07 JAN 1950

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 1 Vol. XLVIII. FRIDAY, 6TH JANUARY, 1950. PRICE: FOUR PENCE

ASIA FINDS HERSELF

★

"All over Asia we are passing through trials and tribulations. In India also you will see conflict and trouble. Let us not be disheartened by this; this is inevitable in an age of mighty transition. There are a new vitality and powerful creative impulses in all the peoples of Asia. The masses are awake and they demand their heritage. Strong winds are blowing all over Asia. Let us not be afraid of them for only with their help can we build the new Asia of our dreams. Let us have faith in these great new forces, and the dream which is taking shape. Let us, above all, have faith in the human spirit which Asia has symbolised for these long ages past.

—JAWAHARLAL NEHRU.

★

Gandhi Heritage Portal

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" STRIPED TINSEL GEORGETTE. Per yd. 12/11. WOVEN TINSEL STRIPES Write to-day for free samples.

—o—

SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, in White, Sky, Pink, Black. 36" wide Clearing price yd. 12/6.

—o—

FRENCH TINSEL DRESS LACE. 36" wide, per yd. 27/6.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

JUST UNPACKED
45" wide TINSEL GEORGETTE in spotted designs.
All shades.
Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES, in all leading shades. Now reduced to £4/19/6 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/6 each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £4/10/6 each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades. £12/12/0 each.

To Clear
A Gold & Silver Trimmings in various Designs
½" To 1" wide
Per yard 1/-

WRITE FOR FREE SAMPLES.

LEATHER CHAMPALS 10/6 pair.

CHILDREN'S CHAMPALS 7/6 & 9/6 pair.

FANCY TI L SAREE BO RS, in Latest Designs & Colourings 6 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SPECIAL OFFER !
★
MEN'S WHITE SILK SHIRTS. Collar attached, sizes 14 to 16½ Genuine bargain, 16/6 each.

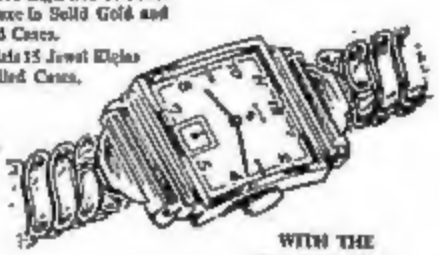
—o—

MEN'S CREAM SPUN SHIRTS. Open neck, sizes 14½ to 17. 22/- each.

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. ELOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

Gandhi Heritage Portal

PHONE 33-2651.
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 21429.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
.0 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: D. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
1102 Pretoria Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
Phones:—Office: 33-7771. After hours: 84-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSOKO BRAND (PATENT-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1490

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની પીસા કંપનીમાં જીવનવીમા, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને મળતા વીમાઓ, સામાન્ય વીમાને લગતા વીમાઓ ઉતારી આપે છે. કંપનીને ઉપલબ્ધ આપવું એ દરેક દલાલની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 29848. P. O. Box 1414
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE.
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

Gandhi Heritage Portal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-6885.

MANCHESTER TRADING
——CO. LTD.——
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760. JOHANNESBURG.
Phones:—] Business 33-0711] Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND CO.

48 Walter Wise's Building.
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોસ્ટ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

કે. ગોકળ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. પોસ્ટ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—:: હોલસેલ વેપારી ::—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Gandhi Heritage Portal

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 1—Vol.–XLVIII. Friday, 6th January, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

Indian Opinion

Friday, 6th January, 1950

Another Opportunity Offered

By the time this number goes to press we shall have entered the New-Year and begun another lap of this life's journey, for good or ill, for better or for worse.

What we call 'the present is so largely, if not wholly, the fruition of what we call 'the past'—the expression and ripening of the individual and collective desires, thoughts and actions that were ours—that it is probably well for the peace of mind of most of us that our eyes are mercifully blind to the coming events we call 'the future.'

Would, however, we could realise that in truth and in fact, we are the creators of our own fate, the authors of our joys and sorrows; that peace, progress and happiness may be ours if only we will cultivate the spirit of goodwill.

"Peace on Earth, to all Men of Goodwill!" The words have been voiced, the sentiments expressed, by thousands during this festive Christmas and New Year season, but with how little of the Spirit that alone endures them with vital, creative, force.

While, no doubt, even the perfunctory kind thought and good word are better than nothing, what is essential, if Mankind is ever to know the meaning of real "Peace on Earth," is the Will-Power behind the firm resolve that the Good shall supplant the Evils that presently prevail and become firmly established in their stead.

"Letting unkindness die," means more, vastly more, than the adoption of a merely negative or even neutral attitude of each towards the other. "Am I my Brother's Keeper?" needs to be understood as a challenging trumpet call, and as implying the brotherhood relationship between every member of the human family irrespective of race, creed, caste or colour. It demands the recognition of a spiritual kinship, in which all mankind shares, even more real and binding than that of the flesh and blood; a kinship that recognised, furnishes but one possible answer to the age-old querry—an unequivocal "Yes."

To deny, repudiate or even question the fact of this relationship virtually amounts to a disavowal of Religion. For, if Religion has any meaning at all, it means the binding tie that relates Man to the Source and Author of all, we commonly call God. With the acknowledgment of the relationship, there immediately arises the question of duty—our duty to God, the Source of our being; the duty of each of us to the others of us as members of the same one family. And by 'duty' is meant what is due and owing; just that, neither more nor less.

As doctrine, it is the very heart of every religious dispensation given to mankind for our help and guidance. The extent to which he lives it, is the true measure of a man; its complete translation into practice, the hall-mark of the saint.

Since then, Peace is praised as something so greatly to be desired, and seeing that the path to its attainment has been so amply and unmistakably indicated, how comes it that its realisation is still so remote? When the advantages of harmonious co-operation are so obvious and the price inevitably payable for its alternative—the beggar-my-neighbour rule—has been proved to be so high and bitter, how comes it that the way of strife and conflict is so often chosen in preference to the way of peace? No doubt, to many of us, the way of peace seems insipid, flat and flavourless. To such, aggressiveness and combat constitute the very salt of life. They have yet to learn that the conquest of egoism, the choice of service in place of self, the renunciation of so much that men prize most highly, demand strength, courage, and the finer qualities of manliness, to an incomparably greater degree than is called for in the jungle version of the "survival of the fittest" struggle.

Gandhiji demonstrated beyond all question the superior potency of Spiritual Force over Brute Force, and happily the object lesson he gave the world has not gone altogether unlearned. The importance of Goodwill as a condition—precedent to world peace and progress is becoming more and more widely recognised as mankind's interdependence and community of interests are appreciated.

Contacts, such as that recently made by Pandit Nehru with the Americas, inevitably create better understanding and bring co-operation within the field of practical politics. The old concept of narrow nationalism is seen to be defective, a hindrance to world progress, and as containing the seeds of conflict and mutual destruction. The "better lessoned minds" among the leaders of nations are being increasingly occupied with the idea of Internationalism.

The part, even though it be a large part, is seen to be but an *integral part* of a larger whole, within which it lives, moves, and has its being. Eventually, this recognition of the truth that "we are members of each other" must bring home to us the deeper truth regarding the Brotherhood of Mankind and the determination to make that Brotherhood a practical reality.

Men of Goodwill and foresight are already converted. What remains is to make that Goodwill the potent dynamic force it is capable of becoming when inspired with strong resolve

Gandhi Heritage Portal

and unshakable faith. Numbers are of comparative unimportance. Mankind's progress towards the light has invariably been made through the leading of the few. The way best men take is the way lesser men (sooner or later) follow.

What most of all have to be guarded against are vacillation, uncertainty, indecision. In certain quarters, the Fleshpots of Egypt have not yet lost their savour; the lust of power continues to keep its victims irresponsive to the natural demands of Right and Justice. "Let all else perish, so I endure," seems to be the creed of those misguided ones. It was also the Nazi creed of Hitler and his sattelites.

Some two thousand years ago, we are told, there arose in the heavens a Star that brought to earth the promise of Peace. The terms upon which that Peace was conditional were as simple and unequivocal as were the words in which they were stated: "Recognise the Fatherhood of God and the Brotherhood of all Mankind." "Love Thy neighbour as thyself." "Do unto others as you would they do unto you."

From time to time the Message of the Star became obscured or forgotten completely. Once again, it seems to shine with the promise of hope. Peace on Earth is contingent upon Goodwill among men; Goodwill is but the Will to Goodness, to the "good," that is, that are Godly and Righteous. There is not one amongst us but he is capable; by his own individual thought and conduct, of strengthening the hands of those who are striving to establish this Peace. We all shall share the responsibility for the mistakes of the past. Let us at least share the credit of helping to correct them.

Republic Day Celebrations

ON the 15th August 1947, India threw off the yoke of foreign rule and became an independent and self-governing country. On the 26th January 1950, she will go a step further, and become a Republic. It will be a day of great rejoicing for Indians all over the world. We in South Africa too will celebrate the occasion in a befitting manner. A special committee has been formed, to draw up a programme for the day. The committee consists of men, representing every section of the Indian community—Christians, Tamils, Gujeratis and Hindustanis.

The Indian community has other sections too—Rich, middle class and poor. The committee, represents the first two classes, but what of the third. Has the committee a representative of the poor? We understand that a banquet has been decided upon. Banquets can only be attended by the richer class and perhaps by the middle class who may for once, indulge in spending a guinea, to eat. But what of the poor? What of those who find it hard to spend a guinea a week on the whole family?

India had struggled for freedom for over half a century. This struggle needed sacrifice—all types of sacrifice. People who didn't have a thing to sacrifice, sacrificed themselves, and it is that sacrifice of the poor, that has made us what we are today. Fate has ever been unkind to the poor. In wars, struggles, riots, famines and other such tragedies, the poor loose what little they have. There is rejoicing when such things stop, but can the poor rejoice when they they have been stripped to the very last cloth on their bodies? The rich and the middle class are apt to forget these unfortunate brothers in thier rejoicing. But it it is not right.

To-day, the thought of bringing happiness to the poorer people of our community, should have come to us, before the thought of a banquet. The poor should never be forgotten at any time and least of all to-day, when we want to rejoice on the occasion of India becoming a republic.

Instead of a counted few in our community enjoying a banquet it would be a happier occasion for those counted few to make it possible for everyone to rejoice —rich and poor alike.

It is indeed surprising that members of the committee, who are leaders of our community and to whom the poor look up to for everything, should forget on such an occasion, their very existence and indulge in thoughts of a banquet alone.

The happiness brought by a banquet will be forgotten soon, but the happiness, felt by bringing happiness to others will last forever in the hearts of all.

Perhaps the members of the committee will resent our saying all this, but we earnestly hope, that they will give a thought to our suggestions. We know they can do it, they have the *means* and we hope they will soon have the *will* also.

PUBLISHERS' NOTICE

We shall be obliged if any of our readers, who have a copy of 'Indian' Opinion' of January 21, 1949, would kindly send it to us.

MANAGER,
'Indian Opinion.'

NOTES

Dr. Malan And Native Representation

Left-wing British weekly papers suggested several reasons for Dr. Malan shelving his proposal to abolish Native representation and curtailing the Cape Coloured franchise. The 'New Statesman' said that Dr. Malan's decision would give him more time to arrange for Nationalists gaining seats in South-West Africa after incorporation, and to break up domestic opposition, particularly from Communists. The 'Tribune' wrote that non-European groups have been busy organising a United front to fight Dr. Malan's 1950 legislature programme. Their aim is to bring Gandhi's Passive Resistance technique up-to-date by applying it to industry. The growth of this movement is one of the reasons why Dr. Malan submitted. Another reason, the paper stated is the growing of adverse world opinion with the practical effects of which Mr. Havenga as Minister of Finance, is particularly concerned.

Union Opposed To Making Commissioners Ambassadors

The British Government has consulted the Union and other commonwealth Governments about changing the title of their representatives in London from High commissioner to Ambassador. It is understood that there have been communications between London and Pretoria and that the Union Government at present does not wish to make any change in the title of its representatives in London, Ottawa and Canberra. It prefers the title of High Commissioner and is satisfied with the changes that followed the recent Commonwealth conference in London. The status of a High Commissioner was then made equal to that of an Ambassador. The Prime Minister, Mr. Attlee, has taken a personal interest in the matter, which has arisen largely out of the declared intention of the Indian Prime Minister, Mr. Nehru of changing the titles of India's High Commissioner to Ambassador. As far as can be ascertained, the Union is the only Commonwealth country which replied to the British Government communication. Unofficially, it is known that Canada would not object to the change and that Australia and New Zealand raised no objection to the plan when it was discussed informally before the recent elections. Pakistan and Ceylon are expected to follow India's example. One recent change was to add to the High Commissioner's title by prefixing it with "His excellency." It gives High Commissioners proper precedence. Eire recently opposed a suggestion that its representative in London, Mr. John Dulanly, should be made an Ambassador.

Gandhi Heritage Portal

WORLD PACIFIST MEETING

Santiniketan, December 6.

ON the afternoon of December 5 the World Pacifist Meeting turned to the subject of non-violent methods of defence.

Prof. Agarwal opened the discussion by emphasising the importance of some constructive non-violent organisation to supplement the long-range programme. As an example he mentioned the "Shanti Sena" or Peace Brigade of perhaps 2000 people suggested by Gandhiji when faced with the possibility of Japanese invasion. Such people, Prof. Agarwal emphasised, must be trained in political and social work and above all be ready to die.

The suggestion made by a delegate that a register of peace-makers ready to rush to the scene of the conflict should be organised in every community was met by Sri Pyarelal with the assertion that non-violent action cannot be organised in advance, but must arise from non-violent conviction.

Three European delegates, Diderich Lund, Heinz Krashutski and Jerome Sauerwein continued the discussion. H. Kraschurzki pointed out that if another war comes it will be fought with atomic bombs, not invading soldiers, and that inspired non-violent resistance is more a matter of what we are than what we do. J. Sauerwein said that a disarmed country was less likely to be faced with atom bombs, but emphasised that the experience of France and other occupied countries had shown that non-violent resistance could not be improvised. It must be based on a plan, and even then might fail. If it did, should pacifists resort to violence or fight, or was there some other expedient?

E. W. Aryanaikam said that it was our soul, not our possessions, that must be defended. If we refuse to submit, and accept this, others will come forward to carry on the non-violent struggle. He added that if the Indian Government insists on military training in schools, pacifists should point out that their self-training in non-violent methods of resistance is equally valuable to the State.

Pastor Henri Roser added to the discussion by giving personal examples of cases in which the practice of non-violence has been found "extremely difficult," under German occupation.

Swami Devatmanda of the Ramakrishna Mission gave the point of view of his Order on the causes of [illegible] different [illegible] of greed.

In the evening the delegates and the players of Kathakali and a very fine rendering of "Chitrangada," a dance drama based on a story from the Mahabharata, performed by the students of Santiniketan at Sinha Sadan. One British delegate, after witnessing the superb movements and the beautiful dresses of the performers, expressed the view that such a performance would be received with acclamation at Covent Garden Opera House in London.

The next session, on Tuesday, December 6, opened under the chairmanship of Maude Brayshaw a former Clerk (chairman) of the London Yearly Meeting of the Society of Friends. Messages of greeting were read from the Governor of Assam, Sri Prakasa, and the Governor of West Bengal, Dr. Katju, who opened the world pacifist meeting on December 1. He described his visit as "a wonderful and elevating experience." The meeting also received with pleasure a telegram of greeting from Dr. Albert Schweitzer, now in Samburial, and a message from Mohamet Habib, professor of the Muslim University of Aligarh, who wrote on behalf of himself and the Vice-Chancellor Dr. Zakir Hussein.

After passing with acclamation a resolution of thanks to the students of Santiniketan for their splendid entertainment, the delegates returned to their consideration of the basic values from which pacifism must grow. In a substantial and illuminating discourse which was received with great appreciation, Wilfred Wellock, ex-member of the British House of Commons where he was a pioneer champion of Indian freedom, described the actual problems of the Western world in relation to the three basic values of "Responsibility, Creativity, and neighbourliness."

While man, he said, can only develop his highest powers by expressing in external realities these inner sources of light, the whole trend of Western civilisation since the industrial revolution had been towards their destruction. That revolution had been a dinosaur, which had devoured the beauty of English towns and villages, and caused frustrating mechanical processes to supplant high-standard craftsmanship during the best hours of men's working days. In consequence, ruin had overtaken the social order and international relations, and demoralised the nature of man himself.

He described how, in the West, great populations had grown up based not on [illegible] acreage, but on the number of machines. The industrial countries then began to compete for world markets, until by the end of the 19th century all these markets were conquered. It was the struggle to capture them which led to the first World War and indirectly to the ideological conflicts that produced the second. The lack of manpower amongst the Western Allies had caused them to turn for industrial products to other countries, including India, and thus to extend the industrial revolution to many parts of the world hitherto based on a rural economy. Tension is likely to increase because countries such as Britain, which have lost their markets and foreign investments, are going to make greater efforts than ever before to get them back.

The subsequent lively discussion, while accepting Wilfred Wellock's picture, suggested that industrialisation was not the only or the most immediate cause of war. A. C. Barrington of New Zealand said that the peoples of the Western democracies were not integrated individuals, and Dr. Nirmal Kumar Bose elicited by a question the fact that Britain now spent nearly 800 million pounds on 'defence' or 25 per cent. of her annual budget. Reginald Reynolds argued that distribution rather than maximum employment should be our objective and questioned the picture of complete contentment before the industrial revolution. A. J. Muste thought that more attention should be given to direct opposition to conscription and military budgets. Dr. Tseng pointed out that socialism may lead as directly to slavery as capitalism, and Dr. Nevin Sayre stressed the danger of nationalism as a destructive force. Dr. Mordecai Johnson suggested a team of Pacifists to study the question of World Food Resources, and and stated that American militarism now lived on the assumption that these were insufficient.

After several delegates had described decentralisation experiments in their own communities and Dr. Walter Zander had suggested that the decentralisation and freedom of banking might be essential, the Chairman introduced a new arrival. This was Dr Zaki Saleh of Iraq, professor of modern European History in the University of Baghdad. He defined the three basic causes of war as Nationalism, Imperialism, and Materialism, and suggested that, in some countries a solution might be found in the reform of industry rather than in decentralisation.

In closing the discussion Wilfred Wellock spoke of the spiritual nationalism which should replace power politics, and stressed the fact that the social strains which lead to war arise from the aggressive nature of our economy. The chief work of pacifists should be to find ways and means of removing these strains. It was not that machinery itself was evil, but that in a mechanised society people lost sight of the fact that the quality of things and the quality of men went together. Real religion would express itself in a moral order of society such as Gandhiji's conception of basic education could promote.

At the afternoon session of the World Pacifist Meeting, letters were read from Ashrafuddin Choudhury of East Pakistan expressing full sympathy with the objects of the meeting, and from Dr. Rajendra Prasad saying how deeply disappointed he was to be still unable to come to Santiniketan on grounds of health. He hoped to be present at Sevagram.

The meeting then heard with deep interest the reports from two delegates, Hindu followers of Gandhiji, who came to Santiniketan from East Pakistan. The first, Shri Satindranath Sen, reminded the Conference that communal violence had followed the division of the country, and economic problems due to such steps as currency devaluation in India and non-devaluation in Pakistan had caused virtual deadlock to paralyse East and West Bengal. About two million Hindus were refugees in West Bengal. The delegate made it clear that Gandhiji's ideals do not prevail in Pakistan, but insisted that if India and Pakistan can subordinate their differences they may yet make a joint contribution to world peace.

Sri Jitendra Nath Kumari told the Conference that both delegates had worked in their present districts since 1921, but now felt they were groping in darkness. As Pakistan citizens they tried to help their Government, and workers in villages did get on with it better than those who dabbled in politics. But when the Congress Leaders from East Bengal and many other middle class people moved to India, they left the remaining Hindus and Muslim destitute. In spite of these difficulties, he added, "we are determined to stay there" as honest citizens of Pakistan.

The speaker related how he spoke with and embraced all Muslims as brothers, and though a Hindu, he had been elected as their representative during one of the communal riots. He said that at the time of Gandhiji's [illegible] his house was literally raided by Muslims, who sat there weeping over Gandhiji's loss. The [illegible] people, he insisted, are [illegible], and their hearts can be [illegible] such difficulties as there [illegible] from the top of both D[illegible] where extreme sensitiv[illegible] leads to mutual suspicion. Further problems do however arise from

Gandhi Heritage Portal

the shortage of educated workers, since many leading Congress workers left for India after partition. Rumours of war and of loss property caused Hindus throughout the country to tremble, just as they hear that Muslims trembled in Calcutta. He asked the Conference to pray for the people of Pakistan and to remember the single-handed work of Gandhiji's followers.

Prof. H. I. Hassan, of the University of Cairo, followed the the delegates from East Pakistan, and said he was immensely interested in their addresses. He referred to the 19 millions of Egyptians, and reported that the Christians, who constituted 16 per cent of the population in his country, live in peace with the Muslims. He emphasised that moral views similar to Gandhiji's could be found in the Koran, which made no distinction between one man and another. Expressing his belief that an Islamic Union would only stir divisions between Hindus and Muslims and between Muslims and Christians, he said that he, as a Mohammaden, regarded the Muslims in India as well treated and had come here to promote the cause of world peace. He added that there must be causes other than religious which had stirred these unfriendly relations between Hindus and Muslims in both the Dominions.

The Conference met again on Wednesday, December 7, the chair being taken by Miss P. S. Tseng, Hincipal of the I-Fang Girls' Collegiate School, Changsha (China.)

A message was read from John Haynes Holmes, a veteran friend of Indian Freedom and formerly editor of "Unity" (Chicago). A telegram was also received from Sri Harekrishna Mahatab, Premier of Orissa, regretting his inability to attend the World Pacifist Meeting, and greetings were read from Prof. N. G. Ranga on behalf of the Foreign Relations Society. In welcoming a new arrival Monsieur Guy Marchand, from France, Horace Alexander said he brought with him a message from Garry Davis, described as "World Citizen No 1," which would be read later. It was subsequently announced, to the great satisfaction of the Conference, that the Rev. Michael Scott would attend the Sevagram meeting and was due at Calcutta airport on December 19.

'Prof. Amiya Chakravarty, opening the subject of nationalism, asked what it was that made a nation. He said that Rabindranath Tagore denied the existence of Nations as entities, and spent much of his life combating the generalisations and abstractions whereby Nations were regarded as integral unities. Social patterns change; only the human pattern remained. We have to discover the nature of this human pattern which can keep the world together. Both Dr. Tagore and Gandhiji had felt that it is better to perish than to lose one's humanity, and this humanity was threatened by the Nation-State.

"Internationalism," he said, could also mislead us. It so often meant the diplomacy of Nation-states, which were represented by "their most wily and tough customers" from foreign offices. In international conferences the people had little voice, least of all in colonies where they were "represented" by those who had conquered and still held down the people. Nation-states which colonised other countries were the least fitted to "represent" the people of those countries. Even many educated people had blind spots, which made them think of the world in terms of predominant power groups, excluding or dismissing in a single phrase millions of voiceless human beings.

Political Zionism showed a tragic example of the repetition of aggressive Nationalism on the part of those who had suffered bitterly themselves at the hands of Nation-states. Against all such conceptions, and against "the colourless vagueness of cosmopolitanism," the poet Tagore had upheld the claims of humanity.

Dr. Zaki Saleh (Iraq) spoke of the sense of National destiny which was a strong factor in Nationalism. History showed many attempts to achieve World Unity. It had been the aim of the Empires of China and Rome, and in later times of Napoleon. It had been sought through religion by the Catholic Church. We had to face the fact that internal order was necessary before external peace. Undeveloped countries attracted imperialist intervention. Such countries deserved special attention and help from pacifists.

There were, he said, three stages of Nationalism the struggle for independence, the desire to become a great power, and the goal of world predominance. We cannot eradicate Nationalism, but must strive to focus it upon culture. The true Nationalist would try to make his country respected, not feared and hated. We needed more knowledge of other countries, also about imperialism and about its connections with big business and class interests. Every religion, he concluded, had a real contribution to make towards peace. He referred to passages in the Koran which confirmed this statement in relation to Islam.

In the general discussion which followed, Karel Kujer (Czechoslovakian Republic) emphasised the fact that Nations were myths. Prussia, the core of modern Germany was made up of Baltic-Slavic people. Prof. D. D. T. Jabavu (South Africa) said that his people had so little land left them by the white man that 'independence' would be meaningless and 'Nationalism' seemed to him a false slogan. Yrjo Kallinen (Finland) queried the conception of cultural nationalism," which seemed to him to have no more content than "unselfish egoism" or "pacifist militarism." When people spoke of Nations, they talked of abstractions which meant nothing—just as they could talk of war without seeing or feeling the inhuman horrors which it really meant.

Heinz Kraschutzki (Germany) had lived many years without any nationality. He noticed that in the Olympic Games a man started to run as a Negro, but when he won the French claimed him as a French subject. Henri Roser (France) found the ideological divisions of today as dangerous as Nationalism. What was wanted was a new Faith.

Sri Manilal Gandhi said that Nationalism, as such, was not undesirable; but present forms of Nationalism like all "isms" were perverted. His father had loved the hymn "Lead Lindly Light," with its phrase "one step enough for me." Gandhiji believed he must clean up his own house before he could think of cleaning those of other people. On this account, he had refused many pressing invitations to other countries—his work was here in India. Unless, said Sri Manilal Gandhi, we were truly National, we could not be international. He could not agree with Prof. Jabavu's attitude to the Nationalism of South African Negroes, which he welcomed.

P. M. Sekiya (Japan) raised the question of racial discrimination. The policy of Australia towards Japanese immigration was one which could be better understood since the war, but he hoped the Conference could make some declaration favouring a selective immigration policy. Lucy Kings- (Irish Republic) returned to the subject of ideologies. Generalisations about Communism and Communists, for example, were as bad in her view, as generalisations about countries. A. A. B. Ishak (Malaya) pointed out that Nationalism had been created in his country by British colonial policy.

Vera Brittain, the well-known English author who recently became chairman of the British Peace Pledge Union, found no antithesis between regional and world cultures. Love of one's country—easily exploited by war-makers, is love of a place. It is not an abstraction to love one's own fields and hills. This feeling could easily be turned to some constructive purpose. She believed in cultural nationalism and thought the development of regional cultures a means of combating the idea of the Nation-state.

J. J. Buskes, a Dutch pastor who suffered imprisonment under the Nazi occupation for his defence of the Jews, said it was world culture which seemed to him to be an abstraction. National culture should be part of a world symphony. Dr. Mordecai Johnson thought that Nationalism had its place, but that world needs could only be met by a movement which shot the world through with a deep ethical realisation of the problems that communism claimed to solve. Only such a movement could meet the challenge of communism.

Several other speakers continued the discussion, which was concluded by Sri Amiya Chakravarty, who concurred with the views expressed by Dr. Johnson on communism. He asked the delegates to consider what individuals could do to prevent the rise of the militarist nation-state in countries, such as India, where Nationalism was still in a fluid state.

It was announced that in the evening the Deena Bhandu Bhavan, in memory of C. F. Andrews, would be opened, and all the delegates were invitied to be present at the ceremony.

There was an impressive ceremony on Wednesday evening when the Deenbandhu Bhavan was opened at sundown, in memory of Charles Freer Andrews who made Shantiniketan his home during so many years of life devote to the cause of God and humanity.

Sri Kshiti Mohan Sen chanted the appropriate Sanskrit Mantras, and a reading from the New Testament was given by Henri Roser, a French Protestant Minister. After prayers by Sri Rabindranath Tagore, Agatha spoke movingly of C. F. Andrews and his work the continuation of which, it was heped, would be furthered by the new building. She declared this building open. Many joined in the singing of "When I surveyed the wonderous cross" a hymn which Gandhiji often asked "Charlie" Andrew to sing to him.

At a special evening session it was announced that Herald Abetz, president of the German Peace Society, the strongest pacifist organisation in Western Germany, sent greetings to the conference. Prof. Rydbeck (Sweden) then introduced the subject of science and peace.

Man's curiosity and creativeness said Prof. Rydbeck, could not be stopped, and we need not fear

Gandhi Heritage Portal

them. What mattered was the use to which he put them. He saw danger in the "cultural nationalism" to which reference had been made in an earlier session. German physicists had justified their part in war preparation by their belief in the superiority of German culture, and he feared the same might be the case today in Russia. Unless scientists were trained in the of peace, they would not be able to stand against the pressure that would be exerted upon them. Prof. Rydbeck had himself been asked to design an acoustic mine during the war, but had refused to do so. The best efforts of science, he said, are easily exploited for evil purposes—but the simplest civilisation could be similarly exploited. The character of man was the one thing we could rely upon. Science, he believed, which had brought a closer sense of remote events and made us all world-conscious might be a great force for peace. It might also abolish poverty. The situation of the modern world was by no hopeless.

Prof. Tsang (China) said that the trouble with scientists is that they cause us to externalise truth. He spoke of the inadequacy of a scientific training in the perception of moral truth, which could only be realised by looking within ourselves. Scientists were dangerous because they considered people as so much material. In the sphere of morals and spiritual understanding we are part of what we study. We were faced by a problem which only divine light could illumine for us.

In reply to a question, Prof. Rydbeck said that in order to develop human character so as to keep pace with technical progress, which presents so many dangers, we needed a drastic revision of our system of education —at least, this was the case in his own country.

A. J. Muste (U.S.A.) read a letter from Prof. Einstein, recently received, in which Einstein had given his comments on an article relating to atomic warfare. Einstein said that he did not expect very much from the concerted efforts of scientists, because the problem was not a technical, but a political one. A. J. Muste felt that scientists too often behaved like play-boys, unaware of the enormous responsibility that rested with them.

Y. Kallinen (Finland) spoke of man's double nature, which made him capable of the best and the worst. Rene Bovard (Switzerland) wished that the study of all sciences could be preceded by a solemn vow, similar to that taken by a Doctor of Medicine. A strong sense of the urgency of the problem was given by Dr. Kora (Japan) who, at the close of the session, described with vivid realism the agency of Hiroshima. The chairman, Miss P. S. Tseng (China), expressed the deep sense of contrition which had been evoked by this contribution, and ended the session by asking for a short silence when delegates could pray for a performation of human behaviour.

In the afternoon a special session of the World Pacifist Meeting was held in the mango grove of Santiniketan, where the opening ceremony took place on December 1. On that occasion Rajkumari Amrit Kaur had been present and the Governor of West Bengal H. E. Dr. Kailash Nath Katju delivered an opening address.

At the special session of December 8, the programme began with songs composed to the words of the poet Tagore, and the chair was taken by Sri G. Ramchandran. Recalling the fact that he was a student at Santiniketan 25 years ago and addressing as "revered elders" those of his teachers who are still here, he described this session as an "atonement" to Santiniketan for the private nature of the previous meetings. He introduced the five speakers on the platform as a small delegation from a truer "United Nations" than the gathering at Lake Success. "I wonder," he said, "if there has ever been a gathering of this kind in India so truly international in spirit."

The five speakers, Madame Magda Trocme (France), Prof. Beifuson Tseng (China), Prof. D. D. T. Jabavu (S. Africa), Pastor E. Ewalds (Finland) and Ray Newton, Executive Secretary of the Peace Section of the American Friends Service Committee, (U.S.A.) spoke on five separate topics. Madame Trocme described India both as she had imagined it and as she found it; Prof. Tseng, discussing "the present opportunity" remarked that pacifists "were called idealists before their faces and idiots behind their backs." Prof. Jabavu entitled his theme "India, Africa and Peace"; Pastor Ewalds spoke on "Education for Peace," and Ray Newton, dealing with relationship between India and America as peace-makers, thanked Mr. and Mrs. Tagore and all hosts and helpers at Santiniketan. He said that our best way of repaying them would be to serve the cause of peace more effectively when we return to our respective countries

In his concluding speech, Sri G. Ramchandran expressed his satisfaction in the first results of the meeting. He said that the exchange of ideas and convictions which it had made possible had perhaps been even more fruitful to Eastern than to Western delegates. He hoped, on the other hand, that through the Conference at Sevagram, the West would once more convey to the world a spiritual message of paramount importance initiated in the East, viz., that of Gandhiji.

The following day the delegates dispersed to begin their fortnight's travel through India. They re-assembled at Sevagram for the second half of the Conference beginning on December 24.

CELEBRATION OF BIRTH OF INDIAN REPUBLIC

PROGRAMME FOR JANUARY 26

BOOMING of guns will announce the birth of the Indian Republic on January 26 when the red-and-blue flag of the nation's first President will go up the flagpole on Government House.

The President will be formally sworn-in in the marble-studded Darbar Hall, at an impressive ceremony in which the heads of the foreign missions, members of the Constituent Assembly, princes and high officials of State are expected to participate.

The hoisting of the National Flag, illumination of public buildings, State banquets and processions will mark the great occasion in the Indian and provincial capitals.

The official programme of the celebrations, however, lays special emphasis on the desirability of maintaining dignity and simplicity in keeping with the historic importance of the day and the economic stringency facing the country.

Immediately after the swearing-in of the President by the Chief Justice of India, a salute of 31 guns will be fired. Thereafter, the President will administer the oath of office to the members of the Central Cabinet. Representatives of labour, peasants and Harijans will be present in the Darbar Hall during the function.

In the afternoon, the President will drive in state to the Irwin Stadium through a route lined by troops. At the stadium, he will hoist the National Flag and take the salute at a march past of selected detachments of all the arms and the Delhi police.

The Secretariat, the Council House and other public buildings in New Delhi will be illuminated at night. January 26 and 27 will be public holidays.

The President's personal flag will consist of four rectangles of blue and red, the diagonally opposite ones being of the same colour. The flag will contain four figures, one in each rectangle. These are the Asoka capital, representing unity, equality and fraternity, the Ajanta elephant, symbolising patience and strength; a pair of scales, representing justice and economy and a lotus bowl; standing for prosperity and plenty.

Provincial governors and Rajpramukhs will have their own personal flags showing the State Crest on a plain saffron background, with the name of State or the province in the Devanagari script.

It is announced from New Delhi that the election of the first President of the Indian Republic will be held on January 24. The Speaker of the Parliament, Shri G. V. Mavalankar, told the House, on December 20, that there would be a Presidential Address at the commencement of every session, corresponding to the King's address to the British Parliament. Provision has also been made for the powers, privileges and immunities of each House of Parliament, its members and Committees. The first President of the Indian Republic will be elected by the Constituent Assembly on January 24, 1950, according to a communique issued by the Secretariat of the Constituent Assembly on December 20.

—o—

The total British contingent at the Commonwealth Conference of Foreign Ministers, due to begin at Colombo, Ceylon, on January 9, will number nearly 70, including secretarial and typing staff. There has been no official disclosure of the extent and nature of the discussions that are to take place at Colombo, where South Africa will be represented by Mr. Paul Sauer, Minister of Transport. It is however, understood that the Ministers will be faced with an agenda covering the widest possible field of foreign relations with parallel economic and financial problems. The Japanese peace treaty, South-East Asia, the consequences of the establishment through military operations of Communist China, and the interchange of views among various members of the Commonwealth on foreign affairs will be among the subjects to be discussed. It is the intention of the British, Australian and other Governments to regard this as the first of a series of meetings to be held as frequently as possible. Mr. Ernest Bevin, assisted by Mr. Noel-Baker will lead the United Kingdom delegation. Mr. P. C. Spender, Minister of external affairs will lead the Australian delegation.

Gandhi Heritage Portal

Things In General

"Year Of Hope And Confidence"

"The commencing year will be a period of anxiety for you and a spirit of hope and confidence will begin to replace the senses of frustration which has too long dominated business outlook in India, "said Dr Mathai, Indias Finance Minister in the annual meeting of the Associated Chambers of Commerce at Calcutta. Referring to those who have evaded taxation he said the government has been examining the the possibity of extending to them the provision for voluntary settlement, so as to facilitate the flow of more capital into the investment market. He admitted that the response to the Govt's borrowing programme had hitherto been disappointing. He expressed satisfaction at the upward movement in the long-term investment market. Dr. Mathai admitted that although they had succeeded in establishing prices in the cause of preventing a further rise, there had been no fall in the general level of prices since the end of the last year. There was however, no, general rise in the level of food prices except in the price of tea and sugar following devaluation. Recent Govt. measures, he expected, would bring down the prices of essential commodities. He exported improvement in the labour situation, with a fall of 25 per cent in the total number of man days—and this was not due to strikes but to the growing volume of unemployment—a problem which called for early consideration. He earnestly appealed to the business community to render substantial help to the Govt by establishing Savings Groups in the undertakings run by them.

New President Of A.N.C.

African National Congress elected Dr. J. S. Moroka president general in place of Dr. A. B. Xuma at the annual national conference in Bloemfontein. Dr. Xuma who remains on the executive, painted a gloomy picture of the effect of the Native policy introduced by the present Government. He urged Africans not to boycott bodies like Bunga, Advisory Boards and so on, but rather to work for their objectives within such bodies. He was, however overruled by the general feeling, which appeared to be due to the influence of the Congress Youth League. The meeting proposed a policy of non-co-operation.

In his presidential address, Dr. Xuma said that few people realised how much had happened in the 18 month since the present Government had come into power. He noted the curtailing and threatened abolition of school feeding for Africans, the threat to African education, the reduction of old-age pension and other social welfare benefits and the reduction and possible abolition of medical scholarship for Africans. If apartheid were to come, he said, he would look for an equal distribution of land between black and white and felt that either section should be free to invite any other friendly nation to work with them in th ir own areas, and that the United Nations might adjudicate in any differences that arose.

Dr. Xuma said that he hoped Britain would never cede the Protectorates to the Union and urged that Congress should appoint a special committee to organise African trades union. He said he mistrusted the outcome of the inquiry into Native education because the terms of reference of the commission appeared to simply that the African was mentally different from other races, and required a different and special type of education. Africans wanted the same education as other groups; anything else was unexceptable he said,

He complained of the system of establishing goals for providing farm labour for private enterprise, because he said, it tended to give crime an economic value.

The election of Dr. J. S. Moroka by a fairly big majority to the presidency of Congress came as no surprise.

African Writers Reaching World Levels

An African writer has translated five of Shakespear's play into his own language, Prof. C. M. Doke, Head of Department of Bantu Philology at the University of the Witwatersrand said at a Sons of England function in Cape Town. Pioneer writers from the Xosa and Zulu tribes had already produced work worthy of attention. Men of no mean ability were coming forward, Prof. Doke said, and added; "I believe that they will in future contribute to world literature." One of these men had done research at the University of the Witwatersrand where he had helped in the compilation of an English-Zulu dictionary, and had obtained the D. Litt, degree, the first African even to do so in this country. These writers had great possibilities and should be encouraged, Professor Doke said. He feared that frustration would stage their work with bitterness as had happened to the writings of Negroes in the United States. There were about 100 different Bantu languages, but only seven —key languages—were likely to produce literature

New Book

A new book on literary market is " Indian Independance and Other Writings. " The author is R. K. Boodhan, Barrister at Law. The book has been published under the auspices of the Mental and Physical Culture Association of Mauritius and contains a preface by Mr. M. C. Pillay, the secretary of the Association.

Mr. Pillay in his preface to the book says; "To understand the full significance of my friend's performance, one should know that his acquaintance with Indian politics was almost level with their inception in the first decade of the present century, and he took care to foster this old acquaintance through channels of thought and contact established during his many visits to India. I hope that the knowledge of this fact will help the reader appreciate to the fullest measure the superior workmanship and rare charms of the Lecture on Indian Independence.

The charm of the second part entitled The Greatest Tragedy of Modern Time's is no less remarkable though it is of a different cast, residing chiefly in depth of sentiment. In the first few lines the author appears calm and collected with subdued grief and horror before the violent end of the Mahatma,

BUILDING MATERIAS important timber 2x3—5½d., 2x4½—8½d., 1½x4½—6½d., 3x3—8½d., 3x4½—1/0½d., Flooring 1/2½d., square foot. Also Paints, Tools, Hardware, Glass, Joinery, Moulding, Lime, Corrugated Iron, Flat Iron, Fencing and Plumbing Material, Rhino, Soft and Hard Boards Write, Call or Phone 25072. For Complete Pricelist and Illustrated catalogue. EASTERN JOINERY, Box 1574, Durban, 135 Queen Street, Telegrams: "SANDALWOOD.

CITY OF DURBAN

Municipal Bursary For Persons Of Indian Parentage: Tenable At University Of Natal (Non-European Section)

Application for the above bursary (value £40 p. a.) are invited from persons of Indian parentage who have been in residence within the City of Durban for a period of at least 12 months prior to 31st January, 1950.

Candidates should be under 24 years of age on the 31st December, 1950, and must be prepared to work as full-time students in preparation for a University degree course approved by the Selection Committee.

The award of the Bursary will be made mainly on the results of the matriculation examination, and will be tenable for three years provided the student's progress is satisfactory.

Further information and application forms may be obtained from the Organizer, Non-European Section, University of Natal, P.O. Box 1525, Durban.

Final application with the necessary supporting documents should reach the organizer, addressed as above, not later than the 31st January, 1950.

Applications should not be delayed if matriculation results and symbols are not available. These should be submitted later as soon as they are received.

W. L. Howes,
Acting Town Clerk.

Town Clerk's Office,
Durban.
4th January, 1950.

R. Vithal Bookkeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:—306 Commissioner St. Jeppe Johannesburg.

EXEMPTED AREA PROPERTIES FOR SALE

Marshalltown Exempted Areas:

Freehold Stand Nos 875 & 874 Marshalltown. Appx. 100' x 115' in extent. Situated at 16-18 Grahamstown Street. Facing North (Appx. 50' off Von Wielligh Street). 100ft. frontage to Grahamstown Street. Almost immediate occupation can be be obtained. Zoned General Industrial and Business Rites. Height about 7 Storeys and Basement, with 85 per cent coverage on which is erected offices, and Factory Premises with Approx. 4,000 sq. ft. under cover. Ideal for shops or factory. Company owned. No transfer Fees. To be sold at 10.30 a.m. on the 30th January, 1950 at ALLIANCE CONSOLIDATED TRUST (PTY.) LTD. Salesroom, 182 Bree Street, between Bauer and West Streets, Johannesburg. Phone 23-3435.

Free Advise on all your Property problems:—Remember when Buying or Selling Exempted Area Properties by Public Auction or by Private Treaty come to ALLIANCE CONSOLIDATED TRUST (PTY.) LTD. the Company that always protects your interests. Phone: 33-3435. 182, Bree Street (between Bauer and West Streets) Johannesburg.

Gandhi Heritage Portal

"ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૬ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૦

વિશ્વશાંતી પરીષદ

(ગતાંકથી ચાલુ)

શાંતીનીકેતનમાં ભેગી થયેલી વિશ્વશાંતી પરીષદનું પાંચમું ડીસેમ્બરના અધીવેશનમાં પ્રો. અબરામે જણાવ્યું હતું કે; રચનાત્મક કાર્યક્રમની એક સંસ્થા રાખવી જોઇએ. ગાંધીજીએ એક શાંતી સેનાની સ્થાપના કરવાની સુચના કરી હતી. એ સેના સૈનીકોને સામાજીક અને રાષ્ટ્રીય ભાવનાની તાલીમ આપે અને સૌથી વધુ મહત્વનું એ કે તે સેનાના સભ્યોએ મરણ માટે તાયાર રહેવું જોઇએ.

શ્રી. ખારેઘાટે કહ્યું કે શાંતીવાદી બોની એક યાદી રાખવી જોઇએ કે જેથી પ્રસંગે એમના કરવા સુલભ પડે.

શ્રી. કમલાદેવીએ કહ્યું કે; આપી બીજુ યુદ્ધ જો આવશે તો તે એટમ બોંબનું યુદ્ધ હશે. અને તેવે વખતે આપણે અહીંસક સામનો કરીએ, એમાં આપણે શું કરવું એ પણ મહત્વનું નથી પણ આપણામાં અહીંસક સામનો કરવાનું કેટલું બળ છે એ મહત્વની વાત છે.

શ્રી. સોરેને કહ્યું કે; જે દેશમાં કોઈ પણ જાતનો સામનો કરવાની તાલીમ ન હોય એ દેશપર એટમ બોંબથી દુમનો ત્રાટકે ત્યારે ભોળાઓ ભોગે સંભવ છે. અનુભવ આપણને એ શીખવે છે કે; અહીંસક સામનો હમેશા સફળ નથી થતો. આવી પરીસ્થીતી માં શાંતીવાદીઓએ શા પગલા ભરવા? શું તેઓએ હીંસા કરવી? અથવા ભાગી જવું? જવાબ આપતાં આર્ય નાયકમજીએ કહ્યું કે; આપણે આપણા આત્માનું રક્ષણ કરવાનું છે નહીં કે આપણી મીલકત યા શરીરનું. જો આપણે કોઇ પણ પરીસ્થીતીમાં આપણી હાલ ચાલુજ રાખીએ તો આ અહીંસક હાલ માં નવા રોનીઓની ભરતી પણ થયા જ કરશે. હીંદની સરકાર શાળાઓમાં ફરજીયાત તાલીમ આપવા પ્રબંધ કરે છે સાથે સાથે શાળાઓમાં અહીંસક સામનો કરવાની રીત શીખવવાની પણ જરૂર છે.

શ્રી. રોજરે કહ્યું કે; જે વખતે જરમનોએ ફ્રાન્સ પર દુમનો કર્યો હતો ત્યારે અહીંસા ખાતરી રાખવી મુશ્કેલ બહ પડી હતી.

રામકૃષ્ણ મીશનના સ્વામી દેવતાનંદે કહ્યું કે; ગેરહાજરી હીંસા ઉત્પન્ન થાય છે.

બાલ્કના પ્રતીનીધીઓને શાંતીની, કેનેડાના વિદ્યાર્થીઓએ કવીવર ટાગોરનું ચિત્રમયતા નાટક ચૂતમાં બતાવ્યું હતું. જે કલાના વખાણ કરતાં એક અંગ્રેજ પ્રતીનીધી કહ્યું કે આવા નાટકો લંડન ની પ્રજા વધારે ઉત્સાહથી આવ કારશે.

તા. ૬ ડીસેમ્બર

આજે લંડનના મી. એમ ગ્રેવીના પ્રમુખપદે અધીવેશન શરૂ થયું હતું. આસામના ગવરનર તથા પશ્ચીમ બંગાલ ના ગવરનરના સદેશાઓ વાંચ વામાં આવ્યાં હતાં. ડો. આલ્બર્ટ સ્વૂત્ઝર તથા અલીબર્ટ સુનીવર સ્ટ્રાસબર્ગના પ્રિન્સીપાલ મી. મહમદ હબીબ અને ડો. ઝાકીર હુસેનના પણ સદેશા ઓ આવ્યા હતાં.

પ્રતીનીધીઓએ શાંતીનીકેતનના વિદ્યા થીઓનો આભાર માનતો ઠરાવ પાસ કર્યો હતો.

ચિલીયન ડેલીગેશન ઓફ કોમન્સના માજી સભ્ય મી. વેસોએ કહ્યું કે; મનુષ્ય ને સારામાં સારૂં કાર્ય કરવા માટે આત્માની શુદ્ધીની ઘણી આવશ્યકતા છે. પશ્ચીમ સંસ્કૃતીનું બળ આત્માના નાશને આરે ઉભી છે રહ્યા. પશ્ચીમના દેશો પોતાની યંત્રની શોધોને લઇ આસન વમ્યા છે. દેશો વચ્ચે ઇરીર્ષા કરતાં બીજુ વિશ્વ યુદ્ધ થયુ. પશ્ચીમના દેશોમાં જાત મહેનતને સ્થાન નથી.

ન્યુઝીલેન્ડના મી. એ. સી. બેરંડને કહ્યું કે; પશ્ચીમના લોકો બીજા દેશો સાથે સંકળાયલા નહોતા.

ડો. નિર્મળ બોઝે કહ્યું કે ખ્રીટન પોતાની આવકમાંથી પચાસ ટકા દેશ ના રક્ષણ માટે વાપરે છે

રેજીનોલ્ડ રેનોલ્ડસે કહ્યું કે કોઇ પણ કામ હોય પણ તેમાં કરવા આજ હોવા જોઇએ,

મી. એ. જે. મસ્લેએ કહ્યું કે; સરકાર નો વીરોધ કરવા માટે બહુ ધ્યાન આપવું જોઇએ.

ડો. કેજે કહ્યું કે; જેમ રીતે મુઠી વાહ આપણને મુસાફીમાં જકડે છે તેવી રીતે ચોસ્પલીઝમ પણ આપણે તેજ બાજુ તરફ દોરે છે.

ડો. નેરીનચાચરે કહ્યું કે; વધારે પડતી રાષ્ટ્રીય ભાવનાથી પતન થવાનો ભય છે.

ડો. જોનસને કહ્યું કે; શાંતીવાદીઓ એ જાણવું જોઇએ કે દુનીયા જુદાજુદા ગોરાઓ ઉત્પન્ન કરી શકે છે.

આજે એક નવા પ્રતીનીધી ઇરાકના ડો. ઝાકીરાએ આવ્યા હતાં.

અંતમાં મી. વીલીંક વેસોએ કહ્યું કે; યંત્ર ખરાબ નથી પણ યંત્રનો ઉપયોગ કરતા સમાજને એ બાદ નથી રહેવું કે વસ્તુની કીંમત અને માનવની કીંમત સાથેજ થાય છે.

બપોર પછી પુર્વ પાકીસ્તાનમાં મી. અસરઘોન ચોધરી તથા ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદના સદેશાઓ વાંચવામાં આવ્યા હતાં. ત્યારબાદ પુર્વ પાકીસ્તાનના બે દોંડી પ્રતીનીધીઓએ પરીષદને કહ્યું કે પાકીસ્તાનમાં સાંપીઓના આદેશો જરાય પળાતા નથી પણ જો પાકીસ્તાન અને હીંદ સંપીને કાર્ય કરે તો તેઓ દુનીયામ શાંતી સ્થાપવાના કાર્યમાં પોતાનો મુલ્યવાન ફાળો આપી શકે. તેમને વધુમાં કહ્યું કે તેઓ પાકીસ્તાનના નાગરીક તરીકે સરકારને પુર્ણ મદદ આપવાનો પ્રયત્ન કરે છે. સામ્રાજ્યની સેવા કરનારાઓ સરકારને મદદ કરી શકે છે પણ જેઓ રાજકીય બાબતોમાં ગાઢાપણું ડોળવા જાય છે તેઓ જરાપણ મદદ નથી કરી શકતા. અમારે ઘણા કોંગ્રેસી નેતાઓ તથા અમ્યમ વર્ગના હીંદીઓ પાકીસ્તાન છોડી હિંદ આવ્યા ત્યારે એમને ઘણા ગરીબ હિંદુ મુસલીમોને આસરો વગરના કરી દીધા હતાં. આ બધી ફરીયાદોનો હોવા છતાં અમે પાકીસ્તાનમાં રહેવાનાજ છીએ અને વફાદાર નાગરીક તરીકે રહેવાનો પ્રયત્ન કરશું.

બીજા પ્રતીનીધી શ્રી. ક્ષીતેન્દ્રનાથ કસુરીએ કહ્યું કે; તેઓ બધા મુસલીમો ને પોતાના ભાઇઓ માને છે. અને કોમી કુલ્લા વખતે મેં મુસલીમોને ઘણી મદદ કરી હતી. જ્યારે ગાંધીજીની હત્યા થઇ ત્યારે મારૂં ઘર મુસલીમોથી ભરાઇ ગયું હતું અને તેઓની આંખ માં આસુઓ હતાં. હું માનું છું કે સાધારણ લોકો પ્રેમાળ છે અને લાગણી વાળા છે પાકીસ્તાનમાં સારા કાર્યકર્તા ઓની ઘણી જરૂર છે.

પ્રેરાના પ્રો. એચ. આપ. હસને કહ્યું કે; પેરૂમાં એક કરોડ નવ લાખ પેરૂવીયનો વસતા ૧૬ ટકા ખ્રીસ્તીઓ સાથે બધીજ શાંતીથી રહે છે. ગાંધીજી એ જે ઉપદેશો આપ્યાં છે તે અમારા કુરાનમાં પણ છે. કોઇ પણ જાતનું મુસલીમ રાજ્ય હિંદુ-મુસલીમ માં વધુ વેર ઉત્પન્ન કરશે. એક મુસલીમ તરીકે હું જણાવું છું કે; હિંદના મુસલીમોને જરાપણ ભેદ વગર રાખવામાં આવી રહ્યાં છે.

તા. ૭ ડીસેમ્બર

આજે મીસ પી. એસ. સેનના પ્રમુખપદે અધીવેશન શરૂ કરવામાં આ વ્યું હતું.

ડો. જોન કેન્સ તરફથી આવેલ સદેશ વંચાયો હતો. બીજા સદેશા ઓમાં પ્રો. એન. જી. રંગા તથા શ્રી. હરીધ્રુવ મહેતાજના સદેશાઓ હતાં.

કોંગોના એક નવા પ્રતીનીધી શ્રી. આમ ચામ"ડને આવકાર આપતાં શ્રી. કેરેસ એલેકઝાંડરે કહ્યું કે; શ્રી. માર્ચંડ શ્રી. જેરી કેનીસ તરફથી સદેશો લાઇને આ વ્યાં છે. શ્રી. જેરી કેનીસ દુનીયાના પહેલા નંબરના નાગરીક તરીકે ચુંટાયા છે. પરીષદને એ પણ જણાવવામાં આવ્યું હતું કે વેરા. માયકલ રોબટ ડીસેમ્બરની ૧૯ તારીખે આવશે અને સેવાગ્રામ હાજર રહેશે.

પ્રો. અમીય ચક્રવર્તીએ પુછ્યું કે દેશને શું ચીજ ઘડે છે? રવીન્દ્રનાથ ટાગોરે જણાવ્યું છે તેમ સામાજીક રીવાજો હમેશા બદલાય છે પણ માનવ સ્વભાવ નથી બદલાતો. આપણે માનવ સ્વભાવને સમજવાની જરૂર છે. અને જો એ સમજાયું તોજ દુનીયા એકતા થી રહી શકશે. રવીન્દ્રનાથ ટાગોર તથા ગાંધીજીને એમ લાગતું કે માનવતા ખોવાના કરતાં પોતાનો નાશ કરવો વધુ સારો છે.

પ્રોફેસર ડો. ઝાકી સાહેબે કહ્યું કે ઇતીહાસ આપણને શીખવે છે કે દુનીયાની એકતા માટે ઘણા પ્રયત્નો થયા છે. ચીન, રોમ અને નેપોલીયને એવા પ્રયત્નો કર્યા હતાં. કેથલીક ચર્ચે ધર્મથી એકતા સાધવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. પણ આપણે એ માનવું જ જોઇએ કે સહકારની શાંતી કરતાં ઘણી ઉચ્ચી આત્માની શાંતીની જરૂર છે. રાષ્ટ્રીય ભાવનામાં મુખ્ય વસ્તુ ચીજો છે. એક સ્વતંત્ર થવાનો પ્રયત્ન, બીજો એક મહાન શક્તી મેળવવાની ઇચ્છા, અને ત્રીજુ દુનીયા ઉપર રાજ કરવાની ઇચ્છા. આપણે રાષ્ટ્રીય ભાવનાને બાતલ કરવાની જરૂર નથી પણ આપણે સંસ્કૃતી સાથેજ રાષ્ટ્રીય ભાવનાનું જોડાણ કરીએ તો એ ખરી રાષ્ટ્રીય ભાવના કહેવાય. બધા રાષ્ટ્ર પુરૂષ પોતાના દેશને બીજાઓની નજરમાં ઉચો લાવે. અને બીજાઓના ઉલેમાં પોતાને માટે યા પોતાના દેશને માટે બધ અધધ, દેવ પેદા ન કરે. દરેક ધર્મ શાંતી સ્થાપવામાં મદદ કરી શકે.

પ્રો. ડી. ડી. ટી. જણાવ્યું કે; દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગોરાઓએ અમારા વસવાટ માટે એટલી ઓછી જગા રહેવા દીધી છે કે અમારે માટે સ્વતંત્રતા એ એક અર્થ વગરનો શબ્દ બની ગયો છે. વધુમાં તેમને કહ્યું કે; રાષ્ટ્રીયત્વ એ તો એક ખોટું સુત્ર છે.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ કહ્યું કે; રાષ્ટ્રીયત્વ અસ્પૃશ્યનીય નથી. પણ હાલમાં જે રાષ્ટ્રભાવના દેખાય છે તે તેનું કુરૂપ છે. ગાંધીજીને "ઉમલ ઝોતી તારો ઇશ્વરી" એ ભજન પણ પ્રીય હતું એમાં છે કે; "એકેજ પગલું બસ થાય." ગાંધીજી માનતાં હતાં કે; બીજાના ઘરો સાફ કરવા જતાં પહેલા

પોતાનું ઘર સાફ કરવું જોઇએ. આથી જ એમને પરદેશથી આવતા આ મંડળોનો અસ્વીકાર કર્યો હતો. એમનું મુખ્ય કાર્ય એમને હાંકી મૂકવાનું હતું. વધુમાં શ્રી. મણીલાલ મોદીએ કહ્યું કે; જ્યાં સુધી આપણે ખરે ખરા રાષ્ટ્રીય ન બનીએ ત્યાં સુધી આપણે આંતરરાષ્ટ્રીય બની જ ન શકીએ. પ્રો. જબાલુએ દક્ષિણ આફ્રિકાના વતનીઓની રાષ્ટ્રીય ભાવના વિશે જે કહ્યું છે તે સાચે જ એક મત નથી.

જપાનના શ્રી. એચ. સેકીયાએ કોમી સવાલ ઉપર વિવેચન કર્યું હતું.

આર્જેન્ટાઇના કુસ્તીકિસ્તાન અને બસાપાના શ્રી. એ. બી. પ્રસાદે રાષ્ટ્રીય બાબત ઉપર વીવેચન કર્યું હતું. ઉપરાંત ના એક પ્રસિદ્ધ લેખીકા વીરા કીટને કહ્યું કે; મનુષ્યના દેશ પ્રેમનો મુખ્ય ચાહકો પોતાના લાભ માટે ઉપયોગ કરે છે.

હોલેન્ડના શ્રી. જે. જે. બસકસે કહ્યું કે; રાષ્ટ્રીય સંસ્કૃતી દુનીયાનો એક ભાગ હોવો જોઇએ.

પ્રો. જોન્સને કહ્યું કે બોલવા કરતા કાર્ય પણ મહત્વનું છે.

શ્રી. અમીષ ચક્રવર્તીએ કહ્યું કે, કોમ્યુનીઝમનો ફેલાવો રોકવા માટે શું કરવું જોઇએ એ વીચાર કરવાની પણ જરૂર છે.

સાંજના સ્વ. સી. એફ. એન્ડ્રુઝનું સ્મારક "દીન બંધુ ભવન" બોલવામાં આવ્યું હતું અને તેમાં પરીષદના બધા પ્રતીનીધીઓને આમંત્રણપત્રો આપ્યાં હતાં.

સાંજની બેઠકમાં જરમનીના હેલ્ર ગ્રેનેટસ તરફથી આવેલ સંદેશો વાંચ વામાં આવ્યો હતો.

સ્ટીકનના પ્રો. રાયનોર વીજ્ઞાન અને શાંતી ઉપર ભાષણ કર્યું હતું. તેમને કહ્યું કે; નવી વસ્તુની શોધ અને તેને વધવાનો મનુષ્ય સ્વભાવ આપણે રોકી નથી શકતા. અને તેના બળની પણ કશી આવશ્યકતા મને નથી જણાતી. મહત્વની બીના તો એ છે કે એ સ્વભાવ કઈ દીશામાં વળે છે. સંસ્કૃતીક રાષ્ટ્રીયત્વની ચર્ચા થઇ હતી તેનો મને ભય છે. મારું મુક્ત એ ભાવનાથી ઉદ્ભવ થયું હતું કે જરમનોને પોતાની સંસ્કૃતી બીજી બધી સંસ્કૃતી કરતાં વધુ સારી લાગતી હતી. અને તેથી તેઓ તેનો ફેલાવો ઇચ્છતાં હતાં મને ભય છે કે રશીયા પણ આજે એજ માર્ગે છે. વીજ્ઞાનીકોને શાંતીના કાર્યમાં લગાડવા જોઇએ. મનુષ્ય સ્વભાવ ઉપર બહુ આધાર રહેલું છે. મારી માનવું છે કે વિજ્ઞાન દુનીયામાં શાંતી સ્થાપવામાં બધી મદદ કરી શકે છે. વીજ્ઞાનથી કદાચ મરીબાળનો પણ અંત આણી શકાય.

પ્રો. રોજે કહ્યું કે વિજ્ઞાનીકો હાનીકારક છે કારણ કે તેઓ મનુષ્યને મનુષ્ય નથી સમજતા પણ એક વસ્તુ માને છે.

પ્રો. રાયનોર કહ્યું કે; મનુષ્ય સ્વભાવ ને સુધારવા માટે સારી કેળવણીની જરૂર છે.

શ્રી. મરે પ્રો. આઇનસ્ટાઇન તરફ થી મળેલ પત્ર સભામાં વાંચ્યો હતો. તેમાં તેમને જણાવ્યું હતું કે, એટમ બોમ્બથી યુદ્ધ થવાના સંભવને દુર કરવા માટે વિજ્ઞાનીકો કાંઇજ કરી નથી શકવાના કારણ કે એ સવાલ હવે વિજ્ઞાન નો નથી રહ્યો પણ રાજકીય સવાલ થઇ ગયો છે. શ્રી. મરે કહ્યું કે; વિજ્ઞાનીકો પણ ઘણીવાર બેજવાબદારી ભર્યું વર્તન રાખે છે. તેઓ નથી જાણતા કે; તેમના ઉપર કેટલો મોટો બોજો છે.

ફ્રીન સેન્ડના નામ. કેલીનેને કહ્યું કે; મનુષ્યમાં બે ભાવનાઓ રહેલ છે એક બરાબર થવાની અને બીજી સારા થવા ની સ્વીટઝરલેન્ડના રીનીનોવાડે કહ્યું કે; જે રીતે દવાના ડોકટરોને પ્રતીજ્ઞા લેવી પડે છે કે તેઓ માંદા માણસને સારા કરવા કામ કરશે. એજીજ જાત ની પ્રતીજ્ઞા વીજ્ઞાનીકો પાસે પણ લેવડાવવી જોઇએ.

જપાનના પ્રો. કોરાએ હિરોશીમા માં બનેલા બનાવનું વર્ણન કર્યું હતું. પ્રમુખ મીસ પી. એસ. રોંગે કહ્યું કે પ્રતીનીધીઓએ જેઓ મર્યા છે તેઓ પુનેના કાર્ય કરતાં વધુ મહત્વનું કાર્ય કરી રહ્યાં છે.

આજે પાંચ વ્યક્તવ્યોઓ આપવા માં આવ્યા હતાં. તેઓમાં હાંસના મેડમ, મેક્સા ટ્રોકમા, ચીનના પ્રો. સ્ત્રેમ, દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રો. ડી. ડી. જબાલુ, ફ્રીનસેન્ડના પેસ્ટર, ડ. ઇવોલ્ડ; અને અમેરીકાના રેન્સુટન હતાં.

મેડમ ટ્રોકમા જેમની કલ્પનામાં જે હોંદ હતું અને જેમને જે હોંદ જોયું હતું તે વીશે તેઓ બોલ્યાં.

પ્રો. રોજે જણાવ્યું કે; બોલો શાંતી વાદીઓને મોટા ઉપર આક્રમણવાદીઓ કરે છે અને પાળા મુખ્ય કહે છે.

પ્રો. જબાલુ હોંદ, આફ્રિકા અને શાંતી ઉપર બોલ્યા હતાં.

પેસ્ટર ઇવોલ્ડે વીજ્ઞાન અને શાંતી ઉપર ભાષણ કર્યું હતું.

રેન્સુટન અમેરીકા અને હોંદ ઉપર બોલ્યા હતાં અને શાંતીનીકેતનના મુખ્ય કર્તા તરીકે શ્રી અને શ્રીમતી ટાગોરનો આભાર માન્યો હતો.

અંતમાં શ્રી. રામચંદ્રને ભાષણ કરતાં જણાવ્યું કે; પરીષદનું કાર્ય જોઇને મને ઘણોજ સંતોષ થયો છે. હું આશા રાખું છું કે પછીમના પ્રતીનીધીઓ પુર્વનો અવાજ પોતાના દેશો માં લઇ જશે. આ બધી પરીષદનો આજે અંત આવ્યો હતો.

પ્રતીનીધીઓ બે અઠવાડીયા હોંદમાં રહ્યાં હતાં અને સેવાગ્રામમાં તા. ૨૪ મીથી બેઠક કરી બેઠી હતી.

શ્રી. સેનનું ભાષણ

શાંતીનીકેતનમાં ભરાયેલી વિશ્વશાંતી પરીષદના અંતમાં શ્રી. હીતી મોહન સેને વિદાય અને આભાર દર્શનનું ભાષણ કરતા જણાવ્યું હતું કે;

આજે હું મારી કાયામાં નથી બોલ તો પણ હૃદયની કાયામાં હરહ નથી હોતો. આ છેલ્લુ અઠવાડીયું બધુ સુંદર હતું. રવીન્દ્રનાથ ટાગોરના શાંતી નીકેતનમાં શાંતીના પાત્રીઓ જેવા બધા છે. દરેક ધર્મ ભોંયરાઓ બધુ મહત્વનું સ્થાન ધરાવે છે. પણ ખરી વાત તો મનુષ્યના હૃદયમાં રહેલ છે. હૃદયને સમજવાનો પ્રયત્ન પ્રતીહાસના બધા મહત્વના પ્રસંગે થઇ રહ્યો છે. આજે કે જ્યારે માનવતાનો નાશ થવાનો ભય રહે છે ત્યારે દરેક દેશ અને રંગના માણસો અહીં જેવા થયા છે. ચાર વર્ષ પહેલા રજપુતાનામાં નારાયણ નામના એક નામ માં એક દાકુ નામના માણસે સંતો અને સાધુઓની જમાત જોવી કરી હતી. એ વખતે બધાએ પ્રશ્ન પુછ્યો હતો કે આ સજા ભરવાનો શું હેતુ છે અને શું પરીણામ આવનાર છે? જવાબમાં દાકુના અનુયાયી રાખવાળાએ કહ્યું કે; "દરેક પાણીના ટીપાને દરીયા તરફ જોવાનો હોય છે પણ જો એક ટીપુ તે તરફ જવાનો પ્રયત્ન કરે તો તે જલ્દી પહેલાજ પરાજ બની ઉડી જાય પણ સાથે મળીને તો સાગર જોર દરીયાને જોટવા હોય છે." આજના વખતમાં એકતાં પ્રેમ અને અને શાંતી ની બહુ જરૂર છે. આજે એક રાષ્ટ્ર કહેવું બનાવવાનો પ્રકાર ચારે દીશાઓમાં સંભળાય છે. પણ એ કાર્ય કોણ કરશે? અને કેવી રીતે પાર પડશે?

આજે જે લોકો પરદેશથી અમારા મેમાન થવને આવ્યા છે તેઓ આ સવાલનો ઉકેલ કરવાનો પ્રયત્ન કરશે. ઉકેલ બહુ સહેલો નથી કારણ કે; આદર્શવાદીનો માર્ગ સાંકડો અને સીધો છે. જે બોલા બોલે આ માર્ગ ઉપર ચાલી શકે તેઓ ખરા માનવતા ના મીત્રો બનશે.

તમે મનુષ્યને અને સમાજને ઉપર ને આગે દોરવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છો. તેને સાથ હું તમને વંદન કરું છું. હોંકુરયાન અને શાંતીનીકેતન તરફથી હું તમને આભાર આપું છું. અને તમે બધાએ જેમ કહ્યું છે.

લગભગ ૧૦૦ વર્ષ પહેલા હોંદમાં સીપાઇઓનો બળવો થયો હતો ત્યારે એક સીપાઇએ એક સાધુને રાજકીય પુરૂષ માનીને ઘેલો રાખ્યો. સાધુ ઇશ્વરના ચિંતનમાં લીન હોવાથી તેને આવતાનો કશો જવાબ ન આપ્યો. વિચાર કર્યો બંદર એ મુર્ખ સીપાઇએ એની તલવાર સાધુના શરીરને વિંધતી બહાર કાઢી. મરતાં મરતાં સાધુએ તેની આંખ ઉઘાડીને મંદ સ્મીત કરતા કહ્યું. "મે મારા રામ આજે આ રૂપમાં તે મને દર્શન આપ્યાં." ૧૯૪૮ જાન્યુઆરીની ૩૦ મી ના એક બીજા મહાત્માએ લગભગ અંત વખતે આવાજ શબ્દો ઉચ્ચાર્યા હતાં. ચોકકસ વખત પહેલા હું એક વૃદ્ધ પાર્સી પુરૂષને મળ્યો હતો. એ પેલા સાધુનેજ ખુની સીપાઇ હતો. કોણે પત્થર ફેંક્યો? દુનીયામાં અંધેરીના ખુનને બદલે એવું પરીવર્તન થયું. આજે તમે ચોકકસ છો. પણ ચોકકસ વખતમાં તમારી સંખ્યા વધશે. છતાં જો તમારે માર્ગે ચાલનારા કોઇ નહીં મળે અને તમારી મહેનતને ફળ નહી આવે તો પણ તમે તમારા માર્ગે ચાલશોજ એવી હું આશા રાખું છું.

જાણવા જોગ

અજબ બદીબાળ

લંડનમાં શ્રી. લોન નોરનાક નામ ના એક ગુનાને નવા જ પ્રકારનું બદીબાળ બનાવ્યું છે જેની બનાવટમાં લગભગ ૫૦૦૦ ચાકીઓ ભોટ તથા નવ વિજળીથી ચાલતી નાની મોટરો મુકી છે. માણસ કરતાં ચોગા ઉંચા એ બદીબાળની નજીક ઉભા રહીએ છીએ ત્યારે તેમાંથી નાની વિજળીક મોટરોના ચાલતી હોય છે તેનો ધીમેસ અવાજ સંભળાય છે.

આ નવા બદીબાળની સામે જોઇએ ત્યારે કેવળ સમય નહિ, પણ વિસ અને તારીખ પણ જાણી શકાય છે. કેક ગાડ ચાલે છે અને મુસોદમ તમારા મુલાકાત કયારે થશે એ પણ આ બદીબાળ જણાવી શકે છે.

આકાશના ગ્રહોની તથા ચંદ્રની ગતિ પણ આ બદીબાળ કહી આપે છે. ગ્રહણ કયારે થશે અને આકાશમાં આજે કયા તારાઓ કયાં હશે, તથા પૃથ્વિયો તારો કયારે દેખાશે, એમુકમાં ભરતી તેમજ ઓટ કયારે આવશે, એ વિષેની બધીજ માહિતી આ નવી બદીબાળ આપે છે. બદીબાળમાં જોકાર્ય પણ વાગે છે. એનો બનાવનાર આ બદીબાળમાં સુર્યમંડળને ગ્રહોની ગતિ પણ બતાવવાની ઉમેદ હજુ રાખે છે.

પ્રાયશ્ચીત:— આમ બીજો આવી ગયો છે. જેઓ પાસે પહેલા બાકી છે તેઓ બીજો મંગાવી પુર્ણ નવલ કયાં વાંચે

ક્ષી. ૬/૦

દેશ વગરની પ્રજા

"હુ-ઈન સોસ્યલ રીફોર્મર"માં શ્રી. એલન લખે છે કે:

"આપણે જો આપણને પ્રશ્ન કરીએ કે દેશ વગરના મનુષ્ય પણું તમને કેવું કહે? તો આપણે એનો શું જવાબ આપીએ? શ્રી. વેલે પોતાની એક ચોપડીમાં આ સવાલ પણ ગંભીર ગણ્યો છે. આજના જમાના માં કોઈ પણ દેશમાં પાસ પોર્ટ અને પરમીટ વગર જઈ શકાતું નથી. મણા લોકો પાસે પાસપોર્ટ અને પરમીટ હોય છતાં જ્યાની રજા તેમને મળતી નથી. આવા લોકો દેશ વગરના મનુષ્યો કહેવાય. અને તેમને કમનસીબ મનુષ્ય. પણી વખત સરકારની જરાક નીતી, ઉંચા ટેક્સ તમા બીજી બીજી ઉપર આપણે હંત કચકચાવીએ છીએ. પણ આજકાલ લોકોનું માનવું છે કે; આનો જવાબ એ છે કે એક આખી દુનીયાનું કુટુંબ રચાયલું જોઇએ. આ ખરી વાત છે પણ જે મનુષ્યને દુનીયાના નાગરીક તરીકે રહેવું હોય એને માટે એ કામ ઘણું કઠીન છે. આજે હજારો માણસો એવા છે કે જેઓ કોઇ પણ દેશના નાગરીક થવા માટે પોતાનો બળવાન હાથ આપવા તૈયાર છે. આ લોકો દેશ વગરના માણસો છે. અને તેમ ની સંખ્યા હજારોની છે. એ લોકો તે મુખે પોતાના દેશમાંથી કાઢી મુકયા છે. બીજા યુદ્ધ પછી પરીસ્થીતી વધુ બગડી છે. આપણા રાજકીય નેતા એ જે પરીસ્થીતીનો ક્યાસ કરી નથી શકયા અને સ્થીતી બહુ મુંઝારી ગુણી છે.

યુનોમાં આ વિશે ઘણી ચર્ચાઓ થઇ છે. આ દેશ વગરના મનુષ્યોને ન્યાય રસ્તો દેખાય છે અને તે એ કે; પરરાજ્ય નીચે રહી પોતાના દેશમાં જાય. તેમના મનમાં જોકે એમ જ છે કે; જે પરીસ્થીતી છે તેના કરતાં બહુ ખરાબ તે પરીસ્થીતી હશે. હવે ત્યારે એ સવાલ આપણી સામે ઉભો થાય છે કે આ પરીસ્થીતી સુધારવા કોઈ કાંઇજ કેમ નથી કરતું પણ ઘણા સારા લોકો પ્રયત્ન કરે છે. ખરી રીતે આ પ્રશ્ન યુનોની આર્થીક અને સામાજીક સમીતીનો છે. ગયા વર્ષના યુનોના અધીવેશનમાં આ સવાલને એક ખાસ મુકવામાં આવ્યો હતો. પછી આ આર્થીક અને સામાજીક સમીતી ઇનીવામાં મળી હતી અને ત્યાં ઓછામાં ઓછી કામચલાઉ ઉપાયો યોજવા માટે ઠરાવ પણ થયો. સૌથી સારામાં સારો એ છે કે યુનો એક હાઇ કમીશનર નીમે જે આ દેશ વગરના માણસોને સંભાળે અને ધ્યાન રાખે કે તેઓને અંધારા ખુણાઓમાં નવી નાખવામાં આવતાં. જુના જમાનામાં મનુષ્યને અંધારી કોટડીમાં પુરવામાં આવતાં હતાં કે જેથી પ્રજા તેમને ભુલી જાય. બીજામાં બીજું હાઇ કમીશનર દુનીયાને આ ભુલેલા માનવીઓની યાદ તાજી કરાવી શકે. આ પ્રકારના પગલા તરીકે છે. ધીમે ધીમે આ માણસો કોઈ પણ દેશના નાગરીક તરીકે સ્વીકારવામાં આવે. જો દેશો સ્વીકારી લે તો તે કાંઇ બહુ કઠીન સવાલ નથી. મુખ્ય વસ્તુ એ છે કે યુનો પોતાની સત્તાને આમાં ઉપયોગ કરે. આ દેશ વગરના આ માનવીઓ પોતાના દુઃખ દુનીયાને સંભળાવી પણ શકતાં નથી. તેથી તેઓ પોતાનો અવાજ યુનો જેવી સંસ્થાઓ દ્વારા સંભળાવી શકે. આજે દુનીયાના રાજ કાજ પુરુષો ઘણા કામમાં રોકાય છે. પણ જો એક દેશનો ત્રીજા દેશ સાથે ના સંબંધ વિશે તેઓ આટલો ઓછો વખત આપી શકે તો દેશ વગરના લોકો માટે પણ તેઓ વખત કાઢીને કાંઇક કરે.

કાળા રંગની કહાણી

"હુસાન્સ લોંસી"માં એક બાઇ લખે છે કે:

"અમે આવીએ અમને એક ઘણો ખરાબ અનુભવ થયો. 'અમારે માનવું છે કે; અમે ઘણી શાંત અને કાયદા પાલનાર પ્રજા છીએ. કોઇ દીવસ અમને પોલીસ ચોકી સુધી જવાની જરૂર પણ પડી નથી. પણીજર અમે અમારામાં શાંતી સ્થાપવાનો પ્રયત્ન પણ કરીએ છીએ. અમારી પાસે પત્રો છે કે જેથી જણાય કે અમે વિશ્વાસુ માણસો છીએ. આ બધી ખૂબી હોવા છતાં આ દેશના કેટલાક ગોરાઓને શું આપણું હમેશા અપમાન કરવામાં આવ્યું કે કોઇ પણ જાતના કારણ વગર અમને ગાળો દેવામાં આવી. આ છોકરીને ક્યાં સુધી બેહદાનીશ બનવાનો નહીં મળે ત્યાં સુધી ટીકીટ પણ નહીં મળે. અમે બીજાના સાથે મેર આપ્યા.

કામદેસર અને બીજા લોકોની કામ કરવા માટે અમે પૈસા, વખત અને માન ચોરાયું. આ બધાનું કારણ આપણો કાળો રંગ છે. લોકો પછી વીચારે છે કે નેટીવોના દીલમાં મેર કેમ ઉત્પન્ન થયું છે. આ છોકરીઓને મેર જવાનું મળે ત્યારે ત્યાં પણ એ તો ચોકકસ છે કે આ શુભ દિવસો તેઓ પોતાના મા બાપ પાસે નહી ઉજવી શકે. અમારે માટે શુભ દીવસ નો આનંદ રહ્યોજ નથી.

બાયબલ અને હીલાયદાપણું

"ધ ટાઈમ્સ"માં જોહનસોહ યુનીવરસીટીના પ્રો. બી. જી. કીટ લખે છે કે:

પ્રેપ ડબ્લ રીફોર્મ સાબનોર પોતાના વાર્તા લેવાકમાં લખે છે કે; "આપણા બાયબલમાં પણ હલાયદાપણાની નીતી સ્વીકારવામાં આવી છે." બાયબલમાં એવું છે કે; ઈશ્વરની ઇચ્છા છે કે; મનુષ્યની જુદી જુદી કોમો અને જાતો દેખીજ જોઇએ. પણ આનો અર્થ એવો નથી કે બાયબલ હલાયદાપણાની નીતીને માન્ય કરે છે. આપણને એવો વીચાર આવે છે કે; ડબ્લ રીફોર્મવાળા આનો આવો અર્થ કેમ કરે છે. ડબ્લ રીફોર્મ સમીતીના સભ્યો કે જેમને આ હેવાલ મળ્યો છે એમાના ઘણા મારા જુના વિદ્યાર્થીઓ છે. મને આની છે કે અમારી યુનીવરસીટીમાં બાયબલનો આવો અર્થ કરવાનું શિખવ્યા નથી આવ્યું કોઇ પણ ક્રિસ્તી એવો અર્થ કબુલ ન કરે. જો ડબ્લ રીફોર્મ ચર્ચવાળાઓ ક્રિસ્તી ધર્મનો એવો નવો અર્થ ગ્રોથવામાં પડયાં હોય તો તે ખોટું છે. જે રીતે એક સીપાઇની માફક કહ્યું હતું કે; પરદેશમાં એના ઉપરાનાત પગ તાપ બહ પડતા હતાં અને બીજા અધીકાર ભુલ કરતાં હતાં તેવીજ રીતે જો તેઓ પણ પોતાની નીતીને ખરી ફેરવવા માંડવામાં દોષ આરોપે તો તે પણ ખેદનીયજશે.

આ સવાલ ઘણો ગંભીર છે. હલાયદાપણાની નીતીને અમલમાં મુકી ને પછી બાયબલનો ટેકો લેવો એ પણ નીચ કહેવાય કે માણસ પોતાની નીતીને ખરી કરવા માટે બાયબલનો ટેકો લે ને બાયબલ ઈશ્વરના બતાવેલા માર્ગે નથી ચાલતા પોતાના સ્વાર્થ માટે કોઇ પણ ઈશ્વરના નામનો ઉપયોગ કરતો હશે. સમીતીના હેવાલ માં એમ છે કે; જુદા રાખવાની નીતીને બાયબલમાં દોષકારી છે, પણ જુદા રાખવાનો અર્થ શું બાપ છે એના ઉપર બહુ અવલંબે છે જો એનો અર્થ બાયબલ પ્રમાણે કરીએ અને જે સ્વાભાવીક છે—તો એ બાબત ની ટીકા છે.

નેટીવ સ્ત્રીઓની ઉન્નતી

જોહનસ્બરગમાં નેટાલ કાફીર્સીય ઓફ અફ્રીકન વિમેન્સની પરીષદમાં મીસ. એસ. ટી મોગાએ ભાષણ કરતાં જણાવ્યું કે;

"નેટીવોમાં મારું ઘર, મારો દેશ, અને મારા, લોકોની ભાવના હોવી જોઇએ. આપણા લોકો માટે સારી અવસ્થા મેળવવા માટે અમે પુર્ણ પ્રયત્ન કરીએ છીએ. સાથે સાથે સરકારે પણ મદદ કરવી જોઇએ. આ દેશમાં જુદી જુદી કોમોની વચ્ચે મારો સંબંધ નથી. આપણી નેટીવોની સંસ્કૃતી નવા જમાનાને લક્ષમાં ઘણી જુની થઇ ગઇ છે. સ્ત્રીઓ વધારે પોતાની કોમની ઉન્નતી માટે પુર્ણ પ્રયત્ન કરવો જોઇએ.

ઈન્ડિયા-ઈન-ડીયા કોલાહલ

ઈન્ડિયા ઇન્ડીયાની કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીએ નકકી કર્યું છે કે; તેઓ હીંદુસ્તાન સાથે જોડાણ જરા પણ મત આપશે. પાર્ટીના એક પત્રકારે જણાવ્યું હતું કે; હાલ હીંદ અને રશિયા વચ્ચે વાતચીત ચાલી રહી છે તેના પરીણામની અમે રાહ નથી જોવાના. પણ લોકોને રશિયા ની વિરૂદ્ધમાં ઉભા કરવાના છીએ. કોમ્યુનીસ્ટોનું ધ્યેય સમજુતીથી સ્વતંત્ર તા મેળવવાનું નથી પણ મહેનત કરી ને મેળવવાનું છે.

રેડીયો વેચવાનો છે

એકદરીથી ચાલતો એક વેન "ગ્રેનીય" રેડીયો કંપની માટે સસ્તામાં વેચવાનો છે લખો. Mr. G.
C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ બ્રહ્મપત્રી તરફથી)

તા. ૨૪–૧૨–૪૯

હીંદ–પ્રીસ્તાનનો વેપાર

હિંદની પાર્લામેન્ટમાં હાલમાં વેપાર પ્રધાન શ્રી. નિયોગીએ જાહેર કર્યું છે કે હીંદ સરકારે હીંદથી પાકીસ્તાનમાં કોલસો મોકલવાનું કામચલાઉ બંધ કર્યું છે. હીંદી નાગરીકોએ પાંચ લાખ ગાંસડી કાપડ ફક્ત પાકીસ્તાનથી ખરીદ્યું હતું. આ ખરીદી હુંડીયામણનો દર ઘટાડવા પહેલાં થયેલી, અને તેના નાણાં પણ હીંદી ખરીદનારાઓએ ચુકતી કર્યા. હાલ વહાણોમાં હીંદ આવવા ઝડી પણ ચુકયું. ત્યાં પાકીસ્તાન તરફથી તે રોકવું છે. હીંદ સરકારે પાકિસ્તાનને એવી પણ ફરમાશ કરી કે 'આ વસ્તુ હીંદ આવી જવા દો; અને પછી આપણે આ બાબતમાં સમાધાન લીધા તેનો નિર્ણય સ્વીકારીશું.' પણ પાકીસ્તાને તેની પણ ના પાડી. એટલે હીંદ સરકારને પાકિસ્તાન લોકોનો વેપાર આ સવાલના નિવેડો આવે ત્યાં સુધીને માટે રોકવાની ફરજ પડી. પાકિસ્તાને હીંદ લોકોનો વેપાર તોડી બીજા દેશો લોકો વેપારના સંબંધો જોડવાનાં પગલાં ફરવાનો લેવાં માંડયાં છે. તેને લીધે હીંદથી અત્યારે ગેરકાયદે કોલસો પાકીસ્તાનમાં જાય છે. હીંદ સરકારે પાકીસ્તાન સરકારને એવી પણ ખબર આપી છે કે પાકિસ્તાન તરફથી વેપારી માલની હેરફેર પહેલાં પ્રમાણે ચાલુ કરવાનું કબુલ બનાવવામાં આવશે, અને બાકી રહેલું કામ પણ છૂટું કરવામાં આવશે, ત્યારે હીંદ સરકાર કોલસાનો જથ્થો મોકલવા તૈયાર થશે, એટલુંજ નહીં પણ પાકીસ્તાનના કોલસાના પરવાનાઓ જે બાકી પડી તે પણ પુરી આપશે. વેપાર પ્રધાને એમ પણ જણાવ્યું કે ૧૯૪૮માં જુનમાં આ બે દેશો વચ્ચે થયેલા વેપારી કરારની રૂએ હીંદ પાકીસ્તાનને દોઢ લાખ ટન સુતરના કાપડની ગાંસડીઓ, ૨૦ લાખ ટન કોલસા ૮૦ હજાર ટન લોખંડ અને પોલાદ, તથા ૫૦ હજાર ગાંસડી શણનો તફાવાર માલ પુરો પાડવા બંધાયેલું છે; જ્યારે પાકિસ્તાને હીંદને કાચા શણની ૪૦ લાખ ગાંસડી, અને રૂની ૪૫ લાખ ગાંસડી મોકલવાનું સ્વીકાર્યું હતું.

બાધાવાર પ્રાંતરચના

મહારાષ્ટ્રવાસીઓને બંધ નાગપુરથી માંડીને મરાઠી બાધાવાળા બધા પ્રદેશ મુંબઇ શહેર સુધ્ધાં—જોઇએ છે. આંધ્ર ના નેતાઓએ રાજધાનીના વાંધાને બદલે શહેર પરનો પોતાનો દાવો સહાને માટે છોડી દીધો છે. તેથી હીંદ સરકારે બધા આંધ્ર પ્રાંતની રચના તરત કરવાની મોજના બહાર પાડી છે, તે મદ્રાસ સરકારે તે માટે આંધ્ર ની સંયુક્ત પાર્લામેન્ટ કોન્સ્ટીટ્યુએન્સીસ પણ નીમી છે. ૧૯૫૦ ના આંધ્ર પ્રાંત અમલ રહ્યાશે. મહારાષ્ટ્રીઓ મુંબઇ શહેર પરનો દાવો જતો કરવા તાયાર નથી. નેતાઓની સમિતિ પણ તો સ્પષ્ટ બનાવવા કરી છે કે મુંબઇ આંતર રાષ્ટ્રીય મહત્વનું શહેર હોઇ તથા સરકારી કચેરીઓ પણ મહત્વનું હોઇને. ત્યાંની પ્રજા પચીરંગી હોઇ, તે શહેર કોઇ પણ ભાષાવાર પ્રાંતમાં ન જવા, પણ તેનો અલગ પ્રાંત બને. કોંગ્રેસના બંધારણમાં પણ મુંબઇ શહેરનો અલગ પ્રાંત છે. ભાષાવાર પ્રાંત રચનાનો પ્રશ્ન મુલ્તવી મૂક્યો છે, એમ પંડીત નેહરૂએ જયે આવાદીયે કહ્યું. સરદાર પટેલે પ્રતિનિધીમંડળને કહ્યું હાલ તરત બીજે કોઇ પ્રાંત અલગ નહીં પડાય; આંધ્રનું કેમ ચાલે છે તે પહેલા જોવાશે. આ નિર્ણય સામે વીરોધ કરવા મુંબઇની ધારાસભાના કન્ઝર્વેટીવ સભ્યોએ પોતાની બેઠકોનાં રાજીનામાં કોંગ્રેસના મહામંત્રીને મોકલ્યાં છે, જે હજુ સ્વીકારાયાં નથી. પણ સમગ્ર કોંગ્રેસ લોકમતમાં આ ઉતાવળાને અનાવશ્યક મનાવાની ઘણી ટીકા થઇ રહી છે.

અલગ કર્ણાટક નહીં રચાય

હાલ તરત કર્ણાટકનો અલગ પ્રાંત ન રચવાના કોંગ્રેસના નિર્ણય સામે વીરોધ તરીકે મુખ્ય પ્રધાની ખરાસ્કના માંથી કર્ણાટકના કોંગ્રેસી મુખ્યોએ રાજીનામાં આપ્યાની વાત હું અગાઉ જણાવી ચુકયો છું. કોંગ્રેસના નિયમ પ્રમાણે આ રાજીનામાં આપવા માટે આ સભ્યોએ કોંગ્રેસની કાર્યવાહક સમિતિએ રજા લેવી જોઇએ. તેવી રજા તેમણે માગી હતી. તેના પર વિચાર કરી કાર્યવાહક સમિતિએ તે રજા આપવાની ના પાડી છે. આ વિષયને અંગે આ સમીતીએ કરેલા ઠરાવમાં જણાવાયું છે કે ભારતના હાલનાં માં રહેલા મુળભુત ફેરફારોની નજરે તમ આગામી પાંચ આવાદીયોના સમય માં ભારતના નવા બંધારણની સ્વીકાર થતી હોઇ, અલગ કર્ણાટક પ્રાંતની રચના જોવો મોટો બંધારણ ફેરફાર કરવો એ કબુલ કે યોગ્ય જણાતું નથી. પારા સભ્યોના રાજીનામાંને કાર્યવાહક સમિતિએ મંજુરી આપી નથી. કેમકે એ પગલાને કાર્યવાહક સમીતી "અત્યાર ના સંજોગોમાં ખેર વાજબી અને કોટ કુટ પડાવનારા પગલા "તરીકે લેખે છે; તેમજ આવું પગલું કોંગ્રેસની શિસ્તનું ભંગ કરનારું અને રાષ્ટ્રના હીતને લેખમ કારક નીવડવાનો સંભવ છે." આથી રાજીનામાં તા નહીં અપાય. આ બાબતમાં એટલું જણાવવું જરૂરી છે કે કન્નડ ભાષા બોલનારાના મહો મોટા ભાગ તો મૈસુર રાજ્યમાં વસે છે. આ બેઠકો કર્ણાટકના એકી કરવું તો નિરૂદ્ધ છે. મૈસુર રાજ્યની ધારા સભાનાં ૪૧ સભ્યો, જેમાં કોંગ્રેસના આગેવાન કોંગ્રેસી છે, તેમણે અમે આવા ઠીયે જ હીંદ સરકારને ખાસ વિનંતી મોકલી પોતાનો આ અભિપ્રાય જણાવ્યો છે; અને મુલ્તવી કર્ણાટકમાં આસામ પ્રચારને મચક ન આપવા વિનંતી કરી છે. આમ કન્નડ ભાષા બોલતી મોટા ભાગની પ્રજાને માથે આવો નિર્ણય પરાણે ઠોકી ન બેસાડાય. એટલે મુંબઇ ના પ્રધાન શ્રી. ખેરે ખરું કહ્યું કે કોંગ્રેસની કાર્યવાહક સમિતિથી આ સિવાય બીજો નિર્ણય થઇ શકે એમ હતું જ નહીં.

સિંધના હિંદુઓપર જુલમ

હીંદ સરકારે પાકિસ્થાન સરકારપર પાકી મોકલીને સિંધમાં રહેલાં હીંદુ ઓ પર ચાલી રહેલા જુલમો વિષે પોતાને મળતા હેવાલો તરફ પાકીસ્તાન સરકારનું ધ્યાન ખેંચ્યું છે. હાલહાલમાં (સિંધ)ના કેટલાક રહીશોને શહેર છોડ્યું માંથી ઉઠાડી પર બહાર કાઢી મુકવા કહેવામાં છે. અધિકારીઓની અવિરત સતામણીને લીધે કહેવાય છે કે હીંદુ ઓને કરજીયાત રીતે પ્રવાસનો સ્વીકાર કરવો પડે છે. હીંદુઓના પવિત્ર ધામો મુસ્લીમોને "મસ્જીદ તરીકે" ઉપ-યોગમાં લેવા માટે અગર ઢોરોને રાખ વાના ઉપયોગમાં લેવા માટે આપવામાં આવે છે. કેટલાક માલિકો હીંદ જવા માટે આ જગા છોડી રજા છે, એવા બહાના હેઠળ ઠરાવી અને બીજી જગ્યા એ હીંદુઓની મીલકત રક્ષિત કરવામાં આવે છે. કુદરતોનું ને બીજા સ્થળોનું રેફ્યુજીસન એ તો હીંદુઓને પાકી-સ્તાન છોડાવવા માટેની એક અજબ ચાલ છે. દા. ત. કરાંચીમાંની એક રેડીયો દુકાન પર કરા પણ કારણ વીના સીલ મારવામાં આવ્યું હતું, અને એક જ અઠવાડીયામાં માલીક પર 'પાકી સ્તાન છોડ દો' એવો હુકમ કાઢવામાં આવ્યો હતો.

વેપારમાં કોહોકટી

કલકત્તાનો એક સંદેશો જણાવે છે કે હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચેના વેપારી કરારો તુટી પડવાનો ભય ઉભો થયેલો છે. તેનું મુળ કારણ એ છે કે બે મહિના પર ઉજવેકે પોતાના ચલણનો ભાવ ઉતાર્યો ત્યારે હીંદે પોતાના ચલણ ના ભાવ ઉંચકવાનો મુકાબલે પટાવ્યા. પણ પાકીસ્તાને પટાવ્યા નહીં, દરમીયા આ બે દેશો વચ્ચે મડાગાંઠ ઉભી થયેલી છે મારવાડના વેપારી ઓએ પુર્વ બંગાળથી ખરીદ કરેલા કાચ શણની પાંચ લાખ ગાંસડીને પુર્વ બંગાળની સરકારે રોકી રાખી છે.

બીદરમાં વસતા હીંદીઓ માટે

બીદરમાં વસતા હીંદીઓને રસ પડે એવા નીચેના સમાચાર અખબારોમાં "હમણાંજ પ્રસિદ્ધ થયા છે: બીદરમાં વસતા હીંદી નાગરીકો જ્યારે પોતે બંધાવેલી રહેમ આ દેશમાં ગાવે ત્યારે તેમને કેટલીક રાહત આપવાની દ્રષ્ટિએ હીંદ સરકાર કુંક સમયમાં હીંદી આને કવેરા પારામાં સુધારો કરે એવો સંભવ છે, એમ. યુ. પી. હીંદને આજનેજ જણાવ્યા મળે છે. આવકવેરા પારામાં મનાતા સુચીત સુધારાનો મુખ્ય હેતુ બીદરોમાંથી રહેવા માટે આવનારને કરવેરામાંથી મુક્તિ આપી પ્રોત્સાહન આપવાનો છે. મલબાર, મલબોદા, કોચીન આદિકા અને પાકીસ્તાનના હીંદીઓની ત્યાંની પરી-સ્થીતીને કારણે પોતાની સુધી હીંદ આવે ફેરવવાની ફરજ પડી છે. પરંતુ બારે કરવેરાના અંગે આજસુધી તેઓ અચકામ છે; આથી આવા સુધારાની જરૂર ઉભી થઇ છે આ સુધારાને પરિ ણામે હીંદમાં વીસ કરોડ રૂપીઆ જેટલી મુડીને વહી આવવાની સગવડતા મળશે એવી આશા રાખવામાં આવે છે. છતાં, બલબોદા અને સીલોનમાં થયેલા કરતા હીંદી નાગરીકો માટે ખુબજ ચીંતા રાખવામાં આવે છે કારણ કે ત્યાં પ્રવર્તતા સખ્ત કાયદા–કાનુનોને કારણે આ છુટછાટોનો પુરેપુરો લાભ તેઓ લઇ શકે નહિ આ બાબતમાં સરકાર કંઇક પગલાં લેશે. આ સુધારા ને પરિણામે ૧૯૪૯–૫૮ દરમ્યાન અમેરીકા વાસી હોવેથી મુડીને પણ પાછી ફરવાનું પ્રોત્સાહન મળશે.

હીંદ ઉપર કી: ઓરલા

શ્રી. કી. ઓરલા જેઓ વેપાર સમય પહેલા ચિટલ અને અમેરીકાની મુલાકાતેથી પાછા ફર્યા છે તેઓએ એક જાહેરાતમાં જણાવ્યું કે; આપણા દેશમાં હાલ જે નેતૃત્વ છે તેને લીધે હીંદુસ્થાનમાં કોમ્યુનીસ્ટ રાજ્ય સ્થાપવું અશક્ય પડશે. હીંદમાં આપણા મુંબઇ રાષ્ટ્રીય નેતાઓ છે અને મુકીબાર વેપારીઓ છે તેમજ સરસ સરકાર છે. રાષ્ટ્રીયતા તથા રૂઢીવાદારીની ભાવના છે. ગેરવાજબી આપણે આપણું રક્ષણ કરવાને શક્તિમાન છીએ. શ્રી. ઓરલાએ કરીવાદ કરતાં કહ્યું કે: હીંદ માં ડેકસો પણ ઉભા થયા છે તેથી વેપાર મંદ પડયો છે.

જાણ્યા જેવું

પેટ્રોલને બદલે દરિયાનું પાણી

મદ્રાસ બાજુના એક હીંદી સંસ્થાએ ઠંડા મુલક પર પેટ્રોલને બદલે 'વોટરો-લીયમ' નામના એક નવા પદાર્થ વડે મોટર ચલાવી બતાવી હતી. આ સંસ્થાનું કહેવું એવું છે કે દરિયાના પાણી પર કેટલીક વિશીષ્ટ રાસાયણીક ક્રિયા કરીને 'વોટરોલીયમ' બનાવ્યા છે. મોટા જથ્થામાં વોટરોલીયમ તયાર કરવામાં આવે તો પેટ્રોલ કરતાં તે સસ્તું પડશે એવો આ સંસ્થાનો દાવો છે. આ દાવો ખરો ઠરે તો પેટ્રોલની બાબતમાં હીંદને પરાવલંબી રહેવું નહિ પડે તેમજ સરકારી દ્રષ્ટિએ પણ દેશ અધિક સ્વાવલંબી બનશે.

વાર્તા

આગલું બારણું અને પાછલું બારણું

અનુવાદક "અકૂલ"

(ગતાંકથી ચાલુ)

આવમે દરવાજે ટાઢ મણ નહિ તથા. એક મિત્ર પાછલે દરવાજે ધર્માદા મંજરા માટે હાજર હોવા મારી પાસે આવ્યાં. મને કહે "અમદાવાદના અનીલભાઈ તો હવે ખુબ મોટા માણસ બની ગયા છે તેમને આવા કામોમાં હવે રસ નથી. પણ તમે તો જાણો છો કે આપણે આ કામ સમાજ માટે કરવું જરૂરી છે। તમારા જેવી મેનેજ તો અમને મદદ કરવી જોઇએ."

ઘર ભરચક માણસે મને જે પકડ્યા બનતાં હતાં તેમાંથી મેં અરધા તેમને આપ્યા તેઓ સંતોષથી ચાલ્યા ગયા. પણ મારા અંતરની મનની એક ચોપડી ઉઘેડાતાં ગયા. હું પાછલે. બારણે હતો...પાછલું બારણું. ઓળખાતું... પુરાતનું... આગલે બારણે - મને તે માર્ગે ધન ઘરમાં આવતું અને પાછલે બારણે નહાના નાના દાન ધર્મમાં ચેરાતું પ્રસંગ વાપ ઓળખા ઘોષ નાખવા માગતી. આગલું બારણું અને પાછલું બારણું. પતી અને પત્ની. પાપ અને પુણ્ય. મારા માથામાં જાણે તોફાન ઉઠ્યું. મન બેચેન થયું. કેટલાએ ઉહાપોહો આંખ સામે આવ્યાં. અમારા સમાજમાં પેસા બીબુત પાડે અને તેમના પત્ની પ્રકાર કેલ ૧૬-૧૫ પાઉન્ડનો પણ પત્નીએ ૨૦-૧૦ પા. ના ડ્રાયરીંગ પહેર્યો હતાં. કોક દારની પત્નીના ગળામાં હીરાનો હાર! અને એવા તો કેટલાએ મોરી આંખ સામે આવ્યાં. અને તેમની કોઇની પત્નીઓને શું ઉણપ નથી લાગતી અને બોજ બળ કરે છે અને શું મને જ બધી ઉણપ જણાય. "પતી દેવને દુઃખ ન દો." પતી નીતીમાન હોય તો પત્નીનું એ કર્તવ્ય છે ખરું. પણ જો પાપ-કર્મ કરનાર પતી હોય તો પત્નીનું શું એ કર્તવ્ય નથી કે તે પતી ને કયે-તે બોલે ક્યારે માર્ગે દોરે? પત્ની-ફરજ કાંઈ નથી મિત્ર પણ છે. અને મીત્રનો ધર્મ વીરોધ કરી કુમતા મીત્રને બચાવવાનો છે. અમે તે વાત હું અનીલનો વીરોધ કરીશ જ. પછી ભલે તે માટે આપવા પામથી ચોપાયલા બોજનને લાત મારવી પડે તો પણ ફરજ નહીં.

"અને ખરેખર મારે અનીલ સામે રોજ બડાઇઓ ચાલતી, "હું કહેતો, તમે વેપાર કરો છો એ જનતાની સેવા કરવાને નેા." "જનતાને ખુબે મારી મામતાના ધરો ભરી તમે તેમના નીસા જાની આ સુંદર પ્રભારતમાં સુખથી રહેશેા શું?" આવી આવી અનેક ઊંચ ચર્ચાઓ તથા પ્રેમ ભર્યો ઉપદેશ હું આપતી.

પણ અનીલ જુરસામાં તેનો જવાબ આપતો.

"બધુ બરાબર કરવાની કાંઇ જરૂર નથી બરબાદ આવે છે તે ખાય અને મોજ કરે. તમારે અમે લાદીએ તેની અવસ્થા કરવાની અવળાસી કરવાનો વખત આવત પણ નહીંજ સમજો કે આ ધંધો મને ભળી ગયો. બહેતી ગંગા માં હાથ ધોઇ ન લે તે મુર્ખજ કહેવાય સમજ્યા?"

એક દીવસ કપડાના વેપારી પેઢી આર્યની ડીકરીના લગ્ન હતાં તેથી તેમને કેટલીક ચીજો દુકાનમાંથી ખોટવી હતી. તેને માટે તેઓ અમારે ઘેર આવ્યાં. દીવાનખાનામાં તે અને અનીલ વાતો કરતાં હતાં. મેં જોયું કે એક નોટો નું બંડલ તેમને અનીલના હાથમાં સેરવ્યું અને અનીલે તેમની વાસે હાથ મુકી વિશ્વાસ આપ્યો. મને ખરેખર જ અનીલની ચીડ ચડી. એકાદા લુહારાની પત્નીને બાપ તેવું મને કાંઇક જોખીનો જેવું લાગવા માંડ્યું. અને ખરે ઉંચા વાયદાનો ટાકો પેઢીવાળીએ આપે લો. અનીલે મારી સામે જોયો ને કહ્યું કે 'જો કેવું સુંદર વાયદા છે. તને આની સાહી ખુબ સારી લાગશે." ત્યારે એકદમ તીખ અવાજે મેં કહ્યું-"મારે તે બાપણે નથી ખોખવું અને તમારા પક્ષકારનું મારે કાંઇજ નથી ખોખવું. હું કામ ચાંપીઓનો હોટો અહીં મુકવા છે! આ સત્યની મુર્તી સામે તમે અસત્ય થી પૈસા પેદા કરો છો. અનીલ! અનીલ! જનતાના કલ્યાણ માટે દેહ આપનાર આ વિભુતીનું આવી લાગો બાઇ અપમાન કરો છો? કયાંયે કામ કરશો તો આ પેટ ભરવા જેટલું મળી રહેશે મેં...બહુ પ્રબલ કર્યો...ખુબ કહ્યું...પણ કાંઇજ હેતુ ન સર્યો... અનીતીમાન પતીની પત્ની તરીકે જીવવા કરતાં; તત્વપરસી પત્નીનું એકાંકી જીવન બહું સારું...બહુ દુઃખ દીધું... હવે નહીં ટોંકું ભાઇ...ક્ષમા કરો. તમારા જીવનમાંથી હું જ ઉઠી જઉં. તમારી મન ઉપર પેાડી જ સત્તા છે!" ખુબ ક્રમને લઇ હું ઢીલી થઇ ગઇ કહી મારી આંખો મીચાઇ. અનાયુતા બંધ આંખોમાંથી આંસુઓ ટપકવા લાગ્યાં. મીંચેલી આંખેજ મેં કહ્યું. "અનીલ પોતાના બાજુઓના પેટ ઉપર પગ મુકનાર તમે ખરેખર દેશદ્રોહી છો. મને તમારી પત્ની તરીકે જીવવા ની હવે શરમ લાગે છે. હું બહુ દુઃ નથી ભોગવતો મારે. આ તમારો પાપી પેશેા હું ત્યારીશ....."

આંસુના શબ્દો મારા મોંદામાંથી બહાર પડે તે પહેલા ટેબલ પરનું પેપર મારા માથા ઉપર અનીલે ફેંકયું. અને હું બેસુધ થઇ નીચે પડી. બ્યારે હું શુદ્ધીમાં આવી ત્યારે મારા માથા ઉપર પ્રેમ ભર્યો હાથ ફરી રહ્યો હતો અને મેં પ્રેમ ભર્યા શબ્દો સાંભળ્યા;

"ના! ના! હું મારા આ જીવન બાગના ફુલને ખોવા નથી ઇચ્છતો. અમદા! હું તને કદાપિ નહીં જવા દઉં...મારું હૃદય હમણા સુધી બાકી પથ્થર જેવું હતું...પ્રેમથી આખરે તે તેને જીતી લીધું. હું પ્રતીજ્ઞા કરું છું કે; હવે પછી હું માગણીરૂપકે કમાઇશ ...ફકત મારી આ સોનાની પેટી મારા જીવનને જકડતી મારી પાસે રહેવી જોઇશે હવે સંતોષ થયો અમદા!"

મેં આંખો ઉઘાડી ડાળા અને જુરા વાદળોમાં છવાયેલો ચંદ્ર કરી મારા હૃદય આકાશ ઉપર પ્રકાશીત થયો. અનીલનું મુખ પ્રેમ પ્રભાથી ઝગઝગી ઉઠ્યું. મારા માથામાં હજી દુઃખાવો થતો હતો. કપાળ અને માથે પાટા ઓ લપેટયાં હતાં. તાવ પણ આવ્યો હતો. અનીલ મારી પાસેજ બેસા હતાં. સામેના ગાંધીજીના ફોટાને તડ પડી હતી. અનીલે કહ્યું; "અમદા હવા કર મને બે ખુબ બોલ્યો માફ."

તેમનાજ હાથે મને વાગ્યું હતું તે હું ભુલી ગઇ અને મારી આંખોમાંથી પ્રેમના આસુઓ પડવા લાગ્યા. મેં અનીલનો હાથ લઇ મારા હૃદય ઉપર કાબ્યો અને મહાત્માજીની પ્રસન્ન નજર આશીર્વાદ વર્ષાવ અમારા ઉપર કરી રહી હતી.

(સંપુર્ણ)

દક્ષિણ આફ્રિકામાં વિદ્યાર્થી જીવન

અહીંના ગુજરાતી વિદ્યાર્થીની આ એક ઝલ્કી છે. અને તેના આ સબંધમાં વિચારણા તથા ઉકેલ માગી લે છે.

—તંત્રી.

વિદ્યાર્થી જીવન પર લખવું એ એક કઠીનમાં કઠીન વસ્તુ છે તે છતાં પણ આપણા ગુજરાતી સમાજમાં વિદ્યાર્થી જીવનનો એક ગંભીર પક્ષ ઉભો થયો છે. એ કાંઇ દ્રષ્ટિએ ઊંડી તપાસે એ કહેવું મુકાબલ બરેલું છે. જો આપણે આપણા બાળકોને ખરી દાનતથી વિદ્યાદાન આપવા ઇચ્છતા હોઇએ તો આ પ્રશ્ન પહેલી તકે હાથમાંલેવો જોઇએ નહિ તો એ આગળ જતાં વધુ ગંભીર પરીણામ ઉભુ કરશે.

આપણે અત્યારે જોવુંજ સમજીએ છીએ કે બાળકો બાળાની અંદર ગોંધાયલાં રહે તો બહારે હાલ મેળવે અને ઘરે તોફાન કરતાં ઓછા. જોર કારમુથી આ આપો પોતાના છોકરા ને દસ કલાક રાળા રૂપી જેલમાં પુરતાં અચકાતા નથી. (રાળાને જેલખાનું માટે જેલ સમાન માણી છે, કારણ કે અબુધ બાળકોથી બહારે ગોંધાતા વિદ્યાર્થીને રાળા જેલ સમાન લાગે છે.)

"બ્યારે ઇગ્લેંડમાં મજુર પક્ષ સતા પર આવ્યો ત્યારે મજુર પક્ષે મજુરી ના કલાકો બઢાવ્યા હતા. કારણ કે એ ઉપરથી મજુરો ને આરામ કેવી વસ્તુ શું છે તે સમજ પડે. પરંતુ આપણા ગુજરાતી સમાજમાં એનાથી ઉલટુજ છે. બ્યારે મજુરો ૭ થી સાત કલાક કામ કરે છે ત્યારે વિદ્યાર્થી નવથી દસ કલાક કામ કરે છે. શું આ દ્રષ્ટિએ ગાંધીવાદી તરીકે ઓળખાવવા માગીએ છીએ?

બાળક સવારે આઠ વાગ્યે અંગ્રેજ શાળાએ જાય છે અને ૩ાા૦ વાગ્યે ત્યાંથી છુટે છે. પા કલાક ઘરે રહે છે અને પછી ગુજરાતી શાળાએ દોડે છે. ત્યાંથી એમને ૭ વાગ્યે મુક્તિ મળે છે આ રીતે વિદ્યાર્થી પોતાનું વિદ્યાર્થી જીવન વિતાવે છે.

જો આપણે એમજ સમજતા હોઇએ કે જેવી રીતે સાંચાની ચાંપ ડાબી બે છીએ અને સાંચો અટકાવ સિવાય કામ આપ્યે જાય છે. તેમજ બાળકો કામ આપશે તો એક મહાન મંજીર ભુલ થાય છે. જો આપણે વિદ્યાર્થીઓને સાંચાના રૂપમાંજ મુકીશું અને એ દ્રષ્ટિએ બજાવર આપશું તો અવિષ્યમાં એ વિદ્યાર્થીઓ સાંચા રૂપેજ આપણને મદદ કરશે. કે જેવી રીતે આપણને સાંચાની કેખરેખ રાખવા ખાતર મનુષ્યની જરૂર પડે છે તેવી જ રીતે આ વિદ્યાર્થીઓની પાછળ પણ કોઇ વસ્તુ મુકવી પડશે કે જેથી એમની ચાંપ પડો એટલે કામ શરૂ કરે અને ચાપ બંધ કરે એટલે કામ કરતાં બંધ પડે.

"એક અનુભવી"

પરચુરણ

—મદ્રાસની જેલમાં ૧૨૫ કોમ્યુનીસ્ટો છે તેમણે સરકારને જણાવ્યું છે કે તેઓ કોમ્યુનીસ્ટ પક્ષમાંથી નિકળી જવા ઇચ્છે છે. સરકાર એ પ્રશ્ન ઉપર વિચાર કરીને અને તેમની વર્તણુક તપાસીને છોડવા કે કેમ તે નક્કી કરશે.

—હીંદુસ્થાનની રાજધાનીમાં એક નવો કેસો ઉભો થવા પામ્યો છે. તે વાંદરાઓનો છે. વાંદરાઓ રસોઇ ઘરોમાં અને મીલ એરિયામાં બે ઘડ્ડ કરત કોપ છે. સરકારે નક્કી કર્યું છે કે વાંદરાઓને પકડી મીલે મોકલી દેવા. વાંદરાઓ ટોળે ટોળામાં આવે છે અને લાખ ૪ાા૦માણ રહે છે.

—હીંદની સરકાર યુનાઇટેડ સ્ટેટસને બે હાથીઓ ભેટ મોકલવાની છે.

હીંદની પાર્લામેન્ટનું કાર્ય

હીંદની મારા સભામાં પુષ્કળ ચર્ચા કરેલા પ્રશ્નો ઉપરથી જણાય છે કે:

(૧) હીંદ માટે સંપૂર્ણ નીડાળ રચવાની બાબતમાં સરકાર તપાસ ચલાવે છે. અને નોકામયક તરીકે કેબીન ઉપરાંત બીજા પણ સભ્યો નીમે તેમ વિચારણા કરે છે.

(૨) હીંદમાં મધ્યસ્થ સેક્રેટરીએટની પુનર્રચનાની યોજનાને સરકારે મંજૂર રાખી છે, અને અમલમાં મુકાઈ રહી છે.

(૩) હીંદમાં અશોક સ્તંભ ચીંહ અને ધ્વજની આકૃતીવાળા નવા હીંદી સીક્કા ૧૯૫૦ ના ઓગસ્ટની ૧૫ મી તારીખે બહાર પડશે રાજની આકૃતીવાળા જુના સીક્કા કાયદેસર બંધ થશે. બાબાસાહેબની યોજના હેઠળ હીંદી દેશોમાં કેટલાક સમયથી પાકીસ્તાન માટે સીક્કા તૈયાર કરવામાં રોકાયેલી હોવાથી હીંદના નવા સીક્કા તૈયાર કરવામાં વીલંબ થયો છે.

(૪) હીંદના રાજવીઓએ જે પ્રદેશ પોતાની આનવી મીલકતમાંથી બક્ષ્યા છે. અને તેનો નીવાસ્થાન તરીકે ઉપયોગ કરે છે. તેને રાજવીના મહીલાના બંધારામાં આવ્યા છે. બાકી ના મકાનોનો ઉપયોગ સરકારી હેતુ માટે થાય છે. અને તેનું બદલો રાજવીઓને આપવામાં આવે છે.

(૫) મુંબઈ અને બીજા કેટલાક પ્રાંતોમાં તથા રાજ્યોમાં પગારમાં કાંઈ બાકી હતા તે પગાર પરવીત અને અપરવીત અધીકારો પોતીસ ફોર્સમાં લેવામાં છે, અને તે સારૂ કામ ચલાવી રહી છે.

(૬) હીંદમાં આસામનું રેલ્વે લેણાનું સંપૂર્ણ થયા બાદ હીંદી સંઘના પ્રદેશમાંથી પસાર થતી રેલ્વે બાબતના અંકુશ અને દેખરેખ પોતાના હાથમાં લેવા પાકીસ્તાનને ૬ મહીનાની નોટીસ આપવાનો પ્રશ્ન વીચારશે.

(૭) પાકીસ્તાનથી પરમીટ પર હીંદમાં આવેલા મુસ્લીમોની સંખ્યા ૨૧૬૭૭ ની હતી. જેમાંથી ૨૧૦૦ એ પરમીટની મુદત પુરી થતા પાછા જવાની ના પાડી હતી. આમાંથી ઘણા ખરા પર કામ ચલાવવામાં આવ્યું છે. તેમની મુદત પુરી થતાં તેમને પાકીસ્તાન પાછા મોકલી આપવામાં આવશે. ૧૩૨૨ માણસો પશ્ચીમ પાકીસ્તાનમાંથી વતન પરમીટે હીંદમાં દાખલ થયા હતા તેમાંથી ૬૭૬ ને કેદની સજા કરવામાં આવી છે.

(૮) હીંદમાં અલબત્ત માણસોની ખોટ પ્રોવણીની રકમ ચરસની યોજના નો ખર્ચ ૨૦૬ કરોડ રૂપીયા આવશે. દામોદર ખોરવણીખાતાના ૭ કરોડના બજેટમાં કાપ મુકાને તે સાકાર કરોડનું કરવામાં આવ્યું છે.

(૯) કર ભરવામાંથી છટકનારાઓને અને કાળા બજારીયાઓને મૃત્યુદંડ કે જન્મટીપની સજા કરવાની બંધારણ કરવું એક બીલ હીંદી પાર્લામેન્ટમાં દાખલ કરવામાં આવ્યું છે. જ્યારે એક બીજું બીલ મૃત્યુદંડની સજાની નાબુદીની તરફેણ કરનાર પણ દાખલ કરવામાં આવ્યું છે.

(૧૦) હીંદમાં મોટી ઉમરના પુરૂષો ના લગ્ન પર અમુક નીયંત્રણો નાખવા ને લગતું અને આપઘાતના પ્રયાસો માટે કાયદેસર રીતે સજા ન કરવાની જોગવાઇ કરતું એમ બે બીલો પાર્લામેન્ટમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા છે.

વિવિધ

સુરતની નહેર યોજના

સુરત શહેરને નંદનવન બનાવનારી કાકાપારાની નહેર યોજના ૩૫ કીલોમીટર અંતરને હુસ્સે સર કરાઇ છે.

જમણા કિનારે નીકળતી નહેર, ૫૦ ફુટ પહોળી અને ૭ ૧/૨ ■ ઉંડી રહેશે, અને તેમાં દર સેકંડે ૬,૦૦૦ ઘનફુટ પાણી વહેશે. ડાબા કિનારાની નહેર ૧૦૦ ફુટ પહોળી અને ૧૦ ફુટ ઉંડી હશે, અને તેમાં દર સેકંડે ૩,૦૦૦ ઘનફુટ પાણીનું વહેણ રહેશે. જમણી નહેર મોટે ભાગે, માંડવી–ઉમરા રસ્તાને સમાન્તરે રહેશે.

બન્ને નહેરોનો કુલ પ્રવાહ દર સેકંડે ૪,૦૦૦ ઘનફુટ રહેશે. આખા મુખ્ય શહેરને પાંચ દિવસ પાણી પુરૂં પડે તેટલું પાણી આ નહેરમાં એક દિવસ માં વહેશે. આ નહેરોની રેખાથી પશ્ચિમનો દરિયા સુધીનો બધો ભાગ આ નહેરોનું પાણી મેળવી શકશે.

જમણી બાજુની નહેર ૪૦ માઇલ અને ડાબી બાજુની નહેર ૬૦ માઇલ લાંબી રહેશે. ખરચનો કુલ અંદાજ ૧૨૧ લાખ રૂપીયાનો છે.

આત્યારે ગુજરાતમાં બાંધની કારખાનાં નથી. આ યોજનામાં સમાયેલા રોકાણના વાર્ષેતરથી ગુજરાતમાં નવા બાંધનાં કારખાનાં કાઢવાનું વાતાવરણ બનશે. ૧૯૫૨ ની જુન સુધીમાં આ નહેર તૈયાર થશે.

સાને ગુરૂજીના ખરચાંત ઉપવાસ

મુંબઇની સરકારે એક કાયદો પસાર કર્યો છે કે સરકારી સભાઓ અને વિદ્યાપીઠોમાં વિદ્યાર્થીઓએ રાજદ્વારી કાર્યોમાં ભાગ નહીં લેવો. તેના વિરોધમાં સોશ્યાલીસ્ટ પક્ષ ના એક નેતા સાને ગુરૂજી ફીસેમ્બર તા. ૨૪ મી થી મરણાંત ઉપવાસ શરૂ કરવાના હતા.

હીંદની મજુરોની હડતાળનો સંભવ

હીંદની સોશ્યાલીસ્ટ પક્ષે મુંબઇના મજુરો હડતાળ ઉપર ઉતરશે એવી ધમકી સરકારને આપી છે. સંસ્થાએ કહ્યું છે કે ૫૨૦ તથા લેણદેણને કામ આપવાનો સવાલ હજી ઉકેલાયો નથી તેનો વિરોધ બતાવવા આ પગલું લેવું. થી. અશોક મહેતા આનું નેતૃત્વ લેશે. મુંબઇના મજુરોની સભામાં બોલતાં શ્રી. અશોક મહેતાએ જણાવ્યું હતું કે: જો હીંદની સરકાર અમને ધરો અને કામ પુરા પાડી નહીં શકે તો દરેક મીલ, કારખાનાં, તથા દુકાન બંધ રહેશે. જો સરકાર આની નોંધ પણ પુર્વ ન કરી શકતી હોય તો રાજીનામું આપી દેવું જોઇએ. આનો ઉકેલ કરવાને સરકારને બત્રીસાર ૨૯ મી સુધી મુદત આપવામાં આવે છે. મુંબઇમાં મજુરોને માટે ઘણીજ ખરાબ જગ્યાઓ રહેવા માટે છે આ બાબતમાં સરકાર જરાપણ રસ નથી ધરાવતી. આખે દેશમાં ૨૧૬ કેટલરીઓ બંધ થઇ ગઇ છે. અને ૮૯ હજાર મજુરો કામ વગરના થઈ ગયા છે. બેકારી વખતમાં બીજા ૪૯ કેટલરીઓ બંધ થવાનો સંભવ છે અને બીજા ૪૯ હજાર મજુરો બેકાર થશે.

બ્રિટનમાં અનાજની આફત

સંકટના ગે. એસબી કોએ હાલ મુંબઇમાં છે તેઓએ એક બાબતમાં કહ્યું હતું કે; આજે બ્રિટનમાં ખોરાક ની ઘણી આફત છે. પણ બ્રિટન પોતાનું અનાજ વાપરવાનો પ્રયત્ન કરી નથી રહ્યું. હીંદથી સીંગદાણા આવતાં બંધ થયા તેથી હવે બ્રિટન ખરચ કરીને આફ્રિકામાં તેનું વાવેતર કરવાનો પ્રયત્ન કરે છે. બ્રિટન અનાજ ખરીદે છે તેના બદલામાં બીજા દેશોમાં રેલ્વેસ, કોલ; પુલો બાંધી દે છે. પણ રબર ઉન અને રૂ મળે તેને બાથો ભુકવા પડે છે. બ્રિટનને અનાજ ઉગાડવાની ઘણી જરૂર છે પણ બ્રિટન પોતાના માણસો ને બીજા ઉદ્યોગોમાંથી કાઢીને ખેતરમાં નાખવા નથી ઇચ્છતું. છતાં બ્રિટન જે થોડા ઘણા ખેતરો છે તેમાં મશીનરીથી પોતાનું કામ કરે છે.

પાકીસ્થાનમાં બગડતી વિક્ષમ સ્થીતી

પાકીસ્થાનમાં વસતા હીંદુઓની સ્થીતી ઘણી વિક્ષમ બનતી જાય છે. તેમના ઘર, મીલકત જમીન વિગેરે લઇ લેવામાં આવે છે. અને તેઓ ભિક્ષકો અને પર મુકી હીંદ પાછા ફરે છે. પાછા ફરનારાઓ ના કહેવા મુજબ લોકો દુરાચાર સ્થીતી ભયાનક હરીજનોની છે.

પરચુરણ

—કવી નાનાલાલના પત્ની શ્રીમતી માણેકબાઇનું અવસાન ૨૧મી નવેંબર ના ૬૮ વર્ષની ઉમરે થયું છે.

—ભારતને પ્રજાસત્તાક જાહેર કરવામાં આવશે એ દિવસે, ૨૬ મી જનવારી આસામને હિંદી પ્રદેશ દ્વારા બાકીના હિંદ સાથે જોડતી રેલ્વે લાઇન પરથી પહેલી ઉતાર ગાડી સીલહાટ સ્ટેશનેથી દોડશે. આ રેલ્વે લાઇનની લંબાઇ ૧૪૨ માઇલની છે.

—હીંદની ચોથી પ્રાદેશીકામાં ચર્ચા કરતાં સરદાર પટેલે જણાવ્યું કે છતાંઓમાં નેતાઓ બોઝ રૂપ બનતા હોવા ના પુરાવા બહાર પડે છે. પણ મારી તપાસનું પરીણામ તેનાથી ઉલ્ટું છે. અમે નથી માનતા કે નેતાઓ હજી રૂપ બને.

—પંજાબના ગવરનર ચંદુલાલ ત્રીવેદી એ સ્વેચ્છાએ પોતાના પગારમાં ૧૪ ટકાનો કાપ મુકયો છે. બીજા પણ પ્રધાનોએ ૧૦૦ રૂપીયા મહીને ઓછા લેવાનું નક્કી કર્યું છે.

—અનાજની આફતને કારણે "એક ટંક ભોજન જલ્દ કરો" એવી સુચના કરવામાં આવી છે. આના જવાબ માં બી. બાળા સાહેબ ખેર મુંબઇના વડા પ્રધાને મહીનામાં બે ઉપવાસ કરવાનું નક્કી કર્યું છે.

—મુંબઇના ૮૭ અમેરીકનોએ મુંબઇ ની ધારાસભાની ચુંટણીને આંધારેલો પત્ર વડા પ્રધાનને લખી જણાવ્યું છે કે અમે તમારા આ સુંદર કાર્યમાં મદદ રૂપ બનવા તૈયારી છીએ. મુંબઇ માં અમેરીકનોનું પ્રતીનીધીત્વ ઘટાડવા નો હાલો કરતી એક સંસ્થાએ સરકાર ને ધારાસભામાં અમેરીકનો માટે ૪ બેઠક રાખવા જણાવ્યું હતું તેમાં તે સંસ્થાએ લખ્યું હતું કે: "દાન અમારા જીવનનું એક મુખ્ય અંગ છે." આનો વીરોધ ઉપરની વ્યક્તીઓએ કરી કહ્યું છે કે: "દાન એ જીવનનું અંગ નથી પણ પૈસાનો અને જીવનનો રસ્તો છે."

—કાશ્મીરની સરકારે કાળાબજાર સામે પગલાં લેવા માટે એક ખાસ ન્યાયાધીશ તેમજ પોલીસ ટુકડીની સ્થાપના કરી છે. ગુનેગારો પર ઝડપથી કામ ચલાવી તેમને જાહેરમાં ફટકા મારવા સુધીની સિક્ષા આ ખાસ ન્યાયાધીશ કરી શકશે.

આવી છપાઇ કામ

જવાહરલાલ નેહરૂ. કીંમત ૨૦/-

અનાસક્તી યોગ

ગીતાજીને, બાપીજીએ કરેલો ગુજરાતી અનુવાદ. ૨/-

ગ્રોસ

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત સુંદર નવલકથા, જે બાકી કોઇને ૩-૩-૦

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

'ઇ. ઓ.' ના ગ્રાહકોને ખીલકુલ ખ્યાલ રેવામાં નહિ આવે. ગ્રાહક મેહેરબાનીએ ગ્રાહક સારૂ પૈસા અથવા પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલતા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— -INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

સાંપ્રદાયિક સાહિત્ય

સાચા ધર્મ સાધના	૧	૦
સાંપ્રદાયિક ઝઘડા સારૂ પાર્લામેન્ટનો ૧૯૨૨ ની સાલ વખતે બનેલો કાયદો પત્ર વ્યવહાર	૭	૧
સાંપ્રદાયના ઝઘડાઓમાં	૭	૦
સાંપ્રદાયની આર્થિક હોનારત	૭	૧
ગુજરાત સ્કૂલ સાંપ્રદાય (ચ. ઇતિ)	૧૨	૧

કીશોરલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

સાંપ્રદાયિક વિચાર કેવળ સાંપ્રદાયના વિચારોને રજૂ કરતું પુસ્તક	૨	૧
સ્ત્રીપુરૂષ સબંધો આજ કાલ સ્ત્રી, પુરૂષમાં જેવાતી ખુટો ઉપર પુસ્તક	૨	૧

મ. ગાંધીજીની કૃતીઓ

ગ્રંથો ગુજરાતી ભાષાના ઉત્તમ ગ્રંથો જે સૌએ વાંચવા જોઇએ તેમનું સુચિપત્ર		
ગીતા માતા ગીતાની ટુંકી સમજુતી	૦	૪
ગીતા બોધ ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા પદાર્થ ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા પરિચય ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા ધર્મ ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૧ લો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૨ જો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૩ જો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૪ થો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૫ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૬ ઠ્ઠો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૭ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૮ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૯ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૧૦ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૧૧ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૧૨ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૧૩ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૧૪ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૧૫ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૧૬ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૧૭ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૧૮ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૧૯ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૨૦ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૨૧ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૨૨ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૨૩ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૨૪ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૨૫ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૨૬ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૨૭ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૨૮ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૨૯ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૩૦ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૩૧ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૩૨ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૩૩ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૩૪ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૩૫ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૩૬ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૩૭ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૩૮ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૩૯ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૪૦ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૪૧ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૪૨ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૪૩ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૪૪ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૪૫ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૪૬ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૪૭ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૪૮ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૪૯ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૫૦ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૫૧ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૫૨ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૫૩ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૫૪ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૫૫ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૫૬ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૫૭ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૫૮ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૫૯ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૬૦ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૬૧ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૬૨ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૬૩ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૬૪ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૬૫ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૬૬ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૬૭ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૬૮ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૬૯ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૭૦ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૭૧ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૭૨ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૭૩ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૭૪ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૭૫ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૭૬ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૭૭ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૭૮ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૭૯ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૮૦ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૮૧ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૮૨ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૮૩ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૮૪ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૮૫ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૮૬ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૮૭ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૮૮ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૮૯ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૯૦ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૯૧ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૯૨ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૯૩ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૯૪ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૯૫ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૯૬ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૯૭ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૯૮ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૯૯ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪
ગીતા બોધ ભાગ ૧૦૦ મો ગીતાના ૧૮ અધ્યાયનો સાર	૦	૪

ધાર્મિક સાહિત્ય

શ્રીમદ્ભાગવત ગીતા ગીતા અક્ષરોમાં સંપૂર્ણ	૩	૦
ભગવદ્ગીતાના ચાવિસે અક્ષરના ચોવીસેના સંબંધ	૨	૧
શ્રી વેદાન્તાચાર્ય આ વેદાંતી બાપુજી સંબંધે હકીકત શ્રી, ગ્રંથનો કર્તા આમાં મુખ્યો છે.	૧૦	૦

વિદેશી સાહિત્ય

સંન્યાસ સંન્યાસ વિષયક વેદના અનાદિકાળની ગ્રંથોમાં	૩	૧
ભગવાન ઇશુખ્રિસ્ત ઇશુખ્રિસ્ત ગોસ્પેલ્સ	૬	૦
આત્મા વેદના કુમારી, એક ઇશુખ્રિસ્ત પતીવ્રતાનું ચિત્ર દેશની નવલકથા	૧૦	૦

લોકનેતાઓના ચરિત્રો

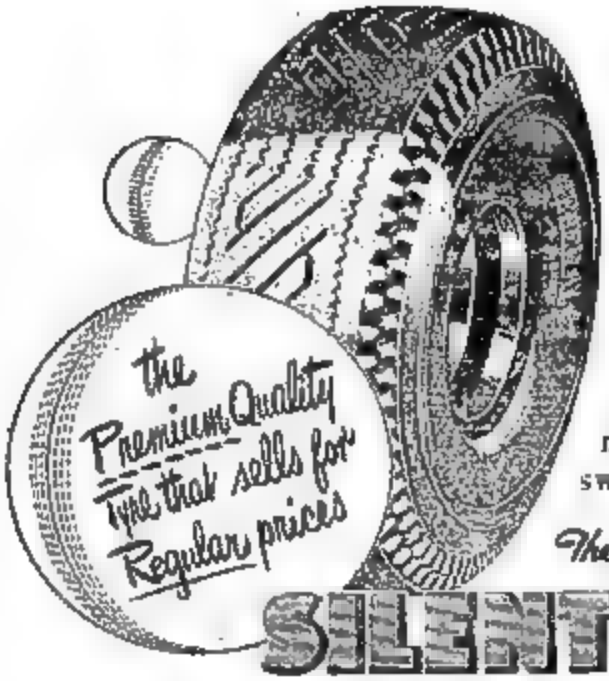
દયાનંદ સરસ્વતી	૧	૦
ગોપાલ કૃષ્ણ ગોખલે	૭	૧
જેમ્સ ગિરોડ આત્મા ગોખલે ઇન્ડિયન રાષ્ટ્રપ્રધાન, વીરાત્મા, બાકી નેતાઓના ચરિત્ર ગિરોડ લખેલું છે	૭	૧

કેસરીકૃત ઉત્તમ નવલ કથાઓ

વીરબાળા સુંદર ચારણિનો સંબંધ	૧	૧
આત્મારામી એક ઉંદરોકરી નવલ કથા	૧૨	૧
સ્વર્ગસ્થ કુમારોનો ગોખલે સંબંધ	૭	૦
રિસામણા ભા. ૧—૨ બે સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બન્ને સાથની કીમત	૧૩	૦
વિસંવાદની વાતો ઉંદરોકરી ગલાદુર સ્ત્રીઓની ચતુરાઇભરી	૧૪	૧
આત્મારામી વિરોધી નવલ કથા	૧૨	૦
ઉષાકાંત સુંદર નોવેલ	૭	૧
ઉન્મત્ત નોવેલ	૮	૦
કમલાના કંઠની નોવેલ	૭	૧
કાંતીલાલ કાંતીભરી નોવેલ	૭	૦
કમ્બોજની ઉંદરોકરીકૃત નોવેલ	૧૦	૦
કોહેનૂરબાઇ કોહેનૂર ઇન્ડિયન ગલાવતી નોવેલ	૮	૧
ખરેખર આપુ આપુજીના ઇન્ડિયને કમાલ ગાંધી નોવેલ	૮	૧
ગોકળ આશા ગોકળની વાર્તાપરથી રચાયેલ	૭	૦
ચમેલી	૧	૧
ચોરાની વાતો	૧	૦
જળ સમાધી નોવેલ	૮	૦
જગતના મંદિરમાં ઉંદરોકરીકૃત નવલકથા	૧૦	૦
જય સિદ્ધરાજ	૬	૧
જગજીવન નોવેલ	૫	૦
ઝિણીબાની વાતો નાની બાળાઓનો સુંદર સંબંધ	૧	૧
ત્રણ બાપુ બે નાની બાળાઓનો સંબંધ	૧	૦
ત્રિભુવન ધારા	૮	૧
ત્રિપુટી વાત	૧૦	૪
ત્રિભોવન ત્રીવેણી બાળાઓ	૧	૧
દા'ડાની દાનવાની ભડી ખુટી	૧૧	૧
દીપ્ત સાથી ભા. ૧—૨ સાથે	૧૨	૦
ભગવાન ભા. સ્વ. ભગુભાના ગાંધી વિષે સુચીત્ર નેવર અને બનવાના પરીણે બનેલ	૪	૧
ભણવાગોર પીતાની તસ્વીર બાબરીઆ સ્ત્રીને ઉપજ ગોગોલી-વતું દાનત	૧	૦
રમત કેવાણી	૮	૧

નવલ કથાઓ

કલીયાણે	૪	૧
કાઠીયાવાડની ૬ ઉત્તમ કથાઓ	૧	૦
કીંમત રૂપ	૧૧	૧
કોકાન મોહમદ નવલકથા ભા. ૧—૨ સેટની	૧૧	૦
કાયુતો ચાર ખંડ	૨	૧
ખિસકોલા	૮	૧
ગયુના ભાગ ૧-૨-૩ ચાર્જ ખંડ પ્રતીની	૭	૦
ગરીબાવાડ	૭	૧
ગરીબનવાઝ ભાગ ૧—૨ સેટ બાળકોમોહન સેટની	૧૧	૦
ગેબ પુત્ર	૪	૧
ગરીબાવાડ	૭	૦
ગાંધી વદય	૫	૪
ગીલ ટેમા	૮	૦
ગીલ પંખી ગાંધ	૪	૦
ગીરેતા	૮	૦
ગરીબ	૮	૧
ગાયકવાડ ભા. ૧—૨ સેટની	૧	૦
ચિપાસી	૮	૦
ચાવડે ગવાળા	૮	૦
ચમાત્ત ગોવાળો	૭	૧
ચુસ્તાન ગોવાળ	૫	૭
ચિત્ર અને પુત્ર ભા. ૧—૨ સેટની	૧૧	૧
ચુરેલા ચુસ્તર્ક ચાર્જ	૧૦	૦
ચરિત્રાવ	૧	૦
ચે ગાંધી	૭	૧

A Hit!

All over South Africa motorists are switching to

The GENERAL SILENT-GRIP

Why have millions of American motorists, for over 30 years, paid higher, premium prices for General Silent-Grip tyres? Because they *know* Silent-Grips give more value in mileage, safety, silence. Now Silent-Grips are being built at the new General tyre plant at Port Elizabeth, and South African motorists can now buy these Top Quality Silent-Grips at the same price as other, conventional tyres.

MORE MILES —quieter running, surer, safer traction . . because Silent-Grip has a corkscrew tread.

MORE MILES —— extra protection against shocks and bruises . . . . because the Silent-Grip casing, built like a shock absorber, features a breaker strip.

The GENERAL TYRE

America's Top-quality Tyre for over 30 years

NOW BUILT IN SOUTH AFRICA

Art Studio

Natal Bank Chambers
Market Street,
JOHANNESBURG
REMOVED TO

Lionel's Studio

44 Downing Mansions
114 Eloff Street,
JOHANNESBURG

Specialising in all kinds of Photography.

Mahatma Gandhi's latest Photo size 9 x 14 for £1—1—0 without frame.

Phone 22-5677.

"INDIAN AFFAIRS"
(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

Cuticura

TALCUM POWDER

Tender skins are extra sensitive in hot weather. A dusting with Cuticura Talcum Powder cools the skin, allays chafing and ensures lasting comfort. Mother will just love its distinctive perfume and exquisite fragrance.

STOPS CHAFING!

નવી અને જુની ચોપડીઓ

ગાંધીયન ઇકનોમીક્સ	૧-૧૦-૦	ગાંધી જુની મુળવાતો	૧-૧૦-૦
ઇન્ડિયન પોલીટી	૨-૦-૦	ગોખલે આપ્યુ (૨)	૧-૭-૦
ઇકોનોમીક્સ ઇન	૧-૧૦-૦	ગીતા ગેરસીસ (૮)	૩-૧૬-૦
આસાન	૧-૧૦-૦	ગુજરાત ઇન	૧-૧૦-૦
ગુજરી ગાડી	૧-૧૦-૦	ગોળેની આત્મ	૩-૧-૦
ગાંધીજી પહેલાં	૧-૧૦-૦	ચિત્રા	૩-૧-૦
ચાંદ કેમ	૧-૧૦-૦	છાપ ગાંધી	૩-૧-૦
ચિત્રા	૧-૧૦-૦	જાપના રેલ	૧-૦-૦
જર્મન ટેકુલ	૧-૧૦-૦	જાપાન ઓફિસ	૧-૧૦-૦
જાંડી યાત્ર	૧-૧૦-૦	ટીક	૧-૦-૦
ટોલ્સ	૧-૧૦-૦	ટાગી	૧-૦-૦

ઇન્ડીયન બુક એજેન્સી
189 Grey St, Durban.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

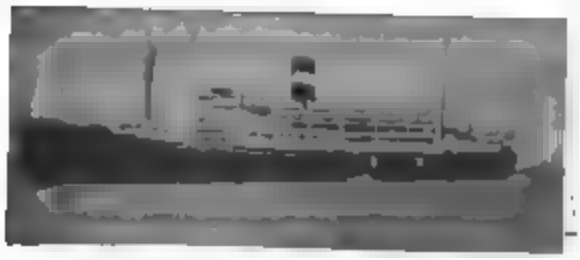
Maulana Abul Kalam Azad

Ex-President of the Indian National Congress

A Biographical Memoir by Mahadev Desai with a foreword by Mahatma Gandhi.

Price, Six Shillings.

APPLY: MANAGER,
INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

BRITISH INDIA LINES

TO EAST COAST AND BOMBAY

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6. Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET — — DURBAN.

Glass Counters

We represent a well-known makers of Glass Counters, Show Cases, Sweet Counters, Refrigerators Counter and all kinds of Modern Shop Fittings.

Payment arranged on long terms.

For particulars apply:

K. J. TAVARIA

7 Kort Street, — JOHANNESBURG.

Phone 339859. House 228727.

ગ્લાસ કાઉન્ટર

અમારી પાસે જાણીતા મેકર ના ઉત્તમ બનાવટ ગ્લાસ કાઉન્ટર, શો કેસીસ સ્વીટ કાઉન્ટર, સ્વીટ કેસીસ, રીફ્રીજરેટરસ કાઉન્ટર, તેમજ દરેક દુકાનમાં જુદાજુદા બનાવટના કેસીસ, તેમજ દરેક જાતના જુદા જુદા ફીટીંગસ્ અમારે ત્યાં મળશે.

લાબ્બી મુદતની ટરમસ ઉપર ઉધાર આપવામાં આવશે

વધુ વિગત માટે લખો

કે. જે. તવારીઆ.

ફોન : ૩૩૯૮૫૯ ૨૨—૯૭૨૭ (૪૨) ૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Men who matter

shave with Gillette

Men who matter realise the importance of a fresh, well-shaven face in creating a good impression. It is not surprising, then, that they use Gillette blades. They know that Gillette is the finest and most economical of all shaving systems!

Blue Gillette Blades

5 BLADES FOR 1/3

'Good Mornings' begin with Gillette

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મહિયાર ભાણાભાઇ મકીપોરબંદર.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, મિલ્કના પીણી તેમજ ફોરા ફેરા, મસાલાવાળી અને બનાવીને વેચીએ છીએ.

અમારૂં બનાવેલું ઘારી ઘુઘરા સેવ, મમરા, ચવિતા, ગાંઠીયા, પાપડ વિગેરે દરેકજ નામ બનાવીને વેચીએ.

મારી ફોરેસ્ટ ગાર્ડ ફોરા અમારામાં બનાવેલ ઘીનાજ હોવાને ખાત્રી કરવા અમારી આપીશું

PHONE 33-5675. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, સોફાસેટ, કોચીસ બેડસ ગાદલાં તેમજ ઓફિસ ટેબલ, ખુરશી ટેબલ, ટેબલો, વગેરે વીશાળ વસ્તુઓ. અમારે ત્યાંથી હાલમ ભેગા સુલભ ભાવ.

—સોફાસેટ, ટેબલ અને ફીટીંગ કરીએ—

જે હમારી ટેબલેટ નીચે લખ્યા મુજબ છે. તેનો ફરીવાર ઉપયોગ કરો છો. બાકી રોગના બાકીના ડાઘાઓ ખીલ મંગાવો અને રોગથી આરામ થાવો.

L. MISTRY

61 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG

PHONE 33-4691. BOX 2255.

EXEMPTED AREA PROPERTIES FOR SALE

BY PUBLIC AUCTION

ALLIANCE CONSOLIDATED TRUST (PTY.) LTD. (Exempted Area Real Estate Agents and Auctioneers) will sell by **Public auction at our Salesroom 182, Bree Street, between Sauer & West Streets, Johannesburg, on Tuesday the 10th of January, at 10.30. a.m. Sharp.**

3 City & Suburban Exempted Areas:

(1) Freehold Stand No. 765 City and Suburban. Cor. Anderson and Berea Streets, Facing North West. Approx. 2,500 sq. ft. in extent 50 ft. frontage to Berea Street, and 50 ft. frontage to Anderson Street, on which is erected a large shop at present let at £164 per annum. Occupation can be arranged. Ideally situated around corner from City Council Native Location/Compound. Zoned General Industrial and Business Rites. Further particulars Phone 33-3435

(2) Freehold Stand No. 766 City and Suburban, Known as 14 Berea Street. Facing West and adjoining Stand No. 765 City and Suburban. Appx. 2,500 sq. ft. in extent, 50ft. frontage to Berea Street, on which is erected a brick building that can cheaply and easily converted into shops. Occupation can be given almost immediately. Zoned General Industrial and Business Rites. Phone: 33-3435 for particulars.

(3) Freehold Stand No. 759 City and Suburban. Known as 16 Berea Street. Facing West and adjoining Stand No. 766. City and Suburban. Appx. 2,500 sq. ft. in extent, 50ft. frontage to Berea Street, on which is erected a wood and iron structure. Directly adjoins City Council Property. Occupation can be given immediately. Zoned General Industrial and Business Rites, for 5 storeys, with 85 per cent coverage.

The above Exempted Area Properties will be sold separately and conjointly at 10.30 a.m. at ALLIANCE CONSOLIDATED TRUST (PTY.) LTD. Salesroom 182, Bree Street, City, on the 10th of January, 1950. Phone: 33-3435.

6 Ophirton Exempted Areas:

(1) Freehold Stand No. 385, Ophirton. Appx. 300' x 207' x 393' in extent. Situated in the Kimberley-Booysens Road. Directly opposite Chandlers Brewery, on which is erected a House with occupation and 36 Rooms. Zoned General Industrial and Business Rites, Height Unrestricted and 85 per cent coverage. Phone: 33-3435 for particulars.

(2) Freehold Stand No. 386 Ophirton. Appx. 300' x 193' x 174' in extent. On which is erected 16, Rooms. Directly adjoining Stand No. 385, Ophirton. With frontage to new arterial highway to City from the South. See footnote.

(3 & 4) Freehold Stand Nos. 387A and 387RE. Appx. 199' x 174' x 185' in extent. On which is erected 36 Rooms and adjoins Stand No. 386 Ophirton. Zoned General Industrial and Business Rites. Further particulars please phone Auctioneers 33-3435.

(5) Freehold Stand No. 388 Ophirton. Appx. 109' x 165' x 158' in extent. On which is erected 8 Rooms and adjoining Stand Nos. 387A and 387RE. See note.

(6) Freehold Stand No. 389 Ophirton. Appx. 100' x 156' x 137' in extent. On which is erected 8 Rooms. Directly adjoins Stand No. 388 Ophirton. See note.

The above Exempted Area Properties will be sold by Public Auction at 10.30 a.m. Sharp on the 10th January, 1950 at ALLIANCE CONSOLIDATED TRUST (PTY) LTD. Salesroom 182, Bree Street, between Sauer & West Streets, Johannesburg. Please note that the above Stands Nos. 385 to 389 Ophirton are all adjoining stands, and combined give an appx. area of 85,907 sq. ft. they are all situated on the new main arterial highway from the South to the City, there are a total of 72 Rooms built about 125ft. from the street frontage, each room is let at a determined rental of £15—8—0 per annum to non-Europeans. Very large bonds available on all six properties if required to approved buyers.

Vacant Johannesburg Exempted Areas:

Freehold Stand No. 848 Johannesburg. Situated and known as 258 Market Street, Johannesburg. (Between End and Nugget Streets), Facing North. Appx. 2,5000 sq. ft. in extent. 50ft. frontage to Market Street, Plans and permit to build Basement, Ground and First Floors available if required on this vacant exempted area site. Zoned for all rites excepting Noxious smells, coverage 85 per cent. Height 7 storeys. Company owned. No Transfer Fees. Bond of 60 per cent available on Sale Price if required. To be sold at at 10 a.m. on Tuesday 10th January, 1950 at ALLIANCE CONSOLIDATED TRUST (PTY.) LTD. Salesroom 182, Bree Street, (between Sauer and West Streets) Johannesburg. Phone: 33-3435.

2 Vacant City & Suburban Exempted Areas:

(1) Freehold Stand No. 626, City and Suburban. Appx. 5,000 sq. ft. in extent Facing North in Anderson Street, (between Green & Phillips Streets,) 50ft. frontage to Anderson Street, Zoned General Industrial and Business Rites, Coverage 85 per cent Height 6 storeys. Company Owned. No Transfer Fees. To be sold at 10.30 a.m. on Tuesday 10th January, 1950 at ALLIANCE CONSOLIDATED TRUST (PTY.) LTD. Salesroom 182, Bree Street, Johannesburg.

(2) Freehold Stand No. 632 City & Suburban. Appx. 5,000 sq. ft. in extent. Facing South in Albert Street, next to Phoenix Plumbing Works, and directly behind Stand No. 626 City and Suburban, with all the same rites, excepting the height is for 5 storeys.

These two vacant exempted area properties are Company Owned. No Transfer fees if purchased together, also to be sold separately, by public Auction on Tuesday 10th January, 1950, at 10.30 a.m. at ALLIANCE CONSOLIDATED TRUST (PTY.) LTD. Salesroom 182, Bree Street, (between Sauer and West Streets) Johannesburg. Phone: 33-3435

Marshalltown Exempted Areas:

Leasehold Stand Nos. 493 & 494. Marshalltown. Appx. 7,000 sq. ft. in extent. Situated at the Corners of Anderson and Small Streets. Facing South West 100ft. frontage to Anderson Street. 70ft. frontage to Small Street, Determined Rental of Appx. £792—0—0 per annum. Zoned General Industrial and Business Rites. On which is erected garage, cottage and 3 shops. Ideally Situated. ALLIANCE CONSOLIDATED TRUST (PTY.) LTD. will sell these Exempted Areas Properties at their salesroom, on Tuesday 10th January, 1950, at 10.30 a.m. at 192, Bree Street, (between Sauer and West Streets) Johannesburg Phone: 33-3435.

2 Vacant Ferreirastown Exempted Areas:

(1) Freehold Stand No. 153 Ferreirastown. Appx. 5,000 sq ft. in extent. Facing North in Fox Street, (between Bezuitenhout & Wolhuter Strs.) 50ft frontage to Fox Str., Height 5 Storeys. Coverage 85 per cent. Bond available if required of 50 per cent on Sale Price. This vacant Exempted Area Site will be sold by ALLIANCE CONSOLIDATED TRUST (PTY) LTD. at our Salesroom, 182 Bree Street, between Sauer and West Streets, Johannesburg on Tuesday 10th January, 1950, at 10.30 a.m. Further particulars from the Auctioneers. Phone: 33-3435.

(2) Freehold Stand No. 160. Ferreirastown. Appx. 5,000 sq. ft. in extent. Facing South in Main Street, between Bezuitenhout and Wolhuter Streets, and directly behind Stand No. 513 Ferreirastown. 50ft. frontage to Main Street, Height allowed on this vacant exempted area site is 8 Storeys and 85 per cent coverage. To be sold separately and together with Stand No. 153 by ALLIANCE CONSOLIDATED TRUST (PTY.) LTD. on Tuesday 10th January, 1950 at 10.30 a.m. at their Salesroom 182 Bree Street, Johannesburg. Phone: 33-3435. Large bond available on both Ferreirastown properties to approved buyers.

Ophirton Exempted Area:

Freehold Stand No. 422. Ophirton. Situated at 72 Harwill Street, will be sold at ALLIANCE CONSOLIDATED TRUST (PTY.) LTD. Salesroom 182 Bree Street, (between Sauer and West Streets) on Tuesday 10th January, 1950, at 10.30 a.m. Appx. 24 sq. roods. 15 sq. ft. in extent. Determined rental Appx. £48—0—0 per annum. Facing West off Hilliard Street. Zoned General Industrial and Business Rites. Phone: 33-3435.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
17 JAN 1950

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 2 —Vol. XLVIII. FRIDAY 13TH JANUARY, 1950. PRICE FOUR PENCE

TRUE FREEDOM

"True freedom is the freedom of the human spirit. A focus of the world is in the individual. Life is manifested in the individval. Truth is revealed to the individul. Life is experienced by the individual. Each individual must have the liberty to dream, adore and meditate. You can march individuals into a group but you cannot weld them into a single unit. All the advances of history are due to the spirit of man. The unconquerable spirit, which is the source of an endless variety of form and expression, which is behind all men's strenuous endeavours, ambitions and achievements—hoping, striving, failing, still advancing, gaining ground, pressing onwards—this active spirit of man is at the heart of human history. To damage it, to suppress it, is to make man an inhuman being."

—Sir S. RADHAKRISHNAN.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" STRIPED TINSEL GEORGETTE. Per yd. 12/11. WOVEN TINSEL STRIPES Write-to-day for free samples.

—o—

SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, in White, Sky, Pink, Black. 36" wide Clearing price yd. 12/6.

—o—

FRENCH TINSEL DRESS LACE. 36" wide, per yd. 17/6.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

JUST UNPACKED
45" wide TINSEL GEORGETTE in spotted designs.
All shades.
Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/10/0 each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0 each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

To Clear
A Gold & Silver Trimmings In various Designs
1" To 1 "wide
Per yard 1 -

WRITE FOR FREE SAMPLES.

LEATHER CHAMPALS
10/6 pair.

CHILDREN'S CHAMPALS 7/6 & 9/6 pair.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
6 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SPECIAL OFFER !
★
MEN'S WHITE SILK SHIRTS. Collar attached, sizes 14 to 16½. Genuine bargain, 26/6 each.

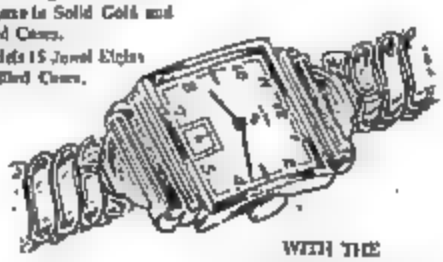
—o—

MEN'S CREAM SPUN SHIRTS. Open neck, sizes 14½ to 17. 23/- each.

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE BURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. KLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે

હોડકો

તમારાં ચેરાન કે સાફસૂંગે
હોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો ગેલ મોકલ્યું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

ચમ વિગતો માટે લખો:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD

SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651.
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ.
સ્ત્રીની તેમજ મુસ્લિમ કેપ્સ, ખ્યાતિસ—જેની બાબતો
માટે બધા બજારો માં પ્રથમ નામ
ગણવામાં આવે છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 21430.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL.
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
.0 Peking Road, Kawoon. HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: D. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Fedtex Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5169, Johannesburg.
'Phones—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 7491

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની જીવન વીમા કંપનીમાં જીવનવીમા, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાગરદ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. કંપનીને ઉપરના આપવું એ દરેક કંપનીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25845. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office.
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-6478
Tel Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

Tel. Add: "Charolar" Telephone: 33-9865.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND CO.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417

"SEE US WITHOUT OBLIGATION"

DIAMOND SPECIALISTS

OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243.
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન 33-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસટ્રાઇચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 2—Vol.–XLVIII. Friday, 13th January, 1950

There Are Two Kinds Of Apartheid

WHILE it is obviously *not* true that every human being is born free and equal —though we *do* share the same potentialities— it *is* true that each one of us enjoys a certain birthright that is ours by virtue of our human status—the right to develop the best that is in us and to place that best at the service of our kind.

Man, undoubtedly occupies a very important (critical) rung on the evolutionary ladder. According to all the ancient Authorities the powers latent in Man are such that he may, if he will, consciously and deliberately become a co-operator in the divine plan we call evolution. Modern scientific thought, it is interesting to note, is rapidly falling into line with many of these old-time metaphysical pronouncements.

Nevertheless, conditionment in contradistinction to freedom, is the lot of the ordinary individual at birth and for long long afterwards, and to suggest *actual* equality between say an Eccentric and a congenital idiot would, of course, be absurd. We come, reapers of the things we sowed; otherwise not justice but injustice or caprice determines our lot. The web of our respective limitations is of our own weaving, but we are born into it, and it conditions us.

The powers expressed as "genius" appear superhuman as compared with mediocrity. A whole abyss separates the saint from the savage. Notwithstanding which, the Hall-Mark of the Saint is his recognition of his Kingship with his lowly, less-evolved, Brother. For, time was when He too, was even as that lowly, one now is, and since he was encouraged and helped by other great souls to transcend his own limitations, he is ever ready to serve and sacrifice for the enlightenment of those still moving in the darknesses.

Certain sure it is, that no man has the right to obstruct another on his upward way. Indeed, it is probably no less true that deliberately to impede the progress of another from selfish motives is to be guilty of a cardinal sin. If, as Millions believe, the purpose of our coming into existence is Soul-growth—the unfolding and expressing of the divine potentialities latent in Man—then he who dare attempt to deprive another of that birthright is inviting very serious repercussions indeed.

For which reason Men of Good-will rightly regard Apartheid as the great Heresy; the Heresy of Separateness. Whatever, then tends to create or promote ill-will between men, to divide and keep them apart, is an offence against God's law—the Law of Love; Harmony and Atonement. The pseudo-infinite diversity manifesting in and as Mankind is rooted in unity. It produces a far richer harmony than could possibly be expressed by monotone.

The South African brand of Apartheid purports to justify itself on the grounds of race and colour. It affects to fear the swamping of white civilisation unless it keeps its non-white peoples in perpetual subjection. This bogey, its principal stock-in-trade, it continues to parade even in the face of overwhelming evidence to the contrary. When its supporters talk of self-preservation, they seek, to suggest that they mean the preservation of civilisation according to white standards. What they really mean is absolutely no surrender of any of the privileges of their order as a herrenvolk. Seen in true perspective, this attitude is nothing more nor less than a sort of "damnosa hereditas," or more vulgarly, a sort of hang-over, from the old slave days when the black man was regarded as little, if anything more than a chattel created primarily for the white man's convenience.

There perhaps was a time when the Bantu millions willy nilly accepted the position. The instinct of self-preservation would however seem to have eluded white monopoly. The Natives also preferred survival to a to-morrow, which they now contend has arrived. Unhappily, that morrow has dawned, and is rapidly moving towards mid-day, in an atmosphere of injustice bitterness and resentment.

Instead of the general peace, progress and satisfaction that a less selfish outlook and something approaching statesmanship might have created out of the diversity of material available, the diversity has been capitalised for the erection of barriers for keeping apart and the perpetuation, as far as possible, of the old exploitation of black by white.

In place of harmonious co-operation, we have exclusiveness and discord.

If it be true that no individual or class has the right to enslave another or place that other in bondage to him or it; if every human being is entitled to claim as his inalienable birthright the widest possible opportunity to develop and express the best that is in him, for service; if whatever tends to promote antagonisms and separate men into opposing camps through a sense of injustice and the spirit of envy and hate, then there is an aspect of Apartheid, other than that commonly ascribed to race and colour, which also demands our serious and urgent attention.

As Pandit Nehru has constantly remarked, and as he and his fellow-statesmen who are directing India's destinies fully recognise, political freedom is by no means synonymous with economic freedom. As regards India, the former has been won; the latter has still to be achieved. As regards most other countries

claiming to be democracies, while they have for quite a time enjoyed political equality, they are still groping their way towards economic freedom.

Reduced to its simplest elements, the conflict is between two ideologies: God or Mammon; Service or Self. The former of each of the alternatives is rooted in the doctrine of the Fatherhood of God, and the Brother relationship of Man to Man. "He prayeth best who loveth best," and Service is the surest Hall-Mark of Love. God's way, the path to divinity, is that of Sacrifice; of "righteous" action, of action that is "holy," that is performed in the spirit of "wholeness and devoid of selfish motives.

It outlaws the "each for himself, and the devil take the hindermost" ideology, worshipped in America under the euphemism of "Rugged Individualism." It makes inconceivable such scandals as the deliberate destruction of foodstuffs despite the hunger of needy multitudes, in order to maintain profits and preserve the privileges of "private enterprise." It purges our civilisation of the parasitical class of moneyed drones whose principal worry is the discovery of some new sensation, some new way of avoiding boredom. In short, it makes possible and easy the liberation of mankind from its present earth-boundness, and insecurity and an ever haunting fear that tomorrow may find want waiting on the doorstep.

The Holy War of The Mahabarata is the story of Mankind's struggle towards perfection; of the battles with "the tiger and the ape" and the egoism that hold Man bondsman to the lower, worldly self. The immediate, pending, issue is between the jungle ethics of exploitation, of living *on* one another, hitherto considered to be legitimate and in order, and the newer and better (albeit ancient) ideal of living *for* one another.

The conviction is rapidly gaining ground, is becoming more and more insistent, that spiritual freedom and economic freedom in terms of brotherly co-operation are intimately related, if not actually complementary.

Not only must political Apartheid—based on race and colour egoism—go, but also economic Apartheid which divides mankind and separates the divided into two antagonistic camps commonly referred to as "the haves" and "the have-nots," the exploiters and the exploited; the toilers and the drones; the profiteers and their victims.

By none has the position been more graphically and faithfully depicted than by Edward Bellany in his "Looking Backward." His parable of The Coach exactly reflects the *status quo*.

The death-knell of political Apartheid based on Race and Colour has already been sounded. Ridicule alone should suffice to kill it completely. Economic Apartheid is likely to prove a much more difficult proposition. But of that we may have more to say in a future article.

Republic Day Celebrations

WE have been asked by several of our readers to express our ideas about how the Republic Day should be celebrated. We have already expressed in our last week's issue that there should be rejoicing, but in such a manner that our poor brothers and sisters, can enjoy the occasion too.

Republic Day celebrations should be such that men, women and children, rich, middle-class and poor can all enjoy themselves. But in our rejoicing we must not forget the most important fact, that is, the Flag Salutation ceremony, and also to pay our homage to those patriots who died so that we may see this day.

There should be something like a cavalcade, where you could have stalls, and sections provided with eatables and entertainment. People could move freely from section to section and witness whatever pleased them, and they could buy eatables when hungry. Perhaps there could be a fancy dress carnival too. There could be music, games, perhaps speeches too in another section. Speeches that will tell everybody of India's struggle for Freedom. In this manner everybody could do what they pleased and at the same time they could enjoy everything. There would be enough space for everyone.

Celebrations should begin from 8-30 p. m. on January 25, as at that time it will be exactly midnight in India, and at midnight India will be proclaimed a Republic.

In Durban, we are told that the Republic Day Celebration Committee has broken up into two sections over the question of a banquet. One section wishes to give hampers to the poor (a very noble thought), but if the majority wished a banquet then that banquet should be strictly vegetarian. The other section has ruled out the idea of hampers for the poor and also wish to make the banquet a meatarian one. It seems that some people are prepared to object to anything as long as they get their own way. On an auspicious occasion, like the Republic Day, all Indians should get together and make the celebration a grand affair. But what do we have instead? Our so-called leaders and representatives have spent a month discussing nothing but a banquet. Those who eat meat cannot, for one day, forego eating meat, so that that their vegetarian friends could enjoy the banquet too. That is not the only reason for not having a meatarian banquet. The Republic Day is a day which marks the victory of non-violence. On such a day, it is least desirable that we should rejoice by using violence—by taking life. We hope that the light of non-violence that led India on the path of freedom, will bring light to those who are surrounded by darkness. It is indeed something to be ashamed of, for all Indians, particularly Durban Indians. It is surprising how big leaders choose to waste their time on petty quarrels. The Committee up to this day has been unable to decide and discuss anything but a banquet.

If we cannot make up our minds on such small things how can we make up our minds about bigger things? For experienced men of the community to argue hours and hours on whether there should be a vegetarian or meatarian banquet is childish. It is very very humiliating to other Indians to see the discord in there community on such an occasion when every Indian should leave his differences to rejoice at India becoming a Republic.

There is still time for the Committee to decide upon a befitting programme for the occasion. We would like to remind them that *"It is never too late to mend."*

NOTES

Our Republic Number

WE are publishing a special Republic Number on January 26, 1950. This special issue will not be sent free to any of our subscribers as there will be the ordinary issue of 'Indian Opinion' that week. The price of the Republic Number will be 2/- plus 3d. postage. The number contains the latest photographs from India, History of India's March to freedom and messages from Europe, America, Asia and South Africa. Some of those who have been kind enough to send messages for our special issue are: Professor Einstein, Dr. John Haynes Holmes, Mr. Louis Fischer, Sir S. Radhakrishnan, India's Ambassador in Moscow, the Administrator of Natal, the Hon. Mr. D. G. Shepstone, Senator Brookes and many of our leaders in India. If you want a copy place your order now.

Something For Durban To Take Note Of

India's change of status to a Republic will be marked in Cape Town by a public meeting in the City Hall on January 25 under the auspices of the India Republic Day Celebration Committe formed under the chairmanship of Mr. B. D. Chavda. Invitations are being sent to members of the Union Government, diplomats and prominent citizens. At 8.30 p.m. (midnight in New Delhi) the Republican flag will be hoisted. All Indian business premises in Cape Town will be closed on January 26 and celebrations will be held that night in the Drill Hall.

Donation To Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous friend who sent four £1 1s. Postal Orders during the months of August, September, October and January towards the Gandhi Memorial Fund.

The Parliament

The third session of the tenth Union Parliament, which opens on Jan. 30, is to be another "apartheid session," states the 'Sunday Times' political correspondent. Legislation for a national register and for residential segregation and further control of the movements of non-Europeans is likely to be the main aim of the Government. Details of the apartheid legislation to be introduced are as follows, The Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, will pilot a Bill creating machinery for the compulsory residential segregation of Europeans and non-Europeans; he also hopes to introduce major amendments to the Asiatic Land Tenure Act, extending its provision to the Cape Province (it is operative at present only in the Transvaal and in Natal.)

Arrested For Disobeying Apartheid Order

Mr. Nana Sita, Deputy Chairman of the Passive Resistance Council of the Transvaal Indian Congress and an Executive member of the South African Indian Congress was arrested with six other Indians on Sunday at the Pretoria Railway Station for using the 'Exit' reserved as alleged by the Railway Police Officer 'For Europeans Only.' Mr. [illegible] asserted his right to use the exit whereupon the Police Officer arrested him and the six others and took them to the Police Station. They paid the bail of £2 each and will appear before the Magistrates Court this week. Dr. Y. M. Dadoo, President of the Transvaal Indian Congress commenting upon the incident said, "Apartheid is outrageous and the humiliation a non-white person has to bear under it daily is becoming more and more intolerable. It is high time that Apartheid is done away with otherwise the consequences for South Africa are going to be bitter and disasterous."

Indian Delegation To Capetown Conference

Mr. Hirday Nath Kunzru, a member of the Constituent Assembly, has been selected as the Government of India's representative at the tripartite conference between India, Pakistan and South Africa, which begins at Capetown on February 6, it was officially announced in New Delhi. The three countries will discuss the possible summoning of a round-table conference on the Indian question in South Africa and the subjects to be considered by such a conference. The Indian delegation will also include, as adviser, Mr. Y. D. Gundevia, Joint Secretary to Ministry of External Affairs, and Mr. R. T. Chari, secretary in the office of the High Commissioner for India in South Africa. Mr. Kunzru, who has specialised in the problems of Indians overseas, is expected to reach Capetown on about February 4.

Coloured Council Rejects Apartheid Policy

The Coloured Advisory Council, which sat recently in Cape Town, rejected by 11 votes to four, the Government's apartheid policy in toto, and stated in its motion that it was "compelled, in the interest of Coloured people, to offer determined resistance to its application." The preamble of the motion read: "This council is deeply disappointed with the Government's apartheid policy and views with alarm the growing deterioration of race relations as a result of that policy." Proposing the motion, Mr. D. van der Ross, the vice-chairman, said that the present apartheid policy was preparing the ground for Communism, although Communism was something that the Council would not like to see in South Africa. "Many young people—even those still at school—are turning to Communism," he said.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, December 24.

INDO-PAKISTAN TRADE

THE Government of India has suspended temporarily the dispatch of coal to Pakistan as a measure of retaliation against Pakistan's action in detaining raw jute purchased by Indians. Making this announcement in the Dominion Parliament, Shri K. C. Neogy, India's Commerce Minister, said: "We have informed the Pakistan Government that as soon as resumption of trade is rendered possible by them, particularly by the release of raw jute, we shall be prepared not only to resume supply of coal but also make good the shortage in supply." At present five lakhs of bales of raw jute were held up in East Pakistan, although they had been loaded in barges, export duties paid, and all other formalities completed. Meanwhile the jute had been deteriorating as it was exposed. India even offered arbitration on the issue, but the offer was rejected by Pakistan.

Kashmir And Trade

Refuting one of the many false and misleading statements made, in respect of Kashmir, by representatives of Pakistan abroad, Kashmir's acting Prime Minister, Bakshi Ghulam Mohammed, showed how Kashmir had close trade links with India. One of the chief items in Kashmir's export, he said, was timber whose major consumer was the Indian railways, over three-fourths of which fell within the Indian Union after the partition. The demand for Kashmir's timber in India had gone up, and so had the rates. Nine-tenths of Kashmir's fruit exports went to India. He gave instances to show how Kashmir's product had no market in Pakistan. The markets for Kashmir's woollens and shawls were Bombay, Calcutta, Delhi and the U.P. As for imports into Kashmir, all essential supplies came from India, including salt, cloth, tea, spices, sugar, medicines and consumer goods were in short supply in Pakistan. How could Pakistan then meet Kashmir's requirements? As for tourist traffic, visitors to Kashmir were Europeans and people from Calcutta, Bombay, Madras, Delhi, the U.P., and non-Muslim officials and businessmen of West Punjab, who spent large amounts of money in Kashmir. Not even for a single day has the Pathankot Srinagar road (linking India and Kashmir, constructed after the partition) been closed due to snow in the Banihal Pass. This is a two-way, all-weather road capable of taking vehicles of over ten tons.

Rail Link With Assam

The partition plan had separated Assam from India because a part of the railway from the rest of India to Assam lay in Pakistan. It has now been announced that a new railway line has been constructed, and will be operated from January 26, 1950. In the short space of 24 months, in adverse weather and health conditions, with innumerable difficulties of transport, limited resources and equipment, the new link was built. It runs, for a total of 138 miles, through the Purnea District of Bihar, the Darjeeling and Jalpaiguri District of West Bengal, Cooch-Bihar, and the Goalpara District of Assam.

Indo-Russian Trade

The Government of India have been doing everything possible for the growth of the foreign trade of India. The Indo-Russian trade during the first four months ended July 31, 1949, rose by 15 per cent. as compared with the corresponding period of 1949, it was stated in the Indian Parliament. The total value of trade between Soviet Russia and India during 1948-49 amounted to Rs. 798 lakhs, imports being valued at Rs. 262 lakhs and exports at Rs. 536 lakhs. Trade was partly on the basis of barter and partly on the basis of payment. The prospects for food

imports from Russia were not bright, because that country's prices had risen by 44 per cent. since devaluation. There had been several agreements with Russia, most of which were on the basis of barter. The principal articles of export from India were jute, tea, shellac, castor oil and other commodities. Mainly wheat was obtained from Russia.

Muslims Living Happily

There can be no more eloquent testimony to the communal harmony prevailing in India than the fact that there has been no communal riot in India for the last two years i.e. since Gandhiji's death. Muslims are living happily in India. Only last week Maulana Muhammed Saeed Masoodi, General Secretary, Jammu and Kashmir National Conference and a member of the Constituent Assembly from Kashmir, who has returned to Delhi from Sirhind after attending the urs at the Roza Shariff there, said that the Muslims in the P.E.P.S.U. were quite contented with the treatment they were receiving and were moving about freely without any fear. He said that many Pakistanis whom they met at the urs were impressed with the progress made in the recovery of abducted persons in India and had promised to work vigorously for this cause on their return to Pakistan. What struck us most is the energetic efforts of the P.E.P.S.U. Government for the recovery of abducted women and children. Despite various difficulties they seem to have done remarkably well in this direction," he said. Maulana Masoodi expressed great satisfaction at the fact that about five to six thousand Muslims were living quite happily following their own religious faith. While at Sirhind Maulana Masoodi visited the gurdwara at Fatehgarh where he was presented with a siropa by the Sikhs.

No Separate 'Karnatak' Now

I have referred, in an earlier letter to the resignations of Congress members of Karnatak from the Bombay legislature. Under the Congress rules of discipline they have to obtain the permission of the Congress executive in order to resign. The Working Committee has turned down the request. In two resolutions passed at Delhi, the Working Committee says that 'no such province can be formed unless the aforesaid considerations are satisfied.' The Committee also referred to the constitutional difficulty involved in a merger of the Mysore State and the Union Territory of Karnatak, especially on the eve of the inauguration of the Republican constitution. The Working Committee refuses to consider the request for resignations which "can only be interpreted as a threat." As I have pointed out in an earlier letter, 'The largest part of Kannada-speaking people is in the Mysore State, whose leaders are not prepared for the unification of Karnatak. 41 members of the Mysore Legislative Assembly, including top-ranking Congressmen, last week, in a joint representation to the Government of India, have expressed the opinion that the time is not now opportune for the unification of Karnatak including Mysore, and they have asked the Government not to yield to pressure brought by anybody whatsoever. In these circumstances, the Working Committee could not but reject the unreasonable demand of people from Bombay Karnatak. To impose unification on the unwilling people of the Mysore State could have no justification.

Things In General

[FROM OUR OWN CORRESPONDENT]

STRINGENT not to say humiliating restrictions are daily being placed on Indians who wanted to travel to the other provinces from Natal. The Latest measure in this direction is aimed at Indian babies, who although a few months old, must be brought to the Immigration Offices to have their fingerprints taken before their parents can proceed to the other provinces, principally the Cape and the Transvaal.

Further measures have also been taken. Many Indians have to pay a deposit of £5 before permits are issued to them.

This has inconvenienced people greatly causing them to wait for days on end.

The Natal Indian Congress has taken up the matter with the Immigration Department. In its letter Congress asks whether Europeans who have applied for passports have to be identified: "We wish to cite just one of the many cases that have come to our notice. A trade unionist, who have obtained visiting permits on numerous occasions in the past, and whose full records are filed in our office, called for a permit to proceed to Cape Town, where he had to attend an urgent meeting of his union.

"Despite his most reasonable pleas your office insisted that he produce 'three elderly relatives to identify him.'

"As he had to leave on the following day he spent £1 in taxi fares to collect his relatives from the Mayville area and could not turn up to work that afternoon."

Apartheid

The Durban Turf Club has introduced further apartheid measure in the Greyville Race Course. From February Indians will not be allowed in the gold ring and will be offered a separate enclosure. This move has met with resentment amongst race-goers, who feel that it is very unjust and unfair.

Expropriation

Criticising the resolution passed by the Durban City Council recently to expropriate Indian owned land at Cato Manor, the Indian Congress, in a statement to the Press says: "By a bare majority of two votes the Durban City Council has taken a decision on Cato Manor which, if carried out, will lead to the perpetuation of slum conditions in the heart of Durban.

The Congress states that the inability of the Council to tackle the problem boldly has exposed the Durban Municipality as a body unable to appreciate the fundmental problem arising from the participation of Africans in the industrial life of the City. To call the latest decision on Cato Manor a temporary measures, after years of neglect of African housing needs is to hide the truth from the public.

"The decisions" says the Congress "simply means that on land owned by the Council and under its supervision, Durban will continue to have over 6,000 shacks in Cato Manor, and their occupants have no assurance any long-term programme which can effectively eliminate the Cato Manor cesspool."

Welcome Reception

Pandit Ganga Prasadh Upadhya M.A. who has arrived in in this country from India to attend the celebrations of the Arya Pratbinidhi Sabha, next month, was accorded a welcome reception by the South African Hindu Maha Sabha at the Gandhi Hall on Sunday.

Swimming

There have been numerous Indian drowning cases recently. In the month of December over six Indians were involved in drowning fatalities. Mr B. B. Singh, Secretary of the Durban Indian Surf Life Savers Club lays the blame for this at door of the Durban City Council which he said had failed to provide the Indians with proper swimming facilities. The drowning, he added could also be attributed to the lack of swimming knowledge.

Congress Cable To Colombo Conference

The following cable has been addresb by the South African Indian Congress to each of the heads of the Commonwealth delegations attending the Colombo Conference and to Mr. Phillip Noel Baker, British Minister for Commonwealth relation and Mr. Malcolm MacDonald the Britain Commissioner General South East Asia.

"Imperial haughtiness and race arrogance have cost Britain and Holland loss of goodwill of the people of Asia and effective control of India Pakistan, Burma and Indonesia. The revival of harmony and goodwill between the Eastern and western worlds can only be build on a foundation of racial equality.

The greatest danger to healthy Commonwealth relations and future peace and progress does not come from Communism but from the preaching and practicising of race discrimination, race hatred and racial exclusiveness as in the case in South Africa. Union nationals of Asian origin are denied any kind of political representations are discriminated against in countries economic life and are barred from entering educational institutions and even public libraries all on racial grounds. No country can survive on such rotten foundation and no Commonwealth of Nations which ignores these facts can make any contribution to peace and progress.

A hundred Commonwealth Conferences will fail to achieve anything unless a firm declaration is made outlawing race discrimination from amongst its member nations before its too late.

We hope Colombo Conference will pay due attention to this important aspect.

Dundee Wedding

One of the biggest weddings held in Northern Natal was witnessed on Monday 26th December, 1949, at the Tatana High School, Dundee, and it is estimated that the whole crowd was between 1400 and 1600 people had assembled from the four provinces of the Union attended the marriage ceremony of Lalita sister of Mr Nathoo V. Morar (C.O.) and Mr. Nagin N. Morar, to Ratanjee second son of Mr & Mrs V. K. Kara of Pietermaritzburg and Ulleatats eldest daughter of Mr. & Mrs. N. V. Morar to Dayaram second on of Mr. & Mrs. Amaidas of

Dundee. The wedding ceremonie were performed by Pandit Jugmohan (Vidyaratan) and Pundit Banwarielal Maharaj of Pietermaritzburg assisted by Gurujee Vithalbhai Mehta of Ladysmith. The speakers who congratulated both Brides and Bridegrooms, were Messrs Hajee E. M. Hanse, S Bhagwandeen of Glencoe, Pundit Rameoonder Pathak; B Goordeen of Dannhauser, C. S. Moodley of Beconi Vithalbhai Lala; B Vithal and T. Biga of Ladysmith Natal. Dr. A. I. Limbada, R. Moodley M. Loutester, Manager Standard Bank Dundee. The duties of Master ceremonies was ably carried out by Mr. N. Morar. Several presents both in cash and kind were given to Bridal couple and hundreds of messages were recieved. The prominent amoogst them was from the Administrator and Mrs. Shepstone. The Ranjit's Ochestra of Durban was in attendance. After the conclusion of the programme all the guest were entertained to lunch by the Morar Family at the residence of Mr. & Mrs. N. V. Morar.

NEWS IN BRIEF

Asiatic Land Act For Cape

Confirmation of the Government's intention to introduce in the near future—possibly during the forthcoming session of Parliament which begins on January 20—legislation extending the provision of the Asiatic Land Tenure Act to the Cape Province, is implied in an exchange of correspondence between the Department of the Interior and a Cape Province town clerk. The Town Clerk of Somerset Strand, about 30 miles from Capetown recently wrote to the Secretary of the Interior expressing concern about the number of Indians who were trading and living in European areas and asking the Departments advice. The secretary replied that in terms of a statement made by the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, in Parliament on Sept. 16, 1948, all agreements regarding the acquisition of fixed property by Asiatics, if made after that date, would be null and void. General Smuts, who as Prime Minister piloted the Bill through Parliament, in refusing to include the Cape, said the Indian community in the Cape were on trial. If allegations of Indian penetration into European areas in the Cape were proved to be true, the Government would be compelled to extend the provisions of the Act to the Cape.

Federation Of Transvaal Tamil Organisations

What is perhaps a tremendous task has been envisaged by the newly formed Federation of Transvaal Tamil Organisations with the co-operation of the affiliated bodies, namely to compile a Register of Tamil families in the Transvaal to facilitate the Federation in carrying out some of its plans. The Inaugural Meeting of the Federation which was held at the Tamil School Hall, Vrededorp, Johannesburg on the 11th, December, was attended by delegates from various parts of Transvaal. The Policy of the Federation is Non-sectarian and Non-partisan, and among the aims are: (a) To establish vernacular school and to take such steps as would bring about uniformity in teaching methods and to standardise existing Vernacular Syllabuses in the Province; (b) To grant bursaries to necessitous Tamil students to further their education at recognised Institutions, and (c) To inculcate and encourage respect for the Vernacular, by establishing study classes and holding other Cultural activities. A Musical Festival Week is contemplated during Easter 1950, and a Special Committee has been set up to draw elaborate plans to cater for an Eisteddodd and a competion for Indian Orchestras. To make the event a successful one, the Federation will shortly seek its formation from Musical Groups and Vernacular Schools, and it is hoped to give details of the Musical Week towards the end of January, 1950. A special prize will be awarded to the Composer of an original musical piece.

The following Officials were elected: Patron: Mr. R. T. Chagi President: Mr. M. N. Naidoo, Vice President: Messrs S. S. Pillay, J. Masher, and A. Mayes, Secretaries: Messrs L. Sungaran, L. F. Williams, and R. Pathy. Treasurer: Mr. C. K. Pillay.

New York Tribune' On S.A.'s Relation With UN

I would be a good omen for the half century if Africa's strongest nation were to tackle the continents critical problems with the aid and under the auspices of the United Nations, the 'New York Herald Tribune' said in a leader. It added that the issues of the status of South-West Africa and the treatment of Indians in South Africa would be among the most complex "disputes—which the world organisation would be called upon to solve this year. The Editorial added "South Africa's relations with the United Nations have not been the best. The charges of India concerning the Union's restrictive measures against Indians no less than the status of South-West Africa, have stirred up feeling in the intensely nationalist government of South Africa. The Union's delegation, which had refused to file reports with the trusteeship Council on conditions in South-West Africa finally walked out of the Council last month, and there was considerable fear that this would be followed by South Africa's departure from the United nations, itself. But South Africa has not been completely intransigeant. In the Indian dispute, it agreed to enter into talks with India and Pakistan, which are to begin next month. And the Union can relax its insistence on maintaining absolute and unchequed control over domestic matters, to that extent it should not be impossible to accept the principle of trusteeship for South West Africa."

Rev. Scott In New Delhi

In a broadcast in New Delhi the Rev. Michael Scott, commended the late Mahatma Gandhi's approach to the false doctrines of race and religion which are disseminating hatred and violence in South Africa. Mr. Scott who is in India to attend the Pacifist Conference said "Gandhi discovered how the vicious circle of hatred and counter hatred could be broken by a spirit which is more powerful and which took upon itself the full consequences of resisting evil. The immense significance of this new and irresistable force is the world has yet to understand, but it is important that it should be understood, so as to understand the uses of Atomic energy' Mr. Scott said he believed that a new race of human beings would emerge which would recognise no barrier and refuse to reconcile itself to evil forces. There was a danger that Gandhi's approach to the solution of the world problem might fail because it was not yet understood by more than a few people in each nation. The same forces which poisoned Socrates which crucified Christ, and which shot Gandhi, were still largely in control of the minds of men and women.

The "peace army" must be made of people who could brook no resistance in applying themselves to the problem.

Dr. Rajendra Prasad

It is learned authoritatively that Dr. Rajendra Prasad the President of the Indian Constituent Assembly will be the first President of the Republic of India.

Rajaji Seeking Rest

"I have completed 70 this week and I need peace and rest," observed H. E. Sri C. Rajgopalachari, Governor General of India in the course of his speech at the inaugural function of the Madras Provincial Consumer's Association. His Excellency was referring to the wish expressed by Mr. Justice Sahee Ahmed Sayeed, in the course of his presidential speech at the function that the people of Madras were looking for the day when H.E. would occupy the position of the head of the Indian Republic. H.E. said in a humorous vein: "I am seventy this week, and do you still want me to pull the bull-lock cart along the roads of Delhi or Madras? I surely need peace and rest hereafter. The people of Madras are all good people. If you wish a particular thing should happen, it may materialise, so please do not feel or express any such wishes about me."

Pandit Nehru On Indo-China

The Prime Minister Pandit Nehru, said, that it was India's policy not to give official recognition to any government in Indo-China because parts of Indo-China were under one authority and other parts under another authority. "We cannot recognise any government as a government of Indo-China," he added. Pandit Nehru was replying to questions at his monthly press conference, whether India would recognise the Bao Dai Government. Asked whether the Government of India had heard from the Chinese Communist Government since India's recognition of H. Pandit Nehru said "We have not had any answer yet."

Bombay Premier's Example

Mr. B. G. Kher Premier of Bombay, does not take any meals on two days in the month Disclosing this in a letter to Mr. Jag Parvesh Chandra, Organiser of the "Miss a Meal" move- Mr Kher says: "What a great confidence our leaders would have in us if only a million volunteers came forward to join in the movement."

National Song And National Anthem

The controversy as to which should be the national song has been satisfactorily solved by the decision of the steering committee that the Vande Mataram song should be the national anthem. The drafting committee has been entrusted with the task of drafting a suitable resolution on the subject. Exact details as to when each song should be sung may be expected to be settled in due course.

PUBLISHERS' NOTICE

We shall be obliged if any of our readers, who have a copy of 'Indian Opinion' of January 21, 1949, would kindly send it to us.

MANAGER,
'Indian Opinion.'

Biggest Jute Blaze In Bengal

One of the biggest jute blazes in Narayanganj on Friday January 6, when eight warehouses, said to contain more than 21,000 tons of raw jute were burned down. The warehouses, which belonged to the Kamla Jute Baling company caught fire shortly after one o'clock and were still blazing at five o'clock despite the efforts of the entire five—fighting services of Dacca and Narayanganj. The jute was stated to be worth about £162,000. This was the second big jute fire in Bengal in one week. The warehouse that burned down on Wednesday January 4 is said to have contained 1,000 tons of raw Jute.

Pakistan's Trade With Germany

Pakistan has negotiated trade agreements with West Germany and Czechoslavakia during the past few days, it was learned under the agreement which is valid for one year the total volume of trade between Pakistan and West Germany will amount to about 40,000,000 dollars.

CITY OF DURBAN

Municipal Bursary For Persons Of Indian Parentage: Tenable At University Of Natal (Non European Section)

Application for the above bursary (value £40 p. a.) are invited from persons of Indian parentage who have been in residence within the City of Durban for a period of at least 12 months prior to 31st January, 1950.

Candidates should be under 24 years of age on the 31st December, 1950, and must be prepared to work as full-time students in preparation for a University degree course approved by the Selection Committee.

The award of the Bursary will be made mainly on the results of the matriculation examination, and will be tenable for three years provided the student's progress is satisfactory.

Further information and application forms may be obtained from the Organiser, Non-European Section, University of Natal, P.O. Box 375, Durban.

Final application with the necessary supporting documents should reach the organiser, addressed as above, not later than the 31st January, 1950.

Applications should not be delayed if matriculation results and symbols are not available. These should be submitted later as soon as they are received.

W. L. HOWES,
Acting Town Clerk.

Town Clerk's Office,
Durban.
4th January, 1950.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sales Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:
306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

BUILDING MATERIAS important timber 2x3—5½d., 2x4½—8½d., 1½x4½—6½d., 3x3—8½d., 3x4½—1/0½d., Flooring 1/2½d., square four. Also Paints, Tools, Hardware, Glass, Joinery, Moulding, Lime, Corrugated Iron, Flat Iron, Fencing and Plumbing Material, Rhino, Soft and Hard Boards. Write, Call or Phone 25072. For Complete Pricelist and Illustrated catalogue. EASTERN JOINERY, Box 1574, Durban, 135 Queen Street, Telegrams: "SANDAL-WOOD."

"INDIAN AFFAIRS"
(Monthly Journal of the Indian National Congress)
News about our countrymen from all parts of the world.
Write for advertisement rates to
The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

વિવિધ પુસ્તકો

હિંદનો ગાળો ઇતિહાસ	૪ ૦
રસીલાનું ઘડતર	૧ ૮
સાબિતીઓના વકીલ ૧–૨ ગોકળી	૧૮ ૦
આગગોળો સાબિત	૧ ૪
મહાત્મા ગાંધીની કલમે	
આત્મ કથા. પહેલો	૧૦ ૦
આત્મ કથા.	૧૪ ૦

High-Class
Display Counters
and Showcases,
Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Etc.

CATALOGUES ON APPLICATION.

ASSOCIATED SHOPFITTERS
LTD.
Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High-Class Display Cases,
Awarded Gold Medal Rand Easter Show.
104 MARSHAL STREET. (Facing Escom House), JOHANNESBURG.
Phone 33-4311/2. P.O. Box 6801.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું. ૪૮

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૨ | શુક્રવાર તા. 13 જાન્યુઆરી, ૧૯૫૦. | છુટ્ટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૧૩ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૦

પ્રજાસત્તાકની ઉજવણી

કેટલાક વાંચકો અમને પૂછાવે છે કે; હીંદ પ્રજાસત્તાકની ઉજવણી કેવી રીતે કરવી તે વીશે અમારે 'ઇન્ડીઅન ઓપીનીઅનમાં લખવું. અમારા વીચાર મુજબ રીપબ્લીકની ઉજવણી આનંદથી જાહેર કરવી જોઇએ. પણ આપણા એ આનંદમાં આપણા કલ્પેલા ગરીબ ભાઇ બેન અને બાળકોને પણ ખાસ ભેગા કરવા જોઇએ. તેથી તે દિવસે તેમને આનંદ થાય એવું કાંઇક કરવું જોઇએ. બીજુ કાંઇ વંદન અને પ્રાર્થના તો હોય જ પણ સાથે સાથે મૃત શહીદોને અંજલી અને તે પછી મેળાવડા જેવું હોય કે જે ફક્ત મેદાનમાં બરાબર. ખુલ્લે ખુલ્લે રાખે વધી લોકો આનંદની મોજ ઉઠાવે. જોનારા ક્યાં ઉભે ત્યાં ઉભા રહે અને લોક આગળ વધે. બાળકો જાત જાત ના વેશો પહેરી આનંદ મહાલે. ખુલ્લે ખુલ્લે સંગીત, રમતો, કસરતો હોય. એકાદ ખુલ્લે ચકતાઓ દેશની આઝાદી ની કહાણી પણ સુનાવે. મેળાવડામાં આવા પીવાની—ખાવાની-સગવડો હોય ફક્ત આકસ્મીક વીમેરે મળતાં હોય. આવા કાર્યક્રમમાં બધાને આનંદ અને ઉત્સવ જેવું લાગે. આ કરવું અકકલ હોય ત્યાં પણ સરીમોનો વીચાર કરવો જોઇએ.

કરવામાં આવેલા સાંભળવા મુજબ જેકબેટ આપણા વીશે ઉજવણી કરનાર સમીતીમાં જે વર્ગો વચ્ચે ચર્ચાઓ થઇ રહી છે. એક વર્ગ પુછે છે કે; જેકબેટ કરતાં ગરીબોને ચોખા, દાળ વિગેરે આપી મનનો સનમાર્ગે ખર્ચ કરવો (આ સુંદર વિચાર બજુબ) અને જો જેકબેટ આપવીજ હોય તો સાદા હાથીઓ વગર સફેદને બદલે તેમજ આ અહીંસાના વીજયના ઉત્સવ પ્રસંગે હીંસાને સ્થાન નજ હોવું જોઇ એ તેથી સાકારી ખોજન હોવું જોઇએ. બીજો વર્ગ છે કે માસાં હારી ખોજનજીજ હા જોઇ ને મોટા છે. અને અમારી બાજુ મુજબ આજ સુધી તેની ચર્ચાઓમાંજ સમીતીએ પોતાનો વખત બરબાદ કર્યો છે. આ આપણી કમનસીબી કહેવાય.

અમારા મત મુજબ આ ઉત્સવ અહીંસાનો છે. અહીંસાનો વિજય એ માંગીએ છીએ અને પ્રેમનો વિજય ઝંખીએ. આવા આ અહીંસા અને પ્રેમના વાતા વરણમાં કુદરતની હીંસા ન થાય તો જાહેર આનંદ થાય એને નૈતીક દ્રષ્ટીએ આપણે પણ આપણા દેશની ખેમ આગે કદમ કર્યું જોઇએ. અમે આવા રાષ્ટ્રીએ છીએ કે આપણા નેતાઓ આ અહીંસાના વીજયની ખોતથી પોતાના હૃદયમાં અજવાળું પાથરશે અને કુદરતી તે દિવસ પુરતી પક્ષ-પ્રેમની લાગણીને પણ હાઇ-હીંસા નહીં કરે. એજ ખરો પ્રેમનો અને અહીંસા નો વિજય હશે.

૨૫ મી જાન્યુઆરી ૧૯૫૦ ના રાતના બાર વાગે જ્યારે હિંદની ધારાસભામાં જવાહરલાલ ટેકાવે પ્રમુખ બેસશે અને સેજ વખતે પ્રમુખ તો વાયરો તેમના મહેલ ઉપર ફરકા વવામાં આવશે. તોપો ફોડી રીપબ્લીક ના આગમનને આવકારવામાં આવશે અને રાતે બારવાગે લાલ કીલ્લા ઉપર ત્રીરંગો ફરકાવવામાં આવશે ત્યારેજ ખેરખે ૨૫ મીના રાતના ૮ા વાગે આપણે પણ અહીં એકાદ કલાકનો કાર્યક્રમ કે જેમાં ઝંડાવંદન અને પ્રાર્થ ના રાખીએ એ ઉચીત બહારી. અને બીજે ઉજવણીના આનંદનો કાર્યક્રમ બીજે દિવસે એટલે તા. ૨૧ મીના રખાય.

નોંધ અને સમાચાર

હીંદના પ્રજા સત્તાકના પહેલા પ્રમુખ

આ પા. ના અમર પત્રીને જવાબ દાર મંડળમાંથી અમર મળ્યો છે કે; હીંદના પ્રજાસત્તાકના પહેલા પ્રમુખ તરીકે ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદની વરણી થવા ની છે.

ડેપ્યુટેશનમાં હીંદ પ્રજાસત્તાકની ઉજવણી

ડેપ્યુટેશનમાં જાન્યુઆરીની ૨૫ મી ના રાતના ૮ા વાગે જ્યારે હીંદમાં મધ્ય રાત થશે ત્યારે ડેપ્યુટેશનના ટાઉન હોલમાં શ્રી બી. ટી. રણદીવ ના પ્રમુખ પણા નીચે હીંદુસ્થાનના રીપબ્લીક દિવસ માટે ઉભા કરાયે મુનીસ્પલની સરકારના બધા મેમ્બરોને પણ તેમાં આમંત્રણ આપવામાં આવ્યું છે. બરાબર ૮ા વાગે ઝંડા-વંદન થશે. જાન્યુઆરીની ૨૧ મીએ ડેપ્યુટેશનની બધી ઓફી કુમાનો બંધ રાખવામાં આવશે અને રાતના મેળાવડો થશે.

પ્રહારાદભાવડાની નીતી આગે વીરોધ—નાના સીતા

બધા રહીવારે પ્રીટોરીયાના રેલ્વે સ્ટેશન ઉપર શ્રી. નાના સીતા તથા બીજા ૭ હીંદીઓને ગોરીયોએ ધક્કાઓ મારતાં હતાં. કારણ કે; તેમને પુરોપીયનો માટેના કરવાનમાં ૫૪મે સ્ટેશનમાંથી બહાર ધકેલ્યા હતાં. શ્રી. નાના સીતા એ કહ્યું કે મને એ કરવાને બાપરવા નો હક્ક છે. તેથી પોલીસ તેમને પોલીસ ચોકી ઉપર લઇ ગઇ હતી. બધાએ એ બાબતની નોંધ આપી હતી. આ આનાકીએ ફક્ત બાજરી. આ બનાવ ઉપર બોલતા ડો. દાદુએ કહ્યું કે; સરકાર ની બ્રહ્મપ્રકાશવાળી નીતીને બદલે જોરા બાજશે. તકલીફો અપમાનો સહન કરવા પડે જે તે હવે બધા અસહ્ય બનતાં જાય છે. આ નીતીનો વીરોધ સખત રીતે કરવાની બધી જરૂર છે.

શ્રી. હરખલાલ ઠુંબડ

ફેબ્રુઆરીની ૬ તારીખે હીંદ-પાક તથા મુનીયન વચ્ચે જે ગોળમેજીની પ્રાથમીક મંત્રણાઓ કરાવવાની છે તેમાં હીંદથી શ્રી. હરખલાલ ઠુંબડને હીંદ સરકારે મોકલવાનું નક્કી કર્યું છે, ટ્રેસ્ટનર્સ' ગ્રેફેમ્સના સેક્રેટરી શ્રી. મણીલાલ પ્રતીનીધી મંડળ ના સભ્યોકાર તરીકે મોકલવામાં આવશે શ્રી. આર. ટી. ગરી પણ સભ્યોકાર તરીકે રહેશે. શ્રી. ઠુંબડ ડેપ્યુટેશન ફેબ્રુઆરી મોપીના આખરી.

આપણે ખાસ રીપબ્લીક અંક

હીંદ પ્રજા-સત્તાક બનશે તે શુભ અને આનંદના અમોલ પ્રસંગે અમારો ખાસ અંક કાઢવા અમે નક્કી કર્યું છે. આ અંક ૨૬ મી જાન્યુઆરીના અઠવાર પાઠવા કરીએ છીએ. અંકના બરબાદ પહોંચી વળવા અંમે તે બરાકોને અકુત ભેટ નથી આપી શકતાં. તેથી ઇન્ડીઅન ઓપીનીઅન ફ્રેસેશની જેમ અઠવાર પારો. આ ખાસ અંકમાં હીંદના વડા પ્રધાન તેમજ અન્ય કોંગ્રેસી. સોશ્યલીસ્ટસ, બીજાઓ નેતાઓના સંદેશાઓ દક્ષિણ આફ્રીકાના અંગ્રેજ મીત્રો ના સંદેશા વા તથા અમેરીકા ના ડો. ફોસ્ડીક, લુધરીઅર, વિગેરે ના અને રશીયાના હીંદના એલચી સરરાધાકૃષ્ણનના સંદેશા એ તથા ફોટાઓ, આલબાદીનો ઇતીહાસ વીગેરે આપીશું.

મંજુર ૨/- પોસ્ટેજ ૩૮ અલગથી.

ઇન્ડિઅન ઓપીનીઅન

ચીન-હીંદની મૈત્રી

સાપનો અમર પત્રી જણાવે છે કે; જેને જવાબદાર માણસ પાસથી અમર મળ્યો છે કે, હીંદુસ્તાનની સરકારે ચીન ની કોમ્યુનીસ્ટ સરકારને સ્વીકારી છે એના જવાબમાં ચીનની કોમ્યુનીસ્ટ સરકારે હીંદની સરકારનો આભાર માનતા જણાવ્યું છે કે; હીંદુસ્તાન સાથે વેપારનો સંબંધ બાંધવા માટે વાટાઘાટ કરવા હીંથી વેપારી પ્રતીનીધીમંડળ મોકલવામાં આવે તો અમે ખુશ થઇ. આ ચીનતીનો જવાબ આપતાં હીંદુ સ્તાનની સરકારે જણાવ્યું છે કે; ચીન ખાતે હીંદના એલચી શ્રી. કે. કે. મેન સાથે આ વિશે વાટાઘાટ કરવી.

અમારૂં નવું સરનામું

"ઇન્ડીઅન ઓપીનીઅન" તથા "ફ્રીનીક્સ સેટલમેન્ટ" અંગે શ્રી. મણીલાલ ગાંધીને લખાતા પત્રો હવે નીચલે સરનામે લખવા અમારા માહકોને વીનતી છે. પોસ્ટલ બોક્સ ઉપર પણ ફીનીક્સ ન લખતાં હવે બરબર લખવું.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

રેવ. માઇકલ સ્કોટ

દીલ્હીના એક ધનીષ્ઠ રહીયેશથી બોલતા રેવ. માઇકલ સ્કોટે કહ્યું કે: આજે દુનીયામાં કોમકોટ અને ધર્મ ભેદનો ખુબ ફેલાવો થઇ રહ્યો છે. અને તેથીજ દક્ષિણ આફ્રિકામાં તોફાનો થયા છે. આ બાબતમાં મહાત્મા ગાંધીજી ના વીચારો વધારે આજ ઘરાવે છે. મહાત્મા ગાંધીએ કહ્યું હતું કે ગેર અને અનીતીનો સામનો કરવા માટે પ્રેમ બતાવવો જોઇએ. ગાંધીજી ના આ વાક્યોને દુનીયા હજારપુર્વક હજુ અપનાવી શકી નથી. પણ દુનીયાએ તેને સમજી અમલમાં મુકવાની બહુજ જરૂર છે.

વધુમાં રેવ. સ્કોટે કહ્યું કે: હું ભલું હું કે એક હીનદુ એક ખ્રીસ્તી નથી થઇ શકતો કે જે કોઇ પણ ધર્મના સીદ્ધાન્ત ઉપર શ્રધ્ધા રાખે છે અને અનીતીનો વીરોધ કરશે. મહાત્મા ગાંધીએ આપણને જે માર્ગ બતાવ્યો છે તે કદાચ અસહ્ય અને કઠણ છે; દુનીયામાં ઘણા લોકો એમ તે સમજી શકે છે. જે આપણાથી સેંકડોગણને ગેર આપણામાં આવ્યું હતું પ્રભુને કોણ ઉપર મહાકારવામાં આવ્યા, હસ્યા અને ગાંધીજીને ગોળીબાર કરનારમાં આવ્યો એ આપણા હજુ દુર્ભાગ્યના બીજ પુરૂષો. માં મોટા અંશમાં જીવંત છે. હીંદી સેના રક્ષાપવાનું જે નામી કરવામાં આવ્યું છે એમાં એવા લોકો દોષા લેવાને કે જે આ આપણને નાબુદ કરવા પુર્ણ પ્રયત્ન કરે.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ અમદાવાદી તરફથી)

આરીજ્ય ચીનનું રાષ્ટ્ર બનવાનું છે

હીંદ સરકારના પાર્લામેન્ટરી બાતમી ની મોનીટર ઓફે ૨૨૮ મી. સુધીના સમયમાં સીંહાએ પુર્વ બંગાળ યુનીવર સીટીના પદવીદાને સમારંભ વેળા આપણ કરતા કહ્યું હતું કે આજની કેળવણી આપણી મેરવાઓને વીર રાષ્ટ્રીય ચારીત્રનું સર્જન કરવાની જવાબદારી રહેલી છે. દુનના દરેક ક્ષેત્રમાં પેદી ગયેલા સુધા ને દુર કરવા તેમણે રાજદારી આઝાદી ને સાચવી રાખવા ચારીત્રવાન અને પ્રતીભા સંપન્ન પુરૂષોની જરૂર છે. ચારીત્ર પર ભાર મુકતાં મી. સીંહાએ જણાવ્યું હતું કે હીંદના પ્રાચીન વીદ્વાન રૂષીએ આમ જીવનમાં પ્રમાણીકતા ને ઉંચ માન્યો. નહોતો પણ નમ્રતીકતાના ઉચ્ચ ધોરણનો પણ આગ્રહ રાખ્યો હતો. યુનીવરસીટીઓએ યુવકવુ અને વીદ્યાર્થીઓના જુના આદર્શોને અનુસરવું જોઇએ. પ્રજાયે વધુ તો આજની પોતાના અસલીયત પ્રમાણેની નહતી પ્રમાણે રાખી શકે છે. હીંદી કેળવણીમાં આજકાલ પ્રાચે પ્રેમની ભાવનાનો પ્રભાવ હોવું રહેલો છે કેળવણી દારોએ વીદ્યાર્થીઓને શાંતી અને અહીંસાના પાઠો શીખવવા જોઇ એ. મી. સીંહાએ જણાવ્યું હતું કે જે દેશમાં અજ્ઞાન અને ગરીબી હોય ત્યાં જે લોકો નસીબવાળા માનવીઓ ઉચ્ચ કેળવણી લઇ શકે છે તેવાઓએ આમ જનતામાં શહેરીપણાનું ભાવના કરવાનું જ્ઞાન કરાવવું જોઇએ અજ્ઞાન ના પ્રકની જેમ પ્રૌઢ શીક્ષણનો પ્રશ્ન પણ અતી મહત્વનો ગણાવો જોઇએ અને દરેક સુશીક્ષીત પુરૂષ પુર્વજોએ એ કામમાં ગરજીત તન મન લાગી જવું જોઇએ.

હીંદના નવા ગવર્નરની વીષે મી. સીંહાએ જણાવ્યું હતું કે એમનું પ્રજા સત્તાક રાજ્યના મુળભુત સીદ્ધાંતોનું પ્રતીપાદન કરવું છે. કોઇ જોર જોરથી વાદથી હીંદને લાંબી મેરવામાં આવ્યો નથી. પણ આજ બંધારણ મહત્વપુર્ણ અર્થી કરી ગયું છે એમ માનવાનું નથી. લાખો સકલીતો પ્રજા ના ચારીત્રમાં રહેલી છે.

કોમવાદ કાબુ નીચામાં પુરા

આમ છે પણ કોમી કેળવણી તો છતાં ના અંત સુધી ચાલુ જ રહે છે. પક્ષપારીઓને ઉશ્કેરીને તેમણે જણાવ્યું હતું કે પક્ષની પ્રાપ્ત કરવાથી કુતનું એક નહીને પ્રકરણ થઇ જાય છે. તેમણે પક્ષપારીઓને સમજોલ આપ કરીને કુતના પક્ષો ઉશ્કેરવાના સલાહ આપી હતી.

મહારાષ્ટ્રમાં ગવર્નર જનરલનો ઉમળકાભરીનો સત્કાર

ગવરનર જનરલ મી. રાજગોપાલા ચારીયા વીદ્યાપાપટનના ખાતેની એક ખાસ વીમાનમાં આવી પહોંચતા: તેમને મહારાષ્ટ્રની પ્રજાએ ઉમળકાભેર સત્કાર કર્યો હતો. તેમની સાથે મહારાષ્ટ્ર ગવરનર ડાકટરસના મહારાષ્ટ્ર પણ હતા. વીમાન પર જઇ ગવરનરને પદની ખાસ ગવરન ચલાવી તથા મહારાષ્ટ્રના વડા પ્રધાન મી. પી. જેસ. કુમારસ્વામી રાજ તેમનું સ્વાગત કરવા હાજર હતાં.

વીદ્યાપાપટન તા. ૧૭ મી ડીસેમ્બર ગવરનર જનરલ મી. રાજગોપાલા ચારીયે આંબર વીદ્યાપીઠના 'વીદ્યાપી' ઓ સમક્ષ ઉપદેશ કરતાં કોમ્બ ભાવી કરવાનો અનુરોધ કર્યો હતો. તેમણે જણાવ્યું હતું કે હું એને વધારે ખુશી આપ્યો. મું કે અમારે ત્યાંના માનનું તથાં રવાન નથી રહ્યું. એ હું તમને કહેવા ઇચ્છતો હતો. પણ બાદ રાખજો કે આ નવો વીદેશ ઝોખીદાર વીદેશ અજાણ્યારીઓ પણ હોવે છે.

તેમણે જણાવ્યું હતું કે અત્યારે આપણે સામના દીલના નેતાઓની આવશ્યકતા છે અને નેતાઓ તપધાર કરવાનું કામ વીકટપીકટનું છે. તમારા નવા પ્રાંતને પણ નેતાઓ જોઇશે.

વડોદરા વિશ્વવિદ્યાલય

મુંબઇ વિશ્વવિદ્યાલયથી જુદા એવા બે વિશ્વવિદ્યાલય (યુનીવરસિટી) હવે ગુજરાતમાં થયાં છે. આ બે માસમાં વડોદરા વિશ્વવિદ્યાલયની સ્થાપના થઇ. તેનું નામ 'મહારાજા સયાજીરાવ વિદ્યા પીઠ' છે. તેનું કાર્યક્ષેત્ર ખાસ વડોદરા સહેર પુરતું જોવા તે 'રેસીડેન્સ યુનીવરસીટી' છે. વડોદરા સહેરમાં રહેતી બધી કોલેજો તેને હસ્તક રહેશે. આ વિશ્વવિદ્યાલયમાં હીંદના ૪૦૦ પણ ભાગના વિદ્યાર્થીને દાખલ કરવામાં આવશે. અત્યારે તેને હસ્તક ૧ આર્ટસ કોલેજ, ૧ કોમર્સ કોલેજ, ૧ મેડિકલ કોલેજ, ૧ એજનેરી કોલેજ, અને ૧ સેકંડરી ટીચર્સ ટ્રેનિંગ કોલેજ છે. આ બધી સંસ્થાઓ વડોદરામાંજ છે. રેસીડેન્સ્યલ યુનીવરસીટીનો પ્રયોગ પશ્ચિમ હીંદમાં આ પહેલવહેલો છે. આ વિશ્વવિદ્યાલયોએ કોમ્બાજ્ય નવા જુના થી જ થઇ કર્યું છે. પણ હજુ તેણે પોતાના સ્વતંત્ર અભ્યાસક્રમો રચી સ્વતંત્ર પરીક્ષાઓ લેવી શરૂ કરી નથી. હમણાં તો મુંબઇ વિશ્વવિદ્યાલયની જ પરીક્ષાઓ લેવાય છે. વડોદરા કેંદ્રમાં જે રેસીડેન્ટની કોલી હતી ત્યાં વિશ્વવિદ્યાલયનું કાર્યાલય બેસે છે. તે ઉપરાંત મુંબઇ કેટલાક સરકારી ખંડો પણ વિશ્વવિદ્યાલયને વડોદરા સરકારે વિલીનીકરણ પહેલાં આપેલા છે. તેના ચાન્સેલર વડોદરાના મહારાજા, વાઇસ-ચાન્સેલર શ્રીમતી હંસા મહેતા (જેઓ કોલિયા પ્રથમ સ્ત્રી વાઇસ-ચાન્સેલર થઇ છે.); અને પ્રો. વાઇસ-ચાન્સેલર શ્રી. અરવિંદ રતનજી બારિયા છે. શ્રી. બારિયા અગાઉ મૈસુર વિશ્વવિદ્યાલયમાં અર્થશાસ્ત્રના અધ્યાપક, અને મૈસુર રાજ્યના વિદ્યાધિકારી, તથા ત્રાવણકોરની વિક્ટોરીયા કોલેજના પ્રીંસિપાલ હતા.

ગુજરાત વિશ્વવિદ્યાલય

બીજું તે ગુજરાત વિશ્વવિદ્યાલય. મુંબઇ સરકાર તરફથી શ્રી. મહેશ્વર પાસુ દેવ માવળંકરને પ્રમુખપદે એક સમિતિ નીમાઇ હતી. તેણે કરેલા રીપોર્ટ પ્રમાણે ગુજરાત વિશ્વવિદ્યાલયની સ્થાપ નાનો ખરડો એ બેઠિના પર મુંબઇની પ્રાંતિક ધારાસભાએ પસાર કર્યો. કોંગ્રેસના ચિંતાપના ગુજરાતની કોલેજો આ ગુજરાત વિશ્વવિદ્યાલયની માન્યતા (રેકગ્નીશન) મેળવવી. આમાં અમદા વાદ, નવસારી, સુરત આણંદ, પેટલાદ, નડિયાદ, અને વીસનગરની કોલેજોનો સમાવેશ થાય છે. સૌરાષ્ટ્ર મુંબઇ પ્રાંતથી જુદું હોવાથી તેને વાંકે મુંબઇની ખરત્સાથી નિર્ણય થાય એમ ન હતું. પણ સૌરાષ્ટ્ર ધારે તો તેની કોલેજોને ગુજરાત યુનીવરસીટી સાથે જોડાણ એવી જોગવાઇ રાખવામાં આવેલી છે. આ યુનીવરસીટીનું મુખ્ય કાર્યાલય અમદાવાદમાં રહેશે. ત્યાં શ્રી. માવળંકરની આરેવાની નીચે યુનીવરસીટી મંડળે ત્યાં બેઠક વરસમાં ઘણી સારી રકમ ઉભરાયેલી છે. આ યુનીવરસિટી ના ચાન્સેલર મુંબઇના ગવર્નર રહેશે.

તેના વાઇસ-ચાન્સેલર તરીકે હાલ બે વરસ માટે શ્રી. હરસિદ્ધભાઇ દિવેટિયા ની નિમણુક કરેલી છે. તેઓ મુંબઇ હાઇકોર્ટના નિવૃત્ત ન્યાયાધીશ છે, અને હાલ સૌરાષ્ટ્રની હાઇકોર્ટના વડા ન્યાયાધીશ છે. આ જગ્યાનું તેમણે રાજીનામું આપ્યું છે, ને તેઓ અમદાવાદમાં રહી પોતાનો બાકી વખત ગુજરાત વિશ્વવિદ્યાલયના કામને આપશે. નવે અઠવાડીયે રાજકોટમાં તેમના માનમાં યોજેલા વિદાય સમારંભમાં તેમણે કહ્યું કે "હાલ તુરત માટે સૌરાષ્ટ્ર ગુજરાત વિશ્વવિદ્યાલય અથવા વિદ્યાપીઠ સાથે જોડાઇ જવામાં તેનું હિત છે, કારણ કે તેમ થતાં, સૌરાષ્ટ્રની જુદી વિદ્યાપીઠ માટે સરકારને બનાવ પ્રાથમીક ખરચના રૂા. ૩૦ લાખ તથા દર વરસે બનાવ ખરચના રૂા. ૩ લાખ બચી જશે. પ્રથમ અવસ્થામાં ગુજરાતી ભોગવતા સર્વ પ્રદેશોને એકજ વિદ્યાપીઠ લેવા મુકવા જોઇએ. પછી સગવડ અનુસાર બીજી વિદ્યાપીઠ સ્થાપી શકાય. વિદ્યાપીઠ અંગે કરાયેલી યોજનામાં સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છ જેવા વધારાના પ્રદેશો પણ ગુજરાત વિદ્યાપીઠમાં આવી શકે અને જુદા વર્ગ રાખે તેવી જોગવાઇ કરવામાં આવી છે." વધુમાં તેમણે કહ્યું કે "સૌરાષ્ટ્રની કોલેજોને ગુજરાત વિદ્યાપીઠની માન્યતા તેમ મુકવા અંગે કુંઇક વખતમાં ગુજરાત વિદ્યાપીઠ અને સૌરાષ્ટ્ર સરકારના પ્રતિનિધિઓ વચ્ચે મંત્રણાઓ થઇ ગયા છે."

હીંદુ કોડ બીલ

હીંદુ કોડ બીલ વિષે હીંદની પાર્લામેન્ટમાં વધુ ગરમાગરમ ચર્ચા થઇ ગઇ. આ બીલથી હીંદુઓના લગ્ન, સંયુક્ત કુટુંબ તથા વારસા હકના રીવાજોમાં બધા મોટા ફેરફારો થતા હોવાથી હીંદુ સમાજનો કેટલોક ભાગ તેની વિરૂધ્ધ છે. આ વિરોધનો પડઘો પાર્લામેન્ટમાં પણ પડયો. તે ઉપરાંત ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદ, પ્રેસીડેન્સના હાલના પ્રમુખ ડો. પટ્ટાભી સીતારામૈયા, મદ્રાસ. ના વિખ્યાત બેરીસ્ટરશ્રી મી. અસફાલી કુષ્ણ આદર વગેરે બીલમાં હાલ તરત મુલતવી રાખી વિશેષ વિચારણા કરવા દેવાના પક્ષના હતા. સરકાર તરફથી ખુદ પ્રધાન પંડિત નેહરૂએ જણાવ્યું હતું કે સરકાર આ બીલને પોતાના પર વિશ્વાસનો સવાલ સમજતી. પણ

પછી છેવટે તેમણે તા. ૧૯ મીએ પાર્લા મેન્ટમાં ખાદેર કર્યું કે આ બીલની વીગતવાર ચર્ચા મોકૂફ રાખવી, ને તેની વીશેષ અન્વિધિસરની વીચારણા કરવી; કેમકે સરકાર આ ધારાને અને તેટલો વધુ ટેકો મળે એમ ઇચ્છે છે. પાર્લામેન્ટના સ્પીકર શ્રી. મવેલંકર વાસુદેવ માવળંકરે જણાવ્યું કે પાર્લામેન્ટે અત્યારે તો એટલોજ સિદ્ધાંત સ્વીકારવો છે કે હીંદુ ધારો પડવો જે પ્રમાણે લોક છે, પણ તેની દરેક કલમ ઉપર પણ વર્ચા, સુધારાને દેરવારનો અધીન છે.

બંગાલમાં ભયંકર આગ

બંગાલમાં નારવણ બંદરમાં જાન્યુઆરી ૬ ઠીના રાતના આઠ એકાએકને આગ લાગી હતી. રાતના એકને સુમારે આગ લાગી હતી તે સમારના બાંધે બાજા. સુધી કાબુમાં આવી શકાય નહોતી. ૧૬૨૦૦૦ પાઉન્ડ જેટલું નુકસાન અંદાજવામાં આવે છે. બંગાલમાં એક આઠવાડીયામાં આ બીજાવાર રબરના ગોદામોને આગ લાગી છે. જાન્યુઆરીની ચાર તારીખે જે આગ લાગી હતી તેમાં એક હજાર ટન રબરનો નાશ થયો હતો.

હીંદમાં રબરનો વેપાર

અહેવાલમાં કે જે હીંદુસ્તાનનું રબરનું મુખ્ય બંદર છે. ત્યાં રબર ની અછત છે. કારણ કે પાકીસ્તાન તરફથી કશું રબર મળતું નથી. કલકત્તાના રબરના વેપારમાં રબર સેંકડ હેન્ડર ગાંઠ મજુરો કામ કરે છે. આ હોવાથી એકતો જે આ બાજુની વાવણી કરે છે અને વેપારીઓ ખુદ્દત પાકેથી રબર કારખાનાને વેચે છે અને કારખાનાઓથી પરદેશ સાથે વેપાર કરે છે એના પણ પણ છે. રબરનો વેપાર એ હીંદનો મોટામાં મોટો વેપાર છે. ૧૯૫૦ માં ૧૦૦૦૦૦૦ ટન રબર પરદેશ મોકલવામાં આવશે. જેથી ૧૪૦૦૦૦૦૦૦ રૂપીયા રેલને આવક થશે, ૧૯૪૯-૪૭માં હીંદુસ્તાને આશરે હજાર ટન રબર પરદેશ મોકલ્યુ હતું. ૧૯૪૭-૪૮ માં ૬૫૪૦૦૦ ટન અને ૧૯૪૮-૪૯ માં ૬૦૬૩૦૦૦ ટન પરદેશ મોકલવામાં આવ્યું હતું.

હૈદ્રાબાદમાં રાજીનો

શ્રી. રાજીના માનમાં હૈદ્રાબાદ માં ભરાયેલા એક સમારંભમાં તેમોએ જણાવ્યું હતું કે. હું તો કેવળ હોબા ના સ્થાને પુ હું કોઇના પર મહેરબા ની કે પક્ષપાત બતાવી શકું તેમ નથી. જો કોઇ મારી હત્યા કરવા માગે તો એકલો એક રમખેએ તેમ કરી શકે છે. મને વધુ પડતા સલામતી ની જરૂર નથી. જવાબદારી સાથે હમેશા એકમ અને બાર રહેલા હોઇ છે. પ્રધાનોના હાથમાં જવાબદારી સોંપાથી તેઓને સાવધેતી રાખવાની જરૂર છે. પરંતુ હું તો મંદીરના પુજારી કે મસ્જીદના ઇમામ જેવો છું મારા જીવનનું જોખમ પણ જોખમ નથી. હું તો લોકોનો મીત્ર, સલાહકાર અને ફીલ્સુફ છું હું નીડર થઇ ત્યારે જીલ્લા સભાઓના સ્થાપત્ય પીઢોએ પુસ્તક અપવાનો છું. જાણવામાં આવે છે કે નામદાર નીઝામ જીલ્લેર સમારંભમાં પહેલીજ વાર હાજર રહ્યા હતા.

પરચુરણ

—હીંદી પાર્લામેન્ટે રૂપીયા ૮૮ કરોડ ની ચધુ નાણા પ્રધાનની વધારાની માંગણી મંજુરીને બહાલી આપી હતી.

—હીંદીઓના સંચાલન હેઠાની નાણાકીય ખાતેની એકસચેન્જ બેન્ક એક બન્નીઓ બેન્ક આદીકા બાંગી પુરતા પુર્વ આદિકા ખાતેના હીંદી હાઇ કમીશનરને બધા લાખ રૂપીયાની રકમ હીંદી સરકારે મોકલી આપી હતી.

—હીંદમાં હજુ રાજકીત બંધે કરોડર નીર્ણય લેવાયો નથી. પંડીત નેહરૂએ જણાવ્યું હતું કે સોવરસભાના પ્રમુખની ચુટણી માટે સભા મળશે ત્યારે રાષ્ટ્ર ભાતના પ્રજા વીષેના ઠરાવ તેમાં રજુ કરવા ધરાઇ રાખવામાં આવે છે.

—હીંદમાં હવે નીકલના રૂપીયા ચાલુ થયા છે. ચાંદીના રૂપીયા હવે કાયદેસર ચલાતા નથી. ચાંદીના પાવલીના સીક્કા પણ ધીમે ધીમે ચલણમાંથી ખેંચી લેવામાં આવે છે.

—હીંદથી બર્મા જતું પડયું તે બંગે સ્ટેશન બ્યાલ, પેન્ડલ વીગેરે બળીને તેના પર હીંદનું ૧૪ કરોડ રૂપીયાનું દેવું છે. આ રકમ મેળવવાના માટેનો વીચારાય છે. પરંતુ બર્માની આર્થીક સ્થીતી મુશ્કેલીમાં છે.

—નવી દીલ્હીનું કારોબાર તંત્ર જુની દીલ્હીથી અલગ રાખવાનો હીંદી સરકારે નીર્ણય કર્યો છે. નવી દીલ્હી શીવાય ના વીસ્તાર માટે પીલાણ સત્તા સાધની એક કોરપોરેશન સ્થાપવાનો ઇરાદો છે.

—૧૯૪૮ માં નવ વીમાન કંપનીઓ માંથી ચાર કંપનીઓએ નફો કર્યો હતો. બાકીમાં તેલીનીયાના સદા પર અંકુશ મુકવાની સુચના થઇ છે. કેટલાક નફકા હીંદી બાબામાં કરવાના પ્રયોગ હવે પરવામા આવશે.

—હીંદમાં આવતા જતા પ્રવાસીઓની અગવડો જની દુર કરવા માટે પાસપોર્ટ જરૂરત અને રજીસ્ટ્રેશન ને લગતા નીયમોમાં ફેરફાર કરવામાં આવશે. પ્રવાસીઓ બાર રકેલની સમયદેરમાં સુધારો, બાવાપીવા, નીવાસ્થાન, વિગેરે પ્રશ્નો બાબ વીચાર કરવામાં આવી રહ્યો છે. માલસામુ અને બીજુ સાહીત્ય લેવા રાખ રહ્યું છે. મુખ્યમાં આ અંગે એક પ્રદેશીક ઓફીસ ઉઘડનાર છે.

—હીંદની રીઝર્વ બેન્કે નીઝામ તરફ થી એક તોલા સોનાના રૂપીયા ૧૧૪-૬-૩ લેખે ૭૦૫૦૦ તોલા સોનું વેચ્યું છે. જેની કુલ રકમ રૂા. ૮૦૭૩૬૬૬ આવી છે. જે આપી રકમ નીઝામને બેંકાણી આપવામાં આવી છે. હૈદ્રાબાદ માં કુલ ૬૮૪ સોનું છે તે હજુ બંધાયા માં આવ્યું નથી.

—પાકીસ્તાનની સરકારે ૧૭ હીંદી અખબારો અને પત્રો પર પ્રતીબંધ મુકયા છે. હીંદમાં ૬ પાકીસ્તાની અખબારો પર પ્રતીબંધ મુકાયા છે.

—૮-૮ાનેસીયા પ્રજાસત્તાકની સ્થાપના પ્રસંગે હીંદના પ્રતીનીધી તરીકે હીંદના આરોગ્ય ખાતાના પ્રધાન રાજકુમારી અમૃતકુવર હાજરી આપવા જશે.

—ગુજરાતી સાહીત્યના અમર મંચ "સરસ્વતી ચંદ્ર"ને રૂપેરી પરદા ઉપર રૂપ આપવાની પ્રવૃતી મુંબઇની એક સમર્થ સાહીત્યકાર, પત્રકાર, અને ફીલ્મે હાથ ધરી છે. આ મંચને ન્યાયકારી કલા આપવા માટેના અધિકારો ખરીદી લેવાની વાટાઘાટો સ્વ. ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠીના પુત્ર સાથે ચાલી રહી છે.

—હીંદની આઝાદીની ચળવળનો ઇતીહાસ લખવા માટે હીંદના આગેવાન ઇતીહાસકારોની બનેલી એક સમીતી હીંદી સરકારે નીમી છે પાંચ છ સભ્યોની આ સમીતી ટુંક સમયમાં પોતાનું કામકાજ શરૂ કરશે.

—મધ્ય સૌરાષ્ટ્રમાં રાજકોટથી આશરે વીસ માઇલ અંતરે ખેરડી ગામ પાસે ખારવડીમો ભૂપત હોવાના સમાચાર મળતાં તે સ્થળે તપાસ કરવા રાજકોટ થી એક પોલીસ પાર્ટી ભૂપતને પકડવા ગઇ હતી. પરંતુ પોલીસ ભૂપતને પકડે કે ગોળીથી ઠાર કરે તે પહેલા ખારવડીયા ભૂપતે પોલીસો સામે ગોળીઓ છોડી હતી. પરીણામે બન્ને બાજુ પોલીસોને ઠાર [redacted] ભૂપત નાસી છુટયો હતો.

—હીંદના સાથી વિમાની દળના નવા સરસેનાપતી તરીકે બ્રહ્મદેશની સરકારે હીંદી સરકારને એક વાયસ-માર્શલ રોનાલ્ડ ઇવાંસ એપમેનની નીમણુંક કરી છે.

—મોજશો પરીવારમાંથી પાછા ફરતી વખતે હીંદની મુલાકાત લેવા માટે ઓસ્ટ્રીયા પીરેક્ષ સમ્રાજ્ઞી મા. મેરીન અને રાષ્ટ્ર સમુહ સંપરક ખાતાના મંત્રી મા. નોએલ બેકરને હીંદી સરકારના વતી લંડનમાં હીંદી હાઇ કમીશનર શ્રી. કૃષ્ણમેનન આ બન્ને ઓસ્ટ્રીયા પ્રધાનોને સત્કાર રીત આમંત્રણો પહોંચાડયા હતા.

—સત્તાવાર રીતે જાણવા મળે છે કે શ્રી. સામળદાસ ગાંધીએ સૌરાષ્ટ્ર પ્રધાન મંડળમાંથી મતભેદના કારણે ગઇ રાજ નામું આપી દીધું છે. તેઓ મુંબઇ જઇને સૌરાષ્ટ્રની હાલની વધી વધી પહેલી સામે બોલાવ શરૂ કરશે. સૌરાષ્ટ્ર ની પ્રજામાં અશાંતીના વધતાજતા ઓજારો પાછળ તેઓ લોકોની હારમાળા સભાઓ ધરે છે. મુંબઇમાં સૌરાષ્ટ્રવાસી ઓનો પ્રબળમત સંગઠીત કરશે. અને કોંગ્રેસના વાવટા નીચે એક નવું સૌરાષ્ટ્ર જુથ રચ કરશે. તેમના રાજકારણમાં રાજકારી અને સરમાળક મંડળોમાં સનસનાટી ફેલાણી છે.

—પ્રજીસ્તાન અને ગ્રેટબ્રીટનના તમા મ બંધનો સાથે વેપારના સંબંધ બાંધે છે. પાકીસ્તાન તથા બર્મા વચ્ચે સમજુત ૪૦,૦૦૦૦૦૦ પાઉન્ડ જેટલો વેપાર થશે.

—હીંદ સંચારબ્ધ સભાના ૧૪૦ કાર્ય કર્તાઓને નોટીસ આપવામાં આવી છે કે; જા-યુઆરી ૨૧ મી ૧૯૫૦ થી એમનું કામ પુર્ણ થશે. પણ કો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે તેઓને બાંધી આપી છે કે તેમને બધાને બીજા કામોમાં સમ લેશે.

—દીલ્હીના વડા પ્રધાન શ્રી. સેના નાયકે સીલોનમાં જે પરદેશ બાતાના વડા પ્રધાનોની પરીષદ બરાવવાની છે તેની કામ; દક્ષિણ આફ્રિકા હીંદુસ્થાન તથા શીલ્ક દેશોના પ્રતીનીધીઓને, આમંત્રણ આપ્યો હતો. પરીષદ જાન્યુઆરીની ૬ થી૧૦ સુધ હતી.

—પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂએ કીસેંબરની ૩૧ બીજે એક નીવેદન જહાર પાડતાં જણાવ્યું કે;' હીંદની સરકારે ચીનની કોમ્યુનીસ્ટ સરકારનો સ્વીકાર કરતાં પહેલા સરકારે બાત. કરી છે કે; આ સરકારને ચીનની પ્રજાનો પુરો સાથ છે અને આ સરકાર ચીનની પ્રજાના હીતમાં કામ કરશે

નવા પુસ્તકો

કૃષ્ણાક્ષર:- બંગાલની કાંઠી કરી નવલકથા. કીમત ૮/-

બાળબોધ મુંદર બાળપુસ્તક ગોમેસ. ૨૦/-

સાધારણ્ણી સામાન્ય કાંતી કર્ણાવતી નવલકથા ૨૦/-

સાહસીકા એક મુંદર સાહસકથા નવલકથા ૮/૧

મુતન મકાન મુખો તથા મુવતીઓની મુતન બાબતનું પ્રતીરૂપ પાડતી નવલ કથા. ૧૨-૧

હુઈ પાકકલા:- બાવીતા કોક વીદ્યાનીકનું છપન મરીક. ૫/-

એકમ કસુરી:- સ્ત્રી વીદ્યાનીકનું છપન મરીક ૧.-

સંસાર ધર્મ. લે. કીશોરલાલ મશરુ વાલા. કી. ૬ ૦

અમુણી કાંતી. કીશોરલાલ. મ મશરુવાલા કી. ૫ ૦

આશ્રમ ભજનાવલી

સંપાદકના આશ્રમના બાવતા મુંદર ભજનોનો સંગ્રહ રૂા. ૧-૦.

દુશ્મનના સમાચાર

ખાસ ખબરદાર તરફથી.

નવો પ્રમોશન કાયદો

નટાલમાંથી જુદા પ્રતિનિધિ પ્રવાસ કરવા માટે હોદ્દાઓ ઉપર નવા નવા કાયદાઓ લાદવામાં આવે છે. હાલનો નવો ઉમેરો કાયદો નહાના બાળકો માટે છે. જે ચાર મહીનાના બાળકો ને પણ જો બીજા પ્રાંતમાં બહેન જતા હું હોય તો તેના અંગુઠાની છાપ લેવામાં આવે છે. પરમીટ મળ્યા પહેલા પણ હોદ્દાઓને બે પાઉન્ડ ફીયોગીટના મુકવા પડે છે. નટાલ ઇન્ડીયન કોંગ્રેસે આ બાબતમાં તપાસ કરવાનું કામ હાથ ધર્યું છે.

પ્રમોશન કીમટમેન્ટને કારણ

જ્યારે નટાલ ઇન્ડીયન કોંગ્રેસ મુકાવે છે કે; જે યુરોપીયનો એ પણ પાસ પોર્ટની અરજી કરી છે એમને પણ આ કાયદો લાગુ પડે છે કે; કેમ ?

ઠલાવપાછું

ડરબન ૮૨૬ ઠરાવે ગ્રેવીલ રેસ કોર્સમાં પ્રલાવપાછાની નીતીનું એક નવું પગલું ભર્યું છે. ફેબ્રુઆરી થી હોદ્દાઓ માટે પાસ બીજા જમા કરવામાં આવશે. રેસમાં જનારાઓ માટે આ એક બહુજ અપમાન કારક પગલું છે.

ફેરો મેનર

ડરબન સીટી કાઉન્સીલે ફેરો મેનર ના હોદ્દાઓની જમીન લઇ લેવાનું નક્કી કર્યું છે એમ બીજાએ ઠરાવ્યું નટાલ ઇન્ડીયન કોંગ્રેસે એક નીવેદન બહાર પાડ્યું છે. તેમાં જણાવે છે કે; ડરબન સીટી કાઉન્સીલ જે મતની વધુ મતીથી ફેરો મેનરની જમીન હોદ્દાઓ પાસેથી લઇ લેવાનું નક્કર કર્યું છે. નવી સુધી ડરબન મ્યુનીસીપાલીટીએ નેટીવો ના ઘરમાં સુધારાઓ નહોતા કર્યા અને આજે ફેરોમેનરની જમીન પર તેને નેટીવો માટે ઘર બાંધવાનું સુજે છે. આનો અર્થ એજ થાય છે કે; ડરબન સીટી કાઉન્સીલના રાજમાં ડરબનમાં ૧૦૦૦ હજાર બ્રિટીશ ગુલેશ ઘરો કાયમ રહેશે.

પંડીત મંગાપ્રસાદ

આર્ય પ્રતીનીધી સભામાં ભાગ લેવા માટે હોંદથી પંડીત મંગાપ્રસાદ ઉપાધ્યાય એમ. એ. ડરબનમાં આવ્યાં છે. બધા રવીવારે ટાઉન હોલમાં તરફથી એમના માનમાં મોટી હોલ માં સભા ભરાઇ હતી

નવતા ડેપ્યુટેશન

ઘેડાક વખતથી બધા હોદ્દાઓના કુશી જવાના સમાચારો સંભળાય છે. ડીસેમ્બર મહીનામાં ૭ હોદ્દાઓ કુશી ગયા હતાં. ડરબન ઇન્ડીયન સાધર સેવસ કલબના પ્રે. બી. બી. સીંઘ જણાવે છે કે; આ બનાવો બનવા પામે છે તેમાં વાંક સીટી કાઉન્સલનો છે. કારણ કે; એમને હોદ્દાઓ માટે તરવાની સારી સગવડો કરી આપી નથી.

ઇન્ડોનેશીયાના પ્રમુખ

પુનાવરે સ્ટેટસ ઓફ ઇન્ડોનેશીયા ના પહેલા પ્રમુખ તરીકે ડો: સોકર નીચેને ચુંટવામાં આવ્યા છે. પ્રમુખ પદ ગ્રહણ કર્યા પછી આ શુભ પ્રસંગ ઉજવવા માં આવ્યો હતો. આ અવસર ઉપર બોલતા ડો. સોકારનીએ કહ્યું કે; "૨૫ વર્ષથી મે ઇન્ડોનેશીયાના સેવક ની સેવા કરી છે. આજે મારા ઉપર દેશ ને જવાબદારી મુકી છે તેને માટે હાલક બનું એવી હું પ્રભુને પ્રાર્થના કરું છું. હજુ આપણે કામ પુર્ણ નથી થયું. ઇન્ડોનેશીયાને રાજકીય અને આર્થીક દ્રષ્ટીએ ઉન્નત કરવાનું છે. જેથી ઇન્ડોનેશીયા દુનીયા ના બીજા દેશો સાથે ઉભુ રહી શકે, ડો. સોકારનીએ દુનીયાના બીજા દેશોને અરજ કરી કે; ઇન્ડોનેશીયાએ જે મીત્રતાનો હાથ લંબાવ્યો છે તેનો સ્વીકાર કરે. વધુમાં તેમને કહ્યું કે ઇન્ડોનેશીયાના મોકાને અરજ કરું છું કે તેઓ એક બંધારણ પ્રમાણે દેશની સેવા કરે. હોલના ઇન્ડોનેશીયાના પહેલા પ્રતીનીધી તરીકે, ડો. પી. સુભારજનને સુંદરમાં આવ્યા છે.

ક્ષત્રીય મોચી મીત્ર મંડલ

ફેનરહીલ

ઉપલક્ષ સંસ્થાની વાર્ષીક સભા તા. ૮-૧-૫૦ ને રોજ મોમારી બીજ હોલ માં મળી હતી. જેમાં નીચેના હાજર વાહકો ચુંટાયા હતા.

પ્રમુખ: શ્રી. કાલીદાસભાઇ વસન બીલીમોરા; ઉપ-પ્રમુખ: શ્રી. રાવાભાઇ હલા વાઘમારીયા મંત્રીઃ શ્રી. ગોવીંદ ભાઇ પરબુભાઇ કુંભરી; સહ-મંત્રી, બાબુભાઇ નાગરજી. ખજાનચી: શ્રી કુલભભાઇ વસન બીલીમોરા, સહ-ખજાનચી: શ્રી. પરસોત્તમભાઇ ભાણા. કમીટી પ્રમુખ: શ્રી. ગોવીંદભાઇ રાવ વાઘમારીયા.

વિવિધ સમાચાર

સાઉથ આફ્રીકન કોંગ્રેસનો તાર

સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડીયન કોંગ્રેસે કોમનવેલ્થમાં જે પરદેશ ખાતાના પ્રધાનો ની પરીષદ ભરાઇ છે, તેના બધા દેશોના પ્રતીનીધીઓને તાર કર્યો છે કે; "બ્રીટન અને કોમનવેલ્થ જે એશીયા ના દેશો ઉપર કોમનવેલ્થ ભાવનાથી શાસન કર્યું હતું તેને લીધે હીંદુસ્થાન, પાકીસ્થાન, અને બર્મા તમ ઇન્ડોનેશીયામાં તેમની તરફ મીત્રભાવના નહોતી. પુર્વ અને પશ્ચીમ વચ્ચે સારો સંબંધ તો ત્યારે જ બંધાશે કે જ્યારે બન્ને દેશો સાથે ઉભા રહેશે. કોમનવેલ્થને કોમ્યુનીઝમનો જ ડર નથી પણ દક્ષિણ આફ્રિકામાં કોમી ભેદ અને પ્રલાવપાછાની નીતી ઉભી રહેલી છે તેનો પણ ડર છે. એશીયા ના દેશો જેઓ દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસે છે તેમને દક્ષિણ આફ્રિકામાં કોઇ પણ જાતના હક્કો નથી. આવા પાયા ઉપર રમાનારો ટેસ્ટ કોઇ પણ રીતે ઉભતી નહીં કરી શકે. અને જો કોમનવેલ્થ આ સ્થીતી ધ્યાન ઉપર નહીં લે તો તે સ્થીતીના અને ઉભતીના માર્ગને કોઇ પણ રીતે બહુ મોટી નહી ગણી શકે. જેમ ભેદનો જ્યાં સુધી કોમનવેલ્થ વિરોધ નહીં કરે ત્યાં સુધી હજારો આવી પરીષદો ભરવાથી કોઇ ફાયદો નહીં થાય. અમે આશા રાખીએ છીએ કે; કોમનવેલ્થની પરીષદ માં આ બાબતમાં વિચાર કરવામાં આવશે.

દક્ષિણ આફ્રીકાને સલાહ

"ન્યુયોર્ક હેરલ્ડ ટ્રીબ્યુન" પોતાના અગ્રલેખમાં લખે છે કે; જો દક્ષિણ આફ્રિકાની સલામતી જોખમાય તેમ યુનો ની મદદની રાહ કરવા બદલે તો એ બહુ મુશ્કેલ ચીન્હ ગણાય, આજે દક્ષિણ આફ્રિકાનો સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકા કાનુન સવાલ અને હોદ્દાઓનો સવાલ બહુજ મુંઝવણ ભર્યો છે. દક્ષિણ આફ્રિકાનો યુનો સાથેનો સંબંધ બહુ મીત્ર ભર્યો નથી. યુનોમાં હીંદુસ્તાન અને સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાએ જે વીરોધ દર્શાવ્યો છે તે દક્ષિણ આફ્રિકાની ન્યુ નેશનાલ્ટ સરકારને જરાપણ દુઃખ નથી.

દક્ષિણ આફ્રિકાના યુનોના પ્રતીનીધી મંડળે સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાના દેવાકો ફ્રાન્સીસ ફાઉન્સીલને આપવાની ના પાડી છે. ગયા મહીનામાં બારે યુનો સામે ૨૬ વોટે "આપણ કહ્યું" હતું ત્યારે દક્ષિણ આફ્રિકાનું પ્રતીનીધી મંડળ વોક આઉટ કરી ગયું હતું. આ પરથી એમ લાગ્યું હતું કે; દક્ષિણ આફ્રિકા યુનો સામેનો સંબંધ સાવજ તોડી નાખશે. પણ દક્ષિણ આફ્રીકા એ હીંદુસ્તાન સામે હોદ્દાઓના બાબા માં વાંધાવાટ કરવાનું રખીયું છે. એ દક્ષિણ આફ્રિકા દરેક બીજામાં બીજાઓનું પણ જોયું અને તો બધા સવાલોનો હલ સહેલો થઇ પડશે.

ઠલાવોનો વીરોધ

કેપટાઉનની ઠલાં એડવાયઝરી કાઉન્સીલે સરકારની ઠલાવપાછાની નીતી નો સખત વીરોધ કર્યો છે. ઠલાં મેમ્બરોને વીનંતી કરી છે કે; આ નીતી નો સખત સામનો કરે. એક નીવેદન માં સંસ્થા જણાવે છે કે; ઠલાવપા પાછાની સરકારની નીતીને આજે આખે દેશમાં કોમ્યુનીઝમનો ફેલાવો વધ રહ્યો છે. આજે બધા યુવકો કોમ્યુનીસ્ટ તરફ ઢળી રહ્યાં છે.

કેપમાં એશીયાટીક એકટ

કેપમાં એશીયાટીક વોલ ટ્રાન્સવર એકટ પોતા વખતમાંજ લાગુ પાડવા માં આવશે એવું નક્કી થયું છે.

સધર્ન રોડ ટ્રેઇનના ડાઇન ડ્રાઇવર સેક્રેટરી એક ઇન્ડીયનને પણ બઢતી આપવામાં ■ કે; બધા હોદ્દાઓ છે કે જે યુરોપીયન વતનીઓમાં રહે છે અને વેપાર કરે છે. એ વિશે અમારે શું કરવું તેની સલાહ માગું છું.

જવાબમાં તેમને સલાહ આપી કે; ડો. ડોંગીસે પાર્લામેન્ટમાં એક નીવેદન કર્યું હતું કે; સપ્ટેમ્બર ૧૬ થી ૧૯૪૬ પછી જે હોદ્દાઓએ જમીન લીધી છે તે એક કાયદેસર ગણાશે. જનરલ સ્મટસે પાર્લામેન્ટમાં એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુઅર એકટને કેપમાં લાગુ પાડવા સામે વીરોધ કર્યો હતો. તેમને હીંદી પ્રજાને જણાવ્યું હતું કે જો જે લોકો ખરેખર યુરોપીયન વતનમાં જમીન લેવા મંડ્યા હોય તો સરકાર કે કાયદો લાગુ પાડશે જ. કેપના હોદ્દાઓ ની આજે કસોટી છે.

દક્ષીણ આફ્રીકાની ધારાસભાની ચોક

આવતા આઠવાડીયાના શુક્રવારે યુની યનની ધારાસભાની ચોક્કસ તારીખ એમા ઇલાકાપાછાની નીતીની ચર્ચા કરવામાં આવશે, એમ જણાવ્યા મજબ છે કે ડો. ટી. ડોંગસ એક બીલ બહાર પાડશે જેમાં યુરોપીયનો અને બીન-ગોરાઓને જુદા રાખવાની જોગવાઇ હશે. એશીયાટીક લેન્ડટેન્યુઅર એકટને કેપ પ્રાંતને લાગુ પાડવાની તેમા કલમ રહેશે.

બાળકોને વાંચવા લાયક

સુંદર પુસ્તકો

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત રૂા. ૬-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ

કીમત રૂા. ૬-૬-૦

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ પ્રસીદ્ધપુરૂષ મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૩/-

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/-

ટપાલ ખર્ચ જુદો પડશે.

ખબરપત્રો

"ભારત સમાજ"

લારન્સો માર્કીસ

તા. ૧–૧–૧૯૫૦ ના રોજ સવારે ૧૧ વાગે ડરબનના પ્રમુખની સાથે આવેલા પ્રમુખપદે વાપીના મુંડલી મારે મોટીમ બોલાવવામાં આવી હતી. રાજ્યાતમાં ૧૫૨ પ્રાર્થના કરી બાદ મુંડલીનું રાજકાજ શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું. તેમાં નીચે મુજબના હોદ્દે ઇરો સર્વાનુમતે નીમવામાં આવ્યા હતા.

પ્રેસીડન્ટ: શ્રી. લલ્લુભાઇ ભુલાભાઇ, વા. પ્રેસીડન્ટ: શ્રી. કાલીદાસ અબ્રામભાઇ, રાઘવજીભાઇ છવજી; સેક્રેટરી: શ્રી. નાથુભાઇ હરિભાઇ. જોઇન્ટ સેક્રેટરી: મણિભાઇ રણછોડજી, ખજાનચી: શ્રી. કાનજીભાઇ જમનાભાઇ ઓદીદરા મેસર્સ નેરારજી છવજી કું.

કાર્યવાહક કમીટીના મેમ્બરો.

(૧) શ્રી. હરિભાઇ પ્રેમાભાઇ. (૨) શ્રી. રાઘજીભાઇ પ્રેમાભાઇ, (૩) કુલમા ભાઇ નીમાભાઇ, (૪) લલ્લુભાઇ દેવા ભાઇ, (૫) કુલાભાઇ રામભાઇ, (૬) ભાણાભાઇ જેવનભાઇ (૭) નાથુભાઇ દેવજી, (૮) ઉમરભાઇ કાલીદાસ, (૯) ગોપાળભાઇ દયાળજી.

રવરેડા ગામત

આ રવીવર ૨૨ જાન્યમાં સુધરકોખાદ ના ખરેડીયા ગોત્ર સન્સના મેં. મનુ ભાઇ ખરેડીયા તરફ ટ્રેડ્રેમ. કાર્ય મંડળ ના શ્રી. લલ્લુભાઇ ગોબાર અને નરીખેન પ્રોપરીયાતા શ્રી. મણુભાઇ લોટી રવરેડ જવા રવાના થવા છે.

આગમન

શ્રી. સી. કેપીટનના શ્રી. દલપતરાય કેપીટન સ્વરેડથી પાછા આવ્યાં છે.

આભાર

કુમારી બાઇ શોભાબાઇ ઉર્ફે મણાલ પરમુના અકાળ અવસાન વખતે સગા વહાલા, તથા મિત્રોએ દિલસોજી દર્શાવી હતી તથા રમશાન યાત્રામા હાજરી આપી હતી તથા મદદ કરી હતી તે બદલ અમે કાલાભાઇ પરમુ તથા નાગરભાઇ પરમુ સહેનો અંતઃકરણ પુર્વક આભાર માની એ છીએ છે.

આવી ગયા છે

જવાહરલાલ નેહરૂ. કીમત ૨૦/-

અનારકલી પોસ્ટ

મીરાબહેન બાંધીજીએ કરેલો ગુજરાતી અનુવાદ. ૨/-.

રિવાજ

રમણીકલાલ ગોવેર કૃત સુંદર નવલકથા, બે બાગની કીમત ૧–૩–૦

પ્રાયશ્ચીત:– બાજ બીને આવી ગયો છે. જેઓ પાસે પહોંચ્યા બાજ છે તેઓ બીને મંગાવી પુર્ણ વસુલ કરવા વાંચે કી. ૧/૦

બાંધી પુસ્તક બાળા

બાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થયેલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફક્ત શી. ૪–૬.

૨૦૦૬ નું પંચાગ

ગુજરાતી પ્રેસ ના મોટા પંચાગ નવા વર્ષના આવી ગયા છે.

કીમત. ૬/–

વિદ્યાર્થી શબ્દ કોશ

આ કોશમાં ૧૪ હજારથી વધુ ગુજરાતી શબ્દોનો અર્થ છે. આસ ગુજરાતી શીખતા વિદ્યાર્થીઓ માટે ઉપયોગી પુસ્તક છે.

કીંમત ૫/–

અમારા નવા પુસ્તકો

	શી.	પે.
આલ્બમ આર્ટ	૯	
બીસ્કા ગેમ (ગુજરાતી જોડણી કોશની નવાની આવતી)	૩	૦.
પરકામા (ચિત્રાવલિ)	૬	૦
સાહસવાર્તા સંગ્રહ	૫	૩
વિદાયી ચાલતા (બાંધીજીબાપુ	૮	૦
રામ અને કૃષ્ણ (ડૉ. ૫. બલદેવપ્રસાદ)	૩	૦
બાપુ બાંધીજી	૭	૬
ગાલાનુ હૃદય (પદ્ધતિ)	૬	૦
આલ્બમપીજ, ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૧
ગ્રેમ બીન્દુ (બનિતાગ્રેમ)	૭	૦

રાયપુરા કૃત

કુદની રમાદ	૫	૦
હાલ ચીપડાનો ડાબરો	૧	૦
રસમસ્તી	૧	૦.

બાળકોને માટે

સુરીલાના પત્રો	૧	૬.
સોના કુમારી	૧	૪
પીળા પલાસ (સંપાદ)	૨	૦

પોર્ટપેજે કુરિયરે આશ ૧–૬–૩–૪.

આમા મહાભારત નવી રીતે

લેખમું ૭ આ.	૧	૫
ગંગાવાદ (૨. ૧. રેવાઈ)	૧૦	૦
અંધારાના સીમાડા (રાજકોટ)	૩	૦
વર્ષા સિમલુ પોતના	૧	૧
આબર ઠબકાર્યો	૮	૧
જય ઇન્દ્રોનેશીયા	૪	૦
બાપુ-આસીમા (મનુ ગાંધી)	૬	૦
કાયા કલ્પ (પ્રેમ ચંદજી)		
આશ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪	૦

રાજગોપાલના પુસ્તકો

ચુપ નહીં રહેવાય (રામાનની ગાંધીજી સામે પોકાર) નવલકથા	૭	૦.

FOR SALE

ONLY EXEMPTED PROPERTY IN SPRINGS (TOWN) TRANSVAAL

A VERY GOOD INVESTMENT

A Block of nine (9) Shops with living quarters.

Rent £2022 per year. Price: £27000

A very good building.

APPLY:

K. J. TAVARIA

7 Kort Street, JOHANNESBURG.

Phone 339859 or 228727.

સ્પ્રીંગસ (ટાઉનમાં)

એકઝેમટેડ પ્રોપરટી વેચવી છે

નવ (૯) દુકાનો પાકી બાંધેલી અને રહેવાની સગવડ વાળી.

ભાડું વારસીક પા. ૨૦૨૨–૦–૦.

આવ પા. ૨૭૦૦૦–૦–૦.

વધુ વિગત માટે લખો.

કે. જે. તવારીઆ—

૭ કોરટ સ્ટ્રીટ,

જોહાનીસબર્ગ.

ફોન:- ૩૩૯૮૫૯ અથવા ૨૨૮૭૨૭.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૦ જાનયુઆરી	હીંદુ ૨૦૦૬ પોષ	મુસલમાન ૧૩૬૮ સવાલ	પારસી ૧૩૧૯ રોજે. ૩૬મી	સુર્યોદય કે.મી.	સુર્યાસ્ત કે. મી.
શુક્ર	૧૩	વદ ૧૦	૨૩	૧૩	૫–૦૫	૭–૦૨
શની	૧૪	,, ૧૧	૨૪	૧૪	૫–૦૫	૭–૦૨
રવી	૧૫	,, ૧૨	૨૫	૧૫	૫–૦૬	૭–૦૧
સોમ	૧૬	,, ૧૩	૨૬	૧૬	૫–૦૬	૭–૦૧
મંગળ	૧૭	,, ૧૪	૨૭	૧૭	૫–૦૭	૭–૦૧
બુધ	૧૮	,, ૩૦	૨૮	૧૮	૫–૦૭	૬–૫૯
ગુરૂ	૧૯	સુદ ૧	૨૯	૧૯	૫–૦૮	૬–૫૮

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

મનોરંજક ઇતિહાસ	૮	૦
ગોકુળની	૮	૦
મણિલાલ વિનોદના લખેલ અને લિખે		
કાવ્ય વગેરે પ્રસંગોનો સંગ્રહ	૧	૦
રાવણ વ. ૧–૨ પ્રત્યેની	૮	૦
ઈશ્વરની પુસ્તકો	૬	૦
કલાની સફરની	૫	૬
વંદના અઠવા વાર્તા સંગ્રહ	૩	૦
ચાલુ પુસ્તકો	૭	૬
કૃષ્ણ લીલાની	૧૦	૦
સંપૂર્ણરામ	૬	૦
ગોકુળના આંસુ અને બીજા વાર્તા	૮	૦
વહેતી ગંગા	૧	૦
બીરબલની વાર્તાઓ વા. ૧–૨ સેટની	૧૧	૦
વસુંધરા અને બીજા વાર્તા	૧	૦
વિવાહ સંગિત	૬	૬
ઇતિહાસ વા. ૧–૨ (સાહિત્ય		
વિષયના વિષયોનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧	૬
ગુજરાતની વિષયોનો સંગ્રહ	૧	૦
ગાયન સંગ્રહ	૨	૦
ચુપ દુઃખના સાથી વાર્તાઓ	૫	૬
સુખની ચોપાટમાં (સુખ સાધુ કેમ		
મને તે અમૃત કેમ તો ગયો)	૨	૧
ચોપડી અપવાદીય	૦	૬
ચોપડી આશા	૬	૦
દીપકથી વાર્તાઓ	૩	૧
વ્રજ વીણા	૧	૦
રાજની સમજી વાર્તા	૬	૦
ઘરીકાને અજવાળે ઘરીકામાં		
વાર્તાઓ	૬	૬
અમારાં અમૃત જેવું	૬	૬
ચાલુ જોતે છે	૬	૬
કથા સાહિત્ય ઝવેરચંદ મેઘાણી		
સપનાનો ભાર'૬	૦	૧
શૈલકાતા	૬	૬
રૂપમતી ચાલા	૫	૦
રૂપવતા નરેણાદેવ	૩	૦
ઓલવાતી દિવાઓ	૩	૦
મણિલાલ મુનશી કૃત		
આપે રસ્તે	૮	૧
કુમાર દેવી ચૌધરી મુનશીના	૩	૦
ઉપને વાંક	૮	૦
ગુજરાતનો નાથ'	૧૪	૦
જય સોમનાથ	૧૦	૬
પોરસપુર નાટકો	૬	૫
રાજકુટી પ્રભુતા	૬	૦
ઉપાય વર્ષોની	૬	૦
રૂપમ કથા	૧૦	૦
કાકાની સાથી	૧	૦
નવલીકાઓ	૭	૬
વિકાસ વધુ	૪	૦
રાવણ વાર્તા	૧	૦
રમણલાલ દેસાઈ કૃત		
ભંગની	૧૦	૬
ભારતના વા. ૧	૮	૬
ગામડાં	૭	૧
કમ	૮	૬
પુર્વજોના	૬	૬
કીર્તિમ ભાગ ૧–૨	૧૬	૦
કીર્તિ	૭	૬
ભંગીત વાર્તા અને સંસ્કૃતના	૮	૦
ગોવાના	૮	૦
સ્વામીજી	૭	૦
ચારણ ભાણ કૃત નોવેલ		
કમળા	૮	૦
ભંગલાય	૫	૦
ચાલુ વાર્તાઓ	૬	૬
રત્ના	૮	૦
ભાણુપ્રેમ	૬૫	૦
ભાણુની આરતી	૬૫	૦
કાનીલાય	૫	૦
ભંગલાય	૪	૦
ચારીમહીન	૬૫	૬
જળી	૭	૬
રેવાકાંઠ	૫	૦
કુળી	૮	૬
નવીના	૧૦	૦
ભંગની	૭	૬
ભુલતા	૬	૦
રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત		
તીન ભંગી	૬	૦
ઘરે બહિરે	૭	૦
ભાણુપ ભાને બે બોનો	૫	૬
ચાર અધ્યાય અને ચાર'ભ	૫	૬
ગોરાચંદ	૭	૦
વધુપણી વીણા	૭	૬
ચાલુપ્રેમ	૫	૬
પ્રસિદ્ધિ લેખક ગેબાણીની		
નોવેલો		
અપરાધી	૧૧	૦
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧—૨		
પ્રત્યેની	૭	૬
જેલ ઓફીસની બારી બેલ ટબર		
જો ખ્યાલ આવી નવલીકા	૫	૦
તુલસી કયારો ગામડાંની નવલીકા	૭	૬
આળા ઉકેલ	૫	૦
ગોકાબારા	૫	૬
રેવાકીપ્રેમ	૫	૬
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧	૦
નિર્જન	૫	૬
પુનર્જન્મ	૫	૬
બોરીયા કાર	૮	૬
વેવીકાળ	૮	૦
ચોપડી સંગ્રહ	૬	૦
ચોપડે તાજ બ્રેસ્ટ પાણી	૧૦	૦
ચાલ્યાણી	૬	૦
આકાર અને આદિત્યનું સાહિત્ય		
આકાર અને ચોપડા	૬	૦
પુસ્તકોની શરીરસંપત્તી		
મોક્ષિના આરોગ્ય ઉપર પ્રકાશ		
પાડતું પુસ્તક	૪	૬
બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત		
દુર્ગા નંદિની ચિત્ર	૬	૬
કપાલ કુંડલા	૭	૬
ચાલી	૨૫	૦
ગોકાપ્રસાદ	૭	૦
હાસ્ય રસ		
હાસ્ય ચોપાટ	૧૦	૧૦
હાસ્ય નાગરીય	૫	૬
ચાલ્ય કોપરની ચાલી	૧૦	૬
દીલ્હી ડાયરી		
સંપીડિત	૬.	૧૦ ૦

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો		
સાહિત્ય પાઠાવલી		
પુસ્તક પંચમું	૨	૬
,, ચોથું	૨	૬
દેશ દેશાવરમાં—મુસ્લિમ	૪	૦
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૬	૬
ચારણના પાત્રો અંગ્રેજીનું ચોપડીમાં		
નો રસુલ સંગ્રહ	૬	૬
આલ ગામાચાર્યુ	૨	૬
આનલાના પ્રવાસોનો	૩	૦
ભુખ્યા ઠઠા	૨	૦
ભારતુલની અને બીજા વાર્તા	૨	૬
સોમાલાલાના ઠાલ્યો	૬	૬
કુમાર પાળ	૨	૬
રમકડોળી ભાગ ૧–૨ સેટની	૪	૦
નુતન બાલ સાહિત્ય		
બાળકોને વિવિધ વિસયના બાલકામ કરવા જે નવું સાહિત્ય નિકળ્યું છે. તે બરૂ બાળકોને વાંચવા આપો.		
કેવડી ચાલી	૨	૦
અવિકાના પરાક્રમો	૬	૬
ચુકાબ અને રોબની	૬	૬
ગોળીબારની ચુસાદારી	૪	૦
રમાસાણી	૭	૬
ખિસોલાની વાતો	૮	૬
સાબરમતી (નીબંધ)	૭	૬
હાસ્ય વિનોદ	૫	૬
રમણ (ચુબાકુ)	૬	૬
નીશાળોપયોગી નોવેલ	૫	૦
ચુબાકુ પર્વ પ્રથમ નોવેલ	૭	૬
ઐતિહાસિક નોવેલ વા. ૧–૨	૬	૬
પ્રભાતી (ચુબાકુ)	૪	૦
ચાન ગોરણી (ચુબાકુ)	૩	૦
પંચવર્ણીના પત્રો	૧.	૬
શિશુપ્રાંતાવલી		
સેટ બોલામાં ૧-પુસ્તકોનો	૬૫	૬

કીંમતમાં

ગ્રામ કથા ગાંધીજી	૧	૬
ગાંધીજીના વાર્તાલાપ	૧	૬
ચક્ર ગ્રેમિક નહિ આવે બે	૧	૩
સ્વરાજવાદી દુનીયા	૬	૦
હમારે ગાંધીકી કહાની	૧	૬
આગે બઢો	૧	૬
બાપુજી (ગાંધીજી વીશ કુણ વાર્તા	૧	૬
મેમેજી રાજ્ય કે ત્રી સાત	૧	૦
બિચકી વિમૂતીયાં	૧	૮
બાગડ	૧	૨
માલીક ઔર મજદુર	૧	૩
દુનીયા દુનીયા	૧	૦
પ્રેમમેં મમવાદ	૧	૬
હાથમાકે ચમત્કાર	૧	૬
મેરી મુકતીકી કહાની	૧	૬
કાલ્પવાદ–મુદ્રિવાદ	૧	૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧	૬
સંત વાની	૧	૬
ગાંધીવાદ–સમાજવાદ	૧	૬
નયા રેકોમ્યુનિટ (કાલ્પવાદીક)	૪	૦
સમાજવાદ–મુંજીવાદ	૨	૬
હમારી રાજનૈતીક સમસ્યાયે	૧૨	૬
સેટની કીમત	૧૫	

કીશોર ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકો નો મુંદર બાલોપયોગ ૧૪ ૬

ભારત ભારતના ભાતો

૧૨ પુસ્તકોનો સેટ ૧ ૫ ૦

સોરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ના સેટમાં વિવિધ રસકાળ વીરમતી ના સેટ ની કીમત ૧૫ ૦

રામાયણના પાત્રો

રામચંદ્ર, ભરત લક્ષ્મણ, સીતા મંદોદરી, હનુમાન વિભીષણ, રાવણ, સીતા, સેટની. ૧૪ ૬

દ્રષ્ટાંતમાળા નાનાભાઈ ભટ્ટ	૨	૬
સંસ્કાર (મેઘાણી)	૧	૧૦
પ્રભાસપર્વ પાત્ર	૭	૦
કુસુમ	૧	૦
બાળ નિર્માણ (અમૃતલાલ)	૭	૬
ચિત્રમાહિત્ય	૧૦	૦
રામકૃષ્ણવિવેકાનંદ	૪	૦
કેન્સી	૬	૦
સુભાષના સેનાનીઓ	૩	૬
સુદામા ચરીત્ર	૬	૦
રંગ તરંગ	૨	૦
ઉનીશને પગે (નવલ)	૫	૬
બનમાણી	૭	૦
વેણીના ફુલ	૨	૬

વી. પી. ઓર્ડરોને બદલ રોકાણી નહિ આવે. ઓર્ડર મોકલનારાઓએ ઓર્ડર સાથે જોઇ અમને પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા ખાસ લખવાની અરજી મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' તમામ પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું : INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

મેરી કહાની (ડૉ. રાજેન્દ્રના ચરીત્ર)	૧૦	૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૬	૦

વર્ષોકે બીચે

સરદાર કુદ	૬	૦
ચક્ર ગુરુદ	૬	૦
ઉંચા ચલા હંસની ચાલ	૬	૦
નસીબદારની કહાનીયા	૬	૦
કીંગારી		૬
ગણેશ	૬	૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૬	૦
દેશ પર્યટકોના યાત્રીકોની (ગજબની કહાનીયા)	૬	૬

Obtainable From:

'Indian Opinion'

Phoenix, Natal.

મહાદેવભાઇની આખરી બાજુ હમણાં અને ગાંધીજી ભાગ ૧–૨ કીંમત ૧૧–૦

બાપુની ઝાંખી ૩–૦

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન રેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારઓએ ઓરડર સાથે પૈસા અથવા પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સત્ય એજ ઈશ્વર	૧ ૦
ગાંધીજીનો સહકાર લેવા પત્રવ્યવહાર ૧૯૪૨ ની સાલ બનતે બનેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૩ ૧
ગાંધીજીના સમાલમમાં	૩ ૦
ગાંધીજીની આર્થિક ફીલસુફી	૩ ૧
પુણ્ય શ્લોક ગાંધીજી (સ. ઇલ્લ)	૧૨ ૧

કીશોરલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨ ૧
સ્ત્રીપુરૂષ મર્યાદા આજ કાલ સ્ત્રી, પુરૂષમાં જેવાતી ઘણી ઉંચ પુણાવા પ્રકરણ અભ્યાસપૂર્વ જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૧

શ્રી 'રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

નીચે ફીલોસોફીના પ્રકાર લેખક છે જેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, ફરજની ઉંચા અભ્યાસ પાઠે છે.

કલ્કી અથવા કલિયુગનું ભાવી	૧ ૦
નેહરુ વિચાર ધારા નેહરુ ઉપરના લેખોનો સંગ્રહ	૫ ૧
પુનાનોની ગ્રેજ્યુએટ સાથેના	૧ ૦
હીંદુ ધર્મ	૧૯ ૦

ધાર્મીક સાહિત્ય

શ્રીમદ્ભગવત ગીતા મૂલ અક્ષરોમાં સંસ્કૃતમાં	૩ ૦
ધર્માત્માના ચરિત્રો સત્યના ચરીત્રોનો સંગ્રહ	૨ ૧
શ્રી વેદવાણીય આ વેદોની અપૂર્વ કુંચને ઉત્તમ ... ન્હાનો સી આખો મુલ્યો છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

ગ્રંથકાર કલિન વિખ્યાત લેખક અબ્રાહમની નોવેલ	૩ ૧
ગ્રામ્યા રશિયન ટ્રેજેડ નોવેલ	૬ ૦
ગ્રામ્યા લેખક કુપરી, એક રશિયન ચરીતનું ચિત્ર રોચકી નવલકથા	૧૦ ૦

જોડ્ર્નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૧ ૦
આત્મ કથા ગાંધીજી	૩ ૧
જેલ ચિત્રો આપણા રાષ્ટ્રપ્રધાનો,કુટુંબવાળા, આકરી નેતાઓના જીવન વિશે લખેલું છે	૩ ૧

ફીલસુફી ઉત્તમ નવલક કથાઓ

ગોલીબાર સુંદર ચારત્રોનો સંગ્રહ	૧ ૧
ગ્રામ્યાયણી એક ઈતીહાસીક નવલ કથા	૧૨ ૧
રમણલાલ કુથાઓનો ગ્રામ્યાહ સંગ્રહ	૩ ૦
વિકાસ ભા. ૧—૨ બેક સુંદર ગ્રામ્યાહ નવલ કથા—બન્ને ભાગની સેમ	૧૩ ૦
વિક્રમાદિત્યની વાતો ઈતીહાસીક બહાદુર રાજાની રસપ્રદ વાર્તાઓ	૧૪ ૧
સરસ્વતીચંદ્ર વિદ્વાની નવલ કથા	૧૨ ૦
સ્વાધીનતા સુંદર નોવેલ	૩ ૧
ઉન્માદ નોવેલ	૮ ૦
કમલાના કટાક્ષ નોવેલ	૩ ૧
ક્રાંતિનાદ ક્રાંતીકારી નોવેલ	૩ ૦
કલ્યાણી ઈતીહાસીક નોવેલ	૧૦ ૦
કોલેજીયન કોલેજ જીવન બતાવતી નોવલ	૮ ૧
ગ્રામ્યા ગ્રામ્ય ગામડાંના જીવનને બતાવતી પાકી નોવેલ	૮ ૧
ગોકુલ ગામ ગોકુળની ગોપીઓની રમાંચક	૩ ૦
ગ્રામ્યી	૧ ૧
ગોવાની વાતો	૧ ૦
ગ્રામ્ય સુમારી નોવેલ	૮ ૦
ગ્રામ્યતના મંદિરમાં ઈતીહાસીક નવલકથા	૧૦ ૦
ગ્રામ્ય સિદ્ધરાજ	૦૮ ૧
ગ્રામ્યાંડુ નોવેલ	૫ ૦
ચિરોંજની વાતો નાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૧
ચક્ર ગ્રામ્યુ જે નાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
ચક્રપુષ્ટ ધારા	૮ ૧
ચાંપરી વાત	૧૦ ૨
ચાંપીલ સ્ત્રીવેણી વાર્તાઓ	૨ ૧
છ'ટાકે છલવાની ગઈ ચુટી	૧૨ ૧
છોડ સાથી ભા. ૧-૨ સાથે	૧૨ ૦
અમારા બા. સ્વ. મણીબા ગાંધી વિશે સુંદરીના નેવા અને વખાણા પરીચે લખેલ	૪ ૧
જાલીયાંવાલ પીતાની તસ્વીર આવરીત કહીર ગેમ્સ કોમેડી-નીતું જીવન	૧ ૪
જ્ઞાન કલાણી	૮ ૧

નવલ કથાઓ

કલીકાલ	૮ ૧
કાઠીયાવાડની ઈંટ કથાઓ	૧ ૦
કીંમ વધ	૧૨ ૧
કોકાન ગોખલા નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૦
ખાખુલીયા વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૧
ખિસકોલા	૮ ૧
તક્ષમા ભાગ ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૩ ૦
દરીયાવાદ	૩ ૧
દરીકનારાવાલ ભાગ ૧-૨ સેના ભાગ નોવેલ સેટની	૧૧ ૦
દોન ૧૬૫	૪ ૧
દરીયાલાલ	૩ ૦
નારી હૃદય	૫ ૧
નરસ કેસા	૮ ૦
નીલ પંખી વાર્તા	૩ ૦
નીવેદીતા	૮ ૦
પદીય	૪ ૧
પ્રાયશ્ચીત ભા. ૧-૨ સેટની	૧ ૦
પિતાસી	૮ ૧
પારક જણાયા	૮ ૦
પ્રભાત કીરણો	૩ ૧
પુનર્લગ્ન અપીલ	૫ ૦
પ્રેમ અને પુજા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૧
ફુલેલા સુતર્ય પાત્રો	૧૦ ૦
બહિષ્કાર	૧ ૦
બે ભાગો	૩ ૧

"Tell me Doctor . . *What do you mean by a safe antiseptic?"*

To be called safe an antiseptic must be safe in several ways. It must be reliable, it must be gentle, it must be non-poisonous. It must help, not hinder, the natural processes of healing and repair. 'Dettol', the modern antiseptic, is a highly efficient destroyer of germs, but it works on the germs, not you. It is non-poisonous, pleasant, safe to have around.

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LIMITED. P.O. BOX 1017. CAPE TOWN

NUGGET

THE WHITEST WHITE

AA 248

નવી અને હેલ્લામાં હેલ્લી રેકોર્ડ્સ

મલ્હાર ૭૮૨	૧-૧૭-૦	ચક્ષુ મુરી ગુજરાતી	૧-૧૭-૦
મીરાંની ૭૮૨	૨-૭-૧૰	કમારે બાપુ (૨)	૧-૭-૦
એકટ્રેસ ૭૮૨	૧-૧૭-૦	ગીત ગોવીંદ (૮)	૩-૧૬-૦
ભજન ૫૮૨	૨-૧૭-૦	સુનબન ૭૮૨	૧-૧૭-૦
દુલ્હી સાદી ૫૮૨	૨-૧૭-૦	અનોખી અદા ૧૮૨	૩-૭-૧
શાદીસે પહેલે ૫૮૨	૨-૧૭-૦	બિલ્વા ૧૮૨	૩-૧-૦
મ'દ હોશ ૫૮૨	૨-૧૭-૦	શાહ બહલ ૧૮૨	૩-૭-૧
બિલ્વા ૫૮૨	૨-૧૭-૦	અપના દેશ ૭૮૨	૧-૭-૧
બહાર્સ કેરૂલ ૫૮૨	૨-૧૭-૦	સારમાર અશોક ૭૮૨	૧-૧૭-૦
માંગની શાલ ૫૮૨	૨-૧૭-૦	દીલ ૭૮૨	૧-૭-૧
કાલણ ૫૮૨	૨-૧૭-૦	છાવરી ૭૮૨	૧-૭-૧

કેપીટલ બુક એજેન્સી
189 Grey St, Durban.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

ડાઈ-કલાસ
ડ્રેસ્ડ કાઉન્ટર્સ
અને શો કેસીસ
રીફ્રીજરેટર કાઉન્ટર્સ
મોલ્ડ પ્લાસ્ટીક્સ, ડરબન હોરીઝ્ન લિ. લિ.
લખી કેટલોગ માંગાવો.

એસોસીએટેડ શોપફીટર્સ લીમીટેડ

જેની સામે એકઝેલસીયર શોપફીટર્સ, લીમીટેડ, સાઉથ આફ્રી. શોપફીટર્સ, લીમીટેડ.

એમો હાઈ ક્લાસ ફરસે કેસીસ બનાવનારાઓ છે અને દેશ વિદેશમાં સુપર્ણ ચાર પેનલ્યો છે, તેમો એસોસેલા છે.

184 MARSHAL STREET, (Facing Ewan House), JOHANNESBURG.
Phone 33-4213/2. P. O. Box 6581.

Art Studio

Natal Bank Chambers
Market Street,
JOHANNESBURG
REMOVED TO
Lionel's Studio
44 Downing Mansions
114 Eloff Street,
JOHANNESBURG

Specialising in all kinds of Photography.

Mahatma Gandhi's latest Photo size 9 x 14 for £1—1—0 without frame.

Phone 22-5877.

BOOKS FOR SALE

Life of Ramakrishna
—By Romain Rolland 10/6

To be had from:—
The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal

Cuticura

ANTISEPTIC OINTMENT

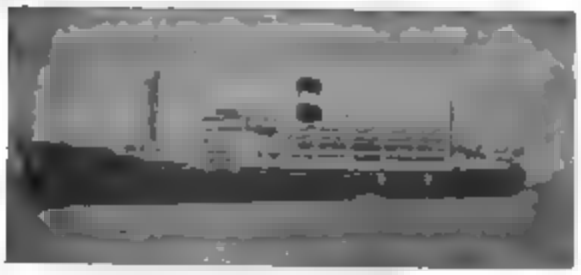

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

151

BRITISH INDIA LINES

TO EAST COAST AND BOMBAY

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.

Glass Counters

We represent a well-known makers of Glass Counters, Show Cases, Sweet Counters, Refrigerators Counter and all kinds of Modern Shop Fittings.

Payment arranged on long terms.

For particulars apply:

K. J. TAVARIA

7 Kort Street, — JOHANNESBURG.
Phone 339859. House 228727.

મલ્ટાસ કાઉન્ટર

અમારી પાસે બનાવેલા મેકર ના ઉત્તમ ગ્લાસ કાઉન્ટર, શો કેસિસ સ્વીટ કાઉન્ટર, સ્વીટ કેસીસ, રીફ્રીજરેટરસ કાઉન્ટર, તેમજ દરેક દુકાનમાં જુદાજુદા પ્રકારના કેસીસ, તેમજ દરેક જાતના સુંદર ફીટીંગસો અમારે ત્યાં મળશે.

લાંબી મુદતની ૮૨મસ ઉપર ઉધાર આપવામાં આવશે

વધુ વિગત માટે પ્રબો.

કે. જે. તવાડીઆ.

ફોન: ૩૩૯૮૫૯ ૨૨—૮૭૨૭ (ઘર) ૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

Sunbeam works for you in three ways...

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9d. & 1/6

SUNBEAM POLISH
FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines ... and shines ... and shines

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીભાઈ ચાતુરભાઈ કાલીપટવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફરસાણ પીનો તેમજ બેકરી વેરા, બનાવીએ છીએ.

ખમણ' વર્ષાઋતુમાં ખુશ્રતી ખુશ' કેક, બનરસ, બાંદીના, બદામ, પાલક વિગેરે દરેકજાત તાજા બનાવીએ છીએ.

બહારગામ મારે ભેટ બનાવીને બહારગામ મોકલવામાં આવશે

ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બેચસ્ટીડ્સ, ડ્રેસીંગ બેસ્ટ સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબ્લ્સ, ખુરશી કેસ, કેબીનેટ, લેધર પ્રોટેક્શન આપે ખરીદી કરશો. તો પગારી લાગ્યા જેવા ખુશ્રશો નહિ.

—બોરકસ, કેબલ્સ અને ફીગન ડ્રેસર—

જે હમારી કેબરેમ નીચે તપાસ થાય છે. તેવા ફરીવાર હમેશ તપાસ રહે છે. આમ કેટલા ગ્રાહકોના પ્રાસિ ફીરત બંગાવો અને કેપાર આવજ રખાશે.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE33-4691. BOX 2256.

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Virahananda	8	3
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hasan	3	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	9	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	6
YEARS OF CONGRESS—Dr. Pattabhi Sitaramayya	1	3
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.E.O.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, Illustrated) —Miroo Mansul	3	6
A DISCIPLINE FOR NON-VIOLENCE (Pamphlet for guidance for Westerners) —Richard B. Gregg	1	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
MAULANA ABUL KALAM AZAD—Mahadev Desai	6	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	3	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	19	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	5	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	3	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	3	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
A SHORT LIFE OF SWAMI VIVEKANANDA	3	6
A SHORT LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	3	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-POSTAL-AGENCY
25 JAN 1950

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 3 - Vol. XLVIII. FRIDAY 20TH JANUARY, 1950. PRICE FOUR PENCE

FAITH IN GOD

"Imagine a world without God, and then we shall see: without God the universe loses its meaning. Without God reason is baffled in its every flight. Without God our ideals are dreams and our hopes are bubbles. Without God's faith feet stand on nothing. Without God immortality fades away, and man sinks down essentially to the level of the brute, and death speedily swallows up all.

But with God, a real God, and a God of infinite Wisdom and Love, the world is rational; the universe is alive; man is immortal; hope lights eternal fires; love reigns in all worlds; and there is no good thing in earth or heaven that is not waiting to be ours."

—J. T. SUNDERLAND.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)

JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" STRIPED TINSEL GEORGETTE. Per yd. 12/11. WOVEN TINSEL STRIPES Write today for free samples.

—o—

SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, in White, Sky, Pink, Black. 36" wide Clearing price yd. 12/6.

—o—

FRENCH TINSEL DRESS LACE. 36" wide, per yd. 17/6.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

JUST UNPACKED 45" wide TINSEL GEORGETTE in spotted designs. All shades. Per yd. 15/- SAMPLES ON REQUEST

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/19/6 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0. each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0. each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

To Clear ▲ Gold & Silver Trimmings in various Designs ½" To 1 "wide Per yard 1/-

WRITE FOR FREE SAMPLES.

LEATHER CHAMPALS 10/6 pair.

CHILDREN'S CHAMPALS 7/6 & 9/6 pair.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SPECIAL OFFER !

★

MEN'S WHITE SILK SHIRTS. Collar attached, sizes 14 to 16½ Genuine bargain, 26/6 each.

—o—

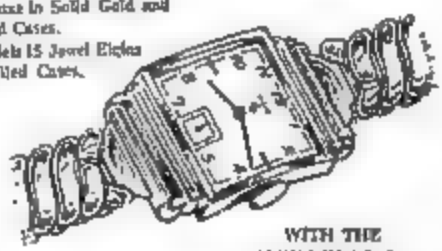
MEN'S CREAM SPUN SHIRTS. Open neck, sizes 14½ to 17. 27/- each.

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.

Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOEM & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay £7 PER TON F.O.R. your Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651.
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ.
રેસમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ગુજન રગ્સ, બાલ્કેટસ—જેની બાબતો
મારે બાજ બજારો માફક—તેમજ ફેપરીલીન કાપડમાં સાડીઓ
વીગેરે મારે ઘરમાં સ્થાન ધરાવે
/ કરવા બદામણ છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ ફોન
33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 21429.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
.0 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
13/12 Pedlers Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
'Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4584.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-KORE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN Sept

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ ઢોડી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામટા વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારી આપવામાં આવે છે. ઢોડી કંપનીને ઉપકાર આપવું એ દરેક ઢોડીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25845. P. O. Box 1818.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9865.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.
48 Walter Wise's Building.
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 33-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4869.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૬૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—: હોલસેલ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

INDIAN OPINION
Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 3—Vol.–XLVIII. FRIDAY, 20TH JANUARY, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

Indian Opinion

FRIDAY, 20TH JANUARY, 1950

To Celebrate The Victory Of Non-Violence With Violence.

TO-DAY, when people all over the world are congratulating India because she has attained the status of a republic without the least bit of violence, we in Durban, are going to celebrate such a victory by taking life—by using violence. All Hindu's, we understand, do not eat meat on religious and sacred occasions. Is it possible that we do not regard January 26 as a sacred day?

What is the idea of a banquet? Is what we eat important or that we all can come together and rejoice? For the last five or six weeks our Republic Committee has been discussing the subject of whether we should have a vegetarian banquet, or meatarian banquet. The result is that the majority want a meatarian banquet and so those who are against this, will celebrate separately. One has the impression that the meatarians want a banquet, not because they all want to come together and rejoice but because they want to eat meat.

Some members of the meatarian group, were, in Durban, in those good old days when Mahatma Gandhi was here. Is it possible that they have forgotten the banquets of those days? If they have, we would like to remind them that in those days, banquets were held not by the vote of the majority but by the goodwill and friendliness of all. We are sure that it cannot hurt the meatarians if they do not eat meat just for one day.

People who really wished to rejoice on this happy occasion would not have wasted their time and other's time trying to be disagreeable, but would have agreed to have a vegetarian banquet so that their vegetarian friends could sit and eat with them. It is disgusting to see men who pride themselves to be more experienced and more sensible than the leaders of the younger generation, actually quarelling and staging walk-outs just because they cannot have their own way. Such are the representatives of our community from whom we are to be judged. Some of us pride ourselves to have known and lived with Mahatma Gandhi; but what have we learnt from that great man? He sacrificed his all even his life for his countrymen, and we? We cannot sacrifice anything even for a day. Have we any right to call ourselves his associates? Definitely not! We, who do not even attempt ■ follow his ideals what right have we to say that we are his associates or even his countrymen?

All over the world, people are looking at us because the man who had won freedom for India by non-violence had gained inspiration here in South Africa.

India and the whole world is rejoicing at this great victory of non-violence and are going to celebrate the 26th in a befitting manner. We should be the ones to rejoice the most, but what are we doing? We should be filled with pride, but are we? No, we have ■ hang our heads down in shame to-day, because we have not learnt anything from the man who taught all mankind—the man who who was one of us.

We receive hand-bills from all over the Union, describing the celebrations they are going to have. We see lights of enthusiasm goodwill and unity being lighted everywhere and we turn around to look at our own homes. We find darkness not because we cannot buy oil to light our lamps, but because we do not know how to light our lamps. We have been taught how, but we did not pay attention and to-day we are in darkness when we should be rejoicing.

We have written again and again beseeching our leaders to listen to us, but it seems that they feel that our voices are not fit for their ears. And so they have rushed on with the result that we are the laughing stock of everyone, and we deserve it.

Do we know what else we are going to have besides the banquet? We do not, for the simple reason that the Committee has not had time to decide anything as yet. It seems that we shall have to postpone our celebrations for the next year, or we should have begun deciding a year ago.

We are not enjoying this task of stating our views, but, we are forced to do so, as some people have decided not ■ listen to anyone. It would have been a different question if they were making fools of themselves alone, but as they claim to be our leaders, they are making us all look like fools. We do not even know how to enjoy what we have!

Twice we have pleaded in the hope that our leaders and members of the Committee would listen to our pleas. Now it seems that only a miracle can bring about a change of heart in those who are beyond hope —those who are blinded by false notions of majority and minority. Is it possible that there is something deeper, underlying this affair? Inspite of the odds against us, we are going to be optimistic, and we are going to put our faith in those members once more in the hope that a third time maybe the lucky time.

REPUBLIC OF INDIA CELEBRATION

In a letter to the Republic of India Celebration Committee the secretaries of the Surat Hindu Association and Kathiawad Hindu Seva Samaj, have stated as follows:—

We regret to have to note that your Committee has deemed fit to decide on the question of the Banquet, in a manner that is not acceptable to all, despite representation having been made from all sections of the Committee. While there is no body who might have conscientious objection against taking vegetables there is a section among ourselves which has religious as well as conscientious objection against taking meat. In suggesting vegetarian diet at the time of a common Banquet it was the best to strike the highest common measure and choose such dishes as might have been objectionable to none.

The committee is composed of all sections of the Community, and as such, it is the duty of the Committee to respect their religious sentiments and scruples, and arrange its programmes, so as to enable one and all to participate without any qualms or reservations.

The Republic of India Day is an auspicious as well as a solemn occasion. It is a day for Prayer and thanksgiving for the entire Indian nation.

Out his day, we still maintain, that our less fortunate brothers and sisters should be remembered, and free hampers etc be distributed, and above all it is the day, when we can at least follow in the spirit of the teachings of the Father of the Indian Nation-Mahatma Gandhi (who has sacrificed his very life in the attainment of this day and practise Ahmisa—not to injure any life—and creature—in our rejoicing.

We take this opportunity of welcoming our Muslim friends in the celebration of this great Day, and wish to emphasize that no Indian Celebration is complete without the co-operation of all sections. We were looking forward to this Day, when we could celebrate under one banner and we were sure that our Muslim brethren would never object to participate in a Vegetarian banquet and regret all the more that the Committee's decision has made this impossible.

It grieves us very deeply, that the committee by it's decision has ignored appeal, in going rough shod on our religious scruples and has not considered the question dispassionately and in a spirit of goodwill. It leaves us with no alternative but to inform you that owing to the fundamental principles involved we cannot see our way clear to co-operate with you.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, December 31.

Indo-Pakistan Deadlock

THE trade deadlock between India and Pakistan continues. Shri D. N. Datt, a member from East Bengal, speaking on his own adjournment motion in the Pakistan Assembly, referred to the non-devaluation decision of the Pakistan Government having caused a loss of Rs. 30 crores to the jute growers of Bengal this year. Jute, which had been selling from Rs. 27 to Rs. 33 per maund, is now selling at Rs. 15. The Finance Minister of Pakistan, however, declared the intention of his Government "to stick to its policy of no devaluation with India." Simultaneously with this declaration, the Associated Press of Pakistan has put out a report from Dacca giving a forecast, on good authority, that Pakistan will more or less immediately resume trade relations with South Africa, in order to get out from South Africa. Trade sanctions against South Africa, as the readers of 'Indian Opinion' are aware, were imposed in 1946, and have been maintained both by India and Pakistan as a protest against the treatment of Indians and Pakistanis in South Africa. The report also said that Pakistan would, by way of retaliation, stop petrol supplies to East Punjab running via Karachi and Lahore, and would stop the Assam West Bengal goods traffic via Pakistan. On the other hand, according to the Calcutta correspondent of the 'Hindustan Times,' a Pakistan Minister on a short visit to Calcutta, in a talk to a party of Calcutta Muslims, reluctantly admitted that Pakistan was now in a tight corner, and that she had made a Himalayan miscalculation in not devaluing the rupee. Later reports from Calcutta and New Delhi indicate that the Pakistan Government is likely to revise its devaluation decision early in relation to the Indo-Pakistan trade, specially jute. Meanwhile efforts to increase jute cultivation continue in India. The Government of Bombay, for instance, have just decided to bring 1,500 acres of land under jute cultivation in eight districts of the province.

India And Pakistan

The relations between the two countries formed a subject for discussion at the World Pacifist Conference at Sevagram. Rajkumari Amrit Kaur appealed to her countrymen to "stretch out the hand of love and friendship to the millions of Muslims still in our midst in India." Prof. K. M. Hussain from Dacca (East Pakistan) paid a tribute to the determination of the Indian National Congress to remain a non-communal organisation. Shri Pyarelal, Gandhiji's secretary, speaking from his own experience in the Noakhali District in East Pakistan, agreed with Prof. Hussain that there was seldom any conflict in the villages between Muslims and Hindus, but he thought that other influences were at work besides power groups. Shri K. G. Mashruwalla, editor of 'Harijan,' said that the situation required the help of non-violent workers ready to risk their lives and to accept the pacifist principle that such work should continue whether it wins response or not. Dr. Rajendraprasad enumerated the various causes of friction between the two Dominions, and suggested that much could be done by constructive workers and by people who belonged by race and religion to neither side in the political and religious disputes, provided that such people first make an extremely careful study of the facts.

Kandla Port

Kandla, a little port in Cutch, described as the future Karachi, of the Indian Dominion, has been chosen by the Government of India for expansion as a major port. A town known as Gandhidham, is also being developed near the port, to accommodate refugees from Sindh. In addition to a sum of Rs. 15 lakhs for capital outlay on Kandla for 1949-50—of which Rs. 3 lakhs are for providing navigational aids—the Government of India have sanctioned a sum of Rs. one crore for 1950-51. The port of Kandla is being linked by metre gauge rail to Deesa in Gujarat, a distance of 174 miles. In the new township, about 1,000 houses will have been completed by the first quarter of 1950. The town will cover 15,000 acres of land, secured free of cost from the ruler of Cutch for resettlement of 200,000 refugees.

Facts About Kashmir

Sheikh Abdullah, the Premier of Kashmir, while on his way to Lake Success, at a press conference in Cairo, pointed out that "were the principle to be accepted that Kashmir should join Pakistan merely because it has—Muslim majority, it would then follow that the 35 millions of Muslims who are living in India today should also go to Pakistan. This they have absolutely no desire to do, and Pakistan would be quite unable to accept them even if they did wish to go there. Kashmir and India, like many other countries, have decided to build themselves up as secular States. In Kashmir there are one million non-Muslims besides three million Muslims. Non-Muslims in the state have the same rights as the Muslims have. I must explain to you why we are favourably inclined to India and her leaders, and why we are anxious to join that country. In the first place, it was India who helped us in our internal struggle for freedom. In the second place, India, with her secular democratic set up, allows all minorities to live and prosper in that land. Even today after partition 35 million Muslims live in India. India has allowed us complete autonomy. Both we and the Government of India are prepared to have a plebiscite at the moment Jammu and Kashmir have been cleared of aggressors. We should not be asked to hold a plebiscite so long as every inch of land has not been restored to us to enable us to resettle those of our nationals who have been driven out of areas which are occupied by the Pakistan army to-day. It is extremely unlikely that Pakistan will agree to hold a plebiscite in Kashmir. They know that, if a plebiscite is held in the State, they are sure to get a clear 'no' from the people. That is why, nearly two years ago, they attacked our land with full fury in order to seize our land by force."

India at UNO

"If anybody brings a solution for atomic control, it will be Shri B. N. Rau, India's permanent representative in the U. N.," said Jam Saheb of Nawanagar, a member of India's delegation to the fourth session of the U N General Assembly, on arrival at Bombay. Shri B. N. Rau, he said, was entirely responsible for a "happy and amicable" solution on the future of Italian colonies. India looked at all problems before the UN in an impartial manner, and voted on every item on its merit. Shri B. Shiva Rau, another member of the delegation, said there was no doubt that Pandit Nehru's visit to the U.S.A. was an important factor in gaining India the place she now occupied in the UN.

GANDHI AND TAGORE

GANDHI TAGORE LECTURESHIP invited Pandit Gangaprasadh Upadhyaya to speak at a meeting on Saturday 14th January, 1950. He said:—Gandhi and Tagore I shall call, the bone and the blood of the twentieth century Indian Nationalism. I must first explain what I mean by twentieth century Indian Nationalism.

Indian Nationalism suffered a great blow some ten centuries ago when the flower of chivalry, Raja Prithwi Raj of Delhi, being love-mad picked a quarrel with King Jai Chand of Kanauj and India was summarily handed over to the Moslem invaders of Afghanistan, since then several wars took place, but not one from Nationalistic point of view. The history of Rajputana is full of the brave deeds of Rajput Kings but they did not fight for their country but for their own individual ends. Rana Pratap of Chittor was the first to take up the course of the nation. He fought not for himself, but for India. Then came two more patriots, Sivaji and Guru Govind Singh. But as masses of India no nationalistic training the country could not be free. The struggle which some Indians made in 1857 was also not purely nationalistic and perhaps this was the reason that it failed.

When European nations through their mature nationalism became great colonial powers in the latter half of the nineteenth century, they began to preach internationalism. To think in the terms of one's own interest was, they said, narrow mindedness. But this internationalism was meant for slave nations. Master nations held the enviable position of being able to give a sermon of internationalism to subordinate people. But the question was how these slave nations should seek their deliverance. It was at this point that Mahatma Gandhi came, and preached a new nationalism, which was by no means narrow.

He has clearly said that when he says he wants to free India, he means that India would make other countries also free.

Gandhi and Tagore were not philosophers, like Aristotle and Plato, or Berkley and Hume, or Kapilor Kanad, nor were they founders of any religion, such as Mohamahad of Buddha, nor even the organisers of any reformist movement like Raja Ram Mohan Raj. When I call Tagore the blood of nationalism, I mean that he, through his poetry supplied the nation with a suppleness which is the function of the blood in the body. When you think, blood rushes to the brain, when you walk, blood goes to your legs,—when you raise your hand, blood runs to the hand. You don't see the blood running, it works unseen and unperceived. This is the function of a poet. His poetry gives strength to the body. Tagore's poetry cannot be the subject of a lecture. To translate it or comment upon, it will be to mutilate it, to murder it.

The way of realising Tagore is to read his poetry. But Gandhi was the bone of nationalism. The body of the Indian nationalism was boneless before Gandhi's advent. It could not stand erect. Gandhiji made the Indian nation stand up, so the old terror was gone. Strength came as if by magic.

Mahatma Gandhi was a spinner and a Weaver and not a cotton grower. Whatever cotton he could get, he spun and wove into a beautiful cloth. All philosophies, all religions, all rules of conduct which he could get at in India, all cultures, Moslem, Hindu, Sikh, Buddhistic, he connected into beautiful threads and wove a beautiful cloth of nationalism which not only gives bones to India, but the whole world, which thinks not only of the freedom of India, but of other nations as well.

Pandit Gangaprasadh Upadhyaya

Things In General

[From Our Own Correspondent]

Banquet

At a meeting of the Republic Celebration Committee held at the Gandhi Library last week, the Committee retracted its decision to hold a banquet of meat and vegetable dishes were to be served separately, instead electing a committee on which all sections would be represented to reach a decision that would meet with the approval of all and would not in anyway wound the religious susceptibilities of the different sects.

Comment

An official of the India league which in the past year celebrated India Independance Day commenting on the wrangle over the banquet declared in an interview with me:—"It is most shocking that individuals claiming the leadership of our Community should be wasting valuable time discussing the menu of the January 26th Banquet. In 1929 when Indian National Congress put forward the slogan of "Purna Swaraj" and decided that annually January 26th should become a day of solemn pledge to serve unselfishly for the cause of India independance. Both in India and abroad people rallied to the call of Mahatma Gandhi and Pandit Nehru. It was difficult in those days to show sympathy with a nation determined to shake the foundation of the mightiest Imperialist power of our times. In South Africa when India Independance Day was celebrated annually it was left to the leading officials of the present Congress to show their solidarity with India's national struggle. C. I. D's used to come in numbers at these meetings and speakers were under constant threat of being arrested.

When Pandit Nehru's daughter Indira visited the Union at a time when the present Prime Minister of India was languishing in jail many of the meat-vegetable menu champions were actually in the forefront assisting the war effort and thus working directly against the decision of the all India Congress on the war issue, now that India has achieved republican status it is easy to come and wax patriotic sentiments but even in doing this the committee whose membership runs into hundreds is making a farce of the celebrations. The only way by which we can show our solidarity with India and pay tribute to the millions whose sacrifices have made the new status possible is not by deciding to eat either vegetable or meat but by taking a solemn pledge on this day to work for our own liberation in this country, inspired by the great achievement of the 400 million people of that great sub continent of Asia."

Indians Still In Condemned Houses

The 50 Indian tenants who live in Doornfontein and who were given notice to vacate their homes by December 31, have not moved out because they have been unable to find alternative accommodation. Some of these houses are so dilapidated that they are said to be dangerous to live in. Writing to one of the tenants, Mr. L. I. Venables, manager of the city's Non-European Affairs Department, states that not only has his department been unable to make a survey of the Indian housing problem but that it has no accommodation at all for Indians. "Although I am fully aware of the urgent need for the rehousing of people in crowded areas I am afraid there is nothing I can do to assist." The Rev. B. L. Sigamoney told a representative of The Star that the Indian housing problem was made worse by the Asiatic Land Tenure Act which restricted the areas where Indians might live. Flats erected by wealthy Indians were beyond the means of the poorer section of the community. When areas such as Diepkloof were marked for Indian housing, the neighbouring Europeans always protested, and he greatly doubted whether the Diepkloof scheme would, on that account, be implemented. Some years ago a proposed housing scheme at Claremont was brought to nothing by European opposition. For the same reason the Indian community could find no land for bigger schools or even for a maternity home. Unless the authorities saw that the Indians received just treatment, an already serious position would get, worse.

Dr. S. Radhakrishnan, the Indian Ambassador— Moscow, said on Sunday January 15 that he had a pleasant conversation of a general nature with Marshal Stalin during his half hour interview on Saturday night with the Soviet leader. Marshal Stalin had shown great interest in the problems of India. Dr. Radhakrishnan who is the first Indian Statesman to be received by Marshall Stalin, said that the Russian leader who was wearing his Marshals' uniform, appeared to be in good health. Mr. Vyshinsky, the soviet foreign Minister was present during the interview.

NEWS IN BRIEF

Reverend Michael Scott expressed regret that the Dutch Reformed Church tended to give spiritual sanction to the colour bar in South Africa. He told a public meeting in New Delhi, that the problems which confronted Mahatma Gandhi in South Africa early this century are still not solved. "The whole state system there is built on the basis of racial supremacy and opposition and letting vast number of coloured people live in miserable slum condition." The destiny of the British people was bound up with the future of its peoples of Asia and Africa and it was up to the white men to decide whether they would build Africa's civilisation on a basis of racial discrimination or in co-operative and servicable way.

* *

Urging an end to the idea of of white Guardianship for non-Europeans, Mr. G. J. Golding, a former member of the Coloured Advisory council said that the Coloured people were qualified to take their place alongside all civilised men, and blamed the European deteriorating race relation, and appealed for the support of all South African Churches. Amid loud applause, the Rev. J. D. Maskel who attended the convention as a member of the public, condemned the use of the Bible as justification for apartheid, Mr. Maskel said that what the Dutch Reformed Church had built up it was destroying through apartheid. "The very people who brought the Coloured people the light of the Gospel are to-day casting us into the darkness," he said.

* *

Among the many interesting things the delegates from foreign countries to the World Pacifists' Conference will carry with them is a "talisman" from Mahatma Gandhi. This "talisman" is part of a letter which Mahatma Gandhi wrote to a Congress worker of Bengal. It has been presented to all the delegates in a beautifully printed card under Mahatma Gandhi's signature. The "talisman" says: "I give you a talisman. Whenever you are in doubt or when the self becomes too much with you, try the following expedient. "Recall the face of the poorest and most helpless man whom you may have seen, and ask yourself if the step you contemplate is going to be of any use to him. Will he be able to gain anything by it? Will it restore him to a control over his own life and destiny? In other words, will it lead to Swaraj for the hungry and spiritually starved millions of our countrymen? Then you will find your doubts and your self melting away—M. K. Gandhi

* *

The police unearthed four high-calibre bombs near the brigade parade in Calcutta, where the Deputy Prime Minister, Sardar Patel, addressed half a million citizens on Sunday night, January 15. Sardar Patel told the huge gathering that if the people of India desired a change of government they could do so by ballot box or by revolution. But, he added, the throwing of bombs on policemen was not a revolution, but a sort of madness. He condemned the recent outbursts of violence in Calcutta as the work of lunatics. He urged all citizens to work together in love and peace for the progress of the country.

* *

The First Native to be admitted as a practising barrister in South Africa took the oath and became an advocate of the Supreme Courtin Cape Town today. He is Mr. Alpheus Mlamamuel Ndlovu, the son of a Zulu labourer who never went to school. Mr Ndlovu said he intended to practise in Port Elisabeth or the Eastern province. He worked as a coffee porter, a waiter, a home servant, a farm labourer, and a delivery boy, to scrape together the money for his schooling.

* *

Mr. A. B. Kajee, has been re-appointed as a member of the King Edward VIII Hospital Advisory Board for the year ending the 31st December, 1950.

INDIA REPUBLIC DAY

MASS CELEBRATIONS

THURSDAY 26th JANUARY, 1950

CITY HALL JOHANNESBURG

Prayers, Meeting, Musical Entertainment and refreshments from 10 a.m. to 12.30 p.m.

BANQUET in CITY HALL, JOHANNESBURG.

Presided over by His Worship The Mayor of Johannesburg at 6 p.m.

Transvaal Indian Congress appeals to all Indians in the Transvaal to keep their Business Premises closed on this day.

D. U. Mistry,
Y. A. Cachalia,
Jt. Hon Secretaries.

11 Barkley Arcade,
28 Market St.
Johannesburg.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

PUBLISHERS' NOTICE

We shall be obliged if any of our readers, who have a copy of 'Indian Opinion' of January 21, 1949, would kindly send it to us.

MANAGER,
'Indian Opinion.'

શ્રી. કાઠીઆવાડ હીંદુ સેવા સમાજ

વાર્ષિક સામાન્ય સભા

ઉપરોક્ત સંસ્થાની વાર્ષિક સામાન્ય સભા રવિવાર તા. ૫ મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૦ ના રોજ બપોરે ૨–૩૦ વાગ્યે સમાજના મેદાન રડીકના હોલમાં મળશે.

દરેકને વખતસર પધારવા વિનંતી છે.

કાર્યક્રમ—

(૧) પ્રાર્થના (૨) પ્રમુખસ્થાન (૩) વાર્ષિક હેવાલ (૪) વાર્ષિક હીસાબ અને સરવૈયું (૫) અધિકારીઓ અને બ્યવસ્થાપક સમિતિની ચુંટણી (૬) સામાન્ય.

ડી. એન. પી. દેસાઇ પ્રમુખ.
નીતમલાલ વીરજીભાઇ મહેતા
પ્રેમશંકર હર્ષશંકર જોષી
સયુકત મંત્રીઓ.

દુકાન વેચવાની છે

એકઝેમ્પટેડ પ્રોપર્ટીમાં આવેલી

A. K. Warehouse

નવ રીટેલ અને હોલસેલનો વેપાર કરતી આખુ દુકાન વેચવાની છે.

લખો કે મળો.

A. K. Warehouse.
190 Market Street
Johannesburg.

ફોન :—૨૨-૭૧૭૭

હીંદુ ફીમેલ્સ ઓફ જોહાનીસબર્ગ

(હીંદુ રમણાનું ઘર)

વાર્ષિક સામાન્ય સભા

ઉપરોક્ત સંસ્થાની વાર્ષિક સામાન્ય સભા મંગળવાર, તા. ૩૧–૧–૫૦ના રોજ સાંજના ૭ વાગે સુરત હીંદુ એસોસીએશનના વિકટોરીઆ રૂડીકના હોલમાં મળશે.

દરેક સભ્યને આ આમંત્રણથી સભામાં હાજરી આપવા વિનંતી છે.

કાર્યક્રમ :

(૧) પ્રાર્થના. (૨) પ્રમુખસ્થાન અને તેને અંગેનો ઠરાવ (૩) આધિકારીઓની ચુંટણી (૪) ઠરાવોની બાકી પડેલી બાબત માટેની ચુંટણી. (૫) સામાન્ય.

પુરુષોત્તમ રામજી પારેખ પ્રમુખ
ડી. એન. ભુલા. મંત્રી.

FOR SALE

ONLY EXEMPTED PROPERTY IN SPRINGS (TOWN) TRANSVAAL

A VERY GOOD INVESTMENT

A Block of nine (9) Shops with living quarters.

Rent £2022 per year. Price: £27000

A very good building.

APPLY:

K. J. TAVARIA

7 Kort Street, JOHANNESBURG.

Phone 339859 or 228727.

સ્પ્રીંગસ (ટાઉનમાં)

એકઝેમ્પટેડ પ્રોપરટી વેચવી છે

નવ (૯) દુકાનો પાછી બાંધેલી અને રહેવાની સગવડ વાળી.

આખું ભારસીક પા. ૨૦૨૨–૦–૦.

આખ પા. ૨૭૦૦૦–૦–૦.

વધુ વિગત માટે લખો.

કે. જે. તવારીઆ—

૭ કોરટ સ્ટ્રીટ,
જોહે.નીસબર્ગ.

ફોન : ૩૩૯૮૫૯ અથવા ૨૨૮૭૨૭.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૩ | શુક્રવાર તા. ૨૭ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૦. | છુટક નકલ પેની ૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૭ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૦

નોંધ અને સમાચાર

પં. ગંગાપ્રસાદજી ઉપાધ્યાય

એમ. એ.

આપ પ્રતીનીધી સભા નાટાલનો ડિસેમ્બરીમાં રજતજયંતી ઉત્સવ ઉજવવા માં આવવાનો છે. તે ઉજવણી નીમેત્ત આપતાના વીદ્વાન પુત્ર પંડીત ગંગા-પ્રસાદજી અહીં આવ્યા છે. પંડીતજી દીલ્હીની આપ સાથે સાથે રેહીને કામના મંત્રી છે. તેઓનો પાર્સિક અભ્યાસ મસ્ત્રો છે અને ગાંધીજીના અનુયાયી કહાવે છે. રોટી। સીત્તેર વીસે હજારના ૧૪૦ ઉપરાંત પુસ્તકો લખ્યાં છે. તેમનું પ્રસીધ્ધ પુસ્તક "આરતી। વાદ" છે. હીંદુ સાહીત્ય સંમેલન તરફથી ૧૨૦૦ રૂપીયાનું ગંગાપ્રસાદ પુરસ્કાર તેમને મળ્યું છે. આ પુસ્તકનો ગુજરાતી માં અને બીજી હીંદની ભાષાઓમાં અનુવાદ થયો છે. પંડીતજી પોતે નમ્ર અને સાદા છે.

તા. ૬૦ મી ડીસેમ્બરે પંડીતજીએ ૨૧મનને મીનારે પગ મુકયો ત્યારથી તે આજ સુધ. ૨૨મનની સરજમ સભાઓ સરઘસો તરફથી પંડીતજીનું સ્વાગત કરવામાં આવ્યું છે અને વિવીધ વીષયો ઉપર તેમના ભાષણો થયા છે. આ દેશમાં પંડીતજીને અમે પણ આવકારીએ છીએ અને આશીર્વાદ ઇચ્છીએ છીએ કે તેમના જેવા સ્વચ્છ મનના પરગજનારાઓ આ દેશમાં આવી કોમોવચ્ચે ભાઇ ચિમેરે આપારો બાંધી દુર કરે.

ધર્મને નામે તીરસ્કાર

શ્રી. છ. જે. એલીંસને ૧૫૮ ઉમ્ર માં આપણ કરતાં .મું ૧ કલાક' મોટા થયેલા લોકો સાથે રહેવાને લાયક છે. તેથી મોટાઓએ એમની સંભાળ .લેવાની જરૂરત નથી. મોટાઓ ।। કલાકદાપણાનીતીને લીધેજ મોળા ઝેર કેલાઇ રહ્યું છે. વધુમાં એમને દક્ષિણ આફ્રીકાના બધા ગોરીને મદદ માટે અરજ કરી હતી.

ત્યારે પછી રેવ. મોરકેસજે બોલતાં .મું કે "જે કાંઇ આજ સુધી કેપ ટાઉનમાં રાજીમાં બધે માનભર્યું સ્થાન મળ્યું છે, એ એમની કલાકદાપણાની નીતીને લીધે બોટી. જે લોકોએ અમને બોલતી બંધ કરવા પાછા એજ લોકો આજે ધર્મને નામે અમને તુચ્છકારે છે"

નવા દીલ્હીમાં બાળપણ કરતાં રેવ. માસકલ રહાટે જોર દઇને કહ્યું હતું કે, દક્ષિણ આફ્રીકાની કલાકદાપણાની નીતીને, કલ રીફોર્મ્ડ ચર્ચે આધ્યાત્મિક કામ આપ્યો છે. એમને .મું કે, દક્ષીણ આફ્રીકામાં મહાત્મા ગાંધી નામે જે સત્ય ને ઉમા થયા હતાં, તેનો આજ પણ ઉદય નથી થઇ શકયો. દક્ષીણ આફ્રીકાની આખી રાજનીતી રંગ ભેદ પર રચાયલી છે. ત્યાંની રંગીન કોમને, માટે સારી રહેવાની સમ્મત પણ કરવામાં નથી આવી. આફ્રીકાના બોલીક લોકોનું આવી જોહીયા સાથે સંબંધાયું છે તેથી એ સવાલ અંગ્રેજોએ ઉકેલ લાવો છે કે તેઓ આફ્રીકાની સંસ્કૃતી રંગભેદ ઉપર રચવાના બે ધર એક બીજા સાથે મેળ રાખી અને સાથે રહેવાના છે.

સરકારની સમાધાનકારી બોલી

કલકત્તામાં રવીવાર તા. ૧૫ મી જાન્યુવારીના સરદાર પટેલ જાહેર સભા આપણ કરવાના હતાં તે જગા પર પોલીસોને ઉભી જાતના ચાર બોંબ મળ્યાં હતાં. બે લાખની મેદની સામે આપણ કરતાં સરદાર પટેલે જણાવ્યું કે; "તમને જો સરકાર પસંદ ન હોય તો ચુંટણી દ્વારા સરકારને ઉથેલી નાખી શકો છો. પણ આવી રીતે લોકો ઉપર બોંબ નાખવા એ હાલો નથી. આને મે કશ્યુ કહેવાય. કલકત્તા માં હાલમાં પણ આવા તોફાની બનાવો બને છે. હું તેઓને સલાહ આપું છું કોઇની બધી પ્રજાને હું વીનતી કરું છું : તેઓ દેશની ઉન્નતી માટે પ્રેમ, ધૈર્ય, અને શાંતીથી કામ કરે."

હીંદીઓને ઘર ખાલી કરવાની બ્રીટીશ નોટીસ

ડ્રાન્સવાલીનમાં આશરે હીંદીઓને ડીસેમ્બર તા. ૩૧ થી સુધીમાં ઘર ખાલી કરી જવાની નોટીસ મળી હતી. પણ બીજે સમવડ ન મળવાથી તેઓ હજુ સાંજ છે. નેશન-યુરોપીયન એફેર્સ ડીપાર્ટમેન્ટના મેનેજરે એક હીંદીને પત્ર લખી જણાવ્યું હતું કે; હીંદીઓ માટે રહેવાને હવે કયાં જગા નથી. હું માનું છું કે એ પરીસ્થીતી ને સુધારવાની બધી જરૂર છે પણ હાલ કરી શકાય એમ નથી

રેવ સીમાનપુરીએ આ વીશે જણાવ્યું છે કે; "હીંદીઓની સ્થીતી એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુઅર એકટને લઇને બધુ ખરાબ થવા માંડી છે. હીંદી ઓએ જે મકાનો બાંધ્યા છે તે મરીન હીંદીઓને પોસાય એમ નથી. દીપ કલુકમાં હીંદીઓ માટે સમવડ કરવાનો વીચાર કર્યો હતો પણ પાસે ૨.તા યુરોપીયનોએ વધિ ઉઠાવ્યો. ઇસા૫ પર પડેલા તેજ પ્રમાણે કલેરમોન્ટમાં પણ થયું હતું. અને એજ કારણસર હીંદીઓ સ્કુલ ના હોસ્પીટલ બાંધવા માટે જમીન નથી મેળવી શકતા. જો આ પરીસ્થીતીને સુધારવા માટે, કાંઇ પણ જલ્દના પગલા લેવામાં નહીં આવે, ■ વાતાવરણ વધુ તંગ બનશે.

બોંકવેટ

બંદર અકબાદીમાં ગાંધી જાહેરજયંતી ની રીયન્સીક ઉજવણી નીમીત્તે બેંકવેટ કરવાનું નકકી કરવામાં આવ્યું હતું. અને મોટ તથા રેસ્ટોરીયન વાનીઓ પીરસાશે. આ કમીટીના એક સભ્યે બેંકવેટના ખરચના વિરુધ ઉપર બોલતાં કહ્યું હતું કે; - વધુમાં કરવની વાત છે કે; જે લોકો નેતા બનવાને દાવો કરે છે તે લોકો ૨૬મી જાન્યુવારીએ ભોજન સમારંભ કરી તેમાં શું શું ખાવાનું પીરસાશે તેના ઉપર ચાર અઠવાડીયા ગાળો હતો. હું જાણું છું કે ૧૯૨૯માં જ્યારે ઇન્ડીયન નેશનલ કોંગ્રેસે પુર્ણ સ્વરાજ્યનો ઠરાવ પાસ કર્યો હતો અને ૨૬ મી જાન્યુવારીનો દિવસ સ્વરાજ્ય દીન તરીકે ઉજવવાનું નકકી કર્યું હતું ; તે મહાત્મા ગાંધીજીની તેમજ પંડીત નેહરૂ।। પોતપોતા દેશમાં તેમજ પરદેશમાં બધા હિંદીઓએ ઝાંકજી હતી. ત્યારે દક્ષિણ આફ્રીકા માં આજે ઉજવણા દર વર્ષે ઉજવવામાં આવતો હતો. હાલ જે કોંગ્રેસ છે એના પ્રતીનીધીઓએ એ દીવસ ઉજવવાનું નામી કર્યું હતું સી. આર. ડી. ઓ. ત્યારે મીટીંગમાં હાજર રહેતા કોઇ પણ પ્રકારને ત્યારે ત્યારે પકડાઇ જવાનો ભય રહેતો. એ દિવસો હતાં કે ત્યારે દિલને આપણા કહકારની જરૂર હતી. ત્યારે પંડીત નહેરૂની પુત્રી ઇંદીરા અહીં આવી હતી અને ત્યારે પંડીત નહેરૂ દિલમાં કારાવાસ સેવતાં હતાં ત્યારે આજે જે જે લોકો ભોજનના ટેબલમાં મોટના ટકમા કરી રહ્યા છે તેઓ એપોતાનો સ્વદેશ પ્રેમ બતાવવા અખીલ હીંદના નીરોદનની વિરુદ્ધ જઇને પણ જેલમાં મોકલ્યા મોકલતાં હતાં. આજે ત્યારે દિલ સ્વતંત્ર થયું છે ત્યારે એ લોકો રાષ્ટ્રીયત્વની ભાવના બતાવીને ઉજવણી કરવા દોડે છે. આ રીતે આવા મહાન પર્વને ઉજવવામાં ઉજવણીને એક બનાવટી ચીજ બનાવી ન દે

દિંદુસ્થાનને વફાદારી દર્શાવવા માટે અને દિંદુસ્થાનના હમદરદ બુતાત્મા ઓને અંજલી આપવા માટે વેસ્ટ ટેબલ યા મોટ આપવાના વિચારોથીજ તે નહીં ઉજવા શકાય, પણ આજે તો એવી પ્રતીજ્ઞા કરવી જોઇએ કે, હીંદના ગરીબ કરોડ લોકોની સેવા અને ભલાઇમાંથી પ્રેરણા મેળવી આપણે આ દેશમાં સ્વતંત્ર પ્રજાનો પ્રયત્ન કરીએ.

સર રાધાકૃષ્ણન સ્ટેલીનની મુલાકાતે

મોસ્કોમાં હીંદના એલચી સર રાધાકૃષ્ણનને, ગુરુવાર તા. ૧૪ મી જાન્યુવારીએ, માર્શલ સ્ટેલીનએ મુલાકાત આપી હતી. સર રાધાકૃષ્ણન પહેલાજ હીંદી રાજપુરૂષ છે કે જેમને માર્શલ સ્ટેલીન મળ્યા હતાં. આ મુલાકાતની મુલાકાતમાં, તેમને હીંદ વીશે વાતચીત કરી હતી. સર રાધાકૃષ્ણને મુલાકાત બાદ કહ્યું હતું કે, "માર્શલ સ્ટેલીનને હીંદના સવાલોનાં પરોજ્ઞ૨ ૨૬ પા છે. એમની તબીયત સુન્દર જણાય હતી.

મારી છપન કથા

જવાહરલાલ નેહરૂ. કીમત ૨૦/-

ગીતાજ્ઞાન

ગીતાજ્ઞાનો ગાંધીજીએ કરેલો ગુજરાતી અનુવાદ. ૨/-

ભોજા

રમણીકલાલ દોશીનું રંગ સુંદર નવલકથા, બે ભાગની કીમત ૬-૩-૦

અહીંસક જીવન

૨૫ ૧૨–૧૯૪૬ ના રોજ સેરામપોર ખાતે આપેલ જાહેર શાંતિ સભાની બેઠકના પ્રારંભ વખતે બોલાયેલું ભાષણ.

આ સહભાગી મિત્રો,—અહીંના આયોજકોના તરફથી હું પ્રેમ અને આદરથી તમને સ્વાગત કરું છું. મારે માટે તમે પરમેશ્વરની મૂર્તિ છો. તમારી સમે મારે વ્યક્તિગત પરિચય નથી, પરંતુ હું કબૂલું છું કે તમે પરમેશ્વરનું કામ કરો છો. દુનિયાને ખૂણેખૂણેથી તમે આવ્યા છો. તમે અમારે ત્યાં પગ મૂકીને અમને પાવન કર્યા છે અને તેથી અમારી જવાબદારી પણ વધારી છે. પરંતુ તમારી જ મહત્વથી એ જવાબદારી હળવી પણ થાય છે.

તેમની સ્થૂળરૂપે ગેરહાજરી

તમને અહીં જેની સાવનારી કલ્પિત અહીં સ્થૂળરૂપમાં હાજર નથી, પરંતુ સૂક્ષ્મરૂપમા અહીં પહેલાં કરતાં પણ વધારે મોજૂદ છે એવો હું પોતે રોજ અનુભવ કરું છું. બાપુ હોત તો તમને અહીં આધ્યાત્મિક વિશ્વરહસ્યું અમૃત પાત. અમે એ ચીજ તમને કેવી રીતે આપી શકીએ? પરંતુ અહીં અમે જે કાંઈ થોડું કામ કરી એ છીએ તે તમે જોઈ જાઓ તેમાં તમે જે કાંઈ દોષ જુઓ, તે તમે અમારા ધ્યાનમાં; અને કોઈ ગુણ દેખો તો તે તેમના અમૃત વિચારનું પરિણામ સમજજો.

વિશ્વયુદ્ધ અને ૨ હિંસા

હવે હું વિશ્વશાંતી સંબંધમાં મારા કેટલાક વિચારો તમારી આગળ બહુ ટૂંકામાં મુકું છું. આજકાલ બીજા મહાયુદ્ધની વાત દુનીયામાં ચાલે છે, અને નિરંતર એનું ચિંતન ચાલતું તો ઘટના બનતી પણ ખરી. પરંતુ હું મહાયુદ્ધોથી ડરતો નથી. હું નાની લડાઈઓ અને નાના નાના ઝઘડાથી ડરું છું. મહાયુદ્ધ અહીંસાની બહુ નજીક હોય એમ મને લાગે છે. હિંસામાં માનનારાઓને હું કહેતો એ જ પ્રાર્થના કરું છું કે તમારું ચાલે ત્યાં સુધી તમે અહીંસાનું વ્રત લઈ ન શકો તેની કશી ચિંતા નથી, પરંતુ જેટલું વ્રત લેવાય કે પણ લઈને; વિશ્વયુદ્ધ નાની નાની લડાઈ ઓ અને નાના નાના ઝઘડા કરતાં નહીં કરીએ. મેં તો જોઈએ છીએ કે વિશ્વયુદ્ધોમાં કપરામાંત કરતાં ઘણા વધારે માણસો કુદરતી આફતોથી મરે છે. જ્યારે આપણે સરળતાંથી મરી જવા નથી ત્યારે પરમ દયાળુ ઈશ્વર આપણી મુક્તિને ચેતન આપવા માટે તો અહીંસા તરફ આપણે વેગથી જવા માટે વિશ્વયુદ્ધની પ્રેરણા આપે છે. તેથી નાના સમુદ્ર પુરતા વિચાર કરનારી સંકુચિત બુદ્ધિમાંથી મનુષ્ય ને છુટકારો થાય છે અને આખી માનવતાની દૃષ્ટિથી તે વિચારવા લાગે છે. અહીંસાની દિશામાં આ એક બહુ મોટું પગલું છે, પરંતુ નાની લડાઈઓ વિષે એવું કોઈ કહ્યું નથી. તે અહીંસાનો ઠેર ઠેરથી કરનાર છે અને અહીંસાને દૂર ધકેલનારી છે. માટે તેનાથી આપણે સાવધાન રહેવું જોઈએ જેમની હોંકારમાં નંબર છે તેમનાથી પણ આ વાત જાની નથી. તેથી અને ત્યાં સુધી વિશ્વયુદ્ધ ન કરતાં નાની નાની લડાઈઓ ચાલુ રાખવાની તેમ ના તરફથી કોશિશ થાય છે.

આપણે શાંતીસેનાની વાત કરીએ છીએ. દુનિયાના કોઈ પણ ખૂણામાં કોઈ પણ લડી નીકળે તો તેને પ્રતિકાર કરવા અને પુરવાની કરવા માટે તરત ત્યાં પોહચી જનારી એવી શાંતીસેના તૈયાર રાખવી એવા વિચાર કરવામાં આવે છે. હવે, એ વિચારવા જેવું છે કે હીંસક સેનાને બદલે દુરે મોકલો તેટલું સારું પરિણામ આવે છે. કારણ કે તેને દુશ્મનું કામ કરવાનું છે અને તેથી સામાવાળાને બેટલો પરિચય ઓછો અથવા તેના કાંઈ બેટલો વધારે વિરોધનો ભાવ તેટલું દુશ્મને વધારે બળ મળે. પરંતુ અહીં તો પ્રેમથી કાર્યવાહ છે તેથી શાંતીસેના નો ઉપયોગ તકલાના ક્ષેત્રમાં જ વધારે થઈ શકે અને જો સેના પણ કેવી હશે? રોજ કરીરમયો બાલ પેદા કરનારી, દુઃખીયાને દિલાસો આપનારી અને અહંકાર ઓછી કોમમાં ઢળાઈને ચાલનારી સેવકમંડળી. અને એનાં ઉદાહરણ કેવાં હશે? રામાયણમાં તુલસીદાસે જે વર્ણવ્યાં છે અને ગાંધી છએ આશ્રમના નીયમોમાં નોંધી કર્યા છે, તે અહીંસા, સત્ય, બ્રહ્મચર્ય આદિ ગણો.

ભારતીય સંસ્કૃતીની વિશેષતા

ભારતભૂમિમાં એક વીશેષ શ્રધ્ધા રાખીને તમે અહીં આવ્યા હો અને ભારત તરફથી તમે કાંઈ આશા રાખી છે. મને વિશ્વાસ છે કે તમારી આશા વ્યર્થ નહીં જાય

"ચિત્તસ્ય અંતઃ મમુખ: સર્વાત્મા ભુતાની સમીક્ષે" (હું બધી દુનીયા તરફ મિત્રની દૃષ્ટિથી જોવું છું, જોઈ દુનીયા મારી તરફ એવી જ દૃષ્ટિથી જોઈ તરફ લક્ષે.) આ મંત્રોક્ત અતી પ્રાચીન કાળમાં ઋષિઓએ ભારતને ઉપદેશ્યો હતો. ઐતીહાસીક કાળમાં ભારતના પુત્રોએ અને પોતાના જીવનથી અહીં પ્રગટ કરી હતો. એનો અમે સમાવેશ કરી શકયા નથી. તે પણ કલીકાલ સાફી પુરે છે કે ભારતે એ ના ઉદયની અમાનામાં પણ બીજા દેશો પર આક્રમણ કર્યું નથી. ભારતનાં ગામડાંનાં બાળકો કેટલી સરળતા થી માનવતાની વાત સહજ કરે છે એ જોઈલી સરળતાથી રાષ્ટ્રોએ કરી. વાત સહજ કરતા નથી. અને સાચું ભારત ગામડાંઓમાં વસે છે. અંગ્રેજો ના હસ્તરેઠના સુધમ આ દેશ પર ચાલુ હતા ત્યારેથે અહીંના સોકપ્રીય મહાત્માજીએ શાંતીનીકેતનની સ્થાપના કરી હતી અને વિશ્વપ્રેમનું ગીત ગાયું હતું. અહીંના રાજદ્વારી નેતા અમને આફ્રીકાનો પક્ષપાત કીધવતા હતા, સ્વતંત્રતા હાંસલ કરવા માટે પણ હીંસાની મના કરતા હતા. અને અમે સુધરો કરતાં કરતાં તેમણે બતાવેલી મંજીલમાં બીસ વરસ સુધી રહ્યા છીએ એવા દેશ તરફથી તમે કોઈક આશા રાખો એ સ્વાભાવીક છે.

બાપુનું વધારેપડતું રક્ષણ અને તેનું પરિણામ

તો પણ ગાંધીજીના ગયા પછી અમારા ભાગોમાં અહીં કાંઈક અંધકાર જરૂર આપણ પડે છે. કોકોને લાગે છે કે અમે બાપુને ભુલવા માંડ્યા છીએ. જેમના સંબંધમાં આવો આભાસ થાય છે તેમણે પકેલાંયે કદી બાપુને રસ્તામાં રાખ્યા નહોતા. અમે તેમને ભુલ્યા નથી. તો પણ અંધકાર છે, તેનું કારણ મારી દૃષ્ટિએ એ કોમ છે કે અમે બાપુને વધારેપડતા પાદ કર્યા કરીએ છીએ. અમે કોઈ બાબત પર વીચારતા બેસીએ છીએ ત્યારે આપણને મનમાં ખ્યાલ આવે છે કે આવા પ્રસંગ પર બાપુએ શું કહ્યું હતું અને શું કર્યું હતું?

આ જાતના વીચારોએ પ્રાણ આ પર્વતને અહંકે ઘણી વાર અંધકારમાં નાખ્યો છે. પરંતુ એવું કાયમ રહેવાનું નથી. અમે ધીરે ધીરે અમારી પોતાની બુદ્ધીથી અહીં વીચાર કરવા લાગીશું અને અમારામાં નવા પ્રયોગ કરવાની હીંમત આવશે એવું મને લાગે છે. તોપણ કોઈ ખાસ ચીંતા નથી, કારણ કે પરમેશ્વર ની કૃપાથી અમે વધુ અહીં કાયમ રહેવાના નથી. અમને એ ઉપાધી લેશે અને બીજાને સોંપશે. એવો તાલ મળ્યાથી બીચ રહે અને અહીંસા ને વીશ્વવ્યાપક કરવાનું જે કામ ઈશ્વર ને વહાલું છે તે પુરું કરવામાં પરમેશ્વરના હાથમાં સાધન બનશે.

આગ આપનારી આશા

તેથી તમે ભારત તરફથી જરૂર આશા રાખજો. તમારી આશા જ અમારા જેવા દુર્બળોને બળવાન બનાવશે-અને જેમની આશા બીજા જોને બળવાન બનાવી શકે તે તેમને પોતાને પણ બળવાન બનાવ્યા વગર કેમ રહેશે?

તમને સર્વને ફરીથી મારા પ્રેમપુર્ણ પ્રણામ.

વિનોબાજી

આશ્રમ વેલફેર સોસાયટી પરીષદ

ગરમ આશ્રમ વેલફેર સોસાયટીની પહેલી પરીષદની ઉદ્ઘાટન વિધી ગો. પીનીસ્ટર ઓફ લાહોર શ્રી સેપ્રુદને કરી હતી. કાઉન્સીલના પ્રમુખ મીસીસ હોસ્ટેડરે ઉદ્ઘાટક વાંચતા જણાવ્યું હતું કે; કોઈ પણ કુટુંબને રહેવા માટે મોળાની જરૂર રહેજ. આશ્રમ વેલફેરની જરૂર સારેજ જણાય છે કે; જ્યારે મરીયામ, માંદગી, વા અતી દારૂ પીવાને લીધે બાતાવરણ બગડે છે. મોટા ભાગના દીકરીઓની કમાણી ઓછી હોય છે. બાજીકોને ■ વાર નથી હોતું કે; દીકરી બાળકોને ઉછેરવા

અમારો આસ્ટ્રીપબ્લીક અંક

હીંદ પ્રેસ તરફ બનતો તે ઘણા અને આનંદના અમોલ પ્રસંગે અમારો ખાસ અંક કાઢવા અમે લલચી રહ્યું છે. આ અંક ૨૬ મી જન્યુઆરીના અઠવાર પાઠવા પ્રયત્ન છે. અંક ૧ ખરેખર ૧ પહોંચી વળવા અમે તે પ્રકારોને મજબુત કોર નથી આપી શકતાં. તેથી ઇન્ડીઅન ઓપીનીયન ગુજરાતની જેમ અઠવાર પત્રો. આ ખાસ અંકમાં હીંદના વડા પ્રધાન તેમ જ અન્ય કોંગ્રેસી સોરઠવીરો, બીજાઓ નેતાઓના સંદેશાઓ દક્ષિણ આફ્રીકાના અંગ્રેજ મીત્રો ના સંદેશાઓ તથા અમેરીકા ના ડો. કોલ્સ, લુઈફીશર, મિસેરે ના અને રશીયાના હીંદના એલચી સરવાધીકારીઓના સંદેશા ઓ તથા ફોટાઓ, આત્મકથાનો છતીહાસ વીગેરે આપશે.

કીંમત ૨/- પોસ્ટેજ 3d

અલગ પણ

ઇન્ડિઅન ઓપીનીઅન

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

તા. ૨૧-૧૨-૪૯

પાકીસ્તાન દક્ષીણ આફ્રીકા

ગયે અઠવાડીયે કરાંચીમાં મળેલી પાકીસ્તાનની પાર્લામેન્ટમાં વીરોધ પક્ષમાં, પુર્વ બંગાળ (પુર્વ પાકીસ્તાન) થી આવેલા એક સભ્ય શ્રી. દત્તે કહ્યું કે પાકિસ્તાન સરકારે તેના રૂપીયાનો ટ્રાન્સફર દર ન બદલવો, તેને બદલે પુર્વ બંગાળના શણના પેકટો ને આ વરસે કા. ૩૦ કરોડનું નુકસાન કર્યું છે. જે શણ અગાઉ મણના રૂા. ૨૭થી ૩૨ ના ભાવે વેચાતું, તે હવે રૂા. ૧૫ ને ભાવે વેચાય છે. પણ પકીસ્તાનના નાણા પ્રધાને રૂા. અંગ્રેજ ને સરકારનો નીર્ણય ફેરવવાની ના પાડી. આની સાથે સાથે દાણથી (પુર્વ પાકીસ્તાનથી, ખબર આવ્યાં છે કે પાકીસ્તાન હીંદને બદલે દક્ષિણ આફ્રીકાથી ખોળસો મંગાવવા માટે દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકાર લોકો મુક્ત વાટાઘાટો કરી રહ્યું છે. દક્ષીણ આફ્રિકા લોકોનો વેપાર ૧૯૪૧ માં હીંદ સરકારે કેમ બંધ કરેલો તે વાચકો સારી રીતે જાણે છે. હીંદના ભાગલા પછી હીંદ અને પાકીસ્તાન બંને દેશોની સરકારોએ વેપારનો એ પ્રતિબંધ ચાલુ રાખ્યો હતો. હવે પાકીસ્તાન હીંદ સાથે આવાજ કરી શકય એટલા ખાતર દક્ષિણ આફ્રિકા સાથે ફરી વેપાર શરૂ કરવા તયાર થયું છે, એમ આ દેવાસો જણાવે છે. એમાં એમ પણ જણાવ્યું છે કે પુર્વ બંગાળને પરદેશથી આવેલું પેટ્રોલ કરાંચીને સાદેર વાટે રેલ રસ્તે મળે છે તે પણ પાકિસ્તાન આવતું બંધ કરવા માગે છે, અને તે દરમ્યાન અગાઉ અને પશ્ચીમ બંગાળ વચ્ચે જતા આવતા માલને મોટામાં મોટા પાકીસ્તાનની રેલને પડ થવને જવું પડે છે. તે પણ પાકીસ્તાન બંધ કરશે—એટલે હવે તો આસામ અને બાકીના હીંદ વચ્ચે ચાલેલી નવી રેલવેને લીધે માલ ની અવરજવર સાવ અટકી નહીં પડે. પખવાડીયા ઉપરજ, આ કારણે સર, આસામમાંથી કલકતે વેચવા આવતાં ફળો વિમાનપાદે કલકતે લાવવાની જોગવાઇ હીંદ સરકારે કરી હતી. પકીસ્તાનની વધી સરકારની આ નીતિ પુર્વ બંગાળની (એટલે કે પુર્વ પાકીસ્તાનની) પ્રજામાં સરકાર પ્રત્યે ઘણો રોષ પેદા નીકળશે છે. 'હીંદુસ્તાન ટાઇમ્સ' (દીલ્હી) ના કલકત્તાના ખબરપત્રીના જણાવવા પ્રમાણે પાકીસ્તાનના એક પ્રધાન કલકત્તાની મુલાકાતે આવેલા, તેમણે કલકત્તાના મુસલીમોના એક મંડળ આગળ ના ખુલાસો કર્યો કે પાકીસ્તાન હવે સંસ્થાનમાંથી આવી પડયું છે, અને તેણે રૂપિયાનો ભાવ ન બદલવામાં દીલસોજ બતાવી ખુબ કરી છે. આ પછી દીલ્હીને કલકત્તાથી આવતા દેવાસો જણાવે છે કે પાકીસ્તાન સરકાર હીંદ પાકીસ્તાન વચ્ચેના, ખાસ કરીને શણના, વેપારના સંબંધમાં રૂપીયાનો ભાવ બદલવા તયાર થશે. દરમ્યાન હીંદમાં શણનું વાવેતર વધાર વાના પ્રયાસો આરંભ છે. દાખલા તરીકે, મુંબઇ સરકારે પ્રાંતના આઠ જીલ્લામાં ૧,૫૦૦ એકર જમીનમાં શણનું વાવેતર કરવાનો ઠરાવ હજુ હમણાંજ કર્યો છે.

કંડલા બંદરની બિકસવણી

કરાંચી પાકિસ્તાનમાં મુખ્ય બંદરથી હીંદને પશ્ચિમ તરફ એક મોટું બંદર બીલવવાની જરૂર હીંદને લાગી રહ્યા છે. હીંદ સરકારે નિષ્ણાતો પાસે તપાસ કરાવીને આખરે કચ્છમાંના કંડલા બંદરને પશ્ચીમી મોટું બનાવવાનો નિર્ણય કર્યો છે. બંદરની પાસેજ 'આંધી ધામ' નામનો નવા નગરની સ્થાપના થવી રહી છે; તેમાં કરાંચી આવેલા નિર્વાસીતોને રહેવાની જોગવાઇ થશે. કંડલા બીલવવામાં, ૧૯૪૬—૫૦ દરમ્યાન બાંધ કામ પાછેર રહ્યાથી અત્ય પાજીજ રૂા. ૧૫ લાખ વપરાશે તેમાં ના રૂા. ૩ લાખ બંદરમાં વહાણવટાની સગવડો વધારવામાં વપરાશે આ ઉપરાંત ૧૯૫૦—૫૧ માં ખરચવા માટે હીંદ સરકારે રૂા. ૩૬ કરોડ મંજુર કર્યો છે. કંડલાને ઉત્તર ગુજરાતમાં આવેલા દીસા સાથે મીટર ગેજ રેલવે થી જોડી દેવાનું કામ ચાલી રહ્યું છે. આ રેલવે ૧૯૫૧ માં પુરી થશે. જે નવું નગર રચાય છે તેમાં ૧૯૫૦ ના માર્ચ સુધી એક હજાર ઘર બંધાઇ રહેશે. એ નગરે ૧૫ હજાર એકર જમીન રોકશે. એ જમીન કચ્છના મહારાજાએ જે લોક નિર્વાસીતોને વસાવવા માટે બક્ષીસ આપી છે.

કાશ્મીર વીષે બહી હકીકતો

કાશ્મીરના વડા પ્રધાન શેખ અબ્દુલ્લાએ મુનોની બેઠકમાં હાજરી આપવા અમરીકામાં જતાં પજીજના નગર કેમ્પમાં અખબારી મુલાકાત આપી, તેમાં કહ્યું: "કાશ્મીરની મોટા ભાગની વસ્તી મુસલમાન છે એટલા જ માટે કાશ્મીરને પાકીસ્તાનમાં ભેળવું જોઇએ એવો જે સીદ્ધાંત પાકીસ્તાન રજુ કરે છે તે જો કબુલ રખાય, તો પછી હીંદમાં વસતા સાડા ત્રણ કરોડ મુસલમાનોએ પણ પાકીસ્તાનમાં ચાલ્યા જવું જોઇએ. પણ તેમની ત્યાં જવા ની બીલકુલ ઇચ્છા નથી; અને તેમની ઇચ્છા હોય તો પણ પાકીસ્તાન તેમને સંખરી શકે એવું તેનું બજું નથી. કાશ્મીર અને હીંદે, બીજા ઘણા દેશો ની પેઠે, બીન-સાંપ્રદાયિક રાજ્ય બનાવ વાનો નીશ્ચય કર્યો છે. કાશ્મીરમાં ત્રીસ લાખ મુસલમાન, અને દસ લાખ બીન-મુસલીમ છે. રાજ્યમાં બીનમુસલીમોને ના મુસલીમો જેટલા જ હક છે. આજે તમને સમજાવવું જોઇએ કે અમારાં મન હીંદ તરફ કેમ ઝુકે છે, અને અમે એ દેશ સાથે જોડાવા કેમ ઉતેજાર છીએ. પહેલી વાત તો એ કે આઝાદી માટેની અમારી આંતરીક લડતમાં અમને હીંદ અને તેના નેતાઓએ મદદ કરી હતી. બીજી વાત એ કે હીંદનું બંધારણ બીન-સાંપ્રદાયીક અને સૌ કાશ્મીરવાસીઓ દેવાયો. ત્યાં તમામ નાની કોમોને સુખે વસવાને આબાદ થવા દેવામાં આવે છે. ભાગલા પછી આજે પણ સાડા ત્રણ કરોડ મુસલમાન હીંદ માં વસે છે. હીંદે અમને અમારા આંતરિક કામકાજ પુરતી પુરી સ્વતંત્રતા આપી છે. જમ્મુ અને કાશ્મીરમાંથી દુશ્મનો ખોરાને કાઢી મુકવામાં આવે તે પછે સોકમતની સજાતરી કરવા અમે તેમજ હીંદ સરકાર બંને તયાર છીએ. પાકીસ્તાન કાશ્મીરમાં સોકમતની સજાતરી કરવા તયાર થાય એવો સંભવ ઘણોજ ઓછો છે. એને બદલે છે કે રાજ્યમાં જો સોકમતની સજાતરી થશે તો તોફો પાકીસ્તાનને ચોખ્ખી ના જ પાડી દેશે. તેથી તેમણે બે વરસ પહેલાં મળજબરીથી અમારો દેશ કુંટવા જેવા મારે અમારા રાજ્ય માં પુરવેશમાં દુશ્મનો કર્યો હતો."

આફ્રાદ ઇન્ડોનેશીયા

આઝાદ ઇન્ડોનેશીયાની રિપબ્લીકની સ્થાપનામાં હીંદ તરફથી હીંદનાં ભારોત્ય પ્રધાન રાજકુમારી અમૃત કૌર, તથા ઇન્ડોનેશીયા ખાતે નવા નીમાયેલા હીંદના એલચી ડો. સુબરાયન હાજર રહ્યાં હતાં. નવી દીલ્હીમાં આ પ્રસંગની જે ઉજવણી થઇ તેમાં ઇન્ડોનેશીયાના પ્રતિનિધી ડો. સુકર્ણે એશિયાના અનેક દેશો તેમજ ઓસ્ટ્રેલીયાએ ઇન્ડોનેશીયન પ્રજાને આપેલી મદદ માટે ઠાકીક આભાર માન્યો; તેમજ યુનોના ઇન્ડોનેશીયન કમીશન નો પણ આભાર માન્યો; અને સલ્યા વીશેષ આભાર માન્યો પંડીત નેહરૂનો. તેમણે બતાવેલી સહાનુભુતી તેમજ આપેલી મદદ માટે. પંડીત નેહરૂએ ઇન્ડોનેશીયન પ્રજાને ધન્યવાદ આપીને કહ્યું કે આઝાદ ઇન્ડોનેશીયાને તરત સુખચેન બોગવવા નહીં મળે, કેમ હીંદમાં અમને આજદીન સુધ્ધાં બોગવવા મળતા નથી. હીંદમાં જુની પેઢી ઓના આજુસોએ કેટલાં મુસીબતોને દુઃખો સહન કર્યા તેની નવી પેઢીના કેટલા આજુસોને ખબર છે! પણ એ બધાં કરીને દરેક પોતાની ફરજ બજાવવી જોઇએ.

હીંદ અને દક્ષિણ આફ્રિકા

"હીંદ-પાકીસ્તાન અને દક્ષિણ આફ્રિકા વચ્ચે તા. ૧ લી ફેબ્રુઆરીએ યોજાયેલી મંત્રણાઓમાંથી પરિસ્થાન બદલી જશે, તો હીંદ સરકારના કેપ-ટાઉન કરાર ભંગેના વલણમાં ફેરફાર થશે?" એ મતલબનો સવાલ નાગપુર માં પુછાતાં પંડિત નેહરૂએ કહ્યું કે "આપણી નીતીમાં ફેરફાર થયો નથી. આપણે દક્ષિણ આફ્રિકાને અંગે અત્યાર સુધી તો પાકીસ્તાન સાથે રહીને જ વીચારણા કરીએ છીએ. જો હવે પાકીસ્તાન આપણી સાથે સંપુર્ણ સહકાર નહીં કરે તો આપણને દુઃખ થશે. પણ સવાલ આપણી અને દક્ષિણ આફ્રિકાની વચ્ચેનો છે. આપણે બદલે કહ્યું નહીં. સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘના ઠરાવને લીધે આ પરિષદ ભરાઇ રહી છે. તે ઉદ્દેશ પાર પડે કે નહીં તે આપણે જોઇશું."

કોમવાદથી દુર રહો

તાજેતરમાં થયેલા હીંદુ મહાસભા ના અધિવેશનમાં દર્શાવાયેલા કોમી વીચારોને નિર્દેષ કરતાં પંડીત નેહરૂ એ નાગપુરમાં જણાવ્યું કે "અત્યારે હીંદ અને પાકીસ્તાનને એક કરવાની વાતો નીરર્થક છે. પાકીસ્તાન પાછું હીંદમાં ભેળવાઇ જવાનો કોઇ પ્રશ્નજ ઉપસ્થિત થતો નથી." હીંદુ મહાસભાના કોમવાદને વખોડતાં કહ્યું કે "કોમવાદી સાકણી ઉશ્કેરવાનું કામ અતિ ભયંકર છે. દેશની જેથી મોટી કુસેવા બીજી કોઇ નથી. હોદ્દા પર કોમવાદને પરિણામે આવેલા ભંગાણો અને નિર્દોષ કતલો થઇ હતી. તે જ કોમવાદનો પ્રચાર કરવો એ તો નવી પરેશાની છે. કોમવાદનો સામનો કરવામાં ગાંધીજીએ પોતાના પ્રાણનું બલીદાન આપ્યું હતું. તેમને આપણે એટલી જલ્દીથી વીસરી જઇએ નહીં. મહાત્મા ગાંધીની મુળભુત નીતિ અને સીદ્ધાંતોને અનુસરવામાંજ હીંદ આબાદ અને બળવાન પ્રજા બની શકશે."

સામ્યવાદીઓ

હીંદના સામ્યવાદીઓ વીષે પંડીત નેહરૂએ જણાવ્યું કે "ભાંગફોડ, લુટ ફાટ, ખાદ અને ખુનો સીવાય તેમની પાસે બીજી કોઇ નીતિજ નથી. જો તેમની પાસે ચોક્કસ નીતી હોય તો સરકાર તે પર વીચારણા ચલાવવા તયાર છે. પરંતુ દેશમાં અરાજકતા અને અંધા ધુંધી ઉત્પન કરે તેવી પ્રવૃત્તીઓને ડામી દેવાનો સરકારે નિર્ણય કર્યો છે."

હીંદ સરકારે ચીનની સામ્યવાદી સરકારને માન્ય રાખી તેની સાથે સંબંધો સ્થાપવાનો જે નીર્ણય તાજેતરમાં કર્યો છે તે વીષે પંડીત નેહરૂએ વધુમાં કહ્યું કે "ચીન એક મહાદેશ છે ને આપણું પડોશી છે. ત્યાં કેટલાક વખતથી મહત્વની બીનાઓ બની રહી

છે. આપણે તેની પ્રત્યે આંખમીંચામણાં કરી શકાયે નહીં. સામ્યવાદી સરકાર તે ચીની પ્રજાનો પૂર્ણપણે ટેકો છે, અને એ સરકાર પ્રજાના ભલા માટે કામો કરવાના પૂર્ણપણે નિશ્ચયવાળી છે, એવી હૉંદ સરકારને પૂરેપૂરી ખાતરી થયા પછી અમે એ સરકારને માન્ય રાખી છે."

હૉંદ-પાકીસ્તાન

હૉંદના વેપારમંત્રી તથા પાકીસ્તાનના વેપારમંત્રી જનાબ ફારૂકી વચ્ચે ગયે અઠવાડીયે નવી દીલ્હીમાં અમલ-નીમંત્રણાઓ થઇ. પાકીસ્તાન પોતાના રૂપીયાના ભાવ ન બદલાવવા જોર તો ન બદલે, પણ હવેના ભાવ હૉંદ ને પોકીસ્તાન જેવી રીતે બદલે તેમાં ચાલે, એમ જણાવે છે. આ મંત્રણાઓ પછી જનાબ ફારૂકીએ અખબારી મુલાકાત માં કહ્યું કે "ભારતે પાકિસ્તાનકસ્ટમ્સેથી અરીદેહા શબ્દ વિષે, તેમજ આસામના શબ્દની પાકીસ્તાન દ્વારા થતી હેરફેર વીષે, બન્ને સંદેશાનો વચ્ચે જે ગેરસમજુતી પેદા થઇ હતી તે હવે દૂર થયા પામી છે." આ મંત્રણાને અંતે પાકિસ્તાને ભારતની શબ્દની બીલો માટે પાકિસ્તાન બંદરેથી અરીદવામાં આવેલી શબ્દની પંચ લાખ બાંસડીઓ છૂટી કરવાનું કબુલ કર્યું" હોવાનું કહે વામાં આવે છે.

હૉંદની મુસીબતોનું મૂળ

અમે અમદાવાદીયે સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલે મુંબઇની જનતા આગળ બોલતાં કહ્યું હતું: "બનીઠેા ઉપર જોહુકમ કરવેરા નાંખવા જોહુકમે જેવી પણ નિર્દોષ નાંખવામાં આવ્યા છે પણ જે પૈસો આવે છે તે અમારે હૉંદના બચાવ માટે સરકાર પાછળ ખરચવા પડે છે. કેટલાક કહે છે કે સરકારના ખરચ પર કાપ મુકેા. પણ એ કાપ મુકવામાં પણ હદ છે. દેશના બે ટુકડા કર્યા પછી શાંતી અને બહેાળા ભાગ સ્વમાનવાળી જે કોમ હતી તે પર આવી નથી. ક્યા સુધી આપણે પોતાની સાથે આપણે પોતાની બધી પતાવટ કરી શકવા નથી ત્યાં સુધી ફરજી ખરચ કેવી રીતે ઘટાડાય? આજ હાલત પાકિસ્તાનની છે. જેને પણ સરકાર પાછળ મોટો ખરચ કરવો પડે છે. અમે તો કબુલીએ છીએ કે પાકીસ્તાન આબાદ થાય. આજે તો હાલત એ છે કે શબ્દની ખેતી પાકીસ્તાનમાં છે તે કારખાનાં કલકત્તામાં છે. પાકીસ્તાનમાંથી શબ્દ હૉંદમાં આવતું બંધ થાય એને આર્થિક કરી તુટે, તો હૉંદ અને પાકીસ્તાન બંનેને નુકસાન છે. હૉંદે રૂપીયાની કીંમત ઘટાડી કારે પાકીસ્તાનને તો સોના રૂપ કરવાનું કીધા બરાબર. પણ અમે એવકૂફ નથી કે પાકીસ્તાનના ૧૦૦ રૂપિયાના શબ્દ ના ૧૪૫ રૂપીયા આપીએ. શબ્દની મહેસુલ બંધ કરવી પડે તો બહેતર છે, પણ આવી કમબખ્તને વધ થયા નહીં. સાથે સાથે બીજાને બંધ કરવાનો વખત નહીં આવવા દઇએ. આપણે લોકોનું કહ્યું અમે દેશમાં પેદા કરી બતાવ્યું. અમે કહ્યા તથી આગતા. પણ આવી દમદાટીને તાબે નહીં થઇ એ. આપણી જરૂરની ચીજો આપણા દેશમાં પેદા કરવાની વાત કરી તે પાકિસ્તાનના વેપાર પ્રધાનને ન ગમી. તો મું અમારી રીતિ પાકિસ્તાનના પત્રમાં મકવાની રહે એમ તે પુછે છે ? દમદાટીની હિંમત થઇ એ પહેલાના ભાવે પાકિસ્તાનને પૈસા સુલ્લા હોવા છતાં આજે હૉંદમાં શબ્દ આવતું રોકાયું છે. તો અમારે નહુકે પાકિસ્તાનમાં કોલસો જતો બંધ કરવો પડયો' પાકિસ્તાને સિલ્હોટની કોલો રૂપીયા ની બીલકત આંચકી લીધી છે, તેનો પણ કેંસલો કરવા નથી. આપણા વડા પ્રધાન તો આજે વારંવાર કહી રહ્યા છે કે "આપણમાં બેસીને કેંસલો કરો, અને એ ન થાય તો લવાદીથી કરો." પણ આમ ન થાય અને આપણમાં જે કંઇ આવી પડે, તો આપણાં અને પાકિસ્તાનના નસીબ. આપણે તો -લડાઇ કરવાનો ઇરાદો નથી. આજ સુધી લડાઇ કરી નથી, અને ભવિષ્યમાં કરવી નથી. હૉંદ તો શાંતીથી તેમજ આપસની સમજુતીથી બને સંસ્થાનો વચ્ચેનો ઝઘડા પતાવવા માગે છે. આમ છતાં જે બાબતમાં અને મર્યાદા ચાલી રહ્યાં છે તેમાંથી ઝઘડો આવી પડે, તો રક્ષણ માટે તકેદારી રાખવી જ પડે."

પરચુરણ

—મદ્રાસમાં અખીલ ભારત જૈન પરીષદનું ઉદઘાટન કરતા મદ્રાસના વડા પ્રધાન શ્રી. કુમારસ્વામી રાજાએ જણાવ્યું હતું કે. "છતીસગઢના પ્રાંતકાળ થી હૉંદ અનેક ધર્મો અને પંથોની ભુમી-રહ્યું. અનેક ધર્મો અને પંથોના જન્મદાતા તરીકે ખાસ કરીને દેશ તેના-કેટલું ગૌરવ લઇ શકે તેમ નથી મહાન ધર્મો અને પંથોના પ્રણેતાઓ ના રૂપે વારવાર ઉદ્ભવેલા તેના દીપી પુત્રો આજે હૉંદ પ્રાચીન કાળથીજ પ્રાણીના જગત પર આધ્યાત્મીક અને સભ્યતાનો પ્રકાશ વેરી રહ્યું હતું હૉંદની પવીત્ર ભુમીમાં પ્રગટેલા ધર્મો જ જગતના પ્રાચીન ધર્મો છે."

—અખીલ હૉંદ હૉંદુ મહાસભાનું ૨૮ મું અધીવેશન કલકત્તામાં ભરાયું હતું. તેમાં રાષ્ટ્રના ભાગ અને ઉધ્ધાર પામ્યાનું શ્રી સાવરકરે સીંહાવલોકન કર્યું હતું. આ અધીવેશને એક ઠરાવ માં મહાસભાનું નામ બદલીને તેનું નામ "અખીલ ભારતીય હૉંદુ મહાસભા" રાખ્યું છે. મહાસભા હૉંદમાં હૉંદુ મહાસભાએ રાજદ્વારી સંસ્થા તરીકે ચાલુ રહેવું નહી એવી સુચનાને શ્રી. સાવરકરે હસી કાઢી હતી આ અધીવેશનમાં હૉંદુ મહાસભા ના નવા ઓબ્જેક્ટારોની ચુંટણી કરવા માં આવી હતી પ્રમુખ તરીકે ડો. જેન બી. ખરે. ચુંટાયા આવ્યા છે.

—સમાચાર જણાવા મળે છે કે હૉંદ સાથેના ઇકોનામીક ફેરફરા નાણાકીય સોદાઓ આદેની સમાધ્યો હૉંદની અને હૈદરાબાદની સરકારોએ કેટલાક સુધારા સાથે સ્વીકારી છે હૉંદી સરકાર ૧૯૫૦ ના જેપ્રોલની ૧ લી તારીખથી હૈદરાબાદનું સમય અમલી તંત્ર સંભાળી લેશે. હૈદરાબાદનું સોરમાની સબજી અને સીક્કા પાછા ખેંચી લેવા વીષે પછીથી નીર્ણય કરવામાં આવશે. રેલ્વે, તારટપાલ, ટેલીફોન, ટકાળ સરકાર, અને વીમાનમથકો ફેડરલ કેન્દ્રને સોંપવામાં આવશે.

—ચંદનનગરના બોકસેવક સંઘના એક ટેલીગ્રામને હૉંદી પરદેશ ખાતા સાથે ચંદનનગર બાબી પ્રશ્ન અંગે મંત્રણા કરી હતી. જેમાંત એમોરે-ડમમાં રહેતા એ. જણાવ્યું હતું કે ફ્રાન્સ અને હૉંદ ની સરકારો વચ્ચે ચંદનનગરના લોકોનો મત લઇને ફ્રેસલો થવા જોઇએ. ફ્રેન્ચ સરકારે લોકોને સંપુર્ણ ધારાકીય અને વહીવટી સત્તા આપવી જોઇએ એવી લોકો પોતાના બાવીનો અને હૉંદી સંઘ સાથેના જોડાણનો ભેગા નીર્ણય કરી શકે. ફ્રેન્ચ હૉંદના કમીશનરને પેરીસ ખાતે બોલાવ્યા છે, જેઓ પેરીસ જવા ઉપડી ગયા છે.

—જાનેવારીની તા. ૨૬ મીના હૉંદ પ્રજાસત્તાક જનતાની સાથે જરૂરી કુટુંબીજોનોના નામ અને બીજા નામો ની આપણ વપરાતો "રેપબ્લીક" (ગાંધી) શબ્દ વપરાશે બંધ થશે. રટીમરોના નામોમાં પણ જે હીંદ મેજેસ્ટીકે ઇન્ડીઅન કીંગના શબ્દો વપરાતા હતા તે બંધ થશે.

—મુંબઇમાં મોટા કુટુંબવ્યવસાયે સાહા પણ સાધ્ય કરીયાની રકમ હૉંદી મોટા ના ભાવેલ બનાવના સંબંધમાં હજુ તો મુંબઇની પુછપી પોલીસ કબુજ કરી શકી નથી અને તપાસ ચાલું છે એટલામાં તો મુંબઇની સેન્ટ્રલ એક આગળ રીવોલ્વરથી બેન્કના બધુ માણસોને ભાયલ કરી બદમાશો ૨૫ હજાર રૂપીયા ભરેલ મોટર કારમાં ઉપાડી ગયાનો ચોકાવનારો બનાવ મુંબઇના ઇતીહાસમાં બધા વર્ષો ખાસ બનવા પામ્યો છે.

—હૉંદુસ્થાનની સરકારએ એક કમેટી નીમી છે, જે હૉંદની આઝાદીની લડત નો ઇતીહાસ લખશે. કમેટીમાં ડો. તારાચંદ, શ્રી. એમ. સી. રીનાવાલા

મારીયર, ડો આર કે. મજુમદાર, ડો બી પ્રસાદ અને ડો એસ. એન. સેન છે

—જબલપુર યુનીવર્સીટીમાં બોલતા ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે કહ્યું હતું કે "આજે એટમ બોમ્બની શોધને લીધે આખી માનવ જાતીનો નાશ થવાનો સંભવ છે અમેરીકા તથા રશીયા વચ્ચે આજ હથીયારો એવા કરવાની હરીફાઇ ચાલી રહી છે. જો દુનીયાના લોકો એવા બનવે તેમને રેડે તો તે આખી દુનીયા માટે ભયંકર થઇ પડશે. ગાંધીજીના સત્ય અને અહીંસાના સીદ્ધાંતો જો લોકો અને સરકારો વિચારે તો આજે જે ગંભીર સ્થિતી છે, તે દુર થઇ જાય.

—આવતા ફેબ્રુઆરી મહીનામાં મુંબઇ ની સરકાર અસેમ્બલીમાં એક બીલ રજુ કરવાની છે કે જે થી ૧૬ વર્ષ ના છોકરાઓ સીગરેટ ખરીદી નહી શકે અને પીવી પણ નહી શકે. મદ્રાસમાં આ કાયદો આપ્યુ પાસવામાં આવી ગયો છે. ગયા વર્ષે મદ્રાસમાં પુર્ણ દારૂ બંધી કરવામાં આવી હતી આ વર્ષે મુંબઇમાં પણ એમ થશે.

ગુજરાતી હિંદુ મહિલા મંડળ

પં. જવાહરલાલજીનો સંદેશ

કરમસદની મહીલા મંડળ તરફથી રવજીભાઇ પધારેલા આર્ય વિદ્વાન પં. મંગા પ્રસાદજી ઉપાધ્યાયનો સત્કાર સમારંભ સુરત હીંદુ એસોસિએશનના હોલમાં તા. ૧૭-૧-૫૦ ને રોજ મંડળ નાં પ્રમુખ શ્રી. ઝવેર બેન બાપા ભાઇ બારૈયાના અધ્યક્ષપદે યોજવામાં હતો. પ્રમુખશ્રીએ પંડીતજીનો પરિચય આપી તેમને આવકાર આપતાં કુટુંબની કન્યાઓ તેમનો સત્કાર કર્યો હતો. ત્યાર પછી શ્રી. સુશીલાબેને બાંધી મીમતી પ્રેમીબેન અને શ્રી. શારદા બેન તરફથી પંડીતજીનું સ્વાગત કરતા પ્રવચનો થયાં હતાં. પંડીત મંગાપ્રસાદજી ઉપાધ્યાયે "ભોગો અને ધર્મ" એ વિષય ઉપર વિવિધ દષ્ટાંતો આપી સુંદર ભાષણ કર્યું હતું. આ પ્રસંગે બહેનોની ભારી હાજરી થઇ હતી.

આ પ્રસંગે સુરત ગુજરાતી શાળા ના શિક્ષક પંડીત નરદેવજી વેદાલંકાર ને પણ મહિલા મંડળ તરફથી સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો ને તેમને પ્રમુખે કુટુંબની કન્યા અર્પણ કરી હતી. પંડીત નરદેવજીએ પણ આ દેશની ગુજરાતી બહેનોની દશાને ઉદ્દેશીને પ્રેરક પ્રવચન કર્યું હતું.

કેપકોલનમાં પહેલા નેટીવ જેરીસ્ટર

શ્રી. ઝવેરીલાલ મહાનંદજી બારૈયાની કેપકોલનની સુપ્રીમ કોર્ટમાં બેરીસ્ટર તરીકે રાખવામાં આવ્યા છે. તેમને પોતાના શીક્ષણમાં માટે વેટર, નોકરી, મજુરી વિગેરે કરી-પન પ્રાપ્ત કરવું પડયું હતું. તેઓ બેરીસ્ટર-એટ-લો અથવા બારએટ લો થવા ઇંગ્લાંડમાં ગ્રેવીન્સમાં ટ્રેનીંગ કરવા આવ્યા રાચે છે.

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે પૈસા અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સત્ય એજ ઈશ્વર	૧ ૦
ગાંધીજીનો સહકાર આપી પત્રવ્યવહાર ૧૯૪૨ ની શરૂઆત થયેલે પત્રોનો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭ ૬
ગાંધીજીના સમાગમમાં	૩ ૦
ગાંધીજીની આર્થિક યોજના	૩ ૬
પુરૂષ શ્રેષ્ઠ ગાંધીજી (ચ. ગુહ)	૧૨ ૬

કીશોરલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨ ૬
સ્ત્રીપુરૂષ સમોવડ આજ સુધી સ્ત્રી, પુરૂષમાં જેવાતી ઉંચ નીચ ઉપર પુષ્કળ પ્રમાણ અજવાળું પાડે છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૬

સર રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

ઇંડિયા ફિલોસોફિના મહાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી વગેરે અજવાળું પાડે છે.	
કલ્કી અથવા સંસ્કૃતીનું આથમી	૧ ૦
જેમની વિચાર ધારા વેદ ઉપરના તેમના ભાષણોનો સંગ્રહ	૫ ૬
પુનર્જાગરણની સંસ્કાર સાધના	૧ ૦
હીંદુ ધર્મ	૧૦ ૦

ધાર્મીક સાહિત્ય

શ્રીમદ્‌ભાગવત ગીતા મોટા અક્ષરોમાં સંસ્કૃતમાં	૩ ૦
ધર્માત્માના ચરિત્રો સંતોના ચરીત્રોનો સંગ્રહ	૨ ૬
શ્રી ગોકળદાસજી આ જેલમાંથી ચારપુર બંધને હલબો શ્રી, નાનો શ્રી આખાં મુકયો છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

આંકલકર ફ્રાંસના વિખ્યાત લેખક અનાતોલની નોવેલ	૭ ૬
આગ્નેસ રશીયન યુવક લેખક ગોર્કીની	૮ ૦
પાસ્કા લેખક કુપરી, એક રશીયન પરીવારનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦ ૦

લોકનેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૬ ૦
આત્મ કથા ગાંધીજી	૭ ૬
તેજ કિરણો આપણા ગાંધીજી કસ્તુરબા,દીનબંધુ, આવી નેતાઓના જીવન વિશે લખેલું છે	૭ ૬

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નરસીંહરાવ સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૬
આગબોટવાળી એક ઐતીહાસીક નવલ કથા	૧૪ ૬
રવજીભાઇ ટુંકાઓનો આપણા સંગ્રહ	૭ ૦
ઉમાશંકર આ. ૧—૨ બે સુંદર સામાજીક નવલકથાઓ—બન્ને સાથની કીંમત	૧૩ ૦
વિલંબનાની વાતો ઐતીહાસીક બહાદુર સ્ત્રીઓની જીવનચરિત્રોઓ	૧૪ ૬
ઝવેરચંદની વિનોદી નવલ કથા	૧૨ ૦
ઉમાશંકર સુંદર નોવેલ	૭ ૬
ઉમાશંકર નોવેલ	૮ ૦
કલાપાના કાકા નોવેલ	૭ ૬
કાંતીલાલ કાંતીકારી નોવેલ	૭ ૦
કનૈયાલાલ ઐતીહાસીક નોવેલ	૧૦ ૦
કેસેલીયન ડીકેન્સ જીવન અનાવતી નોવલ	૮ ૬
ખરેખા ભાષુ આપુમેરના જીવનને રજુ કરતી પાકી નોવેલ	૮ ૬
ગોરજ ભાગ્યા ગોરજની વાતોપરથી રમાએલ	૭ ૦
ચમેલા	૬ ૬
ચોરાની વાતો	૬ ૦
જળ સમાધી નોવેલ	૫ ૦
જગતના મંદિરમાં ઐતીહાસીક નવલકથા	૧૦ ૦
જય સિદ્ધરાજ	૬ ૬
જગદીશ નોવેલ	૫ ૦
ઝિણીની વાતો નાનાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૬ ૬
ઝબક ઝરતુ નાનાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૬ ૦
ઝબકુડ ઘરમા	૮ ૭
ઝાંપુરી વાત	૧૧ ૨
ઝબકીલ ત્રીજેણી વાર્તાઓ	૨ ૬
ઠંડગી ઠાકરની જડી પ્રભુ	૧૨ ૭
ડોડ સાથી આ. ૧-૨ સાથે	૧૨ ૦
અમારાજ આ રજ. મંજુરના ગાંધા વિશે સુંદરીઓ નૌકર અને બનમાળા વરીને લખેલ	૪ ૬
બાબરામોર પોતાની તસ્વીર આપરીજ ગઝીર ઐઝા કોનોલીનું ચરત	૬ ૬
ગામ કહાણી	૮ ૬

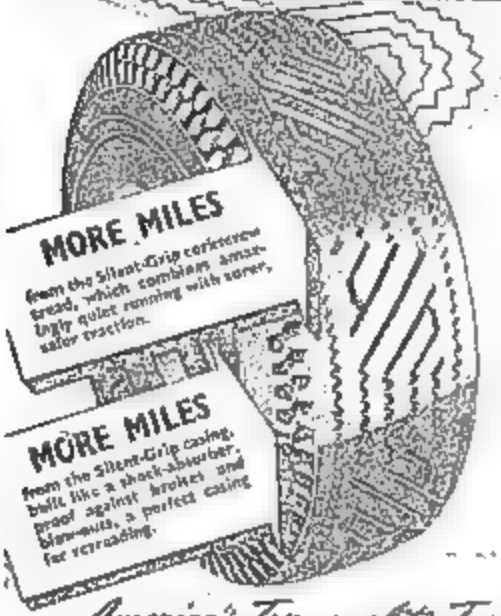
નવલ કથાઓ

ઇમીચાર્ડ	૮ ૭
કાઠીયાવાડની ૬ ૮ કથાઓ	૧ ૦
કીંમ વમ	૧૪ ૭
ગોકાન ગોદાનમ નવલકથા આ. ૧-૨ સેટની	૧૬ ૦
ચતુરોની વાર્તા સંગ્રહ	૬ ૭
ચિત્રલેખા	૮ ૭
તંબુખા આ ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૩ ૦
દરીયાવાર	૬ ૬
દરીકનારાવાળુ આ ૧-૨ સેટ આવી નોવેલ્સનો	૧૧ ૦
દેશ પ્રેમ	૪ ૬
દરીયાલાલ	૬ ૦
નારી હદય	૫ ૬
નીલ રેખા	૮ -
નીલ પંખી ભાગ	૬ ૦
નીલેટીયા	૮ ૦
ભરીમ	૭ ૬
પાયલોન આ. ૧-૨ સેટની	૧ ૦
પિપાસી	૮ ૦
પાપક જવાહર	૮ ૦
પ્રવાસ પરણો	૭ ૬
પુરાતન અવેલા	૫ ૬
પ્રેમ અને પુલ આ. ૧-૨ સેટની	૧૫ ૬
પુરેલા પુષ્પ પાત્રો	૧૦ ૦
બહિષ્કાર	૬ ૦
બે ગોવેટ	૬ ૬

Motorists Everywhere are talking about

The GENERAL SILENT-GRIP

The PREMIUM Quality Tyre That Sells At Regular Prices

For 30 years, millions of motorists in America have paid higher, premium prices for General Silent-Grip tyres—because Silent-Grips give more value in mileage, in safety, in silence! Now Silent-Grips are being built in the new General plant in Port Elizabeth. Built even tougher, safer—especially for South African roads. Yet these South African Silent-Grips sell for the price of other, conventional tyres! Motorists all over the Union are discovering these wonderful tyre bargains. Why don't you, too, change to General Silent-Grips . . . today!

The GENERAL TYRE

America's Top-quality Tyre for over 30 years — NOW BUILT IN SOUTH AFRICA

*Trade Mark

Art Studio

Natal Bank Chambers
Market Street,
JOHANNESBURG
REMOVED TO
Lionel's Studio
44 Downing Mansions
114 Eloff Street,
JOHANNESBURG

Specialising in all kinds of Photography.

Mahatma Gandhi's latest Photo size 9 x 14 for £1—1—0 without frame.

Phone 22-5677.

"INDIAN AFFAIRS"
(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to
The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

Cuticura SOAP

Every wash a luxury skin treatment!

Baby simply loves the caressing softness of its silky and fragrant lather. It is so soothing and cooling to hot, smarting skin. After the bath a dusting with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure baby's comfort.

FOR SENSITIVE SKINS

નવી અને જૂની ગુજરાતી ચોપડીઓ

ગાંધીયુગ ૩૫૨	૧-૧૬-૦	અમૃત ઘૂંટી ગુજરાતી	૧-૧૬-૦
ગીતાંજલી ૩૫૨	૨-૭-૧	હમારે બાપુ (૩)	૧-૧૬-૦
સિકંદર ૩૫૨	૧-૧૬-૦	ગીત ગોવીંદ (૮)	૨-૧૬-૦
ભમરો ૫૫૨	૨-૧૬-૦	પુનર્જન્મ ૩૫૨	૧-૧૬-૦
દુઃખી આત્મા ૫૫૨	૨-૧૬-૦	અનોખી ભક્તા ૧૫૨	૩-૧-૧
સાતીકે પહીકે ૫૫૨	૧-૧૬-૦	વિદ્યા ૧૫૨	૩-૧-૧
ઝંડ કેમ્પા ૫૫૨	૨-૧૬-૦	ગાત્ર ભક્ત ૧૫૨	૩-૧-૧
વિદ્યા ૫૫૨	૧-૧૬-૦	અપના દેશ ૪૫૨	૨-૧૬-૧
ભક્ત્સ કેરૂલ ૫૫૨	૨-૧૬-૦	સાચાર અશોક ૩૫૨	૧-૧૬-૦
આંતરી ગાત ૫૫૨	૨-૧૬-૦	ઈલ ૩૫૨	૨-૧૬-૧
કંચન ૫૫૨	૨-૧૬-૦	ઇસ્કી ૩૫૨	૧-૧૬-૧

કેપીટલ બુક એજેન્સી
189 Grey St, Durban.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

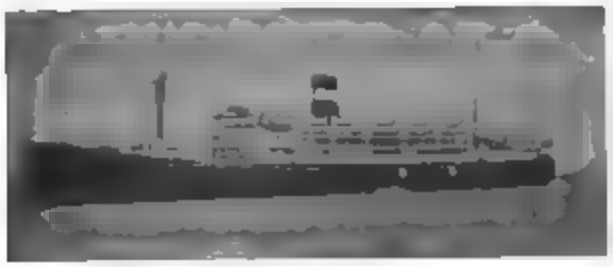
The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

BRITISH INDIA LINES

TO EAST COAST AND BOMBAY

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.

Glass Counters

We represent a well-known makers of Glass Counters, Show Cases, Sweet Counters, Refrigerators Counter and all kinds of Modern Shop Fittings.

Payment arranged on long terms.

For particulars apply:

K. J. TAVARIA

7 Kort Street, — JOHANNESBURG.
Phone 339859. House 228727.

ગલાસ કાઉન્ટર

અમારી પાસે બધાનો મેકર ના ઉત્તમ ગલાસ કાઉન્ટર, શો કેસીસ સ્વીટ કાઉન્ટર, સ્વીટ કેસીસ, રીફ્રીજરેટરસ કાઉન્ટર, તેમજ દરેક દુકાનમાં જુરૂરીયાત ગલાસના કેસીસ, તેમજ દરેક બધાના સુંદર ફીટીંગસો અમારે ત્યાં મળશે.

ઘરમ્બી મુલાકાત ઉપર ઉધાર આપવામાં આવશે
વધુ વિગત માટે લખો

કે. જે. તવાડીયા.

ફોન: ૩૩૬૮૫૯ ૨૨-૮૭૨૭ (૫૨) ૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

Men who matter

shave with Gillette

When a man's job brings him into contact with many people it pays him to take great care of his personal appearance. That is why you find that men who matter use Gillette—the quickest, smoothest and most economical shaving system in the world.

Blue Gillette Blades

5 BLADES FOR 1/3

'Good Mornings' begin with Gillette

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રાયટર: મણીભાઈ ભાણજીભાઈ કારીયાવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સ પીણાં તેમજ ફોરબ્સ ફેરા, ખમણવાળી અને બનાવીને વેચીએ.

અમારૂં બધાઓનું મુલતી મુદ્દ જેવા, ખમણ, ખાંડવા, બટાકા, પાતરા તિખારે કચોરા વગેરે બનાવીને વેચીએ.

માર્ટ વીજેરે આરે ફોરબ્સ ખમણમાં મીઠાઈ ફોરબ્સ ૬ ખમણે ૬'૬ બધાનમાં બનાવી આપીશું'

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
24 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરફીલ્ડ, કોચકોચ, કોચેસીસ ફોરબ્સ સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન મીકાનીકલ ભાવે બનીને તયારો. અને પધારી લાભ લેવા જુલ્લો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ટેબલ—

જે અમારી કેબીનેટ નીચે તૈયાર થાય છે. તેનો ફરેક ફોરબ્સ તૈયાર રહે છે. આજ સોધા ભાવોના ઓર્ડર મોકલો અને સેવા આપવા આજ્ઞા ભરો.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4591. BOX 2256. "

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	6	3
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hassa	5	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	5	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0
YEARS OF CONGRESS—Dr. Pattabhi Sitaramayya	1	3
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.E.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	3	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirabe Manani	2	6
A DISCIPLINE FOR NON-VIOLENCE (Pamphlet for guidance for Westerners) —Richard B. Gregg	1	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	1	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
MAULANA ABUL KALAM AZAD—Mahadev Desai	3	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	2	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1 5	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT, —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	12	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	5	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
A SHORT LIFE OF SWAMI VIVEKANANDA	2	6
A SHORT LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	2	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	15	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—D. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	6	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC
FEB 1950

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 5—Vol. XLVIII. FRIDAY 3RD FEBRUARY, 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: FOUR PENCE

IN MEMORIAM

JANUARY 30, 1948

"Now that he is no more,
"We shall accept him in love."

A touchingly subtle voice called out in whispers:
"Let us all march to the land of fulfilment."
The stirring message gained in sublimity and power
As it raced from mouth to mouth.

The pitiless uphill path bristled with stones,
The Great Leader marched on,
Followed by the strong, the feeble,
The young and the palsied, the key men
And those who till the soil for a wretched meal,
Some became exhausted, their feet sore; some sulked;
Others lost faith.

One who was more headstrong suddenly sprang forward
And struck him ruthlessly
His body dropped dead on the dust.
Noiseless night.
Wisps of Jasmine odour wafted in the air.

Their minds wrapped in a pall of fear,
The pilgrims asked one another:
"Who is to guide us now?"
The old man from the East said:
The one we have killed will."

All hung their heads low in shame and remained speechless.
The old man spoke again:
"Out of suspicion we repudiated him,
In Anger we slew him,
In love shall we accept him—
Because, through death, he has come to life within all of us.
That great Conqueror of Death."

—TAGORE.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)

JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!

45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-

SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES

SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6.

VELVET.

44" Chenile Georgette in all latest Shades

Suitable For Sarees.

Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/10/- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/- each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with 2art work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.

Cream. Collar Attached.

All Sizes.

27/3 each.

FANCY TINSEL & SAREE BORDERS

Latest Designs & Colourings

8 yds. to a piece

From 25/- To 60/- per piece.

SAREES

★

Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.

5 yds. lengths. 25/- each

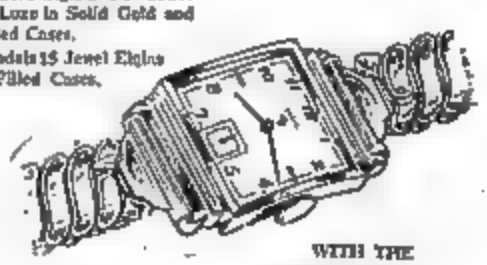
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.

Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. CLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay £7 PER TON F.O.R. your Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651.
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
રેડમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ગુજ્ન રગ, બ્લાન્કેટસ—જેથી બાબતો માટે બજાર બાવતો માલ—તેમજ કેપીલીન ગ્રોસરેટ માટેનો વીશે માટે હમારે ત્યાં પધારવા તસદી લેવા વિનંતી છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.
ફોન
૩૩-૨૬૫૧.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 21429.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
.0 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: G. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pretoria Chambers, Joppe Street; P.O. Box 5189, Johannesburg.
Telegrams—Office: 22-7731. After hours: 24-4866.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1999

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ. દીલ્હી કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાચવટ નીચેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. દીલ્હી કંપનીને ઉપજત આપવું એ દરેક દીલ્હીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
24, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 28448. P. O. Box 1818.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE.
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-6885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND CO.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417

"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોસ્ટ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસ ટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. પોસ્ટ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—: હોલસેલ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 4—Vol.-XLVIII. Friday, 3rd February, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

Gandhiji

TWO years have gone since Gandhiji died. A certain voidness still persists in us. It looks a new world—a world in which something deep and essential is wanting, in a personal sense. He was great to the world, he was the builder of the Indian Nation, he was a prophet of non-violence. But all these tributes come from the intellect; the sense of voidness comes from a deeper source. He had penetrated into the fibres of our being. The time has come, not to express our feelings for him in words, but to show our love for him in our deeds.

Gandhiji could enter the hearts of those with whom he came in close contact. If one kept the portals of one's heart open, he would enter it and abide there. Then slowly and unconsciously all one's thoughts and actions would come to be tested on the touchstone of his approval. He would then stop being a leader in one's eyes; but he would become something bigger and nearer, that could inspire and uplift one. And once you belonged to him, you were his.

That was Gandhiji who had a big heart and who could comfort everyone. That was the man we slew in madness. A man who never hurt a fly in his life and who tried to keep us on the right path.

Gandhiji was a spiritual person, and though he entered the muddy field of practical politics, his clothes were spotless. His goal was spiritual self-realisation, but his view of self-realisation included every activity of life. In his autobiography Gandhiji says:—

> "To see the universal and all-pervading Spirit of Truth face to face, one must be able to love the meanest of creation as oneself. And a man who aspires for that cannot afford to keep out of any field of life. That is why my devotion to Truth has drawn me into the field of politics, and I can say without the slightest hesitation, and yet in all humility, that those who say that religion has nothing to do with politics do not know what religion means."

Twenty-seven years ago, Rev. Dr. John Haynes Holmes, Minister Community Church, New York, declared in a sermon that Mahatma Gandhi was the modern Christ. Concluding, Dr. Holmes observed:

> "As he moves from city to city, crowds of 30,000 and even 50,000 people assemble to hear his words. As he passes for the night in a village or in the open countryside, great throngs come to him as to a holy shrine. He would seem to be what the Indians regard him—the perfect and universal man. In his personal character, he is simple and undefiled. In his political endeavours, he is as stern a realist as Lenin, working steadfastly toward a far goal of liberation which must be won. At the same time, however, he is an idealist like Romain Rolland, living ever in the pure radiance of the spirit. When I think of Rolland I think of Tolstoi. When I think of Lenin I think of Napoleon. But when I think of Gandhi, I think of Jesus Christ. He lives his life, he speaks his word, he suffers, strives and will some day nobly die for the kingdom upon earth."

How true came the prophecy of the distinguished American missionary! Like Christ, Gandhiji suffered indescribable privations all his life and was at last crucified by a man of his own land and his own faith.

Gandhiji was one of those men who occasionally appear in the arena of politics, makers of history, whose mental height is above the common level of humanity. And therefore one who was more head-strong, struck him ruthlessly and his body dropped dead. All were stunned and life felt empty. All over was a feeling of having been left desolate and forlorn. Two years have gone by and yet we have been unable to get rid of that feeling, but with that feeling there is also a feeling of pride because we can say to generations that are to come—"We lived when Gandhiji lived."

Our President

DR. RAJENDRA Prasad is one of the foremost disciples of Mahatma Gandhi and was in the vanguard of India's fight for freedom. Born in December 1884, in Bihar, Dr. Prasad was educated in Calcutta. He practised law in Calcutta and Patna High Courts during 1911-20. In 1920 he gave up the practice to join the non-co-operation movement launched by Mahatma Gandhi. Ever since, he was in the forefront of India's fight for freedom. He was General Secretary of the Indian National Congress in 1922, and was President of the Bombay and Calcutta Congress sessions in 1934 and 1939 respectively. He served terms of imprisonment for participation in the national movement. Dr. Prasad became Food Minister in the Interim Government in 1946 but resigned in 1947 after being elected Congress President that year. He was elected President of the Constituent Assembly in December, 1946. He is a writer of merit, and the author of a good number of publications including "Mahatma Gandhi at Champaran," "Mahatma Gandhi in Bihar," "Economics of Khadi," "Constructive Programme and its Problems," "Pakistan," "India Divided," "Demands of the Muslim League," and "Autobiography."

We hope and pray that our President will serve our Motherland and will long guide us through difficulties for many more years.

Pandit Hirday Nath Kunzru

PANDIT KUNZRU was born in 1887, educated at the Allahabad University in 1905, studied at London School of Economics 1911-12, Member of the Constituent Assembly, President of Servants of India Society since 1936, President of the Indian Council of World Affairs, presided over the East African National Congress, 1929, Member of the Central Legislative Assembly, 1927-30, Member of the Council of State, 1937-1947, presided over the National Liberal Federation, 1934, National Commissioner of the Hindustan Scout Association, General Secretary of the All India Seva Samiti, Chairman of the Indian Delegation to the second British Commonwealth Relations Conference, Hotsprings, Virginia, 1845, Member of the Government Deputation to Malaya ■ enquire into conditions of Indians, 1846, Chairman National Cadet Corps Organisation Committee 1946-1947, Member of Armed Forces Re-Organisation Committee, 1946-47, visited Ceylon and Fiji, 1938, Malaya 1939, Trinidad, British Guiana, Dutch Guiana, Kenya, 1945, to study conditions of Indians there, Chairman of Indian Railway Inquiry Committee 1948-49.

We take this opportunity of welcoming Pandit Kunzru and sincerely hope that he will be successful in his mission.

NOTES

Pandit Kunzru

Pandit Kunzru, a member of the Indian Parliament, who ■ leading the Indian delegation to the preliminary conference of representatives of India, Pakistan and South Africa at Cape Town on February 6, left Delhi on January 27, for Bombay by air, on his way to Cape Town. After flying to Addis Ababa, Ethiopia and Nairobi, where he will spend two days, he will arrive in Cape Town on February 4. He said, he proposed to visit important cities in South Africa, meet representatives of the Indian community and acquaint himself with the situation there.

British Secretary Of State On Indo-S.A. Relations

Philip Noel Baker, British Secretary of State for Commonwealth Relations refused to be drawn into discussing Indian-South African relations, when questioned at a Press conference in New Delhi. He said ■ would rather not answer controversial questions. "Everybody knows what discussions there have been between your Government and the South African Government. I am glad these discussions have led to a meeting which will be held on February 6 in Cape Town. I hope it will be successful." He said that Commonwealth countries agreed that there could be no peace, prosperity, unless peoples of the world were given a tolerable standard of life. Problems of peace and prosperity could not be solved within the framework of the Commonwealth alone. They were world questions but he hoped recent discussions in Colombo would lead to better co-operation among Commonwealth countries and make their contribution ■ their solution, much more effective.

"Not Worthy Of Membership Of The Commonwealth"

After a debate in which two South African students took part, the Oxford Union Society, carried by 295 votes to 131 the motion that "this house considers the Union of South Africa, under its present administration, not worthy of membership of the Commonwealth." Mr. E. J. Krikler of the Cape Town University, who supported the motion said that South Africa was one of the last places in the world where to believe white supremacy has hope of a constitutional reform for the non-Europeans, was impossible and it would be on the heads of the Nationalist Government if the non-Europeans turned to violence. Opposing the motion, Mr. P. J. Fraenkel of the Rand University, said that any party which advocated equality was doomed to extinction. The policy of Dr. Malan would prevent the Europeans being swamped and it would help the Natives too. Mr. Jeremy Thorpe who opened the discussion predicted that South Africa's present policy could only end in revolution. Opposing, Mrs. John Gilbert drew attention to the low standard of living in the British Colonies.

Mr. J. M. Mhapelea, a Basuto teacher studying at Oxford, intervened against the motion on the ground that South Africa, the point at which racial conflict was at its most extreme, should be kept in the Commonwealth. ■ the Commonwealth and the Colonial Empire, in particular, be found general and dangerous complacency on racial matters. South Africa's continuance in the Commonwealth would counteract such tendencies. He seemed to think that South Africa and the Colonial Empire had much to learn from one another—and that, perhaps typified the view of most who voted against the motion. Although Dr. Malan's policy was roundly condemned by almost all, there was a very general feeling, even among those who upheld South Africa's place in the Commonwealth, that the policy [of General Smuts was little better. Mr. Ajai K. Mitra, one of several Indians who spoke, accused the Nationalists of adopting the Herrenvolk theories of Hitler and Rosenberg against which the whole Commonwealth had fought in the war. On the voting in this debate, and on votes cast in Edinburgh and Liverpool, it is fair to infer that the great majority of thoughtful men at English universities—the men of to-morrow—are entirely and strongly opposed to South Africa's racial policy, whether it be in the Commonwealth or out of it.

"Race Is God's, Racialism Is Of The Devil"

"Race is part of God's creation and is good, but racialism is of the devil," the Archbishop of Cape Town, the Most Rev. G. H. Clayton, told the summer school of the Institute of Race Relations at Mowbray when he spoke on "Christianity and Race. "I refuse to believe that it is wrong to be proud of one's race and ■ achievements and heroes. But to say that the race to which one belongs must always be dominant over another race is un-Christian," the Archbishop said. "To say that a man, because of the race ■ which he belongs, must always be subordinate, is also un-Christian. "Christianity is not interested in a man's race, but in the man himself. It is not the race, but the individual who belongs to it that is important ■ the sight of God. I do not think it follows from the teaching of Christianity that what we have to aim at is a general amalgamation of the races," the Archbishop added. Each race had its characteristic contribution to make. That did not mean that the characteristics could not change, for they were due to circumstances. "It seems nonsense to me ■ say that a race will be spoilt if it enters a new environment."

Former Dean On Vertical Colour Bar

The quarrel of those who wanted sound relations between European and non-European in this country should be not with the segregation or apartheid school but with the denying to non-Europeans of opportunity to progress and the discourtesy to which they were subjected, said the Rev. C. C. Tugman, former Dean of Bloemfontein, who returned from a visit to Britain, in an interview with the 'Star' (Johannesburg). Mr. Tugman said he had always been a protagonist of the vertical colour bar which, when he propounded it recently in an article in a London newspaper, was first attacked by the Dutch Reformed Church and later supported by some members of its clergy. The vertical colour bar was a valuable concession in that it contained the two aspects of what most decent white people believed in—firstly, that non-Europeans should be fairly treated, and secondly that they should develop in their own way without undue mixing with other races. "I think most of us instinctively consider that there is something valuable, something worth preserving, in race purity," he said, "and a vertical colour bar suggests on the one hand a certain segregation and on the other hand equal opportunity for both sides. "It ■ to be contrasted with the horizontal colour bar, which suggests that those above are privileged and those below are not so privileged. I believe every reasonable man would support the idea of a vertical colour bar, and if we could translate that idea into everyday life the opportunity to develop to the fullest possible extent would be available to the Native, while the segregation that the very words 'colour bar' suggest would be no trouble either to the Native or the European. After all, segregation ■ a kind is practised by every people all the world over."

REPUBLIC OF INDIA CELEBRATIONS

THE Indian nation of 320,000,000 people became the first Republic within the British Commonwealth on January 26, and one of the world's great independent states. Its last Governor-General, Mr. Chakravarti Rajagopalachari, broke the 92-year old link with the British Crown at a short solemn ceremony at Durbar Hall, New Delhi Government Building, when he proclaimed India as a Republic—with the official name of Bharat. Then as the last act of the king's representative in India, he led to 65-year old Dr. Rajendra Prasad a golden damask-covered throne to be sworn in as its first President. The presidential flag rose slowly to the mast head above the building. As it did so a mighty cheer rose from tens of thousands of watching people. The cheer was echoed throughout India. Guns boomed. Sirens shrieked. People danced. This new constitution came into force exactly 20 years after Mahatma Gandhi had launched his fight for independence.

Chief Justice Sir Harilal Kania administered the oath to the President in the presence of foreign diplomats; Indian princes and politicians. "God Save the King" was played as the British ensign fluttered down the flagmasts of all Indian naval vessels and shore establishments. The new Indian National Anthem, "Jana Gana Mana," was played as the new Indian naval ensign was hoisted in its place. The new President presented himself to the people as he drove in a state coach drawn by six horses escorted by a mounted body guard through five miles of cheering New Delhi streets. Colourful official ceremonies also took place in Bombay, Calcutta, Madras and other provincial centres where the Governors and Ministers were sworn under the new Constitution.

Republic Day was marked by the remission of jail sentences in various provinces. India now comprises 28 states and the Andaman and Nicobar islands.

Elections involving about 160,000,000 voters will be held next winter.

The only incident that marred the celebrations was a communist attempt to stage a "black flag" demonstration in Bombay. Nineteen people were injured and 53 arrested. Police opened fire to disperse their anti-republican procession during which the Communists threw acid bulbs and brickbats into the holiday crowd.

In a brief address in both English and Hindi, President Rajendra Prasad said that India's administration would now be carried out by its people, for its people. "This country has great natural resources and now there has come to it a great opportunity to make its vast population happy and prosperous and to make its own contribution to the establishment of peace in the world," he declared. "We want to live on terms of friendship with all other countries. Our object is to achieve all-round progress in our own country. Our programme is to get rid of disease, poverty and ignorance," he said.

The new President, who was one of Mahatma Gandhi's closest associates, paid a 15-minute homage the "Father of the Nation" at the Rajghat cremation plot before he took the oath of office. In the traditional Hindu manner he laid flowers on the sacred spot and walked round it three times with folded arms.

Messages were received from H.M. the King, the British Prime Minister, Mr. Attlee, President Truman, the Irish Minister of External Affairs, Mr. Sean Macbride, the South African Prime Minister, Dr. Malan, the Governor of Southern Rhodesia, Sir John Kennedy, General Smuts and other Government leaders.

Mr. Attlee

"It is a source of satisfaction that the Republic is to continue to be a member of our Commonwealth of Nations. We look forward to the continuance of the closest and most friendly relations between the two countries."

Dr. Malan

"On this momentous day in Indian history I send you my good wishes on the consumation of an ideal for which the people of India have long striven. It is a tribute to both British and Indian statesmanship that this ideal has been realised in an atmosphere of cordial goodwill and with the blessing and approbation of all who wish India well."

General Smuts

"I send my congratulations and warm good wishes. I hope that the great day will bring good blessings on the Indian community and on the world.

Cape Town

The South African Minister of Transport, Mr. Paul Sauer, representing the Government at a reception to the Government, and the Diplomatic Corps in Cape Town, to celebrate the founding of the Indian Republic, paid a tribute to the British and Indian Statesmen who made it possible for India to achieve its ideal of a Republic in an atmosphere of cordiality and goodwill after a long struggle. "The cordiality in which the change-over had taken place should be an example to the world," he said. India would stand in the eyes of the world as the main bulwark in maintaining the democratic traditions of life, to which in a large measure she owed her achievement of freedom. He expressed appreciation of the courtesies shown by the Indian Government to the Union delegation at Colombo.

Mr. R. T. Chari said, "Whatever differences may divide us for the moment, the people and the Government of India are united in the desire that the Union of South Africa, consisting of so many different races and cultures may prosper and succeed in bringing to all the peoples of this country happiness and contentment."

Mauritius

The Government declared a public holiday and ran special trains which enabled 20,000 people to gather in Port Louis to celebrate the proclamation of India as a Republic.

Pondicherry

The French Government of Pondicherry, which is to hold a referendum in March on Union with India banned all public manifestations to celebrate India Republic day.

Johannesburg

Nearly 3,000 Indians gathered at the Johannesburg City Hall to hear the official proclamation of the Republic of India.

The Indian National Flag was hoisted in a well-decorated and illuminated Gandhi Hall By Mr. P. S. Joshi, president of the Transvaal Hindu Seva Samaj.

Mr. Joshi, in an address on the historic occasion, said: "We greet the pleasant dawn of India's sovereign independence with grateful and joyous hearts, and hope it will be instrumental in dispelling the darkness of human inequality throughout the world."

The president recalled India's glorious past when tiny republics flourished in several parts of India and when Europe was plunged in social darkness. Republicanism was a heritage, not a new ideal for India. Where many civilisations collapsed on the impact of new, dominant ones, the Indian civilisation survived every ordeal.

Mr. Dahyabhai B. Patel, Joint secretary of the Samaj, read messages. Pandit Nehru's message to Indians overseas offered "friendship to the people of all other countries on terms of equality and respect for each other's rights." Mr. R. T. Chari, Secretary to the High Commissioner for India in the Union, asked for the "blessings and co-operation of all peace-loving and democratic peoples on the earth."

Messrs. S. B. Medh, L. P. Mody, N. M. Mistry, K. K. Patel and Advocate D. U. Mistry also addressed the gathering. A resolution congratulating the Indian Nation, its first President, Dr. Rajendra Prasad, for the inauguration of the Republic and recalling with pride the services of Mahatma Gandhi and other martyrs to the cause, was adopted all standing amid loud cries of "Victory to India" and "Victory to Mahatma Gandhi."

Hundreds of Indians could not find accommodation in the Gandhi Hall in the afternoon celebration when the audience was entertained by a fine musical programme organised by the Gandhi Kumarika Mandal and Gandhi Bharat Vidyalaya under the guidance of Mr. Manibhai Patel, Principal of the Vidyalaya.

Pretoria

There was a parade of horsemen and a procession of floats.

Pietersburg

Indian shops were closed. A mass meeting was held at the Local School Rooms at 2.30, p.m. to rejoice. Mr. E. G. Kalla presided and the meeting started with a chapter from the Quaran, recited by M. Mohamed Khan. Amongst the speakers were, Messrs. A. Bava, I. Khan, O. Dava, I. I. Bux, E. E. Moomal, and I. Mistry. Meeting was terminated and refreshments were served.

Durban

More than a thousand Indians gathered on Nicol Square. The meeting which was organised by the Indian Congress, opened with the anthem. A banquet was also held at the City Hall to celebrate the occasion. Messrs. A. Christopher, P. R. Pather, A. M. Moola and T. M. Naicker were the chief Indian speakers. Toasting to the Republic of India Mr. D. G. Stiepstone, Administrator of Natal said: "Of special interest to Natal in the declaration of India as a republic is the part played by Mahatma Gandhi, at one time a townsman of Durban, who after returning to India was one of the greatest forces towards unifying India and guiding her to the status she has now achieved."

Toasting the "United Nations," Mr. Robert B. McGregor American Consul, said: "We are celebrating the founding of the largest republic the world has ever seen. Yet we must remember that it is the United Nations Organisation which has made the early struggles of the Indian Republic less precarious, less hazardous than was the case a few centuries ago.

"The objectives of man everywhere are essentially the same. The abolition of ignorance and poverty. The establishment of security and order." About 600 guests were present.

Springfield

The Springfield Hindu Sabha celebrated the attainment of Republican status by the Dominion of India at the Springfield Hindu Govt. Aided Indian School. A banquet was held to mark this auspicious occasion and it was pleasing to note that the function turned out to be a huge success. Prayers were offered by Mr. D. Jadhunundhan, the Grantee of the School and a welcome to the members of the Sabha was extended by Mr. J. Bharuth Ram the President of the Sabha. Those who spoke on the significance of such a celebration were Messrs. S. R. Maharaj, K. Bauchoo, T. R. Durga, R. Chhotai, G. Beharie and M. Dookran, who also acted as the M.C. Music was provided by Messrs. Parsoo & Party.

Ladysmith

A large gathering of Hindus, men, women and children assembled at the Sanathan Dharma Sabha Grounds, at 5.30 p.m. While the hoisting ceremony of India's National Flag took place the mass sang the national song and gave a salute. After the havan ceremony the chairman eulogised the work of the great leaders and paid homage to those who sacrificed their lives for freedom. The ceremony terminated with the distribution of Sweetmeats, and a film entitled "Shubhadra" was shown free of charge to the public at the Athlone Theatre, which was also arranged by the Committee.

Kimberley

India Republic Day was observed by the Kimberley Indian community. All business premises were closed, and rejoicing was the order of the day for Hindu and Moslem alike. About 500 Indians attended a special service at the Avalon Theatre. Both the Indian Welfare and Indian Political Associations were fully represented. There were prayers of thanksgiving in Urdu, Tamil and Sanskrit.

OUR REPUBLIC

Mr. K. G. Mashruwala writes as follows in *Harijan* dated January 22:

BEFORE the next issue of *Harijan* is out, India will have presented herself to the world in the new political status of a Sovereign Democratic Republic, casting off all symbols which had tied her helplessly to the United Kingdom for nearly two centuries. For practical purposes the event will not mark the acquisition of any fresh right which was not available to the Government of India since August 15, 1947, except in a formal matter. Also, save in external forms and designations, there will be little change for the time being to distinguish the Indian Government as functioning today from that after January 26th. People will see the practical effects of the new Constitution only when fresh elections are held next year under franchise.

Nevertheless, January 26th is undoubtedly ushering in a new era. It is a new experiment in India's life in an important respect. It is a novel experience for our millions to imagine a State without a King. Historians may tell them that India did have a republican state one time in her history. People have not even traditions left of such a political existence. There are even today in India *lakhs* of people who live in blessed ignorance of the status of and difference between the Governor-General, the Governors and their ministers. And their are ministers too who, when people crowd to have their *darshan* are innocent enough to imagine it to be a testimony of their popularity. The reality is, there are still not a few people to be found in the villages even near about district towns who are so simple as to believe that the Congress under Gandhiji defeated the British *raj* and has installed Pandit Jawaharlal as the King of India. They therefore throng in their thousands whenever he appears in public and regard his *darshan* as auspicious. A very large number of others again have at best, a very vague realization of the changes that have come.

It is in the name of and for the sake of these countless humble countrymen of ours that we, the educated, better placed and organized classes, shall be declaring India a Sovereign Republic, and enacting for her a democratic form of Government. Though the franchise will be universal, those who will be able to make use of it will be a handful. Millions will be mere instruments, for better or for worse, in the hands a few thousand. These millions today are voiceless and their vision is dim. Even as when they see the rain falling from the skies either to nourish or spoil their crops, they do not understand how it is made and poured from the clouds, so too they do not know who sets the good or bad orders and administers over them to make their lives happy or miserable. Their wants are few and misery is complete. Yet in their naivety they curse not any but their own fate. On the other hand when these basic needs are satisfied, they forget all they have suffered and pay willing homage to their rulers.

It is these millions who will constitute the new Republic. It is these millions who have to be made happy first, even with no more than two square meals a day simple food, course linen and small huts, and since none can be so provided freely, it is these who have to be first given employment to enable them to earn these simple and few necessities of life.

Generations of these simple people have lived in India for centuries within the shadow of palatial buildings and have witnessed without anger or envy the plenty and the luxury of their occupants. If their simple wants have been met, they have not resented the riches of their Kings and *mahajans* with their gorgeous durbars and processions, or their giant industries and business houses. These millions are the first charge on the resources of India and first responsibility of those who undertake to administer her affairs. It is over these that the President and his ministers and the Governors of the States and their ministers have constituted themselves guardians. The safeguarding of the interests of these is the first responsibility of the various elected representatives and public servants. It is for these that all those who have known the blessings of knowledge, wealth, authority strength, or other attainments are expected to work. Each one of our acts every political, economic, social, religious, educational or other activity must be tested on the touchstone of its effect, in the shape of blessings it will confer, on these millions living in tiny villages and jungles of India.

Whether we discuss linguistic or multi-linguistic states, Hindi or English or regional languages, industrialization or handicrafts, centralization or decentralization, control or decontrol, orthodox Hindu Law or reformed Hindu Law, prohibition or drinks, *Vande Mataram* or *Jana Gana*, appointments, let our test be what, if any, effect it will have on the life, comforts, morals and development of the dumb and resourceless millions.

May our Republic be a blessing to the least one of mankind. May it be a message of cheer to all our countrymen and may it promote Peace and Goodwill among all the nations of the world.

MORE LIBERAL 'WHITE AUSTRALIA' POLICY

THE new Australian Government will administer the "White Australia" policy in a "more liberal-minded and more humanitarian manner," Mr. Percy Spender, Australian Minister for External Affairs, said in Jakarta.

But all parties in Australia were united on the economic necessity of keeping up the emigration policy intact.

The Liberal-Country Party which is now in power in Australia, had in the past criticized the Government for its administration of the "White Australia" policy, he declared.

Asked whether Australia would accept Eurasian wives of mixed blood accompanying their Dutch husbands emigrating to Australia, Mr. Spender said: "There can be no compromise on the economic need for what you call the 'White Australia' policy. On the other hand, we shall admit into Australia people who have a certain percentage of European blood. I do not frankly know what percentage, but it is something over 50 per cent.

Mr. Spender said Australia was anxious to develop most friendly and cordial relations with Indonesia. He had come to Jakarta at the invitation of President Soekarno to be present at the inauguration of the new State.

Apart from goodwill, Australia would do what she could to assist Indonesia, Mr. Spender added. The establishment of stable Government in Indonesia was of the highest significance to Australia. Indonesia was obviously of vital importance to her.

Asked whether he thought stable Government had been established in Indonesia, Mr. Spender said: "I have been impressed not only by the cordiality and friendliness shown by the President, Dr. Soekarno, and the Prime Minister, Dr. Hatta, but also by the way in which they understand the problems of their country."

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, January 21.

PLANNING COMMISSION

THE Congress Working Committee, sitting in New Delhi, has adopted a resolution recommending to the Government of India the appointment of a statutory Planning Commission. It is proposed that suitable boards of experts should be appointed to assist the Commission. The duties of the Commission would include the determination of priorities, securing full and all-round co-ordination in the process of planning, and in the execution of the plan and laying down the various stages, each covering a definite period, for the development of the country's economy.

India And Australia

Mr. P. C Spender, Australia's Foreign Minister, declared at New Delhi that there would be no change in his country's policy towards India though a new Government had been elected there. He, however, defended the 'White Australia' policy. The friendship between Australia and India, he said, "is destined to be one of the prime factors in the political and economic future of South-East Asia. The respective economies are largely complementary. Australia needs India's jute, cotton, manganese ore and linseed, while India needs Australia's wheat, dairy products, wool, metals, and an increasing range of capital goods. In the decade 1938-48 the volume of India's exports to Australia grew from £(A) 3,272,000 to £(A) 26,698,000. Australia's exports to India grew similarly from £(A) 1,965,000 to £(A) 76,698,000. He described the Communists in his country as "subversive, treacherous elements out to help a foreign Power." He said his Government would take measures to stamp out the influence of Communists.

Sardar Condemns Terrorism

Sardar Patel, India's Deputy Prime Minister, during a visit to Calcutta, strongly condemned the terrorist activities of Communists in that city. He spoke with deep feeling of the sufferings of Bengal in the past. "Today the whole of India feels concerned to read everyday something or other happening in some parts of Calcutta. Bombs, crackers, burning of tram cars, attacks on police, arrests, lives in jail—these are the incidents that are reported under prominent headlines. It is only when you come here and see the normal life of the city going on unchecked that you realise that all this is the work of some young men who have gone astray. They wish to terrorise the whole population and the Government. I I can understand Communist ideology, but I cannot understand what they will achieve as a result of murderous assaults and other tactics. Bombs, attacks on police and crackers do not symptomise a revolution. All this is the cult of lunatics and the work of mad men." Appealing to all sections of the people for co-operation the Sardar asked industrialists to "be prepared to sacrifice their profits in the interests of their country. If we wish to uplift India, the rich have to shed their greed, labour has to work loyally, and farmers have to give up their surplus. Now we have to consolidate our freedom. Interprovincial rivalries or inter-communal or inter-sectional disputes will only prevent us from making any progress. I warn you that, if we cannot give the police the respect and position that is due to them as the police of a free country, we shall lose our freedom. Nobody has been allowed to die of starvation during the two years that we have been in office. It has cost us crores of rupees, but we have seen to it that people get sufficient food for sustenance. We should also make sacrifices for the relief of the poor. There was a fire burning inside me that brought me here, and I have unburdened myself."

Race Relationship

Narrow racial egoism and bigoted policies pursued everywhere endangered the very existence of humanity, said the Rev. Michael Scott at the Y.M.C.A. in New Delhi, speaking on 'Christianity and Race Relationship.' He said he wondered how any Christian, who had any faith in the simple truths of universal love and brotherhood preached by Christ could subscribe to theories of racial superiority and other man-made distinctions. Christianity, he said, had its origin in standing up for the rights of the oppressed, but then it took the path of persecuting its erstwhile persecutors. The spirit of universal fraternity displayed by Catholicism for some time gradually gave way before the advent of political, racial and other narrow egoisms. This, he said, had worked havoc with humanity in the last two world wars and seemed to be threatening its very existence now. This was the one single problem which claimed the attention of thoughtful people all over the world. He said Mahatma Gandhi's spirit, which made an insignificant minority in South Africa stand up against oppression and tyranny and which later brought about the emancipation of millions of his countrymen, was in fact divine. He added that everybody could adopt the path shown by Mahatma Gandhi of resisting injustice and evil in a passive way. Mr. Horace Alexander, who presided, exhorted the audience to learn one thing from Mr. Scott's speech, and that was to do in their own little way what they could for the downtrodden and the oppressed.

India And Persia

Syed Ali Zaheer, India's Ambassador to Persia now on leave, told pressmen at Lucknow that the Pakistan Embassy in Persia had been carrying on "most violent and pernicious propaganda" against India through its news bulletins and some Persian papers. "As a rule they resort to baseless allegations, and mention things which do not have a semblance of truth. The Persian public is quite intelligent, and on the whole they have not been influenced by such propaganda. The Persian Government, to the best of my knowledge, have nothing but friendly sentiments for India." The fact that 35 million Muslims were living in India in peace and security, and that India's ambassador to Persia was himself a Muslim, had been a most effective argument to disprove Pakistani allegations about maltreatment of Muslims in India. Persia, he said, was at the moment importing a substantial amount of goods from India. There had been a great demand for Indian textiles since devaluation and removal of excise duty on cotton piecegoods. A Persian trade delegation had recently visited India, and as a result of exchange of views between this delegation and the Ministry of Commerce, trade between the two countries would increase still further, and relations would become more cordial and friendly. Most of the Persians were "very happy that the Indian sub-continent is free from foreign domination."

India And Pakistan

The reply of Pakistan to India's proposal for a joint declaration condemning resort to war and agreeing to have all existing or future disputes between them settled through recognised peaceful methods, is not considered satisfactory in New Delhi. Though the contents of the reply are not known, Mr. Liaqat Ali Khan's statement in the Pakistan Parliament, indicated that country's greater attachment to procedure than to principle. It is pointed out in Delhi that once the two Dominions agree to avoid, at all costs, resort to war, details of the procedure for negotiations could be settled.

University Of Natal

Courses for Non European students Leading to degrees in B.A. B. Com & B Soc. Sc.

During the first term these classes will be held at Sastri College, and will begin on Friday 17th February, 1950 at p.m. and the majority of the classes will be held at the weekends.

Loans may be granted to a limited number of deserving students who have matriculated, or who have made application for exemption from matriculation.

Special Bursaries for this section are available, in addition to the 100 scholarships which are open to all full-time students of the University. Applications from full-time students for scholarships should reach the Secretary, Non-European Section before 6th February.

Enrolment will take place at the University Buildings situated at the rear of Sastri College as follows:—

B.A. students: Friday, 3rd, Saturday 4th & and Sunday 5th February 9a.m.—12 noon and 3p.m.—5.30 p.m.

The Dean of the Faculty of Arts will be present on Friday 3rd February in the afternoon.

B.Soc Sc. students: Saturday 4th February: 3—5.30p.m.

B. Com. students: Sunday 5th 9 a.m.—12 noon.

It will be possible to enrol at 500 Pietermaritzburg Street, Pietermaritzburg, on Thursday 26th January from 9.30—4.30 and Saturday 28th January from 9.30—12.30

All students who enrol after 6th February will be liable for a late fee and enrolments received after that date will not be considered when the timetable is drawn up.

Students unable to attend at times given above should make a special appointment.

In the course of 1950 this section will move to the new Wentworth College, and the weekend classes will probably held there from August 1950.

Hostel accommodation for Men students will be available from 15th February 1950.

Further particulars and all necessary forms will be provided on application to the Non-European Section, P.O. Box 1525, Durban, Phone No. 28982.)

BIRTH OF A REPUBLIC

IT is not every Republic that begins its career with a message of goodwill from its former sovereign. But this happened yesterday when the Republic of Bharat, as India now calls itself, was inaugurated at New Delhi. First of the messages of congratulation that came from all parts of the world was one from King George VI, formerly, by the Grace of God, Emperor of India, and still titular head of the Commonwealth of Nations of which this new republic is a member.

So ends a comparatively brief chapter in the history of an ancient country. So begins a new chapter which may record immense progress but seems to stand an equal chance of being as most difficult and turbulent as any in the whole story. For the sake of the peace of the world and the happiness of the people of the East we hope that the republic will build a strong, efficient and incorruptible government, a government that will survive. In its present leader, Pandit Nehru, it has a man of ideals and great strength of character. Of what happens after he goes we are not so certain. But it is clear that unless the country can achieve a stable government the republic may well dissolve in chaos. In the dispute with Pakistan and in the pockets of Communism which exists in many districts there are already the seeds of trouble. Pandit Nehru bears a burden beside which the problems of many European statesmen shrink into insignificance.

There are some extraordinary features about this republic. In the first place, of the 330,000,000 people who yesterday indulged in wild rejoicing, there are probably scarcely a million who really know what a republic means. Secondly, there is the fact that the swift transition by which India, from being a British possession, has become an independent state in the course of a lifetime was, in its final stages, one of the achievements of Lord Mountbatten, a cousin of the King.

Now the crowns and the British emblems are coming down from the buildings in India, and they will not go up again. Nor is it likely that the citizens of the Republic will ever raise any sort of memorial to the British Raj. But, as they tackle the immense programme they have set themselves, to get rid of disease, poverty and ignorance," they may occasionally remember that there were Europeans who gave their lives for this self-same cause.—'Round Daily Mail.'

CAPETOWN CONFERENCE

DR. MALAN'S Government must not be grudged a tribute for its refusal to carry its opposition to the French-Mexican resolution in the U.N. Assembly last June to the point of declining the opportunity provided therein for Round Table talks with India and Pakistan on an issue that has already brought enough disrepute to Pretoria. The Smuts-Nehru correspondence on the subject of negotiations broken down on the General's insistence that the Indian High Commissioner should first be sent back to his post. But the principle of discussion with the Indian Government was urged even in 1945 by the Third Broome Commission, which suggested a common roll franchise for Indians as basis for such negotiations. Dr. Malan abolished even the limited franchise accorded by Smuts to Indians, and envisaged their repatriation as the ultimate goal, but referred to negotiations with India and Pakistan as the next step.

It is possible that the forthcoming is being viewed by him only as that "next step." The other danger is the probability of the Malan Government trying to treat with Pakistan against India or with Pakistanis and Indians in a manner that might create suspicion in African and coloured minds. A united front at the Conference by India and Pakistan, whose problems in this respect at least bear joint action, is therefore a necessary condition for getting Pretoria to recognise its obligations to the Indian minority. The Malan-Havenga coalition is finding African and Coloured dissatisfaction a grave enough trouble. And at the Cape Town Conference, scheduled for February, if there is no prior insistence on on repatriation as the basis for talks, India and Pakistan can seek a reasonable chance to leave the minority issue to the fairness of South African subject only to an observance of the Charter principles to the satisfaction of the U.N.—'Bharat,' Bombay.

European Rule Will Undergo A Change

—Says Dr. Molema

A STRIKING and hopeful prophesy was made by Dr. S. M. Molema recently when he addressed the Council of the Institute of Race Relations at Cape Town. Dr. Molema foresees the Africans in South Africa going through a dark night and emerging into daylight within 15 to 20 years. The white man, says Dr. Moleman, will rule in South Africa for a long time; and it is right that he should rule, because he is the heir to western civilization that has brought South Africa to its present development. Dr. Molema adds that the Europeans' initiative, ruthless energy and aggressive vigour are what keeps South Africa going.

"The European will rule, but the basis, the content of his rule will change from coercion and domination to real power," says Dr. Molema. He explains that by this he means rule based on moral and spiritual forces of truth and justice.

"Baasskap" will end, Dr. Moleman believes; he thinks that it will be gradually replaced by an attitude of teacher, adviser and finally partner.

Before long South Africa will probably become an Afrikaner republic, said Dr. Moleman, and the African would lose the few political rights he still possesses. It would continue for several years. He suggests five perhaps ten, possibly even fifteen. At the outside he thinks the period would not exceed 20 years. From then onwards it would gradually come to an end.

Dr. Moleman does not see ahead of us a violent revolution. He does, however, forecast a revolution in the economic, political and educational relations of the races.

Referring to segregation, Dr. Moleman said that if it were to be successful it must be thorough and complete. He did not, however, believe that the phrases, "Parallelism," and "developing along our own lines," were practical. They might lead to a counterfeit trusteeship.—'Umteteli.'

Spare your teasing. I'd never dream of chasing you!

Well, how many men did you expect for 5 shillings?

It'll be nice, when Little town gets her own airport.

Things In General

Pakistan Delegate For Indo-S.A. Talks

The Pakistan Foreign Minister, Mahmud Hussain, will lead the Pakistan delegation at the conference with India and South Africa opening in Cape Town on February 6.

Miss Muriel Lester And International Peace Fellowship

Miss Muriel Lester is expected to arrive in Capetown by the 'Capetown Castle' on February 9. She travels with Miss Mabel Shaw, the well-known educationist and writer and other missionaries who are proceeding to Kenya and Central Africa. Those who have followed Miss Lester's movements since 1920 urge their friends not to miss the opportunity of meeting her. She has recently completed a month's tour in America, where she addressed audiences from two to three hundred, twice a day, over 10,000 in all. She expects to go from Capetown to Johannesburg about Feb. 17, from there to Pretoria and Fraser, Natal, Maritzburg friends expect to have her from March 10th to 18th. She will return to Durban where it is arranged that she will sail by the 'Edinburgh Castle' leaving for Port Elizabeth, March 23rd. She will be open to engagements in Natal between February 17th and March 22nd. Miss Lester offers to speak on topics such as:—Five visits to China, The Other Japan, Australia, New Zealand, The Americas, India before and after Independence, Relief Work in Europe, Thirty Years in the East End of London, Poverty and Personality, The Energy of the Spirit, The Ways of Praying —The Imperative Minimum of Prayer, The Role of the Christian in an Atom Age. Friends wishing to make arrangements for meetings in Natal should communicate in writing with the secretary, Miss Olive Warner, 72 Plowright Lane, Durban.

Indians' Plight In Mauritius

Mr. J. N. Roy, a leading Indian member of the Legislative Council of Mauritius said that "colour bar has reduced the Indian population in the colony to virtual slavery." Mr. Roy is among a batch of over 200 Indians who arrived in New Delhi recently from Mauritius to take part in the Republic Day celebrations. In an interview in New Delhi, Mr. Roy said that 300,000 of Indians who formed two-thirds of the total population of the colony had representation in the Legislature "only in name." "The whites," he said, "dominated both the economy and the administration of Mauritius. Without any control over finance, the Legislature has been turned into a mere debating society, so far as Indians are concerned." Mr. Roy pleaded for a more frequent contact between Indians in Mauritius and those in the motherland. He also urged the opening of direct shipping between India and Mauritius.

Indians Ask Attlee "What About Africa?"

Cries of "How about Africa?" greeted the Prime Minister Mr. C. R. Attlee, when he referred to "the free and equal fellowship of the British Commonwealth" at a meeting to celebration of the birth of the Indian Republic in London. A reference by the Prime Minister to democracy brought shouts of: "What about democracy in Africa?" and counter-cries of "Shut up," and "Order." The police removed a number of young people from the hall. Describing themselves as Indian Communists, the students earlier paraded banners outside the hall.

Gold Coast Natives Go On Strike

A huge crowd of Natives sang "Lead, Kindly Light" in the Accra sports arena (Gold Coast) before they started the civil disobedience campaign on January 8. This was the evidence of Native policeman at the trial of nine Natives charged with inciting and illegal strike. They said the meeting was led in a prayer which invoked God into their midst.

Married Women Teachers

The Natal Education Department is serving notices on married Indian women teachers requesting them to terminate their services. "This is an illogical move" a retired Indian teacher told me, "for one cannot understand its prudence especially at a period like this, when there is a grave shortage of Indian teachers."

Apartheid

The Durban City Council, I understand is soon to introduce into Durban beaches apartheid —a more stringent form in view of the infiltration of non-Europeans into European areas and "the embrassing stares at white women by members of this community."

NEWS IN BRIEF

(From Our Own Correspondent)

OF the 1,700 Indian children in Natal who were successful in their Primary School Certificate examination, only a paltry few will be admitted to secondary schools in view of the serious shortage of accommodation throughout Natal. It is estimated that the number that will be turned away from Sastri College this year will be double that of last year. Besides these over 30,000 Indian children of school-going age will be refused admission to schools.

M. L. Sultan Technical College (Durban)

Phone 24414. P.O. Box 1334.

New term commences on Monday, 30th January 1950.

All classes will re-open in the undermentioned Branches of the College: Sastri College, Depot Road Mount Edgecombe, Tongaat, Clairwood, Hindu Tamil Institute, Darnell Crescent, Umkomaas.

Day, Afternoon and Evening Classes in commercial, Technical, and general educational subjects are held and students are prepared for the National Examination of the Union Education Department, Pretoria.

Classes for Apprentices in the Building, Furniture and Printing Industries. Short Intensive Courses in Cookery, Sewing and Dressmaking. Shorthand/Typewriting—Class and Individual Tution. Secretarial and Accounting Courses for Advanced Students. National Junior, Senior, Diploma Courses. Courses for Bookkeepers, Clerks, Salesmen, Commercial Artists, Window Dressers, Waiters, Cooks, Chefs, Receptionists. Low Fees Instalments.

A limited number of Government Bursaries are available.

No student needs to Forego the Benefits of education for financial Reasons.

Write, call or telephone for prospectus

J. NAIDOO,
Registrar.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published in Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

Maulana Abul Kalam Azad

Ex-President of the Indian National Congress

A Biographical Memoir by Mahadev Desai with a foreword by Mahatma Gandhi.

Price. Six Shillings.

APPLY: MANAGER.

INDIAN OPINION,

PHOENIX. NATAL.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Adcance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

અમારા નવા પુસ્તકો

બાળવાર્તાવળી	૩	૦
બાપુની કુચ	૧	૦
બાળ હોઠ ગીત સંગ્રહ ભા. ૧-૨ સેટની	૧	૧
બાલ વાટી	૧	૬
ક્ષુલેર મહેપ	૧	૦
બનપૂલો	૧	૬
ઝવેરાત બાળ પુસ્તક બાળા વા પુસ્તકોના સેટની કીમત	૮	૦

બાળકો માટે ધાર્મિક પુસ્તકો

ઈશ્વર પ્રહલાદ અને ઈસ્લામ	૨	૧
શ્રી. કૃષ્ણ	૨	૦
બુદ્ધ વીર (પ્રભુનો કેટલાંકે કૃપ	૧	૧

તુલસી કૈશવ બાળા આ બાળાઓ માં નીચેના બધિ પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મિલવે છે.

તુલસી કૈશવ તાલીમ વર્ગ		
" " પ્રોસ્પેક્ટસ		
ગ્રાહકની કીમત	૧	૦
નમૂના બાલબાળા પુસ્તક પહેલું	૧	૩
પુસ્તક બીજું	૧	૪
પુસ્તક ત્રીજ	૧	૩

સાહિત્ય માટે પાલન બાળાના વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

સાહિત્ય કલ્પલતા		
પુસ્તક બીજું	૧	૩
" ત્રીજું	૧	૬
બાળપોથી	૧	૧
બાળબોધ વાર્તા		
આ બાળબોધ ૨-૩ પુસ્તકો છે જે બાળપોથી પછીના વાંચનમાટે ઉપયોગી છે. પ્રત્યેકની	૧	૧
આર્યાદિ ગુજરાત	૧	૬
વિદ્યાર્થી શબ્દ કોશ	૨	૧
ધોરણ બીજા ઉંચીશા વાંચનના માટે પાઠાવળી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૧	૦
ઉંચીશા રીડર ભા. ૧ થી ૧	૧	૬
બંબ્રહ્મણિના પુત્ર ઘરનો	૨	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૧
બીજી "	૧	૦

બાલ બાળા બાળકોને દુનીયાનું જ્ઞાન થાય એવી સમજણી બનાવેલ પુસ્તક

	૧	૦

વિદ્યાર્થીને વાચન બાળા

બાલબોધ માટી (બાળપોથી)	૧	૦
બીજી "	૧	૩
ત્રીજી "	૧	૧
પાંચમી "	૩	૦
પુર્વ અને પશ્ચીમ	૩	૦
ઉંચો પ્રવેશ (વાર્તા સંગ્રહ)	૧	૧
વર્ણન પ્રવેશ	૨	૧
સેક્રેટીસની સાર	૪	૦
સૌરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (ચરિત્ર)	૩	૧
રીડરબધુ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૭	૦
ગુલાબ અને કંટક રમણલાલ દેસાઈ	૧૫	૦
વસ્તુની અક્ષર બે	૫	૧
સેલ્ફમ	૩	૦
અંબા બ્રહ્મણ (ત્રોમીલ)	૨	૦
બાલની કેળવ	૩	૦
બાલબુંદ (ફક્ત રેલવેના માટે ઉપયોગી)	૧	૧
કાર્યના ત્રેર દિવસો (ચરિત્ર)	૧	૧
ગીતા ધ્યાની		
શ્રી. મહાદેવભાઈ (બાબાની ગીતા)		
ગુજરાતી	૧	૩
સાંજેકાના સુર	૫	૦
બાબાના બાબરેવ	૬	૦
નર અને નારાયણ	૧૦	૦
બાપુજીના બાબરા	૩	૬
બાપુજીના દિવા	૩	૦
બાપુની બારીમાં	૫	૦
બાપુ (શ્રી. પ્યારે) બાળ ૧-૨ સેટની	૧	૧
બાલવતાના ફુલ	૬	૦
બાબાના ઠબારો (બાબાની)	૪	૦
વીરની વાતો (સુદામાની બરપુર દંતીકાસો વાતો) બાળ ૧-૨ સેટની	૧૮	૦
શોપીયર રસીયા. (રસીયા વાંચે બહુના ભોગ)	૧૦	૦
પ્રેમાકર્ષ (સુંદર સેવા બાબરૂપ નવલ કથા) બાળ ૧-૨ સેટની	૧૪	૦

બાળ ઉપયોગી નવા પુસ્તકો

સેક્રેટીસની સાર	૪	૦
બાબરી પુળ	૬	૦
બાપુની વાતો	૩	૦
જ્ઞાન મોહી	૧	૦
વાર્તા	૪	૬
સોબતી	૪	૬
બીજુ	૪	૧
બાલબુ	૪	૩
બાળ રાજાવળ	૪	૦
કેસ બારીની સુકી	૧	૧
બાલબાની શોબાવતા	૪	૬
બારૂં બાબાપણ (ચરિત્ર)	૪	૦

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૫ | શુક્રવાર તા. ૩ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૦. | પૃષ્ઠ નવલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૩ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૦

તંત્રીની નોંધ

આપણી મહાન ખોટ

આજથી બે વર્ષ પહેલા ગાંધીજી આપણી વચ્ચેથી અચાનક ચાલ્યા ગયા. તેઓ દુનીયાના હૃદયમાં જે ખાલી જગા મુકી ગયા છે તે હજી ખાલીજ પડી છે. દુનીયા માં તેઓ નથી એ જ્યારે ખ્યાલ માં આવે છે ત્યારે દુનીયામાં જોઇતી કાંઈક વસ્તુની ખામી આપણને જણાય છે. દુનીયામાં ના મહાન આત્માઓમાંના તે એક મહાન આત્મા હતાં. હીંદુ સ્થાનને ઘડનાર તેઓ હતાં. તેમ જ અહીંસાના પુજારક હતાં. આ બધી તેમની ખુબીઓ આપણી બીબીક દ્રષ્ટીથી આપણને દેખાય છે. પણ જે હજી ખાલી જગા પડી છે તેને માટે આપણું હૃદય રડે છે. ગાંધીજીએ આપણા આત્માને સ્પર્શ કર્યો હતો. તેથી હમેશા આપણા હૃદય મંદીર માં તેમની ખોટ આપણને જણા તીજ રહેશે.

આજે એ સમય હવે આવ્યો છે કે જ્યારે એમને વીષે આપણી ભાવનાઓ શબ્દોમાં નહીં પણ કાર્યથી દર્શાવવાની જરૂરત છે.

ગાંધીજી જેમના સંસર્ગમાં આવ્યા હતાં તેમના હૃદય મુકી તેઓ ચ્હોંચી ગયા હતાં. જેઓ તેમના સંપર્કમાં આવ્યા હતાં તે લોકો પોતે પોતાના વીચાર અને આચારો જે રીતે ઘડતાં કે જેથી ગાંધીજીને તેઓ શોભાવી શકતાં. આથી ગાંધીજી તેમની નજરે હીંદ ના નેતાજ ન્હોતા પણ એક નીકટમાં નીકટના સ્નેહી તરીકે હતાં કે જેમની પાસેથી તેમને પ્રેરણા મળતી. એ પ્રેરણાથી લોકો પોતાના જીવન માર્ગના ઉન્નતીના શીખરે પ્હોંચવાને પ્રેરાતા. ગાંધીજીનું હૃદય વિશાળ હતું કે જેમાં દીનના બધાજ જીવો પ્રેમથી સમાઈ શકતા.

આવા આ મહાન આત્માને માંડવણમાં આપણે અંધકારમાં ધકેલી દીધા. તેમના જીવન દીપને બુઝવી નાખ્યો. ગાંધીજી આધ્યાત્મીક અને રાજનીતીના કાર્ય ભર્યા માર્ગે જતાં હોવા છતાં એમના સહેજ દુખ જેવા ચોખ્ખા વસ્ત્રો ઉજળાજ રહ્યાં. તેનાપર કલંક કાદવનો ડાઘ પડયો ન-હોતો.

આત્મકથામાં ગાંધીજી લખે છે કે; "સત્યની શોધ કરવા માટે માનવે દુનીયાના નીચમાં નીચ માનવને અપનાવવો જોઈએ ને જીવનના બધા ક્ષેત્રોમાં પ્હોંચવું જોઈએ. તેથીજ હું રાજ કીય ક્ષેત્રમાં પડયો છું. જે લોકો એમ કહે છે કે; ધર્મ અને રાજનીતીને કશો સંબંધ નથી તેઓને ધર્મનો અર્થ સમજતો નથી."

૨૭ વર્ષ પહેલા અમેરીકાના કોમ્યુનીટી ચર્ચના ડો. ફોસ્ડે મહાત્મા ગાંધીજી વિશે બોલતાં કહ્યું હતું કે; "એક આમટેથી બીજે આમટે પ્રવાસ કરતાં ૫૦૦૦૦ હજારથી ૫૦૦૦૦ હજાર ની સંખ્યા ગાંધીજીનો ઉપદેશ સાંભળવા હોંગી થતી. અને દર્શન માટે પણ હજારો લોકો ટોળા ટોળી કરતાં. તેમનો સ્વભાવ સાદો અને સીધો છે. એમનુ રાજકીય કાર્ય દ્રઢ છે. જ્યારે હું રોલેન્ડનો વીચાર કરું છું ત્યારે મને ટોલ્સટોય યાદ આવે છે. જ્યારે હું લેનીનનો વીચાર કરું છું ત્યારે મને નેપોલીયન યાદ આવે છે. જ્યારે હું ગાંધીજી નો વીચાર કરું છું ત્યારે મને ઈશુખ્રીસ્ત યાદ આવે છે. તેઓ પોતાના આદર્શ માટે દુઃખ સહન કરી રહ્યાં છે. અને કોઈક વાર આદર્શ માટે તેમને બહાદુરીથી મારણ આપવા પડશે."

આ અમેરીકનના ૨૭ વર્ષ પહેલા ઉચ્ચારેલા આ વાક્યો કેટલા સાચા પડયાં? ખ્રિસ્તની જેમ ગાંધીજીને જાત જાતના કષ્ટો ભોગવવા પડયા હતાં અને અંતે તેમને ખ્રિસ્તની જેમ પોતાના જ દેશ બાંધવને હસ્તે જીવ આપવો પડયો. ગાંધીજી એવા પુરૂષોમાં ના એક હતાં કે જેવા ઇતીહાસ માં યુગો પછી જન્મ લે છે. એવા યુગાત્માઓની વીચારશરણી સાધારણ માનવોથી ઉંચ્ચ હોય છે. તેથી આપણામાંના અવિચારી માનવે તેમની હત્યા કરી. એ ખબરથી દુનીયાએ આઘાત અનુ ભવ્યો. અને દુનીયાના હૃદયે અનુભવ્યું કે હવે તેનું કોઇ નથી. આજે આ બીનાને બે વર્ષ થઈ ગયા. છતાં હજી એ સ્થાન કોઇ પુરી નથી શકયુ અને દુનીયાનું હૃદય ખાલી જ છે. આ ભાવના સાથે સાથે એક બીજી પણ ભાવના છે કે જે ગર્વની ભાવના છે. ગર્વ એથી થાય છે કે આપણે જનીપ્લના બાળકોને કહી શકીશું કે; અમે ગાંધી યુગ માં હતાં અને ગાંધીજીને અમે જોયા હતાં.

આપણા રાષ્ટ્રપતી

ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ મહાત્મા ગાંધીજીના ચુસ્ત સાથી છે. ભારતની આઝાદીની લડત માં તેઓએ ચુંદર ફાળો આપ્યો હતો. એમનો જન્મ બીહારમાં ડીસેંમ્બર ૧૮૮૪ માં થયો હતો. તેઓએ કેળવણી કલકત્તામાં લીધી હતી. અને કલકત્તામાં તથા પટણા માં હાયકોર્ટમાં વકીલાત કરતાં હતાં. ૧૯૧૧ થી ૨૦ સુધી તેઓ એ વકીલાત કરી. ૧૯૨૦ માં અસહ કારની ચળવળમાં ભાગ લઇ વકી લાત મુકી તેઓ ગાંધીજી સાથે આઝાદીની લડતમાં જોડાઇ ગયાં. ૧૯૨૦ થી તે આજ સુધી તેઓ એ શરીર સ્વાસ્થ કે સુખ ન જોતા ભારતના સુખ માટે કાર્ય કર્યું છે. ૧૯૨૨ માં કોંગ્રેસના તેઓ મંત્રી હતાં. ૧૯૩૪ તથા ૧૯૩૯ માં તેઓ કલકત્તા તથા મુંબઇના અધીવેશનમાં કોંગ્રેસ પ્રમુખ હતાં. આઝાદીની લડતમાં ભાગ લેવા માટે તેઓ જેલોમાં ગયા હતાં. ૧૯૪૬ માં મધ્ય સ્થ સરકારના ખોરાક મંત્રી હતાં ૧૯૪૭ માં તેઓએ રાજીનામું આપ્યું હતું કારણ કે તેઓ કોંગ્રેસના પ્રમુખ તરીકે ચુંટાયા હતાં. ૧૯૪૮ માં તેઓ લોક સભાના વંધારણ સભાના પ્રમુખ હતાં. તેઓ લેખક છે અને તેઓએ ઘણા પુસ્તકો લખ્યાં છે. અમે આશા રાખીએ છીએ અને પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે આપણા રાષ્ટ્રપતી આપણી માતૃ ભુમીની સેવા કરવા માટે ઘણા વર્ષો જીવો અને ગાઢ અંધકાર માંથી આપણને પ્રકાશમાં લાવો.

શ્રી. હૃદયનાથ કુંઝરૂ

તા. ૪ થી ફેબ્રુઆરીના શ્રી હૃદયનાથ કુંઝરૂ ભારતથી આપણી પરી સ્થીતીઓ નો નીકાલ કરવા યુનીયન સરકાર સાથે વાટાઘાટ કરવા આ ભુમીમાં પધારે છે. શ્રી કુંઝરૂને અમે આવકાર આપીએ-જીએ અને આશા રાખીએ જીએ કે તેમના કાર્યમાં જોઇતે તે બધું મુકોસ છે છતાં—તેમને સફળતાં મળો.

પંડીત કુંઝરૂનો જન્મ ૧૮૮૭ માં થયો હતો અને તેઓ ૧૯૦૫માં અલ્હા બાદ યુનીવરસીટીમાં અભ્યાસ કરતા હતાં અને ત્યાર બાદ ૧૯૧૧–૧૨ માં

કરતાં હતાં, પંડીત કુંજરૂ હીંદની બંધારણ સભાના એક સભ્ય પણ હતા. ૧૯૩૨ થી તેઓ સર્વન્ટ ઓફ ઇન્ડીયા સોસાયટીના પ્રમુખ છે. ઇન્ડીયન કોંગ્રેસ ઓફ વર્ક એફેર્સના પણ તેઓ પ્રમુખ છે. ૧૯૨૬માં ઓલ ઇન્ડીયન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રમુખ હતાં. ૧૯૨૩–૨૪ ની વચ્ચે તેઓ હીંદની મધ્યસ્થ ધારાસભાના સભ્ય હતાં. ૧૯૩૭–અને ૪૭ ની વચ્ચે કાઉન્સીલ ઓફ સ્ટેટસના; તેઓ મુખ્ય હતાં. ૧૯૩૪માં નેશનલ લીબરલ ફેડરેશનના પ્રમુખ હતાં. હીંદુ સ્થાન રહાઉટ એસોસીએશનના તેઓ ઓનરરી હતાં અને ઓલ ઇન્ડીયા સેવા સમીતીના મંત્રી છે. બ્રીટીશ કોમનવેલ્થ રીલેશનસની પરીષદમાં હીંદના પ્રતીનીધી મંડળમાં તેઓ એક સભ્ય તરીકે ૧૯૩૫માં ગયા હતાં.

તેઓ લંડનમાં અર્થ શાસ્ત્રનો અભ્યાસ ૧૯૪૬માં પ્રસારમાં હીંદી ઓની પરીસ્થીતીની તપાસ કરવા નીમા યલા કુરકારના પ્રતીનીધી મંડળમાં તેઓ પણ હતાં. ૧૯૪૧ અને ૪૩ વચ્ચે લશ કરના એકીકરણ માટે નીમાયેલ સમીતી માં તેઓ એક સભ્ય હતાં. પરદેશમાં વસતા હીંદીઓની પરીસ્થીતીની તપાસ કરવા તેઓ સીલોન, ફીજી, મલાયા, બ્રીટીશ ગ્યાના, ડચ ગ્યાના, ટ્રીનીડેડ અને કેનીયા ગયા હતાં. ૧૯૪૨ અને ૪૬ વચ્ચે નીમાયેલી હીંદની રેલ્વે તપાસ સમીતીના તેઓ પ્રમુખ હતાં. તેઓ મી. જવાહરલાલ નહેરૂની કેબીનેટમાં હીંદના પ્રતીનીધી મંડળમાં તેઓ એક સભ્ય તરીકે ૧૯૪૭માં ગયા હતાં.

તેઓ સંડનમાં અર્થ શાસ્ત્રનો અભ્યાસ ૧૯૪૬માં પ્રસારમાં હીંદી ઓની પરીસ્થીતીની તપાસ કરવા નીમા યલા કુરકારના પ્રતીનીધી મંડળમાં તેઓ પણ હતાં. ૧૯૪૧ અને ૪૩ વચ્ચે લશ કરના એકીકરણ માટે નીમાયેલ સમીતી માં તેઓ એક સભ્ય હતાં. પરદેશમાં વસતા હીંદીઓની પરીસ્થીતીની તપાસ કરવા તેઓ સીલોન, ફીજી, મલાયા, બ્રીટીશ ગ્યાના, ડચ ગ્યાના, ટ્રીનીડેડ અને કેનીયા ગયા હતાં. ૧૯૪૨ અને ૪૬ વચ્ચે નીમાયેલી હીંદની રેલ્વે તપાસ સમીતીના તેઓ પ્રમુખ હતાં. તેઓ શ્રી. જવાહરલાલ સાથે મુલાકાથી દક્ષિણ આફ્રીકા આવવા નીકળી ચુકયાં છે. સોમવારી સાંજને ચોથી ફેબ્રુવારી એ જોહાનીસબર્ગ પહોંચશે અને તેજ દીવસે કેપટાઉન જવા ઉપડી જશે.

વિવિધ સમાચાર

મદ્યપાનનો ત્યાગ

તા. ૨૬ મીએ માર્યના સભા પ્રસંગે ડરબનમાં ડેટલાક ભાઇઓએ મદ્યપાન ન કરવાનું વ્રત લીધું છે. આ શુભ સાહસ કરનારાઓ પોતાના નામ અને એડરેસ મોકલાવી આપે કે જેથી બીજાઓને પણ પ્રોત્સાહન મળે દારૂના ત્યાગની બાબતમાં હિંદમાં વર્ષો પહેલા ઉપાડાયું હતી. આ દેશમાં પણ તેનું ચલણ ઘણું થઇ ગયું છે. આપણે સવેળા જાગીએ અને પતન અટકી ઉન્નતિએ. આ ચળવળ ડરબન માં સુરત હિંદુ એસોસીએશનની શાખાના શીક્ષક શ્રી નરસિંહ વેષાકર થઇ કરી છે.

શ્રી. નાના સીતાને કલ્યાણજી માટે દુઃખ

પ્રીટોરીયાના રહેણાક ઉપર જે હુમલા પછાની નીતી લાગુ પાડવામાં આવી છે તેના ભંગ કરવા માટે એક હીંદીને પૂછવામાં આવ્યા હતા અને પાંચ શીલીંગ દંડ કરવામાં આવ્યો હતો. મેજીસ્ટ્રેટે કહ્યું કે એ હીંદીએ કાયદાની પરીક્ષા કરવા માટેજ કાયદાનો ભંગ કર્યો હતો તેથી અપીલ દંડ કરવામાં નથી આવ્યો. વધીને જણાવ્યું કે; રહેણાક ઉપર જે કામદો લાગુ પાડવા માં આવ્યો છે તે વ્યાપની દ્રષ્ટીએ સારો નથી. મેજીસ્ટ્રેટે આ વક્તવ્ય સાથે રેલ્વે સેવાનપર જલ્દને મુસાફરીના માટે જે બે દરવાજાઓ છે અને બીન–ગોરાઓ માટે જુદા દરવાજા છે તેની તપાસ કરી હતી. ત્યાર બાદ જણાવ્યું કે; વ્યાપની દ્રષ્ટીએ આ કાયદો બોડું નથી.

એક અમલદારે સાક્ષી આપતાં જણાવ્યું કે; ટીકેટઘરની પહેલી તારીખે શ્રી. નાના સીતા પ્લેટફોર્મ ઉપરથી ગોરાઓના દરવાજા તરફ જતા હતાં ત્યારે મેં તેમને એ દરવાજેથી ન જવા જણાવ્યું હતું. શ્રી. નાનાએ જણાવ્યું કે જરૂર લાગે તો તું મને પકડી શકે છે. શ્રી. નાના સીતાએ જવાબ કરતાં જણાવ્યું કે; દરવાજામાં પ્રવેશ ચુકયાં પછી મને પોલીસે રોકયો હતો મારે અને મારા મીત્રોનું એમ માનવું હતું કે; ગોરાઓના દરવાજામાંથી જવા માટે અમને મનાઈ નથી.

સમાનહક્ક સાથે પ્રજાવદાપધ્ધતીની નીતી

રેવ. સી. સી. ડેગમેન કે જેઓ હાલ યુનિટથી પાછા આવ્યાં છે તેઓએ ન્યુમાર્કેટ–ટીનમાં બોલતાં જણાવ્યું કે; જે લોકોને આ દેશમાં અંગ્રેજો અને બીન–ગોરાઓ વચ્ચે સારો સંબંધ બાંધવો હોય તેમને પ્રજાવદાપધ્ધતીની નીતીનો વિરોધ ન કરતા બીન–ગોરા ઓની અપમાન જનક સ્થીતીનો વિરોધ કરવો જોઇએ. હું માનું છું કે; અપમાન કર્યા વગર જાતીઓને જુદી રાખી શકાય છે. કારણ કે; બેમાં વચ્ચે સ્વચ્છ વ્યવહાર હોવોજ જોઇએ. સમાન હકકથી બેગોને જુદી રાખવાથી વેર ઝેર ને કારણ નથી રહેતું હું એવા પ્રજાવદાપધ્ધતીમાં માનું છું કે દરેક કુટુમ્બોને પુરૂં સ્વાતંત્રતા મળે અને છતાં પ્રજાસત્તા રહે. દુનીયાના બધા લોકો નાના અંશમાં પ્રજાવદાપધ્ધતીની નીતીને અનુસરે છે.

જાતી ધર્મરહીત સર્જન છે અને જાતીવાદ સેતાનનું?

કેપટાઉનના બીશપ રેવ. જી. એચ કેસેટને કેપટાઉનમાં રેવ રીસેશનની મીટીંગમાં ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે; ઇશ્વરની બનાવેલી દોષ છે અને કેમીકાદ સેતાનનું સર્જન છે. હું માનતો નથી કે; પોતાની જાતીનો ગર્વ રાખવો એ બોટું છે. પણ કોઇ પણ એક જાતી બીજી જાતી ઉપર રાજ કરવા ઇચ્છે એ ધર્મ માન્ય નથી. એમ કહેવું કે; બીજી જાતીના હોવાથી તેઓ આપણા કરતાં હલકા છે એ પણ બ્રિસ્તી ધર્મની વિરૂદ્ધ છે. બ્રિસ્તી ધર્મ માનવની જાતી નથી જોતો પણ માનવને જોય છે. ઇશ્વરની નજરે જાતીના માનવો જાતી કરતાં વધુ મહત્વના દોષ છે. દરેક જાતીમાં કાંઈક ગુણ દોષ છે. અને પરીસ્થીતી ને વશ થઇ જાતીઓમાં ફેરફારો થાય છે. એમ કહેવું કે નવા વાતાવરણમાં જાતીઓ ગેબલેબ થવાથી કોમનું પતન થાય છે એ પણ સત્ય નથી.

શાળાઓની અછત

નાટાલમાં લગભગ ૧૧૦૦ હીંદી વિદ્યા થીઓ ૬ ઠ્ઠીની પરીક્ષા પાસ કરી ચુકયા છે. પણ તેમાંથી ઘણા ચોકકસ ઉમરના ઓને વધુ અભ્યાસ માટે જગાઓ મળતી. નાટાલની હાલ સ્કુલોમાં જગા ને અભાવે એમ લાગે છે કે અગલ વરસ કરતાં બેવડી સંખ્યામાં વિદ્યાર્થીઓને શાળા પ્રવેશમાં જગા નહીં મળે. તે સીવાય હાલના નાના બાળકોમાં ૩૦૦૦૦ વીદ્યાર્થીઓને સ્કુલોમાં જગા નથી મળતી.

પરદેશી શિક્ષીકાઓ

નાટાલ પ્રોવન્સીના વીભાગે હીંદી પરદેશ શિક્ષીકાઓને નોટીસ આપી છે કે તેઓએ કામ પરથી નીકળી જવું. એક બાઇ શિક્ષીકાએ અમારા ખબર પત્રીને જણાવ્યું કે; આવા પગલા લેવા થી શું ફાયદો થશે તે હું સમજી શકતી નથી. આજે કે જ્યારે શિક્ષકોની અછત છે ત્યારે આવા પ્રતીબંધો દુઃખદ જણાય.

પ્રજાવદાપધ્ધ

એમ જણાય છે કે ડરબન સીટી કાઉન્સીલ ડરબનની બીચ ઉપર વધુ કડક પ્રજાવદાપધ્ધતીની નીતી લાગુ પાડશે. કારણ કે બીન–ગોરાઓ માટે નકકી કરેલ મંજીદામાં દાખલ થઇ મોટી સ્ત્રીઓ ઉપર તેઓ નજર માટે છે.

ગાંધીજીની વરસી

જાન્યુઆરી ૩૦ મીના મહાત્મા ગાંધી જીની બીજી વરસી ડરબનમાં પારસી કુરતમજી હોલમાં એમ. કે ગાંધી લાઇબ્રેરી તરફથી ઉજવવામાં આવી હતી. તે પ્રસંગે હીંદથી આવેલા પંડીત સંત પ્રસાદ ઉપાધ્યાયને માન આમંત્રણ આપી મેરીટઝબર્ગથી બોલાવવામાં આ વ્યાં હતાં. શુક્રવારમાં પ્રાર્થના કર્યા પછી પંડીતજીનું ભાષણ થયું હતું. પંડીતજીએ ગાંધીજીના જીવન ઉપર મનનીય પ્રવચન કર્યું હતું. તેઓએ જણાવ્યું હતું કે ગાંધીજીનું તત્વજ્ઞાન દુનીયા માટે હતું નહીં કે દેશ કાળ માટે. તેઓએ નાના નાના વાકયો ને ગાયતા સમસ્ત હાજરીઓનું સંગીત કર્યું હતું અરધપરધાને પણ તેઓએ માન્ય રાખ્યા હતાં. અહીંસા તેઓનો જીવન મંત્ર હતો. અહીંસા એટલી નથી સુક્ષ્મ ચિજ જે કે; તેને વીચારી બીમારીને આચારમાં મુકવી જોઇએ અને જોર જરી આંધીજી માટે ચાહદારી બતાવવાની રીત છે. આંધી જીના કે અહીંસાના ગીતો કે આપણે કે જેઓ જાણવાથી કર્યું નથી વળવાનું. તેઓએ મુસ્લીમ બંધુઓને ઉદેશીને જણાવ્યું હતું કે આજે પાકીસ્તાનમાં તેઓને જે આઝાદી મળી છે એ આંધી જીને લઇને છે.

હિંદ–પાક–અને દક્ષિણ આફ્રીકા વચ્ચે ચર્ચા

કેપટાઉનમાં હીંદ–પાક–અને દક્ષિણ આફ્રિકા વચ્ચે જે પ્રાથમીક વાટાઘાટો ચલાવી છે તેમાં પાકીસ્તાનથી 'પાકીસ્તાનના પરદેશ મંત્રી મહમદ ઇકબાલ આવનાર છે.

જે વાટાઘાટ ચલાવી છે તે ઉપર ચર્ચા કરવા યુનીયનનું પ્રતીનીધી મંડળ કેપટાઉનમાં મળ્યું હતું. આ વાટા. ઘાટના વિષય ઉપર આવતા અઠવાડીયા માં ડો. ડોંગસ એક નીવેદન કરનાર છે.

હીંદ પ્રજાસત્તાક ચીનની ઉજવણી. નેરા

નેરાની હીંદી પ્રજાએ તા. ૨૬ મીએ દીન ખુબ ખુસાલીથી અને શાનદાર રીતે ઉજવ્યો હતો. ત્રાળાના મકાનને અને આંબલાને ત્રંગ પતાકાથી સજ્જ કરવામાં આવ્યો હતો. સવારના આઠ વાગે નેરાના મેદાનમાં બધા હીંદીઓ ભેગા થયા હતાં. નેરાના મ્યુનરનર અને બીજા કાઉન્સીલરે હાજરી આપી હતી. સૌથી પહેલા 'ઝંડા ઉંચા રહે હમારા' ગવાયું હતું અને ત્યાર બાદ બ્રીટીશ કોન્સલને હસ્તે પાકુંગીઝ ધ્વજ ફરકાવવામાં આવ્યો હતો. તેમજ યુનીયન જેક શ્રી. રતનશી ખટાણીએ ફરકાવ્યો હતો. ગ્રામગણ્ય વેપારી જેમ દાકકાની પેરી તરફથી ૫૨૦–પાઉન્ડ ગરીબ વિદ્યાર્થીઓ તથા હોસ્પીટલમાં ગરીબ દર્દીઓ માટે સખાવત તરીકે મ્યુનરનરને અપાઇ હતી.

મ્યુનરનરે જવાબ આપતાં જણાવ્યું હતું કે "આજને માટે દરેક હીંદીએ ગૌરવ લેવો જોઇએ."

છ વાગે "રાષ્ટ્ર ગગનની દિવ્ય જ્યોતીકા" ગીત સાથ ધ્વજ અવતરણ કર્યું હતું "જાસ કીજો" પ્રવેશદ્વાર આગળ બનાવવામાં આવ્યો હતો અને ઝનેરંજન કાંધી કરવામાં આવ્યાં હતાં. તે દિવસે બધાએ ખાંધી ટોપી પહેરી હતી અને દુકાનો બંધ રાખવામાં આવી હતી.

૨૦૦૬ નું પંચાગ

ગુજરાતી પ્રેસ ના મોટા પંચાગ નવા વર્ષના આવી ગયા છે.

કીમત. '૬/–

આયોજન પંચ

કૉંગ્રેસની કાર્યવાહક સમીતીની દીલ્હી માં મળેલી બેઠકે હીંદ સરકારને બહાલગી કરી છે કે તેણે કાયદા અનુસાર રચવામાં આવેલું આયોજન પંચ (પ્લેનીંગ કમીશન) નીમવું. આ બહાલગીનો હેતુ એ છે કે કૉંગ્રેસ સરકારની જાહેરાતો તેમજ ભારતના નવા બંધારણના માર્ગ દર્શક સિદ્ધાંતોને અને તેટલા હદ સમય માં અમલી બનાવી શકાય. વળી કહ્યું છે કે આ આયોજન પંચના સભ્યોની પસંદગી બને કાળજીપુર્વક થયેલી હોવી જોઇએ. પંચને સહાયતા આપવા માટે એક નિષ્ણાતમંડળ પણ રચવું જોઇએ. આયોજન પંચનાં કામો નીચે પ્રમાણે રહેશે:

(૧) રાષ્ટ્રની સાધન સામગ્રી તથા જરૂરીયાતોનો સંપુર્ણ ખ્યાલ મેળવવો.

(૨) બહારની યોજનાનાં બધેા તબક્કા થી તથા વધુમાં વધુ પ્રમાણમાં પાર પડે તે દૃષ્ટિ નજર સમક્ષ રાખી પ્રથમ પસંદગીની બાબતો નકકી કરવી, સાધન સામગ્રીઓને યોગ્ય રીતે મુકરર કરવા તથા વહેંચણી કરવી, તેમજ પસંદગી કરવામાં આવેલી જરૂરીયાતોને લક્ષમાં રાખી તેની ચાલુ ફેરબદલીની જોગવાઇ રાખવી.

(૩) દેશના અર્થશાસ્ત્રની બીલકણી માટે ચોકકસ સમય મર્યાદાઓને આવરી લેતા વિવિધ તબક્કાઓ નકકી કરવા. અને દરેક તબક્કાને લગતું જરૂરી પ્રાથમીક કાર્ય હાથ ધરવું.

(૪) રોજગારીમાં વધારામાં અને તેના અમલમાં દરેક બાજુથી સંપુર્ણ સુમેળ સાધવો.

હીંદની દરખાસ્ત

ભારત સરકારે પાકીસ્તાન સરકારને જેની દરખાસ્ત મોકલી હતી કે બને દેશોએ મળીને જાહેરાત કરવી કે આ બે દેશો કદી યુદ્ધનો આશરો નહીં લે પણ જે કંઈ ઝઘડા ઉભા થાય તે શાંતીથી પતવશે. આ જાહેરાતનો ખરડો આ પ્રમાણે છે:

"ભારત સરકાર અને પાકીસ્તાનની સરકાર સર્વ સામાન્ય રીતે સંકળાયેલી પોતાની પ્રજાઓ વચ્ચે મૈત્રી અને શુભેચ્છાને બાધ આવવા ઇચ્છતી નથી, અને આથી જાહેર કરે છે કે, તેમની વચ્ચેના કોઇ ચાલુ અથવા ભાવી ઝગડા બાબતના સમાધાન માટે તેઓ યુદ્ધનો આશ્રય લેવાનું બીનજરૂરી છે. તેઓ વધુમાં ઠરાવ કરે છે કે, તમની વચ્ચે ના ઝઘડાઓનું સમાધાન કુદરતના વાટાઘાટ કરવા-માન્ય રખાયેલી શાંતી પુર્ણ રીતે દ્વારા કરવામાં આવશે અથવા મધ્યસ્થનો આશ્રય લેવામાં આવશે અથવા એ હેતુ માટે પરસ્પર સમજુતીથી યોગ્યતા ભાસ તંત્રનો સહાયથી અથવા બનેએ માન્ય રાખેલી કોઇ યોગ્ય આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાને સંમતીપુર્વક સોંપીને કરવામાં આવશે. આ જાહેરાતનો અમલ તથા પાલન રહેશે ત્યાં સુધી બન્ને દેશો વચ્ચે સુખ સંબંધો જાળવી રાખવાનો હેતુ સરશે તેમજ દોસ્તીનો દેતુને ઝાગણ વધારશે, જેવી તેમને આશા છે તેમજ તેમની પાકી માન્યતા છે."

હીંદ અને પાકીસ્તાન

આવી જાહેરાતના બાબ તો દેખીતા છે. બને દેશો યુદ્ધ ન જ કરવાનો નિશ્ચય કરે ને પોતાના ઝઘડા શાંતીથી પતવે, તો બે દેશ વચ્ચેનાં ઝેરવેર ઓછાં થાય; બને દેશોને આજે લશ્કરો પાછળ મોટાં ખરચ કરવાં પડે છે તે ન કરવાં પડે; અને જગતને એક સારો દાખલો બેસે. આ દરખાસ્તનો જવાબ પાકીસ્તાન સરકાર તરફથી હીંદ સરકારને મળી ગયો છે, એમ દિલ્હીના કેવાલો જણાવે છે. એ જવાબ તો મુળ છે. પણ પાકીસ્તાનની પાર્લામેન્ટમાં જનાબ લીયાકત અલીખાને આપેલા એક જવાબ પરથી એ વીશે કંઇક અનુમાન થઇ શકે છે. પાકીસ્તાન એમ સુચવવા માગતું જણાય છે કે બને દેશો વચ્ચેના તમામ મુખ્ય ઝઘડાઓનું પહેલાં સમાધાન થવું જોઇએ, અને તે પછી તેઓ બારતે સુચવેલ ઘોરણે સંયુકત જાહેરાત કરી શકે છે. ખરૂં જોતા ચાલુ ઝઘડાનું નિરાકરણ શાંતીથી થતું હોય તો આ પ્રકારની જાહેરાતની જરૂર રહેતીજ નથી, પણ એવું નિરાકરણ થતું નથી, તેથી તો આવી જાહેરાતની જરૂર જણાઇ છે. વળી બધા ઝઘડાને પતાવટની એકજ રીત લાગુ ન પડી શકે, કેમકે ઝઘડા જુદી જુદી જાતના હોય છે. પાકીસ્તાનની પાર્લામેન્ટમાં જનાબ લીયાકતઅલીખાને કરેલી જાહેરાતનો અર્થ દીલ્હીમાં એવો કરાય છે કે પાકીસ્તાન જરૂર પડયે ઝઘડાના ઉકેલ માટે યુદ્ધનો રસ્તો લેવાના પોતાના અધીકારને અનામત રાખવા ઇચ્છે છે.

કલકત્તામાં સરદાર

કલકત્તામાં ચોમેરથી પડ મોંમ ફૂંકાતા હતા તથા બસો બાળવાના, ને તોફાનના બનાવો સામાન્ય થઇ પડયા છે. આ તોફાનો કોમ્યુનીસ્ટોના જ છે. ત્યારે આવા ટાણે હીંદના નાયબ વડા પ્રધાન સાને અંગે કલકત્તે ગયા હતા. ત્યાં તેમણે પીરાટ મેદાની-સમક્ષ ખાસ આ વીષય પરજ આપણ કર્યું હતું.

કોલંબો પરીષદના મહત્વના નીર્ણયો

(૧) બ્રહ્મદેશની સુલેહ સંપીના સતત અભ્યાસ માટે કોમનવેલ્થ પર સમુહની કારોબારી સમિતીનો બેઠકનું સ્થળ લંડન રહેશે.

(૨) બ્રીટન રાણસમુહના બાબતોમાં પોતાનો બાગ બજાવવાનું ચાલુ રાખવા અને પશ્ચિમ યુરોપના આયોજનમાં વધુ મહત્વનો બાગ લેવા શકિતમાન છે.

(૩) અગ્નિ એશિયાની આર્થીક પરિસ્થિતિની સુધારણાઓ માટે એક સમિતિ નીમાશે અને ઓસ્ટ્રેલીયામાં એની પ્રથમ બેઠક મળશે.

(૪) સામ્યવાદી ચીનના સ્વીકારથી ઉભા થયેલી પરિસ્થિતિને અનુલક્ષીને હીંદી ચીન, બર્મા, મલાયાની પરિસ્થિતિ પરત્વે ખાસ કરીને અને સામાન્ય રીતે દુરપુર્વની પરિસ્થિતિ પરત્વે પરિપેરે વીચારણા કરી.

(૫) બર્માને સેાન આપવા અંગે પોતાની સરકારોને બહાલગી કરવા સૌ સંમત થયા. આ લોન ૭,૫૦૦,૦૦૦ પૌંડની હશે. કારેનો અને માઓન નની સરકાર વચ્ચે સમાધાન થે આ લોન આપવાની પુર્વ શરત રહેશે.

(૬) યુરોપની અને મધ્યપુર્વની પરિસ્થિતિથી અને વધુ આર્થીક તથા રાજદ્વારી ગાઢ સહકાર સ્થાપવા બારતા પગલાંથી પરિસ્થને વાકેફગાર કરવામાં આવે.

પાકીસ્તાનનો સવાલ

પાકીસ્તાનની સરકારે ૮૨૮ બેંગાલ રેલ્વે મારફત હીંદી માલની કેરફેર પર પ્રતીબંધ મુકયો. ■ અને હીંદી સરકાર ને જણાવ્યું છે કે પુર્વ પાકીસ્તાનમાં ના કોઇ પણ રેશન માટે થા પુર્વ પાકીસ્તાન બહેને આવતા કોઇ પણ રેશન માટે માલ, ઉતારૂઓ કે બીજુ કોઇ જાતનું ટ્રાફીક કરવું જોઇએ નહિ.

સામાન્ય રીતે કલકત્તાથી પાકીસ્તાન અને પાકીસ્તાનથી કલકત્તા રોજની આઠ પેસેન્જર ગ્રેનો દોડે છે. અને બન્ને સંસ્થાનો વચ્ચે ઓછી કેવળ ઉતારૂઓ પ્રવાસ કરે છે. અને કલકત્તા માંના હીંદુ અને મુસ્લીમોના મોટા આગની પ્રજાના ઘરો પાકીસ્તાનમાં છે.

પાકીસ્તાનની સરકારના આવા પગલાંથી કલકત્તા અને અન્ય રસ્તેાની પ્રજાને બારે કાઠમારી ભોગવવી પડે છે. પેસેન્જરોમ્બે પાકીસ્તાનના રાણીઘાટ સ્ટેશનેથી પાકીસ્તાનની રેલ્વેમાં બારણી કરવી પડે છે અને પાકીસ્તાન ના એક કપીના દીઠ હીંદી ચલણના પૈસીસ આના ટુકડીને દીબીટ પણ નથી ખરીદી પડે છે.

પોતાના સંસ્થાનથી હીંદના રેલ્વેનો બે રસ્તે પોતાઓને સગવડ દીબીટો ન આપવાનો બદલ પાકીસ્તાન માટે હીંદી રેલ્વેકોમ્પ્લે આપેલી દીબીટોને માન્ય ન રાખવાનો પાકીસ્તાન સરકારનો નીર્ણય બન્ને વચ્ચેના આંતર-સંસ્થાનીક કરારના ભંગ સમાન અને ઉતારૂ તથા માલ કારીક પરના પ્રતીબંધ સમાન છે.

એમ માનવામાં આવે છે કે પાકીસ્તાનની સરકારની આ બધુ આસામની નકારાત્મક કરવાનો અને પાકીસ્તાનની સરકારની બધુની કૃત્રીમ રીતિનો હીંદી સરકારને અમલમા રીતે સ્વીકાર કરાવવાની દરજ પાકવાનો છે આમ છતાં આસામ-કલકત્તા રેલ્વે જોડાણ હીંદ જલદી પુર કરીને આ પ્રશ્નને ગંભીર બનતો અટકાવી દીધા છે.

બેકતોને ફાંસી

કૈદાબાદ રાજ્યમાં આવેલા તેલંગણા ના ૧૩ બેકુતોને ૨૨ મી જાન્યુઆરી ના રોજ આપવામાં આવશે. તે અંગે ટ્રેડ યુનીયનના વિષ્ણ રેડ્ડીરાવ અને તેના આઠ કરોડ કામદારોને નામે આ સંસ્થા પરના કાયમી પ્રતીનીધી મી. લોર્ન શીસર કે જેઓ કોમ્બેા ખાતે ની આંતર રાષ્ટ્રીય મજુર સંસ્થાની પરીષદમાં એક પ્રતીનીધી તરીકે આવ્યા હતા. અને પેરીસ જતાં મુંબઇ રોકાયા હતા. તેઓએ હીંદના વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂને એક કાગળ લખી જણાવ્યું હતું કે ૧૩ બેકુતોને થયેલી મોતની સજા સામે હું વીરોધ જાહેર કરૂં છું. અને બેકુતોને અપાનારી ફાંસી અટકાવવા માટે દરમ્યાનગીરી કરવાની આપને વીનંતી કરૂં છું. ઓલ ઇન્ડીઆ રેડ્યુન્ટસ ફેડરેશન તરફથી પણ આ ફાંસી સામે વિરોધ ઉઠાવવા માં આવ્યો છે. આગળી દૈદાબાદની સરકારે આ બેકુતોને આ સજા ફરમાવી હતી. એમ જણાવવા મળે છે કે રજાકારો અને દૈદાબાદના જાગીરદારો ના પંજામાંથી પ્રજાને છોડાવવાનોજ એમનો મામુલી હતો.

અપીલ હીંદ કોંગ્રેસનો ઠરાવ

નવી દીલ્હી ખાતે કૉંગ્રેસ કારોબારી સમીતીએ દેશની આર્થીક પરીસ્થીતી અંગે ચર્ચા કરી હતી, અમારૂથી બે વર્ષ માટે બે મહત્વના મુદા વધુ ઉત્પાદન અને સમાન વહેંચણીને મુખ્ય પસંદગી આપવાની સમજુતી થઇ હતી. જેથી કરીને આમજનતાનું જીવન ધોરણ ઉચ્ચ બનાવી શકાય. આ અંગે કૅક કમીશન નીમવાની તાકીદ પર ભાર મુકવામાં આવ્યો હતો.

વળી સમીતીએ કૉંગ્રેસ સંસ્થાને લગતા પ્રશ્નો પર ચર્ચા કરી હતી. અને કૃત્રિમ ઇરૈકટીવ સભ્યોની સામેા ની સંખ્યાની નોંધણીમાંથી ઉપસ્થીત થયેલા નવા પ્રશ્નને મહાસમીતી પર છોડવામાં હતો. એમ જણાવા મળે છે કે કૉંગ્રેસ બંધારણમાં "ઇરૈકટીવ મેમ્બર" માટેની ખાસ જરૂરીયાતનું પાલન કર્યા વગર સભ્યોની વગર વીચારે નોંધણી કરવામાં આવી છે. જેની સંખ્યા ચાર લાખ જેટલી માત્ર આસામમાંથી થયા જણ છે. બંગાળ,

વીરમ્, પુર્ત પંજાબ વિગેરે પ્રાંતોમાં પણ આવા સભ્યોની નોંધણી કરવામાં આવી છે.

પ્રેસિસ બંધારણ મુજબ "બ્રહ્મચારીવ મેમ્બર" હમેશા હાથે કાંતેલા સુતરની ખાદી પહેરનાર હોવા જોઇએ. અને તે ઉપરી પોષાકો ત્યાગી હોવા જોઇએ. આ ઉપરાંત તેણે કોઈ પણ જાતની અસ્પૃશ્યતાને પાળવી કે સ્વીકારવી જોઇએ નહિ. આંતરજ્વાળા ઓછવામાં માનનારા અને બધા ધર્મો પ્રત્યે માન ધરાવનારા, તે હોવા જોઇએ. ધર્મ, કોમ કે જાતીના ભેદભાવ વગર તક અને કરજની સમાનતામાં તે માનનારા હોવા જોઇએ.

બેઠા "બ્રહ્મચારીવ મેમ્બર"ની નોંધ પણી સમગ્ર પ્રેસિસ સંસ્થાને મારે હાથે પડે એવી ચીન્તા પ્રેસિસ સેવાથી ઓને થઇ રહી છે. મહીનાના ઠેકાણે સભ્યોએ ગાંધીજીના સેવક સંઘના આદર્શ સાથે મળતી આવે એવી કાર્યકર સંસ્થામાં પ્રેસિસને ફેરવી નાખવાનો સમય આવી પહોંચ્યો છે એમ જણાવ્યું છે. આ રાષ્ટ્રીય સંસ્થા ને કેવી રીતે સમજી, સક્તીશાળી અને પીસુદ્ધ બનાવી એ પ્રજાનો વિચાર પ્રેસિસ કારોબારી સમીતી કરી રહી છે.

માનવપ્રેમી બાપુ

ગાંધી બાપુજીનું જીવન મંગળ ગહેકાવ્યું હો રામ!
જગત અજવાળ્યું હો રામ!
મીઠી માનવતાનાં જીવનજળ વર્ષાવ્યું હો રામ!
હૃદય હર્ષાવ્યું હો રામ!

સત્ય વિષે જેણે સદા જોયા જગદાધાર
એવા એ મનિષીરની પુણ્યકથા આ સાર
નવી પ્રભેલાંની આ જોત-જીવનની વારતા હો રામ!
અમર કૃષ્ણા કથા હો રામ!
દીઠું મુરિયમ ત્યારે, બાપુને સૌ ચાહતા હો રામ!
હૃદયથી માનતા હો રામ!—૧

જોમ તણો મોરો વડો, ગંભીર અવતાર,
બાપુની સેવા મહી, દીઠી નહીં મુકનાર.
રાતી એક તો પરદેશી, ત્યાં એ જોયમાં હો રામ!
ચરતા ખોયમાં હો રામ!
જોવા પરખાવીને મુકયો બાપુ સામમાં હો રામ!—૨

"આવો આ રીતે કરી, દાખવશે શી રીત,
અડિત બાપુ ચિરે રહો, ભળે અર્થ નહીં પ્રીત?"

જોતા બળું શું કે હૃદય શું ખોયના હો રામ!
પટાતર ખોયતાં હો રામ!
માનવ દૈવા કેરી સાગણીઓ સરખી બધા હો રામ!
સનાતન એક કથા હો રામ!—૩

એક દિવસ એ કેદીને, બીજી દેખી ભાત,
અરરર! એ! ચોકારતો, બાપુ કને એ જાત.
બાપુના હૈયામાં કરુણાજળ ઊછળી રહ્યાં હો રામ!
દુઃખીનાં દુઃખ લહ્યાં હો રામ!
વિલંબ વિના દુઃખિયારો, પોચો કર જે ગ્રેમથી હો રામ!
સ્વજનના સ્નેહથી હો રામ!—૪

અને પછી અતિ જોરથી, ચુસી રહ્યા એ ડંખ,
પીડ ખરે હળવી થઇ, સુખી થયો એ રંક.

ભુવનભરમાં પહેલો 'ગ્રેમ પદારથ' પામિયો હો રામ!
ચકિત એ થઇ રહ્યાં હો રામ!
પ્રેમળ બાપુજીનો બહુત ભલો એ થઇ ગયો હો રામ!
સુખે નાચી રહ્યો હો રામ!—૫

સમજ્યાનું એને પછી, બાપુને ગ્રિય કાજ,
રેંટીયાના રંગમાં લયા ચહે મુબતાજ.

દેખાદેખી એ તો તકલી ઝરરર ફાંતતો હો રામ!
મનોમન રાચતો હો રામ!
ફાંગ્યો રેંટીયો ને પોંજ્યા પટ પે ઘાલિયો ■ રામ!
ઘડ્યા મઢ કૃતિયો હો રામ!

પૂણી ગ્રેમ કરી કરે, બાપુજીને કાજ,
રંગ રંગ રલીઓ બધો, રંગ બાપુના કાજ.

જોરે ઠોડી આ અકિત ને મનમાં બહુ ભળે હો રામ!
પરંતુ શું બને હો રામ!
સદા ગ્રેમે વસે ભગવાન!
માનવપ્રેમી બાપુ સદેહો મુકી ગયા હો રામ!

ચીમનલાલ. મા. ભટ્ટ

ગરબો.

આઝાદી દીન આવ્યો સાહેલડી
આનંદ આનંદ આજવતંત્ર દીન આવ્યો સાહેલડી
આ બાપુ ગાંધીજીના સંઘર્ષ પ્રતાપ થી
આ અવસર આવ્યો આજ હાય હોરેની—આઝાદી
બાપુએ છ્ંદગી ભર કષ્ટ વેઠ્યાં છે
સ્વરાજ્ય મેળવા કાજ—હોરેની—સ્વતંત્રદીન
આ કસ્તુરબાએ ને બાપુ ગાંધીજીએ
જેલ વાસ સહ્યા દેસ કાજ હોરેની—આઝાદી
અંગ્રેજ ગુલામી મુક્તમથી
બચી ગયા છીએ આજ હોરેની—સ્વતંત્રદીન
અંગ્રેજના દિલે ગુલામ નથી સખી
સ્વતંત્ર મેરા હકદાર હોરેની—આઝાદી
કરોડો ભારતના રત્નો એ પ્રાણ આપ્યા
સ્વરાજ્ય મેળવા કાજ હોરેની—સ્વતંત્રદીન
આ બાપુ ગાંધીજીએ દેહનું બલીદાન દીધું છે
પ્રાણ કરવા દેશ કાજ હોરેની—આઝાદી
આ બાપુ ગાંધીજીને હું નમન કરુ છુ
લાખ લાખોરે પ્રણામ બાપુજીને લાખો લાખોરે પ્રણામ

વિજયાબેન ચોકલાલ. ધંધલપુર

અમારા નવા પુસ્તકો

	રૂ.	પ.
આશ્રમ ગાયો		૪
ખોરસા ગોસ-(ગુજરાતી ભોરણી ક્રોકણી ભાષાની ચાવી)	૩	૦
પવકરમા (ચેમાનુવાદિત)	૧	૦
સાહસવાનની કથાઓ		૫
વિદ્યાર્થી ગાયના (ભોજીલાઇઓને	૮	૦
રામ અને કૃષ્ણ (ડી. ધ. મરાઠવાલા)	૩	૦
આરતી ગાયેલ	૩	૬
આશાનુ હૃદય (પદ્યાત્મક)	૧	૮
આશાનુશીલન ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૬
ગ્રેમ ભોંન્દુ (અનિલાલ)	૭	૦
કયા કહ્યુ (ગ્રેમ ચરિત્ર)		
ભાગ ૧-૨-૩ સેટની	૧૪	૦

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

સુખ નહીં રહેવાય (સમસ્યા		
નાટકો સામે ગોમટર) નવલકથા	૩	૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૩
બે નવેલકથાઓ	૫	૦

પરચુરણ

—સૌરાષ્ટ્રમાં જાણીતા બનેલા બુખત મહારથીઓ અને તેની ટોળાશાહે જોનપુર ખાતે બારે જુદ યજાવી હતી. ચાર મહારથીઓએ શહેરની બર બાજરમાં આવી રીતેાસર બાંધ્યા ગેાગી-ની રમઝટ બજાવી બજાર માં ગજરાટ ફેલાવી દીધેા હતેા. તેમેા ની પાસે બીજા આધુનીક શસ્ત્રેા પણ હતા. દુકાનદારેા ટપેાટપ દુકાનેા બંધ કરી ઘર તરફ ભાગવા લાગ્યા હતા. એક ચેાકસીની દુકાનમાંથી સેાનાની અને ચાંદીની પાટેા લુટી ગયા હતા જેની કીંમત એક લાખ રૂપીયા જેટલી થવા જાય છે. બાજુપર પાસે આવી તે ઠાકાવાડ ગામમાં પણ મહારથીઓ એએ જુદ બજાવી હતી. અને ઘણા વેપારીઓને કુહાડી અને કરીયા ધામણ કરી લાસી ગયા હતા.

—અફ્રિકાવાસના દુઃખના ભાગીદીરે મહાત્મા ગાંધીજીનું વસીયતનામું કામરે સર થયું તેને મંજુર રાખ્યું છે. વસીયતનામાં મુલ્ય મહાત્મા ગાંધીજી ના બાકાર પુસ્તકેા અને બીજા પ્રકટ અને અપ્રકટ લખાણેા છાપવાનેા હક નવજીવન ટ્રસ્ટનેજ મળે છે. વળી નવજીવન ટ્રસ્ટની આવકના નફાનેા ચેાથેા ભાગ હરીજન સંઘને આપવાનેા છે.

—મુંબઇમાં મીલમીેાની રૂપીયા ચાર ડારેાની મીલકત જપ્ત કરવામાં આવી છે. ચારસેા મુસ્લીમેાને બંધકતીઓ તરીકે પકડવામાં આવ્યા છે. તેમેા ઉપરનુકમ બનવામાં આવ્યેા છે કે તેમેાએ નાસુ પાકીસ્તાન મેાકલવા નહિ તેમ મુસ્લીમેાની બસર મીલકત પણ વેચવી નહિ. પાકીસ્તાનના અફઘાનીસ્તાન બાતેના એજન્સી મી. મુસ્તીકરની અમદાવાદમાં ૨૬ મીલકત જપ્ત કરવા માં આવી છે.

—બીહાર સાથે જોડાયેલા ચેારીયામાં આવેલા સેરાયકલાના રાજાએ ફેડરલ અદાલતમાં બીહાર સાથેના પેાતાના રાજ્યના જોડાણને પડકાર કરતેા દાવેા ફેડરલ અદાલતમાં દાખલ કરવામાં આવ્યેા છે. બીહાર પ્રાંત સામે નાખવામાં આવ્યેા છે.

—જમ્મુ અને કાશ્મીર રાષ્ટ્રીય પરીષદ ના મહામંત્રી મહેબાના મહમદ સફવદે જાહેર કર્યું હતું કે પ્રજાસત્તાક ભારત ના જન્મ પછી કાશ્મીરીઓના દીલ સાથેના આજુ જોડાણને મજબુતી મળશે. ભારત પ્રજાસત્તાકની આશરે કાશ્મીર ની પ્રજાની આંકાક્ષાઓ અને પ્રાચીન રીત રીવાજો સાથે સરખા ઉતરે છે. કાશ્મીરની પ્રજા પાસે જોવા ડેટલાક મજબુત અને નીયમ કારણેા છે કે જેનાથી તે દીલ સાથે સંબંધ બાંધી તેને પેાતાનું બાકી સેાંપી દશે. દીલ પ્રજાસત્તાક બનવાથી આ સંબંધ કાયમી અને અતુટ બનશે. ભારતના પ્રજાસત્તાકની ઉજવણીને મહત્વનું ગણીને આ દિવસે પ્રજાસત્તાક સ્વાતંત્રના બચાવ માટે બધાજ કાશ્મીરીઓ પ્રતીજ્ઞા લેશે.

—ભારતના પ્રજાસત્તાકના ઉત્સવમાં ભાગ લેવા માટે મેારીશીયસથી બસેા દીલ્હી નગરી આવી પહેાંચ્યા છે. તેમના આગેવાન અને મેારીશીયસ ની ધારાસભાના દીલ્હી સભ્ય મી. જે. એન. રેથે એક મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે રંગભેદના પરીણામે મેારીશીયસ ના દીલ્હીઓની સ્થીતી ગુલામ જેવી થઇ ગઈ છે. ત્યાં સુધી રંગભેદના સંકાસેા નીકાલ ન આવે ત્યાં સુધી ડેામનવેલ્થના વિદેશ પ્રધાનેાની પરીષદ કેમ કામની નથી. કુનીયાના એક અબજ સાડા બાર રંગીન લેાકેાની મુકતી માટે લડત ચલાવવા પંડીત નેહરૂની આગેવાની નીચેનું દીલ્હી લાયક છે.

—દીલ્હના કામદાર બાતાના મંત્રી શ્રી. રામસહારીલાલની મુનેાના પરીષદ અને સામાન્ય સેવાઓના બાતાના મહત્વનીય મહામંત્રી તરીકેની નીમણુંક થઇ છે. આ પહેલાજ દીલ્હી આ હેાદ્દા પર ચુંટાયા છે. એમ જણાવા મળે છે કે તેમનો પગાર ૨૨,૦૦૦ ડેાલરનેા હશે.

—દીલ્હી સરકારનેા ૧૯૫૬ નેા ગવરનરેા ના બચ્ચા અને હકેાને લગતેા હુકમ દાદી નાખી એક નવેા હુકમ બહાર પાડવામાં આવ્યેા છે. જે દીલ્હી સરકારના ૧૯૫૦ ના હુકમ તરીકે ઓળખાશે. જાને આજુ બાજુપીજ તેનેા અમલ થઇ ગયેા છે.

—અમેરીકા બાતેના દીલ્હી એલચી બીમતી વીજયાલક્ષ્મી પંડીત શ્રીજન બાઇને વીમાન માર્ગે દીલ્હીમાં આવી પહેાંચ્યા છે. તેમેા દીલ્હીમાં એક બાસ રેાકાશે.

—દીલ્હના વડા પ્રધાન પંડીત જવાહર લાલ નેહરૂએ ૧૯૪૬ ના વર્ષના ગુજરાજ બાસમાં જ્યારે કલકત્તાની મુલાકાત લીધી હતી. તે વખતે કેમુડી કમીશનર એક પેાલીસ પર રીવેાલવરથી ગણુ નેારીએ. ઇજાગ્રસ્ત ૧૭ વરસનેા વીદ્યાર્થી મદનમાહ ક્રાન્તી ચેટરજીને ૧૨ વર્ષની સખત કેદની સજા ફરમાવવામાં આવી છે.

—દીલ્હી બાતે લગભગ ૧૩૦૦ કાપડ ના બચ્ચા જેવા વેપારીઓ અનેાકસ્ત્ર મુકત માટે હડતાળ પર ઉતર્યા છે. પેાતાની પાસેનું મુકત વેચવાનું કાપડ દીલ્હી તરફના બાંતેા અને રીવાસ ની સંસ્થાના છુટક વેપારીઓને વેચવા ની પરવાનગી આપવાના દીલ્હ સરકાર ના ધ-ધાર સામે વીરેાધ દર્શાવવા માટે તેમણે આ પગલું લીધું છે. આથી દસ હજાર કામદારેા બેકાર બન્યા છે. અને રેાજની ૧૫ લાખ રૂપીયાની બેનકરેવ કરતેા કાપડનેા ધંધેા પડી ભાંગ્યેા છે.

—પશ્ચીમ બંગાળની જુદી જુદી જેલેામાં છેલ્લા બે માસથી ૧૬૦ કેમ્યુનીસ્ટ કેદીઓ ઉપવાસ કરી રહ્યા છે. તેમને કરજીયાત બેરાક આપવામાં આવી રહી છે.

—પુર્વ પાકીસ્તાનમાં લઘુમતી કોમ (હીંદુ) ઉપર બધા અત્યાચારેા કરવામાં આવે છે અને ધર્મોન્તર કરાવવા માટે આ બધુ થતું હેાવાનું જણાવાય છે. સ્ત્રીઓ ઉપર પણ પેાલીસેા અત્યાચાર કરે છે.

—બધુ અનાજ ઉઘરાણીની મળજળમાં જે પહેલેા બંધાર આવે તેને રૂા. ૧૦ હજારનું ઇનામ સરકાર તરફથી અપાવવાનું હતું તે ગુજરાતમાં આવેલા દુકાળતીય ગામને મળ્યું છે

—ગ્રામ્ય વિકાસ માટે જે સર ફેડરીક હીલ્ડ અપાવવાનું હતું તે માંડવા મુલ્તવી મી. માટા ફરામને અપાયું છે.

—સામ્યવાદી પ્રવૃત્તિઓ સાથે હવેથી કોઈ સંબંધ રાખવામાં આવશે નહી એવી બાંહેધરી મળતા મદ્રાસ સરકારે છેલ્લા બે મહીના દરમ્યાન અટકાયત હેઠળના ૧૧૦ સામ્યવાદી અટકાયતીઓને છુટા કર્યા એમ સિક્રેટરી અને કાયદા પ્રધાન શ્રી કે. માધવ મેનને જણાવ્યું હતું. આ અટકાયતીઓ સિવાય પ્રાંતની જેલમાં હવું પણ ૫૭૦ સામ્યવાદી ઓ અટકમાં હેાવાનું એમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું.

—રાજેન્દ્રપ્રસાદને સામરના પ્રજાજનેા-વતી તા. ૫-૧૫૧ની સેાની ચેાજાયેલા એક ભારેજ સમારંભમાં અપર્ણ કરવામાં આવી હતી. ડેા. રાજેન્દ્રપ્રસાદે આ બાબીમ રકમ માંતિમ વડા પ્રધાન શ્રી રવિશંકર શુકલને તેમની ઇચ્છા મુજબ ખર્ચવા માટે આપી દીધી હતી.

—સૌરાષ્ટ્રમાં દસા બાતે પ્રથમ ગ્રામ પંચાયતનું ઉદ્ઘાટન થયું હતું. સૌરાષ્ટ્ર માં તા. ૨૬ મી જાન્યુઆરી બગાસે પાંચ ગ્રામ પંચાયતેાને કામકાજ કરતી કરી દેવાનેા નિર્ણય લેવામેા છે. જે અનુસાર દરેક ગ્રામમાં એક પંચાયત રચાશે. આ વર્ષની આખર સુધીમાં ૫૦૦ ગ્રામ પંચાયતેાની રચના થવાની ધારણા છે.

—કેાલંબેા-સીલેાન પરીષદમાં પં. જવાહરલાલજી ગયા હતા ત્યારે એક બાળા ને લાકડાનેા હાથી ભેટ આપેા હતેા. આ બાળા સાથે પંડીતજીને બારીકી કરવા બતાંજર દેખાતી થઇ હતી.

—સમાજ વિરેાધી તત્વેાની પ્રવૃત્તિઓ ડામી દેવા માટે તાજેતરમાંજ રચવામેલ, જનતાના સર્વે વિભાગનું પ્રતિનિધીત્વ ધરાવતા હિંસક સામ્યવાદી વિરેાધી મંડળે કટોકટીના સમયમાં મદદરૂપ બનવા માટે 'યુવક સ્વયંસેવક દળ' બનાવવાનેા નિર્ણય કર્યો છે. મંડળના કાર્યની સુમીક્ષા કરવા અને આગે કાર્યક્રમ ઘડી કાઢવા મળેલી બેઠે કામદારેાને બેકારદે તત્વેા સામે બળતા રેાકવા અને કામદેા તથા વ્યવસ્થાની જાળવણીમાં સરકારને સહાય કરવા પ્રજામત કેળવવા માટે આસ કરીને ત્રિથી, શ્રી રંજમ અને બેાલન રેાક જેવા સદેરેના મજદુર વિસ્તારેા માં, જલદેર પ્રજાજેા જોડાવાનેા નિર્ણય કર્યો હતેા.

શ્રી. કાઠીઆવાડ હીંદુ સેવક સમાજ

વાર્ષિક સામાન્ય સભા

ઉપરેાક્ત સંસ્થાની વાર્ષિક સામાન્ય સભા રવિવાર તા. ૫ મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૦ ના રેાજ સવારે ૯ વાગ્યે સમાજ ના જોન રહીટના સાંબી દેાસમાં બળશે

દરેકને વખતસર પધારવા વિનંતી છે.

કાર્યક્રમ:—

(૧) મીનીટસ (૨) પત્રવ્યવહાર (૩) વાર્ષિક હેવાલ (૪) વાર્ષિક હીસાબ અને સરવૈયું (૫) અધિકારીઓ અને વ્યવસ્થાપક સમિતિની ચુંટણી (૬) સામાન્ય.

ડેા. એન. પી. દેસાઇ પ્રમુખ.
નવનીતલાલ વીરજીભાઇ મહેતા
ઝવેરચંદ હરીદાસ જોષી
સંયુક્ત મંત્રીઓ.

અમારેા રીપબ્લીક અંક

અમે અત્યંત આભાર અમારેા આસ અંક મેાકલ્યેા છે તેને રેલેજ બરદીજ પડી છે. આપી અમારા એજેન્ટેાએ લેના ૨ રીલીસના બાર ઉપર રેલેજ મહાવી કર્યાંક ૨/૩ અને કર્યાંક ૨/૧ ના બાવે વેચ્યાં છે. નીચલે ઠેકાણે તે મળશે.

ન્યાલાનીસમર્સમાં
એસ. બી. એ.
મારતર જેન્યાન.
ડ્રિટેારીયામાં
એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ.
લુમસ્ડ્રી બાર્ટમાં
મહેતા એન્ડ સન્સ.
કેપટાઉનમાં
બી. ડી. ચાવડા.
ડરબનમાંમાં
એલ. લુરી. એન્ડ સન્સ.
પેાર્ટ એલીઝાબેથમાં
એમ. એમ. અલસારા.
મેરીટબર્ગમાં
ડી. પાથર.
લેડી સ્મીથમાં
એમ. બી. રીયા.
કુલ્સ ડીપમાં
હસ્મ પરેલ.

પ્રશ્નોત્તરી

એક સમાજવાદી મંડળના પ્રશ્નો

પ્ર.—સ્વરાજની પ્રાપ્તિ પછી તરત જ ગાંધીજીના આદર્શો તુટી પડયા તેને માટે તમે કયાં કારણો બતાવો છો? તમે એમ ધારો છો કે હાલની વર્તમાન સરકાર અને કોમ્મનવેલ્થ અને આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં ગાંધીજીની વીચાર સરણીનો અમલ કરનાર સાધન છે કે બની શકશે?

ઉ.—છેક સને ૧૯૩૨—૩૩ માં જે ગાંઠનો દેખાતાં હતાં તેના કરતાં કોઈ જુદી વસ્તુ સ્વરાજની પ્રાપ્તિ પછી બની નથી. અસહકારની લડત કોઈ દેવા અને ગાંધીજીના સિદ્ધાંતોનો ભંગ કરીને સવિનય કાનુનભંગની લડત ચલાવવા માટે લોકો જવાબદાર હતા તેઓ આજના કરતાં વધારે સારી રીતે વર્તે એવી આશા રાખી શકાય નહીં. આમ હોવા છતાં ગાંધીજીના આદર્શો અને દૃષ્ટબિંદુને પાઠ કરવનાર કાંઈક રહ્યું હોય તો તેનું કારણ એ કે આજે સરકારના મુખ્ય સ્થાન પર જે માણસો છે તે સર્વોત્તમ અને સાચી નિષ્ઠાવાળા હોવાનો સુપુરાવો છે.

હું માનું છું કે હાલની સરકાર ગાંધીજીની વિચારસરણીને ફટલોક બાબતમાં પ્રમાણિકપણે અનુસરવાની કોશિશ કરે છે, અને તેમની સમક્ષ પડેલા પ્રશ્નોમાં પણ ઘણા કિસ્સામાં આપણું અનુસરણ તેને લાગે છે કે ન થઈ શકે અને ન કરવું જોઈએ. બીજા બાબત સંબંધમાં મતભેદ હોઈ શકે. બીજો પણ જોયો બાબત છે જેનું અનુસરણ કરવામાં તે નિષ્ફળ ગયેલી જણાય છે. પરંતુ એમ કેમ કહેવાય કે ગાંધીજીના આદર્શોનો અમલ કરનાર વાહન તે નહીં જ બની શકે? જો તે દૃઢ સંકલ્પ કરે અને તેને પુરતો વિશ્વાસ જણાય કે પ્રજા તેને ટેકો આપશે તો તે અવશ્ય સાધન બની શકે.

પ્ર.—આજે પ્રજાએ ઊકેલવાનો મુખ્ય સવાલ આર્થિક મુંઝવણનો છે. આપણે તેનો કેવી રીતે ઉકેલ કરવો જોઈએ? તમે એમ ધારો છો કે આ મુંઝવણનું મુખ્ય કારણ આજની આર્થિક વ્યવસ્થા છે?

ઉ.—જો આપણું ચારિત્ર ઊંચું નહીં આવે અને આપણે આપણા હૃદયમાં ઈશ્વરને સ્થાન નહીં આપીએ (જ્યાંથી તેને મુખ્યો અને પોષક તત્વજ્ઞા ને વિદાય આપી છે) તો બહુ સુધારો થવાનો સંભવ નથી. આર્થિક વ્યવસ્થા માં બહારની દૃષ્ટિએ કોઈ પણ ફેરફાર થાય, દા. ત. સમાજવાદી, સામ્યવાદી વગેરે પદ્ધતિએ, તેથી ખાસ પરિણામ નહીં આવે. નૈતિક ફેરફાર જ મુળ જરૂરનો છે.

હિંમતલાલ અરદેશર વકીલ.

(૮) સ્વરાજ એટલે હીંદુ, મુસલમાન શીખ, પારસી, ઇસાઈ, યહુદી, બધા ધર્મો પોતાના ધર્મનું પાલન કરી શકે ને એકબીજાના ધર્મને માન આપે.

(૯) સ્વરાજ એટલે દરેક ગામ પોતાના સુંદારના બધથી પોતાની રક્ષા કરવા શક્તિમાન થાય ને દરેક ગામ પોતાને જરૂરનાં અનાજ ને વસ્ત્ર પેદા કરે.

(૧૦) સ્વરાજ એટલે દેશી રાજ્યો કે જમીનદારો અને રાષ્ટ્રપતિ વચ્ચે મીત્રતા વર્તે, દેશી રાજ્ય કે જમીનદાર રાષ્ટ્રપતિને ન કનડે અને રાષ્ટ્રપતિ રાજ્યો કે જમીનદારને ન પજવે.

(૧૧) સ્વરાજ એટલે ધનવાન ને મજુરવર્ગ વચ્ચે મીત્રતા. ધનવાનને સારૂં પોષ્ય દામ સહ મજુર ખુશીથી મજુરી કરે.

(૧૨) સ્વરાજ એટલે બીજાતિને માણસને સમજી પુરૂં માન આપવું તે, ને કોમિનીઝમ કે બીજી 'વર્ગ' બાબ જાહેર છે એવી ભાવનાથી વર્તવું તે.

આ વ્યાખ્યાઓમાંથી સિદ્ધ થાય કે;

(૧) સ્વરાજમાં રાજ્યસત્તા દારૂ, અફીણ, કેફાદિનો વેપાર ન કરે.

(૨) સ્વરાજમાં અનાજ અને કપાસ ના સટ્ટા ન થાય.

(૩) સ્વરાજમાં કોઈ કામદારો ભંગ ન કરે.

(૪) સ્વરાજમાં સ્વેચ્છાચારને સ્થાન જ ન હોય. તેથી કોઈ પોતાની સામે ની ફરીયાદનો પોતે કાજી ન બને, પણ દેશમાં નીમાયેલી અદાલતમાં પોતા ની સામેની ફરીયાદનો ચુકાદો લે.

નવજીવનમંત્રી.

મીસ મુરીયલ લીસ્ટર

મીસ મુરીયલ લીસ્ટર ફેબ્રુવારી તા. ૯ મીના કેપટાઉન હાસલમાં કેપટાઉન આવનાર છે. ગાંધીજી જોહાનીસ્બર્ગમાં હતાં ત્યારે તેમનો મેમાન હતાં. તેમની સાથે મીસ મેનલ હતાં છે. કેમ્બ્રીજ ગ્રાજુએટ લેખક અને કેળવણી કાર છે. મીસ લીસ્ટર ૧૯૨૭થી શાંતી દળના સભ્ય તરીકે પ્રચાર કાર્ય કરે છે. અમેરીકાનો એક મહીનાનો પ્રવાસ પુર્ણ કરી તેઓ સાઉથ આફ્રીકા આવી રહ્યાં છે. કેપ ટાઉનથી તા. ૧૭ મીના અરસામાં જોહાનીસ્બર્ગ જશે અને ત્યાંથી બાર્બ ની ૧૦—સુધીમાં મેરીટઝબર્ગ અને ૨૩મી સુધી ડરબન રોકાશે.

અહીના કાર્યક્રમોમાં તેમણે ફ્રીનીક્સ બે બાબ દિવસ ગાળવાનું નક્કી કર્યું છે. અને ડરબન તથા આજુ બાજુ ની સંસ્થાઓમાં બાષણો આપવામાં આવ્યાં છે.

નીચલા વીષયો ઉપર તેઓ બોલ નાર છે.

(૧) ચીનની વાંચ મુલાકાત. (૨) બીજુ જાપાન. (૩) ઓસ્ટ્રેલીયા, ન્યુઝી લેન્ડ અને અમેરીકા. (૪) હીંદ આઝાદી પછી અને પહેલા. (૫) યુરોપમાં રીલીફ કાર્ય. (૬) ઇસ્ટ એન્ડ લંડન માં ત્રીસ વરસ સુધી. (૭) નરીબાઈ અને અકતીત. (૮) આત્મ શક્તી. (૯) પ્રાર્થનાની રીત. (૧૦) એટમીક યુગમાં ખ્રિસ્તીઓની ફરજ.

સ્વરાજ્યની વ્યાખ્યા

૧૯૨૧માં ગાંધીજીએ કરેલી પુર્ણ સ્વ રાજ્યની વ્યાખ્યા નીચે આપી છે. આ સાથે આજની આપણી સ્થીતી સરખાવીએ અને જોઈએ કે આપણને પુર્ણ સ્વરાજ્ય મળ્યું છે?

(૧) સ્વરાજ એટલે પોતાની ઉપર પોતે કરેલું રાજ્ય. આ જોતે પોતાનું થયું વૈયક્તિગત પ્રતિજ્ઞાનું પાલન કરી લીધું.

(૨) પણ આપણે તો કંપની ચિહ્ન —પ્રતિમાં કલ્પી છે. એટલે સ્વરાજ એટલે દેશનાં આર્થાતનિકાસ પર, આયાત પર, અદાલતો પર, પ્રજાનો સંપુર્ણ મંડૂલ. કીસેમ્બરની પ્રતિજ્ઞાનો આ અર્થ છે. આમાં અંગ્રેજ સલ્તનત સાથે સંબંધને અવકાશ છે અને નથી. ને ખિલાફત અને પંજાબનો ખુલાસો ૪ થાય તો નથી.

(૩) પણ બાપુજી વ્યક્તીગત સ્વ રાજ અત્યારે જ ભોગવતા હોય તેવું ને, અને આપણી પાર્લામેન્ટ પણ હોય છતાંયે લોકોને મન તે સ્વરાજ ન પ્રાપ્ત જેવું બને; અને તેથી સ્વરાજ એટલે અમલદારની સોબારત. પણ તે એટલે સુધી કે કોઈને તેને અભાવે દુઃખ કે નાશ ન રહેવું પડે.

(૪) આવા સંજોગો અને છતાં જોક કોમ કે જોક વિભાગ બીજાને દબાવે એવું પણ બને. તેથી સ્વરાજ એટલે જોક બાળા પણ નિર્ભયપણે ચોર અંધારામાં ફરી શકે એવી સ્થિતિ.

(૫) ઉપરની ચાર વ્યાખ્યાઓમાં બીજી અનેક વ્યાખ્યાઓનો સમાવેશ થતો જોવામાં આવશે, છતાં પ્રજાના સ્વરાજ્યમાં દરેક અંગને તેજ આવ્યું હોય ને આવવું જોઈએ—તો સ્વરાજ એટલે અન્યોન્યની અરસપરસતાનો સર્વથા નાશ.

(૬) બાહ્ય આક્રમણોના સામનાની સમાપ્તિ.

(૭) હીંદુ મુસલમાનના મનના મેલ નો સર્વથા નાશ. એટલે હીંદુ મુસલ માનની મર્યાદા રાખે ને તેને સાહ્ય બને કે; મુસલમાન હીંદુની મર્યાદા રાખે ને બને કે. મુસલમાન હીંદુને પજવવા બાબ ન મારે, પણ પોતાના હીંદુ ભાઈ ની લાગણી ન દુભાવવા સારૂ પોતાની મેળે જ ગોવધ બંધ કરે, ને હીંદુ કરૂં સાધુ કર્યા વિના મુસલમાનનું મન દુખવવા મસ્જીદો આગળ વાજાં ન વગાડે પણ મસ્જીદો પાસેથી બંધ વાજું બંધ રાખવામાં મોટાઈ માને.

અવિતવ્યતા

(લેખક: શ્રી. લલ્લુભાઇ ઉપાધ્યાય)

મહાત્મા ગાંધીજીએ સને ૧૯૧૪ સુધી દક્ષિણ આફ્રિકાને અસહકાર અને સત્યાગ્રહના અખતરા સિદ્ધ કરવાની રમતભુમીકા બનાવી હતી. રંગભેદના વિષમ વાતાવરણમાં જીવનસંગ્રામના વિવિધ અનુભવો એ દેશમાંથી તેમણે મેળવ્યા હતા. "અહિંસા પરમો ધર્મ" ના સિદ્ધાંતને જીવન વ્યવહારમાં ઉતારવા માટે ગીતાજીમાં વર્ણવેલી ૨૬ દૈવી સંપત્તિમાંની પહેલી સંપત્તિ "અભય" છે, તેનો તેમણે દ્રઢતાથી આશરો લીધો હતો. એ માટેનો એક પ્રસંગ નોંધવા જેવો છે.

મતભેદના કારણે આફ્રિકામાં ઘણી વાર તેમના ઉપર ઘાતકી કુત્રાઓ થયા હતા, જેમાં ૮ પિ-ગોરાઓ ઉપરાંત ખુદ કસ્તુરબા હીંદીઓનો પણ સમાવેશ થયેલો છે એ જાણું કુતુહલ નથી.

સને ૧૯૦૮માં એક પ્રસંગે અમનુ પાણ કસુમતુ હતું. ગાંધીજીના અનેક સાથીઓ પેઠી મહમ્મદ મી. કલેનબેક પણ ગાંધીજી પર નિસ્વાર્થ પ્રેમ રાખી તેમની દરેક સગવડ સાચવતા, તેમને કાંઈ પણ અગવડ ન પડે તે માટે ચિંતાતુર રહેતા. તેઓ તેમના અંગ રક્ષક હોય, પણ કરીને તેમની નજીક માંજ રહેવા પ્રયત્ન કરતા. એક દિવસે ગાંધીજીએ તેમની પાસેજ ઉભેલ કલેન બેકના ગજવામાં કોઈ ભારે વસ્તુ હોવા ના કારણે હાથ નાંખી લેતાં, તેમાંથી ભરેલી (loaded) રીવોલ્વર મળી આવી. અત્યમંત્રી બાપુજીએ કહ્યું: આ શું? મહાત્મા રોમારોલાના શિષ્ય બની તમે હિંસક શસ્ત્ર સાથે રાખો છો?

મી. કલેનબેક, તેની ખાસ જરૂર હોવાનું જણાવ્યું. બાપુજીની વધુ પુછ પરછ પછી તેમણે કહ્યું: તમારા ઉપર ઠેકાંક બદમાશો હુમલો કરે એવો, ભય રહેલો હોવાથી હું એ રાખ મારી પાસે રાખી, તમારી રક્ષા કરવાનો પ્રયત્ન કરું છું. ગાંધીજીએ આ સાંભળી

કહ્યું: શું તમે હમેશા માટે રક્ષણ કરી શકશો? મારો કે આજ પીસ્તોલ હું મારા પોતાના શરીર પર ફોડું તો તમે માટે રક્ષણ કેવી રીતે કરી શકશો?

મી. કેલનબેક આ સાંભળી મુંઝા થઈ ગયા. તે શરમીંદા બની ઉભા રહ્યા. ગાંધીજીએ કહ્યું: જો તમે મારા સાચા મીત્ર હોય તો મારી રક્ષા કરવા તો બાર ઊઠી દો. અને આ રીવોલ્વર ફેંકી દો. મી. કેલનબેકે એ આજ્ઞાનો તત્કાલ અમલ કીધો.

આ પછી તો ગાંધીજીની નિર્ભયતા ની કસોટી વારંવાર થવા લાગી. તેમ તેમ ઈશ્વર પરની તેમની શ્રદ્ધા અચળ બની ગઇ. એવા પ્રસંગો પાછળ અનેક અવનવી ઘટનાઓના કીસ્સાઓ પ્રસિદ્ધિમાં આવેલા છે. સાયોન્સ મનુ મની ડ્રાઇંગ અંદર ગણાય એવા બીજા પ્રસંગોમાં પણ ગાંધીજીએ અભયતાથી પોતાનો આર્ય ભોકળો કરી દીધાનું આપણે પ્રત્યક્ષ જોયેલું છે.

ઉપર વર્ણવેલી ઘટના પછી ચાળીસ વર્ષ બાદ પોતાની જ માતૃભૂમીમાં, પોતાનાજ દેશના, અને પોતાનાજ ધર્મબંધુના વેશમાં છુપાયેલા એક નર રાક્ષસ એટીજ એક પ્રાણઘાતક રીવોલ્વર વડ મહાત્માજીને ભેળવીને પોતાની પાસે છુપાવી રાખી સંતની પદવીને પામેલા એ ભારતના રાષ્ટ્ર પિતાનો પ્રાણ લેવાની તક શોધી છે. આખરે ૩૦મી જાન્યુઆરીની સાંજે બીરલા ભવનની પાછળ પ્રાર્થના સુમીમાં ચુપકીદીથી પ્રવેશી એ પુરૂષોત્તમ અને વિશ્વશાંતિને ચાહનારના સ્થળદેહને ગોળીથી વિંધી દાર કર્યો.

અનુજ નામ કવિતબ્યતા! જે નિર્બાધ્ય ઢોંગ તેજ થાય છે. માનવીનું ધાર્યું કદેપણ નથી થતું. પણ ઉપરે નિર્મીત કર્યું હોય તે તો નિઃસંક થાય જ છે.

સ્વર્ગમાંથી સ્વ. કર્નેલબેકનો અમરઆત્મા આ કરૂણ ઘટના જોઇને કહેતો હશે કે, હું જેનું જે સાધન વડે રક્ષણ કરવાનો એક સમયે દાવો રાખતો હતો તેનું તો તેનાજ સાધન વડે મૃત્યુ નિપજ્યું છે.

"જીવંત ચિત્રો"

(લેખક: ભગવાનજી. ગાંધાંણીક)

સ્મૃતિપટ પરના જીવંત ચિત્રો કોણ દોરે છે તે તો ખબર નથી પણ એક મહાન ચિત્રકાર એ ચિત્રો આ લેખને છે. એનું સંગ્રહ સ્થાન જોવાનો એને અવકાશ નથી કોઇવાર કુદરતી ખેતરી એ જો ચિત્રો જોવા બેસે છે તો તે એક પછી એક સ્મૃતિપટ પર રજુ થતાંજ જાય છે છતાં પણ તે ચીત્રો દોરવાનું બંધ કરતું નથી. એનું એકજ ધ્યેય છે કે નવા ચીત્રો દોરવા અને સંગ્રહ કરવો.

હીંદુસ્તાનમાં એક એવી વિભૂતીએ જન્મ લીધો કે જેના મહાન ચીત્રકારે સ્મૃતિપટ પર ચીત્રો દોર્યો. તેમાં તેણે એક અદ્‌ભુત ચિત્ર દોર્યું જેનું નામ આપ્યું "સ્વતંત્ર હીંદ" એ મહાન વિભૂતી ને વીચાર થયો કે એની ઉપર અંકુશ મુકી નવા ચિત્રોનો વેગ ઓછો કરવાનો કે જેથી મહાન ચીત્ર દોરા એક છે તેની મહત્તા વીચારી શકાય. પણ એ ચીત્રકાર તો ધુની એના પર સત્તા જમાવવી એ કંઇ સહેલી વાત ન હતી. તે માટે તો આત્મબળ જોઇએ, એટલે તેમણે આશ્રમને, જેલ્લી તેનાપર કાબુ મેળવ્યો પછી તો જે આત્મા કહે તેજ ચીત્ર તે દોરી શકે બીજું નહિ. "ચીત્ર કાર પરના બીજા બન્યો આત્માનો વિજય થયો."

પછી તેમણે તે ચીત્ર પ્રત્યે સમક્ષ ખુલ્લું મુક્યું અને આદેશ આપ્યો કે આ ચીત્રને સરળ કરો. પ્રજાએ તેમાં સાથ આપ્યો અને તે મહાન વિભૂતીની દોરણીપી તે ચીત્રમાં જોયેલા રંગ પુરવા લાગ્યા. તે ચિત્રની સફળતા માટે આત્માના અવાજ પ્રમાણે નવા નવા રંગ દોષાતા ભય અને પુરસ્કાર ભય એમ કરતાં કરતાં તે ચિત્ર તા. ૧૫ ઓગસ્ટ ૧૯૪૭ ના રોજ સફળ થયું; પણ આત્માના અવાજ પ્રમાણે પ્રજાથી રંગ નહિ પુરી શકાતાં ઉણપ રહી ગઇ. છતાં પણ આપણા સૌના ચીત્રકારોએ એક ભવ્ય ચીત્ર દોરી સંગ્રહ સ્થાનમાં મુક્યુ છે તે ચિત્ર છે મહાત્મા ગાંધીજીનું અને તેમના મહાન પવિત્ર કાર્યોનું.

મહાત્માજી અમર થઇ ગયા અને પોતાનું દોરેલું ચીત્ર દુનીયાના સ્મૃતી પટ પરના સંગ્રહ સ્થાનમાં મુકતા ગયા.

તેમના આદેશ પ્રમાણે જે આપણે આત્મબળથી ચીત્રકાર પર વીજય મેળવી રંગ પુરવાની કોશીષ કરીએ તો કદાચ અક્ષર સદ્રશતા આપે પણ એ ચીત્રકાર પર વીજય મેળવવો એ કંઇ નાની સુની વાત નથી. મહાન તપસ્વી પણ હારી ભય એવો તે બલવાન છે એનું નામ છે મન (અંતઃકરણ) જેનું કામ છે સ્મૃતીપટ પર જીવંત ચિત્રો આલેખવા એને જેણે કાબુમાં રાખ્યું તેનું જીવન ધન્ય થયું સમજવું.

આપણે સૌ તેમના આદેશ પ્રમાણે ચીત્રમાં રંગપુરી કામેએ એવી દોરવણી આપતા પ્રભુ પાસે આપણી સૌની પ્રાર્થના છે.

આશ્રમ ભજનાવલી

ગાંધીજીના આશ્રમમાં ગવાતા સુંદર ભજનોનો સંગ્રહ થો. ૧-૨.

FOR SALE

ONLY EXEMPTED PROPERTY IN SPRINGS (TOWN) TRANSVAAL

A VERY GOOD INVESTMENT

A Block of nine (9) Shops with living quarters.

Rent £2022 per year. Price: £27000

A very good building.

APPLY:

K. J. TAVARIA

7 Kort Street, JOHANNESBURG.

Phone 339859 or 228727.

સ્પ્રીંગસ (ટાઉનમાં)

એકઝેમટેડ પ્રોપરટી વેચવી છે

નવ (૯) દુકાનો પાછી આંધેલી અને રહેવાની સગવડ વાળી.

ભાડું વારસીક પા. ૨૦૨૨-૦-૦.

ભાવ પા. ૨૭૦૦૦-૦-૦.

વધુ વિગત માટે લખો.

કે. જે. તવારીઆ—

૭ કોરટ સ્ટ્રીટ,

જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૩૩૯૮૫૯ અથવા ૨૨૮૭૨૭.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પ્રારતી ૧૯૫૦ ફેબ્રુવારી	હીંદુ ૨૦૦૬ આસ	મુસલમાની ૧૩૬૮ સફાલ	પારસી ૧૩૧૯ શેહે. કદમી	સુર્યોદય કા. મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
ગુરૂ	૬	વદ ૧	૧૪	૪	૫-૨૫	૬-૫૫
શની	૪	,, ૨	૧૬	૫	૫-૨૫	૬-૫૫
રવી	૫	,, ૩	૧૭	૬	૫-૨૪	૬-૫૬
સોમ	૬	,, ૪	૧૮	૭	૫-૨૩	૬-૫૬
મંગળ	૭	,, ૫	૧૯	૮	૫-૨૩	૬-૫૭
બુધ	૮	,, ૬	૨૦	૯	૫-૨૨	૬-૫૮
ગુરૂ	૯	,, ૭	૨૧	૧૦	૫-૨૨	૬-૫૮

વિવિધ પુસ્તકો

હિંદનો ગામડા વીકાસ	૪	૦
રમીયાનું ઘડતર	૬	૦
લાઇબ્રેરીઅન ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮	૦
બાળકોનો બાંધણ	૧	૪
અકબરેજ દેશાણની કાયદી		
ભાગ. પહેલો	૧૦	૦
ભાગ બીજો.	૧૧	૦
પરમેશ્વરે કુદરતેજ ભાગ ૧-૨-૩-૪, આખા મહાભારત નવી રીતે		
લખ્યું છે આ.	૧	૫
કંજાગાર (ર. ય. દેસાઈ)	૧૦	૦
બંધારણ સીદ્ધાંત (ટોલ્સટોય)	૩	૦
નર્યા સિદ્ધાંત વોલ્યા	૨	૬
ગાંધર કથાઓ.	૮	૬

બાળકોને વાંચવા લાયક

સુંદર પુસ્તકો

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧-૫-૦

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૬૩/-

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

	હી.રૂ.
અનેરા છપ્પ	૮ ૦
ઓહીની	૮ ૦
મધુકરવિનોદના આનંદના ભાગો વિષે	
ઇશ્વર વગેરા પ્રબન્ધોનો સંગ્રહ	૧ ૦
ચારણ ગા. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૮ ૦
તરંગની ખુશાલ	૧ ૦
દલાની સલ્તનત	૫ ૧
દેવના બટકા પાર્વ સંગ્રહ	૩ ૦
ધ્રુવ ભુવની	૭ ૧
ધ્રુવ છબીની	૧૮ ૦
નરસિંહરામ	૬ ૦
નોહીનાં આસુ અને બીજી વાતો	૮ ૦
પરેતી મંજા	૧ ૦
બીજી વાતો ભા. ૧-૨ સેટની	૨૧ ૦
બહુ'ધન અને બીજી વાતો	૧ ૦
વિવાહ મંદિર	૧ ૦
વેદાભ્યાસ ભા. ૧-૨ (સાહિત્ય વિષયના લેખોનો સંગ્રહ) સેટની	૩૧ ૦
સાતસતી લેખોનો સંગ્રહ	૧ ૦
સાગર સમાટ	૩ ૦
સુખ દુઃખના સાથી વાર્તાઓ	૫ ૦
સુખની શોધમાં (સુખ સાધુ કેમ બને તે બનવું હોય તો વાંચો)	૨ ૧
સોરઠી બહારવટીઆ	૭ ૦
સોરઠી સાધુ	૧ ૦
હીરાકણી વાર્તાઓ	૩ ૧
હરજ વીજુ	૧ ૦
હસ્તની હસતી વાર્તા	૧ ૦
ઇતીહાસને અજવાળે ઇતીહાસ વાર્તાઓ	૧ ૦
અમલમાં મુકવા જેવું	૧ ૦
આપણું જોવું છે	૧ ૧

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

છપ્પનનો આનંદ	૭ ૧
જોહનાતા	૧ ૦
જ્ઞાનવધુ પાળા	૧ ૦
લપતા તહેવારો	૩ ૦
ઓતપ્રોત વિચારો	૧ ૦

ગનશ્યામલાલ મુનશી કૃત

અડધે રસ્તે	૮ ૧
કુમાર દેવી શીલાવતી મુનશીના	૩ ૦
કોનો વાંક	૮ ૦
ગુજરાતનો નાથ	૧૧ ૦
જય સોમનાથ	૧૭ ૧
પોપાબાઈનું નાટકોર	૬ ૧
પાટણની પ્રભુતા	૬ ૦
ભોગ વર્ષાથી	૬ ૦
રેખાચિત્ર કથા	૧૦ ૦
કાકાની શશી	૧ ૦
નવલીકાઓ	૬ ૧
વિવાહ ચતુ	૪ ૦
સ્વપ્ન ચાર	૧ ૦

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

ભારતી	૭ ૧
ભારેલા ભા. ૧	૮ ૧
ભારેલા	૭ ૧
કમ	૮ ૧
પુનર્વસુ	૬ ૧
પ્રતીમા ભા. ૧-૨	૧૧ ૦
પ્રદીપ	૭ ૧
સંગીત સાધના અને સંગ્રહસ્થા	૮ ૦
સોનલ	૬ ૦
સ્વર્ગીદૂત	૭ ૦

શરદ બાબુ કૃત નોવેલ

કમલા	૮ ૦
ચંદ્રનાથ	૫ ૦
ચંદ્ર વાર્તાઓ	૫ ૧
દત્તા	૮ ૦
બહુરૂપ	૧૦ ૦
બહુપત્ની વાળી	૧૫ ૦
બડીદીદી	૫ ૦
બંધન	૪ ૦
પરીણીતા	૭ ૧
પ્રભા	૫ ૦
દુર્મા	૮ ૧
નવીના	૧૦ ૦
બોલવી	૭ ૧
શુભદા	૧ ૦

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ત્રીન સંગી	૧ ૦
ઘરે બહિરે	૬ ૦
ચતુરંગ અને બે બોનો	૫ ૧
ચાર અધ્યાય અને ચાલ'ચ	૫ ૧
ચારવદિ	૩ ૦
ચતુરસુની વીજા	૩ ૧
ચારવૃપ	૫ ૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેવાણીની નોવેલો

અપરાધી	૧૧ ૦
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧—૨	
પ્રતીમની	૭ ૦

જેલ ઓફીસની બારી જેવ છપ્પન

જે બ્યાહ બાપણી નવલીકા	૫ ૦
તુલસી કયારો ચારાયણ નવલકથા	૭ ૦
બાળા હરીયા	૫ ૦
સહારણ	૫ ૦
રેશમીપર	૫ ૧
નવલીકાઓ ભા. ૧	૧ ૦
નિરંજન	૫ ૧
પુરાતન બ્રીત	૫ ૦
બ્રીદેલા દ્વાર	૮ ૧
ચેનીબાળ	૮ ૦
સોરઠી સંતો	૫ ૦
સોરઠ તારા બ્રેવા પાણી	૧૦ ૦
સાસરણી	૧ ૦
આહાર અને બ્રહ્મચર્યનું સાહિત્ય	
આહાર અને પોષણ	૧ ૦
ગુજરાતણોની રાસીસ્સ'પત્તી	
કીર્તીના ગરીબ્ય ઉપર પ્રકાશ	
પાકું પુસ્તક	૮ ૧

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬ ૧
કપાલ કુંડલા	૭ ૧
રજની	૫ ૦
ચંદ્રશેખર	૭ ૦

હાસ્ય રસ

હાસ્ય મંજરી	૧૦ ૦
હાસ્ય નવરત્ન	૬૮ ૧
મહત્ત ફ્રેંકલીની ચાલી	૧૦ ૧

બીલ્હણકાવ્યકારી

ચોરીપંચ	હી. ૧૦ ૦

	હી.રૂ.
ચાણક્ય	૭ ૦

નીચાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

સાહિત્ય પાઠાવલી	
પુસ્તક પંચમું	૨ ૧
,, સાતમું	૬ ૨
દેશ દેશાવરમાં—ચુનીલાલ	૩ ૦
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧ ૧
ઉપયોગી પાઠો અંકોની વાર્તાઓ	
નો રમુજ સંગ્રહ	૧ ૧
બાળ સમાચાર	૧ ૧
આપણા પડોશીઓ	૩ ૦
ભુમા કાકા	૧ ૦
આપુષ્ટની અને બીજી વાતો	૧ ૧
ગોમાલાઈના ગપ્પા	૧ ૬
કુમાર પાળ	૧ ૧
રમકડોળી ભાગ ૧-૨ સેટની	૪ ૦

નુતન બાળ સાહિત્ય

બાળકોને વિવિધ વિષયના અભ્યાસ કરવા જે નવું સાહિત્ય નિકળ્યું છે. તે જરૂર બાળકોને વાંચવા આપો.

કેસરી બાપુ	૧ ૦
અમેરિકના પ્રવાસો	૧ ૧
ગુલાબ અને કોયલી	૧ ૩
મોળીબાવની ચુસાકોરી	૪ ૦
રમકડાની	૭ ૧
વિજ્ઞાનની વાતો	૮ ૧
કાલમણી (નીલમ)	૩ ૧
હાસ્ય વિનોદ	૫ ૧
રમકડ (ચુમોટ)	૧ ૧
નીરાંતમાં મોવેલ	૫ ૦
પચાસ વર્ષ પછી મોવેલ	૭ ૧
પ્રેમાવતમ મોવેલ ભા. ૧-૨	૬ ૧
પ્રજાની (ચુમોટ)	૪ ૦
પાન મોરની (ચુમોટ)	૩ ૦
પંચતંત્રના પધો	૧ ૧

શિશુમંગાવલી

સેટ જોડામાં ૧-પુસ્તકો	૬૨ ૧

કીતાબે

આત્મ કથા ગાંધીજી	૨ ૧
ગાંધીજીના બાર્તાલાપ	૧ ૧
અબ મૅસેજ નહિ આવે ગે	૧ ૨
ઉજવણાતાં દુનીયા	૧ ૦
ઇમારે ગાંધીની કહાની	૧ ૧
આને વાળી	૧ ૧
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતેં	૧ ૧
મેનેજી રામ કે સી લાલ	૧ ૦
કિસકી વિભૂતીમાં	૧ ૧
બાલક	૧ ૧
બાલીક ઔર બજદુર	૧ ૧
બુધી દુનીયા	૧ ૦
પ્રેમને બલદાન	૧ ૧
સાધનાકે બવસર	૧ ૧
મેરી મુકતીકી કહાની	૧ ૧
રાજબાર—બુદ્ધિબાર	૧ ૦
હિંદી ગીતા (ગીતાબી)	૧ ૧
હોત બાની	૧ ૧
ગાંધીબાદ—સમાજબાદ	૧ ૧
નયા રોજગાર (હાસ્યરસીક)	૧ ૦
સમાજબાદ—પુંજીબાદ	૧ ૧
હમારી રાજનેતીક સમસ્યાબે	૧૧ ૧
સેટની કીમત	૧૧

કીમોર મંગાવલી

૭ પુસ્તકો નો સુંદર બાલોપયોગી

	૧૪ ૧

અહો ભારતના પાત્રો

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ	૧ ૧ ૦

સોરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ના સેટમાં વિવિધ રસકાળ બીજાની ભા સેટ બી કીમત	૧૧ ૦

રામાયણના પાત્રો

રામચંદ્ર, ભરત લક્ષ્મણ, કૈકેયી મન્દોદરી, હનુમાન વિભીષણ, રાવણ, સીતા, સેટની.	૧૪ ૧
કમાંકણમો નાટકમાં ભટ	૨ ૧
સંસાર (મેવાણી)	૧ ૧૦
ખગોળવર્ણ પહી	૭ ૦
કુલણ	૧ ૧
બાબ નિર્બાધ (બબોધબ્ધુ)	૭ ૧
વિકાસાત્રિય	૧૦ ૦
રાબ્દપીતાનેબસ્સે	૪ ૦
કોન્ટી	૬ ૦
મુલાયના રોમાનીસો	૩ ૧
મુહામા ચરીત્ર	૧ ૦
ઈંટ કાંસીસ	૨ ૦
ઈન્દીયાને પધો (નિહર)	૫ ૧
બબ્બરણી	૭ ૧૦
રેણીના કુલ	૧ ૧

વી. પી. કોસ્ટરોને બ્યાન રેબવાં નહિ આવે. ઓરડર પોસ્ટબાસ્ટરોએ ઓરડર સાથે રોક બબના પોસ્ટેજ ઓર્ડર પોસ્ટના મહેસાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

તમામ પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું :

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

મેરી કહાની (પં. નેહરુના ચરીત્ર)	૧૭ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૧ ૦

બચ્ચોંકે લીયે

મહાત્મા બુદ્ધ	૧ ૦
બન્દ બુધ્ધ	૧ ૦
કીસા ચટ્ટા ઇકકી બાત	૧ ૦
નસીહતકી કહાનીયા	૧ ૦
કીતાબી	૧
મહોમ્મદ	૧ ૦
દેક પ્રેમકી કહાનીયા	૧ ૦
હિંદ ધર્મવીરબ્યાબીકાબેં (ધર્મકી કહાનીયા)	૧ ૧

Obtainable From:

'Indian Opinion'

Phoenix, Natal.

મહાદેવભાઈની ડાયરી ભાગ ૩ જો અને છેલ્લો. કીંમત	૧૧-૬
બાપુની ઝાંખી	૩-૦

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ગ્રાહકોને ખીસ્સુ ખાસ રેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે પૈસા અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સત્ય ધર્મ ભાષણ	૧ ૦
ગાંધીજીનો સહકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૨૭ ની સાલ બનતે બનેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭ ૧
ગાંધીજીના સમાચારમાં	૭ ૦
ગાંધીવાદી આર્થિક યોજના	૩ ૧
પુણ્ય શ્લોક ગાંધીજી (સ. ભુવન)	૧૨ ૧

કીશોરલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨ ૧
સ્ત્રીપુરૂષ સમોવડ આજ કાલ કી, પુરૂષની બેવડી મૂડી ઉપર પુકાળ પ્રસન્ન અત્યાચારો જે સ્ત્રીઓ સહન કરે છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૧

શ્રી રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

સર્વે ફીલોસોફિકના મહાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અજોડ ગણાય છે.	
સ્વરાજ અથવા સંસ્કૃતીનું ઘડતર	૧ ૦
નેહરુ વિચાર ધારા વેદ વખતના લેખના આપણેને સંગ્રહ	૫ ૧
મુસાનોની સંસ્કાર સાધના	૧ ૦
હીંદુ ધર્મ	૧૦ ૦

ધાર્મીક સાહિત્ય

શ્રીમદભગવત ગીતા મોટા અક્ષરોમાં સંસ્કૃતમાં	૩ ૦
પ્રાર્થનાના સ્તવનો સ્તોત્રોના મણીકોનો સંગ્રહ	૧ ૧
શ્રી વેદવ્યાસજીએ આ વેદોની ભારત સંહિતા ઉતારો કરી, ટુંકામાં કરી આપ્યો છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

અંધકાર કોલિન વિલ્સન લેખક અનાસોનની નોવેલ	૭ ૧
અમેરા રશિયન ડિક્ટેટર સ્ટાલિન	૪ ૦
આપણા લેખક કુપરી, એક રશિયન પરીવારની ચિત્ર જેવી નવલકથા	૧૦ ૦

દેશ-નેતાઓના ચરીત્રો

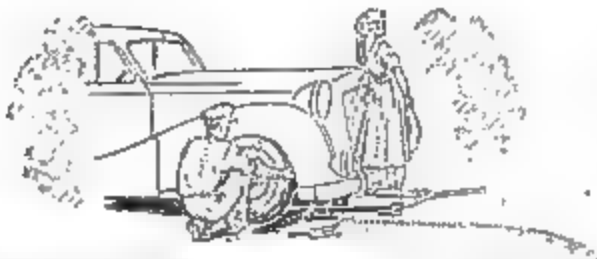
ઇસાબેલ કારેજવતી	૧ ૦
આદમ કેક્ર ગાંધીજી	૭ ૧
તેજ ચિત્રો આપણા ગાંધીજી કસ્તુરબાજી, ડુંગરીબાઇ, બાકી નેતાઓના ટુંકા વિષે લખેલું છે	૭ ૧

દેશદીઠ ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નીલીમબેન સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૧
આગબોટી એક ફીલોસોફિ નવલ કથા	૧૨ ૧
રમણીક કુમારીઓનો ઉત્તમોત્તમ સંગ્રહ	૭ ૦
પ્રેમાલિંગ ભા. ૧—૨ એક સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બન્ને ભાગની કીમત	૧૩ ૦
મિસિસબાની વાતો ફીલોસોફિ બહાદુર સ્ત્રીઓની રસપ્રદ કથાઓ	૧૨ ૧
આબરૂદાની વિનોદી નવલ કથા	૧૨ ૦
ઉપાલંભ સુંદર નોવેલ	૭ ૧
ઉન્માદ નોવેલ	૮ ૦
ઉપવાસના કાકા નોવેલ	૭ ૧
કંસારાનાં કંસારણ નોવેલ	૭ ૦
કમળાવતી ફીલોસોફિ નોવેલ	૧૦ ૦
કેકેયીપ્રપંચ કોલિન રસપ્રદ નવલકથા નોવેલ	૮ ૧
ખરખરા બાપુ બાપુઓના રસપ્રદ ઇતિહાસ પાકકી નોવેલ	૮ ૧
ગોકુલ આશ્રમ ગોકુલની ,ગાંધીપરંપરા રજુ કરતી	૭ ૦
ચમેલી	૧ ૧
ચોરાની વાતો	૧ ૦
જળ સમાધી નોવેલ	૮ ૦
જગતના મંદિરમાં ફીલોસોફિ નવલકથા	૧૦ ૦
જય સિદ્ધરાજ	૧૦ ૧
જલકીડુ નોવેલ	૫ ૦
ઝિણીબાની વાતો નાની બાળકોનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૧
ઝબુ અરબુ બે નાની બાળકોનો સંગ્રહ	૧ ૦
ઝાકમઝોળ ધારા	૮ ૧
ઝાકળની વાત	૧૦ ૦
ઝાંખીલ ત્રીવેણી વાર્તાઓ	૨ ૧
ટાંકણી કાતરની નવી ચુટી	૧૨ ૧
ટીકુ સાથી ભા. ૧-૨ સાથે	૧૨ ૦
ઠાકોરસા બા સ્વ. મણીબાના સોથી વિશે સુધરેલા નોવેલ અને બનાવો પરીપૂર્ણ લખેલ	૪ ૧
ડાળખીઓર પીતાની તસ્વીર આપણા સહીત સ્ત્રીઓ સમાજ સેવાની-નીતું કથન	૧ ૦
ડાયરી કેલાસી	૮ ૧

નવલ કથાઓ

તલીયારે	૮ ૧
તારીયાવાલની ૬ ઉત્તમ કથાઓ	૧ ૦
તૌબા તમ	૧૦ ૧
તોફાન તોફાનમાં નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૦
તુલસી વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૧
તિમોથા	૮ ૧
તમુના બાળ ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૩ ૦
દરીયાવર્દ	૧ ૧
દરીદ્રનારાયણ બાળ ૧-૨ સેટ બાળ નોવેલ સેટની	૧૧ ૦
દેશ પ્રેમ	૪ ૧
ધરીયાલાલ	૧ ૦
નારી હૃદય	૫ ૧
નીલ રેખા	૮ ૦
નીલ પંખી બાળ	૧ ૦
નીરોદોતા	૮ ૦
પ્રદીપ	૮ ૧
પાયલીત ભા. ૧-૨ સેટની	૧ ૦
પિતાજી	૮ ૦
પાવક જ્વાળા	૮ ૦
પ્રભાત કીરણો	૧ ૧
પુરાતન જોગત	૧ ૧
પ્રેમ અને પુજા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૧
ફુટેલા સુખનું પાત્રો	૧૦ ૦
બલિદાન	૧ ૦
બે બીજો	૧ ૧

more AND *more* MOTORISTS ARE CHANGING TO

The GENERAL

SILENT-GRIP

The PREMIUM Quality Tyre that sells at Regular Prices

Higher, premium prices have been paid for General Silent-Grip tyres by millions of American motorists for over 30 years . . . because they *know* that Silent-Grips give better value in mileage, safety and silence. Today, Silent-Grips are being built in South Africa—built even tougher and safer, yet they sell for the same price as conventional tyres.

The GENERAL TYRE

America's Top-quality Tyre for over 30 years

NOW BUILT IN SOUTH AFRICA

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:
306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

PUBLISHERS' NOTICE

We shall be obliged if any of our readers, who have a copy of 'Indian Opinion' of January 21, 1949, would kindly send it to us.

MANAGER,
'Indian Opinion.'

BOOKS FOR SALE

Life of Ramakrishna
—By Romain Rolland 10 6

The Indian States Problem
—By M. K. Gandhi 10 0

Life of Vivekananda and the Universal Gospel
—By Romain Rolland 12 6

To be had from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal

Cuticura

TALCUM POWDER

Tender skins are extra sensitive in hot weather. A dusting with Cuticura Talcum Powder cools the skin, allays chafing and ensures lasting comfort. Mother will just love its distinctive perfume and exquisite fragrance.

STOPS CHAFING!

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

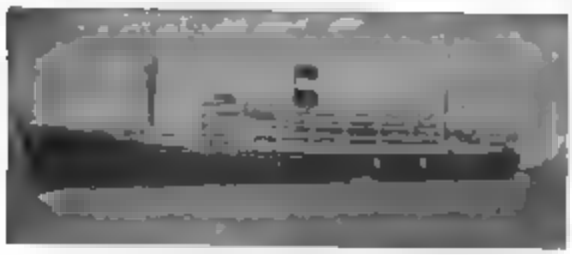
Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

નવી અને છેલ્લામાં છેલ્લી રેકોર્ડ્સ

સાળવાર ૩૫૧	૧-૧૭-૦	બધુ ખુદી ગુજરાતી	૧-૧૪-૦
ઓઢરતી ૩૫૧	૨-૦-૧	ઢમાકે બાપુ (૨)	૧-૦૭-૦
બેહદ્રેસ ૩૫૧	૧-૧૭-૦	ગીત ગોપીચંદ (૮)	૩-૨૧-૦
ભમાર ૫૫૧	૩-૧૭-૦	ગુજરાત ૩૫૧	૧-૧૭-૦
દુખણી સાડી ૫૫૧	૩-૧૭-૦	અમોપણી ભાઇ ૬૫૧	૩-૧-૧
સાહીસે મહીકે ૫૫૧	૩-૧૭-૦	વિક્રમ ૧૫૧	૩-૦-૦
ચંદ્ર જોખા ૫૫૧	૩-૧૭-૦	રોગ બાદલ ૧૫૧	૩-૧-૧
ચિતા ૫૫૧	૩-૧૭-૦	આપના દેશ ૨૫૧	૩-૦-૧
મહોંસ રેકુલ ૫૫૧	૩-૧૭-૦	રોગમાં ગણેશ ૩૫૧	૧-૧૭-૦
સાંતળી ગાત ૫૫૧	૩-૧૭-૦	દીલ ૨૫૧	૧-૭-૧
ઠોબળ ૫૫૧	૩-૧૭-૦	કરતી ૧૫૧	૧-૭-૧

કેપીટલ ગ્રુપ ઓફ્રેન્સી
189 Grey St, Durban.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

BRITISH INDIA LINES

TO EAST COAST AND BOMBAY

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET — — DURBAN.

Glass Counters

We represent a well-known makers of Glass Counters, Show Cases, Sweet Counters, Refrigerators Counter and all kinds of Modern Shop Fittings.

Payment arranged on long terms.

For particulars apply:

K. J. TAVARIA

7 Kort Street, — JOHANNESBURG.

Phone 339859. House 228727.

ગલાસ કાઉન્ટર

અમારી પાસે ખાણીના મેકર ના ઉત્તમ ગ્લાસ કાઉન્ટર; શો કેસીસ સ્વીટ કાઉન્ટર, સ્વીટ કેસીસ, રીફ્રીજરેટરસ કાઉન્ટર, તેમજ દરેક દુકાનમાં જુસ્સાબીલ ગ્લાસવાળા કેસીસ, તેમજ દરેક જાતના સુંદર ફીટીંગ્સો અમારે ત્યાં મળશે.

લાબ્બી મુદતની રકમ ઉપર ઉધાર આપવામાં આવશે

વધુ વિગત માટે લખો

કે. જે. તવારીઆ.

ફોન: ૩૩૯૮૫૬ રર—૮૭૨૭ (ઘર) ૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Men who matter

shave with Gillette

When a man's job brings him into contact with many people it pays him to take great care of his personal appearance. That is why you find that men who matter use Gillette—the quickest, smoothest and most economical shaving system in the world.

Blue Gillette Blades

5 BLADES FOR 1/3

'Good Mornings' begin with Gillette

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીભાઈ ખોડાભાઈ લાડીપરાવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સ મીની રેમજ મેડમ પેક, મસાલાથી ભરી બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ખુશ્ બિલ્ડ, અમરા, ગાંઠિયા, ચવાણા, પાવરા વિગેરે હમેશ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે ઓર્ડર મળ્યાથી મીઠાઈ ફોરાક અને મસાલો ઠંડે વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.

34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બેચરસીસ, કોચીસ, સોફા સાઈડ બોર્ડ બોકસીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ડ્રેસર, વર્ક ટીપોયા આપે ખરીદી લાયકો. અને બધાથી લાલ કેવા સુકતીઓ લાંક.

—બોડસ, ડ્રેસર અને ડીવાન ડ્રેસર—

જે અમારી ડેમરેજ નીચે લઈ જાય છે. તેવા રંગોમાં હમેશ તૈયાર રહે છે. માલ જોવા આવીને ખરીદ કરવા મંગાવો અને વેપાર આબાદ બનાવો.

L. MISTRY

51 GREE STREET, DURBERSDORP. J'BURG

PHONE 33-4691. BOX 2626.

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	3	3
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hasan	2	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	3	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
60 YEARS OF CONGRESS—Dr. Pattabhi Sitaramayya	1	3
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.N.E.S.C.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
A DISCIPLINE FOR NON-VIOLENCE (Pamphlet for guidance for Westerners) —Richard B. Gregg	1	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
MAULANA ABUL KALAM AZAD—Mahadev Desai	5	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	5	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN-STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
MAHATMA GANDHI (The Man, and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	19	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
A SHORT LIFE OF SWAMI VIVEKANANDA	2	6
A SHORT LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	3	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
GANDHI AND SANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from :

"INDIAN OPINION

P/Bag, Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

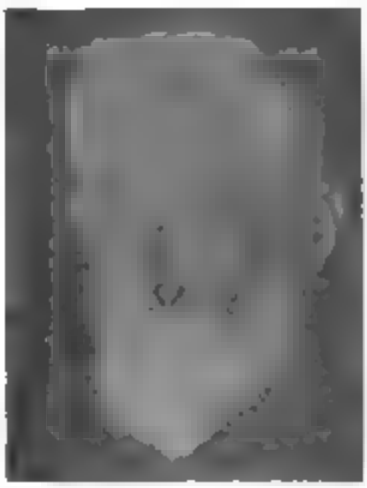
14 FEB 1950

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 6—Vol. XLVIII. FRIDAY 10TH FEBRUARY, 1950 Registered at the G.P.O. as a News paper. PRICE: FOUR PENCE

Thoughts From Bernard Shaw

★

"This is the true joy in life, the being used for a purpose recognised by yourself, as a mighty one; the being thoroughly worn out before you are thrown on the scrap heap; the being a force of nature, instead of a feverish, selfish little clod of ailments and grievances, complaining that the world will not devote itself to making you happy."

—GEORGE BERNARD SHAW.

★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)

JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED !

45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-

SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES

SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6.

VELVET. 44" Chenile Georgette in all latest Shades Suitable For Sarees. Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0. each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0. each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0. each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS. Cream. Collar Attached. All Sizes. 27/3 each.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS in Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES

★

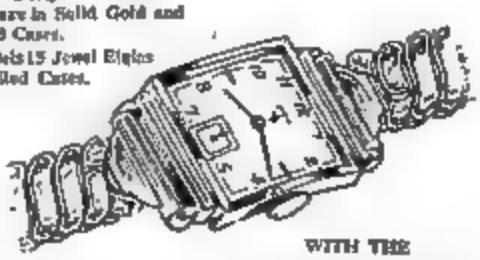
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground. 5 yds. lengths. 25/- each 6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.

Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. ELOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે

હોડકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે પહોંચતા કરવા માટે અમે ટનના રૂા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ભીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો :

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651.

MASTER BROS.

Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats

Wholesale Merchants and Direct Importers.

House For Keen Cash Prices.

33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ

હોલસેલ મરચન્ટસે એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.

દરેક જાતના ઉનાળાં કાપડ, ફુલ્ટ હેટ્સ, બોનેટ્સ—બેલ્ટ બાંધવા માટે સાદા બાંધવા માટે—તેમજ ઈન્ડીઝીન બોનેટ્સ માટીએ

નીચે મારે હમારે ત્યાં મળશે તપાસ

કરવા બોલાવવું છે.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,

જોહાનીસબર્ગ

ફોન

૩૩-૨૬૫૧.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 21439.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

15 & 17, Cross Street,

DURBAN.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General Commission Agents

.0 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.

Special attention is paid to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.

MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.

Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.

Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out in Strictest Confidence.

11/12 Fortress Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.

'Phones—Office: 22-2775. Afterhours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING

TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS

FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/3, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM

ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1490

THE

NEW INDIA ASSURANCE

—COMPANY LIMITED.—

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.

આ કોંપ્લિ વીમા કંપનીઓ જીવનવીમા, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાગરદ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી સરકાર છે. કોંપ્લિ કંપનીને ઉપરના આપવું એ દરેક કોંપ્લિની ફરજ છે.

Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 28846, P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13,
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.

JALBHOY RUSTOMJEE

Principal Representative For The Union Of South Africa.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5981

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND CO.
48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પો.બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી."

એચ. કે. ગોકળ,
—:: હોલસેલ વેપારી ::—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 6—Vol.—XLVIII. Friday, 10th February, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price FOUR PENCE

More "Rugged Individualism"

PEOPLE of no more than average intelligence may be forgiven if they sometimes question whether the present system of production and distribution for profit of the necessaries of life, is the work of sane men or some kind of tragic joke emanating from a lunatic asylum.

The wholesale destruction of foodstuffs, sadly needed by masses of destitute and hungry fellow humans, is an old story that has more than once been repeated. Now comes a fresh example of what the consuming millions who, unfortunately, have to eat to live at all, find themselves helplessly subjected to under this system of 'private enterprise,' as it is sometimes called, or as, Americans more bluntly designate it, "Rugged Individualism."

The U.S.A. includes a State called Maine. Maine, it would appear, is a great farming area, especially fruitful in the matter of the potato crop. The Maine potato farmers form one of what in the U.S.A. are known as 'pressure groups,' i.e. a group of voters whose combined votes could seriously influence an election, and who take advantage of that fact to press their own demands upon the Legislature.

The U.S.A. potato growers, apparently led by the powerful Maine group, succeeded in getting Congress to artificially keep up the price of their product to 14s 11d. per 100 lbs. To do this the government had to buy up all the producers could sell, at that price.

The first result was, that owing to the artificially inflated price, consumption of potatoes dropped 15 per cent. As has similarly happened in this country, they were too dear for the poorer classes to be able to buy them.

The second result was, that the Government used £160,000,000 (one hundred and sixty million pounds) of the money of taxpayers, who were paying the inflated prices.

The Government finding itself landed with immense stocks of potatoes for which it had no use, and for which it could find no buyers, ordered the acreage of potato growing to be reduced. Nature, however, was kind, the season a good one, and the potato growers 'on velvet,' so to say. The growers, quite naturally, took full advantage of the opportunity offered, and the now embarrassed customer—the Government—found that the yield had gone up by 40,000,000 bushels!

This is going to cost the taxpayers a small matter of some £32,000,000 for the 1949 crop. And now the Government is at a loss to know what to do with the millions of bushels of potatoes with which it finds itself landed. The accumulation has grown to such proportions that it cannot even be given away.

The strongest probability is that this huge store of valuable food, for which millions throughout the world are hungering, will be destroyed and a further large sum of money spent to effect its destruction.

Such is the result of *unplanned* production and distribution; of production with an eye to profit only, instead of concern for the needs and requirements of the great mass of consumers. In spite of Nature's bounty, the hungry must continue to hunger in order that profits shall be maintained at the level considered satisfactory by influential "pressure groups."

But, excepting for the fact that the U.S.A. invariably does things on the grand scale, we really need not go to America for examples of economic stupidity that would be Gilbertian if they were not so tragic. We, here in South Africa, have examples enough and to spare. There is hardly any necessary of life the distribution of which is not held back in order that prices, and of course profits, shall be maintained at a high level. What matters it that the multitudes hunger, sicken, and die for lack of those things, so long as producers, middlemen, speculators and distributors make their profits?

Does one go into any kind of business excepting to make money? Excepting to turn others' needs to one's own profit?" Who but silly sentimentalists talk of sentiment in business?" "Service!" "Others' needs my opportunity to help!" "Production for use instead of profit!" Bolshevism Sir! Communism! Yes! And The Sermon on The Mount? A Euthopian dream, wholly unconnected with the world of practical affairs. The way to the Insolvency Court, certainly not the road to worldly success! Thus, according to the gospel of Mammon, Mammon's priesthood, and Mammon's worshippers. Thus, and no otherwise—want and waste, cheek by jowl—must the grim economic drama go on, until even the gods weary of mankind's wanton stupidity and some tremendous cataclysm writes "Finis" to what we are pleased to call our great civilisation.

Perhaps the Mystics who maintain that this is the real and only Hell, may not be so very far wrong, after all.

INDIAN DELEGATION TO R. T. TALKS

RECEPTION BY S.A.I.C.

EVERY seat in the Cape Town City Hall was occupied and many people were standing in the aisles, when the S.A.I.C. welcomed the India delegation to the Round Table Talks at a reception in Cape Town last Sunday afternoon.

Replying to President Dr. G. M. Naicker's address of welcome, the leader of the India delegation, Pandit Kunzru, said he and his delegation were deeply grateful to the S.A.I.C. and the Indian community in general for the warm welcome accorded to them.

Pandit Kunzru said it was not possible for him to say anything about the pending discussions and he was deeply appreciative of the restraint with which Dr. Naicker had spoken.

"I have been interested in questions relating to the Indian community for a very long time," said Pandit Kunzru. "Since Mahatma Gandhi led the Indian community here I have followed with greatest interest the different stages of the Indian development in this country. Not only the Indian public, but the Government of India have been deeply interested in this matter."

Pandit Kunzru said he was pleased the South African Government had accepted the proposals of the Government of India that delegates of the two countries should explore the possibility of a Round Table Conference, as suggested by the United Nations, to discuss questions relating to the status of the Indian community.

"I hope the discussions will be as friendly as in 1927 and 1932," he went on. "And that they will bring India and South Africa closer together. Though there are certain questions on which the Government of India hold different opinions from those of the Union Government, India is actuated by the friendliest feelings towards South Africa.

"Besides these are days when all those who stand up for democracy must stand shoulder to shoulder to work for those things that will strengthen democracy and will revive the faith of the people in the democratic way of living." Pandit Kunzru said amidst applause.

Pandit Kunzru said that he trusted that South Africa and India would, as a result of the conference, become greater friends than they have been in the past, and that "shoulder to shoulder they may work together for those common causes that are of the deepest interest to humanity at large."

The Pakistan delegation was not present at the reception. In a message conveyed through the president, they said it was their policy not to participate in any gathering of a political or semi-political nature. They would be happy to attend any social functions the S.A.I.C. might arrange.

PAKISTAN LIFTS TRADE BAN

PAKISTAN has withdrawn her trade ban against South Africa. The following is the full text of Pakistan's telegram to India, which was sent on Thursday, February 2:

"Please refer to the request made by the South African Government on September 14, 1949, to the effect that economic sanctions against South Africa be voluntarily withdrawn in order to allow the parties to negotiate on equal footing.

"This request was discussed with the Deputy High Commissioner of India and it was indicated that the Government of Pakistan felt the suggestion should be accepted.

"The Government of India, however, did not find itself in agreement.

"The Government of Pakistan has very carefully considered the whole question and has come to the conclusion that, unless the trade ban is lifted, the possibilities of negotiating an enduring agreement with South Africa over this vexed question of the rights of Asiatics are remote.

"In order, therefore, to create the right atmosphere and as a contribution towards the settlement of this troublesome question, the Government of Pakistan has decided to announce the withdrawal of the trade ban on February 6—the on which the conference opens in Cape Town.

"The Government of Pakistan proposes to inform the Government of South Africa on February 4 of the decision, so that the announcement may be published on the morning of February 6.

"The Government of Pakistan sincerely trusts that the Government of India will, on consideration, appreciate the necessity of this gesture of conciliation and take similar action.

"The Government of Pakistan assures the Government of India that it fully shares the anxiety to secure maximum civil, social and economic rights which can be obtained for Asiatics in South Africa, and that in working for that it will not let the domestic difference between the two countries come in the way."

India's Reply

On Saturday the Indian Government replied:

"The Government of India's decision to maintain the ban on trade with South Africa was taken after full consideration of all relevant factors.

"The ban was imposed as a protest against the treatment of those who, at the time of its imposition, were all Indians, and now include Pakistanis.

"So long as the discriminations and disabilities against which the protest was made remain, there can be no justification, in the opinion of the Government of India, for removing the present trade restrictions, and the Government of India does not intend to remove them.

"The spirit of reconciliation to which the Government of Pakistan refers has, to the extent that this is possible, been demonstrated by the Government of India in correspondence with the Government of the Union of South Africa, relative to the discussions that are to open in Cape Town.

"It is a matter of profound regret to the Government of India that in the treatment of a problem which equally affects the interest, rights and honour of Pakistanis and Indians, the Government of Pakistan should have decided to abandon the unity of understanding and approach which the matter requires."

The Pakistan Government replied:

"The Government of Pakistan deeply regrets that the Government of India has not seen its way clear to withdraw the ban on trade with South Africa which was suggested by the Government of Pakistan.

"It believes that the spirit of conciliation shown by Pakistan will go a long way towards securing a lasting settlement with South Africa which would satisfy the honour of Pakistanis and Indians domiciled in that country and ensure for them civic, political and economic rights.

"The Government of Pakistan wishes to reiterate that it still adheres to these objectives.

"It is convinced that its attitude should materially assist in the achievement of those objectives.

"The Government of Pakistan is, therefore, profoundly sorry that it has not been possible for the Government of India to do the same."

DR. MALAN ON NON-EUROPEAN ISSUE

ON this subject Dr. Malan argued that the obvious deterioration in relations between European and non-European was the fault of the United Party and not of the Nationalists. Had not the strike of the Natives' Representative Council taken place under that Government and not under this? How then could he and his party be blamed for that?

In the 18 months in which the present Government had been in power, there had been no clash with the Natives he said.

Having assured the House that the standstill agreement between himself and Mr. Havenga on the Natives' and Coloured franchises was for one year only, Dr. Malan put his so-called positive apartheid measures to the House.

"There is much we shall do in regard to race relations during this session," he declared.

"We have already announced that we shall tackle the question of the exhaustion of the reserves.

We shall also tackle the question of the entry of Natives into the urban areas, and one of these days we shall appoint a commission to go into the question of what measures must be taken to put a stop to this problem.

"We intend to control Native labour in the urban areas and to deal with the problem of Native housing because we realise that the Municipalities can no longer bear the burden."

The Government has been in office for only 18 months, he argued, and its apartheid policy is so comprehensive that it cannot be carried out in one or two or three years.

"We require the time which the country has given us," he claimed.

PUBLISHERS' NOTICE

We shall be obliged if any of our readers, who have a copy of 'Indian Opinion' of January 21, 1949, would kindly send it to us.

MANAGER,
'Indian Opinion.'

RIOTING

RIOTING broke out in New Clare on Sunday, January 29, and about 40 shots were fired at the police, who returned the fire. European and African motorists were injured and a number of policemen had to receive treatment.

The trouble started when an African constable attempted to arrest a man for being in possession of liquor; he was attacked by a crowd which had gathered and a message was flashed to the Flying Squad.

When two squad cars appeared on the scene, they were stoned and an appeal was sent out for reinforcements. Lieutenant W. A. van Zyl appeared on the scene with four more squad cars and spoke to the crowd. It appeared that order would be restored when several women urged men to stone the police. One policeman had his jaw broken and a number were injured.

A number of Africans armed with revolvers opened fire on the police and Lieutenant van Zyl ordered his men to withdraw. One African was later taken to hospital with a bullet wound.

A number of men attacked five railway houses near the station and caused a certain amount of damage before the occupants fled.

All lights in the street were smashed and the police used tear gas bombs on rioters who fled down Hamilton Street into the dip in the centre of the township. African motorists, including women, who entered the gauntlet in Hamilton Street, were stoned unmercifully and drivers lost their heads and cars charged from one side of the road to the other. One African woman received severe cuts and was suffering from shock. Incidents of stonings went on until late into the night.

Benoni

Trouble broke out in Benoni Location when two African constables and a European constable tried to arrest a man against whom they had a warrant. The men were surrounded by about 30 Basutos and the prisoner was freed after the European constable had been felled with a blow in the face and the African constables had been struck with sticks. The European constable fired five shots. An Indian telephoned the police and when a party of 14 men under Lieutenant W. H. Krige, arrive the mob had dispersed. Eight arrests were made and one African was taken to hospital where he died.

Cato Manor

A hundred armed Durban policemen were rushed to Cato Manor on February 5 to restore order after a clash in Booth Road between a small party of Native constables and a mob of 200 angry Natives. This disturbances followed the worst weekend for violence and drunkenness at Cato Manor for some time. Three Native police men were injured.

At 7 p.m. a Native constable on patrol in Booth Road detained a Native for being in possession of a dangerous weapon. The man resisted arrest and was handcuffed.

Captain E. C. Bosman, Police Commander in the Western Area, was warned of the disturbance by the Cato Manor Police Camp and he hurried to Booth Road. By the time he reached the scene a mob of 200 Natives was attacking about nine policemen.

Efforts were made to get the handcuffed man into Captain Bosman's waiting car, but the mob succeed in wrestling him from his escort.

The small police party were powerless to recapture the prisoner. They were forced to fall back before volleys of stones and bricbats, and the advancing line of Natives, with their upraised, threatening sticks. Stones struck a police van, denting the bodywork and others were aimed at Captain Bosman's car, but this escaped damage.

A call was sent out for reinforcements and 150 European and non-European police were rushed to Booth Road from stations in the city. The Europeans carried arms. The mob disintegrated quickly when the police reached Booth Road and endeavoured to surround the area. But the difficulties of darkness hampered the police and all but the handcuffed Native succeeded in evading capture.

Councillor Ken Clarke, Durban's Mayor, was told of the disturbances and left home immediately for Booth Road, accompanied by Mr. J. H. J. Stone, secretary of the Natal Riots Distress Relief Fund. The Mayor spent two hours in the area, which was the scene of the worst violence in last year's race riots.

APARTHEID ON MUNICIPAL TRANSPORT

ACTION is being taken by the National Transport Commission to carry out the policy of the Government by laying down the most practicable and suitable methods for segregation between Europeans and non-Europeans on public transport.

The Durban City Council has been asked by the Secretary for Transport, Pretoria, immediately to submit proposals on the best method for bringing about total segregation on their buses. The National Transport Commission, he says, is anxious to bring the matter to finality as soon as possible. The commission therefore wants the views of public transport systems before it decides on any definite scheme.

In a report to the Electricity Committee of the City Council, Mr. T. E. Peet, transport manager, recommends that no immediate change should be made in the system of segregation in Durban while the City Council is reviewing the whole question of public transport within the city.

Mr. Peet explains that in normal conditions the whole of the lower deck and about half of the upper deck of motor-buses and trolley-buses are reserved for Europeans. Under this system non-European servants accompanying Europeans are catered for, also other non-European passengers, where non-European traffic is light.

When non-European traffic increases in proportion to the European traffic a sign is exhibited on the front of the bus to indicate that the whole of the top deck is unreserved. The lower deck only is then reserved for European passengers.

On routes where the non-European traffic is heavy special non-European vehicles, painted green in contrast to the grey colour of other municipal vehicles are operated, usually at lower fares. This system operates satisfactorily from the point of view of the travelling public, but the special non-European vehicles operate at a loss because of the lower fares charged.

/Apartheid Applied On Cape Buses

'Apartheid was applied to railway buses on the routes to Hout Bay and the docks on January 31, for the first time. Other routes were not affected and there were no hitches. The back seats in the single deck luxury buses on these routes are reserved for non-Europeans. The division is marked by white metal signs with red lettering "Europeans only in front of this." The signs are hung from the luggage racks, and can be slid forward or backward according to the proportion of passengers of each type.

Premeir's Injustice

THE Prime Minister had done General Smuts another injustice when he said that during all the years when he had been leading the country, he had set himself up as an obstacle to freedom.

"I think our Afrikaans people will not accept that view. How can it be said I was an obstacle in the path of freedom. Was I an obstacle in the South African War?

The Minister of Lands—Yes.

General Smuts: In all the developments in which I took a part, and sometimes a leading part—the acquisition of self-government in the old republics, the National Convention and the work that was done there—I think I played my part in the building up of South Africa's present status. But all that is history. It is not a question which one debates in Parliament.

The Prime Minister: Every step taken by General Hertzog you opposed.

General Smuts said: "We differed on points of interpretation. Take our Status Act. There was one point on which I felt doubtful about the attitude of India in regard to its present development. In my opinion the abolition of the Crown which has taken place in India may have very far-reaching results.

"The Crown does not affect our freedom, but it can happen that the foundation of our Commonwealth co-operation can fall away. The Commonwealth is the greatest protection which South Africa has to-day.

"We are a small people on a black continent, and we must always remain conscious that things can develop which may put us in need of support from elsewhere, and nothing can be a greater support than the Commonwealth.

"I have always worked for the Commonwealth, and even its name originated with me. The King is the symbol of our common bond, but now we are reaching a point where the symbol is beginning to disappear, as in the case of India and Ireland.

"I can assure the Prime Minister that it does not help to pour contempt on South Africa's leaders. You cannot do so without its having a certain effect on the people, and I hope that the Prime Minister will think a little before he repeats some of the statements he has made.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, January 28.

THE RED LETTER DAY

THE Republic Day, the Red Letter Day as Sardar Patel very rightly called it, was observed amidst scenes of great jubilation all over India. In the capital scenes of great pomp, grandeur, stateliness and mass enthusiasm were witnessed. The President-Elect, Dr. Rajendra Prasad, began his programme by going in the morning, accompanied by his wife, to Rajghat, to pay homage to the Father of the Nation, Mahatma Gandhi. In the message the President gave to his countrymen on the birth of the Indian Republic, the President said; "We must re-dedicate ourselves on this day to the peaceful but sure realisation of this dream that had inspired the Father of our Nation and the other captains and soldiers of our freedom struggle, the dream of establishing a classless, co-operative, free and happy society in this country. We must remember that this is more a day of dedication than of rejoicing—dedication to the glorious task of making the peasants and workers, the tillers and the thinkers fully free, happy and cultured."

No Old Enmities

Dr. Rajendra Prasad, the President of the Indian Republic, said at a banquet that India inherited no old enmities and therefore the Indian Republic entered the world stage, "free from pride and prejudice, humbly believing and striving that in international as well as internal affairs our statesmen may be guided by the teachings of the Father of the Nation—tolerance, understanding, non-violence and resistance to aggression." Their attitude, he added, towards all countries was of utmost friendliness. "We have no design against anyone, no ambition to dominate others, and our hope is that others will have no design against us. At no period even during the most glorious eras of which we have record was this whole country brought under one constitution and one rule. Our constitution is a democratic constitution and seeks to ensure to the individual citizens the freedoms which are so invaluable. India has never proscribed or prosecuted opinion and faith, and our philosophy has room as much for a devotee of a personal God as for an agnostic or an atheist. Under the new set-up, which we are inaugurating to-day, we hope to endeavour to live up to the teachings of Mahatma Gandhi and help in our own humble way in the establishment of peace in the world."

"Be Loyal To Leaders"

In a broadcast talk given on the eve of the Republic Day, the Governor-General, Shri C. Rajagopalachari, said: "I am confident that our Government will overcome all difficulties, and that we shall march steadily forward. I do not believe that India has suddenly got economically poorer. Relative values have changed. Distribution has been modified. There are necessary changes and should not be deplored, although they may be disturbing for the time being. As long as we continue to work, I assure you, no economic disaster can come down on us. We have capable and, what is even more important, good men to guide the country. Let us give our utmost loyalty and co-operation to them. Let us not be fortune-hunters but devoted citizens of a great republic in which everyone must do his allotted task with zeal and integrity so that we may fulfil the hopes which the civilised nations of the world have entertained about us."

Tribute To Rajaji

Pandit Nehru, the Prime Minister, paid a glowing tribute to Rajaji, the retiring Governor-General, at a banquet on the 24th. Pandit Nehru referred to his 30 years' association with Mr. Rajagopalachari and said that there were not many of them left in this country who could be called the old guard of the national movement.

"I am quite sure," the Prime Minister said, "that when necessity demands it, not only our affection but the need of the country will call you to other services for the country you have lived in and served for so long.

"So with this feeling and with the conviction that you are there and that you will come back whenever you are needed, my mind is softened a little and I do not feel what otherwise I might have felt at your going away."

The Prime Minister said: "After another day has passed, India will put on a new garb, and a new phase in her long history will begin. Something will happen for which generations in India have laboured and suffered. In a sense a big change happened two and a half years ago and this is merely a continuation of it and a final consummation.

"In India we have been fortunate in this respect that this great change has taken place by agreement and on the whole, painlessly. In the course of the last two and a half years the change has been a continuous one and in the course of the last twenty months or so that you, Sir, have been the head of our State here, many people have helped in this change being continuous and yet without any jumps, but perhaps most of all you have helped in that change.

"You came to the scene as the last Governor-General and the order which you have represented for the last 20 months or so will cease in India after another day and a half. I am not quite sure of my dates, but I imagine that the Governors-General in India started about 177 years ago with Warren Hastings. It is rather odd to think of Warren Hastings and you in the same line of succession. And yet that very oddness brings out the great change that has taken place and that took place.

Now I imagine there are very few amongst us, from whatever country we may hail, who are likely to succeed in doing that in the measure that you did. For my part—if I may frankly confess it—it was a matter of continuous surprise to me how this took place. And yet it should not have surprised me because you and I and many of us were not strangers to each other.

"When the time comes for you to go away from here, there is a feeling of slight emptiness in me, of a lack and a stern regret and a certain apprehension that I would not have your advice when I might most need it. And yet it is right that the change that is coming over India in a day and a half and for which we have worked for so long should come. It had to, and without it our ambition could not have been completed.

"When you occupied this high office you brought a distinction to it and a distinction which became all the more noticeable because it was combined with the utmost simplicity and frankness, and so you managed to show that greatness of spirit—we all know it and yet we do not always acknowledge it—has nothing to do, and even dignity has nothing to do with the external emblems that people display. It is something deeper and inner of the mind.

Warrior Of India

"You have been a warrior of India's cause and we shall remember you as an old fighter and as a man of peace, a philosopher and a seeker after truth. But above all we shall always remember you as a dear comrade. You will go away, and you will go with all our affection and good wishes. But, of course, you will not go away very far, and, of course, you cannot leave us, and how can we leave you?"

The guests then drank to the health of Mr. C. Rajagopalachari.

"I may mention here that members of the Cabinet have a small souvenir for Rajaji—this crystal Buddha and a silver plate with their names inscribed upon it," Pandit Nehru said.

Rajaji's Reply

Replying, Mr. C. Rajagopalachari said: "I have been very hard hit. It is more difficult for me to say what I have in my mind than I believe it was for the Prime Minister to express his mind. He is still young, he can control his emotions and he is a working politician who can balance and analyse. Most people think that young men are rash and old men are wise. My own impression is that the control of the emotions is easier for younger men than for older people. I have been so deeply moved by what I have been receiving from friends and comrades by way of affection these few days that I frankly confess that my expression has been rendered difficult, and that is why I counted the time as our Prime Minister was speaking and each minute he was speaking made it more difficult for me to control my emotions.

New Age In India

The Prime Minister has told you about the new age in India. There is a great future before us. The country vast as it is, difficult as it is, is in the hand of very good people, very able people, very disinterested and single-minded people. No nation in the world can ask for more than the leadership that we have. The Prime Minister is a symbol, but, apart from his being a symbol, he has that in his own person which may be called a great inheritance. He and his colleagues, and if you would not mind a particularity, he and his first colleague, the Deputy Prime Minister, together makes a possession which makes India rich in every sense of the term.

"These two together guide our country. Not a tear need be shed for anyone coming and going as long as these two stand four-square against the hard winds to which our country may be exposed. I, therefore, go with perfect ease in my mind."

The Governor-General spoke of the great co-operation he had received from the Cabinet. "Let me testify publicly," Mr. Rajagopalachari said, "on this occasion that he (the Prime Minister) has

grown and ■ growing everyday even now and he is more competent to take the message of Gandhiji to the world and keep it going today than he ever was. And I have no doubt in my mind that if that lamp is kept by our people, they can get all the magic out of that lamp. I hope they would not fall a prey to the temptation of selling old lamps away and buying new ones."

KENYA LETTER

(From Our Nairobi Correspondent)

INDIA AWARDS NINE SCHOLARSHIPS TO AFRICAN AND ASIAN STUDENTS

NINE scholarships have been awarded this year by the Government of India to African and Asian students for higher studies in Indian Universities. This was announced by the Office of the Commissioner for the Government of India in British East Africa early in January.

The value of each scholarship is Rs. 200 (Shs. 300/-) exclusive of college fees. The selected candidates are required to proceed to and return from India at their own expense and, in all cases, have "to give an undertaking for their coming back to work in the colony after the successful conclusions of their studies."

Out of these nine scholarships six have been earmarked for Africans and the remaining three for Asians. Applicants are expected to be in possession of at least the London Matriculation or Senior Cambridge certificates in order to qualify for the scholarships.

Following this announcement, the Commissioner's office, I understand, was inundated with applications from a large number of Africans. Some of them, who have not even obtained the Matriculation or Senior Cambridge certificates are showing keen interest in proceeding to places like Allahabad, Bombay and Calcutta at their own expense with a view to passing the Indian Matriculation and qualifying for the scholarships in due course.

A selection committee, presided over by Mr. Apa B. Pant, the Indian Commissioner, and consisting of prominent Indian and African politicians has been set up for the purpose of selecting suitable and qualified candidates for the scholarships.

Indians Oppose "African Federation"

The month of January in Kenya saw the East African Central Legislative Assembly pass a motion proposed by Sir Alfred Vincent, leader of the European unofficial members representing settlers of East Africa, to the effect that "this Assembly requests the East African High Commission to approach the Central African Council (the Rhodesias and Nyasaland) with a view to the creation of a joint consultative Committee between the Central African Council and the East African Central Legislative Assembly."

The motion, which was adopted in the teeth of Indian and African opposition, (14 Europeans voted in favour and 7 Asian and African members against), was in amended form and will now restrict to matters of defence and communications between East and Central Africa. ■ the last session of the Assembly held some time in September, Sir Alfred desired that a "consultative committee" should be set up with a view to tackling matters of common interest between these territories and Central Africa.

Indian Member Attacks Motion

In an outspoken address, the Indian member of the Assembly, the Hon'ble A. B. Patel, strongly attacked the motion of Sir Alfred Vincent. Mr. Patel declared that the non-European population was vehemently opposed to any step which would bind them closer ■ the South where racial discrimination existed in a vastly greater degree and where the legitimate aspirations of the non-Europeans were brutally stifled. He felt that if co-ordination and collaboration, between Central and Eastern Africa as put forward by Sir Alfred, the mover of the motion, were necessary in matters of defence and communications there were already in existence official channels. He thought that as these territories were under the control of the Colonial Office in London any collaboration should be arranged under the direction and supervision of the Colonial Office. He pointed out that Asians and Africans, who formed the vast majority of the population, did not consider that the present moment was opportune for unofficial participation in such matters until they were assured that their position would not be prejudiced. Until these territories, Mr. Patel added, were governed by joint efforts of all effectively; they would not trust Association with any territory ■ the South because the non-Europeans believed that such a step would prove ■ be the thin end of the wedge and was bound to lead to further constitutional entanglements.

In conclusion Mr. Patel appealed to the Secretary of State for the Colonies to note the views of the non-Europeans on the motion proposed by Sir Alfred for the setting up of a "consultative committee" to deal with matters of Defence and Communications (as amended). Among those who opposed the idea of Sir Alfred, were prominent Africans from Uganda, Kenya and Tanganyika as also Indians of the neighbouring territories. But when the speaker of the Assembly called for a division, the opposition proved of little value as 14 Europeans voted in favour while 7 Africans and Asians voted against.

Earlier, the Standing Committee of the Congress in a strongly-worded resolution rejected the very idea of African Federation in any shape or form, as enunciated by "certain elements of the European community."

Strongly opposing any suggestion for closer union of Kenya with other units of British East Africa, the Congress warned that "any such move for federating these territories would be against the best interests of the indigenous population and the Indian settlers who form ■ per cent. of the entire population because, then, it pointed out, the evil influence of South African racialism and fascism and ■ a lesser extent the similar influence of the European community of the Eastern and Central African territories would contaminate and poison the body politic of such a federation and retard, if not stop, the progress of the African people."

Indians Celebrate India Republic Day

Nairobi Indians celebrated the inauguration of India Republic Day (January 26) in a most befitting manner. A flag-hoisting ceremony was performed in Nairobi by Shrimant Apa ■ Pant, India's Commissioner in British East Africa and a crowd of about 5,000 Indians and Africans heard Shrimant Pant reminding Indians of their responsibilities.

Earlier, a message was sent to Indians in East Africa by the Commissioner exhorting them to carry out the duties that devolve on them as citizens of East Africa.

"Many years ago," the message said, "when some of us were in our teenage, our Prime Minister as an inspired disciple of Mahatma Gandhi, raised the flag of independence on the banks of the River Ravi. Our leaders then took a pledge and made a date with destiny, that they shall not rest till that flag flew over Delhi. The day was January 26, 1930.

"Ever since that day, January 26 has been observed as Independence Day and is associated with many an important milestone on our journey to independence.

"But no milestones could be more important to us than January 26, 1950, when we took our place with other sovereign democratic peoples of the world.

"However, we must remember that this is only a milestone on the road and our journey is not yet over. It shall only end when our country can give education and work to all, provide food and clothing for everyone and rid herself of ignorance, injustice and inequality. To achieve this, hard and prolonged work is needed. And our people at home have resolutely set themselves to it.

"Here, in East Africa, we shall not rest with only observing the Day and hoisting a flag. As on that memorable day 20 years ago the hoisting of the flag of independence imposed a duty on our leaders which they have faithfully carried out, today another duty is laid on us. That is to conduct ourselves in personal and public matters in a manner which shall redound to the credit of our nation. In addition, in this country whose hospitality we have enjoyed so long, destiny beckons us to lend a hand in creating a synthesis of cultures, which shall lead to the development of a harmonious plural society without distinction of caste, creed or colour.

"I pray that all of us shall have the strength and vision to fulfil that great destiny on this continent."

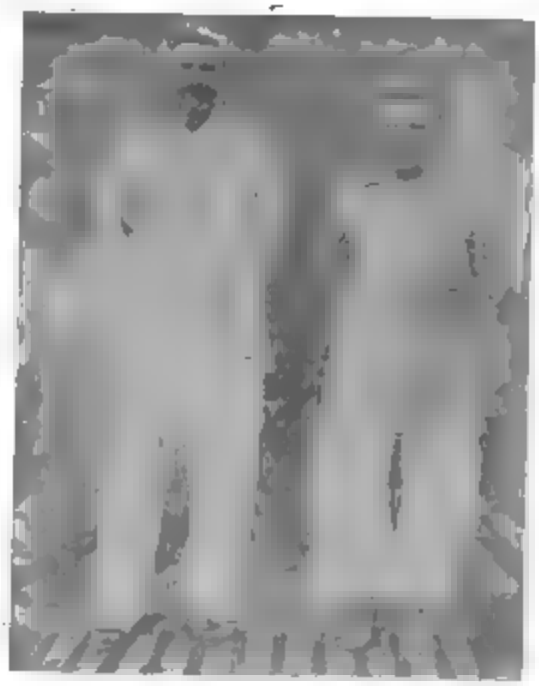
It is also reported that Indians resident in other parts of Kenya, Uganda and Tanganyika arranged receptions and organised large functions to mark the inauguration of the Indian Republic.

THE KHAN BROTHERS

MANY of our readers have requested us to give a short sketch of Khan Abdul Gaffar Khan and Dr. Khan. We shall try to do so.

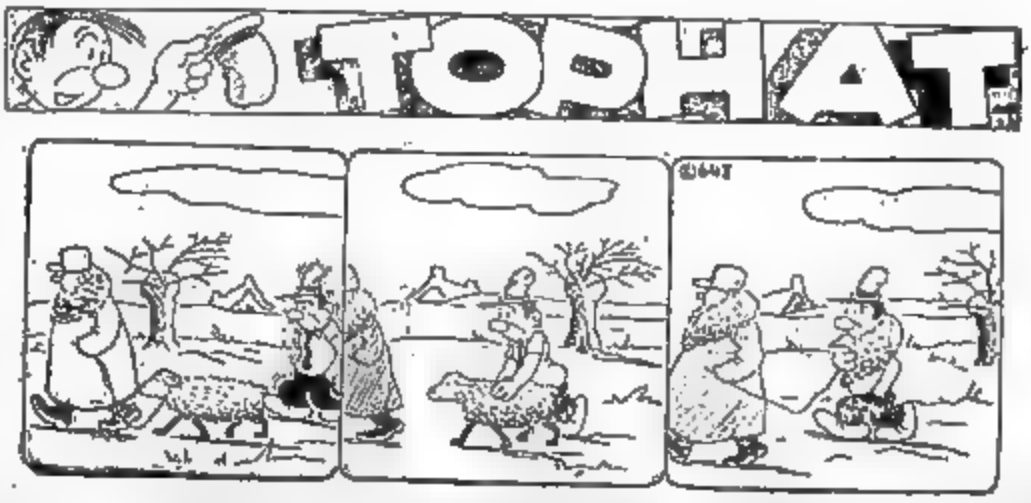
During the troubled years of 1930, people feared the Pathans of Peshawar. These men, whose name is a by-word for cruelty and violence, became veritable lambs and real embodiments of non-violence. Khan Abdul Gaffar Khan, who was a very rich Pathan left his home and wealth and took with him only a pair of clothes and a small bedding consisting of two blankets and two sheets. He organized the Pathans and the Organization was known as "Khudai Khidmatgars." He organised these Pathans ■ such a disciplined and devoted manner that the most feared part of India became the safest centre of the working of the non-violent Non-co-operation Movement. They are a splendid lot,—these Frontier men who had been brought together and drilled and disciplined for national Non-co-operation. There were over a lakh of these who were working under the guidance and inspiration of Khan Abdul Gaffar Khan Saheb. These Khudai Khidmatgars were till August 1931 unattached to the Congress. Gandhiji had ever since the truce, been striving to obtain permission to go to the Frontier and study the organisation which had given such a wonderful account of itself. He had asked Lord Erwin for permission in this behalf but they said "not yet." The same answer was being repeated throughout the year and so he had sent Mr. Devadas Gandhi to the Frontier Province, and he produced a marvellous Report which was considered by the Working Committee and a great achievement was wrought when the "Khudai Khidmatgars" were made a part of the Congress Organisation. With this culminating Act, the organisation should have been above all suspicion but Government were not willing to allow a seemingly semi-military organisation—albeit they were Congress volunteers—with band and bugle, dressed in red robes and owning allegiance to a towering personality, who, by his character, humanity, sacrifice and services had earned the title of Frontier Gandhi and been fast becoming the observed of all observers, the cynosure of all eyes. Who know, beneath his meek countenance and Passive Resisters looks, there might not be a deep design to set up a buffer State of the Frontier, to contract an alliance with the Amir, to befriend the tribes on the Frontier and to lead an expedition into India? A lakh of red robed army—Pathans all. They were not to be trusted! And so, on the pretext that Khan Abdul Gaffar Khan did not co-operate with the Government because he did not come ■ attend a Durbar held by the Chief Commissioner of the N.W.F. Provinces and preached Complete Independence the innocent Khan Saheb and his devoted and equally innocent brother, Dr. Khan Saheb were put in prison in 1931. The continued detention of Khan Abdul Gaffar Khan and his brother offended public opinion. The Frontier Province was one of those Provinces in the country which had borne the brunt of the fight for freedom, whether in 1930 or in 1932-34 The spirit of non-violence and patient suffering of the martial Pathans had been sorely tried, but—and that is the proud assertion of the Frontier's representatives — they never forsook the path of non-violence, despite provocations which only the medieval and autocratic tradition of the Province could make possible. There was therefore, a wide-spread feeling that the detention of the leader of the Province was unjust. In the last week of August 1934, Khan Abdul Gaffar Khan and Dr. Khan Saheb were released. But though free men, they were not free to visit their own Province and home. The British Government prohibited their entry in the Frontier Province.

Khan Abdul Gaffar Khan and Dr. Khan Saheb

They played a similar part in the movement of 1942. Both brothers were imprisoned in 1942 and were released late in 1946.

With Independence partition came, and it was a blow to the Khan brothers. Their Province went into Pakistan. They did not leave Pakistan but stayed on and continued to preach the doctrine of non-violence, sacrifice and a whole and United India. The Pakistan Government knew the influence the Khan brothers had on the people of the Frontier and so the two brothers were arrested after partition and have been imprisoned to this day. Many of the "Khudai Khidmatgars" are imprisoned too. "Khudai Khidmatgars" means the Servants of God. The Khan Brothers and the "Khudai Khidmatgars" played perhaps the most important role in the freedom of India. Though the outside world is not acquainted with his name Khan Abdul Gaffar Khan is a great saintly man over six feet tall. But he is a shy man and a man of few words. Those who have read the history of Indian Freedom will know him. Although they sacrificed their all for India, they do not know what freedom is. They are buried alive behind four walls of a prison. Who knows when the rays of freedom will reach them? We can only pray for them.

NEWS ITEMS FROM INDIA

Fulfilment Of Pledge

The Deputy Prime Minister, Sardar Vallabhbhai Patel, has given the following message on the Republic Day: "Exactly 20 years ago from to-day, the people of India took a solemn pledge of complete independence. Behind that pledge was the determination of a whole people and the strength which comes of faith in one's destiny. Although we obtained independence on August 15, 1947, it was not complete in the sense of the pledge that we took. Today, by the grace of God, that pledge has been completely fulfilled. On this auspicious occasion, it is quite natural that our thoughts should turn to the Father of the Nation, under whose inspiration and guidance we took that pledge and due [redacted] whose leadership we achieved success in our mission. Unhappily he is not amongst us, but he is watching us from above and I have no doubt his blessings and good wishes are with us on this supreme occasion in our national history. The day on which India attains republican status will be written in letters [redacted] gold in its history. With the disappearance of all traces of foreign rule, we become in law and in fact, our own masters and it will be now for us to make or mar our future. It will, however, take time for us to recover from centuries of exploitation and bondage; considerable sacrifices will yet be necessary before sufficient quantity of fresh blood can flow in India's veins.

Republic Day Proclamation

The following is the proclamation which was read by His Excellency the Governor just before the swearing-in-ceremony held at the Town Hall, Bombay, at 10-15 a.m. on January 26, on the occasion of the inauguration of the Indian Republic:

"Whereas the people of India, having solemnly resolved to constitue India into a Sovereign Democratic Republic, adopted, enacted and gave to themselves on the twentieth-sixth day of November, 1949, to their Constituent Assembly the Constitution of India;

"And Whereas, it has been declared by the said Constitution that India, that is, Bharat, shall be a Union of States comprising within the Union the territories which were hitherto the Governor's Provinces; the Indian States and the Chief Commissioners' Provinces;

"And Whereas this, the twenty-sixth day of January 1950, has been fixed for the commencement of the said Constitution;

"Now, therefore, it is hereby proclaimed that on and from this, the twenty-sixth day of January, 1950, India, that is, Bharat, so formed into a Union shall be a Sovereign Democratic Republic, and the Union and its component units, the States, shall exercise all powers and functions of governmental and administration in accordance with the provisions of the said Constitution."

The proclamation will also be read at district and sub divisional headquarters at a convenient time, particularly at the time of one of the ceremonies arranged in connection with the Republic Day.

New Oath For Armed Forces

All members of the Armed Forces, took the new oath or affirmation on January 26. The oath of affirmation was administered to all personnel present at the unit or station or on ship at a parade held for the purpose on the morning of January 26.

The form of the oath was:

"I.....do swear in the name of God that I will bear true faith and allegiance to the Constitution of India as by law established, and that I will, as in duty bound, honestly and faithfully serve in the (name of service included here) of the Union of India and go wherever ordered by air, land or sea, and that I will observe and obey all commands of the President of the Union of India and the commands of any officer set over me even to the peril of my life."

The form of affirmation was the same as above except that the words "solemnly affirm" will be used instead of "swear in the name of God."

Armed Pakistanis Raid Kashmir

Bakshi Ghulam Mohammad acting Prime Minister of Kashmir, told a Press conference that, on the night of January 17, thirty to forty Pakistanis, armed with sten guns, made a 17-mile incursion into the Kashmir territory and ransacked the village of Kuribiram, 36 miles from Jammu. Four persons, were killed, one seriously wounded, another kidnapped, and property looted. He said things had now reached a stage when the Kashmir Government could no longer tolerate them. Denouncing the recent statement of Mr. Liaquat Ali Khan Pakistan's Prime Minister in the Parliament that India was hindering the holding of plebiscite in Kashmir, Bakshi Ghulam Mohammad said: "It does not lie in the mouth of the Pakistan Prime Minister to say this when he knows that it is Pakistanis who have created conditions necessitating delay of plebiscite. Further, I may say that plebiscite is the internal affair of the Kashmir people and that plebiscite offer was made to them and not to the Pakistan Government. "We are prepared to hold plebiscite tomorrow but let Pakistan's Prime Minister remember that the aggressor is still on the soil [redacted] Kashmir. The initiative with regard to this is with Pakistan's Prime Minister and let him not blame India."

NEWS IN BRIEF

We have news from reliable sources that Pandit Kunzru and the Indian Delegation are expected to [redacted] in Durban by Sunday, February 12. A reception will be given in their honour by the S.A.I.C. at the Red Square the same day.

—o—

Mr. Surjoo Nunkoo died in Johannesburg on December 24 last. His remains were cremated at the Brixton crematorium in the presence of a large number of friends and relatives who came from all parts of South Africa. He was the founder and chairman of the Shree Sanathan

The late Mr. Surjoo Nunkoo

Ved Dharma Sabha in 1936, and struggled for the erection [redacted] the first Hindi Temple and School in the Transvaal which he succeeded in doing in 1936. There was a liability on the buildings which he struggled with his friends and paid off in 1949. He performed all religious ceremonies at the temple year after year in spite of difficulties. There were a number of wreaths and flowers sent, and also messages of sympathy. Deceased leaves behind his wife and a number of children, relatives and friends to mourn their loss. The speakers at the crematorium were Messrs. Ramdial Singh, G. Bandhoo, A. Lawton, Dr. L. Dukie and others.

—o—

Those who wish to contact Miss Muriel Lester will be able to do so at the address given below. Cape Town: Miss P. N. Beer, Fairholm Hotel, Holmfirth Road, Sea Point. C. P. Roodepoort: Rev. A. W. Blaxall P. O. Box 42. Pretoria: Miss M. C. Edler, Windsor House Arcadia. Maritzburg: Miss M. Fleming, c/o The Misses Smythe, Streathem, Nottingham Road. Durban: Miss Olive Warner, 72 Plowright Lane. Port Elizabeth: Mrs Addis Smith, 35 Church Street, Walmer, Grahamstown, Mrs. Elder, 21 Prince Alfred street.

M. L. Sultan Technical College (Durban)

Phone 24414. P.O. Box 1334.

New term commences on Monday, 30th January 1950.

All classes will re-open at the undermentioned Branches of the College: Sastri College, Depot Road Mount Edgecombe, Tongaat, Clairwood, Hindu Tamil Institute, Dartdell Crescent, Umkomaas.

Day, Afternoon and Evening Classes in commercial, Technical, and general educational subjects are held and students are prepared for the National Examination of the Union Education Department, Pretoria.

Classes for Apprentices in the Building, Furniture and Printing Industries. Short Intensive Courses in Cookery, Sewing and Dressmaking. Shorthand/Typewriting,—Class and Individual Tution. Secretarial and Accounting Courses for Advanced Students, National Junior, Senior, Diploma Courses. Courses for Bookkeepers, Clerks, Salesmen, Commercial Artists, Window Dressers, Waiters, Cooks, Chefs, Receptionists. Low Fees Instalments.

A limited number of Government Bursaries are available.

No student needs to Forego the Benefits of education for financial Reasons.

Write, call or telephone for prospectus

J. NAIDOO,
Registrar.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely Illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

Maulana Abul Kalam Azad

Ex-President of the Indian National Congress

A Biographical Memoir by Mahadev Desai with a foreword by Mahatma Gandhi.

Price. Six Shillings.

APPLY: MANAGER,
INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

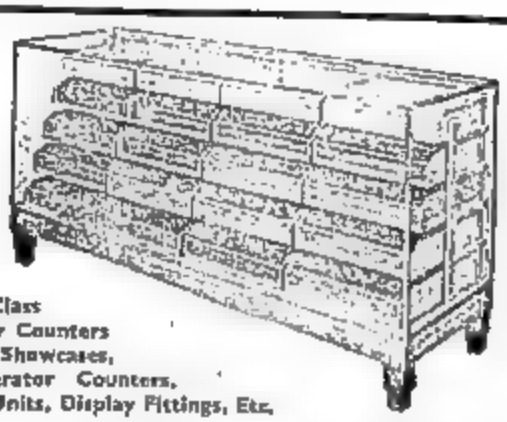
Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

High-Class
Display Counters
and Showcases,
Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Etc.

CATALOGUES ON APPLICATION.

ASSOCIATED SHOPFITTERS

LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.

Manufacturers of High-Class Display Cases,
Awarded Gold Medal Rand Easter Show.

104 MARSHAL STREET, (Facing Estate House), JOHANNESBURG.

Phone 33-4211/2. P.O. Box 6501.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૬ | શુક્રવાર તા. ૧૦ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૦. | છૂટક નકલ પેની.૪

ભારત પ્રજાસત્તાકના સંદેશાઓ

દૌંદના ઉદ્દલા ગવનર જનરલ શ્રી. રાજાજીનો રાષ્ટ્રને સંદેશો

દૌંદના ઉદ્દલા ગવનર જનરલ શ્રી. ચારની રાજગોપાલાચારીએ તેમના દેશ પરથી વીદાય થવાની અગાઉ રાત્ર લેક કરેલા એક વાયુ પ્રવચનમાં જણાવ્યું હતું કે, જ્યાં સુધી કાર્ય કરવાનું ચાલું રાખીશું ત્યાં સુધી આર્થિક કટોકટીની આશંકા આપણે નહી.

હાર્દિક અભિનંદન

આવતી કાલે પ્રજા સત્તાકના ઉદ્ઘાટન સમયે મારો હેરો ઊંડતા પહેલાં દૌંદી પ્રજાસત્તાકના હવે બનારા લોક રાજના અભિનવ કર્ણધારને હું મારા હાર્દિક અભિનંદન આપુ છું. દૌંદી પ્રજાની દરેક જાતિના લોકોએ મારા તરફ જે મમતા બતાવી છે તે બદલ હું આભારી છું. ખરું જોતા તો આ પ્રેમભરી લાગણીઓને લીધે હું મારા નવીન દેશના અંગેની કરજ તેમજ કાર્યનો બોજો આશાપેક્ષયી હલકો કરી શકયો હું.

મુશ્કેલીઓ પાર કરીશું

મને એ સંપૂર્ણ ખાત્રી છે કે આપણી સરકાર તમામ મુશ્કેલીઓ પાર કરી શકશે જેથી આપણે મક્કમ રીતે આગળ વધી શકશું. એવા પણ ઘણા માણસો છે, જેઓ સમયના બદલાને સાંભળી શકવા સમર્થ નથી અને જેઓ દુષ્ટ કુયોગાર્થ આનંદ લેવા ટેવાયલા છે. આવી કનિષ્ઠ જાતિ ઝાઝા વેરા ઘાય એમ ઇચ્છું હું.

દૌંદ ગરીબ નથી

હવે હું એવા ઉમદા અને પુરુષો પ્રત્યે બોલવા માગું છું કે, જેઓ નિરાશાને બદલે આશામાં જીવે છે. ઘરનેજોનું બહુ કરો અને જોજો; એ। માને છે કે મોજ પણ કાર્ય પ્રામાણિકતાથી કરવામાં આવે તો તેના પરીણામો મુદ્દત આવીજ.

આર્થિક રીતે દૌંદ ગરીબ બન્યું છે એવા કહેવામ છે, તે હું માનતો નથી. હા, આવો ફેરવાયા છે અને વહેંચણી મર્યાદીત બની છે. આ બોધપ્રદ ફેરફારો સમય પુરતા થોડા વેરાન કરે તો બની સ્થીતી માટે રોદણાં રોયાં બોલ્યાં નહીં. આપણું કર્મયોગ રહીશું, તો આર્થિક આપત્તિ આવવાની નથી. મંદી માં આપણે બજારનું બોલ્યું નહી બધિતને ખુશી બક્ષ દેશને આબાદ રાખી કાર્યરત રહેવાથી આપણી પરિસ્થિતીમાં ઉત્તરોત્તર સુધારો થતો જશે.

સંપૂર્ણ સહકાર આપો

આપણે સહિતકારી છીએ અને બાસ વસ્તુ તો એ છે કે, દેશને દોરવણી આપનારા આપણી પાસે ઉમદા માણસો છે આ લોકોને આપણે સંપૂર્ણ સહકાર આપી વફાદાર રહીને ચાલીએ. આપણે હવે આવતી માટે તૈયાર રહીએ અને મહાન પ્રજાસત્તાકના આપણે નવા સદસ્યો બની દરેક પોતાને સોંપેલુ કામ ઉત્સાહ તેમજ નેકીથી કરતા રહીં, જગત આપણી પાસે જે ઉમદા માહસની ઇચ્છા રાખે છે, તે માટે આપણે પુર્ણ આશા સાથે પ્રયત્નશીલ રહીએ.

સામ્યવાદીઓ તરફથી થયેલા હીન પ્રયાસો

મુંબઇ, સરકારના પ્રકાશન ખાતાની એક યાદી જણાવે છે કે— ૨૧ મીના સવારે કલાકોની વિસ્તારમાં સામ્યવાદી ઓ કે જેઓ કાળા વાવટા સાથેના એક સરઘસના સભ્યો હતા તેમણે તેલંગના ગોળાઓ અને પત્થરો ફેંકયા હતા. આના પરિણામે બે પોલીસ સબ-ઇન્સ્પેકટરો, ૭ પોલીસ કોન્સ્ટેબલો અને દસ પ્રજાજનોને ઇજા થઇ હતી. આથી પોલીસે ગોળીબાર કર્યો હતો અને ઉશ્કેરાયેલી જનતામાંથી કેટલાક માણસોએ પોતે જ આ સામ્યવાદીઓ ઉપર ઘસ્યા હશે તેમજ તેમાંથી પંચાવન માણસોને પકડવામાં પોલીસ ને મદદ કરી હતી. મુજબ છે. એક સામ્યવાદી નેતા કે જેને ગોળી બારથી ઇજા થઇ હતી તેને કોસપીટલ માં ગોકલવામાં આવ્યા છે.

આત્મિક ક્રાંતિની આવશ્યકતા

મહાત્મા ગાંધીજીએ ઇશ્વરભાર જે ધ્યેય સિદ્ધ કરવા માટે હાર્ય કર્યું અને અંતે પોતાનું જીવનનું બલિદાન આપ્યું એ ધ્યેયની મંઝીલે પહોંચવા માટે પોતાનો એક એક પ્રયત્ન કરી છૂટવાનું ગંભીર વ્રત લેવાનો અનુરોધ મુંબઇના વડા પ્રધાન શ્રી. બી. જી. ખેરે દૌંદી પ્રજાસત્તાકના ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે અખિલ દૌંદ રેડીયોના મુંબઇ મથકેથી આપેલા વાયુ સંદેશમાં કર્યો હતો. તેમણે જણાવ્યું હતું કે, આ માર્ગે આપણે આપણા દેશને અનેક મુશ્કેલીઓમાંથી બચાવી શકયા એટલું જ નહિ પણ દુનિયાને પણ અનેક પ્રકારના બેદ ભાવોમાંથી મુકત કરીશું. જેમાં મહાત્મા ગાંધીજીના પ્રેમ, અહીંસા, સત્ય અને માનવ સેવાના આદર્શો પ્રતિબિંબીત થતા હોય એવો દાખલો આપણે બેસાડવો જોઇએ. શ્રી. ખેરે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, મહાત્મા ગાંધીજીની ભાવના અનુસારના સમાજ નું ઘડતર કરવા માટે પ્રજાની માનસિક ક્રાન્તિની જરૂર છે. પ્રજાસત્તાકનો અર્થ બંધારણ સભાની એક બેઠકરાત એટલો જ ગણો હોય તો એનો કાંઇ અર્થ જ નથી. એનો સાચો અર્થ તો એ છે કે હવેથી રાષ્ટ્રના ઘડતરની જવાબદારી પ્રજાએ ઉઠાવવાની છે. પ્રજા એજ એ નીતિ પસંદ કરવાની છે અને તે જ પ્રજાનાં રાજ્યમાં અમલમાં મુકવાની છે. પ્રજાએ સરકારને ગેરમાર્ગે જતાવવાની છે; અને સરકારે પ્રજાનું કલ્યાણ સાધવાનું છે.

શ્રી. ખેરે જણાવ્યું કે દેશ સમક્ષ કેટલાક એવા પ્રશ્નો છે કે જે કેવળ પ્રજાના સહકારથી જ ઉકેલી શકે. જો પ્રજા સરકાર સાથે સહકાર નહિ કરે તો આપણે આપણું રચનાત્મક ગુમાવી દઇશું એવો મને ભય છે. આપણે નજીકના ભવિષ્યમાં રચ્યા પચ્યા રહેવાનો આ સમય નથી; આપણે ઉત્પાદન વધારવાનું છે અને આખરી બાબતમાં સ્વતંત્ર થવાનું છે. પ્રજાએ જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવાનું છે અને નાગરિક જવાબદારી એ ઉઠાવવા માટે તૈયાર થવાનું છે. ગુલામીના પરિપાક સમા ઉચ્ચનીચના ભેદો રદ થવા જોઇએ અને સાર્વત્રિક સમાનતા સ્થાપિત થવી જોઇએ.

શ્રી. ખેરે જણાવ્યું હતું કે મહાત્મા ગાંધીજીનો સંદેશો કેવળ દૌંદ માટે નહોતો તે સમગ્ર માનવ જાત માટે હતો. માટે આજે જ્યારે વિશ્વમાં ક્રાંતિ-સ્થીરતા બધામાં છે ત્યારે દૌંદની પ્રજાએ બીજા દેશોને પણ સાથમાં રાખીને એમના આદેશોને અનુસરવું જોઇએ.

મુંબઇના વડા પ્રધાને અંતમાં જણાવ્યું કે પોતાની મુશ્કેલીઓ માટે સરકાર ને દોષ દેવાની આજકાલ ફેશન થઇ પડી છે. અંકુશો, અંકુશમુકિત કે કાળાબજાર માટે સરકારને દોષ દેવામાં આવે છે. પરંતુ પ્રજા અને સરકાર એક બીજાથી જુદાં નથી. પ્રજાના સહકાર વગર કોઇ પણ નીતિ સફળ થઇ શકે નહિ. કાળાબજાર, ખાધડી. કે સાંચા કૃત્રિત પ્રજાના સહકાર વગર નીકળે નહિ.

જ્યાં સુધી પ્રજાનું નૈતિક ધોરણ ઉંચું આવ નહિ ત્યાં સુધી સરકારી પ્રયાસોનું જોઇએ તેવું પરિણામ નહિ આવે. સરકારે ભુતકાળમાં ભુલો કરી હશે, પરંતુ આજે લોકરાજ છે; એથી દરેક પોતાની જવાબદારી સમજીને ઉઠાવવી જોઇએ. એકતા અને ચિંતન દ્વારા જ દેશ પ્રગતિ કરી શકે, પરસ્પર દ્વેષો આપવાથી નહિ.

કેપટાઉનમાં પંડીત કુંજરૂ

કેપટાઉનમાં સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડી યન કોંગ્રેસ તરફથી ભારતના પ્રતીનીધી મંડળને આવકાર આપવા માટે એક સભા ભરાઇ હતી. હજારોની સંખ્યા માં લોકોએ હાજરી આપી હતી. પ્રમુખ શ્રી. નાયકરનો આવકારનો જવાબ આપતાં પંડીત કુંજરૂએ કહ્યું કે; તમે મને તમા મારા સાથીને જે આવકાર આપ્યો છે તેને માટે હું તમારો આભારી છું. હમણા જે પરીષદ ભરાવાની છે તે વીશે હું તમને કાંઇજ કહી નથી શકતો. કોંદ કોમને મળતા પ્રશ્નો વીશે અને ઘણા વખતથી રસ છે. મહાત્મા ગાંધીએ અહીંની કોંદી કોમને રચાપી છે તેથી અહીંના કોંદીઓની પરીસ્થીતીનો અભ્યાસ મેં વધારે ઉત્સાહથી કર્યો છે. મને આ ખંડ બાબ છે કે; દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારે આ પરીષદ ભરવાનું સ્વીકાર્યું છે. હું આશા રાખું છું કે; ૧૯૨૬ અને ૩૨માં જે મંત્રીની આવનાથી ચર્ચાઓ કરાઇ હતી તેમજ આવતા આંકે પણ હશે. દક્ષિણ આફ્રિકા અને કોંદ આથી ઘણુ નીકટ મંત્રીના સંબંધમાં આવશે. કોંદની સરકારને અમુક સવાલોપર દક્ષિણ આફ્રિકા સામે મતભેદ છે. છતાં તેને દક્ષિણ આફ્રિકા તરફથી મંત્રીની આશા છે. આજે એ વધુમત આવ્યો છે કે; બધા પ્રજાસત્તાક દેશો એ સાથે રહેવું જોઇએ. હું આશા રાખું છું કે; ભુતકાળમાં હતાં તેના કરતાં પણ વધારે ધાકા નીચે અને

થયું અને માનવજાતની સેવા કરશું. પાકીસ્તાનના પ્રતીનીધી મંડળે આ સભામાં હાજરી ન હોતી આપી અને તેમને એક સરેરો મોકલી જણાવ્યું હતું કે: "કોઈ પણ જાતની રાજકીય સભામાં આજ ન લેવાની અમારી નીતી હોવાથી અમે આમા આજ નથી થઇ શકતાં. પણ જો સાર્વત્રિક આફ્રિકન કોંગ્રેસ સામાજીક સભા ભરશે તો તમાં અમે આવવા ઘણા ખુશી હોઈશું."

ટ્રાંસ્વાલ તથા ડરબનમાં નેટીવોના હુલ્લડ

ગુરૂવાર તા. ૨૬ મી જાન્યુવારીએ નવુ કેલ્વરમાં પોલીસ તથા નેટીવો વચ્ચે હુલ્લડ થવા પામ્યું હતું. આ હુલ્લડમાં પોલીસોપર નેટીવોએ મોળીબાર કર્યો હતો. એક નેટીવ પોલીસ એક નેટીવને તેનીપાસ દારૂ હોવાથી ગીરફતાર કરતાં આ તોફાન થવા પામ્યુ. હતું બારમાં રેળાએલે તે પોલીસ ને ઘેરી લીધો. તોફાનના અગર બીજા પોલીસોને બચાવવા બે કારમાં પોલીસ આવી લાગી હતી. કારપર નેટીવોએ પથ્થરો ફેંક્યાં હતાં અને તેથી કરીને ઘોરા અમલદારે પણ કારો મંગાવી હતી. લોકોને સમજાવીને શાંતી સ્થાપવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો હતો પણ તેનું પરીણામ વધુ પથ્થરા ફેંકવામાં જ આવ્યું. પોલીસો ઘાયલ થયા હતાં. કેટલાક નેટીવો બંદુક સાથે પોલીસ ઉપર ધસી આવ્યાં અને ત્યાં થી ચાલ્યા જવા કહ્યું. આસ પાસના ઘરો પર પણ હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો તેમજ રક્ષાની લાકડીઓ પણ તોડી નાખવામાં આવી હતી. હુલ્લડ કરનારા ઓએ નેટીવ સ્ત્રીઓ તથા ગોટર બચ્ચાઓપર પણ પથ્થરો ફેંકતાં હતાં. આજ રીતે જોનોનીમાં પણ એક યુરોપીયન અને બે નેટીવ પોલીસો એક માણસને વોરંટ બજવે પકડવા આ યા હતાં ત્યારે ત્રીસ નેટીવોએ એમને ઘેરી લીધા અને કેદીને નસાડી મુકયો. અંગ્રેજને મુકકા મારી પાડી નાખવા માં આવ્યો અને નેટીવ પોલીસને લાકડીથી મારી હતાં. અંગ્રેજ અમલ દારે મોળીબાર શરૂ કરતાં એક કોંડીએ પોલીસને ખબર આપ્યાં હતાં.

ડરબનમાં સ્વીકાર ફેબ્રુવારી પાંચમી એ કેટલેનરમાં નેટીવો અને નેટીવ પોલીસો વચ્ચે તોફાન થયું હતું. તે દીવસે કેટલેનરમાં બપ્પો દારૂ બેચો કરવામાં આવ્યો હતો અને તોફાન પણ બપ્પા થયા હતાં. તોફાન થવાના કારણો એ હતાં કે: નેટીવ પોલીસે એક નેટીવ પાસે રાખ્ય હતું તેથી તેને રોકતાં તેને છોડાવવા માટે બીજા નેટીવોએ તેને ઘેરી લેતાં નેટીવ પોલીસે સીટી વગાડી બીજા નેટીવોને બોલાવ્યાં. ૭ સાત નેટીવ પોલીસો સામે ૨૦૦ નેટીવોએ હુલ્લડ કર્યું હતું. ગોરી પોલીસ આવી જાગતા તે નાની ઠેકડીએ કેદીને પકડીને મોટરમાં લઇ જવાનો પ્રયત્ન કર્યો પણ નેટીવોએ એને ઘોડારી લીધી. આ પોલીસો સાથ લાચાર થઈ પડયા કારણ કે તેમના ઉપર પથ્થરનો મારો તેમજ ૨૦૦ નેટીવો લાકી સાથે ધસી આવ્યા હતા. બીજા પોલીસોની મદદ મંગાવવામાં આવતાં ૧૦૦ યુરોપીયનો તેમજ બીજા ગોરા હથીયાર બંધ થીપાઈઓ આવતાં ટોળુ વિખેરાઈ ગયું. અંધકારને લઈ કોઈને પકડી શકાયા નહીં.

ડરબનની બસોમાં ઈલાકદારપણું

ડરબનમાં બસો તથા ટ્રેનોમાં વધુ કડક રીતે ઇલાકદારપણાની નીતી લાગુ પાડવા માટે મ્યુનીસીપાલીટી તેમજ રેલ્વે સત્તાએ ડરબન સીટી કાઉન્સીલ ને પુછાવ્યું છે કે: બસોમાં ઇલાકદારપણા ની નીતી પુર્ણપણે લાગુ પાડવા માટે સારામાં સારી રીત સુચવે. ડરબન સીટી કાઉન્સીલના મેનેજરે જવાબમાં લખ્યું છે કે: ડરબનમાં મહાન વહાણ વહેવારમાં કામમાં ઇલાકદારપણાની નીતી પુર્ણપણે લાગુ પાડવાની કામ જરૂર નથી. વધુમાં મેનેજર મી. પીટે કહ્યું કે આજ સુધી બસોમાં નીચેનો આખો ભાગ અને ઉપરનો અરધો ભાગ ગોરાઓ માટે રાખવામાં આવે છે. જ્યારે બીજા ગોરાઓની ગોરાઓ કરતાં સંખ્યા વધુ હોય છે ત્યારે બસના ઉપરના ભાગ પર નોટીસ મુકવામાં આવે છે કે "ઉપલો માળ બીજા-ગોરાઓ માટે છે." જ્યાં બીજા-ગોરાઓની વધુ સંખ્યા રહે છે ત્યાં લીધા રંગની બાસ બસો ચલાવવામાં આવે છે. એ બસોમાં દર પણ ઓછો હોય છે. આ સમજણ બધાને અનુકુળ આવે તેવી છે પણ આમ ઓછા હોવાને લીધે કાફ્રિ-સીઝને ખોટ જવાય છે.

ઈંગ્લીશોનું કામ કરી દેશે

મી. હાર્ટલેન જેઓ ઇમીગ્રેશન ખાતાના છે તેઓ જણાવે છે કે; યોગ્ય રમતની આંદગી બાદ તેઓ પાછા કામ કરવા ચડી ગયા છે. જે કોઇ એમને મળવા ઇચ્છે તે એમને ઉપર નીચેને સરનામે મળે.

8 Sneddon Street,
Sydenham,
Johannesburg.

પાકીસ્તાન અને ભારત વચ્ચેનો પત્રવ્યવહાર

વેપારનો પ્રતીબંધ પાછો ખેંચી લીધો

પાકીસ્તાને બુનીયન સામે મુકેલો વેપારી પ્રતીબંધ પાછો ખેંચી લીધો છે. ગયા ગુરૂવારે પાકીસ્તાને ભારતને જે તાર મોકલ્યો છે તે નીચે પ્રમાણે છે.

૧૪મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૪૯માં દક્ષિણ આફ્રીકાએ વેપારનો પ્રતીબંધ દુર કરવા જણાવ્યું હતું જેથી ત્યારે રેડીઓ મેળાપેજ માં વધુ સંકોચ થયો કરી શકે. તે વખતે પાકીસ્તાનની સરકારને એ સુચના વ્યાજબી લાગી હતી. પણ ભારત ની સરકારે એનો વીરોધ કર્યો હતો. ઘણી વીચારણા બાદ પાકીસ્તાનની સરકાર એ વીચાર ઉપર આવી છે કે આ પ્રતીબંધ હટાવી લીધો વધુ દક્ષિણ આફ્રિકામાં 'વસતા હીંદીઓ ઉપર થતા અન્યાય સામે કાંઈ પરીણામ લાવી શકાયો નહી વાતાવરણ ચોખ્ખું કરવા માટે અને હીંદીઓના પ્રશ્નનો સારો ઉકેલ લાવવા માટે પાકીસ્તાનની સરકારે નકકી કર્યું છે કે ૧લી ફેબ્રુવારીએ કે જ્યારે કેપટાઉનમાં પ્રાર્લમેંટીક વાટાઘાટો શરૂ થશે તેજ દીવસે આ વેપારનો પ્રતીબંધ હટાવી લેવો. પાકીસ્તાનની સરકાર આ ખબર દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકારને ફેબ્રુવારીની ૧ લીએ જણાવશે અને તેજ દીવસે ઓર્ડર કરશે. પાકીસ્તાનની સરકાર આશા રાખે છે કે; હીંદુસ્તાનની સરકાર પરીસ્થીતીનો ગંભીર પણે વીચાર કરીને પાકીસ્તાન ને અનુસરશે. અમે હીંદુસ્થાનની સરકારને વીશ્વાસ આપવા માગીએ છીએ કે; દક્ષિણ આફ્રીકામાં વસતા હીંદીઓ માટે અમને પણ ચીંતા થાય છે. તેથી એ સ્થીતીને સુધારવા આપણા બે દેશો માં જે મેળ નથી તે સવાલને આ પ્રશ્ન વચ્ચે નહીં લાવે."

ભારતનો જવાબ

આનો જવાબ આપતા ભારતની સરકારે જણાવ્યું કે: "ભારત સરકાર પુર્ણ વીચાર કર્યા પછી એ નીર્ણય ઉપર આવી છે કે દક્ષિણ આફ્રીકા સામે જે વેપારનો પ્રતીબંધ છે તે ચાલુ રાખવો. આ પ્રતીબંધ જેવે વખતે નાખવામાં આવ્યો હતો કે જ્યારે લાંબા હીંદીઓ પર અપમાનીત કાયદાઓ લાગુ પડવા માં આવી રહ્યાં હતાં. એ વખતે બધા "હીંદીઓ" હતાં આજે તેમાના ઘણા "પાકીસ્તાની" છે. અત્યાર સુધી દક્ષિણ આફ્રીકા પોતાની નીતી તજી બદલે ત્યાં સુધી વેપારના પ્રતીબંધો હટાવી લેવાના કોઇ કારણો ભારત સર કાર જોતી નથી. પાકીસ્તાનની સરકારે જે સહકારની ખ્વાહીશ પ્રદર્શીત કરી છે તે ખ્વાહીશ ધ્યાનમાં લઇ દક્ષિણ આફ્રીકા સાથેના વ્યવહારમાં અમે પ્રદર્શીત કરી છે. ઘણી બેઠ જગા બીના છે કે; જે સવાલ હીંદુસ્થાનીઓને અને પાકીસ્તાનીઓને સરખીજ રીતે લાગુ પાડવામાં આવે છે તે સવાલ માટે ભારત સામે એક. બધને લાગતાને બદલે પાકીસ્તાનની સરકાર જુદુ વલણ લઇ રહી છે કે જેનાથી આપણી લાગણી ઘાયલ થવા સંભવ છે."

પાકીસ્તાનનો જવાબ

આ પત્રનો જવાબ આપતાં પાકીસ્તાનની સરકારે જણાવ્યું કે:

"પાકીસ્તાની સરકારને ઘણો બેદ થાય છે કે: હીંદુસ્તાન વેપાર પરનો પ્રતીબંધ દુર કરવા કબુલતી નથી. અમારા માનવું છે કે; પાકીસ્તાનની સરકારે જે સહકારની વૃત્તી પ્રદર્શીત કરી છે તેને લક્ષમાં દક્ષિણ આફ્રીકા સાથે મારો સંબંધ બંધારી અને તેથી દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસતાં હીંદીઓ તથા પાકીસ્તાનીઓ માટે સમાન હક્ક મેળવી શકાશે. પાકીસ્તાન સરકાર પોતાના નીર્ણયને મક્કમ પણે વળગી રહેશે. આથી પાકીસ્તાનની સરકારને ઘણો બેદ થાય છે કે હીંદ તેની સાથે બળી નથી શકતું."

ડો.મલાન પોતાની નીતી ઉપર

કેપટાઉનમાં બાપણ કરતાં ડો. મલાને જણાવ્યું કે; ગોરાઓ અને બીન-ગોરાઓ વચ્ચે જે ખરાબ સંબંધ બંધાયો છે. તે ચુનાવેડ પક્ષને લીધે છે. વધુમાં તેમને જણાવ્યું કે અત્યાર મહીનામાં મારી સરકારના રાજ્યમાં નેટીવોના તોફાનો નથી થયાં. મોખી સવાલ હીસે આપણે ઘણું કરવાનું છે. અને અમે તે આ નવા વર્ષમાં કામ કરવા કમરકીએ લીધે. અમે પહેલા જ જણાવી ગયા છીએ કે નેટીવ રીઝર્વ ભરાઈ ગયા છે તેને માટે કાંઇક કરવા ની જરૂર છે. કુંક મુદતમાંજ એક સમીતી નીમવામાં આવશે કે જે, કહેર માં દાખલ થવાં નેટીવોને રોકવાનો ઉપાય વીચારશે. નેટીવોને રહેઠાણોની સગવડ પુરી પાડવાના પગલાંઓ પણ ભરવા પડશે. કારણ કે; કહેરોની મ્યુનીસીપાલીટી માટે તે ઘણું વધુ પડતું કામ થઇ ગયું છે. ઇલાકદારપણાની નીતી પુર્ણપણે અમલમાં મુકાતાં બે ત્રણ વર્ષ થઇ જશે.

આપણું નવું સરનામું

"ઇન્ડીયન ઓપીનીયન" તથા "ફીનીક્સ સેટલમેન્ટ" અને શ્રી. મણીલાલ ગાંધીને લખાતા પત્રો હવે નીચેને સરનામે લખવા અમારા ગ્રાહકોને વીનંતી છે. પોસ્ટલ ઓર્ડર ઉપર પણ ફીનીક્સ ને બદલે હવે ડરબન લખવું.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

રાષ્ટ્રપતિનો સંદેશો

હિંદ પ્રજાસત્તાકની સ્થાપનાના મંગળ દિનની ઉજવણી આખા દેશમાં ભારે ઉત્સાહના વાતાવરણમાં થઈ. ડૉ. રાજેન્દ્રપ્રસાદે રાષ્ટ્રપતિપદનો સ્વીકાર કર્યો પછી કરેલા ભાષણમાં કહ્યું કે "હવે ભારતનું તંત્ર ભારતની જનતા ચલાવશે. આ કેવા પાસે પુષ્કળ સત્તાઓ છે અને એ સાધનોનો વીસમાં શાંતિ સ્થાપવા માં પોતાનો હાથો આપવા માટે ઉપયોગ કરવાની તેને હવે તક સાંપડી છે. આપણા ભારતીય પ્રજાસત્તાકનો આદર્શ દેશના પ્રજાજનો માટે ન્યાય, સ્વતંત્રતા અને સમાનતા મેળવવાના તેમજ આ દેશના વિશાળ પ્રદેશમાં વસતા જુદા જુદા ધર્મ પાળતા, જુદી જુદી બોલી બોલતા અને જુદા જુદા રીતરીવાજો પરાવતા લોકો વચ્ચે ભાઈચારાની લાગણી સ્થાપવાનો છે. આગળ બોલતાં રાષ્ટ્રપતિએ કહ્યું હતું કે, આજના સમય માં આર્થિક અને સામાજીક સ્વતંત્રતા એ પણ રાજકીય સ્વતંત્રતાની જેટલી જ તાકીદની માંગ છે. આપણે આપણને સાંપડેલી તકનો સદ્-ઉપયોગ કરવું અને આપણી પાસેના તમામ સાધનો અને શક્તિનું દેશની અને જનતાની સેવા પાછળ સમર્પણ કરી દઈશું એવી મને આશા છે અને - દી મારી પ્રાર્થના છે. વર્તમાન કાળ, મૂતકાળ કરતાંએ વધુ બલિદાન – ને સમર્પણ માંગી રહેલ છે. આજનો પવિત્ર અને સુખી દીવસ ઉજવવાની સાથે સાથ આપણા રાષ્ટ્રપીતા જે ધ્યેય માટે જીવ્યા હતા, જેને માટે કાર્ય કર્યું હતું અને જેને ખાતર પોતાના પ્રાણ આપ્યા એ મહાન ધ્યેયની પ્રાપ્તિ કરવા ની પોતાની જવાબદારી પણ જનતા સમજશે એવી આશા સેવું છું અને પ્રાર્થના કરું છું."

ગાંધીજીના ઉપદેશને અનુસરશે

તા. ૨૬મીએ મોજમેળા ભોજન સમારંભમા રાષ્ટ્રપતિ ડૉ. રાજેન્દ્રપ્રસાદે કહ્યું: "ભારત કોઈ દેશની સામે જુની દુશ્મનાવટ ધરાવતું નથી, અને તેથી આજે પ્રજાસત્તાક ભારત કોઈ પણ પ્રકારનાં પુર્વગ્રહ વગર અને પોતા ના રાજનીતીકો આંતરિક તેમજ આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં રાષ્ટ્રપીતા ના અહિંસા, સમાધાનવૃત્તિ, સહિષ્ણુતા અને આક્રમણનો સામનો કરવાના સીદ્ધાંતોને અનુસરશે એવી આશા રાખી સાથે વિશ્વના મંચ પર પ્રવેશ કરે છે.

ભારતને લાગેવળગે છે ત્યાં સુધી અમારા પ્રાચીન બધા દેશો સામેના સંબંધો મીત્રતાભરી બની છે. અમારાં પુર્વજોએ અમારા ઇતીહાસનીકોનો ઉપદેશ માન્ય રાખ્યો અને સંસ્કૃતીક સંબંધો બાબત મોટાં મોટાં સામ્રાજ્યો નાશ પામ્યાં તો પણ અમારા સાંસ્કૃતીક સંબંધો ટકી રહ્યા છે. અમારા સંબંધો કાળનો સામનો કરી ચીરંજીવ રહી શક્યા છે, કારણ કે એ સંબંધો બે ધર્મ અને પોસાલના કે સોનાના નહીં પણ માનવીની ભાવના રૂપી હીરાના તાંતણે બંધાયેલા છે. અમારા રાષ્ટ્રપીતા મહાત્મા ગાંધીજીના માર્ગદર્શન તળે અમે અહીંસાથી સ્વાતંત્ર્ય પણ મેળવ્યું છે. એટલું જ નહીં, જેની નીચી સાથે અમે સદ્ધર સંબંધ સત્તા સાથે અમે મીત્રતા બાંધી શક્યા છીએ.

"અમારું બંધારણ લોકશાહી બંધા રણ છે અને તેમાં દેશના દરેક નાગરીક ને સ્વાતંત્ર્ય આપવામાં આવ્યું છે. ભારતનું તત્વજ્ઞાન, ભારતની પ્રણાલીકા વીચાર સ્વાતંત્ર્ય અને વ્યક્તિના સ્વાતંત્ર્યનો પાઠ શીખવે છે. અને આ જુની પ્રણાલીકા અમે બંધારણદ્વારા અમલમાં મુકવાનું છીએ. અમારા રાષ્ટ્રપિતાના ઉપદેશોને જીવનમાં ઉતાર વાના પ્રયત્નો કરીએ છીએ. અમે કોઈ ના દુશ્મન નથી. અને અમે આશા રાખીએ છીએ કે ભીજા કોઈને અમારી ખરાબ ભાવના ન હોય. આજે જગત અત્યંત અસ્થીર અને નાજુક કાળમાં થી પસાર થઈ રહ્યું છે, બે વીશ્વ યુદ્ધો અને તેના પરીણામો પરથી સહુને ખાત્રી થઈ ગઈ છે કે, વીસમાંનો અંત વીસમાં આવી શકે નહીં. યુધ્ધનો અંત લાવવાનો સાચો ઉપાય યુધ્ધ નથી. જગત પોતાની બધી સાધન સંપત્તિ વીધ્વાતક હોય પાછળ ન વપરાતાં ઉત્પાદન અને લોકહીત માટે વાપરે તોજ યુધ્ધનો અંત આવે. જગતમાં યુધ્ધનીષ્ટા, પરસ્પર વીશ્વાસ અને સહકારની ભાવનાનું વાતાવરણ ઉભું કરવામાં અમારો દેશ ભાગ ભજવશે એવી આશા છે,

આવા મહાન અને ઉચ્ચાત પ્રભુ ઓના હાથ દેશનું પ્રમુખપદ મને સોંપવામાં આવ્યું છે તેથી હું મુંઝાઉ ખાઉં એ સ્વાભાવીક જ છે સાતના સમય દરમ્યાન તેમજ રચનાત્મક પ્રવૃત્તીના અને વહીવટી ક્ષેત્રમાં અનુભવો ભાગ ભજવનાર વ્યક્તીનો હું અનુગામી છું એ ખ્યાલ મને વધારે મુંઝવે છે. શ્રી. રાજગોપાલાચારીની સુઝી પ્રતીભા, ઉંડાણ જ્ઞાન, વ્યવહારદક્ષતા અને સ્વભાવની મધુરતાનો સહુને અનુભવ હશે જ. હું તો તેમને ત્રીસેક વર્ષથી ઓળખું છું અને ખાત્રી છે કે ભવીષ્યમાં કયારેય કોઇકાળે આવશે તો તેઓ મને સલાહ આપી મદદ કરશે.

નીડાબનો જાનં લેવાનો થયેલો પ્રયાસ:

તા. ૨૬ મીએ સવારે નિત્યક્રમનો ભજન લેવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો હતો. ડૉક્ટરખાનાના રાજકુમારી તરફથી શ્રીમતી ઉષા મહેતા પરથી ઉતરી રાજની પોલીસ ટુકડી રાજની પોલીસ ટુકડી ગોઠવી રહ્યા હતા તે વખતે તેમની મોટર ગાડી પર એક હાથ બોમ્બ ફેંકવામાં આવ્યો હતો. હાથ બોમ્બ નિશાન ચુકીને રસ્તાની સામે આવેલી દિવાલ પર અથડાયો હતો અને કશું નુકસાન થયું ન હતું. આ બનાવ મહેબુબીયા કોલેજવાળા આગળ બન્યો હતો. કહેવા તો ખુની, કાળા નજર પથરીપર ઉભો હતો. પોલીસે તરત જ તેને અટકાયતમાં લીધો હતો. આ માનવી ઢીંઢુ મદ્રાસખાનો સભ્ય હોવાનું કહેવાય છે અને તેણે પોતાનું નામ બી. છ. કેસાર છે એમ જણાવ્યું હતું. આ હાથ બોમ્બ કુસુક વસરનો હતો એમ કહેવાય છે અને દિવાલ સાથે અથડાયા પછી પણ તે ફાટયો ન હતો.

શ્રી. કેસકરે પોતાની મરપક્ષ કરવા જણાવ્યું હતું અને તેને ગિરફતાર કરવામાં આવ્યો હતો. તેણે પત્રમાં જણાવ્યું હતું કે મારૂં આ પગલું કોઇ ચોકકસ વ્યક્તિ સામે નથી પરંતુ હિંદી ખાતેની કોંગ્રેસ સરકાર સામે મારો અણગમાનો ભી-ઠ રૂપે છે.

વડા પ્રધાનનો સંદેશો

ભારત પ્રજાસત્તાકના ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂએ હીંદની પ્રજાને નીચેનો સંદેશો પાઠવ્યો હતો. આજનોદીન હીંદ અને હીંદની જનતા માટે ખરેખર સુચક છે. જે આપણા રાષ્ટ્રીય વિજયનો ગૌર અમાત્ય નો તબક્કો દર્શાવે છે. કહેવત ખીજી વણીજ અમીત મુસાફરીને જન્મ આપવા માટે એ મુસાફરી પુરી થઈ છે. વચન ના કષ્ટક પાલન સંતોષ અને આત્મ પ્રયત્નોને જેમ આપે છે.

ઉજીસમી જાન્યુઆરીનું આપ મહત્વ છે કારણ કે તે દિવસ વર્તમાનને ભૂતકાળ સાથે સાંકળે છે અને આ વર્તમાન તે ભૂતકાળમાંથીજ ઉભો થયો છે. બીજા વર્ષ પહેલા આપણે આઝાદીનું પ્રથમ વચન લીધું. આ બીજ વર્ષોમાં આપણને સફળ અને અસફળતા તથા નિષ્ફળતા અને સીદ્ધિનો અનુભવ મળ્યો છે. દેખાતી નિષ્ફળતાની સિદ્ધિ તરફ દોરનાર વ્યક્તિ આજે આપણી વચ્ચે નથી. પરંતુ તેમના કાર્યના પરિણામ આપણને મળ્યાં છે. એ પરિણામોનો આપણે કેવો ઉપયોગ કરવો તે આપણી ઉપર અવલંબે છે. રાષ્ટ્રની પ્રગતિનો આધાર ઘણી વસ્તુઓ ઉપર છે. આપણી મુળ વસ્તુઓ તે ઉચ્ચ ચારિત્ર મન અને ધ્યેયની એકતા સહન શક્તિ સહકાર અને સભ્ય ધર્મ છે એ ઉપર બાપીજીએ પોતાના સારાએ જીવન દરમ્યાન ભાર મુક્યો તે છે. હું તો આપણી જનતાને એટલું જ સુચવી શકું કે આ મુળભુત મુદ્દો ઉપર આપણે આપણી પ્રજાસત્તાકની આઝાદીનો પાયો રચીએ અને આપણા મતભેદોથી ભય અને ધીક્કારને કાઢી નાખી આપણા લાખો લોકોના કલ્યાણનો ઉંચેરા વિચાર કરીએ.

હીંદ પ્રજાસત્તાકનો જન્મ

હીંદ પ્રજાસત્તાકનો જન્મ નિહાળવા નું આપણું સદ્ભાગ્ય છે અને આપણા વંશજો આપણા આ દિવસને નેમો ર્ણયોથી કદાચ નીહાળે, પરંતુ આપણા સુકાર્યોથી નવીનની મહેમાનગીરીનું સંરક્ષણ કરવું જોઈએ, કારણ કે આપણે આપણા પ્રયત્નોમાં દીર્ઘ દ્રષ્ટીએ અગર કુમાર્ગે વળીએ તો એ અવશ્ય રસ્તે જનારી સફળતા છે.

સરદાર શ્રી વલ્લભભાઇ પટેલનો સંદેશો

પ્રજાસત્તાક દીને નાયબ વડા પ્રધાન સરદાર પટેલ નીચેનો સંદેશો પાઠવ્યો છે. "ગયાવર પીસ વર્ષ પહેલાં અમે સંપુર્ણ આઝાદીની પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી તેની પાછળ લોહીનું તેજ અને વફાદારી હતા. બે વર્ષ પહેલાં આઝાદી મળી હોવા છતાં અમારી પ્રતીજ્ઞા પ્રમાણે સંપુર્ણ આઝાદી આજે મળે છે.

હીંદના પ્રજાસત્તાકનો આ દીવસ ઉજવણીઓમાં સુચવાયેલો કોતરણી, પરદેશી શાસનની જડ નાબુદી બાદ આપણા ભારી જવાબદારી આપણી છે. હીંદની નસોમાં તાજા અને પુરતુ લોહી વહેડવવા ઘણા જોડાની જરૂર પડશે. આઝાદીને શોભાવવા માટે આપણે એવીએ ઘણુ સખત કામ કરવું પડશે. આપણે આપણા દીલસે આપવા નો નીર્ણય કરીએ ઉપરની કૃપા આપણા બધા ઉપર વરસશે.

પાકીસ્તાનનો જુઠ્ઠો પ્રચાર

બેચે બેચે દિવસે પાકીસ્તાન સરકાર હીંદ ઉપર આક્ષેપો નવા નવા મુકે જાય છે. આથી દીલ્હીમાં વેરા કેસાય બે જણાય છે. હવે પાકીસ્તાને એવો આક્ષેપો કેકયો છે કે: હીંદમાં મુસ્લીમો ને તેમના ધાર્મીક રીવાજો પણ છુટથી કરવા દેવામાં નથી આવતા અને મસ્જીદો પણ બંધ કરવામાં આવે છે. આ આક્ષેપોનો જવાબ હીંદના મુસ્લીમો જ પાકીસ્તાનને આપ્યો છે.

અવશ્ય વાંચજો કહ્યા

જવાહરલાલ નેહરૂ કીમત ૨૦/-

અનાસક્તી યોગ

ગીતાજીનો ગાંધીજીએ કરેલો ગુજરાતી અનુવાદ. ૨/-

બોધ

રવીન્દ્રનાથ ઠાકોરના દસ સુંદર નવલકથા, ૪ આનની કીમત ૧-૩-૦

"અમારે માટે એ વાડા"

"દુલંભાઈ, જરા અહીં સહી કરો તો,"

શહેરની નાની બજાતી કોમના ઘણા આગેવાનો માંના એકે, અધોડ વયાવસ્થાને પસાર કરી જતા દુલંભ છતાંને કંઈક માન પુર્વક હુકમ કર્યો.

"ભાઇ, શાના ઠરાવ કરવાના છે? અમે તો હમેશા તમારી સાથે જ છીએ. અમને આપના ઉપર ઘણો વીશ્વાસ છે. પરંતુ જાણીએ તો ખરા કે વળી શું વૃત્ત છે." આટલું કહી દુલંભ ભાઈ આતુરતા ભરી આંખોએ બધાં તરફ જોઇ રહ્યા. દુલંભભાઇ પોતાની વીશાળ કુટુંબ જાવનાને લઇને હમેશા પોતાના માટે પણ બહુ વચનમાંજ વાતો કરતા.

સ્વદેશની બહાર વસવાટ કરતી પ્રજાને અનેક રાજકીય, સામાજીક, આર્થીક તેમજ અન્ય મુશ્કેલીઓનો સામનો વહી બે વાર કરવો પડે છે. આજે પણ રાજકીય તેમજ સામાજીક બોમ્બ સંયુકત અસરવાળું એક કાંટાળું તણખલું શહેરમાં નિર્જીવ અવાજ ધરાવનારી આ કોમની આડે આવ્યું હતું. તેને દુર કરવાને અને તેમ ન બની શકે તો પછી તેને કોઇ જુદી રીતે ગોઠવવાને પ્રજાના હિતેચ્છુઓ પરિશ્રમ કરવા મંડી પડયા હતા.

ખરી વસ્તુ સ્થિતિ એમ હતી કે આ નાનકડી કોમના બધાં સભ્યો શહેરના ગમે તે ભાગમાં, શહેરની બીજી કોમો સાથે મિશ્ર વસવાટ કરતાં હતાં. બીજી કોમોને આ સાલતું હતું. પરંતુ અત્યાર સુધી એને જુદા પાડવાને કાયદેસર ખાસ કંઈજ વસું ન હતું.

કમભાગ્યે એક દિવસ સીટી કાઉન્સીલની મીટીંગમાં બે એક સભ્યોએ આ વિષયને ગંભીર વાચોરવરૂપ આપ્યું અને ગીક રહેઠાણ કાઉન્સીલની કાર્ય સિદ્ધિ માં કેટલું બધું અડચણ કર્તા છે એ વીષે એક લાંબો રિપોર્ટ પણ કર્યો. અને એના અનુસંધાનમાં કોઇ તાત્કાળીક ઉપાય કરવાની અનીવાર્યતા દર્શાવી.

ત્યાર પછી બહુજ ઓછા વખત માં કાઉન્સીલે શહેરની સર્વપ્રકાર ની પ્રજાના કોઈ અવર્ણનીય લાભાર્થે તેમજ શહેર સુધરવાના બહાના હેઠળ, ત્યાંની સરકારને આ નાની કોમ અન્ય પ્રજા થી નીરાળી વસે એવી ભલામણ કરી અને સાથે સાથે એ લોકોના વસવાટ માટે શહેર બહાર ચોકી જગ્યાનો નિર્દેશ પણ કર્યો.

સંબંધ ધરાવતી પ્રજાને આ વાતની ખબર મળી, અને તરતજ કોમના નાના વર્તુળમાં ખળભળાટ મચ્યો, વ્યકિત સ્વાતંત્ર્યના અમુલ્ય સિદ્ધાંતને અનુસરતી પ્રજાને એ પાલવેજ કેમ! નિયુકત વાડામાં ગોંધાઈ રહી પોતાની પ્રગતી પર કામ મુકવો એ કોઇ સામાન્ય પ્રજાને પણ ન ગમે. ત્યારે આતો રંગેરંગ સ્વમાનની ઉચ્ચ ભાવના સેવતી પ્રજા! એ આવો ઘોર અન્યાય સાંખે જ કેવી રીતે? કેટલીકે સણકા મારતા શબ્દ શસ્ત્રોથી તો કેટલીકે ધારદાર ભાષણોથી ગાજી ઉઠી. સીટી કાઉન્સીલને ટીકાઓથી નવાજી દીધી. અને પેલા, કાઉન્સીલમાં ઠરાવ મુકનારા બે સભ્યો; એ તો પોતાની સ્તુતિ સાંભળીને ફુલ પેલા બેભાનજ થઇ જાત. પરંતુ સદ્નશીબે એઓ એવું કશું સાંભળી તાજ નહીં. કારણ કે એઓ સમજતા હતા કે જેને માટે કામ કરવાનું છે એનું કશું સાંભળવું જ નહિ, એમાંજ ખરી રાજ નીતી રહેલી છે.

છેવટે, આપણી આ નાની પ્રજાએ એક મોટી સભાને અંતે વડા પ્રધાનને તેમજ નામદાર ગવર્નર સાહેબને અરજી કરીને કાઉંસીલની સુચનાનો વીરોધ કર વાનો ઠરાવ સર્વાનુમતે પસાર કર્યો.

ઠરાવનો ચોકકસ અમલ કરવા ને માટે બોડા આગેવાન સભ્યો ની એક કાયદેસરની કમીટી નીમાઇ. અને તેનું પ્રાથમીક કાર્ય પીટીશન લખીને તેમાં— લાગતા વળગતા સર્વની સહી મેળવવાનું યોજ્યું. કમીટીમાં શ્રી. દુર્ગાદાસ ઠી., શ્રી. ભવાની શંકર વી., શ્રી. સુમનભાઇ એન., શ્રી. શુભદ્ર જોષ., શ્રી. ચતુરભુજ પી., શ્રી. કલ્યાણજી એ., શ્રી. નીર્મળ એચ. તેમજ મેસર્સ ત્રિવેદી, અને ચતુર્વેદી— ની નીમણુંક કરવામાં આવી.

કેટલીક સહીઓ મેળવ્યા પછી એ વિશુદ્ધ સેવા કર્મચારીની ટોળકી આપણા દુલંભભાઈ પાસે આવી પહોંચી

દુલંભભાઈની આતુરતા ભરી આંખોને સમજીને, ઉપલક વિવેક દર્શાવતાં, શ્રી. નીર્મળ જોષે સાદી અને સરળ ભાષામાં કહ્યું.

"એતો આ શહેરના સંચાલક કો છે ને, તેઓ આપણને આ શહેરની બહાર—જુદા ઘરેડમા મોકલે છે, પરંતુ આપણે જરૂ નથી શું કામ જુદા રહીએ? આપણે કોઇ વાતે બીજી પ્રજાના કરતાં ઉતરતા નથી. એટલે હવે, આપણે સીટી કાઉન્સીલની સામે ગજુમવાની તઇયારીઓ કરવાની છે. ફકત સામનોજ નથી કરવા નો, એને હરાવવાની પણ છે."

દુલંભભાઈ—હા, સમજ પડી પેલું....પેલું....સેગ્રેગેશન....એજનો? અમને ખાત્રીજ હતી કે તમે લોકો આપણા બધાના હીતને માટેજ આટલી બધી જહેમત ઉઠાવી રહ્યા છો. આતો જરા જાણવા પુરતું પુછેલુ. આપણે તો એ લોકોને ગંધાતા હઈશું. એટલેજ આપણને એઓ દુર કરવા માગતા હશે. પરંતુ એ બુઠયલોન કયાં ખબર છે કે આ પશુમાંએ નરરત્નો પાકયાં છે અને તે અહીં વસે છે. તમે જાણ્યા ન હોત તો ખબર નહિ આ સ્વાર્થ પટુઓએ આપણા લોકોને કયારનાએ કયાંના કયાં મોકલી દીધા હોત. ખરેખર, પરમ કૃપાળુ પરમાત્મા તમારૂ ભું શું કામ કરે? જ્યારે તમે હમેશાજ બીજાના....."

દુલંભ, તારે લેકચર કોઈ વખત તારા જેવાઓની સભા ભરીને કરજે અમારી પાસે વખત નથી. અમારે હજુતો ઘણીએ સહી મેળવવાની છે. હું જલદી સીગ્નેચર કરી આપ. શ્રી. ચતુરભુજ આપો તો એને પેલું—કાગળ અને પેન." દુલંભભાઇ પોતાનું છેલ્લું વકતવ્ય પુરૂ કરે તે પહેલાંજ શ્રી. દુર્ગાદાસ પોતાના અર્થ ઘડપણ ને વધુ ઘરડું બનાવતા બબડયા.

"જો તો જે સમજે તે કદર કરે બાકી બીજાઓ તો આપણે તેમના માટે આટ આટલું મરી ફીટીએ છતાં પાછળથી અપજશ દે છે." શ્રી. કલ્યાણજી એ સ્વગત વિવેક કીર કર્યું.

"અહીં સહી કરો." શ્રી. ચતુરભુજ પી. દુલંભભાઈ તરફ કાગળ પેન લંબાવતાં બોલ્યા "આ બાઈ કમિટિના બીજા શ્રી મેમ્બરો કરતાં ઉમરે નાના હતા.

"ના,ના,ના, અહીં કયાં? જે ઉંચા આપણા લોકોની સહી વાળા કાગળમાં નહિ." શ્રી. ચતુરભુજ પી. પુરો હાથ લંબાવે એ પહેલાંજ કયારના, ખુલ્લ ન થઇ જાય એવી નિગાહથી લેતા શ્રી ભવાનીશંકર વી તડુકયા અને ઉમેર્યું- "આ જુદીઆ, રજપુત, કસન, મગન વગેરેની સહીઓવાળું પાનું તો આ રહ્યું એમા એમની સહીતો લેવાની છે."

આ દુંઢી અને વિચિત્ર લાગણી રકઝક દરમ્યાન શ્રી. ચતુરભુજ ના હાથમાંથી નીચે સરકી પડેલી અરજીની નકલ દુલંભભાઇની આંખો પર પડી. એણે એ ઉઠાવી હાથમાંજ સાંચવી રહ્યા પછી તરતજ પોતે ઉઠીને ઘરમાં ગયા, અને પહેલાં, આંગણે આવેલાઓ માટે આ લાવવાનું કહ્યું હતું તે ન લાવવાનું પોતાના નાના દિકરાને સુચવ્યું. પછી સામેની દુકાનમાંથી "કોલા" વોટર મંગાવી એક એક બાટલી મહેમાનો ને પાઇને, એમને વિદાય દીધી અને.

દુલંભભાઇ ઉંડા વિચાર કરતા આંગણામાં આંટા મારવા લાગ્યા એમના સ્થિર મનમાં ખળભળાટ મચાવી મુકનારી અરજીના શબ્દ વ્યંજનામાં યોગ્ય સંયોજન બાદ લખ્યું હતું કે :—

"અમારી નીચે સહી કરનારા ઓની નમ્ર અરજ છે કે અમને શહેર બહાર જુદા વાડામાં પુરવા ની સીટી કાઉન્સીલની મુકાયેલી યોજના આપની સરકાર અમલ માં ન મુકે. અમે એ યોજના ને માનવ સમાજમાં વિખવાદ ઉપજાવનારી ગણીએ છીએ અને એનો પ્રખર વિરોધ કરીએ છીએ."

"પરંતુ જો અમારા શહેર વીરોધ છતાંએ કાઉન્સીલનો વિજય થવાનો હોય તો અમારે માટે, નીચે કહેલી ખાસ વ્યવસ્થા સાથે સાથ કરી અમને અજારી કરવો—

વ્યવસ્થા—"અમારે માટે એ વાડા."

"કારણ માત્ર એજ કે અમારા માદર વતનમાં અમારા ધર્મની પ્રબલ અસંખ્ય સંપ્રદાયોમાં વહેંચાયેલી છે. અહીં પણ લગભગ એ બધાજ સંપ્રદાયોના રીપ્રેઝન્ટેટીવો વસે છે, એથી અમને અહીં ફકત એક બાડામાં બદુજ અગવડતા પડશે."

"જગ્યાના અભાવને લક્ષમાં રાખીને તેમજ તમને વધુ કષ્ટ ન આપવાની દ્રષ્ટિથી, અમારા જેટલા વેગો છે તેટલા બાડા તો ન ઇચ્છીએ પરંતુ બે બાડા કે જેમાં અમે અમારી અનેક મંથી પ્રજાને વહેંચી સમાવવા પ્રયત્ન કરીશું તે તો અમને જરૂર મળે જ એવી આપ નામદાર સાહેબ મહેરબાની કરી સગવડ કરશો." —"મંથન"

પરચુરણ

—મુંબઇ સરકારે હીંદ સરકારની સલાહથી જનીબમાં ભમા કચેરીના દસ્તાવેજોમાં 'કુલી' બદલે 'પોર્ટર' શબ્દનો ઉપયોગ બંધ કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે અને બદલે 'મજદુર' શબ્દ વાપરવામાં આવશે.

—મુંબઇની બે વેપાર કંપનીની તરફથી બ્રહ્મસત્તાક હિંદની પાદગીરીમાં ૩૫૦૦૦ રૂપીયાની મીલ્ય મરીબોમાં વહેંચવામાં આવશે. આ અંગે કંપનીની તરફથી બ્રાઝીલથી રૂા. ૪૦૦૦૦ જેટલા કરવા માં આવ્યા હતા.

—બ્રાઝીલ કેફરીઓમાં આવેલી પચ્ચીસ રીફ્યુજીસ્તોને આસામ પ્રાંત સાથે તા. ૨૧ મી જાન્યુઆરીએ લેડી રેવામાં આવી હતી. આ રીફ્યુજીસ્તો "સંયુક્ત બારસી-કોન્ટીઆ રેફરી કમીટી"ના તાબામાં બોળબાવી અને તેમના બોરાણ થી આસામ પ્રાંતના વિસ્તારમાં ૬૦૨૭ ચોરસ માઇલનો અને વસતીમાં ૧,૨૦,૦૦૦ માણસોનો વધારો થશે

—શ્રી. રાજગોપાલાચારીને નીરથી વેતન આપવાનું નીયારાઇ રહ્યું છે. એવી માહ્યતીઓ દાખલ કરવાની નીયારણા ચાલી રહી છે કે, રાજ્યના વડાઓ નીવૃત્ત થાય પછી તેમનાથી નીચ નોકરી ન સ્વીકારાય. આથી તેવાં વડાઓ માટે ઉજ્જવળ નીવોદ્ધ સાધે કાંઇક ગોઠવણ કરવી.

—કેપટાઉનમાં રેડીયો બસો કે જે; ઇગ્લેંડ બે તરફ જાપ છે તે બન્નેમાં ઇલાય કાપણાની નીતી બાધુ પાડવાની શરૂવાત થઇ ચુકી છે. આ બસોમાં ઉંચકી બાબતની બોરો બીબ-અંગ્રેજો માટે રહેશે. બોરો સાંભે જ લાલ અક્ષરે લખવામાં આવ્યું છે કે "આ પછી ફકત ગોરાઓ"

—કલકત્તામાં તા. ૨૬ મી ના આનંદ અને ઉત્સાહના બનેરા વચ્ચે તેમજ 'ભારતીય પ્રજાસત્તાક બધું જીંદાબાદ' ના ગગનભેદી હર્ષનાદો વચ્ચે 'આસામ સીંક એકસપ્રેસ'-પહેલી જ ઉતાર ગાડી —નવી લાઇન પર સીયાલદહ (કલકત્તા) થી આસામ જવા ઉપડી બધ હતી. આ નવા રેલવે બબદાર આસામને બાકીના ભારત સાથે લેડી દે છે. આ રેલ્વે માર્ગ પર મુસાફરી કરનાર; બોને ફર્સ્ટ ઉીલાસ રેલવે પર સકરી મસીબાટ અને બો. ઇ. રેલ્વે પર મહીબારીબાટ વચ્ચે માત્ર એક જ રબર બદલી કરવી પડશે.

—પાકિસ્તાનની બે, બે, પાંચ રૂા. અને સો રૂપિયાની નવી જુદી જુદી કિમતની બસણી નોટો બાનગી રીતે હિંદમાં ઘુસી આવી છે, એમ જાણવા મળે છે. આ સંબંધમાં વધુમાં જણાય છે કે, હિંદી રિઝર્વ બેંક તરફથી આ પાકીસ્તાનની નોટો સ્વીકારવા સામે હિંદી બેંકને ચેતવણી આપવામાં આવી છે. અને હિંદ બાતે ગુપ્ત રીતે ઢાલવા થઇ બયેલી આવી ગેરકાયદે નોટોના નંબરો પણ બેંકોને પુરા પાડવામાં આવ્યા છે. પરિણામે સહેરની બેંકો બાસણી નોટો સ્વીકારતાં વધી સાવચેતી અને ચીવટ રાખે છે. બેંકોને બ્રાહેરની ગેરકાયદે બસણી નોટોના નંબરો પણ આપવામાં આવ્યા છે. એમ જણાય છે.

—સેન્ટ્રલ બેંકની અમદાવાદ શાખા બાતે તાજેતરમાં એક બનલાદાર વેપારી નાણાં જમા કરવા ગયો ત્યારે તેની જમણી નોટોમાંથી એક રૂા. ૬૫ ની નોટ તેને પાછી આપવામાં આવી હતી; કારણ કે આ નોટ પાકીસ્તાન ની હોવાનું માલમ પડ્યું હતું. તાજુ બીની બિના તો એ છે કે, આ પાકીસ્તાનની નોટપર શ્રી. . ઇ. દેશમુખની જ સહી હતી!

ખબરપત્રો

પ્રજાસત્તાકની ઉજવણી

અમદ્રમાં

અમદ્રમાં હીંદી જનતાએ સ્વતંત્ર દીને સર્વ દુકાનો બંધ રાખી હતી.

અમદ્રમા ઇન્ડીયન એસોસીએશન તરફથી યોજાએલા સમારંભમાં સર્વ ધર્મ બહેનોએ ભાગ લીધો હતો બાકાથી એકબાઇ મહેતા પ્રમુખસ્થાને હતા ખજ વંદન બાદ પ્રાસંગીક પ્રવચનો થયાં હતાં. રાત્રે છોકરીઓ તરફથી નરબા અને છોકરાઓ તરફથી વિવિધ નીદર્શનો નામનો નાટક બજારી મનોરંજન કાર્યક્રમ રજુ કર્યો હતો.

સ્યુઝસ્ટ્રીખાર્ટ

તા. ૨૬મી જાન્યુવારીના સવારે અમે ખજવંદન કરવામાં આવ્યું હતું. વરસાદ હોવા છતાં બધા બાઇઓ અને બેનોએ સહકાર આપ્યો હતો. બપોરે બધા ટીંદાઓને "ટીબાટી" આપવા હતી. પાટીમાં ૩૪૦ ટીંદીઓ હતાં. ત્યારબાદ મીંગ વીગેરે મનોરંજન કાર્યક્રમ થયા હતા.

શ્રી. હીંદુ સાર્વજાનીક સભા

ધન્વંતરાન

મજકુર સંસ્થાની જનરલ સભા તા. ૨૧-૧-૧૯૫૦ ને વર્ષ કાર્યકર્તાઓની નીમણુક માટે બોમાન શેઠ પ્રેમચંદ દેવચંદ ના પ્રમુખપદે, સંસ્થાના હોલમાં એકત્ર મળી હતી. તેમાં બહુ મતોથી નીચે મુજબ કાર્યકર્તાઓ ચુંટાયા હતાં.

જનરલ રાજા

પ્રમુખ શ્રીયુત કેશવજી કહાનજી સેક્રેટરી :— લક્ષ્મીદાસ કુબલદાસ જોબન્ટ સેક્રેટરીઃ હરીલાલ હરખચંદ.

કાર્યવાહક મંડળ

પ્રમુખ શ્રીયુત : પુષ્પસેન બીરાચંદ ઉપ પ્રમુખઃ વેણીલાલ નિકમદાસ, મંત્રીઃ હરિપ પરમાનંદ કુલબ, ઉપ-મંત્રીઃ ચંદ્રમૌલિ અમરચંદ, બજનબ્રી : વજાદાસ મોતી ચંદ, ઉપ-બજનબ્રી : મોરબદાસ કાબી દાસ, સભાહકારઃ મંગીલાલ છગનદાસ, ઉપસભાહકારઃ બખેરલાલ કેનુબલ.

ઓડીટર કમીટી

પ્રમુખઃ શ્રીયુત : પ્રેમચંદ દેવચંદ. સેક્રેટરીઃ શ્રીયુત હરખચંદ હેમચંદ, ઉપસેક્રેટરીઃ શ્રીયુત મોપાબદાસ સવજી.

લગ્ન

કડોદ નીવાસી શ્રી મન્બારામ રણછોડજીના પુત્ર બી. મોહનલાલના લગ્ન પેટલાદ બોસીબાબેબના સ્વ. પરબુબાઇ બગવાનજી આમરીવાળા ના પુત્રી કુ: નસંતીબેન સાથે બી. બે. મહારાજના હસ્તે વૈદિક વીધીપુર્વક, ઇંબર મારકેટ હોલમા ૧-૧-૫૦ ના રોજ થયાં હતાં. શ્રીમાન મંન્બારામ રણછોડજીએ બોમના પુત્રના લગ્નની ખુશાલીમાં તા. ૮-૧-૫૦ ના રોજ શ્રી. સ્વ. સુ. મંડળમાં હોલ માં પાર્ટીનો પ્રબંધ યોજ્યો હતો. જે પ્રસંગે બોમના તરફથી જુદી જુદી સંસ્થાબોને બેટ કરી હતી.

વિવિધ

સામ્યવાદી પક્ષની નીતીની નીષ્ફળતા

પુનામાં ભારતના સામ્યવાદી પક્ષ માંથી બન્ય સાત સભ્યો સાથે રાજીનામું બાપનાર, મહારાષ્ટ્રના સામ્યવાદીબોમાંના બોક, શ્રી. ડી. કે. બેડેકર તેમણે બાપેલાં રાજીનામાંના કારણો નીચે નીવેદન કરતાં જણાવે છે કે પક્ષ પ્રત્યેની અમારી વફાદારી ભારતની પ્રજા પ્રત્યેની અમારી મુળભુત વફાદારી હીનવી બોતી હતી તેથી અમારે રાજીનામાં બાપવાં પડ્યા છે. વધુમાં તેબો જણાવે છે કે સામ્યવાદી પક્ષ કામદાર વર્ગના લડાયક જુથને બીજા જુથો સાથે બેકત્ર કરવામાં નિષ્ફળ નીવડ્યો છે અને હડતાળ પાડવા માટેના તેમના આદેશો નીષ્ફળ નીવડે છે. બેથી લોકશાહી મોરચો રચવામાં પણ નીષ્ફળ તા. સાબડી છે. સામ્યવાદી પક્ષ નીષ્ફળ જશે કેમ કે તે તેના દરેક સામાન્ય સભ્ય પાસેથી ફરજીયાત વફાદારી ઇચ્છે છે.

જનરલ રમટસ અને વડા પ્રધાન

પાર્લામેન્ટ સમક્ષ બોલતાં જનરલ રમટસે કહ્યું કે; વડા પ્રધાને મારા ઉપર બે આક્ષેપ મુકયો છે કે હું સ્વતંત્રતામાં બેક બાડખીલી રૂપ છું. હું માનુ છું કે; આપણા આદર્શોનાસ લોકો આ વિચારને ટેકો નહીં જ આપતાં હોય. શું સાઉથ આફ્રિકન યુદ્ધ વખતે હું બાડખીલી હતો? આનો જવાબ આપતાં ગીનીસ્ટરબોહ લેન્ડએ કહ્યું કે હા!

જનરલ રમટસે કહ્યું કે; મેં દક્ષિણ આફ્રિકાની બહીજ સેવા કરી છે ને આજે જ્યાં આ દેશ ઉભો છે તેને તેવો દેશ બનાવવામાં મારો નાનો ભાગ નથી. પણ બે તો ઇતીહાસ બોલશે. પાર્લામેન્ટની સભ્યોમાં આ વાતો લાવવાની જરૂર હું જોતો નથી.

વડા પ્રધાને જવાબ આપતાં જણાવ્યું કે; તમે જનરલ હટ્ઝોગનો કમલો ને પગલે વિરોધ કરતાં હતાં.

જનરલ રમટસે કહ્યું: અમુક સવાલ વિશે અમારી વચ્ચે કુબેક મત નહોતો તે તો ઇ. સ. પ્રજાસત્તાક પ્રશ્ન વિશે. મારૂં માનવું છે કે; આપણી ઉપર રાજા 'હોવાયીજ' આપણે પરાધીન નથી પતાં પણ કોમન વેલ્થમાંથી નીકળી જવાથી આપણે પગ વજરના થઇ જઇશું આજે દક્ષિણ આફ્રિકાને કોમનવેલ્થનોજ ટેકો છે. કાળા બોકોના દેશમાં આપણે બેક મુઠીભર અંગ્રેજો છીએ. પરીસ્થીતીઓ ગમે ત્યારે બાદલાતી રહે છે. અને આપણને મદદની સખત જરૂર પડશે. જે હશેતો કોમનવેલ્થ માટે મારાથી બનતું કર્યું છે. હું વડા પ્રધાનને જણાવવા માગું છું કે દક્ષિણ આફ્રિકાના નેતાઓ પર ઝેર વર્ષાવવાની કશી જરૂર નથી. આમ કરવાથી બોકોના મન પર બરાબ બસર થશે હું આશા રાખું છું કે વડા પ્રધાને મારા વિશે જે વિધેદનો બહાર પાડ્યાં છે તે વિશે ફરી બોલતા પહેલા વિચાર કરશે.

નવા પુસ્તકો

કૃષ્ણાક્ષર : બંગાલની કાંઠી ઘરી નવલકથા. કિંમત ૮/–

આધ્યાત્મીક સુંદર બોધપૂર્ણ નોવેલ. ૨૦/–

સ્વપ્નાસાકી સામાજીક કાંઠી દર્શાવતી નવલકથા ૨૦/–

સાહસીકો એક સુંદર સામાજીક નવલકથા ૮/૬

નૂતન અભ્યાસ પુસ્તકો તથા કુસ્તીઓની નૂતન જાતનું પ્રતીબંધ. પાકકી નવલ કથા. ૧૨-૬

ભુઈ પાકકર :– નાગોરા કોમ ગીરાનીનું જીવન ચરીત્ર. ૫/–

કેકમ કેકુશી :– સી ગીરાનીનું જીવન ચરીત્ર ૬/–

સંસાર ધર્મ. લે. મગનલાલ મણી વાલા. કી. ૬ ૦

સમુણી ક્રાંતી. મગનલાલ. ધ. મણવાલા કી. ૫ ૦

૧૨ થી ૨૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કિંમત ૧૪/–

આ એડિશનો બગડો.

અમારો રીપબ્લીક અંક

અને ડરબન બહાર અમારો ખાસ અંક મોકલ્યો છે તેને રેસીપ્ત બરાબર પહી છે. આથી અમારા એજેન્ટોએ તેના ૨ શીલીંગના ભાવ ઉપર રેસીપ્ત મહાની ૬૫ ½ ૨/૩ અને ૬૫૦ ૨/૬ ના ભાવે વેચ્યાં છે. નીચેથી કેટલો તે બગડો.

જહાનીસબર્ગમાં
એસ. બી. મેઠ.
માસ્ટર મેન્શન.

ડિરબનમાં
એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ.
સુધરટી ખાટમાં
મહેતા એન્ડ સન્સ.

પેટાઉનમાં
બી. ડી. બાબતા.

પ્રટલાંડનમાં
એલ. હરી. એન્ડ સન્સ.

પોર્ટ એલીઝાબેથમાં
એમ. એમ. અલસારા.

જોહીન્સબર્ગમાં
ડી. વાયર.

જોઈ રનીયમાં
એમ. બી. રીયા.

ક્રુગર્સ ડોપમાં
ડરપ પટેલ.

આંધી પુસ્તક બાળા

આંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થએલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની ચોસ્ટેજ સાથે કીંમત ૬કેત્ત શી. ૪–૬.

ગ્રેહેરીમા (તેના મરણો અને ઉપાય)	૨	૬
લોક માન્ય તીલક	૩	૬
આહાર અને પોષણ	૨	૬
સામાજ સમાજ (કેમક ભુવે ભર્ગ)	૩	૬
પહેલો કાળ	૬	૬
સાધીત્ય પરીચયવલી		
પહેલા પુસ્તકની અર્ધકીંમતની બીજા પુસ્તકની ,,		
ત્રીજા પુસ્તકની ,,		
પ્રત્યેકની કીંમત	૬	૬
પ્રેમ પાત્રમ્	૬	૬
ગાન્ધાર્ક (આંધી યુગની નોવેલ)	૬	૬
ગાન્ધ સ્તવાંજલી (સુમનેત્ર	૧૦	૬
કલા કારીગરીનું શિક્ષણ આ. ૧–૨ આપણી આસપાસના સુન્દર રીબનાય છે બનવા રીબાય છે. પ્રત્યેકનો	૬	૬
ટોલ્સટોય અને રીક્ષણ	૬	૬
કેની ઓફ્રેન (નાટક)	૫	૬
રાયચુરા કૂત		
કુહની રમણ	૫	૬
તાલ રીખવાનો સાચો	૬	૬
રસમતી	૬	૬
બાળકો માટે		
સુશીલાના પત્રો	૬	૬
સોના કુમારી	૬	૬
પીળા પ્રકાસ (સંગ્રહ)	૨	૬
બાલ ચન્દ્રોત્સોપા	૫	૬
બાપુ-બારીમા (બાલ બાપી)	૩	૬
વિવિધ પુસ્તકો		
ત્રિકમો કેમો રીક્ષણ	૬	૦
રસીયાનું ઘાસર	૬	૬
લાયિબરેબલ બાલ ૧–૨ સેટની	૬૮	૬
બાળકોનો બાયિબલ	૬	૬
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી		
બાગ. પહેલો	૧૦	૬
બાગ બીજો.	૬૨	૬
ધર્મક્ષેત્રે કુરુક્ષેત્રે બાગ ૧–૨–૩–૪. બાગ મહાભારત નવી રીતે લેખ્યું છે બા.	૬	૬
ગંગાજલ (૨. ૫. દેસાઇ)	૧૫	૬
અંધારાના રીબારા (ટોલ્સટોય)	૩	૬
વર્ધા શિક્ષણ યોજના	૨	૬
સાગર કથાઓ	૮	૬

આગમ ભજનાવલી

આંધીજીના આશ્રમમાં ગવાતા સુંદર ભજનોનો સંગ્રહ કી. ૬–૩.

બાળકોને વાંચવા લાયક સુંદર પુસ્તકો

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ

કીમંત પા. ૧–૫–૦

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૪/–

૨૦૦૬ નું પંચાગ

ગુજરાતી પ્રેસ ના મોટા પંચાગ નવા વર્ષના આવી ગયા છે.

કીમત. ૬/–

અમારા નવા પુસ્તકો

	કી. રે.
બાલમુ ગાડી	૬
ગોરસ ટોસ (ગુજરાતી ચોટલી સજની નાનાની આવૃત્તી)	૬ ૦
પરકમ્મા (ગોપાલકૃત)	૧ ૦
સાહસવાનની કંપાસે	૫ ૬
વિદાયની આત્મા (અંગ્રેજીપરથી)	૮ ૦
રામ અને કૃષ્ણ (શ્રી. ૫. મણવાલા)	૬ ૦
માસી બાલેજ	૭ ૬
માતાનુ હૃદય (પર્ણાલય)	૧ ૦
આસાનુબીજ બા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧
પ્રેમ બીન્દુ (અનિલકાંત)	૭ ૦
કલા કેન્દ્ર (પ્રેમ બંગલા)	
બાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪ ૦

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

યુધ નહીં રહેવાય (સમાજની બાજીએ આપે ગોકાર) નવલકથા	૭ ૬
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫ ૬
નવેલમાળા બે	૫ ૦

ડ્રાઈંગ-ટેબલ્સ
ડીરપ્લે કાઉન્ટર્સ
અને શો કેસીસ
ઈકોનોમાઈઝર કાઉન્ટર્સ
ચેર્સ મુનીટર્સ, ડીરપ્લે ફીટીંગ્સ વિ. વિ.
સભી કેટેલોગ માંગાવો.

એસોસીએટેડ શોપફીટર્સ લીમીટેડ
જેની સાથે એડસેસસીયર શોપફીટર્સ, લીમીટેડ, સા. આ. શોપફીટર્સ, લીમીટેડ.

એસો હાઈ ક્લાસ ડીરપ્લે ફીટર્સ બનાવનારાઓ છે અને રેન્ડ ઈસ્ટરલીમ | મુલકું ઘાંક મેળવેલ છે, તેઓ એડ્રેસ છે.

184 MARSHAL STREET, (Facing Escom House). JOHANNESBURG.
Phone 33-4211/2. P. O. Box 6501.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ફાસ્ટી ૧૯૫૦ ફેબ્રુઆરી	હીંદુ ૨૦૦૬ માઘ	મુસલમાન ૧૩૬૮ સફાલ	પારસી ૧૩૧૯ શેહે. કદમી	સુર્યોદય કા. મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
રવી	૧૦	૫૬ ૮	૨૨	૧૧	૫–૩૧	૬–૪૬
સોમ	૧૧	,, ૬	૨૩	૧૨	૫–૩૨	૬–૪૭
મંગળ	૧૨	,, ૧૦	૨૪	૧૩	૫–૩૩	૬–૪૭
બુધ	૧૩	,, ૧૧	૨૫	૧૪	૫–૩૩	૬–૪૮
ગુરુ	૧૪	,, ૧૨	૨૬	૧૫	૫–૩૩	૬–૪૮
શુક્ર	૧૫	,, ૧૩	૨૭	૧૬	૫–૩૪	૬–૪૯
શની	૧૬	,, ૧૪	૨૮	૧૭	૫–૩૪	૬–૪૯

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે બેંક અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સાચો ધર્મ ભાષણો	૧ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૩૦ ની સાલ બનતે બનેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૩ ૧
ગાંધીજીના સમાચારમાં	૩ ૦
ગાંધીવાદી આર્થિક વિચારણા	૩ ૧
પુષ્પ બીજ ગાંધીજી (મ. દાસ)	૧૨ ૧

દીનોરબાઇ કાબરાજીની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨ ૧
સ્ત્રીપુરૂષ મર્યાદા આજ કાલ સ્ત્રી, પુરૂષમાં જેવાતી ઘટતી ઉપર પુષ્કળ પ્રકાશ પ્રકાશ નાખવાથી જે જોખમ ઉભવાય છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૧

કવિ રાયકૃષ્ણદાસની કૃતીઓ

કવિ રાયકૃષ્ણદાસના મહાન ધ્યેય છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અજવાળું પાડે છે.

કવિની અમર કવિતાનું વાચી	૨ ૦
જેલની વિચાર ધારા જેલ દરમ્યાન તેમના વાચનોનો સંગ્રહ	૩ ૧
યુવાનોની ઝંઝેરાર ગાથાઓ	૧ ૦
હીંદુ ધર્મ	૧૦ ૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

શ્રીમદ્‌ભગવત ગીતા મોટા અક્ષરોમાં સંપૂર્ણ	૩ ૦
પરમાત્માના અસ્તિત્વ સંતોના વચનોનો સંગ્રહ	૧ ૧
શ્રી વિદ્યારણ્યસ્વામી આ વેદાંતી ગ્રંથકર્તા ઘણાજ ઉંચા સ્વામી, ગ્રંથો સ્વામી ગણાય છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

ભ'ડકાર ઢોંગના નિષ્ણાત વેપારી આત્મકથા	૭ ૧
અકબર રહીમન ગ્રેગરી મોરીસન	૬ ૦
મામા ગેબ્રિયલ ડુપરી, એક રહીમન પતીવ્રતાનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦ ૦

ગ્રેટ નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૧ ૦
આદ્ય કર્મા ગાંધીજી	૭ ૧
ગ્રેટ લિડર્સ આપણા ગાંધીજી કુમારસ્વામી, ટીળક, આવી નેતાઓના ચરણ નીચે બેસીને	૭ ૧

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

એલીનોર સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૧
આત્મકથા એક કેળવાયેલા નવલ કથા	૧૨ ૧
રવજીભાઇ કુમારોનો ગોખરૂ સંગ્રહ	૭ ૦
ગ્રેજ્યુએટ ભા. ૧—૨ એક સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બન્ને ભાગની જોખમ	૧૩ ૦
વિસંગતતાની વાતો કેળવાયેલ બહાદુર સ્ત્રીઓની ચરણ રેખાઓ	૧૪ ૧
અમલાવતી વિનોદી નવલ કથા	૧૨ ૮
ઉપાર્જીત સુંદર નોવેલ	૮ ૧
ઉન્નત નોવેલ	૮ ૦
ઉપહારના કેસા નોવેલ	૭ ૧
કાંતીનાથ કાંતીકારી નોવેલ	૭ ૦
કમુબેનની કેળવાયેલ નોવેલ	૧૦ ૦
કેથેડીયન કેથેલિક ચરણ ભવાનની નોવેલ	૮ ૧
ખરખરા બાપુ બાપુજીના ચરણને વધારે પાકતી નોવેલ	૬ ૧
ગોરણ ઝાલર ગોરજની વાતોપરથી રચાએલ	૭ ૦
ચમેલી	૧ ૧
ચોરની વાતો	૧ ૦
જળ સમાધી નોવેલ	૮ ૦
જાગતના અંધેરામાં કેળવાયેલ નવલકથા	૧૦ ૦
જય સિદ્ધરાજ	૪ ૧
જાલબીટુ નોવેલ	૫ ૦
ઝિરોકની વાતો નાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૧
ઝબુ ઝરણ બે નાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
ઝબૂકતુ ઝાલા	૮ ૧
ઝબુની વાત	૧૦ ૪
ઝબીલ ચીવેલી વાર્તાઓ	૧ ૧
ઝ'ઝણી ઝતવાની ઝડી ઝુટી	૧૧ ૧
ઝીણ સાથી ભા. ૧—૨ સાથે	૧૨ ૦
ઝાંસારા આ રમ. ઝવેરાના ગાંધી વિશે મુલ્યવાન નોંધ અને ચમત્કાર ઘરીને રજુ કરેલ	૪ ૧
ઝાલાસોબ પીતાની વફાદારી આવરીત તહીર કેપ્ટન કેનેડીનીનું જીવન	૧ ૦
ટાપ ટકાવી	૮ ૧

નવલ કથાઓ

ઠકીબારે	૧
ઠકીબારાવાની ૬'ત કથાઓ	૧ ૦
ડોંગ્ય વધ	૧૧ ૧
ડોકટર ડોમાભા નવલકથા ભા. ૧—૨ સેટની	૧૧ ૦
ઢબુડીઓ વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૧
ઢિંચકોના	૮ ૧
તમુના ભાગ ૧—૨—૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૭ ૦
તકીયાવાદ	૧ ૧
તકીલનારાયણ ભાગ ૧—૨ સેવા આવી નોવેલ સેટની	૧૧ ૦
તેજ પુંજ	૪ ૧
તકીયાકાલ	૬ ૦
નારી હૃદય	૬ ૪
નીલ રેખા	૮ ૦
નીલ પંખી નાટક	૩ ૦
નોરોતા	૮ ૦
પ્રદીપ	૪ ૧
પાપકીલ ભા. ૧—૨ સેટની	૧ ૦
પિંગાસી	૮ ૦
પાપક ભવાળા	૮ ૦
પ્રભાત કીરણો	૭ ૧
પુણ્યતન ભવોત	૫ ૬
પ્રેમ અને પુજા ભા. ૧—૨ સેટની	૧૧ ૧
પુરેલા સુકવું પાત્રો	૧૦ ૦
ભક્તિધાર	૧ ૬
બે ગોરા	૪ ૧

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

	શી.	પે.
મળેલા જીવ	૯	૦
મોહીની	૮	૦
મણુકરવિજેના લાયના અનેક વિષયો		
ઉપર મળેલા પ્રત્યુત્તરોનો સંગ્રહ	૬	૦
જીવન ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૮	૦
ઉકેલની ચાવી	૬	૦
ઠકરની સલાહથી	૫	૬
રંજના અઢકા વાર્તા સંગ્રહ	૩	૦
ચક્ષુ ખુલ્લી	૭	૬
કૃપ કપીની	૧૦	૦
સંપેસ્યામ	૬	૦
મોહીના ભાગુ અને બીજી વાતો	૮	૦
વહેતી સંગા	૬	૦
બીજી વાતો ભા. ૧-૨ પ્રેમની	૧૬	૦
સમુંધવા અને બીજી વાતો	૬	૦
વિલાસ મંદિર	૬	૬
સ્વાધ્યાય ભા. ૧-૨ (સાહિત્ય		
વિષયક લેખોનો સંગ્રહ) પ્રેમની	૧૨	૦
સાબરમતી કેખોનો સંગ્રહ	૬	૦
સાગર સમાટ	૩	૦
સુખ દુઃખના સાથી વાર્તાઓ	૫	૦
સુખની શોધમાં (સુખ સાધુ કેમ		
મળે તે બધુ કોય તો વાંચો)	૨	૬
શેરડી બચાવીર	૩	૦
શેરડી આપા	૬	૦
શેરડી વાર્તાઓ	૬	૬
હાસ્ય વીસા	૧	૦
સાબની દુબળી વાર્તા	૧	૦
ઉતીહાસને અજવાળે ઉતીહાસીક		
વાર્તાઓ	૧	૬
બળતામાં બળતા તેનું	૧	૦
આત્મકથા લેખો છે	૧	૬

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

જીવનનો આનંદ	૭	૬
હોકમાતા	૧	૬
સ્વરાજ્ય માતા	૫	૦
જીવતા તહેવારો	૩	૦
ઓતવાની વિનતી	૨	૦

ઠક્કરબાપાલાલ પુનરથી કૃત

આદર્શ રસ્તે	૮	૬
કુમાર કેવી કીલાવણી મુખરીત	૩	૦
કોનો વાંક	૮	૦
ગુજરાતનો નાથ	૧૧	૦
જય સોમનાથ	૧૦	૬
પરિણામિક નાટકો	૬	૫
પ્રાયશ્ચની પ્રભુતા	૬	૦
બોધ કથાવલિ	૬	૦
રમણ કથા	૧૦	૦
રાવણ વધ	૬	૦
લીલા વાસ	૬	૦

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

અંજલી	૩	૬
અપ્સરા ભા. ૧	૮	૬
ભાવનટ	૩	૬
કુમ	૮	૬
પુનર્જન્મ	૬	૬
પ્રતીમા ભા. ૧-૨	૧૧	૦
પ્રતીષ	૩	૬
સંગીત લગ્ન અને સંયુક્તા	૮	૦
સોનલ	૮	૦
સ્વર્ગીદુ	૭	૦

શરદ બાબુ કૃત નોવેલ

કમલા	૮	૦
ચંદ્રનાથ	૫	૦
ચક્ષુ વાર્તાઓ	૨	૬
દત્તા	૮	૦
બહુમાયા	૧૦	૦
બાબુનું બાગતી	૧૫	૦
બીજીનાથ	૫	૦
ચંદ્રનાથ	૪	૦
ચરીત્રહીન	૧૨	૬
જળી	૭	૬
દેવદાસ	૫	૦
દુર્મા	૮	૬
નવીના	૧૦	૦
બાલ્લી	૭	૬
મુક્તા	૬	૦

રવીન્દ્રનાથ ઠાકોર કૃત

તીન સંગી	૬	૦
ઘરે બહિરે	૭	૦
ચતુરંગ અને બે બોનો	૫	૬
ચાર અધ્યાય અને ગાઈન્ય	૫	૬
ચાર્લ્સ	૭	૦
ચક્ષુવાળી બીજા	૭	૬
છાલકુપ	૫	૦

સુબ્રમણ્યમ લેખક મેવાણીની નોવેલો

અપરાધી	૧૧	૦
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧-૨		
પ્રતીજ્ઞા	૭	૦

જેલ ઓફીસની બારી જેલ કલાન

જો બ્યાલ આપણી નબલીઓ	૫	૦
ગુલામી કેમાંથી આમાંથી નબલાઓ	૭	૬
આળા કહીયા	૫	૦
ગાંધારના	૫	૦
ઉંદરીયક	૫	૬
નબલીઓનો ભાગ. ૨	૬	૦
નિરંજન	૫	૬
પુરાતન અવીન	૫	૬
બોડેકા કાર	૮	૬
બેવીકાળ	૮	૦
બોરડી સંગ્રહ	૩	૦
બોરબે તારા બ્લેતા બાબુ	૧૦	૦
ભાલણાળુ	૬	૦
આહાર અને આરોગ્યનું સાહિત્ય		
આહાર અને બોધક	૨	૦
ગુજરાતીઓની સરીરસંપતી		
મીઓના આરોગ્ય ઉપર પ્રભાવ.		
પાનું પુસ્તક	૪	૬

બંકીમ ચંદ્રોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬	૬
કપાલ કુંડલા	૬	૬
કેવળી	૫	૦
ચંદ્રોશેખર	૬	૦

હાસ્ય રસ.

હાસ્ય ચીસાક	૧૦	૦
હાસ્ય નવાજીક	૫	૬
હાસ્ય કેરોસની બોટલી	૧૦	૬

ઈલસ્ટ્રેટેડ્સ

બાંધીલ	૭	૦

નીરાળા ઉપયોગી પુસ્તકો

સાહિત્ય પાઠાવલી		
પુસ્તક પાંચમું	૧	૬
,, સાતમું	૨	૬
દેશ પરદેશવર્ણન—ભૂગોળ	૩	૦
આપણા દેશનો ઉતીહાસ	૧	૬
ઇસપના બોધક બોધકથાઓ		
નો સુંદર સંગ્રહ	૧	૬
બાળ રામાયણ	૧	૬
બાપલાનાં પરાક્રમો	૨	૦
ગુજા કાકા	૨	૦
બાપુજીની અને બીજી વાતો	૨	૬
કોમાલાઈના કાબ્યો	૧	૦
કુમાર પાળ	૨	૬
રમણકુટોળી ભાગ ૧-૨ પ્રેમની	૧૪	૦

ગુજરાત બાળ સાહિત્ય

બાળકોને વિવિધ વિષયના બબકાર કરવા જે નવું સાહિત્ય નિકળ્યું છે. તે બધુ બાળકોને વાંચવા આપો.		
કેવડી વાણી	૬	૦
કબોતરના પરાક્રમો	૧	૬
ગુલાબ અને શીયળી	૧	૬
ગોળીબારની ગુલાબડી	૪	૦
ચપાણી	૭	૬
ચતરાની વાતો	૮	૬
ચાલરબળી (નીબંધ)	૩	૬
ચાસ્ય વિનોદ	૫	૬
ચબાબ (ગુજરેતી)	૬	૬
નીશાળના નોવેલ	૫	૦
પચાસ વર્ષ પછી નોવેલ	૭	૬
પ્રેમાનબ નોવેલ ભા. ૧-૨	૧	૬
પ્રવાસી (ગુજરેતી)	૪	૦
બાળ મોરલી (ગુજરેતી)	૩	૦
બંધબેસતીના બબો	૧	૬

શિશુબોધાવલી

કેટ બોલ્યાં	૧-પુસ્તકો	૧૨

કીતાબે

અમર કથા નાબોલીર	૧	૬
નાબોલીના વાર્તાલાપ	૧	૬
અબ બોલેગા નહિ આવે બે	૧	૬
ઠકરબાવાની દુનોટા	૧	૦
દાનો નાબલી કહાની	૧	૬
આગે ચલો	૧	૬
બાપુજી (નાબોજી કી કુછ બાતે	૧	૬
બેગ્રેજી રાજ્ય કે સો સાલ	૧	૦
બિલકી બિભૂતીયાં	૧	૬
બાગલ	૧	૬
માલીક બૌર મજદુર	૧	૬
દુબૌ દુનીયા	૧	૦
પ્રેમચે માબાન	૧	૬
સાપનાકે બબ્બર	૧	૬
બેરી મુકલીકી કહાની	૧	૬
સાકબાદ—બુદિબાદ	૧	૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧	૬
હેત બંગી	૧	૬
નાબોબાદ—સમાજબાદ	૧	૬
નબા સેરબાર (કાસ્યરોક)	૪	૦
સમાજબાદ—પુંજીબાદ	૧	૬
મારી રાજકોટીય સબસ્બાબે	૧૧	૬

કેટની કીમત		૧૬

કીસાર સંગ્રાવલી

૭ પુસ્તકોનો મુંદર બબોકો		૧૫

મહા ભારતના પાત્રો

૧૨ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૧૨

સૌરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ના જુદા		
વિવિધ રસધાળ પીરસતી આ		
ની કીમત		૧૬

રામાયણના પાત્રો

રામચંદ્ર, ભરત લક્ષ્મણ,		
મન્દોદરી, હનુમાન વિભીષણ,		
સીતા, સેટની.		૧૪
દ્રષ્ટાંતમાળા નાનાભાઈ ભટ		૧
સંસાર (મેવાણી)		૧
પ્રવાસવર્ણ પાબી		૧
કુસુમ		૧
બાબ્ય નિર્બાધ (બબાબોધ)		૧
વિક્રમાદિત્ય		૧૦
રાષ્ટ્રપીતાનેવાણે		૨
ક્રાન્તી		૧
સુભાષના સેનાનીઓ		૧
મુક્તાના ચરીત્ર		૧
સંત કબીરજી		૧
ઈન્દીરાને પત્રો (નેહરુ)		૧
બલ્લભણી		૧
ચાણીત કુલ		૧

શી. પી. કેટલેને બ્યાન લેવાં નહિ આવે. બોરબર મોકલાવશેજો બોરબર સારે એક બબવા પોસ્ટ બોબ્રેર મોકલવા મહેરબાની બરી. મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિબન'

બપલાં પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું :

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

મેરી કહાની (પં. નેહરુકા ચરીત્ર)	૧૭	૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૧	૬

બચ્ચોંકે લીયે

નટખટ કુદ	૧	૬
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧	૬
કૌઆ ચલા હંસકી ચાલ	૧	૬
નટીયલકી કહાનીયાં	૧	૬
કીસાજી		૬
બલોક	૧	૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧	૬
ઈંદિરા પર્યટકીબાબ્યાયીકાબે (પર્યટકી કહાનીયાં)		૭

Obtainable From:

'Indian Opinion'

Phoenix, Natal

મહાદેવભાઈની બાકી ભાગ બબે બેબો. કીંમત ૧૧

બાપુની બાંખી

બેબકે કાકા

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે રોક અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સાચક ધર્મ સાધના	૧ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૧૪ ની સાલ બબતે બનેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭ ૬
ગાંધીજીના સમાલભમાં	૭ ૦
ગાંધીવાદી આર્થિક યોજના	૩ ૬
પુજ્ય બાપુજી ગાંધીજી (ચ. ઘુલ્લા)	૧૨ ૬

કીશોરલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને સ્પર્શ કરતું પુસ્તક	૨ ૬
સ્ત્રીપુરૂષ સબંધ આજ કાલ સ્ત્રી, પુરૂષમાં જેવાતી ઇર્ષા ઉપર પુષ્કળ મનન કરનારાએ જે લેખો લખ્યા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૬

સર રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

ઇસ્ટ વેસ્ટસીરીઝના મહાન લેખક છે લેખના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, રશ્યની ઉપર અજવાળું પાડે છે.	
હસતી અકબર સંસ્કૃતીનું આયી	૨ ૦
વેદની વિચાર ધારા વેદ ઉપરના લેખના આબ્લેખોનો સંગ્રહ	૫ ૬
પુવાનોની સંસ્કાર સાધના	૧ ૦
હીંદુ ધર્મ	૨૦ ૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

શ્રીમદભગવત ગીતા મોટા અક્ષરોમાં સંસ્કૃતમાં	૩ ૦
પ્રભોત્સાના અસ્સિ સંતોના ચરીત્રોનો સંગ્રહ	૨ ૬
શ્રી ઇસવરીય આ લેખોથી બારણ બંધને હસતો થશે, નહાનો થશે બાબાં ઘુમશે છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

અંધકાર કોલના વિખ્યાત લેખક બલાસોવની નોવેલ	૭ ૬
અરબ્બા રશીયન લેખક ગોર્કીન	૧૬ ૦
બાબા લેખક કુપરી, એક રશીયન બાળકનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦ ૦

સેવક નેતાઓના ચરીત્રો

ઘનશ્યામ સરસ્વતી	૬ ૦
આર્યન ઇસ્ટ ગાંધીજી	૭ ૬
સેવક ચિત્રો આમા ગાંધીજી કુમારસ્વામી, ગોખલે, બાકી નેતાઓના જીવન વિશે લખેલું છે	૭ ૬

હેલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નીલીમબેન સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૬ ૬
આકાશવાણી એક ઇતીહાસીક નવલ કથા	૧૨ ૬
રમકડું કુમળાઓનો બોમ્બરદ સંગ્રહ	૭ ૦
રોમાંચક ભા. ૧—૨ બે સુંદર સાહસકથા નવલ કથા—બન્ને ભાગની કીમત	૧૩ ૦
વિસંભણાની વાતો ઇતીહાસીક બહાદુર સ્ત્રીઓની જીવન રેખાઓ	૧૪ ૬
અમરબાજી વિનોદી નવલ કથા	૧૬ ૦
કેપ્ટનકોલ સુંદર નોવેલ	૭ ૬
ઇન્દ્રજ નોવેલ	૮ ૦
કેપ્ટનના કેદી નોવેલ	૭ ૬
કપુરચંદ્રી ઇતીહાસીક નોવેલ	૧૦ ૦
કેરોલેઇન રોમેન્ટીક જીવન બતાવતી નોવેલ	૮ ૬
ભટકતા ભાટુ બાપુજીના જીવનને લગતુ પાકકી નોવેલ	૮ ૬
ગોરખ આવ્યા ગોરખની વાતોપરથી રચાએલ	૭ ૦
ચકોરી	૧ ૬
ગોરાની વાતો	૬ ૦
જળ સમાધી નોવેલ	૮ ૦
જગતના મંદિરમાં ઇતીહાસીક નવલકથા	૧૦ ૦
જય સિદ્ધરાજ	૬ ૬
જહાજીંદુ નોવેલ	૫ ૦
ઝિણીની વાતો નાની વાર્તાઓનો મુંદર સંગ્રહ	૧ ૬
ઝબક ઝરણ બે નાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
ઝાકળબુંદ ખારા	૮ ૬
ઝાંખી વાત	૧૭ ૩
ઝાંખીલ ત્રીવેણી વાર્તાઓ	૧ ૬
ટાંકણી કાતરાની બડી બુદી	૧૨ ૬
ટીકડ સાથી ભા. ૧—૨ ઠાંપે	૧૨ ૦
ઠાકોરના બાપ સ્વ. ભગુરના ગાંધી વિશે મુશીબો નેપર અને ચનગાના પરીણે લખેલ	૪ ૬
ડાળવાળોર પીતાની વસ્તીમ બાવરીય સહીત જેમ્સ મેનોલીનીનું જીવન	૬ ૦
ડામ ડકાણી	૮ ૬

નવલ કથાઓ

ઢબીયાટે	૮ ૬
ઢાકીયાવાડની ૨'ન કથાઓ	૬ ૦
ઢીંચ વધ	૧૬ ૬
તોફાન ઓખમ નવલકથા ભા. ૧—૨ સેટની	૧૧ ૦
તણુતરોક વાર્તા સંગ્રહ	૬ ૬
ત્રિલોચના	૮ ૬
તણખા ભાગ ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૭ ૦
તરીયાવાડ	૮ ૬
તરીકનારાયણ ભાગ ૧—૨ સેવા આવી નોવેલ સેટની	૧૧ ૦
તેજ પંજ	૪ ૬
તરીયાવાડ	૭ ૦
નારી હૃદય	૫ ૩
નીલ રેખા	૮ ૦
નીલ પંખી નાટક	૧ ૦
નીલેશ્વરીતા	૮ ૦
પરીષ	૪ ૬
પાપકીત ભા. ૧—૨ સેટની	૬ ૦
પિયારી	૮ ૦
પાવક જવાળા'	૮ ૦
પ્રભાત કીરણો	૭ ૬
પુરાતન જોગીત	૫ ૬
પ્રેમ અને પુજા ભા. ૧—૨ સેટની	૧૧ ૬
ફુટેલા સુખની પાંખો	૧૦ ૦
બલિદાન	૧ ૦
બે ભાગ	૬ ૬

"Tell me, Doctor . . *if they all kill germs, how can one antiseptic be safer than another?"*

Some antiseptics lose most of their potency in the presence of blood. Some, though very powerful require very careful diluting to be safe on human tissues. The safe antiseptic for untrained use has high germicidal efficiency even in the presence of blood. It is non-poisonous, does not stain, it is gentle on tissues. These are some of the reasons why 'Dettol' is safe.

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

REGKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1057, CAPE TOWN

Three good reasons why you should use Sunbeam

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9d+1/6

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

NUGGET

THE WHITEST WHITE

Ad 242

નવી અને જેલ્લામાં જેલી રેકોર્ડસ

સહનાઈ ૪+૧	૧-૧૭-૬	નમ્ર મુની મુનરાણી	૧-૧૭-૬
મીરજની ૪+૧	૧-૭-૬	કમારે ભાપુ (૨)	૧-૭-૬
મોટરેસ ૩+૧	૧-૧૭-૬	ગીત ગોવીંદ (૪)	૩-૧૨-૬
સમાર ૫+૧	૨-૧૭-૬	ગુલબન ૩+૧	૧-૧૭-૬
કુલસી માદી ૫+૧	૨-૧૭-૬	અનોખી અદા ૧+૧	૨-૧-૧
સાતીસે પહીલે ૫+૧	૨-૧૭-૬	મિલ્લા ૧+૧	૨-૧-૧
ચાંદ તેરા ૫+૧	૨-૧૭-૬	સાલે બદલ ૧+૧	૨-૧-૧
ચિતા ૫+૧	૨-૧૭-૬	અપના દેસ ૪+૧	૧-૭-૬
મર્સ્ડસ રેકુલ ૫+૧	૨-૧૭-૬	સામ્રાજ્ય સોપાન ૩+૧	૧-૧૭-૬
આંખની શાન ૫+૧	૨-૧૭-૬	ગીત ૪+૧	૧-૭-૬
કોબલા ૫+૧	૨-૧૭-૬	દાસી ૪+૧	૧-૭-૬

કેપીટલ મ્યુઝ સોસાયટી
189 Grey St, Durban.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

380 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

BRITISH INDIA LINES

TO EAST COAST AND BOMBAY

S.S. Karanja, due 2nd March. Sailing 4th March for Bombay via Karachi and Porebander.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મનુભાઈ ભાણાભાઇ ગાંધીવાલા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ગોળખા પીની વેગેરે ગોળા વેચવા, બનાવીએ છીએ.

અમારું બનાવેલું સુરતી ખુશ સેવ, ખમણ, ગાંઠીઆ, ભઠીયા, ખાજા વિગેરે દરદોજ તાજું બનાવીને છીએ.

પાર્ટી લીધે માટે ગોળા અમારૂમાં મીઠાઈ ગોઠવ૨ અમારે ત્યાં બનતમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બેચસ્ટેડ, કોચેસ ચેર્સ સાઈડ ટેબલ ઓફિસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદ્દન પ્રોપાયટ ભાવે ખરીદી શકશો. અને પધારી લાભ લેવા ખુલ્લો નોંધ.

—બેડસ, ટેબલ અને કીચન ચેરસ—

૨ હમણી ટેબલેમ નીચે તકેપાર થાય છે. તેનો રહેણ હમેશ તકેપાર રહે છે. આપ રોયલ આર્કેડના પાર્કિંગ લીફ્ટ જોગવાઈ અને વેપાર આપણ વધારો.

L. MISTRY.
61 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2525.

અમારા નવા પુસ્તકો

બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
બાપુની પ્રેરણા	૧ ૦
બાળ ગોરૂ ગીત સંગ્રહ	
ભા. ૧–૨ સેટની	૧ ૧
બાલ વાડી	૧ ૪
સુવેર બાલ	૧ ૬
બનફૂલેર	૧ ૬
અશોક બાલ પુસ્તક બાળા	
૨૧ પુસ્તકોના સેટની કિંમત	૮ ૬

બાળકો માટે
ધાર્મીક પુસ્તકો

દરવત મહમદ અને ઈસ્લામ	૨ ૧
શ્રી. કૃષ્ણ	૩ ૦
ગુરૂ શીખ (ધર્મોનંદ કોસંબી કૃત	૧ ૧
ગુજરાત સેવન બાળા બા બાળા	
ર્મ નીચલા પાંચ પુસ્તકો બાકે	
છે. બે પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન	
! મેળવે છે.	
ગુજરાત સેવન લાઈબ્રેરી વર્ક	
,, ,, પોસ્ટ ૧–૬–૩–૪	
પ્રત્યેકની કીંમત	૧ ૦
નવયુગ વાચન માળા	
પુસ્તક પહેલું	૧ ૪
પુસ્તક બીજું	૨ ૦
પુસ્તક ત્રીજ	૨ ૩
સાહિત્ય માટે વાચન પ્રવાસ	
વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો	
સાહિત્ય કલ્પદ્રુમ	
પુસ્તક બીજા ,,	૨ ૩
,, ત્રીજા	૨ ૩
બાળપોથી	૧ ૧
બાળબા વાડી	
આ બાળબામ ૨–૩ પુસ્તકો	
છે કે બાળપોથી પછીના શીક્ષણ	
માટે ઉપયોગી છે. પ્રત્યેકની	૧ ૧
બાબર્ચી ઝુબેદા	૫ ૬
વિદ્યાર્થી રત્ન કોષ	૨ ૧
ઉપયોગી ઈંગ્લીશ શીખવા માટે	
પાકવણી ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૧ ૦
ઈંગ્લીશ રીડર ભા. ૧ થી ૬	૫ ૦
અંજનગુટીકા મુળ તત્વો	૨ ૦
પટેલી શેખડી	૧ ૧
બીજી ,,	૧ ૦
બાળ જગત બાળકોને દુનીયાનું	
જ્ઞાન બાપ એની સમજણી સમાવેશ	
પુસ્તક	૧ ૦
વિદ્યાર્થી વાચન માળા	
બાલકુ વાડી (બાળપોથી)	૧ ૦
બીજી ,,	૧ ૪
ત્રીજી ,,	૧ ૬
પાંચમી ,,	૨ ૦
પુર્વ અને પશ્ચીમ	૭ ૬
ઉત્તમ પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ)	૧ ૧
શાંત પળોમા	૧ ૧
સોરઠીસંતની કોર	૪ ૦
સોરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નાટક)	૮ ૧
સોહાગણ ભા. ૧–૨ સેટની	૧૦ ૦
ગુલાબ અને કંટક રમણલાલ દેસાઈ	૧૧ ૦
ઉમળી આકસર ધે	૫ ૧
સોહરાબ	૧ ૦
મંગળ પ્રભાત (સોપીત)	૧ ૦
બાલની કેડી	૭ ૦
અકબર (ફુલ ફોલીયો માટે ઉપયોગી)	૧ ૧
કાર્યના તેજ કિરણો (નાનેબાલ)	૧ ૧
ગીતા બાની	
શ્રી. મહાદેવભા (અન્યભાં ગીતા)	
ગુજરાતી	૧ ૪
સાંબેલાના સુર	૫ ૦
બાબરને બાબરોજ	૬ ૦
નર અને નારાયણ	૧૨ ૦
બાપદાદા વાચના	૭ ૬
બાબુસાહેબના દિવા	૭ ૦
બાપુની બાયાબાં	૫ ૦
બાંધી બાપુ (શ્રી. પાસ) બાગ ૧–૧	
સેવની	૧ ૧
બાનવલાના મુલ	૬ ૦
બાગવત કથાઓ (બાબાકાઈ)	૪ ૦
પીરની વાતો (સુરેશનણી બારપુર	
પ્રીતદાસીઓ વાતો) બાગ ૧–૨ સેટની	
	૧૮ ૦
સોવીયટ વસીયા.	
(રશીયા વીશે બબૂલા જેવ)	૧૦ ૦
પ્રેમાબમ (સુંદર સેવા બાનપુર્ણ બવલ	
કથા) બાગ ૧–૨ સેટની	૧૪ ૦

બાળ ઉપયોગી
નવા પુસ્તકો

સોહરાબીસની ચાકર	૫ ૦
બપટી પુલ	૧ ૦
બતુરની વાતો	૧ ૦
જ્ઞાન ગોમી	૨ ૦
લાડી	૫ ૧
લીલી	૫ ૧
ચીનુ	૫
બાપુ	૫ ૩
બાલ રામાયણ	૪ ૦
રેલ બાડીની સફરી	૧ ૧
બલબાની રોબમા	૪ ૦
બાઈ બાળબધુ (ટાગોર)	૪ ૦

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	3	3
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hassn	5	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	5	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0
50 YEARS OF CONGRESS—Dr. Pattabhi Sitaramayya	1	3
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	2	0
THE U.K.C.G. AND INDIA—A. N. Agarwala	0	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirabai Manual	2	6
A DISCIPLINE FOR NON-VIOLENCE (Pamphlet for guidance for Westerners) —Richard B. Gregg	1	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	6	0
MAULANA ABUL KALAM AZAD—Mahadev Desai	5	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	5	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	5	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy 1	5	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	19	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	5	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	3	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	3	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
A SHORT LIFE OF SWAMI VIVEKANANDA	3	6
A SHORT LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	3	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	3
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	4	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	3	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
21 FEB 1950

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 7 – Vol. XLVIII. FRIDAY 17TH FEBRUARY, 1950. Registered at the G.P.O. as a News-paper. PRICE: FOUR PENCE

Pandit Hirday Nath Kunzru

★ ★

"You should not be guilty of observing those artificial discriminations against which you complain."

—PANDIT H. N. KUNZRU.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE.
Superior Quality.
In following shades:
Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia.
Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE.
All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6.

VELVET.
44" Chenile Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0- each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades. £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream.
Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

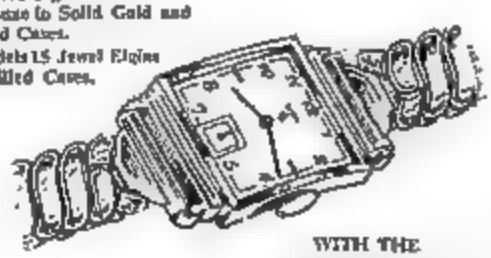
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees.
In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. KLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion',
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651.
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
રેશમી લેમ્બર સુતરાઉ કાપડ, સુકા રમ્સ, બ્લાન્કેટસ—તેમ્બી બાબતો માટે બધા બાતનો માલ—તેમજ કેપ્ટીલિન હોસ્પિટલ માટીકા. વીગેરે માટે અમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બહારબાબુ છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-2651.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 21420.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
.0 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
31/12 Fortess Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 3199, Johannesburg.
Phone:—Office: 22-2721. Afterhours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PATENT-EVAN) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1491

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની જીવન વીમા કંપનીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, આવશ્યક વીમાને લગતા બધા વીમાઓ ઉતારવાની સગવડ છે. કંપની કંપનીને ઉપયોગ આપવું એ દરેક કંપનીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 28845, P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

Tel. Add: "Charolar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

In line with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-6961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.
48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસ ટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—* હોલસેલ વેપારી *—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 7—Vol.-XLVIII. Friday, 17th February, 1950

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Price: FOUR PENCE

How Many Recruits Can This Land Supply?

IT is generally recognised among advanced thinkers that the world is passing through a period of transition, and that mankind has arrived at what scientists term the critical stage. The old order—the "civilisation"—that seemed to be all-sufficient a century ago is, to-day, found to be defective.

Two ruinous world wars within a quarter of a century would seem almost to have been wasted as far as the lesson one might reasonably have expected them to teach us, goes. The mightiest of the Western Powers are feverishly engaged in another armaments race. As in the last world-war, it is again a case of conflicting ideologies, which when analysed is found to resolve itself into something suspiciously like a conflict of interests, a struggle for commercial supremacy and world domination.

For the time being, most of the "hot" wars have given place to "cold" wars. Whole nations are experiencing dire want and suffering from what it is now the fashion to call "malnutrition," as a result of the destruction, waste and, not least, the financial burdens incurred during the last world-war, and probably in no small measure, the first one as well.

Perhaps the severest criticism of all of the present so-called "order" is provided by the spectacle, once again just furnished, of a plethora of foodstuffs being destroyed in order to maintain prices and profits, in the face of almost universal hunger. The most tragic aspect of such occurrences and recurrences is, of course, the fact that from the point of view of "business" ethics there is nothing really wrong about them. They are just part and parcel of what is known as Rugged Individualism, the Jungle Law of "Each for Himself," applied to human relationships, occurrences that are almost bound to happen, and which, from the sufferer's point of view, are "just too bad!"

Brete Harte once jokingly asked, "Is our Civilisation a a Failure?" It certainly would appear to have arrived at a stage where conflicts of interests have made it unworkable. We occasionally allow ourselves to be reminded that "Righteousness exalteth a Nation," but either the original and real meaning of righteousness has got lost altogether or has become so associated with the idea of worldly wealth and self-aggrandisement that what from time immemorial we have been taught constitutes it is regarded as impracticable and no better than weakness.

In spite of all the teachings and the painful object lessons that have illustrated the truth of them, fitness for survival is still thought to depend upon brute force. The western world, especially, seems either unable or unwilling to rid itself of this obsession. Sri Krishna, the Buddha, and the Nazarene Master were, it is conceded, of course, right. Spiritual force is, doubtless, the correct antidote to brute force; love the one certain conqueror of hate, according to the Law that makes for Righteousness. Gandhiji, their latest Exemplar, proved it. But, admirable as Gandhi-ism may be *as doctrine*, after all "Business is Business," and, in a competitive, world in which only the victors are the spoils, individuals and nations have to battle in order to hold their own and avoid being "outsmarted." Truly, Mammon and that other Idol Egotism, keep a tight and relentless grip upon their worshippers.

Ex oriente Lux! And, once again from the East comes the promise of Light. Pandit Nehru and his brother officers of the newly-launched ship of state, Bharat, recognise that under civilisation, in its present form, we have come to a parting of the ways. They aim to make Gandhi-ism, which is but another name for Righteousness, work. It is either that or extinction. The thing we are pleased to call progress, more nearly resembles the stampede of the Gadorene swine than anything else. It has to be halted and our steps to be retraced, if we are not to perish as they did. The ever-old yet ever-new doctrine of brotherliness, of likeness, of services, has to be made a practical reality, to be substituted for the prevailing "Each for Himself" shibboleth, if we are to survive. There is no other way out; no room for compromise. It is either God's way, or the Devil's way; being ruled by the Self of Matter, or the Self of Spirit. For, that is the real, the acid, test of fitness for survival.

And, since such realisation is, after all, a matter of conversion (for without conversion, reformation is impossible) Pandit Nehru and his collaborators are confronted with a herculean task.

Converts! What a glorious opportunity does this open out to the rising generation! Leadership in service. Leadership in sacrifice. Leadership in self-abnegation, in self-surrender, in complete self-giving.

Think of it, you of the rising generation who will soon be taking over the 'damnosa hereditas' we old needless will have bequeathed you; think of it! Pioneers of a New Order, an Order in which values shall be appraised by a truer measure; an Order in which there shall be competition in giving instead of in grabbing; an Order in which the needs of one shall be gladly welcomed as an opportunity for helpful service.

You who are worried and unsettled about a career, who dream of doing great

things, of living a really worth-while life, ■ what nobler purpose could you dedicate your energies? Unlike worldly wealth, which has to be relinquished almost as soon as it is acquired, the riches of the spirit remain the sacrificer's for all eternity.

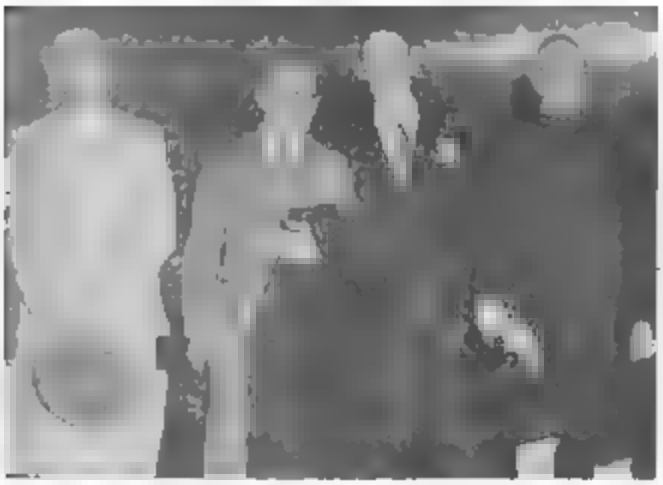
The call for recruits is urgent. Its note is sounded in South Africa, as well as in India. The advance-guard must have its followers. How many can this land in which Gandhiji graduated supply?

Here is a competition really worth entering for.

OPENING OF THE GANDHI MEMORIAL

ON Wednesday, February 15 over 600 people gathered at the Phoenix Settlement to see the Gandhi Memorial Building opened by Pandit Hirdaynath Kunzru, the leader of the Indian Delegation.

The day brought to many, mixed feelings of happiness and sorrow. Happiness, because we have here in this land, something that once belonged to our beloved leader and Father, and something that gives us a feeling that he is with us and near us always. Sorrow because, we still feel the emptiness he has left in our lives.

Mr V. A. Gandevia. Pandit H. N. Kunzru. Mr. Winterton. Mr. R. T. Chari

The ceremony began with Gandhiji's favourite hymn, sung by Mrs. R. R. Kapitan. Refreshments were served and Pandit Kunzru addressed the gathering.

After stressing that it was in a small wood-and-iron dwelling in the then wilds of Inanda that Mahatma Gandhi had nearly 50 years ago conceived the idea that it was peace, brotherhood and non-violence that would save Mankind. Pandit Kunzru said that the cottage should be treated as a "temple" in which people could think on and follow the Mahatma's principles.

The Pandit was speaking from the verandah of what was virtually Gandhiji's own home, rebuilt "in its original form," in the sugar cane and banana fields that were the 1903 scenery when the Mahatma began to study Ruskin, Tolstoi and Sorro there.

"It was the study of peace and non-violence here," said Pandit Kunzru, "that made him internationally famous in later years. It was here that he conceived those great ideas that he took to India.

"This house should not be regarded as a dwelling house only," he went on. "If it is a dwelling place it is the dwelling place where Gandhiji's spirit lives. I look upon it as a temple where men should come to develop great thoughts and to think on their service to mankind."

Emphasising that Gandhiji's out look was in spite of the criticism that had been showered at him, free of bitterness or passion, Pandit Kunzru maintained that he had approved of all religions in their conception of peace.

Finally he pointed to Gandhiji's love of peace his want for better understanding internationally, his gospel of seeking truth; and he ended by hoping that the cottage would be used "to get the life and truth for which he died, so that this may be a temple for future generations."

African girls from the Inanda Seminary, then sang the African National Anthem. The opening was then performed. Inside a room was decorated and Gandhiji's photo stood there. As soon as the house was opened prayers began in this room. People were allowed to go through, to see the building.

The building, the garden and the entrance were decorated beautifully. Tea-tables were set out in the garden, and in front of the house were hoisted the Union Jack, the Dutch Flag and the India Flag. The gathering consisted of all races, Africans, Indians and Europeans.

Messrs. H. K., V. K. ■ A. Gokal and N. S. Devshi who donated the building costs for the Memorial building, were also present. Mr. Jaibhoy Nurtomjee, one of the Trustees of the Phoenix Settlement acted as the Master of Ceremonies in the absence of Mr. Manilal Gandhi, who is on his way to South Africa from India. A telegram of good wishes was received by Pandit Kunzru from Mr. Gandhi. Other messages from all parts of the Union were also received.

Thus ended a day that will always stand out in the history of the Settlement, perhaps in the lives of all Indians, for its unique nature. The function was blessed in everyway.

■ was indeed very fortunate, to have amongst us, Pandit Kunzru, Mr. Gundevia and Mr. Chari on such an occasion.

The Memorial Building ■ named "Sarvodaya."

In Chapter XVIII of his Life Story Mahatma Gandhi writes: I was given the book Ruskin's "Unto This Last" by a friend of mine. The book was impossible to lays side. It gripped me. I determined to change my life in accordance with the ideals of the book.....Of the few books that I had read, the one that brought about an instantaneous and practical transformation in my life was "Unto this Last." I translated it later into Gujerati entitling it "Sarvodaya," which means the welafre of all.

We feel that this name is the most appropriate because it was this book that had made Gandhiji transform his life.

THE GREATEST MAN IN THE WORLD

IT is obvious that we have not yet found our greatest man. Rolland, the idealist, is defective on the side of practicality; Lenin, the realist, falls short on the side of ideality. What we need is a universal man—a man who combines in perfect balance the supreme qualities of the Frenchman and the Russian—a man who is at once an idealist and a realist, a dreamer and a doer, a prophet who sees "the heavenly vision" and, "not unfaithful to (that) vision," makes it to come true. Is there any such person living in the world?

I believe there is—unquestionably the greatest man living in the world today, and one of the greatest men who ever lived. I heard of him first in 1917, through a article by Professor Gilbert Murray in the 'Hibbert Journal. I did not learn anything of him again until a few months ago, when there came to my desk a little paper-covered pamphlet containing extracts from his speeches and writings. This is meagre information; but when I read it, I felt as did John Keats when ■ first read Chapman's translation of the 'Iliad'—

"Then felt I like some watcher of the skies
When a new planet swims into his ken;
Or like stout Cortez when with eagle eyes
He stared at the Pacific and all his men
Looked at each other with mild surmise—
Silent, upon a peak in Darien."

The man whom I have in mind is Mohandas Karamchand Gandhi, the Indian, leader of the present great revolutionary movement against British rule in India, known and reverenced by, his countrymen as Mahatma, "the Saint."

Such is Mahatma Gandhi! In this great spirit, he lives among the people. As he moves from city to city, crowds of thirty and and even fifty thousand people assemble to hear his words. As he pauses for the night in a village, or in the open countryside, great throngs come to him as to a holy shrine. He would seem to be what the Indians regard him—the perfect and universal man. In his personal character, he is simple and undefiled. In his political endeavours, ■ ■ as stern a realist as Lenin, working steadfastly toward a far goal of liberation which must be won. At the same time, however, is he an idealist, like Romain Rolland, living ever ■ the pure radiance of the spirit? When I think of Rolland, as I have said, I think of Tolstoi. When I think of Lenin, I think of Napoleon. But when I think of Gandhi, I think of Jesus Christ. He lives his life; he speaks his word; he suffers, strives and will someday nobly die, for his kingdom upon earth.

—John Haynes Holmes (1921)

SOME RESULTS OF THE WORLD PACIFIST MEETING

By RICHARD B. GREGG

LIKE happiness, peace is a result of other conditions. Just as happiness cannot be attained by striving directly for it, but only by creating the conditions that cause happiness, so we cannot get peace by working directly for that as if it were an autonomous entity. Instead, we have to work for the conditions that result in peace. And as these conditions are certain kinds of relationships between human beings, they are living relationships. All living things take time to grow and attain maturity and strength.

For these reasons no one who is realistic could expect immediate tangible results from the recent World Pacifist Meeting, but there were intangible results of considerable importance. The month which it took did provide time enough for the planting of many seeds in the mind and hearts of the delegates.

One sure result is that Gandhiji's influence will become more powerful and more enduring all over the world. The delegates now understood Gandhiji as a person and his ideas and methods and programme far more clearly than before, and though they came from only 35 countries, they and their writings will travel to many other countries. The influence of Indian culture and thought will also grow more widely and deeply.

Another result of which I am confident is that basic education will come to influence the educational systems of other countries. The delegates were much impressed with both the theory and practical operation and results of this new mode of education. The results of this new idea will take time to grow, but that is natural and fitting. No valuable changes in human affairs come instantly by touching a button or pulling a lever. It takes years to make or re-make a man or a woman. So let us be patient. A number of the delegates are themselves educators or in a position to influence education in their respective countries.

In connection with basic education the delegates came to understand much more clearly and vividly and in detail the social reform and even revolution involved in Gandhiji's programme. Satyagraha and pacifism are now realized, by the Western delegates anyhow, to be much more positive and active and constructive than they had formerly conceived. Satyagraha and pacifism now stand forth as clear alternatives to the evil parts of both Communism and capitalism, and, therefore, as having great possibilities of appeal to youth.

The Indian delegates, on the other hand, now understand better, I think, than they formerly did what is involved in conscientious objection to military conscription. It is seen to be more difficult than perhaps hitherto they had realized.

Considering the fact that the delegates came from 55 different countries and out of many different occupations, there was far more agreement finally attained than one would have thought possible. It was not only that we came together with a common purpose; we also had a common belief as to an underlying unity among all men, and a common belief in the worth and dignity of every man, and that every man, no matter what he has done, should be treated with justice and kindness. We could not reach complete agreement on all issues, but we came closer to it than most conferences of similar size and variety would have done.

As a piece of group psychology it was very interesting to see that agreement was impossible until we divided into small groups of about six to 12 persons, each dealing with a specific problem. When that grouping was done, thoughts began to clarify, oratory ceased, we began to understand one another and to pierce through the ambiguity of words and phrases. Then we could hammer out definite proposals and examine them coolly. And after we thus reached concrete proposals, we found that when they were brought to the larger groups or to the whole meeting, that there, too, we understood more quickly what we meant and were more ready to seek some mode of working agreement.

Lastly, the friendships that developed among the delegates are most heart-warming and full of promise. We have learned much, we are filled with new hope, new courage, new determination and confidence. We are most grateful to our Indian hosts. We admire and love them as people and want to retain their friendship. They are unconscious of what and how much they have helped us.

Other delegates could mention other aspects of the meeting. But they would agree that we cannot prophesy specific or immediate political results. We are confident that there will be much valuable fruit in aid of the cause of peace, and enough to more than justify the labours of our kind Indian hosts. We, foreign delegates, will do our best to promote unity everywhere.

GOVERNMENT OF INDIA'S FINE GESTURE

IN pursuance of their desire to promote cultural relations between India and Foreign countries and to extend educational facilities available in India to students of other countries, the Government of India propose to award 70 scholarships to Indian and indigenous students from the Commonwealth and Foreign countries for higher studies in India during the year 1950. The following allotment has been made for South Africa:—

(i) Non-Indian students, African 1, Coloured 1. (ii) Students of Indian origin domiciled in the Union of South Africa 4

2. Scholarships will be awarded for studies in the Arts and Humanities, Sciences, Agriculture, Medicine, Technology, Education and Law. Preference will be given to students desiring to take up post graduate courses. If no suitable students are available for post-graduate courses, students for other courses will be considered. Applications of students below 19 years of age will not be entertained for post graduate courses.

3. Consideration will be given to students who have already had some training in South Africa in the course which they propose to pursue in the Indian institutions. In the case of students offering themselves for technical and professional courses preference would be given to those who have secured the maximum preliminary training in South Africa in their particular subject and possess certain minimum qualifications e.g., for Medicine the candidates must have passed the Intermediate Science (Medical Group) of an Indian University or an examination recognised as equivalent to that examination; a Matriculate or one who has passed equivalent examination will not be eligible for such course. As training facilities in certain subjects such as Engineering, Medicine etc., are extremely limited it will not be possible to find more than a small number of seats for study in these subjects.

The students who are already studying in India and who are not in receipt of any other scholarship or financial assistance will be eligible for these scholarships but in their case the amount of the scholarship may be reduced taking into account the financial condition of the parents or the guardians of the student.

4. The value of the scholarships has been fixed at Rs. 200 per mensem exclusive of capitation, tuition and examination fees which will be paid by the Government of India direct to the institutions concerned. Miscellaneous fees and payments such as Library fees, Laboratory fees, Games fees, Admission fees, statutory deposits for libraries and hostels etc., will have to be paid by the scholars themselves from out of their stipends. The Government of India reserves the right to vary the amount of scholarship if they think that circumstance justify it. This amount should ordinarily suffice for the expenses of the student in India including miscellaneous fees and expenses indicated above, normal medical charges and expenses during vacations etc. and in no circumstances the applications for additional allowances will be considered.

The cost of passage either way and all expenses on journeys in India will have to be met by the students themselves.

5. The scholarship will commence from the date on which the scholar is actually admitted in the institution selected for him and it will be tenable for the period necessary for the student to acquire the degree, diploma, or certificate in the course for which is selected depending upon the satisfactory progress of the student.

6. Instruction in Indian Universities is imparted at present through the medium of the English language and it is imperative for the students to have a good command of that language if they are to benefit from their studies in the Indian institutions. The students will be encouraged to learn at least one of the Indian languages. Where under the rules of the institution to which a student is admitted, it is compulsory for a student to learn an Indian language as part of his regular course, efforts will be made to secure exemption for him. This concession will however not apply in the case of students of Indian origin who will be expected to utilise all opportunities given to them of cultivating the knowledge of at least one Indian language and its literature.

7. Applications from persons satisfying the above qualifications should reach the Secretary to the High Commissioner for India P.O. Box 1245, Cape Town, on or before the 1st March, 1950 in the prescribed application form which can be obtained from office of the High Commissioner for India. Each application must

accompanied by particulars of the courses, theoretical as well as practical, the detailed syllabus (of the University or institution attended by the student) which the student has covered should be attached with his application. Alternative courses acceptable to the students should also be mentioned as it may not always be possible to secure admission for the student in the course selected by him.

8. The final selection of the candidates will be made by the Government of India. The successful candidates will be informed of his selection through the office of the High Commissioner for India in the Union. After the completion of their studies in India, the students will be expected to return to the Union and not remain on in India.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, February 4.

SARDAR DEFENDS GOVERNMENT'S POLICY

DURING the debate on the President's address in the Parliament, Sardar Patel, Deputy Prime Minister, replying to criticisms, made a vigorous defence of the Government's policy. Replying to the criticism that the Government had for the last two years been following a policy of appeasement towards the capitalists, Sardar Patel said: "When we make speeches on the floor of this House we have to take into account the effect on the country as a whole. I ask you to consider the amount of labour legislation, both in the Centre and the Provinces, that we have pushed forward in the course of these two years. Can you find a parallel anywhere? We have tried our best to give labour as much as possible. For instance, in Madhyabharat the textile industry earned Rs. 57 lakhs, out of which Rs. 40 lakhs were given as bonus to labour."

Cutch

Referring to Cutch, which is now a centrally administered area, Sardar Patel said: "Primitive conditions, which existed in India 1000 years ago, can be seen in Cutch. There is no railway or motor bus or even road there, because the old Maharaja thought that no outside influence should be allowed to enter that State. Here propose to develop a big port. The loss of Karachi has imposed a strain on Bombay, and so the Government have taken over Cutch as a Chief Commissioner's Province in order to develop this area. Our project is to put in a population of five lakhs more in Kutch, largely refugees from Sind and some from the Punjab also. A big township is being developed there. We have a programme of building a railway from this port to Deesa. Last year there was a famine, and Cutch is residing both in Bombay and Cutch passed resolutions thanking the Government of India for helping them in the hour of crisis. No one died on account of the famine. Food was sent there by the Government of India in adequate quantities, and it was distributed properly." The latest reports state that sanction has been received by the Development Commissioner from the States Ministry for the acquisition of 1,50,000 acres of land at Kandla for development. Provision has now been in the existing master plan for an aerodrome site and the Gandhidham township.

Indians In Rhodesia

Shri C. L. Patel, representative of the Northern Rhodesia Indian Congress, said at New Delhi that the Indian community there, numbering about two thousand, would be badly hit by the Immigration Bill now before the Rhodesian Council. The Bill sought to restrict the entry of Indians into Rhodesia. Discrimination against Indians, as practised in South Africa, had been started in North Rhodesia. Indians were not allowed to trade in certain townships, were barred from cinemas and hotels, and were not allowed to travel with Europeans in railway trains.

Red Detenus In Bombay

The Home Minister of Bombay stated that there were 268 Communist detenus in the various prisons of the Bombay State (formerly called 'Province,' but now called 'State' in accordance with the new Republican constitution.) The Government have been releasing the detenus whenever they gave an undertaking not to jeopardise the peace of the State, and also whenever the Government were satisfied that they were not likely to spread disruption. Even now Government would release Communist detenus if they gave an undertaking to be peaceful and obey the law.

Indian Railways

The working of Indian railways, which had suffered serious dislocation during the War and then because of the partition of India, has very much improved recently. The trains ordinarily run to time. It was stated, on behalf of the Government, in the Parliament that 14 third class Janata trains were being run on the Indian railways so far. In addition, 16 short distance trains were also being run on the B.B.C.I.Ry. All railway stations will have their name boards in Devanagiri script besides English and the local language. In East Punjab Urdu sign boards are being replaced by Gurumukhi. The capacity of the Assam rail link is being gradually developed with the provision of necessary equipment and operational facilities. No traffic (between Assam and the rest of India) is now passing through Pakistan, and all the goods are being moved through the new rail link.

India And Pakistan

Pandit Nehru, replying to a question in Parliament, said: "There has been a great deal of propaganda in Pakistan about Kashmir in which references to war have been frequent. Sardar Ibrahim is also reported to have spoken in this vein. While the Government of India do not attach any importance to these utterly irresponsible statements, they regret greatly that any person in Pakistan should make them, and that the Pakistan Government should permit them. They are a clear breach of the conditions of the cease-fire. There is no doubt that a great deal of war preparation has been going on continuously all the time there."

Hindus In East Bengal Persecuted

Pandit Lakshmikanta Maitra, a member from West Bengal, tabled a motion in Parliament to discuss the situation that has been fast developing in West Bengal following the large scale influx of Hindus from East Bengal. He characterised the situation of Hindus, particularly in the Khulna and Barisal districts of East Bengal, as critical, where thousands of Hindus were being driven out as a result of persecution. Pandit Nehru, replying to the motion, said: "This matter causes the Government great concern, and the Government will take all measures they can in regard to it, and will approach the Pakistan Government and the East Pakistan Government and investigate and find out what the position is."

The following are the specific grievances of the minority community (i.e. the Hindus) in East Pakistan: Persistent indiscriminate acquisition of houses, godowns and shops and educational institutions, forcible occupation of houses and lands, desecration of temples and wounding of the susceptibilities of Hindus by cow slaughter, breaking and polluting the images, forcible removal of movable property including crops and fish caught by fishermen, enforcing attendance of Hindu boys and girls in Muslim religious and attempt to introduce Arabic script in Bengali language, no proper representation of minorities in the services in the appointments made after the partition, economic boycott which includes discrimination in the matter of granting licences for business and in giving contracts, enlisting the property of Hindus as evacuee property, and indiscriminate seizure of guns belonging to Hindus and illegal sale thereof without notice to the owners.

Generally speaking, it is alleged, the Government in East Bengal (East Pakistan) is suspicious of the minorities. The Press is gagged, and the minorities have no civil liberties. Hindu members of the Legislature are watched and shadowed by the police and at times are subjected to searches and other harassments without any justifiable cause.

Pandit Nehru On Kashmir

The Prime Minister Pandit Nehru, condemned propaganda in Pakistan about Kashmir as monstrous and scandalous in the extreme. "My patience is getting a bit exhausted with this campaign of calumny, often supported by the foreign press," he said. Every step he had taken regarding Kashmir was "dead right" he said. "I stake my reputation on it, all that I have lived and all my ideal."

On the H-Bomb, Pandit Nehru said, "You cannot use the Hydrogen Bomb and expect any decency afterwards." Attempts had been made to bring pressure on India, particularly where Kashmir was concerned. "That pressure has the effect of making it clear that these questions are not being considered on their merits. This method of International politics is something which the Government of India has not learned to understand yet. These people who run this Government have a record for understanding for what they consider to be right, regardless of the consequences. They propose to do that in Kashmir or in any other matter."

On Indo-China, Pandit Nehru said, "We have decided that we should not jump into the fray."

On Tibet he said, "We do not want to interfere in any way. It is for the people of Tibet to decide their own future."

PAKISTAN CHARGES DENIED

NO DESECRATION OF MOSQUES

OFFICIAL circles in New Delhi said that the recent statement made by the Pakistan Deputy Foreign Minister, Dr. Mahmud Hussain, in that Dominion Parliament, alleging that Indian Muslims suffered from disabilities with regard to the celebration of religious festivals and places of worship, were "entirely unfounded."

Muslim in India, these circles said, were enjoying full citizenship rights along with the majority community and had always been celebrating religious festivals "untampered by any restrictions whatsoever." The way the Muslims of India celebrated their last *Id-ud-Zuha* in Delhi, Calcutta and other places in India should be enough proof of the religious liberty enjoyed by them, they said.

They added, "equally false is the allegation that in Delhi, Calcutta, Howrah, and other places in India mosques have been closed and desecrated and that the Government of India when addressed on the subject had either questioned the authenticity of the report or had given vague or evasive replies."

In one or two cases, refugees from West Pakistan were found in occupation of certain mosques but were quickly evacuated and the mosques restored to their original condition after carrying out the necessary repairs.

In July last a Note was received from the Pakistan High Commissioner regarding the alleged desecration of "Khairm Din Mosque" in Amritsar. Inquiries revealed that some Harijans were living in that mosque. They were immediately removed.

Official quarters take strong exception to the statement made by the Pakistan Deputy Foreign Minister "that in most cases Muslim properties had been taken over as evacuee property." In fact, they pointed out, the Evacuee Property Law in India was far more liberal and judicious than its counter-part in Pakistan.

The Pakistan Government were bent upon driving out all non-Muslims from West Pakistan. Recently they had launched a fresh drive in this direction and had taken possession of non-Muslim properties worth lakhs, even though the owners were still residing in Pakistan and had not left that country even for a day after the partition.

The way in which a fully-equipped nursing home belonging to a non-Muslim non-evacuee Sindhi doctor in Karachi was alloted to Dr. Abdul Ghani Qureshi was 'typical example of the equity with which Pakistan was administering the Evacuee Property Law these circles asserted.—

NEWS IN BRIEF

Muriel Lester's Meetings

Miss Muriel Lester is expected to arrive in Durban on March 1, and not in February as previously announced. Among other engagements she is booked to speak as follows:—March 1, Y.W.C.A. Hall 7-8 p.m.; March 6, International Club 7.45 p.m.; March 9, "India before and after Independence," Questions invited, Gandhi Hall 5.30 p.m.; March 10-17 Meetings in Maritzburg; March 18, Indian Ladies' Association 3 p.m.; March 20, St Paul's Church Hall (near Station). At this last gathering it is hoped that all sections of the community will be well represented. The Rev. Don Mariyn has kindly consented to preside. Donations and collections taken at meetings for the furtherance of the work may be sent to The Treasurer, Durban International Peace Fellowship, Mrs. Elsie Clayton, Beach Mansions Marine Parade, Durban.

Zahedan Indians' Message

The Indian community in Zahedan has sent the following message to the "Hindustan Times": "Overwhelmed with great rejoicings on the eve of the emergence of India as an independent Republic, we humbly offer and send to our eminent leaders and through them to the great Indian nation our most cordial felicitations on the grand historic day of January 26, 1950, in celebration of which we heartily join and which we are also celebrating here with great joy and solemnity. "Pray Almighty may Bharat rise to the peak of its old glory with the unity and moral strength of its people, promising unflinching loyalty and laying all at the feet of Mother India."

Cost of Orissa's New Capital

Mr. H. K. Mahtab, Orissa Premier in reply to a question, said in the Orissa Legislative Assembly that Orissa would have 75 lakh voters to elect 183 members to the provincial Assembly under the new Constitution. "Twenty-seven seats will be reserved for Scheduled Castes and 40 for tribal areas," he added. "The preliminary roll is ready for publication." He told another questioner that the construction of the new capital Bhubaneswar was estimated to cost Rs. 540 lakhs. The Government of India's grant of that sum was Rs. 130 lakhs.

Army Unit For Saurashtra

A unit of the Indian Army under a high officer is to be posted in Saurashtra to deal with the dacoit menace there. Ravages by dacoits have become a usual feature of life in the State. Recently Jetpur, a town 40 miles from Rajkot, was plundered by a gang under the leadership of Bhupat, a notorious dacoit. Dacoits cut telegraph wires and looted the village of Kalavadi in the Halidar district, it is stated. Mr. Kanaiyalal Desai, president of the Gujarat Provincial Congress Committee, is expected to discuss the travails of Saurashtra with Sardar Patel at Delhi shortly, and Mr. U.N. Dhebar, Chief Minister of Saurashtra, is also likely to be summoned to Delhi to take part in the discussions.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

આઠવાડીક પંચાંગ

વાર	માગશરી ૧૯૫૬ ફેબ્રુઆરી	રોજુ ૨૦૦૬ માઘ	મુસલમાન ૧૩૬૮ સફાર	પારસી ૧૩૧૯ શહેનશાહી	સુર્યોદય કા.પી.	સુર્યાસ્ત કા. પી.
શુક્ર	૧૭	શુક્ર ૧	૨૯	૧૭	૫-૩૮	૬-૪૫
શની	૧૮	,, ૨	૩૦	૧૮	૫-૩૮	૬-૪૫
રવી	૧૯	,, ૩	૧	૧૯	૫-૩૬	૬-૪૬
સોમ	૨૦	,, ૪	૨	૨૦	૫-૩૫	૬-૪૭
મંગળ	૨૧	,, ૫	૩	૨૧	૫-૩૫	૬-૪૭
બુધ	૨૨	,, ૬	૪	૨૨	૫-૩૪	૬-૪૮
ગુરૂ	૨૩	,, ૭	૫	૨૩	૫-૩૩	૬-૪૯

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ૪

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૭ | શુક્રવાર તા. ૧૭ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૦. | છૂટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૭ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૦

ગાંધી સ્મારકગૃહનું ઉદ્‌ઘાટન

ગુરુવારે તા. ૧૬ મી ફેબ્રુઆરીએ ફીનીક્સ સેટલમેન્ટ સંસ્થામાં ભારતના પ્રતીનીધી મંડળના નેતા પંડીત હૃદયનાથ કુંજરુને હસ્તે મહાત્મા ગાંધીજી જે ઘરમાં રહેતા હતાં તે જે ને હવે બાંધવામાં આવ્યું છે તેની ઉદ્‌ઘાટન વિધી કરવામાં આવી હતી. આ ઉત્સવમાં ભાગ લેવા ૬૦૦ માણસો ભેગા થયા હતાં. વ્યાખ્યાન મનમાં તે દીવસે ને લાગણીઓનું મંથન થઇ રહ્યું હતું. એક દર્દની અને બીજી શોકની. દર્દ ની એટલા માટે કે આ દેશમાં આપણી વચ્ચે બાપુજીનું એક એવું સ્મારક આપણ ને મળ્યું છે કે જેનાથી આપણને એવી ભાવના જાગે છે કે બાપુજી આપણી બહુ સમીપમાં છે. દુઃખ એટલા માટે કે આજે તેઓ આપણી વચ્ચે નથી.

કાર્યક્રમની શરૂઆત શ્રીમતી રાધા બેન ડોક્ટરે બાપુજીનું પ્રિય ભજન "વૈષ્ણવજન" ગાઇને કરી હતી. ત્યાર પછી આમંત્રીત મેમાનોને ચાહ નાસ્તો આપવામાં આવ્યો, હતો. તે પછી પંડીત કુંજરુએ પોતાનું ભાષણ શરૂ કર્યું હતું. પંડીત કુંજરુએ કહ્યું કે; "લગભગ ૫૦ વર્ષ પહેલા ઉનાન્ડા ના જંગલમાં એક દીન અને લાકડાના મુપડામાં મહાત્મા ગાંધીએ શાંતી અને અહીંસાની શોધ કરી હતી." વધુમા પંડીતજીએ કહ્યું કે; "આ મકાનને લોકોએ એક મંદીર તરીકે રાખવું જોઇએ, અને એમાં મહાત્મા ગાંધી જીના આદર્શો અમલમાં મુકવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. મહાત્મા ગાંધી એ અહીં જે શાંતી અને અહીંસાની ખોજ કરી હતી તેને લઇ ને ના દુનીયા ના એક મહાન વિભુતી તરીકે પ્રખ્યાત બન્યા છે. અહીંયાજ તેઓ જે. સુંદર આદર્શો ઘડીરુપાન થઇ ગયા હતાં. ત્યાં એક ગાંધીજીનું રહેવાનું છે એમ નહી પણ આ જગા કે જ્યાં ગાંધીજી ને આત્મા છે એની આવતા આપણામાં હોવી જોઇએ. હું આ ઘરને એક મંદીર માનું છું. તમારે અહીં આવીને મનનવતાની સેવા કેવી રીતે કરવી તેની પ્રેરણા મેળવવી જોઇએ. ગાંધીજી બધા ધર્મ તરફ સમભાવ રાખતાં હતાં." અંતમાં પંડીત કુંજરુ એ કહ્યું કે; "હું છબ્યું છું કે; આ મકાનમાં ગાંધીજીના જીવનની એવી રૂપ રેખા પાડી કે ભવિષ્યના નાગરીકોને એમાંથી પ્રેરણા મળે."

આ પછી ઉનાન્ડા સેમીનરીની વીદ્યાર્થીનીઓએ ગુજરાતી ગીત ગાયું હતું. ત્યાર બાદ ઉદ્‌ઘાટન વીધી કરવા માં આવી હતી. અંદર બગલા ઓરડામાં શ્રીકૃષ્ણભગવાનના ચીત્રપટા પરદા આગળ ગાંધીજી અને કસ્તુરબાની છબી કે જે ફીનીક્સના વસવાટ વખત ની હતી તે એક ટેબલ ઉપર રાખવા માં આવી હતી. તેને સુંદર રીતે ફુલ શણગારવામાં આવ્યા હતા અને તેમાં પવીત્ર અને ગંભીર વાતાવરણ જણાતું હતું. પંડીતજી ને અંદર પ્રવેશ કરતાં જ પ્રાર્થના કરવામાં આવી હતી. બધાને અંદર આવવા દેવામાં આવ્યાં હતાં.

હાજર રહેલા લોકોમાં બધી કોમનું પ્રતીનીધીત્વ જણાતું હતું મકાનની સામે ત્રોરંગી ઝંડો તથા યુનીયન જેક અને કચ ઝંડો ફરકી રહ્યો હતો. આ મકાન બાંધવાનો ખરચ આપ્યો હતો તેઓ મેસર્સ. જેમ. કે. ગોકલ, શ્રી ગોકલ; જે. ગોકલ તથા નામાલાલ સામજી હાજર હતા. શ્રી. નામાલાલ કસ્તુરબાજી કે જેઓ ફીનીક્સ સેટલમેન્ટના ટ્રસ્ટી છે તેઓએ શ્રી. મણીલાલ ગાંધીની જેર હાજરીને લઇ પ્રમુખસ્થાન સ્વીકાર્યું હતું. શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ તેમજ બધા આ સંસ્થાના શુભેચ્છકોએ સહેલા ઓ મોકલી શુભેચ્છા તથા આ પવીત્ર પ્રસંગની પ્રાર્થના પાઠવી હતી. આ દીવસે એક એવા દીવસનો અંત થયો કે જે ફીનીક્સ સંસ્થાનાજ નહીં પણ અહીની દરેક ઇમના હૃદયમાં એક અમુલ્ય દીવસ હતો. કાર્યક્રમને દરેક જનતની ઇપરની સાહ્યતા મળી હતી. આ પવીત્ર પ્રસંગે શ્રી. ગજુદેવીબા તેમજ શ્રી. ચારી તથા આ સંસ્થા ના ટ્રસ્ટી તરીકે શ્રી. એસ. બી. મેટે હાજરી આપી હતી.

આ મંદીરનું "સર્વોદય" નામ રાખ વામાં આવ્યું છે. સર્વોદય એટલે બધાનો ઉદય. આ બાબતને લઇ ફીનીક્સ સંસ્થાની સ્થાપના થઇ હતી.

"ગાંધીજીની આત્મકથામાં "એક પુસ્તકની જાદુઆઇ અસર" નામના પ્રકરણમાં તેઓ લખે છે કે "...હું નાટાલ જવા ઉપડયો ચોબાક તો મારી બાંધી લીધો. બાબુતા થર્ડ ક્લાસ હતાં. મને મુકવા સ્ટેશન ઉપર આવેલા "આ પુસ્તક રસ્તામાં વાંચી જવાય તેવું છે. તે વાંચી જાજે. તમને ગમશે." એમ કહી તેમણે રસ્કીનનું "અનટુ ધિસ લાસ્ટ" મારા હાથમાં મુક્યું.

આ પુસ્તકને બીધા પછી હું જેવા ન હતો....પુસ્તકમાં સુંચવેલા વીચારો અમલમાં મુકવાનો નીરધાર કર્યો....મારી જીંદગીમાં તત્કાળ મહત્વનો રૂપાન્તર ફેરફાર કરાવ્યો હોય એવું તો આ પુસ્તક જ કહેવાય. તેનો જે પાછળથી તરજુમો કર્યો ને તે "સર્વોદય"ને નામે છપાયું છે. સર્વોદયના સીદ્ધાંતો "મેં આમ સમજ્યો હું."

૧ બધાના ભલામાં આપણું ભલું રહેલું છે.

૨ વકીલ તથા વાણંદ બન્નેના કામ ની કીમ્મત એક સરખી હોવી જોઇએ, કેમકે આજીવીકાનો હક બધાને એક સરખો. ■

૩ સાદું મજુરીનું જીવનનું ઇચ્છવા જ યોગ્ય છે.

આ વીચારોના ઉગમસ્થાનને સર્વોદય નામ ઉચ્ચારીત ગણાય. આજ રોજ માતા કસ્તુરબાની ૬૬ મી જંયતી હતી.

શુક્રવાર તા. ૧૭ મીના મહાત્મીવરાની હતી અને તે દીવસ માતા કસ્તુર બાનો નિર્વાણ દીન છે. ૬૬ વર્ષ પર તેઓ આગાખાન મહેલમાં નિર્વાણ પામ્યા. તેઓનો મંગલ આત્મા આપણને દોરવણી આપો એજ પ્રાર્થના.

કાળાનો પ્રશ્ન કે ગોરાનો?

શ્રી. રીચર્ડ ગ્રેગ

અમેરિકામાં કાળી અને ગોરી પ્રજા વચ્ચે ઝેર જાતનો સંઘર્ષ ચાલુ છે, અને તે પ્રશ્ન 'કાળા લોકોના પ્રશ્ન'ના નામથી ઓળખાય છે. પણ ખરી રીતે એ પ્રશ્ન કાળાનો નહીં પણ ગોરા લોકોના પ્રશ્ન'ને નામે ઓળખાવો જોઈએ, કારણ કે કાળાગોરાનો ભેદ ખોખર ગોરા લોકોની બુદ્ધિમાં રહેલો છે અને તેમની ઉચનીચની ભાવનામાંથી આ સ્થિતિ ઉત્પન્ન થઈ છે. બીજાને નીચા અને પોતાને ઉંચા માનવામાંથી આ સ્થિતિ ઉત્પન્ન થઈ છે. છેલ્લાં પચાસ વરસથી આ સ્થિતિમાં ઘણો સુધારો થતો માલુમ પડે છે.

હબસી લોકો પહેલાં અમેરિકાનાં સંયુક્ત રાજ્યોના દક્ષિણ વિભાગમાં વસતા હતા. ત્યાંના ગામવિસ્તારમાં તેઓ ખેતીના મજુર તરીકે રહેતા. પહેલા મહાયુદ્ધ પછી ઉત્તર અમેરિકા માં પણ ઉદ્યોગો ખીલ્યા અને કારખા નાં, ખાણો વગેરે વધ્યાં. તેમાં કામ કરવા માટે મજુરોની જરૂર પડી. દક્ષિણ ભાગમાં જે હબસી ગુલામો હતા તેમને આ ઉદ્યોગોમાં રોકવામાં આવ્યા. શરૂઆતમાં તેમનો વસવાટ ગોરા લોકોની વચ્ચે હતો. પરંતુ ગોરા લોકોની અભિમાની વૃત્તિ ને લીધે તેઓ હબસીઓને પોતાની પડોશમાં રહેવા દેતા નહોતા; હબસી ઓ જે ઘરમાં રહેતા હોય તેની નજીક પણ બીજે રાખવાનું પણ ગોરાઓ પસંદ કરતા નહીં. તેઓ ઘરમાલિક ને કહેતા કે તારા ઘરમાં હબસી રહે છે, માટે તારું ઘર અમે બાકે રાખીશું નહીં. જે દુકાનદારો હબસીઓને માલ આપતા તેમની દુકાનેથી ગોરાઓ માલ ખરીદતા નહીં. આવો કાળાગોરા નો ભેદ તેમણે દરેક ક્ષેત્રમાં દાખલ કર્યો. રાજકારણમાં તેમ જ સુધરાઈ ઓમાં એ જ ભાવના ઘર કરી ગઈ હતી. ત્યાં તેમને કશા હક નહોતા તેમ જ તેમને શહેરમાં રહેવા દેવામાં આવતા નહોતા. તેમને માટે શહેરની બહાર જુદી ચાલીઓ બુધ્ધાં વગેરે બનાવી અલગ હબસીવાડા કરી આપવા માં આવતા.

હબસીઓની ગુલામી નાબુદ થયા પછી તેમને માટે કેળવણીની સંસ્થાઓ ઉભી કરવામાં આવી. ગોરા લોકોના પ્રયાસથી જ હબસીઓની મુક્તિ થઈ હતી અને ગોરાઓ જ તેમની સંસ્થા ઓ ચલાવતા હતા. મોટા ભાગના ગોરાઓમાં ગોરી ચામડીનું અભિમાન હતું છતાં કેટલાક સહૃદય માણસો પણ તેમનામાં હતા. ગોરા લોકોની આર્થિક મદદથી અને સંચાલનથી કેટ કેટલી હબસી લોકોના ઉદ્ધારની સંસ્થાઓ થઈ. આ હબસી ઉદ્ધારની પ્રવૃત્તિને લીધે હબસીઓમાં કેળવણી વધવા માંડી છે.

શરૂઆતમાં આ પ્રવૃત્તિ ધીમી ગતિ એ ચાલતી. પરંતુ પહેલા મહાયુદ્ધ વખતે ઉદ્યોગો વધ્યા અને તેમાં મોટી સંખ્યામાં કાળા મજુરોને રોકવામાં આવ્યા. તેથી કાળા લોકોમાં ઘણા વેગથી જાગૃતિ આવી. આ લોકોની પહેલા મહાયુદ્ધમાં ભરતી કરવામાં આવી નહોતી, પરંતુ બીજા મહાયુદ્ધ વખતે અમેરિકન સરકારે પોતાનાં બાસ કારખેસર હબસીઓની લશ્કરમાં ભરતી કરવાનું ચાલુ કર્યું, તેમાં પણ કાળાગોરાનો ભેદ રહેતો ખરો. હબસી લોકોની ભાવણી, ટુકડીઓ વગેરે અલગ રાખવામાં આવતાં. તેમને હલકાં કામો જ સોંપવામાં આવતાં હતાં.

બીજા મહાયુદ્ધ દરમિયાન હબસી લોકોએ દુનિયાના દેશદેશના લોકો જોયા તેમને કાળાગોરાનો ભેદ બધારે ખુંચવા લાગ્યો. તેઓ ગોરાઓને કહેતા થયા કે તમે વાતો તો લોકશાહી ની કરો છો. પણ તમારું વર્તન જુદા જ પ્રકારનું છે. અમારી અને ગોરા સૈનિકની વચ્ચે કરો જ ભેદ ન જોવો જોઈએ. અમેરીકન સરકારે સમય પારખી લશ્કરી નીતિમાં ફેરફાર કર્યો છે.

ગાંધીજીનું નિર્વાણ

જોતજોતામાં વધુ વર્ષ વીતી ગયું. હજારો વરસ વીતશે, પરંતુ તેઓ જીવંત રહેશે.

તેમના જીવનની આરસીમાં લોકોએ પોતાનાં પ્રતિબિંબ જોયાં, તેમની સાદાઈમાં તેમણે પોતાની સમૃધ્ધિ માની. તેમની શ્રદ્ધામાંથી તાકાત અને સમાધાન મેળવ્યાં, તેમના તત્ત્વજ્ઞાનમાં થી તેઓ સુખ અને શાંતી પામ્યા છે. તેમની વાણી અને વર્તનની એકવાકયતા માં તેમણે પોતાનું સૌંદર્ય જોયું.

તેમણે માનવની આધ્યાત્મિક સભા મા જોતી પાયાના ગુણોની પ્રતિષ્ઠા કરી પ્રજાના હૃદયમાંથી કડવાશનો કાંટો ખેંચી કાઢયો; અને સર્વેના સામાન્ય ધ્યેયના તાર પર આંગળી ના મુકી તેમણે સર્વે વર્ગોનો સમન્વય કર્યો. અંધકારમાં તેઓ એક દીપક બન્યા.

આ પ્રમાણે આખો જ દેશ રાષ્ટ્રને મળ્યા હોય તેવા રાષ્ટ્રપીતા બાપુજીને ગુમાવવા આપણે ભાગ્યશાળી થયા. પરંતુ જો ભાગ્ય એવું છે કે જેની સાથે અન્યોન્ય કામ પણ સંકળાયેલું છે : દરેક માણસ કામ કામ વચ્ચેનો કલહ દૂર કરીને પોતાના જીવનને તેમનું રમારક બનાવે. જગતની બધી પ્રજાઓને એક સ્નેહસૂત્રમાં બાંધી લેવામાં આટલા બીજા સહાય થવાનું કામ ઉઘાડી લેવાનું પણ જોનારી પ્રજા આપણે બનીએ.

પ્રેમનું કર્મ: વીચારની ઉચ્ચતા; આત્મબોધનો આનંદ; સમપણની સહિષ્ણુતા; હાથનો કોમળ સ્પર્શ; પ્રસન્નતા રેલાવનારી દૃષ્ટિ; આ ગુણો આપણા દરેકમાં દરરોજ પ્રગટો અને પ્રકાશો, આપણું હૃદયને અને આપણી પ્રજાને આ મહાન મિશન પૂર્ણ કરવા તૈયાર કરો.

દેશમાં ઉજવાતા રાષ્ટ્રીય દિનોમા આ સહિત છે; ક્ષમા અને સંયમ દ્વારીથી દૂર કરવાની, આત્મપરીક્ષણની અને આત્મશુધ્ધિની આ પુણ્યતિથી છે.

ગાંધીજીનું નીર્વાણ

પ્રાર્થનાસભા ભરાઈ ગઈ છે. બધું એક પળમાં જ પૂરું થાય છે. બધાના હૃદયમાં ગોળાઓ વાગે છે. બેબાકળી આંખે અંધારા વળ્યાં છે. સંધ્યાના આકાશનો પીળો દીપક એકાએક બુઝાઈ ગયો છે. દરેકના હૃદયમાંથી ઉઠે નીસાસો નીકળે છે.

તે શાંતિથી પોઢયા છે. આવું હિમત કરતા ચહેરા પર વિસ્મય મીન પ્રસર્યું છે. એક અલ્પ આત્મા એ સ્થાન પર ચઢકર મારે છે.

માનવની આંખો સાગેથી સરવસ આગળ વધે છે. દિલ્હી આજે શોકમંદિર તીર્થક્ષેત્ર બન્યું છે. દુનીયાને દરેક ખુણેથી જત્થાબંધો આવે છે. શોકનું પુર આગળ વધે છે અને વધે છે. જ્વાળા વધે છે. ચીતા સળગે છે.

મધરાત થઈ. સંત્રીઓ ટેંકોમાં પહેરો ભરે છે. શાંત આકાશ નીચે ઉતર્યું" લાગે છે. આકાશગંગામાં કંપ આવ્યો છે. વચ્ચે વચ્ચે ઓકાર બડકો દેખાય છે.

અબજો કે બાંધવ વિના લાયુઓનો એક સમુદાય નદીના પટમાંથી ઉઠે છે. સ્વભાવત: થયેલા ભૂતકાળમાંથી ઉઠેલા ઘનારાઓનું એ સરવસ છે. જ્યારે બીજાઓ આગળ ચાલે છે, ત્યારે સરમસનો સૌથી તેજસ્વી પુરૂષ જ્યાં હવે ચિતાનો બડકો સળગ્યા આપ્યો છે તેની પાસે બોલે છે. ધુમસનો પડદો સંત્રીઓને એ દશ્યથી દુર રાખે છે.

ત્યાર બાદ જે નદીઓમાં ગૌતમે સ્નાન કર્યું હતું અને કૃષ્ણ તર્યા તેમ જ ખેલ્યા હતા તેના સંગમની જગ્યા પર પ્રભાતનાં સુર્યકીરણો દેખાય છે. અને દિવસનો આથમતો પ્રકાશ એવી ખાતરી આપે છે કે જે અવાજને શાંત કરવામાં આવ્યો છે, તે ફરીથી બોલશે; જે દીપકને બુઝાવવામાં આવ્યો છે તે સહાને માટે ઝળહળશે.

ન. ફ. વેંકટેશ્વરમ.
'હરીજનબંધુ'માંથી

બાળકોનું સુંદર ઘડતર

"મમમમમ" આજે જે પડ વચ્ચે પીસાઈ રહ્યો છે તે વર્ગને ઉત્પન્ન કરનાર આજની કેળવણી છે. મમમમમમાંથી આપણે શીક્ષકો પેદા કરવાના છે. અને આવા શીક્ષકો પ્રમુખથી માંડ પણ તેમનામાં જડતા ન જોવી જોઈએ. આપણે તો જડતા કાઢીને ચૈતન્ય પૂરવાનું છે મર્દ અને બહાદુર બધને જીવવાનું છે." ચરોતરના મુકસેવક શ્રી. મોતીભાઈ અમીનની આજે ૨૬ મી સંવત્સરીના પુણ્યદીને તેમના રમારકથી ચાલતા અધ્યાપન મંદિર તથા અંબાલાલ બાલ ગૃહ ગાળાનાં મકાનની શીલારોપણવિધિ કરતાં પ્રારંભના મુકસેવક પ. રવીશંકર મહારાજે ઉપરોકત શબ્દો ઉચ્ચાર્યા હતા.

વધુમાં તેમણે જણાવ્યું કે: "હીંદુ સ્તાન દેશને આપવા જે ખરી વસ્તુની જરૂર હોય તો તે પાયાની જરૂર છે. આપણાં બાળકોને પાયા માટે સુંદર શીક્ષકોની જરૂર છે. આજે પાયાની કેળવણીની વાતો થઈ રહી છે, દુનિયા કેળવણીની વાતો પ્રચલીત છે પણ હજુ તેની બરાબર સાગી વ્યાખ્યા થઈ નથી. આજે હીંદ, આપણો દેશ ભારે મુશ્કેલી માં છે. પાડોપાડુઓથી જનતાનું રક્ષણ કરવા માટે આપણામાં બળ નથી, આપણામાં કેળવણી નથી. ૬ હજારમાંજ ૧૫૦ માણસની પાકીસ્તાનની સરહદે છેક જોધપુર સુધી મુસાફરી કરી આવ્યો ત્યારે મને લાગ્યું કે આપણે માણસ લીએ કે કેમ તેની શંકા છે. આપણે ખાવાની ચુમ પાડીએ, કાપડ ની ચુમ પાડીયે પણ ઈશ્વરા માટે આ પણે સહીસલામત લીએ કે કેમ? આપણને જીવવા દેશે કે કેમ એ વસ્તુ ત્યાં વીચારાય છે. આવી પરીસ્થીતીમાં આપણે મગજમાં ચોપડી રાખીને ફર વાનું પાલવે નહીં. આપણને તો આ પક્ષીઓ સામે ઢાલો કાઢીને પ્રતીકાર કરી શકીએ તેવી કેળવણીની જરૂર છે."

"આજે પ્રૌઢશીક્ષણ ચાલી રહ્યું છે. પ્રૌઢને કક્કો શીખવવામાં આવે છે. પરંતુ પહેલાં તો પ્રૌઢોને આ જમાના માં કેમ જીવવું તે શીખવવાની જરૂર છે.

માણસ મરી માટે શીઠાણની જરૂર છે. પાણી ભરવાની, ધુણકાં ધોવાની આ પાણીને શરમ ન આવવી જોઇએ. શરમ જેવી વસ્તુને દીકરાંયો કાઢી નાખીને આપણે ખાલ તાલીમ, ઢેવ જેવી બધી દીવાઓ દાખલ કરીને એ બાબતનો અભ્યાસક્રમ ઘડવો જોઇએ."

આજની કેળવણીથી ખેતી, કુંભાર ના ગ્રામોના ધંધા અદશ્ય થતા જાય છે. આ પરીસ્થીતીમાં તો આપણે ઘરના ગ્રામ ઉદ્યોગોને વધારીએ તોજ આપણું કલ્યાણ થશે. આપણે સરકારી અને અમલદારી બાબતો શાન તે જોવાનું છે."

હિંદના ટુંક ખબરો

હીંદુઓને નસાડવા

એસ. એસ, સાબરમતી દ્વારા પાકીસ્તાન બાકેથી મુબઇ આવી પહોંચેલા પદ્ધ નિર્વાસીતોની એક ડુકડીના આગેવાને બારતના યુનાઇટેડ પ્રેસને જણાવ્યું હતું કે પાકીસ્તાનમાં લઘુમતી કોમ માટે ત્યાં રહેવાનું અશક્ય બની જાય એવી પરિસ્થિતિ સર્જવાની સુવેા છુપ ખૂનખાર હીલચાલ ચાલી રહી છે. તેમણે વીગેરેમાં કહ્યું કે, અમારી તમામ માલમતાનો ત્યાગ કરીને અમે આવ્યા આવ્યા છીએ અમે અમારા ધરની કાપણી પણ કરતાં સુધી ત્યાં (પાકિસ્તાન)માં રોકાવાનો નિર્ણય કર્યો હતો પરંતુ ત્યાં અમારી આજુબાજુ એવી વીકટ પરિસ્થીતી પેદા કરવામાં આવી હતી કે જેથી અમારે અમારા જીવન અને ઇજ્જત આબરૂ જાળવવા માટે ન છુટો આ દેશમાં નાસી આવવું પડયું છે. કોંઇ સરકારના વીરોધ છતાં પાકીસ્તાન સરકારે હીંદુઓ પ્રત્યે એક આંખ રાખવાની અને ન્યુક્લીયર ગુનરવાની નીતીને અમલમાં મુકવાનો-નીરધાર કર્યો છે અને એ નીતી અનુસાર હીંદુ ભાગ પર દમનનો કોરડો નિર્બાધ રહ્યો છે. પાકીસ્તાન એ તો એક ઇસ્લામી રાજ્ય છે અને ત્યાં રહેવાનો કોઈ પણ હીંદુને અધિકાર નથી.

અમદાવાદ માટે કુબની યોજના

અમદાવાદ, પુના અને કુબલી શહેરો માં ૧૬ મહીના માટે વયસ્કોની કુબની યોજના દાખલ કરવામાં આવી છે. આ યોજના તળે સરકારી માણસોની કાળજીભરી દેખરેખ તળે સામકાંયો દુધ એકઠું કરી તેમાંનું ચરબીનું પ્રમાણ તપાસી શહેરોમાં બધ જાય સરકારી દુધ કેન્દ્રો મારફત તેની વહેંચણી કરવામાં આવશે. આ યોજના કે જેની તળે લગભગ ૨૫ લાખ લોકો ખર્ચ થવાનો અંદાજ છે તેને બધી પગલાં તરીકે ગણવામાં આવી છે. આ બધે શહેરોમાં રોજનું સરેરાશ ૪,૦૦૦ શેર દુધ આપવાની યોજના છે. આ યોજના દ્વારા મળેલા અનુભવ ને આધારે સરકાર યોજના વીસ્તારવા અંગે કે આયુ રાજ્યના માટે વીચાર કરશે. આ યોજના પુના શહેરમાં બીજા સમય બાદ દાખલ કરાશે.

ઇસ્લામીસ્તાનની યોજના

પરિણામથી મુસલીમોના ધાર્મીક વડા ના. આગાખાને કરાચીમાં અખબાર મંડેલીને જણાવ્યું હતું કે, "ઇસ્લામીસ્તાન"ની (મુસલીમ રાજ્યોનું રાજકીય રીતે જુથ રચવાની) યોજનાથી કેટલાક મુસલીમ દેશો, ખાસ કરીને ઇજીપ્ત, "બકરી" બધા છે. તેમણે કહ્યું કે, હું "પાન ઇસ્લામીઝમ" (ઇસ્લામી એકતાવાદ)નો ટેકેદાર હીમાયતી રહ્યો છું. અને આગા રાખું છું કે, કુરિશમ રાજ્યો આખરે સાંસ્કૃતિક, બૌદ્ધિક અને ધાર્મીક સંબંધોથી જોડાશે, પરંતુ મુસલીમ બધ પુર્વના દેશોએ કોઇ બંધ નો વગર બીજીદા રાષ્ટ્રસમુહની મારફત જોડાવું જોઇએ. એ આપણે રાજકીય બંધનો બાંધવાનો પ્રયાસ કરવું તો આપણે કોઇ વખતે બે સંપુર્ણ રીતે તોડી નાખી પણ શકીએ. સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંસ્થાનાં આવાં બંધનોવાળા બંધારણે તેનાં કાર્યોની શક્યતાઓને નાબુદ કરી છે. અંતમાં તેમણે કહ્યું કે, મુસલીમ રાજ્યોએ પુર્વ અને પશ્ચિમ નાં પલ્લામાં તટસ્થ રહેવું જોઇએ." અભ્યાસ તેમણે સર્વે આક્રમણકારોને સામે પોતાનું સંરક્ષણ કરવા માટે તયારી તો કરવી જ જોઇએ.

રાષ્ટ્રપતિનો રાષ્ટ્રપિતા પ્રત્યેનો ભક્તિભાવ

પ્રજાસત્તાક ભારતના પ્રથમ પ્રમુખ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદના મહાત્મા ગાંધીજી પ્રત્યેના ભક્તિભાવ પર પ્રકાશ ફેંકતો તેમના જીવનનો એક પ્રસંગ લંડનના એક વર્તમાનપત્રમાં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યો હતો. આ પત્ર જણાવે છે કે, ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદ વકીલાત કરતાં હતાં ત્યારે એક વખત તેઓ એક પૈસાપાત્ર અસીલ તરફથી પ્રીવી-કાઉન્સીલમાં હાજર થવાની તક મારી કરી રહ્યા હતા. આ પ્રવાસ માટે તેમણે ખાસ બે જરૂર સુટ તયાર કરાવ્યા હતા. પણ તેટલામાં મહાત્મા ગાંધીજીએ અસહકારની લડતમાં જોડાવા વાની હાકલ કરી. એટલે તેમણે "ટેકનીકલ" કોળવણી મેળવવા માંગે-રહેલ બધ રહેલા એક વીદ્યાર્થીને જરૂર સુટ આપી દીધા, અને પોતે અસહ કારની લડતમાં જોડાયા તથા જેલમાં ગયા, ત્યાર પછી તેમણે કોઇ દીવસ સુટ તયાર કરાવ્યા નથી.

હીંદીઓ નાગરિક હકકો પણ ભોગવી શકતા નથી:

ફ્રેંચોગામાં હીંદીઓના પ્રવેશ પર નીયંત્રણ મુકવાના ધારાધી રહીં-ડેચીયન કાઉન્સીલમાં રજુ થયેલા વસાહતી ખરડાને લઇને ત્યાં વસતા લગભગ બે હજાર જેટલા ભારતવાસી ઓને જબરો ધક્કો પહોંચ્યો, એમ ઉત્તર રહોડેશીયન હીંદી કોંગ્રેસના પ્રતિનીધી શ્રી. ફ્રી. એસ. પટેલે ન્યુરિલ્હી. માં જણાવ્યું હતું. તેમણે કહ્યું હતું. કે ઉત્તર રહોડેશીયામાં પણ દક્ષિણ આફ્રિકાની માફક રંગભેદ નીતીનો અમલ શરૂ કરવામાં આવ્યો છે, અને ભારત સરકારની વીદેશકચેરીને ત્યાંની પરિસ્થિતીથી માહિતગાર કરવા મોકલ્યા અને અહીં મોકલ્યો છે. ઉત્તર રહોડેશીયામાં કેટલાક શહેરોમાં હીંદી પ્રજાજનોને વેપાર કરવા દેવામાં આવતો નથી, સીનેમા અને હોટલોમાં જવા દેવામાં આવતા નથી તથા રેલ્વે ટ્રેનો માં તેમને યુરોપીઅનો સાથે મુસાફરી કરવા દેવામાં આવતી નથી. લંડન ખાતેની વસાહતી કચેરીની દેખરેખ તળે ઉત્તર અને દક્ષિણ રહોડેશીયા. તથા ન્યાસાલેન્ડનો વહીવટ ચાલે છે, અને આ પ્રદેશોના વહીવટના પ્રશ્ન અંગે યોગ્ય પગલાં નહીં લેવાય તો આનો પ્રશ્ન પણ દક્ષિણ આફ્રિકાની જેમ ગહન પ્રશ્ન બની જશે. અંતમાં શ્રી. પટેલે જણાવ્યું હતું કે આ બાબત અંગે હું વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂને પણ મળનાર છું.

ન્યાસાલેન્ડમાં હીંદીવાસીઓએ ઉજવેલ ભારત પ્રજાસત્તાક દીન

તા. ૨૬-૧-૫૦ ના ન્યાસાલેન્ડમાં વસતા હીંદુ ભાઇઓએ "ભારત પ્રજા-સત્તાક દીન" ના માનમાં દુકાનો બંધ રાખી ઉજવ્યો હતો. બ્રીટીશ સલ્તનત ના પ્રતિનીધીઓએ હાજરી આપી હતી, તેમ હીંદી રહીશો પણ મહા. સારા પ્રમાણમાં મેળવી શક્યા હતા. ધ્વજ વંદન બાદ વંદે માતરમનું ગીત ગવાયું. હતું અને ત્યાર બાદ ખુશાલીમાં આ-ના સ્તો ગોઠવવામાં આવ્યો હતો.

રજકણ

કાયદાને કુદી જવાની—કાયદાને ઘોળી પી જવાની શક્તી ધનમાં રહેલી છે.

* * *

સદ્‌ગદગ્રસ્ત તરીકે આપણને વારંવાર. જણાવી એમાં રહેલા બાલ ઉઠાવી. રહેલા આપણે સહુ કેટલે અંશે સાચા સદ્‌ગદગ્રસ્તો છીએ એ આપણે જાતેજ છીએ—કહેવું નથી પણ જાણવું.

ભુલ સુધારો

અમારા ગયા અંકમાં ચેરાનો પ્રશ્ન: સત્યાગ્રહ દીનની ઉજવણીનો ટેવાલ છપાયો હતો તેમાં રોકડ રકમે ૬૨ આપ્યાનું જણા. પા. ૧૩૭–૧–૨ જોઇ આપ્યાં હતાં તે: જે ચુકવી દે અંકમાં આપવા રહી ગયા હતા.

ચૂરચુરણું

—લઘુમતીઓના હકકોના રક્ષણ માટે-ની સમીતીના પ્રમુખ શ્રી. જે. પી. મીતરે પ્રમુખ ટ્રુમન ઉપર એક તાર પાઠવ્યો હતો. આ તાર ખુલના અને બીજા સ્થળોના અસહાય લઘુમતીઓ ઉપર પાકીસ્તાનના સંરક્ષક ટોળાં ચોકીસ દીવસો સુધરેલા અત્યાચારો વીષે હતો. પોતાના તારમાં શ્રી. મીતરે જણાવ્યું છે કે પુર્વ પાકીસ્તાનની સર-કાર હીંદુઓને કચડવા માંગતી તેના વીરૂદ્ધ સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સમક્ષ વધેથી દુઃ ખદાયી ફોધે ભરાઇ છે અને એથી તેણે હવે લઘુમતીઓ ઉપર અભૂતપુર્વ ત્રાસ અને નીર્દય કાળા રેર ગુજરવા માંડયો છે.

—૪ થી ફેબ્રુઆરી સુધીના હકત નીઝામુદ્દીન ઔલીયાના ઉરસમાં ભાગ લેવા પાકીસ્તાનથી ૧૦૦ મુસલીમો આજે સવારે દીલ્હી આવી પહોંચ્યા હતા દીલ્હીના ચીફ કમીશનરે તેમના વસવાટની વ્યવસ્થા કરી છે.

—પોતાનાં હજારો રોકાણો વચ્ચે પણ વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂ દેશના નીર્બળ માં નીર્બળ માણસો પ્રત્યે પોતું સુક્ષ્મ ધ્યાન આપે છે, તેનો એક દાખલો હમણાં સોલાપુર ખાતે બની ગયેા. પદ્મા પોટ નામની તેર વર્ષની એક વીદ્યાર્થીની પોતાના કુટુમ્બની નીર્ધનતા ને કારણે કેટલાક વખતની પોતાની ફાળાની ફી ભરી શકી નહોતી; આથી વધુ અભ્યાસ ચાલુ રાખવાનું તેણીને માટે અસંભવીત બની જશે હતું. આ બાબતમાં બીજા પ્રધાનો નીષ્ફળ જતાં તેણીએ પોતાની મુશ્કેલી વ્યકત કરતો એક પત્ર હીંદના વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂ ઉપર લખી મોકલ્યો. પંડીત નેહરૂએ તાકાલ તેણીના પત્રનો સંતોષ કારક જવાબ પાઠવ્યો; અને તપાસ કરી સાહય આપવાનું જણાવ્યું.

—અત્ર ભારત સંઘની સરકારે કાંધ માં આડીનાં ઉત્પાદનને પ્રોત્સન આપવા માટે પોતાનાં ખાતાંઓને અમાક આ યેાજી સુચના અનુસાર આ ખાતાંઓએ પોતાના સ્ટાફના માણસોનાં જરૂરીયા માટે આડીના ૪૫૦૦ તાકા ખરીદ્યા છે અને આ રીતે આ ગૃહઉદ્યોગને મોટું પ્રોત્સન આપ્યું છે.

—જયપુરના દુષ્કાળગ્રસ્ત વીસ્તારની પ્રજાની સ્થીતી સુધારવાના પગલાં લેવાઇ રહ્યાં છે. દરરોજ વેગનો ભરીને અનાજ મોકલાઇ રહ્યું છે. ઉદેપુર વીભાગના દુષ્કાળગ્રસ્ત વીસ્તારોને માટે ૬૦૦૦ મોણ ઘાસ મફત મોકલ-વાનો નીર્ણય લેવામાં છે. આ ઘણીજ જરૂરી તાકાતીક રવાના કરવા માટે ઝડપી પ્રબંધ કરવામાં આવ્યા છે. દરરોજ ઉદેપુરથી બીજવાડા ખાતે દસથી બાર વેગન અનાજ મોકલવાની જરૂરત રેલ્વે સત્તાવાળાઓ સાથે કરવામાં આવી છે.

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ખ્યાલ દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે પૈસા અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સાચો ધર્મ	આનંદ	૧ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર	૧૯૪૨ ની સાલ દરમ્યાન બહાર પડેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭ ૧
ગાંધીજીના સમાચારમાં		૩ ૦
ગાંધીવાદી આર્થિક વિચારણા		૨ ૧
પુણ્ય શ્લોક ગાંધીજી (૨. ૩૫૯)		૧૨ ૧

કિશોરલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન	ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨ ૧
સ્ત્રીપુરૂષ સમાનતા	આજ સાલ સ્ત્રી, પુરૂષમાં જેવાતી મુકો ઉપર પુનાના પ્રવચનો અનુસારે જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૧

શ્રી રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

એક ફીલોસોફરના મહાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અજવાળું પાડે છે.		
હસતી અક્ષરોમાં સંસ્કૃતીનું ઝાંખી		૧ ૮૦
જેમની વિચાર ધારા વેદ ઉપનિષદ તેમના લાયકોનો સંગ્રહ		૫ ૧
મુખાનોની સંક્ષિપ્ત સાધના		૧ ૦
હીંદુ ધર્મ		૧૦ ૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

શ્રીમદ્ભાગવત ગીતા	મોટા અક્ષરોમાં સંસ્કૃતમાં	૩ ૦
ધર્મોત્માના ઝવેરાત	સંતોના ચરીત્રનો સંગ્રહ	૨ ૧
શ્રી રામચરીત્ર	આ વર્તમાની અસુર મંથને હલબો કરી, ન્હાનો સરી આર્ય મુલ્યો છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

અંધકાર	કેદીના વિખ્યાત લેખક અનાતોલની નોવેલ	૩ ૧
અરબના રણવન	લેખક મોરીસ	૦ ૦
આગ	લેખક-કુપરી, એક રશીયન પરીવારનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦ ૦

લોક નેતાઓના ચરીત્રો

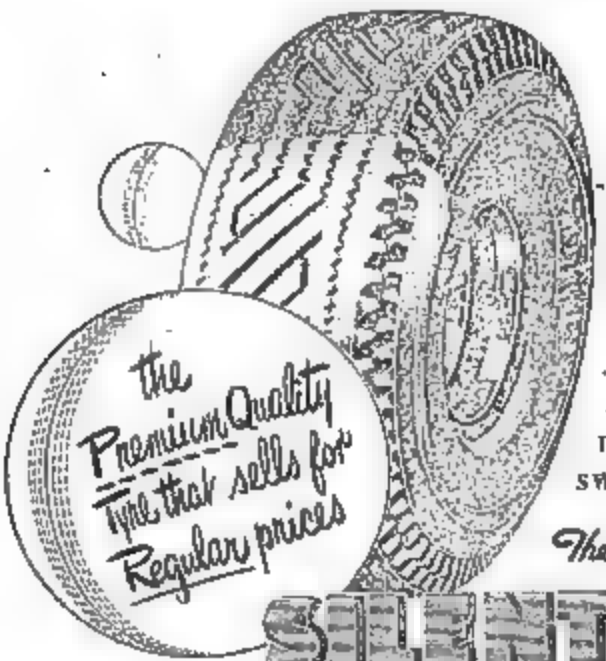
ઇસાનું સરસ્વતી		૧ ૦
આપણા હેમા	ગાંધીજી	૩ ૧
તેજ કિરણો	આપણા ગાંધીજી કુટુમ્બજનો, મીત્રો, આવી નેતાઓના જીવન વિષે લખેલું છે	૩ ૧

ફેમસીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નાસીરખાં	સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૧
આબાબાલી	એક ઐતીહાસીક નવલ કથા	૧૨ ૧
રમકડું	કુમારીઓનો મનપસંદ સંગ્રહ	૩ ૦
પ્રિયારાજ	આ. ૧—૨ બે સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બન્ને સાથની કીમત	૧૩ ૦
વિસંગતતાની વાતો	ઐતીહાસીક બહાદુર સ્ત્રીઓની જીવન રેખાઓ	૧૮ ૧
અમરજ્યોતી	વિદેશી નવલ કથા	૧૨ ૦
ઉપાર્જીત	સુંદર નોવેલ	૩ ૧
ઉન્માદ	નોવેલ	૮ ૦
ઉપવાસના કેદી	નોવેલ	૩ ૧
કંસારાનાર	કોંગ્રેસની નોવેલ	૩ ૦
કમ્યુનીસ્ટ	કોંગ્રેસ ઇતીહાસીક નોવેલ	૧૦ ૦
કોલેજીયન	કોલેજ જીવન બતાવતી નોવેલ	૮ ૧
ખરેખા બાપુ	બાપુજીના જીવનને લગતું પાકી નોવેલ	૮ ૧
ગેરસમ આવા	નોવલની વાર્તાપરથી રચાયેલ	૩ ૦
ચમેલી		૧ ૧
ચોવાની વાતો		૧ ૦
જળ સમાધી	નોવેલ	૮ ૦
જીવનના ઝંઝેરમાં	ઐતીહાસીક નવલકથા	૧૦ ૦
જીવ શિવાલય		૩ ૧
ઝાકળબીંદુ	નોવેલ	૧ ૦
ઝિરીફની વાતો	ન્હાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૧
ત્રણ આનુ બે	ન્હાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
તકદીરનું પાસા		૮ ૧
તપસ્વી વાત		૧૦ ૧
તમીલ ત્રીવેણી વાર્તાઓ		૧ ૧
દાંડીની કુતકાની બહી મુકી		૨૬ ૧
દીપ્ત સાથી ભા. ૧-૨ સાથે		૧૨ ૦
નમસ્કાર બા. રવ. મણુબેન ગાંધી લિખે મુલ્યોના નેવર અને નમસ્કાર પરીપે બંધેલ		૪ ૧
નાનાસાહેબ પીતાની તકદીર બનાવીને સહીત જેમ્સ કેનેડી-નીનું જીવન		૧ ૦
નામ કમાણી		૮ ૧

નવલ કથાઓ

કેસીયારે		૮ ૧
કાઠીયાવાડની ૬ ઉત્તમ કથાઓ		૧ ૦
કીંમ વધ		૧૦ ૧
ખેડાણ ખોબામાં નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની		૧૧ ૦
ખજુરીયો વાર્તા સંગ્રહ		૧ ૧
ખિસકોલ્લા		૮ ૧
ગમુખા બાપ ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની		૩ ૦
ગઢીયાવાડ		૩ ૧
ગઢીકારાયણ બાપ ૧-૨ ઐતા બાપી નોવેલ સેટની		૧૧ ૦
ગેબન પુત્ર		૪ ૧
ગઢીયાવાડ		૩ ૦
ગાંધી હસ્ય		૫ ૧
ગીતા રેખા		૮ ૦
ગીત ખંધી વાતા		૩ ૦
ગોવેરીતા		૮ ૦
ગરીબ		૪ ૧
ચાપલીત ભા. ૧-૨ સેટની		૧ ૦
ચિમાસી		૮ ૦
ચારણ બખાણ		૮ ૦
ચલાત જીવનો		૩ ૧
પુનરાગમન ભાગ		૫ ૧
પ્રેમ અને પુજા ભા. ૧-૨ સેટની		૧૧ ૧
ફુટેલા ફુલની પાંખો		૧૦
બહિષ્કાર		૧ ૦
બે ભાઈ		૮ ૧

A Hit!

All over South Africa motorists are switching to

The GENERAL SILENT-GRIP

Why have millions of American motorists, for over 30 years, paid higher, premium prices for General Silent-Grip tyres? Because they *know* Silent-Grips give more value in mileage, safety, silence. Now Silent-Grips are being built at the new General tyre plant at Port Elizabeth, and South African motorists can now buy these Top Quality Silent-Grips at the same price as other, conventional tyres.

MORE MILES — extra protection against shocks and bruises . . . because the Silent-Grip casing, built like a shock absorber, features a breaker strip.

MORE MILES —quieter running, surer, safer traction . . . because Silent-Grip has a cocksure tread.

The GENERAL TYRE

America's Top-quality Tyre for over 30 years

NOW BUILT IN SOUTH AFRICA

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:
306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

BOOKS FOR SALE

Life of Ramakrishna
—By Romain Rolland 10 6

The Indian States Problem
—By M. K. Gandhi 10 0

To be had from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal

"INDIAN AFFAIRS"
(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to
The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

Cuticura SOAP

The medicinal and toilet properties in Cuticura Soap not only cleanse the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so easily "dried out" in hot climates.

For Flawless COMPLEXIONS

નવી અને છેલ્લામાં છેલ્લી રેકોર્ડ્સ

રાહનાયી ૪૨	૧-૧૬-૦	નચ ઘુરી મુજરાલી	૧-૧૬-૦
દીલરસી ૪૨	૨-૦-૧	હમારે બાપુ (૩)	૧-૧૬-૦
જોહરૂસ ૪૨	૧-૧૬-૦	ગીત ગોવીંદ (૮)	૩-૧૬-૦
બજાર ૪૨	૧-૧૬-૦	મુલ્હના ૪૨	૧-૧૬-૦
દુમરી સાથી ૪૨	૧-૧૬-૦	અનોખી અદા ૪૨	૨-૧-૧
શાદીકે પહીલે ૪૨	૧-૧૬-૦	મિલ્કા ૪૨	૨-૧-૧
બ્રાંડ લોગા ૪૨	૧-૧૬-૦	સાવે બાલમ ૪૨	૨-૧-૧
મિલા ૪૨	૧-૧૬-૦	અપના દેશ ૪૨	૧-૧૬-૦
બહ્મિ રઝુલ ૪૨	૧-૧૬-૦	સામાજ અશોક ૪૨	૧-૧૬-૦
ચાંદની રાત ૪૨	૧-૧૬-૦	દીલ ૪૨	૧-૧૬-૦
કાજલ ૪૨	૧-૧૬-૦	જાદી ૪૨	૧-૧૬-૦

કેપીટલ મ્યુ ઝીક્-સી
189 Grey St, Durban.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

The Epic Fast

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeruvda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

BRITISH INDIA LINES

TO EAST COAST AND BOMBAY

S.S. Karanja, due 2nd March. Sailing 6th March for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મહમદભાઈ હાજીભાઈ કાદીવાલા.

કોઈ બાબતની ખોટ આવવા દીધી નથી જેથી જુના ઘરાકો પણ અમારી સાથે જોડાયેલા રહ્યા છે.

અમારું વખણાયેલું સુરતી ખુશ્બુ દાર ઘેબર, મમરા, ચોળીઓ, ગાંઠીયા, પાતળા વિગેરે હંમેશ તાજા બનાવીને વેચીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે ઘેબર બનાવવાનાં ખોટાઈ ભરેલ કામ કરવામાં આવે છે અને ખાતરી આપીએ છીએ.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, સોફાસેટ, કોચેસીસ, કોચેસીસ સેટસ સાઈડ બોર્ડ ઓફિસ ડેસ્કસ, બુક કેસ, ટેબલ, તદન વાજબત ભાવે બનાવી આપીશું. ભાવ પગારી લાગ જેવા ચુકવીશું નહિ.

—ઓર્ડર, રીપેર અને ઈનસ્પેકશન કરવામાં—

જે હમારી રેગ્યુલર નીચે કામ કરવામાં આપ છે. તેનો ફરીવાર ફરીવાર પણ છે. માલ રેડીમાં આવેલા ઓર્ડર મંગાવો અને વેપાર આવજ વધારો.

L. MISTRY.
61 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

અમારા નવા પુસ્તકો

આત્મકથાત્મક	૨	૦
અપૂર્વ કુમ્ભ	૧	૦
આળ કેરાં ગીત સંગ્રહ		
ભા. ૧–૨ સેટની	૧	૧
આલ વાટી	૧	૬
સુરેશ અને	૧	૦
વનદેવો	૧	૦
ઓછા ભાવે પુસ્તકો આપતા		
૧૧ પુસ્તકોના સેટની કીમત	૮	૦

બાળકો માટે ધાર્મીક પુસ્તકો

ઉત્તમ મહમદ અને ઈસ્લામ	૨	૧
શ્રી. કૃષ્ણ	૩	૦
પુષ્પ બીજા (ધર્મનાં રોકણી કૃત	૧	૧
તુલસી કેમ્પન આળા આ આળા		
ની બીજા પાંચ પુસ્તકો આપે		
છે. ■ પુસ્તકો હાથ બાળકો હાથ		
મેળવે છે.		
તુલસી કેમ્પન તાલીમ વર્ગ		
" " પેકસ્ટ ૧–૨–૩–૪		
સ્ટેશનરી કીંમત	૧	૦
નવયુગ વાચન આળા		
પુસ્તક પહેલું	૧	૪
પુસ્તક બીજું	૧	૦
પુસ્તક ત્રીજા	૧	૪
સાહિત્ય માટે વાચન બાબતો		
વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો		
વાલીમ કલ્પોલ		
પુસ્તક પહેલું	૨	૩
" બીજું	૨	૩
બાળપોથી	૧	૧
આનંદ વાર્તા		
આ આનંદ ૧–૩ પુસ્તકો		
૭ જે બાળપોથી પછીના ચોપડા		
માટે ઉપયોગી છે. પ્રત્યેકની	૧	૧
આર્યોનું ગુજરાત	૫	૪
વિદ્યાર્થી દોસ્ત કોશ	૨	૧
ઘેર બેઠા ઈંગ્લીશ શીખવા માટે		
પાઠાવલી ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૨	૦
ઈંગ્લીશ મિત્ર ભા. ૧ થી ૧	૫	૦
અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૧
બીજી "	૧	૦
આળ બાલક બાળકોને ફળીયાનું		
જ્ઞાન થાય એવી રમતોની રમાયેલ		
પુસ્તક	૧	૦
વિદ્યાર્થીઓ વાચન આળા		
બાલમુ બાળી (બાળપોથી)	૧	૦
બીજી "	૨	૮
ત્રીજી "	૨	૧
પાંચમી "	૩	૦

Men who matter

shave with Gillette

Today no man can afford to neglect his appearance. The daily shave is a matter of great importance; and men who matter shave with Blue Gillette blades, knowing full well that these give the closest, smoothest, best-looking shaves that they have ever known.

Blue Gillette Blades

3 BLADES FOR 1/3

'Good Mornings' begin with Gillette

4848-3

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	6	3
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hasan	3	6
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	2	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0
50 YEARS OF CONGRESS—Dr. Pattabhi Sitaramayya	1	8
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	5	0
THE U.K.G.O. AND INDIA—A. M. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Miss Masani	2	6
A DISCIPLINE FOR NON-VIOLENCE (Pamphlet for guidance for Westerners) —Richard B. Gregg	1	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	2	0
MAULANA ABUL KALAM AZAD—Mahadev Desai	6	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	2	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	4
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	11	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	11	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
A SHORT LIFE OF SWAMI VIVEKANANDA	2	6
A SHORT LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	2	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	15	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1942-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	10	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Vishakadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
15 FEB 19

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 8 – Vol. XLVIII. FRIDAY 24TH FEBRUARY, 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper
PRICE: FOUR PENCE

"Be Not Dismayed"

Let them discard thee
who are thine own,
be not dismayed.
The tree of thy hope may wither
and the fruit lost,
be not dismayed.
Even if overtaken by dark night
in the midst of thy path
walk on.
Even if thou failest in thine efforts
to light the lamp
be not dismayed.
Never go baffled in despair
if gates are shut against thee,
and if they refuse to yield to thy knock,
be not dismayed.

Rabindranath Tagore

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6.

VELVET.
44" Chenile Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/18/9. each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0. each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £4/10/0. each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream. Collar Attached. All Sizes.
27/3 each.

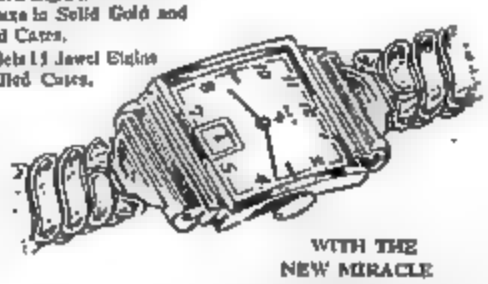
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે
હોડકો

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે.
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
રા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ભીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું'
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion',
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

27 FEB 1950

PHONE 33-2651.
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેકટ ઇમ્પોર્ટર્સ.
[illegible]
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-2651.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 24439.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
.0 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
31/32 Paiama Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5189, Johannesburg.
Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSOKO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1450

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, માલવહ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારી શકાય છે. કંપનીને ઉપકાર આપવું એ દરેક દોસ્તની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 28648. P. O. Box 1818.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

Tel Add: "Charolar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.
48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોસ્ટ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

ઠે એડ્રેસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસ ટ્રીચાર્ડટ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 8—Vol.-XLVIII. Friday, 24th February, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price FOUR PENCE

Mammon The Master; Man the Slave

"Thy Kingdom come; Thy Will be done on Earth
As it is in Heaven."
—The Lord's Prayer.

THIS prayer is addressed daily, by thousands, to "Our Father in Heaven." It is a recognition of the fatherhood of God, the essential spiritual nature of Mankind, the brother relationship of every human being and of a heavenly perfection, reflecting the divine Will, that may and should be expressed here on Earth.

Mans' purpose on Earth —the purpose that did make the divine spark he essentially is, the being we know as Man—is to grow or become "like unto the Father." Such, by virtue of his high pedigree, is, the Sages teach us, Man's goal and destiny. Even as the sand has involved within it's tiny shell all the potentialities of the parent plant, so within the Spark of Divinity presently functioning as Man are involved, now potentially ex-istent, the attributes and powers of The Father, the Spiritual Flame that gave him birth.

"I am the Self, the Spirit, deep-seated in every creature's heart," teaches Shri Krishna, in the immortal 'Song, The Gita.' Similarly, the Christ through the Nazarene Master speakes of "The Christ within you."

It would seem, then, that man's real business here on Earth, is the evolving or unfolding of his latent divinity of the qualities or characteristics that expressed or made manifest, shall show him "like unto the Father," that this Self-realisation is the one, all-important thing he has to achieve, and that they alone are wise who appreciate the fact and attune their lives accordingly.

"Thy will, not mine," is the ever prayerful attitude of the Enlightened.

"Like unto the Father," the all-transending; the all-immanent. "Like unto the Father", the Unity behind all the diversity of His creation. "Like unto the Father", who is Omniscience Omnipotence, Omnipresence. "Like unto God the Father," concerning Whom we are constantly reminded "God is Love" and Whose will is "that ye love one another." Surely an achievement stupendous enough, worthwhile enough to be made the wholetime business of man's life or of many lives!

Man may expedite his growth or he may impede and delay it. He is sometimes spoken of as "a God in the making;" each one of us, however, must do his own "growing". Every human individual, by virtue of his divine descent, has Will-Power and the power of Discrimination. As he exercises these wisely or unwisely, so he advances or retards his own developement. The Will of God, the Omniscient and Omnipotent is expressed as Law. Obviously, man will act most wisely by harmonising and adapting his own will to that of the Omniscient and Omnipotent i.e. by obeying and co-operating with the Law that is an expression of omnipotence cannot be successfully opposed or resisted, and any being or creature unwise enough to make the attempt must inevitably break himself as a result.

Thus, there is Right conduct and Wrong conduct. Conduct that is in accord or harmony with The Law; conduct that is in conflict or discordent with The Law. Harmonious conduct results in happiness, peace, and progress; conduct that is in conflict with The Law, in suffering and retrogression. And, this is equally true on every plane of man's functioning—his thinking, his desiring, his acting. Taught the All-wise Buddha

"There is a Law that moves to righteousness
That none at last can turn aside or stay,
The heart of it is Love; the end of it is Peace and Consummation sweet.
Obey!"

The quotation from The Lord's Prayer, at the head of this article, indicates that a Heaven on Earth will result from His will being done. It would seem to follow that the discords and strifes, the miseries and sufferings that have come to be regarded by many as inseparable from earth life, and by reason of which certain thinkers believe this to be the real and only Hell, are the natural and inevitable consequences of His will not being done, of Man's attempts to defy The Law.

"Heaven" suggests "Haven", peace, calm, safety; the voyage completed; anchorage where the storms and stresses no longer reach. It is, perhaps, as much a "state" as it is a "place". We are told that Man may (and should) be the Captain of his Soul and the Master of his Fate. We know that Man may rise above conditions; transcend circumstance. To again quote The Light of Asia (The Buddha)

"Within yourselves deliverance must be sought,
Each Man his own prison makes."

Now, there are two truths that are axiomatic. The one is, that nothing A1 can be made with C3 ingredients or materials. The other, that all forms express the stage in evolution reached by the Life informing them. As regards Man, the stage reached is expressed as "Character". The true measure of a man is his character. As is a man's willing, thinking, desiring and acting, so is his becoming, and so will be the conditions he creates for himself. This is no less true collectively if it is individual; of a nation, a people, or a state soaring a common ideology than it is of a single individual. Wherefore it has been rightly said that peoples get the rulers and Governments they deserve, the priests and teachers they deserve, generally.

Jungle ethics, jungle mo-

rals; a jungle ideology in which preying on one another rather than praying for and with one another is the accepted outlook are, unquestionably not the essentials necessaries to establish a Heaven on Earth. And unquestionably too, such is the ideology that prevails to day, and rules the conduct of individuals and nations under what we proudly proclaim to be civilisation.

If The Fatherhood of God and Brother relationship of Mankind have any meaning at all, then all human beings are members of one family. Rightly ordered family life demands that each member of a family be concerned for the well-being of every other member. Christ emphasised this in His "new commandment", "That ye love one another".

He reinforced this with "Love Thy Neighbour as Thyself" with "Do unto others as you would have them do unto you".

Such, according to the Christian Master, is the will of the Father, of God who is Love. Such, according to the fundamental principles of all the world's great religions is mankind's way—the only way— to progress, peace, and finally, "consummation sweet".

In the 'Rand Daily Mail' of January 24 appeared a leading article outitled 'A Three Billion Dollar headache." A more scathing indictment of America's rugged individualism," of the "production and distribution for profit" system that presently obtains, it would be difficut to imagine. And, tragically enough the picture as painted but too faithfully reflects the facts.

Three billion dollars worth of foodstuffs lying unconsumed and unconsumable in our country, because in that country there is a glut of them, while the rest of the world, or most of it, is suffering from want, hunger, disease and all the incidence of what is euphemistically called "malnutrition," because the needy have not the dollars necessary to purchase them.

These "surpluses"—save the mark!—are to be fed to pigs, or destroyed, or allowed to rot, rather than be sold at prices that would interfere with profits. "Private enterprise," alias "Each for himself and the Devil take the hindermost" carried out to its logical conclusion. Mammon, worship of the Golden Calf, triumphant. The Dead Sea Fruit —for such, in the final reckoning, it proves to be— which is the reward of that worship, preferred to the substantial, permanent, gains that are ensured to those who render obedience to the Law of Love in sacrificial service.

Whereas there should be a community of interests, particularly in the one most vital interest of all viz the establishment of conditions most favourable for Mankinds real progress, we find Mankind divided by conflicts of interests, on every hand. Mammon is the champion Apartheidist. This is especially noticable in the activities ordinarily included under the name of Commerce or trade. The Banker and Money Lender wants money to be dear; the Manufacturer and Merchant wants it to be cheap and plentiful. The purveyor or seller of commodities seeks to obtain the highest possible price for as little as possible; the consumer, to get as much as possible as cheaply as possible. The Employer of Labour is interested in that commodity —for that is how the labourer is now regarded—bring cheap and plentiful, and so a reserve of unemployed available in emergencies, is considered to be desirable if not essential. The Employee's concern is to obtain the highest pay for the fewest hours of the labour that is his sole stock-in-trade. In, short, the needs of any one individual or class, the opportunity not to serve, but to take advantage of that need to selfishly exploit it.

Result, on every hand "cold wars" in the increasingly rare intervals between "hot wars.

Is it then surprising that leading thinkers see hope of mankind's salvation only in a complete reorientation! In a return to the old right ordered way of life and living? To the way that shall dignify Man and not degrade him as he is now degraded!

NOTES

Professor Jabavu

Professor D. D. T. Jabavu, who was a delegate to the World Pacifists Meeting held in India in December, returned to the Union by the S.S. Arunda on Tuesday, February 21. Commenting on his stay in India Professor Jabavu said, "I was overwhelmed with the hospitality I received during my stay in India. I was surprised to see the large number of students in every sphere of education. I met some of the Africans from Kenya and Uganda, who are studying there. They too, spoke of the warm welcome they received in India. I was sorry that Africans from South Africa were not able to go to this great country. There are many giants in politics and are ever ready to steer India on the right path. I had the privilege of meeting many leaders and also of dining with Pandit Nehru. One thing that struck me was, that, during my stay there, I did not see a drunken man in any town or village. But before I left the shores of Bombay, I saw one and I was so surprised, that I went nearer and looked at him and then I saw it was a European! Professor Jabavu has gone to Middeldrift, his home town. We understand he is going to write a booklet on his visit to India and the World Pacifists Meeting soon.

Einstein Calls Nehru A Priceless Boon

"I cannot tell you how much I enjoyed the meeting with Mr. Nehru. I am convinced that his energy, wisdom and leadership are a priceless boon for India and also for a more favourable development of international politics," writes Professor Albert Einstein, world renowned scientist, in the course of a letter to Dr. Amiya Chakravarti, Professor of English, Howard University, U. S. A., who is now in India to attend the world Pacifist Conference.

Prof. Einstein adds: "We are all enjoying very much Nehru's books showing his personality so well. The anonymous article against his own election is a unique achievement and attests to his unshakable sense of humour. I beg you to greet him and to express to him my gratitude for the great kindness he showed to me."

Europeans Fail In Apartheid

The position with Natives at the local market has become so acute that it is time steps were taken to segregate Europeans from non-Europeans, says a report to the City Council by the Market Dealers and Buyers Association. The market master, Mr. H. E. Meyer, said Natives stood on one side of the auctioneer and Europeans on the other but the biggest offenders were the Europeans.

Township For Pretoria Indians?

Plans for a new township to accommodate Pretoria's Asiatic population have been approved by Pretoria City Council's Native and Asiatic Administration Committee, which will recommend to the Council that application should be made to the Asiatic Land Tenure Board and to the Township Board for the establishment of the township is situated east of Pretoria on Van der Merwe's farm, which is a portion of Derdepoort.

It is hoped that when the entire Asiatic population of Pretoria is eventually settled in the new village it will be possible to demolish the present Asiatic Bazaar.

PUBLISHERS' NOTICE

We shall be obliged if any of our readers, who have a copy of 'Indian Opinion' of January 21, 1949, would kindly send it to us.

MANAGER,
'Indian Opinion'

KUNZRU URGES SOUTH AFRICA

A PLEA to the Indian community in South Africa to do more themselves to raise their own status and to be less dependent on the support of others, was made by Pandit Kunzru in Johannesburg on February 16.

Pandit Kunzru, who is the leader of the delegation from India which attended the recent tripartite talks in Cape Town, was speaking at a banquet in honour of the delegates, given at the Stork Club by the Transvaal Indian Organisation.

He also urged the community to treat the Natives, "the weakest section of the population, with friendliness, and a desire to help them."

Indians should not regard themselves as superior to the Natives, he added.

Mr. Y. Gundevia, a member of the delegation, and Mr. R. T. Chari, Secretary of the High Commissioner for India, were also present.

Mr. Justice Blackwell presided.

Pandit Kunzru said that the report on the Cape Town Talks would be published soon. It would then depend on the Governments concerned whether a round-table conference would be held.

Scope of Talks

Many references had been made to grievances of the Indian community and the racial discrimination which Indians suffered.

The task of the delegates, however, was not to discuss grievances but to see whether it was possible for the countries concerned to consider the whole matter in a spirit of friendliness and understanding.

Should a round-table conference meet, it would be for it to decide what questions to discuss.

"I recognise as much as anyone how difficult it is to grapple successfully with the problems that depend for their solution not merely on intellectual appreciation, but on emotional development and a change of heart.

"It is obvious that a task of this kind is of no ordinary difficulty, but if anyone is inclined to lose heart, I should ask him to think of the world around him and ponder the vast changes which have taken place during the past ten years.

"It is not Utopian to think that the time may come, perhaps sooner than later, when we shall all realise our common brotherhood.

"The world is seeking peace, but peace depends on the provision of adequate opportunities for everybody."

The Indian community in South Africa could do a great deal to raise their own status by their own efforts.

He did not at all minimise their difficulties, but felt that in various ways they could earn the goodwill of those among whom they lived by showing that they were not a helpless people, dependent on the satisfaction of their needs entirely on the support of others.

"The two things needed in order to enable them to enhance their prestige are that they should remain united, and show, by taking part in social work, and rendering social service to their own community, that they are possessed of self-reliance, and initiative. They would then be more esteemed by all right-minded men.

"I should particularly like them to treat the Natives, the weakest section of the population, with friendliness and a desire to help them. Indians should not regard themselves as superior to the Natives.

"They protest against discrimination based on race and colour and they must, therefore, themselves rise above those distinctions and show that they are upholding the traditions of their own country, where men of all races are equally welcome."

Mr. Justice Blackwell said that the wish of every true friend of South Africa, India and Pakistan, was that some tangible good would result from the foundations which had been laid in the visit to the Union of the present delegations from India and Pakistan.

ROUND TABLE TALKS

STATEMENT BY DR. DONGES

IN a statement to the House of Assembly on Monday, February 20, on the tripartite talks between South Africa, Indian and Pakistan, the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, said he considered it a distinct achievement that in agreeing to hold a preliminary conference and now having agreed also to hold a further conference they had succeeded in some extent in bridging the widening gulf between the three countries.

"The negotiations so far have enabled us to show, in a realistic manner, South Africa's goodwill and desire to find an enduring solution to what has been for almost the last 90 years a perpetual source of friction between the countries concerned," he said.

The Minister said it was too early to assess future prospects. "We should remember that the real job lies before us and not behind us, and I must warn against any undue optimism. Our approach should continue to be cautious and our expectations sober."

He said the formula adopted at the talks was wide enough to enable South Africa to canvass co-operation for what it considered the only full and permanent solution of the Indian problem in the Union consistent with the maintenance of Western civilisation and the European way of life.

Dr Donges said that he had informal and informative talks with representatives of the United Party and the Labour Party, 'and that their response left nothing to be desired.

"It is with confidence that I commend to the House the decision to hold a round table conference on the agreed basis, in the conviction that that decision will be regarded by us all in a truly national spirit."

The Minister said: "A joint communique in regard to the preliminary conference between South Africa, Indian and Pakistan was released for simultaneous publication in the three countries this morning. I feel, however, that this House is entitled to a fuller statement than that contained in the joint official communique.

London Talks

"At the very outset it was made clear to the preliminary conference that, as far as South Africa was concerned, these talks had genesis in informal talks between the Prime Ministers of South Africa and India in London last April. It was necessary to clarify our approach to these talks in view of the attitude which South Africa has consistently taken up at the United Nations in regard to the interpretation and overriding effect of Article II (7) of the United Nations Charter.

"South Africa had further to safeguard itself from any implication that, by agreeing to these informal talks, it was admitting or countenancing interference in what is solely and purely a domestic matter.

"In the past South Africa has taken up the standpoint that the treatment of any section of the population in South Africa is a matter of domestic jurisdiction, but that, in order to find an acceptable solution, it may have to invite the co-operation of other countries who may have an interest in that solution.

South Africa Must Decide

"Interest should, however, never be allowed to degenerate into interference and in the final result South Africa, and South Africa alone, must determine how a problem in which another country may have an interest is to be solved.

"In order to safeguard this position, the Government, in the official exchanges between it and the Governments of India and Pakistan which preceded these talks, explained its position concerning a proposal for discussion of the Indian question in the Union, as follows:—

"'That they have always taken up the standpoint that the so-called Indian question in South Africa is entirely a domestic matter and that, unless a reasonable prospect is opened for a solution satisfactory to South Africa herself, with the co-operation of an outside government or governments, such discussion must be regarded as interference in the domestic affairs of an independent country. On this principle the Union Government takes an unequivocal stand and can countenance no compromise.'

Reaffirmed

"At the preliminary conference itself this position was repeatedly reaffirmed and re-emphasised, and in the final joint communique it will be observed that all three of the conferring countries have agreed:—

"'That neither the discussions under this formula nor the holding of the round table conference itself would involve any departure from or prejudice to the standpoints of the respective Governments in regard to the question of domestic jurisdiction.'

"The House will appreciate how necessary it was to be insistent and persistent on this point, in view of South Africa's experience in the past at the United Nations. The actual formula adopted emphasises the exploratory nature of the discussions at the proposed round table conference and, by necessary implication, leaves the complete freedom of legislation of the Union Parliament in this regard unbroached and unqualified.

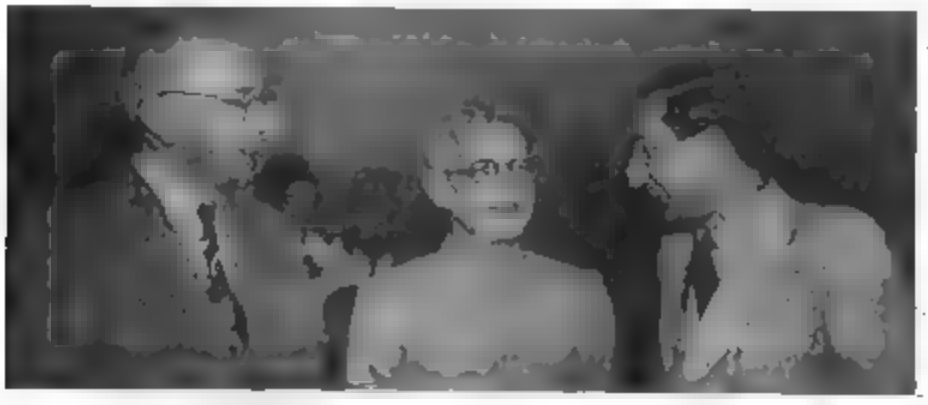
Agreement

"In regard to the holding of a round table conference between the three countries, to which the South African Government and the other two Governments have now agreed, it will be observed that the three Governments are in agreement as to the existence of an 'Indian question in South Africa.'

"In the explanation of ways and means for settling this question, the Government has invited the co-operation of the other two Governments, subject to the safeguards already explained. It was also felt that it would be unwise to circumscribe too narrowly the field of discussion for this exploratory work. In any case, there were naturally divergent views as to the ways and means in which the problem could be settled. The formula eventually adopted is, however, wide enough to enable South Africa to canvass co-operation for what it considers the only full and permanent solution of the problem consistent with the maintenance of Western civilisation and our way of life—the European way of life.

"On the other hand, the formula is also wide enough to cover the discussion of other solutions put forward by South Africa or by the other members of the round table conference.

"I think I should say a few words to assess what we have achieved at the preliminary conference, and what the further prospects are. In the first

Indian Delegation in a happy mood.

place, we have succeeded in finding a basis, even though admittedly wide, for further discussions. As one saw the possibility even of a preliminary conference such as we have had seemed very remote and unlikely. The three countries were drifting farther and farther apart.

"I consider it a distinct achievement that in agreeing to hold a preliminary conference and now having agreed also to a further conference, we have succeeded to some extent in bridging the widening gulf between the three countries. It is true that so far only the first, and that a minor, hurdle has been cleared, but even that in all the circumstances is something achieved, something done.

Goodwill

"In the second place, the negotiations so far have enabled us to show, in a realistic manner, South Africa's goodwill and desire and an enduring solution to what has been for almost the last 90 years a perpetual source of friction between the countries concerned.

"South Africa showed its goodwill by not making, as it was fully entitled to do, the removal of unilaterally imposed trade sanctions a condition precedent to the holding of the preliminary conference.

"I am glad to take this opportunity of paying a tribute to the daily Press of South Africa, and to the recognised representatives of overseas papers for their discreet handling of the preliminary conference. They responded loyally to the call which the national and non-party nature of the problem and the extreme delicacy of the situation made upon them. I need scarcely say that the situation calls for further judicious and discreet treatment from the platform and in the Press.

"I may add that, recognising the national nature of the problem, I had informal and informative talks with representatives of the United Party and the Labour Party, and that their response left nothing to be desired. It is with confidence that I commend to the House the decision to hold a round table conference on the agreed basis, in the conviction that the decision will be regarded by us all in a truly national light."—Sapa.

CONGRESS BANQUET TO THE INDIAN DELEGATION

ABOUT seven hundred guests attended a banquet in the Durban City Hall on Tuesday night, February 14, in honour of the Indian Delegation to the tripartite talks. The banquet was given by the Natal Indian Congress and the guests included Africans, Indians and Europeans.

Mr. A. W. G. Champion, President, African National Congress (Natal), said that he was glad to take the opportunity of conveying to the Government and people of India the heartfelt thanks of his community for the work of the Indian Delegation at United Nations on the behalf of the African people. "We can claim no better friends than the delegates of India at UN," he said. Proceeding, he said: "I realise that the statement I now make may be construed as subversive by the present Government. But it is a statement of fact.

We do not know what took place at Capetown but knowing the record of your country's representatives at UN we feel certain you did not forget us in your private talks. Not long ago Indians in India were in very much similar position to ourselves. Many of your countrymen went to jails others paid the supreme penalty for the noble cause of freedom.

Speaking of co-operation with the Indian community, Mr. Champion said: "So far as the Natal Indian Congress is concerned they are doing everything to help bring about better understanding with the African National Congress. I willingly accept the help of the Natal Indian Congress in this connection. I hope that this co-operation will continue in spite of forces that are trying to work against it. We have to wage a united fight against our common enemy—the enemy of freedom." Concluding, the speaker asked the delegation to convey the thanks of the voteless people of South Africa to the Prime Minister and people of India for their continued interest.

Mr Sayles, President of the African Peoples Organisation, representing the Coloured community, said that it was not possible to attain freedom without Coloured, Indian and African co-operation. The success of the Indian people will be the success of all oppressed peoples. They were glad to know that in their struggle there were a large number of European friends.

Mr. D. G. Mlimkulu, Principal of the Inanda College, said that function in honour of the Indian delegates which brought the different racial groups together was a great achievement. It was seldom that there were such mixed gatherings. He took the opportunity to thank the Government of India for offering assistance in the cultural field by providing scholarships for African students. He assured the visitors that the large mass of his people were deeply grateful for India's efforts in trying to cultivate cultural associations. Unfortunately, there were difficulties with regard to passports.

Speaking of Indo-African relations, Mr. Mlimkulu said there was no cause for believing that there was hatred between the two communities. He looked forward to marching together in the common fight for freedom.

Mr. Alec Wanless said that as a Member of the House of Assembly at the time it was his privilege to oppose the Asiatic Land Tenure Act. He chose to take sides with his conscience rather than swim with the tide.

Pandit Kunzru, who spoke at great length, said: I am grateful to Dr. Naicker for having had the opportunity of meeting so many distinguished citizens of this Province." He was very pleased, particularly in having met the representatives of the African and Coloured communities, and to hear from them words of appreciation and thanks for the little that India was able to do. Referring to the United Nations he said that India was happy to champion the cause of those who were not represented there.

Referring to co-operation with other sections of the South African population, Pandit Kunzru said that the future of the Indian people depended on the goodwill of the other sections. He was greatly pleased to learn from the leaders of African community that such goodwill existed. Referring to the scholarships offered by India to African students in South Africa, Pandit Kunzru said he failed to understand why passports had been refused. No other Government had adopted such a policy. He hoped that the South African Government would soon follow the example of East Africa from where 25 students now in India were happy and well treated.

Referring to South Africa's racial policy, Pandit Kunzru said "South Africa cannot isolate itself from the rest of the world. Some of the mightiest countries in the world are finding that the forces created during the war have made them change their policies and ideas. I think such forces are already at work in this country."

PRESS STATEMENT

THE Indian delegation to the Tripartite Talks, headed by Pandit Kunzru, was accorded a rousing reception at a mass meeting attended by 10,000 people in the Rial Square in Fordsburg. Members of the Indian community from distant parts of the Province specially travelled to Johannesburg to attend the meeting. The throng of people received Pandit Kunzru with resounding cheers as he walked up to the platform accompanied by Mr. Gandevia and officials of the Transvaal Indian Congress.

Dr. A. B. Xuma, the former President-General of the African National Congress in welcoming the delegation on behalf of the African people, referred to the recent disturbances in Newclare, when Indian shops were burnt and said that in any "upsurge" and forward march of a people "mistakes" are liable to be made. He pointed out that the Indian and African people were friends. Despite the happenings in Newclare, the co-operation between the Indian and African people continues in the common struggle against oppression. They were faced by common problems and stressed the necessity of common action.

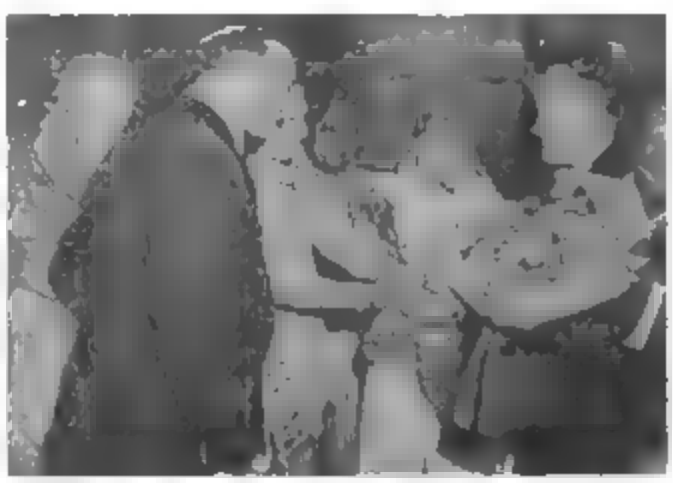
He expressed the gratitude of the African people to the Government of India for championing the cause of oppressed peoples against racial discrimination. He also thanked India for the bursaries offered to African students in spite of the fact that the first beneficiary was not allowed by the Union Government to leave this country. "The day will come," he said, "when we will open the doors of all the universities in South Africa to all sections of the people, irrespective of race or colour."

Pandit Kunzru was given a great ovation when he rose to address the gathering. "I am grateful to Dr. Xuma," he said, "for having assured the Indian community of the friendliness of the African people towards it. I hope that this friendship will grow stronger in the course of time under the leadership of the far-seeing men we have on the platform this afternoon."

Tracing his association with the struggle of the Indian community in South Africa he said that during Mahatma Gandhi's passive resistance struggle in 1913 he had himself toured important centres in India propagating the cause and collecting funds in aid.

Referring to the Tripartite Talks just concluded in Capetown, he said that this preliminary conference had submitted its report to the Governments concerned and he believed that it will soon be released for publication. "Some questions on which you feel strongly may be discussed at such a Round Table Conference. We could not raise any of the questions at this stage. I hope that the Round Table Conference will soon be and that in spirit of friendship and understanding will prevail there.

. . . "There are men and women of goodwill in South Africa who wish that cordial relations be brought about between all sections of the South African population. Their number may be small but their moral influence is being felt." The world was moving fast and South Africa will have to readjust itself to changing conditions.. " It seems to us that although your problems are difficult ones, you will, in the course of time, feel that the forces in operation now will compel all races to draw closer together so as to pull their weight for peace and progress of humanity."

Miss. Muriel Lester welcomed by friends in Capetown.

INDIA—PAKISTAN—COLD WAR

6th February

THE long drawn-out India-Pakistan "cold war" seemed to get warm this week.

Pakistan antedated sabbath day, announcing the resumption of trade with Malan's Ghettoland, on the eve of the Indian-Pakistan-South African conference in Capetown.

The Indian Government described the Pakistan move as "a matter for profound regret." The Indian Press captioned the Karachi announcement the "Big Betrayal."

Karachi claimed that the lifting of the trade ban was meant as a "gesture of conciliation" to ease the atmosphere at the tripartite talks on South Africa's racial discrimination affecting Indians, Pakistanis and other Asians.

This gesture of conciliation—a matter of sheer expediency for Pakistan, with its untold stocks of jute and much-needed requirements of coal—was probably hatched in Colombo by Pakistan's Ghulam Mohamed and South Africa's Stuer.

Some observers described this abject surrender of high moral principles as tantamount to cutting one's nose in spite the face.

Pakistan acted differently, even in the matter of safeguarding the honour of its own nationals in Ghettoland. It thereby strengthened the hands of Malan and his "apartheid" high-priests.

This betrayal of the common cause of India and Pakistan in South Africa climaxed a period of "monstrous and scandalous propaganda" against India by Pakistan on the Kashmir controversy. It also coincided with a renewal of persecution of the minority in East Pakistan where 13,000 victims of the campaign had crossed the frontier into India in the last three weeks.

The persecution mania in East Pakistan was probably a sequel to the Bagge award on the boundary dispute between the two countries, conceding two of India's contentions, including the ownership of the Patharia forests with its oil resources.

"I Stake My Reputation . . ." Nehru

New Delhi seethed with righteous indignation at the turn of the Indo-Pakistan cold war.

The Prime Minister, Pandit Nehru, denounced Pakistan's tactics at a Press conference. He condemned Pakistan propaganda regarding the Kashmir dispute as of the "most blatant and lying kind."

He said: "If I have built up any reputation for the last thirty or forty years, I stake it and say that all that is said in Pakistan about Kashmir is a lie."

Nehru spoke of the restraint practised by India in regard to happenings in Pakistan. He declared: "We remain silent because we have some decency."

Despite Pakistan's "campaign of calumny," India desired to be on friendly terms with her neighbour, he said. Referring to the proposal for a joint "no war" declaration by India and Pakistan, Nehru said: "Regardless of whether Pakistan subscribes to it or not, India should not think of war in terms of aggression but only in terms of defence."

Regarding the South African problem, Nehru re-affirmed India's stand based on "moral principles and on the Human Rights article of the United Nations Charter."

India, he added, would adhere to these principles, despite Pakistan's appeasement of the South African Government.

Meanwhile, the campaign of persecution of minorities was going apace behind the "Pakistan purdah."

A miniature Nakah was reported from the Khulna districts of East Bengal, resulting in a mass exodus of refugees into West Bengal.

It was apparent that, in almost every respect, it was Pakistan's policy to provoke India.

* * *

Trade Deadlock—A White Paper

Pakistan's campaign of provocation against India and utter disregard for India's gestures of friendliness, resulting in the trade deadlock between the two countries, were explained in a white paper issued in Delhi.

The white paper traced the causes of the present trade impasse between India and Pakistan and said: "A state was reached when it became clear that, apart from obtaining supplies of coal from India, Pakistan had no intention of allowing any other trade to take place between the two countries and even goods from one part of India to another were subjected to all kinds of restrictions.

"In the circumstances, the Government of India felt that they had no option but to discontinue the supply of coal to Pakistan, although in announcing this decision, they made it quite clear that as soon as normal trade was rendered possible, the supplies of coal would be resumed and even the short supply made up."

* * *

Kashmir Dispute—Legal and Moral Aspects

Meanwhile, the Kashmir problem, by far the biggest single dispute between India and Pakistan, came up before the United Nations Security Council and threatened to develop into another serious deadlock.

India's stand in regard to the Kashmir issue was ably and eloquently presented by Mr. Benegal Narsing Rau, who told the Security Council that the McNaughton proposals for a plebiscite "agreement" in Kashmir had "ignored the legal and moral aspects of the question."

Mr. Narsing Rau, accused Pakistan of "naked aggression" in Kashmir and said that India rejected the McNaughton plan "because it would, in effect, eliminate or neutralise every one of the assurances relied upon by India" in accepting the Kashmir Commission's resolutions.

He pointed out that, beginning with her initially denied military intervention in Kashmir, Pakistan had placed a series of obstacles in the path of a plebiscite in the State. He explained each of these obstacles and added: "Yet, in this topsy-turvy world, it is India that is constantly accused of stalling, or delaying the plebiscite."

General McNaughton's report brought the Kashmir dispute no nearer a settlement and the Security Council this week was wondering what the next step in Kashmir should be.

* * *

Foreign Policy—Tibet and Vietnam

While the Indo-Pakistan dispute topped the list of events in the capital, the Republic's Parliament had a busy week.

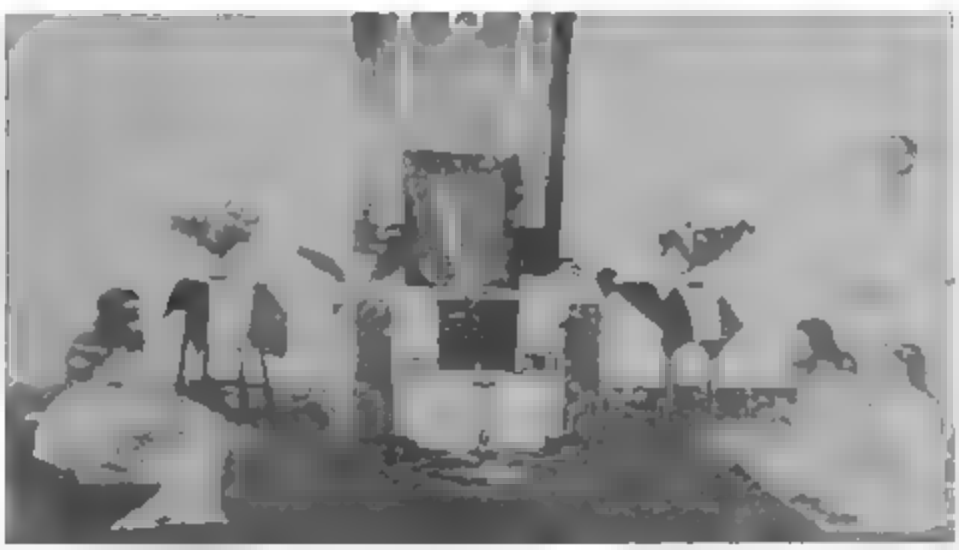
Several aspects of the country's foreign policy came up for comment in Parliament and received official elucidation.

Outstanding amongst these were the statements that India would not recognise the Bao Dai regime in Indo-China (recognised by Britain this week) and that India would not intervene in Tibet.

Courtesy Mr. G. R. Naidoo, Free Lance Photographer, Dbn

Memorial Building—"Sarvodaya"

Copyright. Courtesy Mr. G. R. Naidoo, Free Lance Photographer, Dbn

Prayers in the Building.

REGISTRATION BILL

PERSONAL details to be recorded are enumerated in the Population Registration Bill, which was read a first time in the Assembly. The Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, was in charge of the Bill, and the second reading was set down for March 6. The Bill provides the following particulars to be recorded about the people on the Register: Full name, sex, and ordinary place of residence; whether White, Coloured or Native; date and place of birth. Citizenship or nationality whether married, single, divorced or widowed, the person's Electo-Division and polling district, date of arrival in the Union; a recent photograph; and identity number.

Details required for Natives will not be far reaching.

The Bill provides that the Director of Census shall compile a Register of the population of the Union, excluding Native women and Natives under the age of 18.

The Register is to include S. African citizens who enter, be who are born in the Union after a fixed date, all persons who become South African citizens, all persons who are not S. African citizens, but were born in the Union, and who were in the Union on the fixed date.

The Register is also to include people who are not S. African citizens and are in the Union on the fixed date for a "temporary purpose."

The Bill recognises three race classifications — White person, Coloured person and Native. The definition of White person is: "A person who in appearance obviously is, or who by general acceptance and repute is, a White person but does not exclude a person who although in appearance obviously is a White person is by general acceptance and repute a coloured person." A Native is defined as a person who, in fact, or by general acceptance and repute is a member of any aboriginal race or tribe of Africa, and a Coloured person is defined as one who is not a White person or a Native. This would appear to include Indians.

The section likely to be most hotly debated will be 13; which provides for the issue of identity cards to all people on the Register over 16.

The cards are to contain the following particulars: Name and sex, whether White, Coloured or Native, citizenship or nationality identity card.

Aliens' cards are to include details about their arrival in the Union, their nationality and also their signature. After a certain date, not less than three months after the Act comes into force, every person whose name is on the Register shall on demand by anyone authorised by the Director of Census, or by the police, produce his card either immediately or within seven days. Penalties for refusing to produce an identity card, or for making false statements for the registration, for mutilating, imitating or destroying cards, or passing off someone else's card as one's own, vary from a fine of £50; or imprisonment of three months, to £100 or imprisonment for six months, or both fine and imprisonment.

Provision is made to exempt from the provisions of the Act, either conditionally or unconditionally, people employed in the Union in the service of a foreign government; members of any military, naval or air force of the Union, or any other government; officers crews of ships touching at Union ports; and "any other classes of persons."

The act may also be extended to S.W. Africa and any section of the Native population to which it does not apply until the whole of the Native population is included on the register.

'WORST RACIALISTS ARE IN NATAL'

THE Europeans of Natal are described as the worst racialists in the Union in an editorial in 'Friend. The article says: "When he spoke in Cape Town on Thursday night, Dr. Jansen, Minister of Native Affairs expressed the hope the South African Bureau of Racial Affairs (S.A.B.R.A.) would put an end to the idea that the Afrikaner was a suppressor of the non-European. We hope so, too, though we realise, unlike the Minister, that the only agency that can really dispel the illusion is the Nationalist Party.

"In the minds of many South Africans, as well as most outsiders, the Nationalist Party and Afrikanerdom are synonymous. This is an illusion which the Nationalists have fostered with deliberation and care for obvious reasons.

"It is, of course, untrue for although membership of the Nationalist Party is almost exclusively Afrikaans-speaking, there are tens of thousands of the very best Afrikaners who are not, and will never be Nationalists. Overseas, particularly, it is commonly believed that the worst racialists in the Union are Afrikaners.

"It is unnecessary to look farther than Natal to disprove this. There are no more rabid racialists in the land than the hate and prejudice-filled anti-Asiatic Europeans behind the Drakensberg. Nevertheless it is easy to see how the illusion about the Afrikaners' attitude to the non-European has spread, especially in the last 15 years.

"The blame attaches to Dr. Malan and his nationalists, nobody else. They were the people who, pretending to speak in the name of Afrikanerdom, fought General Hertzog's Native Bills 14 years ago. They protested against more land being given to the Natives and they bitterly opposed rights to non-Europeans. And they are the people who are today repudiating that legislation, outdated and feeble as some of it is.

"They are the people who, though full of pious talk about non-discrimination, have done little in 18 months except take away rights and threaten to take away still more."

—'Sunday Tribune.'

INDIA'S PRESIDENT

A TALL thin man with a drooping moustache who, though once a rich lawyer prefers to be known as a simple peasant is India's first President.

He is 65-year-old Dr. Rajendra Prasad, lifelong friend of Gandhiji and three times President of the Indian National Congress.

The Indian Constituent Assembly unanimously elected him before official proclamation of the Republic.

Dr. Rajendra Prasad eats only vegetables, wears coarse homespun, believes (as he said in a broadcast from Gandhiji's hut at Sevagram during a recent pacifist conference) in "peace positive, with goodwill in action."

Before his election be announced (in his capacity as President of the Constituent Assembly) the choice of Tagore's "Lord of the Heart of the People" set to music by Herbert Murrill, 40-year-old assistant head of the B.B.C. Music Department, as the Republic's National Anthem.

Here is the first verse (as translated by the author):

Thou art the ruler of the minds of all people,
Thou dispenser of India's destiny,
Thy name rouses the hearts of the Punjab, Sind,
Gujerat and Maratha, of Dravid, Orissa and Bengal.
It echoes in the hills of the Vindhyas and Himalayas, mingles in the music of Jumna and Ganges, and is chanted by the waves of the Indian Sea.
They pray for thy blessing and sing thy praise,
Thou dispenser of India's destiny,
Victory, Victory, Victory to thee.
The night dawns, the sun rises in the East,
the birds sing, the morning breeze brings a stir of new life
Touched by the golden rays of thy love
India wakes up and bends her head at thy feet,
Thou King of all kings, Thou Dispenser of India's destiny,
Victory, Victory, Victory to thee.

When Rajendra Babu Donned A Suit—

A story, throwing an interesting sidelight on Dr. Rajendra Prasad has just been published in one of the London newspapers.

The newspaper says that as a lawyer, Dr. Prasad had planned to appear before the Privy Council on behalf of a client, and had already got as far as trying on two warm suits he had specially ordered for the trip, when a call came from Mahatma Gandhi to join the non-co-operation movement.

"He responded at once, gave the suits to a student who was going to Manchester for technical education, and joined Gandhiji in the cause which eventually landed him in jail.

"And the trying-on of those two warm suits was the nearest he ever came to wearing western clothes. He never got to ordering a suit again."

STALIN-SARVAPALLI TALKS—

A Lean Indian in an ochred turban last week became the cynosure of world eyes as he sat in the Kremlin for a man-to-man talk with the world's most elusive and feared dictator.

Dr. Sarvapalli Radhakrishnan, Ambassador and philosopher, interviewed in London could not disclose the exact nature of his talks with Stalin. It was inevitable that they should have had some bearing on world peace. The Stalin-Sarvapalli meeting was at once the most significant development in world affairs, even if no far-reaching results nor any suspicion attaches to them. In the midst of the unrelenting East-West "cold war" it came as a welcome corrective and a portent. It pointed to sanity and dignity. Sir Sarvapalli himself indicated that he had not lost hope in world peace. Whatever happened, the two political blocs would always have to live together in the end, he said.

"Even after war," he added, "the same problems remain to be solved. So why not tackle them now instead of plunging the world into another holocaust." The Indian Ambassador said that he had a "very frank discussion of the problems now facing the world" with Generalissimo Stalin before he left Moscow, for Paris where he presides over UNESCO.

"I have no doubts that Stalin is very impressed by India's genuine interest in peace, in spite of our different approaches to the problems of foreign affairs," he said.

UPLIFT OF WOMEN IN VILLAGES

AN appeal to the people "to contribute their mite towards the Kasturba Gandhi National Memorial Fund to enable it to meet the vast, important and extensive work of the uplift of rural womanhood," was made by Sardar Patel, Chairman of the Fund, in a statement today.

The Kasturba Fund authorities decided to observe a "Kasturba Memorial Fortnight" from January 31.

Sardar Patel said: It has been the policy of the Memorial Fund to entrust the work ■ women workers, and the work is being carried on throughout the country by women.

"The work of the Trust," he continued, "is twofold: (1) The training of personnel as basic and pre-basic teachers, balwadi teachers midwives, village craft workers and 'gram sevikas'; and (2) starting centres of 'gram seva' in villages through the trained personnel.

The trust is the only All-India organisation in the country which works among rural women-folk and children. It lacks the glamour and publicity of urban work, and therefore, many appear to be ignorant as to what is being carried on under the trust.

Kasturbagram

"The trust' have also under consideration a scheme of Kasturbagram which will be a Central Training Institute for all types of workers. It is estimated the scheme will cost about Rs. 12 lakhs non-recurring and an annual expenditure of about Rs. 2 lakhs recurring.

"The budget for 1950 comes to about Rs. 16 lakhs. With a view to keep going on from year to year, as also to create indigenous interest in the work, the Trust is following a policy of acquiring a certain percentage of contributions from every locality, in which the Trust centres are working. It is expected that out of the total budget of Rs. 16 lakhs about Rs. 4 lakhs will be thus contributed locally.

"The total amount of funds collected may appear to be huge' but it is practically a drop in the ocean considering the potentialities of expansion of the work and the needs of the country.

"The provincial agents as well as the local workers and "sevikas" will collect funds from January 31 onwards so as to be able to declare the total amount of collections on February 22, which will be observed ■ Kasturba Day all over India by all institutions and centres under the trust.

"I, therefore earnestly appeal to all our countrymen—rich and poor—to contribute their mite towards the fund ■ enable it to meet the vast, important and extensive work of the uplift of rural womanhood."—P.T.I.

KASHMIR PREMIER RE-AFFIRMS STATES ATTITUDE

If Kashmir was handed over to Pakistan it would be "the very negation of democracy and justice besides being subversive of the spirit of Mahatma Gandhi," said Shaikh Mohamed Abdullah, Kashmir Premier on February 6.

He told a meeting of the Jammu Bar Association that there could be no longer any doubt about Kashmir's position in India.

The recent speech of President Rajendra Prasad India's republican constitution itself had made it clear that Kashmir had an honourable and a secure place in India.

On the other hand, Sheik Abdullah said Pakistan had not defined or declared her policy towards the State of Jammu and Kashmir.

"We, the people of Kashmir, know that Pakistan wants Kashmir only to usurp and exploit Kashmir's wealth and beauty for her own selfish ends. This we shall never allow to happen," he said.

Continuing, Sheikh Abdullah said that Kashmir was not an article of barter "to be placed on the counter of the Security Council. It is foolish and unrealistic to talk in terms of the Security Council deciding the fate of Kashmir. It has been fairly well established now that the Security Council has neither the initiative nor the power to decide any issue according to the canons of justice.

Sheikh Abdullah charged Pakistan with "systematic and planned violation of the Indo-Pakistan cease-fire agreement." Pakistan had strengthened the so-called Azad Kashmir battalions and helped to raise their number to 40. Even today her intentions towards Kashmir were patently hostile. She had sent her army officers to the northern frontiers of Kashmir to fortify those territories and that process of militarisation had been going on ■ spite of her obligation to observe the conditions laid down by the cease fire agreement.

"In these circumstances, it was meaningless to talk of plebiscite in Kashmir," Sheikh Abdullah said, "We, the people of Jammu and Kashmir demand that Pakistan immediately withdraw her forces from our territories. Once every inch of our State comes back to us we will hold a plebiscite but not until then," he declared.

The late Mr. Sonny Moodley

Mr Sonny Moodley, the famous athelete, died at the early age of 33, on Thursday, February 16, 1950. It is understood that he had met with an accident in his gymkhana and this accident proved fatal. Mr. Moodley was the founder of the "Sonny Moodley Physical Culture Club," in Victoria Street, Durban. In his brilliant career as an athelete, Mr. Sonny Moodley achieved remarkable results in weight lifting and for a number of years he was the non-European wrestling champion in South Africa. About 2,000 people were present at the Queen Street cemetry, to mourn the death of the "chief" as he was affectionately known to his friends. Tributes were paid by Messrs. Ashwin Choudhree, S. L. Singh, J. N. Singh and E. H. Ismail. This sad and sudden death of Mr. Sonny Moodley is a great loss to the Indian Athelatic world in particular and the whole Indian community in general. We wish to offer our deepest sympathy to the members of his family.

High-Class
Display Counters
and Showcases
Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Etc.

CATALOGUES ON APPLICATION.

ASSOCIATED SHOPFITTERS
LTD.
Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High-Class Display Cases,
Awarded Gold Medal Rand Easter Show.
104 MARSHAL STREET, (Facing Tucan House). JOHANNESBURG.
Phone 33-4211/2. P.O. Box 4501.

NEWS ITEMS FROM INDIA

Pandit Nehru To Visit Indonesia In Summer

Pandit Nehru has promised Dr. Soekarno, to visit the United States of Indonesia, during summer this year.

The Prime Minister sent the following message to President Soekarno on the latter's arrival at the Allahabad aerodrome that morning:—

"On your arrival in my home town—Allahabad, I send you greetings and welcome.

"Both you and your wife have found a place in numerous hearts here. Your visit has brought Indonesia even nearer to our people than it was previously and together our countries in the closest and friendliest way. I shall remember my promise to visit you in the course of the year."

Nehru Regarded A "Regular Guy"

Pandit Nehru is regarded by the common man in the U. S. as a "regular guy," according to India's Ambassador to the U. S., Mrs. Vijayalakshmi Pandit.

Mrs. Pandit, who was addressing members of the Parliament at a meeting presided over by the speaker, Mr. Mavlankar, said that this was the highest compliment the common man in America could pay anyone.

"I do believe," said Mrs. Pandit "that the Americans by and large are anxious to help this experiment in democracy which we have started in our country."

The late Mr. Sarat Chandra Bose

Mr. Sarat Chandra Bose, the brother of the late Subash Chandra Bose, and leader of the United Socialist Organisation of India, and one of the nation builders of India, died in Calcutta on Monday, February 21, at the age of 60. He had been suffering from heart disease. This is another great loss to the Indian nation.

Pandit Nehru's visit, she added had created in America a desire for closer understanding with the people of India, a sympathetic approach towards Indian problems, awareness of what India stood for in her national life and how she could contribute in the international sphere. After Pandit Nehru's visit many social workers were anxious to come here, while in the economic field India was understood better amongst people of who were thinking in term investment. Replying to Mrs Ammu Swaminathan who said that a responsible American women had written to her that Pandit Nehru was regarded as being a pro-Communist, Mrs Pandit said: "I do not think that any responsible section in America regards the Prime Minister as Communist." Pandit Nehru interveiwing, said that he was not prepared to be bullied into being this or that bloc. One side charged him with being pro-Communist and the other with being pro-Capitalist. "Asia thinks differently," he said "it is a difficult world to live in, but we try to the best of our ability not to be swept away by fear or passion."

U.N. Cannot Decide Kashmir's Fate"

Sheik Mohammed Abdullah, Kashmir Premier, who returned to Jammu on Monday after two month's stay at Lake Success", said that the arbiters of Kashmir's destiny would be the people of Kashmir and not the United Nations or any forces from outside. His visit to Lake Success had only doubly convinced him about this he added. Addressing a large gathering of Jammu citizens who had collected to welcome him, Sheik Abdullah said that the Security Council was both unwilling and powerless to come to any definite decision with regard to the Kashmir question. The Council wanted to antagonise neither India nor Pakistan. Nor was the council prepared to name the aggressor in Kashmir in spite of the fact that it was clear to the whole world that Pakistan's armies of aggression were on Kashmir soil. The association between India and Kashmir, the Premier said, was not based on material considerations nor was India fighting a territorial battle. India's fighting was purely on ideological plane. "If Kashmir succumbs to Pakistan's cry of communal war then what will be the fate of four crores of muslims in India he asked. "Neither India nor Kashmir people, want to settle the Kashmir problem by war. But if Pakistan attacks Kashmir then we will defend ourselves to the limits of our strength. The Security Council may busy itself with power politics but ultimately every inch of the soil of Kashmir up to the Gilgit will have to come back to the lawful Government of the State. Until and unless that happens there is no meaning in talking about plebiscite."

"Muslims Must Win Govt.'s Confidence"

H. H. Aga Khan yesterday called upon Indian Muslims to adapt themselves to the changed conditions and win the confidence of Government. Replying to an address of welcome presented to him by the Aligarh University, the Aga Khan said the traditions of India could not afford to neglect the Muslims if they developed the qualities of body and mind. The Aga Khan said, the Muslim had no reason to feel depressed as Govt. and the people of India would not ignore them, if they were competent and able. He asked the Muslims to work in collaboration— sincerely and without reservation— with the rest of the country. The Aga Khan announced a donation of Rs. 25,000 to the Aligarh University.

Mob Destroys Indian Leaders' Portraits

A crowd of about 400 persons raided the Town Hall at Comilla headquarters of Tipperah district in Eastern Pakistan, on the eve of the Indian Republic Day and pulled down and destroyed the portraits in oils of Indian national leaders, according to a report recieved in Calcutta by the Council for protection of the Rigths of Minorities. The included those of Swami Vivekananda, Bankim Chandra Chatterjee, Mahatma Gandhi, Deshbandhu Chittaranjan Das and Maharaja Birendra Manikya Bhadur of Tripura. The report added that those who protested against this high-handedness were molested by the raiders. The raiders are said to have attacked about 300 houses belonging to the minority community, next morning (January 26) and destroyed the pictures of Mahatma Gandhi, Netaji Subhas Bose, Pandit Nehru and other Indian leaders. Later, representations were made to the district authorities. No one had so far been tracked down in this connection the report said.

Trade Ban Lift Approved

Pakistan's decision to remove the trade ban on South Africa created a mild sensation among all sections of the local Indian Community. No comments were made, but it is obvious Pakistan's decision is regarded by local Moslems as a move in in the right direction to improve future trade and diplomatic relations between the new Moslem State and this country. One Pakistan observer pointed that the Union's coal concession to the Karachi Government are a clear sign of goodwill and reciprocity and that the gesture shown by that Dominion will open a new avenue of Commerce. He pointed out that the lifting of embargo was the logical thing to do in view of Pakistan's economic position. "As a new dominion she was not prepared to take risks in the trade and however adversely her action may be criticised in some quarters." he said. Despite the sharp divergence of critical opinion between Hindu's and Moslem, cordial relations between the two sections has not been impaired. Non-Moslem attitude in the matter is one of calm and reserve.

WANTED

Wanted teachers, (Inutaks, Graduates, Matric Seniors, or Senior Trained,) with knowledge in Hindi, Music and Vyayam for Shree Gandhi Bharat Vidyalaya, Johannesburg, to teach pupils of Stds. I to VII all the subjects of a Gujarati School.

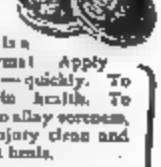
Applicants must state their qualifications, experiences, Etc., and send the True copies of the Certificates and recent testimonials together with their applications to the secretary of the school Committee at the following address.

Shree Gandhi Bharat Vidyalaya, 50 Fox Street Box 7530, Johannesburg.

Salaries will be paid according to qualifications.

Cuticura

ANTISEPTIC OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

The Opening Of "Sarvodaya"

1. Left to Right: Messrs H. K. Gokal, B. V. Gokal, A. Gokal, Mrs. Manilal Gandhi, Mr. N. S. Devshi, Pandit Kunzru, Mr. Jalbhoy Rustomjee, Mr. Gundevia and Mr. Chari. (Donors, Trustees of Phoenix Settlement and Indian Delegation.)
2. Pandit Kunzru opening the Memorial Building "Sarvodaya".
3. Pandit Kunzru addressing the gathering.
4. A Portion Of the gathering.

ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ૧

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૮ | શુક્રવાર તા. ૨૪ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૦. | છૂટક નકલ પૈની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૨૪ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૦

ગાંધીજી અને સામ્યવાદ

"હરીજનબંધુ"માંથી નીચલો લેખ આપીએ છીએ:—

ઘણી વાર એમ કહેવામાં આવે છે કે સામ્યવાદમાંથી હીંસા કાઢી લઇએ તો ગાંધીવાદ અને સામ્યવાદ એક જ છે; અથવા ગાંધીજી અહીંસક સામ્યવાદી હતાં; અથવા ગાંધીજી અને સામ્યવાદીઓ વચ્ચે સાધ્યનો ભેદ નથી, માત્ર સાધનનો ભેદ છે. સાધનની શુદ્ધિ—સત્ય અને અહીંસા—માટે ગાંધીજીનો આગ્રહ હતો. એટલો મુદ્દો સામ્યવાદી સ્વીકારી લે તો ગાંધીવાદ અને સામ્યવાદ એક જ છે.

આવાં વચનોના પુરાવામાં ખુદ ગાંધીજીના શબ્દો પણ ટાંકવા શક્ય છે. પોતાના સીદ્ધાંતોનો પ્રચાર કરવામાં અનુકુળ થાય એવી રીતે એમના વીચારોની સરખામણી બીજા સાથે કરવામાં આવે તો તેવી સરખામણીઓને સ્વીકારી લેવામાં ગાંધીજીને વાંધો આવતો નહોતો. કોઇ કહે કે ગાંધીજી મુડીવાદી, જમીનદારો, રાજાઓ, અંગ્રેજ વગેરેના મિત્ર હતા, તો તે પણ પોતે માન્ય કરતા, અને કોઇ કહે કે એ હરિદ્વારાયણના સાચા સેવક હતા, શુદ્ધ સામ્યવાદી હતા, તો તે પણ બરાબર ગણતા. કોઇ કહે કે એ ચુસ્ત સનાતની હતા, રૂઢીચુસ્ત હતા, તે પણ એમને મંજુર હતું, અને કોઇ કહે કે એ સુધારક હતા, સાચા બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રિય કે શુદ્ર હતા તો તે પણ કબુલ હતું. કોઇક જૈનો ખુશ થઈને કહેતા કે સાચા જૈન તો ગાંધી જ છે, કોઇ ખ્રિસ્તી કહેતા, ગાંધી જ ઇશુ ખ્રિસ્તના ખરા અનુયાયી છે, કોઇ મુસલમાન કહેતા કે ગાંધી સાચા મુસ્લિમ છે, તો એ બધીયે સરખામણીઓ એમને અમુક અંશે ઓછા-વત્તા પ્રમાણમાં માન્ય હતી કારણ કે એ બધાં વર્ણનો એમને પોતાના સિદ્ધાંતો સમજાવવામાં મદદગાર થતાં.

ઉપર ઉપરથી આવી ઉપમા ઓ લઇએ અને ઉપરછલ્લી દ્રષ્ટિ માં જ રાખીએ તો આવી સુપી આવી સરખામણીઓમાં બહુ મુશ્કેલી આવતી નથી. પણ રીતસર સિદ્ધાંતોની રજુઆત કરવાની હોય ત્યાં આવી સાવ સરળ બનાવેલી વ્યાખ્યાઓ મુસાફરીમાં નાખનારી ગીબરે છે. બે વચ્ચે રહેલો ખરો ભેદ એમાં ઢંકાઇ રહે છે અને એકેયના સીદ્ધાંતનું સાચું સ્વરૂપ પ્રગટ થતું નથી. ગાંધીવાદ એટલે હીંસા વિનાનો સામ્યવાદ એમ કહેવામાં સાંભળનારના મન પર એવી છાપ પડે છે કે સામ્યવાદમાં હીંસારૂપી મોટોમાં મોટો ભેલ છે તેટલો સાફ કરી નાખીએ તો ગાંધીવાદ ને સામ્યવાદ એક બની જાય છે. આ રજુઆત સાચી હોય તોયે યાદ રાખવું જોઇએ કે, "હીંસા વીનાનો" એ શરત કાંઇ નબળો ભેલ નથી, એક બહુ મોટો ડુંગર છે. એ શરતમાં એટલો બધો ભાવ સમાયો છે કે એ તુલના લગભગ નકામા જેવી થઈ પડે છે. લાલ એટલે પીળાશ અને ધુરાશ વિનાનો લીલો અને લીલો એટલે ઝેર વીનાનો નાગ એવી સરખામણી કરવા જેટલું જ આ નિરર્થક છે.

આવા આવા અતિ સરળ ખુલાસા આપવાની એટલા માટે લાલચ થાય છે કે બોલનારના મનમાં સ્પષ્ટ કે અસ્પષ્ટ રીતે વસેલું હોય છે કે લોકોને આજે માર્કસ અથવા સમાજવાદની કલ્પના ગમી ગઇ છે અને છેવટે માનવોનાં દુઃખનો ઇલાજ પણ તેમાં જ છે, અને તેથી ગાંધીવાદ ને લોકપ્રિય કરવો હોય તો તેની રજુઆત સામ્યવાદની ભાષામાં કરવી જોઇએ. વળી, એવું કહેનારના મનમાં ઉંડે એમ પણ વસેલું હોય છે કે સામ્યવાદ છે તો સાચી વસ્તુ પણ એને સ્થાપવામાં બહુ ઉતાવળ ન થવી જોઇએ; કોઇક રીતે ગાંધીવાદમાં એ ગતિને અંદ કરવાની શક્તિ રહી છે, માટે સમાજવાદ સ્થાપવા માં વચ્ચે ગાંધીવાદની દરમીયાન ગીરી સ્વીકારી લેવી શ્રેયસ્કર થશે. આમ ગાંધીવાદની આકર્ષકવાદનું હથિયાર બનાવવાની વૃત્તિ ઉદ્ભવે છે.

પણ મને લાગે છે કે આ વૃત્તિ બરાબર નથી. એમ કરનારા પોતાના આધ્યાત્મિક, ધાર્મીક અને નૈતીક સિધ્ધાંતો, મતો અને આચારોમાં જે મહત્વના ફેરફારો પ્રવર્ત્તાવે કરવા ના છે તે પરથી તેનું ધ્યાન હટાવી દે છે. મહત્વની અને ક્રાંતિકારી બાબત વ્યક્તિમાત્રના જીવનમાં કરવાના ફેરફારો છે કારણ કે પ્રજાની રાજકીય, સામાજીક કે આર્થીક વ્યવસ્થામાં જે કાંઇ પરિવર્તનો થાય છે તે આખરે પાયાની એ ક્રાંતીમાંથી ઉત્પન્ન થાય છે. એ પાયાના સિધ્ધાંતો પર પ્રજાનું ધ્યાન કેન્દ્રિત થવું જોઇએ અને એ દ્રષ્ટિએ વીચાર કરીએ તો માર્કસ અને ગાંધી વચ્ચે લાલ અને લીલા જેટલો ફરક છે. આંખોની એવી એક બીમારી થાય છે ખરી કે જેને લીધે માણસને લાલ અને લીલા રંગ બેઉ રંગ સરખા ઘેરા દેખાય છે. આમ જેટલે અંશે એ બે રંગમાં સરખાપણું કલ્પી શકાય, તેટલે જ અંશે ગાંધી–માર્કસને સરખા દેખાડી શકાય.

બીજી એક રીતે પણ આ વીચારવા જેવી બાબત છે. ગાંધી અને માર્કસ વચ્ચે માત્ર અહિંસા ના સાધનની બાબતોનો જ ભેદ હોય, અને કોંગ્રેસ કે 'ગાંધીવાદી' ઓનું પણ આખરી ધ્યેય સમાજ વાદી જીવનરચના કરવાનું હોય, તો તે બાબત અહિંસક રીતે સિદ્ધ કરવાનો સારામાં સારો અવસર અત્યારે જ છે કારણ કે ભારતનું મર્યં સરકારી તંત્ર આજે ગાંધી જીને 'રાષ્ટ્રપિતા' માનવાવાળા અને રોજબરોજ ગાંધીજીનાં નામ અને સિદ્ધાંતોની દુહાઇ આપવા વાળાઓના હાથમાં છે. સામ્ય વાદીઓના હાથમાં સત્તા જાય ત્યારે તેઓ જે કાંઇ કરવા ઇચ્છે, તે બધું પોતે જ અત્યારથી કરી નાખીને તેઓ સામ્યવાદીઓની ચળવળને નકામી કરી નાખી શકે છે, અને તેમના પાયા ડગાવી દઇ શકે છે. હિંસાત્મક ક્રાંતી નો પ્રશ્ન ત્યારે જ ઉભો થાય જો સરકારી તંત્ર સામ્યવાદના સિદ્ધાંતોમાં માનનારું ન હોય અને કાયદેસર ચળવળ દ્વારા સત્તા કબજે કરવાની સામ્યવાદી ઓને આશા જ ન રહેતી હોય. પણ ગાંધીવાદ અને સામ્યવાદ વચ્ચે કશો ભેદ જ ન હોય તો એમ કહી શકાય કે આજની સર કાર સામ્યવાદની સ્થાપનાને વરેલી છે, અને તેથી સરકાર અને સામ્ય વાદીઓ સાથી બની જાય છે. હા, કેવળ "કે" ના હાથમાં સત્તા રહેવી જોઇએ કે "બ" ના હાથમાં - એવો અંગત ઝઘડો હોય તો ભેદ વચ્ચે ઝઘડો રહે ખરો, પણ તે સ્થિતિમાં કદાચ પ્રજા જ સામ્યવાદીઓને કહી દેશે કે "અમને તમારી પદ્ધતિની જરૂર નથી, કારણ કે તમે જે અર્થવ્યવસ્થાનો પ્રચાર કરો છો તે અમને મળી ગઇ છે."

પણ આવું કાંઇ બનતું નથી. અને તેનું કારણ એ છે કે ગાંધી અને માર્કસ વચ્ચેનો ભેદ અસ્થિત ની સાદી વસ્તુઓની નીશાની ઓ માંથી દર્શાવી શકાય તે કરતાં વધારે ઉંડો છે.

આ વધારે ઊંડાણે સમજાવવા ની જરૂર છે અને તેમ હવે પછી ના લેખોમાં કરવા હું ઉમેદ રાખું છું.

કીશોરલાલ મશરૂવાળા.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

તા. ૮-૨-૫૦

કાશ્મીર વીશે જુઠાણાંને રદિયો

હિંદના વડા પ્રધાન પંડીત જવાહર લાલ નેહરૂએ ન્યુ દિલ્હીમાં અખબારી મુલાકાતમાં કહ્યું: "કાશ્મીરની બાબતમાં મેં લીધેલું ઓબ્જેક્ટ પગલું બારોબાર વાટાઘાટનું હતું. આ બાબત માં હું મારી તમામ નામના, માન મર્યાદા, અને મારા આદર્શો હોદ્દામાં મુકવા તયાર હું. વીરોધ અખબારો માં તેમજ અન્યત્ર સભાઓ તેમજ જુઠો પ્રચાર બધા મોટા પ્રમાણમાં ચાલી રહ્યો છે. આપણી ઉપર દબાણ વધાર વાના પ્રયાસો થઇ રહ્યા છે, અને તે બધા મુખ્યત્વે કાશ્મીરની બાબતમાં છે. આ દબાણ પરથી એટલું સ્પષ્ટ થાય છે કે આ પ્રશ્નો તેમના પોતાનાં ગુણ દોષની દ્રષ્ટિએ વીચારતા નથી, પરંતુ કેવળ જુદાં જ કારણોસર વીચારાય છે. આપણે તો આપણા રાષ્ટ્રીય તેમજ આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રશ્નોને તેમના ગુણદોષની દ્રષ્ટિએ જ વીચારી છે; અને જો એકમ વાતમાં શ્રદ્ધા બેસશે તો તે પ્રમાણે જ વર્તીશું. ને જરૂર પડશે તો આપણી નીતિ પણ પલટીશું. હોદ સરકારનાં સુત્રોદ્વારા કરનારા પુરૂષોનો ભૂતકાળ નો ઇતિહાસ છેલ્લાં ત્રીસ વરસથી એ છે કે તેમણે જે સાચું માન્યું છે, તે પ્રમાણે પરિણામોની પરવા કર્યા વીના ઠેઠ સુધી: હોદ સરકાર પોતાની ઉપર ખુબ જ સંયમ રાખી રહી છે; જ્યારે પાકીસ્તાનની સરકાર, જનતા અને અખબારો એટલો પ્રચાર ચલાવી રહ્યાં છે કે એનાં જુઠાણાંથી હું ઉદ્વેગ પામું છું. એ આખરી હદ સુધીનો ઉશ્કેરાયેલ ભયો અને શરમજનક પ્રચાર છે. અને સદંતર જુઠાણું છે. અમે તેમ માનીએ તેમાં કાશ્મીરની બાબતમાં આપણે નમતું આપવાના નથી—સિવાય કે એ જ સાચો રાહ છે એવી આપણી ખાતરી થાય. છેલ્લાં અઢી વરસથી અસલી હકદાર સ્વમાન એક પણ હોદો શીનિ યા બીજા કોઇએ પણ પાકીસ્તાનની ભૂમિ ઉપર પગ મુકયો નથી. તમામ જંગ કાશ્મીરની ભૂમિ પર જ ખેલાયો છે. નુકસાનો પણ કાશ્મીર માંજ થયાં છે. કાશ્મીરનાં કેટલાંય શહેરો, કેટલાય વિસ્તારોનો પાકીસ્તાની રોનિકોએ કાશ્મીરમાં આવી નાશ કર્યો છે અને તે પણ જ્યારે તેમના પોતાના ન પ્રદેશ ઉપર કોઇ પગ પણ મુકયો નથી તે છતાં. અને છતાં આશ્ચર્યની વાત તો એ છે કે જાણે તેઓ પોતે પોતાના આક્રમણનો ભોગ બની ગયા હોય એવી ચુમો મારે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકા જોડેનો વેપાર

દક્ષિણ આફ્રિકા સામેના આર્થીક પગલાં પાકિસ્તાને પાછાં ખેંચી લીધાં એ બાબત પ્રત્યેના પંડીત નેહરૂના પ્રત્યાઘાતો વીશે પુછવામાં આવતાં તેમણે જણાવ્યું કે "આ પ્રશ્ન મહિનાઓ પહેલાં દક્ષિણ આફ્રિકામાં ઉભો કર્યો હતો. સર્વ પ્રથમ હું એક વાત સ્પષ્ટ કરવા માગું છું કે દક્ષિણ આફ્રિકા માટે બોલાયેલી પ્રારંભિક પરીષદ સંયુક્ત રાષ્ટ્રોના ઠરાવના સીધા પરિણામરૂપ છે. હું આમ કહું છું તેનું કારણ એ છે કે તેને સંયુક્ત રાષ્ટ્રોના ઠરાવથી અક્ષમ પાડવાનો મોટો પ્રયત્ન થયો છે, સંયુક્ત રાષ્ટ્રોની સભાએ ઠરાવ પસાર કર્યો કે તત્કાળ હોદ સરકારે એક પરિષદ બોલાવવાની બાબતમાં પાકિસ્તાન સરકાર અને દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકારનો સંપર્ક સાધ્યો. કેટલાક પત્ર વ્યવહાર પછી દક્ષિણ આફ્રિકાની સુચનાથી બીજી પરિષદ પુર્વે એક પ્રારંભિક પરિષદ બોલાવવું ઠરાવવામાં આવ્યું. આ પત્રવ્યવહાર દરમીયાન દક્ષિણ આફ્રીકાએ સુચવ્યું હતું કે આપારી પ્રતિનિધો રદ થવા જોઇએ. અમારો પ્રત્યુત્તર એ હતો કે જો દક્ષિણ આફ્રિકા ની સરકાર, પોતાને પક્ષે જોને લીધે અમારે આપારી પ્રતિનિધો મુકવા પડયા છે તે તેનાં પગલાં પાછાં ખેંચે તો અમે હમેશાં પ્રતિનિધો રદ કરવા માટે તયાર છીએ. હું પાકીસ્તાન સરકાર ના વલણની ટીકા કરવા માગતો નથી. તેમને ગમે તેવી રીતે વર્તવાની તેમને છુટ છે; પરંતુ અમારો ઉપસ્થિત થયો ત્યારથી હોદ કે પાકીસ્થાન સરકારે અખત્યાર કરેલા વલણ સાથે પાકીસ્તાન નું આ કૃત્ય બંધબેસતું થતું નથી."

હોદનું પોતાનું વલણ

હોદના પોતાના વલણની બાબતમાં પંડીતજીએ જણાવ્યું કે એ અમે સંપુર્ણ: સ્પષ્ટ કર્યું છે. દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકાર જ્યાં સુધી પોતાની નિતિ ન પલટે ત્યાં સુધી અમે એક ઇંચ પણ પાછા હઠવા માગતા નથી.

દક્ષિણ આફ્રીકાના મુળ વતની અને હિંદી

એક નિર્ભો પત્રકારના પ્રશ્નનો ઉત્તર આપતા પંડિત નેહરૂએ જણાવ્યું કે "અમે અમારા પ્રતિનિધીઓને દક્ષીણ આફ્રીકાની મુળવસ્તીના હિતને લક્ષમાં રાખવાની સુચના આપી છે. અમે આફ્રિકાની મુળ વસ્તીના ભોગે હોદી રક્ષાયિત હોવા ઇચ્છતા નથી. અમાર હીતોનું સર્વત્ર રક્ષણ થાય એમ અમે ઇચ્છીએ છીએ પણ તે ત્યાંના દેશીની બનતાના ભોગે નહીં જ. અમે ભોગના મિત્રો બની તેમની પ્રગતિઓને આબાદી માં સહકાર આપવા ઇચ્છીએ છીએ. અમે ગ્રામનું શોષણ કરવા ઇચ્છતા નથી અને કોઇ પણ બનતના ભોગે રંગના ભેદભાવને ઉત્તેજન ન આપવા નો અમારો મક્કમ ઇરાદો છે."

હિંદ અને કાશ્મીર

જમ્મુ (કાશ્મીર) ના ધારાસભ્યો મંડળ સમક્ષ બોલતાં કાશ્મીરના વડા પ્રધાન શેખ મહમદ અબ્દુલ્લાએ ભારત સાથેના કાશ્મીરના જોડાણની હિમાયત કરતાં જણાવ્યું હતું કે "જો કાશ્મીર પાકીસ્તાનને હવાલે કરી દેવામાં આવે તો એ મહાત્મા ગાંધીના આત્માનો ધ્વંસ કર્યો ગણાશે, એટલું જ નહીં પણ લોકશાહી અને ન્યાયની હાંસી પણ ગણાશે. ભારતમાં કાશ્મીરને રહ્યાન વીશે હવે કોઇ પણ પ્રકારની શંકા ન કોઇ શકે. પાકીસ્તાન કાશ્મીરનો ભાગ તેની દોલત અને તેનું સૌંદર્ય લુંટવાના અને તેનો પોતાના હિત ખાતર ઉપયોગ કરવાના સ્વાર્થી ને દીન ધરાવાયી દુરૂપયોગ કરવા ઇચ્છે છે, એ વાત કાશ્મીરીને સારી રીતે જાણે છે. પણ અમે એમ કદી નહીં બનવા દઇએ. સલામતી સમીતી (સીકયુરીટી કાઉંસીલ) ન્યાયના કાનુન અનુસાર કોઇ પણ બાબતનો નીર્ણય કરવાની શકિત ધરાવતી નથી, એ તો હવે સાબીત થઇ ચુકેલી હકીકત છે. પાકીસ્તાન બળજોરીથી પહેલસર અને સુયોગ્ય રીતે ભારત-પાકીસ્તાન યુદ્ધ તહકુબી કરારનો ભંગ કરી રહ્યું છે. પાકીસ્તાન કહેવાતાં આઝાદ કાશ્મીર હોને પણ મજબુત બનાવી રહ્યું છે; અને પાકીસ્તાનની સક્રિય સહાયતાને પરિણામે આ ફુટપાસોર પલટણોની સંખ્યા ચાળીસ પર પહોંચી ગઇ છે. પાકીસ્તાને કાશ્મીરની ઉત્તર સરહદ પરના વીસ્તારોનું વહેરી બળ વધારવા માટે ત્યાં પોતાના લશ્કરી અધિકારીને મોકલ્યા છે. આવા સંજોગોમાં કાશ્મીરમાં લોકમત લેવાની વાતો કરવાનો કોઇ જ અર્થ નથી. અમે કાશ્મીરી ઓ એક અવાજે માગણી કરી રહ્યા છીએ કે અમારા પ્રદેશમાંથી પાકીસ્તાને બળવિદ્રોહીને પોતાનું સૈન્ય પાછું ખેંચી લેવું જોઇએ. ઓછામાં અમારા રા ય ની તમામે તમામ જમીન હરીવાર અમારા હાથમાં આવી જાય ત્યારબાદ અમે કાશ્મીરમાં લોકમત લઇશું. પણ જ્યાં સુધી અમારા દેશની તમામ જમીન પાકીસ્તાનના કબજામાં હશે ત્યાં સુધી લોકમત નહીં જ યોજાય."

ગુજરાતની સરહદે તકેદારી

ગુજરાતની લાંબી સરહદે સીંધના મરપારકર જીલ્લાની જોડે કે પાકીસ્તાનની સરહદ આવેલી છે. ત્યાં હવે ગુજરાતનો બનાસકાંઠા જીલ્લો આવેલો છે. આ જીલ્લો મુખ્યત્વે પાલનપુર ને રાધનપુર રાજ્યો હોદી સુનીજનમાં વીલીન થયા પછી તેમાંનાં કેટલાક ભાગો ભેગા કરીને બનાવાયો છે, ને તેનું મુખ્ય મથક પાલનપુર છે. આ જીલ્લાની પશ્ચિમ સરહદનો પ્રવાસ કરી આવ્યા પછી ગુજરાતના અગ્રણી લોક સેવક શ્રી. રવિશંકર મહારાજે ગુજરાત ની સલામતી વીશે ચેતવણીના ઉદ્ગાર કાઢયા હતા. હવે એ પ્રદેશમાંથી આવતા સમાચાર જણાવે છે કે અહીં, ખાસ કરીને સુઇગામ ગાળાની સરહદ પર, પાકિસ્તાની છમકલાં તથા દુશ્મન ોરો સામે પુરતી તકેદારી રાખવા ભારત સરકાર તરફથી સલામતીનાં મોકમ પગલાં તાબડતોબ યોજવામાં આવ્યાં છે. સુઇગામ પોલીસથી માત્ર ૬૦ માઇલને અંતરે આવેલું છે, અને સુઇ ગામથી કચ્છના રણ સુધીના સમગ્ર પ્રદેશને આવરી લેતી સરહદ વીસ્તરેલી છે આ કેવાલ મોકલનાર 'હીંદુસ્તાન' પત્રનો ખબરપત્રી જણાવે છે: "તાજેતરની પાકીસ્તાની ધાકની ધુંટીબાજ તોફાની પ્રવૃત્તિઓને લક્ષમાં લઇએ, તો આ પ્રદેશમાં પાકીસ્તાની દુશ્મનો ોરોનાં આક્રમણનો ભય તોળાઇ રહ્યો છે એમ કહી શકાય. પરંતુ બીજે પક્ષે ભારત સરકાર પણ તેટલી જ સજાગ હોવાના પુરાવા મોજુદ છે હકીકતોના પોલીસ પગલાનું સુકાન જેમને સોંપાયું હતું તે કર્નલ રાજેન્દ્ર સિંહજી તાજેતરમાં જ આ વીસ્તારની મુલાકાતે આવી ગયા છે, અને સમગ્ર પરિસ્થિતિનું ખુદ્દાકામ નીરીક્ષણ કરી ગયા છે. પણ તેમના આગમન પહેલાં જ આ સરહદી વીસ્તારોમાં તકેદારીનાં પગલાં અગાઉથી યોજવામાં આવ્યાં હતાં."

સરદારની વાહવા

ઇન્ડિયન નેશનલ ટ્રેડ યુનીયન, કે જે ગાંધીજીની હવે મજુરોમાં કામ કરે છે, તેના પ્રમુખ શ્રી. અંબુભાઇ દેસાઇએ તેમના ભાષણમાં જોયેલ આક્ષેપ કર્યો કે "છેલ્લાં અઢી વરસથી સરકાર મુડી વાદીઓને ખુશ કરવાની નીતીને અનુસરી રહી છે." આને વિષે સરદાર પટેલે કહ્યું: "છેલ્લાં અઢી વરસમાં વહી તેમજ પ્રાંતિક સરકારો એ પસાર કરેલા કામદારોને લગતા ખરડાઓનું પ્રમાણ ગંભીરતા પુર્વક વીચારવાનું હું તમને કહું છું. કોઇ પણ બીજા દેશ માં જોને બળતો દાખલો આપી શકશે ખરો? અમે અમારાથી બને એટલો બધો પ્રયાસ મજુરો માટે કરી રહ્યા છીએ. જો આપણે વધુ ઉત્પાદન ન કરીએ તો પ્રગતિ પણ ન કરી શકીએ. કામદારોને તેમનો વાજબી હીસ્સો મળવો જોઇએ, પણ તેમનાથી બને તેટલું વધુ ઉત્પાદન કરવું કામદારોને કહેવું જોઇએ. દાખલા તરીકે, અદ્દ ભારત હિંદયોગપતિઓ રૂપીયા સત્તાવન લાખ કમાયા પરંતુ તેમણે પોતાના સત્તાવન લાખમાંથી રૂપીયા બાવીસ લાખ બોનસ તરીકે કામદારોને ચાંદીથી આપ્યા.

(અનુસંધાન પાના ૪૬ થી ચાલુ)

પ્રજાસત્તાક ભારતની પહેલી બેઠક

પ્રજાસત્તાક ભારતની પાર્લામેન્ટ સમક્ષ પ્રથમવાર પ્રમુખ ડૉ. રાજેન્દ્ર-પ્રસાદે સંબોધતા પુર્વે ઉદ્બોધન કર્યું હતું. પ્રમુખે જેવી પોતાની બેઠક લીધી કે તુરતજ આખુ સભાગૃહ "વંદેમાતરમ્"ના હર્ષનાદથી ગાજી ઉઠ્યું હતું. પ્રમુખના બોલમાં ડૉ. પ્રસાદના પત્ની અને તેમના કુટુમ્બીજનોએ અને શ્રીમતી આચર્યકર બેઠક લીધી હતી. ખાસ પ્રજાજનોએ ગેલેરીમાં બેઠકો લીધી હતી. આ બેઠકમાં જુદા જુદા દેશોના એલચીઓ તેમની પત્ની સાથે આવ્યા હતા.

પાર્લામેન્ટમાં રજુ થયેલી ચર્ચા પર થી જાણવા મળે છે કે. (૧) સરકાર ની દેશ-પરદેશ નીતીને સામાન્ય રીતે, બધા ખરા સભ્યોનો ટેકો છે. (૨) શ્રી. મુનશીનો હિન્દી બીલ પ્રમાણે હિંદ રાષ્ટ્રસમુહની પુનરચનામાં મદદ કરી હતી. જ્યારે પ્રો. શાહના મંતવ્ય પ્રમાણે રાષ્ટ્રસમુહમાં હજુ મોટો ભાગ બ્રીટન છે અને અન્ય આફ્રિકા હીંદ પરત્વે અવીનય અને અપમાન ભર્યું વર્તન રાખે છે અને હીંદી હીતોની અવગણના કરે છે. (૩) શ્રી. બી. દાસ નામના સભ્યે સાડાસાત વગલામાં દર મહીને બે દીવસના ઉપવાસનો સમાવેશ કરવાની દીમાયત કરી છે. (૪) આયાતોનો બધ હોય ત્યાં સુધી સંરક્ષણ ખરચના સુચીત વધારા સામે એક સભ્યે વિરોધ કર્યો હતો. અને સરકાર પુરતા પોરણે અભ્યસ્થીત થયી જોઇએ એવી આમહ પુર્વકની દીમાયત કરી હતી. વળી એમ પણ કહેવામાં આવ્યું હતું કે ભારત સરકાર પાકીસ્તાન પરત્વે હદ ઉપરાંતની ઉદારતા બતાવે છે. (૫) એક સભ્યે મહાત્મા ગાંધીજીના આદર્શોને મનપુર્વક અનુસરવાનો આમહ કર્યો હતો (૬) કાશ્મીરના વાંધાનો નીકાલ લાવવા માટે પાકીસ્તાનમાં મુદતની દીમાયત થઇ રહી છે. જે કાંઇ બાતમી જાહેર માં આવી છે તે મુજબ ત્યાં ભયો વખત એવી તૈયારીઓ પણ થઇ રહી છે. એમા સંદેહ રહેતો નથી. એમ પંડીત નેહરૂનું માનવું છે. (૭) દીમાન બ્યવહારના સમગ્ર તંત્રમાં તપાસ અંગે કમીટી નીમનાર છે. અને ભારી રકમ રાખવી તેની બહાલમણ કરવી ત્યાર બાદ દીમાન કંપનીઓ ના રાષ્ટ્રીય કરણ અંગે વિચાર કરવા માં આવશે. (૮) દયાલ ખાનને એક કરોડ પાંચ લાખની ઓટ ખમવી પડી છે (૯) નવા બંધારણ પ્રમાણે પાર્લામેન્ટના સભ્યો પરવાનગી વગર જો ૧૦ થી વધુ દીવસ ગેરહાજર રહે તો તેની બેઠક આપી પડેલી ગણાશે. (૧૦) હવે પછી પ્રત્યેક બીલ રજુ કરવામાં આવતા તેની સાથોસાથ તે બીલના બનારા અર્થનો અંદાજ પણ રજુ કરવાની જોગવાઇ કરવામાં આવી છે.

હિંદના અખબારો

મધ્યમ વર્ગની આર્થિક સ્થિતિ ના રજુ બનારા આંકડા

મુબઇ સરકાર તથા સામાજીક કાર્ય કરતી બીજી સંસ્થાઓને મધ્યમ વર્ગ ના કુટુંબોની ગરેરાસ આવક અને ખર્ચ વગેરેને લગતી માહિતી પુરી પાડવા માટે સુરતના "યુથ લીગ"ના રોજ. સેવકો સુરતના હજારેક જેટલાં મધ્યમ વર્ગના કુટુંબોમાં ફરીને આવી માહિતી એકત્ર કરી રહ્યા છે. રૂા. ૨૫૦ સુધીની માસિક આવકવાળા કુટુંબોની કુલ આવક અને પરિવારમાં અનાજ, ખોરાકીના, કપડાં, પાન, સીનેમા પ્રસાદિના ખર્ચ વગેરે બાબતો સ્વયંસેવકો એકત્ર કરે છે.

ધનિક હરિજનોના અક્કા !

સરહદ પરના પાકિસ્તાની પ્રદેશોમાં થી રોજબરોજ ચિંતાજનક સમાચારો મળી રહ્યા છે. ત્યા ધનિક હીંદના ધંધા પર પાકે પગલાના બનાવો તો સામાન્ય બની ગયા છે. પાકપટ્ટણના બંદુક જેવાં સાધનોનો છુટથી ઉપયોગ કરે છે અને ધનિક હીંદુઓની માલમતા લુટે છે. વળી એમ પણ જાણવા મળે છે કે, જે પાકીસ્તાની લોહદારો ની ભારતના પ્રદેશમાં જમીન છે તેઓ ને પોતાનો પાક છુટથી પાકીસ્તાન લઇ જવા દેવામાં આવે છે; જ્યારે જે હીંદુ લોહદારોની જમીન પાકીસ્તાનના પ્રદેશમાં છે ત્યાં એ લોહદારોને જમીન ખેડવા દેવા સામે કે વા પણ કરવા દેવા સામે વાંધો ઉઠાવવામાં આવેલો ન હોવા છતાં હવે તેમોને તેમનો પાક ભારત ખાતે લાવવા દેવામાં આવતો નથી. આવો જ બીજો એક ચોંકાવનારો બનાવ પ્રજાસત્તાક દિનની ઉજવણી પ્રસંગે બનવા પામ્યો હતો. છત્રીસથી બત-યુઆરીએ સરહદ વિસ્તાર ના ભારતવાસીઓએ ભારતીય પ્રજા-સત્તાક દિનની ઉજવણી નિમિત્તે વાજતેગાજતે એક સરઘસ કાઢયું હતું આ શુભ અવસરે સંખ્યાબંધ સ્થાનિક મુસલમાનોએ સરહદની સામી બાજુના કેટલાક પાકીસ્તાનીઓને સહકારથી આ સરઘસ પર હુમલો કર્યો હતો.

આ હુમલાખોરોએ એવી દહેશત કરી હતી કે સરઘસના માર્ગમાં મસ્જીદ આવતી હોઇને તેઓ સરઘસને ત્યાંથી પસાર થવા દેશે નહીં. સરહદ ની બંને બાજુએ વસતા લોકોમાં મુસલમાનોનું પ્રમાણ વિશેષ છે. સરહદ પરના ભારતના પ્રદેશમાં પણ પુષ્કળ મુસ્લીમો વસે છે અને આથી તેઓ રમાનિક હીંદુઓ પર દાદાગીરી ચલાવે છે. અત્રે એ યાદ આપવું જરૂરી છે કે ગોડા સમય પહેલાં સરહદના માર્ગ નો અમુક હીસ્સો પાકિસ્તાની સૈન્યે રોકી લીધો હતો પરંતુ પાછળથી ત્યાંથી ચાલ્યા જવું પડ્યું હતું.

કાશ્મીર ભારત ને પાકીસ્તાન માટે જાગેલી ભયપ્રદ સ્થિતિ

તીબેટ પર કબ્જો જમાવી રહી હોવાના અને અને એ કબ્જો કાશ્મીર, ભારત અને પાકિસ્તાનમાં આવે પ્રત્યાઘાતો જન્માવશે એવી અટકલોને ચીનના સામ્યવાદીઓ તિબેટમાં સત્તા હાંય કરવા માટે પેંતરો રચી રહ્યા હોવાના અને એ માટે પ્રાથમિક તૈયારી ઓ કરી રહ્યા હોવાના જે સમાચારો છેલ્લા સમાચારોથી વિશેષ સમર્થન મળી રહે છે એમ લંડનના એક નિરીક્ષક જણાવે છે. આ અહેવાલ મુજબ તાજેતરમાં સાક્ષાથી પાછા ફરેલા એક વિદેશી નીરીક્ષકનું ત્રોસ કહેવું છે કે, ચીનના પ્રદેશમાં આવેલા સામ્ય-વાદીઓના અંકુશ હેઠળની તીબેટની સરહદના વીસ્તારોમાં તીબેટવાસીઓના એક દળને ગેરિલા યુધ્ધની અને પાંચમી કતારની પ્રવૃત્તિની તાલીમ અપાઇ રહી છે. તિબેટના સરહદ પ્રદેશમાં વસતા લોકોમાંથી બનાવવામાં આવેલા આ દળમાં કેટલીક ઓછ્યા પણ સામેલ થયેલી છે. નીરીક્ષકો એમ માને છે કે જ્યારે સામ્યવાદીઓને એમ લાગશે કે આખરની તંગ-દીલીને હવે રીતસર ના યુધ્ધનું સ્વરૂપ આપવાનો સમય પાકી ગયો છે ત્યારે આ દળ તેમના માટે 'જનતાના મુક્તિ દળ' તરીકેની ગરજ સારશે. અખબારી કટારો ! એવી ટીકા કરવામાં આવી હતી કે, તીબેટના વિજયથી ચીનના સામ્યવાદીઓના શાહીવાદનો કુંકાર વધી જશે અને તેને ભારત અને પાકીસ્તાનમાં પગપેસારો કરવા માટે અને નેપાલના યુરખાઓનું નીકંદન કાઢવા માટે નવો પ્રદેશ અને નવી ભુમિકા સાંપડી રહે.

આવા સંજોગોમાં ભારત તીબેટને કઇ રીતે મદદ કરી શકે એ બીજી નીરીક્ષકો કશી ટીકા કરતા નથી, પરંતુ સ્વતંત્રતા માટેની તીબેટની આકાંક્ષાની દિલ્હીમાં કદર થઇ રહી હોવાનું તેઓ સુચવી રહ્યા છે.

અદાવાદના સમસ્ત હરિજનો ના ઠરાવ

'પ્રજાસત્તાક સાર્વભૌમ ભારતના બંધારણમાં દેશના હરીજન વર્ગ માટે ખાસ જોગવાઇઓ રાખી છે તે માટે આ સભા સમસ્ત ગુજરાતના હરીજનો વતી બંધારણ સભાના સભ્યોને, તેમજ દેશનું રાજ્યતંત્ર સંભાળતા મંડળને પણ, અભીનંદન આપે છે. આ બંધારણમાં મુકાયેલ કલમો અને છ વર્ષના સમય દરમીયાન સરકાર અને સમાજમાં દરેક વર્ગો તરફથી અને હરીજન આગેવાનો તરફથી બધી બાબતો બરાબર કોને પરીણામે સમાજ ના બીજા વર્ગો સાથે હરીજનો એકાકાર થઇ જાય હવે કોઇ પણ જાતની ફરીયાદ માટે સદંતર કોઇને અવકાશ કરી મુકવા આ સભા આગ્રહભરી ચીનતીકરે છે."

પં. જવાહરના અમેરીકાના પ્રવાસ વીષે શ્રીમતી પંડીત

પાર્લામેન્ટના કોમ્મિસ'પહેલના સભ્યો સમક્ષ બોલતાં અમેરીકા જાતેના બોલતી, શ્રીમતી વિજયા લક્ષ્મી પંડીતે જણાવ્યું હતું કે, "૬૩ પ્રજાને તાજેતરમાં અમેરીકાનો પ્રવાસ કર્યો તે પછી ભારત અને અમેરીકા વચ્ચે વધુ સરસ્ત અને ગાઢ સમજુતીની ઇચ્છા માટેનું તેમજ ગાઢ સહકારનું વાતાવરણ સર્જાયું છે. ઘણા અમેરીકી નોએ આશા રાખેલી કે, ભારત અમેરીકાની પડખે રહે એવું કંઇક વધુ પ્રધાન બોલકી પરંતુ વધુ પ્રધાન કોઇ રીતે બોધાયા ન હતા. આ પછી પ્રમોત્તરી દરમ્યાન શ્રીમતી પંડીતે જણાવ્યું હતું કે, કેટલાક અમેરીકનો પંડીત નેહરૂને સામ્યવાદી તરીકે ચીતરવા પ્રયત્નમાં બોલાયે છે એવા અહેવાલથી તમે આશ્ચર્યકાર છો કે? બારણે સામ્યવાદી ચીનને માન્ય રાખ્યા પછી અમેરીકામાં આવેલ અહેવાલ પ્રચલીત બન્યો છે. શ્રીમતી પંડીતે જણાવ્યું હતું કે, અમેરીકામાંના આવા અહેવાલ વીષે મને ખબર નથી. પંડીત નેહરૂ વીષે કોઇ પણ તે અભીપ્રાય ધરાવી શકે છે પરંતુ પંડીત નેહરૂ સામ્યવાદી છે એવા અહેવાલ વીષે હું કશું જાણતી નથી. કાશ્મીરના પ્રશ્ન વીષે અમેરીકાનો પ્રત્યાઘાત ભારતની તરફેણમાં કરવામાં પંડીત નેહરૂ કેટલે અંશે સફળ નીવડ્યા હતા એવો પ્રશ્ન કરવામાં આવતા પંડીત નેહરૂએ જવાબમાં જણાવ્યું હતું કે, કદાચ બહુ ઓછા પ્રમાણમાં.

પંડીત નેહરૂએ એ પણ જણાવ્યું હતું કે ભારત સામ્યવાદ—વીરોધ જુથ માં જોડાનાર નથી; અને હીંદ તેને જાણુજ કરવા રચનાત્મક કામો પોતાનું ધ્યાન કેન્દ્રીત કરશે.

એકમ બોધ્ય સીવાય બધા પ્રશ્નો ની ચર્ચા કરી

મોરારજી ભાઇના ભારતના ગૃહમંત્રી ડૉ. એસ. રાધાકૃષ્ણન જે ૧ પંડીત આવ્યાં હતાં. તેઓ માર્ગદર્શક કોન્ફરન્સ ની મુલાકાત માટે મદિનાઓ સુધી રાહ જોયા પછી તાજેતરમાં તેમની મુલાકાત લેવા ગયેલ તેમની સાથે અમોએ કલાક સુધી વાતચીત કરેલ રાજીનામાના બનાવ વીષે તેમની વચ્ચે શ્રી વાતચીત

હતી તે બાબતો અખબારનવેસોએ આતુર બની પ્રશ્નો પુછયા હતા જેના જવાબમાં ડૉ. રાધાકૃષ્ણને જણાવ્યું કે, અમે હાલ ટોરન્ટો કે આબુજોબ વીશે કંઈ ચર્ચા કરી ન હતી પરંતુ તત્ત્વજ્ઞાન બાબત બીજા કેટલાક સામાન્ય વીષયો વીશે વાતચીત કરી હતી. માર્શલ રોયલ બનેલ વીષયોમાં રસ ધરાવતા માણસ છે. તેઓ તેમની ૭૭ વર્ષની ઉમરે પણ સશક્તબાંધો અને સ્વસ્થતીવાન દેખાય છે. રાધાકૃષ્ણન મોરકો પાછા જતાં પહેલાં ઓકસફર્ડ અને પેરીસની મુલાકાતે જનાર છે.

શ્રી. મણીવાળાને અર્પણ થયેલું મહીડા પારીતોષક

"આપણે પોણા જ કીલસો પહેલાં બંધારણની રચના કરવાની પ્રતીજ્ઞા લીધી એ પ્રતીજ્ઞામાં આપણે 'ઉમેરાયું' કે સર્વ પક્ષો અને વર્ગો ઓજ્ય સમાન ભૂમિકામાં રહે તેવા સામાજનું સર્જન કરવું છે પરંતુ એ ત્યારે જ શકય બને કે જ્યારે ધાર્મીક, સામાજીક અને આર્થીક વ્યવસ્થામાં મુળમાંથીજ ફેરફારો થાય દોઢ મહાસભા અને રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘે અપનાવેલી નીતી અને જે બનાવેલી નીતી—એ બેમાંથી દોઢ મુમાલે એકને અપનાવવાનો નીર્ણય તેવાનો છે. આપે જોટલું છે તેમાંથી કેટલું રાખવું અને કેટલું જવું કરવું એનો નીર્ણયપણે વીચાર કરવાનો છે. સમાજ રચનામાં ક્રમ કરી રહેલાં ભંગાણના બળોને રોકવાં હોય તો રચનામાં ઝડપી ક્રાન્તિ લાવે જ છુટકો છે."

સને ૧૯૪૮ ના ગીજ કર્તા તરીકે "સમુળી ક્રાંતી"ના લેખક શ્રી. કીકોર ભાઇ મણીવાળાને મુંબઇમાં તા. ૫-૨-૫૦ ના શ્રી. કનૈયાલાલ મુનશીને પ્રમુખપદે "કલમ મંજા" તરફથી સ્વ. મોતીસીંહજી મહીડા પારીતોષક અર્પણ કરવામાં આવ્યું તે વખતે શ્રી. મણીવાળાએ આ પ્રમાણે જણાવ્યું હતું.

શ્રી. મણીવાળાએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે "સમુળી ક્રાંતિ" પુસ્તક હજી સંપુર્ણ નથી. એમા અર્થશાસ્ત્રીનો ભાગ અધુરો છે. મને એમા આગળ લખવું નથી. અન્ય વીચારકો અને અર્થશાસ્ત્રીઓએ એને પુર્ણ કરવાનો છે. આપણો નાણા કીય પ્રશ્ન મુખ્ય વીકટ છે. નાણાંની મુળ વસ્તુ જ જ્યાં સુધી નક્કી નહી થઇએ ત્યાં સુધી એ કાયદો જ રહેશે અને અન્ય વ્યવસ્થામાં ફેરફાર કરવાની મારી વીનંતી છે."

સન્માનમાં સ્વ મોતીસીંહજી મહીડાના નાના ભાઇ શ્રી. નરેન્દ્રસીંહજી મહીડાની વીનંતીથી પ્રમુખ ડૉ. મુનશી એ શ્રી. કીશોરસાલભાઇને રૂપીયા ૭૫૦ નું પારીતોષીક અર્પણ કર્યું હતું.

પ્રમુખસ્થાનેથી બોલતાં ડૉ. મુંશી એ શ્રી. કીશોરસાલભાઇને ગાંધીવાદના 'દીનપાન' સંપ્રદાયના અને મુખ્ય પુરૂષ તરીકે ઓળખાવીને કહ્યું હતું કે તેઓ એમની બુદ્ધિની સચોટતા દ્વારા સત્ય વસ્તુનું દર્શન કરાવી શકે છે. ચોક્ત સુત્રમાં નવી દ્રષ્ટિ દાખલ કરનાર પ્રથમ શ્રી. અરવીંદ અને બીજા શ્રી. કીશોરસાલભાઇ છે. એમની દ્રષ્ટીના માનવીની મહત્તાનું મુલ્યાંકન, એ કેટલે અંશે રામદેષ અને બધેષથી મુકત છે એ પર થાય છે.

જાપાન દોઢ આર્ગદર્શનની આશા રાખે છે

જાપાનનું અખબાર "માઇનીચી" એ જણાવ્યું છે કે આવતી કાલનું જોશીયા કેવું હોવું જોઇએ એ માટે જાપાન દોઢના વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂ પ્રત્યે બીટ આંડી રહ્યું છે. એશીયાના યુધ્ધોત્તર રાજકીય પુનરચના તને અંતીમ આકાર આપવામાં દોઢ મહત્વનો ભાગ ભજવશે એ ચોકકસ છે. તેણે સુચના કરી હતી કે એશીયા ઠંડા યુદ્ધની બહારનો એક ત્રીજો પક્ષ છે.

જાપાન અચોકકસ મુદત માટે કબજા હેઠળ રહી શકે નહિ એવો કેટલાંક પરીષદ સમક્ષ પંડીત નેહરૂએ કરેલા નીવેદનની યાદ આપતાં આ પત્ર જણાવે છે કે જાપાન માટેના સંધી કરાર અંગે દોઢી પ્રધાનના ધ્યાનમાં શું છે એ જાણવા માટે પંડીત નેહરૂ ના નીવેદનની આ લીટીઓ આપણે ધ્યાનથી વાંચવી જોઇએ એમ અમારું ધારવું છે.

પરચુરણ

—બીહાર સરકારે પટણા વીદ્યાપીઠને પ્રાચીન ઇતીહાસ અને સંસ્કૃતી વીષયક એક ખાતું ચલાવવા માટે રૂા. ૫૦,૦૦૦ દર વર્ષે આપવાનો ઠરાવ કર્યો છે.

—નદીયાદમાં સામ્યવાદીઓએ પ્રજા-સત્તાક દીને તોફાન કર્યું હતું. જાહેર જોટલા શ્રેય સજજ સામ્યવાદી ટોળા એ આ તોફાનમાં ભાગ લીધો હતો. કલકત્તામાં ૨૦૦૦ શ્રેય સજજ ટોળા એ ચોલીસ ચોકી ઉપર હુમલો કર્યો હતો. નાસીક જેમાં પણ સામ્યવાદી કેદીઓએ તોફાન કર્યું હતું. આમાં ચોકી મરણ થયા હતાં અને ઘરપકડો કરવામાં આવી હતી.

—સૌરાષ્ટ્રમાં મીલ કામદારોને બમાર અને બોધવારી બધ્યાની રકમ નકકી કરવામાં આવી છે. અને તેનો અમલ પહેલી જુલાઇ ૧૯૫૦ થી બધારી. મીલોના જથ્થ વીભાગ રાખવામાં આવ્યા છે. અ. બ. ક્રમે; અને તે પ્રમાણેજ પ્રત્યેક વર્ગને જુદા જુદા પ્રકાર પોરણો આપું પડશે.

—પુજ્ય ગાંધીજીના અત્યંત નીકટના મિત્ર તેમજ અનુયાયી અને હરિજનો તેમજ આદિવાસીઓના ઉદ્ધારક એવી વર્ષના વૃદ્ધ ઠક્કરબાપા પાર્લામેન્ટમાં જ્યારે ભારતના પ્રજાસત્તાક પ્રત્યે વફાદારીના સોગંદ લેવા માટે આગળ આવ્યા હતા ત્યારે બારે દર્પનાદોથી તેમને વધાવી લેવામાં આવ્યા હતા. તેઓ સોગંદ લેવા માટે સભાપતીની બાજુપીઠ તરફ આગળવધ્યા તેવામાં સભાગૃહના બુણે બુણામાંથી બારે દર્પનાદો ઉઠયા હતા.

—બેડા-માનરનાં રસ્તા પરનો રોટી નદી પરનો પુલ બાંધવા માટે મુંબઇ સરકારે નિર્ણય કર્યો છે. આ પુલ બાંધવા અંગે અનેક પ્રયાસો થયા હોઇ, સરકાર નીર્ણય કરવાથી જનતામાં રાહતની લાગણી હેલાઇ છે.

—સૌરાષ્ટ્રમાં જગવીખ્યાત સોમનાથના મંદીરના પુનરૂધ્ધારનું કાર્ય પુરજોસથી ચાલી રહ્યું છે. અત્યાર સુધી જે ખોદકામ થયું છે. તેમાંથી બે મહત્વ ના છતીહાસીક શીલા લેખો હાથ લાગ્યા છે. આ શીલા લેખો વાંચતા એમ માલમ પડયું છે કે બીજીવેર અને કુમારપાળે આ મંદીરનો ઉધ્ધાર કરેલો છે. શીલા લેખના અક્ષરો નાગરી અને બાહ્મી લીપીમાં છે.

—દોઢમાં લાખોની કીંમતની નોટો સંબંધી ડેકલેરેશન—ઇન્ડ ડીનોમીનેશન ઓરડરના ભંગને લગતા કેસમાં સોમા પુર મીલ્સ લીમીટેડ, તેના ડાયરેકટરો તથા મીલના અમલદારો મળીને નવ જણ સામે મુંબઇની કોર્ટમાં મુકદમો ચાલી રહ્યો છે આ કેસમાં મીલના એક ડાયરેકટર શ્રી. મોકુલચંદ મોરારકા અને મુંબઇના મ્યુનીસીપલ કોરપોરેટર શ્રી. જોગાભાઇ કામઠ વાહ કે જેઓને અત્યાર અગાઉ સજા થઇ ચુકી છે. તેઓને પણ આ કેસને અંગે જેલમાં થી કોર્ટમાં મેજીસ્ટ્રેટ સમક્ષ લાવી કેદીઓના લોકઅપમાં મેસાડવામાં આવ્યા હતા. આ કેસ હજુ ચાલુ છે.

—દોઢા નકિકાદાની ત્રણ દોઢી વીનાયીકાઓ (ડીરેકટરો) "રજપુત," "રજપુતાની" અને "રાણા"ને તેના દોઢી કેપ્ટનો શ્રી. ચકવર્તી, કુમારી જી. એસ. કપુર અને શ્રી. એસ. એન. પોલી. મુંબઇ આવે ઢંઢારી લાવ્યા છે.

—દોઢમાં આવેલા જાપાનીઝ વેપાર ઉદ્યોગ મીશનના વડાએ કહ્યું હતું કે જાપાનને દોઢી માલ વધુને વધુને જોઇએ છીએ. દોઢમાંથી કોલસો, મેંગેનીઝ, કાચુલોખ અને બીજી ઘણી વસ્તુઓ જાપાનને જોઇએ છે. જ્યારે જાપાન સાંધકામ અને રેયોનનો માલ દોઢને આપી શકશે. આમ અરસપરસ લાભના ધોરણે દોઢ સાથે સહકાર કરવા જાપાન તૈયાર છે.

—પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન શ્રી. લીયાકતઅલી ખાને બંધારણ સભામાં જણાવ્યું હતું કે "રૂપીઓ" એ દોઢી સંઘનું ચલણ હોઇ પાકીસ્તાનની સરકાર પોતાના સીકકાને નવું નામ આપવાની ગંભીર પળે વીચારણા ચલાવી રહી છે.

—દોઢની બંધારણ સભાના બે સમાજવાદી સભ્યોએ બંધારણના મંથો પર પોતાની સહી ન કરવાની અશકતી પ્રદર્શીત કરી હતી. તેઓનું એમ માનવું છે કે દોઢના બંધારણમાં અમોડીની મોકરસાહી વ્યવસ્થા કરી રહ્યું છે. અને પ્રજાને સાહસ અને પ્રહાર પહા માટે આ બંધારણ માં તક આપવામાં આવી નથી. છતાં બંધારણ પ્રત્યે તેઓ અપમાન દાખવવા માગતા નથી. એમ તેઓએ જણાવ્યું હતું.

—સોમનાથ મંદિરના પુનરોધ્ધાર માટે મધ્યભારત સરકારે અદીલાખ રૂપીયા નો હાળો આપ્યો હોવાનું જણાવા પામે છે. ગ્વાલિયરના મહારાજાએ પણ પોતાના તરફથી અદી લાખ રૂપિયા જીર્ણોધ્ધાર ફાળામાં આપ્યા છે.

—૧૪૬ સામ્યવાદીઓ સામે નિકૃષ્ટ ખાતે બાંગ, ફોટ, લુટ, તોફાન,ના આક્ષેપો મુકી કેસ ચલાવવામાં આવ્યો છે.

—બાહિતી અને બોડકાસ્ટીંગ ખાતાંના ઉપપ્રધાન શ્રી. આર. આર. દિવાકરે અમદાવાદમાં જણાવ્યું હતું કે, સરકાર રાષ્ટ્રભાષા તરીકે હિંદી ભાષાનો વીકાસ કરવા એક વીદ્યાપીઠ સ્થાપવા માટેનો ખરડો કુંક સમયમાં પાર્લામેન્ટમાં રજુ કરશે.

મુંબઇ સરકારે માધ્યમીક કેળવણીમાં હિંદી ફરજીયાત વીષય બનાવવા કેળવણી ખાતાને જણાવ્યું છે.

વિદ્યાર્થી જોગ

"શ્રી ગાંધી ભારત વિદ્યાલય,
જોહાનીસબર્ગ."

(ડૉ. દોઢ સેવા સમાજ સાંયાલિત)

ઉપરોકત શાળા માટે દોઢના રનાતક, મુદ્રીક સીનીયર, અથવા સીનીયર ટ્રેઇન્ડ બએલા સંગીત, દોઢી અને બ્યાયામના જાણકાર અનુભવી અને સેવાભાવી ગુજરાતી શીક્ષકો અને શીક્ષીકાબેનોની જરૂર છે. માટે ગુજરાતી શાળાના ધો. ૧ થી ૭ સુધીના બાળકો ને સારી રીતે ભણાવી શકે તેવા ઉપર જણાવેલ લાયકાત ધરાવનાર ઉમેદવારો. એ પોતાની યોગ્યતા, અનુભવ વર્ગેરેના સર્ટીફીકેટોની બારી નકલો સાથે શાળા સમીતીના મંત્રીશ્રીને નીચેના સરનામે અરજી કરવી. પગાર લાયકાત મુજબ આપવામાં આવશે. (સીક્ષક-સીક્ષીકા ના જોડાની અરજીઓ પર વધુ ધ્યાન અપાશે.)

લિ. છોકુભાઇ છીબાભાઇ
મંત્રી. શાળા સમીતી
શ્રી. ગાંધી ભારત વિદ્યાલય
જોહાનીસબર્ગ

ગાંધી હોલ,
૫૦ કોકસ રોડ,
જોહાનીસબર્ગ.
(P. O. Box 7530)

શું આ મુદ્દાઓને ખુશ કરવાની નીતી છે?"

સ્વદેશી અને વીનંતી

દીલ્હીમાં યોજાયેલું અખિલ ભારતીય સ્વદેશ પ્રદર્શન ખુલ્લું મુકતાં સરદાર પટેલે દેશને આર્થીક ક્ષેત્રમાં સ્વાવલંબી બનાવવામાં સરકારને સહકાર આપવા ની જનતાને વીનંતી કરી હતી. હીંદ ના પાકીસ્તાન સાથેના આર્થીક સંબંધો વીષે તેમણે કહ્યું: "આ એ પડોશી રાજ્યો વચ્ચે અથડામણ થાય છે એ દુઃખદ છે. જો બંને દેશો પરસ્પર સહકાર કરે, અને તેમની વચ્ચે થયેલા વીનીમય કરારોને અક્ષરશઃ તે સાચી રીતે અનુસરે, તો તેમને બંનેને લાભ થાય. એટલે બંને દેશો એ આપણાની જેમ ખુલ્લા દિલથી મળે તો જ તેમના મતભેદોનું નિરાકરણ થઇ શકે. નહીં તો હીંદ પોતાનાં જ સાધનો પર નીર્ભર રહેશે, અને પાકીસ્તાન કે બીજા કોઇ દેશ પર આધાર નહીં રાખે. જૂનાગઢ નો અનુભવ તો કહે છે કે જ્યારે જ્યારે પ્રસંગ આવ્યો ત્યારે હીંદ કરારોને વળગી રહ્યું, છતાં પાકીસ્તાને કરારો અનુસાર અમલ ન કર્યો. પરિણામે અમે યાકી ગયા હવે જો વધુ કરારો કરવા હશે, તો એ કરારો પળાશે જ એવી ખાતરી હીંદ પાકીસ્તાન પાસેથી માગશે. પાકીસ્તાનની શાહ અને કાપડ અંગેની નીતિથી હીંદ અને પાકીસ્તાન બંનેને ગેરલાભ થયો છે. પાકીસ્તાને હીંદી કાપડનો બહિષ્કાર પોતાથી પણ પરિણામ એવું આવ્યું કે સૌદેકાપડ અને ખીનજ રહણાંકે નીકાસ કરેલા હીંદી કપડને પાકીસ્તાન મોકલવામાં આવતું! પશ્ચિમ પંજાબમાંથી બહુ અને રૂની હીંદમાં નીકાસ કરવામાં ન આવી, એટલે કેટલીકવાર પંજાબના બહુ ત્યાં સારી જથ્થા સ્તબ્ધા, અને બંને દેશોએ નુકસાન સહન કર્યું:" ઝાંસી (એટલે કે પુર્વ-દક્ષિણ) મોરીયા વીષે સરદારે કહ્યું: "ત્યાંના કેટલાક દેશો અશાંતીમાંથી પસાર થઇ રહ્યા છે. ત્યાં આંતર વીગ્રહ ફાટી નીકળ્યો છે. હીંદમાં આવું ન થાય તે જોવાનું છે. આવી પરિસ્થિતિ અટકાવવાનું કામ મુશ્કેલ છે. આપણે બધાને દાબી દેવા માટે પ્રજા અને સરકારના સહકારથી ગંભીરમ પ્રયત્નો કરવા આવશ્યક છે."

નેહરૂને અભિનંદન ગ્રંથ

પંડીત નેહરૂની સાઠમી વરસ ગાંઠ નિમિતે તયાર થયેલો અભિનંદન ગ્રંથ —જેમાં તેમને વિશે સંખ્યાબંધ લેખકો એ લેખો લખ્યા છે—તે તેમને અર્પણ કરવાનો સમારંભ ગયે અઠવાડીયે દીલ્હી માં કરવામાં આવ્યો હતો. તે પ્રસંગે અપાયેલાં અભિનંદનોનો જવાબ આપતાં પંડીત નેહરૂએ કહ્યું: "બીજાના ભલા ઓ અને સંપુર્ણતાને તિલાંજલિ આપી દોકોએ રાજ્યપિતા ગણીછે. છેલ્લી બધિની સહિષ્ણુતા ને માનવતાની ભાવ ના કેળવણી જોઇએ. ભારતમાં તથા દુનીયામાં બીજે ક્યાં કંઇ મારી નજર કેરવું કું ત્યાં ધિક્કાર અને અસહિષ્ણુતા ની લાગણી વધતી જોઇ અને ભારે દુઃખ અને ગ્લાનિ ઉપજે છે. જરૂરી સહિષ્ણુતા ને ઉદારતા કીના જ મોટી મોટી વાતો કરવામાં આવે છે. આપણા મુલ્કે આપણને એવો બોધ આપ્યો છે કે હંમેશાં સત્યના માર્ગ પર કાયમ રહો, અને જુરાબનો સામનો પણ બહાદુરી કરો. જ્યાં સુધી આપણે સત્યને પંથે રહીએ ત્યાં સુધી આપણુ ને બય રાખવાનું કોઇ કારણ ન હોય છે. પણ જો આપણે અસત્યને માર્ગે હોઇએ, તો પછી ગમે તેટલી સલામતી રાખતાં પણ ભય થયો જ કરવાનો. તેમાં શંકા નથી." આઝાદી જંગના દીવસોની યાદ તાજી કરતાં તેમણે કહ્યું: "એ જમાનામાં હું અને મારા સાથી ઓ અમારી સન્મુખ ઉચ્ચ આદર્શો રાખતા હતા. પણ હવે બધતી જતી ઉગ્રતે અને પક્ષપાતી દુનીયામાં અમારાં મન કેટલાં બદલાયાં છે તે જોવાનું છે. મને હંમેશાં એક પ્રશ્ન મુજવ્યા કરે છે: શું હું ખરેખર ઉંચા હોદ્દાના ભ્રમમાંથી અને ઇલકાબમાં મારી જાતને ખોઇ તો નથી નાખતો? હું જેલમાં હતો ત્યારે મારૂં જેવું તાજગી ભર્યું માનસ હતું તેવું જ રહે એવી મારી પ્રબળ ઇચ્છા સહેજે રહે છે."

પુર્વ સરહદ પર

ત્રીપુરા રાજ્ય એ હીંદની પુર્વ સરહદ પર આવેલો હીંદનો જ એક ભાગ છે. એ રાજ્યની સરહદો પર પાકીસ્તાની એજંટો રંજાડ ચાલુ હોવાના સમાચારો આપ્યાં જ કરે છે. એ રાજ્યના પુર્વ નગર નામના ગામપર તા. ૨૯ મી જાન્યુઆરીએ સાતથી આઠ હજાર પાકીસ્તાની મુસલમાનોનું એક મોટું ટોળું તુટી પડ્યું હતું, અને આ ટોળા એ પોલીસ થાણા પર ને તહેસીલ કચેરી પર હુમલો કર્યો હતો, ને તે લુંટી તેને આગ ચાંપી હતી. આ ટોળાની ટોપાની સરદારી કેટલાક પાકી સ્તાની રીનીયોએ અને હથિયારબંધ સ્વયંસેવકોએ લીધી હતી. ભારતમાં સ્થળેથી વસી રહેલા સાડાચણ હજાર મુસલીમોને અંગે વારંવાર ખોટી અફવાઓ ફેલાવવી, ને તે પાકિસ્તાની છાપાંમાં છાપવી, તેમજ પરદેશોમાં ફેલાવવી, એ પાકીસ્તાન સરકારનો એક ધંધો થઇ પડયો છે. હીંદમાં તો મુસલીમો સુખેથી રહે છે. ગાંધીજી ના સ્વર્ગવાસ પછીનાં બે વરસમાં હીંદુ મુસલીમ રમખાણનો એક પણ બનાવ દેશમાં બન્યો નથી. એટલું જ નહીં પણ પાકીસ્તાન ગયેલા અનેક હજારો મુસલીમો ત્યાંથી ત્રાસી ઘાઇ હીંદ આવીને ફરીથી વસી ગયા છે.

પરચુરણ

—ઇરાક ખાતેના પાકીસ્તાનના એલચી જ. ઝફરઉલ્લાખાને કરાંચીમાં એક અખબારી પરિષદ સમક્ષ બોલતાં જણાવ્યું હતું કે ઇરાનના શાહ-ઇમામ ગાંધી અને પંડીત જવાહર નેહરૂ પ્રત્યે બહુ પ્રેમ ધરાવે છે, હીંદનાં સંસ્કૃતિ સંઘો અને તેના નામ પ્રત્યે પણ તેમને આદરભાવ છે. તેમણે વધુમાં કહ્યું કે જો પાકીસ્તાન અને ઇરાન વચ્ચેના વીસા અને જકાત ના નીયમો હળવા કરવામાં આવે તો ઇરાનીઓ પાકીસ્તાન પ્રત્યે પણ મીત્રા ચારીની લાગણી ધરાવતા થાય.

—દીલ્હીમાં ચાલુ માસની ૧૮ અને ૧૯ તારીખના અખીલ હીંદ કોંગ્રેસ કમીટીની બેઠક મળનાર હતી. તે પહેલા ૧૬ અને ૧૭ તારીખના કોંગ્રેસ કારોબારીની બેઠક પણ મળનાર હતી, અને તેમાં આગામી સામાન્ય ચુટણીઓ માટે કોંગ્રેસ સંસ્થાને વધુ ચેતનમય બનાવવા માટેની યોજનાઓ પર વિચાર કરવામાં આવનાર હતો. અને આમ જનતા સુધી પહોંચવા માટેના સંસ્થા ના કાર્યમાંથી ચોકકસ મુળભુત ખામી ઓ પર ચર્ચા કરવામાં આવનાર હતી. કોંગ્રેસ કમીટી મુખ્યત્વે બજરયાને લગતી અને સંસ્થાને પણ સંગીત બનાવવાની બાબતો પર ચર્ચા કરનાર હતી.

—સૌરાષ્ટ્રના નારકીન બહારવટીયા ભૂપત અને વીસામાંનદીબાની ધંધેર પ્રવૃત્તીઓને દાબી દેવા અંગેના પગલા ની ચર્ચા કરવા મોટા પોલીસ અમલ દારોની એક ગુપ્તલની સભા રાજકોટ ખાતે મળી હતી. ૧૦૦૦૦ નું ઇનામ તેને પકડનારને આપવાનું જાહેર થયું છે.

—મહાત્મા ગાંધીજીના ખુન કેસમા તકસીરવાર ઠરાવાં બોલા ત્રણ આ-રોપીઓ નીથ્યુ કરણ; મદનલાલ અને ગોપાલ ગોડસે (ગોડસેનો ભાઇ) તરફથી બેબીયસ કોરપસની અરજી દાખલ કરવા માં આવી છે. એ અરજીમાં હીંદની સરકારે નીયુક્ત કરેલી ખાસ અદાલત ને આરોપીઓ પર કેસ ચલાવવાનો હક્ક છે કે કેમ તે અંગે ચેલેંજ કરવામાં આવી છે. તેમજ હીંદી સરકારને મુળભુત પ્રાંતનો જાહેર સલામતી કાયદા દીલ્હીમાં લાગુ પાડવાની સત્તા હતી કે કેમ તે અંગે પણ ચેલેંજ કરવામાં આવી છે.

—એમ જણાવ્યા મળે છે કે હીંદના નવા બંધારણથી હવે સૌરાષ્ટ્રના મુળભુત સાથેના લોકાણની વાતો સદાને માટે બંધ રહી છે. અને સૌરાષ્ટ્ર સદાને માટે એક અલગ પ્રાંત તરીકે કાયમ રહેશે. સૌરાષ્ટ્રની વીધાનસભા કે ચેરીનું કું સમયમાં વીસરજન થઇ ગયી. અને રેવે, પોલીસ અને પાસપોર્ટ વીગેરેની સત્તાઓ સરકારને સુપ્રત થઇ ગયી.

—એમ જણાવ્યા મળે છે કે હીંદના સરકારે હીંદી પ્રજાના પર સંબંધ કરતા પાકીસ્તાની જહાજોના લાઇસન્સ ચાલુ માસથી બંધ કરવાનો નીર્ણય કર્યો છે.

—હીંદ અને ઇન્ડોનેશીયા વચ્ચે રેડીયો ટેલીફોન દ્વારા સીધું જોડાણ કું સમયમાં ચાલુ થશે. જોધપુરમાં બનાવ લોકાણમાં આ પહેલું જ જોડાણ હશે એવો દાવો કરવામાં આવે છે.

—હીંદ-પાકીસ્તાન વચ્ચે ચાલતાં નેહરૂ ના કપડા અંગે પાકીસ્તાન સરકારના પરદેશ ખાતાએ મોટી જાહેર પાકી જણાવ્યું છે કે આ ઝઘડો વાટાઘાટ દ્વારા ન પતે તો તેનું આંતરરાષ્ટ્રીય અદાલત મારફત નીરાકરણ કરી લેવા માટે હીંદને જણાવવામાં આવ્યું છે.

—અલીગઢ યુનીવર્સીટીના વીદ્યાર્થીઓ એ નામદાર આગાખાનને માનપત્ર આપ્યું હતું. તેના જવાબમાં નામદાર આગાખાને કહ્યું હતું કે હીંદના મુસલીમો એ પાકીસ્તાન સરકારનો આભાર માનવો જોઇએ કે જેણે પોતાને સમયને ભોગ આપવાનું છે ભારત સરકાર તરફથી મુસલીમોને પુરતું રક્ષણ આપવામાં આવશે અને મુસલીમોને પણ અન્ય કોમની જેમ સરખી તક આપવામાં આવશે. અલીગઢ યુનીવર્સીટીને પચ્ચીસ હજાર રૂપીયાનું દાન તેઓએ કર્યું હતું.

—કલકત્તામાં સાઝબાઝીઓએ નવી તરકીબ હાથ ધરી છે અને એ મુજબ સંખ્યાબંધ ઓરતો પણ હાથ બંદુક અને બોંબ સાથે ઓરતોના વેશમાં પ્રવેશ કરે છે. ઓરતોને બોંબ શા માટે આપવા માં આવે છે. તે સમજાતું નથી. કદાચ એમનો હેતુ પોલીસોને કનફયુજ કરવાનો હોય. સરકાર સખ્ત હાથે કામ લેશે.

—પતીયાળા અને પુર્વ પંજાબ રીયાસ-તી સંઘ સરકારે યાદવપુર અટનવાલા, રોહનપુર અને મુકરબાપુર ગામોમાં ૬૭૭ મુસ્લિમ કુટુંબોને તેમની જમીન પુનઃસ્થાપન કરી છે, એમ જણાવ્યા મળે છે. આ જમીન ૧૭૦૦ વીઘાની છે અમે તે મુળ આ કુટુંબો ની માલીકીની છે.

—રંગુનની એક ચોખાની મીલના માલેકોને ૧૫ મી જાન્યુઆરીના રોજ ગોળીઓ મારી ખતમ કર્યા હતા. ગોળીઓને એક લાંબા સીરોર હજાર રૂપીયા બદલામાં મળ્યા કોઇ તેને ઓછી ગણેલ છે.

—હીંદે પાકીસ્તાનને કોલસા વેચવા બંધ કર્યો કોવાથી નોર્થ બેંગોલ જોઇન્ટ્રેક્ષ, અને હાવા પેસેન્જર સહીત બીજી ૨૪ ટ્રેનો સત્વર બંધ કરવાની ફરજ પડી છે.

—ભારત સરકારે મધ્યભારત સરકારને ની મકાન અને પુનર્વસવાટની યોજના માટે ૬૦ લાખ લોન મંજુર કરી છે.

નવા પુસ્તકો

કૃષ્ણાયન : બંગાળની કાંતી ભરી નવલકથા. ભાગ ૮/–

બારબલીનું સુંદર બાળપુસ્તક તૈયાર. ૧૦/–

ચાંપાવાવડી આખ્યાન કાંતી કવીશ્વરી નવલકથા ૧૦/–

સાહસીકો એક સુંદર સાગરકથા નવલકથા ૮/૬

સુવર્ણ પ્રભાતે સુખમાં વધ્યા સુખીજીવનની સુંદર સાધનાનું પ્રતીબંબ પાડતી નવલ કથા. ૧૨-૧

ક્રુઈ પાસ્તુર :– જાણીતા ફ્રાંસ વીજ્ઞાનીનું જીવન ચરીત્ર. ૫/–

મોહમ્મ કસુલી :– શ્રી વીજ્ઞાનીનું જીવન ચરીત્ર ૬/–

સંસાર ધર્મ. લે. કીશોરલાલ મશરૂવાલા. ફ્રી. ૬ ૦

સમુદ્રણી ક્રાંતી. કીશોરલાલ. ધ. મશરૂવાલા ફ્રી. ૫ ૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે જાત સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત ૧૪/–

આ ઓફીસેથી મળશે.

અમારો દીપાવલીક અંક

અમે ગયા બહાર અમારો ખાસ અંક પોકાવ્યો છે તેને રેસીવ્ કરવીજ પડી છે. આથી અમારા એજેન્ટોએ તેના ૨ થીલીંગના ભાવ ઉપર રેસીવ ચઢાવી કમાંક ૨/૩ અને કમાંક ૨/૬ ના ભાવે વેચ્યાં છે. નીચમે ઠેકાણે તે મળશે.

જાહાનીસબર્ગમાં
એસ. બી. મેહ.
મારતર મેન્શન.

ડ્રિફોરીયામાં
એમ. એમ. બોહરી એન્ડ સન્સ.

ડુધરડી ખાટમાં
મહેતા એન્ડ સન્સ.

કેપટાઉનમાં
બી. ડી. ચાવડા.

ધરબન્ડનમાં
એલ. સ્ટ્રી. એન્ડ સન્સ.

પોર્ટ એલીઝાબેથમાં
એમ. એમ. અલ્લારા.

મેરીટઝબર્ગમાં
ડી. વાયર.

લેડી સ્મીથમાં
એમ. વી. દીક્ષા.

કુમર્સ ડ્રોપમાં
સ્વરૂપ પટેલ.

ગાંધી પુસ્તક માળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થએલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફક્ત શી. ૪–૬.

ગોખલેજીના (તેના ભાષણો અને કાર્યો)	૧	૦
સેવક માન્ય તીલક	૬	૦
ભાષણ અને ચોપાનીયું	૨	૦
સાગર સમાટ (ઈંગ્લંડ જવાને વર્ષ)	૬	૦
પહેલો કાળ	૬	૦
સાહીત્ય પોકાવલી		
પહેલા પુસ્તકની આર્ટપેસ્ટીની		
બીજા પુસ્તકની ,,		
ત્રીજા પુસ્તકની ,,		
પ્રત્યેકની કીંમત	૧	૬
ગોપ પ્રબુધ્ધ	૧	૬
રાજઘાટ (ગાંધી યુગની ગાથા)	૪	૦
રાજ ઇન્ડીયા (યુગપરીવર્તન	૧૦	૧
કાકા કાલેલકરનું ચિંતન ભા. ૧–૨ આખાંયે ભારતવર્ષના કુન્દર રીતભાત છે અથવા શીખામણ છે. પ્રત્યેકની	૧	૬
ટોલ્સટોય અને શીક્ષણ	૨	૦
ટોની બ્રેન (વાર્તા)	૫	૭
રાયચુરા કૃત		
કુલની કમાઇ	૫	૬
કાલ ગોવાનો કાપડો	૧	૦
રસમસી	૬	૦
બાળકો માટે		
સુશીલાના પત્રો	૬	૬
સોના કુમારી	૧	૪
પીળા પચાસ (સંપાદ)	૨	૦
જય ઇન્ડોનેશીયા	૪	૦
આકુ-આશીમા (ગદ્ય ગોપી)	૩	૦
વિવિધ પુસ્તકો		
હિંદનો કેમો શીકાર	૬	૦
રસીયાનું પાતર	૧	૦
સાબિત્રીદેવતા ભાગ ૧–૨ સેટની	૫૮	૦
બાળકોનો બાંધણ	૧	૬
અહારેજ રેલવેની કાપણી		
ભાગ. પ્રેસેજર	૧૦	૦
ભાગ ગોલ્ડ.	૧૧	૦
પ્રમંજીવે કુદરતે ભાગ ૧–૨–૩–૪. આખા મહાભારત નવી રીતે લેખ્યું છે આ.	૧	૫ ૦
સંજીવાત (રા..વ. દેસાઈ)	૧૦	૦
અંધારાના કીરાગ (ટોલ્સટોય)	૩	૦
વર્ષા ચિંતન પોથના	૧	૧
સાબરમતી કથાઓ	૮	૧

આશ્રમ ભજનાવલી

આપીસના આકારમાં બનાવેલ સુંદર ભજનોનો સંગ્રહ શી. ૧–૩.

બાળકોને વાંચવા લાયક સુંદર પુસ્તકો

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત પા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત પા. ૧–૫–૦

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ પ્રતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૩/–

૨૦૦૬ નું પંચાંગ

ગુજરાતી પ્રેસ ના મોટા પંચાંગ નવા વર્ષના આવી ગયા છે.

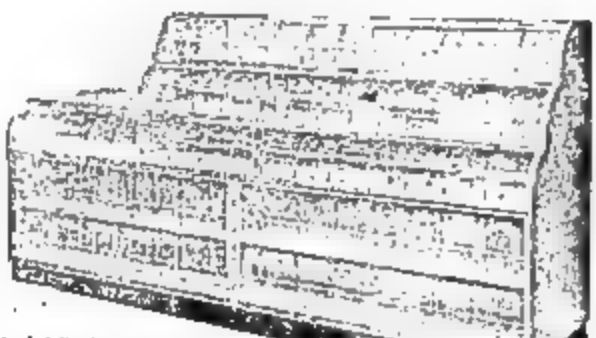
કીમત. ૬/–

અમારા નવા પુસ્તકો

	પા.	પે.
બાલમુ ગાંધી		૬
બીસ્કા કેસ (ગુજરાતી ચોરબુ કોયડાની ભાષાની આવતી)	૩	૦
પરકમ્મા (નેમાનીકૃત)	૧	૦
શાહનવાજની સંગાથે	૧	
વિકાસની આત્મા (ભારતીયજ્ઞાન	૮	૦
રામ અને કૃષ્ણ (પી. ધ. મશરૂવાલા)	૩	૦
માટી આફ્રેન્ટ	૭	૧
માતાનુ હૃદય (પર્લબક)	૧	૦
આશાપુરણીય આ. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૧
ચેપ બીન્દુ (ક્રમનિકાસો)	૫	૦
કાકા કાલેલ્કર (ચેપ ચંદ્રક) ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪	૦

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

યુધ નહીં રહેવાય (સમાજની બાબતો સાથે ચોકાર) નવલકથા ૪ ૦
ક્રુદ્ધિ ખરીવર્તન ૫ ૪
નવેલ્લાઓ બે ૫ ૦

ડીસ્પ્લે કાઉન્ટર્સ
અને સેલ કેસીસ,
રીફ્રીજરેટર કાઉન્ટર્સ
શોકેસ પુતીલ્સ, ડીસ્પ્લે ફીટીંગ્સ વિ.વિ.
લખો કેટલોગ માંગાવો.

એસોસીએટેડ શોપફીટર્સ લીમીટેડ
જેની સાથે એકસેલસીયર શોપફીટર્સ, લીમીટેડ, સા. આ. શોપફીટર્સ, લીમીટેડ.

જેઓ હાઇ કલાસ ડીસ્પ્લે કેસીસ બનાવનારાઓ છે અને રેન્ડ ઇસ્ટરસો માં સુવર્ણ ખાંદ મેળવ્યો છે, તેઓ જોડાએલા છે.

104 Marshal Street, (Facing Escom House) Johannesburg
Phone 33-4211/2. P. O. Box 6501.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખારતી ૧૯૫૦ ફેબ્રુઆરી માર્ચ	હીંદુ ૨૦૦૬ માઘ	મુસલમાન ૧૩૬૮ સવાલ	પારસી ૧૩૧૯ ફોદે. ૧૬મી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૨૪	સુદ ૭	૬	૨૫	૫–૪૩	૬–૩૧
શની	૨૫	,, ૮	૭	૨૬	૫–૪૫	૬–૩૭
રવી	૨૬	,, ૯	૮	૨૭	૫–૪૫	૬–૩૭
સોમ	૨૭	,, ૧૦	૯	૨૮	૫–૪૬	૬–૩૮
મંગળ	૨૮	,, ૧૧	૧૦	૨૯	૫–૪૭	૬–૩૯
બુધ	૧	,, ૧૨	૧૧	૩૦	૫–૪૮	૬–૪૦
ગુરૂ	૨	,, ૧૩	૧૨	૧	૫–૪૯	૬–૪૧

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

	પા. પે.
ગળેલા છગ	૮ ૦
મોહીની	૮ ૦
મધુકર વિનોબા સાહેબ અને વિનોબા	
૬૫૨ વધેલા પ્રશ્નોનો સંગ્રહ	૧ ૦
વાલન બા. ૧–૨ પ્રત્યેની	૮ ૦
ઉકકની પુસ્તિકા	૧ ૦
કલાની સહચરી	૫ ૧
ઈંજના ચકકા વાર્તા સંગ્રહ	૩ ૦
ચક્ર મુકતી	૭ ૧
૬૫ કવીની	૧૦ ૦
અહિલ્યાબાઈ	૬ ૦
મોહીના આસુ અને બીજી વાતો	૮ ૦
વહેતી મંજા	૧ ૦
બીજની વાતો બા. ૧–૨ સેટની	૧૧ ૦
દયુ'ધન અને બીજી વાતો	૧ ૦
વિનાઇ મંદિર	૧ ૦
રમાયાય બા. ૧–૨ (સાહિત્ય રત્નના રોનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧ ૦
સાબરમતી રોનો સંગ્રહ	૧ ૦
ઝાકર સહાર	૩ ૦
સુખ દુખના સાથી વાર્તાઓ	૫ ૦
સુખની શોધમાં (સુખ આપ રોય મને તે બધુ' રોય તો વાંચો)	૧ ૧
સોરઠી બહારીર	૦ ૦
સોરઠી બાવા	૧ ૦
વીરરંધુની વાર્તાઓ	૩ ૧
હરય વીણા	૧ ૦
રાજની હમણી વાર્તા	૧ ૦
પ્રતીકારને અજવાળે ઈતીહાસની વાર્તાઓ	૧ ૪
અમરમાં અજાવા જેવું	૧ ૪
આપણુ ગોલે છે	૧ ૧
કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત	
જીવનનો આનંદ	૭ ૧
શોકમાતા	૧ ૪
રમણય પાસા	૫ ૦
જીવના તહેવારો	૩ ૦
ગોતરાતી રિવાજો	૨ ૦
ઠનાંધાલાલ મુનશી કૃત	
અલે રસ્તે	૮ ૧
કુમાર રેખી શીકાપણી મુનશીન	૩ ૦
રોનો વાંક	૮ ૦
મુજ્યાતનો નાશ	૧૧ ૦
અમ રોમનાથ	૧૦ ૧
પોરાણીક નાટકો	૬ ૧
પાટણની પ્રભુતા	૬ ૦
રોમ સ્વીજી	૬ ૦
સ્વપ્ન કથા	૧૦ ૧
ઠકાની સાકી	૧ ૦
નવલીકાઓ	૭ ૧
વિનાશ પથ	૪ ૦
છપન ચામર	૧ ૦
રમણલાલ દેસાઈ કૃત	
સ'જની	૭ ૧
અપ્સરા બા. ૧	૮ ૧
ભારતદ	૭ ૧
૬૫	૮ ૧
ગુજરોમા	૬ ૧
કોતીદ બા. ૧–૨	૧૧ ૦
રોદીપ	૭ ૧
સ'પીત હસ્યુ અને સ'ગુકતા	૮ ૦
રોલના	૮ ૦

	પા. પે.
સ્વર્ગીદુ	૭ ૦
રાવ બાપુ કૃત નોવેલ	
કમલા	૮ ૦
ચંદ્રકાંત	૫ ૦
ચમ્પુ વાર્તાઓ	૭ ૧
દયા	૮ ૦
અહુલ્યા	૧૦ ૦
અપુર્ણ ભારતી	૧૫ ૦
કાશીનાથ	૫ ૪
ચંદ્રકાંત	૪ ૦
વારીસહીન	૧૨ ૧
કમળી	૭ ૧
રેવરાજ	૫ ૦
દુર્ગા	૮ ૧
નવીના	૧૦ ૦
ભાવની	૭ ૧
સુલતા	૧ ૦
રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત	
ત્રીજ સ'ધ્યા	૨ ૦
ઘરે બહિરે	૬ ૦
ચતુરંગ અને બે બોનો	૫ ૧
આર અધ્યાય અને આલ'બ	૫ ૪
રાજર્ષિ	૭ ૦
ચકુસણી ચીકા	૭ ૨
ગોરાચુર	૫ ૪
સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો	
અપરાધી	૧૧ ૦
સુજ્યાતનો અત ભાગ ૧—૨	
પ્રત્યેની	૭ ૦
રોક ઓફીસની આરી રોક સ્ટાન	
નો ખ્યાલ આપતી નવલીક	૫ ૦
સુકાની કથાઓ કાગલાલ નવલકથા	૭ ૪
આળા લાંબા	૫ ૦
સહારાના	૫
રેસલીપ્રેમ	૫ ૪
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧ ૬
નિર'જન	૫ ૪
પુરાતન ખોજ	૫ ૬
ઓદેસા કુપ	૮ ૧
ચેપીસાળ	૮ ૦
શિકારી સુરા	૩ ૦
રોખ્ય વાસા ખેતર પાણી	૧૦ ૦
સમરાણી	૧ ૦
આહાર અને આરોગ્યનું સાહિત્ય	
આહાર અને રોપણ	૧ ૦
ગુજરાતણોની શણીસ'પતી	
લીરોન આરોગ્ય ૬૫૨ પ્રશ્ન	
બાર પુસ્તક	૮ ૧
ચંદ્રીય ચટોપાધ્યાય કૃત	
કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬ ૧
કપાલ કુંડલા	૭ ૧
રજની	૫ ૦
ચનોરમા	૭ ૦
હાસ્ય રસ	
હાસ્ય ચોરાસ	૧૦ ૦
હાસ્ય નવલીક	૮ ૧
ચકત ફકીરની ચકતી	૧૦ ૧
દીલ્હીકૃષ્ણવરી	
ચાંધીજી	ટી. ૧૦ ૦

	પા. પે.
નીરાણ ઉપયોગી પુસ્તકો	
આરોગ્ય પાઠાવલી	
પુસ્તક પાંચમુ	૨ ૧
,, સાતમુ	૨ ૪
દેશ દેશાવરમાં—મુસોલ	૩ ૦
આપણા દેશનો ઈતીહાસ	૨ ૧
ઉપયોગી પત્રો અંગેની વાર્તાઓ	
નો સમુચ્ચ સંગ્રહ	૨ ૧
બાળ રામાયણ	૨ ૧
બાબલાના પરાક્રમો	૨ ૦
સુધા ઠકરા	૨ ૦
ઓપુલની અને બીજી વાતો	૧ ૧
રોમાકાકાના ઠાકરો	૧ ૪
કુમાર પાળ	૨ ૧
રમઝટોળી ભાગ ૧–૨ સેટની	૪ ૮
નુતન બાળ સાહિત્ય	
બાળકોને વિવિધ વિષયના જ્ઞાનકાર ઠરવા જે નવું સાહિત્ય નિકાળ્યું છે. તે બદલ બાળકોને વાંચવા આપો.	
કેતકી રાવણી	૧ ૦
અપેઢાના પરાક્રમો	૧ ૧
ગુલાબ અને રીંગરી	૧ ૬
રોણીબાઇની મુસાકરી	૧ ૪
રમાયણી	૭ ૧
વિરાંગનાની વાતો	૮ ૧
આનરમણી (નીલ'ય)	૩ ૧
હાસ્ય વિનોદ	૫ ૧
રમાય (ચુમબેદુ)	૧ ૧
નીરોગ'પના નોવેલ	૫ ૦
પચાસ વર્ષ પછી નોવેલ	૭ ૧
પ્રેમાનંદ નોવેલ બા. ૧–૨	૧ ૧
પ્રકા'ડ (ચુમબેદુ)	૪ ૦
પાન રોરસી (ચુમબેદુ)	૩ ૦
પ્રેમલીલા પત્રો	૧ ૧
શિશુમ'ચાવલી	
સેટ ખેલામાં ૧-પુસ્તકો	૧૧ ૧

કીવાર્ષે

આપ કથા ગાંધીજી	૧ ૧
ગાંધીજીના વાર્તાલાપ	૧ ૧
અમ ચંદ્રેજ નહિ ગાંધી થે	૧ ૧
સહરબજારની દુનીયા	૧ ૦
હમારે ગાંધજી કહાની	૧ ૧
આપે બધો	૧ ૧
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતેં	૧ ૧
અંગ્રેજી રાજ કે સો સાલ	૧ ૦
વિમકી વિમૂતીયો	૧ ૮
પાગલ	૧ ૧
પાલીક ઓર મજદુર	૧ ૧
દુનીયા દુનીયા	૧ ૦
પ્રેમચંદ ચતવાન	૧ ૧
સાપનાકે પ્રચાર	૧ ૧
મેરી મુકતીકી કહાની	૧ ૧
રાજકાર–દુનિયાર	૧ ૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧ ૧
સંત વાણી	૧ ૧
ગાંધીવાદ–સમાજવાદ	૧ ૧
નયા રોજગાર (કાસ્યરસીક)	૪ ૦
સમાજવાદ–પુંજીવાદ	૧ ૧
હમારી રાજનૈતીક સમસ્યાયેં	૧૧ ૧

સેટની કીમત	૧૫
કીશોર પંચાવલી	
૭ પુસ્તકો નો સુંદર બાળોપયોગી	૧૪ ૧
મહા ભારતના પાત્રો	
૧૨ પુસ્તકોનો સેટ	૧ ૫ ૦
ચીરાગ્રૂની રસધાર	
ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ના સેટમાં વિવિધ રસધારા પીરસતી આ સેટ ની કીમત	૧૫ ૦
રામાયણના પાત્રો	
રામચ'દ્ર, ભરત લક્ષ્મણ, કૌશલ્યા અનેદારી, હનુમાન વિભીષણ, રાવણ, સીતા, સેટની.	૧૪ ૧
રમાંતરાયેણ નાનાભાઇ ભટ્ટ	૨ ૧
સ'સાર (ગેમાણી)	૧ ૧૦
પચાસવર્ષ પછી	૭ ૦
કુલ્ટ	૧ ૧
બાળ નિબધ (અનાબાબુ)	૭ ૧
વિકમાદિત્ય	૧૦ ૦
રાષ્ટ્રપીતાનેભાઇ	૪ ૦
શાન્તી	૬ ૦
સુભાષના સેનાનીઓ	૩ ૧
સુદામા ચરીત્ર	૧ ૦
સંત કબીરજી	૧ ૦
ઈન્દીરાને પત્રો (નહરૂ)	૫ ૧
અનબણી	૭
વેણીના ફુલ	૨ ૧

વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન રેખામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલવારાઓએ ઓરડર સાથે ચોક અથવા પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

પોનેજ, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' ઉપરાં પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

મેરી કહાની (ઈ. નેહરુકા જીવન)	૧૭ ૧
ગાંધી વિચાર દોહન	૧ ૦

વર્ષોકે ડીયે

મહાત્મા બુદ્ધ	૧ ૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧ ૦
બીરબા ચતા હસકી ચાલ	૧ ૦
નસીરુદ્દીનકી કહાનીયા	૧ ૦
ગોધાજી	૧
અશોક	૧ ૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧ ૦
હીંદ ધર્મકીભવ્યાયીકાયેં (ધર્મકી કહાનીયા)	૧ ૧

Obtainable From:

'Indian Opinion'

Phoenix, Natal.

મહાદેવભાઇની ડાયરી ભાગ ૩જો અને ૪થો. કીંમત ૧૧–૧

બાપુની ઝાંખી ૩–૦

બેબાક કાકા સાહેબ

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરને બિલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે પોતે અમણા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા જણાવી દીધું.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સત્યના પ્રયોગ આત્મકથા	૧ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૪૨ ની સાલ બનતે બનેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭ ૬
ગાંધીજીના સત્યાગ્રહની	૭ ૦
ગાંધીવાદી આર્થિક યોજના	૩ ૬
પુરુષ શ્રેષ્ઠ ગાંધીજી (મ. દાસ)	૧૨ ૬

દીનબંધુ મહારાજાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૧ ૬
સ્ત્રીપુરુષ સમોવડ આજ સુધી સ્ત્રી, પુરુષની ઉપરી ઉતરે ઉપર પુરાતા પ્રકાશ અજ્ઞાનથી જે ઉપેક્ષા સ્વાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૬

ડૉ રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

ડૉક્ટર રાધાકૃષ્ણનના મહાન વેખ / ઉ સેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, દુનિયા ઉપર અજવાળું પાડે છે.	
હસતી અક્ષરા સંસ્કૃતિનું ઝાંખી	૨ ૦
વેદની વિચાર ધારા વેદ ઉપરના લેખના આપણોનો સંગ્રહ	૫ ૬
પુરાણોની સંક્ષેપ સારાવલી	૧ ૦
હીંદુ ધર્મ	૧૦ ૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

શ્રીમદ્ભગવત ગીતા ગેરા અક્ષરોમાં સંસ્કૃતમાં	૨ ૦
મહાત્માના સાથિયા સંતોના ચરિત્રોનો સંગ્રહ	૧૨ ૬
શ્રી વેદવાસીષ્ઠ આ વેદાંતથી ભરપુર બંધને હલકો સ્ત્રી, નાનો સ્ત્રી ભણવા યુક્તો છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

અંધકાર કાંટા વિખ્યાત લેખક ક્રાનાડોલની નોવેલ	૭ ૬
અમ્મા રશીયન ટૉલ્સ્ટૉય નોવેલ	૬ ૦
આમા લેખક કુપરી, એક રશીયન પતીવ્રતાનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦ ૦

સૌ નેતાઓના ચરીત્રો

ઇસાક કાસ્ટલની	૬ ૦
આત્મ કથા ગાંધીજી	૭ ૬
સૌ ચિત્રો આપ્યા ગાંધીજી કુટુંબવત્સલ, દીનબંધુ, આઝાદ નેતાઓના છપન ચિત્રો સંગ્રહેલું છે	૭ ૬

ઐતિહાસીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

ઇસીલ્ડા સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૬
આમ્રપાલી એક ઐતિહાસીક નવલ કથા	૧૨ ૬
આકાશ દુનાઓનો ઐતિહાસ સંગ્રહ	૭ ૦
ઐતિહાસ ભા. ૧—૨ એક સુંદર ઇતિહાસ નવલ કથા—બન્ને ભાગની કીમત	૧૭ ૦
વિક્રમાદિત્યની વાતો ઐતિહાસીક બહાદુર રાજાની છપન રેખાઓ	૧૪ ૬
અમ્બાપાલી વિનોદી નવલ કથા	૧૨ ૦
ઇન્દ્રસેન સુંદર નોવેલ	૭ ૬
ઉષા૨ નોવેલ	૮ ૦
ઇલાના કાકા નોવેલ	૭ ૬
કંતીનાથ કંતીકારી નોવેલ	૬ ૦
કમ્બોજની ઐતીહાસીક નોવેલ	૧૦ ૦
કોલેજકન્યા રોમેન્ટ છપન બતાવતી નોવેલ	૮ ૬
ખજાના ખાપુ ખાપુરાજાના છપનને ઉપાડ પાડતી નોવેલ	૮ ૬
ગોરખ આશા ગોરખની વાતોપરથી સ્વાગેલ	૭ ૦
ચકોરી	૬ ૬
ચોરની વાતો	૬ ૦
જળ સમાધી નોવેલ	૮ ૦
જગતના ઝંડિયાં ઐતીહાસીક નવલકથા	૧૦ ૦
જય સિંહરાજ	૬ ૬
જયશ્રીદુ નોવેલ	૫ ૦
ઝિણીબેનની વાતો નાનાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૬ ૬
ત્રણ ભાઇ બે નાનાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૬ ૦
તમારપુર પ્રાસ	૮ ૬
તાપુરી વાત	૧૦ ૭
તમીલ ચીનેસી વાર્તાઓ	૨ ૬
દંતકથી કથવાની ગજબ ખુબી	૧૨ ૬
દીક્ષ સાથી ભા. ૧-૨ સાથે	૧૨ ૦
આભારક આ સ્વ. કસ્તુરબા ગાંધી વિષે મુકાયેલા નેવેદ અને વનમાળા પરીખે સંગ્રહેલ	૪ ૬
બાળકોનાં પોતાની તસ્વીર આવરીત સહિત જેમાં મોનોગ્રીનું છપન	૬ ૦
રાજ કેવાણી	૮ ૬

નવલ કથાઓ

કલીયાડે	૮ ૬
કાઠીયાવાડની ૬ ઉત્તમ કથાઓ	૬ ૦
કીર્તિ વધ	૧૪ ૬
ગોવાલ ગોમાસ નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૬ ૦
ચતુરનો વાર્તા સંગ્રહ	૬ ૬
ચિત્રલેખા	૮ ૬
ચમત્કાર ભાગ ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૭ ૦
દરીયાલાલ	૬ ૬
દરીકલારાજાનું ભાગ ૧-૨ સેટ બાકી નોવેલ સેટની	૧૧ ૦
દોલત પૂજા	૪ ૬
દરીયાલાલ	૬ ૦
નારી હૃદય	૫ ૬
નીલ રેખા	૮ ૦
નીલ પંખી નાટક	૩ ૦
નીલેશ્વરા	૮ ૦
પ્રતીજ્ઞ	૬ ૬
પ્રાચ્યકોલ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦ ૦
પિશાચી	૮ ૦
પાપકે અજાયા	૮ ૦
પ્રભાત કીરણો	૭ ૬
પુરાતન ખંડેર	૫ ૬
પ્રેમ અને પુજા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૬
ફુટેલા ફુલની પાંખો	૬ ૦
બહિષ્કાર	૧ ૦
બે ભાગો	૬ ૬

Sunbeam works for you in three ways...

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floors.
3. It makes your house clean, inviting-looking.

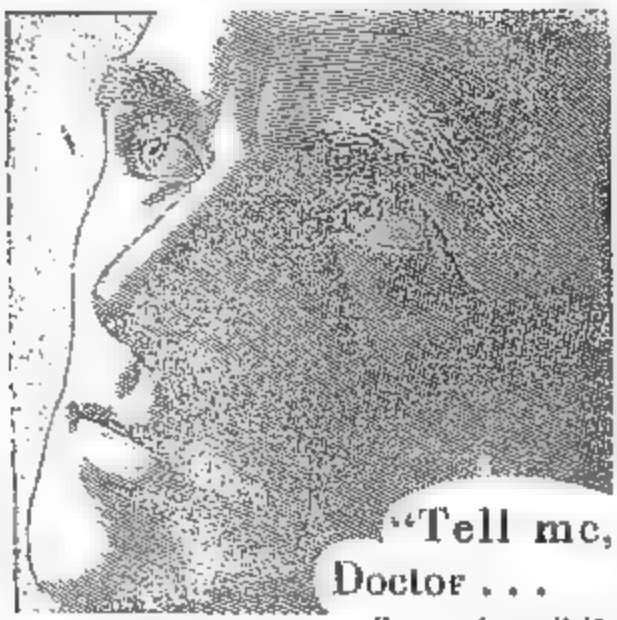

Always ask for 9d-1/6

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

"Tell me, Doctor . . .

How am I to tell if an antiseptic is reliable and safe?"

During the past ten years, in Hospitals, in surgical and maternity wards, and in accident clinics, the dependability and safety of 'Dettol' have been proved beyond doubt in literally millions of cases. In minor accident, and major operation, indeed, whenever infection threatens, doctors, surgeons and nurses, in Southern Africa and throughout the Commonwealth, protect their patients, and themselves, with **DETTOL**

THE MODERN ANTISEPTIC

REKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1092, CAPE TOWN

The Epic Fast

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 8s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

નવી અને જોવાલાયક જોવી રેકોર્ડસ

ગુજરાત ૩૫૧	૧-૧૬-૦	અમૃ મુરી મુબારકી	૧-૮-૦
મીરાંની ૩૫૧	૧-૦-૧	કમારે બાપુ (૨)	૧-૦-૦
મેઘદૂત ૩૫૧	૧-૧૬-૦	હીલ ગોવીંદ (૮)	૩-૧૬-૦
ગણાર ૫૫૧	૩-૧૬-૦	પુનરાગ ૩૫૧	૧-૧૬-૦
દુશ્મી સાદી ૫૫૧	૧-૧૬-૦	ગોપીની મટકા ૫૫૧	૩-૧-૧
ગાંધીજી પહીલે ૫૫૧	૧-૧૬-૦	ચિત્રા ૫૫૧	૩-૧-૧
મારૂ જોબા ૫૫૧	૧-૧૬-૦	ગાંધી ગાયન ૧૫૧	૩-૧-૧
ચિત્રા ૫૫૧	૧-૧૬-૦	ગાયના રેસ ૨૫૧	૧-૦-૧
અર્જુન રેકુલ ૫૫૧	૧-૧૬-૦	ગાયકા ગોપીચ ૩૫૧	૧-૧૬-૦
ગાંધીની રાત ૫૫૧	૧-૧૬-૦	ઈશ્વર ૨૫૧	૧-૦-૧
ગોવાલ ૫૫૧	૧-૧૬-૦	ઈશ્વરી ૨૫૧	૧-૦-૧

કેપીટલ ગ્રામ ઓર્ગેન્સી

189 Grey St. Durban.

Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

NUGGET

THE WHITEST WHITE

BRITISH INDIA LINES

TO EAST COAST AND BOMBAY

S.S. Karanja, due 2nd March. Sailing 6th March for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Spacial Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણાભાઈ પટેલ.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરખા ઘીની તેમજ બીજા તેલ, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં બનાવેલું સુરતી ખુશ્કુ તેમજ, મઠીયા, ગાંઠીયા, ગાંઠીયા, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે ઓર્ડર અમારાથી મોકલી ઓછા કે મોકલે કુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
31 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોરડ્રોબ્સ, ડ્રેસીંગ ટેબલ સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબલ, ખુર્શી ટેબલ, ટેબલ, તકત પીકચર્સ આજે ખરીદી લ્યોને. અને પછાડી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—ઓર્ડર્સ, રીપેરીંગ અને ફીનીશ ગ્રેસર—

જે કામની કિંમત નીચે લખવામાં આવ્યું છે. તેનો ફોટો કાર્ડ પર મોકલવા કરે છે. બાદ ફોટા આવેલા ઓર્ડર ફીરત મંગાવો અને પોષાતા ભાવમાં મોકલો.

L. MISTRY.
51 SREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

અમારા નવા પુસ્તકો

ભાગવતાર્જાવળી	૩ ૦
ભાગુની કુંચ	૧ ૦
ભાગ ફોર્ડ ગ્રીત સંગ્રહ	
ભા. ૧–૨ સેટની	૧ ૬
ભાલ ચાદી	૧ ૩
ભુવેર ભક્ષ	૧ ૬
ભનહરો	૧ ૦
ભરીઠ ભાળી પુસ્તક ભાળા ૨૩ પુસ્તકોના સેટની કીમત	૮ ૬

ભાળકો માટે ધાર્મીક પુસ્તકો

ઇશ્વર મહમદ અને ઈસ્લામ	૨ ૧
બી. ૫૫	૩ ૦
મુખ્ય વીદ્યા (મુખ્યોનું ગ્રેસબી ફુલ	૬ ૧
મુલ્ય શૈક્ષણ ભાળા ના ભાળા ધર્મ નીતિના પાંચ પુસ્તકો ભાવે છે. જે પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.	

મુલ્ય શૈક્ષણ વાર્તીક ધર્મ

" " પોકેટ ફોર્મેટ-૩-૦	
ભગોની કીંમત	૧ ૦
ભલ્યુમ વાચન ભાળા પુસ્તક પહેલું	૧ ૩
પુસ્તક બીજું	૧ ૦
પુસ્તક ત્રીજું	૧ ૩
ભાઈલ ભાટે વાચન બનારના વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો	
ગાંધીજી સ્વરોજ	
પુસ્તક પહેલું	૧ ૩
" બીજું	૧ ૩
ભાળપોથી	૧ ૧
ભાળક વાચો	
આ ભાગમાં ૨–૩ પુસ્તકો છે જે ભાળકોની પસંદના વીષયનું ભાવે ઉપયોગમાં છે. કીંમતનો	૧ ૬
ભાર્યાંડિ ખુલાસા	૫ ૬
વિદ્યાર્થી શબ્દ કોશ	૨ ૧
ઘેર બેઠા ઈંગ્લીશ શીખવા ભાટે	
પાઠાવલી ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૧ ૦
ઈંગ્લીશ રીડર ભા. ૧ થી ૬	૫ ૦
ભંકલ્પ્ટીના પુલ ગ્રન્થો	૨ ૦
પહેલી બોધપ્રદ	૧ ૧
બીજી "	૧ ૦
ભાળ ભગત ભાળકોને દુનીયાનું જ્ઞાન પાસ મેળી ભગવાની રમણીય પુસ્તક	૧ ૦
વિદ્યાર્થી વાચન ભાળા	
ભાલમ ભાડી (ભાળપોથી)	૧ ૦
બીજી "	૧ ૨
ત્રીજી "	૧ ૧
પાંચમી "	૧ ૦
પુર્ણ અને પ્રમીત	૭ ૦
ઉપદેશ પ્રસીન (ભાર્યા ભંગ)	૧ ૧
શાંત પ્રભોગ	૨ ૧
શોકરેખાની ભક્ષર	૪ ૦
સોક્રેટીસની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮ ૧
શોકાગ્રહ ભા. ૧–૨ સેટની	૧૦ ૦
ગુલાબ અને કંટક રાજાવાલ કેસાઈ	૨૬ ૦
કંમતી ભક્ષર બી	૫ ૧
શેકસપીયર	૭ ૦
ભંગળ ભલાય (ભોપાટ)	૧ ૦
ભારતી કાલ	૭ ૦
ભક્ષર્જ્ય (ફ્રાય રોગોમાં ભાટે ઉપયોગી)	૨ ૧
ભોમના સેવ વિનોદ (નોવેલાટ)	૧ ૧
ગીતા ખની	
પ્રો. મહાદેવા (ભગવાનું ગીતા)	
ગુજરાતી	૧ ૪
ભાંગિકાના સુર	૫ ૦
ભમવાન ભગવદીપ	૬ ૦
નવ ભને નારાયણ	૧૦ ૦
ભથકાલા વાચના	૭ ૧
ભાલુસાધના વિનાં	૭ ૦
ભાપુની ભગવામાં	૫ ૦
ભાંધી ભાપુ (૩. પાઠ) ભાગ ૧–૨	
સેતની	૧
ભાનવતાના ગુલ	૬ ૦
ભાગવત કથાઓ (નાનાભાઈ)	૪ ૦
વીરની વાતો (સુરાનવની ભરપુર ઉંટીહાસીક વાતો) ભાગ ૧–૨ સેટની	૧૮ ૦
શોધીયટ રસીયા. (રસીયા વીરો નવુના ખેલ)	૧૦ ૦
પ્રેમાલંકમ (સુંદર શોભા ભાવપુર્ણ નવલ ભા) ભાગ ૧–૨ સેટની	૧૪ ૦

ભાળા ઉપયોગી નવા પુસ્તકો

શોકરેટીસની ભક્ષર	૫
ભપટી પુળ	૪
ભારૂની વાતો.	૪
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૪ ૦
લાલો	૫ ૧
લીલી	૫ ૧
વીજુ	૫ ૧
ભાપુ	૫ ૧
ભાલ ભભાયણ	૪ ૦
રેલ ભારીની સુષ્ટી	૪ ૧
ભલ્લાની શોધખોળ	૪ ૧
ભારૂ ભાળપણ (ચિત્રો)	૪ ૦

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	3	6
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hasan	2	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	2	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0
60 YEARS OF CONGRESS—Dr. Pattabhi Sitaramayya	1	8
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	2	0
THE U.K.O.C. AND INDIA—S. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, Illustrated) —Minoo Masani	2	6
A DISCIPLINE FOR NON-VIOLENCE (Pamphlet for guidance for Westerners) —Richard B. Gregg	1	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	8
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
MAULANA ABUL KALAM AZAD—Mahadev Desai	9	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	4	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy 1	5	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	12	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
A SHORT LIFE OF SWAMI VIVEKANANDA	2	6
A SHORT LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	2	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahi. Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	3	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 9—Vol. XLVIII. FRIDAY 3RD MARCH, 1950. Registered at the G.P.O. as a News item. PRICE: FOUR PENCE

. . . From the Fountains of the Past, To Glorify the Present . . .

In this kingdom of illusions we grope eagerly for stays and foundations. There is none but a strict and faithful dealing at home and severe barring out of all duplicity or illusion there. Whatever games are played with us, we must play no games with ourselves, but deal in our privacy with honesty and truth.—EMERSON.

★ ★ ★

Remember that life is made up of loyalty; loyalty to your friends; loyalty to the beautiful and good; loyalty to the country in which you live; loyalty to your king; and above all, for this holds all other loyalties together.—Loyalty to God.—QUEEN MARY.

★ ★ ★

Believe nothing against another but on good authority; and never report what may hurt another, unless it be a greater hurt to some other to conceal it.—PENN.

★ ★ ★

Educate men without religion and you make them but clever devils.
—ARTHUR WELLESLEY.

★ ★ ★

It is one thing to wish to have truth on our side, and another to wish sincerely to be on the side of truth.—RICHARD WHATELY.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Mark, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6.

VELVET.
44" Chenille Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/19/- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/15/0 each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream. Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

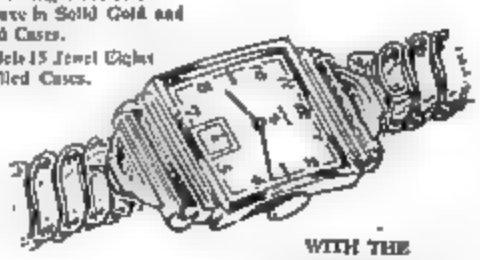
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
9 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOEMFONTEIN & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why[[not?

PHONE 33-2651.
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ.
દેશમાં તેમજ ઇતરાદિ બાવડ, મુલાક રાખો, બ્લાનેટસ—તેથી બધાજ માટે બધા બાતનો માલ—તેમજ કેપીલીન બોરસેટ માટે. ।
બીજે બધે ભાવે કરતાં અમે સસ્તા ભાવથી
મરવા બલાબવું છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-2651.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 21439.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
.0 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
31/32 Fedtex Chambers, Joppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
'Phones—Office: 22-7771. Afterhours 24-4844.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 6d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1402

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામાન્ય વીમેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી બહાર છે. કંપનીને ઉપયોગ આપવું એ દરેક કંપનીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25865, P. O. Box 1819.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE.
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4479
Tel. Add: "RUSTOMJEE" JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL," your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760. JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND CO.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417

"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELE ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

ઠે. એનકે:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—: હોલસેલ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

INDIAN OPINION

Founded by
-MAHATMA GANDHI-
-IN 1903-

No. 9—Vol.-XLVIII. Friday, 3rd March, 1950 Registered at the G.P.O as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

Indian Opinion

Friday, 3rd March, 1950

The Indian Delegation

THE delegates from Bharat and Pakistan have been and have gone. To what extent, if any, their visit will have affected the declared policy of the Union Government on what is known as the Indian question is entirely a matter of conjecture. Diplomats are proverbially reserved and cautious, so that it is not surprising that no disclosures have been made beyond the assurance of all parties of their intention to adhere strictly to the principles they have adopted.

There are, however, some aspects of the visit, and the meetings of the representatives of the three governments, that are gratifying from our point of view.

Seen in its larger and truer perspective, the compliance of the Union Government with the wishes of the majority of the world's nations that a meeting should be held to discuss the possibility of a rapprochment, is a positive gain, however small, in the direction of world peace.

For, it needs to be recognised that all the protestations notwithstanding regarding ours being a purely domestic question, the issue as it affects us in South Africa is but one aspect of a vastly larger question, and one of world-wide concern. The day of classification and of water-tight compartments on the sole grounds of race and colour, has gone. The die-hards naturally don't like dieing, but they will have to accommodate themselves to world changes, if they wish to survive. The Earth doesn't stop rotating because some people suffer from giddiness.

Pandit Kunzru and his suite have nobly vindicated the dignity of the Motherland. Panditji's own, obvious, nobility of character and the statesmanship that characterised his every utterance have at least served to revive in us something of the pride, and satisfaction we ought never to lose in our Indian ancestry and relationship.

While Panditji, in person, has departed, we still sense something of the afterglow he has left behind, an aura radiant with great spirituality and a powerful intellect nobly dedicated. Of such, are the salt of the earth—Crusaders in the cause of Truth and Righteousness, Valiant fighters under the direction of the Divine Charioteer.

Being Sacrificer, the Hall-Mark of all real greatness, Panditji refused to allow considerations of health to interfere with a programme of engagements that must have strained his endurance to the very limit. While he gave us the credit we deserve for such merit as we have earned, Panditji refrained from anything of the nature of flattery.

Indeed, the present is no time for self-gratulation, and for that matter there perhaps, never is such a time. For self-gratulation has been likened by the Sages to "a lofty tower on to which a haughty fool has climbed. There he stands in prideful solitude unnoticed by any save himself."

If Panditji paid us the complement of not flattering us, he did give us the benefit of his valuable counsel and advice. Perhaps most important of all was his warning against ourselves being guilty of the very evils of which we complain we are victims. Of these, our own tendency in the direction of exclusiveness is, possibly, the most pronounced.

We repudiate the implication of inferiority on the basis of race and colour. We have had, and still may have to restrain our just claims to recognition in deference to circumstances that are peculiar to South Africa. That, however, is a very different thing from an admission of inferiority.

This may or may not be the precise hour for opening the door to equality of opportunity, but we do not and cannot acquiesce in its being banged, closed and bolted against our natural aspirations for all time. We claim to be fully-grown Men and as such to be entitled to share the duties, rights and privileges, all men of full growth and responsibility are entitled to enjoy, irrespective of their race or colour. Though prejudices and class interest may deny it, we contend that we have earned our place in the body-politic; that from no proper point of view do we desire to be regarded and treated as undesirables and outcasts.

Such, in substance is our quarrel with Apartheid. Our particular interests are at stake, but primarily, the matter is one of principle. This is essentially a case of Righteousness, of Right for Right' sake, to which all sectional interests have to be subordinated. Which being so, let us, following the wise advise of Pandit Kunzru, engage in a little honest self-examination with a view to taking stock of our own position. Conduct that is wrong when we are the victims, doesn't become right because we adopt it, i.e. do the same sort of thing.

The root of the wrong with Apartheid or Separateness is, the attitude of mind it stands for. In essence, it is a denial of the Fatherhood of God and the Brother relationship of every Man to every other Man. It proudly repudiates any such intimate relationship with the black man, the brown man or the yellow man, especially if he be "non-European." They are either God's step children (vide Mrs. Millin), or His outcasts, or sub-humans. Apartheid corresponds somewhat with the once recognised Divine right of Kings. It is the sole justification for claiming the privilege of Baasknap.

This doctrine of separateness stresses differences, emphasises the diversity aspect of the human family; puts it apart and isolates it

keep it apart. It provokes friction, and where co-operation and loving kindness should rule, engenders resentment and hatred. It expresses a group egotism that has no spiritual or religious justification at all, but which on the other hand, is a complete departure from righteousness as mankind has been taught and exhorted to see and pursue it.

Now, how far, if at all, have we Indians, as between ourselves and in our own domestic relationships, escaped infection from this self same poison? Can we truthfully claim to be banded, that is united and bound together, as a unit, by the ties of brotherhood? Are some of us not in grave danger of being caught in this snare of "baaskaap"? Of rending apart the community of which every section and each individual is but an integral factor? Of advocating personal and sectional interests and getting into the limelight, in the sacred name of Service?

How far will an honest self-examination and stock-taking find our mental and moral shelves free from all or some such bad stock?

And, should, perchance, we find any, bit in us, like the good business man we are reputed to be, clear it out without delay and relegate it to the rubbish heap, where it rightly belongs.

MR. MANILAL GANDHI RETURNS TO THE UNION

MR. MANILAL GANDHI, who had gone to India to attend the World Pacifist Conference, held last December, at Tagore's Santiniketan and at Sevagram, Wardha, returned to Durban by the s.s. Karanja yesterday, (Thursday).

During his voyage Mr. Gandhi disembarked at Mombasa and went to Nairobi to meet Pandit Kunzru, who had arrived by plane from Johannesburg. Mr. Gandhi was the guest of Mr. Appasaheb Pant, Commissioner for the Government of India in East Africa. He flew with Pandit Kunzru and party to Dar-es-Salaam and caught the boat on which he was sailing, at that port. This was Mr. Manilal Gandhi's first visit to Nairobi and through the very kind hospitality of Mr. and Mrs. Pant he was able to see quite a good deal of that part of the beautiful country and meet many friends, who poured their affection on him and thus expressed their deep reverence for Mahatma Gandhi.

Mr. Manilal Gandhi in the course of an interview said Indians in East Africa were extremely fortunate in having the services of Mr. and Mrs. Pant. Both of them have been doing wonderful practical work to bring about better relations between the different communities. It behoves us, he said, to be deserving of the presence among us of such great personalities, whom India can ill-afford to spare at the present moment, and to take the fullest advantage of their company.

About his talks with Pandit Kunzru Mr. Manilal Gandhi said that it was satisfactory to note that the Union Government, who were once so adament and were not inclined even to talk had now agreed at least to discuss matters at a round table conference. Whatever the ultimate results of such a conference may be the discussions will not be fruitless. But we need to remember, he said, that no power on earth can help us if we do not help ourselves. "Our salvation depends upon how deeply we feel the humiliations we are subjected to and the capacity we can show to sacrifice. Nothing is gained without sacrifice."

In regard to India Mr. Manilal Gandhi said that he found the conditions had greatly improved since his last visit to India a year ago. Much had yet to be done, but the Government was handicapped because of the lack of sufficient co-operation from the people who seemed to be lacking woefully in civic sense and in the sense of discipline.

AN EARNEST DEBATE IN A SUBDUED HOUSE

THE House met on Wednesday, February 15 under the disquieting shadow of the smoke pall of civil disturbance. As was fitting on such an occasion, the country's legislators, responding to the country's call for information, for action and for guidance, set aside temporarily all other considerations of government.

Traditionally, the wheels of the parliamentary machine turn slowly, and there must, in this House have been those to whom the day's events brought a measure of sad irony.

Last session saw a day on which Mrs. Margaret Ballinger lost patience. This representative of the Native people said, in effect, "I told you so"—without a vestige of the normal self-satisfaction of the prophet proved right.

It seemed at times that this member had now lost hope—hope in the ability of the country to cope with a situation whose grim potentialities had haunted her for years.

Several of the speeches reached impressive heights of statesmanlike eloquence, and from the United Party's back benches came another contribution which had at the hard core of its brilliance a glowing realism.

Members heard General Smuts, quietly spoken and grave, move the adjournment of the House as a "matter of urgent public importance" immediately after Mr. Swart's statement on the latest disturbances.

General Smuts spoke of "something new coming into the life of this country.". He spoke of anxiety in the land—"not least among the Native people themselves"—and of the necessity for action.

Expressing his satisfaction at General Smuts's speech, Dr. Malan followed up the Leader of the Opposition's references to a "new spirit."

This in the Prime Minister's view, had been born from the last war and took the shape of demands for absolute equality from the non-European peoples.

This was the time, Dr. Malan said, for the white sections to stand together. The Communist danger loomed menacingly in the country.

Mrs. Ballinger was quietly intense.

"I have been deeply shaken by the events on the Rand. In spite of the fact that I have prophesied this sort of event.....My distress is not only for those on the Rand, but because I realise that this is not an episode but a symptom; not the end but only the beginning."

It was most lamentable that the Government's only reply to the position lay in the statement of Mr. Swart, said Mrs. Ballinger. The public could not be protected by drastic police action alone. Unless some other steps were taken, disturbances would "spread very rapidly into unexpected quarters."

For the most part there was silence on the Government side of the House, but one or two members kept up an irregular flow of comments.

It was after one of these that Mrs. Ballinger paused, gave a small, despairing shrug of her shoulders and said "Oh." That ejaculation was compounded of a world of frustration, anxiety and anger.

With a series of crisp questions Mr. Strauss drew out the Minister of Finance on the subject of Mr. Havenga's attitude towards the non-Europeans.

He spoke of "deprivationary apartheid," of the necessity of a policy of understanding towards the Native.

In the Government rank and file Mr. Mentz (Westdene) saw Communist agitation as the basic cause of the riots, and from the Cabinet benches Dr. Stals declared that everything possible was being done in the field of housing. The position, he agreed, was unsatisfactory, but it had not developed during the Nationalist term of office.

The next rising of Dr. Colin Steyn was greeted by Government members with friendly "Hoor, hoors." The United Party's member for Bloemfontein City made an objective and realistic contribution to the debate, pleading for an approach to Native leaders, for goodwill before guns.

From the labour benches the soft-spoken Mr. Christie spoke earnestly on the necessity for taking the Native question out of the political arena.

The house heard an effective speech from Dr. Luttig, the new Nationalist member for Mayfair.

"All of us are responsible and we should approach the problem in that spirit," said Mr. Steyn. "This is a solemn occasion. It behoves us all to take stock of both sides of the House and see why these things are."—"Star"

MISS MURIEL LESTER

MISS MURIEL LESTER is the second daughter of an Englishman. From early years she and her sister Doris took an active part in the welfare of those in need around them. In the East End of London they established a Community Welfare Club, to meet the needs of men, women and children who had little to brighten their drab lives. Here it was that Mahatma Gandhi found a home during the time he came to London to attend the Round Table Conference in 1931. Now for over 30 years, nursery schools, clubs and recreational activities have been carried on. In the year 1914 Miss Muriel Lestet became interested in an organisation known as The Fellowship of Reconciliation, which started in Cambridge. This was organised by those who thought that all violence was contrary to the teachings of Christ. Ever since she has become widely known as the Travelling Secretary for this organisation. Her travels have taken her to China, Japan, Australia, New Zealand, India, Europe and the U.S.A. For the first time we now have her in South Africa. We trust that she may be encouraged to return for a longer stay at some future time. We also hope that all of us will try to learn many things from Miss Lester by attending all her lectures.

Miss Muriel Laster

"Life In The East End Of London When I Was About Nineteen"

"At the beginning of this century, I was invited to a party given by the Factory Girls Club. I had never met a factory girl before. When I went to the party I saw these girls of my age and I found that they had more manners than myself. They spoke better than I could and there were many things that I could learn from them. After this I went more often to them and I learnt a lot of things from them. There was very little that I could give to them. These girls were better than me and yet they could not have the things that were necessary in life. I became more and more drawn towards them.

Just then the first World War broke out, and I lost my brother, Kingsley. He was a fine boy and we were terribly broken up at the news of his death. My father said he was not going to build a memorial for him. He wanted to have a living memorial and he gave us the place so we could work on it. Here we started our little club doing everything ourselves without the help of paid labour. We tried to reform the lives of factory workers and preached against drink. We preached against war because we believed that there were no enemies. People could not be enemies because they lived on the other side of a river or a sea. We had people at our club from all countries and even Germans. We did not turn them in. Because of this we had to face great opposition, but we faced them calmly with the help of God. We worked in the real Christian way. We did not pray for victory. But we had prayers three times a day. But during prayers we used to remain silent and silence was a wonderful way of pray.

One evening some people of the East End who did not like our preaching against drink and trying to convert the younger generation to our way and God's way of life, decided to make trouble. One Mrs. Aimer, who was a heavy drinker, was very angry with me because her daughter had run away from her home. One night when there were very few people left in the club, Mrs. Aimer came with other people (all drunk) following her. I was warned and told to ask for police protection but God was our protection. Mrs. Aimer came straight to me. I tried to see the humorous side of the incident, and she began to speak. I listened to her smiling. When she paused once, someone said, "Oh pray to the Lord that the daughter will return" and I took the opportunity and said, 'Yes, let's pray to God" and sure enough everyone took their hats off and were silent. After that I took Mrs. Aimer home and the walk in the cool night sobered her and on reaching home she promised me that if her daughter returned she would stop drinking. Later on Mrs. Aimer was one of my most ardent friends. Similarly when two drunks were having a brawl, we tried to stop them by trying to make them see how foolish they were. If at this juncture the prayer bell rang they would stop and stand in silence, although they were seething with rage, and by the time the silence was ended they would be quiet again and would even say "Amen" and only ask for a drink of water.

This way my companions and I have worked on all these years, helped by the guidance of God. Being pacifists, we have had to face a lot of opposition.

When Gandhiji came to England in 1931 we invited him to our club and we learnt more from him."

Miss Muriel Lester arrived in Durban on February 25 and was the guest of Dr. Goonam and she is now in Phoenix. Miss Lester will be here till the end of March. A number of lectures have been arranged for her. Miss Lester is on a lecture tour of the Union. When asked about her impressions on South Africa she said she had not been able to form any opinion as yet, but she could see that the problems that faced the country were numerous. Some people she had met thought that the problems were so complicated that there was no hope of ever finding a solution. But to this Miss Lester said, "The question of untouchability, one of the greatest problems of India for over 3,000 years, was solved in 30 years. I saw that. Now I think that there is nothing in the world that is too complicated to solve."

SOME RESULTS OF THE WORLD PACIFIST MEETING

Specially Contributed To 'Indian Opinion'

By RICHARD B. GREGG

CONFLICT is so age-long and so deep in both individuals and society that we cannot, of course, expect a meeting of about 80 people to suddenly bring peace to the world. Nevertheless, it is fair to ask whether they did accomplish anything, and what it was. Because peace is a relationship between human beings and is a living relationship, any steps towards peace are necessarily intangible, and because they are living, they take time to grow. But at least living seeds were planted.

One thing is certain, that out of this meeting the personal character and ideas and program of Mahatma Gandhi are far more clearly and fully understood by delegates from 35 foreign countries than ever before, and his influence on the world will be much strengthened and clarified.

Further than that, his plan and practice of basic education made a great impression on us all. These ideas will affect eventually the methods of education in many countries. Some of the European and American delegates are teachers or in a position to influence education in their respective countries.

The other elements of the constructive program whereby a peaceful society may be created are now appreciated. Thus the transformation of society envisaged by the delegates. This is a very fruitful conception. Its results will be important.

A very large measure of agreement was reached on many specific problems such as how to deal with individual communists and communist organisations, conscientious objectors to conscription, disarmament, world citizenship, world government, refugees, occupied territories, trial of war criminals, capital punishment, and many others.

Many good friendships were established, and these too, will be a source of strength and action for peace. Argument as to basic principles of peacemakers was reached and some valuable study made of how to transcend the individual and group ego.

Under the conditions of this meeting I cannot say more. We are not trying to tell others what to do but we see our own duty more clearly and are full of hope and determination and renewed courage.

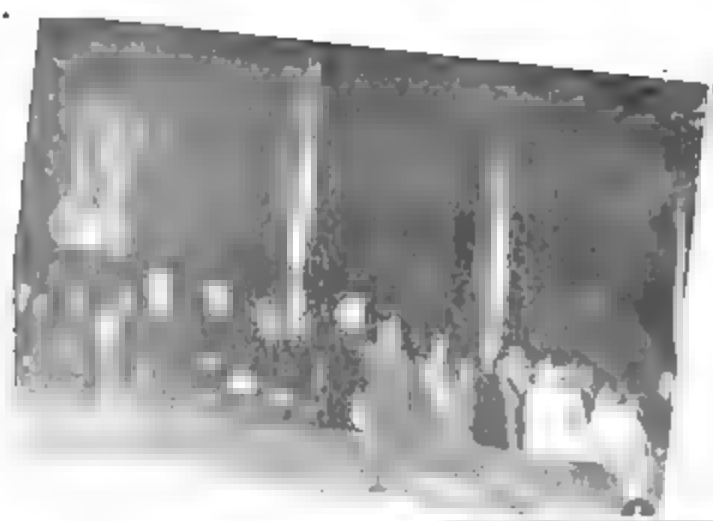
Correction

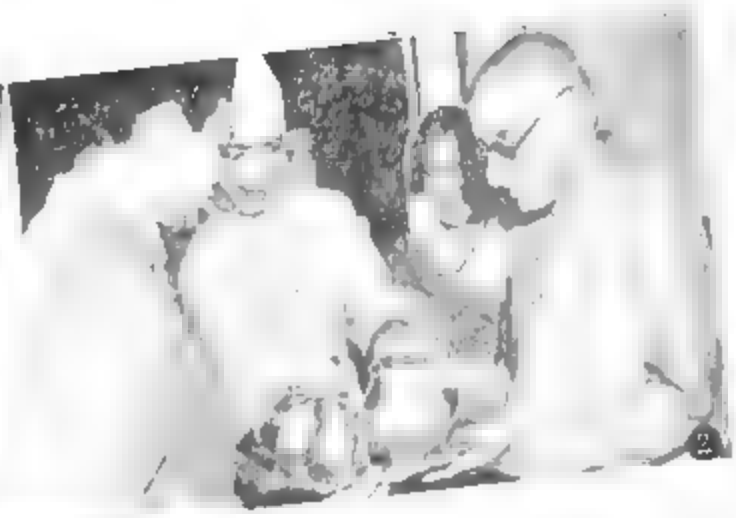
In the "Indian Opinion" of February 17, 1950, a mistake was made in the article— "Opening of the Gandhi Memorial." We would like to rectify it. The Dutch Flag should have been The South African Flag.

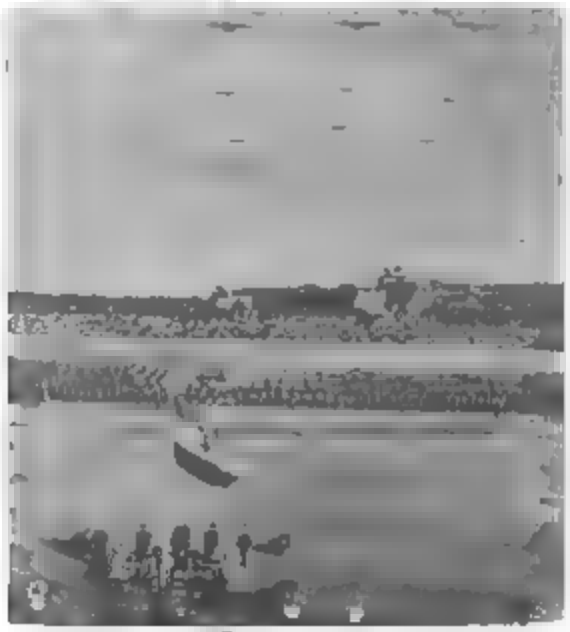
R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

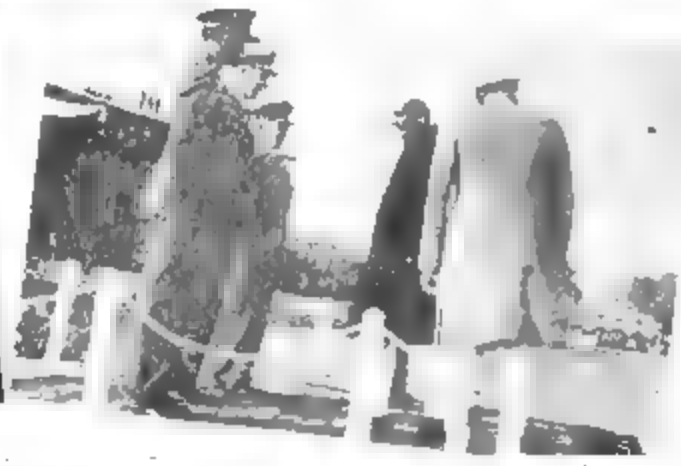
306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

1. Distinguished personalities of the Government of the Republic of India and the Diplomatic Corps keep standing while the playing of Jana Gana Mana, India's National Anthem, announced the arrival of Dr. Rajendra Prasad, first President of the Indian Republic, at the Irwin Stadium for the Ceremonial Parade on January 26.

2. A farewell gift from Dr. Soekarno, President of the Indonesian Republic to Shri C. Rajagopalachari, Retiring Governor-General of India.

3. Nine liberators fly past in formation over the walls of the historic Purana Qila, an assembly of vast multitudes, serried ranks of troops and the presidential platform during the ceremonial parade held in the Irwin Stadium on January 26.

4. Two hours before being sworn in Dr. Rajendra Prasad stands in prayer in front of Mahatma Gandhi's Samadhi at Rajghat invoking Gandhiji's blessings.

5. Sardar Baldev Singh, Minister for Defence, introducing Dr. Rajendra Prasad to Gen. K. M. Cariappa, Vice-Admiral W. E. Parry and Air Marshal Sir Thomas Elmhirst at the Irwin Stadium just before the ceremonial parade on January 26.—P.I.B.

"PAKISTAN SABOTAGED TRADE WITH INDIA"

GOVT. EXPLAIN COAL EXPORT BAN

THE Government of India have published on February 7 a White Paper on Indo-Pakistan trade relations giving the history of various agreements between the two dominions since August 15, 1947, and breaches of those agreements, by Pakistan culminating in the present stalemate.

The White Paper said: Within two months of partition, the Sind Government imposed certain restrictions on the movement of a large number of commodities contrary to the standstill Agreement. The protests of the Government of India to Pakistan did not succeed in securing the repeal of these restrictions. An even more serious departure from the Standstill Agreement occurred when Pakistan decided to treat India as foreign territory so far as the movement of raw jute from Pakistan to India was concerned, imposing an export duty on raw jute which would affect exports to India.

With the termination of the Standstill Agreement on March 1, 1948, trade and custom barriers were imposed causing a great deal of inconvenience to both sides. At the Inter-dominion conference held at Calcutta in April, 1948, India suggested that the Standstill Agreement should be revived pending long-term arrangements. This, however, was not acceptable to Pakistan.

The second inter-dominion conference held at Karachi in May, 1948, led to an agreement valid for a period of one year up to June, 1949, providing for the mutual supply of certain essential commodities. India agreed to limit the volume of her export of Indian-grown jute which competed with Pakistan's exports to other countries. India also undertook to supply steel to Pakistan in spite of the fact that she herself had to import steel from hard currency countries.

In spite of these agreements, difficulties continued to beset trade and movement and when the agreements were reviewed at a conference between delegations of the two dominions in December, 1948, in Delhi, it was found that Indian goods in transit from Calcutta to Assam and Tripura across East Bengal were still being detained under orders of the provincial Government or their officers. Fresh decisions were taken to make the procedure for transit simple and effective and also to facilitate trade and movement in general.

Securing Long-Term Agreement

While these arrangements for exchange of commodities on a short-term basis were being negotiated and implemented, adds the White Paper, India did not give up making consistent efforts to secure a long-term under-taking covering trade and tariffs in general and raw jute and raw cotton and their products in particular.

In April, 1949, the Commerce Minister of India had discussion with the Finance Minister of Pakistan with a view to exploring possibilities of increasing inter-dominion trade by reduction or removal of fiscal and other barriers. An agreement was reached between them against this background and India agreed to grant rebates on excise duty on all excisable commodities which were exported to Pakistan. In return, Pakistan agreed to abolish certain export duties.

The Pakistan Government found themselves unable to agree to retain a clause in the agreement relating to the long-term and comprehensive arrangements in regard to production, manufacture and sale of jute and cotton.

In view of the unwillingness of Pakistan to arrive at any long-term understanding at even to meet at a conference to reach such an agreement, negotiations were started in June, 1949, for a fresh agreement to the supply of commodities, and a trade agreement was signed on June 24 and soon after a meeting was held at Delhi on July 13, 1949, with the representatives of the Government of Pakistan to explore the possibilities of stepping up exports of coal to Pakistan.

As a result India placed a large number of wagons at their disposal. The figures of actual movement of coal for the months of July, 1949, to November, 1949, were July 180,423 tons, August 206,949 tons, September 168,559 tons, October 198,569 tons and November 222,180 tons.

Pakistan, on the other hand, far from helping the imports of cotton textiles from India, actually took measures to restrict the trade. The Pakistan Government's orders for textiles were far below the agreed quota and 7,000 bales of cloth and 3,000 bales of yarn ordered by the Government of Pakistan and East Bengal Government were not lifted.

As regards handloom cloth Pakistan agreed to license freely imports of *lungies* and other types of handloom cloth up to 2,000 bales. The agreement was never implemented by Pakistan. Indian piecegoods imported into Karachi were being frozen immediately on arrival and the discrimination as compared with imported cloth from other countries prevented any substantial trade in Indian textiles.

Further, India was put on the list of countries from which no imports of cotton textiles would be licensed by Pakistan. Thus, in effect, Pakistan banned the import of cotton textiles from India in spite of the trade agreement.

Following the devaluation, Pakistan raw jute became far more expensive than Indian jute and it was clear that unless either the price of Pakistan jute went down or the exchange rate was altered further purchases of this very vital raw material would not be possible. India being the main buyer of Pakistan's raw jute, the normal economic forces inevitably began to push down prices of Pakistan's raw jute and their exchange rate.

Transactions between the two rupees, which were permissible in the absence of any exchange control between the two countries, showed that 100 Pakistan rupees were being exchanged with Indian rupees at anything between parity and 115 Indian rupees. Pakistan fixed minimum selling prices for her raw jute and made it illegal for any person to exchange Pakistan rupee for Indian rupees or vice versa except at the rate of exchange which Pakistan had notified.

Indian Rupees At New Rate

Although Pakistan had very large holdings of Indian rupees, her State Bank were not prepared to buy and sell Indian rupees at the new rate. Millions of rupees accruing to India from Indian enterprises in Pakistan were being refused repatriation, although there was no exchange control. Pakistan took steps to cancel the O.G.L. for the import of various goods from India and insisted upon evidence of remittance having been made from India in respect of commodities coming from Pakistan to India.

The net effect of these measures was to prevent all trade between the two countries except for the supply of coal from India to Pakistan for which Pakistan continued to make payments from the State Bank's balances held in India.

Not only was any fresh purchase of raw jute made impossible but out of the 12,000,000 bales which had been purchased before devaluation by the Indian mills, 500,000 bales which had still to come to India were held up by Pakistan. A large portion of this jute had been passed by the Pakistan customs, the Pakistan export duty had been paid and the jute had actually been loaded in many instances before devaluation—in barges and flats.

Repeated attempts were made by the Indian buyers and their agents to get their jute released. The Indian jute mills association sent a representative to discuss the matter with the Pakistan Jute Board but his visit proved equally fruitless. Telegraphic representations were made by the Government of India first to the Jute Board and then to the Pakistan Government. The only answer given to India was that jute was held up because the parties concerned were not coming forth to get it released.

In spite of these representations as well as direct approaches made by the parties concerned—both verbally as well as in writing—no raw jute was released. The Government of India offered to settle by arbitration any outstanding claims in relation to jute on both sides. Even then the Pakistan Government did not authorise the release of raw jute.

The White Paper continued: Meanwhile yet another development came to the notice of the Government of India which made it difficult to resist the conclusion that the hold-up was part of a deliberate policy to make the position of the Indian jute mill difficult and to compel them to buy jute at the rates fixed by the Jute Board.

The policy of detention as applied not merely to Pakistan jute purchased by the Indian mills but also to Assam jute which was in transit through Pakistan to India. Pakistan's observance of her obligations in regard to transit arrangement had always been half-hearted. Thus the State of Tripura had to depend on air-borne supplies of many essential commodities and even raw jute grown in that State had to come to India by air.

Thus a state was reached, the White Paper concluded, when it became clear that apart from obtaining supplies of coal from India, Pakistan had no intention of allowing any other trade to take place between the two countries and even goods from one part of India to another were subjected to all kinds of restrictions. In the circumstances, the Government of India felt that they had no option but to discontinue the supply of coal to Pakistan, although in announcing this decision they made it quite clear that as soon as normal trade was rendered possible the supplies of coal, would be resumed and even the short supply made up.—P.T.I.

IDENTITY CARDS EXPLAINED

Dr. Donges' "Pass Bill" (Population Registration Bill) does not require any persons to have his identity card in his possession at all times, but provision is made for the production by any person of his identity card within seven days after a demand for it by an authorised person, says an explanatory memorandum Dr. Donges (Minister of the Interior) laid on the table of the House of Assembly.

The memorandum says, "It will be observed that there is, in the first instance, to make any application for the inclusion of his name in the register.

"Every person within the Union on the next census day will automatically be included in the Register by the Director of Census and Statistics. Increases in the population of the Union after that date will be taken up in the register from particulars supplied by the Register of Births and Deaths and by the Immigration authorities.

"If however, a person's name is not included in the register, it will be his duty to supply the Director of Census and Statistics with the necessary particulars.

"For the purposes of ascertaining whether a person's name is included in the Register or not, the Bill makes provision for the publication at every Magistrate's office of a list containing the names and other prescribed particulars of all persons whose names are included in the Register and who are registered as residing within that district.

"Notices informing the public that such lists have become available for public inspection at the office of any Magistrate will be published.

"A person whose name does not appear on the list on a date six months after the date on which he took up residence in a district may be prosecuted for failing to supply the Director with the particulars necessary for the inclusion on his name it the Register.

The identity number assigned to persons registered which will appear on identity cards, will consist of four parts, namely—the last two digits of the person's year of birth, the registration number in the birth register of the person concerned and the code letter indicating the race or the classification.

On this basis, the identity number of a White person born in 1948 in the Pretoria district with a birth registration No. 125 will be: 48-345-0125-W.

The Bill uses the term "White person" and not "European." The other classifications are "Coloured person" and Native."

The memorandum says that every person whose name is in the register and who has reached the age of 16 will be issued with an identity card.—(S.A.P.A.)

Things In General

Shree Gopallal Hindu Temple (Verulam)

A welcome reception was accorded to Pandit Ganga Prasad Upadhaya M.A. at the Temple Hall under the auspices of the Shree Gopallal Hindu Temple Trust, Verulam on Saturday afternoon February 11 Mr. Chunnilal Raghavjee President of the Trust garlanded Panditji and spoke in glowing terms of his work in Hindu religion. Panditjee spoke in English and Hindi amidst a large gathering on Mahatma Gandhi's Philosophy of life, whose life he said, was based on Ahimsa, and truth. These were the principles practised by him, during his struggle for freedom. In conclusion, he added that the Mahatma did so much to liberate India from slavery, simply because he felt it was his duty towards mankind, and therefore the only way to honour his memory is by following his principles, which he has laid down for us. Other speakers were Jatha Jeevan, B. R. Maharaj (Secretary) and Doctor N. P. Desai. A vote of thank was moved by Mr S. Sham on behalf of the Shree Gopallal Hindu Temple Trust.

Free Education For Indians Up To Std. VII

Free secondary education for Indians in Natal up to standard VII has just been introduced. This follows the decision taken by the Natal Provincial Council in 1942 to provide free schooling progressively. Last year education up to Standard VI was made free; next year it will be free up to Standard VIII. In 1955 Indians will receive free education up to Standard X. Although instruction has now been made free for Standard VII, this does not mean that all those children who passed Standard VI last year will begin secondary education, for there is still a serious lack of schools and staff. The only Indian boys' secondary school in Durban is Sastri College, from which hundreds of students have been turned away in the past two years through shortage of accommodation. There is also a high school for girls.

Three New Doctors Qualified At Wits

Three more African Doctors passed at the last graduation ceremony held at the Witwatersrand University. They are Doctors Ollela Beatrice Zuzuive Dikitsha, Mordecai Vusumzi Gumede and strong Thabo Makenete. Dr. Ollvir Dikitsha hopes to go to the Victoria Hospital this year for her housemanship. She is the fourth African woman in the Union to qualify in medicine. She is the daughter of Dr H. Dikitsha who qualified at Edinburgh University, and is practising at Birmingham, in England. Dr. Ollvia hopes to practise in the Transkei and is especially interested in Women's diseases. She is 26 years of age. Dr. Thabo Makenete is from Basutoland in the Leribe District. He is 26 and says that he is going to the McCords Hospital in Durban for housemanship after which he intends returning to Basutoland to practise. Dr. Mordecai Gumede is from Natal. He is going to the McCord Hospital this year to do housemanship. He is now 32.

No Colour Bar

The Secretary of the U.S.A Army, Mr. Gordon Gray, has ordered Field-Commanders to assign qualified Negroes to white combat units. The Secretary of Defence, Mr. Louis Johnson, said that Mr. Gray's action was "a major step towards the elimination of all racial discrimination in the services." President Truman instructed all three services in 1948 to take steps to ensure that Negroes were given an equal chance. — "Race Relations News Bulletin."

Pakistan Ban On Indian Pressmen

Several correspondents of the Press Trust of India, which succeeded the Associated Press of India in February last year, have been asked by the East Pakistan Government "not to function as press representatives until they are authorised by the Pakistan Government," the Press Trust of India has announced. The statement was made in reply to demands for formal accreditation by the Pakistan Government of correspondents who served with the Associated Press of India before its dissolution.

Pakistan's Anxiety

The fact that there was no obligation for Commonwealth countries to aid each other if invaded, was causing anxiety in Pakistan, said Mohammed Ali, Pakistan's High Commissioner in Canada, in a speech in Halifax, to the Halifax branch of the United Nations Association of Canada. "What is the use of remaining in the Commonwealth if in the event of Indian aggression, we can hope for no aid from our sister dominions? He described the Indian Prime Minister, Pandit Nehru, as a second Chiang Kai Shek, and said anti-communist energy should be directed towards close Union among people of differing faith rather than towards strengthening India as a buffer between East and West.

WANTED

Wanted teachers, (Sastaks, Graduates, Matric Seniors, or Senior Trained,) with knowledge in Hindi, Music and Vyayam for Shree Gandhi Bharat Vidyalaya, Johannesburg, to teach pupils of Stds. I to VII all the subjects of a Gujarati School.

Applicants must state their qualifications, experiences, Etc., and send the True copies of the Certificates and recent testimonials together with their applications to the secretary of the school Committee at the following address.

Shree Gandhi Bharat Vidyalaya, 50 Fox Street Box 7530, Johannesburg.

Salaries will be paid according to qualifications.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, February 4.

KASHMIR

In Parliament

The Indian Parliament, after considerable discussion, has passed the Immigrants (Expulsion from Assam) Bill with the aid of which India hopes to expel undesirable immigrants who have illegally entered Assam from East Bengal. The number of such Muslim immigrants is estimated at five lakhs. The provisions of the Bill will not apply to Hindus who have immigrated from East Bengal. The questions put by members elicit much useful information for the Government. Some of the items thus disclosed are (1) The Government do not intend to remove control over petroleum. (2) The Government have not abandoned the Ganga bridge project near Mukameh near Patna, but it is postponed for two years. The total estimated is Rs. 13 crores. (3) The Government do not propose to exempt 'sadhus' from payment of railway fares, and all efforts will be made collect tickets from them. (4) An Indian factory for processing atomic energy raw material will be in full operation within one year. (5) The Prime Minister said, "Goa should join India. There are 18 political prisoners in Goa—one of these an Indian national, and the rest Goans. Political prisoners are harshly treated. There is severe censorship of the press." (6) There is no scarcity of coal in India, and the price of coal is not high relative to prices of other commodities. It has been reduced in April and November 1949. (7) At present electrical goods valued at about Rs. 14 crores are being produced annually in India, and the annual consumption amounts to Rs. 35 to Rs. 40 crores. (8) The negotiations for one million tons of American wheat were not pursued by the Government of India because the terms were not favourable. (9) It is proposed to develop the naval dockyard at Bombay so that larger vessels can be built there. Three surveying motor boats were constructed at the dockyard last year. At the Scindia ship-building yard at Vizag, capacity existed for constructing small tankers and supply and repair ships. (10) It is not contemplated to re introduce Class II compartments in the Bombay sub-urban trains.

Communist Disturbances

An exchange of shots took place on the police trying to stop a Communist-led mob from attacking the premises of the local Congress office at Amritsar on the 12th, followed by the arrest of 43 persons. One person died and another was injured when the police opened fire at Karimganj in Assam on the 13th, on a crowd armed with deadly weapons which threatened to attack the local railway station. There are periodical riots of communist prisoners in various jails. Recently such a riot took place in the Nasik Prison (Bombay), and another in the Salem jail (Madras) where 220 convicted communist prisoners are lodged. They attacked the jail staff with stones, brickbats and wooden poles taken from handlooms. The jailor and warders were mercilessly beaten, and the jailor and the deputy jailor fell down unconscious. 12 warders then came with firearms and opened fire, which resulted in the death of 21 prisoners. The condition of the wounded jailor was reported to be precarious. These desperate measures are resorted by communists because their influence is on the wane everywhere in the country and people have seen in their true colours. A fresh wave of communist violence is reported from Ahmednagar District (Bombay) where three murders, besides a number of other offences were committed in the last fortnight. About 200 arrests have so far been made in the district. A Government spokesman said in Bombay that the communist excesses would be put down firmly as had been done nine months ago. Three communists were shot dead in an encounter near Vijayavada in Andhra.

Anglo-Indians

Anglo-Indians form a very small minority in India, but the community can be said to have been assured a fair, just, generous treatment in the country. In India, and Mr. Frank Anthony, President of the Anglo-Indian Association addressing a gathering of Anglo-Indians at Allahabad, Anglo-Indians were not only recognised as a community but respected. Anglo-Indian schools had been safeguarded and had been given grants ten times more than the non-Anglo-Indian schools. These schools were becoming more and more popular and were commending themselves to parents of all communities and to the leaders of the country. Special quotas in services were given to Anglo-Indians. The community had been given equal status, Every citizen, he said, had been given the fundamental right to conserve his language, script and culture. Mr. Anthony advised the members of his community to play their part in the country's progress loyally and manfully, keeping the real interests of the country constantly before them.

Indo-Pakistan Trade

In a review of India's trade position, Commerce Minister, Shri K. C. Neogy, said: "Obviously, if the crisis is not resolved in a manner acceptable to both Governments, we shall have to find alternative markets for the goods we used to export to Pakistan. We are in this respect somewhat fortunately placed. Important and valuable though the Pakistan market is, we can and should be able to export these commodities to other countries to the extent that Pakistan ceases to be a buyer. In respect of cotton piecegoods this change has been very largely accomplished already. Our other principal exports to Pakistan consisted of oils and oilseeds; salt, coal, iron and steel, and a number of other items. There should not be any difficulty, I think, in finding a market for most of these in other countries. In India there has never been any move to boycott Pakistan goods as such.

Indo-Afghan Treaty

A treaty of friendship was recently made between India and Afghanistan. A Karachi radio allegation that a military clause had been included in the treaty, and accusing both countries of following a joint hostile policy against Pakistan, is denied in a note issued by the Afghan Embassy in New Delhi. The terms of the treaty have been published already. "It is true," says the note, "that there are friendly and close relations between India and Afghanistan based on mutual understanding, common views, love of peace and freedom and prosperity of Asia. But there is no stipulation concerning a military alliance in the treaty signed by India and Afghanistan." "The Afghan Government," the note goes on to say, "has always favoured the rights of the Asian nations for their freedom; and the annals of the history of modern Turkey, Egypt, Iraq, Palestine, India, Syria, the Lebanon and Indonesia have always witnessed this policy. The Pukhtoon nation (i.e. the Frontier Pathans) also has a right to freedom like the others. If Afghans are backing their right, it is not against any nation or any democratic country, but it is in favour of their own brethren. The

Situation In Calcutta

Peace is returning to Calcutta. The Prime Minister and the Deputy Prime Minister of India made earnest appeals to the people of Calcutta and West Bengal to establish peace. The Chief Minister of Bengal, Dr. B. C. Roy, appealed to the people of Bengal not to sully the fair name of Bengal by indulging in wanton outrages." "The two (East and West) Bengals are so closely linked," he said, "that events in Khulna provoked mob excesses in this city (Calcutta) and its suburbs, and these incidents had their repercussions in Dacca." Hindu refugees from East Bengal are coming to West Bengal in large numbers, and arrangements were made by air companies in Calcutta to send ten aeroplanes to Dacca to evacuate persons wishing to come to Calcutta.

peace of the world can be secured only by recognising the rights of nations and assuring them justice."

Frontier Gandhi

In contrast to the campaign of calumny against India in the Pakistan Press, the Government and the Press in India have shown unusual restraint. Referring to this, Pandit Nehru said: "We do not say much about conditions in Pakistan, about conditions in the Frontier Province, the tribal areas, Eastern Bengal. We remain silent because we have some decency. Our own colleagues, our nearest colleagues in the Frontier Province have been imprisoned for the last two or three years. The whole of the Frontier Province is one vast prison. The whole of the tribal areas have been in a state of unrest. We have not said anything about it. There are certain small States in the Frontier Province. I have no special information but I refer you to the Pakistan Press about the conditions in Arab and other States. The conditions there are scandalous, according to the reports in the Pakistan Press."

The Amritsar correspondent of the 'Hindustan Times' of Delhi says: "Khan Abdul Gaffar Khan (Frontier Gandhi) is now in the Montgomery jail in Pakistan. He is confined in a small room day and night. His health has broken down. He is not allowed to see his friends or relatives, and his letters from his relatives are not delivered to him." This information has been given to pressmen by Krishan Lall who, with half a dozen others, reached Amritsar from Montgomery, after undergoing imprisonment for four months in that jail. They were arrested on a charge of entering Pakistan territory without the necessary permits.

PANDIT NEHRU'S CALL TO THE PEOPLE

A CALL to the people not to lose themselves in "petty quabbles" and cultivate a spirit of "toleration and humanity" as enjoined by the Father of the Nation—Mahatma Gandhi—was made in New Delhi by the Prime Minister, Pandit Nehru, speaking at a ceremony arranged to present him Hindi and English versions of a 1,000-page volume commemorating his diamond jubilee.

Pandit Nehru said: "Our master taught us to keep on to the right path and fight evil with good. We should not be afraid of anything so long as we follow the truth. If we are in the wrong, the dangers will increase whatever the safeguards we might adopt."

The commemoration volume has been brought out by the "Nehru-Abhinandan-Granth" Committee consisting among others, of Mr. Purushottam Das Tandon, Dr. C. Radhakrishnan, Mr. K. M. Munshi and Seth Govind Das.

The ceremony was attended among others by Mrs. Vijay Lakshmi Pandit, India's Ambassador in U.S., members of the diplomatic corps, Ministers of the Central and Provincial Cabinets, and a large number of contributors to the volume.

Pandit Nehru said he was "distressed and depressed" to see when he looked around the growing hate and intolerance both in India and abroad. "There is a lot of shouting and talking about big things without that toleration and wideness of spirit in which our great leader was a magnificent example."

Stating that he did not "particularly like" the writing on commemoration volumes when a man was alive, the Prime Minister said such volumes were "embarrassing" both to the recipient and the contributors.

Recalling the days of the struggle for freedom, Pandit Nehru said he and his fellow-fighters always pitched their ideals high. It was now to be seen how far their minds had changed with growing age and the changing world. What often perturbed him was the question, "Am I losing myself in the glitter and pomp of high office?"

Dr. Rajendra Prasad, President of the Indian Republic, in a message to the committee said the Government, the honour and the future hopes of the nation were all in Pandit Nehru's hands and "they are in safe hands."

The entire cost of the volume has been borne by Mr. Vaswanath More, a business man of Calcutta, and its sales proceeds will go to any charitable institution named by Pandit Nehru. —P.T.I.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"

7 Jantar Mantar Road,

NEW DELHI.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

1. Immediately after being sworn in as first President of the Indian Republic in the Durbar Hall, Government House, New Delhi, on the morning of January 26, Dr. Rajendra Prasad addresses the gathering.

2. Chief Justice Kania administers the oath to Dr. Rajendra Prasad.

3. Shri Rajagopalachari bids farewell to Pandit Jawaharlal Nehru just before his plane took off from Palam aerodrome on January 27.

4. Pandit Jawaharlal Nehru being sworn in as Prime Minister by Dr. Rajendra Prasad after the swearing-in ceremony of the President in the Government House.

5. At the foot of the Government House steps, just before the commencement of the presidential procession Dr. Rajendra Prasad responds with folded hands to the felicitations of the huge crowds who gathered to see him — P.I.B.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૯ | શુક્રવાર તા. ૩ માર્ચ, ૧૯૫૦. | છૂટક નકલ પેની.૪

મીસ મ્યુરીયલ લેસ્ટર

મીસ. મ્યુરીયલ લેસ્ટર એક પૈસાદાર એંજીનની દિકરી છે. તેઓ પચ્ચીસ નાના હતા ત્યારથી તેમની બેન સાથે તેમને બીલ્ડઓની સેવાનું કાર્ય સ્વીકાર્યું હતું. લંડનના ભરીષ્ટ વસ્તામાં એક કલબ—આશ્રમ જેવું—તેમને રચાયું છે. આ જગાએ મહાત્મા ગાંધી જ્યારે ગોળમેજીમાં ૧૯૩૨ માં ગયા હતાં ત્યારે ગાંધીથી જન્મ્યા હતાં. છેલ્લા બીસ વર્ષથી બ્રહ્મના બાળકો માટે બાળ મંદીર શાળાઓ, કલબ, અને બ્રત બ્રતની સંસ્થાઓ રચાયલામાં આવી છે.

૧૯૧૪ માં મીસ લેસ્ટર એક સંસ્થા કે જેનું નામ "ફેલોશીપ ઓફ રીકો-ન્સીલીએશન" છે તેમા રસ ધરાવતાં થયા હતાં. આ સંસ્થા પહેલા વીશ્વ યુદ્ધ વખતે જે લોકો યુદ્ધમા માનતા નહોતા અને ઇશ્વરનો માર્ગ બતાવતાં હતાં તેઓએ રચાપી હતી. મીસ. લેસ્ટરે આ સંસ્થામાં ઘણું કામ કર્યું છે. એ કામને અંગે તેઓ પાંચ વાર ચીન ગયા હતાં. જપાન, ઓસ્ટ્રેલીયા, ન્યુઝીલેન્ડ, હોંદ યુરોપ, અને અમેરીકા પણ ગયા હતાં. આ પહેલી જ વાર તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકા પોતાનું મીશન લઇ આવ્યાં છે. તેમનું કામ એમને કેવી રીતે થઇ કર્યું". એ પ્રશ્ન અમારા ખબરપત્રો તરફથી પુછાતા તેમને જવાબ આપ્યો કે;

"આ સદીની શરૂવાતમાં જ્યારે હું હજી ઘણી નાની હતી ત્યારે અને કાર ખાનામાં કામ કરતી મજદુર છોકરી ઓએ એક તેમના જલસામાં આમંત્રણ આપ્યું હતું. આ પહેલા હું મજદુરો ના સદવાસમાં આવી નહોતી. જ્યારે હું જલસામાં ગઇ ત્યારે મેં જોયું કે આ છોકરીઓ મારા સમાન વયની હોવા છતાં, અને મારા કરતા વધુ શીક્ષણ, વિનય, અને કુશીયાર હોવા છતાં; અને મને લાગ્યું કે તેમની પાસે થી મને ઘણું જ્ઞાન મળે તેમ છે છતાં, તેઓને ઘણી ચીજો મળતી નથી.

હું તેમના સહવાસમાં વખતો વખત આવવા લાગી અને તેમની પાસેથી મેં ઘણું જ્ઞાન મેળવ્યું. મારી પાસે તેમને શીખવવ જેવું કાંઇજ નહોતું. આ છોકરીઓ મારા કરતા સારી અને બહેનવું હતી છતાં ઇશ્વરની ઘણી જરૂરી ચીજો મારી પાસે હતી. તેમને મળતી મુશ્કેલ થઇ પડી હતી. હું તેમની નરસ વધુ અને વધુ ખેંચાતી ગઇ. આવે વખતે પહેલું વિશ્વ યુદ્ધ શરૂ થયું અને તેમાં મારો ભાઈ ભોગ બન્યો. આ ખબરે અમને ઘણા દુઃખમાં ધકેલી દીધા. મારા પીતાએ કહ્યું કે તેને માટે એક સ્મારક ઉભુ કરીએ પણ તે એક શ્રવંત સ્મારક હોવું જોઇએ. એમને અમને જગા આપી અને ત્યાં અમે કાર્ય શરૂ કર્યું. કલબ રચાપી અને બધુજ કાર્ય હાથે કરવાનું રાખ્યું હતું. કારખાનામાં કામ કરતા મજદુરોના છોકરાઓ સુધાર વાનું કાર્ય અમે કરવા માંડયું. યુદ્ધનો વીરોધ પણ અમે કરતાં. અમારી કલબના દરવાજા દુશ્મનો માટે પણ ખુલ્લા રાખવામાં આવ્યા હતાં. જરમનો પણ કોઇ વાર ચહા પીવા અને આવા આવતા અને અમે તેમની જાતની સરકારને નહોતા આપતાં, આને લઇને અમારે ઘણા સંકટોનો સામનો કરવો પડતો હતો છતાં અમે ઇશ્વરપર શ્રદ્ધા રાખી અમારું કાર્ય કરતાં હતાં. અમે વિશ્વ ને માટે પ્રાર્થના નહોતા કરતાં પણ દીવસના ચાર વાર ઘંટ વાગે ત્યારે ૨૦ મીનીટ શાંતી રાખતાં. મેં જોયું કે; શાંતી રાખી મનમાં પ્રાર્થના કરવી એ ઘણીજ સારી રીત છે.

એક સાંજે યોગાનુ ભોગ જોએ અમારા ઘરે બપોરના પ્રવાસથી ઉતરેલા હતાં તેઓ ટોળે મળી અમારી ઉપર હુમલો લાવ્યા હતાં. એક બાઇ કે જે ઘણોજ દારૂ પીતી તેની છોકરી ભાગી ગઇ હતી તે મારી ઉપર ગુસ્સે થઇને બીજા તેના જેવા દારૂડીયાઓ સાથે અમારા કલબ તરફ આવી. કલબમાં ત્યારે અમે ત્રણેક જણજ હતાં. મને આ હુમલાની ખબર પહેલાથીજ મળી હતાં અને સુચના પણ થઇ હતી કે પોલીસમાં ખબર આપવા. પણ હું ઇશ્વર ની મદદમાં માનતી હતી. તોફાનીઓ સામે આવી ઉભા ત્યારે મેં ચુપ ચાપ, બધુ સાંભળ્યુ અને અંતમાં મેં ધીમે થી કહ્યું કે તમે ઇશ્વરની પ્રાર્થના કરો કે જેથી તમારી દીકરી પાછી ઘેર આવે. તે વખતે જ અમારો પ્રાર્થનાનો ઘંટ વાગ્યો અને બધાજ શાંતીથી ઉભા રહ્યાં. દસ મીનીટની શાંતી પછી જોએ કે તેઓ પણજ ઉભા રહ્યા હતાં છતાં શાંત થઇ ગયા હું તે બેનને તેને ઘેર મુકી આવી રસ્તામાં ઠંડી હવાને લઇ તેને નશો ઘેર પહોચતાં ઉતરી ગયો હતો. તેને અને વચન આપ્યું કે તે હમેશને માટે દારૂ મુકી દેશે. ત્યાર બાદ જોકે તે સાવ દારૂ મુકી નહોતો શક્યો છતાં મારી એક ખુબ ખુશામત બની ગઇ હતી. તેજ રીતે દારૂડીયાઓ વધતા વધતાં અમારા મકાન સામે આવતાં તો અમે તેમને તેમની ભુખનાં બતાવતાં અને તે વખતે જ જો અમારો પ્રાર્થનાનો ઘંટ વાગતો તો તે વખતે તે દારૂડીયાઓ ૧૦ મીનીટ ચુપ ઉભા રહેતા. દસ મીનીટ પછી તેઓ સાવ શાંત થઇ પાછા ફરતાં અને કોઇક વાર પાણી પી ચુપચાપ ચાલ્યાં જતાં. આ રીતે મેં અને મારા સાથીઓએ પ્રેમ ની મદદથી અમારું કામ ચાલુ રાખ્યું છે. અને અગે યુદ્ધના વિરોધી મોજાને લીધે ઘણા સંકટો અને દુઃખો સહન કરવા પડયા છે.

મીસ મ્યુરીયલ લેસ્ટર કરબનમાં

સોમવાર તા. ૨૮ ગીતા ૧૨ વાગે મીસ મ્યુરીયલ લેસ્ટર કરબનના એરોડ્રોમ ઉપર આવતા તેમના શાંતીવાદક કેટલાક મીત્રોએ તેમને આવકાર આપ્યો હતો. તેમનો કરબનનો ત્રણ અઠવાડીયાનો કાર્યક્રમ ગોઠવાયો છે. જ્યારે એમને પુછવામાં આવ્યું કે તેમની દક્ષિણ આફ્રિકાની કુંક મુલાકાતનો તેમના ઉપર શી અસર થઇ છે ત્યારે તેમને જણાવ્યું કે; હજી સુધી હું કોઇ પણ મત ઉપર મક્કમ થઇ શકી નથી. પણ હું જે જોઇ શકી છું કે; દક્ષિણ આફ્રિકા સામે ઘણા સવાલો છે કે જે તાત્કાલીક ઉકેલ માગે છે. અહીંના અમુક લોકોએ મને જણાવ્યું છે કે; આ સવાલો બહુજ મુંચવણ ભર્યો છે અને તેના ઉકેલની તેઓને આશા નથી. પણ મેં તેમને કહ્યું કે; દોંકુસ્થાનમાં એક હજાર વર્ષ સુધી ચાલી આવેલી અરાજકતાનું નિવારણ ૩૦ વર્ષમાં દુર થઇ શકયું એ હું જોઇને જ આવી છું તે પરથી મને લાગે છે કે દુનીયામાં કોઇ પણ સવાલ એવો નથી કે જેનો ઉકેલ ન જ થાય." તેઓ કે. ગુલામને ત્યાં ઉતર્યા છે. અને તા. ૨–થી ૭ મી સુધી ડરબનની સંસ્થામાં રહેશે.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીનું ચુનીયનમાં આગમન

શ્રી. મણીલાલ ગાંધી જેઓ ગયે ડીસેમ્બરમાં ફ્રીયર હાજોરના શાંતીનીકેતનમાં અને સેવાગ્રામ વર્ધામાં મળેલા વીશ્વશાંતી પરિષદમાં ભાગ લેવા ઇંદ ગયા હતા તેઓ સ્ટીમર કરબનમાં ગઇ કાલે કરબન આવી પહોંચ્યા છે.

પોતાની મુલાકાત દરમીયાન શ્રી. મણીલાલ ગાંધી મંબાસા ઉતર્યા હતા અને પંડીત કુંજરૂ જોડાનીસબર્ગથી પ્લેનમાં નયરોબી આવી પહોંચ્યા હતા તેમને મળવા નયરોબી ગયા હતા. તેઓ ઇસ્ટ આફ્રિકા બ્રાતેના ઇંદ સરકારના હાય કમીશનરના મહેમાન થયા હતા. પંડીત કુંજરૂ અને તેમની પાર્ટીની સાથે તેઓ પ્લેનમાં દારેસલામ ગયા હતા ત્યાંથી તેમણે પોતાની મોટ કરી પકડી હતી.

શ્રી મણીલાલ ગાંધીની નયરોબીની આ પ્રથમ મુલાકાત હતી અને શ્રીયુત પંતના પ્રેમભર્યા સત્કારના પ્રતાપે એ સુંદર પ્રદેશનો થોડા કલાકમાં ઘણો ભાગ તેઓ જોઇ શકયા હતા અને ઘણા મીત્રોને મળી શક્યા હતા. નયરોબીના ભાઇઓએ તેમનાપર પ્રેમ વર્ષાવી મહાત્મા ગાંધીજી પ્રત્યેનો પુજ્ય ભાવ પ્રદર્શીત કર્યો હતો.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ કહ્યું કે ઇસ્ટ આફ્રિકાના હોંદી ભાઇઓ બહુજ ભાગ્યશાળી છે કે તેઓને શ્રીયુત અને શ્રીમતી પંતના જેવા મહાન કાર્યકર્તો ઓની સેવાનો લાભ મળ્યો છે. એ પતિ પત્નિ બન્ને એ દેશમાં જુદી જુદી કોમો વચ્ચે સદભાવના રચાપવા ને સુંદર બ્રાતરાહ કાર્ય કરી રહ્યા છે તેમણે કહ્યું કે આપણા ભાઇઓની ફરજ છે કે તેઓએ જેવા વીર નર નારી જોમને દોંદે ખાસ કરીને આવા સમયે કરાગત કરવા પોલાય તેમ નથી, તેઓને તેઓએ સાથ થયું જોઇએ અને તે ના સમાજમંદીર પુરેપુરો લાભ ઉઠાવવો જોઇએ.

પંડીત કુંજરૂની સાથેની તેમની વાતો ના સંબંધમા શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ કહ્યું કે એ નોંધ લેવી સંતોષકારક છે કે યુનીયન સરકાર જે આજ સુધી બીનકુશલ વાતચીત નહિ કરવાનો આગ્રહ રાખી હતી તેણે હવે ગોળમેજી પરિષદમાં જેવી રીતે કરવાનું સ્વીકાર્યું"

(અનુસંધાન પાને ૬૬ મે)

ગાંધીજી અને સામ્યવાદ

(ગતાંકથી ચાલું) (૨)

ગાંધીજી અને માર્કસ વચ્ચે પાયા નો ફરક જીવન અને જગતની ફરક જોવાની દૃષ્ટિમાં છે. સાધ્ય અને સાધનમાં તેમ જ રાજકીય, સામાજીક, આર્થિક, ધાર્મિક વગેરે વ્યવસાયોમાં બંનેની વચ્ચે જે કાંઇક ફરક દેખાય છે તે આ દૃષ્ટિબેદથી જ પેદા થાય છે. એ રીતે ગાંધીજીનો આ દૃષ્ટિબેદ માત્ર માર્કસની સામે નથી, મૂડીવાદ કે પંચાયોગવાદની સામે પણ છે. મૂડીવાદ અને સામ્યવાદમાં બીજા ગમે તે મતબેદ કે સંઘર્ષ હશે, પરંતુ બંને પંચેન્દ્રિયોના અને મન ને પુજનારાં છે. તેમનો ઝઘડો મૂડી અને પંચેન્દ્રિયો પર માલીકી અને ઇન્દ્રાદનની વહેંચણીની બાબતમાં છે.

એક રસ્તો બે શાખાઓમાં વહેંચાય ગયા છે ત્યારે બંને શાખાઓની વચ્ચે નું અંતર શરૂઆતમાં બે ચાર અંગુલનું જ હોય તોપણ આગળ જતાં એક બીજાની વચ્ચે ગેરકો માણસનું અંતર પડી જાય છે. ભારતના નકશામાં કન્યાકુમારીની પાસે અક્ષરે ૮° લંબીને એની ઉપરની શાખાઓને લગાડીએ તો એક રસ્તો પેશાવર લઇ જશે અને બીજો નેપાળમાં. એ પ્રમાણે જીવન અને જગતને માણસ ચેતનનો આવિર્ભાવ સમજે કે પ્રકૃતિનો વિકાસ સમજે, વ્યવહારમાં બંનેને ફરક ચોડીક હદ સુધી નહીં જેવો માલુમ પડે છે. માનો કે ૮ આનાને ચાર પૈસા કહેવા જેવો ઝઘડો હોય. આ કારણ થી ઘેટલીક બાબતોમાં ગાંધીજી અને માર્કસ બંનેએ કે એક જ જાતના નીષ્કર્ષો પર આવતા જણાય છે. પરંતુ ખરી રીતે એવું નથી.

ગાંધીજી અને માર્કસમાં જે સમાન વાત છે તે એ કે બંનેના દિલમાં માનવવંદના કરોડો અન્યાય વિનાના, દલિતપોષિત, સાધન વીનાના, જ્ઞાન વીનાના દોર કે જંગલના જાનવરની પેઠે હોવાના કે માર ખાવા છતાં મુંગા મુખા સહી લેનારા લોકો પ્રત્યે ઉંડી સહાનુભૂતિ'ઓને જીવે છે. માનવની ગુલામીનો મોટો ભાગ આવા લોકોનો છે. અને વીચિત્રતા એ છે કે આવી બુરી હાલત એક એવી દુનીયામાં છે કે જેમાં સુખનાં સાધનોની કોઇ ન્યુનતા નથી. દરેક જન્તુ યોગ્ય આરામથી રહી શકે અને બેતાલા ઉત્કર્ષ કરી શકે એટલો સમાંશ માં બરી છે. વળી, તમ ગટલા બધાન સંસ્કૃતિઓ પાછળ ના જમાનામાં પાણી ગુકી દે અને આજે પણ માલુમ છે કે જેમણે પરદેશ પણી જ ઉઠી અને ઉમદા કારીગરો રચ્યા. કલા, વિજ્ઞાન, મુસાફરી, વેપાર, વ્યાપાર, બંદરો, સંસ્થાઓ, વગેરે જાના માર્ગોનો રચ્યા છે, આત્મા અને દેહના ગુઢ રહસ્યમાં પણી જ ઉંડી ઉતરી છે, અને કામ તથા આરામનાં એવાં એવાં સાધનો પેદા કર્યાં છે કે જેની એક જમાનામાં કેવળ પરીઓની વાતો જેવી વાર્તાઓ માં જ કલ્પના કરી શકાતી. ગાંધીજી અને માર્કસ બંનેના દિલમાં એ તાલાવેલી હતી કે સમાજની એક એવી વ્યવસ્થા નીર્માણ કરવી જોઇએ કે જેથી કુદરત અને માનવબુદ્ધિની આ બક્ષિસોનો દરેકને લાભ મળે.

પરંતુ જ્યારે ગાંધીજી સાધ્યની સીદ્ધિ માટે સત્ય અને અહીંસાનો આગ્રહ રાખતા હતા, ત્યારે માર્કસ (અથવા, માર્કસ અને માર્કસવાદીઓ) તથા ગાંધી અને ગાંધીવાદીઓ વચ્ચે જે તેવો-બેદ હોય તો, માર્કસ વાદીઓ) સાધનોના ગુણદોષ સંબંધ માં કરી આગ્રહ ધરાવતા નહીં. જે કોઇ સાધનથી જેટલું જલદીમાં જલદી સીદ્ધ થાય એમ લાગે તે સાધન વાપરવા માં તેમને કોઇ બાધ નહોતો.

અહીં એક સવાલ ઉભો થાય છે કે સામી છાતીએ ઝુઝવાળા, ઉદાર દિલના, એકસરખા મહાન અને પવિત્ર બેએથી પ્રેરાયલા બે મહાત્માઓ વચ્ચે માનવજીવનને માટે આવે મતલબની બાબત પર આટલો મતબેદ કેમ થતો હશે? આ મતબેદનું બરું કારણ આપણે શોધી શકીએ કે નહીં તે જુદી વાત છે પણ એના પરથી એટલો સાર નીકળ્યા વિના રહેતો નથી કે કાં તો કોઇ એકના કે કદાચ બંનેના તર્કમાં કોઇક દોષ છે, અથવા જે બીજાને તેઓ સાચી માની ચાલ્યા છે, તેના સાચાપણાની બાબતમાં શક છે.

સૈંકડો વરસોથી દુનીયાના તત્વજ્ઞાની અને વિજ્ઞાનીઓએ વાતની ચર્ચા કરતા આવ્યા છે કે આ જડચેતનથી ભરેલી દુનીયા મુળમાં શી ચીજ છે? એમાં મુળતત્વ એક છે, બે છે કે પણાં છે? ચૈતનમાંથી જડ પેદા થયું કે જડમાંથી ચેતન? ચૈતનનો સ્વીકાર કરીએ તો પણ સવાલ ઉભે છે કે આત્મા એક છે કે અનેક? આ ચર્ચાનો કદી અંત આવશે કે નહીં તે કહેવું મુશ્કેલ છે. અને દરેક પુગમાં કોઇ માણસો એવા મળી જ આવશે કે જેઓ આ વિષય પર તરેહતરેહના વાદો રચતા રહેશે. આ મતબેદ માત્ર કાવ્યશાસ્ત્ર વીનોદન કાલો ગચ્છતિ ધીમતામ્— પંડીતોનો પોતાનો સમય કાઢવા અને ઘડીભર રસીક મનોનો આનંદ લૂંટવા માટેનો જ એક વિષય રહેતો હોય તો એક વાત હતી પરંતુ એવું નથી. એની અસર માણસોના બધા વર્તનારો પર પડે છે. એક દૃષ્ટિએ સ્વીકાર કરીએ તો દુનીયાની રચના અને એમાં વ્યક્તિનું સ્થાન એક પ્રકારનું બનાવવા ની કોશિશ થાય છે; બીજી દૃષ્ટિથી બીજા પ્રકારની, નીષ્કર્ષો બીલ્કુલ જ પ્રકારનો. આ વાદોનાં સંખ્યા ઘટાડવા માં વીજ્ઞાનની પ્રગતિથી કાંઇક મદદ અવશ્ય મળી શકે અને મળવાનો સંભવ પણ છે. પરંતુ અમુક સીમા પછી વીજ્ઞાન પણ હજુ સુધી કેવળ કલ્પના અને તર્કસારેલ જ રહ્યું છે. જડચેતન નો સંબંધ બોધનારી સાચી કડી હજુ સુધી દૃષ્ટિએ પર જ રહી છે. કેટલીક થીયારસરણીઓ જે રજુ કરવામાં આવે છે તે બધી વાદ—થિયરીઓ—જ છે. પરંતુ કુદરતની માણસ કોઇ એક વાદ પર પોતાની શ્રદ્ધા બેસી જતાં એને કેવળ પોતા પુરતો જ સોળ આના સાચો માનીને ચાલતા નથી, પરંતુ દુનીયાની બધી જ વ્યવસ્થાઓ એ થીયરીઓમાંથી નીકળનારા નિષ્કર્ષોના આધાર પર કરવાનો આગ્રહ રાખે છે, અને એ માટે અસત્ય અને બળનો ઉપયોગ પણ કરે છે.

આ બધા વાદોમાં બે વાદ એવા છે જેઓ મરને છે કે જગતના મુળમાં એક જ તત્વ છે, બે કે વધારે નથી. ગાંધીજી અને માર્કસ બંનેને એકતત્વવાદી કહી શકાય. પરંતુ એ એક તત્વ કયું તે બાબત બંનેનો બીમ મતબેદ છે. ગાંધીજીની દૃષ્ટિમાં આ મુળ તત્વ ચૈતન્યરૂપ છે; જે જડ સૃષ્ટિ દેખાય છે તે પણ ચૈતન્યને લીધે જ છે; એને સ્વતંત્ર હસ્તી નથી. એળાગમાં એટલું, ચેતનના અભાવમાં એની હસ્તીનું કોઇ પ્રમાણ નથી મળી શકતું. જડચેતન જગતની ઉત્પત્તિ, સ્થિતિ અને લય ચૈતન્યથી અને ચૈતન્યમાં થાય છે. એ જ એક સદા રહેણી અને રહેનારી હસ્તી છે, અને જે કાંઇ બીજું છે તે બધું પરિવર્તનશીલ અને પળે પળે બદલાય છે. ચૈતન્ય જ બધે કાળમાં એકરૂપ રહેનારું સત્ય છે, અને એ એક એવું અદ્ભુત ગુઢ તત્વ છે કે જેનો દરેકને સહેજ પરિચય હોવા છતાં નજરમાં આવતું નથી. અને મોટા ભાગના લોકો તો જીંદગીભર એનાથી અજાણ રહે છે; એટલું જ નહીં. કેટલાક તેની હસ્તી જ પણ સ્વીકાર રાખે છે. જેઓ એનો સ્વીકાર કરે છે, તેમનામાંયે મોટો ભાગ કેવળ શ્રદ્ધાથી સ્વીકારી રાકે છે જેવી રીતે પાણીના એક બીંદુમાં બળનું એટલું જ સંપુર્ણ તત્વ છે જેટલું મોટા મહાસાગરમાં છે, તેવી રીતે એક નાનામાં નાના જંતુમાં પણ એટલું જ ચૈતન્ય છે જેટલું એક મોટા સીંહ, હાથી કે ગગનચુંબિત માણસમાં છે. પ્રકટ થનારી શક્તિઓ માં ભલે ફેર હોય, પણ મુળમાં બધા માં રહેલી ચીજ એક જ છે અને સમાન છે મુતેલા સીંહની શક્તિ જોવા માં આવતી નથી, પરંતુ નજરથી છુપાયેલી છે એનો અર્થ એ નથી કે એ છે જ નહીં. એ પ્રમાણે પોતાની પડી [illegible]

હોય, પરંતુ અણુઅણુમાં એ જ ચૈતન્ય પુરેપુરૂં છુપાયેલું છે. વળી ચૈતન્યનું બીજું અદ્ભુત રહસ્ય એ છે કે કીટાણુથી લઇને મોટામાં મોટા પ્રાણી મુષ્ટીની દરેક જુદી હસ્તીમાં એ અખંડ, સ્વતંત્ર, અને સંપુર્ણ લાગે છે છતાં બધામાં એક જ અખંડ આત્મા છે. નાનું જંતુ મોટા પ્રાણીથી, કે પામર અને પાપી માણસ મહાત્માથી અલગ તત્વની દૃષ્ટિએ અલગ પદાર્થ નથી. જેવી રીતે કોલસા અને હીરા માં રૂપ, કીંમત, ગુણ વગેરેમાં ફરક છે છતાં બંને એક જ કાર્બનનાં બે રૂપ છે, તે પ્રમાણે જીવમાત્રના સંબંધ માં છે. કોઇ મુઢ-રગનાથી આ ભેદ પેદા થાય છે, તે આપણે સારી રીતે સમજતા નથી, પરંતુ બંનેના એક મુળ તત્વપણા વીષે ગાંધીજીના વીચારો માં શંકાને સ્થાન નહોતું. જડચેતન, ગુણદોષ, નાનામોટા જેવી અનેક વીચીત્રતા પરાવનારા આ વીશ્વમાં એક જ ચૈતન્ય જોતા છે. દરેક મનુષ્ય, પશુ, પંખી, વનસ્પતિ, કીટી અને કીટાણુને પોતાનામાં અને બીજામાં અનુભવાતી અલગ સ્વતંત્ર સત્તા—વ્યક્તિત્વ—જીવભાવ પણ આ વીશ્વ ચૈતન્યનો ઉપરનો વાધો છે. તે એની અનંત શક્તિના જુદા જુદા આવીર્ભાવ ના પરિણામ રૂપે છે. બધાનું મુળ તત્વ તો એ જ આત્મા છે, જેમાં હું, તું, અને તે—નો ભેદ કરવા માટે અવકાશ નથી.

જે પ્રમાણે હું સમજ્યો છું તે મુજબ જડચેતનમય વીશ્વની બાબતમાં ગાંધીજી ની આ ભુમિકા હતી. આ વીશે બીજા વધુ ખુલાસો હવે પછીના લેખ માં કરીશ.

કીશોરલાલ મશરૂવાળા.
'હરીજનબંધુ'માંથી

પરચુરણ

—જુનાગઢમાં ચોરી, ખુંડ ગીરી વીગેરે પાકીસ્તાની પદ્ધતી કલારીવા તરફથી ખુબ રહેજ હોવાના જુનાગઢના પોલીસ ખાતાને વાયડ મળી રહેજ હતા. અને તે બાબતનો પત્તો મેળવવા પ્રયાસ ચાલતા હતા. તાજેતરમાં જ પોલીસે ઉપરોક્ત પાકીસ્તાની પાંચમી કતારીમાની ટોળકીના બે નામચીન પકડ્યો તથા બીજા એક મુસ્લીમ યુવાનની પરપકડ કરી છે. પકડાયેલા સખ્સો પાસેથી અરેક એક મોટી રકમો, લુપ રીવોલ્વરો, અને હથીયાર કારતુસોનો જથ્થો હાથ કરવા માં આવેલ છે, આ પકડાયેલ ૩ણ વર્ષ પુર્વે પુકત પ્રાંતમાંથી આવીને આવી રહેલ હતા અને મયા જોગી પુરવઠ દરમ્યાન તેમને જુનાગઢમાંથી હદપાર કરવામાં આવ્યા હતા. આ સખ્સો પાસેથી તાજેતરમાં થયેલ કેટલીક ચોરીઓનો મુદ્દામાલ પણ હાથ લાગેલ છે.

હિંદનો પત્ર

(અમારા આસ અખબારની તરફથી)

તા. ૧૫-૨-૫૦

પાર્લામેન્ટમાં પ્રશ્નોત્તર

ભારતની પાર્લામેંટમાં મતા પ્રશ્નોત્તરો મારફતે સરકાર પાસેથી ઘણી ઉપયોગી માહિતી મેળવી શકાય છે. દાખલા તરીકે, ગયે અઠવાડીયે થયેલા પ્રશ્નોત્તરોમાંથી આટલા મુદ્દા વિશેષ ધ્યાનપર લેવા મળ્યા: (૧) ધંધાની તાલીમ આપનાર કેંદ્રો પાછળના ખરચ ને કમી કરવાનો પ્રશ્ન સરકારની વિચારણા તળે છે. અત્યારે હીંદી સરકાર તરફથી ચાલી રહેલાં કેંદ્રોમાં ૫૯૪૨ માણસોને તાલીમ અપાય છે, જ્યારે બીજા કેંદ્રોમાં ૮૪૮૦ માણસોને તાલીમ અપી રહી છે. (૨) હીંદી સરકાર પાસે એક જોની યોજના પડી છે જેના દ્વારા તબ્બ લાખ નિર્વાસિતોને ફરીથી વસાવી શકાશે. ૧૯૫૦ ના જાન્યુઆરીની આખર સુધીમાં ૩૦ લાખ હીંદુ નિર્વાસિતો પાકિસ્તાનથી હીંદ આવ્યા છે, અને ૫૮ લાખ મુસ્લીમો હીંદ છોડીને પાકીસ્તાન ગયા છે. (૩) વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂએ કહ્યું: "જોવાએ હીંદ સાથે જોડાયું જ જોઇએ. ગોવામાં ધરપકડો, કસ્ટડીઓ, અને રાજદ્વારી કેદીઓ પ્રત્યેના બરાબ વર્તનની ફરિયાદો સામાન્ય થઇ રહી છે, અને અખબારો ઉપર કડક નીયમ નો મુકાયેલાં છે. ગોવામાં ૧૮ રાજદ્વારી કેદી છે. તેમનો એક હીંદી નાગરિક છે." (૪) યોગ્ય મુદ્દતમાં ભારત અણુશક્તિ ઉત્પન કરવાની આશા રાખે છે.

મહાગુજરાત પર ઠંડીનું મોજું

ઉત્તર ભારતના બીજા ભાગો સાથે મહાગુજરાત ઉપર પણ જાણે અઠવાડીયે ફરી વળેલા ઠંડીના મોજાએ તા. ૮મીથી સતત્યાર દિવસ ખેતરોમાં ના ઉભા પાકને મોટી અસર કરી છે. ઉત્તર ગુજરાતમાં ઘણે ઠેકાણે હિમ પડવાથી શાકભાજી, તમાકુ, કપાસ વગેરેના પાકને સખત નુકસાન પહોંચ્યું છે. ઘઉંનો પાક સામાન્ય તાપમાન થઇ ગયેલો હોવાથી તેને ઓછું નુકસાન પહોંચ્યું હતું. દક્ષિણ ગુજરાત અને પંચમહાલમાં કોળુ, તમાકુ અને કેરી ના પાકને નુકસાન પહોંચ્યું હતું. પંખી ઓ પણ ઠંડી સારણ પાંખાં હતાં, અને જરીત લોકો બારે કલાક હાલત માં મુકાઇ ગયા હતા.

કંડલા બંદરના પીકાસ

"કંડલા બંદરના પીકાસથી કચ્છનો આખોદમ થશે. પશ્ચિમ હીંદના કિનારા પર કંડલા એ હીંદનું પ્રવેશદ્વાર બનશે." આ શબ્દો કંડલા બંદર સબાહકાર સમિતિના એક સભ્ય થી. અવાનજી અરજણ ખીમજીએ ઉચ્ચાર્યા હતા. કંડલા બંદરને મીટરગેજ રેલવેથી દીસા સાથે જોડવાનું કામ ૧૯૫૨ ના માર્ચમાં પુરૂ થશે. દીલ્લી કંડલા વચ્ચે જે ટ્રેન દોડશે તે કંડલા એક્સ કહેવાશે. હવે બંધારામના માછીકામ માટે અને પુલો બાંધવા માટે કોંક્રીટના અપાઇ ગયા છે. બલાસ નદી પરના પુલનો કોંક્રીટ હવે અપાવાનો છે. રેલવેના પાટાઓ માટે ઓર્ડરો અપાઇ ગયા છે; માર્ચથી કામ શરૂ થશે. આ રેલવેનો ફાંટો રાધનપુર હારીજ થઇ અમદાવાદ સાથે જોડવા માટે વિચારણા ચાલી રહી છે. કંડલા બંદરના બાંધ કામ માટે સલાહ દેવા ઇંગ્લેંડની મોટી કન્સ્ટ્રેટી કંપની મેસર્સ રેન્ડલ પામર ના પ્રતિનિધીઓ કચ્છમાં આવી ગયા છે. તેઓ કંડલાના ખારાની દરિયાઇ માપણી કરી રહ્યા છે. કંડલામાં પેટ્રોલની ભરતી કરવા મોટી ટાંકી ઓ બનાવવાનું કામ શરૂ થયું છે. સાંધીધામની બીજલપુરીનું કામ પણ પુરજોશથી ચાલી રહ્યું છે.

કાશ્મીરનું કોકડું

કાશ્મીરના વડા પ્રધાન શેખ અબ્દુલ્લાએ મડાસમાં આપેલા એક ભાષણ માં કાશ્મીરના હીંદ સાથેના જોડાણને વાજબી ઠરાવતાં જણાવ્યું કે "કુલમા ખોરો મુદ્દ પાકીસ્તાનમાંથી આવ્યા હતા, માટે પાકીસ્તાન પાસેથી મદદની આશા રખાય તેમ નહોતું. આથી સ્વાભાવીક રીતે જ અમારે હીંદ પાસે હાથ ધરવો પડયો. પણ જોડાણખત પર સહી કર્યા બીના હીંદ અમને સહાય કરી શકે એમ નહોતું. ધન્ય છે હીંદના એ સપુત પંડીત નેહરૂને કે જેવા સંજોગોમાં પણ સહાયના બદલા માં તેમણે એવી આકરી સરત ન મુકી." હીંદના મુસ્લીમોને હીંદુઓપર વીશ્વાસ રાખવાની સલાહ આપતાં શેખ અબદુલ્લાએ કહ્યું: "જો દુશ્મને તમો વિરુદ્ધની લાગણી સેવશો તો તેથી તમારે જ ભોગવવું પડશે. કુલન વગેરે, અને મેસંજર સાપેક્ષના શબ્દને સમજો. પોકારોથી દોરાઇ નહિ જતાં. તેમને ઉશ્કેરનારા નેતાઓને ભોગવવું પડતું નથી. આજ કોમનો વીનાશ થાય છે. હીંદુઓને તમે દુશ્મન માનતા હો તો તમારે તરત પાકીસ્તાન ચાલ્યા જવું. હીંદને જે તમે તમારી ચાવી સમજો તો તે તમારે ખારે તેમજ દેશને માટે સારૂં છે." કાશ્મીરના વડાપ્રધાનની મજબુતરી વીષે ખુલાસો કરતાં તેમણે કહ્યું: "જમ્મુ અને કાશ્મીર રાજ્યની કોન્સ્ટેસ્યનની સરકારનું સાર્વભૌમત્વ ન રહ્યાય ત્યાં સુધી રાજ્યની પ્રજા લોકમતમાં ભાગ લેશે નહીં, અને શક્ય છે પણ નહીં. પાકીસ્તાનની હોતે રાજ્યના અર્ધા પ્રદેશનો કબજો થઇ ગયો છે તે બાબતે પાકીસ્તાન સ્વતંત્રને બીનપક્ષપાત પ્રજામત લેવાની વાતો કરે તેનો કંઇ જ અર્થ નથી. પાકીસ્તાનની આવી નીતિને હિટલરની ચાલબાજીનું જ નામ આપી શકાય."

ખાનભાઇઓ ને બીજા સરહદીઓ

પખ્તુન-ઝરગાર-હીંદના નેતા ખાન અબદુલ ગફારખાને હિન્દીમાં ભાષણ કરતાં કહ્યું કે ખાન અબદુલ ગફારખાન તેમના ભાઇ સરહદ ગાંધીના આજ્ઞાવર્તીરે આશ્રમ રે. ખાન સાહેબ, તથા બીજા ઘણા હજાર લાલ અંગી સવાણા પકીસ્તાનનાં જેલ ખાનામાં સડે છે. વઝીરીસ્તાનમાં આવેલા તીરાહ ખાતે પુખ્તુનિસ્તાનની લોકશાહી સરકારની સ્થાપના થઇ ગુલખાની જાહેરાત આ સભામાં કરાઇ હતી. ઝરગારના નેતા ઓએ હીંદના પ્રધાનમંત્રીને અને પુખ્તુની સ્તાન વચ્ચે એકતાની ખાપલેના સંબંધોની રથાપવાની વિનંતી હીંદ સરકારને કરી હતી. ખાન ભાઇઓ ના છુટકારા માટે સભાએ ઠરાવ કર્યો હતો.

પાકીસ્તાન સખતાઇ

કલકત્તાની વિષતિ વાળે પડતી બાદ છે. પંડીત નેહરૂએ તથા સરદાર પટેલે કલકત્તા તથા પશ્ચિમ બંગાળની પ્રજાને કરેલી ચીનંતીઓની પણ અસર થઇ છે. દરમ્યાન પુર્વ બંગાળથી હીંદુઓ નાસીને પશ્ચિમ બંગાળમાં હારાહાર આવવા લાગ્યા છે. પાકીસ્તાનમાં જે જાતની સખતાઇ ચાલે છે તેનો નમુનો હીંદ સરકારે તા. ૧૭ મીએ જહાર પાડેલી ધાડીમાં આપ્યો છે. પાકીસ્તાન ખાતેનાં ૮૬૫ હીંદુ મંદીરો અને શીખ ગુરૂદ્વારાઓની પવિત્રતા નષ્ટ કરી તેનો છેડચોક દુરૂપયોગ થતો હોવાના હેવાલને ભારત સરકારના પુનર્વસવાટ ખાતાની ધાડીએ ફરી સમર્થન આપ્યું છે. દાખલા તરીકે કરાંચીના કે શીખ ગુરૂદ્વારાને મુસ્લીમ લીગ નેશનલ ગાર્ડના કેન્દ્ર તરીકે વાપરવામાં આવે છે આ પટનાઓ અંગે ભારત સર કારે વારંવાર ખુલાસા માગ્યા હતા, પણ પાકીસ્તાન સરકાર તરફથી હજુ સુધી તેનો સાંધો ઉભર વાળવામાં આ વે નથી. હીંદ પોષે પાકીસ્તાને જુદી પાડયો ત્યારથી ૬ રેડીયો પરથી પ્રસિદ્ધ ન કરી હોય એવું તો એક અઠવાડીયું જતું નથી. દાખલા તરીકે, હીંદ અને અફઘાનીસ્તાન વચ્ચે મોટા વખત પર થયેલા ગૈરીનત કરાર વીષે કરાંચીના રેડીયોએ અપમોકો. ચલાવ્યો કે આ કરારમાં સરહદી મદદને બદલે કલમ પણ છે; અને આ બે દેશો બાદ ને પાકીસ્તાન વીરોધ રાજનીતી ચલી રહ્યા છે. આ જુઠાપણાંને રદીયો આપતાં નથી. દીલ્લીમાંના અફઘા એલચીએ વારી જહાર પાડીને જણાવ્યું છે કે "આ કરારની સરવો બાબ મેળવી છે; અને તેમાં સરહદી મદદે લગતી કલમ તો છે જ નહીં." હીં પાર્લામેન્ટમાં શ્રીમતી સુચેતા કૃપલા એ આવા બીજા એક જુઠાણાનો દાખલો આપતાં જણાવ્યું કે ૧૬મી ઓગષ્ટ સપ્ટેમ્બર ૧૯૪૮ માં હીંદે કીમીયા, મેસાલ્સ પ્રસંગને વીશે કરાંચીમાં નાદા જણાવ્યા છે; તેમાં હીંદી સૈનીકોએ હાઇદરાબાદની પ્રજા પર જુલમને અત્ય ચાર કરતા બતાવ્યા છે. હવે ખરી હકીકત તો એ છે કે હૈદરાબાદ રાજ ની ૮૮ ટકા જેટલી પ્રજા હીંદુ છે. તે રજાકારો અને મુસ્લીમ લશ્કર વચ્ચેથી પીસાઇ રહી હતી. હીંદી સૈનીકો ત્યાં પહોંચ્યા ત્યારે એ પ્રજાએ અરેબરા છુટકારાનો આનંદ અનુભવ્યો હતો; અને હીંદી સૈનીકોને વધાવી લીધા હતા. આ હેવાલોના કેટલાક કેદાઓ રાજ્યમાં વસતાં અંગ્રેજ પત્રકારો એ લીધેલા તે જ્યારે વીદેશમાં બતાવાયા, ત્યારે ત્યાંના નીષ્પક્ષ માણસો ને ખાતરી થઇ કે આ વાત સાચી છે.

સૌરાષ્ટ્રમાં

સૌરાષ્ટ્રમાં કેટલાક તાલુકદારો પર પાકુઓને આશરો આપતા જણાવાથી તેવા કેટલાકને ગિરફતાર કરી સૌરાષ્ટ્ર સરકારે તેમના ગીરાસની જપ્તીમાં પોતાને હસ્તક લીધી છે. હીંદ સરકાર નવી દીલ્હીને રાજકોટ સાથે જોડનારો ધોરી માર્ગ બાંધવાની યોજના કરી રહ્યાનું મનાય છે. મેજર જનરલ રાજેન્દ્રસિંહજીએ સૌરાષ્ટ્રના સરહદી પ્રદેશનો પ્રવાસ પુરો કર્યો છે. તેમણે મોરબી, મંગિયા, દીકર, જામિક વગેરે સ્થળોએ સંરક્ષણને લગતી બાબતોનું નીરીક્ષણ કર્યું હતું. સૌ રાષ્ટ્રની જનતાને રંજાડી રહેલાં બહારવટીયા લુપતને છતવા અથવા કાબુ મેળવી આપનારને રૂા. ૨૫ હજારનું ઇનામ આપવાનું સૌરાષ્ટ્ર સરકારે જાહેર કર્યું છે. બહેસોજા અને બનાસકાંઠા જીલ્લા તેમજ વીરમ ગામ તાલુકાનાં ગામડાંની પ્રજાને ઉભી આફેક વરસાથી ત્રાસ આપનારા નામ ચીન બહારવટીયા સોનિયાને પોલીસે ગોળાથી પતાવેલો પણ છુપતો પકડયો છે. "૧૯૫૦-૫૧ ના વરસ માટેનું સૌરાષ્ટ્રનું અંદાજપત્ર બાદ વીનાનું અને સમતોલ હતું," એમ સૌરાષ્ટ્રના નાણા પ્રધાને કહ્યું છે.

શુભ સુધારો

તા. ૧૬ મી ફેબ્રુઆરીનાં અંકમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા ઉજવણીમાં અમારા વતી અમદાવાદ મહેમાને બદલે મોતીભાઇ મહેતા વાંચ્યું હતું.

વિવિધ સમાચાર

પાંચમો નેટીવો માટે પાસ

ફેબ્રુઆરીની ૨૪ મીએ કેપટાઉનમાં એકલા સેનેટર બુકસે હાલ પાસનો જે નવો કાયદો થવાનો છે તે ઉપર ટીકા કરતાં જણાવ્યું કે; આજે નેટીવોને ચાર પાસો રાખવા પડે છે અને તે ઉપરાંત તેમની ટેકસની રસીદો પણ રાખવી પડે છે.

એક પાસ કે જે અંગ્રેજ ગેહુનને ત્યાં તે કામ કરતાં હોય તેની સહી સાથે નો મુકામરી પાસ હોવો જોઇએ.

બીજો કામ સોંપવા માટે સરકારનો પરવાનો.

ત્રીજો પાસ સકેરથી પોતાને ગામ જવા આવવાનો.

ચોથો પાસ પોતાની ઓળખાણ આપનારો.

અને હવે પાંચમો પાસ નીકળવા નો છે. આ પાસ બીજા ચારે પાસને બદલે નથી પણ તે ઉપરાંત વધારાનો છે. નવા પાસના કાયદામાં એમ છે કે: જો કોઇ પણ સરકારી માણસ પાસની માંગણી કરે તો તરત હાજર કરવો જોઇએ અથવા સાત દિવસમાં હાજર કરવો જોઇએ. આનો અર્થ એજ કે અંગ્રેજોને સાત દિવસની મુદ્દ મળશે. "અથવા" નો અર્થ એજ છે કે, નેટીવ માણસે માંગણી થતાંજ પાસ બતાવવો પડશે એટલે કે સાથે જ આ પાંચમો પાસ રાખવો જોઇશે.

કરુણ આફ્રીકામાં રંગદ્વેષ

કેનીયા અને ટેંગાનીકામાં યુરોપીયન કોલોની સ્થાના હીંદીઓના હકો મુદ્દતી લેવા પ્રયત્ન છે તેનો વીરોધ કરતા પ્રગ્રેસીવ ઇન્ડીયન નેશનલ કોંગ્રેસે એક નીવેદન બહાર પાડી જણાવ્યું છે કે: કેનીયા અને ટેંગાનીકાની આ નીતીનો અમે સખત વીરોધ કરીએ છીએ. જે નીતીને લઇ એક કોમ બીજી કોમો પર રાજ કરવા માગે અને તેમના હકો છીનવી લેવાનો પ્રયત્ન કરે તેનો અમે સખત વીરોધ કરીએ છીએ. અમે આશા રાખીએ છીએ કે: ટેંગાનીકાની સરકાર આ જાજ જાજ અંગ્રેજોની માંગણીને દાદ નહીં દે."

નેહરુ બીજા આંગલાઈ જોઇએ

કેનેડામાંના પાકીસ્તાનના હાઇ કમીશનરે આપણ કરતા કહ્યું કે; એક કોમનવેલ્થના રાષ્ટ્ર ઉપર દુમનો હલ્લો કરવા માં આવે તો કોમનવેલ્થના બીજા રાષ્ટ્રોએ કરજીયાત રીતે તે દેશને મદદ કરવીજ જોઇએ એવું કોમનવેલ્થના બંધારણમાં નથી. તેથી પાકીસ્તાનમાં પણ કંઇક વીતાલો આ સવાલ ચર્ચ્યો છે. કારણ કે; જો હીંદુસ્થાન અમારી ઉપર દુમનો કરે તો અમે કોમનવેલ્થમાં હોવા છતાં અમને કોઇની મદદની આશા રાખવા ની નથી. પંડીત નેહરુ એક બીજા સાંસારીકોક જેવા છે. કું માનું કું કે; બધા કોમ્યુનીસ્ટના વીરોધીઓએ જુદા જુદા ધર્મના રાષ્ટ્રોનું સંગઠન કરવું જોઇએ નહીં કે; હીંદુસ્થાનને પુર્વ અને પશ્ચિમ વચ્ચે સાંકળતો મહાન દેશ બનાવવો.

ત્રણ નેટીવ ડાકટરો

પીટ વોટર રેન્ડ યુનીવર્સીટીમાંથી ત્રણ નેટીવ ડાકટરો આ વર્ષે પાસ થઇ બહાર પડયાં છે. ડો. ઓલીવીયા બીકીટસા; ડો. મોહકાઇ પુમેડ; અને ડો. સ્ટ્રોન્ગ મોનેડ. ડો. ઓલીવીયા એક વર્ષ વીકટોરીયા હોસ્પીટલમાં કામ કરવા પ્રોમીસ રાખે છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં નેટીવ સ્ત્રી ડાકટરોમાં તેઓ ચોથા ઓ ડાકટર છે તેઓ ડો. એચ. બીકીટસાની પુત્રી છે. ડો. બીકીટસાએ એડીનબરો યુનીવરસીટી માં પાસ થઇને હાલ કેપ્ટાઉનમાં દવાખા નું ચલાવે છે. ડો. ઓલીવીયા ૨૬ વર્ષના છે. ડો. મોનેડ બસુટુ લેન્ડના છે તેઓ પણ ૨૬ વર્ષના છે અને એક વર્ષ મોકાક હોસ્પીટલમાં કામ કરનાર છે. ત્યારબાદ પોતાના ગામ માં દવાખાનું ખોલશે. ડો. પુમેડ નટાલના છે અને તેમની વય ૩૨ વર્ષ ની છે. તેઓ પણ એક વર્ષ મેકાક હોસ્પીટલમાં કામ કરવા જાય છે.

નેપાલ કોંગ્રેસના પ્રમુખે ભારત સરકારનું દોરેલું ધ્યાન

હમણાં નેપાલ અને ચીન–અમેરીકા તરફથી જે 'અત્યંત રસ દર્શાવાઇ રહ્યો છે, એથી એવી આશંકા સર્જાય છે કે, આંગ્લ– અમેરીકી જુથ નેપાલને સામ્યવાદી વીરોધી લશ્કરી મથક બનાવવાની મુરાદ સેવે છે. ભારત સરકારે આવી હીલચાલ સામે નેપાલની સરકારને સચેત ચેતવણી જોઇએ એવી સલાહ નેપાલ કોંગ્રેસ ના પ્રમુખ શ્રી. બી. પી. કોઇરાલાએ પત્રકારો સમક્ષ કરી હતી. શ્રી કોઇરાલાએ જણાવ્યું હતું કે, ચીન તથા તીબેટમાં બની ગયેલી પરીસ્થીતીને કારણે નેપાલ પર પણ સામ્યવાદી ભય તોળાઇ રહ્યો છે. એવી પોટી પ્રચાર મુબેલ રાણાઓ તરફથી પોતા ના હાથો મજબુત બનાવવાના ચોકકસ હેતુથી જ થઇ રહી છે. આવા સંજોગોમાં ભારત સરકાર તરફથી સામ્યવાદી વીરોધી મોરચાપરે રાણા ઓને કોઇ પણ સહકાર આપવામાં આવશે તો સામાન્ય માનવી સામે સામંત શાહીની આપબુદ્ધ ગુલામો મજબુત બનશે.

નેહરુએ ખુદનું મુકેલું સીનિકોની ચીત્રકળાનું પ્રથમ પ્રદર્શન

સીનીકોની કલાને વેગ કરતાં એક કલાપ્રદર્શનની વડા પ્રધાન પંડીત જવાહરલાલે નવી દીલ્હીમાં ઉદઘાટન કીયા કરી હતી. પંડીતજીએ જણાવ્યું હતું કે સામાન્ય રીતે એવું માનવામાં આવે છે કે સરકારમાં ભેગાયા પછી સીનીકની કલાભાવના મરી જાય છે. ભુતકાળમાં જ્યારે પરીસ્થીતી જુદી હતી ત્યારે બધે એ સાચું હોય પણ આજે તો સીનીકો પોતાની લાગણી મણી રીતે વ્યકત કરી શકે છે. ભારતના સીનીકો મણી બાબતમાં ભાવનાશીલ છે. પ્રદર્શન માટે ૧૨૦ કરતાં પણ વધારે પેન્સીલના સ્કેચો અને વોટર કલર તેમજ ઓઇલ પેન્ટીંગ અને ફોટાઓ રજુ કરવામાં આવ્યા હતા. આમાંના ૧૭ ચીત્રો ઇનામ માટે પસંદ કરવામાં આવ્યા હતા.

મહેલમાં રાષ્ટ્રપતિનું જીવન

સરકારી ભવનમાં રહેવા ગયા છતાં રાષ્ટ્રપતી ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ તો બાપુ ના આદર્શને અનુરૂપ જ સાદુ અને સરળ જીવન માણી રહ્યા છે. આવેદકજ્ને મળવા છતાં એમના અંગત જીવનમાં એમણે કાયજ ફેરફાર કર્યો નથી એમ એમના નીકટના વર્તુલોમાં થી જાણવા મળે છે. સરકારી ભવન માં રહેવા ગયા પછી એમના અંગત ઉપયોગના ફોટલાક ભાગોમાં જે કીંમતી અને ભારેખાદી વસ્તોની જગ્યાએ ખાદી ની ચાદરો જોવામાં છે. રાષ્ટ્રપતી આખા દીવસના પરિશ્રમ છતા પણ પ્રભાતે ત્રણ વાગે ઉઠી જાય છે, અને પ્રાર્થના કાર્યોની તપાસ કંસરત વગેરે કાર્યક્રમો પતાવી દે છે, સવારનો મોટો ભાગ તેઓ મુલાકાત આપવામાં જ પસાર કરે છે. રાત્રે વહેલા ભોજન કરી લે છે અને સુઈ જતાં પહેલાં પુસ્તકોનું અધ્યયન કરે છે. રાષ્ટ્રપતી ચુસ્ત શાકાહારી છે. એમનો ખોરાક ઓટલે ચપાતી અને ગામનું દુધ. બાળકો, બૈતાનીકો અને શીક્ષણસુરાઓ સાથે સમય પસાર કરવાનું એમને બહુ ગમે છે. પુસ્તકો વાંચવાનો એમનો શોખ બજબુતો છે. જ્યારે જ્યારે એમને સમય મળે છે ત્યારે તેઓ અવશ્ય બાપુની સમાધી પાસે જાય છે. અને ત્યાં જઇ શાંતીથી પ્રાર્થના કરે છે. હીંદી, અંગ્રેજી, બંગાળી ઉપરાંત ઉર્દુ ભાષામાં તેઓ વાંચી શકે છે અને લખે પણ છે.

મુસ્લિમ પોલીસની સંખ્યા

મુંબઇના પોલીસ દળમાં મુસ્લીમો ની સંખ્યા અંગે પુછવામાં આવતાં સલાહના જવાબમાં ગૃહપ્રધાને જણાવ્યું હતું કે મુસ્લીમ પોલીસની હાલની સંખ્યા કુલ પોલીસના લગભગ ૧૦ ટકા જેટલી હતી. જ્યારે કોંગ્રેસ સત્તા ઉપર આવી એ પહેલાં ફોટલાક ટકટા ઓમાં તેમની સંખ્યા ૪૦ ટકા જેટલી હતી. પરંતુ આ સંખ્યા ઘટવાનું કારણ એ જ છે કે ફોટલાક મુસ્લીમ પોલીસોએ પાકીસ્તાનમાં જવાનું પસંદ કર્યું હતું સરકારે કોઇને કમી કર્યા નથી. પોલીસ ખાતામાં કામ કરતા મુસ્લીમો હીંદુઓ ના જેટલાજ દેશદાજવાળા છે. એની ખાત્રી હૈદરાબાદના પોલીસ પગલાં વખતે જનતાને પણ મળી રહી હતી. ગૃહ પ્રધાને વધુમાં જણાવ્યું કે ભારતમાં વસતા મુસ્લીમોને કોંગ્રેસ આપણા દુશ્મનો નથી. દુશ્મન માની બેસનારાઓ મુસ્લીમોને અન્યાય કરી રહ્યા છે. કદાચ કોઇ ગણ્યા ગાંઠ્યા મુસ્લીમોએ ભારતના દુશ્મનો જેવો વર્તાવ રાખતા હશે. પરંતુ એમ તો કેટલાક હીંદુઓ પણ ભારતમાં એવા છે કે જે ભારત ના દુશ્મનોની જેમ વર્તે છે.

ડો. રોયનું નીવેદન

"હૈદરાબાદનાં પોલીસ પગલાં"ની જેમ પોલીસ પગલાં લેવાના ધરાદાયી પશ્ચિમ બંગાળમાં સરકારી સંસ્થાની સ્થાપના થઇ રહી છે અને ખુલના પર આક્રમણ કરી આ યોજનાની શરૂઆત કરવાનો ધરાદો રાખવામાં આવ્યો છે." એવી મતલબના કરાંચી ના "ડોન" પત્રમાં પ્રસીદ્ધ થયેલા સમાચાર પ્રત્યે પશ્ચિમ બંગાળના વડા પ્રધાન ડો. રોયનું ધ્યાન દોરવામાં આવતાં તેમણે આ અફવાનો બીનપાયા દાર અને કાલ્પનીક હોવાનું જણાવ્યું હતું. તેમણે હીંદી "યુનાઇટેડ પ્રેસ" ને જણાવ્યું હતું કે, પોલીસ પગલું લેવાનો ધરાદો બરાબરી કોઇ સરકારી સંસ્થાની રચના થઇ રહી હોવાનું સરકારના ધ્યાનમાં નથી. આ દેશને માટે કેટલાક વીદેશોમાંથી દયીયારો તથા દાણ ગોળો મેળવામાં હોવાના સમાચાર પણ તદ્દન ખોટા છે. દયીયારો અને દારૂગોળો ખરીદવાનું કામ કેન્દ્ર સરકારનું છે, કોઇ રાજ્ય ની સરકાર આવી ખરીદી કરી ન શકે.

પ્રકાશ પ્રશ્ન

—ડો. મલાને એક નેશનાલીસ્ટ પક્ષની સભામાં બોલતા જણાવ્યું હતું કે; સરકારની ઇચ્છા છે કે; "કલર" એકવાઇનરી બોર્ડ" ને બીજેરા નાબુદ કરી "કલર" લોકોને માટે એક પ્રધાન નીમવા માં આવે. આ કલર" એકેપર્સનના બીભાગમાં કલર્ડોને કામ મળશે. બીનગોરાઓનો સવાલ આશા આપનારો છે. અને શંકા નથી કે; જો અમારી ઉપર વિશ્વાસ રાખવામાં આવે તો બીન-ગોરાઓ અને ગોરાઓ માટે સાથ હાથ નીચેનો અમે આપણી શકીશું.

—ભારત અને નેપાલ વચ્ચેની મીત્રતા ને લગતા કરારના સંબંધમાં પંડીત નેહરુ સાથે ચર્ચાની મંત્રણા કરવા નેપાલના મહારાજા દીલ્હી આવનાર છે.

૫૨ચુરણ

—નેશનાલીસ્ટ પક્ષની સભામાં બોલતાં શ્રી જે. જી. સ્ટ્રાઇડમે કહ્યું કે; રંગીન લોકોના મતાધિકાર છુટવી લેવા બેસ્યે અને તેના બદલામાં પાર્લામેન્ટ માં તેમના પણ પ્રતીનીધીઓ રાખવા. શિક્ષણ અને પગાર વધારાની સાથે રંગીન મતદારોની સંખ્યા ઘણી વધી ગઈ છે. બીજા પંદર વર્ષમાં ૧૫૦૦૦૦ ની સંખ્યા થઇ જશે.

—સોરેન્ટો માર્કમાં સમભમ ૫૦૦૦ હીંદીઓ ગવર્નમેન્ટ હાઉસમાં ભેગા થયા હતાં અને પંડીત નેહરુએ નીચેદન મહાર પાડી જે જણાવ્યું હતું કે; ચોટગીઝ ઇન્ડીયાએ હીંદમાં–ભારત માં બેસ્યા થઇ જવું જોઇએ તેનો વીરોધ કર્યો હતો. ગવરનર જનરલે આ સભામાં જણાવ્યું હતું કે; પંડીત નેહરુના આ નિવેદનથી પોર્ટુગીઝ લોકો ને ઘણું ખોટું લાગ્યું છે છતાં આ દેશ માં વસતી હીંદી પ્રજાને આગે જે મીત્ર ભાવથી રાખ્યા છે તેવી જ રીતે ભવીષ્ય માં પણ રાખશું

—યુકવાયે દુનીયાની સ્ત્રીઓનો પ્રાર્થના નો દિવસ હતો. આ પ્રાર્થનામાં ૬૨૦૦૦ની સભમાં ૫૦૦ સ્ત્રીઓએ ભાગ લીધો હતો. સ્ત્રીઓનું સરવસ સેન્ટ પોલ્સ ગર્જામાંથી નીકળી વેસ્ટ તથા વર્ષ સ્ટ્રીટમાંથી થઇ સેન્ટ્રલ ગર્જ કે જ્યાં પ્રાર્થના થઇ હતી ત્યાં ગયું હતું, બાદમાં બધી સભાઓ ભરાઇ હતી.

—ભારતમાં તા. ૨૩, ૨૪, ૨૫ અને ૨૬ મી ફેબ્રુઆરીના "ગ્રેટ–રેસ" તથા "ગ્રેટ-૨ રેસ" થઇ હતી. આ રેસ દીલ્હીથી શરૂ થઇ અને રેસના વીસ્તારો આગ્રા, લખનઉ, અલાહાબાદ, પટણા અને આસનસોલ થઇને કલકત્તા પહોંચ્યાં હતાં.

—ભારતમાં સમાજવાદી નેતા શ્રી. જયપ્રકાશ નારાયણ ચીનની મુલાકાતે જવાનો ઇરાદો રાખે છે ચીનમાં શું થઇ રહ્યું છે તેનો અભ્યાસ કરવા અને ચીનના નવા તંત્ર સાથે સંપર્ક સાધવા તેઓ ઇરાદો રાખે છે.

—ભારતમાં અંધ પુરૂષોની કુલ સંખ્યા ૩૩૯ લાખની છે. આંખની કાળજી લેવા આજે પ્રચાર થયો જોઇએ એમ આંખના નીષ્ણાત ડોકટર જી જોસેફ એચ. નાદીકલે જાહેર કર્યું છે.

—દીલ્હીની મ્યુનીસીપલ કમીટીએ શહેરીઓ તરફથી પ્રજાસત્તાક ભારતના પ્રથમ પ્રમુખ શ્રી. રાજેન્દ્રપ્રસાદને માન પત્ર આપવા બોલેલા એક સમારંભમાં પ્રમુખને જુની દીલ્હીના સ્થાપક સહેન શાહ શાહજહાનની હાથી દાંતમાં કોતરેલી એક પ્રતીમાં ભેટ આપી હતી. તેમાં શાહજહાન હાથી પરની અંબાડી માં બેઠા છે અને મહાવત હાથીના મસ્તક પર હાથમાં અંકુશ સાથે નજરે પડે છે.

—ભારતના વીભાની દલના બોલીસ ઓફીસરો ઇગ્લાંડ ખાતે વીભાની તાલીમ લઇને પાછા ફર્યા છે. અને બીજા ૭ ઓફીસરો કુંક સમયમાં આવી પહોંચશે.

—ફ્રેન્ચ હીંદી વસાહતોના ભાવીનો નીર્ણય કરવા લોકમત લેવાને લગતી સમજુતી ભારત અને ફ્રેન્ચ સરકારો વચ્ચે થઇ ગઇ છે.

—ભારતમાં મોટરકારો બનાવવા માટે ની યોજનાઓ સંપુર્ણ થઇ ગઇ છે. અને ૧૯૫૬ સુધીમાં ભારતમાં બનેલી મોટરો બજારોમાં આવી જશે એવી આશા રાખવામાં આવે છે. મોટરોના છુટા ભાગો બનાવવા માટે અને વિદેશો સાથે હરીફાઇનો સામનો કરવા ભારત સરકારે આ ઉદ્યોગને રક્ષણ આપવાનો નીર્ણય કર્યો છે.

—રાષ્ટ્રપતી ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે પોતાના પગારમાં ૨૫ ટકાનો કાપ મુકયો છે. તેમનો પગાર માસીક રૂપીયા દસ હજારનો છે. જેને આવકવેરો લાગુ પડે છે. દેશમાંની બનાજની અછતને ધ્યાનમાં લઇને રાષ્ટ્રપતીએ સ્ટેટની સર કારોને અને જાહેર પ્રજાને વીનંતી કરી છે કે તેઓ પ્રવાસે જાય ત્યારે તેમના માનમાં ખાણાના સમારંભો યોજવા નહિ.

—એમ જાણવા મળે છે કે સૌરાષ્ટ્રમાં મોટા પગારો અને ઓદ્ધાઓ ભોગવતા કેટલાક વધારાના અમલદારોને છુટા કરવામાં આવનાર છે. તેમજ મોટા અમલદારોના પગારમાં એક રૂપીયે એક આનાનો કરવાત કાપ અને બીજા પગારના અમલદારોના પગારમાં ઓછો કાપ મુકવાની અમલમાં થઇ છે.

—ભારતમાં ઉત્તર પ્રદેશની ૨૫૦ સેમની મીલો બંધ પડે એવી પરીસ્થીતી ઉભી થવા પામી છે. બજભમ ત્રણ હજાર કામદારો બેકાર થઇ ગયા છે.

—લંડન ખાતેની પ્રીવી કાઉન્સીલમાંની હીંદની બ્યુરીસ્ટીઅલ અપીલોની પુછો હતી બંધની વીધી કરવામાં આવી હતી. તેમાં શ્રી. કૃષ્ણમેનને ભારત સરકારનો સંદેશો વાંચી સંભળાવ્યો હતો. તેમાં ભારત સરકારે પ્રીવી કાઉન્સીલે છેલ્લી બે સદીઓથી બજા વેલી પ્રામતી સેવાની નોંધ લેવામાં આવી છે.

—કહેવામ છે કે અમૃતસરમાં સરવસા-કારે નીકળેલા ૨૦૦ જેટલા વીદ્યાર્થીઓ સુબો ચોકારતા કોંગ્રેસની હલ હકારની કચેરી અને સરવસ સાથે રહેલી પોલીસ પર તુમલો કર્યો હતો. પરીણામે પોલીસને લાઠીચાર્જ કરવો પડયો હતો અને અસરાવાયુની મદદ લેવી પડી હતી. સરમસમાંના એક ડઝની પોલીસ સામે ગોળબાર કર્યો હતો. પોલીસે ગોળીબાર કરી એનો વળતો જવાબ આપ્યો હતો અને સરમસના સભ્યોને વીખેરી નાંખી જેમ ની પ્રા પડી હતી. ૪૦૦ સામ્યવાદી ઓની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી.

—ગોદતીથી ૫૦ માઇલ ઉપર આવે લા "તીદુ" ગામે સામ્યવાદીઓએ સશસ્ત્ર દુમલો કર્યો હતો અને ૧૨૦૦૦ ની રોકડ અને દાગીનાની કીંમતના ઝવેરાત ઉપાડી ગયા હતા. આગ અને ભાંગ ફોડ પણ કરવામાં આવી હતી. કોંગ્રેસના મંત્રીના ઘરને પણ આગ લગાડી હતી.

—ભારત સરકારે દીલ્હીની ૨૬ કચેરી ઓ દેશના બીજા વીભાગોમાં બદલવા નું નકકી કર્યું છે, બીજી કચેરીઓ બદલવાના પ્રશ્ની વીચારણા ચાલી રહી છે. કેટલાક ખાતાંઓ કચેરી બદલવાની વીરુદ્ધમાં છે.

—બેતીવાડી પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે વીભકત હીંદના શણના કુલ ઉત્પાદન ના ૨૦૨ ટકા જેટલું શણ ભારતમાં પેદા થાય છે. ૧૯૫૦ દરમીયાન ભારતમાં શણનું વાવેતર વધારવાનો વીચાર છે. શણની પેદાશ વધારવા માટે અત્યાર સુધીમાં જેનાથેલાં પગલાંને પરીણામે ૧૯૪૮માં ભારતમાં ૧૬૮ લાખ ગાંસડી શણ થયું હતું. ૧૯૪૯ માં ૨૩૭ લાખ ગાંસડી શણ થયું હતું.

—બેનેડાની પેદીઓએ હીંદી કાપડ માટે મોટા પ્રમાણમાં ઓર્ડરો આપ્યા હોવા ના ઓર્ડરો પૈકી એક લાખ ડોલરની કીંમતના ૪,૪૪,૦૦૦ વાર હીંદી મીલોના કાપડની બેનેડા ખાતેની નીકાસ માટેના પરવાનાઓ અપાઇ ચુકયા છે.

—"રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રબાબુ એકજ એવા મુલ્કી છે કે જેમને હીંદના અંતરમાને પવિત્રતાથી ભરી રાખે છે." મુંબઇ કોંગ્રેસનાં પ્રમુખ અને નગરપતિ શ્રી. એસ. કે. પાટીલે રાષ્ટ્રપતિને આવા શબ્દોમાં અંજલિ આપી હતી. શ્રી. પાટીલે મીરગામ ૩૭૬ કોંગ્રેસ સમિતિની કચેરીમાં રાષ્ટ્રપતિની તસ્વીરની અનાવરણ વીધી કરી વખતે ઉપરના શબ્દો ઉચ્ચાર્યા હતાં.

—યુજ્ય વિનોબાજી પોતાના આશ્રમ હેઠળ પત્રકારીત્વની શાળા શરૂ કરવાની વીચારણા ચાલતી હોઇ, અર્થ શાસ્ત્ર અને સમાજ શાસ્ત્રની શાળાઓને અંગે પત્રકારિત્વના શીક્ષણ માટે ડીપ્લોમા અભ્યાસક્રમ રાખવાની જોગ વાઇ કરવા સીનડીકેટે ખાસ સભીતી નીમી છે.

—અમેરીકાના સરકારના મંત્રી શ્રી. જોહ્ન ફોસ્ટર ડુલ્સ બીમાર પડયા છે કે; કેન્સર પણ તેઓ જે અમેરીકન સરકારમાં ભરતી થયા ત્યારે તેને ગોરાઓ સાથે રંગભેદ વગર ભરતી કરવા, રંગભેદ નાબુદ કરવા માટે આ પગલું લેવાયું છે. ૧૯૪૯ માં ડો. ટ્રમેને હનાફ તથા નીકોલ્સ તથા સરકારને સુચના કરી હતી કે; તેઓ તે મોલાઓના જેટલોજ હકકો આપવા.

—નટાલમાં હીંદીઓ માટે જ વિસ્તૃત સુધી મકત લિકણ આવતાં આવે છે. ત્યાં કોઇ બા સુધી કર્તુ બાવતે વર્ષ આઠ સુધી કરવા પામ્યા છે. ૧૯૪૪ સુધી હીંદીઓને મેટ્રીક સુધી મકત લિકણ આપવામાં આવતી. પણ આનો લાભ નથી કે જેટલા છોકરાઓ ૭ ધોરણ પાસ કરી ગયા છે તેમને સાતમાં ધોરણમાં જગા મળતી. શાળા તથા શીક્ષકો ઘણી અછત. હાલ ડરબનમાં કે છોકરાંઓ માટે ડરબનમાં એકજ ૭ ધોરણ સુધીની શાળા છે જેમાં છેલ્લા બે વર્ષ માટે વીદ્યાર્થીઓને જગા મળતી. છોકરીઓ માટે પણ એવા હાલ રહ્યા છે.

શ્રી. ક્ષત્રીય ગુજરાતી મંડળ પોર્ટ એલીઝાબેથ

ઉપરોકત મંડળની ૩૨ મી વાર્ષિક જનરલ મુટવણી મીટીંગ મંડળના મકાનમાં શ્રી. બીખુભાઇ શ્રી. રામજી પ્રમુખ પણા હેઠળ તા. ૧૯-૨-૫૦ ના રોજ બપોરે ૪-૩૦ વાગ્યે મળી હતી.

—પ્રથમ કુલર સુતી બાદ મંડળનું કામ હસ્તગત કરવામાં આવ્યું હતું. મંત્રી રવાનેથી રજુ કરેલ વાર્ષીક રીપોર્ટ–અને નીચેના, તેમજ બજેટ નો આશરે બવકનો હીસાબ રજુ કરવામાં આવ્યા હતા બાદ નવા કાર્યવાહકોની નિમણુક નીચે પ્રમાણ થઇ હતી.

ટ્રસ્ટીઓ શ્રી. નરોતમ કુંવર; શ્રી. પરશુભાઇ મકનજી; શ્રી. રતનજી કરનાથજી; શ્રી. બાબુભાઇ ઠકર વેસ્ટર્ન એજીસરેર. શ્રી. તુલસીદાસ ભગતજી; બીખુભાઇ બી. રામજી; શ્રી. રતનજી રામનાથજી; શ્રી. મોહનલાલ બલસારા. પ્રમુખ: શ્રી. બીખુભાઇ બી. રામજી; ઉપ-પ્રમુખ: શ્રી. નિરમલ મકનજી, ખેજીઆ મંત્રી: શ્રી. હીંમત લાલ ડાહ્યા અને શ્રી. લખમણલાલ મેવાલ, બજનમી: શ્રી. વિલાભાઇ રણછોડ ઓડીટર: શ્રી. નારણદાસ કરમચંદ કમીટી મેમ્બરો: શ્રી. ઠાકોર હરીજી શ્રી. મોહનલાલ બલસારા, શ્રી. જેસુ ડાહ્યાભાઇ; શ્રી. તુલસીદાસ ભગતજી; શ્રી. રતનજી મોરારજી; શ્રી. ખુશાલભાઇ ડાહ્યા ભાઇ; શ્રી. અંબેલાલ કુલમન; શ્રી. ઉત્તમચંદ રણછોડજી; શ્રી. જમીયલ તલાટી; શ્રી. જમનાદાસ રતનજી.

જે જોકો બનાના લેવા ઇચ્છે છે જોકો માટે એક માહીતી પત્રક તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે કે જેમાં કમીશન ઉપર લેવાની માહીતી આપી છે અને જેક તારીખી પણ આપી આપવા માં આવી છે. માહીતી માટે લખો.

"ફીનીકસ ઓપી-નીયન"
P. Bag,
Phoenix.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીનું મુનીયન આં આગમન

(અનુસંધાન પાના પહેલાથી ચાલું.)

છે. તેનું અંતીમ પરિણામ આવવાનું હોય તે આવે, એવો અમોલો અવસર નહિ જાય. પરંતુ, શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ જણાવ્યું કે, આપણે જે યાદ રાખવાની જરૂર છે તે એ કે આપણુંવા વીતા સ્વર્ગે નહિ પહોંચ્યા. આપણા ઉદારનો આધાર આપણાપર બાદશામાં આવી રહેલા અપમાનોનો કંપ આપણને દેખેલો ઉંડા લાગે છે અને એમ આપવાની આપણામાં શક્તી દેખી છે તેના ઉપર રહે છે. અસ્તિત્વ ચીના કર્યું પ્રાપ્ત થઇ શકતું નથી.

ઇંડાના સંબંધમાં શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ જણાવ્યું કે એક વર્ષપર તેઓ ઇંડા હતા તેના કરતાં . સ્થિતિ તેમને ઘણી સુધરેલી જણાઇ હતી. હજુ ઘણો સુધારો થવાની જરૂર છે પરંતુ કુબાએ લોકોના પુરતા પ્રમાણમાં સહકારના અભાવે સરકારને ઘણી મુશ્કેલી થી કામ લેવું પડે છે. તેમણે કહ્યું કે પ્રજામાં નાગરીકત્વની કરજોના અને સિલ્લાપાલનનાં ભાનની ખામી આવી છે.

ઇંલાયદાપણાની નીતી

યુનાઇટેડ પાર્ટીની મીટીંગમાં સર ડીલીનીરસે ઇંલાયદાપણાની નીતી ઉપર બોલતા જણાવ્યું કે; "કોઇપણ જણાવું નથી કે ઇંલાયદાપણાનો ખરો અર્થ શો થાય છે. આ બીના મંજીર છે કારણ આજે ઇંતીહાસની એક બે હકામાં મોટી મુંજ આપણી સમક્ષ પડી છે ઇંલાયદાપણાનો અર્થ "જુદુ રહેવાનું" એ છે યુનાઇટેડ પક્ષ અને નેશનલ પક્ષ આ સવાલ ઉપર એકમત છે. પણ યુનાઇટેડ પક્ષનો ઇરાદો એ છે કે; સ્વાભાવીક રીતે પ્રજા જુદી રહેતી આવી. પણ નેશનલીસ્ટ સરકાર જબરી તે બાબુ કરવા ઇચ્છે છે. જો નેશનાલીસ્ટ પક્ષ બીન-ગોરાનો સવાલ ચર્ચીને ઇલેકશન લડે તો યુનાઇટેડ પક્ષ હમેશા કહે છે તેમ તેઓ દેશના એક મહાન ગંભીર સવાલનો ફોડ નહી કરી નહી શકે.

નેશનાલીસ્ટ સરકાર જેમના પુર્વજો નીચે નીતી રંગીનો તરફ હતી તે પ્રમાણેનું તેનું વર્તન નથી. તે જમાનામાં નેશનાલીસ્ટો તેનો નીરોધ નહોતા કરી શકયા. તેનું કારણ ડો. મલાન ના જણાવ્યા મુજબ. એ છે કે; 'બ્રીટીશ સરકારે તેમની બળજબરીથી એક મત કર્યો હતો. પરંતુમાં સર ડીલીનીરસે કહ્યું કે; ડો. મલાનના આ વીચારો સાથે હું મળતો નથી થતો. પણ મી. હાર્વેજાના પ્રેમ તો સાચ જુદોજ છે. મી. હાર્વેજા સ્વ. ઇર્જાસ્ટ ના ચુસ્ત અનુયાયી હતાં. તેઓ રંગી નેતાના હકો માટે ઉભા રહેતાં હતા. પણ આજે મી. હાર્વેજાએ બહુ મુલી જઇ પોતેજ રંગીનોના હકો મુલી સેવાને ઉભા થયા છે. નેશનાલીસ્ટોને ઇંડીઓના બારામાં કાંઇ પુછવામાં આવે તો એવો જવાબ મળે છે કે; એતો બધા ઇંડીઓને ઇંડ મોકલી દેવા ઇચ્છે છે. સત્ય વસ્તું છે કે છેલ્લા ૨૨ મહીનામાં ૧૪૫ ઇંડીઓને દેશપાર રવાના કરવામાં આવ્યાં છે. આ રીતે જો બધા ઇંડીઓને કાઢવામાં આવે તો આસરે બે હજાર વર્ષ થશે.

શિક્ષકો જોઇએ છે

"શ્રી આંધી ભારત વિદ્યાલય,
જોહાનીસબર્ગ."

(રાં. ઇંડુ સેવા સમાજ સંચાલિત)

ઉપરોકત સ્થળ માટે ઇંડના સ્નાતક, મેટ્રીક સીનીયર, અથવા સીનીયર ટ્રેન્ડ થયેલા સંગીત, ઇંડી અને વ્યાયામના જાણકાર અનુભવી અને સેવાભાવી ગુજરાતી શિક્ષકો અને શિક્ષિકાઓની જરૂર છે. માટે ગુજરાતી શાળાના પી. ૧ થી ૭ સુધીના બાળકોને સારી રીતે જાણવી શકે તેવા ઉપર જણાવેલ લાયકાત ધરાવનાર ઉમેદવારો એ પોતાની યોગ્યતા, અનુભવ વગેરેના સર્ટીફીકેટોની બરી નકલો સાથે શાળા સમીતીના મંત્રીશ્રીને નીચેના સરનામે અરજી કરવી. પગાર લાયકાત મુજબ આપવામાં આવશે. (શિક્ષક-શિક્ષિકા ના જોડાની અરજીઓ પર વધુ ધ્યાન અપાશે.)

લિ. ઓદુભાઇ જીભાભાઇ
મંત્રી. શાળા સમીતી
શ્રી. આંધી ભારત વિદ્યાલય
જોહાનીસબર્ગ

આંધી હોલ,
૫૦ હોકસ રહીટ,
જોહાનીસબર્ગ.
(P. O. Box 7535)

બાળકોને વાંચવા લાયક સુંદર પુસ્તકો

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧-૫-૦

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૬૩/-

બાલ રામાયણ	૪ ૦
ફેલ બાડીની સફરી	૧ ૬

અમારા નવા પુસ્તકો

	શી.	પે
બાલમ્ ગાડી		૬
ખીસ્સા કોસ (ગુજરાતી ઇંગ્લીશ ઇંગ્લીશ ગુજરાતી આવૃતી)	૩	૦
પરકમ્મા (ચોપડાકૃત)	૧	૦
કાઠનવાકની સંગાથે		૧
વિદાયની આરમા (બલીદાનપ્રધાન	૮	૦
રાગ અને કુબ્જ (શ્રી. ધ. ગોકાણવાલા)	૩	૦
મારી બાલ્યે	૩	૧
માતાનુ હદય (પદ્યાત્મક)	૧	૦
આકાશદુર્શન ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૬
ગ્રેપ બીંન્દુ (પ્રયોગિકો)	૭	૦
કથા કહ્યુ (ચિત્ર સંદુક)		
ભાગ ૧-૨-૩ સેટની	૧૪	૦

ટોલસ્ટોયના પુસ્તકો

ગુરુ નહીં રહેવાય (સમાજની બદીઓ સામે ચોકાર) નવલકથા	૭	૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૩
નવેલકથાઓ બે	૫	૦
સદાચાર કથાઓ	૮	૧
ધર્મ શિક્ષણ યોજના	૨	૬

આત્મ ભજનાવલી

સંપીતના આત્મામાં ગવાતા સુંદર ભજનોનો સંગ્રહ શી. ૧-૩.

ગાંધી પુસ્તક માળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થયેલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફકત શી. ૪-૬.

૨૦૦૬ નું પંચાગ

ગુજરાતી પ્રેસ ના મોટા પંચાગ નવા વર્ષના આવી ગયા છે.

કીમત. ૬/-

મેસેરીયા (તેના કારણો અને ઉપાય)	૧ ૦
લોક માન્ય તીલક	૧ ૦
અતરંગ અને ચોરવાડ	૧ ૦
સામલ સઘાટ (સેમલ હાથે ખર્ચ)	૧ ૦
પરેલેા કાળ	૬ ૦

સાહીત્ય પારાવલી

પહેલા પુસ્તકની આર્ડરદીઠની બીજા પુસ્તકની ,,
ત્રીજા પુસ્તકની ,,

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

પ્રેમ પ્રસુન્ન	૧ ૦
રાજ્યારાજ (ગાંધી યુગની નોવેલ)	૬ ૦
રાજ સન્યાસી (યુગપ્રેરક	૧૦ ૧
કથા મરીચરીત્ર શિક્ષણ ભા. ૧-૨	
આર્યાણી ભાતભાતના સુન્દર શીખવાય છે અથવા સીખાય છે. પ્રત્યેકની	૧ ૬
રોલસ્ટોય અને શીક્ષણ	૨ ૦
મોની બ્લેન (વાર્તા)	૫ ૭

રાયચુરા કૃત

દુકની રમઝટ	૫ ૦
દસ ચોપડાનો દારુણ	૧ ૮
રમ્યસ્તુતી	૧ ૦

બાળકો માટે

સુશીલાના પત્રો	૧ ૦
સોના કુમારી	૧ ૪
પીળા પલાસ (સંચાર)	૨ ૦
જય ઇન્ટરનેશીયા	૪ ૦
બાપુ-મારીમા (ગાનુ ગાંધી)	૧ ૦

વિવિધ પુસ્તકો

ત્રિદળો કેરી ત્રીકાણ	૦ ૦
રણીયામું પડતર	૧
ઓમિનરેબ્લ્સ ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮ ૦
બાળકોનો બાંધવ	૧ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી	
ભાગ. પહેલો	૧૦ ૦
ભાગ બીજો.	૧૧ ૦
ધર્મક્ષેત્રે કુરુક્ષેત્રે ભાગ ૧-૨-૩-૪. આમા મહાભારત નવી રીતે લેખ્યું છે આ.	૧ ૫ ૦
ગંગાવતરણ (ર. ક. દેવાઇ)	૧૨ ૦
અંધારાના સીમાડા (ટોલસ્ટોય)	૩ ૦
હોલી	૫ ૬
વીનુ	૫ .
બાપુ	૫ ૩

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પારસી ૧૯૫૦ ફેબ્રુઆરી માસ	હીંદુ ૨૦૦૬ માસ	મુસલમાન ૧૩૧૮ સવાલ	પારસી ૧૩૧૯ ફેદે. કદમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૩	સુદ ૧૪	૧૧	૨	૫-૪૮	૬-૨૬
શની	૪	,, ૧૫	૧૪	૩	૫-૪૬	૬-૨૮
રવી	૫	વદ ૧	૧૫	૪	૫-૪૬	૬-૨૮
સોમ	૬	,, ૨	૧૬	૫	૫-૪૬	૬-૨૮
મંગળ	૭	,, ૩	૧૭	૬	૫-૪૬	૬-૨૯
બુધ	૮	,, ૪	૧૮	૭	૫-૪૫	૬-૨૯
ગુરુ	૯	,, ૫	૧૯	૮	૫-૪૫	૬-૩૦

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

	શી.પે.
મણેકા છત્ર	૮ ૦
મોહીની	૮ ૦
અપુકર વિનોના બારેના અનેક વિનોદ	
ઇબ્સ વગેરા પ્રબન્ધોનો સંગ્રહ	૧ ૦
સુદર્શન ગ્રા. ૧–૨ પ્રત્યેની	૮ ૦
ઉકેલની પુસ્તકો	૧ ૦
કલાની સાધના	૫ ૧
દુનિયા અકકરા બાર્તા સંગ્રહ	૩ ૦
સાચુ મુકેલી	૦ ૧
કુપ કાવીની	૧૦ ૦
સહિત્યમ	૬ ૦
મોહીના બારુ અને બીજા વાતો	૮ ૦
વહેતી સંગ	૧ ૦
વીકની વાતો ગ્રા. ૧–૨ સેટની	૧૧ ૦
સમુદ્રના અને બીજા વાતો	૧ ૦
વિવાહ મંદિર	૧ ૦
ઇતિહાસ ગ્રા. ૧–૨ (સાહિત્ય (વચના પ્રેમીનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧ ૦
સાબરમતી પ્રેમીનો સંગ્રહ	૧ ૦
સાગર સુધાર	૭ ૦
સુખ દુખના સાથી બાર્તાઓ	૫ ૬
સુખની શોધમાં (સુખ સાધુ કેમ મળે તે બબત કોક જો બચ્ચા)	૨ ૬
શોરઠી બવાહીર	૭ ૦
શોરઠી બાબા	૬ ૦
બીરકણી બાર્તાઓ	૭ ૬
હૃદય બીજા	૬ ૦
સામની કમકી બાર્તા	૫ ૦
કરીકામને અજબાણે કરીકાકોક બાર્તાઓ	૫ ૭
અમતમાં અમૃતા જેવું	૫ ૦
બાબડુ જેવું છે	૫ ૬

કાકા સાહેબ કલેલકર કૃત

હમનનો બાનંદ	૭ ૬
શૈલબાળા	૫ ૦
સ્વરાજ્ય બાબા	૫ ૦
હમતા વકેબારો	૬ ૦
ગોલબાની દિવાળો	૨ ૦

કનૈયાલાલ મુનશી કૃત

બાબે રસ્તે	૮ ૬
કુમાર દેવી ગીતાવતી મુનશીનુ	૩ ૦
કોનો વાંક	૮ ૦
ગુજરાતનો નાથ	૧૨ ૦
બબ સોમનાથ	૧૦ ૬
પડેલાવીર નાનકો	૬ ૫
પાટણની પ્રભુતા	૬ ૦
કોમ કરીબી	૬ ૦
સ્વપ્ન કથા	૫૦ ૦
કાકાની શાકી	૧ ૦
નવલીકાઓ	૬ ૧
વિવાબ વધુ	૪ ૦૦
કુલન બાબા	૧ ૦

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

બંજની	૪ ૬
બપ્સરા ગ્રા. ૧	૮ ૬
બાબનદ	૭ ૬
કમ	૮ ૬
પુબુબિકા	૬ ૬
કોતીબ ગ્રા. ૧–૨	૧૧ ૦
કોરીબ	૭ ૬
સંગીત કૃદય અને સંગુકેલા	૮ ૦
શોબના	૮ ૦
સ્વબીજુ	૭ ૦

ચરદ બાબુ કૃત નોવેલ

કમલા	૮ ૦
સંકેતબાબ	૫ ૦
ચાબુ વાર્તાબો	૭ ૬
કમા	૮ ૦
બાબુરાબો	૬૦ ૦
બપુર્વ બારતી	૬૫ ૦
કાશીનાબ	૫ ૬
સંકેતબાબ	૪ ૦
બરીચકીત	૬૨ ૬
કબી	૭ ૬
રેવકબા	૫ ૦
દુર્ગા	૮ ૬
નવીના	૬૦ ૦
બારબી	૭ ૬
કુલકા	૬ ૦

રબીન્દ્રનાબ ટાગોર કૃત

તીન સંગ્રી	૬ ૦
ઘરે બહિરે	૭ ૦
બાકુર્ણ અને બે બિનો	૫ ૬
ચાર બધ્બાય અને બાકીનુ	૫ ૬
ચાર્ણિ	૭ ૦
ચકુરાબુ વીજા	૭ ૬
કાબકુય	૬ ૭

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

બારવારી	૧૧ ૦
ગુજરાતનો નબ ભાગ ૧—૨	
પ્રત્યેની	૭ ૦
જેલ ઓફીસની બારી જેલ દબન	
નો ખ્યાલ બાબી નવલીકા	૫ ૦
તુલસી કબારો સામાજીક નવલકબા	૭ ૦
બાળા ઝવેરી	૫ ૦
સોલબજાર	૫ ૦
રેવારીપ્રેમ	૫ ૬
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧ ૦
નિર્જન	૫ ૬
પુરાતન બબીબ	૫ ૦
બોદેલા ઘરબ	૮ ૬
વેબીકાળ	૮ ૦
શોરઠી સંતો.	૬ ૦
શોરઠ તારા બહેતા પાબુ	૧૦ ૦
સમરાબુ	૬ ૦
બાહાર અને બાંરોબ્યનુ સાહિત્ય	
બાહાર અને ચોબબુ	૨ ૦
ગુજરાતણોની સારીરસ્પેતી	
બીજોના બાશોબ્ય ઉપર પ્રકાશ	
બાકી પુસ્તક	૪ ૬

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનુ' વિલ	૭ ૬
કમલા કુંવરા	૭ ૬
રજની	૫ ૦
ચોરરમા	૭ ૦

કાવ્ય રસ

કાવ્ય મીમાસા	૧૦ ૦
કાવ્ય તાબીબ	૪ ૬
ચરક કબીની ચરસી	૧૦ ૬

ફીલ્ડિંગમારી

ટોમ જોન્સ	કિ. ૧૦ ૦

	શી.પે.
નીસાળ ઉપયોગી પુસ્તકો	
સાર્વત્રબ પાઠાવલી	
પુસ્તક પબિલુ	૧ ૬
,, બારમુ	૧ ૭
કેસ કેસાવબમાં—ગુજોગ	૭ ૦
બાપબ્યમ કેમનો ઉતીબમ્ય	૧ ૬
પ્રસબના પાત્રો બધેનની વાર્તાબિ	
નો સ્યુટ સંગ્રહ	૧ ૬
બાળા રામાબબ્યુ	૧ ૬
બાવસાના પત્રકારો	૭ ૦
ભુબા ઠકા	૧ ૦
બાપુજીની બને બીજ વાતો	૧ ૬
સોમાભાઇના ઠાબ્યો	૧ ૬
કુમાર પાળ	૧ ૬
કબકુટોળા ભાગ ૧–૧ સેટની	૪ ૦

નુતન બાળ સાહિત્ય

બાળકોને વિવિધ વિસ્તયના બાબુકાર કરવા જે નવું સાહિત્ય નિકાબું છે. તે બધુર બાળકોને બાંબવા બાબો.

કેતકી બાબી	૧ ૦
બપેઢાના પત્રકારો	૧ ૬
ભુકાબ્ય અને શીબકી	૧ ૭
ગોળીબારની ભુસાકરી	૪ ૬
કપાબણી	૭ ૬
(બાંબેલાની વાતો	૮ ૬
બાજરમતી (નીબંધ)	૭ ૬
હાસ્ય વિનોદ	૫ ૬
રબાબ્ય (ભુગોળ)	૧ ૬
નીબીબંધ્યા નોવેલ	૫ ૦
પબાસ વર્ષ પછી નોવેલ	૭ ૬
પ્રેમાબબ્ય નોવેલ ગ્રા. ૧–૨	૬ ૬
પબડતી (ભુગોળ)	૪ ૦
પોન જોરણી (ભુગોળ)	૬ ૦
પબબાનીના પત્રો	૧ ૬

શિશુબંધાવલી

કોક પેકેટમાં ૧–પુસ્તકો	૧૧ ૬

કીતાબે

બાબા કબર ગાંધીજી	૧ ૬
ગાંધીજીના વાર્તાલાપ	૧ ૬
જબ બંગ્રેજ નહિ બાબે તે	૧ ૬
ઠરાવબાતી દુનીયા	૬ ૦
બમારે ગાબની કહાની	૧ ૬
બાર્ટ વધો	૧ ૬
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતે	૧ ૬
બંગ્રેજી રાજ્ય કે સૌ સાલ	૧ ૦
બિબકી બિભૂતીયાં	૧ ૮
પાગલ	૧ ૬
માલીક બોર મજદુર	૧ ૬
પુથ્વી દુનીયા	૧ ૦
પ્રેમમે બલવાન	૧ ૬
કામનાકે પબવર	૧ ૬
કેસે સુકતીકી કહાની	૧ ૬
સાબબાદ–મુડિબાદ	૧ ૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧ ૬
કેસ બાંબી	૧ ૬
ગાંધીબાદ–સમાજબાદ	૧ ૬
નબા રોજગાર (કારબારીક)	૪ ૦
સબાજબાદ–મુડીબાદ	૧ ૬
હમારી રાજનૈતીક કબરબાબે	૧૨ ૬
શેઠની જીબત	૧૦

રીયાર બંધાવલી

૭ પુસ્તકો નો સુંદર બધારો

૧૮ ૧

બહા ભારતના બાત્રો

૧૨ પુસ્તકોનો સેટ ૧૧ ૮ ૦

સોરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ના સેટમાં વિવિધ વકતાઓ પોતપોતી ભાં કેની કીમત ૧૫ ૦

રામાબણના બાત્રો

સમબંક, ભરત લક્ષ્મણ, સીતા અનોકણી, હનુમાન વિભીષણ, સબ્ય, સીતા, સેટની. ૧૫ ૧

કબાંતરાબો નાનાભાઇ ભટ	૨ ૧
સંસાર (બેબાણી)	૧ ૧૫
બબાસવર્ષ પછી	૭ ૬
કુલકાલ	૧ ૦
ભાગ્ય નિબંણ (નબલકથા)	૭ ૧
ચિકાબતિબ	૧૦ ૦
કાબ્યપીતાનેબાલે	૪ ૦
કાન્તી	૬ ૦
સુભાસના સેનાનીબો	૩ ૧
સુભાસ્ય કણીક	૩ ૬
સંત કબીરજી	૨ ૦
કબીરાને પબો (નાટક)	૦ ૫ ૧
કનાબણી	૭ ૬
ચેતનિબ કુલ	૧ ૦

વી. પી. પોસ્ટેજ બાબ બિબે નહિ બાબે. બોરડર મોકલાબશે બોરડર સાબે કોક બધવા પોસ્ટેજ સ્ટેમ્પ મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિબન બોપિબિબન'

બધવા પુસ્તકો બલવાનુ ઠેકાનુ :

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

મેરી કહાની (ઠે. નેહરુના જીબન)	૧૦ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૬ ૦

વર્ષોકે જીવે

મહાત્મા બુદ્ધ	૭ ૦
પબ્ય બુદ્ધ	૭ ૦
કૌબા બટા ઉસકી બાત	૭ ૦
નહીદલકી કહાનીબા	૭ ૦
જીવાજી	૧ ૬
અકોક	૭ ૦
ચેક કેનકી કહાનીબા	૭ ૦
હિંદુ ધર્મકી બાબબાપીકાબે (ધર્મકી કહાનીબા)	૧ ૬

Obtainable From:

'Indian Opinion'

Phoenix, Natal.

મહાદેવભાઇની ડાબરી બાજુ કુલે અને ઉલ્લે. ૮'બત ૧૧–૬

બાપુની બાંબી ૩—૦

મેનેજર ઇન્ડિબન બોપિબિબન

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ માન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે પૈસા અથવા પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સત્યને પંથે આત્મકથા	૧	૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૧૪ ની સાલ બનતે પ્રયત્નો કરેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭	૧
ગાંધીજીના સમાલાપમાં	૭	૧
ગાંધીવાદી બાર્ધોલ યોજના	૩	૬
પુણ્ય શ્લોક ગાંધીજી (ચ. ગ્રાહક)	૧૧	૬

હીરાલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજૂ કરતું પુસ્તક	૨	૧
સ્ત્રીપુરૂષ મર્યાદા આજ સાલ સ્ત્રી, પુરૂષમાં જેવાતી ઘણી ઉપર પુરાતા પ્રશ્નના અભ્યાસપૂર્વ ને સચોટ રજુઆત છે તેનો સંગ્રહ	૨	૬

સર રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

ઇન્ડિયા ફીલોસોફીકના પ્રકાશન સેખક છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અજવાળું પાડે છે.		
હમણાં અમારા સંસ્કૃતીનું આવી	૧	
વેદની વિચાર ધારા વેદ કાળના લેખના આધારોનો સંગ્રહ	૫	૬
કુદરતોની સંસ્કાર સાધના	૬	૦
હીંદુ ધર્મ	૬૦	૦

ધાર્મીક સાહિત્ય

શ્રીમદભગવત ગીતા મોટા અક્ષરોમાં સંસ્કરણ	૩	૦
ધર્મોત્માના ચરિત્રો સંતોના ચરીત્રોનો સંગ્રહ	૩	૬
શ્રી રામચરીત્ર આ ગ્રંથથી ઘરઘર સંપને હળવો કરી, ઘરોઘર કથી આમાં પુસ્તક ક.	૧૦	૦

વિદેશી સાહિત્ય

અંધકાર રશિયા વિખ્યાત લેખક અનાતોલની નોવેલ	૩	૬
અરબ્યા રશિયન ટોલ્સ્ટોય નોવેલ	૬	૦
ગ્રામ્યા લેખક પુશ્કીન, એક રશિયન યહુદીનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦	૦

લોક નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૧	૦
આત્મ કથા ગાંધીજી	૩	૬
લોક ચિત્રો આપણા ગાંધીજી કુમુદચન્દ્રન, ટીળક, આદી ને..... છપન ચિત્રો સચેલું છે	૩	૬

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નીલીમાનો પુરા વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧	૬
આમ્રપાલી એક ઐતીહાસીક નવલ કથા	૧૧	૬
રમણલાલ કુમારોનો મોનપ્રદ સંગ્રહ	૩	૦
પ્રેમાશ્રમ ભા. ૧—૨ એક સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બન્ને ભાગની કીમત	૧૩	૦
વિનોદાનની વાતો ઐતીહાસીક ભવાઇ કોમેડીની છપન રેખાઓ	૧૪	૬
અમલાવતી વિનોદી નવલ કથા	૧૨	૦
ઉષાહરણ સુંદર નોવેલ	૩	૬
ઉષાલય નોવેલ	૮	૦
ઉષાના કાંટા નોવેલ	૭	૬
કાંતીલાલ કાંતીકારી નોવેલ	૪	૦
કલ્હોવતી ઐતીહાસીક નોવેલ	૧૦	૦
કોલેજીયન કોલેજ છપન ભવાઇ નોવેલ	૮	૬
ખરખરા ભાગ આપુકોના છપનને બધાજ પાકી નોવેલ	૮	૬
ગોરખ આવ્યા ગોરખની વાતોપરથી રચાએલ	૭	૦
ચમેલી	૧	૬
ચોરાની વાતો	૧	૦
જળ સમાધી નોવેલ	૮	૦
જાગતના મંદિરમાં ઐતીહાસીક નવલકથા	૧૦	૦
જય સિદ્ધરાજ	૪	૬
જલબીંદુ નોવેલ	૫	૦
ઝિરીકની વાતો નાનાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧	૬
ઝબક ઝબકુ બે નાનાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧	૦
ઝાકઝમુક ખારા	૮	૧
ઝાકુરી વરાત	૧૦	૬
ઝાખીલ ત્રીવેણી વાર્તાઓ	૧	૬
ઝાંઝરી ઝાંતવાની ઝરી ઝુરી	૨૨	૧
ઝીણ સાથી ભા. ૧-૨ સાથે	૧૨	૦
અમારા આ રમ. સ્તુરના ગાંધી વિશે સુંદરીલા નેવર અને બનવાના પરીણે ન્યોલ	૪	૬
અબ્બાસભોર પીલાની તસ્વીર આવરીલ ગાંધી ભેગ્સ ગોતાલીનું છપન	૬	૬
આમ કહાણી	૮	૬

નવલ કથાઓ

ઇશીચારે	૮	૬
કાઠીયાવાડની ઉંત કથાઓ	૬	૦
કોંચ વધ	૧૦	૬
ખોડાન ખોખડ નવલકથા ભા. ૧-૨ રોચની	૧૧	૦
ચતુરની વાર્તા સંગ્રહ	૮	૬
ચિત્રલેખા	૮	૬
તરૂબા બાગ ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રમોદની	૭	૦
દરીયાલાલ	૬	૬
દરીયાલાલ બાગ ૧-૨ રોચક આની નોવેલ રોચની	૧૬	૦
દોલત પૂજ	૪	૬
દરીયાલાલ	૬	૦
નારી હૃદય	૫	૪
નીલ રેખા	૮	૦
નીલ પંખી બાગ	૪	૦
નીલેશીમા	૮	૦
પ્રદીપ	૪	૬
પ્રાણસોત ભા. ૧-૨ રોચની	૬	૦
પિયાસી	૩	૦
પાકર ભવાળા	૮	૦
પ્રભાત કીરણો	૬	૬
પુરાતન જ્યોત	૪	૬
પ્રેમ અને પુજા ભા. ૧ ... રોચની	૧૧	૬
ફુટેલા કુમળું ચારોર	૧૦	૦
ભણિકાર	૬	૬
બે મીત્રો	૦	૬

નવા પુસ્તકો

પુત્ર અને પત્નીપ્	૭	૦
ઉત્તમ પ્રયોગ (બાર્ડ ઓફ્ટ)	૧	૧
સંત પ્યોગ્રા	૨	૧
સેલરેટીસની સફર	૪	૦
સીગફ્રીની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮	૬
ઐતિહાસિક ભા. ૧-૨ સેટની	૩૰	૦
મુકાબ્ય અને કંઠસ્થ રમણલાલ દેસાઈ	૧૧	૦
કમલી અફસર પી	૫	૬
શેરલોક	૧	૦
ઝંખાતા પ્રકાશ (બંગાળી)	૧	૦
બાપની કેદ	૪	૦
અકબુંજ (મુખ રોગીઓ માટે ઉપયોગી)	૧	૬
સ્વપ્નના ત્રેવ દિવસો (બંગાળી)	૧	૬
ગીતા ખની		
શ્રી. મહાદેવભા (બન્નેભાગ એક)		
ગુજરાતી	૧	૪
ઝાંખિકાના ખુદ	૫	૦
ભગવાન ઋષભદેવ	૬	૦
નર અને નારાયણ	૬૰	૦
અયોધ્યાના વાવરા	૭	૬
આયુર્વેદાના દિવા	૪	૦
આયુની ઝવરાઓ	૫	૦
આંખો આયુ (ગ. પાર્ટ) બાગ ૧-૨		
સેટની	૬	
આત્મવતાના ખુલ	૮	૦
આત્મકથા ઠબ્બાઓ (ગનાબાઈ)	૪	૦
વીરની વાતો (ગુજરાતની ઝરપુર ઈતિહાસિક વાતો) બાગ ૧-૨ સેટની	૧૮	૦
શેક્સપીયર વરીમા. (ચારેય નીરે અનુવા સેગ)	૧૪	૦
ગ્રેમાશ્રમ (સુંદર રોગ બાવપુર્ણ નવલ કથા) બાગ ૧-૨ સેટની	૧૪	૦

બાળ ઉપયોગી

નવા પુસ્તકો

સેક્રેટીસની સફર	૫
ચાપડી પુત્ર	૩
અકુની વાતો	૩
ગુલ ગોથી	૨ ૦
ચાલીસ	૫ ૬
ખલ્લાની શોધખા	૪ ૬
આદ્ય' બાળપત્ર (ગુજરાત)	૪ ૦

'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવી અને છેલ્લામાં છેલી રેકોર્ડ્સ

શંકરાચાર્ય ૨૫૨	૧-૧૭-૬	ચક્ષુ ખુરી ગુજરાતી	૧-૧-૬
ઝીલરની ૨૫૨	૨-૭-૬	ઉમારે ખાયુ (૪)	૧-૭-૬
મેકડૂસ ૨૫૨	૧-૧૭-૬	ગીત ગોવીંદ (૮)	૨-૧૧-૬
બાબર ૫૨૨	૧-૧૭-૬	ગુજરાત ૨૫૨	૧-૧૭-૬
દુસરી ઝાંસી ૫૨૨	૨-૧૭-૬	અનોખી અદા ૧૨૨	૨-૧-૬
રાણીરો પાંચિસે ૫૨૨	૨-૧૭-૬	વિદ્યા ૧૨૨	૨-૬-૬
મંદ્ર સેખા ૫૨૨	૨-૧૭-૬	ગાલ બાદલ ૧૨૨	૨-૧-૬
વિદ્યા ૫૨૨	૨-૧૭-૬	અમના દેવા ૪૨૨	૨-૭-૬
ગર્જાસ રેકુલ ૫૨૨	૨-૧૭-૬	રાજાર અસોક ૨૨૨	૧-૧૭-૬
સોંદની રાત ૫૨૨	૨-૧૭-૬	રીલ ૪૨૨	૧-૭-૬
કેલાસ ૫૨૨	૧-૧૭-૬	કરણી ૪૨૨	૧-૭-૬

કેપીટન મ્યુઝ એજન્સી
189 Grey St, Durban.
Phone 23414 Tel Add. "KAP'TANS"

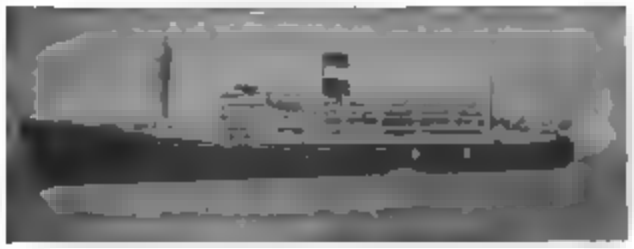
The Epic Fast

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 8s. 6d

Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

BRITISH INDIA LINES

TO EAST COAST AND BOMBAY

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without	food		18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીભાઈ માણેકલાલ ગાંધીવાલા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરસના પીનો તેમજ બેકરી વેગેરે, અસલ ઘીમાં અને બનાવીને વેચીએ છીએ.

ભજીયાં' વગેરેનાં તાજેતાજાં ગુજરાતી ખુલ્લાં ફરસાણ, મજબૂત, બાંધીને, બહારગામ, પાકાં વિગેરે ફરસાણ તાજાં બનાવીને વેચીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે ઓર્ડર અમારાથી બહારગામ ઓર્ડર મોકલવાથી ઠંડે પગલાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, સોફાસેટ, ડીવાનીંગ ચેરસ આર્મ ચેરસ ઓફીસ ટેબલ, બુક કેસ, ટેબલ, તદન મીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. અને પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—સોફાસ, ટેબલ અને કીચન ટેબલસ—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તૈયાર થાય છે. તેનો રંગરોગાન હમેશ તૈયાર રહે છે. ભાવ સોફાસ ભાવોના ઓફીસ ફીકસ મંગાવો અને વેપાર આપજ કમાશે.

L. MISTRY.
51 SREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

અમારા નવા પુસ્તકો

આણવાતાંકણી	૩ ૦
આપુની કુંચ	૧ ૦
આળ સોક ગીત સંગ્રહ	
ભા. ૧–૨ સેટની	૧ ૬
આલ ચાદી	૨ ૩
ખુલેર ભવ	૧ ૬
વનફૂલો	૧ ૦
અહીંઠ આળ પુસ્તક આળા	
૧૧ પુસ્તકોના સેટની કીમત	૮ ૦

આળકો અને ધાર્મીક પુસ્તકો

ઉજાવ મહમદ અને ઈસ્લામ	૨ ૧
બી. કૃષ્ણ	૩ ૦
ખુબ વીરા (અમીનંદ કેસવાણી કૃત	૧ ૧
નુતન બેબ્બન આળા આ આળા માં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આવે છે. જે પુસ્તકો દ્વારા આળકો જ્ઞાન મેળવે છે.	
નુતન બેબ્બન તાલીમ વર્ગ	
,, ,, વિદ્યાર્થી ૧–૨–૩–૪	
મનોરંજની કીંમત	૧ ૦
નવયુગ વાચન આળા પુસ્તક પહેલું	૧ ૩
પુસ્તક બીજું	૧ ૦
પુસ્તક ત્રીજા	૧ ૩
આદિત્ય માટે વાચન ખંભરવા વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો	
સેવાદીત્ય કલ્પોલ	
પુસ્તક બીજું	૨ ૩
,, ત્રીજું	૩ ૩
આલપોથી	૧ ૬
આમળ વામિ	
આ આળામ ૧–૨ પુસ્તકો છે જે આલપોથી પછીના શીક્ષણ માટે ઉપયોગી છે. પ્રત્યેકની	૧ ૧
આર્યદિક ચુબોધ	૫ ૦
વિદ્યાર્થી શબ્દ કોસ	૨ ૧
ચિત્ર બેઠા ઈતિહાસ શીખવા માટે	
પારાવલી ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૩ ૦
ઈતિહાસ ટીકર ભા. ૧ થી ૬	૫ ૦
અંકગણિતના મુળ તત્વો	૨ ૦
પદેશી ચોપડી	૧ ૧
બીજ ,,	૧ ૦
આળ બાલક આળકોને ફુનીયાનું જ્ઞાન બાજ મેળવી સમજણી બનાવવા પુસ્તક	૧ ૦
વિદ્યાર્થી વાચન આળા	
આલબુ આદી (આલપોથી)	૧ ૦
બીજ ,,	૧ ૩
ત્રીજી ,,	૧ ૬
ચોથી ,,	૩ ૦

Men who matter

shave with the Gillette

Men who matter realise the importance of a fresh, well-shaven face in creating a good impression. It is not surprising, then, that they use Gillette blades. They know that Gillette is the finest and most economical of all shaving systems!

Blue Gillette Blades

3 BLADES FOR 1/3

'Good Mornings' begin with Gillette

4845-2

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	3	6
INDIAN STATESMEN (Dawnot and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hassn	3	6
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	3	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0
60 YEARS OF CONGRESS—Dr. Pattabhi Sitaramayya	1	3
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.G.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirra Mazani	2	6
A DISCIPLINE FOR NON-VIOLENCE (Pamphlet for guidance for Westerners) —Richard B. Gregg	1	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
MAULANA ABUL KALAM AZAD—Mahadev Desai	3	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	3
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	3
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)— K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	19	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	3	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
A SHORT LIFE OF SWAMI VIVEKANANDA	2	6
A SHORT LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	2	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	3
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	4
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	16	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	10	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	10	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	3	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi for Phoenix, Natal.

SOUTH AFRICA PUBLIC LIBRARY
14 MAR 1950

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 10 – Vol. XLVIII. FRIDAY 10TH MARCH, 1950. Registered at the G.P.O. as a News-paper. (PRICE) FOUR PENCE

Fearlessness

". . . The whole world is passing through a crisis . . . What help do we need to meet this crisis? . . . The first requisite for spiritual conduct was fearlessness . . . Without fearlessness all other virtues were turned into dust. Attainment of truth or non-violence was impossible without fearlessness. Fearlessness did not mean arrogance or aggressiveness. That in itself was a sign of fear. Fearlessness presupposed calmness and peace of mind. For that it was necessary to have a living faith in God . . . He who takes refuge in God has no fear."

—GANDHIJI.

નિર્ભયતા

.... આખી દુનીયા કટોકટીમાંથી પસાર થઈ રહી છે.... એ કટોકટીને પહોંચી વળવાને આપણે શાની જરૂર છે? .... આધ્યાત્મિકતા પ્રાપ્ત કરવાને પ્રથમ જરૂર નિર્ભયતાની છે....નિર્ભયતા સિવાય બીજા બધા ગુણો ધુળ બરાબર છે. નિર્ભયતા સિવાય સત્ય અને અહીંસા પ્રાપ્ત થવાં અશકય છે. નિર્ભયતા એટલે તુમાખી કે લડાયકપણું નહિ. એ જ તો ભયનું ચિન્હ છે. ચિત્તની શાંતતા અને સ્થીરતા વિના નિર્ભયતા કયાંથી? તેને માટે ઈશ્વરમાં અટળ શ્રદ્ધાની જરૂર છે .... જે ઈશ્વરનું શરણ લે છે તેને કયાનો ભય હોઈ શકે?

ગાંધીજી.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED !
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE. 36" per yd. 12/6.

VELVET.
44" Chenile Georgette In all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/10/0 each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £5/10/0 each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Just work borders in all shades. £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream. Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 30/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. ELOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે
હોડકો

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે હનના
રા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ડીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion',
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'.

If not, Why not?

PHONE 33-2651.
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
લેડીસ તેમજ ગુજરાતી બનાવટ, ગુજરાતી રંગ, ખાસ ડીઝાઈન—જોવી ખાસ
મારે ખાત ખાતરી માલ—તેમજ કેપીટલીસ્ટ ખરીદવાને આવીએ
ત્યારે મારે ઘેર કમરે લઈ આપને તપાસ
કરવા બોલાવ્યા છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
૩૩-૨૬૫૧.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 21139.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
O Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. Hannon, formerly years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Patton Chambers, Joppe Street; P.O. Box 5109, Johannesburg.
Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4844.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONS BRAND (PAIN-A-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 3d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST PAID FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1491

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની જીવન વીમા કંપનીમાં ફાઈનોના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામાન્ય જોખમે કરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવા કામ છે.
કંપનીને ઉપયોગ આપવું એ કરેક કંપનીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 28149, P. O. Box 1410.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE.
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4078
Tel. Add: "RUSTOMJEE" JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
&
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-6961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 4117

"SEE US WITHOUT OBLIGATION"

DIAMOND SPECIALISTS

OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4869
TEL! ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 108.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

એચ. કે. ગોકળ,

—: હોલસેલ વેપારી :—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 10—Vol.–XLVIII. FRIDAY, 10TH MARCH, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR (4)CENTS

Be Prepared For The Worst

PANDIT KUNZRU has come and gone. In so far as he was concerned his mission was successful. We did not think there would be a round table conference on the Indian question in South Africa. But there is to be one. So far so good. As to whether the conference will bring us any relief is another question. No one is optimistic about it. It is understandable. The conference can bring us nothing. Nothing will come to us unless we are prepared to work for it ourselves and work hard. The time for ease is no more. The past Government administered slow poison in the form of sugar-coated pills. The present is administering it in its raw state. We must be thankful to it for we know where we stand. We must now decide whether we wish to die or to live. If we wish to live we must change the way of life and the attitude of mind. To deliberately challenge the Government or local authorities without adequate strength behind it will not help. If we do our duty to ourselves things will automatically come right. What is our duty? How are we to avert the impending calamity? That is the question.

Let us for a moment think whether we have been honest to ourselves? Whether we have been God-fearing in all our actions? If not, and obviously we have not, then is it not time that we tried to amend ourselves than to seek to amend others?

We must honestly and truthfully confess that we have not stood above all evils but that we have succumbed to them and allowed ourselves to be ruled by them. It is easy enough to defend ourselves pointing out that the other man was as bad as ourselves. But two wrongs do not make a right. Let us mind our own business and not the business of others.

Our greatest fault is that a small community such as we are in this country, we are not able to stand united as Indians, although we are all treated as such and beaten with only one stick. In the eyes of the Government we are neither Gujaratis, Madrasis nor Hindustanis nor Hindus nor Pakistanis nor Parsees, nor Muslims nor Christians. We are all treated as Asiatics or as non-Europeans—which is a challenge to us to stand solidly as such. That is the first essential if we wish to live and not be shattered to pieces. Let us beware that if we start dividing ourselves we shall be playing in the hands of our enemy who seeks to destroy us. The next question is: What are our relations with the Africans? Can we sincerely say that we have not joined the White man in this country in exploiting the African? Indeed we have done worse, for we have merely exploited him while the White man can at least claim to have done some good to him by providing educational, hospital and other facilities for him, however inadequate they may be comparatively. Let us not fear to be conscious of and to confess our wrongs. It is never too late to atone for them. Let us not forget that this country essentially belongs to the African and that he has a right to ask all foreigners to quit just as the Indian in India asked Britain to quit. The African can say as the Indian in India said: You may stay, if you choose to, as servants, not as masters. Let us remember, therefore, that we are here at the grace of the African to serve him and not be his master.

Pandit Kunzru laid stress on the fact that we must befriend the African; that we must not be an obstruction to his progress but assist him in every way possible in his advancement. That is the surest way of winning his respect.

Moreover our present generation in South Africa, it is regretful to have to say, is following the path of retrogression. It is fast imbibing all the vices of the West instead of its virtues, which will ultimately result in its utter ruination. Of course they are the victims of circumstances, for evil forces are to-day in the ascendancy all over the world. It will, however, not do to remain self-satisfied at that. The time has come to be awake and alert and fight against those forces.

The present Government, be it remembered, is bent upon doing its worst. It is far too short-sighted to be able to see or to appreciate the repercussions of the policy it is seeking to pursue. But let us at least be far-sighted enough to take the warning and be prepared to face the calamity by equipping ourselves with moral and spiritual armaments—by being good and doing good, and if in the course of that we are faced with obstruction, we must not flinch but continue on our onward path with faith in the righteousness of of our cause and fearing none but God. May we all have the wisdom to cultivate that faith and courage.

WORLD PACIFIST MEETING

(From 'Harijan' dated February 19, '50)

JUST before the close of the World Pacifist Meeting at Sevagram, in December, 1949, the following statement on *Satyagraha* Units or "The Peace Army" was "received" by the meeting, and concerned individuals heartily encouraged to constitute themselves an International Liaison Committee as provided in the closing paragraph of the statement.

"It is obvious that Pacifism cannot be a complete answer to Militarism unless we are able to show an effective alternative to armed defence. The Atomic Age is proving the futility of military protection. It is, therefore, necessary to organise defence based on soul-force or non-violence which admits of no defeat.

"We propose that serious and sustained attempts should be made to establish *Satyagraha* units in different countries. These units will be composed of those individuals who have full faith in the superiority of non-violence and moral force over violent methods and who are prepared to discipline their own lives for becoming true *satyagrahis*. (*Satyagraha* literally means insistence and reliance on Truth or soul-force. A *satyagrahi* is a person who prepares himself for *Satyagraha*. These two words have been chosen because they were coined and made current by Mahatma Gandhi, and there seem to be no other words which could adequately take their place).

"A true *satyagrahi* has to be trained in the observance of certain austerities of life which would prepare him for supreme sacrifice, if necessary. These austerities are indicated, for example, in the eleven vows of Gandhiji's Ashram.

"To quote Mahatma Gandhi, 'The difference between war and *Satyagraha* amounts to this: while the former aims at coercion, the latter aims at conversion. In war one inflicts punishment upon the adversary, in a *Satyagraha* one draws the maximum suffering on oneself without a trace of bitterness against the opponent as a human being.'

"Unlike the military forces, the *Satyagraha* units will be fully active during peace time by tackling the roots of violence in social, economic, educational and administrative spheres. Non-violent defence has to lay great emphasis on preventive actions, as illustrated in Mahatma Gandhi's *Constructive Programme*. The *Satyagraha* units will also try to meet crisis situations non-violently in their respective localities or regions. They will not quietly wait for a conflagration to break out, but will, from day to day, try their utmost to create conditions which would nip conflicts in the bud. This could be made more effective if they are able to cultivate intimate personal contacts with people inhabiting those areas. In organising non-violent defence we will have to stress quality rather than quantity, and, unlike military officers, the leaders will be required to be in the front rather than in the rear. There can also be no policy of secrecy in such an organization because non-violence and truth are integrally related.

"The technique of *Satyagraha* defence will include non-violent resistance to the invader, complete non-co-operation with the forces of 'occupation' or aggression, but an attitude of human understanding towards the invading soldier, as a hapless individual caught in a military machine. The *Satyagraha* units may, when occasions arise, take the 'offensive' in the form of 'Peace or Goodwill Missions' to eradicate misunderstanding and roots of war before it is too late.

"This is the barest outline of the scheme of Non-Violent Defence. Since its organisation and technique are fundamentally different from that of the military, constant research will have to be conducted in different countries and under different situations in a spirit of faith and devotion.

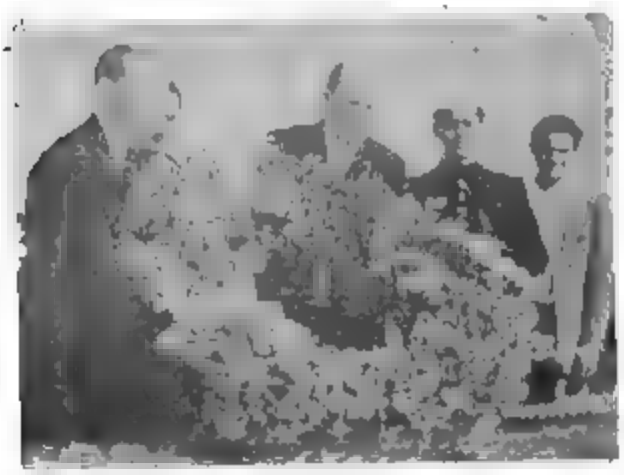
"We suggest that a preliminary International Liaison Committee be established to co-ordinate the work of recruiting and training *satyagrahis* on the lines of the scheme indicated above. We readily admit that the non-violent defence is full of immense difficulties. But on the success of such a plan of *Satyagraha* rests the ultimate hope of mankind for world peace and brotherhood."

The following persons volunteered for service on the provisional *International Liaison Committee*, and most of them had a meeting at Sevagram, site of the Ashram in which Gandhiji lived toward the end of his life, on December 31, 1949:

Australia, John Fielding; France, Henri Roser; Germany, Heinz Kraschutzki; India, S. N. Agarwal, G. Ramachandran, Donald Groom, Ralph Keithahn; Japan, Riri Nakayama; New Zealand, A. C. Barrington; Norway, Diedrich Lund; Switzerland, Rene Bovard; South Africa (for the present England) Michael Scott; Sweden, Sven Erik Nyberg; United States, Richard Gregg, A. J. Muste.

It is hoped that at an early date correspondents may be named or may volunteer from other countries and those who have suggestions to make on this matter are urged to correspond either with the committee member nearest their own country or with S. N. Agarwal, Commerce College, Wardha, C.P., India.

A. J. MUSTE

H.E. A. Th Lamping (centre), Doyen of the Diplomatic Corps in New Delhi, placing a wreath on Mahatma Gandhi's 'samadhi' at Rajghat on January 30 on behalf of the Diplomatic Corps.—P.I.E.

'DUTY TO FEEL ANGRY

(From 'Harijan' dated February 19, '50)

[The Navajivan Press publishes today, 19th February, being the 35th anniversary of Shri Gopal Krishna Gokhale, a collection of Gandhiji's writings on his great political Guru, in Gujarati. The following forms part of the Foreword to the collection.]

I DID not have any opportunity of coming into personal contact with Shri Gokhale. I remember to have heard him only twice, first in 1907 at the Indian National Congress, Surat, and secondly, in 1908 or '09 at a students' meeting at Wilson College, Bombay. The only impression left on the mind is that he had a very sweet voice, which it was usual to liken to a silver-bell. Some days previous to this, one of our professors had casually told us that Gokhale was the only Indian he had ever heard who spoke faultless English both grammatically and phonetically. It is possible, therefore, that when he spoke, I paid more attention to the sound than to the meaning of his language.

But there is an incident attached to this meeting, which deserves to be narrated. The meeting had been arranged on behalf of the "Students' Union," which was a new body then. It brought together for the first time all college students of Bombay on a common platform. Shri Manu Subedar was to read a paper on the Uplift of the Suppressed Classes, and Shri G. K. Gokhale had been requested to preside. As the meeting was expected to be thickly attended, permission had been obtained from Principal Mackichan to hold it in the Wilson College Hall. I had no office in the managing committee of the Union, but voluntarily helped the Secretaries, one of whom was my class-fellow and a dear chum.

Unexpectedly a last minute hitch was created by the Principal. He sent for my friend and told him that Mr. Gokhale was a politician and might discuss political subjects at the meeting. This he was not prepared to tolerate. So my friend should get an undertaking from Shri Gokhale that he would eschew all politics in his speech! My friend protested saying that the subject being one relating to social reform, there would be no occasion for politics to be brought in. But the Principal said that politicians could not be trusted to keep to particular subjects. They were capable of tackling any subject they wished to any other whatever. So, either my friend should bring him the undertaking or else he would

cancel the permission to use the Hall!

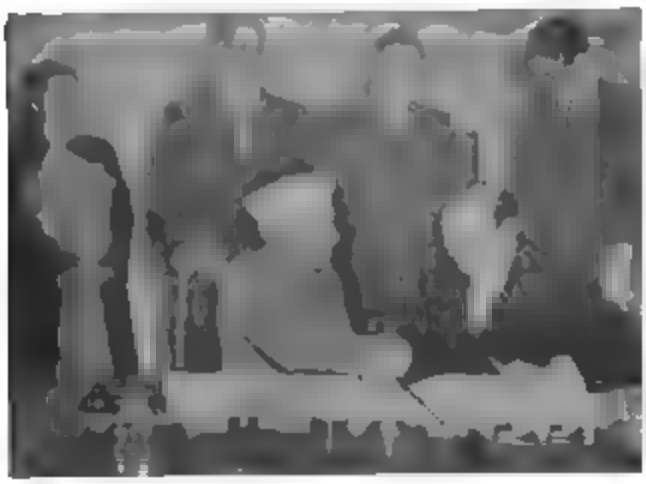
This was a serious dilemma. My friend could see that this was a deliberate attempt to insult our leader. How could he put so insulting a suggestion as that before Shri Gokhale? But what else was to be done? There was no time to arrange the meeting at some other place. Moreover, to do so would have meant that the Students' Union did want politics to be discussed in its meetings and as the authorities of most of the colleges were hostile to this Union, the incident would provide an excuse for banning it.

My friend felt perplexed. Ultimately with a trembling hand he scribbled a note to Shri Gokhale. Naturally Gokhale took it ill and wrote back to say that in view of the unreasonable demand, he declined to preside. My friend's perplexity increased. I shall describe the rest in his own words:

"I had not the courage to tell Dr. Mackichan that his stipulation was unreasonable. I went to see Shri Gokhale. I was very nervous, but told him everything. At first he became very angry. He said, 'This is deliberate insult. I cannot preside on this condition.' I felt like crying. I told him that the audience would think that I had falsely announced Shri Gokhale's name to gather a large audience, and thus cheated them. Shri Gokhale became softened. He asked me not to misunderstand him, when he said that our people had no sense of moral indignation. It was one's duty to feel angry on such occasions. He told me how people pocketed without even a pang grave indignities, insults and ill-treatment, even vicious conduct from those whom they considered their superiors. They had lost the capacity of feeling righteous indignation. Then, he said, "I'll come, but on one condition. Make me a promise that you will tell Dr. Mackichan that he had no right to tell me what I should say or not say at the meeting." I gave him the promise. I did convey to Dr. Mackichan Shri Gokhale's reply, though with extreme nervousness. Dr. Mackichan also thought it wise to leave the matter at that. So Shri Gokhale came and gave his thought provoking address."

I remember also that that great Harijan worker, Shri Vithal Ramji Shinde, was also present at the meeting, and Shri Gokhale had introduced him to the students.

These were the only two occasions when I saw and heard that great man face to face.

Immediately after signing the treaty of Friendship between India and Afghanistan at New Delhi, on January 4, the Hon'ble Pandit Jawaharlal Nehru, Prime Minister of India and H.E. Sardar Najib Ullah Khan, Afghan Ambassador to India, confirms the Treaty by a hearty hand-clasp.

Appearing behind are (l to r): Mrs. Rama Mehta, Under Secretary and Mr. K. P. S. Menon, Secretary, Ministry of External Affairs; Mr. Ghulam Rasul, Commercial Secretary and Mr. Abdul Qayum, First Secretary, Afghan Embassy.—P.I.B.

GANDHI AND MARX

By K. G. MASHRUWALA

In 'Harijan' dated February 12 '50

IT has been often said that Gandhiji was a Communist minus violence. Indeed, it is possible to quote Gandhiji himself in support of this proposition. Gandhiji was not in the habit of rejecting descriptions of him or his principles, if they were meant as compliments, and if they helped his main mission. But in a careful examination of principles, such descriptions should not be regarded as very accurate and must not be used as handy definitions. The error of such descriptions lies in its capacity to conceal the full implication of the differential factor. When it is said that Gandhism is Communism minus violence, the impression created is that the 'minus violence' factor is some small impurity in Communism which if removed will make Communism the same as Gandhism. As a matter of fact, even if it were possible to so equate Gandhism in terms of Communism, the 'minus violence' factor is a major factor of considerable value. The implications of 'minus violence' are so great as to make the equation as illusory as to say that red is green minus yellow and blue, or a worm is a snake, minus poison.

The temptation to offer such easy explanations arises from a vague awareness that Marxism or Socialism has caught the imagination of the people, and that ultimately it really is the right solution for the ills of the world; and therefore, Gandhism must be interpreted in terms of Marxism; also from a latent desire that the introduction of Socialism must not take place at a rapid pace. It is felt that Gandhiji's method somehow provides easy stages for the introduction of Socialism, which is accepted by such people as the final goal.

But I feel that this is an incorrect position to adopt. It avoids facing fundamental issues, and fails to call the attention of the people to the need of a fundamental revolution in their approach to moral, spiritual and religious dogmas and creeds, from which ultimately all changes in the political, social and economic structure of human society emanate. Thus considered, Gandhism and Marxism are as distinct from each other as green from red, though we know that to the colour-blind even green and red might appear alike.

If, indeed, the difference between Marxism and Gandhism consisted only in the insistence upon non-violence in the latter, and that if the ultimate goal of the Congress or "Gandhi-ites" were the establishment of a socialist order, then the present is the most opportune time for doing so without violence. For, the Government machinery throughout India today is in the hands of those who proclaim Gandhiji as "the Father of the Nation," and invoke his name and refer to his ideas and principles every day in their public utterances. It is in their power to anticipate the Communists and take all the wind out of their sails of carrying out changes which Communists would make if in power. The question of a violent revolution can arise only if the State machinery were not in the hands of the believers in Communist doctrines and if Communists despair of attaining power by constitutional means. If the Government itself is pledged to the establishment of Communism, which according to the explanations offered is indistinguishable from Gandhism, then Government and Communists should be working hand in hand; or if it were a question merely of personal group politics, the people should be able to tell the Communists, "We do not need you and your methods, because we have already established what you advocate."

But this does not happen, and the reason is that the difference between Gandhiji and Marx is deeper than can be expressed by a simple equation with plus and minus signs.

Leonard Gammans, one of the Conservative Party experts on far Eastern Affairs asked in the House of Commons if the Government had given up all hope of preventing war between India and Pakistan. "Things cannot go on much further, before war breaks out," he said. "Next thing to happen will be that live ammunition will be put in breech blocks. If it happens the only result will be that hammer and sycle will be flying over Cape Commorin from which the Union Jack was pulled down only two years ago."

TRUMAN CALLS SPREAD OF FREEDOM GREATEST PEACE FORCE

"THE greatest force in the world for peace" is not in measures of self-defence or controls of weapons, according to President Truman, but in "the growth and expansion of freedom and self government." The address in honour of the birth of the First U.S. President, George Washington, was as follows:

"George Washington, like ourselves, lived in a period of great change—a period when new forces and new ideas were sweeping across the world. He was the leader of his people in a revolution against tyranny. He commanded an army in a long and bitter war. He was a major figure in the creation of a new kind of constitution. Finally, as the first President of our nation, he translated that constitution into a living government.

Washington's efforts for freedom were two-fold. He was concerned first with making the ideal of democratic government work. He was also concerned with the defence of that ideal against the forces opposed to it.

The task of Americans today is fundamentally the same as it was in Washington's time. We, too, must make democracy work and we must defend it against its enemies.

But our task today is far greater in scope than it was in Washington's time. Not only are we concerned with increasing the freedom, welfare and opportunity of our people. We are also concerned with the right of other peoples to choose their form of government, to improve their standards of living, and to decide what kind of life they want to live.

Since Washington's time the great principles for which the American revolution was fought, have become known throughout the world and have uplifted the hearts and hopes of generations of men. At the same time, through the progress of science, the nations of the world have been drawn together into a common destiny. Our security and progress are to-day more closely related than ever before to the advance of freedom and self-government in other lands.

This is a time of restlessness and change. In many parts of the world, men are searching for a better social order. They demand a way of life that will provide greater freedom and more widespread opportunity. They yearn to own the land they live on, and to be secure against poverty, disease and hunger. Above all, they want to live their own lives as they see fit. This rising demand of men everywhere for independence and a better life puts the ideals of freedom and self-government to their greatest test.

At the same time, these ideals are under deadly attack from those who would destroy them. The most aggressive of these enemies to-day is Communism. Communism seeks to induce men to surrender their freedom by false promises of a better life. But the great danger of Communism does not lie in its false promises. It lies in the fact that it is an instrument of an armed imperialism which seeks to extend its influence by force. This threat of force is a challenge to all peoples who are free or who wish to be free. The fundamental issue is whether men are to be free to choose their own way of life, or whether they must live under a system imposed upon them by force.

As members of the United Nations, the free nations are working for peace and international security in accordance with the principles set forth in the Charter. Within the context of that larger association, many of the free nations have joined together to strengthen the common defence of particular areas against aggression.

We shall continue to work with the other free nations associated with us in the common defence, for our defence is theirs, and their defence is ours. The united defence of these nations is a powerful deterrent to aggression, and it will become more powerful as time goes by.

In creating a common defence, we do not seek to impose a way of life on any nation. Freedom is not expanded by conquest. Democracy is not created by dictation. Freedom and democracy grow only by persuasion and example and through the actual experience of what they mean.

At the same, freedom cannot grow and expand unless it is protected against the armed imperialism of those who would destroy it. The free nations, therefore, must maintain military force as a defensive measure.

While the free nations stand prepared to resist aggression, they are doing their utmost to find peaceful means for settling international disputes. They know that another great war could destroy victor and vanquished alike.

Consequently, we in the United States are doing and will continue to do all that lies within our power to prevent the horror of another war. We are working for the reduction of armaments and the control of weapons of mass destruction.

Today, in many countries of the world, the concepts of freedom and self-government are merely vague phrases. They express little to people who are engaged in a desperate struggle with ignorance and poverty. They mean little to men who must work from sun-up to sun-down merely to keep alive. They are not fully understood by men who cannot read or write.

On the continent of Asia and the islands of the Far East, in Africa and in the Near East, are millions of people who live in poverty and who have never known real freedom or democratic government. In their present condition, the immediate benefit of steel plowshares, or smallpox vaccinations, has more appeal than abstract ideas of democracy.

The Communists are saying that they will bring food and clothing and health and a more secure life to these poverty-stricken peoples. We know that is not true. But it is not enough to tell such people that Communism is a modern tyranny far worse than that of any ancient empire. It is not enough to tell them that Communism leads only to oppression. People who have never known freedom and security themselves have little basis for judging how false are the claims of Communism.

These people turn to democracy only if it seems to them to be the best way to meet their urgent needs. The benefits of freedom and democracy must be demonstrated to them.

George Washington sought guidance from Almighty God as he faced these tasks in his time; let us be guided today by Divine Providence as we strive for lasting peace with freedom and justice for all mankind.—USIS Wireless Bulletin.

MISS MURIEL LESTER

MISS MURIEL LESTER, travelling Secretary of the International Fellowship of Reconciliation, who is at present touring the Union arrived in Durban last week, and was the honoured guest of Mr. and Mrs. Manilal Gandhi at the Phoenix Settlement.

On Saturday, March 4, Miss Lester accompanied by Mr. and Mrs Manilal Gandhi, visited the F.O.S.A. Settlement. She spent the whole morning looking around the various parts of the Settlement and was much impressed by the pleasant and happy atmosphere. Miss Lester also liked the handicraft work done by those who live there. The party was entertained to tea by Mr. and Mrs. Paul Sykes who had founded the Settlement and had dedicated their lives to it.

In the afternoon Miss Lester visited the Inanda Seminary, a branch of the Adam's Mission School for African girls. Miss L. Scott, the principal of the school, showed Miss Lester, the life of the African girls and the work they do there. Miss Lester had tea and a light supper there, after which she spoke to the girls and the staff of the Inanda Seminary. Miss Lester related very moving incidents that happened in China and Italy, of how faith in God had helped to overcome difficulties which seemed unsurmountable.

On Sunday, Miss Lester, attended the Church Service at the Ohlange Institute, another institute for African boys and girls. She had lunch with the Principal Mr. Mimkulu and Mrs. Mimkulu and after she had looked around the institute and spoken to the students, Miss Lester went to the McCords Zulu Hospital, where she was the guest of Dr, and Mrs. Taylor.

On Monday night, March 6, Miss Lester spoke at the Durban International Club on how she lived at the Kingsley Hall in the East End of London and how the people there were honoured by the visit of Mahatma Gandhi in 1931.

On Thursday night Miss Lester spoke at the Kathiawad Hindu Seva Samaj Hall on "India before and after Independence."

Today she is visiting Pietermaritzburg.

WANTED

Wanted teachers, (Sanatak, Graduates, Matric Seniors, or Senior Trained,) with knowledge in Hindi, Music and Vyayam for Shree Gandhi Bharat Vidyalaya, Johannesburg, to teach pupils of Stds. I to VII all the subjects of a Gujarati School.

Applicants must state their qualifications, experiences, E.c., and send the True copies of the Certificates and recent testimonials together with their applications to the secretary of the school Committee at the following address.

Shree Gandhi Bharat Vidayhlaya, 50 Fox Street Box 7530, Johannesburg.

Salaries will be paid according to qualification.

South African Coal

REPORTS of arrangements for the supply of South African coal to Pakistan at a price cheaper than that of Indian coal are discountenanced in New Delhi. India was supplying to Pakistan till the end of December last from 170,000 to 200,000 tons a month. Over 75 per cent. of the coal was transported ■ Pakistan by rail. By this method Indian coal proved the cheapest that Pakistan could receive from anywhere in the world. Coal supplies by sea are stated to be more expensive. Last March a check-up on the price of Indian coal, as compared with South African coal, supplied to Ceylon and Malaya, is said to have disclosed the fact that Indian ship-borne coal was a few annas per ton cheaper than South African coal. Informed circles further feel that, as compared to the monthly supply of 200,000 tons from India, Pakistan is likely to get from South Africa not more than 50,000 tons a month. A report from Karachi, on the other hand, states that South Africa has offered to supply Pakistan with 1,500,000 tons of coal a year.

Jute And Cotton

It is interesting to note in this connection that while waging an economic war with India, Pakistan, according to reports reaching New Delhi, has been frantically trying to buy Indian goods, particularly cotton yarn and ready-made garments, outside India. Certain firms in Singapore and Hong Kong are reported to have sold recently 2,000 bales of Indian yarn and 8,000 khaki shorts, large quantities of hosiery and soaps to Pakistan.

It has been announced in East Bengal that the acreage under jute cultivation would be reduced by a third. Informed sources in India, however, believe that the reduction will have to be about two-thirds, because India—the largest buyer of East Bengal jute is now out of the market, and she has decided to grow all the jute she requires. As for cotton grown in Pakistan, a report from Karachi states that the paucity of buyers of Pakistan cotton has affected the prices by 6 to 8 per cent. A fair volume of business with U.S.S.R. was reported in the early part of the month; but, except for this, sale to other destination were small and sporadic.

Hindus Flee From East Beng l

The atrocities against Hindus in East Bengal have become a matter for sore anxiety in India. Private letters and telegrams, received by individuals in New Delhi, from their friends and relatives still residing in East Bengal, tell tales of loot, arson and murder. The intensity of attacks is reported now to have diffused from the capital city of Dacca, where stringent police measures have been taken to the districts, particularly to Sylhet. Two typical telegrams are: (1) "Serious disturbances in Sylhet last night. Please move West Bengal Government. Pray safety (for) life (of) Sylhet minority. Do needful. Karimganj quiet." (1) "Received alarming reports from Sylhet last night. All communications stopped since midnight. Immediate action through higher authorities there." Reports of stray stabbing and arson came also from Mymensingh and Barisal districts. Reports of looting and arson came from villages in Chittagong and Noakhali districts. India's easternmost State, Tripura, has been experiencing frequent border raids from Pakistan. Attacks on railway passengers are growing. Calcutta continues to be quiet.

At a secret informal session of the All India Congress Committee, during its sittings in New Delhi last week, the East Pakistan situation was discussed. According to a statement made by the General Secretary of the A.I.C.C., "it was revealed that there is no security of life and property in East Pakistan, and that there was an organised attempt on the part of the Muslims of East Pakistan to send away the Hindu population from that area."

Pakistan's Press

The falsehoods put out by the Press in Pakistan day in and day out have contributed not a little to the worsening of the situation. Even the 'Times of India' (of Bombay) criticised "our contemporaries in Pakistan, some of whom seem eager to stir up as much ill-feeling as possible." For instance, a leading Pakistan daily editorially said that the Muslim minority in India had been "marked out by protagonists of Hindu chauvinism for total annihilation." The "untruthful men of Delhi" had directly encouraged, if not instigated, "the recent massacre." The editorial of the Pakistan paper says that in India "Muslims are being despised, discriminated against persecuted and killed because they follow Islam." To anyone going about in cities and villages of India, a single day's observation would suffice to show that these are all white lies.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, February 22.

The Contrast

"It is now known," adds the 'Times of India' editorial, referred to above, "that the recent communal rioting in West Bengal was not as serious as it was represented to be by the Pakistan press, and prompt and effective action was taken in India to restore law and order. The same could not be said about the happenings in East Bengal. Not only do the atrocities continue, but the steps taken by the authorities there do not seem ■ be adequate to meet the grave situation in that part of Pakistan." "Muslims scattered all over the rest of the Republic" says the 'Times of India,' "living in freedom and safety and allowed to go their tranquil way, conducting business and often flourishing in it, should, in the interests of peace and truth, counter the falsehoods of the Pakistan press by telling their friends and relatives over the border what is really happening here."

Minorities In India

A number of instances can be given of how well the minority communities are treated in India. In the latest cricket test match played at Madras, between India and Commonwealth elevens, in which India won the match and the rubber, the Indian team consisted of well-known players belonging to all communities. Skipper Hazare is an Indian Christian. Mushtaq Ali, who had the proud privilege to make the winning stroke, a Muslim from Indore. There were two Parsis from Bombay and the remaining seven were Hindus—all chosen on merit.

Here ■ another instance of a similar nature. Addressing a group of Christian young men in New Delhi recently, Rev. P. C. B. Balaram, Director of adult education, Methodist Churches, called upon the Christian youth to be mindful of their duty towards India and their responsibilities as good citizens. He asked them to actively participate in the nation-wide drive for adult education. He said that the Indian Christians were happy under the new constitution of India which assured them a fair deal.

Release Of Khan Brothers Demanded

A resolution urging the United Nation to take steps to save the lives of Khan Abdul Ghaffar Khan and Dr. Khan Sahib, who are ailing in prison in the Frontier Province for the last two years, was adopted at a public meeting held under the auspices of the Pakhtoon Jirga-i-Hind, Delhi, at Gandhi Grounds recently. Khan Mohammad Akbar Khan presided. The meeting expressed concern over the health of the two leaders, criticised the Pakistan Government for its undemocratic and tyrannical policy and declared that if anything befell these great personalities, the responsibility would be entirely on the Pakistan Government. By another resolution, it was resolved to appeal to the Pathans in particular and to the people of India in general to help the Pakhtoonistan movement as it was based on moral and democratic principles. Establishment of the independent sovereign democratic State of Pakhtoonistan at Tirah a few months back was also announced at the meeting which urged upon the Government of India ■ recognise the newly-established State and establish ties of friendship and fellow feeling by extending embassadorial facilities. Pathans, it was stated, were fighting for the liberation of their country and not trying to annex any territory or usurp others' powers.

Book Presented To Pakistan Pilgrims

"Delhi Diary," a collection of Mahatma Gandhi's speeches at his prayer meetings in Delhi immediately before assassination was presented ■ the leader of the 100 Pakistani pilgrims who had come to attend the "Urs" of Hazrat Nizam-Uddin in New Delhi recently. The book was presented as a token of friendship between the two countries by Mr. H. C. Mukerji, member of Parliament, on behalf of the Indo-Pakistan Friendship Association, of which he is the acting President. The association was 'at home' to the visitors at New Delhi. Pirji Abdul Rashid, leader of the party, acknowledging the gift, expressed his hope in a bright future future for India and Pakistan, resulting in everlasting friendship and communal harmony. Pleading for more facilities for unrestricted movements between the two countries, Pirji said, "an Englishman coming to this country in a plane can enjoy unrestricted liberty of movements, which is denied in my case although I am the son of the same soil as you are." Earlier, Mr. P. L. Lakhanpal, General Secretary of the association, suggested the setting up of a non-official inter-dominion commission for maintaining the sanctity of places of worship in either country. This, he felt, would go a long way to remove a major cause of mutual distrust among the two peoples.

NEHRU-PATEL PEACE APPEAL TO BENGAL

"HELP GOVT. RESTORE LAW AND ORDER"

PANDIT NEHRU, India's Prime Minister, in a statement appealed to the citizens of Calcutta and the people of West Bengal, including the refugees who had come over from East Bengal, "to put an end speedily to the manifestations of disorder and to help in bringing normality to the life of that great city."

Endorsing the Prime Minister's appeal ■ the people on the eastern frontier ■ maintain calm, Sardar Patel, the Deputy Prime Minister, called on the residents of the affected areas to help the Government maintain "peace and sober judgment."

Sardar Patel said: "It is easy to act on the spur of the moment of anger and emotion; it is much more difficult to retrace a false step once taken or to repair the damage once perpetrated."

"There can be no doubt that Bengal with the rest of India has been roused by what our own brothers and sisters have suffered in East Bengal. It is, however, in our own interests as well as those of the sufferers of those atrocities that the trouble should be localised and dealt with firmly and resolutely," the Sardar added.

Sardar Patel concluded: "The stakes involved are such and the dangerous possibilities of the situation so great that we cannot afford to relax either in vigilance or in caution; nor can we display anything but active sympathy in the plight and suffering of the grief-stricken refugees that are coming to us from across the border. Let us also concentrate on ensuring that these victims of religious fanaticism return to what is their own with a sense of security and in full enjoyment of their civic rights."

Expressing deep concern with developments in East Bengal and their repercussions in West Bengal, Pandit Nehru had earlier urged that 'on no account must we fall a prey to communal passion and retaliation.' The problem of Calcutta and West Bengal, the statement said, is not a provincial problem only, ■t as all-India one and the burden of solving it must rest with the whole of India."

Pandit Nehru stated: "For some time past I have been keenly concerned with the developments in East Bengal and their repercussions in West Bengal. The East Bengal developments have brought unhappiness and misery to a large number of people, many of whom have been forced by circumstances to migrate towards West Bengal. Apart from this human misery involved, the situation is full of danger. The Government of West Bengal and the Government of India, fully conscious of this danger, have given earnest thought to this question and taken action to meet the situation. Inevitably, we cannot control happenings in East Bengal, except by consultation with the Pakistan Central Government and the Government of East Bengal. On our side of the border we are, of course, fully responsible. We have taken steps therefore on our side and we have been in constant and urgent consultation with the Pakistan Government on these issues."

DEATH OF MR. B. M. PATEL

The late Mr. B. M. Patel

THE death took place under the most tragic circumstances, of Mr. B. M. Patel, a well-known resident of Natal for half a century, Mr. B. M. Patel sailed for India by the s.s. Karanja, on Monday, March 6, with his wife and two sons. He was going to India after twenty-two years to get his eldest son Jayantilal, married. He had no ailment at all; in fact it was Mrs. Patel who had been very ill for quite a long time and was hardly able to move about. The boat sailed from Durban at about 5 p.m. on Monday and Mr. Patel all of a sudden collapsed through heart failure at sea, at 9 p.m. The news of the tragic happening reached Durban on Tuesday morning. The boat reached Lourenco Marques at about 2 p.m. and the body of Mr. Patel was cremated there the same evening. The widow and her two children have returned to Durban. This tragic story is the grimmest reminder that man can only propose, the disposing lies entirely in the hands of God!

The late Mr. B. M. Patel, whose face was so familiar to almost all the Indians and to many Europeans in Durban will never be seen again. In the early years of his arrival in Natal, he was in Pietermaritzburg, where he was engaged with other partners in a general dealers' business. And at the same time took a prominent part in social, religious and political activities of the community. He then came to Durban and commenced his career as a broker and commission agent in which he became quite successful. He continued his public work in Durban too and served for several years as secretary of the M. K. Gandhi Library. He was also one of the founders of the South African Hindu Maha Sabha, of which he was at one time president and was associated with it till the end of his life. He was also a prominent member of the Natal Indian and the South African Indian Congress under the former leadership. One of the bright sides of Mr. Patel was that he was public spirited and whatever responsibility ■ took upon his shoulders he put his heart and soul into it and discharged it diligently. In ■ early days Mr. Patel was addicted to smoking and tea drinking. He found that it was harmful and for the last twenty years he never smoked and never drank tea.

We extend to the sorrowing widow, her two sons and the bereaved family our deepest sympathy. May God grant them courage and fortitude to bear the great shock. May the soul of the departed rest in eternal peace.

NEWS IN BRIEF

The Government of India has protested to the Pakistan Government against what official sources in New Delhi, described as "grossly exaggerated and fabricated reports about India," broadcast during the last few weeks by the Pakistan radio and published in the Pakistan Press. The protest it is learned, has been lodged under the Indo-Pakistan Agreement of December, 1948, under which the co-operation of the Press for creating a better atmosphere between the two countries was affirmed.

—o—

India's first Minister to Ethiopia, Sardar Sant Singh presented his credentials ■ Emperor Haile Selassie at Imperial Palace in Addis Ababa ■n Wednesday, March 8, 1950.

—o—

The Prime Minister of Pakistan, Mr. Liaquat Ali Khan, accompanied by his wife will arrive in America on May 3, 1950, for a goodwill tour of the United States at the invitation of President Truman.

—o—

Prime Minister, Pandit Nehru was urged to do something immediately, to restore the confidence among the Hindu minority in East Bengal (Pakistan) by the a deputation of 40 members of West Bengal Legislature. Legislators are understood to have warned Pandit Nehru that it would be difficult to maintain peace in West Bengal (India) unless Government took prompt action.

—o—

Dr. Sachchidananda Sinha, President of India's Constituent Assembly and the oldest member of Parliament, died in Patna on Monday, March 6, at the age of 79.

Things In General

New Govt. Aided School In Verulam

A large and representative gathering of members of both the Indian and European communities witnessed a happy and successful function at Verulam on February 25 when the official opening of the Talwantsingh Government Aided Indian School, recently built by the Verulam and District Indian School Board at a cost of over £6000, was performed by Mr. R. R. Moodley of 86 Titram Road, Rossburgh, Durban. The Rev. A. J. Chooroo presided. Mr. D. V. Moodley, Secretary of the Verulam School Board, spoke of the achievements of the Board and of its future plans. He informed those present that having completed the erection of the Talwantsingh School, which provided accommodation for 270 children, the School Board was now ready to begin construction of a secondary school. In view of the lack of secondary school facilities in Durban, the need for such a school in Verulam was very great. He appealed to the public generally for further donations. Other speakers included the Chief Magistrate of the Inanda District, Mr. J. G. de Vries, Mr. G. Hucbans of Tongaat, Mr. M. Perumal, principal of the Tongaat Indian High School and Mr. L. G. Joshua, principal of the Verulam Indian School. Many messages of congratulations and good wishes were received by the Verulam School Board. Mr. R. T. Chari, Secretary to the Indian High Commissioner, in his message said, "Nothing is more important to the Indians in South Africa than education. Only sound education can fit them to play their proper role in the country of their adoption."

"India Has Necessary Qualities To Be Great"

Dr. Diogo Luis Molinari, Chairman of the Argentine Foreign Relations Committee, said that India possessed the necessary qualities to make a nation great, namely, independence, vitality and unity. He, however, emphasised that she should make all efforts to maintain unity. Dr. Molinari, who is on a fact-finding mission to India, in a talk to Pressmen said that by unity he meant singlemindedness among the people of economic and political problems. He stressed the need of curbing fissiparous tendencies on such questions. Dr. Molinari felt that the administration of social justice to the people of a country could achieve greatness. Freedom of the nation, and no people who did not feel themselves free could lead their country to lasting greatness. Asked about his country's stand with regard to the Kashmir dispute, Dr. Molinari said that Argentina had an open mind on the question and she did not want to take one side or the other, nor act as a solicitor. Like India, Argentina believed in the principle of self-determination and peace for the people and not territorial peace, he said. He added that he believed in a secular State and it was a tragedy that a State should be built up on the basis of religion.

"Forget Two-Nation Theory"

Addressing a largely attended public meeting at Wheaseont, Pandit R. S. Shukla exhorted the Muslims to forget the two nation theory, and to join hands in the task of national re-construction. The Chief Minister gave an account of the country's economic problems and explained how it could be solved by co-operative effort. He urged the people to do their best to overcome the food crisis. Pandit Shukla also called on the people to do their new responsibilities as citizens of a sovereign, democratic republic and to keep aloft the honour of their Flag. Replying to an address of welcome presented to him by the Balaghat Municipality, Pandit Shukla referred to the gospel of hate and violence preached by the Communists and appealed to the people to give no quarter to it.

"INDIAN AFFAIRS"
(Monthly Journal of the Indian National Congress)
News about our countrymen from all parts of the world.
Write for advertisement rates to
The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

R. VITHAL
Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:
305 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

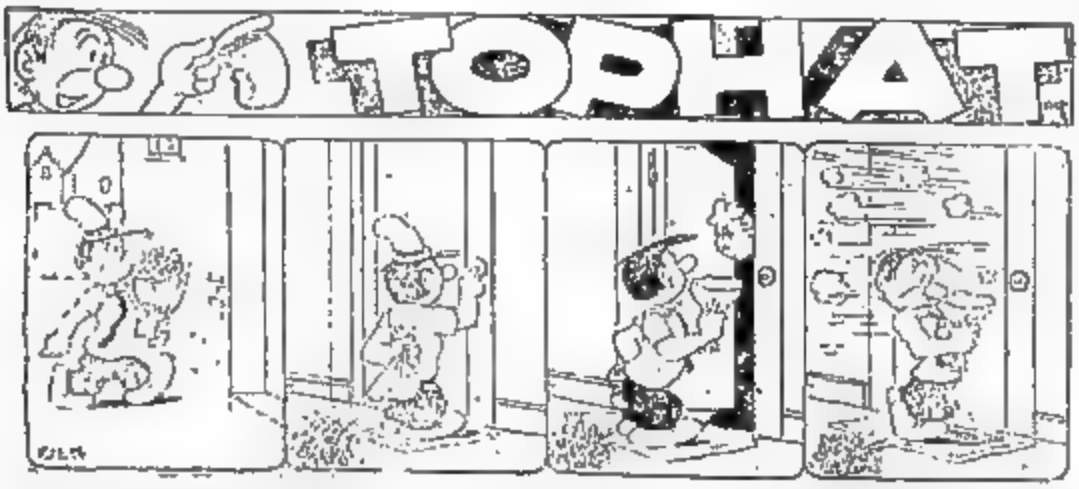
ANNOUNCEMENT
TO THE INDIAN COMMUNITY IN SOUTH AFRICA

We advise you to consult us for all your travel arrangements to the FAR EAST, INDIA, PAKISTAN, JEODA, MECCA, EUROPE Etc. In our office here, you can speak with our officials in Hindustani, Gujarati and Urdu.

WE ARRANGE FOR YOU THE MOST FAVOURABLE ROUTES AND FARES.

We arrange for your relatives and friends coming to South Africa, the fares to be paid in South Africa.

GLOBE TOURIST AND TRAVEL SERVICE (PTY.) LTD.
65 Market Street, (Sasbank Buildings)
(Next to the Transvaal Indian Congress Office.)
Telephone—Johannesburg 337249-337240.

BOOKS FOR SALE

Life of Ramakrishna
—By Romain Rolland 10 6

Life of Vivekananda and the Universal Gospel
By Romain Rolland 17 6

The Indian States Problem
—By M. K. Gandhi 10 0

To be had from:—
The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal

'INDIAN OPINION'

(Found·d By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Maulana Abul Kalam Azad

Ex-President of the Indian National Congress

A Biographical Memoir by Mahadev Desai with a foreword by Mahatma Gandhi.

Price. Six Shillings.

APPLY: MANAGER,
INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price. 2/-

High-Class
Display Counters
and Showcases,
Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Etc.

CATALOGUES ON APPLICATION.

ASSOCIATED SHOPFITTERS
LTD.

Incorporating Eastrider Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High-Class Display Cases,
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show.

184 MARSHAL STREET, (Facing Escom House), JOHANNESBURG.
Phone 33-4311/3. P.O. Box 4397.

ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૧૦ | શુક્રવાર તા. ૧૦ માર્ચ, ૧૯૫૦. | પુખ્ત નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૧૦ માર્ચ, ૧૯૫૦

બુરામાં બુરા વખતને માટે તૈયાર રહો

પંડીત કુંજરૂ આવ્યા અને ગયા. તેમનું કાર્ય તો સરળ થયું. સાઉથ આફ્રિકાના હીંદી સવાલ પર ગોળમેજી પરિષદ ભરાશે એમ આપણે માનતા નહોતા, પરંતુ તે ભરવાની છે. એટલે ઇલાજ તો કીકજ થયું. એ પરિષદથી આપણને કશી રાહત મળશે કે કેમ એ જુદો પ્રશ્ન છે. તેને વિષે કોઇ આશાવાદી નથી. એ સમજી શકાય તેવી વસ્તુ છે. પરિષદ આપણને શું લાવી આપવાની હતી. આપણે કશું માગવાનું નથી સિવાય કે તેને માટે આપણે જાતે મહેનત કરવા તૈયાર થઇએ અને તે પણ સખ્ત મહેનત. નિરાંતે જેસ વાના દિવસો હવે વીતી ગયા છે. ગત સરકાર ખાંડની ગોળી માં ઘુપાવેલું મીઠું ઝેર આપી રહી હતી. આજની સરકાર હળાહળ ઝેર તેના નગ્ન સ્વરૂપ માં આપી રહી છે. તેને માટે આપણે તેના આભારી થવું ઘટે, કેમકે આપણને તે અંધારામાં નથી રાખતી. આપણે જીવવા માગીએ છીએ કે મરવા એ હવે આપણે નક્કી કરી નાખવાનું છે. જો જીવવા ચાહતા હોઇએ તો આપણા જીવનની રીત અને આપણી મનોદશા આપ , બદલવી પડશે. આપણા પાડ્યા પુરતાં બળ વીના સરકારને કે બ્રાનિક સત્તાધીશોને ખોટેજ કરવાથી કશું વળશે નહિ. આપણી જાત પ્રત્યેની જ જો આપણે ફરજ બીજવીશું તો આપોઆપજ બધું સારૂ થઇ જશે. એ ફરજ શું? તે કેની રીતે બજાવવી? નાબનારી આફતને શી રીતે રોકવી? એ પ્રશ્નો વિચારવા રહ્યા.

આપણી જાતને આપણે પહેલા દાર રહ્યા છીએ કે કેમ? આપણા સઘળાં કાર્યોમાં આપણે ઈશ્વરનો ડર રાખ્યો છે કે કેમ? એ વીચારીએ. જો તેમ ન કર્યું હોય, અને દેખીતી રીતે નથી કર્યું, તો બીજાઓને સુધારવા કરતાં આપણી જાતનેજ સુધારવા નો પ્રયત્ન કરીએ એ શું વધારે ઈષ્ટ નથી?

આપણે સત્ય અને પ્રમા ણિકપણે એ કબુલ કરી લેવું જોઇએ કે અનિષ્ટોથી આપણે અલિપ્ત નથી રહ્યા પરંતુ તેના થી લેપાયા છીએ અને તેનું આપણાપર સામ્રાજ્ય જમાવવા દીધું છે. સામો માણસ આપણા જેટલોજ ખરાબ છે, એમ કહી આપણો બચાવ કરવો એ સહેલી વસ્તુ છે. પરંતુ બે ભુલોથી એક ભુલ સુધરતી નથી. આપણે આપણું પોતાનું જ સંભાળીએ, બીજાની પંચાતીમાં ન પડીએ.

આપણો સૌથી મોટો દોષ એ છે કે આ દેશમાં ૧૬ વર્ષની કેમ હોવા છતાં આપણે હીંદી ઓ તરીકે સંગઠીત રહી શકતા નથી. એ કે સરકાર તો આપણને જે રીતે જ ગણે છે અને જોકજ લાકડીએ હંકારે છે. તેની નજર માં ગુજરાતીઓ કે મદ્રાસીઓ કે હીંદુસ્તાનીઓ, હીંદુઓ કે પારસીઓ કે મુસ્લીમો કે ખ્રીસ્તીઓ જુદા નથી. આપણને સૌને એકસીયા ટીકો અથવા તો નોન-યુરોપીયનો ગણવામાં આવે છે,-જે વસ્તુને આપણે એક થઈ રહેવ ની હાકલ મચાવી જોઇએ. આ પણે જીવવા માગતા હોઇએ અને આપણા ચુરા કરી નાખવામાં આવે એમ નહિ ઈચ્છતા હોઇએ તો આ વસ્તુ સૌથી પ્રાથમિક અગત્યની છે. આપણે જોઈએ કે જો આપણામાં ભાગલા પાડીશું તો આપણો નાશ કરવા ઈચ્છતા આપણા શત્રુના હાથમાં આપણે રમીશું. બીજો સવાલ એ છે કે: આફ્રિકનો સાથેનો આપણો સંબંધ કેવો છે? આપણે પ્રમા ણિકપણે એમ કહી શકીશું ખરા કે આ દેશમાં આફ્રિકનને ચુસવા માં આપણે ગોરાની સાથે જોડાયા નથી? હકીકતમાં આપણે એ કરતાં ખરાબ કરેલું છે. આપણે તો માત્ર તેઓને ચુસેલા જ છે જ્યારે ગોરાથી જોખો હાથો કરી શકાય છે કે તેણે તેને માટે કેળવણી, ઈસ્પીતાલો વીગેરેની સગવડો કરી આપેલી છે, પછી પ્રમાણમાં ભલે તે ગમે તેવી નજીવી હોય. આપણા દોષોને વીષે જાગ્રત થતાં અને તેને સ્વિ કારી લેતાં કરવાની કશી જરૂર નથી. જગ્યા ત્યાંથી સવાર ગણી તેનું નિવારણ કરી શકાય છે. આપણે એ પણ ભુલવું નહિ જોઇએ કે આ દેશ મુખ્યત્વે આ ફ્રીકનોનોજ છે અને હીંદમાં જેમ હીંદીઓ બ્રીટનને ચાલી જવા કહું તેમ આફ્રિકનને સ્વદેશ પર દેશીઓને ચાલી જવાનું કહેવાનો અધિકાર છે. હીંદમાં હીંદીઓ રહ્યું તેમ આફ્રિકામાં આફ્રિકન પણ કહી શકે છે કે: તમારે અહિં રહેવું હોય તો માલિક તરીકે નહિ પણ સેવક તરીકે રહી શકો છો. એટલે આપણે સમજીએ કે આ દેશમાં આપણે આફ્રિકનની ભલમનસાઇથીજ તેની સેવા અર્થે રહી શકીએ, નહિ કે તેના માલિક તરીકે. પંડિત કુંજરૂએ આપણને બાર પુર્વક જણાવ્યું હતું કે આપણે આફ્રીકન પ્રત્યે મૈત્રી કેળવવી જોઇએ; તેના વીકાસના માર્ગમાં અડચણરૂપ બનવું નહિ જોઇએ. દરેક દિશાએ તેની પ્રગતી ના કાર્યમાં આપણે બનતી સઘળી મદદ કરવી જોઇએ. તેનું માન સંપાદન કરવાનો એજ ખરો માર્ગ છે.

વળી અમને કહેતાં અત્યંત ખેદ થાય છે કે સાઉથ આફ્રિકામાં આપણા આજના નવયુવાનો અવગતીને માર્ગે જઇ રહ્યા છે. પશ્ચિમના શુણો ગ્રહણ કરવાને બદલે તેના સઘળા દુર્ગુણો ગ્રહણ કરી રહ્યા છે, જેનું અંતિમ પરિણામ તેઓનો સર્વાંતર વિનાશ કરનારૂં નીવડશે. બને છે કે તેઓ જંગલોના લોગ થઈ પડેલા , કેમકે જગતભરમાં આજે અનિષ્ટ તત્વોનું બળ વધી રહ્યું , પરંતુ એટલાથી આત્મસંતોષ માની બેસી રહેવું પાલવશે નહિ. જાગ્રત થઈ દરકાર થવાનો અને એ અનીષ્ટ બળોનો સામનો કરવાનો વખત આવી લાગેલો છે.

એ યાદ રાખવું જોઇએ કે હાલની સરકારે જુલ્મની હદે પહોંચવાનો નીશ્ચય કર્યો છે. તેની નીતીના દુષ્પરિણામો જોવા કે સમજવા પુરતી તેનામાં દીર્ઘ દ્રષ્ટિ નથી. પરંતુ આપણામાં એ ચેતવણી લેવા પુરતી દીર્ઘ દ્રષ્ટિ હોવી જોઇએ અને આવનારી આફતનો સામનો કરવાને નૈતિક અને આધ્યાત્મિક શસ્ત્રોથી સજ્જ થઈ જાતે નીતીવાન બનવું જોઇએ અને નૈતિક કાર્યો કરવા જોઇએ, અને એ કરતાં ના આપણા માર્ગમાં અડચણો નાખવામાં આવે તો તેથી ડગવું નહી જોઇએ પરંતુ આપણા સવાલની સાચ- તામાં શ્રદ્ધા રાખી ઈશ્વર સીવાય કશાનો કે કોઇનો ડર રાખ્યા સીવાય આગળ વધ્યે જવું જોઇએ. કાયરતાથી એ શક્તિ નહી આવે. ઈશ્વરપર શ્રદ્ધાથી અને પુરૂષાર્થ થી નીતીને માર્ગે ચાલવાથીજ આવશે. એ શક્તિ કેળવવા આપણે સૌ પ્રયત્નવાન બનીએ.

શ્રી. ભાઈલાલ મયુરભાઈ પટેલનું અવસાન

નાતાલના પચાસ વર્ષના જુના અને જાણીતા વતની શ્રી. ભાઈલાલ ભાઇ મયુરભાઇ પટેલનું આકસ્મિત કરુણ સંજોગોમાં અવસાન થયું છે. સ્વર્ગસ્થ પોતાના પત્ની અને બે સુપુત્રો સાથે સોમવાર તા. ૬ ઠીના રોજ રીચમર કરંજમાં સ્વદેશ જવા પ્રયાણ કરી રહ્યા હતા. તેમને કોઈ જાતનું દરદ નહોતું; બપોરે તેમના પત્ની શ્રીમતી જવેરબેન પટેલ જોયું ત્યારથી બીમાર હતાં અને મદદ મુશીબતે કરી કરી શકતાં હતાં. રીચમર કરંજનથી સોમ વારે સાંજે લગભગ પાંચ વાગે રવાના થવા હતી અને રાતના નવના સમયે મધરિયે શ્રી. પટેલનું અચાનક હૃદય બંધ પડી જતું અને પ્રાણ જતો રહ્યો. આ કરુણ બનાવના ખબર કરંજનમાં મંગળવારે સવારે આવ્યા. રીચમર બપોરે બે વાગે મેરેંઝોમારિત્સબર્ગ પહોંચી અને શ્રી. ભાઇલાલ પટેલનાં દેહને એજ સાંજે ત્યાંજ અગ્નિ સંસ્કાર કરવામાં આવ્યો. સ્વર્ગસ્થના વિધવા અને તેમના બે પુત્રો પાછા કરંજન આવી ગયાં છે. આ કરુણ કિસ્સો માનવીને સચોટ રીતે રમરણ કરાવી રહ્યો છે કે માણસ ધારી શકે છે, સંકલ્પો કરી શકે છે પરંતુ તેને પાર પાડવાનું કેવળ ઈશ્વરનાજ હાથમાં છે.

સ્વર્ગસ્થ શ્રી. એમ. પટેલ, જેમનું મુખ્ય લક્ષ્ય લગભગ કરંજનના સઘળા કોઈ ઓને અને પણ સંજોગોને પરિચિત હતું તે હવે કદી જોવામાં આવશે નહિ. તેઓ સ્ટ્રમાં નાતાલ આવ્યા ત્યારે પીટર મેરીટઝબર્ગમાં રહ્યા હતા અને બીજા ભાગીદારોની સાથે જનરલ ડીલરના વેપારમાં જોડાયા હતા. અને સાથે સાથે તેમની સામાજીક, ધાર્મીક અને રાજકીય પ્રવૃત્તિઓમાં અગ્રગણ્ય ભાગ લેતા હતા. ત્યારબાદ તેઓ કરંજન આવ્યા અને દલાલ અને કમીશન એજન્ટનો ધંધો શરૂ કર્યો જેમાં તેઓ પુર્ણપણે સફળ થયા. કરંજનમાં તેમણે પોતાની જાહેર પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ રાખી કેટલાંક વર્ષ સુધી એમ. કે. ગાંધી લાયબ્રેરીનાં સેક્રેટરી તરીકેનો હોદ્દો ભોગવ્યો હતો. તેઓ સાઉથ આફ્રિકન હીંદુ મહાસભાના પણ એક સ્થાપક હતા અને એક વખતે તેના પ્રમુખ પણ હતા અને છેવટ પર્યંત એ સંસ્થા સાથે ગાઢ સંબંધ ધરાવી રહ્યા હતા. તેઓ નાતાલ ઇન્ડીઅન અને સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના પણ તેના જુના નેતૃત્વ દરમીયાન અગ્રગણ્ય સભ્ય હતા. પોતાના પત્નીને જાહેર કાર્યમાં ભાગ લેતા કરવાને સ્વર્ગસ્થ ભાઇલાલ પટેલે ઉત્સાહ ભર્યો ભાગ ભજવ્યો હતો. તેઓ બીજાનું ઉન્નતિનું કાર્ય કરી શકે તેથી સ્વર્ગસ્થ ધરરામનો બોજો પણ ઉઠાવી લેતા હતા. પોતાના પુત્રોને ઉચ્ચ કેળવણી આપવામાં પણ તેમણે પુર્ણ મહેનત ઉઠાવી હતી. જોહન્સ, સ્વર્ગસ્થ ભાઇલાલ પટેલનો સદગુણ એ હતો કે તેમનામાં જાહેર કાર્યો કરવાનો ઉત્સાહ હતો અને જે કોઇ પણ જવાબદારી પોતાના શિરપર લેતા તેમાં પોતાનું હૃદય અને આત્મા પરોવી દેતા અને તેને ધગશથી ઉઠાવતા હતા. સુધારવરસામાં શ્રી. ભાઇલાલ પટેલને પીઠી અને ચતુ, બારે વ્યસન હતું. તેમણે જોયું કે એ વસ્તુ નુકસાન કારક છે અને ઉમરમાં વીસ વર્ષથી તેમણે નથી કદી પીઠી કુંભી કે નથી કદી ચા પીધી. દુઃખી દીધરા પ્રત્યે તેમ જ તેમના બન્ને પુત્રો પ્રત્યે અને કુટુંબી જનો પ્રત્યે અમે અંતઃકરણથી દિલસોજી ધરાવીએ છીએ. તેઓપર આવી પડેલ બર્બર સંકટ સહેવાને ઇશ્વર તેઓને ધીરજ અને શક્તિ અને સ્વર્ગસ્થના આત્માને ચિરાંતી બક્ષે.

ભગવાન

શ્રી. રવીંદ્રનાથ ટાગોર

વાદળો મારે બારણે છે. માણસ અકળાઇ ઉઠ્યો છે. બાપ, વાવડ્યાં ને છેવટ માણસ સુદ્ધાં વાઘનો કોળિયો થવા લાગ્યાં છે. આખરે બધા લાકડી, ભાલા, બંદુક લઇને જહાર નીકળી પડ્યા ને વાઘને મારી નાખ્યો. એક વાઘ ગયો, પણ બીજો એક આવ્યો. આખરે માણસે ભગવાનને પ્રાર્થના કરી:

'ભગવાન, વાપના પંજામાંથી અમને બચાવો.'

ભગવાને કહ્યું: 'ઠીક!'

પણ એ પછી તરત જ વાઘે આવી ને ભગવાનના દરબારમાં ફરિયાદ કરી:

'અમે માણસના ત્રાસથી અકળાઇ ઊઠ્યા છીએ. એક વનમાંથી બીજા વનમાં નાસતા ફરીએ છીએ, પણ શીકારી અમને કોઇ રીતે પ શાંતિથી રહેવા દેતા નથી. આ સંબંધમાં તમે કાંઇ બંદોબસ્ત કરો ને!'

ભગવાને કહ્યું: 'વાઘ!'

એજ વખતે નાયુની માએ ભગવાન આગળ નીવેદન કર્યું:

'ડોકરજી બાપા, મારા નાયુને એક ચોરી ચોરી ને નાસુક વહુ મળે એવું કરો. તમારા સમ ડોકરજી, હું તમને પાંચ પૈસાની સાકર ધરીશ.'

ભગવાને કહ્યું: 'સારું!'

હરીહર અદ્વાચાર્ય અદ્વાયતમાં ડિગ્રી લઇને આવ્યા હતા. એમણે ભગવાન ને સંભોધી કહ્યું:

'આખી જીંદગી તમારી પુજા કરી છે. ઉપવાસ કરીકરીને કાયા ગાળી નાખી છે. નાસ્તાપક ભત્રીજાને હવે મારે ભલાથી આપવું છે કે હું કોણ છું. તમે મને સહાય થાઓ.'

ભગવાને કહ્યું: 'બથે!'

સુધીજા પરીક્ષા આપવાનો છે. એ રોજ ભગવાનને કહે છે:

'હે પરમ કૃપાળુ, મને 'પાસ કરાવી દો.' આજે એણે કહ્યું: 'હે ભગવાન, લો મને રકાબરશિપ અપાવી શકો તો હું પાંચ રૂપિયા ભરવાને બંદિમાં પ્રસાદ વહેંચાવીશ.'

ભગવાને કહ્યું: 'સારું!'

હરેન પુરોહરત્ય હીંદુહિત જોડીનો ચેરમેન થવા ઇચ્છે છે. કાલિયરસ પુરોહિતની આરજુ એણે ભગવાનને કહેવડાવી દીધું છે:

'મારે અગિયાર વોટ જોઇએ છે.'

કાલિયરસ પુરોહિતે સારી સરખી દક્ષિણા પામીને બોટા સંપ્રદાયના ત્રંબના આઘાતથી ભગવાનને અકળાવી મુકયા. 'વોટ' દેહિ વોટ' દેહિ!'

ભગવાને કહ્યું: 'ઠીક ભાઇ, ઠીક!'

એટલે બોલા ધરીને કહ્યું: 'ભગવાન, વરસાદ લાવો.'

ભગવાને કહ્યું: 'સારું!'

મંદા બાળકની માતાએ ભગવાનને પ્રાર્થના કરી:

'ભગવાન, આ મારો એકનો એક દીકરો છે. એને મારા બોળામાંથી ઉઘાડી લેશો નહીં.'

ભગવાને કહ્યું 'બથે!'

પાસેના જ પરનાં મંછાબાસીએ આ માતાને પીસે જ ભગવાનને કહ્યું:

'ભગવાન, ~ કબળામાં ખુમારી બણી છે. દરરોજ નવાંનવાં ઘરેણાં પહેરીને ભલે દુનીયામાં એના જેવું બીજું કોઇ છે જ નહીં એમ માનતી હતી. તમે એના છોકરાનું ભલું કુપી નાખ્યું તે તો સારું જ થયું છે. કંચામય! એ કમળાને સારી સરખી શિક્ષા કરજો.'

ભગવાને કહ્યું: 'ઠીક!'

ત્રિલ્લારે કહ્યું: 'ભગવાન, હું તમને સમજવા ચાહું છું.'

ભગવાને કહ્યું: 'સારું!'

ચીન દેશમાંથી ચીત્કાર ઉઠ્યો:

'જાપાનીઓનાં પંજામાંથી અમને બચાવો, પ્રભુ!'

ભગવાને કહ્યું: 'વાઘ!'

બંગાળનો એક તરણ ભગવાનનાં ચરણકમળ પકડી બોલ્યો. એ કહે:

'કોઇ પણ સંપાદક મારો લેખ છાપતો નથી. 'પ્રવાસી'માં મારો લેખ છપાય એવું કાંઇક કરો. રામાનંદબાબુ. ને જરા સદ્ધરય થવાનું કહો ને!'

ભગવાને કહ્યું: 'ઠીક!'

વચમાં સદ્ધેજ વખત મળ્યો કે તરતજ ભગવાને પાસે બેઠેલા ભક્તને પુછ્યું: 'તમારે ત્યાં ચોકું કરસણનું તેલ તો હશે ને?'

ભક્તાએ કહ્યું: 'હા, છે. એનીથી જવર પડી?'

ભગવાને કહ્યું, 'મારે સદ્ધેજ કામ છે. આપશો ને?'

ભક્તાએ મારે મુખથી કહ્યું: 'જરૂર, જરૂર.'

ભક્તને ઘેરથી સારી જાતનું કરસણ નું તેલ આવ્યું. તરત જ ભગવાને એનો નાસ લીધો ને નીદ્રાધીન થઇ ગયા. હજુ સુધી એમની ઉંઘ પુરી થઇ નથી!

'ધનકુબેર'માંથી અનુવાદક:

અબ્બા. સુરેશ જ. જોષી

વિવિધ સમાચાર

ભારત પોર્ટુગીઝની ચર્ચા

ભારતની પાર્લામેન્ટની બેઠકમાં ચાલી રહેલી ચર્ચા પરથી જણાય છે કે (૧) આસામમાં પાંચ લાખ વસાહતી ઓ પુરી આવ્યા છે તેઓને પાછા કાઢી મુકવા અંગેની ચર્ચા વખતે પાર્લામેન્ટમાં ઉશ્કેરાટભર્યું વાતાવરણ જબરે પડ્યું હતું. વસાહતીઓને કાઢી મુકવા માટે ૭ મહીનાના સમયની માગણી કરવામાં આવી હતી. અંતે કબુલવામાં આવ્યું હતું કે બે લાખની સરકાર તે ૭ કરી શકે ના તે કામ કોઇ બીજાએ કરવું જ રહ્યું. એથી પણ સુચના કરવામાં આવી હતી કે વસાહતી ઓને આશરો આપનારાઓની જીકતો જપ્ત કરવી. પરંતુ તે સ્વીકારવામાં આવી નહોતી અને બીજ પ્રહાર થયું હતું. (૨) મુસ્લિમ અથવા હીંદુ સ્વરાજ્ય સંસ્થાનું નામ, મીન્ટ અથવા સત્તાધાર સીક્કા, ભારતનો રાજધ્વજ અને ભારત સરકાર અથવા કોઇ પણ રાષ્ટ્રનું સરકારી સીલ અથવા ચીન્હોનો વ્યાપાર તથા કબ્જીએ દુરુપયોગ અટકાવવા બારા પસાર કરવામાં આવ્યો છે. આ બારામાં પ્રથમ ગાંધીજીના નામનો સમાવેશ કરાયો હતો પરંતુ પાછળથી તેમાંથી કાઢી નાખવામાં આવ્યું હતું. આમ છતાં કહેવામ છે કે મહાત્મા ગાંધીજી અને બીજા રાષ્ટ્રીય નેતાઓના નામોનો દુરુપયોગ અટકાવવાનો સરકાર નો કરારો છે. બારાનો ભંગ કરનારા ઓ માટે પાંચસો રૂપીયાનો દંડ નક્કી થયો છે. (૩) સરદાર શ્રી. વલ્લભભાઇ પટેલના જણાવ્યા પ્રમાણે ભારતમાં રાજદ્વારી કેદીઓ છેજ નહિ. (૪) સંરક્ષણ ક્ષેત્રમાં નેફાનમ કોટ કોમ્પ્લેક્સ માં અથી લાખ રોકાશે. છે. (૫) ચીન સમર્પણના બધા રેકોર્ડો બાગવા

કમીટીએ પુરું પાડ્યાનો આભાર છે. મોમન સમયના અગત્યના દસ્તાવેજો તો નથી પણ સરકાર જોવવા માગે છે. (૬) પાર્લામેન્ટમાં દેશોદેશના પ્રતીનીધીઓ નીયુક્ત કરવાનો પ્રશ્ન હાલ તુરત માટે મોકુફ રહ્યો હોય એમ જણાય છે.

હીંદ રાષ્ટ્રીય મેદીકલ પરીષદ

દીલ્હી ખાતે અખીલ હીંદ રાષ્ટ્રીય મેદીકલ પરીષદનું ઉદઘાટન કરતાં મી. કે. એમ. મુન્સીએ જણાવ્યું હતું કે દેશી ચીજને સરકારી મોરચ પર માન્ય રાખવાની સૌથી વધુ જરૂરી છે. કારણ કે વૈદક ચાલ્યાં નીપુણ એવા અનેક મોરો દેશને ખુણેખુણે પમરાયેલા છે. શહેરોમાં અને નાના ગ્રામોમાં, મોલ્લાઓમાં ફુકાન ખોલીને બેઠેલા એમેચ્યોરોના ટોળટપ્પા સંશોધન વીને કશું જાણતા નથી અને સજ્જડી વીને પણ જેઓને કશો ખ્યાલ નથી. દેશમાં મેદીકલ પ્રેકટીશનરોની સંખ્યા ઓછી છે. અને તેથી મોટે ભાગે તો હીંદ ના લાખો માનવીને ચોટલા અને હકીમ ચોજ કામ લાગે છે. પરીષદના પ્રમુખ ડો. સુર્ય નારાયણરાવે કહ્યું હતું કે હીંદી સરકારે દેશી વૈદકીય દાખલો બેસે ખાસ ખાતું ખોલવું જોઇએ. હીંદના લાખો ગામ જનોને જેટલીય મદદ મળી શકે તે અંગે ઘટતી તમામ

રીપબ્લીક નંબર

અમારો તા. ૨૬–૧–૫૦ ના વહાર પડેલો ભારત રીપબ્લીક નંબર; અનેક ફોટાઓ; ઇતીહાસો; લેખો વગેરે વાંચવા લાયક સામગ્રીથી ભરપુર છે.

કીમત ૨/૪

પોસ્ટેજ સાથે

Indian Opinion.
P. Bag,
Phoenix.

અવરજવર કરવાની જરૂર છે. તેમણે જુદા જુદા દેશોનો સમન્વય કરવા ની જીમામણ કરી હતી.

ભારતની આઝાદીના સંગ્રામનો ઇતીહાસ

ભારત વર્ષમાં સ્વાધીનતાની જે લડત ચલાવ ગંધ તેનો સર્વાંગી ઇતીહાસ લખવા સારૂ પીસાળ સંશોધન કાર્ય કરવાની હીંદી સરકારે ગયીસ્થ મોલ્લા પગલા માંડી છે. હીંદી સરકારના શિક્ષણ પ્રધાનની કચેરીના મંત્રી ડો. તારાચંદના વડપણ હેઠળ એક કમીટી સદર હેતુને માટે તમામ સાધન સમગ્રી એવી જરૂરી વસ્તુઓ એકઠી કરવા માટે નીમાઇ ચુકી છે. એ કમીટીની પહેલી બેઠક ભરાઇ હતી તેમાં ૧૯૩૦ ની સાલથી (હીંદી રાષ્ટ્રીય મહાસભાની સ્થાપના પુર્વે થોડાક વરસો ઉપરની સાલથી) તે ૧૯૪૭ ના ઓગસ્ટની ૧૫ મી તારીખના સમયને માટે સવિસ્તર નીરીક્ષણ કરવા સારૂ કામ ચાલુ કરવા નો નીર્ણય કરી લીધો છે. મુલકાળનાં દસ્તાવેજો ને રેકોર્ડોના સંબંધે સંપુર્ણ રક્ષણ તપાસ કરવામાં આવનાર છે. પરદેશોમાં પણ આ અંગે તપાસ ને પુછપરછો ચાલુ કરી દેવાશે. ■ કમીટી સત્તાવાર જપ્તમન, ધટાસીયન અને જપાની સાધનોને પણ હીંદ આઝાદ હોવા પ્રવૃત્તિઓના સંબંધે પણ પુરા પરણ કરશે.

ઓસીયાની પ્રજા આજે તો અમેરીકાની સહાય મળવી

અમેરીકાના પ્રવાસી એલચી મી. ફીલીપ સી. જેસપ કે જેઓ હાલ દિલ્હીની મુલાકાતે આવ્યા છે, તેમણે પત્રકાર પરિષદમાં જણાવ્યું હતું કે, અમેરીકા પોતાની વીદેશ નીતિને આગળ વધારવા માટે કાશ્મીર અને નેપાળમાં પોતાનાં મથકો સ્થાપવા માગે છે તે કારણે કાશ્મીરના તેમજ નેપાળના પ્રશ્ન-વીશે ઉપાધ્ય કરે છે એમ કહેવામાં આવે છે એ વાતનો તેમણે ઇનકાર કર્યો હતો. મી. જેસપે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, અમે સહાય આપવાની ઓફર કરીએ છીએ, ત્યારે તેનો અર્થ ક્યારેક માગણી કરવામાં આવી છે તેથી સહાય આપવાનો તેમજ એ સાથે કશી રાજકીય શરતો જોડાયેલી નથી એવી ખાતરીથી અમે એ સહાય આપીએ છીએ. સહાય આપવાનો અમારો એક માત્ર હેતુ મુક્ત પ્રજાની સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત થાય અને તેમની ઉગતી થાય એવા માર્ગે પ્રજા પોતાની જવાબદારી હોય આગળ વધે માટે તેને મદદ આપવાનો છે.

સામાન્ય રીતે રાષ્ટ્રીય બનાવો અને ખાસ કરીને ઓસીયાના બનાવો વીશે અમેરીકાનું દષ્ટિબીંદુ સમજવતાં, શ્રી. જેસપે જણાવ્યું હતું કે, અમેરીકા પીસ્થલરમાં રહિપાની જાગવજનો વીરોધ કરવામાં પોતાનું સમગ્ર લક્ષ કેન્દીત કરી રહેલું છે એમ કદાચ લાગશે. પરંતુ આ સંબંધમાં અમેરીકા જે કંઇ કરે છે તેનું કારણ વિશ્વના તમામ દીસ્તારો માટેની તેની વીદેશનીતિ પાછળ રહેલી મુળભુત માન્યતાને આભારી છે. આ મુળભુત સિદ્ધાંત એ છે કે, દરેક પ્રજાને આત્મનિર્ણયના અધિકારો છે. પોતાની રાષ્ટ્રીય આકાંક્ષાઓ પરિપુર્ણ કરવાના અધિકારો છે, તેમજ પોતાનું જીવનધોરણ સુધારવાના અધિકારો છે, સમાન ધરાતલ પર રાષ્ટ્રોના સમાજમાં રહેવાના તેમજ વહારની દરમ્યાનગીરી નો ભય અનુભવ વહારના અધિપત્યની દમકી વગર તેમ કરવાના અધિકારો છે.

ભારતના નવા સિક્કા અંગે જાણવા જેવી માહિતી

હીંદના ટંકશાળોમાં નવા સિક્કાઓ પાડવાનું કામ મોખી ગતીએ ચાલ્યું છે. રાજાનું માથું અને એના પરના તાજને બદલે અશોક સીંહનાં ચીન્હો આવશે. એક રૂપીયો, અર્ધો રૂપીયો, અને પાવલીના સીક્કા ઉપર કપાસની એક જોડી અને સામે અંગ્રેજી અને દેવનાગરી લીપીમાં ફોરામાં કીમત ના શબ્દો લખાશે અને તેની પાછલી બાજુએ અશોકીકમાં આંકડા લખાશે.

બે અને એક આનાના સીક્કા ઉપર અશોક સીંહો કોતરાશે. અને તેના પાછલા ભાગ ઉપર નંદી આવશે. ત્યારે પૈસાની ઉપર અશોક સીંહ અને અમલનાં ચીન્હો તેની પાછલી બાજુએ અંકીત કરાશે. તા. ૧૫ ઓગસ્ટને દીવસે ચલણમાં મુકવામાં આવનાર છે. પૈસાના અને બીજા પીત્તળના સીક્કાને પાછા ખેંચી લેવાશે.

મુંબઇ સરકારના નવા અંદાજપત્રમાં એક પણ નવો કરવેરો નહીં હોય !

ફેબ્રુઆરીની ઝેકસીસ્ટીએ મુંબઇના નાણાં પ્રધાન શ્રી. બી. જી. ખરે તરફથી મુંબઇ ધારા સભામાં મુંબઇ રાજ્યના સન ૧૯૫૦–૫૧ માટેના રજુ થનાર અંદાજપત્ર સંપુર્ણ રીતે પુરાંત વાળું હશે અને એક પણ નવા કરની દરખાસ્ત નહિ હોય. ચાર અઠવાડીઆ પહેલાં અંદાજપત્રમાં સાત કરોડની ખોટ દેખાતી હતી તેના બદલે નવ કરોડની પુરાંત દેખાય એવી શક્યતા છે કારણ કે સરકારે અંદાજપત્રમાં વેચાણ વેરામાંથી થનારી આવક ઓછી ન હતી. હવે એ આવક નવ કરોડ રૂપીઆ થવાની આશા છે. બજેટમાં મુખ્ય ખોટ આબકારી ખાતામાં છે. ને જો દારૂબંધી ન હોત તો ચારેક કરોડ રૂપીઆની વધ હોત. દશ કરોડ રૂપીઆની વાર્ષીક આવક અથવા વધે ચાર કરોડ ઉપર આવી ચાર હતી. આવતા એપ્રીલની પહેલી તારીખથી રાજ્યમાં સંપુર્ણ દારૂબંધી આવશે. તે બાદ આબકારીમાંથી માત્ર પીસ્તાલીસ લાખ રૂપીઆની આવક થશે.

જલીયાનવાલા હત્યાકાંડમાં માર્યા ગયેલાઓની સાહાદત અંગે સ્મારક

એપ્રીલની ૧૩ મીએ અમૃતસરમાં જલીયાનવાલા બાગ સ્મારક ફંડની ઉજવણી કરવામાં આવશે. એ પ્રસંગે એક પરીષદ પણ ભરવામાં આવશે જેમાં ૧૯૧૯ ની સાલમાં જલીયા વાલા બાગના હત્યાકાંડમાં જેઓ શહીદ બની ગયા હતા તેમની સહાદતને ચીરંજીવ કેવી રીતે બનાવવી એને લગતી વીચારણા ચલાવવામાં આવશે.

ઠાળાં બજારીયાઓ માટે સરકાર વિચારણા કરે છે !

મુંબઇ સરકારના ગૃહ પ્રધાન શ્રી. મોરારજી દેસાઇએ આજે જણાવ્યું હતું કે, સરકાર બ્લેકર સામેની ધારા હેઠળ કોર્ટમાં બાલદરનો પ્રશ્ન લાવવા માટે તપાસ કરી રહી છે. શ્રી. મોરારજી દેસાઇએ વધુ માં જણાવ્યું હતું કે તેમણે આ અંગે ના કેટલાક વેપારીઓ ઉપર કાયદો લાગુ કરવા પ્રયત્ન કર્યો હતો, પરંતુ એની ગોઠવણ બરાબર થઇ શકાઇ નથી. શ્રી. દેસાઇએ વધુ માં જણાવ્યું હતું કે, આ પ્રશ્ન અંગે વીચારણા ચાલુ છે, તેનો કુટપોપ થવાનો પણ પુરો સંભવ રહે છે.

શ્રી. હરિલાલ કણીયાનું અનનીય પ્રવચન

"ગુન્હાઓનું આદિ કારણ ગરીબાઇ અને જીવન ટકાવી રાખવા માટેની આવશ્યક ચીજો આજની અઘવા પ્રમાણિક રીતે મેળવવાની અશક્તિ છે." એમ સમાજવહાર અને ગુન્હાઓનો અભ્યાસ કરનારી અખિલ ભારત પરિષદનું સભ્ય નીમાં ઉદઘાટન કરતાં નામદાર શ્રી. હરિલાલ જે. કણીયાએ ઉપરના ઉદ્ગારો કાઢ્યા હતા. વધુમાં શ્રી. કણીયાએ સુચવ્યું હતું કે, ગુન્હા ઘટાડવા માટે પ્રથમ પગલાં તરીકે જનતાની ગરીબી ઓછી કરવાનું અને તેને વધુ પ્રમાણમાં કેળવણી આપવાનું જરૂરી છે. જો આ કામ ઠીક ઠીક પ્રમાણમાં સાધ્ય બને તો ગિરફતની સ્વતંત્રતા, સલામતી અને માલિકી ઓછા ભયમાં રહે. શ્રી. કણીયાએ જણાવ્યું હતું કે, સજા કરવાનો હેતુ ગુન્હેગારને તેના ગુન્હાની ગંભીરતા ભાનમાં લાવવાનો છે. જેમાં ગિરતનું પાસન થવું જોઇએ પરંતુ કેદીઓને અપમાનીત કરવાનું ખાનગી નથી. જેમનાં પોરાયોરફો માં સંપુર્ણ ફેરફારો આવશ્યક છે કોઇ કેટલીક બાંધા ભરી જોગવાઇઓ દુર કરી શકાય.

શ્રી. કણિયાએ અંતમાં એમ પણ જણાવ્યું હતું કે, જેલખાંયી મુક્ત થયેલા કેદીની રોજગારી માટે અને પ્રમાણિક રીતે ગુજરાન ચલાવી શકાય એ માટે જો વહેલી તકે સંભાળ લેવા માં ન આવે તો એ માનવી કાયમી ગુન્હેગાર બની જવા સંભવ છે. કેમકે તેને એજ એક માર્ગ પડે આશ્રમ અને અન્ન મળી શકે છે.

વાર્ષિક સભા
કાંસવાલ ગુજરાતી પાદીદાર સોસાયટી

સવિજ્ઞ નીવેદન જે ઉપરોકત સોસાયટીની જાહેર સભા તા. ૨૭–૩–૫૦, રવીવારે બપોર બાદ ત્રણ વાગે પાદીદાર હોલમાં નીચે જણાવેલા કામકાજ માટે મળશે. બનારે સર્વે પાદીદાર બાઇ બહેનોને વેળાસર પધારવા નમ્ર વિનંતિ છે.

(૧) મીનીટસ (૨) સોસાયટીના પરમુરબ્બ કામકાજને (૩) સોસાયટી સોસાયટી સંબંધિત બાબો અને પુરકકાર્યવાહના હીસાબો અને રીપોર્ટ (૪) વાર્ષિક ચુંટણી.

ડાહ્યાભાઇ ભગવાનજી પટેલ
હરકિસનદાસ મણુદાસ પટેલ
જો. મા. મંત્રીઓ

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ બનારપત્રી તરફથી)

બૅંગ્લોર, તા. ૨૨–૨–૫૦

પુર્વ પાકિસ્તાનમાં જુલમ

પુર્વ બંગાળ (પુર્વ પાકીસ્તાન)માં વસતાં સમાચાર પત્રોના બનાવ પત્રીઓ તરફથી સમાચારો મળતા નથી. તેમ છતાં ચટગાંવ, નવાખાલી, બારીસાલ બારિયા અને અન્ય સ્થળોએથી રોજરોજ આવી રહેલા નિવાસિતો હીંદુ લઘુમતી પર અત્યાચારો ગુજરતા હોવા ની વાતો કલકત્તામાં સાંભળે છે. કલકત્તા આવતાં વિમાનો ભરેલાં આવે છે. બનારે ગાડીઓ ખાલી આવે છે. તે બીને નિવાસીતો જણાવે છે કે પુર્વ બંગાળમાં વચ્ચે આવેલાં સ્ટેશનોએ બારણ તરફ આવતા પ્રવાસીઓપર છેલ્લા બેપા દિવસમાં તોફાનીઓએ અત્યાચારો ગુજર્યા છે તેને લીધે તેઓ હવે રેલ ગાડીઓમાં પ્રવાસ કરતા નથી. નવાખાલી જીલ્લાના કેની ગામ માં તેમજ તેની આસપાસ આવેલાં ગામોમાં હીંદુ લઘુમતી કોમ પાસે આગ, લુંટ ને હુમલાના અત્યાચારો મોટી સંખ્યામાં કરાયા હતા. ગયા તા. ૧૪ મી ફેબ્રુઆરિ બીએ આ ગામના, મુખ્યત્વે હીંદુ વસતીવાળા, બીસ્તારોનાં મકાનોનો મોટો ભાગ લુંટવામાં કે બાળી નાખવામાં આવ્યો હતો. કેની ના એક જાણીતા વકીલ શ્રી. ગુરદાસ કાર, જેમની વય લગભગ ૭૮ વરસની હતી, તેમના ઘર પર હરોળો પાડી તેને બાળ ચાપવામાં આવી હતી. તેઓ નાસી શકયા ન હતા, ને પરિણામે બળી મર્યા હતા. હીંદુઓને ગાડીમાં પા બીજી રીતે ફેંકીમારેલી. જયા દેવા માં આવ્યા નથી; તેમજ એક ગામથી બીજે ગામ પણ જવા દેવામાં આવતા નથી. આ તોફાનો ગામ બીસ્તારોમાં ફેલાતાં જણાવાય છે. બંગાળી નહીં એવા મોસ્લીમો મુસ્લીમ જનતામાં ફેરી બાતમો કરી તેને ઉશ્કેરે છે. ઢાકાથી ચટગાંવ (ચતાગોંગ) અને ચાંદ પુર સુધીનો આખો રેલ રસ્તો હીંદુઓ ને મુસાફરી કરવા માટે અતિશય બીન સલામત બન્યો છે. હીંદુઓની તમામ મત્તા લુંટી લેવામાં આવે છે. ચાલુ ગાડીએ હીંદુ પ્રવાસીઓને ફેંકી દેવાના ના કેટલાક બનાવો બન્યા છે. બારિસાલ બારિયાની નજીક આખુંયે તબક્કાવાર ગામ બાળી મુકાયું છે. પાકીસ્તાન અને ત્રિપુરા જે (હીંદનું પુર્વ સરહદનું છેલ્લું રાજ્ય છે)ની સરહદ પર મુસ્લીમ અનુચારો અને પાકીસ્તાની પોલીસો સખત ચોકી કરે છે, અને હીંદુઓને સરહદ ઓળંગતા અથવા સલામત બીસ્તારમાં જતા અટકાવે છે. પુર્વ બંગાળમાં થયેલા કોમી બનાવોના હેવાલ તરફ પુર્વ બંગાળની સરકારનું ધ્યાન ખેંચતો એક સંદેશો પશ્ચિમ બંગાળ ની સરકારે મોકલ્યો છે. પુર્વ બંગાળ ની સરકારે આ બનાવો સંબંધે કશો સમાચાર ઉલ્લેખ હજુ સુધી કર્યો નથી. પુર્વ બંગાળ અને પશ્ચિમ બંગાળના બે મોટા સેક્રેટરીઓ વચ્ચે તાજેતરમાં જે સમજુતી થઈ હતી તેના, આ રીતે સત્વાચાર માહિતી રોકી રાખવાથી, ભંગ થાય છે.

મહાસમિતિમાં પડઘો

ગયે અઠવાડીયે દિલ્હીમાં મળેલી મહાસમિતિ (ઑલ ઈન્ડીઆ કોંગ્રેસ કમીટી) એ એક ખાસ ઠરાવ કરી તેમાં પુર્વ બંગાળના અત્યાચારો ના સવાલ પર ચર્ચા ચલાવી હતી. તેમાં પંડીત નેહરૂએ એમ કહ્યાનું જણાવાય છે કે "જો દેશમાં (એટલે કે હીંદ માં) સામાન્ય શાંતિ દાખવવામાં પ્રજા અને સરકારને સાથ આપશે તો સર કારના કાર્યમાં સુગમતા રહેશે. તેમ થશે તો પાકીસ્તાનમાંની લઘુમતીના રક્ષણ માટે યોગ્ય પગલાં લઈ શકાશે. પાકીસ્થાનમાં લઘુમતી કોમ પર થતા અત્યાચારોના સમાચારો સાંભળી લોકોએ બદલો લેવાની વૃત્તિ ન રાખવી જોઈએ. લોકોમાં એવી ખુલ્લરેખી માન્યતા પ્રવર્તે છે કે ભારત સરકાર પુર્વ પાકીસ્તાનની પરિસ્થિતિ અંગે નિષ્ક્રીય બેસવી રહી છે. રાષ્ટ્રના એક એક નાગરિકોની જાહેરી અને મીલકતનું આપણે રક્ષણ કરવું જોઈએ, એ અધિકારના ભોગમાંને આપણે વીસરવો જોઈએ નહીં." પ્રજાને અંગે પ્રેસિડેંસ ના મહામંત્રી શ્રી. મૈત્રેકરાવે કરેલા નીવેદનમાં જણાવ્યું છે કે "સભામાં એમ જણાવાયું હતું કે પુર્વ પાકીસ્તાન માં લઘુમતીના જનમાલ જોખમમાં છે, અને એ બીસ્તારમાંથી હીંદુઓને હાંકી કાઢવાનું એક વ્યવસ્થિત કાવતું ઘોળાયું છે.

હીંદુઓના મુસ્લીમો

પરદેશોમાંના પાકીસ્તાનના પ્રતિનિધી ઓ તથા પાકીસ્તાનનાં અખબારો હીંદ માં મુસ્લીમો પર જુલમ થતો હોવાની નરાતળ જુઠી વાતો રોજેરોજ ફેલાવતાં જરા પણ અટકતાં નથી. હીંદમાં મુસ્લીમો તેમજ બીજી નાની કોમો— જેવી કે ખ્રિસ્તી, પહ્લવી, પારસી વગેરે– કેટલાં સુખશાંતીમાં વસે છે એની હીંદ માં આવનારને દુ:ખ મુલ્કમાં જ ખબર પડી જાય છે. પુર્વ પાકીસ્તાનના અત્યાચારોની વાતો સાંભળીને કલકત્તા શહેરમાં કેટલાંક તોફાનો થયાં. પણ હવે તો કલકત્તામાં કેટલાયે દિવસથી સંપુર્ણ શાંતિ છે. હીંદના બીજા એક પણ શહેર કે ગામમાં કોમી રમખાણનું નામનીશાન નથી. સઘ કોમના માણસો છુટથી સુખે ફરેરે છે પાકીસ્તાન મુસ્લીમ લીગના પ્રમુખ ચોધરી ખલી કુજમાને હીંદ અને પાકીસ્તાનની લઘુ મતીઓને સંપુર્ણ રક્ષણાંતર કરાવવાની દરખાસ્ત તાજેતરમાં કરાંચીથી કરી હતી. આ દરખાસ્તનો વીરોધ કરતો, તેમજ પુર્વ ને બહિષ્કૃત જગાડમાં બની રહેલા બનાવોને વખોડી કાઢતો, ઠરાવ દીલ્હીના મુસ્લીગોની એક સભામાં પસાર કરાયેલ હતો. આ સભાએ વધુ માં હીંદ સરકારને પાકીસ્તાનને ખુશ રાખવાની નીતી છોડી દેવાનો, અને જવાબના તમામ મુદ્દાઓને ઉકેલવાનાં અસરકારક પગલાં લેવાનો, અનુરોધ કર્યો હતો, જેથી બે દેશોની પ્રજા વચ્ચે નીરંતર વધતી બતી તંગદીલીનો અંત લાવી શકાય.

સોમનાથની પુનઃપ્રતિષ્ઠા

સોમનાથ જીર્ણોદ્ધાર ટ્રસ્ટની પહેલી બેઠક વેરાવળમાં થઈ હતી. તેણે ઐતિ હાસીક ઠરાવ કર્યો છે કે ચાલુ સાલની અંદર જ સોમનાથ મહાદેવનું શિવાલય તેના જુના પાયા પરજ ફરીથી ચણી લેવાનું છે. સૈકાંઓ પહેલાં જે સ્થાન ઉપર જુનું લીંગ પ્રતિષ્ઠિત હતું તે જ સ્થાન પર નવું લીંગ પણ પધરાવાશે. આ ટ્રસ્ટના બોર્ડના પ્રમુખ તરીકે શ્રી. લાલ બહાદુર શુંટાયા છે. ટ્રસ્ટે એમ ઠરાવ્યું છે કે જુનું પ્રભાસપાટણ શહેર જ્યાં મહાદેવ નું મંદિર આવેલું છે તેની પણ નવ રચના કરવી. 'મંદિર અંગે જે મુખ્ય બાબતો વિવિધ શાસ્ત્રો અને અર્વાચીન-ક્લાસિક સ્થાપત્યોનાં દફતરોમાંથી એકઠી કરવામાં આવી છે તેને આ પુનરૂદ્ધાર માં બળથી રાખવાનો ઇરાદો છે. આ કામમાં સત્તાધીશો મંદિરની નજીકમાં રહેતા સોમપુરા બ્રાહ્મણોની મદદ લેશે. અસલના બારણાં જે સોમપુરા ઓએ સોમનાથના મુળ મંદિરની રચ ના કરી આપેલી તેમના આ સોમપુરા વંશજો હોવાનું મનાય છે. પાછલા દોઢ વરસમાં જે ખોદકામ કરાયું છે તે પરથી જણાય છે કે જુનકાળમાં એક જગા પર એક પછી એક એમ સાત વાર મંદીરો બાંધવામાં આવ્યાં હતાં, અને તે જ જગાએ શિવલીંગને એ દરેક પ્રસંગે પધરાવવામાં આવ્યું હતું આવું જેવું મંદિર ગુજરાતના રાજા કુમારપાલે તેરમી સદીમાં બંધાવ્યું હતુ એમ મનાય છે. સુચિત નગરની જે રચનામાં થી તે કરીથી નવા બંધા તારા મંદિરની આસપાસ અરબી સમુદ્ર ને કાંઠે થશે, અને એનું ક્ષેત્રફળ લગભગ ૬ ચોરસ માઇલનું બનશે. આ નગર બાંધવા માટેની જગાના રા. ૬ લાખને અરબે સંપાદન કરાશે. મંદિરની નવ રચનામાં સરકાર તરફથી કંઈ જ ખરચ થવાનું નથી. હીંદુ પ્રજાજનો તરફથી જ બધા પૈસા ઉભરાવાના છે.

દારૂબંધી

સરકારની દારૂબંધીની નીતિનો વીરોધ કરનારા માણસો અમદાવાદ માં ઓછા મળી આવશે, કેમકે દારૂથી મરીન બ્રમજીવી વર્ગની કેવી બાયમાલી થાય છે એનો ઉલ્લાપાત અનુભવ મધ્યમ વર્ગને જાતઅનુભવ નથી. આ વીષે મહે સાણાની એક જાહેર સભામાં શ્રી. રવિશંકર મહારાજે જણાવ્યું હતું: "અમારા બહુ બહેળા મિત્રો આજે દારૂ પીએ છે અને દલીલો કરે છે કે આવા કરોડોકીના વખતમાં દારૂબંધી અમલી બનાવીને રા. બ કરોડની આવક જતી કરનારી (મુંબઇ) સરકાર બેવકૂફ છે. પણ આપણી બરબાદીને અટકાવવા માટે, આપણી પરિસ્થિતિને અનુલક્ષીને, દારૂબંધી અમલી બનાવવી જરૂરી છે. આપણને તો કુટેવ પડી છે, પણ આપણાં છોકરાંને એ ન પડે, આપણી ભાવિ પ્રજામાં એ કુટેવ ન પ્રસરે, માટે દારૂબંધીનો કાયદો કરવા માં આવ્યો છે." મુંબઇ સરકારના દારૂબંધી ખાતાના નેપ્યુટી કમીશનર રા. શેખે જણાવ્યું: "આપણે ત્યાં માત્ર ૧૫ દારૂ બોકો દર પીએ છે, તેની અસર બીજા ૮૫ દારૂ માણસો પર થાય છે. દારૂ પીનારાઓનો મોટો ભાગ ગરીબ છે, દારૂબંધીનો કાયદો અમલી બનાવવા સરકારે રા. બ કરોડની આવક જતી કરી છે, પણ દારૂ પાછળ લોકોના તો રા. ૫૦ કરોડ અરચાય છે."

ખેતી અને પશુધન

વહી સરકાર તેમજ જુદાં જુદાં રજેટો (અગાઉ પ્રાંતો કહેવાતાં તે) ની સરકારો તરફથી અનેક પ્રકારનાં રચ નાત્મક કામો તેર ચાલ્યાં જ કરે છે. જુનાગઢમાં ખેતીવાડી અને પશુઓનું સફળ પ્રદર્શન ભરાયું હતું. તેની પાછળ સાપુરના સર્વોદય આશ્રમ અને સરકારી ખેતી ખાતાનો સહકૃત પ્રયાસ હતા. સફરત પ્રકારના બળદો, ગીર ની ગાયો વગેરે પશુ વિભાગમાં હતાં. ગૃહઉદ્યોગ વીભાગમાં તાડગોળ, ખાદી કતાઈ, વણાટ અને અમદાખીના ઉદ્યોગ નો સમાવેશ થતો હતો. બેડા જીલ્લા ના ગામ આણંદમાં બેડા જીલ્લા સહ કારી દુધ ઉત્પાદક સંઘની ડેરીમાં રા. ૪૦ હજારને અરચે નવાં પંપો મુકાયું છે, આણંદ એગ્રીકલ્ચરલ ઇન્ડસ્ટ્રીઅલ મર્કેટ કમિતિ તરફથી માર્કેટીંગ યાર્ડ નવો શરૂ કરાયો છે. આણંદ અને વાસદ બે સ્થળે પાકનું કામ શરૂ થયું છે. હવે ખુદ બજારના ગામોમાં ખુલ્લક વેપારી એક મણ બંગાળી ખુબી ખરીદી શકે. તે સિવાય કોઈ પણ વેપારી બીનકૃષિ માલ ખરીદી શકશે નહીં, અને ઉત્પાદકોએ ન માલ પાકો માં વેચવા લાવવો પડશે.

—મુંબઇની સરકારે કાંદીવલી–કાલબાદેવી–ની મુલકુલ મુનીસીપાલીટીની "અલંકાર"ની ઉપાધીને સરકારી નોકરીમાં નિમણુક કરવા પુરતી મુંબઇ યુનીવર્સીટીની બી. એ. ની ઉપાધી બરાબર માન્ય કરી છે.

—અહમદનગર વગેરે સ્થળોએ દેશમાં અરાજકતા અને અશાંતિ ફેલાવનાર સામ્યવાદીઓને ગાલામાં સહકાર આપનાર ગામડાંઓ ઉપર સામુદાયીક દંડ નાખવામાં આવશે એવી ચૂક મંત્રી શ્રી. મોરારજીભાઇએ ચેતવણી આપી છે.

– પુર્વ આફ્રીકા અને ભારત વચ્ચે દુઃ સમયમાં સીધો રેડીયો–ટેલીફોન વ્યવહાર શરૂ થશે, એમ જાણવા મળે છે, આ માટે નૈરોબી ખાતે એક સ્ટેશન બોલવામાં આવનાર છે અને પુના સાથે સીધો વ્યવહાર રહેશે.

—સૌરાષ્ટ્રમાં સામાજીક નવા ધારામાં એક એ ધારો હતો કે બે પત્ની નહીં કરી શકાય અને બાળ લગ્નની મનાઇ પણ કરવામાં આવશે પુરુષો બેન મહેતા ધારા સભામાં આનો ખરડો રજુ કરશે.

—બી. બી. એન્ડ સી. આઇ રેલ્વેમાં ત્રીજા વર્ગ માટે વધુ સગવડો કરવાની વીચારણા થઇ રહી છે. ત્રીજા વર્ગ ના ડબ્બામાં પંખાઓ રાખવામાં આવ્યાં છે અને વીજળીના ધક્કાથી પાણી ઘંડુ બનાવી મુકવા બરફ ના રેલ્વે સ્ટેશનો ઉપર ગોઠવવામાં આવ્યાં છે. વેટીંગ રૂમ પણ ત્રીજા વર્ગ માટે રાખવાની વીચારણા ચાલે છે.

—દીવથી સીલોન ખાતે ૧૩ લાખ રતલ સુતરની અને ૪ લાખ ટન મીઠાની નીકાસ તા. ૩૧ મી ડીસેમ્બર, ૧૯૫૯ ના રોજ પુરાં થતાં વર્ષ માટેના ઇન્ડિયા સ્ટેશન પેસેન્જર કરારની મુદતમાં ગોળ દેશ ઉદ્દ, રાયનો માલ, ઘીંજ-ણનું તેલ, કાંદા, મરચાં, ચણાની પેદાશો અને રમતગમત માટેની વસ્તુઓની પણ નીકાસ કરનાર છે.

—સૌરાષ્ટ્રમાં સંપુર્ણ દારૂ બંધી ૧ એપ્રીલથી અમલ થનાર છે.

—દીવબરમાં રસાયણ માલ ઉત્પન કરતાં મોટામાં મોટા કારખાના સૌરાષ્ટ્ર માં છે. આલકલી વર્કસ પ્રાંચળા અને તાતા કેમીકલ્સ વર્કસ મીઠાપુરનાં આ કારખાનાઓ દીવની જરૂરીયાતને પહોંચી વળે તેટલા પ્રમાણમાં સોડા એસનું ઉત્પાદન કરે છે. પુર્વ સમય માં તેમણે દીવની જરૂરીયાત પુરી પાડી હતી. પાછળથી ઉંચા ભાવના કારણે બરફેલથી દીવમાં મોટા પ્રમાણ માં મોડા એસ આયાત કરવામાં આવતાં આ બન્ને કારખાના બંધ રાખવામાં આવ્યાં હતાં. આ કારખાનાં ને રક્ષણ આપવા આયાતની તપાસ ટેરીફ બોર્ડ પુરી કરી છે. અને ભારત સરકારે વધુ વર્ષ માટે એસનું રક્ષણ આપવાની ભલામણોને મંજુરી આપી છે.

—૧૫ લાખ માણસો મુંબઇમાં ફુટપાથ ઉપર પોતાનું ઘર કરી પડયા રહે છે એમ શ્રી. ખેર સાહેબે જણાવ્યું હતું.

૫૨ચુરણ

—ભારતની સરકારે પાકીસ્તાનની સ્ટીમરો દીવના બંદર કાંઠે ચલાવવા દેવાની મનાઇ કર્યાની તેની સામે વળતા પગલાં રૂપે પાકીસ્તાન સરકારે કરાવ્યું છે કે આપણ આતાની પરવાનગી સીવાય હવેથી કોઇ પણ સ્ટીમરો ચીતાગોંગ માટે નીકળે જરી શકશે નહિ. અને પાકીસ્તાનમાં રજીસ્ટર્ડ થયેલ સ્ટીમરોને આવી પરવાનગી મળી શકશે.

—ભારત પાર્લામેન્ટના એક સભ્યે અને પંજાબ બંગાલની ધારાસભાના કેટલાક સભ્યોએ વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂને અને કેબીનેટ પ્રધાન મૌલાના આઝાદને તાર કરીને કલકત્તાની અશાંત પરીસ્થીતી જોવા આવવાની અરજ કરી હતી. આ અરજના આધારે મૌલાના આઝાદ કલકત્તાના કોમી મામલાનો અભ્યાસ કરવા ઉપડી ગયા છે.

—ભારત અને નેપાલ વચ્ચેના સંબંધો ને લગતા કરાર અંગેની મંત્રણા પીંઉ નેપાલી રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસના પ્રમુખે જણાવ્યું છે કે આ કરાર અંગે ભારત નેપાલ પર દબાણ કરી રહ્યું છે, એથી નુ યોર્ક હેરાલ્ડની ટીકાનું કારણ ચોકખું છે. અમેરીકા નેપાલમા લોકશાહી ઇચ્છતું નથી. સમસ્ત વીશ્વ પર વરચસ્વ જમાવવાની રશીયા સાથની હરીફાઇમાં નેપાલ અમેરીકાની પડખે રહે એમ તેઓ ઇચ્છે છે.

—બંગાળના નાણા સચીવ શ્રી. એન આર. સરકારે બારાસભા સમક્ષ રજુ કરેલા ૧૯૫૯–૫૧ માટેના રાજ્યના અંદાજ પત્રમાં એક કરોડ, તેત્રીસ લાખ રૂપીઆની આમ ઘટવાઇ હતી. નવા કરવેરા સુચવવામાં આવ્યા નથી તેમ જ હાલના કરવેરામાં કશી વાઢન આપવામાં આવી નથી. આ વર્ષની આવક રૂા. ૩૪૮૯ કરોડ ઇસ્તીયામાં આવી છે; જ્યારે ખર્ચ રૂા. ૩૫૨૨ કરોડ છે.

—આસામ સુબીમાં ૩,૩૦,૭૬૪ મણ આસામનું રાખુ કે જે રવાના કરવામાં આવ્યું હતું અને આગમાં હતું તે તથા દીવી બોલોએ ખરીદેલુ ૩,૪૨,૨૬૦ મણ પાકીસ્તાનનું રાખુ કે જે પાકીસ્તાને રાખી રાખ્યું હતું તે છુટ કરવામાં આવ્યું છે અને દીવ બાદે આવી પહોંચ્યુ છે એમ અહીં મળેલા સમાચારો જણાવે છે. ૨,૧૩,૪૭૭ મણ આસામ નું રાખુ અને ૨૯,૩૮,૧૮૦ મણ પાકીસ્તાનનું રાખુ પાકીસ્તાને હજી સુધી રોકી રાખ્યું છે.

—આખુ મુંબઇ ઇમારતોમાં આવી ગયા પછી આખુને મુંબઇનું નવું સ્થાકરી મંડક બનાવવાની વાટા ઘાટો ચાલે છે. આખુથી પાકીસ્થાનની સરહદના વીસ્તારો નજીક હોવાથી આ વીચારણા ચાલી રહી જણાય છે.

—અરબી સમુદ્રમાં નોંકા જહાજની કવાયત મુંબ જહાજે અને બીજા જહાજે સાથે ૨૩મી ફેબ્રુવારી થી તે ૨૬મી માર્ચ સુધી થઇ હતી.

—કોંગ્રેસનું આગામી અધીવેશન બેંગ-લોર ખાતે ભરવાનું મૈસુર રાજ્ય કોંગ્રેસે આમંત્રણ આપ્યું છે.

—ભારતની પાર્લામેન્ટમાં સંદેશ બ્રોડ-કાર ખાતાના હવે પ્રધાન શ્રી. ખુરશી દલાલે જાહેર કર્યું છે કે પોસ્ટ તાર. અને ટેલીફોન ઓફીસના નામો પ્રાદેશીક ભાષાઓ. ઉપરાંત હીન્દુસ્તાની અને અંગ્રેજી ભાષાઓમાં લખવાના હુકમો કર્યો છે.

—નુ દીલ્હીથી સતાવાર જાહેરાત થઇ છે કે બેલ્લા અઢી મહીનામાં ભારતમાં ખાંડનું ઉત્પાદન ૮૬ લાખ ૬૫ હજાર મણ થયું છે. એજ અરસા માં ગયા વર્ષના ઉત્પાદન કરતાં ૨૬ લાખ ૬૦ હજાર મણ વધારે છે.

—મુંબઇ, કલકત્તા, દીલ્હી અને મદ્રાસ જેવાં ચાર મોટા શહેરોને વાયરલેસ દ્વારા સ્ટેડી દેવા અંગેની જોગવા તાર અને ટપાલ ખાતાંએ મંજુર કરી હોવાનું જણાવી ઉપરોકત ખાતાના ડાયરેકટર જનરલ શ્રી. કૃષ્ણા પ્રસાદે વધુમાં કહ્યું હતું કે વાયરલેસના સાધનો જેટલા જલદી આવી શકય તેટલા જલદી એનો અમલ થશે.

—રાયસીનેારમાં લગભગ આઠસા જેટલા પ્રારંભીક શીક્ષકોનો લાભ લઇ રહ્યા છે. જહેનો માટે પણ એક વર્ગ ખોલવામાં આવ્યો છે જેનો લાભ ૫૦ થી ૬૦ જેટલી બહેનો લઇ રહી છે.

—મુંબઇની પોલીસોને રાષ્ટ્ર ભાષા જાણી લેવાની સુચના અપાઇ ગઇ છે.

—ભારતને તેની પાંચ વર્ષની ઔદ્યોગીક યોજનામાં જાપાનના નીષ્ણાતો મદદ કરી રહ્યા છે. હાલ બીહાર અને અમેરીકા પાસેથી તે દેશો તરફથી પુરા પડાતા પૈસો દીવમાં બનાવવા માટે સલાહ મેળવી છે. એજ રીતે જાપાન કયા પંચે ભારતમાં બનાવવા માટે મદદ કરી શકે તે અંગેની તપાસ દીવી મીશન જાપાની ઉત્પાદકો અને ટેકનીશી-યનોની સાથે મળીને કામ કરી રહ્યું છે. અને જાપાન પાસેથી સલાહ મેળવી રહ્યું છે.

—સૌરાષ્ટ્રમાંથી હજારો ટન સીંગ દાણા અને સીંગ તેલની નીકાસ થયા પછી અને તેલના ભાવો આસમાને ગયા બાદ પ્રજાએ સરકારની આંખ ખોલ્યા ની હવે સૌરાષ્ટ્ર સરકારે વટ હુકમ કાઢયો છે કે આ વસ્તુઓ કોઇએ સૌરાષ્ટ્રની બહાર નીકાસ કરવી નહિ. અને હુકમનો ભંગ કરનારને દસ હજાર રૂપીયાનો દંડ કરવાની કલેકટર ને સત્તા આપવામાં આવી છે.

—જુના મડ ખાતેથી હથીયારો અને દારૂગોળા સહીત અમુક મુસલીમો અને પઠાણોની ધરપકડ કરવામાં આવી છે. કહેવાય છે કે આ માણસો જુનાગઢના નવાબના છે. કેટલાક મુસલીમોએ લાખો રૂપીયા બેનામ કરી સૌરાષ્ટ્રમાંથી મુંબઇ અને ત્યાંથી કેસ્પો પાકીસ્તાન મોકલી રહ્યા છે. એમ માનવામાં આવે છે કે આ રીતે બે કરોડ રૂપીયા ચોકલાઇ ગયા છે. જ્યારે હવે સરકારની આંખ ઉઘડી છે. અને આગે તપાસ શરૂ કરવામાં આવી છે.

—ચેરલીના કુંવામાંથી કાગળ બનાવવા દીવમાં કારખાનાનું કાઢવા અમેરિકાનું ના નિષ્ણાતો વિચારે છે.

ખબરપત્રો

રેાડેસીયામાં અવસાન

અમદુમા (સા. રોડેસીયા)થી એક અખબરપત્રે લખી જણાવે છે: અમદુમા, નીવાસી હીરાભાઇ સોમાભાઇ પટેલ મોચી કરીઆ વાળા ૩૩ વર્ષની યુવાન વયે ગુજરાયા. મેમોરીયલ હોસ્પીટલમાં

હીરાભાઈ સોમાભાઇ પટેલ.

રોગ-સીસનું ઓપરેશન કરવાતાં અવસાન થયું છે. હીરાભાઇ સામના અમ મણ્ય નેતા હતા, તેઓ સામાજીક કાર્યમાં તનમન અને ધનથી મદદ કરતા હતા, અમદુમા ઇન્ડીઅન એસોસીએશનના પ્રમુખ હતા, દુઃ સમયમાં આ એસોસીએશનના હાયનીચે એક રકમ સારૂ થનાર છે. તેનો બધો યશ એમને જાય છે. રમત ગમતોમાં પણ બહુ રસ ધરાવતાં હતા ચારટર્ડ ઇન્ડીઅન કીકેટ કલબના તેઓ સેક્રેટરી અને ટ્રેઝરર હતાં. અને સારા ખેલાડી હતા અમદુમામાં તેઓ પોતાના મોટા ભાઇ સાથે ભાગીદારીમાં ગોવિંદ બધર્સ એન્ડ કુ. ના નામે વેપાર કરતા હતાં. એમના આ અકાળ અવસાનથી ન-ન દીવી જનતાં નહિ પણ યુરોપીઅન જનતાને પણ મહાન ખોટ પડી છે. તેમની પાછળ તેઓ માતાપિતા બે ભાઇઓ, ત્રણ પત્નિ અને બધુ નાનાં બાળકોને વીલાપ કરતા મુકી ગયા છે. તેમની સ્મશાન યાત્રામાં રવાનીક દીવી યુરોપીઅન અને આફ્રીકન જનતાં અને રમેલો, સેસુદેવ, જુથવાળો, ગઢમા એન્કલોન ફેટ વીકેટોરીઆ, સોલ્સ-

ભરી, રીસીપ્રાપ્તમાં નીચેને સ્થાપાયી સભ્યની તેમજ ભાવિકાએ ભાગ લીધો હતો.

જે ભાઈબહેનોએ તાર ટેલીફોન અને પત્રો દ્વારા સહાનુભૂતી દર્શાવી છે. તેમનો એમના કુટુંબીઓ આ પ્રસંગે આભાર માને છે.

"સુવેદિયા"ને લગ્ન પ્રસંગની ભેટ

સોલ્સબરી નીવાસી ખા. ભીખુભાઇ કાનજીના જ્યેષ્ટ પુત્ર ચી. બાબુ સાથે ના શુભ લગ્ન ડરબન પોર્ટનટ નીવાસી શ્રી. ખાળાભાઇ વનમાળી ભાયની સુપુત્રી ચિ. મંગાબેન સાથે તા. ૨૬–૨–૫૦ ના દીને ડરબનના એલબન સ્ક્વેરમા હોલમાં થયા હતાં. તેની ખુશાલીમાં શ્રી. ભીખુભાઇ કાનજી તરફથી રીનીક્સ માં ખુલ્લાં આંખીજીના નિવાસસ્થાન "સુવેદિયા"ને ૭ મીનીની ભેટ મોકલી છે.

કેપટાઉનમાં લગ્ન

મારેડાલી તાલુકાના ગામ કોરેટ નીવાસી સ્વ. ગોપાલભાઇ વસન ના પુત્ર ચી. મોહનલાલ ગોપાલભાઇ વસન ના શુભ લગ્ન બ્લુમકોર નિવાસી રા. રતનજીભાઇ રામજીભાઇ ની સુપુત્રી સવીતા બેન સાથે બનપુચારી તા. ૨૪–૧–૫૦ ના દીને થયાં હોય તે મંગલીક પ્રસંગની ખુશાલી દક્ષપતભાઇ ગોપાળ ભાઇ વસન તરફથી કેપટાઉનના સીટી હોલના કેપ્ટટીમ હોલમાં તા. ૨૧–૨–૫૦ ના દીને યોજેલી મીજલસમાં જાહેર કરવામાં આવી હતી. મીજલસ માં ઘણા અગ્રગણ્ય હીંદુ ભાઇઓ અને બહેનો તેમજ અન્ય સ્થાનીક કંસાર તેમજ મુસલીમ મીત્રોએ સારી હાજરી આપી હતી. રા. દેવચંદભાઇ પરસોતમ ભાઇ કેસે સભાનું પ્રમુખ સ્થાન લીધું હતું. નવદંપતીને શુભાશીષ અને અભીનંદનો અર્પાયાં હતાં.

નવા પુસ્તકો

મૂખનામઃ મંગલની ક્રાંતી કારી નવલકથા. પ્રથમ ૮/–

બાલકોને મુંદર બાલપુષ્પ ગોચેલ. ૧૦/–

બાપાબાપુની સામાન્ય ક્રાંતી દર્શાવતી નવલકથા ૧૦/–

ગુર્જ ભાષાયઃ– અભ્યાસ કરવા ઇચ્છનારાઓને ઉપયોગી. ૫/–

ગેરસ કસુરી:– ગુ ગીતાનીનું ઉપયોગી અનુવાદ ૬/–

સંસાર ધર્મ. લે. કાશીવલાલ મણી ભાષા. ટી. ૬ ૦

સમુણી ક્રાંતી. કીશોરલાલ. ધ. મશરૂવાલા ટી. ૫ ૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે ખાસ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત ૧૪/–

આ એડીસેથી મળશે.

શિક્ષકો જોઇએ છે

"શ્રી ગાંધી ભારત વિદ્યાલય, જોહાનીસબર્ગ."

(ફ્રી. હીંદુ સેવા સમાજ સંચાલિત)

ઉપરોક્ત શાળા માટે હીંદના રનાતક, મેટ્રીક મીનીમમ, અથવા મીનીમમ ટ્રેઇન્ડ મહેસા સંગીત, હીંદી અને આપામના જાણકાર અનુભવી અને સેવાભાવી કુશળતાવાળી શિક્ષકો અને શિક્ષિકાઓની જરૂર છે. માટે ગુજરાતી શાળાના પો. ૧ થી ૭ સુધીના બાળકો ને સારી રીતે અભ્યાસ કરે તેવા ઉપર જણાવેલ લાયકાત ધરાવનાર ઉમેદવારો એ પોતાની યોગ્યતા, અનુભવ વગેરેના સર્ટીફીકેટોની ખરી નકલો સાથે શાળા સમીતીના મંત્રીઓને નીચેના સરનામે અરજી કરવી. પગાર લાયકાત મુજબ આપવામાં આવશે. (શિક્ષક–શિક્ષિકા ના ભોડાની અરજીઓ પર વધુ ધ્યાન અપાશે.)

સિ. ભોગીલાલ છીબાભાઇ
મંત્રી. શાળા સમીતી
શ્રી. ગાંધી ભારત વિદ્યાલય
જોહાનીસબર્ગ

ગાંધી હોલ,
૫૦ ફ્રેડરીક સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.
(P. O. Box 7530)

શ્રી. સાહિત્ય આફ્રિકા રીજીયોનલ રજપુત મંડળ દ્વિવર્ષિક સંમેલન

ઉપરોક્ત મંડળનું ચોથું દ્વિવાર્ષિક સંમેલન શ્રી. ડરબન રજપુત મંડળના આમંત્રણથી ડરબન મુકામે. તા. ૭–૨–૫૦ અને ૮૦ જેટલીના મળશે.

કાર્ય ક્રમ

(૧) પ્રમુખ મંત્રીએ, તથા બહારનથી ના હેવાલ. (૨) મીનીટસ અને તે ઉપર ચર્ચા. (૩) પત્ર વ્યવહાર અને તે ઉપર ચર્ચા. (૪) ચુટણી. (૫) પરચુરણ.

સ્થળ અને વખત દરેક ચેટા મંડળો તથા સભ્યોને કુંક મુદતમાં બદલ કરવામાં આવશે સંમેલનો વસાત ક્રાર્યક્રમમાં સુધારો વધારો કરવામાં આવશે. દરેક શાંતિ આર્મીને હાજર થવા ખાસ ભલામણ છે. દરેક ચેટ મંડળોને પોતાના પ્રતીનીધીઓ તથા સુચનાઓ મોકલવા ખાસ વીનંતી છે.

પ્રમુખ ઠાકોરભાઇસંગ ચૌહાણ.
મંત્રીઓ મગનભાઇ ચોવન પત્ર વ્યવહારનું સરનામું ડાયાભાઇ નારણ ડાહ્યાભાઇ હરીભાઇ.

c/o Kalan Bros,
44A Market Street,
Johannesburg.

અથવા

c/o Vanmari Maganlal.
106-Melbourne Road,
Durban.

મીસ મ્યુરીયલ લેસ્ટર

મીસ મ્યુરીયલ લેસ્ટર જેઓ ઇન્ટરનેશનલ ફેલોશીપ ઓફ રીકન્સી લીએશન નામની સંસ્થાના ઓનરરી સેક્રેટરી છે અને ગાંધીજીના મુસ્ત અનુયાયી અને હીંસાના સામનો પ્રેમ અને અહીંસાના બળથી જ કરી શકાય એ ગાંધીજીએ શીખવેલા સિદ્ધાંતમાં પુર્ણપણે માનનારા અને તેને અમલ માં મુકનારા ઉત્સાહના બળથી તાજેતરી છે અને હાલ યુનીયનની મુલાકાતે કરી રહ્યાં છે તેઓ ગયે અઠવાડીયે જોહા નીસબર્ગમાં ડરબન આવ્યા છે. તેઓ ગાંધીજીની રીનીક્સ સંસ્થામાં રહ્યાં હતાં. રવીવારે તેમણે સ્થાનના રેગ્રીઓ માટેની હોસ્પા સંસ્થાની મુલાકાત લીધી હતી અને બપોરે ઇનાન્સ સેક્રેટરીની મુલાકાત લીધી હતી. રવીવારે ઇનાન્સ ની ઓફીસોમાં ઇન્ડસ્ટ્રીયલની મુલાકાત લીધી હતી અને બન્ને સંસ્થાઓમાં અહિંસા પર મનનીય પ્રવચનો કર્યા હતાં. સોમવારની રાતે તેમણે ડરબન ની ઇન્ડરનેશનલ ક્લબમાં પ્રવચન કર્યું હતું અને મુરવારે કાફીયાવાડ હીંદુ સેવા સમાજના હોલમાં સુંદર પ્રવચન કર્યું હતું જેમાં ગાંધીજી સાથેના તેમના પરિચયની વાત અને અહિંસાના સિદ્ધાંતથી ગાંધીજીએ હીંદની આઝાદી કેવી રીતે પ્રાપ્ત કરી દુનીયાને મુગ્ધ કરી હતી તેનું હદય સ્પર્શી વર્ણન કર્યું હતું. અંતમાં તેમણે કહ્યું કે ગાંધીજી શરીરે તદન નબળા દેખાતા હતા અને એક બાજુ પણ પક્ષઘો મારી તેમને પછાડી દે તેવા લાગતા હતા છતાં તેજોનામાં અનાધ શક્તિ હતી એ પુકારી શકતી હતી. તેમણે કહ્યું ગાંધીજીએ એક વખત કહેલું કે તેઓ હીંદની આઝાદી માટે લડી રહ્યા હતા તે કેવળ હીંદને ખાતરજ નહિ પરંતુ તેમની એવી માન્યતા હતી કે દરેક દેશને પુર્ણ આઝાદી મળવી જોઇએ નહિ તો તે દુનીયાને પુરતેા ફાળો આપવાને લાયક નહિ બની શકે. મીસ લેસ્ટરે કહ્યું કે દુનીયામાંથી અનિષ્ટો દુર કરવાનો માર્ગ એકજ છે અને તે પ્રેમ અને અહિંસાનો છે. એ માર્ગ ગાંધીજીએ શીખવેલો છે એવું નથી. સઘળા ધર્મો અને ખ્રીસ્તી ધર્મ પણ એજ શીખવે છે.

બાળા ઉપયોગી નવા પુસ્તકો

શેરલોકહોમની ચાર	૫
બબલી પુંજ	૪
બહુરુપી વાતો	૪
ચાલ્ક ચોરી	૪
ચાલેા	૫
બહાદુરની શોધખોળ	૪
ચાર્જ બાલપત્ર (ચોપડા)	૪
અજવાળી રાત	૪
બહેનેજ (ચાર રંગીલેા માટે ઉપયોગી)	૨

અમારો દીપાવલીક અંક

અમે ડરબન બહાર અમારો બાલ અંક મોકલ્યો છે તેને રેસેજ બરાબર પડી છે. આથી અમારા ગ્રેનેડોએ તેના ૨ શીલીંગના બાલ ઉપર રેસેજ પેટી કાંક ૨/૩ અને કાંક ૨/૬ ના ભાવે મંગાવ્યાં છે. નીચલે ટેબલે તે મળશે.

જોહાનીસબર્ગમાં
એમ. બી. એન્ડ
માસ્ટર એન્ડ.

પ્રિટોરીયામાં
એમ. એમ. એન્ડી એન્ડ સન્સ.

સુપરફી ખાતે
મકેતા એન્ડ સન્સ.

કેપટાઉનમાં
બી. ડી. ચાવડા.

પોર્ટએલીઝાબેથમાં
એમ. એમ. બહાદારા.

મેરીટઝબર્ગમાં
ડી. વાઘર.

લેડી સ્મીથમાં
એમ. બી. રીયા.

કુમર્સ ડોપમાં
ગરપ પરેલ.

મહાત્મા ગાંધી

સ્મારક અંક

મહાત્મા ગાંધી સ્મારક અંક આ ઓફીસે લખવાથી મળશે તેમજ નીચે જણાવેલાં સ્થળેાએથી મળી શકશે:

ડરબનમાં
પનજ દાદરસ
જોહાનીસબર્ગ
મી. એસ. બી. એન્ડ.

કેપટાઉન
મી. બી. ડી. ચાવડા,
૧૦૪ જેન સ્ટ્રીટ ગ્રીન

કીંમત શીલીંગ. પોસ્ટેજની પેની ૬ ખુટી.

વી. પી. કે ઉધાર બોકસેને ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે.

ગ્રાહકોને વિનંતી

ગ્રાહકોને વિનંતી કરવામાં આવે છે કે તેમનું લવાજમ પુરું થતું હોય તે તુરત મોકલી આપવું. જેથી પેપર બંધ કરવાની ફરજ ન પડે.

ગ્રાહકોને વિનંતી કરવામાં આવે છે કે તેમનું સરનામું બદલાય ત્યારે તુરત જણાવવું. જેથી પેપર મોડું ન પહોંચે.

અમારા નવા પુસ્તકો

	શી.	પે.
બાલમ આવી		૬
બોસ્સા કેસ (ગુજરાતી ભેગણી કોસની નવાની આવૃત્તી)	૩	૦
નાટકમા (ભેગાવૃત્તિ)	૧	૬
ગ્રાહનવાજની શંગ્રમે	૫	૩
વિદાયી અદમા (ગાંધીજીગ્રાન	૮	૬
રામ અને કૃષ્ણ (પ્રો. ૫. ગણપાલા)	૩	૬
મારી આફ્રેજ	૭	૬
માતાનુ હૃદય (પર્વભા)	૧	૬
માતાનુજીવ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૧
મેય બીંદુ (કાવ્યિસંગ્રહ)	૭	૬
કાવ્ય કલ્પ (પ્રેમ સંવાદ)		
ભાગ ૧-૨-૩ સેટની	૧૪	૬

રોલ્સરોયના પુસ્તકો

કુપ નહીં રહેબાર (સમાજની		
નહીંગ આગે ચોકર) નવલકથા	૭	૬
કપિ પરીવર્તન	૫	૩
નરેલકથાઓ બે	૫	૬
સાગર કથાઓ	૮	૧
વર્ષા સિક્રેટ મેગેઝ	૨	૧

આકર્ષક ભાજનાવલી

ગાંધીજીના આશ્રમમાં બનતા સુંદર ભાજનોના સંગ્રહ	શી. ૧-૬.

૨૦૦૬ નું પંચાગ

ગુજરાતી પ્રેસ ના મોટા પંચાગ નવા વર્ષના આવી ગયા છે.

કીમત. ૬/-

ગાંધી પુસ્તક માળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થયેલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફક્ત શી. ૪-૬.

ગોખેલીના (તેના ભાષણો અને વ્યાખ્યાન)	૧ ૬
લોક માન્ય તીલક	૧ ૬
ભાષણ અને લેખસંગ્રહ	૧ ૬
સાગર સ્નેહાર (સિંધી ભાષે પર્વ)	૧ ૦
પહેલો કાળા	૬ ૦

સાહીત્ય પાઠાવલી

પહેલા પુસ્તકની આર્ટબોર્ડની	
બીજા પુસ્તકની ,,	
ત્રીજા પુસ્તકની ,,	
પ્રત્યેકની કીંમત	૧ ૬
ચેમ પદ્યપુષ્પ	૧ ૦
રાજભાર્ગ (ગાંધી યુગની નોવેલ)	૬ ૦
રાજ સન્યાસી (યુગોદ્ય	૧૦ ૧
કલા મરીમરીદ્ય સિક્રેટ ભા. ૧-૨	
આમાંથી અતબતના દુન્દર શીખવાય	
છે અથવા શીખાય છે. પ્રત્યેકની	૧ ૧
રોલ્સરોય અને શીક્ષણ	૨ ૦
મેની ન્હેન (વાર્તા)	૫ ૭

રાધપુરા કૃત

કુહની રમઝટ	૫ ૦
કાવ્ય શીખવાનો કાયદો	૧ ૬
રસમંજરી	૧ ૬

બાળકો માટે

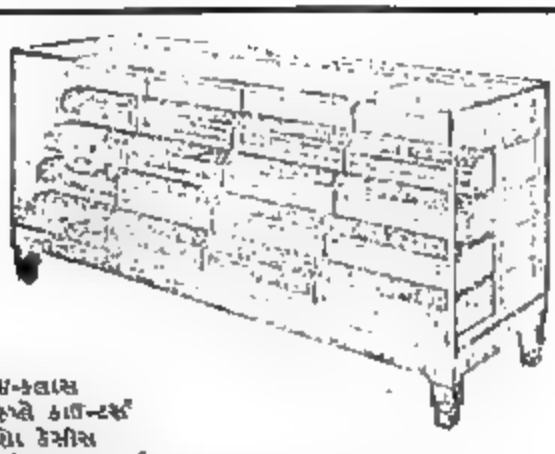
સુશીલાના પત્રો	૧ ૬
સોનલ કુમારી	૧ ૪
પીળા પલાસ (સંવાદ)	૨ ૦
જય ઇન્ટોનેશીયા	૪ ૦
બાપુના બાળો (બાલ ગીતો)	૨ ૦

વિવિધ પુસ્તકો

હિંદનો ગ્રામો સીમ	૬ ૬
રસીલાનું ઘડતર	૧ ૦
લાભિગ્રેજ્યુલ ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮ ૦
બાળકોનો બાંધણ	૧ ૬

મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી

ભાગ. પહેલો.	૧૦ ૬
ભાગ બીજો.	૧૧ ૦
ધર્મક્ષેત્રે કુરુક્ષેત્રે ભાગ ૧-૨-૩-૪. આમા મહાભારત નવી રીતે લેખવું છે આ.	૧ ૫ ૬
કંકાવતી (ર. ન. રેવાઈ)	૧૦ ૦
અંબાલાલ શીખાડા (રોલ્સરોય)	૩ ૦
લીલી	૫. ૧
લીલુ	૫ ૧
બાપુ	૫ ૧

ગ્લાસ-કલાસ
ડીકપલે કાર્ડ-ટર્સ
અને શો કેસીસ
રીફ્રીજીરેટર કાર્ડ-ટર્સ
વેલ્ડ યુનીટસ, ડીકપલે ફ્યુરીચ્યર વિ. વિ.
હમો કેટલોગ મોકલાવો.

ઓસોસીએટેડ શોપફીટર્સ લીમીટેડ

જેની સાથે એકસેલસીયર શોપફીટર્સ, લીમીટેડ, સા. આ. શોપફીટર્સ, લીમીટેડ.

એક્કો ફાઈ કલાસ ડીકપલે કેસીસ બનાવનારાઓ છે અને ફેન્સ ઉંદરોમાં મુખ્ય ગાંઠ મેળવી છે, તેથી ખાત્રીલા છે.

104 MARSHAL STREET, (Facing Exeon House). JOHANNESBURG.
Phone 33-4211/2. P. O. Box 6501.

જે મોટા બનાના જેવા ઇચ્છે તે માટે એક માહીતી પત્રક તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે કે જેમાં કમીશન ઉપર લેવાની માહીતી આપી છે અને બે તરફથી પણ ખાત્રી આપવા માં આવી છે. માહીતી માટે લખો.

"ઇન્ડીયન ઓપીનીયન"
P. Bag,
Phoenix.

માટી જીવન કથા

જવાહરલાલ નેહરૂ. કીમત ૨૦/-
અનાસકતી યોગ
ગીતાજીનો ગાંધીજીએ કરેલો ગુજરાતી અનુવાદ. ૨/-

અમારૂં નવું સરનામું

"ઇન્ડીયન ઓપીનીયન" તથા "ફીનીક્સ સેટલમેન્ટ" અને શ્રી. મણીલાલ ગાંધીને લખાતા પત્રો હવે નીચલે સરનામે લખવા અમારા ગ્રાહકોને વીનતી છે. પોસ્ટલ ઓર્ડર ઉપર પણ ફીનીક્સ ન લખતાં હવે ડરબન લખવું.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

નવા પુસ્તકો

પુર્વ અને પશ્ચીમ	૭	૬
ઉત્તમ પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ)	૬	૧
શાંત પળોમા	૨	૬
શોકસ્પીયરની કથા	૪	૦
કીશનદત્તની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮	૧
રોલ્સરાય ભા. ૧-૨ સેટની	૧૭	૦

'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal.

"બાપુના બાને પત્રો"

મહાત્મા ગાંધીજીએ કસ્તુર બાને લખેલા કેટલાક પત્રોનો આ પુસ્તિકામાં સંગ્રહ છે. ગાંધીજી સંસારથી વિરકત છતાં કેટલા સંસારી હતા અને તેઓનો પ્રેમ કેટલો નિર્મળ હતો તેની આ પત્રોપરથી ઝાંખી થાય છે અને તે સાથે તે બોધદાયક છે.

આ ઓફીસેથી મળશે.

ટપાલ ખર્ચ સાથે કીંમત ૨-૩.

નોંધઃ વી. પી. કે ઉધાર ઓર્ડરોને ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે.

INDIAN OPINION,
PHOENIX,
NATAL.

બાળકોને વાંચવા લાયક સુંદર પુસ્તકો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઐતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૭/-

બાલ રામાયણ	૪	૦
ફેલ આડીની સહી	૬	૧

ગુલાબ અને કંટક ગજાનંદ રેવાઈ	૧૧	૦
ગઝબી અફસર શે	૫	૧
રોલ્સરાય	૧	૦
મંગળ પ્રભાત (ગાંધીજી)	૧	૦

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પારસી ૧૭૫૦ માર્ચ	હીંદુ ૨૦૦૬ માઘ	મુસલમાન ૧૩૬૮ સફાલ	પારસી ૧૩૧૯ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૧૦	વદ ૭	૨૦	૯	૫-૫૨	૬-૨૧
શની	૧૧	,, ૮	૨૧	૧૦	૫-૫૩	૬-૨૫
રવી	૧૨	,, ૯	૨૨	૧૧	૫-૫૩	૬-૨૫
સોમ	૧૩	,, ૧૦	૨૩	૧૨	૫-૫૪	૬-૨૪
મંગળ	૧૪	,, ૧૧	૨૪	૧૩	૫-૫૪	૬-૨૪
બુધ	૧૫	,, ૧૨	૨૫	૧૪	૫-૫૫	૬-૨૩
ગુ	૧૬	,, ૧૩	૨૬	૧૫	૫-૫૬	૬-૨૨

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

	શી.	ચે.
ગણેશ ગ્રંથ	૮	૦
ગોવાળી	૮	૦
ગ્રાહકવિનોદના લાભના અનેક વિષયો		
ઉપર બહોળા પ્રમાણમાં રંગબે	૧	૦
ચાણક્ય ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૮	૦
ચેતવણી ખુશાલ	૧	૦
છલાંની સલામતી	૫	૧
જંજાળ વગરના ચાર રંગબે	૩	૦
જાદુ મુકતી	૭	૧
ટૂંક ટપાલી	૧૦	૦
તપોધન	૬	૦
દોસ્તીના ગ્રાદુ અને બીજા વાર્તા	૮	૦
ધર્મેતી ગંગા	૧	૦
નીલની વાર્તા ભા. ૧–૨ સેટની	૧૬	૦
નમુંબસ અને બીજા વાર્તા	૧	૦
વિદ્યાર્થી મંદિર	૧	૦
વ્યવહારબોધ ભા. ૧–૨ (સાહિત્ય વિષયના કોયડાનો સંગ્રહ) સેટની	૧૬	૦
સાહસકથાની રોચક રંગબે	૧	૦
સાગર સફાર	૩	૦
સુખ દુઃખના સાથી વાર્તાઓ	૫	૦
સોરઠી જવાહીર	૭	૦
સોરઠી ગાયા	૧	૦
હીરાકણી વાર્તાઓ	૩	૧
હસ્ય ચીત્રો	૧	૦
રાજની કમકી વાર્તા	૧	૦
ઇતીહાસને અજવાળે ઇંગ્લાંડનો વાર્તાઓ	૧	૦
અજાતમાં અજાયા ભેરું	૧	૦
આગાહુ ભોમે છે	૧	૧

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

ક્રાનનો આનંદ	૫	૧
ગોકળગાય	૧	૦
જીવનનું પાત્ર	૫	૦
ટાગોરની વિભાવો	૨	૦
ઓતરાણી વિભાવો	૨	૦

કનૈયાલાલ મુનશી કૃત

ગાંધી સ્તવે	૮	૧
કુમાર દેવી શીલાવતી મુનશીના	૩	૦
ગોળો ઘાંક	૮	૦
ગુજરાતનો નાથ	૧૨	૦
જય સોમનાથ	૧૦	૧
પોલમણિ નાટકો	૬	૫
પાટણની પ્રભુતા	૬	૦
ભીમ દેવીણી	૬	૦
ભૂંગળ ઘંટા	૧૦	૦
કાકાની શશી	૩	૦
નવલીકાઓ	૩	૧
વિજય વેનુ	૪	૦
સ્વપ્ન ભાગ	૩	૦

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

અંજની	૩	૬
અપ્સરા ભા. ૧	૮	૧
ગાયનદ	૩	૧
ઠગ	૮	૧
પુનર્જન્મ	૧	૧
પ્રતીજ્ઞા ભા. ૧–૨	૧૧	૦
પ્રદીપ	૩	૧
બંગાલ હસ્યદુઃખનેકુંજ(ગુજરાતી	૮	૦
ભોગવતી	૮	૦
વસુંધરા	૫૦	૦

	શી.	ચે.
ચાર બાપુ કૃત નોવેલ		
કમળા	૮	૦
ચંદ્રનાથ	૫	૦
જીવ ચાલીસો	૨	૧
દયા	૮	૦
જાદુબાપા	૧૦	૦
ઝાંપુર બારણે	૧૫	૦
ઠકરાનાથ	૫	૬
ડાંડનાથ	૪	૦
ગરીબદીન	૧૨	૧
ગાંધી	૭	૧
ઉંચવાપ	૫	૦
તુલસી	૮	૧
નવીના	૧૦	૦
બારણી	૭	૧
મુકતા	૧	૦

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ત્રીન સંજી	૧	૦
ઘરે બહિરે	૬	૦
ચતુરંગ અને બે બોનો	૫	૧
ચાર અધ્યાય અને ગારા	૫	૦
રાજર્ષિ	૭	૦
વહુરાણી વીલા	૭	૧
સાધનપૂર	૫	૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

અપરાધી	૧૫	૦
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧—૨		
પ્રત્યેકની	૭	૦
જેલ ઓફીસની બારી એક દાયન		
નો બ્યાલ આપણી નજીકો	૫	૦
તુલસી ક્યારો ગામડાંની વાર્તાઓ	૭	૦
બાળા કાપિ	૫	૦
વાવાઝોડા	૫	૦
વેરાનીપક	૫	૦
વવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬	૦
નિરંજન	૫	૦
પુરાતન જોગ	૫	૦
બોટેલા હાર	૮	૦
વેવીશાળ	૮	૦
સોરઠી સંતો	૭	૦
સોરઠ તારા વહેતા પાણી	૧૦	૦
સમરાણી	૬	૦

આહાર અને આરોગ્યનું સાહિત્ય

આહાર અને ચોખ્ખ	૬	૦
ગુજરાતીઓની શારીરીક પડતી કોણના આરોગ્ય ઉપર પ્રકાશ પાડતું પુસ્તક	૪	૬

બંકીમ ચોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬	૬
કપાલ કુંડલા	૬	૬
વિષવૃક્ષ	૫	૦
ચંદ્રોશેખર	૭	૦

હાસ્ય રસ

દીલ્હી દરબારી		
ગાંધીજી.	શી.	૧૦ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

દીમંત પા. ૧–૦–૦

	શી.	ચે.
૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ		
દીમંત પા. ૧–૫–૦		
નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો		
સાંકલ્ય પાઠમાલી		
પુસ્તક પાંચમું	૨	૧
,, બારમું	૨	૩
દેશ દેશાવરમાં—મુનીમ	૩	૦
આપણા દેશનો ઇતીહાસ.	૨	૧
પ્રસંગના પત્રો અપેક્ષની વાર્તાઓ		
નો રમુજ સંગ્રહ	૧	૧
બાળ રામાયણ	૧	૧
બાલકોના ખ્યાલોમો	૨	૦
ભુખા ઠાકર	૨	૦
બાપુજીની બીજી વાર્તાઓ	૧	૧
સોરાબજીના ઠાલ્યો	૧	૬
કુમાર પાળ	૨	૧
રમકડુંટોળી ભાગ ૧–૨ સેટની	૪	૦

નુતન બાળ સાહિત્ય

બાળકોને વિવિધ વિષયના જ્ઞાનકાર કરવા જે નવું સાહિત્ય નિકળ્યું છે. તે જરૂર બાળકોને વાંચવા આપો.		
કેતકી રાણી	૨	૦
ગણેશના પ્રયોગો	૧	૧
ગુલાબ અને સોબતી	૧	૩
ગોળીબારની ગુલાબી	૪	૬
ટપાલી	૩	૧
સાનરમણી (ત્રીજું)	૩	૧
તારલા વિનોદ	૫	૧
રમકડું (ચુમોદ)	૧	૧
નીલીબંધના નોવેલ	૫	૦
પચાસ વર્ષ પછી નોવેલ	૩	૧
પ્રેમાશ્રમ નોવેલ ભા. ૧–૨	૧	૧૰
પમરી (ચુમોદ)	૪	૦

કીતાબો

આજ કાલ ગાંધીજી	૧	૬
ગાંધીજીના વર્તાલાપ	૧	૬
જય ભેમેજ નહિ આવે તો	૧	૩
છસરવકાતી દુનીયા	૨	૦
દુનીયા ગાંધીની કહાની	૧	૬
ધારી વાતો	૧	૩
બાપુજી (ગાંધીજી બી કુણ વાર્તા	૧	૬
બ્રીટીશ રાજ્ય કે સો સાલ	૧	૦
બિલકી બિમૂતીયા	૧	૮
બાગક	૧	૬
મઝદુર ઔર મઝદુરી	૧	૩
દુનીયા દુનીયા	૧	૦
પ્રેમમેં ભગવાન	૧	૬
સાધનાકે સવદર	૧	૬
મેરી મુફતીકી કહાની	૧	૬
સાકવાદ–બુદ્ધિવાદ	૧	૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧	૬
સંત પંથી	૧	૬
ગાંધીવાદ–સમાજવાદ	૧	૬
વયા રોજગાર (સાધારણીક)	૪	૦
સમાજવાદ–મુંજીવાદ	૧	૬
હમારી રાજનૈતીક સમસ્યાયે	૧૨	૬

શેઠની શીખામણ	૧૦	

કીસોરે મંડાવલી

૭ પુસ્તકો નો સુંદર બાલકોપ		
	૧	

મહા ભારતના પાત્રો

૧૨ પુસ્તકોનો સેટ	૨	૬

સૌરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ના સેટનાં		
વિવિધ રસાળ વીગતથી ભરી ભા		
ની કીમત	૧૫	૦
કપાંતમાળા નાનાભાઈ ભટ્ટ	૨	૧
સંસાર (પેમાણી)	૧	૧૰
પ્રવાસવર્ણન પત્રો	૩	૦
કુસુમ	૧	૧
ભાગ્ય નિર્ણય (અનુવાદ)	૩	૧
રાષ્ટ્રપીતાનેપત્રો	૪	૧
ગાંધી	૧	૦
સુભાષના રેકાનીલેક	૩	૧
સુભાષ ચરીત્ર	૧	૦
સંત કબીર	૨	૦
ઈન્દીરાને પત્રો (નેહરૂ)	૪	૧
બલ્લભણી	૩	૦
વેણીના ફુલ	૨	૧
પાન મિરણી (ચુમોદ)	૧	૦
પંચમનીના પત્રો	૧	૧

શિશુમંગાવલી

સેટ પેકામાં ૬–પુસ્તકોનો	૧૫	૧

વી. પી. કોઈપણ. ખાત. રેવાં નહિ આવે. બોગર પોસ્તાનાકે પેકાર સાથે સેટ બનવા પોસ્ટ બોર્ડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

કપડાં પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું :

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

મેરી કહાની (પં. નેહરુકા જીવન)	૧૬	૧
રાંચી વિચાર દોહન	૬	૧

वर्षोंके दीपे

बालका सुख	૧	૦
चंद्र गुप्त	૧	૧
सीमा चला इसकी चाल	૧	૦
नवीनतकी कहानीयां	૧	૦
बीरबाजी		૬
अशोक	૧	૦
देश प्रेमकी कहानीयां	૧	૦
हिंदु धर्मकीमान्यतायेंकायें (धर्मकी कहानीयां)	૧	૧

Obtainable From:

'Indian Opinion'

Phoenix, Natal

મહાદેવભાઈની ડાયરી ભાગ ૧લો		
ઉપલો. કીંમત	૧૧	૦
બાપુની કાંખી	૬	૦

લેખક ગાંધી

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ગ્રાહકોને બીલકુલ ખાત રેવામાં નહિ આવે. ગ્રાહક થનારાઓએ ગ્રાહક સાથે પૈસે અથવા પોસ્ટલ ક્રોડરજ મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સત્ય એજ ઈશ્વર	૧ ૦
ગાંધીજીના ઉપવાસ સામે પ્રાયશ્ચિત્તકાર ૧૯૨૨ ની સાલ પછીને બનેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭ ૧
ગાંધીજીના ઉપવાસપર્વો	૭ ૦
ગાંધીજીની આર્થિક વિચારણા	૩ ૧
પુણ્ય સ્મરણ ગાંધીજી (૨. ૩૫૨)	૧૨ ૧

કિશોરલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨ ૧
સ્ત્રીપુરૂષ સમોવડ આજ સાલ સ્ત્રી, પુરૂષની વૈચારી ક્રાંતિ ઉપર પુષ્કળ પ્રકાશ અત્યારથી ૨ રૂપિયે વધારવા ૩ રૂપિયા કાંમત	૨ ૧

શ્રી રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

જેમણે ફીલોસોફીના અભ્યાસ વિના ૭ રૂપિયા પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, કરસુની ઉપર અભ્યાસ પાડે છે.	
ધર્મ અને સંસ્કૃતિનું ઝાંખી	૬ ૦
વેદની વિચાર ધારા વેદ ઉપરના રૂપિયા ચારસોનો સંગ્રહ	૫ ૧
કુરાનોની સંક્ષિપ્ત ધારણા	૧ ૦
હીંદુ ધર્મ	૧૦ ૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

ઈશ્વરાભ્યાસ ભોગ મોક્ષ અક્ષરોમાં સંગ્રહાયાં	૩ ૦
ધર્મોત્સાના ચરિત્રો સંક્ષિપ્ત ચરીત્રોનો સંગ્રહ	૧૨ ૧
શ્રી વેલજીભાઈ આ ચોપડી બરાબર સંપને હસ્તક કરી, નહાનો મોટી આવૃત્તિ પ્રસિદ્ધ કરી.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

અંધકાર સંક્ષિપ્ત વિખ્યાત રૂસના ગલસોવ્સ્કી નોવેલ	૭ ૧
આત્મા રહસ્યમય ટૂંકાને ગોર્કીનું	૬ ૦
આત્મા કેમ કરવી, એક રહસ્યમય ચમત્કારી ચિત્ર જેવી નવલકથા	૧૦ ૦

સેવક નેતાઓના ચરીત્રો

કસ્તુરબા ગાંધીજી	૧ ૦
આત્મ કથા ગાંધીજી	૬ ૧
સેવા ચિત્રો આપણા સંપીલા કુમુદચન્દ્રમા, દીનબંધુ, આવી સેવાઓના ટૂંકા ચિત્રો સંગ્રહેલું છે	૩ ૧

કેસરીના ઉત્તમ નવલ કથાઓ

ગીરીબાળા સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૧
આત્મારામી એક ઈતીહાસીક નવલ કથા	૧૨ ૧
વનરાજ કુમારોનો ભાગ્યદય સંગ્રહ	૧૫ ૦
વિજયલક્ષ્મી ભા. ૧—૨ એક સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બન્ને ભાગની કીમત	૧૩ ૦
વિજયલક્ષ્મી વાર્તા ઈતીહાસીક અદ્ભુત સ્ત્રીઓની ટૂંકા ઈતીહાસો	૧૪ ૧
સાવજસી વિજોગી નવલ કથા	૧૧ ૦
વેપારીનો સુંદર નોવેલ	૭ ૧
ઈન્દુબા નોવેલ	૬૮ ૦
કમળાના કાકા નોવેલ	૧૭ ૧
કંચનબા કંચનબા નોવેલ	૪ ૦
કનકલતા ઐતીહાસીક નોવેલ	૧૦ ૦
કમળાની ઐતીહાસીક નોવેલ	૮ ૧
ગજા ગજાવી નોવેલ	૮ ૧
ગંગાના ગંદિરમાં ઐતીહાસીક નવલકથા	૧૦ ૦
ગજા સિદ્ધરાજ	૬ ૧
ગજાવીજુ નોવેલ	૫ ૦
ગિરીજાની વાર્તા નાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૧
ગામ આપણું બે નાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
ગામડાનું ભારા	૮ ૧
ગામડાની વાત	૧૦ ૪
ગંગાદેવી ઐતીહાસીક વાર્તાઓ	૨ ૧
ઘંટડી છતવાની બધી જુદી	૨૧ ૧
ઘોડ સાથી ભા. ૧-૨ સાથે	૧૧ ૦
ચમારો ના રા. સ્વરૂપના ચોપડી વિશે મુકાયા નેવર અને બનાવ્યા બદીએ હસ્તક	૪ ૧
ચલાવોજોર પોતાની તકદીર બનાવીને સાદીને સેવક મનોહારીનું છપન	૧ ૦
ચાલ કલાકૃતી	૮ ૧

નવલ કથાઓ

છબીલાદે	૮ ૧
છઠીયાવાડની ઈંત કથાઓ	૧ ૮
છોડ્યા વગ	૧૧ ૧
જોરાવર જોધપુર નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૦
જાદુગરો ચાર્લ્સ કંપની	૧ ૧
જિવલેણ	૮ ૧
જયપુર ભાગ ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેની	૬ ૦
ઝવેરાબાઈ	૨ ૧
ઝવેરનાલાલજી ભાગ ૧-૨ સેવા આવી નોવેલ સેટની	૧૧ ૦
ટોન વૃત્ત	૪ ૧
ઠકરાણા	૬ ૦
ડાકી ઉદય	૫ ૨
તોફ રેખા	૮ ૦
તોફ પંખી ગાન	૨ ૦
તોફેલીના	૮ ૦
તપેર	૪ ૧
તારકોલ ભા. ૧-૨ સેટની	૧ ૦
દિવાસી	૮ ૦
પાવક જ્વાળા	૮ ૦
પ્રભાત કીરણો	૬ ૧
પુરાતન જનોત	૫ ૨
પ્રેમ અને પુજા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૧
ફુટેલા ઘુઘવ્યું પાત્રો	૧૦ ૦
બલિદાન	૧ ૦
બે મીત્રો	૬ ૧

"Tell me, Doctor . . . *is there an antiseptic specially suitable for woman's use?*"

The modern antiseptic 'Dettol' is first and foremost a destroyer of germs: in the Hospitals of Southern Africa it is the chosen weapon of defence against septic infection. But so gentle is 'Dettol' on human tissues, so pleasant, and safe and clean, that it might almost have been made specially for a woman's personal use. 'Dettol' is non-poisonous, deodorant, agreeable to smell; a clean clear fluid that stains neither linen nor the skin.

DETTOL
REGD.
THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1697, CAPE TOWN

Sunbeam does these 3 things for you...

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9d.-1/6

SUNBEAM POLISH
FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

The FINEST BICYCLE BUILT to-day

SOLD BY ALL LEADING DEALERS

Hercules
THE HERCULES CYCLE & MOTOR COMPANY LTD
BIRMINGHAM ENGLAND

TRADE ENQUIRIES TO
FACTORY REPRESENTATIVE H. L. SOALS
MITCHELL HOUSE, 119 MAIN STREET JOHANNESBURG

The Epic Fast

(By Pyarelal.)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

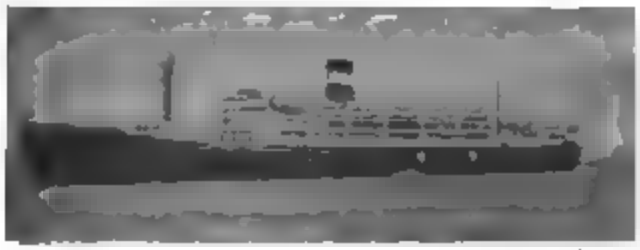
320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

નવી અને જેલ્લામાં જેલી રેકોર્ડસ

સાસરાપ ૨૫૧	૧-૧૬-૦	મારૂ મુરી ગુજરાતી	૧-૧૬-૦
મીરાંની ૨૫૧	૨-૧૬-૧	હમારે આપુ (૨)	૧-૧૬-૦
મોહરૂસ ૨૫૧	૧-૧૬-૦	ગોત ગોવાલિ (૮)	૨-૧૬-૦
અમાર ૫૫૧	૧-૧૬-૦	ગુજરાત ૨૫૧	૧-૧૬-૦
દુરારી સારી ૫૫૧	૨-૧૬-૦	અનોખી અદા ૨૫૧	૨-૧-૧
સાદીસે પહીલે ૫૫૧	૨-૧૬-૦	વિદ્યા ૨૫૧	૨-૧-૧
મ'દ લેપાર ૫૫૧	૧-૧૬-૦	ફાલ બાલ ૨૫૧	૨-૧-૧
વિદ્યા ૫૫૧	૨-૧૬-૦	અપના દેશ ૨૫૧	૧-૧૬-૧
બર્જેસ મેકુલ ૫૫૧	૧-૧૬-૦	ગોવાળ અલોક ૨૫૧	૧-૧૬-૦
આંધી રાત ૫૫૧	૧-૧૬-૦	દીલ ૨૫૧	૧-૧૬-૧
ઠોમણ ૫૫૧	૧-૧૬-૦	ઘાટી ૨૫૧	૧-૧૬-૧

કેપીટલ ધુડ એજેન્સી
189 Grey St. Durban.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

BRITISH INDIA LINES

TO EAST COAST AND BOMBAY

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single, without	food	£66—0—0
Second "	" "	"	45—0—0
Inter-Class	" "	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food			18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણિલાલ ચામુલાલ ગાંધીપોરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફરસાણ પીનટ ટેબલ ફોમા ફેમસ, મસાલાવાળી અને બનાવીને લીજે.

અમારું વખણાએલું સુરતી ખુશ્ બોય, અમરા, નાંદિયા, બદામ, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીને લીજે.

પાર્ટી લીજે માટે મોટા ઓર્ડરમાં ખાસ ડીસ્કાઉન્ટ આપવામાં આવશે

PHONE 33-5575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોરડરોબ, કોચ્સ એન્ડ ચેર્સ ઓફીસ ડેસ્ક, સુઈ ટેબલ, ટેબલ, તદન ગેરંટીવાળા આપે ખરીદી કરવી. અને વધારે લાભ લેવા ચુકવો નહિ.

—ગોડરેજ, ટેબલ અને ડીવાન ચેર્સ—

જે હમારી ટેમ્પરેચ નીચે તપેલાં થાય છે. તેનો રોગ હમેશ તપેલાં રહે છે. આજ રોગના આરોગ્ય માટેજ લીંક મંગાવો અને રોગ્ય આપણ બનાવો.

L. MISTRY.
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4591. BOX 2526.

અમારા નવા પુસ્તકો

આત્મકથાનો	૬	૦
આપણી કુમ	૧	૬
ગાંધીજીના જીવન સંબંધ		
૧ ૧-૨ સેટની	૧	૬
૨૨ ચાવી	૧	૬
ત્રિજ ભાગ	૧	૬
નવજીવન	૧	૬
જીવન બાબ પુસ્તકો આવા		
૧ પુસ્તકોના સેટની કીમત	૮	૬

આરોગ્ય માટે ધાર્મીક પુસ્તકો

આત્મ અહમદ અને ઈસ્લામ	૨	૧
ઈ. ઈમ્પ	૬	૦
ઈમ્પ લીમ (ધર્મનીતિ ઈસુખ્રીસ્ત ઈમ	૧	૧
ઈસ્લામ કેમના આવા આ આવા		
ની બીજા બીજ પુસ્તકો આવે		
ઈ. બે પુસ્તકો દ્વારા આવો જ્ઞાન મેળવે છે.		
ઈસ્લામ કેમના વાસ્તવિક ધર્મ		
" " ઈસ્લામ ધર્મ-૨-૦-૨		
ટપાલની કીંમત	૧	૦
ઈસ્લામ વાસ્તવિક આવા		
પુસ્તક ખરેખર	૧	૬
પુસ્તક બીજું	૧	૦
પુસ્તક ત્રીજ	૧	૬

સાહિત્ય માટે આપણ બધારના વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

સાહિત્ય ઉપયોગ		
પુસ્તક પહેલું	૧	૬
" બીજું	૧	૬
આત્મકથા	૧	૧
આત્મા વાર્તા		
આ આત્મામ ૨-૩ પુસ્તકો		
છે જે આત્મકથા પહેલા વીદ્યાર્થી માટે ઉપયોગી છે. પ્રત્યેકની	૧	૧
આર્યોક ખુલાસા	૧	૦
વિદ્યાર્થી-બાન્ધ ગ્રેસ	૧	૧
ધોરણ ૬ઠા ઈંગ્લીશ શીખવા માટે		
પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૧	૦
ઈંગ્લીશ રીડર ભા. ૧ થી ૬	૧	૦
અંગ્રેજીતિના મુખ્ય તત્વો	૧	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૧
બીજી "	૧	૦
આત્મ બધાવ આત્માને દુનીયાનું જ્ઞાન આપ એની આવશ્યકી વધારીત પુસ્તક	૧	૦
વિદ્યાર્થીઓ વાચન આવા		
વાચનમાળા (આત્મકથા)	૧	૦
બીજી "	૧	૬
ત્રીજી "	૧	૧
પાંચમી "	૨	૦

NUGGET
BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tawny Red, Ox Blood, Transparent.

AA-241

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	5	3
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hassn	3	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	2	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0
50 YEARS OF CONGRESS—Dr. Pattabhi Sitaramayya	1	2
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	2	6
THE U.E.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Manoo Mazmi	2	6
A DISCIPLINE FOR NON-VIOLENCE (Pamphlet for guidance for Westerners) —Richard B. Gregg	1	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906 1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	2	0
MAULANA ABUL KALAM AZAD—Mahadev Desai	5	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	5	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	5	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	0
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	12	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5 0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	19	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	5	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
A SHORT LIFE OF SWAMI VIVEKANANDA	3	6
A SHORT LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	2	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	3	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Maulai M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
21 MAR 1950

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 11 —Vol. XLVIII. FRIDAY 17TH MARCH, 1950. Registered at the G.P.O. as a News abm. PRICE: FOUR PENCE

NON-VIOLENCE THE ONLY WAY OF DELIVERANCE

"Experience shows that success of violence has been short-lived. It has led to greater violence. What has been tried hitherto has been a variety of violence and artificial checks, mainly dependent upon the will of the violent. At the crucial moment these checks have naturally broken down. It seems to me, therefore, that sooner or later, the European masses will have to take to non-violence if they are to find their deliverance. That there is no hope of their taking to it in a body and at once does not baffle me. A few thousand years are but a speck in the vast time-circle. Someone has to make a beginning with a faith that will not flinch. I doubt not that the masses, even in Europe, will respond, but what is more emergent in point of time is not so much a large experiment in non-violence as a precise grasp of the meaning of deliverance."

—GANDHIJI.

અહિંસા એજ મુક્તીનો ખરો માર્ગ

અનુભવે બતાવી આપ્યું છે કે હીંસાથી પ્રાપ્ત થએલી સફળતા અલ્પજીવી નીવડેલી છે. તે વધારે હીંસા તરફ દોરી ગઇ છે. અત્યાર સુધી જે થયું છે તે વિવિધ પ્રકારની હીંસા અને મુખ્યત્વે કરી હીંસકની ઇચ્છાને અવલંબીને તેને અટકાવવાના કૃત્રીમ ઉપાયો થયાં છે. અહીંને બધતે એ અટકાયતો સ્વાભાવિક રીતે પડી ભાંગી છે. આથી મને લાગે છે કે યુરોપની જનતાને, મુક્તી જ જોઇતી હોય તો, મોડું વહેલું અહીંસાનો જ માર્ગ લેવો પડશે. સામુદાયીક રીતે અને તત્કાળ તેઓ એ માર્ગ લે એવી આશા નથી દેખાતી તેની મને ચીંતા નથી. વીશાળ કાળચક્ર માં બેચારેક હજાર વર્ષ કશી વીસાતના નથી. કોઇકે પણ અડગ શ્રદ્ધાથી તેની શરૂઆત કરવી રહી. યુરોપ ની જનતા તેમાં ભળશે એ વીષે મને શંકા નથી, પરંતુ કાળની દ્રષ્ટિએ વધારે અગત્યની વસ્તુ વીશાળ પાયાપર અહીંસાનો અખતરો નથી પરંતુ મુક્તીનો ખરો અર્થ સમજવો એ છે.

ગાંધીજી.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE.
Superior Quality.
In following shades:
Pink, Salmon, Sage, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia.
Ideal for Sarees. Yd. 2/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE.
All Shades. Per yd. 15/-.
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6.

VELVET.
44" Chenile Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/18/6 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/6/6 each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide Borders in all shades. Reduced to £6/10/6 each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/6 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream.
Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

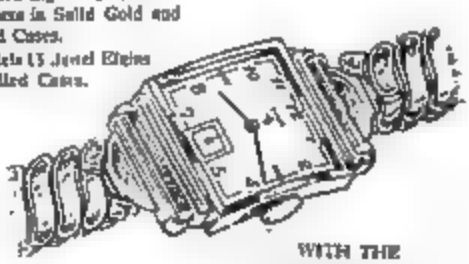
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
9 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees.
In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. KLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID!

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion',
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651.
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ. લેડીઝ સ્ટ્રો એન્ડ ફેલ્ટ હેટ્સ મેન્યુફેક્ચરર્સ.
રહેણી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ગુલ્ફ રગ્સ, બ્લાન્કેટસ—તેમની બનાવટ
માટે આપ બજારનો ભાવ—તેમજ ડિસ્કાઉન્ટ જોઈને
ત્યારે માટે હમારે ત્યાં આપ તપાસ
કરવા બજારમાં છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-2651.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 21789.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
.0 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
. 11/12 Pastem Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
Phones:—Offices 22-7771, After hours: 26-4546.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1494

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની વીમા કંપનીમાં જીવનવીમા, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, આગવડ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી સગવડ છે. કંપનીને ઉપયોગ આપવું એ દરેક વીમેની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25845. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE.
Diagonal Street.
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

Tel. Add: "Chevrolet" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5981

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.
48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩–૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

કે. કોલસેઃ
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રાઈકાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. બો. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 11—Vol.-XLVIII. Friday, 17th March, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

Durban Municipal Library And Indians

THREE prominent members of the Natal Indian Congress, last Monday, challenged the Durban City Council's right to refuse them admission to the public library. They sought to test the validity of a by-law of 1937, which states that only Europeans can use the library. Section 2 of the rules of the library says: ". . . Admission to all public parts of the library during the respective hours of opening is free to every European person." The three members, who were Mr. J. N. Singh, Secretary of the South African Indian Congress, Mr. Ashwin Choudree, a practising lawyer, and Mr. C. I. Amra, chairman of the Congress Amenities Committee, upon entering the library were warned by Mr. Franklin Rooke, City Librarian, that if they did not leave he would have to call the police. They, however, ignored the warning and went right inside. Shortly afterwards a sergeant and constable of the City Police arrived and asked them to leave, which they refused to do. Thereupon their names and addresses were taken and subsequently they left. The Indians concerned were payers of rates and taxes and yet they could not enter the public library simply because they were Indians. There were no other library facilities provided by the City authorities for Indians and other non-Europeans. The Indians were, therefore, quite within their right in challenging a by-law based on such invidious distinction. What the outcome of the step they have taken will be remains to be seen.

In the meantime some friends have felt that this was a tactless step to take particularly at the present juncture when talks of a round table conference to settle the whole Indian question were proceeding. We have long been suffering these indignities, they state, and there would have been no harm done if we had put up with them a little longer. Exception has been taken to the step particularly since it has been sponsored by the Congress itself.

The facts are that this has been a long-standing dispute between the City Council and the Congress and purely a matter of local concern. There is no invasion taking place; it is merely a question of testing the validity of a by-law.

If there was really a sincere desire on the part of all to settle the Indian question in a friendly spirit by co-operation and negotiation, as indeed there should be, then we should all jointly work to bring about and to maintain a suitable atmosphere for that. But the authorities both local and central do not appear to be too keen to work for such an atmosphere. Signs are all to the contrary. The authorities have shown no inclination whatsoever to refrain, even for a little while, from using their strong arm to humiliate us and to economically ruin us. While that is the cry that we hear from the Transvaal on the one hand, steps are being taken on the other to further tighten up the Asiatic Land Tenure Act, which is the cause of all the trouble. So there is callousness on the part of the Government and a feeling of insecurity and fear on the part of the Indians. The trouble is that the Government are more concerned about keeping their position secure with their electorates rather than governing the country rightly and the Indians are more concerned about securing their material interests rather than their soul. Both are equally failing in their rightful duty and both are, therefore, equally to blame, and it augurs ill for the future of both.

NOTES

Miss Muriel Lester's Protest Against Colour Bar

Miss Muriel Lester, travelling secretary for the International Fellowship of Reconciliation, who was to have addressed the City Parliament in Maritzburg on Tuesday night, decided not to attend when she learnt that non-Europeans could not be admitted to the hall. Regret was expressed at the meeting that the incident had occurred and it was decided that a new venue should be found for the next meeting, when members of all races would be admitted. Miss Fleming, a member of the City Parliament Opposition, who had invited Miss Lester and a number of Indians followed suit in support of Miss Lester. In an interview with the 'Natal Witness,' Miss Fleming said: "I had understood that there was no racial discrimination in the City Parliament. Non-Europeans have been welcomed here for many years. I felt that by inviting Indian friends I had placed them in a humiliating position, so I withdrew from the meeting." Miss Lester, in a statement to the 'Witness,' said that when she heard that Indians would not be allowed into the hall, she felt that she could not speak. They had shown her hospitality in their own homes during her visit. In the absence of the guest speaker, the Deputy Prime Minister took up the motion which Miss Lester was to have moved, and it was accepted "that this House favours the setting up of a Ministry of Peace whose foreign policies would be based on an unchanging will to understand and co-operate with, rather than spy on and compete with, one's neighbours."

Pinpricks Of Apartheid

Dr. J. B. Webb, President of the Methodist Church of South Africa, in an interview in Capetown, is reported to have said the petty applications of apartheid were largely responsible for the present trouble in the Rand Native townships. The proposal to move the Native townships was not the solution to the troubles brewing there. Dr. Webb added: "The position on the Rand is bad. Newclare has been described to me as being like a concentration camp with almost as many police as Natives staying there. "The men in townships, who are being subjected to all pin-pricks of apartheid, are being goaded into a state of mind that does not permit them to accept further humiliations with their normal passivity."

Spark That Will Start An Enormous Fire

Mr. W. B. Ngakane, Native field officer of the Institute of Race Relations, in addressing the Joint Council of Europeans and Africans in Johannesburg, is reported to have said the emotions of the Natives in the western areas of Johannesburg had already reached fever heat and the scheme to remove Natives from Martindale, Newclare and Sophiatown was heaping coals on the fire. He said: "Both local and central authorities have pledged themselves to pay any price to remove the Natives from these areas, regardless of any suffering or bitterness that the move might cause.

"They have pledged themselves to remove the only land where Natives have so far been able to acquire property on a freehold tenure. They have pledged themselves to convert the Natives into the slaves that a perpetual tenure in a municipal location is making of them." To say that the recent riots were based on racialism was wrong, but this theme was "snapped up" by such politicians of good material. "Unless the report of the Government commission inquiring into the riots is prepared to recognise the fundamental issues underlying the disturbances we shall continue to have riots. The pinpricks suffered by the Natives are sparks which will one day start an enormous fire."

CANCELLATION OF PASSPORTS

IMPORTANT JUDGMENT BY APPELLATE COURT

IT is most gratifying to note once again that at least the highest Court of South Africa still upholds the reputation that the scales of justice have no distinctions based on class, colour or creed. It is the only redeeming feature in the sordid history of the colour bar in this country. The Appeal Court at Bloemfontein last Tuesday, delivered two judgments against the Government and in favour of Dr. Y. M. Dadoo and Mr. E. S. Sachs.

The Court has established that a passport once issued cannot be cancelled unless it was mutilated in any way or if any endorsement or addition was made by any person other than duly authorised official. There have been many instances, however, in which passports issued to Indians have been taken away from the owners by the Immigration authorities and when requested to return them they have been told that they would be returned after being cancelled.

The Court allowed with costs the appeal of Mr. Sachs, who appealed against the judgment of the Witwatersrand Division of the Supreme Court, ordering him to produce to the Principal Immigration Officer his passport for cancellation.

The Court also dismissed with costs the appeal of the Minister of the Interior against a judgment of the Transvaal Provincial Division of the Supreme Court, ordering him to restore to Dr. Dadoo his passport, which was impounded on September, 10, 1948.

In the case of Mr. Sachs the Minister of the Interior was the respondent in the appeal. In the case of Dr. Dadoo the Minister of the Interior was the defendant. The passport to Mr. Sachs was issued on May 11, 1949, and, according to an affidavit made by the Minister, it was issued by mistake and without his knowledge. When he became aware of the fact he issued instructions for its return. Mr. Sachs refused to return it. The Minister then instituted Court proceedings to enforce its return. The Witwatersrand Court granted the Minister's application for an order for the return of the passport in question. Mr. Sachs appealed against this decision. Delivering judgment on the appeal, the Chief Justice, Mr. Justice Watermeyer, said that the Minister had contended that the Crown had a legal right to cancel Mr. Sach's passport derived from the Crown Prerogative powers.

It was argued that the interests of the State might require the Crown to perform executive acts which infringed the rights of subjects. No doubt, that was so, but such acts were not legally validated by State necessity.

The Crown might be compelled by State necessity to break contracts or commit evil wrongs, but if it did so it was not acting lawfully and must suffer the legal consequences unless it was indemnified by Parliament.

With regard to passports the granting of a passport was an administrative act, not authorised by Parliament, and consequently was an act done by the Crown by virtue of its discretionary authority, said the Judgment.

It was argued on behalf of the Minister that the grant of a passport vested no legal rights in the grantee and that even if it did, the crown was at liberty to revoke the grant of those rights and claim the assistance of the Court to make the revocation effective.

Document Of Value

Dealing with this contention, the Chief Justice said that the South African passport was a document of value to its owner.

Referring to its contents and the manner and conditions of its issue and to the fact that the only condition relating to its cancellation was that if it was mutilated in any way or if any endorsement or addition was made by any person other than a duly authorised official, it was liable to be impounded and cancelled, the Chief Justice said that these were the only conditions upon which the Crown granted a passport and they governed the legal relations between the Crown and the grantee.

The specific provisions of a passport negatived the idea of a right to cancel it at will in the absence of an endorsement to that effect on the passport.

The Chief Justice said that there remained another contention set up on behalf of the Crown, namely that the revocation of the passport was an act of State which could not be questioned in a court of law, and this contention was supported by quoting the maxim: "The King can do no wrong."

But that argument proceeded upon a misconception both of the maxim and of the defence based upon an Act of State.

The maxim did not mean that the legal validity of acts done by the Executive in the King's name, which purported to be an exercise of the King's prerogative power could not be questioned in a court of law. The question whether a purported exercise of the King's prerogative power was lawful or not, was always a matter for the Court to decide.

Furthermore, the maxim did not mean that acts done by virtue of Royal Prerogative were necessarily legal and valid. While the King, in a personal sense, was incapable of doing wrong, yet the acts done by his authorised servants might be contrary to law, and on that account might be set aside by the Courts.

It followed that the Minister was not entitled to an order directing Mr. Sachs to hand over his passport to the Immigration Officer for cancellation, and that the finding disposed of the issue in the appeal.

Mr. Justice L. Greenberg and Mr. Justice O. D. Schreiner concurred with the Chief Justice in separate judgments delivered by them.

Mr. Justice A. V. D. S. Centlivres and Mr. Justice F. P. van den Heever dissented in separate judgments delivered by them.

The appeal was accordingly allowed with costs by a majority judgment.

The Appeal Court dismissed with costs the appeal of the Minister of the Interior against a judgment of the Transvaal Provincial Division of the Supreme Court ordering him to restore to Dr. Dadoo his passport which was impounded on September 10, 1948. The reasons were the same as had been given in the case of Mr. Sachs.

Kashmir Muslims Migrate To Plains

The excellent treatment meted out by the Hindus and Sikhs of the Punjab to the Kashmiri Muslims has played an important part in attracting a large number of Kashmiri Muslim labourers this year. It is estimated, that about 20,000 labourers migrated to the plains in India this winter in search of employment as usual. To study the condition of these labourers, the Kashmir Government, some time ago, had deputed an officer. In his report to Government, the officer stated that not only were the labourers getting enough work, they were also enjoying full freedom of thought, worship and movement. He was greatly impressed with the "nice behaviour of the Hindus and Sikhs of the Punjab towards the Kashmiri Muslims." This, the officer said, was in sharp contrast to the treatment that the stranded Kashmiris received at the hands of "their co-religionists in West Punjab, in Pakistan who wish to finish the Kashmir Muslims as a free nation."

GANDHIJI AND MACHINERY

By Miss MURIEL LESTER

"WHATS the good of his withstanding the power of the machine? Its here. Its come to stay. We've got to accept it." In varying phrases these objections are brought sooner or later into most conversations about Gandhiji's work in India.

There's certainly no denying the fact of the machine age. Our land is sown with metal, while we lack nourishment. Its surface is scarred with ruins, while we lack homes. The sea is polluted with mines and their victims, while we lack fish. The sky is streaked with its searchlights, the stratosphere used as a high way for its bombers. The machine has mastered the world.

During the war girls of tender age had to leave their home, share bedrooms with strangers in distant parts of the country, in order to serve machines. Night after night they tended them, fed them, cleaned them, waited on them. In ten-hour shifts they kept careful watch, foreseeing all their needs. In Britain this is the expected climax to the industrial revolution which we initiated 150 years ago. Even its beneficiaries have been deploring the more baleful of its consequences ever since. In India it is easy to trace its immediate results in the ordinary everyday life of the people.

In any village there is an accepted pattern of behaviour. The anti-social person can be kept in some sort of check by public opinion; the victim or diseased recognised; the scandalmonger avoided; the traveller given hospitality; the pilgrim honoured; the Sadhu's begging bowl filled. If a quarrel develops in such a way as to imperil the well-being of the rest, the protagonists can bring the matter before the whole village in council where no oath is needed to insure truth-telling. If any witness lies, the audience corrects him at once.

When drunkeness follows the gain to-day, brewing there are boundry lines beyond which the person affected may not move. There are religious exercises for Hindus and others for Moslems, but they enjoy attending each other's festivals.

The sanitation laws are definite and strict. The fields must receive their needed enrichment from man. No lavatrines must be put up near dwelling houses. They recognise the rhythm running through all the processes of nature.

Then a factory is set up a few miles away. Instead of two annas a day, a worker may earn a rupee or two; if he will transfer his attention from the soil and the spinning wheel to the shiny erections of steel which await his ministrations.

As soon as he gets skilful, he is encouraged to move further afield to the city a hundred miles away he may become a foreman. The wages offered dazzle him. He intends to go for a period only. He will earn enough to acquire a handsome dowry for his young daughter, some silver anklets for his wife. But when he returns, a disease comes with him. It affects his next child. Home brewed toddy on occasion satisfies him no longer. He was told "If you do Western work, you must consume Western drink," and the craving for alcohol is on him now. The regular prayer times only irk him now. Patient tending of the soil bores, irritates and shames him now. He's soon off again to the city. There are easy going women there in plenty.

I saw the other side of the picture in the coal areas of Bihar and Orissa. Deep down in the earth women were harnessed by leather and steel to trucks. They looked haggard, bony, sweaty, almost inhuman. On pay nights, liquor flowed like water. Screams, cries, frenzied songs, reminded one of hell.

Gandhiji says we should use the machine as a servant. A bicycle, a car, a sewing machine can be controlled by a single human being. These are not likely to denature us, though beware, he says, of the car.

In 1920, he managed to get Congress to see the importance of reviving the old skills and crafts, which made India famous before it suited British policy to flood the country with the produce of Lancashire looms It is said that twenty lakhs of spinning wheels started humming that year. Much care is taken over the tiniest details involved in getting a few spinners to work. Solid results come to the villages where a nucleus perseveres. The volunteer helper calls each week, his Khaddar bag slung over his shoulder. In it are the spare parts of the spinning wheel, raw cotton, the instruments needed for testing the spun yarn, making its count, weighing it, the small coins to give in exchange after deducting the cost of the new bit, resin or whatever else the spinner needs to buy. Most of the spinners are cultivators who have much spare time between seasons. But the whole village profits by the revived industry. A sixteen-year-old carpenter was able to add eight annas per week to his income by making and mending spinning wheels.

And what a sense of self-respect comes from making things with one's hands. This is obvious also in England where the practice of certain hand crafts has never died out; where knitting and crocheting continue in trains and buses, during lecture and committe meetings, among rich and poor.

Gandhiji insisted on his visitors as well as his followers putting in at least half an hour a day at the wheel. He thinks no music is sweeter than its hum. I was a slow learner but from what I could hear of Charlie Andrew's yarn was still slower. His hardest labour at it, they say, produced only one string.

Our textile workers in Lancashire had been brought into the slough of unemployment in 1931 as a result of the economic consequences of the war and the Indian boycott of English cloth. Their trade-unions were in a critical state. When Gandhiji's arrival in London for the Round Table Conference was being arranged and his programme planned, a letter reached Kingsley Hall from these cotton spinners urging him to visit them. They wanted to meet him personally and they were eager for him to study the whole situation on the spot. "We're suffering because of him but we admire him." Of course he went and was given a great welcome.

Unemployment has a totally different effect on the workers in England from what it has in India where the family system can absorb people who lose their jobs. These may be unable to contribute money to the parents, uncles or cousins, whose household they temporarily enter, but there are plenty of little jobs they can do. The climate, too, is favourable. One can sleep out. There is space even in cities and always on river banks. A mat and a rug may be enough, sometime too much covering. One garment on and another garment carried over the arm form a sufficient wardrobe. Life is simplified in a climate where on a long journey one can walk as far as one likes and then lie down and sleep until the dawn warns one to take advantage of the cool and precious hours before nine-thirty. If one prefers a roof over one's head, each village has its guest room. Every Hindu contributes something to the fund from which shelter and food are provided for the traveller.

Gandhiji pondered long on the wretched state of our unemployed. They had to pay rent; their families could not be absorbed by others; they had to have fuel and warm clothes; they had to buy nourishment if they were to conserve enough strength to do the job, which they always hoped to find within a few weeks. It was often a vain hope and quite irrational because employment was on the increase, but without that hope life would have been poisoned with bitterness.

Many discuss whether it was better to take Poor Law Relief and enter the gaunt ugly local institution, where one became depersonalized, or to commit some petty crime which would house them in jail. The latter was in certain respects more advantageous for the man's wife and children. A large number of families in our district were living on Parish Relief and Unemployment Insurance, incorrectly called "the dole." This led to much frustration and bitterness.

"How would you act if you were in their shoes? What would you say to all these good neighbours and friends if you were mine?" I asked Gandhiji. His answer was clear. "To take something for nothing is degrading. I should invite them to refuse these weekly payments and to claim their right to do some constructive work for their fellows in return for maintenance."

"That's what many of them have claimed again and again but its not granted. What then?" I demanded.

"If once they banded themselves together to refuse to take money without working for it, they would not persist in their refusal. The government authorities could not let them starve to death. Its effect on folk would galvanize the nation into action. The Unemployment problem could be solved."

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

CONTEMPLATED EXPROPRIATION OF INDIAN-OWNED LAND AT CATO MANOR

IN a statement to the Administrator on the contemplated expropriation by the Durban City Council of Indian owned land in Cato Manor for the purpose of an African shack Settelment the Natal Indian Congress delegation stated: When the Durban City Council decided on a Scheme to expropriate Indian owned land at Cato Manor, we objected to the scheme on various clear grounds. Despite our and other protests the City Council has deemed it fit to proceed with its Scheme of expropriation at Cato Manor for "temporary controlled shack settelment for Africans."

Cato Manor and its environs such as Mayville, Wiggins Estate, Ballair Road, Bank Road Ridge View Road, and Stella Hill, constitute predominantly Indian area. Indians have been pioneers in this area, responsible for its development by much toil and sacrifice. For over 60 years they have been in occupation of these parts as small farmers and market-gardeners, and since the development of secondary industries in Durban, Cato Manor has also grown into a residential district for the Indian working class.

Small numbers of Africans, in the employ of the Indian market-gardeners and farmers, were residing in Cato Manor before the last war. But the real influx of Africans into this area began during and soon after the war. The reason for this is obvious. The establishment and expansion of war industries in Durban required a large amount of African labourers. These African labourers came to Durban to fulfil this crying need of industry and commerce and brought with them "housing pains" for Durban in a most acute form. According to official figures the African population grew from 63,547 in 1936 to 109,141 in 1947. In January 1949 the Durban City Council estimated the African population of Durban to be in the neighbourhood of 150,000.

To what extent the influx of Africans to Durban is due to industries and to what extent to pressure on land in the reserves is difficult to estimate, but one thing is certain that nearly 150,000 Africans have to be housed decently by the City of Durban. Of this number it is estimated that 82,700 Africans are housed in one way or other. The remaining 67,300 Africans have become the dwellers of our shanty towns. Of this number between 300,000 to 35,000 are shack dwellers in Cato Manor.

The problem of Cato Manor must be treated as part of the bigger problem of providing adequate housing for the thousands of African shack dwellers in and around Durban. We are of the opinion that if the City Council had tackled the problem of African housing in its infancy and made proper provisions, as the African population grew, they would not be faced with a housing problem of such gigantic proportions. However, it seems, that the City Council is most reluctant to move in matters pertaining to non-European housing and other amenities, unless goaded into doing so. The City Council, knowing full well that under the Natives (Urban Areas) Act the primary responsibility for housing Africans rests on itself, procrastinated and continually evaded its responsibilities.

In addition to these factors, the "Land Act" and Natives (Urban areas) Act deprive the African of the right to purchase or lease land or rent houses in urban areas. This disability has contributed considerably to the creation of shanties and slums, for under conditions of illegality the African naturally learns to do more than erect make shift shacks and hovels, which may easily be demolished or evacuated when the law takes action.

Allegation Against Cato Manor Land-Owners

Durban City Councillors contend that the Indian land-owners in Cato Manor are responsible for African shack development in that area, and therefore they should not object to expropriation. The history of shack development in Cato Manor is a sufficient refutation of this allegation. Is it not true that the shacks developed through the negligence of the City Council to provide proper housing for Africans? Besides, the City Council had powers under its various by laws and the Urban Areas Act to clear the area of the shack dwellers, but did not do so. Their reason for not taking the necessary action is understandable, because Durban needs African labour, for whose adequate housing no provisions have been made by the City Council or by industry and commerce. This alone proves that the City Council tacitly admitted that the Indian land-owners, by having Africans to settle on their lands, were providing a valuable service.

Therefore, to turn around now and blame the Indian land-owners in order to justify the expropriation of their lands is, to say the least, utterly wrong. It might as well be argued with far greater justification, that since industry and commerce are primarily responsible for the presence of Africans in Durban, they should provide the land for African housing.

Justice Broome, commenting on this particular point, stated: "It is easy to criticise the landlords who are mostly Indian, but another side to the picture is that the landlords did at least provide living space for people who had nowhere else to go. Furthermore, most of the shacks were erected by the tenants who by sub-letting, have brought about much of the overcrowding. In fact there are cases where the original native tenant has erected the shack and sublet the whole of it, thus acquiring the wherewithal for a life of comfortable respectibility elsewhere."

By 1946 the position in Cato Manor was beyond control. Africans were taking occupation of Indian land without permission and shack settlements were overflowing into adjacent lands. The Indian land-owners found it impossible to eject these unwanted Africans because of the policy of the City Council to let things drag. Nor were the Indian land-owners in a position to build decent houses for Africans on their land for fear of prosecution under the Urban Areas Act.

Alternative Land For African Housing

The City Council justifies the expropriation of Cato Manor on the grounds that "no other land is available." However, the former chairman and vice-chairman of the Native Administration Committee of the City Council, in their amendment to the Cato Manor expropriation resolution, contended that alternative land was available on the north and south of Durban. We have pointed out to the City Council that:—

(a) The Broome Commission, in January 1948, recommended that housing schemes for Africans be built on the Umlazi Glebe Lands, the Umlazi Mission Reserve, Richmond, and Zeloé Vlei.

(b) Large areas of sugar-cane lands are available on the north and south of the City. These lands are highly suitable for African housing because they are uninhabited, situated adjacent to existing African locations, and train transport facilities are available. The land in the south adjoins the Umlazi Mission Reserve and that in the north adjoins the Isando Location. Unlike the Indian plot-holders of Cato Manor, the sugar estates own vast acreages and the acquisition of a small part of their land for African housing will make no difference to them."

Release Of Land For Indian Use

The City Council has argued that by expropriating some 394 acres in Cato Manor, it will be able to release adjacent areas for "sale" Indian use. But the City Council contemplates a vast housing scheme in Cato Manor which includes the acquisition of Konigkramer's Farm of about 170 acres and Wiggins Estate of about 1,000 acres. Here it seems to us that the Council has set aside the whole of Cato Manor for African Housing. In any event to take away large tracts of Indian owned land to release a few doubtful acres for their use seems to us to be utterly unjust.

Shack Settlement No Solution

The City Council says that its expropriation scheme is motivated by the good intention of clearing Cato Manor of shack dwellers. We are fully in agreement that Cato Manor should be cleared up of shack settlements in the interest of Africans as well as of other citizens. But to establish a "Controlled Shack Settlement" on the pattern of Jabavu and Moroka in Johannesburg, means evading the whole housing problem of Africans. In any event the experience of the Rand has shown that these areas invariably degenerate into slum areas with the consequent evils of crime and disease.

But a pertinent question we would like to ask is: will the expropriated land again revert to Indian ownership since the settlement is a temporary one? If it is to be so, then the land could be leased for this temporary purpose until the Council has provided proper housing for the Africans.

The Asiatic Land Tenure Act

Durban City Councillors have argued that taking away of Cato Manor will be no great loss to Indians. We wish to point out that out of the total of 18,000,000 acres in Natal, Indians own only a mere 150,000 acres. No one can say that this is a fair distribution of land for Indians whose population in Natal is equal to that of the Europeans.

All natural growth of Indian ownership and occupation of land has been completely arrested by the iniquitous Asiatic Land Tenure Act, with the result that any Indian whose land has been expropriated has no reasonable hope of ever acquiring another plot.

To add to the restrictions placed on Indian occupation of property under the Asiatic Land Tenure Act, this Act was amended in 1949 giving the Government powers to reduce at its will land under Indian occupation. Under Section 6, Sub Section 4, the Governor General may by proclamation define any area in which the Minister of the Interior may by the exercise of arbitrary powers determine any property to have been occupied by non-Asiatics at the fixed date, even though in fact the property was occupied by Asiatics at the fixed date.

The Governor-General has already proclaimed areas under this Section in Pinetown and Westville. The disastrous effects of this process on the Indian community may well be imagined.

The History Of Expropriation

The history of the expropriation of Indian lands in Durban has been such as to cause us serious concern at the Durban City Council's calculated policy, which now obviously reveals ulterior motives. Our fears were confirmed by the anti-Indian character of the proposals submitted by the City Council to the Natal Committee set up to consider amendments to the Asiatic Land Tenure Act.

Hundreds of Indians have been expropriated at Reunion, Merebank South, Bayville and Sydenham. Many hundreds more are being rendered landless by the expropriation of their properties for a Bird Sanctuary in the Brighton Beach area, for the stated purpose of a Coloured and Indian Housing Scheme in Merebank and Wentworth, and for a Coloured Housing Scheme in Sydenham.

The most significant thing has been that the City Council has displayed a most intransigent attitude in persistently ignoring our reasonable and repeated representations that alternative uninhabited land, available in the areas concerned, be used for the projected schemes.

The only reason advanced by the City Council for not accepting recommendations has been that its "plans are settled." In fact in the case of the Sydenham Coloured housing scheme, alternative land pointed out by us was turned down by the City Council although a member of the City Engineer's Department approved it as being more suitable than the land sought to be expropriated.

Now we find that the City Council insists on expropriating Indian land at Cato Manor in spite of the fact that alternative land is again available.

The Housing Act Of 1920

The Housing Act of 1920, as amended, empowers a local authority to acquire property for the purpose of a housing scheme provided that:

(a) no other suitable land is available, and

(b) the land required is suitable for the purpose.

We have amply demonstrated in this memorandum that other suitable land for African housing is available and that Cato Manor is utterly unsuitable for the purpose for which expropriation is contemplated.

Gen. Smuts's Assurance

We wish to draw your attention to the assurance given by General Smuts when he was Prime Minister to protect Indians in cases similar to the contemplated expropriation of Cato Manor. He said that "it will be the aim of the Government to protect every section of the community against any ulterior or covert design of uprooting or excluding them from any land already occupied and inhabited by them."

Though the Government has changed we feel that this assurance is morally binding on the Provincial Administration not to allow the City Council to proceed with its plan of expropriation.

Finally, we feel that our case against the expropriation of Cato Manor as set out above is fair and just and in our submission must be accepted as a solution from both the moral and legal standpoints. We are not opposed to the provision of proper housing for the thousands of Africans shack dwellers in Durban, but we are against a scheme that attempts to uproot the Indian people and to expropriate land from a land-starved community.

THE RE-BIRTH OF A NATION

By WILFRED WELLOCK

I HAVE just terminated a nine weeks' sojourn in India, and during it I have witnessed the beginnings of what I hope and believe will eventually be acknowledged as one of the greatest social revolutions of all time.

This visit has been one of the outstanding experiences of my life, both in a rather superficial sense and in a very deep sense.

Prior to last November I had never been farther East than Constantinople (Istanbul.) I came to India by air much against my mind and only because, in the circumstances, I had no option. I knew I was coming to a civilisation which differed so widely from the one in which I was reared, including its values, its customs and habits, and so wanted in which to contemplate and adjust my mind to a country and a life which even in boyhood had excited my imagination and filled me with a strange wonder.

But time for mental adjustment was not given to me, and so in the brief space of 26 hours I was shot from London to Calcutta where, at midnight, I was handed refreshments at the airport by waiters dressed in a regalia which vividly brought to my mind the pages of my boyhood reading.

Thereafter, for 9 weeks I have been receiving so many impressions which were novel and significant, that they have completely upset my sense of time. Indeed I have discovered that the mind measures time by the number and importance of the impressions that are made upon it, and so, in looking back I find that the tape-measure of my memory registers about 3 years, and the difference between nine weeks and three years is going to take a good deal of adjusting.

But my interest in India passed from the pristine stage to that of maturity many decades ago. The cause of my coming was an invitation to attend the World Pacifist Conference which was held at Shantiniketan in the first week of December and at Sevagram in the last week.

I decided to accept that invitation for two reasons, first because I wanted to do all in my power to persuade the Conference to accept the view that peace is the nature of rightly ordered life in persons and in communities, and that Gandhiji had correctly conceived and described that way of life, and the conditions of realising it, and second, because I wanted to see for myself what hope there was that would accept and follow the Gandhian road and thus lead the nations into the era of world peace.

In regard to the first issue, I am happy to report that the Conference came up to my expectations. It adopted a report entitled "Basic Education and the Social Order" which everybody, in Africa elsewhere, ought to read.

This report lays down that the disorder in the world to-day is due to the fact that material issues have been divorced from spiritual principles, and that there can be no peace in the world until the material things of life, money, standards of living, desires and appetites are governed by spiritual values in the interest of the good life for persons and nations.

The report also states that a peaceful society must be composed of small units of population which, by means of co-operation achieve a considerable degree, if not complete self-sufficiency. Such communities will develop skill and character and achieve an inward strength which will enable them to stand against any enemy, in-

ternal or external, with maximum resisting power.

The inner secret of this power to resist war and achieve lasting peace is that it produces whole men and women well integrated families and communities who live by their own labour and are thus strong and free. No other form of society can yield so great a measure of personal freedom or security, also of responsibility in the local, social, economic and political life, of creative opportunity in one's daily labour, and of participation in vital social relationships. A society composed of whole persons who control their own affairs necessarily achieves a higher level of integration, of social strength, spiritual understanding and social awareness than any other.

Its foundation consists of such values as Gandhiji embodied in his concept of Basic Education, which includes periods for meditation and worship, whence all the other social and creative activities and values above mentioned naturally flow.

After pondering this issue for many years I have come to the conclusion that the erection of these small, well integrated social units all over the world is the most urgent need of our time, and the only antidote to the materialism and the violence which are inherent a civilisation of colossal cities, factories and machines, monotonous mass produced goods and, what follows from this, the production of the mass man and the mass mind.

It is also the most effective means of winning freedom, since it develops maximum inward strength in persons and communities. It was Gandhiji who first discovered the impregnable power of self-sufficient small communities which a clear perception of Basic Values.

In regard to the prospect of India taking the Gandhian road as against that of the highly industrialised West, I am happy to that my visit has strengthened my faith that she will, at any rate in large measure.

Since the close of our Conference at Sevagram on December 31, I have been greatly inspired by what I have seen. To see in action a simple faith and a robust spirit of self-giving on behalf of a great idea, human and national uplifting, is an experience never to be forgotten.

In Ashram after Ashram I have seen some 70 young women, or men, or both together, training to carry into a few of India's 700,000 villages the glad tidings and the techniques—the know-how, as the Americans say—of how to transform their existence into one of strength and beauty, with freedom as its corner-stone, and peace and all the deep satisfaction of creative self-expression and community co-operation as its perennial fruit.

Already they have begun the process of village penetration, and I have seen them at work and witnessed the magnificent response of the people. These glad tidings have awakened a new hope and in some cases struck a note of what what this signifies is the re-birth of a nation. May the youth of India arise in large numbers and give flesh, blood and bone and fullness of life to the new offspring. And may other nations, including Africa, follow in her foosteps.

Maulana Abul Kalam Azad

In the course of a speech in Bombay Maulana Azad said, "Dark clouds still continue to hang over the world, and the UNESCO and other ancillary bodies of the UN are the new lights which are piercing through these clouds. I am sure that if UNESCO is allowed to work steadily it will bring mankind together, through processes of education, science and culture, that human minds can be trained to live for peace. Just as war is made in the minds of men and all the external manifestations of war-time destruction emanates from the mind, so it is the mind which, if properly trained and moulded, can work for enduring peace. UNESCO is a veritable torch which can bring light into this dark and dismal world and help the woe-begone mankind to establish peace."

Things In General

"India Government Not Pro-Red"

Sardar J. J. Singh, president of the India League of America described as "unmitigated nonsense" any talk of the Indian Government being pro-Communist. Speaking at the Woman's Forum of the Road School in New York on "India's New Freedom," Sardar Singh said, that a whispering campaign had been started in some quarters in the U.S. that the Nehru Government had been infiltrated by Communists and that was the reason why the Government of India rushed to recognise the Peking regime, as also the same reason prevented Pandit Nehru in not following Britain and the U.S. in recognising the Bao Dai Government. "Nothing could be further from truth," said Sardar Singh.

Registration Of Indians In Goa

The Government of India are seriously considering taking retaliatory measures to counteract the Portuguese Government's discriminatory treatment against Indians, it is learnt. It is understood that more than a lakh of Goans are living in India and practically half the population of Goa is dependent upon money sent from India. There are no restrictions on their coming to India or serving in any trade or establishment. On the other hand an Indian going to Goa has to register himself with the local police immediately after his arrival. The Government of India are reported to have informed the authorities in Goa that if this discrimination persists, the Goans may also be forced to get themselves registered in India under the Foreigners Act.

Low Moral Values In Business

Dr. N. Katju, Governor of West Bengal said in Calcutta that responsibility for the maintenance of communal peace and harmony was not merely that of men and women acting in groups and organisations, but it was, indeed, personal and individual. Dr. Katju was addressing the annual general meeting of the Bengal Chamber of Commerce. The Governor referred to the economic interdependence of West and East Bengal and said that the partition of Bengal had caused not only economic but also social disruption. The Governor regretted that profit-seeking motive had been the predominant factor in business, specially after the two world wars which had not only brought about a lowering of prices on the stock exchange but also a lowering of moral values. Dr. Katju referred to the present high cost of living and said that there was no other way to bring down the cost except by increasing production of food grains and consumer goods.

"Stop Appeasing Pakistan"

Resolutions opposing the proposal of Choudhry Khaliquzzaman for "complete exchange of minorities between India and Pakistan" and condemning the "sad happenings" both in the East and West Bengal were passed at a meeting of the Delhi Muslims held in the Jumma Masjid. Mir Mushtaq presided. The meeting also appealed to the people of both East and West Bengal to use "wisdom and other nobler instincts instead of falling victims to passion and baser self." The meeting also urged upon Government of India to stop "the

policy of appeasement towards Pakistan and take some effective steps to resolve all points of dispute which can alone put an end to the ever-growing tension between the people of the two countries."

Govt's Technical Training Scheme For 10,000 Adults

In a drive to make available abundant technical personnel, about 10,000 adult civilians are intended to be given free training during the current year under the Technical and Vocational Training Scheme sponsored by the Ministry of Labour, Directorate of Resettlement and Employment, Government of India. The scheme formerly restricted to ex-servicemen and displaced persons, would be put into effect in March this year. Out of this number, it is understood, the Bombay Region has been allotte d1,300 seats. The training would be imparted in the Region at four centres, namely, Bombay, Poona, Aundh and Kolhapur. Fifty per cent. of the selected candidates would be awarded a scholarship of Rs. 25 per month during the period of their training, viz., two years for technical trades and one year for vocational training in handicrafts.

The Henry Miller Memorial Fund

The Principal, Sastri College, acknowledges with thanks the receipt of the following donations to the Henry Miller Memorial Fund:—Staff and students, Sastri College £65 4s., Messrs. M. E. Lakhi, Ltd., Greytown £10 10s., Messrs. B. and Gabriel £5 5s., Mr. S. M. Moodley £10, Mr. W. G. Marwick £1 1s.

FOR SALE

Indian General Dealers business for sale. Situated in Grey Street.

For particulars apply: PROSPECT" c/o Indian Opinion.

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation.

ABSORBENT AND COOLING

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

(Courtesy USIS)

Full details of services to Nairobi may be obtained from any I.A.T.A. Travel Agent.

FLY EAST VIA NAIROBI

Fly by Constellation from Nairobi to BOMBAY.

Immediate connections for AUSTRALIA, BURMA, CEYLON, NEW ZEALAND, and the FAR EAST arranged.

Fly direct and save time and money.

Fare NAIROBI BOMBAY £81 single £149.8s return.

AIR-INDIA International

Shell House, Delamere, Nairobi.
Cables "AIRINDIA" Box 1010

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, March 1.

FALSE REPORTS

IT is sad to have to send reports of one country's falsehoods from week to week, but that is what India has to face and meet and to contradict. Here is the latest instance. Shri N. Gopalswami Ayyangar, India's Minister for Transport who also looks after Indo-Pakistan relations, characterised, in Parliament, as "wicked lie" a Pakistan report which stated that 10 thousand people were kille din Calcutta in recent disturbances. The repore also alleged that "200 soap factories, 100 tineries and rubber factories, about 30 match factories, chemical works, 5 silk cloth mills, all belonging to and worked by Muslims, were completely destroyed." A communique by the Government of India said: "The news is a pure invention. This is a calculated and deliberate provocation to Muslims in Pakistan to intensify the communal disturbances there." Maulana Azad, India's Minister for Education, who is a resident of Calcutta, visited that city on February 15, and after going round all the affected areas met "responsible Muslim citizens" who were eye-witnesses of the incidents. He characterised the Pakistan report regarding deaths as "a clear and deliberate lie," and the report regarding loss of property as exaggerated." Pandit Nehru gave the following figures of casualties in West Bengal (including Calcutta city) up to February 19: Hindus injured 110, dead 16; Muslims injured 146, dead 34. Among the Hindus 1 was killed and 12 were injured by police firing. Among the persons arrested, 1339 were Hindus, 166 Muslims and 6 others.

Nehru's Statement

Pandit Nehru, making a statement in Parliament, said the Government had to bear a heavy burden of anxiety on account of this question. "In this matter of events in East and West Bengal," "the Indian press has exercised commendable restraint, and I should like to express my gratitude to them for it. Unfortunately a similar restraint has not been observed by the Press in Pakistan. About the baseless lies circulated about Calcutta disturbances the Prime Minister said: "I should like to express our appreciation of the manner and the firmness and impartiality with which the Chief Minister of West Bengal (Dr. B. C. Roy) dealt with the situation in Calcutta. Calcutta is a great city open to anyone who wishes to go there and see things for himself. Nothing can remain hidden there. But East Bengal is very different in this respect, and news travels slowly. A kind of iron curtain fell on East Bengal during these days."

Anti-Hindu Campaign

He spoke of "persistent anti India and anti-Hindu propaganda" carried on for months in East Bengal. Hindus have been called Kaffirs, fifth columnists, a danger to their State, and so on. A similar virulent propaganda is carried on in West Pakistan, chiefly in regard to Kashmir. On 22, in the Bagerhai sub-division of the Khulna district (East Bengal), Pakistan police, Ansars and rowdies attacked 23 villages, mostly inhabited by Namasudras (Harijans). "There was arson and looting on a large scale. Men were murdered and women ravished. There were also forcible conversions and desecration of places of worship." A cordon was maintained by armed police, making escape impossible. From Khulna area up to February 14, 24,239 men, women and children migrated to West Bengal. From Rajshahi District (East Bengal) many villages were ravaged; and, up to February 3,700 Santhal families crossed over to West Bengal. Riots followed in Dacca city, the capital of East Bengal." There have been disturbances in several widely spread towns in East Bengal. Passengers in trains were taken down at intermediate stations," and empty trains arrived in West Bengal. Excluding the figures given above regarding Khulna, the evacuation, up to February 20, has been: From East Bengal to West Bengal 19,500, and from West Bengal to East Bengal 5,100 persons. 7,200 Hindus are still in refugee camps in Dacca city, and about 10 thousand have been given shelter in private houses in Hindu areas.

Proposals To Pakistan

Pandit Nehru revealed that he had wired twice to the Pakistan Prime Minister pressing for acceptance of his suggestion for joint fact finding Commissions. "In another telegram," said Pandit Nehru, "I pointed out again the gravity of the situation, and suggested that he and I should visit the affected areas together. This was to be in addition to the joint fact-finding Commissions. The Pakistan Prime Minister rejected both the suggestions of Pandit Nehru. Pandit Nehru expressed his regrets over this rejection, and said: "It seems to me essential and imperative that true facts should be known. It is not enough for each Government to issue its own version of the facts. I still think that the fullest opportunities for investigation must be provided, and we have been and are prepared to give them opportunities. In addition to the proposals I have made, I am suggesting that representatives of the International Red Cross, accompanied by ministers or officials of each Government, should visit the affected areas in each province." These suggestions too have been rejected by the Pakistan Government, as was revealed by the Pakistan Prime Minister in an interview given a little later.

Emergency Powers

The Indian Parliament passed "the Preventive Detention Bill", moved by Sardar Patel, to deal with an extraordinary situation, arising out of the interpretation of High Courts against detention of persons after January 26. The object of the Bill is to provide for detention "with a view to preventing persons from acting in a manner prejudicial to the defence of India, the relations of India with foreign Powers, the security of India or a State in India, the maintenance of public order, or the maintenance of supplies and services essential to the community." The Deputy Prime Minister, Sardar Patel, in moving the Bill, said: "Our fight is not with Communism or with those who believe in the theory of Communism, but with those whose object is to overthrow by violence a government established by law, and whose only purpose is to dislocate and to tamper with communications."

The measure also makes provisions for setting up Advisory Boards, which will look into cases of detention and make recommendations in regard to further detention or release of detenus to the Central or the State Government concerned.

The Deputy Prime Minister concluded by saying that in a situation where the civil liberties of the vast masses of people were threatened by the violent activities of a few, it was but right that the "criminal liberties" of these few be curtailed so that the civil liberties of the many might be preserved.

Maulana Abul Kalam Azad

Ex-President of the Indian National Congress

A Biographical Memoir by Mahadev Desai with a foreword by Mahatma Gandhi.

Price, Six Shillings.

APPLY: MANAGER,
INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
ઇ. સ. ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ૬

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૧૧ | શુક્રવાર તા. ૧૭ માર્ચ, ૧૯૫૦. | છૂટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૭ માર્ચ, ૧૯૫૦

ડરબનની મ્યુનીસીપલ લાયબ્રેરી અને હીંદીઓ

નાતાલ ઇન્ડીયન કોંગ્રેસના ઘણા જાણીતા સભ્યો ગયા સોમવારે ડરબનની પબ્લીક લાયબ્રેરીમાં તેઓને દાખલ નહિ થવા દેવાનો સીટી કાઉન્સીલનો હક ચેલેંજ કરવા ગયા હતા. ૧૯૩૭માં થએલા એક બાય-લોનું કાયદેસરપણું તેઓ ટેસ્ટ કરવા માંગતા હતા. એ બાય-લો જણાવે છે કે લાયબ્રેરીનો ઉપયોગ માત્ર યુરોપીયનો જ કરી શકશે. લાયબ્રેરીના ધારાઓની કલમ બીજી જણાવે છે કે, "....લાયબ્રેરીના સઘળા સાર્વજનીક ભાગો લાયબ્રેરી ખુલ્લી હોય તે દરમીયાન દરેક યુરોપીયન વ્યક્તિને માટે ખુલ્લા છે." પણ કોંગ્રેસના સભ્યો; જેઓ શ્રી. જે. એન. સીંગ, સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના સેક્રેટરી, શ્રી. અશ્વિન ચોધરી, એક વકીલ, અને શ્રી. સી. આઈ. અમરા, કોંગ્રેસ ની એક્ઝેક્યુટીવ કમીટીના પ્રમુખ હતા, તેઓ લાયબ્રેરીમાં દાખલ થતાં સીટી લાયબ્રેરીયન શ્રી. ફેન્કલીન કક તરફથી તેઓને ચેતવવામાં આવ્યા કે જો તેઓ ચાલ્યા નહિ જાય તો તેમને પોલીસને બોલાવવો પડશે. આ ચેતવણીની અવગણના કરી તેઓ દાખલ થઇ છેક અંદરના ભાગમાં ગયા. બારીવારે એક સાર્જન્ટ અને પોલીસ કન્સ્ટેબલ મોક્લ્યા અને તેઓને જવા સુચવ્યું. તેઓએ સુચનાનો અનાદર કર્યો અને પોલીસે તેઓના નામ ધામ લઇ લીધાં. ત્યાર બાદ બારી વારે તેઓ ચાલ્યા ગયા.

આ હીંદીઓ રેટપ્સ અને ટેક્સ ભરનારા હતા અને તેમ છતાં હીંદીઓ કોઇપણ માત્ર કારણે સાર્વજનીક લાયબ્રેરી માં તેઓને દાખલ થવા દેવામાં નહોતા આવ્યા હીંદીઓ તેમજ અન્ય બીન-ગોરાઓ માટે શહેર તરફથી લાયબ્રેરીની બીજી કોઇ સગવડ પણ કરી આપવામાં આવી નથી. આથી આવા અનિષ્ટ ભેદ પાડનારા ધારાને ચેલેંજ કરવાનો આ હીંદીઓને પુરો હક હતો. આ પગલાંનું પરિણામ શું આવે છે એ જોવાનું રહ્યું.

દરમીયાન કેટલાક મીત્રોને લાગ્યું છે કે આ પગલું, ખાસ કરીને જ્યારે આખો હીંદી સવાલ જ સમાધાન લાવવાને ગોળમેજી પરિષદની વાતો ચાલી રહી છે તેવે સમયે અયોગ્ય હોવાયું. તેઓ કહે છે કે આવા માનભંગો તો આપણે દીર્ઘકાળથી સહેતા આવ્યા છીએ અને થોડો વધારે સમય સહી લીધાં હોત તો કશું નુકસાન થવાનું નહોતું. આ બાબત ખુદ કોંગ્રેસ તરફથી ઉઠાવાઈ એ તેઓને બોટું લાગ્યું છે.

હકીકત એ છે કે સીટી કાઉન્સીલ અને કોંગ્રેસ વચ્ચેની આ એક જુની તકરાર છે અને માત્ર સ્થાનિક જ છે, આમાં કંઈ આક્રમણનો સવાલ નથી. એક ધારો કાયદેસર ગણાય કે નહિ એ ટેસ્ટ કરવાનો સવાલ છે.

હીંદી સવાલનું સમાધાન સહકાર અને મસલતથી બને તો સૌને બંધબેસતા હાર્દિક ઈચ્છાજ હોત, અને જરૂર હોવી જોઇએ, તો તેને માટે અનુકુળ વાતાવરણ ઉભું કરવા અને ટકાવી રાખવા આપણે સૌએ સાથે મળી કામ કરવું જોઇએ. પરંતુ સત્તાધીશો–સ્થાનીક અને મધ્ય-સ—ને તેવાં વાતાવરણને માટે કશું કરવાની બહુ ચિંતા હોય તેવું જણાતું નથી. ચિન્હો એથી ઉલટાં જણાય છે. સત્તા ધીશોએ આપણું માનભંગ અને આર્થીક પાયમાલી કરવાને પોતાના લોંખંડી હાથનો ઉપયોગ કરવાનું જે ઠી ધારને માટે પણ મોકુફ રાખવાની વલણ દાખવી નથી. એક તરફથી ટ્રાંસવાલથી એ વીયેની ઘુમ મંળાઈ રહી છે ત્યારે બીજી તરફથી એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ, જે સઘળી તકલીફનું મુળ છે, તેને વધારે સખ્ત બનાવવાના પગલાં લેવાઇ રહ્યાં છે. એટલે સરકાર તરફથી નરી બેપરવાઈ બતાવાઇ રહી છે, અને હીંદીઓમાં અરક્ષિતતા અને ભય વર્તી રહ્યાં છે. દુઃખ એ છે કે સરકારને દેશનું તંત્ર નીતીથી ચલાવવાના કરતાં પોતાના મતદારોમાં પોતાની સ્થિતિ સુરક્ષિત રાખવાની વીશેષ ચિંતા છે અને હીંદીઓને પોતાના આત્માનું પતન થતું અટકાવવાના કરતાં પોતાના આર્થીક લાભો સુરક્ષિત રાખવાની મિશેષચિંત છે. એટલે બન્ને પોતાની ખરી ફરજ ચુકયા છે અને તેથી બન્ને દૂષિત છે જે વસ્તુ બન્નેના ભવિષ્યને માટે અશુભસુચક છે

નોંધ

બર્ખુંભેદ સામે મીસ મ્યુરીયલ લેસ્ટરનો વીરોધ

મેરીટઝબર્ગથી મંગળવારનો સાપા નો સંદેશો જણાવે છે કે ઇન્ટરનેશનલ કોમ્યુનીસ્ટ રીફર્મ્ડ ચર્ચીઝ ફેડરેશનના ટ્રેનીંગ સેક્રેટરી મીસ મ્યુરીયલ લેસ્ટર જેમને આજે રાતે મેરીટઝબર્ગમાં સીટી પાર્લામેન્ટ સમક્ષ ભાષણ કરવાનું હતું તેમને કોલમાં બીન-ગોરાઓને દાખલ થવા દેવામાં નહિ આવે એવી ખબર પડતાં તેમણે ભાષણ કરવા નહિ જવાનું ઠરાવ્યું હતું. આ બનાવને માટે મીટીંગમાં બોલ દર્શાવવા માં આવ્યો હતો અને આવતી મીટીંગ ને માટે સઘળી જનીના લોકો હાજર રહી શકે એવું બીજું સ્થળ શોધવાનું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું.

મોટી પાર્લામેન્ટ ઓપોઝીશનના એક મેમ્બર મીસ જેમ. ફ્રેમીંગ, જેમણે મીસ લેસ્ટરને અને કેટલાક હીંદીઓને આમંત્રણ આપ્યું હતું તે પણ મીસ લેસ્ટરને ટેકો આપવા મીટીંગમાંથી ગેરહાજર રહ્યાં હતાં. 'નાટાલ વિટનેસ' ને મુલાકાતમાં મીસ ફ્રેમીંગે જણાવ્યું કે : હું સમજી હતી કે સીટી પાર્લામેન્ટ માં કશો જાતીભેદ રાખવામાં આવતો નથી. બીન-ગોરાઓને પણ વર્ષોથી અહિં આવકારવામાં આવે છે હીંદી ઓને આમંત્રણ આપીને મેં તેઓનું માનભંગ કરાવ્યું એમ મને લાગવાથી મેં પણ મીટીંગમાં જવાનું માંડી વાળ્યું. મીસ લેસ્ટરે કહ્યું કે હીંદીઓને હોલમાં દાખલ નહિ કરવામાં આવે એ મે સાંભળ્યું ત્યારે મને થયું કે એની સભા માં મારાથી બોલી નહિ શકાય. હીંદી ઓનું મેં તેઓના ઘરોમાં આતિથ્ય ભોગવ્યું છે.

વર્ણભેદની રીઆમણી

સાઉથ આફ્રિકાના મેથડીસ્ટ ચર્ચના પ્રેસીડન્ટ રેવ. જે. જબ્લ્યુ. વેબે ૧૫ ડીસેમ્બરમાં એક મુલાકાતમાં જણાવ્યું કે રેન્ડના નેટીવ ટાઉનશીપોમાં હાલ તોફાન થઇ રહ્યું છે તેને માટે વર્ણભેદથી થઈ રહેલી નાની મોટી રીઆમણીઓ આભારી છે. પણ નેટીવ ટાઉનશીપોને બસેવાથી ત્યાં થઈ રહેલાં તોફાનનો અંત આવશે નહિ. વધુમાં તેમણે કહ્યું : રેન્ડ પરની સ્થિતિ બહુ ભરાળ છે. ન્યુકસેરને એક કોનસેન્ટ્રેશન કેમ્પ તરીકે વર્ણવવામાં આવ્યું છે, જ્યાં નેટીવો ની વસ્તીના એકલાજ પોલીસો છે. ટાઉનશીપોમાં લોકોને વર્ણભેદની અનેક પ્રકારની રીઆમણીઓ થઇ રહી છે. અને તેઓનું માનસ એવું કરી દેવામાં આવ્યું છે કે તેઓનો જાત સ્વભાવ વધુ માનભંગો તે ને સહન નહિ કરે. મોટી આગ સળગવા બનારા તણખા

નેટીવો જમીન ખરીદી શકે છે તેવાં એક માત્ર સ્થળમાંથી તેમને દૂર કરવા ની તેમણે પ્રતિજ્ઞા લીધી છે. મ્યુની સીપલ ઇલેક્શનમાં અસ્થીરતાની દશામાં રાખી તેમને કાયમના ગુલામો બનાવવા ની તેમણે પ્રતિજ્ઞા લીધી છે.

કુંડ મુલતવી થયેલાં રમખાણો ગતીવર્ષના કારણે થયાં હતાં એમ કહેવું ગલત છે. છતાં રાજદારીઓને એ બહાના હેઠળ અત્યાચાર કરવો સુગમ થઇ પડયો છે. રમખાણોની તપાસ કરવા નીમાયેલું સરકારી કમીશન રમખાણોનું મૂળ નહિ સમજે તો એનાં રમખાણો ચાલુ રહેશે. નેટીવોને થઇ રહેલી રીયાયતોની એ તપાસ છે કે એમાંથી એક દિવસ જગતી આમ પ્રજાની થઇ જાશે.

એશીયાટીકોમાં થયેલુ જાનું ખૂન પ્રમાણ

કરજન સીટીના તંદુરસ્તી ખાતાં તરફથી બહાર પડેલાં આંકડા મુજબ ગયા ડીસેમ્બરમાં એશીયાટીકોમાં થયેલાં જન્મોનું પ્રમાણ સૌ કરતાં વધી ગયું હતું. ડીસેમ્બરમાં એશીયાટીકોમાં ૧૧૩ જન્મ થયાં હતાં જે સઘળી જાતીઓમાં થયેલાં જન્મોના કુલ આંકડા કરતાં લગભગ બેકસો વધારે હતા. યુરોપીઅનોમાં ૨૧૬ થયાં હતાં. કલકોમાં ૫૭ અને નેટીવોમાં ૨૫૬ નવેમ્બરમાં એશીયાટીકોમાં ૫૫૧ જન્મો થયાં હતા.

મી. સેમ. કહાનનું ધારા સભામાં ભાષણ

એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એમેન્ડમેન્ટ બીલના ત્રીજા વાચન વખતે કેપ ના નેટીવોના પ્રતિનિધિ મી. સેમ કહા ને ધારાસભામાં ભાષણ કરતાં કહ્યું કે એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એમેન્ડમેન્ટ એકટના જુલ્મી સિદ્ધાંતોના કારણે અમલ ના પરિણામે ટ્રાંસવાલમાંથી સેંકડો સાઉથ આફ્રિકાના હીંદીઓને ધરબાર વીનાના કરી મુકવામાં આવી રહ્યા છે અને આખાં કુટુમ્બોને દેશ છોડી ચાલ્યા જવું પડે છે. તેમણે કહ્યું કે આમાંના ઘણા હીંદીઓનો પેશીંગ એકટને લીધે વસવાટ ગેરકાયદે ઠર્યો હતો અને તેઓ ની જમીન માલીકી રદ કરી તેઓના મકાનો જપ્ત કરવામાં આવ્યાં હતાં.

મી. સેમ કહાને કહ્યું કે મુળ - સી વાસીક લેન્ડ ટેન્યુર એકટથી પ્રધાને જે લોકોને નુકસાન કરવાનું નહોતું ધાર્યું" તે લોકોને નુકસાન થયાથી દોર મચી ગયો હતો. પરદેશની બેંકો, વીમા કંપનીઓ, જેઓની મુખ્ય ઓફીસો પરદેશમાં છે, અને બીજા વેપારી પેઢીઓને ખબર પડી કે ઉક્ત કાયદા થી તેઓ સાઉથ આફ્રિકામાં જમીનો માં માલીકી તરીકે અથવા મોર્ટગેજમાં કશો લાભ લઇ શકતા નહોતા સિવાય કે પ્રથમ તેઓ એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર બોર્ડની સંમતી મેળવવાની કંઠાળા ભરેલી પંચાતીમાં પડે.

આ સ્થિતિ ઉભી થઇ ત્યારે પ્રધાને જોયું કે તે બાબત મુકદમામાં સંડોવા યાના હતા કેમકે સાઉથ આફ્રિકાની એક અમલદાર બેંકે કહ્યું કે કલકત્તાર એક હીંદી અમુક મોર્ટગેજને રજીસ્ટર કરવા. હવે આ સુધારામાં બીજથી ઉપરોક્ત પરદેશી કંપનીઓ ના સ્થિતિ સુધરી જશે. પરંતુ પરદેશમાં મુખ્ય ઓફીસો ધરાવનારી કંપનીઓને મુક સાઉથ આફ્રીકાના વતનીઓના કરતાં વધારે સારી વર્તણુક ના લાભ મળતી જોઇએ?

૧૯૪૮ ના સપ્ટેમ્બરમાં પ્રધાને કાયદાનો અમલ કેમને લાગુ પાડવાની મંજુરી આપી હતી અને એશીયાટીકો ને ચેતવ્યા હતા કે તેમણે એ વસ્તુ જાહેર કરી તે તારીખ પછી જો તેઓ કેપમાં સ્થાવર મીલ્કત ખરીદશે તો તેઓને લેખમાં તેમ કરશે કેમકે કાયદો ગમે ત્યારે પસાર થાય પરંતુ તેનો અમલ ૧૯૪૮ ના સપ્ટેમ્બરથી કરવામાં આવશે.

પ્રધાને કહ્યું હતું કે એક કમીશન કેપની સ્થિતિની તપાસ કરશે અને કાયદાને માટે બદલામણ કરશે. પરંતુ એ કમીશન નીમાય અને તેને કામ કરવાને સાધનો પુરાં પાડવામાં આવે તે દરમીયાન પ્રધાને કેપમાં રહેવાને અને ઉક્ત કમીશન માટે સાધનો મેળવવાને બે અમલદારો—એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એડવાઇઝરી બોર્ડના પ્રમુખ અને તેના એક બીજ મેમ્બરને નીમ્યા. હવે પ્રધાન 'કહે છે કે આ કમીશને તેમને જોઇતી સઘળી માહીતી પુરી પાડી છે જેથી કમીશન નીમવાની જરૂર રહેતી નથી.

આ કેપ પ્રાંતમાં એશીયાટીકોને અને પ્રોપર્ટી ધરાવનારા બીનએશિ. ઓને કાયદો લાગુ પડશે તેઓને ઘોર અન્યાય થયેલો ગણાય.

જે લોકો પોતાની પ્રોપર્ટીઓ સુધાર વા પ્રબન્ધ કરવા લાગુ મોર્ટગેજો બદલે બીજા વધારે અનુકુળ મોર્ટગેજો કરવા માંગતા હોય તેઓને ૧૯૪૮ ના સપ્ટેમ્બરની પછી આગમજ પ્રોપર્ટીઓ લીધેથી તેનાપર પણ નાણા ઉભા કરવા અશક્ય થઇ પડવા કેમકે મુલકી પ્રધાન કેપ કાયદો લાગુ પડશે તેની કોઇને ખબર નહોતી. આની જનતા કાયદાથી સાઉથ આફ્રિકાની અને હીંદ સરકારો વચ્ચેની ચાલુ મુસ્કેલીઓમાં કેવળ વધારોજ થઇ શકે.

પ્રધાને અંતમાં જણાવ્યું કે મી. કહાને કરેલી ઉપરની દરખાસ્ત સ્વીકારવી તેમની સમજમાં સઘળી રીતે અશક્ય હતી. ત્યારબાદ બીલ ત્રીજા વાચનમાંથી પસાર થઇ ગયું.

પાસપોર્ટો રદ કરી શકાય કે કેમ?

વરિષ્ટ અદાલત તરફથી અપાયેલો અગત્યનો ચુકાદો

સાઉથ આફ્રિકાની વરિષ્ટ અદાલતે ન્યાયના ગાજવાં ગાજતા જતી, ગાતી કે વસ્તુનો કોઇ પણ જતનો ભેદ નહિ રાખવાની પોતાની શાખ હજુ ટકાવી રાખી છે તેની ફરી એક વાર નોંધ લેતાં અમને ઘણો આનંદ થાય છે. આ દેશની વસ્તીબેહદની ગંદી તવારીખમાં એજ એક ઉજ્જવળ બાજુ રહેલી છે બ્યુમહન્દીનની અપીલ કોર્ટે, અગ્ર મંડળવારે બે ચુકાદા સરકારની વિરુદ્ધમાં અને ડો. યુસુફ મહમદ દાદુ અને મી. ઇ એસ. સેમ્બ્સ ના લાભમાં આપ્યા. કોર્ટે ઠરાવ્યું છે કે પાસપોર્ટ એક વાર અપાયા પછી તેને કેન્સલ કરી શકાતો નથી સિવાય કે તેને કોઇ પણ રીતે બનાવટી બનાવવા માં આ બે કોમ અથવા એ કામને માટે નીમાયેલા સત્તાધારી અમલદાર સીવાય કોઇ પણ અન્ય હકુમત તરફથી તેમાં એન્ડોર્સમેન્ટ કે ઉમેરો કરવામાં આવેલો હોય.

તેમ છતાં એવા બનાવો બનેલા છે કે જેમાં હીંદીઓને આપવામાં આવેલા પાસપોર્ટો તેના ધરાવનારાઓ પાસેથી ઇમીગ્રેશન ઓફીસર તરફથી લઇ લેવામાં આવ્યા છે અને તે પાછા આપવાની માગણી થતાં તેને રદ કર્યા બાદ આપવામાં આવશે એવું કહેવામાં આવેલું છે.

મી. સેમ્બ્સ, જેમણે પોતાનો પાસપોર્ટ કેન્સલ કરવા પ્રીન્સીપલ ઇમીગ્રેશન ઓફીસરને આપી દેવાના ટ્રાંસવાલની સુપ્રીમ કોર્ટ તરફથી બનાવાયલા હુકમ ની સામે અપીલ કરી હતી, તેમની અપીલ અપીલેટ કોર્ટે અરજી સામે મંજુર કરી છે. વળી મુલકી પ્રધાન, જેમણે ડો. દાદુનો પાસપોર્ટ, જે તા. ૧૦ સપ્ટેમ્બર ૧૯૪૮ ના રોજ રદ કરવામાં આવ્યો હતો, તે તેમને પાછો આપી દેવાના ટ્રાંસવાલની સુપ્રીમ કોર્ટ તરફથી બનાવામાં આવેલા હુકમની સામે અપીલ કરી હતી, તેમની અપીલ અરજી સામે રદ કરી છે

મી. સેમ્બ્સના કેસમાં મુલકી પ્રધાન કરિયાદી હતા ડો. દાદુના કેસમાં મુલકી પ્રધાન જવાબ કરનાર હતા.

મી. સેમ્બ્સને પાસપોર્ટ તા. ૧૨ મે ૧૯૪૯ ના રોજ આપવામાં આવ્યો હતો અને મુલકી પ્રધાને એવી એફીડેવીટ કરી હતી કે તે મુલ્યથી અને તેમની જાણ બહાર આપવામાં આવ્યો હતો. જ્યારે તેમને ખબર પડી ત્યારે તે પાછો આપી દેવાની તેમણે સુચના કરી. મી. સેમ્બ્સે તે પાછો આપવાની ના પાડી અને પ્રધાન તેમને પાછો આપવાની ફરજ પાડવાને કોર્ટે ગયા. ટ્રાંસવાલની સુપ્રીમ કોર્ટે ઉક્ત પાસપોર્ટ પાછો આપવાના હુકમ માટેની પ્રધાન ની અરજી મંજુર કરી. મી. સેમ્બ્સે તે ચુકાદા સામે અપીલ કરી. અપીલ નો ચુકાદો આપતાં ચીફ જસ્ટીસ મી. જસ્ટીસ વોટરમેયરે કહ્યું કે પ્રધાને એવી દલીલ કરી હતી કે તાંબાને પોતાની મુનસફીમાં આપે તેમ વર્તવાનો હક હોઇ મી. સેમ્બ્સનો પાસપોર્ટ રદ કરવાનો તેને કાયદેસર હક હતો. એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે રાજ્ય ના હીતમાં તાંબાને રેંપાના હકોનું ઉલ્લંઘન થાય તેવા પગલાં ભરવાં પડે. બેશક એ ખરું છે પરંતુ રાજ્યની જરૂરીયાતો માટે તેવાં પગલાં ને કાયદેસર ઠરાવવામાં આવ્યાં નથી.

રાજ્યની જરૂરીયાત માટે તાંબાને કરેલા કરારો તોડવાની અથવા ભેદભાવ કરવાની ફરજ પડે. પરંતુ એ કરે તો તેણે કાયદેસર કરેલું નહિ ગણાય અને કાયદાના પરિણામો તેને ભોગવવાં પડે, સિવાય કે પાર્લામેન્ટ તરફથી તેણે મુકતી મેળવેલી હોય.

પાસપોર્ટોના સંબંધમાં, ચીફ જસ્ટીસે કહ્યું કે, પાસપોર્ટ આપવો એ પાર્લામેન્ટ જેને માટે અધિકાર આપેલો નથી તેવું એક વહીવટી કાર્ય ગણાય અને તેથી તે તાજ તરફથી તેની મુનસફી ના હકની રૂએ ચલાવેલું કાર્ય ગણાય.

પ્રધાન વતી જેની દલીલ કરવામાં આવી હતી કે પાસપોર્ટથી જેને કે આપવામાં આવેલો હોય તેને કશા કાયદેસર હકો નથી મળતા અને મળતા હોય તો પણ તાજને એ હકો લઇ લેવાની અને તને માટે કોર્ટની મદદ લેવાની છુટ છે.

આ દલીલના સંબંધમાં ચીફ જસ્ટીસે કહ્યું કે સાઉથ આફ્રિકાનો પાસપોર્ટ તેના માલીકને કોમની 'દસ્તાવેજ જ છે.'

તેની વીગતો અંગે જે કુરતોથી કે આપવામાં આવે છે અને તેને 'કેન્સલ' કરવાની બેકાબાત સત્તા આપેલ છે કે તેને તેણે કોઇ પણ રીતે બનાવટી બનાવવા માં આપેલ હોય અથવા તેને માટે નીમાયેલ બાલ અમલદાર સિવાય કોઇ પણ અન્ય હકુમત તરફથી તે એન્ડોર્સ કરવામાં કે ઉમેરો કરવામાં આવે

હોય, તેના સંબંધમાં સૂચન કરતાં શ્રી. જરદીસે કહ્યું કે આજ માત્ર શહેર તોફી તાજ તરફથી પાસપોર્ટ આપવામાં આવે છે અને તાજ અને પાસપોર્ટ ધરાવનાર વચ્ચેના કાયદેસર સંબંધને હસ્તી એ શરતો છે.

પાસપોર્ટમાં જણાવેલી બાબત હકીકત તેથી સ્વચ્છંદે તેને રદ કરવાના હક વકીલના અભ્યાસને સ્થાન રહેતું નથી. વળી પાસપોર્ટમાં તેની મતલબનું એન્ડોર્સમેન્ટ કરવામાં આવેલું હોય.

શ્રી. જરદીસે કહ્યું કે તાજ તરફથી બીજી એક દલીલ રજુ કરવામાં આવી છે કે પાસપોર્ટ પાછો ખેંચી લેવો એ રાજ્યનું કામ છે કે જેમાં કોર્ટ વચ્ચે પડી શકતી નથી અને એ દલીલના સમર્થનમાં "રાજા કદી મુનેગાર નથી શકતો નથી" એ સૂત્ર ટાંકવામાં આવ્યું હતું.

પરંતુ એ દલીલ ઉકત સૂત્ર અને સ્વતંત્રના કાયદાના આધારે થયેલા બચાવ વિનેની અનુસમજણપરથી થઇ છે. ઉકત સૂત્રનો અર્થ એવો નથી કે રાજાને નામે વહીવટ ચલાવનારાઓ નાં કાર્યો, એટલે કે, રાજાની મુનસૂબી મી-મતાના ઉપયોગના કાયદેસરપણાને બીજે કોર્ટમાં સવાલ ઉઠાવી જ ન શકાય. રાજાની મુનસૂબીની સત્તાનો ઉપયોગ કાયદેસર છે કે નહિ એ કામેલાં કોર્ટ ઠરાવવાની બાબત છે.

વળી સૂત્રનો અર્થ એ નથી કે રાજાની મુનસૂબીથી થયેલાં કાર્યો કાયદેસર જ ગણવા ખરાં હોય. રાજા, વ્યક્તિગત દ્રષ્ટિએ, ભલે ગુનેગાર ન ગણી શકે, છતાં તેના સત્તાધારી નોકરો તરફથી થયેલાં કાર્યો કાયદા વિરુદ્ધ થયેલાં હોય શકે અને એ કારણે કોર્ટ તેને ઉઘાડી શકે.

એટલે પોતાનો પાસપોર્ટ કેન્સલ કરવા માટે ઈમીગ્રેશન ઓફીસરને આપી દેવાનો ગા. સેપ્ટસને સુબ્રમણીયર હુકમ મેળવવાને પ્રધાન હકદાર નહોતા.

શ્રી. જરદીસ મીનખમ અને શ્રી. જરદીસ ખન્નાએ જુદા જુદા ચુકાદા આપી બીજ જરદીસને અનુમોદન આપ્યું હતું. શ્રી. જરદીસ કેન્ટલીવરીસ અને શ્રી. જરદીસ વાનડનહીવરે જુદા ચુકાદા આપી વિરુદ્ધ મત દર્શાવ્યો હતો.

એટલે બહુમતીથી અપીલ અર્થ સાથે મંજુર થઇ હતી.

ડો. દાદુનો પાસપોર્ટ, કે તા. ૧૭ સપ્ટેમ્બર ૧૯૪૯ ના રદ કરવામાં આવ્યો હતો, તે ડો. દાદુને પાછો આપી દેવાના ટ્રાંસવાલની સુપ્રીમ કોર્ટ આપેલા ચુકાદાની સામે મુલ્કી પ્રધાને કરેલી અપીલ અપીલેટ કોર્ટ બરખા આપે રદ કરી હતી. અને તેના કારણો માં શ્રી. સેપ્ટસના કેસમાં આપ્યા હતા તેજ કારણો આપ્યા હતા.

ભારતમાં યંત્રને સ્થાન

(હરીજનબંધુમાં શ્રી. કીશોરલાલ મશરૂવાળા)

આ દૃષ્ટિએ જોતાં મને લાગે છે કે ભારતમાં યંત્રાવસાનના હામાકારક ઉપયોગ માટે આજો અવકાશ નથી. ભારતનો (અને ભારતની પુર્વ દીશાએ આવેલા દેશોનોયે) પ્રશ્ન પુરોપ અને તેમાંયે અમેરીકાથી તદ્દન ભિન્ન છે. થોડા દાયકા પહેલાં વસ્તીપત્રકને લગતું હતું તે પ્રમાણે તરતનો સવાલ (અને હું ધારું કે આ લેખકોનો ઉદ્દેશ આપણો સામો સમક્ષ લાવી લેવો) આપણા લોકો આમ અનાજ, પહેરવા કપડાં અને રહેવા ઘર મેળવી શકે તેનો જરદીથી ઉકેલ લાવવાનો છે. લોકોનું જીવનધોરણ ઉંચે લાવવાની જરૂર તો છે જ, પરંતુ આ સવાલ આજનો મુખ્યમરો, કાપડ અને ઘરબાર વીનાની સ્થિતિમાં મોજ બની જાય છે. આપણે લોકોને કેવી રીતે જરદીથી રોજગાર આપી શકીએ? પોતાના ઉપયોગની ચીજો પેદા કરી શકતા કરીએ કે તે મેળવવા નીતિમત્તામાં શક્તિ સાધીએ? આપણે પશ્ચિમનો આપણું કપડાં એટલાંને હાથે કામ કરાવવાની જરૂર છે, કેમ કે પશ્ચિમના દેશોએ મુખ્યમરાના સવાલનો કામોનેયે ઉકેલ કરી નાખ્યો છે.

આ કામમાં આધુનિક યંત્રોદ્યોગો આપણને મદદ કરી શકશે નહીં, કારણ કે,

૧. તે વધુ લોકોને કામ આપી શકશે નહીં;

૨. જો તે માણસોમાં હાલ ચલતા માલને દુર કરે ત્યારે માલ બનાવશે તો તે જોટલાને કામ આપશે તેના કરતાં ઝાઝાને બેકાર બનાવશે;

૩. બની શકે તેટલા પ્રમાણમાં મજુરોની સંખ્યા ઘટાડવામાં તેની કુશળતા સમાયેલી છે;

૪. તે જે માલ પેદા કરે તે માટે પરદેશમાં બજારો મળે તો જ તે પેદા કરવો પોસાય; અને આ બજારો મેળવવાનું અઘરું છે તે દિનપ્રતિદિન વધુ અઘરું બનતું જશે, કારણ કે જે ગ્રાહકને ત્યારે જોસીને આપણે યંત્રોદ્યોગો શીખવ્યા ચાલીએ છીએ તેમની કુશળતા સામે આપણે ભગે તેટલી મહેનત કરી એ તો પણ ઉભા રહી શકીશું નહીં; વળી, બીજા દેશો પણ આપણી પેઠે યંત્રોદ્યોગો ખીલવશે;

૫. આપણી સાધનસામગ્રી જોઇએ મોટી છે, છતાં બીજા ઘણા દેશો જોઇએ વસ્તીવાળા દેશો જેટલી વીપુલ નથી. આપણી મોટી નીકાસ, એતી અને આપણી પેદાશની નહીં પણ વસ્તીની છે સદીઓથી આપણા દેશમાંથી વીદેશમાં માનવસંપત્તિની નીકાસ થઇ છે, અને આજે એવી પરિસ્થિતિ ઉભી થઇ છે કે બીજા દેશને આ માનવસંપત્તિની હવે આપણે જ જરૂર છે. વળી, આપણા માલના નીકાસ ની તો તેમને એથીયે ઓછી જરૂર પડશે. તેથી ઉદ્યોગો વધારવાની યોજના પાછળ આપણો ઉદ્દેશ નીકાસવેપાર વધારવાનો નહીં પણ આપણા જ લોકોના વપરાશમાં આવે એવા માલ ના ઉત્પાદનનો હોવો જોઇએ. અને આ બાબે લોકોને મહેનત આપી શકીએ નહીં તેથી તેઓ પોતાની જરૂરીયાતો મેળવી શકે તેવા ધંધા આપવાનો બીજો એક માર્ગ રહે છે.

આ સવાલો પર વીચાર કરવાથી હું ધારું છું કે આપણને ખાતરી થશે કે યંત્રોદ્યોગોનો ઉપયોગ આપણે જે રીતે કરવો જોઇએ તે જ મજુરને શ્રમ બચાવે પણ મજુરોની સંખ્યા ઘટાડે નહીં. મજુરનો શ્રમ ભલે જેવી તેની ઉત્પાદનમાં વધારો થશે અને ઉત્પાદન પણ વધશે. આ બીજ આવકારદાયક છે. પરંતુ અમુક મર્યાદિત હેતુઓ બાદ કરતાં મજુરોની સંખ્યા ઘટાડવાનું પ્રાથમિક ધ્યેય ન હોવું જોઇએ; કાંઇ નહીં તો લોકોના મોટા ભાગને જોઇતી ચીજોના ઉત્પાદન માં તો ન જ હોવું ઘટે. આ રીતે જે આદમીનો સીધો યંત્રના કામમાં નાખીએ અને તે દુધનો ધોકો આપે (જેમાં માણસની હાજરીની જરૂર ન પડે) એવી વસ્તુને જોઇ આનંદથી પમાડનારી વસ્તુ સિવાય ભારતમાં સ્થાન જ ન હોવું ઘટે. પરંતુ દુધની ડોસો ઉપાડી લઇ જતાં જોઇતો થાક લાગે એવી યોજના જરૂર આવકાર દાયક છે.

વિવિધ સમાચાર

પુર્વ બંગાળના હીંદુઓનું રક્ષણ કરવાની ભારતના મુસ્લીમ યુવા નોની પાકીસ્તાનના યુવાનોને અપીલ

ભારત ભરમાં મુસ્લીમ વિદ્યાર્થીઓ અને યુવાનોએ પુર્વ પાકીસ્તાનના વિદ્યાર્થીઓ અને યુવાનોને પુર્વ બંગાળ ના હીંદુઓનું રક્ષણ કરવા અને શાંતિ સ્થાપવા પ્રયત્ન કરવાની સંયુકત અપીલ કરી હતી. આ અપીલમાં તેઓ જણાવે છે કે, ભારત અને પાકિસ્તાન બાંધવ-રાષ્ટ્રો છે. અને બેક દેશમાં બનતા બનાવોના પ્રત્યાઘાત બીજા દેશમાં પડે જ. તેથી ભારતના મુસ્લિમોની સલા મતી ખાતર પુર્વ પાકીસ્તાનના યુવા નો અને વીદ્યાર્થીઓએ લઘુમતી કોમની સલામતીના બનતા પ્રયત્ન કરવા જોઇએ.

આયોજન પંચના સભ્યો

નવાં પ્રધાન કે. જો મંત્રીમંડળે પાર્લામેન્ટમાં આયોજન પંચના સભ્યો નો નામ જાહેર કર્યા હતા. આયોજન પંચના પ્રમુખ પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂ અને ઉપપ્રમુખ મુબઇ રાજ્યના હામકાર પ્રધાન શ્રી મુલકારીલાલ નંદા છે.

પંચના સભ્યોમાં, શ્રી. ચીંતામણી દેશમુખ, દેરીફ ખેડાના પ્રમુખ શ્રી ગગનવિહારી મેહતા મોરારજી કાણીયર શ્રી. આર. કે. પાટીલ હવે જલદી બીજા સભ્યનું નામ પાછળથી જાહેર કરવામાં આવશે.

પ્રધાન મંડળના મંત્રી શ્રી. એન. આર. પીલાઇ પંચના મંત્રી રહેશે. અને નાણાંખાતાના સરદાર શિલોકસીંઘ નાણા મંત્રી રહેશે.

પં. નેહરૂનું નામ નોબેલ પ્રાઇઝ માટે

ભારતના વડા પ્રધાન પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ અને બીજા ત્રણ હીંદી લોકોના નામો આ વરસ માટેના શાંતી માટેના 'નોબલ પ્રાઇઝ' માટે સુચવાએલા ૨૮ માણસોના નામોમાં હોવાનું જાહેર કરવામાં આવ્યું છે. બીજા ત્રણ હીંદીઓમાં એક મેદકો ખાતેના એલચી સર્વપલ્લી સર રાધાકૃષ્ણન અને બંગાળીના પ્રમુખ મુત્સદ્દી અને બીહારના પ્રમુખ શ્રીકૃષ્ણ અને બીહારના વીરોધ પક્ષના આગેવાન બી ચર્ચીલના નામો પણ હતા.

સરકાર પાસે કેવી રીતે આશા રાખી?

શ્રી. મોરારજી દેસાઇએ મુબઇ જાહેર સલામતી પગલાં બારામા પકેડા વાંચનની સભાને સંબોધન આપતાં પોતાના હાથમાં હાથબેંગ રાખીને જણાવ્યું કે આ બેંગ આ સભાગૃહનો વીનાશ કરવા માટે પરતો છે. આ બેંગ બે માણસો પાસેના મળી આવ્યા હતા. અને તેમની મુબઇ શહેરના મધ્ય ભાગમાંથી જ ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. તેમણે સભાને જણાવ્યું કે સમાજમાંના આવા તત્વો સામે પગલાં લેવાનું પુરતી સત્તા વગર સરકાર પાસેથી તમે કેવી રીતે આશા રાખી શકો?

—હસમાત પત્ની છતા બીજી પત્ની કરવા માટે દામોદરદાસ પોપટલાલ પ્રોસીકયુટર શા. માણેકલાલ રતી. દેસાઇના હીંદમાં ઠરવામાં આવ્યા હતા.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ અખબારી તરફથી)

વોશરા, તા. ૧–૩–૫૦

નવાં નવાં જુઠાણાં

કેટલાક પણ તરફથી ચલાવાતાં જુઠાણાં વિષે ૬૨ અઠવાડીયે લખવું પડે છે એ જેવી તેવી વાત છે. પણ જ્યારે આવી સ્થિતિ જોવી પડી છે કે પાકીસ્તાન નવાં નવાં જુઠાણાં છાપાં, રેડીયો ને બાતમીઓ વારે ચલાવે છે; અને હીંદ સરકારને તેના રદિયા આપવા પડે છે. આવો એક જોરાવર પાકિસ્તાને વહેતો મુકયો છે તે 'નરસંહાર જુઓ' છે, એમ હીંદ સરકારના પ્રધાન શ્રી. ગોપાલસ્વામી આયંગારે પાર્લામેન્ટ માં કહ્યું. પાકીસ્તાને ચલાવેલો આ હેવાલ એવો છે કે "કલકત્તામાં હમણાં થયેલાં તોફાનોમાં ૧૦ હજાર માણસ મરાયાં. વળી ૨૦૦ સાબુનાં કારખાનાં, ૧૦૦ ચર્બીઓ ને રબરનાં કારખાનાં, આશરે ૪૦ દીવાસળીનાં કારખાનાં, રસાયણોનાં કારખાનાં, ૫ રેલ્વે કાપડ ની મિલો,—જે બધાં મુસ્લીમોની માલિકીનાં અને મુસ્લીમોને હાથે ચાલતાં હતાં—તેનો પુરેપુરો નાશ કરવામાં આવ્યો છે." આવા હેવાથી પાકી સ્તાનના મુસ્લીમોમાં ઉશ્કેરાટ ફેલાયા વીના ન જ રહે.

ભારતના કેબીનેટ પ્રધાન મૌલાના આઝાદ તા. ૧૫ મીએ કલકત્તો જઈ તોફાનવાળા સત્તાઓમાં રહેલા, ને તોફાનો નજરે જોનાર જનાબ દાદ મુસ્લીમ નેતાઓને મળેલા. તેમણે પાકીસ્તાનના મરણો વિષેના હેવાલને "નરસંહાર અને બનાવી-સુધ્ધને ચલાવેલું જુઠાણું" કહ્યો છે; અને બીજકતો વીષે ના હેવાલને "અત્યંત અતિશયોક્તિ ભર્યો" કહ્યો છે. ૧૬ મી ફેબ્રુઆરી સુધીમાં કલકત્તા શહેર તથા પશ્ચિમ બંગાળમાં મળીને બાવન ને મરેલાની સંખ્યાના આંકડા પંડીત નેહરૂએ આ પ્રમાણે આપ્યા છે. "હીંદુ–બાવન ૧૨૦, મરેલા ૬૬; મુસ્લીમ–બાવન ૧૪૧, મરેલા ૬૪. હીંદુઓમાં પોલીસના ગોળીબારથી ૧ મરાયો, ને ૧૨ બાવન થયા. બરપકેડામાં ૧૨૩૬ હીંદુ, ૧૧૬ મુસ્લીમ, અને ૬ બીજા છે.

નેહરૂનું નીવેદન

પુર્વ અને પશ્ચિમ બંગાળના બનાવો વિષે પાર્લામેન્ટમાં નીવેદન કરતાં ભારત ના વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે "આ વીષયમાં ભારતનાં અખબારો એ ઘરસ સંયમ બતાવ્યો છે. પણ દુઃખની પાકીસ્તાનનાં વર્તમાનપત્રોએ એવો સંયમ બતાવેલો નથી."

કલકત્તાના બનાવો વીષે પંડીત નેહરૂ એ કહ્યું: "કલકત્તામાં મુસ્લીમો લીગ થઈ હતી, અને ત્યાં જે કંઈ બન્યું છે તેને અમે ખુબ જ વખોડી કાઢીએ છીએ. આ મુસીબતોને કલકાયી અને કાયદેસર રીતે પહોંચી વળવામાં આવી હતી, અને કંઈક કારણથી તેને અટકાવ પામી નહતી. એમ સત્યતાપુર્વક કહી શકાય એમ છે એમ હું માનું છું. પશ્ચિમ બંગાળના મુખ્ય પ્રધાને હતા થી, નિષ્પક્ષતાથી, અને જે રીતે કલકત્તા ની પરિસ્થિતી સમાધી હતી તે માટે હું તેમની પ્રશંસા કરું છું. કલકત્તા બોર મોટું શહેર છે." ત્યાં બનવા પામ્યું તેના માટે તે જુલ્મ છે. તે જોવા પ્રત્યક્ષદાર પોતે જ બધું જોઈ શકે છે. ત્યાં કશું છુપાવી રાકાય તેમ નથી. આ બાબત માં પુર્વ બંગાળ બધું જુદું જ છે. અને ત્યાંથી સમાચારો મંદ ગતિએ આવે છે. આ વિસ્ફોટમાં પુર્વ બંગાળ પર બોર પ્રકારનો બોમ્બમારો પડયો છતાંયે પણ છે કે જેથી વાસ્તવિક માહિતી આવી શકતી નથી, સિવાય કે છુટક છુટક સમાચાર આપે છે તે."

હીંદુઓ સામે વીરોધી પ્રચાર

આ વિષે પંડીત નેહરૂએ કહ્યું: "બહિનાઓથી, પુર્વ બંગાળમાં વર્તમાનપત્રો, સભાઓ અને કેટલીકવાર રેડીયો પરથી ભારત-વીરોધી અને હીંદુ-વીરોધી પ્રચાર સતત રીતે ચાલતો હતો, જેથી પુર્વ બંગાળના હીંદુઓ પ્રત્યક્ષ આક્રમણખોરને ઉશ્કેરવામાં આવતો હતો. હીંદુઓને કાફીરો તરીકે પાંચ મી કતારવખા તરીકે, તેમજ તેઓ રાજ્યને બબરૂપ છે એમ કહેવામાં આવતું હતું એ જ રીતે પશ્ચિમ પાકીસ્તાનમાં બોવો જ બોરોસો પ્રચાર થતો હતો. આ પ્રચાર આસ કરીને કાયદેસર ભાગે હતો. ધર્મને નામે ધિક્કાર અને હિંસાની ભાવના અને વિનાશને નામે બો પ્રચાર ચાલતો હતો."

અત્યાચાર અને હિજરત

આ પછી પુર્વ બંગાળના બનાવો વીષે પંડીત નેહરૂએ કહ્યું: "પુર્વ બંગાળમાં ખુલના કુસ્તીયા બાગેરહાટ વીસ્તારના કાલદીરા ગામમાં તા. ૨૦ મી ડીસેમ્બરે કંઈ બબકલું થયું હતું. પોલીસ કુકડી સાબ્યવાદી મનાતા બોર કામ્પને પકડવા ગઈ હતી. અને બો કામ્પ બોરહાલ્ત ભાગમ પકડતા પોલીસોએ બો તેના ઘરના માણસોને મારવાનું શરૂ કર્યું હતું. આમાં બોબોનો પણ સંભાવેશ થતો હતો. મારે ખાતી સ્ત્રીબોની બીરો ગાંબણી આડોશી પાડોશીબો બનાવના રચયે દોડી આબ્યા હતા. અને પોલીસ કુકડી તથા બોરો વચ્ચે ખુલ્લે ખુલ્લી મારામારી થઈ હતી. આ અથડામણમાં બોક પોલીસ માર્યો ગયો હતો અને બીજો પોલીસ બબને પરિણામે પાછળથી મૃત્યુ પામ્યો હતો. બે દિવસ પછી પોલીસોએ અત્યારો અને બીજાં તોફાની તત્વોની મદદથી આ ગામ પરજ નહિ પણ આજુબાજુ નાં બીજા બાબીસ ગામો પર હલ્લો કર્યો હતો. આ ગામોની મોટા ભાગ ની વસ્તી નામશુદ્ર – તિના લોકોની છે. આ હલ્લા દરમિબાન આ ગામો માં મોટા પાયા પર લુંટ ચલાવી તોફાન કરવામાં આબ્યાં હતાં, પુરૂષોની હત્યા કરવામાં આવી હતી. અને સ્ત્રી । પર બળાત્કાર કરવામાં આબ્યા હતા. કેટલાક લોકોને બળાત્કારે મુસલમાન બનાવવામાં આબ્યા હતા અને ધર્મસ્થાનો ભ્રષ્ટ કરાયાં હતાં. ગામોની આસપાસ સશસ્ત્ર પોલીસો અને બીનબોની "કોર્ડન" કરી લેવા માં આવી હોવાથી ગામના લોકો આ તોફાન અને અત્યાચારમાંથી બચી શકે એમ ન હતું. ગામ બહાર બબર પણ મોકલી શકાતા ન હતા કે બહાર ના બબર અંદર બણી શકાતા ન હતા આ બનાવ પછી સાતબાત-આઠ અઠવાડીયા પછી ગામોના કેટલાક લોકો "કોર્ડન"માંથી છટકી પશ્ચિમ બંગાળ માં આબ્યા હતા. પશ્ચિમ બંગાળની સરકારે તરતજ પુર્વ બંગાળની સરકાર નું બ્યાન આ ગંભીર પરિસ્થિતિ પ્રત્યે બેબ્યું હતું. અને બનાવને, લગતી બીજતો ગામી હતી. પશ્ચિમ બંગાળ ના વડા પ્રધાને પણ પુર્વ બંગાળના વડા પ્રધાનને અંગત પત્ર લખ્યો હતો. પણ સરકારને કે વડા પ્રધાનને પુર્વ બંગાળની સરકાર તરફથી જવાબ મળ્યો ન હતો. અપીલો છતાં પુરા ના હલ્લા બીસ્તારમાંથી પશ્ચિમ બંગાળ માં હિજરતીઓનું આગમન ચાલુ જ રહ્યું હતું. અને તા. ૧૪ મી ફેબ્રુઆરી સુધીમાં અર્ધાત વિસ્તારમાંથી ૨૪,૨૩૬ કુટુંબો—પુરૂષો અને બાળકો પશ્ચિમ બંગાળમાં આવી ગયાં હતાં.

"પુર્વ બંગાળના રાજ્યકારી હલ્લા માં નાબોબ ગામમાં પણ આવાંજ તોફાનો થયાં હતાં. નાબોબની મોટા ભાગની વસ્તી સાંતાલોની છે. પોલીસ અને સાંતાલો વચ્ચે અથડામણ થયા પછી કેટલાક ગામોમાં બીનાતલીમા આફરવામાં આવી હતી. અને તા. ૩ જી ફેબ્રુઆરી સુધીમાં સાતસો સાંતાલ કુટુંબો પશ્ચિમ બંગાળમાં હિજરત કરી ને આવ્યાં હતાં."

ઢાકામાં તોફાનની શરૂબાત

પુર્વ અને પશ્ચિમ બંગાળના મુખ્ય મંત્રીઓની એક પરિષદ ફેબ્રુઆરી ૬ ઠ્ઠી એ ઢાકા ખાતે મળી હતી. ૧૦ મી ફેબ્રુઆરીએ આ પરિષદ પાર ઢાકાના સરકારી ભવને મળી હતી ત્યારે પુર્વ બંગાળ સરકારી ભવનના નેજારોએ ત્યાં દેખાવો કર્યા હતા. આખરે આ દેખાવો બોક સરઘસમાં પરિણમ્યા હતા અને ઢાકા બાતેના પોકોરીયા પાર્ક આગળ બોક સભા ભરવામાં આવી હતી. સભા પડી ભાગવાં મુકા હતી, હુંટ, ખુન અને આગની ચાલાત થઈ અને સમય ઢાકા શહેરમાં બો હેવાલ બબ્યો. બીજે દિવસે પણ આ વિપત્ત બનેલું ચુલ્યા ચાલુ જ રહ્યું. ફેબ્રુઆરી ની ૧૨મીએ હીંદુ મુસાફરોના બો ટોળાં પર ઢાકાની બાજુના કરીમગંજ સીમાની નજીક પાસે સશસ્ત્ર ટોળાંએ હુમલો કર્યો હતો અને બીજો. બો બાળીને સહીત મોટા ભાગના મુસાફરોને મારી નાંખવામાં આવ્યા હતા, અમર ગંભીર રીતે ઘવાબ પહોંચાડવામાં આવી હતી. પાકીસ્તાનના સશસ્ત્ર પોલીસો અને નજીકના કારી તોફાન સકરારી વડા બધક પાસે જ આ કામ કરીને બનાવ બનવા પામ્યો હતો.

ઢાકામાં કેટલો સમય આ તોફાનો ચાલુ રહ્યાં હતાં તેનો ચોકકસ બ્યાલ આપવો બરાબર મુસ્કેલ જોકેના અમારા બીજા બુબારીના ચોકકસ આંકડાઓ આપવા પણ મુસ્કેલ બને છે. જોકે ઢાકા શહેરમાં જ બોક હજારથી વધારે કે છસો સુધીના માણસો મૃત્યુ પામ્યાં હોવાનો અંદાજ કાઢે છે.

ગામ વિસ્તારમાં તોફાનો

પુર્વ બંગાળના ગ્રામ્ય વિસ્તારની હકીકતો મેળવવી એનાથી પણ વધારે મુસ્કેલ બની જાય છે. પરંતુ, પુર્વ બંગાળના મોટા ગામના કરણાઓમાં જેવાં કે નારાયણગંજ, મીતાપ્રેમ, ફેણી, રાજશાહી, બારીસાલ, અને મામનસિંગ જેવી જગ્યાએ તો મોટા પ્રમાણમાં તોફાનો ફાટી નીકળ્યા હતાં. કલકત્તાથી ઢાકા અને ત્યાંથી પાકા રહેલા મુસાફરો જણાવે છે કે. માર્ગમાં ઘણી જગ્યાએ ગામડાઓમાં સળગાવી દીધેલાં ઘરો જોવામાં આવ્યાં હતાં. ૧૮ લાંક દિવસ સુધી તો પુર્વ બંગાળમાંથી નિરાશ્રીતોને પશ્ચિમ બંગાળમાં આવવા દેવામાં પણ નહોતા આવ્યા. ગાડીના મુસાફરોને વચમાં રેલ્વેલાઈન પર જ ઉતારી આવતા હતા. અને પશ્ચિમ બંગાળમાં આવતી બાકી ગાડીઓને લીધે જ ઉશ્કેરણી અને નવી અફવાઓને ઉત્તેજન મળ્યું હતું. પાછળથી આ બધી ઘેડાક ઘણા વધારે ઓછી કરવા પામી હતી. આમ છતાં મુલ્ય પાસેના કોઈ પણ સ્ટેશનને આવવા દેવામાં નહોતા આવ્યા."

હિજરતી કેટલા?

આ વિષે પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે બુલનાને લગતા જે આંકડા ઉપર આ બ્યા છે તે બાદ કરતાં, તા. ૨૦ મી ફેબ્રુઆરી સુધીમાં અને માંતમાંથી રિજીસ્ટર કરી લેવામાં આવેલાં માણસોની સંખ્યા આ પ્રમાણે છે: પુર્વ બંગાળથી પશ્ચિમ બંગાળ આવેલાં—૬૯,૫૦૦. પશ્ચિમ બંગાળથી પુર્વ બંગાળ ગયેલા–૫ ૧૦૦ ૩,૨૦૦ હીંદુઓ કુલ ઢાકા સ્ટેશની નિરીક્ષિત બાબતોનાં છે; અને બાકીના ૧૦ હજારને હીંદુ સ્ત્રી-બોની બાલમી પ-ાર્ટમાં બ-કરો આપ્યો છે.

પાકીસ્તાને દરખાસ્તો નકારી

પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે પાકિસ્તાન ના વડા પ્રધાનને મેં સુચવ્યું હતું કે, બન્ને બંગાળોની પરિસ્થિતિની અકથી તપાસ કરવા માટે બે તપાસ પંચો દોર્યા જોઇએ. એ પંચોમાં પુર્વ અને પશ્ચિમ બંગાળોએ નીમેલા બે પ્રતિનિધિ ઓ હોવા જોઇએ. અને એમાં એક પ્રધાન હોવા જોઇએ. આ પંચો એક અઠવાડીયામાં કાંઈ કાર્ય કરે એવી આશા મેં વ્યકત કરી હતી.'' આની પાકી સ્તાનના વડા પ્રધાને ના પાડી. પંડીત નેહરૂએ કહ્યું : ''તા. ૨૰ મી ફેબ્રુ-આરિએ મેં તાર કરીને સંયુકત તપાસ પંચો માટેની મારી સુચના સ્વીકારવા માટે ફરી આગ્રહ કર્યો હતો. બીજે તાર કરીને મેં પરિસ્થિતિની ગંભીરતા વીશે ફરી નીર્દેશ કર્યો હતો. અને મારે સાથે મળીને તોફાનગ્રસ્ત વિસ્તારો ની મુલાકાતો લેવી. આ સુચના સંયુકત તપાસ પંચો નીમવાની સુચના ઉપરાંતની હતી. આ તારોનો જવાબ મને હમણાં જ મળ્યો છે, એમાં પાકી સ્તાનના વડા પ્રધાન જણાવે છે કે, તેમના અભિપ્રાય પ્રમાણે સંયુકત પંચ આવશ્યક અથવા ઇચ્છવા યોગ્ય નથી. વળી તેઓ એમ પણ માને છે કે, તેઓ અને હું પુર્વ તેમજ પશ્ચિમ બંગાળની સંયુકત રીતે મુલાકાત લઇ શું એ તેથી કાંઇ ઉપયોગી પરિણામ આવવાનું નથી. તેઓ માને છે કે આપણા દરેક કેબીનેટો તપાસ પછી સંયુકત માહિતી આપી શકશે.'' વધુ માં પંડીત નેહરૂએ કહ્યું : ''સામી દલીલો જણાવામાં આવશે જોઇએ એમ મને આવશ્યક લાગે છે. આપણે પ્રેસ-આપણે અને પ્રેસ-આપણે કરાર છે અને ઉશ્કેરાટ વધે છે. આ સંજોગોમાં બંને સરકાર માટે પોતાનો જ અભિપ્રાય બહાર પાડવાનું પુરતું નથી. આ જ કારણથી મેં પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન ને પ્રેસીફીક સુચનાઓ કરી હતી. પરંતુ તેમણે તે માન્ય રાખી નહિ. આપણે ને તપાસ માટે પુરેપુરી તકો આપવી જોઇએ. આપણે તેમને આવી તકો આપવા તૈયાર હતા અને છીએ. મેં જેવી સુચના કરી છે કે બંને સરકાર ને પ્રધાનો કે 'અધિકારીઓ સહિત' આંતરરાષ્ટ્રીય રેડ ક્રોસના પ્રતિનિધિઓએ બંને પ્રાંતોના અમર પાસેલા વિસ્તારો ની મુલાકાત લેવી જોઇએ.''

પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાને આ પછી આપેલી અખબારી મુલાકાતમાં આ સુચનને પણ ફગાવી દીધી છે.

આક્રમણને અંગે ફરવેદો

ગેલીક કાઇ-કોટોએ તાજેતરમાં આ પેલા મુકાદમોને ફરીથી આક્રમણને અંગે નવો કાયદો કરવાની જરૂર જણાવા થી ભારતની પાર્લામેન્ટે તેને લગતું બીલ પસાર કર્યું છે. બીલનું નામ છે:

''ક્રીમેન્ટીવ ડીટે-શન બીલ, ૧૯ ૫૦.'' આ બીલની મુખ્ય જોગવાઇ ઓ આ પ્રમાણે છે: આ મારો સમગ્ર ભારતને લાગુ પડશે. સિવાય કે તે જમ્મુ અને કાશ્મીરના ભારતનાં સંરક્ષણ વિદેશનીતિ અથવા સલામતીનાં કારણો સાથે સંકળાયેલી બાબતો સિવાય લાગુ નહિ પડે. એ મારો તા. ૧ લી એપ્રીલ ૧૯૫૧ થી અમલમાં નહિ રહે, સીવાય કે તે પહેલાં તે બાબતો વીશે કંઇક કરવામાં આવે અથવા કરવાનું રાખવા માં આવે.

એનાં કારણોની સમજુતી

નાયબ વડા પ્રધાન સરદાર વલ્લભ-ભાઇ પટેલે આ ખરડો રજુ કરતાં કહ્યું હતું કે ''આપણી સરહદ માત્ર સામ્યવાદીઓ સામેની નથી, પણ દેશ ની સરકારનું કામકાજ અશકય બનાવી મુકવાનો અને વીમાતક પ્રવૃત્તિ કરવાનો ધરાવતા ધરાવતી દરેક વ્યકિત સામે આપણી સરહદ છે. દેખીતી રીતે જ આપણે બંધારણની મારાની જોગવાઇઓ તળે આવા લોકોને પકડીને વધી રાખી શકીએ નહીં. ભારતના સામ્યવાદીઓ દેશના અસ્તિત્વ અને સલામતી માટે ભયંકર રૂપ છે. અનેક દેશસેવકનાં બલીદાન અને ત્યાગને પરિણામે અસ્તિત્વમાં આવેલું આપણું રાજ્ય આપણે ખાળવી ન શકીએ, તો એ બલીદાન અને ત્યાગ નો બદલો ચુકવ્યો ન ગણાય. પોતાની પ્રેરણા, પદ્ધતિ અને સંસ્કૃતિ પર વિદેશ ની છાપ ધરાવતા સામ્યવાદી પક્ષના હાથમાં મહામહેનતે મેળવેલું સ્વાતંત્ર્ય સોંપી દઇ શકીએ નહીં.''

વધુ તેમણે કહ્યું: પોતાના ખોટેર સલામતી ધારામાં, બંધારણની ૨૨ મી કલમમાં જણાવાયા મુજબની સલાહકારી સમીતી જેવું તંત્ર રચવાની જોગવાઇ ''મધ્યસ્થ સરકારની સુચના અનુસાર દાખલ કરી છે. આ સમીતી દરેક અટકાયતીના કેસની તપાસ કરી યોગ્ય ભલામણો કરે છે. સરકાર સમીતીની ભલામણની ઉપરવટ જઈ શકવાના દાખલા બહુ જ ઓછા છે. અને તે પણ રાજ્યની શાંતી અને અવરોધ માટે જ સરકારને ભલામણની ઉપરવટ જવું પડે છે. ધારાની મર્યાદા માં રહેવું દરેક નાગરિકની મૂળભુત ફરજ છે. અને જ્યારે કાયદાના મુળ પર જ ઘા કરવામાં આવે ત્યારે સરકાર આંખ મંચલી ખરે તે વાજબી ગણાય.''

ગાંધીજી અને સામ્યવાદ

'હરિજનબંધુ'માંથી . (ગતાંકથી ચાલુ)- (૩)

ચેતન સૃષ્ટિની બાબતમાં માકર્સની દુનિયા શી હતી એનો વીચાર કરતા પહેલાં આત્મતત્ત્વના સીદ્ધાંત સાથે જોડાયેલી એક બીજી પ્રથાની વાત સમજી લેવાની જરૂર છે.

ગાંધીજીની પેઠે એક જ આત્માને મૂળ અને એકમાત્ર તત્ત્વ માનવા છતાં અને એ માન્યતા માટે ગીતા, ઉપનિ ષદ આદિ જે ગ્રંથોને તેઓ પ્રમાણભૂત માનતા હતા તેને જ માનવા છતાં બીજા પણ વાંદો છે, જે આ સીદ્ધાંત ગાંધી ગાંધીજીથી બીલકુલ જુદા અને કાંઇક બાબતોમાં સામ્યવાદને મળતા નીકળ્યા જોઇએ છે, અને એવા જ લોક અને સાધનોનો સ્વીકાર કરે છે.

જડચેતનમય સમગ્ર સૃષ્ટિને એક જ આત્મતત્ત્વનો આવિર્ભાવ માનીને ગાંધીજી તેમાંથી જે બોધ લે છે, તે મારી ભાષામાં નીચે આપું છું.

''સમગ્ર જીવ સાથે હોવું કેવું ? જ્યારે સર્વ કાંઇ ઈશ્વરનું જ રૂપ છે, અને હું પણ મૂળમાં તેજ છું, ત્યારે હું કોની સાથે વેર કરું? કોને ખરાબ કહું? કોનો દ્વેષ કરું? કોનાથી ડરું? કોને કરવું? કોને પોતાનો કે પરાયો લેખું? કોને નાનો, તુચ્છ અને બલિદાન કરવા માટે યોગ્ય સમજું?

''અસલમાં હું તે જ હોવા છતાં જેનો કોઇ એવો કાનૂન છે કે મારી સાથે વળગેલા શરીરનો મોહ અને તેને સ્વસ્થ અને જીવતું રાખવાની ઇચ્છા એકદમ છોડી શકાતી નથી. હું પોતે દોષોથી પર થયો નથી છતાં આત્મહત્યા કરતો નથી એટલું જ નહીં પણ એમ કરવું અયોગ્ય માનું છું. તો બીજા કોઇમાં દોષો જોઇને હું એને મારવાને યોગ્ય કેમ લેખું''?

''એ સાચું કે સમગ્ર વીશ્વ ભગવાન રૂપ છે અને હું કાંઇ જ નથી એવી નીચા હાલ એક અહા જ છે; આ સ્થિતિએ આપણે સાધેલાજ પહોંચ્યા નથી. આપણી આજની વાસ્તવિક સ્થિતિ ભેદભાવ, રાગદ્વેષ, હીંસા વગેરેથી ભરેલી છે, અને જાણેઅજાણ્યે આપણે એવો જ વર્તાવ કરીએ છીએ. પરંતુ જો એ નીચા જ સત્ય હોય તો આપણો પ્રયત્ન એવી સ્થિતિએ પહોંચવાનો જ હોવો જોઇએ. આ બની શકે એ આપણે અહીંસાને જ પરમ ધર્મ માનીને પોતાની જીવન સાધના કરીએ. એની મદદથી જીવનનાં બીજાં વર્તો તથા ધર્મો અને સમાજરચ ના વગેરેના વીચારો તથા સાધનો શોધીએ. આપણે જો એમાં હીંસા કરવી, દુખીને દુઃખ દેવો વગેરેને બેજાની છાયું અને એમ કરવાનો આપણો અધિકાર માનીશું તો આપણી નીચા કેવળ ખાલી પંડિતાઇ જ બની રહેશે.''

ભગવાન અને આત્માના તત્ત્વજ્ઞાન માં માનનારા બીજા વાંચકોની અને ગાંધીજીની વચ્ચે આ મોટો મતભેદ છે. અધિકારભેદ, સંપ્રદાયભેદ, જનિભેદ, ધનનિધા વગેરેના આગ્રહમાં કોઈ ને કોઈ રૂપમાં દંભ, હીંસા, દ્વેષ વગેરે કરવાનો, અસુરો અને અધર્મના પ્રચાર કરનારાનો નાશ, સંતોની રક્ષા વગેરે કરવાનો પોતાનો અધિકાર માની લેવામાં આવે છે. અને આત્મવાદથી એનું સમર્થન કરવામાં આવે છે. ગાંધીજી આત્મનિષ્ઠાથી એવો બોધ લેતા નહીં.

હવે માકર્સની ભુમિકા શું છે તેનો વીચાર આગળ કરીશું.

ચર્ચાપત્ર : ભેગા.

રોકડા કરતાં ચોપડાની અગત્યતા

દેશ જતા અને આવતા મુસાફરો માટે ભેરા નોર્થ, સાઉથ તેમજ ન્યાસા-લેન્ડના બાજારોને ઉતરવા તથા ચડવા માટે મુખ્ય બંદર છે. આવતાં જતાં ૧૦૦-૧૫૦ મુસાફરોનો વીચાર કરવો જોઇએ.

બી. ભેરા હીંદુ સમાજ છે. પણ તેમાં અપોહીત સગવડ ઠેઠ મોટા બાજના મુસાફરો રનેહીઓને ત્યાં ઉતરે છે. આથી હકત એ કે ત્રણ ચોપડી ઓને ત્યાં ૪૦-૫૦ જેટલા મુસાફરોને જમાડવા કરતાં સુવાડવાનો પ્રશ્ન તેમને પણ મુંઝવતો જણાય છે. આ દેશમાં હીંદુ હોટલ પણ આવા તથા સુવાની સગવડ વાળી નથી.

ગેરાક વખત પહેલા આથી ''ઇન્ડીઅન ઓપીનીયન''માં એક ખબર છાપા દ્વારા કરવાની યોજના જાહેર કરવામાં આવી હતી. આમાં ૧૦-૧૨ હજારનો ખરચ અડસટલામાં આવ્યો હતો. આ અપીલને કોઇ તરફથી હજી આવકાર મળ્યો હોય એમ સાંભળવામાં નથી.

આપણી ઉતરવાની અડચણો દુર કરવા આપણે કાંઇક કરીએ એ આશાએ આ ચર્ચાપત્ર પાઠવું છું. અને સોસ્સબરીની હીંદુ સોસાયટી કરી જહાર પડે એવી આશા છે.

ઠકકર.

—આસનનું દવાલનું નવું બજેટ પાસ કરતા પહેલાં દવાના દરમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે. મરબીડીવાની કીંમત જે આનામાંથી મહાડી એક આનો કરવામાં આવ્યો છે અને પોસ્ટ કાર્ડનો દર ત્રણ પૈસામાંથી વધારીને બે પૈસા રાખવામાં આવ્યો છે.

—પુર્વ પાકીસ્તાનમાંથી સવા લાખ નીરાશ્રીતો આસામ આવી પહોંચ્યા છે.

—મધ્ય ભારતમાં આવું વર્ષે કપાસનું ઉત્પાદન આશરે ૨,૨૫,૦૦૦ ગાસડી થશે એમ મનાય છે.

—કોંગ્રેસ આગેવાન શ્રી. ચતીન્દ્ર નાથ સેનની પાકીસ્તાન સત્તાવાળાઓએ ધરપકડ કરી છે.

વિવિધ

ગાંધીજીની સમાધીપર ફીલીપીન ની પુષ્પાંજલી

ફીલીપીન્સના ટ્રસ્ટિન કોલ જોરજ-નાથનેશનના પ્રમુખ મી. લોરેન્ઝો ઓટીસ્ટાએ ગયે અઠવાડીયે રાજઘાટ પર ગાંધીજીની સમાધીપર ફીલીપીનના ફુલોનો બનાવેલો હાર મુકયો હતો. મી. ઓરીસ્ટા મનીલાથી એક ખાસ પ્લેનમાં દીલ્હી ગયા હતા જ્યાં હીંદના પરદેશ ખાતાના સેક્રેટરી મી. કે. પી. મેનન આવકાર આપવા એરપોર્ટ પર ગયા હતા. આ હાર ફીલીપીનના પ્રેસીડન્ટના મહેલમાં તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો. તેને માટે ટાપુની ૬૭ નાગરીક અને ફિલ્મસ્ટારની સંસ્થા ઓએ ફુલો આપ્યાં હતાં. હારપર લહાનો ફીલીપીનનો વાવટો મુકવામાં આવ્યો હતો. સરઘસના આકારમાં રાજઘાટપર જઇ તે ગાંધીજીની સમાધી પર મુકવામાં આવ્યો હતો.

કાશ્મીરનું કોકડું

કાશ્મીરના કોકડાનો ઉકેલ લાવવા સીકયુરીટી કાઉન્સીલમાં ચાર રાજ્યો નો મુકવામાં આવેલો ઠરાવ હીંદ અને પાકીસ્તાને સ્વિકાર્યો તેથી સંજોગમાં સંતોષની લાગણી ફેલાઇ છે એમ ત્યાંથી ખબર છે. ઠરાવ જે કમુના અને નોરવે તરફથી મુકાયો હતો અને બ્રીટન અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસે ટેકો આપ્યો હતો, તે હીંદ અને પાકીસ્તાન ને એ રેફનું અંતીમ નકકા કરવાને પ્લેબીસાઇટની તૈયારી કરવાને પોત પોતાના લશ્કરો પાછા ખેંચી લેવાની સુચના કરનારો છે.

હીંદમાં પાકિસ્તાનના જાસુસોનું દળ

મુંબઇથી તા. ૧૧ મીનો સાપસેાપટર નો અહેવો જણાવે છે કે પોલીસે હીંદ માં કામ કરી રહેલા પાકીસ્તાનના જાસુસોનું દળ શોધી કાઢયું છે. જાન્યુ આરીમાં એક મુસ્લીમને કરાંચી જતી સ્ટીમર પર ચઢતાં પકડવામાં આવ્યો હતો. તેની પાસેથી ૧૫૧ સીલ મહેલાં પાસપોર્ટ મળી આવ્યાં હતાં જેમાં હકીકતમાં સરકારના ચોરેલા બનાવટી પાનવી હતાવેજો હતાં. હકીકતોના આધ્ય પ્રધાન લાયક અલી નહાસી મળ એ બનાવને તેઓ આ જાસુસોના દળની સાથે લેાક છે.

પાકિસ્તાનના ખબરો

કરાંચીથી ખબર છે કે પાકીસ્તાન પોતાના દેશના સંરક્ષણનો પ્રશ્નમ અરબો બાબ સંરક્ષણ માટે વાપરશે, નાણા પ્રધાન મી. ગુલામ મહમદે જણાવ્યું કે ૧૯૫૦–૫૧ ની સાલની આવક રૂા. ૧૨,૧૨,૧૬,૦૦૦ ની અંદાજવામાં આવી છે. અને ખર્ચ રૂા. ૧૨,૮૩,૭૩,૦૦૦ અંદાજવામાં આ વે છે. વધારાના ઠરવી દેવાને પૂરા. ૧,૨૧,૬૦૦ ની પુરાંત બાકી રહેશે.

૧૯૪૯–૫૦ ની સાલના સુધારેલા અંદાજ મુજબ સંરક્ષણને માટે રૂા. ૫,૧૧,૧૦,૦૦૦ નો ખર્ચ થશે. ૧૯૪૯–૫૦ ના સુધારેલા અંદાજ મુજબ કુલ આવક રૂા. ૧૨,૧૫,૪૨,૦૦૦ ની અને ખર્ચ ૫૮ ૧૨,૧૨,૭૨,૦૦૦ નો થશે.

પ્રધાને કહ્યું કે ૧૯૪૯–૫૦ ની સાલ માં દેશના સંરક્ષણની સ્થિતિ સંતોષકારક અને મજબુત બનેલી છે. સંરક્ષણ માટેના અંદાજમાં કેટલાક અગત્યના વધારાના પગલાં લેવાને ખાતર વધારો કરવો પડયો હતો.

સંરક્ષણના ખર્ચથી પાકીસ્તાનના નાણાકીય સાધનોપર બોજો પડયો હતો પરંતુ આ ખર્ચને સર્વોચ્ચ સ્થાન નહિ આપવામાં આવ્યું હોત તો આપણે આપણી પ્રાથમીક જરૂરીયાતો મુકવા હોત.

ટ્રેન પત્રના ફ્રેકટીઓ

સીંધ પ્રાંતની વડી અદાલતે પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન મી. લીયાકત અલી ખાનને અને અસદુમ મી. જીણાહના બેન ફાતીમા જીણાહને 'ટ્રેન' પત્રના ફ્રકટી નીમ્યા છે. એક સ્થાનિક વેપારી મહંમદ પનાહીએ કરેલી અરજીની સુનાવણી બાદ આ નીર્ણય થયો હતો. ફરકત વેપારીએ જણાવ્યું હતું કે હાલનું ટ્રેન ટ્રસ્ટ એ પત્ર કરારોમાં લાવવામાં આવ્યું તે પહેલાં મી. જીણાહ એ નુદ્દીમાં રચેલા 'ટ્રેન' ટ્રસ્ટનું વારસદાર છે

મી. જસ્ટીસ વેલાનીએ જણાવ્યું કે હાલનું 'ટ્રેન' ટ્રસ્ટને નુદ્દીલ્હીના ટ્રસ્ટનું વારસદાર ગણી શકાય અને મુસ્લીમ કાયદા મુજબ વડી અદાલતને જોવી સંરક્ષાના ટ્રસ્ટીઓ નીમવાની સત્તા છે.

શોક સભા

સુરત કોટુ એજ્યુકેશનલ સોસાયટી, ડરબનની કમીટીની મીટીંગ તા. ૮–૩–૫૦ બુધવારને દિવસે મળી હતી. તેમાં અગ્રેની ભારતીય કોમના પ્રખ્યાત અને જુના સેવક, જણીતા ગુજરાતી સદ્ગ ગ્રહસ્થ શ્રી. ભાઇશ્રીઅમૃત એમ. પટેલ, જેઓ તેમના કુટુંબ સાથે કરંબ કરીમરમાં સ્વદેશ ગયા હતા, તેમના દુઃખદ અને આકસ્મિક અવસાન અંગે શોકનો ઠરાવ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. અને સભ્યોએ ઉભા થઇ મૌન સેવી સ્વર્ગસ્થના આત્માની શાંતિને અર્થે પ્રાર્થના કરી હતી. તેમજ સ્વર્ગસ્થના કુટુંબ પ્રત્યે ઠરાવમાં દિલસોજી દર્શાવવામાં આવી હતી.

પરચુરણ

—મુંબઇ શહેર વખતમાં દુનીયામાં સૌ થી મોટાં શહેરોમાંનું એક બની ગયું. તેની સરહદો સંબંધમાંનું એક બીજા પ્રસાર થયું છે, જે બીજાથી મુંબઇનો વીસ્તાર ૧૪ માઇલનો થશે. હાલના કરતાં બાર ગણો. મુંબઇની હાલની વસતી ૩૫,૦૦,૦૦૦ ની છે શહેરનો વિસ્તાર વધતાં તે લગભગ બમણી થઇ જશે.

—અલાહમાં ચેટા ચુંટણીમાં સમાજ કાર્ય કરનાર એક બીને પોતાના પતિના કરતાં વધારે મત મળ્યા. ૧૪ વીરુદ્ધ ૫૫૬ મતે તે ચુંટાઇ હતી.

—અમેરીકાના મોટા બીલ્ડ બી. બોસને દીલ્હી આવતાં રાજઘાટ પર જઇ ગાંધીજીને પુષ્પાંજલી અર્પણ કરી હતી.

—બે મહીનાથી જાપાન અને મુંબઇ વચ્ચે વાપરસેસ વહેવાર ચાલુ થશે ભારત અને ઇંગ્લંડ વચ્ચે આવેાજ વ્યવહાર શરૂ થયો છે.

—પુર્વ પાકીસ્તાનમાં મુસીબત રહેમાન નામના એક સખ્સની પશ્ચિમ બંગાળ ખાતેથી ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. આ સખ્સ રવાનિક હોજ વગેરેને લગતી માહિતીઓ એકઠ કરતો હતો. અને તેની પાસે ભારત તથા પાકિસ્તાનની સરહદોનો નકશો મળી આવ્યો હતો. કાશ્મીર અને પશ્ચિમ બંગાળને લગતી કેટલીક અગત્યની માહિતીઓ પણ તેની પાસેથી મળી આવી હતી.

—હકેમ ઝકાતમાં સાતેાદા ગામમાં ૪૦૦ વ્યકતીઓએ દારૂ ન પિવાની પ્રતીજ્ઞા લીધી સપ્તાહ દરમ્યાન લીધી હતી.

—ભારતનો વહાણ વિકાસ અંગે બંગલમાં ભરાનારી કાર્યોહોદ્દા કન્વીનેટલ સમીતીમાં હાજરી આપવા મી. રામ-વણી મુદલીયાર વિગેરે જનાર છે.

—પાકીસ્તાનમાં વસતા હીંદીઓ હવે પાકીસ્તાન છોડી હીંદ આવવા માગે છે એમ ત્યાંના ભારતના હાઇ કમીશનરે જણાવ્યું હતું. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું કે હીંદીઓને ત્યાં રહેવું પસંદ બાબ બહું થતું જાય છે.

—કાશ્મી વિદ્યાપીઠે રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્ર પ્રસાદને "ડોકટર ઓફ લેાઝ"ની માનદ પદવી અર્પણ કરી છે.

—કલકત્તા સમાચારો જણાવે છે કે જ્યારે કાજન આઝાદ એક કલકત્તા તરફ આવી રહયો હતો ત્યારે પુર્વ બંગાળ રેલ્વેના રેલવે સંતકાર પાસે તેના પર એક–હથીયારબંધ ટોળાએ હુમલો કર્યો હતો. પરીણામે આઠ માણસો માર્યા ગયા હતા અને બીજા ડેટલાકને ઇજા થઇ હતી.

—બંગાળમાં મરેલા કુલ્લાની તપાસ અંગે પંચ નીમવાની પંડીત નેહરૂની માગણીને પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાને વખોડી કાઢી છે તેથી પાકીસ્તાનના વલણને ચેરદાનાં પુરાવાઓ બંગાળી ભારત સરકારને મદદ કરવાની ચેતા-વની ઇચ્છા વ્યકત કરી છે.

—પુર્વ બંગાળમાં કોમી રમખાણો બધા થાય છે. ત્યાં જાન માલની સલામતી નથી લાગતી. લોકો રેલ છોડી બીજે જતા રહ્યા છે. સરકાર તેમને સમજાવી ત્યાં જ રાખવા પ્રયત્ન કરે છે. પુરતુ રક્ષણ અપાઇ રહ્યું છે.

—અનાજની અછત કરવા મુંબઇના વડા પ્રધાને પોતાનું રેશનીંગ કાર્ડ ૧૯૫૦ નું જાહેર કરી જનતાને ખોરાક બચાવવા હાકલ કરી છે.

—પુર્વ બંગાળથી આવતા નીરાશ્રીતો ને તેમનો માલ હાવરા સ્ટેશને બહુજ મોટા પાયે ઉપાડી રહે છે.

—નવુ દિલ્હીમાં ગયા રોમવારે જણાવ્યું વામાં આવ્યું હતું કે છેલ્લા અઠવાડીયા મુજબ પુર્વ બંગાળમાં થયેલાં રમખાણોના પરિણામે લગભગ ૨૫૦૦ હીંદુઓ માર્યા ગયા હતા અને લગભગ રૂા. ૪૯,૦૦,૦૦૦ ની મીલકત લુટાઇ, બાળી મુકવામાં આવી હતી.

—મુંબઇથી જણાવવામાં આવે છે કે શહેરમાં બે છરી, ભોંકવાના બનાવો બન્યા હોવાથી પોલીસે આવા તોફાનીઓ સામે સાવચેતીના પગલાં લીધાં છે. પોલીસ કમીશ્નરે સભાઓ અને રેખાવોની અને હથીયારો રાખવાની મનાઇ કરી છે.

લગ્ન

ડરબનના બી. વિ. પ્રેમકુંવર શેાનીની પુત્રી શ્રીમતી રંભાબેનના લગ્ન રોમા નીવાસી બી. ડાહ્યલી ગોકળ શેાની ના પુત્ર બી. કાંતીલાલ સાથે રોમવાર તા. ૧૩ માર્ચના સાંજી હોલ ડરબન, માં થયા હતાં.

* * *

ડરબનના બી. રણછોડભાઇ રામભાઇ પટેલની પુત્રી ના બી. જોશી-દક્ષાબહેન સાથે પટેલના પુત્ર બી. અમરાનભાઇ સાથે સુરત હોલમાં તા. ૫–૩–૫૦ ના થયા.

* * *

ડરબનના સોની પોપટલાલ કાનજી પુત્રી શ્રીમતી ગોદાવરીબેનના લગ્ન સોની હરીદાસ વલભજીના પુત્ર બી. નરોતમભાઇ સાથે રવીવાર તા. ૧૨–૩–૫૦ ના સાંજી હોલમાં થયા હતાં.

શ્રી. સાઉથ આફ્રિકા રીફોર્મ્ડ ક્ષત્રિય મંડળ દ્વિવર્ષિક સંમેલન

ઉપરોક્ત મંડળનું બીજું દ્વિવર્ષિક સંમેલન શ્રી. ડરબન ક્ષત્રિય મંડળના આમંત્રણથી. ડરબન મુકામે. તા. ૭–૮–૯ અને ૧૦ એપ્રીલના મળશે.

કાર્ય ક્રમ

(૧) પ્રમુખ મંત્રીઓ તથા બહારગામી મેા હેવાલ. (૨) મીનીટસ અને તે ઉપર મથી. (૩) પત્ર વ્યવહાર અને તે ઉપર મથી. (૪) ચુંટણી. (૫) પરચુરણ.

ડરબન અને જમ્બત દરેક પેટા મંડળેા તથા સભ્યેાને ફુંક મુકતમાં બબર કરવામાં આવશે સંમેલનેા વસાત કાર્યક્રમમાં સુધારા વધારા કરવામાં આવશે. દરેક જાતિ બાજીઓને હાજર રહેા બાહ્ય બલામણ છે. દરેક પેટા મંડળેાને પેાતાની પ્રતીનીધીઓ તથા સુચનાઓ મેાકલવા બાહ્ય વીનંતી છે.

પ્રમુખ ડાહ્યાભાઈભા ચૌહાણ.
મંત્રીઓ. મગનભાઇ જેવન પત્ર વ્યવહારનું સરનામું ઠકરભુભાઇ નારણ ગાભાભાઇ કરીભાઇ.

c/o Kalan Bros,
44A Market Street,
Johannesburg.

અથવા :-

c/o Vanmari Maganlal.
106 Melbourne Road,
Durban.

વાર્ષિક સભા

ડાહ્યાભાઇ ભગવાનજી પટેલ
હરકિશનદાસ મણુદાસ પટેલ
સેાસાયટી

અમિત નીરેદન કે ઉપરોક્ત સેાસાયટીની બહેર સભા તા. ૨૧–૩–૫૦, રવીવારે બપેાર બાદ ત્રણ વાગે પાટીદાર હેાલમાં નીચે બણાવેલા કામકાજ માટે મળશે. બબારે સર્વે પાટીદાર બાઇ બહેનેાને વેળાસર પધારવા નમ્ર વિનંતિ છે.

(૧) મીનીટસ (૨) સેાસાયટીના પરચુરણ કામકાજને (૩) સેાસાયટી, સેાસાયટી સંબાલિત શાળા અને પુસ્તકાલયના હીસાબેા અને રીપેાર્ટો (૪) વાર્ષિક ચુંટણી.

ડાહ્યાભાઇ ભગવાનજી પટેલ
હરકિશનદાસ મણુદાસ પટેલ
એ. બા. મંત્રીઓ.

ઝવેરી જીવન કથા

ખબાસ્વામી નેહરૂ. કીમત ૨૦/-
બબાસ્વામીની જીવન
બીતાબ્દીનું બાંધીબ્દીએ કરેલું ગુજરાતી બનુવાદ. ૨/-

રીપબ્લીક નંબર

અમારેા તા. ૨૧–૧–૫૦ ના બબાર પડેલેા બારત રીપબ્લીક નંબર: અનેક સંદેશાબેા; ફેાટાબેા; લેબેા વીગેરે વાંચવા લાયક સામગ્રીથી બરપુર છે.

કીમત ૨/૩
પેાસ્ટેજ સાથે
Indian Opinion.
P. Bag.
Phoenix.

વાર્ષિક સંમેલન

શ્રી. ફુલચંદ પ્રબાપતી ઓેાશી-ઓેશન.

ઉપરોકત સંસ્થાનું વાર્ષીક સંમેલન તા. ૬–૪–૫૦ ને રવીવારે ૧–૫ કલાકે ૬૯ મીન્ટરેાડ ઉપર આવેલા આબમ ના મકાનમાં ડેા. રબુબેનબાઇ બાળકી બીજીના પ્રમુખ પદે મળશે.

વિબય વિચારણી સમીતી તા. ૯–૪–૫૦ ને રવીવારે સાં ૬ કલાક કલાકે જોહાનીસબર્ગમાં ■■ બેસ્ટ રસ્ટીટ આવેલા મારતર મેન્શનમાં મળશે. આ પહેલા સબ્યેા તરફથી આવનાર ઠરાવેાની લેખીત દરખાસ્ત મંત્રીને મળી બબી જોબશે.

ઓેાશીબ્રેશનના તમામ સબ્યેાને બે બન્ને પ્રસંગે વેળાસર પધારવા વીનંતી છે.

સર્વે બાતીબ્નેાએ સંમેલનમાં હાજર રહેવા કૃપા કરવી.

સંમેલનનું કામકાજ:—

(૧) મીનીટ તથા મંત્રીનેા હેવાલ. (૨) ટીસાબની રજુબાત (૩) ઠરાવેા. (૪) ચુંટણી. (૫) પરચુરણ.

ખુશાળબાઈ વ. મીસ્ત્રી
મંત્રી: શ્રી. દ્રાં. પ્ર. ઓેાશીબ્રેશન.
જોહાનીસબર્ગ.

અમારાં નવાં પુસ્તકેા

જનમટીપ	૭	૦
ધુ બી	૮	૬
સેતુબંધ	૫	૦
વિશાલબા	૫	૦
બા દીનાના	૫	૦
કચેાકુ	૪	૩
ચતુર સુબાષુ	૩	૩
નીરબમા	૭	૦
પરિબ્રમણ	૮	૬
બાબણેા ધર સંસાર	૪	૩
રપ રૂપા (બે બાગ સાથે)	૧૩	૦
કેડે પહેારે	૭	૦
પ્રાચિના	૫	
ગીતા બેાધ	૩	૦
સુબર્ણ પુત્ર	૨	૦
કેમેરા સંબેાધ	૨	૦
૭૭ ૭૭ ૭૭	૩	૩
૯ન લીલા	૨	૩
બાકી બામ	૨	૬
સંત દેવીદાસ	૨	૬
બારી બહાર	૩	૦
બાન્તરાજ હનુમાન	૨	૦
નુરબહાં	૪	૩
દબાંગ બેલેા ધુંદેા	૫	૦
બજાર ન બનેા	૨	૦
ગીત દેારી અને બીજા નાટકેા	૨	૩
બાપબડી કેબિસ	૫	૦
ઉંદર	૭	૦
સબબા સેબ	૫	૦
૨૪ કે બારેાદ	૫	૦
ઓેબિનું બારેાગ્ય	૩	૦
મહાકબાના પ્રસુંગેા	૩	૩
પ્રેમ વિચારણા	૨	૦
સરહદ પર સુબાષ	૫	૦
પુષ્પવાટિકા	૨	૦
બાર્ય ધર્મ નીતિબાર	૨	૦
પતીમંદીર	૩	૦
પરરૂમા	૫	૩
બદુધ ચકી	૭	૦
ધરતી	૫	૦
ગીતાંજલી	૫	૦
મુગેા સેવક	૩	૦
રસ મુર્તીબેા	૩	૦
બબુ હબબાં	૫	૩
નબી દુનીબા	૫	૩
સાધના	૫	૦૦
રબીંદ્રનાબ ઠાકોર	૫	૩
દેવ બને દાનવ	૩	૦
રબિકાર	૩	૦
બહાન મુકાબેરા	૬	૦
હારબ વીકાસ	૧૦	૦
ધુબબતાં પુર	૧૧	૦
ચંદ્ર રેબા	૧૦	૦
પુર્વ બને પશ્ચિમ	૫	૦
હારબ મંત્રીસ	૭	૦
બેાર્તિના સાક્ષાત્કારમાં	૭	૩
પરાધિન	૭	૬
બહલા બેસી	૫	૦
બાઝાદ	૫	૬
હસ્ત મેળાપ	૧૦	૦
સેાહાગ રાત	૭	૦
બુદ્ધિનેા બાદસાદ	૫	૩
જુબ બને કેતકી	૫	૬
બાલીની	૫	૬
સુબર્ણ પિંજર	૫	૬
જીવનના વહેણેા	૭	૦
બારતના વીર પુરૂષેા	૨	૬
તારા શ્રવનું તાબીજ	૩	૦
કરતના ઘેાડાં	૩	૦
શ્રીમતી સીતા	૭	૬
જીવણ નિરિક્ષણ	૫	૬

'Indian Opinion', P. Bag.
Phoenix, Natal.

હિંદુ મહિલા મંડળ (ડરબન)

સામાન્ય સભા

ડરબન હીંદુ મહિલા મંડળની સામાન્ય સભા તા. ૧૮–૩–૫૦ ને શનીવારે શ્રી. સુરત હીંદુ એસેાસીએશન ના વિકટેારીયા સ્ટ્રીટ પર આવેલા હેાલમાં બપેારે ત્રણ વાગે મળશે.

કામ કાજ:

૧. સ્વ. શ્રી. એમ. પટેલના અવસાન માટે શેાકને ઠરાવ.

૨. આગલી મીટીંગમાં અધુરી રહેલી ચુંટણી,
દિવાળી બેન ઠકકર (પ્રમુખ).
શારદા કેપ્ટન
રમા નાથાલાલ મંત્રીઓ.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	બારતી ૧૮૫૦ માર્ગ	હીંદુ ૨૦૦૧ ફાલ્ગુન બાદ્ય	મુસલમાન ૧૩૬૮ સબાલ	પારસી ૧૩૧૯ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૧૭	વદ ૧૪	૨૭	૨૧	૫–૫૬	૬–૧૭
શની	૧૮	,, ૩૦	૨૮	૨૭	૫–૫૭	૬–૧૨
રવી	૧૯	સુદ ૧	૨૯	૧૮	૫–૫૭	૬–૧૨
સેામ	૨૦	,, ૨	૩૦	૧૯	૫–૫૮	૬–૧૧
મંગળ	૨૧	,, ૩	૧	૨૦	૫–૫૮	૬–૧૧
બુધ	૨૨	,, ૪	૨	૨૧	૫–૫૯	૬–૧૦
ગુરૂ	૨૩	,, ૫	૩	૨૨	૫–૫૯	૬–૧૦

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે જ પોસ્ટલ ક્રિઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સાચો ધર્મ સાધવા	૧	૦
ગાંધીજીનો સવાલ સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૪૨ ની સાલ બનાવે બનેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭	૧
ગાંધીજીના સમાચારમાં	૭	૦
ગાંધીવાદી આર્થિક યોજના	૩	૧
પુરુષ શ્રેષ્ઠ ગાંધીજી (ચ. ચરિત્ર)	૧૨	૬

કીશોરલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨	૧
સ્ત્રીપુરૂષ સમોવડ આજ કાલ સ્ત્રી, પુરૂષમાં જેવાતી કૃત્રિ ઉપર પુલાતા પ્રકાશ અપાવાયે જે જેણે વધારવા ઉ તેનો સંગ્રહ	૨	૧

મહાદેવભાઈ દેસાઈની કૃતીઓ

ગ્રંથો કીશોરોરીના મહાન લેખક ઉ તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અજવાળું પાડે છે.		
કહાણી બારડોલી સત્યાગ્રહની આખી	૨	૦
જેલની વિચાર ધારા જેલ દરમ્યાન તેમના અભ્યાસોનો સંગ્રહ	૫	૬
પુનાનોની સંસ્કાર સાધના	૧	૦
ટી'ટ ધર્મ	૬૦	૦

ધાર્મિક-સાહિત્ય

શ્રીમદ્ભાગવત ગીતા મોટા અક્ષરોમાં સંસ્કૃતમાં	૩	૦
ધર્મોપદેશના ચરિત્રો સંતોના ચરિત્રોનો સંગ્રહ	૧	૧
શ્રી જોરાસ્ટ્રીઅન આ ચોપડામાં ઝરથુસ્ત્ર સંબંધે હકીકતો મળી. બાકીનો બધી બાબતો મુજબ છે.	૧૦	૦

વિદેશી સાહિત્ય

અંધકાર ફ્રેંચના વિખ્યાત લેખક બાલઝેકની નોવેલ	૩	૧
બાબા લેખક કુપરીન, એક રશીયન પરીવાર' ચિત્ર કોરલી નવલકથા	૧૦	૦

લોક નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૧	૦
આત્મ કથા ગાંધીજી	૩	૧
તેજ ચિત્રો આપણા ગાંધીજી કુમુદલાલાન, સોપાલ, આવી નેતાઓના ફોટા મિશે બનેલું છે	૩	૬

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નીલીમબા સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧	૧
આજબાલી એક કીશોરીનું નવલ કથા	૧૬	૧
વનલક્ષ્મી કુમારોનો ગ્રામપ્રદ સંગ્રહ	૩	૦
પ્રેમાકર્ષણ ભા. ૧—૨ બે સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બન્ને આખી કીમત	૧૩	૦
ઉષાકાંત સુંદર નોવેલ	૩	૧
ચૈતન્ય નોવેલ	૮	૦
કમલાના કાંટા નોવેલ	૩	૬
સાંજેલાના ફુલ	૫	૦
ભગવાન ગણપતિ	૬	૦
નટ અને કિસાનપત્ની	૧૦	૦
કંતીનાદ કાંતીકારી નોવેલ	૩	૦
કમ્યુનીસ્ટ કીંમતારો નોવેલ	૧૦	૦
મેકેરીયન ગ્રીક ઇતિહાસની નોવેલ	૮	૧
ભગવાન બાપુ બાપુજીના જીવનને લગતું પાકડી નોવેલ	૮	૧
મોરબ બાવા મોરબંદરી ચારેપરથી રચાયેલ	૩	૦
ચંપેલી	૧	૧
મોરાની વાતો	૧	૩
જીવ સમાધી નોવેલ	૪	૦
જગતના ઝંઝિરમાં કીંમતારો નવલકથા	૧૦	૦
તપ સિદ્ધરાજ	૧૩	૧
અજાતશત્રુ નોવેલ	૫	૦
ત્રિવેણીની વાતો નવાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧	૧
ચક્ષુ અરધુ બે નવાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧	૦
અજાયબ ધારા	૮	૧
અધુરી વાત	૬૦	૩
અબીલ બીજોરી વાર્તાઓ	૨	૧
કંકણી કાવતાની બધી જુદી	૧૬	૧
લીફ્ ઓફ ગા. ૧—૨ સાથે	૧૨	૦
આશરા આ રજુ કરતુના ગાંધી વિશે સુંદરીઓ નેવર અને બનવાના પરીણે બનેલ	૪	૧
આત્મારામ પીતાની તસ્વીર આવીને સહીત તેમના મોતીબીનું જીવન	૧	૦
રાજ કલાકુશી	૮	૧

નવલ કથાઓ

કંચીવાડે	૮	૬
કાઠીયાવાડની કંઈક કથાઓ	૩	૪
કોંગ્રેસ પક્ષ	૬૦	૧
ગોવાલ ગોવાલણ નવલકથા ભા. ૧—૨ સેટની	૨૧	૦
ચાબુકવેરા વાર્તા સંગ્રહ	૩	૩
ચિત્રલેખા	૮	૧
જન્મના આજ ૧—૨—૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૩	૦
જશોધારા	૩	૧
જીવીતનાસાક્ષ આજ ૧—૨ સેના આખી નોવેલ સેટની	૨૧	૦
જોન પ્રુત	૪	૧
દરીયાલાલ	૩	૦
નારી હૃદય	૩	૩
નીલ રેખા	૩	૦
નીલ પંખી નાટક	૩	૦
નીરોતા	૮	૦
પ્રતિજ્ઞ	૩	૧
પ્રાયશ્ચિત ભા. ૧—૨ સેટની	૩	૦
બિચારી	૩	૦
પાવક જ્વાલા	૮	૦
પ્રણામ મીરજો	૩	૧
પુસ્તક ભોગ	૩	૩
પ્રેમ અને પુજા ભા. ૧—૨ સેટની	૧૧	૧
પુતેલા સુખની પાતો	૧૦	૩
બહિષ્કાર	૧	૦
બે ચોરો	૩	૧

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

	શી.	પે.
ગલેફા છપ	૮	૦
પ્રોહીબી	૮	૦
અનુકરવિનોબા વખતના અનેક વિષયો		
ઉપર વખત પ્રવચનોનો સંગ્રહ	૧	૦
હરિજન બા. ૧–૨ પ્રત્યેની	૮	૦
દરાની પુસ્તકો	૧	૦
દલાની સફરની	૫	૧
રંગના સરકા વાર્તા સંગ્રહ	૩	૦
ગ્રામ પુકારી	૩	૧
કૃષ્ણ કથની	૧૦	૦
ગીતાબાય	૬	૦
ઢોલીના આસુ અને બીજી વાતો	૮	૦
વહેતી સંધ્યા	૧	૦
બીજી વાતો બા. ૧–૨ સેટની	૧૧	૦
વસુધૈવ અને બીજી વાતો	૧	૦
વિવાહ મંદિર	૧	૬
સ્વાગત બા. ૧–૨ (સાહિત્ય વિષયના ચેપીનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧	૦
સામાજની ચેપીનો સંગ્રહ	૧	૦
આમા સમાજ	૩	૦
મુખ દુખના સાથી વાર્તાઓ	૫	૬
ચોરની જપાહીર	૭	૦
ચોરની મારા	૧	૦
બીરબલની વાર્તાઓ	૩	૧
દશ બીજા	૧	૦
સમની દમણી વાર્તા	૧	૦
પ્રતીકારને અજવાળે ઈતીહાસ૦		
વાર્તાઓ	૧	૬
જગતમાં જાદુના જેવું	૧	૬
જાદુ મેલે છે	૧	૧
ગોપા સાહેબ હસોસકર કૃત		
દુખનો આનંદ	૩	૧
શોકમાતા	૧	૬
રેખાચિત્ર ગામા	૫	૦
દુખના તહેવારો	૩	૦
ઓલાની રિવાજો	૧	૦
ગોપાલદાસ - મુનશી કૃત		
આપે સરે	૮	૧
કુમાર રેખી વીરાવતી મુનશીત	૩	૦
કેમેરા ચાંદ	૮	૦
મુજરાતનો નાથ	૧૨	૦
જય સોમનાથ	૧૦	૬
પોરબુકો નાટકો	૬	૫
પાટણની પ્રભુતા	૬	૦
કોચ વર્ષાબુ	૬	૦
સ્વપ્ન કથા	૧૦	૦
કોકાની સખી	૧	૦
નવલીકાઓ	૬	૧
વિજય ધનુ	૪	૦
કુમળ ધારા	૧	૦
રમણલાલ દેસાઈ કૃત		
સંજ્ઞા	૩	૬
ભારતના બા. ૧	૮	૬
ભારતના	૩	૬
કમ	૮	૧
પુનર્જન્મ	૬	૧
કોમેડિ બા. ૧–૨	૧૧	૦
કોમેડિ	૩	૬
સંગીત કલ્પનાઓ	૮	૦
કોકાના	૮	૦
સોનાની	૪	૦

	શી.	પે.
શરદ બાબુ કૃત નોવેલ		
કમલા	૮	૦
ચંદ્રનાથ	૫	૦
અજ્ઞ વાર્તાઓ	૨	૧
દેવા	૮	૦
અનુરાધા	૪	૦
અપુર્ણ ભારતી	૧૪	૦
કાશીનાથ	૫	૬
ચંદ્રનાથ	૪	૦
ચરીત્રહીન	૧૪	૧
બબી	૭	૬
દેવદાસ	૫	૦
દુર્મા	૮	૬
નવીના	૬	૦
પરણી	૭	૧
મુળકા	૧	૦
રવીન્દ્રનાથ ઠાકોર કૃત		
તીન સંગી	૧	૦
ઘરે બહિરે	૬	૦
અદુત અને બે જોનો	૫	૧
આર અભ્યાસ અને બાલ્ય	૫	૬
ગાનર્પિ	૭	૦
વધુકથી બીજા	૭	૬
ગારવમૂ	૫	૬
સુપ્રસિદ્ધ લેખક ગેબાણીની નોવેલો		
અપરાધી	૧૧	૦
મુજરાતનો જય બાગ ૧—૨		
પ્રત્યેની	૭	૦
જેલ ઓફીસની બારી જેલ કથન		
જો ખ્યાલ આપની નવલીકા	૫	૦
તુલસી કયારો ગામડાની નવલકથા	૭	૬
બાળા સહીયા	૫	૦
ગ્રહણવેલા	૫	
દેવદીપક	૫	૬
નવલીકાઓ બાગ. ૧	૧	૦
નિવંજન	૫	૬
પુરાતન ગીત	૫	૦
બીડેલા દ્વાર	૮	૧
મેવીકાળ	૮	૦
સોળથી સંગ્રહ	૬	૦
સોળ તારા બહેતા પાણી	૧૦	૦
ચાલકથની	૧	૦
આહાર અને આરોગ્યનું સાહિત્ય		
આહાર અને પોષણ	૧	૦
મુજરાતણોની રાષ્ટ્રીયસ્વતંત્રતી સ્ત્રીઓના આરોગ્ય વધર પ્રકાશ પાડતું પુસ્તક	૮	૬
બંકીમ ચંદ્રોપાધ્યાય કૃત		
કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૧	૬
કપાલ કુંડલા	૩	૧
રજની	૫	૦
મનોરમા	૩	૦
હાસ્ય રસ		
દીલ્હી દાયરી		
ગાંધીજી.	શી.	૧૦ ૦
૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.		
કીમત પા. ૧–૦–૦		

	શી.	પે.
૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ		
કીમત પા. ૧–૫–૦		
નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો		
સાહિત્ય પાઠાવલી		
પુસ્તક પાંચમુ	૨	૧
,, સાતમુ	૨	૩
દેશ દેશાવરમાં—ભુગોળ	૨	૦
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧	૧
ઉકલપના પાત્રો સહેલની વાર્તાઓ		
જો રમુજ સંગ્રહ	૧	૬
બાળ રાજાયજ્ઞ	૨	૬
બાજલાના પરાક્રમો	૩	૦
ભુખ્યા કહા	૧	૦
અદ્ભુતની અને બીજી વાતો	૨	૧
સોરાબજીના કાન્યો	૧	૦
કુમાર પાળ	૩	૬
રમકુટેરણી બાગ ૧–૨ સેટની	૪	૦
નુતન બાળ સાહિત્ય		
બાળકોને વિવિધ વિષયના જાણકાર કરવા જે નવું સાહિત્ય નિકળ્યું છે. તે જરૂર બાળકોને વાંચવા આપો.		
કેસરી રાણી	૧	૦
અધેડાના પરાક્રમો	૧	૬
ગુલાબ અને રીંગણી	૧	૩
ગોળાબારની મુસાફરી	૪	૦
રમાયણી	૭	૬
બાળરામી (ત્રીજુંખ)	૩	૧
હાસ્ય વિનોદ	૫	૬
રમજ્ઞ (મુખપૃષ્ઠ)	૧	૬
નીલીમંદા નોવેલ	૫	૦
પચાસ વર્ષ પછી નોવેલ	૭	૬
પ્રેમયજ્ઞ નોવેલ બા. ૧–૨	૧	૬
પજરંગી (મુખપૃષ્ઠ)	૪	૦

કીતાબેં

આત્મ કથા ગાંધીજી	૨	૬
ગાંધીજીના વાર્તાલાપ	૧	૬
અબ મેનેજ નહિ આવે ગે	૧	૧
ઠકરબાપાની દુનીયા	૨	૦
હમારે ગાંધીકી કહાની	૧	૬
આગે બઢો	૧	૨
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતેં	૧	૬
મેરેકો રાજ્ય કે સી સાલ	૧	૦
વિશ્વકી વિભૂતીયાં	૧	૮
બાગલ	૧	૬
માતીક ઔર બહદુર	૧	૧
દુખી દુનીયા	૧	૦
પ્રેમમેં બાધાન	૧	૬
સાધનાકે પથપર	૧	૬
મેરી મુકતીકી કહાની	૧૦	૬
રાજયાર–બુદ્ધિવાદ	૧	૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧	૬
સંત વાની	૧	૬
ગાંધીવાદ–સમાજવાદ	૧	૬
નયા રેલવાર (ફારબસીજ)	૪	૦
સમાજવાદ–પુંજીવાદ	૧	૬
ગાંધી ગારનેતીક વલ્યાર્થ	૧૧	૬

	શી.	પે.
સેટની પ્રીમત	૧૫	
કીસોર ગ્રંથાવલી		
૭ પુસ્તકો નો સુંદર વાર્તાઓનો	૧૪	૧
મહા ભારતના પાત્રો		
૧૨ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૫ ૦
સોરાષ્ટ્રની રસધાર		
ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ના સેટમાં		
વિવિધ રસપ્રદ પીરસતી આ સેટ		
ની કીમત	૧૫	૦
દષ્ટાંતકથાઓ નાથાભાઇ ભટ	૨	૧
સંસાર (પેપાળુ)	૧	૧૦
પરાક્રમ પાળ	૩	૦
કુલવૃક્ષ	૧	૬
ભાગ્ય નિર્માણ (ન્યાયાધીશ)	૭	૬
ગામડીતાનેખરલે	૪	૦
ક્ષાન્તી	૮	૦
સુભાષના સેનાનીઓ	૩	૬
સુકમા ચરીત્ર	૨	૦
સંત કબીરજી	૨	૦
ઈન્દીરાને પત્રો (નેહરૂ)	૫	૬
ભાગ્યશ્રી	૭	૦
ચેખોવ કૃત	૨	૬
પ્રાન ગોરડી (મુખપૃષ્ઠ)	૪	૦
પંચતંત્રના પત્રો	૧	૬
શિશુગ્રંથાવલી		
સેટ ભેટમાં ૧–પુસ્તકો	૧૧	૬

વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓર્ડર મોકલનારઓએ ઓર્ડર સાથે પૈસા અથવા પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

બધાં પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું :

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

દેવી કહાની (શ્રી. મોહનદાસ ચરીત્ર) ૧૭ ૬

ગાંધી વિચાર દોહન ૨ ૦

बच्चोंके लीये

महाभारत कथा	૧	૦
चन्द्र गुप्त	૧	૦
कौआ चला हंसकी चाल	૧	૦
नसीहतकी कहानीया	૧	૦
सीपाशी		૬
अशोक	૧	૦
देश प्रेमकी कहानीया	૧	૦
हिंदी पर्यकीभाख्यायीकायें (धर्मकी कहानीयां)	૦	૬

Obtainable From:

'Indian Opinion'

Phoenix, Natal.

ગદાદેવળાઇની દાયરી ભાગ ૩ જો અને ઉકેલો. કીંમત ૧૧–૬

બાપુની ઝાંખી ૩–૦

સેવક ભાગ્ય સાહેબ

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

380 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

નવી અને છેલ્લામાં છેલ્લી રેકૉર્ડ્સ

શકુનાર ૪૫૧	૧-૧૫-૦	નવ ખુરી ગુજરાતી	૧-૧૦-૦
ફીલરતી ૪૫૧	૧-૦-૧	હમારે આપુ (૨)	૧-૧૦-૦
મોહરૂસ ૪૫૧	૧-૧૫-૦	ગીત ગોવીંદ (૮)	૩-૧૬-૦
અકાર ૫૫૧	૧-૧૫-૦	ગુજરાત ૪૫૧	૧-૧૫-૦
દુખરી સાડી ૫૫૧	૧-૧૫-૦	અનોખી અદા ૫૫૧	૧-૧૫-૦
શાદીસે પહીલે ૫૫૧	૧-૧૫-૦	બિલ્વા ૫૫૧	૧-૧૫-૦
મંદ હોના ૫૫૧	૧-૧૫-૦	ચાલે બાલન ૫૫૧	૧-૧૫-૦
બિલ્વા ૫૫૧	૧-૧૫-૦	અપના દેશ ૫૫૧	૧-૧૫-૦
મહેંસ ૬કુલ ૫૫૧	૧-૧૫-૦	સાજાર આદીલ ૫૫૧	૧-૧૫-૦
આંખની શાન ૫૫૧	૧-૧૫-૦	દીલ ૫૫૧	૧-૧૫-૦
કાજળ ૫૫૧	૧-૧૫-૦	છકડી ૫૫૧	૧-૧૫-૦

કેપીટલ ગ્રુફ એજેન્સી

109 Grey St. Durban.

Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

અમારા નવા પુસ્તકો"

	રૂ.	પ.
આશ્રમ ભજની		૬
ખોરડા કોચ (ગુજરાતી ગોઠણ ગોચણી નહાની આવૃત્તી)	૩	૦
પરમમા (મિપાણીયુત)	૧	૦
શાહનવાજની કંચાયે	૫	૩
વિદ્યાર્થી આત્મા (ચરીત્રઘડતર	૮	૦
રામ અને કૃષ્ણ (શ્રી. ૫. બરવાલા)	૩	૦
મારી બાલેજ	૭	૬
માતાનુ હૃદય (પર્દાપ્રા)	૧	૦
આશ્રમભજનાવલી આ. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૬
પ્રેમ પીંડુ (કવનિકાઓ)	૭	૦
કાયા કલ્પ (પ્રેમ ચરીત્ર) આખા ૧-૨-૩ સેટની	૧૪	૦

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

ચુપ નહીં રહેવાય (સમાજની બદીઓ સામે ગેરમાર્ગ નવલકથા	૩	૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૩
નરેલમાઓ બે	૫	૦
સાગર કથાઓ	૮	૧
વર્ષા વિદ્યુત યોગ્યા	૨	૧

આશ્રમ ભજનાવલી

બાપીજીના આશ્રમમાં ગવાતા સુંદર ભજનોનો સંગ્રહ રૂ. ૧-૪.

૨૦૦૬ નું પંચાંગ

ગુજરાતી પ્રેસ ના મોટા પંચાંગ નવા વર્ષના આવી ગયા છે.

કીમત. ૬/-

બાપુ પુસ્તક ભાળા

બાપીજી જ્યાં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે હીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થએલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીમત ફક્ત રૂ. ૪-૬.

જે મોટા ખનાના મેળા ધરાવે તેમને માટે એક માહીતી પત્રક તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે કે જેમાં કમીશન ઉપર મેળાની માહીતી આપી છે અને જેને તરફથી વધુ માગી આપના માં આવી છે. માહીતી માટે લખો.

"ઈન્ડીયન ઓપીનીયન"

P. Bag,

Phoenix.

ગોકળીયા (૨મા સરકો અને અથાર)	૧	૦
કોક આન્ન તીકડ	૧	૦
અથાર અને પોરબ્બા	૧	૦
આમલ સરબાત (વેજીટ લીકવ કર્ન)	૧	૦
પહેલો કાળ	૦	૧

સાહીત્ય પાકાવલી

પહેલા પુસ્તકની આવૃત્તીઓ

બીજા પુસ્તકની ,,

ત્રીજા પુસ્તકની ,,

પ્રસ્તેની કીંમત

પ્રેમ પ્રદુપ્ય	૧	૦
રાજમાર્ગ (બાપુ મુખની પ્રેરણા)	૪	૦
રાજ સન્યાસી (બુધ્ધદેવ	૧૦	૧
કલા મરીમરીતું (ચિત્રક આ. ૧-૨		
આપણી અસ્પૃશ્યતા ઇન્સર સીગ્રાફ		
છે અમના સ્ટીમાસ છે. પ્રસ્તેની	૧	૧
ટોલ્સટોય અને શાકયમુ	૨	૧
મેની ઓફેન (બાલો)	૧	૬

શાયપુરા કુલ

૧૯૪૧ રમ્યક	૧	૦
કાલ બોધકાનો ઢગલો	૧	૦
રસમતી	૬	૦

બાળકો માટે

સુશીલાના પત્રો	૧	૬
સોના કુમારી	૧	૧
પીળા પોશાક (રમણ)	૨	૦
રમ્ય ઘન્ટોનેશીયા	૪	૦
બાપુ-બાપીમા (મત્ર બાપી)		૬૦

વિવિધ પુસ્તકો

ત્રિકમો કોમી ચીકાણ	૬	૦
રસીકાનું પત્તર	૧	૦
સાત્વિકરેખા આગ ૧-૨ સેટની	૪	૦
બાળકોનો બાંધવ	૧	૬

અકારેક રેસાકની કામગી

આગ. પહેલો.	૧૦	૦
આગ બીજો.	૧૧	૦
ધર્મક્ષેત્રે કુરુક્ષેત્રે આગ ૧-૨-૩-૪. આખા મહાભારત નવી રીતે		
લેખ્યું છે આ.	૧	૧
કંચાયના (૨. ૫. દેસાઈ)	૧૦	૦
અંધારાના સીપારા (ટોલ્સટોય)	૨	૦
લીલી	૧	૧
બીજુ	૧	૧
બાબુ	૧	૧

બાળકોને વાંચવા લાયક

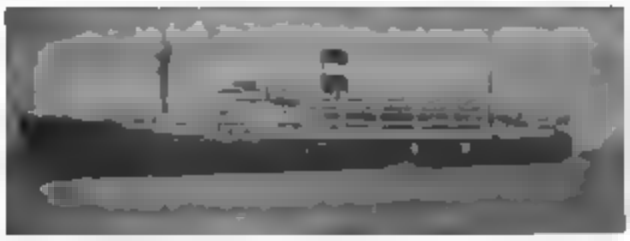
સુંદર પુસ્તકો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ પ્રતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૫/-

બાલ સમાચાર	૪	૦
ચેક બાકીની ચોપડી	૨	૧
ચુલાબ ફુલને કંઠક રમણલાલ સોની	૧૬	૦
કમળી બાકસમ ચે	૧	૧
શોકાક	૧	૦
મંગલ પ્રભાત (બાળોપ)		૧

BRITISH INDIA LINES

TO EAST COAST AND BOMBAY

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£66—0—0
Second "	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without food		18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મનુભાઈ ચાકુભાઈ હાથીભાઈવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફરસાણ પીણાં તેમજ જાતના ભોજન તૈયાર,
મજાકારી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું સુરતી ખુશ' સેવ, ગાંઠિયા, ભાખરા, પાપડ વિગેરે હરકોઈ જાતનાં બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે ભોજન સમારંભમાં મીઠાઈ ભોજન તથા મજાકારે
ઠંડે વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
111 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનિંગરૂમ સુટ, વોરડ્રોબ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ સાઈડ બોર્ડ ઓફિસ ડેસ્ક, ગુડ ચેર, ટેબલ, તથા બીજાવત બારે ખરીદી શકશો. અને પ્રેમાણી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—ભોરમ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે હમારી ફેમરેમ બીજે વધાર થાય છે. તેનો ફરક હમેશ વધાર રહે છે. માલ ફોરા બાકીના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને ફેમાલ આવજ પમારો.

L. MISTRY.
61 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

અમારા નવા પુસ્તકો

આત્મકથાવલી	૩	૦
આપુણી કુમ	૧	૦
આત્મ કેરેક્ટર સીરીઝ		
નં. ૧-૨ સેટની	૧	૧
આત્મ નારી	૧	૩
ખુલેર ગદર	૧	૬
બનાવો	૧	૦
અંગ્રેજ આત્મ પુસ્તક આત્મા		
ના પુસ્તકોના સેટની કીમત	૮	૦

બાળકો માટે ધાર્મીક પુસ્તકો

ઈબ્રાહ મહમદ અને ઈસ્લામ	૨	૧
શ્રી. કૃષ્ણ	૩	૦
ગુજ્ય સીરા (પ્રાર્થનાં સિવાયની કિ	૧	૧
ગુજરાતી સેટમાં આત્મા આત્મા		
ની નીચેના પાંચ પુસ્તકો આપે		
છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન		
મેળવે છે.		
ગુજરાતી સેટમાં ધર્મ		
" " કીમત ૧-૯-૩-૪		
પ્રેમેશની કીમત	૧	૦
નવયુગ વાચન આત્મા		
પુસ્તક પહેલું	૧	૩
પુસ્તક બીજું	૨	૦
પુસ્તક ત્રીજ	૨	૩
સાહિત્ય અને વાચન પ્રસારના		
વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો		
સાહીત્ય સ્તવોલ		
પુસ્તક પહેલું	૧	૩
,, બીજું	૨	૩
બાળપોથી	૧	૧
આત્મ વાચો.		
આ આત્મામ ૨-૩ પુસ્તકો		
છે જે બાળપોથી પછીના ધોરણ		
માટે ઉપયોગી છે. પ્રત્યેકની	૧	૧
આવશ્યક ચુનેળા	૫	૦
વિદ્યાર્થી શબ્દ કોશ	૨	૬
ઘેર બેઠા ઈંગ્લીશ શીખવા માટે		
પાઠાવલી આ. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૨	૦
ઈંગ્લીશ ટીચર આ. ૧ થી ૬	૫	૦
અંકગણિતના મુળ તત્વો	૧	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૬
બીજી ,,	૨	૦
આત્મ બાળક બાળકોને ફુનીયાનું		
જ્ઞાન થાય એવી રસમયી બનાવેલ		
પુસ્તક	૧	૦
વિદ્યાર્થી વાચન આત્મા		
આલ્બમ આરી (બાળપોથી)	૧	૦
બીજી ,,	૨	૩
ત્રીજી ,,	૨	૧
પાંચમી ,,	૩	૦

Men who matter

shave with Gillette

Your respect for a man is influenced by the way he is shaved. With a man who matters, you expect his shaving to be beyond criticism. You can be certain he uses Blue Gillette blades—the best and, in the end, the most economical, too.

Blue Gillette Blades

'Good Mornings' begin with Gillette

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	6	3
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	0
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hasan	2	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	0	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
60 YEARS OF CONGRESS—Dr. Pattabhi Sitaramayya	1	8
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.R.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirra Masani	2	6
A DISCIPLINE FOR NON-VIOLENCE (Pamphlet for guidance for Westerners) —Richard B. Gregg	1	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	5	8
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	2	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	6	0
MAULANA ABUL KALAM AZAD—Mahadev Desai	5	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	8	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	8	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	8	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	16	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	10	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5 0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	12	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
A SHORT LIFE OF SWAMI VIVEKANANDA	2	6
A SHORT LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	2	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1942-44)—M. K. Gandhi	5	8
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA. (Their place in India)—M. K. Gandhi	4	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 12—Vol. XLVIII FRIDAY 24TH MARCH, 1950. Registered at the G.P.O. as a News paper. PRICE FOUR PENCE

MOST EFFECTIVE WEAPON FOR THE DOWN-TRODDEN

"Non-violence is the most harmless and yet equally effective way of dealing with the political and economic wrongs of the down-trodden portion of humanity. I have known from early youth that non-violence is not a cloistered virtue to be practised by the individual for his peace and final salvation, but it is a rule of conduct for society if it is to live consistently with human dignity and make progress towards the attainment of peace for which it has been yearning for ages."

—GANDHIJI.

કચડાયેલાઓનું અસરકારક શસ્ત્ર

અહીંસાએ માનવજાતીના કચડાયેલા વર્ગપર ગુજરી રહેલા રાજકીય અને આર્થીક અન્યાયો દુર કરવાને અત્યંત નીર્દોષ તેમજ અત્યંત અસરકાર શસ્ત્ર છે. એ બધપણથીજ જાણેલું છે કે અહીંસા એ વ્યક્તિઓ પોતાનીજ શાંતી અને અંતિમ મુક્તિને માટે એકાંતમાં પ્રયોગ કરવાની એક સંકુચિત વસ્તુ નથી, પરંતુ સમાજે પોતાના વ્યવહારમાં મુકવાનો એક નીયમ છે, જો સમાજ સુસંગત રીતે માનવ ગૌરવથી રહેવા ઇચ્છતો હોય અને જે શાંતીને માટે તે યુગોથી તલપી રહ્યો છે તે શાંતીને માર્ગે પ્રગતિ કરવા માગતો હોય.

ગાંધીજી.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)

JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!

45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/- SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES

SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6.

VELVET, 44" Chenile Georgette In all latest Shades Suitable For Sarees. Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/0/0 each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0 each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS. Cream. Collar Attached. All Sizes. 27/3 each.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES

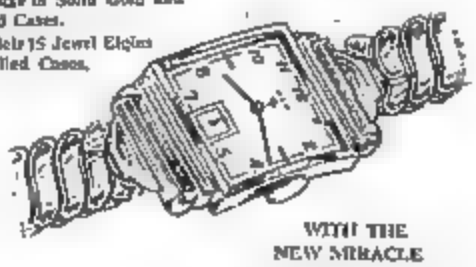
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground. 5 yds. lengths. 25/- each 6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

20 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.

Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE BUBA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. KLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે

હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે પહોંચતા કરવા માટે

અમે ટનના

પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ભીડાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 12—Vol.—XLVIII. Friday, 24th March, 1950

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Price: 3d. (THREE PENCE)

Miss Muriel Lester

MISS MURIEL LESTER, travelling Secretary of the International Fellowship of Reconciliation, who is touring the Union and is at present in Durban, will soon be leaving us. Her presence in South Africa, needless to say, has been most inspiring to all those who have had the pleasure of coming in touch with her. It is regrettable to have to say that the South African Press has not given Miss Lester the publicity she deserves. It seems to be its wont to shun all the good and to poison the minds of the people with all the evil. That, at any rate, is the impression one gets when one opens the newspaper every morning and evening.

Miss Lester has come to us as an apostle of peace and goodwill. Within a short space of a few weeks she has seen a great deal, made acquaintance with people of all schools of thought and addressed hundreds of Europeans and non-Europeans. Her theme was: We are all children of one Father, we must do unto others as we would wish that they should do unto us; we must harbour no ill-will; we must love even our enemy and try to win him over by our love—for that alone, and not war, is the surest way to bring peace to the aching world. Miss Lester represents a great organisation which seeks to wean people from becoming war-minded and to lead them to the path of peace. She did not come to fill our minds with evil things. She came to remind us of the teachings of Christ and other great Prophets and Saints, and to impress upon us the urgent need of discarding all man-made distinctions based on class, colour and creed and to abide by those teachings by accepting and adhering to the Fatherhood of God and the brotherhood of mankind.

We do not know how deep the message of this Godly woman has sunk into us. Mankind generally seems to have lost faith in God and in all that leads to real peace and happiness. It has pinned its faith in things that bring quick results and that give us immediate pleasure. It fails to realise that such quick results are short-lived and the pleasure derived from them vanishes as quickly as it appears and leaves behind a legacy of pain and misery. The spirit of violence has so gripped mankind today that any talk of love and non-violence makes no appeal to its heart. It is an attitude ominous of the terrible evils that are to befall it. "Those whom the gods wish to destroy, they first make mad." One does not fail to see at every turn signs of this madness. We see it, we read of it almost everyday in the daily press, in individuals, in societies, in Governments. Is not the affair of Seretse Khama and the present apartheid policy of our Nationalist Government in South Africa a glaring proof of it?

Miss Lester's talks, at a time like this, should reach the masses. But how could they when they are viewed with cynicism by the powers that control the avenues which allow access to the masses. The tendency of those in authority today is to shut out the truth from the masses and to flood them with untruth. And so Miss Lester's mission of peace and goodwill has not had the success that one would wish it to have. But nevertheless she leaves behind the fragrance of her sweet words which will surely be picked up by those whom it has reached and it is up to them to pass it on until it pervades the masses. That will be the greatest honour done to Miss Lester for her kindness in coming to us and bringing us a word of cheer, which, we have no doubt, is profoundly and gratefully appreciated by all who have had the good fortune of meeting her. We wish her God speed and every success in her noble mission.

COMMUNAL CONTROVERSY

The following very timely Press statement is issued by Mr. Debi Singh, General Secretary of the Natal Indian Congress:

SINCE February 24 a Durban daily newspaper has been publishing letters almost every day in its "letters to the Editor" columns on Hindu Muslim differences among the Indian people of South Africa.

It is most significant that this disgraceful communal controversy, which still continues, commenced after an editorial appearing in the same daily on February 21 stating: "....the Indian Republic is the home country of the vast majority of the Indians in South Africa, while Pakistan is the home country of few except the Moslem trading community..... Anomalously enough, the main political agitation in the Union has come from the Moslems, who, generally speaking, form the richer section of the Indian community."

This editorial was the signal for the mischief that has followed.

Since almost all the writers have failed to disclose their identity one can legitimately ask as to whether those shielding behind non-de-plumes are all Indians or whether these enemies of the Indian people who are keen on disrupting the unity of our people are not responsible for these poison pen letters. It is also a surprising fact that if such bitterness as is displayed in the columns of this newspaper does exist among the Indian people then why it is not reflected in the columns of other dailies in Natal.

Whoever may be responsible for the expression of communal feelings in this newspaper, it is our duty as a community to condemn any attempt in South Africa to divide our people on religious lines.

To say that political "agitation" in the Union has come from the Moslems is to speak a deliberate untruth. It is most dispicable to make scapegoats of communal groups, as those taking part in the controversy have done, in order to show that the communal group to which the writer belongs is a better one. Every informed and honest person knows that politically, economically and socially the Indian people constitute one common unit and have a common cause, namely, the struggle against measures which affect them not as Hindus and Muslims but as Indians.

For an Indian to approach the problems of India's people on communal lines is to fall into the very trap which the authorities have set for him in order to weaken him politically. It is to pave the way for setting up of communal councils by Dr. Donges who has already stated that he is not satisfied that the existing political bodies of the Indian people are the best channels of communicating with the Government.

South African Indians have repeatedly made it clear that they will not tolerate communal divisions. Any one in touch with the Indian people knows that they are united as a people and no attempts on any one's part to divide them on religious lines will ever succeed.

A WRITER'S IMPRESSIONS OF A WORLD CONFERENCE

By VERA BRITTAIN

[The writer of this article, Mrs. Vera Brittain, has been a writer and lecturer since 1922. She has been on lecture tours in America, Holland, Scandinavia and Germany. Some of her publications are, "Not Without Honour," "Halcyon," "England's Hour" and many others. Throughout the war, she published a weekly "Letter to Peace-Lovers" and it was a constant encouragement to those seeking means for resisting the tide of hatred and hysteria. Mrs. Brittain is known throughout the English-speaking world as a writer, feminist, socialist and pacifist.]

IN December, 1949, an unusual Conference, the first of its kind, met in India. The idea of a gathering of world pacifists, to be invited as individuals on the strength of their ability to be loyal to their principles under the challenge of war, originated more than two years ago in the mind of Mahatma Gandhi. After his death, some of his disciples decided to organise such a Conference in his memory.

As the result of their long preparations, nearly 100 delegates—about a quarter being Indians and the rest coming from 36 other countries—met during the first week of December at Santiniketan, so long associated with Rabindranath Tagore, and during the last week of the month in Sevagram, the village in the Central Provinces where Gandhiji established his ashram. During the intervening fortnight, the delegates separated into groups and travelled all over India.

The first impression, which all shared, was one of astonishment at finding individuals of so many different nations, back grounds and tongues, talking the same mental and spiritual language when they came to discuss the fundamental questions of to-day's war-ravaged world. The second was a sense of relief at realising the existence of so great a "cloud of witnesses" to strength the morale of persons who belong to small minorities in their own countries, and thus reduce their feeling of isolation.

Whether all the representatives who gathered at Santiniketan and Sevagram actually were true pacifists according to the principles laid down by Christ in the Sermon on the Mount and by Gandhiji in his teaching, is a fact that will probably never be established. But all who came were moved by a desire to fulfil two basic essentials of pacifism: First, the obligation to see both sides of every conflicting question; and secondly, the determination to seek by non-violent means a way of reconciliation between these contrary points of view.

How difficult this can be I personally realised, not for the first time, when on my way home I spent nearly a week in Karachi, the capital of West Pakistan. Discussing there and in India the sources of Indo-Pakistan tension, I found in both countries the same psychological difficulties which have inspired all national disputes since sovereign states came into being. On each side was the same self-righteous conviction that "our" cause alone is just and "they" are obstinate and intransigent; the same unwillingness to make concessions to the other; the identical reluctance even to visualise the other's point of view.

It is precisely here that unofficial goodwill missions or even well-disposed individual observers can be most effective. They can explain to each side why the feelings of the other are so tense, and report the instances of generosity and goodwill which always exist amongst opponents.

All over the Indian sub-continent, I was constantly asked what precise results our Conference had achieved. Questions of this kind have little bearing on either the long-range or short-range consequences of such profound and difficult discussions. A Conference which showed tangible "results" in a month would have been trivial and superficial indeed. As I write on board ship, at least half the delegates are on their way home to different parts of the world. The conclusions and recommendations reached have still to be discussed by them with appropriate groups in their own countries, and implemented by actions adopted to their backgrounds.

It is possible to hold a World Pacifist Conference, but not to work out detailed forms of world pacifist action which can be universally adopted. The principles remain, but their local application must be differently envisaged. In one part of the earth, such as Palestine or Kashmir, the chief cause of tension may be the conflicting claims of national sovereignties. In another part, such as South Africa, the threat to world peace may arise from racial discrimination. One Continent, such as Asia, may find its problems springing from poverty, under-production, and over-population. In others, such as the American and Australian Continents, the question at issue is how best to distribute to the rest of the world surpluses not needed by relatively small populations. The policy of pacifists can be identical in none of these cases, though a uniform conviction inspires the impulse to seek non-violent solutions which will substitute constructive co-operation for hostile tension.

To give an impression of India herself is more difficult. I write at the beginning of a voyage from Karachi to Liverpool which I have deliberately chosen, instead of returning by air as I came, so that I may digest the vast quantity of material collected before getting involved in the general election and other British problems. But a few initial impressions may be recorded now.

India, to a visitor from the West, is one of the most overwhelming countries in the world owing to the violence of her contrasts—contrasts of climates, colours, political opinions, racial differences, religious outlooks, historical developments, wealth and poverty, lofty levels of culture and subterranean depths of illiteracy. India cannot eliminate internal strife until these gulfs are bridged. The chief fault of the departed British rulers was that they remained either unaware of them, or else indifferent to them when they might have begun the process of bridge-building.

In the second place India, despite Gandhiji, is not a pacifist country. Whatever may be the private inclinations of individual members, she does not possess a pacifist government.

The contrast between Delhi and Sevagram cannot help but strike a foreign observer with a sense of disappointment rather than surprise, still he is well aware that everywhere power-politics emanate from the top. How grieved, he feels, Mahatma Gandhi would have been by this contrast! and then reflects, as so many Indians believe, that if he had survived even a few years longer, the contrast would probably not have been so great.

At the same time, pacifists accustomed to being treated in their own countries as the "lunatic fringe" which actually wants to practise the ideals of peace embodied in the teaching of all the major religions, realise that because Gandhiji lived and worked, their policies are accepted by India as conceivable policies, and their aspirations as lying within the field of realisation. From one point of view, the presence of Indian politicians at the World Pacifist Conference may have been unfortunate, for it tended to give to countries with a critical attitude towards India an impression that the organisers were insincere, and the delegates political innocents who actually believed that present-day Indian leaders are following in Gandhiji's footsteps.

On the other hand, the fact that they gave their blessing to the Conference and showed courtesy to its members was at least evidence of national aspirations for which the pacifist travellers to India should feel grateful. One cannot imagine Mr. Attlee or Mr. Truman personally welcoming a body of international visitors whose intention was to urge the abandonment of power politics—by them or by others. The presence of Pandit Nehru, Rajendra Prasad, Rajkumari Amrit Kaur, and other leading politicians gave the Conference a measure of publicity which it would otherwise have lacked, and helped to spread its revolutionary message throughout India and the war-devastated world.

AIMS AND OBJECTS OF SATYAGRAHA UNITS

AS a result of the discussions at the World Pacifist Conference held recently in London it was decided to form in the different countries Satyagraha Units, to work for world peace by non-violent means. A draft programme for such units was prepared by Mr. A. J. Muste, one of the prominent delegates from the U.S.A. The following are extracts from it for the information of our readers. A copy of the entire text of the document may be obtained from Mr. A. J. Muste, Fellowship of Reconciliation, 21 Audubon Avenue, New York 52, N.Y.

Aim

Our aim is the development throughout the world of a Non-violent Society. We believe that this can be achieved only by non-violent revolution.

A non-violent society is one which realises social justice and brotherhood. It is free from exploitation, which is always built on violence and leads to violence. In the nature of the case it must be based not on material, but on human and spiritual values or standards. It aims at the development and expression of human personality.

A Non-violent, Non-exploiting Social Order

The social order for which we strive has the following basic characteristics:

1. It will give first consideration to the development and expression of human personality and to the satisfaction of the natural needs of human communities, rather than to the amassing of material goods or power.

2. It will aim at organising men so far as possible in comparatively small and largely self-sufficient social units, widely spread out so that everyone may be in daily contact with nature.

3. New industrial techniques will be sought to bring about decentralisation in most industries, so that responsibility and creative opportunity may be enjoyed by all. For the same reason, the ownership of basic industries, mines, and workshops will be socialised and control will be vested in the workers and technicians directly concerned rather than in the hands of private monopoly or bureaucratic State machinery. The techniques of co-operation will be extensively used. The principle of equal pay for all socially necessary labour, with only such modifications as are socially determined, will prevail.

4. A reasonably balanced economy as between primary and secondary production will be sought for in every country, and trade will consist of exchanging surpluses of the commodities which communities, religious, or nations are unable to produce for themselves.

5. Political organisation will largely develop naturally and organically in connection with the local and regional economy in every part of a country. It will in all cases be thoroughly democratic. There will, therefore, be no restrictions on liberty of speech, press, association and religion.

6. There will be no segregation or discrimination on racial, religious or other lines.

7. The new social order will inculcate the conviction that persons are to be loyal first of all to the one human family, the world-community, and that other loyalties must be subjected to this. Sovereign nation-states, such as we know to-day, largely devoted to the waging of the power-struggle and to war, will cease to exist. Political, economic and cultural world-organisations such as may be needed will be developed with the needs of human beings, regardless of locality; race or nationality, in mind. We reject any concept of an armed world or super-state.

There are two fundamental and complimentary ways in which *satyagrahi* work for the new social order, the non-violent revolution. First, by "constructive work," i.e. by promoting at once, wherever possible, the organisation of communities on a natural, co-operative basis for self-sufficiency and healthy inter-dependence, and by supporting and extending measures taken in our respective countries in this direction. Secondly, by resistance to the forces of exploitation, discrimination, oppression and war wherever we may encounter them. Co-operation with all healthy trends and forces, non-co-operation with evil, are the means for achieving that non-violent revolution which in Gandhiji's words "is not a programme of 'seizure of power.' It is a programme of transformation of relationships ending in a peaceful transfer of power."

Non-violent revolutionists cannot put off until some moment in time when "the evolution" has taken place, the living of a life and the building of a society based on Truth and Non-violence. They must begin at once to revolutionise their own lives.

Commitments

More specifically, this involves the following commitments on our part:

1. A non-violent revolution changes external relationships and arrangements but it is primarily an inner revolution, a re-birth of man. We recognise, therefore, that first of all the inner life of each of us must conform more and more to Truth and Non-violence. Conscious of our unworthiness and weakness and of our need of inner discipline, each of us pledges himself to continue or institute a plan for regular private meditation or prayer, and also wherever possible to establish disciplined cells for corporate meditation or prayer, study and action.

2. We are pledged to the principle of non-attachment to possessions, especially those which involve control over the livelihood of others. This means simplifying our lives, reducing our personal needs, and re-organising our obligation to share our possessions if needed with each other and with our fellow human beings. In partial and symbolic fulfilment of our responsibility to be identified with our fellowmen we adopt the spinning or some suitable equivalent means of performing a minimum of an hour of manual work daily.

3. We recognise that in our respective countries we must stand aloof from the economic and political struggles of workers, farmers, and racial groups subjected to discrimination but must take part in these struggles, making clear that we are identified in spirit with the oppressed and under-privileged, and striving by teaching and example to win them to the practice of non-violence. We recognise that we are on very weak ground, both morally and practically in criticising the Communists or others who may resort to violent methods unless, on the one hand, we are known to give ourselves at least as heartily as they do to the struggle for social justice and, on the other hand, take the initiative in constant experimentation with non-violent methods for the waging of that struggle.

4. Each of us will work in his or her own country to bring about understanding and good relations first of all with the country regarded as its most dangerous enemy. We shall do all in our power to institute or greatly expand in each country the campaign to mobilise the will of the people to resist war and to bring influence to bear upon the government to abandon war unconditionally, and to dismantle its military establishment as rapidly as possible. In other words, we shall not only support action for universal disarmament and the establishment of world organisation, but each will work for unilateral disarmament of his own nation, which would thus withdraw from the armaments race and start a disarmament race.

5. As it is the moral responsibility of each nation to renounce war and violence, even if others are not yet prepared to follow, so we recognise that it is our individual responsibility to do so, even though others may not be ready to take the same step. Our first loyalty is not to our national state or any other limited grouping but to the one human family or world-community. We declare ourselves, therefore, to be world citizens, confident that in this way we can best serve the true and legitimate interests of our respective nations or peoples, but fully prepared to be deprived of or renounce our status as citizens in any national state if that should be required in order to maintain our supreme loyalty to the world community.

We pledge ourselves, furthermore, to refuse to bear arms under any circumstances, to render any service to the armed forces of any nation, to submit to military training or assist in enforcing it on others, or to work on the production or distribution of war materials.

The need of effective and total resistance to war and conscription in the atomic age is so great and urgent that civil disobedience to these evils is for us not only legitimate but necessary and imperative. We are, therefore, pledged, as opportunity may be found and as individuals and groups may most effectively practise it in the situations in which they are placed, to engage in civil disobedience, such as refusal to register under any conscription law, to pay taxes for war purposes, fasting and other measures.

6. Recognising that those who renounce war and violence are under obligation to do their utmost to demonstrate the effectiveness of love and non-violence, we undertake to carry out non-violent actions in striving to overcome racial segregation; religious intolerance, and exploitation and oppression of individuals and groups in our respective countries. We declare ourselves ready also to serve in non-violent forces or "Peace Brigades," if necessary to resist aggression, under a government committed to non-violence. We recognise also our responsibility to find means for organising non-co-operation or non-violent resistance in case of invasion or occupation where the government of our fellow-citizens is still wedded to armed force and violence.

7 We adopt the Gandhi Cap as the symbol of our fellowship. Without imposing its use as a requirement, we urge its wide adoption as a means by which *satyagrahis* may be readily identified wherever they are and as in itself a perpetual reminder to those who see us of the cause for which we stand.

"No one," Gandhiji declared in 'Harijan,' August 25, 1940, "need wait for anyone else in order to adopt a right course. Men generally hesitate to make a beginning if they feel that the objective cannot be had in entirety. Such an attitude of mind is in reality a bar to progress." And again, "There will never be an army of perfectly non-violent people. It will be formed of those who will honestly endeavour to observe non-violence."

PANDIT NEHRU'S BROADCAST ON BENGAL

Pandit Nehru, Prime Minister of India, in a broadcast made the following reference to the recent rioting in Bengal:

SOME days ago I made a statement in Parliament about Bengal. I endeavoured to give such facts as I possessed in a restrained manner because in a moment of crisis, above all, one must be calm and collected. Nothing is more dangerous and futile than fear and panic and the actions that follow. That statement I have been informed was not given publicity in Pakistan. But nevertheless it was attacked in violent language in the press of Pakistan and in statements made by the public leaders there. I do not know how to deal with the spate of falsehood and hysterical outbursts that fill the Pakistan press. One example of this will show the nature and extent of this false propaganda. I gave exact figures of casualties in Calcutta upto February 17. These included 31 deaths of which 20 were Muslims and 11 Hindus. The Pakistan press gave big headlines that 10,000 Muslims had been killed in Calcutta. There is some difference between 20 and 10,000 and that is the difference between truth and the way the Pakistan press and others are handling news in connection with the Bengal situation.

I have made every effort to get at facts in East and West Bengal and have made a large number of proposals to this end. But most of these have not been accepted. It is true that the High Commissioners and the Deputy High Commissioners have been given some facilities for touring, and their reports to us are helpful. But these tours in a few places can only give very limited information and when wild rumours are afloat it is precise and widespread information that the public requires. Normally, the press fulfils this function of supplying information. But in East Bengal hundreds of press correspondents have been discredited and are unable to function. Last year the General Assembly of the United Nations adopted a convention on freedom of information. That freedom of information is singularly absent in Eastern Pakistan.

In my address to Parliament I mentioned that if the present methods and proposals fail we shall have to adopt other methods. I have been criticised for hinting at a possibility of war. Anyone who knows me should know that I hate war and all its works and will go to the farthest limit to avoid it. But to talk complacently of peace when there is no peace and when something worse than war is possible and people are rattling back to barbarism is to be blind to facts. Hence I said we must explore every avenue and every method to avoid this great catastrophe.

The lives of tens of millions of people are involved in this and human considerations apart from others compel us, whether we live in India or Pakistan, to strive to our utmost to find a way out. I claim no superior virtue in myself or my Government or my people. But I do claim that, however imperfectly, we have tried to follow the right path, the path of peace and the path of equality and unity among the various communities that live in this great country. The people of Pakistan are of the same stock as we are, have the same virtues and failings. But the basic difficulty of the situation is that the policy of a religious and communal State followed by Pakistan Government inevitably produces a sense of lack of full citizenship and continuous insecurity among those who do not belong to the majority community. That policy leads to hatred and violence and produces conflict.

If we solve or partly solve one problem another and a bigger one rises in its place. We are all weak mortals wherever we may be and in whatever country we may live, subject to passions and prejudices. But it makes all the difference in the world in what direction we look and what anchor we hold on to.

These are deep problems which have to be solved and will be solved if there is to be peace and security in this country and Pakistan. But a sudden and quick solution of this basic problem cannot come immediately whatever course we may adopt. At the same time the present situation brooks no delay and cannot be left as it is. Therefore the only way to deal with it is to address ourselves to the basic problem and at the same time to find some present solution of the immediate problem.

This solution will necessarily be only a partial one. But it may give us time and opportunity to deal with the bigger problem adequately. Any attempt to rush a solution of the bigger problem without the fullest consideration and preparation for it can only lead to chaos and disaster.

Some people suggest exchange of population—exchange of tens of millions of people, uprooting them from their homeland and taking them to unknown destinations. Apart from the merits of this question its very magnitude is so colossal and fraught with such misery to an immense number of persons that it is difficult to conceive it or to give effect to it within a measurable space of time. There are other suggestions also equally difficult. How can we deal with these matters and decide the fate of millions of people in the excitement of the moment and without the fullest thought to all the possible consequences. About a third of the population of East Bengal consists of Hindus and the Muslim population of West Bengal is considerable.

I am informed that already about 55,000 Hindu refugees have come over from East Bengal to West Bengal during the past few weeks and that the stream continues in spite of lack of facilities and the dangers of present travel. I am informed further that vast numbers of Hindus in East Bengal have lost all sense of security and are eager to come over whatever the consequences. This is the position and the problem. I am going to Calcutta in two days' time to meet friends and colleagues there of all opinions, to see refugees who have come from East Bengal and to discuss with all these people this difficult problem. Any decision cannot merely be a Governmental decision. It has to be something which will require the co-operation of all concerned. None of us can perform miracles or function as magicians. But we can at least function as men and women of goodwill and determination facing a great problem and making every endeavour to solve it. We owe duty and responsibility to all those who are suffering or are endangered today and we must discharge it to the best of our ability.

The strength of a nation consists in a capacity for restraint in crisis and united and organised effort. If this is lacking, that strength goes to pieces. The strength of a nation ultimately consists in civilised behaviour and not in retaliation on the innocent. We have to face today's problems but we have to lay the foundations of to-morrow and we may not do anything today which will injure that India of to-morrow. Some of us as individuals may fail from time to time, but India must not and cannot fail, nor can we ever forget the ideals for which our forefathers stood and built up the great traditions which made India famous among the Nations.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, March ■

NEHRU IN CALCUTTA

PANDIT NEHRU, who was in Calcutta on an official visit, met various official and non-official bodies and individuals, and paid a surprise visit to a refugee centre 50 miles north-west of Calcutta. He promised that the Central Government would do everything in their power to end the sufferings of the East Bengal minorities. He said that he was definitely opposed to mass exodus or exchange of population, but he wished that all who crossed the border must be allowed to do so. Pandit Nehru was very warmly welcomed by the people of Calcutta on his arrival. Muslims cheered him as he drove along Central Avenue. In a conference with newspaper editors he explained that the main trouble in Pakistan was a fear complex that India intended to annex Pakistan. He laughed at a suggestion for war, and said that Pakistan was gambling with her future, but it would not do for India to gamble likewise.

India's Protest

The Government of India are understood to have lodged a strong protest to the Pakistan Government against harassment of evacuees from East Bengal, and particularly the various restrictions placed on their migration to India. These restrictions are said to be causing panic among the fleeing Hindus who have been uprooted from their homes, lost all their belongings, and are without means to obtain food or clothing. After Pandit Nehru's letter to Mr. Liaqat Ali Khan, Pakistan radio was reported to have been asked by the Pakistan Premier to contradict its earlier report of ■ thousand Muslims having been killed in West Bengal. Pakistan radio announced that "all messages going out from Pakistan are liable to censorship." A Pakistan Minister was reported to have said that "Muslims in India had been terrorised by the Government of India." Fabricated reports appeared in the Pakistan press such as "India an slaughter house—save Indian Muslims from butchers." A report in the 'Zamindar' of Lahore on February 22 said that a lakh of Muslims had been killed in Calcutta.

"Iron Curtain"

In a statement issued by the Board of Directors of the Press Trust in India from Delhi on the 4th said that the Pakistan Government did not allow P.T.I.-Reuter reporters to send out any reports. Two of the correspondents were arrested; one of them is still in jail, and not even produced before a court. "In consequence the whole of the long-established organisation in East Bengal was paralysed early in February, and practically ceased to function. "There is virtually an iron curtain around East Pakistan," the statement goes on to say. "The P.T.I. regrets to observe that matters in Pakistan have reached a stage directly affecting the fundamental principles of freedom of information which calls for the serious consideration of the world press as a whole and appropriate authorities.

Minorities in India

India continues to be calm and quiet excepting a few stray incidents in Bengal, and a rather serious outbreak in Assam, against which the Assam State Government have taken vigorous steps. 14 prominent Indian Muslims, including 9 members of Parliament have, in a joint telegram, requested the East Bengal Premier, Mr. Nurul Amin, to permit a deputation of Indian minorities to visit East Bengal to help create a better atmosphere there. A deputation, they suggest, may also visit India. Meetings of Muslims were held in several places in India to protest against the persecution of the minority in East Pakistan.

A Catholic's Testimony

"Under the new secular regime in India, there is a wider possibility of missionary work than before," observed the Rev. Fr. Jerome D'Souza, member of the last Indian delegation to the UN General Assembly, in New York on the 7th. The Rev. Fr. D'Souza, who is now visiting professor of Fordham University, stated that it was "an entirely incorrect view to say that a 'militant Hindu State' is making every effort ■ stop Christian expansionism in India. To say that India is a 'militantly Hindu State' is to fly in the face of evidence. The Congress leaders of India, with Pandit Nehru at their head, have sacrificed the support of the 'military Hindu' elements in the country in order to place India on the path of religious neutrality."

The Indian Budget

The new budget presented in Parliament by Dr. John Mathai, the Finance Minister, is welcomed as the best thing possible possible in the circumstances. He announced tax relief of about Rs. 8 crores 31 lakhs, and no fresh taxation of any consequence. This would still leave him with an estimated surplus of Rs. 1 crore 31 lakhs for the year 1950-51. Dr. Mathai spoke ex *tempore*, and was cheered 21 times during his speech, said to be a record performance. The tax reliefs are as under: (1) Abolition of business profits tax. (2) One anna reduction Companies income tax from As. 5 to As. 4; but Super Tax raised by half an anna. (3) Half an-anna cut in income tax on incomes between Rs. 10 thousand and 15 thousand. (4) One-anna reduction in income tax on slabs of income about Rs. 15,000. (5) Uniform tax on earned and unearned incomes—8½ As. instead of 9 As. and 10 As. respectively. (9) Exemption limit for Hindu undivided families raised from Rs. 5,000 to Rs. 6000.

Other reliefs: (1) Postage for local delivery letters reduced to one anna (from 2 As.), and local delivery post cards to 6 pies (from 9 pies) (2) Reduction of one anna in ordinary telegrams, and of 2 As. in express telegrams. (3) Reduction in trunk call charges by 25 per cent (4) Dividend restrictions abolished.

Increase in Production

In a White Paper the Finance Minister gave an account of the developments against the background of which the budget was prepared. Referring to increase in production he said: "The increase in production, which has been a reassuring feature in 1949, has been largely assisted by a notable improvement in the labour situation, a striking evidence of which is the fact that for the 11 months ending November last, the number of man-days lost was only 60 lakhs, compared with 73 lakhs in the corresponding period of 1948. It has also been assisted by the continuous improvement in the transport situation which has made it possible for Government to lift the control on priorities.

Crisis Passed

In his *extempore* speech the Finance Minister said: "It had been a year of great difficulties and great anxiety. It had been a period of almost unprecedented trouble. There were times during the year when some of us most immediately concerned with the economic activities of the Government had a sense of almost overwhelming crisis, but on a close examination of facts as they stand today I feel that I am in a position to tell the House that the stage of crisis in any rate is now definitely passed.

"I do not want to hide from the House the fact that there are still difficult problems ahead of us. But I am justified in saying that we have now been able to take the measure of these problems. If these are problems in front of us, these problems would not be beyond the ability of the Government to meet and resolve in due course."

Dr. Matthai recalled that on defence expenditure his estimates last year were based on the assumption that the "cease-fire" agreement would lead to a peaceful solution of the Kashmir problem. "That anticipation," he said, "did not materialise and we do not think it right or safe in the interests of the country that economies of an undue kind should be carried out."

In view of the present circumstances, Dr. Matthai went on, this year's estimates were also subject to a similar qualification. "These estimates are based on the assumption that no abnormal developments will occur. Our policy, as the Prime Minister has declared more than once, is to contribute in every way we can to the maintenance of peace and to the employment of peace methods for the settlement of international disputes. As anybody who knows the Prime Minister will appreciate, the declaration has been made from the highest of motives and with the completest sincerity of purpose.

If, however, contrary to our expectations, events so develop that the peace and security of this country are endangered, the Government will have no hesitation in raising whatever finances may be required for meeting the situation. The Government will not hesitate to call upon the people to make whatever sacrifices may be required for safeguarding the vital interests of the country."

MISS MURIEL LESTER'S ACTIVITIES

[From Our Own Correspondent]

MISS MURIEL LESTER on Saturday, March 18, addressed the members of the Indian Women's Association. She emphasised the part that Indian women had played in gaining the independence of India.

When many men in India were in prison Gandhiji gave the call to the women to take their part in the national struggle. He urged them to tear down their veils with which they had hidden their faces and come out to picket the drink and opium shops. They went to prison by the thousand. This made such an impression that the authorities agreed to their requests; the sales of drink and opium went down resulting in the income from them that year being reduced to nil.

At Ohlange

At Ohlange, in the evening, the students sat for over an hour in wrapt attention as Miss Muriel Lester related to them stories of the teams of young workers who banded together to assist in distressed areas.

This voluntary service for peace was started by a young Swiss, Pierre Ceresole, who saw the advantage of working together as in an army but who also saw that it could never be right to kill one's fellow in whom was the Spirit of God.

Soon after the destruction of French villages by Germans, she said, it was found possible to send a team which had in it members of the German nation ready to join with British, French and American youths in building the homes destroyed in war.

Another international team was found in India after the Bihar earthquake working with pick and shovel alongside the Indians to repair the devastation. Later, in Germany, ministering to the needs of German Gestapo officials were young Norwegians who themselves had been tortured by them. Graphically Miss Lester pictured the effect on the one time enemy, of the tender loving kindness free from all bitterness on those whom they had been trained to ill-treat.

These teams of international voluntary service youth are still at work and at the present moment such a team has gone to India at the request of the Government.

At St. Paul's Church

On Monday night, in St. Paul's Church Hall, Miss Lester gave the story of the origin of the organisation for which she travels around—the International Fellowship of Reconciliation. She described how it began in Cambridge at the outbreak of World War I in 1914. There some 200 people of different Christian Churches agreed that war was contrary to the Spirit and teaching of Jesus Christ and declared that they could take no part in the military system, and they found others in Holland, U.S. America, holding similar views.

After the Armistice in 1918 it became possible to organise international gatherings and from that time more and more little groups of people met together in different countries and formed themselves into one body with the Secretariat officiating now from London and at another time in Paris, Holland or Vienna.

Many of the members have suffered imprisonment and even death for their views. But due to the indefatigable zeal of some of the leaders, ministers of war have been persuaded to write in a clause to their military legislation allowing alternative service for conscientious objectors to fighting.

Many avenues of work have been opened up for expressing their belief in the power of Love as revealed by Jesus Christ for bridging chasms between race and race, nation and nation, class and class.

Here in South Africa it is of importance that the power of reconciliation should be released by people identifying themselves with the downtrodden and oppressed and by showing love to the unlovely recognising that in every human being there dwells the spirit of God.

Those who would like to keep in touch with the movement are asked to contact Miss O. Warner, 329 Musgrave Road Durban, who will be able to give information of any future developments connected with this meeting.

The Rev. Dan Mariya, who presided, expressed the wish to give some time to the furtherance of the work as he had been greatly impressed with what Miss Lester had given of the experience and her personal life and a volunteer was found to assist in the clerical part of the work of the Durban branch.

On Tuesday Miss Lester spoke to the members of the Theosophical Society and spent the night at Mahatma Gandhi's Phoenix Settlement.

Things In General

Non-Europeans And The City Library

Save for a bare announcement: "to determine the extent of the need for non-European library facilities a non European travelling library should be started," the Durban City Council is maintaining, although it promised to reach a decision last Thursday, unusual silence on the defiance of the by-law, preventing non-Europeans from using the Durban Municipal library, by three members of the Natal Indian Congress Executive Committee, Messrs. Cassim Amen, J. N. Singh, and Ashwin Choudree. Indications are that the Durban City Council for fear of notoriety, and also for fear of a realisation that there is some validity in the claim of the Natal Indian Congress, will side-track the issue and not charge the "law-breakers" On the other hand the reticence of the Durban City Council on the matter is regarded by the Natal Indian Congress and non-Europeans generally as a victory for the latter.

Anti-Shark Plans

Yet another instance of the City Council's callous and indifferent attitude to the non-European people is evident in its recent decision to utilise the sum of £125,000 (both Indian and European contribution in rates) for anti-shark measures at the South Beach, which is tantamount to "Whites only" The proposal does not include non-European bathing enclosures at the North Beach.

"Grand Theatrical Show"

A variety show comprising scenes from "Sathiavan Savithi," "Indian Dances," "Harie Bhakti" and "Nallathangal" will be staged at the City Hall at 7-30 p.m. tonight. Nett proceeds of the show will go towards FOSA.

Conviction Under Asiatic Act.

Found guilty on a charge of contravening the Asiatic Land Tenure Act, Mrs. Elizabeth J. Brown, a housewife of Discovery Road, Transvaal, and Mr. M. E. Angamia, an Indian storekeeper, of Mariata, were fined £50, or six months' hard labour in Zwartruggens on March 20. It was alleged that in contravention of the Asiatic Land Tenure Act, between September, 1948, and January, 1949 Mrs. Brown held fixed property on the freehold farm, Doornkop, in the Rustenburg district, on behalf of or in the interest of Mr. Angamia, an Asiatic. The property was outside the area designated for occupation by Asiatics. Mr. B. Merber, who appeared for the accused, said that that the case was regarded by both the Crown and the Defence as a test case, and that his clients would appeal.

Recognition Of Israel By India

Replying to a question put in the Indian Parliament Pandit Nehru, Prime Minister and Minister for External Affairs said: No decision has yet been taken on the question of recognising Israel, and consequently, no date can be fixed for the recognition of that State. The fact that the State of Israel exists is recognised by the Government, but formal exchange of diplomatic missions has to be considered in connection with a number of factors.

S.E. Asian Economic Development

The Prime Minister told the Indian Parliament that the Colombo Conference of Commonwealth Foreign Ministers had considered, among other matters, the means of promoting economic develop-

ment is South-East Asia. It was suggested that recommendations for this purpose should be made by the Commonwealth Governments to each other for their consideration. Pandit Nehru added that it was not possible at this stage to say when the first meeting of the consultative committee proposed to be set up under the Colombo Conference would be held.

Pakistan Admits Publishing Wrong Reports

The Prime Minister, Pandit Nehru, has received a communication from the Prime Minister of Pakistan, Mr. Liaquat Ali Khan, that a report published in Pakistan to the effect that "over 10,000 persons were killed in the recent communal disturbances in Calcutta" was found to be inaccurate. The communication which is in reply to a telegram from Pandit Nehru, says that the report was circulated by a Pakistan news agency and was based on statements made by evacuees from West Bengal. The news agency was taking action with regard to the inaccurate report and Radio Pakistan had been directed to correct the erroneous report which it had circulated. As a result the Pakistan Radio announced on March 5 the correct figures of casualties in West Bengal, including Calcutta, as given by Pandit Nehru.

Foreign Nationals In India

Sardar Patel, Minister for Home Affairs said in the Indian Parliament: "There are in India 3,497 Americans, 13,963 Chinese, 1,010 French, 1,032 Germans, 925 Italians, 491 Czechs, 396 Russians and 233 Greeks, who have so far registered as foreign nationals. No quota is fixed for any nation for persons permitted to enter India. The stay of the foreigner is governed by means of a residential permit renewed at intervals of one year.

Pakistan Secret Spy Corps

On Saturday, March 18 the police in Bombay claimed to have unravelled a "Pakistan secret spy corps" that had been operating in India. In January a Moslem was arrested in Bombay, before boarding a Karachi-bound steamer. In his possession they found 151 sealed packages containing, stolen documents of a highly confidential nature of the Hyderabad Government, the police said. They link the escape of the former Hyderabad Premier, Mir Liak Ali, with this spying.

WANTED

Teachers are required for the Surat Hindu Gujrati School to teach Gujarati from Std I to VI.

Teachers with following qualifications should apply:— 1. Matric Senior, or Senior Trained and Seniors. 2. With a knowledge of Hindi. 3. Five years or more experience.

Applicants must send copies of Certificates and testimonials with their applications to the Secretary,

The Surat Hindoo Educational Society, 127 Victoria Street, DURBAN.

FOR SALE

Indian General Dealers business for sale. Situated in Grey Street.

For particulars apply: "PROSPECT" c/o Indian Opinion.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to

The Manager "INDIAN AFFAIRS," 7 Jantar Mantar Road, NEW DELHI.

BOOKS FOR SALE

Life of Ramakrishna —By Romain Rolland 10 6

Life of Vivekananda and the Universal Gospel By Romain Rolland 12 6

The Indian States Problem —By M. K. Gandhi 10 6

To be had from:—

The Manager, INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

Full details of services to Nairobi may be obtained from any I.A.T.A. Travel Agent.

FLY EAST VIA NAIROBI!

Fly by Constellation from Nairobi to BOMBAY.

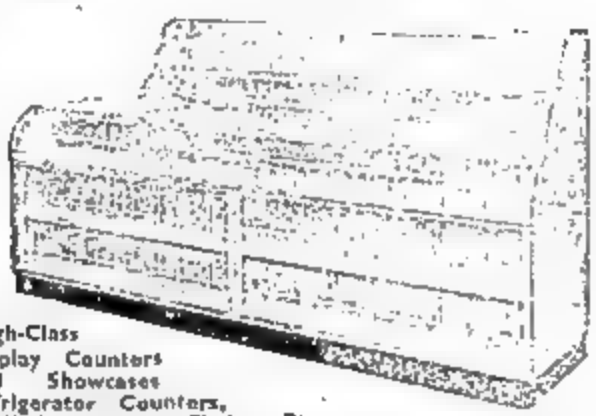
Immediate connections for AUSTRALIA, BURMA, CEYLON, NEW ZEALAND, and the FAR EAST arranged.

Fly direct and save time and money.

Fare NAIROBI BOMBAY £83 single £149.8s return.

AIR-INDIA International

Shell House, Delamere, Nairobi. Cables "AIRINDIA" Box 1010

High-Class Display Counters and Showcases Refrigerator Counters, Wall Units, Display Fittings, Etc.

CATALOGUES ON APPLICATION.

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.

Manufacturers of High-Class Display Cases, Awarded Gold Medal, Rand Easter Show.

104 MARSHAL STREET, (Facing Escom House), JOHANNESBURG

Phone 33-4211/2. P.O. Box 6531

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely Illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

Diwali Numbers Arrived

Chhaya	...	5 0	"India" (English) 12 copies		6 0
Aram	...	5 6	Ravivar	...	10 0
Savita	...	7 0	Sandesh	...	10 0
Mouj Majah	...	6 0	Veni	...	7 6
Hindu	...	3 6	Be Ghadi Mouj		7 6
Sastu Sahitya Panchang	...	2 6	Chitrapat	...	7 6
Bombay Samachar Panchang		5 6	Jai Hind (Book)		7 6
			Film India (English)		5 9

આવેલા દિવાળી અંકો

છાયા	શી. ૫	૦	રવીવાર	શી. ૧૦	૦
આરામ	૫	૬	સદેશ	૧૦	૦
સવિતા	૭	૦	વેણી	૭	૬
મોજમાજા	૬	૦	બે ઘડી મોજ	૭	૬
હીંદુ	૩	૬	ચિત્રપટ	૭	૬
સસ્તુ સાહિત્ય પંચાંગ	૨	૬			
મુંબઇ સમાચાર પંચાંગ	૫	૬	મુંબઇ સમાચાર	૫	૦
India (English) 12 Copies	6 0		ફીલ્મ હીંદ (ગુજરાત)	૭	૬
			Filmindia (English)	5	

Kapitan's Book Agency,

189 Grey Street,
DURBAN.

Phone 27414 Tel Add. "KAPITANS"

Brutal to germs, but kind to you

Here is an antiseptic several times stronger germicidally than pure carbolic acid, and yet non-poisonous and safe. A child could use it. To the germs that cause and spread infection, 'Dettol' is deadly: a swift and ruthless killer. But to you, and to the delicate tissues which the germs invade, 'Dettol' is kind and gentle. Ask at your chemist or store for 'Dettol' and use it promptly to prevent infection.

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1697, CAPE TOWN

Three good reasons why you should use Sunbeam

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking

Always ask for 9½+1/6

SUNBEAM POLISH
FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

NUGGET
THE WHITEST WHITE

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ફિ.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૧૨ | શુક્રવાર તા. ૨૪ માર્ચ, ૧૯૫૦. | છૂટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૪ માર્ચ, ૧૯૫૦

મીસ મ્યુરીયલ લેસ્ટર

ઈન્ટરનેશનલ ફેલોશીપ ઓફ રેકન્સીલીએશનના પર્યટણ કરનારાં સેક્રેટરી મીસ મ્યુરીયલ લેસ્ટર, જેઓ યુનીયનની મુલાકાતે આવ્યાં છે અને હાલ ડરબનમાં આપણી વચ્ચે છે, તેઓ થોડા દિવસમાં આ દેશ છોડી જશે. આપણે જ કહેવાની જરૂર હોય કે સાઉથ આફ્રિકામાં તેમની હાજરી તેમના સમાગમમાં આવવાનો જેઓને લાભ મળેલો છે તેઓ સર્વને અત્યંત પ્રોત્સાહન આપનારી થઈ પડી છે. સખેદ જણાવવું પડે છે કે સાઉથ આફ્રિકાના અખબારોએ મીસ લેસ્ટરને જેટલી આપવી જોઈએ તેટલી આપેલી નથી; ઘણી વસ્તુઓનો સર્વથા ત્યાગ કરવો અને ખરાબ વસ્તુઓનું જનતાના મનમાં ઝેર ફેલાવવું એજ અખબારોનું આજે કામ થઈ પડેલું જણાય છે. રોજ સવાર સાંજ ના અખબારો ખોલતાં છાપ તો એવી જ પડે છે.

મીસ લેસ્ટર આપણી વચ્ચે શાંતી અને શુભેચ્છાના દૂત તરીકે આવ્યાં છે. થોડાંક જ અઠવાડીયાં માં તેઓએ ઘણું જોયું છે, સઘળા મતના લોકોની ઓળખ કરી છે અને સંકટો અંગેજો અને બીન-અંગ્રેજો સમક્ષ પ્રવચનો કર્યાં છે. પ્રવચનોનો તેમનો મુદ્દો આ હતોઃ આપણે સૌ એકજ પિતા ના સંતાનો છીએ; બીજાઓ આપણી પ્રત્યે વર્તે એમ આપણે બનીએ તેનીજ રીતે આપણે તેઓ પ્રત્યે વર્તીએ; કોઇનું ખુંચ ન ઇચ્છીએ; દુશ્મન પ્રત્યે પણ આપણે પ્રેમભાવ રાખીએ અને પ્રેમથી તેને જીતવાનો પ્રયત્ન કરીએ–ટેમકે દુઃખી થઇ રહેલી દુનીયામાં શાંતી સ્થાપવાનો, યુદ્ધ નહિ, પરંતુ એજ એકમાત્ર માર્ગ છે. મીસ લેસ્ટર એવી એક મહાન સંસ્થાના પ્રતિનિધિ છે કે જે જનતામાંથી યુદ્ધનું માનસ દુર કરવા અને તેને શાંતીને માર્ગે દોરી જવા માગે છે. આપણા મનમાં બરાબ વસ્તુઓ ભરવાને તે નથી આવ્યાં. ઇસુખ્રીસ્ત અને બીજા પયગંબરો અને સંતજનો ના શિક્ષણનું આપણને સ્મરણ કરાવવા અને મનુષ્યકૃત જાતી, જ્ઞાતી અને વર્ણના ભેદોનો ત્યાગ કરવાની અને એ શિક્ષણને અનુસરી ઈશ્વરને પિતા તરીકે ગણવા ની અને માનવી માત્રને ભાઈ સમાન ગણવાની અગત્યતા આ પણા હૃદયમાં ઠસાવવા આવ્યાં છે.

આ પવિત્ર આત્માનો સંદેશો આપણામાં કેટલો ઉતર્યો છે એ કહેવું મુશ્કેલ છે. માનવ જાતીને સામાન્ય રીતે ઈશ્વરપરથી અને ખરાં સુખશાંતી આપ નારી સઘળી વસ્તુઓપરથી શ્રદ્ધા ઉઠી ગયેલી જણાય છે. ત્વરીત પરિણામો અને તેનાથી ઉત્પન્ન થતો ક્ષણિક આનંદ આપનારી વસ્તુઓપર તેણે વિશ્વાસ મુકયો છે. તેવાં ત્વરિત પરિણામો અલ્પજીવી હોય છે અને તેનાથી ઉદ્ભવતો આનંદ જેટલી ત્વરાથી તે પ્રાપ્ત થાય છે તેટલીજ ત્વરા થી પાછો જતો રહે છે અને પોતાની પાછળ દુઃખ અને ક્લેશ નોજ વારસો મુકી જાય છે, એ તેને સમજાતું નથી. હીંસા વૃત્તિએ માનવજાતીને એટલી જકડી લીધેલી છે કે પ્રેમ અને અહીંસાની કંઈ પણ વાત તેના હૃદયમાં ઠસતી નથી. આવી વરાષ્ણ ભયંકર આફતની આવિ સુચક છે. કહેવત છે કે "વીનાશ કાળે વિપરીત બુદ્ધિ." એ વીપ રીત બુદ્ધિના ચિન્હ આજે ડગલે ને પગલે જોવામાં આવી રહ્યાં છે, વ્યક્તિઓમાં, સમાલોમાં, સર કારોમાં લગભગ રોજ તેને વીષે વાંચીએ છીએ. ઝેચવાનાલેન્ડ પ્રો ટેકટરેટનો વારસદાર ચીફ સેરેટસે ખ માં,જેને, તે અંગ્રેજ સ્ત્રીની સાથે પરણ્યો તેના પરિણામે, પદભ્રષ્ટ કરી પાંચ વર્ષ માટે દેશવટો આપ વાનું બ્રીટીશ સરકારે લીધેલું પગલું અને સાઉથ આફ્રિકાની આપણી નેશનલીસ્ટ સરકારની વર્ણના આધારે સઘળી કોમોને ઇલાયદા વાડાઓમાં ગોંધવાની 'એપાર્ટહેડ' ની નીતી એ શું તેના તાદ્રશ્ય પુરાવા નથી?

આવે વખતે મીસ લેસ્ટરના પ્રવચનો જનતા સમક્ષ પહોંચવા જોઇએ. પરંતુ જનતાને પહોંચ વાના દ્વારોના દ્વારપાળોને જ તે હસી કાઢવા જેવા લાગે છે ત્યારે તે જનતાને પહોંચી શકે જ શી રીતે? સત્તાધીશોની વરાષ્ણ આજે એવી છે કે સત્યને જનતાથી દુર રાખવું અને અસત્યનો તેના પર રોધ વર્ષાવવો. એટલે મીસ લેસ્ટરના શાંતી અને શુભેચ્છાના કાર્યને આપણે ઈચ્છીએ તેટલી સફળતા પ્રાપ્ત થઇ નથી. તેમ છતાં પોતાની મધુરવાણીની સુવાસ તે પોતાની પાછળ મુકી જાય છે, અને જેઓ તેને મળ્યા છે તેઓ જરૂર જનતા તે પહોંચે ત્યાં સુધી ફેલાવ્યે જશે મીસ લેસ્ટરે આપણી વચ્ચે આવવાની અને આપણને ધીરજ અને હીંમત આપનારાં વચનો કહેવાની કરેલી કૃપાને માટે એજ તેમને ગોદામાં મોટું માન આપેલું ગણાશે. મીસ લેસ્ટરના અમે ઘણાજ આભારી છીએ અને ઈશ્વર તેમનું રક્ષણ કરે અને તેમનું સુંદર કાર્ય સફળ કરે એવી પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

બંગાળ

પંડીત નેહરૂએ માર્ચ તા. ૧૭ મી એ દિલ્હીમાં જણાવ્યું હતું કે બંગાળ માં યુદ્ધ કરતાંય ખરાબ સ્થિતિ વર્તી રહી છે. પાકીસ્તાનમાં લઘુમતીઓ પર ગંભીર જોખમ ઉભું થતાં આપણા થી શાંતીથી બેસી રહેવાય નહિ. ભારતે ભાગલા જેવી સ્પષ્ટ સમજુતીથી સ્વિકારી હતા કે નવી સરહદોની બન્ને બાજુએ આવેલી લઘુમતીઓને પુરતું રક્ષણ અને સુરક્ષિતતા આપવા માં આવશે. પરંતુ ભાગલા પડવાના પક્ષેજ તોફાનો ભારે લોહીની. ખાસ કરી. સીંધથી હીજરત ચાલુ રહી અને છેલ્લા બેક વર્ષમાં સોળ લાખ જેટલા હીંદુઓ પુર્વથી પશ્ચિમ બંગાળમાં આવી ગયા." મુસ્લીમો પણ પેલી બાજુ ચાલી ગયા પરંતુ ઘણી ઓછી સંખ્યા માં. ભારતે ભાગલાને માટે મોટો ભોગ આપ્યો પરંતુ તેનાથી શાંતી અને સંમતોલપણું સ્થપાવાની જે આશા રાખવામાં આવી હતી તે મળ્યાં નહિ. પુર્વ બંગાળથી હીજરતનું પ્રમાણ સાત ગણું થઇ ગયું હતું તેટલામાં પુર્વ અને પશ્ચિમ બંગાળ વચ્ચે ફરી તોફાન ઉભું થયું. ૧૨ ફેબ્રુઆરી બાદ ૧૫૦૦૦૦ જેટલા હીંદુઓ પુર્વ બંગાળ થી કલકત્તા આવી ગયા છે. તેજ અરસામાં એક લાખ જેટલા મુસ્લીમો પુર્વ બંગાળ ચાલ્યા ગયા છે અને રોજ આ હીજરત ચાલી રહી છે. ભારતે આ વસતીના અદલા બદલીના વીરોધ કર્યો હતો. એ માત્ર અનિચ્છનીય હતું એટલુંજ નહિ પરંતુ અ વ્યવહાર હતું. પુર્વ અને પશ્ચિમ બંગાળ વચ્ચે એવી અદલાબદલીની બન્ને સરકારોના સહકારથી ગોઠવણ કરવામાં આવે તો પણ તે સિદ્ધ થતાં સાડા પાંચ વર્ષ લાગશે. પંડીત નેહરૂએ સુચવ્યું કે પાકીસ્તાનનાં વડા પ્રધાન ખી લીયાકત અલીખાન અને તેમના તરફથી થોડા વખતમાં બે ત્રણ પ્રધાનો એક સંયુક્ત નિવેદન બહાર પડવા સંભળાઇ.

બંગાળપર પંડિત નેહરુનો બ્રોડકાસ્ટ

આજે તા. ૨ જીએ વડા પ્રધાન પંડીત નેહરુએ કરેલા એક લાંબા ભાષણમાં પોતા વખત પર બંગાળમાં બનેલાં રમખાણોના સંબંધમાં નીચે પ્રમાણે સૂચન કર્યું હતું:

પોતા દિવસપર મેં પાર્લામેન્ટમાં બંગાળપર નિવેદન કર્યું હતું. મારી પાસે જે હકીકતો હતી તે લાગણીપર કાબુ રાખીને મેં રજુ કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. કેમકે ખાસ કરી કોલકટી ના વખતમાં માણસે શાંત અને સમ તોલ રહેવું જોઇએ. ભયભીત અને હતિયા રહિયા થઇ જવું તેના અને તેથી ઉપજતાં પરિણામો કરતાં વધારે જોખમ બરોબર અને બ્યર્થ બીજું કશું નથી. મને ખબર મળ્યા છે કે જે નીવેદનને પાકીસ્તાનમાં જાહેરાત આપ વામાં આવી નહોતી. પરંતુ તેમ છતાં પાકીસ્તાનના અખબારોમાં તેમજ ત્યાં જાહેર નેતાઓએ કરેલાં નીવેદનોમાં તેનાપર ઉપ્રન્ત ટીકાઓ થઇ હતી. પાકીસ્તાનના અખબારોમાં જે હકીકતનું જુઠાણું, પાગલપણાથી થએલા અખાડા, તીયે મારે શું કહેવું એ ખબર પડતી નથી. એ જુઠો પ્રચાર કેવી જાતનો થાય છે એ એકજ દાખલા પરથી જોઇ શકાશે. તા. ૧૭ ફેબ્રુઆરી સુધીમાં કલકત્તામાં મરેલી હોનારતોના મેં ચોકસ આંકડા આપ્યા હતા. તેમાં ૩૧ મરણ નો સમાવેશ થતો હતો. જેમાં ૨૯ મુસલીમો અને ૧૧ હીંદુ ઓ હતા. પાકીસ્તાનના અખબારોએ કલકત્તામાં ૧૦,૦૦૦ મુસલીમો માર્યા અથવા એવું મોટાં મથાળાંમાં હેડીંગ છાપ્યું. વીસ અને દસ હજાર વચ્ચે જેટલો ફેર છે તેટલો ફેર સત્ય અને બંગાળની પરીસ્થીતી વીષેના પાકી. સ્તાનના અખબારો અને બીજાઓ જે રીતે બનેરો પીરસે છે તેની વચ્ચે રહેલો છે.

પુર્વ અને પશ્ચિમ બંગાળમાં બની હતીલો મેળવવાનો મેં બનતો સબળે પ્રયત્ન કર્યો છે અને એ હેતુથી ઘણી રજુઆતો પણ કરી છે. પરંતુ તેમાંનો ઘણી ખરી સ્વિકારાઇ નથી. હર્ષ કમીશનરો અને ડેપ્યુટી હાઇ કમીશનરો ને સુધારણી કરવાની કેટલીક સમયકો આપવામાં આવી છે અરી અને તેઓના હેવાલો મદદરૂપ છે. પરંતુ બોકાંક રજોની મુસાફરીથી જે બનારો બને તે અપોક્ષિત જ હોય શકે અને બર્બર ઝનુનોના હેવાલો રજી હોય ત્યારે તો બનતાને ચોકસ બનારો જ બહેળા પ્રમાણમાં પુરી પાડવાની જરૂર હોય સામાન્ય વખતમાં બનારો પુરી પાડવાનું આ કામ અખબારો જ કરે છે. પરંતુ પુર્વ બંગાળમાં રોંકડા અખબારી બનરપત્રીઓની કામ કરતા અટકાવી દેવામાં આવ્યા ગત વર્ષ મુનાફટેક નેહરુની બનરસ ચોકેબ્સથી જો બનારો પુરી પાડવાની સ્વતંત્રતાપર એક કાબુ રિવહાયો હતો. બનારો પુરી પાડવાની એ સ્વતંત્રતાનો પુર્વ પાકીસ્તાનમાં સહંતર અભાવ છે.

પાર્લામેન્ટમાં મારાં નિવેદનમાં મેં જણાવ્યું હતું કે હાલની રીતે અને સ્વભાવનો નિષ્ફળ જઈ તો આપણે બીજી રીતેનો અખત્યાર કરવી પડશે. પુલના સંજોગનો મેં નિર્દેશ કર્યો એવી ટીકા કરવામાં આવી છે. અને જોએ બોળીએ છે તેઓએ જાણવું જોઇએ કે યુદ્ધ અને તેને અંગેના સબળા કામેને હું તિરસ્કારું છું અને તેને અટકાવવાને છેલ્લામાં છેલ્લી સુધી બનતાં સંકોચાઉં તેમ નથી. પરંતુ શાંતી હોય જ નહિ અને યુદ્ધના કરતાંય વધારે ખરાબ સ્થિતિ વર્તી રહી હોય અને લોકો જેવાનીયતને ભોગે વળી રહ્યા હોય ત્યારે બેપરવાઇથી શાંતીની વાતો કરવી એ સત્ય હકીકતો તરફ આંખો બંધ કરવા જેવું છે. આથી મેં કહ્યું કે આકત અટકાવવાને આપણે બનતો દરેક દરેક પ્રકાર રોકવો અને લેવો જોઇએ.

આમાં કરોડોના જનનો સવાલ રહેલો છે, અને, બીજા કોઇ ના ન હો, પરંતુ માનવ ધર્મના કારણે પણ કંઈક પણ માર્ગ શોધી કાઢવાનો આપણે પ્રયત્ન કરવો જોઇએ, પછી ભલે અત્યારે હીંદમાં હોઇએ કે પાકીસ્તાનમાં રહેતા હોઇએ.

મારામાં કે મારી સરકાર કે મુલ્કમાં બીજાઓ કરતાં વિશેષ મુલ્કો હોવાનો હું દાવો કરતો નથી. પરંતુ જેટલો દાવો તો જરૂર કરીશ કે, ગમે તેવી જોખમકારણો છતાં ખરા માર્ગને અનુસરવા નો અમે પ્રયત્ન કર્યો છે અને તે આ મહાન દેશમાં વસતી અનેક કોમો વચ્ચે શાંતી અને સમાનતા અને સંગઠન સ્થાપવાનો માર્ગ. પાકીસ્તાનના મોટો આપણા જ ભાઇઓ છે, આપણા જેવા જ મુલ્કો અને દેશો તેઓનાથી છે. પરંતુ પરીસ્થીતીની મુળ મુશ્કેલી એ છે કે પાકીસ્તાન સરકાર જે ધાર્મીક અને કોમી રાજ્ય સ્થાપવાની નીતીને અનુસરી રહી છે તેથી સંપુર્ણ નાગરીક ત્વની ભાવના આવી શકતી નથી અને જોએ બહુમતી કોમના નથી તેઓના માં આમુ અરક્ષિતતાની બીક રહે છે. એ નીતીથી તિરસ્કાર અને હીંસાની ભાવના પ્રતિબિંબ થાય છે અને પરિણામે લડાઇ થાય છે. આપણે એક સવાલ નો ઉકેલ અથવા અંશો પણો ઉકેલ લાવીએ ત્યાં બીજો એ કરતાં મોટો સવાલ ઉભો થાય છે. જ્યાં કોઇએ ત્યાં અને જે કોઇ પણ દેશમાં કોઇએ ત્યાં આપણે સબળા નીર્બળ માનવી ઓ છીએ અને રાગ દ્વેષથી ભરેલા છીએ. પરંતુ આપણે કંઇ દિશામાં દ્રષ્ટી કરી રહ્યા છીએ અને કોનેજ ઓય લક્ષ રહ્યા છીએ એ મહત્વનું છે.

આ સવાલો ઊંડા છે અને આ દેશમાં અને પાકીસ્તાનમાં જો આપણે શાંતી અને સુરક્ષિતતાથી રહેવા ચાહતા હોઇએ તો તેનો ઉકેલ લાવવોજ પડશે અને લાવી શકાશે પરંતુ આપણે અમે તે માર્ગ લઇએ તોય આ મુળ સવાલનો ઉકેલ ઝટ આવી નહિ શકે. તે સાથે તેમાં ઢીલ કરવી અને જે તેમ જ પડી રહેવા દેવો પણ નહિ પોષાય. આથી આપણે મુળ સવાલ તરફ દ્રષ્ટિ રાખીને તેનું જે કંઇ પણ સમાધાન તત્કાળ આવી શકતું હોય તે લાવવું જોઇએ. ઉકેલ અચકો પરંપરો જ આવી શકશે. પરંતુ તેથી વધારે મોટા સવાલ નો ઉકેલ લાવવાને આપણને અવકાશ મળશે. વસ્તર વિસ્તારે અને વસ્તર તપશ્ચારીએ વધારે મોટા સવાલનો ઉકેલ લાવવાની ઉતાવળ કરવાથી અંધાધુંધી અને આફત આવી પડશે

કેટલાક લોકો વસ્તીની અદલાબદલી કરવાનું—કરોડો લોકોને પોતાના વતન માંથી ઉખેડી અજાણ્યા સ્થળે લઇ જવાનું સુચવે છે. એ સવાલના ગુણદોષ બાજુએ મુકીએ તોય તે જોટલો વીશાળ છે અને બેસુમાર લોકોપર જોટલી ભયંકર મુશીબતો નાખનારો થઇ પડશે કે તેનો તત્કાળ વીચાર કરવો પણ થઇ શકવો મુશ્કેલ છે. બીજા સુચનાઓ પણ થઇ છે જે પણ એટલીજ મુશ્કેલ છે. સબળાં પરિણામો નો બરોબર અભ્યાસ અને વીચાર કર્યા પીના એ બાબતોને આપણે શી રીતે પાર પાડી શકીએ અને કરોડો લોકોનું ભાવિ નક્કી કરી શકીએ?

પુર્વ બંગાળમાં મુસલીમ વસતી નો મોટો ભાગ હીંદુઓનો છે અને પશ્ચિમ બંગાળમાં મુસલીમ વસતી મોટી છે.

મને બબર મળ્યા છે કે જેમાં બોકાંક અમદાવાદમાં ૫૫૦૦૦ હીંદુ નીર્વાસિતો પુર્વ બંગાળથી પશ્ચિમ બંગાળ આવ્યા છે અને સગવડોના અભાવ અને મુસા હરીનાં જોખમે આવનારા લોકોનો પોત હજુ ચાલુ છે. વળી મને બબર મળ્યા છે કે પુર્વ બંગાળના હીંદુઓનો મોટો ભાગ અરક્ષિત બની ગયો છે અને બધે તે બોમે પણ આ તરફ આવી જવા ઉત્સુક છે. આ સવાલ છે અને આ સ્થિતિ છે. બે દિવસ માં હું કલકત્તા જઇશ અને સબળા વીચારોના મોટો અને સાથીઓ સાથે આ સવાલની ચર્ચા કરીશ અને પુર્વ બંગાળથી આવેલા નિર્વાસિતોને પણ મળીશ અને તેઓની સાથે પણ આ મુશ્કેલ સવાલની ચર્ચા કરીશ.

કંઇ પણ નિર્બુધ સરકાર બોલીવુ ન થઇ શકે. લાગતા વળગતા હોય તેમાં સહકાર લેશે. આપણે કંઇ ખાસુતર નથી કે બધુ કરી શકીએ પરંતુ શુભેચ્છા ધરાવનારા કંઇ બધા નર નારીઓ તરીકે આપણે તેનો લાભ લાવવાનો જરૂર પ્રયત્ન કરી શકીએ જોઇએ. દુઃખી થઈ રહ્યા છે અને ભોગ માં પડેલા છે તેઓ પ્રત્યે આપણું ફરજ અને જવાબદારી રહેલી છે અને તેને ઉઠાવવાનો આપણે બનતો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ.

રાષ્ટ્રનું જોર કરોડોની સબળ ધીરજ રાખવાની શકતી છે અને ધૈર્ય પ્રીત અને બવરિયત પ્રયત્ન કરવો તેનામાં કેટલી શકતી રહેલી છે તેનાપ રથી માપી શકાય છે, આખર મેં વર્તન સંસ્કારી હોવું જોઇએ અને નિર્દોષપર તેણે પ્રહાર કરવો નહિ જોઇએ. આપણે આજનો જ સવાલ ઉકેલવાનો નથી. આવતી કાલને માટે પાયો નાખવાનો, છે અને આજે આપણે એવું કર્યું ન કરીએ તો જેવી આજે કાલે હીંદને તેનું જોખમ થાય. આપણે બહિતબત રીતે બબતોવબન કુ કરીએ પરંતુ હીંમત તેવી મુક્ત ન થઇ જાય અને ન કરવી જોઇએ. તેમ જે આજરીને આપણો પુર્વજોએ જેમ અને જેવી રીતે બીજા રાષ્ટ્રોમાં કોલોનીઓ બન્યું એ આજરી આપણે કહી ન જુલીએ.

વિવિધ

રાજકારણ, રાજદીય ચહીવટ અને અર્થશાસ્ત્રના માટે ઉનાળાની શાળા

ધારાસભ્ય શ્રી. જે. કામેશ્વર રાવ ૫૦૦ માણસોને રાજકારણ, રાજકીય વહીવટ અને અર્થશાસ્ત્રની તાલીમ આપવા માટે એક શાળા યોજવાની યોજના કરી રહ્યા છે. તેમની આ યોજનાને દેશના સર્વોપરી નેતાઓના આશીર્વાદ મળ્યા છે. આ હાલ કોદાપટનમ ખાતે એપ્રીલના અંત અહવાડીયામાં શરૂ થશે. તાલીમ મુદત ૬ માસની ૪૦-૫૦ દીવસની રાખી છે. આ શાળામાં ભાષણો રાજકીય પ્રશ્નોનાં આપણે મોઢવા માટે કામેશ્વર પ્રવાસ કરી રહ્યા છે.

લોર્ડ કોમાઇકલ્સમાં બબર. આજ તા. ૧૨ મીના લોર્ડ કોમાઇકલ્સમાં જુના અને જાણીતા વતની શ્રી. એલ. પ. ઝવેરાતની મોટી તેજતી કેસની આગ ભાગવાથી હજારો રૂપીયાનું નુકસાન થયું. ફેકટરી બીમાની રકમો હતી.

ગાંધીજી અને સામ્યવાદ

'હરિજનબંધુ'માંથી — મતાંકથી આગળ (૪)

આ લેખમાં હવે માર્કસના વીચારો ની મુળ ભુમિકા તપાસીએ.

હું જ્યાં સુધી આ સમજ્યો છું, તે મુજબ ગાંધીજીની તથા સર્વે ગાંધીવાદી ઓની જેમ માર્કસવાદી પણ માને છે કે સર્વે સૃષ્ટિનું બીજ એક જ તત્ત્વ છે. પણ એક તત્ત્વ તે પરમાત્મા અથવા ચેતન તત્ત્વ નથી, પણ જડ પ્રકૃતિ જ છે. જડવાદી કહે છે કે ચૈતન્યને આધારે જડ છે, ચૈતન્યમાં જ સૌ કાંઈ ઉપરજ છે, રહે છે અને લીન થાય છે. એથી ઉલટું માર્કસ કહે છે કે જડમાં જ ચૈતન્ય ઉત્પન્ન થાય છે, તેને જ આધારે રહે છે, અને ચૈતન્ય નાશ પામે છે ત્યારે જડ પ્રકૃતિ જ પાછળ રહેતી અને રૂપાન્તર પામતી જણાય છે.

સૃષ્ટિનો ઇતિહાસ તપાસતાં માલુમ પડે છે કે પૃથ્વી શરૂઆતમાં સુર્યના જેવો = બળબળતો ગોળો હતો, અને કરોડો વર્ષ તે સ્થિતિમાં રહ્યા બાદ તેમાં ચેતનવાળા પદાર્થો ઉત્પન્ન થતા જણાય. કેવે કમે તે ઉત્પન્ન થયા, કઈ રીતે તેમાં વિકાસ થતાં થતાં તેમાંથી વનસ્પતિ, જળચર, ખેચર અને તુચ્છર જંતુઓ, પ્રાણીઓ અને છેવટે મનુષ્યો પેદા થયાં તે બધાનો ઇતિહાસ મળી આવે છે. આકાશમાં જે અનેક ગ્રહો, તારાઓ વગેરે છે, તે બધામાં ચેતન સૃષ્ટિ કેટલામાં હશે તે વીશે આપે શંકા છે, અને બધામાં તો નથી જ એમ જણાય છે. જડના અસ્તિત્વ વીશે શંકા નથી. તે જ્યાં વસ્યા એમ જ માનવું જોઇએ કે મુળ વસ્તુ જડ પ્રકૃતિ જ છે. તે જ એક અદ્ભુત મંત્રની જેમ વીકાસ પામતી પામતી જણાઈ, સમજણાઈ, વીચાર કરનારી, વધતાઈ, અને પેદા કરનારી જેને આપણે જીવતો અથવા ચેતન પદાર્થ કહીએ છીએ, તેનું રસાયન બની જાય છે. એ મુળ જડમાં પાછળથી ઉત્પન્ન થયેલો છે. આપણે જાણીએ છીએ કે કેટલાંક ઉંચા પ્રકારનાં વૃક્ષો એવાં હોય છે કે તે પોતાની જાતિનો અહેવાલ નોંધી શકે છે, કોઇક ઝુલ થાય તો અટકી જઈ શકે છે અને તે રહેવે વાંકિયનું ધ્યાન ખેંચી શકે છે, પોતાની ઝાંત જરૂર પ્રમાણે પોતાની મેળે જ વધારી કે ઘટાડી શકે છે, કોઇક વીમાનો વીમાની વીના જ બારેમે રહેલે પહોંચી શકે છે. તે છતાં આપણે એને ચેતન પદાર્થ કહેતા નથી. આ જ રીતે માણસ કે જંતુ જેવા ચેતન જણાતા પદાર્થો પણ પ્રકૃતિનો જ આવિષ્કાર છે. એમાં કોઇ મહાન અનાદિ ચેતન તત્ત્વ ભળેલું છે એમ માનવાનીયે જરા જરૂર નથી, ત્યાં તે ચેતન પહેલું અને આધારરૂપ તત્ત્વ છે, અને જડ પછીનું અને તેને આશ્રીત તત્ત્વ છે એમ માનવાની તો જરૂર જ શી છે?

આ નિયતીવાદમાં પણ માર્કસવાદી ઓનું મોટું પ્રેરક બળ છે. પોતે જે કરી રહ્યા છે તે જે આખી મનુષ્ય માટે નકકી થયેલું છે તેને જ સફળ કરવા માટે છે, એટલે તે પ્રકૃતીના નીયમની ઉપાસના કરી રહ્યા છે એ દ્રષ્ટીથી તેઓ વધે જાય છે.

આવો નીયતીવાદ આપણા દેશમાંયે અજાણ્યો નથી. શ્વેતાશ્વતર ઉપનીષદ માં એનો ઉલ્લેખ છે, મહાભારત તથા યોગવાસીષ્ઠમાં એની ચર્ચા છે. ફલજ્યોષ ઉપર પણ એની અસર છે. ઉપર જે સંસ્કૃત અવતરણ આપ્યું છે તે પણ લિનોપદેશનો છે. પણ માર્કસવાદ વળી આગળ વધે છે. એમણે માનવજાતીઓનો ઇતીહાસ વાંચી આ રીતે નીયતી ઠરાવી છે: હવે દુનીયામાં જે જમાનો આવી રહ્યો છે તે પુંજીવાદના વીસર્જનનો, અને આજની બીનકુદરતી તથા જરીન ન પરવારનારા કેવળ મજુરોના ઉદય અને સત્તાનો છે. પાછલા જમાનામાં જેમ રાજાઓ, સામંતો અને પછી પુંજીપતી ઓની સાહીઓ ચાલી અને સાધનહીન મજુરવર્ગ તેમના ગુલામ, અર્ધગુલામ કે અર્ધા પેટે રળનારા દાદીમા જેવા અને ઇલાયકા રહ્યા, તેમ હવે મજુરો ની જ બળવાન સત્તાવાળાં રાજ્યો સ્થપાશે. તેઓ ઉદ્યોગ-ધુરંધરો ચાલે છે તેમ જ ચલાવશે, પણ તેનો લાભ તેમના જ વર્ગને સૌથી વધારે મળશે. પ્રાણની જરીન કે મુડી જેવું કશું જ તો રહેશે નહીં અગર તો જેની પાસે રહેશે તે જેમ પાછલા જમાનામાં મજુરો અને વસ્તુમાં જમીનદારોની મહેરબાની ઉપર જ નભતાં, તેમ મજુરોની મહેરબાનીથી અને જેવા બદે મોટી મોટી કીમત ચુકવીને રહી શકશે. આમ મજુરોના ઉપરીપણા સાથે માનવજાતીનું ભાગ્ય જોડાઈ ગયેલું છે. મારે મજુર એ ચાલુ યુગનો સ્વામી છે. આને અદ્યતન કે પોકળ પ્રયત્ન કરે છે તે પોકાપુરો હકીકતોથી અટકાવવા અમરા જેવો જોરો પ્રયત્ન છે.

એ યુગની સ્થાપના થઈ ગયા બાદ અને તેની પુરી રીતે આબાદ થાય માર્કસવાદીને મતે જગત આખામાં શાંતીની સ્થાપના થશે; પછી સર્વત્ર સમાનતા હશે; વર્ગભેદો નહીં હોય; નવાબેરી નહીં હોય; બધી દુનીયાના બધાં માણસો એક જ સ્તરનાં બનશે. પરીણામે અહીંસાની સ્થાપના થશે. રાજ્યતંત્રની અદ્યતની જરૂરત નહીં હોય. આદર્શ અરાજકતા (રાજ્ય વીના જ સુવ્યવસ્થા) સ્થપાશે. આ જે ગાંધીજીનો આદર્શ હોય તો તેનો જમાનો સામ્યવાદ પછી જ આશે. પહેલાં નહીં. ત્યાં સુધી હીંસા કે અહીંસા જેની જરૂર પડે તેનો ઉપયોગ કરવો જોઇએ. અણસમજણથી કે દુષ્ટતાથી નીતીનો વીરોધ કરનારાનો નાશ કરવો જોઇએ. બધા મજુરોને સંગઠીત કરવા જોઇએ. પુંજીવાદીઓ ની શક્તિ તોડવી જોઇએ. તે માટે દેશવ્યાપી હડતાળ જો મહાન શસ્ત્ર છે તેનો ઉપયોગ કરવો જોઇએ. બધા વીરોધીઓને માર્ગમાંથી દુર કરવા જોઇએ. એ જ સાચી નીતી અને ધર્મ, એટલે કરવા જેવું કામ છે. નીતીઅનીતી, ધર્માધર્મની બીજી બધી વાતો એ બોળપણ કે ઉતરબીતી છે. ઇશ્વર-ધર્મ એ બધાં એનાં વર્તીગોળાં થશે; બોળાઓને સુલત કરનારી બળાત્કારી, અને પોતાનો સ્વાર્થ સાધવાને માટે ધારણ કરેલો જોરો. આકર્ષક વેશ છે.

ગાંધીજીએ ઇશ્વર અને ધર્મને આગળ કરી એક બાજુથી મુડીવાદીઓ અને રાજ્યકરજવાદીઓની ઉતર બીજીને મદદ કરી, અને બીજી બાજુથી અહીંસાનો આગ્રહ કરી તથા આદર્શ અરાજકતા ના વીચારો રજુ કરી વર્ગ આજવારી જુમીકા ભજવી આપવાની જ ન દોધ તેમ કર્યો. વળી તેમણે ઉદ્યોગ, વીજ્ઞાન વગેરે દ્વારા માનવજાતીએ સાધેલી પ્રગતી અને સીધિઓને અવગણીને ગ્રામોદ્યોગ અને રેંટીયાની જેવી, ગુજારીરોધી અને પ્રગતીરોધી યોજનાઓ કાઢી. આથી તે નીષ્ફળ ગયા, અને ગાંધીવાદ પણ નીષ્ફળ જશે.

આમ સામ્યવાદની દ્રષ્ટિએ ગાંધીવાદ બધી રીતે ખોટો છે. એને સામ્યવાદ કહેવાય નહીં, કારણ કે એમાં અહીંસા નો આગ્રહ છે, જે જડ જ દુરના ભવીષ્યકાળમાં સીધ્ધ થનારી વસ્તુ છે; વળી એ સામ્યવાદ કહેવાય નહીં, કારણ કે એમાં ભગવાન અને ધર્મનું ધતીંગ છે અને મુડીવાદ તથા સામંતશાહીને ટકાવવાનો પ્રયત્ન છે. પરીણામે બીજા રાજ્ય આવે નહીં, અને પરીણામે બીજા ક્રાન્તિ થાય નહીં; અને ક્રાન્તિ વિના સામ્યવાદ આવે નહીં.

હું આશા રાખું છું કે ગાં માર્કસ વાદની વિચારસરણીને ચોખ્ખા રીતે રજુ કરી છે. હવે એની સાથે ગાંધી વિચારસરણીનો મુકાબલો આવતે અઠવાડીયે કરવા ધારું છું.

દીપચંદ્રલાલ અરાજકવાળા.

—મીઠાઘરાબાદ, તા. ૬–સામ્યવાદીઓ. ની એક સશસ્ત્ર ટોળીએ તા. ૧ લી ગામે પોલીસ ચોકી પાસ પાડી હતી. અને ત્યાં એક પોલીસની બાજુ ઉઠાવવા રાખવામાં આવેલા ૪૦૦ રતલ ડાંગર-માલ લઈ ગયા હતા.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ બજરપત્રી તરફથી)

વડોદરા, તા. ૮-૩-૫૦

જવાહર કલકત્તામાં

હિંદના વડા પ્રધાન પંડીત જવાહર લાલ નેહરૂ કલકત્તાની ત્રણ દિવસ ની મુલાકાતે ગયા છે. તેમને સ્ટેશન ઉપર લોકોએ ઘણાજ હર્ષથી આવકાર આપ્યો હતો. તેઓ સેંટ્રલ એવેન્યુ પરથી પસાર થયા ત્યારે મુસ્લીમોએ તેમને આવકાર આપવા હર્ષના પોકારો કર્યા હતા. પંડીતજી સરકારી ને બીન-સરકારી અનેક વ્યકિતઓ તથા મંડળો ને મળ્યા; તેમજ કલકત્તાથી ૫૦ માઇલ ઉત્તરે આવેલા એક નિવાસિત કેન્દ્રની પણ તેમણે મુલાકાત લીધી. કોંગ્રેસ કાર્યકર્તાઓની બેસો કોન્ફરન્સમાં તેમણે કહ્યું કે ભારત સરકાર લઘુમતી ના પ્રશ્ન ઉકેલ માટે પાકિસ્તાનની સરકારપર "શાંતી બધું" કરશે. હીંદની નીતી યુદ્ધને માર્ગે જવાની નથી, એ બાતનો તેમણે પુન: સંચાર કર્યો. તેમણે કહ્યું: 'લઘુમતી કોમના ભારત તરફના પ્રત્યે દરમ્યાન તેમની રક્ષા કરવા માટે પાકિસ્તાન સરકાર તરફથી યોગ્ય પગલાં ભરાવાં જોઇએ. જો પાકિસ્તાન સરકાર આ વસ્તુ કબજાની હોય, તો ભારત સરકાર આ માટે પોતાની ફોજો મોકલવા પણ તયાર છે.' વસ્તીની ફેરબદલીને અંગે તેમણે કહ્યું કે "એ માટે બહુ લાંબો સમય જોઇશે, અને તેથી પરિસ્થિતિ વધુ મુંઝવણકારી બનશે." પંડિત નેહરૂએ પશ્ચિમ બંગાળની સરકારને રાજ્યની પરિસ્થિતિને સમર્થ રીતે હાથ ધરવા માટે તેમજ શાંતિ જાળવી રાખવા માટે અભિનંદન આપ્યાં હતાં. તેમણે કહ્યું: "ભારત બીજા સાંપ્રદાયિક રાજ્ય કરતાં પ્રત્યેક નાગરિકને ધર્મ, નાતજાત કે કોમના ભેદભાવ વગર બધા કરતાં સુખી જીવન જીવવાનો અધિકાર છે."

'લોખંડી પડદો'

પ્રેસ ટ્રસ્ટ ઓફ ઇન્ડીઆની કારોબારી સમિતિએ દિલ્હીથી એક બયાન પાઠવી તેમાં જણાવ્યું છે કે પુર્વ પાકિસ્તાને કેટલાક વખત પર પ્રેસ ટ્રસ્ટ ઓફ ઇન્ડીયાના અખબારપત્રીઓને કામ કરતા અટકાવ્યા હતા, અને બેને તો ગિરફતાર કર્યા હતા. તેમનો એક કેસ કોર્ટમાં છે, અને તેને હજુ ગેરકાયદે સમક્ષ ઉભો પણ કરવામાં આવ્યો નથી. તેથી પ્રેસ ટ્રસ્ટ પુર્વ પાકીસ્તાન ના કશા સમાચાર આપી શકતું નથી. પુર્વ પાકીસ્તાન પર "લોખંડી પડદો" પડી ગયો છે. કેની (પુર્વ પાકીસ્તાન) બાતેના પી. ટી. ઇંદ સમાચાર સંસ્થા ના બખરપત્રી થી. બદુગોપાલ દત્તનો બેહાદ મહિનાથી પત્તો નહોતો, તેમજ તેના કોઇ પણ પ્રકારના સમાચાર મળતા નહોતા. તે હવે ભારતની હદ માં આવેલા અગરતલા આવી પહોંચી ગયા છે. ત્યાંથી તેમણે લખેલા એક પત્રમાં જણાવ્યું છે- "પુબ જ મુશ્કેલી થી હું સરહદ ઓળંગી શકયો. મારે તેમજ બીજા વર્તમાનપત્રોના બખર પત્રીઓનું પુબ કરવાના અનેક પ્રયત્નો કરવામાં આવ્યા હતા. મારા નાના ભાઇ પરિદકુમાર દત્તને બંદરથી મારી નાખવામાં આવ્યા હતા. અમે ખુબ જ અસ્વસ્થ દશામાં સમય વ્યતીત કરી રહ્યા હતા. કેનીથી મેં કેટલાયે સમા ચારો ટપાલમાં નાખ્યા હતા. પણ છેક ૨૧ મી ફેબ્રુઆરીએ અને અખર પડી કે તે બધા જ સ્થાનીક સત્તાવાળા ઓએ અટકાવ્યા હતા. અમે અમારું સર્વસ્વ અમારી પાછળ છોડી આવ્યા છીએ. અમારા કુટુંબના કેટલાક માણસો બદાદી રસ્તાઓ પર બધને એક બે દિવસમાં અહીં આવી પહોંચવાનો સંભવ છે."

તેમણે કેની કોલકુંથી તે પહેલાંની તે સ્થળની દશાનો ચિતાર આપતાં તે લખે છે: "જન-યુઆરીની શરૂઆતથી જ સ્થાનિક મોલવીઓ એક કાયમીરી મૌલાનાના સામમાં કરી લોકોને ભારત ના મુસ્લીમો ઉપર ગુજરતા 'અત્યા ચારો'નો બદલો લેવાનો બોધ આપતા હતા. મુસ્લીમોને એમ કહેવામાં આવતું હતું કે "હીંદુઓનો વિશ્વાસ ન રાખતા.' આ પછી તા. ૨ જી ફેબ્રુ-આરીએ કેની પેટા વિભાગના વિવિધ ભાગોમાં કેટલાક છરા બોંકવરના ને લુંટફાટના બનાવો બન્યા. તેમાં બે હીંદુ માર્યા ગયા, ને સ્થળ બાયમ થયા. કરી તા. ૧૩ મી ફેબ્રુઆરીને રોજ બજરો ને બીજા બયાનક શસ્ત્રોથી સજજ થયેલા એક મોટા ટોળાએ મેહાન છરીગાછ આદરી અને હીંદુઓ નાં મકાનને આગ લગાડવા માંડી. આ બનાવો પછી બદાદુરાબાદ બેસ અને દાકા-ચિતાગોંગ બેસ પર દુબના ના બનાવો બન્યા; તેમાં અનેક ઇસાફ બોની કતલ કરવામાં આવી કે કેટલાની બદાર ફેંકી દેવામાં આવ્યા. તા. ૧૪ મીએ આ પેટા વિભાગના કેટલા ક ગામોમાં તોફાન ફેલાયું, અને હીંદુઓ સામે ખુનામરકી લુંટફાટ આગ અને અત્યાચારો ચાલ્યા. કેટલાક હીંદુઓને ગિરફતાર પણ કરવામાં આ વ્યા. આ બનાવો બન્યા પછી હીંદુ ઓએ મોટા પાયા પર હિજરત શરૂ કરી. ગામડાંમાં મુસ્લીમો હીંદુઓને રક્ષણનું વચન આપીને મોટી રકમો કઢાવી રહ્યા હતા."

હીં ના મુસ્લીમો

હીંદમાં પશ્ચિમ બંગાળ સિવાય બીજે બધે શાંતિ છે . પશ્ચિમ બંગાળમાં પણ હજારો નીર્વાસિતો પુર્વ બંગાળ માંથી આવતા હોવા છે ત્યાં તંગદિલી પ્રવર્તે છે એટલું જ. સરકાર પાકે કહેવાતી રક્ષણની જાહેરાત બનાવી રહી છે. આસામ માં એક દુ:ખદ બનાવ બની ગયો, તે પ્રાણ અણુબોમો હતો. તેની સામે આસામની સરકારે ઘણાં કડક પગલાં લીધાં છે. તે સિવાય આખા દેશમાં મુસ્લીમો સુખશાંતીથી રહે છે. હરેકરે છે, ને વેપારધંધા ચલાવે છે. દીલ્હી થી ૧૪ મુસ્લીમ આગેવાનો, જેમાં ૬ તો દીલ્હી પાર્લામેન્ટના સભ્યો છે, તેમણે પુર્વ બંગાળના વડા પ્રધાન જનરલ નુરૂલ અમીનને સંયુકત તાર કર્યો છે, અને હીંદી લઘુમતીઓના એક પ્રતિનિધીમંડળને પુર્વ બંગાળની મુલાકાતે જવા દેવાની રજા માગી છે; અને સુચવ્યું છે કે પુર્વ બંગાળથી એવું જ પ્રતિનિધીમંડળ પુર્વ બંગાળથી હીંદમાં આવે. પુર્વ પાકીસ્તાનમાં હીંદુઓ પર થઇ રહેલા અત્યાચારો સામે વીરોધ બતાવ કરવા હીંદમાં અનેક સ્થળોએ મુસ્લીમોની સભાઓ બરાઇ છે. ઓરીસાની ધારાસભાના વીરોધ પક્ષના એક સભ્ય અને માજી પ્રધાન બનાબ સતીકુર રહેમાને જણ્યું છે કે "પુર્વ બંગાળમાંની પરીસ્થીતીએ ભારત ના મુસ્લીમોને ચિંત ના સાગરમાં બર ડાવ કરી દીધા છે. ભારતના મુસ્લીમો ભારતના નાગરિકો તરીકે શાંતીપુવક રહી શકે એમ જો પાકિસ્તાન ઇચ્છતું હોય, તો તેણે ત્યાંની લઘુમતીઓના સરક્ષણ માટે આપેલા વચનનું પાલન કરવું જોઇએ." આસામના પણ મુસ્લીમ આગેવાનોએ એક બયાનમા જણાવ્યું છે: "અમે ભારતના વફાદાર નાગરીકો છીએ. પુર્વ બંગાળ તથા બીજે લઘુ મતી કોમ ઉપર કરાયેલા અત્યાચારો ને અમે સખત રીતે વખોડી કાઢીએ છીએ." કટક (ઓરીસા) ના પાંચ મુસ્લીમ આગેવાનોએ જણાવ્યું છે: "ભારતમાં રહેતા મુસ્લીમોના જાનમાલ ની કશી સલામતી નથી, અને તેમને બીજ મુસ્લીમો તરફથી વિવિધ રીતે ત્રાસ ગુજાર છે, એ બાતચીતો કે પ્રચાર પાકીસ્તાન તરફથી થાય છે તે ખોટો છે. પાકીસ્તાનનો આવો ઇરાદો પ્રચાર પાકીસ્તાનમાંની લઘુમતીને ત્યાં ની લઘુમતી ઉપર અત્યાચારે કરવાની ઉશ્કેરણી કરે છે; એટલું જ નહીં પણ આથી ઓરીસા રાજ્યમાં મુસ્લીમો અને બીજ મુસ્લીમો વચ્ચે જે સારા સંબંધો અને બાઇચારાની લાગણી છે તેના પર બરાબ બસર કરે છે. અમે પાકી-સ્તાનનાં પત્રકો બરબ એક દશીઓએ જોયું છે કે તેઓ ભારતના મુસ્લીમો— જેમને પોતે ભારતના નાગરિકો તરીકે તદ્દન સલામત હોવાની લાગણી થાય છે—તેમના ઉપરનાં તરીકે પોતાને બદેર કરવાનું બંધ કરે."

હીંદુઓની વીનંતી

હીંદી રાષ્ટ્રીય ટ્રેડ યુનીયન કોંગ્રેસની મુબઇ શાખાના પ્રમુખ બનાબ આબી; અલી બદરબાઇ તાજેતરમાં કલકત્તાની મુલાકાતે ગયા હતા. તેમણે મુબઇ આવીને જણાવ્યું છે કે "કલકત્તામાં તાજેતરમાં થયેલાં તોફાનોમાં આમ જનતાએ અને ખાસ કરીને મજુરોએ ભાગ લીધો નહોતો; એથી ઉલટું, આ તોફાનોને ડાબી દેવામાં તેમણે મદદ આપી હતી. મુસ્લીમોએ જે સ્થળેથી પાકીસ્તાન બબી હિજરત કરે છે તે સિપાયાના રેલવે સ્ટેશને આ હકીકતની બાસ પ્રતીતિ મળી આવતી હતી. આ સ્ટેશને એકઠા થયેલા હજારો હીંદુઓ મુસ્લીમોને હીંદ ન છોડી જવાની દીન-બધ્ધી કરી રહ્યા હતા. ગાંધીજીને નામે આ દીનબધ્ધી કરવામાં આવતી હતી. મુસ્લીમોને હીંદુઓ બાતરી આપતા હતા કે-"ગાંધીજીએ પોતાની છેલ્લી વારે આમજનતાને આપેલો સદેશ અમે ભુલ્યા નથી. સામ્પ્રદાયીકો તેમ ની હત્યાની હજે બાતમાં થી કોઇ પણની પ્રવૃત્તિ કરે છે પણ આપણી હકીકત એ છે કે કહેવાતા સમાજવાદી ઓ પણ તોફાનોને કરાવવામાં પાછા રહ્યા નથી. સમાજવાદી પક્ષના બે સક્રિય કાર્યકર્તાઓની, આગી પ્રતિ કરતા હોવાના પુરાવા પરથી, ધરપકડ કરવામાં આવી છે."

બેકાના મુસ્લીમો

બેકા કલકાતા હાવરા સાંકુલીયા મુસ્લીમોની પરિસ્થિતિ બરાબ હતી. રાષ્ટ્રીય સીતે અને કુરાનની આયાતથી પરિસ્થિ તી કારવાહી થઇ રહી હતી. પી. બનાજ મુહામ રસુલ કુરેશીએ બોલતાં જણાવ્યું હતું કે, "આ બધે પગલાં થઇ રહ્યાં છે તે રાજ્યને આભારી છે. બધારે આગળ જોવા હતા કે, હીંદુ મુસ્લિમ એક બીજા પ્રત્યે તીરસ્કાર અને ધૃણાની નજરે જોતા હતા. રાષ્ટ્રીય સ્વતંત્ર હું હાવરા આબ્યો અને આવી તરહ 'કાફર' શબ્દોને જે વર્તન બધારવું હતું તેથી મને ખેદ નહોતો થયો. જે વાતાવરણમાં બધું થઇ રહ્યું મુસ્લીમો એવા પણ હતા કે, જે બનાવોને વખોડતા હતા. કલ્યાં સમરજી જેવાં બીજાં પણ છે. હીંદના મુસ્લીમોને આજે કેવા રંજાડે છે! તેમની નમાજ પઢવામાં કેવા બાધે બાધે છે! તેમની બિકરો કેવા હીંદુઓ લુંટી લીધી છે! તમારી ધાર્મીક બરવરા કેવાં તોડે છે! , અને બતાવો કે તમે હીંદુસ્તાની કેટલા કુબો છો! બધાં પાકીસ્તાનમાં જેવાં જેવાં ખાતી મુસબમાન અને લીયાકતબલી બાન-જોમે છે કે 'હીંદમાં મુસલમે બમમાં છે. તેમને સ્વતંત્રતા અપાવી જોઇએ.' અમો તમારે બચાવ આપ વો જોઇએ. તમે સામા હીંદુસ્તાની મુસ્લીમો બલે.' તમારામાં પેઠેલા સા

ને દૂર કરજો. લગ્ન વખતે કપાય અને રંડી બોલાવો છો તેને બંધ કરશો. બોટા ખરચા બંધ કરશો. તોજ તમે મજબુત થઇ શકશો. અને આર્થિક સ્થિતિ સુધરશે. જેટલા તમે પરિસ્થિતિને લઇને દુઃખી છો તેટલા જ હોદ્દેદારો પણ કયાં નથી ! બીચડી મુદ્દાને ગુરત ઉતારી લેશો તો કાબી રહેશે. મારે બોલો સમય ધીરજ રાખ જો.''

હાજરાના શ્રી. કુરેશીભાઇના બનાવ ના સંબંધમાં ખુલાસો અને દિલગીરી

બ્યકત કરતાં હાજરાના ભાઇગીયાંએ જણાવ્યું હતું કે, ''આજે અહીં બોલા હમારા આમેજાનો તે વખતે અમને સીજની નીતી પ્રમાણે દોરવણી આપતા હતા, અને તે પ્રમાણે અમારાથી એ બનાવ બની ગયો. અને અમારા નેતા ઓને તે વખતે ઠપકાપણ આપ્યું હોત તો આજે એ બનાવથી અમારું મસ્તક નમે છે તે ન નમત. ''છકલાના દુઃખ મુસલીમ આગેવાન બોરસદના મુનશીજી એ મુસલીમોને કોંગ્રેસમાં જોડાઇને બાદી પકડવાની અપીલ કરી હતી.

કોંગ્રેસ કારોબારી સમીતીનું નીવેદન

કલકત્તા, તા. ૬–પશ્ચિમ બંગાળ પ્રાંતિક કોંગ્રેસની કારોબારી સમિતિ એ પુર્વ પાકિસ્તાન અને પશ્ચિમ બંગાળમાં થયેલાં કોમી રમખાણોને લગતું નિવેદન બહાર પાડયું હતું. આ નીવેદનમાં કારોબારી સમિતિએ જણાવ્યું હતું કે, દેશના બીભાગીકરણ વખતે કોંગ્રેસ અને બુરિસમ સીમે પુર્વ બંગાળ ની લઘુમતી કોમોને ખાત્રી આપી હતી કે ભાગલા પડયા પછી તેમનાં માલ, સંસ્કૃતિ અને સ્વતંત્રતા જળવાઇ રહેશે. પણ કમભાગ્યે લઘુમતી કોમો ને અપાયેલું આ વચન અમલમાં મુકાયેલું જણાતું નથી. ઉલટાનું, આ પ્રાંતની લઘુમતી કોમો પ્રત્યે આર્થીક, સામાજીક, સાંસ્કૃતિક અને બીજા દરેક ક્ષેત્રમાં ભેદભાવ રાખવામાં આવ્યો. અને તેમને દરેક પ્રકારે માનહાનિ ભોગવવી પડી. બીજાનું અપમાન થવાના અને મીલકત પર તરાપ મારવા ના બનાવો તો ત્યાં સામાન્ય જ બની ગયા. અને પોલીસ આવા બનાવો પર ધ્યાન પણ આપ્યે જ લેતી. લઘુ મતી કોમોનો આર્થીક બહિષ્કાર કરવા માં આવ્યો. અને જે રાજદ્વારી કાર્ય કરો લઘુમતી કોમોમાં વિશ્વાસનું વાતાવરણ પેદા કરવાનો પ્રયત્ન કરતા હતા, તેમને અદાલતી ખટલા ચલાવ, અટકાયત દ્વારા હેરાન કરવામાં આવ્યા. આમ આજે સમસ્ત પુર્વ બંગાળને ભોમંડી પડતા પાછળ ધકેલી દેવામાં આવ્યું છે. અને તે એટલી હદ સુધી કે તોફાન શરૂ થતાં અગાઉ બોર દીવસ પહેલાં જ વર્તમાનપત્રો અને સમાચાર સંસ્થાઓના બખરપત્રીઓને અમાન્ય કરવામાં આવ્યા હતા.

આ તોફાન સુયોજીત હોય એમ અમને લાગે છે. લઘુમતી કોમોને છડેચોક પાંચમી કતારીઓ અને પરદેશી ગણવામાં આવે છે.

સમગ્ર રીતે જોતાં એક હકીકત જણાઇ આવે છે કે, પાકીસ્તાનમાં લઘુમતી કોમ ન રહે એવી તેમની ઇચ્છા છે. અને તેમ છતાં લઘુમતી ના સભ્યો જે ત્યાં રહે તો હાલનાં તોફાન જેવાં તોફાનો તેમને ત્યાંથી ખસેડશે.

અત્રે મળતી માહિતીઓ અને હકીક તો પરથી એમ લાગે છે કે, બાગેરહાર થી શરૂ થયેલું તોફાન સામાન્ય કોમી રમખાણ ન હતું. આ મામલો હવે સરકારી કક્ષાએ જ ઉકેલી શકાય એમ છે. ભારત સરકાર આ મામલા પ્રત્યે જબ્બત છે એવી ભારતના વડા પ્રધાનની તાજેતરની જાહેરાતને સમિતિ આવકારે છે.

આ બાબતમાં ઝડપી પગલાં ભરવા ની સરકારને વિનંતી કરતાં સમિતિએ પશ્ચિમ બંગાળમાં લઘુમતી કોમ પર થયેલાં આક્રમણને વખોડી કાઢયાં હતાં. અંતમાં સમિતિએ જનતાને અને ખાસ કરીને કોંગ્રેસવાદીઓને આજના કટોકટી ના કાળે સરકારને પડખે ઉભા રહેવા ની અપીલ કરી હતી

પાકીસ્તાને બોટા હેવાલો બહાર પાડેલા હોવાનું કબુલ્યું

વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂને પાકિસ્તાન ના વડા પ્રધાન મી. લીયાકત અલીખાન તરફથી જણાવવામાં આવ્યું છે કે કલકત્તામાં બોડા વખત પર થયેલાં રમખાણોમાં હસ હજાર ઉપર માણસો માર્યા ગયા એવા જે ખબર પાકિસ્તાન માં પ્રસિદ્ધ થયા હતા તે બરાબર નહિ હતા. પંડીત નેહરૂએ કરેલા તારનો આ જવાબ હતો જેમાં જણાવાયું હતું કે આ હેવાલ પાકીસ્તાન ન્યુઝ એજન્સી તરફથી કેવાવવામાં આવ્યો હતો અને પશ્ચિમ બંગાળથી આવેલા નીર્વાસીતોએ કરેલી વાતોપરથી ઘડાયો હતો. ન્યુઝ એજન્સી બોટા હેવાલના સંબંધમાં પગલાં લઇ રહી છે અને રેડીયો પાકિસ્તાનને તેણે કેવાયેલ બોટા ખબર સુધારવાની સુચના આપી છે. તેના પરિણામે પાકિસ્તાન રેડીયોએ માર્ચ તા. ૫ મીના કલકત્તા સહીત પશ્ચિમ બંગાળમાં થયેલી કોનારતોના પંડીત નેહરૂ તરફની આપવામાં આવેલા બરા આંકડા ખંદર કર્યા હતા.

હીંદમાં પરદેશીઓની સંખ્યા

હીંદના મુલ્કી પ્રધાન સરદાર પટેલે હીંદની પાર્લામેન્ટમાં જણાવ્યું હતું કે:

હીંદમાં અત્યાર સુધીમાં ૪૪૯૭ અમેરીકનો, ૧૨૯૧૬ ચીનાઓ, ૧૦૧૦ ફ્રેંચ, ૧૦૩૨ જરમનો, ૬૨૫ ઇટાલીયનો ૪૦૧ જેક, ૩૯૬ રશીયનો અને ૨૩૩ બીજા પરદેશીઓ તરીકે રજીસ્ટર થયા છે. કોર્ટ પણ દેશના વતનીઓને હીંદ માં દાખલ થવાને કબોટા કરાવવામાં આવ્યા નથી. પરદેશીઓના વસવાટનો પરવાનો મેળવી હીંદમાં રહી શકે છે. દર વર્ષે એ પરવાનો નવો કરાવવો પડે છે.

લોરેંકોમાકર્સથી કુરીયાદ

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના તા. ૩ માર્ચ, ૧૯૫૦ ના અંકમાં નીચેની હકીકત પ્રસીદ્ધ થઇ હતી:

''લોરેંકોમાકર્સમાં લગભગ ૩૦૦૦ હીંદીઓ ગવર્નમેન્ટ ઓફિસમાં બેગા થયા હતા અને પંડીત નેહરૂએ નીવેદન બહાર પાડી જે જણાવ્યું હતું કે પોર્ટુગીઝ ઇન્ડિઆએ ભારતમાં ભેગ થઇ જવું જોઇએ તેનો વીરોધ કર્યો હતો. ગવરનર જનરલે આ સભા માં જણાવ્યું હતું કે, પંડીત નેહરૂના આ નીવેદનથી પોર્ટુગીઝ સેાકોને ઘણું બોટું લાગ્યું છે. છતાં આ દેશમાં વસતી હીંદી પ્રજાને અમે જે મીત્રભાવ થી રાખ્યા છે તેવીજ રીતે ભવીષ્યમાં પણ રાખીશું.''

આ બાબતમાં લોરેંકોમાકર્સથી અમને કેટલાક કાગળો મળ્યા છે તેમાં જણાવાયું છે કે ઉપરના સમાચાર ખુબ ખરેખા છે. તેમાં જણાવાયું છે કે સાચી હકીકત એ છે કે પોર્ટુગીઝ, ગોવાનીઝ વીગેરે મળી કુલને દેખાવ કરનારા લોકો બનાર માણસોની સંખ્યા પણ લગભગ ૧૨૦૦ થી વધારે નહોતી. હીંદી એક પણ હાજર નોતો. પણ મચાસેક કહેવાતા પાકીસ્તાની મુસ્લીમ બીરાદરો હાજર થયા હતા.

કરાંચી

સીંધની વડી અદાલતે ઠરાવ્યું છે કે સીંધના બાજ વડા પ્રધાન બહમદ અલુબા ખુહરોને પાકીસ્તાનની સરકારે ચાર વર્ષ સુધી સબબી રાજકીય પ્રવૃત્તિ ઓ કરવાને નાલાયક ઠરાવનારો કરેલો હુકમ ગેરકાયદે છે. ખુહરોથી હવે પાકીસ્તાનની બંધારણ સભાના અને સીંધ પ્રાંતીક કાઉન્સીલના સભ્ય તરીકે કામ કરી શકાશે. ચુકાદો આપતાં જજએ ખુહરોની દલીલ સ્વિકારી હતી કે તેની સામેના ગેરકારભારના અને બદચાલના આરોપોની તપાસ કરવાને જે ખાસ કોર્ટ નીમાઇ હતી તેને સાંભળ કરવાની સત્તા નહોતી.

ગવરનર–જનરલે ખુહરોને ચાર વર્ષ સુધી બીજી હોદ્દો ધરાવવાને નાલાયક ઠરાવનારો તા. ૨૨ માર્ચ ૧૯૪૯ ના હુકમ કર્યો હતો.

એજ દીવસે કરાંચીમાં ખાસ કોર્ટ પોતાની તપાસના પરિણામો બહાર પાડયાં હતાં તેમાં જણાવ્યું હતું કે ખુહરો સીંધના વડા પ્રધાન તરીકેની પોતાની જવાબદારીઓ બજાવવામાં ગેરકારભાર અને બદચાલને માટે દોષિત છે. ૧૯૪૮ ના એપ્રીલમાં તેમને સીંધના વડા પ્રધાનની પદ્રિપરથી બરતરફ કરવામાં આવ્યા હતા.

ખબરપત્રો

કેપટાઉનની ચુનાઇટેડ હીંદુ એસોસીએશનની

કેપટાઉનની ચુનાઇટેડ હીંદુ એસોસીએશનની વાર્ષીક ચુંટણીની સભા તા. ૧૨ માર્ચના રા. મકનજી ઇબ્રાહીમના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી. ગ્રામ ના બાદ મીનીટસ અને મંત્રી તથા ખજનચીના વર્ષીક રીપોર્ટો વાંચવામાં આવ્યા હતા. નીચેના કાર્યવાહકોની ચુંટણી થઇ હતી:

પ્રમુખ: ગોવીંદભાઇ જલુભાઇ, ઉપ પ્રમુખો: કાળીદાસ વસનજી બીલી મોરીઆ તથા જેરામભાઇ જલુભાઇ, જો. મંત્રીઓ: ચુનીલાલ પલસાનીઆ તથા બાબુભાઇ નાગર, બજનમંત્રીઓ: મગનભાઇ પરમુ તથા બીખુભાઇ ગોવીંદજી, ઓડીટર: બી. ડી. ચાવડા.

બ્લુમફોંટેઇમાં લગ્ન

ડાબેલ નીવાસી રા. રતનજી રામજી ના સુપુત્રી જશીતા બહેનના લગ્ન કોટદ નીવાસી રત. જેપાળજી વસનજીના સુપુત્ર મોહનલાલ સાથે તા. ૨૬–૧–૫૦ રવીવાર ના દીવસે પંડીત શ્રી. શીવનારાયણ પંડયાના શુભ હસ્તે બ્લુમફોંટેઇના પેલેસ થિએટરમાં વૈદીક વીધીથી થયાં હતાં.

વિવિધ સમાચાર

રાજની ખેતી બહાદવાની પાકિસ્તાનને પડેલી ફરજ

આગાપી મોસમ દરમિયાન પુર્વ પાકીસ્તાનમાં રાજની ખેતીના કુલ પીસ્તારમાંથી એક તૃતીયાંશ જેટલો પીસ્તાર ઘટાડવામાં આવશે એમ પા કીસ્તાની રાજ્ય ખેાર્ડના પ્રમુખ જ. ગુલામ કાદરે જાહેર કર્યું હતું. એમ જણાય છે કે, આ પોલ્લામાં, ભારત ની રાજની માગણી સીવે કોઇ પણ પ્રકારના કરવામાં આવી નથી. શ્રી. કાદરે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, કુલ લગભગ સીત્તેર લાખ માંસડી જેટલા મણના ઉત્પાદનમાંથી માત્ર પચાસ માંસડી જ છુટી કરવામાં આવી છે. અને એમાંથી હજુ માત્ર ત્રીસ લાખ માંસડી જેટલું જ રાજ વેચાયું છે. બાકીનું ખેડુતો, રાજ્ય ખેાર્ડ અને દલાલો પાસે પડયું છે.

પાકીસ્તાને બોટા હેવાલો બહાર પાડેલા હોવાનું કબુલ્યું

વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂને પાકિસ્તાન ના વડા પ્રધાન મી. લીયાકત અલીખાન તરફથી જણાવવામાં આવ્યું છે કે કલકત્તામાં બોડા વખત પર થયેલાં રમખાણોમાં હસ હજાર ઉપર માણસો માર્યા ગયા એવા જે ખબર પાકિસ્તાન માં પ્રસિદ્ધ થયા હતા તે બરાબર નહિ હતા. પંડીત નેહરૂએ કરેલા તારનો આ જવાબ હતો જેમાં જણાવાયું હતું કે આ હેવાલ પાકીસ્તાન ન્યુઝ એજન્સી તરફથી કેવાવવામાં આવ્યો હતો અને પશ્ચિમ બંગાળથી આવેલા નીર્વાસીતોએ કરેલી વાતોપરથી ઘડાયો હતો. ન્યુઝ એજન્સી બોટા હેવાલના સંબંધમાં પગલાં લઇ રહી છે અને રેડીયો પાકિસ્તાનને તેણે કેવાયેલ બોટા ખબર સુધારવાની સુચના આપી છે. તેના પરિણામે પાકિસ્તાન રેડીયોએ માર્ચ તા. ૫ મીના કલકત્તા સહીત પશ્ચિમ બંગાળમાં થયેલી કોનારતોના પંડીત નેહરૂ તરફની આપવામાં આવેલા બરા આંકડા ખંદર કર્યા હતા.

હીંદમાં પરદેશીઓની સંખ્યા

હીંદના મુલ્કી પ્રધાન સરદાર પટેલે હીંદની પાર્લામેન્ટમાં જણાવ્યું હતું કે:

હીંદમાં અત્યાર સુધીમાં ૪૪૯૭ અમેરીકનો, ૧૨૯૧૬ ચીનાઓ, ૧૦૧૦ ફ્રેંચ, ૧૦૩૨ જરમનો, ૬૨૫ ઇટાલીયનો ૪૦૧ જેક, ૩૯૬ રશીયનો અને ૨૩૩ બીજા પરદેશીઓ તરીકે રજીસ્ટર થયા છે. કોર્ટ પણ દેશના વતનીઓને હીંદ માં દાખલ થવાને કબોટા કરાવવામાં આવ્યા નથી. પરદેશીઓના વસવાટનો પરવાનો મેળવી હીંદમાં રહી શકે છે. દર વર્ષે એ પરવાનો નવો કરાવવો પડે છે.

લોરેંકોમાકર્સથી કુરીયાદ

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના તા. ૩ માર્ચ, ૧૯૫૦ ના અંકમાં નીચેની હકીકત પ્રસીદ્ધ થઇ હતી:

''લોરેંકોમાકર્સમાં લગભગ ૩૦૦૦ હીંદીઓ ગવર્નમેન્ટ ઓફિસમાં બેગા થયા હતા અને પંડીત નેહરૂએ નીવેદન બહાર પાડી જે જણાવ્યું હતું કે પોર્ટુગીઝ ઇન્ડિઆએ ભારતમાં ભેગ થઇ જવું જોઇએ તેનો વીરોધ કર્યો હતો. ગવરનર જનરલે આ સભા માં જણાવ્યું હતું કે, પંડીત નેહરૂના આ નીવેદનથી પોર્ટુગીઝ સેાકોને ઘણું બોટું લાગ્યું છે. છતાં આ દેશમાં વસતી હીંદી પ્રજાને અમે જે મીત્રભાવ થી રાખ્યા છે તેવીજ રીતે ભવીષ્યમાં પણ રાખીશું.''

આ બાબતમાં લોરેંકોમાકર્સથી અમને કેટલાક કાગળો મળ્યા છે તેમાં જણાવાયું છે કે ઉપરના સમાચાર ખુબ ખરેખા છે. તેમાં જણાવાયું છે કે સાચી હકીકત એ છે કે પોર્ટુગીઝ, ગોવાનીઝ વીગેરે મળી કુલને દેખાવ કરનારા લોકો બનાર માણસોની સંખ્યા પણ લગભગ ૧૨૦૦ થી વધારે નહોતી. હીંદી એક પણ હાજર નોતો. પણ મચાસેક કહેવાતા પાકીસ્તાની મુસ્લીમ બીરાદરો હાજર થયા હતા.

કરાંચી

સીંધની વડી અદાલતે ઠરાવ્યું છે કે સીંધના બાજ વડા પ્રધાન બહમદ અલુબા ખુહરોને પાકીસ્તાનની સરકારે ચાર વર્ષ સુધી સબબી રાજકીય પ્રવૃત્તિ ઓ કરવાને નાલાયક ઠરાવનારો કરેલો હુકમ ગેરકાયદે છે. ખુહરોથી હવે પાકીસ્તાનની બંધારણ સભાના અને સીંધ પ્રાંતીક કાઉન્સીલના સભ્ય તરીકે કામ કરી શકાશે. ચુકાદો આપતાં જજએ ખુહરોની દલીલ સ્વિકારી હતી કે તેની સામેના ગેરકારભારના અને બદચાલના આરોપોની તપાસ કરવાને જે ખાસ કોર્ટ નીમાઇ હતી તેને સાંભળ કરવાની સત્તા નહોતી.

ગવરનર–જનરલે ખુહરોને ચાર વર્ષ સુધી બીજી હોદ્દો ધરાવવાને નાલાયક ઠરાવનારો તા. ૨૨ માર્ચ ૧૯૪૯ ના હુકમ કર્યો હતો.

એજ દીવસે કરાંચીમાં ખાસ કોર્ટ પોતાની તપાસના પરિણામો બહાર પાડયાં હતાં તેમાં જણાવ્યું હતું કે ખુહરો સીંધના વડા પ્રધાન તરીકેની પોતાની જવાબદારીઓ બજાવવામાં ગેરકારભાર અને બદચાલને માટે દોષિત છે. ૧૯૪૮ ના એપ્રીલમાં તેમને સીંધના વડા પ્રધાનની પદ્રિપરથી બરતરફ કરવામાં આવ્યા હતા.

ખબરપત્રો

કેપટાઉનની ચુનાઇટેડ હીંદુ એસોસીએશનની

કેપટાઉનની ચુનાઇટેડ હીંદુ એસોસીએશનની વાર્ષીક ચુંટણીની સભા તા. ૧૨ માર્ચના રા. મકનજી ઇબ્રાહીમના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી. ગ્રામ ના બાદ મીનીટસ અને મંત્રી તથા ખજનચીના વર્ષીક રીપોર્ટો વાંચવામાં આવ્યા હતા. નીચેના કાર્યવાહકોની ચુંટણી થઇ હતી:

પ્રમુખ: ગોવીંદભાઇ જલુભાઇ, ઉપ પ્રમુખો: કાળીદાસ વસનજી બીલી મોરીઆ તથા જેરામભાઇ જલુભાઇ, જો. મંત્રીઓ: ચુનીલાલ પલસાનીઆ તથા બાબુભાઇ નાગર, બજનમંત્રીઓ: મગનભાઇ પરમુ તથા બીખુભાઇ ગોવીંદજી, ઓડીટર: બી. ડી. ચાવડા.

બ્લુમફોંટેઇમાં લગ્ન

ડાબેલ નીવાસી રા. રતનજી રામજી ના સુપુત્રી જશીતા બહેનના લગ્ન કોટદ નીવાસી રત. જેપાળજી વસનજીના સુપુત્ર મોહનલાલ સાથે તા. ૨૬–૧–૫૦ રવીવાર ના દીવસે પંડીત શ્રી. શીવનારાયણ પંડયાના શુભ હસ્તે બ્લુમફોંટેઇના પેલેસ થિએટરમાં વૈદીક વીધીથી થયાં હતાં.

અઠેરના મુસ્લિમ ભાઈ બહેનો તેમજ હિંદુસ્તાનીઓએ સારી સંખ્યામાં હાજરી આપી હતી. મેજીસ્ટ્રેટ મી. કોમ્બ તથા બ્લાયીના વેપારી મી. ગહમદ ઇસ્માઈલની કંપનીના મી. યુસુફ પટેલે નવ દંપતિને સુખાકીપ પાઠવ્યા હતા. ઝે સીવાય અનેક વકતાઓએ આશીર્વાદ ના પ્રવચનો કર્યા હતાં. આખો હોલ સુંદર રીતે શણગારવામાં આવ્યો હતો.

અનેક સ્થળોએથી શુભેચ્છાના સુદેશા આવ્યા હતા. રતનજી ભાઈ તરફથી બહુમહોદની સંસ્થાઓ અને સ્વદેશની જુદી જુદી સંસ્થાઓને ધનની ખુશાલીની ભેટો આપવામાં આવી હતી.

ધરતીકંપ

—ગયા સોમવારે મુખ્યત્વે મંબાસા આવેલી કરીમર ખંડાલામાં ૐ૬ સેકંડ ચાલ્યો હતો. તેમાં ૮૦૦ ઉતારૂઓ હતા.

—હિમાલયનું સીકીમ રાજ્ય હીંદ તાબામાં આવશે. હીંદ સરકારે જાહેર કર્યું છે કે સીકીમના નેતાઓ સાથે તેણે એવી ગોઠવણ કરેલી છે કે તેના સંરક્ષણ બાતનો, વ્યવહારનો અને પર દેશ બાતનો કારભાર હીંદ સંભાળશે. ટીબેટ્યા પહાડી વેપારના માર્ગોનો સીકીમ ઉપયોગ કરે છે અને તેની ૧૨૧ હજારની વસ્તી મુખ્યત્વે કરી હીંદુઓની છે.

આભાર

ભોજવડ નીવાસી નાથુભાઇ ભગાભાઇનું તા. ૧–૩–૧૯૫૦ ના દીને ૬૨ વર્ષની વયે અવસાન થયું તે નીમીત્તે જે ભાઇઓએ તાર અને રૂબરૂદ્વારા સહાનુભૂતી દર્શાવી તેમનો એમના કુટુંબીઓ આ પત્રદ્વારા આભાર માને છે.

જોઇએ છે

–સુરત હીંદુ એજ્યુકેશનલ સોસાયટી તરફથી આજની ગુજરાતી શાળા માટે શીક્ષકોની જરૂર છે. જેઓ મેટ્રીક્ યુનીયર, સીનીયર ટ્રેઇન, અથવા સ્નાતક હોય અને તે સાથે હીંદી અથવા તમીલ ભાષા હોય અને શીક્ષક તરીકેનો પાંચ વર્ષનો અનુભવ હોય તેવા શીક્ષકો એ સર્ટીફીકેટોની નકલો સાથે અરજી કરવી.

મંત્રી સુરત હીંદુ એજ્યુકેશનલ સોસાયટી.
૧૨૭ વીકેટોરીયા સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

વેચવાના બાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

સોક્રેટીસની સભ્ય	૫	૬
ચબડી પુસ્ત	૬	૬
સાતની વાતો	૩	૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી		૦
સાહો	૫	૬
[illegible]	૪	૦

શ્રી. સાહિત્ય આદિત્ય રાઠોડીયા રજપુત મંડળ

સાહિત્ય આદિત્ય રાઠોડીયા રજપુત મંડળનું ત્રીજું વાર્ષિક સંમેલન ડરબન રજપુત મંડળના આમંત્રણથી ડરબન મુકામે તા. ૬ એપ્રીલ ૧૯૫૦ ના રવીવારે સવારે ૯ વાગે સુરત હીંદુ એસોસીએશન હોલમાં મળશે.

કાર્યક્રમ

(૧) પ્રમુખ, મંત્રીઓ તથા બહારગામી ના હોવાલ. (૨) બીનીટસ અને તે ઉપર ચર્ચા. (૩) પત્રવ્યવહાર અને તે ઉપર ચર્ચા. (૪) ચુંટણી. (૫) પરચુરણ.

બપોર બીચારણી સભા શુક્રવાર તા. ૭–૪–૫૦ ના રોજ બે વાગે એજ મુકામે મળશે. પત્રવ્યવહારનું ઠેકાણું:
c/o Kalan Bros. 44(a) Market Street, Johannesburg.

અથવા

c/o Vanmari Maganlal.
106 Melbourne Road,
Durban.

ઠાકોરભાઇ લાલ ચૌહાણ, પ્રમુખ.
મગનભાઇ જેવન, ઇચ્છારામ નારણ
ડાહ્યાભાઇ હરીભાઇ, મંત્રીઓ.

ટ્રાંસવાલ પ્રાન્તપતી એસોસી એશન

શ્રી. ટ્રાંસવાલ પ્રાન્તપતી એસોસીએશનનું વાર્ષિક સંમેલન તા. ૬–૪–૫૦ ને રવીવારે ૧–૫ કલાકે ૭૮ મીન્ટરેન રોડ ઉપર આવેલા આશ્રમના મકાનમાં ડો. રણછોડભાઇ દયાળજી મીસ્ત્રીના પ્રમુખપદે મળશે.

વિશ્વ વિચારીણી સભીતી તા. ૮–૪–૫૦ ને શનીવારે સાંજે સાત વાગે એડવાનીસબર્ગમાં ૩૩ વેસ્ટ રૂટીટ પર આવેલા માસ્તર મેન્સનમાં મળશે. આ પહેલાં સભ્યો તરફથી આવનાર દરખાસ્તો મંત્રીને મળી જવી જોઇએ.

એસોસીએશનના તમામ સભ્યોને એ બન્ને પ્રસંગે વેળાસર પધારવા વીનંતી છે.

સર્વે શાખીઓએ સંમેલનમાં હાજર રહેવા કૃપા કરવી.

સંમેલનનું કામકાજ:—

(૧) મીનીટ તથા મંત્રીનો હેવાલ. (૨) હીસાબની રજુઆત. (૩) ઠરાવો. (૪) ચુંટણી. (૫) પરચુરણ.

ખુશાલભાઇ વ. મીસ્ત્રી
મંત્રી શ્રી. ટ્રાં. પ્ર. એસોસીએશન.
જોહાનીસબર્ગ.

આવી જશન ઠર્યા

જવાહરલાલ નેહરુ. કીમત ૨૦/-

વાર્ષિક સભા
ટ્રાંસવાલ પુનાઇટેડ પાટીદાર સોસાયટી

ટ્રાંસવાલ પુનાઇટેડ પાટીદાર સોસાયટીની જાહેર સભા તા. ૨૬–૩–૫૦, રવીવારે બપોર બાદ ત્રણ વાગે પાટીદાર હોલમાં નીચે જણાવેલા કામકાજ માટે મળશે, જ્યારે સર્વે પાટીદાર ભાઇ બહેનોને વેળાસર પધારવા નમ્ર વિનતિ છે.

(૧) મીનીટસ (૨) સેક્રેટરીના પરચુરણ કામકાજને (૩) સોસાયટી, સંચાલિત શાળા અને પુસ્તકાલયના હીસાબો અને રીપોર્ટો (૪) વાર્ષિક ચુંટણી.

ડાહ્યાભાઇ ભગવાનજી પટેલ
હરકિસનદાસ પ્રભુદાસ પટેલ
જે. મા. મંત્રીઓ.

અમારાં નવાં પુસ્તકો

જનમટીપ	૩	૬
મુંબઇ	૮	૬
સેતુબંધ	૫	૬
વિદ્યાલક્ષ્મી	૫	૬
મા વીનાના	૫	૦
કમોદીનુ	૪	૩
ચતુર સુજાણ	૩	૩
નીરૂપમા	૩	૬
પરિક્રમણ	૮	૬
આપણો ઘર સંસાર	૪	૩
૬૫ કેપ્યા (બે ભાગ સાથે)	૧૩	૦
કુંડે પધારે	૩	૦
પ્રાચિના	૫	૦
ગીતા હૃદય	૩	૦
સુવર્ણ યુગ	૨	૦
ક્રોધના સ્વરૂપ	૨	૦
છ છ છ	૩	૩
રંગ લીલા	૨	૩
કૃપાળી ગાય	૨	૬
સંત દેવીદાસ	૨	૬
ભારી ભરાર	૩	૦
ભક્તરાજ હનુમાન	૨	૦
તુરજહાં	૪	૩
દયાનો ફેલ્લો ધુંટ્યો	૫	૦
બળવાન બનો	૨	૦
ગીત ગારી અને બીજા નાટકો	૨	૩
આપણી સંસ્કૃતિ	૪	૦
ઉષારા	૭	૦
બબ્બા બોલ	૫	૦
૨૫ છે બારોટ	૬	૦
કીર્તિનું આરોગ્ય	૩	૦
મહાત્માના પ્રસુગો	૩	૩
આમ વિચારણા	૨	૦
સરહદ પાર સુખ ૫	૫	૦
પુષ્પવાટિકા	૨	૦
આમ ધર્મ નીતિચાર	૨	૦
પતીમંદીર	૩	૦
પરકમ્મા	૬	૩
ગુલદસ્તો	૭	૦
ધરતી	૫	૦
ગીતાંજલી	૫	૦
મુસ્લીમ સેવક	૩	૦
રસ મુર્તીઓ	૩	૦
ત્રણ કથાઓ	૫	૩
નવી દુનીયા	૫	૩
સાધના	૫	૦
રવીંદ્રનાથ ટાગોર	૫	૦
રેન અને દરીયા	૩	૦
રવિકા	૩	૦
મહાન મુસાફરો	૧	૦
ઢાકણ વીનાના	૧૦	૦
ધુમકેતુ ૬ પુસ્ત	૧૧	૦
ચંદ્ર ઉજાર	૧૦	૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫	૦
ઢારસ મંત્રીશ	૭	૦
એકાંતના સાક્ષાત્કારો	૭	૩
પરાધીન	૭	૬
અહલ્યા બેઇ	૪	૦
આઝાદ	૫	૧
ઢરત મેળાપ	૧૦	૦
સોક્રેટસ ગત	૭	૦
ખુદ્ધિનો ખજાનો	૫	૩
ભુજ અને કેદારી	૫	૧
ખાલીની	૫	૧
સુવર્ણ પિંજર	૫	૧
જીવનના વહેણો	૭	૦
ભારતના વીર પુરુષો	૨	૧
તાત્યા રાવનું તાવીજ	૩	૦
સરતના ચોર	૩	૦
શ્રીમતી સીતા	૭	૧
જીવન નિરિક્ષણ	૫	૧

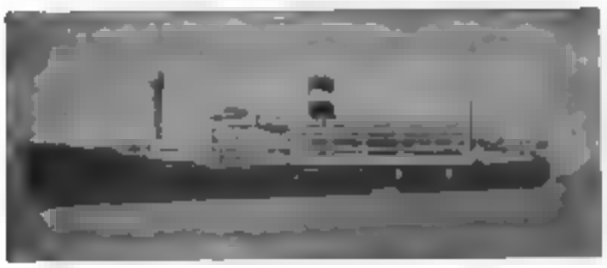
'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal.

ફોટાઓ

બાપુ સાથે બાપુજી	૨	૬
બાપુજીના વાર્તાલાપ	૧	૬
અબ અંગ્રેજ નહિ આવે જે	૧	૨
હજારવાલી દુનીયા	૧	૦
હમારે બાપુકી કહાની	૧	૬
બાલે બલી	૧	૩
બાપુજી (બાપુજી કી કુછ બાતેં	૧	૬
અંગ્રેજી રાજ કે સો સાલ	૧	૦
વિશ્વની વિભૂતીયાં	૧	૬
બાગલ	૧	૬
બાલીક ઔર મજદુર	૧	૩
દુખી દુનીયા	૧	૦
પ્રેમમેં બળવાન	૧	૬
ડાબળાકે ચક્કર	૧	૬
મેરી મુસલીકી કહાની	૧	૬
ડાબળાદુ–ડુહિવાર	૧	૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧	૬
હંસ વાળી	૧	૬
બાપુવાદ સમુચ્ચયવાદ	૧	૬

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag.
Phoenix, Natal.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi' S.S. Ksranja leaves Durban 5th May, 1950, for Bombay, Calling at Karachi and Bedi Bandar.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: અબ્દુલકાદર અબ્દુલગફાર કાદરીવાલા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, મોસમના ફ્રૂટની તેમજ મેવા વેચવા, અસલાથી અને બનાવીને જીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ખુશ' સેવ, ગાંઠીયા, ભાખરા, ભાતના ચિવડે દરેકાર તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ મોકલવા પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, લોન્જસેટ, ચેસ્ટીલ ચેસ્ટ વાર્ડ રોબ ઓફીસ ટેબલ, ખુર્શી ટેબલ, ટેબલ, તથા ઘરાયક બાબે ખરીદી શકશો. તમે પધારી લાભ લેવા ખુલ્લાજ છીએ.

—ગોલ્ડસ્પ્રીંગ, ફેધરલ અને ફોમ ગદ્દેદાર—

જે હમારી ફેક્ટરીમાં તૈયાર કરવામાં આવે છે. જેનો વરસ્ટ દરેક વખતે કરવામાં વરદે છે. આપ ગોલ્ડા આવેલા માલિક દીલ્ડ મંગાવો અને વેપાર લાભમ પમાડો.

L. MISTRY.
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE33-4691. BOX 2525.

The Epic Fast

(By Pyarelal.)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

380 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix. Natal.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ભક્તી ૧૯૫૭ આસો	દીવ ૨૦૦૬ આસો	મુસલમાન ૧૩૬૮ સફર	પારસી ૧૩૧૬ શહેનશાહી	સુર્યોદય કલાક મીનીટ	સુર્યાસ્ત કલાક મીનીટ
શુક્ર	૨૪	સુદ ૬	૪	૨૩	૬—૩૨	૬—૩૩
શની	૨૫	,, ૭	૫	૨૪	૬—૩૩	૬—૩૨
રવી	૨૬	,, ૮	૬	૨૫	૬—૩૪	૬—૩૧
સોમ	૨૭	,, ૯	૭	૨૬	૬—૩૫	૬—૩૦
મંગળ	૨૮	,, ૧૦	૮	૨૭	૬—૩૬	૬—૨૯
બુધ	૨૯	,, ૧૧	૯	૨૮	૬—૩૭	૫—૫૮
ગુરૂ	૩૦	,, ૧૨	૧૦	૨૯	૬—૩૮	૫—૫૭

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

	શી. પે.
મણેલા છગ	૮ ૦
મોહીની	૮ ૦
બાકુકરવિનોના લાવેલા અનેક નિબંધો	
ઉપરા પસંદ કરેલા પ્રબંધોનો સંગ્રહ	૧ ૦
લાવન ભા. ૧-૨ પ્રત્યેની	૮ ૦
ઉકાની પુકાશ	૧ ૦
કલાની સલ્યારી	૫ ૬
૬'ખના વાકકા બાર્ત સંગ્રહ	૩ ૦
સાધુ ચુકતી	૩ ૬
પ્રમિલામ	૩ ૦
ટોલ્સ્ટોયના આશુ અને બીજા વાર્તા	૮ ૦
વીસની વાર્તા ભા. ૧-૨ સેટની	૬૧ ૦
૧૫ુ'ખના અને બીજા વાર્તા	૧ ૦
વિવાહ મંગિર	૧ ૬
કલાંત્યારે ભા. ૧-૨ (સાહિત્ય વિષયના ચૌપાનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧ ૦
સાહસ્રમતી ચૌપાનો સંગ્રહ	૧ ૦
સામર સમ્રાટ	૩ ૦
સોપટી જગદીશ	૩ ૦
સોપટી ત્રાસ	૧ ૦
કીકાકણી વાર્તાઓ	૩ ૧
હરય ચીપ્યા	૧ ૦
કકા સાહેબ કાલેલકર કૃત	
હોકમાતા	૧ ૬
કમવસુ પાત્રા	૫ ૦
કાવતા તહેવારો	૩ ૦
ઓતરાતી દિશાઓ	૧ ૦
કનૈયાલાલ મુનશી કૃત	
ભાડવે વસે	૮ ૧
કોનો વાંક	૮ ૦
પોરાણિક નાટકો	૬ ૫
કોમ વર્તીબી	૬ ૦
કપ્રિય કન્યા	૧૦ ૦
નવલીકાઓ	૭ ૧
રમણલાલ દેસાઈ કૃત	
અ'જની	૭ ૨
કોતીજ ભા. ૧-૨	૧૧ ૦
સંગીત હરય અને સંસુકતા	૮ ૦
કોકના	૮ ૦
સપ્રપીકુ	૭ ૦
મુકાબ અને કંદ૨ રમણલાલ દેસાઈ	૧૧ ૦
ચારક બાપુ કૃત નોવેલ	
કમલા	૮ ૦
સંકનાથ	૫ ૦
ચપ્પુ વાર્તાઓ	૬ ૧
કલા	૮ ૦
અનુકમા	૧૦ ૦
અપૂર્ણ ભાવતી	૧૫ ૦
કાશીનાથ	૫ ૬
સંકનાથ	૪ ૦
અરીબાઈન	૧૨ ૧
ભાભી	૫ ૧
કેવનાથ	૫ ૦
દુર્ગા	૮ ૧
નવીના	૧૦ ૦
બાલ્યી	૭ ૧
મુબારા	૧ ૦
રવી-દનાથ ઠાકોર કૃત	
ઘરે બાકિરે	૬ ૦
કોકરાંક અને બે બોનો	૫ ૧

	શી. પે.
બાર બાબાય અને બાલ'ચ	૫ ૬
રાજર્ષિ	૭ ૦
કાનકુમ	૫ ૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

અપરાધી	૧૧ ૦
સુલતાનનો ન્યય બાગ ૧—૨	
પ્રત્યેની	૭ ૦
પુકાની કથાઓ સામાજીક નવલકથા	૭ ૦
આળા લાઈબા	૫ ૦
નવલીકાઓ બાગ. ૧	૧ ૦
પુરાતન અર્વાચ	૫ ૦
બોકેલા કાર	૮ ૧
વેવીશાળ	૮ ૦
સોરઠ તારા વહેતા પાણી	૧૦ ૦
વાલવાણી	૧ ૦
આહાર અને આરોગ્યનું સાહિત્ય	
આહાર અને પોષણ	૧ ૦
ચંદ્રીમ ચટોપાધ્યાય કૃત	
કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬ ૧
કપાલ કુંડલા	૭ ૧
મનોરમા	૭ ૦
રજનીગંધા	૭ ૧
પ્રેમાલય, નોવેલ ભા. ૧-૨	૬ ૧
પસંદગી (પુસ્તક)	૪ ૦

સોરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ના સેટમાં વિવિધ રસકાળ પીરસતી આ સેટ	
ની કીમત	૨૫ ૦
કપોલકલ્પનાઓ નાનાભાઈ ભટ્ટ	૨ ૧
સંસ્કાર (મેઘાણી)	૧૦ ૨૫
પચાસવર્ષ પાની	૭ ૦
સાગ્ય નિર્માણ (જ્યોતીન્દ્ર)	૭ ૧
કાની	૮ ૦
સુકાયના સેનાનીઓ	૩ ૧
ગુજરાના ચરીત્ર	૬ ૦
ઈન્દીરાને પત્રો (નેહરૂ)	૫ ૧
ઘનશ્યામ	૭ ૦
વેણીન કૃત	૨ ૬

નવા પુસ્તકો

કૃષ્ણાબેન ભંગાણની કાંતી .મરી નવલકથા. કીમત ૮/—

બાઇબલ સુંદર બાબપુર્ણ નોવેલ. ૧૦/—

સધારામણી સામાજીક કાંતી સ્વાંતી નવલકથા ૧૦/—

સુધી પાકીસ્થાન— બબીતા કસિ ચીકાગોનું કાયન ચરીત્ર. ૫/—

મોડમ કેસુરી— શ્રી ચીકાગોનું કાયન ચરીત્ર ૬/—

સંસાર ધર્મ. સે. કીશોરલાલ મસ્ત વાલા. કી. ૬ ૦

સમુખી કાંતી. કીશોરલાલ. ૫. મશરૂવાલા કી. ૫ ૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના મુલક મુલતી માટે બાંધ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૨૪/—

બાપુની બાંખી ૩—૦

લેખક તરફ સારો સારેલ આ બાકીસેપો મળશે.

અમારા નવા પુસ્તકો

	શી. પે.
મરકમા (મેઘાણીકૃત)	૬ ૦
સાહસવાનની સંગાથે	૫ ૦
વિદાકી બાકમા (બહીરાકકાન	૮ ૦
બાસી બાલેજ	૭ ૬
બાવાદ હરય (પર્યટન)	૬ ૦
બાવાનુબીજ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૬
પ્રેમ બીન્દુ (કવનિકાઓ)	૭ ૦
કનવા કલ્પ (પ્રેમ સંકલ્પ)	
બાગ ૧—૨—૩ સેટની	૧૪ ૦

ટોલ્સ્ટોયના પુસ્તકો

સુખ નહીં રહેવાય (સામાજીક નોવેલ) અને બોકાર) નવલકથા	૭ ૦
કૃષ્ણિ પરીવર્તન	૫ ૬
બે નવેલકથાઓ	૫ ૦
સાગર કથાઓ.	૮ ૬
વર્ષા શિકાનુ બોજના	૨ ૬
પ્રેકટીશ (રોના અરબો અને કપાય)	૧ ૦
સાગર સમ્રાટ (ચેમ્સ બાંધે ન'ં)	૧ ૦
પહેલો કાગ	૭ ૦
પ્રેમ મનુષ્ય	૧ ૦
રાજમાર્ગ (બીજી મુલની નોવેલ)	૬ ૦
રાજ સન્યાસી (પુસ્તક)	૧૦ ૧
કના કરીબરીનું શિકાનુ ભા. ૧-૨	
આમાંથી નવનવના કુન્દર રસબાયક	
કે અપના શીબાન કે. પ્રત્યેની	૧ ૧
ટોલ્સ્ટોય અને પોકાનુ	૨૮૦
મેની બહેન (વાર્તા)	૫ ૭

રામબુરા કૃત

કુલની રમમ	૫ ૦
કાક શીબાનો ગયો	૧ ૦
રસમતી	૧ ૦

વિવિધ પુસ્તકો

ન્યય ઇન્ડોનેશીયા	૧ ૦
ડિકેનો મેળો પીરોનુ	૬ ૦
કપીવાનું પાકર	૧ ૦
કાસિકરેબલ બાગ ૧—૨ સેટની	૮ ૦
બાળકોને બાંધન	૧ ૦
મકારેન દેસાઈની બાંધણી	
બાગ. પહેલો	૧૦ ૦
બાગ બીજો.	૧૦ ૦
બાપુ-બાપીમા (મનુ ગાંધી)	૧૦
લીલ્લી કાયરી	
ગાંધીજી કી. ૧૦ ૦	

બાળકો માટે

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત રૂા. ૬-૦-૦

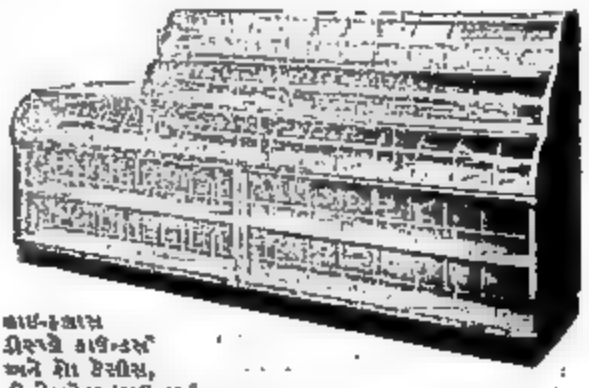
૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત રૂા ૬-૬-૦

લીલી	૫ ૧
પીલુ	૫ ૧
બાપુ	૫ ૧

વર્ષોકે જીવે

મહાત્મા બુદ્ધ	૧ ૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧ ૦
કૌબા પક્ષા કંકણી બાઈ	૧ ૦
નકીકતની કહાનીબા	૧ ૦
કીબાજી	૧
અકોક	૧ ૦
કેય મેમકી કહાનીબા	૧ ૦
કિંદ ધર્મકીબાકવાકીબાર્વે (ધર્મની કહાનીબા)	૧ ૧

બાઇ-કોલાસ
કીરપ્રે કાઉન્ટર્સ
અને શો કેસીસ,
કીકીજરેટર કાઉન્ટર્સ
ચોક્સ પુનીટસ, કીરપ્રે ફાર્નીચર કિ.વિ.
કમો કેટલોગ મંગાવો.

એસોસીએટેડ શોપકીટર્સ લીમીટેડ
જોની સાથે એકસેલસીયર શોપકીટર્સ, લીમીટેડ, બા. બો. શોપકીટર્સ, લીમીટેડ.
: તેમનો ૬૫ વર્ષનો અનુભવ કીપ્રે મેસીસ બનાવનારાઓ ■ અને કેન્ટ પ્રોવીન્સ માં સુંદરમ્ બાંધ મેળવ્યો છે, તેમો જોડાયેલા છે.
104 Marshal Street (Facing Escom House) Johannesburg
Phone 33-4211/2. P. O. Box

PHONE 33-2651.
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
લેડીઝ તેમજ ગર્લ્સ સ્ટ્રો, ફુલ્ટ હેટ્સ, બ્લાન્કેટસ—બધી જાતો
માટે સસ્તા ભાવનો માલ—તેમજ કેપીટોલિન ક્લોરસ્ટ સાબુનો
વીશેષ માટે અમારે ત્યાં પ્રયત્ન કરવા
ભરવા બહારગામનું છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
૩૩-૨૬૫૧.

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 21429.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
.0 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: C. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
21/22 Partons Chambers, Jeppe Street: P.O. Box 5189, Johannesburg.
Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES - QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSOHO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1494

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.

આ કંપની જીવન વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામાન્ય વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી શકાય છે. કંપનીને ઉપજતા આપવું એ દરેક કંપનીની ફરજ છે.

Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25849, P. O. Box 1816.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Durban.

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4470
Tel. Add: "RUSTOMJEE" JOHANNESBURG.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

Tel. Add: "Charetar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.
48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4869.
TELE ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૬૯.
ટેલીગ્રાફિક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફિક-એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—: હોલસેલ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 13 – Vol. XLVIII FRIDAY 31ST MARCH, 1950. PRICE FOUR PENCE

THE POWER OF PRAYER

"Prayer is the most powerful form of energy one can generate. It is a force as real as terrestrial gravity. As a physician, I have seen men, after all their therapy had failed, lifted out of disease and melancholy by the serene effort of prayer . . . Prayer like radium is a source of luminous, self-generating energy . . . In prayer, human beings seek to augment their finite energy by addressing themselves to the infinite source of all energy. When we pray, we link ourselves with the inexhaustible motive power that spins the universe. We pray that a part of this power be apportioned to our needs. Even in asking, our human deficiencies are filled and we arise strengthened and repaired . . . Whenever we address God in fervent prayer, we change both soul and body for the better. It could not happen that any man or woman could pray for a single moment without some good result."

Dr. ALIXIS CARREL.

પ્રાર્થનાની શક્તી

પ્રાર્થનામાં અજબ શક્તી રહેલી છે ગુરૂત્વાકર્ષણના જેટલી એ ભરી શકતી છે. એક ભૌલ તરીકે મેં નિહાળ્યું છે કે રોગીઓપરના સઘળા ભૌતીક ઉપચારો જ્યારે નીષ્ફળ થયા છે ત્યારે માત્ર શાંત પ્રાર્થનાની શક્તી વડે રોગીઓ રોગ મુક્ત થઇ શકયા છે. પ્રાર્થના એ રેડીયમની જેમ પ્રકાશ આપનારી અને ઉત્પન્ન થતી શકતી છે.....પ્રાર્થના વડે માનવીઓ સઘળી શક્તીના અપરિમિત ઝરામાંથી પોતાની પરિમિત શક્તીમાં વૃદ્ધિ કરે છે. આપણે પ્રાર્થના કરીએ છીએ ત્યારે સૃષ્ટી ચક્ર ચલાવનારી અગાધ શક્તીની સાથે આપણે એકતાર થઇએ છીએ. આપણે પ્રાર્થીએ છીએ કે એ શક્તીમાંથી આપણી જરૂર પુરતો ફાળો આપણને પ્રાપ્ત થાય. માગવાથી આપણી માનવીય ઉણપો પુરી પડે છે અને આપણે સશક્ત બનીને ઉઠીએ છીએ.....ઈશ્વર પાસે આપણે દીનપણે યાચીએ છીએ ત્યારે આપણો દેહ અને આત્મા બન્ને ઉન્નત થાય છે. કોઈ પણ પુરૂષ કે સ્ત્રી એક ક્ષણ પણ પ્રાર્થના કરે તેનું કંઈક પણ શુભ પરિણામ આવ્યા વીના રહેતું નથી.

ડો. એલેકસીસ કેરલ.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)

JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!

45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-

SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES

SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6.

VELVET. 44" Chenile Georgette in all latest Shades Suitable For Sarees. Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0. each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0. each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £4/10/0. each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS. Cream. Collar Attached. All Sizes. 27/3 each.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES

★

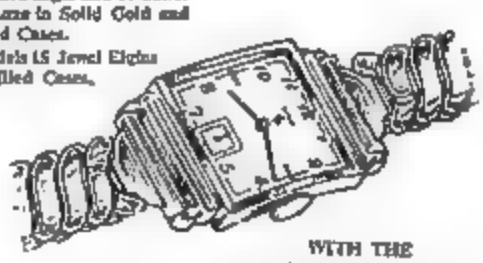
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground. 5 yds. lengths. 25/- each 6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.

Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. ELOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay £7 PER TON F.O.R. your Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion',
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 13—Vol. XLVIII. Friday, 31st March, 1950

Registered at the G.P.O. as a Newspaper Price: FOUR PENCE

A Grim Reminder

WE are constantly being reminded that History repeats itself. Were that not so, were the race not afforded repeated opportunities of learning the lessons of what we call "experience" and so correcting our mistakes, it is difficult to see how progress were at all possible. We should most likely continue blundering our way to ultimate self-extinction. Even so, we humans, irrespective of race or colour, are tardy learners, and the fool and his folly remain inseparable until, at long last, folly's reactions become unbearable.

The following article appeared in our issue of June 6th 1930—within a couple of months of twenty years ago. The French have a saying, "The more it changes, the more it is the same thing." We reproduce this article to shew that, in our case there has virtually been no change at all, or, if there has been any and there is still room for comparison, the change is for the worse.

Since twenty years is a rather long period, as time is ordinarily reckoned, it may be useful to recall that in 1930 the Transvaal Indian community were threatened with a measure commonly known as the Transvaal Asiatic Bill (1930), the two most important provisions of which were:

(I) The segregation of all Asiatics, both for residential and trading purposes, in specified areas, within five years; All Asiatic fixed property not transferred to a lawful holder to be confiscated to the State.

(b) The removal of Asiatics present rights of leasehold under which they can lease property anywhere in the province except on proclaimed land and in certain townships having restrictive clauses.

The Bill was fathered by Dr. Malan, the present Prime Minister, then Minister of the Interior. It was submitted to a Select Committee before whom Mr. J. D. Tyson appeared as Acting Agent-General of the Government of India, and to whom the Transvaal Indian Congress also presented a clearly-reasoned statement.

As will be gathered from the article we reproduce, the Bill was not immediately proceeded with, as Dr. Malan had threatened it would be. World events became focussed in another quarter entirely. Dr. Malan was paid the compliment of having his Apartheid doctrine accepted on a vastly larger scale by a certain Adolph Hitler. Followed the second World War, during which it was, of course, inexpedient to draw too nice distinctions on the score of race and colour. Dr. Malan's star went into temporary 'pralaya,' and so, while "the War to end War" and "the Struggle for the Survival of Democracy" was being waged, the matter of our elimination or segregation was tactfully allowed to fall into the background.

Dr. Malan being now back in the saddle, we find ourselves, for all practical purposes, virtually where we were twenty years ago.

And now, read the article reproduced, and if "The Call to Action" fails to stir you to any response, at least have the honesty to recognise that whatever befalls us will be neither more nor less than what we deserve.

THE CALL TO ACTION

[We reproduce the following leading article published in our issue of 6th June, 1930, to which reference has been made in our editorial in the present issue.—Ed. I.O.]

THERE will be a sigh of relief at the news that the Congress delegates, backed, of course, by the influence and co-operation of Sir Kurma Reddi, have succeeded in gaining some respite, at least, from the enactment of the Transvaal Asiatic Tenure (Amendment) Bill. Experience has shown, however, that these delays are not wholly advantageous. Our people have an unhappy tendency towards allowing themselves to be lulled into a false sense of security, towards construing a temporary cessation of hostilities as a permanent peace. Excusable it may have been, but the past has undoubtedly proved it to have been unwarranted and unwise. In the present instance, there is no excuse. Dr. Malan has pledged himself to Parliament that the Bill is to be re-introduced as it stands, early next session. And Dr. Malan is a man not easily deflected from any course he makes his mind to pursue. He will also be justified in reminding us that we have had fair warning.

Once again, therefore, we find ourselves confronted with the question that was Tolstoy's, "What must we do now?" Seemingly, the times for talking is past. We have argued, we have pleaded. We have employed reason; we have appealed to the Government's highest instincts and on the loftiest grounds we have urged consideration of our claims in the light of equity, justice, and fair play. We have gone as poverty-children go to father for help and assistance confident in the father's righteousness and relying upon his natural sense of duty. With what result? Our claim to be treated as children of the State is rejected; the relationship repudiated. We are not even step-children, we Asiatics with our brown bodies, albeit 80 per cent of us are born here Children forsooth!

A foreign "coloured people," rather an unwanted addition to the local black and coloured population, whose presence is resented and who, if they cannot be "persuaded" to leave, must be kept in their place together with the aboriginal black races, must be made to live down to the Transvaal ideal of "no equality in Church or State between whites and non-whites.

Perhaps after all it is as well so. The mother-bird turns out the fledgling from the nest only so that it shall be compelled to learn to fly. When the father refuses shelter to his son, the son learns to comport himself as a man. "Our friend, the enemy," is a phrase full of deep significance and expresses a real if somewhat subtle truth.

And so, we are thrown back upon ourselves, driven to look ourselves squarely in the face, confronted by our conscience, forced to determine not merely whether it is worthwhile to carry on from the point of view of emasculated opportunities to earn money or even a livelihood, but whether we can claim to retain the smallest vestige of self respect if we continue to submit to insult upon insult directed against our ancient Motherland, our pedigree and our character. For, reduced to its elements, this

is what it comes to. Every fresh enactment of the nature of this Bill is a reiteration of our "undesirability," a sort or rebranding of the community as "pariah," a fresh affront to India as a nation, and to every South African of Indian descent. Nay, more, it implies that culture, ability, qualifications, are all of no account when opposed to considerations of colour and race. Robbed of the rights we are entitled to share as civilised members of the community—sacrificed to make a European (voters') holiday—confronted with the almost certain prospect of segregation, humiliated and degraded as no self-respecting people can suffer and live. "What must we do now?" Tyrants forget that there are none so desperate as the victims they have despoiled to the point of having nothing more to lose. It is, perhaps, only too true that in the immediate past material riches and concern for the loaves and fishes have occupied us more exclusively than was good for our moral health, but now that we have been forced back to normal and are able calmly to take stock of our position, to see that there is no relenting on the part of the Union Government no hope of intercession by the Imperial Government and making all allowances for Sir Kurma's goodwill and tireless efforts to help us, but scant power to do so in face of the forces arrayed against him, to assert our manhood, to demonstrate that we are not wholly dead to the calls of honour, dignity, and self-respect; that we have not sunk so low that Indians may be spat upon again and yet with impunity and without asserting themselves in protest. We have our weapon always at hand. It is a weapon we have used before, one that never rusts, never grows obsolete; the weapon of self-suffering, of civil disobedience. All the portents seem to point to its once more being called into action.

NOTES

Justice Feetham's Advice To University Graduates

The new Chancellor of the Witwatersrand University, the Hon. P. Feetham, in his inaugural address at a graduation ceremony last week, urged graduates not to subordinate the important duties of citizenship to the professional life that lay before them. Mr. Feetham said it was disturbing to find that in free democratic States it was a common complaint that so many citizens showed little or no inclination to live up to the privileges they enjoyed. Some were merely apathetic, others were so misguided as to boast that "they never bother about politics." A third group was so absorbed in personal affairs and amusements that they could only be induced to give any close attention to those political questions which directly affected their own personal interests. The long process of tackling the major political issues affecting the future of South Africa could only be wisely guided, in the interests of the population as a whole, if those issues were dealt with on the basis of a true appreciation of past history, present conditions and future possibilities and the light of the eternal principles by which it had been learnt to distinguish right from wrong.

Mr. Justice Feetham's very good advise needs to be taken to heart by our Indian University graduates.

Indian Education In Natal

The Natal Administrator, Mr. D. G. Shepstone in his opening address to the Provincial Council, last week, said, during the past year, the Natal Education Department had been responsible for the education of 39,000 European pupils, 6,000 Coloureds, 42,000 Indians and 148,000 Natives. "With regard to Indian Education the accommodation problem has been eased by the building of a number of new aided schools and additions to others, thereby increasing the number of school places by 2,900. There are, however, still many Indian children without schooling, and further facilities are necessary. The problem is a threefold one, involving finance, building and suitably qualified teachers. A contract has been let for the building of the new Training College for Indian teachers in Durban, and this should help considerably to provide additional teaching staff. A new Government school has been erected at Clairwood and will shortly be opened. As soon as suitable sites are secured work will proceed on a new High School and Primary School in Durban. Free education for Indian children has been extended to Standard VII, and it is the intention of the Administration to extend the provision by one standard each year up to Matriculation level." Referring to the former Indian hospitals the Administrator said that the Province had taken over the hospitals at Esperanza, Stanger and the "Depot" Hospital in Durban from the Indian Immigration Bureau. The two former are being brought up to Provincial standards as quickly as circumstances permit and the future of the last-named is still under consideration.

Durban Seeks Outside Aid To Oust Asiatics

The Durban Joint Wards Committee has appealed to the Mayor of Bulawayo to ask the Rhodesian Government to join forces with South Africa to prevent the penetration of Indians into Rhodesia and the Union. The Durban Wards Committee has also written to every South African Member of Parliament asking for support for the Government in "its efforts to safeguard European interests and status in South Africa." The letter draws attention to the official birthrate figures published in January, which showed that during 1949 Indian births in Durban outnumbered Europeans by two to one. A secretary was appointed to interview the Union Minister of the Interior with a request that legislation should be introduced as early as possible defining European, Indian and Native areas separately. The Minister will also be asked to segregate the different races.

Modern World "Outrage To Divine Law"—Says The Pope

The Pope, leading 40,000 Passion Sunday pilgrims in prayer last week, denounced the modern world as "an outrage to divine law," in an address that was broadcast to the world. He said no one could ignore the miserable spectacle of the world falling to pieces because of the ruin of the fundamental moral structures of life. Speaking from the Basilica of St Peter's the Pope attacked the "series of shameful, criminal publications which afford to vice and to crime the most damnable means of seduction and corruption. "Veiling the shame and ugliness of evil under a tinsel of art, of ephemeral and deceitful grace, of false courage, or catering without reserve to the morbid craving of the dissolute for violent sensations and new experiences," the exaltation of evil living, the Pope said, had even appeared openly in public. This lack of morality had become a part of the economic and social life of the people, inflicting the most serious wounds on mankind under the pretext of a false humanity. Sin and indecency were spreading universally and had contaminated even those sections of society traditionally free from them, such as country folk. The right to exist accorded to crime under a pretext of tolerance of natural human weakness was breaking all the bonds imposed on man by his sense of respect for public morality and dignity. It was breaking matrimonial ties, causing rebellion against legitimate authority, suicide and the taking of life.

Fountain Of Wisdom

No race can prosper 'till it learns that there is as much dignity in tilling the field, as in writing a poem.
—BOOKER T. WASHINGTON.

—o—

Liberty will not descend to a people; a people must raise themselves to liberty; it is a blessing that must be earned before it can be enjoyed.—COLTON.

At Sevagram, Wardha, during the World Pacifist Conference
સેવાગ્રામમાં વર્લ્ડ પેસીફિસ્ટ કોન્ફરન્સ ખાતે પ્રસંગે.

GANDHI AND MARX

By K. G. Mashruwala In 'Harijan'

II

THE fundamental difference between Gandhiji and Marx lies in their different approaches towards life and the universe. All other differences whether of ends and means, or of ideas about political, social economic, or religious order arise from this basic difference. And in this Gandhiji's approch differs not only from that of Marx but also from the protagonists of capitalism and industrialism. For, whatever other difference and conflicts there may be between Marxism and Capitalism both attach great importance to centralised control over capital and land and large-scale industries and agriculture. The quarrel between them consists in each wanting to establish its own control over these and for getting the largest share in the fruits.

When a road branches itself into two, even if the angle between the two branches is less than five degrees at the base, after some miles, their ends will be away from each other by several miles. If the branching takes place, say, at Kanya Kumari (Cape Comorin), one road might lead you to Peshawar and the other to Nepal. Similarly the difference between the way of looking at life and universe of Gandhiji and that of Marx and several others appears up to a certain stage to be so much alike for practical purposes as to make one feel that the difference is as between half a dozen and six. This is the reason for apparent agreement in the objectives of Gandhiji and Marx; and for slogans, such as, "Gandhism is Communism minus Violence." But this agreement is only superficial.

The common point between Gandhi and Marx is their extreme concern for the suppressed and oppressed, resourceless and dumb and starving section of humanity. They form the major part of the family. And their condition is wretched in a world which is abundantly in plenty and capable of providing a large degree of happiness to each and everyone. Further, it is wretched in the midst of civilisations, which have again and again developed literature, science, art, industries, orderly governments, majestic institutions, cities and buildings, delved into the mysteries of nature to an amazing degree and created comforts and luxuries such as were once regarded as available only in fairy lands Both Gandhi and Marx want to establish an order which would make these masses co-sharers in the gifts of nature and fruits of human genius. But while Gandhiji insists upon adherence to truth and non-violence for achieving this object, Marx (or Marxists, if, as some say, Marx must be distinguished from Marxists, as Gandhi from Gandhites) does not care about the quality of the means, if they appear efficient enough for achieving the end as quickly as possible.

The question naturally arises why two highly intelligent and highly cultured men inspired by a common high object should differ on a matter of vital importance to the human family taken as a whole. Whether or no one is able to trace the right cause for the difference of opinion, the fact itself must be taken as indicative of the existence of a very serious flaw either in the logic or in the truth of the premises assumed by the one or the other, or even both.

For centuries philosophers and scientists have sought to get to the primary root of the universe. Apparently it is a mixture or combination of innumerable sentient and insentient bodies. How many of these bodies or their scientifically distinguishable components are primordial in their ultimate analysis? Are they several or only two (spirit and matter), or, not even two, but only one? If one, which is it—spirit or matter? And even if spirit is accepted as the primordial substance, whether there are several independent and eternal individuals, or whether all life is One?

It is difficult to say whether philosophers and scientists will ever come to a final and unanimous conclusion on these points. And it would not matter in the least if there were as many theories about them as the number of thinkers, provided they remained confined to academies as subjects for intellectual treat with no bearing on problems of life. But it is not so. Each theory is sought to be applied to the dealings and institutions of man in everyday life. The acceptance of one theory points to the ordering of society and the place of the individual in it in one manner, of another theory in quite a different manner; and so on with every separate theory.

Progress in science may bring about a reduction in such theories. But, as yet, science too, is, after a certain limit, merely enunciation of hypotheses and probability conjectures. The exact link between life and matter is still beyond human perception even with the aid of scientific appliances. But the stubbornness in man is not satisfied with merely accepting one's own theory as cent per cent truth for oneself, but impels him to bring about changes in the world in accordance with the corollaries arising from that theory. And in doing so, he does not hesitate to use, if needed, every type of foul means.

Of these philosophies, there are two which regard life and universe to be emanations of only one fundamental principle. Both Gandhi and Marx might be regarded as monobasists. But according to Gandhiji the basic principle is Spirit and not Matter. Even what we regard as insentient matter has its being in and by the Spirit; it has no existence independent of it; at any rate, in the absence of Spirit none can testify to its existence. The universe rises, exists and disappears in the Spirit, which alone is ever existent and imperishable. Therefore Spirit alone is *Satya* —Truth—ever-abiding principle. All other forms and forces are, so to say, rays or emanations from it; every one of them is subject to continuous change and total conversion or resolution from one form into one or more others. And the mystery of the Spirit is that though every sentient being is always associated with it and is never away from it, it is missed by most beings for the whole of their lives. And this is so much so that its very existence is doubted by many, and even most of those who accept it do so on faith. And just as a drop of water is as completely water itself as an ocean, so the Spirit is as much completely existent in a small bacterium as in the mighty lion, the huge elephant or the greatest genius. In spite of infinite varieties and degrees in the manifestation of its powers, the ultimate Base is one and even in all. Even as one may not perceive the strength of a sleeping lion though it is there in abundance, so too the Spirit is wholly and fully present in every atom, whether its powers are manifest or hidden. And its wonder is that though every individual being feels itself to be a separate, self-contained and independent ego, it is not mine nor a few, but only common *Atma*—Soul—in all. The tiniest cell is not a different spirit from the biggest monster, nor the greatest sinner different from the greatest Mahatma, prophet or *avatara*. Even as coal and diamond, though so very mutually different in colour, lustre, hardness and various other qualities are but different manifestations of the same element called carbon, so too the different sentient beings are one universal Spirit. We may not be able to delve into the mystery of their differences, not even into the mystery of their workings of one's own mind and personality. But for Gandhiji there was no room for doubt that ultimately it is all one Life, and it alone works everywhere. The universe composed of infinite sentient and insentient bodies, visible and invisible energies, good and wicked, moral and spiritual qualities, and microcosmic and macrocosmic objects is one and only one and even Spirit—also called *Satya* (Truth), *Atma* (Soul), *Paramatma* (God). The different forms are only apparent and suffering coverings. They emanate from its capacity to manifest itself in infinite ways. Looked at from that side, there is no scope for dividing existence into I, you and the rest.

This was, as I understood it, Gandhiji's attitude towards Life and the universe. I shall further refer to this in my next.

CITY OF DURBAN

NATAL DISTRESS RELIEF FUND

The above fund is prepared to consider applications for solace payments to persons for all losses who lost their breadwinners as a direct result of the racial disturbances of January, 1949.

It is hereby notified for the information of all persons concerned that applications, supported where possible with documentary evidence, and stating the number of dependents, must be submitted to the Secretary, Natal Distress Relief Fund, P.O. Box 1014, Durban, not later than 30th April, 1950.

JOHN McINTYRE
Town Clerk.

Town Clerk's Office,
Durban,
24th March, 1950.

CAN THIS NOT BE CALLED NAZI PROPAGANDA?

The above two pictures are reproduced from a pamphlet in Afrikaans called 'Boycott News', published by 'Die S.A. Beskermingsbeweging,' Room No 28 Erasmus Bldg., Pretoria.

Under the first picture the following wording appears in Afrikaans:

THIS IS HOW THEY LIVE TODAY

Do You Know

(1) That about sixty Years ago Indians arrived here as workers.

(2) That they have increased to such an extent that within the next three or four years there will be as many Indians as Europeans in Natal.

(3) That seeing that they live from trading which you and I provided for they have gone forward to such an extent that they hold fifty per cent of the trading licences in Natal and 38 per cent in the City of Durban.

(4) That from poverty they have succeeded to such an extent that today they oppress our lives and our manner of living. Now they are wealthy, where will they end in the next sixty years?

(5) That European daughters of our nation in S.A. are working for the Indians.

Remember please all you who buy from the Indians if you must seek work for your child go and look where you spend your money.

(Sgd.) 'Boycott News.'

5.- per year,

Room 28,
Erasmus Bldg.
Pretoria.

Under the second picture the following appears:

"This picture, taken from official records, shows some of the men who between 1860 and 1911 left India and conditions of semi-starvation, for a better life in South Africa.

[Note—All those who know the history of South Africa know how far this is from the truth. We hardly need to begin to teach that history. This document is humorous and yet there is tragedy in it, for things such as these carry the germs of race conflict which must some day burst into a great conflagration. If there is anything the Government should take prompt action to put a stop to it is things such as these. But the present tendency, it is regrettable to have to say, is to encourage them.—Ed. I.O.]

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, March 15.

ANXIETY ABOUT EAST PAKISTAN

THE anxiety in India about the situation in East Pakistan continues. It has, for the time being, overshadowed many other questions. Pandit Nehru is on his promised second visit to Calcutta. His first visit is said to have a "soothing effect on the refugees from East Pakistan." In a statement exposing the distortions by the Pakistan Government and press, of his Calcutta speech, Sardar Patel says: "Instead of feeling ashamed of what has happened in East Bengal, the Central and Provincial Governments in Pakistan are engineering excuses by tracing an imaginary origin of those atrocities." He draws attention to the following words which he actually said at Calcutta but which were omitted by the Pakistan press: "Anger or hate will not avail you. Our brothers, both Hindus and Muslims, have been separated from us. All of us do wish that people on both sides of the Frontier should prosper. But, for that, both sides must be patient, brave and prudent."

India's Defence

Replying to the debate on India's defence expenditure in Parliament, Sardar Baldev Singh, the Defence Minister, said that the Ministry, which spent 50 per cent. of the total revenues, did everything last year to cut down wasteful expenditure, and this effort would continue. He, however, assured the House that "at present there is no desire to reduce the strength of our Army, Navy or Air Force. The expenditure is high, but we are passing through very critical times. The Finance Minister has assured us that, in spite of our financial difficulties, he would be prepared to provide as much money as may be needed to defend the independence of this country if it is endangered. With this assurance, and keeping in mind the excellent work that our armed forces have done, I have not the least doubt that the defences of this country are on a sound footing."

Tribute To The Army

Handsome tributes were paid to the work of India's army by M.P.'s during the debate. Shri K. M. Munshi said: "During the two years and a half our army has acquitted itself in a splendid manner and vindicated its honour in every field where it appeared." Sardar Bhupender Singh Mann (Punjab) praised the work of the Army in escorting refugees from Pakistan to India, and wanted "compulsory universal military training to be imparted in schools and colleges." Syed Nausher Ali (West Bengal) said the Indian Army was Indian in the truest sense of the term and he was proud of it. In it Hindus, Muslims and Christians had shed their blood together in the Kashmir campaign. Pandit Kunzru sounded a note of warning against reduction in the armed forces. He pointed out that in the next year's budget there was an economy of Rs. 30 crores. "At the present time, while regretting the high level at which the defence expenditure stood today, I cannot support the demand for this reduction," he added.

Appeal To Businessmen

Speaking from the very depths of his heart, Pandit Nehru emphasised the necessity of creating confidence in the masses by proving that they were all working for them and with them. Industrialisation, he said, alone could not absorb all people and eliminate unemployment. In his view, cottage and other co-operative industries should be developed side by side. "Because," he said, "we have been facing problems affecting the safety and security and our independence, naturally, we have been hesitant to launch out on any schemes which we might otherwise have done." Replying to criticisms of the Government's budget for 1950-51, Pandit Nehru said: "Many of the things that the critics point out are acceptable to us. It is not that we reject their point of view, but in the peculiar circumstances of a particular moment and the peculiar pressures, can we take a particular step which might weaken or disable us for the moment?" Regarding the Planning Commission recently appointed by the Government of India, of which the Prime Minister himself is the chairman, he said: "One of the things the Commission has to do is to consider how to bring in the

co-operation of large numbers of people in our great national undertakings."

Seven-Point Programme

The Federation of Indian Chambers of Commerce and Industry has passed a resolution laying down a seven-point programme to step up production. Seth G. D. Birla, moving the resolution, said the future of India was bright, and "we have to make it brighter." Enumerating "the many encouraging factors in the present situation," Shri Birla said that a great change had come during the last few months, particularly in the psychology of the investing classes. There had been some tax reductions. He realised that under the present circumstances nothing more could have been done. The Government were trying to cut down expenditure. The balance of payments position had been substantially corrected. The only solution was increased production. Refuting the charge that "business had not played the game," Shri Birla said: "This is not the view of the Finance Minister or the Prime Minister." Who had made the country self-sufficient in respect of cement, steel, and paper? He said what was wanted was not regimentation but a more normal life for developing production. "Our Government," he said, "have made mistakes. All the same they have corrected their mistakes. They have talked in the air, but they are also talking in terms of realism. They have begun to realise that gradualness is the only solution and salvation." When he saw the announcement of the names of the members of the Planning Commission, he added, he was inspired with some hope.

3,500 Killed In East Bengal

Official sources in New Delhi estimate casualties in the recent communal disturbances in East Bengal at 3,500 killed and a large number injured. The value of property looted, burnt or destroyed in the city of Dacca alone is stated to be about three and a half crores of rupees. The number of refugees who have crossed over to India from East Bengal is now estimated at over 130,000. The number of abducted persons is feared to be considerable in the districts of Sylhet and Bakerganj, but exact figures are not yet available. A large number of refugees are reported to have been detained at important centres in East Bengal. The relaxation of the East Bengal Government's previous order requiring would-be refugees to produce income-tax clearance certificates or domicile certificates has not operated throughout the province, with the result that a large number of Hindu families are stranded in rural areas. A P.T.I. report from Calcutta gives details of at least three attacks on train Pakistan—casualties in the first two attacks near Santahar, on a very moderate estimate, would run into 500. The third attack immediately followed the second, but the casualties were not heavy. These took place on 28th February.

Pension For "C.R."

The Government of India have decided to pay a pension of Rs. 1,000 per month to Mr. C. Rajagopalachari for his lifetime with effect from January 26. This was disclosed by the Finance Minister, Dr. John Matthai, replying to a Parliamentary question. This practice of giving a life allowance would be followed in the case of all retired Presidents of the Indian Republic and legislation to this effect would be enacted in due course, he added. Replying to a supplementary question, the Finance Minister said that the pension was subject to income-tax.

Muslim Leader Condemns Pakistan Atrocities

Dr. M. S. Hasan, M.L.A., Madhya Pradesh, and a former Minister, asked Muslims in India to make it "unmistakably clear" to the Pakistan Government that "its systematic harassment of the Hindu minority in East Bengal was un-Islamic and was against all canons of civilized government." In a statement, Dr. Hasan said: "The atrocities committed in East Bengal have discredited and disgraced the East Bengal Government in the eyes of the world. It is the duty of the East Bengal Government to afford the Hindu minority every protection," Dr. Hasan said, adding: "It is no argument to say that the Muslim minority in India are being subjected to harassment." As a member of the Muslim minority, he said, "I am proud to say that we have received the greatest consideration from our Hindu brethren. The Congress Governments in various States have shown the greatest solicitude for the welfare of the Muslim community. The manner in which the Muslim minority is being treated with consideration in India can be held out as an example to other countries of the world as to how minorities should be treated," Dr. Hasan added.

Muslims' Loyalty To Union

Addressing a meeting of Muslims in Bilaspur, the Municipal Commissioner, Mr. Bashir Ahmed, condemned the blood-curdling atrocities perpetrated on the Hindus in Pakistan and said that the manner in which the East Bengal Government were dealing with the situation was against the principles of Holy Quran. Exhorting the Muslims to remain loyal to the Indian Union, Mr. Ahmed warned Pakistan not to show any concern for the Muslims in Bilaspur as they had been given the greatest protection and consideration by the Hindus. The meeting later resolved to give all possible assistance to displaced persons from Eastern Bengal.

Sardar's Call To Police To Root Out Corruption

The Deputy Prime Minister, Sardar Vallabbhai Patel, addressing a colourful ceremonial parade of officers, men of the Delhi an Central Police forces in New Delhi, said that courtesy and firmness should be the guiding principles in all their dealings. Courtesy to people, young and old, men and women, combined with firmness, was the surest way to make a success of their task. "Yours," said Sardar Patel, "is the responsibility to maintain the prestige of Government and protect the honour of the citizens. It is not enough if you only detect crime and bring offenders to book. You must also try to win the affection of the people. The more you try to do that the easier your task will become. "You must try to appeal to them and keep your heads cool, whatever the provocation and however serious the situation might appear at first sight. A police officer or policeman who loses his head in handling a situation is not fit to be a member of the police force." Proceeding, he advised police officers and men to do their best to understand what Government stood for. Today, the Government was of the people and for the people. They must remember this basic fact. They must also try to rid themselves of the old tradition that the police force was corrupt. Money earned by the sweat of one's labour was better and more praiseworthy than that earned by other means. If they remembered that, he was sure the old tradition would be broken completely and they would find that the people in turn would come to have a real affection for them. The capital of India, the Deputy Prime Minister said, deserved a police force worthy of it. They must not forget that here as elsewhere, the prestige of Government was in their hands.

FOR SALE

Indian General Dealers business for sale, Situated in Grey Street. For particulars apply:

"PROSPECT" c/o Indian Opinion, Phoenix, Natal.

Ethiopian Minister Presenting Credentials

H.E. Aro Emmanuel Abraham, Ethiopian Minister presented his credentials to Dr. Rajendra Prasad; President of the Republic of India, at theGovernment House recently. Picture shows the President shaking hands with him after the presentation of credentials.

NEWS ITEMS FROM INDIA

Mr. B. G. Kher On Compulsory Education

Compulsory education for all children, rich and poor, in all villages of the State, prevention of their lapse into illiteracy and all-round development of their natural abilities were the principles of the free and compulsory education policy of the State, said Mr. B. G. Kher, Chief Minister of Bombay, speaking at the Silver Jubilee celebrations of primary education at Bandra. The settled policy of Government was to introduce free and compulsory education throughout the State within a period of ten to twelve years, added Mr. Kher. Government had undertaken to finance primary education with the ultimate object of bringing each and every village in the State in the sphere of compulsory and free education, said Mr. Kher. He pointed out that ten years ago Government spent about Rs. 2 crores on Education, whereas they now spent Rs. 12·37 crores. The shortage of school buildings and trained teachers were their main difficulties to implement the plan fully. New training colleges had been opened and old ones expanded to meet the shortage of teachers.

Delhi Industrialist's Suggestion Criticised

Mr. Morarji Desai, Bombay's Home Minister, described as "mischievous" the reported statement of an industrialist suggesting that India should be made a theocratic State rather than secular one as a solution to avert war with Pakistan. Mr. Morarji was replying to a question at a "Questions and Answers" meeting organised by the Progressive Group in Bombay. The question was: "Do you agree with the proposal of Mr. Ramkrishna Dalmia that India should be a theocratic State?" Mr. Desai replied: "No. The suggestion is very mischievous. No patriotic Indian should support it." A member of the audience wanted to ascertain the views of the Home Minister about those Muslims who till August 14, 1947, clamoured for Pakistan and now professed loyalty to India. Mr. Desai, "They do not clamour for Pakistan now. Ninety per cent of the Muslims in this Province did clamour for Pakistan then. But it is wrong to suspect their professions of loyalty to India now. If anybody, however, does show signs of disloyalty now, he will be treated according to the law. We should not go about suspecting everybody as that is a sign of weakness." He gave an assurance that all citizens would be given full protection under all circumstances. But the State could at no stage tolerate disloyalty."

India May Become Leading Industrial Power

The Government of India's Industrial Adviser, Dr. [redacted] Trone, declared in Jaipur that India stood a "fair chance" of becoming a leading industrial power of the world. Addressing a meeting Dr. Trone said it was perhaps not fully realised that India had almost all that she required by way of raw materials. She had the additional advantage of having an adequate number of boyers in her own country. "No other country except Russia and America is so favourably placed." Dr. Trone was of the view that "intelligent and rigid" planning was the need of the hour in Republican India. Such a planning should have the support and co-operation of the people. He instanced Russia, Germany and Japan where co-operation between the public and Government yielded "quick and startling" results. The Industrial Adviser did not believe that the fact that India was over-populated went against her. "Even this over-population can be used to advantage," he said. "India's problem is that she produces much less than others. The peasant in India is producing very little having barely little to sell and little to buy. India has to make her peasant a real producer of wealth," said Dr. Trone.

"Occupied By Mahatma"

Brass plates bearing the inscription "Occupied by Mahatma Gandhi in the year....." have been fixed in the cells occupied by Mahatma Gandhi in different jails in Bombay State since 1922, said Mr. Morarji Desai, Home Minister, in the Bombay Legislative Assembly. It was not possible to keep these cells in the Ahmedabad and the Yeravada Central prisons vacant on account of scarcity of "accommodation." Neither the "history tickets" of the Mahatma nor the letters written by him to the prison authorities were preserved, said Mr. Desai.

More Dangerous

The recent spate of sabotage, it must be understood, is not all the work of the Communists. The more dangerous type is the old Muslim Leaguer working under Communist label. In the prevailing state of tension between India and Pakistan a strict watch over spies is essential and many leaks in the security system have to be plugged. Secularism does not mean playing with the security of the country, and our Ministers should be less eager to stake their reputations on misdirected moderation.—'National Herald,' Lucknow.

Merging Portuguese Territory In India

A pledge to support the Prime Minister of India in his efforts to get the Portuguese territories in this country merged with the Indian Union was taken by the Goan community of Bombay at a largely attended public meeting organised by the National Congress (Goa). Mr. A. S. de Mello, President, of the Board of Control for Cricket in India, who presided demanded of the Portuguese Government the immediate formation of a "Care-taker Government" for Goa. While deciding that steps should be taken without delay to prepare the people of Goa for a "non-violent resistance" movement, the Goan community in Bombay challenged the Portuguese Government to ascertain public opinion on the future of Goa. This should be done only after suspending for a week the oppressive laws against freedom of the press, speech, and association, the resolution said. Mr. de Mello further stated that Pandit Nehru's declaration on the future of Goa and Delhi's note to Lisbon on the subject would have been greeted with greater gratitude if a demand had been made for the repatriation of Goan patriots who had been kept as "hostages" in the overseas penal settlements of Portugal. He appealed to Goans to unite in overthrowing the "Fascist" rule in Goa.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

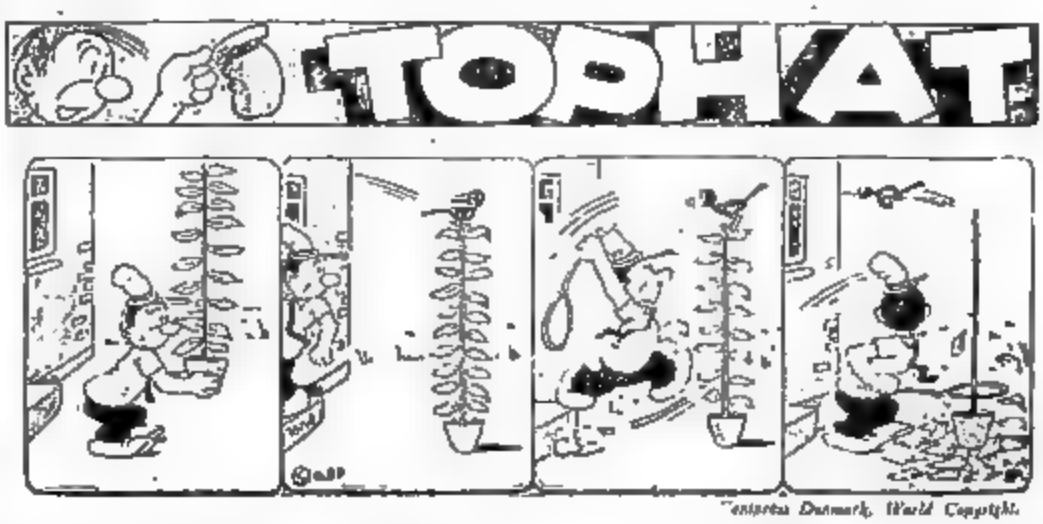
"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

Courtesy Denmark, World Copyright.

Things In General

Communal Riots In East And West Bengal

One of the outcomes of communal riots in East and West Bengal was the murder of Mr. Alexander Cameron, a European businessman. The Deputy Prime Minister and Home Minister, Sardar Vallabhbhai Patel, described the murder as an inhuman, brutal and insane outrage. Seven people were arrested in connection with the crime.

Martial Law was declared in Howrah, just outside Calcutta, owing to continued communal clashes and rioting during the last few days.

A message from New Delhi dated Wednesday, March 29, states there had been immediate improvement in the Howrah area Calcutta as a result of new arrangements under which very great powers had been given to military authorities, Prime Minister Pandit Nehru said in Parliament.

A message from Karachi states: Mr. Liaquat Ali Khan and Pandit Nehru, Prime Minister of Pakistan and India, will meet in New Delhi at a date to be announced later to find a solution to communal rioting in East and West Bengal. Making an announcement in Pakistan Parliament, Mr. Liaquat Ali Khan said there was general agreement between him and Pandit Nehru on the terms of joint declaration to be issued later which would guarantee full protection to minorities in both countries. The declaration would provide for a joint commission to inquire into the origin and extent of the disturbance in each country. The commission would then suggest means of preventing recurrence of such disturbances. The tension between the two countries over the disturbances between East and West Bengal, is reported to have eased since ghastory speeches by the two Prime Ministers and other Government leaders. In a statement Mr. Liaquat Ali Khan said, "I am fully satisfied that facts bear no relation whatever in magnitude to the lurid pictures of ghastliness painted daily by the Press and many political leaders of India. Mr. Liaquat Ali Khan is expected in New Delhi on April 2.

"Red" Activities In Travancore

Several documents giving information about the Communist activities in the Travancore-Cochin States Union and the names of prominent Communist members and their supporters were seized by the State C.I.D. officers from a house near Alwey, it was learnt in Madras. Mr. P. Govinda Menon, Education and Labour Minister of the Union who arrived in Madras confirmed the report and said that these documents were now being examined by the State Government. Some arrests had been made after this seizure, he added. Mr. Menon left for Delhi the same night to attend the labour conference convened by the Government of India to consider the Labour Relations Bill and the Trade Union Bill.

Indian Ambassador In Moscow

Professor Sarvapalli Radhakrishnan, India's Ambassador to Russia, with the entire embassy staff paid a three-hour visit to Moscow University, oldest in Russia founded in 1755. The Rector received the party. Escorting them through the science and other departments of the institution, the professors discussed the various branches of the University's activities. Professor Radhakrishnan took a lively interes in their explanations.

Henry Muller Memorial Fund

The Principal, Sastri College, acknowledges with thanks the receipt of the following donations: Already acknowledged £92, Dr. M. Gabriel £2 2s., Anonymous 3s. 6d.—Total £94—5—6.

Death Of Mr. B. A. Maghraj

The death at the age of ■ years, of Mr. B. A. Maghraj, which took place a fortnight ago after a prolonged illness, removes from the life of Durban yet another well-known pioneer Indian. From his early days the late Mr. Maghraj took a prominent part in religious, social, educational and political activities of the Indian community. He was a prominent member of the Natal Indian Congress when it was first founded by Mahatma Gandhi and he was associated with it until he was incapacitated in recent years owing to ill-health. The late Mr. Maghraj was also a keen sportsman and took a prominent part in the various games and had won several trophies. He leaves behind four sons and five daughters and many grandchildren to mourn their loss. We extend to the bereaved our deepest sympathy.

Thanks

Mrs. B. M. Patel and her sons Jayantilal and Natvarlal wish to thank most sincerely all relatives and friends for their kind messages of sympathy in their recent tragic and sad bereavement.

WANTED

Teachers are required for the Surat Hindu Gujarati School to teach Gujarati from Std I to VI.

Teachers with following qualifications should apply:—

1. Matric Senior, or Senior Trained and Shalaka. 2. With a knowledge of Hindi. 3. Five years' or more experience.

Applicants must send copies of Certificates and testimonials with their applications to the Secretary.

The Surat Hindoo Educational Society, 127 Victoria Street, DURBAN.

The medicinal and toilet properties in Cuticura Soap not only cleanse the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so easily "dried out" in hot climates.

For Flawless COMPLEXIONS

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi. S.S. Karanja leaves Durban 5th May, 1950, for Bombay, Calling at Karachi and Bedi Bandar.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without food			18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st. 2nd. Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.

Full details of services to Nairobi may be obtained from any I.A.T.A. Travel Agent.

FLY EAST VIA NAIROBI!

Fly by Constellation from Nairobi to BOMBAY.

Immediate connections for AUSTRALIA, BURMA, CEYLON, NEW ZEALAND, and the FAR EAST arranged.

Fly direct and save time and money.

Fare NAIROBI BOMBAY £83 single £149.6s return.

AIR-INDIA International

Sheil House, Delamere, Nairobi.
Cable "AIRINDIA" Box 1010

Men who matter

shave with Gillette

When a man's job brings him into contact with many people it pays him to take great care of his personal appearance. That is why you find that men who matter use Gillette—the quickest, smoothest and most economical shaving system in the world.

Blue Gillette Blades

3 BLADES FOR 1/3

'Good Mornings' begin with Gillette

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રા: મહોમદ્દ આમદ્દ તરીયેવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સ વીથ ડેલ્સ ફોરસ ફેસ, મસાલાવાળી અને બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ઘુઘરૂં ફોર, અમરસ, ખાંડવા, ભજીયા, પાપડ વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે ફોરસ ઓર્ડરમાં ખીકાઈ ફોરસ ૬ કલાકે ફુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-5575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

ફિટરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરફીલ્ડ, ડીવાન્સ ફોરસ સાઈડ ફોર ઓફિસ ટેબલ, બુક ફેસ, ફેબલ, તદન ગીફોસ્ટ ભાવે બનાવી આપીશું. અને બધાથી સારા ફોરસ ગુણની ખાત્રી.

—ફોરસ, ફેબલ અને ડીવાન ફરેસર—

ગ્રાહકોની ફેવરફોર વીશે તત્પર રહે છે. ફોરસ ફોરસ હમેશ તત્પર રહે છે. બાર ફોરસ વરસોના પ્રતિષ્ઠિત ધીરજ ધંધાફોર-અને ફોરસ આભાર માનશે.

L. MISTRY
61 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4591. BOX 2626.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું. ☆

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૧૩ | શુક્રવાર તા. ૩૧ માર્ચ, ૧૯૫૦. | પુસ્તક નવલ પેની.૪

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૩૧ માર્ચ, ૧૯૫૦

ગંભીર ચાદી

ઇતિહાસનું પુનરાવર્તન થાય છે એ વસ્તુનું આપણને ચાલુ સ્મરણ થયા કરે છે. જો એમ નહિ હોત, આપણે જેને અનુભવ કહીએ છીએ તેનો પાઠ શીખવા ની અને એ રીતે આપણી ભુલો સુધારવાની આપણને વખતો વખત તકો નહિ મળતી હોત, તો પ્રગતી શી રીતે થઈ શકત એ કળવું મુશ્કેલ છે. સંભવીત છે કે આ પણે ભુલો કર્યાજ કરત અને અંતે આપણે જાતે નાબુદ થઈ જાત. તેમ છતાં જાતી જાતી, કે વર્ષના ગેહ સિવાય આપણે સઘળા માનવીઓ શીખવામાં ધણા શીથીલ છીએ, અને સુખ અને તેની સુખંતા એકેય રહે છે અને અંતે સુખંતાનાં પરિણામો અસહ્ય થઈ પડે છે.

બીજા પાના પર છાપાવમાં આવેલો અગ્રલેખ તા. ૬ જુન ૧૯૩૦ ના, આજથી લગભગ વીસ વર્ષપર, આ પત્રમાં પ્રસિદ્ધ થયો હતો. કહેવત છે કે "વસ્તુ જેમ જહલાતી જાય છે ત્યમ તે તેના મુળ સ્વરૂપમાં આવતી જાય છે." આ લેખ અહિ ફરી પ્રસિદ્ધ કરી અમે જે બતાવવા માંગીએ છીએ કે આ દેશમાં આપણી સ્થિતિમાં વસ્તુતઃ કશો ફેર પડયો નથી, અથવા જે પડેલો હોય અને મુકાબલો કરવાને સ્થાન હોય તો સ્થિતિ સુધરેલી ત્યથી પરંતુ બગડેલી છે.

કાળની દ્રષ્ટિએ વીસ વર્ષ સાધારણ રીતે લાંબી મુદત ગણાય. એટલે જે યાદ કરવું ઉપયોગી થઈ પડશે કે ૧૯૩૦ ની સાલ માં ટ્રાંસવાલના હીંદીઓની સામે "ટ્રાંસવાલ એશીયાટીક બીલ" ના નામથી ઓળખાતો કાયદાનો ખરડો મુલ્તવી રહ્યો હતો. તેની જે સૌથી અગત્યની કલમો આ હતી:

(૧) પાંચ વર્ષની મુદતની અંદર સઘળા એશીયાટીકો ને વેપાર અને વસવાટને માટે અમુક ફરાવાયેલા ખાસ લત્તાઓમાં ઈલાયદા કરવામાં આવશે; એશીયાટીકની સઘળી સ્થાવર મીલકત, જે તેના કાયદેસર ધરાવનારના નામપર ટ્રાંસ ફર થએલી નહિ હોય, તે સરકારી મીલકત તરીકે જપ્ત કરવામાં આવશે.

(૨) પ્રોફેશ્નેલ્સ લેન્ડ અને પ્રતિબંધીત કલમો વાળા અમુક ટાઉનશીપો સિવાય અન્ય સ્થળોએ સ્થાવર મીલકતો પટ્ટાપર રાખવાનો એશીયાટીકોનો હક લઈ લેવામાં આવશે.

આ ખરડો હાલના આપણા વડા પ્રધાન ડો. મલાન, જેઓ જે વેળાએ મુલકી પ્રધાન હતા, તેમના તરફથી દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. એ ખરડો સીલેક્ટ કમીટી સમક્ષ ગયો હતો, જે કમીટી સમક્ષ હીંદ સરકારના એક ટીંસ એજન્ટ જનરલ મી. જે. ડી. હાયમને જુબાની આપી હતી અને મી. હાયમન સમક્ષ ટ્રાંસ વાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસે પોતાના ફરિયાદ મજબુત રીતે દર્શાવનારૂં નીવેદન રજુ કરેલું હતું.

મજકુર લેખ પરથી જોઈ શકાશે કે ડો. મલાને આપેલી ધમકી મુજબ મુલ્તવી રાખવાનું નહોતું. એ વખતે જગતમાં બનેલા બનાવોએ લોકોનું ધ્યાન જુદી જ દિશાએ આકર્ષ્યું હતું. ડો. મલાનને પોતાના એપાર્ટહેડ ના સિદ્ધાંતનો એડોલ્ફ હીટલર નામની એક વ્યક્તિ તરફથી ઘણા જ વધારે વીશાળ પાયાપર સ્વિકાર થએલો હોવાનું માન મળ્યું. ત્યાર બાદ બીજું જગતીય યુદ્ધ થયું, અને બેશક એવા વખતે ભારતી અને વર્ણના આધારે બેદો પાડવા લાભદાયી નહોતા. ડો. મલાનના ગ્રહ એ વખતે કામ ચલાઉ સુપુમ થઈ ગયા અને એ રીતે જ્યારે "યુદ્ધોનો અંત લાવ નારે" કહેવાતું યુદ્ધ અને "હોકશાસનનું રક્ષણ કરનારી" કહે વાતી લડત ચાલી રહી હતી તેવા સમયે આપણને ઉખેડી કાઢવાની અથવા ઈલાયદા વાડાઓમાં ગોંધ વાની બાબતને દાબી દેવાની સમય સુચકતા વાપરવામાં આવી હતી.

હવે જ્યારે ડો. મલાન ફરી પાછા સત્તાપર આવ્યા છે ત્યારે આપણે વીસ વર્ષ પર હતા એજ સ્થિતિમાં લગભગ ફરી પાછા આવી પડયા છીએ.

હવે ઉપરોક્ત બીજા પાના પરનો લેખ વાંચો અને "જંગે મેદાન પડવાની હાકલ" જે આપણને હલાવી શકે તો પછી જે કંઈ પણ આપણા પર ગુજરે છે તેને આપણે લાયક જ છીએ એટલું સ્વિકારી લેવાની આપણામાં કંઈ નહિ તો પ્રમાણિક તા હોવી જ જોઈએ.

નોંધ

યુનીવર્સીટીના અજમુએટોને જસ્ટીસ ફ્રીમનની શીખામણ

વીટવોટર્સરાન્ડ યુનીવરસીટીના ગયે આવાડીયે યોજેલા પદવિદાન સમારંભ વખતે તેના નવા ચાન્સેલર ઓનરેબલ આર. ફ્રીમને ગ્રેજયુએટો સમક્ષ પ્રવચન કરતાં કહ્યું હતું કે "પોતાના ધંધાદારી જીવનમાં તેઓએ નાગરીકો તરીકેની અગત્યની ફરજો ચુકવી નહિ જોઈએ. મી. ફ્રીમને કહ્યું કે સ્વતંત્ર લોકશાસન તંત્રમાં એવી દુઃખદ સામાન્ય ફરિયાદ થઈ રહી છે કે ઘણા નાગરીકો પોતા ને મળેલી ચુંટણીના સદુપયોગ કરવાની બહુ ઓછી પ્રવૃત્તિ ધરાવે છે. ઘેટલાક એ બાબતમાં માત્ર શીથીલ છે; બીજા એવી સુસ્તયાપમાં ગેમાં ખાઈ રહ્યા છે કે પોતે રાજ્યકારભારમાં કદી ભાગ્યું જ નથી ગારતા એવી શેખી કરે છે; વળી કોઈક વર્ગના લોકો છે કે જેઓ પોતાની અંગત બાબતો અને રમત ગમતોમાં એટલા મરકાવ રહે છે કે તેઓ એવી જ રાજકીય બાબતોમાં કાળજીપુર્વક ધ્યાન દે છે કે જેમાં તેનો પોતાનો અંગત સ્વાર્થ રહેલો હોય. સાર્વજ આદિકાના ભવિષ્યને લગતી મહત્વની રાજકીય બાબતોને પ્રજાના સમગ્ર હીત ની દ્રષ્ટિએ હાથ ધરવાનાં લાંબા ગાળાનાં કાર્યને કદાપણ અટેલી દોરવણી ત્યારે જ મળી શકે જો તેને ભુતકાળના ઇતિહાસનાં, વર્તમાન પરિસ્થિતિના અને ભવિષ્યની શકયતાઓના ખરાં જ્ઞાનથી અને ખોટાં ખરાંનો ભેદ સમ જવનારા કાયમી સિદ્ધાંતોની દ્રષ્ટિએ હાથમાં લેવામાં આવે."

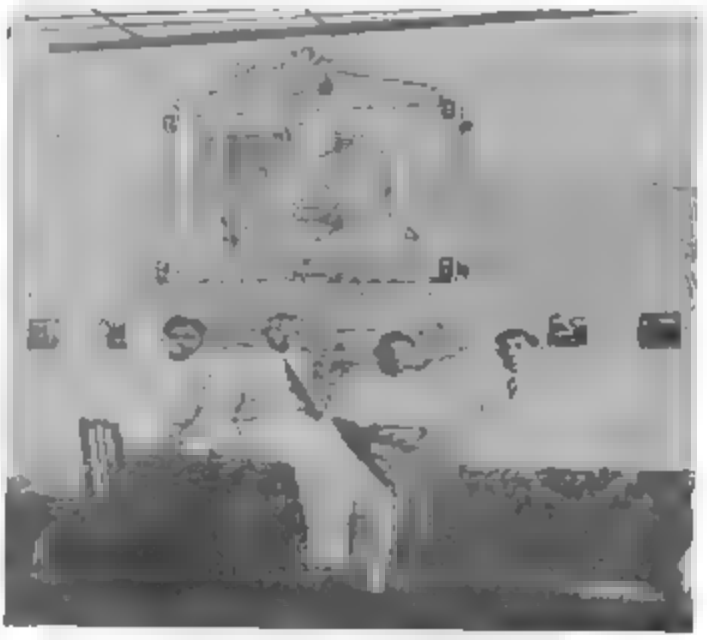
મી. જસ્ટીસ ફ્રીમનની આ શીખા મણ આપણા હીંદી યુનીવરસીટી ગ્રેજ્યુએટોએ પણ ખાસ દિલપર લેવા જેવી છે.

આધુનીક જગતની પાયે કરેલી સખત ટીકા

પોપે અમા રવીવારે આર્જીસ હજાર યાત્રાળુઓને પ્રાર્થના કરાવતાં કરેલાં પ્રવચનમાં જણાવ્યું હતું કે આધુનીક દુનીયા કબરી કાયદાનો છેડચોક ભંગ કરી રહી છે. નીતીનો અભાવ એ લોકોના આર્થીક અને સામાજીક જીવન નો એક ભાગ બની ગયો છે. ખોટી માનવતાના જડાના ઉંડા માનવજાતી પર તે ગંભીર જખમો કરી રહ્યો છે. પાપ અને બીભત્સતા સર્વત્ર ફેલાઈ રહ્યાં છે અને તેનાથી નીર્લિપ્ત મનુષ્ય ગામ વાસીઓને પણ તે ચેપ લગાડી રહ્યા છે. કુદરતી માનવ નબળાઈ ગણી તેના પ્રત્યેની સહીષ્ણુતાના ઓઠાં હેઠળ યુનાઓને અરતીત્વનો ■ આપવામાં આવ્યો છે અને તે જાહેર નીતી અને ભોગા પ્રત્યેની માનની ભાવના થી મનુષ્યપર મુકાયેલાં સઘળાં બંધનો ને ઉંડી રહ્યાં છે. ધાર્મનાં બંધનો ને તે તોડી રહ્યાં છે, ખરી અને પાલ્પની સજાની સામે બંડ કરાતી રહ્યાં છે. ખુન અને આપઘાત કરાતી રહ્યાં છે.

[અમારા તા. ૬ જુન, ૧૯૩૭ ના અંકમાં પ્રસિદ્ધ થયેલો અભિપ્રાય, જેનું મુલ્યાંકન આ અંકના અમારા અભિપ્રાય માં અમે કર્યું છે તે વાંચકોના લાભાર્થે અમે નીચે ફરી પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. અ. ઇ. ઓ.]

હાલ સરકારના એટર્ની-જનરલ સર કુમો રેડીની લાગવગ અને તેમની સાથેના સહકારના પરિણામે ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના ડેપ્યુટેશનને હાલ સુરત જેટલી દરજ્જે મળેલી ગણાય કે ટ્રાંસવાલ એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યોર એન્ડ પાસીંગ ઓફ પ્રોપર્ટી બીલ, જે ગયા સોમવારે પુરી થઇ ગઇ છે, તેમાં ફાયદો થતાં અટકયું છે. પાર્લામેન્ટની આવતી બેઠકમાં, એટલે આવતા જાન્યુઆરી માસમાં કોઇ પણ જાતનો સુધારો કર્યા સીવાય એનું એજ બીલ ફરીથી રજુ કરવામાં આવશે એવી ખાત્રી હાલસ્ટને આપી છે. મલાને બીલ મુલતવી રાખ્યું છે. મુલતવીના અર્થ બને એવી આપણને ખાસ કાંઇ આશા થતી નથી. દુશ્મનો તરફથી થતા હુમલાને તેઓ ચોકકસ સમય સંભાવે તો આપણે એવું માનવાની આદત પડી ગએલી છે કે આપણા ઉપરથી આપત્તિ વાદળ હટી ગયું છે અને આપણે હવે સહી સલામત થઇ ગયા છીએ. આવી રીતે ભુલાવામાં પડી મોટી સફીસફામતી માની લેવી એ કદાપણ કાર્ય નથી એમ ટ્રાંસવાલના હીંદી ભાઇઓએ ભુલાવામાં રહેવાનું નથી કારણ કે કોંગ્રેસ, મલાને પાર્લામેન્ટને ચોખ્ખી ખાત્રી આપેલી છે કે બીલ, પ્રસિદ્ધ થએલું છે તેજ રૂપમાં આવતી બેઠકમાં તે પુનઃ રજુ કરશે! અને કોં. મલાન ને જોએ છીએ તેઓ સારી પેઠે જાણે છે કે તેમણે એકવાર જે નિયમ કર્યો હોય તેમાંથી તેઓ બીલકુલ પાછા હઠે એમ નથી. સમય આવ્યે તેઓ આપણને એમ પણ કહીપણ મુકે એવા નથી કે કોમને વીચાર કરવાની પુરતી ચેતવણી આપવામાં આવી હતી. હવે કોમની સામે એ પ્રશ્ન આવી ઉભો છે કે આપણે કરીશું શું? વાતોમાં વખત ગુમાવવાનો સમય આવ્યો નથી છે એ સ્પષ્ટ છે. આપણે સીવિલેઇ કમીટીના સભ્યો પાસે દલીલો કરી, પીનંતીઓ કરી. વજનદાર દલીલો સભ્યો પાસે મુકી તેમની બુદ્ધિને આપણે દલીલો કરી પમટારવા પ્રયત્ન કર્યો, ન્યાય અને સમાનતાની દ્રષ્ટિએ આપણે હાકો તેમની પાસે રજુ કર્યો. બાળક જેમ પોતાના પીતાની પાસે મદદની યાચના માટે જાય છે અને પીતાની ન્યાયી દ્રષ્ટિમાં વીશ્વાસ મુકી અરજ ગુજારે છે તેમ આપણે અરજ ગુજારી છે પીતાની પુત્ર પ્રત્યેની ફરજની યાદ આપી આપણે અરજ ગુજારી. પરંતુ તેનું શું પરિણામ આવ્યું? રાજ્યના બાળકો તરીકેનું વર્તન અમારી સાથે રાખ્યું એવા આપણા દાવાને સીલેકટ કમીટીએ તુચ્છકારી કઢાપ્યો છે. રાજ્યના બાળકો તરીકેના આપણા સંબંધની તેમણે અવગણના કરી છે. સાવકા બાળકો તરીકેની પણ આપણી અગત્ની નથી. આપણે એવીયાટીકો બહિષ્કૃતો પ્રજા છીએ એજ આપણો ટોપ છે. આપણામાંના ૮૦ ટકા તો આ દેશમાં જન્મેલા છે. તેમનો પણ પોતાની જન્મ ભુમીમાં તિરસ્કાર જ થતો રહે છે. મરદેશની આપણે રંગીન અને કાળા પ્રજા આ દેશની અસલ કાળી નેટીવ પ્રજા અને કલર્ડ પ્રજા તેમાં આપણે વધારાના આ દેશમાં ન જોઇતા માણસો લેખાઇએ છીએ. આપણી આ દેશમાં હાજરીના પરિણામે ગોરી પ્રજાને આપણા ઉપર ગુસ્સો ચઢે છે અને તો આ દેશમાંથી ત્રાંસડા ચોટલા બાંધી આપણને તેઓ વીદાય કરી દેતા નજર ફેાય તો આપણને આપણા સ્થાને, એટલે, આ દેશની કાળી નેટીવ પ્રજાની સરખામણીમાં રાખવા જોઇએ. ટ્રાંસવાલમાં વસતી ગોરી પ્રજાનો એ આદર્શ છે કે "રાજ્યના રાજ્યવહીવટ માં અને પ્રભુ ખ્રિસ્તના દેવળમાં કાળા અને ગોરાઓ વચ્ચે સમાનતા સંભવે જ નહિ." અને એજ આદર્શને આપણી સાથેના દરરોજના વ્યવહારમાં અમલમાં મુકવો અને કદાચ આ સર્વ આપણા બધા માટે. કાં ન હોય? એક પછી માતા પોતાના બચ્ચાંને માળામાંથી બહાર ફેંકી દે તે એટલા માટે કાં ન હોય કે તે બચ્ચું પોતાની તાકાત ઉપર ઉભું રહી ઉડતાં શીખી શકે? બારે પીતા પોતાના પુત્રને આશ્રય આપવાની ના પાડે છે ત્યારે તે પુત્ર સ્વતંત્ર બનવા પ્રયત્ન કરે છે. આપણે "દુશ્મન એજ આપણો મીત્ર" એવું વર્ણવાર જગતમાં બને છે અને એમાં ગર્ભિત સત્ય સમાયેલું છે. એ સત્યને ગંભીરતાથી આપણા દેશબંધુઓ આ ભુમીમાં જરૂર સમજે એ તેમાંજ કોમનું કલ્યાણ સમાયેલું અમે સ્પષ્ટ રીતે જોઇ શકીએ છીએ. એટલે આપણને આપણી પોતાની જ તાકાત ઉપર ખડા રહેવાનું ભાન કરાવવામાં આવે છે. આપણી સામે કોમ તરીકે ગંભીર પ્રશ્ન એ છે કે આપણને ગોરા પૈસા કમાવા જેવા ની તક આપવામાં આવે, કમ સે તે રીતે જીંદગી ગળી ■ તો તેને નીકાળી દો; એવી દશામાં રાખવામાં આવે તો તે નીકાળી જ દેવું: આપણામાં સ્વમાનનો છાંટો સરખો રહ્યો હોય તો પવીત્ર અને પુરાતન આપણી માતૃભુમી હીંદ પ્રત્યે એક પછી એક એમ ગેરીમાં અપમાનો ફેંકવામાં આવતાં હોય તો તેની આગે મરદોની જેમ ઝઘુંજ જોઇએ. આપણી સ્થિતિ ઉપર વીચાર કરતાં પરિણામ શું નીકળે છે?

ભોજાખીકમાં

એ ભાખીકમાં હીંદુઓનો હોલ અને પુસ્તકાલય. આ હોલમાં તા. ૨૬ મી જાન્યુઆરીના મહત્સવ માંધીજીનું આવવું ધુમ્મા મુકવામાં આવ્યું હતું જે વખતે રથાનિક હીંદીઓ ઉપરાંત બહારગામોથી પણ હાજરી આપી હતી. આ છબી મી. મથુરાદાસ માંધી ગયા માસમાં સ્વદેશથી પાછા આવતાં ભોજાખી ઉતરેલા ત્યારે ત્યાંની લાયબ્રેરી પકેટી રોડ હાજેરદર આપુંદ્રજીના સંચાલક મી. જયનારાયણ તથા અન્ય ભાઇઓ સાથે લેવાયેલી.

છેલ્લાં સાત વર્ષથી ટ્રાંસવાલમાં આપણે જોઇ પછી જોઇ 'ન પસંદગીકર' પ્રજા તરીકેના અપમાનો ચાખી રહ્યા કરતા આવ્યા છીએ. એ અપમાનોની પરંપરાએ આપણા હૃદયને ભારે ઓછા વારંવાર વલોવી નાખ્યાં છે એમ આપણે મહીનો માફક આપણા હીર. ધૈર્ય રાખી સ્વમાન જાળવવા અનેક પ્રકારનાં દુઃખો સહન કર્યાં છે, આમે સાત વર્ષ પછી પણ આપણા કપાળમાં એજ સિક્કા મારવાની સ્થિતિ રહે છે કે આ પછી 'ન પસંદગી યોગ્ય' કહેવી કામ કીએ, આખી કોમ અદ્ભુત ખડતલ છે. આપણા સહ્યગુણો. આપણી ધર્મ, આપણી સંસ્કૃતિ, આપણો ઇતિહાસ, આપણી પુરાતન પ્રજા તરીકેની વિશેષતા, ગીતા અને કુરાન આ સર્વની કાંઇ મહત્તા આ દેશમાં ન હોય તો કારણ કે આપણી ચામડીનો રંગ કાળો છે! જોઇ હબસી, નાગાપટ્ટ અને રેડ ની વચ્ચે ન પસંદગી યોગ્ય પ્રજા તરીકે આપણે માટે અસલ જગ્યા કહાં આપે ત્યાં અપમાનીત બની, કાયમી પ્રજા તરીકે મફતમાં ગોરાઓની ફરજ વસવા ગાડવર જવું? આપણે કરવું શું? જુલમગારો એ ભુલી જાય છે કે તેમના બોમ્બ ગોળાઓનું ભોગ સર્વસ્વ કુરબાન જાય છે, જ્યારે તેમની પાસે કશું બોલવાપણું રહેતું નથી ત્યારે તેઓ મરણીયા બની..જુલમગારો સામા થાય છે. દુકાનોમાં માટે આપણે સોદામાં, મોટરમાં પડી પ્રજા તરીકેનું ભાન ભુલી સ્વમાનને ગુમાવતા થઇ જઇએ. ધન, દોલત—આ સર્વ ઓની જગતમાં તેના સ્થાને જરૂર કીંમત હોય છે. આ વસ્તુઓ કરતાં મનુષ્ય ના જીવનમાં અનેક ગણુંથી વસ્તુઓ છે અને તે વસ્તુઓ રાષ્ટ્રધર્મ, સત્ય પ્રેમ સ્વમાન, સ્વતંત્રતા, જુલમ અને અધર્મની સામે સર્વસ્વનું બલિદાન આપી વીરની પેઠે મુકાબલો તાકાતને છે. અને આજે હીંદમાં—આખી માનવભુમીમાં શું બની રહ્યું છે? સ્વતંત્રતાની વેદીપર આપણા દેશ બંધુઓ હજારો અને લક્ષ્યોની ખાતી ઉપર ગોળીઓ ઝીલી મૃત્યુને આધીન બની મોતનું બલિદાન આપે છે. જોહીની લાકીઓના માર ખાઇ બાવડ બની પ્રજાપીડનમાં પડે છે, જુલમગારો જે છે, કારાવાસનાં કારમાં દુઃખો જો છે. અને એ સર્વ શાને માટે? નહિ ધન દોલત અને ચીજવસ્તુને માટે. પણ સ્વમાન, રાષ્ટ્રધર્મ અને સ્વતંત્રતા માટે. આપણી સ્થિતિનો ઉકેલ જેટલો બહાર આપણે શાંતીથી હવે વીચાર કરવો છે. આપણે જોવું જોઇએ કે મુલીક સરકાર આપણા પ્રત્યે અસલનું જે વર્તન બદલવા ઇચ્છે છે કે નહિ? કે સરકાર આપણી બચ્ચે પડી તો એવી સ્થિતિ નથી. હીંદી સરકારના પ્રતિનિધિ સર કુમો અલાન પ્રથમ જ

સરકાર પોતાની નીતી બદલે એવો સંભવ નથી. ત્યારે આપણે માટે શું એ સમય નથી આવ્યો કે આપણે આપણા મનુષ્યત્વને ન ઓળખ્યું અને એ દર્શાવ્યું કે અમે માત્ર મુકદમાઓ નથી પરંતુ સ્વમાન ટકાવીએ અને માન ભરતખાની પરવા રાખનાર મરદો છીએ. એટલે ટકાવ અમે અધમતા ની બાજમાં નથી પડેલા કે વારંવાર દીલીઓના બોંચ ઉપર ધુંકવામાં આવે તે શાંતીથી કોમ જોયા કરે. આપણું હથીયાર હમેશાં આપણી પાસેજ છે. એ હથીયાર આપણે અત્યાર વાપરેલું છે. હીંદ પણ આજે તે વાપરી રહી જગતને પોતાની વીરતાનો પરિચય આપી રહ્યું છે. એ હથીયાર કદી કટાતું નથી. આપણી પાસેથી કોઇ છીનવી શકતું નથી. અમને લાગે છે કે એવાંજ ચિન્હો આપણી સામે દેખાય છે કે એ હથીયારને કોમ નીચે ઉતારી હવે ઘસી તપગાર કરવા માંડે.

પુર્વ અને પશ્ચિમ બંગાળમાં કોમી રમખાણો

પુર્વ અને પશ્ચિમ બંગાળમાં ચાલી રહેલાં કોમી રમખાણોનું એક પરિણામ એ આવ્યું છે કે કલકત્તાના એક અગ્રેજ વેપારી મી. એલેકઝાન્ડર મેકેરનું એક સજ્જ રોજાંએ ખુન કર્યું છે. નામદ વડા પ્રધાન અને ગૃહ મંત્રી સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલે એ ખુનને એક અમાનુષી, પાશવી અને પામર કૃત્ય તરીકે વખોડી કાઢયું હતું.

છેલ્લા બોડા દિવસ વખાં કોમી રમખાણો ચાલુ થઇ રહ્યાં હોવાથી કલકત્તા ની બહાર આવેલા હાવરા વીભાગમા મારશલ લો જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. સુમવાર તા. ૨૬ મીનો ન્યુ દિલ્હીથી સંદેશો જણાવે છે કે બગેલી નવી કોમવાદી મુલ્ક સરકારી સત્તાધીશોના હાથમાં બહોળી સત્તાઓ મુકવામાં આવી હોવાના પરિણામે કલકત્તાના હાવરા વીભાગમાં સ્થિતિ સુધરી છે એમ પંડીત નેહરૂએ પાર્લામેન્ટમાં જાહેર કર્યું હતું.

કરાંચીથી જણાવાય છે કે પુર્વ અને પશ્ચિમ બંગાળમાં થઇ રહેલા રમખાણો નું સમાધાન લાવવા પાકિસ્તાન અને હીંદના વડા પ્રધાનો જનાબ લીયાકત અલીખાન અને પંડીત નેહરૂ વચ્ચે પછી બીજી વખત દીલ્હીમાં આવતી તારીખે યનારી તારીખે ન્યુ દિલ્હીમાં મળશે.

પાકિસ્તાનની પાર્લામેન્ટમાં જનાબ લીયાકત અલીખાને જણાવ્યું હતું કે ત્યાર બાદ સયુક્ત કોમોને સંપુર્ણ રક્ષણ આપનારી બાંહેધરીવાળાં જાહેર પાકવામાં આવનાર સંયુક્ત નીવેદન વીષે પંડીત નેહરૂ અને તેમની વચ્ચે સામાન્ય સમજુતી થઇ છે. એ નીવેદન માં પ્રત્યેક દેશમાં રમખાણોની ઉત્પત્તિ અને વીસ્તારની તપાસ કરવાને એક સંયુક્ત કમીશનની વરત થશે. ત્યાર બાદ કમીશન તેમાં રમખાણો કરી થતાં અટકાવવાને માર્ગો સુચવશે. બન્ને દેશોના વડા પ્રધાને અને અન્ય સરકારી નેતાઓ તરફથી યાંત્રત આપનારાં થએલાં બાયધોને પરિણામે પુર્વ અને પશ્ચિમ બંગાળમાં તોફાનોનું જોર ઓછુ થએલું જણાય છે.

પાર્લામેન્ટમાં નીવેદન કરતાં જનાબ લીયાકત અલીખાને જણાવ્યું હતું કે મને પુરો સંતોષ થયો છે કે અમ્બાડો એ અને હીંદના બધા રાજકીય નેતા ઓ તરફથી ઉદાર ખભરો ફેલાયાં છે તે કરતાં ખરી હકીકતો જુદીજ છે. જનાબ લીયાકત અલીખાન એપ્રીલ તા. ૨ છતા ન્યુ દિલ્હી પહોંચશે.

હીંદના દુંક ખભરો

હીંદી પાર્લામેન્ટમાં પ્રશ્નોત્તરી

હીંદની પાર્લામેન્ટમાં પ્રશ્નોત્તરી વખતે રેલવે ખાતાના પ્રધાન શ્રી. સંતનમે જણાવ્યું હતું કે, ૧૯૪૬-૫૭ ના વર્ષમાં તા. ૩૧ મી જાન્યુઆરી સુધીમાં રેલગાડીના કુટબોડ પર મુસાફરી કરવાના પરિણામે ૧૨૭ માણસોના મત્યુ નીપજ્યાં હતાં, જે આંકડો ગયા વર્ષમાં ૨૨૬ નો હતો. આ માહીતી આપતાં તેમણે ઉમેર્યું હતું કે મોટા ભાગના અકસ્માતો ઘણ ધન્દીવાન રેલવે પર બન્યા હતા.

ખેતીવાડીખાતાના પ્રધાન શ્રી. જયરામ દાસ દોલતરામે જણાવ્યું હતું કે, ઉત્તર પ્રદેશમાં તા. ૧ લી ફેબ્રુઆરીએ ગોળનો ભાવ મણના રૂ. સડાબાવીસ હતો. અને ગોળના ઉંચા ભાવોની ખાંડના ઉત્પાદન પર પોતે બધે અંશે અસર પડી હતી. હાલમાં ગોળની હેરફેર પર પ્રતિબંધ મુકવામાં આવ્યો હોવા બાવો નીચા ગયા છે અને અત્યારે રૂ. સાડાબોસપોસીનો ભાવ છે.

શ્રી. કીડવાઇએ જણાવ્યું હતું કે, હૈદરાબાદ, ત્રાવણકોર-કોચીન, જયપુર જેવા રાજ્યો ભારત સાથે તેમનું એકીકરણ થાય ત્યાં સુધી તેમની પોતાની ટપાલની ટીકીટોનો ઉપયોગ ચાલુ રાખશે.

ખેતીવાડીખાતાના પ્રધાન શ્રી. જયરામદાસે ૧૯૪૯ ના સપ્ટેમ્બર માસ થી ખાંડનું ઉત્પાદન અને વપરાશના આંકડાઓ રજુ કર્યા હતા. તેમણે જણાવ્યું હતું કે, સપ્ટેમ્બરની ૧ લી તારીખથી ડીસેમ્બરની ૧૫ સુધીમાં વપરાશ માટે ૧,૨૧,૧૧૭ ટન ખાંડ આપવામાં આવી હતી અને ૧૬ મી ડીસેમ્બરથી ૧૯૫૦ ના ફેબ્રુઆરીનાં અંત સુધીમાં ૧,૨૫,૬૫૨ ટન ખાંડ અપાઇ હતી. ફેબ્રુઆરીના અંત સુધીમાં કુલ ઉત્પાદન ૭,૨૫,૧૦૪ ટનનું થયું હતું.

હાથચોરી કરતા મુસ્લીમો

તેજપુર (આસામ) તા. ૧૪ સપ્ટથી ભાતેની સરહદી વીસ્તારના તીયામકની કચેરીના માણસો પર એક મુસ્લિમ ટોળાએ હુમલો કર્યો હોવાના સમાચાર અત્રે મળે છે. એમ કહેવાય છે કે આ મુસ્લિમો રાઇનું તેલ અને મરચાં ચોરી છુપીથી પાકિસ્તાન લાઇ જવા માગતા હતા. નીયામક કચેરીના માણસોએ તેમને પકડયા લેવાથી તેમણે આ હુમલો કર્યો હતો. આ બનાવની ખબર મળતાં આસામી બજારની સંરક્ષણ દળની ટુકડી બનાવના સ્થળે પહોંચી ગઇ હતી અને કચેરીના માણસોને હુમલા માંથી બચાવ્યા હતા. આ બનાવ સંબંધે પોલીસે નવ મુસ્લિમોની ધરપકડ કરી હતી અને જખ્મોની હથીયારો કબજે કર્યા હતાં. હુમલાની રોધ માટે પોલીસે ૮ટલાક મુસ્લિમ સુધરાઇ સભ્યો તથા બેમારીઓ સહીત ૮ટલાક મુસ્લિમોનાં ઘર પર દોડો પાડયો હતો.

સુબધ પકડાયેલું જુગર્ભ સામ્યવાદી મથક

મુબઇની સી. આઇ. ડી. એ ભારત ના સામ્યવાદી પક્ષની મુબઇ સમીતીની જુગર્ભ કચેરીનો પત્તો મેળવ્યો છે. આ સ્થળેથી બધી સુચનાઓ મોકલવા માં આવતી હતી તથા પક્ષના બધા સભ્યો પાસેથી માહીતી એકી કરાતી હતી સ્થળેથી શ્રી. આઇ. પી. ફર્નેના એક ડીટેક્ટ કલેકટરની ઓરડીના તપાસના પરીણામે મળી આવેલા ૩૭ હાથ બોંબ અને ચાલીસ કારતુસોનો પરીણામે આ શોધ હતી. આ જુગર્ભ ગૃહ ઉપરના હુમલાથી ચોપાનીયા છાપ વાનું સંપુર્ણ સાહીત્ય તથા સામ્યવાદી પક્ષની જુગર્ભ પ્રવૃતીઓ અંગે ઘણી બાનગી હકીકતો મળી આવી છે.

કલકત્તાના બનાવોની તપાસમાં

કલકત્તા તા. ૧૪ મધ્ય કલકત્તાની મસ્જીદ પર બોંબ ફેકવાના આરોપ માટે પકડવામાં આવેલા પાંચ મુસ્લિમો ને આજે મુખ્ય પોલીસ મેજીસ્ટ્રેટ ન્યાયમુર્તિ સમક્ષ રજુ કરવામાં આવતાં ન્યાયમુર્તિ એ એમને પોલીસને હવાલે કરવાનો હુકમ કર્યો હતો.

અદાલત સમક્ષ ફરીયાદની આપત બોંબના એક આરોપીએ જણાવ્યું કે હીંદુઓ સામે બદલો લેવા માટે પોતાના આરોપી સાથીદારોએ મને મસ્જીદ પર બોંબ ફેંકવા માટે પ્રેર્યો હતો.

ફરીયાદીએ જણાવ્યું હતું કે મસ્જીદ સામે રોન મારતી પોલીસે બોંબ ફેંકતા આદુની એક બસ્તીમાં નાસી જતા આ આરોપીઓને પકડયા હતા. ત્યાર પછી પોલીસે એ બસ્તી પર દરોડો પાડી લોખંડના ચાર ટોપા, બે ગ્રેસ મારકસ અને કેટલુક સાહિત્ય ત્યાંથી મેળવ્યું હતું. પાકિસ્તાન તરફથી ફુપી પ્રવૃત્તિ ચલાવનારાઓની માહીતી આ પ્રમાણે છતી થવા પામી છે.

આવા સંબંધમાં કેસોની તપાસ હાવરાની પોલીસ તરફથી ચાલી રહી છે. હાવરાની મુસ્લીમ બસ્તીમાં આવેલા જ એક બોમ ધડાકાનો બનાવ થવા પામ્યો છે. જે સંબંધમાં સાત મુસલ્લુ માનોની ધરપકડ કરવામાં આવી છે. ધડાકાથી બે શખ્સોને ઈજા થઇ હતી. પોલીસના જણાવ્યા પ્રમાણે ઘવાયેલા આ શખ્સો એક ઝુંપડીમાં હતા અને જ્યારે ધડાકો થયો ત્યારે અંદરથી એમની ઝુંપડીનાં બારણાં બંધ હતાં.

આગના સંબંધમાં પોલીસને બોટી માહિતી આપવાની બાબતમાં હાવરા ના રીસાપોર વીભાગના એક શખ્સ પર આવો કેસ ટુંક સમયમાં જ ચલાવવામાં આવશે.

ખ્રીસ્તીઓએ હરિજનોને અપનાવ્યા

અમરેલી પાસેના સણોસરા ગામે તાજેતરમાં એક ખ્રીસ્તીને ત્યાં લગ્ન હતાં ત્યાં બોલપરીથી જતન આવી હતી. આ પ્રસંગે ગામના દરેક ઘરે ચાણીનાં ટ્રાક્યાં અપાયાં હતાં તેમાં હરિજનોને ઘેર પણ ચાણીનાં ટ્રાક્યાં અને જમણ અપાયું હતું. આ ઉપરાંત જન્મમંડપમાં પણ હરિજનોનો સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો.

જોઇએ છે

સુરત હીંદુ એજ્યુકેશનલ સોસાયટી સંચાલીત ગુજરાતી શાળા માટે શીક્ષકોની જરૂર છે. જેઓ મેટ્રીક સીનીયર, રીનીયર ટ્રેઇન્ડ, અથવા રેગ્યુલર કોર્સ અને તે સાથે હીંદી બ્રાહ્મણ ટ્રેઇન્ડ કોર્સ અને શીક્ષક તરીકેનો પાંચ વર્ષનો અનુભવ હોય તેવા શીક્ષકો એ સર્ટીફીકેટોની નકલો સાથે અરજી કરવી.

મંત્રી, સુરત હીંદુ એજ્યુકેશનલ સોસાયટી.
૧૨૭ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,
કલકત્તા.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

વડોદરા, તા. ૧૫–૩–૫૦

પૂર્વ પાકિસ્તાનના અત્યાચારો

પૂર્વ પાકિસ્તાનના અત્યાચારોથી ઊઠાવી જવામાં આવેલાં માણસોની સંખ્યા બહુ મોટી હોવાનું મનાય છે, પણ તેના ચોકસ આંકડા મળી શકતા નથી. આ ઉપરાંત સંખ્યાબંધ હીજરતી ઓને પૂર્વ બંગાળમાં મોટાં મોટાં મથકોએ રોકી રાખવામાં આવ્યા છે. હીજરત કરવા માગનારે આવકવેરા ભરી દેવાનાં, તથા પોતે હીંદમાં વસ વાટ કરનારા છે એ મતલબનાં પ્રમાણ પત્રો રજુ કરવા જ જોઇએ, એવા જે હુકમો પૂર્વ પાકીસ્તાનની સરકારે કાઢયા હતા, તે ભારત સરકારના દબાણથી પાછા ખેંચ્યા છે. પણ એ જુના હુકમોનો અમલ આખા પ્રાંતમાં બંધ થયો નથી.

સરહદોનું કલકત્તાનું બાપદાદા

પાકીસ્તાનનાં જુલ્મોનો ભોગ સુમાર નથી. હમણાં જ પૂર્વ પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાને ગપગોળો ફેંકયો કે 'કલકત્તા માં તોફાન થયાં તે તો સરદાર પટેલના કલકત્તાના બાપદાદાથી થયાં!' આ જુલ્મોનો સણસણ રહિયો સરહદે બહાર પડયો છે. કલકત્તાના એમના ૧૫ મી જનવારીના એ ભાષણમાં મુખ્યત્વે તો કમ્યુનીસ્ટોનાં તોફાનોની જ વાત હતી. કોમી સવાલને અંગે તેમણે ત્યાં જે ઉદ્ગારો કાઢયા હતા તે તો આ પ્રમાણે હતા:

"બંગાળના દુઃખથી અને મુસ્કેલી ઓથી હું સારી રીતે માહીતગાર છું. દીનરાત હું એનો વીચાર કરું છું અને તમારાં દુઃખોથી મારું હૃદય દ્રવે છે. પરંતુ, આ બાતના બધે અથકપ્રયત્નો છતાં, બંગાળના લોકોમાં મને શ્રદ્ધા છે, ભુતકાળના લોકોમાં મને શ્રદ્ધા છે, ભુતકાળમાં બંગાળે અને બંગાળના લોકોએ ઘણી મુસ્કેલીઓ વેઠી છે, આજની એમની બાતના એ કંઇ પહેલવહેલી નથી. ભારતની સ્વાધીનતા ના મંડાણ થયાં ત્યારથી જ બંગાળને અનેક આફતોનો અનુભવ કરવો પડયો છે. આમાં એણે સહાય ધીર હૃદયે અને બહાદુરીથી કામ કર્યું છે પરદેશી શાસકોને આપણા દેશમાંથી હાંકી કાઢવાના પ્રયાસોમાં બંગાળનો હાલો અવિસ્મરણીય છે. આ હાલો બંગાળ ના લોકોએ હસતે મોંએ અને ખુશીથી આપ્યો છે, આ બધા મહે દેશ બંગાળનો ઋણી બન્યો છે, અને પોતાનું આ ઋણ એ કદી પણ વીસરી શકશે નહિ. ત્યારબાદ જ્યારે બધું વીદેશી અને બધું સ્વદેશી સરકાર સત્તારૂઢ આવી ત્યારે પણ એની બાતનાઓનો અંત નહોતો આવ્યો. ઉલટું, એ બાતનાઓ વધી. આ બધી સ્વદેશી સરકારમાં મુસ્લીમ લીગ જ હતી, આપણો કોઇ જ માણસ એમાં નહોતો. તમે એ શાસન હેઠળ અપાર દુઃખ સહન કર્યું. "સીધાં પગલાં" ના એ દીવસો ભારત કે બંગાળ શી રીતે કદીય ભૂલી શકે! અને એને પરીણામે કલકત્તામાં જે પરીસ્થિતિ સર્જાઇ તે પણ તમે એ દુઃખ પણ સહ્યાં.

નોઆખલી: અક્ષર નીરક્ષર

"ત્યારપછી નોઆખલીના કરુણ બનાવો બન્યા, એ અંધકારભર્યા દીવસો ભારત શી રીતે ભુલી શકે! બંગાળના આખીના પ્રશ્નોનો નીર્ણય કરતી વેળા કતીહાસનાં એ પ્રકરણો કદી ભુંસી શકાશે નહિ.

"ગાંધીજી આવ્યા, નોઆખલી ગયા અને પીડીત માનવતાનાં સુખદુઃખને પોતાનાં બનાવી રહ્યા. પછી એ કલકત્તા આવી રહ્યા. તમારા દુઃખો માં સહાનુભુતિ વ્યકત કરવા અને કોમી અગ્નિ કાબુના લોગ બનીને પેલુ બીહારે વળતાં પગલાં લીધાં અને આખા ઉત્તર ભારતમાં બધે જ એના છાંટા ઉડયા. ત્યારપછી શું બધું તે તમે સૌ જાણો છો. આવા સંજોગ અને આખા દેશના ભાવીના વીચાર કરીને આપણે ત્યારે એવા અક્ષર નીર્ણય ઉપર આવ્યા કે પરદેશ સરકારે અહીં થી હટી જ જવું જોઇએ. આપણને લાગ્યું કે પરદેશીઓ અહીં હશે ત્યાં સુધી નહિ શાંતી સ્થપાય, નહિ ભ્રાંતિ ભ્રાંતિ વચ્ચે સુમેળ અને આપસ્પારો સ્થપાય. આપણે એવો નીર્ણય કર્યો કે દેશના ભાગલા પડવા પરંતુ તે એ શરતે કે બંગાળ અને પંજાબના ભાગલા પણ પડે જ. વીધીની કેવી ફરતા! વાસ્તવમાં ભાગલા પડયા તેનાં ચાલીસ વર્ષો પુર્વે સિલ્હટને જ્યારે બંગાળના ભાગલા પડવા ત્યારે આપણે એનો વીરોધ કર્યો હતો. ભાગલા અટકાવવા ત્યારે તમે તમારા સર્વસ્વ નો ભોગ આપ્યો હતો. દેશ ત્યારે તમારી પડખે હતો. ત્યારબાદ આપણે બીજી જ રીતના ભાગલાનો સર્વાનુમતે અને અનીવાર્ય હકીકત તરીકે સ્વીકાર કર્યો. ..

બંગાળે ધીરજ ધરવી ઘટે

"કલકત્તા સરેઆમ બીનાં, ભાગલા નહિ સ્વીકારવાનો નીર્ણય પણ આપણે કર્યો હતો. મુસ્લીમ લીગના આગેવા નોને આ રૂચે એમ નહોતું. અમારું "ખવાઈ ગયેલું" પાકીસ્તાન એમને બસપું નહોતું. એમના ઉપર બોમ્બો કોણ હકદાવો નહોતો. એના જીવ બીજાનો ઉપર પણ એમનો કોણ હતો. ..એમનો એ દાવ સફળ ન થયો અને ભાગલા સિદ્ધ હકીકત બની ગયા. આ ભાગલાના સ્વીકાર બા પણ, લોહીની નદીઓ વહી, લાખ પરના આપણા આઈ બહેનોથી આપણે વીખુટાં પડયાં અને એને પરિણામે બંગાળને પારાવાર દુઃખનો અનુભવ થયો; એ મા હજી ઠર્યાં નથી, ઉલટું, એ વધુ ઊંડા ઘાતો બન્યા છે, આવાં સંજોગોનો સામનો કરવા માટે અસાધારણ ધીરતા, ધીરજ અને હીંમ ની જરૂર છે. આ સમયે તમારે તમારું ખમીર બતાવવાનું છે. કોઈપણ સહન કરો પરંતુ એથી આપણે ૧ સારા દીવસો આવવાના જ છે.

અતુટ સંબંધો

"હાથે કરીને તમે તમારું અહિત ચુંથતા ના. આખર તો, આવી મુસ્કેલીઓમાં જ માણસે બધુ સમાધાન રહેવું જોઇએ. બધુ સુખી દીવસે આવે ત્યારે રાહત જરૂર અનુભવાય. ક્રોધ કે ઉતાવળ એમાંથી ઓલાદ કશો ફાયદો થવાનો નથી. હીંદુ અને મુસલમાન બન્ને આપણા ભાઈઓ આપણાથી વીખુટાં પડયાં છે. સીમાની બન્ને બાજુના લોકો. ભાગલા એ એવી ઘટના સૌ કોઈની છે જ પણ તે માટે એક બાજુએ ધીરજ, ગૌરવ અને શાણપણ કોયાં જોઇએ. બંગાળ ની બાતના કોયડો નથી બનવું! આ કાલ સુધી જે આપણા ભાઈ હતા તે આજે પરદેશી બન્યા છે, પરંતુ એ કંઈ વ્યવહારમાં ઘેલું જ છે? આપણો મત તો તેઓ ગઈ કાલે હતા તેજ આજે પણ છે અને જેમને આપણે કપ રીતે સહાય કરી હોવે એ બધા આપણને મુંઝતી રહી છે. નીરાશાને સ્થાન નથી. દક્ષિણ આફ્રિકા ના લોકો તરફ સહાનુભુતિ દર્શાવે મતી કુમકે આપણે બધા ગાંધીને તો પાકીસ્તાનના લોકો સંજોગે તો એ પણું વધુ સહેલું બનવું જોઇએ. ત્રિજ સીમાઓ આપણને એમનાથી જુદા ન પાડી શકે. આપણા સંબંધો આર્થીક અને રાજકીય સંબંધો બધુ જ રહેશે મુસ્લીમોએ અને અબોધિ તો છે જ અને તે દુર પણ થવાં જોઇએ. પરંતુ તે પહેલાં, આપણે આપણું ઘર વ્યવસ્થિત કરવું જોઇએ.

શાંતી ને સલામતીની જરૂર

"પાકીસ્તાનથી લાખ્ખો માણસો આવી આવ્યાં છે, એમણે પોતાનું સર્વસ્વ ત્યાં ખોઇ દીધું છે. ઘર બાર, અને સગાવહાલાં પણ. મધ્યસ્થ અને રાજ્યોની સરકારો કશું જ કરતી નથી, એમ કહી-બધા એમને ઠપકો આપે છે પરંતુ, આપે એમને કશો ફાયદો નથી થવાનો, એમ

ની મુશ્કેલીઓનો અંત એ રીતે નથી આવવાનો, હું એમને સારી રીતે જાણું છું અને છતાં તે તમામ માગોમાં હું એને ય એમને મદદ કરવા ચાહું છું. પરંતુ, આ યજ્ઞ થાય તે પહેલાં શાંતિ ને સલામતીની આવશ્યકતા છે. કલકત્તા ના કોમી આગમાં રોજ ને રોજ કંઈ ને કંઈ ગામ તે પ્રત્યે આખે આખો દેશ ચીંતાની નજરે જુએ છે. લોખ્ખા, હત્યાકા, ટોળકીરો બાળવી, પોલીસ ઉપરના હુમલા, મરણપક્ક, જેલમાં ઉપવાસ—આ તમામ બીનલેા મોટાં મથાળાં સાથે છપાય છે. આવા સમાચારો જોતાં, બહારના લોકોને તો એમ થાય કે, કલકત્તામાં અરાજકતા વ્યાપી રહી છે અને ત્યાં સરકારી તંત્ર પડી ભાંગ્યું છે, પરંતુ, અહીં આવી નજરે જુએ ત્યારે જ સમજાય કે, રોજબરોજનો વ્યવહાર તો જેવોને તેવો ચાલી રહ્યો છે અને આ કામ તો કેટલાક અવળે રસ્તે દોરવાયેલા યુવાનો નું જ છે. એક આખા શહેરની શાંતી અને સલામતી આ મુઠીભર જુવાનીયાંઓ જોખમમાં મુકવા મંગે છે. વસતી અને સરકાર બ-નેને તેઓ બાયસ્ત બનાવવા માગે છે, આમાંથી તેઓ શો ફાયદો ઉઠાવવા માગે છે તે હું નથી જાણતો. સામ્ય વાદી વીચારસરણી હું સમજી શકું પરંતુ ખુની હુમલા અને બીજા વાહયાત્ત જોથી એમના હાથમાં શું આવશે તે હું સમજી શકતો નથી."

વેપારી મહામંડળ સંઘની બેઠકમાં પંડીત જવાહરનું પ્રવચન

નવી દિલ્હી, તા. ૧૧—"ભારત સરકારે નીમેલું રાષ્ટ્રીય આયોજન પંચ પ્રગતીન પરિણામો આપશે" એવી આશા વડા પ્રધાન પંડિત નેહરૂએ આજે ભારતીય વેપાર–ઉદ્યોગ મંડળના સંઘ ની વાર્ષિક બેઠકનું ઉદ્ઘાટન કરતાં વ્યક્ત કરી હતી. તેમણે કહ્યું હતું કે, આ પંચ માત્ર અનેવાદ રજુ કરીને બેસી ન રહેતાં રોજેરોજ કામ કરતી સંસ્થા બની રહેશે, અને પ્રગતી અમલદારિક તો નહી પણ સંગીન પરિણામો જાહર રજુ કરશે, એવી મને આશા છે.

પંડીત નેહરૂએ સરકાર સમક્ષ પડેલા અનેકવિધ પ્રશ્નો માટે પ્રજાકીય સહકાર ની અપીલ કરતાં જણાવ્યું હતું કે, માત્ર સરકારી પ્રયાસોથી જ બધા પ્રશ્નો ના ઉકેલ નહીં આવે. સરકારના પ્રયત્નો અને સરકારની દોરવણી જરૂરી છે ખરી, પણ તેની સાથે પ્રજાના વીશાળ વર્ગનો સહકાર હોવો જોઇએ. આપણી ભારી ઔદ્યોગીક કે આર્થીક નીતી અંગે તે પ્રકારની હોય પરંતુ તેને આ નીયમ લાગુ પડવો જોઇએ.

પંડીત નેહરૂએ દેશના આર્થીક પ્રશ્નો હાથ ધરવામાં સરકારની વીશાળ દ્રષ્ટીનું પ્રયત્કરણ કર્યું હતું. પ્રવચન દરમીયાન તેમણે કલકત્તાની તાજેતરની મુલાકાતનો ઉલ્લેખ પણ વ્યાપકોનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો. તેમણે કહ્યું હતું કે, કલકત્તાના ચાર દીવસના નીવાસ દરમીયાન મને જોઇતો બોધ લાગ્યો છે એટલો ચાક હજી સુધી મને મારી જીંદગીમાં લાગ્યો નથી. આ ચાક શારીરીક ન હતો. શારીરીક પરિશ્રમથી તો હું ટેવાઇ ગયો છું. પણ એ ચાક માનસિક અને હૃદયનો હતો. માનવીની લાગણીઓ અને માનવીના જીવ જોવી બાબતથી જોઇ ન શકાય એવી વસ્તુઓ અનુભવી જોઇ ન શકાય એવી વસ્તુઓ અનુભવી શકે ત્યારે જ માનવીનું હૃદય ખુલ્લું થાય છે. આ લાગણી, આ બધાને હાથ ધરી પકડી દુર કરી શકાય એમ નથી, તેમજ એની પાછળ કંઈ કારણ પણ નથી હોતાં. પાકિસ્તાનમાં જે કંઈ બની રહ્યું છે અને પશ્ચિમ બંગાલમાં એ બનાવોના જે પ્રત્યાઘાતો પડી રહ્યા છે, તેની પાછળ પણ કોઈ બુદ્ધિ પુર્વકનું કારણ નથી. બુદ્ધિપુર્વક કે વાજબી ગેરવાજબીપણાની દ્રષ્ટિએ આ બનાવોનો વીચાર કરીએ તો પણ કલ્પિત લાગે છે. પણ તેમ છતાં જીવનના આવા તર્કયુક્તનો આપણે સામનો કરવો પડે છે.

સરકારને મુંઝવણભર્યા પ્રશ્નો ઉકેલવા માં સહકાર આપવાની અપીલ કરતાં પંડીત નેહરૂએ કહ્યું હતું કે, માત્ર સરકારના પ્રયત્નોથી આ પ્રશ્નો ઉકેલી શકાય એમ નથી. સરકાર તરફથી પ્રયત્નો થાય અને સરકાર યોગ્ય માર્ગદર્શન આપે એ જરૂરી છે. પણ તેની સાથે સમસ્ત દેશની જનતાનો સહકાર હોય તો જ સરકારના પ્રયત્નો ફળદાયી નીવડે.

કોઇ વ્યક્તિ સામાન્યજનતાના કલ્યાણ અર્થે પ્રવૃત્તિ કરે એટલું જ બસ નથી. સામાન્યજનતાએ પણ મોટી જવાબદારી એને અદા કરવામાં પોતાનો ભાગ છે એમ સમજવું જોઇએ એવી લાગણી અનુભવવી જોઇએ. આજ નીયમ ઉદ્યોગો, કે આર્થીક બાબતો બીજા ક્ષેત્રના બાબી કામકાજને લાગુ પડે છે.

અર્થશાસ્ત્ર અને માનવી

અર્થશાસ્ત્રને લોહી માંસના બનેલા માનવી સાથે સંબંધ છે. અને આ માનવી માત્ર લોહીમાંસનો બનેલો નથી હોતો. તેનામાં ઉશ્કેરાટ ભરેલું મન અને લાગણીઓનો ભંડાર પણ હોય છે. એટલું બધાએ યાદ રાખવું જોઇએ આપણી અભ્યતરીમાં આ માનવસુલભ તત્વ ભુલાવું ન જોઇએ. આર્થીક તંત્રને આપણે એક છેડે ઉત્પાદન કરતું અને બીજે છેડે નફેતોટો કાઢતું નીર્જીવ તંત્ર ન બની રહીયે.

અધિવેશનમાં ભારતભરના જાણીતા વેપારીઓ અને ઉદ્યોગપતિઓ સંઘ પ્રધાન મંડળના પ્રધાનો તેમજ પાર્લામેન્ટ ના સભ્યો હાજર હતા. વડા પ્રધાન બોલવા ઉભા થયા ત્યારે ગગનભેદી હર્ષનાદો થયા હતાં. પંડીતજીએ હીંદીમાં તેમજ અંગ્રેજીમાં પ્રવચન આપ્યું હતું.

પંડીતજીએ જણાવ્યું હતું કે, આ પ્રસંગે બે ભાષામાં બોલવાનું મારા માટે સામાન્ય બની રહ્યું છે. કરીથી આજે મને નીમંત્રવામાં આવ્યો છે તે માટે હું તમારો પણ જ આભારી છું કેમકે, આપણે એક બીજાને મળી એ અને પ્રસંગોપાત એક બીજાને મળીએ તે સારું છે. (હસાહસ) અને પ્રસંગાનુકુલ ભાષામાં આપણે એક બીજાનાં વખાણ કરીએ અને તે પછી એક બીજાની મુશ્કેલ ટીકાનો ઉગેરો કરીએ તે પણ સારું છે. (વધુ હસાહસ).

શ્રી. બાબુને પ્રમુખપદેથી આપેલા પ્રવચનનો ઉલ્લેખ કરતાં પંડીતજીએ જણાવ્યું હતું કે, તમે તમારા પ્રવચન માં અનેક બાબતોનો ઉલ્લેખ કર્યો છે. હું તે બધા પર વધુ પ્રકાશ પાડવા માગતો નથી કેમકે તેમાં કીંમતી મુદ્દાઓ સંભાળપુર્વક વીચારવા રહે છે અને બીજું એમાંના કેટલાક પ્રશ્નો હાથ ધરવા માટે હું યોગ્ય નથી, એમ હું નીખાલસ દીલે જણાવું છું. મારો ગુણ એક એ છે કે હું મારી મર્યાદાઓ બીજાનું છું અને કેટલીકવાર મારા ગુણોને મર્યાદામાં પ્રકટ છું. (હસાહસ)

સંકુચિત દ્રષ્ટિ ન જોઇએ

આ બધી બાબતોની વેપાર, ઉદ્યોગ, મજુરો તથા નીષ્ણાતોની દ્રષ્ટાએ વીચારણા કરવી જોઇએ. આજે જગતમાં અને ભારતમાં કામ કરી રહેલાં મુખ્ય બળો અને બની રહેલાં બનાવોની વીચારણા તેમની પશ્ચાદ ભુમીકામાં આ બાબતો રાખીને કરવી જરૂરી છે. કોઇ એક ધંધામાં કે ઉદ્યોગમાં કામ કરી રહેલા લોકો દરેક પ્રશ્નનો પોતાના સંકુચિત દ્રષ્ટિબીંદુથી જ વીચાર કરે છે. એ દ્રષ્ટિબીંદુ સાચું હોય કે ન હોય એ જુદી વાત છે. પણ એ દ્રષ્ટિબીંદુ વીશાળ બાબતથી વેગળું હોય તો પ્રશ્નનો સાચો જવાબ મળી ન શકે. કારણ કે પ્રશ્નના ઉકેલ માં બીજા તત્વો પણ ઘણા મદદ કરતા હોય છે.

હિંદના દુંક અખરો

ફરજીયાત પ્રાથમીક શિક્ષણ

મુંબઇના વડા પ્રધાન શ્રી. ખેરે તા. ૧૯ માર્ચના જણાવ્યું હતું કે મારી સરકાર મહત ને ફરજીયાત પ્રાથમીક શીક્ષણ આઠથી દસ વરસની અંદર આખાય મુંબઇ રાજ્યમાં દાખલ કરવા ની ખાત્રા રાખે છે. એક હજારથી વધુ વસ્તીવાળાં ગામડાંથી શરૂઆત થશે. એક સ્થાનીક પ્રાથમીક શાળાના રજત મહોત્સવ પ્રસંગે બોલતા તેમણે વધુમાં કહ્યું હતું કે, અમારી યોજના હેઠળ પ્રથમ પગલા તરીકે ૧૦૦૦ થી વધુ વસ્તીવાળા તમામ ગામડાંનાં ૬ થી ૧૧ વરસનાં બાળકોને શિક્ષણ અપાતું થઈ જશે. શ્રી. ખેરે કહ્યું. દસ વરસ પહેલાં મુંબઇની સરકાર શીક્ષણ પાછળ કુલ્લ બેજ કરોડ રૂપીયા ખર્ચતી હતી. ત્યારે અત્યારે એ બાર કરોડનો ખર્ચ ઉપાડે છે. આજે સરકાર પ્રાથમીક શીક્ષણ ખરીદ્ય પા તબંદરના બેદભાવ વગર બધાય છોકરાંને શિક્ષણ આપવાનો નીશ્ચય કરી બેઠી છે.

ફરજીયાત મહત શિક્ષણ યોજનાને અમલી બનાવવામાં પડતી મુખ્ય મુશ્કેલી એ છે કે શાળાઓને માટે પુરતાં મકાનો નથી મળતાં તેમજ પુરતી સંખ્યામાં તાલીમ લીધેલા શિક્ષકો પણ પ્રાપ્ત નથી થઈ શકતા.

શ્રી. રાજાજીને ધન્યવાદ

ભારતના છેલ્લા ગવર્નર–જનરલ શ્રી. સી. રાજગોપાલાચારીને ૧૯૫૦ ના જાન્યુઆરીની છવીસમીથી દર મહીને રૂપીયા એક હજારનું આજીવન સાલિયાણું આપવાનું મંજુર કરવામાં આવ્યું છે આ દરખાસ્ત જાહેર કરતાં નાણાં પ્રધાન ડૉ. જોન મથાઇએ પાર્લામેન્ટમાં શ્રી પી. આર. રેડ્ડીને જણાવ્યું હતું કે નીવૃત્ત થતા રાષ્ટ્ર પ્રમુખોને લાયક પ્રાપ્તવામાં આવનારા સીધાતોના અનુસંધાનમાં સરકારે આ પ્રમાણે કર્યું છે.

આ સાલીયાણાં ઉપર આવકવેરા લેવામાં આવશે. વધુમાં ડૉ. જોન મથાઇ એ જણાવ્યું હતું કે સમયાનુસાર સરકાર આ બાબત યોગ્યરીતે ગોઠવણ કરશે.

આભાર

મંગળસ્વરૂપ જવેરભેન બાબુભાઇ પટેલ પોતાના પતિના કરુણ સંજોગોમાં થયેલાં અવસાનના શોક જનક પ્રસંગે સમાંરભેદીઓ અને મીત્રોએ તેમના પ્રત્યે દર્શાવેલી દિલસોજી માટે પોતાની તેમજ પોતાના પુત્રો થી જયન્તીલાલ અને શ્રી. નટવરભાઇની વતી આ પત્ર દ્વારા અંતઃકરણપુર્વક આભાર માને છે.

શ્રી સુરત આર્ય સંગીત મંડળી

દગાબાજ—દુનિયા

(બન...ન...ન કરતી ગોળી અચાનક છુટી, અને એક કરુણ કરપદાયક ચીસ સાથે પાપોભેરા બની પડે છે...)

ધર્માદા નાટકે

અવનવા ડ્રસ્યો તથા હાસ્યરસથી ભરપુર, આકર્ષક પૃષ્ઠભૂમિ અને મનોરંજનીય સુમધુર સંગીતની સાથે દગાબોરીનો કેવો નતીજો આવે તેનો પદાર્થ પાઠ શીખવતો

"દગાબાજ દુનીયા"

નામે નાટક,

શ્રી સુરત હીંદુ એજ્યુકેશનલ સોસાયટીની શાળાના લાભાર્થે, ઉપરોક્ત સંસ્થા તરફથી

ગુરૂવાર તા. ૬ એપ્રીલ ૧૯૫૦
ના રોજ સાંજે ૭-૩૦ વાગે

સીટી હોલ
માં ભજવવામાં આવશે.

સારે સીટી હોલથી ચોકસ બક્ષીસનો
પ્રબંધ કરવામાં આવેલ છે.

ટીકીટ મેળવવાનાં સ્થળો:

૧ કેપીટલ બિલ્ડની ફોરેસ્ટ, ૧૮૬ મે સ્ટ્રીટ, ડરબન.
૨ પટેલ રેસ્ટરીયન ટી-રૂમ, ૨૦૨ II સ્ટ્રીટ ડરબન.
૩ જનલ બ્રધર્સ, ૧૧૪ મે સ્ટ્રીટ, ડરબન.
૪ એચ. બી. પટેલ, ૧૨૭ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.

ટીકીટના દર: ૧૦/૬; ૭/૬; ૫/-.

રમણીકલાલ કુંવરજી, આનરે મંત્રીમુખ,
બાબુભાઈ પ્રભુલાલ, આનરે મંત્રી.

આવેલા દિવાળી અંકો

છાપા	શી. ૫ ૦	રવીવાર	શી. ૧૦ ૦
આરામ	૫ ૬	સદેશ	૧૦ ૦
સવિતા	૭ ૦	વેણી	૭ ૬
ગોલમાલ	૧ ૦	બે ઘડી ગોલ	૭ ૬
હીંદુ	૭ ૬	ચિત્રપટ	૭ ૬
સસ્તુ સાહિત્ય પંચાંગ	૨ ૬	મુંબઈ સમાચાર	૫ ૦
મુંબઈ સમાચાર પંચાંગ	૫ ૬	બાળ હીંદ (પુસ્તક)	૩ ૬
'India, (English) 12 Copies	6 0	Filmindia English	5 6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ભારતી ૧૯૫૦ એપ્રીલ	હીંદુ ૨૦૦૧ માસ	મુસલમાન ૧૩૬૮ સવાલ	પારસી ૧૩૧૯ રોજે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૨૧	સુદ ૧૩	૧૧	૩૦	૬-૦૬	૫-૪૫
શની		,, ૧૪	૧૨	૧	૬-૦૭	૫-૪૪
રવી		,, ૧૫	૧૩	૨	૬-૦૮	૫-૪૩
સોમ		વદ ૧	૧૪	૩	૬-૦૯	૫-૪૨
મંગળ		,, ૨	૧૫	૪	૬-૧૦	૫-૪૧
બુધ		,, ૩	૧૬	૫	૬-૧૧	૫-૪૦
ગુરૂ		,, ૪	૧૭	૬	૬-૧૨	૫-૩૯

અમારાં નવાં પુસ્તકો.

જનમદીપ	૭ ૦	૨૫ જે બારોટ	૫ ૦
સુ-બી	૮ ૬	ગ્રીબોનું આરોગ્ય	૪ ૦
સેતુબંધ	૪ ૦	મહાત્માના પ્રસુનો	૪ ૪
વિશાલખ્યા	૫ ૦	ગ્રામ વિચારણા	૨ ૦
મા વીનાના	૫ ૦	સરહદ પાર સુભાષ	૫ ૦
કર્ણાંજુ	૪ ૪	પુષ્પવાટિકા	૨ ૦
મધુર સુલખ	૩ ૪	આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨ ૦
નીરૂપમા	૭ ૦	પતીમંદીર	૩ ૦
પરિત્રાણ	૮ ૬	પરાક્રમા	૫ ૪
આપણો ઘર સંભાર	૪ ૪	ભારૂડ ચારણી	૭ ૦
૨૫ કેપા (બે ભાગ સાથે)	૬૩ ૦	ધરતી	૫ ૦
કૌ પદોરે	૭ ૦	ગીતાંજલી	૫ ૦
પ્રાચિના	૫ ૦	મુગો સેવક	૬ ૦
ગીતા વેદમ	૩ ૦	રસ મુર્તીઓ	૩ ૬
સુવર્ણ યુગ	૨ ૦	જાપ હમણાં	૫ ૪
કેમડા સમ્રાટ	૨ ૦	નવી દુનિયા	૫ ૪
જી જી જી	૩ ૪	સાધના	૫ ૦
રંગ લીલા	૨ ૪	રવીંદ્રનાથ ટાગોર	૫ ૦
દયાની માત	૨ ૬	દેવ અને દાનવ	૩ ૦
સંત રેદીદાસ	૨ ૬	રવિદિક્ષ	૩ ૦
નારી ભંડાર	૩ ૦	મહાન મુસાફરો	૫ ૬
જહાનરાજ હનુમાન	૨ ૦	કાસ્ય પીકાસ	૧૦ ૦
તુરજહાં	૪ ૪	પુષ્પવતાં પુર	૧૧ ૦
દવાનો ઉમદો ખુંટડો	૫ ૦	ચંદ્ર શેખર	૧૦ ૦
બાલવાન બનો	૨ ૦	પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫ ૦
ગીત ટોરી અને બીજા નાટકો	૨ ૪	કાસ્ય બંગ્રેજ	૭ ૬
આપણી પ્રાર્થના	૫ ૦	ગ્રેજાતિના સાક્ષાત્કાર	૭ ૪
ઉતારા	૭ ૦	પરાધીન.	૭ ૬
ધમ્મા ગેમ	૫ ૦	અસલ ગેલી'	૫ ૦

'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal.

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

	હી. રૂ.
ગરીબ છબ	૮ ૦
ઉદારની	૮ ૦
પ્રભુ!તિયાના સારેના અનેક વિષયો	
દરા ઉમેરા પ્રસ્તાવોનો સંગ્રહ	૧ ૦
ગાંધજ ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૮ ૦
ઇશાની પુસ્તિકા	૧ ૦
ઇસાઇ પ્રાર્થનાવલી	૫ ૧
ઇસાઇ ધર્મના ચાર સંગ્રહ	૩ ૦
ગાયન પુસ્તિકા	૭ ૧
ગુજરાતી	૬ ૦
કેટલીક વાર્તા અને બીજી વાતો	૮ ૦
બીજી વાતો ભા. ૧–૨ સેટની	૧૧ ૦
ચંદુભાઇ અને બીજી વાતો	૧ ૦
ત્રિદલ મંદિર	૬ ૦
ત્રિભોવન ' ભા. ૧–૨ (સાહિત્ય	
[વાચન પ્રેમીનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧ ૦
દામોદરની પ્રેમીનો સંગ્રહ	૧ ૦
દામર પ્રકાશ	૭ ૦
દોલી બનાવટ	૭ ૦
દોલી વાતો	૬ ૦
દીવાલની પાટલિ	૩ ૧
દ્રવ્ય ચીજ	૧ ૦

મહા સાહેબ હસેલાર કૃત

દેશભક્તો	૬ ૦
દેવભક્ત બાળા	૫ ૦
ધર્મના વહેવારો	૩ ૦
ધોતલની વિવાહો	૨ ૦

નગીનદાસ- મુનશી કૃત

નારી ભરે	૮ ૧
નેકે વડે	૮ ૦
નોકરીને વાર્તાઓ	૬ ૫
નેત્ર ઔષધી	૬ ૦
નેત્રમ દ્રવ્ય	૧૦ ૦
નવલીકાઓ	૭ ૧

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

ગંગાની	૭ ૧
ગોવિંદ ભા. ૧–૨	૧૧ ૦
ગૌરવ દ્રવ્ય અને સંયુક્તતા	૮ ૦
ગ્રેહમા	૮ ૦
ગ્રામ્યેદુ	૭ ૦
ગુજરાત અને કવિ નર્મદ રમણલાલ દેસાઈ	૧૬ ૦

ઘનશ્યામ ભાગુ કૃત નોવેલ

ઘનશ્યામ	૮ ૦
ઘંટારાવ	૫ ૦
ઘણુ વાર્તાઓ	૧ ૧
ઘમ	૮ ૦
ઘણુકરણ	૧૦ ૦
ઘરપુર આવતી	૧૫ ૦
ઘરોબારા	૫ ૦
ઘંટારાવ	૪ ૦
ઘરોબારીન	૧૨ ૧
ઘણી	૭ ૧
રેવતાબ	૫ ૦
ચુનો	૮ ૧
ચંદીના	૧૦ ૦
ચંદની	૭ ૧
ચેતના	૧ ૦

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઘરે બહિરે	૬ ૦
ઘારબ અને તે મનો	૫ ૧

	હી. રૂ.
ઘાર અધ્યાય અને બીજા'ય	૫ ૦
ઘાનચિ	૭ ૦
ઘાવણ્ય	૫ ૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

અપરાધી	૧૧ ૦
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧—૨	
પ્રત્યેકની	૭ ૦
ગુલસરી કવારિ સામાજીક નવલકથા	૭ ૦
ઘાતા હથિયા	૫ ૦
નવલીકાઓ ભાગ ૧	૧ ૦
પુરાતન ગીત	૫ ૦
બોટેલા દ્વાર	૮ ૦
વેનીલાલ	૮ ૦
સોરઠ તારા વહેતા પાણી	૧૦ ૦
સમરસણી	૧ ૦
આહાર અને આરોગ્યનું સાહિત્ય	
આહાર અને પોષણ	૧ ૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬ ૧
કપાલ કુંડલા	૭ ૧
મનોરમા	૭ ૦
રજનીકાંતી	૭ ૧
પ્રેમાત્મક નોવેલ ભા. ૧–૨	૧ ૧
વજરાણી (પુસ્તક)	૪ ૦

સૌરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ના સેટમાં વિવિધ રસકાળ પીરસતી આ સેટ ની કીમત ૧૫ ૦

કર્ણાટકમાંથી નાનાભાઇ ભટ્ટ	૨ ૧
સંસાર (બોધપોથી)	૧ ૧૦
પ્રવાસવર્ણન પહેલી	૭ ૦
ભાગ્ય નિર્માણ (નવલીકાઓ)	૭ ૧
ઢાલની	૬ ૦
મુસાફરના સોબતીઓ	૩ ૧
મુસાફર ચરીત્ર	૨ ૦
ઉર્મિકાવ્યો ભાગ (નેહર)	૫ ૧
હસ્તમેળો	૭ ૦
મેઘાણિ કૃત	૩ ૧

નવા પુસ્તકો

કૃષ્ણલાલ : સંસારની કોટી કોરી નવલકથા. કીમત	૮/-
ઘણાબધીજ સુંદર બાબપુર્ણ નોવેલ.	૧૦/-
રાધારાણી સામાજીક કોટી રસાળતી નવલકથા	૧૦/-
કુર્ઈ પાકિસ્થાન:- બાપુજીના કોસ્ટ પીઢાનીનું ચરિત્ર.	૫/-
મોહમ કસુરી:- શ્રી પીઢાનીનું ચરિત્ર	૬/-
સંસાર ધર્મ. શે. કીશોરલાલ મશરૂ વાલા.	હી. ૬ ૦
સમુળી ક્રાંતી. કીશોરલાલ. મ. મશરૂવાલા	હી. ૫ ૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના કુમક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/-

બાપુની કાંખી ૪-૦

મેનેજર કાઠર સાહેબ આ ઓફીસેથી મળશે.

અમારા નવા પુસ્તકો

	હા. પે.
પરસ્પર (મેઘાણીકૃત)	૧ ૦
સાહસવાર્તાની રંગોળી	૫ ૦
વિદાયી આત્મા (અંગ્રેજીપરથી)	૮ ૦
મારી સાઇકલ	૭ ૧
માતાનું હૃદય (પર્લબક)	૧૰ ૦
ગાંધીયુગની ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧
પ્રેમ બીંદુ (ટાગોરની)	૭ ૦
કોયા કલ્પ (પ્રેમ પંદર)	
ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪ ૦

ટોલ્સ્ટોયના પુસ્તકો

સુખ નહીં રહેવાય (સમાજની	
બદીઓ સામે પોકાર) નવલકથા	૭ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫ ૦
બે નવેલકથાઓ	૫ ૦

સામાજ કથાઓ	૮ ૧
વર્ષા ચિંતણ પોથ્થા	૨ ૧
ગોકોલીયા (તેના મરણો અને	
ઉપાય)	૨ ૦
સામાજ સમાચાર (ઉપર ચુકે ગઈ)	૧ ૦
પહેલો દાળ	૭ ૦
મેઘ મહુમ્ય	૧ ૦
રાજમાર્ગ (ગાંધી યુગની નોવેલ)	૭ ૦
રાજ સન્યાસી (પુસ્તક)	૧૦ ૧
કથા મરીચરીતું ચિંતણ ભા. ૧–૨	
ગામાંથી નવતરના કુન્દર ચીત્રણ	
૫ ભાગના ચીત્રણ છે. પ્રત્યેકની	૧ ૧
ટોલ્સ્ટોય અને ચીંતણ	૨ ૦
રોની ઓફ (બાળ)	૫ ૭

રાયચુરા કૃત

કુદરતી રમણ	૫ ૦

ચોપડીઓ

ગાંધ કથા ગાંધીજી	૧ ૧
ગાંધીજીના વાર્તાલાપ	૧ ૧
ગ્રેમ ભેગા નહિ આવે તે	૧ ૧
ગ્રામવસતી દુનીયા	૧ ૦
હમારે ગાંધીકી કહાની	૧ ૧
ઘાયે વર્ષો	૧ ૧
ઘાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતેં	૧ ૧
ઘેવેજી રાવજ કે તો ઘાઠ	૧ ૦
ચિત્રકી વિભૂતીયાં	૧ ૮
ચાવલ	૧ ૧
ચાલીક ઔર મજદુર	૧ ૧
ચુકેત દુનીયા	૧ ૦
પ્રેમમે ભગવાન	૧ ૧
સાપનાકે પચપર	૧ ૧
મેરી મુકતીકી કહાની	૧ ૧
રાજવાદ–મુકિવાદ	૧ ૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧ ૧
હંત વાંધી	૧ ૧
ગાંધીવાદ સમાજવાદ	૧ ૧
નવા રોજગાર (ઘાધારસીક)	૧ ૦
ઘાર ઘોવાનો ઘાવડો	૧ ૦
રસાણની	૧ ૦

વિવિધ પુસ્તકો

ઘય ઇન્ડોનેસીયા	૪ ૦
હિંદનો ટોપો ચીકાગ	૦ ૦
રસીયાનું ઘાતર	૧ ૦
ઘાગિયરેશન ભાગ ૧–૨ સેટની	૧૮ ૦
ઘાળકોનો ઘાંધણ	૧ ૦

મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી

ભાગ. પહેલો.	૧૦ ૦
ભાગ બીજો.	૧૧ ૦
ઘાપુ-ઘારીમા (ઘત્ર ઘાંખ)	૧ ૦

દીલ્હી ડાયરી

ઘાંખીલ્ય હી. ૧૦ ૦

બાળકો માટે

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧–૪–૦

લીલી	૫ ૧
પીળુ	૫ ૧
ભાણુ	૫ ૧

રીપબ્લીક નંબર

અમારો તા. ૨૧–૧–૫૦ ના બહાર પડેલો ભારત રીપબ્લીક નંબર; અનેક સંદેશાઓ; હોરાઓ; મેળો વીગેરે વાંચવા લાયક સામગ્રીથી ભરપુર છે.

કીમત ૨/૩

પોસ્ટેજ સાથે

Indian Opinion.
P. Bag,
Phoenix.

બચ્ચોંકે લીયે

મહાત્મા બુદ્ધ	૧ ૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧ ૦
કૌઆ ચલા હંસકી ચાલ	૧ ૦
મછીહારકી કહાનીયા	૧ ૦
શીવાજી	૧
અશોક	૧ ૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧ ૦
હિંદ પર્યટકોંકી આત્મકથાયે	
(પર્યટકોંકી કહાનીયાં)	૧ ૧
સમાજવાદ–પુંજીવાદ	૧ ૧
મારી રાજનૈતીક સમસ્યાયે	૧૨ ૧
મેરી કહાની (પં. નેહરુકા ચરીત્ર)	૧૦ ૧
ગાંધી વિચાર દોહન	૧ ૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag.
Phoenix, Natal

ભારી છપાત કામ

નવાજરસાલ નેહરુ. કીમત

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ખ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે પૈસા અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

આપણ ધર્મ ભાષના	૧	૦
ગાંધીજીનો સત્યાગ્રહ સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૨૪ ની સાલ પછીનો પહેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭	૬
ગાંધીજીના સમાચારમાં	૩	૦
ગાંધીવાદી આર્થીક યોજના	૧	૬
પુજ્ય શ્રીમદ્ ગાંધીજી (ચ. ઇતિ)	૧૨	૬

કીશોરલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨	૧
સ્ત્રીપુરૂષ સમીક્ષા આજ સુધી સ્ત્રી, પુરૂષનાં જેવાતી ભૂલો ઉપર પ્રકાશ પ્રકાશ અભ્યાસપુર્વે જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨	૬

સર રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

એઓ ફીલોસોફીના પ્રકાંડ પંડીત છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અજવાળું પાડે છે.		
કલ્કી અથવા સંસ્કૃતીનું વધવી	૧	૦
વેદની વિચાર ધારા વેદ ઉપરના તેમના ભાષણોનો સંગ્રહ	૫	૧
ગુલામોની સંસ્કાર સાધના	૧	૦
હીંદુ ધર્મ	૧૦	૦

ધાર્મીક સાહિત્ય

શ્રીભગવદ્ ગીતા મોટા અક્ષરોમાં સંસ્કૃતમાં	૩	૦
પરમાત્માના પવિત્ર ૧૬ નામોના મણીયોનો સંગ્રહ	૨	૧
શ્રી વિજયલક્ષ્મીજી આ વેદોની અપૂર્વ કથા અને કલ્પના કરી, નાનો શ્રી આમાં મુકયો છે.	૧૦	૦

વિદેશી સાહિત્ય

સંન્યાસ ફ્રાંસના વિખ્યાત લેખક અનાતોલની નોવેલ	૩	૧
મામા લેખક કુપરી, એક રશીયન પરીવારનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦	૦

જોક નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૧	૦
આત્મ કથા ગાંધીજી	૪	૧
તેજ મિત્રો આપણા રાષ્ટ્રપીતા કૃષ્ણજયંતિ, બીરબલ, આવી નેતાઓના જીવન વિશે લખેલું છે	૩	૧

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નીલીમંઘા સુંદર ચાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧	૧
આપબળથી એક કીશોરની નવલ કથા	૧૧	૧
વસંતમુ કુમારીઓનો જોરદાર સંગ્રહ	૭	૦
ટોલ્સટોય બા. ૧—૨ બે સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બન્ને આની સંગ્રહ	૧૩	૦
ઉપહાર સુંદર નોવેલ	૭	૧
ગુલબંધ નોવેલ	૮	૦
કમલાના કેદારા નોવેલ	૭	૧
સાંજિકાના સુર	૫	૦
ઝમકદાન ઝવેરચંદ	૬	૦
નવ અને નારાયણ	૧૦	૦
કાંતીલાલ કાંતીભાઈ નોવેલ	૪	૦
કમળાવતી કીશોરલાલ નોવેલ	૧૦	૦
કોલેજીયન નોવેલ લગ્ન બાબતની નોવેલ	૮	૧
અજાતા ભાઈ બાપુજીના જીવનને લગતી પાકી નોવેલ	૮	૧
જોવન ઝાંખા જોરદાની વાર્તાઓવાળી રસમોક	૭	૦
અમેરીકી	૧	૧
ગોરાની વાર્તા	૧	૦
ભાગ્ય સમાધી નોવેલ	૮	૦
જીવનના અંતરિક્ષમાં કીશોરલાલ વવલામા	૧૦	૦
ભાગ્ય ચિત્રલેખા	૬	૧
અજાતશત્રુ નોવેલ	૫	૦
ચિરંજીવની વાર્તા નવાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧	૧
ચક્ર અથવા બે નવાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧	૦
અપૂર્ણ પ્રાણ	૮	૧
અધુરી વાત	૧૦	૨
અપીલ ત્રીવેણી વાર્તાઓ	૧	૧
છેલ્લી છબવાની અરી ખુટી	૨૧	૧
લીંક સાથી બા. ૧-૨ સાથે	૧૪	૦
અમારા બા સ્વ. મંજુલાબા ગાંધી વિશે સુંદરબા નેવર અને બલબાળા પરીબે લખેલ	૪	૧
બાળવાચકોને પોતાની તસવીર આવીશ સાથે મોકલવા તેમના મોનોગ્રામવાળું સ્ટેશન	૧	૪
ગામ કલાણી	૮	૧

નવલ કથાઓ

કલ્પનાકે	૮	૧
કાઠીયાવાડની ૬ ઉત્તમ કથાઓ	૪	૦
કોંચ નવ	૧૦	૧
ગોકુલ ગોધમ નવલકથા બા. ૧—૨ સેટની	૧૦	૦
અપુતરો બાર્તા સંગ્રહ	૧	૧
ચિત્રલેખા	૮	૧
તપુના બાગ ૧-૨-૩ બાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેની	૭	૦
દરીયાપાર	૧૩	૦
દરીનારાયણ બાગ ૧—૨ સેટ બાકીનોવેલ સેટની	૧૧	૦
દેવ પુત્ર	૪	૧
દરીયાલાલ	૭	૦
નારી હૃદય	૫	૨
નીલ રેખા	૮	૦
નીલ પંખી બાગ	૩	૦
નીલોત્પલા	૮	૦
પદીપ	૪	૧
બાપકોલ બા. ૧—૨ સેટની	૧	૦
બિહારી	૮	૦
ભાગ્ય બળાબળ	૮	૦
ભાગ્યનું કીલ્લોલ	૭	૧
પુનર્લગ્ન અંકોલા	૫	૦
પ્રેમ અને પુજા બા. ૧—૨ સેટની	૧૧	૧
પુરેલા પુલકીત પાત્રો	૧૦	૦
બલિદાન	૧	૦
બે બહેનો	૭	૧

PHONE 33-2651.
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
[illegible]
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનિસબર્ગ
ફોન
33-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 21419.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon. HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: G. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Fortune Chambers, Joppe Street; P.O. Box 5198, Johannesburg.
Phone:—Office: 33-7771. After hours: 33-4444.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PATENT-MEDICINE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 2d., 1/-, 2/- and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 7499

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ હીંદી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામાન્ય જોખમે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 28145. P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

Tel. Add: "Charolar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL.

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones—} Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243.
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 54. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

કે. કોકુલ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૫૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—: હોલસેલ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Printed and published by Manilal M. Gandhi for Phoenix, Natal.

7 APR 1950

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 14—Vol. XLVIII FRIDAY 7TH APRIL, 1950. PRICE: FOUR PENCE

UNIVERSITY

"A university stands for humanism, for tolerance, for reason, for progress, for the adventure of ideas and for the search of truth. It stands for the onward march of the human race towards even higher objectives. If the universities discharge their duty adequately, then it is well with the nation and the people. But if the temple of learning itself becomes a home of narrow bigotry and petty objectives, how then will the nation prosper or a people grow in stature? A vast responsibility, therefore, rests on our universities and educational institutions and those who guide their destinies. They have to keep their lights burning and must not stray from the right path even when passion convulses the multitude and blinds many amongst those whose duty it is to set an example to others. We are not going to reach our goal through crookedness or flirting with evil in the hope that it may lead to good. The right end can never be truly achieved through wrong means."

—PANDIT NEHRU.

વિદ્યાલય

વિદ્યાલય એ માનવતા, સહિષ્ણુતા, વિવેક, વિકાસ, વીચારોની સાહસિકતા અને સત્યની શોધનું ધામ છે. માનવજાતી ને ન વધારે ઉચ્ચ ધ્યેયોને આગે લઇ જાય છે. વિદ્યાલયો પોતાનો ધર્મ સંપુર્ણપણે બજાવે તો રાષ્ટ્ર અને પ્રજા નું કલ્યાણજ થાય. પરંતુ વિદ્યા મંદીરમાંજ જો હુલકા વીચારો અને ધ્યેયો પોષાતા હોય તો રાષ્ટ્રની આબાદી શી રીતે થઇ શકે અને પ્રજાનો દરજ્જો શી રીતે વધી શકે? આથી આપણાં વિદ્યાલયો અને કેળવણીની સંસ્થાઓ, અને તેનું ભાવી હોશનારાઓ ઉપર મોટી જવાબદારી રહેલી છે. તેઓએ પોતાના ધ્યેયો બળતાં રાખવાના છે અને મોટા પ્રલોભનોની લાગવગોમાં ઉશ્કેરાઇ જઇ અને બીજાઓને દાખલો બેસાડવાની જેઓની ઉપર ફરજ છે તેઓ ગાફેલ બની જાય તો પણ તેમણે ખરા માર્ગપરથી ચલાયમાન નહિ થવું જોઇએ. મોટો માર્ગ છોડવાથી અથવા ખુબની આડાએ અશુભને વધાવવાની આપણા ધ્યેયે આપણે પહોંચી નહિ શકીએ. મોટાં સાધનો વડે ખરો હેતુ આપણે સંપુર્ણપણે કદી સાધી નહિ શકીએ.

—પંડિત નેહરૂ.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)

JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

JUST ARRIVED ! 45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/- SAMPLES ON REQUEST.

FOR BLOUSES SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6.

VELVET. 44" Chenile Georgette in all latest Shades Suitable For Sarees. Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all lead. ng shades. Now reduced to £4/10/0 each.

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0 each.

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £5/10/0 each.

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades. £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS. Cream. Collar Attached. All Sizes. 27/3 each.

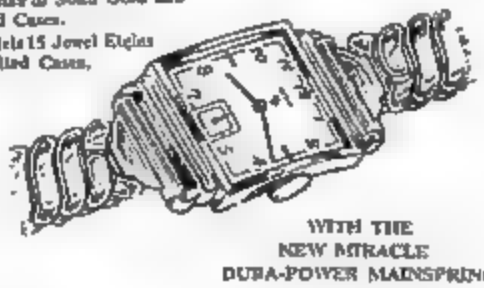
FANCY TINSEL & SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES ★ Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground. 5 yds. lengths. 25/- each 6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DUBA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. ELOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે હાડકાં

તમારાં ખેતરને કે બાઇડીંગે પહોંચતા કરવા માટે અમે ટનના પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ સ્ટેશને ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA NATAL

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not ?

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 14—Vol.—XLVIII. Friday, 7th April, 1950

Registered at the G.P.O. as a Newspaper
Price: FOUR PENCE

A Matter Of Approach

IT is said—and correctly—that there are always two sides to every question. And that is so because conflicts of interests arise in almost every problem that presents itself to us humans for solution.

It is almost always possible "to make out a case," to seek to score off the other side. Sometimes, in our Courts of Law, the disturbed equilibrium is re-adjusted, the balance restored. Justice is done. Sometimes, but not always, because although Justice is depicted as being blind, the forces arrayed against each other may be so unequal as to affect the equitable balance of the scales.

This, of course, is no reflection upon our Judiciary, upper or lower. It is inseparably, incidental of our system. The law, as it stands, has to be administered. The power of the purse may leave the poorer litigant hopelessly outclassed in the matter of the professional talent employed. But most important of all is the fact that the law "as it stands" is not infrequently antiquated and expressive of a viewpoint that is no longer maintainable and should long since have been abandoned as obsolete.

Tradition, convention, precedent are all extremely tenacious. They die hard and are not easily supplanted, even when they are discovered to be no better than mental and emotional weeds cumbering the soil of enlightenment and progress.

That false premises can result only in wrong doctrine is obvious. Just as a ship's commander can only effectively navigate his vessel and steer a correct course when he knows his destination and the way he must take to reach it, so, it would seem to be equally obvious that for the ordinary man to wisely, i.e. rightly, shape the course of his life's journey he must at least know why, he is making it, the objective to be reached, and the direction he must follow to accomplish it. Another and most important requisite is, of course, a knowledge of the vessel in which the man finds himself embarked and which he is expected to control and navigate.

The inevitable consequences of a pseudo-commander's disregard of any of the above pre-requisites are easily foreseen. He and his ship will wander or drift aimlessly about the ocean; will encounter unsuspected dangers and sickness and suffering, any of which may overwhelm and destroy them. They will be lucky if they ever again reach port at all.

Time was, of course, when the oceans were inadequately chartered, and the necessary knowledge by which mariners are guided was lacking and had to be acquired through the courage, hardihood and sufferings of the brave and adventurous. Now-a-days, that knowledge as well as most other knowledge essential to skilled seamanship is available to all who take the necessary pains to acquire it, and, of course, none but individuals possessed of the necessary qualifications would venture to take command of a vessel on even the shortest and least dangerous of voyages.

The Master Mariner has to know his craft, and every phase of his calling as well as to be a competent Navigator. That he should undertake the command of a modern vessel equipped only with the knowledge of ships long since obsolete, or, that he should be satisfied to steer his course with the help of charts and instruments long since abandoned and superceded as defective and therefore unreliable, is, of course, inconceivable.

But, this is precisely what millions of us voyagers on life's ocean are actually doing.

Each individual one of us is, or should be, a competent, reliable Captain of his Soul, a skilled Navigator of the craft entrusted to him at birth. He should know the qualifications necessary and take pains to acquire them. Above all, he should know the purpose of his journey and the port to which he is bound.

Ignorance is an excuse because all the information and guidance required is, and from time immemorial has been, available. Yet, whole fleets of us, metaphorically speaking, repeatedly embark on voyages and engage in adventures that owing to our obstinate clinging to what is technically called "wrong knowledge," must inevitably end in disaster.

It is very much as if a modern mariner were to undertake a voyage while still believing in the Flat Earth theory.

What is most surprising is the surprise (and disappointment) felt when the inevitable happens. We sow thistles, and expect them to yield us a harvest of grapes. To-day, these same thistles of our sowing are stinging badly. And they will continue in evidence and to make their presence felt just as long as we refuse to abandon "wrong knowledge" and wrong choosing for "right knowledge" and righteousness in action.

It is all largely, if not wholly, a matter of approach, of how life and life's problems are regarded. If we insist upon clinging to what the Seers of the Essence of Things have called "The heresy of Separateness" we must continue to pay the penalty of our mistaken preference. The other way, the way whereby life's adventure may be happily and successfully accomplished, has been simply, and unequivocably stated. All that is called for is recognition of the Fatherhood of God and the Brotherhood of all Mankind, and what such complete recognition involves in thought and deed.

Time For Introspection And Resolution

IN our last week's issue we reminded our brethren in South Africa of the growing seriousness of the situation, of how our self-respect was being wounded to a degree that it was becoming almost intolerable and of the need to think and think seriously if the days for empty talk were not over and if the time for action had not arrived. Within the last couple of weeks things for Indians in particular and for non-Europeans in general have grown worse. The Government of the day seem to be losing entirely their equilibrium. There are voices of protest from those who are responsible for having put them in power. But such protests, speaking comparatively, are hopelessly lacking both in quantity and in quality. Such protestants seem to be just jesting and indulging in mild rebuke of the Government in order to try to embarrass them, if we may be pardoned for saying so, for ulterior motives. For what really hurts such people is not what the Government are doing but the fact that the Nationalists and not the United Party, have come into power. In their innermost hearts, with a very few —hardly countable—exceptions, the United Party, if again we may be permitted to say so, are not too displeased with what the Government are achieving in so far as the non-Europeans are concerned. They do believe that each stroke dealt by the Government is a master stroke, if only the whole edifice were not in danger of coming down. The difference between them and the Government is that the former are aware of that danger and, much as they should like to do so, they are fearful of treading that path whereas the latter are doing so unconcerned about the consequences. Indeed the latter seem to be as innocent in this respect as little children who try to build castles on the sands. The onlookers, on the other hand, are so dazzled with the beauty of the edifice that while continuing to rebuke them for their (the constructors) stupidity they are, at the same time, unconsciously, perhaps, helping them by handing them the bricks. If the onlookers knew of the terrible danger they would surely have risked everything, even their own lives to save the Government, even as one would do to save a drowning person.

Mind Our Own Business

However, be that as it may. The time has come for us to mind our own business and not the business of others. If we ourselves are right all will be right with us. If we are wrong it will not help us to find fault with others. Have we been right? If we honestly and truthfully examine ourselves we will find that we have not been right. Let us examine our history from 1914 onward, when, as a result of a settlement between the then Government and the Indian community, the Asiatic Relief Act was passed. Did we really behave ourselves? Did we consider our honour and self-respect to be above everything else? Leave alone what the Government did or did not do; did we honour the Settlement? A series of laws based on racial discrimination have been passed since and what attitude did we adopt? Did we not in most cases try successfully to evade those laws instead of fighting against them? Has it not been a case of our evading the laws and the Government adopting measures to tighten them up? Have we not meekly submitted to apartheid measures and accepted them as a matter of course, lacking the courage and the sacrificing spirit to fight against them? The Government have broken faith with us. They had justification, in their own light, for doing so, because they did not want us in this country. But have we been honest and faithful to ourselves and to the Government? The Europeans have not done anything to help us. What have we done to help ourselves? Have we not looked after our material interests at the sacrifice of higher things in life? Our cooks and waiters in hotels: are they pursuing an honourable calling when their own kith and kin, even their own revered leaders may not enter the precincts of those hotels as excepting a special favour in solitary cases? Is their respect not wounded thereby? Don't we introduce segregation on our own premises for fear of losing European customers? Two and a quarter per cent of the population that we are in this country, have we yet got over our provincial and sectional differences and are we able to stand solidly united? Is there any restraint on us in our crying against our being differentiated against? These are all pertinent questions, the answers to which, if we are honest and truthful to ourselves, should make us hang our heads down in shame.

Still More Blows

And now there are still further blows dealt by the Government. The Prime Minister, Dr. Malan, has made an announcement that to eliminate mixed residential areas, the Group Areas Bill would be introduced in Parliament this session. The Bill seeks to solve the problem of penetration of non-Europeans into European areas. The Minister of the Interior, Dr. Donges, has also referred to the proposed measure and the Minister of Economic Affairs, Mr. Louw, has stated that the Government were committed to proceed with the policy of Apartheid; that there can be no half measures if the future of the White race in South Africa is to be safeguarded. Such statements, coming as they do from the heads of the Government, should be taken seriously. They hardly leave any room for a round table conference on any honourable terms. Far be it from us to desire in the least to precipitate matters. We honestly believe that the racial problem in South Africa can be solved without wantonly wounding the susceptibilities of the non-Europeans while ensuring the power to rule remaining in the hands of the Europeans. It is a gross exaggeration to say, as Mr. Louw has said, that non-Europeans are demanding full political economic and social equality. What they are requesting in the most dignified terms is that they be given equal opportunities for their advancement. In the Apartheid measure proposed to be introduced in this session let nobody in the outside world be deceived into the belief that there is equality of opportunities for Europeans and non-Europeans. The best of everything is already reserved for the Europeans. The present Bill aims at the elimination of the little that still exists belonging to the non-Europeans in the so-called European areas. The restrictions proposed to be placed on Europeans are meaningless. They are merely a camouflage. No European will ever desire to be, or ever need to be, in the so-called non-European areas. The Indians and the non-Europeans generally have, therefore, before them a very difficult battle. The time for platform oratory and spit-fire speeches is passed. Nor will any violent action pay. What is required is calmness in thought word and deed accompanied by fearlessness, strict adherence to Truth and the preparedness and a firm determination to stake our lives for it. We may have to undergo untold hardships, even to die, but it will be worth it, for we might die but posterity will live and will bless us for having died for a noble cause. Shall we, with faith in God stand up like men or shall we continue our ignoble life and allow ourselves to be kicked and kicked like beasts? Let each individual think it out for himself prayerfully and he will surely get the proper guidance if he has the requisite faith in God.

NOTES

Group Areas Reservation Bill

THE Prime Minister, Dr. D. F. Malan, said at a meeting of constituents at Clanwilliam last week that to eliminate mixed residential areas the Group Areas Reservation Bill would be introduced in Parliament this session. The drafting of the Bill had been almost completed and it would be introduced within the next 14 days, the Prime Minister said. The Bill would reserve areas for Europeans where no non-European would be allowed to own or occupy fixed property. There would be areas reserved for Coloured people where Europeans and Natives would not be able to own or occupy fixed property. There would also be areas reserved for Natives where Europeans and Coloureds would not be able to own or occupy fixed property. The Bill would solve the problem of the penetration of non-Europeans into European areas. Another important Apartheid measure was the proposal to provide separate representation in Parliament for Coloured voters. There was at present a difference of opinion between the Nationalist Party and the Afrikaner Party in regard to the details, but there were no major differences between the two Parties in regard to the colour question.

Dr. Donges On "Racial Harmony"

Dr. T. E. Donges, the Minister of the Interior, speaking at Warrenton last week, said the only

way to achieve racial harmony was to have separate areas for Europeans, Indians, Coloureds and Natives. The Government intended introducing legislation to this effect. In Kimberley, for instance, as far as he knew there were 112 properties owned by non-Europeans eight years ago; to-day they owned about 400. Under the legislation he proposed to introduce, Europeans as well as non-Europeans would have to give up certain rights in land ownership. That was all in the interests of the country.

Mr. Eric Louw Also Speaks

Another week-end speaker was Mr. Eric Louw, Minister of Economic Affairs, at Mossel Bay. Mr. Louw said the Government were committed to proceed with the policy on which the General Election was fought. "There has been a hitch owing to the attitude of our Afrikaner Party allies. But I hope that they will eventually realize that there can be no half measures if the future of the White race in South Africa is to be safeguarded," he said. "The position is deteriorating, owing to the influence of Communists and Liberals, as a result of which non-Europeans are demanding full political, economic and social equality. If such equality is achieved then there is no future for the White race in this country. That fact must be squarely faced."

Colour Bar In Nursing

The Nursing Amendment Bill, which contains among other things an amendment to insure that no person who is not a European South African citizen shall serve as a member of the nursing Council passed through the second reading in the Union House of Assembly last Friday. The Minister of Health, Dr. A. J. Stals, said South Africa's history had been one of parallel development of the European and non-European races and there was no intention contained in the restriction of the membership of the council to Europeans. It was to avoid racial friction about membership of the council that the amendment had been introduced. If the non-European groups in the profession were prepared to organise themselves in their own interests, he would be prepared to give favourable consideration to such an organisation, providing no harm was done to the training of nurses, either European or non-European.

Mrs. Ballinger Opposes

Mrs. V.M.L. Ballinger (Native Representative, Cape Eastern) said the Bill imported into nursing profession a Colour bar which was not sought by the nurses and which was being imposed on them without their consent. The Minister had shown a serious lack of appreciation of the basic purpose of the Nursing Association, which was not primarily to protect the interest of nurses but to raise the standards of nursing and to protect patients and people. Non-European nurses could not be expected fully to understand the principles of their profession unless they were kept in the closest contact with European nurses, who had a thorough grasp of those principles if the amendment was passed the whole pattern of the Nursing Association must go to pieces.

Mrs. Ballinger's Amendment Lost

The House rejected without a division the amendment moved by Mrs. Ballinger as follows: "That the House declines to pass the second reading of the Nursing Amendment Bill until the nurses have been given adequate opportunity to consider and have agreed to the proposal to restrict the rights of non-European nurses by confining membership of the Council and the Board of the Association to Europeans."

MOURN NOT THE DEAD

Mourn not the dead that in the cool earth lie
Dust unto dust,
The calm sweet earth that mothers all who die
As all men must.

Mourn not your captured comrades who must dwell,
Too strong to strive,
Each in his still-bound coffin of a cell,
Buried alive.

But rather mourn the apathetic throng,
The cowed and the meek,
Who see the world's great anguish and its wrong,
And dare not speak.

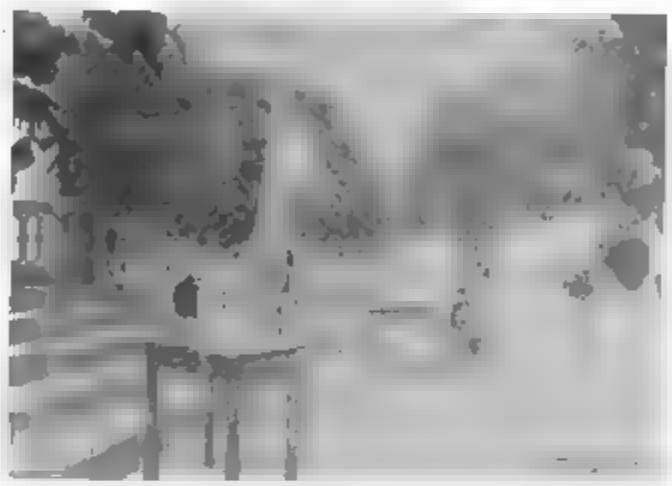
Ralph Chaplin (U. S. A.) sentenced to penal servitude for expressing an opinion against war wrote the above poem.

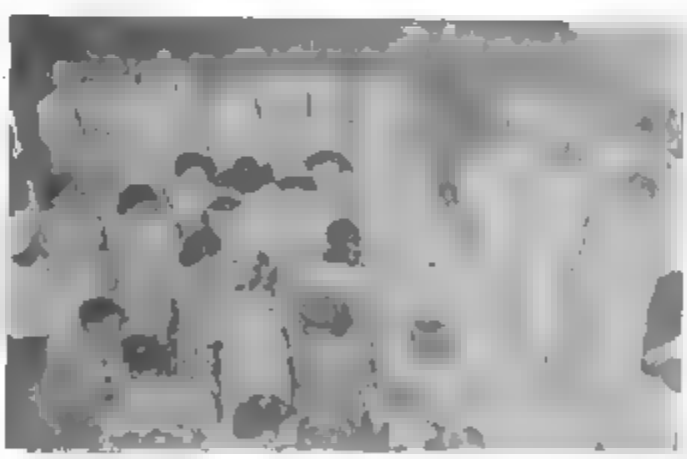
INDIAN REPUBLIC DAY CELEBRATIONS

Some scenes of the celebrations of Indian Republic Day in Vila de Juvu Bei (Portuguese East Africa) under the auspices of the local Hindu Sangathan Sabha in which all all sections of the community, including distinguished Portuguese and Africans, took a prominent part.

ભારત પ્રજાસત્તાક દિનની ઉજવણી

વીલાદે જુબેઇજેઇ (પોરટુગીઝ ઇસ્ટ આફ્રિકા) ખાતે મુકામના મુખ્ય તરેહથી થયેલી ભારત પ્રજાસત્તાક દિનની ઉજવણીના દશ્યો. જેમાં ત્યાંના મુખ્ય વસેલિયે તેમજ પ્રતિષ્ઠિત પોર્ટુગીઝો અને આફ્રિકનોએ પણ ઉત્સાહથી ભાગ લીધો હતો.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, March 22.

MINORITIES IN EAST BENGAL

"THE minorities in East Bengal are certainly our concern to the extent that they have security, and if they do not have security, measures will have to be devised to give them security," said Pandit Nehru in Parliament on March 17. The Government, he said, did not wish a mass exodus or exchange of population, but would keep the door open and give facilities to those who wished to travel either way and give such help as possible to those who came over. Dealing with Indo-Pakistan relations he gave a resume of the last three years' events, and spoke of "this gradual sweeping away or pushing out of the minority community from Sind" and "so suddenly it dawned upon us that we had paid a very heavy price, but what we had hoped to gain, i.e. peace and equilibrium, we had not gained." "In the course of two years or so, about 25 lakhs of people came over from East Bengal and from West Bengal some people went to East Bengal, but their number was considerably less." In the East Bengal Legislative Assembly on March 20 a Muslim member, Mrs. Anwara Khatoon, asked the Government in state why the police remained passive spectators of atrocities committed on the Hindus in Dacca. She said she herself saw an Ansar in plain clothes killing a Hindu in the city of Dacca, and several uniformed Muslims on motor cycles had gone about inciting Muslims to kill Hindus and burn their houses, and that actually happened the next. Reports have also been received of Muslims advocating economic boycott of Hindus, Shri B. K. Datta, member of Pakistan Parliament in Karachi, told the House that the sudden flare-up in East Bengal since February 20 "has left vast numbers stunned, dazed, utterly shaken in nerves and psychologically uprooted." He attributed the riots to "irresponsible and inflamatory writings in the Pakistan Press." Pandit Nehru's second visit to Calcutta has been reported to have given a great fillip to the organisation of refugee relief in Calcutta and to have put a lot of heart into the refugees. Shri N. Gopalaswami Ayyangar said in the Indian Parliament: "We have been repeatedly reminding the Pakistan Government that they have not been carrying out their part of the agreement regarding recovery of abducted women, while the work on our side has been genuine and has yielded substantial results." A report from Calcutta dated the 19th says that about 2,000 Calcutta-bound passengers from East Bengal were stranded at Benepole, the last railway station on the other side of the Indo-Pakistan border. 6,000 passengers arrived at Calcutta on the 19th despite great hardships. They complained of considerable harassment by a section of Ansars and Pakistan police. According to them, the customs officials forcibly took away gold ornaments, cash and other valuables from passengers, and women passengers were subjected to various sorts of indignities at the customs post.

Muslims In India

In the U.P. Legislative Assembly the Police Minister said some recent incidents in the U.P. were a reaction to the events in East Bengal. The present situation in the U.P. was delicate, he said, and asked people fully to co-operate with the police to maintain law and order. Pandit Pant, the Chief Minister of the U.P., said that no Government could have done more to protect the minorities than what had been done to protect the Muslims during the recent communal disturbances in the State. The number of Muslims returning to U.P. from Pakistan, he said, was greater than those going to Pakistan. Mr. Mohammed Nazim (Congress), Mr. Aiz z Rasool (Independent) and several other members praised the U.P. administration for "firmly" handling the situation during the recent communal disturbances. Mr. Aiz z Rasool referred to the Government's special consideration for the Muslims, and said how, in Hardoi, they were liberally allowed to have fire-arms etc. Pandit Pant said: "This is not Pakistan and a theocratic State. Officers here are both Hindus and Muslims. The Hindu officers here have not hesitated to arrest Hindu rioters and have even shot dead such rioters." The officers here regard Muslims as their kin there."

A Disclaimer

I hasten to correct a report which got currency in the Indian Press. Swami Viraswarananda, General Secretary of the Ramakrishna Mission, Belur Math, Howrah, in a statement to the Press, says that the report, published in a section of the Press under the authority of Swami Awatmatmananda that 400 "sadhus" of the Ramakrishna Mission were killed in East Pakistan and that many of its centres were burnt to ashes, is entirely unfounded.

Kashmir

There could be a free expression of opinion by the people on the future of the State only when the sovereignty of the State Government was fully restored and the hundreds of refugees who had been uprooted were properly rehabilitated, stated Sheik Abdullah, Prime Minister of Kashmir. India, he said, had all along held that only an over-all plebiscite could determine the future of Kashmir. He revealed that his Government had embarked upon co-operative experiments in Kashmir on a wide scale. The Land Reforms Committee of the Jammu and Kashmir Government have tentatively come to the conclusion that the ownership of land in Jammu and Kashmir will vest in the State while the present proprietors, occupiers or tenants will only be "holders."

India And Africa

In the course of a speech on India's foreign policy in Parliament, Pandit Nehru, referring to Africa, expressed the hope that in the course of a few years, independent nations would be built up there. It was clear that mighty forces were moving in that continent and how long they would take to develop, he could not predict. In the course of a generation great changes were likely to take place in Africa. If that change took place peacefully and with co-operation, it was good; if not, he feared that one of the biggest conflagrations might take place. Any kind of conflict between nations was bad enough but if that conflict took racial shape it was a serious matter. Naturally, India's sympathies were with Africans—the great mass of Negroes who live in that continent.

Pandit Nehru added: "We have repeatedly, not only as the Government, but before we became a Government, as a national party, assured them and told them that we did not wish any Indian vested interests to grow up in Africa at the expense of the African people. I am glad to say that a realisation of this fact is helping in the development of friendly relations between Indians and Africans in East Africa especially and in some other parts also. In South Africa we have had the problems of South African Indians. Recently a kind of conference was held and one of our distinguished members of the House represented us at the conference. This conference was really a preparatory conference to the holding of a full round-table conference later. The preparatory conference succeeded. Of course, it has not solved the problem. The whole problem is there. Nevertheless, we have gone one step forward."

India And The World

The Prime Minister referred to world events and the part India had to play in them. He said it was quite impossible for India to keep apart from what was happening in various parts of the world, but the first thing India had kept in view was to build "our own country on a solid foundation and not to get entangled in matters which do not directly affect us, because the burden of these entanglements is too great and the problems we have to face in our country are big enough for the country."

The Prime Minister said: "Our general approach, therefore, has been not to interfere in other's matters so far as we can help it and not take part in various conflicts in other parts of the world. Of course as a member nation of the United Nations we have to take part in debates and give our opinions and views on many matters, particularly connected with the Asian countries. When the world is full of tension and possible conflicts and peoples' passions are excited, it is difficult to look at them with equanimity but the country at any rate should not get entangled and should not be moved by passions."

Pandit Nehru continued: "I may venture to point out that whatever policy we are pursuing is not a neutral, passive or negative policy. It is a policy which flowed from our past, from recent history and from our national movement and its development and from various ideals we have proclaimed. For any country like India which has newly become independent and has to solve many problems it becomes an inevitable policy not only to try to the best of its ability to help in the maintenance of world peace, but also not to get entangled so far as it can in world conflicts. Whether it is possible or not, it is another question. How far

our influence can make a difference to world affairs is also a different question.

Pandit Nehru said that so long as India had not solved many of her problems, her voice could not carry the weight it ought to in world affairs. India, however wanted that whatever little voice and weight she had should be felt and wanted to follow not negative or merely a neutral policy but a positive policy of helping those forces which she considered right, disapproving the things which she did not like, but fundamentally keeping apart from alignment Powers which would normally lead to a conflict. It did not mean that in the economic and other spheres, India did not line up with others. She tried to maintain friendly co-operation with all countries in the world.

Referring to the "present-day tendency" in the world, Pandit Nehru said that what the hydrogen bomb was, only a few experts knew. It was something which might well destroy the world or a great part of it. "We have come to a stage when in the solution of problems or conflict," remarked Pandit Nehru, "we think, some people at least think, even in terms of large-scale destruction of the world itself. It is just like trying to cure headache by cutting off the head of the person concerned. Nevertheless it is significant or indicative of the way the world is thinking today, of using such weapon of utmost destruction as the hydrogen bomb. So far as we are concerned we may express our views or opinions about it. We have neither the hydrogen bomb nor would we like to have it. It is important for us to know that the tendency in the world affairs is more and more towards destruction of the kind which is unimaginable."

The Prime Minister said: "Nothing has happened in the recent months to make us change the policy we have been pursuing in an independent manner. The policy we have been pursuing is the correct policy and indeed it is the policy a country situated like India could pursue."

The Prime Minister referred to the policy which the U.S.A. "deliberately pursued" about 150 years ago when it became independent. She tried not to get entangled in those great wars and upheavals that were taking place in Europe. That analogy might not be a particularly good analogy for India today. Apart from special reasons, India might have now to pursue that policy, it was the natural policy for a newly-independent country to pursue.

Pandit Nehru recalled his visit a few months ago to the U.S.A. and "the most cordial and friendly welcome I have received from various people and the so-called common people of the land" and said that it showed what an abundance of friendship and goodwill existed there for India. He was greatly impressed by the great achievements of the U.S.A. from which India could learn so much. He did not wish India merely to copy any other country and in whichever direction she had to go, India had to follow the genius of her people. It was true also that she could not remain in the root all the time, she must grow with branches, leaves and flowers and she had to adapt herself and learn from other countries a great deal.

India could learn a great deal from the U.S.A. as well as other countries of the West and she should take up the advantage of learning. If India was to grow to prosperity, she could not do so by imagining that she could isolate herself from the world and stick only to the root or by imagining that she could align too much or copy too much from outside. She had to strike a balance between the two and then only could she make good in any field. More specially in the field of foreign policy, if India had to make her full weight felt, she must function according to her own method of thinking. If it was divorced from her ideals and desires, then it would become ineffective.

Things In General

Pandit Gangaprasad

Pandit Gangaprasad, hon. general secretary of the International Aryan League, New Delhi, who recently arrived in Durban to attend the silver jubilee of the Arya Pratinidhi Sabha and has been delivering lectures on Hinduism, is at present on a tour of the Transvaal and the Cape. While in Pretoria, Panditji was accorded a warm welcome by the Hindus at the Royal Theatre Hall. In the course of an interview he is reported to have said culture should play a more important part in the classification of human society. It was deplorable, he said, that the issue of blood had been so over-emphasised and had caused racial friction.

Aryan Benevolent Society (Maritzburg)

The annual report of the hon. secretary of the Aryan Benevolent Society (Pietermaritzburg) submitted recently states that there are thirty-two inmates housed in the Home for poor and desolate Indians. The Home gave shelter to refugees during the riots between Africans and Indians in January 1949. It also gives shelter to deserted wives and their children and the work of the child Welfare Society in needy cases. All Indians irrespective of class or creed are admitted to the home. The Society contemplates erecting an Indian orphanage and children's Home for which it has obtained a piece of land from the corporation at Rosedale Road. While expressing its grateful appreciation to the N. U. C. Rag, Natal Retreat, the Durban Turf Club and other institutions for their generous contributions, the Society emphasises the fact that the maintenance of the Home entails heavy expenditure and appeals to the public for help either in cash or kind.

Johannesburg Indian Girls' School

A bazaar in aid of the health centre was held last week at the Indian Girls School, Vrededorp, Johannesburg. Indian women took a prominent part in organising the Bazaar, which was patronised by both Europeans and Indians. The Bazaar brought a sum of over £300 in aid of the health centre.

Anonymous Donor

We wish to thank an unknown sympathiser for the Postal Order of £1—1—0 as a donation to the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

CITY OF DURBAN

NATAL DISTRESS RELIEF FUND

The above fund is prepared to consider applications for solace payments to persons for all races who lost their breadwinners as a direct result of the racial disturbances of January, 1949.

It is hereby notified for the information of all persons concerned that applications, supported where possible with documentary evidence, and stating the number of dependents, must be submitted to the Secretary, Natal Distress Relief Fund, P.O. Box 1014, Durban, not later than 30th April, 1950.

JOHN McINTYRE
Town Clerk.

Town Clerk's Office,
Durban,
24th March, 1950.

LITTLE THINGS OF YOUR OWN MAKING

A Lampshade Decorated With Stamps

Stamps of different colour and shape on a plain lampshade can be very decorative and is easy to make. In order to gather it all you may for instance paint some wavy lines around the shade in a suitable colour. Finally it is covered with a thin, clear varnish which can be bought in any colour-shop and is spread on with a rather big, soft brush.

Centrotrix Denmark. World Copyright Reserved

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists
Price 8 - including postage.
To be had from:
'INDIAN OPINION,'
P Bag, Phoenix, Natal.

WANTED

Teachers are required for the Surat Hindu Gujarati School to teach Gujarati from std I to VI.

Teachers with following qualifications should apply:—
1. Matric Senior, or Senior Trained and Spatake. 2. With a knowledge of Hindi 3. Five years' or more experience.

Applicants must send copies of Certificates and testimonials with their applications to the Secretary

The Surat Hindoo - Educational Society,
127 Victoria Street,
DURBAN.

Cuticura SOAP

Every wash a luxury skin treatment!

Baby simply loves the caressing softness of its silky and fragrant lather. It is so soothing and cooling to hot, smarting skin. After the bath a dusting with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure baby's comfort.

FOR SENSITIVE SKINS

Sunbeam works for you in three ways...

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9d-1/6

SUNBEAM POLISH
FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

7141

"Tell me Doctor . . *What do you mean by a safe antiseptic?*"

To be called safe an antiseptic must be safe in several ways. It must be reliable, it must be gentle, it must be non-poisonous. It must help, not hinder, the natural processes of healing and repair. 'Dettol' the modern antiseptic, is a highly efficient destroyer of germs, but it works on the germs, not you. It is non-poisonous, pleasant, safe to have around.

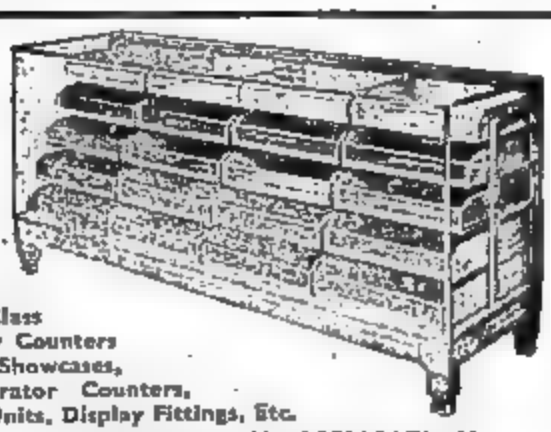
DETTOL
THE MODERN ANTISEPTIC
RECKITT & COLMAN (AFRICA) LIMITED, P.O. BOX 1977, CAPE TOWN
231

NUGGET
BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tawny Red, Ox Blood, Transparent.

AA-243

High-Class
Display Counters
and Showcases,
Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Etc.

CATALOGUES ON APPLICATION.

ASSOCIATED SHOPFITTERS
LTD.
Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High-Class Display Cases,
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show.
104 MARSHAL STREET, (Facing Ewers House), JOHANNESBURG.
Phone 33-6211/2. P.O. Box 6501.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.
Jeppe, Johannesburg.

FOR SALE

Indian General Dealers business for sale. Situated in Grey Street. For particulars apply:

"PROSPECT" c/o Indian Opinion, Phoenix, Natal.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૧૪ | શુક્રવાર તા. ૭ એપ્રીલ, ૧૯૫૦. | છૂટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૭ એપ્રીલ, ૧૯૫૦

આંતરખોજ અને પ્રતિજ્ઞાનો સમય

આ મારા ગયા અંકમાં અમે સાઉથ આફ્રિકાના અમારા ભાઈઓને સિતિની વધતી જતી ગંભીર તાનું, આપણું સ્વમાન અસલ રીતે જેવું હણાઈ રહ્યું છે તેનું અને ખાલી વાતો કરવાના દિવસો હવે વહી ગયા છે કે નહિ અને કાર્ય કરી બતાવવાનો વખત આવેલો છે કે નહિ તેનો ગંભીર પણે વીચાર કરવાની જરૂરનું સમરણ કરાવી ગયા હતા. ઉપરાંત એક આ વાઈયામાં ખાસ કરી હીંદીઓને માટે અને સામાન્ય રીતે સઘળા નોન-યુરોપી ઓ માટે સ્થિતિ વધુને વધુ ગંભીર બનવા લાગી છે. આજની સરકાર પોતાનું સમતોલપણું સાચવ ગુમાવવા લાગી હોય એવું જણાય છે. તેને સત્તામાં આવ્યા માટે જેઓ જવાબદાર છે, જેઓના તરફથી વીરોધના અવાજો ઝંઝાવાત છે ભરા. પરંતુ પ્રમાણમાં એ અવાજો સંખ્યામાં તેમજ બલમાં અતિ હીણ મણાય. એવા વીરોધો દરમીયાનમાં માત્ર મલક કરે છે અને કંઈક બાજ હેતુઓસર સર કારને અસ્વસ્થામાં મુકવાને ખાતર સહેજ દબો આપી રહ્યા છે એમ અમે કહી એ તો અમને આશા છે કે અમને માફ કરવામાં આવશે. કેમકે આવા સોદાને જે વસ્તુનું દુઃખ રહ્યું છે તે સર કાર જે કરી રહી છે તેનું નથી પરંતુ તે સંસ્થામાં આવી છે અને યુનાઈટેડ પાર્ટી નથી આવી તેનું છે. કરી અમે ઇમાનદારીના સાથે કહેવાની રજા લઈએ છીએ કે, મજબૂતીમાં પણ આવી નહિ શકે તેવા બોદાક અપવાદો સિવાય તેઓના અંતરમાં, નોન-યુરોપીયનોના સંબંધમાં સરકાર જે સિદ્ધિઓ પ્રાપ્ત કરી રહી છે તેથી તેઓ બહુ નારાજ નથી. તેઓ એટલું તો માનેજ છે કે સરકારના હેતુઓનો પ્રત્યેક પા આબાદ છે, બાજ આખી ઇમારત સુધરેલ ઉંચી જાતના લોખંડમાં ન હોય તો. સરકાર અને તેઓ વચ્ચે ફેર એટલોજ છે કે તેઓને એ લોખંડની બાજર છે અને તેઓની ઇચ્છા તો બધું ચાંદી જાય છે પરંતુ એ માટે તેઓ કરે છે, બદલે સર કાર પરિસ્થિતિ વિષે બેપરવા બની એ માર્ગે જઈ રહી છે. આ બાબતમાં સરકાર રીતીમાં ફિલ્સા બાંધવાનો પ્રયત્ન કરનારાં બાળકોના જેટલી નિર્દોષ જણાય છે. અને પ્રેક્ષકો એ ઇમારત ના સૌંદર્યથી જોવા અંજાઈ ગયા છે કે અજાનારાઓની મુર્ખતા માટે તેમને મોટો ઠપકો આપતાં છતાં એ તો કામમાં મુર્ણાત અવસ્થામાં તેઓ એક પછી એક ઈંટો મુકતા જાય છે. પ્રેક્ષકોને અપંકર જોખમની જે ખાત્ર જ હોય તો એક કુબતા માણસને બચાવવાને કરે તેમ પોતાના સર્વસ્વના, પોતાના જીવન સુદ્ધાંના, ભોખમે સરકાર ને તેઓએ બચાવી લેવી જોઇએ.

આપણું પોતાનું ઝંખાણીએ

પરંતુ એ તો અમે તેમ કહ્યું. આપણે માટે હવે આપણું પોતાનું જ ઝંખાણ વાનો વખત આવ્યો છે કે નહિ કે બીજા નામાં માથું મારવાનો. આપણે જાતે જ ખરા કોર્યું તો બધું જ બધે બધ રહેશે. આપણે જાતેજ ખોટા કોયડું તો બીજાના રોપો જોવાથી કંઈ વળવાનું નથી.

શું આપણે ખરા છીએ? આપણે જો પ્રમાણીક અને સ્વમાની આપણી જાતને તપાસી શું તો જોઈ શકીશું કે આપણે ખરા નથી. ૧૯૧૪માં જે વખતની સરકાર અને હીંદી પ્રજા વચ્ચે થએલી સમાધાનીના પરિણામે એશીયાટીક રીતીનો એકદમ પ્રસાર થયો હતો ત્યારથી આજ સુધીનો ઇતિહાસ તપાસીએ. શું આપણે સીધા રસ્તા છીએ? શું આપણું સ્વમાન અને મોરચે આપણે સર્વથી પર બધું છે? સરકારે શું કર્યું કે શું નહિ કર્યું એ વસ્તુ જવા દઇએ. આપણે જાતે એ સમાધાનીને માન આપ્યું છે? ત્યાર બાદ જાતીભેદપર રચાયેલા અનેક કાયદા ઓ પસાર થયા તેના સંબંધમાં આપણી વલણ શું રહી છે? એ કાયદાઓની સામે સીધી રીતે બડાને બદલે ઘણા ખરા કાયદામાં શું આપણે તેની મુર્ખાંમાંથી છટકવાના સબળ પ્રયત્નો નથી કર્યો? શું એવું નથી બન્યું કે આપણે કાયદાઓની મુર્ખાંમાંથી છટકવા ની બારીઓ શોધીને છે અને સરકાર કાયદાઓને સખત કરવાના પગલાં લેતી આવેલી છે? ઇલાકદારપણાના કાયદાઓનો સામનો કરવાની હીંમતના અને ભોગ આપવાના ઉત્સાહના અભાવે શું આપણે તેને નામહોશીથી નભી જાય સાધારણ વસ્તુ તરીકે તેનો સ્વિકારી નથી લીધો? સરકારે તો વિશ્વાસઘાત કર્યો છે. તેને પોતાની દ્રષ્ટિએ તેમ કરવાનું વાજબીપણું હતું કેમકે આ દેશમાં તે આપણને માનતી નથી. પરંતુ આપણે આપણી જાત પ્રત્યે અને સરકાર પ્રત્યે પ્રમાણીક રહ્યા છીએ? યુરોપીયનોએ આપણે માટે કર્યું નથી કર્યું. આપણે જાતે આપણે પોતાને માટે કેટલું કર્યું છે? જીવનની ઉચ્ચ વસ્તુ ઓના ભોગે શું આપણા અર્થ લાભો ને જ આપણે લેતા આવ્યા નથી? હોદ્દેદારોમાં આપણા રસોવા અને પરસ્પ નારાજો છે. શું તેઓનો બધો આક્રોશ ગુજર અપવાદોમાં ખાસ મહેનતાણાથી દાખલ કરવામાં આવે છે તે સિવાય, તેઓના પોતાના જાત અનુભવોને કે તેઓના આદર્શીય નેતા ઓને પણ દાખલ કરવામાં આવતા નથી? શું એથી તેઓનું સ્વમાન હણાતું નથી? યુરોપીયન વસાહત ગુમાવવાના ભયે શું આપણે આપણા પોતાના વેપારના મકાનોમાં જાતીભેદ પડતા નથી? આખી વસ્તીના સવા ને ટકા જેટલા આ દેશમાં આપણે આપણા પોતામાંથી પ્રતિનિધ અને વકીલ જેટલા આજ પર્યંત દૂર કરી શક્યા છીએ? તો પછી આપણી સામે ભેદ પાડવામાં આવે તેનો ચોકાર કરવામાં કર્યો અર્થ છે ખરો? આ સઘળા યોગ્ય પ્રશ્નો છે જેના જવાબો, જો આપણે આપણી જાતને પ્રમાણીક અને સત્ય તોળીએ તો, આપણને સરમથી નીચું જોવડાવે તેવા છે.

ઝળુંબતું ભયસ્થાન

અને હવે સરકાર આપણા પર વધુ પ્રહારો કરી રહી છે વડા પ્રધાન ડો. મલાને જાહેર કર્યું છે કે બીજ વસાહતના સત્તાઓ નાબુદ કરવા ને પારાસબાની ચાબુ ભોકમાં રક્ષ ઓરીયાસ રેજરવેશન બીલ દાખલ કરવા માં આવનાર છે. બીજનો હેતુ યુરોપીયન સત્તાઓમાં નોન-યુરોપીયનોના પ્રવેશના સવાલનો ઉકેલ લાવવાનો છે. મુકકી પ્રધાન ડો. ટેંગીસે પણ એ કાયદાનું સુચન કર્યું છે અને ફીડરેશન ઓફ્સના પ્રધાન મી. એરીક લોઝે જણાવ્યું છે કે "સરકાર ઇમાનદારપણા ની નીતી અમલમાં મુકવાને બંધાએલ છે, સાઉથ આફ્રિકામાં ગોરી પ્રજાનું બાકી સુરક્ષિત રાખવાનું હોય તો અરધાપરધા પગલાં કાય કારકી નહિ." સરકારના મુખીઓ તરફથી આવા વચનો ઉચ્ચારાય ત્યારે તેને ગંભીરપણે જ લેવાં જોઇએ. આવાં વચનો પછી કંઈ પણ માનભરેલી દરતોએ ગોળમેજ પરિષદ ભરાવાને અવકાશ રહેતો નથી. સ્થિતીને ઉતરોતરી મુકવાની અમને સ્હેજ પણ ઇચ્છા નથી. અમે પ્રમાણીકપણે માનીએ છીએ કે સાઉથ આફ્રિકાના જનતીભેદના સવાલનું માનભર્યું પ્રમાધાન નોન-યુરોપીયનોની લાગણીઓને જાણી કરીને ઉશ્કેરવી સીવાય અને છતાં રાજ્ય ચલાવવાની સત્તા યુરોપીયનોના હાથ માં રહી શકે એ રીતે લાવી શકાય તેમ છે. મી. લોઝ કહે છે તેમ કહેવું કે નોન-યુરોપીયનો સંપૂર્ણ રાજકીય, આર્થીક અને સામાજીક સમાનતાની માગણી કરી રહ્યા છે એ નરી અતીશયોક્તિ છે. પુર્ણ સભ્યતાથી તેઓ પીનંતી કરી રહ્યા છે કે બીકાસ ને માટે તેઓને સમાન તકો આપવા માં આવશે. ધારાસભામાં સાધુ બોકમાં રજુ થનાર ઇલાકદારપણા ના કાયદામાં યુરોપીયનો અને નોન-યુરોપીયનોને સમાન તક આપવામાં આવનાર છે એવા ખુલાસામાં બહારની દુનીયા રચે રહેતી. બેટકું સાચું છે તેટલું સમજી તો અત્યારથી જ યુરોપીયનો માટે અનામત રખાય ચુકયું છે. પ્રસ્તુત બીલનો હેતુ નોન-યુરોપીયનોનું જે રહ્યું બહપું કહેવાતા યુરોપીયન સત્તાઓમાં છે તે તેમાંથી નાબુદ કરવાનો છે. યુરોપીયનો ઉપર મુકવામાં આવનાર કહેવાતા પ્રતીબંધો તો કરી બધું નથી. લોકોની આંખો માં માત્ર ધુળ નાખવાની એ વાત છે. કોઇ પણ યુરોપીયન કહેવાતા નોન-યુરોપીયન સત્તામાં પ્રવેશવાની ઇચ્છાએ નહિ કરે તેમ તેમ કરવાની તેને કંઈ જરૂર પણ નહિ રહે.

એટલે હીંદીઓ અને સામાન્યતા સઘળા નોન-યુરોપીયનો સમક્ષ અત્યંત મુશ્કેલ સવાલ આવી ઉભેલો છે. મંઝાયરથી વકતૃત્વનું પ્રદર્શન કરવાનો, આમ કરતાં આપણો કરવાનો વખત હવે વહી ગયો છે આજે મન, વચન,

કર્મમાં શાંતતાની અને તેની સાથે નીર્ભયતા, સ્વસ્થ પરાયણતા અને તેને માટે ભોગ કુરબાન કરવાની તૈયારી અને દૃઢ નીયમની જરૂર છે. આપણે અસહ્ય દુઃખો ઉઠાવવા પડશે, મરવું પણ પડશે. પરંતુ એ સાર્થક થશે, કેમકે કદાચ આપણે મરીશું પરંતુ આપણા સંતાનો જીતી જશે અને એક મહાન પવીત્ર કાર્યને માટે આત્મ બલીદાન આપ્યું તેને માટે આપણને આશિર્વાદ આપશે. શું આપણે ઇશ્વર પર શ્રધ્ધા રાખી મરવાની જેમ શ્રધ્ધા રાખશું કે માનવીન જીવન આપ્યું રાખી જાનવરોની જેમ લાંબો આયુ કરીશું? પ્રત્યેક વ્યક્તિએ આ વસ્તુ નો પ્રાર્થનાપુર્વક વીચાર કરવો ઘટે છે. ઇશ્વરમાં શ્રધ્ધા હશે તો તેને જરૂર યોગ્ય રસ્તો મળશે જ.

નોંધ

ગ્રૂપ એરીયાસ રેઝરવેશન બીલ

કોલેનબીલીએન્સ ખાતે ગયે અઠવાડીયે મતદારોની સભામાં બોલતાં યુનીયનના વડા પ્રધાન ડૉ. ડી. એફ. મલાને જણાવ્યું હતું કે ગોલ્વસવાટના સત્તા ઓ કાળી નાખવાને બારાસભાની ચાલુ બેઠકમાં ગ્રૂપ એરીયાઝ રેઝરવેશન બીલ પસાર થવાનું કામ લગભગ પુરું થયું છે અને આવતા ૧૪ દીવસની અંદર તે કાયદા કરવામાં આવશે. એ બીલ ની રૂએ અમુક સત્તાઓ યુરોપીયનો માટે મુકરર કરવામાં આવશે જેમાં બીન-યુરોપીયનોથી મકાનની માલીકી પરાણી કે તેમાં વસવાટ કરી નહિ શકાય. બીજા કામો માટે મુકરર કરવામાં આવશે જેમાં યુરોપીયનો અને નેટીવોથી મકાનની માલીકી પરાણી કે તેમાં વસવાટ કરી નહિ શકાય. પણ નેટીવોને માટે સત્તાઓ મુકરર કરવામાં આવશે જેમાં યુરોપીયનો અને કલરોથી મકાનની માલીકી પરાણી અથવા તેમાં વસવાટ કરી નહિ શકાય.

આ રીતે બાકીની યુરોપીયનેતર પ્રજાઓમાં નોન-યુરોપીયનોના પ્રવેશના સવાલનો ઉકેલ લાવી દેવાશે.

આ સીવાય પ્રજાવ્યવહારની નીતીને અંગેનું બીજું એક અગત્યનું બીલ પણ લાવવાનું વીચારવામાં આવ્યું છે તે પ્રમાણે વોટરોને માલીકેન્ટમાં પ્રજાકીય પ્રતિનિધિત્વ આપવાને લગતું છે. હાલ આ બાબતમાં નેટાલીયરટ અને આફ્રિકાનર પાર્ટી વચ્ચે કશો મહત્વનો મતફેર નથી.

"જાતીય એખલાસ" પર ડૉ. ડૉંગીસ

યુનીયનના મુલકી પ્રધાન ડૉ. ટી. ઇ. ડૉંગીસે વોરસ્ટન ખાતે નવા અઠવાડીયે બોલતાં કહ્યું હતું કે જાતીય એખલાસ સ્થાપવાનો એકજ માર્ગ યુરોપીયનો, હીંદીઓ, કલરો અને નેટીવો માટે જુદાજુદા સત્તાઓ સ્થાપવા નો છે. સરકાર આ મુજબનો કાયદો લાવવા માટે છે. દાખલા તરીકે મારી જણ મુજબ ડરબનમાં આ વર્ષ પર નોન યુરોપીયનોની માલીકીની ૧૧૨ મીલકતો હતી; આજે તેઓ ૪૦૦ મીલકતોની માલીકી ધરાવે છે. હું ઇચ્છતો નથી કે યુરોપીયનો તેમજ નોન યુરોપીયનોને જમીન માલીકીના અમુક હકો જતા કરવા પડશે. એ સઘળું દેશના લાભ ને માટે છે.

શ્રી. એરીક લૉ પણ બોલ્યા

બીજા બોલનારામાં પ્રોગ્રેસીવ ગ્રેફ્રેસના પ્રધાન શ્રી. એરીક લૉ પણ હતા. તેમણે બોલતાં જણાવ્યું કે સામાન્ય ચુંટણી વખતે જે નીતી રજુ થવાની હતી તે નીતી મુજબ ચાલવાને સરકાર બંધાઇ છે. આફ્રિકાનર પાર્ટીના અમારા આઠ બંધોની વસાહતો લાદને જરા અટકાવી નહી હતી. પરંતુ હું આશા રાખું છું કે આખરે તેઓ સમજતા થશે કે સાચા આફ્રિકામાં જો ગોરી પ્રજાનો બચાવ રક્ષણ કરવાનું હશે તો તે કામને લેવાયેલાં પગલાંથી નહિ બની શકે. સામ્રાજ્યવાદીઓ અને ઉદારમતવાદી ઓની અસરથી રિયતી બગડતી ચાલી છે જેના પરીણામે નોન-યુરોપીયનો સંપુર્ણ રાજકીય, આર્થીક અને સામાજીક સમાનતાની માગણી કરી રહ્યા છે. એવી સમાનતા સાધવામાં આવશે તો એ દેશમાં ગોરી પ્રજાને માટે કશું લાંબો સમય રહેશે જ નહિ. એ હકીકત બરોબર હસરી જોઇએ.

નસૌની સંસ્થામાં વધુ ઉમેરો

નસૌંગ એસેમ્બ્લીમેન્ટ બીલ જેમાં બીજી બાબતો સાથે નસૌંગ કાઉન્સીલ નાં સભ્ય સાઉથ આફ્રિકાના યુરોપીયન નાગરીક સીવાય બીજું કોઇ નહિ થઇ શકે એવી મતબજાવણી સુધારો છે તે ગયા ચાલુ વખારે યુનીયનની ધારા સભામાં બીજા વાંચનમાંથી પસાર થઇ ગયું.

તંદુરસ્તી ખાતાના પ્રધાન ડૉ. એ. એ. સ્ટાલ્સે જણાવ્યું કે સાઉથ આફ્રિકાની તવારીખમાં યુરોપીયન અને બીન-યુરોપીયનનો વીકાસ અલગ અલગ થતો આવ્યો છે અને કાઉન્સીલનું સભ્યપદ યુરોપીયનોને મેળેજ મર્યાદિત રાખવામાં નોન-યુરોપીયનનું કોઇ રીતે અપમાન થતું નથી. બિજા બતાવ્યો વચ્ચે વર્ષોનું થતું અટકાવવાને આ સુધારો દાખલ કરવામાં આવ્યો છે. બીન-યુરોપીયન તમો પોતાના લાભ ને માટે પોતાની જુદી સંસ્થા કરવા માંગતા હશે તો તેની સત્તામાં પોતે અનુકુળતાથી ખ્યાલ દેશે એ તેનાથી યુરોપીયન કે બીન-યુરોપીયનને નસૌની તાલીમ લેવામાં કશી હરકત નહિ આવતી હોય તેમ.

મીસીસ એલીજરનો વીરોધ

કેપપ્રોવન્સ ખાતેના નેટીવોના પ્રતીનિધિ મી. બી. એમ. એસ. એલીજરે જણાવ્યું કે આ બીલ તમોના બંધામાં બહુમાગમો વધુમેદ દાખલ કરનારું છે. નસૌંગ એસોસીએશનનો મુળ હેતુ શું છે એ પ્રમાણ સમજી શકયા નથી. તેનો હેતુ નસૌના લાભોનું રક્ષણ કરવા નો નથી પરંતુ નસૌના બંધારું બોરણ ઉંચું કરવાનો અને લોકોનું રક્ષણ કરવાનો છે. નોન-યુરોપીયન નસૌ એ બંધોના સીદ્ધાંતો બરોબર સમજી નહિ શકે સિવાય કે યુરોપીયન નસૌ એ સીદ્ધાંતો બરોબર સમજે છે તેમના નીકટના સમાગમમાં આવી રહે. આ સુધારો પસાર કરી દેવામાં આવશે તો આ નસૌંગ એસોસીએશનની આખી રચના ઉંધા વળી જશે.

મીસીસ એલિજરનો સુધારો રદ થયો

બારાસભાએ મીસીસ એલીજરનો નીચે પ્રમાણેનો સુધારો સર્વાનુમતે રદબાદી દીધો:

"એસોસીએશનની કાઉન્સીલ અને એમાંનું સભ્યપદ યુરોપીયનોને જ મર્યાદિત કરીને બીન-યુરોપીયન નસૌના હક્કો પર પ્રતીબંધ મુકવાની દરખાસતપર વીચાર કરવાની અને તેને સંમત થવા ની પુરતી તક આપ્યા સીવાય નસૌંગ એસેમ્બ્લીમેન્ટ બીલનું બીજું વાંચન પસાર કરવું બારાસભાને નામંજુર છે."

"સુલેહમય"ને મોઝામ્બીકની ભેટ

શ્રી. મણીલાલ ગાંધી સ્વદેશથી પાછા આવતાં મોઝામ્બીક ઉતર્યા ત્યારે ત્યાંની ભાષીની પહેરી રીત હરિલાલ ગાંધીજી આફ્રીકા તરફથી ત્યાંની જ બનાવટનું કરનીચર અને સંગીતની બનાવટ ભેટ આપવામાં આવી હતી જે ડરબનની સંસ્થામાં પંડીત કુંજલાલ દ્વારા ખુલ્લા મુકાયેલાં ગાંધીજીના મકાન સંબંધમાં અને તેમાં મુકવામાં આવ્યું છે.

ગાંધીજી અને સામ્યવાદ

'હરિજનબંધુ'માંથી — અનુવાદથી ચાલુ (૫)

અત્યાર સુધીના પરિચ્છેદોમાં આપણે ગાંધીજી અને સામ્યવાદના મુળ માં રહેલાં તત્વદર્શન જોયાં. આપણે એ પણ જોયું કે કેવળ આત્માને બાદ નારા બધા જ અસત્ય, હીંસા વગેરે સામેનોનો નીષેધ કરતા નથી. જેથી ઉધ્ધર આત્મા, ઇશ્વર અથવા ચૈતન્ય નો સ્વીકાર ન કરનારા નાસ્તિકવાદી ઓમાંથી પણ કેવા 'સંત' બની શકે છે અને આપણે છે કે જે નીતી અને સદાચારને મનુષ્યના જનીવાર્ય ધર્મો માને છે અને સાધનોની શુધ્ધિમાં દૃઢ શ્રધ્ધાળુ છે. ત્યારે સવાલ એ ઉભો થાય છે કે સત્ય, અહીંસા, સદાચાર વગેરેનો સાચો આધાર શો છે? આ સમજવાનો પ્રયત્ન કરીએ.

જડવાદ અને ચૈતન્યવાદ બન્નેને આપણે બરાબર ઓળખી લઇએ તોજ આપણે જોઇશું કે કોઇ વસ્તીઓ માં આજે આપણે રહીએ છીએ તેમાં જીવન એટલે ચેતનાત્મક સૃષ્ટિ છે અને સાથે સાથે તેની નીચે વનસ્પતિ અને જડતત્વો—પ્રકૃતી પણ છે. આમ જડ સાથે જોડાયેલી ચેતનસૃષ્ટિ પૈકી એક આપણી માનવજાતિ છે. એ જાતી આખી દુનીયામાં વ્યાપેલી છે. શરીરરચનાની દૃષ્ટિએ એનાં બોહાર કંઇક અલગ અલગ રૂપો લીધેલ રહ્યાનીક ભેદો પડી ગયા છે. રૂપ, રંગ, રહેણીકરણી, ભાષા, રીવાજો, ધર્મ, રૂઢી તેમ જ આકૃતી વગેરે નીમીત્ત પ્રકારનાં થઇ ગયાં છે, અને તેમનાં જન્મજાતુનાં અનેક ટોળાં બંધાઇ ગયાં છે. એ ટોળાને સાથે બાંધનાર સુત્ર કેવળ વાર જન્મ, કોઇ વાર દેશ, કોઇ વાર ધર્મ, કોઇ વાર રાજ્યરચના, કોઇ વાર ભાષા, કોઇ વાર આવા વગેરે તરેહ તરેહનાં હોય છે. આ બધાંને પરિણામે બહીબર એમ લાગે છે કે મનુષ્યજાતિ એક નથી પણ વણી છે. અને તે એકબીજા સાથે લડી જ્યો જેવી નથી.

પણ ભુગોળ, ધરતિહાસ અને પ્રયોગો બતાવે છે કે માનવની જુદી જુદી જાતિઓના ટોળા ઉપર ઉપરના છે. બધામાં કેટલાક સામાન્ય ધર્મો અને વીકાસનાં લક્ષણો મળી આવે છે, અને તેની બધી વ્યક્તિઓમાં, ટોળા જાતિઓમાં તેમ જ મહાજાતિઓમાં વીકાસ અને વીનમનો સામા-સામ્ય જોઇ શકાય છે.

દાખલા તરીકે, બધી જાતિઓ વચ્ચે શરીરસંબંધ થઇ શકે છે. બાળા લગ્ન પીગા, ઘોળા બાયડી તથા ઉંચા હીનપણાં વગેરે કારણોથી તથા મનુષ્યોના ભેદો કાળા, ધોળા, રાતા, ઉંચા તે હીનપણાં લાક્ષણીક કરતા વધારે ઉંડા નથી.

વળી, બધામાં જ્ઞાનના તથા બુદ્ધિનો વીકાસ અને ક્ષય, તથા પ્રેમ, ક્રોધ વગેરે ભાવનાઓની અને બૌદ્ધિક સંસ્કારો. નો સરખો મેળવિકા મળી આવે છે અને તેની સરખી અસરો થાય છે.

ફૂલ્યુજ્યાં, ગુરુકામ, બુદ્ધિમાન ને બડ માણસો બધી જ્ઞાતીઓમાં નીપજ્યા હો છે. બધા દેશમાં અનુકુળતા મજે હો ત્યાં ત્યાં રાજ્યો સ્થાપી હો છે, બુદ્ધિ બહાદુરી, કાર્યકુશળ વગેરેની નામના મેળવી હો છે, વીલાસમાં પડી ગયો છે, અને પડતીનેયે પામી હો છે.

જુદા જુદા ગૌણગીરો અને વીચાર પ્રેમે જીવનના વીકાસ અને વીલયનો ક્રમ તથા ઇતીહાસ જુદી જુદી રીતે વર્ણવ્યો છે. કોઇએ મન વગેરેના હોદ્દાઓનેઃ કોઇએ તેણે રચેલા સમાજને તો કોઇએ પ્રકૃતિને. સામાજીક વીકાસમાં કોઇએ તેની રાજકીય, કોઇ કે ધાર્મીક, કોઇએ સામાજીક ને કોઇ કે આર્થીક પદ્ધતિઓની તપાસ કરી છે. વ્યક્તિ કરતાં સમાજ ઘણો મોટો છે, તેના ગુણો દુર્ગુણો, કાર્યો વગેરે પરંપરા તેની પાછળ રહેનારા તેના વંશજો કે બીજાઓ આગળ ચલાવે છે. વ્યક્તિ મરે છે, પણ તે પોતાનાં સારાં કે નઠારાં બીજો વાવી જાય છે. આથી કેટલાક વાદો વ્યક્તિ કરતાં સમાજને વધારે મહત્વ આપે છે અને વ્યક્તિને સમાજરૂપી મોટા કારખાનાનો એક પુરજો સમાજ તેને કહે છે. કારખાનાનો જેમ પોતાનો જુદા જુદાયા ઘોડા પુરજાને જાળવે છે, તેમ સમાજ માટે થોડી વ્યક્તિઓનો ભોગ આપી શકાય. બીજા કેટલાકે વ્યક્તિને મહત્વ આપ્યું છે અને વ્યક્તિનાં હીત તેમ જ ઉપર જાતે સમાજ છે એમ સમજી વ્યક્તિના વીકાસનો અવસર દીધો છે

આ બધું બતાવે છે કે કોઇ મનુષ્ય જીવનબંધુને સમગ્ર અવલોકન કરવાની શક્તિ ધરાવતો નથી. દ્વાપી અને આંધળાની વાત આપે છે તેમ કોઇ જરૂ તેનો એકાદ નાનકડો અંશ કોઈ-વધુ સમજી શકે છે. કોઇ પણ વ્યક્તિ સર્વો કરી શકતો નથી. અને નરસીંહ મહેતા કહે છે તેમ:

મન નરપણ કરી, વાત ન કરી મરી, જોવને જે ગમે તેહ પુજે;
મનાર્ભવચનથી આપ માની બહે, સત્ય છે એજ મન એમ સુજે.

પોતાને જે લાગે છે તે જ બરાબર છે, એથી જુદી જાતનું જે માને છે, કહે છે, તે અજ્ઞાની, જુદા, ભળાદ, દુષ્ટ, બદમાશ વગેરે છે એમ માની, દેખતો બીજારોનો કેવળ વીરોધ કરવા જ નહીં, પણ તેમનો નાશ કરવાનોયે પોતાનો અધીકાર માને છે, અ બાબતમાં તો પોતાપર આવી પડેલું કર્તવ્ય માને છે.

મહાભારતે જેના મોટા મોટા સૌકડો પર્વો ગ્રાન્થમાં જેવી નાનાં નાનાં પત્તા પર બધું હોય અને તે બધાં પત્તાં એકબીજાને વળગી રહ્યાં હોય, તેમ જુદા જુદા માણસો કયાંક કયાંથી પોતાની બાંધે અને પોતાને મળેલાં પાનાં પરથી આખા ગ્રંથનો નીર્ણય કરી નાંખે, તેવા વીજ્ઞાનશાસ્ત્રો અને ઇતીહાસ ના અભ્યાસો દ્વારા જીવનને સમજવા ના પ્રયત્નો છે. એ અભ્યાસો અને મર્યો મહત્વનાં છે, અને તેમાંથી ઘણો બોધ મળી શકે. પણ તેથીયે વધારે મહત્વની વાત પ્રત્યક્ષ જીવનના અનુભવોમાંથી મળતો બોધ છે. કરોડ મર્યો કરતાં જીવનનો પ્રત્યક્ષ અનુભવ, આખાયે જીવનનું સુક્ષ્મ અવલોકન સર્વોપરી વસ્તુ છે. વીજ્ઞાન અને ઇતીહાસ માં જેટલો બાદ અનુભવનો કે તેટલા ની કોઇથી ના પાડી શકાતી નથી. તે વીષે મતભેદ થઇ શકતો નથી. જેટલો બાદ અનુમાનો, સંભવિત તારીનો છે, તેટલો જુદા જુદા વાદો ઉત્પન્ન કરે છે.

જીવનનો અનુભવ બતાવે છે કે મનુષ્યમાત્ર આત્મા, વધવા પ્રયત્ન કરે છે. અજ્ઞાનમાંથી જ્ઞાન પ્રત્યે, પરાવલંબન માંથી સ્વાવલંબન પ્રત્યે, દીનતામાંથી પ્રભુત્વ પ્રત્યે, નીરાશામાંથી આશા પ્રત્યે, દુઃખી અવસ્થામાંથી સુખી અવસ્થા પ્રત્યે, અલ્પ આયુષ્યમાંથી દીર્ઘાયુષ્ય પ્રત્યે એમ વધવા ઇચ્છે છે. કોઇ પાછો જવા ઇચ્છતો નથી, પાછો જાય છે તો તે આગળ વધવાની આશા એ જેમ લાંબો કુદકો મારવા કોઇ પાછાં પગલાં લઇને પછી દોડતો આવે તેમ. વળી, કોઇ ગાયુલ ઉતરવા ઇચ્છતો નથી, સહુ જ ચાલવા ઇચ્છે છે; નિરવકારનો ભુખ્યો હોતો નથી, ક્રિયાનો ભુખ્યો હોય છે: અન્યાય, બળાત્કાર વગેરે સહી શકતો નથી, ન્યાય, સદ્વર્તન ઇચ્છે છે; હરીને રહેવા ઇચ્છતો નથી, નીર્ભયતા ઇચ્છે છે.

વળી, જીવનનો અનુભવ બતાવે છે કે માણસનો સમાજ સાથેનો એટલે કે પોતાના કુટુંબ, જ્ઞાતિ, દેશ વગેરે સાથે નો સંબંધ મુદ્દ—ખાસક દશામાં લેનાર નો અને સ્વાર્થનો હોય છે. એ સમાજમાં રહે છે પણ સમાજને પોતાના હેતુઓ સિદ્ધ કરી લેવાનું સાધન માને છે: ખાસક જેમ માબાપ ને પોતાનાં પોશાક, રમતગમત, સુખસગવડ વગેરેનું સાધન માને છે તેમ.

મધ્યમ દશામાં વ્યક્તિનો સમાજ સાથેનો સંબંધ લેનાર ને દેનાર બન્ને નો હોય છે. જેમ બે પેઢી વચ્ચે ચાલુ ખાતું હોય, તો કોઇ વાર એક પેઢી લેણદાર જણાય અને કોઇ વાર બીજી, તેમ કોઇ વાર વ્યક્તિ સમાજ પાસેથી વધારે લાભ મેળવે છે, કોઇ વાર સમાજ વ્યક્તિ પાસેથી. એક બીજાની સગવડ સાચવી બન્ને પોતાના કાર્યો વધારવા પ્રયત્ન કરે છે અને સંતોષ માને છે. એક પેઢી બીજી પેઢીને ગુટવા દેતા નથી; એના કુબાડી પોતે વધવા ઇચ્છતી નથી; તેમ સમાજ વ્યક્તિને કે વ્યક્તિ સમાજને તુટવા દેવા ઇચ્છતાં નથી. એકબીજાનો કેવળ પોતાના જ લાભનું સાધન માનતાં નથી, પણ પરસ્પર બીજાનું સાધન માને છે. એમાં કોઇ વાર વ્યક્તિનો સમાજ માટે બલાનું પડે તો બલાય છે; કોઇ વાર સમાજને વ્યક્તિ માટે બલાનું પડે તો બલાય છે. કોઇ વાર આખું કુટુંબ એક બાળકને બચાવવા કે બલાવવા પોતાને ધસી નાખે છે; કોઈ વાર કુટુંબની એક વ્યક્તિ આખા કુટુંબને માટે પોતાને ધસી નાખે છે. આમ કરવામાં કોઇ કોઇના પર ઉપકાર કરતું હોય એવું માન એ સૌ રાખ્યા કરતા નથી. બન્યારે સતત એક જ જણને બલાનું પડતું હોય અને બીજા માં તેની કૃતજ્ઞતા પણ ન જુએ તો એવું માન પેદા થાય છે, અને તે પાછી અસંતોષ પણ ઉત્પન્ન થાય છે. એવું ન હોય તો લેવા કરતાં બલાવામાં દરેક પોતાની કૃતાર્થતા જુએ છે; તેમાં એને એક પ્રકારના સાત્વિક સંતોષની સામગ્રી થાય છે કારણ કે આશ્રય આપનારની દયા માંથી જન્મ એ વીકાસ છે.

જેમ જેમ મધ્યમમાંથી ઉત્કૃષ્ટ દશા માં જીવન ખીલે છે, તેમ તેમ વ્યક્તિ અને સમાજનો સંબંધ આપનાર અને લેનારની એવડી સ્થિતિમાંથી વધારે આપનારની સ્થિતિ પ્રત્યે પલોંચવા નો યત્નો થાય છે. એટલે કે બન્ને માં જે સશક્ત હોય તે અશક્તને આપવા અને તેને બળવાન બનાવવામાં પોતાની ઉન્નતિ જુએ છે; તેનો તોડવા કે લુટવામાં નહીં. દેવ્યમાંથી ઔશ્વર્ય પ્રત્યે જવું એ જીવની પ્રગતી છે, તેમ ભોગમાંથી સંયમ પ્રત્યે જવું એ પણ એની પ્રગતી છે. જેને ઇશ્વર એટલે કે પોષક અને રક્ષક થયું છે, તેને આત્મનિગ્રહ—સંયમ એ અનીવાર્ય અને સંતોષપ્રદ ધર્મ થાય છે.

વળી, માનવકથમાં વીકાસેલા ગીત માં કેટલાંક લક્ષણો ખીનચુક જોઈ શકાય છે. સ્મરણા નદીઓ સ્મૃતી, ધ્રુવતા, નીરોધ (ધ્રુવતા તથા સ્મૃતિને રોકી રાખવાની શક્તિ), સંકલ્પ. માણસે નીતી સદાચાર, વ્યક્તિધર્મ, રાજકીય. વગેરે પ્રયાસો વગેરે જે કાંઇ ઉપરતપ્યાં છે કે તોડમાં છે, તે ગીતના આવા સ્વભાવો અને લક્ષણોને પરિણામે છે. અને નીતી અને સદાચારના એ જ મુળ પાયા છે.

આમ બીજું કશું ન માનીએ અને ન સમજીએ તોયે જીવનનું નીરીક્ષણ અને અનુભવ એ જ નીતી અને સદાચારનો સ્વતંત્ર પાયો છે. માણસ સદ્ભાવમાં સુખ, આદાન, દીન, લેવા ની આવશ્યકતા અને દુઃખદાયીતા, અસત્ય, હીંસા, સ્વાર્થ વગેરેમાં રાક્ષસ નારા, ભોગેચ્છાવાળા દોષનો. એવાં કારણો માટે કોઇ પોર પુરિયર દૃષ્ટિ રાખવી પડે છતાં એ ગુણો કે આચારે કદી પૂર્ણ થઇ શકતા નથી. ધર્મ તો જીવંત, જ્ઞાન, ઐશ્વર્ય (પોષણ અને રક્ષણ આપનાર), સત્ય, અહીંસા, સંયમ, વૈરાગ્ય પ્રત્યે પ્રયાણ કરવું એ જ દોષ થઇ.

એટલું સૌ કોઇને કબુલ કરવું પડશે કે જીવનાત્મક માણીઓનું મોટામાં મોટું નજરે ચડનારું સ્વરૂપ ગીત છે; અને આજની હલે ભારતમાં વધારેમાં વધારે પ્રમાણીકાણો અવસ્થા મનુષ્યજાતી માં છે. સામાન્ય જોવામાં ગીતને જ ગીતન્ય કે આત્મા પણ ગણવામાં આવે છે, અને 'મારો આત્મા', 'આત્માને દુઃખ ન દેવું', 'આત્માનો વીકાસ' વગેરે બોલા વાપરીએ છીએ. જે લોકમાં જોર માણસો થઇ ગયા તે ગીત—આત્માનો વીકાસ કેટલી હદ સુધી થઇ શકે છે તેના નમુના પુરા પાડે છે.

આમ, ચૈતન્ય કે ઇશ્વરની પ્રતીતિ સદાચાર અને નીતીના ગર્ભોની પોષકતા સીદ્ધ કરવા માટે જરૂરી નથી. છતાં દલીલોને વખતે તે મનુષ્યને ધર્મમાર્ગે સ્થિરપણે ટકાવવામાં મહત્વનું સ્થાન ભોગવે છે. એને પરિણામે મનુષ્ય નીરાશાજનક સ્થિતિમાંયે નીરાશામાં કુબી જતો નથી તીવ્ર પુરૂષાર્થ કરતાં છતાંયે પુરૂષાર્થનું જ અભીમાન રાખતો નથી. પોતા પર જ બધો આર છે, અને પોતે (એટલે પોતાનું સાડાત્રણ હાથનું શરીર) નહીં હોય તો બધું અંધારું જ થઇ જવાનું છે એવું માન્યા ભીમાન સેવતો નથી.

આનો અર્થ એ નથી કે નીરાશા, અભીમાન વગેરેમાંથી બચવા માટે ઉપર કે ચૈતન્યની માત્ર કલ્પના કરવા માં આવી છે. પરંતુ એ જ આદિ સત્ય છે, જડમાંથી નીપજેલું પરીણામ નથી, એવી પ્રતીતિ પણ ગીતમાં જ નીર્દોષ અવલોકન અને અનુભવનો આધારે ઉપજેલા વીવેકમાંથી થયેલી છે; તે કેવળ તાર્કિક અને બાહ્ય નીરીક્ષણ સાથેના વીવેકની નથી. પણ એની વધારે ચર્ચા કરવાનું આ સ્થાન નથી. તેથી હવે પાછી મુખ્ય વીષયની બીજી બાજુ તપાસીયું.

કીશોરલાલ મશરૂવાળા.

—ગોંડલ રાજ્યમાં આવેલા રીબડા પાસેના મુંડાસરા ગામે એક વેપારીએ લોટ દળવાની ચક્કી નાખેલી તેનો ગામ લોકોએ બહિષ્કાર કરી પોતાની જાત મહેનતથી પોર પોર ચાલતી પંટી ચાલુ રાખવાનો કરાવ કર્યો છે. આથી મશીનરી લાવનાર વેપારી મુંઝવણમાં મુકાઇ ગયા છે.

—તમામ સરકારી વ્યવહારમાં ઇગ્લીશ શબ્દ નહિ વાપરવાની તથા તેના સ્થાને નાગર શબ્દ વાપરવાની મુંબઇ સરકારે સુચના કરી છે.

INDIAN OPINION

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ બત્તરપત્રી તરફથી)

વેસ્ટરા, તા. ૨૬–૩–૫૦

પુર્વ બંગાળની લઘુમતી

તા. ૧૭ મીએ પાર્લામેન્ટમાં વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂએ કહ્યું : "પુર્વ બંગાળની લઘુમતી કોમની સલામતી જળવાઇ રહે એ ચોકકસ આપણી ચીંતાનો વીષય છે અને જો એમની સલામતી ન જળવાઇ તો એમને સલામતી મળી રહે એવાં પગલાં આપણે ચોકકસ ભરવાં પડશે. આપણે સામુદાયિક હિજરત બાબ કે વસ્તીની ફેરબદલી થાય એ ઇચ્છતા નથી પરંતુ, જેઓ આવવા માગતા હોય કે જવા માગતા હોય તેમને માટે આપણે દ્વાર ખુલ્લાં જ રાખીશું. તેમને એ માટે જરૂરી સગવડો આપીશું અને શકય તેટલી સહાય પણ કરશું. બાકી તો જે કોઇ પરીસ્થીતી કે સંયોગો બને તે માટે આપણે સદા તયૈાર રહેવું પડશે અને આવશ્યકતા આપણને ફરજ પાડે એવા પગલાં લેવા પડશે. છેલ્લાં બારી અઠવાડિયાં દરમિયાન પુર્વ કે પશ્ચિમ બંગાળમાં કોઇ મોટા પાયા પરનો બનાવ બનવા પામ્યો નથી. પુર્વ બંગાળમાંથી હિજરત કરી આવતા લઘુમતી કોમના હીંદુઓની હીજરતના માર્ગમાં આડે આવતી મોટા ભાગની મુશ્કેલીઓ દુર કરવામાં આવી છે. આમ છતાં સામાન્ય રીતે કહીએ તો પુર્વ બંગાળની સમગ્ર હીંદુ વસતી અપગીત બની ગઇ છે. અને ભાવિ બીકે બધ અને આકાંક્ષા સેવતી થઇ ગઇ છે. જેનુઆરીની ૧૭મી પછી પુર્વ બંગાળમાંથી હજારના ટોળા બાબ હીંદુઓ કલકત્તા આવ્યા હતા. અને એજ સમય દરમીયાન હજારના એક બાબ મુસલીમો પુર્વ બંગાળ જવા ઉપડી ગયા હતા. આ કમ રોજ ચાલુ રહેતો હતો. અત્યારે પુર્વ બંગાળમાંથી રોજના પાંચથી દસ હજાર હીંદુ ઓ આવી રહ્યા છે જ્યારે પાંચથી સાત હજાર મુસલીમો કલકત્તાથી પુર્વ બંગાળ જઇ રહ્યા છે. એક દિવસ તો ચૌદ હજાર જેટલા હીંદુઓ પુર્વ બંગાળથી આવ્યા હતા જ્યારે દસ હજાર મુસ્લિમો પુર્વ બંગાળ જવા ઉપડી ગયા હતા. આથી વાસ્તવમાં એ એકદમાંથી બચર બચર નહિ પરંતુ દિમાગી હીજરત હતી. આ કમ લોગ સંપુર્ણ રીતે સ્વૈચ્છિક હતો છતાં એની પાછળ સંયોગોનું દબાણ હતું."

પુર્વ બંગાળના બુલ્લેખો

કલકત્તાનો તા. ૨૬મીનો સંદેશો જણાવે છે કે પુર્વ બંગાળથી કલકત્તા તરફ આવતા સમગ્ર બે હજાર હીંદુ શરણાર્થી બેનાપોલ ખાતે રહી ગયા છે. બેનાપોલ ભારત-પાકીસ્તાનની સરહદ પર પાકીસ્તાનમાં આવેલું છેલ્લું રેલવે સ્ટેશન છે. બીજા ૭ હજાર શરણાર્થી કલકત્તા આવી પહોંચ્યા હતા. તેમની ફરિયાદ એ છે કે અત્યારોનો ભોગ બીજાઓ અને પાકીસ્તાનની પોલીસ શરણાર્થીઓની કનડગત કરે છે. તેમના જણાવવા પ્રમાણે બેનાપોલ ખાતે ભારતી ખાતાંના અમલદારો બળજબરીથી સોનાના દાગીના, રોકડ રકમ અને બીજી કીમતી ચીજો શરણાર્થીઓ પાસેથી આંચકી લે છે. જકાતી નાકાં પર પણ શરણાર્થીઓ પ્રત્યે વિવિધ પ્રકાર નો ભેદભાવભર્યો વર્તાવ કરવામાં આવે છે.

હીંદના મુસલીમો

હીંદના મુસલીમોમાંથી કેટલાક માણસો પાકીસ્તાનની લશ્કરી કરે છે, કેટલાક તોફાનો ઉભાં કરે છે, અને મુસ્લીમ લીગના મતલબપરાણા કેટલાક નેતાઓ હીંદમાં હજુ પડયા છે, તેમજ મોટા ભાગના અલીગના પલાયન પાછળ હકીકતમાં અને મુંબઇના કેટલાક મુસ્લીમ વેપારીઓ તથા બીજાઓનો હાથ હતો, એ બધી વસ્તુઓએ સરકાર ને સાવચેત રહેવા ફરજ પાડી છે. કલકત્તામાં બે જગાએ મુસલીમોએ પોતે જ મસ્જીદોને આગ લગાડી હતી એવી વાત બહાર આવી છે. પણ આવા બેકાર બોગસ બાદ કરતાં, જ્યાં જ્યાં કોમી તોફાન થયાં છે ત્યાં ભારત સરકાર તથા રાજ્યો (પ્રાંતો) ની સર કારોએ મુસ્લીમ લઘુમતીની રક્ષા માટે અપેક્ષા પ્રમાણે લેવામાં જરા પણ ઢીલ બતાવી નથી. ઉત્તર પ્રદેશ (યુ. પી.) ની ધારાસભામાં ત્યાંના વડા પ્રધાન પંડીત ગોવિંદવલ્લભ પંતે કહ્યું કે "આ રાજ્યમાં તાજેતરમાં થયેલાં તોફાનો વખતે મુસ્લીમોના રક્ષણ માટે જે કંઇ કરવામાં આવ્યું એના કરતાં વધારે જરૂરતની કોઇ પણ સરકાર કરી શકી ન હોત. ઉત્તર પ્રદેશમાંથી પાકી સ્તાન જતા મુસ્લીમો કરતાં પાકીસ્તાન થી ઉત્તર પ્રદેશમાં પાછા આવતા મુસ્લી મોની સંખ્યા વધારે છે. તાજેતરનાં કોમી રમખાણોની મજબુત કાર્યે કામ લેવા માટે કેટલાયે મુસ્લીમ સભ્યોએ ઉત્તર પ્રદેશની સરકારનાં વખાણ કર્યા. જનાબ ઐજાઝ રસુલે (સ્વતંત્ર) કહ્યું કે "સરકારે મુસ્લીમોની ખાસ કાળજી રાખી હતી, અને હરદોઇમાં તેમને છૂટથી હથીયારો વગેરે રાખવા દીધાં છે." પંડીત પંતે કહ્યું : "આ પાકી સ્તાન નથી એમ કોઇ એક ધર્મવાળાનું રાજ્ય પણ નથી. અહીં અમલદારો માં હીંદુ તેમજ મુસ્લીમ બંને કોમના માણસો છે. હીંદુ અમલદારોએ હીંદુ તોફાનીઓને સિફતથી કરતાં આવડતું નથી, અને એવા તોફાનીઓને જોળાયી દાર સુધી કર્યા છે. બહીના મુસલમાનો મુસ્લીમોને પોતાના બાઇ ગણે છે."

રહિયો

હીંદના અખબારોમાં પ્રસિદ્ધ થયેલી એક બબર મુજબની બોલીએ. કાબડા બેસુડ મામાં આવેલા રામકૃષ્ણ મિશન ના મહામંત્રી સ્વામી વીરેશ્વરાનંદ જણાવે છે કે હીંદનાં ભાગોમાં સ્વામી સ્વતંત્રા નંદના પુરાવા પરથી એવી બબર પ્રસિદ્ધ થઇ છે કે પુર્વ પાકીસ્તાનમાં રામકૃષ્ણ મીશનના ૪૦૦ સાધુઓને મારી નાંખવામાં આવ્યા, અને મીશન નાં બધાં કેન્દ્રો બાળીને ભસ્મ કરવામાં આવ્યાં. પણ આ બબર સાવ પાયા વગરની છે.

કાશ્મીર

કાશ્મીરના વડા પ્રધાન શેખ અબ-દુલ્લાએ નવી દિલ્હીમાં કહ્યું : "આપણે એ વસ્તુ વારંવાર સ્પષ્ટ કરી છે કે જમ્મુ અને કાશ્મીરની પ્રજાનો મુકત અને કાયદેસર બાળ્યો વગરનો લોકમત લેવાય એજ આ ઝઘડાનો એક માત્ર ઉકેલ છે. પણ જ્યાં સુધી કાશ્મીર નો પ્રદેશ વીભકત રહે અને તેનો એક ભાગ કહેવાતી આઝાદ કાશ્મીર સરકાર ને હસ્તક રહે ત્યાં સુધી કાશ્મીરની પ્રજા પોતાના ભાવિ વીશે અભિપ્રાય બકત કરી શકે તેમ નથી. કાશ્મીર ના સાર્વભૌમત્વ વીશે કાશ્મીરપંચ, સલામતી સમિતિ કે પાકીસ્તાન સુદ્ધાંએ કોઇ સવાલ ઉઠાવ્યો નથી. કોઇએ કહેવાતી આઝાદ સરકારને પણ માન્ય રાખી નથી. એટલે, લોકમત લેવાનું કામ બાદ તે પહેલાં સમગ્ર પ્રદેશ કાયદે સરની સરકાર હસ્તક સુપરત થવો જોઇએ. અને આમ થયા પછી પણ કાયદેસરની સરકારને ફેંકાઇ ગયેલા હજારો નિરાશ્રિતો કેમ્પોમાંના કેટલાક ભારત બાતે, કેટલાક બીજા બાજુએ અને કેટલાક પાકીસ્તાન બાતે છે, તેઓનો પુનર્વસવાટ કરાવવાનો સમય મળવો જોઇશે. આ બધી બબર પ્રજા પોતાના ભાવિ અંગે અભિપ્રાય બકત કરી શકશે, અને તેના તરફથી જે કોઇ નીર્ણય લેવામાં આવશે, તે હકીકતે સ્વી કાર્ય હશે." કાશ્મીર સરકારે નીમેલી જમીન સુધારણા સમીતી કામ ચલાઉ રીતે એવા નીર્ણય પર આવી છે કે જમ્મુ અને કાશ્મીરમાં જમીનની માલીકી રાજ્યને કરતાં રહેશે; અને બાકી માલીકો, હજારો ખેડનારા, અમલ્લા ઝમોતિયા બાદ "કાનૂને પરાબ તારા" (ઇકરાર) મુજબની હજુ આ પ્રશ્ન પર વીચારણા ચાલે છે.

પશ્ચિમ પાકીસ્તાનમાં જુલમ

પશ્ચિમ પાકીસ્તાનમાં મતા જુલમો બરાબર અટકયા નથી. સીંધના હીંદુ ઓની હીજરત ચાલુ છે. મધે આઠવાડીયે મુખ્ય આવેલા સીંધી હીજરતી ઓએ કહ્યું કે પાકીસ્તાન આવે ઓની કફોડી એક અંત બાબ સમાન છે. પુ. બંગાળના બનાવો પણ શ્રીમાં પડયા પડયાં છે. ના મુસલીમો ત્યાંના હીંદુઓને બંગાળમાં લો એક પણ મુસલીમ તો તેના બાકે અહિં બસો ઓની મુલ્કે ખુલ્લી ધમકીઓ હતા. ત્યાંના મુસલીમોએ ઓની ચેતવણી આપી દીધી કે કાલ બધું સાફ છે માટે તમારી તરફ ચાલ્યા જાવ, નહિતર સમય નજીક આવી રહ્યો છે કે પાકીસ્તાન છોડી બધું અસ્વસ્થિત જશે. પાકીસ્તાની અખબારો સામે મુખે મડદા માટે તાજાર જવાની મુસલીમોને હાકલ કરે ગીત સતત પ્રચાર ચલાવી રહ્યાં કે ત્યાં પ્રચલિત બનેલું સુત્ર "હસી લીયું પાકીસ્તાન મહી મહી હીંદુસ્તાન" છે. હજી પણ પાકીસ્તાનમાં ઉતાવીસ હજાર હીંદુઓ રહી ગયા કે તેઓ જરૂરી પરવાનાઓ મેળે કે તેમણે પણ ભારત આવવાનો નીર્ણય કરી નાખ્યો છે. પાકીસ્તાનની ભિન્ન દમનનીતીને કારણે લઘુમતીઓ સામુદાયિક હીજરત કરી રહી છે."

મીરપુર પાસેથી આવેલા એક કિસ્સા રતીએ જણાવ્યું હતું કે "પાકીસ્તાન સરકારે લઘુમતીઓ ઉપર ચારેબાજુ કેર છુટો મુકયો છે. ત્યાંના હીંદુ ઓ "ચાલ્યા જાવ યા મરો" એ જેવા વીકલ્પો રમી રહ્યા છે. નમને બાં તર, ઓજોનાં અપહરણ વીગેરેની ધમકી આપવામાં આવે છે. આ બધા હીંદુઓ ભારત તરફ આવવા માટે આતુર છે. પરંતુ પરવાનાઓ મેળવવા પણ મુશ્કેલ છે."

બીજા એક નિર્વાસિતે જણાવ્યું હતું કે "હીંદુઓને હાંકી કાઢવા માટે બધા ભાવાના કોઇ પણ ઉપાયોને તુર્ક મુસલમાનો હીન માનતા નથી."

સેન્ટ્રલ એંકપર બાઇ પાકાસ્તાનીએ ને ઝાલ

અમદાવાદની સેન્ટ્રલ બેંકની બાબ ઉપર બાઇ પડી જે લુંટ બનેલી કે સનસનાટીભર્યો કિસ્સામાં તે વીશે નીર્વાસિત હીંદુ આરોપીઓ બાબુ કેશવરામ આહુજા તથા કેટ બાબાણી મંજનાણીને રપૈસપલ જજ મી. જોસ. પારીસે દેહાંત કંડની (ફાંસી) સજા ફરમાવી છે. આ કેસની મોટરના ડ્રાયવર બાબુ જોસેફ કોન્સ્ટેબલનું આરોપીઓએ ગોળીબારથી ખુન કર્યું હતું.

આ અત્યાચાર તા. ૨૬ મે ૧૯૪૯ ના બીજે દહાડે સરીબામ રસ્તે બન્યો હતો. જેથી ગુજરાત ભરમાં બારે સનસનાટી ફેલાઇ હતી. બન્ને આરોપીઓ કરાચીના મજદુર મુંબઇના છે. એમણે અનેક વાર પોલીસને થાપ આપી મુકયા છે.

ખિલ હીંદ વેપારી મહામંડળ

ડાર્બેસ્ટર મળેલી સિલીમાં અ. હિં. વેપારી મંડળની બેઠકમાં બે ઠરાવો પસાર કરવા માં આવ્યા હતા. એક ઠરાવનો ખની ગ્રેસ હતો કે વેપાર એ કોઈ રાજ્યની ખાનગી મિલકત નથી. બીજો ઠરાવ દેશની હાલની આર્થિક પરિસ્થિતિ વીશે હતો. રાજ્યના વેપાર અંગેનો પહેલો ઠરાવ મુંબઇના શ્રી. આર. ડી. સરૈયાએ રજુ કર્યો હતો અને તેને અનેક પ્રતિનિધિઓએ ટેકો આપ્યો હતો. વેપાર એ રાજ્યના વહીવટનું વાહન નથી એવો અભિપ્રાય લગભગ બધા જ વક્તાઓએ વ્યકત કર્યો હતો. તે છતાં જો રાજ્ય એ ક્ષેત્રમાં પ્રવેશ કરશે તો તેથી ખંખેરવું કોળા વેપાર ઉદ્યોગ માટે આનથી વ્યકિતઓ વા કાર્યો માટે અપાયેલી બાંહેધરીઓનો ભંગ થશે અને તેમની વાજબી પ્રવૃત્તિ ઓ પર તરાપ મારવા બરોબર બનશે.

શ્રી. અમરવાલે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે વેપાર ઉદ્યોગની બાબતમાં સર કાર ફિનીનઅનુભવી હોવા ઉપરાંત રાજ્યના વેપારથી સરકારી વહીવટમાં ગરબડોરીનું જોર વધી જશે.

બીજો અર્થવિષયક ઠરાવ શ્રી. જી. ડી. બિરલાએ રજુ કર્યો હતો. શ્રી. બિરલાએ દેશની અર્થરચનાના વીકાસ માટે નીચેના સાત મુદ્દાવાળો એક કાર્ય ક્રમ પેશ કર્યો હતો.

(૧) સરકાર, મજુરો, ઉદ્યોગો તેમજ ખાનગી અને રાજ્યોની સરકારો વચ્ચે ઇ નીકટનો સહકાર.

(૨) વધુ પરિશ્રમ કરવાને પ્રજાના જુદા જુદા વીભાગના વધુ દર નીચુંની અંમલવારી.

(૩) ઉત્પાદનને લગતી સઘળા પ્રવૃત્તિ ઓનો કરકસર, ઝડપ, દુમારચાકીની જેમ ઉત્પાદનની તાણુકીની આવશ્ય કતા પ્રત્યે નવેસરની તાકાતી.

(૪) ઉત્પાદનને અડચણરૂપ ન થતાં 'પ્રોટેકશન' આપવા બાબતે નિયંત્રણોને ઢીલાં બનાવવાં.

(૫) કરવેરાની રચના અને સઘળા બોજાનો ઉત્પાદનને વધુ વેગ આપે તેમજ વધુ સંતોષ ઉત્પન્ન કરે તેવા ધોરણો ઘડવાં જોઇએ.

(૬) મજુર અને ઉત્પાદક વર્ગોમાં ઉત્સાહ આપવા માટે તકોની આવશ્યકતા.

(૭) ઉદ્યોગોને અવરોધક ઘોરણે મુકવામાં આવેલાં નિયંત્રણોને ઉદ્યોગ, આધુનિક કાર્યપદ્ધતિઓના ઉપયોગ અને કુશળતાની તાજુકી વીષે થા. બીરલાએ જણાવ્યું હતું કે સરકાર હવે વાસ્તવવાદી બનતી જાય છે, તે સમજી શકી છે કે આર્થિક વિકાસ ઓમાંના નહીં પણ પ્રેમે પામેલ જ થઇ શકે છે. વેપારી વર્ગને અવેરાના ક્ષેત્રમાં ઘોઢાક રાહત આપવા માટે તેમણે નાણાંમંત્રીનો આભાર માન્યો હતો. ઉત્પાદન વધારો એ જ આર્થિક પ્રશ્નોનો એક માત્ર સાચો ઉકેલ છે એવા સરકારના મંતવ્યને તેમણે સંમતિ આપી હતી.

શ્રી. બિરલાએ જણાવ્યું હતું કે, મધ્યમ વર્ગની સ્થિતિ સૌથી વધુ કફોડી છે. ખેડુતો અને કામદારોની નાણાં રોકવાની શકિતમાં પણ વધારો થયો છે. મુકત પ્રોતોના એકલા હિસાબોએ જ જમીનદારી નાબુદી ફાળામાં રૂા. ૨૫ કરોડ આપ્યો છે.

શ્રી. બિરલાએ આયોજન પંચ નીમવાના સરકારના નીર્ણયને સાચવ્યો હતો. શ્રી. બિરલાએ અંદાજપત્રની મર્યા દરમીયાન પાર્લામેન્ટના ટેકસાઇ સભ્યોના બાપણોના ખનિ પ્રત્યે બેદ દર્શાવતાં જણાવ્યું હતું કે તેના બાપણો માં દેશના આર્થિક પ્રશ્નોના સાચા પરિચયનો અભાવ હતો.

ઔદ્યોગિક ઉત્પાદન વીશે બોલતાં શ્રી. બિરલાએ જણાવ્યું હતું કે ઉદ્યોગો વધવાથી બેકારીનો પ્રશ્ન વધુ ઉગ્ર બનશે એમ માનવાની પણ લોકો ભૂલ કરે છે. માત્ર ચરખાના કાર્યક્રમથી બેકારીનું નીવારણ થઇ શકે નહીં. કામદારોની આર્થિક સુધારણા એજ અંતિમ હેતુ હોવા જોઇએ. તેને પરિણામે ઉત્પાદનને વેગ મળશે અને તેથી વધુ નફો મળશે.

હીંદના દુંક અખરો

અફઘાનીસ્તાનનો પાકીસ્તાન સાથે સંબંધ

અફઘાનીસ્તાનના નાયબ વડા પ્રધાન તથા વિદેશ પ્રધાન જ. અલરીયદખાની મહમદખાને જાહેર કર્યું હતું કે, અફઘાનીસ્તાન વાયબ્ય સરહદ પ્રાંત અંગેના ઝઘડાનું સમાધાન કરવાના પ્રયાસ તરીકે પાકીસ્તાન સાથે સીધી મંત્રણા કરવા તત્પર છે. પરંતુ જો પાકીસ્તાન આ વીસ્તારમાં રહેતા સીરોર લાખ અફઘાનોને નાબુદ કરી નાખવાની તેની નીતી ચાલુ રાખશે તો ગંભીર પરિણામો આવશે. જ. મહમદખાન અફઘાનીસ્તાનના રાજ કબીર, જેઓ પ્રધાનની રાહી મુલાકાતે આવ્યા છે, તેમની સાથે આવ્યા છે.

તેમણે એક અખબારી પરિષદમાં ઉપર મુજબ જણાવીને વધુમાં કહ્યું કે, હું કોઇ પણ ચર્ચાઓમાંથી બાકાત રહી ગયો નથી. હું આંતરરાષ્ટ્રીય દેખરેખ નીચે લોકમત લેવામાં આવે તેની તરફેણમાં છું. અમે પાકીસ્તાનની પ્રજા પ્રત્યે કોઇ ખરાબ લાગણી ધરાવતા નથી કેમકે અમે તેની સાથે પ્રાચીન ધાર્મીક સંબંધો ધરાવીએ છીએ. અમે બીજા સર્વે મુસ્લીમ દેશો ની માફક પાકીસ્તાન સાથે મીત્રાચારી ભર્યો સંબંધો ધરાવી ને રહેવા પ્રયત્ન શીલ છીએ.

પરંતુ અમે અમારા સીરોર લાખ ભાઇઓ કે જેઓ કદી પોતીકા કે બીજા કોઇ સત્તાને આધીન બન્યા નથી તેમનું રક્ષણ કરવા કટીબધ્ધ બનેલા છીએ. જો સંતોષકારક સમાધાન નહિ થાય તો આ કેસ સંયુકત રાષ્ટ્રસંસ્થા સમક્ષ રજુ કરવામાં આવશે. અફઘા નીસ્તાન ભારત સાથે સારો સંબંધ ધરાવે છે પરંતુ તેનો હેતુ પાકીસ્તાન ની વીરૂધ્ધમાં નથી. અફઘાનીસ્તાને ભારતને કાશ્મીરના પ્રશ્ન અંગે કોઇ મદદ કરી નથી તેમ તે પાકીસ્તાન સાથેના તેના ઝઘડામાં હીંદ પાસેથી કોઇ મદદ મેળવવાની ઉમેદ રાખતું નથી અને વધીને છે કે, શાહ દરદ અને શાહ ઝહીર વચ્ચેના મુલાકાત પ્રસંગની દુનીયાના ટ્રસ્ટીબીડુઓને એકત્ર કરવામાં ભારે અસર કરશે. અફઘાનિ સ્તાનની નીતી તેમના દરેક દેશના હકકો તરફ પરસ્પર માન અને તેમના સ્વીકારના પાયા ઉપર મુસ્લીમ દુનીયાના સભ્યો વચ્ચે સમજુતિ અને મજબુત સંબંધો સ્થાપવાની કોશીશ કરવાની રહી છે અને હંમેશા રહેશે.

બોરસદ વિદ્યાપીઠની મુલાકાતે

ગઇકાલ બાતેના હીંદના ગ્રેહમી પ્રો. સર્વપલ્લી રાધાકૃષ્ણન તેમનાં બાતાંના સર્વે માણસો સહિત બોરસદ વિદ્યાપીઠ ની મુલાકાતે ગયા હતા. આ વીદ્યાપીઠ ૧૯૫ વર્ષ પહેલાં સને ૧૯૨૮ માં સ્થપાઇ હતી. તે રથીયાની સૌથી જુની વિદ્યાપીઠ છે. વીદ્યાપીઠના 'રેકટર' મુલાકાતીઓને આવકાર આ પ્યો હતો અને તેમની સાથે જઇને તેમને વીદ્યાપીઠનાં સર્વે બાતાંઓ બતા વ્યાં હતાં. બોરસદ વીદ્યાપીઠ ૧,૦૦૦ વીદ્યાર્થીઓ ધરાવે છે અને તે તાલુકાનું સૌથી અગત્ય નું કેન્દ્ર છે. પ્રોફેસરોએ વીદ્યાપીઠની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ વીષે પ્રો. રાધા-કૃષ્ણન સાથે ચર્ચા કરી હતી જેમાં તેમણે સારો રસ લીધો હતો. આ મુલાકાત ત્રણ કલાક સુધી ચાલી હતી.

મુંબઇની માધ્યમીક શાળાઓ

મુંબઇ સરકાર, હાલની બધી જ સર કારી માધ્યમીક શાળાઓને વેપારી, ખેતીવિષયક અને ટેકનીકલ શાળાઓમાં ફેરવી નાખનાર છે. આ દિશામાં કામનો આરંભ પણ થઇ ગયો છે. આ પછી "હું અંગ્રેજી ભણું છું." એમ કહેવાનું કોઇ વિદ્યાર્થીને માટે રહેશે નહિ. કારણ કે પ્રાથમિકથી માંડીને કોલેજ સુધીનું શિક્ષણ હવે પ્રાદેશીક ભાષામાં આપવામાં આવનાર છે. મુંબઇ સરકાર આ ઉપરાંત મેટ્રીક પરિક્ષાનું ધોરણ ઉંચું લાવીને ઇન્ટર સુધી બનાવવા માગે છે. હંગ્રેજ અને અન્ય વિદ્યાપીઠોમાં જેટ્રિકનું ધોરણ ઇન્ટર સુધીનું હોય છે. ઉપ યુંકત બંને અતિ મહત્વની બાબતે-મુખ્ય પ્રધાન તથા કેળવણી પ્રધાન શ્રી. બાળા સાહેબ ખેરે મુંબઇ ધારાસભાની બેઠકમાં માધ્યમિક શિક્ષણને લગતી ચર્ચાનો જવાબ આપતાં કરી હતી.

સરકાર તરફથી ગામડાઓમાં થતો સુધારો

ફેબ્રુઆરી માસ સુધીમાં સરકાર તરફથી અમદાવાદ જીલ્લાના ખેડુતોને છુટથી તગાવી આપવામાં આવતી જેની વીગતો નીચે પ્રમાણે છે. બેન્જીનો માટે ખેડુતોને આણંદમાં રૂા. ૧૪,૦૦ ધોળકામાં રૂા. ૪૦૦, ધંધુકામાં રૂા. ૧૯૧૬ અને સાણંદ તાલુકામાં રૂા. ૩૦૦ ની તગાવી અપાય છે.

સરકારે વધુમાં કુવાઓના બાંધકામ માટે પણ તગાવી આપી છે જે 'અનુ સાર સાણંદ તાલુકામાં રૂા. ૭૫૦, દસ્કોઇ તાલુકામાં રૂા. ૫૨૦૦, દેહગામ તાલુકાને રૂા. ૭૧૫૨, વીરમગામ રૂા. ૨૨૦૦, ધોળકા રૂા. ૩૦૦૦, આણંદ રૂા. ૬૦૦ આપવામાં આવ્યા છે. નવા કુવાઓના બાંધકામ માટે સરકારે તરફ થી ખેડુતોને રૂા. ૨૪૦૦૦ની રકમ આપવામાં આવી છે.

સરકારે ૨૪૦૬ ટન બાજરી, ૫૫૨૩ ટન જુવાર, ૬૬૨૪ ટન મકઇ, ૫૪૧૦ ટન ચોખા અને ૧૦૬ ટન જવ અમ દાવાદ જીલ્લામાંથી ખરીદ્યા છે. સાગર કાંઠાનાં ખેડુતોને પણ તગાવી તરીકે રૂા. ૬૯૫૫૦ની રકમ અપાઇ છે. આજ જીલ્લામાંની ૬૫ હજાર એકર પડતર જમીનનું ખેડાણ કરવામાં આવ્યું છે.

બાજરામાં

મુલનહેગ હિંદુ મંડળ

મુલનહેગ (જર્મ) હીંદુ મંડળની વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ ગઇ તા. ૨૬ મીને, રા. ભોગીલાલ કે. મજમુદારના પ્રમુખ પણા હેઠળ મળી હતી. પ્રમુખના ભાષણ બાદ મંત્રીનો રીપોર્ટ રજુ થયો અને પાસ થયો અને તે પછી નીચે પ્રમાણે નવા કાર્યવાહકોની ચુંટણી થઇ હતી: પ્રમુખ ભોગીલાલ કે. મજમુદાર, ઉપ-પ્રમુખઃ વીરજલાલ મોહનલાલ બલ સારા, મંત્રીઃ નગીનલાલ અમરાભાઇ, ઉપ-મંત્રી : મણીલાલ સુખાભાઇ, ખજાનચી : છગનલાલ રણછોડદાસ ચૌ

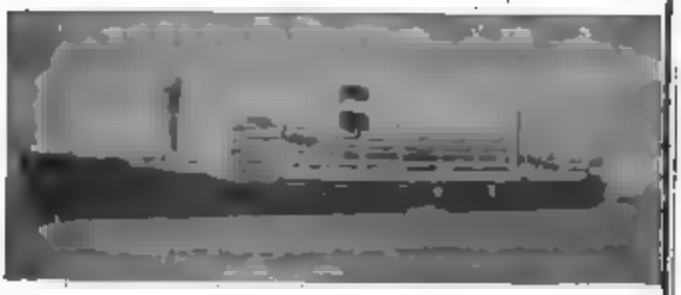
હાણ, કે હીદરઃ કાંતીલાલ બાબાભાઇ કમીટી સભ્યો: કાલાભાઇ રણછોડદાસ, મ નલાલ બીખાભાઇ, ચાંદુભાઇ અમા ભાઇ, અંબેલાલ સુખાભાઇ, ઇશ્વરલાલ મે હનલાલ અને શાંતીલાલ દયાળભાઇ

—અમદાવાદ મજુર મહાજન સંધે રાજકીય ફાળો ઉઘરાવવાનું નકકી કર્યું છે. આવિષ્યમાં યનાર સ્થાનિક સ્વરાજ સંસ્થાઓની ચુંટણીઓનાં તેમજ સુરે કારી ગેડીઓ માટેની મજુર પ્રતિનિધીઓની ગેડીઓ માટેની ચુંટણીઓ વગેરે રાજકીય કામ માટે આ ફાળામાંથી ખર્ચ કરવામાં આવશે. ઇન્ડીયન ટ્રેડ યુનીયન એકટ પ્રમાણે મહાજન આ ફાળો ઉઘરાવી શકે છે. આ ફાળામાં આજરે એક લાખ રૂપિયા એકઠા થાય તેવો સંભવ છે. દરેક કામદાર પાસેથી એક રૂપીયો જ લેવામાં આવનાર છે. અમદાવાદમાં આજરે એક લાખ જીવ કામદારો મીલોમાં કામ કરે છે.

જોઇએ છે.

સુરત ઈંડુ એજયુકેશનલ સોસાયટી તરફથી આથતી ગુજરાતી શાળા માટે શીક્ષકોની જરૂર છે. જેઓ મેટ્રીક સીનીયર, સીનીયર ટ્રેઇન્ડ, અથવા રનાતક હોય અને તે સાથે ઈંડી અથવા શકતા હોય અને શીક્ષક તરીકેનો પાંચ વર્ષનો અનુભવ હોય તેવા શીક્ષકો એ સર્ટીફીકેટોની તથા અન્ય પાત્રીપત્રોની નકલો સાથે અરજી કરવી.

મંત્રી: સુરત ઈંડુ એજયુકેશનલ સોસાયટી.
૧૨૭ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi. S.S. Karanja leaves Durban 5th May, 1950, for Bombay, Calling at Karachi and Bedi Bandar.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letter.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY.] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.

Full details of services to Nairobi may be obtained from any I.A.T.A. Travel Agent.

FLY EAST VIA NAIROBI!

Fly by Constellation from Nairobi to BOMBAY.

Immediate connections for AUSTRALIA, BURMA, CEYLON, NEW ZEALAND, and the FAR EAST arranged.

Fly direct and save time and money.

Fare NAIROBI/BOMBAY £83 single £149.8s return.

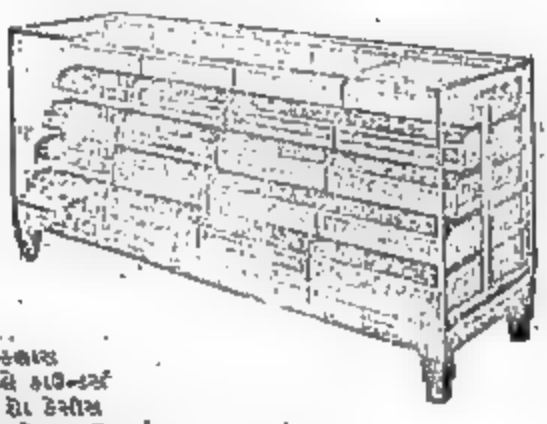
AIR-INDIA International

Shell House, Delamere, Nairobi.
Cables "AIRINDIA" Box 1018

આવેલા હિવાણી અંકો.

ઇમા	શી. ૫ ૦	રવિવાર	શી. ૧૦ ૦
આરામ	૫ ૬	સંદેશ	૧૦ ૦
સવિતા	૭ ૦	વેણી	૭ ૬
મોજમજા	૬ ૦	બે બડી બોલ	૭ ૬
ઈંડુ	૩ ૬	ચિત્રપટ	૭ ૬
સરસ્વતી સાહિત્ય પંચાંગ	૨ ૬	મુંબઈ સમાચાર	૫ ૦
મુંબઇ સમાચાર પંચાંગ	૫ ૬	ન્યુ ઈરા (ગુજરાતી)	૭ ૬
India, (English) 12 Copies	૬ ૦	Filmindia English	૬ ૬

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414. Tel Add: "KAPITANS"

ઇઝી-ચેર્સ
ડ્રેસ્સીંગ ટેબલ્સ
અને ડ્રેસીંગ
રીફ્રીજરેટર કાઉન્ટર્સ
ગોદરેજ યુનીટસ, ડ્રેસ્સીંગ ફર્નીચર વિ. વિ.
સસ્તી કેટલોગ મંગાવો.

ઓસોસીએટેડ શોપફીટર્સ લીમીટેડ

જેની સાથે એકસેલસીયર શોપફીટર્સ, લીમીટેડ, સા. આ.
શોપફીટર્સ, લીમીટેડ.

એમે હાઈ ક્લાસ ડ્રેસીંગ બનાવનારાઓ છે અને વૈજ્ઞ ઈસ્ટરરોનાં મુખ્ય ઓફ પેઢીઓ છે, તેમો એકાએક છે.

184 MARSHAL STREET, (Facing Escom House), JOHANNESBURG.
Phone 33-6211/2. P. O. Box 6581.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	મારતી ૧૯૫૬ એપ્રીલ	ઈંડુ ૨૦૦૬ માર્ચ	મુસલમાન ૧૩૬૮ સફાલ	પારસી ૧૩૧૯ ફરવરદીન માહ	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૭	૨૬ ૧	૧૮	૭	૬-૧૧	૫-૪૭
શની	૮	,, ૨	૧૯	૮	૬-૧૨	૫-૪૬
રવી	૯	,, ૩	૨૦	૯	૬-૧૩	૫-૪૬
સોમ	૧૦	,, ૮	૨૧	૧૦	૬-૧૪	૫-૪૫
મંગળ	૧૧	,, ૫	૨૨	૧૧	૬-૧૫	૫-૪૫
બુધ	૧૨	,, ૬	૨૩	૧૨	૬-૧૬	૫-૪૪
ગુરૂ	૧૩	,, ૭	૨૪	૧૩	૬-૧૭	૫-૪૩

PHONE 33-2651.
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ગુજ્જુ રસમ, બ્યાન્ટસ—બેબી બાળકો માટે બધા બાલનો માલ—તેમજ કેપીલીન બોનેટ્સ સાડીઓ વીગેરે માટે હમારે ત્યાં બધા બાલ મળશે
/કરવા બોલાવશું છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 21410.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out in Strictest Confidence.
11/12 Fusion Chambers, Joppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
'Phones—Office: 22-7771. After hours: 26-4344.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-KURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/4; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1650

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ દીરી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામવડે વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. દીરી કંપનીને ઉપકાર આપવું એ દરેક દીરીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 26848. P. O. Box 1410.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-6476
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

Tel. Add: "Charetar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5981

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.
LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩–૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસ ટ્રીચાર્ડ્ટ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—:: હોલસેલ વેપારી ::—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
18 APR 1950

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 15—Vol. XLVIII FRIDAY 14TH APRIL, 1950. REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWS-PAPER (PRICE FOUR PENCE)

A PRAYER

"God grant me the serenity to accept the things I cannot change, the courage to change the things I can, and wisdom to know the difference."

પ્રાર્થના

ઓ ઈશ્વર જે વસ્તુઓને હું ફેરવી નથી શકતો તે સ્વિકારી લેવાની મને શાંતતા આપો, જેને ફેરવવાની મારામાં શક્તિ છે તેને ફેરવવાની મને હીંમત આપો, અને બન્ને વચ્ચેનો તફાવત સમજવાની બુદ્ધિ આપો.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky Per yd. 7/11.

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6.

VELVET.
44" Chenile Georgette In all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0. each.

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/19/0. each.

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive white borders in all shades. Reduced to £6/10/0. each.

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream. Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

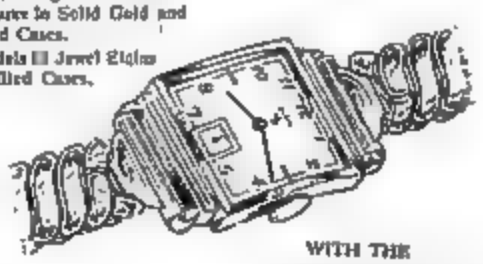
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DUHA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. SLOFF & HARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651.
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ.
લેડીઝ તેમજ ગુનરાઈ કાપડ, ફુલ્ટ રેક્ષ, બ્યાન્ડેસ—એની બનાવટ
માટે બહુ જાણીતા માલ—તેમજ કેપડીઓના હોલસેલ માલિકો
વાજબી ભાવે દરેક જાતનો માલ—તેમજ કેપડીઓના હોલસેલ માલિકો
ઘરાકો આવકારવામાં આવે છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 21420
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Fortune Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5189, Johannesburg.
Phones:—Office: 22-7771. After hours 26-6346.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONS BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 6/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની નીચા કંપનીમાં જીવનવીમા, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામાન્ય વીમાઓ દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવાની સગવડ છે. કંપનીને ઉપલબ્ધ આપવું એ દરેક કંપનીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74 Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 28648, P. O. Box 1410.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE.
Diagonal Street.
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel Add: "RUSTOMJEE" JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi. S.S. Karanja leaves Durban 5th May, 1950, for Bombay. Calling at Karachi and Bedi Bandar.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)		without food		18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.

Men who matter

shave with Gillette

Today no man can afford to neglect his appearance. The daily shave is a matter of great importance; and men who matter shave with Blue Gillette blades, knowing full well that these give the closest, smoothest, best-looking shaves that they have ever known.

Blue Gillette Blades

5 BLADES FOR 3/6

'Good Mornings' begin with Gillette

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણિભાઈ બાબુભાઇ પારીયાભાઇ.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્રા બીજી ફેશન ફોરા ફેરા, મસાલાવાળી અને બનાવીને મળશે.

અમારું બનવાનું સુરતી મુકુ ફેરા, મમરા, ચવાણા, ગાંઠીયા, પાપડ વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીને મળશે.

પાર્ટી વીગેરે માટે ફોરા ઓર્ડરથી બનાવી આપવામાં આવશે

PHONE 33-6576. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
111 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

Full details of services to Nairobi may be obtained from any I.A.T.A. Travel Agent.

FLY EAST VIA NAIROBI

Fly by Constellation from Nairobi to BOMBAY.

Immediate connections for AUSTRALIA, BURMA, CEYLON, NEW ZEALAND, and the FAR EAST arranged.

Fly direct and save time and money.

Fare NAIROBI BOMBAY
£83 single £149.5s return.

AIR-INDIA
International

Shell House, Delamere, Nairobi.
Cables "AIRINDIA" Box 1910.

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, સોફાસેટ, વરંડાના બેસવા માટે બેંચ બેસવાના ટેબલ, ગુડ ટેબલ, ટેબલ, વાસણ મોકવાના માટે બફેટો. અને બધાની જાતના ફેશના ગુડબેંચ-ખાંડ.

—સોફાસેટ, ટેબલ અને કીચન કવેસર—

જે કુમારી ટેબલેટ બીજે વર્ષાવાર વાપરે છે. તેનો રોગ વધેલ વધેલ વધેલ છે. આજરોગના ગાંઠોના માટેલ બીજા બંધારણ અને રોગો આવ્યા નથી.

L. MISTRY
61 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 15—Vol.—XLVIII. Friday, 14th April, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price FOUR PENCE

Indian Opinion

Friday, 14th April 1950

A Word In Season

The opinion of King George III of England regarding politics and politicians has been often recalled. "Politics," remarked that monarch, "are a trade for a rascal, not a gentleman;" and, any student of the political history of the eighteenth century will agree that he had ample opportunity of forming a correct and considered judgment.

It has sometimes been suggested that the terms of the criticism were unduly severe; the remark, perhaps, a little exaggerated. We hardly think so. Certainly not, when politics are made a trade, as unhappily, they all too commonly are. For, if we are at all influenced by regard for Truth (which Gandhiji identified with God), we shall recognise that the objects of the trader, first and foremost, are self-enrichment and self-aggrandisement.

It is, of course, inseparable from the established trading system that the needs of the consumer shall constitute the occasion for the trader to turn those needs to his own profit. That is business; the trader's business, according to the recognised canons governing that form of commerce. When, however, politics are perverted to a like sordid end—self-richment or self-aggrandisement; both or either—a much graver and far more serious situation arises.

The customer-public is very little if at all beguiled by the purveyors' talk of "service." It is well aware of the real object that prompts the trader to go into business, and perceives that professions of "service" are but just as much "sales talk" directed to the same unaltruistic end, viz: to get as much as possible for as little as the customer can be persuaded or compelled to accept.

Now, the political adventurer, careerist, self-seeker, does, almost invariably, profess to be influenced, in his appeal for support, by the motive of Service. He claims to stand for certain principles to promote which he is ready to sacrifice himself if only a sufficiently large number of others who share his views will entrust him with their mandate. He has no axe of his own to grind; no selfish purpose of his own to serve. Altruism is, so to say, his middle name.

And, so he gets himself "discovered;" struts his little hour upon the stage; perhaps achieves some little success, though probably more failure, on the political Tom Tiddler's ground; ends, up, eventually by getting himself "found out." His erstwhile supporters are fortunate if they haven't had to pay dearly for their misplaced confidence.

If he answers George the Third's definition of the type sufficiently closely, he will probably have utilised the opportunities afforded by his public career, even though a brief one, to self advancement of one kind or another. Let it not be thought that these and similar reflections are applicable only to any one set or order of politics and politicians. Personal ambitions, love of the limelight, and, sometimes, even the prospect of "its helping business along a bit," all too often play an obviously pronounced part in the formation of comparatively small organisations, ostensibly established for public service and from altruistic motives.

In some cases it is very like the purchase of a reward or decoration by a self-made man. The needy and pre-occupied, themselves unable to plead their cause who therefore trusted him to do so, sooner or later discover their mistake. They have made the same mistake so often that eventually they despair of ever improving their lot except through their own struggles and sufferings. Meanwhile, in sheer disgust, they refuse to have anything more to do with public matters.

We believe that this is by no means an exaggerated or over-coloured picture of the present position in South Africa. It is intentionally an "impressionist" picture, rather than one of detail, but should serve the purpose that prompted its painting, that of a word in season.

The Future Of The World

THE future of the world seems to hang on what the treatment of the white races towards the darker races is going to be. If this one question is not amicably solved soon the world will be plunged into a conflagration, the like of which has never yet been seen. Such forebodings are horrifying and yet one has to face facts. In so far as we Indians are concerned, our minds seem to be absorbed in our own little problem. The present Nationalist Government are intent upon deciding our fate according to their own light, unconcerned about the feelings or the wishes of the affected people. But our little problem is fast sinking into insignificance before the vast problem of the millions of the black people inhabiting the whole of the African continent, with whom the American Negroes are also now joining hands. The Nationalist Government have taken the stand that we Indians are undesirable foreigners in this country and if we refuse to voluntarily quit the country we shall be placed in circumstances which will compel us to do so, unless we are satisfied to accept the status of semi-barbarians, such as they have chosen to assign to us. But even so, our position is becoming precarious, because, though we may be inclined to accept the status assigned to us by our white rulers the question is whether the nine million Africans are willing to tolerate our presence among them. If they are not, it will surely not take them long to wipe two hundred and eighty thousand of us out. The Africans will be willing to accept us only if they find that we are useful to them and are not here merely to exploit them. It is up to us to make them feel that we are here to serve them and to do everything in our power for their emancipation. They can even then tell us: "Numerically we hold the ground here and we can well look after ourselves; you better please leave us." Our reply to that can be that, "a vast majority of us are sons of the soil just as you are; the only claim we have to this country is on that score; we assure you, however, that we do not want to be a burden on you but to live here as your true friends; we further assure you that our ancestral home—India—has struggled hard successfully to free herself from the foreign yoke and she has your welfare at heart and is anxious to see that you too are no longer spoon-fed by the self-appointed and self-styled trustees, who have betrayed you and that you are able to breath the air of complete freedom; that it will, therefore, not be to your interest to drive us out but to treat us as fellow human beings and thus befriend and not antagonise India, who has proved by word and by deed that she stands for the emancipation of all the oppressed people of the world." But it is not enough for us merely to say this to them. We must prove it to them by our own deeds.

What The Rulers Think

The rulers seem to be firmly convinced that the problem of the races can only be solved by confining the races into separate areas. The resentment to that is growing as strongly and rapidly, if not more. The feelings of the non-white people have been roused to such a pitch that there is no knowing when they will burst like a volcano. What is the cause of all this trouble? Is there anything inherently wrong in separation? No. If there were then G J

would not have created separate races. But there was a purpose in so creating them. It was certainly not that some should be low and some high. That is what man's perverted mind has done. Such mentality has brought about wars and every war has given a lesson to mankind; but alas! memories have been short lived and the lesson has been forgotten. God has meant all humanity to live in harmony and to seek unity in diversity. It is not actually the separation but the spirit behind it that is objectionable. What is behind the Apartheid policy? It is fear, hate, selfishness, and above all, arrogance of the white skin. That superiority complex is born of utter ignorance, it is devilish and must be eradicated before it eats up those who indulge in it. Instead there ought really be fearlessness, love and unselfishness. There would then be no discriminatory laws based on race or colour. They would be based on moral code and would apply to all alike. If all were allowed to lead a happy family life and given equal opportunities and amenities there would be no clash of colour or race. Who can deny that all the trouble that has arisen in South Africa is from the spirit of self-aggrandisement on the part of the ruling race, which has sought to provide itself with all the good things in life at the expense of the non-white races, which have been kept suppressed in order to be exploited. That there have been and are worse conditions existing in other parts of the world is a very weak argument in defence of White South Africa who boasts so much of her enlightenment.

False Belief

Even some enlightened Europeans believe that the white supremacy in South Africa can be upheld by a large scale immigration of Europeans, thus increasing the numerical strength of the white people, who are outnumbered by the non-whites by four to one; and they cite the example of White Australia. There is no defence for Australia's policy. Such a policy will not pay in the end. In any case she is quite differently situated and if South Africa desires to copy her why not copy the good side, which is that apart from her closed door policy Australia has no discriminatory laws based on race or colour. The white race in South Africa cannot, in our humble opinion, be maintained by increasing its numerical strength and by pursuing its present policy. In that way it will be annihilated. It can be maintained only by its own merit and superior character.

Who Needs Evangelising?

The motion adopted by the Congress of the Dutch Reformed Churches, in this connection, is thought provoking. We are in agreement with it in so far as it states that "the policy of separate development is accepted as a sound basis on which European and Bantu may live amicably together without the interests of the one clashing with the other and without the one feeling that the development of the other is a threat to himself." "In his own area," the motion goes on to say, "the Bantu should be guided, in conformity with this own national background and impregnated by Christian civilisation, to develop naturally to full nationhood." For this, obviously, the Bantu must be given full and equal opportunities, which he has hitherto been denied. Moreover an interpretation is necessary of what "Christian civilization" means. We think it is wholly un-Christian to say, as the motion says, that "the Bantu will be taught that he will never be able to claim direct constitutional rights in European areas and that Europeans, in the same way, will not be entitled to political rights in Bantu areas." There can be no barriers when people have reached full nationhood.

The second resolution is very pious and if it is carried out in a true spirit, we have not the least doubt that the racial problem in South Africa would be amicably solved and would bring happiness to all. The resolution reads: "Earnestly realising that the only true and lasting solution of the racial question must rest on a pure Christian foundation, this Congress solemnly calls on the people of South Africa to invoke, in constant prayer, the guidance of the Almighty for our statesmen and State officials who must lay down the policy."

With all due respect to the Congress of the Dutch Reformed Churches we doubt if even that Congress realises the true meaning of the terms: "Pure Christian foundation," "prayer," "guidance of the Almighty." Guidance of the Almighty can only be sought and had for things that are pure and truly Christian. How can there be any guidance of the Almighty when the approach itself is impure and un-Christian?

The Congress further resolved "that this Congress is convinced that a desirable state of race relations can best be achieved by evangelising the Bantu races." The Bantu people are today so enlightened that they are able to and do ask whether it is really they who need to be evangelised or those white rulers who profess to be Christians but are not practising the precepts of Christianity who need to be evangelised?

How We Should Act

WE have received from the Transvaal Indian Congress an advertisement appealing to all the Indians to observe "hartal" on Monday 1st May, 1950, which has been proclaimed Freedom Day—A People's Holiday by the Defend Free Speech Convention. The Congress asks the Indians to join with all sections of the people of the Transvaal —African, Coloured and European —to protest against the Ghetto Act, the proposed Group Areas Reservation Bill, and the Colour-bars and to demand free speech, movement and assembly, end of the Pass Laws, decent wages, votes for all, land for non-Europeans, and says "we must join the demonstrations, we must close our shops and premises and go forward together for freedom."

We have no doubt the time to act has come. But we must act in a spirit of non-violence. If we have not developed that spirit in thought, word and deed such demonstrations as these will do more harm than good. May Day is the recognised Labour Day. We do not think it was wise to have chosen that particular day for our protest. Our protest should be in the form of fast, prayer and humiliation. There are a great many things that we should do to ourselves before challenging the Government. For instance, are we able to take a vow of truthfulness, love and non-violence in all our dealings? The first thing the Africans have to do is to boycott all Municipal Beer Halls and vow not to touch intoxicating drinks and never to resort to violence under any circumstances. We

ANNOUNCEMENT

WE HAVE PLEASURE IN ANNOUNCING THE APPOINTMENT OF

MR. ABOOBAKER ABDOOLA

123 Sparks Rd, OVERPORT

DURBAN—Telephone 882480

AS AGENT THROUGHOUT NATAL FOR

AFRICAN INSURANCE UNDERWRITERS LTD.

TO TRANSACT
FIRE AND PROFITS INSURANCE
STORM, TEMPEST AND FLOOD
TOURISTS' AND BAGGAGE
PERSONAL ACCIDENT
SPRINKLER LEAKAGE
MOTOR VEHICLES
PLATE GLASS
BURGLARY
MARINE
PUBLIC LIABILITY
DRIVING ACCIDENTS
EMPLOYERS' LIABILITY
FIDELITY GUARANTEE BONDS
PROPERTY OWNERS' LIABILITY

would like to know how many are prepared to do this. Are there a hundred such men among Indians and Africans? If there are, let them come out. They will be able to achieve more than ten thousand joining a demonstration with doubtful motives. Let us fully realise the seriousness of the situation and take a step in a dignified manner from which we would not retract even if the whole world goes against us, even if death faces us. Whilst, therefore, we do not in the least desire to damp the enthusiasm of our brethren we are not inclined to advise them merely to follow like sheep. Each one must think for himself and act truthfully according to the dictates of his or her own conscience. Our sympathy is with the cause but we must move thoughtfully step by step. Our attitude will perhaps not satisfy the extremists amongst us. Let our extremism be directed to ourselves and to developing our own character which will enable us to face the whole world calmly and coolly and yet resolutely. That can only come through the grace of God and the grace of God can only come through indomitable faith in Him and intense prayer. Have we that faith?

But the forces that are at work should be a warning to the Government as to what is to come. They have to decide as to whether they want peace and progress in the country, for which we stand and for which we fervently pray, or they want chaos, which will bring nothing but misery.

M. L. SULTAN TECHNICAL COLLEGE

ANNUAL REPORT

The Principal of the M. L. Sultan Technical College in his annual report for the year ending 31st December 1949 says:

HUNDREDS of boys and girls had left the primary schools only to find that there was no high school accommodation for them.

The College Council again made a determined effort to erect buildings on the Curries Fountain site so that alternative educational facilities could be provided for those requiring vocational training. With the written authority of the Finance Committee of the Durban City Council, strongly supported by the Orient Islamic Institute and the Hindu Seva Samaj, a direct approach was made to the Durban Indian Sports Ground Association with a request that the College be allowed to build on an unused strip of the site allotted to it. A strong deputation consisting of nine members of the College Council waited on the Council of the Durban Indian Sports Ground Association on December 13th, 1948. Every aspect of the position was discussed and the full implications explained. Plans were shown and all questions answered to the satisfaction of the members present. The deputation left with the impression that the sportsmen had at last realised the urgency of the case that building operations would soon be commenced.

It was not until 19th March, 1949, that the College learned with a sense of deep shock and frustration that the Durban Indian Sports Ground Association could not see its way clear to allow the College to build on the strip of land adjacent to Sastri College until such time as an agreement between the Association and the Durban City Council regarding the Argyle Road Sports Ground is signed.

Since that time the College has again approached the Durban City Council and the Indian Sports Ground Association but so far the agreement has not been signed and the Sports Ground Association has refused to relax its restrictions.

The one bright spot in the depressing story of the College buildings is the practical encouragement given throughout by the Union Department of Education. The initial grant-in-aid towards our building was set at £7,000 for the year under review. It is hoped that provision will be made for this amount to stand until such time as the College site should actually become available.

College Expansion

The policy providing educational facilities for part-time students in approved centres has taken the activities of the College into new areas where a great deal of experimental work is being carried out. New branches were established at Umkomaas and Tongaat. The latter branch has proved very progressive and the enrolment of 299 the second half of the year was most encouraging. At Umkomaas to work undertaken was mainly with women and girls wishing to learn dressmaking. The commercial classes have not received much support and it would appear that a more suitable agriculturally biased scheme of training would be better received in that area.

The College branch remains the mainstay of the College. The drop in enrolment at this important centre has 321. At the two branches in Clairwood there was a drop in enrolment of 279. The Depot Road Branch lost 49, the Hindu Tamil Institute 70 and Mount Edgecombe 36. The opening of branches at Umkomaas and Tongaat with their enrolments 88 and 269 respectively helped to maintain the high enrolment of the College. In 1948 the enrolment in all centres was 2314. In 1949 the total enrolment including that the new branches was 2994.

As the M. L. Sultan Technical College is not yet a member of any of the various associations dealing with commercial and technical education, it is hoped that it will not overlooked when the policy for non-European technical education is being considered and National control established. The ever increasing large numbers of African students enrolling with the College is indicative of the confidence which the African has in our institution. The close co-operation with the African and his educational needs makes this College unique and the experience gained from this Association should prove invaluables.

Agricultural Training For Indian Market Gardeners

Concern has been shown by responsible Indians that the small Indian market gardener has no facilities for being trained his work. The gradual movement of Indian youth away from the land is having its effect on the supply of fresh wholesome vegetables to both European and Indian and the high prices of the reduced quantities available are having an appreciable effect on the cost of living. The College is presently considering the institution of a new type of training for Indian youths and discussions are even now taking place between the College and representatives of all local Indian agricultural bodies.

University Recognition

The College has conducted, with no small measure of success, classes in diploma grade subjects. The mature students taking these courses are, whilst studying, qualifying in the practical aspects of their professions, the full diploma being granted students only when they have completed two years of satisfactory and responsible work. Many of these students are capable of undertaking further courses of study and it is hoped that the University of Natal may be able to give some definite recognition of their work thereby encouraging this worthy type of student to even higher efforts.

M. L. Sultan Charitable And Educational Trust

In setting aside £100,000 for charitable and educational purposes, Mr. M. L. Sultan, after whom the College is named, has set a magnificent example to be Indians of Natal. Many years have elapsed since Mr. Sultan offered an amount of £12,500 towards the erection of the College building, the estimated cost of which was then £23,000.

Since that time the cost of building has increased tremendously and the original estimate is now hopelessly inadequate for the needs of the College. It is confidently anticipated that when the actual extent of these needs is known, the newly-formed trust will take up its full share of the additional responsibility in providing a building worthy of the College and its esteemed patron.

Examinations

From a survey of the examination results obtained by our Standard VI, VII and VIII students, there is a noticeable difference between the successes of Indian and African. The 281 Indian students who wrote these grades gained 415 subjects credits or 1.475 per student. Their 45 fellow African students gained 20 successes or 0.445 per student. This confirms the statement made in Council that the African student tends to retard the progress of the class he attends.

In the same grades 192 of our students wrote examinations in Afrikaans and 348 wrote examinations in English. The credits gained were 6 and 182 representing a 3 per cent. and 52 per cent. pass respectively. When it is remembered that students must pass in two languages to obtain full certificates in Standards VII and VIII, it will be appreciated that, with Afrikaans as one of the compulsory subjects, our students have little chance of obtaining full certificates.

It would greatly encourage the study of languages if the system of examination could be simplified and I would suggest that this might be done by abolishing the present gradings of Language A and and that they be replaced by a single grade paper. Students writing compulsory language examinations could receive an elementary credit on obtaining 25 per cent, an intermediate credit on obtaining 40 per cent. and an advanced credit on obtaining 55 per cent. while those obtaining over 75 per cent. could be credited with a distinction. Full certificates could then be issued to students obtaining an intermediate or higher credit in one language and an elementary or higher credit in the other.

FOR THE ENLIGHTENMENT OF MR. NORRIS DODD

AN 'intelligent American (the words are 'Die Burger's) said: 'I still wonder how it is possible that such a small European population can do so much for the Natives in South Africa."

The American is Mr. Norris G. Dodd, Director-General of the United Nations Food and Agricultural Organisation, who spoke these words of wisdom just after a two weeks' conducted tour of the Union's agricultural centres.

The Nationalist Party and Mr. Dodd seem to be running a mutual idolatory competition with both vying for first place.

Thus 'Die Burger' sees in Mr. Dodd a man who has discovered in only a few weeks what the Native Representatives and the Opposition are just too dumb to learn. This "discovery" is that the Natives in the Reserves show very little interest in the care and conservation of their soil, in improvements in their livestock, and in better farming methods generally.

Mr. Dodd may not have had much time (only 3 of the 14 days did he spend in the Reserves of the Eastern Cape and Natal) or he may have made other discoveries.

He may have discovered, for instance, that there is such an institution in South Africa as the migratory labour system which deprives the Reserves of their menfolk, leaving women and under-nourished children to nurture the soil.

And if he had stayed long enough, Mr. Dodd may have learnt what the system of migratory labour does to the African himself.

Morality Wrong

Said the Social and Economic Planning Council in their report of 1946, condemning the system as "morally, socially and economically wrong":

"It cannot be right to force the separation of the worker from his family for many months on end. The migratory system is resulting in the breakdown of Native family life. Widespread prostitution, marital instability, adult crime and juvenile delinquency, venereal disease and sexual perversions are amongst its effects which are aggravated by the abnormal sex ratios in urban and rural areas."

Quite a long list of what the small European population does for the Native, eh, Mr. Dodd?

Shall we go on to tell you of the 83 per cent. of African children who never go to school, of the babies that die of generally hunger's children's disease in the Ciskei because of under-nourishment and, in some cases (see the Red Cross reports) of plain starvation?

But then, according to 'Die Burger,' you probably feel the Africans deserve no better "because they pay no taxes to speak of."

You probably did not have time, Mr. Dodd, to peep into Hansard. But Major Piet van der Byl said in Parliament last May: The whole economic structure of the country was based on Native labour and without this source of manpower, that structure would collapse . . .

It was well known that without cheap labour not a single gold mine could operate, and it was fair therefore to say that the Native was responsible for the total mining revenue that accrued to the State . . .

Twenty per cent. of income tax paid by farmers was made possible by Native labour, also 20 per cent. of industry's taxation...

In short . . . the Natives were responsible for the State's ability to tax, and were therefore the real source of a great part of the proceeds of income tax quite apart from their contribution to other taxation.

Who carries the burden in South Africa, Mr. Dodd—black man or white man?

—'The Guardian.'

FORMER COLONIAL-SECRETARY ON THE NATIVE QUESTION

BRITAIN'S responsibility in the African Protectorates could not be transferred to any minority without a breach of trust and considerable resentment by Africans, according to Mr. Arthur Creech Jones, the former Colonial Secretary.

"The pursuit in Southern Rhodesia of a policy based on an idea foreign to the traditional British policy is evidence of the changes that occur when London withdraws its responsibility," he writes in the 'Spectator.'

"Parliament will not lightly set aside the assumptions on which our policy is built—the recognition of equal rights of all subjects and the progress to self-government."

The Africans' racial awareness and "internalism" could not be held up, he goes on. They would have to be wisely guided: It was unfortunate that many Africans put wrong and unjust interpretations on many of the constructive efforts being made in the Colonies.

"But confidence is not strengthened," he declares, "by the further retrogression of Native policy in the Union of South Africa or by other tendencies in Southern Africa."

Mr. Creech Jones said that a more positive approach was necessary from the Africans themselves.

"Often they should be more forthcoming in creating confidence and displaying co-operation and goodwill in regard to the projects which help their development and welfare.

"These gains, however, depend on the mutual respect and the participation by Africans in consultation and decisions at all levels.

"This is the British policy and the only policy likely to disperse the shadows over British Southern Africa."

GANDHI AND MARX

By K. G. Mashruwala In 'Harijan'

III

BEFORE proceeding to the Marxian doctrine about Life and the Universe, it is pertinent to mention that Gandhiji's is not the only *ism* which accepts the doctrine of "God alone Is." There are other isms also which do it, and on the authority of those very scriptures (*Gita, Upanishads* etc.), which Gandhiji accepted as authoritative. But curious though it may seem, the lessons which they draw from this philosophy are the opposite of those which Gandhiji did. This leads them to reasoning and acts similar to principles and methods of the communists in some respects.

Gandhiji draws the following lesson from his faith that the whole Universe—sentient as well as insentient—is a manifestation of one Life (The reader will please bear in mind that I do not quote Gandhiji. The language is mine):

"When all life is one, and the whole universe including myself is a manifestation of God, whom may I regard to be my enemy, a wicked being, one whom I am free to hate? Whom may I fear or inspire fear in? Whom may I regard as closer to me than others? Whom may I regard as wicked enough to be sacrificed by me for an end?

"Although in truth my being is His, a mysterious law of His binds me with my body with such attachment that I cannot absolutely give up a desire to keep it fit and alive. I do not commit suicide or regard it as proper, in spite of evil in myself. How then may I regard another as deserving to be killed, because of evil in him?

"True, it is by Faith that I hold that the universe is a manifestation of God, and that apart from Him I am nothing. But I have not actually attained that state. I am yet not free from passion, prejudice, violence, discriminatory attachments etc. Consciously or unconsciously, my acts reveal my real condition. But if Truth is as I believe, it to be my incessant effort must be to reach a condition consistent with my Faith. This is possible only if I accept non-violence as the supreme *dharma* (law) of my life and regulate all my thoughts, words and actions in accordance with that law. All such pledges, rules of conduct and duties, as would fulfil the law of non-violence, must be sought out and diligently followed. If I allow myself freedom to kill or punish others for their wickedness, or for obstructing my aims, objects and efforts, the statement that all life is one remains a futile academical dissertation on my part."

As stated above there are others also who regard the universe as the manifestation of One Life or Atma. But they do not deduce the same lessons from the doctrine, they allow themselves the right to destroy, punish or otherwise forcibly restrain all those 'evildoers' who go by the 'wrong path,' harass the 'righteous,' spread 'false doctrines' etc., and regard that for proper reasons the duty to inflict violence is as imperative as the duty to love. Such *proper reasons* might arise from differences of stages of evolution, number of individuals involved, their caste, creed, country, race, wealth and other differential factors. Herein lies the difference between Gandhiji and other acceptors of the doctrine of 'God alone Is.'

I shall now consider the Marxian doctrine in my next. . .

Things In General

The S.A. Press And The Government

"Scrutator" writes in 'The Natal Witness' dated April 5: Most of the English dailies in South Africa are frankly party papers, but I do not think that anyone will claim that they are more so than the Afrikaans papers. It is for this reason that one proper round for a explanation of the Government's attacking not "the United Party Press," but "the English Press." Nationalist papers are in quite a number of cases frankly propagandist organs. It may be that the propaganda is a little more skilfully disguised in some of the English papers. There is an increasing technique among Nationalists of accusing anyone who criticises the Government of sabotage, and anyone who points to the obviously increasing danger of unrest among the non-European people as one who incites to violence. This is a technique which must be resisted. We must get how to it. If we feel the country needs warning, we must warn it, whether we are accused of inciting to violence or not..... Nationalists complain of the misrepresentation of South Africa in overseas papers. There is no doubt that this misrepresention exists one could give chapter and verse for it. There is exaggeration; there is occasional maliciously false propaganda. But, on the whole, what hurts the Government and its supporters is not the false information, but the unfortunately true information which is cabled overseas. No overseas correspondent could do the Nationalist cause more harm in England or America than by sending verbatim copies of some of the speeches made from the Government benches. In the end, the way to recover our damaged reputation overseas is not by attempting to censor foreign correspondence, but by remedying the situation at home.

The Prime Minister On "Apartheid" Policy

Speaking in the Union House of Assembly on Wednesday in reply to General Smuts who had asked for a definition of apartheid, the Prime Minister, Dr. D. F. Malan, said, administratively the Government were applying their policy of Apartheid by introducing separate facilities in public places. There had been the Mixed Marriages Bill. Was that not Apartheid? There had been the Immorality Amendment Bill which the United Party had allowed to pass through the third reading without opposition. Was that not Apartheid? There was also the Population Registration Bill.

Opposition Members: Is that Apartheid?

The Prime Minister: You branded it as Apartheid.

The Prime Minister said more legislation would follow to implement the policy of Apartheid. Soon most important legislation providing for seperate residential areas would be introduced. Even when this was done and when the measure was enacted the Opposition would probably still ask what Apartheid was. He had always stated clearly that total territorial Apartheid was impractical under present circumstances in South Africa, where the whole economic structure was based to a great extent on Native labour. The Nationalist Party held that in European areas Natives and Europeans must continue to live together for a time. The first aim of the Government's policy was to see that the flow of Natives from their tribal areas to European areas was checked and, if possible, stopped, without harming the demand for labour in the European areas. The Government also aimed at return as many Natives as possible, now living in European areas, to their tribal homes. To do this, however, a great increase in the Native areas would be necessary and, to prevent serious congestion, much more land must be provided for the Natives.

"Australia Must Be White"

Australia would never be a worthwhile country if it became a nation of mixed races, Mr. Arthur Calwell, a former Immigration Minister, told a Labour Party conference at Melbourne. "You cannot have a dusky Australia. It has got to be White," he said. "Our policy is to some extent racial. Let us face up to it and defend it."

Mr. Strydom On Immigratoin

We are going to need all the determination and courage of the Voortrekkers, the Huguenots and the British settlers to maintain the civilization in South Africa," said Mr. J. G. Strydom, Minister of Lands, at a Van Riebeeck Day celebration in the Hofmeyr Hall, Capetown. Recent events in India and the colonies of Netherlands in the Far East, said Mr. Strydom, "are very worrying to us." The question which every European should ask himself to-day was whether the White race would be maintained in South Africa or whether only their monuments would eventually remain.

'Manchester Guardian' On Britain's Colonial Policy

The 'Manchester Guardian' said in a leading article on April 10 that Britain badly needed a new statement of constitutional policy in her Colonies, with special reference to race relations. "As many Colonies emerge from the shelter of Colonial Office rule, the winds of racialism bear down on them and few have found a rig of sails under which they can keep their course in that wind," says the article. "A storm threatens most immediately and severely those African territories with substantial mixed populations. The agitation over the projected (though not yet publicly defined) constitutional changes in Tanganyika is the latest instance. The 'Manchester Guardian' quoted Cecil Rhodes as saying "equal rights for all civilised people." The newspaper went on to explain: "This need not mean that uncivilised or less civilised men have in some respects lesser rights. "It allows differential franchise aiming at some correspondence to the contribution which different members of the community make to the common good. The limited franchise of Nineteeth Century Britain was based on the degrees of property. It should not be difficult to add a supplementary test of literacy and on the double foundation to build up a list of electors qualified to vote directly and indirectly for the members of the Legislative Council."—Sapa-Reuter.

First S.A. Indian Receives High Degree From U.S.A.

Dr. Khushalbhai H. Patel, who has just returned to South Africa after completing his studies in the Faculty of Chemical Engineering at the Colombia University, New York, is the first South African Indian to receive the Ph.D. in chemical engineering. Dr. Patel who is twenty-seven years of age was educated at Johannesburg, taking his B.Sc. with distinction at the Witwatersrand University. He went later to the United States for post-graduate studies in his favourite subject. Within thirteen months he received his M.Sc. degree at the University of California and was appointed Teaching Assistant in chemical engineering for a term. He then went to the Colombia University, New York, for his final degree and became a Ph.D. His Ph.D. thesis was: Individual Film Transfer Units in Continuous Counter-current Liquid-Liquid Extraction and Gas Absorption. Dr. Patel has been elected to Membership of several leading Institutions of Science in New York including National honorary Chemical Society (Phi Lambda Upsilon) National honorary Research Society (Sigma Xi), American Chemical Society and American Institute of Chemical Engineers. During his stay in New York, Dr. Patel was actively interested in various activities of the University, particularly of the Society for Buddhist Studies of which he was the Vice-President. He will leave for India within a few weeks where he hopes to find a wider field for useful work.

Mr. R. A. Banks Retires

Mr. R. A. Banks, Director of Education in Natal for the past nine years, has retired from this month.

Mediator Over Kasmir

The Indian Republic has told the Security Council that it agrees to the appointment of the Australian jurist, Sir Owen Dixon, as mediator in the dispute with Pakistan over Kashmir, it was authoritatively stated.

Nairobi Becomes A City

Nairobi, the capital of Kenya Colony, was raised to the status of a city by Royal Charter, by the Duke of Gloucester. Presenting the Charter, the Duke said: "The growth of the colony, with its capital, from being 50 years ago a comparatively unknown part of the Dark Continent to its present condition, is eloquent proof of the enterprise and initiative of the early pioneers, European and Asian."

The Cape Indian Congress

At the annual general meeting of the Cape Indian Congress recently held in Cape Town confirmed the action taken by the Executive in seceding from the South African Indian Congress, the reason being that the Cape Indian Congress feels that the "extremist" policy of the South African Indian Congress will jeopardize the position of the Indians in the Cape and a moderate policy will be of greater benefit to the community. The following new office bearers were elected:— President: Councillor Ahmed Ismail; vice-presidents: Messrs. B. Allie, M. D. Barmania, Hajee S. Adam, S. M. Maroof, M. M. Safeda, Hajee M. Vinoo, H. K. Gool, V. H. Patel, Yusuf Hawa and Mrs. M. Singh; committee chairman: M. J. B. Parker; jt. hon. general secretaries: Messrs. A. M. Ahmed, H. K. Gagger; jt. treasurers: Messrs. Hajee Esa Allie and Hajee A. M. Patel; jt. hon. organising secretaries: Messrs. A. B. Chikte and G. H. Y. Begg. The new committee has been entrusted with the authority to increase the membership of the Congress and to revise the constitution for submission to the ordinary general meeting of Congress.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, March 29.

CALCUTTA DISTURBANCES

THE recrudescence of communal trouble in Calcutta and the fatal attack on Mr. Cameron, head of Messrs. Andrew Yule and Co. Ltd., and President of Bengal Chamber of Commerce and the Associated Chambers of Commerce, have sent a wave of horror throughout the country, and have been unreservedly condemned by the Press. "This dangerous game of retaliation can only mean the slaughter of innocents and senseless damage of life and property without in any way relieving the distress and sufferings of those whose wrongs these beastly attacks are supposed to avenge," said Sardar Patel in a statement. Martial law had been declared in the station area and town of Howrah. The Government of India added, in explanation, that actual martial law had not been declared, but that the aid of the army had been requisitioned, and that civil authority had not ceased to function. "Communal discord is the surest way of leading India to ruin and destruction," said Pandit Nehru to a gathering of refugees at Faridabad near Delhi. The West Bengal Governor, Dr. K. N. Katju, emphasised the need for genuine friendliness between the Governments of India and Pakistan, as well as between the peoples of the two countries. The discussions which are to take place between the Prime Ministers of India and Pakistan are looked forward to with eager interest. The Speaker of the Assam Legislative Assembly, announcing the prorogation of the budget session of the Assembly, appealed to the members to go to their respective constituencies and work for the restoration of peace and order. He said that due to disturbed conditions in the country the business of the House had to be drastically curtailed. Shri Harekrushna Mahatab, Chief Minister of Orissa, condemned the loose talk of a war between India and Pakistan.

Muslims in India

13 Muslim members of the Indian Parliament in a joint statement appealed "to all the Muslims of India and in particular to the Muslim M.L.A.s and M.L.C.s of the various State legislatures and Muslim leaders to use all their influence to collect amounts for the relief of East Bengal refugees. Although it was the bounden duty of every national of India to help the refugees, the statement said, a special duty had been "cast upon the Muslims of India to express our sincerest sympathies for those unfortunate brethren of ours and do all that lies in our power to mitigate their sufferings and hardships." The statement characterised the "mob fury and frenzy" of Muslims in East Bengal as "entirely un-Islamic, besides being entirely opposed to all canons of justice and fairplay." There could be no two opinions on the point that it was the sacred duty of the majority community to protect the minority, the statement said.

Income Tax Evasion

In Parliament Dr. John Matthai, Finance Minister of India, said; "The Government intend to place before the Parliament at an early date a Bill for a comprehensive amendment of the Income Tax Act. A proposal we have in mind is that, in the case of people who make false statements in regard to income tax returns, their position should be exactly the same as the position of those who fabricate evidence in judicial proceedings. Under the present Income-tax Act such a person is to be penalised to the extent of a minimum period of simple imprisonment of six months. The penalty involved under the provisions of the new Bill will be seven years' imprisonment of either description." What was necessary, however, according to Government, he said, was to bring social odium to bear upon the people who committed anti-social acts. One of the suggestions which the Government had made in the Bill was that the names of tax-evaders should be published, and that they should be disqualified from appointment to positions of trust. A few months ago, under instructions from the Prime Minister, the Government issued instructions to various departments that in giving contracts and issuing licenses for exports and imports they must insist on the applicants producing a clean income-tax record.

Post Offices

With regard to the complete closing of post offices, Shri Khurshed Lal, Deputy Minister for Communications, said in Parliament: "Every man must have at least one day's rest in the week. Alternative arrangements would cost us Rs. one crore per annum. Post offices are closed on Sundays in countries like the U.S.A., the U.K. New Zealand and Ceylon. There is neither clearance nor delivery in those countries on Sundays." Last year Shri Lal said, the Ministry opened 2,500 rural post offices as against a target of 2,000 post offices. "This year there are 3,600 villages with a population of 2,000 which have no post offices, and it is the intention of the Government to open post offices in all of them."

News From Pakistan

Reference has already been made to the irksome restrictions on Press reporters in Pakistan. Referring to this, the "World's Press News" journal of the British newspaper industry in London, commented that the Pakistan Government seemed "peculiarly sensitive" to press comment. "Important issues are raised by the situation that has developed between India and Pakistan over the reporting of events in East Bengal." It referred to the statement issued by P.T.I. charging the Pakistan Government with preventing correspondents doing their work in East Bengal. "Generally, it is claimed, the restrictive measures against the collection and dissemination of news imposed have been such as to invite world attention and consideration by the United Nations," the journal's editorial said. It referred to the East Bengal Government's statement which admitted that it did give instructions to district authorities which led to the withdrawal of accreditation, but invited the correspondents to reapply. The statement said that only one correspondent had responded to this invitation. "This should be capable of determination on the facts," the journal said. "But it is further alleged by the East Bengal Government that correspondents had been guilty of unfair and tendentious reports and behaviour. While it is difficult, without that rotundity of appreciation given by local knowledge, to express opinions so far from the spot, it would seem that the Pakistan Government and its subsidiaries are peculiarly sensitive to comment, for it has even charged local correspondents in India of 'The Times' with responsibility for editorial comment made by the paper in London. The whole situation is unfortunate and should be mutually adjusted. It would be highly regrettable for it to deteriorate and embitter the future progress of Press interests in these new dominions."

Baseless Allegation

The Pakistan Deputy Foreign Minister's statement in Parliament in Karachi, alleging excesses against Muslims in Kashmir, is officially described in New Delhi "as entirely imaginary and without foundation." "These allegations," it is stated, "follow the familiar line of Pakistan propaganda, but what is surprising is that the Pakistan Deputy Foreign Minister should have lent his name to statements which he must have known to be completely false. For example, he has stated that Pakistan prisoners in a camp in India have been ill-treated. The fact is that a mission consisting of two Pakistan military officers and a Red Cross official have paid regular visits to the camp and have never even once made any complaint of any sort of ill-treatment of these prisoners. Foreign observers who have visited Kashmir have bore testimony to the exemplary conduct of Indian troops in the State."

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

FOR SALE

Indian General Dealers business for sale. Situated in Grey Street. For particulars apply:

"PROSPECT" c/o Indian Opinion, Phoenix, Natal.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists
Price 8/- including postage.
To be had from:
"INDIAN OPINION,"
P/Bag, Phoenix, Natal.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મદનજી ઝંઝીબારના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮મું—અંક ૧૫ | શુક્રવાર તા. ૧૪ એપ્રીલ, ૧૯૫૦. | પુસ્તક લવાજમ પૌની.૪

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૧૪ એપ્રીલ, ૧૯૫૦

જગતનું ભાવિ

જગતના ભાવિનો આધાર ગોરી પ્રજાઓ તરફથી બીન-ગોરી પ્રજાઓ પ્રત્યે કેવો વર્તાવ ચલે છે તેના ઉપર રહેલો છે. આ એક સવાલનો સંતોષકારક ઉકેલ જલદી નહિ લાવવામાં આવે તો જગતમાં એવું દાવાનળ ફાટી નીકળવાનું છે કે જેવું અત્યાર સુધીમાં કદી જોવા જાણવામાં આવ્યું નથી. આવું ભવિષ્ય ભાખતાં કંપારી છૂટે છે છતાં સત્ય હકીકતોનો સામનો કર્યા વિના છુટકો નથી. આપણે હીંદી પ્રજાને તો આપણા પોતાના ઘરાના ઇતિહાસની પણ છે. હાલની નેશનલીસ્ટ સરકારે આપણી લાગણીઓ કે ઇચ્છા જોયો ખ્યાલ કર્યા વિના પોતાની દ્રષ્ટિએ જે આપણું ભાવી નક્કી કરવાનો દર નીચય કર્યો છે, પરંતુ આપણા આદિકા ખંડમાં વસેલા આપણા ભાઈઓ, જેમની સાથે હવે અમેરીકાના કાળા લોકો પણ ભળેલા છે, તેઓના અતિ વિશાળ સવાલ આગળ આપણો નહાનો સવાલ બિલ્કુલ વજનનો છે. નેશનલીસ્ટ સરકાર એ સ્થિતિ લક્ષ રહી છે કે આપણે હીંદીઓ આ દેશમાં નહિ ઇચ્છતા બેગ પરદેશીઓ છીએ અને તો આપણે આપણી મરછથી જ આ દેશ છોડી ચાલ્યા જવા તયૈયાર નહિ થઇએ તો આપણને એવા સંજોગો ચાં મુકવામાં આવશે કે જેથી કરીને આપણને ઓનચત કરવામાં આવશે એ કરતાં ચાં પડી રહેવામાં આપણે સંતોષ માની એ. પરંતુ તેમ કરીએ તેમ આપણી સ્થિતિ કફોડી થઇ પડવાની છે. કેમકે, આપણે કદાચ ગોરા રાજકર્તાઓએ આપણને આપેલો એ કરજો સ્વિકારી લેવા તયૈયાર થઇએ તો પણ તેમ ચાલ જોટલા આદિકનો આ દેશમાં આપણી હાજરી સહન કરવા તયૈયાર છે કે નહિ એ સવાલ રહેશે. જો નહિ હોય તો તે લાભ જોગી કલદર જોટલા આપણને અહિથી હાંકી કાઢવાં તેઓને વાર નહિ લાગે. તેઓ આપણને સ્વિકારવા તોજ પ્રવૃત્તી જો તેઓ જોશે કે આપણે તેઓને ઉપયોગી છીએ અને માત્ર તેઓને ચુસવાને જ અહિ રહ્યા નથી. આપણે તેઓની સેવા કરવાને અને તેઓની ઉન્નતીને માટે આપણું જનતું સમણું કરવાને અહિ છીએ જોવી તેઓને ખાત્રી કરી આપવાની આપણી ફરજ છે. તેમ છતાં પણ તેઓ આપણને કહી રહ્યા છે છે: "સંખ્યાબળમાં અમે અમારી સ્થિતિ અહિ ટકાવી રાખી શકીએ છીએ અને અમે જાતે અમારી સંભાળ લઇ શકીશું તમે મહેર બાની કરી અહિથી ચાલ્યા જાઓ." તેનો જવાબ આપણે એ આપી શકીએ છે: "અમારી પણ ઘણી મોટી સંખ્યા આ દેશમાં જન્મેલાઓની છે; આ દેશમાં રહેવાના હકનો દાવો અમે એજ એક દ્રષ્ટિએ કરી શકીએ છીએ; તેમ છતાં અમે તમને ખાત્રી આપીએ એ છીએ કે અમે તમને બારણ થવા નથી ઇચ્છતા. પરંતુ તમારા ખરા મીત્રો તરીકે રહેવા ઇચ્છીએ છીએ; વધુમાં અમે તમને ખાત્રી આપીએ છીએ કે અમારા પુર્વજોની ભુમી—ભારત પરદેશી કુંજરીમાંથી મુકત થવાની લડત લાબામાં સફળ થયું છે અને એ દેશને તમારું હિત હૈયે છે અને તમે પણ તમારા, જાતે બની બેઠેલા દુરદીશો વેગળ પરતંત્ર દશામાં પડી ન રહો અને પુર્ણ આઝાદી ભોગવો એ જોવાને ઉત્સુનર છે. આથી અમને આ દેશમાંથી હાંકી કાઢવામાં તમારું હીત સમાયેલું નથી પરંતુ માનવ બંધુઓ તરીકે અમને અજુવાળામાં અને બારત, જેને પોતાના વતનરૂપે" તેમજ આજરજુથી સિદ્ધ કરી આપેલું છે કે જગતના સઘળા કબ્યાપેલા લોકોને તે ઉગારવા માગે છે, તેને તમારું શત્રુ નહિ પરંતુ મિત્ર બનાવવા માં તમારું હિત રહેલું છે." પરંતુ એટલું આપણે કહી દીધાથીજ માત્ર કામ થતું નથી. આપણા આચારણથી આપણે એ સિદ્ધ કરી દેવું જોઇએ.

રાજ્યકર્તાઓ શું ધારે છે.

રાજ્યકર્તાઓને એવી ખાત્રી થઇ ગયેલી જણાય છે કે જનતીઓના સવાલનો ઉકેલ સઘળી જનતીઓને ઉંચામાં ઉંચા હોદ્દાઓમાં એપોઇન્ટમેન્ટ આપી. કરવો. તેની સામેનો વીરોધ પણ તેટલો જ બહો તેથી વધારે પ્રમાણ અને જનીમાન મતો જય છે. બીન-ગોરાઓની લાગણી એટલી ઉંડે રાય ગઇ છે કે કાં પડીએ તો જવાળા મુખીની જેમ બધુજી ઉઠશે એ કહેવું મુશ્કેલ છે. આ સઘળી તકલીફનું મુળ શું છે? ધ્યાનદાપણામાં શું ખાસ કર્યું બોટું છે? નહિ. જો જોત તો કાલે સઘળી જનતીઓને ધ્યાનપરી પેદા કરી નહિ હોત. પરંતુ તેમ કરવાની પાછળ કોઇક હેતુ હતો. બધુકને ઉચ્ચ અને બધુકને નીચ રાખવાનો તો નહોતો જ. એ વસ્તુ મનુષ્યના પતિત વર્ગેલા માનસે કરેલી છે. એ માનસમાંથી જ બુદ્ધી થયાં છે અને પ્રત્યેક યુધી માનવજાતીને કંઇક પાઠ શીખવેલો છે. પરંતુ કમનસીબે આપણી સ્મરણ શક્તી દુંકી છે અને એ પાઠ ભુલી જવાય છે. કાલે સઘળી માનવજાતીને દબાવવાને અને બિનજામાં એકતા સાધવાને સરજેલી છે. ખરી રીતે વાંધો ધ્યાનદાપણામાં નથી પરંતુ જે ભાવનાથી તે પ્રેરાયેલુ છે તેનો છે. ધ્યાનદાપણા વી નીતીની પાછળ શું રહ્યું છે? બય, તિરસ્કાર, સ્વાર્થ અને ઘોરી વિશેષ ગોરી અભીમાન એ રહેલાં છે. એ ઉચ્ચતાની બુમારી નરી અજ્ઞાનતામાંથી ઉત્પન્ન થએલી. છે એ કુટ છે અને જે તેમાં રાચી રહ્યા છે તેઓનું તે ભક્ષણ કરે તે પહેલાં તેનો નાશ થશે જોઇએ. ખરી રીતે તેની જગાએ નિર્ભયતા, પ્રેમ અને નિઃસ્વાર્થતા હોવાં જોઇએ એ હોય તો જાતી કે વર્ણના આધારે ભેદ પાડનારા કાયદાઓ થાય જ નહિ. નીતીના પોરણેજ અને સીને સમાન પણે લાગુ પડનારા કાયદા થાય. જો સઘળા લોકોને સુખી કોટુમ્બીક જીવન જીવવા દેવામાં આવતું હોય અને સમાન તકો અને સગવડો આપવામાં આવતી હોય તો જાતી કે વર્ણના આધારે કલહ થવા પામેજ નહિ. સાઉથ આદિકા માં જે સઘળી તકલીફ ઉભી થઇ છે તે રાજ્ય કરતી પ્રજા, જેણે જીવનની સઘળી ઇષ્ટ વસ્તુઓ બીન-ગોરી પ્રજા ઓના ભોગે જ પચાવી પાડેલી છે અને બીન-ગોરી પ્રજાઓને ચુસવાને તે પ્રજાઓ ને દબાયેલી રાખેલી છે, તેની બેબાકીનાના કારણેજ થઇ છે એ કોઇ ઇન્કારી શકશે? દુનીયાના અન્ય ભાગોમાં સાઉથ આદિકાના કરતાં વિશેષ ખરાબ સ્થીતી વર્તેલી છે અને ત્યાં છે એવી દલીલ સાઉથ આદિકા, જે પોતાની પ્રકાશિતતાનો ભોટલો હાંકે કરાવે છે, તેનાં બચાવમાં ચલી ગણાય.

બોટી માન્યતા

કેટલાક સમજુ યુરોપીઅનોની પણ એવી માન્યતા છે કે સાઉથ આદિકામાં મોટા પ્રમાણમાં ગોરા વસાહતીઓ દાખલ કરવાથી ગોરી પ્રજા, જે બીન-ગોરી પ્રજાના ચોથા ભાગ જેટલી છે, તેનું સંખ્યાબળ વધે અને તેમજ આ દેશમાં ગોરાની સર્વોપરિતા ટકાવી રાખી શકાય. તેના સમર્થનમાં તેઓ ગોરાં ઓસ્ટ્રેલીઆનો દાખલો ટાંકે છે. ઓસ્ટ્રેલીઆને ગોરો દેશ રાખવા ની એ દેશની સરકારની નીતી છે અને તેને તે સફળતાથી અમલમાં મુકી રહી છે. તેમ છતાં એવી બેકુ-ચીત નીતી અને ટકવાની નથી. પરંતુ ઓસ્ટ્રેલીઆની સ્થીતી જુદા પ્રકારની છે અને સાઉથ આદિકા જો ઓસ્ટ્રેલીઆની નકલજ કરવા માંડતું હોય તો તેનું ચુકનો નકશ કાં ન કરે? તે એ છે કે ઓસ્ટ્રેલીઆએ જો કે પોતાનો દરવાજો બધુક બસાકતીઓને માટે બંધ રાખેલો છે પરંતુ એ ઉપરાંત એ દેશમાં વર્ણ કે જનતીના આધારે ભેદ પાડનારા કાયદા કરવામાં નથી આવ્યા. અમારા નમ્ર મત પ્રમાણે સાઉથ આદિકામાં ગોરી પ્રજા પોતાનું સંખ્યાબળ વધારવાથી અથવા પોતાની હાલની નીતીને અનુસરવાથી પોતાની સ્થિતિ ટકાવી રાખી નહી શકે. એ રીતે તો તે જુદાજ જશે, તેની સ્થિતિ તે પોતાના સદ્ગુણથી અને વધારે ઉચ્ચ ચારિત્રથી જ ટકાવી રાખી શકશે.

ખ્રીસ્તી ધર્મનો બોધ

આ સંબંધમાં ડબ્લ્યુ રીફોર્મ્ડ ચર્ચોની કોન્ફરન્સે પસાર કરેલો ઠરાવ નીચારવા જેવો છે. એ ઠરાવ કહે છે કે:

"યુરોપીઅન અને બાન્ટુને હળી મળી ને રહેવા માટે અને એકબીજાના હિતો વચ્ચે સંઘર્ષનું ન થાય અને એક બીજાનો નીકાસ એક બીજાને લય જોઇએ એવા બાન્ટુ પ્રત્યે ખ્રીસ્તી ધર્મનો બોધ છે. એ ઠરાવ કહે છે કે, "તેના પોતાના હક્ક માં બાન્ટુને ખ્રીસ્તી ધર્મનુંથી અભિન્ન તેની પોતાની રાષ્ટ્રિય જુબિલા મુજબ

કુદરતી રીતે સંપૂર્ણ રાષ્ટ્રત્વમાં વિકસવા દે દેશવણી અપાવી જોઈએ.'' તેને માટે દેખીતી રીતે બાન્ટુને સંપૂર્ણ અને સમાન તકો આપવી જોઈએ, કે જે અત્યાર સુધી તેને આપવામાં આવી નથી. વળી ''ખ્રીસ્તી સંસ્કૃતી''. એટલે શું એ પણ સ્પષ્ટ કરવું જરૂરી છે. ફરાવમાં વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું છે તેમ કહેવું કે, ''બાન્ટુથી યુરોપીયનના સત્તામાં રહીને અસંસ્કારણીય હોકોનો ફાવો . કદી નહિ કરી .શકાય જોવું બાન્ટુને શીખવવામાં આવશે અને યુરોપીયનથી . બાન્ટુના સત્તામાં પણ રાજ્યારૂઢ કહેવા જેવી નહિ રહેશે.'' એ અમારા મત પ્રમાણે ખ્રીસ્તી ધર્મ ના સિદ્ધાંતથી સર્વથા વીરૂદ્ધ છે. રાષ્ટ્રત્વ એ પ્રશ્નોમાંના બાદ કોઈ પણ જાતના ભેદ-ભેદ જ ન રાખે. બીજો ફરાવ ધર્મ ભાવનાથી ભરેલો છે. અને જો તેનું ખરી ભાવનાથી પાલન થાય તો અમારી સંપૂર્ણ ખાત્રી છે કે સાક્ષય આફ્રિકાના જાતીય સવાલનો સંતોષ કારક ઉકેલ આવી જાય અને સઘળાને સુખદાયી થઇ પડે. એ ફરાવ આ પ્રમાણે છે: ''જાતીય સવાલના ખરા અને કાયમી ઉકેલનો આધાર મુખ્ય ખ્રીસ્તી ધર્મના પાયાપર રહેલો છે એ સંપૂર્ણપણે સમજીને આ કોંગ્રેસ આપણા રાજનીતીજ્ઞો અને રાજ્યના અમલદારો, જેમના હાથમાં નીતી સ્થાપિત કરવાનું કામ રહેલું છે, તેમને માટે ઇશ્વરની દોરવણીની સતત પ્રાર્થના કરવા સાક્ષય આફ્રિકાના લોકોને ગંભીર કાકલ કરે છે.'' કાય રીફોર્મ્ડ ચર્ચની કોંગ્રેસ પ્રત્યે પુર્ણ માન સાથે અમારે કહેવું જોઇએ કે ''મુખ્ય ખ્રીસ્તી ધર્મનો પાયો,'' ''પ્રાર્થના'' ''ઇશ્વરની દોરવણી'' એ શબ્દોના અર્થ એ કોંગ્રેસ પણ સમજે છે કે કેમ જે અમને શંકા છે. ઇશ્વરની દોરવણી તો શુદ્ધ અને ખ્રીસ્તી ધર્મના સીદ્ધાંતને મુસલમત વસ્તુને માટેજ આગી શકાય અને મળી શકે. પરંતુ જ્યાં પહેલું પગથીયું જ અશુદ્ધ અને ખ્રીસ્તી ધર્મના સિદ્ધાંતથી વીરૂદ્ધ હોય ત્યાં ઇશ્વરની દોરવણીની આશા કઇ રીતે રાખી શકાય?

વધુમાં કોંગ્રેસે ફરમાવ્યું કે ''આ કોંગ્રેસને ખોવી ખાત્રી છે કે જાતીય સંબંધને માટેની હાલ સ્થિતિ બાન્ટુ પ્રજાને ખ્રીસ્તી ધર્મનો બોધ આપવામાં જ-જેવી રહી.'' આજે બાન્ટુ પ્રજા એટલી બુદ્ધિશાળી થઇ છે કે તે પુછી શકે છે અને પુછે છે કે ખ્રીસ્તી ધર્મ ના બોધની ખરી જરૂર કોને છે તેમને કે જેઓ ખ્રીસ્તી દેશનો દાવો કરે છે પરંતુ તેના આદેશોનું પાલન કરતા નથી તેઓને છે?

આપણે શું કરવું જોઈએ

[સવાલ ઉદ્ભવ્યા કોંગ્રેસ તરફથી અમોને એક નોંધપાત્ર મળી છે

જોયાં તા. ૧, મે ૧૯૫૦ના સોમવાર નો દિવસ, કે આઝાદ દિન-ડેફેન્ડ ફ્રીડમ કનવેનશન તરફથી ઠરાવાયેલો જનતાનો રજાનો દીવસ ઠરાવાયો છે, એ દિવસે હડતાળ પાડવાની સઘળા હીંદીઓને હાકલ કરવામાં આવી છે. કોંગ્રેસ હીંદીઓને કાંસવાકના સઘળા લોકો—આફ્રીકન, કલર્ડ અને યુરોપીયન —ના સઘળા વર્ગો સાથે જોડાઇ પોતા ઓકટ, સુચવાયેલા રૂપ એરીયાક રેજનવેશન બીલ અને સઘળા બંધારણ ના કાયદાઓની સામે વીરોધ દર્શાવવા અને બાકી સ્વાતંત્ર્યની, હીલચાલ અને સભાઓમાં એકત્ર થવાની સ્વતંત્રતાની, પાસના કાયદા નાબુદ કરવાની, સારા પગારોની; સઘળાને માટે મતાધીકારની, બીન-યુરોપીયનો માટે કમીશનની વિગેરે માગણીઓ કરવા કહે છે. કોંગ્રેસ વધુમાં કહે છે કે ''આપણે દેખાવોમાં જોડાઇએ, આપણા વેપાર રોજગાર બંધ રાખીએ અને આઝાદીને માટે આગે કદમ ભરીએ.''

કાયદેા બચત આવી લાગેલો છે એ વીશે અમને જરાયે શંકા નથી. પરંતુ આપણે અહીંસાની ભાવનાથી વર્તવું જોઇએ, એ ભાવના જે આપણે વીચાર વાણી અને આચારમાં કેળવી નહિ શકયા હોઇએ તો. આવા દેખાવો થી સાઈ થવાને બદલે નુકસાન થશે. આપણા વીરોધને માટે આપણે આ ખાસ દીવસ પસંદ કર્યો એ આગે કદમ પણ ભરેલું માનતા નથી. આપણો વીરોધ જોઇએ ઉપવાસ નમ્રતા અને પ્રાર્થનાનો દિન હોવો જોઇએ. સરકાર ને આપણે ચેલેંજ કરીએ તે પહેલાં આપણે આપણી જાત પ્રત્યે જ પણ કરવાનું છે. દાખલા તરીકે આપણા સઘળા વ્યવહારમા સત્ય, પ્રેમ અને અહિંસાને અનુસરવાની શું આપણે પ્રતિજ્ઞા લઇ શકીએ છીએ? વળી આફ્રીકનોએ સૌથી પ્રથમ કામ તો એ કરવાનું છે કે જેટલા મુનીસીપલ વીર હોય તેઓને માટે કરવામાં આવ્યા છે તેનો બહિષ્કાર કરવો અને પેરી પીપા ને અમે તેવા સંજોગોમાં પણ હાથ નહિ લગાડવાની અને હીંસાનો માર્ગ કદી નહી લેવાની પ્રતિજ્ઞા લેવી. અમે જાણીએ છીએ કે આટલું કરવાને તૈયારી તમારે છે, દીલીઓ અને આફ્રિકનોમાં શું એકસો માણસો એટલું કરવાને તયાર છે? જો હોય તો તેઓ બહાર પડે. કોંગ્રેસ હેતુઓ પાછા દેખાવોમાં દસ હજાર લોકોમ તેના કરતાં તે ૧ વધારે મેળવી શકશે સ્થિતિની ગંભીરતા આપણે બરોબર સમજવી જોઇએ – અને જે પગલું ભર જો તે ચોકકસરસી રીતે ભરવું જોઇએ ! તે બીધા પછી આપણી દુનીયા આપણી વીરૂદ્ધ જાય, મોત આપણી સામે ખડું થાય તો પણ પાછી પાની ન કરીએ. આપણે જો કે આપણા ભાઇઓનો ઉત્સાહ અમે જરા પણ તોડી પાડવા નથી ઇચ્છતા છતાં તેઓને ઘેટાની જેમ બાકરી બજારમાં તણાવા ની સલાહ આપી શકતા નથી. પ્રત્યેક સ્વતંત્રપણે વીચાર કરવાનો છે અને પોતાના અંતર અવાજને સત્યપણે અનુસરવાનું છે. સવાલ આપે અમારી સંપૂર્ણ સહાનુભુતી છે પરંતુ આપણે એક એક પગલે આગળ વધવાનું છે અને પ્રત્યેક પગલું વીચારીને ભરવાનું છે. અમારી આ વાતથી કદાચ આપણામાંના ઉશ્કેરાટવાદીઓને સંતોષ નહિ થાય. તેઓને અમારે એટલું જ કહેવાનું છે કે આપણી બે શક્તિનો ઉપયોગ આપણી પોતાની જાત પરત્વે કરીએ અને આપણું પોતા નું અધિક એવું ખળીએ કે જેથી આખી દુનીયા સમક્ષ આપણે શાંત અને નમ્રતા સાથે અડગપણે ખડા થઇ શકીએ. આ શક્તિ ઇશ્વરના અનુગ્રહ થીજ પ્રાપ્ત થાય છે અને ઇશ્વરનો અનુગ્રહ ઇશ્વરમાં આગ્રહ ભક્તિ અને ઉગ્ર પ્રાર્થના વડે પ્રાપ્ત થાય છે. શું આપણામાં એ શ્રદ્ધા છે?

આટલું કહ્યું બાદ અમે કહીશું કે અત્યારે જે બળો કામ કરી રહ્યાં છે તે પરથી સરકારે ખડો લેવાનો છે. તે દેશમાં શાંતી અને પ્રગતી જોવા માગે છે કે જોવે અગે સહાનુ ભુતી આપીએ છીએ અને જોવે માટે નીરંતર પ્રાર્થના કરીએ છીએ, કે અંધારામાંથી જોવા માગે છે કે જો પરિણામે દુઃખ સિવાય બીજું કંઇ નહિ હોય.

ગાંધીજી અને સામ્યવાદ

"હરિજનબંધુ"માંથી — અંતરંગી ચાલુ (૧)

આપણને વારંવાર કહેવામાં આવે છે કે જ્ઞાન, વીજ્ઞાન, ઉદ્યોગ, કળા, વગેરેમાં મનુષ્યે જે પ્રગતિ સિદ્ધ કરી છે, તેને ઊંધી પાછા જુના જમાનામાં જઇ શકાય નહીં. પ્રગતિ ના રસ્તાને બદલાં કરી દેવાય નહીં. આ સિધ્ધાન્ત અર્ધો સાચો છે, અર્ધો ખરવાને છે, અને જેટલો સાચો છે, તે બધી જ બાજુઓને લાગુ પડે છે.

સૃષ્ટિ સ્વભાવે જ એવી બની છે કે પાછા જઇ શકાતું જ નથી. એની એ ઋતુઓ વારંવાર આવે છે. અને આકાશમાં સુર્યો, ચંદ્રો વગેરે તેને રાશિઓ માં ફરી ફરીને દેખાય છે. ચંદ્ર, પૃથ્વી વગેરે પ્રદક્ષિણા ફરતાં દેખાય છે, પણ આકાશની જે જગ્યામાં એ બધાં હોય છે, તે જ જગ્યામાં એ ફરીથી આવી શકતાં જ નથી. કોઇ મોજા દરદર પર થી ચઢતાંઊતરતાં આપણું મોઢું કરી એકની એક દિશા તરફ જાય છે, છતાં આપણે પ્રગતિ કે અધોગતિ કરતા હોઇએ છીએ, તે જ જગ્યાએ પાછા આવતા નથી. સૃષ્ટિનો પ્રવાહ પણ એના જેવો પણ એનાથી ઘણો અટપટો અને અંત વીનાનો છે. એમાં ઉંચા નીચા છીએ કે નીચા ઉતરાએ છીએ એ પણ કહી શકાતું નથી. એ ની પ્રદક્ષિણા કરે છે, એ ગ્રહ ની, ગ્રહ ની, એમ આખી સૃષ્ટિ ભ્રમરીઓમાં ખેંચાયે જાય છે. કેમ સ્થુળ સૃષ્ટિનું, તેમ જ જીવસૃષ્ટિનું છે. એકને તેની રાજકીય, સામાજીક, ઔદ્યોગિક વગેરે સંસ્થાઓનું. આથી એકની એક સંસ્થા બીજી વાર નાપસંદી જ નથી. તેના જેવું લાગે પણ તે ને તે પાછું કદી હોતું નથી. માટે પ્રાપ્ત જ્યાં એ પાછળ ખોટી છે.

વળી, જો વીજ્ઞાન વગેરેના વીષયોમાં પાછા જુના પ્રત્યે જવાય નહીં, તો શું નીતિ જેવા વીષયમાં જઇ શકાય? જે આધ્યાત્મિક કે નૈતિક ઉચ્ચ ગુણો ની શોધ અને સાદિ મનુષ્યે દબાણ કરી તે પ્રગતિને શું અવગણી શકાય? શું ઇસુ, સોક્રેટીસ, કોન્ફ્યુશિયસ, બુદ્ધ, ગાંધી વગેરે ઉચ્ચ ધર્મદર્શકો પણ મહાન આધ્યાત્મિક વીજ્ઞાનના શોધકો નથી? અને કયાં સુધી માનવે ગુણવિકાસ સિદ્ધ કર્યો છે તેનાં માપદંડક નથી? વીલ્યમ રીડ જોન્સ કહે અર્થમાં નીરીશ્વરવાદી પણ મહાન માનવધર્મી છે. તેઓ પોતાના ધ્યે ઓર્ડીનરી મેન નામના પુસ્તકમાં લખે છે:

"બધું કરવાની ઇચ્છા કે જેણે રશીયી ક્રાન્તીઓ જન્મી અને પરસેાત્ત ના જાલમની આલાને બધે ખીલી, તે હવે માનવજાતની સ્વાભાવીક વૃત્તિ બની છે.... જેઓ પોતાના કાર્યમુ ના ઐતીહાસ પાસે પોતાનાં દિલ ઝબુકારતા અને પવિત્ર કરતા, હોય અને પોતાનાં કાર્યો અને વીચારોમાં પરમ વિશુધ્ધિ મેળવવા માટે મહેનત કરતા હોય એવા ઉત્સાહી સદ્‌ગુરૂ-ઉપાસકો. જેમ આજે દુનીયામાં છે, તેમ સદાયે રહેવાના જ."

પોતાને આ વર્ગમાંનો એક માનીને તે સદ્‌ગુરૂ-ધર્મ ના સ્વરૂપનુ અને એના સાધનમાર્ગનું વર્ણન કરે છે:

"આપણું બુધ્ધિ અને પ્રેમને બીજાઓ જેટલી હદે બીલકુલ એ 'જ સત્યો ધર્મ' છે. જે બધાનાને પાત્ર હોય તે કરવું, વંચાયાને પાત્ર હોય તે અર્પવું, મહિની સારસંભાર કરવી, દુઃખી ઓને દીલાસો આપવો, ચારેમાને ઉત્સાહીત કરવા, દેહમંદિરને પવીત્ર રાખવું, આપણામાં દીનતા આવે એવી ઇચ્છા

રાખવી, બુદ્ધિને વફાદાર રહેવું. આપણને મળેલી શક્તિઓને કેળવીને તેમનો માનવતાની સેવામાં ઉપયોગ કરવો,—આપણે જે કરી શકીએ તે આ છે. તેથી વધારે તે આપણો ધર્મ છે, આપણી આવી પેઢીના સુખ માં આપણી આશા કરી છે: માનવ પ્રકૃતિને પાળી શકે એમ છે એ આપણી પ્રતીતિ છે. બસ નહીં પણ પ્રેમ જ માનવજાતને એક કરી શકશે.... એક જ બહાદરી, એક જ ખમીરથી તેમણે રોમની નાગરી, પાપનું નીલોપન, બુદ્ધિની પરીપૂર્ણતા, પ્રેમની પરીસીમા, અમરત્વની ક્ષીતિ, અનંતની ખોજ, પ્રકૃતિ પર વીજયના પવીત્ર કાર્ય માટે લોકો બળને કામ કરશે.

"બધા માણસો કવી, ચિત્રકાર કે કારીગર ન થઇ શકે; પરંતુ બધા માણસો સર્જનની પ્રગતિના મહાન અને દીવ્ય ચિત્રના કાર્યમાં જોડાઇ શકે. જે કોઇ પોતાની પ્રકૃતિ સુધારે છે, તે પોતે જેનો અંશ છે એ વીશ્વને સુધારે છે. જુના પરાક્રમોના ગંગાદી અવશેષ સમી પોતાની દુઃખ લાગણીઓને તે કાબુમાં લેવા જે પ્રયાસ કરે છે અને સામાજીક પ્રેમ કેળવે છે; જે પોતાના સંજોગો સુધારવા અને પોતાના કરતાં પોતાનાં સંતાનોને વધુ કાબેલ અને સુખી કરવા મથે છે; તેના ઉદ્દેશો અને અમે તેવા કોઇ પણ તેનું છતરપર એ જોતે કહ્યો એમ નહીં કહેવાય.... પરંતુ આ સિદ્ધિ એમ સહેલાઇથી થાય એવી નથી.... પરમ શુદ્ધ અને સાંખી કેળવણી દ્વારા જ થઇ શકે."

પ્રગતિના ક્રમમાં માણસ પણીયે ચાર આગળપડતાના ક્રમ જોવો હરણો છે, રોજ રોજ જુલ્મો છે, અને સુલ્મો ત્યાંથી કરીથી શરૂવાનો તેણે પ્રસ્ત કર્યો છે; રેટલીયે વાર કરેલું ભુસી નાખ્યું, પાછું જુનાં જેવું આણવા પ્રયત્ન કર્યો છે. એકરસ્યુ સત્તાથી માંડી સર્વજનસત્તા સુધીના અનેક પ્રયોગો કર્યા છે. • ભયમાંથી ઉત્પન્ન થતા સંવેગો ધીમેધીમે આગળપાછળ ક્રમના પ્રભુત્વો ઊભી એકંદર પ્રગતિનો ચક્ર આલેખવા પ્રયત્ન કરે છે. મહાકવિ રોબર્ટ્સ સંવેદનાઓની આર્થીક લાક્ષણિકતા કરી મજુરશાહીની તરફ માનવની પ્રગતિ થઇ રહી છે એવું અનુમાન કાઢયું. અને તેણે તેને ઝટ લાવવાનું માણસનું કર્તવ્ય છે એમ ઠરાવ્યું.

આ સાચું હોય શકે છે. પણ તેનો અર્થ એ નથી કે તે માટે આપણે તે સાધનો વાપરવાં ઘટે. કારણ આ હજારો વર્ષ દરમ્યાન મનુષ્યજાતિનો આધ્યાત્મિક અને નૈતિક વીકાસ પણ થયો છે, અને તેનુંયે આપણે જોઇએ જ ખુલ્લો છે. આજના યુગમાં ગાંધીજી એ દુનીયાને નૈતિક વીકાસની સીમા બતાવી કોમ તો હવે પછીના મહાપુરૂષે તે પછીનું વીકાસનું ઉપરનું પગથિયું સીધ કરવું જોઇશે. તેણે વધુ નૈતિક વીકાસ સાધી બતાવવો જોઇશે. નીતિવાદીને જે કરો અર્થ કોમ તો માનવો માટે નીમત થયેલું ધ્યેય આ જ બધી કક્ષામ. માર્કસવાદીઓની માન્યતા મુજબ માણસ મધપુડાની જેમ મધમાખી જેવો છે. મધમાખી મધપુડાની અને મધુરસ્થીના ઉત્કર્ષ માટે મરે ત્યાં સુધી પોતાની જાતને ઘસી નાખે છે. આ ન્યાયે માણસે એ રીતે કાર્ય કરવું જોઇએ કે જેથી હવે પછીના વીકાસ-ક્રમમાં ગાંધીથી વધારે મહાન પુરૂષ પાકે એ માટે સુક્ષમ સંજોગો નીર્માણ લાવા છે, તેના કરતાં ટુંકા ગાળામાં એવો પુરૂષ પેદા થાય.

એ ન ભુલવું જોઇએ કે નૈતિક પરીપૂર્ણતાની સાધના માટે સેંકડો સાધકોએ કુરબાની આપવી કોમ ત્યારે એક ગાંધી પેદા થયેલ. એ પ્રમાણે ગાંધીને ચક્રી જાય એવા પુરૂષ પેદા કરવા માટે એવા હજારો સાધકોએ એવું તપશ્ચર્યામય જીવન ગાળવું જોઇશે. ભુતકાળના બધા વીજેતાઓ અને આપણુ રાજાઓને હિટલર ચક્રી ગયો હશે અને કોણ સંભવ પણ ખરો કે સવાય હિટલર પણ આ પૃથ્વી પર પેદા થાય. પણ હિટલરો પણ અનેક નાના નાના સાહસિકો અને કુટનીતિ-જ્ઞોના પરીપાકરૂપે જ પેદા થાય છે. પરંતુ માણસની આ વૃત્તિના વીકાસને માનવતાનું સાચું ધ્યેય ન કહેવાય.

આર્યો અને રોમનોના ધ્યેયની જેમ જ નૈતિક ધ્યેય પણ એટલા જ મહત્વનું અને અગત્યનું છે. ઉચ્ચતાનું અને વચ્ચે એકની જ પસંદગી કરવા ની કોય તો નૈતિક ધ્યેયને વધારે અગત્યનું લેખવું જોઇએ. જોને અવગણવાને કોઇ પણ પ્રબળ ભૌતિક ધ્યેયની પ્રાપ્તિ લાવવામાંયે નીષ્ફળ જવી. કાં તો એ ધ્યેય હાંસલ જ નહીં થાય અગર હાંસલ થયું લાગે તોપણ જે મોટો સાર એ પ્રાપ્ત કરાયો હતો તેમને માટે એ શાંતિ અને આબાદી નહીં આણી હોય. આપણી નજરે આપણે જોઇ શકીએ છીએ કે ગાંધીજી નીતીનો આગ્રહ રાખતા હતા. તેને અવગણવાથી સ્વતંત્રતા મળ્યા છતાં એ આપણને શાંતિ અને સમૃદ્ધિ આપી શકી નથી. સામ્યવાદની સ્થાપના પછી પણ એવી જ સ્થિતિ થશે.

વળી, એક વાર જે પ્રગતિ સિદ્ધ કરી તેને પાછી ઊંડાણ જ નહીં એ સીદ્ધાંત અર્ધસત્ય જ છે. તેથી પછી અટમ બોમ્બ, હાઇડ્રોજન બોમ્બ, હિટલરનાં કતલખાનાંઓ (ગેસ ચેમ્બરો), અને વીશ્વયુધ્ધો પણ ઊંડાણ જ નહીં. બલ્કે એમાંયે ઉત્તરોત્તર વધારે બળ, ક્રુરતા, બાપડતા બગેરે લાવવાનો જ પ્રયત્ન કરવો જોઇએ! કયા યુદ્ધ કરતાં વધારે વીનાશ પ્રત્યે બધું એ જ પ્રગતિ સ્વરૂપ!

આવું માનનારા લોક પણ છે, અને સંભવ છે કે એવા બનાવો ભવીષ્યમાં બને પણ. પરંતુ તે વીકાસ પ્રત્યે પ્રગતિ નહીં કોય. પણ કાં તો ચોકી ખુલ કરી વળી પાછા આગળ વધવાનું ટનલું કરશે, અથવા પ્રલય કે નાશ થશે. જ્ઞાનપુર્વકનો પ્રયાસ તો આવા પ્રલય કે નાશને નીવારવાનો જ કોય શકે, નહીં કે તેને બલકી લાવી મુકવાનો.

ડી.શંકરલાલ બનારૂવાળા.

હીંદ—પાકીસ્તાન વચ્ચે કરાર

ગયે અઠવાડીયે પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન લીયાકત અલીખાન અને ભારતના વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂ વચ્ચે પુર્વ પશ્ચિમ બંગાળમાં થઇ રહેલાં રમખાણો સંબંધમાં વાટાઘાટ થઇ હતી તેના પરિણામે હીંદ-પાકીસ્તાન કરાર સહી થયા છે. એ કરારમાં બન્ને સરકારોના બે પ્રધાનોનું એક ઉપપ્રતિનીધી જહર કરવામાં આવ્યું છે. પુર્વ પશ્ચિમ બંગાળના રમખાણોના આંકડામાં રહે વાની વાત છે.

બીજી વાત પુર્વ પશ્ચિમ બંગાળ અને આસામની ધારાસભાઓમાં લઘુમતી કોમોના એક પ્રતિનિધી મુકવાની છે.

આ બન્ને પગલાં પ્રજામાં કુરિ વીશ્વાસ આણવાના ઇરાદાથી લેવા ના છે કે જેથી નીર્વાસીતો પોતપોતાને ઘેર પાછા ફરી શકે.

કરારનો ડારો આપ્યા પછી પંડીત નેહરૂએ પાર્લામેન્ટમા જણાવ્યું કે કરાર તો ફરેબો બાજ જણાવે છે કે લઘુમતી કોમોને નાગરીક તરીકેની, વફાદારી અને પ્રાર્થનાની સંપુર્ણ સ્વતંત્રતા મળવી જોઇએ અને દેશના ધીવાની તેમજ લશ્કરી ખાતામાં નોકરી ની અને જાહેર જીવનમાં ભાગ લેવાની સમાન તકો મળવી જોઇએ.

પાકીસ્તાનના વડા પ્રધને કહ્યું કે તેઓ જે બંધારણ ઘડી રહ્યા છે તેમાં ભારતના પ્રજાતંત્રે કરેલ છે તેમ આ પ્રજાતંત્રીય હકો કાયમ કરવાનો ઇરાદો છે.

કરારમાં કોમી તોફાનો માટે સજા ઓનો અને કરવું કરવામાં આવેલી સ્ત્રીઓ પાછી મેળવવાને સાધનો વધારવાની જાગતનો સમાવેશ થાય છે.

જબરદસ્તીથી બદલેલાં ધર્મોંતરોને સ્વીકારવામાં આવશે નહિ અને જબર દસ્તીથી બદલાવવાને કોઇ ઉત્તેજન કરશે તેમોને સજા કરવામાં આવશે.

બન્ને સરકારો પુર્વ પશ્ચીમ બંગાળ અને આસામમાં લઘુમતીમાં મકેલાં તોફાનોના કારણો અને વીસ્તારની તપાસ કરી તે પર રીપોર્ટ કરવા તપાસ કમીશનો નીમશે.

કોમી લાગણીઓ ઉશ્કેરનારા ખબરો ફેલાવતાં અટકાવવાના અસરકારક પગલાં લેવાશે.

બન્ને દેશોમાં કોક બીજા સામે યુદ્ધ કરવાની ઉશ્કેરણી કરનારી પ્રવૃત્તિઓ પર પ્રતીબંધ મુકવામાં આવશે.

પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે કરારો પાળ વામાં મદદ કરવા પુર્વ પશ્ચીમ બંગાળ અને આસામમાં લઘુમતી કમીશનો નીમવામાં આવશે.

મુંબઇ પ્રાંતમાં સંપુર્ણ દારૂબંધી

(અમારા ખાસ પ્રતીનીધી તરફથી)

મુંબઇ રાજ્ય (પ્રાંત)માં સંપુર્ણ દારૂબંધીનો અમલ એ અતિહાસીક ઘટના છે. સૌરાષ્ટ્રમાં તા. ૬ઠીથી દારૂબંધી થશે. ગાંધીજીનો આત્મા આ બનાવથી ખરેખર પ્રસન્ન થશે. મુંબઇના આગેવાનોને દારૂબંધીના પ્રધાન શ્રી. બાલાસાહેબ ખેરે તા. ૨ જીએ વડોદરા આવ્યા હતા. • દારૂબંધી સફળ બનાવવા માટે સંસ્કાર કેન્દ્રો ખોલવાની જે યોજના મુંબઇ સરકારે કરેલી છે તે અનુસાર વડોદરામાં એક કેન્દ્ર તેમને હાથે ખોલાયું. શ્રી. પાઠીલે કહ્યું : "મહાત્માજી બહુ પવિત્ર આત્મા. તેમનું સ્વપ્ન આજે સીધ્ધ થાય છે, એ આનંદ તે બલીદાન લેવા જેવું છે. દારૂબંધીનો ઉદ્દેશ એ છે કે પ્રજા આરોગ્યવાન બને; અને તેની આર્થીક, નૈતીક, સામાજીક અને ઔદ્યોગીક પ્રગતી સાધી શકાય. તેમાં નડતરરૂપ થતી આવી બદી નિર્મુળ થવી જ જોઇએ. દારૂબંધીથી રૂા. ૧૭ કરોડની ખોટ સરકારને જરૂર જશે એ ખરૂં છે. પણ તેથી પ્રજાના રૂા. ૪૦ કરોડ બચશે, અને તેનો ઉપયોગ જીવનની બીજી જરૂરી વસ્તુઓ પુરી પાડવામાં અને તેથી જીવન ઉચ્ચ ધોરણો પર લઇ જવામાં થશે. સુયોગ્ય નું જીવોપાર્જન વધારવા આરોગ્ય અને તાકાત જોઇએ. દારૂથી તો આ બધું ઘરે છે. જેઓ આ ધંધામાંથી કમાય છે તે પૈસાદાર બને છે તેઓ કરવધારા ની પણ ખુશી બતાવે છે. પણ તેથી અલ્પ સંખ્યાના સ્વાર્થ માટે લાખો ને કરોડો લોકોનું જીવન બરબાદ કરવું? તે કરવા લોકશાહી સરકાર તયાર નથી. આ આપણોકથી લોકજીવન સુધરશે. આ કામમાં સહુ લોકો— ઉદ્યોગપતિઓ, કામદારો, શ્રીમંતોને ગરીબો સહુ સહકાર અને સાથ આપે, તો સફળતા મળ્યા વગર રહેશે નહીં. દારૂબંધી માટે કાયદો સખત કરવો છે. તો અમલ બરાબર થશે. બીજા રાજ્યોની સરહદમાંથી દારૂ ન આવે તે માટે પણ તકેદારી રાખી છે. પોલીસ પોતાનું કામ કરશે, પણ તેમાં આપ સૌએ મદદ કરવા જોઇએ."

ઉદ્યોગપ્રધાનની નીતીપર વડા પ્રધાન

ઓપાટ્‌હેની આખ્યા શું છે એવા બનરસ રમટસે પુછેલા સવાલના જવાબમાં મુનીપનની ધારાસભામાં બોલતાં વડા પ્રધાન ડો. મથાને કહ્યું હતું કે:

"અમલમાં સરકાર પોતાની ઉદ્યોગપ્રધાનની નીતી જાહેર થયેલામાં ઉદ્યોગોની સ્થાપના કરીને લાયુ પાડી રહી છે. પછી બીજાઓની બધી કરનારો ખરેખ આપ્યો હતો. એ શું ઓપાટ્‌હેને ન અનુમત? અનીતીને લગતા કાયદામાં સુધારો કરનારો ખરડો જે કુલાઈટિક પાર્ટીએ વિરોધ કર્યો વિના જલ્દી વાચન માંથી પસાર થઈ જવા દીધો હતો. એ શું ઓપાટ્‌હેને ન કહેવાય? બસી ના ડેપ્યુટેશનનો ખરડો છે.

ઓપોઝીશન મેમ્બરો: શું એ ઓપાટ્‌હેને છે!

વડા પ્રધાન: તમે જ તો તેને 'ઓપાટ્‌હેને' તરીકે ઓળખાવો છે.

વડા પ્રધાને કહ્યું ઓપાટ્‌હેની નીતી અમલમાં મુકવાને હજુ ઘણા કાયદા આવવાના છે. ઘોડા વખતમાં જ વસ્તીને માટે ઉદ્યોગો વસ્તુઓ રમત તારો બહોળા બનતનો કાયદો આવશે. આટલું થયા પછી અને કાયદા અમલ માં મુકાય ત્યારે તો પણ કહાય ઓપો ઝીશન કરી પુછશે કે 'ઓપાટ્‌હેને' એટલે શું?

હું રમણ કરી ચુકયો છું કે સાઉથ આફ્રિકામાં જ્યાં આખી આર્થીક રચનાનો આધાર મોટે ભાગે નેટીવ મજુરી પર જ રહેલો છે ત્યાં કાયદા સંજોગોમાં જાતીઓના સંપુર્ણ વાડા બાંધી શકાય તેમ નથી. નેશનલીસ્ટ પાર્ટી માને છે કે યુરોપીયન સત્તાઓ માં નેટીવો અને યુરોપીયનોને હજુ ઘેટલોક વખત સાથે રહેવું પડશે. સરકારની નીતીનો પ્રથમ હેતુ એ છે કે નેટીવોના તેઓના ગામડાઓમાંથી યુરોપીયન સત્તાઓમાં આવી રહેલા ધોધ પર અંકુશ મુકવો અને યુરોપીયન સત્તાઓમાં મજુરોની માંગને હરકત થયા વીના બની શકે તો તેને અટકાવી દેવો. સરકારનો હેતુ એ પણ છે કે યુરોપીયન સત્તાઓમાં હાલ જે નેટીવો વસી રહ્યા છે તેઓમાંના બની શકે તેટલાને પોતાના ગામડાઓમાં મોકલી દેવા તેમ કરવાને નેટીવોના સત્તાઓ માં મોટો વધારો કરવાની જરૂર રહેશે અને ગંભીરપણે ભીડ થતી અટકાવવા ને નેટીવોને માટે વધુ વધારે જમીન રોકવી પડશે.

હીંદમાં દારૂબંધી

મુહમ્મદભાઈ બી. મોરારજી દેસાઈએ મુંબઈમાં અમલદારી પરિષદમાં દારૂબંધી અંગેની સરકારની નીતીની સમજ આપતાં, એ નીતીને વળગી રહેવાના સરકારના મક્કમ નીરધારનો પુનરુચ્ચાર કરીને કહ્યું હતું કે, જો "મદ્યનિષેધ કાનુન" સામે પડકાર ફેંકવામાં આવશે તો એ પડકાર ઝીલી લેવા સરકાર તૈયાર છે. સંજોગવસાત જો આ કાનુન ઉપરછાપરે કરે અમલ તો એ કરવો પડે તો પણ સરકારની દારૂ બંધીની નીતીમાં કંઈ ફરક પડવાનો નથી. એમ, બનતાં એ કાનુનનું સ્થાન બીજો નવો કાનુન લેશે. પરંતુ દારૂ બંધીનો અમલ તો થશેજ. દારૂબંધી સામે ઉહાપોહ કાઢનારાઓને ચીમકી આપતાં મુખ્યમંત્રીએ કહ્યું હતું કે, આ પ્રશ્ન અગાઉ સરકારની વીચાર ણા હેઠળ છે અને આપતા ત્રે મહીના સુધીમાં આ બીનાનો નાબુદ કરવા માટે વધતાં પગલાં લેવામાં આવશે.

"મદ્યનિષેધનો કાર્યક્રમ અમલમાં મુકાને હવે આપણે નવીન અને સોનેરી તકમાં પ્રવેશી રહ્યા છે કારણ કે દારૂ ની બદીને હવે બીજાઓની જપાતી જેવાથી આપણા દેશ તથા સમાજ માટે ઉન્નતીના દ્વાર ખુલ્લા થશે."

ઓપ્રીલની પમીથી ૧૨ મી સુધી શહેર માં ઉજવાયેલા મદ્યનિષેધ સપ્તાહ અને તેના કાર્યક્રમની રૂપરેખા આપવા માટે મદ્યનિષેધ સપ્તાહ ઉજવણી સમીતી તરફથી "ગુજરાત સમાચાર" માં આવેલી એક પત્રકાર પરીષદ સમક્ષ મુંબઈ સરકારના આબકારી અને મદ્યનિષેધ ખાતાના પ્રધાન શ્રી. મોસ. મોર. પાટીલે આ પ્રમાણે જણાવ્યું હતું. તા. ૧ લીથી મુંબઈ સરકારની મદ્યનીષેધની નીતી અમલમાં આવવાના પ્રસંગે આ સમીતી તરફથી એક અઠવાડીયાનો અરસ્પર કાર્યક્રમ ગોઠવાયો હતો અને ભારતના પ્રથમ પ્રમુખ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે આ સપ્તાહનું ઉદઘાટન કર્યું હતું.

મદ્યનીષેધ અંગેની સરકારી નીતીને મળી રહેલા ટેકા માટે આનંદ પ્રદર્શીત કરતાં શ્રી. પાટીલે જણાવ્યું હતું કે "આપણી સંસ્કૃતીનું ઘડતર નૈતીક ધોરણે થયું છે. મદ્યનીષેધના પ્રશ્નને પણ આપણે આજ ધોરણે વીચારવો જોઈએ અને આ અંગે પુ મહાત્માજી એ જે કંઈ કહ્યું છે તેને અમલમાં મુકવાની જરૂર છે. આ કાર્યક્રમ મુકીને આપણે આપણા રાષ્ટ્રપીતાના ખ્યેયને હાંસલ કરી રહ્યા હોઈએ એમ હું માનું છું. આપણા દેશનું આર્થિક અને સામાજીક ઘડતર આ કાર્યક્રમની સફળતા ઉપર અવલંબે છે."

મદ્યનીષેધ સપ્તાહની ઉજવણી કરવા માટે સમીતીએ આદરેલા પ્રયત્નોનો ઉલ્લેખ કરતાં શ્રી. પાટીલે જણાવ્યું હતું કે "સમીતીને ચારે બાજુથી સંપુર્ણ સહકાર મળ્યો છે એ ઉપરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે માત્ર જનતા જ નહિ પણ સર્વ પ્રકારના હીતો પરાયનારાઓ અને અન્ય વર્ગોનો સરકારી નીતીને ટેકો છે."

વધુમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે "મદ્યનીષેધ સપ્તાહ મારે શહેરમાં અપુર્વ ઉત્સાહ જણાઇ રહ્યો છે અને દરી ઓપ્રીલને દીવસે શહેરની ગીલો અને કારખાનાંઓમાં રજા આપવાની મીલમાલીક મંડળે સંમતી આપી છે. આથી કામદારો એ દીવસના મહત્વના કાર્યક્રમમાં ઉત્સાહથી ભાગ લઈ શકશે."

સૌરાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી. ઢેબરભાઈએ એક અખબારી પરીષદમાં જાહેર કર્યું હતું કે, ૩૧ મી માર્ચ ની મધરાતથી દારૂના તમામ જથ્થા પર સીલ લાગી જશે અને તમીની કારવાઇ-સર પણ સરકાર દેશી દારૂના પરવાના નહિ આપે. ત્રીજી દારૂ મહીના પરવાના સરકારે નીમેલી, એક સરકારી તપીલ અને એક બાનગી તપીલની બનેલી સમીતી દ્વારા મુખ્ય સ્થળોએ આપવામાં આવશે. આ માટે સરકાર બે સ્ટોર ચલાવશે જેમાંનો એક જામનગર અને બીજો રાજકોટ ખાતે રહેશે.

પરવાના પરાવનારાઓને દારૂબંધીને કારણે થનારી ખોટ બદલ સરકાર વળતર આપશે અને આવા કીસ્સાઓ અંગે નીર્ણય કરવા સરકારે એક મેજીસ્ટ્રેટ સહીત પંચની નીમણુક કરી છે. અદાલતની કોઈ પણ પગર વળતર માટે પંચને અરજ કરી શકશે. સરકાર એમના પ્રત્યે સહાનુભુતી રાખે છે અને એમની પાસેથી સહકારની અપેક્ષા સેવે છે.

એક પ્રશ્નના ઉત્તરમાં મુખ્ય પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે દારૂબંધી ધારેલા રાજ્યો ઓને લાગુ નહિ પડે. બીજા રાજ્યોમાં જનતાના અભીપ્રાય મેળ આપવા અને એ માટે રાજ્યપ્રમુખ આ અંગે રાજ્યોમાં મોકલ્યા હતા. સંપુર્ણ દારૂબંધીને કારણે સરકારને આશરે ૮ લાખ રૂપીયાનો ખાડો પડશે અને ૨૦૦ જેટલાં લાયસેન્સો બેકાર બનશે.

અમેરીકામાં ઉંચી ડીગ્રી મેળવનાર પહેલા સા. આ. ના હિંદી

"ડો. ખુશાલભાઇ પરેખ જે ન્યુ યોર્ક ના કોલમ્બીયા યુનીવરસીટીમાં કેમીકલ એનજીનીયરીંગનો અભ્યાસ પુરો કરી હમણાજ સાઉથ આફ્રિકા આવ્યા છે તે સાઉથ આફ્રીકાના પહેલા જ હીંદી છે કે જેમણે કેમીકલ એનજીનીયરીંગમાં પી. એચ. ડીની ડીગ્રી મેળવી છે. ડો. ખુશાલભાઇ જેમણે ૨૭ વર્ષની વયના છે તેમણે ઓહાનીસબર્ગમાં અભ્યાસ કરી વીટવોટર્સરેન્ડ યુનીવરસીટીમાં બી. એસ. સી ની ડીગ્રી માન સાથે મેળવી હતી. ત્યાર બાદ અમેરીકા જઈ તેર માસમાં કેમીકલ એનજીનીયરીંગમાં યુનીવર્સીટીમાં એમ એસ. સી ની ડીગ્રી મેળવી અને પછી કેમીકલ એનજીનીયરીંગમાં પી. એચ. ડીની ડીગ્રી મેળવી છે. ડો. ખુશાલભાઇ જેઓ ૨૭ વર્ષની વયના છે તેમણે ઓહાનીસબર્ગમાં અભ્યાસ કરી વીટવોટર્સરેન્ડ યુનીવરસીટીમાં બી. એસ. સી ની ડીગ્રી માન સાથે મેળવી હતી. ત્યાર બાદ અમેરીકા જઈ તેર માસમાં કેમીકલ એનજીનીયરીંગમાં યુનીવર્સીટીમાં એમ એસ. સી ની ડીગ્રી મેળવી અને પછી કેમીકલ એનજીનીયરીંગમાં પી. એચ. ડીની ડીગ્રી મેળવી છે. ડો. ખુશાલભાઇ પેન્સીલ્વેનીયા યુનીવર્સીટીની સંશોધનશાળામાં ડો. ખુશાલભાઇ મેમ્બર હતા. ઘોડા વખત માં તે અહિંથી સ્વદેશ જવા ધારે છે જ્યાં પોતાના જ્ઞાનનો સદુપયોગ કરવા તે તેમને મોટું ક્ષેત્ર મળશે.

---

૫૨ જાપાની ૨ જાપ

—સૌરાષ્ટ્રમાં સંપુર્ણ દારૂબંધી લાગુ થતાં પહેલી ઓપ્રીલથી દેશી દારૂ પર સંપુર્ણ પ્રતીબંધ મુકવામાં આવ્યો છે. જેઓને તબીયતને કારણે દારૂ પીવાના પરવાના આપવામાં આવ્યા હતા તેના ઓને માટે વીદેશી દારૂના જુદા જુદા બ્રાંડોની ઓછવણી કરવામાં આવી છે.

—ઓપ્રીલથી સૌરાષ્ટ્ર રેલ્વેનો વહીવટ ભારત સરકારને હસ્તક સોંપવામાં આવ્યો છે.

૨૦૦૬ નું પંચાંગ

ગુજરાતી પ્રેસ ના મોટા વર્ષના-પંચાંગ

કીમત. ૩/-

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ અખબારની તરફથી)

વડોદરા, તા. ૨૯–૩–૫૦

કલકત્તાનાં રમખાણ

કલકત્તામાં હરી રમખાણ ફાટી નીકળ્યું; અને આમેલાન અંગ્રેજ વેપારી શ્રી. કેમેરોન પર તોફાની ટોળાએ હુમલો કરી. તેમના મુસ્લીમ નોકર ને તેમને બચાવવા જતા બેટલા માટે તેમનો ભોગ લીધો. એથી હિંદનો સમગ્ર વર્ગ બહોળા અળગણા ઉઠયો છે; અને અખબારોએ પણ જોરે અવાજે આ તોફાનોને વખોડી કાઢયાં છે. સર દાર પટેલે એક બયાનમાં કહ્યું છે: "નાની ઝનુના શહીદ બની, લોહીના રસની આંખણી લાલસા અને વેરની દુષ્ટ ભાવના ઉપર પોતાના પવિત્ર જીવનનું તેમણે બલિદાન આપ્યું છે. કોમી ફસાદ કરનારાઓ આ હુમલા ઉપર શી પડે છે. તેમણે સમજવું જોઇએ કે વેર વાળવાની આ અપંકાર રમતથી ચાર નિર્દોષોનાંજ લોહી રેડાશે; અને આવા હિચકારા હુમલાઓથી, જેમને પોતના વીતેલી છે તેમનું દુઃખ ઓછું તો નહીંજ થાય." બંગાળ સરકારે જાહેર કર્યું કે હાવડા શહેર તેમજ ફાલ્તોમાં અને હાવડા પોલીસ સ્ટેશન વિસ્તારમાં મારશલ લો જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. પછી દિલ્હીથી એવો ખુલાસો કરવામાં આવ્યો કે મારશલ લો જાહેર કર્યો નથી, પણ લશ્કરની મદદ લીધેલી છે.

હિંદના મુસ્લીમો

હિંદની પાર્લામેન્ટના ૧૩ મુસ્લીમ સભ્યોએ એક સંયુક્ત નીવેદન બહાર પાડયું છે. તેમાં હિંદના તમામ મુસ્લીમો ને, તથા ખાસ કરીને જુદાં જુદાં સંસ્થાનો (પ્રાંતો) ના મુસ્લીમ ધારા સભ્યોને તથા મુસ્લીમ નેતાઓને એવી વિનંતી કરી છે કે તેમણે પોતાની બધી લાગવગ વાપરીને પુર્વ બંગાળના નિર્વાસિતો માટે રાહત ફાળો ઉઘરાવવો. નીવેદન કહે છે: "નીર્વાસિતોને મદદ કરવાની હિંદના દરેક પ્રજાજનની ફરજ છે એ ખરૂં; છતાં મુસ્લીમોને માથે એક ખાસ ફરજ આવી પડેલી છે કે આપણે આપણા એ અભાગી ભાઇઓ તરફ ખરા દિલની સહાનુભૂતી બતાવવી જોઇએ, અને તેમનાં દુઃખે ને હાડમારી ઓ ઓછાં કરવાને આપણાથી બનતું બધું કરી છુટવું જોઇએ. પુર્વ બંગાળ ના મુસ્લીમોમાં સામુદાયિક ઝનુન અને વેરાળ ભરાવાને જરાય ઠાલે એવાં નથી. વળી તે ન્યાયનીતિના સર્વ નીયમ મોથી પણ સાવ વિરુદ્ધ છે. લક્ષ્મુમતી કોમના રક્ષા કરવાની બહુમતીની ફરજ છે. એ વિષે બે મત હોઇજ ન શો." મારવાડ (મહારાષ્ટ્ર) ના મુસ્લીમો ની સભાએ પુર્વ બંગાળના અત્યાચારો ને વખોડી કાઢયા હતા. તાજેતરની કોમી રમખાણોના ભોગ બનેલા શાહ જહાનપુર ટાલ્ટા (ઉત્તર પ્રદેશ) ના આગેવાન નાગરીકો અને કિસાનોએ આજ કાલી શહેરમાં આવ્યા બાદ ત્યાંના મુસ્લીમ કિસાનો પાછા બોલાવવાની ઇચ્છા બતાવી છે. ઉત્તર પ્રદેશના વડા પ્રધાન પંડીત ગોવીંદવલ્લભ પંત શનિવારે જ્યારે આ સામની મુલાકાતે આવ્યા ત્યારે કિસાનોએ તેમની સમક્ષ આ ઇચ્છા જણાવી હતી, અને મુસ્લીમ કિસાનોના જનમાલના રક્ષણની જવાબ દારી સ્વીકારી હતી. તેમણે મુસ્લીમો નાં મકાનો પાછાં બાંધી આપવાની અને અનાજ વગેરે પુરૂં પાડવાની ખાતરી આપી હતી. પંડીત પંતને તેઓએ જણાવ્યું હતું કે ગામમાં રહેલાં તોફાનો માટે જવાબદાર તોફાની તત્વોને જવાબદાર હતાં. તોફાનો કર વીખાન દરમ્યાન લોભમે લક્ષ્મુમતી કોમને બહુમતી કોમને રક્ષણ આપવાના કેટલાક બનાવો પંડીત પંતના ધ્યાન પર લાવવામાં આવ્યા હતા. બમસરા (સૌરાષ્ટ્ર) અને મનમાડ (નાશીક જીલ્લો) ના મુસ્લીમોએ પુર્વ બંગાળના અત્યાચારોને વખોડી કાઢવા હતા. બમસરાની સભા માં પસાર થયેલા એક ઠરાવમાં જણાવ્યું હતું કે "ભારતમાં સર્વ મુસ્લીમો કોમ પ્રત્યે જંતના ભેદભાવ વિના રહી શકે છે, અને ધર્મ કાર્યમાં કોઇ પણ જાતની રોકટોક નથી." મન માડના ઠરાવ માં જણાવ્યું છે કે "ભારતમાં મુસલ માનો પર કોઇ પણ અત્યાચાર ગુજરાતા નથી, અને મહાત્મામાત્ય પંડીત નેહરૂ ની સરકારની છત્રછાયામાં મુસલમાનો ચેન કરે છે. તે માટે નેહરૂ સરકારને અભિનંદન આપતાં આ સભા નેહરૂ સરકારના હાથ મજબુત કરવાની પ્રતિજ્ઞા લે છે." ધુલી ગ્રામ જીલ્લાએ કોઇ મુસ્લીમો ગુંડાગીરી કરે છે, પણ તેમની સંખ્યા ઘણીજ નાની–નજીવી– છે; અને તેનો કોઇ હિંદના મોટા ભાગની સુખશાંતિમાં રહેતી ને સુખે ચેનચારોજમાર ચલાવતી, મુસ્લીમ કોમને કોઇ રીતે ઇજા થવાનો ભય નથી. વળી જે તોફાનો થયાં છે તે પણ હિંદનાં વીસ્તાર અને વસ્તીના પ્રમાણમાં ઘણા જ નાના વિસ્તારમાં છે; અને દેશના ઘણા મોટા ભાગ ઉપર તો એની કશી જ અસર થવા પામી નથી. મણા મોટા ભાગની વસ્તી તો કોમી ઝેર ફેલાવનાર સામે ધિક્કારની નજરે જ જુએ છે. દાખલા તરીકે, ત્રિવેંદ્રમ (ત્રાવણ કોર) નો તા. ૨૭ નીનો સંદેશો જણાવે છે કે "ત્રાવણકોર–કોચીન ધારાસભાના કોંગ્રેસ પક્ષની કારોબારી એ શ્રી. એમ. પદ્મનાભન તથા શ્રી. સંકરને કોમી ધિક્કાર વધારે એવાં પ્રવચનો કરીને કોંગ્રેસની આપકીર્તી કરવા બદલ કોંગ્રેસ પક્ષમાંથી બરતરફ કરવાનો નીર્ણય કર્યો હતો. શ્રી. પદ્મના ભન ક્રાંતીકારી દેવસમ બોર્ડના પ્રમુખ છે, અને શ્રી. શંકર બોર્ડના એક સભ્ય છે.

હીંદ–પાકીસ્તાન

હીંદ–પાકીસ્તાન વચ્ચે મિલવટ રવાપ વાની અને વધારવાની જરૂર ઉપર પશ્ચિમ બંગાળના ગવરનર કૈલાસનાથ કાટજુએ ભાર મુકયો હતો. ઓરીસ્સા ના વડા પ્રધાન શ્રી. હરેકૃષ્ણ મહેતાએ કહ્યું: "આજકાલ ભારત અને પાકી સ્તાન વચ્ચે યુદ્ધ ફાટી નીકળવા વિષેની અફવાઓ અને નમાલી વાતો ખુબ ચાલી રહી છે. લોકો એમ કહે છે કે સરકારે પાકીસ્તાન સામે કડક પગલાં ભરવાં જોઇએ તેમણે, તેમજ લોકો એમ માને છે કે અરસપરસની મંત્રણા ઓ દ્વારા બે દેશો વચ્ચે સારા સંબંધો સ્થપાવા જોઇએ તેમણે, દેશમાં સંપુર્ણ શાંતિ જળવી રાખવી જોઇએ. દેશમાં શાંતી જળવાઇ રહે અને દેશ વીકાસ સાધી શકે એ માટે લોકો જિસ્તનું પાલન કરે એ જરૂરી છે. ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચે યુદ્ધની વાતો કરીને લોકોએ પોતાની કલ્પનાની અવમણના ન કરવી જોઇએ. આજની સ્થિતિ લાંબો સમય ટકી શકશે નહીં, અને ભારત તથા પાકીસ્તાન વચ્ચેના સબંધો ની કાયમને માટે પતાવટ કરવી જ પડશે. જ્યાં સુધી દેશમાં અશાંતિ હોય ત્યાં સુધી દેશ વિકાસ સાધી શકે નહીં." પાર્લામેન્ટના એક સભ્ય પ્રોફેસર રૉય (બંગા) એ પટનામાં ભાષી સૌહાર્દ સંબંધ સભ્યો આગળ કહ્યું: "પાકીસ્તાન પોતાની લઘુમતી કોમ પ્રત્યે સારો અને યોગ્ય વર્તાવ ન રાખે તો પણ ભારત પાકીસ્તાન સામે યુદ્ધમાં ઉતરી શકે નહીં. એક વખત એવો હતો જ્યારે કોમ દેશ પોતાની મરજી અને રીત મુજબ લઘુ મતી કોમપ્રત્યે વર્તાવ રાખી શકતો. પરંતુ હવે તો દરેક રાષ્ટ્રને લઘુમતી કોમ પ્રત્યેના વર્તાવ સંબંધમા કોઇ પણ દેશને પડકારવાનો અધિકાર છે. કુનો એ એની સરહદોની સંરક્ષા છે ત્યાં આ પ્રશ્ન રજુ કરી શકાય એમ છે." દિલ્હી પાસે હરીદાબાદમાં નિવાસિતો આગળ બોલતાં પંડીત નેહરૂએ જણાવ્યું કે "કોમી કુસંપ એ એવી ચીજ છે કે ભારતને ચોકસપણે બાનાખરાબી ને દીનાદુને માર્ગે લઇ જાય છે. એથી કે નિર્વાસિત ભાઇ બહેનોને દેશમાં કોમી શાંતિ જળવી રાખવામાં મદદ કરવાની ખાસ અપીલ કરું છું."

હીંદના દુંકા અખ્તરો

મીર લીયાકતઅલી

એમ જણાવ્યા મજબું છે કે હૈદ્રા બાદના માજી પ્રધાન મીર લાયક અલીના પલાયન પછી જવાના બનાવ અંગે પકડાયેલા ટેલાક શખ્સોની તપાસ ચલાવવા હૈદ્રાબાદ શહેરની સિવાની અદાલતના ન્યાયાધીશ શ્રી. એન. કુમારપ્પાની ખાસ ન્યાયાધીશ તરીકે નીમણુંક કરવામાં આવી છે. હૈદ્રાબાદમાં ચાલનારી આ તપાસનું કામકાજ આવતા માસથી શરૂ થયું છે.

લાયકઅલી બનાવ અંગે પકડાયેલા વધુ પાંચ શખ્સોને હૈદ્રાબાદ શહેર ના ન્યાયાધીશ સમક્ષ આજે ખડા કરવા માં આવ્યા હતા અને તેમને અટકમાં રાખવાનો હુકમ કરાયો હતો.

હૈદ્રાબાદ સરકારે એક યાદી બહાર પાડી મીર લાયકઅલીને નજર કેદમાં થી ભગાડવાના આરોપસર પકડાયેલા પાંચ માણસોની ખીલાફત રજુ કરી દીધાનું જાહેર કર્યું હતું. આ યાદીમાં મીર લાયકઅલીની બહેન શૌકત બેગમ અને તેના પુત્ર નઝીરહીન તેમજ બીજાની નઝીરહીનનો સમાવેશ થાય છે. આ બનાવ સરકારે ગેજર બનાવ્યો હોવાનું અહમદ બેગ જેવા સહિત નવ માણસોની ખીલાફત રજુ કરી હતી. આ નવ માણસોને હાલ અટકાયતમાં રાખવામાં આવ્યા છે. આ ઉપરાંત સીકંદરાની સીરપુર પેપર મીલ્સના પ્રબંધક આગમ અલીની રજાકર સંગમ બીલકત પણ સ્થગિત કરવામાં આવી છે.

ભારતમાં સામ્યવાદીઓ

ભારતનો સામ્યવાદી પક્ષ પોતાની હિંસાત્મક તથા વીનાશક પ્રવૃત્તિઓ, અને દેશમાંની જેમોમાં તથા જેલ બહાર અવ્યવસ્થા અને અશાંતી પેદા કરવાની નીતીનો ત્યાગ કરવાની ગંભીર વીચારણા કરી રહ્યો હોવાના અત્યંત આધારભૂત સમાચાર મળ્યા છે. વધુમાં એમ જણાવ્યા મજબું છે કે, જગતના બધા દેશોના સામ્યવાદી પક્ષની હાલની પરિ સ્થિતિને લગતી વીચારણા કરવા મળી હતી, તે વખતે બેઠકમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે, વીશ્વભરમાં સામ્યવાદનો ફેલાવો કરવા બાબતે સામ્યવાદી પક્ષ તેની આંતરીકની વીનાશક નીતિને બદલે ભારતમાંથી પ્રજાનો ટેકો મુમાવવો જોઇએ. આ હકીકતની બેઠકમાં ગંભીર અને વિસ્તારથી વીચારણા કરવામાં આવી હતી. અને વીચારણાને અંતે નકકી થયું હતું કે, ભારતમાં જે રીતે આંતરીકની પ્રવૃત્તિઓ ચાલી રહી છે,

તેનાથી પણનો ઉદ્દેશ સીધ્ધ નહીં થઈ શકે. અને પ્રજાનો ટેકો નહીં હોય તો ભારતમાં સામ્યવાદી પક્ષ સત્તા પર નહીં આવી શકે.

શાંતીસેના પરિષદ

નવી અને આજુબાજુના ગામોમાં અહીંસક પદ્ધતિએ હીંસાને અંકુશમાં લેવા માટે શાંતીસેનાની રચના કરવાની વીચારણા કરવા ગયા માસની આખરીએ આશરે ત્રીસેક આગેવાન કાર્યકરોની પરિષદ મળી હતી. પરીષદમાં શાંતિસેનાના અધિકારો અને કાર્યક્રમને લગતી ચર્ચા થઈ હતી અને આખરી અધિકારો તથા કાર્યક્રમ ઘડવા એક કમીટીની રચના કરવામાં આવી હતી. હાલ તુરત સેવાગ્રામમાં એક અને વર્ધામાં બે શાંતીસેનાની સ્થાપના કરવાનો નીર્ણય લેવાયો હતો અને આ સેનાઓના "કેન્દ્રીનિરો"ની પસંદગી કરવામાં આવી હતી.

ચર્ચાયેલા અધિકારો અનુસાર આ શાંતિસેનાનો હેતુ જીવનનાં વિવિધ ક્ષેત્રોમાં થતી હીંસાને અંકુશમાં લેવા સમુદ્યત અહિંસા પેદા કરવાનો છે. આ સેના કોમી રમખાણ અને સાંપ્રદાયવાદરૂપી મોટા નાસુર કરવાનાં, કોમી રમખાણો અટકાવવાનાં, નીરાશ્રીતોના પુનર્વસવાટ અને રાહતના તથા દારૂબંધીના પ્રચાર નાં કાર્યો પણ કરાય કાય કરશે. અહિંસા અને સત્યના સિદ્ધાંતોમાં દૃઢ માન્યતા ધરાવનારાઓ તથા હીંસાનો સામનો કરવા તયાર હોય અને વખત આવે આક્રમણ કરનાર તરફ કોઈ પણ જાતની ખરાબ ભાવના રાખ્યા વગર આત્મબોગ આપવા તયાર હોય તેવા લોકો શાંતીસેનામાં જોડાઈ શકશે.

મુ. બંગાળના ગવર્નર સમક્ષ

નિરાશ્રિતોની આપવીતી

પાકિસ્તાનથી આવેલા 'હિજરતીઓ' ની આંખમાં આંસુ સાથે અને ચહેરા પર અત્યંત યાતનાની રેખાઓ સાથે પુર્વ બંગાળના ના. ગવર્નર શ્રી. કૈલાસનાથ કાટજુ સમક્ષ તેમની કતલ ની, તેમની માલમિલકત જપ્તની કરવેલી વ્યવસ્થિત લુંટ અંગેની કહાણી રજુ કરી હતી. કેટલાક હિજરતીઓ એ પાકિસ્તાનમાં તેમનાં છપ્પરે રખાયે લાં ઘરેણાં માટેની કલેજાતી રસીદો બતાવી હતી. નીરાશ્રીતોને અપાતી આ રસીદો પર ન વાંચી શકાય એવી સહી કરવામાં આવી હતી. અને તેનાં સહી કરનારનો કોઈ કે કચેરીનો નંબર કે સહી સીક્કો ન હતાં. કેટલાક હિજરતીઓ પાસે તો માત્ર સહી વગર ની અને મોહરી વાળી કાગળની કાપલીઓ જ હતી. તેમની રોકડ રકમ અને માલમિલકતના બદલામાં તેમને માત્ર આવી રસીદો જ આપવા માં આવી હતી. આમાંના કેટલાક પાસે પાકીસ્તાની ચલણની નોટોના કટકા કુકડા જ હતા. પરંતુ મોટા ભાગના હિજરતીઓ પાસેથી બીલ-કુલ કાર રીતે બધું જ પડાવી લેવામાં આવ્યું હતું.

ના. ગવર્નર આવેલ ઉદારી જતા મુસ્લિમ હિજરતીઓને પણ મળ્યા હતા અને તેમના આગેવાનો કે નજીકના આગેવાનો ઘાટ કે લુંટના કોઈ બનાવ બન્યો હતો કે કેમ તેની તપાસ કરી હતી તેઓ બધાએ જણાવ્યું હતું કે એવા કોઈ બનાવો બન્યા ન હતા પરંતુ પાકીસ્તાનના તેમના સગાંસંબંધી ઓ તરફથી આવતા પત્રોથી તેમનામાં બીચીત્ર બીનની લાગણી જન્મી હતી. આ પત્રોમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે પાકીસ્તાનમાંથી હીંદુઓને આવી રીતે હાંકી કાઢવા પછી ભારતમાં રહેલું મુસ્લિમો માટે સલામત ન હતું. ના. ગવર્નરે મુસ્લિમ હિજરતીઓને ખાતરી આપી હતી કે સરકાર તેમને સંપુર્ણ રક્ષણ આપવું આયુ રાખશે. તેઓને તેમના સ્થળો પર પાછા જવા મુસ્લિમ અને હીંદુભાઈઓ સાથે પુર્વવત શાંતીથી રહેવાની સલાહ આપી હતી. ના. ગવર્નરે મુસ્લિમોને ખબરની પ્રાર્થ ના કરવાના અને હૃદયમાંથી બધરે હાંકી કાઢવાના પવીત્ર કુરાનની બોધ યાદ આપી હતી અને ભારતમાં તેમના જાનમાલ બધમાં નહીં મુકાય એવી ખાતરી આપી હતી.

હિંદમાં પેનીસીલીનનું ઉત્પાદન

મુંબઇ ખાતે પેનીસીલીનનું અને ભારતમાં "સલ્ફા ડ્રગ્સ"નું ઉત્પાદન કરવાની સરકારની યોજનાએ આખરી આકાર ધારણ કર્યો છે. અને ભારત સરકાર તથા સ્વીડનની એક પેઢી વચ્ચે તાજેતરમાં આ કારખાનાની સ્થાપના અંગે કરારો થયા છે. કરાર તળે આ પેઢી સરકારને કારખાનું નાંખ વામાં સહાય કરવા ઉપરાંત દરેક જાત ની "ટેકનીકલ" મદદ પણ કરશે. કારખાનાં પાછળ રૂા. ૩ કરોડ ૫ લાખનું ખર્ચ થશે. અને નાણાંની અનુકુલતા થઇ શકશે તો ૧૯૫૧-૫૨ ના નાણાંકીય વર્ષનાં કારખાનાંની બાંધણી નું કામ પુરૂં થશે. મુંબઇમાં "હાફકીન ઇન્સ્ટીટયુટ" નજીક કારખાનું નાંખવા નો સરકારનો ઇરાદો છે આ યોજ ના અમલ બજાવવા એક સમિતિની સ્થાપના કરવામાં આવી છે. પશ્ચિમ બંગાળની સરકારની કલકત્તામાં પેની-સીલીનનું કારખાનું નાખવાની યોજનાની વીચારણા ચાલી રહી છે.

આપના પુસ્તકો

આરોગ્યની ચાવી	૧ ૦
અમારા વાચકા ગીની નારીની	
કહાણી	૭ ૩
ગલ્લા મેળો	૫ ૧

અગ્રલેખ

હીંદી માનસ

કોઈ દરમ્યાન માણસ કે ખરેખરી અક્કલ આપણને નહિ જણાય તેનાથી અધિક અક્કલ બરાબર ખતમ થયા પછી જણાવા લાગે. અને એ અક્કલના લાભ મારણારા, જે પોતાની મુઠીના આંકડામાં નબારા કરવામાં જ પોતાનું સર્વસ્વ માને છે, તેઓ લાબ રહ્યા છે. આ લાભ આપતાં અરજણ બોકનો છુટકો નથી. અને આમા પછી એવા માણસારોના ઉપર આપના પોષ વરસાવે છે! એ આપોમાંથી મુકત થવાને માણસારો ડોકટરો પાસે મુંગી હાય—બદદુવાના ભોગ બનેલા પોતાના આપ્તજનોના ઉપચારો કરવા તાં કરતાં સ્વયમ પડીએ છે. એની દોલતનો ઉપયોગ સંતોષપુર્વક કરી જ નથી શકાતો! એટલે કે એ દોલત તેઓને હંમેશ દુઃખી જ કરી રહી હોય છે! દેટલાક સાચા હાજના જે ઘરો જ બની રહ્યા છે તે વિચારતાં આપણે મકાન સરકાર પાસે હક લેવાને કેટલા લાયક છીએ એ બરોબર આપણને ચરમાવનારો પ્રશ્ન થઇ પડે છે. સરકાર આપણી દીરમ કાપડાએ વડે ત્યારે હીંદી માનસ બોલી ઉઠે છે કે આ દેશમાંથી "એન કેન પ્રકારેણ" પૈસા મેળવી દેશ જેમા થઇ જવામાં જ લાભ છે!!!

એક માણસ પોતાને, ધર્મસ્થળ ચલાવી ધર્મિષ્ટ સમજે છે. એટલે તેને અરજણ માણસને લુટવાનો પરવા નો મળ્યો સમજે છે કોઇ દુકાન કે ઘર આંકી હોય તો તેવા ઘરમણી ઓ માંગી "ગુડવીલ"—બ્લેક મારકેટ કરી લે છે. એક ઘરમણીએ એવી દુકાનના ચારસો પૈસા લીધા! એક જણે ખાલી ઘરના એવા જ અરજણ પાસે પચાસ, પચાસ, ત્રેસી, પાંત્રીસ, સવાસો, પોણોસો, સો પૈસ લીધા!!! કોઇ કોઇ ગીરકતદાર તો બીજાઓનો પાયો ખોદાય કે કોઇ અરજણ પાસેથી હજાર હજાર પૈસ સુધી માથડીના લાભ મારે છે! અને એવા દાખલાઓ સેંકડો છે જે જાતા જાણે છે જ્યાં તેના ઘર બાંધીને આપણે ઉદ્ધાપોહ કરી શકતી નથી! એક ઘરમણી તો કહે છે કે અમારે કયાં વેપાર છે કે કમાવા જઈએ! કોઇ બાકુત ઘર બાંધી કરી આપ્યા જેવ તો એજ અમારી કમાણી! એટલે વસ્તારાને બે ઘર ઘર બાંધી પડે તો જણસો ચાલ્લે પૈસ રહેજો મળી રહે!

પણ આવા માણસારો સોમલોક સરકારના પંજામાં સપડાય જાય તો હજારો પૈસ, અમલદારો, વકીલોને જેરવવામાં પોતાનું સર્વસ્વ હોમી દેવું અચકાતાંએ નથી! અને કદાચ કેમ ચાલતાં બાપદાદાના પુરવનાં પ્રતાપે છુટે તો સમાન્યાં બણુંસાં કુંકાં ચરમાતાંએ નથી—કેમ્યું ને! ચાલા! આપણને હેરાન કરવા બેઠા છે લુચ્ચાંએ! અમે કેવા નિર્દોષ હતા ને જેવે નિર્દોષ હરી છુટી ગયા!!! આપણું હીંદી માનસ! આપણે ગુનેહગાર કરી જે તો આપણા માટે હીંદ વગર બીજા જાનો મોજુદ કુકમ હોય છે! જ્યાં આપણામાંના જેઓ ખાસ માણસાર હોય છે તેઓ ગેરકાયદેસર પોતું ખરીદવા માં પોતાની આબરૂનું ગીરવ સમજે છે! એવામાં સપડાયા તો વકીલ સાહેબોને પૈસા કમાવાની બાજ પડે છે! "હાથો જુગારી એવું રમે" તેમ પુર ફુટયો છુટવાને પૈસાની રેલમ છેલ ઉડાવે છે! મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાંથી કરે તો સુપ્રીમ કોર્ટ, અને ત્યાંથી હારી તો પછી પ્રીવીકાઉન્સીલની એપેલેટ કોર્ટ છે જ. અને ત્યાંથી હારે તો હીંદ બેગા થવાને ફીયેરીંજન એકદર તો ખરોજ! આટલી આટલી સપ્તાઇ છતાં સુવચ્ચેદેવીની પેલીની કેમે કરતાં કુદરતીજ નથી— કમ્યુનલ એવાજ કીસ્સાના ભોગ બનેલાઓ ઉપર ફીયેરીંજન એકદર ઝઘડો હોવા છતાં, કેટલાક હીંદીઓ એ મેલીની માં સપડાવાને કેમ લલચાય છે, એ પ્રશ્ન જનતાને મુંજવે છે.

આ બધી આપણી સામાજીક ખુરી ઓ છે. એમાંથી બચવાને પરમાત્મા આપણને સન્માર્ગે દોરે. અને પછી જ હકને માટે લાયક બનીએ.

નેહાનીસપમ. સીમાબોહો.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ભારતી ૧૯૫૭ ચૈત્રાદિ	હીંદુ ૨૦૦૬ માર્ગશીર્ષાંત વૈશાખ	મુસલમાન ૧૩૬૮ સવાલ	પારસી ૧૩૧૯ શહેનશાહી કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૧૪	,, ૧૨	૨૫	૧૪	૬-૧૮	૫-૪૦
શની	૧૫	,, ૧૩	૨૬	૧૫	૬-૧૬	૫-૩૯
રવી	૧૬	,, ૧૪	૨૭	૧૬	૬-૨૦	૫-૩૮
સોમ	૧૭	,, ૩૦	૨૮	૧૭	૬-૨૧	૫-૩૭
મંગળ	૧૮	સુદ ૧	૨૯	૧૮	૬-૨૨	૫-૩૬
બુધ	૧૯	,, ૨	૧	૧૯	૬-૨૩	૫-૩૫
ગુરૂ	૨૦	,, ૩	૨	૨૦	૬-૨૪	૫-૩૪

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ગુજરાતી ગદ્ય	૮ ૦
ગિરમીટ	૮ ૦
સુધારકોના લક્ષમાં અનેક વિષયો	
રમત વગેરે પ્રવચનોનો સંગ્રહ	૧ ૦
વાલ્મિ ભા. ૧-૨ પ્રત્યેની	૮ ૦
ગામડાં પુસ્તક	૧ ૦
ગામની મહત્તરી *	૫ ૧
રંગના ચમકારા વાર્તા સંગ્રહ	૭ ૦
મારું કુટુંબ	૭ ૧
સોક્રેટીસ	૬ ૦
ઉદ્યોગના આધુ અને બીજા વાર્તા	૮ ૦
જીવની વાર્તા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૦
વધુપણ અને બીજા વાર્તા	૧ ૦
વિનય મંદિર	૧ ૦
ઇલાચીકુમાર ભા. ૧-૨ (સચિત્ર (બીજા વેપારો સંગ્રહ) સેટની	૧૧ ૦
ઇલાચીકુમાર વેપારો સંગ્રહ	૧ ૦
ગામડાં પુસ્તક	૧ ૦
ગોવી બ્રહ્મચારિ	૧ ૦
ગોવી માતા	૧ ૦
ઉદ્યોગની વાર્તાઓ	૧ ૧
ઉદ્યોગ વીસ	૧ ૦

ભાઈ સાહેબ ઠાકોરલાલ કૃત

ઉદ્યોગપત્ર	૧ ૦
ઉદ્યોગ વાર્તા	૫ ૦
ઉદ્યોગ વેપારોના	૨ ૦
ઓદ્યોગતી વિચારો	૧ ૦

ભગવાનલાલ પુનમચી કૃત

આપણે ઘરને	૮ ૧
કેમેરા વાંચ	૮ ૨
ખેડૂતોની વાર્તાઓ	૧ ૫
ઘેરાય ઉદ્યોગો	૧ ૦
ઉદ્યોગ ઉદ્યોગ	૧૦ ૦
નવલિકાઓ	૧ ૧

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

સંગ્રહી	૧ ૧
કોલેજ ભા. ૧-૨	૧૧ ૦
કોલેજ સંઘ અને સંગ્રહના	૮ ૦
કોલેજ	૮ ૦
વાર્તાઓ	૧ ૦
કુટુંબ અને કોલેજ રમણલાલ દેસાઈ	૧૧ ૦

ઘોર આપુ કૃત નોવેલ

કોલેજ	૮ ૦
સંગ્રહ	૫ ૦
ઘણ વાર્તાઓ	૨ ૧
ઉદ્યોગ	૮ ૦
ઉદ્યોગ	૧૦ ૦
ઉદ્યોગ વાર્તા	૧૨ ૦
કોલેજ	૫ ૦
સંગ્રહ	૫ ૦
વાર્તાઓ	૧૨ ૧
કોલેજ	૫ ૦
ઉદ્યોગ	૮ ૧
વાર્તાઓ	૧૦ ૦
ઉદ્યોગ	૧ ૦

સ્વામી આનંદ ઠાકોર કૃત

ઘરે આવો	૧ ૦
ઉદ્યોગ અને બીજા લેખો	૫ ૧

ઉદ્યોગ અભ્યાસ અને ઉદ્યોગ	૫ ૦
ગામડાં	૭ ૦
ઉદ્યોગ	૫ ૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

ઉદ્યોગપતિ	૧૧ ૦
મુંબઈનગરો ગદ્ય ભાગ ૧—૨	
પ્રત્યેની	૪ ૦
તુલસી ક્યારો સામાજીક નવલકથા	૭ ૦
ઉદ્યોગ વાર્તા	૫ ૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧ ૦
પુરાતન જ્યોત	૫ ૦
ઉદ્યોગ ઉદ્યોગ	૮ ૧
વેવીશાળ	૮ ૦
શિરચ્છ લાલ ચહેરા વાળી	૧૦ ૦
ઉદ્યોગવાળી	૧ ૦
આહાર અને આરોગ્યનું સાહિત્ય	
આહાર અને પોષણ	૧ ૦

બંકિમ ચટોપાધ્યાય-કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬ ૧
કપાલ કુંડલા	૭ ૧
અનોખા	૭ ૦
દુર્ગેશનંદિની	૭ ૧
મૃણાલિની નોવેલ ભા. ૧-૨	૧ ૧
પદ્મમણિ (મુખપૃષ્ઠ)	૪ ૦

સોરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ના સેટમાં વિવિધ રસકાળ પીરસતી આ સેટ ની કીમત	૧૫ ૦
ઉપાંતકાઓનો નવલગ્રંથ ભાગ	૨ ૧
સંસાર (નવલકથા)	૧ ૧૦
પ્રભાસપત્ની પત્ની	૭ ૦
ભાગ્ય નિર્માણ (નવલકથા)	૭ ૧
કાન્તી	૬ ૦
સુભાષના સેનાનીઓ	૩ ૧
સુલતા ચરિત્ર	૨ ૦
ઉર્મીરાને પત્રો (નિબંધ)	૫ ૧
સન્યાસી	૭ ૦
વેણીના કુલ	૩ ૧

નવા પુસ્તકો

દૃષ્ટાંત : બંગાળની કાંતી કરી નવલકથા. કીમત	૮/-
ભારતીય સુંદર ભાવપૂર્ણ નોવેલ.	૧૦/-
સમાજસેવી સામાજીક કાંતી દર્શાવતી નવલકથા	૧૦/-
ક્રાંતિ પ્રકાશ:- બળવીર કાંતિ વીરાનીનું ટુંકુ ચરિત્ર.	૫/-
પ્રેરક કથા:- શ્રી વીરાનીનું ટુંકુ ચરિત્ર	૬/-
સંસારે ધર્મ. બે. કોશોરલાલ ભટ્ટ ભાષા.	ફી. ૬ ૦
સમૃણી કાંતી. કોશોરલાલ. ૪.	
મહત્વાકાંક્ષા	ફી. ૫ ૦
બાપુની કાંતી	૩-૦

પોષક કાકા સાહેબ
આ ઓફિસોથી મળશે.

આવી છપાઈ કથા

નવાકારસાહ નેહરુ.	કીમત ૨૦ ૦

અમારા નવા પુસ્તકો

	ફી. ૧.
પરમાત્મા (મિમાંસીકૃત)	૧ ૦
સાહસવાર્તાની સંગ્રહો	૫ ૨
વિદ્યાર્થી અમર (ભલીવલ્લભાન	૮ ૦
મામી સાહેબ	૭ ૧
ભારત કંઠ (પદ્યસંગ્રહ)	૧ ૦
આસાનુપ્રેમ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧
પ્રેમ બાંધુ (સમિતિસંગ્રહ)	૭ ૦
કથા કંઠ (પ્રેમ ચંદ્રક)	
ભાગ ૧-૨-૩ સેટની	૧૪ ૦

રોલ્સરાયના પુસ્તકો

સુખ નહીં રહેવાય (સમાજની નવીનો સામે પોકાર) નવલકથા	૭ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫ ૨
બે નવેલકથાઓ	૫ ૦

સાગર કથાઓ	૮ ૧
વર્ષા ચિંતન પોથા	૨ ૧
નોવેલીઓ (બીજા વાંચો અને કથા)	૧ ૦
સાગર સમાધ (ચિત્ર ચહેરે વર્ણ)	૧ ૦
પદ્મિનો ફાળ	૬ ૦
પ્રેમ મનુષ્ય	૧ ૦
રાજ્યાર્ય (ગાંધી યુગની નોવેલ)	૬ ૦
રાજ સન્યાસી (મુખપૃષ્ઠ	૧૦ ૧
કથા કારીગરીનું ચિંતન ભા. ૧-૨	
આર્યાવર્તી ભવ્યતાના ૬-૦ સ્તોત્રોચ્ચાર	
બે અમર સ્તોત્રો ઉ. પ્રત્યેની	૧ ૬
રોલ્સરાય અને રોમાંચ	૨ ૦
મોની ભવેન (વાર્તા)	૫ ૭

રામપુરા કૃત

કુલની રમણ	૫ ૦

કીંમતમાં

ભાગ કથા ગાંધીજી	૧ ૬
ગાંધીજીના વાર્તાલાપ	૧ ૬
ઝાંઝ એકલે નહિ આવે રે	૧ ૬
સરદારબાની દુનીયા	૧ ૦
હમારે ગાંધીકી કહાની	૧ ૬
આગે ઘરો	૧ ૬
બાપુજી (ગાંધીજી की कुछ बातें	૧ ૬
એકેડમી રાજ્ય કે સૌ ગ્રન્થ	૧ ૦
વિશ્વની વિભૂતિઓ	૧ ૮
ગાગર	૧ ૬
માટીક્ય ઔર મજદુર	૧ ૬
દુનિયા દુનીયા	૧ ૦
પ્રેમમેં ભગવાન	૧ ૬
સાધનાકે પથપર	૧ ૬
મેરી મુકતીકી કહાની	૧ ૬
કાયમાદ-દુનિયાદ	૧ ૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧ ૬
સંત તંત્રી	૧ ૬
ગાંધીવાદ-સમાજવાદ	૧ ૬
નયા દૈનિકાર (કાલ્પનીક)	૪ ૦

કલ્પ ગોપાલનો કથો	૧ ૦
રસમંજરી	૧ ૦

વિવિધ પુસ્તકો

ગદ્ય પદ્યોનોસીયા	૪ ૦
હિંદનો ઇતિહાસ ત્રીજો	૪ ૦
રસીયાનું ચિત્ર	૧ ૦
સાર્વિયસૈનિક ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮ ૦
બાળકોનો સાંધિય	૧ ૦

અકારેક રેલાઈની ડાયરી

ભાગ. પહેલો	૧૦ ૦
ભાગ બીજો.	૧૧ ૦
ભાગ ત્રીજો	૧૧ ૧
ભાગુ-ભાવીના (મહુ ગાંધી)	૧ ૦

દીલ્હી ડાયરી

સાંધીજી	ફી. ૧૦ ૦

બાળકો માટે

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ

કીમત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે ૩૫ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/-

લીલી	૫ ૧
પીળુ	૫ ૧
ભાલુ	૫ ૧

રીપબ્લીક નંબર

અમારો તા. ૨૬-૧-૩૦ નો અંક પોલો ભારત રીપબ્લીક નંબર; અનેક ચિત્રોથી; લેખોથી; ભરેલો વીસ વાંચના લાયક સામગ્રીથી ભરપુર છે.

કીમત ૨/૩

પોસ્ટેજ સાથે

Indian Opinion.
P. Bag.
Phoenix.

બચ્ચોંકે લીયે

મહાત્મા બુદ્ધ	૧ ૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧ ૦
કૌમા ચલા ઉસકી ચાલ	૧ ૦
નસીરુદ્દીની કહાનીયા	૧ ૦
સીતાની	૧
અશોક	૧ ૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧ ૦
હિંદ ધર્મકીભાગ્યવીરાંગનાયે (ધર્મકી કહાનીયા)	૧ ૦
સમાજવાદ-પુંજીવાદ	૧ ૬
મેરી રાજનૈતીક સમસ્યાયે	૧૨ ૬
મેરી કહાની (પં. નેહરુકા ચરીત્ર)	૧૭ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૧ ૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓર્ડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓર્ડર મોકલનારાઓએ ઓર્ડર સાથે જ અથવા ઓર્ડર મોકલ્યા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

સાંપ્રદાયિક સાહિત્ય

સાચો ધર્મ ભાગ ૧	૧ ૦
સાંપ્રદાયનો સ્વભાવ અને પ્રવર્તનક્રમ ૧૯૪૨ ની સાલ સમજે ગમેતો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૦ ૧
સાંપ્રદાયના સમાચારમાં	૦ ૦
સાંપ્રદાયી આર્યોક્તિ વિભાગ ૧	૨ ૧
પુરૂષ મહિમા સાંપ્રદાય (૫. ગુજ.)	૧૨ ૧

શ્રીજીવરાજ મણ્યારની કૃતીઓ.

સાંપ્રદાય વિચાર રોશની સાંપ્રદાયના વિચારોને સ્પષ્ટ કરતું પુસ્તક	૨ ૧
દીપ્તિપુર પ્રવેશ આજ સાલ સુધી; પુરૂષમાં ઉતારી મુકેલા ઇશ્વર પુરાવા પ્રમાણ અનાવરણ કે જેથી બનાવાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૧

શ્રી રાધાકૃષ્ણજીની કૃતીઓ

અમેરિકા શ્રીજીવરાજના મહાન ઉપાસક છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અજવાળું પાડે છે.	
કેવળ અમારા સંસ્કૃતિનું ઝાંખી	૧ ૦૦
જૈનના વિચાર પારા જૈન ધર્મના-તેમના આચારોનો સંગ્રહ	૫ ૧
પુરાણોની ચમત્કાર સાબિતા	૧ ૦
હીંદુ ધર્મ	૧૦ ૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

શ્રીમદ્‌ભાગવત ગીતા ગીતા અક્ષરોમાં સંસ્કૃતમાં	૨ ૦૦
સંસારિતાના વારિસ કરીના ચરીત્રોનો સંગ્રહ	૧ ૧
શ્રી ગોવાલણીજી આ ચરિત્રની અમૃત કલમે હલકો કરી, ઘણાજ કરી આખો મુકયો છે.	૧૦ ૦

વિલાયતી સાહિત્ય

સાંત્વના...સંસારના વિખ્યાત ફીલસુફ સાન્યતોયનની નોવેલ	૭ ૧
ગાંધી ફીલસુફ કવી, ગોડ રવીન્દ્રનાથ ટાગોરનું ચિત્ર ફોટો નવલકથા	૧૦ ૦

ફોટા નેતાઓના ચરીત્રો

ફ્રાન્સના લાસ્કાની	૧ ૦
આત્મ કથા ગાંધીજી	૭ ૧
ફોટા વિષેનો આખા સાંપ્રદાયિક કુટુમ્બમાન, સીવાય, આવી નેતાઓના ફોટા વિષે લખેલું છે	૭ ૧

કેટલીક ઉત્તમ નવલકથાઓ

સીતાચરિત્ર સુંદર ચારીત્રોનો સંગ્રહ	૧ ૧
આત્મારામી ગોડ કીર્તિદાયક નવલ કથા	૧૧ ૧
વનવાસ કુમારોનો ગોખલા સંગ્રહ	૭ ૦
ગોકુલદાસ ભા. ૧—૨ બોધ સુંદર ગુજરાતમાં નવલ કથા—બન્ને	
ગાનની ગોપાલ	૧૨ ૦
ઉપકાર સુંદર નોવેલ	૭ ૧
ઉત્તમ નોવેલ	૮ ૦
ઇન્દુમતી કથા નોવેલ	૭ ૧
ચોપાટના યુદ્ધ	૫ ૦
અજવાળા...અજવાળું	૬ ૦
નર અને નારાયણ	૧૦ ૦
કંચનીકાર કંચનની નોવેલ	૭ ૦
કમ્બોજની ઈતીહાસીક નોવેલ	૧૦ ૦
કોલેજીયન કોલેજ જીવન બતાવતી નોવેલ	૮ ૧
અજબ ગાપુ ગાપુઓના જીવનને લગતું પાકી નોવેલ	૮ ૧
મોહન ગાંધા મોહનની ચારીત્રવાળી રસાકેલ	૭ ૦
ગરીબી	૧ ૧
કોકણી વાતો	૧ ૦
અણ ઓળખી નોવેલ	૮ ૦
અજાતના મરિયમ ઈતીહાસીક નવલકથા	૧૦ ૦
અજ સિંહરાજ	૬ ૧
અજાતીયુ નોવેલ	૫ ૦
કિલ્લેદની વાતો નાનાં બાળકોને સુંદર સંગ્રહ	૧ ૧
અજ અજાયુ બે નાનાં બાળકોને સંગ્રહ	૧ ૦
અજાયુદ્ધ પારા	૮ ૧
અજાયુરી બાત	૧૨ ૨
અજાયેલ નીરોગી બાળકો	૨ ૧
કંગાળી કાનવાની અરી ગુજરી	૨૨ ૧
કીર્તિ ગાંધી ભા. ૧—૨ સાથે	૧૧ ૨
અજવાળા આ સ્વ. મણુભાઇ ગાંધી વિષે મુકાયેલા નેતર અને બનાવાના. પરીષે બનેલ	૪ ૧
અજવાળાનાં પીતાની વસ્તીર બાળકોને ગમી જાય એવા ગોરોની ચિત્ર	૧ ૦
આજ કંચનજી	૮ ૧

નવલ કથાઓ

કંચનકારે	૮ ૧
કાઠીયાવાડની કંઈ કથાઓ	૧
કૌમુદ્ય ચરિત્ર	૧૦ ૧
ગોકુલ ગોપાલ બાલકથા ભા. ૧—૨ સોનાની	૧૧
અજુતરો બાર્તા સંગ્રહ	૧ ૦
ચિત્રકોના	૮ ૧
ચમત્કાર ભાગ ૧—૨—૩ બાર્તાસંગ્રહ અનેકની	૧ ૦
ચરિત્રાવાદ	૧૦ ૧
ચરિત્રાલયમાં ભાગ ૧—૨ બોધ બાળી, નોવેલ સોનાની	૧૧ ૦
ચોર પુત્ર	૧ ૧
ચરિત્રાલાલ	૬ ૦
ચારી ચુસ્ત	૧ ૦
ચીલ ચેપા	૮ ૦
ચીલ ખંભી નાટક	૧ ૦
ચોરેલાનાં	૮ ૦
ચારીત્ર	૧ ૧
ચાપકીલ ભા. ૧—૨ સોનાની	૧ ૦
ચિંતારી	૮ ૦
ચાપક અજાયા	૮ ૦
ચમત્કાર સોનેરી	૧ ૧
પુસ્તકાલ અનેક	૧ ૦
પ્રેમ અને પુત્ર ભા. ૧—૨ સોનાની	૧૧ ૧
પુરેલા પુસ્તકો ચારોં	૧૦ ૦
પરિષ્કાર	૧ ૧
બે મોતીનાં	૧ ૧

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones—Business 33-0711, Residence 33-5981

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.
LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4669.
TELI ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૬૬૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—:: જોબરેલ વેપારી ::—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	3	3
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hasan	2	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	3	9
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	8
50 YEARS OF CONGRESS—Dr. Pattabhi Sitaramayya	1	8
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.O.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	8
A DISCIPLINE FOR NON-VIOLENCE (Pamphlet for guidance for Westerners) —Richard B. Gregg	1	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	8
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	8
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	8
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
MAULANA ABUL KALAM AZAD—Mahadev Desai	5	8
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	8
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	8
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5 0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	19	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	5	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
A SHORT LIFE OF SWAMI VIVEKANANDA	2	6
A SHORT LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	2	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	8
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	3	8
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	12	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	3	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
23 APL 1950

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 16 —Vol. XLVIII FRIDAY 21ST APRIL, 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper (PRICE: FOUR PENCE)

FUTURE OF EUROPE

"Europe cannot for any length of time sustain the artificial life its peoples are living today, because that life is too materialistic and too complicated. There must be a return to simplicity and proper proportions. The flesh has taken precedence over the spirit. The machine age is ruining Western civilisation. Over-production and lack of means of proper distribution may finally spell the doom of capitalistic society. The only solution I see is a return to hand industry and the emancipation of the individual from factory slavery."

—GANDHIJI.

યુરોપનું ભાવિ

યુરોપના લોકો આજે જે કૃત્રિમ જીવન જીવી રહ્યા છે તેને તે લાંબો વખત ટકાવી શકશે નહિ, કારણ કે એ જીવન વધુજ અર્થપ્રધાની અને ગુંચવણોવાળું છે. તેણે ફરી સાદાઇ અને પ્રમાણસરનાં જીવનપર આવવું પડશે. લોકો આધ્યાત્મિક સુખને બદલે શરીર સુખપર ઉતરી ગયા છે. પશ્ચિમની સંસ્કૃતિનો આધાર યંત્રયુગ પર રહ્યો છે. વધારે પડતું ઉત્પન્ન અને તેની યોગ્ય વહેંચણીના સાધનોનો અભાવ મુડીવાદપર રચાયેલા સમાજનો વિનાશ કરશે. તેનો ઉકેલ હું માત્ર એજ જોઉં છું કે તેઓએ હાથ ઉદ્યોગપર પાછા આવવું પડશે અને કારખાનાની ગુલામીમાંથી માણસને મુક્ત કરવો પડશે.

—ગાંધીજી.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6.

VELVET.
44" Chenile Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0 each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0 each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream. Collar Attached.
All Sizes 27/3 each.

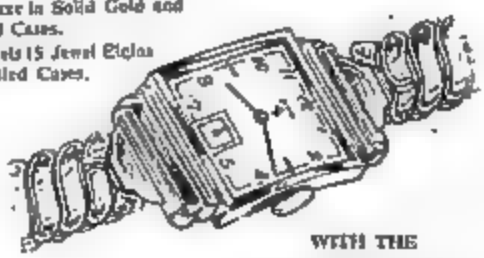
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
8 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. KLOPP & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે

હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી ગોણી રેલ ભીરાયું ભરી ખાળી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion',
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651.
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ.
રેશમી તેમજ સુતરાઉ કપડાં, મુકામ રસ્તા, બ્લાન્કેટસ—બેબી બાસ્કો
માટે બધા બજારો માલ—તેમજ કેપ્ટોલીન ઓરસેટ સારીમાં
ચીજો માટે તમારે લાં પ્રથમ તપાસ
કરવા બોલાવવું છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
૩૩-૨૬૫૧

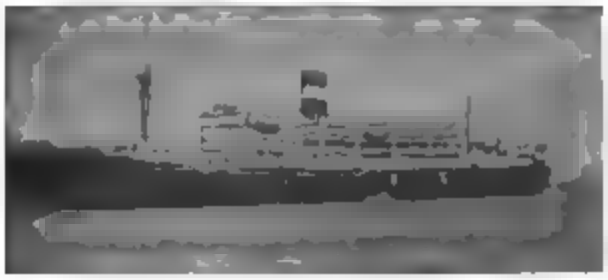
Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 21429
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL.
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawloon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pastons Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
Phone:—Office: 22-7771. After hours: 26-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-KURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 3d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLCATE, DURBAN Cape

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ દોઢી વીમા કંપનીમાં જીવનવીમા, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામાન્ય જોખમે દરેક બાબતનો વીમાઓ ઉતારવાની સગવડ છે.
દોઢી કંપનીને ઉપલબ્ધ આપવું એ દરેક દોઢીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 28845. P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi. S.S. Karanja le ves Durban 5th May, 1950, for Bombay, Calling at Karachi and Bedi Bandar.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without	food		18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—7—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.

ડેક પેસેંજરોને નોટીસ

મુસાફરી કરતી મોટામાં મોટી જનતા તેની સાથે ઘણા મોટા પ્રમાણમાં સરસામાન રાખતી હોવાથી કંપનીના જહાજોમાં ડેક મુસાફરી કરતા ઉતારૂઓને બેહદ હાડમારી ભોગવવી પડે છે.

મુસાફરી કરતી દરેક વ્યક્તિના હિતને ખાતર અને બેરવાબ્બતી રીતે અતિશય મોટા કદના-દાગીના અને ખાસ કરીને કારગો તરીકે જ જહાજમાં ચઢાવવા લાયક કોપ તેના અતિશય મોટા દાગીના સાથે રાખવાનો પ્રયાસ કરતા ડેકના ઉતારૂઓને આથી ખબર આપવામાં આવે છે કે કંપની તરફથી જહાજ ઉપર આવો સરસામાન નહિ સ્વિકારવાના કાનુનો કરજીયાત અમલમાં મુકવામાં આવશે અને તેને પરિણામે જે કંઈ ખરચ થશે તેની જવાબદારી કંપની તરફથી સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ડેકના ઉતારૂઓને તેમની સાથે લઈ જવાના કરત ચાળીસ કયુબીક ફીટ જેટલા સરસામાનમાંથી દસ કયુબીક ફીટ જેટલો સામાન મફત લઈ જવા દેવામાં આવે છે. પરંતુ એ ઉપરાંતના વધારાના માલ માટે તેમણે બાકી પડતા ચાલુ દર પ્રમાણે ભાડું આપવું પડશે.

કોઇ પણ સંજોગોમાં ડેક મુસાફરી કરનારાને પોતાની સાથે ઉતારૂ ઉપર એક બેડીંગના બીછાના અને એક ટ્રંક સિવાય વધુ સામાન રાખવા દેવામાં આવશે નહિ.

આ સિવાયના સઘળા દાગીના ઉપર પોતાના નામના લેબલ લગાડવા પડશે જેટલે તે વહાણમાં એક સ્થળે ગોઠવી દેવામાં આવશે.

આ તમામ કાનુનો મુસાફરી કરતી જનતાના હિત ખાતર હોવાથી એ સર્વનું પાલન કરવામાં સહકાર આપવા સર્વને નમ્ર અરજ કરવામાં આવે છે અને ડેકના ઉતારૂઓને-માલ આપવામાં આવે છે કે આ કાનુનોનું પાલન નહિ કરવામાં આવે તો સ્ટીમર ઉપડવા અગેની પ્રાથમીક વિધિઓ પુરી કરવામાં વિલંબ થશે અને તેને પરિણામે તેમને કદાચ જહાજ ચુકી જવાનો પ્રસંગ આવે.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મફીભાઈ કાજીભાઈ કારીગરવાલા,

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફરસાણ પીણી તેમજ બીજા બીજા પદાર્થોની અહીં બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું સુરતી ખુશ્કુ લેવા, મમરા, ગાંઠીયા, ભાખરા, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટૂંક વખતમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
34 President Stred Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, સોફાસેટ્સ, ડ્રેસીંગ ટેબલ્સ સાઈડ બોર્ડ બ્રેકફાસ્ટ ટેબલ, સુટ કેસ, ટેબલ, તથા બીજાવત જાતો બનાવી આપીશું. અને પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બેડરૂમ, ડેનીસ અને કીચન ફરનીચર—

જે હમારી ફેકટરીમાં તૈયાર થાય છે. તેનો રંગ ઉપર ફીનીશ કરીયર રહે છે બાજ રોગટા સાગોના પ્રાણિક બીડસ બંનાવી અને વેચાર આપણ બનાવેલ.

L. MISTRY.
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2626.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 16—Vol.-XLVIII. Friday, 21st April, 1950

Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

Indian Opinion

Friday, 21st April, 1950

The African Problem

THE solution of the problem of the Africans is in the hands of the Africans themselves. The Africans in South Africa are in a similar position to the one in which four hundred million people of India were under the British rule. It is admitted that the economic structure of South Africa is dependent upon African labour. Similarly the economic structure of the British Empire was very largely dependent upon India. India was starved and bled to sustain the British Empire. The Africans are starved and bled in order ■ sustain white South Africa. India's progress could not be held back, however much they tried to do so. Continual suppression and oppression gave birth to discontent and frustration, which led the people to go mad and to succumb to the weaker nature of man—to resort to violence. That however did not help because superior forces of violence crushed their weaker forces and there was further suppression and oppression in a much harsher form—in the form of the historic Rowllatt Acts, which aimed at crushing individual liberty.

Then came on the scene one who taught India the use of another force which no physical or mechanical force, however great it may be, could crush. That was the force of love and non-violence taught by Mahatma Gandhi, and the world has seen, with great amazement, the result of that force. A similar thing is happening today in South Africa. The Africans are being suppressed and oppressed by harsh and inhuman laws. That has caused and is continuing ■ cause rapidly and in growing intensity discontent and frustration among them and they are beginning to lose themselves and are resorting to violent methods to seek relief. That, however, is not helping them just as it did not help the people of India. Much superior forces of arms are crushing their weaker forces and the suppression and oppression is being accelerated. Therefore the Africans too for their own freedom will have to learn to use the same weapon that the people of India successfully used for their salvation. They must learn to hate not the oppressor but oppression and must refuse ■ countenance oppression even at the risk of being tortured to death, without raising a finger against the oppressor. In order to do so they must develop moral and spiritual power. In fact the whole world needs ■ develop that power, which is far superior to the atom and the hydrogen bomb. We cannot develop that strength by leading a loose and an immoral life. Though we may be physically weak, morally and spiritually we must be so strong that the oppressor may break us but would not be able to bend us. In order to derive that strength they must abandon all intoxicating drinks, they must not indulge in women, they must not gamble, they must reduce the necessities of life to the barest minimum so that they can be self-supporting and need not have to be dependent upon anybody. Mankind has today become slave to the modern conveniences science has produced. Those conveniences have become a curse instead of a blessing. The Africans do not realise their potentialities. They have the power to stop, if they choose to, the whole machinery of the State but they cannot do so in their present state. If they desire to be happy they must first concentrate not on criticising the Government or the oppressors but on changing their way of life.

We are all today leading a life of complicity instead of simplicity, and the more we seek to increase our wants the more complicated our life becomes and brings in its trail more and more misery. Demonstrations, fiery speeches and all that outward show is decidedly not going to help us in the least. What is needed is real constructive work among ourselves of raising our moral and spiritual standard and making ourselves self-reliant. We Indians must help the Africans in this in every possible way. To challenge the Government and to go to prison is not all that we are expected ■ do. That will not bring the desired results unless we are ourselves pure in body, mind and soul. To talk of making common cause with the Africans and the other oppressed people sounds good, but we cannot do so unless we are ourselves qualified to fight our own cause. If we are then we should start fighting our own cause and thus set an example for others to follow. Our talk of making common cause with the Africans and the Coloureds to-day will rightly be interpreted as our wanting to exploit them to achieve our own end. If we feel for the African we must not drag him with us but help him in his own upliftment by practice rather than precept.

NOTES

Mr. A. Schauder On Racial Peace

Mr. A. Schauder of Port Elizabeth, who is a member of the National Housing Commission, addressing representatives of organisations interested in Native housing in Johannesburg last week said, Port Elizabeth had had to house 35,000 Africans in modern townships with full services and free medical attention. These people had formerly lived in Korsten, which he described as the worst slum in the world. People said that only a miracle could change the conditions of degradation that had accumulated for thirty years. That miracle had been accomplished in Port Elizabeth. The townships, one for Africans and one for Coloured people, had been built with Government money at three quarter per cent. interest and redemption over forty years. The entire township was policed by a head-

ful of policemen. Violent crime in Port Elizabeth was the lowest in proportion to its size of any large city in the Union. There were no pass laws, no curfew and no Native registration. No matter how simple or austere a home was, he said, it was an essential to racial peace and security in South Africa that each family should have a home. Certain facts emerged as being fundamental to the non-European housing problem, said Mr. Schauder. Homes for the poorer section of the people must not be made a political matter; the whole community must acknowledge its obligation. He blamed local authorities for failing to go ahead with Native housing on a big enough scale and on a proper basis during the years before the war when money was readily available, labour was plentiful and building costs were low. Few municipalities had taken advantage of the Government offer of millions of pounds at three quarter per cent. interest for housing the poorer sections. Those who did so, sometimes used the money wastefully and extravagantly and created further losses. Cases like these discouraged other towns from adopting the system. Genuine co-operation and goodwill are all that is needed to solve the problem, he said.

S.A.'s Progress Lies In Joint Efforts Of Black And White

In a message to the African paper 'Umteteli wa Bantu' Mr. A. Schauder, a former Mayor of Port Elizabeth, during his recent visit to Johannesburg for consultation over African Township housing said: "South Africa will only progress by the joint efforts of the black and white man working together." The people who really tried to improve race relations had been impeded and obscured by opponents and by selfish opportunists, he said. The Africans must be very careful, he said, about self-appointed leaders and so-called friends of the Bantu. This sort of thing is becoming a money-making business. "So far from taking anything from those who most need what they have, it is self-sacrifice that we need, and deeds, not high-sounding words, whether you are black or white. It is only by sacrifice in helping your fellow man that a better spirit will prevail in South Africa." Mr. Schauder, further said: "We have seen the effects of revolutions and war in other parts of the world. Millions of lives have been cut off and untold wealth has been destroyed, but there is still no stable peace or happiness for the people. Let us try in South Africa to avoid such calamities; wars and fighting never settle anything; let us determine that such things shall not happen here. Let us try a different method, the method of friendship and kindness, practising it in deed in our daily lives; and this country will really become a happy one. There is room and work for all. The only fighting that really needs to be done is to fight the enemy of disease and poverty and intolerance towards one another, Mr. Schauder concluded.

Apartheid Propaganda

The Nationalist paper 'Die Transvaler' says that the colour bar came to the fore during the recent Rand Easter Show—caused through the interference of Indians—and adds that the intermixing of all races at a meeting of this nature could not be tolerated. "The agricultural Society has for many years followed the policy of allowing anybody who pays his admission fee to enter," the 'Transvaler' adds, "and allowed everything there to be enjoyed as covered by the fee. As a result, Indians are visiting the show every year in increasing numbers; mingle with the Europeans, queue with Europeans and, worst of all, ride with Europeans in the railway coaches, merry-go-rounds and other recreational vehicles. In South Africa, with its sharp colour consciousness, anything of this kind is unbearable. Europeans refuse to tolerate it."

Racial Distinction In Universities Condemned

An affirmation of support for the Witwatersrand University's refusal to discriminate in the academic sphere against any individual on the grounds of race, creed or sex was made by the Convocation of the University at a general meeting last week. The meeting urged the Council and Senate of the University to uphold this principle in providing dental training in the new dental hospital now being built. Mr. C. P. Welter, who moved the resolution, said that there existed a pressing need for dentists among the non-European population. It was also in keeping with the University's traditional policy that students of all races should be allowed to study in any faculty they chose. A letter from the Convocation of the University of Natal was read, quoting the text of the following resolution passed at a recent meeting: "That in view of continuous attacks in South Africa upon the principles of a liberal education, this Convocation solemnly re-affirms the principles of freedom of conscience, the disinterested pursuit of knowledge, and complete liberty of criticism and research, and calls upon all university men and women to maintain these."

Federalism Proposed For South Africa

A federal form of government for South Africa, where the rights of all racial groups would be protected by entrenched clauses, was suggested by Dr. A. Keppel Jones when he addressed the Joint Council of Europeans and Africans in Johannesburg last Tuesday. He is reported by the 'Natal Daily News' correspondent to have said that under this plan there would be various areas, some predominantly European, others Native, and at least one Indian. Control of the State Legislature would be in the hands of the predominant group. The rights of the minorities in those areas would be protected. For the Federal House of Assembly the franchise would be common to all races, subject to educational and property qualifications. In the Senate each State would be represented equally. The two White races would be equally represented in the Senate and a third group would represent non-Europeans. Changes in the constitution would require a three quarters majority, which would mean that no racial group could bring about constitutional changes without some support from the other group. Referring to the recent conference of the Dutch Reformed Church, he said that their decision showed a sense of justice. However the proposals of that Church were to be carried out, an essential feature would be that the Native worker in the European area, who was to be replaced by the European, would have to be earning a wage that would content the European when he took the Native worker's place. Such was not the case.

Cafes Drop Colour Bar

Out of twenty-three restaurants in Washington (U.S.A.) fourteen have agreed to drop their segregation policies and admit Negroes, according to the Committee for the Enforcement of anti-discrimination Laws.

DR. MABEL PALMER TO ADDRESS N.C.W. ON INDIAN QUESTION

DR. MABEL PALMER of Durban, one of South Africa's foremost authorities on the Indian question, will tell delegates from all round the Union at the biennial conference of the National Council of Women in Maritzburg next week that:—

(1) The communal franchise offered to the Indians some time ago would not have been satisfactory had they accepted it;

(2) Lack of appreciation by Europeans of the "heroism, courage and self-control" of the Indians' passive resistance measures has "surprised and saddened" her;

(3) It is "comprehensible," because of the denial of certain civic and social rights in this country, that the Indians should appeal to "overseas sympathisers"; and that

(4) The Native riots in January last year were due to legislative frustration of the Natives "conveyed to the Bantu by the agency of Indians"; and "Europeans would be highly unwise in assuming that these repressed feelings of resentment will always take that particular channel."

These are some of the conclusions Dr. Palmer makes in an address that she has prepared for the conference.

Speaking of the communal franchise offer, she says that "many people think the Indians made a mistake in refusing to accept the franchise; it is, at least, they argue, a step towards Parliamentary representation. But it is probably a cul-de-sac rather than an avenue of advance."

"As a matter of experience," Dr. Palmer goes on, "the communal franchise does not work satisfactorily. It accentuates and exacerbates racial differences. It leads to the election of extremists rather than of men of moderate views."

Dr. Palmer adds that it was abolished in Ceylon and that that country has progressed better since; and that it does not form any part of the new constitution of the Indian Republic, and then says:—

"It can be understood, too, that educated Indian doctors, lawyers, teachers and university graduates do not care for the assumption that they are unable to represent their own people in South Africa, while in international and Commonwealth spheres Indians meet and work with men of other races on terms of complete equality. An Indian, for example, has just been appointed Deputy Director of the World Health Organisation."

SOUTH AFRICAN LABOUR PARTY

THE South African Labour Party wants no association or electoral arrangement with the United Party, and its rejection at its annual conference in Durban of any such co-operation was so unanimous, says the 'Natal Mercury,' that a motion favouring an election time pact was withdrawn by its introducer, Mr. D. H. Epstein, M.P.C. (Troyeville.) One delegate described the United Party as being no different from Nationalist Party.

Said Mrs. Jessie McPherson, a former Mayor of Johannesburg: "Nothing is going to put this Government out of power until their term expires in three years, and how do we know if the United Party will be here in three years' time. I would rather the Party remain small and retain its soul than lose our identity by becoming an off-shoot of the United Party."

In introducing his motion, Mr. Epstein declared: "The Nationalists are such a menace to the welfare of the country that they must be removed:

The motion reads: "The Labour Party should pursue an independent policy in public affairs but favour an electoral arrangement with the United Party so as to form a united front against the Nationalist Party."

Mr. Epstein said that the Labour Party today stood at the cross roads. "The next election will be the most important that South Africa will ever fight," he said. "As a small, independent Party we must seek the aid of the United Party in fighting on common ground the attack on the rights and privileges of the people by the present Government.

"There is a clear line dividing the Nationalists and a democratic front, and the labour Party must take the long-term policy as protectors of the rights of individual to oppose the Government in power.

"We have to hold the bridgehead while the people of South Africa, especially the Afrikaaners woke up to the fact that the Nationalist Government does not represent their views.

"While the people in this country think the cost of living is the main issue, Nationalists are relentlessly and ruthlessly depriving them of their rights as citizens."

Mr. Ben Weinbred declared that any such alliance would mean the political bankruptcy of the labour party. "It would be a retreat from our party principles and I see no difference between the Nationalists or the United Party."

Mr. John Christie, M.P. (Johannesburg City) was re-elected National Chairman of the Labour Party. Others re-elected were: General Secretary, Mrs. Jessie McPherson, and National Treasurer, Mr. C. Clingman.

The new National Executive is: V. Arde, H. Davidoff, J. Duthie, D. H. Epstein, Miss D. M. Hartwell, A. Heppie. K. W. F. Kalk, J. R. Oelofse, A. C. Payne, C. Rehm, E. S. Sachs, R. N. B. Smith, B. Wienbren and Dr. B. Wilson.

"Cost Of Living Conference"

The Cost of Living Conference, ■ one of the delegates described the 39th annual conference of the South African Labour Party in Durban over the last week-end, spent nearly the whole of the opening day discussing the rising cost of living, and a telegram was sent to Dr. D. F. Malan, the Prime Minister, stating: "This conference expresses its grave concern at the continued rise in cost of living, and views with alarm the admission by the Government that it cannot solve the problem which is causing the real wages of the workers to fall lower and lower."

The telegram suggested the following remedies:—

Measures by the Government to bring about immediately an increase of 10 per cent. in the total earnings of all European and non-European workers, including State employees.

Consolidation of cost of living allowance in the basic wage.

An increase in subsidies on foodstuffs from profits made as a result of devaluation and from general revenue.

The revision of the present ■stem of marketing and distribution to eliminate the many agencies between producer and consumer.

Fixing of rents at rates that will reduce the present high rent structure.

Revision of the method of calculating the cost of living index so that it reflects the true position.

Dealing with profits the telegram to the Prime Minister said: "Reduce permissible profits in commerce and industry to prewar levels, and ensure that no increase in cost structure should be used as a basic for increased profits."

During the discussion, points made by delegates were:

Mr. A. Heppie, M.P., Rosettenville: "It is ludicrous to see rich farmers sitting on the Government benches pleading poverty and saying they represent the masses of the people. Every action they take causes inflation and an increase in commodity prices and the only remedy they offer is 'work harder.'"

Mr. ■. S. Sachs: "The rising cost of living is no passing problem. The standards of living are beginning ■ disappear in this country because many people cannot afford the necessities of life. The solution ■ to do away with daily doses of apartheid, and concentrate on industrial and bread and butter issues.

Mrs. Jessie McPherson, Johannesburg: "The only lasting solution to rising costs is a revision ■ the economic policy of the country, but at present this is impossible. Wages are chasing prices, and this year it is going to be much worse.

"There have been deputations, and meetings about the cost of living, but I do not think anything will ever be done. It seems the producers are not to blame, the distributors are faultless, yet prices go up. The only reme ■ is a demand for higher wages."

Senator E. R. Browne: "It is obvious that all the pressure we can bring to bear on the Government is not going to get the man in the street very far. Producers through their control boards are already negotiating with the Treasury for increases of several million pounds, and the Government cannot find the money. If they do not get it from the Government the consumer will have to pay. Prices will continue to rise, and people will find conditions going from bad ■ worse."

U.P. PREMIER SLATES HINDUS

"FULL protection and security ■ the Muslims of India is the only way of saving the Hindus of East Bengal. We can compel Pakistan to maintain civilized conditions of life there only when we set an example and show to the world that whereas India fulfills her pledge of complete security to the minorities, Pakistan has failed to stop acts of barbarism against a section of her population," observed Pandit Pant, Chief Minister U.P., while addressing a record gathering of Hindus and Muslims at Shahjahanpur recently.

Referring to recent incidents in the rural areas of the district, Pandit Pant said by such unthoughtful acts the people of the affected areas had not only debased religion and principles of humanity but had also stabbed India in the heart. "We had to hang our heads in disgrace before the bar of civilized world.

"We have behaved as we never did before, even in the worst days of national degeneration and slavery under the British. We are proving that we are unfit for self-government and that we maintained civilized conditions of life only as long as the British bayonets were there. We have disturbed the harmony of areas where for centuries Hindus and Muslims had lived with such peace and goodwill that one could not distinguish a Hindu from a Muslim and where members of one community addressed the members of the other as uncles and aunts and brothers and sisters."

Speaking about non-violence and toleration, he said the whole world was today looking towards India for guidance in establishing peace and our leaders were universally respected. "How will those people react to the news of such outbursts of barbarism, I shudder ■ contemplate," he added.

Sounding a note ■ warning against lawlessness, the Chief Minister said that if some people acquired a taste for loot and disorder there would be no end to it and even today, he added, several instances could be quoted where Hindus looted and killed Hindus for personal gains during these disturbances and if the tendency remained unchecked *gunda raj* might be inevitable. Therefore, he warned all those who instigated or created trouble and said the Government had ample police and military force at its disposal to prevent disorders.

He appealed to all to help those who had been uprooted from their homes in all possible ways. He asked the people not to take the law in their own hands and leave the East Bengal problem to the Government who would deal with it effectively.

Earlier Pandit Pant addressed a public meeting at Puwayan, the worst affected area in the district.

Addressing the people, he said by their acts they had disgraced Hinduism which never allowed the killing even of an ant. He was sure most of the people who indulged in such acts did not even know where Pakistan or East Bengal were on the map. They had been duped and misled by those who had their own axe to grind.

Acts Of Criminals

Pandit Pant observed that most of those who looted in the name of East Bengal Hindus were mere criminals and had duped simple and innocent villagers for their own ends and that they could not be persuaded ■ part with even a

ple for refugee relief or any other good work. He, therefore, advised the people not to believe exaggerated and often entirely false stories that were set current by rumour-mongers. He warned that law will take its due course and none who had taken part in these activities could escape punishment.

He highly praised the work done by Mr. Shamsher Bahadur Singh, of Nabil, in protecting more than 200 Muslims and providing them with food for days together. The Chief Minister added that there were several such examples where Hindus protected Muslims even at the risk of their lives.

GANDHI AND MARX

By K. G. Mashruwala In 'Harijan'

IV

I SHALL now state the basic principles of Marxism as I have understood them. In this connection, the reader will please excuse me if at any place I have made a confusion between Marx and Marxism, or later interpretations of the Marxian doctrine. For I do not write with a scholar's knowledge of the subject.

As stated previously Marx is a monobasist like Gandhiji and the Advaita Vedantins. But according to Marx the basic principle is inert Matter and not the Spirit or *Atma*. He holds that there is no evidence for believing that matter has its rise from, existence in, and return to an eternal substance called the Spirit and that without it the former could not exist. On the contrary, the observed facts of the universe and the history of evolution show that for millions and millions of years life did not exist upon our earth; that out of billions of heavenly bodies known to astronomers, it is doubtful if it exists in any form anywhere except on this earth. Science traces pretty accurately in what form life first appeared on this earth, how it evolved at different stages and got transformed into millions of types of living organisms, from the most simple cell to the hugest animal and tree, until, at last, man, its highest development in existence at present, appeared on the scene. On the basis of this study of science and history, one can safely assert that even when life was not, matter was; one cannot say with equal confidence that there was life when matter was not. Hence it is life which has its birth, sustenance and dissolution in matter and not vice versa. What is imagined to be the spirit or Soul,—that is, the capacity to cognize, think, feel, remember, etc.,—is as much a development, arrangement and interaction of material forces as a uncomplicated man-made mechanism, like a robot, or an air-plane which propels itself to an aimed target by a judicious combination of the several energies known to physicists and chemists. There is no more spirit in the one than in the other. From the smallest single cell to the most developed human being, ultimately it is all a congregation of matter and material energies, systematised and regimented to act in a particular manner. The thinking process is a type of record-making and record-reading produced by the interaction of a series of fine movements in the body. This is possible as long as the body machine is in order. If for any reason the body machine goes wrong it cannot do so, even as a radio set cannot produce any sound if it has got into disorder. There is no more departure of a soul or the spirit from the body when it breaks, than there is any departure of it from a radio set, when it is hopelessly spoilt. Violence and non-violence, righteousness and sin, truth and falsehood, morality and immorality are mere inhibitions and man-made taboos, and killing, torturing, cheating etc., have no more intrinsic spiritual significance than what is involved in the demolition of a natural hillock or the destruction or alteration of a man-made object. Objects are produced and maintained with a purpose and can be destroyed and altered for a purpose. The same principle applies whether they are animate or inanimate.

Since the time life took the form of man, this species has made a wonderful history of its own. A close study of the various stages of man's evolution indicates the main direction in which he and his social institutions will develop in the future. The progress and passage of man through certain definite phases is inevitable. There is a set order of such phases which it cannot escape from or leap over. Whether man willingly co-operates with nature or obstinately opposes it, the march of progress in a definite order is determined. This is called Determinism in Marxian philosophy. What is not happen, shall not happen, and what is to happen is bound to happen. So, efforts to change the course of destiny are futile. The wise, therefore, should help destiny to fulfil itself completely and speedily by their willing co-operative drive, so that the germ for the next phase of evolution might develop well. That faith in Determinism is a strong motive-power behind the activities of the Marxists. They believe that they help the course of nature, and thus fulfil its law.

The next marked phase for human society is, according to Marxism, the end of capitalism and the rise to power of the proletariat. The latter is marked out by nature as the agency for accomplishing the overthrow and suppression of the capitalist system. And attempts to put obstructions in the course are doomed to failure.

Not until the dictatorship of the proletariat is fully established and has attained its full stature, will human society be classless and ready for enjoying peace, equality and freedom from war and violence. After Communism is established in the world, there will be no classes and class-conflicts, no private property in the means of production and no room for profiteering. Hence there will be no need for violence also, and so non violence will come in a natural way. There will also be no need for complicated machinery of government, and the stage will have been set for the birth of the State of Ideal Anarchy, which Gandhiji, in common with other idealists, dreams of.

Discerning men must exert to help Nature to fulfil itself. In Nature, it is only the end which counts, not the means. So the distinction between so-called fair and foul means is unphilosophical. The means must be examined only for their effectiveness for achieving the end in view. Those who resist the destined course of evolution, whether ignorantly, foolishly or selfishly, must be removed from the way.

This necessitates a revolution. A nation-wide general strike is the most potent weapon to accomplish revolution in a capitalistic economic order.

Religions and ethics are partly fully and partly deliberate means of confounding simple people. Under this camouflage are concealed weapons of exploiting the masses. They are opiates to dull the people's power to think and act for themselves, and an attractive outer skin to hide one's selfishness."

Gandhiji's emphasis on God and Religion helped the feudal and capitalist rulers, and his emphasis on non-violence and praise of ideal anarchy misdirected the people in the immediate task before them, namely the establishment of the dictatorship of the proletariat. Moreover, his philosophy of opposition to industrialism and the return to the charka and village industries was impeding of progress and a reactionary rejection of the achievements of science. Since the world will not go back, Gandhiji was a failure himself and Gandhism is bound to fail.

Thus, according to Marxism, Gandhism is incompatible with Communism. It is incompatible with it because of its emphasis on non-violence, which is a militant stage, and its recognition of the irrational belief in God and Religion,—the shield of the feudal and capitalistic orders. The truth, according to Marxist theory is, there can be neither a revolution nor a government without resorting to violence; and without revolution and the power of the State, Communism cannot be established. So Communism will have to be brought about by establishing a dictatorial State of the proletariat through a violent revolution.

I hope this will be accepted as a fair representation of the Marxist doctrine. The Gandhian position, *vis-a-vis* this, I shall try to elucidate next week.

Inadequate Recreation Facilities For Natives

Possibly the biggest organisation of its kind in Africa, Johannesburg's Bantu Football Association, which has 216 teams and two leagues, with five divisions playing on Saturday and 11 on Sunday, is sadly hampered by lack of playing fields. Peter Trevor Huddleston, its patron, is reported by the 'Natal Daily News' Johannesburg correspondent to have said: "This association possibly plays the most vital role of all non-European sporting associations in providing healthy outdoor recreation for thousands of players and spectators. It seems evident that any steps that will help the huge Native population of Johannesburg to enjoy football in the winter months would be fully worth while."

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8/- including postage.

To be had from

'INDIAN OPINION',

P/Bag, Phoenix, Natal.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, April 5.

In Parliament

SARDAR PATEL, the Home Minister, told Parliament that the question of withdrawal of facilities from correspondents of Pakistan papers, who have been sending tendentious reports, might be considered in individual cases. The question of general withdrawal of recognition involved 'wider considerations.' He said that Pakistan papers had been breaking almost every hour the Inter-Dominion Agreement on the subject, but the Government of India could not take any action against them. The messages sent by Pakistan correspondents are not subjected to pre-censorship or any other ban.

Indo-Pakistan Talks

With the arrival of the Pakistan Prime Minister in Delhi the stage has been set for the Indo-Pakistan talks, and there is an atmosphere of eager anticipation in the country. Voicing this feeling Shri C. Rajagopalachari said in Madras: "All good men and women will be earnestly praying that Mr. Liaquat Ali Khan's visit to Delhi may become the starting point of better fortune for both India and Pakistan. I have great hopes that the talks in Delhi will, by God's grace, lead to the final disappointment of all those who desired to create chaos and who very nearly succeeded." A report from New Delhi from the special representative of the 'Times of India' says: "Many observers think that the talks may mark a turning point in the history of the Indian sub-continent. Practical measures necessary for the protection of minorities and maintenance of communal peace on the basis of the proposed joint declaration will primarily engage the attention of the conference. Any discussion of other outstanding matters in dispute is dependent on the progress in regard to this all-absorbing issue." The correspondent adds: "Although the past history of Indo-Pakistan relations is stated to signal caution, against undue optimism or great expectations of any immediate, whole-hearted rapprochement, it is pointed out that realisation by the leaders of the two countries that further drift is dangerous, the decision of a recent conference at Karachi to pursue avenues of settlement of the Punjab canal water dispute and the reported unofficial jute deal, have all prepared the atmosphere for the fateful talks between the two Prime Ministers."

"Identity Of Views"

A P.T.I. report from New Delhi adds: "Correspondence between the two Prime Ministers in the past and their public declarations have sufficiently given expression to identity of views in so far as the present emergency at least is concerned. That exodus should stop, normal conditions should be restored, and that the minorities in both the countries should be helped to live in peace, have been the proclaimed objectives of either country. The next step would be, it was emphasised, to devise machinery which would secure and implement the decisions arrived at. Whether it should be joint machinery and what its composition, scope and functions should be will have to be worked out in the course of the discussions.

President's Appeal

Earlier, on the 29th, broadcasting to the nation, President Rajendraprasad, expressed his grief at recent events and the terrible sufferings which all those who have had to migrate in their thousands leaving their hearth and home are undergoing. "India and Pakistan," he went on to say, "are two neighbours, and it is in the interests of both that friendly relations should be maintained and nothing should be done on either side of the border to inflame passion and create excitement. I am no less grieved, therefore, by the frenzy which has overtaken some of our people and which has been responsible for barbarous and unpardonable acts." He appealed to all the citizens "to co-operate with the Government in enforcing respect for life and property," and added: "It is equally the duty of every civilised government to protect the life and property of all individuals within its territories irrespective of their race or religion." He expressed the hope that the discussions between the Prime Ministers of the two countries would prove fruitful, and asked the people "with all the emphasis at my command not to do or say anything which might have the effect of poisoning the atmosphere."

Hindu Mahasabha

The arrests of and externment orders against some prominent members of the Hindu Mahasabha, a meeting of the Working Committee of which was to be held in Delhi this week, have been necessary because of the threat to the peace of Delhi by the presence and speeches of these leaders, who have not been helpful in the establishment of communal peace and order in the country. An order has also been served against the president of the Punjab Hindu Mahasabha restricting his movements to Amritsar city and asking him not to issue any statement or deliver a speech.

Minorities In Pakistan And India

The weekly 'Economist' of London has published a contribution from a Calcutta correspondent in issue of March 25. "The minorities, and especially the badly shaken Hindus of East Bengal," says the writer, "must be made to recover their confidence and their feeling that they are full and wanted citizens...While the danger is great on both sides, for reasons often beyond Pakistan's control, there is more danger in Pakistan than in India for the minorities." "India is a secular State," the writer goes on to say. 'The preamble to the constitution talks of justice and liberty and does not mention Hinduism. The doctrine that Hindu and Muslim are one is a cardinal tenet of the Congress...There are two Muslim Ministers at the Centre and several in the provinces, the Inspector-General of Police in Bihar is a Muslim and so on. That the Muslims have fair confidence in India is indeed shown by the return of 300,000 from West Pakistan and by the very large emigration from East Pakistan into Assam since 1917. Pakistan, on the the other hand, is a State deliberately built on Islam...The Government of East Bengal has been firm after a bad start. On the other hand the Government of West Bengal has been quicker and even firmer. It did not permit Holi to be celebrated... East Bengalis, both Hindus and Muslims, get on well together, but the presence of Punjabi officials—alien elements—and a number of Bihar Muslim refugees (from whom 'Ansars' are drawn) makes the situation explosive."

WEDDINGS

The marriage of Kumari Gopi, daughter of Mr. and Mrs. Hassaram Rijnumal, Proprietor of Bombay Bazaar, Durban, with Mr. Basso, son of Mr. and Mrs. Bhagchand L. Mahtani, took place in Bombay on April 19. Congratulatory messages were sent to Mr. Hassaram and the wedded couple from their friends and well-wishers from all parts of the Union.

* *

The marriage of Dr. Ishwarlal Harbans of Tongaat, with Miss Jasoda (Nellie) eldest daughter of Mr. and Mrs. P. M. Cassim of Seymour, C.P., took place at the bride's residence at Seymour on April 9. A reception was given in honour of the occasion at the Gokhale Memorial hall, Tongaat, on Sunday. A large number of guests attended from all over Natal. Congratulatory speeches were made by various speakers.

* *

The marriage of Rasool Bibi, daughter of Mr. Mohammed Hajee Ahmed Bassa of Messrs Bassa Ltd., Durban, with Mr. Ebrahim, grandson of the late Mr. Mohammed Cassim Anglia and Miss Ayesha Bibi with Mr. Ismail, grandson of his uncle, the late Mr. M. H. A. Bassa and Miss Sarah Bibi, with Mr. Mohammed, another grandson of his, took place at Malvern, Durban on April 16. The ceremony was performed by Hafez Mohamed Sayed Hafez Suleman Randerwala. A grand dinner was served after the ceremony. The same afternoon a Tea Party was given by Mr. C. M. Anglia, father of the bridegroom, Ebrahim, at the Kathiawad Hindu Seva Samaj Hall, Durban.

* *

The marriage of Mr. Amritlal, son of Mrs. P. Days of Port Elizabeth with Shrimati Taramati, daughter of Mr. and Mrs. Fin Bansda of Port Elizabeth, took place at Port Elizabeth on Sunday April 9.

NEWS ITEMS FROM INDIA

Bengal Emigrants' Confession

STREAMS of Muslims leaving West Bengal to East Pakistan confessed to the Governor of West Bengal that "their friends in Pakistan had advised them to leave India as they thought after the manner in which Hindus had been driven away from Pakistan, it was not safe for them to live in India."

The Governor who met Muslim evacuees at Joynagar, the last railway post on the Indian border, inquired of them if there had been any incidents in or near their villages, if there had been any loot, arson or assault or even any threat which made them leave their birth place. They all said that there were no such incidents but they were in the grip of a strange feeling of fear caused by the numerous letters to them from their friends and relations in Pakistan.

Dr. Katju assured them that Government would continue to give them all protection. He urged them to return to their homes and stay in peace and safety with their Hindu and Muslim brothers as ever before.

The spectacle of the endless stream of refugees from Pakistan—men, women and children—carrying on their head whatever little belongings that they were permitted to bring, was also watched by Dr. Kailash Nath Katju, Governor of West Bengal.

"With Darsana (Pakistan) well in sight and the national flag of India greeting all arriving this side of the border, the Governor met the refugees and made anxious inquiries about their experiences of difficulties of travel, of searches, and spoke words of comfort and good cheer to each one of them. He exhorted the volunteers to arrange prompt relief, food, shelter, medical care and transport for them and to do whatever was needed to minimise the sufferings of the displaced and distressed persons.

With tears in their eyes and signs of extreme suffering on their faces, they related to His Excellency tales of oppression, humiliation and suffering and, above all, of the systematic "loot" of their belongings and valuables at Darsana. Some of the refugees carried with them so-called receipts issued to them at the Pakistan border for their ornaments "delinked" in Pakistan. The receipts were in Urdu, with illegible signature and no designation of the signatory and bore no number or stamp of office.

Volunteer Corps

The Government of West Bengal have decided to train 3,000 persons for the present as volunteers under the West Bengal National Volunteer Force Act, announces a Press note. The training proposed to be given will be of an intensive character, lasting for an average period of three weeks. Those found suitable after training will be employed temporarily by Government for such duties as are prescribed under the provisions of the Act.

Persons between the ages of 18 and 40 with good physique are eligible for training.

Kashmir Premier's Exhortation

Sheikh Mohammad Abdullah, Kashmir Premier, declared at Jammu recently that whatever happened in Pakistan and India in the nature of communal war and retaliation, the people of Kashmir would never allow themselves to be infected by that poison. Sheikh Abdullah, who was speaking at a military function to mark the conclusion of the Gen. Cariappa Sports Tournament, said: "Even if both Pakistan and India were convulsed by an orgy of communal violence, the Muslims and Hindus of Kashmir will never swerve from Gandhiji's ideals of communal brotherhood, unity and tolerance." What had been happening in Eastern Pakistan had shocked the conscience of the civilised humanity, the Kashmir Premier said. No less regrettable were the instances of retaliation and revenge in Calcutta and other parts of India. Continuation of this fratricidal war would only bring disgrace to both Pakistan and India. There could be no greater travesty of justice than that poor helpless minorities should have suffered and continue to suffer because of the sins of a mad few. The lamp of communal brotherhood and amity lit by Gandhiji and fed with his own blood, Sheik Abdullah continued, might grow dimmer and dimmer in India and Pakistan. But it would never be extinguished on the soil of Kashmir. The people of Kashmir would strive to keep that lamp in all its magnificent glory. They would always remember Gandhiji's words—"Kashmir is the ray of light in the darkness of communal violence." Sheikh Abdullah told the youth that at this crucial moment in the history of India they had a unique role to play. Indian soldiers came to Kashmir not to fight a territorial war of aggrandisement and annexation but as "messengers of Gandhiji's gospel of human brotherhood." They came to shed their blood in the defence of Kashmir's freedom. "If I have any counsel to give you, it is that you should keep that torch ever burning. You came here with the blessings of Mahatma Gandhi. You are the upholders of that sacred trust and the people of Kashmir regard you in that light. Come what may, we will never allow the beautiful soil of Kashmir to be tainted by even the slightest touch of communalism. Never was a greater obligation and a greater mission bequeathed to a people and Kashmiris will sacrifice their all towards that end," Sheikh Abdullah concluded.

Faith In Government

The Government of India should be trusted to do whatever was best for the country, said Dr. Pattabhi Sitaramayya, President of the Indian National Congress, while referring to the East Bengal situation, in an interview with 'Bharat.' The laymen should not meddle with the happenings in East Bengal, as Government had taken the necessary steps, he added.

Tata's Trust Contribution

A contribution of Rs. 25,000 for the relief of refugees in West Bengal has been received in the Prime Minister's National Relief Fund from Sir Dorabji Tata Trust and Sir Ratan Tata Trust.

Passengers Harrassed

Passengers who arrived in Bombay by the B.I.S.N. steamer "Dwarka" complained that many of them were harrassed in Karachi by the inhabitants of the city when they disembarked there for sightseeing.

Incident Near Assam Border

An attempt to remove an Indo Pak boundary pillar near Bholaganj (Assam) is reported to have been foiled by the timely intervention of a military party of Indian Union. It is reported, a party of Pakistan armed police was removing the pillar on Indo Pak boundary, at Bholaganj. An Indian military party hastened to the spot and the miscreants, who included 50 Pakistani armed police escaped into Pakistan territory.

Aid To Annamalai 'Varsity

The Government of India have given a grant of Rs. 2 lakhs for equipping the departments of botany, chemistry and zoology of the Annamalai University, according to the financial estimates presented to the University Senate. It was stated at the meeting that a commission was shortly expected to visit the university, and if its recommendations were favourable the university was likely to get a recurring grant of nearly Rs. 3-1/2 lakh from the Government of India.

Muslim Refugees From China Settle In Kashmir

Six hundred Muslim refugees from Sinkiang (Chinese Turkistan), who have left their home following Communist victories in China, have been permitted to make Kashmir State their home. Most of these refugees are at present staying in Leh and Srinagar. The people of Sinkiang are Turkish by race and largely desert nomads who raise sheep and wool. They propose to take up namda-making as their main occupation. Their leaders are meeting the Kashmir chief Minister, Sheik Mohammed Abdullah, to seek his assistance in establishing the cottage industry. Recently a delegation consisting of Mohammed Amin Burgra, a former Deputy Governor of Sinkiang; Mr. Isa Yusuf, former Secretary General of the Sinkiang Government, and Col. Adam Sabri, Chief of the provincial nationalist forces, met Mr. K. P. S. Menon, Secretary of the External Affairs Ministry, and pointed out that Kashmir, besides being contiguous to their homeland, had cultural and ethnic affinities with it. Its climate also suited them. They gave an assurance that they had no intention to take part in any political activity. The refugees have also sought the help of other countries of Asia, and nearly 200 of them have been permitted to settle in Saudi Arabia. Egypt proposes to provide educational facilities for some of their students.

Aurangzeb Gift To Moscow

The Prime Minister, Pandit Nehru, mentioned an interesting precedent for India's gift of elephants to other countries. He said that when the Indian Ambassador in Moscow, Sir Radhakrishnan, recently visited the University, he was shown the first Moscow newspaper, which came out on January 2 1703. That paper carried a news item saying that the Emperor Aurangzeb of India had sent various gifts to the then Emperor of Russia, Peter the Great. Among them was an elephant.

Industrial Potential Of India

Dr. S Thrupe, Industrial Adviser to the Government is confident that India stands "a fair chance" of becoming a lead-

ing industrial power of the world. India has almost all the raw materials for her requirements and the additional advantage of finding enough buyers in the country. No other country except Russia and America was so favourably placed. Dr. Thorne did not believe that the fact of India's being over-populated went against her. "Even its over-population can be used to an advantage" he said. Also he did not consider the absence of capital as an insurmountable obstacle, and quoted the example of Japan, who had built up her economy with very little investment.

INDIA'S ROLE IN WORLD PEACE

FOLLOWING is the translation of an article by Sayid Ali Jowdat Al-Ayubi, ex-Prime Minister of Iraq, which was published in the Baghdad paper "Al Zaman."

The inauguration of the Republic of India is an important event with far-reaching significance, not only in connection with the Republic itself-for which we offer our congratulations on its inauguration today-nor even confined to the good and even growing relations which bind India and the Arab countries, but because it also casts a bright dawn embracing many strong hopes in its fold, and confidence in the future.

I am convinced that the inauguration of the Republic of India marks one of the distinctive turning points in modern history, besides it is an aspect of understanding between countries and nations, and an aspect also of their relations founded on mutual cooperation, aiming at the realization of the consolidation of the world community, without being endangered by aggression, want, exploitation and persecution.

Those who have had the chance of studying the modern Indian national movement will find that this movement has derived its strength from two important sources.

Firstly, from the teachings of Gandhi.

I consider Gandhi as a spiritual leader, who had chosen the way of sacrifice, and who was able to inspire hundreds of thousands of people with self-respect, filled them with love of freedom, and pride in their Indian nationalism. Thanks to his talents and deep thinking that he was able to teach this to his people. After his martyrdom he became a symbol which will be more and more respected and revered by the coming generations.

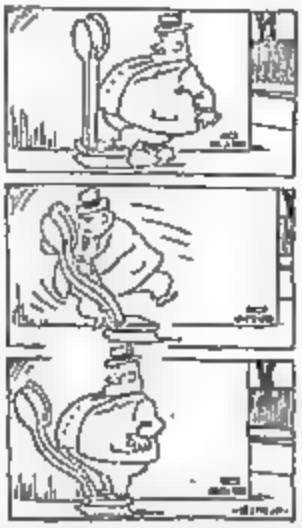
Secondly, the inspiration of the Indian leaders headed by Pandit Nehru.

They have been able to inspire the people with a new national spirit which enabled them to shake off the foreign yoke.

I am convinced that India after having achieved its independence, will play an important role in maintaining peace and security not only in Asia but also in the whole world.

But another question arises. What has made India great and strong? Is it her natural wish to grow, or her desire of self-preservation, or again her realization through the wisdom and aspirations of her leaders that she could change the directions of the wheel of history and follow the laws of evolution and perfection by exploiting her hidden potentialities, the high spirit of the youth, and the natural riches of the country? She has adopted science, realizing that science is the weapon of modern times, and by a sound leadership she hopes she has put an end to defeatism. Thus she will preserve the valuable inheritance of the Orient in all its aspects, its ideals, humanity, initiative, noble character which aims at usefulness, prosperity, perseverance of the good habits and advantageous devices.

However, India has advanced to forge her way in the struggle for existence by giving the best example and laying the strongest foundations of a gigantic awakening which carries with it a wise lesson and a good example of tolerance, perseverance and loyalty to her ideals.

Middelburg Indian Sporting Club

The 29th annual general meeting of the Middelburg Indian Sporting Club was held at Messrs. Moonda's Lounge recently. The following officials were elected: Patrons: Dr. Y. M. Dadoo, Mr. D. E. Jooma; president: Mr. C. A. Jooma; hon. secretary: Mr. Mahomed Carrim; asst. secretary: Mr. M. J. Moonda; hon. treasurer: Mr. O. H. E. Jooma; vice-captain: Mr. M. I. Jooma; field Manager: Mr. M. I. Kola Jnr. A Working Committee of 8 members and a selection committee of 5 members were elected.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to

The Manager "INDIAN AFFAIRS," 7 Janpat Mantar, Road, NEW DELHI.

BOOKS FOR SALE

Life of Ramakrishna —By Romain Rolland 10 6

Life of Vivekananda and the Universal Gospel By Romain Rolland 12 6

The Indian States Problem —By M. K. Gandhi 10 0

To be had from:—

The Manager, INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

Cuticura SOAP

The medicinal and toilet properties in Cuticura Soap not only cleanse the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so easily "dried out" in hot climates.

For Flawless COMPLEXIONS

The Epic Fast

(By Pyarelal.)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

DUFF'S ROAD TOWNSHIP.

Good road, ½ acre Lots are selling fast in this lovely area within easy rail transport of Durban, 10 miles from City Hall. Buy now and save.

ALSO FOR SALE:

The homestead, containing 8 rooms, 2 bathrooms (one white tiled) small office, hot water system, wide verandahs. With kitchen block of 3 rooms suitable for conversion to 6 rooms, and detached rooms. £3,500 Also offered, separately or together, cottage and various outbuildings.

ALL ON EASY TERMS

Voysey, Boshoff

—&—

Co. (Pty.) Ltd.

291, Smith Street, Phone 28954

Tear off here and post to
VOYSEY, BOSHOFF & CO.(PTY.) LTD.
291, Smith Street, Durban.

I am interested in the Duffs Road sites and would like to have a plan of the Township. (Please print)

NAME.....

ADDRESS.....

Books For Sale

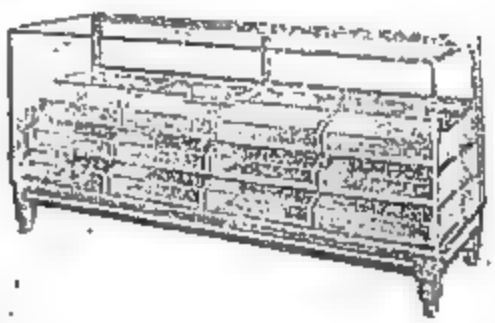
Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	2	9
KALIDAS	2	3
ISHA UPANISHED	5	6
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	2	3
IDEAL AND PROGRESS	2	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943 44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	2	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO		3
ON WAR		3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

"GOLD MEDAL" QUALITY

High Class
Display Counter
and Showcases,
Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Fish Fryers etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show
104 MARSHALL ST (facing Ensor House) Johannesburg.
Phone 23-4211/2 P.O. Box 6501.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	2	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	0
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

FOR SALE

Indian General Dealers business for sale. Situated in Grey Street. For particulars apply:

"PROSPECT" c/o Indian Opinion, Phoenix, Natal.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૧૬ | શુક્રવાર તા. ૨૧ એપ્રીલ, ૧૯૫૦. | છુટ્ટક નકલ પૈની.૪

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૨૧ એપ્રીલ, ૧૯૫૦

આફ્રિકનોનો સવાલ

આફ્રિકનોના પ્રશ્નોનો ઉકેલ આફ્રિકનોના જ હાથમાં રહેલો છે. બ્રીટીશ તંત્ર હોય જેવી સ્થિતિ હીંદની બ્રીટીશ કબ્જાની પ્રજાની હતી તેવી જ સ્થીતી સાઉથ આફ્રિકામાં આફ્રીકનોની છે. સાઉથ આફ્રીકાનું આર્થીક બંધારણ આફ્રિકન મજુરી પર અવલંબેલું છે એ સિધ્ધકારા જેવી વાત છે. એવી જ રીતે બ્રીટીશ સામ્રાજ્યનું બંધારણ ઘણેજ અંશે હીંદ પર અવલંબેલું હતું. બ્રીટીશ સામ્રાજ્યને પોષવાને હીંદ ને ઘણે મારવામાં અને તેનું લોહી ચુસવામાં આવ્યું હતું. તેમજ સાઉથ આફ્રિકાને પોષવાને આફ્રિકનોને ઘણે મારવામાં અને તેનું લોહી ચુસવામાં આવી રહ્યું છે. ગમે તેટલો પ્રયત્ન કરવા છતાં હીંદની પ્રજાથી રોકી નહિ શકાઇ. ચાલુ દમન અને જુલમથી લોકોમાં અસંતોષ અને નિરાશાએ ઘર કર્યું અને પરિણામે લોકો હીંસાને માર્ગે ચઢવા લાગ્યા. પરંતુ એથી હીંદનું કશું વળ્યું નહિ. વધારે સબળા બળે નબળાં બળને દાબી દીધું અને આબાદીની સ્વતંત્રતાને કચડી નાખવાના હેતુથી અંગ્રેજોએ ઐતિહાસિક રોલેટ કાયદા જારી કરવામાં આવ્યા.

ત્યારબાદ જોઇ વ્યક્તિ પેદા થઈ ચૂકેલે હીંદને બીજી જાતનું બળ આપ્યું કે જેને ગમે તેવું શરીર બળ કે ગમે તેવું યાંત્રીક બળ પણ દાબી નહિ શકે. એ બળ તે મહાત્મા ગાંધીજીએ આપેલું પ્રેમ અને અહિંસા બળ, જેનું અમ કાલિક પરિણામ જગતે આશ્ચર્ય ચકિતતાથી જોયું છે. એવીજ વસ્તુ આજે સાઉથ આફ્રિકામાં થઈ રહી છે. આફ્રીકનોપર અમાનુષિ કાયદાઓથી દમન અને જુલમ થઈ રહ્યાં છે, જેથી વધતી જતી જતીએ તેઓમાં અસંતોષ અને નીરાશા ઉત્પન્ન થઈ રહ્યાં છે અને તેઓ ભાન ભુલી જઈ રાહત મેળવવાની આશાએ હીંસાને માર્ગે ચઢવા લાગ્યા છે. પરંતુ જેમ હીંદમાં એથી કશું નહિ વળ્યું તેમ અહિં તેઓનું પણ કશું વળશે નહિ. વધારે સબળ શસ્ત્રો વટે તેઓના નીર્બળ શસ્ત્રોને કચડી નાખવામાં આવી રહ્યાં છે અને દમન અને જુલમનું પ્રમાણ વધવા લાગ્યું છે.

આથી આફ્રિકનોએ પોતા ની મુક્તિને માટે હીંદ પોતાની મુક્તિને માટે જેનો સફળતાથી ઉપયોગ કરી શકયું તે બળનો ઉપયોગ કરતાં શીખવું પડશે. તેઓએ જુલમગારેનો નહિ પણ જુલમનો તીરસ્કાર કરતાં શીખવું પડશે અને જુલમગારની સામે આંગળી સરખી પણ ઉચકવા સીવાય, રીબાઈ રીબાઇને, મરવા ના જોખમે પણ જુલમને તાબે થવાનો ઇન્કાર કરવા તૈયાર થવું પડશે. તેમ કરવાને તેઓ જો નૈતિક અને આધ્યાત્મિક શક્તિ કેળવવી પડશે. બલકે આજે આખાં જગતે એ શક્તિ કેળવવાની જરૂર છે, કેમકે, એટમ અને હાઇડ્રોજન બોમ્બ કરતાંયે એ શક્તિ ચડી જાય છે. એ શક્તિ સ્વચ્છંદી અને અનીતીભરેલુ જીવન જીવવાથી નહિ મળે. શરીરે આપણે ભલે નીર્બળ હોઇએ પરંતુ આપણામાં નૈતિક અને આધ્યાત્મિક શક્તી એટલી હોવી જોઇએ કે જુલમગાર ભલે આપણ ને ગમે તેટલો નમાવવાનો પ્રયત્ન કરે પરંતુ તેના મારથી આપણે ભલે તુટી પડીએ પરંતુ નમીશું નહિ. એ શક્તિ પ્રાપ્ત કરવા ને તેઓએ કેફી પીણાનો સદંતર ત્યાગ કરવો પડશે, સ્ત્રી સંગ કરવાનું, જુગાર રમવાનું છોડવું પડશે, તેઓના જીવનની જરૂરી માતોને ઓટલી ઘટાડી દેવી પડશે કે તેઓ સંપુર્ણપણે સ્વાવલંબી બની શકે અને કોઇના ઉપર આધાર રાખવાની જરૂર ન રહે. માણસજાત આજે વીજ્ઞાને રચેલી આધુનિક સગવડોની ગુલામ બની ગઇ છે. એ સગવડો આશિર્વાદ રૂપ થવાને બદલે શ્રાપરૂપ થઇ પડી છે. આફ્રિકનોને પોતાની શક્તિનું ભાન નથી. ચાહે તો તેઓ રાજ્યનું આખું તંત્ર હચીર કરી દઇ શકે છે. પરંતુ તેઓની આજની સ્થિતિમાં તે થી એ નહિ થઇ શકે. જો તેઓ સુખી થવા ચાહતા હોય તો તેઓએ સરકાર કે જુલમગારોની નીંદા કરવા નું છોડી દઇ સૌથી પ્રથમ પોતાના જીવનનો માર્ગ બદલવાનું શરૂ કરી દેવું પડશે.

આપણે બધા જ આજે જીવનમાં સાદાઇ લાવવાને બદલે તેને ગુંચવણો વાળુ બનાવી રહ્યા છીએ અને જેમ જેમ આપણી જરૂરીયાતો વધારતા જઇએ છીએ તેમ તેમ વધારે ગુંચવણો ઉભી થાય છે અને પરિણામ દુઃખ, દુઃખ અને દુઃખ જ આવે છે દેખાદેખી, ઉતરેલરાટભર્યા બાધણો બીજાને બાહ્ય આડંબરથી આપણું કશું વળવાનું નથી. ખરી જરૂર આપણા પોતાનામાંજ રચનાત્મક કાર્ય કરવાની, આપણાં પોતાનાં નૈતિક અને આધ્યાત્મિક જીવનનું પોરણ સુધારવાની અને સ્વાવલંબી બનવાની છે. આપણે હીંદીઓએ આ કાર્યમાં આફ્રિકનો ને બનતી સઘળી મદદ કરવી જોઇએ. સરકારને ચેલેંજ કરવી અને જેલ જવું તેમાંજ બધું આવી જતું નથી. તેટલાથી જ ઇષ્ટ પરિણામ આવવાનું નથી, જો આપણે જાતેજ શરીર, મન અને આત્માથી શુદ્ધ નહિ હોઇએ. આફ્રિકનો અને અન્ય કચડાએલા લોકો સાથે આપણે એક થઇ જવાની વાત કરવી સારી લાગે છે પરંતુ આપણી પોતાની જ લડત ચલાવવાની આપણે શક્તિ નહિ કેળવી શકયા હોઇએ ત્યાં સુધી બીજાઓની સાથે ભળી જવાની વાત કરવી નીરર્થક છે. જો એ શક્તિ કેળવેલી હોય તો આપણે આપણી જ લડત લડીને બીજાઓને અનુકરણીય દાખલો બેસાડવો જોઇએ. આજે આફ્રિકનો અને કલકો સાથે જોડાઇ જવાની આપણે વાત કરવી તેનો અર્થ વાજબીપણે એવો જ થશે કે આપણા પોતાના લાભાર્થે આપણે તેઓનો ઉપયોગ કરવા ઇચ્છીએ છીએ. આફ્રીકનો પ્રત્યે જો આપણને ખરી લાગણી હોય તો આપણે તેઓને આપણી સાથે ઘસડવા નહિ જોઇએ પરંતુ તેઓની ઉન્નતિમાં વાણીથી નહિ પણ આચરણથી આપણે તેઓને સહાયતા આપવી જોઇએ.

હરદ્વારનો કુંભ મેળો

ઉત્તર પ્રદેશના સહારનપુર પ્રગણામાં આવેલ પવિત્ર હરદ્વારમાં મધ માસથી શરૂ થએલા કુંભમેળામાં દસ લાખ ઉપરની માનવમેદની થઇ હતી કુંભમેળો દર બાર વરસે થાય છે. આ વર્ષે તે માર્ચની ૧૫મીથી શરૂ થયો અને એક માસ ચાલશે. યુકત પ્રાંતની સરકારે તેને માટેની ગોઠવણો કરવા રૂા. ૨૫ લાખની રકમ ફાળવી છે.

કુંભને વિષે પુરાણોમાં જણાવાયું છે, વાત એવી છે કે દેવો અને દાનવો

વચ્ચે દસબારો વરસો સુધી લડાયઓ ચાલ્યા પછી દેવોએ દાનવોને હરાવ્યા અને અમૃતનો કુંભ તેઓની પાસેથી લઈ લીધો. એ કુંભને લઈ જતાં હતા ત્યારે દેવોએ ચાર પવિત્ર સ્થળોએ વીરામ કર્યો હતો અને એ સ્થળોએ અમૃતનાં ટીપાં પૃથ્વીપર પડ્યાં હતાં. તેમાંનું એક સ્થળ હરદ્વાર હતું, બીજા નાસિક, ઉજ્જયિન અને પ્રયાગ હતાં. બાર વરસમાં એક વાર આ સ્થળોએ કુંભ મેળો ભરાય છે. આ અમૃતનાં ટીપાં હરદ્વારમાં પડ્યાં તે વખતનાં ગ્રહોની સ્થિતિપરથી મેળાનો વખત ઠરાવાય છે અને એ રીતે હર દ્વારમાં તે એપ્રીલ માસમાં, પ્રયાગમાં જાન્યુઆરી માસમાં, ઉજ્જયિનમાં જુલાઇ માસમાં અને નાસકિમાં અક્ટોબર માસમાં ભરાય છે. લો કે એમાં એક આસ ચાલે છે છતાં ૧૯૫૦ માં કુંભસ્નિ એપ્રીલ તા. ૧૩ મીના આવે છે. આ રીતે પૌરાણિક કથા એવી છે કે હજારો અને લાખો માણસોએ એ પ્રસંગે એકત્ર થઈ પવિત્ર થવું સાંપે રહેવું. એટલે કુંભ એ અનાદિકાળથી સંગઠનની ભાવના કેળવવા ને ભારત સંસ્કૃતિની અનેક બેઠકો પૈકી એક છે.

હરદ્વારમાં સૌથી પવિત્ર સ્થળ હરી–કી–પાયરી ગણાય છે. એ પ્રાચીન ઘાટ પર યાત્રાળુઓ પવિત્ર સ્નાન કરે છે. સરકારે મેળા ભાગે લોકોએ કરેલાં દાન ની મદદથી સમયવ્યવસ્થા પાટો બાંધ્યા છે. સાંજની પ્રાર્થના વખતે આ ઘાટ પરનું દ્રશ્ય ખરું સુંદર દેખાય છે. અકત બનો ડોકીમાં દીવા કરી ગંગા નદીમાં તેને તરતાં મૂકે છે. હરદ્વાર જતા યાત્રાળુઓ હિમિકેશ જવાનું નથી ચુકતા. આ સ્થળની સાથે રામ અને લક્ષ્મણ ની પવિત્ર સ્મૃતીઓ જોડાયેલી છે. રાવણના સંહારનું આ સ્થળે તેઓએ પ્રાયશ્ચિત કરેલું કહેવાય છે. હરદ્વાર અને હિમિકેશ વચ્ચે રોજની સેળ બાસ ટ્રેનો આવે જાય છે.

હરદ્વાર એક ધાર્મીક સ્થળ તરીકે ઘણું જ સ્વચ્છ છે. મેળાનો વિસ્તાર ૨૦ ચોરસ માઇલનો છે; તેના સાત ભાગ પાડેલા છે. પ્રત્યેક ભાગ એક નદીનું પ્રભુત્વ ભોગવી રહ્યું છે. તેમાં પોતાની પોલીસ, ન્યાયાધીશ, ઇસ્પીતાલો અને રેશનની દુકાનો, ટેલી ફોનો, પોસ્ટ અને તાર ઓફીસો છે. લગભગ દસ લાખ દુનિયા આ-રોગ્યની સગવડોમાં ભરપાય છે. રહે વાની સગવડો વાળા લગભગ દસ હજાર દુકાનો કામચલાઉ ધોરણે વામાં આવેલી છે. સરકારની મદદથી આ ખાસ પ્રસંગને માટે ગંગા નદીપર પંદર નવા પુલો બાંધવામાં આવ્યા છે. નદીના તટ ઉપર બીજળીની રોશની સાથેના બગીચાનાં પારીયાં ઉપરાંત મધ્યસ્થ રથળે મહાત્મા ગાંધીજીની બની રોશનીથી સણગારી રાખવામાં આવી છે. હરદ્વાર સ્ટેશનપરે વીસાળ ટ્રાફીકને પહોંચી વળવા વધારાના પાંચ પ્લેટ-ફોર્મો અને ચાલીસ ટીકીટોની બારીઓ વીસેરે સગવડો કરવામાં આવી છે. આજુબાજુના પાંચ પ્રભુત્વોમાંથી જાહેરાતો સાધનો મેળવી આપવાની સત્તા ધરાવતા એક ખાસ ડીસ્ટ્રીકટ મેજીસ્ટ્રેટ મુકત પ્રાંતની સરકાર તરફથી રાખવા માં આવ્યા છે. પ્રીલીસ તંત્રે દેડળ આવી કેવી સગવડો પુરી પાડવામાં આવતી નહોતી અને સેંકડો લોકોના જીવન જતા હતા અને સેંકડો બાળકો ગુમ થઇ જતાં હતાં અને અનેક અસા ચારો થતાં હતાં.

ગાંધીજી અને સામ્યવાદ

'હરિજનબંધુ'માંથી — ગતાંકથી ચાલુ (૭)

ગાંધીજી અને માર્કસના સિદ્ધાંતોમાં રહેલો ફરક તેમના સમાજની રાજકીય અને આર્થીક વ્યવસ્થા સંબંધી વીચારોમાં પ્રગટ થાય છે. માર્કસની વીચારસરણીમાં વર્ગવિગ્રહ અને કામ-દારોની સરમુખત્યારશાહી દ્વારા વર્ગોનો અંત લાવવાનો સીદ્ધાંત, અતીત, ખાસ વર્ગોપર જેની કુદરતી સાધનસામગ્રીનો કબજો, રાષ્ટ્રીય મુડીવાદ, ઉદ્યોગોનું રાષ્ટ્રીયકરણ અને પ્રજાનાં જીવન અને કામો પર સંપૂર્ણ અંકુશ આવશ્યક થાય છે. બીજા બાજુએ વર્ગસંઘર્ષ (ધંધાઓનું કર્તવ્યરૂપે અનુશીલન), સત્યાગ્રહ, અહિંસા, વીકેન્દ્રીકરણ, કરકી પર્યો અને સમાજના જીવનમાં શકય તેટલી વ્યકિતગત સ્વતંત્રતા અને ગ્રામોદ્યોગોની સ્થાપના એ ગાંધીજીના સિદ્ધાંતો છે.

વર્ગવિગ્રહની ઐતિહાસીક તપાસ કરતાં જણાશે કે એનો અંત આણવા માટે માર્કસે જે ઉપાય સુચવ્યો છે, તે અશુધ્ધ છે, એટલું જ નહીં પણ ઉલટે વર્ગવીહીન સમાજની સ્થાપનાના ધ્યેયમાંથી નીષ્ફળ નીવડે એવો છે. મુડીદારોને મારીને કબજો કરવાની રીત કે રાજાને મારીને કે પદભ્રષ્ટ કરી ને એની જગ્યાએ ખુન કરનારને 'પ્રમુખ'નું નામ આપી બેસાડી એ હેરફારને 'ક્રાંતિ' કહેવાની એ રીત ઉલટના મોજમા પરીણામની દ્રષ્ટિએ જોઇએ તો તંત્ર ચલાવનારા માણસોની અદલાબદલી કરવી એટલી જ થઇ રહે છે. એમ અને કે રાજ્યતંત્રમાં જ્ઞાન ની પદ્ધતી અને વ્યવસ્થામાં ચોકકસપણ ફેરફારો અને સુધારાઓ થાય પરંતુ કુંક મુદત પછી જોઇએ તો લોકોના મારીત્યમાં જે કાંઇ ફેર પડશે દોષ એ સીવાય તેમના જરસપરસના સંબંધો અને વહેવારમાં કશો કાયમી અને ખાસ ફરક પડેલો જણાશે નહીં. જુના તંત્ર ચલાવનારા અને તેમના ઓળખીતાને બદલે નવા આવે, જુના કૃપાપાત્ર માણસો બદલાઇને નવા તેમનું સ્થાન લે, એક મટીને બીજો મધ્યમ વર્ગ બને આવી જુનાનવાની ફેરબદલી થાય. એક બાજુ, આ લોકોનો જરસપરસનો સંબંધ, અને બીજી બાજુ તેમની અને શ્રમ કરતી આમજનતા વચ્ચેનો સંબંધ 'ક્રાન્તિ' પહેલાં હતો તેવો જ લગભગ રહે છે. જુનાં નામ ને બદલે નવાં નામ તળે રાજ્ય અને મંત્રીઓની નીમણુંકો કરવાની સત્તા, સેનાપતીની રાજ્યના કબજો કરી લેવા ની સત્તા, જમીન અને સંપત્તીના સાચા વહીવટદારની મીલકત પરની સત્તા, નીજ્યોતોની કુલર-ઓફીસો વધારવાઓવા ની શક્તિ, મજુરોની બાદબળની શક્તિ વગેરે બધું પહેલાંની જેમ જ બાકી રહે છે, અને પહેલાંની જેમ જ તે તે લોકોના વર્ગો બને છે, તથા હિતોની એવી જ અથડામણ પેદા થાય છે. જેમ ઝારનું તંત્ર જુલમી અને બાપ ખુદ બન્યું અને તેનો નાશ માગ લીધા થી લાવવામાં આવ્યો તેમ મજુરોની કોઇ સરમુખત્યારશાહી એવી અસહ્ય બનશે ત્યારે એનો અંત પણ એ જ માર્ગે આવશે અને કારખાનાના મજુરોની કોઇ સરમુખત્યારશાહીએ જુલમી, શાહીવાદી અને કાવતરાખોર ઝાર અને તેના ઉમરાવો કે મુડીવાદી ઓ જેવો વર્ગ પેદા નહીં કરે એની કશી ખાતરી નથી.

જ્યાં સમાજની જુદા જુદા પંથો ઓમાં કાયમી વહેંચણી ન થઇ હોય અને જીવન માટેના દરેક જરૂરી કામ માં લગભગ એકેએક માણસ ભાગ લે તો જ સાચા વર્ગવીહીન સમાજની સ્થાપના થવાની શકયતા છે. પણ આપણા જેવા ઝટપટા સમાજમાં તો વીકેન્દ્રીકરણદ્વારા અર્થરચના અપનાવી એ જેથી પણ વર્ગવીહીન સ્થિતી પ્રાપ્ત કરવાનું શકય હું હોય એમ દેખાતું નથી. એથી વર્ગ વર્ગ વચ્ચે સુમેળ સાધવો એટલું જ બાકી તો થઇ રહે. અને એ પણ એટલી જ હદે શકય થશે, જેટલે અંશે ભલા, સાચા, પ્રેમાળ, સાદા, સંયમી માણસો પોતાની સત્તા-તળે રહેનારા માણસોની સેવા કરવાની અને તેમને સુખી કરવાની ચીંતા કરનારા અને પોતપોતાના ધંધામાં અને સામાજીક કાર્યોમાં પ્રમાણિકપણે કરજને બજાવનારા હશે. આવા માણસો ના સમાજમાં સર્વદેશીય સમૃધ્ધિ, શાંતી અને સંપ હશે, તથા, ઝઘડા સાથે બંધ ન હોય તેમે ઓછામાં ઓછા થતા હશે. આવો સુખી સમાજ રચવાની જંતરી શરતો આ છે: (૧) માણસ પોતાની આગે આવેલાં સામા જીક કાર્યો કે ધંધાઓ બંગત નહીં, આનંદ કે મહત્વાકાંક્ષાની દ્રષ્ટિથી ન બજાવતાં કેવળ કર્તવ્યનીષ્ઠાથી બજા કરે; અને (૨) તેમને જે માલમિલકત નો વહીવટ કરવાનો હોય, જે સત્તા કે હોદ્દાને રથાને બેસાડયા હોય, કે બીજા કે કુદરતીજ્ઞાન મળ્યું હોય, કે શારીરિક શક્તિ મળી હોય, કે બાજ કે, અપંગો, કેદીઓ કે બીજા આશ્રિ તોની સંભાળ લેવાની હોય, તે બધા માં તેઓ પોતાને 'વાલી' (ટ્રસ્ટી) જ સમજે, અને પોતાને સોંપાયેલાં કાર્યો નો પ્રમાણિક હીસાબ આપે, તથા પોતાના અંગત સ્વાર્થ માટે પોતાના સ્થાન કે સત્તા કે શક્તિનો ખોટો લાભ ન ઉઠાવે; વધુ, તેઓ સાચો વર્ગવિહીન સમાજ રચવા કેમ કરે પોતાની શક્તિ પ્રમાણે કામ કરે અને સમાજનાં સાધ નોને પોતાના એ રીતે પોતાના જીવન ના નિભાવ માટે જેટલું ઉચીત અને જરૂરી હોય તેટલું જ લે એ પ્રમાણે જરૂર જોયું જ વળતર લે. આ બે શરતોનું જો પાલન થાય તો રાજકીય વગેરે પદ્ધતિ ગમે તે સ્વરૂપની હોય પણ તેથી પ્રજાને અવશ્ય લાભ થાય જ. રાજકીય, સામાજિક અને આર્થીક વ્યવસ્થાનું બાહ્ય સ્વરૂપ અતિશય મહત્વ નું નથી. ચુંટાયેલી પંચાયત દ્વારા લોકશાહી શાસનનો કે ઉદ્યોગોના રાષ્ટ્રીયકરણ અને નિયમનનો ખાસ આપનારી વ્યવસ્થા કરતાં રાજાશાહી કે મુડીવાદી સમાજવ્યવસ્થા પણ સારી હોય એમ બને. નથી પંચાયતરાજ કે ઉદ્યોગોનું રાષ્ટ્રીયકરણ સ્વતંત્ર ધ્યેય કે નથી રાજાશાહી કે મુડીવાદી સમાજ વ્યવસ્થા સ્વતંત્ર ધ્યેય. એ તો કેવળ સાધનરૂપ છે. લોકોનું ચારિત્ર્ય ઉંચે ઉઠાવવા માટે અનુકૂળ સંજોગો પેદા કરે એ પુરતું જ એનું મહત્વ છે. તેથી ગાંધીજી બાબાનાં નૈતીક તત્વો પર જ ભાર મુકતા, રાજકીય કે આર્થીક સંસ્થાના બાહ્ય સ્વરૂપને એટલું મહત્વ આપતા નહીં.

આઠ વરસ સુધી સામ્યવાદી તરીકે રહ્યા પછી તે વાદથી નીરાંત પામનાર એક તરૂણે મને પોતાના દીવસ પર કહ્યું: "મને જોયું કે માર્કસ વર્ગવીગ્રહ એટલે કે વીરોધી તત્વોના સંઘર્ષને ઉશ્કેરાટની આવશ્યક હદ માને છે. ઉશ્કેરાટના આ સિદ્ધાંતની વાત આપુ નીક વીજાને ચે.લી પુરવાર કરી છે. એ વાત જવા દઇએ તોપણ એનો અર્થ એ કે માર્કસના સિદ્ધાંત પ્રમાણે વર્ગ વિગ્રહનો હેતુવા મારે ઉત્પત્તિ વધાર વાની જરૂર છે. પણ ઇંગ તો બીજાર છે—માનસીક વિકૃતિ છે, બુદ્ધિ અને ભાવનાઓનો એમાં વીકાસ નથી. તેથી એ સીદ્ધાંત સફળ થવા માટે મન ની બીરૂદી પર આધાર રાખે છે. આવો સીદ્ધાંત કરી તત્વજ્ઞાન કે વિજ્ઞાન ની દ્રષ્ટિએ 'વાદ' બની શકે ખરો? વળી, માણસને પોતાના જીવનકાર માન વની પ્રેમની સહજવૃત્તિને સદા મદિ

ઉપરનું અને ઈશ્વરીતના ચોરાક પર જીવવાનું અશક્ય છે. કોઈ પણ માણસ પોતાના જીવનના અંત સુધી દુષ્ટ રહી શકે નહીં. તેથી જ્યારે સર્વોદયવાદી જોયે પોતાના વીચારોને સામ્યવાદના ચોકઠામાં બેસાડવા મથતા જોઉં છું અને 'ઉદ્યોગોનું રાષ્ટ્રીયકરણ', 'વર્ગ-વિહીન સમાજની સ્થાપના' વગેરેની વાત કરતા સાંભળું છું ત્યારે મને આશ્ચર્ય થાય છે અને લાગે છે કે તેઓ સાંપ્રતિક જોના પર ભાર મુકતા એ વાસ્તવિકતાના અને ધર્મધર્મના સીદ્ધાંતને ભુલીજ ગયા છે. સર્વોદયના સીદ્ધાંતો નું રહસ્ય તેઓ સંપૂર્ણપણે સમજ્યા હશે કે કેમ એજ મને તો શંકા છે.'' મને લાગે છે કે આ મુસાફરી દીકા વીચાર કરવા જેવી છે.''

ઠીકોરલાલ અરાકૂચાળા.

યુ. પી. ના વડા પ્રધાને કરેલી હાકલ

શાહજહાનપુર ખાતે કુંક મુકતાર આપણે કરતાં મુકત પ્રાંતના વડા પ્રધાન પંડીત પંતે જણાવ્યું હતું કે પુર્વબંગાળમાં હીંદુઓને બચાવવાનો એક જ માર્ગ છે અને તે હીંદમાં મુસ્લીમોને પુરેપુરી સુરક્ષીતતાની ખાતરી આપવાનો છે. પાકીસ્તાનને સુધરેલું શાસન ટકાવી રાખવાની આપણે ત્યારે જ ફરજ પાડી શકીશું જ્યારે આપણે ત્યાંને દાખલો બેસાડીશું અને જગતને બતાવી આપીશું કે હીંદ લઘુમતીઓને સુરક્ષીતતા આપવાની કુદરત પાળી રહ્યું છે જ્યારે પાકીસ્તાને પોતાની વસ્તીના અમુક વર્ગ પ્રત્યે જંગલી પણાનો કુત્યો છોડ્યા નથી. કલકત્તાના કાલના બીનારોમાં બનેલા બનાવો સંબંધમાં બોલતાં તેમણે કહ્યું કે એવાં અધીકારી કૃત્યોથી લોકોએ ધર્મને અને માનવતાના સિદ્ધાંતોને જ લાંછન લગાડયું છે એટલું જ નહિ પરંતુ હીંદની છાતી માં ખંજર માર્યું છે. મુસ્લીમો જગત સમક્ષ આપણે આપણાં મરતો ગરમ પી નીયાં કરવાનો વખત આવેલો છે. બીટીશ તંત્ર હેઠળ મુસ્લીમોના અને હીંદુઓ વચ્ચેના અરાજમાં અરાજ કીસ્સો ના કરતાં પણ આપણે ખરાબ રીતે વર્તી છીએ. આપણે સ્વરાજ્યને ના લાયક છીએ અને બ્રીટીશના બાબાં આપણી સામે પુરક્ષા રહ્યાં હતાં ત્યારે જ સુધરેલા રહી શકાતા હતા એવું આપણે સિદ્ધ કરી આપ્યું છે. જે રાજ્યમાં એક વખત એવી શાંતી અને સુલેહના પ્રવર્તી રહી હતી કે હીંદુ મુસ્લીમ વચ્ચે કોઈ બનતો ભેદ સમજી શકાતો નહોતો એટલું જ નહિ પરંતુ એક કોમના લોકો બીજી કોમના લોકો, ને કાકા, કાકી, અને બાજ બહેન તરીકે સંબોધીને બોલાવતા હતા, તે રાજ્યની શાંતીમા આજે આપણે વિક્ષેપ પાડયો છે.

અહિંસા અને સહિષ્ણુતા વીશે બોલતાં પંડીત પંતે કહ્યું કે આપણે જગત આગે શાંતી સ્થાપવાને હીંદ વરસ નજર કરી રહ્યું છે અને આપણા નેતાઓને સર્વત્ર માન મળી રહ્યું છે. તેને બદલે આપણા આવાં જંગલી પણાની તેઓ પર કેવી છાપ પડશે એ વીચાર કરતાં હું ધ્રુજી ઉઠું છું.

અંગ્રેજોની વીશે બોલતાં તેમણે કહ્યું કે કેટલાક લોકોને ફુંટફાટની ગાસ લાગશે તો પછી તેનો અંત આવશે જ નહીં અને આજે પણ કેટલાક દાખલા બની ગયા છે કે જેમાં રમખાણો દરમીયાન હીંદુઓએ પોતાના સ્વાર્થને ખાતર હીંદુઓને જ મારી નાખ્યા અને લુંટી લીધા છે. આવી વસ્તુ જો નિરંકુશપણે ચાલુ રહેવા દેવાશે તો ગુંચવાડા રમ્યાશે. તેમણે ચેતવણી આપી કે આવાં કૃત્યો જો ચાલુ રહેશે તો સરકારની પાસે તેને કાબૂમાં લાવવાને પોલીસ અને લશ્કર પુરતાં છે.

જેઓ સરકાર વિનાના વધ થયાં છે તેઓને બનતી સહાય મદદ આપવા તેમણે જણાવ્યું. કાયદો પોતાના હાથ માં નહિ લેતાં પુર્વ બંગાળનો સવાલ સરકારના હાથમાં છોડી દેવા તેમણે જણાવ્યું.

એજ પ્રસંગમાં બીજા એક ભાગમાં જ્યાં સૌથી વધારે નુકસાન થયું હતું ત્યાં આપણ કરતાં પંડીત પંતે કહ્યું કે હીંદુઓ, જેઓને એક કીડી સરખી પણ મારવાની મનાઇ છે. તેઓએ હીંદુ ધર્મ ને લાંછન લગાડયું છે. મારી ખાત્રી છે કે જેઓએ આ ઘોર કૃત્યો કર્યાં છે તેઓમાંના ઘણા ખરા નકશાપર પાકીસ્તાન કે પુર્વ બંગાળ ક્યાં આવ્યું એ પણ જાણતા નથી. આપખતજણી લોકોએ તેઓ ભમાવ્યા છે. પુર્વ બંગાળના હીંદુઓને નાગે જેઓએ છુરા મારી છે તેઓમાંના ઘણા ખરા ગુનેગારો હતા અને પોતાના સ્વાર્થી હેતુઓ સાધવાને ગરીબના નિર્દોષ લોકોને તેઓએ ભમાવ્યા હતા, તેવા લોકો પાસેથી નીરાંસિતોને માટે એક પૈ પણ મળવાની આશા ગી રાખી શકાય. તેમણે કહ્યું કે અફવા, ઓ ઉશ્કેરનારાઓના ભોટી આફતોમાં લોકોએ માનવી નહિ જોઇએ. લોકો પોતાનું કામ કરશે અને જેઓએ આ તોફાનોમાં ભાગ લીધો છે તેઓ તેની ચુકવણી છટકી નહિ શકે.

નિર્દિષ્ટના સમશેર બહાદુર સીંહ જેમણે બચ્યો મુસ્લીમોને રક્ષણ આપ્યું હતું અને ઘણા દીવસો સુધી અનાજ પુરું પાડ્યું હતું તેમની બહાદુરીની તેમણે તારીફ કરી અને જણાવ્યું કે પોતાના જીવનના જોખમે મુસ્લીમોને બચાવ વેવા હોવાના એવા દેશમાંથી દાખલા બન્યા છે.

ભયંકર જુઠાણું

[કલકત્તાના ૧૩ મી ફેબ્રુઆરીના બનાવો માટે કલકત્તા મેદાનના સરદાર ના બાપજીને જવાબદાર બેસતા પા-કીસ્તાનના વડા પ્રધાને એક નીવેદન માં કલકત્તામાં મુસલમાનોની થયેલી લુંટફાટ, આગ અને તેમનાં ખુન કરવા ની યોજનામાં સરદારનો હાથ હતો એવો આક્ષેપ મુકયો હતો. પાકીસ્તાન સરકાર અને અખબારોના ખોટા આક્ષેપના જવાબમાં સરદાર પટેલે ૧૨ મી માર્ચ આપેલ નીવેદનનો અંતભાગ નીચે આપ્યો છે.]

એ સ્પષ્ટ છે કે પુર્વ બંગાળમાં જે બન્યું તે માટે સરમાકાને બદલે પાકીસ્તાનની કેન્દ્રીય અને પ્રાંતીય સરકારો એ અત્યાચારોનાં કાલ્પનીક મુળીયાં શોધી ખોટાં બહાનાં બતાવે છે

મારા કલકત્તાના બાપજીના જવાબ માં મારે કાંઈ કહેવું નથી. તે હરકોઇ માણસ જાંચે અને પોતાનો નીર્ણય બાંધે. 'ડોન'ના કલકત્તાના બખરપત્રો એ મારા બાપજીમાંથી આ પ્રમાણે કડપી લીધેલાં વાકયો આપ્યાં: "મારા પોતાના જ પોલીસ ઉપર તમારે ભોગ્ય નામવા ન જોઇએ. નોઆખાલીમાં તમારાં જ પુરવો, ઓઓ અને બાળો ના લોહીથી તમે જે સ્વતંત્રતા મેળવી છે તેના તેઓ રક્ષકો છે. નોઆખાલી ભુલશો નહીં. તમારી માતૃભુમિનાં મહત્વનાં અંગો કપાઇ ગયાં છે એ ભુલશો નહીં. ભુલશો નહીં કે તમારે ધ્યેય હજુ હાંસલ થયું નથી, અને છેવટે એ પણ ભુલશો નહીં કે તમારે અને તમારી પોલીસે બીજા કોઇકની સાથે સટવાનું છે."

આને મારા મુળ બાપજી સાથે સરખાવશો તો આ કેવું નરાતાર જુઠાણું છે એ જણાઇ આવશે. નોઆખાલીના મેં એક જ વાર ઉલ્લેખ કર્યો હતો અને તે બંગાળને વેડની પડેલી માતના ઓ અને કુટુંબોની વાત કરતાં કર્યો હતો. સામ્યવાદીઓ અને બીજા સમાજવીરોથી તરવોના બાબતી વાત કરતાં મેં પોલીસનો ઉલ્લેખ કર્યો. મારા એ બાપજીના જ બે વાકયને ફરતા કાગળ હું ટાંકું છું: "બુનકાળ માં આપણે પોલીસને દબધું નામ આપવા ટેવાયા છીએ. આપણે આ-પણી એ માનેલહા બરલી જોઇશે. તમે જે પોલીસને ગાળો દેવા એ પોલીસ આજે તમારી જે પોલીસ સેવા કરે છે તેનાથી જુદી હતી. તેઓ સ્વયંસેવકો છે; તેઓ મહાન જવાબદારી ઉપાડી રહ્યા છે. કાયદો અને વ્યવસ્થા ના આ રક્ષકો પ્રત્યે તમારે માન અને સહાનુભુતિ રાખવાં જોઇએ. તમે એ નહીં રાખો તો તમારે એ માટે પસ્તાવો કરવોજ પડશે.'' 'ડોન'ની જુઠાણાં ઉભાં કરવાની શક્તિ માટે આપ્યે જ મારે હવે દીલા કરવાની જરૂર રહે છે. પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાને પોતાની રીતે વળી વધારે ઉદારીતા બતાવી છે. તેમણે આગળ પાછળનો સંબંધ છોડી દઇ વાકયો લઇને જોગાં જોડ્યાં અને એક મેળમાંધ કોની બાત ઉપજાવી કાઢી, અને કહ્યું કે "અમને મળીતી મળી છે તે પ્રમાણે મેં તમને જે વાકયો કહ્યાં તેના કરતાં તેમણે બરોબર જે કહ્યું તે તો વળી ઘણાં જોરી હતું, અને તે અખબારોમાં આપવામાં આ-વ્યું નહોતું.'' પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાને મને જે અંજલિ આપી છે તે હું તેમને તેમના જ શબ્દોમાં પાછી વાળું છું અને કહું છું કે તેમને "બીલકુલ ખોટી જ માહિતી" આપવામાં આવી છે. 'ચપ્પુ જોરી વચનો' જોનો તે ઉક્તિ એ કહે છે તેમાંનું એક અપતરણ કહાચ આ હશે, જે તે અને તેમની પ્રેરણાનું સ્થાન બંને એ સુચક રીતે છોડી દીધું છે: "મુસ્સો કે તીરસ્કાર તમને મદદ નહીં કરે. આપણા બંને હીંદુ મુસલમાન ભાઇઓ આપણાથી બીબુટા પડી ગયા છે. પાકીસ્તાન અને હીંદુસ્તાન બંને ની પ્રગ સમૃદ્ધ થાય એમ આપણે સૌ ઇચ્છીએ છીએ. પરંતુ તે માટે બંને એ ધીરજ, હીમત અને દહાપણ બતાવવું જોઇએ."

સુરત હિંદુ એસોસીએશન

આથી નાટાલ નિવાસી દરેક સુરત જીલ્લાની ગુજરાતી હીંદુ જાતીઓ કે જેઓ ઉપરોકત સંસ્થામાં અત્યાર અગાઉ પ્રતિનિધિત્વ નહોતી ધરાવતી તેઓને જણાવવામાં આવે છે કે તા. ૧૨-૩-૧૯૫૦ ની મીટીંગના ઠરાવ અનુસાર તે જાતીઓને દાખલ કરવામાં આવી છે. મેમ્બરશીપની અરજીના ફોર્મ માટે મેનેજર યા પ્રમુખનારાઓ ને મંત્રીને મળવા વીનતિ કરવામાં આવે છે.

નારણભાઇ ખુશાલભાઇ મીસ્ત્રી
મંત્રી

૧૪૩ મીન્સએવન્યુ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

હિંદનો પત્ર

(અમારા આસ અખબારની તરફથી)

વડોદરા, તા. ૫-૪-૫૦

પાર્લામેન્ટમાં

ભારતની પાર્લામેન્ટમાં સરદારે પરમે જણાવ્યું હતું કે "પાકીસ્તાનનાં અખબારોના એક તરફી ઝેરાલો મોકલ તા અખબારીઓને મળતી સુગવડો પાછી ખેંચી લેવાના પ્રશ્ન પર કડામ વ્યક્તિગત કાબલાઓમાં વિચારણા કરાશે. પાકીસ્તાનનાં અખબારો સામે બસ ઠર કલાકે આંતર-સરિયાનિક કરારનો ભંગ કરતાં હોઈ સરકાર તે સામે પગલાં લઇ શકે નહીં. પાકીસ્તાનના અખબારીઓ તરફથી મોકલાતા સમાચારો સામે સેન્સરશીપ કે બનર કોઇ પણ પ્રકારનું નિયમન મુકવામાં આવ્યું નથી. પાંશ્ચમ બંગાળમાં બનતા બનાવોની પોટી રજુઆત કરવા માટે પાકીસ્તાનનાં અખબારોને સાધ કરવાની ભારત સરકારને સત્તા નથી. તેમજ પાકીસ્તાની અખબારો પર ભારતની હદમાં આવતાં પ્રતિબંધ મુકવામાં કંઈ કાયદો નથી. વ્યક્તિગત પત્ર પર પ્રતિબંધ મુકી શકાય; પરંતુ તે વિષે પણ સરકાર વિચાર કરી લેશે.

રાજકોટની આગ

નવી દિલ્હીમાં ચાલી રહેલી, દૌદ અને પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાનોની, વાટાઘાટો તરફ દેશ આખો આશાની નજરે જોઇ રહ્યો છે. આ સામથી પ્રગટ કરતાં શ્રી. મકિતી રાજગોપાલા આરીએ મદ્રાસમાં કહ્યું: "સહુ બધાં રહી પુરો ખરા દિલથી એવી પ્રાર્થના કરતાં હશે કે બનાવ સીઆકતઅલી ખાનની દિલ્હીની મુલાકાતથી ભારત અને પાકીસ્તાન બંનેને માટે સદ્ભાગ્યની શરૂઆત થાય. અને આપે આશા છે કે જે લોકો અંધારપુંછી. પેદા કરવા માગતા હતા ને સમજાવ સફળ થયા હતા તે સહુને, ઇશ્વરકૃપા એ, દિલ્હીની આ વાટાઘાટોથી ઊલટની નીરાશા સાંપડશે."

દિલ્હીના ઝેવાલો

'ટાઇમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા'નો દિલ્હીનો પ્રમરપત્રી જણાવે છે: "બધા નીરીક્ષકો માને છે કે આ વાટાઘાટોથી દીલના ઇતિહાસમાં નવું પાનું ઉઘડ વાનો સંભવ છે. લઘુમતીવાળી કોમો ની રક્ષા તથા કોમી શાંતિ કાયમ રાખવા માટે શાં વધારાનાં પગલાં જરૂરી છે એ વાત પરિષદમાં સૌથી પહેલી ચર્ચાશે. આ વિશાળ પ્રશ્ન વિષેની વાતચીતોમાં જે સાધતા મળે, તેના પછી ઝઘડાના બીજા સવાલો વિષે વાતચીતો થવાની આશા રાખી શકાય. દૌદ-પાકીસ્તાન વચ્ચેના સંબંધોનો પાછલો ઇતિહાસ જોતાં તાત્કાલિક પુરે પુરું સમાધાન થઇ જવાની આશે આશા રાખવી વધારે પડતી ગણાય. પણ એમ કહેવાય છે કે બંને દેશોના આગે વાનો સમજ્યા છે કે આવી સ્થિતિ વધારે વખત ચાલવા દેવામાં લોકમત સહેજ છે; કરાંચીમાં ગોડા વખત પર થયેલી, બે દેશોની પરિષદમાં એવો ઠરાવ થયો હતો કે પંજાબની નદીઓના પાણીને લગતો ઝઘડો પતાવવાના ઉપાયો શોધવા; અને શસ્ત્રના વેપાર વિષે બીજ સરકારી વાટાઘાટો ચાલી રહી છે આ દ્રષ્ટિકોણથી દિલ્હીની આ વાટાઘાટો માટે સારું વાતાવરણ થયેલું છે."

મતોની એકતા

પ્રેસ ટ્રસ્ટ ઓફ ઇન્ડિયાનો દિલ્હી નો હેવાલ જણાવે છે: "જે વડા પ્રધાનોએ બધા ગોડા દિવસોમાં જે પત્રવ્યવહાર કર્યો, અને તેમણે જે બહેરાતો કરી, તેમાં પુરતું જણાય આવ્યું છે કે જો એની વચ્ચે ઓછા માં ઓછું આજની કટોકટી પુરતો તો એકમત છે. હિજરત બંધ થવી જોઇએ, સુલેહશાંતી સ્થપાવી જોઇએ, અને બંને દેશની લઘુમતીઓને શાંતિથી રહેવામાં મદદ મળી જોઇએ; એ બંને દેશે બહેર કરેલા મુદ્દા છે. હવે બીજું પગલું એ રહેશે કે આ વાટાઘાટોમાં જે ઠરાવો થાય તેનો અમલ કરાવવાના ઉપાયો યોજવા. એ વિષે પણ આ વાટાઘાટો દરમ્યાન ચર્ચા થશે."

રાષ્ટ્રપતિની વિનંતી

આજ તા. ૨૬ મીએ રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે રેડિયો પરથી પ્રજાને વીનંતી કરી, તેમાં તેમણે દુઃખોના બનાવો તથા જે બનવા માણસોને ઘરબાર છોડીને હિજરત કરવી પડી તે માણસોના વીષમ દુઃખો, વિષે પોતાને, ખેદ પ્રગટ કર્યો. તેમણે કહ્યું: "ભારત અને પાકીસ્તાન બે પડોશી છે; અને બંનેના હિતની વાત એ છે કે બે વચ્ચે મિત્રતાનો સંબંધ જળવાઇ રહેવો. જોઇએ, અને સરહદની બેઉ બાજુ જેવું કહ્યું ન થવું જોઇએ જેનાથી આવેશો ઉશ્કેરે ને લોકોનાં લોહી ગરમ થાય. તેથી આપણા કેટલાક લોકોને જે બનવા ચાલ્યું છે, અને જેને લીધે જુંગલી ને અક્ષમ્ય કામો થયાં છે તેને લીધે પણ મને કંઇ ઓછું દુઃખ થયું નથી. જાન અને માલનું રક્ષણ કરવાના સરકારના કામમાં લોકો સાથ આપે એવી સહુને મારી વીનંતી છે. દરેક સુધરેલી સરકારની એ સહજ ફરજ છે કે પોતાના પ્રદેશમાં રહેતી સર્વ વ્યક્તિ ઓનું રક્ષણ, તેઓ ગમે તે જાતિ કે ધર્મની કોમ તો પણ, કરે." બે દેશ ના વડા પ્રધાનોની ચર્ચાઓ સાધ નીવડે એવી આશા તેમણે પ્રગટ કરી, અને લોકોને વીનંતી કરી કે "લોકોએ એવું કશું કરે કે જેથી બેમે વીને વાતાવરણ ડોળું બને."

દૌદુ મહાસભા

એનું જોર પેદા થયું ને ફેલાયું કોક- વાના કેટલાક નેતાઓને દિલ્હી આવ વાનો પ્રતિબંધ કરવો પડ્યો, અને છતાં આવેશ તેમને પકડી તેમને આમ મુકી આવવા પડ્યા. વડા પ્રધાનોની વાટાઘાટોના જ દીવસોમાં દૌદુ મહા સભાની કાર્યવાહક સમિતિની બેઠક દીલ્હીમાં રખાઇ હતી. એ લોકોએ આ છેલ્લાં રમખાણોમાં સરકારને સુલેહ શાંતી જાળવવામાં જે મદદ કરવી જોઇએ તે કરવાને બદલે કોકોએ ઉશ્કેરા જ પવન ફેલાવેલો. બધી આ દીવસો માં જ તેઓ વાતાવરણ કલુષિત કરે એથી પણ હાનિ થાય. આટલે સરકારે બીજા બીજા પગલાં લીધાં વગર રહેવું નહીં પાલવે કોક.

પછાત વર્ગો ઉન્નતિને માર્ગે

રાયપુરની આસપાસના ગામડાનાં કોળી, ઠાકરડા અને બીજા કહેવાતા અર્ધ ગુન્હાહીત વર્ગોના લોકોની બેઠક સભા શ્રી. રવિશંકર મહારાજના પ્રમુખ પદે મળી હતી. જેમાં આ લોકોએ દારૂ ન પીવાની, ચોરી ન કરવાની તેમજ બીજા કોઇ પણ સમાજ વીરોધ ગુન્હાહીત કાર્યો ન કરવાની પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી. મુળજી સરકારની દારૂ બંધીની નીતી કે જે એ લોકોનું નૈતિક અને આર્થીક ધોરણ ઉંચે લાવનારી નીવડશે એમ જણાવી એ નીતીને અમલમાં મુકવા માટે સભાએ સરકાર ને અભિનંદન આપ્યાં હતાં અને શ્રી રવિશંકર મહારાજ, કે જેમણે પીડીત માનવતાના ઉદ્ધાર માટે ઘણું ઘણું કર્યું છે તેમના પ્રત્યે પુજ્યભાવ અને સન્માન વ્યકત કરવા સભાજનોએ એ વીસ્તારના તમામ સમાજ વીરોધી તત્ત્વો ને દારૂબી અને ચોરી જેવા સામાજીક દુષણોથી દુર રાખવા પોતાની નૈતીક જાગ્રત વાપરવાનું ઠરાવ્યું હતું. પ્રાસ્તાવિક પ્રવચન કરતાં શ્રી. રવિશંકર મહારાજે તેમનું આર્થીક; નૈતીક અને સૌજન્યિક ધોરણ ઉંચું લાવવાની હાકલ કરી હતી. આ પરિષદમાં શ્રી. બહુમુંજ પટેલે પણ ગુન્હાહીત કોમોથી દુર રહે વાની હાકલ કરી હતી.

દુષ્કાળની પરિસ્થિતિના નિવારણ માટે

જેમ જણાવ્યા બબું છે કે દુષ્કાળની પરિસ્થિતિ નીવારવા માટે મુંબઇ સરકારે ગુજરાતમાં સુધી ખેતીનો અખતરો કરવાનો નિર્ણય લીધો છે. ગુજરાતનાં વીરમગામ અને રાધનપુર તાલુકાઓમાં ઉકળા કેટલાક વર્ષથી દુષ્કાળ જેવી પરિસ્થિતિ પ્રવર્તી રહી છે. આ તાલુકા માં ચોમાસાની ઓછવી ઋતુમાં સુધી ખેતીનો અખતરો કરવામાં આવશે વળી વીસ્તારો, કે સરેરાશ વરસાદ ત્રીસ ઇંચથી ઓ હોય છે, તે વીસ્તારોને બીજા કોક અંશનાં અખતરાઓ પણ કરવામાં આવશે. જો આ અખતરા સફળ નીવડશે તો અનાજની બાબતમાં બાકાતવાળું રહેતું ગુજરાત કુંક સમયમાં સ્વાશ્રયી બની જશે.

રાજસ્થાનના ઉદ્યોગનો ઝડપી વીકાસ

રાજસ્થાન ઔદ્યોગીક પરીષદના પ્રમુખસ્થાનેથી પ્રવચન કરતાં રાજસ્થાન નાં ઉદ્યોગ પ્રધાન શ્રી. કીલ્હરાજ પોદ્દા એ રાજસ્થાનનાં ઉદ્યોગના ઝડપી વીકાસ માટે સક્રીય સહકાર આપવાનો ઉદ્યોગ પતીઓને અનુરોધ કર્યો હતો. એમણે જણાવ્યું કે રાજસ્થાનમાં વીપુલ કુદરતી સંપત્તિ છે. તેનો ઉપયોગ કરી અમલ ના ઉદ્યોગો શરૂ કરી શકાય.

રાજસ્થાનમાં કુદરતી સંપત્તી કેટલી તેના વીગતવાર આંકડા તો મળતા નથી તેમ છતાં રાજસ્થાનમાં ચુનો, ક્રોમ્પ્રમ, અભરખ, ઝેરમેટોલાસ, માંટી તાંબુ વીગેરે ધાતુઓ છે અને પેટ્રોલ શોધી કાઢવાના પ્રયાસો પણ ચાલી રહ્યા છે. તેમણે આમળ જણાવ્યું કે, રાજસ્થાનની ૮૩ ટકા વસતી આજે ૩૦ હજાર જેટલા ગામડામાં વસે છે તેમને ખેતી પર આમ ઉદ્યોગ વીકસાવી વધારવાને દ્રાષ્ટકારક બંધો જેણની આપી શકાય એમ છે. આ અંગે સરકારે એક યોજના પણ ઘડી કાઢી છે.

૨ અખબારી પ્રસંગે ઠક્કરબાપાનું પ્રવચન

'આંધીઓએ જગતને ઘણુ નવા શબ્દો આપ્યા. જેમ કે સત્યાગ્રહ, અનાસક્તિથી કામ કરીને સ્વરાજ્ય મેળવ્યું અને જીવનની અંતીમ યાત્રાએ જતી વખતે આપણને સુવોદય આપતા ગયા. "હોનામાં હોના અને નીચામાં નીચાને ઉંચે લાવવાની વૃત્તિ તે સુવોદય." શ્રીતીમંદીરના આજના દીને આપણે પ્રાર્થના કરીએ કે બાપુના રચનાત્મક કાર્યો, રામનામ અને રેંટીયા દ્વારા જગતમાં શાંતી સ્થાપવાનું કામ સહેલ થાય.

રાધનપુરીના પવિત્ર દીને પોતાનાં શ્રીતીમંદીરમાં સમુહપ્રાર્થના અને પ્રાર્થના પછી જાહેરસભા યોજવામાં આવી હતી. જેમાં ઉપરોકત શબ્દો ઉચ્ચારવામાં આવ્યા હતા.

માણસને રહેવા માટે જેમ મકાન જોઇએ તેમ ચારિત્ર્યના ઘડતરને માટે મંદીરની આવશ્યકતા છે. શરીરમાં બગાડ થાય તેમ મંદીર માં પણ બગાડ થાય પરંતુ તે માટે તેને છોડાય નહિ. બીજા દોષોની જો સાથે આવશ્યકતા નથી. પુ. બાપુના જન્મના ઓરડામાં સાબરમતી જેલની દીવાલ અખંડ જોવામાં આવે છે.

જ્યોતની બાપુને જરૂર નથી. બીજાની પ્રવાહના પાવર હાઉસ જેવો રેંટીયો જે સ્થાને ચાલુ રહે અને અખંડ પ્રેરણા આપે તો જ મોક્ષ સધાય. બાપુએ એકવાર મને કહ્યું કે બીજી આહુતી આપવામાં હોંસા છે. થી, દુઃખ ઘાડરાનો ખોરાક છે એ માનવી આપ ત્યાં સુધી કૃત્રિમ સધાય પણ રોને બાળવામાં હોંસા રહેલી છે. પૈસા થી પત્થર લાવી શકાય, મકાન ચણી શકાય પણ ચૈતન્ય ન પ્રગટાવી શકાય. કશાથી પણ ચૈતન્ય ન પ્રગટે....એતો ભક્તિભાવથી જ પ્રગટે."

"આ કીર્તિમંદિરને ચૈતન્યનું ધામ બનાવવા માટે પ્રાર્થનાની આવશ્યકતા છે. પ્રાર્થનામાં અદ્ભુત શક્તિ રહેલ છે. સામુદાયિક પ્રાર્થના એ માનવજીવનની સૌથી મુખી છે. પૂ. બાપુની બીજી વસ્તુ છે રેંટીયો. સત્યાગ્રહાશ્રમનું નામ ઉદ્યોગ મંદીર રાખ્યું હતું. શરીર શ્રમ વગર પવિત્ર ન રહી શકે. જો આપણે અહીંસક સમાજ રચવો હોય તો તેની દીક્ષા રેંટીયો આપે છે. બાપુની દુનીયાના શાંતીવાદીઓ જ્યારે સેવાગ્રામમાં મળ્યા ત્યારે તેઓ જગત ની ચોંતા સેવતા હતા. તેમની એક માત્ર આશા રેંટીયામાં હતી."

અંતમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે, "આજે ઠેરઠેર પાકીસ્તાન, કાળા બજાર અને કૃત્રતખોરીની વાતો સંભળાય છે. નીયમ કે કાનુનથી એ નાબુદ નહિ થાય પરંતુ હૃદય શુદ્ધિથી નાબુદ થશે. પરસ્પર, પ્રેમ, સૌંદર્ય, ક્ષમા એ હૃદય શુદ્ધીનું સાધન છે. સાંપીકાએ એ સર્વને જીવનમાં મુકયાં. પોતે સહન કરી સહુને પ્રેમથી જીતવા ત્યારે આઝાદી સાચી મેળવી શકયાં."

હીંદના દુઃખ અખરો

હિંદનું ઉજ્જવળ ઔદ્યોગીક ભવિષ્ય

હીંદ સરકારના ઉદ્યોગ ખાતાના સલાહકાર ડૉ. એસ. ટ્રેને એવી ખાત્રી દર્શાવી છે કે હીંદને દુનીયામાં એક અગ્રગણ્ય ઉદ્યોગીક રાજ્ય બનવાની સારી તક છે. હીંદને પોતાની જરૂરી પાત પુરતો સધળો કાચો માલ છે અને બીજે લાભ એ છે કે મજીદનારાઓ પણ દેશમાંજ છે. રશીયા અને અમેરીકા સિવાય બીજે એવું દેશ એવી અનુકુળ સ્થિતિમાં મુકાયો નથી. હીંદ માં વધારે પડતી વસતી છે એ ડૉ. ટ્રેન હીંદને માટે ગેરલાભ નથી માનતા. તેઓ કહે છે કે એ વધારે પડતી વસતી નો પણ તે લાભ ઉઠાવી શકે છે. મુડી ના અભાવને પણ તેઓ અનિવાર્ય અડચણ નથી માનતા અને જાપાનનો દાખલો ટાંકે છે કે જે દેશે પોતાની આર્થીક સ્થિતિ મહદ્ અંશે ખોડી બાપણપર રચી હતી.

ઔરંગઝેબે અકબરને આપેલી ભેટ

પંડીત નેહરુએ જાપાનનાં બાળકોને હાથી બક્ષીસ કર્યો હતો તેને અંગે તેમણે જન્મ દેશોને હાથી બક્ષીસ આપવાની હીંદની જુની પ્રથાનો એક જણાવ્યા એક દાખલો ટાંકેલો છે. તેમણે જણાવ્યું કે મોગલોમાં હીંદ બાતેના એકબીજા, કુટુંબીઓ પ્રત્યે કુંડ મુલ્યપર રમાંની ખુનીખરાબીની મુલાકાત લીધી હતી ત્યારે તેમને તા. ૨ જાન્યુઆરી ૧૬૬૭ નાં પ્રસિદ્ધ થયેલાં મોગલોના અખબારની પ્રથમ પ્રત બતાવવામાં આવી હતી. એ પત્રમાં એક ખબર એવી હતી કે હીંદના શહેનશાહ ઔરંગઝેબે રશીયા ના શહેનશાહ પીટર ધી ગ્રેટ ને અનેક બક્ષિસો મોકલી હતી, તેમાંનાં એક જાતિ એક હાથી પણ મોકલ્યો હતો

કાશ્મીરના વડા પ્રધાનની ચોખવટ

"ભારત તથા પાકીસ્તાનમાં કોમી રમખાણ અને તેના પ્રત્યાઘાતરૂપે અમે તે કંઈ અને તેની જેરી અસર કાશ્મીર ના પ્રજાજનો પોતાના પર થવા નહીં દે. એ બન્ને દેશો કોમી હીંસામાં સંડોવાયેલી દેખાશે તો પણ કાશ્મીરના હીંદુ તેમજ મુસ્લિમ પ્રજાજનો મહાત્મા ગાંધીજીના કોમી એખલાસ, સહીષ્ણુતા અને બંધુતાના આદર્શોથી ચલિત નહીં થાય." જનરલ કરીઅપ્પા રપોર્ટસ ફુનીમેન્ટના ઉત્સવની પુર્ણાહુતિ પ્રસંગે બોલતાં રાજ્યના વડા પ્રધાન શેખ અબ્દુલ્લાએ ઉપર મુજબની ચોખવટ કરી હતી.

આગળ બોલતાં તેમણે કહ્યું હતું કે "પુર્વ પાકીસ્તાનના બનાવોએ સુસંસ્કૃત માનવતાને સખત આઘાત પહોંચાડયો છે. તેના પ્રત્યાઘાતરૂપે ભારતમાં બનેલા બનાવો પણ ઓછા દુઃખદ નથી. આવા બનાવો ચાલુ રહેશે તો બન્ને દેશોની પ્રતિષ્ઠાને હાની પહોંચશે. મુઠીભર માંડા માનવીઓના કારણે ભરીષ્ટ નીઃસહાય લઘુમતિને સહન કરવું પડે એ તો અન્યાય કહેવાય.

મહાત્માજીએ જણાવેલી કોમીએકતા અને બંધુત્વની જ્યોત ભારત અને પાકીસ્તાનમાં ઝાંખી પડતી જશે; પણ કાશ્મીરની ધરતી પર એ જ્યોત સદાય જવલંત રહેશે. ભારતની તવારીખના આજના કટોકટીના કાળે દેશના યુવા નેતાએ અસત્યને બાજ બજવાનો છે. ભારતની સીમા લંબાવવાના હેતુથી ભારતીય રીતીઓ કાશ્મીરમાં આવ્યા ન હતા. મહાત્માજીના માનવબંધુત્વ ના આદેશના પ્રવર્તકો તરીકે તેઓ આપણે ત્યાં આવ્યા હતા. કાશ્મીરનાં સ્વતંત્રતા રક્ષણ કાજે પોતાનું લોહી રેડવા આવ્યા હતા. મારે તમને આ જ્યોત જવલંત રાખવાની જ સલાહ આપવાની છે. અમે તે બાબ આપણે કાશ્મીરની ધરીયાળી ધરતીને કોમવાદ ની અસરથી કુરુપ નહીં થવા દઈએ. કાશ્મીરના લોકો આવી મહાન જવાબ દારી અદા કરવા સમર્પણ માટે તૈયાર છે.

નિર્વાસિતોના વસવાટ માટે કર્તવ્યશીલ બનેલી આસામ સરકાર

આસામ ધારાસભામાં મહેસુલ પ્રધાન શ્રી. બી. આર. મેદીએ એક પ્રશ્ન ના ઉત્તરમાં જણાવ્યું હતું કે નીરાશ્રીતો ને સકેરી વિસ્તારમાં તેમજ કરવાના બીજાઓમાં વસાવવા અંગેની યોજના ભારત સરકારને સુપ્રત કરી દેવામાં આવી છે. વધુમાં જે નીરાશ્રીતો ખેતી કરવા ઇચ્છતા હોય તેમને જમીન આપવા અંગેના તેમજ ગૌહતી બાતે ખોલવામાં આવનાર ૪૦૦ શહેર અને વસવાટ અંગેની દુકાનોનો ઉલ્લેખ કરી એમણે જણાવ્યું હતું કે એને અંગેની સરકારી મંજુરી મળી ગઇ છે. વધુમાં નીરાશ્રીતોને ખેતી કરવા માટે, ઘરબાંધકામ માટે તેમજ ઢોરો ખરીદવા માટે અને બીજાઓને પોતાના અભ્યાસ અંગે સરકાર તરફ થી લોન આપવામાં આવશે એવું પણ એમણે જણાવ્યું હતું.

નવા નીરાશ્રીતો અંગે બોલતાં એમણે કહ્યું હતું કે એમના વસવાટ માટે મોક્ષ જગ્યાએ છાવણીઓ ખોલવા માં આવી છે. અને સરકાર તરફથી એમને રાહત આપવામાં આવી રહી છે.

હિંદ-પાકીસ્તાન વચ્ચે યુધ્ધ્રતો જેવો સંબંધ

હીંદ અને પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાનો વચ્ચે પુર્વ પશ્ચિમ બંગાળમાં થયેલા રમખાણો સંબંધમાં કુંક સમયપર વાટાઘાટ થયા બાદ ત્યાંની સ્થિતિ સુધરતી જતી હોવાના ખબર છે. હજુ બન્ને સરહદોમાંથી પ્રત્યેક વ્યક્તિ એ રૂા. ૫૦ કરતાં વધારે નહિ હોય જવાનો હુકમ છે અને તેથી તે કરતાં વધુ રકમો હોય તો તે જપ્ત કરી લેવાના દાખલા બને છે. પરંતુ હવાઈ અને બીજી જરૂરી મદતીઓ લેવાતી હતી તે બંધ થઇ છે. એક એકસપ્રેસ ટ્રેન જેને પાકીસ્તાનમાં દાખલ થતાં સાત કલાકની દીલ થતી હતી તેને અત્યે રવીવારે માત્ર દોઢ કલાકની જ દીલ થઇ હતી. શાંતી થયેલી હોવાનું એક ચિન્હ એ જણાવવામાં આવે છે કે ચારેગોમથી કલકત્તા જતી એક સ્ટીમરમાં લોકો બે હજારની જગ્યા હતી છતાં માત્ર ત્રેવીજ હીંદુ નીરાશ્રીતો જઇ રહ્યા હતા. બન્ને સરકારો પોતાની વચ્ચે થયેલા કરારો અમલ માં મુકાઈ રહ્યા છે તેનો નિરતો રોજ જાહેર પાડે છે. વળી ચાલુ આવાદીમા

માં હીંદ-પાકીસ્તાન વચ્ચે વેપાર સંબંધી વાટાઘાટ કરાંચીમાં ચાલવાની તૈયારીઓ પુરી થયા આવી છે. કહેવાય છે કે રાજ, કોલસા અને કાપડ વેપાર ફરી ચાલુ થઇ જશે તો બન્ને દેશો વચ્ચેનો સંબંધ સુધરવા લાગશે. જનાબ લીયાકત અલીખાન વેસીંગટન જવા બંધન વિદાય થાય તે પહેલાં પંડીત નેહરુ અને તેમની વચ્ચે ફરી એકવાર બાતચીત થવાની આશા રાખવામાં આવે છે.

પરચુરણ

—સુપ્રસીદ્ધ ખાટના શ્રી. ભાણાભાઇ ગોવીંદજીના પુત્ર શ્રી. રાજેશ્વરના શુભ લગ્ન જોહાનીસબર્ગના શ્રી. નરસીંહભાઇ પરશુભાઇના પુત્રી શ્રી. લક્ષ્મીબેન સાથે તા. ૯–૪–૧૯૫૦ ના રોજ થયાં હતાં. એ શુભ પ્રસંગે મેસર્સ એમ. આર. ખોજા એન્ડ કું. અને મેસર્સ જેરામ ભાણજી એન્ડ સન્સ તરફથી મીઠાઇ કરવામાં આવ્યું હતું.

—કંડલના 'એરોડ્રામ ઓનર' પંડીત નેહરુ અને સરદાર પટેલની કુશળ રાજનીતી અને હિમ્મતને અંજલિ આપતાં જણાવ્યું હતું કે, આરત બીન-મજહબી રાજ્ય છે અને લક્ષ્મીબેને તેવા નિવેદ નો અનુસાર જ ભારત સરકાર બરા-બર વર્તવા માગે છે તેમ પંડીત નેહરુ અને સરદાર પટેલનું વલણ દર્શાવી આપે છે.

—મુંબઇની રુપારેલ એાદ્ય પ્રોનોગીકસના પ્રીન્સીપાલ અને જાણીતા અર્થશાસ્ત્રી પ્રો. સી. એન. વકીલ તેમના વીદ્યાર્થીઓ અને પ્રોફેસરોની મંડળીઓ સાથે સોરાષ્ટ્રની આર્થીક તપાસણી માટે સોરાષ્ટ્રમાં આવ્યા છે. આ વીદ્યાર્થીઓ શ્રી. વકીલ, જેઓ આર્થીક તપાસણીના માનદ સંચાલક તરીકે કામ કરે છે, તેમની દોરવણી હેઠળ આ કાર્ય હાથ ધરેલું છે અને વીદ્યાર્થી પાંચ પાંચ ગામડાંની મુલાકાત લેશે તેમ નક્કી કરવામાં આવ્યું છે. જે વીદ્યાર્થીઓ આ તપાસ ધ્યાનપુર્વક ખાસ રસ અને ઉત્સાહ બતાવશે તેમને સરકારી નોકરી માં રાખવામાં આવશે તેમ નક્કી થયું છે.

—મુંબઇની ધારા સભામાં સવાલ દર-મ્યાન જણાવાયું હતું કે આર. એસ. એસ. ની ચળવળમાં ભાગ લેનાર વ્યક્તિઓને સરકારી નોકરીમાં ન રાખવા ફરમાન થયું છે.

—બોમ્બેમાં દ્વિભાષી રેલ્વેસ્ટેશનોમાંથી બીજ રેલ્વેસ્ટેશનો વચ્ચેભેદ ત્યજી દેવાનો ઠરાવ કર્યો છે અને કાળા બોર્ડોને તેમાં દાખલ કરવામાં આવે છે, જેમ વચ્ચેભેદના કાયદાનો વીરોધ કરનારી નીમાયેલી કમીટી તરફથી જણાવવામાં આવ્યું છે.

જગતની શાંતીમાં હીંદનો ફાળો

સાર્વ અગ્રણી જવાહર અલ-અમુણી, ઇરાકના માજી વડા પ્રધાને બગદાદના 'અલ ઝમાન' પત્રમાં નીચે પ્રમાણે લેખ લખ્યો હતોઃ

હીંદમાં પ્રજાસત્તાક રાજ્યની સ્થાપના ના પ્રસંગે અગે તેને અભીનંદન આપીએ છીએ. એ પ્રસંગ એ પ્રજા-સત્તાકને માટે જેટલું મહત્વનો છે એટલું જ નહિ પરંતુ આખા દેશો સાથે હીંદ ને જોડી રહેલા એ બન્ને દેશો વચ્ચેના વધતા જતા સુસંબંધને માટે પણ મહત્વનો છે તેમજ ભવિષ્યને માટે આશા આપનારા ઉજ્જવળ ઊષાકાળની ઝાંખી આપનારો એ પ્રસંગ હોવાથી પણ તે મહત્વનો છે.

મારી ખાત્રી છે કે હીંદમાં પ્રજા-સત્તાક રાજ્યની સ્થાપના થવાથી આધુનિક ઇતીહાસનું એક નવું પાનું ફેરવાયું છે. એથી દેશો અને રાષ્ટ્રો વચ્ચે સમજુતી થઇ છે અરસપરસ સહકાર પર રચાયેલો સંબંધ સ્થપાયો છે જેનું ધ્યેય જગતની પ્રજાઓનું આક્રમણ, માંસ, શોષણ અને દમનના કોઇ પણ જાતના ભય વીના સંગઠન સાધવાનું છે.

હીંદની આધુનીક રાષ્ટ્રીય ચળવળનો અભ્યાસ કરવાની જેઓને તક સંપડેલી છે તેઓ જોઇ શકશે કે એ ચળવળે જે સ્થીતીસ્થાપકતા મેળવેલી છે.

પ્રથમ ગાંધીજીનાં શિક્ષણમાંથી.

ગાંધીજીને હું એક આધ્યાત્મિક નેતા ગણું છું, જેમણે ત્યાગનો માર્ગ પસંદ કર્યો હતો અને જેઓ લાખો લોકોને સ્વમાનના ભાનથી પ્રોત્સાહીત કરી શક્યા હતા, તેઓનામાં સ્વાતંત્ર્ય પ્રેમ અને હીંદી રાષ્ટ્રત્વનો ગર્વ સીંચી શક્યા હતા. તેમના દીર્ઘ જ્ઞાનવડે તેઓ પોતાના લોકોને આ વસ્તુ શીખવી શક્યા હતા. ગરીબ યા ભાઇ તેઓ એક પ્રતીક બન્યા છે કે જેનું ભારત પ્રજાઓ બધુ સન્માન કરતી અને પુજતી થઇ.

બીજું તેમણે પંડીત નેહરુની સરકારી હેઠળ હીંદના નેતાઓને પ્રોત્સાહીત કર્યા છે. તેઓ પ્રજામાં નવું રાષ્ટ્રીય ચેતન આણી શક્યા છે જેથી પ્રજા પરદેશી કુંસરીમાંથી મુક્ત થઇ શકી છે.

મારી ખાત્રી છે કે આઝાદી પ્રાપ્ત કર્યા પછી હીંદ ભાગ ભેગીયાજાંજ નહિ પરંતુ સમસ્ત દુનીયામાં શાંતી અને સુરક્ષીતતા સ્થાપવામાં ઝગત્નો ભાગ ભજવશે.

પરંતુ બીજો એક પ્રશ્ન એ ઉપસ્થિત થાય છે કે હીંદ એટલું મહાન અને પ્રબળ થયું કે કેમ? શું તેની સ્વા-ભાવીક ઇચ્છાથી, કે સ્વરક્ષણની ઇચ્છા થી, કે પોતાના નેતાઓના જ્ઞાન અને અભિલાષાઓ વડે પોતે ઇતીહાસની ગતીને ફેરવી શકશે અને પોતાની ભાવિ સહિતીઓ-સુલતાનોના જુલ્સો અને દેશની દુકરતી સંપત્તિઓનો લાભ લઇ ઉન્નતિના નીયમોને અનુસરી શકશે એ જાનયી ?

તેણે વીજ્ઞાનને અપનાવ્યું છે. એમ સમજીને કે વીજ્ઞાન એ આધુનીક સમય નું હૃદય છે, અને મજબુત નેતૃત્વથી તે આશા રાખી રહ્યું છે કે નીરાશાવાદનો તે અંત લાવી શકશે. આ રીતે પુર્વનો કીમતી વારસો તે દરેક રીતે ટકાવી રાખી શકશે. તેના આદર્શો, મહત્વતા, પહેલ કરવાની શક્તી, ચારીત્ર ટકાવી રાખી શકશે.

હીંદે પોતાનું અસ્તિત્વ ટકાવી રાખ વાની ખાસ સુંદર કામગીરી બેસાડીને, અને મહાન જાગૃતીનો મજબુત પાયો નાખીને ચલાવેલો છે. અને સહિષ્ણુતા, પરીશ્રમ અને પોતાના આદર્શો પ્રત્યેની વફાદારીનો સુંદર દાખલો બેસાડેલો છે.

હિંદના દુંકે અખરો

ઉચ્ચ રાજદ્વારી નેતાઓનો જાન લેવાનું કાવતરું

ભારતના ઉચ્ચ રાજદ્વારી નેતાઓ ના જાન લેવાનું કાવતરું રચવા અંગે જરુરી પુરાવો એકઠા કરવાની પ્રવૃત્તિ કરતી સંબંધવંધ વ્યક્તિઓની મુંબઇ માં તાજેતરમાં ગીરફતારી થતાં, એ કાવતરું નીષ્ફળ નીવડ્યું છે. મુંબઇ સરકારને આ કાવતરાંની આગળથી ખાતરી મળતાં મુંબઇની ખુફી પોલીસે તાજેતરમાં મુંબઇમાં તેમની પ્રવૃત્તિ કરતા કેટલાક લોકોની ધરપકડ કરી હતી. આ લોકો મોટી સંખ્યામાં હથીયારો એકઠા કરી રહ્યા હોવાનું તેમજ અન્ય વીધ્વંસક પ્રવૃત્તિ કરી રહ્યા હોવાનું જણાયા બાદ તેઓની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. આ કાવતરાં અંગેની વધુ માહીતી મેળવવા સંબંધમાં બહાર આવવા સંભવ છે.

ભારતના મુક્તિ જંગનો ઇતીહાસ

ભારત સરકારે ભારતના મુક્તિ જંગના ઇતીહાસની સામગ્રી માટે પોલીસ નોંધો, દા.ત. કે સ્વતંત્ર રાજ કીય નેતાઓના મહત્વના ભાષણ પ્રસંગો, વગેરે બાબતોને લગતી માહિતી પુરી પાડવાની રાજ્યોની સરકારોને, દેશી સતો, સંસ્થાની સરકારોને, વડા કમીશ-નરોને તેમજ વિદ્યાપીઠોને વીનંતી કરી છે. ભારતની આઝાદીની ચળવળનો ઇતીહાસ તયાર કરવાનું કામ ભારત સરકારના શીક્ષણ ખાતાએ ઉપાડ્યું છે અને તેના પ્રથમ પગલાં તરીકે ભારત સરકારના શિક્ષણ વિષયક સલાહકાર ડો. તારાચંદના પ્રમુખપદે આવા ઇતિ હાસને તયાર કરવા જે સામગ્રી મળે તેની દેખરેખ રાખવા એક સમિતિની નીમણુંક કરી છે.

પ્રસ્તુત બાબત અંગેનો સરકારી ઠરાવ જણાવે છે કે ભારતના રાષ્ટ્રીય ઇતિહાસના મહાન નેતાઓની માત્ર તોંમ રાખવાનો જ આમાં આશય છે એમ નહીં પરંતુ ભારતના મુક્તિ જંગના જે અનેકવા પાસા છે તેની વીશ્વ સમક્ષ રજુઆત કરવાનો પણ આ ઇતિહાસ તૈયાર કરવા પાછળ હેતુ છે.

રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસની સ્થાપના થઇ ત્યાર થી ૧૯૪૭ ના ઓગસ્ટની ૧૫ મી તારીખ સુધીના બનાવોનું આલેખન કરવાનો સમિતિનો આશય છે. આ માટે સત્તાવાર અને બીન-સત્તાવાર તેમ જ વિદેશી દેશોમાંથી પણ જરુરી માહિતી મેળવવાના પ્રયાસ કરવામાં આવશે.

ભારત સરકાર માને છે કે ગૃહ ખાતાં, જેલ ખાતાં, કાનુની ખાતાઓ અવનવી કચેરીઓ વગેરે પાસેથી રાજ્યોની સરકાર મહત્વની સામગ્રી એકઠી કરી શકશે.

આ પત્રમાં ભારત સરકાર તરફથી એમ જણાવવામાં આવ્યું છે કે આ બાબતોને લગતી કોઇ પણ માહિતી, કે જાતના તસ્વીરો લગતી મહત્વની તવારીખ તેમજ અઇતિહાસિક બનાવો અંગે પ્રકાશ પાડે તેવી માહિતી, તેને લગતા પત્રો કે ફોટાઓ જેમની પાસે હોય તેમણે આ ખાતાને જણાવવાની વિનંતી કરવામાં આવે છે.

મહાત્માજીની સમાધિ પર જ. લીયાકતે ચઢાવેલાં પુષ્પો

પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જ લીયા કતઅલી આને પોતાની હીંદની મુલા કાત વખતે રાજઘાટની મુલાકાત લઇ રાષ્ટ્રપિતાની સમાધિ પર પુષ્પનો જે હાર ચઢાવી પોતાની અંજલી અર્પેલ કરી હતી. એ સમયેથી વિદાય થતાં પહેલાં એમણે બે મીનીટનું મૌન પાળ્યું હતું.

પાકીસ્તાનના મહામંત્રી શ્રી. મહમદ અલી અને વિદેશમંત્રી શ્રી. ઇકરામુલ્લા તેમજ ભારત આતેના પાકીસ્તાની એલચી શ્રી. મહમદ ખરમાએ પણ સમાધિ પર પુષ્પહાર ચઢાવ્યા હતા. જ. લીયાકતઅલી ખાન અને તેમની મંડળી સાથે પ્રમુખના સરકારીમંત્રી કર્નલ શ્રી. ગેટરક્ષ અને પીઠેય ખાતા ના સ્વાગત અધિકારી શ્રી. કપુર હતા. પાકીસ્તાન વડા પ્રધાન રાજઘાટ ખાતે આવી પહોંચતાં દીલ્હી પ્રાંતના ચીફ કમીશનર શ્રી. શંકર પ્રસાદે એમનું સ્વાગત કર્યું હતું. જ. લીયાકત અલી ને અનુકુળતા માટે રાજઘાટ ખાતેના રેલ્વે વાત્રાળુઓને એક ખાસ ડબ્બો ફાળવી આપવામાં આવ્યો હતો. અધિકારીઓ અને અખબાર નવેશો રાજઘાટ મહાત્માજીના એક ચુસ્ત અનુયાયી એજ આ સમયે હાજરી આપી હતી, તેઓ ત્યાં શાંતી રહ્યા હતા.

શ્રી. હરિપ્રસાદનું અવસાન

"મારે જવાનો વારો હતો તેને બદલે એ આ દુનીયા છોડી ચાલ્યા ગયા" સરદાર પટેલનાં પુત્રી શ્રીમતી મણીબેન પટેલના જણાવ્યા મુજબ અખબારોમાં શ્રી. હરિપ્રસાદ દેસાઇના અવસાનના સમાચાર વાંચતાં સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલે ઉપરના ઉદ્ગારો કાઢ્યા હતા.

પાર્લામેન્ટમાંથી પાછા ફર્યા બાદ ગુજરાત પ્રાં. કોંગ્રેસ સમિતિના પ્રમુખ શ્રી. કનૈયાલાલ દેસાઇએ શ્રી. હરિ પ્રસાદના અવસાનના સમાચાર પ્રથમ તેમનું ધ્યાન દોર્યું ત્યારે સરદારશ્રીએ જણાવ્યું કે મારે જવાનો વારો હતો એને બદલે તેઓ આ દુનીયા છોડી ગયા.

અમદાવાદ શહેર કોંગ્રેસ સમિતિ ના ઉપક્રમે મળેલી સફેરીઓની ખાસ સભાએ મુંબઇ ધારાસભાના સભ્ય અને આગેવાન કોંગ્રેસી શ્રી. હરિપ્રસાદ દેસાઇ ના અવસાન અંગે દીલસોઝીનો ઠરાવ પસાર કર્યો હતો. પ્રમુખસ્થાને શહેર કોંગ્રેસ સમિતિના પ્રમુખ શ્રી. ગુલામ રસુલ કુરેશી હતા.

હરિજન કાર્યકરો શ્રી. પરીક્ષિતલાલ શ્રી. મુળદાસ વશરમ, કે. કાકા, રાવા ભોરાના સભ્યો તેમજ અન્ય મહાનુભાવો સ્વર્ગસ્થની હરિજનોની અને આઝાદી ની જંગ વખતની સેવાઓને અંજલી આપી હતી.

શ્રી. રવિશંકર મહારાજે જણાવ્યું હતું કે હું એમને છેલ્લા ૪૦ વર્ષથી ઓળખું છું. તેઓ આજન્મ હતા. ઢંગેધડા વીનાના સવાલો લેવાની જ તેમને ટેવ હતી. આવા પવિત્ર પુરુ ષને અંજલી આપવી એ પણ લોકોને કેળવણી આપવા જેવું છે.

ઠરાવમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે તેઓ વફાદાર કોંગ્રેસી અને સાચા હતા. કેટલાય વર્ષાંત તેમણે કોંગ્રેસ ની મારે જેલયાત્રા કરી હતી. તેમના અવસાનથી દેશે એક મહાન સેવક ગુમાવ્યો છે.

—ગુનાહિત નેગ્લીજન્સ એલ્યુકેશન, સાયેન્ટીફીક એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ રીસર્ચ, નાઇજેરિયા-સેના માજી ડીરેક્ટર જનરલ પ્રોફેસર જુલીયન હક્સલી ને ઇંગ્લેન્ડમાં દુનીયામાં અનાજની જરુર પર ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે દુનીયામાં દર પળ ૬ માણસો એ માણસો જન્મે છે.

પરચુરણ

—મુંબઇ સરકાર પટેલે જણાવ્યું હતું કે, ૧૯૪૫ થી ૪૯ સુધીમાં ૪૦૦ વિદેશીઓને ભારતમાંથી દેશનીકાલ કરવામાં આવ્યા હતા. બીજા એક પ્રશ્નના ઉત્તરમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે, બીજાપ્રદેશના બાકી બધે જુદા જુદા પ્રકારની માગણી કરવામાં આવી છે. પણ હાલમાં તેને કેન્દ્રના વહીવટ તળે રાખવાનો સરકારનો નીર્ણય છે.

—ભારત તેમજ પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાનો વચ્ચેની મુલાકાતની અમેરીકા માં ટેલીવીઝન માટે એક અમેરીકન કંપની તરફથી ફીલ્મ ઉતારવામાં આવી છે. આ કંપનીના એક પ્રતીનીધિ શ્રી. જ્યોર્જ હાર્મેન કે જેઓ દુર પુર્વનો પ્રવાસ કરી રહ્યા હતા તેઓ એ કામને માટે નવી દીલ્હી તરફ ઉપડી ગયા હતા.

—મુંબઇ સરકારે એક તારકાણીક અખબારી યાદીમાં જણાવ્યું છે કે "હાલ પ્રવર્તતી તંગ પરીસ્થીતીનો વીચાર કરતાં લાહેર સલાહતીના હીતની દૃષ્ટિ એ જરૂરી જણાયાથી, મુંબઇ અને પુનાના દૌદુ મહાસભાના ટોચના નેતા ઓ અને સક્રિય કાર્યકરોને એટકાયત માં લેવાની આવશ્યકતા લાગી થઇ છે.

—મુંબઇમાં નીચેની વ્યક્તિઓને અટક માં લીધી છે:—શ્રી. વી. ડી. સાવરકર, શ્રી. શાન્તારામ શિવરામ સાવરકર, શ્રી. આર. અજરવાલ, શ્રી. એસ. એસ. સાને, શ્રી. એસ. વી. દેવધર, શ્રી. નારાયણ હરિ દરલેકર, શ્રી. ડી. એસ. અભ્યંકર અને શ્રી. વી. પી. નાયક.

—પુનામાં અટકમાં લેવાયેલાઓનાં નામ નીચે મુજબ છે:—શ્રી. એસ. એમ. માટે, શ્રી. જી. વી. કેતકર શ્રી. જે. એસ. જોષટકર, શ્રી. એસ. આર. દાને અને શ્રી. જી. એમ. જોષી. પકડાયેલા પૈકી શ્રી. સાવરકર અખીલ હીંદ હીંદુ મહાસભાના માજી પ્રમુખ અને પ્રખ્યાત મહાસભાવાદી નેતા છે. શ્રી. કેતકર "કેસરી"ના સંપાદક છે શ્રી. દાને "હર્બનીક કાલ" ના સંપાદક છે. શ્રી. માટે પુનાના મરાઠી "પ્રભાત" ના લેખક છે. શ્રી. જે. એસ. જોષટકર સુપ્રીખ્યાત શ્રી. એસ વી. જોષટકરના ચીરંજીવી છે.

—મુંબઇમાં મળેલી આ ધરપકડો પ્રીવેન્ટીવ ડીટેન્શન ઓર્ડર અન્વયે મળેલી સત્તાના આધારે મુંબઇ પોલીસે કરી છે.

અમારાં નવાં પુસ્તકો

સેતુબંધ	૧	૦
વિજયલક્ષ્મી	૫	૦
કપાલકુંડલા	૪	૪
સુંદર સુભાષ	૩	૪

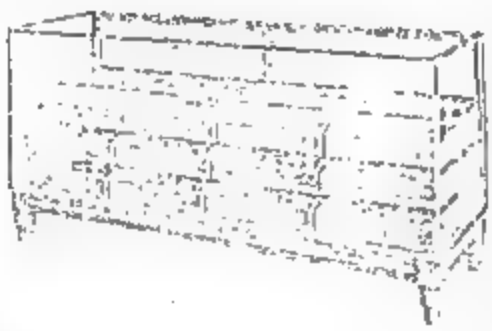
નીકરમા	૭	૦
આપણે ૫૦ વર્ષમાં	૪	૩
રૂપ કેવા (બે ભાગ સાથે)	૧૩	૦
કુટે પંદોરે	૭	૦
પ્રાચિના	૫	૦
ગીતા હૃદય	૨	૦
સુવર્ણ પુષ્પ	૨	૦
કોયડા ને ચોટલા	૨	૦
છ છ છ	૩	૩
રંગ તીલા	૨	૩.
કૃપાની ધાર	૨	૬
સંત કેવીદાસ	૨	૬
ભારી તલવાર	૩	૦
બાકતરાજ કનુભાન	૨	૦
ન્યુરેમ્બર્ગ	૪	૩
હસાનો બેકરીનો પુંટલો	૫	૦
ખળકર્ન ખનો	૨	૦
ગીત ટોરી અને બીજા નાટકો	૨	૩
આપણી કોંગ્રેસ	૫	૦
ઉત્તરા	૭	૦
ચમત્કા લેખ	૫	૦
ચીનીઓનું આરોગ્ય	૩	૦
મહાસભાના પ્રમુખો	૩	૩
પ્રાણ વિચારણા	૨	૦
સરદાર પટેલ સુભાષ	૫	૦
પુષ્પવાટિકા	૨	૦
આર્ય ધર્મ નીતિકાર	૨	૦
પતીમંદીર	૩	૦
પરાક્રમા	૫	૩
ભારૂમ ચાકી	૭	૦
ધરતી	૫	૦
ગીતાંજલી	૫	૦
ધ્રુવો સેરડ	૩	૦
રસ મુર્તીઓ	૩	૦
ત્રણ કથા	૫	૩
નવી દુનીયા	૫	૩
સાધના	૫	૦
રવીંદ્રનાથ ટાગોર	૫	૦
દેવ અને દાનવ	૩	૦
રાધિકા	૩	૦
મહાન મુત્સદ્દીઓ	૫	૦
કારમ વીલાસ	૧૦	૦
પુથવતાં પુર	૧૧	૦
પુર્ણ અને પશ્ચિમ	૫	૦
આગાહ	૫	૧

નવા નામ

ખુદિનો બાદશાહ	૫	૩
જીવ અને કેતકી	૫	૧
ભારતના વીર પુરૂષો	૨	૧
ભારતના ચોર્યા	૩	૦
છત્રપતિ શિવાજી	૫	૧
ગુજરાત	૪	૧
સુખની શોધમાં	૨	૦.
કોટાનીવાલ	૫	૦
ટોલ્સ્ટોય વક્તિત્વો	૧	૬
દેવ રેલની ચોર કથાઓ	૮	૧
ભગવાન બુધ્ધ	૫	૩
હિંદ	૫	૧
બલીદાન	૭	૦

'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal.

"ગોલ્ડ મેડલ" ક્વોલીટી

હાર્ડ-કવાસ
ટીસ્પ્રે કાર્ડ-રૂા.
અને રો: કેસીસ
રોકોલ્ડર કાર્ડ-રૂા.
પોસ્ટ પુનીટસ, ટીસ્પ્રે કોર્ટીંગ્સ, ટુવા કાવરસ પિ. વિ.
નવાં સચિત્ર કેટલોગ મંગાવો.

ગોલ્ડમેડલ સ્ટેશનરી કંપની લીમીટેડ

અમારી સાથે એકસેસરીઝ સ્ટેશનરીવરસ, ઈન્ડેક્ષીટ, સો. આ. સ્ટેશનરીવરસ, ઈન્કસો. સહેલા હુમલા કિસ્સાઓ કેસિસ બનાવનારાઓ છે અને ૬-૩ ડેરવરીમાં મુકવાનું એમ માનીએ છે, તેઓ આવીએ છે.

184 Market Street. (Facing Bocom House) Johannesburg
Phone 33 4291/2 P. O. Box 8501

આવેલા દિવાળી અંકો

છાયા	શી.	૫	૬	સ્ત્રીવારે	શી. ૧૦ ૦
આરામ		૫	૧	સંદેશ	૧૦ ૦
સવિતા		૭	૬	ચેણી	૭ ૬
ગોલ્ડમાલ		૧	૦	બે ઘડી ગોલ	૭ ૬
દૌદુ		૩	૬	ચિત્રપટ	૭ ૬
સરતુ સાહિત્ય પંચાંગ		૨	૬	મુંબઇ સમાચાર	૫ ૦
મુંબઇ સમાચાર પંચાંગ		૧	૬	જય હીંદ (પુસ્તક)	૭ ૬
India, (English) 12 Copies		6	0	Filmindia English	5 ૦

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખારતી ૧૯૫૯ એપ્રીલ	દૌદુ ૨૦૦૬ ચૈત્ર શુક્લ	મુસલમાન ૧૩૬૮ સવાલ	પારસી ૧૩૧૯ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૨૧	સુદ ૪	૩	૨૧	૬–૧૭	૫–૩૪
શની	૨૨	,, ૫	૪	૨૨	૬–૧૮	૫–૩૩
રવી	૨૩	,, ૬	૫	૨૩	૬–૧૮	૫–૩૩
સોમ	૨૪	,, ૭	૬	૨૪	૬–૧૬	૫–૩૨
મંગળ	૨૫	,, ૮	૭	૨૫	૬–૧૬	૫–૩૨
બુધ	૨૬	,, ૯	૮	૨૬	૬–૨૦	૫–૩૧
ગુરૂ	૨૭	,, ૧૦	૯	૨૭	૬–૨૦	૫–૩૧

આરોગ્યની ચાવી ૧ ૦
અયકાતા વાયરા ચોની નારીની ૭ ૩
કહાણી ૫ ૧
અમા બેલી

ગોરસ

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત સુંદર નવલકથા, બે આનની કીમત ૧-૩-૦

૨૦૦૬ નું પંચાંગ

ગુજરાતી પ્રેસ ના મોટા નવા વર્ષના પંચાંગ

કીમત, ૩/૬

આકર્ષક ભજનાવલી

ગ્રામોફોનના આકર્ષક અવાજ સુંદર ભજનોનો સંગ્રહ શી. ૧–૩.

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓર્ડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે જ અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલ્યા બદેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સાચો ધર્મ બોધના	૧	૦
ગાંધીજીનો સ્વરાજ સારૂ વકીલાતનામાનો ૧૯૧૮ ની સાલ બનતો મળેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૦	૧
ગાંધીજીના સમાચારમાં	૦	૩
ગાંધીવાદી બાર્ધિક યોજના	૦	૬
પુરુષ શ્રેષ્ઠ ગાંધીજી (સ. શ્રવ્ય)	૧૨	૧

કીશોરલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૧	૧
સ્ત્રીપુરૂષ મર્યાદા આજ કાલ થી, પુરાણમાં જેવાતી કેટલી ઉપર પુરાતા પ્રકાશ અજવાળે ૪ મુદ્દાઓ રજુ કરતા ૭ લેખોનો સંગ્રહ	૨	૧

સર રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

ઓક્સ્ફર્ડ યુનિવર્સીટીના મહાન પ્રોફેસર છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અજવાળું પાડે છે.

હેલ્થી અમારા સંસ્કૃતીનું ઘડતર	૨	૦
વેદની નિત્યર ધારા વેદ ઉપરના તેમના ભાષણોનો સંગ્રહ	૫	૧
પુજારીઓની સંસ્કારક સાધના	૧	૦
હીંદુ ધર્મ	૧૦	૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

શ્રીમદ્‌ભગવત ગીતા મોટા અક્ષરોમાં સંસ્કરણ	૬	૦
ધર્મોત્સાના અસ્ત્રો સંતોના અનુભવોનો સંગ્રહ	૨	૧
શ્રી રામનામ જપ આ જેવાથી અમૂલ્ય મંત્રને હલકો કરી. નહાનો કરી નાખ્યો મુલ્યો છે.	૦	૬

વિદેશી સાહિત્ય

અંધકાર કોણના વિખ્યાત લેખક અનાતોલની નોવેલ	૭	૧
બાયા લેખક કુપરી, ઉચ્ચ રસીયન પતીવ્રતાનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦	૦

લોક નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૧	૦
આદમ કથા ગાંધીજી	૭	૧
તેજ કિરણો આપણા ગાંધીજી કુષ્ણભગવાન, ઈશુખ્રસ્ત, આવી નેતાઓના જીવન વિશે લખેલું છે	૭	૧

દેશવીદેશ ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નરસીંહરાવ સુંદર ચારત્રોનો સંગ્રહ	૧	૧
આગબોટી ઉંચ ઈતીહાસીક નવલ કથા	૧૨	૧
રત્નપ્રભ કુપ્રથાઓનો ભાંડતો સંગ્રહ	૬	૦
પ્રેમાકર્ષ આ. ૧—૨ બે સુંદર આખ્યાન નવલ કથા—બન્ને	૧૬	૦
બાજની ચીબ્ક	૭	૧
ઉષાહરણ સુંદર નોવેલ	૮	૦
ઉન્માદ નોવેલ	૬	૧
કપાલના કાંટા નોવેલ	૫	૦
સાંજેલાના સુર	૬	૦
બાબાવાન ગબડાદેવ	૧૦	૦
નટ અને નાગરબધુ	૬	૦
કંસારાનાર કંસારી નોવેલ	૬	૦
કલ્યાણની ઈતીહાસીક નોવેલ	૧૦	૦
કિલેદારપાલ કોલેજ રાજન બહાવરી નોવેલ	૮	૧
ખરખા ખાપુ બાપુઓના રાજને કપાટ પાડતી નોવેલ	૮	૧
ગોરજ ખાખા ગોરબની ચારોબારણી રમાંચેલ	૬	૦
ચરેલી	૧	૧
ચોરાની વાતો	૧	૦
જળ સમાધી નોવેલ	૮	૦
જગતના મંદિરમાં ઈતીહાસીક નવલકથા	૧૦	૦
જય સિદ્ધરાજ	૬	૧
જલકીડુ નોવેલ	૧	૦
ઝિરોફની વાતો નહાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧	૧
ઝાક ઝરણ બે નહાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧	૦
ઝાકુબુદ ખાસા	૮	૧
ઝાકુરી બાત	૧૦	૦
ઝાખીલ ત્રીવેણી વાર્તાઓ	૧	૧
ઝંઝાની ઝતવાની ઝરી ઝુરી	૧૨	૧
ઝીણ સાથી આ. ૧—૨ સાથે	૧૧	૦
ઝમારાં આ સ. ઝવેરચંદ મેઘાણી નિધી ઝુલીલા નોવેલ અને નવલાના પરીમે ઝબિક	૪	૧
ઝાવાબોધ ગીતાની તલ્લીન આપણીક ગહન ગંભીર ટીકાનું ભાષાંતર	૧	૦
ટાપ ટકાવણી	૮	૧

નવલ કથાઓ

ઠકોરાર	૮	૧
ઠાકોરાવાડાની ઉંત કથાઓ	૬	૦
ડોંગ વધ	૧૧	૧
ડોકાન ડોબમાઇ નવલકથા આ. ૧—૨ સેટની	૧૧	૦
ઢબુડીના વાર્તા સંગ્રહ	૧	૬
ઢિમકોના	૮	૧
તરૂખા આપ ૧—૨—૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૭	૦
તરીયાવાડ	૬	૧
તરીકનારાયણ આપ ૧—૨ જેવા વાર્તાનોવેલ સેટની	૧૧	૦
તેજ પ્રેમ	૪	૧
તરીયાલાક	૬	૦
તારી હસ્ત	૫	૩
તીક્ષ્ણ ઈંખા	૮	૦
તીક્ષ્ણ પંખી બાકા	૬	૦
તોરોતોકા	૮	૦
થરીપ	૬	૧
થાયકોલ આ. ૧—૨ સેટની	૧	૦
દિવાસી	૮	૦
દાકડે બચાળા	૮	૦
દ્રાક્ષાત ઈશ્કો	૭	૧
પુરાતન ઓરત	૧	૦
પ્રેમ અને પુજા આ. ૧—૨ સેટની	૧૧	૧
પુરેકા સુખની પાંખો	૧૦	૦
બલિદાન	૧	૦
બે ભાઈઓ	૧	૧

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

	રૂ.	ચે.
મનોહર છંદ	૮	૦
મોહીની	૮	૦
અનુકરણિનેા ગરબા અને વિવેક		
૧૫૦ વધેલા પ્રશ્નનેાનેા સંગ્રહ	૧	૭
હાવળ ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૮	૦
૧૬૬ની ખુશાલ	૬	૦
કૃષ્ણની સવારી	૫	૧
રમેલા ઘટકા વાર્તા સંગ્રહ	૩	૦
ઝવ મુકતી	૭	૧
વડિયામ	૬	૦
ડાહીના ભાણુ અને બીજી વાતેા	૮	૦
વીરની વાતેા ભા. ૧–૨ સેટની	૧૫	૦
રણુંકલ અને બીજી વાતેા	૧	૦
વિવાહ મંદિર	૧	૬
રસાંભાય ભા. ૧–૨ (સાહિત્ય		
પરિષદ વેબેનેા સંગ્રહ) સેટની	૧૧	૦
સાહસખેડુ વેબેનેા સંગ્રહ	૬	૦
ગાંધર સુભાષ	૩	૦
સેારઠી જનવાહીર	૭	૦
સેારઠી ભાષા	૧૰	૦
દીકરાવૃત્તી વાર્તાએા	૬	૧
હાસ્ય વીણા	૧	૦

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

ટેકરાળતા	૨	૬
સ્મરણ યાત્રા	૫	૦
જીવતા તહેવારેા	૩	૦
બેતરણી વિચારેા	૨	૦

ઝવેરીલાલ મુનશી કૃત

આવે રસ્તે	૮	૧
કેળેા પાંક	૮	૦
રાજકીય નાટકેા	૬	૫
કેાસ વર્ગીકૃતિ	૬	૦
સ્વપ્ન કથા	૬	૦
નવલીકાએા	૭	૧

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

અંજલી	૭	૬
પ્રતીજ્ઞા ભા ૧–૨	૧૫	૦
પ્રેમીત હૃદય અને સંપુર્ણતા	૮	૦
પ્રેમના	૮	૦
વાવણી	૭	૦
કુટુમ્બ અને કંટક રમણલાલ દેસાઈ	૧૨	૦

ગોરધન ભાણુ કૃત નોવેલ

ઉમેદા	૮	૦
અંજનાબા	૫	૦
મધુ વાતાએા	૨	૬
ઉષા	૮	૦
અધુરપ્રેમ	૧૦	૦
અધુરૂં આસ્તી	૧૫	૦
રમણીકલાલ	૫	૬
અંજનાબા	૪	૦
અરીકલીન	૧૨	૬
વાણી	૭	૬
રેવાબા	૫	૦
કુમી	૮	૬
નવીના	૧૦	૦
અમરી	૭	૬
ઉમેદા	૬	૦

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઘરે – બહિરે	૧	૦
મહાન અને બે બેનેા	૫	૬

	રૂ.	ચે.
બાર અધ્યાય અને બાલ'ચ	૫	૪
વાલ્મિકિ	૭	૦
ઇશ્વરકૃપા	૫	૬

ગુજરાતના જાણ્યા ભા. ૧—૨

પ્રત્યેકની	૭	૦
તુલસી ક્યારેા ગાંધીજી નવલકથા	૭	૪
બાળા તપીયા	૫	૦
નવલીકાએા ભા. ૧	૬	૦
પુરાતન જોત	૫	૬
બાંડેલા હાથ	૮	૬
વેવીશાળ	૮	૬
સેારઠ તારા વહેતા પાણી	૧૦	૦
રાજરાણી	૧	૦
આદાર અને આદેશ્યનું સાહિત્ય		
આધાર અને ચેાપડા	૨	૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનુ વિલ	૬	૧
કપાલ કુંડલા	૭	૧
મનોરમા	૭	૦
રાધારાણી	૭	૬
પ્રેમાલય નોવેલ ભા. ૧–૨	૬	૬
ચમત્કૃતી (પુસ્તક)	૪	૦

સૌરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ના સેટમાં
વિવિધ રસધાળ પીરસતી આ સેટ
ની કીમ્મત ૧૫ ૦
ઇન્દ્રાંતકથાએા નાનાલાલ ભટ ૨ ૧
સંસાર (મેઘાણી) ૧ ૧૦
મનાસવર્ષ પાણી ૭ ૮
બાગ નિર્માણ (ન્હવળીબન્ધુ) ૭ ૬
કાન્તી ૮ ૦
સુભાષના સેનાનીએા ૩ ૬
સુભાષ ચરીત્ર ૮ ૦
ઈન્દીરાને પત્રેા (નેહરૂ) ૫ ૬
જનમટીપ ૭
નેપાલના કુલ ૨ ૮

નવા પુસ્તકો

કૃપલાણી: સંઘર્ષની કાંતી કારી નવલકથા. કીમત ૮/–

બાઇબલીય સુંદર ભાવપુર્ણ નોવેલ. ૧૦/–

રાધાસાણી આત્મકથા કાંતી દેસાઈની નવલકથા ૧૦/–

કુઈ પરાક્રમ :– નર્મદાના કાંઠા પરનું ઇતિહાસ ચરીત્ર. ૫/–

ચેહમ કેપુરી :– શ્રી પીતાનીનું ઇતિહાસ ચરીત્ર ૬/–

સંસાર ધર્મ. લે. કીશોરલાલ મશરૂવાળા. કી. ૬ ૦

સમુણી કાંતી. કીશોરલાલ. ૫

મરણરાજા કી. ૫ ૦

બાપુની ઝાંખી ૨–૦

લેખક કાકા સાહેબ
આ ચોપડીનેા મળશે.

આશી ઇશ્વર કથા

જગદીશચન્દ્ર નેહરૂ. કીમત ૨૦ ૦

અમારા નવા પુસ્તકો

	રૂ.	ચે.
પરકમ્મા (મેઘાણીકૃત)	૬	૦
રાહનવાજની સંગ્રહે	૫	
વિદ્રાહી આત્મા (બલીદાનખાન	૮	૦
મારી લાલેજ	૭	૬
માતાનુ હૃદય (પર્લબક)	૬	૦
આકાશદીપ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૬
રોપ બીન્દુ (કનૈયાલાલ)	૭	૦
કાયા કલ્પ (પ્રેમ સંદેશ)		
ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪	૦

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

યુધ્ધ નહી રહેવાય (સમાજની		
બહીનેા સામે ચેાકર) નવલકથા	૭	૦
કવિ પરીવર્તન	૫	૬
બે નરેલકથાએા	૫	૦

સાગર કથાઓ.	૮	૬
વર્ષા શિક્ષણ યોજના	૨	૬
મેકેરીયા (તેના કારણેા અને		
ઉપાય)	૧	૦
સાગર સફાટ (સેખ ચલ્લી વર્ત)	૧	૦
પકેલેા કાળ	૬	૦
પ્રેમ પદુમ્બ	૧	૦
રાજ્યાર્ગ (ચાર્લી ચાપ્લીની નોવેલ)	૬	૦
રાજ્ય સન્યાસી (પુસ્તક	૧૦	૧
કથા મરીજરીત' શિક્ષણ ભા. ૧–૨		
આર્યાણી નલબ્યતના કુન્દર શીખવાય		
ઉ અથવા શીખાય ઉ. પ્રત્યેકની	૬	૬
ટોલ્સટોય અને શીક્ષણ	૨	૦
કેાની બ્લેન (વાર્તા)	૫	૭

રાયચુરા કૃત

કુદરતી રમણાટ	૫	૦

કીતાબેં

આદમ કથા ગાંધીજી	૧	૬
ગાંધીજીના બાલ્યલાપ	૧	૬
અબ ધૈર્યસે નહિ આતે યે	૧	૬
છકડબકાતી દુનીયા	૧	૦
હમારે ગાંધીકી કહાની	૧	૬
આગે બઢો	૧	૬
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતેં	૧	૬
ગૈરેજી રાજ્ય કે સો સાલ	૧	૦
વિમલકી વિભૂતીયાં	૧	૦
બાગલ	૧	૬
બાલીક ઔર બચ્ચોકા	૧	૬
દુસરા દુનીયા	૧	૦
પ્રેમમેં બલીદાન	૧	૬
ક્રાન્તીકે પથપર	૧	૬
મેરી સુકતીકી કહાની	૧	૬
કાલકવાદ–ઇદિરાદ	૧	૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧	૬
સેત બાંધી	૧	૬
ગાંધીવાર–સપ્તાહવાર	૧	૬
નયા હિંન્દુસ્તાર (કાયદાકીય)	૪	૦

કાલ બીજાનેા રાજપેા	૧	૦
રસમંજરી	૧	૦

વિવિધ પુસ્તકો

જય ઇન્ડોનેશીયા	૪	૬
હિંદનેા ગ્રામી વીકાસ	૬	૦
રસીયાનું' પ્રવાસ	૧	૪
લાર્મિકરેન્સ ભાગ ૧–૨ સેટની	૧૮	૦
બાળકેાનેા બાંધવ	૧	૬
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી		
બાગ. પહેલેા	૧૦	૦
બાગ બીજો.	૧૨	૦
બાગ ત્રીજો	૧૧	૧
બાપુ-બારીના (મનુ ગાંધી)	૬	૦

દીલ્હી ડાયરી

ગાંધીજી કી. ૧૦ ૦

બાળકો માટે

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે
૧૩ પુસ્તકોનેા સેટ.

કીમ્મત પા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે
૧૫ પુસ્તકોનેા સેટ.

કીમ્મત પા. ૧–૫–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે
આ સુંદર પુસ્તકોનેા સેટ

કીમ્મત ૧૪/–

લાલી	૫	૧
વીરૂ	૫	૬
બાબુ	૫	૬

રીપબ્લીક નંબર

અમારો તા. ૨૬–૧–૫૦ ના અહર પડેલેા બારત રીપબ્લીક નંબર; અનેક સદેશાઓ; ફેાટાઓ; લેખેા તીગેર વાંચવા લાયક સામગ્રીથી બરપુર છે.

કીમત ૨/૬

પેાસ્ટેજ સાથે

Indian Opinion,
P. Bag,
Phoenix.

बच्चोंके लीये

महात्मा बुद्ध	૧	૦
चन्द्र गुप्त	૧	૮
सीधा चला हंसकी चाल	૧	૦
नसीहतकी कहानीयां	૧	૦
बीरबली		૧
अशोक	૧	૦
देश प्रेमकी कहानीयां	૧	૦
हिंदु धर्मकी बाल्यावस्थायें (धर्मकी कहानीयां)	૦	૬
समाजवाद–पुंजीवाद	૨	૬
मेरी राजनैतीक समस्यायें	૧૨	૬
मेरी कहानी (पं. नेहरुका चरीत्र)	૧૦	૬
गांधी विचार दोहन	૨	૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tawny Red, Ox Blood, Transparent.

AA-244

"Tell me, Doctor . . . when there's an accident, *is it safe to put an antiseptic straight on the wound?*"

In an emergency you need an antiseptic that can be used quickly, without hesitation, and without danger or undue discomfort. One which retains high germicidal efficiency in the presence of blood. You need a reliable killer of germs, but non-poisonous, gentle on human tissue, and valuable in promoting clean and rapid healing. You need the modern antiseptic, 'Dettol.'

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD. P.O. BOX 1697, CAPE TOWN

231-49

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates.

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

Sunbeam does these 3 things for you...

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9d & 1/6

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELI ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોબસ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડરેસ: "અરવીન."

કે ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડરેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—:હોલસેલ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	3	3
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hasan	3	3
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	6	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0
60 YEARS OF CONGRESS—Dr. Pattabhi Sitaramayya	1	3
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.G.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
A DISCIPLINE FOR NON-VIOLENCE (Pamphlet for guidance for Westerners) —Richard B. Gregg	1	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	3
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	3
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906 1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life in the joint family)	2	0
MAULANA ABUL KALAM AZAD—Mahadev Desai	2	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	3
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	3
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	3	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	11	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	3	
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
A SHORT LIFE OF SWAMI VIVEKANANDA	2	6
A SHORT LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	3	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	6	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	4	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	1	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

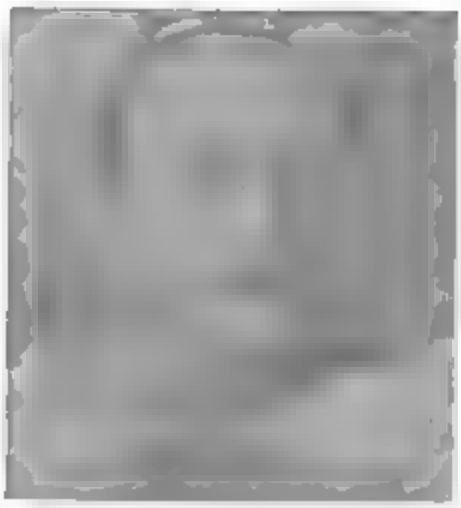
P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
CAPE TOWN

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 17 -Vol. XLVIII FRIDAY 28TH APRIL, 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: FOUR PENCE

"People call me a dreamer. But I confess that I am a dreamer. I have always been a dreamer, even when I was a child. I have been a dreamer of dreams, but the dream of all my dreams, the dearest dream of my life, has been the dream of freedom for India. They think it is a discredit to be a dreamer? I take pride in being one. They do not like my dreams. But that is nothing new. If I did not dream dreams of Indias freedom, I would have accepted the chains of slavery as something eternal. The real crux of the question is, can my dreams become realities? I submit they have increasingly become realities. No, I do not mind being a dreamer. The progress of the world has depended on dreamers and their dreams,—not dreams of exploitation and aggrandisement and perpetuating injustice,—but dreams of progress, happiness for the widest masses, liberty and independence for all nations."

—SUBHAS CHANDRA BOSE.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink., Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Reda Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6.

VELVET. 44" Chenile Georgette in all latest Shades Suitable For Sarees. Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0. each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0. each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0. each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS. Cream. Collar Attached. All Sizes. 27/3 each.

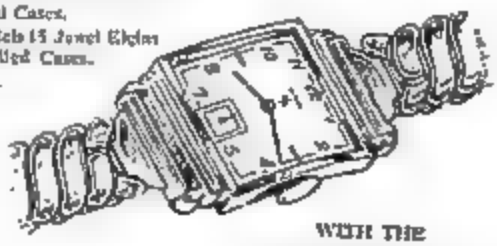
FANCY TINSEL SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. ELOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion',
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-265 1
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ગુજ રજા, બ્લાન્કેટસ—જેથી બાબતો માટે ખાત્રીનો માલ—નજીવા કેપદીઠીન ભાવોસર માટીએ.
વીજે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા વિનંતિ છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-2652

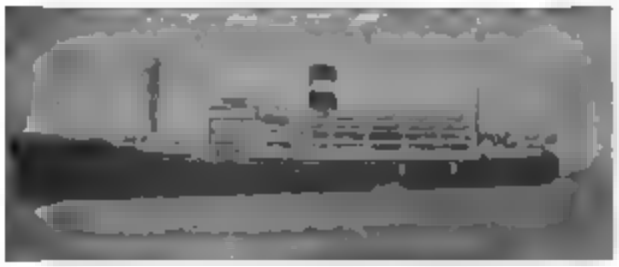
Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 21439.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: D. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Fortune Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5100, Johannesburg.
Phone:—Office: 22-7711. Afterhours: 24-4844.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
ASK YOUR CHEMIST at 6d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કોલ વીમા કંપનીમાં જીવનવીમા, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામાન્ય વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારી શકાય છે.
કોલ કંપનીને ઉપરના આપવું એ દરેક કોલીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 21946. P. O. Box 1818.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4476
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi. S.S. Karanja leaves Durban 5th May, 1950, for Bombay, Calling at Karachi and Bedi Bandar.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letter.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.

ડેક પેસેંજરોને નોટીસ

મુસાફરી કરતી કેટલીક જનતા તૈની સાથે ઘણા મોટા પ્રમાણમાં સરસામાન રાખતી હોવાથી કંપનીના જહાજોમાં ડેક મુસાફરી કરતા ઉતારૂઓને બેહદ હાડમારી ભોગવવી પડે છે.

મુસાફરી કરતી દરેક વ્યકિતના હિતને ખાતર અને બેરવાબબી રીતે અતિશય મોટા કદના દાગીના અને બાસ કરીને કારબો તદ્દીકે જ જહાજ માં ચઢાવવા કાયદા જેવા તેવા અતિશય મોટા દાગીના સાથે રાખવાનો પ્રયાસ કરતા ડેકના ઉતારૂઓને આથી ખબર આપવામાં આવે છે કે કંપની તરફથી જહાજ ઉપર આવા સરસામાન નહિ સ્વિકારવાના કાયદા ના કરતાપાત અમલમાં મુકવામાં આવશે અને તેને પરિણામે જે કંઈ ખરચ થશે તેની જવાબદારી કંપની તરફથી સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ડેકના ઉતારૂઓને તેમની સાથે લઈ જવાના દરેક ત્રીસીસ કયુબીક ફીટ જેટલા સરસામાનમાંથી દસ કયુબીક ફીટ જેટલો સામાન મફત લઈ જવા દેવામાં આવે છે. પરંતુ એ ઉપરાંતના વધારાના માલ માટે તેમણે લાયુ પડતા ભાડા દર પ્રમાણે ભાડું આપવું પડશે.

કોઇ પણ સંજોગોમાં ડેક મુસાફરી કરનીયાન પોતાની સાથે તુતક ઉપર એક બેડીંગના બીડા અને એક ટ્રંક સિવાય બીજુ સામાન રાખવા દેવામાં આવશે નહિ.

આ સિવાયના સમળા દાગીના ઉપર પોતાના નામના લેબલ લગાડવા પડશે એટલે તે જહાજમાં એક રસ્તો મેળવી દેવામાં આવશે.

આ તમામ કાનુનો મુસાફરી કરતી જનતાના હિત ખાતર કરવામાં આવે છે અને તેનું પાલન કરવામાં સહકાર આપવા સર્વને નમ્ર અરજ કરવામાં આવે છે અને ડેકના ઉતારૂઓને યાદ આપવામાં આવે છે કે આ કાનુનોનું પાલન નહિ કરવામાં આવે તો રહીમર ઉપરના અંગેની પ્રાથમીક લિખિતો પુરી કરવામાં વિલંબ થશે અને તેને પરિણામે તેમને કદાચ જહાજ મુકી જવાનો પ્રસંગ આવે.

'Men who matter'

shave with Gillette

Men who matter realise the importance of a fresh, well-shaven face in creating a good impression. It is not surprising, then, that they use Gillette blades. They know that Gillette is the finest and most economical of all shaving systems!

Blue Gillette Blades

5 BLADES FOR 1/3

'Good Mornings' begin with Gillette

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મફતભાઈ આલાભાઈ માદપોરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સ પીની તેમજ ફેશન ફેન્સી, મસાલાવાળી અને બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ખુશ' ફેરસ, મમરા, ભાંડીબા, ભજીયા, પાપડ વિગેરે દરરોજ તાજા' બનાવીએ છીએ

પાર્ટી વીગેરે માટે પોતા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ફોરબ્સ ટુંક મુદતમાં બનાવી આપીશું'

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.

34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વેરાન્ડાહ્સ, કોચીસ મોરલ સર્વીસ ઓફ ઓફીસ ડેસ્ક, સુટ કેસ, ટેબલ, નવલ બીજાવત આપે ખરીદી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—ગોદડા, રેબલ અને ફીચર એક્સચેન્જ—

જૂની તમારી ફેમરેબ નીચે તપાસ કરો. તેનો રંગ ફરીવા રહે છે માલ જોતા ભાવોના પ્રાઈઝ લીસ્ટ મંગાવો અને મેમ્બર બનાવો.

L. MISTRY

61 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG

PHONE 33-4691. BOX 2525.

INDIAN OPINION
Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 17—Vol.-XLVIII. Friday, 28th April, 1950

Indian Opinion
Friday, 28th April, 1950

Self-Deception

THE Mind of Man (Sans. 'Manas') is capable of some truly remarkable gymnastics. When it is the slave of our desires—of our material ambitions and appetities—we get what is commonly called wishful thinking. Truth—the True; the Real—being at variance with what we would like it to be, is then disregarded; the altar of our worship Truth should occupy, defiled and desecrated. Idolatory—the worship of idols, we ourselves ingeniously create—usurps the worship of the true God, and all sorts of mental contortions and distortions are engaged in, in self-justification. Even when the evidence of untruth and unreality can no longer be resisted, that element in the thinking principle known as egotism, all too frequently refuses to admit having been mistaken and to readjust and adapt itself to the now obvious but still unpalatable truth.

Mankind has paid dearly for this indulgence in what may also be described as mental jugglery. The birth of truth in every department of knowledge has almost invariably been accompanied with the labour pangs of martyrdom of its devotees. The disciples of untruth, on the other hand, have rarely been at loss for some justification, however untenable, of the attitude adopted by them. The desire shapes and colours the thinking; the wish is father to the thought. History abounds in such examples, and will continue to furnish them as long as truth is not sought and treasured for its own sake and is subordinated to expediency.

South Africa's Apartheidism is probably the most recent of such examples. Excuses may be found for the average bourgeois voter whose vision does not extend beyond the maintaining of an ample supply of cheap labour for his factory, office, shop or home. His gospel is to get the most he can for his money. He wants dividends and considers a bird in the hand worth very problematical catches in the bush.

As regards the professional politician and self-styled statesman, perhaps the least said the better. King George III of England is reported to have described him and his kind in terms it would probably be difficult to improve upon. When a British Prime Minister sees nothing wrong in misleading his country concerning the state of its defences because disclosure of the true position might have lost his party the election, "political morality" surely has been sufficiently criticised. In parenthesis, the professional politician provides the critic with an alliteration that must be almost unique. Promises, Place, Power, the three Persons of the Trinity of the Diety of his worship.

One seeks in vain, however, for any excuse for the distortion by professed followers of the Christian Master, of His plain, unequivocal teachings concerning the Fatherhood of God and the Brother relationship of every Member of the Human Family.

When what in effect is the State Church of a country advances as one of its reasons for endorsing a doctrine such as that of Apartheid because it is the policy of the Government presently in power, the perversion of religious principles to political expediency must surely have reached the limit.

The churches are constantly deploring what they call the irreligion of the people. Is it reasonable to expect conversion to spiritual ideals such as renunciation, sacrificial service, brotherliness and such other canons of thought and action as are properly comprehended under the name of Religion when the Church Doctors, themselves, are divided concerning doctrine that involves those fundamental and essential principles? On the contrary, a people indoctrinated with jungle ethics in regard to life and living, as indeed is the case with the majority, is scarcely likely to discard the methods that have at least enabled it to exist in favour of such teachings as "Love thy Neighbour as Thyself," "Give up thy life if thou wouldst live," "Return Good for evil, Love for Hate."

The plain man, he who in his millions make up mankind, and whose bare survival has had to be won the hard way, is unlikely to respond to the spiritual concept of mans' relationship to man and mankinds' relationship to God when those who should be both his mentors and exemplars are themselves capable of such inconsistencies.

Few people will dispute that very radical reforms are needed for the fashioning of a better world, a world in which jungle ethics shall be outlawed in favour of righteousness, brotherly co-operation and service. It is axiomatic that conversion must proceed reformation. "Within yourselves deliverance must be sought. The way in which mankind's real progress and happiness may best be achieved has been told in simple, unmistakable terms. Apartheid, "the Heresy of Separateness," is certainly not one of them.

Faltering with truth, compromising between right and wrong, endeavouring to serve two masters after the Cardinal Wolsey manner, ends only one way. "In that ye were neither hot nor cold, "I spewed ye out."

The Black Bill

THIS article is based on the summary of the Group Areas Bill, which appeared last Friday in the daily Press. The Transvaal Asiatic Registration Act, which came in 1907 was termed the "Black Act" and it stirred the heart of every Asiatic to its very depth and formed the subject of a bitter struggle—the historic Passive Resistance struggle, led by Mahatma Gandhi. Then came the Class Areas Bill in 1924 which once again shook the Indian community and such a storm was created that it brought to these shores India's unofficial ambassador—the late Mrs. Sarojini Naidu. As fate would have it the Smuts Government, responsible for introducing the Bill, was defeated which caused the Parliament to break up and the Indian community was saved from a calamity. Thereafter came the Areas Reservation Bill in 1936 by the Hertzog Government which also caused a tremendous agitation which brought an official delegation from India, followed by the famous Round Table Conference, between the Governments of India and the Union resulting in the dropping of the Bill and the advent of the Capetown Agreement. But the peace afforded by that Agreement was short lived, because it was soon followed by the Transvaal Asiatic Land Tenure Act which was introduced in 1932 and then we have had the Pegging Act in Natal by the Smuts Government and then the Asiatic Land Tenure Act applying to Natal and the Transvaal and before that Act is fully applied the Group Areas Bill is flung at us by the Nationalist Government, which bill is worse than the Class Areas Bill. Though it is said to be of general application it will detrimentally affect the Indians only because of the vested interests created by them. Its effect on the Europeans will be nil, but apart from the moral degradation it will spell the economic ruin of the whole Indian community. The far reaching effect of this piece of legislation, if it is allowed to pass, will be felt as time goes on. There will be no security of land tenure, no security of anything at all. Almost all the financial agencies have already, since the Asiatic Land Tenure Act came into existence, ceased to give loans to Indians, and even the little that they were able to get will now be stopped. The value of existing properties owned by Indians will depreciate tremendously since the present owners will not be able to bequeath their property even to their own children. When the father dies what is to happen to the children? They will be thrown out on the street and the ownership of the property will go into the hands of Europeans at a next-to-nothing price, because no one else will be able to purchase it! What will happen to the long established Indian firms, for instance, in West Street, should that be proclaimed a European Group Area? They must close down and go where? The same rule applies to Europeans it will be said. But there is an exemption clause in the Bill for teachers, doctors, banks, chemists etc, and it will be easier for them to get exemption than an Indian businessman whose whole trade practically depends on Europeans. What will be the position of owners of properties, who, with their wives and children, are living in their own properties if the particular area is proclaimed for occupation for a particular racial group? Where has he to seek a place for himself and his family? The deeper you go into the Bill the more horrifying it becomes and you cannot help feeling that you are in for ruthless Nazi regime. It is indeed a "Black Bill" in its very worst form.

There is no time now for the Indian community to slumber. If they do they will find inspectors entering their premises one midnight and before they know where they are they will find themselves thrown out into the streets. Such are the powers sought by the Government, under the Bill. There is hardly time left even to think; the time has come to act.

Let us not be in the false sense of security that because the Indian and Pakistan delegations have been here the proposed round table conference will save us. This Bill is an ample proof that the Union Government are not in the least anxious for a round table conference. They are just going along on their own sweet will and are more callous than they ever were. All the anxiety is on our part. India, Pakistan or the world cannot help us if we do not help ourselves. The moment we start helping ourselves, help will come to us from unknown quarters. What we now have to decide is: Are we going to throw ourselves into the ranks of the Communists and seek our salvation through them or are we now determined to be more serious and close up our ranks and gird up our loins to face the issue unitedly and dignifiedly and yet with an iron determination to lay down our lives for the cause of Truth and Justice? The time has come for the observance of a day of prayer and humiliation and a firm resolution to do or die in the name of God. But let us not mix our affair with the "May Day" which is recognised as the "Labour Day" all over the world. That Day has its own significance. Let us act on our own, appoint a suitable day for our own observance. If we cannot do that, if we fear that it will not be successful for want of unanimity, let us not seek to hide our weakness, for it is more shameful to hide a weakness than to be weak. Let the leaders then shake off that weakness first from among themselves and then work with faith and determination to shake it off from among the the people. But above all let us be truthful in thought, word and deed. That was the first and most essential lesson taught us by Mahatma Gandhi. His blessings will surely fall on us if we act with faith in his teachings. May God guide us and the rulers in right path.

NOTES

Union Government's Inconsistency

NOT very long ago two very responsible Ministers of the present Union Government had made statements which gave us considerable hope of a brighter future for our people in South Africa. It will not be out of place to quote them here. Mr. P. O. Sauer, Minister for Transport, who participated in the Commonwealth Foreign Ministers Conference held in Ceylon in January, was reported to have expressed the hope in Bombay whilst returning from the Conference to South Africa that the existing differences between India and South Africa will be composed satisfactorily very soon. "I feel a formula to solve the vexed question of alleged racial discrimination by my Government will definitely be found at pre-

liminary discussions between India, Pakistan and South Africa, said the Minister "What is needed," he added, "is a degree of understanding and goodwill in settling the issue." And this is what Mr. N. C. Havanga, Minister of Finance, was reported to have said about the same time, that w[illegible] world opinion against us it was not wise or practicable at the present stage to take away any of the rights given [illegible] non-Europeans." In the circumstances it is not a little amazing that such an obnoxious Bill as the Group Areas Bill should have been introduced [illegible] Parliament. It is nothing short of a tragedy.

A Proper Approach Needed

"Onlooker is a well-informed writer in the 'Natal Mercury.' We quote here his very thought provoking words from his last Saturday's contribution: The Nationalist policy in South Africa is from any point of view hopeless. The non-European cannot be kept in his present state either by legislation or by guns. He has to progress and he will progress. If we do not recognise that we shall pay a heavy penalty. Our problems are soluble provided we approach them in the right way. In fact, the non-European problem in this country is almost entirely one of approach. We shall, if we are wise, heed the lesson of what has happened all over the East. We can live with the non-European in this country. Apartheid may be necessary, but it depends entirely on what is meant by Apartheid. So long as Apartheid means that the non-European is to be allowed to develop in his own way, to [illegible] encouraged and helped to develop, it can do no harm. But if it means an attempt to suppress the non-European by law to keep him in a state of subjection, such measures will recoil on the White people. A minority can never rule a majority indefinitely if their outlook [illegible] not Governed by the principles of elementary justice.

Ignorance Of Race Problems

From children to members of Parliament there is a complete ignorance of the Colour and multi-racial problems of South Africa. In Comparison with the dignified proceedings of the Natives' Representative Council, the senseless interjections of M.P's in a recent debate in Parliament showed a complete lack of knowledge of his country's grave racial problems. This was the opinion of Mr. K. Kirkwood, lecturer in Native Administration at the University of Natal, who addressed the Tot A Lunch Forum at Caxton Hall, Durban, recently. This ignorance is not surprising when we think of the almost complete lack of preparation of South African children for life in a multi-racial, let alone a democratic society, he continued. We cannot expect intelligent legislation from people, the majority of whom are ignorant of non-European affairs. We must face facts and act," said Mr. Kirkwood. "If Apartheid is unworkable then the obvious need [illegible] reorientation of the Native policy. Although our present attempts [illegible] social welfare are an invaluable patchwork, our social system is disorganised. Those who can help themselves must do so. Our attention should be devoted to who cannot help themselves. We must refuse to accept pathological concentration on race as the principal determination of citizen rights. The departure from the old Cape policy of a non-racial franchise with education and other qualifications is a serious error. There are large numbers of all races unfitted to exercise the responsibility of citizenship, and their is an urgent need for a well informed electorate, especially in a multiracial democracy." In conclusion Mr. Kirkwood said: "The solution must come, not by conflict but by commonsense. There is only one road if Western civilisation is to survive and that is by accepting Jan Hofmeyr's dictum: Stick firm to principal and go forward to faith.'"

Protest Meeting In Capetown

A Protest meeting in Capetown City Hall last week passed resolutions opposing the Group Areas Bill. The resolutions were: "This meeting is shocked at the outrageous provisions of the Group Areas Bill, which is a savage assault of the property, commercial and residential rights of the Coloured Malay and Indian peoples. "It is designed to drive the Coloured, Malay and Indian peoples into restricted, overcrowed locations such as the African population are forcibly herded into already. "We are determined to fight unitedly for the defeat of this Hitlerite racial law and to achieve freedom of residence, trading and property rights for all sections of the people. "This meeting condemns the location system and pledges itself to fight for its abolition." Senator W. G. Ballinger said the Bill was the natural successor to the pegging Act and the Asiatic Land Tenure Act passed by the United Party Governments.

Legality Of Segregation

Opening a case in the Supreme Court, Washington arising from a complaint by a Negro against the practice of the Southern Railway Company in partitioning off one end of its dining cars, the U. S. Attorney-General, Mr. J. Howard McGrath said that segregation of Negroes in railway dining cars involved humiliating and insidious discrimination. The legal basis for segregation in the United States is a 15-year old doctrine of "separate but equal facilities for Negroes." The doctrine has laid down that segregated schools, buses, hotels and other public gathering places do not violate the constitution. Mr. McGrath, however told the Court that discrimination in this case was "in and of itself a form of inequality." He added that facilities segregated on the bases of race or colour, were not and never could be equal in any full sense of the word. A barrier in a dining car was important, not only as a physical barrier but as a symbol.

The Prestige Of White South Africa

The following statement was made by Dr. Neville Talbot, the then Bishop of Pretoria eighteen years ago. We recall it because it holds good today: I claim that to impose more restrictions on Natives living in European areas which the promise (of the grant of more land made to them in the Native' Lands Act) has been honoured is a flagrant breach of faith on the part of white South Africa. It is calculated to damage the white man's prestige and render cooperation between the races so much the more difficult. Once more, therefore a deep issue is brought [illegible] the fore. it underlies the whole question of race relations ships is South Africa. The issue is whether the house of South African civilisation shall be built, in the supposed interests of Europeans, on the foundation of the oppression and compulsion of the native people or, on the other hand, whether it shall be built on the foundations of free co operation by white and black for the good of the whole community. The issue is of world-wide importance, and bound up with it is the reputation of our country in the eyes of the world.

Passports Control

New restrictions which will once again introduce a form of "Police State" control on the exit of South Africans from the Union are to be imposed by the Government. In addition to the reduction in the time limit of the usefulness of a passport from five years to one, a further restriction is to be imposed: In the regulations printed on the back of every South African passport may be withdrawn or cancelled at any time." This means that the issuing Minister—the Minister of the Interior—can cancel or withdraw a passport at any moment even within the year of its validity.

The Secretary of the Interior, Mr. J. S. Hunter, said in an interview. "The recent Supreme Court decisions placed us in a very difficult position. Once we [illegible] issued a passport—and the practice through usage and not through any regulation was to make them valid for five years—we had no control over it until it had expired. In the meantime the holder might have been seriously misbehaving overseas, to the country's cost. "A Passport Bill, clearly stating the conditions and limitations of passports is necessary. "No decent person will [illegible] refused a passport, but a mischief maker or bad character who gets one and then abuses its privileges may not be allowed a renewal when his year is up." Mr. Hunter added that the new time limit would be placed on passports that had not yet been issued, but were applied for before the decision had been taken. He believed that there were about 500 applications for passports in Pretoria at the moment. Those that were issued will all be limited to one year. Passports that had already been issued for five years would not be affected.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - including postage.

To be had fr m:

"INDIAN OPINION,"
P Bag, Phoenix, Natal.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

FOR SALE

Indian General Dealers business for sale. Situated in Grey Street. For particulars apply:

"PROSPECT" c/o Indian Opinion, Phoenix, Natal.

GANDHI AND MARX

By K. G. Mashruwala In 'Harijan'

V

THE reader knows that even some schools of spiritual philosophy justify the employment of untruth, violence and other foul means for achieving an end. On the other hand there are materialist and atheist schools of thought which regard morality as unaggressable and insist upon purity of means. Thus the main question, namely, what is the true basis for the ethics of truth, non-violence etc., remains unsolved.

Let us leave aside for the moment all metaphysical discussions about Spirit and Matter, and look of both the world and ourselves as we find them in the present. It is a world in which life (i.e. sentient creation) is always found in closest association with matter (i.e. insentient elements.) Mankind is one type of such life-cum-matter bodies. It is spread all over the world. A few ethnological varieties of it are easily distinguished. These are again sub-divided into various secondary types as a result of a multiplicity of causes whether of hereditary and congenial nature exterior ones. This has led to the formation of big or small distinct groups or societies. Some of them are centuries old. Common features hold the individuals of such groups together and impel them to work together for achieving common purposes. The differences between one group and another are often so bewildering that one is apt to think that mankind is not a single species, but several distinct, and mutually incompatible and immiscible ones.

But experience, experiment and history show that these apparent distinctions are only superficial, and that underneath them are certain attributes and features of evolution, which are common to all mankind. The course of their evolution and devolution is common not only to all races and groups, but even to individuals. For instance, the ethnological differences of colour, hair, cheek-bone etc., in human beings are less serious impediments to their inter breeding than similar differences in the various breeds of cows. Also the story of the growth and decay of their moral and intellectual faculties and of the order of evolution and devolution and of the reactions to benevolent and malevolent acts is similar everywhere. Every race and group has produced and is capable of producing men and women of very noble, talented and heroic type as well as their opposites. With suitable opportunities, every group may establish a powerful kingdom, and a great culture and make the fullest use of the scientific knowledge then available. They may all attain to great height in moral and intellectual qualities, and may all in course of time lapse into luxury and vice, and bring about decay and destruction of their particular civilisation.

Eminent scientists and thinkers have examined the order and history of the growth and decay of various human groups from various angles, such as, of ethnology, language, religion, political rule, social and economic institutions, literature, music, painting sculpture etc. Since society has a longer life than its individuals, and since the latters attainments and defects are transmitted to the survivors either through heredity or association, some have attached greater importance to society than to the individual, regarding the latter as no more than a leg of a centipede, a few of which may be sacrificed by it to save its life. On the other hands, some attach more importance to the growth and development of the individual, because society exists and evolves through and for its individuals and has no existence or purpose apart from the individuals. All these studies reveal that no scholar is capable of looking at life from every angle. The best of them is able to look at only a minute phase thereof, and draw inferences about the whole from that limited experience. And yet several of them feel dogmatically certain about their conclusions, and regard all those who do not accept them as ignorant, mistaken or wilfully false and wicked, whom they feel it to be their high and bounden duty to suppress or destroy. Valuable though that knowledge may be, it must always be remembered that it is after all perfunctory and partial. The conclusions have to be justified and proved both in their physical and moral effects by one's own direct observation and experience. None can deny the conclusions of science and history, to the extent they are proved on the touchstone of experience, which is more important and basic than the studies. There is little room for difference of opinion on common realisations of experience. Differences arise only over that part which is inferential, conjectural, based on analogies, or indicative of probabilities.

The examination of human life as it is shows that the line of human progress in its upward course proceeds from ignorance to knowledge; from dependence to self-reliance; from a sense of poverty and powerlessness to that of plenty and power; from evanescence and short life to permanence and longevity, even immortality; from despair to hope. Also none on the line desires to be deceived and kept in ignorance of truth; to be hated by or live in fear of others; or willingly to put up with injustice, coercion etc. Everyone wants to know the truth of a matter, to be loved and esteemed by others, to be treated justly and kindly and to be free from fear.

Again the experience of life is that the relation of an individual to his society is that of a receiver (i.e. selfish) during the stage of his childhood and unenlightenment, and the extent of society varies from one's family to a narrow group, the nation or the whole creation according to circumstances and enlightenment. Such individual regards the society in which he lives as existing for him and uses it as a means for achieving his own ends. In a semi-advanced stage the relationship grows into one of mutual deal. The individual and society accommodate and serve each other according to exigencies and try to grow by mutual give and take. None thinks that one is absolutely meant for the other and may be sacrificed or exploited for one's own ends. But on certain occasions, the individual willingly sacrifices himself for society and on certain others, society makes sacrifices for maintaining and developing the individual. Thus for instance, the whole family spends itself out for the recovery or education of a child, or a single earning member for maintaining a great number of dependents. None takes this as anything but a natural act for a man to do. So too in relation with the community, with the nation, with humanity and with creation in general. Normally there is not even the consciousness of having performed a duty. It is as natural a conduct as assisting one's own child in crossing a street. The unhealthy awareness of regarding such conduct as an act of sacrifice arises, only when there are indications of selfish and ungrateful behaviour on the other side. If the behaviour is normal the occasion for making a sacrifice is not a matter of heart-burning or mental dissatisfaction. It is just an act which is is expected of any human being towards any other. The reason is that in the line of progress the development of the capacity to give is higher than the stage in which one is a contract receiver.

Hence, as the human mind develops from the middle stage to a still higher one, the urge to give and serve the weak and to help him to be strong, self-reliant and prosperous becomes more intense. If a sacrifice is necessary either for one's own good, or for a common good, or even for a noble purpose, it is not the weak who are to be sacrificed, but the strong ones. If people are to be rescued from a sinking steamer, it is the women, the children and the infirm who are to be helped out first, not the able-bodied men. Where the weak, the dependent and the backward parts are sacrificed for a seeming good, it is exploitation. In the course of its growth the human mind feels a sense of satisfaction in advancing towards a life of renunciation of the fruits of prosperity from that of enjoyment thereof. He who desires to be a protector and a guardian of the weak finds renouncement of comforts and luxuries as elevating and indispensable. Lordship consists in the capacity to protect and renounce, not in the display of plenty and enjoyment and enjoyment of luxuries.

Also, the human mind, to the extent it is evolved at present, presents certain unmistakable features as characteristics of the form of energy known as mind. Some of these are Memory, Will, Desire, Control (of memory and desire), Discrimination, Sentiment and Faith. All the rules, conventions and ideas about morality, good conduct, rights and duties of men, as also religious, political, economic and other systems which man has founded or destroyed are the result of the growth or decay of these common characteristics of the mind; and these characteristics are the basis on which ethics is founded.

Thus, ethics stands on direct experience and is independent of metaphysical discussion on *Atma* and Matter. Individuals and groups of men in their undeveloped or underdeveloped stage of physical or mental childhood have to be receivers; as such they will tend towards selfishness and even resort to falsehood, violence, vice, corruption etc., to achieve their ends. That they behave so, as if in a natural way, and cannot restrain themselves, and may even have to be excused for doing so, does not mean that such behaviour is *dharma* or lawful, i.e. right for man. The function of *dharma* or law is to lay down what is right for man to do; and this can be only to act with the highest dictates of discrimination, knowledge and benevolence, i.e. with progressive adherence to truth, non-violence, self-control, renunciation etc.

It may be said without fear of contradiction that the human mind is the highest development of semi-

lest organisms in the world known to us. In Western philosophies, and in common parlance also in Indian ones, no distinction is made between mind and the soul or Spirit. The highest and noblest individuals which mankind has produced show to what height mind or spirit is capable of rising in its course of evolution.

Thus, though ethics does not require a spiritual basis to justify it, may not be denied that Spirit Atma or God plays a very important part in keeping a person or persons on the right line at a critical moment. It also sustains him in periods of disappointment and dejection; it enables him to fight against odds, and also saves him from getting elated with success or intoxicated with power. He does not regard himself as the centre and fulcrum of the universe or vainly think that the world will go to ruin after him.

This does not mean that God or soul is an imaginary concept or has been hypothetized for a purpose. The faith in the *atma* is a conviction born of further and deeper plunges into the depths of the mind and is as much a conclusion based on introspection observation and thinking as any other truth of science. But I must leave this side of the discussion at that and proceed to other aspects of the main topic.

(to be continued).

KENYA LETTER

(From Our Nairobi Correspondent)

TANGANYIKA INDIANS SUPPORT REFORMS

STRONG condemnation of the propaganda carried on by "a group of Europeans from the (Tanganyika) Territory and from the neighbouring (Kenya Colony to establish European leadership and unofficial European majority rule in Tanganyika" has been made by the Indian Association, Dares Salaam, in a Memorandum submitted by it to the Select Committee of the Tanganyika Legislative Council appointed by Government "to review the present constitutional structure in the Territory and to make recommendations for future constitutional structure in the Territory.

It may be recalled that the Tanganyika Government circulated early in January a very comprehensive Memorandum suggesting the basis for the proposed changes in Tanganyika's Constitution and for the future governance of that Territory.

Briefly stated these proposals could be summarised as follows:

The Provincial Council of each of the eight provinces of Tanganyika to be used as "electoral colleges" for the selection of unofficial members to the Legislative Council; each Provincial Council to select one African and one non-African, thus ensuring equality of African and non-African representatives on the Council; and the selection of non-African representatives from among Europeans and Indians on the basis of a Common Roll.

White Settlers Jittery

The White settlers in Kenya and their counterparts in Tanganyika and Southern Rhodesia have become very jittery over the announcement of the proposals granting equal unofficial representation to Africans and non-Africans on the Legislature of Tanganyika with provision for the election of members on a Common Roll. The White settlers do realise that their chances for domination over the Africans in this country are very negligible if the Tanganyika Government implements the recommendations of the Select Committee for reforms in that Territory which is under direct control of the United Nations Organisation Trusteeship Council.

The Indian Association's Memorandum traces the greater role the Asian community has played and is playing than any other immigrant community in the economic and social development of Tanganyika.

"The Asian community," it states, "considers that political development of the Territory has reached a stage when a more advanced popular and democratic system should be introduced and representatives drawn by an elective system," (Under the present Constitution, the Members for Tanganyika Legislative Council are nominated by the Governor).

"The ideal system to introduce the elective representation," it continues, "would be a common roll for all the population of the recognition of this democratic and popularly accepted principle. In the interests of the harmonious development of a country where three different races live side by side, it is essential that better understanding should be established and the Common Roll will bring about the desired outlook and afford opportunities to the electorate as a whole to pick out the most popular and efficient representatives from different parts of the Territory. This in addition to better and more efficient administration, will foster the common bond of citizenship amongst all inhabitants which is essential for progressive development of the country."

The Memorandum also supports the suggestions made in the Government's Memorandum circulated to unofficial Members in connection with the establishment of Provinces of Tanganyika which would act as "electoral colleges," the ensuring of equality of African and non-African representation on the Legislative Council and the selection of non-African from among Europeans and Indians on the basis of a Common Roll.

"A group of Europeans," the Memorandum concludes "from the Territory and from the neighbouring (Kenya) Colony are agitating to establish European leadership and unofficial European majority rule in this country. While appreciating the part played by every section of the community (it declares) strongly resents and opposes such fantastic demands put forward by the European Association and its supporters and considers that fanatic statements made are creating considerable misunderstanding and mistrust between the European and non-European inhabitants of the Territory.

"This Territory is a Trust with His Majesty's Government until such time as all its inhabitants are fit and ready to take charge of the affairs of the Government, and any move to destroy the status of trusteeship by giving a favourable position to any racial group would be strongly opposed by the Asian population who actually form the bulk of the non-African population of this country."

An Indo-African United Front

Meanwhile, the non-European communities in Kenya have not taken the settlers' agitation lying down. This week an Indo-African united front to counteract the mischievous propaganda of the Europeans came officially into being and a meeting to discuss the Tanganyika proposals has been fixed for Sunday, April 23, 1950 in Nairobi under the joint auspices of the Kenya African Union, the parent organisation of Kenya Africans, and the E.A. Indian National Congress.

Prominent among those who will address the meeting, which is first of its kind in Nairobi, will be the Hon'ble A.B. Patel, M.L.C., Mr. Jomo Cenyatta, President of Kenya African Union, Mr. Peter Koinange, M.A. who returned recently from India, Mr. Chanan Singh, President, Indian Association, Nairobi, the Hon'ble J.E. Nathoo, an Indian Muslim Member of Kenya Legislative Council and Mr. Tom Mbotela, African Vice-President of the Kenya African Union.

The Hon'ble E.W. Mathu, a prominent African Member of the Legislative Council will preside over the meeting.

A resolution condemning the attitude of the European settlers in Kenya, Tanganyika and Rhodesias in opposing the "very moderate" proposals for Tanganyika and calling upon the "non-Europeans of East Africa to take vigorous action to safe-guard their future in these territories" has been drawn up by the two organisations for adoption in the mass meeting of Indians and Africans on April 22.

Death Of Mr. Harilal Icharam

The death of Mr. Harilal Icharam, at the age of 38, took place in Durban on Wednesday, April 12. Deceased leaves behind his widow, a son and a daughter. Mr. Icharam Ragha, deceased's father, wishes to thank through these columns all sympathisers.

FLY VIA
NAIROBI
TO
INDIA
PAKISTAN
CEYLON

the most direct route to the EAST

Alternate Thursdays a Constellation leaves Nairobi, reaching Bombay, after only 12 hours flying.

Immediate connections at Bombay for all parts of the East.

Fare Nairobi/Bombay
1st single £121 1st R. return £220

AIR-INDIA International LTD.

Shell House, P.O. Box 1080
NAIROBI, Cables AIRINDIA.

Write to us, to E.A.A.C. our General Agents or to any I.A.T.A. Agent.

OUR INDIA LETTER

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT)

Baroda, April 12

Indo-Pakistan Pact

THE Indo-Pakistan Pact has received a great welcome everywhere. Referring to his negotiations with the Prime Minister of Pakistan, Pandit Nehru said in his statement in the Parliament: "The problem was not a mere Bengal one but essentially of all India. Indeed its repercussions went far beyond the borders of India and Pakistan. Because of this the world took deep interest in this meeting and its result." "The first part of the Agreement," he went on to say, "deals with certain fundamental democratic rights of all citizens and nationals.....The Prime Minister of Pakistan assured me that his Government believed in the modern conception of a democratic State, and that there could be no other form of State under modern conditions. This assurance is embodied in Part A of the agreement." "Part B deals more especially with the migrants from East and West Bengal, Assam and Tripura. We have assured in this that these migrants should have freedom of movement and protection in transit, and that they shall be free to remove as much of their movable personal effects, household goods, and personal jewellery as they may wish to take with them. Also a fixed quantity of cash." Assurances have been given regarding their properties left behind.

Restoration Of Peace

"Part C of the Agreement," said the Prime Minister," deals with the restoration of normal conditions, punishment of all those who are found guilty, collective fines and special courts. It deals also with the setting up of agencies for the recovery of abducted women and for the non-recognition of forced conversion, and the punishment of people who are found guilty of converting people forcibly. It is laid down that any conversion effected during a period of communal disturbances shall be deemed to be a forced conversion. It is proposed to set up Commissions of enquiry to report on the causes and extent of the recent disturbances and to make recommendations with a view to preventing them in the future."

Other Provisions

Some of the other provisions to which the Prime Minister referred are; (1) Each govt. will depute a Central Minister to remain in these areas; (2) Inclusion in the Cabinets of East Bengal a representative of the minority community; (3) setting up of minority commissions in East Bengal, West Bengal and Assam. These will be charged with the implementation of this agreement, and report from time to time thereon; (4) In case of disagreement between the two Central Ministers, the matter shall be referred to the Prime Ministers of India and Pakistan."

"Some Immediate Relief"

"I think it may be said with some justification," Pandit Nehru went on to say, "that this agreement should bring immediately certain relief from the tension that has persisted for some time.....An agreement is a step, and a step in a certain direction. It has to be followed up by many other steps and more particularly by a change in the very conditions of life. By this agreement the Governments of Pakistan and India have pledged themselves to take those other steps also."

"Reversing The Process"

"This is the first step towards reversing the process that has gone on," said Sardar Patel. "What will be the criterion of the success of the agreement?" To this question Pandit Nehru replied: "Obviously two of the most important criteria are the preservation of order and protection of the people, and, secondly, decrease in the exodus." "We rely more on the help of the Press," said Sardar Patel, "and if you all help us, I think we can change the atmosphere."

PROFESSOR ON 'MYSTERY' OF APARTHEID

PROFESSOR P. V. Pistorius, writing in the current issue of 'Die Gereformeerde Vaandel,' the whole of which is devoted to articles on apartheid in the light of Scripture, says "If we have to to choose between God and apartheid, than we must reject apartheid, even if rejecting it seems to us like national suicide."

The recent election of Natives' representatives had shown clearly that the Afrikaans-speaking section had lost the confidence of the Natives.

Two of the reasons Professor Pistorius gives for this are the element of mystery surrounding the apartheid policy, particularly in its negative aspects, and the attitude of many of the Afrikaans people to the Natives in their personal relationships.

"Perhaps it is already too late, but, in any case, the Church and the State should take both the Native and Coloured peoples into their confidence without delay and explain the whole policy, positive as well negative," Professor Pistorius says.

"Why is it that people have asked what we meant by apartheid and we could not answer them? It is not because we know more or less what we intend to take away, but not what we intend to give?" he asks.

Every thinking person should realise that at this stage apartheid was for the good of both Native and European, and even essential for the preservation of Christian civilization.

The apartheid policy could, however, have a Scriptural foundation only if it honoured the laws of human relationships as they were laid down by Christ, for instance, in the Sermon on the Mount.

Criticizing the attitude of the Church in appointing commissions to inquire into apartheid, he said the attitude of the Church was that the Scriptures be sought through to find texts supporting apartheid. It was not an attempt to define, on scriptural grounds what the principles of the Church should be. This resulted in invalid conclusions and the wrong invalid conclusions and wrong interpretation of texts.

The other articles in the issue are by Dr. E. A. Venter, who condemns the opposition to racial apartheid; the Rev. Ben Marais, who says that nowhere does the Bible speak of apartheid on the grounds of race, and that deliberate apartheid in the Christian Church could be justified only by very important practical considerations; and Dr. A. van Schalkwyk, who says that he is convinced the Christian in South Africa can support no other policy than that of racial apartheid and separate, independent development.

DUFF'S ROAD TOWNSHIP.

Good road, | acre Lots, are selling fast in this lovely area within easy rail transport of Durban, 10 miles from City Hall. Buy now and save.

ALSO FOR SALE:

The homestead, containing 8 rooms, 2 bathrooms (one white tiled) small office, hot water system, wide verandahs. With kitchen block of 3 rooms suitable for conversion to 5 rooms, and detached rooms. £3,500. Also offered, separately or together, cottage and various outbuildings.

ALL ON EASY TERMS

Voysey, Boshoff
—&—
Co. (Pty.) Ltd.

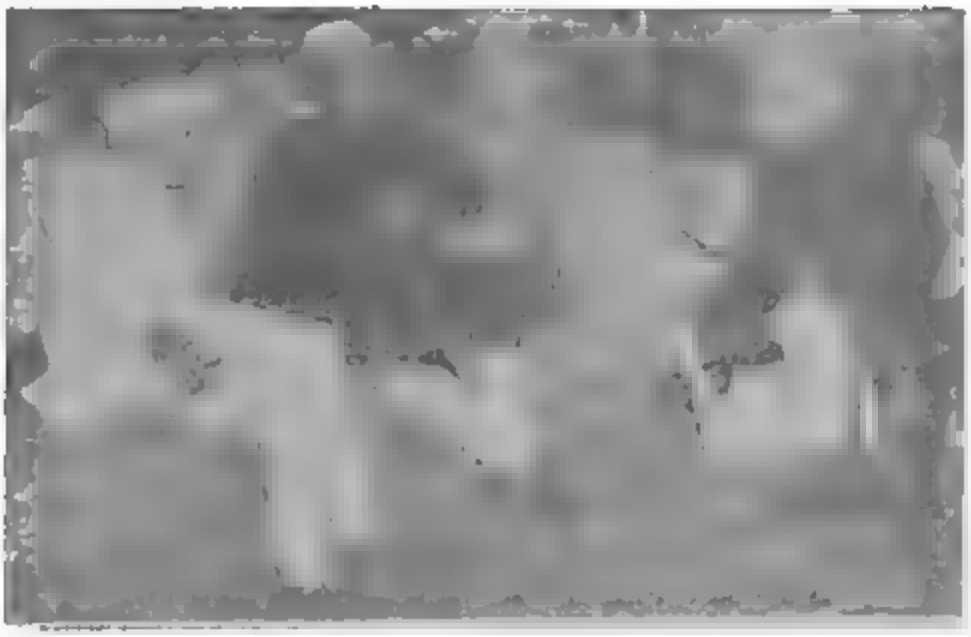
291, Smith Street, Phone 28954

Tear off here and post to
VOYSEY, BOSHOFF & CO. (PTY.) LTD.,
291, Smith Street, Durban.

I am interested in the Duffs Road sites and would like to have a plan of the Township. (Please print)

NAME.....

ADDRESS.....

Pandit Nehru, Dr. Rajendra Prasad, (President of India), and Mr. Liaquat Ali Khan (Pakistan Prime Minister) in an informal chat at Government House.

Repair and maintenance

Air Force Insigna

Left to Right: Mr. Liaquat Ali Khan laying a wreath on Gandhiji's 'Samadhi' at Rajghat, Delhi, and Air Staff Chief Vice-Marshal S. Mukerjee.

Nine Liberators fly past over the Old Fort during the Republic Day ceremonial parade, in New Delhi.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
હને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૧૭ | શુક્રવાર તા. ૨૮ એપ્રીલ, ૧૯૫૦. | છુટક નકલ પેની.૪.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૮ એપ્રીલ, ૧૯૫૦

કાળો કાયદો

આ લેખ ગ્રૂપ એરીયાઝ બીલના ગયા શુક્રવારે દક્ષિણ આફ્રિકાના ધારાસભામાં પ્રસિદ્ધ થએલા સારના આધારે લખાયેલ છે. ૧૯૦૭માં ટ્રાંસવાલ એશીયાટીક રેજીસ્ટ્રેશન એક્ટ આવ્યો ત્યારે તેને "કાળા કાયદા"ની ઉપમા અપાઇ હતી. એ કાયદા એ દરેક એશીયાવાસીની લાગણી તેના ઉંડાણથી ઉશ્કેરી મુકી હતી અને મહાત્મા ગાંધીજી ના નેતૃત્વ હેઠળ ઐતિહાસિક થઈ ગયેલી સત્યાગ્રહની ભીષણ લડત નો વિષય થઈ પડયો હતો. ત્યારબાદ ૧૯૨૪માં કલાસ એરીયાઝ બીલ આવ્યું. તેણે પણ હીંદીઓની લાગણી ખુબ ઉશ્કેરી મુકી અને એટલે શોર મચ્યો કે હીંદના બીન-સરકારી એલચી સ્વર્ગસ્થ સરોજીની નાયડુ આ દેશમાં આવ્યા અને બનવાકાળ હતું કે સ્મટસ સરકાર જે એ બીલ લાવવા માટે જવાબદાર હતી તે પડી ભાંગી અને પાર્લા મેન્ટ વીખેરાઇ ગઇ. અને હીંદી ફ્રેમ એક આફ્રતમાંથી ઉગરી ગઇ, ત્યાર બાદ ૧૯૨૬ માં હર્ટ ઝોગ સરકાર તરફથી એરીયાઝ રેજરવેશન બીલ લાવવામાં આવ્યું જેણે જબરી ચળવળ ઉભી કરી અને હીંદથી એક સરકારી ડેપ્યુટેશન આવ્યું અને ત્યાર બાદ હીંદ અને યુનીયન સરકારો વચ્ચે પ્રસિદ્ધ થઈ ગયેલી રાઉન્ડટેબલ કોન્ફરન્સ મળી. જેથી બીલ પરંતુ મુકાયું બ્રેન કપડાઉન કરાર હસ્તિમાં આવ્યા. પરંતુ એ કરારથી થયેલી શાંતી પણ દુંક સમય જ રહી ફ્રેમકે ત્યારબાદ ૧૯૩૨ માં ટ્રાંસ્વાલ એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ લાવવામાં આવ્યો અને તે પછી નાટાલમાં સ્મટસ સરકાર તરફથી ગ્રેગોંગ એક્ટ લાવવામાં આવ્યો અને નાટાલ અને ટ્રાંસવાલને લાગુ પડનારો એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ લાવવામાં આવ્યો અને એ કાયદાનો હજુ પુરો અમલ નથી થયો તેટલામાં નેશનલીસ્ટ સરકારે આપણા પર ગ્રૂપ એરીયાઝ બીલ લાદયું છે, જે કલાસ એરીયાઝ બીલ કરતાંયે ઘણું ખુરું છે.

એ બીલ જે કે સઘળાને લાગુ પડનારું છે છતાં તેની પ્રતિકુળ અસર સૌથી વિશેષ હીંદીઓને જ રહશે કે તેઓએ એટલા બધા સ્થાપિત હાકો ઉભા કર્યો છે યુરોપીયનો ઉપર તેની અસર નામની જ રહશે જ્યારે હીંદી ફ્રેમનું તો તે નૈતીક પતન કરવા ઉપરાંત તેની આર્થીક પાયમાલી કરી મુકશે. આ કાયદો જો પસાર થઈ જવા દેવાશે તો તેની અહોળી અસર કાળે કરી જણાશે, જમીન માલીકીની કરી સુરક્ષિત તા નહિ રહી નાણાંપીરનારી સઘળી સંસ્થાઓએ તો એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ જ્યારથી હસ્તીમાં આવ્યો ત્યારથી જ હીંદીઓને નાણા પીરવાનું લગભગ બંધ કરી દીધું છે અને હવે જે થોડી ઘણી પીરમાર થતી હતી તે પણ બંધ થઈ જશે. જે પ્રોપર્ટીઓની આજે હીંદીઓ માલીકી ધરાવે છે તેની કીંમત ઘણી જ ઘટી જશે ફ્રેમકે હાલના માલીકો પોતાની પ્રોપર્ટીઓ પોતાના બાળકોને વારસામાં પણ મુકી જઇ નહિ શકે, ત્યારે બાપ મરી ગયા પછી છોકરાંઓનું શું થશે? તેઓને રસ્તાપર ફેંકી દેવામાં આવશે અને પ્રોપર્ટીની માલીકી બાકીના મુદ્દે યુરોપીયનોના હાથમાં જશે ફ્રેમકે તેમના સીવાય બીજા કોઇથી તો તે ખરીદી નહિ શકાય! વળી દાખલા તરીકે વેસ્ટ સ્ટ્રીટને જો યુરોપીયન ગ્રૂપ એરીયા તરીકે જાહેર કરવામાં આવશે તો લાંબા સમયથી ત્યાં સ્થપાયેલી હીંદી વેપારની પહેડી ઓનું શું થશે? તેઓને તે બંધ કરીને કયાં જવું? કહેવામાં આવે છે કે જોજ નીયમ યુરોપી યનોને પણ લાગુ પડશે. પરંતુ બીલમાં સિક્ષકો, ડાકતરો, એંજીનીયરો, કેમીસ્ટો, વિ. માટે એકઝેમ્પશન ની કલમ રાખવામાં આવી છે અને એક હીંદી વેપારી જેના વેપારનો આધાર લગભગ યુરોપી યન ખરાદી ઉપર જ રહ્યો છે તેના કરતાં તેઓને એકઝેમ્પશન નો લાભ વધારે સહેલાઇથી મળી શકશે, વળી જો કે અમુક લતાને અમુક બાસ ગ્રૂપ (વર્ગ) ના લોકોના માત્ર વસવાટને માટે જ જાહેર કરવામાં આવશે તો એ લતામાં પોતાની જ માલીકીની પ્રોપર્ટીઓમાં જે હીંદીઓ આજે પોતાના કુટુમ્બ પરિવાર સાથે વસતા હશે તેઓનું શું થશે? તેણે પોતાને અને પોતાના કુટુંબ ને લઇને કયાં રહેવા જવું? બીલ માં જેમ જેમ વધારે ઉંડા ઉતરીએ તેમ તેમ તે વધારે બીહામણું થઈ પડે છે. અને ફ્રેમ આણે નાઝી તંત્ર જ તેના નગ્ન સ્વરૂપ માં ખડુ ન થયું હોય એવું લાગ્યા વીના રહેતું નથી. આથી આ બીલ તેના છુરામાં છુરાં ક્રુર રૂપમાં કાળું બીલ છે.

હવે હીંદીઓને ઉંઘવાનો વખત નથી રહ્યો જો ઉંઘી રહ્યા તો તેઓ જોશે કે એક મધરાતના ઈન્સપેક્ટરો તેઓના મકાનમાં દાખલ થઈ ગયા હશે અને તેઓનું શું થઈ રહ્યું છે એ તપાસ કરવા જાય એ પહેલાં તો રસ્તા પર ફેંકાઈ ગયેલા પોતાને નિહાળશે. આવી આ કાળાં બીલમાં સત્તાઓ મેળવવામાં આવી છે હવે તો વિચાર કરવા જેવો વખત નથી રહ્યો, જે કંઇ કરવું હોય તે અમલમાં મુકવા નો વખત આવેલો છે.

એવા ભુલાવામાં આપણે પડી ન રહીએ કે હીંદ અને પાકિસ્તાન ડેલગેશનો અહિં આવી ગયા અને બાદ રાઉન્ડટેબલ કોન્ફરન્સ થી આપણને ઉગારશે. આ બીલથી સચોટ રીતે સિદ્ધ થાય છે કે યુનીયન સરકારને રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સની કશી ચીંતા નથી: સ્વચ્છંદે પોતાની ઈચ્છા માં આવે તેમ વર્તી રહી છે અને કદી નહિ હતી તેવી એ પરવા બની ગઇ છે. જે કંઈ પણ ચીંતા હોય તે સઘળી આપણને થઇ રહી છે. આપણે જ આપણી જાતને મદદ નહિ કરીએ તો હીંદ, પાકીસ્તાન કે દુનીયા આપણને મદદ કરી શકવાના નથી. અને જેવા આપણે જાતે આપણને મદદ કરતા થઈ જઇ શું તેવીજ અણધાર્યા સ્થળોએથી આપણને મદદ મળવા લાગશે. હવે આપણે જે નક્કી કરવાનું છે તે એ કે શું આપણે કોમ્યુ-નીસ્ટોના જમાતમાં ભળી જઈ તેઓ દ્વારા આપણે ઉગરવા માગી એ છીએ કે આપણે હવે વધારે ગંભીર બની સંગઠીત થઇ આપણી સામે આવી પડેલી આફ્રત નો એકે અવાજે અને પુર્ણ સભ્યતાથી છતાં સત્ય અને ન્યાયને ખાતર આપણો જાન મુરબ્બાન કરવાના દ્રઢ નીશ્ચયથી કરવાને કમર કસવા માંગીએ છીએ? આપણાપર ગજુમી રહેલાં વાદળમાં માર્ગ કરવા માટે નમ્ર માર્ગના અને ઇશ્વરને ખાતર કરીશું યા મરીશું એના દ્રઢ સંકલ્પનો પાળવાનો અવસર હવે આવી લાગેલો છે. પરંતુ "ગ્રેટ" જે આખી દુનીયામાં "મજુર દિન" તરીકે ઉજવાયેલો છે તેની સામે આપણો સવાલ જોડી ન દઈએ. એ "દિન"નું ખાસ મહત્વ છે. આપણા સવાલને માટે એક

અલગ દિવસ મુકરર કરીએ. જો તેમ કરવાની આપણામાં શક્તિ ન હોય, પુરતાં સંગઠનના અભાવ ના કારણે તે સફળ નહિ થાય એવો ડર લાગતો હોય તો એ નબળાઈ છુપાવવી નહિ જોઈએ. નબળાઈ હોય તેના કરતાં તેને છુપાવવી એ બેવડું શરમભરેલું છે. સૌથી પ્રથમ તો નેતાઓ એ પોતાનામાંથી એ નબળાઈ દુર કરવી જોઈએ અને પછી વિશ્વાસ અને દ્રઢ નીશ્ચયથી લોકો માંથી તે દુર કરતા થઈ જવું જોઈએ. પરંતુ સૌથી વિશેષ તો આપણે મન, વચન અને કર્મથી સત્ય બનીએ એ સૌથી પ્રથમ અને સૌથી અગત્યનો પાઠ મહાત્મા ગાંધીજીએ આપણને શીખવેલો છે. તેમના શીક્ષણને યદ્ધાથી અનુસરશું તો જરૂર તેમના આશિર્વાદ આપણા પર ઉતરશે, ઈશ્વર આપણને તેમજ રાજકર્તાઓને સન્માર્ગો દોરે.

નોંધ

યુનીયન સરકારની અસંગતતા

હું સમયપત્રક યુનીયનની હાલની સરકારના જે પક્ષો જ જવાબદાર પ્રધાનોએ સાઉથ આફ્રિકામાં આપણા લોકોનું ભાવિ ઉજ્જવળ થવાની આશા આપનારા નીવેદનો કર્યા હતાં. તે મહિ ઈંગ્લંડ અરબાને નહિ ગણાય. કોમ્પ્રોહાઈ ખાતાના પ્રધાન શ્રી. પી. જી. સુત્તર, જેમણે અમ જાન્યુઆરી માં કોલોનમાં મળેલી કોમનવેલ્થના પરદેશ ખાતાના મંત્રીઓની પરિષદમાં ભાગ લીધો હતો, તેમણે દીલ્હી પાછા ફરતાં મુંબઈ ખાતે એવી આશા દર્શાવી હતી કે, દીંદ અને સાઉથ આફ્રીકા વચ્ચે વર્તી રહેલા મતભેદોનું કુંક સમય માં જ સંતોષકારક સમાધાન થઇ જશે. તેમણે કહ્યું "હું માનું છું કે મારા સાકાર તરફથી થતા કર્યોવાતા ભારતી જોતા ઉપર સવાલના ઉકેલને માટે દીંદ, પાકીસ્તાન અને સાઉથ આફ્રિકા વચ્ચે જે પ્રાથમીક ચર્ચામાં માર્ગ જરૂર મળી આવશે જ." વધુમાં તેમણે ઉમેર્યું કે, અમુક પ્રમાણમાં સમજુતી અને સુમેળ એ બે આ સવાલના ઉકેલ લાવવામાં જરૂરી વસ્તુઓ છે." વળી યુનીયનના નાણા ખાતાના પ્રધાન શ્રી. એન. જી. ગોખલેએ એજ અરસામાં જણાવ્યું હતું કે, "યુનીયનનો પ્રયત્ન આપણી પીઢ કોમ બ્રીન-સુરોપીયનો જે હીસ્સો ભોગવી રહ્યા છે તેમાં કોઈ પણ જાતે ઘટાડો લેવા કે કરવાનો પ્રયત્ન કરેલું નથી તેમ ભવિષ્યમાં પણ નથી." આ સંજોગોમાં ખરેખર ખેદકારક બીના એવું જોવી બીજ કારણ કરવામાં આવ્યું છે કે એવી તાજુબીની વાત નથી— બધો કોક અતિ કરણ પરીસ્થીતિ કરી ઉભી કરાય.

ખરી રીતની જરૂર

'નાટાલ મરકયુરી'માં દર શનીવારે ચર્ચાપત્રોના ખાનામાં સારની કટાર ચલાવનાર "ઓનલુકર" બધા જાણકાર લેખક છે. ગયા શનીવારના તેના જવાબમાંથી નીચેના ગુજરાતી ઉતારો અહીં ટાંકી એ લીધે જે વીચારવા જેવા છે.

સવાલો વિષે ભરી અજ્ઞાનતા ભરેલી છે. પાર્લામેન્ટમાં થોડા સમયપર થયેલી રહેલી ચર્ચામાં એમ. પી. ઓએ જે અકકલ વગરના પ્રશ્નો પુછયા હતા તે, નેટીવોની પ્રતિનિધિ સભાના સભ્યના ભરેલાં ઠાંણાની સરખામણીમાં, આ દેશના જાતીઓના ગંભીર પ્રશ્ન વીષેની સંપુર્ણ અજ્ઞાનતા સુચવનારા હતા. તેમણે વધુમાં કહ્યું : "પ્રજાતંત્રીય તો આપણે રહ્યો પરંતુ બિજ જાતીઓના સમાજમાં જીવન કેવું હોવું જોઇએ તેની સાઉથ આફ્રિકાના બાળકોમાં કોઇ પણ જાતની તકરારોના અભાવનો જ્યારે વીચાર કરીએ ત્યારે એ અજ્ઞાન તાથી તાજુબી નથી થતી. કોના મોઢા આગળ નેશન-સુરોપીયન આખતોનું કર્યું જ્ઞાન જ નથી તેવા લોકો પાસેથી બુદ્ધિ યુક્ત કાનુનોની આશા ન જ રાખી શકાય. આપણે હકીકતો સમજીને કામ લેવું જોઇએ. ધર્માધતાપણાની નીતી જે કામ નહિ કરી શકે તેવી કોમ તો દેખીતી રીતે નેટીવો પ્રત્યેની નીતી સુધારવી જોઇએ. સામાજીક સેવાના આપણા હાલના પ્રશ્નો જો કે જરૂરી થીંજણા છે પરંતુ આપણું સામાજીક તંત્ર જ ખોટું થઈ ગયું છે. જેઓ પોતાનું સંભાળી શકે છે તેઓ તરફ જોવું જોઇએ. નાગરીકત્વના હકો માં જાતીભેદ પાડવાનું આપણે સ્વિકારવું નહિ જોઇએ. જાતીભેદ પર નહિ પરંતુ કેળવણી અને અન્ય લાયકાતો પર રચ્યુ, એવી મતાધીકારની જુની કેપની નીતી છોડી દેવામાં આવી છે એ એક ગંભીર ભુલ છે. નાગરીક તરીકેની જવાબ દારીઓ ઉઠાવવાને નાલાયક ■ એવા સઘળા જાતીઓમાં પણ બોકા પડેલા છે, અને ખાસ કરીને બિજ જાતીઓ ના બનેલાં પ્રજાતંત્રમાં બુદ્ધિશાળી મત દારો હોવાની પણ જરૂર છે." અંતમાં શ્રી. કર્નલે કહ્યું : તેનો ઉકેલ તકરારથી નહિ પણ વિવેકબુદ્ધિથી લાવવો જોઇએ. ભવિષ્યનો સુધારો ટકાવી રાખવો હોય તો એકજ માર્ગ છે અને તે જેન હોપમેયર શીખવેલો છે તે છે : તે એ કે: સિદ્ધાંતોને મકકમ પણે વળગી રહો અને વીશ્વાસથી આગળ વધે જાઓ."

લગ્નનું વ્યાપક સ્વરૂપ

શ્રી. કેદારનાથજી (ખારા બાપુભાંથી)

લગ્ન કેવળ વધુવર માટે નથી. કેવળ તેમની જરૂરિયાતો માટે અથવા તેમના કેવળ સુખ માટે તે નથી. માણસમાં રહેલી કુટુંબ પ્રત્યે અને નૈસર્ગિક પ્રેરણાને કેવળ રસ્તો આપવા માટેયે તે નથી. આ બધી બાબતોનો તેમાં સંબંધ હોય તોપણ તેના કરતાંયે ઊંચ અને પવિત્ર ધ્યેય સાધ્ય કરવા માટે મનુષ્યે લગ્નનો ઉપયોગ કરવાનો છે અને તેજ તેનો પ્રધાન હેતુ સમજવાનો છે. માનવતા પ્રાપ્ત કરવા માટે આપણે તેનો ઉપયોગ કરવાનો છે. લગ્નસંબંધ દ્વારા ગૃહસ્થાશ્રમ સ્વીકારીને બંને જણે પરસ્પરની ઉન્નતિ માં મદદ કરી સાથે મળીને સમાજનાં કાર્યો પાર પાડી પોતાનું શ્રેય સાધવા નું છે. પેઢી દર પેઢી ચાલતા અને વધતાઘટતા પોતા સુધી આવી પહોંચેલા માનવતાના વારસાને અધિક પવિત્ર, વ્યાપક, ઉદાત્ત અને વૃદ્ધિંગત કરી તેને પોતાનાં સંતાનમાં ઉતારી પોતાની ભાવી પેઢીને માનવતાના માર્ગમાં જન્મથી જ અધિક લાયક બનાવવા માટે તે છે. પેઢી દર પેઢી હવે નીર્માણ થતી આવેલી માનવજાતિનાં આ સંસ્કરણો માનવી સહયુણો એક કરતાં એક ચીકુણ અને પ્રગતિકારક થતાં જઇને માનવજાતિ પરમ સુખ અને પરમ મંગળ સ્થિતિએ જઈ પહોંચે, એવો પરમાત્માના હેતુની સિદ્ધિ મનુષ્યે લગ્નની સહાયથી કરી લેવાની છે. લગ્નસંબંધથી વરવધૂનું જીવન એકત્ર થાય છે. તેને લીધે બે જીવમાં જાણે એક જ ચૈતન્ય વહેવા લાગે છે. બે કુટુંબોના આ સંબંધથી બે કુટુંબો એકત્ર થાય છે. તેમનામાં, આપસમાં મૈત્રી, પ્રેમ, વીશ્વાસ વગેરે સદ્ભાવ વધવા લાગે છે. બધાંનાં સુખદુઃખો બધાંને વધતા ઓછા પ્રમાણમાં લાગવા માંડે છે. તે બંને કુટુંબનાં બીજાં અનેક સંબંધી કુટુંબો, તે અનેક કુટુંબોનાં અનેક આપ્ત સંબંધી, મીત્ર, પરીવાર મળીને બધામાં લગ્નના નિમિત્તે જ પોતાપણાની વીશાળતા અને ઔદાર્ય વધવા લાગે છે. બધાંને એકબીજાંનો આધાર લાગે છે. બધાં એકબીજાંને મદદ કરે છે અને દુઃખ પરસ્પરમાં વહેંચી દઇને પરસ્પરનું સુખ વધારે છે. આ રીતે બધાંને મળીને એકબીજાની સમાજ બને છે. તે સમાજની, તેનાં અંગોપાંગની, આત્મોન્નતીની, આત્મોન્નતીનાં ગૃહસ્થ અને ગૃહિણીજ અનેક પ્રકારે કરી શકે છે. પ્રાચીનકાળમાં આપણા રાજાના પંચમહાયજ્ઞો ગૃહસ્થાશ્રમને આધારે ચાલતા હતા. તેમાં દેવતા, પિતર, જ્ઞાની, મનુષ્ય અને જીવમાત્ર— બધાંની સેવાને અંતભોર કરેલો હતો. તે બધાંની સેવા નીત્ય નીયમથી કરનાર દંપતી જોડલી શ્રેષ્ઠતા તે કાળે કોઇનીયે માનવામાં આવતી ન હતી. આવો આ દંપતધર્મ ગૃહસ્થાશ્રમ—જીવનનું પવીત્ર ધ્યેય સીધ્ધ કરવા માટે છે. તે કેવળ વૈયક્તિક, તાત્કાલીક અને ક્ષુદ્ર સુખ માટે છે એમ માનવું એ તેની વીડંબના છે. મનુષ્યે એક બાજુથી પોતાની ઉન્નતિ અને બીજી બાજુથી જગત પ્રતિનાં પોતાનાં કર્તવ્યો કરવા નાં છે. સ્ત્રીપુરૂષ બંનેયે અનુક્રમે પતિવ્રત અને પત્નિવ્રત ધારણ કરી તે એકનિષ્ઠ પાળી તેમાંથી જ આગળ સંયમની ઉપાસના વધારીને અને પોતા ની અંગળતા ને અસંયમનો સંપુર્ણ ત્યાગ કરી ગૃહસ્થાશ્રમની પરમ શુદ્ધિ સાધવાની છે. જીવનમાં જોઇતા અનેક રહસ્યોની પ્રાપ્તિ કરીને માનવતા રક્ષિત કરવાની છે.

ગાંધીજી અને સામ્યવાદ

'હરિજનબંધુ'માંથી — ગતાંકથી આગળ (૮)

ગાંધીજીના બધા સામાજીક અને આર્થિક સીદ્ધાંતો અને કાર્યક્રમ તેમના જ શબ્દોમાં કહીએ તો, "મારી અહીંસામાંથી પેદા થયા છે." કુદરતમાત્ર પ્રત્યે ઊંડા અને પ્રેમભર્યા તેઓ કુદરતની બધી મુશ્કેલીઓ અને કપરા ભોગો હોંશ હોંશ વેઠતા. આમાંથી જ તેમનો વર્ણધર્મ અને ટ્રસ્ટીશીપનો સીદ્ધાંત નીકળ્યો છે. તેમની દૃષ્ટિએ વ્યક્તિ કે સમાજ અથવા કોઈ પણ અમાનવ કુદરત કરતાં પંચમહાભૂતોનો જ બનેલો એક પદાર્થ નથી કે જેની સાથે આપણે વ્યવહારી અથવા વંઠ સમજી વ્યવહાર કરીએ, એટલે કે આપણે કરેલા લાભની સીદ્ધિ માટે તેને આપણે ગળે સારે અને ગમે ત્યાં ચોટાડીએ, ફેરવીએ, ભાંગીએ, અથવા મન ફાવે તેમ ઉપયોગ કરીએ. એ કુદરતી વ્યક્તિનું કીંમત તેમની દૃષ્ટિએ બીજા બધા લાભોથી વધારે મહત્ત્વનું છે. તેથી જો બીજા કોઈ ઉચ્ચ આદર્શની સીદ્ધિ માટે તેના કોઈ ઔદ્યોગિક સુધરના બલીદાનની જરૂર હોય તો તે તેની પાસે સ્વેચ્છાથી કરાવવું જોઇએ. વધારે લોકોના લાભ માટે ઘોડાઓનું બલીદાન આપવામાં અથવા બલીઓની પેઢીઓના લાભ માટે વર્તમાન સમય ના લોકોને મનમાં આવે તેમ કષ્ટ આપવામાં દુરાંત નથી એ સીદ્ધાંત તેમને કબુલ નથી.

મારો ખ્યાલ છે ત્યાં સુધી ગાંધીજી એ 'વર્ગવીગ્રહ'ની વાત કોઇ દીવસ માન્યોકરી નથી, અને એક 'વર્ગવીહીન સમાજ' કાયમ કરવાનો પોતાનો આદર્શ છે એમ પણ કોઇ વખત કહ્યું નથી. ખાનપાન, રીવાજ તથા સમાજમાં છુટથી હળવાભળવામાં અડચણરૂપ મનાતાં બાતબાત, અને વર્ણ તથા જાતીઓમાં પડેલા ઉચનીચના ભેદોનો નાશ કરવાની વાત તેમણે જરૂર કરી છે. પરંતુ બીલકુલ આદિ અવસ્થામાં રહેલા સમાજની વાત છોડી દઇએ તો સામાન્ય માનવસમાજમાં જુદા જુદા વર્ગોનું હોવું એ સમાજઘડતરનું અનીવાર્ય અંગ છે, અને તેમનામાં ઉત્પન્ન થતા વીરોધી હીતોના સંઘર્ષોને અટકાવવાનો ઉપાય, ગાંધીજીના મત પ્રમાણે, વર્ણધર્મ અને ટ્રસ્ટીશીપના સીદ્ધાંતોનો અમલ છે. જો સત્યાગ્રહથી આ બે સીદ્ધાંતોનો અમલ થાય તો સમાજના બધા વર્ગોમાં મેળ રાખી શકાય, અને કદાચ કોઇ સંઘર્ષ પેદા થાય ત્યારે તેને દુર કરવા અહીંસક ઉકેલો કોઈ શકાય મનુષ્ય એ એક અપુર્ણ પ્રાણી છે એટલે જેમાં સંઘર્ષ બીલકુલ ન થાય એવા સમાજની કલ્પના કરવી અસત્ય વાત છે: જ્યાં સુધી તો છે એના પ્રકારની કેળવણી તથા ઉપાયોની જે જાગતીવળતી વ્યક્તિઓ, વર્ગો અને સમાજ બધાના હીતમાં હોય.

આ વર્ણધર્મના સીદ્ધાંત કેવા છે? જો તેના પ્રણેતા શાસ્ત્રીય પરીભાષા અને કર્મકાંડનો વેષ ઉતારી નાખીએ તો તેને આ પ્રમાણે સમજવી શકાય:

સામાન્ય રીતે લોકો પોતાના બાપદાદાનો જ ધંધો કરતા હોય છે. સમાજજીવનની સ્થિરતા, બાળકોની સ્વભાવસિદ્ધ કેળવણી અને એ ધંધાની વૈજ્ઞાનિક પ્રગતિ માટે આ નીયમ સારો છે. જો બધા ધંધાની આબરૂ અને ઈજ્જત સમાન અથવા લગભગ સમાન હોય તો લોકોમાં પોતાના બાપદાદાના ધંધા છોડી બીજામાં જવાનું આકર્ષણ કુદરત અપવાદ રૂપ જ રહેશે, દાખલા તરીકે, કોઇ વ્યક્તિ નાનપણથી જ બીજા ધંધાના વાતાવરણમાં ઉછરી હોય તો તેનું દીલ તે બીજા ધંધા તરફ ખેંચાય એ સંભવ છે. ધંધામાં રૂચિ અને કુશળતા જન્મથી જ લોહીમાં ઉતરે છે, એ લોકમત વૈજ્ઞાનીક દૃષ્ટિએ ખોટો પણ હોય, છતાં એમાં શંકા નથી કે કુદરતીબક્ષ અને પેઢીઉતાર એક જ ધંધામાં પરોવાયેલા લોકોની શરીરરચનામાં જે કાયમી ફેરફાર થાય છે તે બાળપણથી બાળકોમાં ઉતરવાનો પહેલો સંભવ રહે છે. આને લઇને, તથા બાળકની આસપાસનું વાતાવરણ તે જ ધંધાથી ભરેલું હોય તો, તેનામાં બીજા ધંધા કરતાં પોતાના પુર્વજોના ધંધાને અપનાવવાની જે સહજતા વધારે હોવાની. આથી, સમાજજીવનનો સામાન્ય કાયદો એ હોવો જોઇએ કે દરેક વ્યક્તિ પોતાના નીર્વાહ માટે ધર્મ કે કર્તવ્ય સમજી પોતાના બાપદાદાનો કે તેમાંથી નીકળેલો કોઇ ધંધો કરે. બીલકુલ જુદા જ ધંધામાં પડવાનું તેને માટે ધર્મ નથી. જો એ નક્કી જ બતાવું કે મનુષ્યે પોતાના ગુજારા માટે બાપદાદાના ધંધા ને જ સ્વીકારવો જોઇએ તો આજે આપણી નજર સામે જે ગોકળબી દેખાય છે, જેમાં આજનો તત્વજ્ઞમ એમ. એ બધા પાછળ સમજી નથી શકતો કે પોતાના ગુજારા માટે. ગામડા કરે શું કરવું તે પ્રશ્ન ઉભો ન થાય. જો બાળકને માટે પહેલેથી જ ધંધાની વાત નક્કી હોય તો તેની કેળવણીમાં સ્થિર ઉદ્દેશ અને દૃષ્ટિ આવી જશે. તેણે શું શીખવું કે તેને શું શીખવવું જોઇએ તે પણ દેખતા ખ્યાલમાં આવતું જશે. ગાંધીજીએ લખ્યું છે કે:

"વર્ણનો અર્થ બહુ સરળ છે. તે એ કે દરેક વંશમાં ઉતરેલો અને કુદી પરંપરાગત પેઢી જ કરવો જોઇએ. શરત એ કે આ ધંધો નીતિના મુળભુત સીદ્ધાંતથી વિરુદ્ધ ન હોય અને આ નીયમ કુદરત નીર્વાહ મેળવવા પુરતા ધંધા સુધી મર્યાદિત રહે." (યંગ ઇન્ડીયા, ૨૦-૧૦-૧૭)

સામાન્ય નીયમમાં ગાંધીજીએ એક અપવાદ રજુ કર્યો છે. જો વંશપરંપરાનો ધંધો નીતિના મુળભુત સીદ્ધાંતની વીરુદ્ધ હોય તો તે ન કરવો પણ બદલવો જોઇએ. અને સામાન્ય નીયમની એક મર્યાદા પણ બતાવી છે કે આ ધંધાનું મહત્ત્વ પોતાનો નીર્વાહ મેળવવા માટે જ છે

સામાન્ય નીયમનો બીજો પણ એક અપવાદ તેમણે માન્ય રાખ્યો છે. જ્યારે તેમને પુછવામાં આવ્યું કે જ્યાં એક વ્યક્તિના ગુણધર્મ તેના પોતાના બાપદાદાથી જુદા જ પ્રકારના હોય ત્યારે તેણે શું કરવું જોઇએ. ત્યારે તેનો જવાબ આપતાં તેમણે કહ્યું:

"મારા પિતા વેપારી હોય અને મારામાં જો લડવૈયાના ગુણો દેખાય, તો હું પીતા પ્રત્યે એક સૈનીક તરીકે કેટલી સેવા બજે કરું, પણ મારે મારી આજીવીકા તો વેપારમાંથી જ મેળવીને સંતોષ માનવો જોઇએ." (નવજીવન, ૧૮-૧૨-૨૭)

આ સવાલ પુછનારાઓને' બીજા એક પ્રશ્નના સંબંધમાં ગાંધીજીએ કહ્યું:

"કોઈ ભારે મજબુતબાંધાવાળો સુતાર પૈસાની ખાતર નહીં પણ સેવાને અર્થે વકીલ થાય તો એ નદન પેઢીનો ગણાય." (નવજીવન, ૨૧-૧૨-૨૭)

આવા લોકો આજે પણ અપવાદરૂપ જ છે. એ સાચું છે કે પહેલાં કરતાં અત્યારે આવા અપવાદો વધતા જાય છે, અને તે એક મુંઝવણભર્યો સવાલ બન્યો છે. તેનું કારણ તો ધંધાની સાથે જોડાયેલી ઉચનીચની ભાવના અને તેની તરફ તટસ્થપણે ન જોતાં તેને પૈસા કમાવાનું સાધન માની તે દૃષ્ટિએ જવાના સંસ્કાર છે. આ સંસ્કારનું કારણ કરીકાઇ અને ખાનગી મીલકતની કડી પર ગોઠવાયેલી આપણી સમાજરચના છે.

પહેલા કારણ માટે ગાંધીજીએ વર્ણધર્મની જે વ્યાખ્યા આપી છે તેથી તેમનો સીદ્ધાંત સ્પષ્ટ થાય છે:

"વર્ણની આ વ્યાખ્યામાં ઉચનીચની કલ્પના માટે કોઇ સ્થાન નથી." (યંગ ઇન્ડીયા, ૨૦-૧૦-૨૭)

"મારા અભિપ્રાય પ્રમાણે જન્મસિદ્ધ કે સાધનાસિદ્ધ ઉચ્ચ અધિકાર જેવી કોઈ વસ્તુ જ નથી,... બધા મનુષ્યોની સમાનતામાં હું પુરેપુરી રીતે માનું છું. માનવમાત્રનો આત્મા એક છે, પછી ભલે તે હીંદુસ્તાનમાં કે ઇગ્લંડમાં કે અમેરિકામાં અને ગમે તે પરિસ્થિતિમાં જન્મ્યો હોય. મનુષ્યની આ મુળભુત એકતામાં હું વીશ્વાસ રાખતો હોવાથી જ પોતીનામાં ઉચ્ચતાનું ગુમાન રાખનાર બાબતમાં હું બીનસહકારનો સીદ્ધાંત પોતાના સાથીદારો સાથે આચરવાનો કર્તવ્ય ગણું છું. દક્ષિણ આફ્રિકામાં હું આ ઉચ્ચતાનો સીદ્ધાંત બીલકુલ સહી કામે ઝઝયો હતો. સમાનતામાં મારી પુરેપુરી શ્રદ્ધા હોવાને લઇ હું પોતાને ભંગી, કાંતનાર, વણકર, ખેડુત અને મજુર કહેવડાવી રાજી થાઉં છું. અને, જ્યારે બાહ્યરૂપે જન્મને લઇને કે પછી મેળવેલી બીરુદાવલી લઇને ઉચ્ચતાનો દાવો કરે છે ત્યારે તેમની સાથે પણ મેં ઝઝયો કર્યો છે. હું માનું છું કે કોઇ પણ માનવી પોતાને બીજા કરતાં બેષ્ઠ બનાવવાનો દાવો કરે એ જ મનુષ્યત્વને લાંછનરૂપ છે.... આથી જ્યારે બાહ્યરૂપ કે બીજા પણ કોઇના ઉચ્ચતાના દાવા અભિમાનનો અણસારો વીરોધ કરે છે ત્યારે હું તેમને પુરેપુરો સાથ આપું છું. જે ઉચ્ચતાનો દાવો કરે છે તે તેજ ક્ષણે પોતાને માનવ તરીકે ઓળખાવાનો અધિકાર ગુમાવે છે. મારો આ અભિપ્રાય છે." (યંગ ઇન્ડીયા, ૨૯-૬-૨૭)

વર્ણધર્મના સીદ્ધાંતમાં મુકેલીઓ ઉભી કરનાર બીજા કારણનો મુકાબલો કરવાનો ઉપાય ગાંધીજીએ ટ્રસ્ટીપણાના સીદ્ધાંતમાં જોયો. તેની ચર્ચા બીજા લેખમાં કરીશ.

અત્યારે એટલું સ્પષ્ટ સમજી લઇએ કે ગાંધીજીને મારે વર્ણ એક સાંપ્રદાયિક માન્યતા કે કર્મકાંડનો સીદ્ધાંત નથી, પરંતુ તે પોતા માટે, પોતાના આશ્રમો માટે અને પોતાના સમાજના બલા માટે આચરવાનાં કર્તવ્યોનો એક ભાગ છે. દરેક નાગરિકનું કર્તવ્ય છે કે તે પોતાના બરાબરપણ અને એવો ધંધો કરે કે જે સમાજના બરાબરપણા અને ઉદ્ધાર માટે જરૂરી હોય; તે નીતિના મુળભુત સીદ્ધાંતને વીરોધી ન હોવો જોઇએ, અને પોતાના પુર્વજોથી તેને મળેલો હોવો જોઇએ. જેમાં ધંધાની સાથે ઉચનીચના કુરોતી મનોકલ્પિત અને નુકસાનકારક કે તેથી તે કાઢી નાખવા જોઇએ; તેવી જ રીતે ખાનપાન, લગ્ન વગેરે પરત્વ પ્રતિબંધો પણ દુર કરવા જોઇએ. આમ બધા ધંધા (વર્ણ) સમાન બની જાય છે.

કીશોરલાલ મશરૂવાળા.

જરૂર લેત!

૧૮૫૯ની એક કવિ જોનાથન સ્વીફ્ટ જ્યારે ડબ્લીનમાં રહેતો હતો ત્યારે તેના ઉપર એક કાગળ આવ્યો. તેના ઉપર સરનામું હતું 'ડબ્લીનના મહાન કવિને.'

કવિને રવાનીને કાગળ પાછો આપતાં કહ્યું 'હું આ કાગળ જરૂર લેત જો તેના ઉપર કંજુસનો પ્રયત્ન કરવામાં જરા ઓછા હોત તો!'

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ બ્રહ્મપત્રી તરફથી)

વડોદરા, તા. ૧૨–૪–૫૦

હીંદ–પાકીસ્તાન કરાર

શાંતિસ્થાપના

"સમજુતીનો સી વીલાસ રેલાંદી પરિસ્થિતિની પુનઃસ્થાપના, જેઓ ગુને ગાર બન્યા તેમને સજા કરવી, સાક્ષ દારીક ઇંડ અને ખાસ અદાલતોની લેગવાઈ સંબંધે, અપહૃત મહિલાઓને પાછી મેળવવા માટે તંત્રસ્થાપના, અને બળજબરીથી કરાવાયેલા ધર્માંતરને માન્ય ન રાખવાનો, તેમજ બળજબરી થી ધર્માંતર કરાવવા માટે જે લોકો ગુનેહગાર જણાતાં કોપ તેમને સજા કરવા સંબંધે છે. હું સભાગૃહ સમક્ષ એ વાતનો ઉલ્લેખ કરીશ કે કોમી રમખાણની મુલત દરમ્યાન કરવામાં આવેલા કોઇ પણ ધર્માંતરને કરણાત ધર્માંતર તરીકે લેખવામાં આવશે એમ કરાવવામાં આવ્યું છે."

પ્રધાનો ને પત્રો

"આ વીસ્તારો (બંગાળ અને આસામ) માટે દરેક સરકારે એક પ્રધાનને નીયુક્ત કરવાનું કરાવ્યું છે. આ કેન્દ્રસ્થ પ્રધાનોની જવાબદારી વીશ્વાસ સ્થાપવામાં સહાય આપવાની રહેશે કે જેથી નિર્વાસિતો પોતાને ઘેર પાછાં ફરી શકે અને સામાન્ય રીતે આ સમજુતી અમલમાં મુકવામાં સામાન્ય રીતે દેખરેખ રાખી શકે પુર્વ બંગાળ અને પશ્ચિમ બંગાળના પ્રધાનમંડળોમાં લઘુમતી કોમનો એક પ્રતિનિધિ રાખ વાનું પણ ઠરાવેલું છે. આ સમજુતી અમલમાં મુકવામાં સહાય મળે એ હેતુથી, વધુમાં પુર્વ બંગાળ, પશ્ચિમ બંગાળ અને આસામમાં લઘુમતી પંચો બોલાવવાનું ઠરાવવામાં આવ્યું છે.

આશાના કિરણરૂપ

"આ સમજુતી કેટલાક સમયથી ચાલુ રહેલા તંગ વાતાવરણને તાકીદે કેટલેક અંશે ઢળવું બનાવશે, એમ ન્યાય પુર્વક કહી શકાય એમ હું માનું છું. આ સમજુતીથી કેવળ બંગાળ અને આસામનો પ્રશ્ન જ ઉકલશે એટલું નહિ પરંતુ ત્યાંના લાખો માનવીઓને તાકીદે રાહત આપશે. એટલું જ નહિ પરંતુ ભવિષ્ય માટે આશાના કિરણરૂપ બનશે. આ કિરણને કેટલે અંશે સુર્યના સંપુર્ણ પ્રકાશમાં ફેરવી શકાય તેનો આધાર બંને સરકારો અને પાકિસ્તાન તેમજ ભારતની પ્રજા પર છે."

દુષિત વાતાવરણનો અંત લાવો

"એક સ્વતંત્ર રાષ્ટ્ર તરીકે આપણા ઇતિહાસનો અલ્પકાળ પાકીસ્તાન સાથે ના આપણા બનેલા સંબંધોથી દુષિત થયેલો છે. અને તેથી નીપજેલાં માઠાં માંથી આ અધ્યાયથી બંગાળમાં આપત્તિ ઉભા થઈ અને આપણે તે કરતાંય અનેક ગણી મહાન એવી પરિસ્થિતિના કિનારા પર આવી ઉભા. આપણે આપણી જાતે કટોકટીની આ કિનારા પર અટકયા અને ત્યાંથી પાછાં ફર્યા તેથી ચોકકસ રીતે લાભ થયો છે એમ હું કહીશ આપણે જેનો પુરસ્કાર કરીએ છીએ તેને વળગી રહેવાનું અને આપણા તમામ પ્રશ્નોનો શાંતિપુર્ણ અને સુમેળભાવથી સામનો કરવાનું અને છેલ્લાં અડી વરસથી આપણને ઘેરી વળેલ દુષિત વાતાવરણનો અંત લાવ વાનું જેટલું પાકિસ્તાનની સરકાર અને પ્રજાની માથે છે તેટલું જ આપણે માથે છે."

હીંદ–પાકીસ્તાન સંબંધ વિષે જવાહરલાલની શ્રદ્ધા

નવી દીલ્હીમાં તા. ૧૦ એપ્રીલના વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂએ ઓલ ઇન્ડીયા રેડીયો પરથી વધુ પ્રવચન કરતાં હીંદ—પાકીસ્તાન કરારોની ટીકા કરનારાઓએ બનાવોને લક્ષમાં રાખીને તેમજ સકય વીચારણા કરીને કરારોને સમજવાનો અનુરોધ કર્યો હતો.

પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે જેવા છે તેવા કરારો સારા છે અને બંગાળના લાખો પીડીતોને કંઇક અંશે રાહત આપશે અમે મને ખાતરી છે. સાચી દિશામાં આગળ જવા માટે કરારો એ આરંભબીંદુ છે એમ પંડીતજીએ જણાવ્યું હતું.

પંડીત નેહરૂએ વધુમાં કહ્યું કે શ્રી. લીયાકતઅલી ખાન પાકીસ્તાનની લઘુમતીઓ માટે શાંતી, સલામતી અને સુખી જીવન માટેની પરિસ્થિતિ ઉત્પન્ન કરવા અને આ કરારને અમલમાં મુકવા માટે પોતાની સમર્થ લાગવગનો ઉપયોગ કરશે એ વીશે મને શંકા નથી. અને મારી સરકાર કરારના શબ્દો અને ભાવનાને અમલમાં મુકવા માટે સર્વ પ્રયત્નો કરશે એવી ખાતરી આપવાની જરૂર છે? સદભાગ્યે વધુ ગોઠી આફત આવી પડે તે પહેલાં આપણે ઉગરી ગયા છીએ ને કે આપણી સામે મુસ્કેલીઓ તો રહે છે જ પરંતુ આપણે બધા જ તેને પાર કરવા માટે કૃતનિશ્ચિય બનીએ તો સફળતા અનીવાર્ય છે.

વડા પ્રધાનનું વધુ પ્રવચન નીચે મુજબ છે:—

"આપણે માનવીઓના આદર્શો ની કસોટી કરતા આકરા સમયમાંથી પસાર થયા છીએ. લાખો માણસો બંગાળમાં તેમનાં ઘરો છોડી ગયા છે. તેમણે અસહ્ય દુઃખ સહન કર્યું છે. લાખો માણસો બંગ અને બીનસલામતી ના ઘેરા ઓળા વેઠળ રહ્યા છે. પરંતુ આ સંકટોમાંથી પસાર થયેલા પુર્વ બંગાળમાંના કે આસામમાંના આવા માણસો ઉપરાંત અને નીરાશીતોના વીશાળ સમુદાયો ઉપરાંત આપણે સર્વે જો આપણે જ્યાં પણ હોઇએ ત્યાં, તેમની આ શારીરિક અને માનસિક યાતનામાં ભાગ લીધો છે અને આ યાતનામાંથી કોમવેરા ઉત્પન્ન કરે છે તે બેવકુફીભર્યું પગલું ઉત્પન્ન થયું, આપણે જાણે આપણી જાત ગુમાની દીધી અને આપણે આંધળા બનીને આંધળાં બહીષ્ય તરફ ધસતા રહ્યા.

પરિસ્થિતિ અંકુશમાં લીધી

સદ્ભાગ્યે વધુ ગોઠી આફત આપણા ઉપર ઉતરી પડે તે પહેલાં આપણે આપણી જાતને અંકુશમાં લઇ લીધી. તમે જાણો છો તેમ, એક આખા અઠવાડીયા સુધી પાકિસ્તાનના વડા પ્રધાને અને મેં આપણી સામેના આ ભયંકર પ્રશ્નોની ચર્ચા ખરા અંતઃકરણપુર્વક કરી છે. મને રેડીયો મારા સાથીઓ સાથે મંત્રણા કરવાની વીશેષ સગવડ મળી કારણ કે તેઓ મારી સાથે સમાન ભાગે બોજો વહન કરતા હતા. આ લાંબી મંત્રણા નાં પરિણામે અમે કાનીવારે બંગેર પછી બંને સરકારો વતી એક કરાર ઉપર સહી કરવામાં આવી. મેં આ કરાર આજે સવારે આપણી પાર્લામેન્ટ સમક્ષ રજુ કર્યો હતો.

પુછાઇ રહેલા પ્રશ્નો

આ કરારની શી કીંમત છે? તેનો અમલ કેટલી હદ સુધી કરાશે? તે બંગાળ અને આસામ અને અન્યત્ર આવેલા લોકાનમરત વીસ્તારોમાં આશા અને સલામતી ઉત્પન્ન કરવામાં કેટલી હદ સુધી સફળ થશે? શું તે આપણી સમક્ષના પ્રશ્નોનો ઉકેલ કરશે? આવા પ્રશ્નો પુછાઇ રહ્યા છે અને વાજબી રીતે જ પુછાઇ રહ્યા છે. કારણ કે આપણે બીજા કરારોને કાગળ ઉપર રહેલાં જોયાં છે તેમ કોઇ કરાર કદાચ કાગળ ઉપર જ રહે એ શકય છે.

વિનાશનો માર્ગ છોડયો

હું આ પ્રશ્નોના જવાબ આપું. એક તો એ કે કોઇ કરાર થાય એ માત્ર હકીકત પણ એક સારી અને આવકાર આપવા યોગ્ય વસ્તુ છે, કારણ કે તે લોકોના મનને વીનાશના માર્ગોથી પાછાં વાળીને રચનાત્મક માર્ગો તરફ વાળે છે. બીજું એ કે, હું તમને સંપુર્ણ વીશ્વાસ અને સંપુર્ણ પ્રમાણીકતા સાથે કહી શકું કે, અમે બંને જણા કે જેમણે આ લાંબી મંત્રણા કરી લેવા સાંતીબર્યો અને સંતોષ-

કારણ હોવા છતાં કાલાની અંતઃકરણ પ્રેરણાથી અને ઉચ્ચ ધ્યેયથી પ્રેરિત થયા હતા. એમને પરિસ્થિતિની ગંભીરતા અને બનાવોના ઢાળે તેમ કરવાની ફરજ પાડી હતી. આ કરારનો અમલ કરવામાં મદદ કરવા માટે અને પાકીસ્તાનમાં લઘુમતીઓ માટે શાંતી અને સલામતીની દૃષ્ટિએ સારી રીતે રહેવાની પરિસ્થિતિ ઉત્પન્ન કરવા માટે પાકીસ્તાનના વંડા પ્રધાન મી. લિયાકત અલીખાન પોતાની મહાન લાગવગનો ઘણુંખરું પ્રમાણમાં ઉપયોગ કરશે એમાં મને જરાય શક નથી અને આ કરાર ના શબ્દો અને ભાવનાનું પાલન કરવા મા મારી સરકાર પોતાથી શકય સર્વ કાંઈ કરશે તેની હું તમને ખાતરી આપું છું.

ઝેક અવરોધ ઓળંગી ગયા

આપણે ઝેક મસ્ત મોટા અવરોધને ઓળંગી ગયા છીએ. આપણી સામે ઘણી મુસ્કેલીઓ છે. છતાં પણ જો આપણે સૌ તેમને ઓળંગી જવા માટે કૃતનીશ્ચયી રહીએ તો આપણે અચુક સફળ થઇશું. એટલે જ હું વીશ્વાસ અને શ્રધ્ધાથી તમારી સામે વાત કરવાની હીંમત કરું છું. છેલ્લાં ત્રીસથી વધુ વર્ષોથી હું મારા લાખો દેશબાંધવોના સંપર્કમાં આવ્યો છું અને તેમણે મને તેમના અમાપ પ્રેમ અને વીશ્વાસથી માન આપ્યું છે. એનો બદલો હું કદી વાળી આપી શકું તેમ નથી. આ ગાઢ સંપર્કના કારણે વીજય તેમજ પરાજયના અને હર્ષ તેમજ શોકના પ્રસંગોએ ઝેક પીજીને ઓળખતા થયા છીએ.

એટલે હું બધીજ મારા સુખ માટે કોઇ વીશ્વાસ સાથે જોઇ શકું છું, કેમ કે આ વીશ્વાસ વાસ્તવીકતાથી નીર્ભર બન્યો છે. અત્યારે બહુ આશાવાદો સમય નથી તેમજ નીરાશાવાદનો સમય પણ નથીજ. આપણે દૃઢ મનોબળ, વીશ્વાસ અને શ્રધ્ધાથી આગળ વધ્યું. અને આપણે જેમ ભુતકાળમાં ઘણી અડચણો પાર કરી છે તેમ અત્યારે તેમજ ભવીષ્યમાં પણ પાર કરશું જ.

કરાર પાળવાની ભાવના

આ કરારનો તમે ઝીણવટથી અભ્યાસ કરો અને તમને તેમાં કોઇ સ્થળે ટીકા કરવાનું મન થશે. પરંતુ આમાં મુખ્ય પ્રશ્ન તો તેની ભાવના જોવાની છે. આ ભાવના જ હોય તો આ કરાર માત્ર કાગળનું ફરફરીયું બની રહેશે. અને એ ભાવના જીવંત હોય તો આપણી સમસ્યાઓ પ્રાપ્ત નવું અને કાયમનું દ્રષ્ટિબીંદુ મેળવીને જરૂર સફળતામાં પરીણમશે.

પાકીસ્તાન શું કરશે? કરારનું તે પાલન કરશે? જેવા જેવા પ્રશ્નો પુછવા માં આવે છે. મને ખાત્રી છે કે, પાકીસ્તાનના નેતાઓ તેનો અમલ કરવાના બનતા પ્રયત્ન કરશે. કરી છુટશે. પરંતુ બીજાઓ શું કરશે એના પ્રશ્નનું શું? આપણે શું કરીશું એનો જ આપણે નીરધાર કરવાને છે. અને આપણી દૃઢ જોગ રીતે બનતી રહેવું તો તેનાં આપણે પરીણામો અનીવાર્ય રીતે આવશે જ.

ખબરપત્રો

લગ્ન

. જોહાન્સબર્ગનાં શ્રી. ગોવીંદભાઇ નરસીંહભાઇ સુરતવાળાના પુત્ર ચિ. કેંચનલાલનાં શુભ લગ્ન ક્રોંગ્સ નિવાસી શ્રી. નાથુભાઇ ધનજીભાઇ સુરતવાળાની સુપુત્રી ચિ. રમાબેનની સાથે તા. ૧૬-૪-૫૦ ને રવિવારે બ્રેહાનીસબર્ગ ઑફીસ હોલમાં શ્રી હરિચંદ્ર આર્યના શુભ હસ્તે વૈદિક વિધિથી કરવામાં આવ્યાં હતાં. એ શુભ પ્રસંગે વધૂ ઘરેણાં ભાઇ બેનો તથા કન્યા અને વરપક્ષમાં મિત્રોએ પણ હાજરી આપી હતી. તેમનો સર્વેનો તથા જે ભાઇ બેનોએ તાર, ટપાલ વીગેરેથી વરવધુને શુભેચ્છાઓ પાઠવી હતી તેમનો શ્રી. ગોવીંદભાઇ નરસીંહભાઇ આ પત્રદ્વારા હાર્દીક આભાર માને છે.

આ પ્રસંગ ની ખુશાલીમાં શ્રી. ગોવીંદભાઇ ધનજીભાઇ તરફથી પણ 'ઇન્ડીયન ઓપીનીયન' ને ઝેક ગીની ની ભેટ મોકલવામાં આવી છે.

વળી એ માંગલિક પ્રસંગની ખુશાલી માં શ્રી. નાથુભાઇ તરફથી "ઇન્ડીયન ઓપિનિયન" ને ઝેક ગીની ની ભેટ મોકલવામાં આવી છે.

વિવાહ

શ્રી. ગોવીંદ ભાઇ કર્સન ના પુત્ર વીઠ્ઠલભાઇના વીવાહ કચેહરે નીવાસી શ્રી. લલ્લુભાઇ નારણની પુત્રી સાથે તા. ૨-૪-૫૦ ના રોજે થયા હતા. તે પ્રસંગે બન્ને પક્ષ તરફથી જુદી જુદી સંસ્થાને ભેટ આપવામાં આવી હતી.

દાન

શ્રીમતી ગાંધીબેન ભગુભાઇ (કેપ ટાઉન) તરફથી, બધી સંસ્થાઓને દાન આપવામાં આવ્યું છે. અને "ઇન્ડીઅન ઓપીનીઅન ને" પણ ૫-૩ દાન કર્યું છે.

કરકાર

પતિઃ બધા વખતથી જોતી આવી છું કે તમે મારા કરતાં આ રેડીયાની વધુ દરકાર કરો છો.

પતિઃ હા કારણ કે તે તારા કરતાં ઓછા અવાજ કરે છે અને હું ધાર્યા ત્યારે તેને બંધ પણ કરી શકું છું.

ક્રમ કહી રાકો?

મેજીસ્ટ્રેટઃ તમે જ્યા ઉપરથી કહો છો કે તે રૂમાલ તમારો છે?

આરોપીઃ કારણ કે તેને એક છેડે "પી" લખેલો છે.

મેજીસ્ટ્રેટઃ એમ તો મારા રૂમાલને છેડે પણ "પી" લખેલો છે.

આરોપીઃ હાજી, મારા જેવા જ રૂમાલ ચોરાયા છે.

શ્રી. ટ્રાંસવાલ ઇસ્લામ પ્રાંતિક પ્રજા પતિ મંડળનું વાર્ષીક સન્મેલન

શ્રી. ટ્રાંસવાલ ઇસ્લામ પ્રાંતિક પ્રજા પતિ મંડળનું વાર્ષિક સમેલન તા. ૨૧-૫-૫૦ ના રવીવારે ૧-૬ વાગે ડાવસ મુકામે શ્રીમાન વલ્લભભાઇ ડાયા મકાનમાં શ્રીમાન ડાહ્યાભાઇ મકનજીના પ્રમુખપદે મળશે, એ પ્રસંગે દરેક સભ્યોને વેળાસર પધારવા વીનંતી છે.

વીષય વીચારણી ૨૧-૫-૫૦ ના રવીવારે સવારે ૧૦ વાગે મેજર રૂપણે મળશે એ પ્રસંગે દરેક સભ્યો એ હાજર રહેવા વીનંતી છે.

મરેલી ભારતીય શ્રી અને 'ઇસ્લામની રક્ષા' સમેલન પહેલાં શોકસભા આપવા વીનંતી છે.

કાર્યક્રમ.

(૧) મીનીટ અને મંત્રીનો રીપોર્ટ (૨) હીસાબ, (૩) ઠરાવ, (૪) ચુંટણી, (૫) પરચુરણ.

શ્રી.

મંત્રી શ્રી. ટ્રાં. ટે. પ્રા. પ્ર. મંડળ,

રામભાઇ કરસનજી

પી. ઓ. બોકસ ૪૫,

ડાવસ.

P. O. Box 45, Daval. Tvl.

ખોયા

રની-કલાચ ગામેાગ કિ૦ સુંદર નજરાણા, કિ જાતની કીમત ૧-૩-૦

આજમ જલ્દનાવલી

આંખીઓના આજમમાં વપરાતા સુંદર સાધનોનો સંગ્રહ શી. ૧-૩.

તાકીદે વેચવાની છે

૧૭૩ મેઇન સ્ટ્રીટ-સ્ટ્રેન્ડ જંકશન પોલીસ સ્ટેશનના નજીકમાં બહુ સારી ધરાકી વાળી કુમત તાકીદે વેચવાની છે.

વધુ વીગત માટે

નીચેના એડ્રેસ

તાકીદે લખો યા મળો

Mr. H. Karolia
c/o A. K. Warehouse,
193 Market Street,
JOHANNESBURG.
Phone: 22 0217

અથવા

173 Main Rd,
Newlands
JOHANNESBURG.

સુરત હિંદુ એસોસીએશન

આથી નાટાલ નિવાસી દરેક સુરતી ઇસમાની ખુશ્રાલી હીંદુ જ્ઞાતીઓ કે જેઓ ઉપરોક્ત સંસ્થામાં અમારા પ્રતિનિધિત્વ નહોતી જ્ઞાતી તેઓને જણાવવામાં આવે છે કે, તા. ૧૨-૩-૧૯૫૦ ની મીટીંગના ઠરાવ અનુસાર તે જ્ઞાતીઓને દાખલ કરવામાં આવી છે. મેમ્બરશીપની ફાળવા ફોર્મ માટે મેમ્બર થવા ઇચ્છનારાએ ને મંત્રીને મળવા વીનંતિ કરવામાં આવે છે.

નારણભાઇ ખુશાલભાઇ શીવી
મંત્રી

૧૪૩ મીન્સગેટવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

આરોગ્યની ચાવી	૧ ૦
અથવા વાચવા ગીતો	
નોંધો	
કહાણી	૦ ૧
ઇલમ ખેતી	૫ ૧

આવેલા કિંમતી અંકો.

છાયા	શી. ૫ ૦	રવીવાર	શી. ૧૦ ૦
આરામ	૫ ૧	સંદેશ	૧૦ ૧
સવિતા	૭ ૦	વેલ્ફી	૭ ૧
મોજમજા	૬ ૦	જે બી મોજ	૭ ૧
હીંદુ	૭ ૧	ચિત્રપટ	૭ ૧
સરલ સાહિત્ય પંચાંગ	૨ ૧		
મુંબઇ સમાચાર પંચાંગ	૫ ૧	મુંબઇ સમાચાર	૫ ૦
'India, (English) 12 Copies	6 0	ભવ હીંદ (પુસ્તક)	૭ ૧
		Filmindia English	5 6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
139 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITAN"

કેટલાક વાચવા લાયક પુસ્તકો

	શી.	પે.
પ્રમેહના રોગ	૮	૦
મેદવીની	૮	૦
મધુકરનિબોના લાવેના અનેક વિષયો		
૧૬૧ વર્ષના પ્રવચનોનો સંગ્રહ	૧	૦
મોહન ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૮	૦
૧૬૮ની પુસ્તુણ	૧	૦
૧૬૮ની સાલવારી	૫	૧
૧૦૦ના ૬૮૬૦ વાર્તા સંગ્રહ	૨	૦
સાચુ મુકતી	૭	૧
૬૬૬૬૬૬	૬	૦
૬૬૬૬ના આસુ અને બીજી વાતો	૮	૦
૬૬૬૬ વાતો ભા. ૧–૨ સેટની	૨૧	૦
૬૬૬૬૬ અને બીજી વાતો	૧	૦
૬૬૬૬ મંદિર	૧	૬
૬૬૬૬૬૬ ભા. ૧–૨ (સાહિત્ય વિષયના લેખોનો સંગ્રહ) સેટની	૬૧	૦
૬૬૬૬૬૬૬ લેખોનો સંગ્રહ	૧	૦
૬૬૬૬ સમાચાર	૩	૦
૬૬૬૬૬ અભાવીન	૩	૦
૬૬૬૬૬ માયા	૧	૦
૬૬૬૬૬૬ ચર્ચાઓ	૩	૧
૬૬૬૬ ચીજ	૧	૦

૬૬૬૬ સાહેબ ૬૬૬૬૬૬૬ કૃત

૬૬૬૬૬૬	૧	૬
૬૬૬૬ ૬૬૬૬	૫	૦
૬૬૬૬૬૬ તહેવારો	૩	૦
૬૬૬૬૬૬ દિવાલો	૧	૦

૬૬૬૬૬૬૬૬ મુનશી કૃત

૬૬૬૬ ૬૬૬૬	૮	૧
૬૬૬૬ ૬૬૬૬	૮	૦
૬૬૬૬૬૬૬ નાટકો	૬	૫
૬૬૬૬ ૬૬૬૬૬૬	૮	૦
૬૬૬૬ ૬૬૬૬	૧૦	૦
૬૬૬૬૬૬૬૬	૩	૧

૬૬૬૬૬૬૬ દેસાઈ કૃત

૬૬૬૬૬૬	૭	૬
૬૬૬૬૬૬૬ ભા. ૧–૨	૨૧	૦
૬૬૬૬૬૬ ૬૬૬૬ અને ૬૬૬૬૬૬	૮	૦
૬૬૬૬૬૬	૮	૦
૬૬૬૬૬૬	૭	૦

૬૬૬૬૬૬ ૬૬૬૬૬૬૬ ૬૬૬૬૬૬૬ દેસાઈ ૨૬ ૦

૬૬૬૬ ૬૬૬૬ કૃત નોવેલ

૬૬૬૬૬	૮	૦
૬૬૬૬૬૬૬	૫	૦
૬૬૬૬ ૬૬૬૬૬૬૬	૨	૬
૬૬૬૬	૮	૦
૬૬૬૬૬૬૬	૧૦	૦
૬૬૬૬૬૬૬૬	૧૫	૦
૬૬૬૬૬૬૬૬૬	૫	૬
૬૬૬૬૬૬૬૬	૪	૦
૬૬૬૬૬૬૬૬૬	૧૨	૧
૬૬૬૬૬૬૬૬૬	૭	૬
૬૬૬૬૬૬૬૬૬	૫	૦
૬૬૬૬૬૬૬૬૬	૮	૧
૬૬૬૬૬૬૬૬૬	૧	૦

૬૬૬૬૬૬૬૬૬ ૬૬૬૬૬૬૬ કૃત

૬૬૬૬૬૬૬૬૬	૬	૦
૬૬૬૬૬૬૬૬૬

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે જ અમના પોસ્ટલ ઓરડર જોઇશે મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સાચો ધર્મ ભાવના	૧ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૧૪ ની સાલ બનતે બનેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭ ૧
ગાંધીજીના સમાગમમાં	૭ ૦
ગાંધીજીની આર્થિક યોજના	૩ ૧
પુષ્પ સ્તોક ગાંધીજી (બ. ગ્રાહ)	૧૨ ૧

કીશોરલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને સ્પષ્ટ કરતું પુસ્તક	૨ ૧
સ્ત્રીપુરૂષ મર્યાદા આજ કાલ સ્ત્રી, પુરૂષમાં જેવાતી ભૂલો ઉપર પુષ્કળ પ્રમાણ આપીને જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૧

મારે રાષ્ટ્રાભ્યુત્થાનની કૃતીઓ

જેઓ ફીલોસોફીકના મહાન લેખક છે જેમના પુસ્તકો ધિંગ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અજવાળું પાડે છે.	
ઠક્કર બાપાના સંસ્કૃતીનું ભાષી	૧ ૦
જેલની વિચાર ધારા જેલ દરમ્યાન લેખના આપણોને સંગ્રહ	૫ ૬
યુવાનોની સંસ્કાર સાધના	૧ ૦

ધાર્મીક સાહિત્ય

શ્રીમદભગવત ગીતા પોકા અક્ષરોમાં સંસ્કૃતમાં	૩ ૦
ધર્મોત્માના ચરિત્રો સચોત્ર ચરીત્રોનો સંગ્રહ	૨ ૧
શ્રી યોગવાસીષ્ઠ આ વેદાંતથી ભરપુર ગ્રંથને હમણા શ્રી, મહાત્મા શ્રી આર્યા મુનીએ ઉ.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

ઓ'હેનરી સંચિત્ર વિખ્યાત લેખક અનામોની ચોપડી	૭ ૧
બાબા લેખક કુમારી, એક સ્ત્રીયન પતીવ્રતાનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦ ૦

લોક નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૧ ૦
આત્મ કથા ગાંધીજી	૫ ૧
તેજ ચિત્રો આપણા ગાંધીજી દુખણવાલા, ગોખલે, આવી નેતાઓના ફોટા વિષે લખેલું છે	૭ ૧

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નરસીંહના સુંદર ચારીત્રોનો સંગ્રહ	૧ ૧
આત્મપાલી એક ઐતીહાસીક નવલ કથા	૧૧ ૧
રમજીનુ કુંવારાઓનો ઓપમાન સંગ્રહ	૭ ૦
પ્રેમાલય આ. ૧—૨ બે સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બન્ને આની કીમત	૧૩ ૦
ઉષાહરણ સુંદર નોવેલ	૭ ૧
ઉન્નત્ય નોવેલ	૮ ૦
કુસુમના કાંટા નોવેલ	૭ ૧
સાવિત્રીના સુર	૫ ૦
ઝમકલાલ ઝવેરચંદ	૬ ૦
કંતીનાથ કંદોરાની નોવેલ	૭ ૦
ઠક્કુરપતી ઐતીહાસીક નોવેલ	૧૦ ૦
કોલેજીયન કોલેજ જીવન બતાવતી નોવેલ	૮ ૧
ખરખરા વાપુ બાપુજીના જીવનને લગતું પાકકી નોવેલ	૮ ૧
મોરબ આશા મોરબની ચારોપાસી રચાયેલ	૭ ૦
ચમેલી	૧ ૧
મોરાની વાતો	૧ ૦
જળ સમાધી નોવેલ	૮ ૦
જગતના મંદિરમાં ઐતીહાસીક નવલકથા	૧૦ ૦
જય સિદ્ધરાજ	૭ ૧
જલબીંદુ નોવેલ	૫ ૦
ડિશીરની વાતો નાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૧
અક્ક અરધુ બે નાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
અણપુટ ખાસ	૮ ૧
અધુરી વાત	૧૦ ૪
અખીલ ગરવેથી વાર્તાઓ	૨ ૧
ઇંડાની શતરાની જડી ચુકી	૧૨ ૧
ઓલ્ડ સાથી આ. ૧-૨ સાથે	૧૨ ૦
અમારા બા સ્વ. મતુરબા ગાંધી વિશે મુરબીઓ નેતર અને બનનારા પરીએ લખેલ	૪ ૧
અબલાબોર પીતાની તસ્વીર આપીને સાથે લેખક મોતીબીનું જીવન	૧ ૦
રાજ ઠકરાણી	૮ ૧

નવલ કથાઓ

કળીવાટે	૮ ૧
કાઠીયાવાડની ૬ ઐતીહાસીક કથાઓ	૬ ૦
કંચન વર્ષ	૧૨ ૧
ખેતાલ ખેપમાન નવલકથા આ. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૦
ખજુરો વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૧
ખિસકોલા	૮ ૧
તણખા ભાગ ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેની	૭ ૦
દરીયાવ	૬ ૧
દરીયાલાલચ ભાગ ૧-૨ સેના સાથેનોવેલ સેટની	૧૧ ૦
દેવ પૂજા	૪ ૧
દરીયાલાલ	૭ ૦
નાદી હૃદય	૫ ૭
નીડ રેખા	૬ ૦
નીડ પંખી નાટક	૬ ૦
નીવેદીતા	૮ ૦
પ્રદીપ	૬ ૧
પ્રાયશ્ચીત આ. ૧-૨ સેટની	૧ ૦
પિતાજી	૮ ૭
પાયલ જવાળા	૮ ૦
પ્રભાત કીરણો	૭ ૧
પુણ્યવન ઝવેરચંદ	૫ ૪
પ્રેમ અને પુજા આ. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૧
પુરેલા સુવર્ણ પાત્રો	૧૦ ૭
ભક્તિકાવ	૧ ૬
ભે ગીતો	૭ ૧

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELE ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—:: હોલસેલ વેપારી ::—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	6	3
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hasan	3	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	3	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
60 YEARS OF CONGRESS—Dr. Pattabhi Sitaramayya	1	3
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.N.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	3	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
A DISCIPLINE FOR NON-VIOLENCE (Pamphlet for guidance for Westerners) —Richard B. Gregg	1	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906 1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	6
MAULANA ABUL KALAM AZAD—Mahadev Desai	6	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	6
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	6	0
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	6	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	6
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	12	6
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
A SHORT LIFE OF SWAMI VIVEKANANDA	2	6
A SHORT LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	2	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	2	6
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

SOUTH-AFRICAN-INDIAN-CONGRESS
9 MAY 1950

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 18 –Vol. XLVIII | FRIDAY, 5TH MAY, 1950. | Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE FOUR PENCE

MY COUNTRYMEN

What do you seek My Countrymen?
Do you desire that I should build for
You gorgeous palaces, decorated
With words of empty meaning, or
Temples roofed with dreams? Or
Do you command me to destroy what
The liars and tyrants have built?
Shall I uproot with my fingers
What the hypocrites and the wicked
Have implanted? Speak your insane
Wish!
What is it you would have me do,
Shall I purr like
The kitten to satisfy you, or roar
Like the lion to please myself? I
Have sung for you, but you did not
Dance; I have wept before you, but
You did not cry. Shall I sing and
Weep at the same time?
Your souls are suffering the pangs
Of hunger, and yet the fruit of
Knowledge is more plentiful than
The stones of the valleys
Your hearts are withering from
Thirst, and yet the springs of
Life are streaming about your
Homes—Why do you not drink?
The sea has its fullness and
Crescents, and the Ages have
Their winter and summer, and all
Things vary like the shadow of
An unborn God moving between
Earth and sun, but Truth cannot
Be changed, nor will it pass away;
Why then do you endeavour to
Disfigure its countenance?

—KAHLIL GIBRAN.
(Secrets of the Heart)

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)

JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!

45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/- SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES

SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6.

VELVET.

44" Chenile Georgette In all latest Shades Suitable For Sarees. Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0. each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/19/- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0. each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS. Cream, Collar Attached. All Sizes. 17/3 each.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES

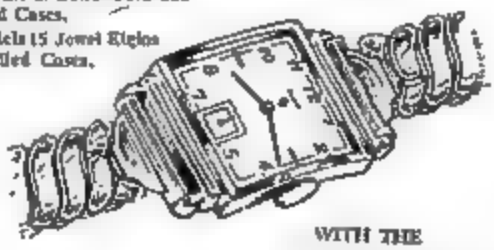
★

Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground. 5 yds. lengths. 25/- each 6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases. Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે હોડકો

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે પહોંચતા કરવા માટે અમે ટનના ૫૧. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ મીરાયું ભરી પાકી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA NATAL

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion',
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
દરેક જાતની સુતરાઉ ટોપી, ફુલત રંગ, બ્યાનેસ—બેસી જાવો
માટે બહુ સારામાં માલ—બેસ્ટ કેપીટલીન નોવલ્ટી માટીક.
બીજે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ
કરવા બહારબહુ છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-૨૬૫૧

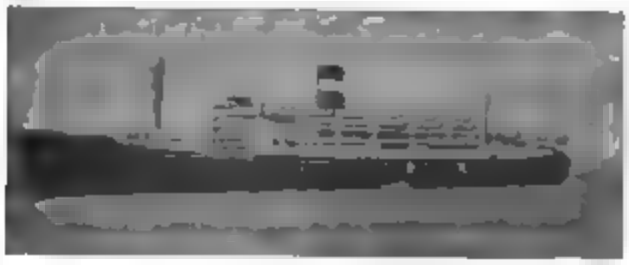
Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 21429.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Partou Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
'Phones—Office: 23-7771. After hours 24-4644.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-A-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/4, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN Regd.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
——COMPANY LIMITED.——
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ દોરી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાગવટ વીજેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી સસ્તામાં ઉતારી આપવ છે. દોરી કંપનીને ઉપલબ્ધ આપવું એ દરેક દોરીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 26848. P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE" JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever Inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without food			18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET — — DURBAN.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

DUFF'S ROAD TOWNSHIP.

Good road, ½ acre Lots are selling fast in this lovely area within easy rail transport of Durban, 10 miles from City Hall. Buy now and save.

ALSO FOR SALE:

The homestead, containing 8 rooms, 2 bathrooms (one white tiled) small office, hot water system, wide verandahs. With kitchen block of 3 rooms suitable for conversion to 6 rooms, and detached rooms. £3,500. Also offered, separately or together, cottage and various outbuildings.

ALL ON EASY TERMS

Voysey, Boshoff

—&—

Co. (Pty.) Ltd.

291, Smith Street, Phone 28954

Tear off here and post to
VOYSEY, BOSHOFF & CO. (PTY.) LTD.
291, Smith Street, Durban.

I am interested in the Duffs Road sites and would like to have a plan of the Township. (Please print)

NAME.....

ADDRESS.....

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રાઇટર: મણીલાલ લાધાભાઇ પટેલ(પારડવાળા).

દરેક જાતની મીઠાઇઓ, ફોરસાણ પીરસી તેમજ જોબન જોગા જોગ, મહાશયોની સર્વે ખાતરીએ કરીએ છીએ.

ભાખરી' ચમચમાટેદાર' ચુસતી ચુસતી જોબ, મગસ, સાકરીયા, ચણાના, ખાજલા વિગેરે દરરોજ તાજા' બનાવીએ છીએ.

ખાસ ઓર્ડરો માટે જોઇતા પ્રમાણમાં મીઠાઇ જોગ ૨ પ્રમાણે ૪'૬ પખવાડીયાં અગાઉ આપવું'

PHONE 33-6676. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર!- ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઇનીંગરૂમ સુટ, સોફાસેટ, કોચેસ ખુરશી આદિ જોઇ જોઇશે તેટલું, ગુડ કેસ, ટેબલ, વગર મોંઘવારી આજે મળીશે શકશે. અમે બધાની લાલ કેવા ગુડકેસ બનાવ.

—જોઇએ, ટેબલ અને ફીટીંગ કરેસર—

જે કામની ફેમરેમ નીચે વર્ષોથી કામ કે, જેનો દરેક ગ્રાહક-વર્તુલ રહે છે. આજ સેવાના આશ્વાસ મારફિ ફીરથી જોઇએ અને સેવાને આવકાર આપશે.

L. MISTRY

61 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 18—Vol.—XLVIII. Friday, 5th May, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price FOUR PENCE

Our Birthright Or A Mess Of Pottage?

WHEN Shakespeare — whoever he was—wrote "There is a tide in the affairs of Men (or Man)" he shewed that he was possessed of deeper wisdom and insight than many of our twentieth century self-satisfied, materialistic-minded scientists.

More and more, it is being brought home to earnest seekers of Truth, even though their search compels the abandonment of ideas hitherto regarded as unassailable, that the new is but a refinding of the old; that there really is nothing new under "the Sun."

More and more it is being brought home to the thoughtful that mankind's evolutionary progress from the transition stage that is presently his towards the full adulthood that is to be his, is contingent upon his abandonment of the "each for himself" jungle ideology that has so generally prevailed hitherto, and the recognition *in practice*, of the unity that binds every member of the human family to every other member.

The futility of wars with lethal weapons must surely by now have been sufficiently demonstrated. Attempted conversion and reformation by such means is obviously about as intelligent as burning down one's house for the purpose of getting rid of the bugs.

There is, however, a war that is righteous war and that has to be fought for the assurance of mankind's progress and perhaps even of his survival, but it is war on a different plane to that of brute force. It is the age-old struggle, the warring of the forces of light against the forces of darkness.

And, the part we humans are called upon to play in that struggle is the battling with and conquest of ignorance and selfishness.

Whether the doctrine of "The Fatherhood of God and the Brotherhood of Mankind" impresses or does not impress us, it is becoming increasingly difficult to avoid the conclusion that there is basic Unity behind Nature's Diversity, a conclusion towards which progressive scientific thought is rapidly advancing.

And, this truth applies equally to the human as to every other of Nature's Kingdoms. For, rightly regarded Mankind is an organism. We are all "members of each other."

Instead, however, of recognising the fact of our interdependence as integral parts of the greater whole, our ignorance and selfishness have led to a state of almost continuous war between the members. Our selfishness impels us to cling to to the delusion that, in order to survive, we must live on and at the expense of each other, instead of for each other. Our ignorance blinds us to the fact that the universe is ruled by Law and that there is plan and purpose behind evolution including mankind's.

Obviously, until that ignorance is dispelled, and, at least some understanding of that plan and purpose is arrived at we are liable to continue floundering hopelessly in the morass of our ignorance and reaping the inevitable miseries consequent upon our mistakes.

There is nothing secret or mysterious about the better way the sages have summarised in the two words "Right Life." By precept and example they have emphasised the spiritual unity that mankind must recognise and mould its conduct by in order that man maintain his place in the greater evolutionary march.

Expressed in terms of ethics, the teaching is simply that "we must love one another;" that "we should love our neighbour as ourselves;" that "we should do unto others as we would be done by;" that "the strength of the strong should be employed for the helping of the weak. Not exploitation, but service; arriving at the true answer to "Am I my brother's keeper?"

Now, the Wise Ones who are versed in these matters teach us that in the great evolutionary sweep, in the progressive development from lesser to greater, from fractionhood towards wholeness, there are critical stages reached at which such further progress requires the discarding of the outworn forms that can no longer adequately serve the needs of the growing life within, in favour of higher forms more capable of giving it expression.

This sounds very abstruse and technical, but is really quite simple. All forms, in every one of Nature's Kingdoms, are but expressions of Life, of fractions of the same one divine Life, evolving towards complete self-realisation. The mineral, vegetable and animal are but stages towards the human; the human but a stage towards self-conscious divinity.

The way of growth of real progress, for the human being, for Man, is the transcending of the narrow—little personality—self of him and identifying his selfhood with the All-Self, i.e. by Self-realisation. He has then, as The Buddha put it "wrought the purpose through, of what did make him Man," or as the Christian dispensation has it, "has Become one with the Father."

Basically, Life is One; the Many-ness, in all its diversity, but refractions of that One. Separateness has been called the great illusion; also, the great heresy. Man's evolutionary progress is slow. Selfishness and Egotism grip him hard and hold him in right bondage. He is reluctant to abandon "the self of matter"—the narrow little personality—I of material desires and ambitions—for the Self of Spirit, which is what he must do if he is to maintain his place, and advance in step with the greater evolutionary sweep in which his own progress is but part. (Man occupies an important rung on the evolutionary ladder, but only a rung; not the whole ladder.)

Evolutionary growth is synonymous with an expansion of the consciousness of the evolving life centre. Man has reached the stage in which life further progress is synonymous with his recognition of the Unity amid Diversity, the One-ness as the Reality of the Many-ness. He has to transcend the illusion of separateness; to recognise that none can live for themselves alone. That these truths, and much that they signify, are influencing the minds of mankind's most advanced thinkers is evidenced by the world-wide movements towards Unity presently taking place.

While the members that in the aggregate constitute humanity are, quite naturally, at different stages of evolutionary growth, they, nevertheless, are all members of the human family. What they share in common and what unites them, is of incomparably greater importance than the accidental differences that distinguish them. Ill-health in any one of the members inevitably affects the health of every other, i.e. of the whole organism. This has been, and it still is being, clearly demonstrated. It is the well-being of the body-corporate, as a whole, that is aching to be restored.

The view that the only nations that really matter are those privileged to call themselves "white" is no longer tenable. The East has almost completely freed itself from the imperialist domination under which, for so long, it was the Tom Tiddlers Ground of Western exploitation. The Negroid peoples of Africa are becoming more and more insistent upon a recognition of their right to a place under the Sun. We are experiencing a world-wide surge from separateness towards unity, in which India is playing a leading part.

Gandhiji proved the superiority of Soul-Force over Brute Force, and justified the teaching of the Christian Master about returning good for evil. Beginning at home, India plans to set the nations of the world an example in brotherly relationships and brotherly intercourse based on the principle of

Service. We, her children here in South Africa, have been afforded the privilege of sharing that noble work. Our part is to resist by every pacific means the forces that make for separateness and to count no cost too great to advance the cause of unity. We are qualified to do this, and fortune has favoured us with the material means, perhaps, so that they might be devoted to this very purpose.

The problem before us may be approached in two ways, and we may attack it from either or both remembering always that the greater includes the less. The first is that of human values. Are we agreeable to accept the position that the stature and worth of a Man are to be determined by the colour of his skin or the accident of his birth place? Is status to depend upon a question of pigmentation and geography or upon his value as a human being, a soul? This as we believe we understand it, is the essential and basic principle underlying the policy and programme of India's statesmen. It involves sacrifice, and if we, in South Africa, are big enough to rise to the occasion, we can do much to promote its realisation. In so doing, we shall incidentally be resisting what we have so persistently protested against, the affront to our self-respect; we shall be stressing the right to consultation in all matters affecting us.

The other is what Gandhiji was wont to refer to as "Loaves and Fishes." Put plainly and simply that resolves itself into the one question. Are we prepared to barter our birthright for a mess of pottage, however meagre and in whatever manner it may be dished out to us?

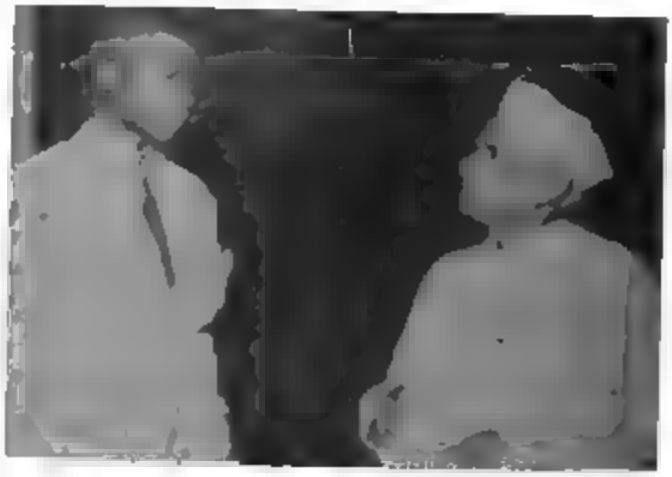
We will now have to decide quickly. What is to be the answer?

May Day And Its Lesson

MAY DAY has come and has gone. It has left a lesson that can profitably be learned by all. We had expressed the opinion that it was not an opportune time for us yet to think of, much less talk of, a non-European united front on all the laws affecting the non-Europeans generally in South Africa, because they were all not sufficiently united and organised for a task which was far beyond the capacity of the leaders to tackle. We had said that the Africans and the Indians should organise themselves as separate units and fight their own cause separately, and the Indians, who were, or at least they ought to be, better experienced in the technique of non-violence should set an example for others to follow. The Transvaal Indian Congress leaders, however, thought otherwise and they called upon the non-Europeans to close their businesses and cease work, and to hold demonstrations and mass meetings on May Day. The whole issue was so confused that one did not know what actually one was fighting for. Was it for the Natives' Pass Laws or was it for the freedom of speech and the freedom of movement or was it for the Group Areas Bill? The Transvaal Indian Congress leaders were busy the whole week preparing on a grand scale posters and placards informing the people what they were to do on May Day. But all of a sudden to their surprise they found a Government order issued, banning all public meetings and demonstrations of any kind during the week-end and Monday, and in conformity with those orders circulars were issued on Saturday night by the Congress officials cancelling all meetings and demonstrations which were arranged to be held on Sunday and Monday. Businesses were however closed generally in almost all the Indian quarters and the Africans had struck work. Over forty per cent. of the Africans, it was stated, had not turned up to work on Monday. The Johannesburg city gave an appearance of a holiday on that day. The housewives must have had to suffer a great deal of inconvenience without their "boys." But what, after all, did the Indians close their businesses for? Did they close them as a protest against the Group Areas Bill? From the investigations we were able to make personally we were satisfied that most of them had closed out of fear of being attacked and damage done to their person and property. The Congress leaders abandoned their elaborate programme of mass meetings and demonstrations, also out of the same fear, because they were threatened by the authorities with severe action if they acted in contravention of their orders. The Congress leaders had at least acted wisely in the interest of public safety and they are to be congratulated for it.

But the very fact that they had to retract showed that they had acted unwisely from the beginning. For why did they not forestall the Government orders? Did they think the Government would sit quiet and not take any counter steps to crush their movement? Had they not had sufficient experience in the past? The rule of non-violent action is not to go into action unless you are fully prepared to face all the consequences, and once having resolved to act there can be no going back. By the present action they have only shown the Government their weakness and have given them an opportunity to crush us by sheer brute force to which we are prone to submit. The Government, through their police force, have been able so successfully achieve their end. The police are apparently given a free hand while dealing with non-Europeans. The police are not supposed to lay their hands on anyone unless one is unruly. But when they start speaking with a non white person they hardly do so with their mouth; they speak with their hands and their feet. That was not so in the past; but it is invariably the case at present and it is increasing under the present Government. On Monday, at the Transvaal Indian Congress office the police, without any rhime or reason, caught hold of a responsible official of the Congress by the neck and put him in the police van and after a while he was set free. Such provocative acts on the part of the police were partly responsible for much of the trouble that took place on May Day when several deaths and casualties took place.

So the first lesson we have to learn is fearlessness. Unless we are able to shed all fear we shall never be able to succeed in our struggle. The second thing we must do is to vow not to touch any intoxicating drinks. This applies to the Africans much more. Unless they scrupulously avoid that they will never be able to remain non-violent and if they do not remain non-violent under the extremest provocation they will run the risk of being brutally massacred by the much superior force of the Government. The Africans are not conscious of their potential power. A taste of it was had on May Day when they struck work. But unless we have all developed that soul force and the strength and courage to renounce everything including our lives, to save our soul, we are doomed, for "What doth it profit a man who gains the whole world to loseth his own soul?"

Mr. Godwin Mbikusita Lewanika, General President of the Northern Rhodesia African Congress, now on a world study tour and passing through India, exchanged greetings in Bombay on April 8 with the Hon'ble Mr. R. R. Diwakar, Minister of State for Information and Broadcasting, Government of India.

SENATOR BROOKES ON GROUP AREAS BILL

DR. EDGAR BROOKES, who represents the Natives of Natal in the Senate and is sympathetic to but independent of the Opposition parties, foresees that the Group Areas and Anti-Communist Bills will put the Parliamentary Opposition and its supporters in many parts of the country severely to the test.

Asked his views Dr. Brookes said: "The attitude of Natal, for instance, towards the Group Areas Bill will undoubtedly be mixed.

"By those who regard the existing Indian legislation as desirable and fair, the Group Areas Bill may even be welcomed in that it makes the possibility of restriction on Indian purchase and occupation of property permanent and probably, while the present Government are in power, more effective than it is now. On the other hand there are those—and there are many, who have serious misgivings about the fairness and wisdom of the present legislation against Asiatics. For them the Group Areas Bill can have no redeeming feature.

"But the most practical difficulty raised by the Bill is that of the Coloured people in the Cape. The Coloured community as a whole civilised, indubitably South African, speaking only the official languages, closely associated with politics and having possessed the franchise for nearly 100 years; a group to which the United Party has many commitments and which, if the United Party fails it at this time, has no other political home to look to but Communism."

Dr. Brooks points out that so far as the Cape Peninsula and adjoining districts are concerned the Group Areas Bill is seeking to divide the indivisible both in the residential and also in the human sense.

"It would provoke great human suffering, not to mention shattering losses among property owners, if an attempt were made to divide these areas and separate these interwined populations artificially.

If the United Party, to placate Natal were to sacrifice its Coloured supporters and its very large White liberal support in the Cape, it would sign its own death warrant, and its last act before execution would have been of a degrading nature.

"How is it possible to get a fair division of land or even a division fairly approximating to fair, when it is a division between races; when the dividers belong to one race and when they are subject to political pressure from one race only? If the non-Europeans get anything at all they will get what is left over and unwanted. If it were not so the political ferment created among the European voters would go far to upset any Government which turned Europeans out of a desirable area to make room for another group.

"More than that, those who support the Bill in principle should beware that the powers which will be given to the Minister of the Interior for use in the first instance against non-European groups will be available for use against European group as well. Dr. Brookes said that although the terms of the anti-Communist Bill were not yet know, it was probable that it likewise would be a mixture of precautions which might ultimately be used against the Parliamentary Opposition itself.

"Both Bills will provide a severe test of the Opposition's loyalty to democratic principles and to those ideals for which the Parliamentary Opposition stands. Where the Group Areas Bill is concerned the Opposition will have to try to draw a sharp distinction between political expediency and democratic fair play. Where the anti-Communist Bill is concerned the Opposition will have clearly to discern what is anti-Communism and what is anti commonsense."

DANGERS OF UNION'S AFRICAN POLICY

PROF. MACMILLAN'S PICTURE OF 'MUDDLE-HEADED ADMINISTRATION'

SPEAKING on "African Revisited" before a joint meeting of the Royal African and Royal Empire Societies, over which the Earl of Clarendon, one-time Governor-General of the Union, presided, Professor W.M. MacMillan, formerly Professor of History at the University of the Witwatersrand, and now director of colonial studies at the University of St. Andrews declared that the picture he would draw of the position of Africans in South Africa to-day was "one of muddle-headed administration, not the conventional one of deliberate repression."

He said the policy of apartheid made an unerring appeal to the wishful thinking of the Platterland of proposing to put back the clock, but only a handful of idealists meant the literal separation of the races.

The vast majority conceived apartheid as a return to the days when farmers and others could count on the services of as many Africans as they happened to think they needed, and forget about all the rest.

In half a generation the Africans who disturbed the country's dreams might come to be not the millions who used to be effectively segregated out of sight, but millions overflowing in the European towns and dorps of South Africa.

The administrative machinery that grew up in simpler times rumbled along unadapted and almost unchanged, yet there was little but the speed of change to excuse the country's being caught so unaware, and perhaps the distraction of war time.

Being certainly wanted in the towns to share in the industries that for years had been hoped and prayed for, the Natives were entitled to ask for what Kenya had begun to see as reasonable—homes for their families and some measure of social security. At the very least, and as a preliminary, there might have been labour exchanges to guide the flow of workers where it was most wanted or could be assimilated.

Arrived there, they needed housing, (admittedly a most difficult problem), the protection of reasonable labour legislation and machinery for enforcing their minimum rights.

Kenya, forearmed, was through its labour departments trying to keep step in these things with the growth of industrial employment; indeed, Kenya now recognised it was in the position of needing to increase, not to check, the flow of labour.

"It is the brighter side of the South African picture," said Professor Macmillan, "that the law courts can be trusted to do justice to any case that reaches them, but the typical South African reaction is that 'drift' to the towns is unfortunate—a menace to be controlled, not aided and eased. The result has been intensification rather than a reform of the pass laws.

"As administrative rule stands at the moment labour must be strictly rationed in the sense that townships must be periodically combed, which means raided for those classified as 'redundant' or superfluous.' What can you make of an office solemnly labelled controller of urban influx.' And the irony of it all was brought home to me very early on my tour when I found that in spite of all passes and the registrations, two departments differed by as much as 50,000 in their estimate of the number of Africans employed in Johannesburg municipal area."

The picture he would draw was one of muddle-headed administration, not the conventional one of deliberate repression. Many South Africans had been too engrossed in their own novel prosperity or perhaps in getting on with the war to see clearly what had been happening.

It was quite untrue to suggest that the Africans as a whole were worse off than ever. Earnings were better, old age pensions were something new, there was still some Native school feeding, even social insurance had actually been tried but broke down, as might have been expected in the chaotic state of urban labour.

Far more individual Africans than he was used to seeing were well set up and economically independent. He met clear evidence also that the influx of Africans into Cape Town and elsewhere in the Cape, though it originally threatened to undercut the Coloured people, had in the end pushed them up in the economic scale. There was, moreover, a good deal of very excellent African housing—only not nearly enough of it—and the old Cape still led Africa in the field of African education.

Such a government might avoid being driven by ideolgy into doing some of the foolish things now in official favour. But the precedent was not a very hopeful one for the African people. It was the fusion ministry of 1986 that cast adrift from that sheet anchor, the Cape franchise.

These last years might well have done, as General Smuts had said, "irretrievable damage" to the spirit of the Native and Coloured people. If this was so, Afrikaner and British must both take their share of the blame.

The present trend of policy was essentially South African and would not be reversed until the people of all races took fresh stock of the just resentment of a growingly enlightened subject people.

"South Africans will continue to frame their policies in ignorance or in defiance of African opinion at their own peril, and perhaps that of the rest of us. The lawlessness of, say, Newclare, or even the more hopeful Moroka, gives fair warning."

The Henry Miller Memorial Fund

The Principal, Sastri College, acknowledges with thanks the receipt of the following donations to the Henry Miller Memorial Fund: Already acknowledged £94 5s 6d., Collegeat 10s., Dr. Mabel Palmer 10s., Total £95 5s. 6d.,

GANDHI AND MARX

By K. G. Mashruwala in 'Harijan'

VI

WE are often told that you cannot go back upon the progress which man has made in the realms of general knowledge, science, industry, art, technology, etc. and return to a past age. The advice is partly good, partly out of place, and to the extent it is good, it applies to non-material and intangible progress also.

By its very nature, the world is so made that you cannot return to the same place again. Seasons appear in return year after year; the sun, the moon and the planets seem associated with the same stars again and again. We do speak of their revolutionary cycles and even exactly declare where a particular heavenly body would apparently be at a particular moment. But the path of progress is of the nature of an extremely complicated endless spiral, wherein though the face turns in same direction again and again, neither the looker nor the object looked at is ever in the same place. Therefore the apprehension that you might return to the "primitive or Middle Ages" of the past is as groundless as the desire to return to the "golden age" of the past is futile. A higher civilization, i.e. a particular society of human beings, might decay and degenerate, and be overrun and destroyed by one, which is still low, but mankind will never return to its own past.

Secondly, if one cannot consent to go back in the realm of material sciences, can one do so in the sphere of spiritual and moral development of the human race? Can we disregard the progress made by man, age after age, in the spiritual, moral, intellectual and mental spheres, which made it possible for humanity to produce men like Socrates, Buddha, Confucius, Jesus, Gandhi and others who stand like lighthouses to others for centuries, and who in their own selves show a point higher than the one preceding?

Winwood Reade, an atheist in the ordinary sense, but a great humanitarian, says in his book 'The Martyrdom of Man':

> "The desire to do good which arose in necessity, which was developed by the hopes of a heavenly reward, is now an instinct of the human race.....There will always be enthusiasts for virtue as there are now, men who adore and purify their souls before the mirror of their conscience, and who strive to attain an ideal excellence in their actions and their thoughts."

Identifying himself with this class, he thus expounds the form of his 'Virtue-religion' and the discipline for attaining it:

> "To develop to the utmost our genius and our love, that is the only true religion. To do that which deserves to be written, to write that which deserves to be read, to tend the sick, to comfort the sorrowful, to animate the weary, to keep the temple of the body pure, to cherish the divinity within us, to be faithful to the intellect, to educate those powers which have been entrusted to our charge and to employ them in the service of humanity, that is all that we can do. Our religion therefore is Virtue, our Hope is placed in the happiness of our posterity; our Faith in the Perfectibility of Man. Love, not Fear, will unite the human race.....With one faith, with one desire, they will labour together in the Sacred Cause—the extinction of disease, the extinction of sin, the perfection of genius, the perfection of love, the invention of immortality, the exploration of the Infinite, the conquest of creation.
>
> "All men cannot be poets, inventors, or philanthropists; but all men can join in the gigantic and Godlike work of the progress of creation. Whoever improves his own nature, improves the universe of which he is a part. He who strives to subdue his evil passions, vile remnants of the old four-footed life and who cultivates the social affections; he who endeavours to better his conditions and to make his children wiser and happier than himself; whatever may be his motives, he will not have lived in vain.....But this condition is not to be easily attained.....Virtue in its purest and most exalted form can only be acquired by means of severe and long continued culture of the mind."

Man has often appeared to have gone forward and backward in the course of his evolution. He has also often erred, and has had to count over and over again. He has often tried to undo what had been done once deliberately and to restore the *status quo* as nearly as possible. For instance, in the realm of political institutions he has not settled down to any one form as yet. Absolute monarchy (dictatorship), limited or constitutional monarchy, oligarchy, democracy, republican State, unitary government, federal government are forms which have been tried in a variety of shades again and again, and may be tried in the future. The historian does not look into the apparent forms of these governments and the temporary advances and set-backs in them, but examines the state of political thought behind every such experiment, and the extent of humanity influenced by it. It is on this that he assesses the civilization of that period.

Marx examined the political institutions of the world from the point of view of their effect on the economic status and freedom of man, and came to the conclusion that with the passage of time political power will progressively pass into the hands of the industrial workers. They will be the most privileged class of people in the State. Hence, he concludes, it is the duty of discerning men to help that transformation.

This might be true. But this does not mean that it is the whole truth, and even if it be so, it may be brought about by any means whatsoever. The spiritual and moral progress made by man during all these centuries must also be borne in mind in achieving the end. And this progress should be properly assessed. If Gandhiji showed the climax of moral perfection of the present age, the next great man of the world will have to show a still higher stage of perfection. If determinism has any value, this may be taken as the next destined goal of humanity, and if it be true, as the Marxist believes, that an individual man is nothing more than a small bee working itself out, even unto death, for the perfection of the beehive and its queen, he must so work that it may be possible for humanity to produce a man greater than Gandhi in the next stage, and within a shorter period than humanity has taken hitherto. It must be remembered that only thousands of individual strugglers for moral perfection could have made it possible for a Gandhi to be born; tens of thousands of similar strugglers are necessary to produce *one still greater* than him. Hitler might have excelled all the great conquerors and despots of the past. Even super-Hitlers might reappear in the world. But they too are born as a result of thousands of smaller adventurers of the same type. But the development of this feature cannot be the right goal of humanity.

The moral goal is as important and inevitable as the economic and political goal. Rather, if a choice has to be made between the two, the former must be regarded as the more important one. Any attempt to disregard it will fail to bring about the attainment of even the material goal. It will either be not achieved at all or even if seemingly achieved will bring no peace and prosperity to the people on whose behalf it is attempted. We see with our own eyes how the neglect of the moral emphasis of Gandhiji is responsible for absence of peace and prosperity in our country in spite of independence. It will be the same after the establishment of Communism.

It is also a partial truth to say that it is wrong to give up a line of progress once traversed. Progress is not synonymous with breaking a past record irrespective of its moral value and utility. Such a theory can lead us only to the ever-increasing perfection of destructive weapons and demons in human form. The next war would have to be more extensive, total and terrible and to be directed by more inhuman generals than the last one. Progress would consist in destroying a larger part of humanity than hitherto.

Indeed there do exist people who believe so; nor is it impossible that the appearance of such events and monsters might occur in the future. But it will be progress not towards further development but towards decay and destruction of civilization and mankind. If a conscious effort is to be made, it should be to prevent it, never, to hasten it.

(To be continued)

TRUMAN BACKS NEGROES' PLEA

The U.S. Department of Justice, with President Truman's approval, is supporting the cases of three Negroes who are challenging a 54-year-old doctrine of "separate but equal facilities for Negroes," says a SAPA message from Washington. The Attorney-General of Texas, Mr. Price Daniel, said that segregation was necessary because "some people have feelings that make for conflict when the two races associate too closely."

Mr. Daniel made his remarks in the case in which a Negro, H. Sweat, has brought a suit to force the all-White University of Texas Law School to admit him. The Assistant Attorney-General of Oklahoma, Mr. Fred Hansen, told the Court that his State must continue to segregate Negro and White students to prevent race riots. He appeared to oppose G. W. McLaurin, a Negro student at the University of Oklahoma, who is allowed to attend the White school but is segregated in the classroom, the library, the cafeteria and elsewhere. The third case arises from a complaint by a Negro against the practice of the Southern Railway Co. of partitioning off one end of its dining cars.

KENYA LETTER

(From Our Nairobi Correspondent)

NON-EUROPEANS CONDEMN SOUTH AFRICAN RACIALISM

APRIL 23, 1950, will go down in the history of East Africa as a historic day for the non-Europeans of Eastern Africa. For it was on this day that in a joint meeting of Indians and Africans under the auspices of two political institutions—the E.A. Indian National Congress and the Kenya African Union—a warning was sounded to European settlers of Kenya, Tanganyika and the Rhodesias that "any attempt to build society in East Africa on the basis of South African racialism is bound to meet with the utmost opposition by non-Europeans, ultimately leading to clash and conflict".

The meeting which was called jointly by the two political bodies for the purpose of counteracting the European settlers' agitation against the Tanganyika Government's proposals for reforms in that Territory whereby the Tanganyika Legislature would have equality of African representation also passed a strongly-worded resolution demanding "complete independence" and called upon the non-Europeans to take vigorous action to safegard their future".

A crowd estimated to be over 15,000 Africans and Indians heard speakers denounce the European settlers' agitation against the Tanganyika Government's constitutional proposals. It was presided over by the Hon'ble E. W. Mathu, an African Legislative Councillor, and addressed by the Hon'ble A. B. Patel, Indian Elected Member of Kenya Council, Mr. Jomo Kenyatta and Mr. Tom Mbotela, President and Vice-President respectively of Kenya African Union, Mr. Peter Koinange, American-trained African educationist, Mr. Chohan Singh President of Nairobi Indian Association, and Mr. Makhan Singh, General Secretary of the non-racial East African Trade Union Congress.

The resolution while deprecating the agitation launched by European settlers of Kenya and Tanganyika against the Tanganyika Government's proposals granting equal unofficial representation to Africans and non-Africans on the Legislative Council strongly condemned the "highly aggressive" attitude shown by them in country-wide meetings and declared "that these non-official Europeans have completely forfeited the confidence of the non-Europeans as to their ability or willingness to be fair or just to others living in these Territories or to exercise any power in their hands impartially".

It has also appealed to the "Governments of the United Kingdom and other Commonwealth countries and to the Trusteeship Council of UNO to watch carefully the events in Tanganyika and to take effective steps with a view to promoting the political, economic and social progress of the inhabitants of the Territory generally and to save it from the designs of domination by the Europeans of East and Central Africa".

"This meeting", the resolution concluded, further declares that the real solution of the problem is not this or that small reform but the complete independence and sovereignty of the East African territories and establishment in the same of the democratic governments elected by the people and responsible to the people of these territories only and that this should be implemented at an early date".

African Legislative Councillor Hon'ble Mathu, who presided, traced the causes of the Settlers' agitation in Kenya, Tanganyika and, to some extent, in these territories were attempting to take their "inspirations" and "guidance" from their brothers in South Africa, the Rhodesias and Central Africa where "the racial policies are too inhuman to be imported into East Africa", and added, if these polices are introduced here, it would be the deathblow to the political, economic and social development of our children and our children's children.

"I do not wish to paint a gloomy picture of the future of non-Europeans in East Africa", Mr. Mathu declared. We must not be defeatists; we must form a united front and turn the present antagonistic tide (of Europeans) to save the future of our children. We must appeal to the United Kingdom Government, the friendly Dominions, the UNO and, as far as Tanganyika is concerned, to the Trusteeship council. Let us give our cooperation to all those who wish to see equal opportunities given to all inhabitants of Tanganyika and the rest of Africa". He congratulated the E.A. Indian National Congress and the Kenya African Union for having taken the initiative in forming a united front. He also expressed the hope that such consultations between Indians and Africans on matters of common problems would take place frequently.

The speeches of other leaders were notable for their forthright denunciation of the moves made by some unofficial Europeans. Hon'ble A. B. Patel warned the European settlers that "any attempt to build society in East Africa on the basis of South African racialism is bound to meet with the utmost opposition by non-Europeans, ultimately leading to clash and conflict."

Mr. Tom Mbotela, Vice-President of Kenya African Union, declared that "Europeans must live in this country as citizens, not as rulers or dominators; otherwise there will be trouble", he declared amidst thunderous applause.

This was perhaps the first meeting in Kenya where Indians and Africans formed a united front to counteract what are known here as "the evil designs of European settlers".

While it is difficult to gauge the feelings of Europeans at this stage, it is widely believed that they are taken aback at the common front of non-Europeans.

PANDIT GANGAPERSADH IN UITENHAGE

On Monday, April 17, Pandit Gangapersadh Upadhyaya, spoke before an audience of nearly 200. He called for torch-bearers of the Indian culture, which had suffered a decline from pre eminence by social and political disorders, and by outside influences. Asked by a questioner, at the end of the meeting, he declared that the Republican India was going ahead, and he was confident of its future, which is being adjusted significantly.

In the picture above from left to right are Mr. B. K. Gajjar chairman of the Uitenhage Hindu Mandal, Mr. M. L. Gajjar, Pandit Gangapersadh Upadhyaya, Mr. A. K. Bhagatjee, Mr. T. Makan and Mr. R. Lalla, chairman of the Port Elizabeth and Uitenhage Reception Committee.

A Farewell Banquet was given in honour of Pandit Gangapersadh Upadhyaya, at the Gandhi Hall on May 3, by the Arya Pratinidhi Sabha (Natal). Pandit Gangapersadh left South Africa by the s.s. Karanja on May 3.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, April 19.

"Compulsion Of Events"

"The mere fact of an agreement is good" said Pandit Nehru in a broadcast to the nation, "and to be welcomed, because it turns people's minds to the ways of construction and away from the ways of destruction. Secondly, I can tell you with all confidence and in all honesty that both of us, who held these long talks, were animated by an urgent and earnest desire to find a peaceful and satisfactory solution. We were impelled to do so by the gravity of the situation and by the compulsion of events."

"Human Problem"

The Prime Minister of Pakistan appealed at Karachi to the Press in Pakistan to assist him in creating peaceful and livable conditions on both sides of the Indo-Pakistan border. He said that the problem of minorities was not political but human and should be seen from the viewpoint of serving humanity. He said that since partition the people of Pakistan and India had steadily drifted apart from each other, but at the present moment [illegible] had found a desire and determination among the people that the two countries should come closer. He was hopeful that those Muslims who had immigrated into Pakistan would return to their homes when normal conditions were restored. In a broadcast from Karachi Mr. Liaquat Ali Khan expressed the hope that the Indo-Pakistan Agreement on minorities would inaugurate a new era "in which we shall be able to settle mutually our disputes which have resulted in growing dissension between the two countries."

Indo-Pakistan Amity

According to a report in the 'Hindustan Times', Mr. Liaquat Ali Khan is reported to have said at New Delhi privately that India and Pakistan must in their own interest not only be friends but must be closer to each other than to any other country, that they had been untrue to the people in whose name they had won freedom by spending their resources in arming against each other.

Sardar's Appeal

On the eve of his six-days' visit to Calcutta, at a three-hour meeting of the Congress Parliamentary Party in New Delhi, Sardar Patel made an impassioned appeal in support of the Indo-Pakistan Agreement, which profoundly moved the members. He not only pledged his whole strength and energy to making a success of this Agreement and vindicating the stand of the Prime Minister but called upon every member, in the name of patriotism and duty to their country, to do so. His speech, which members later described as one of the most moving appeals they had ever heard, deeply stirred all sections of the party and filled them with grim determination to see the Agreement through—whatever may [illegible] the difficulties ahead. A debate on the Pact which was [illegible] take place in Parliament was dropped, after this appeal, at the request of members.

Sardar In Calcutta

At Calcutta Sardar Patel, meeting various sections of the public, appealed to them all [illegible] help in the implementation of the Agreement which, he said, must be honoured in a spirit of discipline. He called upon the Press to help create conditions, first for a general solution of the minority problem in both Bengal, and second, for arresting the present exodus. He is understood to have pointed out to the West Bengal Cabinet that nobody in India should want it to see Pakistan implemented the Pact or not, instead, they should stand solidly to give the Agreement a fair trial. Describing the Agreement as a 'good pact,' Sardar Patel declared, at a West Bengal Congress Workers' meeting, that the Government of India were determined to see that the Agreement was implemented in the country. He said he believed that the Pakistan Government was as sincere as the Government of India in this respect. He also appealed to Congress leaders who had recently come from East Bengal to return to their former homes and places of activities and help create confidence amongst the minorities there. He urged the Congressmen to contact the refugees already assembled in the State and to persuade them to return to East Bengal.

"Good Results"

Pandit Nehru stated in Parliament on the 19th that the results obtained from the Agreement even during this brief period of eleven days had been satisfactory. The Government of India, he said, had taken immediate steps to implement the Agreement. After giving details of the various measures adopted by the Government of India in this matter, Pandit Nehru said: "The Press in India and Pakistan have, as a whole, clearly indicated their determination to help in implementing the agreement and their general approach to Indo-Pakistan issues had changed greatly for the better. It is proposed to hold a joint meeting of the All-India Newspapers Editors' Conference in Delhi early in May." The number of Muslims leaving West Bengal for East Pakistan, which had risen to a peak figure of about 50 thousand a day, has gone down to 1,200. "Muslims going from other parts of India to West Pakistan have practically stopped doing do." The number of Hindus coming from East Bengal to West Bengal, which had risen to the peak figure of over 50 thousand a day, has now gone down to 9 to 11 thousand a day. "We have arranged for special ships" for migrants from East Bengal. "Steps are being taken for the recovery of abducted women. Border incidents have decreased."

FLY VIA

NAIROBI

TO

INDIA

PAKISTAN

CEYLON

the most direct route to the EAST

Alternate Thursdays a Constellation leaves Nairobi, reaching Bombay after only 12 hours flying.

Immediate connections at Bombay for all parts of the East.

Fare Nairobi/Bombay
£83 single £149 Ret. 60 return

AIR-INDIA International LTD.

Shell House, P.O. Box 1080
NAIROBI, Cables AIRINDIA.

Write to us, to B.O.A.C. our General Agents or to any I.A.T.A. Agent.

More About The Pact

Pandit G. B. Pant, Chief Minister of U.P. (Uttar Pradesh), reiterated India's determination to implement the Agreement and his firm resolve to protect the secular character of the State. "We will not deviate from the chosen path, whatever might happen in Pakistan," he added. He advised Muslims to fight the propagators of the two-nation theory. On the other hand, he said, "it is wrong to demand loyalty tests from the Muslims. I know that they are loyal to their Motherland." At Hyderabad Shri Vellodi, Chief Minister, asked representatives of the Press to take particular care to avoid giving expression to views or news which will have the effect of estranging feelings between the two communities. Shri C. R. Srinivasa, President of the All India Editors' Conference in a statement says: "Reports received so far from both Pakistan and India are encouraging. The task of implementation of the Prime Ministers' Agreement has been taken vigorously on hand and really heartening results are recorded. The spirit of amity engendered by the political settlement has permeated to Press of the two countries."

"May I request all members of the Press to see that nothing is published which is likely to prejudice the success of the Agreement. There is no bar of to the publication of truthful news and accurate reports. Undoubtedly, people would be anxious and concerned [illegible] know what is happening. But it is the duty of the Press to get their reports confirmed and publish only authenticated, factual and objective news.

All that I desire to emphasise at the moment is that we are passing though a period of crisis, that there should be an awareness of our responsibility and that whatever is published should be such as is not calculated to prejudice the central purpose of the Agreement on which there can possible be no difference of opinion. The pakistan Press, according to report, has imposed on itself a self-denying ordinance in report of news and comments, and I am sure that the Press in this country would interpret its obligations, in the circumstances, in a spirit of goodwill, fairplay and restraint without any prompting from me.

"This Agreement is primarily concerned with issues raised on a narrow front of the differences

that existed between the two countries. But its success will lead the way to a just resolution of all the other issues, and I trust that thought will weigh with my colleagues in all that they publish and with the paramount consideration."

President Among Jains

At a reception held at New Delhi by the Jains the President, Dr. Rajendra Prasad said that the Nehru-Liaquat Pact was a ray of hope which, he believed, would soon shine like the noonday sun. An address was presented to the President which said that though the Jains were a minority they had not asked for any guarantees. It assured him the co-operation of the Jain community in bringing about an order of things devoid of violence and abounding in good in the land. Dr. Prasad said that the country was fortunate in having had the fortune of *Avatars* like Budda and Mahavira. By following Mahatma Gandhi and his principles, the country had attained independence and taken a place among the nations of the world. Dr. Prasad said that Gandhiji had left behind him, the creed of non-violence. The Government had a responsibility in the matter of spreading his gospel. Recent events that had happened in the country tended to shake the foundations of his creed. It was the responsibility of those who had followed the creed of non-violence all along to defend it at all cost. Referring to the reception Dr. Prasad said that the Constitution had given freedom to practise one's religion. But, the same Constitution had made all Indians equals. Therefore, receptions by denominational groups should not be encouraged. He concluded: "For strengthening the nation and to forge ahead, all differences of religion should be done away with."

Egyptian Envoy's Praise

The first comment from a foreign State on the Delhi pact on minorities was available in the capital. Hailing the conclusion of the agreement between India and Pakistan, the Egyptian Ambassador in India, H. E. Ismail Kamel Bey declared in Delhi, : "These two great countries which are among the greatest benefactors of mankind are putting their heads together to show to the world the shinning face of Asia. Speaking before a gathering of Indian M.P.s a dozen prominent foreign diplomats and several Indian Minister who met to witness the inauguration of the Indian Council of Cultural Relations. The Egyptain Ambassador significantly added: "The ideal of the secular State is the most basic and beneficial factor in that agreement".

Bombay Merchant Arrested

A hardware merchant of Nagdevi Street, Bombay, was arrested in connection with the escape of Mir Laik Ali, former Premier of Hyderabad. It is said that the accused had helped Laik Ali in taking out the money required by the latter for his escape. He has been taken to Hyderabad.

MR. C. V. RAMAN' NEW DISCOVERY IN STRUCTURE IN SOLIDS

THE well known Indian Physicist and Nobel Laureate, Shri C. V. Raman, revealed in a Press interview in Madras "a new and hitherto unsuspected feature and behaviour of amorphous solids like glass."

Mr. C. V. Raman

He said that observations made by him with five specimens of vitreous silica obtained from the Libyan desert and presented to him by the famous British mineralogist, Dr. L. J. Spencer, two years ago, have led him to recognise this phenomenon, "which will be of enormous importance to industry."

The discovery relates to the existence of the phenomenon of double refraction in certain types of silica glass. This new phenomenon of double refraction has been termed "Structural-Bi-Refregence," to distinguish it from the already known "Stress-Bi-Refregence."

Distinct Phenomenon

He said: "Immersed in a suitable liquid and viewed between crossed polarised sheets, the specimens show bright bands of restored illumination, which run more or less parallel to each other, and to the longest dimension of the specimen. It is not possible to explain the phenomenon on the basis of the well-know double refraction exhibited by glasses in a state of stress. Indeed, parallelism of the band of illumination and their extent through the whole volume of the specimen completely excluded any such explanation."

This "Structural-Bi-Refregence" is distince from "Stress-Optical-Double Refraction," familiar to Physicists and know to exist in glasses in various circumstances. He said: The two phenomena differ both in their observable character and in respect of their origin. The Stress Optical-Double-Refraction is a consequence of the deformation produced in the solid by externally applied and internally existing systems of force. On the other hand, the new phenomenon arises from the basic departure of the structure of the material from that necessary, and normally assumed to exist, in order that the material might be singly refractive.

Abnormal Procession

The studies so far have indicated that double refraction arises when the material has been subject to a mechanical working while still in some fluid state and has not had the opportunity to reach ideal and normal conditions where there is no "Bi-Refregence."

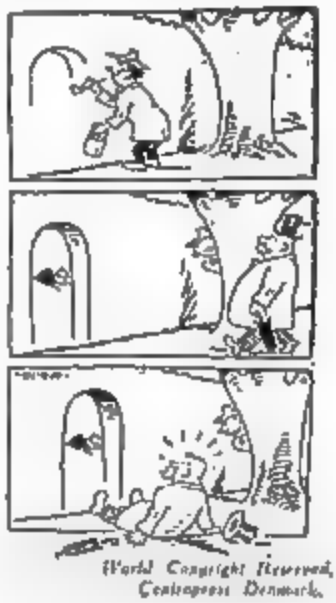
Shri C. V. Raman added: "Amazingly enough, of piece of plate glass, familiar to all householders, exhibits such structural "Bi-Refregence" in readily observable fashion. It appears to be the consequence of the process employed in the making of plate glass."

Mr. E. H. Ismail President Indian Retailers Association has send the following telegram to Dr. Donges: Durban and District Indian Retailers Association protests strongly against the obnoxious Group Areas Bill. It will cripple us commercially. Utterly repugnants to our people, we are doomed if it goes through.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

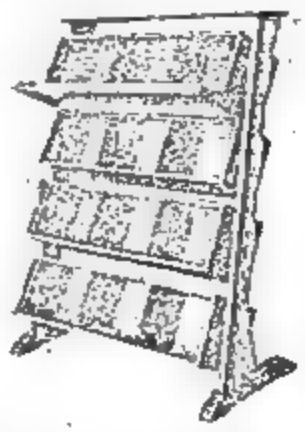
World Copyright Reserved, Contempora Denmark.

"Gold Medal" Quality

High Class
Display Counters &
Showcases,
Refrigerator
Counters,
Wall Units
Fish Fryers,
Display Fittings,
etc.

•

New
Illustrated Catalogues
on Application.

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show
104 MARSHALL ST. (facing Carlton House) Johannesburg
Phone 33 4211/2 P.O. Box 6504

THE CHURCH IN INDIA

"INDIA is a great country destined to be even greater and the Church in India is great and destined to be very much greater", His Eminence Norman Thomas Cardinal Gilroy, Archbishop of Sydney and Papal Legate to the First Plenary Council of the Bishops in India, said in Banglore recently.

The Plenary Council, which reaffirmed the Faith brought to India by St. Thomas nearly 2000 years ago concluded its 12-day session after signing "decrees" (the decisions reached at the conference). It was attended by 50 Archbishops, and Bishops, besides 70 other dignitories. Cardinal Gilroy presided over the deliberations.

The Archbishop's tribute to India and the Indian Church was in reply to an address of welfare president by the Bishop of Bangalore, Dr. P. Thomas, on behalf of the Hierarchy, Clergy and the Catholics of India. The address traced the history of the Catholic Church in India and said from 20 Arch Dioceses and Dioceses in 1887, the number had increased to 48, besides four Prelectures Apostolic. The number of priests had doubled during the last 25 years and that of religious sisters had nearly quadrupled. Of the 5,500 priests, over 4,000 were Indian Bishops.

A proof of the Government's goodwill towards the Catholic Church, the address said, was the inauguration of diplomatic relations between the Holy See and India in 1948. Catholics, it pointed out, had lived in concord and harmony with all sections of their countrymen and had not asked for political privileges under the new constitution. That constitution was secular and democratic in character with guarantees of liberty of conscience and denominations.

Cardinal Gilroy, replying to the address, said India was entering upon a new era and it was a happy coincidence that the first Plenary Council of the Catholic Church in India was being held at such a significant time. He was grateful to the civic authorities for the assistance they had given in holding that Council.

The Archbishop said the link between the venerable Church in India and the youthful Church in Australia was real. The history of the Church in India was almost coincident with the history of the Catholic Church itself and was nearly 2,000 years old. Despite that disparity in age they were intimately united.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - including postage.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

Life of Ramakrishna —By Romain Rolland .0 6

Life of Vivekananda and the Universal Gospel By Romain Rolland 1 6

The Indian States Problem —By M. K. Gandhi 10 0

To be had from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	9
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	6
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO	3	
ON WAR	3	

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	6	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	8	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	0
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૧૮ | શુક્રવાર તા. ૫ મે, ૧૯૫૦. | છુટ્ટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૫ મે, ૧૯૫૦

મે ડે અને તેનો પાઠ

મે ડે આવ્યો અને ગયો. તે પાઠ શીખવી ગયો છે કે જે સીઝે શીખવે. લાલ ઝાંખી થઈ ચકચો. અમે પ્રથમથી મત દર્શાવી ગયા હતા કે સાઉથ આફ્રિકામાં સઘળા નોન-યુરોપી યનોને લાગુ પડતા જુલમી કાયદાઓ સામે સંયુક્ત લડત ઉઠાવવાની વાત તો શું પરંતુ વીચાર કરવાનો પણ હજુ અનુકુળ વખત આવ્યો નથી, કેમકે તેને માટે હજુ આપણે પુરતું સંગઠન કરી શકયા નથી અને જે કાર્ય હાલ હાથમાં લેવું જે નેતાઓની શકિત ની બહાર છે. અમે જણાવી ગયા હતા કે આફ્રીકનો અને કોલ્રેડો પ્રથમ ઇલાયદા વર્ગો તરીકે જ સંગઠીત થવું જોઇએ અને તેઓની લડત જોખી ચલાવી કોલ્રેડો, જેઓને અહીંસાના શસ્ત્રનો વધારે અનુભવ છે, અથવા હોવો જોઈએ, તેઓએ બીજાઓને અનુકરણીય દાખલો બેસાડવો જોઇએ પરંતુ ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના નેતાઓનો વીચાર જુદો થયો અને તેઓએ સમસ્ત નોન યુરોપીયનોને એ દિવસે સઘળા રોજગાર બંધ રાખવાની અને કામ ધંધા બંધ કરવાની અને દેખાવો કરવાની અને માસ મીટીંગો ભરવાની હાકલ કરી. આનો અવાજ એવો ગુંચવાઈ પડયો કે શાની લડત હતી તેની જ કશી ખબર નહિ પડી. શું નેટીવોના પાસના કાયદાઓ માટે લડત હતી, કે છુટથી બોલવા અને હરવા ફરવાની સ્વતંત્રતાની હતી કે રૂપ ઓરીયાઝ બીલની સામે હતી? ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના નેતાઓ આખું અઠવાડીયું મે ૬ ને દિવસે કોઇએ શું કરવું તેની માહીતી આપનારા પેમ્ફલેટો અને પ્લેકાર્ડો તૈયાર કરવામાં પડી ગયા હતા. પરંતુ તેઓનાં આશ્ચર્ય વચ્ચે મે ૬ ના સોમવારના દિવસે અને અઠવાડીયાની આખરીથી તે દિવસ સુધી સઘળી જાહેર સભાઓ કે દેખાવો કરવાના મનાઈ હુકમો છુટયા. અને એ મનાઈ હુકમને વશ થઈ શનીવારની રાતે રવીવારે અને સોમવારના દિવસોએ ગોઠવવામાં આવેલી સઘળી માસ મીટીંગો અને દેખાવો બંધ કરવામાં આવ્યાની જાહેર બાબતો બહાર પડી.

પરંતુ હીંદી લત્તાઓમાં લગ ભગ સઘળી હીંદી દુકાનો બંધ રહી હતી અને આફ્રિકનોએ કામની હડતાળ પાડી હતી. કહેવાયું હતું કે ચાળીસ ટકા ઉપર નેટીવો સોમવારે કામપર ગયા નહોતા. લોહાનીસબર્ગ શહેરનો દેખાવ એ દિવસે સઘળા દિવસ ના જેવો હતો. ગૃહીણીઓને એ દિવસે પોતાના "બોયો" વીના ઘણી અડચણો ભોગવવી પડી હશે. પરંતુ હીંદીઓએ દુકાનો શાને માટે બંધ રાખી હતી? શું રૂપ ઓરીયાઝ બીલની સામે ના વિરોધ દાખલ બંધ કરી હતી? અમે જાતે કરેલી તપાસ પરથી અમે જોઈ શકયા હતા કે પણ ખરાએ પોતાની દુકાનને અંગત અને પોતાની માલમતાને નુકસાન થાય એ બ્હીકે બંધ રાખી હતી. કોંગ્રેસના નેતાઓ એ પણ માસ મીટીંગો અને દેખાવોનો પોતાનો મોટો કાર્યક્રમ એજ બાબતે બંધ કર્યો હતો. કેમકે સરકારે ધમકી આપી હતી કે તેના મનાઈ હુકમનો અનાદર કરવામાં આવશે તો તે સખત પગલાં લેશે. કોંગ્રેસ નેતાઓએ જનતાની સુરક્ષિતતાના હિતને ખાતર એ ઠીકજ કર્યું હતું અને તેને માટે તેઓને અભિનંદન ઘટે છે.

પરંતુ તેઓને પાછી પાની કરવી પડવી એ વસ્તુજ બતાવી આપે છે કે તેઓએ પ્રથમથી જ ગેર કાયદાપણ ભરેલું પગલું લીધું હતું. કેમકે સરકારના ફરમાનનો તે તેને પ્રથમથી વીચાર કેમ નહિ આવ્યો? શું તેઓ એમ માનતા હતા કે સરકાર તેઓની ઢીલ ચાલને કચડી નાખવાને સામા પગલાં નહિ લે? તેનો શું તેઓને અગાઉ અનુભવ નથી થઇ ચુકયો? અહિંસક કાર્યનો પ્રથમ નીયમ જ એ છે કે સઘળાં પરિણામોનો સામનો કરવાની તઈયારી ન હોય ત્યાં સુધી પગલું લેવું નહિ અને પગલું લેવાનો નીશ્ચય કર્યા પછી પાછી પાની થઇ શકેજ નહિ. તેઓના આવાં પગલાંથી તેઓએ સરકારને તેઓની નબળાઈ બતાવી આપી છે અને પરિણામે કે જેને આપણે નમી પડયા કીએ, એથી આપણને કચડી નાખવાની તેને તક આપેલી છે. સરકાર પોતાના પોલીસબળથી તેમ કરવામાં સફળ થઇ છે. પોલીસને નોન-યુરોપીયનો સાથેના વ્યવહારમાં દેખીતી રીતે છુટો હાથ આપવામાં આવેલો છે. પોલીસને ખરી રીતે કોઈના ઉપર તે તોફાન ન કરે ત્યાં સુધી હાથ લગાડવાની સત્તા નથી પરંતુ જ્યારે તે બીન-ગોરા સાથે વાત કરે છે ત્યારે તે ગ્હોટેથી બાવેજ વાત કરે છે; હાથથી અને પગથીજ વાત કરે છે, એવી વસ્તુ ભુતકાળમાં નહોતી. આજે તે સામાન્ય થઇ પડી છે, અને હાલની સરકાર ઉઠણ વખતની જાય છે, સોમવારે ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની ઓફીસમાં કોંગ્રેસના એક જવાબદાર અમલ દારને કશાં કારણ વિના ગરદન થી પકડીને પોલીસે જેનમાં નાખ્યા અને ચોટક સુધી લઇ ગયા બાદ છોડી મુકયા. મે ૮ ને દિવસે જે તોફાનો થયા અને કેટલાક જાન ગયા તેને માટે પોલીસના આવાં ઉશ્કેરનારાં કૃત્યો પણ કંઇક અંશે જવાબદાર હતાં.

એટલે સૌથી પ્રથમ પાઠ આપણે શીખવાનો છે તે નિર્બળતા નો. જ્યાં સુધી આપણામાં બીલ કુલ નીર્બળતા નહિ આવે ત્યાં સુધી આપણી લડતમાં આપણે સફળ થઇ શકીશું નહિ. બીજી વસ્તુ આપણે માથાક પાછીને હાથ નહિ લગાડવાની પ્રતિજ્ઞા લેવાની છે. આ વસ્તુ નેટીવોને તો વીશેષ કરી લાગુ પડે છે, જ્યાં સુધી એ વસ્તુનો તેઓ સદંતર ત્યાગ નહિ કરે ત્યા સુધી તેઓ અહિંસક કહી નહિ રહી શકે અને ગમે તેવી ઉશ્કેરણીની સામે પણ જો તેઓ અહિંસક નહિ રહે તો સરકાર પોતાના વધારે મજબુત પબળથી તેઓનો નાશ કરી નાખશે, આફ્રિકનોનેજ હજુ તેઓનામાં રહેલી આવિ શકિતનું ભાન થયું નથી, તેનો કંઇક સ્વાદ મે ૮ ને દિવસે તેઓએ કામપર નહિ ગયા ત્યારે જનતાને મળ્યો હતો.

પરંતુ જો આપણે આત્મબળ અને આપણો આત્મા બચાવવાને આપણું સર્વસ્વ અને જાન સુદ્ધાં કુરબાન કરવાની શકિત અને હીંમત કેળવી નહિ શકીએ તો આપણો નાશજ થવાનો છે. ખાઈબિલનું મનનીય સુત્ર છે કે જેણે પોતાનો આત્મા ખોયો ■ તેણે સારૂ જગત હસ્તેકું પણ આ કામનું છે?"

ગ્રૂપ એરીયાઝ બીલ

સ્થાવર મીલકતની માલીકી મેળવવા ઉપર અને જમીન અને મકાન માં વસવાટ કરવા ઉપર અંકુશ મુકવા વગેરે જોગવાઇ કરવાના અને તેને લગતી બાબતો માટે વ્યવસ્થા કરતો' બીલ.

ઉદ્દેશ્ય ઠરાવ

(૧) આ કાયદામાં, તેના સંદર્ભમાં બીજું જણાવેલું હોય તે સિવાય.

(૧) સ્થાવર મીલકતના સંબંધમાં "એકત્રાયર" (મેળવવું) શબ્દનો અર્થ કોઇ પણ પ્રકારે તેવી મીલકતના માલીક બનવું એવો થાય છે;

(૨) "બોર્ડ" નો અર્થ કલમ ચોત્રીસથી સ્થાપવામાં આવેલી લેન્ડ ટેન્યુર ઓથોરાઇઝરી બોર્ડ એવો થાય છે;

(૩) "કંપની" માં કોઇ પણ પ્રાનગી કંપની, કલમ સોળમાં જણાવાયેલી કોઇ પણ કંપની અને ૧૯૨૧ ના ૪૧ નંબરના કંપનીઝ એકટની બસો ઓગણ ત્રીસમી કલમમાં વ્યાખ્યા કરવામાં આવેલી છે એવી કોઇ પણ પરદેશી કંપની નો સમાવેશ થાય છે;

(૪) "કન્ટ્રોલ્ડ એરીયા" નો અર્થ ગ્રૂપ એરીયા અથવા જાહેર થએલો નેટીવ એરીયા હોડેશન, નેટીવ વીલેજ, કલર્ડ લોકો માટેનું સેટલમેન્ટ, મીકસ રહેશન અથવા કલમ ત્રણની પેટા કલમ (૩) ના પારિગ્રાફ (સી) માં જણાવેલો કમ્યુનલ રીઝર્વ ન હોય તેવો કોઇ પણ તે હતા અને તેમાં, કલમ દસના અપવાદ સીવાય, કલમ અગીયારમાં જણાવાયેલા કોઇ પણ ખાસ હતા નો સમાવેશ થાય છે. અપવાદ એ કે, કોઇ પણ ગ્રૂપ એરીયા, જે, કલમ ત્રણની પેટા કલમ (૧) ના પારિગ્રાફ (એ) ની રૂએ થએલી જાહેરાત મુજબ વસવાટને માટેને, ગ્રૂપ એરીયા નહિ હોય, તે કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાં જમીન કે મકાનના વસવાટને; સંબંધમાં, આ કાયદાના અર્થને માટે કન્ટ્રોલ્ડ એરીયાનો ભાગ ગણાશે, અને કોઇ પણ ગ્રૂપ એરીયા, જે ઉકત પેટા કલમમા પારિગ્રાફ (બી) ની રૂએ થએલી જાહેરાતથી માલીકીને માટેનો ગ્રૂપ એરીયા નહિ હોય તે, કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાં સ્થાવર મીલકતની માલીકી મેળવવાના સંબંધમાં આ કાયદાના અર્થને મટે કન્ટ્રોલ્ડ એરીયાનો ભાગ ગણાશે.

(૫) કોઇ પણ કંપની ના સંબંધમાં "કન્ટ્રોલીંગ ઇન્ટરેસ્ટ" નો અર્થ નીચે પ્રમાણે થાય છે.—

(એ) તેના શેરોનો મોટો ભાગ; અથવા

(બી) શેર કેપીટલના અરધા ઉપરના શેરો; અથવા

(સી) સઘળા શેરોની જુદામે કીંમતની અરધી ઉપરની કીંમતના શેરો; અથવા

(ડી) શેર ધરાવનારાઓ તેના અરધા ઉપરના નફાને અથવા પુંજીના, અધિકારી બને એટલા શેરો; અથવા

(ઇ) શેરો ધરાવનારાઓ મોટા ભાગના અથવા મણા અરા વોટોના અધિકારી બને તેટલા શેરો: અથવા

(એફ) કોઇ લોન ઉપરથી ઉત્પન્ન થએલો ફ્લેમ, જે તેની અરધી શેર કેપીટલની અરધી ઉપરની કીંમતનો હોય; અથવા

(જી) કંપનીના પ્રવૃત્તિઓ અથવા કંપનીની પુંજી ઉપર, (એ) થી (એફ) સુધીના પારિગ્રાફોમાં સુચવવામાં આવ્યા છે તેવા પ્રકારના કે તે સિવાય ના કોઇ પણ બનતા કોઇ પણ અન્ય કંપનીમાં કે કોઇ પણ બીજી રીતે, સીધી યા આડકતરી રીતે લાભો રાખીને કંપની ઉપર અથવા કંપની ની પ્રવૃત્તિઓ કે તેની મુડી ઉપર કોઇ પણ બનતો અંકુશ ધરાવવાની સત્તા;

(૬) સ્થાવર મીલકત, જમીન અથવા મકાનના સંબંધમાં "ડીરકવોલીફાઇડ પરસન" (નાલાયક ઠરેલી કંપની)" નો અર્થ એવી કંપની કે જેમાં, તેવી મીલકત, જમીન કે મકાનના સંબંધમાં નાલાયક ઠરેલા માણસ તરફથી અથવા તેની વતી અથવા તેના લાભમાં અંકુશ પરાવવામાં આવતો હોય અથવા ધરાવાતો જણાતો હોય;

(૭) કોઇ પણ ગ્રૂપ એરીયામાં સ્થાવર મીલકત, જમીન અથવા મકાનના સંબંધમાં "ડીરકવોલીફાઇડ પરસન" નો અર્થ એવો માણસ કે જે કલમ બસુ ની રૂએ થએલી લાગતી વળગતી જાહેરાતમાં દર્શાવેલામાં આવેલા ગ્રૂપ (વર્ગ)નો ન હોય અને કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાં આવેલી કોઇ પણ સ્થાવર મીલકત જમીન કે મકાનનો માલીકના ગ્રૂપનો ન હોય, અથવા જો માલીક કેપ પ્રાંતની મ્યુનીસીપાલીટી સીવાયની કોઇ પણ કાયદાથી સ્થપાએલી મંડળી હોય તો તેની મંડળીના મોટા ભાગના સભ્યોના ગ્રૂપનો ન હોય, અથવા એવી કોઇ પણ મ્યુનીસીપાલીટી હોય તો તેનીકાઉન્સીલના મોટા ભાગના સભ્યોના ગ્રૂપનો ન હોય અથવા જો કોઇ કંપની માલીક હોય તો તેની કંપનીમાં અંકુશ પરાવતા અથવા તેની વતી અથવા તેના લાભમાં અંકુશ પરાવતા બાકીના હોય તેવી માંકણના ગ્રૂપનો ન હોય;

(૮) "ગ્રૂપ" નો અર્થ કલમ બેમાં જણાવેલ વ્હાઇટ ગ્રૂપ, (ગોરાઓ વર્ગ) કલર્ડ ગ્રૂપ અથવા નેટીવ ગ્રૂપ, અને તેમાં ઉકત કલમની પેટા કલમ (૨) ની રૂએ લાગતી વળગતી જાહેરાત અમલમાં મુકવાની જેટલે દરજ્જે જાહેર હોય તેટલે દરજ્જે ઉકત કલમની રૂએ ગ્રૂપ તરીકે જાહેર કરવામાં આવેલ હોય તેવા લોકોના કોઇ પણ ગ્રૂપ (વર્ગ) નો સમાવેશ થાય છે.

(૯) "ગ્રૂપ એરીયા" નો અર્થ કલમ ત્રણની રૂએ જાહેર કરવામાં આવેલો કોઇ પણ હતો;

(૧૦) "સ્થાવર મીલકત" માં તેવી મીલકતનાં કોઇ પણ જાતનો ખરો હક ધરાવાતો હોય અને જે હક રજીસ્ટર થવાથી તેવો ખરો હક બનતો હોય તેનો અને (કલમ અગીયાર ની રૂએ ખાસ કરાવવામાં આવેલો હોય, તેવા હતામાં આવેલી સ્થાવર મીલકતના લીસ અથવા સબ-લીસ સિવાય સ્થાવર મીલકતના કોઇ પણ લીસ કે સબ-લીસનો સમાવેશ થાય છે, પરંતુ સ્થાવર મીલકત ઉપરના મોર્ટગેજ બોન્ડનો સમાવેશ થતો નથી;

(૧૧) "સબ-રજીસ્ટ્રાર" નો અર્થ કલમ એકત્રીસની રૂએ નીમવામાં આવેલો સબ-રજીસ્ટ્રાર;

(૧૨) "જમીન" માં જમીનના કોઇ પણ ભાગનો સમાવેશ થાય છે;

(૧૩) "લોકલ ઓથોરીટી" (સ્થાનિક સત્તા) નો અર્થ ૧૯૦૯ના સાઉથ આફ્રિકા એકટની કલમ પંચ્યાશીના પારિગ્રાફ (૬) માં ધારવામાં આવેલી કોઇ પણ સંસ્થા કે મંડળી;

(૧૪) "લગ્ન" માં (એક પત્નિ અથવા અનેક પત્નિઓ વળાં) નેટીવ કાયદા અથવા રિવાજ મુજબ અથવા બન્ને પક્ષ ગાંધી અગે તેના ધર્મના નીયમો મુજબ સિકારવામાં આવેલાં લગ્નનો સમાવેશ થાય છે;

(૧૫) "પ્રધાન" નો અર્થ મુલકી પ્રધાન સિવાય કે નેટીવ ગ્રૂપ એરીયા ના કોઇ પણ ગ્રૂપ એરીયાના સંબંધમાં અથવા નેટીવોને લગતા જમીનના કાયદાની રૂએ સ્થપાએલા કોઇ પણ હતાના સંબંધમાં પ્રધાનનો અર્થ નેટીવ એફેર્સનો પ્રધાન;

(૧૬) "પરમીટ" નો અર્થ કલમ ચૌદના લાગતા વળગતા ભાગની રૂએ આપવામાં આવેલ અથવા આપવામાં આવેલ ગણાએલો પરવાનો;

(૧૭) "વ્યક્તિ" (પરસન) ના અર્થને કોઇ પણ નાલાયક ઠરાવાએલા વ્યક્તિ, નાલાયક ઠરાવાએલી કંપની, બાનગી કંપની, કલમ સોળમાં સુચવવામાં આવેલી કંપની અથવા કાયદાથી સ્થપાએલી મંડળીના કોઇ પણ બાકી સુચનના કારણે બાકાત કરવામાં આવશે નહિ;

(૧૮) "મકાન" (પ્રેમીસીસ) માં કોઇ પણ મકાનના કોઇ પણ ખંડ કે ભાગનો સમાવેશ થશે;

(૧૯) "કાયદાથી સ્થપાએલી મંડળી" નો અર્થ કોઇ પણ કાયદાની રૂએ અથવા કાયદાથી સ્થાપવામાં આવેલી બોર્ડ કે મંડળી."

આ કાયદાના હેતુઓ માટે ગ્રૂપો

૨. (૧) આ કાયદાના હેતુઓ માટે નીચે પ્રમાણેના ગ્રૂપો રહેશે,

(એ) વ્હાઇટ (ગોરાનો) ગ્રૂપ, જેમાં કોઇ પણ વ્યક્તિ, જે દેખાવે દેખીતી રીતે ગોરો છે અથવા જે સામાન્ય રીતે અથવા બાબથી ગોરા તરીકે સ્વિકારા મેલો છે, અને જે દેખાવે દેખીતી રીતે ગોરો હોય છતાં, સામાન્ય રીતે અને બાબથી રંગાયલી વ્યક્તિ છે, તેના જેવો નથી, અથવા જે પારિગ્રાફ (બી) અને (સી) ના પેટા પારિગ્રાફો (૨) અને (૩) ની રૂએ અથવા આ પેટા કલમના પારિગ્રાફ (સી) અને પેટા કલમ (૨) ના પારિગ્રાફ (એ) સહીત ઉકત પેટા પારિગ્રાફોની રૂએ બીજા કોઇ પણ ગ્રૂપનો નથી, તેનો સમાવેશ થશે;

(બી) નેટીવ ગ્રૂપ, જેમાં નીચેનાનો સમાવેશ થશે—

(૧) કોઇ પણ વ્યક્તિ જે હકીકતમાં આફ્રિકાની અસલી પ્રજા કે જાતીનો છે અથવા સામાન્ય રીતે અને બાંધણી એ પ્રજા કે જાતીના સભ્ય તરીકે સ્વિકારાતો મેલો છે અને જે પારિગ્રાફ (સી) ના પેટા-પારિગ્રાફ (૨) અને (૩) ની રૂએ રંગાયલો (કલર્ડ) ગ્રૂપનો નથી; અને

(૨) કોઇ પણ વ્યક્તિ, જે પેટા પારિગ્રાફ (૧) ની રૂએ ઠરાવાએલા નેટીવ ગ્રૂપના છે. તેવા વ્યક્તિઓની સાથે તેવા વ્યક્તિઓની કોઇ પણ કેમના વ્યક્તિ તરીકે આદતથી ભળતો હશે, અને પારિગ્રાફ (સી) ના પેટા પારિગ્રાફ (૩) ની રૂએ ઠરાવાએલા કલર્ડ ગ્રૂપનો નહિ હોય; અને

(૩) ગમે તે પ્રજા, જાતી કે વર્ણની કોઇ પણ રોમી, કોમી અને પેટા પારિગ્રાફ (૧) અને (૨) ની રૂએ ઠરાવાએલા નેટીવ ગ્રૂપના કોઇ વ્યક્તિની વચ્ચે લગ્ન થએલાં હશે અથવા જે તેવા વ્યક્તિની સાથે સંગ કરતી હશે;

(ii) કલમ રૂપ, જેમાં નીચેના નો સમાવેશ થશે—

(૧) કોઇ પણ શખ્સ જે ગોરા રૂપ અથવા નેટીવ રૂપનો નથી;

(૨) કોઇ પણ શખ્સ જે પેટા પરિમાણ (૧) ની રૂએ ઠરાવાયેલા કલર રૂપના શખ્સોની સાથે, તેવા શખ્સોની કોઇ પણ રીતના માણસ નથી, આદતથી ભળતો હશે, અને જે પરિમાણ (બી) ના પેટા પરિમાણ (૩) ની રૂએ ઠરાવાયેલા નેટીવ રૂપનો નહિ હોય; અને

(૩) અમે તે પ્રશ્ન ખાતી કે વર્ગની કોઇ પણ સ્ત્રી જેની અને પેટા પરિમાણ (૧) અથવા (૨) ની રૂએ ઠરાવાયેલા કલર રૂપના કોઇ પણ શખ્સની વચ્ચે લગ્ન થયાં હશે, અથવા જે તેવા શખ્સની સાથે સંગ કરતી હશે; અને

(iii) પેટા કલમ (૬) ની રૂએ એક રૂપ (વર્ગ) તરીકે જાહેર થયેલો હોય તેવા રૂપના શખ્સનો કોઇ પણ રૂપ.

(૨) ગેઝેટમાં જાહેરાતથી અવરનર-જનરલ

(એ) કોઇ પણ જાતીના, ભાષાના, સંસ્કૃતિના અથવા અન્ય વર્ગના શખ્સો, જેઓ નેટીવ રૂપના હોય અગર કલર રૂપના હોય તેની બાબ્બા આપશે; અને

(બી) તેવી બાબ્બા અપાયેલા રૂપને, આ કાયદાના હેતુઓને માટે અથવા જાહેરાતમાં જણાવાયેલા હોય તેવી તેની કલમોના હેતુઓને માટે અને જો તે સામાન્ય રીતે અથવા એક યા વધુ રૂપ એરીયાઝ (વર્ગીય જાતીઓ) ના અથવા કન્ટ્રોલ્ડ એરીયાઝના અથવા તેના કોઇ પણ ભાગના સંબંધમાં, અથવા એક યા વધુ રૂપ એરીયાઝ અને કન્ટ્રોલ્ડ એરીયાઝ જુદાના સંબંધમાં અથવા તેના કોઇ પણ ભાગના સંબંધમાં એક રૂપ તરીકે જાહેર કરશે.

(૩) પેટા કલમ (૨) ના પરિમાણ (એ) ની રૂએ થયેલી જાહેરાતમાં જેનું દર્શાવી શકાશે કે, જે શખ્સો જાહેરાતમાં સુચવવામાં આવેલા રૂપના તરીકે પારા મુજબ ઠરાવ કરીને અથવા કોઇ પણ બીજા કાયદાની રૂએ રજીસ્ટર થયેલા હશે તેવા શખ્સોજ એ રૂપના ગણાશે.

(૪) નેટીવ રૂપ અથવા કલર રૂપનો કોઇ પણ માણસ જે પેટા કલમ (૨) ના પરિમાણ (એ) ની રૂએ બાબ્બા અપાયેલા કોઇ પણ રૂપનો માણસ હોય અથવા બનશે તે, ઉકત પેટા કલમના પરિમાણ (બી) ની રૂએ કરવામાં આવેલી કોઇ પણ જાહેરાતને અમલમાં મુકવાને જરૂરી જણાશે તેટલે સ્વજને, નેટીવ રૂપ અથવા કલર રૂપ, જે હોય, તેમાંથી બાતલ કરવામાં આવશે.

રૂપ એરીયાઝની સ્થાપના

૩. (૧) ગવરનર-જનરલ ખાત્રી થાય ત્યારે ગેઝેટમાં જાહેરાતથી—

(એ) એવું જાહેર કરી શકશે કે જાહેરાતમાં દર્શાવવાથી તારીખ કે તારીખ જાહેરાતની તારીખની ગોઠવામાં ગોઠવાં એક વર્ષ બાદની હશે, ત્યારથી જાહેરાતમાં બાબ્બા આપવામાં આવેલો હતો જાહેરાતમાં દર્શાવવામાં આવેલા રૂપના એરીયાના વસવાટને માટેનો હતો જણાશે; અથવા

(બી) એવું જાહેર કરી શકશે કે જાહેરાતમાં દર્શાવવામાં આવેલી તારીખ થી જાહેરાતમાં બાબ્બા આપવામાં આવેલો હતો તેમાં દર્શાવવામાં આવેલા રૂપના એરીયાને બાકીની માટેનો હતો જણાશે; અથવા

(૨) પેટ કલમ (૧) ના પરિમાણો (એ) અને (બી) ની રૂ ન જાહેરાતો એના બેજ હતાના સંબંધમાં પણ થઇ શકશે.

(૩) આ કલમની રૂએ કોઇ પણ જાહેરાત થઇ નહિ શકે—

(એ) સિવાય કે પ્રત્યેક કાબ્બામાં પાર્લામેન્ટની બન્ને સભાઓના ઠરાવથી તેને માટે પ્રથમ સંમતિ મેળવવામાં આવી હશે: અપવાદ એ કે તેવી સંમતિ મેળવ્યા વીના તેવી જાહેરાત થઇ શકશે—

(૧) જો તે કેપ અથવા નાટાલ પ્રતિમાં આવેલા હતાના સંબંધમાં આ કાયદાની શરૂઆતથી પાંચ વર્ષની મુદત પુરી થયાં પહેલાં કરવામાં આવશે હશે; અથવા

(૨) જો તે ટ્રાંસવાલમાં કલર રૂપને માટેના હતાનાં સંબંધમાં અથવા કલમ બે ના પેટા કલમ (૨) ની રૂએ બાબ્બા આપવામાં આવેલા, કલર રૂપના માણસોના બનેલા રૂપને માટેનો હતો જેવો આવો—અથવા મોટા ભાગ, આ કાયદાની શરૂઆત થઇ એ વખતે ટ્રાંસવાલના ૧૮૮૫ ના નંબર ૩ ના કાયદાની કલમ બે ના પરિમાણ (ઈ) ની રૂએ અથવા ટ્રાંસવાલના ૧૯૦૬ ના મ્યુનીસીપલ બ્રેન્ડીંગ ઓર્ડીનન્સની કલમ દસની રૂએ, ઉંચામદા રખાયલામાં આવેલા હતાનો હોય તેના સંબંધમાં અથવા ટ્રાંસવાલના ૧૯૦૮ ના પ્રિવેન્શન ઓન બેટર ગેટાલ્સ - કટની કલમ એકસો એકત્રીસ (૩) ની પેટા કલમ (૧૦) માં જણાવાયેલી જમીનના સંબંધમાં થયેલો હોય;

(બી) સિવાય કે પ્રત્યેક કાબ્બામાં પ્રધાને લાગતા વળગતા પ્રાંતના એડમીનીસ્ટ્રેટરની સાથે મસલત કરી હશે, અને ગોરા રૂપ સિવાયના બીજા કોઇ રૂપને માટેના હતો, જે આખો અથવા તેનો અમુક ભાગ, એવી જમીનપર આવેલો હોય, કે જે બાજુને લગતા કોઇ પણ કાબ્બાની રૂએ પ્રોકલેમ્ડ થએલી હોય અથવા પ્રોકલેમ્ડ જણાતી હોય, તેવા કાબ્બામાં બાજુ બાબ્બા બાતાના પ્રધાનની સાથે મસલત કરી હશે, અને જે હતો આખો અથવા તેનો અમુક ભાગ જેની ૧૯૪૭ ના નેચરલ રીસોર્સીસ ડીવેલપમેન્ટ એકટની કલમ એકમાં બ્યાખ્યા આપવામાં આવેલી છે, તેવા કન્ટ્રોલ્ડ એરીયા માં આવેલો હોય તેવા કાબ્બામાં ઉકત કાયદાની કલમ બે થી રૂપપાયેલી નેચરલ રીસોર્સીસ ડીવેલપમેન્ટ કાઉન્સીલની સાથે મસલત કરેલી હશે;

(સી) જે બધી કોઇ પણ રૂપ એરીયામાં નીચેનો પણ સમાવેશ થયેલ હશે—

(૧) નેટીવ એરીયા તરીકે ઠરાવાયેલો હોય તેવા હતામાં આવેલી આખી જમીન અથવા તેનો અમુક ભાગ અથવા ૧૯૩૬ ના નેટીવ ટ્રસ્ટ એન્ડ લેન્ડ એકટની રૂએ મુકત કરવામાં આવેલો હતો;

(૨) ૧૯૪૫ ના નેટીવ (અરબન એરીયાઝ) કોન્સોલીડેશન એકટની કલમ બે માં દર્શાવાયેલ કોઇ પણ નેટીવ લોકેશન, નેટીવ વીલેજ અથવા નેટીવ હોસ્ટેલ, અથવા ઉકત કાયદાની કલમ નવની પેટા કલમ (૨) ના પરિમાણ (એચ) ની રૂએ નેટીવોના વસવાટને માટે સંમતી અપાયેલો કોઇ પણ હતો;

(૩) ૧૯૪૬ ના કલર પરસન્સ સેટલમેન્ટ એકટની કલમ, એકમાં જેની બાબ્બા આપવામાં આવેલી છે તેવું કોઇ પણ કલર લોકોના વસવાટનું સ્થળ;

(૪) કોઇ પણ મીશન સ્ટેશન અથવા કમ્યુનલ રીઝર્વ, જેને કેપનો ૧૯૦૬ ના મીશન સ્ટેશન્સ એન્ડ કમ્યુનલ રીઝર્વ્સ એકટની કલમો અથવા ૧૯૪૬ ના કલર મીશન સ્ટેશન્સ એન્ડ રીઝર્વ્સ એકટની કલમ સોળ સાથે ઉપરોકત કાયદાની કલમો લાગુ પડતી હોય; અથવા

(૫) કોઇ પણ હતો જે ૧૯૨૬ ના નેચરલ પાર્કસ એકટની રૂએ નેચરલ પાર્ક અથવા તેવા પાર્કનો ભાગ હોય તેવી કોઇ પણ જમીન.

રૂપ એરીયાઝમાં વસવાટ

૪. (૧) કલમ ત્રણની પેટા કલમ (૧) ના પરિમાણ (એ) ની રૂએ થયેલી બાજતી વળગતી જાહેરાતમાં દર્શાવવામાં આવેલી તારીખથી, અને જમીન કે મકાનમાં વસવાટને લગતી કોઇ પણ બાસ કે કાયદાથી થયેલી ગોઠવણમાં ગમે તે જણાવાયેલું હોય તો પણ, કોઇ પણ ડીરકવોલીફાઇડ (નાલાયક) ઠરાવાયેલા શખ્સથી, જેના સંબંધમાં જાહેરાત થયેલી હોય તેવા કોઇ પણ રૂપ એરીયામાં આવેલી કોઇ પણ જમીન કે મકાનમાં પરવાના વીના વસવાટ કરી નહિ શકાય, અને કોઇ પણ શખ્સથી તેવા ડીરકવોલી ફાઇડ (નાલાયક) ઠરેલા શખ્સને વસવાટ કરવા દઇ નહિ શકાય.

(૨) પેટા કલમ (૧) ના વિધાનો કોઇ પણ નાલાયક ઠરેલા એવા શખ્સને કોઇ પણ રૂપ એરીયામાં આવેલી જમીન કે મકાનમાં વસવાટ કરવાનું ગેર કાયદેસર ઠરાવશે નહિ—

(એ) જો તે રાજ્યની, કાયદાથી રચાયેલી મંડળીની અથવા (નાલાયક ઠરાવાયલી કંપની કે કલમ સોળમાં સુચવાયેલી કોઇ પણ કંપની સિવાય) ઉકત જમીન કે મકાનમાં કાયદેસર વસવાટ કરી રહેલા કોઇ પણ શખ્સની ખરા અર્થમાં નોકરી કરતો હશે;

(બી) જો તે ઉકત જમીન કે મકાનમાં કાયદેસર વસવાટ કરી રહેલા કોઇ પણ શખ્સને ખરા અર્થમાં મુલાકાતે આવેલો હશે અથવા કોઇ પણ હોટેલમાં ખરા અર્થમાં મહેમાન હશે;

(સી) જો તે કોઇ પણ હોસ્પીટલ, નરસીંગ હોમ, પાગલ ખાનું, કે તેવી કોઇ પણ સંસ્થામાં દરદી હશે અથવા કેદખાનું, પ્રવૃત્તિ ક્ષેત્ર, કે એવી કોઇ પણ સંસ્થામાં કેદી તરીકે કે બીજી રીતે મુકાયેલો હશે; અથવા

(ડી) જો (નોકરી કરનાર માણસ સહીત) એવી જમીનમાં કે મકાનમાં કાયદેસર વસવાટ કરનાર કોઇ પણ શખ્સનો પતિ, પત્નિ, સગીર બાળક કે આશ્રિત હશે! અપવાદ એ કે આ પરિમાણના બીજાનો કોઇ પણ રૂપ એરીયાના સંબંધમાં તેજ લાગુ પડશે જો અવરનર-જનરલે ગેઝેટમાં જાહેરાત થી એ રૂપ એરીયાના સંબંધમાં તે લાગુ પાડવાનું જાહેર કર્યું હશે, અને ઉકત જાહેરાતમાં દર્શાવવામાં આવેલું હશે એટલેજ કરજીયો અને (જો કોઇ પણ શરતો હશે તો) બાંધછોજ શરતોએ લાગુ પડશે.

(૩) પેટા કલમ (૨) માં સુચવવામાં આવેલા કોઇ પણ રૂપ એરીયા માં આવેલી કોઇ પણ રસ્થાવર મીલકતના ટાઇટલ ડીડમાં રૂપને માટે એ હતો રસ્થાપવામાં આવેલો હોય એ રૂપના શખ્સોને તેવી મીલકતમાં વસવાટ

કરવાની કે તેનો ઉપયોગ કરવાની બધી કરનાર્ કે પ્રતિબંધીત કરનાર્ કંઈ પણ વિધાન હશે તે ઉક્ત પેટા કલમમાં સુચવવામાં આવેલી તારીખથી રદ થશે અને ત્યાર બાદ એવી કોઈ પણ મીલ્કતનાં ટાઇટલ ડીડમાં એવું કોઈ પણ વીધાન દાખલ કરવામાં આવશે નહિ.

રૂપ એરીયાઝમાં સ્થાવર મીલ્કતની માલીકી

૫. (૧) જો કોઈ રૂપ એરીયા કલમ ત્રણની પેટા કલમ (૧) ના પારિગ્રાફ (બી) ની રૂએ માલીકીને માટેનો રૂપ એરીયા હશે તો:—

(એ) કોઈ પણ નાલાયક ઠરેલા શખ્સથી કે નાલાયક ઠરેલી કંપનીથી, અથેરાતમાં જપ્તીવવામાં આવેલી લાગતી વળગતી તારીખથી અથવા ત્યાર બાદ એ સત્તામાં આવેલી કોઈ પણ સ્થાવર મીલ્કત એ તારીખ પહેલાં વસીયતનામાંથી કે બીજા કોઈ પણ પ્રકારના કરાર થએલા હોય તો પણ, પરવાના વીના મેળવી નહિ શકાય: અપવાદ એ કે આ પારિગ્રાફના વિધાનો કાયદાથી રચવાયેલી કોઈ પણ મંડળી તરફથી એવી મીલ્કત મેળવવાનું ગેર કાયદે ઠરાવશે નહિ;

(બી) કોઈ પણ નાલાયક ઠરેલી કંપની જે ઉક્ત તારીખે એ સત્તામાં આવેલી કોઈ પણ સ્થાવર મિલ્કતની માલીકી ધરાવતી હશે તેનાથી ઉક્ત તારીખથી દસ વર્ષની મુદત બાદ એવી મીલ્કતની માલીકી વસર પરવાને ધરાવી શકાશે નહિ;

(સી) કોઈ પણ કંપની જે ઉક્ત તારીખે અથવા તે પછી નાલાયક કંપની કરે અથવા કરીથી નાલાયક કંપની ઠરે તેનાથી તે સત્તામાં આવેલી કોઈ પણ સ્થાવર મીલ્કત, જે તેણે એ તારીખથી અથવા તે પછી વસર પરવાને મેળવ્યાં હશે તેની માલીકી પરવાનો મેળવ્યા વીના ધરાવી શકાશે નહિ.

(ડી) એ સત્તામાં આવેલી કોઈ પણ સ્થાવર મીલ્કતનાં ટાઇટલ ડીડમાં, જે રૂપને માટે એ સત્તો સ્થાપવામાં આવેલો હશે એ રૂપના શબ્દો તરફ થી તેની મીલ્કતની માલીકી મેળવવાની બધી કરનાર્ કે પ્રતિબંધ મુકનાર્ કંઈ પણ વિધાન હશે ઉક્ત તારીખથી રદ થશે અને ત્યારબાદ તેવી કોઈ પણ મીલ્કતના ટાઇટલ ડીડમાં બાબતું કંઈ પણ વિધાન દાખલ કરવામાં આવશે નહિ.

(૨) સ્થાવર મીલ્કત મેળવવા અથવા ધરાવવાને લગતાં કોઈ પણ ખાસ અથવા કાયદાના વિધાનોમાં ગમે તે બાબતોનું વેાણ છતાં પેટા કલમ (૧) લાગુ પડશે, પરંતુ ઉક્ત પેટા કલમ ખાણ અથવા ખનીજ ધાતુની શોધ કરવાને ખાતર કોઈ પણ મીલ્કત મેળવવા અથવા ધરાવવા અથવા વેચી દેવા સંબંધી કોઈ પણ કાયદાના વિધાનના અમલને ઉક્ત પેટા કલમ રોકી નહિ શકે.

(૩) પેટા કલમ (૧) ના પારિગ્રાફ (એ) માં સુચવવામાં આવેલી તારીખે અથવા તે પછી વસીયતનામાથી કે કોઈ બીજી રીતે કોઈ પણ લાગુ પેટા કલમ (૧) ની વીરુદ્ધ જઇ કોઈ પણ સ્થાવર મીલ્કત મેળવી અથવા તેની માલીકી ધરાવી શકે તેવા કંઈ પણ કરાર થયા હશે તે નકામા ગણાશે.

અમુક રૂપ એરીયાઝ માટે વહીવટ મંડળી

૬. (૧) પ્રધાન ગેઝેટમાં નોટીસથી (ગોરા રૂપને માટેના સત્તા સિવાયના બીજા) કોઈ પણ રૂપ એરીયાને માટે ધારાઓની મુલ્યા બનેલી એક વહીવટી મંડળી સ્થાપી શકશે.

(૨) તેવી વહીવટી મંડળી આખી અથવા ગોરે ભાગે જે રૂપને માટે રૂપ એરીયા સ્થાપવામાં આવેલો હોય તે રૂપના લોકોની બનેલી હોઇ શકશે અને તેને ધારામાં જણાવવામાં આવેલું હશે તેવા કામ અને સત્તાઓ રહેશે, અને જ્યાં લાગતો વળગતો રૂપ એરીયા આખો અથવા તેનો અમુક ભાગ સ્થાનિક સત્તાની હકુમત નીચે હશે ત્યાં તેવી સ્થાનિક સત્તાની ધારાથી કરવા થયેલી ફેરબદલ નીચે પોતાની સત્તા અને કામ ચલાવી શકશે, અને જ્યાં લાગતો વળગતો રૂપ એરીયાનો કેટલોક ભાગ એક સ્થાનિક સત્તાની હકુમત ના વિસ્તારમાં આવેલો હોય અને બીજો ભાગ કોઇ બીજી સ્થાનીક સત્તાની હકુમત નીચે આવેલો હોય અથવા કોઈ પણ સ્થાનીક સત્તાની હકુમતની બહાર હોય તો તે પ્રધાન તરફથી નીમવામાં આવેલી સ્થાનીક સત્તાની ફેરબદલ નીચે પોતાનું કામ અને સત્તા ચલાવશે.

(૩) આ કલમની રૂએ લાગતા વળગતા રૂપ એરીયાને માટે વહીવટી મંડળી સ્થપાયાથી એવી વહીવટી મંડળી પાસે જે સત્તાઓ અને કામો નહીં હોય તે સત્તાઓ અને કામો તે રૂપ એરીયાના સંબંધમાં કોઇ પણ સ્થાનીક સત્તા પાસેથી છીનવી લેવાશે નહિ.

(૪ પ્રધાન આ કલમની રૂએ પોતાને રદ્દ કરેલી સત્તાનો લાગતા વળગતા મંત્રીના એડમીનીસ્ટ્રેટર સાથે મસલત કર્યા બાદ ઉપયોગ કરશે.

અમુક સત્તાઓમાં મ્યુનીસીપલ કારભાર બરોબર ચલાવવા માટે

૭. (૧) પ્રધાનનો જો એવો મત થાય કે ટ્રાંસ્વાલનો ૧૮૮૫ ના ૩ નંબર ના કાયદાની કલમ બે ના પારિગ્રાફ (ડી) માં, અથવા ટ્રાંસ્વાલના ૧૯૦૫ ના મ્યુનીસીપલ એમેન્ડમેન્ટ ઓર્ડીનન્સની કલમ દસમાં, અથવા કોઈ પણ સ્થાનિક સત્તાની હકુમત હેઠળના સત્તામાં આવેલા (ગોરા રૂપ માટેના સત્તા સિવાયના બીજા) કોઇ પણ રૂપ એરીયામાં કોઈ સ્થાનીક સત્તા તરફથી બરોબર કારભાર ચલાવવામાં આવતો નથી તો લાગતા વળગતા મંત્રીના એડમીનીસ્ટ્રેટરને તપાસ કરવાની તે બીનંતિ કરી શકશે (ઉક્ત સ્થાનીક સત્તાને પોતાની વાત રજુ કરવાની તક આપવામાં આવશે) અને ત્યાર બાદ ઉક્ત એડમીનીસ્ટ્રેટર, લેખીત નોટીસથી, તેવી સ્થાનીક સત્તાને, ઉક્ત નોટીસમાં દર્શાવવામાં આવેલું કંઈ પણ કામ, જે ઉક્ત સ્થાનીક સત્તાને કરવાની સત્તા હોય, અને જે એડમીનીસ્ટ્રેટરનો એવો મત હોય કે સત્તાનો કારભાર બરોબર ચલાવવાને જરૂરી છે, તે મુદત અંદર કરવાનું તેને જણાવી શકશે, અને જો એવી સ્થાનીક સત્તા એ નોટીસ મુજબ વર્તણુક ચુકશે તો એડમીનીસ્ટ્રેટર બનતે એ કામ કરાવી શકશે અને તેને માટે સ્થાનીક સત્તા કાયદેસર જે કરી શકે તેવું કંઈ પણ કામ કરવાની કોઇ પણ જરૂરી સત્તા આપી શકશે

(૨) આ કલમની રૂએ એડમીનીસ્ટ્રેટર લાગતી વળગતી સ્થાનીક સત્તા પાસેથી તેના તરફથી થએલો કંઈ પણ ખર્ચ વસુલ કરી શકશે—

(એ) જો સ્થાનીક સત્તા એ ખર્ચ ન ભરે તો તેની સામે કોર્ટ મારફતે પગલાં લઇને; અથવા

(બી) જે સ્થાનીક સંસ્થાઓ ખરચ નહિ ભરી હોય તેની હકુમત નીચેના સત્તામાં કરેા લાગુ પડનારી સઘળી મીલ્કતોપર બાજ ૪ નાખીને; અથવા

(સી) ખરચ નહીં ભરનારી સ્થાનીક સત્તા મ્યુનીસીપાલટ રેવન્યુ કે કમીશ્ની અથવા એડમીનીસ્ટ્રેટર તરફથી મળતી કોઇ પણ નાણા મદદ કે ગ્રાન્ટ કે અન્ય રકમોમાંથી બાદ કરીને,

અથવા વસુલ કરવાની એવી ત્રણે અથવા બે રીતો લઇને અને આ કલમની રૂએ સ્થાનીક સત્તા પાસેથી આ રકમ વસુલ કરવાની કે તેનો એડમીનીસ્ટ્રેટરનું સર્ટીફીકેટ પુરાવો ગણાશે, સિવાય કે તેની સામે પ્રધાનને અપીલ કરી શકાશે, જેનો ચુકાદો ઉપરનો ગણાશે.

આવેલા દિવાળી અંકો

ભાષા	શી. ૬	રવીવાર	શી. ૧૦
આરામ	૫	સદેશ	૧૦
સવિતા	૭	વેણુ	૭
ગોલ્ડન	૬	બે ઘડી ગોલ્ફ	૭
દીદુ	૭	મિત્રપટ	૭
સચુ સાહિત્ય પંચાંગ	૨		
મુબઇ સમાચાર પંચાંગ	૫	મુબઈ સમાચાર	૫
'India, (English) 12 Copies	6 0	જય હીંદ (પુસ્તક)	૭
		Filmindia English	5 6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખારતી ૧૯૫૦ ગે	હીંદુ ૨૦૦૬ વૈશાખ	મુસલમાન ૧૩૬૮ સવાલ	પારસી ૧૩૧૯ શહે. કદમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક	૫	૨૬ ૪	૧૭ -	૫	૧-૨૫	૬-૨૦
શની	૬	,, ૫	૧૮	૬	૧-૨૬	૬-૧૯
રવી	૭	,, ૬	૧૯	૭	૬-૨૬	૬-૧૯
સોમ.	૮	,, ૭	૨૦	૮	૬-૨૭	૬-૧૮
મંગળ	૯	,, ૮	૨૧	૯	૬-૨૭	૬-૧૮
બુધ	૧૦	,, ૯	૨૨	૧૦	૬-૨૮	૬-૧૭
ગુ	૧૧	,, ૧૦	૨૩	૧૧	૬ ૨૮	૬-૧૭

ગાંધીજી અને સામ્યવાદ

'હરિજનબંધુ'માંથી — અતોભરી આસુ (૯)

હવે આપણે ટ્રસ્ટીપણાના સિદ્ધાંતનો વીચાર કરીએ. તે શું છે, તે જાણી લેવાની જરૂર છે, કારણ કે એ બાબતમાં ઘેટલીક મોટી ગેરસમજો પેદા થયેલી છે.

કેટલાક લોકો માને છે કે આ તો, એક આકર્ષક નામ નીચે, જે માણસો ના હાથમાં અત્યારે મિલકત, સત્તાનાં સ્થાનો, અધિકાર વગેરેનો કબજો આવી ગયેલો છે, પણ જેને પ્રાપ્ત કરવા ગરીબો દ્વારા વધુ કરે છે તેમના હાથમાં તે ન જતા દેવા માટે ઉભાથી ઉભું કરેલું એક ધતિંગ છે. 'જેઓ તેની માલથી કરે છે તેના કરતાં અમે જ તેનો સારો વહીવટ કરી શકીએ છીએ અને પ્રજાને વધારે માં વધારે લાભ અમેજ આપી શકીએ એમ જીએ. અમારા હરીફો તેમ જ સામાન્ય જનતા કોઈ આવા માટે ની કુશળતા પરાવતા નથી. આથી પ્રજાના હિતમંતક તરીકે અમારે જ તે સ્થાનો રાખવાં જોઈએ; નાલાયક માણસોને અમે સોંપી દઈએ તો અમે લાંબાંથી મુકાયા બરાબર.' આવી આવી દલીલો રજુ કરવા માટે આવો ટ્રસ્ટીપણાનો પ્રોગિયો સીદ્ધાંત ઉભો થયેલો છે. અંગ્રેજો દીલ પર પોતાનો કબજો રાખી મુકવા માટે ઘેટલાંયે વર્ષો સુધી આવી જ દલીલો કરતા. તેઓ કહેતા કે, 'અમે તેના હાથમાં સત્તા સોંપીએ? પ્રજા તો સાવ નીરક્ષર, પછાત અને અણુઘ છે. એમનામાં સંપ નથી, તરેહ તરેહના નાત, જાત, ધર્મ વગેરેના ઝઘડાઓ છે. તેમને નામે ચળવળ કરનારા તોફાનો ખુબ છે: સત્તા માટે અંદર અંદર ઝઘડનારા છે; તેઓ પોતાનો જ સ્વાર્થ શોધવાવાળા છે. તેઓ હીંદુસ્તાનમાં શાંતી બળવી શકશે નહીં. આથી બાળક જેવી નીરક્ષર અને અજ્ઞાન પ્રજાના વાલી તરીકે અંગ્રેજોની હીંદુસ્તાનનો કબજો છોડી શકાય નહીં.'

પણ અંગ્રેજોને કોઈ હીંદુસ્તાનનો ખાનગીવટ મજત કરતા નહોતા; (કેમના તે વખતના નેતાઓની દૃષ્ટિએ) વાજબી અસાય તેટલું જ મહેનતાણું જાતે કરતા હતા એમ પણ ન કહેવાય; પ્રામાણિકપણે નહોતા કરતા. આથી જેઓની દૃષ્ટિએ આ ટ્રસ્ટીપણાની ફીલ્મ કેવળ હાથમાં રાખી મુકવાનું બહાનું જ જેવાનું હતું.

બધી કાયદેસર રીતે નીમાયેલા ટ્રસ્ટીઓ વીષે પણ આવા અનુભવ બહુ થાય છે. સગીર ઉમરલાયક થાય તે પહીયે મીલકતનો કબજો અને હિસાબ તેને સોંપી દેવાને બદલે ઢીલ અને ટાળાટાળ કરે છે, તથા કોઈમાં એમ બતાવે છે કે સગીરમાં પોતાનું સંભાળવા જેટલી લાયકાત નથી. આવા ટ્રસ્ટીઓને સગીર પાર્ટી લેખે છે અને તેમના ઉપર તેને વીશ્વાસ રહેતો નથી.

આવા અનુભવને લીધે ખુદ 'ટ્રસ્ટી' શબ્દ અને 'ટ્રસ્ટીપણાનો સીદ્ધાંત', બન્નેની સાખ ઘટી ગઈ છે, અને એ વીચાર જ કેટલાકને અણુખપતો થઈ પડ્યો છે. આજના 'પ્રગતિવાદી' સમુદાય રાજદ્વારીઓને વહેમ આવ્યો કે રાજાઓ, જમીનદારો, મુડીદારો તથા બીજા સત્તાધારી લોકો પ્રત્યે મિત્રભાવ ધરાવનારા ગાંધીજીએ લોકનું હિત સાધવા માટે આ શબ્દ દાખલ કરીને વેપારીઓ તેમનો હાથ માં પોતાની મિલકત તથા સત્તા ન છોડવા માટે એક હથિયાર મુકી દીધું.

વળી, એમ માની લેવામાં આવે છે કે અતિ ઉદાર અને સભાવત વૃત્તિનો સજ્જન તે ગાંધીજીની દૃષ્ટિએ આદર્શ ટ્રસ્ટી કહેવાય. ઇ. સ., કોઈ રાજા કે લક્ષાધીશ એવો હોય કે જેના ઉપર જ સાદાઈથી જીવન ગુજારતો હોય, અવારનવાર મોટાં દાનો કરતો હોય, જેણે કંઈક સારી સંસ્થાઓ સ્થાપી હોય, અથવા પોતાની મિલકત ના 'સારાસા ભાગનું સભ્ય વતી ટ્રસ્ટ કર્યું' હોય; વળી, તે સાથે તે નોકરચાકર પ્રત્યે બહુ આપાળુ હોય, ગરીબો પ્રત્યે રહેમદિલ હોય, સારો આતિથ્યસત્કાર કરતો હોય, મિત્રોને અડચણે મદદ કરનારો હોય, અનીતિનાં મોટાં દુષણો થી મુકત હોય, અને ધર્મકર્મમાં બહુ પરાવતો હોય, તો ટ્રસ્ટીના તેણે પુરેપુરા ધર્મ બજાવી નાખ્યા એમ કહેવાને કરકત નથી. એ પોતાના કુટુંબીઓને કેવા આરામમાં રાખે છે, કમાણીનો તથા મિલકતનો કેટલો ભાગ પોતા પાછળ ખર્ચે છે, અને કેવી-રીતે કમાણી કરે છે, તે જોવાની જરૂર નથી.

પણ આ માન્યતાઓ આધાર વિનાની છે. 'ટ્રસ્ટી' શબ્દ કાયદાની પરિભાષાનો છે; અને કાયદો વખતો વખત એમાં જે અર્થ ભરે, ટ્રસ્ટીનાં કર્તવ્યો અને હકોની જે સીમાઓ બાંધે તે ગાંધીજીના સીદ્ધાંતમાં આપનારા ટ્રસ્ટીનેમે લાગુ પડે છે, અને, તે ઉપરાંત, કાયદામાં ન આવતી છતાં નૈતિક દૃષ્ટિએ અનીવાર્ય બનતી મર્યાદાઓ પણ લાગુ પડે છે. ઇ. સ. ૧૯૩૭ માં 'ગાંધીવાદ': સમાજવાદ નામે એક લેખમાળા મેં હરિજનબંધુમાં આપી હતી. તે ગાંધીજીએ જાતે તપારીને સુધારેલી હતી. તેમાં ટ્રસ્ટી પણાનો સીદ્ધાંત મેં નીચે મુજબ સમજાવ્યો હતો:

"શોષણ અને પંજાના અટકાવવાનો પ્રશ્ન ખાનગી મિલકતના પ્રશ્ન સાથે સંકળાયેલો છે, અને એ જે એક જ છે એમ પણ ઘણી વાર માનવામાં આવે છે, તથા 'ગાંધીવાદ': સમાજવાદની ચર્ચાઓમાં ઘણુખરા આ પ્રશ્ન ઉપર જ મરમાસરમ વાદવિવાદ થાય છે સાચું પુછતાં આ બાબતમાં ગાંધીજીના વીચારો તો કદાચ ઉદ્દમાં ઉદામ સામ્યવાદી (કોમ્યુનિસ્ટ) કરતાંયે આગળપડતા છે. એમના સીદ્ધાંત પ્રમાણે તો કોઈ પણ માણસ પાસે કોઈ પણ જાતનો પરિગ્રહ ન હોવો જોઈએ. મિલકતના ખાનગી પરિગ્રહ ને તેઓ સહન કરે છે તેનું કારણ એ નથી કે એમને મિલકતનો કે પરિગ્રહ નો મોહ છે કે મનુષ્યજાતિના ઉત્કર્ષ માટે મિલકતનો સંગ્રહ આવશ્યક છે એમ તેઓ માને છે; પણ ખાનગી સંગ્રહ વધારવા અને સંઘરવાની પ્રયાનો અંત લાવવાનો કોઈ સત્યાગ્રહી માર્ગ હજી તેમને સાંપડ્યો નથી. હું ધારું છું કે બધાયે પંથના સમાજવાદીઓ માને છે કે મનુષ્યજાતીના સુખ માટે માલમિલકતનો સંગ્રહ અને વીપુલતા હોવાં આવશ્યક જ છે. ગાંધીજી આ વાત સીદ્ધાંતરૂપે સ્વીકારતા નથી. આજે પરસેવેર ઉતારી અનાજ જ રોટલો મેળવીએ, અને આવતી કાલને માટે આવતી કાલે પરસેવો ઉતારવા તૈયાર રહીએ—એવા આદર્શમાં કોઈ સમાજ વાદીને શ્રદ્ધા નથી, ગાંધીજીને છે. પણ એ તો આદર્શની વાત થઈ. વ્યાવહારિક રીતે વીચારતાં તેઓ જાણે છે કે મનુષ્યજાતિ પરિગ્રહ છોડી દેવા તૈયાર થાય એવો સમય કદી ચાલીસ એટલા કાળમાં આવવા સંભવ નથી. એટલે વીચારવાની વસ્તુ એટલી જ રહે છે કે જે લોકોના તાબામાં કે અધિકારમાં માલમિલકતનો ભંડાર પ્રત્યક્ષપણે હોય, તેઓ તેને કઈ દૃષ્ટિએ રાખે, અથવા કઈ રાહે તેમની પાસે તે રહેવા દેવા માં આવે? ગાંધીજી કહે છે કે કોઈ પણ મિલકત એક વ્યક્તિના કબજામાં હોય કે અનેક વ્યક્તિઓના બનેલા મંડળના કબજામાં હોય, અને એ કબજો તેમણે તે વખતના કાયદાની રૂએ કર્યો હોય કે બેરકાયદે કર્યો હોય, તેઓ તે પોતાના અંગત ઉપયોગ માટે નહીં પણ સમાજના ઉપયોગ માટે અને સમાજની વતી ધરાવે છે; અર્થાત, તેઓ તે મિલકતના 'ટ્રસ્ટી'— વાલી છે એમ તેમણે તેમ જ બીજાઓ એ સમજવું જોઈએ. આ 'ટ્રસ્ટી' શબ્દથી કેટલીક ગેરસમજ ઉત્પન્ન થયેલી છે. કારણ એ છે કે ગાંધીજી જ્યારે કંઈક બોલે છે ત્યારે જે બોલે છે તેના પુરેપુરા અર્થ પર તેઓ ભરોસો કે એમ સમજવાને લોકો ટેવાયેલા નથી. ગાંધીજીના શબ્દોને પણ રાજકીય મુત્સદ્દીઓ અને વકીલો ના ન્યાયે સમજવાની ભુલ કરવામાં આવે છે. અંગ્રેજ મુત્સદ્દીઓએ ઘણી વાર કહ્યું છે કે હીંદુસ્તાનમાં બ્રિટીશ સરકારની કરતી હોંદા પ્રજાના કલ્યાણાર્થે અને તેમના ટ્રસ્ટી તરીકે છે. પણ આપણને અનુભવ એવો થયો છે કે આ બાપા પ્રમાણે વર્તવાની તેમ ની જરાયે દાનત નથી. એટલે કે આવી બાપા વાપરવામાં કેવળદંભ અને બાદાર્યા ભરેલા શબ્દોથી આ પણને ભુલાવામાં નાખવાનો જ તેમનો હેતુ હોય છે એમ આપણે સમજી ગયા છીએ.... જ્યારે તેઓ [ગાંધીજી] કહે છે કે જેમની પાસે મિલકત છે તેઓ તેના માલિક નહીં પણ ટ્રસ્ટી છે, ત્યારે એ શબ્દો કેવળ વાણીનો અલંકાર છે એમ સમજી લેવામાં આવે છે. આક્ષેપ કરનારાઓનાં મન માં જેવો પણ કંઈક અસ્પષ્ટ ખ્યાલ રહેલો લાગે છે કે કાયદાની રૂએ બનેલા ટ્રસ્ટીઓ અને ધર્મની રૂએ બનેલા ટ્રસ્ટીઓનાં કર્તવ્યોમાં કાંઈક ભેદ હોય છે: જાણે બીજા પ્રકારના ટ્રસ્ટીઓ મીલકતના ખરા હકદારો પ્રત્યેનાં કર્તવ્યો ન બજાવે અને બનતે જ મીલકતનો ઉપયોગ કરે તેવે ચાલે! આવો કોઈ ભેદ ગાંધીજી સ્વીકારતા નથી. ગાંધીજીને જોરી કેવ નથી કે કોઈ સીદ્ધાંતને અમલમાં મુકવાનાં સાધનો ન હોય તોયે તેનું પ્રતિપાદન કરે. તેઓ માને છે કે માણસને સુખપુર્વક જીવોઢ માટે આવશ્યક હોય તે સીવાય નો બાકી સર્વ કબજો ભોગવટો બીજા ઓની પરવાનગીથી જ કરી શકાય છે: બાકી પછી એ પરવાનગી નીર્બળતા થી કે અજ્ઞાનથી અપાઈ હોય. પણ નીર્બળતા મટે અને તેને જગાડે શક્તિનું ભાન ઉત્પન્ન થાય અને અજ્ઞાનનું સ્થાન કહાપણ લે તો વધારા ની મીલકતનો કબજો કેવળ ટ્રસ્ટીના નાતે જ રહી શકે. એટલે જે જરૂર છે તે પ્રજાને બળવાન અને જ્ઞાનવાન કરવાની છે. એ માટે કેવા પ્રકારનું બળ ઉત્પન્ન કરવું ઘટે તેનો વીચાર કરતાં જણાય છે કે જો આપણે એમ ઇચ્છતા હોઈએ કે જેઓ આજે મીલકત વીનાના છે તેમના હાથમાં મીલકત પર અધિકાર આવતાં તેઓ પણ આજના મીલકતવાળા લોકો જ જુલ્મગાર ન થાય, તો પ્રજામાં ઉત્પન્ન કરવાનું બળ અહીંસામય જ હોવું જોઈએ."

તે વખતે એક મુદ્દો જે સ્પષ્ટ કર્યો નહોતો, કારણ કે મને પોતાને જ તેની સ્પષ્ટતા નહોતી. તે આ:

ટ્રસ્ટ તરીકે મનાતી મીલકતનો હકદાર માલિક તથા તેના ઉપભોગમાં હિતદાર કોણ? આવા ટ્રસ્ટમાં કેવા પ્રકારની મીલકતનો સમાવેશ થાય? તથા ગાંધીજીની દૃષ્ટિએ ખાનગી મીલકતનો પ્રહાર અને પ્રમાણ કેવાં હોય?

આ સમજવવા હું અહીં પ્રયત્ન કરું છું. ટ્રસ્ટીપણાનો સીદ્ધાંત બાનગી અને બીનબાનગી મીલકતનો ભેદ કરતો નથી. ભાઈ તેના કબજામાં, ભાવે તે પ્રકારની અને ભાવે તેટલા પ્રમાણમાં હોય, પદાર્થમાત્ર ટ્રસ્ટ મીલકત છે. એટલું જ નહીં પણ એમાં સ્થુળ મીલકત, અને સુક્ષ્મ (આંખે સ્થુળ રૂપે ન દેખાતી) મીલકતનો પણ ભેદ કરવાનો નથી; તેમ જ મીલકત નહીં પરંતુ અધિકારનાં સ્થાન તથા હકસાઇ ઓ મજુરની. શારીરિક શક્તિ કે હેલન કેલર જેવી આંધળી અને મુકબહેરી બાઈની બુદ્ધિચાતુરી પણ તેમને મળેલાં ટ્રસ્ટ જ કહેવાય. કોઇ અપંગ-આશ્રમમાં સાવ હાથપગ વીનાનો માણસ હોય પણ તેનામાંયે કંઈક નીર્માણ શક્તિ હોય ■ તેનાયે એ ટ્રસ્ટી જ ગણાય. દુકાનમાં, પાગલ ન થઇ ગયેલા માણસમાં જે કંઇ પોતાને અધીન રહેનારી શક્તિ હોય તે સૌનો તે કેવળ એક ટ્રસ્ટી તરીકે કબજેદાર તથા વહીવટદાર છે.

સારે એ બધાનો માલીક કોણ? માંધીજી કહે છે—ઇશ્વર. આ સર્વ જગત ઇશ્વરનું જ છે અને જે કાંઇ તેમાં રહેલ સુક્ષ્મ કે સ્થુળ, નીર્જીવ તત્વો છે તે સર્વ કાંઇ તેનાંજ છે. દા. ત. એક કારખાનું હોય તો તેના શેરહોલ્ડરો, ડીરેક્ટરો, મેનેજીંગ એજન્ટો, વૈજ્ઞાનીકો કે મજુરોમાંથી કોઇ એક વર્ગ કે બધા મળીનેયે તેના માલીકો છે એમ ન કહેવાય. અને ખુદ સરકાર પણ એની માલીક છે એમ ન કહેવાય. એ કારખાનું ચલાવવા માટે તે બધા ફાળો ભરનારા જ છે; અને કારખાનું સારી રીતે ચાલે તે માટે જુદી જુદી જાતનો ફાળો આપનારાઓ ને જુદાં જુદાં કર્તવ્યો અને તેને અંગે અધિકારો પ્રવર્તાવનારા ગણાય. દરેક પોતાનાં કર્તવ્યો પ્રામાણિકપણે બજાવવાં જોઇએ અને પોતાના ઉપભોગ માટે જેટલું વાજબી હોય તેટલું જ મહેનતાણું લેવું જોઇએ.

જગતના સૌ કાંઇ પર ઇશ્વરનું જ સ્વામીત્વ છે, કોઇ મનુષ્ય કે સમગ્ર માનવજાત પણ કશાની માલીક નથી એ સીદ્ધાંત શેરહોલ્ડરો, મેનેજરો, નીષ્ણાતો કે નહાના પ્રમાણમાં ડિરેક્ટર્સ, કમીશન, બોનસ વગેરે મેળવવાના દાવાઓ રદ કરે છે. જગતને મનુષ્ય ને માટે દુનીયા સરજી છે અને તેને સર્વે બરાબર ઉપર અધિકાર બક્ષેલો છે, એ સીદ્ધાંત માન્ય કરી શકાય એવો નથી. જે કાંઇ પોતાને મળ્યું હોય તેનો એ કરકસરથી જ ઉપયોગ કરવા અને પોતાને દરેક કામનો હિસાબ આપવા બંધાયેલો છે. પોતા ની સર્વ આવડત, યોગ્યતા, શક્તિ વગેરેના કારખાનાને લાભ આપનાર (જો જરૂર હોય તો) તો તેમાંથી પોતા નું મહેનતાણું લે; પણ તે મહેનતાણું તેની જરૂરીયાત જેટલું જ હોઇ શકે, તેના કામની કે બુદ્ધિની કીંમતના પ્રમાણમાં નહીં. ■. ત. જો એક લંગડો ચોપાડીદાર માંત્ર એક બાંકડા પર બેસી કારખાનામાંથી જતાઆવતા માણસને તપાસી લેવા જેટલું જ કરી શકતો હોય, અને તે કરજ તે બરાબર ખંતથી બજાવતો હોય તો તે પુરું સામાન્ય મહેનતાણું લેવાને અને તે ઉપરાંત તેની અપંગતાને લીધે કંઇક વધારેની જરૂર રહેતી હોય તો તે મેળવવાને પણ પાત્ર સામાન્ય મહેનતાણું જ ગણાશે. વળી, મેનેજીંગ એજન્ટ ને કોઇ બીજી જાતનાં કામમાંથી કે બીજેથી મહેનતાણું મળતું હોય તો ને કહેવું એ કામ માટે ન લે એમ બની શકે. પૈસાના રૂપમાં મળતા લાભ કે મહેનતાણા પરથી કોઇ પણ માણસની કીંમત કે કુશળતાનું માપ કાઢી શકાય નહીં.

વળી, ઇશ્વર જ સૌનો માલીક છે એ સીદ્ધાંતથી દૂર છે કે સરકાર, ડિરેક્ટરો કે મજુરો કોઇનેયે સ્વૈરપણે તે મીલકતનો નાશ કરવાનો અધિકાર નથી. 'અમારી મીલકતનું અમે ગાંધી એ તે કરીએ' એ દાવાને માટે અવકાશ જ નથી.

(વીષયાન્તર છતાં અહીં કહી દઉં તો અયોગ્ય નથી કે નૈતિક ક્ષેત્રમાં આજકાલ જે વાત રજુ કરવામાં આવે છે કે વીષયતૃપ્તિ એ સ્ત્રીપુરૂષના પોતાના શરીરના ઉપભોગની બાબત બાબત છે, તેનો આ સીદ્ધાંતથી નીર્ણય થઇ જે. મનુષ્યને મળેલી કોઇ પણ શક્તિ તેની બાંગત વસ્તુ નથી. જેમ કોઇ સશક્ત માણસ મહેનત કરવાનો ઇન્કાર ન કરી શકે, તેમ તે પોતાની શરીર, બુદ્ધિ કે ઇન્દ્રિયોની શક્તિ વેચવી નોખવાનો પણ અધિકાર રજુ કરી ન શકે.)

માલકીહકના આ ખુલાસા પછી ત્રીજો પ્રશ્ન ઉઠે છે કે તો પછી આ બધી મીલકતના હિતદારો કોણ છે? એનો જવાબ એ કે, આખી સૃષ્ટિ. એટલે કે, દાખલા તરીકે, એક કારખા નાના નહાના હકદારો એને બનાવવા માં ફાળો આપનારા ■ છે એમ ન કહેવાય. પણ દરેક વસ્તુનો સૌની સાથે મળીને જ ઉપયોગ કરી શકાય. અને તેમાં મનુષ્ય સીવાયના જીવોને પણ ભુલાય નહીં.

એમ તો થશે કે 'મનુષ્યની દૃષ્ટિની મર્યાદાના પ્રમાણમાં જ આ સીદ્ધાંતનો અમલ થશે. પહેલાં તો એ રવાનીક ક્ષેત્રમાં જ લાગુ કરાશે; ત્યાં પણ માણસ બીજા જીવો કરતાં માણસજાતિ ને પહેલી પસંદગી આપશે. પણ જેમ જેમ એની દૃષ્ટિ અને સાધનો તથા સંપત્તિ વીકાસ પામે જશે તેમ તેમ તેના અમલનું ક્ષેત્ર વધારવું એ એની ફરજ છે; અને એ હદ સુધી વધારી શકાય ત્યાં સુધી વધારવું પડે. કોઇ પુરેપુરા સ્વાવલંબી અને સ્વયંપુર્ણ ગામડાનેયે, જો જગતના કોઇ બીજા ભાગમાં જીવોને હાનીકારી હોય તો, પોતાની સર્વ પેદાશ પોતે જ વાપરી ખાવાનો હક નથી. અને જો તે પદ્ધતિ માણસો પાસે આ આખાને ઉપયોગી થાય એવું કર્યું ન હોય, અથવા કર્યું આપવાની શક્તિ જ ન હોય, તો તેનાથી પોતાની બીજા માટે કયી કીંમત પણ માગી શકાય નહીં.

મનુષ્યની બાનગી મીલકત કયા પ્રકારની અને કેટલી હોય શકે તેનો જવાબ આપવો હવે સહેલો છે. કામ કરનારા તરીકે જે તેને માટે સામાન્ય નીયમોથી ઠર્યું હોય અને તેની એને જરૂર પણ હોય, તો તેનો તે વીવેકપુર્વક ઉપભોગ કરી શકે. પણ જો કોઇ પણ કારણસર તેની એને જરૂર ન હોય, અને નજીકના ભવિષ્યમાં જરૂર પડે એમ ન હોય, તો જેને તેની જરૂર હોય તેને આપી દેવું જોઇએ, અથવા પોતાના ક્ષેત્રના સામાન્ય નીયમો માં જગ્યા કરાવી દેવું જોઇએ.

વળી આ સીદ્ધાંતને સમજ્યા પછી સોસીઇટ એક બાજુથી જગીન, મકાનો નાં વગેરેને ખુંચવી લેવાની નહીંને તથા બીજી બાજુથી તેનો બદલો આપવાની નીતીનેયે કેમ વીરોધ કરતા હતા તે સમજવું કાંઇ કઠીન નથી. જો હાલના જગીનદારો, ઉદ્યોગપતીઓ વગેરે ટ્રસ્ટીપણાનો સીદ્ધાંત સ્વીકારતા હોય અને તે તરીકેની ફરજો બજાવવા તૈયાર હોય તો તેમની પાસે થી કશુંયે કે વધીવટ ખુંચવી લેવાની આવશ્યકતાયે નથી અને વાજબી પણ નથી આ સીદ્ધાંતનો તેમની પાસે સ્વીકાર કરાવવા બહોળો પ્રચાર થવો જોઇએ. બદલો આપવાની સુક્ષ્મ જટલા માટે બરાબર નથી કે કોર્ટ ફરજીયાત કુદ કરવામાં આવે તો તેને બદલો આપવાનો કાયદો થવો જોઇએ તેઓ ટ્રસ્ટીનાં કર્તવ્યો બજાવવા નાપુરા હોય અને માલિકહકોનો જ રક્ષણ કરતા હોય, તો તે દાવો રદ થવાની શક્યતા ઓછી ન હોવાથી, એમને બદલો નથી આપવો એવી વ્યવસ્થા કરવી એની પેઠે જ આવશ્યક લાગે છે. એટલે બદલાનો પ્રશ્ન જ ઉદ્ભવતો નથી.

કીશોરલાલ મશરૂવાળા.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ બબરપત્રી તરફથી)

વડોદરા, તા. ૧૬-૪-૫૦

કરારનાં "મૂલ્યો"

ભારતના વડા પ્રધાન પંડિત નેહરૂએ પાર્લામેન્ટમાં કહ્યું કે "ભારત પાકિસ્તાન કરારને છેલ્લા અગિયાર દીવસના દુંકા ગાળામાં મળેલી સીદ્ધિ સંતોષકારક છે." પંડીત નેહરૂએ હર્ષનાદો વચ્ચે જાહેર કર્યું હતું કે તેમણે પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાનનું આમંત્રણ સ્વીકાર્યું છે અને ૨૬ મી એપ્રિલ પછુ મંત્રણાઓ માટે તેઓ કરાંચીની બે દીવસની મુલાકાત જનાર છે. પંડીત નેહરૂએ ચમુમાં કહ્યું કે "નાબુદ થયા પ્રધાન સરદાર પટેલ, કરારના સંપુર્ણ અમલકાર્યમાં પશ્ચિમ બંગાળની સરકાર સાથે સહકાર કરવા ના હેતુથી અને સામાન્ય સ્થિતિની પુનસ્થાપના કરવા માટે કેન્દ્ર સરકાર તરફથી કલકત્તા ગયા છે, અને તેમની મુલાકાતનું અત્યાર સુધીમાં 'સારૂ ફળ' આવ્યું છે." તેમણે કહ્યું કે "દીલ્હી કરાર પર સહીઓ થઇ હતી ત્યારબાદ ભારત સરકારે તરત જ કરારના અમલ માટે પગલાં લેવાં શરૂ કર્યાં હતાં. પશ્ચિમ બંગાળ અને આસામ, જેમને ખાસ કરીને કરારો સાથે સાંકળવામાં છે, તેમને કરારના અમલ માટે વીનંતી કરવામાં આવી હતી." તે ઉપરાંત બીજું બધું રાજ્યોના પંત પ્રધાનો અને બીજા કમીશનરોને પણ પંડીત નેહરૂએ કરાર ના અમલ માટે અપીલ કરી હતી અને તેમનો સહકાર માગ્યો હતો.

ગઇ તા. ૨૦ મી એપ્રીલે નાયુંકચેરીએ કરેલા પ્રભાવે અત્યારની સત્તાવાળાઓને જરૂરી નીમંત્રણો હજુ બનાવવાની, હીજરતીઓને પ્રાપ્ત પ્રકારનો ખાસ ન થાય તે જોવાની અને તેમના મતે નમરતાપુર્વક વર્તન રાખવાની સુચના કરી હતી. કેટલાક જરૂરી માણો પર સંપુર્ણ અમીકારીની નીમણુંક થઇ છે અને બીજા મુખ્ય પર અધીકારીઓને નીમણુંકની પીયારણા થઇ રહી છે. પાકીસ્તાન સરકારે પણ આજકારી અધીકારીઓને હિજરતી ઓ પુરતાં જરૂરી નીમંત્રણો હજુ બનાવવાની સુચના આપી દીધાના તથા આ સુચનાનો ભંગ કરનાર સામે કડક પગલાં લેવાની ચેતવણી આપી દીધાનો સમાચાર પ્રાપ્ત થયા છે. પાકીસ્તાન સરકારે એમ પણ જણાવ્યું છે કે, હજુ નીમંત્રણો તળે આજકારી અધિકારીઓએ જાતે કરી-તો પણ નવા નીમંત્રણ તળે હાજરતાળાતા માલીકોને પાછા આવવા માં આવશે.

"ભારત તથા પાકીસ્તાનના અખત્યારીઓને કરારના અમલમાં સંપૂર્ણ સહાયતા આપવાનો નીર્ધાર સ્પષ્ટપણે બહાર કર્યો છે, અને તેમના ભારત તથા પાકીસ્તાન વચ્ચેના પ્રશ્નો પ્રત્યેના સામાન્ય વલણમાં પણ પડકો થયો છે. આવતી મેની શરૂઆતમાં અખિલ ભારત તંત્રી પરીષદની સંયુક્ત બેઠક દીલ્હી ખાતે બોલાવવાની વીચારણા છે. સીમ તંત્રી પરીષદ બન્ને દેશો વચ્ચે શુભેચ્છા અને ભાઇચારા પુનર્સ્થાપીત કરવાં સાનુકુળ વાતાવરણ પેદા કરવાના પ્રયાસોનું બનાવોના અહેવાલ રજુ કરવાની દીશા કે અભીપ્રાય આપવાની અને સમાચારોની રજુઆતની બાબતમાં અખબારોની નીતી માટે માર્ગદર્શનરૂપ થઇ પડે એવી ધારણા થઇ છે. એક દેશમાંથી બીજા દેશમાં જતા હિજરતીઓની સંખ્યામાં સારો એવો ઘટાડો થયો છે. પશ્ચિમ બંગાળ થી પુર્વ પાકીસ્તાન જતા મુસ્લિમ હિજરતીઓની સંખ્યા દીવસના ૧૦,૦૦૦ ની હતી. હવે એ સંખ્યા ૧૨,૦૦ સુધી નીચે ઉતરી છે. ભારત ના બીજા ભાગોમાંથી પશ્ચિમ પાકીસ્તાન જતી મુસ્લિમોની હિજરત લગભગ બંધ થઇ છે. પુર્વ બંગાળ આવતા હીંદુ હિજરતીઓની સંખ્યા દીવસના ૨૦,૦૦૦ સુધી પહોંચી હતી, હવે આ સંખ્યા ૫૦૦૦ થી ૧૧,૦૦૦ પર આવી છે."

કલકત્તામાં સરદાર

નાયબ વડા પ્રધાન સરદાર વલ્લભ ભાઇ પટેલે કલકત્તામાં કોંગ્રેસ કાર્યકરો ની સભામાં સંબોધન કરતાં પુર્વ બંગાળમાંથી તાજેતરમાં ચાલી આવેલા કોંગ્રેસ કાર્યકરોને પોતાના પ્રદેશમાં પાછા જવાનો અને ત્યાંની લઘુમતી કોમમાં વીશ્વાસ ઉત્પન્ન કરવાનાં કાર્યમાં સહાયભુત થવાનો અનુરોધ કર્યો હતો. આ સભા સરકારી મકાનમાં મળી હતી, અને તેમાં આશરે બેએક હજાર કોંગ્રેસ કાર્યકરોની હાજરી હતી. હાજર રહેલાઓમાં પશ્ચિમ બંગાળ પ્રાંતીય કમીટીના અને જુદી જુદી કલ્લા કોંગ્રેસ કમીટીઓના પ્રમુખો અને મંત્રીઓ પણ હતા.

સરદારે કોંગ્રેસ કાર્યકરોને સંબોધતા જણાવ્યું હતું કે ભારત—પાકીસ્તાન સમજુતીના અમલ માટે પુર્વ બંગાળ અને પશ્ચિમ બંગાળ બંને પ્રાંતોથી લઘુમતીકોની હિજરત થતી અટકવી જોઇએ. જેમ ન થઇ શકે તો જે હેતુ માટે દીલ્હીના કરાર કરવામાં આવ્યા છે તે હેતુ નીષ્ફળ જશે. સરદારશ્રીએ વધુમાં તેમને પુર્વ બંગાળ પ્રાંતે આવેલા નીરાશ્રીતોનો સંપર્ક સાધી તેમને પાછા પુર્વ બંગાળ પ્રાંતે જવાનું સમજાવવાનો પ્રયાસ કરવા જણાવ્યું હતું અને કહ્યું હતું કે, "પુર્વ બંગાળની સરકાર, દીલ્હીના કરાર અનુસાર તેમને જરૂરી રક્ષણ આપવા ની ખાત્રી આપશે એવી તેમને ખત્રી છે સરદારશ્રીએ ભારતમાં પણ આ સમજુતીનો પુરેપુરો અમલ થયેલો જોવાનો ભારત સરકાર મક્કમ નીરધાર ધરાવે છે તેમ પણ જણાવ્યું હતું."

અખબારોનો ફાળો

અખીલ હીંદ તંત્રી પરીષદના પ્રમુખ શ્રી. સી. આર. શ્રીનીવાસને તાજેતરમાં જહાર પાડેલ એક નીવેદનમાં જણાવ્યું છે કે "અખીલ હીંદ તંત્રી પરીષદ તેમજ પાકીસ્તાન તંત્રી પરીષદની બંને સમીતીઓની એક સંયુક્ત બેઠક બે માસની તા. ૪થી અને ૫મીએ નવી દીલ્હી ખાતે મળશે. આ બેઠકમાં અસત્યના મુકાબલો કરવાની વીચારણા ચલાવવા ની સાથે અખીલ હીંદ તંત્રી પરીષદની બંને સમીતીના તમામ સભ્યોને અચુક હાજર રહેવા હું વીનંતી કરું છું. તેમ જ ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચે શુભ લાગણીભર્યા સંબંધો જળવી રાખવા માટે પોતાનો કીંમતી ફાળો આપવા દેશના તમામ અખબારોને અપીલ કરું છું.

"અત્યાર સુધી પાકીસ્તાન અને ભારતમાંથી જે કેવાકો મળ્યા છે તે ખરે જ આવા પ્રયત્નોને ઉત્તેજન આપનારા છે. બન્ને દેશના વડા પ્રધાનો વચ્ચે થયેલા કરારોના પાલન માટે ત્વરીત પગલાં લેવાઇ રહ્યાં છે અને કેટલીક ક્રાંતિક પરિસ્થીતિ પણ જણાઇ રહ્યાં છે. રાજદ્વારી સમાધાનથી ઉપસ્થીત થયેલું મંત્રીનું વાતાવરણ બન્ને રાજ્યોમાં ફેલાઇ ગયું છે, તેમ જ યોગ્ય વાતાવરણના સર્જન માટે પાકીસ્તાનના વર્તમાનપત્રોએ કરારને સફળ બનાવવા સહકાર આપવાની ખાત્રી આપી છે. તેથી મને ખરે જ આનંદ થયો છે. બન્ને દેશોમાં વીશ્વાસ નું વાતાવરણ સર્જવા તેમજ ફરી પાછા મૈત્રીભર્યા સંબંધે બાંધવા માટે સરકારના પ્રધાનોને સહકાર આપવા વડા પ્રધાને જે અપીલ કરી છે તેનો ભારતના વર્તમાનપત્રોએ તો યોગ્ય જવાબ વાળ્યો છે."

ભારતનો નીરધાર

"પાકીસ્તાન નેહરૂ લીયાકત કરાર નો અમલ કરે કે, ન કરે તો પણ ભારતે તો તેનો અમલ કરવાનો નીરધાર કર્યો છે, "જેમ ઉત્તર પ્રદેશના પંત પ્રધાન પંડીત ગોવીંદ વલ્લભ પંતે આજરોજ ઉર્દુ પત્રકારો સમક્ષ જણાવ્યું હતું. પંડીત પંતે કહ્યું કે, "જો આપણે પ્રમાણીકપણે અને સદ્ભાવપુર્વક કરારનો અમલ કરીશું અને પાકીસ્તાન નહીં કરે તો પાકીસ્તાનને તેમ કરવા નો કરજ પાડવાનું આપણું પવલું નૈતિક દ્રષ્ટિએ ન્યાય પુરઃસર બનશે, પરંતુ જો આપણે જ આપણી કરજ માંથી ચ્યુત થઇશું તો પાકીસ્તાનની ટીકા કેવી રીતે કરી શકીશું ?" પંત પ્રધાને પુર્વ બંગાળના બનાવોને પરીણામે રાજ્યના પશ્ચિમ ભાગમાં બનેલા બનાવોનો ઉલ્લેખ કરી રાજ્ય નું બીન મજહબી પાયું જળવી રાખવા નો તેમનો દૃઢ નીર્ણય વ્યક્ત કર્યો હતો. તેમણે કહ્યું કે, "બીનમજહબી લોકશાહી એ આપણો આદર્શ નીર્ણય છે પાકીસ્તાનમાં બને તે બને પણ આપણે આપણા માર્ગથી ચલીત થવું નહીં" પંડીત પંતે હાલની પરીસ્થીતિ અખબારો બહેતરમત ધરતાં જોવાથી તેમની થયેલી જવાબદારીઓની યાદ આપી હતી. બે પ્રજા ના ગીર્હાંતના પ્રચારકોનો વીરોધ કરવા ની તેમણે મુસ્લિમોને સલાહ આપી હતી. અંતમાં પંડીત પંતે કહ્યું કે, "મુસ્લિમો પાસેથી વફાદારીની સાબીતી માગવી એ જોઇતું છે. હું વાજું છું કે, તેઓ તેમની માનુ ખાતર વફાદાર છે."

વડા પ્રધાન શ્રી. ઢેબરે આપેલું આશ્વાસન

"આ"ને આપી દુનિયા કટોકટીમાં થી પસાર થઇ રહી છે. આપણા ભારતમાં કાશ્મીર અને બંગાળ ની પરિસ્થિતિ વીકટ છે. આજનું પાકિસ્તાની વલણ આપણને ખુબજ ચીંતા ઉપજાવી રહ્યું છે. વડા પ્રધાન પ્રભુનો કે સૌરાષ્ટ્રમાંથી પાકીસ્તાને વીદાય લીધી છે, પરંતુ એ વીદાય કોઇ આસ્થી હકુમતને કારણે થઇ છે એમ માનવું કે કહેવું ખોટું છે. એ વાત કહેવી એ હીંદને ખોટો ધોકો આપશે." સૌરાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી. ઢેબરભાઇએ, તેમના ગોંડલીયાવાસના પ્રવાસ દરમીયાન આવનગરમાં પ્રવચન કરતા ગઇ સાંજે ઉપરોક્ત શબ્દો ઉચ્ચાર્યા હતાં.

"નવા તંત્રની સુંદર ઇમારત સાત તાં સુધી હાજતની કુંપળીને આગ ચાંપશો નહ"

ગઇ કાલે શ્રી. ઢેબરભાઇ અત્રે આવી પહોંચતા તેમનું ભવ્ય સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું. અને સાંજે આઝાદ મેદાનમાં તેમનું જાહેર પ્રવચન યોજવામાં આવતા, મુખ્ય પ્રધાનોને સાંભળવા માટે મોટી માનવ મેદની એકઠી થઇ હતી. તેમણે આ પ્રસંગે આગળ બોલતા કહ્યું કે, "આજે કોઇ માણસને બીજા માણસ પર વીશ્વાસ રહ્યો નથી. એટલું જ નહિ પરંતુ આજે તો માનવી પોતાના પડછાયાનો પણ વીશ્વાસ કરી શકતો નથી. ગઇ કાલે જેઓ મીત્રો હતા—એકબીજાને માટે પ્રાણ પાથરવા તૈયાર હતા તે પ્રકારજનન મિત્રો આજે કયારે દુશ્મન બની બેસશે, કયારે પડોશના વાડા તોડશે તે આજે કહેવું મુશ્કેલ છે"

"મહિનાઓ બાદ હું અહીં આવું છું સારે તંત્ર અને પ્રજા વચ્ચે શું શું ઉધ્યુ છે તથા શું શું મુશ્કેલીઓ છે તે જોવાની મેં કોશીશ કરી છે. હું જાણું છું કે સૌરાષ્ટ્રની પ્રજાના મનમાં આજે મહત્વનો પ્રશ્ન તંત્રનો પાયાજ રહ્યો છે. પ્રજા તરફથી જે સહકાર અને સહકાર મળવા જોઇએ તે નથી મળતા તેનું કારણ અંકુશો ઉઠી જાય તો પ્રજાના દેહમાં નવા પ્રકારની આશા જન્મે અને વધુમાં આજે જે બોજો છે તે પણ દુર થાય પરંતુ હાલની પરીસ્થિતિ અને દુનીયાની પરિસ્થિતિ જોતા અંકુશો ઉઠાવવાનું શકય નથી. છતાંપણ એક અખતરો કરવા ધાર્યો છે કે જે માટે તેને "બી" વર્ગનું લાયસન્સ આપવું. એ લાયસન્સ મુજબ લાયસન્સ ધરાવનાર માણસ ૬ માસ ચાલે તેટલું અનાજ ગામે ત્યાંથી લાવી શકે. આ રીતની વ્યવસ્થાને, જો દુરૂપયોગ નહિ થાય તો વ્યવસ્થીત રીતે અંકુશો ઉઠી જશે."

આઝાદી અંગે બોલતા તેમણે કહ્યું કે, "સો વર્ષમાં પણ કલ્પના ન્હોતી કરી તેવું સુંદર તંત્ર જર્મનીમાં રચવામાં હતું. હિટલરે આ આખી પ્રજાને શીસ્ત બદ્ધ બનાવી હતી આ દુનીયા સામે ઉભત મસ્તકે ઉભી રહે તેની અર્થરચના પણ કરી હતી. આ જાપાન અને ઇટલીની મહત્તા પણ તેવીજ હતી. આજે એ બધા દેશો પોતાની આઝાદી જાળવી શકયા નથી. એટલે કે આઝાદી સાચવી રાખવાનું કાર્ય કોઇ સહેલનું છે તે વાત સાચી નથી. આઝાદી તો માત્ર બીજ પ્રશ્ન સાચવી રહે કે જેનું ચારિત્ર્ય ઉંચું હોય."

"જુનાગઢની આઝાદી કોણ આવી દુકુમતે લીધી તે વાત સાચી નથી. જો હીંદ સરકારનું સહકાર કાઠીયાવાડમાં ન આવ્યું હોત અને હીંદ સરકારની મનાવરો દીવ પાસનાં દરીયામાં ન ફરતી હોત તો આરઝી દુકુમત કેવી રીતે અને કયાં રચવાઇ તેનો પરદેશોથી લેવાને સુધીનો હું સાક્ષી છું એટલે આ વાત હું આજે નીઃસંકોચપુર્વક કહી શકું છું."

દુષ્કાળની આફત

"જુનાગઢ પછી તરતજ સૌરાષ્ટ્રનું એકમ રચાયું અને આપણે સ્થીર ન થયા ત્યાં તો દુષ્કાળનું ભોરીંગ ફરી વળ્યું એટલે સૌરાષ્ટ્રનું એકમ રચાતા આર્થીક કટોકટીનો અંત આવશે તેવી પ્રજાએ જે આશા રાખી હતી, તે આશા પુરી થઇ શકી નહિ. દુષ્કાળ ના કારમા ગાળા દરમીયાન આપણા તંત્રે બહુજ સારી સેવા બજાવી એટલે જ દુષ્કાળની એ કારમી મુશ્કેલીભરી પરિસ્થિતિમાંથી આપણે સહીસલામત રીતે પાર ઉતરી શકયા. દુષ્કાળનાં

અરસા દરમીયાન હું સાવાદના આગેવાનોને મળ્યો હતો એ વખતે દુઃખદર્દથી ભરેલા ઘણાખરા ટેલીગ્રામો મેં જોયા છે. આ આદતોમાંથી પણ આપણે પાર ઉતર્યા."

આમીબાનું તંત્ર

વહીવટી તંત્ર અંગે બોલતા તેમણે જણાવ્યું કે, "જો આપણું તંત્ર મજબુત નહિ હોય તો તે તંત્ર મંદી ના પંજાની જેમ છાતી પર આવી પડશે અને બધાજ જબરદસ્ત ખતરે પડશે. આપણે સમજવું જોઇએ કે કોઇનું તંત્ર એ આઝાદ ભારત વર્ષનું તંત્ર નથી પરંતુ વચગાળાનું છે. આ તંત્રનું સર્જન કોઇ જુદીજ પરિસ્થિતિમાં થયું હતું. તે તંત્રનું સર્જન ગોરીશાહીની પુકમાં આવ કામદો અને અવસ્થા જાળવવા માટે થયું હતું જે આજ કાયદામાંજ થયું હતું અને ગામડાં માં કે જ્યાં ૮૦ ટકા વસ્તી છે ત્યાં સુધી પહોંચ્યું ન હતું. આજે આપણે એ તંત્રને દુર કરીએ તો આપણી પાસે બીજું કયું તંત્ર છે? પંડીત જવાહરલાલજી અને સરદારસાહેબ અને સઘળા પ્રાન્તના પ્રધાનોએ નક્કર સત્ય સમજે છે કે જે તંત્ર ચાલીસ કરોડની વસ્તી સુધી પહોંચે નહિ તે કદી પણ સફળ થાય નહિ. એવું તંત્ર ન સર્જાય ત્યાં સુધી જે કાંઇ થોડુપણું ભલું છે તેને બચાવી લેવું એ ધ્યાનપાત્રનેજ છે."

"આપણે સુંદર મકાનો ન બાંધી શકીએ ત્યાં સુધી હાલના તંત્ર રૂપી ઝુંપડીને સાચવી પુરી દેવી એ વાહીયાત છે. હું તંત્રની બહુજ પ્રશંસા કરું છું એ તંત્રને બદલાવવા માટે કહું છું તેમ માનશો નહિ પરંતુ હું કહ્યું છું તેમ પરિસ્થિતિને લોક ઉપયોગી વીચાર કરો."

સેવાની કદર કરો

હાલના તંત્રને વખોડી કાઢનારા ટીકાકારોને રહીમે આપતા તેમણે કહ્યું કે, "અમે સારું અનાજ અપરાધીએ છીએ તેની ટીકા કરવાને હરકોઇ માનવી તૈયાર છે. પરંતુ કોઇપણ માણસ આગળ આવીને એમ કેમ કહેતો નથી કે અનાજ મેળવી આપવામાં હું મદદ કરીશ. દુષ્કાળના કારણે ગામડાંમાં પણ સૌરાષ્ટ્રનું પશુધન બચી ગયું, એક પણ માણસ મર્યો નહિ તેનો યશ કોને ફાળે જાય છે? એ યશ તંત્રને જોઇએ કે અમલદારોને ફાળે જાય છે.' કારણ કે એ લોકો સી. પી. અને દક્ષિણના પ્રદેશોમાં પાસ કરીને ગયા હતા. આપણે જો એવા તંત્રની કદર નહિ કરીએ તો આપણે ન્યાયી નહિ ગણાઇએ, જે પ્રજા પોતાના વફાદાર સેવકોની કદર કરી શકતી નથી તે પ્રજા કોઈ પણ દિવસ વફાદાર સેવકો પ્રાપ્ત કરી શકતી નથી. આપણા પ્રધાનો અને અમલદારો એ દેશે ઝાઝે ન્યાયની તુલામાં તોળાઇરહ્યા છે.

અંતમાં વંદેમાતરમ ગવાયા બાદ સભાનું શાંતીપુર્વક વીસર્જન થયું હતું.

નીવાંસિતોનાં પ્રશ્નો

રાત્રે ન્યુ હોટેલમાં શ્રી. કેલરબાર્ક એ કલેક્ટરની હાજરીમાં નીવાસિતોની મુશ્કેલીઓ સાંભળી, નીવાસીતોનાં કેટલાક પ્રશ્નોની પતાવટ કરી હતી. શ્રી. કેલરબાર્કની આવતકાલની આ મુલાકાત દરમીયાન કેટલાક આગેવાનો બેકુતો પણ પોતાની મુશ્કેલીઓ રજુ કરવા આવ્યા હતા, જેમની મુશ્કેલીઓ સાંભળ્યા બાદ ઘટતું કરવાનું આશ્વાસન આપ્યું હતું.

શ્રી. કાલે શ્રી. કેલરબાર્ક કલેક્ટર ની સાથે ગોદીસ્થાનના વળા, સેનમક, ચમારડી, ચોરવડ, ગોદાર અને આજુબાજુના પ્રદેશની જનતાના સુખદુઃખ સાંભળવા ઉપડી ગયા હતાં.

મરણ

કરજનના સેવાભાવી, ગોવીંદજી જેઓએ લોહાનીસમાજ, કરવા ગયા હતાં, એમનું, એકાએક હદય બંધ પડી જવાથી. ગો. શનિવારે તા. ૩૬ એપ્રીલ ના બપોરે બે વાગે લોહાનીસમાજમાં અવસાન થઈ ગયું. શ્રી. ઇ. ગોવીંદ જી અને શ્રી. રઘુવીરભાઇ રામભાઇ પરેલ, લોહાનીસમાજમાં જે મોભાદાર, સ્વ. સેવાભાઇ ગોવીંદજીની અન્તિમ ક્રીયા મદદ આપી હતી, એમને એમનો આભાર દર્શાવવા ઇચ્છે છે.

આભાર

મારા વહાલા પુત્ર વિનોદરાયનાં દુઃખદ અવસાનની રમશાન યાત્રામાં આવીને તેમજ દિલેચ્છુ બંધુઓ તરફ થી તાર, ટેલીફોન દ્વારા, તેમજ રૂબરૂમાં પધારીને દિલસોજી પ્રદર્શિત કરી હતી, તેમજ ધી સુરત કોટન ગ્રેજ્યુએટ્સ સોસાયટીએ શોક બંધ કરી, મારા પ્રત્યે જે હમદર્દી બતાવી હતી. તે સર્વે બાઇઓ તેમજ બહેનોનો આ પત્ર દ્વારા અંત કરણ પુર્વક હું આભાર માનું છું.

લી.—ઉકાભાઇ ડાહ્યાભાઇ કેલ

મારફત

ધી સુરત એજ્યુકેશનલ સોસાયટી.

કરજણ.

આશ્રમ ભજનાવલી

સાંપીલના આશ્રમમાં બપોર સુંદર ભજનોનો સંગ્રહ રૂા. ૧-૩

૨૦૦૬ નું પંચાંગ

ગુજરાતી પ્રેસ ના મોટા નવા વર્ષના પંચાંગ

કીમત. ૩/૬

ધી. ટ્રાંસવાલ કેપ્રમ પ્રાંતિક પ્રજા પતિ મંડળનું વાર્ષિક સમ્મેલન

ધી. ટ્રાંસવાલ કેપ્રમ પ્રાંતિક પ્રજા પતિ મંડળનું વાર્ષિક સમ્મેલન તા. ૨૧-૫-૫૦ ના રવીવારે ૧-૫ વાગે કાયલ મુકામે શ્રીમાન વલ્લભભાઇ છગ્વણ છગના મકાનમાં શ્રીમાન ડાહ્યાભાઇ મકનજીના પ્રમુખપદે મળશે, એ પ્રસંગે દરેક સભ્યોને વેળાસર પધારવા વીનંતી છે.

વીષય વીચારણી ૨૧-૫-૫૦ ના રવીવારે સવારે ૧૦ વાગે ઓજ રથળે મળશે એ પ્રસંગે દરેક સભ્યો એ હાજર રહેવા વીનંતી છે.

બહેની માસીક ફી અને દાનની રકમો સમેલન પહેલાં મોકલી આપવા વીનંતી છે.

કાર્યક્રમ.

(૧) મીનીટ અને મંત્રીનો રીપોર્ટ (૨) હીસાબ, (૩) ઠરાવ, (૪) ચુંટણી, (૫) પરચુરણ.

લી.

મંત્રી શ્રી. ટ્રાં. કે. પ્રા. પ્ર. મંડળ,

રાયચંદ ઠરસનજી

પી. ઓ. બોક્સ ૪૫,

ડાવલ.

P. O. Box 45, Daval. Tvl.

ગેરા

સ્વામીનારાયણ ટીકોર કૃત સુંદર નવલકથા, બે ભાગની કીમત ૧-૩-૦

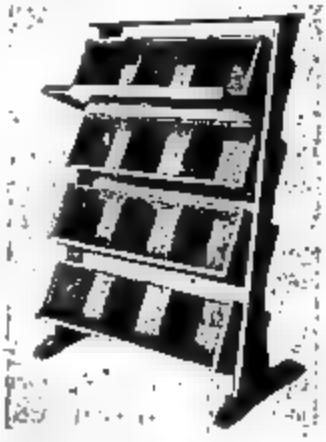
આરોગ્યની ચાવી	૧	૦
અમદાવાદ ચાવરા ગીની નારીની		
કહાણી	૩	૩
અહલ્યા બેઇ	૫	૧

અમારાં નવાં પુસ્તકો

સેતુબંધ	૧	૨
વિદ્યાલક્ષ્મી	૧	૨
કમંડલુ	૧	૪
ચતુરે સુજાણ	૧	૪
નીકુમ્ભ	૧	૦
આપણો ઘર સંસાર	૧	૪
રૂપ કોષા (બે ભાગ સાથે)	૧	૦
ટૂંકે પહોરે	૦	૮
પ્રાર્થના	૧	૦
ગીતા હૃદય	૧	૨
સુરજ કુંડ	૨	૦
કોમળા સંગ્રહ	૨	૦
જી જી જી	૨	૨
રંજ લીલા	૨	૨
કૃપાની ગાય	૨	૬
સંત કેશીદાસ	૨	૬
ભારી મહાર	૨	૦
ભારતરાજ હનુમાન	૨	૦
તુરજહાં	૧	૨
કવાનો ઉલ્લો મુંઢો	૧	૦
ભળવાન બનો	૨	૦
ગીત ટોરી અને ખીલ નાટકો	૨	૨
કૃપાણી ક્રોમેસ	૧	૦
ઉત્તરા	૭	૦
બબ્બા બેબ	૧	૦
બોઅોનું આરોગ્ય	૩	૦
મહાસભાના પ્રમુખો	૩	૨
આમ વિચારણા	૨	૦
સરહદ પાર સુભાષ	૧	૦
પુષ્પવાટિકા	૨	૦
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨	૦
પતીમંદીર	૩	૦
પરદેશમા	૧	૩
ભાકુલ આશ્રમ	૩	૦
ધરતી	૧	૦
ગીતાંજલી	૧	૦
મુગ્ધા સેવક	૩	૦

'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal.

"ગોલ્ડ મેડલ" કબોલીટી

- ગોલ્ડ-કલાસ
- ફીરપ્રુફ કાઉન્ટરો
- અને ફ્રી ડેલીસ
- રીફ્રીજરેટર કાઉન્ટરો
- ગોલ્ડ યુનીટસ, ફીરપ્રુફ શીટીંગ્સ,
- પ્રીંટ કાપરસ વિ. વિ.
- નવાં સચિત્ર કેટલોગ મંગાવો.

એકોમોડેશન ગોલ્ડસ્મીથ્સ લીમીટેડ

મેનો કાર્ય કેપ્રોલીટીકર ઇન્ડસ્ટ્રીયલ, લાયટેડ, ૧૩, બ્રુ. ઇન્ડસ્ટ્રીયલ, લિમિટેડ. તેમણે હુમાં કલાક દિલ્લીમાં ઇન્ડિયા બનાવનારાઓ છે અને ૧૦ વર્ષનો અનુભવ ધરાવે છે, તેમનો સરનામો છે.

104 Market Street, Chains Room House Johannesburg
Phone 33-4211/2 P. O. Box 8901

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

	શી.	પે.
ગરીબ છોકરી	૮	૦
ગૌદાની	૮	૦
મધુકરવિનોબા ભાવેના અનેક વિષયો		
૨૫ રસીલા પ્રવચનોનો સંગ્રહ	૧	૦
ચરખા સં. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૮	૦
દક્ષની ખુશબુ	૧	૦
દક્ષની સત્યથી	૫	૬
દુનિયા ઘડતા ચાર સંગ્રહ	૪	૦
નવું જુવાની	૭	૬
નરિંદરામ	૪	૦
રોટલીના આદુ અને બીજી વાતો	૮	૦
લીલી વાડો ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧	૦
વહુઘેલા અને બીજી વાતો	૧	૦
વિવાહ મંદિર	૬	૦
સ્વાધ્યાય ભા. ૧-૨ (ગાંધીજી (વિનોબા દેવોનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧	૦
સાબરમતી સંતોનો સંગ્રહ	૧	૦
સાગર સફાઈ	૩	૦
સોરઠી જવાનીયા	૭	૦
સોરઠી માતા	૧	૦
હાસ્યલહરી વાર્તાઓ	૪	૬
હરિ ઈચ્છા	/૧	૦

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

જીવનવિદ્યા	૬	૦
જીવનમંગલ વાણી	૫	૦
જીવનવિકાસ તહેવારો	૩	૦
જોતવાણી ત્રિવેણી	૨	૦

જયંતિલાલ મુનશી કૃત

આપી રહ્યો	૮	૬
કોનો વાંક	૮	૦
જીવનકુંજ નાટકો	૬	૫
જેલ ડાયરીનું	૭	૦
જ્યારે હતા	૬	૦
નવલીકાઓ	૭	૬

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

અંજલી	૭	૬
કોતીલ ભા. ૧-૨	૧૧	૦
સંગીત હરિ અને સંસ્કૃતિ	૮	૦
સોનલ	૮	૦
સ્વામીજી	૭	૦
સુલોચના અને કે'ટલ રમણલાલ દેસાઈ	૧૬	૦

શરદ બાબુ કૃત નોવેલ્સ

કમલા	૮	૦
ચંદ્રનાથ	૫	૦
ચરિત્ર વાર્તાઓ	૨	૬
દેવદાસ	૮	૦
બહુરાણા	૬૦	૦
બિજુર ભારતી	૬૫	૦
વિલીનાથ	૫	૬
શ્રીકાંત	૪	૦
શ્રીજિનીન	૬૨	૬
સ્વામી	૭	૬
રિવરદાસ	૫	૦
દુર્ગા	૮	૬
પરીના	૬૦	૦
ભાભી	૭	૬
મુક્તા	૬	૦

વણી-દલપત કાગોર કૃત

બે બહિરે	૬	૦
બહુરંગ અને બે બોનો	૫	૬
બાર ભાષાઓ અને ભાલપ્રદેશ	૫	૭
ભાલપ્રદેશ	૭	૦
ભાલપ્રદેશ	૫	૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

અપરાધી	૧૧	૦
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧—૨ પ્રત્યેની	૭	૦
તુલસી ક્યારો સામાજીક નવલકથા	૭	૬
ભારત તરંગ	૫	૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬	૦
પુનરાગમન ઐતિહાસિક	૫	૦
બંડોલા દ્વાર	૮	૬
વેવીસાળ	૮	૦
સોરઠ તારા બહેતર પાણી	૧૦	૦
વેવાઈવાળી	૬	૦
આલ્હાદ અને આલ્હાદમાનું સાહિત્ય		
આલ્હાદ અને ચેપમેન	૨	૦

અંતીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬	૬
કેપ્ટન કુંદનલાલ	૭	૬
મનોરમા	૭	૦
રમારાણી	૭	૬
પ્રેમાનન્દ નોવેલ ભા. ૧-૨	૬	૬
પરદેશી (પુનર્મુદ્રણ)	૪	૦

સોરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ નવા સેટમાં વિવિધ રસથાળ પીરસતી આ સેટની કીમત	૧૫	૦
કપાંતકથાઓ નાનાભાઈ ભટ્ટ	૨	૬
સંસાર (મેઘાણી)	૧	૧૦
પ્રવાસવર્ણ પર્યટન	૭	૪
બાગ નિર્માણ (બ્યવહારમુ	૭	૬
ભાનવી	૬	૦
મુસાફરના સોનાનીઓ	૩	૬
મુસાફરો ચરીત્ર	૬	૮
રિન્દીયાને પત્રો (નેહરૂ)	૫	૬
રત્નમણી	૩	
વેણીના ફુલ	૨	૬

નવા પુસ્તકો

દુનિયાનું સંસ્કારની ક્રાંતી ભારી નવલકથા. કીમત	૮/-	
ગાધીજીના સુંદર આત્મકથી નોવેલ.	૩/-	
સંસારરાણી સામાજીક ક્રાંતી દર્શાવતી નવલકથા	૧૦/-	
ક્રુઈ પાકરેયા:— ભણીતા ક્રાંસ પીકાનીકનું ચરણ ચરીત્ર.	૫/-	
મેરેમ કયુરી:— ઓ પીકાનીકનું ચરણ ચરીત્ર	૬/-	
સંસારે ધર્મ. શે. મોરારજભાઈ મહેતા.	કી. ૬ ૦	
સમુણી ક્રાંતી. મોરારજભાઈ.	૫	
મહાત્માજી	કી. ૫ ૦	
બાપુની ઝાંખી	૨—૭	

એજન્ટ કાકા સાહેબ
આ એડ્રેસથી મળશે.

આવી છપાઈ ઠંડા

જયાકરલાલ નેહરૂ. કીમત ૨૦ ૦

અમારા નવા પુસ્તકો

	શી.	પે.
પરકમ્મા (પ્રેમાણીકૃત)	૬	૦
સાહસવાર્તાની સંગ્રહ	૫	
ત્રિકાદી આત્મા (બલીદાનજ્ઞાન	૮	૦
ગાયી આફ્રેન્ટ	૭	૬
માતાનું હૃદય (પર્ણલક)	૬	૦
આશાનુબીજ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૬
પ્રેમ બીંદુ (કથનિકાઓ)	૭	૦
કાયા કલ્પ (પ્રેમ સંદેશ) ભાગ ૧-૨-૩ સેટની	૧૪	૦

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

ચુપ નહીં રહેવાય (સમાજની બીજી સામે પોકાર) નવલકથા	૭	૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૬
બે નવેલકથાઓ	૫	૦
સાગર સફાઓ	૮	૬
વર્ષા સિક્ષણ પોલના	૨	૬
ગોકોશીયા (તેના કારણો અને ઉપાય)	૧	૦
સાગર સફાઈ (સેવક સુધે વર્ન)	૧	૦
પરદેશી કાળ	૬	૦
પ્રેમ પ્રભુત્વ	૬	૦
રાજબાર (ગાંધી પુત્રની નોવેલ)	૬	૦
રાજ સન્યાસી (પુનર્મુદ્રણ	૧૦	૬
કાયા કારીગરીનું સિક્ષણ ભા. ૧-૨ આપાંથી ભલભલતના સુન્દર શીખવાય છે અથવા શીખાય છે. પ્રત્યેની	૬	૬
ટોલ્સટોય અને શાકણ	૨	૦
કોની બ્હેન (વાર્તા)	૫	૭

રાયજુરા કૃત

દુકની રમઝટ	૫	૦

કીતાબે

આત્મ કથા ગાંધીજી	૨	૬
ગાંધીજીના વાર્તાલાપ	૧	૬
જય એમેન્ન નહિ આપે પે	૧	૬
સ્વરાજવાદી દુનીયા	૨	૦
હમારે ગાંધીકી કહાની	૧	૬
આપે વડો	૧	૬
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતે	૧	૬
ભેમેજી રાજ કે હો સાલ	૧	૦
વિશ્વકી વિભૂતીયાં	૧	૮
સગલ	૧	૬
બાલીક ઔર મજદુર	૧	૬
દુનિયા દુનીયા	૧	૦
પ્રેમસે મનપાર	૧	૬
સાધનાકે કથન	૧	૬
મેરી મુક્તકીકી કહાની	૧	૬
રાજઘાટ—વૃદ્ધિઘાટ	૧	૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧	૬
સેતુ બંધી	૧	૬
ગાંધીજી—સ્વરાજવાદ	૧	૬
નવા રે પગાર (હાસ્યરસીક)	૪	૦
ડાક ખાનાનો કાયદો	૧	૦
રસમંજરી	૧	૦

બાયબલ પુસ્તકો

જય ઈન્ડોનેશિયા	૪	૦
હિંદનો ઝેમી ઈતિહાસ	૬	૦
રસરિવાજ પરાજય	૬	૦
લાઝિકરેખાઓ ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮	૦
બાળકોનો બાઈબલ	૧	૬
મહાત્મા રેસાઇની કાયદી		
ભાગ. પહેલો	૧૦	૦
ભાગ બીજો.	૧૨	૬
ભાગ ત્રીજો	૧૧	૬
બાપુ-મારીઆ (બાલ બાંધી)	૬	૦

દીલ્હી કાયદી

બાંધીછ	કી. ૧૦	૦

બાળકો માટે

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ

કીમત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/-

લીલી	૫	૧
બીજુ	૫	૦
બાપુ	૫	૭

રીપબ્લીક નંબર

અમારો તા. ૨૧-૨-૫૦ ના બહાર પડેલો ભારત રીપબ્લીક નંબર; અનેક સરિસાઓ; હોબાઓ; લેખો વીગેરે વાંચવા લાયક સામગ્રીથી ભરપુર છે.

કીમત ૨/૩

પોસ્ટેજ સાથે

Indian Opinion,
P. Bag,
Phoenix.

વર્ષોકે લીયે

મહાત્મા બુદ્ધ	૧	૬
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧	૬
ચૌબીસ ભક્ત કેસકી કથા	૧	૦
શહીદસકી પહાનીયાં	૧	૦
શીવાજી		૧
અશોક	૧	૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧	૦
વિર ધર્મવીરાવ્યાયીકાયે (ધર્મકી કહાનીયા)	૧	૬
સમાજવાદ—પુંજીવાદ	૧	૬
મેરી રાજનૈતીક સ્વપ્નવાર્તા	૧૬	૬
મેરી કહાની (પં. મોતીલાલ નહેરૂ)	૧૬	૬
ગાંધી વિનાશ હોકર	૪	૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

"Tell me, Doctor . . *if they all kill germs, how can one antiseptic be safer than another?*"

Some antiseptics lose most of their potency in the presence of blood. Some, though very powerful require very careful diluting to be safe on human tissues. The safe antiseptic for untrained use has high germicidal efficiency even in the presence of blood. It is non-poisonous, does not stain, it is gentle on tissues. These are some of the reasons why 'Dettol' is safe.

DETTOL REGD
THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD. P.O. BOX 1697. CAPE TOWN

Three good reasons why you should use Sunbeam

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9d-1/6

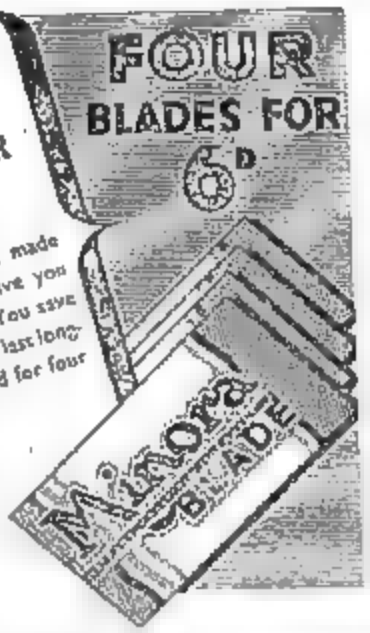
SUNBEAM POLISH
FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

THESE ARE THE BLADES FOR SMOOTHER SHAVES

Because Minora Blades are made of the finest steel they give you better, smoother shaves. You save more money too. Minora last long-er but they only cost 6d for four

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Minora
THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

NUGGET
BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tawny Red, Ox Blood, Transparent.

AA-245

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND CO.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL! ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—: હોલસેલ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહનીસબર્ગ.

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	3	3
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hassan	3	3
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	9	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0
60 YEARS OF CONGRESS—Dr. Pattabhi Sitaramayya	1	3
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	2	0
THE U.N.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, Illustrated) —Minoo Masani	2	6
A DISCIPLINE FOR NON-VIOLENCE (Pamphlet for guidance for Westerners) —Richard B. Gregg	1	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	2	0
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
MAULANA ABUL KALAM AZAD—Mahadev Desai	6	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	6	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	6	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	11	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1 5	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	19	6
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	3	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	0
A SHORT LIFE OF SWAMI VIVEKANANDA	2	6
A SHORT LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	2	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	5	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	15	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	11	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	6	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

UNION OF SOUTH AFRICA

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
9 MAY 1950

GROUP AREAS BILL

To provide for the establishment of group areas, for the control of the acquisition of immovable property and the occupation of land and premises, and for matters incidental thereto.

(*Introduced by the* MINISTER OF THE INTERIOR.)

BE IT ENACTED by the King's Most Excellent Majesty, the Senate and the House of Assembly of the Union of South Africa, as follows:—

1. In this Act, unless the context otherwise indicates—

(i) "acquire" in relation to immovable property, means to become the owner of such property in any manner whatsoever; (xix)

(ii) "board" means the Land Tenure Advisory Board established by section *twenty-four* (xvii)

(iii) "company" includes any private company, any company referred to in section *sixteen* and any foreign company as defined in section *two hundred and twenty-nine* of the Companies Act, 1926 (Act No. 46 of 1926); (viii)

(iv) "controlled area" means any area which is not a group area or a scheduled native area, location, native village, coloured persons settlement, mission station or communal reserve referred ■ in paragraph (c) of sub-section (3) of section *three*, and includes, except for the purposes of section *ten*, any specified area referred to in section *eleven*: Provided that any group area which ■ not in terms of a proclamation under paragraph (a) of sub-section (1) of section *three* a group area for occupation, shall form part of the controlled area for the purposes of the provisions of this Act relating to the occupation of land or premises in the controlled area, and that any group area which is not in terms of a proclamation under paragraph (b) of the said sub-section a group area for ownership, shall form part of the controlled area for the purposes of the provisions of this Act relating ■ the acquisition of immovable property in the controlled area; (i)

(v) "controlled interest," in relation to any company means—

(a) a majority of its shares; or

(b) shares representing more than half its share capital; or

(c) shares of a value in excess of half the aggregate value of all its shares; or

(d) shares entitling the holders thereof to more than half its profits or assets; or

(e) shares entitling the holders thereof to a majority or preponderance of votes; or

(f) any claim arising from a loan, for an amount in excess of half its share capital, or debentures for such an amount; or

(g) the power to exercise, directly or indirectly, by holding any interest, whether or not of the nature referred to in paragraphs (a) to and including (f) in any other company, or otherwise, any control whatsoever over the activities or assets of the company; (ii)

(vi) "disqualified company", in relation to immovable property, land or premises, means a company wherein a controlling interest is held or deemed to be held by or on behalf or in the interest of a person who is a disqualified person in relation to such property, land or premises; (x)

(vii) "disqualified person", in relation to immovable property, land or premises in any group area, means a person who ■ not a member of the group specified in the relevant proclamation under section *three*, and in relation ■ any immovable property, land or premises in the controlled area, means a person who ■ not a member of the same group as the owner of such property, land or premises, or if the owner is a statutory body other than a municipality in the province of the Cape of Good Hope, of the same group as the majority of the members of such body or in the case of any such municipality, of the same group as the majority of the members of the council thereof, or if the owner is a company, of the same group as any person by whom or on whose behalf or in whose interest a controlling interest is held or deemed to be held in such company; (xi)

(viii) "group" means either the white group, the coloured group or the native group referred to in section *two*, and includes, to the extent required to give effect to any relevant proclamation under sub-section (2) of the said section, any group of persons who have under the said section been declared to be a group; (iii)

(ix) "group area" means any area proclaimed under section *three*; (iv)

(x) "immovable property" includes any real right in immovable property and any right which would upon registration be such a real right and any lease or sub-lease of immovable property (other than a lease or sub-lease of immovable property in an area which is a specified area in terms of section *eleven*), but does not include a mortgage bond over immovable property; (xii)

(xi) "inspector" means an inspector appointed under section *thirty-one*; (vii)

(xii) "land" includes any portion of land; (v)

(xiii) "local authority" means any institution or body contemplated in paragraph (vi) of section *eighty-five* of the South Africa Act, 1909; (xvi)

(xiv) "marriage" includes a union, recognized as a marriage (whether or not of a monogamous nature) in native law or custom or under the tenets of the religion of either of the parties to the union; (vi)

(xv) "Minister" means the Minister of the Interior: Provided that in relation ■ any group area for the native group or for any group defined under sub-section (2) of section *two* consisting of members of the native group, any area which is a reclassed area in terms of the Native Trust and Land Act, 1936 (Act No. 1 of 1936), any area referred to in sub-section (1) of section *eight* of the Natives (Urban Areas) Consolidation Act, 1945 (Act No. 25 of 1945), and to any immovable property, land or premises in any such area, any reference to the Minister in paragraph (b) of sub-section (1) of section *three*, section *six*, sub-section (1) of section *seven*, sections *fourteen*, *twenty*, *twenty-six*, *thirty-two* and *thirty-three*, sub-section (4) of section *thirty-four* and sub-section (4) of section *thirty-six*, shall be a reference to the Minister of Native Affairs; (ix)

(xvi) "permit" means a permit issued or deemed to be issued under the relevant provision of section *forty-two*; (xvii)

(xvii) "person" shall not be limited in its meaning by reason ■ any special reference to a disqualified person, a qualified company, a private company, a company referred to in section *sixteen* or a statutory body; (xv)

(xviii) "premises" includes any room or apartment in any building; (xiv)

(xix) "statutory body" means any council, board or body established by or under any law (xviii)

2. (1) For the purpose of this Act, there shall be the following groups:—

(a) ■ white group, in which shall be included any person who in appearance, obviously is, or who by general acceptance and repute is a white person, other than a person, who although in appearance obviously a white person, is by general acceptance and repute ■ coloured person, or who ■ in terms of sub-paragraphs (ii) and (iii) of paragraphs (b) and (c), or of the said sub-paragraphs read with paragraph (c) of this sub-section and paragraph (a) of sub-section (2), a member of any other group;

(b) a native group, in which shall be included—

(i) any person who in fact or by general acceptance and repute is a member of an aboriginal race or tribe of Africa, other than a person who is, in terms of sub-paragraph (ii) or (iii) of paragraph (c) a member of the coloured group;

(ii) any person who habitually associates with persons who are in terms of sub-paragraph (i) members of the native group, as a member of any community of such persons, other than a person who is, in terms of sub-paragraph (iii) of paragraph (c) a member of the coloured group; and

(iii) any woman to whichever race, tribe or class she may belong, between whom and a person who is in terms of sub-paragraph (i) or (ii) a member of the native group, there exists a marriage or who cohabits with such a person;

(c) a coloured group in which shall be included—

(i) any person who is not a member of the white group or of the native group;

(ii) any person who habitually associates with persons who are in terms of sub-paragraph (i) members of the coloured group, as a member of any community of such persons, other than a person who is in terms of sub-paragraph (iii) of paragraph (b), a member of the native group; and

(iii) any woman, to whichever race, tribe or class she may belong, between whom and a person who is in terms of sub-paragraph (i) or (ii) a member of the coloured group, there exists a marriage, or who cohabits with such a person; and

(d) any group of persons which is under sub-section (2) declared to be a group.

(2) The Governor-General may by proclamation in the *Gazette*—

(a) define any ethnical, linguistic, cultural or other group of persons who are members either of the native group or of the coloured group; and

(b) declare the group so defined to be a group for the purposes of this Act or of such provisions thereof as may be specified in the proclamation, and either generally or in respect of one or more group areas, or in respect of the controlled area or of any portion thereof so specified, or both in respect of one or more group areas and of the controlled area or any such portion thereof.

(3) A proclamation under paragraph (a) of sub-section (2) may provide that only persons who have in accordance with regulation been registered on application, or who have been registered under any other law, as members of the group referred to in the proclamation, shall be members thereof.

(4) A member of the native group or of the coloured group who is or becomes a member of any group defined under paragraph (a) of sub-section (2) shall, to the extent required to give effect to any proclamation under paragraph (b) of the said sub-section, be deemed not to be a member of the native group or of the coloured group, as the case may be.

3. (1) The Governor-General may, whenever it is deemed expedient, by proclamation in the *Gazette*—

(a) declare that as from a date specified in the proclamation, which shall be a date not less than one year after the date of the publication thereof, the area defined in the proclamation shall be an area for occupation by members of the group specified therein; or

(b) declare that, as from a date specified in the proclamation, the area defined in the proclamation shall be an area for ownership by members of the group specified therein.

(2) Proclamations under paragraphs (a) and (b) of sub-section (1) may be issued also in respect of the same area.

(3) No proclamation shall be issued under this section—

(a) except with the prior approval in each case by resolution of both Houses of Parliament: Provided that any such proclamation may be issued without such approval—

(i) if it is issued before the expiration of a period of five years from the commencement of this Act, in respect of an area in the province of the Cape of Good Hope or of Natal; or

(ii) if it is issued in respect of an area in the province of the Transvaal for the coloured group or a group defined under sub-section (2) of section *two*, consisting of members of the coloured group, the whole or the greater part of which consists of an area assigned or set apart, as at the commencement of this Act, under paragraph (d) of section *two* of Law No. 3 of 1885 of the Transvaal or section *ten* of the Municipal Amending Ordinance, 1905 (Ordinance No. 17 of 1905) of the Transvaal, or of land described in sub-section (10) of section *one hundred and thirty-one* of the Precious and Base Metals Act, 1908 (Act No. 35 of 1908) of the Transvaal;

(b) unless in each case the Minister consulted the Administrator of the province concerned, and in the case of an area for a group other than the white group situated wholly or partly on land which, in terms of any law relating to mining, is proclaimed land or deemed to be proclaimed land, also the Minister of Mines, and in the case of an area situated wholly or partly within a controlled area as defined in section *one* of the Natural Resources Development Act, 1947 (Act No. 51 of 1947), also the Natural Resources Development Council established by section *two* of the said Act;

(c) by which there would be included in any group area the whole or any part of—

(i) any land situated in an area which is a scheduled native area or a released area in terms of the Native Trust and Land Act, 1936 (Act No. 18 of 1936);

(ii) any location, native village or native hostel referred to in section *two* of the Natives (Urban Areas) Consolidation Act, 1945 (Act No. 25 of 1945), or any area approved for the residence of natives under paragraph (h) of sub-section (2) of section *nine* of the said Act;

(iii) a coloured persons settlement as defined in section *one* of the Coloured Persons Settlement Act, 1946 (Act No. 7 of 1946),

(iv) any mission station or communal reserve to which the provisions of the Mission Stations and Communal Reserves Act, 1909 (Act No. 29 of 1909) of the Cape of Good Hope, or of the said Act read with section *sixteen* of the Coloured Mission Stations and Reserves Act, 1949 (Act No. 12 of 1949), apply; or

(v) any area which is a national park in terms of the National Parks Act, 1926 (Act No. 56 of 1926), or any land which forms part of such a park.

4. (1) As from the date specified in the relevant proclamation under paragraph (a) of sub-section (1) of section *three*, and notwithstanding anything contained in any special or other statutory provision relating to the occupation of land or premises, no disqualified person shall occupy and no person shall allow any disqualified person to occupy any land or premises in any group area to which the proclamation relates, except under the authority of a permit.

(2) The provisions of sub-section (1) shall not render it unlawful for any disqualified person to occupy land or premises in any group area—

(a) as a *bona fide* servant or employee of the State, a statutory body or any person (other than a disqualified company or a company referred to in section *sixteen*), lawfully occupying the land or premises;

(b) as a *bona fide* visitor of any person lawfully residing on the land or premises or as a *bona fide* guest in an hotel;

(c) as a *bona fide* patient in a hospital, nursing home, asylum, or similar institution, or an inmate of a prison, work colony, inebriate home or similar institution; or

(d) as the husband, wife, minor child or dependant of any person (including a servant or employee) lawfully occupying such land or premises: Provided that the provisions of this paragraph shall apply in respect of any group area only if the Governor-General has by proclamation in the *Gazette*, declared them to apply in respect of that group area, and only to the extent and subject to the conditions (if any) which may be specified in the proclamation.

(3) Any provision in the title deed of any immovable property situate in any group area referred to in sub-section (1) prohibiting or restricting the occupation or use of such property by persons who are members of the group for which that area has been established shall lapse as from the date referred to in the said sub-section, and no such provision shall thereafter be inserted in the title deed of any such property.

5. (1) If any group area is in terms of paragraph (b) of sub-section (1) of section *three* a group area for ownership—

(a) no disqualified person and no disqualified company shall, on or after the relevant date specified in the proclamation, acquire any immovable property situate within that area, whether or not in pursuance of any agreement or testamentary disposition entered into or made before that date, except under the authority of a permit: Provided that the provisions of this paragraph shall not render unlawful any acquisition of immovable property by a statutory body;

(b) no disqualified company which is on the said date the holder of any immovable property situate within that area, shall hold that property after the expiration of a period of ten years from the said date, except under the authority of a permit;

(c) no company which on or after the said date becomes or again becomes a disqualified company, shall hold any immovable property situate within that area which it has on or after the said date acquired otherwise than in pursuance of a permit, except under the authority of a permit;

(d) any provision in the title deed of any immovable property situate in that area prohibiting or restricting the acquisition of such property by persons who are members of the group for which that area has been established, shall lapse as from the said date, and no such provision shall thereafter be inserted in the title deed of any such property.

(2) Sub-section (1) shall apply notwithstanding anything contained in any special or other statutory provision relating to the acquisition or holding of immovable property, but the said sub-section shall not affect the application of any statutory provision relating to the acquisition, holding or disposal of any right to prospect for or mine any mineral.

(3) Any agreement or any provision in a testamentary disposition entered into or made on or after the date referred to in paragraph (a) of sub-section (1), by which any person purports to acquire or hold or would acquire or hold any immovable property in contravention of sub-section (1), shall be null and void.

6. (1) The Minister may by notice in the *Gazette*, establish for any group area (other than an area for the white group), a governing body to be constituted in accordance with regulation.

(2) Such governing body may consist wholly or mainly of members of the group for which the group area has been established, and shall have such powers and functions as may be prescribed by regulations, and shall exercise its powers and functions, where the group area concerned is wholly or partly within the area of jurisdiction of a local authority, subject to such supervision (if any) by that local authority as may be prescribed by regulation, and where the group area concerned is partly within the area of jurisdiction of one local authority, and partly within the area of jurisdiction of any other local authority or wholly outside the area of jurisdiction of any local authority, subject to such supervision (if any) by a local authority designated by the Minister, as may be so prescribed.

(3) The establishment of a governing body under this section shall not divest any local authority, in respect of the group area concerned, of any powers or functions not vested in such governing body.

(4) The Minister shall exercise his powers under this section after consultation with the Administrator of the province concerned.

7. (1) The Minister may, if he is of opinion that any area referred to in paragraph (d) of article *two* of Law No. 3 of 1885 of the Transvaal, or in section *ten* of the Municipal Amending Ordinance, 1905 (Ordinance No. 17 of 1905) of the Transvaal or any group area (other than an area for the white group) which is situate within the area of jurisdiction of an urban local authority, is not properly administered by that local authority, request the Administrator of the province concerned to cause an enquiry to be held (at which the said local authority shall be afforded an opportunity of being heard) and thereafter the said Administrator may, by notice in writing, call upon such local authority, forthwith to carry out any work defined in the said notice which the said local authority has power to carry out and

which is, in the opinion of the Administrator, necessary for the proper administration of that area, and if such local authority fails to comply with that notice the Administrator may himself cause that work to be carried out and may for that purpose authorize any person to perform any act which the said local authority could lawfully perform.

(2) The Administrator may recover from the local authority concerned any expenditure incurred by him under this section—

(a) by action in a competent court against the local authority in default, or

(b) by levying a special rate upon all rateable property within the area of jurisdiction of the local authority in default; or

(c) by deducting from any subsidy, grant or other moneys payable out of the Consolidated Revenue Fund or by the Administrator to the local authority in default,

or by all three or any two of such methods of recovery, and the Administrator's certificate shall be proof of the amount due by the local authority under this section, subject to an appeal to the Minister, whose decision shall be final.

8. (1) No person shall, except under the authority of a permit enter into any agreement, whether in his own behalf or on behalf or in the interest of any other person, in terms whereof any disqualified person or any disqualified company acquires or purports to acquire or would acquire any immovable property situate in the controlled area.

(2) Sub-section (1) shall not apply in respect of the acquisition, in accordance with the provisions of the Native Trust and Land Act, 1936 (Act No. 18 of 1936) or of the Natives Urban Areas) Consolidation Act, 1945 (Act No. 25 of 1945), of immovable property by or from a native as defined in the said Act.

(3) For the purposes of sub-section (1) a sheriff, deputy-sheriff, messenger of the court, trustee, executor, liquidator, curator or administrator dealing with immovable property in his capacity as such, or any other person dealing with immovable property in a representative capacity, shall be deemed to be acting on behalf or in the interest of the person in whose name the property is registered.

(4) Any agreement entered into in contravention of sub-section (1) shall be null and void.

9. (1) If at the commencement of this Act a company of any group holds immovable property in the controlled area and thereafter becomes a company of another group, its hall not hold that property, except under the authority of a permit.

(2) If after the commencement of this Act a company of any group acquires immovable property in the controlled area, and thereafter becomes a company of another group, it shall not hold that property, except under the authority of a permit, unless it lawfully acquired the property from a member or company of such other group.

(3) For the purposes of this section a company shall be a company of a group, if a controlling interest in that company is held or deemed to be held by or on behalf or in the interest of a member of that group.

10. (1) No disqualified person shall occupy and no person shall allow any disqualified person to occupy any land or premises in the controlled area, except under the authority of a permit.

(2) The provisions of sub-section (1) shall not render it unlawful for any disqualified person to occupy any land or premises—

(a) in pursuance of any right conferred by or under any statute;

(b) under any agreement entered into or under any testamentary disposition made on or before the 24th day of April, 1950, or in the case of land or premises which have by virtue of any proclamation under section *thirty-three*, ceased to be subject to the operation of a proclamation under section *eleven*, under any agreement entered into or under any testamentary disposition made while the land or premises were subject to the operation of such last-mentioned proclamation, or under any renewal of any such agreement to which any party thereto is in terms thereof entitled;

(c) by virtue of any prescriptive title acquired at or before the commencement of this Act;

(d) under any arrangement entered into under the Housing Act, 1920 (Act No. 35 of 1920) or under any regulations made under the Housing (Emergency Powers) Act, 1945 (Act No. 45 of 1945), if he is a member of the same group as the class of persons for which the dwelling or other building in question is intended;

(e) as a *bona fide* servant or employee of the State, a statutory body or any person (other than a disqualified company, or a company referred to in section *sixteen*) lawfully occupying the land or premises;

(f) as the *bona fide* visitor of any person lawfully residing on the land or premises or as a *bona fide* guest in an hotel;

(g) as a *bona fide* patient in a hospital, nursing home, asylum, or similar institution, or an inmate of a prison, work colony, inebriate home, or similar institution; or

(h) as the husband, wife, minor child or dependant of any person (including a servant or employee) lawfully occupying such land or premises.

(3) The Governor-General may by proclamation in the *Gazette* exclude any area defined in the proclamation, for the period specified therein, from the provisions of sub-section (1).

11. (1) The Governor-General may by proclamation in the *Gazette* declare that the provisions of sections *twelve* and *thirteen* shall, as from a date specified in the proclamation (in the said sections referred to as the specified date) apply in any portion of the controlled area so specified (in the said sections referred to as a specified area).

(2) As from such date, the provisions shall, notwithstanding anything contained in any special or other statutory provision relating to the occupation of land or premises, apply in any such portion of the controlled area, and the provisions of section *ten* shall, while the first-mentioned provisions so apply, be suspended in respect of that portion of the controlled area.

(3) Upon the establishment of any group area, the relevant proclamation under this section shall cease to have any effect in respect of so much of any such portion of the controlled area as may be comprised by or included in that group area.

12. (1) As from the specified date, no person who is a member of any group shall occupy and no person shall allow any such person to occupy any land or premises in a specified area which was not lawfully occupied and is not under section *thirteen* deemed to have been occupied at the said date by a person who is a member of the same group, except under the authority of a permit.

(2) The provisions of paragraphs (e), (f), (g) and (h) of sub-section (2) of section *ten* shall *mutatis mutandis* apply in respect of the occupation of land or premises in a specified area.

13. (1) (a) If after the specified date any building is erected or completed on any land or premises situated in a specified area elsewhere than in an area defined by proclamation under paragraph (a) of sub-section (3), or if at the said date any building, land or premises in a specified area are unoccupied, such building, land or premises shall, if any person other than a body corporate is the owner thereof, subject to the provisions of sub-sections (2), (3), (4), (5) and (7), for the purposes of section *twelve* be deemed to have been occupied at the specified date by the person who is the owner thereof.

(b) If a body corporate is the owner of such building, land or premises, or if at the said date such building, land or premises are not lawfully occupied, the Minister shall, subject to the provisions of sub-section (3), on the written application of the owner, determine the group by a member of which the building, land or premises shall for the said purposes be deemed to have been occupied at the specified date.

(2) If after the specified date any building on land or premises situated in a specified area elsewhere than in an area defined by proclamation under paragraph (a) of sub-section (3), is demolished and any other building erected in its stead on the same site, or any such building is extended, the building so erected or extended shall, subject to the provisions of sub-sections (3), (4), (5) and (7), for the purposes of section *twelve* be deemed to have been occupied at the specified date by the person who last lawfully occpied the demolished or extended building before the demolition or extension.

(3) (a) The Governor-General may by proclamation in the *Gazette* define any area in a specified area for the purposes of paragraph (b).

(b) The Minister shall, on the written application of the owner of any building which is completed, erected (whether or not in the stead of a demolished building) or extended in an area defined in any such proclamation, after the date of publication thereof, or of any land or premises in any such area which is or are unoccupied or not lawfully occupied on the said date, determine the group by a member of which such building, land or premises shall, for the purposes of section *twelve*, be deemed to have been occupied at the specified date.

(c) Until a determination is made under paragraph (b) in respect of any building referred to therein, such building shall, for the purposes of section *twelve*, be deemed to have been unoccupied at the specified date.

(d) If in terms of any determination under paragraph (b) any building, land or premises, is deemed to have been occupied by a member of the native group or of the coloured group, and a group consisting of members of such group is after such determination established under sub-section (2) of section *two*, the Minister may, on like application, withdraw the determination and under the said paragraph determine that such building, land or premises shall be deemed to have been occupied by a member of such last-mentioned group.

(4) Any dwelling or other building in a specified area which has been constructed under the Housing Act, 1920 (Act No. 35 of 1920) or under any regulations made under the Housing (Emergency Powers) Act, 1945 (Act No. 45 of 1945), shall for the purposes of section *twelve* be deemed to have been occupied at the specified date by a person who is a member of the same group as the class of persons for which such dwelling or building is intended.

(5) If the title deed of any building, land or premises in a specified area contains any condition which prohibits or restricts the occupation thereof by persons of one or more groups, the Minister shall not make any determination under sub-section (3) which would be contrary to any such condition.

(6) The Minister may, whenever for any reason he deems it expedient to do so, postpone the making of a determination under sub-section (2) or paragraph (b) of sub-section (3) for such period as he may deem fit.

(7) If any permit is issued in respect of the occupation of any land or premises in a specified area, such land or premises shall,

unless it is specifically otherwise stated in the permit, as from the commencement of such occupation in pursuance of the permit, for the purposes of section *twelve* be deemed to have been occupied at the specified date by a person who is a member of the same group as the person in respect of whose occupation the permit is issued.

(8) (a) If at the specified date there exists any determination under sub-section (2) or paragraph (b) of sub-section (4) of section *six* of the Asiatic Land Tenure Act, 1946 (Act No. 28 of 1946), in respect of any building, land or premises in a specified area, and such building, land or premises remain unoccupied or the erection or extension of such building has not been completed, such determination shall be deemed ■ have been made under the relevant provisions of this section: Provided that any reference in the determination to a person who is not an Asiatic, shall be deemed to be a reference ■ a member of the white group, and any reference therein, ■ a person who is an Asiatic, shall be deemed to be a reference to a member of the coloured group

(b) If at the said date there exists any permit under section *eight* of the said Act authorizing the occupation of land or premises in a specified area, and such land or premises are not occupied in pursuance of the permit, the permit shall be deemed to have been issued under the relevant provision of section *fourteen* of this Act.

14. (1) The Minister may, subject to the provisions of sub-section (2), in his discretion, on written application made therefor—

(a) direct that a permit be issued, subject to such conditions as he may determine, to be signed by an officer thereto appointed by him, authorizing—

(i) the acquisition or holding of immovable property in a group area or in the controlled area; or

(ii) the occupation of or the granting of permission to occupy any land or premises in a group area, in the controlled area or in a specified area referred to in section *twelve*; and

(b) direct that the conditions of a permit be amended or that it shall be available for a portion only of the land or premises in respect of which it has been issued.

(2) The Minister shall not direct that any permit be issued under sub-section (1)—

(a) authorizing the acquisition or holding of immovable property or the occupation of land or premises in a group area unless he is of opinion that the refusal of the permit would cause undue hardship or that the issue of the permit would be in the interest of the group for which the group area has been established; or

(b) authorizing any person to acquire, hold or occupy any land or premises contrary to any provision in the title deed which prohibits or restricts the acquisition, holding or occupation of the land or premises by persons belonging to any group or class.

(3) In directing that a permit be issued or that the conditions thereof be amended under sub-section (1) and in making a determination under section *thirteen*, the Minister may take into consideration the relative needs of any group concerned, in regard to housing, the amenities of life and educational and recreational facilities, trading and industrial undertakings, the situation of the immovable property, land or premises in relation to other property, land or premises owned or occupied by members of any group, and any other matters which in his opinion are relevant to the question whether or not any such permit should be issued or an amendment of the conditions thereof should be made or how any such determination should be made.

(4) A permit authorizing the holding of immovable property or the occupation of land or premises, may be issued for an indefinite or a specified period or until withdrawn at the discretion of the Minister.

(5) A permit authorizing the acquisition of immovable property by a company referred to in section *sixteen* may be issued—

(a) in respect of any particular immovable property; or

(b) in respect of immovable property in any area specified in the permit; or

(c) in respect of immovable property in general; and

(d) in the cases referred to in paragraphs (b) and (c), either for a specified period or until withdrawn at the discretion of the Minister: Provided that upon the expiration of any such period or the withdrawal of the permit, the conditions of the permit shall continue to apply in respect of any immovable property acquired under the authority thereof.

(6) A permit authorizing the occupation of any land or premises in the controlled area by any employee of a company referred to in paragraph (a) of sub-section (2) of section *four* or in paragraph (c) of sub-section (2) of section *ten*, or the granting of permission to any such employee to occupy such land or premises, may be issued in respect of any individual employee or in respect of any class of employees specified in the permit, and in the latter case either for a specified period or until withdrawn at the discretion of the Minister.

(7) There shall be payable to the Minister in respect of every application for a permit which is submitted within two years after the date of any previous application relating to the same land or premises, or any portion of such land or premises, which has been refused, a fee of twenty-five pounds: Provided that the Minister may after consideration of any such application, in his discretion, refund to the applicant out of moneys to be appropriated by Parliament for the purpose, an amount equal to the amount so paid or any portion thereof as he may deem fit.

(8) Any permit shall lapse if, in the case of a permit authorizing the acquisition of immovable property by agreement, the agreement is not entered into, or if, in the case of a permit authorizing the occupation of land or premises, the land or premises are not occupied, in pursuance of the permit, within a period of six months after the issue thereof or within such further period as the Minister may allow on an application lodged with him prior to the expiration of such first-mentioned period.

(9) If any land or premises in respect of which a permit has been issued under sub-paragraph (ii) of paragraph (a) of sub-section (1) is occupied or used contrary to any condition subject to which the permit was issued, the Minister may, after not less than one month's notice to the holder of the permit, revoke the permit.

15. (1) Whenever a private company holds any immovable property, any share in or debenture of that company held by or pledged to a person who or a company which is a disqualified person or a disqualified company in relation to that property (other than a banking institution as defined in the Banking Act, 1942 (Act No. 38 of 1942), or by or to any person on behalf or in the interest of such a person or company, shall be forfeited to the State.

(2) It shall be the duty of the secretary and every director of any company referred to in sub-section (1), which holds any immovable property, to notify the registrar of companies whenever any person who or company which is a disqualified person or disqualified company in relation to that property or any other person on behalf or in the interest of such a person or company, holds any share in or debenture of such first-mentioned company.

(3) The provisions of sub-section (1) and (2) shall not apply in respect of any shares in or debentures of a private company—

(a) which are held immediately after the commencement of this Act by a disqualified person or a disqualified company, or immediately after the date specified in the relevant proclamation under paragraph (b) of sub-section (1) of section *three* by a person who or a company which, as a result of such proclamation, becomes a disqualified person or a disqualified company in relation to any immovable property held by such private company, while such shares or debentures are held by such person or company; or

(b) which are held by a disqualified person, if he inherited them from a disqualified person who lawfully held them; or

(c) which are held by a disqualified person who or a disqualified company which lawfully holds any other shares in or debentures of that company, if such person or company acquired such firstmentioned shares or debentures from a disqualified person who or a disqualified company which lawfully held them:

Provided that nothing in this sub-section contained shall affect the application of sub-sections (1) and (2) in respect of any shares or debentures unlawfully held at the commencement of this Act.

(4) If any share in or a debenture of any company has been forfeited under sub-section (1), the secretary of the company shall make such entries in any register, book or document under the control of the company and issue such document as the registrar of companies may direct for the purpose of giving effect to the forfeiture.

(5) For the purpose of this section no person shall, by reason of the establishment of a group area, be a disqualified person in relation to immovable property in that area, unless that area is in terms of a proclamation under paragraph (b) of sub-section (1) of section *three*, a group area for ownership.

16. (1) No company which has issued any shares or share warrants or debentures entitling the bearer thereof to any rights in regard thereto, and no company wherein a controlling interest is held by or on behalf or in the interest of any such company, shall acquire immovable property, situated in the controlled area or in any group area, except under the authority of a permit.

(2) If any company referred to in sub-section (1) holds any immovable property in the controlled area, the Minister may, after not less than three months' notice in writing to the company, declare the company, by notice in the *Gazette*, to be a company wherein a controlling interest shall, for the purposes of section *ten*, be deemed to be held by a member of a group specified in the notice, and thereupon the company shall for the said purposes be deemed to be such a company, and it shall further for the said purposes be deemed that no controlling interest in the company is held by or on behalf or in the interest of any member of any other group.

17. (1) If it appears to the Minister that there is reason to presume that a controlling interest in any company is held by or on behalf or in the interest of any member of any group, he may ■ notice in writing call upon that company to furnish him, within a period specified in the notice, with such particulars in regard to the control of that company, as may be so specified.

(2) If the company fails to comply with any such notice within the said period or within such further period as the Minister may allow, or the said notice has been complied with, and the Minister is satisfied that a controlling interest in the company was at the date of such notice held by or on behalf or in the interest of any member of any group, he may by notice in the *Gazette* declare that for the purposes of this Act, it shall be a company wherein a controlling interest is held by or on behalf or in the interest of a member of that group, and thereupon the company shall for the said purposes

be deemed to be such a company, and it shall further for the said purposes be deemed that no controlling interest in the company is held by or on behalf or in the interest of any member of any other group.

(3) The company shall be notified of such declaration and may, within a period of two months after a date specified in the notification, apply to any provincial division of the Supreme Court having jurisdiction for an order setting aside the notice referred to in sub-section (2), and the court may set aside the notice if the company proves that it is not a company wherein a controlling interest was, either at the date of the notice under sub-section (1) or at the date of the notice under sub-section (2), held by or on behalf or in the interest of any member of the group in question.

(4) The operation of a notice under sub-section (3) shall, in respect of immovable property, shares or debentures held by or pledged to the company at the date of the notice, be suspended until the expiration of the period referred to in sub-section (3), or if an application is made under the said paragraph, until the application has been disposed of.

(5) A notice under sub-section (1) or (3) shall, in the case of a foreign company (as defined in section *two hundred and twenty-nine* of the Companies Act, 1926 (Act No. 46 of 1926)), be deemed to have been effectually given—

(a) if served upon a person who is, in regard to the company concerned, authorized as provided in paragraph (c) of sub-section (1) of section *two hundred and one* of the said Act; or

(b) where there is no such person in the Union, if given in the manner which, in the opinion of the Minister, is best calculated to bring it to the knowledge of the company concerned.

18. Any condition or provision in any document whatsoever, empowering or purporting to empower any disqualified person or any disqualified company to exercise any influence upon the transfer of immovable property, shall be null and void: Provided that where at the time such condition or provision was made, the person or company concerned was not a disqualified person or a disqualified company, as the case may be, in relation to the property in question, it shall be revived if such person or company ceases to be a disqualified person or a disqualified company in relation to that property.

19. No person shall acquire or hold on behalf or in the interest of any person any immovable property which such other person may not lawfully acquire or hold in terms of this Act.

20. (1) If any immovable property—

(a) is acquired or held in contravention of any provision of this Act or in pursuance of any agreement which is null and void in terms of this Act, or is dealt with or used contrary to any condition of a permit under the authority of which it has been acquired or is held; or

(b) has at the commencement of this Act been acquired or is at the said commencement held in contravention of any provision of any law repealed by this Act or in pursuance of any agreement which is null and void in terms of any such provision, or is dealt with or used contrary to any condition of a permit or any term of a certificate issued under any such provision, under the authority of which it was acquired or held,

the Minister may, after not less than three months' notice in writing to the person concerned, cause the property to be sold either out of hand upon the terms and conditions agreed to by the person concerned and approved by the Minister, or by public auction upon such terms and conditions as the Minister may determine.

(2) The costs of such sale (including a sale out of hand) shall be a first charge upon the proceeds thereof and any balance shall be applied towards the payment of any debt which the payment is secured by such property, in its legal order or priority, and any balance left thereafter shall be paid—

(a) in the case of property referred to in paragraph (b) or (c) of sub-section (1) of section *five* of this Act or in section *three* of the Asiatic Land Tenure Act, 1946 (Act No. 28 of 1946), to the company concerned; and

(b) in any other case, unless the Minister otherwise directs, into the Consolidated Revenue Fund:

Provided that if the property has been acquired or is held in contravention of section *nineteen* of this Act, the proceeds thereof shall not be applied directly or indirectly towards the payment of any debt to the person on whose behalf or in whose interest the property has been acquired or is held.

(3) A copy of every notice under sub-section (1) shall be transmitted to the officer in charge of the deeds registry concerned, and the said officer shall, upon receipt thereof, note thereon the day and hour of its receipt, and note in the appropriate registers that such a notice has been given in respect of the immovable property in question.

(4) Subject to the provisions of sub-section (5), the said officer shall not after receipt by him of any such notice register any transfer, lease or mortgage or other encumbrance of such immovable property, except a transfer in pursuance of a sale under sub-section (1).

(5) If any such notice is withdrawn, a notice of the withdrawal shall be transmitted to the said officer, and upon receipt of such notice or upon the transfer of the immovable property in pursuance of a sale under sub-section (1), any entry made under sub-section (3) shall be cancelled.

(6) The Minister and any officer designated by him for the purpose, shall have power to do whatever may be necessary to effect the transfer of any property sold under sub-section (1) to the purchaser thereof.

(7) If the owner of the property fails to produce the title deed thereof, the officer in charge of the deeds registry shall nevertheless pass transfer of the property and note the transfer on the duplicate title deed filed in his office and in the appropriate registers.

(8) The provisions of this section shall apply notwithstanding anything to the contrary contained in the Administration of Estates Act, 1913 (Act No. 24 of 1913), the Companies Act, 1926 (Act No. 46 of 1926), the Farmers' Assistance Act, 1935 (Act No. 48 of 1935) or the Insolvency Act, 1936 (Act No. 24 of 1936).

21. (1) A Surveyor-General may at the request of any person and upon payment by such person to the Surveyor-General of such fee as may be prescribed by regulation, issue to that person a certificate, in such form as may be so prescribed, stating that any land described therein, within his area of jurisdiction, is situated within the controlled area or within any group area so described.

(2) A certificate issued under sub-section (1) shall in all courts of law and public offices in the Union be *prima facie* evidence of the facts stated therein.

22. No officer in charge of any deeds registry shall register any transfer of any immovable property situated in the controlled area or in any group area, if the transferee may not lawfully acquire and hold such immovable property in terms of this Act.

23. (1) No officer entrusted by law with the issue of any licence to carry on any business, trade or occupation shall issue or renew any such licence unless the person applying therefor proves that the proposed holder of such licence and the person or persons who will be in actual control of the business, trade or occupation to be licensed may lawfully carry on the business, trade or occupation on the premises whereon it is to be carried on.

(2) Any person whatever may within two months after the issue or renewal of any such licence, and any applicant for such a licence or the renewal thereof whose application has been refused under sub-section (1), may, within two months after the refusal, note an appeal against the decision of the officer concerned to the magistrate of the district wherein the premises referred to in sub-section (1) are situate.

(3) The magistrate may on dealing with such appeal—

(a) hear any evidence which such officer heard;

(b) cancel any licence issued by such officer or order such officer to accept, for the purposes of the application for the issue or renewal of a licence, that the proof required by sub-section (1) has been given; and

(c) make *mutatis mutandis* such order as to the costs of the appeal as he could have made if the appeal had been a civil trial in his court.

(4) Such cost shall be taxable, *mutatis mutandis* in the same manner as costs incurred in connection with such a trial.

(5) The decision of the magistrate on any such appeal shall be subject to an appeal to the provincial division of the Supreme Court having jurisdiction, as if it were a civil judgment of a magistrate's court.

24. (1) There is hereby established a board to be known as the Land Tenure Advisory Board, which shall consist of not more than seven members appointed by the Minister.

(2) One of the members shall be designated by the Minister as the chairman and one as vice-chairman of the Board.

(3) A member of the board shall be appointed for such period, not exceeding five years, as the Minister may determine at the time of his appointment and any member whose office become vacant (otherwise than under sub-section (4)), shall be eligible for reappointment.

(4) A member of the board shall cease to hold his office—

(a) if his estate is sequestrated or if a notice with reference to him is published under sub-section (1) of section *ten* of the Farmers' Assistance Act, 1935 (Act No. 48 of 1935);

(b) if he becomes of unsound mind or is convicted of an offence and sentenced to imprisonment without the option of a fine;

(c) if he is absent from three consecutive meetings without the permission of the chairman; or

(d) if he is removed from his office by the Minister on the ground of incapacity or misbehaviour.

(5) A casual vacancy on the Board shall be filled by the appointment of a member for the unexpired portion of the period for which the member whose office has become vacant, has been appointed.

(6) A member of the board (other than a person who is in the full-time employment of the State and in receipt of a salary from public funds) shall, and any such last-mentioned person may, receive such remuneration and allowances as the Minister in consultation with the Minister of Finance, may determine.

25. (1) The meetings of the board shall, subject to the provisions of sub-section (2), be held at such times and places as the board may fix.

(2) The chairman may at any time call a special meeting of the board to be held at such time and place as he may direct.

(3) A quorum for a meeting of the board shall be three of the members thereof.

(4) Whenever the chairman is absent or unable to fulfil his duties, the vice-chairman shall act as chairman during such absence or inability, and in the absence from any meeting of the board of the

chairman and the vice-chairman, the members present at that meeting may elect one of their number to preside at that meeting.

(5) The decision of the majority of the members present at a meeting of the board shall be the decision of the board: Provided that in the event of an equality of votes, the person presiding at the meeting shall have a casting vote in addition to his deliberative vote.

26. The Minister shall not make any determination under section *thirteen*, or issue or revoke any permit under section *fourteen*, or amend any of its conditions, unless he has considered a report made by the board under section *twenty-seven* in regard thereto.

27. (1) The board shall enquire into and by means of a written report advise the Minister in regard to—

(a) the desirability or otherwise of issuing, amending or withdrawing—

(i) any proclamation under sub-section (2) of section *two*; or

(ii) any proclamation under sub-section (1) of section *three*, sub-section (3) of section *ten*, sub-section (1) of section *eleven* or sub-section (3) of section *thirteen* in respect of any area;

(b) any determination to be made under section *thirteen*;

(c) the issue of or amendment of the conditions of any permit under section *fourteen*; and

(d) any matter relating to the administration of this Act which the Minister may refer to it.

(d) any matter relating to the administration of this Act which the Minister may refer to it.

(2) Before advising the Minister as to any proclamation under sub-section (1) of section *three* or as to any matter referred to in paragraph (b) or (c) of sub-section (1), the board shall publish in a newspaper circulating in the district in which the area concerned will be or the land or premises concerned are situated, as the case may be, at least once in each of two consecutive weeks, a notice setting forth the matter which is being investigated (including in the case of any such area, the proposed situation or the approximate proposed situation thereof or the place within the district where a plan showing such situation may be inspected) and inviting all persons who have an interest therein to lodge with the board at an address specified in the notice and within a period so specified (which shall not be less than ten days after the last publication of the notice) any representations in writing which they may wish to make to the board in connection with such matter.

(3) The publication of a notice referred to in sub-section (2) shall not, unless the Minister so directs, be required in respect of the issue of a permit, if the board is satisfied that the issue of the permit is not necessary under the provisions of this Act or that a permit previously issued in respect of the same land or premises, or any portion thereof, has lapsed by virtue of the provisions of sub-section (7) of section *fourteen*.

(4) If the Minister so directs, the board shall comply with the provisions of sub-section (2) also in regard to any proclamation under sub-section (3) of section *ten*, sub-section (1) of section *eleven* or sub-section (3) of section *thirteen*, or to any matter referred to in sub-paragraph (i) of paragraph (a) or paragraph (d) of sub-section (1), or shall follow such other procedure for bringing the matter (including any matter to be dealt with by any such proclamation) to the notice of interested persons, as the Minister may determine.

28. (1) The board may—

(a) for the purpose of any enquiry conducted by it, summon any person who in its opinion may be able to give material information concerning the subject of the enquiry or who it suspects or believes has in his possession or custody or under his control any book, document or thing which has any bearing upon the subject of the enquiry, to appear before it at a time and place specified in the summons, to be interrogated or to produce that book, document or thing, and the board may retain for examination any book, document or thing so produced;

(b) call and by its chairman administer an oath to, or accept an affirmation from, any person present at the enquiry who was or might have been summoned in terms of this section, and may interrogate him or allow him to be interrogated by any person in whose application the enquiry relates or any person who has lodged representations in pursuance of the notice under sub-section (2) or (4) of section *twenty-seven* or on behalf of any such person by any person entitled to appear as an advocate or attorney in a court of law in the Union, and require him to produce any book, document or thing in his possession or custody or under his control: Provided that in connection with the interrogation of any such firstmentioned person, or the production of any such book, document or thing, the law relating to privilege, as applicable to a witness subpoenaed to give evidence or to produce any book, document or thing before a court of law, shall apply;

(c) at all reasonable times enter upon and inspect any land or premises for the purpose of any investigation conducted by it, or authorise any person nominated by the chairman of the board so to enter upon and inspect such land or premises.

(2) A summons for the attendance before the board of any person or for the production of any book, document or thing shall be in writing signed by the chairman or the secretary of the board and shall be served by registered post.

29. (1) The board may authorize any member thereof, or any committee appointed by it consisting of two or more of its members, or (with the approval of the Minister) of one or more of its members and one or more other persons, to conduct any enquiry which the board may deem necessary for the proper carrying out of its functions, and any member or committee so authorized shall for the purpose of such enquiry exercise all the powers conferred and perform all the duties imposed upon the board in respect of any such enquiry conducted by it.

(2) In appointing a committee under sub-section (1), the board shall designate one of the members thereof who is a member of the board, to be the chairman.

(3) A summons under section *twenty-eight* read with sub-section (1) for the attendance before any member of the board or before any committee conducting an enquiry under the said sub-section, or for the production of any book, document or thing, may be signed by such member or by the chairman of the committee, as the case may be.

30. The Minister may assign to the board an officer in his department to be the secretary, and such other officers in his department as may be necessary to enable the board to carry out its functions.

31. (1) The Minister shall, subject to the law governing the public service, appoint such inspectors (one of whom shall be the chief inspector) as may be necessary for the purpose of ascertaining such facts as may be required by the Minister, the board, any officer in charge of a deeds registry or any officer referred to in section *twenty-three*, in connection with the application of this Act and of ascertaining whether the provisions of this Act and of any other statute prohibiting or restricting the ownership, acquisition or occupation of land by any class of persons are being complied with.

(2) Any such inspector may for any such purpose—

(a) without previous notice, at any time during the day or night, enter upon any premises whatsoever and make such examination and enquiry as may be necessary;

(b) at any time and at any place require from any person who has the possession, custody or control of any book, record or other document, the production thereof, then and there or at a time and place fixed by the inspector;

(c) examine and make extracts from and copies of any book, record or document, and require from any person an explanation of any entries therein, and seize any such book, record or document, if in his opinion may afford evidence of a contravention or evasion of any provision referred to in sub-section (1);

(d) question either alone or in the presence of any other person as he thinks fit, with respect to any matter relevant to any such purpose, any person whom he finds on any premises entered under this section;

(e) require any person who he has reasonable grounds for believing to be in possession of information relevant to any such purpose, to appear before him at a time and place fixed by him and then and there question that person concerning any matter relevant to any such purpose.

(3) An inspector exercising any power under paragraph (d) or (e) of sub-section (2) shall keep a record of any statement made to him, and the person who made the statement shall be entitled to a copy of the statement as so recorded.

(4) Any person who is questioned under paragraph (d) or (e) of sub-section (2) shall be entitled to all the privileges of which a person giving evidence before a court of law is entitled.

(5) Every person occupying or residing upon any premises entered by an inspector under sub-section (2) or employed by any such person, shall at all times furnish such facilities as are required by the inspector for the purpose of exercising his powers under the said sub-section.

(6) An inspector entering any premises under sub-section (2) may be accompanied by an interpreter or any member of the South African Police.

(7) Every such inspector shall be furnished with a certificate signed by an officer thereto designated by the Minister stating that he has been appointed as an inspector under this section, and any inspector exercising any power conferred upon him by this section shall on demand produce such certificate.

32. (1) No inspector and no interpreter or member of the South African Police referred to in sub-section (6) of section *thirty-one*, shall disclose any information in relation to the financial or business affairs of any person, firm or business, acquired in the exercise of his powers or in the performance of his duties, to any person, except—

(a) to the Minister or a member of the board or any committee thereof or an officer in the public service for the purposes of the performance of any duty in connection with any matter investigated under the said section; or

(b) for the purpose of the performance of his duties; or

(c) for the purpose of the institution of any legal proceedings or when required to do so before a court or under any law.

(2) No member of the board or of any committee thereof and no such officer shall disclose any information received by him under sub-section (1), to any person, except for a purpose referred to in paragraph (b) or (c) of the said sub-section.

33. Whenever the Governor-General or the Minister, as the case may be, is by this Act authorized to issue any proclamation or notice, he may in like manner, whenever it is deemed expedient, withdraw or amend such proclamation or notice.

34. (1) Any person who—

(a) contravenes the provisions of sub-section (1) of section *four*, paragraph (b), (b) or (c) of sub-section (1) of section *five*, sub-section (1) of section *eight*, section *nine*, sub-section (1) of section *ten*, sub-section (1) of section *twelve*, sub-section (1) of section *sixteen* or section *nineteen*; or

(b) contravenes or fails to comply with any condition of a permit; or

(c) contravenes or fails to comply with the provisions of sub-section (4) of section *fifteen*, sub-section (5) of section *thirty-one* or section *thirty-two*; or

(d) having been summoned or called under section *twenty-eight* or under the said section read with section *twenty-nine*, fails without sufficient cause to attend at the time and place specified in the summons or to remain in attendance until excused from further attendance, or refusse ■ be sworn or to affirm as a witness; or

(e) refuses or fails, without sufficient cause, to answer fully and satisfactorily to the best of his knowledge and belief any relevant question lawfully put to him at ■ enquiry under section *twenty-eight* or under the said section read with section *twenty-nine*, or ■ produce any book, document or thing in his possession or custody which he has been lawfully required to produce at such enquiry; or

(f) having been sworn or having made an affirmation at any such enquiry, gives an answer to any relevant question lawfully put to him or makes relevant statement, which is false in any material particular, knowing such answer or statement to be false; or

(g) falsely holds himself out to be an inspector; or

(h) refuses or fails, without sufficient cause, to answer fully and satisfactorily to the best of his knowledge and belief any relevant question lawfully put to him by an inspector in the exercise of his powers; or

(i) gives an answer to any such question or makes any relevant statement to an inspector, which is false in any material particular, knowing such answer or statement to be false; or

(j) hinders or obstructs the chairman, the secretary or any member of the board or of a committee thereof, or any person nominated under paragraph (e) of sub-section (1) of section *twenty-eight* or under the said paragraph read with section *twenty-nine*, or any inspector, in the exercise of his powers or functions under this Act,

shall be guilty of an offence, and liable on conviction, in the case of an offence referred to in paragraph (a), (b) or (f), to a fine not exceeding two hundred pounds or to imprisonment for a period not exceeding two years, or to both such fine and imprisonment, and in the case of an offence referred to in any other paragraph, to a fine not exceeding one hundred pounds or to imprisonment for ■ period not exceeding one year or to both such fine and imprisonment.

(2) The court which convicts any person of a contravention of sub-section (1) of section *four*, sub-section (1) of section *ten* or sub-section (1) of section *twelve*, may order the person convicted to vacate the land or premises to which the conviction relates, on or before a date to be specified in such order but not less than fourteen days after the date of the conviction

(3) Any person who fails to comply with an order made under sub-section (2), shall be guilty of an offence and liable on conviction to ■ fine not exceeding fifty pounds or to imprisonment for a period not exceeding six months, or to both such fine and imprisonment, and to a further fine not exceeding five pounds for every day during which the failure to comply with such order continued.

35. (1) A person who in appearance obviously is a white person shall for the purposes of this Act be presumed to be a member of the white group until the contrary is proved.

(2) A person who in fact or by general acceptance and repute is a member of an aboriginal race or tribe of Africa shall for the purposes of this Act be presumed to be a member of the native group until the contrary is proved.

(3) A person who is not in appearance obviously a white person and who is not in fact or by general acceptance and repute a member of an aboriginal race or tribe of Africa shall for the purposes of this Act be presumed to be a member of the coloured group until the contrary is proved.

(4) Whenever in any proceedings under this Act, whether civil or criminal, it is alleged by or on behalf of the Minister or any officer in charge of a deeds registry or in any indictment or charge that any company is a company wherein a controlling interest is held by a member of any group, that company shall be presumed ■ be such a company, until the contrary is proved.

36. (1) The Governor-General may make regulations—

(a) as to the registration of any persons as members of any group referred to ■ any proclamation under sub-section (2) of section *two*;

(b) as to the manner in which any governing body referred to in sub-section (1) of section *six*, is to be constituted (including the election of all or some of its members), the powers and functions of such governing body (including the power to levy rates and charges), the supervision to be exercised over such governing body by any local authority referred to in sub-section (2) of the said section, and the powers and functions of such local authority in any group area concerned;

(c) prescribing the form of a certificate under section *twenty-one* and the fee payable in respect thereof;

(d) prescribing requirements to be complied with in connection with the registration of immovable property for the purpose of ensuring compliance with the provisions of this Act; and

(e) generally, as to all matters which he considers it necessary or expedient to prescribe in order that the purposes of this Act may be achieved.

(2) Different regulations may be made in respect of different groups and of different areas or provinces of the Union.

(3) The regulations may provide for legal presumptions in regard to membership of any group established under sub-section (2) of section *two*, and may prescribe penalties for any contravention thereof or failure to comply therewith, not exceeding a fine of fifty pounds or imprisonment for a period of six months.

(4) No regulations shall be made under paragraph (b) of sub-section (1), unless the Minister has consulted the Administrator of the province concerned.

37. (1) The provisions of this Act, in so far as they relate to the board or to inspectors, shall come into operation in the Union upon a date to be fixed by the Governor-General by proclamation in the *Gazette*, and in so far as they relate to any other matter, they shall come into operation in each province of the Union upon a date to be fixed for that province by the Governor-General by proclamation in the *Gazette*: Provided that in the case of the province of the Cape of Good Hope, the Governor-General may either fix a date for the province or by one proclamation or by more than one proclamation issued at different times, fix different dates for different areas within the said province.

(2) Any reference in this Act to its commencement shall be construed in accordance with the provisions of sub-section (1).

38. (1) Sections *ten* ■ and including *fifteen* and paragraphs (b) to and including (f) of sub-section (1) of section *sixteen* of the Asiatic Land Tenure Act, 1946 (Act No. 28 of 1946), sections *fourteen*, *fifteen* and *sixteen* of the Asiatic Land Tenure Amendment Act, 1949 (Act No. 53 of 1949), and section *four* of the Asiatic Land Tenure Amendment Act, 1950 (Act No. 15 of 1950), are hereby repealed as from the date fixed by the proclamation first referred to in section *thirty-seven*.

(2) Any reference in the first-mentioned Act or in any other law to the Land Tenure Advisory Board established by section *ten* of the said Act, shall, ■ from the said date, be deemed ■ be a reference to the board.

(3) The laws specified ■ the First Schedule are hereby amended to the extent set out in the second column of that Schedule, with effect as from the date fixed under section *thirty-seven* for the province of Natal, except in so far as any relevant provision referred to in the said column relates to land or premises in the province of Transvaal or in the territories referred to as the Northern Districts in section *three* of the Northern Districts Annexation Act, 1902 (Act No. 1 of 1902) of Natal.

(4) The laws specified in the Second Schedule are hereby repealed and amended to the extent set out in the second column of that Schedule, with effect as from the date fixed under section *thirty-seven* for the province of Transvaal, except in so far as any relevant provision referred to in the said column relates to land or premises in the province of Natal, with the exclusion of the said territories.

(5) As from the date fixed under section *thirty-seven* for any province of the Union, or for any area in the province of the Cape of Good Hope, the provisions of sub-section (1) of section *one* of the Natives Land Act, 1913 (Act No. 27 of 1913) shall cease to apply in respect of land in that province or area which is situated in the controlled area or in any group area.

39. This Act shall be called the Group Areas Act, 1950.

First Schedule

Law amended.	*Extent of amendment.*
Transvaal Asiatic Land Tenure Amendment Act, 1936 (Act No. 30 of 1936).	The repeal of paragraphs (*e*) and (*f*) of sub-section (1), and sub-sections (4) and (5) of section *fourteen*.
Asiatic Land Tenure Act, 1946 (Act No. ■ of 1946).	The repeal of sections *one* ■ and including *four* sections *six* to and including *nine bis*, and sections *sixteen*, *seventeen* and *thirty-nine*.
Asiatic Land Tenure Amendment Act, 1949 (Act No 53, 1949)	The repeal of sections *six* ■ and including *thirteen*, and sections *sixteen*, *seventeen* and *eighteen*.
Asiatic Land Tenure Amendment Act, 1950 (Act No. 15 of 1950),	The repeal of section *three*.

Second Schedule

Law repealed or amended.	*Extent of repeal or amendment.*
Law No. 3 of 1885 of the Transvaal,	The repeal of the whole.
The Asiatic (Land and Trading) Amendment Act (Transvaal)., 1919 (Act No. 37 of 1919),	The repeal of the whole, except section *one*, so much of section *eleven* as defines and expression used in section *one* and *twelve*. The amendment of section *twelve* by the substitution for the words "Asiatics (Land and Trading) Amendment Act (Transvaal)" of the words "Gold Law (Coloured Persons) Amendment Act." The amendment of the long title by the deletion of the words "with reference to the prohibition of ownership of land by Asiatics and," and the substitution for the words "and trading by them" of the words "by coloured persons."
Asiatic (Cape Malay) Amendment Act, 1924, (Act No. 12 of 1924,)	The deletion ■ sub-section (1) of section *one*, of the words "Law No. 3 of 1885 of the Transvaal, of section *two* of the Asiatics (Land and Trading) Amendment Act (Transvaal), 1919 (Act No. 37 of 1919) or" and of the word "other."
Asiatics in the Northern Districts of Natal Act, 1927 (Act No. 33 of 1927).	The repeal of section *fourteen*.
Transvaal Asiatic Land Tenure Act, 1932 (Act No. 35 of 1932).	The repeal of sections *seven*, *eight* and *nine*.
Transvaal Asiatic Land Tenure Amendment Act, 1936 Act No. 30 of 1936).	The repeal of sections *one*, *eight*, *nine*, *ten* and *eighteen*. The deletion of paragraphs (*e*) and (*f*) of sub-section (1), and sub-sections (4) and (5) of section *fourteen*.
Asiatic Land Tenure Act, 1946 (act No. 28 of 1946).	The repeal of sections *one*, *five*, *six*, *seven*, *eight*, *nine bis*, sections *sixteen*, to and including *nineteen*, sections *twenty-five* to and including *thirty-two* and sections *thirty-seven* and *thirty-nine*.
Asiatic Land Tenure Amendment Act, 1949 (Act No. 53, 1949).	The repeal of sections *one* to and including *five*, sections *ten* to and including *thirteen*, and sections *sixteen* ■ and including *nineteen*.
Asiatic Land Tenure Amendment Act, 1950 Act No. 15 of 1950).	The repeal of sections *one* and *two*.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
31 JUL 1960

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 19—Vol. XLVIII FRIDAY, 12TH MAY, 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE FOUR PENCE

★ ★ ★

TO RIGHT THE WRONGS OF MANY

"To sit in silence when we should protest makes cowards out of men. The human race has climbed on protest. Had no voice been raised against injustice, ignorance and lust, and inquisition yet would serve the law and guillotine decide our least disputes. The few who dare must speak, and speak again, to right the wrongs of the many."

—E. W. WILCOX.

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)

JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED !

45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-

SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES

SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6.

VELVET. 44" Chenile Georgette in all latest Shades. Suitable For Sarees. Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all lead. ng shades. Now reduced to £4/10/0 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0 each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0 each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades. £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS. Cream. Collar Attached. All Sizes. 27/1 each.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES

★

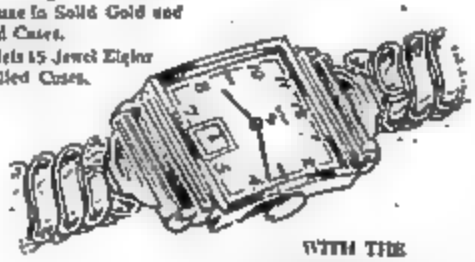
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground. 5 yds. lengths. 25/- each 6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6219. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

17 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.

Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. SLOFF & HARRIET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay £7 PER TON F.O.R. your Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are you a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats.
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ.
ફેલ્ટની તેમજ સ્ટ્રોની ટોપો, મુલ્ક રસ, બ્લાન્કેટસ—તેની બાબતો માટે બધા બજારનો માલ—તેમજ કેપીટલીન બોરસેટ વગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બહારગામ છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-2651

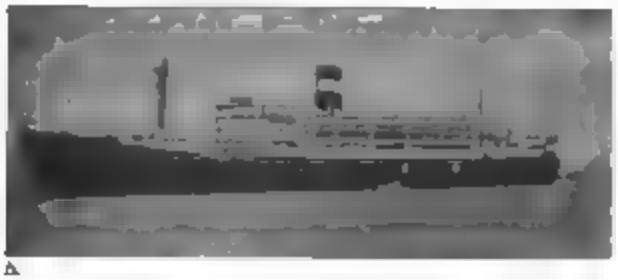
Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 21439.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon. HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: H. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
31/12 Fraters Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5098, Johannesburg.
Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1691

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ ઢોંદી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસેા, મજદૂરોને લગતા વીમાઓ, સાથસ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવાની સગવડ છે. ઢોંદી કંપનીને ઉપજાવ આપવું એ દરેક ઢોંદીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25845. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4473
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without food			18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET — — DURBAN.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

DUFF'S ROAD TOWNSHIP.

Good road, ½ acre Lots are selling fast in this lovely area within easy rail transport of Durban, 10 miles from City Hall. Buy now and save.

ALSO FOR SALE:

The homestead, containing 8 rooms, 2 bathrooms (one white tiled) small office, hot water system, wide verandahs. With kitchen block of 3 rooms suitable for conversion to 6 rooms, and detached rooms. £3,500 Also offered, separately or together, cottage and various outbuildings.

ALL ON EASY TERMS

Voysey, Boshoff

—&—

Co. (Pty.) Ltd.

291, Smith Street, Phone 28954

Tear off here and post to
VOYSEY, BOSHOFF & CO. (PTY.) LTD.
291, Smith Street, Durban.

I am interested in the Duffs Road sites and would like to have a plan of the Township. (Please print)

NAME.....

ADDRESS.....

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીભાઈ આશાભાઈ પટેલવાલા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સ ચીજો તેમજ ફેશન ફેન્સી, મનમોહક અને બનાવીએ છીએ.

અમારું બનાવેલું શુદ્ધ ઘી વાપરવાથી ખોરાક, મીઠાઈ, ફરસાણ, બનાવ વિગેરે દરજ્જાનું બનાવીએ છીએ

ખાત્રી રાખશો અને ફોન કરતાવેંત ઘરેથી ફોરબ્સ ફોરવર્ડ કરવામાં ૬ કલાકમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનિંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરફીલ્ડ, કરેક્ટિ ચેસ્ટ ઓફ ડ્રોઅર્સ ઓફિસ ટેબલ, સુટ કેસ, ટેબલ, નવલ પીકાસ્ટલ ઓર્ડર ભરીને તૈયાર. અને પગારી લાલ ફેરવા ચુકવો બાંધ.

—ચોકસ, ટેબલ અને ઈજીપ્ત કરેક્ટર—

જે કમારી ફેક્ટરીમાં નીચે તપાસ આપ છે. તેનો રસીદ કેશિયર તપાસ રહે. છે. આપ ફેરવા આવેલા ખરીદ કીમત ખર્ચાવો અને ફેરવા આપણ પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 19—Vol.—XLVIII. FRIDAY, 12TH MAY, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price FOUR PENCE.

The Better Way Or The Bitter Way?

IT is, no doubt, a matter for congratulation that May Day passed without the loss of Indian lives or the destruction of Indian property. Compared with the Durban riots the May Day explosion was little more than the bursting of a boiler as against a volcanic erruption. Nevertheless, according to official figures, on the Monday night eighteen people were killed and thirty eight wounded.

The suppression of any such manifestation of Native unrest at so small a price is apparently viewed in official —and some non-official— circles with considerable satisfaction. After all, when you have set yourself the task of keeping a four or five to one majority of the people in the place you have assigned to them, and that "place" is hopeless subordination for all time to the needs, convenience, and comforts of a dominant white minority, an occasional display of force is, no doubt, necessary to remind them that they are only" black, brown or some other kind of non-Whites whose duty it is to do what they are told without question or demur and be thankful for such small liberties as they are granted.

Upon people who are so sure of themselves that they can learn nothing new or yet discard an ideology that is outworn and untenable, history's many object lessons regarding the danger of sitting upon the safety valve of popular discord are of course, lost. To paraphrase an old Latin tag, It has always been such madness that has invited self-destruction. Sad to think that history must repeat itself so often before we appreciate the lesson it is designed to teach us.

Now, it will probably be objected that we Indians are confronted with worries enough of our own without our concerning ourselves with the grievances of other sections of the non-European population. Very little consideration of the position is necessary, however to make it clear beyond question that to so regard the matter is to be guilty of extreme short-sightedness and lack of understanding.

"The head and front of our offending "is that we are non-Whites, a section or integer of the non-European population. The Apartheid doctrine is most precisely and concisely expressed as No equality in Church or State between White and non-White. The present Government is concentrating upon giving practical effect to that doctrine and by legislation, so fixing relationships, once and for all, that White overlordship and non-white subjection shall become entrenched beyond the possibility of disturbances.

Our "offending" is the greater because, our pigmentation notwithstanding, we are in most respects if not all, capable of holding our own in competition with our European neighbours, a fact we have the affrontery to claim should be recognised. For this reason, and also by reason of our Indian and Pakistan connections, we constitute a serious obstacle to the general application of the Apartheid doctrine. It is felt that the "Coolie" seriously complicates the problem which, were it a question of having to deal only with "Kafirs" and "hotnots," would be comparatively easy to handle. So that it is the fact of our being a "coloured" people that primarily makes us "undesirables." (White Asiatics e.g. Lebonese, are not so regarded.) Willy nilly, then, we find ourselves in respect of segregation in much the same position as the Bantu and Eurafricans; fellow-outcasts; brothee 'Harijans'

Materially considered, our lot is, of course, incomparably more serious. To the majority, it almost certainly spells ruin. To the comparatively small number of really wealthy property owners and merchants, incalculable financial loss. To all of us, if we take it "lying down," moral degredation. So now, we are confronted with the momentous task of making a decision, that of fighting for the principle which throughout our long struggle we have maintained was most precious to us, or, to write once again apply the biblical parable, "bartering our birthright for a mess of pottage."

Granted, it is not an easy decision to make since if we resolve to identify ourselves with the righteous struggle for freedom and justice as against race and colour discrimination that would seem to be very near, our loyalty to Principle may entail the sacrifice of much, if not all, of the worldly wealth so labouriously accumulated while we still had the opportunity.

It seems to us that one of the first questions we have to answer is, What value we place upon our dignity? Upon our treatment as civilised human beings and worthy citizens of the state? Are we willing to submit to segregation as pariahs and undesirables merely to save our skins and perhaps some remnants of our worldly possessions?

If "the mess of pottage" means more to us than our "birthright," shall we not stand self-condemned as unworthy of the claims we maintain are entitled to recognition?

How, do we think, our choice, our preference, will be regarded in the Motherland, to which we look for, at least, moral support? Is our decision to be one that will make the Motherland proud of us or ashamed of us?

Above all, let us beware of ourselves falling into the Apartheid trap

The segregation policy is being applied to us because, in common with the Bantu and Eurafrican we constitute the non-white, the coloured section of the community. Are we to "play for safety" for ourselves or practise what we have been preaching and show the still unconverted how wrong may be resisted "passively" instead of by violence and brute force.

THE LIGHTS OF FREEDOM ARE GOING OUT

ONE by one the lights of freedom are going down in South Africa, to the accompaniment of growing racial discord and unrest within, and almost universal obloquy without. The gloomiest forebodings of those who warned against the totalitarian and undemocratic tendencies of the present Government are coming true. It is all being done subtly and "legalistically," with the suave Dr. Donges as the chief technician of this silent revolution. But the results are just the same as if the Nationalist Party proceeded according to the cruder prescriptions of the Ossewa Brandwag or the New Order. Liberty is quietly and unostentatiously being extinguished; the night of "Christian-Nationalism" is setting in.

The process has now surely gone far enough for even the most blindly complacent to see where it must inevitably end. The two chief bulwarks of the people's liberty in a modern State are the judiciary and Parliament. Both are being by-passed or overridden, and the people are placed at the mercy of an all-powerful executive, with Parliament as its rubber-stamp, and with no recourse to the courts.

Happening

All this was amply warned against in advance. But so deeply rooted is the spirit of our people in traditional democratic procedures that these warnings were greeted with much scepticism. The cry was, "It can't happen here." Now it is happening. And in multi-racial South Africa, there was an additional complication which has acted as a fatal brake on protest. A tendency existed, and exists, to be very backward in coming forward in defence of the liberty of other groups, provided the freedom of one's own group did not seem to be affected. The Nationalists have made full use of this. They have cleverly jockeyed the bemused into even a further withdrawal—into consenting to some apparently trifling interference with their own liberty, on the ground that this is necessary to achieve substantial curtailment of the liberty of others. But—as liberally-minded Europeans, both English and Afrikaans-speaking, warned—liberty is at bottom indivisible. "No man is an island;" when the bell rolls the knell of another's freedom, be sure it will soon be tolling for yours as well. Any anti-Jewish anti-Socialist German who was nevertheless still not a Nazi could have told South Africans this out of his own bitter experiences of the mid-thirties. And the same bell is tolling in South Africa now.

Caste System

What the Nationalists are creating is a rigid caste system in which each and every group, not just Natives or Indian or Coloureds, but all, will be "put in their place;" and the Nationalists' place will be on top of all the rest, directing every important detail of their day-to-day lives. This Byzantine autocracy will, when and if completed, differ in no essential from National Socialism, or from Soviet Communism; so far as comparison with the latter is concerned, the so-called "dictatorship of the proletariat" will simply be replaced by a dictatorship of the "purified" so-called "nationally-minded"—and the comparison with the former is obvious.

To test the truth of this statement, it is only necessary to look at the legislation which the Nationalists have passed or are about to pass. The form in which the Population Registration Bill has emerged from the Select Committee means that the entire population, of all races, will have to carry identity cards. Many specious pleas have been put forward in defence of this. But not one of them answers the objections that were advanced to a similar proposal in 1935. Why have these objections now been overridden? The reason can only be that the Government regards the national register as an indispensable means to its ultimate aim—the stricter regimentation of the entire population.

Identity cards mean passes for all; the new passport measure piloted by the indefatigable Dr. Donges means no passport for anyone who incurs the displeasure of the Government. The Supreme Court refused to endorse what it regarded as the arbitrary executive acts of the Minister in attempting to seize or withdraw passports; the law is now to be amended to enable the Minister to do just this. In future, South Africans who go out of this country, even for a brief visit, will do so on the Government's sufferance, and as a "privilege" vouchsafed them by Dr. Donges. If they "misbehave" themselves while abroad—that is, if by word or deed they venture to show disagreement with the policies of the Nationalists—the penalty may be to forfeit the "privilege" of being allowed to go abroad again.

Slavery

This is slavery. No man with such a letter on his tongue can regard himself as free. If he does not actually carry Dr. Donges' brand, at least the threat of the branding iron hovers perpetually over him. As the 'Star' rightly said, it will not be pleasant for travelling South Africans to be regarded by the free people among whom they travel as little freer than one of Josef Stalin's serfs. And that is certainly the view which most people in the outside world will take of this outrageous measure.

But curtailment of freedom when abroad is only one aspect of the Government's plans, and not even the most important; freedom to move about the Union is also to be severely curtailed. The instrument to achieve this is the Group Areas Bill. The caste system is to be printed clearly on the map of South Africa. People are to be confined to areas chosen by the State; and those who are unfortunate enough to be occupying property in an area in which they do not "belong" will be given exactly one year in which to sell up and get out of it. This has been described as merely a logical extension of the Pegging Act; in fact, it goes far beyond it.

It can safely be said that there has never been such an assault on property rights in the history of this country. But it is also intended to use the measure—presumably deliberately—in order to deliver a fatal blow at Parliament itself.

The Bill when passed is to apply to all parts of the country and it is no secret that its chief target is the Cape Province, which still retains some shreds of the "bourgeois" conception of freedom traditionally associated with it. But the significant provision is that, after five years, the Minister will not need even to ask for Parliamentary sanction in order to proclaim "group areas" in the Cape and Natal, or in certain instances in the Transvaal as well. He will be supreme, telling people where they are to live and where they may not live; and there will be no recourse to the courts either.

Permits

Nor is that all. Within each group area, the Minister will be able to issue "permits"—still more passes—to those who seek to stay there. And these permits can be withdrawn by him "at his discretion." Here is a fine weapon to curb the tongues of persons who might become too outspoken in their criticisms of the Government; especially when it is further stated that subsequent applications for permits must be accompanied by payments of £25 which the Minister may refund "at his discretion," and that the Minister may also sell up people's property and "exercise considerable control over the disposal of the proceeds."

Such measures inevitably bring with them all the aura and apparatus of the police State, and the Group Areas Bill is no exception. In order to enable the Government to implement those far-reaching, ruthless, intentions, there are to be inspectors who will have the right "without previous notice, at any time of the day or night," and accompanied by policemen, to "enter any premises whatsoever and make such examinations and inquiry as may be necessary." Anyone familiar with the dreary technique of the police State will not be surprised further to learn that these Gestapo agents are expected to report only to the Minister or a member of his board. Thus the usual totalitarian secrecy, a powerful weapon of intimidation in itself, will enshroud the daytime and nighttime acts of the all-powerful Minister and his agents.

Background

All this is taking place against a background which is growing more and more ominous for the future of South Africa. Internally the country's greatest needs are for social and economic reform. When a government bans all meetings over a wide area, in a desperate attempt to cope with a situation which is itself largely created by its own act in cutting itself off from the people, it is confessing its moral and intellectual bankruptcy.

There is no use South Africans either resenting this external opinion, or thinking of appealing to it. This is their country and it is they who must do the job. If they accept, as the facts surely now dictate that they must, that under the present Government the Union is heading for major disasters, then they must have the courage to defy the bans the Government is seeking to impose on their speech and their movement, tear aside by the exercise of their democratic rights the totalitarian net which is being swiftly woven around them, and thus free themselves and their country, before it is too late. There is not much time left.—"The Forum"

INDIA'S PLEA TO PREVENT ANNEXATION OF S-W.A.

INDIA has asked the International Court of Justice to rule that South Africa, in her legal obligations ■ South-West Africa, may not incorporate or annex the territory directly or indirectly.

This is one of six main points of the case which India is submitting to the International Court, which has been asked ■ give an advisory opinion on certain legal aspects of the Union's association with the territory.

According to India, the other points of South Africa's obligations are: To promote the well-being and development of the inhabitants of South-West Africa so that they may be able to stand alone; ■ carry out the obligations of the original league of nations mandate; to negotiate and conclude an agreement to place the territory under international trusteeship; to furnish annual reports to the United Nations General Assembly, and that the Union has no competence ■ modify the international status of South-West Africa, and that only the peoples of the mandated territory can determine and modify the territory's international status.

The Court will meet at the Hague on May 16. India has submitted an advance statement to the 15 judges ■ the Court embodying its suggestions set out above.

Answering South Africa's contention that South-West Africa became an integral portion of South Africa under the league mandate, India says that such an argument ■ unsound because the relevant paragraph in the mandate speaks of administration and not of Government as an integral portion.

South Africa's rights, India argues, were confined to what was granted to it in the mandate. South Africa was precluded by the terms of the mandate from doing many things which the owner of the territory could do.

It could not, for instance, give military training to Natives, otherwise than for the purpose of internal police and local defence of the territory.

It could not modify the mandate without the consent of the Council of the League. It had neither dominion nor absolute freedom in its administration. The inhabitants did not acquire the nationality of the mandatory. The mandate, according to the terms of the Covenant, was a system of 'tutelage,' and tutelage implied a disinterested activity.

The mandatory was obliged to use all revenue and profits from the property of mandated territories for the benefit of the territories. It could not hold any of the property of a mandated territory in a full dominion.

Thus, India has told the International Court that South Africa could not dispose of or annex the territory even with the consent of the Council of the League.

India gives a detailed history of the reports of the annual discussions on South-West Africa by the United Nations recalling the various resolutions passed asking South Africa to submit a trusteeship agreement for the territory.

India says that in 1949, South Africa not only failed to propose an agreement, but also refused to submit reports on the administration of South-West Africa, alleging that previous reports had caused malicious and hostile criticism of South African actions.

South Africa also enacted the South-West Africa Affairs Amendment Act for "closer association" of South-West Africa with the Union.

The Charter of the United Nations imposes on the Union an obligation in the nature of a legal duty, to place the mandated territory of South-West Africa under an international system.

The conclusion of the Trusteeship is one of the international obligations which South Africa must fulfil.

Finally, India says that the Union, having agreed to submit reports on its administration of South-West Africa for the information of the United Nations, was incompetent to withdraw this undertaking, and ■ obliged to continue supplying such reports.

South Africa is not competent under the provisions of the mandate to modify the international status of the territory. No other authority except the peoples of the territory can have any competence to modify the status, and this modification must take place ■ accordance with the provisions of the United Nations Charter.—Sapa.

GANDHI AND MARX

By K. G. Mashruwala In 'Harijan'

VII

THE difference between the philosophies of Gandhiji and Marx manifests itself in their political and economic ideas. Marx puts forth the theories of class-war and its end through the dictatorship of the proletariat, expropriation of land, mines and other material sources of wealth, State capitalism, nationalisation of industries, and regimentation of life and labour. As against this Gandhian theories are those of *varna dharma* (or performance of class duties), *satyagraha* and arbitration, decentralisation, trusteeship and as much individual liberty and democratization as possible in social life.

A careful examination of the theory of class-war will show that the solution suggested by Marx to put an end to it is crude and ultimately doomed to fail in achieving its end of establishing a classless society. It is like murdering or dethroning a king and placing the murderer in his place under the title of President, and calling the change a "revolution." Ultimately the net result is no more than a change of hands. A few changes and improvements in the system and order of life may take place in the beginning, but after a brief period it would be found that there is no permanent and substantial change in human relations except to the extent that there has been a general rise in the moral character of the people. A new ruler and his aristocracy, a new staff of officials, a new set of favourites and a new section of the middle class replaces the old. The mutual relations among them on the one hand, and between them ■ and the toiling masses on the other, are very much the same as those existing before the "revolution." Under new designations the authoritarian power of the ruler and his council, the military power of the actual commander of the forces, the controlling power of the possessor and manager of land and wealth, the technical power of the expert and the power of physical work of the labourer continue as before, establishing the same class divisions, and giving rise to similar conflicts of interests as before. If the Tsar's rule had become tyrannical and absolute and could be put an end to only by violence, a particular dictatorship of the proletariat on becoming unbearably so, would have to be liquidated by the same method. There is no guarantee that the industrial workers' dictatorship may not become a caste of as tyrannical, imperialist and intriguing exploiters as that of the Tsar and his nobles or the capitalists. A true classless society is possible only if there is almost no permanent division of functions, and all people take part in almost every act necessary for life. But in a complicated society, as we live in, even with a decentralised economy, it does not seem possible to have a state of classlessness. What can be achieved as best as possible is class-harmony. And this is possible only to the extent men and women have become good, truthful, loving, simple, self-controlled respecters of life, anxious to serve and make happy the people over whom they exercise authority and honest workers of their respective callings and functions in society. In a society of such men there will be all-round prosperity, peace and harmony and absence or minimum of conflicts and disputes. The essential conditions of happiness are (i) that men are moved with a sense of duty in their various functions and not by the motives of profit, pleasure, or fulfilment of ambition; and (ii) that they regard themselves as trustees of that which is vested in them, whether it be property, authority, office, learning, technical knowledge, muscular energy, or guardianship of children, invalids, prisoners or other dependents. Then they will render an honest account of their stewardship, not exploit their position of vantage for selfish purposes, and take no more reward out of it than what is consistent with the ideal of a real classless society, where every one gives ■ the best of his capacity and takes no more than what is both just and necessary for his own maintenance consistently with the means of society.

If these two conditions are fulfilled the external form of political, social and economic order of a society is not of the utmost importance for making the system beneficial ■ the people. An apparent monarchy and capitalist society might be better than an apparent rule of elected *panchayats*, nationalisation of agriculture and industries and controlled distribution. Neither the first nor the second is an end by itself. It is of importance only to the extent of creating a helpful environment for raising the character of the people. Gandhiji concerned himself more with basic factors and less with the apparent forms of Government and organisations.

A young worker who, after after eight years of active association with Communists, has recoiled from it recently spoke to me to the following effect:

"I turned back from Marx because I found that he holds class-war, i.e. conflict between two opposite interests or forces as an essential condition of evolution. Apart from the fact that this theory of evolution

has been exploded by modern science, it means that according to Marx the cult of hatred is essential for propagating class-war. Since hatred is a passion—a mental deformity—and not a perfect development of reason and sentiments, his doctrine is based on and requires deformation of the mind for its success. Can such doctrine ever be a philosophic or scientific 'ism'? Moreover it is impossible for a human being to forget his or her human instinct of love for the whole of his life and live on a diet of hatred. No one can remain a demon till the end of his life. I am, therefore, surprised when those who speak of *sarvodaya* try to put their ideas in conformity with Communism, and speak of nationalisation of industries, establishment of classless society etc., but seem to have lost sight of the principles of trusteeship and *varnadharma*, which Gandhiji laid emphasis upon. I wonder if they have fully grasped the implications of the principles of *Sarvodaya*."

I think that the young man's remarks deserve careful consideration.

AZAD KASHMIR CHIEF SUPPORTS INDIA

A BOMBSHELL has been thrown by Chaudhari Ghulam Abbas Khan, "Supreme Head" of the "Azad Kashmir" Government, in the camp of Pakistan by his sudden acceptance of the stand of Kashmir and India that unless and until the invading forces of the raiders and Pakistan were withdrawn from Kashmir and Kashmiri forces allowed to established law and order no fair plebiscite could be taken in Kashmir.

According to reliable reports reaching Delhi Chaudhari Ghulam Abbas Khan made, what is described as an "sporting offer" to Sheikh Abdulah, and agreed that the Government of Sheikh Abdulah should be enabled to replace the raiders and Pakistani force with Kashmir militia in the course of an interview with the "Associated Press of Pakistan" at Murree on April 19.

As this sensational proposal was made by the "supreme head" of the "Azad Kashmir Government" soon after the convention of the National Conference of Jammu and Kashmir under Sheikh Abdullah, it "shocked" the Pakistan Government, according to the Pakistan Press reports, quoting authoritative sources. The extreme discomfiture in Pakistan circles was expressed in the columns of influential "Dawn" which described the statement of Chaudhari Ghulam Abbas as a "strange" utterance in the course of an editorial.

"Dawn first hoped that "Chaudhri Sri Sahib was misreported" and then declared, "If Chaudhari did indeed say, anything of this kind, we would be constrained to remind him that the dispute is between Pakistan and Bharat and sudden interventions from other quarters—not excluding the Azad Kashmir Government and persons associated with it—are uncalled for."

"Dawn" was constrained to throw overboard in this statement all pretensions about the wishes of Kashmir peoples, since "the dispute is between Pakistan and Bharat and sudden interventions from other quarters was uncalled for."

According to "Dawn", issues at stake are so tremendous and "are being dealt with at such high world levels" that individuals "levels" that individuals just do not count". "Dawn" urged that "no more will be heard of the so-called offer of Chaudhari Ghulam Abbas" and punctually from next day a curtain of silence was rung down over this split.

According to another prominent newspaper of Pakistan, the "Pakistan Time", it was pointed out in Karachi that Pakistan had been labouring, even since the United Nations and others that no impartial plebiscite was possible with the Indian forces in absolute control of the State and the world had come to recognize this fully. But it was at this stage that Chaudhri Ghulam Abbas was trying to undo what Pakistan had been able to achieve.

Official circles dismissed this demoralisation and disintegration in the puppet forces as in no way influencing the firm and clear stand of India and Kashmir over the question of a free and fair plebiscite in Kashmir which can be held only after the State's forces were allowed to replace the the forces of raiders and Pakistan.

The Kashmir circles in Delhi also were taken by surprise by the widening of the gulf between Pakistan and its Kashmir supporters.

Ghulam Abbas's Apologia

Latest reports reaching New Delhi indicated that after a week of hurried consultations public snubbing and pressure Chaudhari Ghulam Abbas Khan, supreme head of the "Azad Kashmir Government who "shocked" Pakistan by his proposal that Pakistani and tribal forces should be withdrawn from Kashmir to have way for free and fair plebiscite, has now been obliged to come out with a statement explaining, what was called a "strange utterance."

In the course of a subsequent interview on April 22, at Lahore. Chaudhari Ghulam Abbas explained that what he said was in a personal capacity only. He added that his proposal was "in the belief that even under a national militia organised by Sheikh Abdullah, the Kashmir Muslims would cast cent per cent, vote in favour of Pakistan." While trying to explain away his suggestion, which brought him under fire in Pakistan, he has evidently declined to denounce the suggestion and repent for it.

GOVERNMENT OF FRIGHTENED LITTLE MEN

'Bantu Forum' in its Editorial of Saturday May 6 says—

DURING the month of April the Government was forced to make a major retreat after it had committed itself to extravagant promises that the African women would be forced to carry the Passes. On another front, its puppet, the Provincial Administration of the Transvaal, prohibited African Teachers form becoming members of political organisations. On yet another plane, the Malan Government has displayed unconcealed nervousness at the mere thought that Africans would go on strike in protest against the political madness inflicted on the country in May, 1948 and which passes by the name of apartheid.

In the three events we see a Government of frightened, little men, men trying frantically to force down our throats the putrid brew of apartheid and each time being frightened lest they might be overwhelmed by our resistance to this.

Our victory over the agitation for Passes for our women is a major victory. It was possible because our community spoke and acted like one man. Even apartheid, in its insanest moods, can be brought to reason by the overwhelming might of the African people. This is the greatest lesson our people must draw from the abandonment by the Government of its original intention to humiliate our women.

From here, we can quietly view the future with utmost confidence and work with renewed energy, knowing that every step we take now puts the Malanites on the run and brings nearer the day of our liberation. We have always had the strength to influence events in this direction. After years of toil, we have united ourselves so completely that now, we can use this strength without fear of anybody. There are 8,000,000 of us who hate apartheid and all the evils it stands for. We have shown that we are stronger than the advocates of apartheid. From here, we march calmly confidently to victory.

Not even the threat of force; not even the harshest persecution that the Government could have borrowed from Hitler will silence the African voice of protest!

NEHRU IS AGAINST PLAN TO BAR RUSSIA

THE Prime Minister of the Indian Republic, Pandit Nehru, attacked the proposal made by former United States President, Herbert Hoover, to reorganise the United Nations so as to exclude Russia and the "People's Democracies" as "unwise and harmful."

Pandit Nehru declared in a statement made in response to a invitation from the United Nations radio department: "It would only mean the break-up of something which is potentially valuable with nothing to take its place."

The Prime Minister of Pakistan, Mr. Liaquat Ali Khan, disclosed at a New York Press conference that he had discussed the mutual reduction of expenditure on armaments with Pandit Nehru.

He made it clear that in proposing recently a territorial guarantee by the Commonwealth he had in mind, as far as Pakistan was concerned, only the possibility of aggression from the Indian Republic.

Mr. Khan said that if the territorial integrity of the Indian Republic and Pakistan were to be guaranted they could reduce their expenditure on armaments and devote their energies to national development.)

He had discussed this latter aspect with Pandit Nehru but not the question of territorial guarantees.

Mr. Khan, who is on a three weeks visit to the United States and Canada, was asked about his statement in Washington a few days ago to the effect that if the United States guaranteed the territorial integrity of Pakistan he would do without an army.

He replied that he had made the statement casually in reply to a question. Asked whether he would request from America such a guarantee, he countered: Is she prepared to give it?"—Sapa-Reuter.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

New Cabinet Ministers

A press communique issued on 5th May from Government House says:—President Rajendra Prasad, on advice of Prime Minister Pandit Nehru, appointed the following persons to be Ministers in the new Cabinet: Sardar Patel, Maulana Azad, John Mathai, Sardar Baldevsingh Jagjivanram, Rah Ahmed Kidwai, Amritkaur, Dr. Ambedkar, N. V. Gadgil, Gopalswami Ayyangar, Jairamdas Daulatram, Harekrishna Mehtab and K. M. Munshi.

Ministers of State:—Charuchandra Biswas, Vice-Chancellor of the Calcutta University, Mohanlal Saxena, K. Santhanam, R. R. Diwakar, S. Sinhe. John Mathai who had expressed his desire not to continue in office has at the Prime Minister's request agreed to remain in office till the end of this month. Jairamdas Daulatram and Mohanlal Saxena agreed to continue office till alternative arrangements are made. C. Rajagopalachari, ex-Governor-General, has been invited to join the Cabinet and it is hoped that he will agree to do so.

First Gandhi Memorial Pillar

The first of Gandhi Memorial pillars to remind people of peace and non-violence has been erected at Agar, ancient town in Madhyabharat. It is a 25-feet high structure of cement concrete with a life size bust of Mahatma Gandhi in marble on top. It is inscribed with some of his important teachings, "Truth is God"—"untouchability is sin"—"There is no one high or low on this God's earth." The pillar stands on a raised platform one over the other. Its length is 14 feet high with a diameter of two and half feet on a base shaped like a lotus flower in full bloom. Just below Gandhiji's bust is inscribed couplet from his favourite devotional song, "The follower of God is he who knows pain of another person." A portion of his ashes is placed in a silver casket beneath the stand of the bust.

Nehru To Visit Indonesia

Prime Minister Nehru is visiting Indonesia next month. Pandit Nehru will travel by the Indian Flagship 'Delhi' (former Achilles of the River Plate battle fame). He will board the cruiser at the Cochin port on June 2 and reach Jakarta on June 7. The Prime Minister who will be accompanied by his daughter Mar. Indira Gandhi, will spend a week or ten days there. It will be recalled that President Soekarno invited Pandit Nehru to visit Indonesia in December last to take part in Indonesia's independence day celebrations. The Prime Minister was then unable to accept the invitation but promised to visit Indonesia sometime this year.

Governor Hails Prohibition

Complimenting the Government of Bombay and Mr. L. M. Patil, Excise Minister, in particular for successfully introducing prohibition in the State, Raja Maharaj Singh, the Governor, said that he was satisfied not because an ideal had been achieved, but because prohibition would save the lower classes from complete ruin. Raja Maharaj Singh was presiding at the prohibition celebration organised by the Ramgarhia Association, at Lakshmi Hall, Dadar. Continuing, the Governor said that the Sikhs had exonerated themselves of the blame of impeding prohibition as the temperance movement had taken a strong hold of the community. He was particularly pleased with the fact that so far no Sikh had been arrested by the Prevention Section of the Bombay Police for distillation of illicit liquor. Earlier, Mr. L. M. Patil thanked the Sikhs for giving their whole-hearted support to the Government in making prohibition a success. The Governor donated a sum of Rs. 200 to the funds of the Ramgarhia Association.

Punjab Mail Train Sabotaged

Seventy-one people were killed and 78 injured when the Punjab mail train crashed on May 7 296 miles west of Calcutta. The train left the rails and crashed down a steep embankment. Abdul Qayum Ansari, the Bihar Minister for Rehabilitation, who narrowly escaped injury on the train, said the disaster was due to sabotage. "I found the fishplates removed in two places and bolts and nuts thrown down the embankment," he said. Officials had stated earlier that fishplates were found missing at the same place a month ago, but quick repairs had prevented an accident then.

U.P. Government's Representation

The U.P. Government have decided to send a Note to the Government of India drawing their attention to the Pakistan Radio broadcasts in which Muslims from Uttar Pradesh are being invited to migrate to Pakistan. Mr. Lall Bahadur Shastri, Home Minister, U.P., disclosing this in the State Legislative Assembly, said that during his recent visit to Aligarh he was told by Nationalist Muslims that Pakistan Radio had been for some time past continuously broadcasting appeals to Muslim artisans of U.P. to migrate to Pakistan. Only two days ago he had received a wireless message from the District Magistrate of Aligarh confirming these reports. Asked by Congress member what steps Government proposed to take to stop such broadcasts, the Home Minister said: "Any step in this direction can be taken only by the Government of India. The State Government have decided to draw the attention of the Central Government to the matter." Replying to a volley of supplementaries about Muslim exodus from Uttar Pradesh, the Home Minister said that according to an estimate not more than five to six thousand Muslims had left for Pakistan. Mr. Sastri attributed the exodus firstly to the community in riot affected areas and secondly to "invitations from across the border." The Minister said that according to information received by Government, Muslim had received invitations from Pakistan not only through the Radio but through "letter" in which 'rosy pictures of Pakistan are painted and they are assured prospects of better employment in Pakistan." Mr. Shastri said that migrations had been higher from the districts which had been less affected and this pointed towards the fact that the exodus was not mainly due to panic. Asked what steps the Government had taken to stop or reduce the exodus Mr. Shastri said that Government had consulted Muslim leaders on measures to stop the exodus. The Muslim leaders had expressed the opinion that no legal measures but persuasion should be adopted to stop the exodus.

FLY VIA
NAIROBI
TO
INDIA
PAKISTAN
CEYLON

the most direct route to the EAST

Alternate Thursdays a Constellation leaves Nairobi, reaching Bombay after only 12 hours flying.

Immediate connections at Bombay for all parts of the East.

Fare Nairobi/Bombay
£52 single £104 Rs. return

AIR-INDIA
International LTD.

Shell House, P.O. Box 1080
NAIROBI, Cables AIRINDIA.

Write to us, or K.A.A.C. our General Agents or to any I.A.T.A. Agent.

Mr. V. K. K. Menon On India's Stand

Mr. Krishna Menon, Indian High Commissioner, said in London that he hoped the word "colony" would one day disappear from civilisation. "Colonisation is the negation of advanced civilisation" he told a social gathering of Indian students from East Africa and Mauritius. India, having emerged from her former colonial status, had given her pledge to the rest of the world that she would do everything possible to end it elsewhere, one of the conditions that prompted India to remain with the Commonwealth was the existence of large numbers of Indians in the dominions and colonies. Nine million people of Indian origin lived outside India in the colonial world. They had the closest affinity with the mother land, racially, culturally and spiritually, with hopes a common future, but it was not a political affinity. Some of them were fully fledged nationals of countries in which they lived. The status of the others awaited clarification. It was for the peoples of each of these colonial countries to liberate themselves. In South Africa, where there were nearly 300,000 Indians, they were South African nationals. South Africa was therefore the land of their birth and opportunity. They had every right to enjoy the full fruits of citizenship there.

THE AMERICAN WAY

JUDGE SPEAKS OUT

A noted southern jurist, Judge Waring, of Charleston South Carolina, has caused considerabe commotion among southern leaders by his recent statements concerning white supremacy doctrines. "The Southern advocates of white supremacy are mentally sick and obsessed with false doctrines that threaten the freedom of the world," charged the jurist. "We don't have a Negro problem in the South, as much as we have a white problems," declared the judge. "It's hard for me to say this, but it's true. The white men in my part of the country are sick mentally, obsessed with their false doctrines." It was Judge Waring who handed down the ruling in 1947 that allowed Negroes to vote in South Carolina for the first time since reconstruction days. The Judge takes a strong position on the matter of the gradual cure of racial problems, insisting that "gradualism" will not become effective soon enough to prevent dangerous and difficult developments. As a Negro statesman recently remarked "Retroactive civil rights don't help much after you're dead."

The Judge disagrees with such positions as that taken by the noted southern publisher, Hodding Carter, of Greenville, Miss, who just as sincerely urges that the race problem of the South can only be cured by Christian evolutionary processes. But Judge Waring recalls that his ruling on Negroes voting was greeted with predictions that it would cause "blood to fill the streets of our cities,"—yet it actually resulted in "about the most peaceful election we have had in the state of South Carolina...The lesson for us is that if you tell the Negro what he is to do and make it possible for him to do it, it will come out all right. When you create a decent and proper situation, people accept it and behave themselves. It is the constant oppression and deception that is causing the trouble"

In spite of their disagreements, when a Christian Judge and Christian editors begin to show concern over the racial problem, progress is being made.

—'Between The Lines'

NEWS IN BRIEF

The Indian Government, it is learnt, has urged the South African Government that the Round Table Conference between South Africa, India and Pakistan should be convened without delay before the Group Areas Bill took a decisive shape. Official circles in New Delhi feel that the Group Areas Bill will seriously add to the disabilities of Indians in South Africa. As far back as April 1, it is now disclosed, the Government of India represented to the Union Government to postpone the Group Areas Bill till after the Round Table Conference. It was also suggested that they should suspend all action under provision of the Asiatic Land Tenure Amendment Act, 1946.

* * *

The South African Group Areas Reservation Bill introduced in the Union Parliament has been criticised by Pandit H. N. Kunzru, leader of the Indian Delegation to Cape Town talks last February. In a statement issued in New Delhi on May 3, Pandit Kunzru says: "The action of the Union Government in introducing a segregation bill has come as a surprise to me. It seems to me to be contrary to the spirit of agreement arrived at between Governments of India, Pakistan and the Union of South Africa to hold a Round Table Conference to discuss the Indian problem. The South African Government seems to me to be prejudging matters that should have been left to be discussed in the Round Table Conference."

* * *

The Governor of Bombay Raja Maharaj Singh laid the foundation stone of Vallabhbhai Patel Stadium on May 4 in Bombay second in a network of Stadia projected by the National Sports Club of India all over the country. The stadium will comprise an area of one hundred thousand square yards and is expected to be ready by the end of next year. It will have an athletic stadium equipped with cinder track, cycling bowl and modern club House.

* * *

President Rajendra Prasad has sent following message to His Majesty King Bhumibol Adulej of Thailand on the occasion of his coronation on May 5: "May I on behalf of Government and people of India I convey to Your Majesty our sincerest felicitations on the occasion of your coronation and wish that the people of Thailand will enjoy peace and prosperity under Your Majesty.

* * *

To assess India's manpower resources and to formulate plans for training of personnel required for economic development the Council required for economic development the Council of Scientific and Industrial Research is compiling National Register of Scientific Personnel. The first volume of Register just published constitutes mechanical, chemical marine and mining. A series of volumes will soon follow covering other categories of scientific personnel.

* * *

India's beautiful cottage industry products ranging from brassware and filigree work to embroidery and gold brocades will soon be on display on board the British luxury liner 'Queen Mary.' One of the liners permanent exhibition counters has been booked by the Ministry of Industry and Supply for this purpose. About 300 exhibits will be on view.

* * *

Sardar K. M. Panniker India's Ambassador designate to China left Calcutta for Peking on May 3.

* * *

We wish to thank an anonymous donor for the Postal Order of £1—1—0 towards the Mahatma Gandhi Fund.

* * *

The Natal Indian Teachers' Society held a farewell function in honour of Mr. Reginald Banks, retiring Director of Education, Natal, at Sastri College, Durban, on Saturday, May 6 at 5.30 p.m.

* * *

In response to appeals from Gujerati listeners in Africa, All India Radio has started a morning programme in Gujerati from 1st May at 6 a.m. South Africa time.

* * *

Mr. E. M. Moolla, and Mr. M. A. Moola, Directors of Messrs. M. M. Amod and Co. (Pty) Ltd., Ladysmith, arrived from India on May 1. They visited all the important cities of Saudia Arabia, the Middle East, Pakistan and India. They are back after an absence of ten and a half months.

* * *

The death took place on Tuesday of Swami Bhawani Dayal Sanyasi, a former president of the Natal Indian Congress, at Ajmer. Swami Bhawani Dayal served throughout his life the cause of the Indian community in South Africa and participated in the Passive Resistance struggle in South Africa under Mahatma Gandhi's leadership.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8/- including postage.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

BOOKS FOR SALE

Life of Ramakrishna
—By Romain Rolland 10 0

Life of Vivekananda and the Universal Gospel
By Romain Rolland 22 6

The Indian States Problem
—By M. K. Gandhi 10 0

To be had from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૧૯ | શુક્રવાર તા. ૧૨ મે, ૧૯૫૦. | છુટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૨ મે, ૧૯૫૦

સા. આ. ના હીંદીઓ ચેતો!

શુષ્ક ઝેરીવાયુ બીલે હીંદી ઓમાં ઠીક ઠીક ગભરાટ ફેલાવ્યો છે. ખાસ કરી જેઓએ સ્થાવર મીલકતોમાં નાણા ગુંચાઈ પડયા છે તેઓ વધારે મુંઝાઈ પડયા છે કે તેઓનું હવે શું થશે. ચેગીંગ એક્ટ આવ્યો તે વખતથીજ બેંકો એ, બીલ્ડીંગ સોસાયટીઓએ અને નાણા ધીર નારી બીજી એજન્સીઓએ હીંદી ઓને છુટથી નાણા ધીરવાનું બંધ કર્યું હતું. આથી નાણા વેપારી ઓને આંચકો લાગવા માંડયો હતો. હવે આ બીલ આવવાથી મોટા વેપારીઓને અને મોટા ધોરણ પર નાણા ફેરવનારાઓને ખાસ્તી લાગી રહી છે કે તેઓનું શું થશે. સ્વમાન ભંગના કરતાં આર્થીક નુકશાનીનું જોખમ વીશેષ લાગી રહ્યું છે. પરંતુ તેનો ઈલાજ શું એ કોઇથી નકકી કરી શકાતું નથી. જેઓનો એક પગ આ દેશમાં અને એક હીંદમાં છે તેઓ બહુ થાય તો હીંદ પાછા જવાની વાતો કરે છે, પણ સામે લડવાને કોઇ તર્ક પર થતું જોવામાં આવતું નથી. કોઇ એવું ઈચ્છે છે કે હીંદ કે યુનાઇટેડ નેશન્સ તેઓને લડી દે. ખરો ભોગ આપવાની કોઇ ની તૈયારી નથી. પણને લાગે છે કે હાલનું નેતૃત્વ ઘણુંજ ખામી ભરેલું છે. તેમ છતાં તેઓને જેવો નેતા નથી-જોઇતો કે જે જવાબદારી આપવાની માગણી કરે. અમુક પ્રમાણમાં નાણાનો ભોગ આપવો પડતો હોય અને ચાલતું આવેલું છે તેમ ચલાવ્યા કરે તો તેઓને સંતોષ થાય. આવું માનસ આ દેશમાં આપણી પડતી દશાને છે. એ ઉપરાંત આપણા માં સંગઠન પણ નથી. આપણે હીંદીઓ તરીકે ઉભી શકતા નથી. આપણામાં કોમી, પ્રાંતિક વર્ગીય ભાગલા ઘર ઘાલી રહ્યા છે. વળી માલદારો અને મધ્યમ વર્ગના અને મજુરીઓ વચ્ચે પણ ઘણું અંતર રહેલું છે. આ બધી પણ છિન્ન ભિન્ન થઇ જવાની નિશાની ઓ છે. સેગ્રેગેશનનો આપણે વીરોધ કરીએ છીએ પરંતુ આ પણી ઉપરોકત બામીઓનો અને આપણી સામાન્ય રહેણી કરણી નો વીચાર કરીએ તો એ દશા માં આપણે રહેવાને શું લાયકજ નથી એમ કહ્યા વીના રહેવું નથી. એશ આરામથી રહેનારાઓને મજુરોનું શું થાય છે તેની પડી નથી. ઘર ઘણીઓને ભાડાં આવા ની પડી છે પરંતુ ભાડુતો પ્રત્યે બીજી કરી પણ ફરજ તેઓને લાગતી નથી. જ્યાં જુઓ ત્યાં હીંદી માલીકીના મકાનોની એજ દશા છે. ભાડુતોને બીજી કોઈ રહેવાની જગ્યા મળી શકતી નથી એ ઘરધણીઓ સારી રીતે જાણતા હોય છે અને તેથી તેઓ ભાડુતોની પ્રાથમીક સગવડોને વિષે પણ બીલકુલ બે પરવા રહે છે. એજ મકાનમાં પોતે રહેતા હોય તો પોતાની સગવડો સચવાઈ રહે તેટલી જ તેઓને ચીંતા હોય છે. ભાડુતોનું શું થાય છે તેની તેઓને પડી હોતી નથી. આવાં મકાનોમાં કોઇ સજ્જનો ને લઈ જતાં પણ શરમ થાય. આ તો આપણી સામાજીક સ્થિતિ હોય તો પછી આપણે શું આ પણું પોતાનું રડવું કે સરકારના કે બીજાના દોષોની મોટી વાતો કરવી. બીજી રીતે પણ આપણું નૈતિક પતન થઇ રહ્યું હોવાના દાખલા લેવામાં આવે છે. કાળાં બજાર કરવામાં તો આપણે શુરા છીએ જ. એ સિવાય આજ કાલ ખોટી રીતે મેળવેલું સોનું અને ખોટી રીતે મેળવેલા હીરાના પણ ગુનાઓ બન્યા કરે છે. રેટેસીયાથી પણ હાથ ચોરીના વ્યકિતગત બનાવોથી આખી કોમને કેટલું સહેવું પડે છે તેના દાખલો અમારાપર આવ્યા કરે છે આ બધું આ દેશમાં આપણી નહાની કોમમાં બને એ આપણી કોમને માટેજ નહિ પરંતુ ભારત ભુમીને કલંક લગાડનારું છે. આ અમે લખી રહ્યા છીએ તે એમ સમજીને કે આપણે આપણી એબોને ઢાંકવાનો પ્રયત્ન નહિ કરવો જોઇએ. આ દેશમાં આપણે મુઠીભર હીંદીઓ આપણા પર જુલમી કાયદાઓ આવ્યા તેથી અહિંથી ભાગી છુટવાનો પ્રયત્ન કરી શું તો નહિ આ દેશ માં કે નહિ આપણા દેશમાં આપણી ઈજ્જત રહેશે. આ વખત હવે આપણે જાગૃત થવાનો છે. અંતરશોધ કરવાનો છે અને મરદ બની માનભંગો સામે લડવાનો છે. કાયર અને બીકણને માટે કોઇ પણ જગ્યાએ સ્થાન નથી તેઓ પૃથ્વીપર ભાર રૂપ છે અને નાશ પામવાને લાયકજ છે.

હીંદના ટુંક ખબરો

ભારત પાકિસ્તાન ટુંકા ગાળાના વેપારી કરારો

પાકીસ્તાન પોતાની રાજુ સભીતી દ્વારા હીંદની રાજુની મીલોને ૪૦ લાખ મણ રાજુ કરાવેલી કીમતોએ અને તારીખોએ પુરું પાડવાના હીંદ-પાકીસ્તાન વચ્ચેના ટુંકા ગાળાના વેપારી કરારો મંગે અઠવાડીયે કરાંચી માં મળ્યા હતા તેની વીગતો આજે બહાર પાડવામાં આવી હતી.

પાકિસ્તાન શું શું ખરીદશે?

હીંદીપાકના ૨૦,૦૦૦ ગાંસડીના બનાવો રાજુની કપાસી ભારત પુરી પાડશે. પાકીસ્તાન હીંદમાંથી જે ચીજો ખરીદી શકશે તે પૈકી ૪૫,૦૦૦ ગાંસડી સુતરાઉ કાપડની ૫૦૦૦ ગાંસડી સુતર, ૩૦૦૦ ટન રાઇનું તેલ ખરીદશે.

તે ઉપરાંત પાકીસ્તાન ૫૦૦૦ ટન પોલાદના પતરાં, ૧૦૦૦ ટન પઈડાં, ટાયરો અને ટયુબો ખરીદશે ૧૨,૦૦૦ ટન ઇમારતી લાકડું, પુર્વ બંગાળને સારૂ ૫૦૦૦ ટન સીમેન્ટ, ૫ લાખ રતલ તંબાકુ, અને ૫૦ લાખની કીંમતનું ગરમ કાપડ ખરીદશે.

કરારો થયા

ગયે અઠવાડીયે હીંદ. અને પાકીસ્તાનની વચ્ચે જે વેપારી કરાર થયા છે તેની શરૂઆતમાં જણાવાયું હતું કે હીંદી સરકાર અને પાકીસ્તાન સરકાર પોતાના દેશોની વચ્ચેના વેપારની સમતુલનાની જુમીકા પર કરારો કરવાને આતુર હતી. તેમણે પોતાના પ્રતીનીધીઓને કરાંચીમાં એપ્રીલની ૧૯ મી અને ૨૧ મી તારીખે મળેલા તે પહેલાં પ્રમાણેના કરારો થયા છે.

સોદા હિંદી રૂપીયામાં

આ વસ્તુઓના સોદા હીંદી રૂપીયા માં થશે. જેને માટે એક જુદુજ ખાતુ ખોલવામાં આવશે. અને તેની પાકીસ્તાનના રૂપીયા જેટલીજ કીમત રહેશે. એ કરારનો અમલ તાબડતોબ વર્ષ થવાનો છે. અને એની મુદત ૩૧ મી જુલાઇ ૧૯૫૦ સુધીની કરાવાઈ છે.

પાકિસ્તાન હીંદને ઘઉં આપશે

પાકીસ્તાન હીંદને ૧,૫૦,૦૦૦ ઘઉં ટન આપશે તેને માટે ટુંકામાંજ વાટાઘાટો આરંભશે પાકીસ્તાન હીંદને નીચેની ચીજો પુરી પાડશે તેમના પર કોઇ જેવા સેવાશે નહિ ગાકળાઇ, કુલો બખ્ખી, દુધ અને દુધની બનાવટો, પાન, કપાસીયા, સોડાની જુડી, ચાકાં (કાચાં તેમજ પાકાં) બીજી ચીજોમાં કબાચેલ ચામડા, તેજાના, સાબુ, વાસણો, સીગરેટો, ગોવાના સંખ્યા, બીજાઓના બંધા, રેશમ, અને કેટલાક સાદા જાળનું કાપડ, આટલી વસ્તુઓને હીંદ માંથી પાકિસ્તાન તરફ પરવાના વગર દેવામાં આવશે.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ અખબારની તરફથી)

ચૌધરીના અણધાર્યા ધડાકાથી પાકીસ્તાનમાં અચેલે તરખાટ
'ડૉન'ના હાંકપિછાડાના પ્રયાસો

હમણાંથી આઝાદ કાશ્મીર સરકારના વડા ચૌધરી ગુલામ અબ્બાસ ખાને કાશ્મીરના પ્રશ્ન સંબંધમાં ભારત અને કાશ્મીરના વલણનો સ્વીકાર કરીને પાકિસ્તાનની જાહેરાતો માં ભારે તરખાટ મચાવ્યો છે. હુમલાખોરોના આંદોલક હલ્લા અને પાકિસ્તાનના સરકારો કાશ્મીરમાંથી પાછા ન ખેંચાય અને કાશ્મીરના હલોને કાયદો અને વ્યવસ્થા સ્થાપવા ની છૂટ નામળે ત્યાં સુધી વ્યાજબી લોકમત લેવાનું અસંભવિત છે, તેવા કાશ્મીર કલહના અંગેના ભારત અને કાશ્મીરના વલણનો ગુલામ અબ્બાસ ખાને સ્વીકાર કર્યો છે. અને મહેલા ભરોસાપાત્ર ઉંચાલો મુજબ જાણવા મળે છે કે, ચૌધરી ગુલામ અબ્બાસ ખાને શેખ અબ્દુલાની સરકારના હલોને મુક્તાનો સ્વીકાર કર્યો હતો તેમ ગઈ તા. ૧૯ મીની મુરી ખાતેની પાકિસ્તાનના એસોસીએટેડ પ્રેસની મુલાકાત દરમિયાન તેમણે જણાવ્યું હતું.

શેખ અબ્દુલ્લાના પ્રમુખપદે ભરાયેલી જમ્મુ અને કાશ્મીરની રાષ્ટ્રીય પરિષદના અધિવેશન બાદ તરત જ આઝાદ કાશ્મીરની પુતળા સરકારના આ મેનીફેસ્ટોએ ચોંકાવનારી દરખાસ્ત મુકી હતી. સત્તાવાર સામનોના ઉલ્લેખ કરીને પાકીસ્તાનના અખબારી ઉંચાલો જણાવે છે કે, પાકીસ્તાન સરકારે આ બાબતથી ભારે આંચકો અનુભવ્યો હતો. અને એના પ્રત્યાઘાત રૂપે જાણે પાકીસ્તાનમાં બહારો ફેલાવો ધરાવતું 'ડૉન' પત્રની કતારોમાં પાકીસ્તાન વર્તુળોમાં ફેલાયેલા અસંતોષ ની લાગણીઓ વ્યકત થઈ છે.

'ડૉન'ના અગ્રલેખમાં ગુલામ અબ્બાસ ના નીવેદનને પીચિત્ર ઠરાવવામાં આવ્યું હતું. તેમા જણાવામાં આવી હતી કે ચૌધરી સાહેબ અંગે ગેરસમજ ઉભી કરાઈ છે પાછળથી 'ડૉન' જાહેર કર્યું હતું કે એ ચૌધરીએ ખરેખર આમ કર્યું હોય તો અમારે તેને યાદ કરાવવાની ફરજ પડે છે કે કાશ્મીર અંગેની તકરાર પાકીસ્તાન અને ભારત વચ્ચેની છે. અને તેમાં આઝાદ કાશ્મીર સરકાર તે તેની સાથે સંકળાયેલા કોઈ પણ વ્યકતીની દરમિયાનગીરી અનિચ્છનીય છે.

'ડૉન'નો ઉકળાટ

'ડૉન' પત્રે આ નિવેદનમાં પાકીસ્તાન—ભારત વચ્ચેના ભડકા બાદ કાશ્મીરી પ્રજાની ઇચ્છા અંગેના કપોતરો અને બીજા સ્થળેથી આવી પડતી આકસ્મિક દરમિયાનગીરીની બીનજરૂરિયાત સામે ભારે ઉકળાટ ઠાલવ્યો છે. ડૉનના જણાવવા મુજબ કાશ્મીર અંગેના પ્રશ્નો એટલા વિસ્ફોટ છે અને વિશ્વ કક્ષાએ તેના ઉકેલ માટે એવા પ્રયાસો ચાલે છે કે વ્યકિતગત ઉચ્ચારણો તો માગુણી છે. ડૉને એવી જાહેરાત પણ કરી હતી કે ચૌધરી ગુલામ અબ્બાસની કહેવાતી ઓફર અંગે હવે વધુ સાંભળવામાં નહીં આવે અને ત્યારબાદ બીજા દિવસથી વ્યવસ્થિત રીતે આ આખાયે મામલા પર પડદો જ પડી ગયા છે.

પાકીસ્તાનના બીજા જાણીતા અખબાર 'પાકીસ્તાન ટાઇમ્સ'ના જણાવવા મુજબ કરાંચી ખાતે એવો નિર્દેષ થઈ રહ્યો હતો કે જ્યારથી કાશ્મીર કલહની શરૂઆત થઈ ત્યારથી પાકીસ્તાન સંકુલત રાહો અને બીજા એને સમજાવવા માટે એટલી મહેનત ઉઠાવી રહ્યું હતું કે ભારતના હલોનો કાશ્મીર રાજ્ય પર સંપૂર્ણ અંકુશ હોય ત્યાં સુધી તટસ્થ લોકમત લેવા નું કોઈ કાળે સંભવિત નથી. અને બીજાના દેશો પર આ બાબતની અસર થઈ હતી. પરંતુ પાકીસ્તાનની આ મહેનત અને સીદ્ધિ પર ચૌધરી ગુલામ અબ્બાસે પાણી ફેરવવાનો પ્રયાસ કર્યો છે.

સત્તાવાર પ્રત્યાઘાત

સત્તાવાર વર્તુળોએ તો પુતળા દ્વારા ઘડેલા આ બંગાણાને દેખીતી રીતે જ ઉઠાવી મુકવું હતું કારણ કે હુમલાખોરોના અને પાકીસ્તાનના દબાણે કાશ્મીરના હલોને મુકવા માં આવે તો બાજબી લોકમત થઈ શકાય તેવા ભારત અને કાશ્મીરના રૂપષ્ટ અને દઢ વલણને આ નવા ખડાકાની કોઈ અસર થઈ નથી.

પાકીસ્તાન અને તેના કાશ્મીરના 'પુતળાઓ' વચ્ચે વધતા જતા અંતર થી દિલ્હીમાના કાશ્મીરના વર્તુળો ખાસ નવાઈ અનુભવતા નથી.

વેપારી કરારનું ક્ષેત્ર વિસ્તારાતાં ભારતને પાકિસ્તાની ફૂ મળશે

કરાંચી, તા. ૨૪ બીક બાજુ બમારે ભારત—પાકીસ્તાન વ્યાપારી કરારનું ક્ષેત્ર વીસ્તારવાના પ્રયાસો થઈ રહ્યા છે ત્યારે બીમ જાણવા મળે છે કે તાજેતરમાં કરાંચી ખાતે થયેલી વેપારી મંત્રણાઓમાં ભારત ખાતે પાકીસ્તાની ઈંડી નીકાસનો પ્રશ્ન ચર્ચાયો જ નહોતો એમ અત્રેનાં સત્તાવાર વર્તુળો એ આજે જણાવ્યું હતું.

વધુમાં આ વર્તુળોએ જણાવ્યું હતું કે પાકીસ્તાન પાસે ૨૬,૦૦,૦૦૦ ગાંસડી કપાસ વધારાનો છે અને મુરોપના ફ્રેટલાક દેશો પાકીસ્તાની ફૂ ખરીદવા માં રસ ધરાવી રહ્યા છે.

તાજેતરના વેપારી કરારનું ક્ષેત્ર વીસ્તારવામાં આવે ત્યારે ભારત ખાતે પાકીસ્તાન રૂની નીકાસનો પ્રશ્ન તેમાં સમાવેશ થવાની સક્રયતાની આવગણ ના કરવાનો આ વર્તુળોએ ઈનકાર કર્યો હતો.

પાકીસ્તાનના આક્રમણકારી લશ્કરી હલોનો પખ્તુનિસ્તાનના રાષ્ટ્રીય લશ્કરો ઉપર હુમલો

નવી દિલ્હી, તા. ૨૬ બબ્બાર સમાચાર સંસ્થાના ગુરવેક ખાતેના ખાસ બબરદારોના જણાવ્યા મુજબ પાકીસ્તાનના આક્રમણકારી લશ્કરી હલો. બીજા નવા પુરવઠા અને નવી કુમક સાથે પખ્તુનિસ્તાનના રાષ્ટ્રીય લશ્કરો ઉપર હુમલાઓ કરી રહ્યાં છે. પખ્તુનિસ્તાનનો રાજય વહીવટ જાળવી પાડવાનો તેઓ નીશ્ચયપુર્વક પ્રયાસ કરી રહ્યા છે. વાંચ ખાતે રાખવામાં આવેલી પાકીસ્તાની સૈના ઓ પ્રથમ એપ્રીલના પહેલા સપ્તાહ માં આક્રમણ શરૂ કર્યું હતું. પહાડો માંના રાષ્ટ્રીય લશ્કરો ઉપર વાંચની ઉત્તરેથી તોપખાનાની મદદ સાથે સંપુર્ણ રીતે સજજ થયેલાં પાકીસ્તાની લશ્કરોએ હુમલો કર્યો હતો. રાષ્ટ્રીય લશ્કરીદળ સંખ્યા બળમાં નબળું હોવા છતાં અને માત્ર બંદુકો અને એટીક અથીતસમયથી જ સજજ થયેલું હોવા છતાં પાકીસ્તાની લશ્કરોને અબ્દુલખાન નામના ગામ સુધી પીછેહઠ કરવાની ફરજ પાડી શકયું હતું. પાકીસ્તાન વીમાન દળના વીમાનો રણમેદાનની ઉપર ચાલુ ચક્કર મારતાં હતાં. છતાં તેઓએ એક પણ બોમ્બ ફેંકયો ન હતો. એમ અહેવાલ વધુમાં ઉમેરે છે.

બેંક ઓફ ઇન્ડિયાના નવા મકાનનું ઉદ્ઘાટન

"ભારત સરકાર, રીઝર્વ બેંક અને આગેવાન બેંકોએ અપનાવેલી આર્થીક નીતિને કારણે જ ભારતના છેલ્લા, બે વર્ષોની આર્થીક કટોકટીના નીવારણ વોને આપણે શકિતમાન બન્યા છીએ, અને પરીણામે આપણા દેશની નાણાં-કીય આંટ એકંદરે સદર બની છે." ભારત સરકારના અર્થ સચિવ ડૉ. જહોન મથાઈએ આજે સાંજે બેંક ઓફ ઇન્ડિયાના નવા મકાનના ઉદ્ઘાટન કીયા કરતાં આવા શબ્દોમાં સરકાર, રીઝર્વ બેંક અને આગેવાન બેંકોને અંજલિ આપી હતી.

બેંક આજ કિંમતની આઠ માળની આ ઓફિસને ઇમારત મુંબઇમાં બંધાએલા મકાનો માં સૌથી મોટી છે. આ પ્રસંગે મુંબઇના આગેવાન ઉદ્યોગપતિઓ અને વ્યાપારીઓએ સારી સંખ્યામાં આપી હતી.

અર્થ સચિવ ડૉ. મથાઈએ આજના આસપાસ જણાવ્યું કે, પહેલા બે વર્ષ ની આર્થીક કટોકટીના કારણોમાં એક તો બેંકોની થાપણોમાં ઘટાડો થવાનું હતું.

ભારતની બેંકીંગ પદ્ધતિને ધ્યાનમાં આપતાં અર્થ સચિવે બે પ્રશ્નો આપ્યા કર્યા હતા. એક તો એ કે દેશની નાણાંકીય જરૂરતોને પહોંચી વળવા માટે ભારતની બેંકો સહર અને ગામડે છે કે આની જવાબ તેમણે પોતે જ 'હા'માં આપ્યો હતો. અને જણાવ્યું કે, ભારતની બેંકો અમેરિકા કે, બ્રિટનની બેંકો જેટલી એકસમ સુવ્યવસ્થિત નહિ હોય, છતાં તેમનું કામકાજ કાળજતાની દશામાં ઘણું જ ઝડપી પોરણ છે. બીજો પ્રશ્ન એ હતો કે હીંદની બેંકો દેશના ઉદ્યોગો અને વેપારની નાણાંની જરૂરીઆતોને પુરતા પ્રમાણમાં પુરી પાડી શકી હતી? આ પ્રશ્નનો જવાબ આપતા ડૉ. મથાઈ એ જણાવ્યું કે, ભારતની બેંકોએ નીયમ પ્રમાણે ધંધા ઉદ્યોગોની બધ રોજીંદી જરૂરિયાતો પુરતી જ મુડી પુરી પાડી હતી. બ્રિટનની બેંકોની જેમ આપણી બેંકો પણ એમ જ માને છે કે, વેપાર—ઉદ્યોગને નિશ્ચિત રકમ પુરી પાડીને નાણાં રાકી નાંખવા એ યોગ્ય નીતિ નથી. આ આવી દુર કરવા માટે હીંદ સરકારે 'ઇન્ડસ્ટ્રીયલ ફાઇનાન્સ કોર્પોરેશન' ની સ્થાપના કરી છે. અને તેણે તેના કાર્યમાં સારો આરંભ કર્યો છે.

સુરતના કામદારોનો અણનિષેધને સંપુર્ણ આવકાર

મુંબઇ, તા. ૨૫—સુરતનાં પાંચસો જેટલા જરી કામદારોએ મુંબઇના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી. બાળા સાહેબ. ખેર પર એક પત્ર લખ્યો છે. આ પત્રમાં જરી કામદારોએ સંયુકત મતનિષેધને ઉઘાડો ટેકો આપ્યો છે, અને એ પત્રમાં કોઈ પણ સંજોગોમાં હળવું ન બનાવવાની. વીનંતી કરી છે.

કામદારોએ મતનિષેધના અમલથી માંદીને આજ સુધીમાં કરેલી બચતના કુલ્લ બચાર આંકડાઓ પણ આપ્યા છે.

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

કુલેલા ફળ	૮	૦
મેહદી	૮	૦
મુકુરવિનોદના લાલના અનેક વિષયો		
પર થયેલા પ્રબન્ધોનો સંગ્રહ	૧	૦
ચોપન ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૮	૦
૧૪મી પુણ્યતિથિ	૧	૦
માતા સકખરી	૫	૧
રમતા ભરતા ભાર્યા સંગ્રહ	૩	૦
ઘરનું ઝુલતી	૭	૧
રહીમરામ	૬	૦
મેહદીના બાગુ અને બીજા વાતો	૮	૦
ઊંચી વાતો ભા. ૧–૨ સેટની	૧૬	૦
સુંદરમ અને બીજા વાતો	૧	૦
તેલાલ મંદિર	૧	૬
સાંભાય ભા. ૧–૨ (સાહિત્ય વિષય લેખોનો સંગ્રહ) સેટની	૧૬	૦
સમરવતી લેખોનો સંગ્રહ	૧	૦
ઘરનું સમાજ	૨	૦
ગોરી બાબાજીય	૭	૦
ગોરી બાબા	૧	૦
ઉંચકણી વાર્તાઓ	૨	૧
૧૫ વીરા	૧	૦

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

જિપ્રવાસ	૧	૬
સમસ્ત ભાગ	૫	૦
રમતા લખેલાનો	૨	૦
ગોરવાળી દિવાળી	૨	૦

ઝવેરીલાલ મુનશી કૃત

આપે રસ્તે	૮	૧
મેરે ઘર	૮	૦
ઉપયોગ નાટકો	૬	૫
ઉંચ કવીણી	૬	૦
સ્વપ્ન કથા	૧૦	૦
વાર્તાઓ	૭	૧

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

સંજની	૭	૬
ગોરીજ ભા. ૧–૨	૧૨	૦
ઉંચ હૃદય અને સંસ્કૃતિ	૮	૦
ઉંચના	૮	૦
ઉંચદીપ	૭	૦

ઉંચાઈ અને કંઈક રમણલાલ દેસાઈ ૨૬ ૦

શરદ બાબુ કૃત નોવેલ

ઉંચના	૮	૦
ઉંચકણ	૫	૦
૧૬ વાર્તાઓ	૬	૬
૧૬	૮	૦
ઉંચકણ	૧૦	૦
ઉંચકણ ભારતી	૧૫	૦
ઉંચકણ	૫	૬
ઉંચકણ	૪	૦
ઉંચકણ	૧૨	૧
ઉંચ	૭	૬
ઉંચકણ	૫	૦
ઉંચ	૮	૧
ઉંચના	૧૦	૦
ઉંચકણ	૭	૧
ઉંચના	૬	૦

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

બે બહેનો	૬	૦
ઉંચના અને બે બીજા	૫	૧

ભાર અભ્યાસ અને બાલબોધ	૫	૬
ઉંચકણ	૭	૦
ઉંચકણ	૫	૬

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

ઉંચકણી	૨૫	૦
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧—૨		
પ્રત્યેકની	૭	૦
તુલસી ક્યારો ગામડાના નવલકથા	૩	૬
બાળા જોબિન	૫	૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧	૦
પુરાતન જોબિન	૫	૬
બોટેલા હૃદય	૮	૧
વેવીશાળ	૮	૦
સોનટ તારા વહેતા પાણી	૧૦	૦
સત્યરાણી	૧	૦
આહાર અને આરોગ્યનું સાહિત્ય		
આહાર અને પોષણ	૧	૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬	૬
કપાલ કુંડલા	૭	૧
ઉંચકણ	૭	૦
રજનીકાંત	૭	૧
પ્રેમાલય નોવેલ ભા. ૧–૨	૬	૬
પ્રમાંડી (મુખપૃષ્ઠ)	૪	૦

સૌરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ના સેટમાં વિવિધ રસધારા પીરસતી આ સેટ ની કીમત	૧૫	૦
કપોતરાજાઓ નાનાલાલ ભટ્ટ	૨	૬
સંસાર (મેઘાણી)	૧	૧૦
ઉંચકણ પાણી	૭	૦
ભાગ્ય નિર્માણ (ઉંચકણી)	૭	૬
ઉંચની	૬	૦
ગુજરાતના રોનાનીઓ	૩	૬
ગુજરાતા ચરિત્ર	૨	૮
ઉંચનીરાને પત્રો (નેહરૂ)	૫	૬
ઉંચનમણી	૭	૦
વેણીના ફુલ	૨	૬

નવા પુસ્તકો

કુપનાથ:	ઉંચકણી	ઉંચી ભારી
નવલકથા. કીમત		૮/–
ઉંચકણીય સુંદર બાળપુર્ણ નોવેલ		૧૭/–
રાધાકાણી ગામડાના ઉંચી દરબારી		
નવલકથા		૧૭/–
ઉંચ પાકેલ ૧– ઉંચીતા ઉંચ ચોપાનીયું		
ઉંચન ચરિત્ર.		૫/–
ગોકુળ કસુરી ૨– શ્રી ચોપાનીયું		ઉંચન
ચરિત્ર		૬/–
સંસારે ધર્મ. લે. ઉંચકણ		ગણ
પાકા.		ઉંચ. ૬ ૦
સમુણી ઉંચની.	ઉંચકણ.	૫.
મણકાલાલ		ઉંચ. ૫ ૦
ઉંચપુની ઉંચી		૮–૦

લેખક કાકા સાહેબ
આ ચોપાનીયું ગણશે.

આવી છપાઈ કયા

ઉંચકણ	ઉંચકણ	કીમત ૨૫ ૦

અમારા નવા પુસ્તકો

	ઉંચ.	૫.
પરકમ્મા (મેઘાણીકૃત)	૧	૦
ગાલબાલની સંગાથે	૫	૬
વિદાયી આત્મા (બંકીમચંદ્રના	૮	૦
મારી બાલેજ	૭	૬
માવાનું હૃદય (પદ્યનાટક)	૬	૦
આત્મનુભવ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૬
ગ્રેપ ઑન્દુ (ઉંચનિષદોમાં)	૭	૦
કંઈક કંઈક (ગ્રેપ ૧૮૦)		
ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪	૦

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

સુખ નહીં દહેવાય (સમાજની		
બદીઓ સામે ચોકાર) નવલકથા	૭	૦
ક્રાન્તિ પરીવર્તન	૫	૬
બે નવેલકથાઓ	૫	૦

સાગર કથાઓ	૮	૬
નર્મદા સિદ્ધાંત પોથના	૨	૬
મેકેરીચા (તેના કારણો અને		
ઉપાય)	૧	૦
ગાગર સમાજ (બેમાં ભાષે વર્ષ)	૧	૦
પહેલો કાળ	૬	૦
ગ્રેપ મનુષ્ય	૬	૦
સત્યાગ્રહ (ગાંધી યુગની નોવેલ)	૬	૦
રાજ સન્યાસી (મુખપૃષ્ઠ	૧૦	૧
કથા ગરીબીનું સિદ્ધાંત ભા. ૧–૨		
આગાંધી અનાસક્તના દુન્યા ચરિત્રાયણ		
છે અથવા શીખાય છે. પ્રત્યેકની	૬	૧
ટોલ્સટોય અને રાજકણ	૨	૦
ટોની ઓફેન (બાર્ડ)	૫	૭

રમણચુરા કૃત

કુહની રમણ	૫	૦

કીતાર્વે

કાલ કથા ગાંધીજી	૨	૬
ગાંધીજીના વાર્તાલાપ	૧	૬
જય ગ્રેજ નહિ આવે તે	૧	૬
રાજરવતાં કુનેહ	૨	૦
હમારે ગાંધીકી કહાની	૧	૬
આગે બઢો	૧	૬
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતે	૧	૬
ગ્રેજી રાજ્ય કે સૌ સાઠ	૧	૦
વિશ્વકી વિભૂતીયાં	૧	૬
પાર્ટલ	૧	૨
બાલીક ઔર બાલકુ	૧	૬
દુખિ દુનીયા	૧	૦
ગ્રેબર્ટ મગનલાલ	૧	૬
સાધનાકે પથપર	૨	૬
મેરી મુક્તીકી કહાની	૧	૬
રાજકાજ–બુદ્ધિવાર	૧	૦
મેરી ગીતા (ગીતાજી)	૧	૬
સંત વાણી	૧	૬
સાંપોવાર–સમાજવાદ	૧	૬
નયા ફિલસાર (રાજકારણીક)	૪	૦
રાજ શીખવાનો રાજપથ	૧	૦
રસમસ્તી	૧	૦

વિવિધ પુસ્તકો

જય ઇન્ડોનેશીયા	૪	૦
હિંદનો કોમી પ્રશ્ન	૬	૦
રવીયાર્થ પડતર	૧	૦
સામિજરેખા ભાગ ૧–૨ સેટની	૧૮	૦
બાળકોનો અંધેર	૧	૬
મહાદેવ દેસાઈની ડાયરી		
ભાગ. ૧લેસો	૧૦	૦
ભાગ બીજો.	૧૧	૦
ભાગ ત્રીજો	૧૧	૬
બાપુ–મારીમા (મનુ ગાંધી)	૩	૦

દીલ્હી ડાયરી

બાંધેલ.	ઉંચ.	૧૦ ૦

બાળકો માટે

૧૦ થી ૧૬ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત ૫ા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત ૫ા. ૧–૫–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/–

લાલા	૫	૧
બીજુ	૫	૬
બાપુ	૫	૬

દીપમાલિકા નંબર

અમારો તા. ૨૬–૧૦–૫૦ ના બહાર પડેલો ભારત દીપમાલિકા નંબર; અનેક સંદેશાઓ; હોરાઓ; લેખો વાંચવા આપણ સામગ્રીથી ભરપુર છે.

કીમત ૨/૬

પોસ્ટેજ સાથે

Indian Opinion.
P. Bag,
Phoenix.

ખર્ચોકે લીયે

મહાત્મા [illegible]	૧	૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧	૦
બૌદ્ધા ઔર ઉસકી બાત	૧	૦
શહીદોકી કહાનીયા	૧	૦
ગીતાજી		૧
મહોબ્બત	૧	૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧	૦
હિંદ ધર્મકી મહત્વપુર્ણ કથાયે (ધર્મકી કહાનીયા)	૦	૧
સમાજવાદ–પુંજીવાદ	૨	૬
મેરી રાજનૈતીક સ્મરણાયે	૧૧	૬
મેરી કહાની (પં. નેહરુકા ચરીત્ર)	૧૭	૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૧	૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

These are the Blades that stay sharp longer You get more value for your money with Minora Blades. They give fine smooth shaves and last longer because they are made of the finest steel. And they only cost 6d. for four. Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Minora

THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

—1194—

શરબતે-ફેલાદ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન!!

શરબતે-ફેલાદ આ દવા તાજા ખુનનો ખજાનો છે. આ દવા પેટમાં જતાંજ તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને મુખ ખુશ લગાડે છે. મરદાઈ શક્તિમાં વધારો કરે છે. લીવરની ખરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ-ગેસ થતો તરતજ અટકાવે છે, છાતીની જલન ખાટા ઓડકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ દવા હાથ પગ અને શરીરની ચુસ્તતે જળવાઈને તરતજ કુર્તી અને નવું જોમ લાવી ચહેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. ઔરત મરદ અને બાળકો માટે આ દવા એક સરખી ઉપયોગી છે. આ એક હાજરજવાબ બ્લડ ટોનીક છે.

એક બોતલ શરબતે-ફેલાદની કીમત રૂપી. ૧૨-૬

મળવાનું ઠેકાણું:—

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,

DURBAN.

આવેલા દિવાળી અંકો

ગપ્પા	શી. ૫ ૦	રવીવાર	શી. ૧૦ ૦
આરામ	૫ ૬	સદેશ	૧૦ ૦
સવિતા	૭ ૦	વેણી	૭૰ ૬
મોજમજા	૬ ૦	બે ઘડી મોજ	૭ ૬
ઢીંઢુ	૩ ૬	ચિત્રપટ	૩ ૬
સરસ્વતિ પંચાંગ	૨ ૬	મુંબઈ સમાચાર	૫ ૦
મુંબઈ સમાચાર પંચાંગ	૫ ૬		
*India, (English) 12 Copies	6 0	Filmindia English	5 6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખારતી ૧૯૫૦ મે	ઢીંઢુ. ૨૦૦૬ વૈશાખ	મુસલમાન ૧૩૬૮ સવાલ	પારસી ૧૩૧૯ શહે. ૨૬મી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૧૨	૧૬ ૧૧	૨૪	૧૨	૬–૩૦	૫–૨૬
શની	૧૩	,, ૧૨	૨૫	૧૩	૬–૩૧	૫–૨૫
રવી	૧૪	,, ૧૩	૨૬	૧૪	૬–૩૧	૫–૨૫
સોમ	૧૫	,, ૧૪	૨૭	૧૫	૬–૩૨	૫–૨૪
મંગળ	૧૬	,, ૩૦	૨૮	૧૬	૬–૩૨	૫–૨૪
બુધ	૧૭	સુદ ૧	૨૯	૧૭	૬–૩૩	૫–૨૩
ગુરૂ	૧૮	,, ૨	૩૦	૧૮	૬–૩૪	૫–૨૨

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	9
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	6	6
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	0
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO	3	
ON WAR	3	

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

Tel. Add: "Charolar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
——CO. LTD.——
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
——&——
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL! ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩–૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—: હોલસેલ વેપારી :—
——જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર——
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	3	3
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hasan	2	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	3	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0
60 YEARS OF CONGRESS—Dr. Pattabhi Sitaramayya	1	3
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.G.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	1	3
OUR INDIA (Children's stories by various writers, Illustrated) —Mirabehn Masani	2	6
A DISCIPLINE FOR NON-VIOLENCE (Pamphlet for guidance for Westerners) —Richard B. Gregg	1	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
MAULANA ABUL KALAM AZAD—Mahadev Desai	5	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	2	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	6	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	13	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
A SHORT LIFE OF SWAMI VIVEKANANDA	2	6
A SHORT LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	2	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	2	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	15	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	6	3
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	12	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

UNION OF SOUTH AFRICA

GROUP AREAS BILL

To provide for the establishment of group areas, for the control of the acquisition of immovable property and the occupation of land and premises, and for matters incidental thereto.

(Introduced by the MINISTER OF THE INTERIOR.)

BE IT ENACTED by the King's Most Excellent Majesty, the Senate and the House of Assembly of the Union of South Africa, as follows:—

Definitions

1. In this Act, unless the context otherwise indicates—

(i) "acquire" in relation to immovable property, means to become the owner of such property in any manner whatsoever; (xix)

(ii) "board" means the Land Tenure Advisory Board established by section *twenty-four* (xvii)

(iii) "company" includes any private company, any company referred to in section *sixteen* and any foreign company as defined in section *two hundred and twenty-nine* of the Companies Act, 1926 (Act No. 46 of 1926); (viii)

(iv) "controlled area" means any area which is not a group area or a scheduled native area, location, native village, coloured persons settlement, mission station or communal reserve referred to in paragraph (c) of sub-section (3) of section *three*, and includes, except for the purposes of section *ten*, any specified area referred to in section *eleven*: Provided that any group area which is not in terms of a proclamation under paragraph (a) of sub-section (1) of section *three* a group area for occupation, shall form part of the controlled area for the purposes of the provisions of this Act relating to the occupation of land or premises in the controlled area, and that any group area which is not in terms of a proclamation under paragraph (b) of the said sub-section a group area for ownership, shall form part of the controlled area for the purposes of the provisions of this Act relating to the acquisition of immovable property in the controlled area; (i)

(v) "controlled interest," in relation to any company means—

(a) a majority of its shares; or

(b) shares representing more than half its share capital; or

(c) shares of a value in excess of half the aggregate value of all its shares; or

(d) shares entitling the holders thereof to more than half its profits or assets; or

(e) shares entitling the holders thereof to a majority or preponderance of votes; or

(f) any claim arising from a loan, for an amount in excess of half its share capital, or debentures for such an amount; or

(g) the power to exercise, directly or indirectly, by holding any interest, whether or not of the nature referred to in paragraphs (a) to and including (f) in any other company, or otherwise, any control whatsoever over the activities or assets of the company; (ii)

(vi) "disqualified company", in relation to immovable property, land or premises, means a company wherein a controlling interest is held or deemed to be held by or on behalf or in the interest of a person who is a disqualified person in relation to such property, land or premises; (x)

(vii) "disqualified person", in relation to immovable property, land or premises in any group area, means a person who is not a member of the group specified in the relevant proclamation under section *three*, and in relation to any immovable property, land or premises in the controlled area, means a person who is not a member of the same group as the owner of such property, land or premises, or if the owner is a statutory body other than a municipality in the province of the Cape of Good Hope, of the same group as the majority of the members of such body or in the case of any such municipality, of the same group as the majority of the members of the council thereof, or if the owner is a company, of the same group as any person by whom or on whose behalf or in whose interest a controlling interest is held or deemed to be held in such company; (xi)

(viii) "group" means either the white group, the coloured group or the native group referred to in section *two*, and includes, to the extent required to give effect to any relevant proclamation under sub-section (2) of the said section, any group of persons who have under the said section been declared to be a group; (iii)

(ix) "group area" means any area proclaimed under section *three*; (iv)

(x) "immovable property" includes any real right in immovable property and any right which would upon registration be such a real right and any lease or sub-lease of immovable property (other than a lease or sub-lease of immovable property in an area which is a specified area in terms of section *eleven*), but does not include a mortgage bond over immovable property; (xii)

(xi) "inspector" means an inspector appointed under section *thirty-one*; (vii)

(xii) "land" includes any portion of land; (v)

(xiii) "local authority" means any institution or body contemplated in paragraph (vi) of section *eighty-five* of the South Africa Act, 1909; (xvi)

(xiv) "marriage" includes a union, recognized as a marriage (whether or not of a monogamous nature) in native law or custom or under the tenets of the religion of either of the parties to the union; (vi)

(xv) "Minister" means the Minister of the Interior: Provided that in relation to any group area for the native group or for any group defined under sub-section (2) of section *two* consisting of members of the native group any area which is a released area in terms of the Native Trust and Land Act, 1936 (Act No. 18 of 1936), any area referred to in sub-section (1) of section *eight* of the Natives (Urban Areas) Consolidation Act, 1945 (Act No. 25 of 1945), and in any immovable property, land or premises in any such area, any reference in the Minister in paragraph (b) of sub-section (3) of section *three*, section *six*, sub-section (1) of section *seven*, sections *fourteen*, *twenty*, *twenty-six*, *twenty-seven*, *thirty-two* and *thirty-three*, sub-section (4) of section *thirty-five* and sub-section (4) of section *thirty-six*, shall be a reference to the Minister of Native Affairs; (ix)

(xvi) "permit" means a permit issued or deemed to be issued under the relevant provision of section *fourteen*; (xiii)

(xvii) "person" shall not be limited in its meaning by reason of any special reference to a disqualified person, a disqualified company, a private company, a company referred to in section *sixteen* or a statutory body; (xv)

(xviii) "premises" includes any room or apartment in any building; (xiv)

(xix) "statutory body" means any council, board or body established by or under any law (xviii).

Groups For The Purposes Of This Act

2. (1) For the purpose of this Act, there shall be the following groups:—

(a) a white group, in which shall be included any person who in appearance, obviously is, or who by general acceptance and repute is a white person, other than a person, who although in appearance obviously a white person, is by general acceptance and repute a coloured person, or who is in terms of sub-paragraphs (ii) and (iii) of paragraphs (b) and (c), or of the said sub-paragraphs read with paragraph (c) of this sub-section and paragraph (a) of sub-section (2), a member of any other group;

(b) a native group, in which shall be included—

(i) any person who in fact or by general acceptance and repute is a member of an aboriginal race or tribe of Africa, other than a person who is, in terms of sub-paragraph (ii) or (iii) of paragraph (c) a member of the coloured group;

(ii) any person who habitually associates with persons who are in terms of sub-paragraph (i) members of the native group, as a member of any community of such persons, other than a person who is, in terms of sub-paragraph (iii) of paragraph (c) a member of the coloured group; and

(iii) any woman to whichever race, tribe or class she may belong, between whom and a person who is in terms of sub-paragraph (i) or (ii) a member of the native group, there exists a marriage or who cohabits with such a person;

(c) a coloured group in which shall be included—

(i) any person who is not a member of the white group or of the native group;

(ii) any person who habitually associates with persons who are in terms of sub-paragraph (i) members of the coloured group, as a member of any community of such persons, other than a person who is in terms of sub-paragraph (ii) of paragraph (b), a member of the native group; and

(iii) any woman, to whichever race, tribe or class she may belong, between whom and a person who is in terms of sub-paragraph (i) or (ii) a member of the coloured group.

there exists a marriage, or who cohabits with such a person; and

(d) any group of persons which is under sub-section (2) declared to be a group.

(2) The Governor-General may by proclamation in the *Gazette*—

(a) define any ethnical, linguistic, cultural or other group of persons who are members either of the native group or of the coloured group; and

(b) declare the group so defined to be a group for the purposes of this Act or of such provisions thereof ■ may be specified ■ the proclamation, and either generally or in respect of one or more group areas, or in respect of the controlled area or of any portion thereof so specified, or both in respect of one or more group areas and of the controlled area or any such portion thereof.

(3) A proclamation under paragraph (a) of sub-section (2) may provide that only persons who have in accordance with regulation been registered on application, or who have been registered under any other law, as members of the group referred to in the proclamation, shall be members thereof.

(4) A member of the native group or of the coloured group who is or becomes a member of any group defined under paragraph (a) of sub-section (2) shall, to the extent required to give effect to any proclamation under paragraph (b) of the said sub-section, be deemed not to be a member of the native group or of the coloured group, as the case may be.

Establishment Of Group Areas

3. (1) The Governor-General may, whenever it is deemed expedient, by proclamation in the *Gazette*—

(a) declare that as from a date specified in the proclamation, which shall be a date not less than one year after the date of the publication thereof, the area defined in the proclamation shall be an area for occupation by members of the group specified therein; or

(b) declare that, as from a date specified ■ the proclamation, the area defined in the proclamation shall be an area for ownership by members of the group specified therein.

(2) Proclamations under paragraphs (a) and (b) of sub-section (1) may be issued also in respect of the same area.

(3) No proclamation shall be issued under this section—

(a) except with the prior approval in each case by resolution of both Houses of Parliament: Provided that any such proclamation may be issued without such approval—

(i) if it is issued before the expiration of a period of five years from the commencement of this Act, in respect of an area in the province of the Cape of Good Hope or of Natal; or

(ii) if it is issued ■ respect of an area in the province of the Transvaal for the coloured group or a group defined under sub-section (2) of section *two*, consisting of members of the coloured group, the whole or the greater part of which consists of an area assigned or set apart, as at the commencement of this Act, under paragraph (d) of section *two* of Law No. 3 of 1885 of the Transvaal or section *ten* of the Municipal Amending Ordinance, 1905 (Ordinance No. 17 of 1905) of the Transvaal, or of land described in sub-section (10) of section *one hundred and thirty-one* of the Precious and Base Metals Act, 1908 (Act No. 35 of 1908) of the Transvaal;

(b) unless in each case the Minister consulted the Administrator of the province concerned, and in the case of an area for a group other than the white group situated wholly or partly on land which, in terms of any law relating to mining, is proclaimed land or deemed to be proclaimed land, also the Minister of Mines, and in the case of an area situated wholly or partly within a controlled area as defined in section *one* of the Natural Resources Development Act, 1947 (Act No. 51 of 1947), also the Natural Resources Development Council established by section *two* of the said Act;

(c) by which there would be included in any group area the whole or any part of—

(i) any land situated in an area which is a scheduled native area or a released area in terms ■ the Native Trust and Land Act, 1936 (Act No. 18 of 1936);

(ii) any location, native village or native hostel referred to in section *two* of the Natives (Urban Areas) Consolidation Act, 1945 (Act No. 25 of 1945), or any area approved for the residence of natives under paragraph (b) of sub-section (2) of section *nine* of the said Act;

(iii) a coloured persons settlement as defined in section *one* of the Coloured Persons Settlement Act, 1946 (Act No. 7 of 1946);

(iv) any mission station or communal reserve to which the provisions of the Mission Stations and Communal Reserves Act, 1909 (Act No. 29 of 1909) of the Cape of Good Hope, or of the said Act read with section *sixteen* of the Coloured Mission Stations and Reserves Act, 1949 (Act No. 12 of 1949), apply; or

(v) any area which is a national park in terms of the National Parks Act, 1926 (Act No. 56 of 1926), or any land which forms part of such a park.

Occupation In Group Areas

4. (1) As from the date specified in the relevant proclamation under paragraph (a) of sub-section (1) of section *three*, and notwithstanding anything contained in any special or other statutory provision relating to the occupation of land or premises, no disqualified person shall occupy and no person shall allow any disqualified person to occupy any land or premises in any group area to which the proclamation relates, except under the authority of a permit.

(2) The provisions of sub-section (1) shall not render it unlawful for any disqualified person to occupy land or premises in any group area—

(a) as a *bona fide* servant or employee of the State, a statutory body or any person (other than a disqualified company or a company referred to in section *sixteen*), lawfully occupying the land or premises;

(b) as a *bona fide* visitor of any person lawfully residing on the land or premises or as a *bona fide* guest in an hotel;

(c) as a *bona fide* patient in a hospital, nursing home, asylum, or similar institution, or an inmate of a prison, work colony, inebriate home or similar institution; or

(d) as the husband, wife, minor child or dependant of any person (including a servant or employee) lawfully occupying such land or premises: Provided that the provisions of this paragraph shall apply in respect of any group area only if the Governor-General has by proclamation in the *Gazette*, declared them to apply in respect of that group area, and only to the extent and subject to the conditions (if any) which may be specified in the proclamation.

(3) Any provision in the title deed of any immovable property situate in any group area referred to in sub-section (1) prohibiting or restricting the occupation or use of such property by persons who are members of the group for which that area has been established shall lapse as from the date referred to in the said sub-section, and no such provision shall thereafter be inserted in the title deed of any such property.

Acquisition Of Immovable Property In Group Areas

5. (1) If any group area is in terms of paragraph (b) of sub-section (1) of section *three* a group area for ownership—

(a) no disqualified person and no disqualified company shall, on or after the relevant date specified in the proclamation, acquire any immovable property situate within that area, whether or not in pursuance of any agreement or testamentary disposition entered into or made before that date, except under the authority of a permit: Provided that the provisions of this paragraph shall not render unlawful any acquisition of immovable property by a statutory body;

(b) no disqualified company which is on the said date the holder of any immovable property situate within that area, shall hold that property after the expiration of a period of ten years from the said date, except under the authority of a permit;

(c) no company which on or after the said date becomes or again becomes a disqualified company, shall hold any immovable property situate within that area which it has on or after the said date acquired otherwise than in pursuance of a permit, except under the authority of a permit;

(d) any provision in the title deed of any immovable property situate in that area prohibiting or restricting the acquisition of such property by persons who are members of the group for which that area has been established, shall ■pse ■ from the said date, and no such provision shall thereafter ■ inserted in the title deed of any such property.

(2) Sub-section (1) sh■ apply notwithstanding anything contained in any special or other statutory provision relating to the acquisition or holding of immovable property, but the said sub-section shall not affect the application of any statutory provision relating ■ the acquisition, holding or disposal of any right to prospect for or mine any mineral.

(3) Any agreement or any provision in a testamentary disposition entered into or made on or after the date referred to in paragraph (a) of sub-section (1), by which any person purports to acquire or hold or would acquire or hold any immovable property in contravention of sub-section (1), shall be null and void.

Governing Body For Certain Group Areas

6. (1) The Minister may by notice in the *Gazette*, establish for any group area (other than an area for the white group), a governing body to be constituted in accordance with regulation.

(2) Such governing body may consist wholly or mainly of members of the group for which the group area has been established and shall have such powers and functions as may be prescribed by regulations, and shall exercise its powers and functions, where the group area concerned is wholly or partly within the area of jurisdiction of a local authority, subject to such supervision (if any) by that local authority as may ■ prescribed by regulation, and where the group area concerned is partly within the area of jurisdiction of one local authority, and partly within the area of jurisdiction of any other

local authority or wholly outside the area of jurisdiction of any local authority, subject to such supervision (if any) by a local authority designated by the Minister, as may be so prescribed.

(3) The establishment of a governing body under this section shall not divest any local authority, in respect of the group area concerned, of any powers or functions not vested in such governing body.

(4) The Minister shall exercise his powers under this section after consultation with the Administrator of the province concerned.

Measures To Ensure Proper Municipal Administration In Certain Areas

7. (1) The Minister may, if he is of opinion that any area referred to in paragraph (d) of article *two* of Law No. 3 of 1885 of the Transvaal, or in section *ten* of the Municipal Amending Ordinance, 1905 (Ordinance No. 17 of 1905) of the Transvaal or any group area (other than an area for the white group) which is situate within the area of jurisdiction of an urban local authority, is not properly administered by that local authority, request the Administrator of the province concerned to cause an enquiry ■ be held (at which the said local authority shall be afforded an opportunity of being heard) and thereafter the said Administrator may, by notice in writing, call upon such local authority, forthwith to carry out any work defined in the said notice which the said local authority has power to carry out and which is, in the opinion of the Administrator, necessary for the proper administration of that area, and if such local authority fails to comply with that notice the Administrator may himself cause that work to be carried out and may for that purpose authorize any person to perform any act which the said local authority could lawfully perform.

(2) The Administrator may recover from the local authority concerned any expenditure incurred by him under this section—

(a) by action in a competent court against the local authority in default; or

(b) by levying a special rate upon all rateable property within the area of jurisdiction of the local authority in default; or

(c) by deducting from any subsidy, grant or other moneys payable out of the Consolidated Revenue Fund or by the Administrator to the local authority in default,

or by all three or any two of such methods of recovery, and the Administrator's certificate shall be proof of the amount due by the local authority under this section, subject ■ an appeal to the Minister, whose decision shall be final.

Restrictions On Certain Agreements Relating To Immovable Property In Controlled Area

8. (1) No person shall, except under the authority of a permit enter into any agreement, whether in his own behalf or on behalf or in the interest of any other person, in terms whereof any disqualified person or any disqualified company acquires or purports to acquire or would acquire any immovable property situate in the controlled area.

(2) Sub-section (1) shall not apply in respect of the acquisition, in accordance with the provisions of the Native Trust and Land Act, 1936 (Act No. 18 of 1936) or of the Natives (Urban Areas) Consolidation Act, 1945 (Act No. 25 of 1945), of immovable property by, or from a native as defined in the said Act.

(3) For the purposes of sub-section (1) a sheriff, deputy-sheriff, messenger of the court, trustee, executor, liquidator, curator or administrator dealing with immovable property in his capacity as such, or any other person dealing with immovable property in a representative capacity, shall be deemed to be acting on behalf or in the interest of the person in whose name the property is registered.

(4) Any agreement entered into in contravention of sub-section (1) shall be null and void.

Restrictions On Holding Of Immovable Property In Controlled Area By Companies

9. (1) If at the commencement of this Act a company of any group holds immovable property in the controlled area and thereafter becomes a company of another group, its hall not hold that property, except under the authority of a permit.

(2) If after the commencement of this Act a company of any group acquires immovable property in the controlled area, and thereafter becomes a company of another group, it shall not hold that property, except under the authority of a permit, unless it lawfully acquired the property from a member or company of such other group.

(3) For the purposes of this section a company shall be a company of a group, if a controlling interest in that company is held or deemed to be held by or on behalf or in the interest of a member of that group.

Restrictions On Occupation Of Land In Controlled Area

10. (1) No disqualified person shall occupy and no person shall allow any disqualified person to occupy any land or premises in the controlled area, except under the authority of a permit.

(2) The provisions of sub-section (1) shall not render it unlawful for any disqualified person to occupy any land or premises —

(a) in pursuance of any right conferred by or under any statute;

(b) under any agreement entered into or under any testamentary disposition made on or before the 24th day of April, 1950, or in the case of land or premises which have by virtue of any proclamation under section *thirty-three*, ceased to be subject to the operation of a proclamation under section *eleven*, under any agreement entered into or under any testamentary disposition made while the land or premises were subject to the operation of such last-mentioned proclamation, or under any renewal of any such agreement to which any party thereto is in terms thereof entitled;

(c) by virtue of any prescriptive title acquired at or before the commencement of this Act;

(d) under any arrangement entered into under the Housing Act, 1920 (Act No. 35 of 1920) or under any regulations made under the Housing (Emergency Powers) Act, 1945 (Act No. 45 of 1945), if he is a member of the same group as the class of persons for which the dwelling or other building in question is intended;

(e) as a *bona fide* servant or employee of the State, a statutory body or any person (other than a disqualified company, or a company referred to in section *sixteen*) lawfully occupying the land or premises;

(f) ■ the *bona fide* visitor of any person lawfully residing on the land or premises or as a *bona fide* guest in an hotel;

(g) as a *bona fide* patient in a hospital, nursing home, asylum, or similar institution, or an inmate of a prison, work colony, inebriate home, or similar institution; or

(h) as the husband, wife, minor child or dependant of any person (including a servant or employee) lawfully occupying such land or premises.

(3) The Governor-General may by proclamation in the *Gazette* exclude any area defined in the proclamation, for the period specified therein, from the provisions of sub-section (1).

Application Of Sections 12 And 13

11. (1) The Governor-General may by proclamation in the *Gazette* declare that the provisions of sections *twelve* and *thirteen* shall, as from a date specified in the proclamation (in the said sections referred to as the specified date) apply in any portion of the controlled area so specified (in the said sections referred to as a specified area).

(2) As from such date, the provisions shall, notwithstanding anything contained in any special or other statutory provision relating to the occupation of land or premises, apply in any such portion of the controlled area, and the provisions of section *ten* shall, while the first-mentioned provisions so apply, be suspended in respect of that portion of the controlled area.

(3) Upon the establishment of any group area, the relevant proclamation under this section shall cease to have any effect in respect of so much of any such portion of the controlled area as may be comprised by or included in that group area.

Restriction On Occupation Of Land Or Premises In Area Specified Under Section 11

12. (1) As from the specified date, no person who is a member of any group shall occupy and no person shall allow any such person to occupy any land or premises in a specified area which was not lawfully occupied and is not under section *thirteen* deemed to have been occupied at the said date by a person who is a member of the same group, except under the authority of a permit.

(2) The provisions of paragraphs (e), (f), (g) and (h) of sub-section (2) of section *ten* shall *mutatis mutandis* apply in respect of the occupation of land or premises in a specified area.

Buildings Erected Or Completed After Specified Date, And Buildings, Land Or Premises Unoccupied At That Date

13. (1) (a) If after the specified date any building is erected or completed on any land or premises situated in a specified area elsewhere than in an area defined by proclamation under paragraph (a) of sub-section (3), or if at the said date any building, land or premises in a specified area are unoccupied, such building, land or premises shall, if any person other than a body corporate is the owner thereof, subject to the provisions of sub-sections (2), (3), (4), (5) and (7), for the purposes of section *twelve* be deemed to have been occupied at the specified date by the person who is the owner thereof.

(b) If a body corporate is the owner of such building, land or premises, or if at the said date such building, land or premises are not lawfully occupied, the Minister shall, subject to the provisions of sub-section (3), on the written application of the owner, determine the group by a member of which the building, land or premises shall, for the said purposes be deemed to have been occupied at the specified date.

(2) If after the specified date any building on land or premises situated in a specified area elsewhere than in an area defined by proclamation under paragraph (a) of sub-section (3), is demolished and any other building erected in its stead on the same site, or any such building is extended, the building so erected or extended shall, subject to the provisions of sub-sections (3), (4), (5) and (7), for the purposes of section *twelve* be deemed to have been occupied at the

specified date by the person who last lawfully occpied the demolished or extended building before the demolition or extension.

(3) (a) The Governor-General may by proclamation in the *Gazette* define any area in a specified area for the purposes of paragraph (b).

(b) The Minister shall, on the written application of the owner of any building which is completed, erected (whether or not in the stead of a demolished building) or extended in an area defined in any such proclamation, after the date of publication thereof, or of any land or premises in any such area which is or are unoccupied or not lawfully occupied on the said date, determine the group by a member of which such building, land or premises shall, for the purposes of section *twelve*, be deemed to have been occupied at the specified date.

(c) Until a determination is made under paragraph (b) in respect of any building referred to therein, such building shall, for the purposes of section *twelve*, be deemed to have been unoccupied at the specified date.

(d) If in terms of any determination under paragraph (b) any building, land or premises, is deemed to have been occupied by a member of the native group or of the coloured group, and a group consisting of members of such group is after such determination established under sub-section (2) of section *two*, the Minister may, on like application, withdraw the determination and under the said paragraph determine that such building, land or premises shall be deemed to have been occupied by a member of such last-mentioned group.

(4) Any dwelling or other building in a specified area which has been constructed under the Housing Act, 1920 (Act No 35 of 1920) or under any regulations made under the Housing (Emergency Powers) Act, 1945 (Act No. 45 of 1945), shall for the purposes of section *twelve* be deemed to have been occupied at the specified date by a person who is a member of the same group as the class of persons for which such dwelling or building is intended.

(5) If the title deed of any building, land or premises in a specified area contains any condition which prohibits or restricts the occupation thereof by persons of one or more groups, the Minister shall not make any determination under sub-section (3) which would be contrary to any such condition.

(6) The Minister may, whenever for any reason he deems it expedient to do so, postpone the making of a determination under sub-section (2) or paragraph (b) of sub-section (3) for such period as he may deem fit.

(7) If any permit is issued in respect of the occupation of any land or premises in a specified area, such land or premises shall, unless it is specifically otherwise stated in the permit, as from the commencement of such occupation in pursuance of the permit, for the purposes of section *twelve* be deemed to have been occupied at the specified date by a person who is a member of the same group as the person in respect of whose occupation the permit is issued.

(8) (a) If at the specified date there exists any determination under sub-section (2) or paragraph (b) of sub-section (4) of section *six* of the Asiatic Land Tenure Act, 1946 (Act No. 28 of 1946), in respect of any building, land or premises in a specified area, and such building, land or premises remain unoccupied or the erection or extension of such building has not been completed, such determination shall be deemed to have been made under the relevant provisions of this section: Provided that any reference in the determination to a person who is not an Asiatic, shall be deemed to be a reference to a member of the white group, and any reference therein, to a person who is an Asiatic, shall be deemed to be a reference to a member of the coloured group.

(b) If at the said date there exists any permit under section *eight* of the said Act authorizing the occupation of land or premises in a specified area, and such land or premises are not occupied in pursuance of the permit, the permit shall be deemed to have been issued under the relevant provision of section *fourteen* of this Act.

Permits And Determinations

14. (1) The Minister may, subject to the provisions of sub-section (2), in his discretion, on written application made therefor—

(a) direct that a permit be issued, subject to such conditions as he may determine, to be signed by an officer thereto appointed by him, authorizing—

(i) the acquisition or holding of immovable property in a group area or in the controlled area; or

(ii) the occupation of or the granting of permission to occupy any land or premises in a group area, in the controlled area or in a specified area referred to in section *twelve*; and

(b) direct that the conditions of a permit be amended or that it shall be available for a portion only of the land or premises in respect of which it has been issued.

(2) The Minister shall not direct that any permit be issued under sub-section (1)—

(a) authorizing the acquisition or holding of immovable property or the occupation of land or premises in a group area unless he is of opinion that the refusal of the permit would cause undue hardship or that the issue of the permit would be in the interest of the group for which the group area has been established; or

(b) authorizing any person to acquire, hold or occupy any land or premises contrary to any provision in the title deed which prohibits or restricts the acquisition, holding or occupation of the land or premises by persons belonging to any group or class.

(3) In directing that a permit be issued or that the conditions thereof be amended under sub-section (1) and in making a determination under section *thirteen*, the Minister may take into consideration the relative needs of any group concerned, in regard to housing, the amenities of life and educational and recreational facilities, trading and industrial undertakings, the situation of the immovable property, land or premises in relation to other property, land or premises owned or occupied by members of any group, and any other matters which in his opinion are relevant to the question whether or not any such permit should be issued or an amendment of the conditions thereof should be made or how any such determination should be made.

(4) A permit authorizing the holding of immovable property or the occupation of land or premises, may be issued for an indefinite or a specified period or until withdrawn at the discretion of the Minister.

(5) A permit authorizing the acquisition of immovable property by a company referred to in section *sixteen* may be issued—

(a) in respect of any particular immovable property; or

(b) in respect of immovable property in any area specified in the permit; or

(c) in respect of immovable property in general; and

(d) in the cases referred to in paragraphs (b) and (c), either for a specified period or until withdrawn at the discretion of the Minister: Provided that upon the expiration of any such period or the withdrawal of the permit, the conditions of the permit shall continue to apply in respect of any immovable property acquired under the authority thereof.

(6) A permit authorizing the occupation of any land or premises in the controlled area by any employee of a company referred to in paragraph (a) of sub-section (2) of section *four* or in paragraph (c) of sub-section (2) of section *ten*, or the granting of permission to any such employee to occupy such land or premises, may be issued in respect of any individual employee or in respect of any class of employees specified in the permit, and in the latter case either for a specified period or until withdrawn at the discretion of the Minister.

(7) There shall be payable to the Minister in respect of every application for a permit which is submitted within two years after the date of any previous application relating to the same land or premises or any portion of such land or premises, which has been refused, a fee of twenty-five pounds: Provided that the Minister may after consideration of any such application, in his discretion, refund to the applicant out of moneys to be appropriated by Parliament for the purpose, an amount equal to the amount so paid or any portion thereof as he may deem fit.

(8) Any permit shall lapse if, in the case of a permit authorizing the acquisition of immovable property by agreement, the agreement is not entered into, or if, in the case of a permit authorizing the occupation of land or premises, the land or premises are not occupied in pursuance of the permit, within a period of six months after the issue thereof or within such further period as the Minister may allow on an application lodged with him prior to the expiration of such first-mentioned period.

(9) If any land or premises in respect of which a permit has been issued under sub-paragraph (ii) of paragraph (a) of sub-section (1) is occupied or used contrary to any condition subject to which the permit was issued, the Minister may, after not less than one month's notice to the holder of the permit, revoke the permit.

Shares And Debentures Of Private Companies

15. (1) Whenever a private company holds any immovable property, any share in or debenture of that company held by or pledged to a person who or a company which is a disqualified person or a disqualified company in relation to that property (other than a banking institution as defined in the Banking Act, 1942 (Act No. 38 of 1942)) or by or to any person on behalf or in the interest of such a person or company, shall be forfeited to the State.

(2) It shall be the duty of the secretary and every director of any company referred to in sub-section (1), which holds any immovable property, to notify the registrar of companies whenever any person who or company which is a disqualified person or disqualified company in relation to that property or any other person on behalf or in the interest of such a person or company, holds any share in or debenture of such first-mentioned company.

(3) The provisions of sub-section (1) and (2) shall not apply in respect of any shares in or debentures of a private company—

(a) which are held immediately after the commencement of this Act by a disqualified person or a disqualified company, or immediately after the date specified in the relevant proclamation under paragraph (b) of sub-section (1) of section *three* by a person who or a company which, as a result of such proclamation, becomes a disqualified person or a disqualified company in relation to any immovable property held by

such private company, while such shares or debentures are held by such person or company; or

(b) which are held by a disqualified person, if he inherited them from a disqualified person who lawfully held them; or

(c) which are held by a disqualified person who or a disqualified company which lawfully holds any other shares in or debentures of that company, if such person or company acquired such firstmentioned shares or debentures from a disqualified person who or a disqualified company which lawfully held them:

Provided that nothing in this sub-section contained shall affect the application of sub-sections (1) and (2) in respect of any shares or debentures unlawfully held at the commencement of this Act.

(4) If any share in or a debenture of any company has been forfeited under sub-section (1), the secretary of the company shall make such entries in any register, book or document under the control of the company and issue such document as the registrar of companies may direct for the purpose of giving effect to the forfeiture.

(5) For the purpose of this section no person shall, by reason of the establishment of a group area, be a disqualified person in relation to immovable property in that area, unless that area is in terms of a proclamation under paragraph (b) of sub-section (1) of section *three*, a group area for ownership.

Companies With Bearer Shares Or Debentures

16. (1) No company which has issued any shares or share warrants or debentures entitling the bearer thereof to any rights in regard thereto, and no company wherein a controlling interest is held by or on behalf or in the interest of any such company, shall acquire immovable property, situated in the controlled area or in any group area, except under the authority of a permit.

(2) If any company referred to in sub-section (1) holds any immovable property in the controlled area, the Minister may, after not less than three months' notice in writing to the company, declare the company, by notice in the *Gazette*, to be a company wherein a controlling interest shall, for the purposes of section *ten*, be deemed to be held by a member of a group specified in the notice, and thereupon the company shall for the said purposes be deemed to be such a company, and it shall further for the said purposes be deemed that no controlling interest in the company is held by or on behalf or in the interest of any member of any other group.

Declaration As To Controlling Interest In Companies

17. (1) If it appears to the Minister that there is reason to presume that a controlling interest in any company is held by or on behalf or in the interest of any member of any group, he may by notice in writing call upon that company to furnish him, within a period specified in the notice, with such particulars in regard to the control of that company, as may be so specified.

(2) If the company fails to comply with any such notice within the said period or within such further period as the Minister may allow, or the said notice has been complied with, and the Minister is satisfied that a controlling interest in the company was at the date of such notice held by or on behalf or in the interest of any member of any group, he may by notice in the *Gazette* declare that for the purposes of this Act, it shall be a company wherein a controlling interest is held by or on behalf or in the interest of a member of that group, and thereupon the company shall for the said purposes be deemed to be such a company, and it shall further for the said purposes be deemed that no controlling interest in the company is held by or on behalf or in the interest of any member of any other group.

(3) The company shall be notified of such declaration and may, within a period of two months after a date specified in the notification, apply to any provincial division of the Supreme Court having jurisdiction for an order setting aside the notice referred to in sub-section (2), and the court may set aside the notice if the company proves that it is not a company wherein a controlling interest was, either at the date of the notice under sub-section (1) or at the date of the notice under sub-section (2), held by or on behalf or in the interest of any member of the group in question.

(4) The operation of a notice under sub-section (3) shall, in respect of immovable property, shares or debentures held by or pledged to the company at the date of the notice, be suspended until the expiration of the period referred to in sub-section (3), or if an application is made under the said paragraph, until the application has been disposed of.

(5) A notice under sub-section (1) or (3) shall, in the case of a foreign company (as defined in section *two hundred and twenty-nine* of the Companies Act, 1926 (Act No. 46 of 1926)), be deemed to have been effectually given—

(a) if served upon a person who is, in regard to the company concerned, authorized as provided in paragraph (c) of sub-section (1) of section *two hundred and one* of the said Act; or

(b) where there is no such person in the Union, if given in the manner which, in the opinion of the Minister, is best calculated to bring it to the knowledge of the company concerned.

Certain Provisions In Regard To Immovable Property To Be Null And Void

18. Any condition or provision in any document whatsoever, empowering or purporting to empower any disqualified person or any disqualified company to exercise any influence upon the transfer of immovable property, shall be null and void. Provided that where at the time such condition or provision was made, the person or company concerned was not a disqualified person or a disqualified company, as the case may be, in relation to the property in question, it shall be revived if such person or company ceases to be a disqualified person or a disqualified company in relation to that property.

Acquisition And Holding Of Property For Other Person

19. No person shall acquire or hold on behalf or in the interest of any person any immovable property which such other person may not lawfully acquire or hold in terms of this Act.

Disposition Of Property Illegally Held

20. (1) If any immovable property—

(a) is acquired or held in contravention of any provision of this Act or in pursuance of any agreement which is null and void in terms of this Act, or is dealt with or used contrary to any condition of a permit under the authority of which it has been acquired or is held; or

(b) has at the commencement of this Act been acquired or is at the said commencement held in contravention of any provision of any law repealed by this Act or in pursuance of any agreement which is null and void in terms of any such provision, or is dealt with or used contrary to any condition of a permit or any term of a certificate issued under any such provision, under the authority of which it was acquired or held,

the Minister may, after not less than three months' notice in writing to the person concerned, cause the property to be sold either out of hand upon the terms and conditions agreed to by the person concerned and approved by the Minister, or by public auction upon such terms and conditions as the Minister may determine.

(2) The costs of such sale (including a sale out of hand) shall be a first charge upon the proceeds thereof and any balance shall be applied towards the payment of any debt which the payment is secured by such property, in its legal order or priority, and any balance left thereafter shall be paid—

(a) in the case of property referred to in paragraph (b) or (c) of sub-section (1) of section *five* of this Act or in section *three* of the Asiatic Land Tenure Act, 1946 (Act No. 28 of 1946), to the company concerned; and

(b) in any other case, unless the Minister otherwise directs, into the Consolidated Revenue Fund:

Provided that if the property has been acquired or is held in contravention of section *nineteen* of this Act, the proceeds thereof shall not be applied directly or indirectly towards the payment of any debt of the person on whose behalf or in whose interest the property has been acquired or is held.

(3) A copy of every notice under sub-section (1) shall be transmitted to the officer in charge of the deeds registry concerned, and the said officer shall, upon receipt thereof, note thereon the day and hour of its receipt, and note in the appropriate registers that such a notice has been given in respect of the immovable property in question.

(4) Subject to the provisions of sub-section (5), the said officer shall not after receipt by him of any such notice register any transfer, lease or mortgage or other encumbrance of such immovable property, except a transfer in pursuance of a sale under sub-section (1).

(5) If any such notice is withdrawn, a notice of the withdrawal shall be transmitted to the said officer, and upon receipt of such notice or upon the transfer of the immovable property in pursuance of a sale under sub-section (1), any entry made under sub-section (3) shall be cancelled.

(6) The Minister and any officer designated by him for the purpose, shall have power to do whatever may be necessary to effect the transfer of any property sold under sub-section (1) to the purchaser thereof.

(7) If the owner of the property fails to produce the title deed thereof, the officer in charge of the deeds registry shall nevertheless pass transfer of the property and note the transfer on the duplicate title deed filed in his office and in the appropriate registers.

(8) The provisions of this section shall apply notwithstanding anything to the contrary contained in the Administration of Estates Act, 1913 (Act No. 24 of 1913), the Companies Act, 1926 (Act No. 46 of 1926), the Farmers' Assistance Act, 1935 (Act No. 48 of 1935) or the Insolvency Act, 1936 (Act No. 24 of 1936).

Issue Of Certificates By Surveyors-General

21. (1) A Surveyor-General may at the request of any person and upon payment by such person to the Surveyor-General of such fee as may be prescribed by regulation, issue to that person a certificate, in such form as may be so prescribed, stating that any land described therein, within his area of jurisdiction, is situated within the controlled area or within any group area so described.

(2) A certificate issued under sub-section (1) shall in all courts of law and public offices in the Union be *prima facie* evidence of the facts stated therein.

Restriction Upon Registration Of Immovable Property

22. No officer in charge of any deeds registry shall register any transfer of any immovable property situated in the controlled area or in any group area, if the transferee may not lawfully acquire and hold such immovable property in terms of this Act.

Trading Licences Not To Be Issued Except Upon Production Of Certain Proof

23. (1) No officer entrusted by law with the issue of any licence to carry on any business, trade or occupation shall issue or renew any such licence unless the person applying therefor proves that the proposed holder of such licence and the person or persons who will be in actual control of the business, trade or occupation to be licensed may lawfully carry on the business, trade or occupation on the premises whereon it is to be carried on.

(2) Any person whatever may within two months after the issue or renewal of any such licence, and any applicant for such a licence or the renewal thereof whose application has been refused under sub-section (1), may, within two months after the refusal, note an appeal against the decision of the officer concerned to the magistrate of the district wherein the premises referred to in sub-section (1) are situate.

(3) The magistrate may on dealing with such appeal—

(a) hear any evidence which such officer heard;

(b) cancel any licence issued by such officer or order such officer to accept, for the purposes of the application for the issue or renewal of a licence, that the proof required by sub-section (1) has been given; and

(c) make *mutatis mutandis* such order as to the costs of the appeal as he could have made if the appeal had been a civil trial in his court.

(4) Such cost shall be taxable, *mutatis mutandis* in the same manner as costs incurred in connection with such a trial.

(5) The decision of the magistrate on any such appeal shall be subject to an appeal to the provincial division of the Supreme Court having jurisdiction, as if it were a civil judgment of a magistrate's court.

Establishment Of Land Tenure Advisory Board

24. (1) There is hereby established a board to be known as the Land Tenure Advisory Board, which shall consist of not more than seven members appointed by the Minister.

(2) One of the members shall be designated by the Minister as the chairman and one as vice-chairman of the Board.

(3) A member of the board shall be appointed for such period, not exceeding five years, as the Minister may determine at the time of his appointment and any member whose office become vacant (otherwise than under sub-section (4)), shall be eligible for reappointment.

(4) A member of the board shall cease to hold his office—

(a) if his estate is sequestrated or if a notice with reference to him is published under sub-section (1) of section *ten* of the Farmers' Assistance Act, 1935 (Act No. 48 of 1935);

(b) if he becomes of unsound mind or is convicted of an offence and sentenced to imprisonment without the option of a fine;

(c) if he is absent from three consecutive meetings without the permission of the chairman; or

(d) if he is removed from his office by the Minister on the ground of incapacity or misbehaviour.

(5) A casual vacancy on the Board shall be filled by the appointment of a member for the unexpired portion of the period for which the member whose office has become vacant, has been appointed.

(6) A member of the board (other than a person who is in the full-time employment of the State and in receipt of a salary from public funds) shall, and any such last-mentioned person may, receive such remuneration and allowances as the Minister in consultation with the Minister of Finance, may determine.

Meetings And Quorum

25. (1) The meetings of the board shall, subject to the provisions of sub-section (2), be held at such times and places as the board may fix.

(2) The chairman may at any time call a special meeting of the board to be held at such time and place as he may direct.

(3) A quorum for a meeting of the board shall be three of the members thereof.

(4) Whenever the chairman is absent or unable to fulfil his duties, the vice-chairman shall act as chairman during such absence or inability, and in the absence from any meeting of the board of the chairman and the vice-chairman, the members present at that meeting may elect one of their number to preside at that meeting.

(5) The decision of the majority of the members present at a meeting of the board shall be the decision of the board: Provided that in the event of an equality of votes, the person presiding at the meeting shall have a casting vote in addition to his deliberative vote.

Consideration By Minister Of Reports Of Board

26. The Minister shall not make any determination under section *thirteen*, or issue or revoke any permit under section *fourteen*, or amend any of its conditions, unless he has considered a report made by the board under section *twenty-seven* in regard thereto.

Functions Of Board

27. (1) The board shall enquire into and by means of a written report advise the Minister in regard to—

(a) the desirability or otherwise of issuing, amending or withdrawing—

(i) any proclamation under sub-section (2) of section *two*; or

(ii) any proclamation under sub-section (1) of section *three*, sub-section (3) of section *ten*, sub-section (1) of section *eleven* or sub-section (3) of section *thirteen* in respect of any area;

(b) any determination to be made under section *thirteen*;

(c) the issue of or amendment of the conditions of any permit under section *fourteen*; and

(d) any matter relating to the administration of this Act which the Minister may refer to it.

(d) any matter relating to the administration of this Act which the Minister may refer to it.

(2) Before advising the Minister as to any proclamation under sub-section (1) of section *three* or as to any matter referred to in paragraph (b) or (c) of sub-section (1), the board shall publish in a newspaper circulating in the district in which the area concerned will be or the land or premises concerned are situated, as the case may be, at least once in each of two consecutive weeks, a notice setting forth the matter which is being investigated (including in the case of any such area, the proposed situation of the approximate proposed situation thereof or the place within the district where a plan showing such situation may be inspected) and inviting all persons who have an interest therein to lodge with the board at an address specified in the notice and within a period so specified (which shall not be less than ten days after the last publication of the notice) any representations in writing which they may wish to make to the board in connection with such matter.

(3) The publication of a notice referred to in sub-section (2) shall not, unless the Minister so directs, be required in respect of the issue of a permit, if the board is satisfied that the issue of the permit is not necessary under the provisions of this Act or that a permit previously issued in respect of the same land or premises, or any portion thereof, has lapsed by virtue of the provisions of sub-section (7) of section *fourteen*.

(4) If the Minister so directs, the board shall comply with the provisions of sub-section (2) also in regard to any proclamation under sub-section (3) of section *ten*, sub-section (1) of section *eleven* or sub-section (3) of section *thirteen*, or to any matter referred to in sub-paragraph (i) of paragraph (a) or paragraph (d) of sub-section (1), or shall follow such other procedure for bringing the matter (including any matter to be dealt with by any such proclamation) to the notice of interested persons, as the Minister may determine.

Powers Of The Board

28. (1) The board may—

(a) for the purpose of any enquiry conducted by it, summon any person who in its opinion may be able to give material information concerning the subject of the enquiry or who it suspects or believes has in his possession or custody or under his control any book, document or thing which has any bearing upon the subject of the enquiry, to appear before it at a time and place specified in the summons, to be interrogated or to produce that book, document or thing, and the board may retain for examination any book, document or thing so produced;

(b) call and by its chairman administer an oath to, or accept an affirmation from, any person present at the enquiry who was or might have been summoned in terms of this section, and may interrogate him or allow him to be interrogated by any person to whose application the enquiry relates or any person who has lodged representations in pursuance of the notice under sub-section (2) or (4) of section *twenty-seven* or on behalf of any such person by any person entitled to appear as an advocate or attorney in a court of law in the Union, and require him to produce any book, document or thing in his possession or custody or under his control: Provided that in connection with the interrogation of any such last-mentioned person, or the production of any such book, document or thing, the law relating to privilege, as applicable to a witness subpoenaed to give evidence or to produce any book, document or thing before a court of law, shall apply;

(c) at all reasonable times enter upon and inspect any land or premises for the purpose of any investigation conducted by it, or authorise any person nominated by the chairman of the board so to enter upon and inspect such land or premises.

(2) A summons for the attendance before the board of any person or for the production of any book, document or thing shall be in writing signed by the chairman or the secretary of the board and shall be served by registered post.

Investigations By Individual Members And Committees Of Board

29. (1) The board may authorize any member thereof, or any committee appointed by it consisting of two or more of its members, or (with the approval of the Minister) of one or more of its members and one or more other persons, to conduct any enquiry which the board may deem necessary for the proper carrying out of its functions, and any member or committee so authorized shall for the purpose of such enquiry exercise all the powers conferred and perform all the duties imposed upon the board in respect of any such enquiry conducted by it.

(2) In appointing a committee under sub-section (1), the board shall designate one of the members thereof who is a member of the board, to be the chairman.

(3) A summons under section *twenty-eight* read with sub-section (1) for the attendance before any member of the board or before any committee conducting an enquiry under the said sub-section, or for the production of any book, document or thing, may be signed by such member or by the chairman of the committee, as the case may be.

Assignment Of Officers To Board

30. The Minister may assign to the board an officer in his department to be the secretary, and such other officers in his department as may be necessary to enable the board to carry out its functions.

Appointment And Powers Of Inspectors

31. (1) The Minister shall, subject to the law governing the public service, appoint such inspectors (one of whom shall be the chief inspector) as may be necessary for the purpose of ascertaining such facts as may be required by the Minister, the board, any officer in charge of a deeds registry or any officer referred to in section *twenty-three*, in connection with the application of this Act, and of ascertaining whether the provisions of this Act and of any other statute prohibiting or restricting the ownership, acquisition or occupation of land by any class of persons are being complied with.

(2) Any such inspector may for any such purpose—

(a) without previous notice, at any time during the day or night, enter upon any premises whatsoever and make such examination and enquiry as may be necessary;

(b) at any time and at any place require from any person who has the possession, custody or control of any book, record or other document, the production thereof, then and there at at a time and place fixed by the inspector;

(c) examine and make extracts from and copies of any book, record or document, and require from any person an explanation of any entries therein, and seize any such book, record or document, as in his opinion may afford evidence of a contravention or evasion of any provision referred to in sub-section (1);

(d) question either alone or in the presence of any other person as he thinks fit, with respect to any matter relevant to any such purpose, any person whom he finds on any premises entered under this section;

(e) require any person who he has reasonable grounds for believing to be in possession of information relevant to any such purpose; to appear before him at a time and place fixed by him and then and there question that person concerning any matter relevant to any such purpose.

(3) An inspector exercising any power under paragraph (d) or (e) of sub-section (2) shall keep a record of any statement made to him, and the person who made the statement shall be entitled to a copy of the statement as so recorded.

(4) Any person who is questioned under paragraph (d) or (e) of sub-section (2) shall be entitled to all the privileges of which a person giving evidence before a court of law is entitled.

(5) Every person occupying or residing upon any premises entered by an inspector under sub-section (2) or employed by any such person, shall at all times furnish such facilities as are required by the inspector for the purpose of exercising his powers under the said sub-section.

(6) An inspector entering any premises under sub-section (2) may be accompanied by an interpreter or any member of the South African Police.

(7) Every such inspector shall be furnished with a certificate signed by an officer thereto designated by the Minister stating that he has been appointed as an inspector under this section, and any inspector exercising any power conferred upon him by this section shall on demand produce such certificate.

Observation Of Secrecy

32. (1) No inspector and no interpreter or member of the South African Police referred to in sub-section (6) of section *thirty-one*, shall disclose any information in relation to the financial or business affairs of any person, firm or business, acquired in the exercise of his powers or in the performance of his duties, to any person, except—

(a) to the Minister or a member of the board or any committee thereof or an officer in the public service for the purposes of the performance of any duty in connection with any matter investigated under the said section; or

(b) for the purpose of the performance of his duties; or

(c) for the purpose of the institution of any legal proceedings or when required to do so before a court or under any law.

(2) No member of the board or of any committee thereof and no such officer shall disclose any information received by him under sub-section (1), to any person, except for a purpose referred to in paragraph (b) or (c) of the said sub-section.

Withdrawal And Amendment Of Proclamations And Notices

33. Whenever the Governor-General or the Minister, as the case may be, is by this Act authorized to issue any proclamation or notice, he may in like manner, whenever it is deemed expedient, withdraw or amend such proclamation or notice.

Penalties

34. (1) Any person who—

(a) contravenes the provisions of sub-section (1) of section *four*, paragraph (b), (b) or (c) of sub-section (1) of section *five*, sub-section (1) of section *eight*, section *nine*, sub-section (1) of section *ten*, sub-section (1) of section *twelve*, sub-section (1) of section *sixteen* or section *nineteen*; or

(b) contravenes or fails to comply with any condition of a permit; or

(c) contravenes or fails to comply with the provisions of sub-section (4) of section *fifteen*, sub-section (5) of section *thirty-one* or section *thirty-two*; or

(d) having been summoned or called under section *twenty-eight* or under the said section read with section *twenty-nine*, fails without sufficient cause to attend at the time and place specified in the summons or to remain in attendance until excused from further attendance, or refused to be sworn or to affirm as a witness; or

(e) refuses or fails, without sufficient cause, to answer fully and satisfactorily to the best of his knowledge and belief any relevant question lawfully put to him at an enquiry under section *twenty-eight* or under the said section read with section *twenty-nine*, or to produce any book, document or thing in his possession or custody which he has been lawfully required to produce at such enquiry; or

(f) having been sworn or having made an affirmation at any such enquiry, gives an answer to any relevant question lawfully put to him or makes relevant statement, which is false in any material particular, knowing such answer or statement to be false; or

(g) falsely holds himself out to be an inspector; or

(h) refuses or fails, without sufficient cause, to answer fully and satisfactorily to the best of his knowledge and belief any relevant question lawfully put to him by an inspector in the exercise of his powers; or

(i) gives an answer to any such question or makes any relevant statement to an inspector, which is false in any material particular, knowing such answer or statement to be false; or

(j) hinders or obstructs the chairman, the secretary or any member of the board or of a committee thereof, or any person nominated under paragraph (c) of sub-section (1) of section *twenty-eight* or under the said paragraph read with section *twenty-nine*, or any inspector, in the exercise of his powers or functions under this Act,

shall be guilty of an offence, and liable on conviction, in the case of an offence referred to in paragraph (a), (b) or (f), to a fine not exceeding two hundred pounds or to imprisonment for a period not exceeding two years, or to both such fine and imprisonment, and in the case of an offence referred to in any other paragraph, to a fine not exceeding one hundred pounds or to imprisonment for a period not exceeding one year or to both such fine and imprisonment.

(2) The court which convicts any person of a contravention of sub-section (1) of section *four*, sub-section (1) of section *ten* or sub-section (1) of section *twelve*, may order the person convicted to vacate the land or premises to which the conviction relates, on or before a date to be specified in such order but not less than fourteen days after the date of the conviction.

(3) Any person who fails to comply with an order made under sub-section (2), shall be guilty of an offence and liable on conviction to a fine not exceeding fifty pounds or to imprisonment for a period not exceeding six months, or to both such fine and imprisonment, and to a further fine not exceeding five pounds for every day during which the failure to comply with such order continued.

Presumptions

35. (1) A person who in appearance obviously is a white person shall for the purposes of this Act be presumed to be a member of the white group until the contrary is proved.

(2) A person who in fact or by general acceptance and repute is a member of an aboriginal race or tribe of Africa shall for the purposes of this Act be presumed to be a member of the native group until the contrary is proved.

(3) A person who is not in appearance obviously a white person and who is not in fact or by general acceptance and repute a member of an aboriginal race or tribe of Africa shall for the purposes of this Act be presumed to be a member of the coloured group until the contrary is proved.

(4) Whenever in any proceedings under this Act, whether civil or criminal, it is alleged by or on behalf of the Minister or any officer in charge of a deeds registry or in any indictment or charge that any company is a company wherein a controlling interest is held by a member of any group, that company shall be presumed to be such a company, until the contrary is proved.

Regulations

36. (1) The Governor-General may make regulations—

(a) as to the registration of any persons as members of any group referred to in any proclamation under sub-section (2) of section *two*;

(b) as to the manner in which any governing body referred to in sub-section (1) of section *six*, is to be constituted (including the election of all or some of its members), the powers and functions of such governing body (including the power to levy rates and charges), the supervision to be exercised over such governing body by any local authority referred to in sub-section (2) of the said section, and the powers and functions of such local authority in any group area concerned;

(c) prescribing the form of a certificate under section *twenty-one* and the fee payable in respect thereof;

(d) prescribing requirements to be complied with in connection with the registration of immovable property for the purpose of ensuring compliance with the provisions of this Act; and

(e) generally, as to all matters which he considers it necessary or expedient to prescribe in order that the purposes of this Act may be achieved.

(2) Different regulations may be made in respect of different groups and of different areas or provinces of the Union.

(3) The regulations may provide for legal presumptions in regard to membership of any group established under sub-section (2) of section *two*, and may prescribe penalties for any contravention thereof or failure to comply therewith, not exceeding a fine of fifty pounds or imprisonment for a period of six months.

(4) No regulations shall be made under paragraph (b) of sub-section (1), unless the Minister has consulted the Administrator of the province concerned.

Coming Into Operation Of This Act

37. (1) The provisions of this Act, in so far as they relate to the board or to inspectors, shall come into operation in the Union upon a date to be fixed by the Governor-General by proclamation in the *Gazette*, and in so far as they relate to any other matter, they shall come into operation in each province of the Union upon a date to be fixed for that province by the Governor-General by proclamation in the *Gazette*: Provided that in the case of the province of the Cape of Good Hope, the Governor-General may either fix a date for the province or by one proclamation or by more than one proclamation issued at different times, fix different dates for different areas within the said province.

(2) Any reference in this Act to its commencement shall be construed in accordance with the provisions of sub-section (1).

Repeals

38. (1) Sections *ten* to and including *fifteen* and paragraphs (b) to and including (f) of sub-section (1) of section *sixteen* of the Asiatic Land Tenure Act, 1946 (Act No. 28 of 1946), sections *fourteen*, *fifteen* and *sixteen* of the Asiatic Land Tenure Amendment Act, 1949 (Act No. 53 of 1949), and section *four* of the Asiatic Land Tenure Amendment Act, 1950 (Act No. 15 of 1950), are hereby repealed as from the date fixed by the proclamation first referred to in section *thirty-seven*.

(2) Any reference in the first-mentioned Act or in any other law to the Land Tenure Advisory Board established by section *ten* of the said Act, shall, as from the said date, be deemed to be a reference to the board.

(3) The laws specified in the First Schedule are hereby amended to the extent set out in the second column of that Schedule, with effect as from the date fixed under section *thirty-seven* for the province of Natal, except in so far as any relevant provision referred to in the said column relates to land or premises in the province of Transvaal or in the territories referred to as the Northern Districts in section *three* of the Northern Districts Annexation Act, 1902 (Act No. 1 of 1902) of Natal.

(4) The laws specified in the Second Schedule are hereby repealed and amended to the extent set out in the second column of that Schedule, with effect as from the date fixed under section *thirty-seven* for the province of Transvaal, except in so far as any relevant provision referred to in the said column relates to land or premises in the province of Natal, with the exclusion of the said territories.

(5) As from the date fixed under section *thirty-seven* for any province of the Union, or for any area in the province of the Cape of Good Hope, the provisions of sub-section (1) of section *one* of the Natives Land Act, 1913 (Act No. 27 of 1913) shall cease to apply in respect of land in that province or area which is situated in the controlled area or in any group area.

Short Title

39. This Act shall be called the Group Areas Act, 1950.

First Schedule

Law amended.	*Extent of amendment.*
Transvaal Asiatic Land Tenure Amendment Act, 1936 (Act No. 30 of 1936).	The repeal of paragraphs (*e*) and (*f*) of sub-section (1), and sub-sections (4) and (5) of section *fourteen*.
Asiatic Land Tenure Act, 1946 (Act No. 28 of 1946).	The repeal of sections *one* to and including *four* sections *six* to and including *nine bis*, and sections *sixteen*, *seventeen* and *thirty-nine*.
Asiatic Land Tenure Amendment Act, 1949 (Act No 53, 1949)	The repeal of sections *six* to and including *thirteen*, and sections *sixteen*, *seventeen* and *eighteen*.
Asiatic Land Tenure Amendment Act, 1950 (Act No. of 1950).	The repeal of section *three*.

Second Schedule

Law repealed or amended.	*Extent of repeal or amendment.*
Law No. 3 of 1885 of the Transvaal.	The repeal of the whole.
The Asiatic (Land and Trading) Amendment Act (Transvaal), 1919 (Act No. 37 of 1919).	The repeal of the whole, except section *one*, so much of section *eleven* as defines and expression used in section *one* and *twelve*. The amendment of section *twelve* by the substitution for the words "Asiatics (Land and Trading) Amendment Act (Transvaal)" of the words "Gold Law (Coloured Persons) Amendment Act." The amendment of the long title by the deletion of the words "with reference to the prohibition of ownership of land by Asiatics and," and the substitution for the words "and trading by them" of the words "by coloured persons."
Asiatic (Cape Malay) Amendment Act, 1924, (Act No. 12 of 1924.)	The deletion in sub-section (1) of section *one*, of the words "Law No. 3 of 1885 of the Transvaal, of section *two* of the Asiatics (Land and Trading) Amendment Act (Transvaal), 1919 (Act No. 37 of 1919) or" and of the word "other."

Law repealed or amended	*Extent of repeal or amendment*
Asiatics in the Northern Districts of Natal Act, 1927 (Act No. 33 of 1927).	The repeal of section *fourteen*.
Transvaal Asiatic Land Tenure Act, 1932 (Act No. 35 of 1932).	The repeal of sections *seven*, *eight* and *nine*.
Transvaal Asiatic Land Tenure Amendment Act, 1936 Act No. 30 of 1936).	The repeal of sections *one*, *eight*, *nine*, *ten* and *eighteen*. The deletion of paragraphs (*e*) and (*f*) of sub-section (1), and sub-sections (4) and (5) of section *fourteen*.
Asiatic Land Tenure Act, 1946 (Act No. 28 of 1946).	The repeal of sections *one*, *five*, *six*, *seven*, *eight*, *nine bis*, sections *sixteen*, to and including *nineteen*, sections *twenty-five* to and including *thirty-two* and sections *thirty-seven* and *thirty-nine*.
Asiatic Land Tenure Amendment Act, 1949 (Act No. 53, 1949).	The repeal of sections *one* to and including *five*, sections *ten* to and including *thirteen*, and sections *sixteen* to and including *nineteen*.
Asiatic Land Tenure Amendment Act, 1950 Act No. 15 of 1950).	The repeal of sections *one* and *two*.

ગ્રૂપ એરીયાઝ બીલ

સ્થાવર મીલકતની માલીકી મેળવવા ઉપર અને જમીન અને મકાન ઃ પર વસવાટ કરવા ઉપર અંકુશ મુકવા વગેરે સત્તાઓ સ્થાપવા અને તેને લગતી બાબતો માટે વ્યવસ્થા કરનારૂં બીલ.

વ્યાખ્યાઓ

(૧) આ કાયદામાં, તેના સંદર્ભમાં જુદું જણાવવામાં આવેલું હોય તે સિવાય:

(૧) સ્થાવર મીલકતના સંબંધમાં "એકવાયર" (મેળવવું) શબ્દનો અર્થ કોઈ પણ પ્રકારે તેવી મીલકતના માલીક બનવું એવો થાય છે:

(૨) "બોર્ડ" નો અર્થ કલમ ચોવીસથી સ્થાપવામાં આવેલી સેન્ટ હેલ્યુર ઓથોરાઈઝરી બોર્ડ એવો થાય છે:

(૩) "કંપની" માં કોઈ પણ ખાનગી કંપની, કલમ સોળમાં જણાવાયેલી કોઈ પબ્લ કંપની અને ૧૯૨૬ ના ૪૧ નંબરના કંપનીઝ એકટની બક્ષો ઓગણ્ય કલમમાં આખ્યા કરવામાં આવેલી છે એવી કોઈ પણ પરદેશી કંપની નો સમાવેશ થાય છે:

(૪) "કન્ટ્રોલ્ડ એરીયા" નો અર્થ ગ્રૂપ એરીયા અથવા જાહેર થએલો મેરીન એરીયા લેકેશન, નેટીવ લીઝેજ, કલર લોઝ માટેનું સ્ટેટલમેન્ટ, મીશન સ્ટેશન અથવા કલમ્ જણની પેટા કલમ (૩) ના પારિગ્રાફ (સી) માં જણાવેલો કમ્યુનલ રીઝર્વ ન હોય તેવો કોઈ પણ તે સત્તા અને તેમાં, કલમ દસના અપવાદ સીવાય, કલમ અગીયારમાં જણાવાયેલા કોઈ પણ બાસ સત્તા નો સમાવેશ થાય છે. અપવાદ એ કે, કોઈ પણ ગ્રૂપ એરીયા, જે, કલમ જણની પેટા કલમ (૧) ના પારિગ્રાફ (એ) ની રૂએ થએલી જાહેરાત મુજબ વસવાટને માટેનો ગ્રૂપ એરીયા નહિ હોય, તે કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાં જમીન કે મકાનના વસવાટના સંબંધમાં, આ કાયદાના અર્થને માટે કન્ટ્રોલ્ડ એરીયાનો ભાગ ગણાશે, અને કોઈ પણ ગ્રૂપ એરીયા, જે ઉકત પેટા કલમના પારિગ્રાફ (બી) ની રૂએ થએલી જાહેરાતથી માલીકીને માટેનો ગ્રૂપ એરીયા નહિ હોય તે, કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાં સ્થાવર મીલકતની માલીકી મેળવવાના સંબંધમાં આ કાયદાના અર્થને માટે કન્ટ્રોલ્ડ એરીયાનો ભાગ ગણાશે.

(૫) કોઈ પણ કંપની ના સંબંધમાં "કન્ટ્રોલીંગ ઈન્ટરેસ્ટ" નો અર્થ નીચે પ્રમાણે થાય છે.—

(એ) તેના શેરોનો મોટો ભાગ; અથવા

(બી) શેર કેપીટલના અરધા ઉપરના શેરો; અથવા

(સી) સમગ્ર શેરોની ગુમને કીંમતની અરધી ઉપરની કીંમતના શેરો; અથવા

(ડી) શેર ધરાવનારાઓ તેના અરધા ઉપરના નફાને અથવા પુંછના અધિકારી અને એટલા શેરો; અથવા

(ઈ) શેરો ધરાવનારાઓ મોટા ભાગનું અથવા ઘણા ખરા વોટોના અધિકારી અને તેટલા શેરો: અથવા

(એફ) કોઈ સોદા ઉપરથી ઉપરિવત થએલો કલેમ, જે તેની અરધી શેર કેપીટલની અરધી ઉપરની કીંમતનો હોય; અથવા

(જી) કંપનીની પ્રવૃત્તિઓ અથવા કંપનીની પુંજી ઉપર, (એ) થી (એફ) સુધીના પારિગ્રાફોમાં સુચવવામાં આવ્યા છે તેવા પ્રકારના કે તે સિવાય ના કોઈ પણ જાતના કોઈ પણ અન્ય કંપનીમાં કે કોઈ પણ બીજી રીતે, સીધી ■ આડકતરી રીતે લાભો રાખીને કંપની ઉપર અથવા કંપની ની પ્રવૃત્તિઓ કે તેની મુડી ઉપર કોઈ પણ જાતનો અંકુશ ધરાવવાની સત્તા;

(૬) સ્થાવર મીલકત, જમીન અથવા મકાનના સંબંધમાં "ડીસ્ક્વોલીફાઈડ પરસન" (ન લાયક ઠરેલી) કંપની" નો અર્થ એવી કંપની કે જેમાં, તેવી મીલકત, જમીન કે મકાનના સંબંધમાં નાલાયક ઠરેલા માણસ તરફથી અથવા તેની વતી અથવા તેના લાભમાં અંકુશ ધરાવવામાં આવતો હોય અથવા ધરાવતો અણાતો હોય;

(૭) કોઈ પણ ગ્રૂપ એરીયામાં સ્થાવર મીલકત, જમીન અથવા મકાનના સંબંધમાં "ડીસ્ક્વોલીફાઈડ પરસન" નો અર્થ એવો માણસ કે જે કલમ પણ ની રૂએ થએલી જાહેરાત વખતથી જાહેરાતમાં દર્શાવવામાં આવેલા ગ્રૂપ (વર્ગ) નો ન હોય અને કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાં આવેલી કોઈ પણ સ્થાવર મીલકત, જમીન કે મકાનનો માલીકના ગ્રૂપનો ન હોય, અથવા જો માલીક કોઈ પ્રાંતની મ્યુનીસીપાલીટી મીશનની કોઈ પણ કાયદાથી રચવામાં આવેલી મંડળી હોય તો તેવી મંડળીના મોટા ભાગના સભ્યોના ગ્રૂપનો ન હોય, અથવા જો તેવી કોઈ પણ મ્યુનીસીપાલીટી હોય તો તેનીકાઉન્સીલના મોટા ભાગના સભ્યોના ગ્રૂપનો ન હોય અથવા, જો કોઈ કંપની માલીક હોય તો તેવી કંપનીમા અંકુશ ધરાવતા અથવા તેની વતી અથવા તેના લાભમાં અંકુશ ધરાવતા બધાના કોઈ તેવા માણસના ગ્રૂપનો ન હોય;

(૮) "ગ્રૂપ" નો અર્થ કલમ બેમાં જણાવેલ વ્હાઈટ ગ્રૂપ, (મોરાનો વર્ગ) કલર્ડ ગ્રૂપ અથવા નેટીવ ગ્રૂપ, અને તેમાં ઉકત કલમની પેટા કલમ (૨) ની રૂએ લાગતી વળગતી જાહેરાત અમલમાં મુકવાની જેટલે દરજ્જે જરૂર હોય તેટલે દરજ્જે ઉકત કલમની રૂએ ગ્રૂપ તરીકે જાહેર કરવામાં આવેલા હોય તેવા બીજાના કોઈ પણ ગ્રૂપ (વર્ગ) નો સમાવેશ થાય છે.

(૯) "ગ્રૂપ એરીયા" નો અર્થ કલમ જણની રૂએ જાહેર કરવામાં આવેલો કોઈ પણ જગ્યા;

(૧૦) "સ્થાવર મીલ્કત" માં તેવી મીલકતમાં કોઈ પણ જાતનો ખરો હક ધરાવાતો હોય અને જે હક રજીસ્ટર બતાવી તેવો ખરો હક જાતનો હોય તેનો અને (કલમ અગીયાર ની રૂએ ખાસ ઠરાવવામાં આવેલો હોય, તેવા સત્તામાં આવેલી સ્થાવર મીલકતના લીસ અથવા સબ-લીસ સિવાય સ્થાવર મીલકતના કોઈ પણ લીસ કે સબ-લીસનો સમાવેશ થાય છે, પરંતુ સ્થાવર મીલકત ઉપરના મોર્ટગેજ ચાર્જનો સમાવેશ થતો નથી;

(૧૧) "ઈન્સ્પેકટર" નો અર્થ કલમ એકત્રીસની રૂએ નીમવામાં આવેલો ઈન્સ્પેકટર;

(૧૨) "જમીન" માં જમીનના કોઈ પણ ભાગનો સમાવેશ થાય છે;

(૧૩) "લોકલ ઓથોરીટી" (સ્થાનિક સત્તા) નો અર્થ ૧૯૩૯ના સાઉથ આફ્રિકા એકટની કલમ પંચ્યાસીના પારિગ્રાફ (૧) માં ધારવામાં આવેલી કોઈ પણ સંસ્થા કે મંડળી;

(૧૪) "કમ" માં (એક પતિ અથવા અનેક પતિઓ વાળા) નેટીવ કાયદા અથવા રિવાજ મુજબ અથવા બન્ને પક્ષ માંથી જેમે તેના ધર્મના નીયમો મુજબ વિવાહ કરવામાં આવેલાં લગ્નનો સમાવેશ થાય છે;

(૧૫) "પ્રધાન" નો અર્થ મુખ્ય પ્રધાન: સિવાય કે નેટીવ ગ્રૂપ માટેના કોઈ પણ ગ્રૂપ એરીયાના સંબંધમાં અથવા નેટીવોને લગતા જમીનના કાયદાની રૂએ રચવામાં આવેલા કોઈ પણ સત્તાના સંબંધમાં પ્રધાનનો અર્થ નેટીવ અફેર્સના પ્રધાન;

(૧૬) "પરમીટ" નો અર્થ કલમ ચૌદના લાગતા વળગતા ભાગની રૂએ આપવામાં આવેલ અથવા આપવામાં આવેલ ગણાએલો પરવાનો;

(૧૭) "લીઝ" (પરસન) ના અર્થને કોઈ પણ નાલાયક ઠરાવાયેલા લીઝ, નાલાયક ઠરાવાયેલી કંપની, બાનગી કંપની, કલમ સોળમાં સુચવવામાં આવેલી કંપની અથવા કાયદાથી રચવામાં આવેલી મંડળીના કોઈ પણ બાસ સુચનના કારણે અર્પાતિ કરવામાં આવશે નહિ;

(૧૮) "મકાન" (પ્રેમીસીસ) માં કોઈ પણ મકાનના કોઈ પણ ખંડ કે ભાગનો સમાવેશ થશે;

(૧૯) "કાયદાથી રચવામાં આવેલી મંડળી" નો અર્થ કોઈ પણ કાયદાની રૂએ અથવા કાયદાથી રચવામાં આવેલી બોર્ડ કે મંડળી."

આ કાયદાના હેતુઓ માટે ગ્રૂપો.

૨. (૧) આ કાયદાના હેતુઓ માટે નીચે પ્રમાણેના ગ્રૂપો રહેશે.

(એ) વ્હાઈટ (ગોરાનો) ગ્રૂપ, જેમાં કોઈ પણ વ્યક્સ, જે દેખાવે દેખીતી રીતે ગોરો છે અથવા જે સામાન્ય રીતે અથવા બાબથી ગોરા તરીકે સ્વિકારા યેલો છે, અને જે દેખાવે દેખીતી રીતે ગોરો હોય છતાં, સામાન્ય રીતે અને શ્રમથી રંગભેદી વ્યક્સ છે, તેના જેવો નથી, અથવા જે પારિગ્રાફ (બી) અને (સી) ના પેટા પારિગ્રાફો (૨) અને (૩) ની રૂએ અથવા આ પેટા કલમના પારિગ્રાફ (ડી) અને પેટા કલમ (૨) ના પારિગ્રાફ (એ) સહીત ઉકત પેટા પારિગ્રાફોના કોઈ બીજા કોઈ પણ ગ્રૂપનો નથી, તેનો સમાવેશ થશે;

(બી) નેટીવ ગ્રૂપ, જેમાં નીચેનાનો સમાવેશ થશે—

(૧) કોઈ પણ વ્યક્સ જે હકીકતમાં આફ્રિકાની અસલી પ્રજા કે જાતીનો છે અથવા સામાન્ય રીતે અને બાબથી એ પ્રજા કે જાતીના સભ્ય તરીકે સ્વિકારા

મેલો છે અને જે પરિમાણ (સી) ના પેટા-પરિમાણ (૨) અને (૩) ની રૂએ રંગબધુ (કલર) રૂપનો નથી; અને

(૨) કોઈ પણ શખ્સ, જે પેટા પરિમાણ (૧) ની રૂએ ઠરાવાયેલા નેટીવ રૂપના છે, તેવા શખ્સોની સાથે તેવા શખ્સોની કોઈ પણ કોમના શખ્સ તરીકે આદતથી બળતો હશે, અને પરિમાણ (સી) ના પેટા પરિમાણ (૩) ની રૂએ ઠરાવાયેલા કલર રૂપનો નહિ હોય; અને

(૩) ગમે તે પ્રજા, જાતી કે વર્ગની કોઈ પણ સ્ત્રી, જેની અને પેટા પરિમાણ (૧) અને (૨) ની રૂએ ઠરાવાયેલા નેટીવ રૂપના કોઈ શખ્સની વચ્ચે લગ્ન થયેલાં હશે અથવા જે તેવા શખ્સની સાથે સંગ કરતી હશે;

(સી) કલર રૂપ, જેમાં નીચેના નો સમાવેશ થશે—

(૧) કોઈ પણ શખ્સ જે ગોરા રૂપ અથવા નેટીવ રૂપનો નથી;

(૨) કોઈ પણ શખ્સ જે પેટા પરિમાણ (૧) ની રૂએ ઠરાવાયેલા કલર રૂપના શખ્સોની સાથે, તેવા શખ્સોની કોઈ પણ કોમના માણસ તરીકે, આદતથી બળતો હશે, અને જે પરિમાણ (બી) ના પેટા પરિમાણ (૩) ની રૂએ ઠરાવાયેલા નેટીવ રૂપનો નહિ હોય; અને

(૩) ગમે તે પ્રજા જાતી કે વર્ગની કોઈ પણ સ્ત્રી જેની અને પેટા પરિમાણ (૧) અથવા (૨) ની રૂએ ઠરાવાયેલા કલર રૂપના કોઈ પણ શખ્સની વચ્ચે લગ્ન થયાં હશે, અથવા જે તેવા શખ્સની સાથે સંગ કરતી હશે; અને

(ડી) પેટા કલમ (૨) ની રૂએ એક રૂપ (વર્ગ) તરીકે જાહેર થયેલો હોય તેવા રૂપના શખ્સનો કોઈ પણ રૂપ.

(૨) ગેઝેટમાં જાહેરાતથી ગવરનર-જનરલ

(એ) કોઈ પણ જાતીના, બાવાના, સંસ્કૃતિના અથવા અન્ય વર્ગના શખ્સો, જેઓ નેટીવ રૂપના હોય અગર કલર રૂપના હોય તેની બાબ્બા આપશે; અને

(બી) તેની બાબ્બા અપાયેલા રૂપને, આ કાયદાના હેતુઓને માટે અથવા જાહેરાતમાં જણાવાયેલા હોય તેવી તેની કલમોના હેતુઓને માટે અને ૧૯ સામાન્ય રીતે અથવા એક યા વધુ રૂપ એરીયાઝ (વર્ગીકૃત સત્તાઓ) ના અથવા કન્ટ્રોલ્ડ એરીયાઝના અથવા તેના કોઈ પણ ભાગના સંબંધમાં, અથવા એક યા વધુ રૂપ એરીયાઝ અને કન્ટ્રોલ્ડ એરીયાઝ બન્નેના સંબંધમાં અથવા તેના કોઈ પણ ભાગના સંબંધમાં એક રૂપ તરીકે જાહેર કરશે.

(૩) પેટા કલમ (૨) ના પરિમાણ (એ) ની રૂએ થયેલી જાહેરાતમાં એવું દર્શાવી શકાશે કે, જે શખ્સો જાહેરાતમાં સુચવવામાં આવેલા રૂપના તરીકે પોતા મુજબ ખરજ કરીને અથવા કોઈ પણ બીજા કાયદાની રૂએ રજીસ્ટર થયેલા હશે તેવા શખ્સો જ એ રૂપના ગણાશે.

(૪) નેટીવ રૂપ અથવા કલર રૂપનો કોઈ પણ માણસ જે પેટા કલમ (૨) ના પરિમાણ (એ) ની રૂએ બાબ્બા આપેલા કોઈ પણ રૂપનો માણસ હોય અથવા બનશે તે, ઉકત પેટા કલમના પરિમાણ (બી) ની રૂએ કરવામાં આવેલી કોઈ પણ જાહેરાતને અમલમાં મુકવાને જરૂરી જણાશે તેટલે દરજજે, નેટીવ રૂપ અથવા કલર રૂપ, જે હોય, તેમાંથી બાતલ કરવામાં આવશે.

રૂપ એરીયાઝની સ્થાપના

૩. (૧) ગવરનર-જનરલ લાગતું જણાશે ત્યારે ગેઝેટમાં જાહેરાતથી—

(એ) એવું જાહેર કરી શકશે કે જાહેરાતમાં દર્શાવાયથી તારીખ જે તારીખ જાહેરાતની તારીખની ગોઠવામાં ગોઠવાં એક વર્ષ બાદની હશે, ત્યારથી જાહેરાતમાં બાબ્બા આપવામાં આવેલો હતો જાહેરાતમાં દર્શાવવામાં આવેલા રૂપના લોકોના વસવાટને માટેનો હતો ગણાશે; અથવા

(બી) એવું જાહેર કરી શકશે કે જાહેરાતમાં દર્શાવવામાં આવેલી તારીખ થી જાહેરાતમાં બાબ્બા આપવામાં આવેલો હતો તેમાં દર્શાવવામાં આવેલા રૂપના લોકોને મારફીની માટેનો હતો ગણાશે.

(૨) પેટા કલમ (૧) ના પરિમાણો (એ) અને (બી) ની રૂએ જાહેરાતો એક કરતા વધુ હતાના સંબંધમાં પણ થઈ શકશે.

(૩) આ કલમની રૂએ કોઈ પણ જાહેરાત થઈ નહિ શકે—

(એ) સિવાય કે પ્રત્યેક કાયદામાં પાર્લામેન્ટના બન્ને સભાઓના ઠરાવથી તેને માટે પ્રથમ સંમતિ મેળવવામાં આવી હશે: અપવાદ એ કે તેવી સંમતિ મેળવ્યા વીના તેવી જાહેરાત થઈ શકશે—

(૧) જે કોઈ અથવા નાટાલ પ્રાંતમાં આવેલા હતાના સંબંધમાં આ કાયદાની શરૂઆતથી પાંચ વર્ષની મુદત પુરી થયાં પહેલાં ઠરવામાં આવેલી હશે; અથવા

(૨) જે તે ટ્રાંસવાલમાં કલર રૂપને માટેના હતાનાં સંબંધમાં અથવા કલમ બે ની પેટા કલમ (૨) ની રૂએ બાબ્બા આપવામાં આવેલા, કલર રૂપના માણસોના બનેલા રૂપને માટેનો હતો જેનો આબો અથવા જેનો ભાગ, આ કાયદાની શરૂઆત થઈ એ વખતે ટ્રાંસવાલના ૧૮૮૫ ના નંબર ના કાયદાની કલમ બે ના પરિમાણ (ડી) ની રૂએ અથવા ટ્રાંસવાલના ૧૯૦૫ ના મ્યુનીસીપલ એમેન્ડીંગ ઓર્ડીનન્સની કલમ દસની રૂએ, ઉપરના સ્થાપવામાં આવેલા હતાનો હોય તેના સંબંધમાં અથવા ટ્રાંસવાલના ૧૯૦૭ ના પ્રેસ્પસ એન્ડ બેરટ નેટેન્સ ઓકટની કલમ એકસો એકત્રીસ (૩૧) કે પેટા કલમ (૧૦) માં જણાવ્યાપેલી જમીનના સંબંધમાં થયેલો હોય;

(બી) સિવાય કે પ્રત્યેક કાયદામાં પ્રધાને લાગતા વળગતા પ્રાંતના એકઝીકયુટીવ્ટ્રેટરની સાથે મસલત કરી હશે, અને ગોરા રૂપ સિવાયના બીજા કોઈ રૂપને માટેના હતો, જે આબો અથવા તેનો અમુક ભાગ, જેની જમીનપર આવેલો હોય, કે જે બાબતોને લગતા કોઈ પણ કાયદાની રૂએ પ્રોકલેમ્ડ થયેલી હોય અથવા પ્રોકલેમ્ડ જણાતી હોય, તેવા કાયદામાં બાબતો પ્રાંતના પ્રધાનની સાથે મસલત કરી હશે, અને જે હતો આબો અથવા તેનો અમુક ભાગ જેવી ૧૯૪૭ ના નેચરલ રીસોર્સીસ ડીવેલપમેન્ટ એકટની કલમ એકમાં બાબ્બા આપવામાં આવેલી છે, તેવા કન્ટ્રોલ્ડ એરીયા માં આવેલો હોય તેવા કાયદામાં ઉકત કાયદાની કલમ બે થી સ્થપાયેલી નેચરલ રીસોર્સીસ ડીવેલપમેન્ટ કાઉન્સીલની સાથે મસલત કરેલી હશે;

(સી) જે થકી કોઈ પણ રૂપ એરીયામાં નીચેનો પણ સમાવેશ થયો હશે—

(૧) નેટીવ એરીયા તરીકે ઠરાવાયેલો હોય તેવા હતામાં આવેલી આખી જમીન અથવા તેનો અમુક ભાગ અથવા ૧૯૩૬ ના નેટીવ ટ્રસ્ટ એન્ડ લેન્ડ-એકટની રૂએ મુકત કરવામાં આવેલો હતો;

(૨) ૧૯૪૫ ના નેટીવ (અરબન એરીયાઝ) કોન્સોલીડેશન એકટની કલમ બે માં દર્શાવાયેલ કોઈ પણ નેટીવ લોકેશન, નેટીવ વીલેજ અથવા નેટીવ હોસ્ટેલ, અથવા ઉકત કાયદાની કલમ નવની પેટા કલમ (૨) ના પરિમાણ (એચ) ની રૂએ નેટીવોના વસવાટને માટે સંમતી અપાયેલો કોઈ પણ હતો;

(૩) ૧૯૪૬ ના કલર પરસન્સ સેટલમેન્ટ એકટની કલમ, એકમાં જેની બાબ્બા આપવામાં આવેલી છે તેવું કોઈ પણ કલર લોકોના વસવાટનું સ્થળ;

(૪) કોઈ પણ બીજન સ્ટેશન અથવા કમ્યુનલ રીજર્વ, જેને કોપનો ૧૯૦૬ ના બીજન સ્ટેશન્સ એન્ડ કમ્યુનલ રીજર્વ્સ એકટની કલમો અથવા ૧૯૪૬ ના કલર બીજન સ્ટેશન્સ એન્ડ રીજર્વ્સ એકટની કલમ સોળ સાથે ઉપરોકત કાયદાની કલમો લાગુ પડતી હોય; અથવા

(૫) કોઈ પણ હતો જે ૧૯૨૧ ના નેશનલ પાર્કસ એકટની રૂએ નેશનલ પાર્ક અથવા તેવા પાર્કનો ભાગ હોય તેવી કોઈ પણ જમીન.

રૂપ એરીયાઝમાં વસવાટ

૪. (૧) કલમ ત્રણની પેટા કલમ (૧) ના પરિમાણ (એ) ની રૂએ થયેલી લાગતી વળગતી જાહેરાતમાં દર્શાવવામાં આવેલી તારીખથી, અને જમીન કે મકાનમાં વસવાટને લગતી કોઈ પણ બાબ કે કાયદાથી થયેલી જોગવાઈમાં ગમે તે જણાવાયેલું હોય તો પણ, કોઈ પણ ડીસ્ક્વોલીફાઈડ (નાલાયક) ઠરાવાયેલા શખ્સથી, જેના સંબંધમાં જાહેરાત થયેલી હોય તેવા કોઈ પણ રૂપ એરીયામાં આવેલી કોઈ પણ જમીન કે મકાનમાં પરવાના વીના વસવાટ કરી નહિ શકાય, અને કોઈ પણ શખ્સથી તેવા ડીસ્ક્વોલી ફાઈડ (નાલાયક) ઠરેલા શખ્સને વસવાટ કરવા દઈ નહિ શકાય.

(૨) પેટા કલમ (૧) ના વિધાનો કોઈ પણ નાલાયક ઠરેલા એવા શખ્સને કોઈ પણ રૂપ એરીયામાં આવેલી જમીન કે મકાનમાં વસવાટ કરવાનું ગેર કાયદેસર ઠરાવશે નહિ—

(એ) જે તે રાજ્યની, કાયદાથી સ્થપાયેલી મંડળીની અથવા (નાલાયક ઠરાવાયથી કંપની કે કલમ સોળમાં સુચવાયેલી કોઈ પણ કંપની સિવાય) ઉકત જમીન કે મકાનમાં કાયદેસર વસવાટ કરી રહેલા કોઈ પણ શખ્સની ખરા અર્થમાં નોકરી કરતો હશે;

(બી) જો તે ઉક્ત જપ્તીના કે મકાનમાં કાયદેસર વસવાટ કરી રહેલા કોઈ પણ જપ્તીને ખરા અર્થમાં મુલાકાતે આવેલા હશે અથવા કોઈ પણ હોટેલમાં ખરા અર્થમાં મહેમાન હશે;

(સી) જો તે કોઈ પણ હોસ્પીટલ, નરસીંગ હોમ, પાગલ ખાનું, કે તેવી કોઈ પણ સંસ્થામાં દરદી હરી અથવા કેદખાનું, પ્રસૂતિ ક્ષેત્ર, કે એવી કોઈ પણ સંસ્થામાં રહેતા હરીફ કે બીજી રીતે મુક્તપણે હરી; અથવા

(ડી) જે (નોકરી કરનાર માણસ સહીત) એવી જપ્તીનમાં કે મકાનમાં કાયદેસર વસવાટ કરનાર કોઈ પણ જપ્તીનો પતિ, પત્નિ, કુમાર માળક કે આશ્રિત હરી: અપવાદ એ કે આ પારિમાણના વીધાનો કોઈ પણ ગ્રુપ એરીયાના સંબંધમાં તાજા લાગુ પડશે જો અફરનર-જનરલે ગેઝેટમાં જાહેરાત થી એ ગ્રુપ એરીયાના સંબંધમાં તે લાગુ પાડવાનું જાહેર કર્યું હરી, અને ઉક્ત જાહેરાતમાં દર્શાવવામાં આવેલું હશે એટલેજ દરજ્જે અને (જો કંઈ પણ શરતો હશે તો) એટલીજ શરતોએ લાગુ પડશે.

(૩) પેટા કલમ (૧) માં સુચવવામાં આવેલા કોઈ પણ ગ્રુપ એરીયા માં આવેલી કોઈ પણ સ્થાવર મીલ્કતના ટ્રાન્સ્ફર ડીડમાં ગ્રુપને માટે એ સત્તા સ્થાપવામાં આવેલી કોમ એ ગ્રુપના જપ્તીને તેવી મીલ્કતમાં વસવાટ કરવાની કે તેના ઉપયોગ કરવાની બધી કરનાર કે પ્રતિબંધીત કરનાર કંઈ પણ વિધાન હરી તે ઉક્ત પેટા કલમમાં સુચવવામાં આવેલી તારીખથી રદ થશે અને ત્યાર બાદ એવી કોઈ પણ મીલ્કતનાં ટ્રાન્સ્ફર ડીડમાં એવું કોઈ પણ વીધાન દાખલ કરવામાં આવશે નહિ.

ગ્રુપ એરીયાઝમાં સ્થાવર મીલ્કતની માલીકી

૫. (૧) જો કોઈ ગ્રુપ એરીયા કલમ ત્રણની પેટા કલમ (૧) ના પારિમાણ (બી) ની રૂએ માલીકીને માટેનો ગ્રુપ એરીયા હરી તો:—

(એ) કોઈ પણ નાલાયક ઠરેલા જપ્તીથી કે નાલાયક ઠરેલી કંપનીથી, જાહેરાતમાં જણાવવામાં આવેલી લાગતી વળગતી તારીખથી અથવા ત્યાર બાદ એ સત્તામાં આવેલી કોઈ પણ સ્થાવર મીલ્કત એ તારીખ પહેલાં વસીયતનામાંથી યા બીજા કોઈ પણ પ્રકારના કરાર થયેલા હોય તો પણ, પરવાના વીના મેળવી નહિ શકાય: અપવાદ એ કે આ પારિમાણના વિધાનો કાયદાથી સ્થપાયેલી કોઈ પણ મંડળી તરફથી એવી મીલ્કત મેળવવાનું ગેર કાયદે ઠરાવશે નહિ;

(બી) કોઈ પણ નાલાયક ઠરેલી કંપની જે ઉક્ત તારીખે એ સત્તામાં આવેલી કોઈ પણ સ્થાવર મિલ્કતની માલીકી ધરાવતી હશે તેનાથી ઉક્ત તારીખથી દસ વર્ષની મુદત બાદ એવી મીલ્કતની માલીકી વગર પરવાને ધરાવી શકાશે નહિ;

(સી) કોઈ પણ કંપની જે ઉક્ત તારીખે અથવા તે પછી નાલાયક કંપની હરે અથવા કરીથી નાલાયક કંપની હરે તેનાથી તે સત્તામાં આવેલી કોઈ પણ સ્થાવર મીલ્કત, જે તેણે એ તારીખથી અથવા તે પછી વગર પરવાને મેળવી હશે તેની માલીકી પરવાનો મેળવ્યા વીના ધરાવી શકાશે નહિ.

(ડી) એ સત્તામાં આવેલી કોઈ પણ સ્થાવર મીલ્કતનાં ટ્રાન્સ્ફર ડીડમાં, જે ગ્રુપને માટે એ સત્તો સ્થાપવામાં આવેલો હશે એ ગ્રુપના જપ્તીઓ તરફથી તેની મીલ્કતની માલીકી મેળવવાની બધી કરનારી કે પ્રતિબંધ મુકનારી કંઈ પણ વિધાન હશે તે ઉક્ત તારીખથી રદ થશે અને ત્યારબાદ તેવી કોઈ પણ મીલ્કતના ટ્રાન્સ્ફર ડીડમાં બીજું કંઈ પણ વિધાન દાખલ કરવામાં આવશે નહિ.

(૨) સ્થાવર મીલ્કત મેળવવા અથવા ધરાવવાને લગતાં કોઈ પણ આસ અથવા કાયદાના વિધાનોમાં અગે તે જણાવેલું હોય છતાં પેટા કલમ (૧) લાગુ પડશે, પરંતુ ઉક્ત પેટા કલમ બાકી અથવા બીજી બાબતની કોમ કરવાને બાકર કોઈ પણ મીલ્કત મેળવવા અથવા ધરાવવા અથવા વેચી દેવા સંબંધી કોઈ પણ કાયદાના વિધાનના અમલને ઉક્ત પેટા કલમ રોકશે નહિ હશે.

(૪) પેટા કલમ (૧) ના પારિમાણ (એ) માં સુચવવામાં આવેલી તારીખે અથવા તે પછી વસીયતનામાથી કે કોઈ બીજી રીતે કોઈ પણ જપ્તી પેટા કલમ (૧) ની વીરૂદ્ધ હશે કોઈ પણ સ્થાવર મીલ્કત મેળવી અથવા તેની માલીકી ધરાવી હશે તેવા કંઈ પણ કરાર થયા હશે તે નકામા ગણાશે.

અમુક ગ્રુપ એરીયાઝ માટે વહીવટ મંડળી

૬. (૧) પ્રધાન ગેઝેટમાં નોટીસથી (ગોરા ગ્રુપને માટેના સત્તા સિવાયના બીજા) કોઈ પણ ગ્રુપ એરીયાને માટે પારાઓની મુજબ બનેલી એક વહીવટી મંડળી સ્થાપી શકશે.

(૨) તેવી વહીવટી મંડળી આખી અથવા મોટે ભાગે જે ગ્રુપને માટે ગ્રુપ એરીયા સ્થાપવામાં આવેલો હોય તે ગ્રુપના લોકોની બનેલી હોય શકશે અને તેને પારામાં જણાવવામાં આવેલું હશે તેવા કામ અને સત્તાઓ રહેશે, અને જ્યાં લાગતો વળગતો ગ્રુપ એરીયા આખો અથવા તેનો અમુક ભાગ સ્થાનિક સત્તાની દુકમત નીચે હશે ત્યાં તેવી સ્થાનિક સત્તાની મારફતી કરાવવામાં આવેલી દેખરેખ નીચે પોતાની સત્તા અને કામ ચલાવી શકશે, અને જ્યાં લાગતો વળગતો ગ્રુપ એરીયાનો કેટલોક ભાગ એક સ્થાનિક સત્તાની હકુમત ના વિસ્તારમાં આવેલો હોય અને બીજો ભાગ કોઈ બીજી સ્થાનીક સત્તાની હકુમત નીચે આવેલો હોય અથવા કોઈ પણ સ્થાનીક સત્તાની હકુમતની બહાર હોય તો તે પ્રધાન તરફથી નીમવામાં આવેલી સ્થાનીક સત્તાની દેખ રેખ નીચે પોતાનું કામ અને સત્તા ચલાવશે.

(૩) આ કલમની રૂએ લાગતા વળગતા ગ્રુપ એરીયાને માટે વહીવટી મંડળી સ્થપાયાથી એવી વહીવટી મંડળી પાસે જે સત્તાઓ અને કામો નથી હોય તે સત્તાઓ અને કામો તે ગ્રુપ એરીયાના સંબંધમાં કોઈ પણ સ્થાનીક સત્તા પાસેથી લીનવતી લેવાશે નહિ.

(૪) પ્રધાન આ કલમની રૂએ પોતાને ગમેતી સત્તાનો લાગતા વળગતા પ્રાંતના એડમીનીસ્ટ્રેટર સાથે મસલત કર્યા બાદ ઉપયોગ કરશે.

અમુક સત્તાઓમાં મ્યુનીસીપલ કારભાર બરોબર ચલાવવા માટે

૭. (૧) પ્રધાનનો જો એવો મત થાય કે ટ્રાંસવાલનો ૧૮૮૫ ના ૩ નંબર ના કાયદાની કલમ બે ના પારિમાણ (ડી) માં, અથવા ટ્રાંસવાલના ૧૯૦૫ ના મ્યુનીસીપલ એસેસમેન્ટ ઓર્ગેનાઈઝની કલમ દસમાં, અથવા કોઈ પણ સ્થાનિક સરેરી સત્તાની હકુમત હેઠળના સત્તામાં આવેલા (ગોરા ગ્રુપ માટેના સત્તા સિવાયના બીજા) કોઈ પણ ગ્રુપ એરીયામાં એ સ્થાનીક સત્તા તરફથી બરોબર કારભાર ચલાવવામાં આવતો નથી તો લાગતા વળગતા પ્રાંતના એડમીનીસ્ટ્રેટરને તપાસ કરવાની તે બીનતિ કરી શકશે (ઉક્ત સ્થાનીક સત્તાને પોતાની વાત રજુ કરવાની તક આપવામાં આવશે) અને ત્યાર બાદ ઉક્ત એડમીનીસ્ટ્રેટર, લેખીત નોટીસથી, તેવી સ્થાનીક સત્તાને, ઉક્ત નોટીસમાં દર્શાવવામાં આવેલું કંઈ પણ કામ, જે ઉક્ત સ્થાનીક સત્તાને કરવાની સત્તા હોય, અને જે એડમીનીસ્ટ્રેટરનો એવો મત હોય કે સત્તાનો કારભાર બરોબર ચલાવવાને જરૂરી છે, તે તુરત જ કરવાનું તેને જણાવી શકશે; અને જો એવી સ્થાનીક સત્તા એ નોટીસ મુજબ વર્તતા ચુકશે તો એડમીનીસ્ટ્રેટર જાતે એ કામ કરાવી શકશે અને તેને માટે સ્થાનીક સત્તા કાયદેસર જે કરી શકે તેવું કંઈ પણ કામ કરવાની કોઈ પણ જપ્તીને સત્તા આપી શકશે

(૨) આ કલમની રૂએ એડમીનીસ્ટ્રેટર માંગતી વળગતી સ્થાનીક સત્તા પાસેથી તેના તરફથી ચૂકવેલો કંઈ પણ ખર્ચ વસુલ કરી શકશે:—

(એ) જો સ્થાનીક સત્તા એ ખર્ચ ન ભરે તો તેની સામે કોર્ટ મારફતે પગલાં લઈને; અથવા

(બી) જે સ્થાનીક સંસ્થાએ ભરવા નહિ જોયો હોય તેની હકુમત નીચેના સત્તામાં કરેા બાકી રહેનારી સરળ મીલ્કતોપર બોજો કરી નાખીને; અથવા

(સી) ભરવા નહી ભરનારી સ્થાનીક સત્તા કોન્સોલીડેટેડ રેવન્યુ ફંડમાંથી અથવા એડમીનીસ્ટ્રેટર તરફથી મળતી કોઈ પણ નાણા મદદ કે ગ્રાન્ટ કે અન્ય રકમોમાંથી બાદ કરીને,

અથવા વસુલ કરવાની જેવી રીતે અથવા બે રીતે ભેગી કરીને આ કલમની રૂએ સ્થાનીક સત્તા પાસેથી આ રકમ વસુલ કરવાની છે તેનો એડમીનીસ્ટ્રેટરનું સર્ટીફીકેટ પુરાવો ગણાશે, સિવાય કે તેની સામે પ્રધાનને અપીલ કરી શકાશે, જેનો ચુકાદો છેવટનો ગણાશે.

કન્સ્ટ્રક્ટેડ એરીયા માં સ્થાવર મીલ્કત સંબંધી અમુક કરારો પર પ્રતિબંધ

૮. (૧) કોઈ પણ જપ્તી, પરવાના વગર, પોતાની વતી અથવા બીજા કોઈ પણ જપ્તીની વતી કે તેના બાબતમાં એવા કોઈ પણ જપ્તીના કરાર કરી નહિ શકે જેનાથી નાલાયક ઠરેલા કોઈ જપ્તીના અધિકાર ના

હસ્તક રહેલી કોઈ પણ કંપનીની કન્ટ્રોલ ઓરીયામાં આવેલી કોઈ પણ મીલ્કત મેળવી શકાય.

(૨) ૧૯૦૬ ના નેટીવ ટ્રસ્ટ એન્ડ લેન્ડ બીલ્સ ના વિધાનો મુજબ અથવા ૧૯૦૪ ના નેટીવસ (અરબાન એરીયાઝ) ઈમ્પ્રુવમેન્ટ્સ ને કટની કલમ ઉક્ત કાયદામાં જણાવ્યા પ્રમાણેના નેટીવ તરફથી સ્થાવર મીલ્કત મેળવવાના અથવા તેની પાસેથી ખરીદવાના સંબંધમાં પેટા કલમ (૧) લાગુ નહિ પડે.

(૩) પેટા કલમ (૧) ના હેતુઓ માટે રીસીવર, ડેપ્યુટી રીસીવર, કોર્ટના મેસેંજર, ક્લર્ક, એકઝીકયુટર, ટ્રસ્ટીઓ, ટ્રસ્ટીટર અથવા એડમીનીસ્ટ્રેટર કે પોતાના એ દરજ્જામાં સ્થાવર મીલ્કત સંબંધી કામ કરતો હોય તે, અથવા કોઈ પણ બીજો શખ્સ, કે પ્રતિનિધિ તરીકે સ્થાવર મીલ્કત સંબંધી કામ કરતો હોય તે, જેના નામ પર મીલ્કત રજીસ્ટર થએલી હોય તે શખ્સ ની વતી અથવા તેના લાભમાં કામ કરતો ગણાશે.

(૪) પેટા કલમ (૧) ની પીરૂદ્ધ થએલા કોઈ પણ કરાર ન કામા ગણાશે.

કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાં કંપનીઓ તરફથી સ્થાવર મીલ્કત ધરાવવા પર પ્રતિબંધો.

૯. (૧) આ કાયદાની શરૂઆતમાં જો કોઈ પણ ગ્રપની કંપની કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાં સ્થાવર મીલ્કત ધરાવતી હોય, અને ત્યાર બાદ, બીજા ગ્રપની કંપની અને તો તેનાથી પરવાના વગર એ મીલ્કત ધરાવી શકાશે નહિ.

(૨) આ કાયદાની શરૂઆત પછી જો કોઈ પણ ગ્રપની કંપની કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાં સ્થાવર મીલ્કત મેળવે અને ત્યાર બાદ બીજા કોઈ ગ્રપની કંપની અને તો પરવાના વગર એ મીલ્કત ધરાવી નહિ શકે, સિવાય કે, તેણે એ મીલ્કત એવા બીજા ગ્રપના કોઈ શખ્સ કે કંપની પાસેથી કાયદેસર મેળવેલી હશે.

(૩) આ કલમના હેતુઓ માટે કંપની એટલે કોઈ ગ્રપની કંપની ગણાશે, જો એ કંપનીમાં અંકુશ રાખનારો ડીરેક્ટર કે ગ્રપના માણસ તરફથી અથવા તેની વતી અથવા તેના હિતમાં ધરાવાતો હશે.

કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાં જમીનના વસવાટપર પ્રતિબંધો.

૧૦. (૧) કોઈ પણ નાલાયક ઠરેલા શખ્સથી પરવાના વગર કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાં આવેલાં કોઈ પણ જમીન કે મકાનમાં વસવાટ કરી શકાશે નહિ અને કોઈ પણ શખ્સથી કોઈ પણ નાલાયક ઠરેલા શખ્સને તેવી જમીન કે મકાનમાં વસવાટ કરવા દઈ શકાશે નહિ.

(૨) પેટા કલમ (૧) ના વિધાનો કોઈ પણ નાલાયક ઠરેલા શખ્સને કોઈ પણ જમીન કે મકાનમાં વસવાટ કરવાનું ગેરકાયદે ઠરાવી નહિ શકે—

(એ) જો તે ત્યાં કોઈ પણ કાયદાથી અથવા કાયદાની રૂએ મળેલા કોઈ પણ હકના આધારે વસવાટ કરતો હશે;

(બી) જો તા. ૨૪ ઓગસ્ટ ૧૯૧૦ પહેલાં કોઈ પણ કરાર અથવા સહીવાળા નામા દ્વારા મળેલા હકથી, અથવા જો એ જમીન કે મકાન એવાં હોય કે જે કલમ (૩૩) ની રૂએ થએલી કોઈ પણ જાહેરાતના આધારે તેને કલમ ૧૧ ની રૂએ થએલી જાહેરાત લાગુ નહિ પડી શકતી હોય, એ જમીન કે મકાનને લેતી જણાવેલી જાહેરાત લાગુ પડતી હતી તે વખતે કંઈક કરારોથી અથવા વસીયતનામા દ્વારા મળેલા હકથી અથવા કોઈ પણ નવેમ્બર થએલા એવા કરારના આધારે તે ત્યાં વસવાટ કરતો હોય;

(સી) આ કાયદાની શરૂઆત પહેલાં તેણે લાંબા ક્રમના વસવાટથી મેળવેલા હકના આધારે તે ત્યાં વસવાટ કરતો હોય;

(ડી) ૧૯૨૦ ના ડાર્જીલીંગ એકટની રૂએ અથવા ૧૯૦૫ ના ડાર્જીલીંગ (એમ્બરલ્સ્લી પાયર્સ) એકટની રૂએ થએલી કોઈ પણ ચોકસાઈથી, એક ઘર કે મકાન કે વર્ગના લોકોને માટે હોય તે વર્ગનો તે પોતે હોવાના આધારે તે ત્યાં વસવાટ કરતો હોય,

(ઈ) રેલ્વેનો, કાયદેસરી સ્થપાયેલી કોઈ મંડળીનો, (નાલાયક ઠરેલી કંપની અથવા કલમ ૧૨ માં જણાવેલી કંપની સિવાય) એ જમીન કે મકાનમાં કાયદેસર વસવાટ કરનાર કોઈ પણ કુબ્બસનો તે નોકર હોવાના આધારે તે ત્યાં વસવાટ કરતો હોય;

(એફ) એ જમીન કે મકાનમાં કાયદેસર રહેતા કોઈ પણ શખ્સની તે મુલાકાતે આવેલા તરીકે અથવા કોઈ પણ હોટેલમાં મહેમાન તરીકે વસવાટ કરતો હોય;

(જી) કોઈ પણ હોસ્પીટલમાં, નર્સીંગ હોમમાં, એસાયલમમાં, કે એવી કોઈ પણ સંસ્થા અથવા કેદખાનામાં, વસવાટ કરતો હોય;

(એચ) એવી જમીન કે મકાનમાં કાયદેસર વસવાટ કરતા શખ્સ કે તેના નોકરના પતિ, પત્નિ, સગીર બાળક કે આશ્રિત તરીકે ત્યાં વસવાટ કરતો હોય.

(૩) કોલેટમાં જાહેરાતથી ગવરનર-જનરલ જાહેરાતમાં જણાવેલા કોઈ પણ હક્કને તેમાં જણાવેલી મુદતને માટે પેટા કલમ (૧) ના વિધાનોમાંથી બાતલ કરી શકશે.

બાર અને તેરમી હલચેાનેા અમલ

૧૧. (૧) કોલેટમાં જાહેરાતથી ગવરનર-જનરલ જાહેર કરી શકશે કે ૧૨ અને ૧૩ મી કલમોના વિધાનો જાહેરાતમાં જણાવેલી તારીખથી કન્ટ્રોલ્ડ એરીયાના તેમાં જણાવેલા કોઈ પણ ભાગને લાગુ પડશે.

(૨) એ તારીખથી એ વિધાનો, જમીન અને મકાનના વસવાટને લગતા બાકી કે અન્ય કાયદાના બીજાનોમાં ગમે તે જણાવાયું હોય તો પણ, કન્ટ્રોલ્ડ એરીયાના એવા કોઈ પણ ભાગને લાગુ પડશે અને કલમ (૧૦) ના વિધાનો ના અમલને આ પ્રકરણ જણાવેલા બીજાનો લાગુ પડે તે દરમીયાન કન્ટ્રોલ્ડ એરીયાના એ ભાગમાંથી મોકુફ રાખવામાં આવશે.

(૩) કોઈ પણ ગ્રપ એરીયા સ્થપાયાથી આ કલમની રૂએ થએલી લાગતી વળગતી જાહેરાતનો અમલ કન્ટ્રોલ્ડ એરીયાનો કોટલો ભાગ એ ગ્રપ એરીયામાં આવેલો હશે તેટલા ભાગમાં બંધ થશે.

કલમ (૧૧) માં જણાવેલા હુકમોમાં જમીન અને મકાનના વસવાટ પર પ્રતિબંધો.

૧૨. (૧) જણાવવામાં આવેલી તારીખથી કોઈ પણ શખ્સ, કે કોઈ ગ્રપનો હોય તે પરવાના વગર એવી કોઈ પણ જમીન કે મકાનમાં વસવાટ કરી નહિ શકે કે જેમાં કાયદેસર વસવાટ થઈ રહ્યો નહિ હોય અને એ તારીખે કલમ (૧૩) ની રૂએ એજ ગ્રપના માણસ તરફથી વસવાટ થતો નહિ હોય.

(૨) કલમ દસની પેટા કલમ (૨) ના પરિગ્રહો (બી) (સી) (ડી) અને (એચ) ના વિધાનો જોઈતા ફેરફારો સાથે દર્શાવાયેલી જમીન કે મકાન ના વસવાટના સંબંધમાં લાગુ પડશે.

દર્શાવાયલી તારીખ પછી ભાડાએલા અથવા પુરાં થએલાં મકાનો અને એ તારીખે વસાયેલા નહિ હોય તેવાં મકાનો જમીન અને જગ્યા.

૧૩. (૧) દર્શાવાયેલી તારીખ પછી, પેટા કલમ (૩) ના પરિગ્રહો (એ) ની રૂએ જાહેરાતથી જણાવાયેલા જગાની બહાર દર્શાવેલા કોઈ પણ જગ્યામાં આવેલી જમીન કે જગ્યામાં કોઈ પણ મકાન બંધાયું કે પુરૂં થયું હશે, અથવા ઉક્ત તારીખે દર્શાવાયેલા કોઈ પણ જગ્યામાં આવેલા કોઈ પણ મકાન, જમીન કે જગ્યા વસાયેલાં નહિ હોય તો, તેવાં મકાન, જમીન કે જગ્યા—

(એ) જો કાયદેસર મંડળી સિવાય બીજો કોઈ શખ્સ તેની માલીકી પરવાનો કરી તો, કલમ બારના હેતુઓને માટે, પેટા કલમો (૨), (૩), (૪) (૫) અને (૬) ના વિધાનો ની શરતે દર્શાવાયેલી તારીખે તેના માલીક તરફથી વસાવેલાં ગણાશે.

(બી) જો તેવાં મકાન, જમીન કે જગ્યાની માલીક કોઈ કાયદેસર મંડળી હશે, અથવા ઉક્ત તારીખે તેવાં મકાન, જમીન કે જગ્યામાં કાયદેસર વસવાટ થએલો નહિ હોય તો પ્રધાન, પેટા કલમ (૨) ના વિધાનોના અપવાદ સિવાય, માલીકની લેખીત અરજી પરથી દર્શાવાયેલી તારીખથી કયા ગ્રપના માણસથી તે વસાવેલાં અથવા જે તે નક્કી કરશે.

(૨ દર્શાવાયલી તારીખ પછી દર્શાવાયેલા કોઈ પણ જગ્યામાં આવેલ જમીન કે જગ્યા પરનું કોઈ પણ મકાન તોડી પાડવામાં આવ્યું હશે તેને એજ જગ્યામાં બીજું કોઈ મકાન બંધાયું કરી, અથવા તેનો વપરાશ

આપ્યું હશે, અને એ દર્શાવાયેલો સમો પેટા કલમ (૩) ના પરિમાણ (એ) ની રૂએ જાહેરાતથી ઠરાવાયેલા સત્તાની બહાર હશે, તો તેવું બંધાએલું અથવા બંધારવામાં આવેલું મકાન પેટા કલમો (૩), (૪), (૫) અને (૭) ના વિધાનોની શરતે, કલમ (૧૨) ના હેતુઓ માટે દર્શાવાયેલી તારીખે એ મકાનને તોડવામાં આપ્યું અથવા બંધારવામાં આપ્યું તે પહેલાં કબ્જાથી તે કાયદેસર વસાયેલું હતું તેનાથી વસાયેલું લેખાશે.

(૩) (એ) અવરજવર-બંધારણ, એસેટમાં જાહેરાતથી પરિમાણ (બી) ના હેતુઓને માટે કોઈ પણ દર્શાવાયેલા સત્તામાં કોઈ પણ સત્તા ઠરાવી શકશે.

(બી) એવી જાહેરાતની તારીખ પછી એવી કોઈ પણ જાહેરાતમાં ઠરાવવામાં આવેલા સત્તામાં પુરાં થએલાં, બંધાએલાં અથવા બંધારવામાં આવેલાં (પછી તે તોડી પાડવામાં આવેલાં મકાનની જગ્યામાં હોય તો પણ) મકાનના માલીકની લેખીત અરજી પરથી અથવા એવા કોઈ પણ સત્તામાં આવેલ કોઈ પણ જમીન કે જગ્યા જે તારીખે ખાલી પડેલાં હોય અથવા કાયદેસર વસાયેલ ન હોય તો પ્રધાન દર્શાવાયેલી તારીખે કલમ (૧૨) ના હેતુઓ માટે તે કરવા ગ્રૂપના માણસથી વસાયેલા ગણાશે એ નિર્ણય કરશે.

(૪) પરિમાણ (બી) ની રૂએ કોઈ પણ મકાનના સંબંધમાં કંઈ પણ નીર્ણય આપ નહિ ત્યાં સુધી, તેવું મકાન કલમ (૧૨) ના હેતુઓ માટે ખાલી પડેલું લેખાશે.

(૫) પરિમાણ (બી) ની રૂએ થએલા કોઈ પણ નીર્ણય વિરુદ્ધ કોઈ પણ મકાન, જમીન કે જગ્યા તેદીવ ગ્રૂપ અથવા કર્યુ ગ્રૂપના માણસથી વસાયેલું લેખાયું હશે, અને એવા નીર્ણય પછી કલમ (૨) ની પેટા કલમ (૬) ની રૂએ એવા ગ્રૂપના માણસોનો ગ્રૂપ રદ્દબાતલ આપ્યો હશે તો પ્રધાન એ પ્રમાણેનીજ અરજી પરથી એ નીર્ણય પડતો મેલી લઈ શકશે અને ઉક્ત પરિમાણની રૂએ તેવું મકાન, જમીન કે જગ્યા જેવા જણાવેલા ગ્રૂપના માણસથી વસાયેલ હોવાનો નીર્ણય કરશે.

(૬) કોઈ પણ દર્શાવાયેલા સત્તામાં કોઈ પણ રહેવાનું મકાન કે બીજું કોઈ મકાન, જે ૧૯૨૯ ના હાઉઝીંગ એક્ટની રૂએ અથવા ૧૯૪૫ ના હાઉસ ઓફ કોમન્સ (એમરજન્સી પાવર્સ) એક્ટની રૂએ બંધેલા કોઈ પણ ધારાઓની રૂએ બંધાયું હશે, તો તે, કલમ (૧૨) ના હેતુઓ માટે, દર્શાવાયેલી તારીખે, જે વર્ગના માણસોને માટે તે ઘર અથવા મકાન હોવાનું ધરાતું રાખવામાં આવ્યો હશે તેજ ગ્રૂપના માણસથી તે વસાયેલું લેખાશે.

(૭) દર્શાવાયલા કોઈ પણ સત્તામાં કોઈ પણ મકાન, જમીન કે જગ્યાના ટાઈટલ હીડમાં એવી કોઈ પણ શરત હશે કે જે એક યા વધુ ગ્રૂપના માણસોને તેમાં વસવાની બંધી કરનારી અથવા પ્રતિબંધ મુકનારી હશે તો પ્રધાન પેટા કલમ (૩) ની રૂએ એવી શરતની વિરુદ્ધ હોય એવો કોઈ નિર્ણય નહિ કરે

(૮) પ્રધાનને, કોઈ પણ વખતે તેમ કરવું લાભદાયી જણાશે, ત્યારે તે પેટા કલમ (૨) કે પેટા કલમ (૩) ના પરિમાણ (બી) ની રૂએ નિર્ણય આપવાનું પોતાને પોંચ્યા લાયે તેટલી મુદતને માટે મોકુફ રાખશે.

(૯) કોઈ પણ દર્શાવાયલા સત્તામાં કોઈ પણ જમીન કે જગ્યામાં વસવાટ કરવાના સંબંધમાં પરવાનો આપ્યો હોય તો તેવી જમીન કે જગ્યા, પરવાના મુજબ વસવાટ ચાલુ થાય ત્યારથી કલમ (૧૨) ના હેતુઓ માટે દર્શાવાયલી તારીખે જે ગ્રૂપના માણસના વસવાટ માટે પરવાનો આપવામાં આ હોય એવા ગ્રૂપના માણસથી વસાયેલ ગણાશે, સિવાય કે પરવાનામાં સ્પષ્ટ રીતે બીજું કરાવેલું હોય.

૮. (એ) કોઈ પણ દર્શાવાયેલા સત્તામાં કોઈ પણ મકાન, જમીન કે જગ્યાના સંબંધમાં પેટા કલમ (૩) અથવા ૧૯૪૮ ના એકોમોડેશન એન્ડ રેન્ટ્સ એક્ટની કલમ (૧) ના પેટા કલમ (૪) ના પરિમાણ (બી) ની રૂએ કોઈ પણ નિર્ણય થતો હોય, અને તેવું મકાન, જમીન કે જગ્યા ખાલી પોંચી હોય અથવા તેનાં મકાનનું ભાડામાં કે બંધારો પુરાં થયાં નહિ હોય, તો તેવો નીર્ણય કલમનાં લાગતા વળગતા વિધાનોની રૂએ થએલો લેખાશેઃ બશરતે કે કે એ નિર્ણયમાં એકોમોડેશન સિવાયના કોર્ટનું સુચન કરવામાં આવ્યું હશે તો તે ગેરા ગ્રૂપના માણસનું સુચન થએલું લેખાશે, અને જો તેમાં એકોમોડેશનું સુચન પણ હશે તો તે કર્યુ ગ્રૂપના માણસનું સુચન થએલું લેખાશે.

(બી) જો ઉક્ત તારીખે કોઈ પણ દર્શાવાયેલા સત્તામાં જમીન કે જગ્યામાં વસવાટ મંજુર કરનારો ઉક્ત કાયદાની કલમ (૮) ની રૂએ પરવા નો હસ્તિમાં હશે, અને તેવી જમીન કે જગ્યા પરવાના મુજબ વસાયેલ નહિ હોય તો પરવાનો આ કાયદાની કલમ (૧૪) ના લાગતા વળગતા વિધાનો ની રૂએ અપાયેલો લેખાશે.

પરવાના અને નિર્ણયો

૧૪. (૧) પ્રધાન, કલમ (૨) ના વિધાનોની શરતે, પોતાની મુનસુરીમાં આવે તો, લેખીત અરજી પરથી—

(એ) પોતે નીમેલા અમલદારની સહી સાથેની પોતે ઠરાવેલી શરતોએ—

(૧) ગ્રૂપ એરીયા કે કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાં સ્થાવર મીલ્કત મેળવવા કે ધરાવવાને; અથવા

(૨) ગ્રૂપ એરીયા, કન્ટ્રોલ્ડ એરીયા કે કલમ (૧૨) માં સુચવ્યું મુજબ દર્શાવાયેલા સત્તામાં વસવાટ કરવા માટે અથવા વસાવવાની પરવાનગી માટે પરવાનો આપવાનું સુચવી શકશે; અને

(બી) પરવાનાની શરતોમાં ફેરફાર કરવાનું સુચવી શકાશે અથવા જે જમીન કે જગ્યાને માટે પરવાનો આપવામાં આવેલો હશે તે એ જમીન અથવા જગ્યાના અમુક ભાગને માટેજ લાગુ પડશે એવું સુચવી શકશે.

(૨) પ્રધાન, પેટા કલમ (૧) ની રૂએ—

(એ) કોઈ પણ ગ્રૂપ એરીયામાં મીલ્કત મેળવવા કે ધરાવવા અથવા જમીન કે જગ્યામાં વસવાટ કરવા પરવાનો આપવા મંજુરી નહિ આપે, સિવાય કે, તેનો એવો મત હશે કે એવો પરવાનો નહિ આપવાથી વધારે પંડતી મુશ્કીલાત પડશે અથવા પરવાનો આપવામાં જે ગ્રૂપને માટે ગ્રૂપ એરીયા સ્થપાયો છે તે ગ્રૂપનું હિત સમાએલું છે; અથવા

(બી) કોઈ પણ માણસને, કોઈ પણ ગ્રૂપ કે વર્ગના લોકોને જમીન કે જગ્યા મેળવવા, ધરાવવા કે, તે પર વસવાટ કરવાની બંધી કરનારાં કે પ્રતિબંધ મુકનારાં કોઈ પણ ટાઈટલ હીડમાં બીજાનો હોય તેની વિરુદ્ધ જઈ કોઈ પણ જમીન, કે જગ્યા મેળવવા, ધરાવવા કે તેના પર વસવાટ કરવા પરવાનો આપવા મંજુરી નહિ આપે.

(૩) પેટા કલમ (૧) નીચે રૂએ પરવાનો આપવાનું અથવા તેની શરતો માં ફેરફાર કરવાનું સુચવતાં અને કલમ (૧૩) ની રૂએ નિર્ણય કરતાં, પ્રધાન, કોઈ પણ લાગતા વળગતા ગ્રૂપની ઘરોની વ્યવસ્થા કરવા સંબંધી જરૂરીયાતો અને કેળવણી અને વિકાસીની સગવડોની જરૂરીયાતો સંબંધી, વેપાર અને ઉદ્યોગોનાં લેવામાં આવેલાં હાલે બંધી કોઈ પણ ગ્રૂપના માણસો તરફથી ધરાવાયેલી અન્ય મીલ્કત, જમીન કે જગ્યાના સંબંધમાં ઉક્ત સ્થાવર મીલ્કત, જમીન કે જગ્યાની શું સ્થિતિ છે તેની, અને એવી કંઈ પણ બીજી બાબતો, જે તેમના મત પ્રમાણે એવો પરવાનો આપવો જોઈએ કે નહિ, અથવા, તેની શરતોમાં ફેરફારો થવા જોઈએ કે નહિ, અથવા કોઈ પણ નિર્ણય કેવી રીતે થવો જોઈએ, તેને ધ્યાનમાં લેશે.

(૪) સ્થાવર મીલ્કત ધરાવવા અથવા જમીન કે જગ્યામાં વસવાટ કરવાની સત્તા આપનારો પરવાનો અમોકસ મુદતને માટે, અથવા અમુક ઠરાવેલી મુદતને માટે અથવા પ્રધાનની મુનસુરીમાં આવે ત્યારે તે પાછો ખેંચી લેવામાં આવે ત્યાં સુધીને માટે આપી શકાશે.

(૫) કલમ (૧૬) માં સુચવેલી કંપનીને સ્થાવર મીલ્કત મેળવવાની સત્તા આપનારો પરવાનો.

(એ) કોઈ પણ ચોકસ સ્થાવર મીલ્કતના સંબંધમાં; અથવા

(બી) પરવાનામાં દર્શાવાયેલા કોઈ પણ સત્તામાં આવેલી સ્થાવર મીલ્કતના સંબંધમાં; અથવા

(સી) સામાન્ય સ્થાવર મીલ્કતનાં સંબંધમાં; અને

(ડી) પરિમાણ (બી) અને (સી) માં સુચવાયેલા દાખલાઓમા અમુક ઠરાવાયેલી મુદતને માટે અથવા પ્રધાનની મુનસુરીમાં આવે ત્યારે તે પાછો ખેંચી લેવામાં આવે ત્યાં સુધીને માટે આપવામાં આવશે: બશરતે કે કે એવી કંઈ પણ મુદત પુરી થતાં, અથવા પરવાનો પાછો ખેંચી લેવા માં એ સત્તાના આધારે મેળવાયેલી કોઈ પણ સ્થાવર મીલ્કતને પરવાના ની શરતો લાગુ પડતી બાકી રહેશે.

(૬) કલમ (૪) ની પેટા કલમ (૨) ના પરિમાણ (એ) માં સુચવા યેલી અથવા કલમ (૧૦) ની પેટા કલમ (૨) ના પરિમાણ (બી) માં

મુખત્યારેથી કંપનીના કોઈ પણ નોકરને કન્ટ્રોલ્ડ ઓરીયામાં આવેલી કોઈ પણ જમીન કે જગ્યામાં વસવાટ કરવાની સત્તા આપનારો પરવાનગી કોઈ પણ અમિતગત નોકરને અથવા પરવાનામાં દર્શાવેલા કોઈ પણ વર્ગના નોકરોને આપી શકાશે અને ઉપરોક્ત છેલ્લા કાયદામાં કોઈ પણ ઠરાવાયેલી મુદતને માટે અથવા પ્રધાનની મુનસુફમાં આવે ત્યારે પાછી ખેંચી લેવામાં ત્યાં સુધીને માટે આપી શકાશે.

(૭) જે જમીન કે જગ્યાને માટે અથવા તેવી જમીન કે જગ્યાના કોઈ પણ ભાગને માટે પરવાનાની અરજી ના મંજુર થઈ હોય તો જેની એજ જમીન કે જગ્યાને માટે પરવાનાની અરજી એવી નામંજુરીની તારીખ બાદ બે વર્ષની અંદર કરી જોઇએ અને એવી પ્રત્યેક અરજીને માટે પ્રધાનને પાસિંગ ૨૫ ની ફી ભરવી પડશે: અપવાદ એ કે, જેવી કોઈ પણ અરજી ને બાબત આગળ બાદ પ્રધાનની મુનસુફીમાં આવે તો, પાર્લામેન્ટ તરફથી તેને માટે મંજુર થયેલી રકમમાંથી અરજદારને તેણે ભરેલી ફીમ તેટલી રકમ અથવા તે પ્રધાનને મોગ્ય લાગે તેટલી રકમ પાછી મજરે આપી શકશે.

(૮) કરારથી મેળવાયેલી કોઈ પણ સ્થાવર મિલ્કત માટે પરવાને અપાયા બાદ, ૭ મહિનાની અંદર, અથવા એ મુદત પુરી થયા પહેલા મંગેલી અરજી પરથી પ્રધાને વધારી આપેલી મુદતની અંદર જો પરવાના મુજબ, એવી સ્થાવર મીલ્કતના કરાર થઇ ગયા નહિ હોય, અથવા, જો, જમીન કે જગ્યામાં વસવાટ માટે પરવાનો આપવામાં આવેલો હોય તો, પરવાનો અપાયા બાદ ૭ મહિનાની અંદર અથવા તેટલી મુદત પુરી થયા પહેલાં કરવામાં આવેલી અરજીપરથી પ્રધાને વધારી આપેલી મુદતની અંદર પરવાના મુજબ, એ જમીન કે જગ્યામાં વસવાટ ચાલુ થયા નહિ હોય, તો પરવાનો રદ થશે.

(૯) કોઈ પણ જમીન કે જગ્યા, જેના સંબંધમાં પેટાકલમ (૧) ના પરિમાણ (એ) ના પેટા પરિમાણ (૨) ની રૂએ પરવાનો અપાયો હોય તેમાં પરવાનાની શરત મીકદ વસવાટ થતો હશે અથવા તેની વિરુદ્ધ તેનો ઉપયોગ થતો હશે તો પ્રધાન પરવાના ધરાવનારને ચોળમાં ચોકી એક મહિનાની નોટીસ આપ્યા બાદ પરવાનો રદ કરશે.

બાનગી કંપનીના શેરો અને ડીબેંચરો

૧૫. (૧) જ્યારે કોઈ પણ બાનગી કંપની સ્થાવર મીલ્કત ધરાવતી હશે ત્યારે એ કંપનીના કોઈ પણ શેર કે ડીબેંચર એ કંપનીના સંબંધમાં નાલાયક ઠરેલા કોઈ પણ શખ્સ તરફથી અથવા નાલાયક ઠરેલી કોઈ પણ કંપની તરફથી ધરાવાતા હશે અથવા તેના નામપર થયા હશે અથવા કોઈ બીજો શખ્સ તે શખ્સને વતી કે તે કંપનીની વતી કે તે શખ્સ કે કંપની ના હિતમાં ધરાવતો હશે તો રાજ્ય તરફથી તે જપ્ત કરી લેવામાં આવશે.

(૨) પેટાકલમ (૧) માં જણાવેલી, સ્થાવર મીલ્કત ધરાવતી કોઈ પણ કંપનીના સેક્રેટરી અને પ્રત્યેક ડીરેક્ટરની ઉપર એ કંપનીના સંબંધમાં શેર કે ડીબેંચર કોઈ પણ નાલાયક ઠરેલા શખ્સ કે નાલાયક ઠરેલી કંપની ના હકમાં હોય અથવા તેની નાલાયક ઠરેલા શખ્સ કે નાલાયક ઠરેલી કંપની ની વતી કે તેના હિતમાં કોઈ બીજા શખ્સના હકમાં હોય તો તેની કંપની એના રજીસ્ટ્રારને જાણ કરવાની ફરજ રહેશે.

(૩) બાનગી કંપનીના નીચેના કોઈ પણ શેરો કે ડીબેંચરોના સંબંધ માં પેટા કલમ (૧) અને (૨) ના વિધાનો લાગુ નહિ પડે—

(એ) જે આ કાયદાની શરૂઆત પછી તુરત જ કોઈ નાલાયક ઠરેલા શખ્સ અથવા નાલાયક ઠરેલી કંપની તરફથી ધરાવાતા હશે, અથવા કલમ (૬) ની પેટા કલમ (૧) ના પરિમાણ (બી) ની રૂએ બનેલી લાગતી વળગતી જાહેરાતમાં ઠરાવેલી તારીખ બાદ તુરતજ કોઈ પણ શખ્સ કે કંપની તરફથી ધરાવાતા હશે કે જે, તેવી જાહેરાતના પરિણામે તેવી બાનગી કંપની તરફથી ધરાવાતી સ્થાવર મીલ્કતના સંબંધમાં, તેવા માણસ કે કંપની તરફથી શેરો અને ડીબેંચરો ધરાવાઈ રહ્યા હશે તે દરમીયાન નાલાયક ઠરેલ શખ્સ કે નાલાયક ઠરેલી કંપની બની જતાં હશે; અથવા

(બી) જે કોઈ નાલાયક ઠરેલા માણસ તરફથી ધરાવાતા હશે, જો તેને ટ્રાસ્ટેસર ધરાવતા નાલાયક ઠરેલા માણસ પાસેથી વારસામાં મળેલા હશે; અથવા

(સી) જે એવા નાલાયક ઠરેલા માણસ તરફથી નાલાયક ઠરેલી કંપની તરફથી ધરાવતા હશે, જે માણસ કે કંપની એ કંપનીના કોઈ પણ બીજા શેરો કે ડીબેંચરો ટ્રાસ્ટેસર ધરાવતા હશે, જો એવા માણસે અથવા એ કંપનીએ એવા ઉપરોક્ત મેળવેલા જણાવેલા શેરો કે ડીબેંચરો એવા નાલાયક ઠરેલા માણસ કે એવી નાલાયક ઠરેલી કંપની પાસેથી મેળવેલા હશે કે જે માણસ કે કંપનીએ તે ટ્રાસ્ટેસર ધરાવેલા હશે:

અપવાદ એ કે આ પેટા કલમમાં જણાવવામાં આવેલું કશું પણ, આ કાયદાની શરૂઆતમાં ટ્રેરાપદે ધરાવાયેલા કોઈ પણ શેરો કે ડીબેંચરો ના સંબંધમાં પેટા કલમ (૧) અને (૨) લાગુ પડવામાં આડે આવી શકશે નહિ.

(૪) જો કોઈ પણ કંપનીના શેર કે ડીબેંચર પેટા કલમ (૧) ની રૂએ પાછા લઇ લેવામાં આવ્યા હશે તો, કંપનીના સેક્રેટરી કંપની અંકુશ હેઠળના કોઈ પણ રજીસ્ટર, ચોપડો કે દસ્તાવેજમાં તેની નોંધ કરશે અને તે પાછા લઇ લેવાને કંપનીના રજીસ્ટ્રાર તરફથી મુકવવામાં આવે એવું દસ્તાવેજ પુરું પાડશે.

(૫) આ કલમના હેતુઓ માટે કોઈ પણ માણસનો, રૂપ ઓરીયા સ્થપાયો હોવાના કારણે એ હકમાં આવેલી કોઈ પણ સ્થાવર મીલ્કતના સંબંધમાં નાલાયક ઠરેલો માણસ ગણવામાં આવશે નહિ, સિવાય કે એ બારો કલમ (૩) ની પેટા કલમ (૧) ના પરિમાણ (બી) ની રૂએ કરવામાં આવેલી જાહેરાતથી માહીતી મળેલા રૂપ ઓરીયા તરીકે સ્થપાયો હશે.

શેરદર શેરો અને ડીબેંચરોવાળી કંપનીઓ

૧૬. (૧) કોઈ પણ કંપની, જેણે એવા શેરો કે શેર સ્ટોક્સ કે ડીબેંચરો આપેલા હશે કે જે તેના શેરદરને એ કંપનીના સંબંધમાં કોઈ પણ હક આપનારાં હશે, અને કોઈ પણ કંપની, જેમાં કન્ટ્રોલીંગ ઇન્ટરેસ્ટ એવી કોઈ પણ કંપની તરફથી અથવા તેની વતી અથવા તેના લાભમાં ધરાવાતો હશે, તેનાથી કન્ટ્રોલ ઓરીયામાં અથવા કોઈ પણ રૂપ ઓરીયામાં પરવાના મારફ સ્થાવર મીલ્કત મેળવી નહિ શકાય.

(૨) પેટા કલમ (૧) માં જણાવેલી કોઈ પણ કંપની કન્ટ્રોલ્ડ ઓરીય માં કોઈ પણ સ્થાવર મીલ્કત ધરાવતી હશે તો પ્રધાન, એ કંપનીને, એવામાં એવી ત્રણ મહિનાની લેખીત નોટીસ આપ્યા બાદ, ગેઝેટમાં નોટીસ છાપીને એવી કંપની નરીી જાહેર કરી શકશે કે જેમાં કન્ટ્રોલીંગ ઇન્ટરેસ્ટ, કલમ દસના હેતુઓ માટે, ઉક્ત નોટીસમાં જણાવાયેલા રૂપના માણસથી ધરાવાયેલો ગણાશે, અને ત્યાર બાદ એ કંપની ઉક્ત હેતુઓ માટે વધુમાં એવું જણાવવામાં આવશે કે એ કંપનીમાં કોઈ પણ બીજા રૂપના કોઈ પણ માણસ તરફથી અથવા તેની વતી કે તેના લાભમ કન્ટ્રોલીંગ ઇન્ટરેસ્ટ ધરાવતો નથી.

કંપનીઓમાં કન્ટ્રોલીંગ ઇન્ટરેસ્ટ સંબંધી ડેકલેરેશન

૧૭. (૧) કોઈ પણ કંપનીમાં કન્ટ્રોલીંગ ઇન્ટરેસ્ટ કોઈ પણ રૂપ ના કોઈ પણ માણસ તરફથી અથવા તેની વતી કે તેના લાભમા ધરાવાઈ રહ્યો છે એમ માનવાને કારણ છે એમ જો પ્રધાનને લાગે તો તે લેખીત નોટીસથી એ કંપનીને, ઉક્ત નોટીસમાં જણાવેલી મુદતની અંદર, એ કંપની ના ધરાવાતા કન્ટ્રોલ સંબંધી નોટીસમાં મુકવવામાં આવેલી બીનતો રજુ કરવા ફરમાવી શકશે.

(૨) ઠરાવેલી મુદતની અંદર અથવા પ્રધાન તરફથી વધુ લંબાવી આપવામાં આવેલી કોઈ તો તેટલી લંબાવી આપવામાં આવેલી મુદતની અંદર જો એ કંપની નોટીસનો અમલ કરતાં ચુકશે, અથવા નોટીસનો અમલ કરેલો હશે, અને પ્રધાનને સંતોષ થશે કે એ કંપનીમાં કન્ટ્રોલીંગ ઇન્ટરેસ્ટ જેવી નોટીસની તારીખે કોઈ પણ રૂપના કોઈ પણ માણસ તરફથી અથવા તેની વતી અથવા તેના લાભમાં ધરાવાતો હતો, તો ગેઝેટમાં નોટીસ બહાર પાડી તે ડીકલેર કરી શકશે કે આ કામકાજના હેતુઓ માટે એ કંપની એવી કંપની બનશે જેમાં કન્ટ્રોલીંગ ઇન્ટરેસ્ટ એ રૂપના માણસ તરફથી અથવા તેની વતી અથવા તેના લાભમાં ધરાવાય છે, અને ત્યાર બાદ એ કંપની એ હેતુઓ માટે એવી કંપની બનશે, અને એ હેતુઓ માટે વધુમાં એવું જણાવાશે કે કોઈ પણ બીજા રૂપના કોઈ પણ માણસ તરફથી અથવા તેના લાભમાં એ કંપનીમાં કન્ટ્રોલીંગ ઇન્ટરેસ્ટ ધરાવી શકાશે નહિ.

(૩) કંપનીને એવા ડેકલેરેશનની જાણ કરવામાં આવશે અને એ. ઓફિસમાં જણાવવામાં આવેલી તારીખ બાદ બે મહિનાની અંદર પેટા કલમ (૨) માં જણાવેલી નોટીસમાં રદ કરવાના હુકમને માટે હકુમત ધરાવતી કોઈ પણ પ્રાંતિક સુપ્રીમ કોર્ટને તે અરજી કરી શકશે, અને જો કંપની એવું પુરવાર કરી આપે કે એ જેવી કંપની નહોતી કે જેમાં પેટા કલમ (૧) ની રૂએ અપાયેલી નોટીસની તારીખે અથવા તો પેટા કલમ (૨) ની રૂએ અપાયેલી નોટીસની તારીખે કન્ટ્રોલીંગ ઇન્ટરેસ્ટ જેને વીશે સવાલ ઉઠેલો છે એ જૂથના માણસ તરફથી અથવા તેની વતી અથવા તેના લાભમાં ધારવામાં હતો તો કોર્ટ તેવી નોટીસ રદ કરી શકશે.

(૪) પેટા કલમ (૨) ની રૂએ અપાયેલી નોટીસનો અમલ, સ્થાવર મિલકતનાં સંબંધમાં, નોટીસમાં જણાવેલી તારીખે કંપની તરફથી ધરાવાતા અથવા પ્લેજ થએલા રોકા કે ડીબેંચરો સંબંધમાં, પેટા કલમ (૩) માં જણાવેલી મુદત પુરી થતાં સુધી મોકૂફ રાખવામાં આવશે, અથવા ઉક્ત પરિમાદની રૂએ અરજી થઇ હશે તો અરજીને પ્રધાન અપાયા સુધી મોકૂફ રાખવામાં આવશે.

(૫) (૧૯૨૬ ના કંપનીઝ એક્ટની કલમ બસો ઓગણત્રીસમાં આ-રણમાં આવેલી વ્યાખ્યા મુજબ) કોઈ પણ પરદેશી કંપનીના હાથલામાં પેટા કલમ (૧) અથવા (૩) ની રૂએ અપાએલી નોટીસ બરોબર અપાયેલી ગણાશે—

(એ) જો તે એવા માણસપર બજવાએલી હશે કે જે લાગતી વળગતી કંપનીના સંબંધમાં ઉક્ત કાયદાની કલમ (૨૦૧) ની પેટા કલમ (૧) ના પરિમાદ (સી) મુજબ સત્તા ધરાવતો હશે; અથવા

(બી) જો તેવો કોઈ માણસ મુલકમાં ન હોય તો લાગતી વળગતી કંપનીને જાણ થાય તેવી, પ્રધાનનો મત થાય, તેવી રીતે બજવવામાં આવી હશે.

સ્થાવર મીલકત સંબંધી અમુક વિધાનો રદ થશે

૧૮. કોઈ પણ પ્રકારના દસ્તાવેજમાં એવી કોઈ પણ શરત કે વિધાન હશે કે જેથી કોઈ પણ નાલાયક ઠરેલા માણસ કે નાલાયક ઠરેલી કંપનીને સ્થાવર મીલકતનું ટ્રાન્સફર કરવામાં કોઈ પણ પ્રકારની બંધ બજાવવા થી સત્તા મળતી હશે તો રદ થએલી ગણાશે. અપવાદ એ કે જ્યાં એવી શરત કે વિધાન થએલાં હોય તે વખતે લાગતો વળગતો માણસ કે કંપની અથવી વળગતી મીલકતના સંબંધમાં નાલાયક ઠરેલો માણસ કે નાલાયક ઠરેલી કંપની હોય ત્યાં એવી મીલકતના સંબંધમાં તેવો માણસ કે તેવી કંપની નાલાયક ગણાતાં અટકે તો તેને ફરી સક્ષમ કરવામાં આવશે.

બીજા માણસ વતી મીલકત મેળવવા અને ધરાવવા વિષે

૧૯. જે માણસ આ કાયદાની રૂએ કાયદેસર સ્થાવર મીલકત મેળવી કે ધરાવી શકતો ન હોય તેની વતી કોઈ બીજા માણસથી તેવી સ્થાવર મીલકત મેળવી કે ધરાવી શકાશે નહિ.

જપ્ત કરવામાં આવેલી મીલકતનો નિકાલ

૨૦. (૧) જો કોઈ પણ સ્થાવર મીલકત—

(એ) આ કાયદાના કોઈ પણ વિધાનની વિરૂદ્ધ મેળવાઈ અથવા ધરાવાઈ હશે અથવા આ કાયદાથી રદ થતા કોઈ પણ કરારથી મેળવાઈ કે ધરાવાઈ હશે, અથવા જે પરવાનાની રૂએ તે મેળવાઈ કે ધરાવાઈ હોય તેની કોઈ પણ શરતની વિરૂદ્ધ તેનો ઉપયોગ થતો હશે કે તેનો નિકાલ લાવવામાં આવશે; અથવા

(બી) આ કાયદાની શરૂઆતમાં, આ કાયદાથી રદ કરવામાં આવેલા કોઈ પણ કાયદાના કોઈ પણ વીધાનની વિરૂદ્ધ અથવા જેવા કોઈ પણ વીધાનથી રદ થએલા કોઈ પણ કરારની રૂએ મેળવાઈ કે ધરાવાઈ હશે અથવા એવા કોઈ પણ વીધાનની રૂએ આપવામાં આવેલા પરવાના કે સર્ટીફીકેટ કે જેના આધારે તે મેળવાઈ કે ધરાવાઈ હશે તેની વિરૂદ્ધ તેનો ઉપયોગ થયો હશે અથવા નીકાલ લાવવામાં આવ્યો હશે, તો—

પ્રધાન, લાગતાવળગતા માણસને બોલામાં આછા ત્રણ મહિનાની નોટીસ આપ્યા બાદ લાગતો વળગતો માણસ હાજર થાય અને પ્રધાન સંમત થાય તે શરતે ખાનગીમાં અથવા તો પ્રધાન ઠરાવે તે શરતે જાહેર લીલામ માં તે મીલકત વેચાણી દઈ શકશે

(૨) તેવાં વેચાણનો ખર્ચ વેચાણથી થએલી ઉપજમાંથી પ્રથમ વસુલ કરવામાં આવશે અને જે કંઈ બાકી રહ્યું હશે તેમાંથી એ મીલકતને અંગે જે કંઈ કરજ થયું હશે તે ભરપાઈ કરવામાં આવશે અને ત્યાર બાદ શેષ રહેલી રકમ—

આ કાયદાની કલમ (૫) ની પેટા કલમ (૧) ના પારિમાદ (બી) અથવા (સી) માં અથવા ૧૯૪૬ ના એશીયાટીક લેન્ડ્સ-ટેન્યુર એક્ટની કલમ (૩) માં જણાવેલી મીલકત હોય તો લાગતી વળગતી કંપનીને આપવામાં આવશે; અને

(બી) એ સિવાયની હોય તો એ રકમ કોન્સોલીડેટેડ રેવન્યુ ફન્ડમાં જશે, સિવાય કે પ્રધાને બીજી કશી સુચના કરેલી હોય.

અપવાદ એ છે જો એ મીલકત આ કાયદાની કલમ (૧૯) ની વીરૂદ્ધ મેળવાઈ કે ધરાવાઈ હોય તો તેની ઉપજ જે માણસની વતી અથવા જેના લાભમાં તે મેળવાઈ કે ધરાવાઈ હશે તેનું કોઈ પણ જાતનું કરજ ભરવા માટે સીધી યા આડકતરી રીતે વાપરી શકાશે નહિ.

(૩) પેટા કલમ (૧) ની રૂએ અપાયેલી પ્રત્યેક નોટીસની નકલ લાગતી વળગતી ઠીકઠ રેજીસ્ટ્રારી જેના હાથમાં હોય તે અમલદારપર મોકલવા માં આવશે અને એ અમલદાર તે મળતાં તેનાપર તે મળ્યા તે દીવસ અને વખતની તારીખ અને કલાકની નોંધ લેશે અને લાગતા વળગતા રજીસ્ટરો માં નોંધ લેશે કે એ નોટીસ લાગતી સ્થાવર મીલકતના સંબંધમાં આપવા માં આવી છે.

Gandhi Portal

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
23 MAY 1950

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 20—Vol. XLVIII FRIDAY, 19TH MAY, 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. (PRICE) FOUR PENCE

★ ★ ☆

WE AND YOU

You do not comprehend our cry for the
Clamour of the ages is crowding your ears
Blocked with the substance of your
Years of indifference to truth; but we hear
Your songs, for the whispering of the night
Has opened our hearts. We see you
Standing under the pointing finger of light
But you cannot see us, for we are tarrying
In the enlightening darkness.
We are the sons of Sorrow, and sorrow is a
Rich cloud, showering the multitudes with
Knowledge and Truth. You are the sons of
Joy, and as high as your joy may reach.
By the Law of God it must be destroyed.
Before the winds of heaven and dispersed
Into nothingness, for it is naught but a
Thin and wavering pillar of smoke.

—KAHLIL GIBRAN.
(Secrets of the Heart.)

★ ★ ☆

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)

JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 9/11.

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

JUST ARRIVED!

45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-

SAMPLES ON REQUEST.

FOR BLOUSES

SWISS EMBROIDERED GEORGETTE. 36" per yd. 12/6.

VELVET. 44" Chenile Georgette in all latest Shades. Suitable For Sarees. Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SARES. In all lead. ng shades. Now reduced to £4/10.0. each.

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/2/0. each.

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10.0. each.

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades. £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS. Cream. Collar Attached. All Sizes. 27/3 each.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES

★

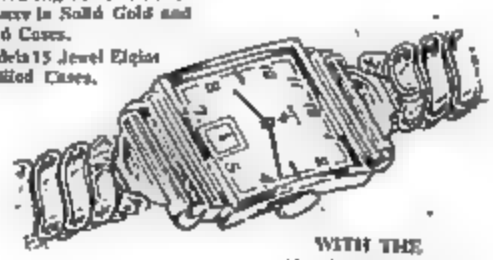
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground. 5 yds. lengths. 25/- each 6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.

Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. KLOPP & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે

હોડકો

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ મીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
લેડીસ તેમજ ગર્લ્સની સ્ટ્રો, ફુલ્ટ હેટ્સ, બ્લાન્કેટસ—બેલ્ટો બનાવો
માટે બધા બનાવો માલ—ઉપરાંત કેપીટલ બ્રીફકેસ માકીઓ
વીગેરે માટે દરજ્જે સૌ પ્રથમ સ્થાન
ધરવા ધરાવે-છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-2651

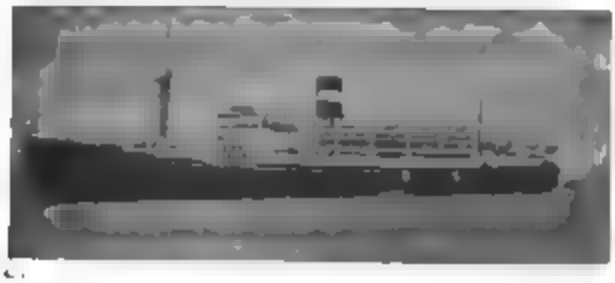
Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 21429.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
12/12 Perlon Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 8199, Johannesburg.
Phones—Office: 22-7771. After hours: 24-4846.

HEADACHES QUICKLY-RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 6454

THE
NEW INDIA ASSURANCE
——COMPANY LIMITED.——
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કોંપની વીમા કંપનીમાં સ્ટેન્ડીંગ, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, આગળ વીગેરે વિગે બધાતા વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. કોંપનીને ઉપકાર આપવું એ વિગે કોંપનીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25645. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without	food		18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET — — DURBAN.

શરબતે-ફેલાદ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન!!

શરબતે-ફેલાદ આ રવા તાજા ખુનનો બનેલો છે. આ રવા પેટમ સ્વતંત્ર તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક આગને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને મુખ ખુબ સજાડે છે. મરદાઈ શક્તિમાં વધારો કરે છે. લીવરની બરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ-ગેસ થતો તરતજ અટકાવે છે, છાતીની બરાબ ખાટા ઓડકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ રવા હાથ પગ અને શરીરની સુકતે તબીયતને તરતજ દુર કરી નવું લોહ ભારી બ્લેડરને તેજસ્વી બનાવે છે. ઔરત મરદ અને બાળકો માટે આ રવા એક સરખી ઉપયોગી છે. આ એક સાબ્યાબ્ય બલરક રોનીક છે.

એક બોતલ શરબતે-ફેલાદની કીમત સી. ૧૨-૬
મળવાનું ઠેકાણું:—

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,

DURBAN.

DUFF'S ROAD TOWNSHIP.

Good road, ¼ acre Lots are selling fast in this lovely area within easy rail transport of Durban, 10 miles from City Hall. Buy now and save.

ALSO FOR SALE:

The homestead, containing 8 rooms, 2 bathrooms (one white tiled) small office, hot water system, wide verandahs. With kitchen block of 3 rooms suitable for conversion to 6 rooms, and detached rooms. £3,500. Also offered, separately or together, cottage and various outbuildings.

ALL ON EASY TERMS

Voysey, Boshoff

—&—

Co. (Pty.) Ltd.

291, Smith Street. Phone 28954

Tear off here and post to
VOYSEY, BOSHOFF & CO. (PTY.) LTD.
291, Smith Street, Durban.

I am interested in the Duffs Road sites and would like to have a plan of the Township. (Please print)

NAME.....

ADDRESS.....

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મફતભાઈ બાલુભાઈ ગઢીયાવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબા પીણી તેમજ ફોરબા વેચવા, મસાલાવાળી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું સુરતી ખુશ' સેવ, ગાંઠીયા, ભાંડીયા, બદામ, પાતળા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે ફોરબા ઓર્ડરમાં મીઠાઈ ફોરબા ૨ કલાકે ૬'ક વખતમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3580.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બોચકોણ, બ્રેકફાસ્ટ ટેબલ સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબલ, સુટ કેસ, ટેબલ, તદન મીકાયલ આવે બહોળી સગવડ. અને બધાથી સાલ ફોરબા મુકવાની જગ્યા.

—ઓરામ, ટેબલ અને કીચન ચેરમેકર—

જે કમારી ટેબલેરમ નીચે તકલા માગ છે. તેનો સ્ટોક હમેશ તૈયાર રહે છે. બાજ રોકડા આપેલા ઓર્ડર બીજા બધાનો અને ફોરબા આવ્યા પહોંચે.

L. MISTRY,

81 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 20—Vol.—XLVIII. FRIDAY, 19TH MAY, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper Price: FOUR PENCE

PROBLEM OR PROGRAMME

INSPIRING MESSAGE FROM MISS MURIEL LESTER

[Miss Muriel Lester, the travelling Secretary of the International Fellowship of Reconciliation, who was recently on a tour of the Union of South Africa, during her travels round the globe, returned to London last Thursday by sea plane. She left, on the eve of her departure, a message for our people in this country, which is most heartening at the present juncture when we are being overwhelmed with harsh and oppressive legislation by the present Government and when we are surrounded by utter darkness. We sincerely hope Miss Lester's message will be an inspiration to us all and will enable us to shake off fear and helplessness from within us and to face the issue with Faith, Hope and Courage.—Ed. I.O.]

I'M always hearing about South Africa's "insoluble problems" but I don't believe in them. During 17 years of continuous travel round the globe I have seen in so many countries tangled situations, foul conditions, tyranny, callousness and cruelty which seemed completely hopeless,—and would have been if the folk involved had accepted this wretched phrase as applying to their own condition. But they didn't. To them the very word "insoluble" smacks of defeatism which is worse than any evil inflicted on one from outside. Defeatism leads to self pity which is a sort of psychological cancer. If we allow hospitality to that fatal germ, our creative powers lessen; we lose the historic sense; one grasp of the time process slackens; we develop faulty vision by staring too hard at close-ups, focussing our gaze on events just under our nose; eventually we may even squint. It's only against a good wide background that things near at hand can be seen in their true proportions.

The Chinese are particularly good at taking the long view. They don't plan just for now or for the next session, or a mere couple of years ahead. They think in decades or in centuries. At the peak of their worst troubles when the Japanese were invading their land, burning down their villages, spreading poisonous drugs among the populace, I heard one of them say, "Yes, we're in for a bad ten years. We know that but don't imagine that at the end of it we shall be hating our Japanese neighbours. We shall quickly make friends with them. We shan't carry on for a hundred years of hate as the English and French did centuries ago!

During the six weeks' Reign of Terror in Vanking, refugees by the thousand were coming into the city of Shanghai though half of it was already destroyed by recent bombing. Accommodation was so scanty that thousands took up their abode on the pavements. They lived outside, ate, slept, died, gave birth, all in the bitter winter weather. Some were picked up each morning frozen to death. Mothers would thank us with terrible sincere gratitude for the gift of an old newspaper to keep some of the chill of frozen concrete from the limbs of their children. It was difficult to live through those days but not an ounce of their energy was wasted in moaning about their insoluble problem.

Their invincible tolerance, the complete confidence they have in their own future, has enabled them to persist through 4,000 years of history. They absorb their conquerors: accepting the best in whatever system that comes to them and steadily eliminating the evil in it, the partial, the parochical, the destructive and the embittered.

At the beginning of the century when I first began social work in the East End of London I found a grim state of affairs. Some were living twelve in a room and that means something far worse in London than in South Africa. Here a slum dweller gets at least good fresh air, sunshine, a wide horizon of hills, the sight of trees, bushes, flowers. He has contact with Mother Nature whenever he leaves his shanty. There we were literally surrounded by 20 square miles of bricks and mortar, all mean streets, all on a dead level, little dirty houses and giant factories with no sight, smell or touch of beauty. If we wanted to grow flowers on our window sill it was difficult to get a few handfuls of earth in which to sow the seed. Unemployment was rife and malnutrition and ill-health. Yet the people were cheery, high spirited, friendly. A great hope upheld them, a completely irrational hope it seemed to me, but it has been justified.

One or two of them here and there had studied not only history and economics but the nature of man. They saw that the evil which they suffered from their oppressors sprang from the same pride, greed and fear which was strong in their own character also: that it was evil that had to be hated and fought against, not the evil-doer. They based their lives and their whole programme on the fact that God made the human race as one family and all races and peoples are equally important in His sight. Therefore when a bad law is made which clashes with the law of God, they might have to refuse to obey it because God is wiser than any Cabinet. So they worked and prayed and strengthened themselves until little groups sprang up all over the area who had lost fear and found confidence; who had turned out hate and discovered strength.

These groups worked through politics, through co-operatives, through social centres, and through Churches and eventually we changed the very quality of life for the 150,000 people who lived in our immediate area. Poplar and all the adjacent East End Boroughs were encouraged to redouble their energy by seeing the result of our work. For instance we had had one of the highest infantile mortality rates in all London but, once we got into activity, the health of mothers and babies was so improved that our infantile death-rate figures were the lowest in the whole country. People from all over the world came to see our Nursery School, our communal laundries, our electricity works, our libraries, our artificial sunlight clinics.

Oh! yes, people praised us when we had won our victory, but we had been jeered at, scorned, boycotted, traduced by the press, sent to prison during the struggle. We learnt a lot while in prison.

India gives a perfect example of this sort of struggle. When I first visited Bapuji in 1926 it looked as though Untouchability was an insoluble problem. Fifty million people kept down, despised, considered too degraded to touch, kept outside the temples, forbidden to approach the wells, and all this absurdity upheld in the name of religion. Then one or two stalwarts dared speak out the truth; declared this old custom was clean contrary to the very nature of God and must be reversed. Besides it was irrational to blame the British for holding Indians in subjection, so long as Indians were holding Untouchables in subjection.

Of course it was dangerous to spread ideas so sharply opposed to the convictions of the majority of the people, convictions that were part of their inherited religious tradition, but the movement spread and grew, though it meant severe persecution, loss of job, loss of reputation, dismissal from one's family, sometimes utmost poverty, on occasion death.

Now it is an indictable offence to call a person an Untouchable. They are being integrated into India's body politic, sit in the Cabinet, and one of them held the most honourable position in the Union i.e. the chairmanship of the Constitution-making Committee.

When Bapuji was in London for the Round Table Conference in 1931 I heard him say, "I make no decision except after prayer. I am not working for the independence of India because I, Mohandas Karamchand Gandhi, have the opinion that India should be free, but because I know it is the will of God that every nation should be free.....I have no strength of my own. All my power comes from God. Look at me. A mere boy could knock me over with a blow of his fist. I have no power of my own. It is a continual miracle to me and if the whole world were to deny God, I would be His sole witness."

The same power is available for each of you, as soon as you decide to train yourselves to accept it hour by hour—as soon as you allow it free play through you.

Indian Opinion

FRIDAY, 19TH MAY, 1950

The Group Areas Bill

THIS Bill, as published, comprises thirty nine Sections, with a host of sub-sections to each, and two Schedules of Laws repealed or amended. Many of the sections contain references and cross-references to other statutes. The whole measure is expressed in language that is typically involved and technical: so much so, that to the average layman, it can mean little other than a jumble of legal verbiage. The trained legal mind, to which the technic employed and the terminology in which the intent of the measure is expressed are more familiar, would, it may confidently be claimed, require many hours of intensive study to unravel all that it does mean, all that it implies, and the consequences it may lead to should the Bill, by any misfortune, become law.

We have no pretensions to any such qualifications, but, from such study (admittedly inexpert) as we have been able to give the text of the Bill certain very obvious facts emerge.

The first of such facts is that the White South Africa policy is to be put into effect without the smallest regard for the feelings or natural rights of the voiceless non-White majority.

The second is that the Minister has arrogated to himself dictatorial powers it is rarely, if ever, safe to invest any man with. The declared policy of the present Government leaves no room for doubt as to how these powers will be exercised in this instance.

The third is, that in pursuance of the Government's Apartheid policy, the ghetto system is to be revived and reinforced in respect of non-Whites. This involves a wholesale encroachment upon vested interests in respect of both ownership and occupation, as indicated in a previous article, must entail complete ruin in the case of the majority of Indian traders and invaluable financial loss in that of the numerically smaller though wealthier section of our people.

The time-limits or periods of grace granted for dispossession or disposal of existing rights of ownership can afford only poor consolation, nor is it difficult to foresee how the helpless position in which Indian property owners and traders will be placed will inevitably affect the sale value of the properties or businesses the law requires them to dispose of.

The fourth is, that disregard of the requirements in respect of fixed property may be penalised by confiscation; in respect of occupation outside of the proclaimed ghettoes, by the imposition of heavy penalties.

Each section of the non-White peoples is apparently to be left to stew in its own juice. Needless to remark, the areas likely to be assigned will be those regarded as least desirable for European occupation and least calculated to depreciate the value of near-by European-owned property.

From the purely worldly, or business point of view no great effort of the imagination is required to realise the serious consequences of their measure upon our people. It is truly a case of "get out or get under." The foregoing observations do not, of course purport to cover the whole field; they will, however, serve to indicate where we stand and with what we are confronted.

We hope that ours is not a Voice crying in the Wilderness when we contend that the material aspect of this matter, serious though it is, is of less real importance than its moral aspect.

The choice with which we are confronted is that of "being Mice or Men"? Cowards or worthy descendants of a people that has been great and that gives promise of being still greater in the not too distant future?

Granted, that things being as they are, material considerations cannot be disregarded altogether. But, although man needs bread to keep body and soul together, the teaching that he cannot live by bread alone, is still true. The Sages of Old taught that worldly possessions were wisely employed only when they were applied to unselfish uses.

Everything seems to indicate that we whose lot has been cast in South Africa are now face to face with a crisis that is to be our testing time. It looks as if we are about to be tested as to whether we are worthy of the rights we claim as our due. It is not what we or our forefathers were or did that matters, but what we are and prove ourselves to be. Much, probably far more than we are capable of realising will depend upon our answer to the call.

Upon our response will depend whether we honour or dishonour ourselves, and, incidentally the Motherland.

Thought For Today

God give us men. A time like this demands

Strong minds, great hearts, true faith, and ready hands,

Men whom the lust of office does not kill,

Men whom the spoils of office cannot buy,

Men who possess opinions and a will,

Men who have honour, men who will not lie;

Men who can stand before a demagogue

And rant his treacherous flatteries without winking;

Tall men, sun-crowned, who live above the fog

In public duty and in private thinking;

For while the rabble with their well-worn creeds,

Their large professions and their little deeds,

Mingle in selfish strife, lo; freedom weeps,

Wrong rules the land, and waiting justice sleeps.

—J. G. HOLLAND.

HOW NATAL OBTAINED RIGHT TO WITHHOLD INDIAN FRANCHISE

BY JOHN DESMOND

HOW did Natal, when she was still a Crown Colony, obtain the British Government's permission to withhold the franchise from the Indian community?

In view of the well-known liberal sentiments of the Mother of Parliaments on such issues this question has always puzzled me. The other day when a document dated exactly 54 years ago—April 21, 1896—came into my hands I found the answer.

A feature of interest about this document, which sets out the correspondence which took place over the Natal Franchise Law Amendment Act of 1894, is to be found in the names of the signatories to the various memoranda.

These include Mahatma Gandhi, Mr. Joe Chamberlain, Secretary of State for the Colonies in Britain and the man who advised an irate audience in Durban shortly after the end of the South African war that "they could not have the advantages of Empire without the disadvantages," Sir John Robinson, first Prime Minister of Natal, under Responsible Government, whose administration sponsored the Bill to deny the Indians the franchise, Mr. Harry Escombe, at that time Natal Attorney-General, and Sir Walter Hely-Hutchinson, then Governor of Natal.

* * *

In a petition dated June 29, 1894, Mahatma Gandhi, who was then in Natal, requested Sir John Robinson, the Premier, to use his influence "to see that justice was done to the Indians of Natal."

Mahatma Gandhi refuted Sir John's remarks emphasising the different stocks from which the Indian and European races sprang, adding: "With the greatest respect we beg to point out that both the Anglo-Saxon and Indian races belong to the same stock . . . both the races have sprung from the same Aryan stock, or rather the Indo-European as many call it."

The petition did not, however, delay the passage of the Bill through the Natal Legislative Assembly, which gave its unanimous assent to the measure's third reading on July 2, 1894.

Meanwhile the Indians had petitioned the Governor of Natal, Sir Walter Hely-Huthinson, stating that "the Bill as it stands disqualifies every Indian, whether a British subject or not, not already on the voters' list from becoming a voter.

"Without any further qualification," the petition continued, "the Bill is manifestly unjust and would work very harshly, at any rate upon some Indians."

The Governor was asked not to give his sanction or to advise the Queen to sanction a Bill, which "would seem to lay down that an Indian British subject of Her Majesty can never become fit to exercise the franchise."

* * *

The petition was referred by the Governor to Sir John Robinson for his comments. The Prime Minister replied pointing out out that the unanimity with which the Bill was passed "was due to a conviction, universal among the European residents of the Colony, that unless Asiatics are debarred from voting, the electorate at no distant date will be swamped by voters who are wholly unfitted by their inexperience and habits to exercise intelligently and independently franchise privileges.

"...The measure is one which public opinion in the Colony will insist upon as being necessary in itself and justifiable on the highest grounds of public propriety and advantage."

The Bill was assented to by the Governor, who, on July 16, 1894, forwarded it to Mr. Chamberlain, Secretary of State for the Colonies, for Queen Victoria's approval. In an accompanying letter Sir Walter Hely-Hutchinson urged that the Bill should be allowed to become law. He did so, he said, for the following reasons:—

'The Bill disfranchises nobody who now holds the franchise, be he Asiatic or not.

"The class of Asiatics, mostly storekeepers, who have qualified for the franchise or who are likely to qualify if the laws remain unaltered, came of their own accord from India, Mauritius or the Eastern ports of tropical Africa and have no interests in common with the bulk of the Asiatic population now numbering about 40,000 in Natal.

* * *

"The agreement in the (Indians') petition appears to me to be beside the mark. It is not a question whether the Asiatic should be granted franchise privileges in his own country. It is a question whether he should be allowed to exercise a voice, which will surely become a controlled voice in the Government of the Colony of Natal, which, it must be recollected, contains, in addition to its 40,000 European inhabitants, 450,000 Natives who are debarred, of necessity, from the exercise of the franchise.

"The number of Asiatics who now hold the franchise is small; but if the law remains as it is at present, there is grave reason to fear that the number will increase so as the give the Asiatic a strong influence in the elections. "The result, which would, probably, tend to render South African Union impossible will be prevented, without injustice to anybody, if the Act now submitted...be allowed to become law." This was a remarkable observation, particularly as it was made more than three years before the outbreak of the second South Africa war.

The Governor also stated that the Act would be a clear indication to any Indians who came of their own accord to Natal that they did so with the knowledge that they could not acquire franchise rights.

* * *

The Natal Indian thereupon organised yet another lengthy petition—this time to the British Government. It was signed by 8,889 Indians. In a covering minute, Sir John Robinson pertinently observed,—

"The petition is signed, or purports to be signed, by 8,889 Indians, all of whom apparently desire to assert their fitness to exercise the franchise. There are 10,279 electors already on the Voters' Rolls of the Colony Consequently had the petitioners their desire at this moment they would form nearly nine-tenths of the whole electorate.

"The petition itself, therefore, may be accepted as conclusive evidence of the danger that menaces the electorate should the Asiatics continue to be admitted to the franchise."

Eventually on Semtember 12, 1895, Mr. J. Chamberlain replied from London notifying the British Government's rejection of the Bill, which, he said, was opened "to the very gravest objection."

"It draws," he added, "no distinction between aliens and subjects of Her Majesty or between the most ingnorant and the most enlightened natives of India."

* * *

But the Secretary of State astutely showed the Natal Government a way out of their difficulty. He said:—

"It is manifestly the desire and intention of your Government that the destinies of the Colony of Natal shall continue to be shaped by the Anglo-Saxon race, and that the possibility of any preponderent influe of Asiatic voters should be averted.

"I readily appreciate the reasons for this policy, and I also recognise the fact that the natives of India do not possess representative institutions in their own country, and that they themselves, in those periods of their history when they were exempt from European influence, have never set up any such system among themselves . . . After fully considering these observations I trust your Ministers will be able to devise a measure which will secure the essential objects they have at heart in a manner which will render it possible for Her Majesty's Government to acquiesce in it."

* * *

Sir John Robinson and his Ministers, while disappointed, were quick to take the hint. In October, 1895, they introduced an amended Bill, which provided that "no person shall be qualified for the franchise (in Natal) who—not being of European origin—are natives or descendants in the male line of natives of countries which have not hitherto possessed elective representative institutions unless they shall first obtain an order from the Governor-in-Council exempting them from the operation of this Act."

This amended Bill was unanimously passed by the Natal Parliament and ultimately assented to by the British Government. It became law in 1896. This, then, was how a British statesman suggested the machinery by phich the Indians were firs disfranchised in the Colony of Natal.—'The Natal Mercury'

Mohammed Rashidi On Communal Disturbances In U.P.

The President of Pakistan Newspaper Editors Conference, Pir Ali Mohamed Rashidi, in a broadcast from Lucknow station of All India Radio on May 13 characterised as "false and baseless" reports of communal disturbances in U.P. which had appeared in press outside India.

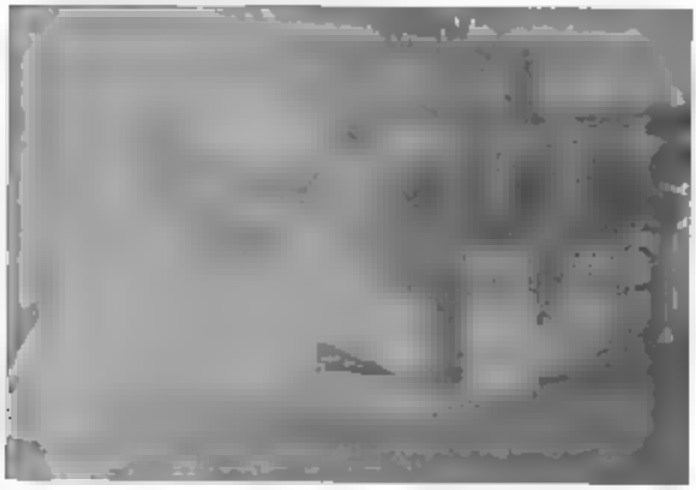
He said, "from what I have seen and heard in Bareilly and Lucknow I am convinced that some news published in the press outside India about disturbances here were entirely false and baseless. It was reported for instance that administration of law and order Uttar Pradesh had almost collapsed and it was also mentioned that in Bareilly thousands of Muslims had been killed and it was difficult for members of the minority community to move about freely on roads. My personal inquiries in this connection show that this news was entirely baseless and false. I was told by Muslims themselves that not more than ten or twelve lives were lost in communal disturbances there."

A TRYST WITH DESTINY

August 14, 1947.

[We are going to publish a series of lectures given by Pandit Nehru, immediately after the attainment of Independence of India. The speeches are very inspiring and we hope you will follow them every week.]

LONG years ago we made a tryst with destiny, and now the time comes when we shall redeem our pledge, not wholly or in full measure, but very substantially. At the stroke of the midnight hour, when the world sleeps, India will awake to life and freedom. A moment comes, which comes but rarely in history, when we step out from the old to the new, when an age ends, and when the soul of a nation, long suppressed, finds utterance. It is fitting that at this solemn moment we take the pledge of dedication to the service of India and her people and to still larger cause of humanity.

Pandit Jawaharlal Nehru

At the dawn of history India started on her unending quest, and trackless centuries are filled with her striving and the grandeur of her success and her failures. Through good and ill fortune alike she has never lost sight of that quest or forgotten the ideals which gave her strength. We end today a period of ill-fortune and India discovers herself again. The achievement we celebrate today is but a step, an opening of opportunity to the greater triumphs and achievements that await us. Are we brave enough to grasp this opportunity and accept the challenge of the future?

Freedom and power bring responsibility. That responsibility rests upon this Assembly, a sovereign body representing the sovereign people of India. Before the birth of freedom we have endured all the pains of labour and our hearts are heavy with the memory of this sorrow. Some of those pains continue even now. Nevertheless, the past is over and it is the future that beckons to us now.

That future is not one of ease or resting but of incessant striving so that we may fulfil the pledges we have so often taken and the one we shall take today. The service of India means the service of the millions who suffer. It means the ending of the poverty and ignorance and disease and inequality of opportunity. The ambition of the greatest man of our generation has been to wipe every tear from every eye. That may be beyond us, but as long as there are tears and suffering, so long our work will not be over.

And so we have to labour and to work, and work hard, to give reality to our dreams. Those dreams are for India, but they are also for the world, for all the nations and peoples are too closely knit together today for any one of them to imagine that it can live apart. Peace has been said to be indivisible; so is freedom, so is prosperity now, and so also is disaster in this One World that can no longer be split into isolated fragments.

To the people of India, whose representatives we are, we make an appeal to join us with faith and confidence in this great adventure. This is no time for petty and destructive criticism, no time for ill-will or blaming others. We have to build the noble mansion of free India where all her children may dwell.

[Next Week—"The Appointed Day."

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

GANDHI AND MARX

By K. G. Mashruwala in 'Harijan'

VIII

ALL the social and economic ideas and programmes of Gandhiji "sprang from his non-violence." His principles of *varna dharma* and trusteeship are not an exception to this. Neither the individual, nor society, nor, for the matter of that, even non-human life was for him a mere material object like a piece of furniture or a machine, which might be created, altered, destroyed or set to any use at will for man-conceived purpose. The welfare of the individual himself must be regarded as the most important purpose of all, and if the sacrifice of one's legitimate material good was demanded for any idealistic end, it must be voluntary. He did not subscribe to the theory that for the good of the many that of the few, and for the good which will accrue to the future generations, the present generations might be sacrificed by men possessed of power.

Nor, so far as I am aware, Gandhiji ever spoke of a "class war," or put forth the establishment of a "classless society" as his ideal. He did speak of the abolition of castes to the extent they obstructed inter-dining, inter-marriage and social intercourse; also of the abolition of hierarchy in the caste system. But the existence of a classless society is a permanent feature of any but the most primitive society, and Gandhiji suggested the solution of their conflicting interests in the two principles of *varna dharma* and trusteeship. The two together, if honestly followed, could maintain harmony in society, and devise non-violent solutions for resolving conflicts as soon as they arose. As long as man remains an imperfect being, one can never imagine a state of absence of conflict altogether. What is needed is a training and a technique to resolve them in a manner which will be beneficial to the individual, the classes as well as the society concerned.

What is this principle of *varna dharma*? Deprived of its scriptural and ritual dress, I would state it as follows:

Normally people follow the traditional callings of their forefathers handed down from father to son. This is good for the stability of social life, for the training of the child and for the technical advance of the profession itself. If the earnings and prestige of every occupation were equal, or even almost so, only in exceptional cases a person would be attracted to a profession other than the ancestral one. This would happen, for instance if a person was brought up from a very early age in an environment of another occupation. Even if the popular belief in heredity in respect of professions is not accepted as scientifically established, one need not doubt that pathological changes developed during the practice of a profession for a whole life-time and from generation to generation have a tendency to become hereditary, and this, along with the occupational environment surrounded the child in the home, makes him more fitted for following the ancestral profession than a very different one. Hence the normal law of social life should be that a person must, as a matter of duty, practise for his livelihood the profession of his forefathers, or of one developed out of the ancestral one. A radical plunge into a different profession is not desirable. If the principle were settled that one has to be what his father was for the practice of a profession for living, we would not have the sorry spectacle of the present age, where a person even after becoming a double graduate does not know the profession which he might practise does not know the profession which he might practise for earning his living. In the settled scheme the training from the very childhood would be a purposeful one.

> "The meaning of *varna*," says Gandhiji "is incredible *simple*. It simply means the following on the part of us all of the hereditary and traditional calling is not inconsistent with fundamental ethics, and this only for the purpose of earning one's livelihood." *Young India* 20-10-'27).

Gandhiji lays down here one exception to the normal rule; namely, if the traditional calling is inconsistent with fundamental ethics, it is not to be followed. He also lays down a limitation of of the normal rule by saying, that the purpose of earning one's livlihood".

He was also prepared to admit another exception to the normal rule when he said in answer to the question, what a man who exhibited qualities opposed to his family character should do—

> "If my father is a trader and I exhibit the qualities of a soldier, I may without reward serve my country as a soldier, but must be content to earn my bread by trading."

In another place, to the same questionists he said:

> "....it would be quite right for any brainy carpenter to become

a lawyer for service, not for money." (*Young India*, 24-11-'27).

But such people are exceptions even to this day, though it must be admitted that they have become more frequent now than ever before and have already created a problem.

The causes for this are hierarchical gradations assigned to callings, and taking to one's profession not as a duty, but as an instrument for amassing wealth in a society based on competition and institution of private property.

Gandhiji's position about the former is cleared by his definition of *varna dharma:*

> "In this conception of *varna*, there is absolutely no idea of superiority and inferiority." (*Young India*, 20-10-'27).

Again,

> "In my opinion there is no such thing as inherited or acquired superiority. ....I believe, implicitly that all men are born equal. All—whether born in India or in England or America or in any circumstances whatsoever—have the same soul as any other. And it is because I believe this inherent equality of all men that I fight the doctrine of superiority which many of our rulers arrogate to themselves. I have fought this doctrine of superiority in South Africa inch by inch, and it is because of that inherent belief, that I delight in calling myself a scavenger, a spinner, a weaver, a farmer and a labourer. And I have fought against the *brahmanas* themselves wherever they have claimed any superiority of themselves either by reason of their birth or by reason of their subsequently acquirred knowledge. *I consider that it is unmanly for any person to claim superiority over a fellow-being*.....I am therefore through and through with every non-*brahmana* when he fights this monster of superiority, whether it is claimed by a *brahmana* or by anybody else. He who claims superiority at once forfeits his claim to be called a man. This is my opinion." (*Young India*, 29-9-'27).

The other cause for the breakdown of the principle of *varna dharma* is sought to be counteracted by Gandhiji by the principle of trusteeship. This we shall deal with in the next article.

Let it be clearly understood, however, that *varna* is not a sectarian or theocratic principle with Gandhiji, but the enunciation of moral but secular duty of a citizen towards himself, his dependents and his society. It is the duty of a citizen to earn his living by practising a profession needed for the well-being of society; the profession must be consistent with fundamental ethics it must be a profession of his forefathers. All notions about superiority and inferiority attached to professions are arbitary and harmful and must be abolished; so also, restrictions about inter-dining and inter-marriage. Thus all professions are equal in rank.

EAST AFRICAN ASIAN WOMEN ORGANISE

A UNIQUE "GET-TOGETHER" OF ASIAN AND AFRICAN WOMEN

(FROM OUR NAIROBI CORRESPONDENT)

WITH the Conference of East African Asian Women which was held in Nairobi on the 22nd, 23rd and 24 of April the first fruits of the efforts made by Dr. (Mrs.) Nalinidevi Pant to bring together all Asian women in these territories on a non-communal, non-political platform can be said to come to fruition.

The aims and objects of this Association are:—

(i) to bring together all Asian women in East African territories on a non-political and non-communal common platform;

(ii) to promote the social, educational and economic welfare of Asian women in this country;

(iii) to undertake such activities as will bring Asian Women's Organisations in East Africa to the level of similar organisations elsewhere;

(iv) to undertake the formation and co-ordination of similar organisations elsewhere in East Africa;

(v) to assist in bringing about closer contact and understanding between Asian women and women of other races in East Africa.

At the same time the following Working Committee were elected: President: Dr. (Mrs.) Nalinidevi Pant, M.B.,B.S., F.R.C.S.; vice-president: Miss Benjamin; treasurer: Mrs. Kulsum Ebon Pirbhai; organiser: Mrs. Yamunadevi Shahane; secretary: Mrs Monica Isobel Nazareth, B.A. LL.,B.; jt. secretary, Mrs. Savitri Bhaskare; members: Mrs. Lalitaben Desai, Mrs. Damayantiben Adalja, Mrs. Sherbanu Nathoo, Mrs. Nargis Dhanjee, Mrs Shantidevi Sharma.

It will be noticed that the Working Committee consists of representatives from all communities and religions. The president of the Working Committee as well as the Association is Dr. (Mrs.) Nalinidevi Pant a Hindu; the vice-president is Miss Benjamin a U.P. Christian; the secretaries are Mrs. Nazareth, a Goan and Mrs. Bhaskare a Maharatta Christian while the treasurer is Mrs. Ebon, a Muslim of high standing and an office bearer of the Muslim Women's Association. It may be noted here that the first patron, paying Shs. 1,000/-, of the Association is also a Muslim, Mrs. Kassam Kanji. The Association has since enrolled more patrons from different communities.

It was decided by the Association later to call an East African Women's Conference in Nairobi with a view to organising, if possible, a territory-wide Central Organisation which can co-ordinate and guide the activities of Asian Women all over the country. The original plan was to hold the Conference during the Charter ceremony in Nairobi and request Her Royal Highness the Duchess of Gloucester to inaugurate it. Unfortunately Her Royal Highness had all her programme already fixed and could find no time for this purpose.

A feature of this Association has been the accommodation made in the Constitution for allowing non-Asians to join it as Associate Members and it is understood that already some European and African women have done so.

While the organisation for the Conference has been going on these three months, the local Association has already undertaken certain activities. The first problem was how to create an interest in the day to day working of the Association, bring women from different walks of life together, to create a spirit of comradeship among them and also teach them to bring them nearer to women of other races.

The organisation of this Association had created great curiosity among the European and African women and advantage was taken of this to organise a visit of the members of the Association to the African Teachers' Training Centre at Githunguri about 25 miles off Nairobi. This visit proved a success beyond all expectations. About 150 Asian women went to Githunguri and were surprised and pleased to find nearly 6,000 African women assembled to welcome them. It was an extraordinary sight and those who saw it will never forget the experience. It was the first time that the women of the two races had come together in such friendly manner and in such large numbers. The Asian women under the guidance of Dr. (Mrs.) Pant joined the games and dances of the African women, performed their own folk dances and games and invited the African women to join them and it is reported that the whole sight was a most stimulating one and warmed the hearts of those who firmly believe in the fundamental unity of humanity. A feature of this visit was the gifts of maize and fruit lovingly brought by the women for their guests. There were literally in thousands and it was a job to bring them back to Nairobi.

This was the first time that women of both races had come together in such numbers. It was a unique occasion for everyone and especially the African women who had never seen Asian Women's games, dances etc.

The Association has, besides, held meeting at which doctors, social workers etc., have been called to discuss their particular subjects and it is understood that gradually it will take in hand problems connected with women's welfare, and co-operate with Government and Municipality in certain matters.

One of the encouraging development has been the taking over by the Association of the Sandford Institute. This is a Railway institute which conducts a Nursery School as well as a Women's Club, has a building of its own and promises to be a very good beginning of the Association's work, as it is entirely non-communal and non-racial.

The Association has already contacted the East African Women's League which is a European organisation as well as the African Women's League; its members have been visiting African locations and establishing contacts with African women and there are promising signs that under the auspices of the Association the women of the three races would gradually come together to tackle problems which are particularly precious to women and children. The present membership of the Association is 400 drawn from all communities.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8/- including postage.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P Bag, Phoenix, Natal

OUR INDIA LETTER

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT)

"IT was an interesting experience. I enjoyed every bit of," was the reaction of Deputy Prime Minister Sardar Patel after witnessing combined exercises of the Indian Navy and Air Force off the coast of Bombay on May 11. Sardar Patel watched manoeuvres from quarter deck of I.N.S. "Delhi" which is taking him to Cochin on a short visit.

Commodore G. Barnard, commanding the Indian Naval Squadron, expressed his satisfaction at the tenor of exercises. He said "combined exercises were only recently introduced. The first one was held in Bombay about a month ago. I was very much satisfied with the way exercises were held and that shows we are now at a stage where the Indian Navy can co-operate most successfully with shore-based aircraft, both bombers and fighters."

* *

Plans for India's participation in the World Cup Football Tournament for Jules Rimmet Trophy have now been finalised. The Indian team is expected to leave for Brazil on June 28 for their first match. Meanwhile arrangements are being made by the All India Football Federation to give selected players one month's coaching in Calcutta. The Provincial Football Associations have been asked to nominate their players for training. The Western India Football Association has made arrangements with the famous British footballer, Mr. George Aitcken, to coach Bombay players.

* *

The Indian Health Minister, Rajkumari Amrit Kaur, was unanimously elected on May 9 President of the World Health Organisation for the coming year. The election took place in Geneva where the Third World Health Assembly is now in session. In her presidential address she declared that on the present WHO budget it was impossible to carry out a "bold and dynamic" programme. Rajkumari said, "I would like to throw out a suggestion for the consideration of the Assembly and that is the issue of [illegible] World Health Stamp by [illegible] member countries.

* *

The Government of Bombay has decided to establish a chain of industrial workshops in all big industrial cities of State to train workers in different vocations. To begin with a workshop is to be opened at Ahmedabad shortly to train workers in manufacture of chemicals and leather goods and in weaving.

* *

A home to accommodate 1,000 children is being established near Calcutta.

* *

A campaign of planting trees all over Saurashtra has been launched in order to increase States Forest wealth. Under the scheme Government owned uncultivated wastelands will be offered of revenue free lease for tree plantation for a period of thirty years. Lease holders will be free to sell fruits and other forest products. The scheme is also expected to provide a practical solution of the State's fuel problem.

* *

A seven-man working party has been constituted by the Indian Government to investigate conditions of heavy engineering industries in the country. It will recommend measures to achieve increased production and improve the quality of products and efficiency of labour.

* *

Dr. Subodh Mitra, Professor of Midwifery Medical College, Calcutta, left for the U.S.A. on May 10 to attend the 4th American Congress of Obstetrics and Gynaecology to be held in New York shortly. Dr. Mitra has been elected chairman of one of the sessions of the Congress.

* *

Three-month training course has been opened in Nellore to coach aboriginal boys and girls in social work. The course has been started by Akhil Bharatiya Adimjatik Sewak Sewak Sangh. The syllabus include anthropology and criminology.

* *

Describing Rabindranath Tagore as "Grand Mughal" of literature Habibullah Bahar, East Pakistan Health Minister, in a speech on occasion of poet's birthday anniversary celebrations in Dacca (May 11) said "Rabindranath is our poet as much as he is poet of West Bengal".

* *

Mangoes are helping to earn foreign exchange for India. Supplies of over one thousand pounds are being flown every week from Bombay to East Africa, Switzerland and United Kingdom. Nearly ten thousand pound have already been dispatched since beginning of mango season in April.

* *

Area under rice cultivation in India during 1949-50 totalled 1,660,00 acres as against 70,275,000 acres in 1948 regarding increase of 2 percent. Estimated production for 1949-50 is 21,913,000 tons as against 21,725,000 tons in previous year.

* *

The next Assembly of World Federation of U.N. Associations will be held in India in October next according to Acharya Narendra Dev Chairman of U.N. Association.

* *

Consequent on resignation of Chief Minister Hare Krishan Mahtab who has been appointed Minister of Central Cabinet, new Cabinet was formed in Orissa State (May 11).

* *

The Education Minister Maulana Azad inaugurated in New Delhi recently the first mobile education exhibition described as a 'unique experiment in social education.' Delhi villages to impart audio-visual education.

* *

Perhaps the biggest single consignment of Locomotives carried by any ship on single keep is now being landed in Madras by the s.s. Beljaarmen. Consignment consists of 53 meter gauge locomotives and 53 tenders from Philadelphia for Madras and Southern Mahratta and South India Railways.

* *

A Muslim priest officiated in a Hindu marriage at Gangapur (Uttar Pradesh) recently. The bridegroom Suresh Ramabhai of Rampur and the bride Saudamini Nair of Travancore are both Gandian constructive workers. Their marriage was solemnized by Ali Sokhat a follower of Mahatma Gandhi.

* *

President Rajendra Prasad has sent the following message to His Majesty King Faisal second of Iraq. "On behalf of the Government and people of of India I have great pleasure in offering Your Majesty felicitations on your birthday."

* *

The C.in-C Indian Army General K. M. Cariappa, left for the U.K. on may 16 to attend the annual exercise of Chiefs of Imperial General Staff. He was accompanied by Major General Thimayya and Major General Tara Singh Bal.

* *

A party of India Botanists led by the Superintendent of the Indian Botanical Garden Calcutta Dr. K. Biswas left Darjeeling on may 10 for Tibet to study plant life there. The botanists will also visit places in Sikkim and Bhutan in this connection. The Calcutta Botanical Garden is the first of its kind in the East started in 1787.

FLY VIA
NAIROBI
TO
INDIA
PAKISTAN
CEYLON

the most direct route to the EAST

Alternate Thursdays a Constellation leaves Nairobi, reaching Bombay after only 12 hours flying.

Immediate connections at Bombay for all parts of the East.

Fare Nairobi/Bombay
1st class £83 Tourist £49 Return

AIR-INDIA International LTD.

Shell House, P.O. Box 1080
NAIROBI. Cables AIRINDIA.

Write to us, to B.O.A.C. our General Agents or to any I.A.T.A. Agent.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

Distinguished Visitors From India

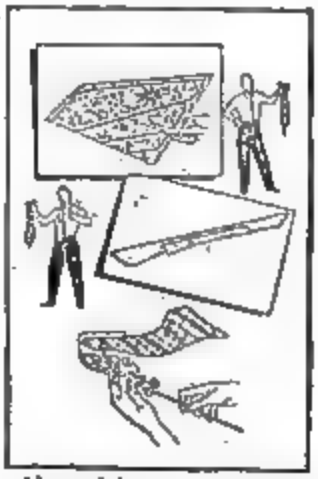
East Africa will have two distinguished sons of India as visitors in the middle of May. They are Shri Kakasaheb Kalelkar and Shri Kamalnayan Bajaj. Shri Kakasaheb Kalelkar was a close associate of Mahatma Gandhi for a quarter of a century and is one of the ablest organisers of Mahatma Gandhi's "constructive programme". He is also a distinguished Gujerathi and Marathi scholar and writer. In Gujerathi he founded a new school of literature and his contribution to that language is recognised as unique. He has travelled far and wide and published many a travelogue. At present he is taking active part in the work of evolving a National Language for India and is working also for the creation of a Central Gandhi Museum in India.

Shri Bajaj for many years the Treasurer of the Indian National Congress and one of Mahatma Gandhi's earliest and closest associates, Shri Kamalnayan Bajaj has played a prominent part himself in Indian politics having been a member of the All India Congress Committee for many years. He was, besides the Secretary of the Congress at its Jaipur Session President of the All-India States Peoples' Conference and tried to shape the union of the Deccan States which he inaugurated. Shri Kamalnayan Bajaj is one of the leading industrialists of new India.

Psychology And Education

Too much psychology and "self-expression" in present day education is breeding rude, ill-mannered, ill-disciplined and bumptious children, according to Mrs. Mary Asher, who spoke on "The parents' task as educators" in Durban at the first of a series of lectures for parents on "Christian Upbringing." The lectures, arranged by the Christian Education Movement, are designed to assist parents who are anxious to give their children the best possible upbringing, build on a Christian foundation. Mrs. Asher, an educationalist for nearly 40 years, the mother of two sons and a daughter and grandmother of three said that the old days of repression and punishment had disappeared—it was hoped, beyond recall. "But," she added, "the swing of the pendulum has gone far too far in the other direction. "There is two much psychology, in my opinion. To too many parents psychology has become the line of least resistance. They say, 'Oh, let the children do as they like...it doesn't matter...it will come out right in the end'." Mrs. Asher assured her audience that it would not and that great care should be exercised when dealing with psychology. She said that the moulding of a child's character was of enormous importance—not only to the child, its family or the immediate community, but to the nations beyond the confines of the child's upbringing is eventually going to have an effect on international relations and goodwill." The relationship between parents was of supreme importance, Mrs. Asher said. "I believe that a great deal of trouble is caused by the one parent putting the children before the other parent.

Ties Of Your Own Making

Many of the pretty rests from your dresses are suitable for making ties, and and men always likes to get a new tie. They are very easily made, and if you have an old discarded tie you may rip it up and you have an excellent pattern. Remember to place the pattern askew on the fabric (see sketch) whereas the tuck, which must be of bunting or buckram, is cut straight.

The tie is placed together and hemmed on the machine along the lower ends where after it is turned inside out. The tuck is basted on as shown on the sketch and the tie is sewn together so that the hem runs right through the middle of the tuck.

The ready tie is turned with a knitting needle. If you place a finished tie before you while sewing you cannot fail to be successful.

World Copyright Reserved, Centrepress Denmark.

Cuticura SOAP

Every wash a luxury skin treatment!

Baby simply loves the caressing softness of its silky and fragrant lather. It is so soothing and cooling to hot, smarting skin. After the bath is dusting with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure baby's comfort.

FOR SENSITIVE SKINS

547

BOOKS FOR SALE

Life of Ramakrishna —By Romain Rolland 10 0

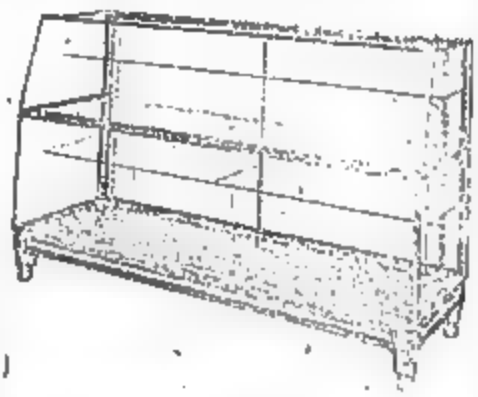
Life of Vivekananda and the Universal Gospel By Romain Rolland 12 6

The Indian States Problem —By M. K. Gandhi 10 0

To be had from:—

The Manager, INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class Display Counters and Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Display Fittings, Fish Fryers, etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.

Manufacturers of High Class Display Cases

Awarded Gold Medal, Rand Easter Show

104 MARSHALL ST (facing Eastern Native) Johannesburg.

Phone 22 421 1/2 P.O. Box 4101

DURBAN

LINDI

DAR-ES-SALAAM

TANGA

MOMBASA

NAIROBI

THE "SKYLION" COASTAL ROUTE

is the cheapest and smoothest way of travelling to East Africa—every Tuesday.

Fares: to Lindi, £38; Dar-es-Salaam, £45; Tanga, £49 13s.; Mombasa, £51; Nairobi, £58 3s.

Full information from our General Sales Agent, South African Airways, or any accredited agent.

EAST AFRICAN AIRWAYS

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
NASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	0
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	6
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	2	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO	3	
ON WAR	3	

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૨૦ | શુક્રવાર તા. ૧૯ મે, ૧૯૫૦. | છૂટક નકલ પેની.૪

સવાલ કે કાર્યક્રમ?

મીસ મ્યુરીયલ લેસ્ટરનો પ્રોત્સાહન આપનારો સંદેશો

[ફિનિક્સનિવાસ દેશોદ્ધારક ગ્રેટ રીટ્સી. ગીતાંજલના પર્યટણ કરનારાં સેક્રેટરી મીસ મ્યુરીયલ લેસ્ટર ગયેલ પોતાની દુનીયાની મુસાફરી દરમીયાન ફુંક કુલ વર્ષ સાઉથ આફ્રિકાની મુલાકાતે આવ્યાં હતાં તેઓ ગયે અઠવાડીએ સીડ્રેનમાં હંટન કર્યા વર્ષ ઉ, તેઓ ની વિદાયગીરી પહેલાં તેઓ આ દેશ માં વસતાં આપણા ભાઈ બહેનો માટે એક સંદેશો આપી ગયાં છે. આજે જ્યારે ઢાલની સરકાર જુલમી કાયદા ઓની આપણને ધમકી રહી છે અને ચોમેર ઘોર અંધકાર છવાઈ રહ્યો છે તેવે વખતે મીસ લેસ્ટરનો આ સંદેશો આપણાં હૃદયમાં પ્રવેશ કરી જાય છે. આવો આપણે સાથીએ હોઈએ અને પ્રાર્થ ના કરીએ કે આપણને સૌને તે પ્રોત્સાહન આપનારો અને આપણામાંથી ભય અને નિરાધાર પણું કૂંકી દેવાની અને આપણી ઉપર આવી પડેલ સંકટનો મક્કમ, આશા અને દીલ્મતથી સામનો કરવાની શક્તી આપનારો થઈ પડશે.—અ. ઈ. ઓ.]

"સાઉથ આફ્રિકાના નહિ ઘોડી શકાય એવા સવાલો" હું હું નિરંતર સાંભળ્યા કરું છું પરંતુ હું તેમાં જરાયે માનતી નથી. પાંત્રીસ વર્ષના મારા પર્યટણ દરમીયાન અનેક દેશોમાં મેં મુંઝવણોથી પરિપૂર્ણ પરિસ્થિતિઓ, મંદા ધાતાવરણો, જુલમ, મેપરવાઈ, અમાનુષિતા જોયાં છે અને વે સંપૂર્ણતઃ નિરાશા ભર્યા જણાયાં છે: અને ખરેખર તેમાં જ બની બેસવાં હોત જો તેના બોજ નીચે પડેલાઓએ આ વાક્યને સ્વીકારી લીધું હોત.

પરંતુ તેઓએ તે નહિ સ્વિકાર્યું- "ઘોડી નહિ શકાય" એ નિરાશાવાદી શબ્દોને બહારના કોઈ તેઓના ઉપર જુલમ ગુજારે તે કરતાં તેઓને વિશેષ અસહ્ય લાગ્યાં. નિરાશાવાદથી માંણસ માં કામરતા આવી જાય છે અને એક જાતનો માનસિક રોગ સમાન થઈ જાય છે. જે વિશ્વાસ જાતને જોઈ આ પડે આવકારી શું તો આપણી રચના એક શક્તિ સાધુ થઈ જાય: ઇતિહાસ નું આપણને ભાન નાહ રહે: કાળની સપાટી પરનો આપણો કાયમી ભૂંસાઈ જાય: અતિ મુંઝવેલ દૃષ્ટિ રાખવાથી. નકામી વસ્તુઓપરજ દૃષ્ટિ એકાગ્ર કરવા થી આપણી દૃષ્ટિ કુંઠિત થઈ જશે અને અંતે આપણે દૃષ્ટિનાશ્રી બની જઈશું. આપણી નજીકની વસ્તુઓ જ જ્યારે વીશાળ ભુમીકાથી આપણે નિહાળીશું ત્યારે જ એ વસ્તુઓનું ખરું પ્રમાણ આ પણે સમજી શકી શું.

ચીનાઓ દીર્ઘ દૃષ્ટિ કરવામાં ખાસ કુશળ છે. તેઓ તત્કાળને માટે અથવા આવતી પેઢીને માટે જ, અથવા કેવળ બે વર્ષની મુદતને માટે જ યોજનાઓ ઘડતા નથી. તેઓ દાયકાઓ અથવા સૈકાઓની દૃષ્ટિએ વીચાર કરે છે, પોતાના સૌથી ખુરા વખતમાં, જ્યારે જાપાનીઓ તેઓના દેશપર ચઢાઇ કરી રહ્યા હતા, તેઓના આગેવાનો તારાજ કરી રહ્યા હતા, તેઓની વસ્તીમાં ફેરી દગાઓ ફેલાવી રહ્યા હતા, તેવે વખતે એક ચીનાને મે આ પ્રમાણે બોલતા સાંભળ્યો હતો: "હા, અમારા પર ખરાબ દામો: બેસેલો છે, અમે એ જાણીએ છીએ પરંતુ એમ ન માનશોકે તેને અંતે અમારા જયની પોથીઓ મે અમે ફરાવીશું. અમે દુરત જ તેઓને અમારા બીજ બનાવીશું. રોકા ઓ પુર્વે અંગ્રેજને અને ફ્રેન્ચોએ કર્યું હતું તેમ સો વર્ષ સુધી વેરઝેર અને દુષ્ટ નહિ ચલાવીએ."

મેનહીંગમાં ૬ અઠવાડીયાં સુધી પ્રવર્તી રહેલા માસ દરમીયાન 'હન્દરો' નિરાશ્રિતો શાંમાદી શહેરમાં જમા થઇ રહ્યા હતા, એને કે અરધું શહેર તો બોઅરના મારાથી ખરમાં ખુલ થઇ ગયું હતું. એ સમયે જરાયની એટલી બધી તંગી હતી કે હજારો લોકોને રસ્તાપરની પબ્લીકોએને નિવાસ સ્થાન બનાવી પડી હતી. બર શાંમાળાની કડકડતી ઠંડીમાં તેઓ બહાર જ પડી રહેતા, બહાર જ ખાતા પીતા અને મરતા પણ ત્યાંજ, માતાઓ બાળકોને જન્મ પણ ત્યાંજ આપતી, રોજ સવાર પડે એટલે રાતની ઠંડીથી મરણ પામેલ, કેટલાકને ત્યાંથી ઉપાડી જવા પડતા હતા; કરી ગયેલી ધરતીપર પડેલાં પોતાનાં બાળકોના રહ્યાસુ માટે થોડાં એક જુનાં છાપાં આપીએ તો માતા ઓ કેટલોદી આભાર માનતી હતી. એ દિવસો વીતાવ્યા પણ કેટલું કઠણ હતું છતાં અમારો સવાલ કદી નહિ ઉઠેલાય એમ કહી રહ્યામાં તેઓએ પોતાની રજાસરખી પણ શક્તિનો બચાવ કર્યો નહોતો.

તેઓની અખુટ ધીરજે, તેઓના ભવિષ્યમાં પુર્ણ વિશ્વાસે કીતિહાસના ચાર હજાર વર્ષો પસાર કરી દેવાની તેઓને શક્તી આપેલી છે. એવી પરિસ્થિતિમાં મુકવામાં આવ્યા તેમાંથી સાર મહણ કરીને અને દોષો દુર કરી ને તેઓ પોતાના વિજેતાઓને પા પ્રયા.

ચાલુ રોકાના આરંભમાં લંડનના ધ્રસ્ટ એન્ડમાં જ્યારે જે સામાજીક કાર્ય પ્રથમ શરૂ કર્યું ત્યારે ગંભીર પરિસ્થિતિ વર્તી રહી હતી. કેટલાક એક કોટડીમાં બારની સંખ્યામાં રહેતા હતા. લંડનમાં એ વસ્તુ સાહિત્ય આ દીકાના કરતાં પણ જ વધારે ગંભીર સ્વરૂપ. અદ્દિ તો એવા ગલીચ હતા એમાં વસનારાઓને કંઈ નહિ તોપ સારી સ્વચ્છ હવા મળી શકે તે, સુર્ય નો પ્રકાશ મળી શકે છે, ટેકરીઓનો વીશાળ પ્રદેશ જોઇ શકે છે, આડપાસ અને ફુલ જોઈ શકે છે. પોતાની ઝુંપડીમાંથી બહાર નીકળે ત્યારે કુદરત માતાના સમાગમમાં આવી શકે છે. ત્યાં તો અમારે વીસ બોરસ માણસ જેટલા વીતારમાં ચુનામાટીની કરતી દિવસ વચ્ચે રહેવું પડે છે એકજ જાત ની ટેરીઓમાં નાનાં ગંદાં ઘરો, અને રાક્ષસી કારખાનાઓ જોઇ છે, કુદરત ની શોભાનું તો નામ 'નશાન નહિ, અમારી બારીની કાંદીઓપર બોલાં ધુલ ઉડાડવા દોષ તો મુઠી ભર માટી મેળવવી પણ મુશ્કેલ થઈ પડે, એકાદી પુરાણ હતી અને પુરતાં પોષણના અભાવે લોકો રોગી હતા. તેમ છતાં તેઓ ખુશનુમા અને ઉત્સાહી અને મળતાવડા હતા. મોટી આશાઓ- મારા મનથી લે કે તે સર્વથા અસ્થિકારી હતી તેઓને ટકાવી રાખ્યા હતા અને તે સંપૂર્ણપણે કુદરતની નીવડી છે.

તેઓમાંના એક કે બે એ કતિહાસ અને અર્થ શાસ્ત્રનો જ નહિ પરંતુ મનુષ્ય સ્વભાવનો પણ અભ્યાસ કર્યો હતો, તેઓએ જોયું કે તેઓના જુલમ ગારોમાં જે દેશ હતા તે એજ માણસ વિજ્ઞાન, બોજ પુરિત અને અપશોથી ઉત્પન્ન થયા હતા કે જે તેઓના પોતા નામાં પણ ઘર માણી રહ્યા હતાં. વળી તેઓ એ પણ સમજ્યા કે દોષ કરનાર ને નહિ પણ દોષને તિરસ્કારવાનો અને તેની સામે મારવાનું છે. પ્રત્યેક માનવ જાતીને એક કુટુંબ તરીકે જોવા કરેલી છે અને તેની નજરમાં સૌ સમાન છે એ હકીકત ઉપર તેઓએ પોતાનું જીવન રચ્યું અને પોતાનો કાર્યક્રમ ઘડયો. એટલે જ્યારે કોઇ ખરાબ કામો પડવામાં આવે છે જે પ્રત્યેના જવાદારી વીશેષ લોભ છે, ત્યારે તેઓએ તેને તાબે થવાની ના પાડવી પડે છે કેમકે કોઈ પણ પ્રધાનમંડળના કરતાં પ્રત્યેકમાં વધારે ઉદારપણ છે. એટલે આ લોકો સાથે રહી કામ કરતા અને પ્રત્યેક પ્રાર્થના કરતા અને તેમ કરતા તેઓએ એટલી શક્તી મેળવી કે તેઓ માંથી હજારો હજારો મંડળીઓ ઉત્પન્ન થઇ, જેઓમાં કોઇ જાતનો ભય નહોતો અને જેઓએ વેરઝેરનો ત્યાગ કરી પ્રેમ બળ મેળવ્યું હતું. આ મંડળીઓ રાજકારણ, સહકારી મંડળીઓ, સામાજીક સંસ્થાઓ, અને ધર્મસ્થાનો દ્વારા કામ કરી રહી હતી અને અંતે અમારા સત્તામાં વસતા દોઢ લાખ જેટલા લોકો જીવનનું પરિવર્તન કરી શક્યા અને અમારાં કાર્યના પરિણા મોથી અમારી બાજુમાંના ધ્રસ્ટ એન્ડ ના શહેર નીવાસીઓને બેહદી શક્તીથી કામ કરવાનું પ્રોત્સાહન મળ્યું. દાખલા તરીકે આખા લંડનમાં બાળ મરણનું પ્રમાણ અમારા તરફ સૌથી મોટું હતું પરંતુ જેવા અમે કામ કરતા થઇ ગયા તેવી જ માતાઓ અને બાળકોની તંદુરસ્તી કેવી સુધરી ગઇ કે અમારાં બાળ મરણનાં આંકડા આખા દેશમાં સૌથી ઓછા થઇ ગયા. દુનીયાના સઘળા ભાગોમાંથી લોકો અમારા બાળ મંદીરો, અમારી લેન્ડરીઓ, અમારાં વીજળીના કારખાનાઓ, અમારાં પુસ્ત કાલયો, અમારી અકુસ્તી સુધના પ્રકારના પદ્ધતીઓ જોવા આવવા લાગ્યા.

હા! અમે વિજય પ્રાપ્ત કર્યો એટલે સૌ કોઇ અમારી પ્રશંસા કરવા લાગ્યા પરંતુ જ્યારે લડી રહ્યા હતા ત્યારે અમારી નીંદા થઇ રહી હતી, અમારી અવહેલીઓ થતી હતી, અમારો તિરસ્કાર થઇ રહ્યો હતો, બહિષ્કાર થઇ

રહ્યો હતો, અખબારો અમને ધમકીઓ આપી રહ્યાં હતાં, અમને કેદમાં પુરવામાં આવ્યાં હતા, વિગેરે અમારા પર વીતી રહી હતી.

આવા પ્રકારની લડતનો સરસમાં સરસ લાભ હિંદુસ્તાને આપેલો છે. ૧૯૨૧ ની સાલમાં જ્યારે હું પહેલી વાર ગાંધીજીને મળી ત્યારે એવું લાગતું હતું કે અસ્પૃશ્યતાના સવાલનો ઉકેલ કદી નહી આવે. પાંચ કરોડ લોકોને હલકા ગણી કહેવામાં, તુચ્છકારવામાં, રઘવું કરવાને, મંદીરોમાં પ્રવેશ કરવા ને, કુવામાંથી પાણી લેવાને નાલાયક ઠરાવવામાં આવ્યા હતા. અને આ સઘળી મુર્ખતા પ્રત્યે તમને નફરત નિપજાવી રાખવામાં આવી હતી. અંતે એક કે બે શુરવીરો નિર્ભયતાથી સત્ય પોકારવા લાગ્યા. આ કરીપુરાણો સિવાય ઇશ્વર ના કાપડાથી સર્વાંતર વીરૂદ્ધ છે અને તે સુધારવો જ જોઇએ એવું કહેવા લાગ્યા. ઘણી હીંદીઓ જ્યારે આ અસ્પૃશ્યોને ગુલામીમાં રાખી રહ્યા હોય ત્યારે હીંદીઓને ગુલામીમાં રાખવાનો બ્રીટીશ પર દોષ મુકવો. પણ અર્થહીન હતો.

મોટા ભાગના લોકોમાં પર કરી રહેલા વીચારો, વારસામાં ઉતરી આવેલા ખોટા સંસ્કારોથી વીરોધી આવી વાતો કેવળવી જોખમ ભરેલી તો હતી. પરંતુ જે દીવ્યજ્ઞાન કેસાવા સામી અને કોરદાર થવા સામી તેના પરિણામે જે કે ઘણા ગુસ્સો થયા, નોકરીઓ ગઇ, ૪૦૦૦/- ગઇ, કુટુમ્બોમાંથી બહિષ્કૃત થયા, ભુખમરો વેઠવો પડયો અને મરણ થયાં.

આજે હવે કોઇની અસ્પૃશ્ય કહેવો એ ગુનો ગણાય છે, તેઓને હીંદી સમાજમાં સ્વીકારવામાં આવ્યા છે, પ્રધાન મંડળમાં લેવામાં આવ્યા છે અને તેમાંના એક બંધારણ ઘડનાર સમીતીના પ્રમુખ તરીકેનું મનાદ સ્થાન ભોગવી રહ્યા છે.

૧૯૩૧ ની સાલમાં જ્યારે ગાંધીજી લંડન આવ્યા હતા ત્યારે તેઓને એવું કહેતા મેં સાંભળ્યા હતા કે, "પ્રાર્થના સીવાય હું કશો નીર્ણય કરતો નથી. હીંદની આઝાદી માટે હું એટલા માટે કામ કરી રહ્યો નથી કે હું મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી એમ માનું છું કે હીંદ આઝાદ થવું જોઇએ. પરંતુ એટલા માટે કરી રહ્યો છું કેમકે દરેક મનુષ્ય આઝાદ થવી જોઇએ એવો ઇશ્વરનો સંકેત છે. મારામાં મારી પોતાની કશી શક્તી નથી. મારી સઘળી શક્તી ઇશ્વર પાસેથી આવે છે.. મને જાણ્યો એક નાનો છોકરો એક મુકકો મારી મને પછાડી દઇ શકે, મારામાં કશી શક્તી નથી. અને તો એ એક ઇશ્વરી ચમત્કાર છે અને આખી દુનીયા ભલે ઇશ્વરનો ઇન્કાર કરે, હું તેનો એકનો એક સાક્ષી રહીશ. એ શક્તી તમારા માનાં પ્રત્યેકમાં રહેલી છે તેના સિવાર કરવાની તાલીમ લેવાનો તમે જોવો નીશ્ચય કરશો તેવી જ તે વધતી જશે અને કામ કરતી થઇ જશે.

આ કાયદો નથી રાખવાનો જોર માલદાર મધ્યમ કે ગરીબ વચ્ચે; નથી રાખવાનો જોર મદ્રાસી, હીંદુસ્તાની કે ગુજરાતી વચ્ચે; નથી રાખવાનો જોર હીંદુસ્તાની કે પાકિસ્તાની વચ્ચે. સૌ કોઇને એકજ લાકડીએ હાંકવામાં આવશે. એટલે જો હીંદીઓએ આ દેશમાં સ્વમાન થી જીવવું હોય તો તેઓએ એકસંપ થઇને રહેવાનો અને એ દિશાએ સઘળા પ્રયત્નો કરવા નો દ્રઢ વીચાર કરી નાખવો ઘટે છે. તેમ નહિ કરે તો પાછળ થી પસ્તાવું પડશે. હીંદુસ્તાન કે પાકિસ્તાન તેઓને કશી પણ મદદ કરી શકશે એ ઓટી ગમગુા છે. "આપ મુવા વીના સ્વર્ગે પહોંચાતું નથી." "જબું નારીમાં જોર ન હોય તો કાયબુ શું કરી શકે." આ કહેવતોનો સાર ગ્રહણ કરવાની જરૂર છે આપણા પોતાનામાં લડવાનું કશું જોર ન હોય; સૌ કોઇ પોતાનો સ્વાર્થ સાધવામાજ પડેલું હોય અને એ સધાઇ રહ્યો એટલે પટેલશીનું શું થાય છે તેની કશી પડી હોય; પૈસાનેજ પરમેશ્વર તરીકે પુજતા હોઇએ અને અંશ પરમેશ્વરને ભુલી ગયા હોઇએ અને તેનાજ કાનુનનો હરઘડી હરઘાસે ભંગ કરતા હોઇએ તો આપણાપર સંકટ આવી પડે એ આપણા પોતાના પાપનાજ ફળ ગણવા રહ્યાં. પણ પછી માથે હાથ દઇ બેસી રહેવાથી કશું વળવાનું નથી. ઇશ્વર તો દયાનો સાગર છે. આપણામાં દયાનો છાટો નથી. બીજાએ આપણું બુરૂ કરેલું હોય તો આપણે તે જન્મભર ભુલી શકતા નથી અને વેર વાળવાની ચૂસ્તિ ને ફેળવેલા રહીએ છીએ. આપણા પોર કમો બીજા ક્ષમા કરે એમ ઇચ્છીએ છીએ પરંતુ આપણુ એ બીજાએ થોડું પણ બુરૂ કર્યું હોય તો ક્ષમા કરવા તૈયાર નથી થતા. ત્યારે ઇશ્વર તો તમે તેના કાનુનોનો ગમે તેટલો ભંગ કર્યા કરો, તેને ગમે તેટલી ગાળો દીધા કરો, તેને ભુલી જઇ ૨.ની નીંદા કરો છતાં તે તમને ભુલતો નથી. તે સદા તમારી સાથેજ છે. તમને ઠોકરો મારીને તે તમને જાગ્રત થવા અને તેને નહિ ભુલવા અને તેજ તમારો અરો આજ્ઞાધારક છે અને તેણે ઘડેલા કાનુનો જોર જરા કાનુનો છે અને તેનું પાલન જ તમને સુખડશે અને સુખી કરશે એ શીખવી રહ્યો છે. આ પશુમાંથી મિથ્યાભિમાન કાઢી નાખી દીન બની જો તેની જોડમાં આવું મુકી તેની પાસે મદદ ની યાચના કરીશું અને આપણને જોવા કરનાર, જીવાડનાર, રક્ષણ કરનાર અને મારનાર તેજ છે એવો પુર્ણ વિશ્વાસ રાખી માત્રનો ડર છોડી દઈ તેનોજ માત્ર ડર રાખી તેનાજ કાનુનને સર્વોપરિ ગણી અરદાનગીથી જો વફાદાર રહીશું તો આપણને તેની જલીલના ખુલમથી આપણને તે કશી આંચ આવવા નહિ દે. એટલે આપણે ગમે તેવા ધારો કરતા આવેલા હોઇએ, ગમે તેવા અનીતીને માર્ગે ચાલતા હોઇએ, પરંતુ જાગ્યા ત્યારથી સવાર ગણી હવે જે સદાનું છોડી ઇશ્વરમાં શ્રદ્ધા રાખી તેને માર્ગે ચાલીશું તો જરૂર તે જ આપણને મદદ કરશે અને આપણા પર જલ્દીથી રહેલી આફતમાંથી આપણને ઉગારશે. એ સિવાય બીજું કોઇ ઉગારી શકવાનું નથી.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૯ મે, ૧૯૫૦

ગ્રૂપ એરીયાઝ બીલ

ગયા અને આગલા અંકમાં અમે અંગ્રેજી વિભાગમાં ગ્રૂપ એરીયાઝ બીલ આખું 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ના વધારા તરીકે વાચકોના લાભાર્થે આપી ગયા છીએ. તેમજ ગુજરાતીમાં તેના કેટલાક ભાગનો તરજુમો આગલા અંકમાં તેમજ ગયા અંકમાં તેની બધાર કલમોનો તરજુમો છાપી ગયા છીએ. ગયે અઠવાડીયે આખો તરજુમો આપી જવો જોઇતો હતો પરંતુ તેનો છેવટનો ભાગ, જે જોહાનીસબર્ગ થી અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી ટપાલમાં મોકલવામાં આવ્યો હતો, તે ટપાલમાં બેરવલે ગાયબ થઇ ગયો હોવાથી છાપી શકાયો નથી.

ગ્રૂપ એરીયાઝ બીલ ઘણું ચાલાકીથી ઘડવામાં આવ્યું છે. તેમાંથી હીંદીનું નામ કાઢી નાખવામાં આવ્યું છે છતાં તે હીંદીને આ દેશમાં સદાને માટે અછુતો તરીકે રાખવાને અને તેમ રહેવા ન ઇચ્છે તો તેની જડ આ દેશમાંથી કાઢી નાખવાને છે. તેની ભયંકરતાનું ભાન હીંદીઓ ને જેમ જેમ તેનો અમલ થતો જશે તેમ તેમ થતું જશે.

બધા માલદાર ભાઇઓ એમ માની બેઠેલા જણાય છે કે એવા કાયદા તો આટલાં વર્ષોથી આવતાજ રહ્યા છે અને આવ્યા કરશે. ચાલતું આવેલું છે તેમ ચાલ્યા કરશે. એવી નિશ્ચિંતતા થી બેસી રહેવાનો હવે વખત નથી.

ગ્રૂપ એરીયાઝ બીલનાં ભાવિ પર વિચારો

ગ્રૂપ એરીયાઝ બીલ એટલું ગુંચવાળા ભરેલું છે કે વકીલોને પણ સમજવું તે છે તો પછી સાધારણ માણસને તે સમજવાનું અઘરું જ હું!

પરંતુ તેના મુળ મુદ્દાઓ ખાસ કરીને તેવા છે.

આ કાયદાથી ત્રણ મોટા વર્ગો ઉભા થવામાં આવશે. ગોરા વર્ગ (૨) નેટીવ વર્ગ (૩) કલર્ડ વર્ગ. આ સિવાય ગવરનર-જનરલ જેટલામાં જાહેરાતથી જુદી જુદી જાતી, ભાષા અને સંસ્કૃતિ ના આધારે જુદા ગ્રૂપો પાડી શકે જેમકે હીંદીઓ કે ગ્રેસીયાદીઓનો ક્રમ પણ થવા સંભવ છે.

જાહેરાતમાં ગવરનર-જનરલ બીજું પણ ફરમાવી શકશે કે એ હુકમને આધારે પડાયેલા ધારા મુજબ કામ કરીને અમલ તા કોઇ ગ્રૂપના આધારે અમુક વર્ગના માણસ તરીકે રજીસ્ટર કરવા કરી એજ પ્રમાણે અમલ કરવાનો હુકમ કરી શકે.

ગવરનર-જનરલને ખાત્રી થયે તે જેટલામાં જાહેર કરી તેમાં જાહેર કરેલો અમુક વ

કરવામાં આવેલા વર્ગના લોકોને વસવાટને માટે બહુારી. અને ઓછામાં ઓછા એક વર્ગની અંદર જે વર્ગના લોકોએ એ જગામાં વસવાટ કરતા થયું પડશે.

એજ રીતે અમુક જગાઓ, જેવી કરવી શકશે કે જેમાં અમુક વર્ગના લોકો જમીનની માલીકી મેળવી અને ધરાવી શકશે, તે એવું પણ જાહેર કરી શકશે એજ સત્તામાં એ વર્ગના લોકોથી વસવાટ પણ કરી શકાશે અને જમીનની માલીકી પણ ધરાવી શકશે, એવી જાહેરાત કાયદા અમલમાં આવ્યા બાદ પાંચ વર્ષની અંદર કરી શકાશે. પાંચ વર્ષ વીતી ગયા બાદ તેમ કરવાને બારા સબાના બન્ને પ્રહોના કરાવ થી સંમતી મેળવવી પડશે.

એ પ્રમાણે રચાયવામાં આવેલા સત્તા માં જે વર્ગને માટે તે સ્થાપવામાં આવેલા હોય તે સિવાયના બીજા કોઇ પણ વર્ગના માણસથી પરવાનો મેળવ્યા વીના વસવાટ કરી શકાશે નહિ.

આ કાયદાથી અત્યાર સુધીમાં બીજા કાયદાઓથી જે કંઇ પણ વસવાટ કે જમીન માલીકીના હકો ઇંડીઓએ મેળવેલા હશે તે નકામા થઇ પડશે, એકત્રિત થએલા સત્તાઓમાં પણ કોઇ સુરક્ષિત રહેશે નહિ.

ગામડાંઓમાં પણ આ કાયદો લાગુ પડશે અને ત્યાં પણ જે કોઇ ઇંડીને ઉપેક્ષી નાખવા હશે તો મુલકી પ્રધાન તેમ કરી શકશે.

મુલકી પ્રધાનના હાથમાં કુલ સત્તા છે.

આ કાયદાથી પત્નિ અને પતિ ભિન્ન જાતીના હોય તો તેઓને સાથે રહેતાં અટકાવી શકાશે કોઇ ઇંડીને કોઇ ભિન્ન જાતીના માણસને નોકરી પર રાખવો હોય તો તેમ કરતાં પણ તેને અટકાવી શકાશે. મા, બાપ, બાળકોને સાથે રહેતાં અટકાવી શકાશે.

અત્યાર સુધીમાં ઇંડીઓએ મેળવેલા રથાપિત હાકો અને રથાપિત હકોપર આ કાયદાથી પાણી ફરી વળશે.

કંપનીઓ કરી જેઓએ મીલકતો મેળવેલી હશે તે ખોટી હશે તો પોતે જ મુદતની અંદર અને ખરી હશે અને એવા હેતુમાં આવેલી હશે કે જે સત્તા માં ઇંડીને મીલકત ધરાવવાનો આ કાયદાની રૂએ હક નહી હોય તો બાકી મુદત બાદ તેના હાથમાંથી જતી રહેશે. તેવી મીલકત બાનગી માલીકીની હોય કે વારસામાં મળેલી હોય તો પણ, બાપ પોતાની મીલકત પોતાના છોકરાં જોગે વારસો આપી નહી શકે. એમેજ સીવાય બીજુ કોઇ ખરીદનાર નહિ હોવાથી તેવી મીલકતો પાછી મુલ્યે વેચાઇ જશે.

આ રીતે આર્યોક દ્રષ્ટિએ આ કાયદો જો પસાર થશે અને અમલમાં મુકાશે તો ઇંડીઓની પાયમાલી થઇ જશે. પરંતુ જેઓને સ્વમાન પ્રિય છે તેઓને આ કાયદાથી થતાં માનભંગનું દરદ એ પાયમાલી કરતાં વીશેષ લાગશે—લાગવું જોઇએ. અને તેને માટે ઘટતાં પગલાં લેવા કમર કસવી જોઇએ. કેમ કે આમલા અહોમાં તેમજ આ અંકમાં વાંચક સમક્ષ રજુ કરવામાં આવેલી હકીકતોમાંથી સમજી શકાવું જોઇએ.

ગાંધીજી અને સામ્યવાદ

'હરિજનબંધુ'માંથી — ઝતાંકથી ચાલુ (૧૦)

ગાંધીજી ઉત્પાદક શરીરશ્રમ, નાના નાના રવાવલંબી સમાજ, આર્થીક અને રાજકીય વિકેન્દ્રીકરણ અને દુનિયાની સાદી અને સરળ રચના પર જ્યારે ભાર મુકતા તે અત્યાર સુધીમાં સિદ્ધાંતોની ચર્ચા થઇ તે પરથી બરાબર સમજી શકાશે.

આપણું આજનું જીવન જેટલું બધુ અટપટું અને ગુંચવાડાભરેલું બન્યું છે કે આપણા દિલમાં જીવન માટે આવે તેટલો પ્રેમ અને આદર હોય, અને માનવ તેમ જ બીજા પ્રાણીઓ સાથે ના વહેવારોમાં શાંતિ, અહીંસા અને ગૌશીલાવનાની રથાપના કરવાની અભિલાષા હોય છતાં માનવ અને માનવેતર પ્રાણીઓનાં નાશ અને શોષણ, કુદરતની સંપત્તિ અને માનવ ની શક્તિનો નિરર્થક વ્યય અને આધુનીક જોહુકમી—અસોયથી ભરપુર સજા તૈયારી રાખવી—વગેરે પ્રવૃત્તિઓ આજના જીવનનાં અનિવાર્ય આવશ્યક અંગ બન્યાં છે. વળી, આજની અટપટી અર્થરચનામાં આપણે પોતે જે ચીજોનો ઉપયોગ કરીએ છીએ, તે કર્યા અને કેવી રીતે બને છે, કારખાનાંમાં બનીને આપણે ગામ કેવી રીતે પહોંચે છે, તેની કેવી રીતે વહેંચણી થાય છે, તેની જીવનની અંદરરચના પર શી અસર થાય છે—વગેરેની આપણને કંઇ જ ખબર પડતી નથી. આજના કરતાં જીવનની વ્યવસ્થા વધારે સરળ અને સાદી હોય તો કદાચ નહીં તો અમુક હદમાં આ નકામાં વીનાશ અને વ્યય બતા ઓછા કરી શકાય જ. આપણી કેટલીક આધુનીક જરૂરીયાતોની ચીજો પણ એવી છે, કે જો વીકેન્દ્રીકરણથી વધારે સરળતાથી પેદા કરી શકાય. દાખલા તરીકે, દરેક ગામમાં કંતણકામ ચલાવી શકાય, દરેક ગામડું કે કસબો પોતાને ઉપયોગ નાં સાદાં કાપડ અને સાદી રીબાર કરી શકે, દરેકના સહેરમાં રંટિયાના, હાથસાળના અમુક બાગો. ઘરના સરસામાન જેવી ચીજો આપ્યા જીકવા માટે બને. સામાન્યપણે અનાજ, કાપડ અને ઘર બાંધવાના સામાન-માલ માટે બીજા પર આધાર રાખવા ની ગામડાંને જરૂર ન જોવી જોઇએ. પરંતુ આજની જીવનરચનામાં સ્વદેશી-વત પાળનારાં મુંબઇના માણસો કલકત્તાનું દંતમંજન, કેરળનો સાબુ, બ્રિટનની દાઢી, રાજસ્થાનના હાથસાળ કે ટીટાગરના મિલકાગળ, મદ્રાસ કે બંગાળનો ગામકાનો માલ, પંજાબની તાંત વગેરે ખરીદે છે. અને તે જ રીતે તે પ્રાંતના લોકો બીજેથી મંગાવે છે; જેમ કે મુંબઇનું દંતમંજન કલકત્તા લાવ છે, બંગાળનો સાબુ કેરળમાં લાવ છે. આ રીતે બાલની નિરર્થક હેરફેર થાય છે, અને તેમાં કુટણ, બજાર વગેરે થાય છે. વાળી કૃષિના ની બાદલીઓ, પતરાંની હલુબ—ડબ્બી ઓ ઇત્યાદિ વાપરીને કમરામાં કાદી નાખવી પડે છે. વળી, વિકેન્દ્રિત ઉત્પાદનમાં માલ બનાવનારા અને વાપરનારા એકબીજાને ઓળખતા હોય છે, અને એકબીજાની જીવનની સ્થિતિ થી વાકેફ રહેતા હોય છે. રાજકીય વ્યવસ્થા પણ વીકેન્દ્રીકરણને પોષક કરવામાં આવે, અને તેમાં લોકોના સાચા પ્રતિનીધિઓ બંધ, અને દરેક ઘટકને પોતાના ક્ષેત્ર પુરતી પુરી સ્વતંત્રતા હોય તો એવી બનાવ લોકશાહીમાં વહોરા પોલના ઘડવાનું અને તેનો અમલ કરવાનું બધારે સરળ બને. તેમાં દોષ કે અપુર્ણતાઓ દેખાતાવિંત, કાનું નુકસાન થાય તે પહેલાં જ એ સુધારી શકાય. અમુક ધંધામાં ઇંસા રહીત ચાલે એમ જ નથી એમ લાગે તો મોટો વીચારી શકે કે એ ધંધો ચલાવવો કે નહીં; અને ચલાવવાનો નીર્ણય કરે તો સમજી પુર્વક તેમ કરશે. દાખલા તરીકે, જીવંત સત્વની દવા, જાત જાતની રસી, સુંવાળા ચામડાના બુટ, ફેન્સી બેગ, રેશમ તથા વાંદરાનો શિકાર, જંગલી ગાયોનો સવાસ, ગાય-બેલની કતલ, વસ્તુની ગમેતાં ઢોરનું પાલન, ઘી-દુધ-વનસ્પતિ વગેરેના પ્રશ્નો વગેરે કેટલાયે વીષયોમાં કેવા પ્રકારની ઇંસા અનીવાર્ય જ છે; અને કેટલી અનીવાર્ય છે એનો બરાબર વીચાર કરવાની આપણા પર આજે કોઇ જવાબદારી નથી. અને જો કાંઇ ઇંસા થાય છે તે આપણી આંખથી દુર થાય છે. આથી કેટલીક બાબતોમાં તો ઇંસાથી થતાં લાભો મેળવ્યા વીના આપણે ઇંસાનો નીષેધ કરીએ છીએ, અને કદાચ તો નીરર્થક ઇંસામાં વધારો કરીએ છીએ. નિત્ય ઉપયોગમાં ચીજોનો ઉપયોગ કરનાર બધાનો પણ હેતુ નથી કે સુંદર બાકસમાં ચેક કરેલો આકર્ષક માલ કેવી રીતે બન્યો છે, અને કયા શ્રમે આપણા સુધી પહોંચ્યો છે. દાખલા તરીકે, એક અહીંસાભક્ત માને છે કે હડવા રોગ પર અપાતી ઇંજેક્શનની દવા બનાવવાની માંથી બને છે, તેથી પોતાના અહીંસા ના સીદ્ધાંતનો ભંગ કર્યા વીના તે લઇ શકાય એમ છે. પરંતુ એને અબર નથી કે પોતાની નાની દીકરીમાં વાદ બરવામાં આવી તે પહેલાં દવા બનાવનારે કેટલાં માણસોને પ્રાણઘાતક નીવડે એમ નથી એની ખાતરી કરવા માટે ખરાહ—ઉંદર (ગીની-પીગ્સ) જેવાં કેટલાંક નાનાં નાનાં પ્રાણીઓને ચારવાના પ્રયોગો કરીને ખાતરી કરી લેવી પડે છે. અહીંસાનો પુજારી આ હકીકત થી અજાણ હોય છે, કેમ કે તેણે પોતાની આંખે કરી નથી જોઇ ઇંજેક્શનીસ બનાવવાની કેમથી જોયું તેનું કારખાનું

એવી જ રીતે કેન્દ્રિત વેપાર દ્વારા આપણે વાંદરાઓ પરદેશ ચઢાવીએ છીએ. આ વાંદરા આપણી ખેતીને ભારે નુકસાન પહોંચાડે છે તોપણ તેમના પર ગોળી ચલાવવામાં આવે તે આપણાથી સહન થતું નથી. પરંતુ તેમને પકડીને પરદેશ મોકલવામાં આપણને વાંધો આવતો નથી. આપણે એ વીચારવા રોકાતા નથી કે અમેરિકા ના ખરીદનારાઓ હનુમાનજીના ભક્તો નથી કે વાંદરાને પાળવા માટે આયાત કરે. અમેરીકામાં હજારો પ્રાણીઓની ખેતાનીક મેડીકલના પ્રયોગ માટે વાંદરાઓને જાત જાતની યાતનાઓ આપીને તેમની હીંસા કરવામાં આવે છે, પરંતુ આપણને એની દરકાર નથી. આપણે જો આપણી આંખે આ પ્રયોગો જોઇએ તો આપણને બબર પડે કે વાંદરા પાકને અસહ્ય નુકસાન પહોંચાડતા હોય તો તેમને આ રીતે પરદેશમાં મોકલવા કરતાં આપણે હાથે જ ગોળીથી મારવામાં ઓછી હીંસા રહેલી છે. એ જ રીતે સહેરોની વસ્તીને દુધ મળે તે માટે દુધાળાં ઢોરને સહેરમાં મોકલીને અને ત્યાં રાખીને અથવા દુર દુરથી તેમને દુધ મોકલવાની આજુબાજુની ઉંરીઓ જેવી સહકારી મંડળીઓની યોજના બનાવીને આપણે આ પ્રાણીઓની કેટલી અનીવાર્ય હીંસા અને બરબાદી કરીએ છીએ! —(અપુર્ણ)

સુનાની ચીઠી મળી છે.

રદીબ્બર "કરંજ" તા. ૮-૪-૫૦ ના રોજે મુંબઇથી ઉપડી હતી તેમાં હજાર હરણ ભરી રહ્યા હતાં. કેલાગોબાએ આવી ગયા પછી સેકંડ કાલસના સામાનમાંથી સુનાની ચીઠી મળી. રદીબ્બરમાં તપાસ કરતાં ચીઠી ના કોઇ બણી ન મળતાં અનુમાન થાય છે કે, કેલાગોબાએ ઉંરી બનારા પેકેન્જરો પૈકીમાંથી કોઇની હોવી જોઇએ. માટે જો કોઇ ભાઇ, અથવા બહેનની ચીઠી ખોવાઇ હોય, તો તેમણે મોકલેલ બાની બધી નીચેના ઠેકાણે થી જાણવી.

જી. જે. ઠકરીલ.

૨૪ ગ્રે રોડ, કરંજ.

ગ્રૂપ એરીયાઝ બીલ

[દબાણની મહેલતને લીધે જેમ ગયા અંકમાં આખું બીલ ન હતા આપી શકયા. આ અંકમાં બાકીનો ભાગ આપીએ છીએ.]

(૪) પેટા કલમ (૫) ના વિધાનોમાં જણાવેલું છે એટલી સરતે ઉકત અમલદાર એવી કંઈ પણ નોટીસ તેને મળ્યા બાદ, કોઈ પણ જાતનું ટ્રાંસ ફાર, લીસ કે મોર્ટગેજ કે બીજું સ્થાવર મીલ્કતને અંગેનું બીજું કંઈ પણ રજીસ્ટર નહિ કરે સિવાય કે તે પેટા કલમ (૨) ની રૂએ થએલાં વેચાણને લગતું હશે.

(૫) એવી કોઈ પણ નોટીસ જો પાછી ખેંચી લેવાઈ હશે તો એવા પાછી ખેંચી લેવાયાની નોટીસ જો અમલદાર પર મોકલવામાં આવશે તે એવી નોટીસ મળતાં અથવા પેટા કલમ (૨) ની રૂએ થએલાં વેચાણને અંગે સ્થાવર મીલ્કતનું ટ્રાંસફર થતાં પેટા કલમ (૩) ની રૂએ થએલી કંઈ પણ નોંધ રદ કરવામાં આવશે.

(૬) પ્રધાનને અને તેને માટે તેણે નીમેલા કોઈ પણ અમલદારને, પેટા કલમ (૨) ની રૂએ વેચાયેલી કોઈ પણ મીલ્કત તેના ખરીદનારના નામપર ટ્રાંસફર કરવાને જે કંઈ પણ જરૂરી હોય તે કરવાની સત્તા રહેશે.

(૭) મીલ્કતનો બાકીનો મીલ્કતનું ટાઈટલ ડીડ રજુ કરતાં ચુકશે તો ડીડસ રેજીસ્ટ્રીની દેખરેખ રાખનાર અમલદાર તેમ છતાં એ મીલ્કતનું ટ્રાંસફર પાસ કરશે અને તેની ઓફીસમાં હાજીર થએલાં ડુપ્લીકેટ ટાઈટલ ડીડમાં અને લગતાં વળગતાં રજીસ્ટરોમાં એ ટ્રાંસફરની નોંધ કરશે.

(૮) ૧૯૧૩ ના એડમીનીસ્ટ્રેશન ઓફ એસ્ટેટસ એકટમાં, ૧૯૨૬ ના કંપનીઝ એકટ, ૧૯૩૫ ના ફાર્મર્સ એસીસ્ટન્સ એકટ અથવા ૧૯૩૬ ધન્સોલવન્સી એકટમાં જેવી વીરૂદ્ધ ગમે તે જણાવેલું હશે તો પણ આ કલમના વીધાનો લાગુ પડશે.

સરવેયર-જનરલ તરફથી આપવામાં આવનારા સર્ટીફીકેટ

૨૧. (૧) કોઈની પણ વિનંતીથી અને તેના માણસ તરફથી સરવેયર-જનરલને ખરા મુજબ ઠરાવાયેલી ફી આપવામાં આપતાં સરવેયર-જનરલ એવા માણસને, તેને માટે ઠરાવાયેલા ફોર્મમાં સર્ટીફીકેટ આપશે જેમાં એવું જણાવેલું હશે કે એ સર્ટીફીકેટમાં દર્શાવવામાં આવેલી, તેની હકુમતના વિસ્તારમાં આવેલી, કોઈ પણ જમીન તેના જણાવાયેલા કોઈ પણ કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાં અથવા કોઈ પણ ગ્રૂપ એરીયામાં આવેલી છે.

(૨) પેટા કલમ (૧) ની રૂએ અપાયેલું સર્ટીફીકેટ મુનીયનની સબળી કોર્ટોમાં અને જાહેર ઓફીસોમાં તેમાં જણાવેલી હકીકતોનો પુરતો પુરાવો ગણાશે.

સ્થાવર મીલ્કતના રજીસ્ટ્રેશનપર પ્રતિબંધ

૨૨. ડીડસ રેજીસ્ટ્રીની દેખરેખ રાખનાર કોઈ પણ અમલદાર કોઈ પણ કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાં અથવા કોઈ પણ ગ્રૂપ એરીયામાં આવેલી કોઈ પણ સ્થાવર મીલ્કત કોઈ પણ ટ્રાંસફર રજીસ્ટર નહિ કરે, જો જેના નામ પર તે ટ્રાંસફર થવાની હોય તેને આ કાયદાની રૂએ તેવી સ્થાવર મીલ્કત મેળવવા યા ધરાવવાનો હક નહિ હોય.

અમુક પુરાવા રજુ કર્યા સિવાય વેપારના પરવાના અપાશે નહિ

૨૩. (૧) કોઈ પણ જાતના વેપાર, રોજગાર કે ધંધા માટે પરવાના આપવા કાયદાથી નીમાયેલા કોઈ પણ અમલદારથી તેવો પરવાનો અથવા તેનું રીન્યુઅલ આપી શકાશે નહિ, સિવાય કે, તેને માટે અરજ કરનાર માણસ એવું પુરવાર કરશે કે એવો પરવાનો ધરાવનારને અને જેને માટે પરવાનો આપવાનો હશે એ વેપાર, રોજગાર કે ધંધાપર બારો અંકુશ ધરાવનાર માણસને જે જગ્યામાં એ વેપાર, રોજગાર કે ધંધો ચલાવવાનો [illegible] ચલાવવાનો કાયદેસર હક છે.

(૨) એવો પરવાનો અથવા તેનું રીન્યુઅલ અપાયા બાદ બે મહિના જાય તે અંદર કોઈ પણ માણસ, અને તેવા પરવાના અથવા રીન્યુઅલ માટેની છેવટનો ફેરનાર જેની અરજ પેટા કલમ (૧) ની રૂએ ના મંજુર થઈ થી અમારારજ્ઞ ના મંજુર થયા બાદ બે મહિનાની અંદર લાગતા વળગતા ટપાલમાં આ મુકાદાની પીઠ પેટા કલમ (૧) માં જણાવેલી જગ્યા જે હતો, તે ટપાલ આવેલી હોય તે ડીસ્ટ્રીકટના મેજીસ્ટ્રેટની સમક્ષ અપીલ જાય. હોવાથી.

અપીલનો નિકાલ લાવતાં મેજીસ્ટ્રેટ— નથી.

(ક્ષ) તેવા અમલદાર સમક્ષ અપાયેલી જુબાની સાંભળશે;

(ખ) તેવા અમલદારે આપેલો કોઈ પણ પરવાનો રદ કરી શકશે, અથવા પરવાના માટે અથવા તેના રીન્યુઅલ માટેની અરજ ને માટે તેવા અમલદારને એવું સ્થિરકારી રોવાનો હુકમ આપી શકશે કે, પેટા કલમ (૧) ની રૂએ જરૂરી પુરાવો અપાયો છે; અને

(ગ) તેની કોર્ટમાં કોઈ પણ દિવાની અદલા આવેલો હોય તેમ તેની જ રીતે અપીલના ખર્ચને માટે હુકમ આપી શકશે.

(૪) તેવો ખર્ચ બીજા અદલાઓમાં થાય છે તેવીજ રીતે વસુલ થઈ શકશે.

(૫) તેની કોઈ પણ અપીલ પરના મેજીસ્ટ્રેટના ચુકાદા સામે, મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં આવતા બીજા અદલાઓની જેમ હકુમત ધરાવતી પ્રીવિ કાઉન્સિલ સુપ્રીમ કોર્ટને અપીલ કરી શકાશે.

સેન્ડ ટનલ એડવાઈઝરી બોર્ડની સ્થાપના

૨૪. (૧) આથી એક બોર્ડ સ્થાપવામાં આવે છે કે જે સેન્ડ ટનલ એડવાઈઝરી બોર્ડ તરીકે ઓળખાશે, અને તેના પ્રધાન તરફથી નીમાયેલા વધુમાં વધુ સાત સભ્યો રહેશે.

(૨) એ સભ્યોમાંના એકને બોર્ડના પ્રમુખ અને એકને ઉપ-પ્રમુખ બનાવવામાં આવશે.

(૩) બોર્ડનો સભ્ય નીમણુક કરતી વખતે પ્રધાન ઠરાવે તેટલી મુદ્ત (જે પાંચ વર્ષથી વધુની નહિ હોય) ને માટે નીમાશે અને કોઈ પણ સભ્ય જેની જગ્યા ખાલી પડેલી હોય (સિવાય કે પેટા કલમ ૪ ની રૂએ ખાલી પડેલી હોય) તે તે જગ્યાએ ફરી નીમાઈ શકશે.

(૪) બોર્ડના સભ્ય પોતાનો હોદ્દો છોડી દેશે—

(ક્ષ) જો તેની એસ્ટેટ નાદારદાર થઈ હશે અથવા તેને વિરે ૧૯૨૫ ના ફાર્મર્સ એસીસ્ટન્સ એકટની કલમ (૧૦) ની પેટા કલમ (૧) ની રૂએ નોટીસ બહાર પડી હશે.

(ખ) તેનું મગજ ઠેકાણે નહિ હોય અથવા કોઈ આરોપ માટે ગુનેગાર ઠર્યો હશે અને દંડની ખુટ વખતની કેદની સજા પામેલો હશે;

(ગ) પ્રમુખની પરવાનગી વિના લાગટ ત્રણ મીટીંગોમાં ગેર હાજર રહ્યો હશે; અથવા

(ઘ) નાલાયકી અથવા ગેર વર્તણુકના કારણે પ્રધાને તેને હોદ્દા પરથી દુર કર્યો હશે.

(૫) બોર્ડપર કુદરતી મુદતની આવી પડેલી જગ્યા, બીજા સભ્યની નીમણુક ન થાય તેટલી મુદતને માટે એક સભ્યની કામચલાઉ નીમણુકથી પુરવામાં આવશે.

(૬) બોર્ડના (રાજીનામું આપ્યા વખત નોકરી કરતો હશે અને જાહેર ફન્ડમાંથી પગાર ખાતો હશે તે સિવાયના) સભ્યને પ્રધાન સાથે મસલત કરી પ્રધાને ઠરાવેલો પગાર અને એલાવન્સ મળશે અને બીજા જણાવેલા માણસને મળી શકશે.

મીટીંગો અને કોરમ

૨૫. (૧) બોર્ડની મીટીંગો, પેટા કલમ (૨)ના વિધાનોમાં જણાવેલ છે તે શરતે બોર્ડ ઠરાવે તે સ્થળે અને સમયે મળશે.

(૨) પ્રમુખ પોતે મુકવે એ સ્થળે અને સમયે બોર્ડની આસ મીટીંગ પ્રમુખ કોઈ પણ વખતે બોલાવી શકશે,

(૩) મેમ્બરોમાંથી ત્રણની હાજરી બોર્ડની મીટીંગ માટે કોરમ ગણાશે.

(૪) પ્રમુખ ગેરહાજર રહે અથવા પોતાની ફરજો બજાવવા અશકત હોય તો તેની ગેર હાજરી દરમીયાન ઉપ-પ્રમુખ પ્રમુખની જગ્યા લેશે અને બોર્ડની કોઈ મીટીંગમાં પ્રમુખ કે ઉપ-પ્રમુખની ગેરહાજરીમાં મીટીંગમાં હાજર રહેલા સભ્યો પોતાનામાંથી કોઈને પ્રમુખપદને ચુંટી શકશે.

(૫) બોર્ડની મીટીંગમાં હાજર રહેલા સભ્યોની બહુમતીનો નિર્ણય બોર્ડનો નિર્ણય ગણાશે: અપવાદ એ કે જ્યાં સરખા પડે તો મીટીંગના પ્રમુખને પોતાના મત ઉપરાંત વધારાનો મત આપવાની સત્તા રહેશે.

બોર્ડના રીપોર્ટોને પ્રધાનનું ધ્યાન દોરશે

૨૬. પ્રધાન કલમ (૨૬) ની રૂએ કોઈ પણ નીમણુંક નહિ કરે, અથવા કલમ (૨૪) ની રૂએ કોઈ પણ પરવાનો રદ નહિ કરે, અથવા તેની કોઈ પણ રીતમાં ફેરફાર નહિ કરે, જ્યાં સુધી તેના સંબંધમાં (૨૭) ની રૂએ બોર્ડ કરેલા રીપોર્ટને તેણે ધ્યાન આપેલું નહિ હોય.

બોર્ડનું કામ

૨૭. બોર્ડ તપાસ કરશે અને લેખીત રીપોર્ટ દ્વારા પ્રધાનને સલાહ આપશે કે—

(એ) જાહેરાત કરવી, ફેરફાર કરવો કે તેને પાછી ખેંચી લેવી ઈચ્છવા યોગ્ય છે કે નહિ—

(૧) કલમ (૨) ની પેટા કલમ (૨) ની રૂએ; અથવા

(૨) કલમ (૭) ની પેટા કલમ (૧), કલમ (૧૦) ની પેટા કલમ (૧) ની રૂએ, કલમ (૧૧) ની પેટા કલમ (૧) ની રૂએ અથવા કલમ (૧૨) ની પેટા કલમ (૩) ની રૂએ કોઈ પણ સત્તાના સંબંધમાં;

(બી) કલમ (૧૩) ની રૂએ કંઈ પણ નિર્ણય કરવાના સંબંધમાં;

(સી) કલમ (૧૪) ની રૂએ કોઈ પણ પરવાનો આપવા અથવા તેની શરતોમાં ફેરફાર કરવાના સંબંધમાં

(ડી) આ કાયદાના અમલને લગતી પ્રધાન તરફથી સુચવવામાં આવેલી કોઈ પણ બાબતમાં સંબંધમાં.

(૨) કલમ (૩) ની પેટા કલમ (૧) ની રૂએ કોઈ પણ જાહેરાતનાં સંબંધમાં અથવા પેટા કલમ (૧) ના પરિબાહ (બી) કે (સી) માં સુચવ્યા પ્રમાં આવેલી કોઈ પણ બાબતમાં પ્રધાનને સલાહ આપતાં પહેલાં બોર્ડ જે બાંધણીની તપાસ ચાલી રહી હશે દર્શાવનારી નોટીસ જે ડીસ્ટ્રીક્ટમાં હાલનો વળગતો સત્તો આવેલો હશે અથવા જમીન કે જગ્યા આવેલાં હશે તે ડીસ્ટ્રીક્ટમાં બે અઠવાડીયાં સુધી અઘવાડીયામાં ઓછામાં ઓછી એક વાર છાપવા અને તેમાં / તેવા કોઈ સત્તાના દાખલામાં એવા સત્તાની મુકાયેલી સ્થિતિ અથવા ડીસ્ટ્રીક્ટની અંદર આવેલી જગ્યા જણાવવામાં આવશે ત્યાં તેવા સત્તાની સ્થિતિ તપાસી શકાશે) અને જેઓને તેમાં કંઈ પણ સંબંધ હોય તો બોર્ડને તે નોટીસમાં જણાવેલા સ્થળે અને જણાવેલા વખતની અંદર (જે છેલ્લી નોટીસ છાપામાં આવ્યા બાદ ઓછામાં ઓછા ૨૪ દિવસનો હશે) એ બાબતમાં જે કંઈ પણ રજુઆત કરવાની હોય તે લેખીત કરવાની સુચના આપવામાં આવશે.

(૩) પેટા કલમ (૨) માં સુચવાયેલી નોટીસ, પરવાનો આપવાના સંબંધમાં, છાપવાની જરૂર નહિ રહે. સિવાય કે પ્રધાનની તેમ કરવાની ઇચ્છા હશે, જે બોર્ડને સંતોષ થયો હશે કે આ કાયદાના બીજાનોની રૂએ પરવાનો આપવાની જરૂર નથી અથવા એજ જમીન કે જગ્યાને માટે અથવા તેના કોઈ પણ ભાગને માટે અગાઉ આપવામાં આવેલો પરવાનો કલમ (૧૪) ની પેટા કલમ (૭) ના વિધાનોથી રદ થયો હશે.

(૪) પ્રધાન સુચવશે તો, તેના નિર્ણય મુજબ, બોર્ડ કલમ (૧૦) ની પેટા કલમ (૩), કલમ (૧૧) ની પેટા કલમ (૧) કે કલમ (૧૩) ની પેટા કલમ (૩) ની રૂએ થએલી કોઈ પણ જાહેરાતના સંબંધમાં અથવા પરિબાહ (બી) ના પેટા પરિબાહ (૧) અથવા પેટા કલમ (૧) ના પરિબાહ (ડી) માં જણાવેલી કોઈ પણ બાબતોને પણ અનુસરશે, અથવા એ બાબત ને લગી કોઈ પણ જાહેરાતથી નિકાલ લાવવાનો હોય તેવી કોઈ પણ બાબત સંબંધી) લાગતા વળગતા લોકોના ધ્યાન પર લાવવાને પ્રધાન નીર્ણય કરે તેવી બીજી કોઈ પણ રીત અખત્યાર કરશે.

બોર્ડની સત્તાઓ

૨૮. (૧) બોર્ડ

(એ) કોઈ પણ તપાસ કરવાને, તપાસની બાબતમાં અમુક સાધ્ય બાબતની માહિતી આપી શકશે એવો તેનો મત હશે તો તેને અથવા જેના પર તેને વહેમ હશે અથવા તે માનતી હશે કે તેની પાસે એ તપાસની બાબતમાં કંઈ પણ ચોપડો, દસ્તાવેજ કે વસ્તુ છે તેના પર સમન બજાવી જેમાં જણાવેલા સ્થળે અને સમયે તેવો ચોપડો, દસ્તાવેજ કે વસ્તુને લિયે પુછપરછ માટે અથવા તે બતાવવા હાજર થવા સુચવી શકશે, અને એવો ચોપડો, દસ્તાવેજ કે વસ્તુ તપાસને માટે પોતાની પાસે રાખી શકશે;

(બી) તપાસ દરમીયાન હાજર થએલો કોઈ પણ માણસ, જેને આ કલમની રૂએ સમન કરવામાં આવેલો હોય અથવા સમન કરવા જોગવો જણાય તેને બોલાવી શકશે અને બોર્ડના પ્રમુખ તેનો સવાલો પુછી શકશે અને પોતાની પાસે અથવા પોતાના અંકુશ હેઠળ હોય તેવો કોઈ પણ ચોપડો, દસ્તાવેજ કે વસ્તુ રજુ કરવા ફરમાવી શકશે, અથવા કોની અરજ ની બાબતમાં તપાસ ચાલી હશે તેની પ્રાર્થના અથવા કલમ (૨૭) ની પેટા કલમ (૨) અને (૪) ની રૂએ જેણે રજુઆતો કરેલી હશે તેની પાસે અથવા એડવોકેટ અથવા એટર્ની મારફતે તેમ કરવી શકશે;

(સી) જે બાબતની તે તપાસ ચલાવી રહી હોય તે તપાસને માટે કોઈ પણ જમીન કે જગ્યામાં તે મળે તે વાજબી વખતે દાખલ થઈ તે તપાસી શકશે અથવા બોર્ડના પ્રમુખ તરફથી નીમાયેલા કોઈ પણ માણસ ને તેવી જમીન કે જગ્યામાં દાખલ થવા અને તપાસ કરવા આપી શકશે.

(૨) કોઈ પણ માણસને બોર્ડ સમક્ષ હાજર થવાનો અથવા કોઈ પણ ચોપડો, દસ્તાવેજ કે વસ્તુ રજુ કરવાનો સમન્સ બોર્ડના પ્રમુખ અથવા સેક્રેટરીની સહી સાથે લેખીત બજાવવામાં આવશે;

બોર્ડના વ્યક્તિગત સભ્યો અને કમીટી તરફથી તપાસ

૨૯. (૧) બોર્ડ પોતાનું કામ બરોબર થઈ શકે તેટલા માટે તેને જરૂરી જણાય તેવી કોઈ પણ તપાસ માટે બોર્ડના કોઈ પણ સભ્યને અથવા પોતે નીમેલી છે અથવા વધારે સભ્યોની કોઈ પણ કમીટીને અથવા (પ્રધાનની સંમતીથી) પોતાના સભ્યોમાંના એક અથવા વધારે અને તેની સાથે બીજા કોઈ એક અથવા વધારેને કોઈ પણ તપાસ, જે બોર્ડને પોતાનું કામ બરોબર કરવાને જરૂરી જણાય, તે કરવાની સત્તા આપી શકશે, અને તેવી સત્તા ધરાવનાર કોઈ પણ સભ્ય કે કમીટી તેવી તપાસને માટે બોર્ડે આપેલી સઘળી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરશે અને તેના પર મુકવામાં આવેલી ફરજો બજાવશે.

(૨) પેટા કલમ (૧) ની રૂએ કમીટી નીમતા બોર્ડ તેનો એક સભ્ય જે બોર્ડનો સભ્ય હશે તેને તેનો પ્રમુખ નીમશે.

(૩) બોર્ડના કોઈ પણ સભ્ય અથવા કોઈ પણ કમીટી જે ઉપર જણાવેલી પેટા કલમને આધારે તપાસ કરતી હોય એવા સભ્ય અથવા કમીટી સમક્ષ હાજરી આપવા અથવા ચોપડા, દસ્તાવેજો અગર વસ્તુઓ રજુ કરવા માટે પેટા કલમ (૧) ને ધ્યાનમાં રાખી કલમ (૨૮) ના આધારે જે સમન્સ કાઢવામાં આવે તેના ઉપર બોલાવનારા સભ્ય અથવા કમીટીના પ્રમુખ સહી કરી શકશે.

બોર્ડને મદદ કરવા અમલદારોની નીમણુક

૩૦. બોર્ડને પોતાનું કામ કાજ ચલાવવા માટે પ્રધાન પોતાના ખાતામાંથી એક અમલદારની સેક્રેટરીના કામ માટે અને જરૂર તેવા બીજા અમલદારોની નીમણુક કરી શકશે.

ઇન્સ્પેક્ટરોની નીમણુક અને સત્તાઓ

૩૧. (૧) આ કાયદાના અમલ સંબંધી અને આ કાયદાની કલમોનું અને અમુક વર્ગના શબ્દોને જમીનની માલીકી મેળવવા કે ધરાવવા અથવા વસ્તીન પર વસવાટ કરવાની અટકાયત કરતા હોય અથવા પ્રતિબંધો મુકતા હોય, એવા બીજા કાયદાઓનું પાલન થઈ રહ્યું છે કે નહિ, તે જણવા પબ્લીક સર્વીસના કાયદાને ધ્યાનમાં રાખી, પ્રધાન, પોતાને, બોર્ડને, ટીડઝરેલ્સ્ટ્રી (દસ્તાવેજ જ નોંધણીખાતા) ના અમલદારને અથવા કલમ (૨૩) ના આધારે નીમાયલા કોઈ પણ અમલદારને બોલતી માહીતી મેળવવા, યોગ્ય ઇન્સ્પેક્ટરો (જેમાંથી એક ચીફ ઇન્સ્પેક્ટર હશે) નીમણુંક કરશે.

(૨) આવો કોઈ પણ ઇન્સ્પેક્ટરે સોંપવામાં આવેલા કાર્ય માટે:—

(એ) અગાઉથી જણ કર્યા વીના દિવસ અથવા રાતના કોઈ પણ વખતે કોઈ પણ જગ્યામાં દાખલ થઈ શકશે, અને જરૂર લાગે તેવી તપાસ અને પુછ પરછ કરી શકશે;

(બી) કોઈ પણ સમયે અને કોઈ પણ સ્થળે કોઈ પણ સાધ્યની માલીકીમાં, હવાલામાં કે કબજામાં રહેતા કોઈ પણ ચોપડા, નોંધ અથવા બીજા દસ્તાવેજો તેજ સમયે અથવા ઇન્સ્પેક્ટરે નક્કી કરે તે સમયે અને સ્થળે હાજર કરવાનું કહી શકશે.

(સી) કોઈ પણ ચોપડા, નોંધ કે દસ્તાવેજો તપાસી શકશે અને તેમાંથી પોતે જોગ લાગે તેવી નોંધો કરી શકશે, અને તેમાં લખવામાં આવેલી બીના તેનો કોઈ પણ સાધ્ય પાસેથી ખુલાસો માંગી શકશે અને તેવા કોઈ પણ ચોપડા, નોંધ કે દસ્તાવેજનો ઇન્સ્પેક્ટરના અભીપ્રાય પ્રમાણે, પેટા કલમ (૧) માં જણાવેલી કોઈ પણ શરતોનો ભંગ અથવા ઉલ્લંઘન થયેલું માલમ પડે તો સાબીતી માટે, કબજે લઈ શકશે.

(ડી) આ કલમ હેઠળ દાખલ થવામાં આવેલી કોઈ પણ જગ્યામાં જે કોઈ પણ માણસને તે જુએ તેને એકલા અથવા ઇન્સ્પેક્ટરને કોઈ લાગે એવા કોઈ પણ સાધ્યની હાજરીમાં તેના હેતુને સંબંધ ધરાવતી કોઈ પણ બાબત માટે સવાલો પુછી શકશે.

(ઇ) જો ઇન્સપેક્ટરને માનવાને વાજબ કારણ હોય કે, અમુક શખ્સ પાસે અમુક બાબત માટે લેવાતી મહીતી છે, તો ઇન્સપેક્ટર એવા શખ્સ ને નક્કી કરેલા સમયે અને સ્થળે બોલાવી તેવી બાબત સંબંધી તે શખ્સ ને તેજ વખતે પુછપરછ કરી શકશે.

(૩) પેટા કલમ (૨) ના પેરેગ્રાફ (ઠ) અથવા (ઇ) ની રૂએ જો ઇન્સપેક્ટર પોતાની સત્તાનો ઉપયોગ કરી, ઇન્સપેક્ટર પોતાની સમક્ષ કરેલા નિવેદનની નોંધ રાખશે અને જે શખ્સે નિવેદન કર્યું હોય તે શખ્સને નોંધ લીધેલા નિવેદનની એક નકલ મેળવવાનો હક રહેશે.

(૪) પેટા કલમ (૨) ના પેરેગ્રાફ (ડ) અને (ઇ) હેઠળ જે શખ્સ ની તપાસણી થતી હોય તેવા શખ્સને કોર્ટ સમક્ષ જુબાની આપતાં જે પ્રશ્ન હકીકત અગતા હોય તેવાજ હકીકતો આ તપાસણી વેળા મળશે.

(૫) પેટા કલમ (૨) ના આધારે નીમાયેલો ઇન્સપેક્ટર જ્યારે કોઈ પણ ઘર અથવા રહેઠાણમાં દાખલ થાય ત્યારે ઘરમાં વસતા શખ્સે અથવા તેનું કામ કરતા શખ્સે દરેક વેળા ઇન્સપેક્ટરને આ પેટા કલમ ના આધારે પોતાના કાર્યને અંગે જોઇતી બધી સગવડો પુરી પાડવી પડશે.

(૬) પેટા કલમ (૨) ના આધારે કોઈ પણ જગ્યામાં દાખલ થતી વેળા ઇન્સપેક્ટરની સાથે કુબાજીઓ અથવા સાક્ષિ આદિકન પોલીસનો કોઇ પણ માણસ આવી શકશે.

(૭) પ્રથાને નીમેલા આવા ઇન્સપેક્ટરને આ કલમ હેઠળ પોતાની નીમણુંકનું અને પોતાની સહીવાળું સર્ટીફીકેટ આપવામાં આવશે અને આ કલમ હેઠળ પોતાની સત્તાનો અમલ કરતી વેળા જો પોતાનું સર્ટીફીકેટ માગવામાં આવે તો તેણે તે સર્ટીફીકેટ રજુ કરવું પડશે.

મેળવેલી માહીતી ખાનગી રાખવા વિશે

૩૨. (૧) કલમ (૩૧) ની પેટા કલમ (૬) માં જણાવેલ કોઇ પણ ઇન્સપેક્ટર; કુબાજીઓ અથવા સાક્ષિ આદિકન પોલીસનો બીજો પોતાની સત્તાની રૂએ મેળવેલી કોઈ પણ વ્યકતીની અથવા કંપનીની આર્થિક અથવા વેપારને લગતી માહીતીનો ભેદ ખુલ્લો કરી શકશે નહીં; સિવાય કે;

(અ) ઉકત કલમ હેઠળ થએલી તપાસનો ઉપયોગ પોતાની ફરજ બજાવવામાં પ્રધાનને અથવા બોર્ડના સભ્યને અથવા કમીટીને અથવા પબ્લીક સર્વીસના અમલદારને; સમક્ષ ખુલ્લો કરી શકશે; અથવા

(બી) પોતાની ફરજ બજાવવાના કાર્યને અંગે કરી

(કી) શકશે; અથવા કાયદેસર પગલાં લેવાના હેતુથી અથવા કોર્ટ સમક્ષ, ફરજ પડે ત્યારે અથવા કોઇ કાયદાની રૂએ માહીતી જાહેર કરવા ની જરૂર પડે ત્યારે કરી શકશે.

(૨) પેટા કલમ (૧) ની રૂએ મેળવેલી માહીતી બોર્ડના કોઇ પણ સભ્ય જણાવેલી પેટા કલમના પેરેગ્રાફ (બી) અથવા (કી) માં દર્શાવેલા હેતુ સિવાય બીજા કોઇ શખ્સને જણાવી શકશે નહીં.

જાહેરાત અને નોટીસો પાળી બેંચી લેવા અને તેમાં ફેરફાર કરવા વિશે

૩૩. જ્યારે જરૂર પડે ત્યારે આ કાયદાના આધારે ગવર્નર જનરલ અથવા પ્રધાન જાહેરનામું અથવા નોટીસ કાઢી શકશે; અને બીજા નીયમ પ્રમાણે જ્યારે વાજબ લાગે ત્યારે ગવર્નર-જનરલ અથવા પ્રધાન આવી જાહેરાત અથવા નોટીસ પાછી બેંચી શકશે અથવા તેમાં ફેરફાર કરી શકશે.

સજાઓ

૩૪. (૧) જે કોઇ શખ્સ—

(અ) કલમ (૪) ની પેટા કલમ (૧) કલમ (૫) ની પેટા કલમ (૧) ની પેરેગ્રાફ (બી) (બી) અથવા (કી) કલમ (૮) ની પેટા કલમ (૧) કલમ (૯), કલમ (૧૦) ની પેટા કલમ (૧), કલમ (૧૨) ની પેટા કલમ (૧), કલમ (૧૬) ની પેટા કલમ (૧) અથવા કલમ ૧૯ નો કરશે; અથવા.

(બી) પરવાનાની કોઇ પણ શરત પાળવા ચુકશે અથવા ભંગ તેનો ભંગ કરશે; અથવા.

(કી) કલમ (૧૫) ની પેટા કલમ (૪) કલમ (૧૬) ની પેટા કલમ (૫) અથવા કલમ (૩૨) ની શરતોનો ભંગ કરશે અથવા તે પાળવાનું ચુકશે; અથવા

(ડી) કલમ (૨૮) અથવા ઉકત કલમ અને કલમ (૨૯) ની રૂએ જે સમન્સ કોર્ટ બોલાવવામાં આવેલ હોવા છતાં પુરતાં કારણ વીના સમન્સમાં જણાવેલી જગ્યા અને સમયે હાજરી નહિ થાય; અથવા જ્યાં સુધી રજા આપવામાં ન આવે ત્યાં સુધી હાજર નહિ રહે; અથવા સાક્ષી તરીકે સોગંદ લેવા ના પાડશે અથવા પ્રતિજ્ઞા ઉપર જુબાની આપવાની ના પાડશે; અથવા

(ઇ) કલમ (૨૮) અથવા ઉકત અને કલમ (૨૯) હેઠળ તપાસ કમીટી સમક્ષ કાયદેસર પુછાયેલા લાગતા વિષય ઉપર સંતોષકારક અને પોતાને જેટલી ખબર અને માન્યતા હોય તે પ્રમાણે પુરતા કારણ વીના જવાબ આપવાની ના પાડશે અથવા જવાબ આપવામાં ચુકશે, અથવા આવી તપાસ કમીટી સમક્ષ પોતાના કબજામાં અથવા હવાલામાં રહેલા કોઇ પણ દોપડા, દસ્તાવેજ અગર વસ્તુ કાયદેસર રજુ કરવાનું જણાવવામાં આવે છતાં રજુ કરવા ના પાડશે અથવા તેમ કરતાં ચુકશે; અથવા;

(ઇ) આવી તપાસ કમીટી સમક્ષ સોગંદ લીધા પછી અથવા પ્રતીજ્ઞા ઉપર જુબાની આપવાનું કબુલ કરી કાયદેસર પુછાયેલા લાગતા વળગતા કોઈ પણ પ્રશ્નનો ઉત્તર મુખ્ય બાબતમાં જાણી જોઇને ખોટો આપે અથવા જાણી જોઇને મુખ્ય બાબત પર ખોટ નીવેદન કરશે; અથવા;

(ઇ) ઇન્સપેક્ટર તરીકેનો ખોટો વેશ ધારણ કરશે; અથવા

(એચ) પોતાની ફરજ બજાવવાના કામમાં ઇન્સપેક્ટરે સંબંધ ધરાવતા પુછેલા પ્રશ્નના જવાબ પુરતા કારણ વીના અને પોતાની ખબર અને માન્યતા પ્રમાણે આપવાની ના પાડશે અથવા જવાબ આપવામાં ચુકશે; અથવા

(આઇ) પોતાને જણ હોવા છતાં પુછેલા પ્રશ્નનો જવાબ મુખ્ય બાબતમાં ખોટો આપશે અથવા ખોટું નીવેદન કરશે; અથવા

(જે) પ્રમુખને, સેક્રેટરીને, અથવા બોર્ડના કોઇ પણ સભ્ય અથવા કમેટીના કોઇ પણ સભ્યને અથવા કલમ (૨૮) ની પેટા કલમ (૧) ના પેરેગ્રાફ (કી) ની રૂએ નીમાયેલી કોઇ પણ વ્યકતીને અથવા ઉપર જણાવેલા પેરેગ્રાફ અને કલમ (૨૯) ની રૂએ નીમાયેલી કોઈ પણ વ્યકતીને અથવા આ કાયદા હેઠળ પોતાની 'સત્તાનો' અમલ કરતાં કોઇ પણ ઇન્સપેક્ટરને અટકાયત કરશે અથવા વિઘ્ન નાખશે

તો શખ્સે ગુનો કરેલો ગણાશે, અને ગુનો સાબીત થતાં પેરેગ્રાફ (એ) (બી) અથવા (કી) માં જણાવેલા ગુના માટે વખારેમાં વધારે પા. ૨૦૦ નો દંડ અથવા વધારેમાં વધારે બે વર્ષની સજા અથવા દંડ અને સજા કરવામાં આવશે, અને બીજા પેરેગ્રાફોમાં જણાવેલા ગુન્હાઓ માટે વખારેમાં વધારે પા. ૧૦૦ નો દંડ અથવા વધારેમાં વધારે એક વર્ષની સજા અને દંડ બન્ને કરવામાં આવશે.

(૨) જો કોર્ટ કોઈ પણ શખ્સને કલમ (૪) ની પેટા કલમ (૧) કલમ (૧૦) ની પેટા કલમ (૧) અથવા કલમ (૧૨) ની પેટા કલમ (૧) નો ભંગ કરવા માટે ગુનેગાર ઠરાવે તો તેવા શખ્સને જે સ્થળે અથવા જમીન અંગેનો ગુનો લાગુ પડતો બોય તે ઘર, અથવા જમીન હુકમમાં જણાવેલી, તારીખે અથવા તે પહેલાં પરંતુ સજા ફરમાવ્યાની તારીખ બાદ વધુમાં વધુ ચૌદ દિવસની અંદર કોર્ટ ખાલી કરાવી શકશે.

(૩) પેટા કલમ (૨)ની રૂએ કરેલા હુકમનો જે કોઈ શખ્સ અનાદર કરશે તે ગુનેગાર કરશે અને ગુનો સાબીત થતાં એવા શખ્સને વખારેમાં વધારે પા. ૫૦ નો દંડ અથવા વધારેમાં વધારે ૭ અઠવાડીયાની કેદ અથવા દંડ અને સજા બન્ને કરવામાં આવશે, અને વધારેમાં હુકમના અનાદરના દરેક દિવસ માટે વખારે પા. ૫ નો દંડ કરવામાં આવશે.

અનુમાને

૩૫. (૧) જે કોઇ શખ્સ ખુલ્લી રીતે ફેરબારીમાં ગેરવાજબી જોખમ ભોગવતો માલમ પડશે તેવા શખ્સને જ્યાં સુધી ઉલટું સાબીત ન થાય ત્યાં સુધી આ કાયદાના અર્થ માટે ગેરવાજબી ગુન્હેગાર ગણવામાં આવશે

(૨) જે કોઇ શખ્સ કુદરતી સિદ્ધાંતથી અથવા ક્ષમાન્ય ધીકારથી અને ધમાલથી આદિકાના મૂળ ગતનીમોના વર્ગનો અથવા જાતનો લેખાય

એવો શખ્સ આ કાયદાના અર્થ માટે જ્યાં સુધી ઊલટું પુરવાર ન થાય ત્યાં સુધી નેટીવ ગણવો ગણાશે.

(૩) જે કોઈ શખ્સ ખુલ્લી રીતે દેખાવમાં ગોરો ન હોય જેથી પુરવી સીદ્ધાંતની રૂએ અથવા સામાન્ય દેખાવમાં અને ખ્યાલમાં આફ્રિકા ની મૂળ વતનીઓના વર્ગ અગર જાતનો સભ્ય ન હોય એવા શખ્સને આ કાયદાના અર્થ માટે જ્યાં સુધી ઊલટું પુરવાર ન થાય ત્યાં સુધી કલર્ડ ગણવો માની લેવામાં આવશે.

(૪) જ્યારે જ્યારે આ કાયદા હેઠળ દિવાની અગર ફોજદારી કામ ચલાવવામાં આવે અને પ્રધાન તરફથી અગર પ્રધાનના વતી અથવા દસ્તાવેજ નોંધણીના આલદાર તરફથી એવું તહોમત મુકવામાં આવે કે ગમુક કંપની જેનાં કાયદાના મોટા ભાગ ઉપરનો અધિકાર ગમુક વર્ગ ના શખ્સનો છે, તો એથી કંપની જ્યાં સુધી ઊલટું પુરવાર ન થાય ત્યાં સુધી એવા ગણના શખ્સ કુંપની તરીકે માની લેવામાં આવશે.

ધારાધોરણો

૩૬. (૧) ગવર્નર-જનરલ નીચે પ્રમાણેના ધારા ધોરણો ઘડી શકશે:—

(એ) કલમ (૨) ની પેટા કલમ (૨) ની રૂએ થએલી જાહેરાતમાં સુચવાયેલા ગ્રુપના માણસોની એવા ગ્રુપના માણસો તરીકે રજીસ્ટર કરવા બાબત;

(બી) કલમ (૬) ની પેટા કલમ (૧) માં જણાવેલી હુકમની મંડળની રચના (જેમાં ઘોડા અથવા બધા સભ્યોની ચુંટણીનો સમાવેશ થાય છે,)આવા હુકમની મંડળની સત્તા અને કાર્યની મર્યાદા (જેમાં કર નાખવાના અધિકારનો સમાવેશ થાય છે), અને જણાવેલી કલમની પેટા કલમ (૨) માં જણાવ્યા મુજબ સ્થાનિક સત્તાનો હુકમની મંડળ ઉપર દેખરેખનો અધિકાર; અને લાગતા વળગતા ગ્રુપમાં સ્થાનિક સંસ્થાની સત્તા અને કાર્ય ની મર્યાદા વિષે;

(સી) કલમ (૨૧) ના આધારે ઘડવામાં આવેલા સર્ટીફીકેટનું રૂપ અને એવા સર્ટીફીકેટ માટે લેવામાં આવતી

(ડી) આ કાયદાની શરતોના અમલ માટે સ્થાવર મીલકતની જરૂરી નોંધણી માટેની જરૂરીઆતો ઘડવા માટે; અને

(ઈ) આ કાયદાનો અમલ કરવામાં ગવર્નર-જનરલને જે યોગ્ય લાગે એવી બાબતો વિષેની જરૂરીઆતો માટે.

(૨) જુદા જુદા વર્ગો માટે અને વાકાઓ માટે અગર મુનીસીપલના પ્રાંતો માટે જુદા જુદા કાનુનો ઘડી શકાશે.

(૩) કલમ (૨) ની પેટા કલમ (૨) ની રૂએ જાહેર કરેલા કોઈ પણ વર્ગનું સભ્યપદ્યું કાયદેસર ધારી લેવા અંગે ધારા ધોરણમાં ભેગવાઈ કરી શકાશે; અને એ કલમના કોઈ પણ ઉલ્લંઘન અથવા ભંગ માટે વધારેમાં વધારે પા. ૫૦ નો દંડ અથવા વધારેમાં વધારે ૩ માસની સજાઓ નક્કી કરી શકાશે.

(૪) લાગતા વળગતા પ્રાંતનાં એડમીનીસ્ટ્રેટર સાથે સંધાયા કર્યા વિના પ્રધાન પેટા કલમ (૧) ના પેરેગ્રાફ (ડી) ના આસરા હેઠળ કોઈ પણ ધારા ધોરણ ઘડી શકશે નહિ.

આ કાયદાના અમલની તારીખ

૩૭. (૧) જ્યાં સુધી ગેઝેટ અગર પ્રોક્લેમેશનને લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી આ કાયદાનો અમલ જે દિવસ ગવર્નર-જનરલ ગેઝેટમાં જાહેરાતથી નક્કી કરે તે દિવસથી થશે; અને જ્યાં સુધી બીજી બાબતોને લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી આ કાયદાની કલમોનો અમલ મુનીસીપલના જુદા જુદા પ્રાંતમાં ગવર્નર-જનરલે ગેઝેટમાં તે પ્રાંત માટે જાહેર કરેલા દિવસ થી થશે. કોઈ જુદા પ્રાંત માટે ગવર્નર-જનરલ તે પ્રાંત માટે જુદા જુદા દાખલા થી દિવસ નક્કી કરી શકશે, અથવા જુદી જુદી જાહેરાતોથી અને જુદી જુદી રીતોએ એ પ્રાંતના જુદા જુદા વિભાગો માટે જુદી જુદી તારીખો આ કાયદાના અમલ માટે નક્કી કરી શકશે.

(૨) આ કાયદામાં જેની ગરજાલત સંબંધે કંઈ પણ સુચન પેટા કલમ (૧) ના વિધાન અનુસાર થએલું ગણાશે.

કાયદાની નાબુદી

૩૮. (૧) ૧૯૪૬ ના (૨૮ નંબરના) એશીયાટીક લેન્ડ-ટેન્યુર એક્ટની કલમ (૧) ની કલમ (૧૫) સુધીની બધી અને કલમ (૧૬) ની પેટા કલમ (૧) ના પારિગ્રાફ, (બી) થી (એફ) સુધી ના બધા પારિગ્રાફો ૧૯૪૬ ના (નંબર ૫૩ ના) એશીયાટીક લેન્ડ-ટેન્યુર એમેન્ડમેન્ટ એક્ટની કલમો (૧૪) (૧૫) અને (૧૬) અને ૧૯૫૦ ના (નંબર ૧૫ ના) એશીયાટીક લેન્ડ-ટેન્યુર એમેન્ડમેન્ટ એક્ટની કલમ (૪) કલમ (૩૬) માં પ્રથમ સુચવેલી જાહેરાતથી ઠરાવાયેલી તારીખથી નાબુદ કરવામાં આવે છે.

(૨) પ્રથમ જણાવેલા કાયદામાં અથવા બીજા કોઈ પણ કાયદામાં ઉકત કાયદાની કલમ (૧૦) થી સ્થાપવામાં આવેલી લેન્ડ-ટેન્યુર એડવાઈઝરી બોર્ડના થએલાં સુચનને ઉકત તારીખથી બોર્ડના સુચના તરીકે ગણવામાં આવશે.

(૩) પહેલાં શેડ્યુલમાં જણાવાયેલા કાયદામાં નાટાલ પ્રાંતને માટે કલમ (૩૭) ની રૂએ ઠરાવાયલી તારીખથીએ શેડ્યુલની બીજી કોલમમાં જણાવાયેલી હદ સુધી આંથી ફેરફાર કરવામાં આવે છે, સિવાય કે એ કોલમમાં સુચવાયેલું ક્રામતું વળગતું વિધાન ટ્રાંસવાલ પ્રાંતમાં અથવા નાટાલના ૧૯૦૨ ના (નંબર ૧ ના) નોર્થર્ન ટ્રીસ્ટ્રીક્ટસ એનેક્ઝેશન એક્ટની કલમ (૩) માં નોર્થર્ન ટ્રીસ્ટ્રીક્ટસ તરીકે સુચવાયેલા પ્રદેશમાં આવેલી જમીન કે જગ્યા સંબંધી હોય.

(૪) બીજા શેડ્યુલમાં જણાવાયલા કાયદા ટ્રાંસવાલ પ્રાંતને માટે કલમ (૩૭) ની રૂએ ઠરાવાયેલી તારીખ થી એ શેડ્યુલની બીજી કોલમમાં જણાવાયેલી હદ સુધી આંથી નાબુદ કરવા અને તેમાં ફેરફાર કરવામાં આવે છે સિવાય કે એ કોલમમાં સુચવાયેલું કોઈ પણ ક્રામતું વળગતું વિધાન ઉકત પ્રદેશમાં નહિ પરંતુ નાટાલ પ્રાંતમાં આવેલી જમીન કે જગ્યા સંબંધી હોય.

(૫) કલમ (૩૭) ની રૂએ ઠરાવાયલી તારીખથી યુનીયનનો કોઈ પણ પ્રાંતને માટે અથવા કેપ પ્રાંતના કોઈ પણ હાને માટે ૧૯૧૩ ના (નંબર ૨૭ ના) નેટીવ લેન્ડ એક્ટની કલમ (૧) ની પેટા કલમ (૧) ના વિધાનો એ પ્રાંતના કોઈ પણ કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાં અથવા કોઈ પણ ગ્રુપ એરીયામાં આવેલી જમીન જગ્યાના સંબંધમાં લાગુ પડતાં બંધ થશે.

ટુંકું નામ

૩૯. આ કાંયદો ૧૯૫૦ ના ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટનો નામે ઓળખાશે.

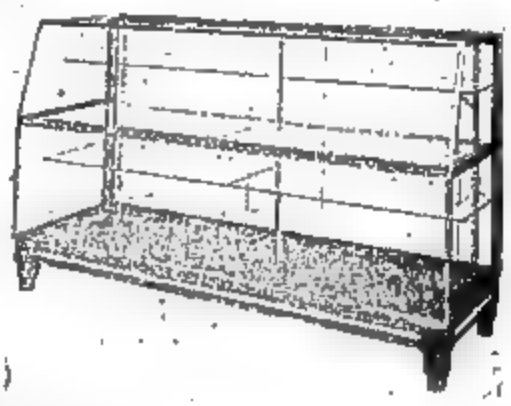
પહેલું શેડ્યુલ

સુધારવામાં આવેલા કાયદા	કેટલે દરજ્જે જે સુધારવામાં આવ્યો છે.
૧૯૩૬નો (નંબર ૩૦ નો) ટ્રાંસવાલ એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ.	પેટા કલમ ૧ ના પારિગ્રાફો (૬) અને (એફ) અને કલમ (૧૪) ની પેટા કલમો (૪) અને (૫) નાબુદ કરવામાં આવ્યાં.
૧૯૪૬ ના (નંબર ૨૮ નો) એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ.	કલમ (૧) થી કલમ (૪) સુધીની બધી, કલમ (૬) થી કલમ (૯) સુધી બધી અને કલમો (૧૬), (૧૭) અને (૩૮) નાબુદ કરવામાં આવી.
૧૯૫૦ નો (નંબર ૧૫ નો) એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ	કલમ (૩) નાબુદ કરવામાં આવી.

બીજું પેટ્રનલ

સુધારેલો અથવા નાબુદ થએલો કાયદો	કેટલી હદ સુધી નાબુદ થયો અથવા સુધારાયો
ટ્રાંસવાલનો ૧૯૦૫ નો નંબર (૩) નો કાયદો.	આખો નાબુદ થયો.
૧૯૧૬ નો (નંબર ૩૭ નો) ટ્રાંસવાલનો એશીયાટીક (લેન્ડ એન્ડ ટ્રેડીંગ) એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ	આખો નાબુદ થયો સિવાય કે કલમ (૧), કલમ (૧૧) નો તેટલો ભાગ કે જેટલો કલમ (૨) અને કલમ (૧૨) માં વાપરવામાં આવેલી ભાષાનો અર્થ આપનારો છે.
	કલમ (૧૨) ને "એશીયાટીક્સ (લેન્ડ એન્ડ ટ્રેડીંગ) એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ (ટ્રાંસવાલ)" શબ્દો છે તેને બદલે "એશ્યાટીક (લેન્ડ–પર્સન્સ) એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ" એ શબ્દો દાખલ કરી સુધારવામાં આવી છે.
	જાના નામમાંથી "એશીયાટીકો અને તરફથી ધરાવતી માલીકીપર પ્રતિબંધ મુકતા ધારો" એ શબ્દો 'કાઢી નાખવામાં આવ્યા અને તેઓ તરફથી થતા વેપાર" એ શબ્દો કાઢી નાખી "કબ્જો" લેતા તરફથી દાખલ કરવામાં આવ્યા છે.
૧૯૨૭ નો (નંબર ૩૩ નો) એશીયાટીક પ્રતિબંધ નોર્થન ડીસ્ટ્રીક્ટસ ઓફ નાટાલ એક્ટ	કલમ (૧) ની પેટા કલમ (૧) માંથી આખો નાબુદ થયો છે.
૧૯૩૨ નો (નંબર ૩૫ નો) ટ્રાંસવાલ એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ	કલમ (૭) (૮) અને (૯) નાબુદ થઇ છે.
૧૯૩૭ નો (નંબર ૩૩ નો) એશીયાટીક પ્રતિબંધ નોર્થન ડીસ્ટ્રીક્ટસ ઓફ નાટાલ એક્ટ	કલમ (૧૪) નાબુદ થઇ છે.
૧૯૩૨ નો (નંબર ૩૫ નો) ટ્રાંસવાલ એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ	કલમો (૭) (૮) અને (૯) નાબુદ થઇ છે.
૧૯૩૧ નો (નંબર ૩૦ નો) ટ્રાંસવાલ એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ	કલમો (૬) (૮) (૯) (૧૦) અને (૧૮) નાબુદ થઇ છે. પેટા કલમ (૬) ના પરિગ્રાફ (૪) અને (એફ) નાબુદ થયા છે અને કલમ (૧૪) ની પેટા કલમો (૪) અને (૫) નાબુદ થઇ છે.
૧૯૪૧ નો (૨૮ નંબર નો) એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ	કલમો (૬) (૫) (૬) (૭) (૮) અને (૯), કલમો (૧૬) થી (૧૯) સુધીની સઘળી કલમો (૨૫) થી (૩૨) સુધીની બધી કલમો અને કલમો (૩૭) અને (૩૯) નાબુદ થઇ છે.
૧૯૪૬ નો (નંબર ૬૨ નો) એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ	કલમો (૧) થી (૫) સુધીની સઘળી, કલમો (૧૦) થી (૧૩) સુધીની સઘળી અને કલમો (૧૧) થી કલમ (૧૬) સુધીની સઘળી નાબુદ થઇ છે.
૧૯૪૭ નો (નંબર ૧૫ નો) એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ	કલમો (૧) અને (૨) નાબુદ થઇ છે.

"ગોલ્ડ મેડલ" કબોલીટી

ગુજ-કલામ
ટીમ્બર કાર્પેન્ટરો
અને જો રિસીવ
શોપીંગ્બેટર કાર્પેન્ટરો.
સેલ મુનીકેસ, ટ્રેઝરી ફ્રીજીંગ, ફ્રોસ્ટ કાબરસ વિ. વિ.
નવાં કાર્પેન્ટર ફિક્સ્ચર બંનાવે.

એસોસીએટેડ શોપફીટર્સ લીમીટેડ

મેની સર્વ એસોસીએસનેર શોપફીટર્સ, લિમિટેડ, ઓ. ઓ. કેપટાઉન, લિમિટેડ.
અમારા હુર્ડ કલાસ ટ્રેડિંગ ફર્નિચર બનાવનારાઓ છે અને રેન્ડ કંપનીમાં સુપરવાઇ ઓનરો છે, તેમજ એડમિનિસ્ટ છે.

104 Marshal Street. (Facing Empire House) Johannesburg
Phone 33-4213/5 P. O. Box 6501.

રમાવેલા ફિલ્મી ગીતો

છાયા	શી. ૫	૦	રખીદાર	શી. ૧૦	૦
આરામ	૫	૬	સંદેશ	૧૦	૦
સવિતા	૭	૬	વેણી	૭	૬
મોજમજા	૬	૦	બે ઘડી મોજ	૭	૬
દીદુ	૩	૬	ચિત્રપટ	૭	૬
સરલ સાહિત્ય પંચાંગ	૨	૬	મુબઈ સમાચાર	૫	૦
મુબઈ સમાચાર પંચાંગ	૫	૬			
India, (English)	12		અપ ટુ ડેટ (પુસ્તક)	૭	૬
Copies	6 0		Filmindia English	5	5.

KAPITANI'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23/414 Tel Add. "KAPITANS"

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પારસી ૧૬૫૦ ની	દીદુ ૨૦૦૧ વૈશાખ	મુસલમાન ૧૩૬૮ અવાલ	પારસી ૧૩૧૯ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૧૯	સુદ ૨	૧	૧૬	૬–૩૪	૫–૧૨
શની	૨૦	,, ૩	૨	૨૭	૬–૩૫	૫–૧૧
રવી	૨૧	,, ૪	૩	૨૧	૬–૩૫	૫–૧૧
સોમ	૨૨	,, ૫	૪	૨૨	૬–૩૬	૫–૧૦
મંગળ	૨૩	,, ૬	૫	૨૩	૬–૩૬	૫–૧૦
બુધ	૨૪	,, ૭	૬	૨૪	૬–૩૭	૫–૯
ગુરૂ	૨૫	,, ૮	૭	૨૫	૬–૩૭	૫–૯

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

	શી.	પે.
મળેલા જીવ	૮	૦
મોહિની	૮	૦
મધુકર વિનોદના જાતના અનેક વિષયો		
૬૫૦ પાનાં પ્રમાણેનો સંગ્રહ	૧	૦
રાવજી ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૮	૦
કલાની ખુશબો	૧	૦
કલાની સાધના	૫	૧
ટૂંકા મહત્વ વાર્તા સંગ્રહ	૩	૦
જીવ મુકતી	૭	૧
હરિશ્ચંદ્ર	૭	૦
રોહિણા અમદુ અને બીજી વાર્તા	૮	૦
ચીનની વાર્તા ભા. ૧–૨ સેટની	૧૫	૦
વસુંધરા અને બીજી વાર્તા	૧	૦
વિવાહ મંદિર	૧	૮
કથાંગ્રાય ભા. ૧–૨ (સાહિત્ય રત્નના સેવેનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧	૦
સાવત્રમતી સેવેનો સંગ્રહ	૧	૦
સાગર સુધાર	૪	૦
સોરઠી જવાહીર	૭	૦
સોરઠી માયા	૧	૦
દીવાકરી વાર્તાઓ	૪	૧
કલ્પ વીણા	૧	૦

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

હિમાલયનો	૧	૦
જીવનનું પાથેય	૫	૦
જીવનના તહેવારો	૩	૦
ઓતપ્રોત વિચારો	૨	૦

ઠનશ્યામલાલ મુનશી કૃત

આપણે રસ્તે	૮	૧
કોનો વાંક	૮	૦
પરિસ્થિતિક નાટકો	૬	૫
ચોક્ક ચર્ચાવી	૭	૦
કલ્પના કુસુમ	૧૦	૦
નવલીકાઓ	૭	૧

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

અંજલી	૭	૧
સૌરીન્દ્ર ભા. ૧–૨	૧૧	૦
સંગીત હૃદય અને સંસ્કૃતિ	૮	૦
ચોકાના	૮	૦
ચંદ્રમૌલિ	૭	૦
સુહાગ અને ઠંડક રમણલાલ દેસાઈ	૧૬	૦

કાકા બાપુ કૃત નોવેલ

કમલા	૮	૦
ચંદ્રલાય	૫	૦
ગ્રામ વાર્તાઓ	૨	૬
દેવા	૮	૦
ભાઈબહેના	૧૦	૦
અપૂર્ણ આરતી	૧૫	૦
ઝવેરીલાલ	૫	૦
ચંદ્રલાય	૪	૦
મણિબહેન	૧૨	૬
જળી	૭	૬
દેવદાસ	૫	૦
દુર્ગા	૮	૬
નવીના	૧૦	૦
કાકલી	૭	૬
ચુંબના	૬	૦

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઘરે બહિરે	૪	૦
અનુરાગ અને બે બોનો	૫	૬
ચાર અધ્યાય અને ચાલ્ય	૫	૪
ગોરા	૭	૦
ચાલચિ	૭	૦
ચાલરૂપ	૫	૪

સુપ્રસિદ્ધ લેખક ચેખાણીની નોવેલો

અપમાપી	૧૧	૦
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧—૨		
પ્રત્યેકની	૭	૦
તુલસી ક્યારો સામાજીક નવલકથા	૭	૬
ભાળા કાર્યા	૫	૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧	૦
પુરાતન અર્વાચીન	૫	૬
બદેલા ઢંગ	૮	૧
રેવીયાળ	૮	૦
સોરઠ ભાગ બદેલા પાણી	૧૦	૦
બાલસખી	૩	૦
આભાર અને આશ્ચર્યનું સાહિત્ય	૨	૦
આકાર અને ચેતનવ	૨	૦

ઇંદ્રીમ ચોરાપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬	૧
કપાલ કુંડલા	૫	૧
મનોરમા	૫	૦
રજપારાણી	૭	૧
પ્રેમાલય નોવેલ ભા. ૧–૨	૬	૬
પત્રદૂતી (ઉપરોત)	૪	૦

સોરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ના સેટમાં વિવિધ રસધાળ પીરસતી આ સેટ ની કીમત

	૧૫	૦
કર્ણાંતરાત્માનો બાનાબાર ભટ	૨	૧
સંસાર (ગોવાણી)	૧	૧૦
પ્રેમાલયનું પાણી	૭	૦
ભાગ્ય નિર્માણ (ઇતિહાસ)	૭	૧
ક્રાન્તી	૬	૦
સુલતાના સેનાનીઓ	૨	૧
સુલતા ચરિત્ર	૨	૦
ઈન્દીરાને પત્રો (નેહરૂ)	૫	૬
ઇલબલ્લી	૭	૦
નેપોલિયન કૃત	૨	૬

નવા પુસ્તકો

દૃષ્ટાન્ત: બેંગાલની ક્રાંતી અને નવલકથા. કીમત	૮/–
બાઇબલના સુંદર બોધપ્રદ નોવેલ.	૧૦/–
રામાયણની સામાજીક ક્રાંતી દર્શાવતી નવલકથા	૧૦/–
ક્રુર ભાગ્યચક્ર:– અભણ અને ગરીબોનું કરુણ ચરીત્ર.	૫/–
મિડમ કામુરી:– ની ગરીબોનું કરુણ ચરીત્ર	૬/–
સંસારે ધર્મ. લે. કીશોરલાલ મશરૂ વાલા.	ફી. ૧ ૦
સમુથી ક્રાંતી. કીશોરલાલ.	૫
મહાત્માના	ફી. ૫ ૦
બાપુની બોધી	૩–૦

લેખક કાકા સાહેબ
ના ઓટોગ્રાફથી મળશે.

બારી કરવત કથા

રમણલાલ નેહર. કીમત ૨૧ ૦

અમારા નવા પુસ્તકો

	શી.	પે.
પરલકમાં (મેઘાણીકૃત)	૧	૦
ચાહનવાની સંગાથે	૫	૩
નિકાહી અકબર (બકીલકુમાન	૮	૦
મારી બાલેજ	૭	૧
ચાલતાનું હૃદય (બલ્ઝેક)	૧	૦
આશાનુબીજ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૧
પ્રિય બીન્દુ (કમલિકાઓ)	૭	૦
કાચા કલ્પ (પ્રેમ ચરિત્ર)		
ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪	૦

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

સુખ નહીં રહેવાય (સમાજની ભરીબો સાથે પોકાર) નવલકથા	૭	૦
દૃષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૩
બે નવેલ્લાઓ	૫	૦
સાગર કથાઓ	૮	૧
નવી શિક્ષણ યોજના	૨	૬
ગેરેલીયા (નેપ્ય કારણો અને ઉપાય)	૧	૦
સાગર સુધાર (ઉપર લાંબી વર્ત)	૧	૦
પડેલેા ફાળ	૭	૦
મેપ પ્રશ્ન	૧	૦
ગ્રામમાર્ગ (ગાંધી યુગની નોવેલ)	૬	૦
રાજ સન્યાસી (ઉપરોત	૧૦	૧
કલા ગાંદીજીનું શિક્ષણ ભા. ૧–૨		
આગાંથી અલબત્તતા દુનિયા શીખવાય છે અથવા શીખાય છે. પ્રત્યેકની	૧	૬
ટોલ્સટોય અને શીક્ષણ	૨	૦
કેન્દ્રી બહેન (વાર્તા)	૫	૭

રાયચુરા કૃત

દુઃખની રમઝટ	૫	૦

કીતાબે

બાલ કથા ગાંધીજી	૨	૬
ગાંધીજીના વાર્તાલાપ	૧	૬
અબ ભેમિત્ર મહિ આવે ચે	૧	૬
ઠકરારાની દુનીયા	૧	૦
હમારે ગાંધીકી કહાની	૧	૬
આગે વધો	૧	૨
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતે	૧	૬
મેરેજી રાજ્ય કે સૌ સાલ	૧	૦
જિવની વિભુતીયાં	૧	૬
બાલક	૧	૬
બાઠીક ઔર બહદુર	૧	૬
દુકિા દુનીયા	૧	૦
પ્રેમમેં ભગવાન	૧	૬
સાધનાકે પથપર	૧	૬
મેરી મુકતીકી કહાની	૧	૬
સાકાર–નીરાકાર	૧	૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧	૬
હેલ્થ હેાની	૧	૬
ગાંધીવાદ–સમાજવાદ	૧	૬
વણ દે બનારા (સાયરસીદ)	૪	૦
હાલ ગાંધીજીનો રાજનો	૧	૦
રસમતી	૧	૦

વિવિધ પુસ્તકો

જય ઇન્ડોનેસીયા	૪	૦
હિંદનો મેળો ચીત્રણ	૦	૦
રસીકાનું ઘરતર	૧	૦
સામિલરેખા ભાગ ૧–૨ સેટની	૧૮	૦
બાળકોનો બાંધન	૧	૦

મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી

ભાગ. પહેલેા	૧૦	૦
ભાગ બીજો.	૧૨	૦
ભાગ ત્રીજો	૧૧	૧
બાપુ–મારીમા (મનુ ગાંધી)	૧	૦

દીલ્હી ડાયરી

બાંધેલી.	ફી.	૧૦ ૦

બાળકેા માટે

૧૦ થી ૧૧ વર્ષના બાળકેા માટે ૧૩ પુસ્તકેાનેા સેટ.

કીમંત પા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકેા માટે ૧૫ પુસ્તકેાનેા સેટ.

કીમંત પા. ૧–૫–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે બાર સુંદર પુસ્તકોનેા સેટ

કીમત ૧૪/–

લીલી	૫	૧
વીજ	૫	૬
બાપુ	૫	૩

રીપબ્લીક નંબર

અમારો તા. ૨૬–૧–૫૦ નો બહાર પડેલેા ભારત રીપબ્લીક નંબર; અનેક સંદેશાઓ; ફેાટાઓ; બેનેા વીગેરે થીજવા લાયક સામગ્રીથી ભરપુર છે.

કીમત ૨/૪

પોસ્ટેજ સાથે

Indian Opinion.
P. Bag,
Phoenix.

બચ્ચોંકે લીયે

બાલકા ગુરુ	૧	૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧	૦
કૌઆ ચલા હંસકી ચાલ	૧	૦
નસીરુદ્દીની કહાનીયા	૧	૦
કીચાડી		૬
અશોક	૧	૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧	૦
હિંદુ ધર્મકીભાષ્યાણીકાયે (ધર્મકી કહાનીયા)	૧	૩
સમરવાદ–પુંજીવાદ	૨	૬
મારી રાજકેાકીય સમસ્યાયે	૧૬	૬
મેરી કહાની (પં. નેહરુકા ચરીત્ર)	૧૦	૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૨	૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

These are the Blades to save you money

You save money when you buy Minora Blades, because they are sharp and give many fine shaves. They are made of the finest steel and they stay sharp and fast longer. Yet they only cost 1½d. for four.

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

4 BLADES FOR 6D

Minora

THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

Sunbeam works for you in three ways...

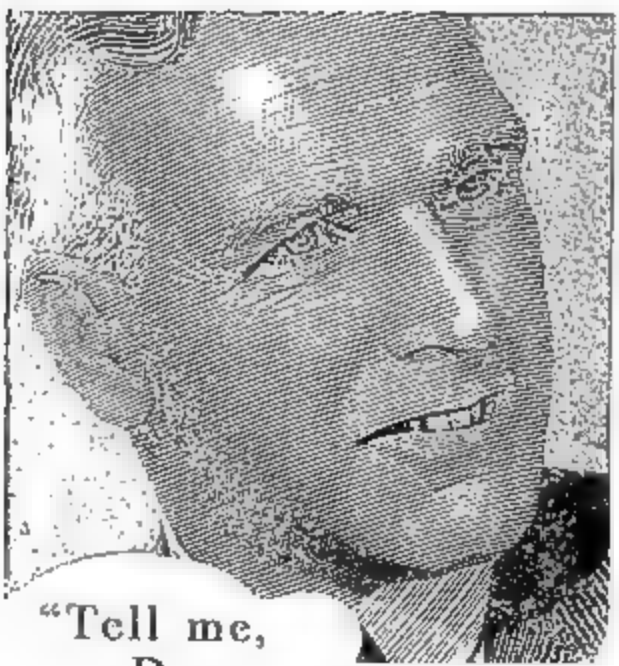
1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9d-1/6

SUNBEAM POLISH
FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines... and shines... and shines

"Tell me, Doctor... *How am I to tell if an antiseptic is reliable and safe?*"

During the past ten years, in Hospitals, in surgical and maternity wards, and in accident clinics, the dependability and safety of 'Dettol' have been proved beyond doubt in literally millions of cases. In minor accident, and major operation, indeed, whenever infection threatens, doctors, surgeons and nurses, in Southern Africa and throughout the Commonwealth, protect their patients, and themselves, with

DETTOL
THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1057, CAPE TOWN.

NUGGET
BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tawny Red, Ox Blood, Transparent

AA-344

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-8885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417

"SEE US WITHOUT OBLIGATION"

DIAMOND SPECIALISTS

OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	5	3
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hassn	2	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	5	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0
[redacted] YEARS OF CONGRESS—Dr. Pattabhi Sitaramayya	1	5
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	5	0
THE U.K.O.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	5
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirabe Masani	2	5
A DISCIPLINE FOR NON-VIOLENCE (Pamphlet for guidance for Westerners) —Richard B. Gregg	1	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	0
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
MAULANA ABUL KALAM AZAD—Mahadev Desai	6	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	6	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	0
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	16	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5 0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	12	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
A SHORT LIFE OF SWAMI VIVEKANANDA	2	6
A SHORT LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	2	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	0
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	1	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	1	8

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
30 MAY 1950

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 21—Vol. XLVIII FRIDAY, 26TH MAY, 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: FOUR PENCE

PRAYER

Thou hast given us to live.
Let us uphold this honour with all our strength and will;
For Thy glory rests upon the glory that we are.
Therefore in Thy name we oppose the power that would plant its banner upon our soul.
Let us know that Thy light grows dim in the heart that bears its insult of bondage,
That the life, when it becomes feeble, timidly yields Thy throne to untruth,
For weakness is the traitor who betrays our soul.
Let this be our prayer to Thee—
Give us power to resist pleasure where it enslaves us,
To lift our sorrow up to Thee as the summer holds its midday Sun,
Make us strong that our worship may flower in love, and bear fruit in work.
Make us strong that we may not insult the weak and the fallen;
That we may hold our love high where all things around us are wooing the dust.
They fight and kill for self-love, giving it Thy name,
They fight for hunger that thrives on brothers' flesh,
They fight against Thine anger and die.
But let us stand firm and suffer with strength
For the True, for the Good, for the Eternal in man,
For Thy Kingdom which is in the union of hearts,
For the Freedom which is of the Soul.

—RABINDRANATH TAGORE.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK. White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED !
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6.

VELVET.
44" Chenile Georgette In all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all trad. ag shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £5/10/0- each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream. Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

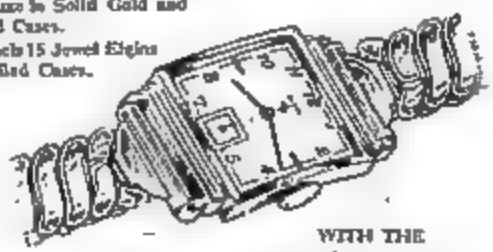
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
6 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees.
In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Loed Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOEM & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID!

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેકટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
લેડીસ તેમજ ગુજરાતી કામડ, ગુજ્ય રૂમ, બ્લાન્ટસ—જેની બાબતે
માટે બધા બજારો માલ—જોવામ કેપ્ટીલીન ભાવોનો ઓડીનો
વીજેર માટે અમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ
કરવા બોલાવવું છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 21439.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kaiwoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Fairest Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5139, Johannesburg.
'Phones—Offices 22-7771. After hours 26-4566.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONS BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 2d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE 1/6, 2/6 and 4/6
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1499

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની બીમા કંપનીમાં જીવનબીમા, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસીસ, કામદારોને લગતા બીમાઓ, સાધારણ બીજો દરેક જાતના બીમાઓ ઉતારવી શકાય છે. કંપનીને ઉપરાંત આપવું એ દરેક કંપનીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25645, P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13,
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi, S.S. Karanja due 30th June. Sailing for Bombay via Karachi on 5th July.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET — — DURBAN.

DUFF'S ROAD TOWNSHIP.

Good road, ½ acre Lots are selling fast in this lovely area within easy rail transport of Durban, 10 miles from City Hall. Buy now and save.

ALSO FOR SALE:

The homestead, containing 8 rooms, 2 bathrooms (one white tiled) small office, hot water system, wide verandahs. With kitchen block of 3 rooms suitable for conversion to 6 rooms, and detached rooms. £3,500. Also offered, separately or together, cottage and various outbuildings.

ALL ON EASY TERMS

Voysey, Boshoff

—&—

Co. (Pty.) Ltd.

291, Smith Street, Phone 28954

Tear off here and post to
VOYSEY, BOSHOFF & CO. (PTY.) LTD.
291, Smith Street, Durban.

I am interested in the Duffs Road sites and would like to have a plan of the Township. (Please print)

NAME.....

ADDRESS.....

શરબતે-ફેલાહ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન!!

શરબતે-ફેલાહ આ દવા તાજા ખુનનો ખજાનો છે. આ દવા પેટમ અંદર તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને મુખ ખુશ બનાવે છે. મરદાઈ શક્તિમાં વધારો કરે છે. લીવરની ખરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ-ગેસ યકો તરતજ આટકાવે છે, ભાતીની બરાબર ભાટા ઓડકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ દવા હાથ પગ અને શરીરની સુસ્તી તબીયતને તરતજ દુર કરી નવું જોમ વાળી ચહેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. ઔરત મરદ અને બાળકો માટે આ દવા એક સરખી ઉપયોગી છે. આ એક સાબબાશ બનાવટ દેશી છે.

એક બોતલ શરબતે-ફેલાહની કીમત સી. ૧૨-૬
બનાવનું ઠેકાણું:—

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,

DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મહમદભાઈ બાવાભાઈ ગજીપોચવાલા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફરસાણ બીજી તેમજ ફ્રેશમાં ફ્રેશ, મસાલાવાળી અને બનાવીને વેચે.

લગ્ન પ્રસંગોપયોગી સુરતી ખુશ્ક સેવ, ચવાણ, ગાંઠિયા, ગાંઠીયા, ભજીયા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીને વેચે.

ખાસ વીશેષે મારે ત્યાં ફ્રેશ બનાવટમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ઠંડે પ્રમાણમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.

34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, સોફાસેટ, ડ્રેસીંગ ટેબલ આર્મ ચેર ઓફીસ ડેસ્ક, ગુડ ડેસ, ટેબલ, નવલ કોમોડ આજે ખરીદી લ્યો. અને બજારી ભાવ કરતાં સુકતો વેચે.

—ગેરાજ, દેવલ અને કીચન કેબીનેટ—

જે બનાવી રેડીમેડ નથી તૈયાર થાય છે. તેનો ઓર્ડર લઈને તૈયાર કરી છે. આજ પેઢીના માલીકો પ્રત્યક્ષ હોવાથી ગ્રાહકોને સંતોષ આપવા બનશે.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 32-4691. BOX 2526.

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 21—Vol.–XLVIII. Friday, 26th May, 1950 Registered at the G.P.O. as a Price: FOUR PENCE

The Truth Shall Make You Free

"I held it Truth with him who sings,
"To one clear Harp on divers Strings."

THE most pressing question of the hour is that of Unity; survival and recovery of lost ground, on the one hand, or separateness, hostility and disintegration on the other.

It is a question that Mankind throughout the civilised world is being called upon to answer; Mankind, individually and Mankind which collectively; forms those larger units we call nations.

The worlds most advanced thinkers have come to realise that the Apartheid or Separatist ideology is born of Selfishness and Ignorance, and that the only hope of extricating ourselves from the morass into which mistaking that ideology for real constructive civilisation has plunged us, lies in abandoning it, retracing our steps, and following the path that leads to Unity.

The conviction is gaining ground that the notion that power politics and the art of prostituting language to conceal thoughts and disguise intentions called diplomacy are the one way by which nations can ensure self-preservation and real greatness, is no better than a delusion and a snare. Untruth doesn't become a virtue because it is practised under the cloak of patriotism which, all too often is but an inflated egotism and passion for self-glorification.

A healthy civilisation necessarily requires that jealousy, covetousness, enmity and strife be replaced by harmonious co-operation and by truthfulness and straightforwardness in human relationships. Such a civilisationis possible only if rooted in and constructed on right ethics; if right ethics, that is righteousness, is made the essential and ruling factor in planning and conduct. This in turn necessitates what, technically, is called Right Knowledge, i.e. an understanding of what Man, himself, really is, and of the way, he must follow to achieve real progress and secure the fullest possible measure of real happiness.

To prescribe for mankind's ills without such knowledge is as unscientific as would be that of a medical practitioner who prescribed for his patient while yet unable to diagnose the nature of his patient's sickness.

While it is true that different individuals interpret happiness differently, and that what constitutes happiness to one may mean misery to another, it is nevertheless equally true that the search for happiness is the motivating force in the life of, virtually, everybody.

Now, the tragedy of life is—and it is the root cause of all our miseries—that we seek for happiness in the wrong direction, in satisfying the desires and appetites of the most ignoble elements in our nature. We seek it along the path of selfishness of self-indulgence, of possessions, of glorification of the little, temporary, perishable personality—self of us instead of in the permanent and everlasting. Grasping the shadow, we lose the substance.

Whereas real growth is synonymous with expansion, with unfolding and expressing the highest within us, selfishness results in contraction. The difference is that of "having life more abundantly" on the one hand, and life narrowed, cramped and shrivelled up on the other.

There is a Science of the Soul and that science has produced its Doctors or Experts who, in their unselfish desire to help mankind, have given us simple and explicit directions as to how Right Life should be lived and worthwhile lasting happiness attained.

They emphasise that all the diversity throughout Nature's several Kingdoms is but the One life, manifesting thus and thus; that Unity is the essential fact of Nature's Manyness. They assure us that the Universe is ruled by Law, and that as far as Mankind is concerned "there is a Law that moves to righteousness, which, Man, being endowed with reason and a measure of free will, he must learn and obey. According to them, Man approximates towards wholeness—to achieve which is his destiny—according as he transcends partners. His perfection is conditional upon his overcoming his imperfections. He "rises on stepping-stones of his dead selves, to higher things." He must renounce "the heresy of separateness" "Forgetting self, the Universe grows 'I'". Growth, real progress, consists then in sacrificing the lower to the higher; the exacting little separate personality—I to the One, All-Self in which we all of us live move and have our being.

In the light of the foregoing, it will be seen that the injunction of the Xian Master to "love thy neighbour as thyself" and "to do unto others as you would have them do unto you," is not a mere sentimental word of advice, but a command founded upon the Rule of Law that determines that Action and Reaction are equal and opposite. That Law ordains that as we sow, so we must reap. It is as inescapable as any other of Nature's immutable laws Thus, Man is seen to be the master of his own fate; his trials and tribulations warning lessons by which he may shape his future conduct. He has to outgrow his ignorance and to become wise; to perceive that Man cannot live unto himself alone; to conquer his selfish impulses and practise altruism; to do all this because these things are part and parcel of Right Life. In short, he has to learn that defiance or disregard of the Law regarding Right Conduct doesn't pay.

Now, it is sometimes contended that individuals are but (innocent) creatures of the system under which they live, whereas the truth is that it is the individuals who jointly and severally are responsible for the creation of the system.

We get the rulers, priests and environmental conditions generally, that we deserve. Since a nation, like a society, is but an aggregation of individuals the majority of whom share a sort of group consciousness, that is, whose ideas of right and wrong and outlook on life generally, are fundamentally the same, the "system" is but an expression of their own character. They find themselves conditioned by the system, but like the silkworm in the cocoon, it is the system of their own creation. It is axiomatic that an A1 state, or society cannot be formed with a C3 people; that the all-important factor is Character, and that the character of its constituents will determine the character of the State.

No one of us, then, can divert himself of some measure of responsibility for the evil and unhappy conditions under which we labour. Whoever was responsible for the advertisement,

> "Wanted reformers who firstly will reform themselves."

was possessed of much wisdom.

The Evils Of Segregation

WE have just had occasion to pay a visit to some of the places in Johannesburg and its surroundings, where non-Europeans are allowed to trade and to reside. These places are known as "Locations" or "Bazaars." The Benoni Indian Location, the Boksburg Indian Location, the Germiston Asiatic Bazaar and the quarters in which non-Europeans reside and trade in Newclare, we found to be the worst of all. Within the last fifteen years Johannesburg has made wonderful strides both economically and industrially. The City has vastly expanded and is still fast expanding. Much labour and money is being expended to beautify it. But the areas in which the non-Europeans live are exactly the same as they were fifteen years ago. If anything, they have woefully deteriorated and are still deteriorating. How these places can in any sense be considered fit for human habitation amazes us. All these places we have mentioned appeared to be veritable plague spots, places where crime is produced and thrives. They are all within the municipal boundaries and yet how they can be so utterly criminally neglected by municipalities, composed of civilised men and women, in respect of provision of roads, lighting, sanitation and other primary necessities of life, simply shocks our intelligence. There is little to be said about the sense of the people who are able to live in those abominable conditions, but what should one say about the sense of those who have the administration of the law in their hands and of those who are privileged with the rights to entrust them with authority—those who have the right to vote; what should one say about the health authorities; about the medical practitioners, who frequently visit these places in the course of their professional duties or even the Medical Board. It is a reflection on all of them and on all who claim to be civilized.

We have found in these places streets with no roads to speak of, pools of water standing here and there in the middle of the roads which are allowed to dry in the course of time by the heat of the sun. For want of drainage, mud and filth accumulates all around the rottenly constructed buildings. One has to be careful at every step one takes lest one's clean shoes get soiled. There are hardly any rubbish bins to be seen and so the roads are littered with pieces of paper and all sorts of rubbish. It is difficult for one with clean habits to keep one's person or home clean in the circumstances that prevail there. The Boksburg and the Germiston locations are about the worst. Sunshine is the only blessing the people who dwell in those places have. If they did not have that it is difficult to imagine how they could have lived.

Besides these difficulties these places are far away from the centre of the town and police protection, we were told, was very inadequate. No police could be had for long after even a murder had taken place, let alone lesser crimes. Cases of theft, loot, kidnapping of persons and torturing them until ransom was exported from them are not a rare occurrence in some of these places and the police are woefully slow in tracing the culprits, and where they have been caught red-handed, they have still managed to go scot free.

This is the tale of woes of the people who are thrown by the authorities to rot in segregated areas. The reason why they cannot do much by themselves to improve their condition in these places, we are told, is, because they have no security of tenure. They do not know when they may be thrown out of those places and dumped elsewhere, or when they may have to leave of their own accord, since a gradual process is at work to deprive them of all the existing sources of income. These are the fruits of segregation and the aim of the Group Areas Bill is not to eradicate the evils we have described but to accentuate them and make life for the dwellers therein more miserable.

It has been most distressing to us to note that whilst we are crying about the ill-treatment we suffer at the hands of the authorities we are far from being guiltless in our treatment of our own kith and kin. For instance, we were utterly shocked to see some of the places in the heart of the City of Johannesburg, owned by the wealthiest members of our community, where tenants have been housed in conditions which are not only unfit for human habitation but in which no decent civilised people with sufficient means would think of keeping even their animals. Indeed we have seen stables which are far better than these places. And tenants, being at the mercy of the landlords, have just to tolerate these conditions without a murmur. What is more surprising is the negligence of the Department of Health and Sanitation in performing their duty. Surely their duty is to bring such landlords to book. But while there is, on the one hand, a criminal lack of enforcement of the existing laws in the interest of health and sanitation of the people, there are, on the other, harsh measures being adopted, which tend, not only to bring disquiet and discontent among the people but to degrade; rather than elevate, their moral, social, educational and economic standard. This is surely not the way of any good and civilised government. Nevertheless, we, who cry against the ills we suffer at the hands of the Government, need to be more mindful of our duties to our own brethren. We cannot ask for or deserve to get what we are not prepared to concede to others.

Group Areas Bill

ACCORDING to the political correspondent of the 'Natal Mercury,' the second reading of the Group Areas Bill is to be introduced in the House of Assembly on Monday, and the Government proposes to apply the guillotine to the debate on it. The Bill will be sponsored by the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges.

As we have already stated, the Bill is so complicated that it baffles even a legal mind to know fully its implications. What then to speak of the layman, who will be affected by the Bill. It will come to him as a bolt from the blue and he will not know what has happened. Hardly any time has been given to the public to study the Bill and to express its own considered opinion on it and to make the necessary representations to the Government. It should not be forgotten too that the Bill will very largely affect the vast majority of the people of the Union, who are voteless and, therefore, voiceless. If this country is governed on democratic lines, as it is claimed to be, the Government should be more reasonable. As it is, it would appear to be utterly callous and unconcerned about the repercussions of the step it is about to take, and we need hardly mention, that they will be very grave indeed. Things may seem quiet on the surface, but if Dr. Donges we only to enter the hearts of the people he would see quite a different picture. History has taught us that Hitler's methods do not pay, and let the Government be warned in time that they will not pay in the present case either. These words are uttered in no spirit of a veiled threat. They

come from a heart that aches to see peace and goodwill in this country among all races. We fully endorse the following words from the leading article of the 'Natal Mercury' dated May 25:

"If it (the Bill) does reach the Statute Book the country can expect to see racial confusion thrice confounded —a situation created that will be infinitely more prospering and productive of ill-feeling than conditions which today are admittedly not ideal. .....If ever there was a measure which demanded the closest thought of all parties in the House, touching as it does in a most revolutionary fashion the social and economic structure of the population, the Group Areas Bill is pre-eminently in that category. There can be no justification for the indecent haste with which the Government are determined to carry the Bill into law. It is a measure which the country should be given adequate time to study and discuss and upon which the various racial groups affected should be afforded the opportunity of expressing their views. It could well be allowed to stand over until the next session of Parliament by which time responsible persons will have been able to make their views known.....But if Dr. Donges has his way the cause of freedom will have received yet another crippling blow."

NOTES

Round Table Conference

According to the political Correspondent of the 'Natal Witness' no decision has yet been taken in regard to the country where the round table conference between the Union, India and Pakistan will be held, nor about the date of the conference. According to messages from Pakistan, the round table conference will not be held either in Pakistan or in India and it is thought that the talks will be held in a neutral country. Indications in Capetown are that the conference will not be held in Lourenco Marques or anywhere else in Africa. The three countries are not agreed on the date for the round table conference but attempts are now being made to find an acceptable date. Indications are that the conference will not be held for another two or three months.

Commenting on this the 'Natal Witness' writes:

"It is unfortunate, to say the least, that there should be such prolonged delay in settling the by no means complicated questions of where and when the round table conference between the Union Pakistan and India shall meet. It is not easy to imagine what difficulties these questions should present, and suspicion inevitably rises that one or more of the parties has some interest in delaying the conference. It is to be hoped for the sake of future good relations between the three countries concerned that the Union Government is not deliberately holding up matters until the Group Areas Bill has become law. No exaggerated hopes can be entertained that the conference—if indeed it ever meets—will effect any permanent settlement of the questions which it will discuss. But the racial situation in South Africa has so many disquieting features, and its effects on the Union's relations with the outer world are so marked, that we can ill afford to neglect any opportunity of improving our relations with India and Pakistan."

Is it not perhaps too late in the day now to talk of improving South Africa's relations with India and Pakistan? Indications are that South Africa is not at all desirous of establishing any relations at all with India and Pakistan. It would appear that she does not mind breaking all relations with the two countries.

Minister Over-Rules Appeal Court's Ruling

The Appeal Court at Bloemfontein held last Monday that the Railway apartheid regulations are invalid. The Court allowed the appeal of Abdullah Esham Abdurahman against his conviction in the Capetown Magistrate's Court under the regulations. Abdurahman was a member of the train apartheid resistance committee formed at Capetown in August, 1948, to resist apartheid on trains. He was convicted of contravening Section 36, paragraph 8 of Act 22 of 1916, read with Regulation 20 of the General Railway Regulations, in that on September 5, 1948, he induced a number of Coloured people, Natives and Indians to enter coaches which had been reserved for Europeans only. This system of reservation was introduced on August 16, 1948, on some of the Cape suburban lines. An appeal by Abdurahman had been dismissed by the Cape Provincial Division. Allowing the appeal, the Appellate Division held that as the regulations in the present case made a reservation in favour of Europeans only, it resulted in a partial, or unequal, treatment as between different races, since Europeans were given the right to use every portion of the train whereas the non-Europeans could not, and it was only the latter who could be punished criminally. It was the duty of the Courts to hold the scales evenly between the different classes of the community and to declare invalid any practice which, in the absence of the authority of an Act of Parliament, resulted in partial or unequal treatment between different sections of the community. The Court further held that the Railways Act 16 of 1922, did not authorise such partiality, but that the State had provided a railway service for all its citizens irrespective of race.

Referring to the above decision the Minister of Transport, Mr. P. O. Sauer, is reported by Sapa, Capetown, to have said that the existing regulations for the application of apartheid on the Capetown suburban railway services would remain unaltered and persons who contravened those regulations would be prosecuted as before. "The judgment of the Appellate Division in no way affects the statutory enactments at present in force," he said.

African Congress Resolution

A National day of protest as first step in its campaign against the Unlawful organisations Bill, now before Parliament, has been called by an emergency meeting of the Executive of the African National Congress. The Executive, which met in Johannesburg suggested that "on this day, to mark their general dissatisfaction with the position in this country, the African people should refrain from going to work, and regard this day as a day of mourning for all those Africans who lost their lives in the struggle for liberation." The date on which this protest will be held will be announced later. The executive says that from a study of the provisions of the Bill it is satisfied that it is primarily directed against the Africans and other oppressed people, and is designed to frustrate all their attempts to work for the fulfilment of their legitimate demands and aspirations. "The Bill is a further example of the determination of the White people of this country to keep the African people in permanent subordination. "The African National Congress is resolved to oppose this and other measures of a similar nature by all means at its disposal."

Crime In South Africa

The figures recently published of crime in South Africa during the first two months of this year would go to show that a greater per centage of crimes, calculated on the bases of population figures, were committed by Europeans. Of the total of 171,723 convictions 129,424 were Natives and 21,246 were Europeans. Of the total of 129,424 Native convictions 29,639 were convictions under the pass laws, which should really not be considered a crime at all. It should be remembered that the population of the Natives is four times that of the Europeans. We do not wish in any way to defend our own community but since a finger of scorn is always pointed at the non-Europeans in general, who are dubbed as being unfit to claim equality with the Europeans, the non-Europeans can at least feel contented, without being over-proud, that their moral standard is after all not so low as to render them fit only to be treated, as indeed they are being treated, as outcasts by the ruling race.

Boycott Propaganda Against Indians

The following is an English version of a circular in Afrikaans which was being distributed last week in Brits, a town near Pretoria, Transvaal:

THE PUBLIC OF BRITS!

ARE YOU SPENDING YOUR MONEY AT THE WHITE SHOP?

NO, INDIAN. THEN GO AND SEEK WORK FOR YOUR CHILD WHERE YOU SPEND!!

REMEMBER!

THERE ARE HUNDREDS OF THOUSANDS OF WHITES IN SOUTH AFRICA WHO ONLY BUY FROM THE WHITES AND STILL THEY ARE WELL OFF!

ARE YOU ONE OF THEM?

[Note: Is this propaganda any better than Communistic propaganda? Will the Unlawful Organisation Bill apply to these propagandists?? If, not Why not???—Ed. I.O.

HOW (NOT) TO WIN FRIENDS AND INFLUENCE PEOPLE

We reproduce below the following leading article appearing in the 'Rand Daily Mail' dated May 16, which speaks for itself:

MRS. MARGARET BALLINGER, the member for Cape Eastern, may expect a somewhat curt reply to the question she proposes to ask the Prime Minister in Parliament on Friday. But we can answer it for her now. The proposals contained in the Group Areas Bill do run counter to all the principles of the United Nations Charter. So do the proposals for removing Coloured voters from the electoral roll, and other apartheid measures which are in the offing. The fact is that the Government of South Africa and UNO hold diametrically opposed views on the rights of human beings who are non-Europeans.

It will be for the lawyers to argue whether a member of UNO can, while still a member of that organisation, accept the principles embodied in the Charter but legislate on entirely contradictory lines. What we are concerned with is the present Government's odd sense of diplomacy.

It must be remembered that it is barely two months since the Union, at the behest of UNO, held tripartite talks in Cape Town with delegations from the Governments of India and Pakistan. Shortly before these delegations arrived Mr. H. G. Lawrence was told in Parliament that a comment he made, which need not be repeated, might lead to strained relations between the Union and these Eastern members of the Commonwealth. After that everybody was on his best behaviour and the communique which was issued after the meeting said: "The discussions took place in a cordial and sympathetic atmosphere and were animated by a sincere desire to restore and develop friendly relations between the three countries." It was agreed to hold a round-table conference to explore ways and means of settling the Indian question in the Union. This round-table conference was to be held before the end of 1950. The delegates from the East left in an atmosphere of goodwill, and the Government, in one of its first diplomatic ventures, seemed to have achieved a measure of success.

But the delegations had barely left our shores when there were rumours that Dr. Malan proposed to introduce legislation that would define the areas in which Asiatics and other non-Europeans might live. On April 21 the very Minister who had led the South African delegation in those "cordial" talks with the Indian delegates, introduced the Group Areas Bill, the severity of which has startled even members of the Nationalist Party. And now, in spite of an official request from Pakistan that the Bill should be be delayed, it is reported that the Government intends to press on with it this session. This is how the South African Government shows its "sincere desire to restore and develop friendly relations between the three countries."

Could there be a more glaring example of diplomatic ineptitude? At the moment the eyes of the whole world are on South Africa, for her dispute with UNO is about to be heard by the International Court. The Government chooses this precise moment to introduce its medieval legislation. It is as though our Cabinet said: "We have done what UNO told us to do. We have held the talks. Now let's kick the coolies in the er . . . dhoti." And this they have proceeded to do to such good effect that their new Bill has been described as a measure "designed to humiliate, degrade and economically suppress non-white South Africans to a degree that will reduce them to a state of serfdom and slavery." What hope is there for the round-table conference after that?

Diplomacy of this description, if it can be called diplomacy, will do more than involve us in acrimonious disputes with India and Pakistan. It will earn us the still deeper distrust of the civilised world. But Dr. Malan seems not to care what the United Nations may say as long as the voters of Padsonderwater are happy.

THE APPOINTED DAY

(A MESSAGE TO THE PRESS FROM NEW DELHI, AUGUST 15, 1947)

[The following is one of a series of lectures given by Pandit Nehru, immediately after the attainment of independence of India. The speeches are very inspiring and we hope the reader will find them interesting.]

THE appointed day has come—the day appointed by destiny, and India stands forth again after long slumber and struggle, awake, vital, free and independent. The past clings on us still in some measure and we have to do much before we redeem the pledges we have so often taken. Yet the turning point is past, history begins anew for us, the history which we shall live and act and others will write about.

It is a fateful moment for us in India, for all Asia and for the world. A new star rises, the star of freedom in the East, a new hope comes into being, a vision long cherished materialises. May the star never set and that hope never be destroyed!

We rejoice in that freedom, even though clouds surround us, and many of our people are sorrow-stricken and difficult problems encompass us. But freedom brings responsibilities and burdens and we have to face them in the spirit of a free and disciplined people.

On this day our first thoughts go to the architect of this freedom, the Father of our Nation, who, embodying the old spirit of India, held aloft the torch of freedom and lighted up the darkness that surrounded us. We have often been unworthy followers of his and have strayed from his message, but not only we but succeeding generations will remember this message and bear the imprint in their hearts of this great son of India, magnificent in his faith and strength and courage and humility. We shall never allow that torch of freedom to be blown out, however high the wind or stormy the tempest.

Pandit Nehru and Mr. Jinnah

Our next thoughts must be of the unknown volunteers and soldiers of freedom who, without praise or reward, have served India even unto death.

We think also of our brothers and sisters who have been cut off from us by political boundaries and who unhappily cannot share in the present in the freedom that has come. They are of us and will remain of us whatever may happen and we shall be sharers in their good and ill fortune alike.

The future beckons to us. Whither do we go and what shall be our endeavour? To bring freedom and opportunity to the common man, to the peasants and workers of India; to fight and end poverty and ignorance and disease; to build up a prosperous democratic and progressive nation, and to create social, economic and political institutions which will ensure justice and fullness of life to every man and woman.

We have hard work ahead. There is no resting for anyone of us till we redeem our pledge in full, till we make all the people of India what destiny intended them to be. We are citizens of a great country, on the verge of bold advance, and we have to live up to that high standard. All of us, whatever religion we may belong, are equally the children of India with equal rights, privileges and obligations. We cannot encourage communalism or narrowmindedness, for no nation can be great whose people are narrow in thought or in action.

To the nations and peoples of the world we send greetings and pledge ourselves to co-operate with them in furthering peace, freedom and democracy.

And to India, our much-loved Motherland, the ancient, the eternal, the ever-new, we pay our reverent homage and we bind ourselves afresh to her service.—Jai Hind.

[Next week—"The Light Has Gone Out."]

JOHANNESBURG INDIAN SOCIAL WELFARE ASSOCIATION

MRS. A. W. Hoernle, Chairman of the Johannesburg Indian Social Welfare Association, in her report of the year ending December 1949 which has just been published states:

When one travels in South Africa, or when one talks to visitors to this country who have motored or flown over the Union, the abiding impression left on the mind is one of great distances and vast empty spaces. And yet in this City of Johannesburg there is a constant cry of no available land. No land for the urgent needs, the necessary needs of the community. We are told that the Municipality has agreed in principle to establish a Day Nursery for Indian children but no suitable land can be found on which to build this Day Nursery. There is great need for further primary schools for Indian children, but no land can be found within reasonable prices on which to build such schools. Most serious of all, and an indictment on all who are in control of the well-being of the people of this city, is the lack of housing for Indian families, and the serious restriction of possible sites on which houses for Indians can be built. In June of 1949 the Town Clerk wrote to our Association saying, among other things, that "the Council is fully aware that the Asiatics are living in overcrowded conditions and that their opportunities for acquiring properties wherein to reside are very restricted." The Manager of the Non-European Affairs Department, we were told, was preparing a full report on all relevant features of the problem, and the City Engineer was preparing a contour survey of the farm, Diepkloof, which was being considered as a possible housing area for Indians, but to date, nothing concrete has occurred and the housing conditions of our Indian families constitute a grave menace to their health and well-being. We are glad of the co-operation of the Regional Committee of the S.A. Institute of Race Relations in our attempt to get housing for our families, but the spirit of willingness and enterprise really to tackle the housing situation of all our Non-European peoples seems lacking so far as one can see, among those who should be responsible for providing worthy living conditions among all sections of our population.

Anxious Times

The Indians are living through anxious times. It is all the more pleasant to be able to record the appreciative co-operation of all sections of the Indian community in the work of the Association. Funds are hard to come by, and the main burden of collecting them still falls on the Chairman and Miss Katz, but there is no doubt about the friendliness and the appreciativeness of members of the Indian community for the work that is being done among them. We hope, year by year, that Indian women will come forward to take up this work for their community, but we realise that, with the long tradition of seclusion of Indian women within the joint family, it will be a slow process.

Last year, for the first time, we applied for and were granted a street collection, and here, indeed the young Indian women did enter keenly on the task of collecting funds both from schools and from the Indian public.

Miss Katz continues indefatigable in her work in the homes and among the families of the Indian community. It is she who exhorts them to have their babies immunised against diphtheria, it is she who encourages mothers to use modern methods in bringing up their children, letting light and air into their homes, getting their children to school, and in every way striving to make the Indian mothers aware of all that the community offers in helping their children to adjust themselves to the difficult circumstances of modern life.

Mentally Retarded Children

The Association is fully alive to all the needs of the deviate adults and children in the Indian community and no effort is spared to make the best possible provisions for these people, but for the mentally retarded children there is still no proper provision in the Transvaal and it is understandable that these old people who have lived all their lives in the Transvaal resist being sent to Natal where there are institutions for aged Indians. It is a constant problem to know how best to deal with some of these old people who are scarcely in a proper condition to fend for themselves. In all, 3,766 visits were paid to Indian homes during the year.

"We regret very deeply the illness of Dr. Altschul to whom our clinic owes so much. She takes the deepest interest in the families that visit us and gives up many a Sunday morning to do special immunisation visits." The value of this clinic, both to the Indian community and to the city as a whole, cannot be exaggerated. Hundreds of children have been vaccinated against small-pox, hundreds have been immunised against diphtheria. In all 1,186 cases have received attention, and we owe our grateful thanks to Dr. Attamullah, Dr. Lurie and Dr. Altschul for enabling us to carry on this very necessary service right through the year.

There was fear of a serious small-pox outbreak at one time during the year, and nine children were left orphans in tragic circumstances when their mothers died of small-pox; but gradually the Indian community is learning that this disease can be prevented, and year by year they are co-operating more in immunisation measures.

It is hard to express the debt of gratitude the Indian children owe to Dr. Grunthal. Were it not for his visits to this clinic there would be no preventive work available in the city for Indian children. In all 2,324 pupils were attended to at the clinic.

"Our Association has once more been made an Approved Agency for three years, which means that the Department of Social Welfare has expressed its satisfaction with the standards of work both in the office and in the field. As an Approved Agency, children in need of care can be placed under our supervision by the Commissioner for Child Welfare. Whenever we place children in foster care our social worker keeps a constant watch over them, and where necessary help the foster parents with extra clothes or other necessities for the children; for the grant paid by the Government by no means covers the subsistence of the children.

Problems Of Indian Community

Besides the regular work in the clinics, and under the Children's Act, the Association has tried to be helpful in many of the problems of the Indian community. We have tried to get playing fields for the children. The John Ware Park in Fordsburg was cleared of buildings several years ago, but nothing has been done to make it an attractive playing ground for children. The Municipality has told us that there are no funds available.

We have appealed to the Baragwanath Hospital for a shelter for visitors to the hospital who have to wait for long periods for a bus. We have asked that waiting times and transport times be more closely correlated for it is a long way for relatives and friends from the city to go to visit patients in this hospital.

We have called attention from time to time to the need for cleanliness in the streets of the overcrowded areas in the city, and it is pleasant to record that the city cleansing department responds to such calls with special cleansing gangs. Obviously where so many people live in congested areas, very special provisions are necessary to keep the streets and yards wholesome.

We should not like to contemplate losing our affiliation with the S.A. Institute of Race Relations. Their secretariat acts as our secretariat, and their treasurer looks after our accounts. It is a most beneficial arrangement for us and we are grateful indeed for the careful and friendly way in which they look after our interests. So, too, our affiliation with the Johannesburg Child Welfare Society is beneficial to us. This year the special Our Children's Day Committee has agreed that it is only right that collections made by the children in the Indian Schools should accrue to the Indian work, and this committee has agreed to hand over these funds to our Association. Fifty per cent. of this money will, of course, go to the S.A. National Council for Child Welfare, but henceforth the other fifty per cent. will be available for the work of our Association. We are also, of course, affiliated to our own National Council for Child Welfare and share in the discussions of the Non-European Standing Committee of that Council. We are represented on the Transvaal Cripple Care Association and the Association for the Non-European, and value this co-operation very much. We also appreciate our association with the National War Memorial Health Foundation, and are very glad to have the Rev. L. du Manoir on our Executive Committee representing this Foundation.

It is a pleasure to record the sympathetic hearing we always get from the Child Welfare Commissioner and the the friendly advise and explanations from his staff. The same is true of the staff of the Social Welfare Department. It is a great comfort to know that one is always welcome and always sympathetically received when information is wanted or explanations are called for. With all the Departments of the Municipal Council we co-operate very well also, but it is necessary to record that it has seemed as though the cold hand of stagnation has hampered any really obvious forward movements for the betterment of the general living conditions of our Non-European peoples. For the good of the whole country we fervently hope that soon an optimistic spirit will prevail and that in courage and confidence we, as a community, will go forward to apply our knowledge to the health and social needs of all sections of South African people.

DR. DONGES EXPLAINS MAIN PURPOSE OF THE GROUP AREAS

THE main purpose of the establishment of group areas is two fold, says an explanatory memorandum of the Group Areas Bill which was tabled in the House of Assembly on Monday by the Minister of the Interior, Dr T. E. Donges.

First, says the memorandum, the purpose is to bring persons of the same racial origin together for purposes of ownership and occupation of fixed property and so to reduce to a minimum racial points of contact and therefore, racial friction.

Second, the purpose is to permit each racial group to develop along its own lines according to language, culture, and religion, and to give members of the Native and Coloured groups an opportunity under proper guidance ultimately to assume responsibility for their own local government.

A review of the history of the four Provinces of the Union, both before and after the date of Union will show that for about 70 years or more there has been a strong desire among the White section of the population to live apart from the Native and Coloured inhabitants of the country, says the memorandum.

This desire has been particularly strong in Natal, the Orange Free State and the Transvaal. By way of petition and evidence before commissions of inquiry, and in other ways, much representation has been made since about 1885 to various Governments in the Transvaal to provide areas apart from the White residential areas where Natives and Coloured people could live.

In the Orange Free State this representation took place in the early seventies and in Natal has taken place since 1884.

The Bill envisages the division of the population of the Union, as in the case of the Population Registration Bill, into three main racial groups, namely White, Native and coloured, with the provision that the Native and Coloured groups may each be sub-divided further. While the definition of the racial groups is of a general nature in the Population Registration Bill, the definition of these groups in the Group Areas Bill is more specific.

The provisions of the Bill, when it becomes law, will come into operation by a series of proclamations by the Governor-General says the memorandum.

The first will be those provisions dealing with the establishment of the Land Tenure Advisory Board and the appointment of inspectors. The other provisions of the Bill can then become operative in the Transvaal and Natal by one or two proclamations. Special provision has been made to apply the law to the Cape Province by proclamation issued at different times and for different areas.

The Acts at present in force in the Transvaal and Natal are amended or repealed in accordance with the extent to which the provisions of the Bill will apply, and eventually all the provisions of the Acts enumerated in the first and second schedules will be repealed.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Shri R. K. Sidhwa, member of Parliament who is on a tour of U.K. and the continent studying Parliamentary affairs, met Indian pressmen informally recently in London. He said: "India's main aim is peace and if that is not to be followed by our leaders, I think we should not call ourselves the Congress government of the masses. I think peace is fundamental, not only for India and Pakistan but for the world." Some people have doubts as to whether Pakistan will carry out the agreement but I am confident that it is going to open up a new era. I can state that if full co-operation is given by all concerned, relations between India and Pakistan will be so cordial that these two countries will be a force to reckon with in the world, not in a military sense but as an influence for good." Shri Sidhwa, a former mayor of Karachi, was welcomed by the Lord Mayor of London at the Guildhall. By a special vote of the City Corporation, Shri Sidhwa was given a seat of honour on the dais by the side of the Mayor. Speaking at a reception given by the India League at the Caxton Hall he said that the Government of India were determined to hold general elections next year, in spite of all obstacles.

Flying Officer H. C. Sehgal of the Indian Air Force has won the Clarkson Trophy for "aerobatics and forced landing" while undergoing the Instructors' Course at the R.A.F. Central Flying School in the United Kingdom. This is the second time in succession that this coveted trophy has been won by an Indian pilot. F/O Sehgal joined the I.A.F. in 1944, two years after graduating from the Government College, Lahore. While under training at the I.A.F. Advantage Flying School, Ambala, he was adjudged the best pilot of the course and was awarded a silver "Spitfire."

* * *

The Socialist Trade Union Organisation Hind Mazdoor Sabha in a resolution passed recently has appealed to the Working class to give effective support to the Delhi Agreement on minorities. At their annual session in Hyderabad which concluded the same day the Organisation also decided to send a goodwill mission to Pakistan to establish closer contact with Labour organisations there. The Sabha has decided to affiliate itself to an International Confederation of free Trade Unions—rival body to the Communist—dominated World Federation of trade Unions.

* *

Joint tour of some the affected areas in East Pakistan is to be undertaken next month by India's Minister of State for Information & Broadcasting, R. R. Diwakar, and Pakistan Minister for Interior, Khwaja Shahabuddin. Similar tour of East Pakistan would be undertaken shortly by Pir Ali Mohammed Rashidi, President of Pakistan Newspaper Editors Conference, and Tushar Kanti Ghosh, Editor, Amrit Bazar Patrika, Calcutta.

* *

Dr. G. C. Taylor of United States Geological Survey arrived in Calcutta on a study tour of underground water conditions in different parts of India.

* *

The Agra University decided to establish a Chair for the study of Philosophy and teachings of Mahatma Gandhi. The University has drawn up a scheme by which optional paper in Gandhian philosophy will be introduced in M.A. examination (philosophy).

* *

Production of electricity in India has increased by 20 per cent during past two and half years. This was made possible by installation of 120,000 KW additional capacity power plant.

In Uttar Pradesh, a girl has been selected by the Public Service Commission for appointment in the U.P. Civil (Executive) Service probably for the first time, although she stands 15th in order of merit. She is Miss Savitri Devi Varma and has secured 694 marks in the aggregate while the candidate in the first rank has obtained 832 marks.

* *

New variety of castor with greater oil content has been evolved by Hyderabad agriculture Department.

* *

Uttar Pradesh will shortly have precision instrument factory.

* *

The Madras Government has spending Rs. 1-3 million on promotion of Harijan Welfare this year.

* *

The Bombay/Nairobi Air service operated by Air India International once a fortnight will be made weekly from June 1.

FOR SALE

GENERAL DEALERS BUSINESS

Here is an opportunity to acquire the well known business of the HANSOT TRADING CO. carried on at 15, Mansfield Road Durban, as a going concern. Can be taken over with or without stocks. For full particulars apply personally at 15, Mansfield Road, Durban.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 6/- including postage.

To be had from:

"INDIAN OPINION,"
P. Bag, Phoenix, Natal

GANDHI AND MARX

By K. G. Mashruwala In 'Harijan'

IX

I BELIEVE I have dealt with most of the important aspects of the Gandhian and Marxian doctrines. I have tried to show that the Gandhian way of looking at life and life's problems is basically different from the Marxian one, and the difference cannot be stated by simple equations as "Communism *minus* violence," or "Communism *plus* God" is equal to Gandhism. It is also not correct to equate the aim of "establishing a classless socialist State" with Gandhism. Even to say that Gandhism stands for "philosophical anarchy" i.e. absence of a regular government without the disorder created by its absence, or "dissolution of large-scale political, social, industrial and cultural institutions" appears to me as hardly apposite.

In positive terms, I would say that Gandhism is the method of progressing towards an ideal. The ideal itself, to give Gandhiji's favourite simile, is like Euclid's point, capable of being (rather imperfectly) conceived by the mind, but incapable of being fully realised within a foreseeable future. What we think to be the final goal is found, as we come near it, to be but a stage in the way, and a new far away point appears before the vision as the final one; and this process might take place endlessly. It is a long-range everlasting programme, and yet usefully implementable by even single individuals. Truthfulness, non-violence, equality of status, of opportunities, of distribution of wealth and of necessaries and comforts of life; absence of state control, decentralisation, non-mechanisation, peace, amity, harmony, freedom from war, regimentation and competition, and the largest measure of freedom consistent with orderly society and several desiderata. None of them can be realised absolutely and singly, and an attempt to select one or two of them for being fully put into practice, apart from others, may lead even to absurdities and monstrous developments. They are not matters of mere mechanical application and enforcement by law. Gandhiji once said in praise of a worker, who, to his knowledge, had always lived a middle-class city life, that "he had caught rural-mindedness." By this he meant that the worker's mind sought to devise simple and rural ways and means of manipulating things, so that one may create in a village the essential comforts of life with self-help, local materials and simple tools. Rabindranath Tagore had also a mission and a message for Rural India. But the Poet's emphasis lay more on the revival of beauty, art and joy in rural life; that of Gandhiji on that of industry, cleanliness, health and morals thereof. He had the greatest regard and full appreciation of the Poet's mission, because his rural-mindedness did not consist in shabbiness, crudeness, irregular and dirty habits, the habit of being satisfied with hard, not to say sub-human, conditions of life, tolerance of injustice and evil, putting up with insults, humiliations or injury to self-respect, and absence of beauty, art, fancy or joy of life, expressed through its prayers, songs, dances, *kathas*, pictures, cottages, house-hold and occupational furniture and other details of life.

Gandhiji's way of life has, on the one hand, been mistaken for the *traditional* Hindu way of *vairagya* and *sadhu* life; his non-violence for the *traditional* Jaina and Vaishnava practices of maintenance and preservation of animal and insect life, even if in a most abject condition and in a way detrimental to the security of the lives of others; his humility, for putting up with insults; and his self immolation, for non-resistance and submission to evil. On the other hand, his doctrine of active non-violence and the dictum that 'violence is better than cowardice' have been frequently quoted as to almost give a sanction to war and violent retaliation.

In my humble opinion, these are, perhaps, unconscious travesties of Gandhiji's view of life.

Life, expressed whether in individual or collective form, and whether consistently and harmoniously or otherwise, is an eternal struggle for finding an ideal condition of existence. None knows what that ideal condition, if it is ever realised, will look like in the physical universe; how exactly it can be attained, what unavoidable intervening stages it must pass through to reach it; what exactly should be done to rectify the breaches, wrongs and mistakes committed from time to time; to what extent and in what manner the consequences of unjust deeds, which have been perpetrated, can be nullified. None can make exact predictions about the future course of individual or social evolution. So none may say or swear of a social order that 'This is in accordance with Truth—the whole Truth and nothing but Truth, and every other order of life is false.' The limitation of man's talents has to be confessed. The wisest is just a seeker and much of his seeking is in the midst of a thick and trackless forest on a dark and cloudy night. A flash of lightening, now and then, might show him a step and vanish. The most earnest seeker has to rely only on that momentary flash to take the next step. Gandhiji humbly realised this limitation and was never tired of repeating Cardinal Newman's line, "One step enough for me." The new and clear lead which he gave, consisted in this: howsoever certain a person might feel about the truth of his words, actions and ideas, he must have the humility to recognise that he may be in error somewhere. The fact that he does not perceive any such *error*, justifies him, nay, as a seeker and votary of Truth, lays an obligation upon him to pursue it actively and relentlessly, so far as he is personally concerned, and to preach it to others also. But the possibility of an error lays upon him also the further obligation to see that his pursuit does not inflict harm on others, or compel one, who does not agree with him to submit to it through fear. The existence of opposite views is bound to create a situation of conflict. The only safeguard against this is the insistence on the adoption of non-violent means. The principle of 'pure means for pure end' ensures equal rights and safeguards to every one, and makes true democracy possible. He may neither use deceitful and violent methods to bring about an adoption of his view of life; nor abandon his duty to practise and preach his own path, since he is convinced of its correctness. This will expose him to the danger of being deceived and violently dealt with by others, who do not accept the same rule of purity of means. The risk has to be faced. If the other side also accepts the same rules of restraint, it would always be possible to find a *via media* for an amicable solution of the conflict does not accept them, a *satyagraha* conflict would arise. The conflict might result, after it has progressed for a while, in bringing about in the other side a change—if not positively of the heart,—at least of attitude. This will also open an explorable way to peace. It would be a stage in the process of the change of heart by total conversion. But the conflict might also result in the self-immolation and the martyrdom of the *satyagrahi*, when the forces opposed to him are too stubborn. He might also have to suffer, if he is, in the opinion of his opponent, so hopelessly wrong in his perception of Truth, that to relent would be regarded by the opponent as a surrender to untruth on his part. The last would be a case of one *satyagrahi* pitted against another. Though a tragic end is not very likely in such cases, it may be conceived as a possibility in an extreme case

A violent revolution gives an appearance of radical changes, rapidly brought about in society. But ultimately society returns to the level of the other, which it is fitted for in the process of its evolution. Permanent changes can be brought about only by non-violence. They may involve middle stages and steps, and appear as a compromise of principles. But there is a difference between the two. It is a compromise on principles when the *satyagrahi* accepts the truth of principles, of which the opponent rests his claim. It is a middle stage when, in order to avoid the hardships that might accrue to the opponent by a sudden change in the course of his life, ladder is built up for a graded progress.

FLY VIA
NAIROBI
TO
INDIA
PAKISTAN
CEYLON

the most direct route to the EAST

Alternate Thursdays a Constellation leaves Nairobi, reaching Bombay after only 12 hours flying.

Immediate connections at Bombay for all parts of the East.

Fare Nairobi/Bombay
Fly single *Fly & return*

AIR-INDIA
International

Shell House, P.O. Box 1033
NAIROBI. Cables AIRINDIA.

Write to us, to B.O.A.C. our General Agents or to any I.A.T.A. Agent.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	2	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	9
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	6
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	9
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44 45	0	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO		3
ON WAR		3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

The Epic Fast

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

380 Pages. Price: 8s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
છપને ૧૯-૧૫માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૨૧ | શુક્રવાર તા. ૨૬ મે, ૧૯૫૦. | છુટક નકલ પૈની.૪

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૨૬ મે, ૧૯૫૦

સેગ્રેગેશનના અવગુણો

જોહાનીસબર્ગ અને તેની આસપાસના કેટલાંક સ્થળો, જ્યાં બીન-ગોરાઓ વસવાટ અને વેપાર કરવાની છુટ ભોગવી રહ્યા છે, તેની મુલાકાત લેવાનો અમને હમણાં પ્રસંગ આવ્યો હતો. આ સ્થળો "લોકેશ" અથવા "બજારા" ના નામથી ઓળખાય છે. જોહાનીસબર્ગ ઇન્ડિઅન લોકેશન, બેનોની, ઇન્ડિઅન લોકેશન, જરમીસ્ટન એશીયાટીક બજાર અને ન્યુકેસેરના જે ભાગમાં બીન-ગોરાઓ વસવાટ અને વેપાર કરી રહ્યા છે એ સૌથી વધારે ખરાબ હાલમાં. છેલ્લાં પંદર વર્ષમાં જોહાનીસબર્ગે આર્થીક અને અદ્યોગીક પ્રગતી અજબ કરેલી છે અને તેનો વિસ્તાર પણ ખુબ વધ્યો છે અને હજુ વધતો ચાલ્યો છે અને તેને સુંદર બનાવવામાં ખુબ મહેનત અને ખર્ચ કરવામાં આવ્યાં છે. પરંતુ જે હદ્દોમાં બીન-ગોરાઓ વસી રહ્યા છે તેની હાલત પંદર વર્ષ પહેલાં હતી તેવીને તેવીજ રહી છે, બલકે, હદબહાર બગડેલી છે અને હજુ બગડતી જાય છે. આવાં સ્થળો ને માનવ વસવાટને લાયક કઈ રીતે કહી શકાય એજ તાજુબી ની વાત છે. અમે જોયેલાં સઘળાં સ્થળો ભરડીના અને ગુનાઓની ઉત્પત્તિ અને વીકાસ ના ધામ જેવાં હાલ્યાં. એ સઘળાં સ્થળો મ્યુનીસીપાલીટીઓની હદ્દની અંદર આવેલાં છે અને તેમ છતાં મુધરેલા પુરૂષો અને સ્ત્રીઓની બનેલી મ્યુનીસીપાલીટીઓ, રસ્તાઓ, બત્તી, સુધરાઈ અને જીવનની, બીજી મામુલી જરૂરીયાતો પુરી પાડવા ના સંબંધમાં એટલી હદ સુધીની નિષ્કાળજી શી રીતે બતાવી શકે છે એ અગાધ સમજની બહાર છે. આવી શરમજનક સ્થિતિમાં રહી શકનારા લોકો વિષે તો શું જ કહેવું; પરંતુ એથીયે વિશેષ દોષિત તો જેમના હાથ માં કાયદાનો અમલ ચલાવવાની સત્તા રહેલી છે તેઓ, અને તેઓ ના હાથમાં એ સત્તા મુકવાનો જેઓ અધિકાર ભોગવી રહ્યા છે તે મતાધિકારીઓ જ ગણાય. વળી તંદુરસ્તી ખાતું અને ડાકતરો, જે પોતાના ધંધાને અંગે આ સ્થળોની વારંવાર મુલાકાતો લે છે તેઓ, અને ખુદ મેડીકલ ઓફીસર પણ અને જેઓ પોતાને સુધરેલા કહેવડાવે છે તે સઘળા જ આ સ્થિતિને માટે દોષિત ઠરે છે.

આ સ્થળોમાં રસ્તાનું તો નામ નિશાન નથી; ચાલવાના માર્ગમાં વચ્ચે વચ્ચે ક્યીર પાણીના ખાબોચીયાં પડેલાં છે, કે જે મુકવાનું કામ સુર્યના તાપને સોંપી દેવામાં આવેલું છે. બાકી જવાના માર્ગોના અભાવે બેઢંગ રીતે બાંધેલાં મકાનોની વચ્ચે બાકી ખાલી કાદવ અને ગંદવાડ ખદબદી રહ્યો છે. દરેક પગલું ભરતાં માણસે પોતાના માર્ગ જોડા ગંદા ન થાય તેની સંભાળ રાખવી પડે. કચરો નાખવાનાં સ્થળોના અભાવે આખા રસ્તામાં જ્યાં ને ત્યાં કાગળોના ટુકડા અને ગંદવાડ પડેલો હોય છે. જેઓ સ્વચ્છતાના નીયમોથી રેવાયેલા છે તેઓને આ સ્થળોમાં પ્રવર્તી રહેલા સંજોગોમાં પોતાની જાત ને અથવા પોતાનું ઘર સાફ રાખવું મુશ્કેલ થઈ પડે. જોકસબર્ગ અને જરમીસ્ટન લોકેશન ની સ્થિતિ સૌથી વીશેષ ખરાબ છે એ સ્થળોમાં વસનારા લોકોને સુર્યનો તાપ એ એક જ આશીર્વાદ છે. એ જો ન હોય તો તેઓ ત્યાં જીવીજ શી રીતે શકે એ સમજી શકાતું નથી.

આ મુશ્કેલીઓ ઉપરાંત આ સ્થળો ગહેરથી ઘણા દુર આવેલાં હોઇ પોલીસનું રક્ષણ તેઓને પુરતું મળી શકતું નથી. ખુન થઈ ગયા બાદ પણ ઘણે વખતે પોલીસ હાજર થાય ત્યાં સુધીના ગુનાઓની તો વાતજ રહી કરવી? ચોરી, લુંટફાટ, માણસોના અપહરણ અને તેઓ પાસેથી કંઈક લુંટ ખોળવાય નહિ ત્યાં સુધી તેઓને રીબાવવાના બનાવો આખાનાં કેટલાંક સ્થળોમાં બનજ નથી બનતા અને એવા ગુનેગારો ને શોધી કાઢવામાં પોલીસ શીથીલ હોય છે અને ગુનેગાર ગુનો કરતાં પકડાયો હોય છતાં પણ તે છટકી જઈ છુટો ફરી શકે છે.

આ સત્તાધીશો તરફથી ઉલાયહા જાકાઓમાં ગબડવા દેવામાં આવેલા લોકોના દુઃખોની કહાણી છે.

આ સ્થળોમાં વસનારા લોકો જાતે પોતાની સ્થિતિ સુધારવાને કશું નથી કરી શકતા તેનું કારણ એ જણાવવામાં આવે છે કે તેઓના રહેઠાણની કશી સ્થીરતા નથી. કઈ ઘડીએ તેઓને ત્યાં થી હાંકી કાઢવામાં આવશે અને બીજા કયા સ્થળમાં નાખવામાં આવશે એ તેઓને ખબર હોતી નથી. વળી તેઓની આવકના હસ્તી પરાવતાં સઘળાં સાધનો તેઓની પાસેથી ધીમે ધીમે છીનવી લેવાનું કામ કાયમનું ચાલી રહેલું હોવાથી કઈ ઘડીએ તેઓને જાતજાત ત્યાંથી નીકળી જવું પડશે એ તેઓને ખબર હોતી નથી. આ છે સેગ્રેગેશન ના કુણ, અને ગરૂપ ઓફીશ્યલ બીલની જેમ અમે વર્ણવેલી સ્થિતિ નાબુદ કરવાની નથી પરંતુ તેને વધારે અસહ્ય બનાવવાની અને તેમાં વસનારાઓને માટે જીવન વધારે અકારું કરી મુકવાની છે.

અમને જોઇ લેતાં ઘણું દુઃખ થાય છે કે એક તરફથી જ્યારે સરકાર તરફથી આપણને બતાવવા માં આવતી ગેરવર્તણુકની આપણે ફરિયાદ કરી રહ્યા છીએ ત્યારે બીજી તરફથી આપણે પોતે આપણા પોતાનાજ ભાઇઓ પ્રત્યેના વર્તાવને વીષે દોષ મુક્ત નથી. દાખલા તરીકે જોહાનીસબર્ગ શહેરના મધ્યમાં આવેલાં આપણી ઠોમના સૌથી માલદાર ભાઇઓ ની માલીકીના કેટલાંક સ્થળોમાં માનવ વસવાટને માટે તો શું પરંતુ સારા સુધરેલા સાધનસંપન્ન લોકો પોતાના જાનવરોને માટે પણ નાલાયક ગણે એવી સ્થિતિ માં ભાડુતોને રાખવામાં આવેલા જોઇને અમને જબરો આઘાત થયો. આ સ્થળોના કરતાં તો અમે તબેલા વધારે સારાં જોયાં છે. અને ભાડુતોને, પોતે ઘર ધણીઓને પરવશ હોઇ, કશી પણ ફરીયાદ કર્યા વીના એ સ્થિતિ સહી લેવી પડે છે. વીશેષ તાજુબી પમાડનારૂં એ છે કે તંદુરસ્તી અને સુધરાઇ ખાતું પણ આ બાબતમાં પોતાની ફરજ બજાવતાં ચુકે છે. ખરેજ તેની ફરજ આવા ઘરધણીઓની ખાન ઠેકાણે લાવવાની હોવી જોઇએ. પરંતુ એક તરફથી જ્યારે લોકો ની તંદુરસ્તી અને સુધરાઇના હિતમાં કાયદાનો અમલ કરવા માં સરકારી અમલદારો તરફથી નરી નીષ્કાળજી બતાવાઈ રહી છે ત્યારે બીજી તરફથી લોકોમાં અશાંતી અને અસંતોષ ઉત્પન્ન કરનારા અને તેઓના નૈતિક, સામાજીક, બૌદ્ધિક અને આર્થીક ઉન્નતિ નહિ પરંતુ અવનતી કરનારા જુલમી કાયદાઓ ઘડવા

ચાં આવી રહ્યા છે આ કંઈ સારી અને સુધરેલી સરકારની રીત ન કહેવાય.

તેમ છતાં, આપણે, જેઓ સરકાર તરફથી થઈ રહેલા અન્યાયોની ફરીયાદ કરીએ છીએ, તેઓએ આપણા પોતાના જ ભાઈ ઓ પ્રત્યેની ફરજોને વીષે વધારે સાવચેત રહેવાની જરૂર છે. જે વર્તણુક આપણે જાતેજ બીજાને આપી નહિ શકતા હોઈ એ તે વર્તણુક આપણા તરફ બતાવવાની આપણાથી આગણી ન કરી શકાય તેમ તે મેળવવાને આપણે લાયક પણ ન ગણાઈએ.

ઝૂપ એરીયાઝ બીલ

'ના.ટાલ મરક્યુરી'ના રાજકીય બાબત પત્રીના જણાવવા મુજબ ઝૂપ એરીયાઝ બીલનું બીજું વાંચન પાર્લામેન્ટમાં આવતા સોમવારે દાખલ કરવામાં આવશે અને સરકાર તેનાપર ની ચર્ચાપર કાપ મુકવા માગે છે. બીલ મુખ્ય પ્રધાન ડો. માંગીસ તરફથી બોલવામાં આવશે.

અમે અગાઉ જણાવી ચુક્યા છીએ તેમ આ બીલ એટલું ગુંચવાડા ભરેલું છે કે ધારાશાસ્ત્રી પણ તેનો અર્થ સંપૂર્ણપણે સમજવામાં ગોથું ખાય એમ. તો પછી સાધારણ માણસ, કે જેને આ બીલ લાગુ પડવાનું છે, તેનું તો ગજું જ શું? તેને તો આકાશમાંથી એક બખ્તરોળા ઉતરી આવેલો હોય તેવું લાગશે અને શું કરવું તેની ખબર નહિ પડે. જનતાને એ બીલ સમજાવવાની અને પોતાનો વીચાર પ્રદર્શિત કરવાની અને સરકાર સમક્ષ જરૂરી રજુઆતો કરવાની પુરતી તક આપવામાં આવી નથી. એ પણ જાણવું નહિ જોઈએ કે આ બીલ મોટે ભાગે યુનીયનની વસતીના એ વીશાળ વર્ગને લાગુ પડનાર છે કે જેને મતાધિકાર નથી, અને તેથી અવાજ વગરનો છે. આ દેશનું તંત્ર જો લોકશાહી પધ્ધતિથી ચલાવાનું હોય અને ચલાવાય છે, એવો દાવો કરવામાં આવે છે, તો સરકારે ખરેખર વધારે વાજબીપણે વર્તવું ઘટે છે. આજે તો એવું જણાય છે કે તે જે પગલું ભરી રહી છે તેના પરીણામોની તેને કરી ચોંટ્યા કે દરકાર છે જ નહિ, અને આપણે જણાવવાની આપણે જરૂર રહેતી હોય કે એ પરીણામો ગણકાર ગંભીર થશે. સપાટીપર આજે બધે કદાચ શાંતી જોવામાં આવતી હોય પરંતુ ડો. માંગીસ જો લોકોના હૃદયમાં પ્રવેશ કરી શકતા હોય તો જરૂર તેઓ જુદું જ ચિત્ર જોશે. ઈતિહાસે આપણને શીખવ્યું છે કે સિટ્ઝરની રીતો અખત્યાર કરવાથી કશું વળ્યું નથી, અને સરકારે વખતસર ની ચેતવણી લેવી ઘટે છે કે હાલના દાખલામાં પણ તેમ કરવાથી કશું વળવાનું નથી. આ શબ્દો કંઈ ખુબી ખબરીની ભાવનાથી લખાયા નથી. આ દેશમાં સઘળી જાતીઓ વચ્ચે શાંતી અને યુનેચ્છા સ્થપાયેલી જોવા ઇચ્છતા હૃદયમાંથી તે ઉચ્ચારાયા છે. 'નાટાલ મરક્યુરી'ના મે તા. ૨૫ મીના અગ્રલેખમાંથી નીચેના શબ્દોનું અમે સમર્થન કરીએ છીએ.

"આ બીલ જો કાયદાપોથીએ ચઢશે તો દેશ જાતી જાતીઓ વચ્ચે જબરદસ્ત અંધાધુંધી થએલી જોશે. આદર્શ સ્થિતિ તો આજે પણ નથી પરંતુ જોખમે વધુ ને વધુ ભયંકર અને ભેદોની ઉત્પત્ત કરનારી સ્થિતિ ઘર પકડશે....આખી પ્રજાની સામાજીક અને આર્થીક રચનાને અત્યંત પરીવર્તન કરનારી અસર થાય એવો અને ધારાસભાના સઘળા પક્ષોએ ઉંડો વીચાર કરવાની જરૂર હોય એવા જો એક પણ પગલું લેવાયું હોય તો ઝૂપ એરીયાઝ બીલ જો ચોકસ એ પંક્તિમાં મુકી શકાય. બીજાને કાયદો બનાવી દેવાની આવી ઉતાવળ કરવાને માટે કશું જ વાજબીપણું નથી. આ બીલ એવું છે કે જેનો અભ્યાસ અને અર્થ કરવાનો દેશને પુરતો વખત અપાવો જોઈએ અને લાગતાવળગતા જુદા જુદા વર્ગોને પોતાનો મત દર્શાવવાની તક અપાવી જોઈએ. પાર્લામેન્ટની આવતી બેઠક સુધી તેને મુલતવી રાખવામાં આવવું જોઈએ કે જેથી જવાબદાર લોકો ને તેનાપર પોતાના વીચારો દર્શાવવા પુરતો અવકાશ મળી રહે.... પરંતુ જો ડો. માંગીસ પોતાનું જ ધાર્યું કરશે તો સ્વાતંત્ર્યના સીધ્ધાંત નો નાશ કરનારો એક બહુ દુઃખ પડેલો ગણાશે."

નોંધ

સાઉથ આફ્રિકામાં ચુનાઓ

ગયા સાલના પહેલા બે મહીનામાં સાઉથ આફ્રિકામાં થએલા ચુનાઓના કુંક મુહતપર પ્રસીદ્ધ થએલા આંકડા પરથી સ્પીદ્ધ થાય છે કે વસતીના આંકડાના આધારે અણુત્રો કરતાં યુરોપીયનોમાં ચુનાનું પ્રમાણ વધી જાય છે. ચુનેદાર હરેલાઓની ■ ૧,૩૧,૩૨૧ ની સંખ્યામાંથી ૧,૨૯,૪૨૪ નોંધીયા ચુનેદાર કર્યા, હતા જ્યારે ૨૧,૨૪૬ યુરોપીયનો ચુનેદાર ઠર્યા હતા. ૧,૨૬,૪૨૪ નોંધીય ચુનેદારોમાંથી ૨૬,૨૨૬ ચુના તો પાસના કાપડાઓ અંગેના હતા, કે જરી રીતે ચુનાજ ન કહેવાય. બાકી એ યાદ રાખવું ઘટે છે કે નોંધીયોની વસતી યુરોપીયન કરતાં બારગણી છે. અમે અમારી કોમનો કોઇ પણ રીતે બચાવ કરવા નથી ઇચ્છતા પરંતુ બીન-ગોરી પ્રજા સામે સામાન્યપણે નીંદાની આંગળી ચીંધવામાં આવતી હોઇ અને યુરોપીયનો સાથે સમાનતાનો દાવો કરવાને તેને સર્વતર નાલાયક ગણી કાઢવામાં આવતી હોઇ, એ પ્રશ્ન આ હકીકતથી વધારે પડતી અસર્દ્ધિ નહી બની જતાં એટલો સંતોષ તો જરૂર લઇ શકે ■ કે તેનું નૈતિક ધોરણ એટલું બધુ હલકું નથી કે તે રાજકરતી. પ્રજા તરફથી અસ્પૃશ્ય તરીકેનાજ વર્તાવને લાયક ગણાય, કે જેવો વર્તાવ તેના તરફ આજે બતાવવામાં આવી રહ્યો છે.

રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ

'નાટાલ વિટનેસ'ના રાજકીય બાબત પત્રીના જણાવવા મુજબ યુનીયન, ફ્રોંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે હોંદી સલાહપર રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ કયા દેશમાં મળશે એ હજુ નક્કી થયું નથી, તેમ તેની તારીખ પણ નક્કી થઇ નથી. પાકીસ્તાનથી આવેલા સંદેશા મુજબ રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ફ્રોંદ કે પાકીસ્તાનમાં નહિ મળે. કોઇ તટસ્થ દેશ માં કદાચ મળે. કેપટાઉનમાં સમજાય છે કે કોન્ફરન્સ સેરેન્કોમાર ક્વીસમાં કે આફ્રીકાના કોઇ પણ ભાગ માં નહી મળે. જ્યારે દેશો તેની તારીખ વીષે પણ કંઈ ફરતપર આવેલા નથી પરંતુ જ્યારે કશુંક થાય તેવી તારીખ જોખવાના પ્રશ્નો ચાલી રહ્યા છે એમ જણાય છે કે કોન્ફરન્સ બીજા બે ત્રણ માસ સુધી કશું નહી મળે. આ બીના પર ટીકા કરતાં 'નાટાલ વિટનેસ' લખે છે:

યુનીયન, પાકીસ્તાન અને ફ્રોંદ વચ્ચે રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ કયાં અને કયારે મળશે એ મુંઝવણ ભર્યું સવાલનું નીરાકરણ લાવવામાં આટલી લાંબી દીલ બદ રહી છે એ ખરેખર કમનસીબીભરેલું છે. આ સવાલોમાં એટલી બધી મુશ્કેલીઓ શું રહી હશે એ કલ્પી શકાતું નથી. સંભવ થાય છે કે આ પ્રશ્નો કોન્ફરન્સ બોલાવવામાં દીલ કરવામાં કોઇ એક યા બીજા પક્ષનો કોઇક સ્વાર્થ રહેલો હશે. ભાગતા વળગતા સર્વે દેશો વચ્ચે ભવિષ્યમાં સારો સંબંધ રહે તેટલા ખાતર આશા રાખવામાં આવે છે કે યુનીયન સર કાર ઝૂપ એરીયાઝ બીલ કાયદો બની જાય ત્યાં સુધી જાણી કરીને દીલ કરી રહી નહિ હોય. કોન્ફરન્સ જો કદાચિ મળે તો પણ જે સવાલોની તેમાં ચર્ચાઓ થશે તેનું કંઈ પણ કાયમી સમાધાન આવી જવાની વધારે પડતી આશા તો રાખી શકાતી જ નથી. તેમ છતાં સાઉથ આફ્રીકામાં જાતીભેદની પરિસ્થિતિના અસ્વાતીજનક સ્વરૂપો એટલા બધાં છે અને બહારની દુનીયા સાથેના યુનીયનના સંબંધ પર તેની અસર એટલી બધી થઇ રહી છે કે ફ્રોંદ અને પાકીસ્તાન સાથેનો આપણો સંબંધ સુધારવાની કંઈ પણ તક મેળવામાં નિષ્ફળ જવાની ખોટ તેમ નથી."

"ફ્રોંદ-પાકીસ્તાન સાથે સાઉથ આફ્રીકાનો સંબંધ સુધારવાની" વાત કરવી શું હવે અસુરી થઇ ગએલી નહિ ગણાય? કેમાય છે તેમ એવું કે સાઉથ આફ્રિકા ફ્રોંદ અને પાકીસ્તાન સાથે કોઇ પણ જાતનો સંબંધ બાંધવા ચાહતું જ નથી. એવું લાગે છે કે એ બન્ને દેશો સાથેનો સંબંધ તે સદંતર તોડીજ નાખવા માગે છે.

આફ્રિકન કોંગ્રેસનો ઠરાવ

જોહાનીસબર્ગ ટ્રાન્સવાલોપર પ્રતિનીધ મુકવાની સત્તા આપનારું બનસેપ્રમુખ ઓરગનાઇઝેશન્સ બીલ, કે પાર્લામેન્ટ માં દાખલ કરવામાં આવ્યું છે, તેનો વીરોધ કરવાને એક દીવસની હડતાલ પાડવાનો આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસની નેશનલ એકઝેકયુટીવની તાત્કાલિક મીટીંગે મુલ્તવ્યું છે, કે "આ દિવસે, દેશમાં પ્રવર્તતી સ્થિતિ પરત્વે પોતાનો સામાન્ય અભીપ્રાય જાહેર કરવા આફ્રીકનોએ કામે જવાનું મોકુફ રાખવું અને એ દીવસ મુક્તિ માટેની લડતમાં જે આફ્રીકનોના જાન ગયા છે તેઓને માટે શોક દિન તરીકે પાળવો." એ દીવસની તારીખ હજુ નક્કી કરવામાં આવી નથી. એક કેબલગ્રામ જણાવે છે કે બીલની કલમો જોતાં તેને સંતોષ થયો છે કે એ બીલ મુખ્યત્વે કરી આફ્રીકનો અને બીજી કચડાયેલી લોકો સામેનું છે અને તેનો હેતુ તેઓની વાજબી માગણીઓ અને અભિલાષાઓ માટેની સઘળી પ્રવૃત્તિ ઓને તોડી પાડવાનો છે. બીજા આફ્રિકનોને કાયમને માટે હલકા રાખવાના આ દેશના મોરચાઓના નિષ્ણનો એક વધુ દાખલા છે. આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ આ બીલ અને તેની જનતા બીજા કાયદાઓનો, જનતા સમક્ષ સામનો કરે વીરોધ કરવાનો ઠરાવ કરે છે."

અપીલ કર્તાના સુકાનને પ્રદેશને આવેલી ઠેકર

ઓરેન્જફ્રીસ્ટેટ પ્રાંતની અપીલ કોર્ટે ઠરાવ્યું છે કે રેલવેના ધારાઓમાં વર્ણભેદ પાડવામાં આવ્યો છે તે ખોટો છે. અબદુલ્લા ઇ. અબ્દુરહમાને કેપટાઉનની મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટે પોતાને

મુનસાર ફરાવ્યા હતા તેની સામે અપીલ કરી હતી, જે આ કોર્ટે મંજુર રાખી હતી. ૧૯૪૮ ના ઓગષ્ટમાં ટ્રેનોમાં દાખલ કરવામાં આવેલા પક્ષ બેઠનો વીરોધ કરવા નીમાયેલી કમીટી ના અબદુરહમાન એક મેમ્બર હતા. તા. ૫ સપ્ટેમ્બર ૧૯૪૮ ના તેમણે કેપ્લાક કલર્ડ, નેટીવ અને હીંદીઓને યુરોપીયનોને' માટે આજ અંતામત રાખવામાં આવેલા રસ્તેના ડબામાં દાખલ થવા ચઢાવ્યા હતા તે બદલ ૧૯૧૬ ના રસ્તેના કાયદાની કલમે તેમને ગુનેગાર ફરાવવામાં આવ્યા હતા. આ પ્રમાણે અલગ રાખવાની રૂઢી તા. ૧૫ ઓગસ્ટ ૧૯૪૮ માં કેટલીક કેપની સુપ્રસીદ્ધ ટ્રેનોમાં દાખલ કરવા માં આવી હતી. અબદુરહમાને તેની સામે કરેલી અપીલ કેપ પ્રાંતની સુપ્રીમ કોર્ટે નામંજુર કરી હતી. અપીલ કોર્ટ એ અપીલ મંજુર કરતાં જણાવ્યું કે પ્રસ્તુત દાખલામાં ધારાઓ યુરોપીયનો માટે જ ડબા અલગ કરતા હોઇ તેનું પરીણામ બિન જાતી ના લોકો વચ્ચે અસમાન ભેદભાવ પાડનારૂં આવે છે, કેમકે તેથી કુરોપીયનો ને ટ્રેનના દરેક ભાગમાં દાખલ થવાની છુટ મળે છે જ્યારે બીન-યુરોપીનોને તે છુટ નથી મળતી અને તે સજ્જને પાત્ર ઠરે છે. કોર્ટની ફરજ કોમના બિન વર્ગો વચ્ચે ન્યાયનું ત્રાજવું સમતોલ રાખવાની અને પાર્લામેન્ટે પસાર કરેલા કાયદાના આધારે મળેલી સત્તા બીના કોમના બિન વર્ગો વચ્ચે અસમાનપણે ભેદ પાડવાની પ્રમાને ભેદી ઠરાવવાની છે. કોર્ટે વધુમાં ઠરાવ્યું કે ૧૯૨૨ નો રસ્તેનો કાયદો એવો ભેદ પાડવાની સત્તા આપતો નથી બલકે રાજ્ય તરફથી રસ્તેની સગવડ કોઇ પણ જાતીભેદ સીવાય સમળા નાગરીકોને માટે કરેલી છે.

ઉપલા મુકાદલા સંબંધમાં ટ્રાંસવેાલ ખાતાના પ્રધાન મી. પી. ઓ. સાવરે કુપટાઉનમાં સાપાને જણાવ્યું છે કે કેપટાઉનની સભર્મન રેલવેમાં ભેદ પાડનારા ધારા ચાલુ રહેશે અને તેના ભંગ કરનારાઓને અગાઉની જેમ ગુનેગાર ઠરાવવામાં આવશે. તેમણે કહ્યું કે અપીલ કોર્ટનો મુકાદો દાક્ષણ ના કાયદાના અમલને કોઈ પણ રીતે લાગુ પડતો નથી.

ગ્રુપ એરીયાઓ સ્થાપવાના હેતુપર ડો. ડોંગીસ

મુલ્કી પ્રધાન ડો. ડોંગીસે ગયા સોમવારે ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ વીષે સમજુતી આપનારૂં એક નીવેદન ધારા સભા સમક્ષ રજુ કર્યું હતું. તેમાં તેમણે જણાવ્યું છે કે ગ્રુપ એરીયાઓ સ્થાપવાની પાછળ બેવડો હેતુ સમાયેલો છે. પ્રથમ, સ્થાવર મીલકતની માલીકી અને વસવાટને માટે એક જ જાતીના લોકોને સાથે મુકવાનો છે, કે જેથી બીજી જાતીના લોકો સાથેનો તેનો સમાગમ બની શકે તેટલો ઘટાડી દઇ શકાય અને તેમ કરી જાતી જાતી વચ્ચે સંઘર્ષનું બનતું અટકાવી શકાય. બીજો હેતુ એ છે કે ભાષા, સંસ્કૃતિ અને ધર્મ મુખ્ય પ્રત્યેક જાતીના વર્ગને પોતાના વારસો પ્રગતી કરવા દેવી અને નેટીવ અને કલર્ડ વર્ગોને અંતે પોતાનું સ્વાતીક તંત્ર જાતે ચલાવવાની જવાબદારી લેવા ની મોકળ દોરવણી દોઇ તક આપવી.

મુનીસીપલની સ્થાપના થઇ ૫ વર્ષમાં અને પછીની મુનીસીપલના ચારે પ્રાંતોની તવારીખ તપાસતાં માલુમ પડે છે કે મીશ્રોક વર્ષ થયાં વસતીના ગોરા વર્ગ માં આ દેશના નેટીવ અને કલર્ડ લોકો થી ઉંચામાંના રહેવાની તીવ્ર ઇચ્છા વર્તતી આવેલી છે. આ ઇચ્છા નાટાલ, ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટ અને ટ્રાંસવાલમાં ખાસ કરી વધારે પ્રબળ જણાય છે.

૧૮૮૫ ની સાલથી ટ્રાંસવાલમાં તપાસ કમીશનો કમશઃ ક્રુગરીઓ અને પીટરીઓ દ્વારા તેમજ બીજી રીતે જુદી જુદી સરકારોને રજુઆતો થતી આવેલી છે કે નેટીવો અને કલર્ડો માટે વસવાટના સ્થળો ગોરાના વસવાટના સ્થળો કરતાં ઉંચાપદા સ્થપાવાં જોઇએ.

ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટમાં ૧૮૭૭ ની સાલ આસપાસ રજુઆતો થઇ હતી અને નાટાલમાં ૧૮૮૪ થી થઇ હતી.

બીજ મુનીસીપલની વસતીના પોપ્યુલેશન રેજીસ્ટ્રેશન બીલમાં પાડવામાં આવેલા છે તેવી રીતે ત્રણ મુખ્ય વર્ગો પાડવા માગે છે. એ મુખ્ય વર્ગો ગોરા વર્ગ, નેટીવ વર્ગ અને કલર વર્ગ. અને નેટીવ અને કલર્ડ વર્ગના પેટા વર્ગો પણ પાડી શકાય એવી બીલ માં સગવડ કરવામાં આવી છે. પોપ્યુલેશન રેજીસ્ટ્રેશન બીલમાં જાતીય વર્ગોની આજ્ઞા સામાન્ય આપવામાં આવી છે જ્યારે ગ્રુપ એરીયાઝ બીલમાં વધારે ચોકસ આપવામાં આવી છે. બીલ કાયદો બનશે ત્યારે તેનો અમલ ગવરનર-જનરલ રૂલ તરફથી બનાવી જાહેરાતો દ્વારા થશે.

સૌથી પ્રથમ લેન્ડ ટેન્યોર એટવાઇઝરી બોર્ડોની સ્થાપનાને લગતી અને ઇન્સપેકટરોની નીમણુકને લગતી કલમો અમલમાં મુકાશે. ત્યાર બાદ બીજની બીજી કલમો ટ્રાંસવાલ અને નાટાલમાં એક કે બે જાહેરાતો દ્વારા અમલમાં મુકાશે. કેપ પ્રાંતમાં કાયદો જાહેરાત થી અમલમાં મુકવાની અથવા જુદા જુદા લત્તાઓને માટે જુદે જુદે વખતે જોઇ તા વધુ જાહેરાતો દ્વારા લાગુ પાડવાની જોગવાઇ કરવામાં આવી છે. ટ્રાંસવાલ અને નાટાલમાં જે કાયદાઓ હાલ અમલમાં છે તેમાં બીલની કલમો જોઇતે ફેરફારો કરવામાં આવ્યા છે અથવા તે કાયદાઓ રદ કરવામાં આવ્યા છે, અને અંતે પહેલાં અને બીજા શેડ્યુલ માં જણાવેલી કાયદાઓની લગભગ બધી જ કલમો રદ કરવામાં આવશે.

ગાંધીજી અને સામ્યવાદ

'હરિજનબંધુ'માંથી — પ્રતાંમ્બરી ચાલુ (૧૦)

આ રીતે સાદું જીવન અને સાદી રાજકીય અને સામાજીક વ્યવસ્થા અહીંસક સમાજરચના માટે આપોઆપ વધારે અનુકુળ સંજોગોને નીપજાવે છે. અતિકેન્દ્રિત, યાંત્રિક અને મોટા પાયા પરના ઉત્પાદનની વ્યવસ્થામાં હીંસા કર્યા વીના છુટકો જ નથી. કેમ કે એને માટે અસંત બળોળ રાજકીય અને વહીવટીતંત્ર અને દેશની આવકનો બહુ મોટો ભાગ બાહ્ય જનારી મુદ્દસામગ્રી અનીવાર્ય બને છે, અને એવા આર્થીક સધારો મોટા થાય છે કે જેનો લીલ લાવવામાં રાજા અને નીપુણ મનાતા લોકો પણ અંધારામાં અટવાતા હોય છે. વળી, એ જીવનવ્યવસ્થામાં કેવળ વરાળ, પેટ્રોલ અને વીજળીની શક્તિઓનું અને યંત્રનાં ચક્રો અને હથોડાઓનું જ નીયંત્રણ થયું નથી પરંતુ માણસનું પોતાનું યંત્રીકરણ અને નીયંત્રણ થાય છે, અને દરેક નવી મુસ્કેલી ઉભી થતાં એની સ્વાધીનતા અને સ્વતંત્રતા પર નવા કાપ મુકાય છે. આમ ધીરે ધીરે માણસો એવી સ્થિતિ તરફ જાય છે, જેમાં એક મધ્યસ્થ હકુમત લોકોના જીવનક્રમ ગોઠવે, અને તેમણે કયો ધંધો કરવો, કેવી જાતના ખોરાક, કપડાં વગેરે વાપરવાં, કેવા મકાનમાં રહેવું વગેરે નીર્ણયો કરે અને લોકોએ બાજ એને તાબે થવાનું જ હોય.

એમ ખાતરીપુર્વક કહી શકાય નહીં કે સાદી જીવનરચનામાં હીંસા, અન્યાય અને મુસ્કેલીઓનો સમુળગો અભાવ હશે; અને એથી માણસને પુરતું સ્વતંત્રતા, સુખેચ્છા, અને શાંતિ જ મળશે. જેવડે તો હીંસા અને અહીંસા આંતરીક—આધ્યાત્મિક અને નૈતિક— વીકાસ પ્રમાણે પ્રગટ થનારા ગુણ છે. જીવનનું બાહ્ય સ્વરૂપ નક્કી કરી દેવામાત્રથી અહીંસા આદિ ગુણો પ્રગટ થતા નથી. અહીંસા, સત્ય વગેરે જેવી ગુણોમાંથી એકાદાનો એકસાનો વીકાસ જ થયો નથી, અથવા તો એમ બનવું નથી કે માણસમાં સત્ય, દયા, ક્ષમા, અક્રોધ, તેજસ્વિતા, ઉદ્યમપરાયણતા વગેરે ન હોય અને માત્ર અહીંસા જ હોય; બીજો—બીજાર ન હોય અને અહીંસા જ હોય; રામરાજ્ય એવી હોય તોપણ અહીંસક હોય. આ બધા ગુણો એકબીજાં સાથે એટલા બધા ઓતપ્રોત છે, કે બધાનો સાથે સાથે વીકાસ થાય તો જ તે ચોક્કસ રૂપ અને પ્રમાણમાં બીલે. જીવનની કેવળ બાહ્યરચના અમુક રીતે નીશ્ચિત કરી દેવાથી આ ગુણો પેદા થતા નથી. એવા પ્રકારની અહીંસા આદિની ઓછીવત્તી વૃદ્ધિ વ.ગીત ક્રમે પણ ધારણ કરે છે. મુખ્યની દૃષ્ટિએ એક ગામડિયો ચોતીસ પટેલ કે વાણિયો વેપારી, નાગરી કર્મઠતામાં બહુદી વગેરે કોટીઓને એક ઓરડામાં પુરીને જેવી વાયુ દાખલ કરીને બધાને મારી નાખનાર કલબિયો અથવા મોટા ઉદ્યોગપતીઓની આજની સીન્ડિકેટ—ટોળીઓ. અને કાળા બજાર તથા બાવાની ચીજોમાં ભેળસેળ કરનારા વેપારીઓ. એટલો દુષ્ટ અને ક્રુર કે અપ્રામાણીક દરજ્જ રહેવાનો. સાદી જીવનવ્યવસ્થામાં આખા નગરનો નાશ કરનાર પરમાણુ બોમ્બનો કે હજારો પ્રાણીઓની એકસાથે કતલ કરનારાં કતલખાનાંનો સંભવ નથી. અને જીવનની અટપટી વ્યવસ્થાની સરખામણીમાં સાદી વ્યવસ્થામાં અનિષ્ટનાં કારણો અને રહ્યાનો શોધવાનું અને એને કાબુમાં લેવાનું સહેલું છે.

એવી દલીલ કરી શકાય કે બધા માણસો માટે જીવનનું એકસરખું ધોરણ હોવું એ આદર્શ તરીકે તો ઉત્તમ છે, પણ તે કદી વહેવારમાં પ્રત્યક્ષ થાય એવો સંભવ નથી. સાદી જીવનવ્યવસ્થામાંથી આગળના લોકોના જીવનધોરણમાં એકબીજા વચ્ચે ભેદ રહેશે. અને તેમાંથે જ્યારે ગાંધીજીના સીદ્ધાંતો વ્યક્તિના સ્વાતંત્ર્ય પર ભાર મુકે છે અને તેના જીવનના પંત્રીકરણ અને રાજકીયંત્રણનો વીરોધ કરે છે, ત્યારે તો આવા ભેદ ખાસ કરીને રહેશે.

આમાં કાંઇક તથ્ય છે. પરંતુ સૌથી ઉંચા અને સૌથી નીચા જીવન ધોરણ વચ્ચે આજની જીવનવ્યવસ્થામાં જોવો આસમાનજમીન જેટલો ફરક છે તેટલો સાદી વ્યવસ્થામાં નહીં હોય. વહેવારમાં મુશ્કીલ રહે અને પોતાને મન હાવે એ રીતે સપત્તિનો ઉપભોગ કરવાની તેની સત્તા રહે તોપણ ગામડા ના એક કરોડપતિનો બંગલો અને સુખસગવડનાં સાધનો તેના મુંબઇના વસનારા બાજ કોટમાં રહેનાર જેવડા હોય. એના કુટુંબનાં માણસો ગામના લોકોથી અપરિચિત નહીં હોય. તેમ લોકો પણ તેમનાથી બેહદ દુર નહીં હોય. બધાનું અરસપરસ હળતામળતા નું રહેશે. એકબીજાની જીવનની સ્થિતિ

તેમની નજર સામે રહેતી જ હશે. મુંબઈનો કરોડપતિ તો પોતાની પાસે રહેનારા મધ્યમ વર્ગના લોકોથી પણ અપરિચિત હોય છે. એમ બને કે ગામડાંના સાધારણ ગરીબ ગામડીયા મારીનાં વાસણ વાપરે ત્યારે ત્યાંના શ્રીમંત દરબારના વપરાશમાં ચિત્તળનાં અને ખાસ પ્રસંગે ચાંદીનાં વાસણ વાપરે. ગામડામાં રહેનાર કરોડપતિ કેવળ પુત્ર કે દીકરાં ચાંદીનો સામાન વાપરી પણ શકે નહીં. પરંતુ ધનવાન અને ગરીબ વચ્ચેનો આ ભેદ ગામડામાં શહેરના જેટલો તીવ્ર નહીં હોય. શહેર માં વસનાર કરોડપતિના ભોજનખંડ માં કાચથી જડેલું ટેબલ, ચીની વાસણો, ચાંદીના ચમચાકાંટા, જાત જાતનાં ફુલો, ભીંત પર તરેહ તરેહનાં ચીત્રો, જાત જાતની આકર્ષક ગોઠવણો હોય છે, ત્યારે તે જ કમ્પાઉન્ડમાં એના નોકર માટે કાચા પાકા છાપરાવાળી એક બે ઓરડીઓ હોય છે. આ ભોજનખંડ અને નોકરની ઓરડી વચ્ચે જે ફરક હોય છે, તે ગામડા કરતાં અનેક ગણો હોય છે પરંતુ તેમ છતાંયે આ નોકરના ઘર વગેરે જીવનની સગવડ શહેરમાં ફેરી ફરીને મુજરો કરનાર કોઈ ગરીબ ફેરીવાળી સરખામણીમાં ઘણી સારી હોય છે. તો પછી તેની નીચેના દરજ્જાના કામ કરનારા જંગી વગેરેની તો વાત જ શી કરવી?

એમ 'પૈસે કે ગામડાની રોઠવણી અને એનાં ઓજારો વધારે ઉત્તમ અને સ્વચ્છ કપડાં અને કાંઈક પરેજાં પહેરે અને એનો રોટલો, શાક વગેરે વધારે મીઠાશ હોય. વળી દીવાળી, દશેરા, પીરાદ વગેરે પ્રસંગે ખુબ સજીધજી મહેલે ઘરે તોપણ રોઠવણી અને તેની ઓઢારીઓ ગરીબની પેઠે કરોજ રંઢીસે ચલાવશે. ઘરકામમાં બાજ મેલે અને ઘરની વ્યવસ્થારીનો અનુભવ કરશે. સામાન્ય લોકોની સાથે હળોમળશે, સાથે તહેવારો ઉજવશે, ગીતો ગાશે, કથા સાંભળશે, જીવનના દર્દ-ભોગ પાળશે હર્ષ-શોક, ખેલ-વિનોદ, ગીત-કથા વગેરેમાં વ્યક્તિઓ ભળે છે, ત્યારે એકબીજાને પોતાના સામાજીક દરજ્જાનું ભાન ઓછું થઈ જાય છે, અને સમાન ભાવમાં વૃદ્ધિ થતી રહે છે. શહેરમાં એવા સામાજીક સંપર્ક અને હળવામળવા વગેરેની તકો જ હોતી નથી. કરોડપતિઓ પોતાનો અલગ સમાજ બનાવે છે, મધ્યમ વર્ગના લોકો પોતાનો અને નીચેના વર્ગના માણસો તેમનો અલગ બનાવે છે. જ્યા વર્ગો પોતાના દરજ્જાના લોકોમાં હળેમળે છે, રહે છે, અને આનંદઉત્સવ કરે છે. કેવળ સેવકદેવક અને નોકરી અંગે તેઓ બીજા વર્ગના માણસો સાથે સંબંધમાં આવે છે પોતાના કરતાં નીચેના દરજ્જાના લોકોનાં સુખ-દુઃખ, પૈસાની મુંઝવણ વગેરે સવાયેની કલ્પના સુધ્ધાં ઉપરના દરજ્જાના લોકોને આવતી નથી.

જ્યારે જુદા જુદા દરજ્જા અને ધંધાના માણસો વારંવાર પરસ્પર સંબંધમાં આવે છે અને એકબીજાની નજર સામે તેમનો જીવનવહેવાર ચાલતો હોય છે, ત્યારે એ સંજોગોનું જીવન જ પોતાના લોકો પર અજ્ઞાનપણે આત્મનિયંત્રણની ભાવના પેદા કરે છે. નાના સમાજમાં રહીને ફેલાઈ કરોડપતિ પણ અત્યંત ઉદાર સ્વાર્થી કે બીજા લોકોની સુખસગવડ પ્રત્યે બેદરકાર રહી શકતો નથી. આ પ્રકારની જીવન અવસ્થા પોતાની મેળે જ વાહીવ્યવહારની ભાવનાનો વીકાસમાં સહાયભૂત થાય છે.

સારાંશ એ છે કે વાહીપણાનો સીદ્ધાંત ચોપાટીનું રીંગણું બની રહે અને ખાનગી મીલકતની પ્રથા જેમની તેમ ચાલુ રહે તોપણ સારી જીવન અવસ્થા ઉભી કરવાની અને આર્થીક વીષમતા અને કજોડાનું નીવારણ કરવા ની પોતાની મેળે જ વધારે અનુકુળતા રહી છે.

મૃત્યુનો મહિમા

શ્રી. કેદારનાથજી

જીવન અને મૃત્યુ: આત્માનું આ જગતમાં અવતરણ અને પ્રસ્થાન: એક કિસ્સા માટે આનંદ અને બીજા માટે શોક શા માટે? ભગવાનનું જ જો એક સ્વરૂપ છે, જેને નજરમાં રાખી અનુક્રમ દર્શનિક કાર્યોનો વીચાર કરીએ, તો દુનીયા જોઇતી વખતે માનવીને મૃત્યુમિશનનો જેટલામાત્ર યે પરતાવો ન થાય એવું એ ગૌરવવંતું છે, મહિમાવંતુ છે. તેને કોઈ પણ સ્વરૂપે ગમે તે સંજોગોમાં આકારવવા કાજે આપણે તયાર રહેવું જોઇએ. એક સ્વજનને ત્યાં આવેલ, આવા પ્રસંગે પુ. નાથજીએ મૃત્યુનો મહિમા બતાવ્યો છે. આ પ્રવચન પુ. બાપુના અંતેવાસી શ્રી. કનુ ગાંધીએ નોંધી લઇ પુ. નાથજીને વંચાવી. 'અખંડ આનંદ'ના વાચકો માટે આપ્યું હતું. અમારા વાચકોના લાભાર્થે, તે અહિ આપી એ છીએ:

એવા પ્રસંગો આવે છે ત્યારે થાય છે કે હું શું કહું? કંઈ જ સુઝતું નથી. પ્રસંગની સર્વ લોકોના મન ઉપર કંઈ અસર થઇ હશે તેની કલ્પના તો હતી, પણ હવે વિશેષરૂપમાં જોઇ કહું છું.

હું તો ગયે કાલે સવારે આવનાર હતો. આવીને પ્રારંભમાં જ નાથુભાઇ ને કહેવાનો હતો. 'જવંતી ચાલ્યો ગયો એટલા માટે તમને મળવા આવવાની ફરજ હતી.' હું તો વર્તમાન પત્રો વાંચતો નથી. ટ્રિબ્યુનસાહબનો પત્ર આવ્યો. કાંતિ ગયેલ. આટલા દીવસ હું આવી શકયો નહી એ માટે એમની પાસે માફી માગવાનો હતો. એ માફી માગવાની તો હવે રહી ગઇ, હવે આપની પાસે માગી રહ્યો છું. વહેલા આવવાની ફરજ હતી છતાં નાહ આવી શકયો માટે મને દુઃખ થાય છે.'

પ્રિયજનો, વહીલ કે પુત્ર અથવા અન્ય છે, ત્યારે દુઃખ સર્વને થાય છે. વિવિધ પ્રકારના દુઃખ થાય છે. માનવી એ સમજવું જોઇએ કે દુઃખ થવું સ્વાભાવિક છે. એ દુઃખમાંથી બોધ પાઠ લઇને આગળ ભવિષ્યમાં શું કરવું જોઇએ એ વીચારવાનું વીચારશીલ મનુષ્યનું કર્તવ્ય છે. એવા બીજા બનાવ માટે સાવધ રહેવું જોઇએ. દુઃખ વીચારવંત મનુષ્યને બોધ આપે છે. જે બન્યા કરતાં થવાનું તે બોધ કારક હતું.

શું રાખ ને રંક, બધા જ દુનીયા છોડી જાય છે. માનવીનું કર્તવ્ય છે કે પોતાની જીંદગી સાર્થક કરે. જે અસત વસ્તુ કમાવાની છે તે કમાઇ લાઓ તો જીવન સાર્થક બને. એ અસત વસ્તુ રહે તો સાર્થક બનાય. જે પ્રમાણે કોઇ પૈસા ખાતે કુટુંબને લાભ અને પૈસાથી પોતાને વસ્તુ મળે તો એને નૃપતિ બાપ અને એને આપે કે "પૈસા ગમા નથી, ખીજી ચીજના રૂપ માં હાજર જ છે." તેવું જ છે જીંદગી નું. જીવનમાં મુળ વસ્તુ મેળવી લીધા પછી તૃપ્તિ રહે છે.

સમર્થ રામદાસે કહ્યું છે કે "આ જગત ખુદ એક ચાલતા પોઠેસવાર જેવું છે–કામ કરો કે મુઠ રહો. દુનીયા ચાલતી જ રહે છે જીંદગી હમણાં ખલાસ થઇ જશે. માણી પોતાની પાંચ હજાર વેટલા સમયમાં મનુષ્ય ચાલ્યો જાય છે. જીવનમાં માનવી કયું કરે તોપણ જવાનો છે, ન કરે તોપણ જવાનો છે. આપણે ભાવિ જાણતા નથી. ભુતકાળ જાણીએ છીએ, એમાંથી બોધપાઠ લઇએ.

જેનું જીવન જેટલું સારું, જેટલું વધારે કર્તવ્યપરાયણ બનશે. જન્મ સાર્થક થશે. આપો મોક્ષ આપો જન્મ છે. મહાત્માઓ પણ ચાલ્યા ગયા. એમનું કાર્ય રહ્યું. જીવન સાર્થક કેટલું થયું તેની એ નીશાની છે. જે ખુદ પોતાને જ મારે કમાપ છે ને કામ કરે છે, એને મૃત્યુ-વખતે કયું પ્રાપ્ત થતું નથી.

બનારસમાં ગમા પછી મોક્ષ મીજ મળે તો દુઃખ જાણવું નથી. જીંદગી જલ્દી રહે છે તો પણ આપણી પાસે જેવી ગીજા છે કરવું જ પડે છે. કાંતિને લીધે બનેલીનો પરિચય જેમ જાણવું નથી.

'લોકો પ્રવાસ દરમ્યાન પોતપોતાં બંધુ ને કુટુંબ પર બેસે છે. માફી માગી કે બેસી ગયા, એ રીતે તે માણસ પોતાની જીંદગીમાં ઘણુ પ્રાપ્ત કરે છે, તેને જતી વખતે ઉદ્વેગ કે દુઃખ થતું નથી.

'મહાન સમ્રાટ સિકંદર બીમાર પડયો. મૃત્યુ નજીક આવ્યું. દેશ પતિ, પ્રધાન, મોટા મોટા હોદ્દાઓને બોલાવવામાં આવ્યા. પુછયું:

"કોઇ મને બચાવી શકશે? લાખ તું ખર્ચ કરવા તયાર છું." મૃત્યુ જ નજીક આવ્યું. મૃત્યુને એવું કહ્યું:

'લાખોં કરોડો આપું, મને બચાવી લે!' પણ ના, જવું જ પડ્યું. ત્યારે આખરે એણે કહ્યું:

'મારા બને હાથ કફનની બહાર રાખજો; કારણ કે મેં આટલી મોટી દુનીયા છતી હોવાને મેળવી, તોપણ ખાલી હાથે જઉં છું. દુનીયાને મેં જોવા દો! આદમી આવે છે ને ખબર છે, હાથમાં કયું જ રહેવું નથી.'

દુઃખ વગેરે ઘર કરીસો શાશ્વતો અર્થ છે, સાથે કશું નથી આવવું એવું ભક્તિ, ચારિત્ર્ય અને શીલ પ્રાપ્ત કર્યો, તે તેની પાસે જ રહેનાર છે. બહારની વસ્તુ બહાર જ રહી જવાની છે. અંદરની વસ્તુ જ્યાં જાય ત્યાં જરી ત્યાં તેની સાથે જશે, એટલું ભાન રહેવું જોઇએ. ખાનમાં રાખવું જોઇએ કે આપણી સાથે કાંઇ કામ વસ્તુ આવનાર છે.

આપણે માનીએ છીએ કે બીજાઓ ના ભાર આપણે સંભાળીએ છીએ, ઉઠાવીએ છીએ, પણ એક દિવસ એ સોંપવું જ પડશે. પંચતત્વનો આ પીંડ ઉઠીને છે. ગીતાજીએ કહ્યા પ્રમાણે 'જે વસ્તુ કટાતી નથી, બળતી નથી, ભિંજાતી નથી; જે દરેક જ વસ્તુને ચૈતન્યને પ્રેરણા આપનારી છે' એની કેટલી મોટી મહિમા હશે! અને એને ઓળખીને એની સાથે-સત્ય ચારિત્ર્ય અને શીલનો વધારો કરીને તો જીંદગી કેટલી કીંમતી બની જાય છે! આ જોયું પ્રાપ્ત કયું તે સર્વકાલીનો–બને પછી એ મોટો લાભ છે નાનો.

જીવનમાં શું કરવાનું છે, એનું ભાન કે ખ્યાલ રહેવું જોઇએ. નહીં તો પછી જેમ કોઇ મોટી વસ્તુ બનવામાં જેવા માટે સમય હોવો જોઇએ અને ભાન ન રહે તો બધી યે દુકાને હરીફરીને બંધી કાંચે આવીએ અને પછી બાજાર બંધ થઇ જાય એવું થાય. જો ને ખ્યાલ રાખીને જાય તો ઘણું પ્રાપ્ત કરીને આવે. નાનપણમાં જે આ વસ્તુ સમજી ગયો તેણે પ્રાપ્ત કયું છે–બધે પછી જીંદગી રહે કે ન રહે.

આ સારા યે કુટુંબને કુ. બેન પુ. બેકરાઓ સાથે વિશેષ પરિચય રહ્યો છે. કાંતિને લીધે બનેલીનો પરિચય

ગયો. જે નાનો હતો તો પણ ગયો —ગયો નહિ, કમાઈને ગયો, નામના મેળવીને ગયો. પિતાજીની ઇચ્છા ફળીને ગયો. પિતાજીએ મહાત્માજીને દેહ મારે સમર્પણ કર્યો હતો. તેણે દેહ માર-સમાજ માટે પોતાની જાત અર્પણ કરી હતી. એને હું ધન્ય ગણું છું. કાંતિએ આઝાદીનાં ગાં દેવતામાં શું શું કર્યું,—બાર ખાધો ફરે તો આપ જાણતા હશો, પરંતુ જતાંજતાં તો પ્રાણાર્પણ કર્યું—સારું ઇનદીધું. એના અવસાનના સમાચાર મળતાં નાથુભાઈએ અફસોસ નહોતો કર્યો. 'બનવાનું હતું તે બની ગયું, દેશ ને સમાજ માટે જવાંતી ગયો' એમ એ કહેતા હતા.

મારે શરીર બોજ કે સુખ માટે નથી. પણ ગરીબો માટે છે એમ માનીને એણે એ અર્પણ કર્યું, અને અર્પણને સમયે પણ કેટલો આનંદ! આ કેટલું સુંદર કહેવાય! શાંતચિત્ત રહ્યા હતાં. આને તો સાચું દાન-ઉચ્ચ દાન માનવું જોઇએ. આ પ્રકારનાં દાન જગતમાં બહુ મળતાં નથી હોતાં.

મહાભારતની એક કથા છે: યુધિષ્ઠિરે રાજસૂય યજ્ઞ કર્યો—મોટો યજ્ઞ કર્યો, બધું ધામધૂમ કરી, અનેકોને ભોજન આપ્યું. શ્રીકૃષ્ણ દ્વારકા હતા. ભોજનાદિ બધું પૂરું થઇ ગયા પછી સ્વર્ગમાં બંદોબસ્ત બજાવતા હતા. યુધિષ્ઠિરને આનંદ થયો—સાથે ગર્વ પણ.

નોળિયો આવ્યો. અધું શરીર સુવર્ણનું હતું, અધું સાદું હતું, પાસના પડેલા અનાજ પાસે એ આવ્યો. આખું શરીર સુવર્ણમય પછી 'અહીં તો સાચું અન્નદાન નથી થયું' એમ એણે કહ્યું. કૃષ્ણે પૂછ્યું: 'અધું અંગ સાચું કેમ થયું?' નોળિયાએ કહ્યું:

'કુરુક્ષેત્રે સમયે એક બ્રાહ્મણ કુટુંબ દીકરીથી ગુજરાતું હતું. કુટુંબમાં પતિ પત્ની અને એમનો એક છોકરો ને પુત્ર વધૂ એમ ચાર જણ હતાં. એક દિવસ કંઈ ખાવાનું મળ્યું. તહવાર હતું એટલામાં એક અતિથિ આવ્યો. બે જણામાં અતિથિને ભોજન જમા થઇ પીને ભોજન કરવામાં આવતું હોય. પુત્ર અને પુત્રવધુએ પ્રથમ પોતાનો હિસ્સો આપવાની ઇચ્છા બતાવી. પિતાએ કહ્યું: "નહિ પહેલો અધિકાર મારો છે." એણે પોતાનો હિસ્સો આપ્યો. અતિથિની ક્ષુધા શાંત થઇ નહિ. માતાએ પોતાનો હિસ્સો આપ્યો તોપણ તૃપ્તિ થઇ નહિ. અંતે પુત્ર તથા પુત્રવધુએ પોતાનો હિસ્સો આપી દીધો. આમ સાચું દાન દીધું. પ્રસન્નતા થઇને અતિથિ આશીર્વાદ આપી ચાલ્યો ગયો. અન્ન ન મળવાથી અંતમાં આ કુટુંબ આખામના પ્રાણ ખોઇ બેઠા, ત્યાં એમને શાંતિ હતી, મનની તૃપ્તિ હતી.'

નોળિયાએ આગળ કહ્યું. 'ત્યાં જે અવશેષ પડેલા હતા ત્યાં હું ગયો. મને કહેવામાં આવ્યું કે અધોમાં સાચા દાનનો અવશેષ જે લાગશે તો તે ભાગ પણ સુવર્ણનો થઇ જશે. આખું શરીર આમ પૂરું થઇ જશે. આકાશમાં ગયેલો ઘંટારવ સાંભળીને હું આવ્યો: પણ અહીં તો અડધો ભાગ સુવર્ણનો.

યુધિષ્ઠિરનો ગર્વ ગળી ગયો. આ તો કથા છે—સાચી હોય કે ન હોય; પણ આપણે તો એનું તાત્પર્ય ગ્રહણ કરવાનું છે. સાચું દાન તો માનવ ધર્મ માટે સ્વાર્પણ કરવામાં છે. એમાં સંતોષ હોવો જોઇએ. દાનના અનેક પ્રકાર છે. કોઈ કીર્તી મેળવવા માટે દાન કરે છે તો કોઈ બીજી ઇચ્છાથી. દાન આપવામાં આનંદ આવવો જોઇએ અને સાથોસાથ મનની તૃપ્તિ પણ હોવી જોઇએ. દાનનો આ ઉમદા પ્રકાર છે.

મહાત્માજીએ અનેક અદ્વિતીય કર્મો, તેમાં બંને પુત્રોએ ભાગ લીધો. આવા પુત્રોને જન્મ આપનાર પિતાને પણ ધન્ય છે. આવા પુત્રો આપણામાં બહુ ઓછા જન્મે છે. લોકો તો ખુદ તો-પોતાનો સ્વાર્થ જુએ છે અને આપણે અન્ય સર્વેના ઋણી છીએ એ પ્રકારની ભાવના રાખતા નથી. એજ કારણે દેશનું પતન થઇ રહ્યું છે. મહાત્મા ગાંધીએ શિખવાડ્યું કે આપણ દેશ આપણું કુટુંબ છે. એમણે પોતાનું કુટુંબ લુપ્ત કરી દીધું—આખા યે દેશને એમણે પોતાનું કુટુંબ માન્યું. એનું માનવાવાળાઓમાંના એક નાથુભાઇ હતા. એમનાં સંતાન મારા પુત્ર સમાન છે.

નાથુભાઇ જે પોતાની જીંદગીમાં જે દ્રવ્ય કમાયને પ્રાપ્ત કર્યું, એવા અધિક પોતે શું પ્રાપ્ત કરી શકતા? એનાથી જીવનનું શું સાર્થક થાત? ઉદારતાથી દાન દેવામાં અને ભક્તિ, શીલ, ચારિત્ર્ય વગેરેથી મનુષ્યજીવન સાર્થક થાય છે. પ્રાણીઓનાં મરણ પછી એમની દરેક ચીજનો ઉપયોગ થાય છે, એની કીંમત અંકાય છે; પરંતુ મનુષ્ય માટે એવી વ્યવસ્થા રચાઇ નથી. અવસાન બાદ એને બાળી નાખવામાં આવે છે. માનવી કોઇ એવી ચીજ પ્રાપ્ત કરીને ન જાય તો કદાચ કામનો નહિ. જો કંઈ પ્રાપ્ત કર્યું હોય તો કામ આવશે. એટલે આપણે દરેકે સમજવું જોઇએ કે આપણે અહીં કંઈક મેળવવા માટે આવ્યા છીએ.

જે સત્યવાદી છે, જે સંત છે, તે મૃત્યુથી ડરતો નથી. જેણે જીંદગી સાર્થક કરી તે જ મહા પુરુષ. મોહિદિસ નો પ્રસંગ જુઓ, બુદ્ધનો જુઓ, ઇશુ ક્રિસ્તનો જુઓ મહાત્માજીનો જુઓ. જીવન ને મૃત્યુ સામે હતાં. બન્નેમાંથી પસંદગી કરવાની હતી. એ પસંદગી માત્ર એમણે કરી નહિ, ખુદ મૃત્યુને ભેટયા. દુઃખ સ્વાભાવિક છે. જે જીવેલા છે તે દુઃખમાંથી પણ કંઈક મેળવે છે, સદ્‌ભાવ પ્રાપ્ત કરે છે, વસ્તુ મેળવે છે. મારા સાથી-મિત્રો, નાથુ ભાઇ પારેખનું જીવન જુઓ. એમ લાગે છે કે એમણે સાર્થક કર્યું, જીવન ધન્ય કર્યું.

ત્યારે હવે આપણે વીચારવું રહ્યું કે જેમ એ માનવી હતા તેમ જ આપણે યે માનવી છીએ. આપણે પણ પ્રયત્ન કરીએ તો જીવન સાર્થક ને ધન્ય બનાવી શકીએ એમ છીએ. આપણે એક હતા. એમની જીંદગી બંધાણ થઇ ગઇ. આપણે હજી પણ છીએ. બોધ લઇને આપણે એ માર્ગે ચાલીએ. ભૂલ તો માર્ગ લીધો હોય તો સુધારીએ. સુધારણા વસ્તુ એવી છે કે એનો ચોક્કસ માર્ગ લીધે તો એક ક્ષણનો પણ વિલંબ લાગતો નથી. આપણે પણ એક દિવસ જવું પડશે જેનાથી ચારિત્ર્ય અને શીલ પ્રાપ્ત થાય છે, તે દરેક વસ્તુ દ્વારા વિવેકી માનવી જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરી બે છે.

આ લોહીના મૃત્યુએ પણ આપણને જગાડ્યા છે, ગુંજન દીધું છે. દુઃખ વસ્તુ એવી છે કે એમાં જેટલા લોહો વધુ તેટલું વધુ સારું; જેટલી સહાનુભૂતિ વીશેષ તેટલું વીશેષ વધુ સારું; કારણ કે દુઃખ સર્વમાં પહોંચાડે જાય છે. ત્યાં પવિત્રતાથી સુખ વૃદ્ધિ પામે છે. અપવિત્રતાથી સુખ વૃદ્ધિ પામતું નથી, વ્યાપકતાથી દુઃખ વૃદ્ધિ પામતું નથી, ઘટે છે, ઓછું થાય છે.

જે વ્યક્તિ ગઇ છે તે આપણાની હતી. આપણું પણ અહોભાગ્ય ગણવું જોઇએ. કેટલા યે તાર, પત્રો આવશે, કેટલા ય માણસો ભેગાને ચાલ્યા ગયા હશે. આ સર્વ આશ્વાસનોને માટે મને છે. એટલા માટે આપણું પણ સદ્‌ભાગ્ય ગણવું જોઇએ.

તમે સહુ દુઃખ માનશો નહિ. એક અઠિનામાં બે વ્યક્તિનું દાન! આવી વસ્તુ સાધારણ રીતે પ્રાપ્ત થતી નથી—જેનામાં કંઈક વિશેષતા હોય એને જ મળે છે. આ સદ્ધન કરવા' પરમાત્મા આપણને ધૈર્ય, શાંતી અને શક્તિ આપે.

જે વ્યક્તિઓ ગઇ છે એની સાથે નો જુનો સંબંધ નવે સ્વરૂપે જાગૃત થાય છે તમારા અને મારો સંબંધ એ પ્રકારનો દૃઢ પામ્યો. જીંદગી સુધી એ કાયમ રહે એવી પ્રાર્થના કરું છું. આટલું કહેવાનું મન નહોતું, હૃદયમાં થી આપોઆપ આ ઉદ્‌ગારો નીકળી પડયા.

યોહુંકે મારે વીશે કહી હશે. હું કોઇ પણ સજ્જન પ્રસંગમાં ગયો નથી, જતો નથી. મારી શક્તિ મર્યાદિત છે. સુખદ પ્રસંગોમાં નહિ ગયો હોઉં તો વાંધો નહિ, પણ દુઃખે, અકસ્માત કે બીમારી વખતે બધું જ છોડીને પહેલા જવું જોઇએ. દુઃખનો વખત આવે ત્યારે ત્યાં જવાનું માનવકર્તવ્ય બની રહે છે.

જ્યારે પણ જરૂર લાગે ત્યારે મારી સહાય લેવામાં સંકોચ ન કરશો. મને તમારો જ માનજો, એ રીતે ઉપયોગ કરશો.

ઇશ્વર શાંતિ ને ધૈર્ય આપો. બોધ લેવાની શક્તિ આપો.

કોંગ્રેસના આદર્શો સાથેનું ઘર્ષણ ટાળવા માટે ડો. પટ્ટાભીનો અનુરોધ

પ્રજાના સહકાર માટે પંડીત નેહરુની અપીલ

કોંગ્રેસ પ્રમુખ ડો. પટ્ટાભી સીતા રામૈયાએ આજરોજ ૧૫ જેટલા રાજ્યોના પ્રધાનો અને કોંગ્રેસ સમીતીઓના પ્રમુખોની પરિષદનું ઉદ્‌ઘાટન કરતાં રાજ્યોના પ્રધાનો અને કોંગ્રેસ સંસ્થાઓના વડાઓને સરકારના આયોજન પંચ કાર્યક્રમ અને કોંગ્રેસના આદર્શો વચ્ચેનું ઘર્ષણ ટાળવાની અપીલ કરી હતી.

બે દિવસ ચાલનારી આ પરિષદમાં દેશ માટેના 'તાકીદના કાર્યક્રમ' પરની કોંગ્રેસની આયોજન પેટા સમીતીની બેઠકમાં પર વિચારણા ચલાવવામાં આવશે, તેમજ કોંગ્રેસ નિયુક્ત આયોજન પેટા સમીતીના અને સરકાર નિયુક્ત આયોજન પંચના કાર્યક્રમોને સાંકળી લેવા બારેનાં પગલા અંગે પણ ચર્ચા ચલાવાશે.

પાંચ સભ્યોની , બનેલી કોંગ્રેસની આયોજન પેટા સમીતીની બેઠકના સ્વરૂપમાં બે દિવસ પહેલાં રાજ્યોના પ્રધાનોને પહોંચાડવામાં આવી હતી. આ બેઠકોમાં વધુ અનાજ ઉત્પાદન, સરકારી સંસ્થાઓ, કૃષિવિષયક અર્થતંત્ર અને ગ્રામ પંચાયતો ઉપરાંત ઉત્પાદન, વહેંચણી અને ભાવ અંગેના જુદા જુદા મુદ્દાઓ હાથ ધરવાનો તેમજ ખોટા ખર્ચ ઉઘોગો બંધ કરવાની યોજનાનો સમાવેશ થાય છે.

ડો. પટ્ટાભીએ ૧૨ પાનાં ભરીને તાકીદના કરેલા તેમના પ્રવચનમાં કોંગ્રેસ સંલગ્નિત આયોજન સમીતીની પ્રગતિનું અવલોકન કર્યું હતું. અને તેના મહત્વ પર ભાર મુકયો હતો.

સરકારી આયોજન પંચનો ઉલ્લેખ કરીને ડો. પટ્ટાભીએ જણાવ્યું હતું કે પંચની બેઠકોમાં ભાગ લેવા માટે કેન્દ્ર અને રાજ્યો વચ્ચે સંપુર્ણ એક વાકયતા અને સહકારની આવશ્યકતા છે. રાષ્ટ્રના ઝડપનું આયોજન કેન્દ્ર કે રાજ્યોના એકલાનો જ વિષય નથી

ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રમાં સિદ્ધિ

ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રમાં સરકારની અનેક વિધ સિદ્ધિઓને અનુલક્ષીને ડૉ. પટ્ટાભી એ ૨૫ જેટલા ઉદ્યોગોને અંકુશ અને નિયમન હેઠળ લાવવા માટે તઇયાર કરાયેલા ઉદ્યોગો અંગેના ખરડાનું સીમાચિન્હ સમાની તેની પ્રસંસા કરી હતી. ડૉ. પટ્ટાભીએ વધુમાં કહ્યું કે દેશના બંધારણમાં સમાવિષ્ટ કરાયેલ ધ્યેયલક્ષ મુજબનું હકકો અને રાજ્યની નીતીને લગતા ધ્યેયલક્ષ માર્ગદર્શક સિદ્ધતિ સામાજીક અને આર્થીક સંરચા એ સાથે ગાઢ રીતે સંકળાયેલા છે અને તેમને વ્યવહારૂ કાર્યક્રમરૂપે અમલ માં મુકવા આવશ્યક છે! કૉંગ્રેસની આ ભલામણો અને માર્ગ સુચનો વધુ અસરકારક રીતે અમલમાં મુકવા માટે બારાકીય આયોજન પંચની રચના કરવામાં આવી છે.

ધર્મ્ય ટાળવાનાં પગલાં

કૉંગ્રેસની નીતી અને આયોજન પંચની વીચારણા વચ્ચેના સંબંધમાં ઉલ્લેખ કરતાં ડૉ. પટ્ટાભીએ કહ્યું કે, હું સમજી શકું છું કે પંચની વીચારણા અને કૉંગ્રેસ સંસ્થાની ભાવના વચ્ચે ટુંક સમયમાં મુંઝવણો અને ધર્મ્ય પક્ષ ઘાત આ પરિપ્રશ્નો હેતુ એવું ધર્મ્ય ટાળવા માટેના પગલાં લીધી કાઢવાનો છે.

કૉંગ્રેસ પ્રમુખે એવું સુચન કર્યું હતું કે પરિપ્રશ્ન કૉંગ્રેસના આર્થીક કાર્ય ક્રમનું કાર્ય અને રાષ્ટ્રીય આયોજન પંચના નીતીઓને સાંકળા લેવા માટેની એવી કાર્યપદ્ધતિ તઇયાર કરવી જોઇએ કે જે કેન્દ્ર અને રાજ્યોની સરકારની ઔદ્યોગીક નીતીની ભુમિકા બને.

ડૉ. પટ્ટાભીએ વધુમાં કહ્યું કે આપો જનને માત્ર આર્થીક અને જીવન ધોરણ ઉંચું લાવવાના દ્રષ્ટિકોણથી જ વીચારવું ન જોઇએ, પરંતુ તેમાં સાંસ્કૃતિક અને આધ્યાત્મિક મુલ્યો તેમજ માનવતાનો સમાવેશ થવો જોઇએ.

ભાષાવાર પ્રાંત રચના

જુદાં જુદાં રાજ્યોમાં બોલાતી વિવિધ ભાષાઓ અને ખાસ કરીને જે રાજ્યોમાં બે ભાષાઓ બોલાય છે તેવાં રાજ્યોનો ઉલ્લેખ કરીને ડૉ. પટ્ટાભીએ કહ્યું કે આ મુશ્કેલી દુર કરવા માટે ભાષાવાર પ્રાંતરચના તાકીદે આવશ્યક બને છે.

દેશના સાહિત્યનું સંયોજન કરવા માટે કૉંગ્રેસ પ્રમુખે એક ભાષામાં લખાયેલી કૃતિનું દેશની બીજી અગીયાર ભાષામાં ભાષાન્તર કરવાનું સુચવ્યું હતું અને ભાષાઓમાંથી પરસ્પર ભાષાન્તરો કરવા માટે અનેક ભાષાઓના વિદ્વાનોનો એક વર્ગ ઉભો કરવાની જરૂરીઆત જણાવી હતી. આવા વિદ્વાનોને ઉદરો જન આપવા માટે સરકારે તેમને પારિતોષીક આપવા જોઇએ અને તે માટે દર વર્ષે દસ લાખ રૂપિયાની રકમ મંજુર કરવી જોઇએ એવી રાષ્ટ્રપતિએ સુચના કરી હતી.

પંત પ્રધાનો અને પ્રાંતિક કૉંગ્રેસ સમીતીઓના પ્રમુખોની આ પરીષદ કૉંગ્રેસની આયોજન પેટા સમીતીએ અગાઉ રજુ કરેલી પાંચ પર રાજ્યની સરકારે અને પ્રાંતિક કૉંગ્રેસ સમીતી ઓએ સુચવેલા સુધારાઓ પર ચર્ચા કરશે અને તેને બે દિવસની બેઠક દરમીયાન દેશની આર્થીક પ્રગતિ માટેની આખરી કાર્ય પદ્ધતિ ઘડી કાઢશે. અને રાજ્યની સરકારો, કૉંગ્રેસ કારોબારી અને આયોજન પંચને આ કાર્ય પદ્ધતિથી માહિતગાર કરશે.

પરિપદને સંબોધીને બોલતાં પંડિત નેહરૂએ કહ્યું હતું કે, સરકાર પાસે અનેક યોજનાઓ છે, પરંતુ સંયોજન વીના તે અસરકારક બની શકે નહીં. પંડીત નેહરૂએ યોજનાઓના અમલ માટે બીન સરકારી અને તજ્ઞો વચ્ચે નાં સહકારની જરૂર પર ભાર મુકયો હતો, અને જનતામાં સરકારના કાર્ય પ્રત્યે વીશ્વાસ ઉત્પન્ન કરવાનો અનુરોધ કર્યો હતો.

પંડીત નેહરૂએ રાજ્યોના પંત પ્રધાનોને સ્વતંત્ર રીતે કોઇ પણ યોજના અમલમાં ન મુકવાની સુચના કરી હતી.

પંડીત નેહરૂએ આ યોજના અખિલ ભારતના ધોરણ પર હોવાની જરૂર પર ભાર મુકી કહ્યું કે, એકંદરે સમસ્ત ભારતને માટે ન હોય એવી કોઇ યોજના ઉપયોગી નીવડશે નહીં.

હિંદના દુંક અખરો

મુંબઇ એરપોર્ટ

અમે વર્ષો મુંબઇના એરોડ્રોમપર કે. એલ. એમ. પ્લેનને અકસ્માત થયો હતો તેને અંગે મુંબઇ સરકાર તરફથી ચલાવાયેલી તપાસના પરીણામે સાંતાક્રુઝ ના એરપોર્ટપર વીમાનોને ઉતરવા અને ઉડવાનું વધારે સુગમ થઇ પડે તેવા સુધારા થવાના છે.

* * *

અનાજ વધારે ઉગાડવાની સરકાર ની યોજનાને અંગે પંજાબના આઠ પ્રજાસત્તાકોમાં ફેબ્રુઆરી સુધીમાં ૪૬૦૦૦ ઉપર વાંદરાઓને બંદુકથી મારી નાખવામાં આવ્યા છે. વાંદરા પાકને બહું નુકસાન કરી રહ્યા હતા.

* * *

મદ્રાસ સરકારે જુન તા. ૧૫ થીથી એક રાજ્યમાં દારૂબંધીનો અમલ કરવાનો ઠરાવ કર્યો છે અને બીજા ચાર પ્રજાસત્તાઓ સાલેમ, ઉત્તર આર કોટ, કોઇમ્બતોર અને ત્રીચુરમાં પોલીસ તરફથી તેનો અમલ થશે.

* * *

હૉંદ સરકારે ગત વર્ષમાં પ્રજાત વર્ગના વીદ્યાર્થીઓને ૧૪૦૦ સ્કોલર શીપો આપી હતી. ૧૯૫૦–૫૧ ની સાલમાં એ પોજના ચાલુ રાખવાનો તેણે ઠરાવ કર્યો છે અને તે પેટે અંદાજ પત્રમાં દસ લાખ રૂપિયાની સમવડ કરી છે.

* * *

શ્રી. કાકાસાહેબ કાલેલકર જેઓ હુંક મુદત માટે ૪૨૮ આફ્રીકાની મુલાકાતે ગયા છે તેઓ મંબાસામાં પોતાનો કાર્યક્રમ પુરો કરી મંગળવારે નયરોબી ગયા છે. તેમની સાથે સ્વયંસેવક શ્રી. જમનાલાલ બજાજના પુત્ર શ્રી કમલ નયન બજાજ પણ આફ્રીકા છે. આ દેશનો હૉંદ સાથેનો સંબંધ બજારેલો હોવાના કારણે શ્રી. કાકાસાહેબે હાલ સાહિત્ય આફ્રીકા આપવાનું મુલતવી રાખ્યું છે.—હૉંદની પાર્લામેન્ટ ના સભ્ય શ્રી. આર. કે. સીધવા જેઓ પાર્લામેન્ટને લગતા કાયોનો અભ્યાસ કરવા યુરોપની મુલાકાતે ગયા છે તેમણે લંડનમાં અખબારોના પ્રતિનિધિ ઓને મુલાકાત આપતાં જણાવ્યું હતું કે હૉંદનો મુખ્ય હેતુ શાંતી સ્થાપવાનો છે અને અમારા નેતાઓ જે તેને અનુસરશે " નહિ તો પછી અમને જનતાની કૉંગ્રેસ સરકાર કહેવડાવવા નો કશો હક નથી. શાંતીને હું હૉંદ અને પાકીસ્તાનને માટે જ નહિ પરંતુ દુનીયાને માટે અગત્યની વસ્તુ ગણું છું. તેમણે કહ્યું: કેટલાક લોકોને શંકા છે કે પાકીસ્તાન ઠરાવ પાળશે કે કેમ. પરંતુ મારી ખાત્રી છે કે તે હવે નવા યુગમાં પ્રવેશ કરશે. લાગતાવળગતા સહુના દીલ પુર્વ સહકાર આપશે તો હૉંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે જેવો મીત્રતાભર્યો સંબંધ બંધાશે કે એ બન્ને દેશોના બળતું દુનીયામાં માન ઘરકરી દ્રષ્ટિથી બળ પકશે એટલું જ નહિ પણ વિશ્વમાં થશ પકશે.

* * *

શ્રી. સીધવા જેઓ કરાંચીના માજી મેયર હતા તેમનો લંડનના મેયરે ગીલ્ડહોલમાં સત્કાર કર્યો હતો.

* * *

ઈન્ડોચા ચીને કરેલા સત્કાર પ્રસંગે બોલતાં શ્રી. સીધવાએ કહ્યું કે અમે તેની અગત્યતા છતાં હૉંદ સરકારે આવતી સાલ સામાન્ય ચુંટણી કરવા નો નીશ્ચય કર્યો છે.

* * *

હૉંદ સરકારે પાકીસ્તાન સરકારને તા. ૧ લી માર્ચ ૧૯૫૦ બાદ જે મુસ્લીમો પશ્ચિમ પાકીસ્તાન ચાલી ગયા હતા તે બધાને પાછા લેવાની અને તેઓની મીલકતો પણ પાછી આપી દેવાની પોતાની ખુશી દર્શાવી છે.

" હૉંદના પ્રધાન મંડળમાં શ્રી ચક્રવર્તી રાજગોપાલાચારી અને શ્રીપ્રકાશને લેવામાં આવ્યા છે અને શ્રી જયરામદાસ દોલતરામ આસામના ગવરનર નીમાયા છે, બધુ નવા પ્રધાનો જેઓ તા. ૧૨ મીએ પ્રધાન મંડળમાં દાખલ થયા છે તેમોના હાથમાં નીચે ના ખાતાં મુકવામાં આવ્યા છે. શ્રી. કનૈયાલાલ મુનસી, અનાજ અને ખેતી; શ્રી. એચ. કે. પટેલાળ, ઉદ્યોગ અને સપ્લાય ખાતું; શ્રી. સી. સી. બીસ્વાસ હૉંદ-પાકીસ્તાન કરાર માટે મહત્વના પ્રધાન.

કરજનમાં હીંદી શિક્ષણ પ્રચાર

કરજન કેન્દ્ર હીંદી પ્રચાર સમીતી તરફથી હીંદી વર્ગોની ઉદઘાટન ક્રીયા શ્રી. એસ. એલ. શીંગ તરફથી ગુરૂવાર તા. ૨૧ મીના વીકટોરીયા સ્ટ્રીટપર આવેલા સુરત હીંદુ એસોસીએશન મકાન માં કરવામાં આવશે, જે પ્રસંગે સમીતી તરફથી સહેને હાજર થવા આમંત્રણ આપવામાં આવે છે. સમીતીનું કેન્દ્ર ૧૩૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટમાં છે અને તેના સભ્યો નીચે પ્રમાણે છે: પ્રમુખ: રા. મોહન મણી, ઉપ-પ્રમુખ: નારણ દાસ દયાળ, ડૉ. એન. પી. દેસાઇ; મંત્રીઓ: નારણભાઇ ગોકળ, સેક્રેટરી ઓ: રા. કપીલરામ દેસાઇ, ગણીમંત પુરોસીયા; હીંદી વર્ગો રા. નરદેવ વેદ લંકાર તરફથી ચુત તા. ૧ લીથી ચાલુ કરવામાં આવશે.

લગ્ન

લેહાનીસભર્ગના શ્રી. કેશવભાઇ લક્ષ્મણભાઇ તલકીવાળાના પુત્રી ચીમતી ડાહીબેનના લગ્ન દેલવાડા નીવાસી સ્વ. મંગળભાઇ ભુવનજીનાં પુત્ર શ્રી નાંડાભાઇ સાથે તા. ૨૩–૪–૫૦ ના રવીવારે લેહાનીસભર્ગના ગાંધી હોલમાં થયાં હતાં.

ગાંધી પુસ્તક ભાળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ કરેલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફક્ત શી. ૪–૬.

આરોગ્યની ચાવી	૧ ૦
અમકાના વાચકા ગીતા નાંની	૦ ૩
કદાપ્પી	૭ ૩
૮ દેવા જેવા	૫ ૬

અમારાં નવાં પુસ્તકો

સેતુબંધ	૫	૦
વિદાયબત્રીસી	૫	૦
કમંડલુ	૫	૩
મધુર સુલતાન	૩	૨
ગોરખનાથ	૭	૦
આપણો ઘર સંસાર	૪	૩
૧૫ પૈસા (બે ભાગ સાથે)	૧૩	૦
ડૉક્ટર પટોરિયા	૭	૦
પ્રમિતા	૫	૦
ગીતા હૃદય	૩	૦
સુવર્ણ પુત્ર	૨	૦
પ્રેરણા સંગ્રહ	૨	૦
૭ ૮ ૯	૩	૩
રંજન ગીતા	૨	૩
ઇમારી ટાપ	૨	૬
સંત રવીદાસ	૨	૬
મારી બહાર	૩	૦
ભારદ્વાજ હનુમાન	૨	૦
તુલજા	૪	૩
રાજાનો ઉલ્લો મુંઢો	૫	૦
ભગવાન બુદ્ધ	૨	૦
ગીત દોરી અને બીજા નાટકો	૨	૩
આપણી કોંગ્રેસ	૫	૦
ઉષા	૭	૦
સપના સેખ	૫	૦
કોંગ્રેસનું આરોગ્ય	૩	૦
મહાસભાના પ્રમુખો	૩	૪
પ્રાત વિચારણા	૨	૦
કુસુમવાટિકા	૨	૦
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨	૦
સ્ત્રીમંદિર	૩	૦
ભારમ્મા	૫	૩
સાધુ ચાલી	૭	૦
ધરતી	૫	૦
ગીતાંજલી	૫	૦
કુમો સેનર	૩	૦
રસ પ્રતાપો	૩	૦
સ્વપ્ન દશ્યો	૫	૩
નવી દુનીયા	૫	૩
કર્પના	૫	૦
રવીંદ્રનાથ ટાગોર	૫	૦
દેવ અને દાનવ	૩	૦
રવીંદ્રિકા	૩	૦
મહાન મુખારેવિ	૫	૦
કસ્તુર વીસારદ	૧૦	૦
કુસુમવર્ષા મુર	૧૧	૦
પ્રેમ અને પ્રવેશ	૫	૦
આશા	૫	૬
ગુજરાતનો બાદશાહ	૫	૩
પ્રેમ અને રેતજી	૫	૬
ભારતના વીર પુરુષો	૨	૬
ભવિષ્યના ભોગ	૩	૦
જીવન નિરિક્ષણ	૫	૬
ગુજરાત	૪	૬
ગુજરની ગોલ્ડમાં	૨	૦
કંદોરીબાઇ	૫	૩
કેસાંક પક્ષિઓ	૧	૬
રેલ રેલની મોજ કથાઓ	૮	૬
ભગવાન બુદ્ધ	૫	૩
દિલ્હી	૫	૬
ધનરદાન	૩	૦
ગાંધીજીની સાધના	૫	૩
ચિરકુમાર સભા (ટાગોર-કૃત)	૧૨	૦
ધિરાતાં કારણ	૩	૬
ધરતીને ખોળે	૩	૦
ઘરને મારગે	૬	૦
ચંદ્રકાંત (ભાગ ૧-૨-૩)	૩	૧૫
માનવતાના મુલ	૬	૦
ગાણુસાધના ટિયા (ઝવેરચંદ)	૩	૦
માલધારી	૧	૬
બાડી બ્લોપો	૫	૬
અસત કમીરના હાસ્ય પ્રસંગો	૬	૦
ગાંધીજી તાપ	૬	૦
નૂતન રહ્યાવાર્તા ડોકીયું	૨	૬
પરણ્યા પછી (ભાગ ૧-૨-૩		
સેટની	૧૮	૦
પહેલી પ્રીત	૭	૬
પૃથ્વીરાજ	૭	૬
પ્રભુ બાકત બ્યવેન	૬	૬
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭	૦
પરીષેહ	૭	૦
પુત્ર જન્મ	૧૩	૦
બે દેશ દીપક	૫	૩

બાળકો માટે

ભાગવત કથાઓ	૩	૬
ગરિબ રત્નોનો સેટ જેમાં પ્રત્યેક સેટ માં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની.	૭	૦

નવલ ગ્રંથાવલિ

આ પુસ્તકમાં સાક્ષર શ્રી નવલરામ ભાષણો લેખોનો સંગ્રહ ગુજરાત વિદ્યા પીઠે બહાર પાડ્યો છે. ૫ ૬

બાપુ પ્રસાદી	૫	૦
પુષ્પ બીજા	૧	૬

ભારતનું બંધારણ

૧૯૫૦ થી ૩૬ પાનું નવું		
બંધારણ	૫	૬

બીજા કેટલાક પુસ્તકો

ભારતીય વિજ્ઞાન	૬	૦
ભારતીય દામ્પત્ય જીવન	૬	૦
જુનુ અને નવુ	૧	૦
બાદુઇ વાતો	૭	૦
જીવનઝર	૭	૦
બાપુ તમારી	૬	૦
જીવન સ્વપ્ન	૬	૦
કેળવણીનો ગોત્ર	૮	૦
કુહાની રમઝટ	૧	૦
દાલ ખીચડાનો કાયરો	૪	૬
હરીના મારના બહારવટીયાઓ	૭	૬
દીનાનાથ	૧૦	૬
દાઝેલા દીપ	૮	૦
દીન ચર્યા	૭	૬

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન		
દુનીયાની શરૂઆતથી તે આજ સુધીની દુનીયાની મોટી આપણે ઇતીહાસ જે આખ્યાં સેટની કીમત.	૧૦	૦

જીવન પરીચય

શ્રી. મણુભાઇ ગાંધીએ દીનીરસ આપેલ ના રૂપેરો ઇતીહાસ પોતાના જીવન		
પરીચ દરમ્યાન જોયેલો આલેખ્યો છે.	૧૧	૦
ગંગોત્રી ગ્રન્થ સંગ્રહ	૪	૬
ચિત્રોદધી	૭	૬

ઝવેરલાલ કેશવલાલ કૃત

અમૃત

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫		
કીમત સેટની	૨-૫-૦	

આ પુસ્તકમાં પણ દેશ દેશના પ્રસીદ્ધ ઐતીહાસિક ગ્રુપોમાં જીવન ઉપર સચોટ વર્ણનો નીબંધોનો સેમહ છે

નવુ સાહીત્ય

આલ્હાદરી	૭	૦
સંજીવનાર્ય	૧૦	૦
ભાગ ૧		
એક ધર્મ યુદ્ધ	૧	૦
આર્યોનો ઇતીહાસ	૨	૩
આપણી કોંગ્રેસ	૨	૦
કાશ્મીરનો પ્રવાસ	૧	૦

બીસા કેસા

ગુજરાતીમાંથી ગુજરાતી જોડણીકોશના અર્ધ લાખ આવૃત્તી	૩	૦

જોડણી કોશ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠનો મોટો જોડણી કોશ નવી આવૃત્તી	૧	૨ ૦

ગાંધીજી બાપુ

ભાગ ૧ ૨ સેટની	૧	૮ ૦
માયાનો સંસાર	૭	૬
માનવતાની મહાન	૧૨	૦
ચરણ રેહસ્ય	૧૦	૦
મુક્તતા પ્રશ્નો	૭	૬
મોક્ષ વાસિષ્ટ	૧૦	૦
રામનામ મહિમા	૨	૦
રાજકુમ્ર ગરબા	૫	૦
રૂપવતા	૬	૦
રસારણ	૧૦	૦
લગ્ન પ્રપંચ (લગ્ન પ્રસંગપર બજવાણુ ગાવાના મેળો)	૧૨	૦

સોરીયલ રશીયા

(રશીયા-પીજી ભાષના લોક માટી ઓ થી બારેય પુસ્તક) ૧૨ ૬

સોરાષ્ટ્રની રસધાર ૧ ૨ ૩ ૪ ૫		
લડીરોનો સંદેશ	૪	૦
સુના મંદીર	૬	૬
સુરતી રસબાળ	૧૦	૦
સેનાપતી	૬	૬
સોમનાથ	૧૨	૬
સુંદરીનો શણગાર	૧૪	૦
સોનેરી લાકડાયો	૭	૦
લાકમાના બારૂ (હાસ્યનોવેલ)	૭	૬
લોકમાન્ય તીલક	૬	૦
લગ્ન સાધના	૭	૩
વરકે પુર (રેખુક નોવેલ)	૧૦	૦
વકીલો	૩	૦
વિરાંગનાની વાતો ભાગ ૧	૧૪	૬
વનવાસ	૭	૦

વર્ષો શિક્ષક યોજના

શિક્ષક કેવી રીતે આપવું તેની સમજ ગાંધીજીના ચોટીલ એજ્યુકેશન		
મુજબ	૨	૬
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૬	૦
થી ૬૫	૬	૩
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮	૬
હાસ્ય કૌતુક	૭	૬

ગુજરાત મહામંડ

ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતુ નાનુ પુસ્તક	૧	૦

સુંદર ચીત્ર સંગ્રહ

તમારા ઘરને ચિત્રોથી સજાવશે દેશ ના પ્રખ્યાત ચિત્રકારોના ૭ ચિત્રના સંગ્રહની કીમત	૮	૦
ચિત્ર કાર ત્રિકમલાલ પરીખ કૃત ચીત્ર સાધના	૫	૦

અદ્ભુત ભારત

ચિત્ર આલબમ	૭	૬

એજન્તા કલા મંદીર

ચિત્ર આલબમ	૫	૬

બહાર ભારતના પાઠો

૧૬ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૫ ૦
પુષ્પ અને પરીમલ	૭	૦
ઉલ્લા પ્રવાસ (વાર્તા સંગ્રહ)	૬	૬
વાર્તા પળોટા	૨	૬
સોક્રેટીસની સફર	૪	૦
સોરાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮	૬
સોદામણ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦	૦
ક્રમની બાદશાહ થે	૫	૬
સોહાગ	૬	૦
મંગળ પ્રભાત (સોળીત)	૧	૦

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

બાળકોને વાંચવા લાયક

સુંદર પુસ્તકો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૬/-

બાલ રામાયણ	૪	૦
૬ ભાષાની સૃષ્ટી	૬	૬

શિશુમંથાવલી

સેટ પહેલાનાં ૧-પુસ્તકો	૧૪	૬
સેટની કીમત	૧૫	૦

કીશોર ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકો નો સુંદર બાળકોનો	૬૪	૬

ઇસપના બારો ગયેલા

બાળકોને બારે રમુજી પુસ્તક કીમત	૨	૦

નોંધ

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત સુંદર નવલકથા, ■ ■ ■

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

આવેલા દિવાળી અંકો

છાયા	શી. ૫ ૦	રવીવાર	શી. ૧૦ ૦
આરામ	૫ ૬	સદેશ	૧૦ ૦
સવિતા	૭ ૦	રેણુકા	૭ ૬
મોજમજા	૬ ૦	બે ઘડી મોજ	૭ ૬
ઝાકુ	૭ ૬	ચિત્રપટ	૭ ૬
સચિત્ર સાહિત્ય પંચાંગ	૨ ૬	મુંબઈ સમાચાર	૫ ૦
મુંબઈ સમાચાર પંચાંગ	૫ ૬	ફિલ્મ દુનિયા (ગુજરાતી)	૭ ૬
India, (English) 12 Copies	6.0	Filmindia English	5 6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

આઠવાડીઉં પંચાંગ

વાર	પ્રારંભ ૧૯૫૦ જુન	દરેક ૨૦૦૬ જેઠ	મુસલમાન ૧૩૬૮ સફાલ	પારસી ૧૩૧૯ શહેં. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૨૬	શુદ ૧૦	૮	૨૬	૬-૨૦	૫-૬૯
શની	૨૭	,, ૧૧	૯	૨૭	૬-૨૧	૫-૬૫
રવી	૨૮	,, ૧૨	૧૦	૨૮	૬-૨૨	૫-૬૪
સોમ	૨૯	,, ૧૩	૧૧	૨૯	૬-૨૩	૫-૬૩
મંગળ	૩૦	,, ૧૪	૧૨	૩૦	૬-૨૪	૫-૬૨
બુધ	૩૧	,, ૧૫	૧૩	૧	૬-૨૫	૫-૬૧
ગુરૂ	૧	વદ ૧	૧૪	૨	૬-૨૬	૫-૬૦

નવા પુસ્તકો

બોઠ બાબ્ય તીકર	૧ ૦
અકાર અને પેરાક્ષ	૧ ૦
સુશીલાના પત્રો	૧ ૬
શેઠના કુમારી	૧ ૪

નુતન બાળ સાહિત્ય

બાળકોને વિવિધ વિષયના બનકાર કરવા જે નવું સાહિત્ય લિખાયું છે. તે બધુ બાળકોને વસાવા ભલામણ.

રેવાની સાડી	૧ ૦
મણિલાના પત્રકો	૧ ૧
સુલાબ અને સીપળી	૧ ૪
મોળીબાઈની સુસાફરી	૪ ૦
ચાલ્યમતી (નીબંધ)	૨ ૧
ઢાસ વિનોદ	૪ ૧
રત્નમણ (મુખોદ)	૧ ૧
નીરાંતમેળા નોરેલ	૫ ૦
પ્રવાસ વર્ણ પુણી નોરેલ	૭ ૧
મુલાકાત	૧ ૦
ઉપકૃતીતોરણે	૪ ૦
ગંત હંસીસ	૨, ૦
પાન નોરણી (મુખોદ)	૧ ૦
પંચમનીના પત્રો	૧ ૧

નીરાંત ઉપયોગી પુસ્તકો

સાહિત્ય પદ્ધતિની પુસ્તક પરિચય	૧ ૧
,, ભાગ ૨	૧ ૪
રેવા રેખાચિત્રો—મુખોદ	૨ ૦
આપણા રેવાનો ઇતીહાસ	૧ ૧
ઉપયોગી પત્રો લખવાની પદ્ધતિ	
નો સચુક સંગ્રહ	૧ ૧
બાળ ગામાયણ	૧ ૧
બાબતના બાલકો	૧ ૦
ચુબા કેવા	૧ ૦
બાપુજીની અને બીજી વાતો	૧ ૧
શેઠાબાઈના કાબ્યો	૧ ૦
કુમાર બાળ	૧ ૧
ઇનકુટોળી ભાગ ૧-૨ શેની	૪ ૪
કુપ કાવીની	૧૦ ૦
વહેતી-ગંગા	૧ ૦
સુબ્ધ કુટુમના સાથી વાર્તાઓ	૧ ૦
સાબની ૬૫૬ી વાર્તા	૧ ૦
ઇતીહાસને અજવાળે કીતીવાળી વાર્તાઓ	૧ ૦
બાબતમાં બાબુના જેવું	૧ ૦
મારવું જોઈ છે	૧ ૧
ઇબનનો બાનંદ	૦ ૧
કુમાર રેવી વીરાવળી પુનરીદ	૧ ૦
સુબાબતનો નાદ	૧૧ ૦
બાબ રેવામાબાબ	૧૦ ૧
પાલકની મજુતા	૧ ૦
કંકાની સાડી	૧ ૦
વિનોબ વદુ	૧ ૦
ઇબન બાબા	૧ ૦
બાબુરા બા. ૧	૧ ૧
બાબનદ	૧ ૧
કેમ	૧ ૧
પુબુરિબા	૧ ૧
રીરીબ	૧ ૧
તીન-ગંગી	૧ ૦
ચકુરાબી વીબા	૧ ૧
રેવા બારિસની બારી રેવ ઇબન	
નો બ્યાન બાપવી નવીબા	૧ ૦
રાકાબના	૧ ૦
રેવારીબ	૧ ૦
નિરંજન	૧ ૦
રેવાની સરેલ	૧ ૦

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

	શી. પે.
મનોહર છંદ	૮ ૦
ગીતાંજલી	૮ ૦
મુસ્લિમવિદ્યાના લાયક અનેક વિષયો	
૨૫ વધેલા પ્રશ્નોનો સંગ્રહ	૧ ૦
ગોપાલ ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૮ ૦
૧૫મી પુસ્તકમુ	૧ ૦
દુકાની સહાયરી	૫ ૬
૨૫૦૦ બટકા વાર્તા સંગ્રહ	૩ ૦
સાચુ સુકૃતી	૦ ૧
કવિદયારામ	૬ ૦
કેટલીના આસુ અને બીજી વાર્તા	૮ ૦
લીલી વાર્તા ભા. ૧–૨ સેટની	૧૧ ૦
રમુખના અને બીજી વાર્તા	૧ ૦
વિશ્વ મંદિર	૧ ૬
ગોપાળ ભા. ૧–૨ (સાહિત્ય રસના લેખોનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧ ૦
ગુજરાતી લેખોનો સંગ્રહ	૧ ૦
ગામ સુધાર	૦ ૬
લોકવી અખાજીર	૦ ૬
લોકવી માળા	૧ ૦
લોકવાણી વર્તાળા	૭ ૧
૧૫૫ વીજુ	૧ ૦
કાંત આલેખ કાલેલકર કૃત	
લોકમાતા	૧ ૦
સ્વરાજ માતા	૫ ૦
ગુજરાત લહેરાશે	૩ ૦
ગોવાની વિમોચો	૨ ૦
ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી કૃત	
સાચે રસ્તે	૮ ૧
ઉગતો ચાંદ	૮ ૦
સોક્રેટીસ નાટકો	૬ ૫
પ્રેમ.સ્વામિની	૬ ૦
ભજન કવ્યો	૧૦ ૦
વસંતોત્સવો	૭ ૧
રમણલાલ દેસાઈ કૃત	
સંજવી	૩ ૧
જીવનમ ભા ૧–૨	૧૧ ૦
પ્રેમિલ હૃદય અને સંસ્કૃતતા	૮ ૦
ભોગના	૮ ૦
ભિખારિ	૭ ૦
પુરાણ અને કંકલ રમણલાલ દેસાઈ	૧૧ ૦
શરદ બાબુ કૃત નોવેલ	
બિંદુના	૮ ૦
મંદિરનાથ	૫ ૦
ગામ વાર્તાઓ	૨ ૧
ચરિત્ર	૮ ૦
અનુરાધા	૧૦ ૦
અમુર્ણ આત્મકથા	૧૫ ૦
પ્રકાશનાથ	૫ ૦
મંદિરનાથ	૪ ૦
પરિણીતા	૧૩ ૧
બિંદુ	૭ ૧
વિરાજમ	૫ ૦
દેવી	૮ ૧
પથિના	૧૧ ૦
બિંદુ	૭ ૧
દેવદાસ	૧ ૦
રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત	
ઘરે બહિરે	૬ ૦
ચતુરંગ અને બે બહેનો	૫ ૧

	શી. પે.
ગોરા ભાગ્યેશ અને માલંબ	૫ ૦
ચાર્લ્સ	૭ ૦
ગોરાબુ	૫ ૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

અપરાધી	૧૧ ૦
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧–૨	
પ્રત્યેકની	૭ ૦
તુલસી ક્યારો ગામડાંના નવલકથા	૭ ૦
ગામડા કહેવિયા	૫ ૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬ ૦
પુરાતન કથીત	૫ ૦
બોરિકા દ્વાર	૮ ૧
વેવીશાળ	૮ ૦
શેરડે તારા બહેવા પાણી	૧૦ ૦
સોરઠી વાણી	૬ ૦
આહાર અને આરોગ્યનું સાહિત્ય	
આહાર અને પોષણ	૧ ૦
અંબીમ ચોપાધ્યાય કૃત	
કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬ ૧
રજાક કુંડલા	૭ ૧
અનોપમા	૭ ૦
રૂપારાણી	૭ ૧
પ્રેમાલય નોવેલ ભા. ૧–૨	૬ ૧
પરમાંડી (પુસ્તક)	૪ ૦
સોરાષ્ટ્રની રસધાર	
ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ના સેટમાં વિવિધ રસધાળ પીરસતી આ સેટ ની કીમત	૬૫ ૦
દયાંતકથાઓ નાનાભાઈ ભટ	૨ ૧
સંસાર (ભેખાણી)	૧ ૧૦
પ્રકાશપર્વ પછી	૭ ૦
ભાગ્ય નિર્માણ (ન્યાયીભ્યુ)	૪ ૧
આનંદી	૬ ૦
સુભાષના રોમાંચકો	૩ ૧
સુહાગ મંદિર	૬ ૦
ઈનીસને પત્રો (નેહરૂ)	૫ ૧
રાજમણી	૭ ૦
વેણીના કૃત	૧ ૧

નવા પુસ્તકો

કૃષ્ણાયન: બંગાલની કાંતી બારી નવલકથા. કીમત	૮/–
ભાઈબીજ સુંદર ભાવપૂર્ણ નોવેલ.	૧૦/–
રાધામણી. ગામડાના કાંતી રસવંતી નવલકથા	૧૦/–
કુંવરી પાકેલ્યા:– બાલીકા કાંત વીકાસોપયોગી છપાઈ મનોહર.	૫/–
મેઘમ કંચુકી:– શ્રી નરહરીભાઈનું છપાઈ સુંદર	૫/–
સંસારે ધર્મ. લે. મણીલાલ મશરૂવાળા.	કી. ૬ ૦
સમુળી ક્રાંતી. મણીલાલ. ૫. મશરૂવાળા	કી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી	૩–૦

લેખક દ્વારા સાહેબ
આ ચોપડીઓ મળશે.

આવી છપાઈ ઠસ્સા

ન્યાલકરણાય નેહરૂ. કીમત ૨૦ ૦

અમારા નવા પુસ્તકો

	શી. પે.
પરકમ્મા (ગેમાણીકૃત)	૧ ૦
સાહસવાર્તાની સંગ્રાહે	૧ ૩
વિદ્વાની આત્મા (ભલીભલાઈન	૮ ૦
મારી બાઉન્ડ	૭ ૧
ભાતાનું હૃદય (પ્રસંગો)	૧ ૦
આસાનુબોધ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧
મેઘ બીન્દુ (પ્રસંગિકાઓ)	૭ ૦
કાયા કલ્પ (ચિત્ર સંગ્રહ)	
ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪ ૦

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

યુધ નહીં રહેનાર (સમાજની	
નદીઓ સામે પોકાર) નવલકથા	૭ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫ ૩
બે નવેલકથાઓ	૫ ૦

સાગર કથાઓ	૮ ૧
વર્ધા સિક્ષણ યોજના	૨ ૧
ગેલેરીયા (ત્રિન ભારણો અને ઉપાય)	૧ ૦
સાગર સ્વાધ્યાય (લેખક લુઈ ૧૮મું)	૧ ૦
પહેલેલા કાળ	૬ ૦
પ્રેમ પદ્મમ	૧ ૦
ચાલ્યાજાર (ગાંધી યુગની નોવેલ)	૬ ૦
ઘાલ સન્યાસી (પુસ્તક)	૧૦ ૧
ભગ્ન હારીમરીલ' સિક્સ્થ ભા. ૧–૨	
આર્યાંધી ભાલબ્રહ્મ કુન્દર રીચકરાય	
ઉ અપના શીભાય ઉ. પ્રત્યેકની	૧ ૧
ટોલ્સટોય અને શાકસ્પ	૨ ૦
કોની બહેન (વાર્તા)	૫ ૭

રાયચુરા કૃત

દુકની રમઝટ	૫ ૦

કીતાબેં

આત્મ કથા ગાંધીજી	૧ ૬
ગાંધીજીના વાર્તાલાપ	૧ ૬
જબ અંગ્રેજ નહિ આતે થે	૧ ૩
સમરથકાતો દુર્નીતા	૧ ૦
હમારે ગાંધીકી કહાની	૧ ૬
આગે બઢો	૧ ૩
બાપુજી (ગાંધીજી કો કુછ બાતે	૧ ૬
અંગ્રેજી રાજ કે દો સાલ	૧ ૦
વિલકી વિભૂતીયાં	૧ ૬
બાગડ	૧ ૬
બાઈબ્રેક ઔર બચ્ચોકા	૧ ૩
દુકીયા દુનીયા	૧ ૦
પ્રેમમેં ભગવાન	૧ ૬
સાધનાકે પથપર	૧ ૬
મેરી બુધકીકી કહાની	૧ ૬
સાકાર–નિરાકાર	૧ ૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧ ૬
ઈસ વાની	૧ ૬
ગાંધીવાદ–સમાજવાદ	૧ ૬
નવા રોજગાર (કારખારીક)	૪ ૦
હાલ બીજાનો કાયરો	૧ ૦
રસમતી	૧ ૦

વિવિધ પુસ્તકો

જય ઈન્ડોનેસીયા	૪ ૦
ડિંદેનો ડોબી ગીતાજ	૬ ૦
રસીયાનું ઘડતર	૧ ૦
લાબિરેચ્યસ ભાગ ૧–૨ સેટની	૧૮ ૦
બાળકોનો બાંધબ	૧ ૬
મહાદેવ દેસાઈની કાયરી	
ભાગ. પહેલો.	૧૦ ૦
ભાગ બીજો.	૧૨ ૦
ભાગ ત્રીજો	૧૧ ૧
અમુ-મારીમા (અમુ મોમો)	૨ ૦
દીલ્હી કાયરી	
બોધીજ. કી.	૧૦ ૦

બાળકો માટે

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧–૫–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/–

લીલી	૫ ૧
વીજુ	૫ ૧
બાબુ	૫ ૧

દીપાવલીક નંબર

અમારો તા. ૨૧–૨–૫૦ ના બહાર પડેલો ભારત દીપાવલીક નંબર: અનેક સંદેશાઓ; ફોટાઓ; લેખો વીગેરે વાંચવા લાયક સામગ્રીથી ભરપુર છે.

કીમત ૨/૩

પોસ્ટેજ સાથે

Indian Opinion.
P. Bag.
Phoenix.

બચ્ચોંકે લીયે

મહારકા મુગ	૧ ૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧ ૦
કૌઆ ચલા હંસકી ચાલ	૧ ૦
નસીહતકી કહાનીયા	૧ ૦
કીતાબી	૧
ભલોક	૧ ૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧ ૦
ફ્રેંચ પર્યકીમાક્યાવીલીયાં (ધર્મકી કહાનીયાં)	૦ ૩
સમાજવાદ–પુંજીવાદ	૧ ૬
મારી રાજનૈતીક સમસ્યાયેં	૧૨ ૬
મેરી કહાની (પં. નેહરુકા ચરીત્ર)	૧૭ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૧ ૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે જ અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

ગાંધીછાપ સાહિત્ય

બાપુ પત્રો બાપના	૬ ૦
ગાંધીજીનો પ્રવાસ સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૨૭ ની સાલ બનતે બનેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭ ૬
ગાંધીજીના સમાચમર્મો	૭ ૦
ગાંધીબાપી આત્મકથા ભાગ-૩	૩ ૬
પુજ્ય શ્રીમદ્ ગાંધીજી (ગ. ગુજ.)	૧૨ ૬

ડીસોસ્લાલ બચરવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨ ૬
ઋષિપુત્ર અર્વાચીન આજ સુધી થયી, પુસ્તકમાં લેખાયી ઋષિ ઉપર પુસ્તકમાં અનેક અભ્યાસપૂર્ણ જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૬

સર રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

જેઓ ડીગોસોફીના અભ્યાસ લેખક છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અજવાળું પાડે છે.	
કલ્કી અથવા સંસ્કૃતીનું ભાવી	૬ ૦
ગૌતમ વિચાર ભાગ ગૌતમ ઉપરના લેખના આલેખોનો સંગ્રહ	૫ ૬
યુવાનોની સંસ્કાર ગાથાઓ	૬ ૦

ધાર્મીક સાહિત્ય

શ્રીમદ્ભગવદ્ ગીતા મોટા અક્ષરોમાં સંસ્કરણ	૩ ૦
ધર્મોત્માના ચરિત્રો ચરિત્રોના ચણીતરોનો સંગ્રહ	૨ ૬
શ્રી વેદવ્યાસજીએ આ મોંઘવારી અવસ્થામાં ઘણો ઓછો કરી, ઘણો સારી આવૃત્તિ કાઢી છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

અંધકાર કોણના વિખ્યાત લેખક અનાતોલની નોવેલ	૭ ૬
બાબા લેખક કુપરી, ભેદ રહસ્યના પ્રતીકાર્ત્ત ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦ ૦

લોક નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૧ ૦
આત્મ કથા ગાંધીજી	૬ ૬
તેજ સિતારા આપણા ગાંધીજી કસ્તુરબાજી, રાજાજી, આવી નેતાઓના ચરણ ચિત્રો આલેખું છે	૭ ૬

ડેઇલીઝ ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નાસ્તીકોના મુખ્ય પાત્રોનો સંગ્રહ	૧ ૬
આગબોટી ભેદ ઉંડાણોનો નવલ કથા	૧૨ ૬
રત્નકણ કુમારોનો ઉત્તમોત્તમ સંગ્રહ	૩ ૦
ટ્રેમાસિયસ ભા. ૧—૨ ભેદ મુંઝવ સાહસોના નવલ કથા—બન્નેની આવની કીમત	૧૩ ૦
ઉષાકાંત મુંઝવ નોવેલ	૭ ૬
ઉન્નત નોવેલ	૮ ૦
કપટના કાંટા નોવેલ	૭ ૬
સાંગિલાના યુદ્ધ	૫ ૦
બાબાજાન અપરાધ	૬ ૦
કંઠીનાથ કાંટાની નોવેલ	૫ ૦
કમોવતી ઉંડાણોનો નોવેલ	૧૦ ૦
ડેકોલેટ્યાન ગોલ્ડ' કપ્તાન બહાદુરી નોવેલ	૮ ૬
અકબર બાપુ બાપુજીના બચપને લગતું પાકી ચોપડી નોવેલ	૮ ૬
મોહન આયા મોરબંદરી ચરોપરણી ઇમાકેર	૪ ૦
ચમેલી	૧ ૬
મોરબંદરી ચાલો	૧ ૦
બળ સમાધી નોવેલ	૮ ૦
બાજના ચંદિરમાં ઉંડાણોનું પુસ્તકાલય	૧૦ ૦
અજ સિતારા	૬ ૬
અલબર્ટીસ નોવેલ	૫ ૦
ઝિંદીની ચાલો નવાની વાર્તાઓનો મુંઝવ સંગ્રહ	૧ ૬
ચમ્ અજાયબ ભે નવાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
અમૃતપુત્ર બાપા	૮ ૬
અમૃતી બાપ	૧૦ ૪
અમીલ ઝીંદેગી વાર્તાઓ	૨ ૬
કુંવરી કુતબાની અરી ગુજી	૨૬ ૬
બીજ સાથી ભા. ૧-૨ સાથે	૧૨ ૦
આપણા બા ૨૭. સંસ્કૃતના ગાંધી ગિરી પુસ્તકના નોવેલ અને બનમાલા ચરીને લખેલ	૪ ૬
અજાયબોર ચીતાની તસ્વીર આપણે ચાલીને ચાલે તેવા ચોપડીનું કપ્તાન	૧ ૦
ચાલ કેમાણી	૮ ૬

નવલ કથાઓ

કલીયારે	૮ ૬
કાઠીયાવાડની કંઈક કથાઓ	૧ ૮
કંચ વય	૧૦ ૬
મોહન ગિરધરલ નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૦
અમૃતરો વાર્તા સંગ્રહ	૬ ૬
ગિરજેમા	૮ ૬
તમુના ગામ ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૩ ૦
કલીયારાણ	૬ ૬
કલીનારાણમાં ભાગ ૧-૨ સેના વાર્તાનોવેલ સેટની	૧૧ ૦
સેન કેદ	૪ ૬
કલીયારાણ	૬ ૦
નારી હૃદય	૫ ૬
નીલ સેના	૮ ૦
નીલ પંખી ભાગ	૩ ૦
નવેલીતા	૮ ૦
ગરીબ	૪ ૬
આવકોન ભા. ૧-૨ સેટની	૧ ૦
ચિંતારી	૮ ૦
બાપક અજાયા	૮ ૦
અજાત કીમતો	૪ ૬
પુરાતન ચરીત	૫ ૬
પ્રેમ અને પુત્ર ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૬
કુરેશ યુવતી પાત્રો	૧૦ ૦
અદિકાર	૧ ૬
બે ગોતો	૬ ૬

Tel. Add: "Charetar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND CO.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3409. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4869.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૬૯.
તારીખાની એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
તારીખાની એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ન હોલસેલ વેપારી ન—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	3	5
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hasan	3	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jaben T. Sunderland	11	8
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	3	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.G.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, Illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	2
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	8
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	3	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	12	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
A SHORT LIFE OF SWAMI VIVEKANANDA	2	6
A SHORT LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	2	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	6
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	10	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidas, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
5 JUN 1950

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 23—Vol. XLVIII FRIDAY, 2ND JUNE, 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. [PRICE: FOUR PENCE

★ ★ ★

To the dumb, languishing and the stupified
must we give voice;
These hearts, wilted, withered and broken must be
galvanised with new hope;
Beckoning them we must exhort,
Lift up your heads this very instant and stand united,

They before whom you quake in fear, quake more
than you in their guilt,
They will take to their heels the moment you
are aroused!

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)

JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK. White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!

45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-

SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES

SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.

44" Chenile Georgette in all latest Shades

Suitable For Sarees.

Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0 each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0 each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.

Cream. Collar Attached. All Sizes. 27/3 each.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES

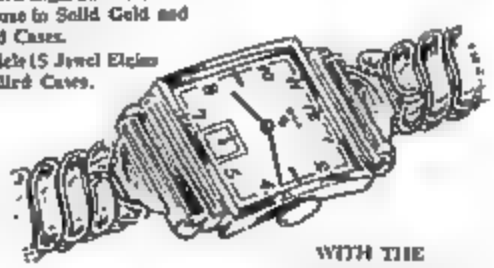
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground. 5 yds. lengths. 25/- each 6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.

Latest models (5 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે

હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે પહોંચતા કરવા માટે

અમે ટનના

પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ભીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street. JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
ફેલ્ટ તેમજ સ્ટ્રોના લેડીઝ, ગર્લ્સ તથા ચિલ્ડ્રન્સ—જાતની બાળકો માટે ભાત ભાતની ટોપીઓ—તેમજ ઈન્ડીયન ગ્રોસરીનો સ્ટોક પણ હંમેશાં તૈયાર રાખવામાં આવે છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ
ફોન ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 31438.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: D. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
51/52 Pastons Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5189, Johannesburg.
Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

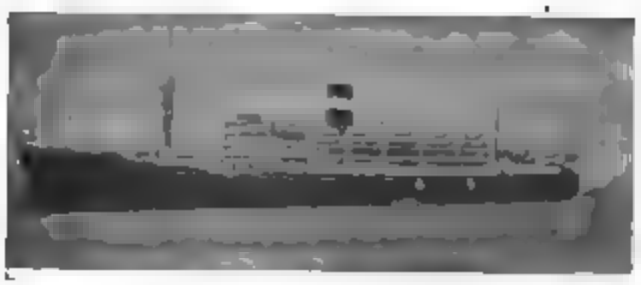
HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE direct from
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN (S.A.)

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કોંપી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી; મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, વગેરે ખાસો. કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામાન વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરવાની સગવડ છે.
કોંપી કંપનીને ઉપલબ્ધ આપવું એ દરેક કોંપીની ફરજ છે.

Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 23845. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street.
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi, S.S. Karanja due 30th June. Sailing for Bombay via Karachi on 5th July

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)		without food		18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET — — DURBAN.

DUFF'S ROAD TOWNSHIP.

Good road, ½ acre Lots are selling fast in this lovely area within easy rail transport of Durban, 10 miles from City Hall. Buy now and save.

ALSO FOR SALE:

The homestead, containing 8 rooms, 2 bathrooms (one white tiled) small office, hot water system, wide verandahs. With kitchen block of 3 rooms suitable for conversion to 6 rooms, and detached rooms, £3,500. Also offered, separately or together, cottage and various outbuildings.

ALL ON EASY TERMS

Voysey, Boshoff

—&—

Co. (Pty.) Ltd.

291, Smith Street, Phone 28954

Tear off here and post to
VOYSEY, BOSHOFF & CO. (PTY.) LTD.
291, Smith Street, Durban.

I am interested in the Duffs Road sites and would like to have a plan of the Township. (Please print)

NAME.....

ADDRESS.....

શરબતે-ફેલાદ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન!!

શરબતે-ફેલાદ આ દવા તાજા ખુનનો બનેલો છે. આ દવા પેટમ નાખીજ તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને મુખ ખુશ લગાડે છે. મરદાઈ શક્તિમાં વધારો કરે છે. જીવરની બરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ-ગેસ વગેરે તરતજ ઓટકાવે છે, છાતીની બળત્ય બાટા એડકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ દવા હાથ પગ અને શરીરની ચુસ્તી નબળાઇને તરતજ દુર કરી નવું જોમ લાવી ચહેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. ઔરત મરદ અને બાળકો માટે આ દવા બેહ સરખી ઉપયોગી છે. આ બેહ સાબવાળ બનરલ દેનીક છે.

બેહ બોતલ શરબતે-ફેલાદની કીમત રની. ૧૨-૬
મળવાનું ઠેકાણું :—

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,

DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ચામુભાઈ પટેલપરાવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, મોજમા પીની તેમજ બીજા જેવા, મસાલાથી ભરે બનાવીને મોકલે.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ખુશ બેસ, ચમચા, ચોરિઆ, ચવાણા, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીને મોકલે.

ચાદી બીજેરે ભારે બોલા પ્રમાણમાં મીઠાઈ બોલ ૨ પ્રમાણે ૬ંકે પાસલમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

81 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બોરકેશ, કબેબોર્ડ બેસ્ક આર્મચેર ઓફીસ ટેબલ, ગુક ટેબલ, ટેબલ, તદન નીચામા ભાવે બનીને મળશે. અને બધાથી સારૂ બેસ મુકીશું નોંધ.

—બેડરૂમ, ટેબલ અને ડીનર સેટ—

જે કમાથી ઈમ્પોર્ટ થીને વર્ષથા બાદ છે. તેનો વોરંટ સાથે આપવા બાદ છે. બાદ રોકડા બાકીના માસિક હપ્તા બંધાવો અને બેસતા બાલમ બનાવો.

L. MISTRY

51 GREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

INDIAN OPINION

Founded by
-MAHATMA GANDHI-
-IN 1903-

No. 22—Vol.-XLVIII. Friday, 2nd June, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

Indian Opinion

Friday, 2nd June, 1950

Advice To Be Heeded

THE South African Indian Congress has had some advice given by the 'Natal Witness,' which needs, not be brushed aside, but to be seriously taken to heart. Our contemporary has taken exception, very rightly, we think, to the wording of the statement issued by Dr. G. M. Naicker, President of the South African Indian Congress, asking the United Nations to outlaw the Malan Government from the family of the democratic nations, and, in effect, states that there is nothing to be gained and much to lose by the use of strong language; for it may alienate the sympathies of many European South Africans and it may well irritate the Government into yet more repressive and coercive measures.

Of course there is no doubt about the fact that if the present Government would have dared to do to those on whose votes they depend upon, what they are callously doing to the non-Europeans, there would have been no wordy war but actual bloodshed on a large scale. And nothing can be more outrageous than the insult the South African Government have hurled at the Government of India and the whole Indian nation, by breaking faith and by virtually outlawing the Indians residing in this country. Much as we would believe we are South Africans, the South African Government are insistent in refusing to accept us as such.' Indeed the provocation on their part has been so great as to exhaust the patience of even the coolest person on earth.

But even so, we can ill-afford to lose patience in the midst of the intensest provocation. It would be inexpedient to do so; and for us, who claim to follow the principles of non-violence in our struggle, to lose patience at any time or under any circumstances is a violation of those principles.

We regret to have to confess that there have been many statements by the Congress, the language of which, we have never been able to pursuade ourselves to subscribe to. But, on the other hand, might we not perhaps crave the indulgence of our sincere critics to make some allowance for the lack of proper knowledge of the English language, which after all is foreign to us. It is, largely that, we believe, that accounts for many words unconsciously inappropriately used. But, nevertheless, it is most essential, particularly for those holding responsible positions, to understand that they can never be too careful in the language they use, both in speaking and in writing. Thoughtless or improper use of even a word may do incalculable harm to our cause. It never pays to overstate our case or to use extravagant language merely to vent our wrath and which otherwise serves no good purpose. We must be very grateful to the 'Natal Witness' for the advice it has given us. We should take it in good spirit and sincerely endeavour to follow it. Those who are at the helm should remember that they do not speak for themselves but for the thousands of people they represent and every word or deed of their's may make or mar the future of those thousands.

Having said this much to our own people, might we, in passing, suggest to our contemporary, that there can be no more appropriate time for it to condemn as strongly the outrageous act of the present Government, as it has very rightly condemned the method of approach of the Congress. The non-Europeans, we need hardly say, are in need of all the moral sympathy and support that the right-thinking Europeans of South Africa can give them and if ever there was a time to speak out the truth fearlessly and courageously, the present is undoubtedly *the* time. Furthermore, though we have some excuse for blundering in the use of provocative terms in the English language, when one peruses the forum columns of the daily papers, one often wonders, how any responsible editor could allow such stuff to be published. And who can deny, that such acts as those are more responsible, than anything else, for the coming into existence of the Group Areas Bill. Ours is after all the cry of agony of the wounds inflicted by such acts. What is required is something to soothe those wounds, not rebukes and threats that if we squeal we shall have further wounds inflicted on us

A PERSONAL NOTE

(MANILAL GANDHI)

LAST Sunday evening, after the very fine meeting of all non-Europeans, at the Natal Square, to protest against the high-handed manner in which the present Government were rushing through Parliament, the most obnoxious Group Areas Bill, a social was given in honour of Dr. Moroka, President of the African National Congress and Dr. Dadoo, President of the Transvaal Indian Congress. I must admit that both the occasions were unique in the history of the non-Europeans in South Africa and gave one the hope, that at last the time had come, when the non-Europeans could all unite together and speak with one voice and show a real united front to the oppressive and insulting measures introduced by the Government. It did really give one a ray of hope of a brighter future for our people in South Africa.

I was one of the honoured invitees to this social, where there was a large mixed gathering of Indians, Africans, Coloureds and Europeans. When I was called upon to speak, I began by paying a compliment to Dr. Moroka for the things he had said that after-

noon and to others for what they had said that afternoon and also at the function in question, and went on to say, that there was a time when I was rather pessimistic about our achieving a non-European united front but as the saying went, "Adversity makes strange bed fellows" the Government's oppressive measures were fast bringing the non-Europeans together in a bond of friendship, which indeed was a very auspicious sign. I went on further to say, that we were in for terribly hard times and leaders in the past had not served the people as they should have done, but, that the time had now come when we must have leaders of character. Of course when I speak I am always introspecting, and the words I utter are as much applicable to me as those to whom I am addressing them. But there was considerable resentment from a section of the gathering, and I was verbally shouted down and was not able to speak much further. This behaviour did give one the impression that those who were resentful had fitted the cap on themselves. I had made a general statement and had made it quite clear that I did not mean to cast any reflection on anyone in particular. I sought to bring out the point that in the present struggle, which was going to be the most difficult one, calling for the supremest sacrifice on the part of the non-Europeans, we, who believed in non-violence and discarded military armaments had to fit ourselves with spiritual armaments and that much depended on the leaders, who were to lead the people; that they must be men of sterling character, which would command the immediate respect of all. But somehow this language seemed strange to the gathering and I was complimented with abuse by the speaker who moved a vote of thanks. I am saying this not as a complaint but to make my position quite clear. I must say that I am conscious of the great part I have to play in the present drama and I know I can never play it unless I have faith in God and am true to Him and true to the people I serve. But before I can serve others I must fit myself by being pure in body, mind and soul and bear no ill-will even to my enemy. Man is full of frailties. He can overcome them only by fighting them. In order to do that he must be constantly awake and watchful and to be truthful and sincere in his attempt with an undying faith in God. I do believe that a leader has a much greater task to perform than those whom he endeavours to lead. He has to undergo greater sacrifices and work in a spirit of renunciation of all the worldly pleasures. I am not ashamed therefore, to repeat, not once but over and over again, that in the colossal task we have before us, we must have leaders of character and they must ever be watchful and wakeful to the enemies within themselves. For unless we can conquer them we shall never be able to conquer those without.

NOTES

Guillotine Motion

Referring to the Prime Minister's guillotine motion on the debate on the Group Areas Bill, Mr. J. G. N. Strauss, of the United Party, reminded the House of the Prime Minister's attitude on the introduction of the guillotine in 1940. On that occasion Dr. Malan had described the guillotine motion "as a gangster thing." It was also on that occasion that Dr. Malan accused General Smuts of being a White Chaka (a Zulu ruler considered to be very cruel) for introducing the guillotine on the War Measures Bill during the time of emergency. Mr. J. J. Serfontein, the Government chief Whip, let the cat out of the bag when he said that the Group Areas Bill was introduced by the Government for political reasons. The United Party members referred to this but when it was rubbed in later some Government members denied that Mr. Serfontein had used those words.

Points To Justify Bill

In introducing the second reading of the Group Areas Bill, in the House of Assembly, the only point made by the Minister of the Interior, to justify the introduction of the obnoxious Bill, was that some Coloureds and, some Malays had expressed their desire to live among their own groups in areas separate from the other non-Europeans. The other point he made was that of the findings of the joint committees—the Asiatic Land Tenure Laws Amendments Committee and the Land Tenure Act Amendments Committee—that investigated land tenure. These committees were not seeking to find whether there was any justification for such a Bill or what the views of the people concerned were. They only sought to find how stricter the laws could be made. The people concerned have made their voice heard in no uncertain terms throughout the Union and that voice is unanimously opposed to the Bill. The Minister while he gave a hearing to the deputation of the Durban City Council, who whole-heartedly supports the Bill, refused to give a hearing to any Indian organisation. In short the voice of the vast mass of the people who are to be vitally affected by the Bill has been flouted and the Bill is being rushed through in the teeth of their opposition.

A Denial By The Coloureds

Since the above was in print we were glad to receive the news that Mr. H. A. Thorne, chairman of the Coloured Peoples' Congress and secretary of the Coloured Section of the B.E.S.L., has sent a denial to the Minister of the Interior to the statement made by him that the Coloured people of the Rand wished to live separately from other non-European groups. The provisions of the Group Areas Bill, Mr. Thorne said, were harsh, and completely disregarded the rights of the Coloured people, who did not support the Bill in any way. The statement challenged the Minister to allow the leaders of the Coloured people on the Rand to prepare a petition rejecting his claim. If the Minister was prepared to be guided by the opinion of the Coloured people, then the withdrawal of the Group Areas Bill was demanded, as it was unacceptable to the Coloured communities on the Rand or elsewhere.

Chinese Protest

A telegram protesting against the provisions of the Group Areas Bill has been sent to Dr. Donges by the Transvaal Chinese Association. The telegram says that, although the word Chinese is not mentioned in the Bill, it is felt that the Chinese community might be included in the Coloured people group. "We beg the Minister to exercise clemency in the case of the small Chinese community in the Union, and ask that our community be excluded from the provisions of the Bill."

Compulsory Segregation Pending Repatriation

Dealing with the Asiatic question, the joint report of the Asiatic Land Tenure Amendments Committee and the Land Tenure Act Amendments Committee that investigated land tenure says: "There appears to be an ever-growing belief in the public mind that the only satisfactory solution of the Asiatic question is repatriation, and that whatever is done by way of legislation should not endanger the possibility of repatriation and deprive the public of one of its most deeply cherished hopes. "The fundamental theme of the evidence throughout the years has been and still is.....repatriation, or, failing which, compulsory segregation. In the most recent evidence there is noticeable a distinct tendency for this theme to assume the form of repatriation, and, pending which, compulsory segregation. In its most advanced form this theme reads .....repatriation and, failing which, compulsory segregation with boycott to induce repatriation."

Non-Europeans To Have Their Own Universities

Mr. C. R. Swart, the Minister of Education, said in the Union House of Assembly that it was the Government's policy to give the non-Europeans their own universities, but he could give no indication when this would be possible. Mr. P. O. Sauer, the Minister of Transport, promised that as soon as sufficient coaches became available he would give the non-Europeans their own first and second class reserved coaches.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 5/- including postage

To be had from:

"INDIAN OPINION,"
P/Bag, Phoenix, Natal

A PIECE OF FOLLY

ADVICE BY 'NATAL WITNESS'

This is the article of the 'Natal Witness' of May 30 referred to in our leading article:—

THE South African Indian Congress might almost be bent on proving the unfitness of those whom it represents to exercise any kind of political power. Such is the conclusion at any rate, to which one is tempted to come by the foolish and hysterical decision to ask the United Nations to outlaw the Nationalist Government. A statement issued by Dr. G. M. Naicker, President of the Congress, instructs the United Nations, which has repeatedly condemned the racial policies of the Union Government, that "it is its duty to outlaw the Malan Government from the family of the democratic nations," and for good measure it adds that the members of the Congress firmly believe that the policy of the present South African Government is a serious challenge to world peace, for in the Union conditions are being created which will result in the same global problem that Hitler created with his Nazi regime in Germany.

An Outrageous Action

We are far indeed from holding any brief for the racial policies of the present administration, but we suspect that statements of this kind do more than all the political speeches and leading articles of the Nationalists to provoke large numbers of moderate-minded men to acquiesce in Nationalist policies. A direct request to UNO to take coercive action against the government of the country in which members of the Congress reside, and to which they owe allegiance, is an outrageous insult which can hardly fail to be felt as such by all White South Africans, whatever their particular outlook on racial policy may be. An appeal to UNO to use its influence with the South African Government to ameliorate the position of the Indians or other non-Europeans is one thing; a direct invitation to it to take the gravest possible action against that Government is quite another. If it is not legally an act of sedition, it seems to come morally very near to it. At the very lowest assessment, it implies conceptions of the obligations of the subject and of the relations between UNO and its member states which are entirely unacceptable.

What Is Gained?

It is difficult to understand what the South African Indian Congress hopes to gain by such conduct. It alienates the sympathies of many European South Africans, and it is in the highest degree unlikely to induce UNO to take the line of action which it recommends. It may well irritate the Government into yet repressive measures. To be sure, if the Cabinet were wise, it would see that it has much more to gain by a display of tolerance, by an attitude of bland indifference to whatever the Indian Congress may say. But nothing in the record of our present rulers suggests that they are capable of this wise self-restraint. There is much more likelihood that they will fall into the temptation of repression and coercion.

The Moderate's Duty

There are two sections of moderate opinion in South Africa whose duty is plain. Moderate minded Europeans must be at pains not to allow themselves to be provoked by the intransigence of such bodies as Congress and such men as Dr. Naicker into viewing the policies of the Nationalist Government with more sympathy than they would otherwise do. A heavier and in some ways more difficult obligation lies on moderate-minded Indians. They must be very conscious of the damage which the exuberant rhetoric of the firebrands and their hysterical conduct inflicts on the Indian cause. It is their plain but difficult duty to dissociate themselves emphatically from such decisions as that taken by the South African Indian Congress.

THE CHURCHES SPEAK

THE hope that the final stages of the Group Areas Bill will be postponed until the Government has conferred with representatives of all racial groups whose liberties will be affected and that organisations and persons whose views are considered under the Unlawful Organisatsons Bill to interfere with national security should have access to the courts, is expressed in a statement issued on May 29, by the Christian Council of South Africa. The following Churches are represented on the council: Methodists, Presbyterians, Church of the Province (Anglicans), Baptist Union, Congregational Church, the Church of Sweden, the Norwegian Church, the American Missionary Board, the Swiss Mission, the Disciples of Christ, and the Friends (Quakers).

The statement says that with the introduction into Parliament of several highly contentious Bills, the council had been asked whether it had protested to the Government and what steps it proposed to take regarding the threatened curtailment of personal liberties.

The constitution of the council, which comprises 25 Churches and missionary organisations, made it difficult to secure endorsement by all to a particular statement, but a council statement issued in July 1949, still stood and from it the following considerations were pertinent to the present situation:

"The council is convinced that fundamental human freedoms, as expressed in the Atlantic Charter and the Declaration of Human Rights apply to all people, regardless of race or colour. Legislation which seriously restricts and circumscribes these freedoms, such as appears to be the case with the complicated Group Areas Bill, will only produce confusion and bitter resentment.

"While there is yet time, we express the hope that the final stages of this measure will be postponed until it is possible for the Government to confer with representatives of all racial groups whose liberties will be affected."

The second consideration, according to the statement, was that legislation was sought to eradicate a supposed evil by methods which constituted another evil must inevitably remain nemesis.

The unlawful organisation had been referred to a selected committee and it was not possible to comment on it.

"What concerns us, however, is the preservation of common rights of men to hold whatever views they wish, says the council. "If the propagation of those views is considered to interfere with national security, then the organisation or persons concerned should have access to the courts in the ordinary way.

"Any deprivation of his right by vesting a Minister of the Crown with final authority seems to us to cut away the very ground upon which this country has been built as a free people, governed according to the principles of Christian religion."

NON-EUROPEANS PROTEST MEETING AT DURBAN

A RALLY of Natives, Indians and Coloured people in Durban last Sunday afternoon supported the decision of the African National Congress to observe a day of national protest against the "oppressive policy of the Government."

The meeting, called by the African National Congress, the African People's Organisation, the Communist Party, the African National Congress Youth League and African Women's Association, passed a resolution describing the Group Areas Bill and the Unlawful Organisations Bill as a direct attack on the remaining vestiges of the liberties of all South Africans.

Dr. J. S. Moroka, president of the African National Congress, said that the time had arrived for the non-European people to unite for their salvation. He assured the Indian and Coloured people that African nationalism was not opposed to them.

"African Nationalism means fighting for the freedom of [redacted] the oppressed people of our country."

Referring to the Group Areas Bill, Dr. Moroka said that White man wanted the land to belong to him and his children.

"If the non-Europeans are given enough land, then who will go to the mines. Our salvation is in our hands. If we stand united, nothing will stop us from obtaining our freedom. We have now reached a stage when we must organise as never before and fight for our rights."

Dr. G. M. Naicker, president of the South African Indian Congress said the Indian people were determined to fight relentlessly both the Group Areas Bill and the Unlawful Organisations Bill.

A resolution, passed by the meeting, called the Bills a "design to imprison the entire non-White population in separate racial ghettos and locations where they will be reduced to the status of poverty-stricken labourers and serfs."

The Bills, it added, were the last step in a master plan to establish a Fascist police state in the country where the overwhelming majority of the people, both White and non-White, would be subjected [redacted] the tyranny of Gestapo rule.

The crowd heard a recorded speech by Dr. Y. M. Dadoo, president of the Transvaal Indian Congress, who has been banned from speaking at public meetings.

SECOND READING OF GROUP AREAS BILL

DONGES EXPLAINS PROVISIONS

IN hushed silence the House of Assembly heard Dr. Donges (Minister of the Interior) move the second reading of the momentous Group Areas Bill just after noon on Monday.

The S.A. Press Association reports that the Minister said that the overriding principle of the Bill was to make provision for the establishment of group areas. This meant separate areas for the different racial groups, by compulsion if necessary.

"In that respect the Bill proposes a straightforward and clear-cut issue on a question of principle that will have to be squarely met.

"The Bill itself does not proceed to make the demarcations necessary for the various areas. It merely creates the necessary machinery for doing so over a period of years and in a fair and judicial manner.

"The Bill seeks to avoid a change-over that will be sudden and complete and so dislocate the economic life of the country. This attempt to effect a change-over as smoothly as possible probably makes the measure somewhat complicated and requiring careful consideration."

The Minister said the scheme was very simple, and the immediate effect of the passage of the Bill would be to place every part of the country on a controlled-area basis. The only exceptions would be certain defined areas which were laid down in the Bill.

A further part of the Bill was the gradual proclamation of group areas within the wide controlled area—the declaration of certain areas to be group areas, either for occupation or for ownership, or for both.

Various Groups

"The various groups for which areas may be assigned are three—the Whites, the Coloured and the Natives. The latter two groups may, as in the case of the Population Register, be subdivided into further groups.

"Apart from the controlled area, which is automatic on the passage of this Bill there may be areas within the controlled area which can by proclamation, be made specified areas. We have then a simple scheme that from a controlled area you may have either an open area, or a specified area by proclamation, leading up to a group area by proclamation.

The position in regard to a controlled area was as follows: There could be in a controlled area no change of ownership—no transfer of ownership to a member of another group than that of the existing owner—without a permit.

So far as occupation was concerned in a controlled area, there could be no change of occupation to a member of another group without a permit, but in those cases the occupier would assume the colour of the owner.

"In other words, there can be a change of occupation while the owner belongs, for instance, to Group A and the occupier to Group B. Then a member of Group A can become the occupier although the last occupier was a member of Group B."

The Minister said the reason for this situation would be explained at a later stage.

Permits were necessary if there was to be a change either of occupation or ownership contrary to what was provided for in a controlled area.

Within the same group there would be no obstacles to the ordinary proceedings for property transactions.

Classes Of Control

The provisions in regard to specified areas envisaged the degree of control under the 1946 Act. The Bill provided for various classes of control which would lead up to a group area in regard to ownership and occupation.

So far as ownership was concerned, in a controlled area there could be no transactions to a person belonging to another group without a permit. The same applied to specified areas and open areas.

So far as ownership was concerned there was no difference in regard to these areas.

In regard to occupation there was a difference between the three types of control.

In a specified area there could be no occupation by a member of a group other than that for which the area was intended.

In open areas there was no control in regard to occupation.

Proclamation

The procedure leading to the proclamation of a group area safeguarded so far as possible the interests of all parties concerned.

Approval Of Parliament

In terms of this Bill, no proclamation could be issued as a general rule, even after it had been approved by the Minister, until it had been approved by both Houses of Parliament.

To this general rule there were two exceptions:

(1) In Natal and in the Cape Province, such a proclamation might be issued without prior approval of the two Houses of Parliament within the first five years after the commencement of the Act. This was according to an existing provision in the Act of 1946 and there were very good reasons for it.

(2) In the Transvaal, the prior approval of both Houses of Parliament was not necessary for certain types of cases, in which both Houses of Parliament had already signified their approval for setting aside the area for a particular group. It was considered unnecessary to duplicate a decision that had already been taken by Parliament.

Dealing with the results of the proclamation of a group area, the Minister said these would depend, in the first instance, on whether an area was declared a group area for ownership only, for occupation only, or for both. Those were the three forms a group area could take.

If an area was declared a group area for ownership only, no acquisition of property would be allowed within that area by a disqualified person without a permit.

If a disqualified person owned property in such an area at the date of its being proclaimed, he might retain ownership of that property as long as he lived. There was no compulsion on him to get rid of it, but he would be given an opportunity to do so, knowing that it was property in an area which was not an appropriate area for him.

He could not, however, sell that property to anybody except to a person qualified for that particular area.

Opposition Members: Very generous.

An Opposition Member: Is that for residential and business property?

The Minister: That is for ownership only.

Case Of Company

The Minister said the case of a disqualified company would have to be considered on a different basis because a company had a continued existence legally and did not die. Therefore, in the case of a disqualified company, which was a company belonging to a group that was not appropriate for that area, but held property in that area at the date of the proclamation, the disqualified company would be allowed 10 years during which to dispose of its property to a qualified person or company, unless it had a permit to retain that property for a longer period.

An Opposition Member: What will be done about any financial loss?

So far as occupation was concerned, if it had been declared a group area for Group A, then occupation by a member of Group B must be relinquished within a period specified in the proclamation, which would not be less than one year, but might be any period exceeding one year.

Provision was made for continued occupation on a permit even in a group area after the period had elapsed for a disqualified person, but such permits would only be issued in a clear case of hardship, or where it was clearly in the interests of the people belonging to the group for which this area had been declared, that such occupation should be permitted.

In regard to the issue of trading licences, the issuing authority, as the Bill provided, would have to be satisfied that the applicant had a right of occupation in respect of the group in which the premises were situated. An amendment might be necessary to the manner in which this provision would be enforced.

The Land Tenure Advisory Board was the king-pin of the machinery that would carry the provisions of the Bill into effect.

It would be formed on the lines of the Asiatic Land Tenure Board with increased personnel. The board would have inspectors with proper powers for the carrying out of their duties. On the investigations of the board would depend how the group areas would be demarcated, and the circumstances in which the permits would be issued to disqualified persons to continue to reside in areas in which they did not have the right to reside.

'Measure Of Self-Rule'

A further very important point in the Bill was contained in Clauses 6 and 7. These clauses allowed the institution, in certain group areas, of a measure of self-government by the persons belonging to that group.

"The extent of the application of these provisions will depend, naturally, on the capacity of the persons in that particular group for the persons belonging to that group.

"The extent of the application of these provisions will depend, naturally, on the capacity of the persons in that particular group for exercising such powers. There will also be certain safeguards.

"The powers, initially, will have to be exercised under the supervision of the local authority within whose jurisdiction they fall, and before such a delegation of powers is conferred upon a particular group area, there will have to be consultation with the Administrator of the province concerned."

The Minister said he was considering whether he could not also

accord the privilege of consultation to the local authority itself, and also whether he should say, instead of consultation, with the consent of the Administrator.

"That is a matter in which local opinion is in the best position to say whether a particular group area is ripe for getting these powers, and personally I do not wish to be encumbered with having to decide whether they are ripe or not. I am contemplating an amendment in that respect."

Safeguard

There were certain safeguards for the proper administration by the local authority. He did not think them necessary, but these powers should be in reserve to see that the supervising local authority did not neglect the particular members of that group.

"Provision is made that the Administrator may make an inquiry, and if he is satisfied that the local authority is not doing its duty to that particular group area in the supply of civil amenities, then it can be instructed to supply specified amenities; and if the local authority fails to do that, the Administrator can carry out the work and recover the cost from the local authority."

It was no use, however, asking for a scheme beyond the resources of a particular local authority, and he might introduce an amendment to make it clear that the Administrator, in making an inquiry and giving instructions as to what must be done, should take into consideration the financial resources and other relevant matters of the local authority affected.

The Minister said that inevitably in a Bill of this nature there must be stringent provisions to avoid circumvention of the law by the formation of companies and other devices.

All the evidence led irresistibly to the conclusion that voluntary segregation was no solution.

There were elements of the population who did not desire this Bill and who would do all in their power to impede the normal process of related groups gravitating towards each other. There were others who were misled by anti-White propaganda, and for that reason it was necessary for the Government to take action.

Advantages

"The positive advantages of such a scheme for the non-White groups are obvious. New avenues of employment will be opened, which are closed to them to day, and if we have a system like this there is no reason why the majority of services in a particular area should not be conducted by its own people."

For that reason, it was natural to find that groups of non-Europeans supported the principle of this Bill and had indicated to him (the Minister), their acceptance of the Bill in the form in which it now stood.

He had received representations from non-European groups asking that the Bill be put on the statute book as soon as possible.

Opposition members: Tell us who they are.

The Minister: Certainly, I will tell you who they are. They are the Coloured people of the Rand. They have indicated to me through their official body, that members of non-European groups are as desirous as any European to live separately from other members of non-European groups, and to live in an area where they are surrounded by members of their own group.

United Party's Amendment

Mr. J. G. N. Strauss (U.P., Germiston District) moved an amendment that the House, in view of (a) the general acceptance in South Africa of the principle of residential and social separation and (b) the absence of any public inquiry at which interested parties were enabled to make representations and produce evidence, declines to pass the second reading of this Bill until a commission, presided over by a judge of the Supreme Court, has inquired into and reported upon the subject, with due regard to the financial implications involved and the practical possibility of giving effect to it.

The Opposition stood for a policy for social and residential segregation and clearly stated that it was not in favour of equality or assimilation. It had no difficulty in facing the principle of this law, added Mr. Strauss.

The rushing through of this legislation in the way it was being done would further help to lower the prestige of the Union in the eyes of the outside world. It might quite easily have international repercussions.

Complete Unanimity

The Minister tried to sidestep the issue of the appointment of a Select Committee or a further inquiry by quoting the report of the Joint Commission and by referring to what the previous Prime Minister (General Smuts) had said when he refused to refer to a Select Committee the Asiatic Land Tenure and Indian Representation Bill of 1946. General Smuts had said at the time that there was a fundamental difference between the Parties on the principle of that clause.

There was, however, complete unanimity on the principle of the present Bill. It was therefore only right and proper that there should be a full inquiry to find a formula of bringing about that principle.

It was only after the Bill had been introduced and two days before the second reading—those two days being Saturday and Sunday—that the report to which the Minister had referred continuously in his speech had been given to members of the House. This meant that members had had an opportunity of seeing it only today. Mr. Strauss said he protested against this method of doing things.

This report, moreover, was only an extract from the joint report of the Asiatic Land Tenure Laws Amendment Committee and the Land Tenure Laws Amendment Committee.

A considerable part of this report was not made available to Members of Parliament or Senators because, it stated, it had taken evidence in strict confidence. The reasons for omitting much of the rest of the report was that it was a lengthy document and this second part that was omitted was largely historical matter.

What was given to members was only Chapters 4 and 5 of this report and the rest was a closed book as far as the House was concerned.

What should now be investigated was not the principle of residential segregation, on which there was unanimity throughout the country, but the plan embodied in the Bill. This inquiry should be made on an objective and impartial basis, not on a basis of party politics and not with an eye to political advantage.

Political Motives

Mr. Strauss said the Minister had offered no word of justification for regarding this legislation as very urgent and it could only be concluded that the urgency arose from political motives.

One of the really objectionable features of the Bill was the gradual application of it, which would create a degree of uncertainty for an indefinite period. This state of uncertainty would be most disheartening and disrupting to the property market.

It would cause chaos on the property market and losses in mixed areas. It had already had a bad effect on the property market.

The Bill introduced the principle of gross interference with vested rights without compensation. It gave unbridled powers to the Minister and executor. The Minister had said that the Land Tenure Advisory Board would be the king-pin. But anybody or anyone who had anything to do with the administration of the Bill would be a puppet in the hands of the Minister. The Bill as it stood was a grave menace to the country.

If the Minister would not accept the United Party's amendment he should at least allow the Bill to stand over until next session. It was a Bill that should be before the public for some time.

Mr. D. E. Mitchell (U.P., Natal South Coast) said in the inquiry that was undertaken by the departmental committees, the whole of the emphasis was on the Asiatic and there had been no kind of attempt to justify the application of the Bill to the Coloured people of the Union.

Without being heard at all the Coloured people were being subjected to a measure which was intended to deal with them for eternity.

So far as the people of Natal were concerned they accepted the principle of the Bill, but one of its most obnoxious features was the complete absence of any provisions for compensation in respect of property. The Bill would bring about social Apartheid but the economic factors had not been considered.

The question of compensation affected not only the non-Europeans, but the Europeans as well, and the Government would find that in this respect the Bill would come back on them.

Quite Untrue

An unfortunate feature of the Committee's report was that in one of its first paragraphs its historical statement of how the Indians came to South Africa was quite untrue and he could prove it.

Mr. Havenga: Will you tell us why it is untrue?

Mr. Mitchell said that all the documents in the Archives proved that Indians were given land to induce them to remain in the Union and that it was only after the Government of India had received an assurance from the Government of Natal that there would be no discrimination against the Indians in respect of the franchise in South Africa that they agreed to allow the Indians to come.

The Bill was one which could lead South Africa into very deep water internationally. If European Governments in the past had provided adequately for housing amenities for the non-Europeans, many of the present difficulties would never have arisen.

There was no provision in this Bill to provide a place for people who were removed from the area in which they were now living.

In this Bill there was no provision even for dispossessed Europeans. It was wrong to dis-

possess people of any colour. There must either be good government of all the people or there could be no good government.

Nationalist's View

Mr. J. J. Fouche (Nat., Smithfield) said in spite of fears about international repercussions, South Africa must manage her own affairs in the light of her own experience.

Mr. J. L. B. Liebenberg (A.P., Lydenburg) said the Afrikaner people were sympathetic to the desire of all peoples to have a national life of their own and would help them to attain that end. The only group for which they did not feel this sympathy was the Indians, because they did not regard themselves as citizens of South Africa, but drew their inspiration from a foreign country and had even attacked South Africa abroad.

GANDHI AND MARX

By K. G. Mashruwala in 'Harijan'

XII

BEFORE concluding, let me say a word about the purpose of writing this series. The kind of propaganda, which is carried on at present against Communism, reminds one of the hue and cry which watchful villagers raise at midnight, when they perceive a pack of wolves approaching their village. On hearing the cry, women and children hurriedly shut themselves up in a room, cattle are hid, a few youths run out with their hatchets, sticks, etc, and the elderly men light fire all around. The purpose of the first alarm is to scare the sleeping population; the second one is to scare and beat off, the wolves. The way, in which Communism is sought to be fought by democratic and Fascist countries and their propagandists, is similar to this.

The United States of America and other countries of the West hope to defeat Communism with their destructive armaments and political and economic manoeuvres. In India, we advocate the "Gandhian Way" more for exploiting the public sentiments then for implementing it in our life. We also try to attract the people towards us by interpreting Gandhiji in terms of Marxism. Along with this, the State machinery works energetically to suppress the Communist activities.

But I doubt the efficacy of all these methods. I am afraid they make the opponents of Communism look ridiculous, and in accordance with the general experience of life, the very attempt to suppress it makes it grow stronger. You cannot suppress Communism whether by atom and hydrogen bombs, by monetary aids provided with a motive, by appealing to Gandhian slogans, or by imprisonments or shootings. The last may be inevitable as an immediate step against actual lawlessness; but it will not help the Government long, even if it is totally Fascist. Communism is bound to come, unless the Gandhian way of life is actually and actively adopted. It is bound to come, because it is the only way left for the leaderforsaken, half-awakened masses to protest against the chaos and anarchy ruling in the name of democracy and orderly progress.

The difference between Gandhism and Marxism is great, but greater still is the difference between Gandhism and unbridled capitalistic, feudal and caste orders. Unless those, who enjoy privileged positions in the present system of life in the shape of abundant wealth and superior caste, relinquish them and constitute themselves true trustees of wealth in their possession and make themselves equal in rank with the masses, reduce their standards of life in harmony with the proverty of the country and pledge to work for the well-being of every one, Communism with all its violent force is inevitable. And in that case those, who say, that Communism is a stage preceding to Gandhism, i.e. a non-violent order, will be regarded as nearer to truth. The way to avoid this violent struggle is to voluntarily make graded changes in the current way of life. Rank, caste, untouchability, etc. must go; unemployment and hunger must be abolished; provincialism and communalism must abate; nationalism must shed its selfishness, aggressiveness and imperialistic propensities; the difference between the highest and the lowest standards of life must diminish to an enormous extent; judicial and executive administration must show considerable and rapid moral improvement; the semblance of democracy must give way to real democracy and sense of responsibility. Even all these will not lead to Gandhism as such, but will be satisfactory steps towards it. If we are not earnest about these steps, the tide of Communism cannot be stemmed; and as the present state of affairs is not one, for the continuance of which a devotee might offer prayers to God, the tide would come with all its force to wash away all that stands in the way.

There is still time for the custodians of capital and holders of social rank to bring about graded changes in their lives. may it please God to grant that wisdom to every one of us.

Note: It is contemplated to publish this series in a book-form If those, who have followed it carefully till now, have any suggestions to make or desire any points to be further clarified may please forward them to me in as concise a manner as possible at an early date.

Wardha, C.P. India.

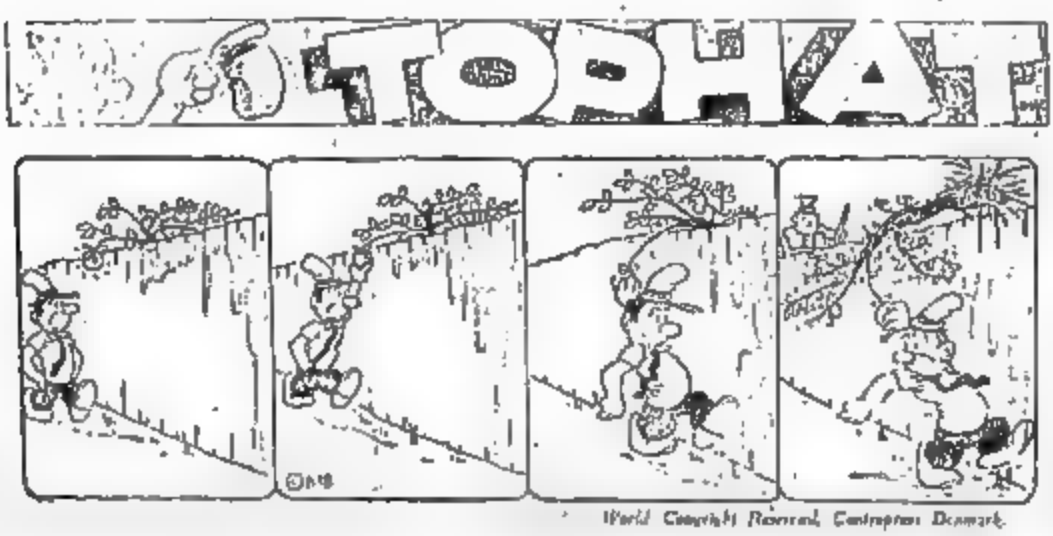
Cape Indians Protest Against Group Area Bill

At a recently held mass meeting of the Cape Indian Congress the following resolutions were passed:- 1. That this meeting, while recording its emphatic protest against the Group Areas Bill introduced in Parliament by the Minister of the Interior, as it is against all canons of justice and ethics, and is a negation of the most elementary human rights, affirms its firm determination to oppose its passing into law by all constitutional means. 2. That this meeting places on record its full confidence in the Cape Indian Congress, and empowers the Cape Indian Congress to cooperate with all organisations with similar objects, to oppose the Group Areas Bill by constitutional means. 3. Further, this meeting authorises of officials of the Cape Indian Congress to call a conference of non-European leaders and organisations at an early date to plan a campaign of opposition to the Bill. 4. That this meeting, while reaffirming that all Indians are Union Nationals, citizens of the Union, and an integral part of the population of the Union, protests most emphatically against the policy of the Government to divide and sub-divide the non-Europeans, by grouping and regrouping, to bring about its disintegration.

FOR SALE

GENERAL DEALERS BUSINESS

Here is an opportunity to acquire the well known business of HANSOF TRADING CO. carried on at 15, Mansfield Road, Durban, as a going concern. Can be taken over with or without stocks. For full particulars apply personally at 15, Mansfield Road, Durban.

World Copyright Reserved, Copenhagen Denmark.

Things In General

N.I.C. Verulam And District Branch

At the annual general meeting of the Natal Indian Congress (Verulam & District Branch) held recently, the following were elected as Officials:- Chairman: Mr. Nathalal Reghavjee; jt. hon. Secretaries: Messrs. H. C. Vawda and Y. S. Chinsamy; Treasurer: Mr. N. Juta; Vice-chairmen: Messrs. A. Naby, A. Moonsamy, A. Ramdass; Committee: Dr. S. C. Ismail, R. C. Soni, L. Basanth, D. V. Moodley Jnr. V. Juta, J. Ramdayal, R. Ramnath, K. P. Jack, I. R. Benny and V. Govindsamy. The following resolution was passed unanimously:—This annual general meeting of the Natal Indian Congress (Verulam and District Branch) hereby expresses its deep concern at the Nationalist Government's various apartheid measures and condemns the Government's last insult on freedom of movement, occupation and speech. It hereby requests the Government to withdraw the Asiatic Bill, which spells economic ruin and social degradation. It calls on all freedom loving South Africans to continue to resist the introduction of a police state in South Africa.

The following are the Delegates to the Provincial Conference of the Natal Indian Congress:—Messrs. Nathalal, Reghavjee, H. C. Vawda, J. B. Stephens, Y. S. Chinsamy, Dr. S. C. Ismail, N. Juta, A. Ramdass, V. Juta, L. Basanth, I. R. Benny and R. C. Soni.

Farewell

A farewell reception was given by the Cape Indian Congress to Mrs. M. Singh at the Muslim School Hall, Muir Street Cape Town, on Sunday, May 21. Mrs. Singh, who is vice-president of the Congress, is shortly leaving by air for India and Pakistan. Amidst a representative gathering the President, Councillor A. Ismail paid tribute to Mrs Singh for the valuable services she had rended the Indian people. The general secretary, Mr. A. M. Ahmed, in wishing Mrs. Singh a pleasant and successful journey to and from India, entrusted her with a message to the peoples of India and Pakistan, informing them of the very unpleasant political situation which faces the Indian community in South Africa, and requesting them to stand by us in fighting the cause to a successful end. Others also spoke in appreciation of Mrs. Singh's services.

Facilities For Students From Foreign Countries

Facilities are being provided in Birla College of Engineering, Pilani, for Indian students from Commonwealth and foreign countries for admission to the course for the Bachelor of Engineering degree in Mechanical and Electrical branches of the University of Rajputana. The duration of the course is four years—one year being for practical training. The minimum qualification for admission is Intermediate Science of an Indian University with Mathematics, Physics and Chemistry with more than 50% marks or an equivalent qualification acceptable to Rajputana University. Those who have passed B.Sc. degree of the University in South Africa with these subjects can also apply. The total annual expenses for scholarship the college come to about Rs 500/-. Those interested should apply to the Secretary to the High Commissioner for India, P. O. Box 1245, Cape Town, giving full name, date and place of birth, examinations passed with marks or classes, attested copies of certificates of examinations passed by a certificate of character from the head of the institution last attended.

The Late Swami Bhawani Dayal Sannyasi

A large number of people met in the Arya Pratinidhi Sabha Hall, Durban, recently, to participate in a prayer meeting arranged by the Arya Pratinidhi Sabha (Natal) in connection with the death in India, of Swami Bhawani Dayal Sannyasi. The Swamiji was one of the leaders of the Arya Pratinidhi Sabha and served as its President for a number of years. Special prayer invoking the granting of peace, to the departed soul were offered Pandit Nardev Vedalankar. Among those who paid tributes to the work of the late Swamiji were Messrs S. L. Singh T. M. Naicker, R. Karpath, B. Govind, V. C. Nayanarajh S. Choini and D. G. Satyadeva. The following resolution was unanimously passed:—"This meeting of Indian residents of Durban held under the auspices of the Arya Pratinidhi Sabha (Natal) learns with profound regret the news of the demise of Swami Bhawani Dayal Sannyasi and extends to the Bereaved family their Deepest sympathy. The passing away of Swamiji has removed from our midst a great South African born Indian whose achievements in the political, religious and life are field have been unique."

Sonny Moodley's Benevolent Fund

It is a known fact that the late Sonny Moodley devoted his heart and soul to physical culture. As a result of this his bereaved family has suffered. He was ever willing to have given of his best, whether it was in the way of instructions in weight lifting, wrestling etc. or the organising of shows to aid political, sporting, educational, social and other organisations. The passing of Sonny Moodley had meant a blow to all those who knew him. It was indeed a loss to the community. Many have come forward since, both individuals and organisations, to help the late Sonny Moodley's family. A committee has been formed of individuals from various branches of sport. The personnel of the committee is as follows: S. L. Singh (chairman), Ashwin Choudree & B. T. Sharma (Jt. Hon. Secs.), A. S. Pillay (treasurer), M. K. Tommy, M. R. Mistry, Benny Singh, S. J. Prem, Seaman Chetty, E. H. Ismail, D. N. Pillay, S. M. Singh, M. I. Timol and others. The Natal Amateur Boxing Association promotes Amateur Boxing Tournament at Jooma's Hall—Grey Street, Durban, on June 3. Also professional boxing at the Durban City Hall, by the kind courtesy of Benny Singh as promoter sometime in September. Other shows to follow are, an Indian film to be screened at the Avalon, soccer matches, variety entertainment etc. Those interested in promoting shows for the benefit of the fund are asked to get in touch with members of the committee. The general public is asked to give a helping hand in supporting these shows. Donations could be sent to the Treasurer, c/o 49 Prince Edward Street, Durban and will be acknowledged through the press.

Donation To Gandhi Memorial Fund

We wish to thank the unknown donor for his P. O. £1 3s. toward the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

Henry Miller Memorial Fund

The Principal, Sastri College, acknowledges with thanks the receipt of the following donations to the Henry Miller Memorial Fund: Already acknowledged £95 5s. 6., Hajee Rookmoodeen £1 1s., Total: £99 6s 6d.

TENDER

Insolvent Estate E. I. Rawat

Tenders are hereby called for the purchase of the undermentioned assets of the above Estate, comprising the business of the "Vula Mlomo Trading Company" 483, Berg Street, Pietermaritzburg.

(1) Trade Fixtures, (2) Stocks on Hand, (3) Debtors, (4) Goodwill.

The business has been carried on during insolvency.

A lease of the business and of attaching residential premises is available. The highest or any tender will not necessarily be accepted.

Tenders in duplicate marked on the outside cover "Tender," Insolvent Estate E. I. Rawat No. 3742, must reach the Master of the Supreme Court, Pietermaritzburg by 12 noon on Wednesday 21st June, 1950.

Further particulars may be obtained from the undersigned.

O. H. WINTERTON
Trustee,

9/11 Timber Street,
(P. O. Box 54)
Pietermaritzburg.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

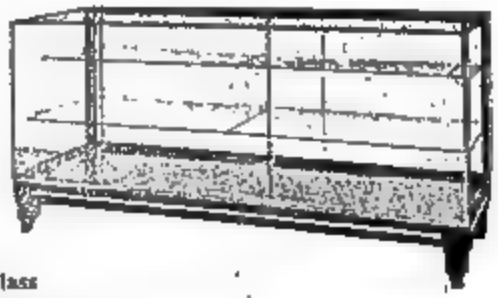
વિજ્ઞાપન

શ્રી. ઉપાનકારનું આલિશ્ય

અપણી સાથે પ્રકાશિત કરવી આ ખાસિય જાહેરાતને ઉદારદિલથી આપવું શ્રી. "ઉપાનકાર"નું પાર્સલ ટપાલ પેથી: ૩૫ પીસાલ, ૧૦-૦ સેકના, ૬૫૦૦ સુધી, વીપેરેની ચોકીદાર મોકલ કમરાંક સ્વદેશથી આવેલી છે તે શ્રી. ૧૦/- (પોસ્ટેજ અને પ.પ.પાર્સલ) નીચે ના સીરનામે મોકલવા ની ભલી થશે.

L. HARRY & SONS,
101 St. George's Road,
EAST LONDON.

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class
Display Counters
and Showcases,
Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Fish Fryers Etc.

NEW ILLUSTRATERD CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show
104 MARSHALL ST. Ondine Estate (Ferrer) Johannesburg.
Phone 33-4211 P. O. Box 8501.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

BOOKS FOR SALE

Life of Ramakrishna
—By Romain Rolland 10

To be had from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal

DURBAN

LINDI
DAR-ES-SALAAM

TANGA
MOMBASA

NAIROBI

THE "SKYLION" COASTAL ROUTE.

is the cheapest and smoothest way of travelling to East Africa!—every Tuesday.
Fares: to Lindi, £38; Dar-es-Salaam, £45; Tanga, £49 13s.; Mombasa, £51; Nairobi, £58 3s.

Full information from our General Sales Agents, South African Airways, or any accredited agent.

EAST AFRICAN AIRWAYS

Latest arrivals in records of your New and Old favourites. Secure them early before we are sold out

HINDI

Mamtabai	...	...	6 records 60s.
Meera	...	...	6 records 60s.
Shahjahan	...	...	6 records 60s.
Anmol Ghadi	...		6 records 60s.
Prem Sangeet	...		5 records 60s.
Ratan	...	...	6 records 60s.
Char Din	...	...	5 records 50s.
Shikari	...	...	5 records 50s.
Shukariya	...	...	5 records 50s.
Majdhar	...	...	5 records 50s.
Kajal	...	...	5 records 50s.
Khidki	...	...	5 records 50s.
Gwalan	...	...	5 records 50s.
Eisu	...	...	5 records 50s.
Begum	...	...	5 records 50s.
Mahaguni	...	...	5 records 50s.
Doosri Shadi		...	5 records 50s
Pehli Nazar		...	5 records 50s.
Jagrup	...	...	5 records 50s.
Shaheed	...	...	5 records 50s.
Sehra	...	...	5 records 50s.
Parai Aag	...	...	4 records 40s.
Mahandi	...	...	4 records 40s.
Dil	...	...	4 records 40s.
Shama	...	...	4 records 40s.
Romeo Juliet		...	4 records 40s.
Panchi	...	...	3 records 30s.
Gulami	...	...	3 records 30s.
Chin-Le-Azadi		...	3 records 30s.
Nek Parwin		...	3 records 30s.
Doctor	...	...	3 records 30s.
Hamrahi	...		3 records 30s.
Nariaki	...	...	2 records 20s.
Jawani	...	...	2 records 20s.
Sahali	...	...	1 record 10s.
Baazar	...	...	7 records 70s.
Bapu-ni-Amar Kahani			2 records 20s.
Bapu-ni-Vidayi		...	1 record 10s.
Gowa-ki Gori		...	1 record 10s.

TAMIL SETS

Ashok Kumar	...	5 records 50s.
Chinthamani	...	5 records 50s.
Tirunelakumar	...	5 records 50s.
My Wife	...	5 records 50s.
Kannagi	...	3 records 30s.
Valmiki	...	2 records 20s.
Bhakt Gowri	...	3 records 30s.
Siva Kavi	...	2 records 20s.
Manomani	...	2 records 20s.
We Two (Drama)	...	3 records 30s.

TELUGU SETS

Krishna Prema	...	5 records 50s.
Deena Bandhu	...	3 records 30s.
Devata	...	2 records 20s.
Bagyalaxmi	...	2 records 20s.
Three Martees	...	1 record 10s.
Dharam Patni	...	1 record 10s.
Thyagayya	...	1 record 10s.
Mayalokam	...	1 record 10s.
Swargaseema	...	1 record 10s.

LATEST LOOSE NUMBERS

Pankaj Mullick, V.E. 2517, 2504, 2510, 2525, 2527, 2517 each 10s.
Asit Baran, H. 1112 (Rajani Jhoom Rahi) ... ... each 10s.
K. C. Dey, N. 16560, 16546, 16502, 16589, 16579, 16478, 16412, 16922, 16594, 16229, 16776, 16711, 16514, 16658, 16293, 16681 ... ... each 10s.
Jutika Roy, N. 16662, 16702, 16689, 16628, 16929, 16817, 16780, 16506, 16525, 16598, 16302 ... each 10s.
Shamshad Begum, G.E 5018 ... ... each 10s

LATEST QUAWALIES

Qawwal & Party, H 1408, 1208, 1267, 1280, 1 [illegible] 1185 1168 1147 ... ... each 10s.
Idoo Qawwal, A 899, 786 905, 958, 993, 1050 ... each 10s.

Packing Charge 2s. 6d. EXTRA

OBTAINABLE FROM:

D. Roopanand Bros.

Music Saloon and Booksellers

85 Victoria Street, DURBAN.

Phone 20707. P.O. Box 2524.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૨૩ | શુક્રવાર તા. ૨ જુન, ૧૯૫૦. | છુટ્ટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨ જુન, ૧૯૫૦

હૈયે હોવા જેવી સલાહ

સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસને 'નાટાલ વિટનેસે' સલાહ આપેલી છે, જે ફેંકી દેવા જેવી નથી, પરંતુ ગંભીરપણે હૈયે લેવા જેવી છે.

સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના પ્રમુખ ડો. જી. એમ. નાયકરે પ્રજાતંત્રીય રાષ્ટ્રોના કુટુંબમાંથી મલાન સરકારને બાતલ કરવાની યુનાઇટેડ નેશન્સ ને કરેલી સુચનાના નિવેદનને વીષે જે પત્રે ધ્યાન ખેંચ્યું [illegible] અને જણાવે છે, કે કડક ભાષાના પ્રયોગથી લાભ નથી થવાનો પરંતુ હાની થશે; કેમકે સાઉથ આફ્રિકાના યુરોપીયનો, જેઓ દિલાસાજી ધરાવતા હશે, તેઓની દિલસોજી એથી જતી રહેવાનો અને સરકાર દમનના વધારે કડક પગલાં લેવા ઉશ્કેરાવાનો સંભવ રહે છે.

બેશક એ વિષે કશો શક નથી, કે જે વસ્તુ સરકાર બીન-ગોરાઓ પ્રત્યે એટલી બેપરવાઇથી કરી રહી છે તે, જે લોકોના મત ઉપર પોતાની હસ્તીનો આધાર રહેલો છે, તે લોકો પ્રત્યે જો તેણે કરેલી હોત, તો આજે વાસ્તુદ્ધ નહિ આવી રહ્યું હોત પરંતુ લોહીની નદીઓ વહેવા લાગી હોત. અને સાઉથ આફ્રિકાની સરકારે વિશ્વાસ ઘાત કરીને અને આ દેશમાં વસતા, હીંદીઓને હીંદીઓ તરીકે બાતલ કરીને હીંદ સરકારનું અને આખી હીંદી પ્રજાનું જે અપમાન કરેલું છે તેના કરતાં વધારે ઘોર બીજું શું હોઈ શકે. વળી અમે તો સાઉથ આફ્રિકાના વતની કહેવડાવવાને પણ લાયક નહિ ગણીએ જો અમને તેવા નહિ ગણવાની હઠ લઈ રહી છે, એટલે ઉશ્કેરણી તો સરકાર તરફથી જ એટલી હદ સુધીની થઈ છે કે પૃથ્વીપરના ઠંડામાં ઠંડા માનવીની પણ એથી ધીરજ ખુટી જાય.

પરંતુ ગમે તેની ઉશ્કેરણી થાય તો પણ આપણાથી ધીરજ છોડી નહિ શકાય. તેમ કરવું ગુનાસણ નહિ ગણાય. વળી ખાસ કરી આપણે, જેઓ, આપણી લડત ચલાવવામાં અહીંસાના સિદ્ધાંતોમાં માનતા હોવાનો દાવો કરીએ છીએ, તેઓએ કોઇ પણ વખતે અને ગમે તેવા સંજોગોમાં પણ ધીરજ ગુમાવવી એ જે સિદ્ધાંતનો ભંગ કરેલોજ ગણાય.

અમારે સખેદ કબુલ કરવું જોઈએ કે કોંગ્રેસના ઘણાં નિવેદનો એવાં થયાં છે કે જેની ભાષા સાથે સંમત થવા અમારાં મનને એમ મનાવી નથી શકાયા. પરંતુ બીજી તરફથી, આપણા સહભાવી દીકાકારો પાસેથી કદાચ જેટલી ઉદારતાની આપણે આશા રાખી શકીએ કે અંગ્રેજી ભાષા, જે આપણે માટે છેવટે તો પરદેશી જ છે, તેનાં પુરાં જ્ઞાનની આપણામાં ખામી હોવી સંભવી શકે. અમે માનીએ છીએ કે કેટલાક શબ્દોનો પ્રયોગ આપણાથી અજાણપણે ખોટી રીતે થઇ જાય છે તેનું એ જ કારણ હોય છે. તેમ છતાં જેઓ જવાબદારીનું સ્થાન ભોગવે છે તેઓએ સમજવું ઘણું જરૂરી છે કે બોલવામાં તેમજ લખવામાં તેઓ જે ભાષા વાપરે તેમાં જેટલી સાવચેતી રાખે તેટલી ઓછીજ છે. ખોટી રીતે વપરાયેલો એક શબ્દ પણ આપણા સવાલને અનિવાર્ય નુકસાન પહોંચાડી શકે. આપણો સવાલ ન્યાયનો છે. આપણે કોઇ પણ પ્રકારે અન્યાયી કૃત્ય કરવામાં અતિશયોક્તિ કરવા થી અથવા આપણો ક્રોધ ઠાલવવાને ખાતર ઉશ્કેરાટભરેલી ભાષા વાપરી નામથી કશો લાભ થતો નથી. 'નાટાલ વિટનેસે' આપણને આપેલી સલાહને માટે આપણે તેના આભારી થઈએ. સઘળા જવાબદાર લોકોએ તેનો સદ્‌ભાવથી સ્વિકાર કરવો અને ભવીષ્યને માટે તે પરથી પાઠ લેવો ઘટે છે. તેઓએ સમજવું ઘટે છે કે તેઓ પોતાનું અંગત પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતા નથી પરંતુ હજારો લોકોનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે અને તેઓનો પ્રત્યેક શબ્દ અને તેઓનું પ્રત્યેક પગલું એ હજારોનું ભવિષ્ય સુધારી પણ શકે અને બગાડી પણ શકે છે.

અમારા પોતાના લોકોને આટલું કહ્યા બાદ પ્રસંગવશાત અમારાં સહયોગીને અમે સુચવવાની રજા લઇએ છીએ કે જેમ તેણે કોંગ્રેસની કર્મ પદ્ધતિને વખોડી કાઢવાનું ઉચિત ધારેલું છે તેટલીજ સખ્ત રીતે હાલની સરકારનું ઘોર કર્મ પણ વખોડી કાઢવાનો આ કરતાં યોગ્ય વખત બીજો એકે નથી. અમારે કહેવાની ભાગ્યેજ જરૂર રહેતી હોય કે સાઉથ આફ્રીકાના ન્યાયપ્રિય અંગ્રેજોની નૈતિક સહાનુભુતી જેટલી મળી શકે તેટલીની બીન ગોરાઓને જરૂર આજે છે અને સત્ય હકીકત નિર્ભયતાથી અને હીંમત થી પોકારીને કહી દેવાનો જો કોઈ પણ વખત હોય તો ખરો વખત આજે જ છે. બીજું, અંગ્રેજી ભાષામાં ઉશ્કેરણીભર્યા શબ્દોનો પ્રયોગ કરવાની ભુલ કરવી અમારે માટે તો ક્ષમ્ય ગણાય, પરંતુ રોજના દૈનિક અખબારોમાં ચર્ચાપત્રોની કટારો પર જ્યારે નજર ફેરવીએ છીએ ત્યારે એ વીચાર આવ્યા વીના નથી રહેતો કે કોઈ પણ જવાબ દાર તંત્રીથી એવી વસ્તુઓને પ્રસિદ્ધિ જ શી રીતે આપી શકાતી હશે. અને રૂપ ગોરી-માઝ બીલને હસ્તીમાં લાવનાર એવાજ કૃત્યો જવાબદાર છે એ વસ્તુનો કોણ ઇન્કાર કરી શકશે? અમારી તો એવાં કૃત્યોથી અમારા પર થએલાં જખમોની દાહની ચીસો છે. એ જખમોને શાંત પાડનાર વસ્તુઓની અમારે જરૂર છે, નહિ કે. જે ચીસ પાડી શું તો વધારે જખમો કરવામાં આવશે. એવા કપડા અને ધમકીઓની.

અંગત નોંધ

(અવીક્ષાલ માંપી)

હાલની સરકાર તરફથી ઉતાવળે પસાર કરી દેવામાં આવી રહેલા અપમાનજનક અને અન્યાયી રૂપ ગોરીબાજ બીલની સામે વીરોધ કરવા ગયા રવીવારે બપોરે નીકલ રૂકવેરમાં મળેલી મુંઢર સભા બાદ સાંજે આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રમુખ, ડો. મોરોકા અને ફ્રાંસવાલ ઇન્ડીઅન કોંગ્રેસના પ્રમુખ, ડો. દાદુના માનમાં એક ગેળાવડો મળ્યો હતો. મારે કબુલવું પડશે કે આ બન્ને પ્રકરણે સાઉથ આફ્રિકાના બીન-ગોરાઓની તવારીખમાં અપુર્વ હતા અને એવી આશા આપનારા હતા કે ઇશ્વરે એ વખત આપ્યો છે કે જ્યારે બીન-ગોરાઓ સંગઠીત થઇ એક અવાજે બોલી શકશે અને સરકાર તરફથી લાદવામાં આવેલા જુલમગાર અને અપમાનભરેલા કાયદાની સામે ખરેખર સંયુક્ત ધ્વજ ઘડી શકશે. ખરેખર સાઉથ આફ્રિકામાં આપણા લોકોના ઉજ્જવળ ભવીષ્યને વિષે એક આશાનું કીરણ આપનારા હતા હીંદીઓ, આફ્રિકનો, કલ્રો અને ગોરાઓના આ મોક જાહેરસભામાં આ મંત્રણાથી દ્વારા થએલાઓમાં હું પણ એક હતો. મને ગોલવાનું કહેવામાં આવ્યું ત્યારે શરૂઆતમાં જ ડો. મોરોકા બપોરની સભામાં બોલ્યા હતા

ને માટે તેમને અને બધાની સભામાં તેમજ આ બેઠકમાં જેઓ બેઠા હતા તેઓને અભિનંદન આપ્યા બાદ મેં કહ્યું કે એક વખત એવો હતો જ્યારે નેશનલ-યુરોપીયન યુનાઇટેડ ફ્રન્ટ આપણે કદી સિદ્ધ કરી શકીએ એ વાતે મને પણ શંકા હતી પરંતુ કહેવત છે કે, આપત્તિના વખતમાં અણધાર્યા લોકો ભેળા થઈ રહે છે અને સરકાર તરફથી લાવવામાં આવેલા ખુલ્લમખુલ્લ કાયદા બીન-ગોરાઓ વચ્ચે મતભેદની ભાંત ભાંધી રહ્યા છે, જે એક બધેજ શુભસુચક ચિન્હ છે. વધુમાં મેં કહ્યું કે આપણાપર મહાન સંકટો આવી પડેલાં છે. ભૂતકાળમાં નેતાઓએ જનતાની સેવા જેવી કરવી ઘટે તેવી નથી કરેલી. પરંતુ હવે એ વખત આવેલો છે કે જ્યારે આપણા માંથી ચારિત્રવાન નેતાઓ પાકતા જોઇએ. હું જ્યારે જોઉં છું ત્યારે સ્વાભાવિક રીતે મારું પોતાનું અંતર તપાસી રહ્યો હોઉં છું અને જે શબ્દો બીજાઓ સમક્ષ ઉચ્ચાર્યું છું તે મને પોતાને પણ લાગુ પડતો હોઉં છું. પરંતુ મારા આ શબ્દોથી બધાસાર્વજનિક કાર્યકરો ખોટા ભરાયા અને ગુમો પાડી અને બેસાડી દીધો અને મારાથી વધુ બોલી નહિ શકાયું. આ લોકોના વર્તનપરથી સાધારણ ભાષ તો એવીજ પડે કે રોષે ભરાયેલાઓએ ટોપી પોતાના માથાપર ઓઢી લીધી હતી. મેં તો એટલી સામાન્ય વાત કરી હતી અને સ્પષ્ટ કર્યું હતું કે કોઇ પણ અમુક વ્યક્તિની હું ટીકા કરતો નહોતો. હું તો મુદ્દો લાવવા માંગતો હતો કે હાલની સ્થિતિ જે વધુજ મુશ્કેલ થઇ પડવાની છે, અને તેમાં બીન-ગોરાઓ માં મતભેદને બેટવાની પણ તૈયારી હોવી જોઇએ, તેમાં આપણે, જેઓ અહિંસા માં માનીએ છીએ અને સરકારી હથીયારોને દાબ લગાડવા માંગતા નથી, તેઓએ આત્મબળિક હથીયારોથી સજ્જ થવું પડશે અને જનતાને દોરવણી આપનારા નેતાઓના ઉપર ઘણો આધાર રહેશે. તેઓ એવા ચારીત્રવાન હોવા જોઇએ કે જેથી તેઓ જનતાનું માન તુરતજ સંપાદન કરી શકે, પરંતુ આ બાબત આ બેઠકને નહિ સમજાઇ અને અંતમાં આભારની દરખાસ્ત મુકનાર ભાઇએ મારી સામે અસભ્ય ભાષાનો પણ પ્રયોગ કર્યો.

તેની હું ફરીયાદ નથી કરતો. પરંતુ મારી સ્થિતી સ્પષ્ટ કરવાને મારે કહેવું જોઇએ કે હાલની પરિસ્થિતીમાં મારે જે અનુભવો આજ બજાવવાનો છે તેનું મને પૂરું ભાન છે અને હું સારી રીતે સમજું છું કે ધર્મરમાં જે મને બહુ નહિ ઠોપ અને મારી જાતને અને જેઓની સેવા કરી રહ્યો છું તેઓને વફાદાર નહિ રહું તો એ બાબ હું કદી બજવી શકીશ નહિ. પરંતુ બીજાઓની સેવા કરે તે પહેલાં મન, વચન અને કર્મથી મારે મારી જાતને શુદ્ધ કરવી જોઇએ અને શત્રુ પ્રત્યે પણ મારામાં રોષ નહિ હોવો જોઇએ, અને તેનું મુંડું નહિ ધ્રુજવું જોઇએ. માણસ નબળાઇઓથી ભરેલો છે. એ નબળાઇઓનો સામનો કરીને તે તેને ઓળંગી શકે છે. તેમ કરવા તે તેણે સદા જાગૃત અને સાવધાન રહેવું પડે છે અને તેનો પ્રયત્ન સત્ય અને શુદ્ધ હોવો જોઇએ અને ધ્યેયમાં અચળ શ્રધ્ધા હોવી જોઇએ. હું ચોકસ માનું છું કે એક નેતાપર, જેમને તે દોરવણી આપવાનો પ્રયત્ન કરે છે તેમના કરતાં વધારે મોટી જવાબદારી રહેલી છે. તેણે વધારે બોજો આપવા પડે છે અને સમણા દુનીયાદારી સુખોના ત્યાગની બાબતથી તેણે કામ કરવું પડે છે. આથી એક વાર નહિ પણ ફરી ફરીને કહેતાં મને જરાયે શરમ કે સંકોચ નથી થવાના કે આપણી સામે આવી પડેલા ભીષણ કાર્યમાં આપણે ચારીત્રવાન નેતાઓની જરૂર છે અને તેઓએ પોતાની અંદરના શત્રુઓ પ્રત્યે સદા જાગૃત અને સાવધાન રહેવું જોઇએ કેમકે જો તેને જીતી નહિ શકીએ તો બાહ્ય દુશ્મનોને કદી જીતી શકવાના નથી.

આપણો દોષ

(કાકા કાલેલકર)

જે માણસ પોતાના સ્વાર્થની જ ઉપેક્ષા કરે છે એ માણસ અદ્‌ભુત હોય, અંધ અને મુગ્ધ છે. એની સ્વાર્થની કબ્રી તેજ કોઇને લાગે તે લાગ્ય ભલે પામે છે પરંતુ તેનું જીવન હીન, અને કૃત્રિમ બન્ય બને છે.

મનથી ભરેલી પણ બાહ્યથી ખાલી જોઇએ તો કાચલી!

કેટલાક લોકો આ સ્વાર્થને બાજુએ મૂકી પોતાની જાતી યા જમાતના સ્વાર્થના ગીત કરે છે. આનું કારણ એ છે કે દરેકને બળ જોઇએ. તરફથી એ તરફથી બળાટે છે. જે કોઇના હાથમાં અધીકાર યા સત્તા હોય છે, તે બધેબધે પોતાને અને પોતાની જાતીને કબજો પકડેલાઓના તરફ હોય છે.

આ છે આપણી પહેલી કમજોરી.

બીજી કમજોરી આથી પણ ખરાબ છે. કદાચ કોઇ વ્યકતી જાતીવાદમાંથી બહાર નીકળી જાય, નીષ્પક્ષપાત પણે કામ કરે તો તેને માટે સારું બોલનારા લોકો આપણામાં બહુજ ઓછા આવે છે અને દુઃખની વાત એ છે કે, કોઇના પણ બારામાં બરાબર વાત સંભળાય કે તરત લોકો તેને માનીબ બે તરફથી બગાડ

ની બીકથી અલગપણાના કરનારાઈ છે અને કેટલાં લોકો તેને કોઈ પણ પ્રકારે ટેકો આપવા માંગતા નથી. વધુમાં પ્રધાનને તેમણે ચેતવેજ કર્યું છે કે રેન્ડપરના કેટલાં લોકોને બીકની વીરૂદ્ધમાં એક ડેપ્યુટેશન કરવા દે અને જો પ્રધાન કેટલાં લોકોના મતથી દોરવાને તૈયાર હોય તો ઝપ ગેરીબાલ્ડ બીક તેમણે રાખું ચેતવી લેવું જોઈએ, કેમકે રેન્ડ પર તેમજ કોઈ પણ જગ્યાએ તેઓ એ બીકને રેડો આપવા ખુશી નથી.

ચીનાઓનો વિરોધ

ટ્રાંસવાલ ચાઈનીઝ એસોસીએશને ઝપ ગેરીબાલ્ડ બીકનો વીરોધ કરનારે પ્રધાનપર તાર મોકલ્યો છે. તેમાં જણાવ્યું છે કે જોકે બીકમાં ચીનાનું નામ આવતું નથી છતાં માનવામાં આવે છે કે તેઓની કલકોમાં ગણતરી કરવામાં આવશે.

"પ્રધાનને અમે અરજ કરીએ છીએ કે યુનીયનની વસ્તીની ચીનાઓની ટેક્સને બીકમાંથી મુક્ત રાખવામાં આવે."

રીપેટ્રીએશન થતાં સુધી કરજીયાત સેગ્રેગેશન

એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ કમીટી અને લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ એમેન્ડમેન્ટસ કમીટીએ પોતાની તપાસના બદલ પાડેલા સંયુક્ત રીપોર્ટ માં જણાવેલું છે કે:

પ્રજાની માન્યતા વધતા લાગી છે કે એશીયાટીક સવાલનું સંતોષ કારક સમાધાન રીપેટ્રીએશનથી જ આવી શકશે અને જો કંઈ પણ કાયદા કરવામાં આવે તે પ્રજાની એ છઠ્ઠી અભિલાષા તુટી પડે તેવા થવા નહિ જોઈએ. (અહિં પ્રજા એટલે ગોરી પ્રજા સમજવું) જ્યાં સુધી આ મુખ્ય બાર રીપેટ્રીએશનના મુદ્દા પર મુંકવામાં આવેલો છે અને આજે પણ આવી રહ્યો છે અને જો તે ન થઇ શકે તો કરજીયાત સેગ્રેગેશનપર મુકવામાં આવે છે.

કમીશનમાં તો રીપેટ્રીએશન તરફ જ વલણ વધતી જાય છે અને જ્યાં સુધી તે શકય ન થાય ત્યાં સુધી કરજી યાત સેગ્રેગેશન થવું જોઈએ.

આજે વર્ષો સુધીયે એક પગલું આગળ વધી એવું કહેવામાં આવી રહ્યું છે કે કરજીયાત સેગ્રેગેશન થવું જોઈએ અને રીપેટ્રીએશન સ્વિકારાય ત્યાંને અહિંસ્કારની નીતી પણ અખ ત્યાર કરવી.

ગફલતીનો એક નમુનો

'નાતાલ વીટનેસ' આપેલી સલાહ

'નાતાલ વીટનેસ'ના જે લેખનું અમારા અગલેખમાં અમે સુચન કર્યું છે તે વાંચકોની જાણ માટે અને અહિં આપીએ છીએ:

સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ જેઓનું અનિનિયંત્રિત ધરાવે છે તેઓની, કોઈ પણ રાજકીય સત્તા ધરાવવાની, નામાવશી સિદ્ધ કરવા બેકેસી જણાય છે. નેશનાલીસ્ટ સરકારને બાતલ કરવાની યુનાઇટેડ નેશન્સને માગણી કરવા ના તેના મુખ્યોધ્યો અને ગાંડા ઠરાવ પરથી એવા નીર્ણયપર આવવાને માણસ લલચાય છે. કોંગ્રેસના પ્રમુખ ડો. છ. એમ. નાયકરે કરેલ એક નીવેદન, યુનાઇટેડ નેશન્સ, જેણે યુનીયન સરકારની બતીબેદની નીતીને વખતો વખત વખોડી કાઢેલી છે, તેને સુચના કરે છે કે "પ્રજાતંત્રીય રાષ્ટ્રોના કુટુંબ માંથી બલાન સરકારને બાતલ કરી દેવાની તેની ફરજ છે." અને બલા કાજે તે વધુમાં ઉમેરે છે કે કોંગ્રેસના સભ્યો માને છે કે સાઉથ આફ્રીકાની સરકાર પાસે પોતાની વસ્ત્ર ચલાવવાની યુનોને અપીલ કરવી એ એક વસ્તુ છે; એ સરકારની સામે જંબીરમાં જંબીર પગલું લેવાની તેને સીધી માગણી કરવી એ તદ્દન જુદી છે. કામરેજર જો એવું પગલું રાજદ્વારી નહિ ગણાવું હોય તોપ નીતિ દ્રષ્ટિએ તો તેની બહોળી નજદીકનું અજ્ઞાન. ઓછામાં ઓછું બહોળે તો રાષ્ટ્રસતની જવાબદારીઓ અને યુનો એક્ટ ઓફ એગ્રેસ-ગ્રેસન્સ કમીટીએ પોતાની તપાસના બદલ પાડેલા સંયુક્ત રીપોર્ટ માં જણાવેલું છે કે:

પ્રજાની માન્યતા વધતા લાગી છે કે એશીયાટીક સવાલનું સંતોષ કારક સમાધાન રીપેટ્રીએશનથી જ આવી શકશે અને જો કંઈ પણ કાયદા કરવામાં આવે તે પ્રજાની એ છઠ્ઠી અભિલાષા તુટી પડે તેવા થવા નહિ જોઈએ. (અહિં પ્રજા એટલે ગોરી પ્રજા સમજવું) જ્યાં સુધી આ મુખ્ય બાર રીપેટ્રીએશનના મુદ્દા પર મુંકવામાં આવેલો છે અને આજે પણ આવી રહ્યો છે અને જો તે ન થઇ શકે તો કરજીયાત સેગ્રેગેશનપર મુકવામાં આવે છે.

કમીશનમાં તો રીપેટ્રીએશન તરફ જ વલણ વધતી જાય છે અને જ્યાં સુધી તે શકય ન થાય ત્યાં સુધી કરજી યાત સેગ્રેગેશન થવું જોઈએ અને રીપેટ્રીએશન સ્વિકારાય ત્યાંને અહિંસ્કારની નીતી પણ અખ ત્યાર કરવી.

અને તેના સભ્ય રાજ્યો વચ્ચેના સંબંધ વીશેના તે એવા ખ્યાલો સુચવે છે કે જે તદ્દન જ સ્વિકારી નહિ શકાય તેવા છે.

એથી લાભ શું

આવી વર્તણુકથી સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ શું મેળવવાની આશા રાખે છે એ સમજવું મુશ્કેલ છે. સાઉથ આફ્રીકાના ઘણા યુરોપીયનોની દિલસોજી તે ગુમાવી દેનારી છે, અને યુનોને તેણે અયોગ્ય કરેલું પગલું લેવા ને તે ફેરી શકે એ પણ માનવા જેવું નથી. સરકારને વધારે દમનના પગલાં લેવાને તે ઉશ્કેરી મુકે એવો સંભવ છે. ખરેજ જો પ્રધાનમંડળમાં કટાપણ ફેર હોય તો તેણે સમજવું જોઈએ કે સહી પહેલા સ્વતંત્રતામાંજ, કોંગ્રેસ કામે તે કર્યે તેના પ્રત્યે તદ્દન દુર્લક્ષ આપવામાંજ વધારે લાભ સમાયેલો છે. પરંતુ આપણા હાલના રાજકર્તાઓની તવારીખ આવી કટાપણ બરેલી ખામોશી તેઓ રાખી શકે એવું સુચવ નારી નથી. વધારે સંભવ તો એવોજ છે કે જુલમમાં વધારો કરવાની તે સાહસમાં પડશે.

નમ્રમતવાદીઓની ફરજ

સાઉથ આફ્રિકામાં નમ્રમત ધરાવનારા બે વર્ગો છે, જેમની ફરજ સ્પષ્ટ છે. નમ્રમતના યુરોપીયનોએ કોંગ્રેસના જેવી સંસ્થાઓ અને ડો. નાયકર જેવા માણસોના દુરાગ્રહથી નેશનલીસ્ટ સરકારની નીતી પ્રત્યે છે તેના કરતાં વધારે દિલસોજી ધરાવતા થવાને ઉશ્કે રણ જેવું નહિ જોઈએ. વળી તેના કરતાં વધારે મુશ્કેલ જવાબદારી નમ્ર મતના હીંદીઓપર રહેલી છે. તેઓ નાં ગરમમીજાજી ને ઉશ્કેરાટભરી ભાષા અને ગાંડપણભર્યાં વર્તનથી હીંદી સવાલને કેટલું નુકસાન થાય એ તેઓએ સારી રીતે સમજવું જોઈએ. તેઓની મુશ્કેલ છતાં સ્પષ્ટ ફરજ એ છે કે સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસે કરેલા છે તેવા ઠરાવો સામે તેઓએ દ્રઢતાથી પોતાનો વીરોધ દર્શાવવો જોઈએ.

ડરબનમાં નોન-યુરોપીયનોની પ્રોટેસ્ટ મીટીંગ

સરકારની દમનનીતી સામે વીરોધ કરવા ગયા રવીવારે ડરબનમાં હીંદી ઓ, નેટીવો અને કલકોની એક જંગી સભા મળી હતી. સભા આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસ, આફ્રિકન પીપલ્સ ઓરગેનાઇઝેશન, કમ્યુનીસ્ટ પાર્ટી, આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ યુથ લીગ અને આફ્રીકન વીમેન્સ એસોસીએશન ના આશ્રય હેઠળ બોલાવવામાં આવી હતી.

ઝપ ગેરીબાલ્ડ બીલ અને અનલોફુલ ઓરગેનાઇઝેશન્સ બીલને સબળા સાઉથ આફ્રિકાવાસીઓના રક્ષા સાધા છુટા પણા ઉપર સીધો પ્રહાર કરનારા કાયદા ઓ તરીકે વર્ણવનારો ઠરાવ પસાર થયો હતો.

આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રમુખ ડો. જે. એસ. મોરોકાએ અસરકારક ભાષણ કરતાં કહ્યું કે સબળા નોન-યુરોપીયનોએ પોતાની આઝાદી માટે એકત્ર થવાની જરૂર છે. હીંદીઓ અને કલકોને તેમણે ખાત્રી આપી કે આફ્રીકનોનો રાષ્ટ્રવાદ તેઓનો વીરોધ કરનારો નથી. આફ્રીકન રાષ્ટ્રવાદનો અર્થ આપણા દેશના સબળા કબજાવેલા લોકોની આઝાદીને માટેની લડત થાય છે.

ઝપ ગેરીબાલ્ડ બીલ વીષે બોલતાં ડો. મો. ..એ કહ્યું કે બોઅર આ દેશ ને પોતા ; અને પોતાના સંતાનોનો બનાવ્યા ..ાગે છે. નોન-યુરોપીયનોને જે પ્ર ..ીન આપવામાં આવે તો બાબો.. ..ા નથી. આપણી આઝાદી આપણ ..ે પોતાના હાથમાં છે. આપણે .. .. ય ઉભીરૂં તો આપણ .. ..ને કોઇ એટકાવી શકે નહિ .. .. એ વખત આવેલો છે કે બધાએ કદી નહિ હતા તેવા સંગઠીત થઇ આપણા હકોને માટે લડવાનું છે.

સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના પ્રમુખ ડો. છ. એમ. નાયકરે કહ્યું કે હીંદીઓનો ઝપ ગેરીબાલ્ડ બીલ અને અનલોફુલ ઓરગેનાઇઝેશન્સ બીલ સામે આખર લડી લેવાનો નીશ્ચય છે.

સભાએ પસાર કરેલા ઠરાવમાં ઉદ્દત બીલોને આખી બીન-ગોરી વસતીને જુદા જુદા વાડાઓમાં ગોંધવાની અને ત્યાં તેઓની સ્થિતિ મરીજીમાં સબડતા મજુરો અને ગુલામોના જેવી કરી મુકવાની એક યુક્તિ તરીકે ઓળખાવ વામાં આવ્યા છે.

વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે બીલો આ દેશમાં ફાશીસ્ટ પોલીસ રાજ્યની ચાલાકી ભરેલી યોજનાને સંપૂર્ણ કરનારાં છે, જ્યાં ગોરા બાગ ના ગોરા તેમજ બીન-ગોરા પોલીસના જુલમના ભોગ બનશે.

ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના પ્રમુખ ડો. દાદુ, જેમનીપર તાજેર ગુ ાઓ માં બોમ્બનો મનાઇ હુકમ અમલમાં આવ્યો છે, તેમના બાબતની રેકોર્ડ સભામાં હાજર થયેલી મેદનીએ સાંભળી હતી.

કિર્તી મંદીર

પોરબંદરમાં ગાંધીજીના જન્મ સ્થાન ની પાસે પુ. બાપુજીના કહેવાથી અને તેમને માર્ગ દર્શન કરાવ્યા મુજબની યોજના મુજબ શ્રી. નાનજી કાલીદાસ મહેતાએ કીર્તી મંદીર બંધા યું છે. આ મંદીરનું ઉદ્‌ઘાટન તા. ૨૭-૫-૫૦ ના બપોર પડા પ્રધાન સરદાર વલ્લભ-ભાઇને હસ્તે કરવામાં આવ્યું છે.

ગ્રૂપ એરીયાઝ બીલનું બીજું વાંચન

ગ્રૂપ એરીયાઝ બીલનું બીજું વાંચન મુક્રી : પ્રધાન ડૉંગીસે ગયા સોમવારે બપોરે પાર્લામેન્ટ સમક્ષ રજુ કર્યું હતું. પ્રધાને કહ્યું કે બીલ ની પાછળ રહેલો મુખ્ય સિદ્ધાંત ગ્રૂપ એરીયાઝ સ્થાપવાને માટે સગવડ કરવા નો છે. તેનો અર્થ એ થાય છે કે જુદી જુદી જાતીના વર્ગોને માટે જ્યાં પડે તો, કરજીયાત જુદા જુદા સત્તા સ્થાપવી.

બીલ એવા જુદા જુદા સત્તાઓ ફરાવતું નથી પરંતુ અમુક વર્ગોની અંદર વાજબી અને ન્યાયી રીતે તેમ કરવાને માટે જરૂરી સાધનો પુરાં પાડે છે.

બીલનો હેતુ હેલનું આર્થીક જીવન પડી ભાંગે એવા ફેરફારો અચાનક અને સંપુર્ણ નથી કરી નાખવાનો એ ફેરફારો ધીમે ધીમે થાય એવું કરવા જતાં બીલ મુંચવામા મરેલ થયું છે અને તેનો સંભાળપુર્વક વિચાર કરવા ની જરૂર છે.

પ્રધાને કહ્યું : કે મોજના બહુ સરળ છે, અને બીલ પસાર થતાં તેની તાત્કા લીક અસર એ થશે કે દેશનો પ્રત્યેક ભાગ કન્ટ્રોલ્ડ એરીયાના ઘોરણ પર મુકાઈ જશે. અમુક ઠરાવાયેલા સત્તા ઓ બીલમાં જણાવવામાં આવેલા છે તે અપવાદ રૂપ રહેશે.

બીલમાં વધુમાં એ જણાવ્યા કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાં ધીમે ધીમે ગ્રૂપ એરીયા જાહેર કરવાનું જણાવાયું છે, એવા ગ્રૂપ એરીયા વસવાટને માટે અથવા માલીકી માટે અથવા વસવાટ અને માલીકી બન્ને માટે જાહેર થશે.

એ એરીયા વધુ ગ્રૂપોને માટે થશે-ગોરા, કલર્ડ અને નેટીવ. વસતીનાં રેકર્ડરને માટે થયું છે તેમ એવા બે ગ્રૂપોના પેટા-ગ્રૂપો પણ પાડી શકાશે.

કન્ટ્રોલ્ડ એરીયા, કે આ બીલ પસાર થતાં આપોઆપ જ બની જશે, તે સીવાય એ કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાં બીજા પણ એરીયા સ્થાપી શકાશે કે રેપ્રેસી-ડાર્ક એરીયા તરીકે ઓળખાશે.

તે પછી સારી પેઠેના એવી છે કે એક કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાંથી એક ઓપન એરીયા અથવા રેપ્રેસીડાર્ક એરીયા તરીકે જાહેર કરી શકાશે અને પાછળ થી તેને ગ્રૂપ એરીયા તરીકે જાહેર કરવામાં આવશે.

કન્ટ્રોલ્ડ એરીયા.

કન્ટ્રોલ્ડ એરીયા સંબંધી સ્થિતિ આ પ્રમાણે છે: કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાં માલીકીની ફેરબદલી નહિ થઈ શકે-હાલ જે ગ્રૂપનો માણસ અબીન માલીકી ધરાવતો હોય તેનાથી તે માલીકી બીજા ગ્રૂપના માણસના નામપર ફેરબદલ નહિ કરી શકાય, સિવાય કે તેને માટે પરમીટ મેળવેલી હોય. કન્ટ્રોલ્ડ એરીયા માં વસવાટના સંબંધમાં બીજા ગ્રૂપનો માણસ તેમાં વસવાટ કરી નહિ શકે, સિવાય કે તેણે તેમ કરવા પરમીટ મેળવેલી હશે, પરંતુ તેના દાખલામાં વસનાર, માલીક જે વસુનો હશે તેજ વર્ગનો ગણાશે.

અતમળમાં, દાખલા તરીકે ગ્રૂપ (એ) નો માણસ માલીક હોય અને ગ્રૂપ (બી) નો માણસ વસનાર હોય તો વસવાટમાં ફેરબદલી થઈ શકે. અને પછી ઉલટો વસનાર ગ્રૂપ (બી) નો માણસ હોય તે છતાં ગ્રૂપ (એ) નો માણસ જ વસનાર બની શકે.

પ્રધાને જણાવ્યું કે આ પરિસ્થિતિ ના કારણને લિધે પાછળથી મુશ્કેલીઓ ઉભી કરવામાં આવશે.

કન્ટ્રોલ્ડ એરીયામાં ફેરવવામાં આવેલું હોય તેની બીજી વસવાટમાં કે માલીકીમાં ફેરફાર કરવાનો હોય તો પરમીટ લેવાની જરૂર પડશે.

એકજ ગ્રૂપના માણસો વચ્ચે ટ્રેપર્ટી ઓની લેવડદેવડમાં સામાન્ય નીયમોને કોઈ અટકાયત કરવામાં નહિ આવે.

વિવિધ જાતના કન્ટ્રોલ

રપેસીફાઈડ એરીયાના સંબંધમાં ૧૯૪૬ ના કાયદાના આધારે કન્ટ્રોલ કરવાનું ધારવામાં આવ્યું છે. બીલમાં વિવિધ જાતના કન્ટ્રોલ મુકવાનું યોજવા માં આવ્યું છે કે જેના પરિણામે અંતે તેવા સત્તાઓ અમુક ગ્રૂપના લોકોને માટેના માલીકી અને વસવાટના ગ્રૂપ એરીયા બની જશે.

માલીકીના સંબંધમાં, કન્ટ્રોલ્ડ એરી યામાં કોઈ પણ એક ગ્રૂપના માણસ થી બીજા ગ્રૂપના માણસની સાથે વગર પરમીટે ટ્રેપર્ટીની લેવડદેવડ નહિ થઈ શકે. એજ વસ્તુ રપેસીફાઈડ એરીયા તેમજ ઓપન એરીયાને બીજે પણ લાગુ પડશે. માલીકીની બાબતમાં આ સઘળા સત્તાઓમાં એકજ નીયમ લાગુ પડશે.

વસવાટના સંબંધમાં જુદ જાતના કન્ટ્રોલમાં ફેર રહી છે.

રપેસીફાઈડ એરીયામાં જે ગ્રૂપને માટે એ સત્તો ઠરાવાયો હોય તે સિવાય ના બીજા કોઈથી તેમાં વસવાટ કરી નહિ શકાય.

ઓપન એરીયામાં વસવાટ પર કશો કન્ટ્રોલ નહિ મુકવામાં આવે.

ગ્રૂપ એરીયા જાહેર કરવા સંબંધી સત્તાઓમાં બની શકે ત્યાં સુધી લાગતા વળગતા સઘળા પક્ષોના લાભો સુરક્ષિત રાખવામાં આવ્યા છે.

પાર્લામેન્ટની સંમતી

આ બીલ મુજબ સામાન્ય નીયમ એવો રહેશે કે પ્રધાનની સંમતિ મળ્યા બાદ પણ કોઈ પણ જાહેરાત પાર્લા-મેન્ટના બન્ને ગૃહોની મંજુરી વીના કરી શકાશે નહિ.

આ સામાન્ય નીયમમાં જે અપવાદો રાખવામાં આવ્યા છે:

(૧) નાટાલમાં અને કેપ પ્રાંતમાં કાયદાની શરૂઆત બાદ પાંચ વર્ષની અંદર તેવી કોઈ પણ જાહેરાત પાર્લા-મેન્ટના બન્ને ગૃહોની સંમતિ વીના કરી શકાશે. આ વસ્તુ ૧૯૪૧ ના કાયદામાં હાલ વર્તી રહેલી સ્થિતિ મુજબ છે, અને તેને માટે સઘળા કારણો રહેલાં છે.

(૨) ટ્રાંસવાલમાં અમુક જાતના દાખલાઓ, જેમાં અમુક ગ્રૂપને માટે ઘણામા સત્તાઓ સ્થાપવાની પાર્લા-મેન્ટના બન્ને ગૃહો તરફથી સંમતી અપાઈ ચુકેલી છે, તેના સંબંધમાં તેવી જાહેરાત માટે બન્ને ગૃહોની સંમતિ લેવાની જરૂર નથી. પાર્લામેન્ટે એક ઠરાવ કરી નાખેલો છે તેને ફરી લેવડાવ વાનું બીન-જરૂરી જણાયું છે.

પરિણામો

ગ્રૂપ એરીયા જાહેર કરવાના પરિ ણામો વીષે બોલતા પ્રધાને કહ્યું: તેનો આધાર પ્રથમ એ હકીકતના ઉપર રહેશે કે એ સત્તો માલીકીને માટે, કે વસવાટને માટે કે બન્નેને માટે જાહેર થયો છે કે નહિ; એ બહુ પ્રકારના ગ્રૂપ એરીયા સ્થપાશે.

એક ગ્રૂપ એરીયા જે માલીકીને માટે જ જાહેર થયો હશે તો કોઈ પણ બીન હકદાર માણસથી વગર પરમીટે તેમાં ટ્રેપર્ટી મેળવી નહિ શકાય.

એ સત્તો જાહેર થયાની તારીખે જો કોઈ બીન હકદાર માણસ તેમાં ટ્રેપર્ટી ની માલીકી ધરાવતો હશે તો તે જ્યે ત્યાં સુધી તેની માલીકી ધરાવી શકશે. તે વેચી દેવાની તેને ફરજ પાડવામાં નહિ આવે. પરંતુ એ પ્રોપર્ટી તેને માટેના સત્તામાં નહિ હોય તેને તે વેચી દેવાની તક આપવામાં આવશે.

પરંતુ એ પ્રોપર્ટી તેનાથી, એ સત્તા ને માટે હકદાર ગણાતો હોય, તે સિવાય બીજા કોઈને વેચી શકાશે નહિ.

એક ઓપોઝીશન મેમ્બર: શું તમારી ઉદારતા!

બીજો ઓપોઝીશન મેમ્બર: શું એ નીયમ રહેઠાણ અને વેપાર બન્નેની ટ્રેપર્ટીને વિષે લાગુ પડશે?

પ્રધાન: એ માત્ર માલીકી પુરતો જ છે.

કંપની

પ્રધાને કહ્યું, બીનહકદાર કંપની નો વિચાર જુદા ધોરણે કરવો પડશે કેમ કે કંપનીની હસ્તી કાયદામાં લાગુ જણાય છે, તે મરતી નથી. આથી બીનહકદાર, એટલે કે, એ સત્તાને માટે હકદાર નહિ હોય તેવા ગ્રૂપના કંપની બનેલી હોય, પરંતુ એ સત્તો જાહેર થયાની તારીખે તેમાં પ્રોપર્ટી ધરાવતી હોય, તો તેવી કંપનીને પોતાની એ પ્રોપર્ટી કોઈ પણ હકદાર ગણાતા માણસ કે કંપનીને વેચી દેવાને દસ વરસની મુદત આપવામાં આવશે, સિવાય કે એથી લાંબી મુદત સુધી રાખવાની તેણે પરમીટ મેળવેલી હશે,

ઓર ઓપોઝીશન મેમ્બર: નાણા ની પોટ જશે તેનું શું?

વસવાટના સંબંધમાં, જે કોઈ ગ્રૂપ એરીયા ગ્રૂપ (એ) ને માટે જાહેર કરવામાં આવેલો હોય તો ગ્રૂપ (બી) ના માણસે જાહેરાતમાં જણાવેલી મુદતની અંદર તે ખાલી કરી જવો પડશે. એ મુદત એક વર્ષ કરતાં ઓછી નહિ આપાય, પરંતુ તે કરતાં વધારે કોઈ પણ મુદત આપાશે.

કોઈ પણ ગ્રૂપ એરીયામાં બીનહકદાર માણસની વસવાટની મુદત પુરી થયા બાદ પણ તેને પરમીટથી વધુ વખત રહેવા દેવાની બીલમાં સગવડ રાખવા માં આવી છે. પરંતુ એવી પરમીટ આસ્સ મુકીજતના દાખલામાંજ અપવા તો તેને માટે એ સત્તો જાહેર થયો હશે એ ગ્રૂપના માણસોના હિતમાં તેવા માણસે વસવાટ ચાલુ રાખવો જરૂરી જણાશે તેવા દાખલામાંજ આપવામાં આવશે.

વેપારના પરવાના

વેપારના પરવાનાના સંબંધમાં, બીલમાં જણાવવામાં આવ્યું છે તેમ પરવાનો આપનાર અમલદારને એવી ખાત્રી થવી જોઈએ કે જે સત્તામાં વેપારનું મકાન આવેલું છે તે સત્તા માં વસવાટ કરવાનો અરજદારને હક છે. આ કલમનો અમલ કેવી રીતે કરવો એ બાબતમાં કંઈક સુધારો લાવવાની જરૂર રહેશે.

સેન્ડ ટેનોર એડવોકેટ જરી ઓર આ બીલનો અમલ કરવામાં મુખ્ય કુંચી છે.

એટર્ની જનરલ સેન્ડ ટેનોર બોર્ડના ઘોરણે તે સ્થાપવામાં આવશે પરંતુ તેના સભ્યો વધારે રહેશે. બોર્ડના ૮-૯ સભ્યોકરતાં રહેશે, જેઓને તેની હસ્તી હોવાને પુરતી સત્તાઓ અપાશે. ગ્રૂપ એરીયા કેવી રીતે પાડવા અને બીનહકદાર માણસોને વસવાટ કરવાનો હક નહિ હોય તેવા સત્તાઓમાં વસવાટ ચાલુ રાખવાની કેવા સંજોગોમાં પરમીટો આપવી એ બોર્ડની તપાસપર થી નક્કી થશે.

સ્વરાજની સત્તા

બીલની કલમ (૩) અને (૭) માં ઘણો ઝગડાનો મુદ્દો રહેલો છે. એ કલમોના આધારે અમુક ગ્રૂપ એરીયા માં વસનારા લોકોને સ્વરાજ્ય સત્તા આપનારી સરકા ઉભી કરી શકાશે. આ કલમોનો અમલ કેવી રીતે લાવ પાડવો એ એ ખાસ ગ્રૂપના માણસો ની તેવી સત્તાઓ ભોગવવાની શક્તીના ઉપર આધાર રહેશે. તેમાં કેટલીક સહીસલામતીઓ પણ રાખવામાં આવશે, જે સત્તાઓ ગુજરાતમાં, જેની હકુમતનીમે તેઓ આવેલા હશે તે રેસીડેન્ટ સત્તાઓની દેખરેખ નીચે વાપરવા દેવામાં આવશે. અને કોઈ પણ અમુક ગ્રૂપ એરીયામાં એ સત્તા ઓ આપવામાં આવે તે પહેલાં લાગુ

જનતા પ્રતિનો એડમીનીસ્ટ્રેટરની સાથે મસલત કરવામાં આવશે.

પ્રધાને જણાવ્યું કે જેવી મસલતનો લાભ સ્થાનિક સત્તાને પણ આપવો કે નહિ અને એડમીનીસ્ટ્રેટરની સંમતી મેળવવાનું દાખલ કરવું કે નહિ એ હું વીચારી રહ્યો છું. આ બાબત એવી છે કે અમુક રૂપ ગેરીલા જેવી સત્તાઓને માટે લાયક છે કે નહિ એ સ્થાનિક પ્રજાથી જ નક્કી થઈ શકે અને લાયક છે કે નહિ એ નક્કી કરવાની મુંઝવણ માં હું જાતે પડવા માગતો નથી. આ બાબતમાં હું સુધારો લાવવાનું વીચારી રહ્યો છું.

સહીસલામતીઓ

સ્થાનિક સત્તાઓ ઉપરાંત વધીવટ ચલાવે તેને માટે કેટલીક સહીસલામતી ઓ રાખવામાં આવી છે. હું તે જરૂરી નથી સમજતો પરંતુ તેને માટેની સત્તા ઓ અનામત રાખવી જોઇએ કે જેથી તેમરેખ રાખનારી સ્થાનિક સત્તા કોઇ પણ રૂપના અમુક માણસો/ પ્રત્યે નીકાલાજી નહિ બતાવે.

બીલમાં એવી સમવડ રાખવામાં આવી છે કે એડમીનીસ્ટ્રેટર તપાસ કરી શકે અને બે તેને સંતોષ થાય કે અમુક રૂપ ગેરીલામાં નાગરીકોની જરૂરીઓ પુરી પાડવામાં સ્થાનિક સત્તા પોતાની ફરજો બજાવતી નથી, તો તેને બાબ જણાવેલી સમવડો પુરી પાડવા ની સુચના આપી શકાશે; અને જો સ્થાનિક સત્તા તે પુરી નહિ પાડે તો એડમીનીસ્ટ્રેટર જાતે એ કામ કરી તેનો ખર્ચ સ્થાનિક સત્તા પાસેથી વસુલ કરી શકશે.

પરંતુ કોઇ પણ અમુક સ્થાનિક સત્તાના સાધનો ઉપરવટની યોજનાની જરૂરથી કરવી નકામી છે અને એવું સ્પષ્ટ કરવાનો સુધારો હું લાવવા વીચારી રહ્યો છું કે તપાસ કરવામાં અને શું કરવું તેની સુચના કરવામાં એડમીનીસ્ટ્રેટરે લાગતી વળગતી સ્થાનિક સત્તાના આર્થીક સાધનો અને એવી અન્ય બાબતોનો ખ્યાલ કરવો.

પ્રધાને જણાવ્યું, આખી કાલના બીલમાં કંપનીઓ સ્થાપીને અને કેટલી બીજી રીતે કાયદામાંથી છટકવા સામે સાવચેતીઓ રાખવી અનિવાર્ય થઈ પડી છે. અગાઉના પુરાવાઓપરથી જોવા યોગ્ય લાગ્યું છે કે મરજીયાત સેટલમેન્ટમાંથી સગવડનો લાભ આવી શકવાનો નથી.

પ્રશ્નમાં કેટલાંક તારો એવાં છે કે જેઓ આ બીલ માંગતા નથી અને સંજોગ પરીવર્તન સઘળા ઝઘડાને એક બીલથી ધોઇ નાંખવાની સાધારણ વલણને અટકાવવા પોતાનું બનતું કરવા માગે છે. બીનગોરા ઝોરા નિશ્ચય પ્રચારણી ગેરફાને દોરવાય રહ્યા છે અને એ કારણથી સરકારને પગલાં લેવાની જરૂર પડી છે.

બીન-ગોરા ઝઘડાને આવી યોજનાના લાભો દેખીતા છે. નોકરીના નવા દ્વારો તેઓને માટે ખુલ્લાં થશે કે જે આજે બંધ છે, અને આવી યોજના આપણી પાસે હોઇ અમુક સત્તાઓમાં તેમાં વસનારા લોકો જાતે જ પોતાનો સઘળો કારભાર નહિ ચલાવી શકવાનું કશું કારણ નથી.

આ કારણથી સ્વાભાવિક રીતે બીન-ગોરાઓના અમુક વર્ગોએ આ બીલના સીદ્ધાંતને ટેકો આપેલો છે અને હાલ જે સ્વરૂપમાં તે મુકાયું છે તેને માન્ય કર્યું છે.

બીન-ગોરા મંડળોએ મારી સમક્ષ રજુઆતો કરી હતી અને આ બીલને જેમ બને તેમ તકાદે કાયદાપોથીપર મુકવાની માગણી કરી હતી.

એક ઓપોઝીશન મેમ્બર: એ કોણ હતા એ કહેશો?

પ્રધાન: ચોક્કસ. કહીશ. તેઓ રેન્ડ પરનાં કલકી હતા. તેઓએ પોતાની સંસ્થા મારફત મને જણાવ્યું છે કે બીન-ગોરા ઝઘડાના આણસો, જેટલા ગોરાઓ છે તેટલાજ, બીજા બ્રીન-ગોરા ઝઘડાના આણસોથી ઈલાપદ અને પોતાના જ રૂપના લોકોની વચ્ચે રહેવા ઇચ્છે છે.

યુ. પા. ના સુધારો

યુનાઇટેડ પાર્ટીના મી. જે. જી. એન. સ્ટાફસે સુધારો મુકયો કે (અ) સાઉથ આફ્રિકામાં રહેઠાણ અને સામાજીક ધલાવડાપણાનો સામાન્ય રીતે સ્વિકાર થયેલો લોઇ અને (બ) લાગતા વળગતા લોકો રજુઆતો કરી શકે અને જુબાની આપી શકે તેવી કોઇ પણ જાહેર તપાસની ગેરહાજરી કોઇ, આ સભા, સુપ્રીમ કોર્ટના એક જજના પ્રમુખપણા હેઠળ કમીશન તરફથી આ બીલને અમલમાં મુકવાની ખતરનાક દરખાસ્તો અને બનાવ. નાણા ખર્ચનો ખ્યાલ રાખી તપાસ કરી તે પર રીપોર્ટ ન કરે ત્યાં સુધી બીજું વાંચન પસાર કરવા ઇન્કાર કરે છે."

તેમણે જણાવ્યું ઓપોઝીશન સામાજીક અને રહેઠાણના સેગ્રેગેશનની નીતીમાં માને છે અને તેણે સ્પષ્ટ જણાવેલું કે તે સમાનતા કે સેળભેળના પક્ષમાં નથી. આ કાયદાનો સીદ્ધાંત સ્વિકારવામાં તેને કશો વાંધો નથી.

આ કાયદો જે રીતે ઉતાવળે પસાર કરી દેવામાં આવી રહ્યો છે તે રીતે જહારની દુનીયામાં જીવનની પ્રતિષ્ઠા ઘટાડવામાં તે વધુ મદદરૂપ થશે પડશે. પણી સહેલાઇથી તેના આંતરરાષ્ટ્રિય દુષ્પરિણામો થવા પામશે.

પ્રધાન જોઇન્ટ કમીશનનો રીપોર્ટ ટંકાને અને આસપા વડા પ્રધાન જનરલ સ્મટસે ૧૯૪૨ માં ઓરીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એન્ડ ઇન્ડિયન રેપ્રેસેન્ટેશન બીલને સીલેક્ટ કમીટી સમક્ષ રજુ કરવાની ના પાડતાં કહ્યું હતું. તેનું સુચન કરીને સીલેક્ટ કમીટી નીમવાની કે વધુ તપાસ કરવાની વાતને ઉડાવી દઇ રજા છે. જનરલ સ્મટસે એ વખતે કહ્યું હતું કે એ કલમના સિદ્ધાંત પર બન્ને પક્ષો વચ્ચે મતભેદ રહી હતો.

જ્યારે દાખલ બીલના સિદ્ધાંતપર સંપૂર્ણ એકમત છે. આવી એ સીધ્ધાંત ના અમલને માટે એક રીત શોધી કાઢવા ને સંપૂર્ણ તપાસ થાય જોઇ અને યોગ્ય ગણાય.

બીલ દાખલ કરવામાં આવ્યું ત્યાર બાદ અને બીજા વાંચનની બે દિવસ– બે દિવસો શનીવાર અને રવીવાર હતા–પહેલાંજ પ્રધાને પોતાના ભાષણ માં જેનું વખતો વખત સુચન કરેલું ■ રીપોર્ટ સભા સમક્ષ રજુ કર્યો હતો. એટલે સભ્યોને તો તે જોવાની આજેજ તક મળી. કામ કરવાની આ રીતનો હું વીરોધ કરું છું.

વળી આ રીપોર્ટ એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર લોઝ એમેન્ડમેન્ટ કમીટી અને લેન્ડ ટેન્યુર લોઝ કમીટીના સંયુક્ત રીપોર્ટનું માત્ર તારણજ છે.

આ રીપોર્ટનો બધો ભાગ તો પાર્લામેન્ટના સભ્યો અને સેનેટરોને આપવામાં આવ્યો નથી હોય કે, જણાવવામાં આવ્યું છે કે, તેની જુબાનીઓ બહુજ ખાનગીમાં લેવાય હતી. રીપોર્ટનો બાકીનો બધો ભાગ છોડી દેવામાં આવ્યો છે તેનું કારણ એ છે કે એ લખાયો છે અને બીજો ભાગ છોડી દેવાયો છે કારણ કે તે બેટે આગે ઐતિહાસિક બાબતો ને લગતો છે.

સભ્યોને આ રીપોર્ટનું ચોથું અને પાંચમું પ્રકરણ આપવામાં આવ્યું છે અને બાકીના ભાગને ચિંતે આ સભા અંધકારમાં રહી છે.

હવે જે તપાસ કરવાની છે તે રહેઠાણના સેગ્રેગેશનના સિદ્ધાંતની નથી કરવાની. તેને નીચે આપ્યો દેવામાં એકમત છે. પરંતુ બીલની યોજનાની તપાસ કરવાની છે. એ તપાસ નીષ્પક્ષપાતી ધોરણે થવી જોઇએ અને નહિ કે રાજકીય લાભ ઉઠાવવાના હેતુથી.

રાજકીય હેતુઓ

મી. સ્ટાફસે કહ્યું કે આ કાયદો અમલનો છે એવું માનવાનું બાજુએ પણ બતાવવાને પ્રધાને એક શબ્દ પણ કહેલો નથી અને તેથી એજ નીર્ણયપર આવી શકાય છે કે એ અમલપણા રાજકીય હેતુઓપરથી જ ઉપસ્થિત થયા હતી.

બીલના વાંધાઓ

આ બીલનું એક બરોબર વાંધા ભરેલું સ્વરૂપ એ છે કે તે ધીમે ધીમે લાગુ પાડવામાં આવનાર છે. જેથી અચોક્કસ મુદત સુધી અસ્થીરતા ઉત્પન્ન થશે અને તેની પ્રોપર્ટીની બજારપર બધી માઠી અસર થશે.

બીલ કરીને બદલો આપ્યા વિના સ્થાપિત હકો પર હાથ નાખવાનો સિદ્ધાંત દાખલ કરનારું છે.

બીલ પ્રધાન અને એકઝેકયુટરના હાથમાં નીરંકુશ સત્તા મુકનારું છે. પ્રધાને કહ્યું હતું કે લેન્ડ ટેન્યુર ઓડવાઇઝરી બોર્ડ મુખ્ય કુંચી રહેશે. પરંતુ બીલનો વહીવટ ચલાવવાનું જે બોર્ડના હાથમાં મુકાશે તેણે પ્રધાનની દાક્ષણ્યતા બધુની પડશે. બીલ તેના હાલના સ્વરૂપમાં ડેયને ગંભીર બાધક છે.

પ્રધાન યુનાઇટેડ પાર્ટીનો સુધારો ન સ્વિકારે તો તેણે ઓછામાં ઓછું આવતી એકક સુધી તેને મુલતવી રાખવું જોઇએ. પ્રજાને તેને સમજવાની પુરતી તક આપવી જોઇએ.

મી. મીચલે કહ્યું કે રીપોર્ટમેન્ટલ કમીટીએ કરેલી તપાસમાં સત્યનું વજન એશીયાટીકપર મુકવામાં આવ્યું હતું. બીલને કલર્ક લોકોને લાગુ પાડવાનું વાજબીપણું સિદ્ધ કરવા નો જરા પણ પ્રયત્ન એમેં ન હોતો તેમ છતાં તેઓને સાંભળ્યા વિના તે તેઓને લાગુ પાડવામાં આવ્યું છે.

નાટાલના લોકો બીલનો સિદ્ધાંત સ્વિકારે છે પરંતુ તેનું બહુંજ ખરાબ સ્વરૂપ એ છે કે પ્રોપર્ટીના સંબંધમાં બદલો આપવાની તેમાં કશી સગવડ રાખવામાં આવી નથી. બીલથી સામાજીક ધલાવડાપણું સ્થપારી પરંતુ આર્થીક સવાલનો જરાપ વીચાર કરવામાં આવ્યો નથી.

બદલાનો સવાલ બીન-ગોરાઓને જ નહિ પણ ગોરાઓને પણ લાગુ પડશે અને સરકાર જોશે કે એ બાબતમાં તે પોતેજ તકલીફમાં આવી પડશે.

કમીટીના રીપોર્ટની એક ખરાબ બાજુ એ છે કે તેના રજુકર્તાતના એક પાર્લિમેન્ટમાં હીંદીઓ સાઉથ આફ્રિકા માં કેવી રીતે આવ્યા તે વીશેનું ઐતિહાસિક નીવેદન તદન ખોટું છે અને તે હું પુરવાર કરી શકું છું.

મી. ડેવેન્સ: શું ખોટું છે એ કહી શકશો?

મી. મીચલે કહ્યું, જુના દસ્તાવેજો પુરવાર કરી આપે છે કે હીંદીઓને યુનીયનમાં રહેવાની લાલચ તરીકે જમીન આપવામાં આવી હતી અને સાઉથ આફ્રિકામાં બતાધિકારના સંબંધ માં હીંદીઓ સામે ભેદ નહિ પાડવામાં આવે એવી નાટાલની સરકારે હીંદ સરકારને ખાત્રી આપ્યા બાદજ તેણે

દીક્ષાઓને અહિં આવવા દીધા હતા.

બીજા સાક્ષ્ય આફ્રિકાને આંતર રાષ્ટ્રિય બાબતમાં ઘુસપાણીમાં પસંદી બનાવું પડશે. ભૂતકાળની સરકારોએ જે બે ચીન-ગોરાઓને ધરેા અને બીજા સગવડો બરોબર પુરી પાડેલી હોત તેા હાલની ઘણી ખરી મુશ્કેલીઓ ઉભી નહિ થઇ હોત.

જે લોકો આજે જે હકાબ્બોમાં વસી રહ્યા છે તેમાંથી તેઓને કાઢવા માં આવ્યા બાદ તેઓને જવાને કોઇ પણ અન્ય જગ્યાની બીજામાં સગવડ કરવામાં આવી નથી. તેવા ગોરાઓને માટે પણ કયાં સગવડ નથી. કોઇ પણ બહુના લોકો પાસેથી એ રીતે જમીન ખુંચવી લેવી એ બેહૂદું ગણાય. સાધનને માટે સુરાજ્ય હોવું જોઇએ નહિ તેા તે કુરાજ્ય ગણાય.

નેહાનહીરુ મત

મી જે. જે. હોગીએ કહ્યું કે આંતરરાષ્ટ્રિય દુષ્પરિણામોના ભય છતાં પણ સાક્ષ્ય આફ્રિકાએ પોતાનો વ્યવહાર પોતાના અનુભવ મુજબ ચલાવવેા રહ્યો.

મી. જે. જે. લીબનબર્ગે કહ્યું કે આફ્રિકાનરોને જેઓ પોતાનું રાષ્ટ્રિય જીવન પોતાની રીતે રહેવા ઇચ્છતા હોય તે સબળાઓ પ્રત્યે દિલસોજી છે માત્ર દૂબળાઓ પ્રત્યે દિલસોજી નથી. કેમકે તેઓ પોતાને સાક્ષ્ય આફ્રિકાના નાગરીક સમજતા નથી અને તેઓને પ્રોત્સાહન પરદેશથી મળવે છે અને પરદેશમાં જઇ તેઓએ સાક્ષ્ય આફ્રિકા પર કુમલા પણ કર્યા છે.

ગાંધીજી અને સામ્યવાદ

'હરિજનબંધુ'માંથી — ગતાંકથી ચાલુ (૧૧)

મને લાગે છે કે ગાંધીવાદ અને સામ્યવાદના મુખ્ય મુખ્ય સીદ્ધાંતો ની ચર્ચા હું કરી ચુકયો છું. મેં એમ દર્શાવવાની કોશિશ કરી છે કે જીવન અને જીવનના સવાલો પ્રત્યે જોવાની ગાંધીજી અને માર્કસની દૃષ્ટિમાં પાયા નો ભેદ રહ્યો છે, અને એ ભેદ હીંસા રહિત સામ્યવાદ કે ઈશ્વર સહિત સામ્યવાદ જેવાં સાદાં સુત્રો થી અંતીમ ચુકાદા જેમ નથી. એ કહેવું પણ તદ્દન બરાબર નથી કે "વર્ગવિહીન સમાજવાદી રાજ્યની સ્થાપના કરવાનું" ગાંધીવાદનું ધ્યેય છે. તેમ જેમ પણ કહેવું મને ઉચિત લાગતું નથી કે ગાંધીવાદનેા આદર્શ "ધર્મોચિત અરાજકતા" એટલે કે વ્યવસ્થિત રાજ્યવ્યવસ્થા દુર થવા છતાં જેનાથી અવ્યવસ્થા પેદા ન થાય એવી સ્થિતિ અથવા તેા "વિશાલ પાયા પરની રાજકીય, સામાજીક, આર્થોગિક અને સંસ્કૃતીક સંસ્થાઓના વીસર્જન" નેા છે.

સીધી ભાષામાં કહીએ તેા ગાંધીવાદ એ આદર્શ પ્રત્યે પ્રગતિ કરવાની એક પદ્ધતિ છે. ગાંધીજી જેનેા વારંવાર દાખલેા આપતા તેનેા ઉપયેાગ કરીને કહું તેા સુશ્રિતિના બીંદુના જેવેા આ આદર્શ છે. તેની અંતઃકરણમાં (સ્પષ્ટ કે અસ્પષ્ટ) કલ્પના જ માત્ર કરી શકાય, પરંતુ પ્રત્યક્ષ જગતમાં અંકાઇ માં આવે એટલા નજીકના ભવીષ્યમાં તેને અમલમાં આવેલેા જોઇ શકાય નહીં. હિમાલય જેવેા પર્વત ચડતાં જેને આપણે છેલ્લી ટોચ જોતા હોઇ એ, તેની નીકટ પહોંચીએ ત્યારે આપણને અનુભવ થાય છે કે આ તેા હજુ વચ્ચેનું એક શિખર છે, અને છેલ્લી ટોચ તેા હજુ દુર રહી છે; અને દરેક વખતે નવી પ્રગતિ સાધતાં આવેા જ અનુભવ થયા કરે છે તેની આદર્શની સાધના છે. આ સાધના દીર્ઘકાળની અને જીવનભર ચાલનારી છે. છતાં એની એક ખાસીયત છે કે દરેક વ્યક્તિ પોતાના અંગત જીવનમાં એને આચરણમાં ઉતારીને જમાનાને લાભ આપી શકે છે. સત્ય અને અહીંસા તથા દરમ્યાન, તા, સંપત્તિ અને જીવનની સુખસગવડ માટેની સાધનસામગ્રીની સમાનતા; રાજ્યનીય ત્રંથ, કેન્દ્રીકરણ તથા યંત્રીકરણનેા અભાવ; શાંતિ, સંપ, પ્રેમ; યુદ્ધ, વ્યક્તિની સ્વતંત્રતા પર અંકુશ તેમા કરીયાદમાંથી મુક્તિ; અને સમાજના બારમુપેાયલની અનુકુળતા સામગ્રી વધારેમાં વધારે વ્યક્તિ સ્વાતંત્ર્ય; આદર્શ જીવનનાં આ બધાં જુદાં જુદાં અંગેા છે. પરંતુ તેમાંથી એકે અંગ સંપુર્ણપણે અને અલગપણે વીકસાવી શકાય નહીં. અને કદાચ એમાંથી કોઇ એક કે બે અંગને બીજાથી અલગ કરીને વીકસાવવા કોશિશ કરવા માં આવે તેા એનાં વીચિત્ર અને વીપરીત પરિણામેા પણ આવે. આ વસ્તુઓ આંખ દબાવવાથી દેખાતાં માટે જેવા મંત્ર જેવી નથી કે કાપરો પડવા માત્રથી બની જાય એવી નથી. જીવનભર સહેરમાં રહેનાર એક કાર્બર્તાના વખાણ કરતાં ગાંધીજીએ એક વાર કહ્યું કે "તેનું ગામડાનું માનસ છે." એમનેા કહેવાનેા ભાવાર્થ એવેા હતેા કે સ્વાશ્રય, સ્થાનીક સાધનેા અને સાદાં ઓજારેાથી જીવનની જરૂરી સગવડેા ગામડામાં જ પેદા કરી શકે એવી સાદી, ગામડાને અનુકુળ વસ્તુઓ અને પદ્ધતિઓ શોધવા પાછળ તેમનું મગજ રહેતું. શ્રી. રવીન્દ્રનાથ ટાગોરનાં પણ મામહીદ માટે શોધન અને સંદેશ હતાં. પરંતુ કબીવર ગામજીવનમાં શોધેલું, કળા અને આનંદ નીર્માણ કરવા પર વધુ ભાર મુકતા; ગાંધીજીનેા ઉદ્યોગ, સદાચાર, આરોગ્ય અને સદાચાર પર હતેા. પરંતુ ગાંધીજી કબીવરના મંદિરની પુરી કીંમત આંકતા હતા અને એ માન્ય કરતા હતા; કારણ કે એમનેા ગ્રામજીવનના આદર્શનેા અર્થ એમ નહીં કે ગ્રામજીવન એટલે જીવન માં કદંગાપણું, અભ્યવસ્થા, અનીયમીતતા, અસ્વચ્છતા વગેરે નભારી લેવાં; દીનહીન હાલતમાં સંતેાષ માનવેા; અન્યાય અને અનીષ્ટ વેઠી લેવાં; અપમાન, તીરસ્કાર, સ્વમાનભંગ ગળી જવાં. આ બધી ટેવેા તેમને માન્ય નહેાતી. જીવનમાં સૌંદર્ય, કળા, કલ્પના અને આનંદને સ્થાન ન હેાય એવેા એમનેા આદર્શ નહેાતેા. બધાએ એ બધી વસ્તુઓ જીવનમાં જરૂરી છે, અને સામાન્યપણે લેાકેાનાં પ્રાર્થના, સંગીત, કૃત્ય, કથા, ચીત્ર, મકાન, ધંધાનાં સાધનેા અને ઓજારેાની બનાવટ વગેરે દ્વારા એ અભીવ્યક્તીઓ પ્રકટ થવી જોઇએ.

એક બાજુથી ગાંધીજીના જીવન સીદ્ધાંતોને હીંદુઓમાં પરંપરાથી રૂઢ થયેલી વૈરાગ્ય અને સાધુ જીવનની ભાવના તરીકે સમજી લેવાની ભુલ કરવામાં આવે છે; તેમની અહીંસાને જીવજંતુ અને પ્રાણીઓને મારી કે ઘુરી હાલતમાં પણ રહેવા દઇને તેમના નીરોધ અને પ્રાકૃતીકની મર્યાદામાં રહેલી જૈન અને વૈષ્ણવની અહીંસા ધર્મની વૃત્તિ સમજવામાં આવે છે; તેમની નમ્રતાને અપમાન વગેરે ગળી જવાની લાચારી માની લેવામાં આવે છે; એમની આત્મવિશ્લેષણની ભાવનાને અન્યોના અપ્રતીકાર અને એને વધ થવા વૃત્તિ સમજવામાં આવે છે. બીજી બાજુથી એમના સક્રિય અહીંસા સીદ્ધાંતને અને 'કામસરતા કરતાં હીંસા શ્રેષ્ઠ છે' સુત્રને દુષ્ટ અને હીંસક પ્રતીકાર કરવાની ગાંધીજીએ છુટ આપી છે એના સમર્થનમાં ટાંકવામાં આવે છે.

મારા નમ્ર મત પ્રમાણે આ બધાં સ્વરૂપે કે અભીપ્રાયે ગાંધીજીના જીવન સીદ્ધાંતના વીકૃતીસેા છે. જીવન વ્યક્તિગત હોય કે સામુદિક, અને સંપીલુ અને મેળવાણું હોય કે એથી વીરુદ્ધ, તે આદર્શ સ્થિતિની પેાલ કરનારી એક સતત અને અખંડ ચાલનારી પ્રયત્નશીલ છે. કોઇ બાબતું નથી કે એ આદર્શ સ્થિતિ કોઇ યારે કોઇપણ જગતમાં એનું સ્વરૂપ કેવું હશે; તે સ્થિતીએ પહોંચવા માટે નીશ્ચિત માર્ગ કયેા; વચમાં કઇ કઇ પગથીઓ ચડવી પડશે; પ્રયત્ન દરમીયાન ભુલ થતી, નીષ્ફળ જે હોય થાય તેને અનુકુળપણે સુધારવા માટે ફરેફર શું કરવું જોઇએ; જે અન્યાય કે નુકસાન થયું હોય તેનાં માફી મરીણામેા કેવા રીતે પ્રાપ્ત નાખવાં; વ્યક્તિ કે સમાજની ઉત્ક્રાન્તિનેા આવે "ક્રમ શેા હશે; આ બધું કોઇ જાણતું નથી, કોઇ કહી શકે એમ નથી. તેથી કોઇ કાયદો એમ કહી શકે નહીં કે "આ જ માર્ગ સાચેા છે, સંપુર્ણ સાચેા છે, અને એથી. કરા કોઇ કે ભુલ નથી અને એ સીવાયની બીજી બધી વાતેા ખેાટી જ છે." એ સ્વીકારવું જ જોઇએ કે માણસની બુદ્ધિ અને જ્ઞાન મર્યાદીત છે અત્યંત જ્ઞાની પણ સાપેક્ષ જ્ઞાન ધરાવે જ છે, અને એની શોધ પ્રયોગેા મેાટા ભાગ નેા પુરુષાર્થ બનવેાર અને અંધારી રાતે, પત્ત પટારાણી ઝાડીના અરણ્યમાં કેડી શોધવાનેા હોય છે. વચમાં વચ માં બીજાની મદદારા કરીને આગળનું એકાદ ડગલું ભરાવીને અદૃશ્ય થઇ જાય છે. તીવ્ર શોધકને બહ આટલી જ મદદ લઇને પેાતાનું આગળનું ડગ ભરવાનું હોય છે. ગાંધીજીએ માનવ-બુદ્ધિની આ મર્યાદા નમ્રતાપુર્વક સ્વીકારી હતી, અને તેથી તેઓ કાર્લાઈલ નામેના ભાષ્યની પ્રસીદ્ધ કહી "મારે એક ડગલું બસ થાય" એનું વારંવાર પ્રમાણ આપતા. તેમણે જે નવું અને સ્પષ્ટ માર્ગદર્શન કરાવ્યું તે એ કે માણસને પેાતાના વીચારેા, આચરણ અને શબ્દોના ખરાપણા વીશે માટે તેટલી ખાતરી હોય, —પછી તેનામાં ભેટલું માનવાની નમ્રતા હોવી જોઇએ કે પેાતે ભુલ કરવાને પાત્ર છે, અને પેાતે કદાચ ભુલ કરતેા હોય પરંતુ પેાતાના માં આવી તેના જોવામાં આવતી ન હોય તેા તેને માટે વાજબી છે—અને સત્યના એક શોધક અને ઉપાસક તરીકે તેનું કર્તવ્ય પણ છે—કે તેણે પેાતાને માર્ગે દુર રહીને પુરુષાર્થપુર્વક ચાલવું. એટલું જ નહીં પણ બીજા ને એનેા ઉપદેશ પણ કરવેા. પરંતુ પેાતાનાથી ભુલ થાય એવેા સદા સજાગ રહ્યો છે, તેથી તેના પર એક વીશેષ ફરજ આવી પડે છે કે તેણે જોવું જોઇએ કે પેાતાના સીદ્ધાંતનું પાલન કરતાં તે બીજાને હાની પહોંચાડતેા નથી કે પેાતાની સાથે જોડાતા સંબંધ ન હોય તેઓ પેાતાની સાથે અથવા એકમત થવા એવું બળ વાપરતેા નથી. વીરોધી મંતવ્યો હોય તેથી અસહીષ્ણુ કે મર્યાદા બહા બીજા રહે નહીં. તેની સામે મુકરીત માર્ગ એ જ કે એમાં સત્ય અને અહીંસામય સાધનેાનેા ઉપયેાગ કરાવેા, જોઇએ. "પ્રેમ પણ શુદ્ધ અને સાધનેા પણ શુદ્ધ" એ સીદ્ધાંત બધાને સમાન અધીકાર અને રક્ષણ આપે છે, અને સાચી લેાકશાહી ની સ્થાપના શકય બનાવે છે. બીજી પક્ષે પેાતાના જીવનસિદ્ધાંતોનેા સ્વીકાર કરાવવા પ્રારે એમ તે કદી ઉતરપીંડી કે હીંસાના માર્ગે નહીં અપનાવે, તેમ જ તે પેાતાના સીદ્ધાંતોનું આચરણ કે ઉપદેશ બેાજરી પણ નહીં; કારણ કે તેને પેાતાને પેાતાના સીદ્ધાંતોના ખરા-

પણાની ખાતરી છે. જેઓ સામેનાની સુદ્ધિનો સ્વીકાર કરતા નથી તેઓ એની સાથે ઉતરપીંઠી કરે કે હરિફપણે વર્તે એવો ભય છે. પરંતુ એ લેખમ જેવું રહ્યું. સામો પક્ષ પણ જો સંઘના એ જ નીયમોનો સ્વીકાર કરે તો ઝઘડાનો શાંતીમયો ઉકેલ લાવવાનો માર્ગ મળી રહે. સામા પક્ષને એ મંજુર ન હોય તો સત્યાગ્રહ ઉપસ્થિત થાય. એમાં શરૂઆતમાં ઝઘડો વધારે આકરો થવે, પરંતુ પછીથી સામા પક્ષનું—ખરેખર હૃદય નહીં તો—વહેલું તો બદલાય. એથી શાંતિનો માર્ગ શોધવામાં સહાયતા મળે. સામાના હૃદયનું સંપૂર્ણ પરીવર્તન કરનારી પ્રક્રિયાનું એ એક આગળનું પગથિયું બને. પરંતુ જો સામાં બહેા વધારે ખોરવવા હોય તો સત્યાગ્રહીને આત્મ બલીદાન કરવાનો અને શહીદ થવાનો પણ પ્રસંગ આવે. એમ પણ બને કે વીરોધી પક્ષ પણ એક સત્યાગ્રહી જ હોય અને માનતો હોય કે પોતાને સત્યાગ્રહી કહેવડાવનાર સત્યથી એટલો દેખો છે કે એને વેાડાવવો પણ માન્ય કરવો એટલે અસત્યના સ્વીકાર બરોબર જ છે. આ બે સત્યાગ્રહીઓ વચ્ચેના ઝઘડાની પરીસ્થિતી કલ્પવામાં આ પ્રસંગોમાં જોઇ કરણ અંત આવવાનો સંભવ ઓછો છે, પરંતુ કોઇ અંતીમ કોસ્સામાં એમ આવવા નો સંભવ પણ કલ્પી શકાય.

હરિજન શાન્તિ સમાજના મુળભુત કેરફારો જલ્દીથી કરવી કેમાગ છે. પરંતુ સમાજની ક્રાન્તિની પ્રક્રિયામાં સમાજે જેટલી પ્રગતિ સાધી હોય તે સપાટીએ જ હોવરે તે આધીને ઉભો રહે છે. કાયમી પરીવર્તન તો અહીંસા થી જ સાધી શકાય. તેમાં વચલી સ્થિતિ અને પગથીયાં હોય અને તેથી સીદ્ધાંતો સાથેની બાંધછોડ કરી એમ પણ લાગે, પરંતુ એ બંને વચ્ચે ભેદ છે. સત્યાગ્રહી જ્યારે સામાના સીદ્ધાંતો ને સાચા તરીકે સ્વીકાર કરે ત્યારે તે પોતાના સીદ્ધાંતો સાથે બાંધછોડ કરે છે. એકાએક ફેરફાર થતાં સામાના જ્ઞાનક્રમમાં મુશ્કેલીઓ ઉભી થાય તે ટાળવા માટે ક્રમીક પ્રગતિ માટે એક પગથીયું તૈયાર કરે ત્યારે એ વચ્ચેનો માર્ગ સીધો કહેવાય.

કીશોરલાલ મશરૂવાળા.

બહારપત્રો

શ્રી. ટ્રાંસવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશનનું વાર્ષિક સંમેલન

શ્રી. ટ્રાંસવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશનનું વાર્ષિક સંમેલન ટુંક મુદત પર જોહાનીસબર્ગ ૭૦ મીન્ટરોડ ઉપર આવેલા એસોસીએશનના મકાનમાં ભરાયું હતું. સ્વાગત પ્રમુખ સુખાભાઇ કાલીદાસ તથા સ્વાગત મંત્રી છગનભાઇ લખાભાઇએ સૂર્વેનું સ્વાગત કર્યું હતું અને સંમેલનનું પ્રમુખ સ્થાન શ્રી. શ્રી. રણછોડજી દયાળજીએ લીધું હતું. બાળાઓ તરફથી સુંદર સ્વાગત ગીત રજુ થયું હતું. બાદ જાતિમાં થએલાં અવસાનો અંગે શોક ઠરાવ થયો હતો. મંત્રી શ્રી. ખુશાલભાઇ વસનજીએ સંમેલનને સાંભળતા ઇચ્છતા સદેશાઓ વાંચી સાંભળાવ્યા હતા. ડરબનથી રોડેશીયા જવા માટે પધારેલા શ્રી. ઉત્તમલાલ દયાળજી તથા જગજીવન વનમાળીનું સ્વાગત થયું હતું. એ બન્ને ભાઇઓએ એસોસીએશનને એક એક ગીની ભેટ આપી હતી. મનુભેન નાયુભાઇએ "મારી કહાની"ની સુંદર કવિતા સભા સમક્ષ ગાઇ હતી. પ્રમુખ શ્રીએ ભાષણ કરતાં જાતિ સેવા દ્વારા પરહિત કરવાની હાકલ કરી હતી અને સર્વે સભ્યોને પરસ્પર સહકારથી મંડળનું કાર્ય આગળ વધારવાની વીનંતી કરી હતી. મંત્રીએ વર્ષ દરમીયાન થએલાં કાર્યોનો હેવાલ રજુ કર્યો હતો. એસોસીએશનના ઓડીટર શ્રી. રામ ભાઇ દરિયાઇએ ઓડીટ કરેલો હિસાબ સભા સમક્ષ રજુ કર્યો હતો કે જેને પાસ થયા બાદ જયરામભાઇ મકનજીએ સભાને સભાસદનું પીછું પાડ્યું હતું. બાદ નવા કાર્યવાહકોની ચુંટણી થઇ હતી. પ્રમુખશ્રીનેથી સર્વેના સુંદર સહકાર બદલ આભાર માની "જનમણ મન" રાષ્ટ્રગીત ગવાયા બાદ સભા વિસર્જન થઇ હતી.

ટ્રાંસવાલ હેવાઝ પ્રાંતિક પ્રજાપતિ મંડળ

ઉપરોક્ત મંડળનું વાર્ષિક સંમેલન તા. ૨૦–૫–૫૦ ના રોજ ડાલ્ટન મુકામે વલ્લભભાઇ છગનભાઇના મુકામે ડાક્ટર ભાઇ મકનજીના પ્રમુખપદે ભરાયું હતું. સ્વાગત પ્રમુખ વસનભાઇ કુલાભ ભાઇ અને મંત્રી નાગરભાઇ મોરારજી એ હાજર થએલા જાતીજનોનું સ્વાગત કર્યું હતું. સ્વદેશથી આવેલ ભાણા ભાઇ ભીખાભાઇ અને ગોવીંદભાઇ વલ્લભભાઇને પુષ્પહારથી સત્કારવામાં આવ્યા હતા. ટ્રાંસવાલ અને સ્વદેશ માં અને ખાસ આદિકામાં જાતીજનો ના અવસાન માટે શોક દર્શાવવામાં આવ્યો હતો. સંમેલનને સાંભળતા ઇચ્છનારા સંદેશા મંત્રીએ વાંચી સંભળાવ્યા હતા. પ્રમુખનું ભાષણ થયા બાદ મંત્રીનો રીપોર્ટ રજુ થયો અને પસાર થયા બાદ સભ્યોને અપીલ થતાં પા. ૩૮–૪–૩ ની રકમ થઇ હતી. બાદ નવા વર્ષને માટે નીચે પ્રમાણે ચુંટણી થઇ હતી: પ્રમુખ દેવાભાઇ વસનજી, ઉપ-પ્રમુખો: દયાળભાઇ કુલાભ ભાઇ, ગોપાળભાઇ ભીખાભાઇ; મંત્રીઓ: રામભાઇ કસનજી, સહાયક મંત્રીઓ: કુંવરજીભાઇ ભીખાભાઇ; ખજાનચી: મકનભાઇ હીરાભાઇ; ઓડીટર: રણછોડભાઇ લલ્લાભાઇ. બાર કમીટી મેમ્બરો ચુંટાયા હતા. મંડળને જુદા જુદા સભ્યો તરફથી મળેલી ભેટો સાભાર સ્વિકારવામાં આવી હતી. રાતના ૯ વાગે પ્રમુખે ઉપસંહારનું ભાષણ કર્યું બાદ વંદેમાતરમનું ગીત ગાઇ સભા વિસર્જન થઇ હતી.

શ્રી સાઉથ આફ્રિકા રીફોર્મ્ડ રજપુત મંડળ

શ્રી સાઉથ આફ્રિકા રીફોર્મ્ડ રજપુત મંડળની ચોથી ટ્રિ વાર્ષિક ફોન ફરન્સ ડરબન રજપુત મંડળના આ મંત્રણાથી ડરબનમાં આવેલા સુરત હીંદુ એસોસીએશન હોલમાં ડાકોરભાઇ લાલા ચોહાણના પ્રમુખપણા નીચે કુંક મુદત પર મળી હતી. મંડળના સભ્યોએ સારી હાજરી આપી હતી.

પ્રમુખશ્રીએ પોતાના ભાષણમાં એકતા તથા ભાતૃભાવ કેળવવા તથા યુવક યુવતી ઓને સારું સંસ્કારી શિક્ષણ આપવા બલામણ કરી અને જાતીને દરેક રીતે પ્રગતીના પંથે દોર જવા સુચના કરી હતી.

મંત્રી ડાહ્યાભાઇ હરીભાઇ એ છેલ્લા બે વર્ષના કાર્યની રૂપરેખા આપી જણાવ્યું કે છેલ્લાં બે વર્ષમાં એક સિમ્બ્રુત્તિ અપાઇ હતી અને તે બાઇ એનજીનીયરીંગની પરીક્ષામાં પાસ થયા હતા. બીજા યુવક યુવતીઓ મંડળનો લાભ લેશે એવી આશા દર્શાવી હતી.

મંત્રીનો હેવાલ તથા ખજાનચીનો હેવાલ સર્વાનુમતે પસાર થયો હતો. બાદ નીચે મુજબ ચુંટણી થઇ થઇ હતી:

પ્રમુખ: નાથુભાઇ નારણ, ઉપ-પ્રમુખ: મગનભાઇ નરસી, વિઠલભાઇ નારણ, જીવણભાઇ મકન, પ્રેમજીભાઇ ગોંડાભાઇ, પ્રેમાભાઇ રામજી અને નરસંગભાઇ ગોપાળ. મંત્રીઓ: વનમાલીદાસ મગન, મગનભાઇ નરસંગ, અને વંસતલાલ ડાહ્યાભાઇ. ખજાનચી: ધનજીભાઇ ખુશાલ અને ખુશાલભાઇ જીવણ (મુલબાયો). ઓડીટર: ડાકોર ભાઇ મકન. સુરત હીંદુ એસોસીએશને રાતનો હોલ આપવા બદલ આભાર માન્યો હતો. ડાહ્યાભાઇ લાલાએ ડરબન રજપુત મંડળને તેમની વ્યવસ્થા, ઉત્સાહ તથા ધગશ માટે અભિનંદન આપ્યું હતું. જોહાનીસબર્ગથી પધારેલા સભ્યો તથા ઘરટ લંડનથી પધારેલા સભ્યોએ ડરબન રજપુત મંડળને પાંચ, પાંચ ગીની અને વિઠલ ભાઇ નારણ તરફથી એક ગીની ભેટ આપવામાં આવી હતી.

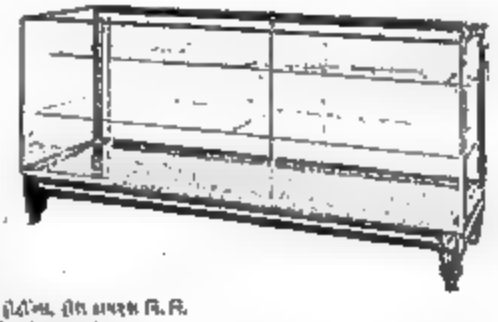
આભાર

મોરગેનગ્રનના વલ્લભભાઇ ભગાભાઇ પોતાના ભાઇ નારણભાઇ ભગાભાઇ કુંક માંદગી ભોગવી તા. ૧૫–૫–૫૦ ના બેચાલ મુકામે સ્વર્ગવાસ થયા તે શોક જનક પ્રસંગે મરહુમને જોહાનીસબર્ગ ક્રીમેટોરીયમમાં અગની દાહ આપવામાં આવ્યો હતો ત્યારે દરેક સ્નેહીઓ તથા અન્ય ભાઇઓએ પધારી તેમજ તાર અને ટેલીફોન દ્વારા જે જે ભાઇઓએ દિલાસો આપ્યો તે બદલ આ પત્ર દ્વારા દરેકનો આભાર માને છે.

ગાંધી પુસ્તક માળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થએલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફક્ત શી. ૪–૬.

"ગોલ્ડ મેડલ" કવોલીટી

ફાર્મ-કામ
ડિમેસ્ટીક
અને ઈન્ડસ્ટ્રિ
રીકવાયરમેન્ટ્સ માટે.

ચાર પુલીટ્સ, ટીમ્બરે ફીનીશ્ડ, સ્ટીલ બાયરન્સ થ્રુ-આઉટ.
નવાં સહિત ડિઝાઇન અંકાયા.

એસોસ્સીએટેડ મોટર ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લીમીટેડ

જોની ઓફ એસોસિએટેડ મોટર ઇન્ડસ્ટ્રીઝ, લિમિટેડ, ૭૩, ન્યુ. ઇન્ડસ્ટ્રિયલ્સ, લિમિટેડ.
નવા ઓર્ડર બાબત ડિમેસ્ટીક ઇકવિપમેન્ટવાળાએ ઉ અને રેન્જ ઇક્વાયરીસ સુધારણ બાદ
ઉતારવા ઉ, ૨૦૫ ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ઉ.

104 Market Street. Corner Kruger House Johannesburg
Phone 33-4233/3 P. O. Box 8501.

અમારાં નવાં પુસ્તકો.

સેતુબંધ	૪	૦
વિશ્વામિત્રા	૪	૦
કમંડલુ	૪	૪
મધુર સુભાષ	૩	૪
નીકપ્રભા	૩	૦
આપણો ઘર સંસાર	૪	૩
૧૫ ટોપા (બે ભાગ સાથે)	૧૩	૮
કુંડે પદોરે	૩	૦
પ્રાચિના	૫	૦
ગીતા હરય	૩	૦
સુવર્ણ પુત્ર	૨	૦
કેવડા સંગ્રહ	૨	૦
છ છ છ	૩	૩
રંગ બીલા	૩	૩
કપાની સાપ	૨	૬
સંત દેવીદાસ	૨	૬
બારી બહાર	૩	૦
બલવંતરાય કલુભાન	૨	૦
તુરજહાં	૪	૩
કપાનો સોનેરી મુંદડો	૫	૦
બજરંગ બનો	૨	૦
ગીત ટોરી અને બીજા નાટકો	૨	૩
આપણી કોંગ્રેસ	૫	૦
ઉત્તરા	૭	૦
સ્વપ્ના સેખ	૫	૦
ચીનોનું આરોગ્ય	૩	૦
મહાભારતના પ્રસંગો	૩	૩
ગામ વિચારણા	૨	૦
પુષ્પવાટિકા	૨	૦
આમ કેમ નીતિકાર	૨	૦
મતીમંદોર	૪	૦
પરાક્રમના	૫	૩
બાકુલ ચકલી	૭	૦
ધરતી	૫	૦
ગીતાંજલી	૫	૦
મુનો મેચક	૩	૦
રસ મુર્તીઓ	૩	૦
બબુ હસમાં	૫	૩
નવી દુનીયા	૫	૩
સાધના	૫	૦
રવીંદ્રનાથ ટાગોર	૫	૦
રેવ અને દાનવ	૩	૦
૨ ચિત્રા	૩	૦
મહાન પુરુષારો	૫	૦
ઘારણ પીયાસ	૧૦	૦
મુખવર્ધા પુર	૧૧	૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫	૦
બાગાદ	૫	૬
મુહિનો બાંધણાદ	૫	૩
બુધ અને કેતકી	૫	૬
ભારતના વીર પુરુષો	૨	૬
ભરતના ચેતાં	૩	૦
બાબુ નિરિક્ષણ	૫	૬
સુમતા	૪	૬
સૂતની દોખમાં	૨	૦
કોંદાનીતાદ	૫	૦
૬૬બાં પક્ષિઓ	૨	૬
રેવ દેવની બોલ ૬૬બાં	૮	૬
બબવાન બુધ્ધ	૫	૩
દિલ્લ	૫	૬
બસરવાન	૩	૦
ગાંધીજીની સાધના	૫	૩
ગિરજકુમાર બલા (ટાગોરકૃત)	૧૨	૦
પેરતાં બાળ	૩	૬
ધરતીને બાબાએ	૩	૦
ધરને બાબાએ	૬	૦
ચંદ્રકાંત (ભાગ ૧–૨–૩)	૩	૧૪
બાનવતાના ગુલ	૬	૦
બાબુસાહબના દિલા (ગોપેરબંદ)	૩	૦
બાલધારી	૧	૬
બાડી બબો	૫	૬
ભરત પ્રદેશના ઢારબ પ્રસંગો	૬	૦
બીજીય તાપ	૫	૦
નુતન રશીયામાં ડોકીયું	૨	૬
પરણવા પાછી (ભાગ ૧–૨–૩		
સેટની	૧૮	૦
પહેલી પ્રીત	૩	૬
પૃથ્વીરાજ	૩	૬
પ્રભુ બાલ બબરેબ	૬	૬
પીતાજીનો વન પ્રવેબ	૩	૦
પરીબેબ	૩	૦
પુત્ર જન્મ	૧૩	૦
બે દેવ દીપક	૫	૩

બાળકો માટે

બાબવત રમાબો	૩	૬
બવિત્ર રત્નોનો સેટ જેમાં બપ્પેક સેટ બાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની.	૭	૦

નવલ ગ્રંથાવલિ

આ પુસ્તકમાં સાહર શ્રી નવલરામ બાકના લેબોનો સંગ્રહ ગુજરાત વિદ્યા પીઠે બહાર પાડબો છે.	૫	૬
બાપુ પ્રસાદી	૫	૦
બુદ્ધ લીલા	૧	૬

ભારતનું બંધારણ

૧૬૫૦ થી ૩૬ વર્ષ નવું બંધારણ	૫	૬

બીજા ટેટબાક પુસ્તકો

ગતીબ વિજ્ઞાન	૬	૦
બંતરીબ ગાબપત્ય ઇબન	૬	૦
જુનુ અને નવુ	૬	૦
બાકુલ વાતો	૩	૦
ઇબનર	૩	૦
ભબ તબાબી	૬	૦
ઇબન રબના	૬	૦
કેમાઇનો બોબ	૮	૦
કુદાની રબગટ	૬	૦
ગાબ બીબાનો ગબરેટ	૪	૬
હરીબા પારના બહાદરવીરાબ્રો	૩	૬
દીનાનાબ	૧૦	૬
ગાબેબા ફૌબા	૮	૦
દીન બબો	૩	૬

બંદીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાસનુ રેખા દર્બન		
દુનીબાની કથ્રબાતથી તે બાજ સુધીની દુનીબાની બાહતી બાબતો ઇતીહાસ બે ભાગમાં સેટની કીમત	૧–૧–૦	

ઇબન પરોટ

બી. મહાદાસ બાંધીએ કીતીદાસ બાબન		
ના મેબોક ઇતીદાસ પોતાના ઇબન પરોટ દરબાન બનેલો બાલેબ્બો	૬	૦
	૨૧	૦
ગંગોત્રી ગ્રાબ્ય સંગ્રહ	૪	૬
બિત્રોદબી	૩	૬

રબણલાલ દેસાઇ કૃત

અપ્સરા		
ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫		
કીમત સેટની	૨–૫–૦	
આ પુસ્તકમાં પણ દેસ દેસના પ્રતીદાસીક સુબ્બીબો ઇબન ઉપર લબાબલા નીબંધોનો સેગ્રહ છે.		

નવુ સાહીત્ય

બારાબરી	૩	૬
કંગાબાત	૧૦	૦
ભાગ ૧		
ગ્રેમ ધર્મ ગુહ	૧	૦
બાર્બદ્ર ગુજેાણ	૨	૩
બાબબી પ્રેમેક	૨	૦
કાશ્મીરનો પ્રબાસ	૧	૦

બીજા દેસા

ગુજરાતીબાંથી ગુજરાતી જોડણીકોબા		
બર્બ નાની બાવૃતી	૪	૦

જોડણી કોસ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠનો મોટો જોડણી કોસ નવી બાવૃત્તી	૧	૨ ૦

ગાંધીજી બાપુ

ભાગ ૧ ૨ સેટની	૧	૦ ૦
માબાનો સંસાર	૩	૧
માનવીની ભબાદ	૧૨	૦
મૃત્યુન રહસ્ય	૧૦	૦
પ્રજાવતા પ્રબો	૩	૬
બેગ વાસિષ્ટ	૧૦	૦
રામ-રામ બંધીજી	૨	૦
રાજકુબ્ર સરના	૫	૦
કૃષ્ણતા	૬	૦
વબારણ	૧૦	૦
ગ્રેમ પ્રપંચ (ગ્રેમ પ્રબાપર બબવાળુ પાડતા લેબો)	૧૨	૦

સોવીબટ રશીબા

(રશીબા વીશે બાબવા જેવ બાદીનો થી બર્બ પુસ્તક)	૧૨	૧
સોરાષ્ટની રસધાર ૧ ૨ ૩ ૪ ૫		
કબીરોનો સંદેસ	૪	૦
સુના મંદીર	૬	૬
સુરતી રસબાળ	૧૦	૦
સેનાપતી		૬
સોબનાબ	૧૨	૬
સુંદરીનો સબુગાર	૧૪	૦
સોનો સાકરબાબો	૩	૦
બાકરાના બાકે (કારબનોબેસ)	૩	૬
લોકગાન્ત ગીતા	૬	૦
ગ્રેમ કાબના	૩	૩
ધરકે પુર (રમુજ નોવેસ)	૧૦	૦
ધરનો	૩	૦
વિરાંગનાની વાતો ભાગ ૨	૧૪	૬
વનબાબા	૩	૦

વર્બા શીક્ષણ યોજના

શિક્ષણ કેબી રીતે બાબવું જોબી		
સમજ બાંધીજીના મૌલીક ઔન્મુખોન		
પુજબ	૨	૬
રબર્ષ અને રમી	૬	૦
બી ૬૫	૬	
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮	૬
ઢારબ પ્રેતુક	૩	૬

ગુજરાત મહામંડ

ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર બબવાળુ પાસુ બહાર પુસ્તક	૧	૦

સુંદર બી સંગ્રહ

તમારા ઘરને મિત્રોથી શણગારો હોંશ બા પ્રબ્બાત ચિત્રકારોના ૭ ચિત્રબ સંગ્રહની કીમત	૮	૦
મિત્ર ઢાર ઇસિલાલ પરીબ કૃત ચીત્ર બાબના	૫	૦

બરહુત બારત

ચિત્ર બાલબમ	૭	૬

બોજન્તા ઢહા મંદપ

ચિત્ર બાલબમ	૫	૬

મહા ભારતના પાત્રો

૧૬ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૫ ૦
પુર્ બને પશ્ચીમ	૩	૦
ઉબ્બો પ્રબેસ (બર્બા સંગ્રહ)	૧	૧
સંત પબેબા	૨	૧
સોરઠરીઝની સફર	૪	૦
હોસબ્રુની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮	૧
સોહરાબ બા. ૧–૨ સેટની	૧૦	૦
હમણી બાકસ બે	૫	૬
સોહરાબ	૧	૬
બંબળ મહાસ (બંગાલ)	૧	૦

'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal.

બાળકોને વાંચવા લાયક

સુંદર પુસ્તકો.

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૫/–

બાલ રબાબણ	૪	૦
દેસ બાદીની રાણી	૩	૬

શિશુગ્રંબાવલી

સેટ બેકામાં ૬–પુસ્તકો	૧૪	૬
સેટની કીમત	૧૪	૦

દીગ્દાર ગ્રંબાવલી

૪ પુસ્તકો ના સુંદર બાબીબોમાં	૧૪	૬

ઇસપના પાત્રો ગબેલા

બાળકોને બારે રમુજી પુસ્તક		
કીમત	૨	૦

બોના

રબીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત સુંદર નવલકબ, બે ભાગની કીમત	૧–૩–૦	

૨૦૦૬નું પંચાંગ

ગુજરાતી પ્રેસ ના મોટા નવા વર્ષના પંચાંગ

કીમત. ૩/–

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

	હી. રે.
મનોહર છંદ	૮ ૦
મોહીની	૮ ૦
મધુકરનિનોના ગાયેના અને વિવેચ	
૬૫૨ ચયેલા પ્રવચનોનો સંગ્રહ	૧ ૦
ચોવન ભા. ૧-૨ મોહીની	૮ ૦
૩૬૬ની ખુશરૂ	૧ ૦
૬૬ાની સલબારી	૫ ૧
૬'ખના ચટકા વાર્તા સંગ્રહ	૩ ૦
ચાક મુકેતી	૭ ૧
ચરિત્રમાલા	૬ ૦
મોહીના ભાસુ અને બીજી વાતો	૮ ૦
મીરબી વાતો ભા. ૧-૨ સેટનો	૧૧ ૦
વધુ'ધર અને બીજી વાતો	૧ ૦
વિવાહ મંદિર	૬ ૦
૬ભાગ્યલક્ષ્મી ભા. ૧-૨ (સામાજિક	
ઐતિહાસિક) સેટનો	૧૧ ૦
ચાગ્યવતી ચેપોનો સંગ્રહ	૧ ૦
ચાગર ચમાર	૩ ૦
મોરબી ભગવદ્ગીતા	૭ ૦
મોરબી ભગવદ્	૧ ૦
મીરબીથી વાર્તાઓ	૩ ૧
૬૬૫ મીરબી	૧ ૦

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

હિમાલયનો	૫ ૦
૬૬ાસ્ય ચાત્રા	૫ ૦
છુટકા તરંગોવાળો	૩ ૦
ગીતાજળી વિભાગ૧	૧ ૦

ચન્દ્રશંકર શુક્લ કૃત

ચાપણે ઘરને	૩ ૧
કોનો વાંક	૮ ૦
ઐતિહાસિક નાટકો	૬ ૫
ચોર ચર્ચાપતિ	૬ ૦
૬વપ્ન કથા	૬૦ ૦
નવલીકાઓ	૭ ૧

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

અંજલી	૭ ૧
લીલાંજ ભા ૧-૨	૧૧ ૦
સંજોગ ૬૬૫ અને બંધુત્વ	૮ ૦
ચોરાના	૮ ૦
ચપ્સરીદુ	૭ ૦
ચુભાગ્ય અને ૬'૮૬ રમણલાલ દેસાઈ	૧૧ ૦

શરદ બાબુ કૃત નોવેલ

૬ચાગત	૮ ૦
અંકનાથ	૫ ૦
ચક્ષુ વાર્તાઓ	૨ ૧
૬૫ા	૮ ૦
ચાકુરાણા	૧૦ ૦
ચાપુર્ણ ચાગની	૧૫ ૦
કાશીનાથ	૫ ૦
અંકનાથ	૪ ૦
ચરીત્રહીન	૧૨ ૧
બિંદી	૭ ૧
દેવદાસ	૫ ૦
દુર્મા	૮ ૧
નવીના	૧૦ ૦
બાબરી	૭ ૧
શુભદા	૧ ૦

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઘરે ચદિરે	૬ ૦
મધુમ અને બે બોનો	૫ ૧

	હી. રે.
ચાર ચધ્યાય અને ચાલ'ધ	૫ ૦
રાજર્ષિ	૪ ૦
ચાત્મકથા	૫ ૦

સુભાસદ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

ચપરાધી	૧૧ ૦
ગુજરાતનો જય ,ભાગ ૧—૨	
મોહીની	૭ ૦
તુલસી ક્યારો સામાજીક નવલકથા	૭ ૦
ચાળા વહિયા	૫ ૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧ ૦
પુરાતન જોગ્ત	૫ ૦
બોડેકા દાર	૮ ૧
વેવીશાળ	૮ ૦
સોરઠે તારા વહેતા ચાવી	૧૧ ૦
ચલબાવી	૧ ૦
ચાહાર અને ચારોગ્યનું સાહિત્ય	
ચાહાર અને પોષણ	૨ ૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬ ૧
૬૫ાલ કુંડલા	૭ ૧
મનોરમા	૭ ૦
રૂપાણી	૭ ૧
વિષાગમ નોવેલ ભા.-૧-૨	૬ ૧
પમરંદી (પુસ્તક)	૪ ૦

સૌરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ના સેટમાં વિવિધ રસથાળ પીરસતી આ સેટ ની કીમત - ૧૫ ૦

૬ર્વાચીનોનો નાનાભાઈ ભટ્ટ	૩ ૧
સંસાર (પ્રેમાણી)	૧ ૧૦
પચાસવર્ષ પછી	૭ ૦
ભાગ્ય નિર્માણ (જ્યોતીન્દ્રુ)	૭ ૧
ક્રાન્તી	૮ ૦
મુખ્યના સોનાનીનો	૩ ૧
મુક્તા ચરીત્ર	- -
ઈન્દીરાને પત્રો (નેહરૂ)	૫ ૧
૬લબમણી	૩
જોણીના કુલ	૨ ૦

નવા પુસ્તકો

રૂપનાયક : સંગાતની ક્રાંતી ભરી નવલકથા. કીમત	૮/-
ચાકર્ષક સુંદર ચાવરણ નોવેલ.	૨૦/-
રાધારાણી સામાજીક ક્રાંતી દર્શાવતી નવલકથા	૨૫/-
સુઈ ચાગલ :- બાળકો માટે ચોકાનીલનું છપાવ ચરીત્ર.	૫/-
મોહન કસુરી :- શ્રી ચોકાનીનું છપાવ ચરીત્ર	૬/-
સંસાર ધર્મ. શ્રી મોરારજી ભટ્ટ વારા. હી.	૬ ૦
સમુણી ક્રાંતી. મોરારજી.	૫
૬લબવલા	હી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી	૩-૦

લેખક કાકા સાહેબ
ના ચોપીસેથી મળશે.

આવી છપાઇ ઠયા

ચવાદરસાદ નેહરૂ.	કીમત ૨૦ ૦

અમારા નવા પુસ્તકો

	રૂ. ચ.
પરકમ્મા (પ્રેમાણીકૃત)	૬ ૦
ચાકાશગંગાની ચંગાએ	૫ ૩
વિદાયી ચારતા (ચલીલછાયા	૮ ૦
ચાવી ચાલેજ	૭ ૧
ચાવાજુ ૬૬૫ (પર્વતિય)	૬ ૦
ચાવાજુબીજ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૬
પ્રેમ બીંદુ (પ્રમનિકાઓ)	૩ ૦
ઠાયા ૬૬૫ (પ્રેમ ચંદ૨)	
ભાગ ૧-૨-૩ સેટની	૧૪ ૦

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

ખુબ નહીં રહેવાય (સમાજની	
કરીયો સામે ચોકાર) નવલકથા	૭ ૦
૬ર્મિ પરીવર્તન	૫ ૩
બે નવેલકથાઓ	૫ ૦

ચાકાર ઠબાઓ	૮ ૬
નર્યા સિક્રેટ ચોકના	૨ ૬
ચેકોસ્લોવા (ત્રેના ચરબો અને ઠપાય)	૧ ૦
ચાબાલ સબાટ (સેવક ચાર્યે વર્ત)	૧ ૦
પરદેશો ફાળ	૭ ૦
પ્રેમ પનુષ્ય	૬ ૦
ચલબાર્મ (ચાંધી પુચની નોવેલ)	૭ ૦
૬૫૮ ૬ન્યાસી (પુસ્તક	૧૦ ૧
૬ના મરીચરીનું ચિક્ષણ ભા. ૧-૨	
ચાકાંથી ચલબલના ફુન્દર રીબબાલ	
જે ચમના રીબબાલ જે. મોહીની	૬ ૬
ટોલ્સટોય અને રીશ્યન	૨ ૦
ડોની ૬૬૫ન (વાર્તા)	૫ ૭

રાયચુરા કૃત

દુકની રમઝટ	૫ ૦

કીતાર્બે

ભારત કથા તાજીકી	૨ ૬
ગાંધીજીના વાર્તાલાપ	૧ ૬
જય ભંગેશ નદિ આવે ને	૧ ૬
ઝકાચવાતી દુનોવા	૧ ૦
ઠમારે ગાંધજી કહાની	૧ ૬
આગે ક્યરે	૧ ૬
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતેં	૧ ૬
મંગેજી રાજ્ય કે સૌ સાઠ	૧ ૦
વિધવી વિભૂતીયો	૧ ૮
પાગલ	૧ ૬
વાલીક ઔર ચબદુ	૧ ૬
દુકિ દુનીયા	૧ ૦
પ્રેમચે મનવાન	૧ ૬
સાપનાકે પપદા	૧ ૬
મેરી મુકતીકી કહાની	૧ ૬
ગાલપાદ—કુદિયાદ	૧ ૦
ક્રિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧ ૬
શેત ખેતી	૧ ૬
ગાંધીવાદ—સમાજવાદ	૧ ૬
નવા રે ગાવાર (ઠારાવસીક)	૪ ૦
ઠાલ બંધનોના ઠાયકો	૧ ૦
રંગબલ્લી	૧ ૦

બાલપ્ય પુસ્તકો

જય ઠનુમાનજીયા	૪ ૦
ક્રિંદનો કોમી ચીતિહ્	૦ ૦
રમીયાનું ઘરતર	૧ ૦
ગાન્ધિજીવેલ્ફ ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮ ૦
બાળકોનો બાંધબ	૧ ૦

સકારેબ દેસાઇની ડાયરી

ભાગ. પહેલો.	૧૦ ૦
ભાગ બીજો.	૧૧ ૦
ભાગ ત્રીજો	૧૧ ૧
બાપુ-બારીમા (ભદ્ર ચાંપી)	૧ ૦

દીલ્હી ડાયરી

સોબીજ.	હી. ૧૦ ૦

બાળકો માટે

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો ;માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧-૭-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આદ-ચુસ્ત પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત ૧૪/-

લીલા	૫ ૧
વીધુ	૫
બાપુ	૫ ૩

રીપબ્લીક નંબર

અમારો તા. ૨૬-૧-૫૦ ના બહાર પડેલો ભારત રીપબ્લીક નંબર; અનેક સદેશાઓ; ફોટાઓ; લેખો નીચેના વાંચવા લાયક સામગ્રીથી ભરપુર છે.

કીમત ૨/૩

પોસ્ટેજ સાથે

Indian Opinion.
P. Bag,
Phoenix.

બચ્ચોંકે લીયે

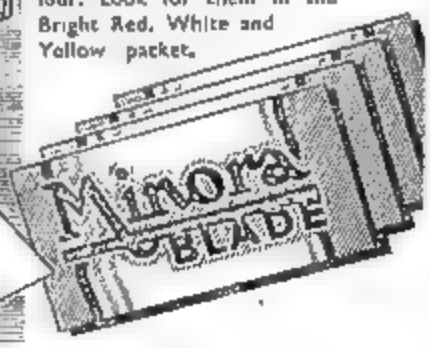
મહાત્મા બુદ્ધ	૧ ૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧ ૦
કૌઆ ચટા ઇસકી ચાલ	૧ ૦
નસીહતકી કહાનીયા	૧ ૦
કીચાડી	૧
ચલાક	૧ ૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧ ૦
ક્રિંદુ ધર્મકી ભાલબાણીયાં (ધર્મકી કહાનીયા)	૦ ૩
સમાનવાદ-પુંજીવાદ	૧ ૩
મેરી રાજનેતીક સમરણે	૧ ૬
મેરી કહાની (ઇ. મેહરબા મોદિ)	૧૦ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૨ ૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix. Natal.

These are the Blades that stay sharp longer You get more value for your money with Minora Blades. They give fine smooth shaves and last longer because they are made of the finest steel. And they only cost 6d. for four. Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Minora

THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

Sunbeam does these 3 things for you...

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9d+1/6

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

"Tell me, Doctor . . . *is there an antiseptic specially suitable for women's use?*"

The modern antiseptic 'Dettol' is first and foremost a destroyer of germs: in the Hospitals of Southern Africa it is the chosen weapon of defence against septic infection. But so gentle is 'Dettol' on human tissues, so pleasant, and safe and clean, that it might almost have been made specially for a woman's personal use. 'Dettol' is non-poisonous, deodorant, agreeable to smell; a clean clear fluid that stains neither linen nor the skin.

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD. P.O. BOX 1037, CAPE TOWN

NUGGET

THE WHITEST WHITE

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 105.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩–૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલિગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલિગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—: હોલસેલ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	5	6
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hasan	3	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	8	9
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	6
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirzo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH-ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	6 0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	13	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
A SHORT LIFE OF SWAMI VIVEKANANDA	2	6
A SHORT LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	2	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	2	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1932-44)—M. K. Gandhi	8	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Vishakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

13 JUN 1950

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 23—Vol. XLVIII FRIDAY, 9TH JUNE, 1950

★ ★ ★

"No man is an island entire of itself; every man is a piece of the continent, a part of the main; . . . Any man's suffering diminishes me, because I am involved in mankind; and therefore never send to know for whom the bell tolls; it tolls for thee."

—JOHN DONNE.

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Sage, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenile Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22'6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/19/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0- each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades. £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream.
Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

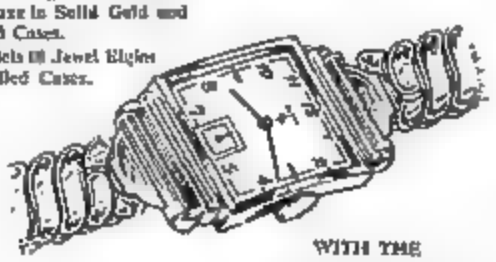
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. ELOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID.

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-265
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
રેડ્ડી મેઈડ સ્ટ્રો, ફુલ્ટ હેટ્સ, બ્લાન્કેટ્સ—જેની બાબતે
મારે બધા બાતનો માલ—તેમજ કેપ્ટીનના બ્લોકસ્ટ્રો સાટીન।
વીજેરે મારે ઇચારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ
કરવા બોલાવશું છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-2૬૬૬

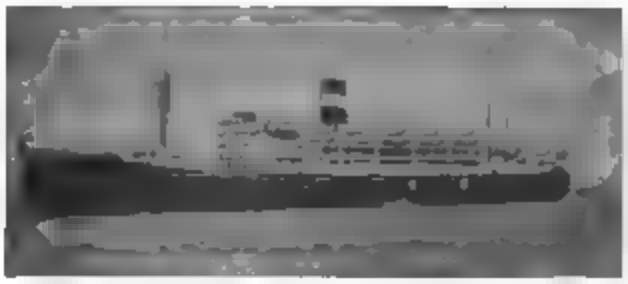
Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 21428.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: D. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police,
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
19/12 Fastens Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5399, Johannesburg.
'Phones—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN (1954

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાથવટ વીજેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરવી શકાય છે. કંપનીને ઉપયોગ આપવું એ દરેક દંડીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25848. P. O. Box 1410.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi. S.S. Karanja due 30th June. Sailing for Bombay via Karachi on 5th July

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed	(Deck)	without	food	18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET — — DURBAN.

શરબતે-ફોલાદ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન!!

શરબતે-ફોલાદ આ દવા તાજા ખુનનો ખજાનો છે. આ દવા પેટમાં જતાંજ તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને મુખ પુખ બગાડે છે. મરદાઈ શક્તિમાં વધારો કરે છે. લીવરની ખરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ-ગેસ યકો તરતજ આરકાવે છે, જાતીની બ્રમન બાકા એકકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ દવા હાથ પગ અને શરીરની સુકતે નબળાઇને તરતજ દુર કરી નવું જોમ લાવી ચહેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. ખેરત મરદ અને બાળકો માટે આ દવા એક સરખી ઉપયોગી છે. આ એક લાજવાબ બનરલ ટોનીક છે.

એક બોતલ શરબતે-ફોલાદની કીમત રૂપી. ૧૨-૬

મળવાનું ઠેકાણું :—

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,

DURBAN.

DUFF'S ROAD TOWNSHIP.

Quarter-acre lots are selling fast in this lovely INDIAN TOWNSHIP

Within easy rail transport of Durban, 10 Miles from City Hall.

BUY NOW AND SAVE.
ALL ON EASY TERMS

15% Deposit. Balance spread over 5 years.

Voysey, Boshoff

—&—

Co. (Pty.) Ltd.

291, Smith Street, Phone 28954

Tear off here and post

VOYSEY, BOSHOFF & CO. (PTY.) LTD.,
291, Smith Street, Durban.

I am interested in the Duffs Road sites and would like to have a plan of the Township. (Please print)

NAME.....

ADDRESS.....

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીભાઈ બાબુભાઇ પટીવાલા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, બોલ્બા મીની પેસ્ટર પેસ્ટા પેસ્ટા, બસાલાવી અને બનાવીને વીકે.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ખુશ' સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભાકરવા, ખારવા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીને વીકે.

ખાસી વીકરે આરે પોતાના અમાલુમાં મીઠાઈ બોલ્બ અમારે ફુંકે વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-5575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, પોસકેરોબ, કબેબોર્ડ પોસ્ટ ઓફિસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, લકત પ્રોટેક્શન ખાસે ખરીદી કરવી. અને બચારી લાલ જેવા સુલકો લાવ.

—બોડરૂમ, ડેનીંગ અને કીચન ફરનીચર—

જે જાતની ફેશનેબ્લ જોઈએ તે બનાવી આપવા માટે છે. તેનો ચહોડ વાજબી રાખવા માટે છે. આજ પેઢીના પાર્ટનર પ્રાપ્તિ જીવન બંધારો અને પોતાને આભાર માનશે.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 23—Vol.—XLVIII. Friday, 9th June, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

Indian Opinion

Friday, 9th June, 1950

Thou Shalt Not Covet

IF, among our readers, there are any Europeans who were theatre goers in England during the last century, they will recall that it was usual for the principal play, especially drama, to be preceded by a farce as curtain raiser.

While we should not, of course, dare to insult Dr. Donges by even suggesting that he would be so false to his principles as consciously to follow any British precedent, it is nevertheless a fact that in the staging of his Group Areas Bill he has actually done so.

The Group Areas Bill is the play—a tragedy if ever there was one—the Joint Report of the Asiatic Land Tenure Laws Amendments Committee and the Land Tenure Act Amendments Committee, the farce.

Dr. Donges, as '*entrepreneur*' must feel gratified indeed with the performance of his Joint Committees: Dr. Donges' anti-Asiatic supporters and those whose chief concern is a permanent reserve of cheap black labour will, doubtless, feel equally satisfied.

The Natalians, both British born and of British descent, who are so proud of their 'Britishness,' devotees of democracy, champions of Fair play and equality of opportunity, may now congratulate themselves that their covetousness is in process of being appeased, their complaint that "the Indians own too much property," their envy of the success of Indian merchants and traders, about to be sympathetically answered.

The Commandment "Thou shalt not covet thy neighbour's horse etc" evidently means nothing to them. Or, perhaps that is so only when "thy neighbour" is an Indian, a descendant of the people who admittedly, converted Natal into "the Garden Colony."

European property owners and speculators will, also, doubtless, experience something of the nature of a thrill at the prospect of the bargains that should be going, throughout the Union, when the time arrives for Indian-owned property to be confiscated or otherwise compulsorily evacuated. As for the European mercantile community, wholesale and retail, Dr. Donges probably counts upon their gratitude and votes in return for his elimination of Indian competition.

In passing, we wonder whether the anti-Asiatic traders who so long and loudly railed against Indian shopkeepers on the ground of 'unfair competition" will consider their elimination in such circumstances fair and creditable.

We see, then, that the Group Areas Bill is calculated to make everybody happy, everybody, that is, who matters. We, the unwanted and despised are to be sacrificed "to make a Ramsay"—we beg pardon—"South African holiday." The Government's policy, made doubly clear in the Joint Commission's Report, unquestionably is to drive us out of the country, or, if we won't or can't go, to break us.

Dr. Donges, of course, stoutly denies the soft impeachment. With the eloquence of the practised advocate his speeches in support of his Bill would seem to suggest that in his segregation policy he is concerned at least as much for our welfare as for that of the other classes, not even excepting the European. Indeed, this kind-hearted Minister, who is also a jurist (Jus means Right, and Right the rendering unto everyone his due) seems almost pained at our failure to appreciate his benevolent intentions and our own good fortune.

Unfortunately for Dr. Donges, his explanations and protestations are so full of sophistry and Chadbandian insincerity that one of our Johannesburg contemporaries, not usually given to forceful language, has not hesitated to call them humbug.

For our own part, were we still as credulous as from bitter experience we have learned not to be, we might suggest to Dr. Donges that

> "It was all very well to dissemble your love,
> "But why did you kick me (us) downstairs?"

Students of political history, as well as those of us whose good or ill fortune has brought us into contact with the professional politician have been driven to the conclusion that so called morality among a certain type of politician is either non-existent or something *sui generis*, i.e. quite unique. It would seem that when political expediency demands it, principles such as truthfulness and honesty that govern ordinary human relationships and dealings may unhesitatingly be ignored. Conduct which in private and business dealings between ordinary respectable people would be labelled plain dishonesty is either unblushingly denied altogether or else camouflaged behind a screen of verbal juggling that may be highly complimentary to the user's skill in employing language to conceal the facts, but certainly not to his truthfulness.

We, South African Indians, have been the unhappy victims of several such experiences, euphemistically explained away as "misunderstandings." To cite only two, the Capetown (Gentleman's) Agreement, which the present Prime Minister was party and privy, and which, we were given to understand, was to ensure us equality of opportunity with other sections of the community, and the recent Capetown preliminary talks between this Government and the delegates from India and Pakistan regarding a round table conference to be held at a date to be mutually agreed upon.

In regard to the first of these two examples, we are now warned that the only kind of opportunity to do everything we are to be allowed is the opportunity to escape the degradation and confiscation with which we are threatened under the Group Areas Bill by submitting to the Government's policy of mass repatriation.

In regard to the second example, as the 'Star' of June 1 points out, the preliminary talks ended on February 11, and the joint communique containing the recommendation to hold a round table conference was issued on the 20th of that month.

Would Dr. Donges have us believe that when the joint communique recommending the holding of the round table conference was issued the Indian and Pakistan delegates had been made aware of Dr. Donges' intention to rush through the Bill without delay and to confront the conference, if it were to meet at all, with a *fait accompli* (accomplished fact)?

Are we also to understood that the Indian and Pakistan delegates had been made aware of the Government's fixed and unalterable determination to bring about "mass repatriation" by every possible means, round table conference or no round table conference?

It will be interesting to learn what Pandit Kunzru and his co-delegates have to say on the subject. Meanwhile we must prepare to meet eventualities. This time we are really and truly "up against it."

There is one aspect of this matter upon which we touch but lightly because it is absolutely alien to whatever struggle for "political conscience," and

consequently will only meet derision.

The history of nations—of their rise and fall—is eloquent corroboration of the doctrine that "There is a Law that moves to Righteousness, that none at last can turn aside or stay." Beyond question, this Government whose Apartheid programme is, admittedly, supported by a considerable minority of the electorate, is flagrantly defying and outraging that Law, in plain language the Government is pandering to the ignorant prejudice and covetousness of a multitude too blind to perceive that their folly must eventually react upon themselves. Because this Apartheid is a boomerang that must inevitably recoil upon all concerned in its throwing.

The deluded ones who favoured it, from selfish motives, have, many of them, ■ discover that this policy of separatism on racial lines has deeper and wider implications than they ever suspected. Once the "colour" bogey of it has been disposed of, the purely "race" aspect now examined to receive prompt and scarcely less drastic attention. Many who now rejoice are then more than likely to ■ve ample reasons for mourning.

The Government itself would seem to be so intoxicated with a sense of its own omnipotence that it is determined to not only defy the moral law in respect of Right and Justice, but world opinion, also.

We believe with a perfect faith that Truth eventually prevails; that the tyrant, oppressor or wrong-doer of whatsoever kind, inevitably pays the penalty of his wrong doing; reaps as he has sown. What is in store for us, we shall endeavour to bear courageously, remembering Lowell's words:

"Endurance is the Crowning Quality, and Patience all the Passion ■ Great Hearts."

As we help ourselves, so will God help us.

Indian Education

IN the stuffy and oppressive atmosphere we are living in in South Africa at the present moment it was most refreshing to find such kindly words flowing from the lips of the Administrator, Mr. D. G. Shepstone as they did when he spoke on the administration's policy towards Indian education, at the Natal Provincial Council on Tuesday. The talk was on a much higher plane than we are accustomed to these days. For any European to be favourably disposed towards Indians at present is, indeed risky and requires great courage. The Indian community has, therefore, all the more reason to be deeply grateful for the kindly attitude the Administrator has adopted on Indian Education.

The Administrator made some noteable observations. He told the members of the Provincial Council that they should not let their personal feelings run away with them; that they should not adopt the attitude that, because Indian leaders have taken up certain views which may be extreme, they should penalise thousands of Indian children of parents who are probably good subjects. "If we professed to ■ civilised and Christians, he said, we could not persist in this attitude, nor, he went on further to say, "could the Province escape its obligation under the Capetown Agreement which provided for the upliftment of Indians in the country."

He gave two reasons why Indian education was "overtaking" the Administration: ■ the first place, there were not enough qualified teachers to give them adequate education, and secondly, because of the astonishing birthrate of the Indian community. It should be appreciated that the Indian community was not responsible for both these causes. It would be unreasonable to dubb Indians as "extremists" simply because they asked for bare justice and the right ■ live as self respecting human beings. If they failed to do that much they should really be considered impotent and a disgrace not only to this country but to humanity. That there were not enough qualified teachers was also not the fault of the Indians. It was the fault of the system of Government under which they had to live. Their birthrate was astonishing because they did not use the artificial means of birth control so widely used by the Westerners, which accounts for the birth rate among the latter being so alarmingly low.

These are, of course, casual observations which merit sympathetic consideration in dealing with people who are politically and socially neglected by the privileged class. These observations have not been made with a view to underestimating the kindly spirit in which the question of Indian education was dealt with by the Administrator for which the Indian community is deeply grateful to him.

NOTES

General Smuts

GENERAL SMUTS who took ill very seriously soon after he celebrated his eightieth birthday had caused grave anxiety throughout the country, which was shared by the Indian community. While we no doubt very vitally differ from ■im in his political views and attitude we have the highest regard for him personally and our prayers have been with him during the trying days he has passed through. We are happy once more to share the country's joy that he is now on the way to recovery. We pray for his complete recovery and long and happy life.

Natal M.P.C. On Indian Education

It was high time that a warning was issued to Indians in Natal who continually displayed ingratitude for what was being done for the education of Indian children by the Province and indulged in "mud-slinging" said Mr. D. J. Potgieter (Nat., Dundee) in the Natal Provincial Council on Monday. Mr. Potgieter said that it was necessary to approach the Indian question as civilised beings, but also in a realistic manner. A thwarted outlook must not be adopted. "The fact remains, however, that some leaders of the Indian population and their followers display ingratitude and thanklessness towards this body for what it has done in the past for the improvement of education of the Indian child. I have seen what has happened in Kenya and Northern Rhodesia. It is time that this Council issued a warning to those people who attack the basis of Western civilisation. If Christianity means that we have ■ commit racial suicide by educating the Indians and allowing them to use their education against us, then I say I do not want to be a Christian."

In one breath Mr. Potgieter says that the Natal Provincial Council has done quite a lot for t■ education of Indian children and ■ the next he says he does not believe in educating Indians and allowing them to use their education against the Europeans. If that was Christianity, he says, he would rather give up the Christian faith. In the meantime over thirty thousand Indian children remain without education and hundreds have no facilities for higher education. Still the Indian dare not complain or he is charged with base ingratitude!

Living In A Fool's Paradise

On the whole the arrangements for racial seperatism on trains and at railway stations, introduced last year, are being applied smoothly and efficiently, and have met with widespread public approval says the annual report of the Railways and Harbours Board which was tabled in the House of Assembly by the Minister of Transport, Mr. P. O. Sauer.

To believe that there is widespread public approval to the Government's apartheid scheme is, in our humble opinion, to live in a fool's paradise. We would assure the Government that the feelings of the people affected by the apartheid scheme are enraged and when the time comes they will burst like volcanic eruption.

How The Apartheid Scheme Will Work

The Natal Indian Youth Congress has expressed alarm at the decision of the Union Immigration Department to withdraw the permits of two Indian students from Natal, E. A. Lockhat and S. K. Naidoo, at present studying at Witwatersrand University, on the grounds that university facilities are available in Natal. Both have been instructed by the Commissioner for Asiatic Affairs to leave the Transvaal by June 30 this year. With the ultimate aim of abolishing mixed university education the Government, the Congress states, sought ■ reduce the number of non-European students at universities not enforcing segregation in the academic sphere. Asserting that no past Government of the Union has tried to use the Immigration laws to prevent students from other Provinces studying at the liberal universities of the country, the

Congress describes this action of the present Government as "petty and mean." In a telegram to Dr. T. E. Donges it calls upon the Minister "in the interests of justice and racial harmony" to extend the students' permits.

Repatriate All Indians—Says Pirow

"There is only one solution, and that is the repatriation of every Indian—man, woman and child," said Mr. O. Pirow, addressing a congress at Vereeniging at which the Indian question was discussed. The congress, which was attended by 130 representatives from all parts of the Union, was held under the auspices of the "Suid-Afrikaanse Beskermingsbeweging," (South African Protection Movement). The following resolutions were adopted by the congress: Under no circumstances will an Indian be allowed to own property, even in areas which will not be indicated by the Group Areas Bill. Shops in group areas must not be opened on the boundaries of such areas. No round table conference must be held with India. The Suid-Afrikaanse Beskermingsbeweging must remain as an independent movement.

"Discrimination Is The South African Way Of Life"

"Our whole way of life in South Africa is racial discrimination." None other than the Minister of Labour, Mr. B. J. Schoeman, made this admission last week, when speaking on the Population Registration Bill in the Senate. He also said the Government had no ulterior motives in the Bill. All the talk about an authoritarian state was rubbish.

Bethal Farmers Warned By Judge

The inhuman treatment meted out to their labourers by farmers in Bethal District, was brought to light by the Rev. Michael Scott not very long ago and the farmers were enraged. They have however not improved their ways, as would appear from a recent case in which a judge of the Supreme Court had to give them a severe warning once again: "I say it to you now, but I say it to the whole of Bethal and to every farmer on the highveld, who allows his boss boys to carry a sjambok as a badge of authority, that it must be discontinued at once," said the Judge-President, Mr. Justice Maritz, when he sentenced Max Hirshowitz, a Bethal farmer, and Albert Thomas Olckers, his foreman, on four counts of common assault against their farm workers. Hirshowitz was fined £100 (or six months) and Olckers £75 (or three months). During the trail, evidence was led that Hirshowitz had instructed his boss boy, who carried a formidable sjambok, to "tickle the workers up a bit. Keep them in line and see that they work." "An employer has no right to treat his employees in that fashion," said the judge. Reffering to evidence given by a watchman that he had been armed with a sjambok to prevent labourers from "escaping" from the compound, the judge said: "If that is correct you are doing something very wrong—only the State may confine people." The judgement may have farreaching repercussion in Bethal where it is the custom of the farmers to lock the wokers up at night to prevent them from leaving their employment.

How Toronto Solves Race Discrimination

The Toronto City Council has decided that it is better to have a by-law ruling out race discrimination in the law than to rely on education to give the necessary impetus to racial toleration. The 32-member Council unanimously voted to introduce an anti-discrimination clause. Board of education was more efficient than legislation, but the Council decided it was risky to leave the matter to the people.

CONGRESS DEPUTATION INTERVIEWS ADMINISTRATOR

A DEPUTATION of the Natal Indian Congress interviewed Mr. D. G. Shepstone, Administrator of Natal, last week on the subject of Indian education in Natal. Also present at the interview, which lasted close on two hours, was Mr. C. M. Booysens, the new Director of Education.

The deputation outlined the serious crisis that had arisen in both secondary and primary school accommodation and pointed out that a very negligible number of 1100 students who had passed the Standard Six examination at the end of last year were able to gain admission to the Sastri College, the only Boy's High School in Durban, and that for the first time in the history of Indian education in Natal, girls were turned away from the Durban Indian Girls' High School because of lack of accommodation.

The primary school position, the delegation stated, had reached unmanageable proportions with more than 50,000 Indian children of school-going age being without school accommodation.

To meet this grave situation the deputation urged the Administrator

(a) to appoint immediately an Action Committee consisting of representatives of interested organisations to find a central site for a secondary boys' high school in Durban, and to begin immediately with the building of such a school for use early next year, and

(b) to appoint a Commission composed of representatives of the Education Department, the Indian community and other interested organisations for the purpose of surveying the educational needs of the Indian community and working out a systematic plan of accommodating every Indian child in Natal within a specified number of years.

(c) to institute the platoon system in areas where there groups of schools situated close to each other to ease the pressing demand on accommodation.

The deputation urged the Administrator to implement certain recommendations of Wilk's Committee report issued last year and more particularly the recommendation of compulsory attendance of Indian children up to the age of 13 or Standard 4 and the extension of compulsory education to the age of 16 or Standard 8, and the recommendation that free books should be supplied to all Indian children both in Government and Government-aided schools up to Standard 10.

The deputation finally urged the Administrator to institute medical examination and provide clinics for Indian school children.

The Administrator and Director promised to co-operate with the Congress in obtaining suitable sites for school buildings and agreed to investigate the possibility of providing free books and medical examination for Indian children.

NATAL ADMINISTRATOR ON INDIAN EDUCATION

STRONG support for the Natal Provincial Administration's policy towards Indian education was given by the Administrator, Mr. D. G. Shepstone, when he closed the debate on the second reading of the 1950 record £10,763,000 Budget in the Provincial Council on Tuesday.

Mr. Shepstone said that the £73,000 increase in the vote on Indian education seemed to be worrying certain members.

When he studied the details of the increase he found that £60,000 of this sum was for salary increments, cost of living allowances and similar items which would have had to be met in any case.

Members should not let their personal feelings run away with them.

"I know that many members probably have strong views on this subject, but there is no reason why they should not approach the matter in a dispassionate spirit."

At present there were 30,000 Indian children in the Province who were not being educated.

The reason Indian education was "overtaking" the Administration was that there were, in the first place, not enough qualified teachers to give them adequate education, and secondly, because of the "astonishing" birthrate in the Indian community.

These two facts made it very difficult for the Administration.

"But to adopt the attitude that because Indian leaders have taken up certain views which may be extreme, we should penalise thousands of Indian children of parents who are probably good subjects, I think is harsh."

If we professed to be civilised and Christians we could not persist in this attitude, or escape its obligations under the Capetown Agreement which provided for the upliftment of Indians in the country.

"From my examination of Indian education so far, I am happy to find that this Province has played its part in this respect."

Mr. Shepstone said that from the mundane point of view, if Indians were to be deprived of their education because of the political views of the leaders, it would mean encouraging illiteracy, ignorance, juvenile delinquency and ill-health.

The taxpayers would then have to pay for the consequences in other directions.

Mr. Shepstone declared that there was no truth in the suggestion that the increase had been provided to placate the "reciferous" leaders of the Indian people. The increase was what the Administration believed necessary.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

GROUP AREAS BILL

SECOND READING PASSED BY 69 VOTES TO 61

THE House of Assembly carried on May 31, the second reading of the Group Areas Bill by 69 votes to 61. Because of the operation of the guillotine, the United Party amendment asking for judicial inquiry and the Labour amendment seeking compensation for eviction were dropped without division.

Dr. Malan's Speech

Speaking in the debate on the second reading, Dr. D. F. Malan, the Prime Minister, said the Opposition was playing fast and loose on the Colour question because they were dependent upon the non-European people of the country, and knew that Europeans, in an overwhelming majority, both Afrikaans and English-speaking, were in favour of apartheid. The European people wanted separate residential areas.

Apartheid, particularly residential apartheid, had been the policy of the Nationalist Party for many years. On the other hand, the Opposition had been trying to sit on two stools, which was always an uncomfortable attitude and inevitably led to a fall between the stools.

He believed that the great majority of members of the Opposition agreed fundamentally with the Government and were as convinced as members of the Government that apartheid was the right policy.

When the Prime Minister had spoken for 40 minutes, a motion that he be given an extension of time was objected to by Mr. S. Kahn (Natives' Rep., Cape Western). No extention of time was therefore allowed.

U.P. Favours Residential Segregation

Dr. L. S. Steenkamp (U.P., Drakensberg) said there were different forms of apartheid such as social, residential, political or religious apartheid. The Opposition was completely in favour of residential and social apartheid. It was also in favour of economic apartheid so far as practicable.

The only reason the Opposition could not accept the offer of the Prime Minister last year that the Colour question should be discussed outside party politics was that it had to be done on the basis of apartheid. This condition meant that the entrenched clauses in the South Africa Act would be altered without necessarily having a two-thirds majority.

The Minister of Finance (Mr. N. C. Havenga): That is not true. You know my attitude and that I was prepared to co-operate.

The United Party was in favour of residential segregation, and would stand or fall by the Herzog policy.

The Opposition favoured voluntary segregation so far as the Coloureds were concerned.

Mrs. Ballinger

Mrs. V. M. L. Ballinger (Natives Rep., Cape Eastern) said she was absolutely opposed to the principle of compulsory segregation.

She had opposed the principle when it was introduced in the legislation on Indians in Natal and she regarded it as a danger to the peace, progress and security of South Africa.

The Minister had spoken of the racial harmony that would be created by reducing the points of contact between the races. The points of contact between the Natives and the Europeans had been reduced to the minimum, but racial tension was greater than ever before.

For the Indians, who numbered only 250,000 this Bill would mean economic strangulation. The whole purpose of the Bill was to kill the Indian community and that was what the Bill would inevitably do.

Mr. S. F. Waterson (U.P., Claremont) said the Opposition had shown by its actions in the past that it was fully prepared to enforce segregation by compulsory measures. If after an inquiry so far as the Cape was concerned it was clear that a measure of compulsion was necessary for the enforcement of the Group Areas Bill, the Opposition would be prepared to support it.

He regretted that the Prime Minister was prevented completing his speech and so was unable to reply to the question as to what answer had been given to the Indian Government.

"If as a result of not holding up this Bill the Government of India does not hold the round-table conference then this Government of its own accord will have been responsible for torpedoing any hope of carrying out repatriation of the Indians." (Uproar).

Mr. J. H. Conradie (Nat., Goedonis) said Mr. Waterson has attempted to rouse overseas opinion against legislation which would put South Africa's house in order. Members of the Opposition were sabotaging South Africa overseas.

Durban Attitude

Mr. A. Hopewell (U.P., Pietetown) said from enquiries he had made he was satisfied that the people of Durban, whatever they might feel about the advisability of separate social and residential areas were not prepared to jeopardise every principle for the sake of getting this Bill through. The Durban City Council, through the deputation which visited the Minister, had been given to understand by the Minister that the Bill was only concerned with the Indians in Natal.

The Minister: Where did you get hold of that?

Mr. Hopewell said the Minister had asked the Durban Council to keep its amendements in respect of this Bill a secret.

The Minister: That is not so.

At this stage the debate was interrupted in terms of the guillotine resolution and Opposition amendments fell away.

Dr. Donges Replies

The Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, replying to the debate, said the Opposition, in its amendment and in the speeches of its members, had been untrue to its whole past. It seemed strange that people who accepted a principle should so strongly attack a Bill which embodied that principle.

Several members of the United Party continually maintained that the creation of residential segregation was an injustice and unfairness towards the non-European people.

If residential and social segregation was the accepted policy of the United Party, it meant that it was the accepted policy of that party to permit an injustice and unfairness towards the non-Europeans.

Nowhere in Natal was there an exclusively European area or an exclusively Asiatic area. The United Party had been prepared to do what they had done in Natal because the Indians had no franchise. They were not prepared to do it in the Cape where the Cape Coloureds had the franchise.

In 1943 the United Party Government had given the Coloured Advisory Council an assurance that there would be no compulsory segregation. Now the United Party said they were in favour of a commission to inquire into the need for compulsory segregation.

Mr. Strauss had stated in his speech during the second reading debate that so far as the principle of the Bill was concerned there was complete unanimity.

On the other had, Mr. Bloomberg (U.P., Castle) had openly rejected the Bill because it contained the principle of compulsory segregation.

There were irreconcilable elements in the United Party.

Penetration in the Cape had been so severe that a petition against it, signed by 250,000 people had been presented to Parliament. This petition had been signed by large number of English-speaking people, including probably, members of the Opposition.

Accepted Method

It was stated that in segregation there would be interference with vested rights. Expropriation was an accepted method of bringing about certain conditions such as slum clearance, and better town planning. This measure did not provide for expropriation. Disqualified persons were allowed to sell their property and they were given time to do so.

Expropriation with compensation was purposely avoided to prevent speculation.

Arguments that the Bill was a danger to the property market were based on a misunderstanding of the Bill. About 80 per cent. of the properties in urban areas

INDIA KNEW NOTHING ABOUT THE BILL

A P.T.I. MESSAGE states that authoritative quarters in New Delhi on Saturday, June 3, denied the statement made by the South African Minister of Interior, Dr. Donges, that the Group Areas Reservation Bill should be no surprise to India and Pakistan as the delegates of both these countries had been informed of the provisions of the Bill during February talks. They stated that no indication of the bill was given to the Indian Delegation during the Capetown talks nor was there any mention of the Bill during official discussions. In a personal discussion outside the official talk Dr. Donges had with the Leader of the Indian Delegation, however, the South African Minister is reported to to have said that the Union Government's plan was to remove descrimination against any community by providing the same conditions for all. The provisions of any such measure were never mentioned in the personal discussion with the Leader of the Indian Delegation. The Indian Delegation, it is stated, had no idea that any such measure was contemplated before the Round Table Conference in which, it was agreed, the entire question of Indians in South Africa would be discussed.

were already either predominantly European or predominantly non European areas. To proclaim them as such was, therefore, purely a formality.

The deterioration of value of fixed property in any peculiar area was an ordinary business risk. Where money was invested in a mixed area the investor had gone into it with his eyes open, fully aware of the danger of the deterioration in property values.

India and Pakistan had very much less reason—the Minister said he thought they had no reason—to feel injured by the provisions of this Bill because this Bill affected everyone.

The Minister said he had explained the principle of the Bill to the heads of the delegations of India and Pakistan at the time of their conference with him in Cape Town in March. The Bill was not unexpected to them.

If he thought that the views of Mr. Sullivan (U.P., Berea) and of Mr. Hopewell (U.P., Pinetown) were representative of the people of Durban he would be strongly tempted to exclude Durban from the Bill. But he was convinced that they did not represent the viewpoint of the people of Durban. He would rather accept the point of view of the Durban City Council and of Mr. A. H. J. Eaton (U.P., Musgrave) as being representative of the people of Durban.

No Secrecy

There was no question of secrecy in regard to the proposals made to him by the deputation of the Durban City Council. The leader of the deputation, Mr. Boyd, had himself given an interview to the Press on his arrival in Cape Town.

After the deputation had seen him he had been approached by the Press for an interview and he had referred the Press to the deputation. Mr. Boyed had then made a statement to the Press.

The Minister said he wished to deny emphatically that separate residential areas were to the disadvantage of the non-Europeans. It would be a means of protecting some non-Europeans against the encroachment of others.

For the educated classes amongst the Coloured there was the opportunity to serve their own people and to lead them.

Dr. Hoppes, said the execution of the Bill would be based on justice. No policy could succeed in South Africa unless it were based on justice. The Government fully intended to execute the Bill in a just way and he hoped the Opposition would not sow suspicion among the non-Europeans in regard to the application of the Bill.

The United Party and Labour amendments having fallen away when the time allotted under the guillotine expired, the Second Reading was approved by 69 votes to 61 amid Government cheers.

The following Natal members were in the House when the division took place and voted against the Second Reading: Col. M. D. McMillan (U.P., Durban Central), Mr. J. Lewis (U.P. Durban North), Dr. V. L. Shearer (U.P. Point), Mr. J. R. Sullivan (U.P., Maritzburg Dist), Mr. D. E. Mitchell (U.P., South Coast), Mr. A. Hopewell (U.P., Pinetown), Mr. E. Benson (Lab., Umbilo), Mr. N. G. Eaton (Lab., Umlazi).

Mr. A. H. J. Eaton (U.P., Musgrave) who who was in the House while the Minister was replying did not take part in the division. —S.A.P.A.

Other Speeches During Debate On Second Reading

Mr. N. G. Eaton (Lab., Durban Umlazi) said he represented those who wanted the removal of Indian "pockets," but they did not want the area to be turned into a Native, Coloured or Indian area, which might well happen under this Bill.

Mr. S. Kahn (Natives' Representative, Cape Western): Why don't the Europeans in your constituency repatriate themselves?

Mr. Eaton said if the Bill were a genuinely national measure, the Government should be prepared to use it to settle some of Natal's Indians in the Free State. The terms of the Bill allowed that to be done. That would be a measure of Government's sincerity and of their real willingness to help Natal.

Mr. A Bloomberg) U.P., Castle) said the Bill gave the Minister unfettered powers over the vested rights of every citizen. It was directed principally against the Coloured people in the Cape. Indians outside the Cape and Natives were already subject to legislation similar to the provisions in the Bill.

The Bill sought to impose on the people of the Cape a measure of control of property rights that was resented by the majority of the peoples of the Cape. There was no reason why the Bill should be forced on the people of the Cape against their will. There had not been any marked intrusion in the Cape by non Europeans into European spheres socially, economically or territorially.

Instead of spending large sums of money on the impossible administration of the Bill the Government should make available money to local authorities to enable them to provide homes for the Coloured people. The local authorities would then be able to bring about the separation which the Government desired without legislation.

Brand New S.A.

Mr. M. J. Van Den Berg (Nat., Krugersdorp) said this Bill would create a brand new South Africa, such as people had dreamed of for years. It would fulfil the dreams of idealists who wanted to build up their country, whatever section of the population they belonged to. Coloured people would no longer need to fear Native penetration and the Natives would no longer have to fear Indian penetration.

Dr. D. L. Smit (U.P., East London) said constant arbitrary interference with vested rights without consultation with the people concerned and the general repression of the non-Europeans by the Government was providing the most fertile field for Communism that could be devised.

Dr. A. J. R. Van Rhyn (Nat., Bethlem) said in the United States there was social Apartheid, but this had proved a hopeless failure in preventing racial mixture and there were now many in America who were looking to South Africa for a lead in the solution of their racial problems.

The provisions of the Bill were fair to all sections affected by them. In some cases vested interests would be affected, but worthy citizens would be prepared to make sacrifices.

DO YOU READ INDIA'S MOST HUMOUROUS WEEKLY
SHANKER'S WEEKLY
regularly ?
Edited by Shankar Pillai, acknowledged as India's top cartoonist. In its 18th year of publication.
PLACE YOUR SUBSCRIPTION ORDER NOW.
6 months: 2Rsh. 1 year: 4Rsh.
Single Copy: 1sh.
Other interesting magazines:
INDIA DIGEST: India's best reading in Review, Bi-Mthl: 2 years: 10sh.
CARAVAN: India's best Short Story Magazine, Mthl: 2 years: 15sh.
MARG: India's only magazine of Art, Qr: 1 year: 30sh.
One copy of each of the above 4 magazines: 12sh. only.
Send your order along with proper remittance to:
EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Cantonment,
AHMEDABAD-3, INDIA.
SUBSCRIPTION AGENTS TO ALL INDIAN MAGAZINES

The photograph, taken at National Airport, Washington, as the Prime Minister of Pakistan and President Truman exchanged greetings, shows (left to right): Begum Liaquat Ali, Mrs. Truman, Mrs. M. A. H. Ispahani, wife of the Ambassador of Pakistan in the United States, and Mme. Vijaya Lakshmi Pandit, Ambassador of India to the United States. At the right, behind the Ambassadors, is Secretary of State Acheson. (Courtesy U.S.I.S.)

COMMITTEE'S REPORT

ON WHICH GROUP AREAS BILL IS SAID TO BE BASED

THE following is a fuller report of the Asiatic Land Tenure Act Amendements and Asiatic Land Laws Amendments Committee, extracts from which were tabled by the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, two days prior to the Group Areas Bill being presented for the second reading. The extracts were released on Saturday and the second reading came up on Monday.

Recommending that the Asiatic Land Tenure Act of 1946 should be replaced by a more comprehensive measure which should apply throughout the Union, the report says the problem is a national one which should be dealt with uniformly throughout the country.

The general tenor of the evidence submitted to the committee was overwhelmingly in favour of compulsory segregation of the four racial groups (Europeans, Natives, Asiatics and Coloured) with regard to the ownership and occupation of fixed property and trade and industry.

The Natal committee consisted of Mr. D. S. van der Merwe, (chairman of the Land Tenure Advisory Board), chairman, and Mr. W. J. McKenzie, K.C. (Attorney-General of Natal), member.

The Transvaal committee consisted of Mr. D. S. van der Merwe, chairman, and Mr. Ryle Masson (chief magistrate of Johannesburg, member.

During the early part of 1949 Mr. G. F. de Vos Hugo, a member of the Land Tenure Advisory Board, was co-opted to the two committees as acting chairman. Later he was appointed member and vice-chairman of the committees.

The committees were appointed by the Minister of the Interior, Dr. Donges, in November, 1948.

Realising that its recommendation is a very far-reaching conclusion, says the report, and one which may evoke strong opposition, particularly on the part of the Asiatics, it was considered advisable to ascertain what was the nature of the evidence which has been tendered in the past to commissions which inquired into the Asiatic question, and what were the remedies proposed.

Public Opinion

More particularly the object was to ascertain the European public opinion on the general question and to see whether it was at all in conformity with the evidence tendered to the committee, and, if so, to see if there was a consistent and enduring body of public opinion on the question of compulsory segregation.

"The investigation has brought to light some obscure and unknown facts, and has satisfied the committees that the evidence tendered to them is amply supported by similar evidence both in Natal and the Transvaal almost ever since the Asiatic problem arose," says the report.

The fundamental theme in the evidence submitted to the two committees is repatriation, failing which, compulsory segregation, says the report.

This was very clearly put in the Transvaal evidence. With the exception of the discordant note introduced by the South African Institute of Race Relations, the Transvaal evidence is in favour of total segregation of the four racial groups from each other.

On the issue of clearing up the penetrated areas the solution generally suggested is that a time limit should be set for those who have to get out.

Anti-Asiatic Feeling

There was also evidence of a distinct hardening of anti-Asiatic feeling amongst Europeans, particularly on the trade issue.

An entirely new feature, which came to light in the Transvaal evidence, is the idea that Asiatics should not be allowed to acquire ownership in land at all, as that will undermine the possibility of repatriation.

The argument apparently is that land ownership will so entrench the Asiatic that it will not be possible to uproot him for the purposes of repatriation, the report says.

On the other hand, the witnesses who came forward with this idea feel very bitterly against the Asiatic on the trade issue, but seem to overlook the fact that if the capital of the Asiatic is not tied up in land ownership, it will most likely be employed in trade competition and thus tend to aggravate the trade issue.

The evidence from Natal, says the report, is also unanimously in favour of separate areas for the four racial groups and for the compulsory removal of the races to their respective areas.

A feature of the Natal evidence is the widespread suggestion that Coloureds should be brought within the control of the Act.

The report continues: "As regards the *modus operandi* of effecting the separation between the racial groups, the Natal evidence is also overwhelmingly in favour of stating a fixed period within which removals should be effected.

"Other features of the Natal evidence was the request for the extension of the Act to the Cape, and the point that the Asiatic problem is a national one which should be dealt with in terms of a national policy, in fact, the traditional policy of separatism of South Africa.

Monogamy Suggested

"Two further interesting points made in the Natal evidence are that Asiatics should not be allowed to obtain liquor for off-consumption, and that Asiatics should be put under monogamous matrimonial laws.

"One Government after another failed to accept the views of the public and to legislate on the lines desired, until things developed into such a critical stage that desperate interim legislation had to be resorted to in 1939 and 1943.

"This is perhaps the most astonishing fact in the history of the Asiatic problem in South Africa," the report says.

The photograph shows Prime Minister Liaquat Ali Khan (left) and President Truman on the speaker's stand at National Airport, Washington, as they exchanged official greetings.

(Courtesy U.S.I.S.)

"Another fact which is relevant in this connection, and to which we felt attention may with advantage be directed, is the identity of view adopted by the two nations of the White population as regards the Asiatic question from its very inception.

"In Natal the British colonists took their stand with regard to this problem, and in the Transvaal and the Free State the Voortrekkers and their descendants determined their attitude towards the Indian.

"In the Free State, the only territory in which the Government was free from overseas intervention, the matter was quickly and satisfactorily settled.

In Natal and the Transvaal the attitudes originally adopted persisted and grew in strength until the two streams of public opinion were united in 1910, when the Union was formed, and then continued as one single stream.

Prejudices ?

"It is a frequent experience to read in the public press that ideas such as repatriation and compulsory segregation are stigmatised as prejudices harboured by the public, and that the public should rid itself of such follies before real progress can be made in the problems of race relations.

"It may have been a fairly wide-spread belief in the past on the part of those responsible for initiating legislation on the Asiatic question that the hard facts of public opinion should be modified before progress could be made in this matter, but on the evidence before us we are constrained to hold that no such belief is entertained by sincere, honest and intelligent people whose daily lives and duties bring them into close contact with the stark realities of the Asiatic problem.

"These are the people whom one can expect to hold reliable views, and it would in our view be decidedly unwise to allow unreal political theory and ideals to override the view of those who are best qualified to speak on the Asiatic question.

"We are prepared to accept the hard facts of public opinion."

The report makes certain recommendations, all of which appear to be embodied in the Group Areas Bill.

These include the enactment of a comprehensive measure to replace the Asiatic Land Tenure Act of 1946, and to apply to the whole of the Union.

A revision of the areas scheduled or exempted under the 1946 Act, the areas assigned under Law 3 of 1885 in the Transvaal, or set aside under the Gold Law or Ordinance 17 of 1905 of the Transvaal.

And the classification of the Union's population into such

groups with clearly demarcated lines between the different groups to minimise administrative difficulties.

The report visualises the following groups: The white group and the non-European groups of Natives (with sub-groups if necessary), Coloureds and Asiatics, and perhaps the Malay group.

The recommendations for the establishing of the various group areas, including a recommendation that when a group area has been proclaimed persons not belonging to the group for which the area is established should be given time limit to terminate their occupation of land or premises in the area, are the same as the relevant clauses in the Group Areas Bill.

JUDGE CONDEMNS STIFF STOCK THEFT SENTENCES

STRONG comment about sentences passed on accused persons in stock-theft cases was made by Mr. Justice Herbstein in the opening of the Criminal Sessions in Cape Town.

The Judge said it seemed a return was being made to "the cruel early English law when a man could be hanged for stealing a sheep" and remarked that some of the sentences filled him with a sense of shock. His comments were made when two Coloured farm labourers, Gert Koekeloet and Klass Springbok appeared for sentence on a charge of stealing a sheep and a lamb.

The Judge asked Mr. A. J. Krog, who appeared for the Crown, why the men had been brought before him.

"I have studied the record of this case and the men's previous convictions," he said. "One has four previous convictions, the first going back as far as 1922.

"When is an accused to live down the effects of his previous misdeeds? Surely I am not going to punish him now for what he did in 1922.

"The other has eight previous convictions. The first five are in 1922, 1925, 1927 and 1929.

"I cannot see that either of these cases warranted the men being sent to a superior Court.

"I know that stock theft is looked upon as a serious offence, but I cannot see why it should be regarded as any more serious than breaking into a man's house. But still, there it is. It is the policy of the country."

Mr. Krog said it seemed the men had a propensity for stock theft. "In 1929 Springbok received one year's hard labour and seven cuts for stealing a sheep, the value of which was 15s. He had a previous conviction, it is true, but then he got 12 months' hard labour and 10 cuts for stealing a fowl."

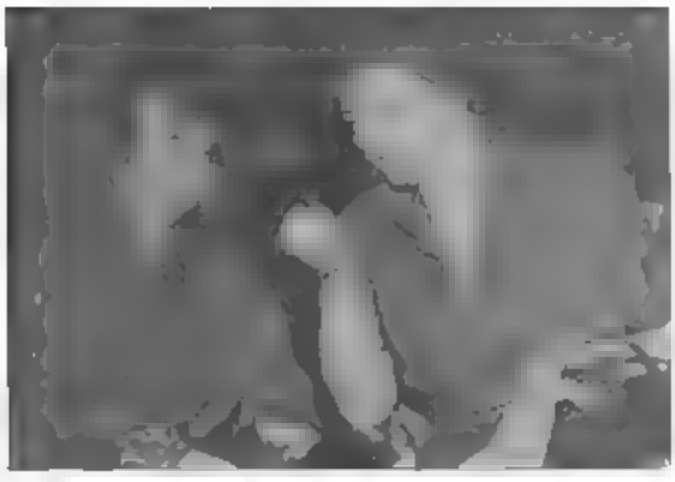
Mr. Krog said he was not trying to justify the sentences.

"Justify them!" the Judge went on. They fill me with a sense of shock."

He said that it seemed that in the long run it was for the benefit of Koekeloet and Springbok that they had been indicted before him.

He sentenced them each to four months' hard labour and a compensatory fine of £2 10s. or three weeks.

BEGUM LIAQUAT AND MRS. ROOSEVELT

The photograph shows Begum Liaquat Ali (left) talking with Mrs. Roosevelt on the status of women in Pakistan.

(Courtesy U.S.I.S.)

N.I.C. SUPPORTS NATIONAL DAY OF PRAYER

A meeting of the Working Committee of the Natal Indian Congress held in Durban on Sunday 28th May 1950, and attended by delegates from all parts of the Province, unanimously passed a resolution welcoming the decision of the National Executive Committee of the African National Congress to observe a day of National protest against the introduction of the Unlawful organisations Bill and the tyrannical policy of the Malan Government. The resolution added: "This meeting of the Working Committee of the Natal Indian Congress, held in Durban on the 28th day of May, 1950 welcomes the decision of the National Executive Committee of the African National Congress to observe a day of National protest to (mourn the death of those patriots who lost their lives in the struggle against oppression) and to oppose the introduction in Parliament the Unlawful Organisations Bill, measures which seeks to destroy all vestiges of democracy in the Union. This meeting regards this decision as of deep significance in the struggle of all the oppressed peoples of the Union. In keeping with the Congress policy of fullest co-operation with the African people, this meeting instructs the Executive Committee forthwith to have full consultations with a view to having the maximum amount of co-operation with them in jointly opposing the tyrannical measures now before the Union Parliament and in particular to the Group Areas Bill and the Unlawful Organisations Bill."

Things In General

New Book On Gandhiji

AN important book on Mahatma Gandhi just published is 'A Pilgrimage For Peace'—first of a series of volumes on the later period of Gandhiji's life by Pyarelal, Gandhiji's Secretary. The book deals with Gandhiji's visit to the North West Frontier Province in September 1938 at the instance of Khan Abdul Gaffar Khan who wanted his followers, Khudai Khidmatgars, (servants of God) to learn Gandhian way of life from the Master himself. Gandhiji in responding to the invitation satisfied his own desire for meeting warlike Pathans and expounding to them his non-violence doctrine. To the nineteen chapters of the book, Pyarelal has added articles on the technique of Satyagraha and non-violence. Numerous illustrations lend added interest to the book.

Biggest Stadium In Asia

Men and machines are working day and night to complete the National Sports Stadium at Delhi by January 26 next, Republic Day. The foundation stone of the Stadium was laid by Pandit Nehru on January 19 this year. The Stadium modelled on the White City in London is expected to be the biggest in Asia, with a seating capacity of 24,000. It will have grassy plots for events like weight lifting, javelin throw, discs throw etc. There will also be cycle and running tracks and swimming pool.

Indian Ambassador To U.S.A. Honoured

The Indian Ambassador to U.S.A., Shrimati Vijayalakshmi was awarded Honorary degree of Doctor of Laws at Graduation exercises held at the West Virginia State College for Negroes on May 28.

Goodwill Mission To Pakistan

A goodwill mission sponsored by India-Pakistan Central Rehabilitation Committee left for Pakistan on June 4 to re-establish 'those human links which partition has cut apart.' The Mission consists of 20 persons including Bhim Sen Sachar, Syed Karimuddin, Syed Mohammad Ahmed Kazmi, Maulana Hifzur Rehman and Pandit Sunderlal.

India-Pakistan Relations

Further progress in the settlement of Indo-Pakistan problems is reported in a number of directions. Both the Governments of India and Pakistan have agreed to exchange all prisoners of war taken during the Kashmir operations. The decision, taken during recent meetings between the Prime Ministers of India and Pakistan, settles long standing dispute between two countries. Reports from various districts of U t a

Pradesh also reveal that Muslims who had left for Pakistan are now returning in good numbers. Their property is being restored to them and district authorities are helping them in every way. The President of the Pakistan Newspapers Editors Conference Mr Ali Mohd Rashid speaking in Nainital on May 23, described his mission as 'complete success.' He also expressed satisfaction at the measures taken by Indian authorities to create conditions of security for the Muslim minority.

India's Progress In Science

India's progress in science was praised by Sir Robert Robinson, President of the British Royal Society speaking in London recently. Sir Robert who attended the last session of the Indian Science Congress at Poona said that he became once more aware at the Congress of the great importance placed by leaders of India on scientific and technical development. He saw fresh evidence of this when he attended the opening of the National Chemical Laboratory and National Physical Laboratory, first two of a number of such Research Institutions being set up in India. When India's great plans come to fruition she would become one of the most important centres of Science in the world, he said.

N.R. African Leader Visits India

President of the African Congress of Northern Rhodesia, Godwin Lewanika in a speech in Madras on May 24, described Pandit Nehru as "a great international leader who linked India with the rest of the world and who was liked by all nations. Explaining the objects of the African Congress Lewanika said that the Congress wanted to promote the welfare of Africans and bring about unity between Africans and others living in Rhodesia. He added that there was perfect understanding between Africans and Indians in his country. Lewanika said he had come to India to make a deep study of agriculture. He proposed to publish a book on his impressions of India which he hoped would help to bring about better understanding between people of India and Rhodesia.

India Withdraws From World Soccer Tournament

India has decided to withdraw from World Football Tournament to be held at Rio de Janeiro. Communique issued by All India Football Federation in Calcutta on May 23 explained that there has not been sufficient time for training.

Children Not To Be Punished

The view that children who through neglect or unfortunate homelife had gone astray should not be taken to Law Courts for petty offences was expressed by Prime Minister Nehru presiding over the annual function of the Children's Aid Society, New Delhi on May 28. The Prime Minister said children who are a "National Trust" needed kindness, love and sympathy. Reform and not punishment should be the guiding principle in dealing with them. He thought it was better to punish those who fell sick rather than those who committed petty offences. He had no sympathy with those who fell sick.

Goa To Integrate With India

The two day Conference of National Congress of Goa (held at Londa near the Goa border) passed a resolution on May 26, pledging itself to bring about integration of Goa with the Indian Union. The resolution stated "the people of Goa are convinced so long as there is the slightest vestige of Portuguese Domination, Goa will remain in slavery and every day it is becoming less fit to enjoy fruits of future freedom. Goa is conscious of all this and being very eager to be one with the Indian Union, this Congress announces in unequivocal terms that it will do its utmost to achieve this objective. By another resolution the Goa Congress criticised 'the repressive policy of Portuguese Government in Goa' and urged upon India Government to take up seriously the 'neglected question of Goa.'

Scholarships For Africans

African students going to India are to be awarded 6 scholarships by the All-India Spinners Association and 3 by Hindi Prachar Sabha. This was announced by Shri Kaka Kalelkar, close associate of Mahatma Gandhi, speaking at a party given by Nairobi African leaders. Shri Kalelkar is now on a two months' tour of East Africa to make arrangement for starting Gandhi Memorial College there.

Refugees Settled In Andamans

30 refugees families from East Pakistan comprising 178 persons left Calcutta for the Andaman islands on May 28. Each family will be given 10 acres of land, a pair of bullocks, agricultural implements, seeds hand manure and rupees five hundred in cash for construction of a house. Already 179 refugee families from East Pakistan have settled in Andamans.

Hindu-Muslim Marriage

A Hindu-Muslim marriage was solemnised at Wardha (Gandhiji's Ashram) on May 26. Bridegroom Laxmichand Jain is a Congress worker of Madhyabharat and bride Kumari Fatima is sister of Mohammed Amin, Congress worker at Wardha. Shri Vinoba Bhave, Gandhiji's disciple, blessed the couple.

Henry Miller Memorial Fund

The Principal, Sastri College, acknowledges with thanks the receipt of the following donations to the Henry Miller Memorial Fund: Already acknowledged, £96 6s. 6., G. M. Rasool, £10 10s., Sayed Fakroodeen (Pty) Ltd, £1 1s., Sayed Hassen Fakroodeen, £1 1s., Total £108 18. 6.

WANTED TEACHER

To teach Arabic and Urdu at Wentworth Islamia Madressa, Wentworth. Salary £15 per month. Quarters free. Apply to Secretary, 58 Wentworth R., Wentworth.

FOR SALE

GENERAL DEALERS BUSINESS

Here is an opportunity to acquire the well known business of HANSOT TRADING CO. carried on at 15, Mansfield Road, Durban, as a going concern. Can be taken over with or without stocks. For full particulars apply personally at 15, Mansfield Road, Durban.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8/- including postage.

To be had from

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

Cuticura
ANTISEPTIC
OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

NOW EVERY WEEK!

NAIROBI to

BOMBAY

IN LESS THAN A DAY!—

By Constellation Aircraft.

AIR-INDIA International LTD.

Immediate connections for all parts of India, Pakistan, Ceylon and the Far East.

Shell House, NAIROBI
P.O. Box 1010.

Write to us at E.A.A.C. our General Agents or to any I.A.T.A. Agent.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૨૪ . શુક્રવાર તા. ૯ જુન, ૧૯૫૦. છુટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૯ જુન, ૧૯૫૦

હીંદીઓના શિક્ષણનો સવાલ

આપણા આફ્રીકાના આજનાં મુખ્ય ભારી નાખનારાં બાતા-વરણમાં નાટાલના એડમીનીસ્ટ્રેટર મી. ડી. ઇ. હેન્સ્ટનનાં મુખમાંથી પડેલા માપણુ શબ્દો, જેવા તેમણે ગયા મંગળવારે, હીંદીઓનાં શિક્ષણ સંબંધી પ્રાંતિક સરકારની નીતી વીષે બોલતાં ઉચ્ચાર્યા હતા, તે બહોળો સંતોષ આપ-નારા હતા. આજના વખતમાં આપણે સંજોગોને રેવાયેલા છીએ તે કરતાં એ વકતવ્ય ઘણું ઉંચા પ્રકારનું હતું. ક્રોધ પણ અંશે આજે હીંદીઓ પ્રત્યે જરાયે ઘાતકી ખાતારવી એ જોખમ ખેડવા જેવું છે અને તેને માટે ઘણી હીંમતની જરૂર રહે છે. આથી હીંદીઓનાં શિક્ષણની બાબતમાં એડમીનીસ્ટ્રેટરની માપણુ વકતવ્યને માટે હીંદીઓએ તેમનો આભાર માનવાનું વીશેષ કારણ છે.

એડમીનીસ્ટ્રેટરે કેટલીક નોંધપાત્ર વાત કરી હતી. પ્રાંતિક કાઉન્સીલના સભ્યો ને તેમણે કહ્યું કે તેઓએ પોતાની અંગત લાગણીઓથી દોરવાઈ જવું નહિ જોઇએ; તેઓએ જેવી વકતવ્ય નહિ જેની જોઇએ કે હીંદી નેતાઓના કેટલાક વીચારો ઉગ્ર લાગતા હોય તેથી આવા હોય તેવા બધા આપેલા હલકારો હીંદી બાળકોને પણ સજા કરવી. તેમણે કહ્યું: આપણે સુધરેલા અને પ્રીતી ભોજનો ધર્મ કરતા હોઇએ તો આપણા થી જેવી વકતવ્ય નહિ બન રાકામ, તેમ, તેમણે વધુમાં કહ્યું, કેપટાઉનના મેયર, જેઓ આ દેશમાં હીંદીઓની ઉન્નતિને માટેની સગવડો કરવાની વાત છે, તેની કેટલાની આપણી બ્રાઝીલોમાંથી પણ આપણેથી છટકી નહિ શકાય.

પ્રાંતીક સરકાર હીંદીઓના શિક્ષણ ને પહોંચી વળી નથી શકતી તેના તેમણે બે કારણો બતાવ્યા. પહેલું કારણ - બતાવ્યું , તેઓને ચોગ્ય શિક્ષણ આપવાને પુરતા તાલીમ પામેલા શિક્ષકો નથી. અને બીજું કોઇ કોમમાં બન્ન પ્રમાણુ આમાં કારણ વેચાતું બતાવ્યું. આ બન્ને કારણો ને માટે હીંદી કોમ જવાબદાર નથી એ વસ્તુ સમજવાની જરૂર છે. હીંદીનો માત્ર ન્યાય અને સ્વમાનપ્રીય માનવીઓ તરીકે રહેવાના હકની માગણી કરે એથી તેઓને "ક્રુષ્ણ મતવાદીઓ" કહી કાઢવા વાજબી નથી. એટલું પણ જો તેઓ ન કરે તો તેઓ ન પુરુષ અને આ દેશનેજ નહિ પરંતુ માનવજાતીને લજવનારા ગણવા જોઇએ. પુરતા તાલીમ પામેલા શિક્ષકો નથી એ પણ હીંદીઓનો દોષ નથી. એ દોષ હાલનાં તંત્રનો છે. વળી હીંદીઓમાં જન્મ પ્રમાણુ આશ્ચર્યકારક છે તેનું કારણ તો એ ગણાય કે આજે પશ્ચિમ ના લોકો સંતતી નિયમનના કૃત્રીમ સાધનોનો. કેટલા બહોળા પ્રમાણમાં ઉપયોગ કરી રહ્યા છે અને તેથી તેઓનું જન્મ પ્રમાણુ બચાવ રીતે ઘટી ગયું છે, તેનો હીંદીઓ એટલા પ્રમાણમાં ઉપયોગ કરતા નથી.

આ તો પ્રસંગવશાત કેટલાક વીચારો છે કે જેને, વધારે ધ્યાન ખેંચવા વાળા વર્તો તરફથી રાજકીય અને સામા-જીક રીતે તરછોડાયેલા લોકો પ્રત્યેના વર્તન માં દીલસોજીથી ધ્યાન રેવાવું ઘટે છે. આ વીચારો એ હેતુથી નથી રજુ કરાયા કે એડમીનીસ્ટ્રેટરે હીંદીઓનાં શિક્ષણના સવાલને જે માયાળુપણે ધ્યાન આપેલું છે તેની કીંમત આપે જરાયે ઓછી આંકવા માંગીએ છીએ. હીંદી કોમ તેને માટે તેમનો ઘણો આભાર માને છે.

નોંધ

જનરલ સ્મટસ

જનરલ સ્મટસ જેઓ પોતાની જોરદીમાં વર્ષગાંઠ ઉજવ્યા બાદ તુરતજ ગંભીર રીતે બીમાર પડી ગયા હતા તેમણે આખા દેશને ચીંતામાં નાખ્યા હતા અને હીંદી કોમ પણ તેમાં સામેલ હતી જો કે તેમના રાજકીય વીચારો અને વલણ પ્રત્યે અમે મહત્વના મત ભેદ ધરાવીએ છીએ છતાં એક વ્યક્તિ તરીકે અમે તેમના પ્રત્યે ઉંડું માન ધરાવી રહ્યા છીએ હવે તેઓની તબીયત સુધારાપર આવવા લાગી છે એથી દેશ ની ખુશાલીમાં અમે સામેલ થઇએ અને તેમની તંદુરસ્તી, લાંબું આયુષ્ય અને સુખી જીવન માટે પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

મુખ્યાંઓના કેસમાં

ટ્રાંસવોલ ખાતાના પ્રધાન મી. પી. ઓ. સાવર તરફથી ધારા સભામાં રજુ કરવામાં આવેલા રેલવે અને પોલીસોની ખોર્ડના વાર્ષીક રીપોર્ટમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે મધે વર્ષ રેલવે સ્ટેશનો પર અને ટ્રેનોમાં દાખલ કરવામાં આવેલા ગેરકાયદાપણાના ગોરાઓ એકંદરે સારું કામ કરી રહી છે અને લોકોની બહોળા- પ્રમાણમાં તેને ટેવાતી મળી રહી છે.

સરકારની ગેરકાયદાપણાની ગોલ્ડના ને લોકોની બહોળા પ્રમાણમાં ટેવાતી મળી રહી છે એમ માની લેવું એ મુર્ખોના સ્વર્ગમાં વાસ કરવા જેવું છે. અમે સરકારને બાકી આપવા હકદી એ છીએ કે જેઓને એ ગેરકાયદા સાથ પકડવામાં આવી રહી છે તેઓની લાગણીઓ બળબળી રહી છે અને સમય આવતાં જવાબદારી કરે તેમ તે હાકી નીકળશે.

જાનવરની ચોરી માટે જડબે

ચપેડી કારકેલી સખ્ત સજા

કેપટાઉનની ક્રીમીનલ સેશન્સમાં મી. જસ્ટીસ હર્બર્ટસને જાનવરની ચોરી માટે થતી સખ્ત સજાઓ વીષે ટીકા કરી હતી. તેમણે કહ્યું કે જુના વખતનાં ઘરબાંધના કાયદા પ્રમાણ એક પેંટાની ચોરીને માટે માણસને ફાંસીની સજા થતી હતી. આ સ્થિતિ આજે અહીં થઇ રહી છે, જે લોકોને મને જબરો આઘાત થાય છે. બે હાર્મોના કેસમાં નોકરોને એક પેંડુ અને એક પેંટાનું ભરેલું ગોરેલું લેવાના ગુના માટે બદા કરવામાં આવ્યા હતા. જડજે નોંધ્યું વળી હાલમાં થએલા મી. ફોનને પુછયું: આ માણસોને મારી સમક્ષ કેમ લાવવામાં આવ્યા છે? મેં તેઓનો આખરા રીપોર્ટ અને અગાઉ તેઓને સજાઓ થઇ છે એ જોયું છે. એકને ત્રણ દખલ અગાઉ સજા થઈ ચુકી છે કોમાની પહેલી ૧૯૨૨ માં થઇ હતી. એક આરોપી ની આગાઉ ગુનાની બસર પુરી કયારે થાય! શું તેણે ૧૯૨૨ માં ગુનો કર્યો, તેની સજા ગારે તેનો આજે કરવી! બીજાને ત્રણાઉ આઠ વખત સજા થઈ છે કોમાની પહેલી સાંચ ૧૯૨૨, ૧૯૨૫, ૧૯૨૭ અને ૧૯૨૯ માં થઈ હતી. આ બેમાંથી એકે કેસ મારી સમક્ષ લાવવાની હું જરાયે જરૂર જોતો નથી. હું જાણું છું કે જનવરની ચોરીને ગંભીર ગુનો ગણવામાં આવે છે પરંતુ બાતર પાડવા કરતાં તેને વધારે ગંભીર ગણવાનું હું કારણ જોતો નથી. છતાં આ દેશની નીતી જ એવી છે ત્યાં શું કરવું?

મી ફોને કહ્યું આ લોકોને જનવર ની ચોરી કરવાનો રોગ થયો જણાય છે. ૧૯૨૯ માં એકને એક પેંડું ચોરવા માટે એક વર્ષની કેદની અને સાત ફટકાની સજા થઈ હતી, પેંટાની કીંમત થી. ૧૫ હતી. તેને અગાઉ પણ સજા થઇ હતી પરંતુ ત્યારે એક બચ્ચું ચોરવા માટે ૧૨ મહિના ની કેદની અને ૧૦ ફટકાની સજા થઇ હતી.

મી. ફોને કહ્યું હું સજાનો બચાવ કરતા નથી માંગતો. જડજે કહ્યું: બચાવ? મને તો સાંભળીને જબરો આઘાત થઇ રહ્યો છે! આ લોકો તેઓના સારા નસીબે જ મારી પાસે આવેલા જણાય છે. એટલું કહી જડજે તેઓને ચાર મહિનાની કેદની અને નુકસાનીના પા. ૬-૨૬ ના દંડ ની બચવા બધુ અદાવીયાની બધુ કેદની સજા કરી.

બેથા ના ફારમરોને જડજની ધમકી

બેથાલ હીરફીલ્ડમાં ફાર્મરો તરફથી પોતાના નોકરો તરફ બતાવવા માં આવતી અમાનુષી વર્તણુક પર કુંક ઝમધપર રેવરન્ડ માકકલ રોકે પ્રકાશ પાડયો હતો અને એથી ફાર્મરો ઘણા ઉશ્કેરાયા હતા. પરંતુ ઝમણાજ અનેક બીજા એક કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના જડજ તરફથી આપવામાં આવેલી ધમકી પરથી જણાય છે કે તેઓએ હજુ તેઓની જુની રીત છોડી નથી. "ઝમણા હું તને કહું છું પરંતુ તે સાથે આખા બેથાલને અને ફાર્મ કેસ્ટ પરના પ્રત્યેક ફારમર, કહું છું કે જો પોતાના સરદારને પોતાની સત્તાને બતાવવાને આણુ રાખતા હો તો તેણે તેમ કરવું તુરતજ બંધ કરવું પડશે." બેથાલના એક ફારમર મેકડસ હરસોળીટક અને તેના સરદાર આલબર્ટ ચેમ્બસ ઓલકર્સને પોતાના ફાર્મના નોકરોપર ગુજારા કરેલા ક્રોધના બાર ગુના માટે

મુલ્ક કરતાં જજ પ્રેસીડન્ટ શ્રી. જસ્ટીસ મેરીટઝે ઉપરા ઉપરી ટકોર કર્યા હતા. હરજીવીટઝને પા. ૬૦૦ નો દંડ અથવા ૬ મહિનાની કેદની સજા અને ઓકસ્કેસને પા. ૭૫ નો દંડ અથવા ત્રણ મહિનાની કેદની સજા કરવામાં આવી હતી. જુબાનીમાં જણાવ્યું હતું કે હરજોવીટઝે પોતાના સરદારને ચાબુકથી જરા ચમકાવવાની અને બરાબર કામ કરે તે જોવાની સુચના આપી હતી. વકીલે કહ્યું કે કોઇ પણ મસ્તીમાંને પોતાના નોકરને એ રીતે રાખવાનો હક નથી. એક ગોળીદારે જુબાની આપી હતી કે તેને નોકરોને કોમ્પાઉન્ડમાંથી ચાલ્યા જતા રોકવાને ચાબુક આપવામાં આવ્યો હતો. વકીલે કહ્યું કે આ જો આ કોમ તો તું મોટો ગુનો કરી રહ્યો છે. લોકોને જેથી રાખવાનું કામ ફક્ત રાજ્યનું જ છે.

બેચારામાં પોતાના નોકરોને ચાલ્યા જતા રોકવાને પુરી રાખવાનો ધામધેરો નો રીવાજ કોઇ આ મુકાદમાની બદોળા અસર થયા સંભવ છે.

પીરો કહે છે: એકેએક હિંદીને કાઢી મુકો

ડરબનમાં (ટ્રાંસવાલ) માં સાઉથ આફ્રિકન પ્રોટેકશન મુવમેન્ટ નામની સંસ્થાની મળેલી કોંગ્રેસમાં બોલતાં શ્રી. એડવર્ડ પીરોએ કહ્યું કે હીંદી સવાલનો ઉકેલ માત્ર એકજ છે અને તે એ કે એકે હીંદી-પુરૂષ, સ્ત્રી અને બાળકને પોતાને વતન મોકલી દેવા. કોંગ્રેસમાં મુનીસ્પલના સભ્યો બાગેમાંથી આવેલા ૧૩૦ પ્રતિનિધિઓ હાજર થયા હતા અને સાઉથ આફ્રિકન પ્રોટેકશન મુવમેન્ટ નામની સંસ્થાના આશ્રય હેઠળ મળી હતી. તેમાં નીચે પ્રમાણે ઠરાવો પસાર થયા હતા: ગ્રુપ એરીયાઝ બીલથી જણાવવામાં નહિ આવેલા કોઇ પણ પ્રકારના હકોમાં પણ હીંદીથી મીલકત મેળવી શકાશે નહિ. ગ્રુપ એરીયામાં દુકાનો પણ સત્તાની મરજી પર ચોવી શકાશે નહિ. હીંદ સાથે કોઇ પણ જાતની રાજીક ટેપલ કોન્ફરન્સ નહિ ભરવી. સાઉથ આફ્રિકન પ્રોટેકશન મુવમેન્ટ જેનું આફ્રિકાન્સ ભાષામાં નામ "બુર આફ્રીકાન્સે બેસ્કરમીજસબેવેગીંગ" છે, તે એક સ્વતંત્ર સંસ્થા તરીકે રહેશે.

જાતીભેદ એ સા. આ. ના ઇતિહાસની રીત છે

જાતીભેદ એ સાઉથ આફ્રિકામાં આપણા ઇતિહાસની રીત છે. સેનેટમાં પોપ્યુલેશન રેજીસ્ટ્રેશન બીલ પર બોલતાં મજુર પ્રધાન શ્રી. રમુમને આ શબ્દો કહ્યા હતા. તેમણે કહ્યું: આ બીલ ના સંબંધમાં સરકારનો કોઇ છુપો હેતુ નથી. આપણા ઇતિહાસની નોંધ તદન નકામી છે.

સા. આ. ઇન્ડિયન કોંગ્રેસને કરેલું પીટીશન

સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ તરફથી ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ પાસ નહિ કરવા અને તે નહિ અને તો કોંગ્રેસના પ્રતિનિધિઓને ધારા સભા સમક્ષ પોતાનો કેસ રજુ કરવા દેવાની વિનંતી કરતાં ધારા સભાને એક પીટીશન કર્યું છે જે, મીસીસ વી. એમ. એલ. પેથીંજર તરફથી ધારાસભાના પ્રમુખ સમક્ષ મંગળવારે રજુ કરવામાં આવ્યું હતું. પીટીશનમાં જણાવ્યું છે કે કોંગ્રેસ-નાઝિયનનો ઇરાદો બીલની બીજાતોની ચર્ચા કરવાનો નથી પરંતુ ધારાસભાનું વિનમ્રપુર્વક ધ્યાન ખેંચવાનો છે કે સાઉથ આફ્રિકાની તવારીખમાં આ પહેલીજ વાર ૧૯૧૪ ના રમટસ-સ્મટ્સ કરાર અને ત્યાર બાદ મળેલા બીજા કરારોથી રક્ષાયેલા સ્થાપિત હાકોપર ડુબકો કરવામાં આવ્યો છે. બીલ માત્ર વેપારના હકોપર પ્રહાર કરે છે એટલુજ નહિ પરંતુ હયાત વેપારો અને ઉદ્યોગોને ઉખેડી કાઢવાની સત્તા આપનારું છે. સાધારણ નાગરીકોને સામાન્ય કામદારી જે હકો મળે છે તે પણ હીંદીઓને નકારનારું છે. પીટીશન વધુમાં જણાવે છે કે ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ મુખ્યત્વે કરીને અમલ તો કેવળ સાઉથ આફ્રિકાના હીંદીઓની સામે મકસદમાં આવેલું છે અને જાતીભેદ પર રચાયેલું હોઇ પરિવર્તન કરનારું છે અને બોકસબર્ગ, જરમીસ્ટન, બેનોની અને બ્રીટીકોપ, જે સાઉથ આફ્રિકાને કર્તા હર્તા ગણાવનારાં છે, તેવાં શહેરોનો રથાપનારું થઇ પડશે. અંતમાં પીટીશન જણાવે છે કે બીલ મુનાઇટેડ નેશન્સ ના રથાપંચના ખરીતાના પ્રાથમીક સીદ્ધાંતનો અને માનવસ્વાતંત્ર્યના ખરીતાનાં મુખ્ય સિદ્ધાંતોનો ભંગ કરનારું છે.

એપાર્ટહેડ કમીશ કેવી રીતે કામ કરશે?

નાટાલના બે હીંદી વિદ્યાર્થીઓ ઇ. એ. સોબાદ અને એસ. કે નાયડુ, જેઓ લેહાનીસબર્ગની વીટવોટર્સ રેન્ડ યુનીવર્સીટીમાં અભ્યાસ કરી રહ્યા હતા તેમને કમીશનર ઓફ કોમીપાટીક એફર્સ તરફથી સુચવવામાં આવ્યું છે કે જુન તા. ૩૦ મા સુધીમાં તેઓએ ટ્રાંસવાલ છોડી ચાલ્યા જવું. નાટાલ ઇન્ડિયન યુથ કોંગ્રેસે આનો વીરોધ કર્યો છે અને જણાવે છે કે આ રીતે સરકાર જે યુનીવર્સીટીઓ વિદ્યાભ્યાસ માં સેગ્રેગેશનની નીતીમાં માનતી નથી તેમાંથી હીંદીઓને દુર કરવા માગે છે. કોંગ્રેસે ડો. ડોમીસને તાર કરી જણાવ્યું છે કે ન્યાય અને જાતીય ભેદ ભાવના ના ખાતર વિદ્યાર્થીઓની પરવીટ ની મુદત વધારી આપવા વિનંતી કરે છે.

હિંદીઓના શિક્ષણપર નાટાલના એમ. પી. સી.

નાટાલ પ્રાંતિક કાઉન્સીલમાં કંઠીના નેશનલીસ્ટ મેમ્બર શ્રી. ટી. કે. પોટગીટર જણાવ્યું હતું કે નાટાલમાં હીંદી બાળકોના શિક્ષણ માટે જે કરેલું છે તેને માટે આપ કૃતપ્રતાની લાગણી વ્યક્ત કરી રહ્યા છે અને કાલ્ય છોડવા કરે છે તેને માટે તેને ચેતવણી આપવી ઘટે છે.

શ્રી. પોટગીટરે કહ્યું કે હીંદી સવાલ સુધરેલા લોકોની માફક હાથમાં લેવાની જરૂર છે પરંતુ તે સાથે પરિસ્થિતીનો ખ્યાલ પણ કરવો જોઇએ. તેમ છતાં હીંદી બાળકોનું શિક્ષણ સુધારવા માટે આ પ્રતિ ભૂતકાળમાં એટલું બધું કરેલું હોવા છતાં કૃતપ્રતા દર્શાવી રહ્યા છે. કેનીયા અને નોર્થ રોડેસીયામાં શું બની રહ્યું છે એ મેં જોયું છે. પશ્ચિમ સુધારાના પાયાપર જે લોકો આ પ્રમાણે મહાર કરી રહ્યા છે તેઓને ચેતવણી આપવામાં આવી જોઇએ. ઓરતી ધમની અર્થ કરે એવો મતો હોય કે હીંદીઓને કેળવણી આપીને અને તેનો ઉપયોગ આપણી વિરૂદ્ધ કરવા દઇને એક જાતની તરીકે આપણે આત્મઘાત કરવો તો હું કહીશ કે હું બ્રીસ્તી ગણાવા નથી માંગતો.

એક પ્રસંગમાં શ્રી. પોટગીટર કહે છે કે નાટાલ પ્રાંતિક કાઉન્સીલે હીંદી બાળકોનાં શિક્ષણને માટે ઘણું કરેલું છે અને બીજા પાસે કહે છે કે હીંદી ઓને શીક્ષણ આપીને એ શીક્ષણનો અંગ્રેજોની સામે ઉપયોગ કરવા દેવામાં તે માનતા નથી. દરમીયાનમાં બીજા હજાર ઉપર હીંદી બાળકો શીક્ષણના સાધનો વીનાના છે અને સેંકડોને ઉચ્ચ શીક્ષણને માટે કરી સગવડ નથી. તેમ છતાં હીંદીથી કરિયાદ કરી નહિ શકાય. જો કરે તો તેનાપર કૃતપ્રતાનો આરોપ મુકાય!

ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ

૧૧ વિરૂદ્ધ ૬૯ મતે પાસ થએલું બીજું વાચન

ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ બે તા. ૬ ઠ્ઠી ના બુધવારે પાર્લામેન્ટમાં ૧૧ વિરૂદ્ધ ૬૯ મતે પાસ થઇ ગયું. બીલ પાસ કરવા અગાઉ તેની અદ્યલતી તપાસ કરવાનો મુનાઇટેડ પાર્ટીનો સુધારો અને બેન્ચોને પોતાની મીલકતો ઉઠી જવી પડે તેઓને મુઆવજાની આપવાનો મજુર પક્ષનો સુધારો બીજાપરની ચર્ચાના વખતપર કામ મુકવામાં આવ્યા થી મત બધુજી વગર પડતા મુકવામાં આવ્યા.

ડો. મલાનનું ભાષણ

ચર્ચા દરમીયાન ડો. મલાને કહ્યું કે ઓપોઝીશન બાબત બહુ જલદી રમીને વર્ણભેદના સવાલપર તે મુખાની રહ્યા છે, કેમકે તેઓનો આધાર દેશના બીજા ગોરાઓપર રહ્યો છે અને તેઓ જાણે છે કે ગોરાઓ, આફ્રીકાનરો તેમજ અંગ્રેજો-મોટી બહુમતીમાં એપાર્ટહેડ ના પક્ષમાં છે. ગોરાઓ વસ્તીપટના ઇલાકા સત્તા માગે છે.

ઇલાકાવારપદ્ધતી અને તે પણ બાસ કરી વસ્તીપટના ઇલાકાવારપદ્ધતી નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની નીતી પચ્ચા વર્ષથી ચલાતી આવેલી છે. બીજી તરફથી ઓપોઝીશન બે ખુરશીની વચ્ચે બેસવા નો પ્રયત્ન કરી રહ્યા હતા કે બહુ કઠંગી સ્થિતિ હતી કેમકે તેની વચ્ચે પડી જવાની અનિવાર્ય દહેશત રહેતી હતી.

તેમણે કહ્યું, હું માનું છું કે ઓપોઝીશનના મોટા ભાગના સભ્યો સિદ્ધાંતની બાબતમાં સરકારના પક્ષમાં છે અને સરકાર પક્ષના બોલતીજ તેઓને ખાત્રી છે કે ઇલાકાવારપદ્ધતી નીતી બેજ ખરી નીતી છે.

વધુ પ્રધાન બાબીસ મીનીટ બોલ્યા બાદ તેમને વધુ વખત આપવામાં આવે એવી દરખાસ્ત મુકાતાં નેટીવોના પ્રતિનિધિ શ્રી સેમ કહાને વીરોધ ઉઠાવ્યો તેથી તેમને વધારે વખત આપવામાં નહિ આવ્યો.

મુનાઇટેડ પાર્ટીના ડો. રડીનકપિ કહ્યું, ઓપોઝીશન વસવાટ અને સામા જીક ઇલાકાવારપદ્ધતીના સો મે સો ટકા પક્ષમાં છે, અને આર્થીક ઇલાકાવારપદ્ધતી બેટલે દરજ્જે તે બાબત રીતે બની શકે તેટલે દરજ્જે તેના પક્ષમાં છે. અમે વર્ષો ઓપોઝીશને વર્ણભેદના સવાલની ચર્ચા બીનપક્ષી કરવાની વધા પ્રધાનની માગણી નહિ સ્વિકારી તે એટલા માટે કે તે એપાર્ટહેડ. એટલે કે બધીજ વસ્તુમાં ઇલાકાવારપદ્ધતીની નીતીના ઉપર રચાયેલી હતી, અને તેમ બાબ તો, સાઉથ આફ્રીકા એટલી નેટીવોના બાસ હકો સુરક્ષીત રાખનારી કહેવા, કે પાર્લામેન્ટની બેજ ત્યાંસ બહુમતી સીવાય બદલી નહિ શકાય, એ તેના પીના બદલવામાં આવતી હતી.

બીસસ વી. એમ. એલ. પેથીંજરે કહ્યું, હું કરજ્યાત સેગ્રેગેશનની બીલકુલ વીરૂદ્ધ છું. નાટાલમાં હીંદીઓને બેસતા કાલકામાં તે દાખલ કરવામાં આવ્યું ત્યારે તેના સિદ્ધાંત સામે મેં બોલ્યો ઉઠાવ્યો હતો. હું તેને સાઉથ આફ્રીકાની શાંતી, પ્રગતી અને સુરક્ષીતતાને બેબમકારક માનું છું.

પ્રધાને કહ્યું હતું કે જાતી વચ્ચેનો સંપર્ક ઓછો કરવાથી તેનો વચ્ચે બે બસોસ વધશે, નેટીવો અને અંગ્રેજો વચ્ચેનો સંપર્ક તો તદ્દન

પટાવી દેવામાં આવ્યો છે, તેમ છતાં તેઓ વચ્ચેની લાગવગી કદી નહિ હતી તેવી ઉશ્કેરાઈ રહી છે.

હીંદીઓ, જેઓની સંખ્યા માત્ર અડધી લાખની છે તેઓની આ બીલ આર્થિક વાપમથી કરનાર થઇ પડશે, આ બીલનો આપ્યો હેતુ જ હીંદીને મારી નાખવાનો છે અને અંતે એમ કરશે.

યુનાઇટેડ પાર્ટીના પાર્લમેન્ટારિયનના મેમ્બર મી. એ. હેપવેલે કહ્યું કે મેં નૃપાલ કરી તેપરથી મને સંતોષ થયો છે કે ડરબનના લોકોનો સામાન્યક અને વસવાટ સંબંધી પ્રલાપદાપણા વિષે ભલે ગમે તે મત હોય પરંતુ આ બીલ પાસ કરી દેવાને ખાતર તેઓ દરેક દરેક સિદ્ધાંતનો ભોગ આપી દેવા તયાર નથી. ડરબનની મીકી કાઉન્સીલના ડેપ્યુટેશને પ્રધાનની મુલાકાત લીધેલી તેના દ્વારા મીકી કાઉન્સીલને જણાવવામાં આવ્યું હતું કે આ બીલ માત્ર નાટાલના હીંદીઓ સાથેજ સંબંધ ધરાવનારું છે.

પ્રધાન: એ તમે / કયાંથી લાવ્યા?

મી. હેપવેલે કહ્યું પ્રધાને ડરબન મીકી કાઉન્સીલને પોતાના સુધારાઓ ની દરખાસ્તો છાની રાખવા કહ્યું હતું.

પ્રધાન: એ ખરું નથી.

અહિ અખબાર વખતપર ના કાપના ઢગલા પુરાવા મી. હેપવેલનું આપણે અટકાવવામાં આવ્યું અને ઓપોઝીશનની સુધારાની દરખાસ્ત વખતના અભાવે પડતી મુકાઇ. મી. હેપવેલને માત્ર અમુક જ મીનીટ બોલવાને મળી.

ડો. ડોંગીસનો જવાબ

મુખ્ય પ્રધાન ડો. ડોંગીસે જવાબ આપતાં જણાવ્યું કે ઓપોઝીશનની દરખાસ્ત અને તેના સભ્યોના ભાષણો તેની જુનવાણી નીતીથી તદ્દન વિરુદ્ધ હતાં. આ વિચિત્ર વસ્તુ છે કે જે લોકો એક સિદ્ધાંત સ્વીકારતા હોય તેઓએ સીદ્ધાંત વાળાં બીલનો વીરોધ કરે.

યુનાઇટેડ પાર્ટીના પક્ષના એક સભ્યે વખતો વખત કહેતા આવ્યા છે કે વસવાટનું પ્રશ્નપદાપણું કાયમ કરવું એ બીન-ગોરાઓને અન્યાય કરવા જેવું છે.

વસવાટ અને સામાજીક પ્રશ્નપદાપણું જે યુનાઇટેડ પાર્ટીની સ્વિકારવેલી નીતી જ હોય તો તેનો અર્થ એ થયો કે બીન-ગોરાઓને અન્યાય થવા દેવો એ એ પાર્ટીની સ્વીકારવેલી નીતી છે. નાટાલમાં કોઇ પણ સ્થળે યુરોપીયન કે કોલોનીયાટીસને માટે તદ્દન પ્રશ્નપદ જ જગા નહોતા છતાં નાટાલમાં જે કંઇ તે કરવાને યુનાઇટેડ પાર્ટી તયાર હતી કેમકે હીંદીઓ મતાધિકાર ભોગવતા નહોતા. કેમમાં તેઓએ વસવા કરવા તયાર નહોતા કેમકે કેમપો કાયમી મતાધિકાર ભોગવતા હતા.

૧૯૪૪માં યુનાઇટેડ પાર્ટીની સરકારે કમાં એડવાઇઝરી કાઉન્સીલને ખાત્રી આપી હતી કે ફરજીયાત સેગ્રેગેશન દાખલ કરવામાં નહિ આવે. હવે યુનાઇટેડ પાર્ટી કહે છે કે ફરજીયાત સેગ્રેગેશનની જરૂર વીશે તપાસ કરવા તેઓ એક કમીશન નીમવાના પક્ષમાં છે.

મી. રહાજીએ પોતે કમીશન જરૂર ખ્યું હતું કે બીલનાં સીદ્ધાંતનાં સંબંધ માં બે મત હોજ નહિ. બીજી તરફ થી યુનાઇટેડ પાર્ટીના કાસલટના મેમ્બર મી. બ્લુમબર્ગે ખુલ્લી રીતે બીલનો વીરોધ કર્યો હતો કેમ કે તેમાં ફરજીયાત સેગ્રેગેશનનો સિદ્ધાંત રહેલો છે. યુનાઇટેડ પાર્ટીમાં એવાં તત્વો છે કે જેને સંતોષ આપી જ શકાતો નથી.

કેપમાં બીન-ગોરાઓનો પ્રવેશ એટલો સખ્ત થઇ ગયો હતો કે ૨,૫૦,૦૦૦ ની સહીઓનું પીટીશન તેની સામે પાર્લામેન્ટમાં રજુ કરવામાં આવ્યું હતું. એ પીટીશનપર બધા અંગ્રેજોની સહીઓ હતી જેમાં કદાચ ઓપોઝીશનના સભ્યોની પણ હશે.

કહેવામાં આવ્યું છે કે સેગ્રેગેશનમાં સ્થાપિત હકોને હરકત થશે.-અમુક મંડળી બધા સત્તાઓ દુર કરવા અને સરકારની વધારે સારી ગોઠવણી કરવા બોલાવી જાણીને ખાત્રી કરાવવાની રીત સ્વીકારવામાં આવેલી છે. આ બીલમાં તેવું કરવામાં આવ્યું નથી. બીન-હક દાર માણસોને પોતાની મીલકત વેચી દેવાની ફરજ આપવામાં આવી છે અને તેને માટે મુદત આપવામાં આવી છે.

સદર બેતા અટકાવવાને બદલો આપી મીલકત બહ વેચાતું લઇને લઇ દેવામું છે.

બીલ રજાવર મીલકતની બજારને જોખમકારક છે એવી દલીલો બીજાને વીષે ગેર સમજુતીના કારણે થઇ રહી છે. સરકારના સત્તાઓમાંની લગભગ ૮૦ ટકા મીલકતો યા તો મોટે ભાગે યુરોપીયન સત્તાઓ અથવા બીન યુરોપીયન સત્તાઓમાં આવેલી છે. એટલે તેને તેની જાહેર કરવી એ તો માત્ર વિધિનો જ સવાલ છે.

કોઇ પણ અમુક સ્થિતિના સત્તા માં રજાવર મીલકતની કીંમત પડી જાય એ તો વેપારનું એક સાધારણ જોખમ છે જ્યાં કોઇ બીજા સત્તાઓ નાખો રોકાયા હશે ત્યાં રોકનારે આંખો ઉઘાડી રાખીને જ અને મીલકતની કીંમત પડી જવાના જોખમનો પુરો ખ્યાલ કરીનેજ રોકયા હશે.

હીંદ અને પાકીસ્તાનને જેટલું એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર બીલથી લાગું હતું તેના કરતા આ બીલથી દુઃખ લાગવાનું બીજું કારણ ■ બધી કોઈ કારણ નથી, કેમકે આ બીલ દરેકને લાગુ પડે છે.

પ્રધાને કહ્યું કે હીંદ અને પાકીસ્તાન ના પ્રતિનિધીઓ સાથે ગાર્ડનમાં ડેપ્ટાઉનમાં ડીનરલ્સ મળી ત્યારે તેઓના લીડરોને તેમણે બીલના સિદ્ધાંતથી વાકેફ કર્યા હતા. બીલ તેઓને અમુ જણાયું નહોતું.

મી. સલીયાન અને મી. હેપવેલે દર્શાવેલો મત એ ડરબનના લોકોનો મત છે એવી જો મને ખાત્રી થાય તો બીલમાંથી ડરબનને બાતલ કરવાને મને બહુ જ લાલચ થઇ જાય. પરંતુ મને ખાત્રી છે કે તેઓનો મત એ ડરબનના લોકોનો મત નથી. ડરબન સીટી કાઉન્સીલ અને મી. એ. એચ. જે. ઇટનના મતને હું ડરબનના લોકો ના મત તરીકે વધારે સ્વીકારી શકું છું. (મી. સલીયને કહ્યું હતું કે નાટાલ ને આ બીલની જરૂર નથી. મી. ઇટને કહ્યું હતું કે હું બીલનો સ્વીકાર કરું છું કેમકે એ ખરી દિશાએ પગલું લેવાયું છે. તેનો અમલ ન્યાયપણે થવો જોઇએ અને જેને લાગુ પડનાર છે તેઓને મુશ્કેલી નહિ પડે તેને માટે કેટલાક સુધારાની જરૂર છે.)

ડરબન સીટી કાઉન્સીલના ડેપ્યુટેશને મારી સમક્ષ દરખાસ્તો મુકી તેમાં કશું ગાનું નહોતું. ડેપ્યુટેશનના લીડર મી. એસ્ટી બનવેજ કેપટાઉન આવ્યા ત્યારે અખબારોને મુલાકાત આપી હતી. ડેપ્યુટેશન મને મળ્યું ત્યાર બાદ અખબારો મારી મુલાકાતે આવ્યા હતા. જો તેઓને ડેપ્યુટેશન પાસે બોલાવ્યા હતા. એ વખતે મી. એસ્ટી નીચેના કહ્યું હતું.

પ્રધાને કહ્યું કે વસવાટના પ્રશ્નપદા સત્તા રથાપવા એ બીન-ગોરાઓને ગેર-લાભકારી છે એ વસ્તુનો હું સદંતર ઇનકાર કરું છું. કેટલાક બીન-ગોરા ઓને બીજાના પગપેસારા સામે તે સુરક્ષિત રાખનારું થઇ પડશે.

કલ્લીના શિક્ષિત વર્ગોને માટે તે પોતાના જાતભાઇઓની સેવા કરવાની અને તેઓને દોરવણી આપવાની તક આપનારું છે.

ડો. ડોંગીસે કહ્યું કે આ બીલનો અમલ ન્યાયથી કરવામાં આવશે. સાહિત્ય આદિકામાં કોઇ પણ નીતી ન્યાયપર રચાયેલી નહિ હોય તે સફળ ન થઇ શકે. સરકારનો બીલનો અમલ ન્યાયી કરવાનો સંપૂર્ણ ઇરાદો છે અને હું આશા રાખું છું કે એ બાબત માં ઓપોઝીશન બીન-ગોરાઓમાં શંકા ના બીજ નહિ રોપે.

[બાકી બીજાનું બીજું વર્ષિન ૬૬ વિરુદ્ધ ૬૮ મતે પાસ થઇ ગયું હતું.]

હીંદીના શિક્ષણપર એડમીનીસ્ટ્રેટર

નાતાલ પ્રાંતીક કાઉન્સીલમાં ગયા મંગળવારે એડમીનીસ્ટ્રેટર મી. ડી. કુ. રોબર્ટસને હીંદીઓના શિક્ષણ ને પ્રાંતીક સરકારે કેવો આપવા વીષેનું કહ્યું હતું. તેમણે કહ્યું કે હીંદીઓના શીક્ષણપર ખરચવામાં આવતી રકમમાં પા. ૭૨,૦૦૦ નો વધારો સુચવવામાં આવ્યો છે એ કેટલાક સભ્યોને ફેરવું નથી એ વધારા ની રીતનો તપાસતાં હું જોઉ છું કે પા ૬૦,૦૦૦ તો પગારોના વધારામાં અને રહેણીના ખરચાની રકમો અને સેવા બીજા ખરચામાં વપરાયના છે, કે જે આમે વાપરવા પડતજ. મુખ્યોએ પોતાની અંગત-લાગણીઓથી દોરવાઇ જવું નહિ જોઇએ

હું જાણું છું કે પણ સભ્યો આ બાબતમાં ઉંડા વીચારો ધરાવે છે. પરંતુ તેઓએ શાંતિથી વીચાર કરવો ઘટે છે આજે પ્રાંતમાં ૪૭,૦૦૦ હીંદી બાળકો શીક્ષણના લાભ લીનાના છે.

હીંદીઓના શીક્ષણના સવાલને સરકાર બાજુએ મુકી નથી શકતી તેનું કારણ એ છે કે, પ્રથમ તો તેઓને પહેલું શીક્ષણ આપવાને પુરતા તાલીમ પામેલા શીક્ષકો નથી. અને બીજું હીંદી ફાળવણ બહુજ પ્રમાણમાં આ અંકારક છે. આ બે વસ્તુઓથી સરકારને પાછી પુરેપુરી ખાત્રી રહી છે.

પરંતુ જેવી વસ્તુ હોવી કે હીંદી નેતાઓ અમુક વીચારો ઘણી ઉગ્ર રીતે ધરાવે છે તેથી તેઓના બાળકો સારા હશે તેઓના હાથોને દંડવા એ હું ધારું છું કે જરૂરમજ ગણાશે.

આપણે એ સુધારેલા અને ખીસ્તી કહેવડાવતા હોઇએ તો આપણાથી એવી વસ્તુ નજર લઇ શકાય. વળી કેપટાઉનના કરાર, જેમાં આ દેશના હીંદીઓની ઉન્નતી કરવાની વાત છે, તેની દોરણની જવાબદારીઓમાંથી પણ આ પ્રાંતથી છટકી નહિ શકાય.

હીંદીઓના શીક્ષણ સંબંધી જે તપાસ કરેલી છે તે પરથી મને જણાવતાં સંતોષ થાય છે કે આ પ્રતિ એ બાબતમાં પોતાનો ભાગ સારો બજાવ્યો છે.

કુલ દ્રષ્ટિએ જોતાં, નેતાઓના રાજકીય વીચારોના કારણે તો હીંદી ઓને અહિ વિશ્વાસ રાખવામાં આવે તો એ નાદરસ્તતા, અજ્ઞાનતા, બાળકોમાં મુશ્કેલ અને દોષોને ઉશ્કેરજન આપવા જેવું થાય. અને તો પછી કર ભરનારાઓને બીજી રીતે તેના પરિણામો સહેવાં પડે. મી. રોબર્ટસને કહ્યું કે આ વધારો હીંદીઓના બહુ અભાજ કરનારા નેતાઓને શાંત પાડવાને કરી આપવા માં આવ્યો છે એ સુચનામાં કશું વજુદ નથી. સરકારને જરૂરી જણાયો છે તે મુજબજ વધારો કરવામાં આવ્યો છે.

એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર લૉઝ એમેન્ડમેન્ટસ કમીટીઓનો રીપોર્ટ

જેના આધારે હવે એશીયાઝ બીલ બનાવેલું જણાય છે

એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર લૉઝ એમેન્ડમેન્ટસ કમીટીઓના સંયુક્ત રીપોર્ટમાંથી કેટલાંક તારણો ગયે એપ્રીલમાં બીજનું બીજું વાંચન થવાનું હતું તેને આગલે દિવસે પાર્લામેન્ટ સમક્ષ રજુ કરવામાં આવ્યા હતાં. એ રીપોર્ટમાં એથી બહારમણ કરવામાં આવી હતી કે ૧૯૪૬ ના એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એકટના બદલામાં આમાં સુનીયનને લાગુ પડનારા વધારે બહોળા કાયદો લાવવામાં આવશે એમ, રીપોર્ટ જણાવે છે કે આ સવાલ રાષ્ટ્રીય છે અને તેને આખા દેશમાં એક સરખી રીતે હાથમાં લેવો જોઇએ. રીપોર્ટની કેટલીક વિગતો કુંકમાં પણ અંકમાં આપવામાં આવી છે. વાચકોની જાણને માટે અહિં વધારે વિસ્તારથી આપીએ છીએ. કમીટીઓ સમક્ષ આપવામાં આવેલી જુબાનીઓની સામાન્ય વસ્તુ મોટે ભાગે સ્થાવર મીલ્કતની માલીકી અને વસવાટ અને વેપાર અને ઉદ્યોગ ના સંબંધમાં વસતીના ચારે વર્ગો (યુરોપીયનો, નેટીવો, એશીયાટીકો અને કલર્ડો) ને કરજીયાત જુદાજુદા વીસ્તારો માં મુકવાની હતી.

નાટાલની કમીટીમાં મી. ડી. એસ. વાનડર મરવે (લેન્ડ ટેન્યુર એડવાઇઝરી બોર્ડના પ્રમુખ) પ્રમુખ તરીકે હતા અને મી. જનરલ. જે. મેક કેનઝી, કે. સી. (નાટાલના એટરની-જનરલ.) સભ્ય હતા.

ટ્રાંસવાલની કમીટીના મી. ડી. એસ. વાન ડર મરવે, પ્રમુખ, અને મી. રાયન મેસન (જોહાનીસબર્ગના સીટી મેજીસ્ટ્રેટ) સભ્ય હતા.

૧૯૪૬ ની સાલની તકરાર દરમીયાન મી. જી. એચ. ડી. વોશ ક્રુગેર (લેન્ડ ટેન્યુર એડવાઇઝરી બોર્ડના સભ્ય) ને બન્ને કમીટીમાં વધારાના સભ્ય તરીકે લેવામાં અને એકટીંગ ચેરમેન બનાવવામાં આવ્યા હતા. પાછળથી તેમને સભ્ય અને કમીટીઓ ના વાઇસ-ચેરમેન બનાવવામાં આવ્યા હતા.

કમીટીઓ ૧૯૪૮ ના નવેમ્બરની મુદત પ્રધાન કો. કેંગ્રીસ તરફથી નીમવામાં આવી હતી.

રીપોર્ટ જણાવે છે કે અસાધારણ વહેલી જ મક્કમતા નિર્ભય દલીલબાજી અને બહુ કરી એકકો તરફથી તેમને સભ્ય તરીકે સેવાથી મુક્તકાળમ એશીયાટીક સવાલ ના તપાસ કરનારાં કમીશનો સમક્ષ કેટલી જુબાનીઓ આપવા હતી અને કેવા કારણે મુલતવી હતા એ તપાસવું વાજબી જણાયું હતું.

પ્રશ્નમત

બહુ કરી સામાન્ય સવાલપર મુખ્ય પ્રશ્નમત શું હતો એ તપાસવાનો હેતુ હતો. અને આ કમીટીઓ સમક્ષ આપવેલી જુબાનીઓના જોતાં હતો કે નહિ એ જોવાનો હતો. અને એ હેતુ ને, કરજીયાત સેગ્રેગેશનને માટે સતત આગ્રહ રાખનાર એક પક્ષ તેમાં હતો કે નહિ, એ જોવાનો હતો. તપાસેલ કેટલીક નોંધ જણાવામાં આવેલી હકીકતો પ્રકાશમાં આવેલી છે અને કમીટી ઓને તે પરથી સંતોષ થયો છે કે, તેની સમક્ષ આપવેલી જુબાનીને લગ ભગ એશીયાટીક સવાલ ઉભો થયો ત્યારથી નાટાલ તેમજ ટ્રાંસવાલમાં આપતી આવેલી એવી જાતની જુબાની નો પુષ્કળ ટેકો મળેલો છે. બન્ને કમીટીઓ સમક્ષ આપવેલી જુબાનીનો મુખ્ય મુદ્દો રીપેટ્રીએશન છે, અને જો એ ન થાય તો કરજીયાત સેગ્રેગેશન છે. ટ્રાંસવાલમાં એ મુદ્દો બહોળા જ સ્પષ્ટ રીતે મુકવામાં આવ્યો હતો.

સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડીટ્યુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સ તરફથી પીરાથી સુર કાયદામાં આવ્યો હતો. તે સિવાય, ટ્રાંસ વાલમાં આપવેલી જુબાની, પ્રજાના ચારે વર્ગોને એક બીજાથી સંપુર્ણ રીતે અલાયદા રાખવાના પક્ષમાં છે.

જે સત્તાઓમાં પ્રવેશ થએલો છે તે સત્તાઓને સાદ કરવાના સવાલનો ઉકેલ લાવવાને સામાન્ય સુઝના એથી થઇ છે કે જેઓને લાવવાના છે તેઓને અમુક ચોકસ વખત આપવામાં આવેલો જાઇ ".

એશીયાટીકો વીરૂદ્ધ લાગણી

બહુ કરી વેપારના સવાલપર મુરો પીઅનોમાં એશીયાટીકો વીરૂદ્ધ લાગણી વધારે સખ્ત થઇ હોવાનું જણાયું હતું.

ટ્રાંસવાલમાં આપવેલી જુબાનીમાં એક તદન નવી વસ્તુ બહાર આવી છે, તે એ છે કે, એશીયાટીકોને જમીનની માલીકી બીલકુલ મરાવવા દેવી જ નહિ જોઇએ, કેમકે, એથી રીપેટ્રીએશનની શક્યતાને હરકત આવશે.

દલીલ એવી કરવામાં આવે છે કે જમીનની માલીકીથી એશીયાટીકોનો પગ એવો ખુંચી જશે કે રીપેટ્રીએશનને માટે તેને ઉખેડી નહિ શકાય.

બીજી તરફથી આ વીચાર રજુ કર નાર સાક્ષીઓની, વેપારની બાબતમાં એશીયાટીકો વિરૂદ્ધ લાગણી વધુમાં વધારે ઉશ્કેરાયેલી છે. પરંતુ તેઓ એ નથી જોતા જણાતા કે તેઓની મુરી જમીન માલીકીમાં રોકાયેલી નહિ હોય તો ઘણો જ સંભવ છે કે તેનો ઉપયોગ વેપારની હરીફાઇમાં કરવામાં આવશે અને એ વસ્તુ વેપારના સવાલને ઉગ્ર બનાવનારી થઇ પડશે.

રીપોર્ટ જણાવે છે કે નાટાલમાં બાબતોની જુબાની પણ પ્રશ્નના ચારે વર્ગો માટે બહાલદા મતાઓ રજાવવા ની અને ચારે વર્ગોને કરજીયાત જૂદા જૂદા ચોતાના સત્તાઓમાં મુકવાની સર્વાનુમતે તરફેણમાં છે.

નાટાલની જુબાનીમાં એક ખાસ વસ્તુ બહોળા પ્રમાણમાં એ જણાવવા માં આવી છે કે કલર્ડ લોકોને પણ કાયદાના અંકુશ હેઠળ લાવવામાં આવવા જોઇએ.

રીપોર્ટ વધુમાં જણાવે છે: "આ બહાલદારપણું લાવવાની રીતના સંબંધ માં નાટાલની જુબાની પણ મોટે ભાગે એજ મત દર્શાવનારી છે કે તેમ કરવા ને અમુક ચોકસ મુદત કરાવવી જોઇએ.

નાટાલની જુબાનીમાં ખાસ વધારે એ છે કે, કાયદો કેપને પણ લાગુ પાડ વાની તેમાં માગણી કરવામાં આવી છે, અને એ મુદ્દો લાવવામાં આવ્યો છે કે, એશીયાટીક સવાલ ઉભો થયો તેની પહેલાં જે જમીનો ખરીદી લેવાઇ હોય તેમાં પણ કાયદો લાગુ પડનારો છે અને તેથી તેને વીષે આખા દેશની સમાન નીતી દોરી જોઇએ, બધો, પરંપરાથી ચાલતી આવેલી બહાલ દારપણાની જ દોરી જોઇએ.

દલીલની અને એકથી વધુ પત્ની ની બાબી !

નાટાલની જુબાનીમાં જે વધુ નોંધવાજોગ મુદ્દા લાવવામાં આવ્યા છે, તે એ છે કે, એશીયાટીકોને દારૂ પીવાની બાબતમાં જે પીવાની છુટ હોય માં આવવો નહિ જોઇએ અને એક કરતાં વધુ પત્ની કરવાની બાબી મળી જોઇએ.

એક પછી એક સરકારોએ પ્રજા મતને માન નહિ આપ્યું અને એ ધોરણે કાયદા નહિ ઘડયા અને છેવટે સ્થિતિ - બી ગંભીર બની કે ૧૯૪૬ અને ૧૯૪૭ માં વચગાળાની મુદતને માટે બાસ કાયદો લાવવો પડયો."

રીપોર્ટ કહે છે, સાઉથ આફ્રીકામાં એશીયાટીક સવાલની તવારીખમાં આ કદાચ સૌથી વિશેષ ચકીત કરનારી હકીકત બહાર.

આ બાબતમાં સંબંધ ધરાવનારી બીજી એક બાબત છે જેને વીષે ધ્યાન ખેંચવું, અમને લાગે છે કે, બાબદાની ઘણ પડશે: તે એ છે કે, એશીયાટીક સવાલપર શરૂઆતથી જ ગોરી વસ્તીના બન્ને વર્ગો તરફથી એક સરખોજ મત દર્શાવાતો આવેલો છે.

"નાટાલમાં બ્રીટીશ સ્થંભાનીકોએ આ સવાલપર પોતાની સ્થિતિ લીધી હતી ત્યારે ટ્રાંસવાલ અને ફ્રી સ્ટેટમાં કુરટ્રેકરો અને તેમનાં સંતાનોએ હૉંદી ઓના સંબંધમાં પોતાની ચોકસ સ્થિતિ લીધી હતી.

ફ્રી સ્ટેટ, જે એકજ પ્રદેશ છે કે જ્યાં પરદેશની દખલગીરીથી સરકાર મુકત છે, ત્યાં એ બાબતનો તાબડતોબ સંતોષકારક ઉકેલ લાવી દેવાયો હતો.

નાટાલ અને ટ્રાંસવાલમાં મુળથી બેવાયેલી વસ્તુ ચાલુ રહી અને તેનું જોર વધતા ગયું અને છેવટે ૧૯૪૭ ની સાલમાં યુનીયન રચવામાં આવ્યું ત્યારે ઘોક મત જુદા હતા તે એક થઇ ગયો.

અત્યેર અખબારોમાં એવું વાંચવાનો વખતોવખત અનુભવ થાય છે કે રીપેટ્રીએશન અને કરજીયાત સેગ્રેગેશન ના જેવા વિસ્તારોને, પ્રજામાં રહેલી દુંદ બુદ્ધિનું પરિણામ ગણી કાઢવામાં આવે છે, અને જ્યાં સુધી પ્રજામાંથી એ નીકળી નહિ જાય ત્યાં સુધી દેશમાં ચાલતી આવતી વચ્ચેના સંબંધના સવાલો માં ખરી પ્રગતી થઇ શકવાની નથી.

ઉપરકાળમાં એશીયાટીક સવાલપર કાયદા ઘડનારાઓની કદાચ એવી બહોળી માન્યતા હશે કે, આ બાબત માં પ્રગતી થઇ શકે તે પહેલાં લોકોના દીલ બદલેલા મતમાં ફેરફાર થશે એમ જોઇએ. પરંતુ અમારી સમક્ષ આપ વામાં આવેલી જુબાની પરથી અમારે એવા મતપર આવવું પડયું છે કે સત્ય નિષ્ઠ, પ્રમાણિક અને બુદ્ધિશાળી લોકો, જેઓનું રોજીંદુ જીવન અને કરજો તેઓને એશીયાટીક સવાલ વીષેની નમ વસ્તુસ્થિતિના નિકટ સમાગમમાં આવે છે તેઓ એવી કશી માન્યતા ધરાવતા નથી.

ખરા અરોસાપાત્ર મતની આજ લોકો પાસેથી આશા રાખી શકાય, અને અમારા મત પ્રમાણે, ઘોડા રજા કીય સિદ્ધાંતોને એશીયાટીક સવાલપર લાગવાની જેઓ ખરી લાગવગ ધરાવે છે, તેઓના મતની ઉપરચટ થઇ જતા દેવા ■ ચોકસ જેરદાપણું જરૂર જણાય.

અમે લોકમતની ખરી હકીકતો સ્વિકારવા તયૈયાર છીએ.

રીપોર્ટમાં અમુક ભેદાભેદો કરવા માં આવી છે જે સમણી રૂપ એશીયાઝ બીલની અંદર આવી જવેલી જણાય છે.

તેમાં ૧૯૪૬ ના એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એકટના બદલામાં એક વધારે બહોળો કાયદો કરવાનો અને તે આખાં યુનીયનને લાગુ પાડવાનો:

૧૯૪૬ ના કાયદાના આધારે એકક કરવામાં આવેલા અથવા એકકેમ્ટ કરવામાં આવેલા સત્તાઓ, ટ્રાંસવાલના ૧૮૮૫ના મીન્સ કાયદાના આધારે અથવા ગોલ્ડ લો એમેન્ડ. ટ્રાંસવાલના ૧૯૦૫ ના સત્તરમાં ઓર્ડીનન્સથી જુદા પાડવામાં આવેલા સત્તાઓમાં ફેરફાર કરવાનો.

અને યુનીયનની વસ્તીના જુદા જુદા વર્ગોના અલગ અલગ પાડી વહીવટ ચલાવાની-મુરકેબીઓ બહાલદાને તેઓ ને માટે ચોકસ બહાલદા પાડાઓ રજાય વાનો સમાવેશ થાય છે.

રીપોર્ટ નીચે પ્રમાણે વર્ગીકરણ કરવામાં આવ્યું હોય છે: ગોરા વર્ગ અને તેટીવોનો બીન-ગોરા વર્ગ (અને જરૂરી વાત મુજબ તેના પેટા-વર્ગો) કલર્ડ અને

ઝોહાનીસબર્ગ અને કાયમ મકામ વર્ગ.

જુદા જુદા ગ્રુપ એરીયાઓ સ્થાપવાની જગ્યાઓ અને એક ગ્રુપ એરીયા જાહેર થયા બાદ જે વર્ગને માટે તે સ્થપાયો હોય તે સીવાયના તેમાં વસવાટ કરી રહેલા લોકોને જમીન કે મકાન ખાલી કરી જવાને અમુક ચોક્કસ મુદત આપવાની જરૂરીયાત ગ્રુપ એરીયા પાડ્યા બીજાની અંદરની તેને લગતી કલમોના જેવી જ છે.

વિવિધ ખબરો

દિલ્હીમાં રમતગમતને માટે સ્ટેડીયમ

દિલ્હીમાં નેશનલ સ્પોર્ટસ સ્ટેડીયમ, જેનો પાયો તા. ૧૬ જાન્યુઆરી ના પંડીત નેહરૂ તરફથી નંખાયો હતો, તે આવતા જાન્યુઆરી તા. ૨૬ મીના રીપબ્લીક ડેને દીવસે તૈયાર થઈ જાય એ રીતે તેનું કામ ચાલી રહ્યું છે. સ્ટેડીયમ સંકુલના બહારના સીટીના સ્ટેડીયમના જનું થશે અને એસીયામાં સૌથી મોટું થશે. ૨૪૦૦૦ માણસોને બેસવાની સગવડ કરવામાં આવશે. અને દરેક જાતની રમતોને માટે સગવડ કરવામાં આવશે.

પાકિસ્તાન ગયેલું ગુડવીલ મીશન

હીંદ-પાકિસ્તાન સેન્ટ્રલ રીલેશનીસ્ટેશન કમીટીએ મોકલેલું ગુડવીલ મીશન હીંદના ભાગલા પડવાથી તુટી ગયેલો માનવ સંબંધ ફરી સ્થાપિત કરવા ગુત તા. ૪ થીએ પાકિસ્તાન ગયું છે. એ મીશન વીસ માણસોનું બનેલું છે જેમાં નીચેનાઓનો સમાવેશ થાય છે: બીમસેન સચ્ચર, સરબદ કરીમુદીન, સરબદ મહમદ કાજમી, મઉબાના હાફિજુર રહમાન અને પંડીત સુંદરલાલ.

હીંદ-પાકીસ્તાન વચ્ચે સુધરતો સંબંધ

હીંદ-પાકીસ્તાન વચ્ચેનો સંબંધ અનેક દિશાએ સુધરવા લાગ્યો છે. બન્ને દેશોની સરકારોએ કાશ્મીરની સરહદ વખતે જોવાયેલા સમજા ફેરીઓ ની અદલા બદલી કરવાનું કબુલ્યું છે. આ ફેરાર બન્ને દેશોના વડા પ્રધાનો વચ્ચે કુંડ મુદ્દાપર થયેલી વાટાઘાટ ના પરિણામે થયો છે અને લાંબી મુદતની તકરારનો તેથી અંત આવે છે. ઉત્તરપ્રદેશના જુદા જુદા પ્રદેશો માંથી અખબાર આવે છે કે મુસ્લીમો પાકીસ્તાન ગયા પછી પાછા હીંદ આવવા લાગ્યા છે અને તેઓની મીલકતો પાછી આપવામાં આવી રહી છે અને સત્તાધીશો બનતી સગવડ મદદ આપી રહ્યા છે.

પાકીસ્તાનના અખબારોને સંતોષ

પાકીસ્તાનના તંત્રીઓને ડોનફરન્સના પ્રમુખ પીર અલી મહમદ રાશીદીએ નજરકીદમાં આપવા કરતાં મુસ્લીમ લયુમતીઓના સંરક્ષણ ને માટે હીંદ સરકારે લીધેલાં પગલાં પ્રત્યે સંતોષ દર્શાવ્યો હતો.

નોર્થ રોડેસીયાના આફ્રિકન નેતા હીંદની મુલાકાતે

નોર્થ રોડેસીયાની આફ્રિકન કોંગ્રેસ ના પ્રમુખ ગોડફ્રીન લેવાનીકા, જે હીંદની મુલાકાતે ગયા છે, તેમણે મહાત્મા ગાંધીજી સમાધી કરતાં જણાવ્યું હતું કે પંડીત નેહરૂ એક આંતરરાષ્ટ્રિય વ્યક્તિ છે જેમણે હીંદને જાહેરની દુનીયા સાથે જોડી દીધું છે. આફ્રિકન કોંગ્રેસનો હેતુ જણાવતાં તેમણે કહ્યું કે કોંગ્રેસ આફ્રિકનોની સુધારણાના સાધનો હાથ કરવા માંગે છે અને તેઓ અને રોડેસીયામાં વસતા અન્ય લોકો વચ્ચે સારો સંબંધ રચાવવા માંગે છે. તેમણે કહ્યું કે રોડેસીયામાં હીંદીઓ અને આફ્રિકનો વચ્ચે સંપુર્ણ એખલાસ વર્તે છે, તેમણે કહ્યું કે હું ખેતીનો ઉંડો અભ્યાસ કરવા હીંદ આવ્યો છું. મારી હીંદની મુલાકાત પછી હું એક પુસ્તક લખવા માંગું છું અને આશા રાખું છું કે તેથી હીંદ અને રોડેસીયા વચ્ચે સારો સંબંધ રચાશે.

છોકરાંઓને સજા કરવા સામે પંડીત નેહરૂનો વિરોધ

નવી દિલ્હીમાં ચીલ્ડ્રન એક ફેમીલી ના વાર્ષીક સંમેલનના પ્રમુખસ્થાનેથી ભાષણ કરતાં પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે નીષ્ફળજાએ લીધે અથવા કમનસીબ મદ્દ કારણના કારણે છોકરાંઓ ખરીદાં હોય તેઓને નજીવા ગુનાઓ માટે કોર્ટ સજા કરવા જોઈએ. બાળકો એક રાષ્ટ્રિય જુમ્મેદારી છે. તેઓ તરફ માબાપ, પ્રેસ અને દીલસોજી બતાવવામાં આવવાં જોઈએ અને સુધારવામાં આવવાં જોઈએ. બાળકો કાયદાથી સજા થાય તેવો ગુનો કરેલો હોય તો પણ તેને સજા નહિ થવી જોઈએ. પંડીત નેહરૂ એ એવો મત દર્શાવ્યો કે નજીવા ગુના કરનારના કરતાં બીમાર, પડનારાઓને સજા કરવી જોઈએ. જેઓ બીમાર પડે છે તેમના તરફ મને જરાયે હમદર્દી નથી.

ગોવા હીંદ સાથે જોડાવાની માગણી

ગોવાની રાષ્ટ્રિય કોંગ્રેસની બે દીવસ ની બેઠકે ગોવાને હીંદ સાથે જોડી દેવાનો ફેરાર કર્યો છે. ફેરાર જણાવે છે કે ગોવાના લોકોને ખાત્રી છે કે પોરચુગીઝ સત્તાનો અંત પણ જ્યાં સુધી રહ્યો હશે ત્યાં સુધી ગોવાને મુસીબતોમાં રહેવું પડશે અને તાત્વિક ની આઝાદીના ફળો ભોગવવાને તે દીન પર દીન નાલાયક બનતું જાય છે. ગોવા આ સમજી જાણે છે અને હીંદ સાથે જોડાવાને બહુમતીનો અવાજ કરે છે કે એ જોડાણ લાવવાને તે પોતાનું બનતું કરશે.

બીજા ફેરાવમાં ગોવામાં પોરચુગીઝ સરકારની દમનનીતીની ટીકા કરવામાં આવે છે અને ગોવાના તરફેણવાળા પ્રશ્નને ગંભીરપણે ધ્યાન દેવા હીંદ સરકારને વિનંતી કરે છે.

આફ્રિકન વિદ્યાર્થીઓને સોલસર શીપ

શ્રી. કાકાસાહેબ કાલેલકર જેઓ ગાંધી રમારક કોલેજ રમાપવાને ઘરદ આફ્રિકા બે માસને માટે ગયા છે તેમણે આફ્રિકન નેતાઓ તરફથી થયેલા એક મેળાવડામાં જાહેર કર્યું હતું કે હીંદ જતા આફ્રિકન વીદ્યાર્થીઓને ભારતીય કર્મચારી તરફથી ૭ અને હીંદી પ્રચાર સભા તરફથી ચાર સ્કોલર શીપો આપવામાં આવશે.

હિંદુ-મુસ્લીમ લગ્ન

વર્ધામાં ગાંધીજીના સેવાગ્રામ આશ્રમ માં હીંદુ-મુસ્લીમ વચ્ચે લગ્ન થયાં છે. વર લક્ષ્મીચંદ અરજન પ્રખ્ય ભારતમાં એક કોંગ્રેસ કાર્યકર્તા છે અને કન્યા વર્ધાના કોંગ્રેસ કાર્યકર્તા મહમદ અમીનનાં બેહન કુમારી હાજેમા છે. શ્રી. વિનોબા આવેલે બન્નેને આશિર્વાદ આપ્યા હતા.

પાકિસ્તાનની ધમકી

કરાંચીથી ખબર છે કે જનરલ કારીયપ્પા ચલેયી ખબર મળે છે કે સાઉથ આફ્રીકાની સરકારે પાકીસ્તાન સરકારને જણાવેલું છે કે ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ તેનાથી કોમ્યુ રાખી નહિ શકાય. પાકીસ્તાન સરકારે હીંદી સવાલ પર રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ મળતાં સુધી બીલ મોકુફ રાખવાની યુનીયન સરકાર ને વીનંતી કરી હતી.

કોમનવેલ્થ રીલેશન્સના પાકીસ્તાન ના ખાતાં સાથે નજીકનો સંબંધ ધરાવનાર સ્થલેથી ખબર મળે છે કે આથી રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સમાં ભાગ લેવાના પાકીસ્તાનના નિર્ણયમાં કશો ફેરફાર થવાનો નથી. એવા પણ ખબર છે કે જો હીંદ સાથેલ નહિ થાય તો પાકીસ્તાન પણ સાથેલ નહિ થાય.

પાકીસ્તાને વેપાર પરનો પ્રતિબંધ ઉઠાવી લીધો ત્યાર બાદ સાઉથ આફ્રીકા કા સાથેનો વેપાર ચાલુ થયો છે. ફેબ્રુઆરી, માર્ચ અને એપ્રીલમાં પાકીસ્તાને સાઉથ આફ્રીકાથી પા. ૧૭૮૯૦ નો માલ આયાત કર્યો હતો. પા. ૧૦૦૦ નો માલ પાકીસ્તાને સાઉથ આફ્રીકા મોકલ્યો હતો.

સરકારી સ્થલેથી જણાવ્યા મુજબ છે કે પાકીસ્તાનથી ચામડું અને સુતર બજારમાં આવવાથી બે દેશ સાથે સાઉથ આફ્રીકાનો વેપાર હાલ વધશે.

દરમીયાન ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ કમીટીમાં ચર્ચાઈ રહ્યું છે.

અનસીટુલ ઓરગનાઈઝેશન્સ બીલ પર સીક્રેટ કમીટી બેઠી હતી તેણે એ બીલના બદલામાં બીજું બીલ મોટા કમ્યુનીટીપર અંકુશ મુકનારું બનાવ્યું છે જેનું પહેલું વાંચન થઈ ચુકયું અને બીજું વાંચન થઈ કાલે થનાર હતું.

—રીપો. ફી કોનેરા ખાતે મજારી વર્કર્સ કનવેન્શનમાં હીંદ આગે નહિ મેલવાનું ફરમાવ્યું છે. ઓલ ઈન્ડિયા ટ્રેડ્સ યુનીયન કોંગ્રેસને જણાવ્યું છે કે તાલીમને માટે તેને પુરતો વખત મળી શકશે નહિ.

—અમેરીકા ખાતેના હીંદના એલચી શ્રીમતી વિજયાલક્ષ્મિ પંડીતને નીચે ની વેસ્ટ વરજીનીયા સ્ટેટ કોલેજ તરફથી ડોકટર ઓફ લોઝની માનદ ડીગ્રી એનાયત કરવામાં આવી છે.

વિજ્ઞાપન

શ્રી. ઉપાનકારનું સાહિત્ય

આપણી સાચી પ્રગતિને જરૂરી આ આત્મિક ભાવનાને પ્રોત્સાહન આપનું શ્રી. "ઉપાનકાર"નું ધાર્મીક સાહિત્ય પેકા: ઉપાર્જી વીચારો, કુટુંબ સાધના, જીવન સુધા, જીવનની બોધીક પ્રતો હમણાંજ સ્થલેથી આવેલી છે તે શ્રી. ૧૦/- (પોસ્ટેજ અને રજીસ્ટ્રારથી) નીચે ના સરનામે મોકલવાથી મળી શકશે.

L. HARRY & SONS,
101 St George's Road,
EAST LONDON.

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

ભારતના ઇતીહાસની રેખા દર્શન દુનીયાની ઉત્પત્તીથી તે આજ સુધીની દુનીયાની ખરી કિ આપનો ઇતીહાસ બે ભાગમાં સેટની કીમત ૧—૬—૦

રમણલાલ દેસાઇ ત

અક્ષરા

આ પુસ્તકમાં પણ દેશ દેશના ૮ વાર્તાઓ મુકીને જીવન ઉપર લખાયલા નીબંધોનો સંગ્રહ છે

આજ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫

સેટની કીમત ૨-૧૫-૦

રીપબ્લીક નંબર

અમારો તા. ૨૬-૧-૫૦ ના બહાર પડેલો ભારત રીપબ્લીક નંબર; અનેક સચિત્રાઓ; ફોટાઓ; લેખો વીગેરે વાંચવા લાયક સામગ્રીથી ભરપુર છે.

કીમત ૨/૩

પોસ્ટેજ સાથે

Indian Opinion.
P. Bag.
Phoenix.

ગાંધીજી અને સામ્યવાદ

'હરિજનબંધુ'માંથી — ઝતાંકથી ચાલુ (૧૨)

ઉપસંહાર કરતાં પહેલાં આ લેખમાળાનો હેતુ ફરી એક વાર સ્પષ્ટ કરી દઉં તે ઠીક થશે. સામ્યવાદ સામે હમણાં જે પ્રચાર ચાલી રહ્યો છે, તે જોઈને મને મામલાનું એક દૃશ્ય યાદ આવે છે. વઢવાણનું રેલવે સ્ટેશન તરફ આવે છે, એ જોઈ ગામનાં ઓલાદારો ખુમરાવ અને શોરબકોર મચાવે છે. રાઠો સાંબણને ઓળો અને ખાળો ઉતાવળે ઉતાવળે પોતાના ઘરની અંદર ભરાઈ બંધ છે, ઢોરોને વાડામાં પૂરી દેવામાં આવે છે, બારણાં બંધ કરીને અંદર ભરાઈ જવામાં ડાંગ, કારિયાં વગેરે લઈને બહાર પડે છે, મોટેરાઓ ચારે બાજુ તાપણાં સળગાવે છે—બધા જ ખુમરાવ કરે છે. પહેલી રાડ સુતેલા લોકોને જગાડવા માટે પાડી હતી, બીજી વટેમાર્ગુઓને બીકવાળીને નસાડી મુકવા. લોકશાહી અને કાસીવાદી દેશો અને તેમના પ્રચારકો આજે જે રીતે સામ્યવાદનો સામનો કરવા પ્રોત્સિત કરી રહ્યા છે, તે કંઈક આને મળતું છે

અમેરીકા અને પશ્ચિમના બીજા દેશો સંહારક રસ્તો અને રાજદ્વારી આર્થિક આક્રમણથી સામ્યવાદને ફરોવવાની આશા સેવે છે. ભારતમાં આપણે ગાંધીજીના માર્ગની વાતો કરી એ છીએ, પરંતુ તેની પાછળ જનતા ની ગાંધીજી પ્રત્યેની શ્રદ્ધા અને ભક્તિ નો રાજકીય કારણોસર લાભ ઉઠાવવા નો જ હેતુ હોય છે, બાકી એનો અમલ કરવાનો નથી હોતો. ગાંધીજી ના સ્વરાજને સમાજવાદના ચોકઠામાં ગોઠવીને ચોકઠાને આપણી તરફ આકર્ષવા આપણે પ્રયાસ કરીએ છીએ. સાથે સાથે સરકારનું તંત્ર સામ્યવાદી પ્રવૃત્તિ ઓને દાબી દેવા માટે પુરી તાકાતનો ઉપયોગ કરતું જ હોય છે.

પરંતુ આ બધી પ્રવૃત્તિઓ સામ્યવાદ ને અટકાવવામાં સફળ થશે કે કેમ એ વીશે મને શંકા છે. મને તો ઉલટાનું એમ લાગે છે કે આવી પ્રવૃત્તિઓ કરી ને સામ્યવાદના વીરોધીઓ પોતે ઢાંકણી ને પાત્ર બને છે; અને જનતાનો સામાન્ય અનુભવ તો એમ કહે છે કે એને દબાવવા માટે જેટલું દમન વધારે તેટલો વધારે વેગ એ પકડશે. તમે સામ્યવાદ ને નહીં પરમાણુ કે હાઈડ્રોજન બોમ્બ થી દબાવી શકો, કે નહીં સ્વાર્થદૃષ્ટિથી બીજા દેશોને કોયલની મદદ આપીને, અને નહીં સાંઠીબાજી મુકો પોકારીને કે સામ્યવાદીઓને જેલમાં રાખીને કે તેમના પર ગોળીઓ છોડીને દબાવી જનતા પાસે સામ્યવાદનું સ્વાગત કરવા સીવાય બીજો કોઈ માર્ગ દેખાય છે?

હિંદને બીલની કશી ખબર નહોતી

હિંદથી આવેલો પ્રેસ ટ્રસ્ટ ઓફ ઇન્ડિયાનો સંદેશો જણાવે છે કે ગયીકાલ તા. ૩ જીના રોજ દિલ્હીમાં અંગ્રેજી પ્રાત સ્થાનોમાં, ખૂબ ગેરીયાજ બીલથી હીંદ અને પાકીસ્તાનને કશી નવાઇ લાગશે નહિ જોઇએ કેમકે મને દેશોના ડેલીગેટોને ફેબ્રુઆરીમાં થયેલી વાટાઘાટ વખતે બીલની બીનતોથી વાકેફ કરવામાં આવ્યા હતા એમાં સાઉથ આફ્રીકાના મુલ્કી પ્રધાનનાં નીવેદનનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો. તેઓ જણાવે છે કે ગેપટાઉનની વાતચીત વખતે હીંદના ડેલીગેશનને બીલને લીધે કશું સુચન કરવામાં આવેલું નાહ હતું તેમ સરકારી વર્ગોએ વખતે પણ બીલ વીશે કશું જણાવાયું નહોતું. હીંદના ડેલીગેશનના નેતા સાથે ડૉ. ડોગીસે કરેલી બાનગી વાતચીતોમાં સાઉથ આફ્રિકાના પ્રધાને એવું જણાવેલું હોવાથી કે યુનીયન સરકારની એવી યોજના છે કે કોઇ પણ ડોમની સામે ભેદ ભાવ રાખવો નહિ અને સહકારને માટે સમાન સ્થિતિ પુરી પાડવી. આ ના ડેલીગેશનના નેતા સાથેની બાનગી વર્ગો દરમીયાન આવાં કોઇ બીલની વીગતોની કશી વાત પણ નહોતી. જણાવાયું છે કે શ્રીમતી પંડીત, જેમાં સાઉથ આફ્રીકાના આપ્તા હીંદી સવાલની ચર્ચા કરવાનું કબુલાયું હતું, તે બાબા પહેલાં આવી-જતનું કોઇ પણ બીલ લાવવાનું વીચારાધીન રહ્યું હતું એવી હીંદના ડેલીગેશનને કશી જ બાબર નહોતી.

સાંપીવાદ અને માર્કસવાદ વચ્ચે અંતર છે, પણ સાંપીવાદ અને અનીયંત્રિતપણે કામ કરતા મુડીવાદ, સામંતશાહી કે નાતજાતના વાડાવાળી આજની સમાજવ્યવસ્થા વચ્ચે એથીયે વધારે અંતર છે. આજની વર્તમાન સમાજવ્યવસ્થા તળે જોઈએ પન કે ઉચ્ચ વર્ગને કારણે વધારે અધિકારો અને મોભાબધું સ્થાન ભોગવે છે, તેઓ જો એ વધારાના અધિકારોનો ત્યાગ નહીં કરે, પોતાના કબજાની સંપત્તિનો પોતે સાચા વારસ નહીં અને, અને પોતાને સમાજના બીજા માણસો નો ઉપાય છે—આજની રહેણીકરણીમાં પગથીયે પગથીયે સ્વેચ્છાએ ફેરફાર કરવો; ઉચનીચના ભેદો, નાતજાતના વાડા, આભડછેટ વગેરે જ્યાં જોઇએ; બેકારી અને બુખમરો નાબુદ થવાં જોઇએ; પ્રાંતવાદ અને કોમવાદની સંકુચિત મનોવૃત્તિ દુર થવી જોઇએ; રાષ્ટ્રવાદ સ્વાર્થી, આક્રમક અને સત્તાલક્ષી મનોરથો છોડવા જોઇએ; ગરીબ અને તવંગર વચ્ચેનાં આજનાં આસમાનજમીન જેટલાં અંતર ભર્યા જોઇએ; સરકારના ન્યાય અને વહીવટી તંત્રમાં સાંચકામત, ભ્રમાભાણીકતા, પક્ષપાત વગેરે દુર થવાં જોઇએ; દેખાતની બેકારીને બદલે સાચી બેકારી સ્થપાવી જોઇએ; લોકો અને સરકારમાં બધાને પોતાના મોજશોખ, ઐશઆરામ, સુખસગવડ ઓછાં નહીં કરે, અને સર્વના ઉત્કર્ષ માટે કામ કરવાને તૈયાર નહીં થાય તો સામ્યવાદ તેનાં બધાં હીંસક આયુધો સાથે આવશે જ. અને જો એમ બન્યું તો જોજો કહે છે કે સામ્યવાદ એ ગાંધીવાદ એટલે કે અહીંસક સમાજવ્યવસ્થાની સ્થાપનાં પહેલાંનું એક પગથીયું છે, તેઓ સાચા ઠરશે. આ હીંસક ઉત્પાતો અટકાવવા લોકશાહી સ્થપાવી જોઇએ; લોકો અને સરકારમાં બધાને પોતાની જવાબદારીઓ બધાંને બદલે મુઠ્ઠી ઉંચેરા કર્તવ્યનિષ્ઠાની ભાવના જાગ્રત થવી જોઇએ. આ બધું થાય તોયે એકલું અવામાત્રથી ગાંધીવાદની સ્થાપના થશે નહીં, પરંતુ એથી એ દીશામાં પગલાં ભંડાર્યા કહેવાય. આ પગલાં ભરવા માટે આપણે તત્પર ન થઈએ તો પછી સામ્યવાદનો જુવાળ અટકાવી શકાવા નો નથી; અને કોઇ ઇશ્વરનો અવતાર હાથ લોહીને ઇશ્વરને એવી પ્રાર્થના કરે કે આજની સમાજવ્યવસ્થા ચાલુ રહેવા, એ સંભવ નથી. પરીણામે, સામ્યવાદનું પુર પુરા વેગથી આવશે અને માર્ગમાં જે કોઇ આડખીલીરૂપ થશે એને ઉખેડી નાખશે. તેમાં આપણેયે ખેંચાઇ જવાશું.

ધનદોલતના માલીકો અને સામાજીક દરજ્જે ભોગવનારાઓને હજુ ઘેબાસર ચેતવાનો સમય છે. તેઓ હજુ પોતાના જીવનમાં કમે કમે મોજશોખ, ઐશઆરામ ઓછાં કરીને બીજા વરસેવો પાડીને રોટલો આનાર મજુરો ને પોતાનાં સુખસગવડમાંથી હિસ્સો આપીને સમાજના બધા વર્ગો વચ્ચે એકસમાનતા સ્થાપે.

(સંપુર્ણ)

[નોંધ—આ લેખમાળા એક પુસ્તિકારૂપે પ્રગટ કરવાનો વીચાર થઈ રહ્યો છે. તેથી જે બાબતોઓએ આ લેખો રસપુર્વક વાંચ્યા હોય અને કોઇ સુચના કરવાની હોય કે કોઇ મુદ્દા પર સ્પષ્ટતા જોવાની હોય તો તેઓ વહેલી તકે મને લખી મોકલે.

—કીશોરલાલ મશરૂવાળા.]

—અમેરીકામાં એક પેસાદાર વેપારી એ લગભગ બાવીસ હજાર ડોલરના હિરાઓ પોતાના ખેતરના મકાનની નીચે દાટી રાખ્યા હતા. કેમકે તેમને બેંકો પર તેને વિશ્વાસ નહોતો. તેણે કહ્યું હતું કે બીજું યુદ્ધ પાછી તે નકામી થઇ પડશે. જો બી. આર. સી. એનેઇ. જે બધા માલમાં ભરી બધા, તે પોતે પૈસો કયાં દાટેલો છે એ એક ચીઠ્ઠીમાં પોતાની પત્નીને જણાવી જવા હતા. એ તાલાની બે ફુટ બંધાઈ છે અને તે બેંકમાં સાદ થઇ રહ્યું છે અને બજાર રહ્યું છે.

કબ્જીનો ગ્રાહકોને:— અન્ય રસાયણો માફ મંગાવતા પહેલાં, અમને એક વખત તક આપી ખાત્રી કરી જુઓ:— મરી-મસાલો, ઘોડર, કરીપાવુ, દેશી પર-બધુ દવાઓ, હરજન-પુજન તેમજ ઘર આંગણની જરૂરીયાતોનું-દુકાન સુત્રમાં, બનારસી ચીજોમાં પ્રમાણિકતા, સર્વ વસ્તુઓ પોસાય આપે. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ અમારો મુદ્રાલેખ છે." ૩૦ વર્ષની હરજનગરમાં સુપ્રસિદ્ધ દુકાન:—
એડ્રેસ: ૧૧૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, હરજન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.
પરશુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.

પ્રગતિની શોધમાં

લેખક : લલ્લુભાઇ ઉપાનકાર

આપણે વીસમી સદીનો પુર્વાર્ધ પુરો કર્યો છે. એ દરમ્યાન વિજ્ઞાનના ઉપાસકોએ હેરત પમાડે એવી અનવરી કરામતો જગતને અર્પિત કરી દીધેલું છે. ખુદ વૈજ્ઞાનિકો પણ પ્રગતિના શિખરપર ચઢી ચમત્કૃત થયે જાય છે. પરંતુ એની સાથે સાથે માનવી ની સોકુપતાએ પણ પારાવાર પ્રગતિ કરેલી જણાઇ આવે છે. હોવા તે સોકુપતા જગતને વિનાશ ના માર્ગે ઘસડતી જાય છે.

પ્રગતિનો અર્થ ઉન્નતિ, અથવા ઉર્ધ્વગતિએ થઇ જાય તે પ્રગતિ. એનું ધ્યેય સુખનાં કેન્દ્રપ્રતિ થઇ જવા નું છે અને તે આત્માની ઉન્નતીમાં પરિણામવું જોઇએ. જેથી માનવ સમુહને શાંતીના માર્ગે થઇ જાય તેજ સાચી પ્રગતિ કહી શકાય.

આજે 'માનવસમુહમાં કે માનવીનાં અંતરમાં શાંતી જેવું કશું નથી જણાતું, જેનું કારણ આજની જનતા એ આ પ્રગતિનો અર્થ અત્યંત સંકુચિત કરી નાંખ્યો છે. તેનું વાસ્તવિક સ્વરૂપ બદલી નાંખેલું છે. અનેકને દુખીને સુખ થત, માલ મીલકત જેવી કરવામાંજ પોતાની પ્રગતિ સમાની ભ્રાંતિમાં પડેલી છે. આ ભ્રાંતિની જાળમાં આપણે ભિક્ષારામનાં ખર્યાળ સાધનો જેવી વર્ષેચ્છ ગોલ્ડમાં બોલવાની લાલસા ના વમળમાં પોલા છીએ. પોતાને બધથી કે છળ કપટથી કાળા બજારથી વીપુલ ધન સંપત્તિના માલીક બનવાની તમન્નામાં તણાઇ જઇએ છીએ.

આમ જીવનનું મહેલ ઉલટી દિશાએ વહી રહ્યું છે છતાં તેમાંજ અમુક માનવદેહની સાર્થકતા સમેલી માની બેઠા છીએ. કીંતુ આ તો છે પામરતાની નીશાની. પામર શબ્દનો અર્થ "પાપ કરીને મર" એવો થાય છે. પુણ્ય કરીને મરી જનાર સુખની આશા રાખી શકે છે પણ પાપ કરીને મરી જનારને માટે તો દુઃખ જ હોય એ સાવ સાદીવાત છે.

આપણે શાંત ચિત્તે વીચાર કરીશું તો જણાશે કે આજની માની લીધેલી પ્રગતિમાં ધાર્મીક તત્વને વીસારી દેવાયું છે. ધર્મનો અર્થ પંથ કે સંપ્રદાય નહિ પણ સદાચાર માનવાનો છે. એને જ માનધર્મ પણ કહી શકાય છે. એ ધર્મ નીતીના રાહપર ચલી પ્રભાત પોતાને તથા અન્યને સર્વથા હિતકારી બની શકે છે. આજે તો પોતાની શોધીક સમૃધ્ધી સાચવતાં પડોસીને પારા વાર વિટબણા પડતી હોય તો તેની દરકાર નથી હોતી આમાં અધમ છે એમ જાણવા છતાં સ્વાર્થ આવતા મય જીવન બની બેસેલું જોઇ પર દુઃખની પરવા નથી રહેતી. આમ સ્વચ્છંદી અહાર વિહારથી ભાવિ દુઃખનાં બીજો પોતે જ પોતાના માટે વાવતા હોય છે.

અસારના ચહેવાર કે વેપારમાં ધર્મ નીતી કે સદાચારનું પાલન ચીવટતાથી નથી થતું. જેથી અરસપરસમાં વિનય, પ્રેમ અને સહકાર હોવાને બદલે રોકા ટોકનું અને કલહના પ્રસંગો પ્રતિક્ષણે ઉપસ્થિત થયા કરે છે. આપણે સુખ અને શાંતીની શોધ કરીએ છીએ પણ ઉલટી દિશામાં ગમન થતું હોવાથી અશાંતીજ મેળવીએ છીએ મુખથી સુખની વાતો કરીને કર્મથી દુઃખનાં બીજો વાવી રહ્યા છીએ. સમય આવે એમાં કડવાં ફળ પોતાને જ ચાખવાં પડે છે એવો સૃષ્ટિનો નિયમ છે એનું ભાન આપણે રાખવું જોઇએ. બધા ના બહાને આપણું બધું સમાએલું છે એ સિદ્ધાંતને અનુસરીને વ્યવહાર કરવો.

વાસ્તવિક રીતે કહીએ તો આ દેખાતી પ્રગતિ આંતરીક પ્રગતિને ઉપ કારક થવી જોઇએ. એ સાચી પ્રગતિ માં મહાન સુખ છે. અનંત આનંદ છે, એમ સંત રાજેનું કથન છે. એ ના આપણી પ્રવૃત્તિ નથી થતી કારણકે સદીઓની ગઠ્ઠિઓ અને જાલા વીકારો પર જે અંકુશ જોઇએ તે નથી હોતો. એ અંકુશ સ્વધર્મનીષ્ઠા માં રહેલો છે. શરીર અને માનવટે જ આપણો બધો વ્યવહાર થઇ શકે છે તે વ્યવહાર પાપ રહિત થાય એવી કાળજી રાખવી જોઇએ. એના માટે વીશુધ્ધ આચાર વીચારની ટેવ પાડવી જોઇએ. માનસિક અહાર વીહારથી વીશુધ્ધિ કરવી જોઇએ. આમ અંતિમ ગતિ પ્રવૃત્તિ કરવાથી સામુદાયીક પ્રવૃત્તિ સરળતાથી થઇ શકશે અને ત્યારે જ સાચી પ્રગતિ થયેલી જણાશે.

શ્રી. ટ્રાંસવાલ ભારતિય મહિલા મંડળ

ઉપરોક્ત સંસ્થાનું ઉદ્ઘાટન જે તા. ૨૧ મીને રવિવારે ૧૯ ટ્રેરસ રોડ, ફોકસ્રસ્ટમ જોહાનીસબર્ગમાં આવેલા પટીદાર હોલમાં શ્રીમતી—સુશીલાબ્હેન મોદીના શુભહસ્તે અને પ્રમુખપણા હેઠળ થયું હતું. એ પ્રસંગે શ્રીમતી સુશીલાબ્હેન મોદીએ પ્રમુખસ્થાનેથી ઉદ્ઘાટન વિધી કરતાં અહેનો બ્હેનોને આ મંડળમાં જોડાઇ જવાની જલામણ કરી હતી, અને એ મંડળને કોમેજ માટે જીવંત રાખવા આગ્રહ કર્યો હતો. ત્યાર બાદ બહેનો એકત્ર થવાની આવશ્યકતા વિષે વિનંતી કરી હતી, અને બ્હેનોને લગતી બાબતોની આછી રૂપરેખા આપી હતી.

બાદ ટ્રાંસવાલ ક્રીંદુ સેવા સમાજના પ્રમુખ શ્રી. પ્રાણજીવનદાસ સોમેશ્વર બ્હેનોએ પ્રવચન કરતાં જણાવ્યું હતું કે, બ્હેનો એ હવે બાઇઓની બાદક આગળ આવવું જોઇએ, અને બાઇઓની ઓછામાં ઓછી મદદ લઇને પોતાની પ્રવૃત્તિઓ આગળ ધપાવવી જોઇએ. ક્રીંદુ સેવા સમાજ તરફથી બોલતાં તેમણે જણાવ્યું કે, કોઇ પણ સમયે આ મંડળને જે કાંઇ મદદ જોઇતી હશે તે આપવા હું તૈયાર છું.

બાદ શ્રીમતી લીલા દેશાઇએ મંત્રી પદેથી, નીવેદન કરતાં જણાવ્યું હતું કે બ્હેનો આજે જેવો સહકાર અને સહાનુભૂતિ દર્શાવે છે, તેજ પ્રમાણે દર્શાવતા રહેશે તો આ મંડળ લાંબુ આયુષ્ય ભોગવી શકશે અને આપણે કર્તવ્ય કરીને મંડળનો આશય સિદ્ધ કરી શકીશું.

બાદ શ્રી. ગાંધી ભારત વિદ્યાલયના આચાર્ય શ્રી. મણિભાઇ કે. પટેલે આ મંડળની આવશ્યકતા વિશે વીવેચને દર્શાવ્યા હતા. ઉપરાંત તેમણે પુખ્ત ઉમરની બહેનોની કેળવણી આ સંસ્થા દ્વારા થાય એવી લાગણી બ્યકત કરી હતી.

શ્રી. ગાં. ભા. વીદ્યાલયના મદદ નીશ શિક્ષક શ્રી. મોહનભાઇ બહેનોની મોટી મેદની જોઇ પોતાનો આનંદ બ્યકત કરતાં જણાવ્યું હતું કે અત્યેની બહેનો નીરક્ષરમાંથી બહાર છે અને ઘરમાં બેસી રહેવાથી દ્રષ્ટિ સંકુચીત થઇ જાય છે. બહેનોને મહિલા મંડળમાં જોડાઇ જઇ પોતાની પોતાના બાળકોની તેમજ દેશની પ્રગતિ કરવા જલામણ કરી હતી.

બાદ શ્રીમતી જેકબ પટેલે બહેનોને સ્વચ્છતા ઉપર તેમજ નર્સીંગની તાલીમ લેવા આગ્રહ ભરી વિનંતી કરી હતી.

બાદ ઉપર્યુક્ત મંડળનો રમુજી તેમજ કુંકો કાર્યક્રમ રજુ થયા પછી. શ્રીમતી સુશીલાબ્હેન મોદીએ પ્રમુખ સ્થાનેથી સભા પોષ કરતા કાર્યક્રમ માટે પોતાનો સંતોષ બ્યકત કર્યો હતો.

અંતમાં મદદનીશ મંત્રી કુમારી અમીનાં અસવાતે, પ્રમુખ શ્રીમતીનો, હાજર રહેલી બહેનોનો, આમંત્રિત સદ્ગૃહસ્થોનો, અને હોલ તથા માઇક નો ઉપયોગ કરવા દેવા બદલ શ્રી. ટ્રાંસવાલ સુનાઘટેડ પાટીદાર સેવાસાગી ના ટ્રસ્ટકર્તાઓનો આભાર માન્યો હતો. અને રાષ્ટ્રગીત જનગણ મન ગવાયા બાદ સભા વિસર્જન થઇ હતી.

સંસ્થાના કાર્યવાહકો નીચે પ્રમાણે ચુંટાયા હતા :

પ્રમુખ : મા. સ્વ. મોતીબ્હેન મોવિંદ ભાઇ પટેલ, મંત્રી : શ્રીમતી લીલા દેશાઇ, મદદનીશ મંત્રી : કુ. અમીના અસવાત, મદદનીશ ખજનચીઓ : લક્ષ્મીબ્હેન જુલાભાઇ પરેખ અને ગં. સ્વ. કુમીબેન દયાળજી પટેલ.

લગ્ન

જોહાનીસબર્ગના શ્રી. ચકુભાભાઇ મોવીંદજીના પુત્ર શ્રી. જયરામભાઇના શુભ લગ્ન ઓદાજી નીવાસી શ્રી. બાવા ભાઇ કરીરભાઇના પુત્રી શ્રીમતી શાંતી બેન સાથે થયા છે.

જોહાનીસબર્ગના સ્વ. દયાળજીભાઇ પ્રાગજી ભગતના પુત્રી શ્રીમતી નિર્મળા બેન ના શુભ લગ્ન સ્વ. છીતાભાઇ છગનભાઇના પુત્ર શ્રી. સોમજીભાઇ સાથે પાટીદાર હોલમાં તા. ૪-૬-૫૦ ના થયા.

શાંતી હવન

કેપટાઉનના શ્રી. નાથુભાઇ કાળીદાસના પુત્ર છોટાકાકાની બીજી વર્ષગાંઠ દિવસે તા. ૨૫-૫-૫૦ ના શાંતી હવન કરવામાં આવ્યો હતો અને દાન કરવા માં આવ્યું હતું.

૨૦૦૬ નું પંચાગ

ગુજરાતી પ્રેસ ના મોટા નવા વર્ષના પંચાગ

કીમત. ૩/૬

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ભારતી ૧૮૫૮ જ્યેષ્ઠ	ક્રીંદુ ૨૦૦૬ નો.	મુસલમાન ૧૩૬૮ સવાલ	પારસી ૧૩૧૯ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૯	વદ ૯	૨૨	૧૦	૬-૪૫	૫-૦૩
શની	૧૦	,, ૧૦	૨૩	૧૧	૬-૪૬	૫-૦૨
રવી	૧૧	,, ૧૧	૨૪	૧૨	૬-૪૬	૫-૦૨
સોમ	૧૨	,, ૧૨	૨૫	૧૩	૬-૪૭	૫-૦૧
મંગળ	૧૩	,, ૧૩	૨૬	૧૪	૬-૪૭	૫-૦૧
બુધ	૧૪	,, ૧૪	૨૭	૧૫	૬-૪૮	૫- ૦
ગુરૂ	૧૫	,, ૩૦	૨૮	૧૬	૬-૪૮	૪-૫૯

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઘરે બાહિરે	૬	૦
ચતુરંગ અને બે બોનો	૫	૧
ચાર અધ્યાય અને માલંચ	૫	૪
રાજર્ષી	૭	૦
છાયકપ	૫	૬

બાપુના પુસ્તકો

બાપુની પ્રસાદી	૫	૦
મેરે ધર્મ ગુરૂ	૧	૦
આરોગ્યની ચાવી	૧	૦
બાપુની બચવાઓ	૫	૦
બાપુ (સ. પાઠક) ભાગ ૧–૨		
સેટની	૧૫	૦

આહાર અને આરોગ્યનું સાહિત્ય

આહાર અને પોષણ	૧	૦
રોગોપચાર (રોગ મટાડો અને		
બચાવ)	૧	૮

વિવિધ પુસ્તકો

બાય ધ્રુવોનેસીયા	૪	૦
હિંદનો ઝેમા ઈતિહાસ	૬	૦
રસીયાનું ઘડતર	૧	૪
સાહસવાર્તાની સંગ્રહ	૫	
કલ્યાણકલ્પ (પ્રેમચંદજી)		
બાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪	૦
રામાયણ ભા. ૧–૨ (સાર્થક		
વિવરણ) ટીકાનો સંગ્રહ) સેટ	૧૧	૬
આર્યોનું ખુલાસા	૨	૩
આપણી ગોવેસ	૨	૦
કારમીરનો પ્રવાસ	૬	૦
સ્ત્રીના સાહસવાર્તા	૩	૦
મુસ્લમના રોજનીશો	૩	૬
પનઘટી (પુસ્તક)	૪	૦
સંસાર (પ્રેમાણુ)	૧	૧૦
મેમ પદ્મપ્ય	૬	૦
સોબતમતી (સ્ત્રીઓનો સંગ્રહ)	૧	૦
કલ્પમણી	૭	
અમૂલ્ય (વિષોના લાયના અનેક વિષયો		
ઉપર ઘણેલા પ્રબન્ધોનો સંગ્રહ	૧	૦
સોળીપટ રસીયા.		
(રસીયા ગીતે નમુના ગેમ)	૧૦	૦
ક્યા ગાંધીવાદ વિશેષ ભા. ૧–૨		
આખાંથી બનવાનના દુનિયા શીખવાય		
છે અમણા શીખવાય છે. પ્રત્યેકની	૧	૧

સૌરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫		
વિવિધ રસદાયક વીરમતી આ સેટ		
ની કીમત	૧૫	૦

નવપરણીતો માટે

પરણ્યા પછી ભાગ ૧–૨–૩		
સેટની	૧૮	૦
બીજી આવૃત્તિ	૩	૩
ન ન કલ્પવૃક્ષ ટપાલ	૬	૧

નવલ કથાઓ

વિહારી આત્મા (બંગીલભાષાન	૮	૦
ગાયો બાહિર	૩	૧
આવાદગીર ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૧
પ્રેમ બીંદુ (અનિલાનો)	૩	૦
મંત્રી	૪	૦
રેણુકા કુલ	૨	૧
સાગર સમ્રાટ (સ્વામી વિવે ચરિ)	૧	૦
પરેલેદ્રા કાળ	૬	૦
રાજમાર્ગ (ગાંધી યુગની રોમેન્સ)	૪	૦
રાજ સન્યાસી (પુસ્તક)	૧૦	૧
અમરલતા બાયરા	૩	૧
આકૃસાધના ત્રિવા	૩	૦
માનવતાના ફુલ	૪	૦
પ્રણેતા છબ	૮	૦
રોહીની	૮	૦
પ્રકાશમય પાણી	૩	૦
સાગ્ય નિર્માણ (અનુવાદપુસ્તક)	૩	૧
બાલન ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૮	૦
ઉકકની પુસ્તાપુ	૧	૦
કલાની સનપરી	૫	૧
૬'બના ચાલીસ વાર્તા સંગ્રહ	૩	૦
સાચુ મુકતી	૩	૧
રોહીના આસુ અને બીજી વાતો	૮	૦
બીજી વાતો ભા. ૧–૨ સેટની	૧૧	૦
ચમુખના અને બીજી વાતો	૧	૦
વિવાહ મંદિર	૬	૦
પ્રેમાકર્ષણ (સુંદર રોચક બાબપુર્ણ નવલ		
કથા) બાગ-૧–૨ સેટની	૧૪	૦
રૂપાવાણી	૩	૧
સાગ્ય સુવાસ	૩	૦
રોમાંચી જગાદીર	૩	૦
રોમાંચી આશા	૧	૦
જીવાકણી વાર્તાઓ	૩	૧
કલ્પ ચીકા	૧	૦

મકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

પોકમાતા	૧	૪
રમરણ યાત્રા	૫	૦
છબતા તહેવારો	૩	૦
ગીતવાતી ત્રિવાહો	૨	૦

ઠનાભિલાલ મુનશી કૃત

આવે રસ્તે	૮	૧
કોનો વાંક	૮	૦
પકેલાવુંકે નાવકો	૬	૫
પ્રેમ કવીંકી	૩	૦
રમખ્ય કલ્પ	૬	૦
નવલીકાઓ	૩	૧

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

અંજની	૬	૧
કોલીજ ભા. ૧–૨	૧૧	૦
રાંગીત કાય અને સંસ્કૃતના	૮	૦
રોગાના	૮	
રમણીકુ	૭	૦
ગુલાબ અને કંટક	૧૧	૦

શરદ બાબુ કૃત નોવેલ

કમલા	૮	૦
અંકનાય	૫	૦
ચાર પાત્રોનો	૨	૧
દત્તા	૮	૦
અનુરાધા	૧૦	૦
અપુર્ણ આરતી	૧૫	૦
કાશીનાથ	૫	૬
અંકનાય	૪	૦
ગરીબદીન	૧૬	૧
બબી	૭	૬
દેવદાસ	૫	૦
દુબો	૮	૧
નવીના	૧૦	૦
કોયલી	૭	૧
ચુબાના	૧	૦

અમારા બાકીના બીજી
બારીની દહાણી ૭ ૪
અલકા બેકી ૫ ૬

ભારતનું બંધારણ

૧૯૫૦ થી ૩૧ મું નવું
બંધારણ ૫ ૬

કીતાબો

આજ કાલ ગાંધીજી	૨	૬
ગાંધીજી ના બાર્તાલાપ	૧	૬
જય એમેજ નહિ આવે તે	૧	૬
સ્વરાજવાદી દુનીયા	૧	૦
હમારે ગાંધીકી કહાની	૧	૬
આગે બઢો	૧	૬
બાપુજી (ગાંધીજી કી ૨૫ વર્ષ	૧	૬
એમેજી રાજ્ય કે સો સાલ	૧	૦
બિમકી બિમૂતીયાં	૧	૦
હમારી રાજનેતીક સમસ્યાયે	૧૨	૬
યેતી કહાની (ઈ. મેકડનાલ ચરીત્ર)	૧૭	૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૧	૦
હિંદ પર્મકીબાલ્યાવીકાયે		
પર્મકી કહાનીયો)	૧	૬
સમાજવાદ–પુંજીવાદ	૨	૬
સંત વાણી	૧	૬
ગાંધીવાદ–સમાજવાદ	૧	૬
નયા રોજગાર (કાલ્પનીક)	૪	૦
સાયબાકે પચ્ચર	૨	૬
યેતી મુકતીકી કહાની	૧	૬
કાર્લમાર્ક્સ–બુંદિવાદ	૧	૦
હિંદી ગીતા (સીતાજી)	૧	૬
વાગલ	૧	૨
વાસ્તીક ઔર મજદુર	૧	૬
દુકી દુનીયા	૧	૦
પ્રેમવે ભગવાન	૧	૬

બચોંકે લીયે

મહાત્મા બુદ્ધ	૧	૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧	૦
લોભા ચંગા ઈકકી ચાલ	૧	૦
નવીદાતકી કહાનીયા	૧	૦
જીવાકી		૬
અશોક	૧	૮
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧	૦

બારી કાયન કયા

જવાહરલાલ નેહરૂ. કીમત ૨૦ ૦

"બાપુના બાને પત્રો"

મહાત્મા ગાંધીજીએ મ્હનાર બાને લખેલા કેટલાક પત્રોનો આ પુસ્તિકામાં સંગ્રહ છે. ગાંધીજી સંસારથી વિરકત છતાં કેટલા સંસારી હતા અને તેઓનો પ્રેમ કેટલો નિર્મળ હતો તેની આ પત્રોપરથી ઝાંખી થાય છે અને તે સાથે તે બોધક પણ છે.

આ ઓફીસેથી મળશે.

ટપાલ ખર્ચ સાથે કીંમત ૨–૩.

નોંધ: વી. પી. કે ઉધાર બોહરીને ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે.

INDIAN OPINION,
PHOENIX,
NATAL.

કાબાના ૩૨ ત્રિબો.		
(બીનાભાઇ)	૧	૧
ગીતા બ્રહ્મ		
મી. મહાદેવભાઇ કૃત (અન્યમાં		
ગીતા)	૧	૪

ગાંધી પુસ્તક માળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થયેલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફક્ત રૂા. ૪–૬.

અહા ભારતના પાત્રો

૨૧ પુસ્તકોનો સેટ ૨ ૫ ૦

અદ્ભુત ભારત

ચિત્ર આલબમ ૭ ૧

અજન્તા કલા સંગ્રહ

ચિત્ર આલબમ ૫ ૧

સુંદર ગીત સંગ્રહ

તમારા ઘરને રંગોથી રસબસાવે હીંદ
ના પ્રખ્યાત ચિત્રકારોના ૭ ચિત્રના
સંગ્રહની કીમત ૮ ૦
ચિત્રકાર ત્રિકમલાલ પરીખ કૃત
ચીત્ર આલબમ ૫ ૦

c/o 'Indian Opinion',
P. Bag, Phoenix.

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે કેશ અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સત્યના પ્રયોગ અથવા	૧ ૦
ગાંધીજીનો સવાલ સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૨૪ ની સાલ બબતે થયેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭ ૬
ગાંધીજીના સમાચમર્મો	૭ ૦
ગાંધીવાદી આર્થિક યોજના	૩ ૬
પુરૂષ એટલે ગાંધીજી (ચ. દાસ)	૧૨ ૬

હીરાલાલ ભરાડવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું સરસ પુસ્તક	૨ ૬
સ્ત્રીપુરૂષ અયોગ્ય સબંધ કાજ શ્રી, પુરૂષમાં રોવાની ટેવો વગેરે પુસ્તકના પ્રકરણ જવાબદારી ૨ જેવા લખાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૬

મરે રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

જેના ફીલોસોફીના મહાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો: હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી કરતાં અલગાણું પાડે છે.	
કલ્કી અથવા અંધકારનું આવી	૨ ૦
વેદની વિચાર ધારા વેદ ઉપરના તેમના ભાષણોનો સંગ્રહ	૫ ૬
પુરાણોની સંક્ષેપકથા સાખના	૧ ૦

ધાર્મીક સાહિત્ય

શ્રીમદભગવત ગીતા ગોલ અક્ષરોમાં સંસ્કૃતમાં -	૩ ૦
પયગંબરના વચનો ઇસ્લામના મહાનેતાના સંગ્રહ	૨ ૬
શ્રી રામકરસીએ આ વેદાંતી અદભુત કાવ્યને હલવા કરી, નાનો સરી આખાં પુસ્તો છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

ભારતદેશ કોંગ્રેસ વિષયક લેખક ગ્લાડસ્ટોનની નોવેલ	૭ ૬
વાસ્તવ લેખક કુપરી, એક રશીયન પરીવારનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦ ૦

જોઇતા નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૧ ૦
આત્મ કથા ગાંધીજી	૭ ૬
તેજ ચિત્રો આપણા ગાંધીજી કુટુંબવત્સલ, રાષ્ટ્રપિતા, બાકી નેતાઓના જીવન વિષે લખેલું છે	૭ ૬

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

ચોરીનો ધંધો સુંદર બાળવાર્તાનો સંગ્રહ	૧ ૬
આગબોટી એક રહસ્યોદ્‌ઘાટક નવલ કથા	૧૨ ૬
રમકડાં ટુચકાઓનો ચિત્રમય સંગ્રહ	૭ ૦
ચિત્રાક્ષમ ભા. ૧—૨ બે સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બન્ને ભાગની કીમત	૧૩ ૦
ઉષાકાંત સુંદર નોવેલ	૭ ૬
ઉન્માદ નોવેલ	૮ ૦
કેવડાના કાંટા નોવેલ	૭ ૬
સાવિત્રીના પુત્ર	૫ ૦
ભગવાન અવતરીએ	૬ ૦
કંગનીનાર કાંટાદારી નોવેલ	૫ ૦
કમળાવતી રહસ્યોદ્‌ઘાટક નોવેલ	૧૦ ૦
પ્રેમદેવળ પ્રેમદેવ ભવાનદી નોવેલ	૮ ૬
ભરતના બાપુ બાપુજીના જીવનને લગતી પાકટ નોવેલ	૮ ૬
ગોરખ આયા ગોરખની ચાતોપાયી રચાયેલ	૭ ૦
ચમેલી	૧ ૬
ચોરની ચાતો	૧ ૦
જળ સમાધી નોવેલ	૮ ૦
જળતના મંદિરમાં રહસ્યોદ્‌ઘાટનવાળા	૧૦ ૦
જય સિદ્ધરાજ	૬ ૬
જલબીંદુ નોવેલ	૫ ૦
ઝિણીઝની ચાતો નાની બાળકોનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૬
ઝબુ બાબુ બે નાની બાળકોનો સંગ્રહ	૧ ૦
ઝાકઝમાળ ધારા	૮ ૬
ઝાંપરી વાત	૧૦ ૪
અધીલ ચોવેણી બાળકો	૨ ૪
ટાંકણી છુપાવાની નવી રમુજી	૨૬ ૬
ટીપુ સાથી ભા. ૧—૨ સાથે	૧૪ ૦
ઠગભગત ના રસ, સ્વભાવ ગોપી વિષે સુશીલા નેચર અને ચતુરાઇ ભરીને લખેલ	૪ ૬
ડાહ્યાભાઇ પીતાની તસ્વીર બાવરીઓ ચલીત કેમ્પ મેનોજીનનું જીવન	૬ ૬
ડામ કલાકૃતી	૮ ૬

નવલ કથાઓ

કલીકાલે	૮ ૬
કાઠીયાવાડની ૬ ઉત્ત કથાઓ	૭ ૦
કાંચ વધ	૧૦ ૬
કેદાર ગોધમ્રા નવલકથા ભા. ૧—૨ સેટની	૧૭ ૦
ખજુરીયા વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૬
ખિસકોલા	૮ ૬
ગમ્મત ભાગ ૧—૨—૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૭ ૦
ગરીબાઇ	૭ ૬
ગરીબનવાઝ ભાગ ૧—૨ સેટ ગાળકોનોવેલ સેટની	૧૫ ૦
ગેબ ગૂફ	૪ ૬
ગરીબાઇ	૭ ૦
ગાંધી હરણ	૧૫ ૪
ગીતા કેમ	૮ ૦
ગીતા પંખી ગાન	૩ ૦
ગીનેવીતર	૮ ૦
ગરીબ	૪ ૬
ચાવકીલ ભા ૧—૨ સેટની	૬ ૦
ચિતારી	૮ ૬
ચાવકે જગાડ્યા	૮ ૦
ચમત્કાર કોરણે	૭ ૬
પુરાતન ચરિત્ર	૫ ૭
છેક અને પુત્ર ભા. ૧—૨ સેટની	૧૧ ૬
છુટેલા ગુનેગારો વાર્તા	૧૦ ૦
જહિનસ્તર	૧ ૬
જે ગરીબ	૭ ૬

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907. NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

આવેલા દિવાળી અંકો

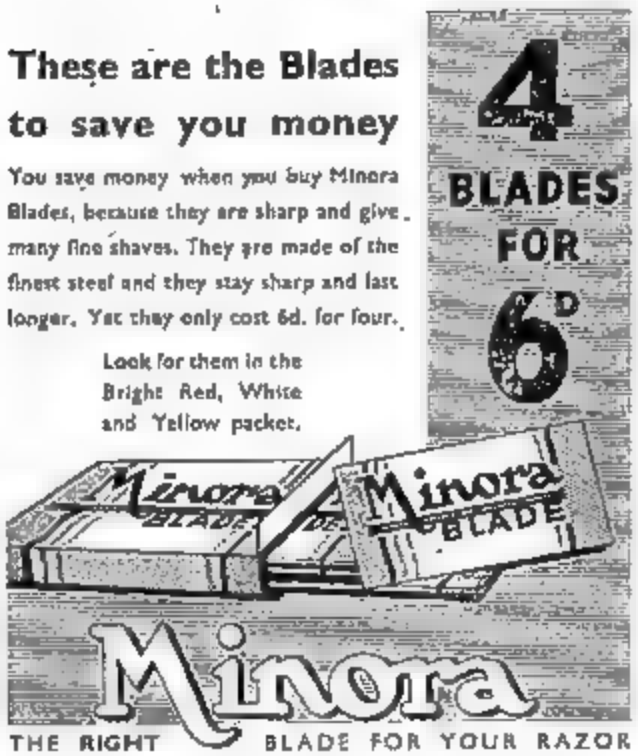
ભાષા	શી. ૫ ૦	રવીવાર	શી. ૧૦ ૦
આરામ	૫ ૬	સરિતા	૧૦ ૦
અખિલા	૭ ૦	ચેતના	૭ ૬
મોજમજા	૬ ૦	બે ઘડી મોજ	૭ ૬
ઘરકુ	૭ ૬	ચિત્રપટ	૭ ૬
સરસ્વતિ સાહિત્ય પંચાંગ	૨ ૧	મુંબઈ સમાચાર	૫ ૦
મુંબઈ સમાચાર પંચાંગ	૫ ૬		
*India, (English) 12 Copies	6 0	બાળ દોસ્ત (મુસ્લીમ)	૭ ૬
		Filmindia English	5 6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 — Tel Add. "KAPITANS"

These are the Blades to save you money

You save money when you buy Minora Blades, because they are sharp and give many fine shaves. They are made of the finest steel and they stay sharp and last longer. Yet they only cost 6d. for four.

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Latest arrivals in records of your New and Old favourites. Secure them early before we are sold out.

HINDI

Meerabai	6 records	60s.	
Meera	6 records	60s.	
Shahjehan	6 records	60s.	
Anmol Ghadi	6 records	60s.	
Prem Sangeet	6 records	60s.	
Ratan	6 records	60s.	
Char Din	5 records	50s.	
Shikari	5 records	50s.	
Shukariya	5 records	50s.	
Majdhar	5 records	50s.	
Kajal	5 records	50s.	
Khidki	5 records	50s.	
Gwalan	5 records	50s.	
Elan	5 records	50s.	
Begum	5 records	50s.	
Mulaquat	5 records	50s.	
Doosri Shadi	5 records	50s.	
Pahli Nazar	5 records	50s.	
Jugnu	5 records	50s.	
Shahzad	5 records	50s.	
Sabra	5 records	50s.	
Parsi Aag	4 records	40s.	
Mehandi	4 records	40s.	
Dil	4 records	40s.	
Shama	4 records	40s.	
Romeo Juliet	4 records	40s.	
Panchi	3 records	30s.	
Gulami	3 records	30s.	
Chin-Le-Azadi	3 records	30s.	
Nek Parwin	3 records	30s.	
Doctor	3 records	30s.	
Hamrahi	3 records	30s.	
Narkiki	2 records	20s.	
Jawani	2 records	20s.	
Sahali	1 record	10s.	
Bazaar	7 records	70s.	
Bapu-ni Amar Kahani	2 records	20s.	
Bapu-ni-Vidaai	1 record	10s.	
Gown-ki-Gori	1 record	10s.	

TAMIL SETS

Ashok Kumar	5 records	50s.
Chinthamani	5 records	50s.
Tiruneelakantar	5 records	50s.
My Wife	5 records	50s.
Kapnagi	3 records	30s.
Valmiki	3 records	30s.
Bhakt Gowri	3 records	30s.
Siva Kavi	2 records	20s.
Manomani	2 records	20s.
We Two (Drama)	3 records	30s.

TELUGU SETS

Krishna Prema	5 records	50s.
Deena Bandhu	3 records	30s.
Dasara	2 records	20s.
Bagyalaxmi	2 records	20s.
Three Maraiees	1 record	10s.
Dharam Patni	1 record	10s.
Thyagayya	1 record	10s.
Mayalokam	1 record	10s.
Swargasarema	1 record	10s.

LATEST LOOSE NUMBERS

Pankaj Mallick, V.E. 2547, 2504, 2510, 2525, 2527, 2547 each 10s.
Asit Baran, H. 1112 (Rajni Jhoom Rahi) ... ... each 10s.
K. C. Dey, N. 16550, 16646, 16502, 16589, 16579, 16478, 16412, 16922, 16594, 16249, 16776, 16711, 16514, 16658, 16292, 16531 ... ... each 10s.
Jutika Roy, ■. 16662, 16703, 16689, 16628, 16929, 16817, 16786, 16506, 16625, 16583, 16802 ... each 10s.
Shamshad Begum, G.E 5018 ... ... each 10s.

LATEST QUAWALIES

Paona Qawal & Party, H. 1408, 1208, 1287, 1380, 1378, 1383, 1166, 1147 ... ... each 10s.
Iboo Qawal, N 839, 786, 905, 988, 993, 1050 ... each 10s.

Packing Charge 2s. 6d. EXTRA

OBTAINABLE FROM:

D. Roopanand Bros.

Music Saloon and Booksellers

85 Victoria Street, DURBAN.

Phone 20707. P.O. Box 2524

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."
43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોસ્ટ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

ફેા એાફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	3	3
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hassan	3	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	3	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	3	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	6	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Gita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	16	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Feats—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5 0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	13	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	5	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	3	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1939-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	13	6
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	3	6
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	6	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Maulal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

AFRICANA PUBLIC LIBRARY
23 JUN 1950

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 24—Vol. XLVIII FRIDAY, 16TH JUNE, 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE FOUR PENCE

★ ★ ★

Arise!
All you who don't want to be slaves
Let's take our flesh and blood
And build a great new world.
Our most dangerous time has come!
Every citizen must shout, with his loudest voice
Arise!
We are thousands with a single heart
Ready to face what may come!

—CHINESE PATRIOTIC SONG.

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenile Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/18/9- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES, Attractive Embroidery. Special price £4/6/9- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £5/19/9- each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/9 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream. Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

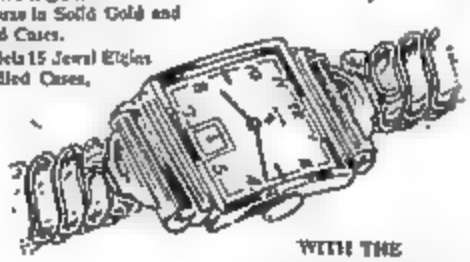
FANCY TINSEL & SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOFF & HARKER STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે
હાડકાં

તમારાં ખેતરને કે સાઇડોએ પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
૫૧. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ સ્ટેશને ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-265
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street. JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ.
લેડીસ તેમજ ગર્લ્સની સ્ટ્રો અને ફેલ્ટ હેટ્સ.
બધી જાતનો માલ-જેમાં કેપ્સ્ટીલ્સ બોનેટ્સ શામેલ
ઓછા નફા ઘરાકો માલ-જેમાં કેપ્સ્ટીલ્સ બોનેટ્સ શામેલ
ઉપરોક્ત ઓછી કીમતે વેચવામાં આવે છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-૨૬૫

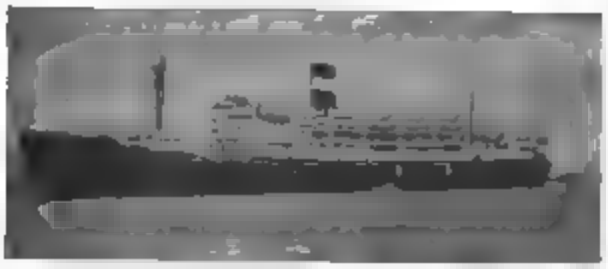
Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pastora Chambers, Joppe Street; P.O. Box 3199, Johannesburg.
'Phones:—Office: 22-7777. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONS BRAND (PAIN-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST @ 6d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 149

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ ઓળ વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામાન્ય વીમાને દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવાની સગવડ છે. ઓળ કંપનીને ઉપકાર આપવું એ દરેક ઓળીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 29646. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office.
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi. S.S. Karanja due 30th June. Sailing for Bombay via Karachi on 5th July

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£56—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET — — DURBAN.

શરબતે-ફેલાહ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન!!

શરબતે-ફેલાહ આ દવા તાજા ખુનનો બાલનો છે. આ દવા પેટમા જતાંજ તાજા ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને સુપ ખુન બનાવે છે. ભરડાઇ શક્તમાં વધારો કરે છે. લીવરની ખરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ-ગેસ વગેરે તરતજ આરકાવે છે, બાતીની બરાબ ખાટા ઓડકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ ભેદી પેદા કરે છે.

આ દવા હાથ પગ અને શરીરની મુકતે નબળાઇને તરતજ દુર કરી નવું જોમ ભરી ચહેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. ઓરત મરદ અને બાળકો માટે આ દવા બેહદ ફાયદા કારક છે. આ બેહ બાજવાળ બનાવેલ છે.

બેહ બોતલ શરબતે-ફેલાહની કીમત રૂપી. ૧૨-૬
મળવાનું ઠેકાણું:—

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,

DURBAN.

DUFF'S ROAD TOWNSHIP.

Quarter-acre lots are selling fast in this lovely INDIAN TOWNSHIP

Within easy rail transport of Durban, 10 Miles from City Hall.

BUY NOW AND SAVE.
ALL ON EASY TERMS

15% Deposit. Balance spread over 5 years.

Voysey, Boshoff

—&—

Co. (Pty.) Ltd.

29, Smith Street, Phone 28954

Tear off here and post to
VOYSEY, BOSHOFF & CO. (PTY.) LTD.
291, Smith Street, Durban.

I am interested in the Duff's Road sites and would like to have a plan of the Township. (Please print)

NAME.....

ADDRESS.....

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મહમદભાઇ અબ્દુલભાઇ કાપડીયાવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ, ફરસાણ પીનો તેમજ બેકરી બેગા કેમ, મુસાફારી અને બનાવીને મોકલે.

અમારૂ 'દમપુખ્તમેવુ' ખુશ્કી ખુબ' કેક, બ્રધરા, બાદુશા, લડ્ડુ, પાકા વિગેરે ઉત્તમોત્તમ લાલ' બનાવીને મોકલે.

પાર્ટી વગેરે માટે બેહદ પ્રમાણમાં મીઠાઇ બેહદ ટુંક માગણી કરે બનાવી આપીશું'

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
14 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ; ડાઇનીંગરૂમ સુટ, બેરાહોળ, બેસીંગ બેન્ચ સાઇડ બોર્ડ બોકસીસ ટેબલ, ગુક ટેબલ, ટેબલ, વાસણ કોકાપ્સ આપે બનાવી લાવીશ. અને પધારી લાંબા ટેબા ગુકમો બાંધ.

—બોકસ, ટેબલ અને ડીવાન "સ્પેશ્યલ—

જે તમારી ડિમાન્ડ નીચે લખવા બાબ છે. તેવો બરોબ ઓર્ડર મળ્યે ૩ માસ પેલા આપેલા માફક બીલ્ડ બનાવી અને પેબાર આપવ વચનો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE33-4591. BOX 2525.

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 24—Vol.-XLVIII. Friday, 16th June, 1950

Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

Where Do We Stand?

"Let right desire be thy motive; not the fruits that come from them

"And live in action. Make thine acts thy piety,

Putting all self aside.

(Sri Krishna to Arjuna.)

THE "Bhagavad Gita" or "Lord's Song" is an epic that is and ever will be immortal because it is an infallible directive and guide to Mankind for all time.

The lesson it was designed to teach, is as true and as applicable to-day, as it was those thousands of years ago, when delivered on the Field of Kurukshetra.

Its teaching is as true for every individual South African Indian, in the struggle with which we are now confronted, as it was for the Kshattriya Arjuna in those far distant days in ancient Bharatavarsha.

For that, too, was a conflict between the forces of Righteousness and Unrighteousness; between the Powers of Light and the Powers of Darkness; between the Divine and the un-Divine; the True as opposed to the False. Just as is this in which we are now called upon to engage.

If it be objected that Arjuna belonged to the Kshattriya caste, whereas few if any of us South Africans can lay claim to that distinction, the answer is quite simple. Irrespective of birth, parentage or caste mark, a man is what his faith is, what his character is; not what he is outside, but what he is inside; the principles the real self of him stands for, the principles, he is prepared to sacrifice and suffer for.

The Lord has made this perfectly clear in His "Song," so that each one of us who enrols himself on the Lord's side in defence of Truth, Justice and Righteousness is, in the truest sense a Kshattriya.

As the quotation at the head of this article points out, motive in this connection is all-important The injunction to disregard the personal motive, material considerations, is admittedly, not easy to obey; but it is imperative because it is motive that colours and gives character to our conduct.

At the same time, we need to remember that good intentions do not make wrong actions right. That right conduct consists of "Love in action guided by the Wise mind; that the road to Hell is often paved with good intentions.

We who are now called upon to make our decision as to how we shall conduct ourselves in respect of the Group Areas Act would also do well to recognise that this is but another episode, another "engagement," in the age-old Great War between 'Dharma' and 'a-Dharma,' between the forces of Right and Wrong, between Spiritual ideals and a grossly Material ideology.

Recognising this, we have to decide firstly, whether to oppose the attacking forces or to surrender to them. Secondly, if we are to put up a struggle at all, whether we shall engage in the conflict for the sake and in defence of Principle or of self-interest.

We shall need to look ourselves honestly and searchingly in the face and ask ourselves whether our temporary, worldly possessions mean more to us than the call of duty for duty's sake, no matter what the consequences of answering that call may be.

It's the old, old choice all over again. Self or sacrifice. Soul or Personality. Grab or Give. There is no dodging or evading the issue.

The distinction between the defence of Principle as motive and the resisting of the threatened attack upon our possessions, interests, and profits as motive, is real and fundamental.

In the former case, we are defenders of Right because it is right and not for the sake of the "fruits" our success may bring us. We constitute ourselves warriors in the Lord's army in defence of His law and so that it shall prevail. We range ourselves on the side of Righteousness because the way of righteousness is God's way, the way of unrighteousness the Satanic way.

In the latter case, we lower ourselves to the level of our attackers. We are concerned for what we call "our rights," not in the interests of Righteousness, but because they are ours. Like that of our attackers our outlook on the question becomes a purely materialistic one.

Our attackers believe in the Law of the Jungle; that Might is Right. According to Jungle Ethics, it is the "right" of the strong, of those who have the power, to survive at the expense of the weak. The believers in Jungle Ethics have no time or place for "sentiment." They regard life as a battle for survival in which the victors are entitled to the spoils; as a war in which "all is fair."

"Rights," then, becomes only another name for "Opportunities," and the power to turn them to individual or class advantage.

If any non-compliance with the compulsion of the Group Areas measure is to be based on ethical grounds, we shall need to ask ourselves frankly and truthfully, how far our conception of "rights" differ from that of our attackers.

Is our dissatisfaction due to our conviction that Jungle Law applied to human relationships is bad and therefore wrong, or because we are henceforth to be denied so many of the opportunities for self-enrichment we enjoyed before it was so mercilessly turned against us?

In plain language, is our grievance that we consider the Beggar my neighbour game a wrong way of life and living, or that our rulers have taken an unfair advantage in the game to beggar us and now refuse us an opportunity to stand in the game any longer?

On our honest response to this challenge, will depend the merit—or demerit—of any struggle we may decide to make.

National Day Of Protest, Or—"Prayer?"

MONDAY, June 26, has been declared by the President-General of the African National Congress a National Day of Protest against the policy of oppression and injustice of the present Government. Dr. Moroka has made a call to all the non-Europeans—it is indeed a call to all justice-loving people of South Africa—to join in observing this day. If all are equally affected by the Group Areas Bill and the Suppression of Communism Bill, and no doubt they are, and if the injustice is really universally felt, as indeed it should, then this is undoubtedly the most civilised way of demonstrating it. Not only no harm will be done if the Europeans, who do not subscribe to the present policy of the Government, were to give their whole-hearted co-operation in this move, it is, in our humble opinion, their bounden duty to do so. It will be a test of their sincerity towards the cause of justice. We have long felt the need for the observance of such a day by all the oppressed people of South Africa, and, not long ago, we suggested it in these columns. This will be a test of our sense of indignation at the utter disregard shown to our feelings and the grave injustice inflicted on us. It is a step in the right direction, and, if we are true and sincere in our hearts and in our professions, God will surely shower His blessings on us.

Think Before You Leap

But we would say, and we would repeat it over and over again, that we should not take a single hasty step which we may have to regret and to retrace later. Let us think and think hard all the consequences and

the step we take, and, only after having thoroughly understood them, take the step calmly, coolly and deliberately, no matter what comes in our way. It is the duty of the leaders not to rouse the emotions of the masses by rhetoric. They should not be given false hopes, they should be told the naked truth and then they should be allowed to decide for themselves. If they prefer slavery to freedom you cannot change them overnight. You will gain nothing by attempting to do so. This is going to be a life and death struggle and success will be achieved after arduous labour and immense amount of suffering. We might possibly not live to see the success. But we shall have fulfilled our task worthily by laying down our lives for it. It is not the success but the wisdom, strength and courage to perform the task for the good of posterity that we have to pray for.

Should Depend On Nobody

All those who observe the proposed National day should be made to understand that they are doing it for the freedom of their soul. They may have to run the risk of losing their bread. If they are given any hopes or promises that the material losses they may have to suffer will be made good by anybody, they should be assured that such hopes and promises are false. It is utterly wrong for anyone to make such promises; it is utterly wrong for anyone who takes part in the struggle to expect them. They must not be dependant upon anyone but themselves and their God. If they have faith in themselves and in God help will come to them in abundance, but they may not anticipate any such help. They should not expect or rely upon any such prior conditions. There should be no intimidation of any kind whatsoever. Complete freedom and fearlessness should be assured to all who may join the struggle as well as those who may not.

Wanted: A Stout Heart, Not Money

Let it be remembered that it is not money that we want, it is not five thousand or fifty thousand pounds that we want. It is five thousand or fifty thousand men of valour, men of stout hearts, that we want, who will not run away at the sight of bayonets or machine-guns, who will, without raising a single finger of scorn even at their worst enemy, march forward towards them with their chests wide open, and in the name of God, quietly lay down their lives at the Altar of Freedom. It will be glorious sight for the Gods to see. And we shall have proved worthy followers of our beloved Master, who, in this very land, which we claim to be ours by birth and by adoption, first taught us to use the weapon of Satyagraha. Let those who wish to repatriate us then repatriate our bones or use them to fertilise and enrich still further the land for the prosperity of which our forefathers gave their blood and tears.

We sincerely pray for the success of the proposed National Day of Protest—we would rather call it "Day of Prayer," for it will be our prayer on that day for strength, courage and wisdom to carry on a crusade for the oppressed people. We would suggest that on that day we should discipline ourselves to observe a fast from sunrise to sunset. Needless to say that on that day at least alcohol in any shape or, form should be religiously avoided and the day should be treated not as a holiday but as a *holy* day, the sanctity of which should not be besmirched by any indecent word or deed.

NOTES

No Round Table Conference

All hopes of a round table conference between the Union and India and Pakistan, on the South African Indian question, are shattered to pieces, it was in fact a foregone conclusion since the Union Government were persistent in passing the Group Areas Bill at any cost. 'Cape Times' in an editorial which is reproduced elsewhere in this issue has very correctly analysed the position. India's complaint about the treatment of Indians in South Africa will naturally once again form one of the important items on the agenda of the United Nations. But apparently the Government care very little about world opinion on a matter which they claim to be one of domestic concern. What the result of all this will be, the future alone can tell.

General Smuts Supports Mass Repatriation Of Indians

In his recently sent dispatch to New Delhi, the 'Hindustan Times' correspondent says that General Smuts told him that he was now inclined to the view point that mass repatriation was the best solution. There seemed to be no other way out, especially in view of the continued demand by the Indian community for equal rights with Europeans which, General Smuts said, could not be tolerated. General Smuts described the whole question as a hopeless human problem.....He thought that there should be a fair and generous basis worked out for compensation.....General Smuts complained that the Indian community in the Union did not look upon South Africa as its home except for residence, trade and commerce. When reminded that a large majority of the Indian population had been born in the Union and considered themselves as South Africans, he stated that even they still looked towards India....."

General Smuts's Health

General Smuts's health is causing deep anxiety. It took a bad turn again and whilst these lines are being written it was reported to be critical. On Wednesday night General Smuts gave up his role of Leader of the Opposition and Mr. J. G. N. Strauss has been appointed as U.P. Parliamentary Leader. In a statement to the United Party, General Smuts said that the Party had its clear duty to the country, and that was to maintain unity within its ranks so that it could fight and oppose the Nationalist Party in its efforts to undermine "our democratic institutions." The country looked to the United Party to succour it from the dangers of the present regime.

United Party's Pledge

The United Party caucus in a message to General Smuts says:—"They place on record their resolve to be worthy of the high example of single-minded devotion to South Africa, and to duty, which he has set during a life time of public service, and their determination to carry on his life work of building a great united South Africa.

Maintenance Or Extinction ?

During the third reading debate on the Group Areas Bill, the Native Minister, Dr. D F. Malan, is reported to have said, the one great thing that remained was the maintenance of the White race and of White civilisation. In our humble opinion the policy pursued by the Nationalist Government is fast heading on towards, not the maintenance, but the extinction of the White race and of White civilisation.

A Sign Of The Time

It is reported from Capetown that armed police on Tuesday night prevented a threatened "March on Parliament" by protestors against the Supression of Communism Bill. Demonstrators in their hundreds came from a meeting in the Old Drill Hall, organised in protest against the Bill by the Democratic Action Committee. Speakers at the meeting included Mrs. V. M. L. Ballinger and Senator Edgar Brookes. The chairman of the meeting, Mr. Leslie Ruben, had announced that the march had been abandoned. Nevertheless, many people, after the meeting, gathered up the placards which had been left in the entrance porch for the proposed march and then staged an unofficial march down Darling Street and into Parliament Street. The marchers chanted "We want Freedom" but, it is reported, they were orderly. On reaching the Houses of Parliament the demonstrators halted, and continuing their refrain, stood in front of the gates. The police made a baton charge and scattered the crowd in about three minutes, but not before they had injured a number of demonstrators. Among the injured were men, women and children. Regrettable as the incident is, it is a sign of the time.

Nazism Imported From Germany

At a largely attended meeting in Kingsway Hall, London "to consider the human crisis in Africa," Mr. Kingsley Martin' editor of the 'New Statesman and Nation,' said that what was happening in the Union today was simply Nazism transferred from Germany to South Africa.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 5/- including postage.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Phoenix, Natal

GROUP AREAS BILL PASSED IN ASSEMBLY

THE Group Areas Bill passed its final stage in the House of Assembly on Tuesday night by 73 votes ■ 58, after a hot debate which was ended by the guillotine. During the third reading debate two important statements were made—one by Mr. J. G. N. Strauss, Acting Leader of the Opposition, and another by the Prime Minister, Dr. D. F. Malan.

The Acting Leader of the Opposition, Mr. Strauss, moved the following amendment:

That this House, in view of

(a) general acceptance in South Africa of the principle of residential and social separation; and

(b) Absence of any public inquiry at which interested parties have been enabled to make representations, declines to pass the Third Reading until a commission, presided over by a Judge of the Supreme Court, has inquired into and reported upon the subject thereof, including:

(1) The necessity or otherwise of such legislation, and the practicability of giving effect thereto:

(2) The financial implications involved, with due regard to the extent to which it may be necessary to interfere with vested rights and how best those who have been deprived of such rights may be compensated; and

(3) Provision of alternative accommodation for persons deprived of their existing residential accommodation.

Mr. Strauss said that the position of the United Party was perfectly clear.

"We favour the traditional policy of having social and residential separation. If by voluntary means that can be done we are prepared to do it," he said.

"Our record is written into the legislation of this country. We did so by compulsory means (in Natal) only after following the wise and statesmanlike course of having a fair and full inquiry."

The Opposition agreed with the Government that the ultimate solution of the Indian question was repatriation. Now ■ seemed that any hope of that had been dashed even before a round-table on it had taken place. If there had been proper study of the matter this desirable solution might not have been jeopardised.

That this was an ill digested and half-baked piece of legislation was proved by the committee stage where more than 60 amendments were moved on the 39 clauses of the Bill. There were 21 major amendments, and 16 of these were based on points raised by the Opposition.

It had been the Opposition which had struck a blow for land owners in insisting that the Bill should not go contrary to the Native Trust and Land Act, ■ allowing Native group areas to be established without provision for compensation to land owners. And the Minister (Dr. Donges) had at first resisted this proposal.

But for the vigilance of the United Party, also, much greater losses would have been suffered as a result of this Bill by innocent parties throughout the country.

However, the dictatorial powers of the Minister remained untouched, and in all its major aspects the Bill still remained a pernicious measure.

Dr. Colin Steyn

Dr. Colin Steyn U.P., Bloemfontein City) seconded the amendment.

He said that the Government might think they had scored a great victory. That was a mistake. There could be no victory in scoring debating points on legislation of this kind. Neither was there any victory for the White race in the one-sided and autocratic enactment of legislation of this kind.

Like some of the other legislation the Government had introduced this Bill was creating racial hostility in the Union. It had been introduced at a time when, in view of the international situation, co-operation was essential.

Would the Government deny that the autocratic one sided way in which this Bill had been introduced, had caused bad feeling and that the relationship between the races was deteriorating? ■ small White population could not afford that.

Instead of giving the Natives "group areas" the Government should have given them houses. That would have created much better feeling.

Blood Bath

The Minister of Lands (Mr. J. G. Strydom) said it was only by following the path laid down by this legislation, and by the policy of the Nationalist Party, a policy of allowing people to occupy their own areas and to develop in their own way, that South Africa could be saved from a blood bath.

In mixed areas today, European and non-European children played together and grew up together. It was impossible for European children who grew up under such circumstances to maintain their feeling of Colour.

A White community which lost its Colour Feeling could not prevent the bastardisation of its race. The only thing which could prevent the bastardisation of the White race was Apartheid.

In replying to the debate, the Minister of the Interior, Dr. Donges, said that the Opposition had been on the defensive throughout. They had retreated from their original position. Ultimately they had come forward with the brand new idea that they were in favour of voluntary segregation, made compulsory if necessary.

Dr. D. F. Malan

The Prime Minister Dr. Malan intervening during the third reading debate on the Bill accused the Opposition of being inconsistent and of not knowing their own mind. He took no notice of world opinion being against South Africa if the Bill was passed and went on to say:

"If you want to do the popular thing so far as the two European races in South Africa are concerned, then you must tackle this problem on the basis of Apartheid.

"I am not in support ■ any co-operation which would have the result of producing a watered-down measure that would leave the main problems unsolved, and leave us in the same position as we have been hitherto.

"If there is no common ground then there will only be a greater division than before. The possibility of finding that common ground was never so great as it was when the present Government came into power."

The one great thing that remained was the maintenance of the White race and of White civilisation.

SOUTH AFRICAN PRESS OPINION

'The Star' (Johannesburg) dated June 8, under the caption Trifling With Dynamite writes:

AS the Group Areas Bill moves towards the Statute Book, it becomes more and more apparent that the whole Government have blundered badly in refusing the request for a judicial commission, or even a select committee, ■ scrutinise its provisions. This Bill seeks deliberately to disturb so many established economic relationships that every line of it should have been submitted to the most careful and unbiased examination before it was flung into the burly-burly of parliamentary debate.

A responsible organisation like the South African Federated Chamber of Industries has placed on record the conviction that unless the Bill is suitably modified it will "create an economic disturbance in the industrial sphere to an extent which it is difficult to foresee." The Association of Chambers of Commerce in South Africa has written to Dr. Donges in the same strain. Both organisations have asked for a postponement of the Bill until a full inquiry can be held into its possible economic effects.

Dr. Donges himself professes to ■ undismayed. He maintains that the Bill would not endanger the property market, for the reason that only 29 ■ 30 per cent, of property would be affected. That may be true of the direct repercussions, and it is bad enough in all conscience. Will Dr. Donges, however, guarantee ■ isolate the remaining 70 ■ 80 per cent, —and that includes for the most part European-owned properties—from the shocks the Bill has in store for them? It must be obvious to everyone but the most purblind partisans that for the sake of a political theory, itself nebulous, the Government are light-heartedly trifling with economic dynamite.

In a previous article on June 7, the same paper writes:

By introducing the Group Areas Bill at this stage and pushing it through Parliament with all its discriminatory provisions, the Union Government have not only forfeited the possibility of co-operation with India, but they have also laid the Union open to the imputation of bad faith. That argument will doubtless be exploited to the utmost when the Indian dispute again comes on the agenda of the United Nations. The Government, by their inordinate haste, have put the Union in the wrong and

weakened still further its international position.

Can't Quarrel With India

'The Star' (Johannesburg) on June 9 writes: "....it is exceedingly difficult to quarrel with the Indian Government's interpretation of the Group Areas Bill (of which they will make the most if the matter should now revert to the United Nations whence it came.) To claim, as the Union Government do, that the Bill's regulations will be "equally applicable to all other communities" in South Africa, and that it will even "remove discrimination" previously operating against the Indians, is the sheerest verbal jugglery. In its economic aspects the Bill will clearly discriminate against the Indians, and is likely to do so very severely; for if it is applied as is apparently intended, it will seek to remove them from the normal business life of the country into a vacuum where they can hardly hope to survive. The Indian Government's inference that the round table conference would have been confined, despite the agreed formula, to mass repatriation, and that the Group Areas Bill would be used as a lever to force this "solution" on the South African Indians and on the Indian Government and Pakistan, is not an unnatural one.

Yet Dr. Donges must have been aware of this when with his customary blandness he apparently assured the Indian delegations that the Bill would remove and not increase discrimination. He must have known that once they became acquainted with the details of the actual Bill they would react violently. The whole thing seems absolutely pointless. If it was intended to manoeuvre the Indian Government into a position where they could be accused of breaking off the negotiations, it was cheap and silly. If, on the other hand, the Union Government sincerely believe that the Group Areas Bill is not a discriminatory measure, they would be well advised to read it again—and then amend it.

Bungling Tactics

In the issue of June 9, 'Cape Times' writes under the above caption:

The decision of the Indian Government to take no part in the round-table conference with the Union Government and Pakistan is one of the inevitable and regrettable results of the Nationalist Government's maladroit handling of this country's highly charged racial problem. It is clear from the tone of the correspondence between the two Governments that the relation between the two countries will once more be thrown back into the old unhappy atmosphere of recrimination which it was widely believed was a thing of the past. It is difficult to believe that this unfortunate revival of a distasteful phase in the relations of the two countries could not have been avoided by a little less haste and a little more understanding and statesmanship by the Union Government.

Whether Dr. Donges did in fact explain this legislation to the delegation which attended the informal talks in Cape Town in February, whether the treatment of the South African Indians is a domestic matter, and whether the Group Areas Bill will apply no more segregation to the Indians than to any other section of the Union's population are all points that do not affect the main issue. It is possible that Dr Donges did make some remarks about the purpose of this legislation which he may have thought adequately conveyed its intentions and scope. It is also common cause in this country that the Indian question is a domestic matter. On that point there was the fullest agreement between it and the then Opposition. But the Indian Government rested its protest not on the domestic aspects of the matter but on the expediency of the policy which the Union Government is pursuing in view of the anticipated round table conference. The fact that the Group Areas Bill will apply equally to all sections of the Union population and therefore will impose no specific segregation against the Indians sounds somewhat specious in view of the fact that the Indians are the only section that has been subjected so far to social and economic segregation and are the only section that are voiceless in the Union Parliament.

That consideration alone should have impelled the Union Government to lean backwards in its anxiety to give no appearance of acting harshly towards the Indian community. In standing so strongly on the domestic aspect of the matter, it would first have consolidated its base at home before exposing its flanks to attack abroad by seeking the widest possible domestic support and agreement for this Bill before introducing it. It should have given the fullest opportunity for discussion beforehand of a measure that will impose a rigid social pattern on the country. The very fact that the Minister has been forced to submit an inordinate number of amendments to his own measure shows how ill-considered and hasty this legislation is. And Parliament will not even have full opportunity of discussing these. There is little that can be said in defence of such amateurish and bungling tactics.

Still Half-Baked

In the same issue appears also the following interesting article under the above caption:

Dr. Donges yesterday demonstrated again that the Group Areas Bill is a piece of half-baked legislation which should be withdrawn as quickly as possible and its subject investigated by an authoritative commission. On Wednesday evening Dr. Donges implacably refused to accept an Opposition amendment limiting the Minister's right to declare Native group areas in the country districts. Yesterday the Minister came forward with an amendment, which he said he had framed overnight in consultation with the Minister of Native Affairs, that had almost exactly the same effect as the Opposition amendment he had so implacably rejected the night before. Earlier on the day before he had complained that if he refused amendments he was told he was obstinate; if he accepted them he was told his legislation was half-baked. He was of course quite right.

He is normally obstinate in rejecting amendments coming from the Opposition; occasionally, when it has been demonstrated to him beyond even the possibility of his doubt by commerce or industry or some other non-political interest which he dare not openly flout that something is really quite impossible, he will graciously agree to accept that improvement. The obstinacy is deplorable. The acceptance of a whole series of amendments to this Bill in a short time suggests irresistibly that if the Bill were subjected to a careful investigation, such as cannot be made in two or three weeks, many other clauses will be found to require amendment. Nobody in his senses could think that complicated and far-reaching legislation rushed through the House at this break-neck speed, with amendments accepted and rejected at the whim of the Ministers, can possibly be good legislation. It must be half-baked. And the Minister's complete change of front on rural areas mercilessly demonstrates the truth of that *a priori* argument.

But that is not the whole wicked story. The amendment produced yesterday by the Minister was calculated to protect and to set at rest the fears of European farmers. But when Mr. Bloomberg and others pleaded for half a day that some protection be given to urban mortgage holders and to Coloured property-owners or prospective property owners in need of loans, he was implacable about inserting a provision that alternative housing be provided for Coloured persons displaced. He was implacable, in fact, to every request for consideration towards the non-Europeans who will have no representation whatever on the Land Tenure Advisory Board; but he agreed to allay the fears of the platteland. The Bill does not, the Government claims, discriminate against anybody; it applies to all. If the Bill is half-baked, the Minister's sophistries are in the grand tradition of official hypocrisy.

STATEMENT BY DR. MOROKA

THE following statement was issued by Dr. J. S. Moroka, President-General, African National Congress:—

On the 14th May, 1950, representatives of National Organisations came together in a historic conference to discuss the Unlawful Organisations Bill, (now called the Suppression of communism Bill) a Government measure which, having regard to the present distribution of political rights in this country, is by far the most sinister piece of legislation that has yet been produced by any Union Government; for it seeks to destroy not only freedom of organisation, freedom of speech, freedom of assembly and the freedom of the press, but is also intended to deprive the voiceless and oppressed millions in this land of their right to fight against oppression and exploitation.

The National Organisations represented at the Conference decided to mobilise all sections of the South African people for a mass opposition to this unwarranted and highly undemocratic Bill, and appealed to the whole country to rally to the defence of freedom and democracy which are in grave danger of total extinction in South Africa.

The National Executive of the African National Congress met on the 21st May, 1950, and after considering the implications of the Bill against the background of the diminishing right of the African people in this, their Mother-

land, it decided that if ever there was a Bill which removed all hope of a better future for a struggling under-privileged people, that Bill was now before Parliament, and therefore if ever there was a time when the African people were required to put their eight million force behind the principles of democracy, in alliance with other freedom-loving members of the South African community, that time had come. The African National and local organisations are required, by the clear implications of the Unlawful Organisations Bill, (now called the Suppression of Communism Bill) to fight against the Pass Laws, against the Urban Areas Act, the Group Areas Bill, the Riotous Assemblies Act, lack of housing accomodation, and of franchise rights, of educational facilities against every other disability which has been and is the lot of the ruled in this country.

Upon the authority given to me by my Executive, and after consultation with other National leaders, I declare Monday, the 26th June, 1950, a National day of Protest, and call upon the African people in their united millions to observe it as such by refraining from going to work on that day, and I appeal to all other South Africans of all races, and in particular, to fellow non-Europeans, to respond to the call of their leaders for the observance of this unique day in the history of South Africa.

Let us all stand firm together for: Freedom not serfdom! Freedom not night!

The following was issued signed by Dr. G. M. Naicker President S.A.I.C., S.M. Rahim President A.P.O., L. Horvitch Chairman Communist Party of S.A.:

We, on behalf of our Organisations, pledge our whole-hearted active support to this call made by the President-General of the African National Congress to observe Monday, 26th June, 1950 as a National Day of Protest against the tyranny and oppression of the Nationalist Government, and for the immediate defeat of the Fascist Unlawful Organisations (alias Suppression of Communism) and the Group Areas Bills.

We want the white working class and the voters of South Africa to remember that their liberties and privileges are being attacked and will be destroyed by these Bills. We therefore call upon them to join the struggle for the defeat of these tyrannical measure and for the extension of democracy to all.

This struggle will require determination, courage and sacrifice which must and will come from all of us.

N.I.C.'s Statement

A statement issued by the Natal Indian Congress says that the Indian people must make their stand clear on the call made by Dr. J. S. Moroka. The Indian people must regard this day as a day when they will, together with the Coloured people and European democrats, demonstrate their solidarity with the African people in the great struggle against common oppression. The National Day of Protest is a day on which ■ the justice-loving people of the Union will demonstrate their opposition to oppression and injustice. This opposition is not directed against Europeans; it is directed against the evil forces which seek to destroy all those things we love in South Africa.

On this day we must pray in our homes and places of worship and under no circumstances must there be any violence. All those who love democracy in the Union must follow the path of non-violence even if they are provoked.

"It should be made clear to the entire country that June 26 will be observed with dignity and restraint. The organisers of the National Day of Protest want the people to use a most civilised way of protest, a form of protest not based on hatred but based on love and the brotherhood of man. It is the only way open ■ an oppressed people who are denied a voice in the government of the country ■ lodge, effectively, their opposition to measures which seek to take away their existing rights and to impose a totalitarian regime on the whole country.

"Viewed in this correct light, not a single South African, not even the Nationalists themselves can object to this non-violent dignified national protest."

MONDAY JUNE 26

DECLARED NATIONAL DA. OF PROTEST FOR NON-EUROPEANS

Meetings were held all over the Union last week-end in support of the call made by Dr. Moroka.

In Johannesburg the Communist Party, the South African Indian Congress and the African Peoples' Organisation pledged their support to the call. They asked the White working class and voter to remember that their liberties and privileges are being attacked and will be destroyed by the suppression of Communism Bill and the Group Areas Bill.

In Maritzburg Mr. C. Swales, of the African Peoples' Organisation said Dr. Malan must know that nothing could stop the movement of liberty.

It was the first joint meeting under the auspices of the Maritzburg branches of the African National Congress, Natal Indian Congress, African Peoples' Organisation and the Communist Party.

Mr. Selby Msimang, of the African National Congress, said that in spite of racial differences the new laws of South Africa were making all Europeans one. Thus it was time for all non Europeans to unite. A combined effort of the three races could stop all industry in South Africa.

The resolution supporting the observance of a national day of protest states: "This meeting calls on every African, Indian and Coloured man, woman, boy and girl to enter wholeheartedly in■ the struggle and to observe the day of mourning."

At Newcastle the maid speaker at a joint meeting of all non-Europeans was Dr. G. M. Naicker, President of the S. A. Indian Congress.

An African National Congress speaker proposed that the people refrain from going to work on June 26 and stay at home in mourn and pray instead.

In Capetown the meeting was attended by about 500 Muslims. The meeting repudiated the action of a few misguided Muslims who went as representing the Malay community" and requested the division of the Muslim population according to racial denomination. Such discrimination was totally in conflict with the teachings of the Holy Koran.

In East London Mr. Moses Kotane, general secretary of the Communist Party said at a mass meeting: "If you believe you were created in the image of God, you cannot believe that you must be suppressed by the White man." He said that Europeans did not hate the Natives. But they did not want the Natives to become their equals. You can nurse their children, cook their food, sit with them in their motor cars—they do not mind. But you cannot rise above what you are," he added. True the Suppression of Communism Bill was directed against the Natives.

It is your duty to go and tell those who are not here this afternoon that the future of these little children who run about among you depend on them. What do we want for our children? We want more schools, better locations, better living conditions, a say in the government of our country—This is what Communism stands for.

In Ladysmith Mr. M. B. Yengwa, secretary of the Natal Branch of the African National Youth Congress League told a public gathering at the Athlone Theatre, Ladysmith: "Dr. Donges says that Indians must be repatriated but I as the spokesman of the African people want to say that Indians are welcome in South Africa." The meeting was presided over by Dr. A. H. Sader and was also addressed by Mr. A. Smith of the A.P.O.

Dr. G. M. Naicker said that under the cloak of fighting Communism the Nationalists were out to destroy all organisations opposed to the policy of apartheid.

"The various Bills of the Nationalists including the Group Areas Bill and the Suppression of Communism Bill are part of a scheme to set up a dictatorship in the Union," declared Mr. A. I. Meer, Joint Secretary of the South African Indian Congress at the Tongaat meeting, presided over by Mr. G. Nurbans. Mr. Meer added that if these measures become law there would be no freedom left in the country for anybody. Even the law courts would be by-passed.

Pretoria Indians' Protest

The following resolution was carried unanimously at a mass meeting held by the Transvaal Indian Congress (Pretoria Branch) on Sunday, June 4:

"This mass meeting of the Pretoria Indians, held under the auspices of the Transvaal Indian Congress (Pretoria Branch) is of the opinion that the Group Areas Bill is designed to fulfil the declared policy of the Union Government to expatriate ■ South African Indians by robbing them

of all their means of livelihood and properties and forcing them to live in Ghettoes as Serfs, and thrusts at the racial, ethnic, religious and cultural divisions of the South African people into hateful caste systems, ultimately resulting in oppression starvation and suffering of all.

Therefore this meeting (a) strongly protests against the Group Areas Bill and calls upon the Union Government to immediately withdraw the Bill. (b) Solemly pledges to resist by all the means at our disposal this obnoxious Bill. (c) Urges upon the Governments of India and Pakistan in the hour of our peril to take all necessary steps forthwith to enforce such actions which would help in calling a halt to the racial policy of the Union Government.

Port Elizabeth Indians' Protest

The following is an extract from a resolution passed at a recently held meeting of Port Elizabeth and Uitenhage Property Owners' and Traders' Association:

Replying to a question by Mr. A. Bloomberg (U.P.) in the House on May 31, 1950, Dr. Donges said that during the period 1946-1950 Indians in the Cape Province acquired property to the value of £1,513,178, and, during the same period, sold to non-Asiatics property valued at only £23,000.

This statement is at variance with facts and is entirely misleading. In the case of Port Elizabeth alone we are in a position to prove that in one single transaction a block of property owned by an Indian and valued at £115,000 was sold to a European Company in June, 1949. In addition, within the last ten years property valued at several thousands of pounds was alienated by Indians to Europeans in Port Elizabeth.

Further more, in Port Elizabeth alone several properties in what is now known as the areas of Main Street, Russell Road, Moffat Street, Mill Park, North End etc., were once owned and occupied by non-Europeans and some of these areas still bear testimony to this fact.

As a result of the Capetown Agreement, which specifically provided for the uplift of the Indian community to Western standard of life and called upon them to regard South Africa, and not India, as their permanent home and to aid in the building up of South Africa. No capital of any consequence was sent out of the country and Indians, along with other imported groups to South Africa contributed, commensurate with their means, towards the material progress of South Africa.

Having regard to the smallness of our population and their limited resources, we are emphatic in our opinion that the Group Areas Bill is a retrogressive and unwarranted piece of legislation, which cannot fail to have a detrimental effect upon South Africa in addition to producing fruits of more discord and discontent amongst its people.

BISHOP OF JOHANNESBURG ON COMMUNISM

SPEAKING at Evensong in St. Peter's Brakpan, last Sunday night, the Bishop of Johannesburg, the Rt. Rev. Ambrose Reeves said, "as Christians, we cannot fail to be disquieted by the fact that the Bill of Suppresion of Communism takes the punishment of Communists outside the normal processes of law and puts it into the hands of political authority without allowing any redress in the courts."

"For centuries now," he added, "it has been demonstrated that the only guarantee of freedom is free access to the courts by all citizens, whatever their offence.

"Certainly it is the function of political power to preserve the vitality of a nation. But it is erroneous for political leaders to conclude that their power is either uncontrolled or unlimited.

"On the contrary, political power must always be subordinated to the demands of justice, and that only can be secured if the punishment of offenders is in the hands of a judiciary which is not itself in the hands of political power.

"Even if those responsible for this Bill will not listen, it remains our solemn duty to warn them that, while for a time such legislation may appear to be successful, in the long run the effects of it will be very different from that which they expect.

"It must be obvious that Communism cannot be banished by an Act of Parliament. Even if Parliamentary action succeeds in driving Communism underground, such action may only strengthen it in the long run. We may also be sure that it will provide defenders of Communism with fresh and powerful arguments."

The bishop said the best way in which the State could combat Communism was by striving to promote justice in society. In that task it was the duty of every Christian constantly and intelligently to support the endeavours of the State.

There could be no compromise between Christianity and Communism. Christianity could never come to terms with contemporary Communism, because Communism was both materialistic and atheistic.

"Communism contains a weird mixture of truth and falsehood. But its falsehood so outweighs its truth that even the truth that is in it is distorted," added Dr. Reeves.

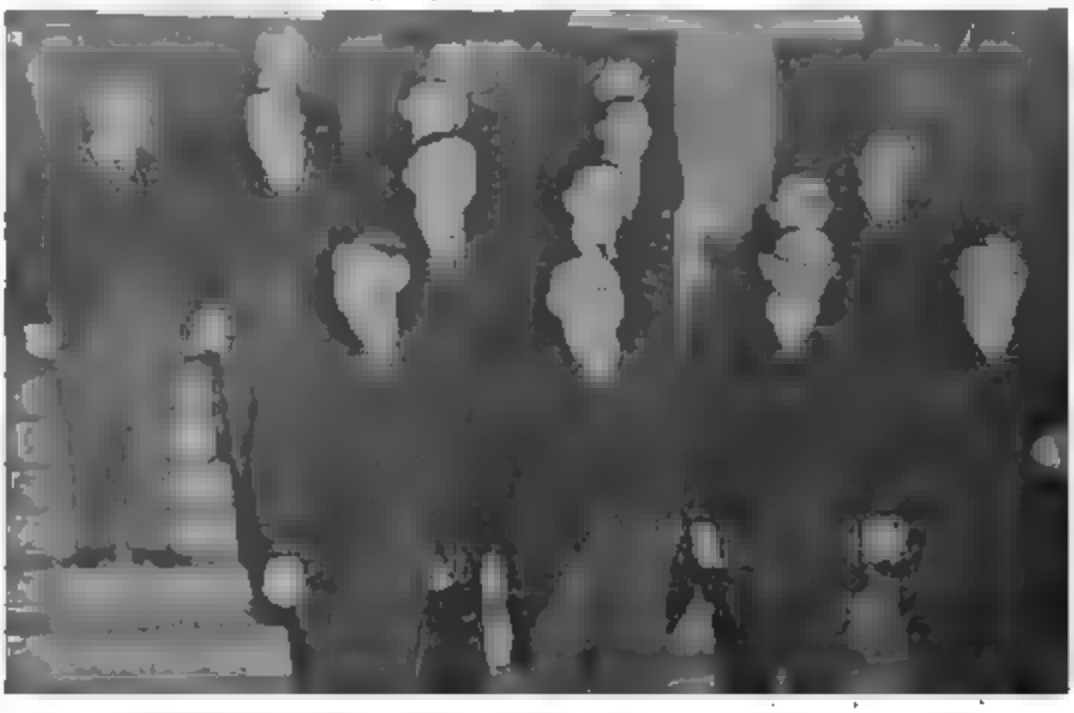
"Let us see quite clearly that its falseness is spiritual and not social; its very soul is false and terrible; it contains a demonical element which believes good may come through evil, light through darkness, freedom though tyranny.

Christians as such are bound to oppose Communism, because Communism, is a religion—regarding itself as the only true religion.

"More than that it is determined to establish itself by force and compulsion without the slightest regard for human freedom.

Henry Miller Memorial Fund

The Principal, Sastri College, acknowledges with thanks the receipt of the following donation to the Henry Miller Memorial Fund: Already Acknowledged, £108 18s. 6d., Angath Ramgulam, £1 1s. Total £109 19s. 6d.

ACTING GOVERNOR-GENERAL AND THE CABINET. This is an official photograph taken outside Government House, Capetown, and shows the Acting Governor-General, Mr. Justice F. Watermeyer with the Prime Minister, Dr. D. F. Malan, and members of the Cabinet. Front row are Dr. E. G. Jansen, Minister for Native Affairs, Dr. D. F. Malan, the Prime Minister, Mr. Justice F. E. Watermeyer, the Acting Governor-General, Mr. N. C. Havenga, Minister of Finance. Second row: Mr. C. R. Swart, Minister for Justice, Mr. Eric Louw, Minister for Economics, Mr. J. G. Strydom, Minister for Lands, Mr. S. P. le Roux, Minister for Agriculture, Mr. F. C. Erasmus, Minister for Defence, Dr. T. E. Donges, Minister for the Interior and Dr. A. J. Stals, Minister for Health and Education.

SOCIALIST SUPPORT TO INDO-PAKISTAN AGREEMENT

[In a lengthy statement to the Press Shri Jaiprakash Narayan reviews the history of the Indian politics which led to the partition of the country and states the position of the Socialist Party in regard to the difficult problem of migrations and communal troubles, and gives his reasons for supporting the recent Nehru-Liaquat Agreement. We reproduce it belo - for the benefit of our readers.

—Ed. 'Harijan.']

Partition And Its Problems

"THE principle and the practice (which) combined to partition the country...solved nothing. While the two-nation theory brought into being two separate States, the two separte 'nations' still faced each other on both sides of the border. The prime question then was: "Would these 'separate nations' live together in amity and be welded into a common nationality?

"The question was the same that had faced undivided India; and if the answer is found to be affirmative, Partition and all the attendant bitterness and hostility had been unnecessary; the two nations might as well have lived together in undivided India.

Solutions

"'What is the solution of this awful problem?' was the anguished question that millions asked. In the opinion of the Socialist Party there are only two solutions of this problem and no third.

"One solution is to accept the full implications of the two-nation theory. That would mean the expulsion of all Hindus from Pakistan and of all Muslims from India. I understand that the exchange of Hindus and Muslims from East and West Bengal was the solution suggested by Dr. Shyamaprasad Mookerjee.

Some others too have made the same suggestion. But it is not realized that such an exchange of population can never stop with East and West Bengal. The logic of the situation would drive us to its inexorable end.

"This solution is wholly repugnant to me, as it must be to all who believe in the principles of human civilisation. To be forced to accept the principle that human beings could not live together because their religions were different, was to go back to the Dark Ages and to deny everything that one had stood for.

"The practical aspects of this solution are no less repugnant. People cannot be forced out of their homes except by force. Application of force on such a mass scale cannot but brutalise the whole people and reduce life in this country to the 'brutes' level.

"Further, such gigantic migrations must disorganise the country's economy and put a strain on the State that must prove unbearable. Again, exchange of a crore of Hindus for four crores of Muslims must start the train of a new conflict, because Pakistan would feel justified to demand new territory to settle the excess population. The remedy would thus have created a new disease.

"The acceptance of this solution would also mean the victory of Hindu communalism and the ascendancy of the Hindu *rashtra* mentality. That would inevitably stimulate separatism further; and then the separatist mentality might not be restricted to religious communities, but might spread to racial, linguistic and even caste groups. That would be the end of India.

"Thus considered from every point of view, the idea of exchange of populations must be given up.

Both States To Be Secular

"That leaves only one possible solution, namely, that both India and Pakistan be secular States and the minorities in both have full security and equal citizenship.

"It was in the light of this basic analysis that the Socialist Party Executive had enunciated at Rewa its policy in regard to East Bengal situation. Since it still remains our basic policy, let me bring out the main points. The main points were three:

"First, India must hold fast to its secular character, and no matter what happened in Pakistan must give full protection and security to its Muslim citizens and guarantee them equal rights of citizenship.

Second, India should, by friendly approaches to Pakistan, try to persuade that country to join hands to guarantee in words and deeds full protection and opportunity for development to all minorities. The Executive went on further to say that "in this connection the Prime Minister's suggestion for a joint inquiry commission and a joint tour with Mr. Liaquat Ali Khan was a commendable beginning. That suggestion bore no fruit. But further attempts should be made and the idea of a joint tour and inquiry should be expanded to wider joint actions."

"The last point provided for a way out in case of a possible failure of these efforts. To quote the Executive again, 'if the earnest attempts of our Government do not succeed and the people and the Government of Pakistan persist in their present policy, India must finally, and sooner than later, act on her own and take every measure to protect the minorities and human rights in Pakistan.'"

"I still stand four square by this policy and hold that there is no alternative.

Peace And War

"While it is true that I had suggested what is known in international law as 'measure short of war,' it is not right to overlook the qualifying conditions and fasten attention only on the final step. Let me remind the reader of the conditions I had set forth. First, I had emphasised that there must be peace and order in India and our Muslim citizens must live without fear and in enjoyment of equal rights with Hindus. As far as I had said in a later statement, we cannot rush to protect minorities and human rights elsewhere when we fail to do so at home. Second, I had insisted at Nagpur that though Nehru's friendly approaches had proved infructuous fresh attempts should be made to reach a peaceful solution.

"It was only in the event of all peaceful efforts failing and when we had succeeded in keeping peace at home and doing justice to our minorities, that I had suggested what was described as armed intervention.

As it turned out, Pandit Nehru's hope was justified, and a peaceful settlement was arrived at. To oppose that settlement or to sabotage it is to play with fire, for as Pandit Nehru has said the alternative is war. War is a frightful affair and no sane person would rush into it when other avenues of settlement are open. Nor would war necessarily save the Hindus of East Bengal nor help in the rehabilitation of the refugees.

"There is a great deal of talk about the honesty of purpose of Pakistan. 'Will they implement the agreement?' we are asked on all sides. It occurs to no one to ask if WE will implement it. Judging from the temper of the people of West Bengal and the attitude of its Press, one may well ask that question.

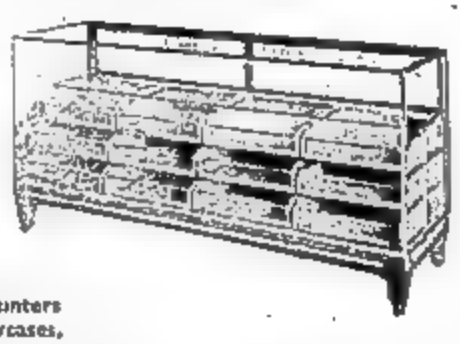
"Let us remember that if we implemented the agreement and Pakistan did not, a solution—though a tragic solution—would yet be available. But if we both failed to do the job, no solution could ever be found. A war wrought in a communal climate on both sides would only result in mutual destruction. It would be quite a different affair, however, if an India which had upheld the principles of civilisation and respected human rights, used force for the enforcement of those very rights and principles. The result of such force cannot but be the defeat of the forces of evil and reaction.

"As a Socialist, I have never been an enemy of communalism. I was a bitter opponent of the League and its two nation theory and of Partition. I was also, and am an opponent of Hindu, Sikh and all other communalism.

Gandhiji's Position

"Let me remind my critics of what Gandhiji had once said at the time of the Punjab riots. When the gigantic forced migrations began, Gandhiji firmly set his face against them. He declared solemnly that he would

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class
Display Counters
and Showcases,
Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Fish Fryers Etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show.
188 MARSHALL ST. (facing Ensom House) Johannesburg.
Phone 33-4211/2 P.O. Box 4803.

never accept the migrations as final and would never bow his head before the principle that human beings could not live together just because they professed different faiths. He said that conditions must be created in India so that every Muslim who had fled with his life might return to his home and live in peace and with honour. And he said further that in Pakistan similar conditions must be created so that every Hindu and Sikh could go back to live with honour and happiness.

"And then he made a most startling statement. He said that if we succeeded in creating such conditions in India, and Pakistan failed, he would be prepared to fight with Pakistan on that issue. Let it be remembered that it was in trying to create those conditions in India that the Nation's Father was martyred.

"My proposal was no different in principle from what Gandhiji had said. There is no doubt, of course, that the Mahatma was sure that if he succeeded in creating the conditions for which he was working, the moral force of his success would have conquered Pakistan and the 'fight' of which he talked would have been unnecessary. Lesser man like me might nurse the same hope.

"At any event, let it be remembered that there was no room for *force majeure* in my proposal, if we failed to create the conditions for the Muslims in India which we were demanding for the Hindus of Pakistan. But if we did do that and Pakistan did not, and withal rejected all peaceful methods of settlement, then I did expect all Muslims in India to join hands with other Indians in compelling Pakistan by force to do its duty by its citizens.

Re-union

"Lastly, a few words about *Akhand Bharat*. There is a great deal of talk about the re-union of India and Pakistan in Hindu communal circles. It is tragic, however, that these circles do not realise that by their actions they do everything possible to defeat their purpose. It was communalism, both Muslim and Hindu, that was responsible for the division of the country. Communalism now can only further divide and alienate.

"If the Hindu communalist is dreaming, as he well might, of re-uniting the broken pieces by a war of conquest, he is living in a fool's paradise. Ten crores of Muslims of Pakistan and India could never be forced to become citizens of India by sword.

"Even if the world allowed the battle to be fought and India were victorious, its victory would become its defeat, for it would have a hundred million rebels on its hands, backed by millions outside. It would be a task beyond the powers of any nation to keep a hundred million people under subjugation. And why should India want to subjugate anyone? Did we win our freedom from subjugation only to subjugate others? If I understand my countrymen, their overwhelming answer would be 'no.'

Strange as it may appear, I too dream of a united India. I dream of it because I am a Socialist. I dream of it because I have faith in the toiling peoples of the earth. I dream of it because I dream of an Asian federation and ultimately of a World Government. But a World Government is a far cry from a Hindu imperialism."

IMMIGRATION HARDSHIPS

The Department of Immigration and Asiatic Affairs served an order on a two year-old Indian child, Suchoothanandan Williams, ordering him to leave the Transvaal within 30 days and take up residence in Natal.

The child's mother lives in Johannesburg and has no relatives in Natal to whom the child can go.

The father, who was born in Natal and therefore has no right of domicile in the Transvaal, travelled to Johannesburg "illegally" and married there. He subsequently deserted his wife who has been unable to trace him.

Despite the mother's explanation to the authorities insist the child must be treated as a "prohibited immigrant."

Students from Natal who are studying at the Witwatersrand University are being deprived of the facilities by the withdrawal by the Department of Immigration and Asiatic Affairs of their permits. Two such permits have been withdrawn. One of the students is studying first-year Arts on a bursary granted by the Indian Bursary Committee.

Indians who used to get their Certificates of Identity to proceed to India within an hour after they had made an application it now takes six weeks or more before they get them. Boats to India sail only once in two months and therefore if a person does not get his certificate of identity in time he has to wait a considerably long time.

These certificates of Identity were valid all these years for a period of three years. Now they are given only for one year, after which the extension of the period is left to the discretion of the Minister of the Interior.

There are cases where owing to some discrepency in the date of the birth of a child a child has entered the Union with his parents a day or two after he became a major under the Immigration Act. This child is treated differently from all the rest of the children of the same family. The Immigration authorities insist that he dare not leave the Union. If he did he would not be allowed to return. Such a person cannot go even for the purpose of getting married. Nor could a person he or she intends to get married, being a prohibited immigrant, enter the Union. What is such a person to do? He is forced to lead an immoral life.

WANTED TEACHER

To teach Arabic and Urdu at Wentworth Islamia Madressa, Wentworth. Salary £15 per month. Quarters free. Apply to Secretary, 58 Wentworth R., Wentworth.

FOR SALE

GENERAL DEALERS BUSINESS

Here is an opportunity to acquire the well known business of HANSOT TRADING CO. carried on at 15, Mansfield Road, Durban, as a going concern. Can be taken over with or without stocks. For full particulars apply personally at 15, Mansfield Road, Durban.

DO YOU READ INDIA'S MOST HUMOUROUS WEEKLY

SHANKER'S WEEKLY

regularly ?

Edited by Shanker Pillai, acknowledged as India's top cartoonist. In its third year of publication.

PLACE YOUR SUBSCRIPTION ORDER NOW.

6 months: 25sh; 1 year: 48sh.
Single Copy: 1sh.

Other interesting magazines:

INDIA DIGEST: India's best reading in Review, Bi-M: 1 year: 10sh.
CARAVAN: India's best Short Story Magazine, M: 1 year: 15sh.
MARG: India's only magazine of Art, Q: 1 year: 30sh.

One copy of each of the above 4 magazines: 12sh. only.

Send your order along with proper remittance to:

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Cantonment,
AHMEDABAD-1, INDIA
SUBSCRIPTION AGENTS TO ALL INDIAN MAGAZINES.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૨૪ | શુક્રવાર તા. ૧૬ જુન, ૧૯૫૦. | છુટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૬ જુન, ૧૯૫૦

રાષ્ટ્રીય વિરોધ દિન કે,—"પ્રાર્થના દિન"

આ દિવસ નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રેસીડન્ટ-જનરલ તરફથી સોમવાર જુન તા. ૨૬ મીનો દિવસ, હાલની સરકારના જુલમ અને અન્યાયની સામે રાષ્ટ્રીય વીરોધ દિન તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યો છે. સઘળા બીન-યુરોપીયનોને, અલબત્ત સાઉથ આફ્રિકાના સઘળા ન્યાયપ્રિય લોકોને એ દિવસ પાળવામાં સાથ આપવાની ડો. મેરેકાએ હાકલ કરી છે. ગ્રૂપ એરીયાસ બીલ અને સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ બીલ જો સઘળાને સમાન પણે લાગુ પડતાં હોય, અને પડે છે એ વીષે કોઇ શક નથી, અને જે તેનાંથી થઇ રહેલો અન્યાય સૌને સમાનપણે ખુંચતો હોય, અને ખુંચવો જોઇએ, તો એ દર્શાવવાનો સૌથી સુધરેલો માર્ગ બેશક આજ છે. સરકારની હાલની નીતી પસંદ નહિ કરતા હોય તેવા યુરોપીયનો આ પગલાંમાં પોતાનો હાર્દિક સાથ આપે તેમાં કશું ખોટું નથી એટલું જ નહિ, બલકે, અમારા નમ્ર અભિપ્રાય પ્રમાણે, તેમ કરવાનો તેઓનો ધર્મ છે. ન્યાય પ્રત્યે તેઓની સત્યનિષ્ઠાની એ કસોટી છે. સાઉથ આફ્રિકાના સઘળા પીડા ભેલા લોકોએ આવો એક દિવસ પાળવાની જરૂર અમને લાંબા સમયથી જણાઇ હતી અને આ પત્રમાં અમે તેની કયારની સુચના કરી ચુકયા છીએ. આપણી લાગણીઓ તરફ બતાવાઈ રહેલી નરી બેપરવાઈ અને આપણાપર ઝુલ્મરવામાં આવી રહેલા ઘોર અન્યાય સામે આપણું હૃદય કેટલું કકળી રહ્યું છે તેની આ એક કસોટી છે. આ એક ખરી દિશા એ લેવાયેલું પગલું છે અને આ પણા હૃદયમાં અને આપણે જે કરી રહ્યા છીએ તેમાં શુદ્ધતા અને સત્ય હશે તો ઇશ્વર આપણને બરોબર આપશે.

ઉંડા વિચાર કરો

પરંતુ અમે કહેવા ઇચ્છીએ છીએ, અને ફરી ફરીને કહીશું, કે એવું એક પણ પગલું આપણે નહિ લેવું જોઇએ કે જેનો પાછળથી ખેદ કરવો પડે અથવા પાછું ખેંચી લેવું પડે. જે કંઇ પણ પગલું ભરીએ તેના સઘળા પરિણામોનો આપણે વીચાર કરીએ અને ઉંડો વીચાર કરીએ, અને એ સંપુર્ણપણે સમજયા પછી, આપણા માર્ગમાં ભલે ગમે તે વિઘ્ન આવે તેની પરવા કર્યા સીવાય, સંપુર્ણ શાંતીથી, જરાયે ઉશ્કેરાયા વગર, દ્રઢતાથી પગલું ભરીએ.

નેતાઓની ફરજ

નેતાઓની ફરજ છે કે તેઓ એ પકતૃત્વથી લોકોની લાગણીઓ ઉશ્કેરવી નહિ જોઇએ; તેઓએ લોકોને ખોટી આશાઓ આપવી નહિ જોઇએ; તેઓની સમક્ષ સત્ય વસ્તુ તેના નગ્ન સ્વરૂપમાં મુકવી જોઇએ અને ત્યાર બાદ તેઓને જાતે નિર્ણય કરવા દેવો જોઇએ. જો તેઓને આઝાદી કરતાં ગુલામી વધારે પ્રિય હોય, તો એક રાતમાં તેઓનું માનસ ફેરવી નહિ શકાય, ફેરવવા નો પ્રયત્ન કરવો નિરર્થક છે. આ લડત જીવન મરણની છે અને અત્યંત મહેનત અને વારંવાર દુઃખો સહન કર્યા બાદ સફળતા પ્રાપ્ત થશે. એ સફળતા જોવા ને કદાચ આપણે જીવતા પણ નહિ હોઇએ. પરંતુ તેને માટે આપણે જાન કુરબાન કરીને આપણી ફરજ આપણે હાલકપણે બજાવેલી જણાશે. આપણે જે ઇચ્છવા વાનું છે, જેને માટે આપણે પ્રાર્થના કરવાની છે, તે સફળતાને માટે નહિ પરંતુ આખિ પ્રજાના હિતનું આ કાર્ય કરવાને બુદ્ધિ, શક્તિ અને હીંમતને માટે.

ખોટી અશાઓ રોપો નહિ

સુચવાયેલો રાષ્ટ્ર દિન પાળનારા સૌને સમજાવવામાં આવવું જોઇએ, કે એ તેઓ પોતાના જ આત્માની સ્વતંત્રતાને માટે કરી રહ્યા છે. તેમ કરતાં કદાચ તેઓને રાજી રાખવાનું જોખમ ખેડવું પડે. તેમ થાય તો તેઓને થએલી આર્થીક ખોટ કોઈ ભરી દેશે એવું જે તેઓને સમજાવવામાં આવ્યું હોય તો તેઓને ખાત્રી આપવી જોઇએ કે એવી આશાઓ અને એવાં વચનો ખોટાં છે. એવાં વચનો આપવાં એ તદન ગુલબરેલું છે. લડતમાં ભાગ લેનારાઓએ તેની આશા રાખવી એ પણ તદન ગુલ ભરેલું છે. તેઓએ આધાર કેવળ તેઓના પોતાના આત્મવિશ્વાસ પર અને ઇશ્વરપર રાખવાનો છે. જો તેઓનામાં આત્મ વિશ્વાસ હશે અને ઇશ્વરપર શ્રદ્ધા હશે તો મદદનો વરસાદ વરસશે. પરંતુ તેની આશાપર તેઓ નજ બસે; એવી કોઇ પણ અગાઉથી થએલી ગણતરીપર તેઓ મદાર નજ બાંધે. વળી કોઇ પણ પ્રકારની ધમકી કે બીક પણ કોઇને ન આપી શકાય. લડતમાં જોડાય તેઓને તેમજ ન જોડાય તેઓને તેઓની સ્વતંત્રતા અને નિર્ભયતા જળવાવાની સંપુર્ણ ખાત્રી આપવામાં આવવી જોઇએ.

પૈસા નહિ, મરદનગીની જરૂર

એ યાદ રાખવું જોઇએ કે આપણે પઇસાની જરૂર નથી પાંચ હજાર કે પચાસ હજાર પાઉન્ડની જરૂર નથી. પાંચ હજાર કે પચાસ હજાર જવાંમર્દોની જરૂર છે, કે જેઓ પોતાના કટ્ટર શત્રુની સામે પણ નીંડાની એક આંગળી સરખી પણ ઉચકયા વિના, તલવાર, ભાલાં કે તોપો દેખીને હાંસી નહિ જઇ ઇશ્વરના નામનું રટણ કરતાં ખુલ્લી છાતીએ તેની સામે કુચ કરી જઇ સ્વાતંત્र्यની વેદી પર શાંતીથી પોતાના જીવનું બલિદાન આપવા તઇયાર થશે. એવું અદ્ભુત દ્રશ્ય નિહાળવાને સ્વર્ગ માંથી દેવતાઓ ઉતરી આવશે. અને આપણા પરમ પ્રિય ગુરૂદેવ, જેઓએ આજ ભુમી, જેને જન્મ થી તેમજ લાંબા વસવાટથી આપણે આપણી સ્વિકારેલી છે, તેમાં સૌથી પ્રથમ આપણને સત્યાગ્રહ નો મંત્ર શીખવ્યો હતો, તેમના ખરા અનુયાયીઓ ગણાઇશું. જેઓ આપણને આ દેશમાંથી રીપેટ્રીએટ કરવા માંગે છે તેઓ ભલે આપણા હાડકાં રીપેટ્રીએટ કરે, અગર તો આ દેશ, જેની આબાદીને માટે આપણા પુર્વજોએ પોતાનાં લોહી અને આંસુ આપ્યા હતા, તેની ભુમીને તેનું ખાતર આપી વધારે ફળદ્રુપ બનાવે.

પ્રાર્થના દિન

આ રાષ્ટ્રિય વીરોધ દિનની સફળતાને માટે અમે હાર્દીક પ્રાર્થના કરીએ છીએ. અમે તેને "વીરોધ દિન" કરતાં "પ્રાર્થના દિન" કહેવાનું વધારે પસંદ કરીએ. કેમકે, હકીકતમાં એ દિવસે આપણે શી પ્રાર્થના કરીએ, કે સઘળા પીડાયેલા લોકોની મુકતી ને માટે ધર્મબુદ્ધ કરવાની ઇશ્વર આપણને સૌને સદ્બુદ્ધિ, શક્તિ અને હીંમત આપે. અમે સુચવી એ છીએ કે એ દિવસે આપણે સુર્યોદયથી સુર્યાસ્ત સુધી ઉપવાસ કે કરવાનું ઠરાવીએ. એ કહેવાની ભાગ્યે જ જરૂર રહેતી હોય કે એ દિવસે તો ખાસ ત્યાગ થવો જ જોઇએ અને કોઇ પણ સંજોગો

સ્વરૂપમાં લેવો એ પાપ જ ગણાય. એ દિવસને એક (holiday) એટલે કે, રજાનો દિવસ નહિ ગણવો જોઈએ પરંતુ (holy day) એટલે કે, એક પવિત્ર દિવસ ગણવો જોઈએ અને એક પણ ક્ષણ શુભ્ર કે અપકૃત્યથી તેની પવિત્રતાનો ભંગ થવો નહિ જોઈએ.

નોંધ

રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ નહિ મળે

સાઉથ આફ્રિકાના દૌરી સવાલપર યુનીયન, દૌર અને પાકિસ્તાન વચ્ચે રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ મળવાની આશાઓ ધરી ભાંગી છે યુનીયન સરકારે રૂપ એરીયાઝ બીલ ગમે તે ભોગે પાસ કરી દેવાની લગારથી દૃઢ પાકી લાગેલી તેમ થવાનું મારી લેવામાં આવ્યું હતું.

ફેડરેટાઈઝ'સે સ્થિતીનું બહુ અપલોકન કરેલું છે જે વાંચકના લાભાર્થે અન્ય સ્થળે છાપવામાં આવ્યું છે. સાઉથ આફ્રિકામાં દૌરીઓના પ્રતિનિધિ તરીકેની દૌરની હરિયાદ રજા જાહીર રીતે કરી એક વાર યુનાઇટેડ નેશન્સના એજેન્ડાપર અગાઉની બાબતોમાંની એક મહાકો. પરંતુ સાઉથ આફ્રિકા, જે આ બાબત પોતાની અલબત્ત બાબત હોવાનો દાવો કરે છે, તેને પર યુનીયનો બોઝમત શું છે તેની દેખીતી રીતે કશી પડી નથી. આ સઘળાનું પરિણામ શું આવશે એ અનિશ્ચિત કહી શકે.

જનરલ સ્મટસ

જનરલ સ્મટસની તબીયત હાલ ચિંતા ઉપજાવી રહી છે. તેમની બીમારીએ કરી વળસો માર્યો છે અને આ લીખીઓ લખાઈ રહી છે ત્યારે બહુ ગંભીર હોવાના ખબર આવ્યા છે. બુધવારની રાતે જનરલ સ્મટસે ઓપોઝીશનના લીડર હરીનું રાજીનામું આપ્યું છે અને મી. જે. જી. સ્ટ્રાઝબુર્ગની પાર્લામેન્ટમા યુનાઇ ટેડ પાર્ટીના. લીડર તરીકે નીમણુક થઈ છે. યુનાઇટેડ પાર્ટીને એક નીવેદનમાં જનરલ સ્મટસે જણાવ્યું છે કે પાર્ટીનો ફેસ પ્રત્યે સ્પષ્ટ ફરજ રહેલી છે. અને તે પોતાનામા સંગઠન જળવાવાની છે, કે જેથી લોકશાસનના સિદ્ધાંતપર સ્થાપેલી આપણી સંસ્થાનો પામેલ ઉપેક્ષી કાયમના નેશનલીસ્ટ પાર્ટી ના પ્રયત્નોનો તેઓ સામનો કરી શકે. દેશ દાઝના તંદના જોખમોમાંથી તેને ઉગારવા યુનાઇટેડ પાર્ટી તરફ નજર કરી રહી છે

યુનાઇટેડ પાર્ટીની પ્રતિજ્ઞા

યુનાઇટેડ પાર્ટીના લેડરે જનરલ સ્મટસપર મોકલેલા સંદેશામાં જણાવ્યું છે કે:

ફ્રાન્ચાઈઝના પોતાનાં બહોર સોવા કાર્ય દરમીયાન જનરલ સ્મટસે સાઉથ આફ્રિકા પ્રત્યે તેમજ દરજ પ્રત્યે જે એકાગ્રતાથી વાત્સલ્ય બતાવી જે મહાન કાર્યનો બેસારેલો છે તેને લાયક બનવાનો તેઓ દરાન કરે છે અને સાઉથ આફ્રિકાને એક મહાન અને સંગઠીત દેશ બનાવવાનું તેમનું ધ્યેય કાર્ય ચાલુ રાખવાનો દૃઢ નિશ્ચય કરે છે.

કહી રહેશે કે કુના થશે?

રૂપ એરીયાઝ બીલના શ્રીજું વાંચન પરની ચર્ચા દરમીયાન વડા પ્રધાન ડો. મલાને કહ્યું હતું કે મોટી વસ્તુ એ છે કે ગોરી પ્રજા અને ગોરો સુધારો કહાની રાખવાનો છે. અમારા નગ્ન મત પ્રમાણે નેશનલીસ્ટ સરકારની હાલની નીતી ગોરી પ્રજા અને ગોરા સુધારો કહાની રાખવાની નહિ પરંતુ કના કરવાની દિશામાં ચલેગે પ્રમાણ કરી રહી છે.

રીપોર્ટીએશનની જનરલ સ્મટસની કહેલી હિમાયત

'હીંદુસ્તાન ટાઇમ્સ'ના ખબરપત્રી એ કુંક મુલતપર ન્યુયોર્ક મોકલેલા સંદેશામાં જણાવ્યું હતું કે જનરલ સ્મટસની તેમણે લીધેલી મુલાકાત વખતે તેમણે કહ્યું હતું કે હવે હું એવા મતનો છું કે દૌરીઓની કુલ વસ્તીને પોતાને વતન મોકલી દેવી એજ આ સવાલનો સારામાં સારો ઉકેલ છે. ખાસ કરીને દૌરી કોમ યુરોપીયનો સાથે સમાનતા ની ચાલુ માગણી કરી રહી છે એ જોતાં બીજો એક માર્ગ લેવામાં આવતો નથી. તેની એ માગણી સહી શકાય તેવી નથી. જનરલ સ્મટસે આ આખા સવાલને એક નીરાલા જનક માનવ પ્રશ્ન, તરીકે વર્ણવ્યો. તેમણે કહ્યું કે બદલો આપવાને બદલે સાચે અને ઉદાર ધોરણ પકડવું જોઇએ. જનરલ સ્મટસે હરીવાદ કરી કે યુનીયનની દૌરી કોમ સાઉથ આ. ફ્રિકાને, રહેવાસ્થ, અને વેપાર સીવાય પોતાનું વતન બનાવી નથી. દૌરીઓ ની મોટી વસ્તી આ દેશમાંજ જન્મેલા ઓની છે અને તેઓ પોતાને સાઉથ આફ્રિકાવાસીજ કહેવડાવે છે તેનું શું? તેના જવાબમાં તેમણે કહ્યું કે એ સેવો પણ ઠોસ વસ્તુ ઉભી કરે છે.

નાઝીવાદી તંત્ર

આફ્રિકાન્સ ઉભો થયેલો ફરોકરી નો સુવાલ વીચારવા લંડન ખાતે કોમ્બ્રીજ હોલમાં મળેલી મોટી સભામાં 'ન્યુ સ્ટેટસ્મેન એન્ડ નેશન'ના તંત્રી મી. કોમ્બ્રાસી મારરીએ કહ્યું હતું કે આજે યુનીયનમાં જે બની રહ્યું છે તે જર્મનીથી સાઉથ આફ્રિકામાં આવાત થયેલા નાઝીવાદના જેવું જ છે.

ધારાસભામાંથી પસાર થઈ ગયેલું રૂપ એરીયાઝ બીલ

રૂપ એરીયાઝ બીલ અગા મંજુરીનાર ની રાતે ૫૮ વિરુદ્ધ ૭૭ મતે પારા સભામાંથી પાસ થઇ ગયું. શ્રીજા વાંચનપર ગરમાગરમ ચર્ચા ચાલી હતી પરંતુ તેનાપર કાપ મુકી અટકાવી દેવામાં આવી હતી.

બે બજતના નીવેદનો થયાં હતાં-એક ઓપોઝીશનના ડેપ્યુટી લીડર મી. જે. જી. ગ્રેન. રહાઉસ તરફથી અને બીજું વડા પ્રધાન ડો. મલાન તરફથી.

મી. રહાઉસે કરાર મુકયો હતો કે: (૧) સાઉથ આફ્રિકામાં રહેકાયુ અને સમાજમાં બલાપદાપણાનો સીદ્ધાંત સામાન્ય રીતે સ્વીકારાયેલો હોઇ, અને લાગતાવળગતાઓથી પોતાની રજુઆતો કરી શકાય એવી કોઇ પણ લાહેર તપાસની ગેરહાજરીમાં, ત્યાં સુધી સુપ્રીમ કોર્ટના એક જજના પ્રમુખપણા હેઠળ એક કમીશન તરફેથી નીચે ની બાબતોની તપાસ કરી તે પર રીપોર્ટ કરવામાં આવે નહિ ત્યાં સુધી આ સભા આ બીલ ત્રીજા વાંચનમાંથી પસાર કરવા ઇન્કાર કરે છે. (૨) આ કાયદાની જરૂર છે કે નથી અને તેનો અમલ અમલદાર રીતે થઇ શકશે કે નહિ. (૨) તેમાં રહેલાં આર્થીક પરિણામો અને રચાયેલ હકોને હરકત કરવાની કેટલે દરજ્જે જરૂર પડશે અને તેઓ ના એવા હકો છીનવી લેવામા હતો તેઓને બદલો કેવી રીતે આપી શકાશે; (૩) તેઓના ચાલુ રહેકાયો છીનવી લેવાશે તેઓને બીજા આપ વાની સગવડ શું કરવામાં આવી છે."

મી. રહાઉસ કહ્યું કે યુનાઇટેડ પાર્ટી ની રિયતિ તદન ચોખી છે. સમાજ અને રહેકાયુમાં બલાપદાપણાની ચાલતી આવેલી નીતીના અમે પંથમાં છીએ. એ જો મરજીયાત થઇ શકતું હોય તો અમે તે કરવા તૈયાર છીએ. આ રેલના કાયદામાં તેનો પુરાવો છે. નાટાલમાં અમે તે કરીપણ કર્યું પ. પરંતુ વાજબી અને પુરી તપાસ કરવા નો કમીશન બરોબર અને મુકરર્કિમીટી નો માર્ગ લીધા બાદ.

દૌરી સવાલનો અંતિમ ઉકેલ રીપેટ્રીએશનજ છે એ વસ્તુ ઓપોઝીશન સ્વિકારે છે. પરંતુ હવે તો એ બાબત પર રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ મળે તે પહેલાંજ તેની આશાઓ પડી ભાંગી છે. તેનો બરોબર અભ્યાસ થઇ શકયો હોત તો આ કષ્ટ ઉકેલ સ્વેચ્છમ માં આવી પડયો નહિ હોત.

આ બીલ અમીયારી અને અધકચરું છે એ વસ્તુ કમીટીમાં તેનાપર મુજેલી ચર્ચાપરથી સીધ થયું છે. કેમકે બીલની ૩૨ કલમો પર સાઠ ઉપરે સુધારાઓ લાવવામાં આવ્યા હતા. રૂપ તેના મહત્વના સુધારા હતા અને તેમાંના ૧૬ ઓપોઝીશને ઉઠાવેલા મુદ્દાપર રજામા હતા. બપોરના આશીરાને નુકસાનીનો બદલો આપવાની બદરચ કર્યા બીના નેટીવ રૂપ એરીયાઝ સ્થાપવા દાને બીજો નેટીવ ટ્રસ્ટ એન્ડ લેન્ડ એક્ટની પીકલ કંઈ પણ નહિ કરવું જોઇએ એ મુદ્દો ઓપોઝીશને ઉઠાવ્યો હતો. અને ડો. ટેરીસે એ દરખાસ્તનો પ્રથમ તીરોધ કર્યો હતો.

વળી યુનાઇટેડ પાર્ટી જણાવ્યું નહિ રહી હોત તો આખા દેશમાં નીરીશ પક્ષોને આ બીલના પરિણામે બધું નુકસાન ભોગવવું પડયું હોત.

તેમ છતાં પ્રધાનની આપબુદ્ધ સત્તા એટ તો તેમાં જેમની તેમજ રહી છે અને એકંદરે સઘળી બાજુની બાબતો આ બીલ દ્વારા સિદ્ધિ રહ્યું છે.

ડો. કોલીન સ્ટ્રાઝબુર્ગ

ડો. કોલીન સ્ટ્રાઝબુર્ગ (જોહાનસ્બર્ગના યુ. પી. મેમ્બર) એ મી. રહાઉસ ના દરાવને ટેકો આપ્યો અને કહ્યું, સરકાર માનતી હશે કે તેણે મોટી જીત મેળવી છે પરંતુ એ જુદું છે. આવી બાબતના કાયદામાં ચર્ચાના મુદ્દા ઓપર જીત મેળવવી એ જીત નહિ ગણાય. તેમ આવી બાબતોમાં ઓછી તરફી અને આપબુદ્ધી બરોબર કામો કરવામાં ગોરી પ્રજાની પણ કશી જીત નથી થઇ.

સરકારે રજામાં કરેલા બીજા કેટલાક કાયદાઓની જેમ આ પણ યુનીયનમાં જાતીય વૈરઝેર ઉત્પન્ન કરનારો છે. વળી તે એવે વખતે લાવવામાં આવ્યો છે કે જ્યારે આંતરરાષ્ટ્રિય સ્થિતિ લોતાં સહકાર પક્ષોની આવશ્યક છે.

જે આપબુદ્ધીથી અને કોઇ તરફી રીતે આ બીલ લાવવામાં આવેલું છે તેથી લાગણીઓ ઉશ્કેરાયેલી છે અને પ્રજાઓ, પ્રજાઓના સંબંધમાં બગાડો થયો છે એ શું સરકાર કબુલ કરી શકશે! એક નાની ગોરી પ્રજાને એ કરવું નહિ પોસાય.

નેટીવોને "રૂપ એરીયાઓ" આપવાના કરતાં સરકારે તેઓને વધુ આપવા જોઇતાં હતાં. એની ગંભીરતા પછી સુધરી હોત.

કુદરતસ્વાલ

જમીનખાતાના પ્રધાન મી. જે. જી. સ્ટ્રાઝબુર્ગે કહ્યું, આ કાયદામાં દર્શાવેલો માર્ગ સેવાથી અને નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની નીતી, જે લોકોને પોતપોતાનો 'જવા ગોમાં વસવા દેવાની અને પોતપોતાની રીત મુજબ વીકાસ કરવા દેવાની છે, તે અમલમાં કરવામાંજ કુદરતસ્વાલ માંથી સાઉથ આફ્રિકા બચી શકશે.

બીજા વક્તાઓમાં આલે યુરોપીયન અને બીનયુરોપીયન દોસ્તીઓ સાથે

રમે છે અને ઉછરે છે. આવા સંજોગોમાં ઊછરતા યુરોપીયન છોકરા ઓ પોતાનો વર્ચસ્વ ટકાવી રાખી શકે એ અશક્ય છે.

પોતાના વર્ચસ્વની લાગણી ગુમાવી દેનાર ગોરી પ્રજા પોતાની પ્રજાને વર્ચસ્વકર બનતી અટકાવી નહિ શકે. ગોરી પ્રજાને વર્ચસ્વકર બનતી અટકાવવાનો એકજ માર્ગ છે અને તે ઉપલાવરપણું છે.

યુનાઇટેડ પાર્ટીની પલટણ

અમનો જવાબ વાળતાં ડો. ડેંગીસે કહ્યું, ઓપોઝીશને આખો વખત પોતાનો બચાવ કર્યો કર્યો છે. મુળ સ્થતીમાંથી તે પાછા હઠ્યા છે. આખરે તેઓએ નવો વીચાર શોધી કાઢ્યો કે મરજીયાત સેગ્રેગેશનના તેઓ પક્ષમાં છે અને જરૂર પડે તો અમે તેને દરજ્જાત કરવામાં આવે.

ડો. મલાનનું નિવેદન

વડા પ્રધાન ડો. મલાને ગ્રુપ એરીયાઝ બીલના ત્રીજા વાંચનપરની ચર્ચા દરમીયાન વચ્ચે પડી ઓપોઝીશન પર અસંગતતાનો આરોપ મુક્યો.અને જણાવ્યું કે શું કરવું એ તેઓને પોતાનીજ ખબર પડતી નથી.

બીજા પક્ષ વાળા તો કુનીયાનો લોકમત શું કહે તેની ડો. મલાને કહીજ ચીંતા નહિ બતાવતાં કહ્યું. સાઉથ આફ્રિકાની બે યુરોપીયન પ્રજા ઓમાં લોકપ્રિય થાય એવું જો તમે કરવા માંગતા હો તો તમારે આ સવાલનો એપાર્ટહેડ એટલે કે સંપુર્ણ પ્રભાવદાપણાની દ્રષ્ટિએ વીચાર કરવો પડશે. મુખ્ય સવાલોનો ઉકેલ નહિ આવે અને સ્થિતિ જેમની તેમજ રહે એવો આ કાયદો બનાવી દેવામાં આવે એવી બાબતના સહકારને હું સહાનુભુતી આપવા નથી માગતો. કંઈ પણ સમાન ધોરણ નહિ મળી શકતું હોય તો હતા તે કરતાં વધારે બાગલા પડશે. એ સમાન ધોરણ શોધી કાઢવા ની શક્યતા આ સરકાર સત્તામાં આવી ત્યારના જેવી કહી નહી હતી.

મોટી વસ્તુ ગોરી પ્રજા અને ગોરાં સુધારો ટકાવી રાખવાનો એ છે.

ઓપોઝીશન, યુનીયન સરકાર કરી રહી છે એવો દાવો લે તે કરતાં ઉલટ કે બીજાની કક્ષે પડવામાં આવનારા ધારા સાઉથ આફ્રીકાની સઘળી પ્રજાને સમાનપણે લાગુ પડશે અને દાંડીઓ સામે અમારે જે ભેદ પાડવામાં આવતો હતો તે પણ દુર કરવામાં આવશે તો એ કેવળ બાકવાતુરી છે. આર્થીક દ્રષ્ટિએ બીજ ચોખી રીતે દાંડીઓ સામે ભેદ પાડનારું થઇ પડશે અને તે પણ પાકું સબ્બત રીતે, કેમકે, જો તેને તેના દેખીતા વેતુ મુજબ લાગુ પાડવામાં આવશે તો દેશનાં સાધારણ વ્યાપારી જીવનમાંથી તેઓને દુર કરી દઈ એક પાડામાં ગોંધવામાં આવશે જ્યાં તેઓ ભાગ્યેજ છટકી શકશે.

દાંદ સરકારે કરેલો અર્થ, કે રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ, તેનો સ્વિકારાયેલો કાર્યક્રમ ગમે તેવો હોય તો પણ, સમુહપ્રતિનિધી રીપ્રેઝેન્ટેટીવેશનની ચર્ચા કરવામાંજ રોકાશે, અને ગ્રુપ એરીયાઝ બીલનો સાઉથ આફ્રિકાના દાંડીઓ, દાંદ સરકાર અને પાકીસ્તાન પાસે એ ઉકેલ પરાણે સ્વિકારાવવાને એક હથી યાર તરીકે ઉપયોગ કરવામાં આવશે, તો તે અસ્વાભાવિક નથી.

છતાં ડો. ડેંગીસે પોતાની જાણી રીત મુજબ દાંદના ડેલીગેશનને એવી ખાત્રી આપી કે બીલથી ભેદ વધશે નહિ પણ દુર થશે,-ત્યારે તેમને આ બાબતની ખબર દેશની જ જોઇએ. તેમને ખબર દેશની જ જોઇએ કે બીજાની ખરી લાગણી તેઓ વાકેફ થશે ત્યારે તેઓ ને જરૂરી આઘાત મળે. આખી વસ્તુ બીનકુદરતી અનર્થથી ભરેલી છે. આવું કરીને દાંદ સરકારને એવી સ્થિતિમાં મુકવાનો ઇરાદો રાખવામાં આવ્યો, કોમ કે મસલતો તોડી પાડવાનો તેઓ ના પર આરોપ મુકી શકાય તો તદ્દન મુર્ખાઈ ભરેલું જ બહાનું. બીજી તરફ થી યુનીયન સરકાર ખરેખર જ એમ માનતી હોય કે ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ ભેદ પાડનારું નથી તો તેણે તે ફરી વાંચી જવું જોઇએ અને પછી તેમાં સુધારા કરવા જોઇએ.

સા. આ. ના અખબારોનો મત

જોહાનીસબર્ગનું 'રઢાર' જુન તા. ૮ મીના 'ડાયનામાઇટ સાથે રમત' નાં મથાળાં હેઠળ નીચે પ્રમાણે લખે છે: ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ કાયદાપોથી ની નજદીક આવતું જાય છે તેમ તેમ તેની કલમોની ઝારીક તપાસ કરવાને જ્યુડીશ્યલ કમીશન કે પછી સીલેક્ટ કમીટી નીમવાની માગણી નામંજુર કરવામાં સરકારે જીદ પકડ કરેલી છે એ વધારેને વધારે સ્પષ્ટ થતું જાય છે. આ બીલ સ્થાપિત થયેલા આર્થીક સંબંધોને એટલી બધી હદસ્ત પહોંચાડાઈ છે કે પાર્લામેન્ટમાં ઉતાવળે ચર્ચા માટે રજુ કરવા અગાઉ તેની પુરેપુરી સંભાળપુર્વક તપાસ થવી જોઇતી હતી.

સા. આફ્રીકન ફેડરેટેડ ચેમ્બર ઓફ ઇન્ડસ્ટ્રીસ જેવી એક જવાબદાર સંસ્થા એ પોતાનો મત દર્શાવ્યો છે કે બીલ માં થતા ફેરફારો કરવામાં નહિ આવે તો ઉદ્યોગના ક્ષેત્રમાં આર્થીક અસ્વસ્થતા એવો થશે કે જેના પરિણામો કલ્પી શકાતા કુદરતી છે. સા. આ. ની ચેમ્બર ઓફ કોમર્સની એસોસીએશને પણ કે., ડેંગીસને એવી મતલબ નું લખેલું છે. બન્ને સંસ્થાઓએ તેની આર્થીક અસર શું થવાની છે તેની સંપુર્ણ તપાસ થતાં સુધી બીલ મોકુફ રાખવાની માગણી કરેલી છે. તેમ છતાં ડો. ડેંગીસને કહીજ ચિંતા જણાતી નથી. તે માને છે કે બીજથી પ્રોપર્ટી મારફેટને કશું નોખમ નહી થાય કારણ કે ૨૭ થી ૩૦ ટકા પ્રોપર્ટી ગોરા લોકો રાખેલી છે. તેના સીમાં પરિણામોનાં સંબંધમાં એ કદાચ ખરું હશે, અને કે એ પણ ખરાબ તો જણાયજ પરંતુ ડો. ડેંગીસ શું એવી ખાત્રી આપી શકશે કે બાકીની ૭૦ થી ૮૦ ટકા પ્રોપર્ટીઓ કે જેને બાકે અંગ્રેજોની માલીકીની છે, તેને બીજની અસર નહિ થાય? આંધળે પાટા બાંધેલા પક્ષપાતી સિવાય દરેકને દેખીતી વસ્તુ છે કે એક લુલા રાજકીય સિદ્ધાંત ને ખાતર સરકાર આર્થીક ડાયનામાઇટ થી ખેલવાનું રમી રહી છે.

જુન. તા. ૭મીના એજ પત્ર બીજા એક અગ્રલેખમાં લખે છે કે:

આ મહીનાં ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ દાખલ કરીને અને તેની ભેદ પાડનારી કલમો સાથે તેને પાર્લામેન્ટમાંથી પસાર કરી દઇને યુનીયન સરકારે દાંદની સાથે સહકારની શક્યતા બતી કરી છે એટલું જ નહિ, પરંતુ યુનીયનપર વિશ્વાસ મતનો આરોપ મુકી શકાય એવું કર્યું છે. યુનાઇટેડ નેશનલના એજેન્ડાપર દાંદની તકરાર કરી આવશે ત્યારે એ બીલનો ચોકસ પુરેપુરો ઉપયોગ કરવા માં આવશે. સરકારે પોતાની અધિકારી ઉતાવળથી યુનીયનને ખોટી સ્થિતિ માં મુકયું છે અને તેની આંતરરાષ્ટ્રીય સ્થિતિને વધારે નબળી કરી છે.

દાંદનો વાંક નહિ કાઢી શકાય

જોહાનીસબર્ગનું 'રઢાર' જુન તા. ૯ મીના લખે છે:

ગ્રુપ એરીયાઝ બીલના દાંદ સરકારે કરેલા અર્થને માટે તેનો વાંક કાઢી શકાવો મુશ્કેલ છે. આ બાબત કરી પાછી યુનાઇટેડ નેશન્સ કે લાઇ જવામાં આવશે તો તે તેનો પુરો બાજ ઉઠાવશે, યુનીયન સરકાર કરી રહી છે એવો દાવો લે તે કરતાં ઉલટ કે બીજાની કક્ષે પડવામાં આવનારા ધારા સાઉથ આફ્રીકાની સઘળી પ્રજાને સમાનપણે લાગુ પડશે અને દાંદીઓ સામે અમારે જે ભેદ પાડવામાં આવતો હતો તે પણ દુર કરવામાં આવશે તો એ કેવળ બાકવાતુરી છે. આર્થીક દ્રષ્ટિએ બીજ ચોખી રીતે દાંદીઓ સામે ભેદ પાડનારું થઇ પડશે અને તે પણ પાકું સબ્બત રીતે, કેમકે, જો તેને તેના દેખીતા વેતુ મુજબ લાગુ પાડવામાં આવશે તો દેશનાં સાધારણ વ્યાપારી જીવનમાંથી તેઓને દુર કરી દઈ એક પાડામાં ગોંધવામાં આવશે જ્યાં તેઓ ભાગ્યેજ છટકી શકશે.

દાંદ સરકારે કરેલો અર્થ, કે રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ, તેનો સ્વિકારાયેલો કાર્યક્રમ ગમે તેવો હોય તો પણ, સમુહપ્રતિનિધી રીપ્રેઝેન્ટેટીવેશનની ચર્ચા કરવામાંજ રોકાશે, અને ગ્રુપ એરીયાઝ બીલનો સાઉથ આફ્રિકાના દાંદીઓ, દાંદ સરકાર અને પાકીસ્તાન પાસે એ ઉકેલ પરાણે સ્વિકારાવવાને એક હથી યાર તરીકે ઉપયોગ કરવામાં આવશે, તો તે અસ્વાભાવિક નથી.

છતાં ડો. ડેંગીસે પોતાની જાણી રીત મુજબ દાંદના ડેલીગેશનને એવી ખાત્રી આપી કે બીજથી ભેદ વધશે નહિ પણ દુર થશે,-ત્યારે તેમને આ બાબતની ખબર દેશની જ જોઇએ. તેમને ખબર દેશની જ જોઇએ કે બીજાની ખરી લાગણી તેઓ વાકેફ થશે ત્યારે તેઓ ને જરૂરી આઘાત મળે. આખી વસ્તુ બીનકુદરતી અનર્થથી ભરેલી છે. આવું કરીને દાંદ સરકારને એવી સ્થિતિમાં મુકવાનો ઇરાદો રાખવામાં આવ્યો, કોમ કે મસલતો તોડી પાડવાનો તેઓ ના પર આરોપ મુકી શકાય તો તદ્દન મુર્ખાઈ ભરેલું જ બહાનું. બીજી તરફ થી યુનીયન સરકાર ખરેખર જ એમ માનતી હોય કે ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ ભેદ પાડનારું નથી તો તેણે તે ફરી વાંચી જવું જોઇએ અને પછી તેમાં સુધારા કરવા જોઇએ.

'કેપટાઈમ્સે' સરકારની નીતીપર કરેલી કડક ટીકા

મોહાળા ભરી રીત

જુન તા. ૯ મીના અગ્રલેખમાં 'કેપ-ટાઇમ્સ' નીચે પ્રમાણે લખે છે:

યુનીયન સરકાર અને પાકીસ્તાન સાથેની રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સમાં દાંદ સરકારે ભાગ નહિ લેવાનો કરેલો ઇરાદો આ દેશના બળબળી રહેલા જાતી ભેદના સવાલને નેશનલીસ્ટ સરકાર જે મોહાળા ભરી રીતથી હાથમાં લઇ રહી છે, તેનું એક અનિવાર્ય અને ખેદજનીય પરિણામ છે. બન્ને સરકારો વચ્ચેના પત્રવ્યવહારના પત્રની પરથી સ્પષ્ટ જોઇ શકાય છે કે, બન્ને દેશો વચ્ચેનો સંબંધ ઘણો પાછો એક બીજના ના દેશો કારણના જુના કમનશીબ વાતાવરણમાં દાખી પડશે-કે જે વસ્તુ જુદ કાળની થઈ ગઈલી દેખાવાનું બહોળી રીતે મનાઇ રહ્યું હતું. યુનીયન સરકાર તરફની ચોકીક ઓછી અધીકાર અને ચોકીક ચતુર સમજ શક્તી અને મુત્સદ્દિગીરી બતાવાઇ હોત, તો બન્ને દેશો વચ્ચેના સંબંધનું આવું ગાઢું સ્વરૂપ કદાચ ઉભું થતું અટકાવી નહિ શકાયું પણ ઓછામાં ઓછું માનવું મુશ્કેલ થઇ પડે છે.

દેશદારીમાં કેપટાઉનમાં થયેલી બીન સગાકાર વાટાઘાટમાં ભાગ લેનાર કેમીશ્નરને ડો. ડેંગીસે આ બીલ ખરેખર સમાનતાનું હતું કે નહિ, સાઉથ આફ્રીકાનાં દાંદીઓ તરફના વર્તાવનો સવાલ આ દેશની બાબતો બાબિત છે કે નહિ, અને ગ્રુપ એરીયાઝ બીલની અંદરના સેગ્રેગેશનની નીતી, જેટલી દાંદીઓને લાગુ પડશે તેટલી જ યુનીયન ની વસ્તીના અન્ય વર્ગોને લાગુ પડશે, એ સઘળા બાબતોને મુખ્ય મુદ્દાની બાબત સાથે કશો સંબંધ નથી. સંભવ છે કે ડો. ડેંગીસે આ બીજતા હેતુ ઓને વીષે કંઈક સુચન કરેલું હશે, કે જે, તેના હેતુઓ અને વીસ્તારનો પુરતો ખ્યાલ આપનારું તેમને લાગ્યું હશે. પણ દાંદ સવાલ એ એક બાનગી બાબત છે એ પણ આ દેશ માં સર્વમાન્ય વસ્તુ છે. એ મુદ્દાપર આખરી સરકારને સંપુર્ણ ટેકો મળ્યો હતો અને તેની અને એ વખતના ઓપોઝીશનની વચ્ચે સંપુર્ણ એકમત હતો. પરંતુ દાંદ સરકારે પોતાનો વીરોધ, એ બાનગી બાબત હતી એ મુદ્દાપર નહોતો રખ્યો. પરંતુ રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ મળવાની હતી એવે સમયે યુનીયન સરકારની આવી નીતી ઉચિત ગણાય કે કેમ એ મુદ્દાપર રખ્યો હતો. ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ યુનીયનની વસતીના સઘળા વર્ગોને સમાનપણે લાગુ પડશે અને તેથી સેગ્રેગેશનની અસર ખાલ દાંદીઓને જ નહિ થાય, એ હકીકત, સામાન્યતઃ અને આર્થીક ઇલાજદાપણું અત્યાર સુધી એકલા દાંદી ઓને જ લાગુ પાડવામાં આવેલું છે અને યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં તેઓને જ કશો અવાજ નથી એ હકીકત તેનાં કંઈક ઉંડાણ વલણ છે.

એટલા ખાતરજ દાંદી ટેગ પ્રત્યે પોતે જુલમ નથી કરતી એવો દેખાવ

કરવાને ખાતર પણ સરકારને જરૂરી અંગાવાની પ્રેરણા કરેલી હોવી જોઇએ એમ હતી. આ બાબત બનવી છે એ સ્થિતિ લેવાને લેખે બહાર આકામણનું એમ અને તે પહેલાં પ્રથમ આ બીજાને જોટલી બની હશે તેટલો સબળા પક્ષોની સદાનુ ખૂની મેળવીને પોતાની બહિની જ સ્થિતિ મજબુત કરવી જોઇતી હતી. જે કાયદો દેશની સમાજ અવસ્થાને ઓટલી સ્પષ્ટ બનાવનારો થવાનો છે, તેની ચર્ચા કરવાની તેણે પ્રથમથી જ સંપૂર્ણ તક આપવી જોઇતી હતી. પ્રધાનને પોતાના જ ઘડેલા કાયદામાં ઓટલા બધા સુધારા લાવવાની જરૂર પડી છે એ વસ્તુ બતાવી આપે છે કે એ કાયદો ઉતાવળે અવિચારી અને ઉતા બળે લાવવામાં આવ્યો છે. પાર્લામેન્ટને તેની ચર્ચા કરવાની સંપૂર્ણ તક પણ નહિ મળે.. આવી અનુભવ અને ઊંડાણા વગરની રીતના બંધારણમાં આપ્યે જ કર્યું કહેવાપણું રહે છે.

ઉજ્જવ અધ્યક્ષચર્

'ડેઈલી હેરાલ્ડ'માં જુન તા. ૯મીના રોજ મુજબના મથાળાં હેઠળ લાબાણ લેખ બીજો અગ્રલેખ પણ બનવા જોગો છોડ તેનો તરજુમો અહિ આપીએ છીએ:

ડો. ડોંગીસે ગઇ કાલે કરી બતાવી આપેલું છે કે રૂપ એરીપાત્ર બીજ અધ્યક્ષચર્ય છે, જે બનતી તાકીદ પણું બેઠા લેવાયું જોઇએ અને તેની વીગતની એક કમોડારી કમીશન તરફથી તપાસ થવી જોઇએ. ગુરૂવારની સાંજે ગવેરની બહારના બાગોમાં નેટીવ રૂપ એરીપા ઓ બ્લેક કરવાની પ્રધાનની સત્તા મર્યાદિત કરનારા ઓપોઝીશન તરફથી મુકાયેલા સુધારાની દરખાસ્ત ડો. ડોંગીસે નહિ સ્વિકારવાની હક્ક લીધી હતી. પણ કાલે પ્રધાન પોતે સુધારો લાવ્યા અને કહ્યું કે નેટીવ ઓફેર્સના પ્રધાનની સાથે મસલત કરીને એ સુધારો તેમણે રાતોરાત ઘડયો હતો. એ સુધારાની અસર આગામી રાતે ઓપોઝીશન તરફથી મુકેલો સુધારો નહિ સ્વીકારવાની તેમણે ઓટલી બધી હક્ક લીધી હતી તેવી જ થતી હતી. આગલા દિવસે એક વખત તેમણે - ની ફરિયાદ કરી હતી કે, સુધારાની દરખાસ્તો ન સ્વીકારે તો કહેવામાં આવે છે કે હું હા કહે પું. જો સ્વીકર્યું તો કહેવામાં આવે છે કે કાયદો અધ્યક્ષચર્ય છે!" હકીકત તો સાવ ખરી જ હતી

ઓપોઝીશન તરફથી મુકવામાં આવતા સુધારા નહિ સ્વિકારવાની તે સામાન્યતઃ કહે લે છે: કોઇક વાર જ્યારે વેપારીઓ કે ઔદ્યોગીક તરફ થી, અથવા તો, કોઇ બીજા બીન-રાજકીય વર્ગો, જેમની તેમના ખુશી રીતે અવગણના કરવાની હીંમત થઇ શકતી નથી, તરફથી, તેમને પોતાને જ કમી સંકાનું રક્ષણ ન રહે જોવી રીતે બતાવવામાં આવે કે, અમુક વસ્તુ થવી બીલકુલ અશક્ય છે, ત્યારે તેઓના સુધારા તે માન જોર સ્વીકારી લે છે. તેમની આ હકીકાઇ શોચનીય છે. આ બીલમાં કુંઇ સમયમાં ઓટલા બધા સુધારા સ્વીકારવામાં આવ્યા છે એ જ નિઃસંકપણે સુચવી આપે છે કે બીલ તો એ સંબાળથી તપાસ કરવામાં આવે, જે વસ્તુ એ કે ઋજુ આફ્રીકાપીપલ માં બનવી અશક્ય છે, તો બધી બીજી બાબતમાં પણ સુધારવાની જરૂર જણાય.

આવું ગુંચવણ ભર્યું અને બહોળા અસર કરનારું બીલ, જેના પર મુકવા માં આવતા સુધારા પ્રધાન પોતાની પ્રજાબામાં આવે તેમ સ્વિકારતા અથવા નાંહ સ્વીકારતા હોય, તેને પાર્લામેન્ટ માંથી અસાધારણ ઉતાવળથી પસાર કરી દેવામાં આવે, તેને કેમ પણ સમજી માણસ સારો કાયદો નજ કહી શકે. તે અધ્યક્ષચરો જ જણાય, અને ગવેર બહારના સત્તાના સંબંધમાં પ્રધાને ફેરવેલી પાછડી એ વસ્તુનું સત્ય નજરપણે પ્રકાશિત કરી આપે છે.

પરંતુ આ દુષ્ટ કહાણી એટલેથી પુરી થતી નથી. પ્રધાને ગઇ કાલે જે સુધારો પ્રકટ કર્યો તે યુરોપીયન કાર મારેલું રક્ષણ કરનારો. અને તેઓને અપમુકત કરનારો હતો. પરંતુ જ્યારે શ્રી. બ્લુમબર્ગે અને બીજાઓએ અરધા દિવસ સુધી આજીજીઓ કરી કે, ગવેર ની ખીલકતોપર મોર્ટગેજ ધરાવનારા ઓને અને ગ્રેપટીના બીન-ગોરા માણી ઓને અને લેખોને લોનની જરૂર હોય તેવા ભાવિ માલીકોને કંઇક રક્ષણ અપાવું જોઇએ, ત્યારે તે હકીકા બની ગયા. ઘર બીનાના ધંધ પડનારા બીન-ગોરાઓને માટે ઘરોની બીજી સમધ પુરી પાડવાની બીલમાં કલમ દાખલ કરવાની વાત આવી ત્યારે તે હકીકા બની ગયા. બાકી, બીન-ગોરાઓને ખ્યાન આપવાની પ્રત્યેક સુચનાના સંબંધમાં તે હકીકા બન્યા જ્યારે હેન્ડ ટેન્સુર એડવાઇઝરી બોર્ડમાં બીન-ગોરા ઓને કશું પ્રતિનિધિત્વ આપવામાં આવ્યું નથી. પરંતુ ખાટલેન્ડના કુર ગરોને બધ મુકત કરવાને તે તુરત કબુલ થયા. સરકાર કહે છે કે, બીજ કોઇની સામે બોલ પાડવું નથી, સબળા ને સાચુ પડે છે. જો બીજ અધ્યક્ષચર્ય જ હોય તો પ્રધાનની ઉદારતાની દલીલો એ પરંપરાથી ચાલતો આવેલો રાજ કર્તાઓનો ખોટો ઢંગ જ ગણાય.

સોમવાર જુન તા. ૨૬મીનો દિવસ

કાયદાઓ સામે રાષ્ટ્રિય વિરોધ દિન

ગયા બીજ એન્ડના સાઉથ આફ્રીકાના બધા ભાગોમાં બીન-ગોરાઓની વીરોધ સભાઓ થઇ હતી, અને આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રમુખ ડો. જે. એસ. મોરોકાએ જુન તા. ૨૬ મીનો સોમવારનો દીવસ સબળા બીન-ગોરાઓએ વીરોધ દિન તરીકે પાળવાની કરેલી હાકલને ટેકો આપનારા ઠરાવો થયા હતા.

ડો. મોરોકાએ આફ્રીકનોને લાખો ની સંખ્યામાં એકઠા થઇ એ દિવસે નોકરીપર નહિ જવાની હાકલ કરી છે. તેઓ જણાવે છે કે:

"સબળા સાઉથ આફ્રીકાવાસીઓ ને અને ખાસ કરીને બીન-ગોરા ભાઇ ઓને સાઉથ આફ્રીકાની તવારીખમાં આ અપુર્વ દિવસ પાળવાની તેઓના નેતાઓની હાકલને માન આપવા બીનંતી કરું છું. ગુલામી નહિ પણ આઝાદી; સત્તા નહિ પણ આઝાદીને માટે આપણે સૌ સંગઠીત થઇએ."

કોલ્હાનીસબર્ગમાં કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટી, સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ અને આફ્રીકન પીપલ્સ ઓરગનાઇઝેશને ડો. મોરોકાની હાકલને ટેકો આપનારાં નિવેદનો કર્યાં હતાં.

તેઓએ ગોરા મજુર વર્ગોને અને વેપારોને યાદ રાખવા જણાવ્યું છે કે સમેલન એક કોમ્યુનીઝમ બીલ અને રૂપ એરીપાત્ર બીલ તેઓની રક્તપાત અને ખુંટા પર પણ પ્રહાર કરનારાં અને તેનો નાશ કરનારાં છે. મોટીંગે કરબન, મેરીટઝબર્ગ, પ્યુ કાસલ, ઇસ્ટ લંડન, કેપટાઉન, જોહાનીસબર્ગ પ્રીટોરીયા વીગેરે સ્થળોએ મળી હતી.

મેરીટઝબર્ગમાં આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ, નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ, આફ્રીકન પીપલ્સ ઓરગનાઇઝેશન (કલરોની સંસ્થા) અને કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીની શાખાઓની સંયુકત સભા આ પહેલી જ વાર મળી હતી.

કલરોના નેતા શ્રી. જ. બા. સ્વેલ્સે કહ્યું. ડો. મલાન સમજે કે આઝાદીની લાગણીને કોઇ પણ અટકાવી શકનાર નથી.

આફ્રિકનોના નેતા શ્રી. સેકમી ખમી માંગે કહ્યું, ગતીએરો છતાં નવા કાયદા સબળા યુરોપીયનોને એક કરી રહ્યા છે. એ જ રીતે નોન-યુરોપીયનોએ પણ એક થવાનો વખત આવી લાગેલો છે. સહુ પ્રત્યેકો સંયુકત થાય તો સાઉથ આફ્રીકાનો ઉદ્ધાર અટકી પડશે.

પસાર થએલા ઠરાવમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે "આ સભા કેપકલરેડ આફ્રીકન, ઇંડી અને કલર્ડ, પુરૂષ, સ્ત્રી અને બાળકને આ સ્થળમાં એકઠા થવા અને આ સોગનો દિન પાળવા હાકલ કરે છે.

જોહાનીસબર્ગની સભામાં પ્રમુખ સ્થાને સા. આ. ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના પ્રમુખ ડો. નાયકર હતા. એક આફ્રિકન કોંગ્રેસના સભ્યે સુચવ્યું કે તા. ૨૬ મીના દીવસે સૌએ પેર રહી શોક પાળવો અને પ્રાર્થના કરવી

કેપટાઉનની સભામાં ૫૦૦ યુરોપીયો હાજર થયા હતા. તેઓએ બધા બોલીએ તેઓને બીજાઓથી જુદા રાખવાની કરેલી યોજનાને વખોડી કાઢી જણાવ્યું હતું કે આવી બનતી કોશીશોને પોતાના બંધારણ વિરોધી ગણવી જોઇએ છીએ.

ઇસ્ટ લંડનમાં કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીના જનરલ સેક્રેટરી શ્રી. મોરીસ કોહાનીએ જાહેર કરતાં કહ્યું કે જો તમે માનવ બોલ કે ઇશ્વરના અંશ તરીકે તમે કેમ થયા છો તો ગોરાથી તળે દબાયેલા રહો એમ તમારાથી નજ મનાય. તેમણે કહ્યું: યુરોપીયનો નેટીવોને ત્રિ સ્કારતા નથી. નેટીવો તેઓની સમાનતામ્યે પહોંચે એ તેઓ નથી માંગતા. તમે તેના બાળકોને એ સંભાળો, તેઓનું ખાવાનું પકાવેલ મેટરમાં તેઓની જોડે બેસો; એ બધાની તેને જરૂરત નથી. તમે જે તેના કરતાં તમારાથી ઉંચે નહિ ચઢાય. આ રીતે સમેલન એક કોમ્યુનીઝમ બીલ નેટીવોની વીરૂદ્ધ છે. આજે જોજો આ સભામાં હાજર નથી તેઓ ને તમે કહેજો કે તમારી આસપાસ વીંટળાએલા તમારાં નાનાં બાળકોના આધાર તમારાપર છે. આપણા બાળ કોને માટે આપણે શું માગીએ છીએ? વધારે નીસાળો, વધારે સારાં લોકોને રહેવાની વધારે સારી સ્થિતિ. આપણા દેશની સરકારમાં અવાજ-કોમ્યુનીઝમ આ મેળવવા આગે છે.

લેડીસ્મીથમાં આફ્રિકન નેશનલ યુથ કોંગ્રેસ લીગની નાંદાલની શાખાના સેક્રેટરી શ્રી. એમ. બી. મેંગ્રાજે જણાવ્યું હતું કે ડો. ડોંગીસ કહે છે, કોંગ્રેસોને રીપ્રેઝેન્ટેટીવ કરવા પડશે, પરંતુ કું આફ્રીકન લોકોની વતિ કહેવા માંગું છું કે કોંગ્રેસોને અમે સાફ આવી કામાં આવકાર આપીએ છીએ." એ સભાનું પ્રમુખસ્થાન ડો. જે. એમ. સારે લીધું હતું અને કલર્ડોના નેતા શ્રી. એ. રશીદે પણ બાષણ કર્યું હતું

ડો. જી. એમ. નાયકરે કર્યું હતું કે કોમ્યુનીઝમની સામે સાવાના બહાના હેઠળ નેશનલીસ્ટ એપાર્ટહેડની નીતીનો વીરોધ કરનારી સબળી સંસ્થાઓનો નાશ કરવા માગે છે.

પ્રેટોરીયામાં સા. આ. ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ ના જે સેક્રેટરી શ્રી. એ આસ. મીર કહ્યું કે રૂપ એરીપાત્ર બીલ અને સમેલન એક કોમ્યુનીઝમ બીલ અનેક બીજો પુનીયનમાં આપખુદ સત્તા સ્થાપવાની યોજનાનો એક ભાગ છે. આ બીલો કાયદાપોથીમાં ચઢશે તો આ દેશમાં કોઇને માટે કાંઇપણ રહેશે નહિ. ન્યાયની અદાલતોને પણ ઉથલાવી દેવામાં આવશે.

સભાનું પ્રમુખસ્થાન શ્રી. જી ઠરબાંસે લીધું હતું.

કોમ્યુનીઝમપર જોહાનીસબર્ગના બીશપ

જોહાનીસબર્ગના બીશપ, રાઈટ રેવ. ૨-૩ ઓગસ્ટમાં રીબ્બે ગમ રવીવાર ગ્રેહપેનના ચર્ચમાં પ્રવચન કરતાં કહ્યું હતું કે કોમ્યુનીઝમને દાબી દેવાને વાસ્તે આવેલું બીશપ કોમ્યુસ્ટોને સજા કરવાનું કામ અદાલતના હાથમાંથી લઈને તેને કોઈ પણ જાતનું અદાલતનું રક્ષણ આપ્યા વીના રાજકીય સત્તા ધરાવનારના હાથમાં મુકી દે છે.

શૈક્ષાઓથી આપણે જોતા આવેલા છીએ કે સમગ્ર નાગરીકોની સ્વતંત્રતા ની એક માત્ર બાંહેધરી, તેનો અર્થ તેવો અપરાધ લેખ તો પણ કોર્ટ દ્વારમાં તે છુટથી જઈ શકે છે તે છે. બેજ એક પ્રજાની શક્તિ ટકાવી રાખવી એ રાજકીય સત્તા ધરાવનારનું કામ છે. પરંતુ રાજકીય નેતાઓએ એમ સમજી બેસવું કે તેઓને મળેલી સત્તા નિરંકુશ અથવા અમર્યાદિત છે તો તેઓ મોટી ભુલ કરે છે.

તેને બદલે રાજકીય સત્તા ન્યાયાસન કરતાં ઉતરતી જ હોવી જોઇએ. અને તે તો જ સિદ્ધ થઇ શકે જો અપરાધી ઓને સજા કરવાનું કામ એવી ન્યાયની અદાલતના હાથમાં જ રહે કે જે રાજકીય સત્તાના અંકુશની બહાર હોય.

આ બીશપને માટે તેઓ જવાબદાર છે તેઓ પણ જો સાંભળે નહિ તો અમારી તેઓને ચેતવણી આપવાની બંધીર ફરજ બને પડે છે કે, આવો કાયદો કુંઈ સમજને માટે ભલે સારા હોવેલો જણાય પરંતુ આચરણ કરતાં તેની અસર તેઓએ ધારેલી હશે તેના કરતાં જુદીજ થશે.

એ દેખીતુંજ છે કે પાર્લામેન્ટના કાયદાથી કોમ્યુનીઝમનો નાશ થઇ શકશે નહિ. તેને છુપાઈ જવા દેવામાં જે કદાચ સફળતા પ્રાપ્ત કરે તો પણ, આખરે તો તેનું પગલું તેનું જોર વધારનારું જ થઇ પડશે. વળી આપણે એ પણ ખાસી રાખીએ કે કોમ્યુની ઝમનો બચાવ કરનારાઓને તેથી નવી અને વધારે મજબુત દલીલો મળશે.

બીશપે કહ્યું કે કોમ્યુનીઝમનો સામ નો કરવાનો રાજ્યને માટે એકજ ઉપાય છે, તે એ કે સમાજમાં ન્યાય આપવાનો પ્રયત્ન કરવો. પ્રત્યેક ખ્રીસ્તી ની ફરજ છે કે રાજ્યના એ કાર્યમાં તેણે સતત મદદ કરવી.

તુમાં બીશપે કહ્યું : ખ્રીસ્તી ધર્મ અને કોમ્યુનીઝમ વચ્ચે સમજુતીને માટે અવકાશ નથી. આધુનિક કોમ્યુ નીઝમ સાથે ખ્રીસ્તી ધર્મનો મેળ બેસી શકે તેમ નથી કારણ કોમ્યુનીઝમ અધર્મ વાદી તેમજ નાસ્તિકવાદી છે.

કોમ્યુનીઝમમાં સત્ય અને અસત્યનું વિચિત્ર મીશ્રણ રહેલું છે, પરંતુ સત્યના કરતાં અસત્યની બોટલી બધી માત્રા રહેલી છે કે તેમાં રહેલું સત્ય ઢંકાઇ જાય છે.

આપણે સ્પષ્ટપણે સમજીએ કે તેનું જુઠાણું સામાન્યક નહિ પણ ધાર્મીક સ્વરૂપ લેનારું છે. તેનું મુળ જ જુઠાણા થી ભરેલું છે. તેમાં એવી વિકાસ-પ્રવૃત્તિ રહેલી છે કે જે પાપથી જ પુણ્ય પ્રકાશશે, અંધકારથી જ પ્રકાશ થશે, જુઠમથી જ આઝાદી મળશે એમ માને છે.

ખ્રીસ્તી ધર્મીઓએ તો કોમ્યુનીઝમ નો વીરોધ કરવોજ રહ્યો કેમકે કોમ્યુ નીઝમ એ એક ધર્મ છે અને તેજ ખરો ધર્મ છે એમ તે માને છે.

અને વધુમાં માનવીની સ્વતંત્રતાની કદી પરવા કર્યા સીવાય જબરદસ્તી અને બળાત્કારે પોતાની સ્થાપના કરવા નો તેણે દૃઢ નિશ્ચય કરેલો છે.

નાટાલ ઈન્ડિઅન કોંગ્રેસનું નીવેદન

નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ તરફથી કરવામાં આવેલા એક નીવેદનમાં જણાવ્યું છે કે, ડો. મેલેકાએ કરેલી દાઢમ નિપે ઢીંઢીઓએ પોતાની સ્થિતી સ્પષ્ટ કરવી જોઇએ.... ઢીંઢી ઓએ આ દિવસે કસોટી અને પ્રજાતંત્રવાદી યુરોપીયનો સાથે વળી સમાન પણે બાયુ પંડતી જુલમી નીતીનો વીરોધ કરનારી મહાન લડતમાં આફીકાનોને એકત્ર થઇ સાથ આપવો. વીરોધના રાષ્ટ્રદિને યુનીયનના સભ્યો હોકેઢાએ ગમે તેવી ઉશ્કેરણી થાય તો પણ અહીંસાને માર્ગેજ ચાલવું જોઇએ.

આપણે સ્પષ્ટ કરી દેવું જોઇએ કે જુન તા. ૨૬ મીનો દિન સંયમ અને ગોબાથી પાળવામાં આવશે. વીરોધનો રાષ્ટ્ર દિન ગોરાવનારાઓ માને છે કે બોઢાએ વીરોધનો સૌથી સુધરેલો માર્ગ લેવો જોઇએ. તેઓ નો વીરોધ તિરસ્કારની ભાવનાપર નહિ પરંતુ પ્રેમ અને માનવ બંધુત્વ ની ભાવનાપર રચાયેલો હોવો જોઇએ. દેશના તંત્રમાં અનાજ વગરના પીઢા ઓવા બોઢાને માટે તેઓનો હમાત હકો છીનવી લેવા સામે અને આપણા દેશમાં આપબુદ સત્તા સ્થાપવા સામે પોતાનો વીરોધ અસરકારક રીતે દર્શાવવાનો એજ એક માત્ર માર્ગ છે.

આ ખરી દ્રષ્ટિએ જોતાં એક પણ સાહિત્ય આક્રોકારવાસીથી કે ખુદ નેશનલીસ્ટોથી પણ આ મોબાલારેલા અદ્રોસ્ક વીરોધની સામે વધિ નહિ રહ્યા.

ઈમીગ્રેશનની તકલીફો

ઈમીગ્રેશન ખાતાંએ મીસીસ એસ. બીલીવ્સ નામની એક ઢીંઢી સ્ત્રી નાં બે વર્ષનાં બાળકને ટ્રાંસવાલમાં પ્રોહીબીટેડ ઇમીગ્રન્ટ ઠરાવ્યું છે. બાળક ની માતા જોહાનીસબર્ગમાં રહે છે અને તેને નાટાલમાં કોઈ સગાં નથી કે જ્યાં ■ બાળક જઈ શકે. બાળક નો બાપ નાટાલમાં જન્મેલો હોવા થી તેને ટ્રાંસવાલમાં રહેવાનો હક્ક ન હોતો. પરંતુ હકે તે ટ્રાંસવાલમાં દાખલ થઇ આ સ્ત્રીને પરણ્યો હતો અને ત્યાર બાદ તેને છોડી ચ્હાલી ગયો. આ ધુણાસ્પો કરવા છતાં ઇમીગ્રેશન ખાતાંએ તેના બાળકને પ્રોહીબીટેડ ઇમીગ્રન્ટ ઠરાવ્યું છે.

આ સીવાય બીજા પણ ઇમીગ્રેશનની તકલીફ વધવા લાગી છે.

નાટાલના ઢીંઢી વીદ્યાર્થીઓ ટ્રાંસવાલ ની વીટવોટર્સરેન્ડ યુનીવરસીટીમાં અભ્યાસ કરી રહ્યા છે તેઓની પરમીટો ઇમીગ્રેશન ખાતાં તરફથી છીનવી લેવા માં આવી રહી છે. એવા બે વિદ્યાર્થી ઓની પરમીટો પાછી લઇ લેવામાં આવી છે. એક વીદ્યાર્થી ઇન્ડિઅન બરસરી કોમીટી તરફથી તેને મળેલી બરસરીથી આર્ટસનો અભ્યાસ કરી રહ્યો છે અને પહેલાં વર્ષમાં છે.

આ સીવાય આટલાં વર્ષો થયાં ઢીંઢીઓને હીંદ જવાને સર્ટીફીકેટ ઓફ આઇડેન્ટીટી અરજી કર્યા બાદ એક કલાકની અંદર મળી જતી હતી. આજે તે મળતાં ૭ અથવા વધારે અઠવાડીયાં થાય છે. હીંદ જતી સ્ટીમર બે મહિને એક વાર ઉપડે છે એટલે સર્ટીફીકેટ ઓફ આઇડેન્ટીટી જો વખતસર ન મળે તો તેને લાંબો વખત રાહ જોવી પડે છે.

વળી આ સર્ટીફીકેટ ઓફ આઇ-ડેન્ટીટીની મુદત આજ સુધી ત્રણ વર્ષ ની હતી તે હવે બદલી એક વર્ષની કરવામાં આવી છે અને ત્યાર બાદ જો મુદત વધારવી હોય તો તે વધારી આપવાનું મુલ્લા પ્રધાનની મનમરજીપર રહ્યું છે.

વળી એવા દાખલા બનેલા છે કે જ્યાં ગંભીર બાળક જન્મની તારીખની ઢંઢેરો બુલને લીધે ઇમીગ્રેશન કાયદા મુજબ સગીર વયમાંથી ઉગરે બહેરોબા ને એકાદ બે દીવસ વધુ થઇ ગયા બાદ પોતાના બા બાપ સાથે રાખવા ગયું હોય છે. આ બાળક પ્રત્યે એજ કુટુમ્બના બીજા બાળકો કરતાં જુદી રીતે વર્તવામાં આવે છે. ઇમીગ્રેશન ખાતાં તરફથી કહેવામાં આવે છે કે એ જો યુનીયનની બહાર જશે તો ફરી તેને દાખલ કરવામાં આવશે નહિ. તેવા માણસથી પરણવા પણ નહિ જઈ શકાય. તેમ જેની સાથે પરણવાનું નક્કી થયું હોય તેવા પુરૂષ યા તેની બી પણ, તે પ્રોહીબીટેડ ઇમી ગ્રન્ટ હોય, યુનીયનમાં દાખલ ન થઇ શકે. એટલે એવા માણસને આ દેશમાં અનીતીનું જીવન ગાળ વાની ફરજ પડે.

વિજ્ઞાપન

શ્રી. ઉપનકારનું સાહિત્ય

આપણી સાચી પ્રગતિને જરૂરી આ ધ્યાત્મિક ભાવનાને પ્રોત્સાહન આપતું શ્રી. "ઉપનકાર"નું ધાર્મીક સાહિત્ય પૈકી: ઉર્મી વીલાસ, જીવન સાધના, જીવન સુધા, વીવેકની વેદીએ પ્રતે દમણ્યાંજ સ્વદેશથી આવેલી છે તે શ્રી. ૬૦/- (પિસ્ટેજ અને પ્યાનખર્ચ) નીચે ના સરનામે મોકલવાથી મળી શકશે.

L. HARRY & SONS,
101 St George's Road,
EAST LONDON.

પંડીત જયાદરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન. દુનીયાની જરૂરાતથી તે આજ સુધીની દુનીયાની બાકી ની આપણો ઇતીહાસ બે ભાગમાં સેટની કીમત. ૧–૬–૦

રમણલાલ દેસાઇ કૃત

અરમુગા

આ પુસ્તકમાં બધુ રેલ દેશના ઇતી-હાસીક ગુણીકા જીવન ઉપર લખાયલા નીબંધોનો સંગ્રહ છે.

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫

દરેકની કીમત ૨–૪–૦

રીપબ્લીક નંબર

અમારો તા. ૨૬–૨–૫૦ ના બહાર પડેલો ભારત રીપબ્લીક નંબર; અનેક સંદેશાઓ; ફોટાઓ; લેખો વીગેરે વાંચવા લાયક સામગ્રીથી ભરપુર છે.

કીમત ૨/૩

પોસ્ટેજ સાથે

Indian Opinion.
P. Bag,
Phoenix.

દેશના ભાગલા અને તેના સવાલો

૭૨

સીદ્ધાંત અને વહેવારથી દેશના ભાગલા પડયા તેથી કોઇ પ્રશ્નનો ઉકેલ આવ્યો નહીં. 'હિંદુરાષ્ટ્ર'નાં સીદ્ધાંતથી જોરે જે બન્ને રાજ્યો હસ્તીમાં આવ્યાં તેમાંય સરહદની બંને બાજુએ બંને અલગ 'રાષ્ટ્રો'ની પ્રજા અડોઅડ પડેલી હતી. હવે મુખ્ય સવાલ એ ઉભો થયો કે : આ અલગ 'રાષ્ટ્રો' એક સાથે મેળથી રહી શકશે? અને એક સમન્વિત પ્રજાનું ધડતર કરી શકાશે?

અરીબકત હોદ સામે જે પ્રશ્ન ખડો હતો તે જ પ્રશ્ન પાછો આવીને ઉભો રહ્યો; આ સવાલનો જવાબ જો 'હા' હોય તો દેશના ભાગલા અને તેમાંથી પરિણમેલી બધી કટુતા અને દુશ્મનાવટ બીનજરૂરી હતી; જે પ્રશ્ન ઓ અબીબાઅત હોદમાંથે એક સાથે રહી શકતી હતી.

ઉકેલો

'આ અંધેર સવાલનો ઉકેલ શો?' કરોડો મોઢેથી દઈબાર અવાજથી પ્રશ્ન ઉઠાવ્યો. સમાજવાદી પક્ષના મતે આ સવાલના માત્ર બે ■ ઉકેલ છે, જેનો કાઇ ત્રીજો ઉકેલ છે જ નહીં.

એક ઉકેલ 'હિંદુરાષ્ટ્ર'ના સીદ્ધાંતનો તેના પુરેપુરા અર્થમાં સ્વીકાર કરવો એ છે. એનો અર્થ એ કે પાકીસ્તાન માંથી બધા હીંદુઓને અને ભારતમાંથી બધા મુસલમાનોને કાઢી મુકવા. મારી બનશે પ્રમાણે કે. સ્વામીપ્રસાદ મુકરજી એ પુર્વ અને પશ્ચિમ બંગાળની હીંદુ-મુસ્લિમ વસ્તીની ફેરબદલીનો ઉકેલ સુચવ્યો હતો. બીજા કેટલાકે પણ આવું જ સુચન કર્યું હતું. પરંતુ આમાં એ ખ્યાલ કરાયો નથી કે બાર વસ્તીની ફેરબદલી પુર્વ અને પશ્ચિમ બંગાળમાંથી કરવાથી અટકવાની નથી. એ વાતનો જો આપણે સ્વીકાર કરીએ તો પછી એ દીશામાં આપણને અનીવાર્ય રીતે એની ઉંડાઇની હદ સુધી જવું પડશે.

આ ઉકેલ મને જરાયે રૂચતો નથી, અને માનવસંસ્કૃતિના સીદ્ધાંતોમાં માનનાર દરેકને એ રૂચે જ નહીં. બે માણસો જુદા જુદા ધર્મના હોય તેટલા જ કારણથી તેઓ સાથે રહી જ શકે નહીં એ સીદ્ધાંત સ્વીકારવા તૈયાર થવું એટલે અતીતના મુલ્ય તરફ પાછા જવા જેવું અને પોતાના સીદ્ધાંત નો ધીક્કાર કરવા જેવું થયું.

આ ઉકેલના વહેવારમાં જે પરિણામો આવે એ પણ ઓછાં જુદાં નથી. લોકોને ઘરબારથી બળજબરી કર્યા સીવાય કાઢી મુકી શકાય નહીં. આવા જોરદા પાપા પર બળનો ઉપયોગ કરવાથી સમગ્ર પ્રજા પણ જેવી બની બધા વખત રહે નહીં, અને આ દેશ માં માનવજીવન પશુજીવનના ધોરણ પર જ મુકાઇ જાય.

વળી, આવી જંગી હિજરતથી દેશની અર્થરચના તુટી પડે, અને રાજ્ય પર અસહ્ય બોજો જોવો જોગવે આવી પડે. વળી, એક કરોડ હીંદુ ઓના બદલામાં ચાર કરોડ મુસ્લિમોની વસ્તીની ફેરબદલી એક નવા ઝઘડાની પરંપરા શરૂ કરે, કારણ કે વધારાની વસ્તીને વસાવવા માટે નવા પ્રદેશની માગણી કરવાનું પાકિસ્તાન જોગ્ય ઠરાવે આમ આ ઉપાયથી નવો રોગ જેવા થાય.

આ ઉકેલના સ્વીકારથી હીંદુ કોમવાદ નો વીજય થયો એવો અર્થ કરાય અને તેથી હીંદુ 'રાષ્ટ્ર'ની વૃત્તિ પ્રબળ બને. એને પરીણામે અલગવાદ અવશ્ય પછી વધારે વધે; અને આ અલગપણા ની મનોવૃત્તિ માર્યાદિત કોમો પુરતી મર્યાદિત ન રહેતાં જાત, બાપા અને સાતિઓના સમુહોને પણ ઘેરી લઈ અને તેમાં ભારતનો વીનાશ જ થાય.

આમ દરેક દૃષ્ટિએ જોતાં વસ્તીની ફેરબદલીનો વીચાર છોડવો જોઇએ.

બંને રાજ્યો ધર્મથી પર અને ..

તેથી હવે માત્ર એક જ ઉકેલ રહે છે. ભારત અને પાકીસ્તાન બંને ધર્મથી પર રાજ્યો બને અને બંને દેશમાં લઘુમતીને પુરી સલામતી અને સમાન નાગરીકતા મળે.

આ મુળભુત પૃથક્કરણને લક્ષમાં રાખીને સમાજવાદી પક્ષની જવાબદારી એ રહી કે આ દેશમાં પુર્વ બંગાળની પરિસ્થિતિ અંગે પોતાની નીતીની જાહેરાત કરી હતી. હજુ પણ અમારી નીતિ એ જ રહી છે. તેથી એના મુખ્ય મુદ્દા ઓ સમજવું તો ઠીક થશે. તેમાં નવ મુખ્ય મુદ્દા હતા. ભારતે એની ધર્મથી પર રહેવાની નીતીને ચુસ્તપણે વળગી રહેવું જોઇએ, અને પાકીસ્તાન માં બને તેમ કોમ હોય પણ ભારતે પોતાના મુસ્લિમ નાગરીકોને પુરેપુરું રક્ષણ અને સલામતી આપવાં જોઇએ અને તેમને નાગરીકતાના સમાન અધિકારોની બાંયધરી આપવી જોઇએ.

બીજો મુદ્દો એ કે, બધી લઘુમતી ઓને સંપુર્ણ રક્ષણ અને દીક્ષાસની તક માટે વાજી અને કામોમાં બાંયધરી આપવામાં પાકીસ્તાન સાથ આપે એ માટે તેને મીત્રભાવે સમજાવવાના ભારતે પ્રયાસો કરવા જોઇએ. કરોડાનીએ આગળ જણાવ્યું કે 'આ બાબતમાં સંયુક્ત તપાસ સમીતી અને બી લીયાકતઅલીખાન સાથે સંયુક્ત પ્રાયસનું વડાપ્રધાને કરેલાં સુચનનું કંઇ પરીણામ આવ્યું નથી. પરંતુ એ ભાવના સંયુક્ત કામોમાં વીકસાવવી જોઇએ.'

છેલ્લાં મુદ્દામાં આ પ્રયાસો નીષ્ફળ જાય તે પ્રસંગે શો માર્ગ લેવો તેનો નીર્દેશ હતો. કરોડાનીના શબ્દોમાં કહું તો. 'આપણી સરકારના બધા દીલના પ્રયાસો સફળ નીવડે નહીં અને પાકીસ્તાનના લોકો અને સરકાર તેમ જ વર્તમાન નીતી ચાલુ રાખે તો ઉપરે ભારતે પોતાની મેળે પાકીસ્તાન માંની લઘુમતીઓનું અને માનવ અધિકારોનું રક્ષણ કરવા માટે બીજા બીધાએ દરેક પગલું લેવું જોઇએ.'

આ નીતીને હજુ પણ હું મક્કમપણે વળગી રહું છું અને માનું છું કે એ સીવાય બીજો કોઈ રસ્તો નથી.

શાંતિ અને યુદ્ધ

લોકો એ ખરે કે આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદામાં તેને 'યુદ્ધકર્મ ઉપાયો' (મેઠલે કે યુદ્ધ બંધેર કર્યા વિના સંગઠન યુદ્ધ લેવું પગલું) કહે છે એની મેં સુચના કરી હતી, પરંતુ એ માટે મેં જે શરતો મુકી હતી એને બાજુ એ મુકીને અંતીમ પગલા પર જ ધ્યાન કેમાની દેવું એ ઠીક ન કહેવાય. મેં જે શરતો મુકી હતી તે હરીયો કહું. પહેલી એ શરત પર મેં ભાર મુકયો હતો કે હીંદમાં શાન્તિ અને વ્યવસ્થા જળવાય અને આપણા મુસ્લિમ નાગરીકો કશી ચાલતી વિના રહે અને હીંદુઓ જેટલા સમાન અધિકારો મોગવે. પહેલીના નીવેદનમાં મેં કહ્યું હતું તે મુજબ જ્યારે આપણે આંતરીએ જ લઘુમતીના માનવઅધિકાર નું રક્ષણ ન કરી શકતા હોઇએ ત્યારે આપણે એના રક્ષણ માટે બીજે પહોંચી વળીએ નહીં. વળી નાગપુરમાં મેં ભાર મુકીને કહ્યું હતું કે લોક પંડિત નેહરુના મૈત્રીભર્યા પ્રયાસો સફળ થયા નથી, પરંતુ શાન્તિને માર્ગે ઊભેલા પડકારોના ઝડપે પ્રયત્નો કરવા જોઇએ.

જ્યારે બધા શાંતીભર્યા પ્રયાસો આપણે કરી ચોકીએ અને એમાં સફળતા સાંપડે નહીં, અને આપણે પેર શાંતિ જાળવી રાખીએ તથા આપણી લઘુમતી ઓને ન્યાય આપી રાખીએ ત્યારે જ સશસ્ત્ર હસ્તક્ષેપની કરાય એમ મેં સુચના કરી હતી.

પરંતુ નેહરુની આશા સામી કરી અને શાંતિમયે કરાર થઈ શકયો. એ કરારનો વીરોધ કરવો કે એના અમલ ને અવરોધવો એ અત્ર સાથે એમના જોયું છે; કારણ કે નેહરુએ કહ્યું હતું તેમ બીજો માર્ગ યુદ્ધનો જ રહે. યુદ્ધ એક બર્બર ગામલો છે અને જ્યારે બીજા માર્ગો ખુલ્લા હોય ત્યારે કોઇ ડાહ્યો માણસ એમાં પડશે જરુર નહીં. વળી યુદ્ધથી ન તો પુર્વ બંગાળના હીંદુઓ બચી શકે કે ન તો એમના સરણાર્થીઓના પુનર્વસવાટમાં મદદ મળે.

પાકીસ્તાનના હેતુની પ્રામાણીકતા વીશે બહુ વાતો થાય છે. બધી બાજુ થી પુછવામાં આવે છે: 'તેઓ કરારનો અમલ કરશે?' પરંતુ આપણે એનો અમલ કરીશું કે કેમ એ સવાલ પુછવાનું કોઇને સુજતું નથી. પશ્ચિમ બંગાળના લોકોનો મીજાજ અને ત્યાં નાં છાપાંઓનું વલણ જોતાં આવો બાલીશ સવાલ પુછી શકાય.

* * *

આપણે યાદ રાખીએ કે જો આપણે કરારનું પાલન કર્યું અને પાકીસ્તાને ન કર્યું તો એક ઉકેલ—લોહી દુઃખદ—રહે છે. પરંતુ આપણે બંને એના પાલનમાં નીષ્ફળ ગયા તો કોઇ પણ ઉકેલ રહેતો નથી. બંને બાજુ કોમી વાતાવરણ કોઇ તેમાં યુદ્ધ લગાવે તો એથી બંનેનો વીનાશ જ થાય. પરંતુ ભારત સંસ્કૃતીના સીદ્ધાંતોનો આદર કરીને અને માનવઅધિકારોને કબુલાતીને તે જ અધિકારો અને સીદ્ધાંતોના ક્રમસ વાસ્તે બળનો ઉપયોગ કરે એ જુદી વાત કહેવાય. આ બળ નું પરીણામ અનીષ્ટ અને પ્રત્યાઘાતી બળોના પરાજયમાં આવ્યા વિના રહે જ નહીં.

સમાજવાદી તરીકે હું હંમેશાં કોમ વાદનો શત્રુ રહ્યો છું. હું ગીતનો અને 'હિંદુરાષ્ટ્ર'ના સીદ્ધાંત અને બાબત. નો કટર વેરી હતો. હીંદુ, શીખ અને બીજા બધા કોમવાદનો હું શત્રુ હતો અને છું.

ગાંધીજીનું બલીદાન

પંજાબનાં રમખાણો વખતે એક વખત ગાંધીજીએ જે કહ્યું હતું તેની મારા ટીકાકારોને યાદ આપું. જ્યારે બળપુર્વક લોકોની જંગી હિજરત શરૂ થઇ ત્યારે ગાંધીજીએ તેની સામે પોતાનું દેહ બલીદાન ધીયું. તેમણે ગંભીરતાથી જાહેર કર્યું કે 'વસ્તીની ફેરબદલીને તેઓ કદી છેવટની સ્વીકારી શકે નહીં અને માણસો જુદા જુદા ધર્મ પાળે તે કારણથી તેઓ એક સાથે રહી શકે નહીં તે સીદ્ધાંત આગળ. તેઓ કદી પોતાનું મસ્તક નમાવે. તેમણે કહ્યું કે હીંદમાં એની પરીસ્થિતી પેદા કરવી જોઇએ કે જેથી હજ્જ લાખ

ભાગી ગયેલ દરેક મુસલમાન પોતાને ઘેર પાછો ફરે અને શાંતી અને ખોળા શુ રહે. અને વળી તેમણે કહ્યું કે પાકીસ્તાનમાં એવા જ સંજોગો નીર્માણ કરવા જોઇએ, જેથી દરેક હીંદુ અને શીખ પોતાને વતન પાછો ફરે અને ત્યાં માનભેર અને સુખેથી રહે.

અને પછી તેમણે બે થા વધુ ચેતવનારાં શબ્દો કહ્યા. તેમણે કહ્યું કે જો આપણે ભારતમાં આવી પરીસ્થિતિ પેદા કરવામાં સફળ થયા અને પાકીસ્તાન નીષ્ફળ ગયું તો એ મુદ્દા પર પાકીસ્તાન સામે લડી લેવા હું તૈયાર થઇશ. એ વાત રાખીએ કે ભારતમાં આવા સંજોગો નીર્માણ કરવાની જોડીસમાં રહેલા પોતાએ પોતાના પ્રાણનું બલીદાન આપ્યું.

સીદ્ધાંતની દ્રષ્ટિએ મારી દરખાસ્ત સોપીસ્ટ્સે જે ઉપર કહ્યું એનાથી બીન નથી. અલબત્ત એ વીષે કંઇ નથી કે મહાત્માજીને ખાતરી હતી કે જે માટે પોતે કામ કરતા હતા તે સંજોગો પેદા કરવામાં તેમને સફળતા મળી તો તેમની સફળતાનું નૈતિક બળ પાકીસ્તાન ઉપર વીજય મેળવત અને જે લાકોની તેમણે વાત કરી હતી તે લાવાની જરૂર ન રહેત. મારા જેવા નાના માણસો એ જ આશા સેવે.

પાકીસ્તાનના હીંદુઓ માટે આપણે જેવી માગણી કરીએ તેવા સંજોગો આપણે ભારતમાં મુસ્લિમો માટે પેદા કરવામાં નીષ્ફળ ગયા તો મારી દરખાસ્તોમાં 'બળના પગલાં'ને કોઇ અવકાશ નહોતો એ હકીકત યાદ રાખવી જોઇએ પરંતુ જો આપણે એવા સંજોગો પેદા કરી શકીએ અને પાકીસ્તાન એમ ન કરે અને કમાધાન ના બધા શાંતિના માર્ગોનો ઇન્કાર કરે તો નામરીક પ્રત્યેના તેના કર્તવ્ય નું પાલન કરાવવા માટે પાકીસ્તાનને પગલે દરજ્જ પાઠવાના ભારતના કાર્ય માં બીજા હીંદીઓની સાથે મુસલમાનો પણ સાથ આપે એવી મેં મારી દરખાસ્તમાં જરૂર અપેક્ષા કરી હતી.

પુનર્જોડાણ

છેવટમાં અખંડભારત વીષે બોલવા શબ્દો. હીંદુ કોમી વર્તુળોમાં હીંદ-પાકીસ્તાનના પુનર્જોડાણ વીષે પણ વાતો ચાલે છે. પરંતુ એ કારણ પટ ના છે કે આ લોકો એ સમજતા નથી કે તેમનાં કલેશોથી જ તેઓ તેમનો હેતુ મારી નાખે એવી દરેક વસ્તુ ઉત્પન્ન કરે છે. દેશના ભાગલા માટે મુસ્લિમ અને હીંદુ કોમવાદી યુદ્ધ થી જતી જોઇને જોડવાનું સ્વપ્ન સેવતો હોય તો એ સેખચલ્લીની સૃષ્ટિમાં વસે છે. પાકીસ્તાન અને ભારતના દસ કરોડ મુસ્લિમોને કદી બાનબરીથી તરવારને જોરે હીંદુસ્તાનના નાગરીક કરી શકાય નહીં.

પરંતુ કે દુનીયા એવી ચમત્કાર સર્જવા ઇચ્છે અને ભારતને એમાં વીજય મળે તોપણ એ વીજય એનો પરાજય બને, કારણ કે તો તેને દસ કરોડ બળવાખોરોને સંભાળવાના રહે, અને તેમને વીદેશના કરોડોનો ટેકો હોય. દસ કરોડ લોકોને ગુલામીમાં રાખવાનું કામ કોઇ પણ પ્રજાના માન બહારનું છે. અને હીંદ શા માટે કોઇને ગુલામીમાં રાખવા ઇચ્છે? બીજાને ગુલામ કરવા માટે શું આપણે મુક્તીમાંથી મુક્તિ મેળવી? મારા દેશબાંધવોનું હૃદય જો હું બરાબર સમજતો હોઉં તો મને લાગે છે કે આનો જવાબ બધા ભેગા તરફથી નકારમાં જ આવે.

લોકે જે કોઇક વીચીત્ર લાગશે પણ હું જે હરીયો ઓઢ થયેલા હીંદનું સ્વપ્ન સેવું છું. હું એવું સ્વપ્ન સેવું છું કારણ કે હું સમાજવાદી છું. હું એવું સ્વપ્ન સેવું છું કારણ કે હું એશીયાના સમુદ્રતંત્રનું અને છેવટે અખિલ જગતની સરકારનું સ્વપ્ન સેવું છું. પરંતુ અખિલ જગતની સરકાર અને હીંદુ સામ્રાજ્યવાદ વચ્ચે આસમાનજમીનનું અંતર છે.

ખબરપત્રો

પોર્ટ એલીઝાબેથના હિંદીઓનો વીજય

પોર્ટ એલીઝાબેથ એન્ડ યુટનહેજ પ્રોપર્ટી ઓનર્સ એન્ડ ટ્રેડર્સ એસોસીએશનની પોર્ટ એલીઝાબેથમાં હુંક સમયપર મળેલી સભામાં પસાર થયેલા ઠરાવની વીગત નીચે પ્રમાણે છે.

તા. ૨૧ મે ૧૯૫૦ ના ધારાસભા માં મી. એ. જુથમભે તરફથી પુછાયેલા પ્રશ્નના જવાબમાં કો. કોંગ્રીસે જણાવ્યું હતું કે ૧૯૪૧-૧૯૫૦ સુધીની મુદત દરમીયાન કેપ પ્રાંતમાં હીંદીઓએ પટ. ૬૫,૧૫,૧૭૮ ની કીંમતની પ્રોપર્ટી મેળવી હતી અને એટલીજ મુદત દરમીયાન બીન-એશીયાટીકોને માત્ર પા.૨૫,૬૦૦ ની કીંમતની પ્રોપર્ટી વેચી હતી.

જો હકીકત ચોટી અને ભયાનકારી છે. એવડા પોર્ટ એલીઝાબેથમાંજ અમે પુરવાર કરી આપી શકીએ છીએ કે હીંદીની માલીકીનો એકજ બ્લોક, જેની કીંમત પા ૧,૧૫,૦૦૦ ની હતી, તે ૧૯૪૬ ના જુનમાં એક યુરોપીયન કંપનીને વેચવામાં આવ્યો હતો. વધુ માં છેલ્લા દસ વર્ષમાં હલકો પાઉન્ડ ની કીંમતની પ્રોપર્ટી પોર્ટ એલીઝાબેથ માં હીંદીઓના હાથમાંથી યુરોપીયનના હાથમાં ગઇ છે. વધુમાં એવડા પોર્ટ એલીઝાબેથમાંજ મેન સ્ટ્રીટ, રસલ રોડ, પોર્ટર સ્ટ્રીટ, મીલ પાર્ક, નોર્થ એન્ડ વિગેરે સ્થળે એક વાર હીંદી માલીકીના અને હીંદીઓથી વસાયેલા હતા એમાંના કેટલાક હાલ પણ એ વસ્તુનો પુરાવો આપી રહ્યા છે.

કેપટાઉનના કરાર, જોહાનીસબર્ગ હીંદીઓને પશ્ચિમના વીસ્તારમાં ઉન્નતિ કરવાનું સ્પષ્ટ જણાવાયું છે અને હીંદીઓને હીંદ નહિ પણ સાઉથ આફ્રિકાને પોતાનું સ્થાયી વતન સમજવાનું અને સાઉથ આફ્રિકાના વીકાસમાં મદદ કરવાનું કહેવામાં આવેલું છે, તેના આધારે આ દેશમાંથી હીંદીઓ તરફથી ખાસ વીસાતની યુદી બહાર મોકલવામાં આવી નથી અને બીજા આયાત થયેલા વર્ગોની સાથે હીંદીઓએ પણ પોતાની આર્થીક તાકત અને સંજોગો અનુસાર સાઉથ આફ્રિકાના વીકાસમાં ફાળો આપેલો છે. અમારી જુહાની વસ્તી લોનાં અને મર્યાદિત સાધનો લોનાં અમારો એવો દૃઢ મત છે કે ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ અવનતી કરનાર અને અનિષ્ટ બીલ છે, જેની સાઉથ આફ્રિકાપર ગુજારનારક અને લોહીમાં અબુરાજ અને અસંતોષ ફેલાવનારી અસર થશે.

ગાંધી ભારત વિદ્યાલય, (જોહાનીસબર્ગ)

તા. ૨૧-૫-૫૦ અને ૨૨-૫-૫૦ ને દિને ઓખી હોલમાં ગાંધી ભારત વિદ્યાલયનો વાર્ષીકોત્સવ ઉજવાયો હતો. રાજાને ગમતાં ગીતો, નરત્ય, સંવાદ, અભિનયગીતો વગેરેનો મનોરંજક કાર્ય ક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો. સમાજ નાં એક સભ્ય શ્રી. ગોપાલદાસ, શ્રી. વીરમગામે તેની પ્રશંસા કરી રાજાને પોંડ ૨૫ ની રકમ દાન કરી હતી જે સાભાર સ્વિકારવામાં આવી હતી.

ઉપલા કાર્યક્રમ ઉપરાંત પહેલે દિવસે રાજામાં સપ્તાહનું પોરણ પાસ કરનાર વિદ્યાર્થીઓને "રાજાન્ત પરીક્ષા" પાસ કર્યાના સર્ટીફીકેટો આપવામાં આવ્યાં હતાં. બીજે દિવસે મધ્ય વાર્ષીક પરીક્ષાઓ દરેક વર્ગમાં પહેલા અને બીજા નંબરે પાસ થનાર વિદ્યાર્થીઓને ઇનામો આપવામાં આવ્યાં હતાં

રાજાના પ્રીન્સીપાલે બાળકોના વાલીઓના સહકાર માટે તેઓની પ્રશંસા કરી રાજામાં શીખવવામાં આવતા વિષયોનું વિવેચન કરતાં કહ્યું કે રાજામાં ગુજરાતી, અંગ્રેજી, હિંદનાં ઇતીહાસ-ભૂગોળ, હીંદી, ધાર્મીક શીક્ષણ વગેરેનું શીક્ષણ આપવામાં આવે છે. તે ઉપરાંત રાજાની અનેક ઇતર પ્રવૃત્તિઓ બતાવી હતી. જેમાં, દર શુક્રવારે બાળકોને ફ્રીલ્મ બતાવવા માં આવે છે. દર રવીવારે પ્રાર્થના-આરતી વગેરે કર્યા બાદ બાળકોને કસરત, રમત, સંગીત વગેરે શીખવવા માં આવે છે. અને મોટા છોકરા ઓને ક્રીકેટ, ફુટબોલ વગેરે રમતો રમાડવા લઇ જવામાં આવે છે. તે ઉપરાંત રાજામાં ગેરમીન્ટન, ટેનીસ, ટેનીકોઇટ વગેરે રમતો પણ રમાડવામાં આવે છે. રાજામાં ક્રીકેટીંગ સોસાયટી પણ રાખી છે જેમાં બાળકો પોતે પીપણે પસંદ કરી તે પર રમ્યા કરે છે, વર્ષમાં બે વખત બાળકોને રાજાનાં બારમાં બહાર પીકનીક માટે પણ લઇ જવામાં આવે છે.

આ રાજાનાં સંચાલન માટે શ્રી સીવાય બીજી કંઇ આવક ન હોવાથી વાલીઓને તેમના બાળકોની ■ નીભાવ જરી દેવાની વીનંતી કરી હતી. પ્રત્ય તરફથી રાજાને રક્ષાબંધન વખતે પોંડ ૫૦૦, જેવું સારું દાન મળે છે તેની નોંધ લઇ પ્રીન્સીપાલે બધાનો આભાર માન્યો હતો.

રાજાનાં ૪૦૦ બાળકો માટે જગો ખુટે છે. અને બસ પણ જુનો થઇ ગયો છે અને નાનો પડે છે એટલે તેની અવસ્થા કરવાની બધાને વીનંતી કરવામાં આવી હતી.

અંતમાં આવા રાખવામાં આવી હતી કે વીદ્યાદાન જેવાં સૌથી ઉત્તમ

કન્ટ્રીના ગ્રાહકો :— અમને એક વખત તક આપી ખાત્રી કરી જુઓ :— મરી-મસાલો, કઠોર, કરીયાણું, રેડી ઘર-વપરાશ દવાઓ, હવન-પુજા તેમજ લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો—દેશી ચુડલા, બનારસી સાડીઓ ઇત્યાદી, સર્વ વસ્તુઓ કીફાયત ભાવે. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ અમારો મુદ્રાલેખ છે." ૩૦ વર્ષની કરજનમાં સુપ્રસિદ્ધ દુકાન :—
એડ્રેસ : ૧૨૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન : ૨૪૮૬૫.
પરશુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.

દાન કરી સૌ કોઇ પોતપોતાનો પરિચયિત કરીને આ ટાબલેટ આપી દીર્ઘાયુષ્યનાં આશીર્વાદ મેળવશે.

લગ્ન

જોહાનીસબર્ગના શ્રી. છગનભાઇ ભીખાભાઇ (મારીકેપોર નીવાસી) ના પુત્ર શ્રી. સુખલાલભાઇના લગ્ન તવરીવાળા શ્રી. કેશવભાઇ લક્ષ્મણભાઇની પુત્રી શ્રીમતી લક્ષ્મીબેન સાથે તા. ૨૮–૫–૫૦ ના રવીવારે ગાંધી હોલમાં થયાં.

* * *

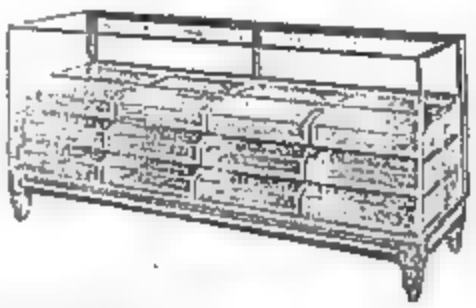
જોહાનીસબર્ગ નેચર્ના રેવાભાઇ વસનજી ના પુત્રી શ્રીમતી મનમોરીના શુભ લગ્ન પીપળા નીવાસી શ્રી. નરોત્તમભાઇ છગનભુજના પુત્ર શ્રી. રઘુનાથજી સાથે તા. ૧૩–૫–૫૦ ના રોજ થયા છે. ઉપરોક્ત લગ્નમાં બે બાઇ બેનોએ સુભાષીશો નવદંપતીને પાઠવ્યા છે તે સૌ બાઇ બેનોનો આભાર રેવાભાઇ આ પત્રદ્વારા માનવે છે.

* * *

જોહાનીસબર્ગના શ્રી. પ્રેમાભાઇ મામવભાઇના પુત્ર શ્રી. અમનભાઇના લગ્ન વરાડ નીવાસી શ્રી. અમરાનભાઇ ઓકળભાઇની પુત્રી શ્રીમતી સકીનાબેન સાથે તા. ૧૧–૬–૫૦ ના પાટીદાર હોલમાં થયા હતાં. તેમજ તેમના બીજા પુત્ર શ્રી. રમણીકભાઇના લગ્ન ઝોટીવાળા રત. પરાગભાઇ ભોરાર ભાઇની પુત્રી. શ્રીમતી નાનીબેન સાથે તેજ દિવસે તેજ રથળે થયા હતાં.

—સુટનહેગ (કેપ) માં એક નેટીવ ખ્રીસ્તી એક સાથે ત્રણ બાળકો એ —છોકરા અને એક છોકરી—ને જન્મ આપ્યો છે. તેઓના માબાપોએ બે છોકરાઓના નામ મહાત્મા ગાંધી અને નેહરૂ પાડવાનું ઠરાવ્યું છે.

"ગોલ્ડ મેડલ" કેચોલીટી

ગુર્દા-મૂત્રાશય
ડિસ્પેપ્સી ફ્રુઈ-દર્દો
અને દી કેસીસ
સોશોલોજીકલ કોન્ડીશનો

ગોલ્ડ મેડલ કેમીકલ વર્કસ લી. લી.
નવા સ્પેશિયલ ફેક્ટરીસ બંધાયા.

એસોસીએટેડ પેટન્ટીસર્સ લીમીટેડ

મેસર્સ સાથે એસોસિએટેડ પેટન્ટીસર્સ, લિમિટેડ, લા. બા. પેટન્ટીસર્સ, જિનેવા.
એમના ગુર્દા ફ્રુઈના ડિસ્પેપ્સી ફેકિસ બાબતનાસ્ત્રોગ છે અને ફ્રેન્ચ પેટન્ટીસર્સમાં મુકવામાં આવ્યા છે, જેમાં મેળવેલા છે.

104 Marshall Street, (Facing Exeon House) Johannesburg
Phone 33-4211/3 P. O. Box 4203.

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ગુજરાત શિક્ષણ માર્ગ આ માર્ગમાં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.	
ગુજરાત શિક્ષણ વાર્ષિક ધોરણ	
" " પોરબુ ૧–૩–૩–૪	
મનોરંજની કોયડા	૧ ૦
નવમુખ વાચન માળા	
પુસ્તક પહેલું	૧ ૩
પુસ્તક બીજું	૧ ૦
પુસ્તક ત્રીજું	૨ ૩
સાહિત્ય કલ્પદ્રોહ	
સાહિત્ય માટે વાચન સમારંભ વક્તાઓને ઉપયોગી પુસ્તકો	
પુસ્તક બીજું	૧ ૩
" ત્રીજું	૧ ૪
બાળપોથી	૧ ૧
બાર્થિક ગુજરાત	૫ ૦
ઉંચ ગ્રેડના ઉંચકીય કીમતના માટે	
બારાખડી ભા. ૧–૨ મનોરંજની	૨ ૦
અંકગણિતના મુખ્ય તત્વો	૨ ૦

નિશાળોને વાચન માળા	
બાલબુ બાળી (બાળપોથી)	૧ ૦
પહેલી ચોપડી	૧ ૧
બીજી "	૧ ૦
ત્રીજી "	૧ ૩
ચોથી "	૧ ૧
પાંચમી "	૩ ૦
બાળ બંધન બાળકોને દુનીયાનું જ્ઞાન થાય એવી સમજણી સજાવેલ	
પુસ્તક	૧ ૦
બોલો-સખીઓ	
બેંથી ૧	૧ ૬
" ૨	૧ ૬
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૨ ૦
" ૬	૨ ૦
" ૭	૨ ૦
સાહિત્ય પ્રકાશની	
પુસ્તક પાંચમું	૧ ૩
" આઠમું	૧ ૩
દેશ દેશાવરમાં—મુસાફરી	૩ ૦
બારમુ દેશનો ઇતિહાસ	૧ ૧

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

ધાર્મિક પુસ્તકો

ગીતા હૃદય	૩ ૦	પ્રેમ ચારિત્ર	૧૦ ૦
ભક્તરાજ હનુમાન	૨ ૦	રામનામ મહિમા	૨ ૦
પરાભક્તિ	૫ ૩	સુદ ગીતા	૧ ૬
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨ ૦	સુદામા ચરિત્ર	૨ ૦
મંગળ પ્રભાત (બાંધેલ)	૧ ૦	ધર્મબોધે કુબોધે ભાગ ૧–૨–૩–૪.	
જીવન નિરિક્ષણ	૫ ૬	બીજા મહાભારત જેવી રીતે	
ભગવાન બુદ્ધ	૫ ૩	આ લેખ્યું છે.	૧ ૫ ૦
ગુજરાત ઇતિહાસ			
ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અભ્યાસપૂર્ણ			
હિંદુ પુસ્તક	૧ ૦		
સંત કબીરદાસ	૨ ૬		

Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ભારતી ૧૬૫૦ ખુન	હીંદુ ૨૦૦૬ આષાઢ	મુસલમાન ૧૩૬૯ સવાલ	પારસી ૧૩૧૯ શહે. મહીનો	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૧૬	સુદ ૧	૨૯	૧૭	૬–૪૮	૫–૦૧
શની	૧૭	,, ૨	૩૦	૧૮	૬–૪૬	૫–૦૦
રવી	૧૮	,, ૩	૧	૧૯	૬–૫૦	૫–૫૯
સોમ	૧૯	,, ૪	૨	૨૦	૬–૫૧	૫–૫૮
મંગળ	૨૦	,, ૫	૩	૨૧	૬–૫૨	૫–૫૭
બુધ	૨૧	,, ૬	૪	૨૨	૬–૫૩	૫–૫૬
ગુરૂ	૨૨	,, ૭	૫	૨૩	૬–૫૪	૫–૫૫

The Epic Fast

(By Pyarelal.)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 8s.6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારા બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૩/-

બાલ રામાયણ	૪ ૦
૧૪ માણીની સુફી	૧ ૧

શિશુમંગલમાલા

સેટ ભેટમાં ૧૦-પુસ્તકો	૧૧ ૧
સેટ બીજાની	૧૫ ૦

કીશોર ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકોનો સુંદર બાઈંડીંગના સેટની ૨૬ ૧

ઇનામના પાત્રો અર્પિતા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તકો	
કીમત	૨ ૦
કોણ પહોંચ્યા	૨ ૬
સોરાબજીની સફર	૪ ૦
ખુદાનો ખાનદાન	૫ ૦
ભુખ અને કેરબી	૫ ૬
કિલ્લાના પક્ષિઓ	૧ ૬
ભાગવત કથાઓ	૩ ૬

ચરિત્ર રત્નોનો સેટ બાર ૧૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કોયમા સમ્રાટ	૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે બાર સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત ૧૪/-

લીલી	૫ ૬
વીજુ	૫ ૬
બાપુ	૫ ૩
બાળકોનો બાંધવ	૧ ૪
ઈન્દીરાને પત્રો (નેહરૂ)	૫ ૧
બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
ચપટી ધુળ	૧
ચતુરની વાતો	૩
રૂપમ ગોહીલ	
લાલો	૫
બાલબાની શોખમાં	૪ ૪

Obtainable From:

'Indian Opinion'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

બી ૬૪'	૧ ૩
બાલસીકેની સાધી	૮ ૧
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૧ ૦
વડલો	૩ ૦
ચિરાંજનાની વાતો (૨)	૧૪ ૧
વનછાયા	૭ ૦
વર કે પુત્ર (રમુજી નોવેલ)	૧૦ ૦
બાકડાના બાકુ	૭ ૬
સોમનાથ	૧૨ ૧
સેનાપતી	૬ ૦
સુના મંદીર	૬ ૬
રમાબાઇ	૧૦ ૦
રૂપમતી	૬ ૦
મૃત્યુનું રહસ્ય	૧૦ ૦
માનવીની બરબાદ	૧૨ ૦
માયાળા સંસાર	૭ ૬
આશાવરી	૭ ૦
અંજાયાત ભાગ ૧	૧૦ ૦
ત્રિકોણની	૭ ૬
લાલેલા ઢોંગ	૮ ૦
દીનાનાથ	૧૦ ૧
દરીયા પારના	
બહારવટીયાઓ	૭ ૬
ઠેગાણાનો ભોગ	૮ ૦
જીવન સ્વપ્ન	૬ ૦
ભાગ તમાસી	૬ ૦
ઇવતાર	૭ ૦
જુત્ર અને નવુ	૧ ૦
બે રેશ દીયર	૫ ૨
પુત્ર જન્મ	૧૩ ૦
પરીશેષ	૭ ૮
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
પહેલી પ્રીત	૭ ૬
પુરસ્કાર	૭ ૬
પ્રીવીય તાપ	૫ ૦
બારી ભણે	૫ ૬
બાપુસાહેબના દિવા (ભવેંગર્દ)	૭ ૦
બાલબારી	૧ ૬
ઘરને ગારડે	૬ ૦
ચંદ્રકાંત (ભાગ ૧-૨-૩) ૩	૧૫ ૦
માનવતાના મુલ	૬ ૦
પિરાતાં વાદળ	૭ ૬
ઘરતીને બાલાજે	૭ ૦
ચિરકુમાર સભા (ટાગોર-કૃત)	૧૨ ૦
ધસરદાન	૭ ૦
ડિટક્ટ	૫ ૬
મંદાનીબાઇ	૫ ૦
સુખની શોધમાં	૨ ૦
ગુલબા	૪ ૬
ધુધવતાં પુર	૧૨ ૦
દેવ અને દાનવ	૩ ૦

મળવાનું ઠેકાણું:

C/O INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

અમારાં નવાં પુસ્તકો

તુલસીપત્ર	૫ ૦
વિશાખા	૫ ૦
કમંડલુ	૪ ૩
સુંદર સુભાષ	૩ ૦
ચંદ્રપ્રભા	૩ ૦
૨૫ કોયા (બે ભાગ સાથે)	૧૩ ૦
ટી પહેરે	૩ ૦
પ્રેમિના	૫ ૦
ઉગ્યું ફુલ	૨ ૦
૭ ૮ ૯	૩ ૩
બારી બહાર	૩ ૦
ગુજરાતી	૪ ૩
દાણો ઉકરડે ખુંટડો	૫ ૦
બજરાન બનો	૨ ૦
ગીત દોરી અને બીજા નાટકો	૨ ૩
બાપણી પ્રેમીસ	૫ ૦
ચિતાર	૭ ૦
રમતા શીખ	૫ ૦
બીજોનું બારોબાર	૩ ૦
પેટાભાડાના પ્રશ્નો	૩ ૩
ગામ વિચારણા	૨ ૦
ફુલપાટિકા	૨ ૦
રત્નમંદીર	૩ ૦
બાકુ બારણે	૭ ૦
રંગ લીલા	૨ ૩
ઇનની બાજ	૨ ૬
ઘરની	૫ ૦
રંગ પુતળીઓ	૨ ૦
પોપીટની સાધના	૫ ૨

કોયમા સમ્રાટ	૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે બાર સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત ૧૪/-

તુલતન રશીયામાં કેમરોનું	૨ ૧
પુરોગ સેવક	૩ ૦
મધુ કથાઓ	૫ ૩
પ્રીતાંજલી	૫ ૦
કામના	૫ ૦
નવી દુનીયા	૫ ૩
ઇન્દ્રાંતમાળા નાનાબાઇ ૩૮	૨ ૧
મહાન મુસાફરો	૫ ૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫ ૦
ભારતના મોતી	૩ ૦
ભારતના વીર પુરૂષો	૨ ૧
દેશ દેશના મોર ૬૮૩૦	૮ ૧
ચપટની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮ ૧
સોહરાબજી ભા. ૧-૨ સેટની	૧ ૦
ગમણી બાદશાહ થી	૫ ૬
સોહરાબ	૧ ૦
ઉત્તમ પ્રયોગ (બાર સંગ્રહ)	૧ ૧
સુંદરીનો સંસાર	૧૪ ૦
સહીદોનો સંદેશ	૪ ૦
મુક્તના પ્રશ્નો	૭ ૧
કેદાની રમણટ	૧ ૦
ગતકુક વાતો	૭ ૦
દાદા મોરબાનો ઘરેરો	૪ ૧
દીન ચર્યા	૭ ૧
સાર્વિકરેખા ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮ ૦
રસભરી	૬ ૦
સામળ કથાઓ	૮ ૧

ગોલ્ડસ્ટોનના પુસ્તકો

ખુબ નહીં રહેવાય (કમાલની	
બદીઓ સામે ઘોકાર) નવલકથા	૭ ૦
દૃષ્ટિ પરીવર્તન	૫ ૩
બે નવેલકથાઓ	૫ ૦
ગોલ્ડસ્ટોન અને બીજાણ	૨ ૦
કોની બ્હેન (બાલી)	૫ ૩

જીવન ચિંતીત્રો

આઝાદ	૫ ૧
બોકમાન્ય તીલક	૬ ૦
૨ દિનબધુ દાસોત	૫ ૦

હાસ્ય રમુજી પુસ્તકો

હાસ્ય તોપુક	૭ ૧
અકલ ઉપરના હાસ્ય પ્રસંગો	૧ ૦
હાસ્ય વીલાસ	૧૦ ૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

મુખ્ય કાંતનું બિલ	૬ ૧
કપાલ કુંડલા	૭ ૧
અનોરમા	૭ ૦

મુબારકજી સેખજી મેવાણીની નોવેલો

બાપબાપી	૧૧ ૦
મુજરાતનો જંગ ભાગ ૧—૨	
પ્રત્યેકની	૭ ૦
ગુજરી કલમોના સામાજીક નવલકથા	૭ ૬

બાળા કથિકા	૫ ૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧ ૦
પુરાતન જોગત	૫ ૬
બીટોવા હાર	૮ ૬
વેવીશાળ	૮ ૦
સોરઠ તારા ભેતા પાણી	૧૦ ૦
ઝલમાણી	૧ ૦

નવલ કથાઓ

કૃપનાથ: બંગાલની	ક્રાંતીકારી
નવલકથા. કીમત	૮/-
બાઇબીલ સુંદર બાલપુર્ણ નોવેલ.	૧૦/-
બાબાસાહેબ સામાજીક ક્રાંતી કરનારી	
નવલકથા	૧૦/-
ક્રુઈ પાશ્ચર:- ફ્રાન્સીસ ક્રાંસ બીજાનીનું	
જીવન ચરીત્ર.	૫/-
મેડમ કયુરી:- બી બીજાનીનું જીવન	
ચરીત્ર	૬/-
સમુળી ક્રાંતી. કાંતીલાલ.	૫.
મહારાણા	કી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી	૩—૦

લેખક કાકા સાહેબ

દીલ્હી ડાયરી

બાંધીજી.	કી. ૧૦ ૦

મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી

ભાગ. પહેલો.	૧૦ ૦
ભાગ બીજો.	૧૪ ૦
ભાગ ત્રીજો	૧૧ ૬
બાપુ-બારીયા (૧૯૪ બાપા)	૬ ૦

'Indian Opinion', P. Bag,

Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at [illegible], Natal.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Quoon Street, Phone 24647,
Telegraph "Mani," DURBAN.

આવેલા દિવાળી અંકો

ભમ્મા	શી. ૫ ૦	રવીવાર	શી. ૧૦ ૦
આરામ	૫ ૬	સચિત્ર	૧૦ ૦
સવિતા	૩ ૦	વેણુ	૩ ૬
મોજમજા	૬ ૦	બે ઘડી મોજ	૩ ૬
ઘડુ	૨ ૬	ચિત્રપટ	૩ ૬
સરલ સાહિત્ય પંચાંગ	૨ ૬	મુંબઈ સમાચાર	૫ ૦
મુંબઇ સમાચાર પંચાંગ	૫ ૬		
India, (English) 12 Copies	6 0	બાલ હીંદ (પુસ્તક)	૩ ૬
		Filmindia English	5 6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23514 Tel Add. "KAPITANS"

Minora
THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

Latest arrivals in records of your New and Old favourites.
Secure them early before we are sold out

HINDI

Meerabai	...	...	6 records 60s.
Meera	...	...	6 records 60s.
Shahjehan	...	...	6 records 60s.
Aamol Ghadi	...	...	6 records 60s.
Prem Sangeet	...	...	6 records 60s.
Ratan	...	...	6 records 60s.
Char Din	...	...	5 records 50s.
Shikari	...	...	5 records 50s.
Bhaktariya	...	...	5 records 50s.
Majdhar	...	...	5 records 50s.
Kajal	...	...	5 records 50s.
Khidki	...	...	5 records 50s.
Gwalan	...	...	5 records 50s.
Elan	...	...	5 records 50s.
Begum	...	...	5 records 50s.
Mulaquat	...	...	5 records 50s.
Doosri Shadi	...	...	5 records 50s.
Pahli Nazar	...	...	5 records 50s.
Jugnu	...	...	5 records 50s.
Shaheed	...	...	5 records 50s.
Sehra	...	...	5 records 50s.
Parai Aag	...	...	4 records 40s.
Mehandi	...	...	4 records 40s.
Dil	...	...	4 records 40s.
Shama	...	...	4 records 40s.
Romeo Juliet	...	...	4 records 40s.
Paapbi	...	...	3 records 30s.
Gulsmi	...	...	3 records 30s.
Chin-Le-Azadi	...	...	3 records 30s.
Nek Parwin	...	...	3 records 30s.
Doctor	...	...	3 records 30s.
Hamrabi	...		3 records 30s.
Nartaki	...	...	2 records 20s.
Jawani	...	...	2 records 20s.
Baheli	...	...	1 record 10s
Bazaar	...	...	7 records 70s.
Bapu ni Amar Kahani			3 records 30s.
Bapu-ni Vidayi	...		1 record 10s.
Gowa-ki Gori	...		1 record 10s.

TAMIL SETS

Ashok Kumar	...	...	5 records 50s.
Chintamani	...	...	5 records 50s.
Tirunelakantar	...	...	5 records 50s.
My Wife	...	...	3 records 30s.
Kannagi	...	...	3 records 30s.
Valmiki	...	...	2 records 20s.
Bhakt Gowri	...	...	3 records 30s.
Siva Kavi	...	...	2 records 20s.
Manomani	...	...	2 records 20s.
We Two (Drama)	...	...	3 records 30s.

TELUGU SETS

Krishna Prema	...		5 records 50s.
Deena Bandhu	...	...	3 records 30s.
Devata	...	...	2 records 20s.
Bagyalaxmi	...	...	2 records 20s.
Three Maraiees	...		1 record 10s
Dharam Patni	...		1 record 10s.
Thyagayya	...	...	1 record 10s.
Mayalokam	...	...	1 record 10s.
Swargaseema	...	...	1 record 10s.

LATEST LOOSE NUMBERS

Pankaj Mallick, V.E. 2547, 2504, 2510, 2525, 2527, 2517 each 10s.
Ault Baran, H. 1112 (Rajani Jhoom Rahi) ... ... each 10s.
K. C. Dey, N. 16560, 16546, 16503, 16589, 16579, 16478, 16412, 16522, 16594, 16229, 16776, 16711, 16514, 16538, 16292, 16631 ... ... each 10s.
Jutika Roy, N. 16662, 16703, 16669, 16628, 16629, 16817, 16786, 16506, 16625, 16563, 16502 ... each 10s.
Shamshad Begam, G.E 5018 ... ... each 10s.

LATEST QUAWALIES

Panna Qawal & Party, H. 1408, 1208, 1267, 1360, 1376, 1333, 1168, 1147 ... ... each 10s.
Ibco Qawal, N 839, 765, 905, 958, 993, 1050 ... each 10s.

Packing Charge 2s. 6d. EXTRA

OBTAINABLE FROM :

D. Roopanand Bros.

Music Saloon and Booksellers

85 Victoria Street, DURBAN.

Phone 20707. P.O. Box 2524.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
——CO. LTD.——
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
——&——
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711 / Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL! ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

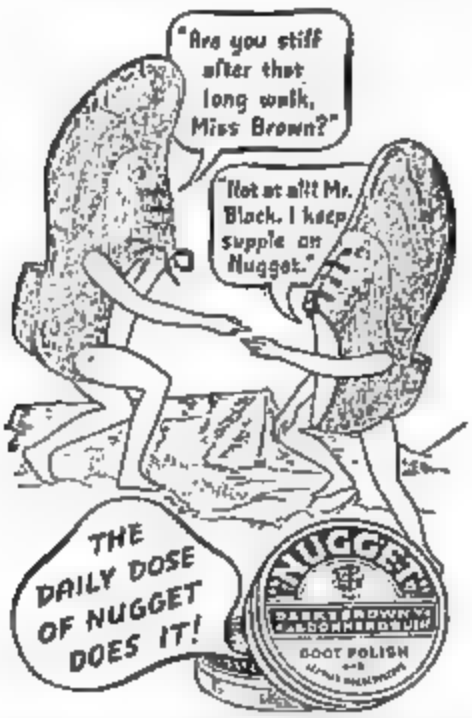
WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—
——જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર——
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Fancy Red, Ox Blood, Transparent.

AA-241

Brutal to germs, but kind to you

Here is an antiseptic several times stronger germicidally than pure carbolic acid, and yet non-poisonous and safe. A child could use it. To the germs that cause and spread infection, 'Dettol' is deadly: a swift and ruthless killer. But to you, and to the delicate tissues which the germs invade, 'Dettol' is kind and gentle. Ask at your chemist or store for 'Dettol' and use it promptly to prevent infection.

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1042, CAPE TOWN

721-40a

Three good reasons why you should use Sunbeam

I. It gives a brighter, more pleasing shine.

II. The shine lasts longer on the floor.

III. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9½-1/6

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

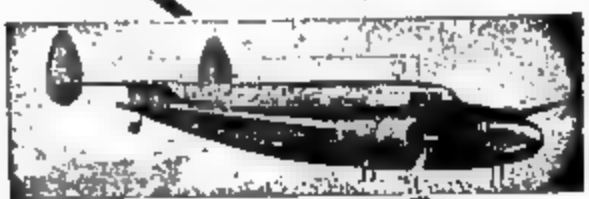
Shines . . . and shines . . . and shines

H-43

DURBAN

LINDI

DAR-ES-SALAAM

TANGA

MOMBASA

NAIROBI

THE "SKYLION" COASTAL ROUTE

is the cheapest and smoothest way of travelling to East Africa—every Tuesday.

Fares: to Lindi, £38; Dar-es-Salaam, £45; Tanga, £49 13s.; Mombasa, £51; Nairobi, £58 3s.

Full information from our General Sales Agents, South African Airways, or any accredited agent.

EAST AFRICAN AIRWAYS

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
27 JUN 1950

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 25—Vol. XLVIII] FRIDAY, 23RD JUNE, 1950. [PRICE FOUR PENCE

★ ★ ★

OMINOUS WORDS BY A SOUTH AFRICAN STATESMAN

"With a European population of only a million at a southern extremity of a Continent occupied by some two hundred millions, mostly barbarians and semi-barbarians, I cannot help feeling, whatever my own prejudices of race and colour may be, that the political and social security of South Africa would be none the worse for retaining the goodwill of the five millions of coloured and aboriginal inhabitants with whom we live interspersed, and for reconciling them with our political institutions. When the political union of all South Africa shall have been fully established, it would be a bad day for our new Commonwealth if, in addition to protecting our northern frontiers against the teeming millions of Darkest Africa, we had to be continually on our guard against a malcontent Coloured and Native population in our midst, outnumbering us by five or six to one."

—JAN HENDRIK HOFMEYR (Snr.) in 1909.

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenile Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/18/6 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0 each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £5/10/6 each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream. Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

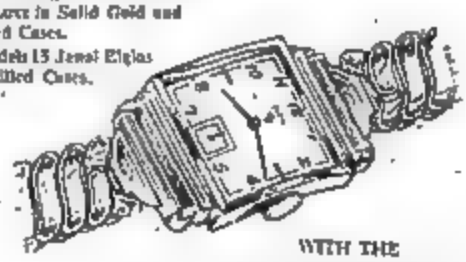
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Design. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOEM & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay £7 PER TON F.O.R. your Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
લેડીસ તેમજ ગુલરાઈ કામ, ગુજ્ઞ રંગ, બ્લાન્ડસ—તેમની બનાવટ
માટે બધા તાલીમ પ્રાપ્ત—તેમજ કેપીટલ કોલોનેટ સાઈઝ
ઘરાકને માટે કમારે સાં પ્રમાણ ભાવ
ઘરના બારણામ છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-2651

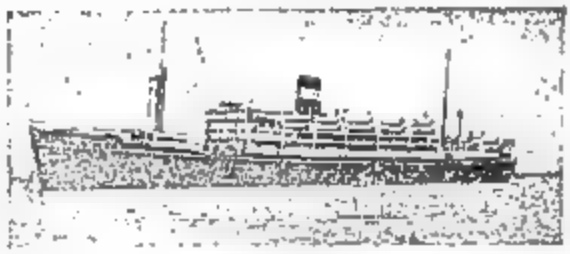
Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29688.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon. HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Perkins Chambers, Joppe Street; P.O. Box 5285, Johannesburg.
Phones—Office: 22-7771. After hours: 26-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYRONO BRAND (PAIN-KILLER) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 3d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN (4)

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ દોરી વીમા કંપનીમાં જીવનવીમા, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાથમાં નીચે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી સરળ છે. દોરી કંપનીને ઉપરના આપવું એ દરેક દોરીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 28345. P. O. Box 1810
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.

S.S. Karanja due Durban 29th June, 1950, and calls for Bombay via Karachi on 4th July, 1950

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—9—9 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET — — DURBAN.

શરબતે-ફોલાદ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન ! !

શરબતે-ફોલાદ આ દવા તાજા ખુનનો બનાવ છે. આ દવા પેટમા બનતાંજ તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને મુખ ખુબ બનાડે છે. મરડાજ -શક્તમાં બધારો કરે છે. બીજરની ખરાબીને તરતજ મટાડે છે. શારુ-ગેસ થતો તરતજ આટકાવે છે, જાદીની બધાન ખાટા ઓડકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ દવા હાય પગ અને શરીરની સુસ્તી તરતજ દુર કરી નવું જોમ ભરી ચહેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. ઔરત મરદ અને બાળકો માટે આ દવા એક સરખી ઉપયોગી છે. આ એક બાલવાપ બનાવેલ દેશી છે.

એક બોતલ શરબતે-ફોલાદની કીમત સી. ૧૨-૬
મળવાનું ઠેકાણું:—

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,

DURBAN.

DUFF'S ROAD TOWNSHIP.

120 LOTS HAVE ALREADY BEEN SOLD
DON'T DELAY

ONLY ■ RESIDENTIAL SITES LEFT
BOOK YOUR SITE NOW

ALSO VALUABLE TRADING SITES AVAILABLE

Within easy rail transport of Durban,
10 Miles from City Hall.

BUY NOW AND SAVE.
ALL ON EASY TERMS

15% Deposit. Balance spread over 5 years.

Voysey, Boshoff

—&—

Co. (Pty.) Ltd.

291, Smith Street, Phone 28954

Tear off here and post to
VOYSEY, BOSHOFF & CO. (PTY.) LTD.
291, Smith Street, Durban.

I am interested in the Duffs Road sites and would like to have a plan of the Township. (Please print)

NAME.....

ADDRESS.....

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રાયટર: પટેલભાઈ લાલુભાઈ ગઢીપરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરસના પીળી વેગર ભેળસેળ વિનાની બનાવટની અને બનાવીએ છીએ.

અમારું બનાવેલું ઘરતી ઘુઘરા સેવ, ચવરા, ગાંઠિયા, ભજીયા, પાપડ વિગેરે દરેકના તાજા બનાવીએ છીએ.

અહીં વીસેરે બારે ગામના પ્રવાસીઓ મીઠાઈ ભોજન કરવાને કુંકે બનવામાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.

34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બોરડીઝ, બેસાંમ બેડ ગાદિ બોર બોકસ બેડ, ગુડ બેડ, ટેબલ, તદન કોમ્પલ આપે ખરીદી શકશો. અને બધારી લાલ ભેળા ગુડશો નહિ.

—બોરમ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

કે બધારી ફેમીલમ નીચે તપાસ થાય છે. તેનો ફોટ કરીને તપાસ કરે છે. પાસ પેકિંગ આપીને ગાદિ બીલ મંગાવો અને ટેનાર આવ્યા બધારો.

L. MISTRY

81 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2626.

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 25—Vol.-XLVIII. Friday, 23rd June, 1950

Registered as the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

Indian Opinion

Friday, 23rd June, 1950

Be Prepared To Fight

THE Group Areas Bill has passed through both the Houses and while going to Press it was awaiting the signature of the Officer Administering the Government. Before long it will become an Act of Parliament. The Government have chosen not only to deliberately wound the susceptibilities of nine million non-Europeans of South Africa, who are to be directly affected by the Act, but they have deliberately hurled an insult to India and Pakistan in particular and to the whole non-European world in general. In doing so, they have totally ignored world opinion. In the words of our Johannesburg contemporary, they have virtually shaken their fist in the world's face.

The question now is, are we to meekly submit to this law, which is unjust and immoral in every respects, in order just to placate the prejudices of a comparatively few Europeans in South Africa, who defend the law, by claiming to preserve the White race and White civilization? We humbly submit, we cannot, with any show of self-respect. The minds of those who lay such claim are obsessed with false notions and they know not what they speak. We are, however, satisfied that that obsession has not contaminated the thinking Europeans and it is to them that our cry of distress goes. Helpless as we are, as we have been kept in this country by the rulers, we can but cry to all those in whom we feel we can lay our trust to be succoured. If we were sure that we would get that help in South Africa, we would not have the slightest occasion to seek it from outside. But are even those Europeans who have the power, able to hold their ground under the present Government? They seem to be fast losing it. But of course they have their own weapon to deal with the situation and so they feel safe. What weapon have we? The only weapon we have is to cry out as loudly as possible for help, and that is what we are doing. Those who are brutally assaulting us seem callous. They have no fear whatsoever. The harder we cry the harder they become in dealing their blows. But there are others who feel embarrassed with by cries and yet are not able to render us any practical help. They plead, no doubt, with our assailants. But what does their pleading amount to after all? They tell our assailants not to be too hash, hardly out of mercy, but out of fear that our cry might catch the ear of the outside world. That will not avail us much.

Bare Justice

What we have been seeking all these years in this country has been nothing but bare justice. We have never at any time sought to assume political power. And even today, whatever the cry of the Communists may be, it is bare justice and nothing more that we seek. But when that is mercilessly denied and we are continually crushed, naturally frustration gets hold of us; and oppression and more oppression makes us obstinate. Our humble request takes the shape of a demand for all that we are entitled to and we are prepared to die for that. That is the stage we have almost come to. We are not wedded to Communism. We have no ulterior motives. We believe there is more than enough room in this fair land for all those who are inhabiting it and for many more, to live in peace and amity.

Greed

Of course one cannot afford to give way to greed at any time. For, it is nothing but greed, on the part of a few who hold power today, that has been the cause of all wars culminating in the the last two Great Wars, and, God alone knows, whether we are heading on for a third one. That greed indeed has been the root cause of all the trouble in South Africa and of the present legislation. We maintain that our cause—the cause of all the non-Europeans in South Africa—is just beyond the shadow of a doubt and we seek the moral and material support of all those in this land and outside, who claim to stand for Truth, Justice and Democracy. We are out to fight to the bitter end this outrageous act of the rulers of this country—an act which is a complete breach of all God's Laws which sustain the whole universe; and yet, was it not in the name of God—in the name of Christianity—that this act of passing such legislation was committed? Has such Christianity any value? It is for all who profess to be Christians to think. We said we were going to fight to the bitter end. But we can boast of having none of the weapons possessed in abundance by our oppressors; nor do we seek to possess them. Even if we have them, we consider it a sin to keep them. We must discard them—burn them. If we dare keep them or use them we know they will react on us and destroy us. We do not wish to be destroyed. We wish to live. We wish our oppressors to live, because we know they are human just as we are. It is the oppression against which we shall fight. The only weapon in our armoury is Faith. Faith in the righteousness of our cause and Faith in God. We shall march onward; we shall not bend but, without raising a finger against them, we shall allow our oppressors to break us, to kill us, until their hearts change, they see light and begin to realise that we are human creatures just as they are and with the same feelings as they have and are entitled to live and to breathe the air of freedom as they do. May God grant us all wisdom and strength to be loyal to Him and abide by His Law.

Monday June 26

MONDAY, JUNE 26, will be a solemn day for all those whose souls have been stirred by the present Government's atrocities. It is by no means a day of strike as is being described in certain quarters to belittle it. Its significance is even more than a sabbath day, and as such it is the duty of all those who observe that day to treat it as such. Many employers of labour, we know, will be greatly inconvenienced on that day but we should assure them that it is not with that intention that the day is to be observed. It is the only civilised way in which we can demonstrate our outraged feelings against the ills that are inflicted on us and to pray for wise guidance to us to face these ills and to the oppressors to desist from inflicting them. It is a move which should be encouraged and supported by all including the oppressors, for no one can deny anyone the right to worship God. The tyrant will, of course, even do that, but we do not wish to be so uncharitable as to believe that South Africa has sunk so low yet as to produce such a tyrant. We do sincerely hope all those who may be inconvenienced on this day will be generous enough to appreciate its significance and view it in

the bright light it should be viewed.

As we have said before there should be no intimidation or victimisation. The beauty will lie in the spontaneity with which the day will be observed. People should act spontaneously and *from* an impulse from within their hearts. Those who are at all afraid of the material losses they may have to suffer and count them higher than their self-respect should not participate. It will neither help them nor the cause.

What they should consider is: If their position is so insecure that they cannot have even a day that they can dedicate to God is it worth holding on to it or risk losing it in pursuit of real peace and security. Nothing is gained without suffering and self-help. It is better to die than to live in fear and insecurity. Why not then die courageously with faith in God? We hope and pray that our people will not be wanting in that Faith and men, women and children will give a worthy account of themselves.

Our conscience bears witness to the fact that there is not the slightest bitterness against any one in what we are writing. If we wish to succeed in our struggle and win and retain the sympathy of our European friends and we know they are many, we must be extremely moderate in our utterances. We would say this at the risk of repitition. Let our immoderation be shown in our capacity for self-suffering. Only two things we must master: how to win over our enemy by sweet reasonableness; how to be prepared to suffer without inflicting the least on our opponents.

OUT OF EVIL

'Free Press Journal' of Bombay in a leading article on the Group Areas Bill writes as follows: Out of evil cometh good. The hateful Group Areas Bill sponsored by the Fascists of South Africa has resulted at least in one solid benefit. It has brought the Africans and Indians in South Africa together on a single platform. The history of Indian colonisation in South Africa has been an unfortunate one. Indians went there in a state of semi-slavery as indentured workers. By their efforts they improved their position. As they progressed, their eyes were turned more and more to their European superiors and away from the Africans whom they considered their inferiors. They often forgot that Africa by right is the country of the Africans. They failed to realise that whatever oppression they suffered, the future of Africa lay with the largest section of its population, the Africans. Gradually the two races, in spite of both being coloured, were drawing apart. The Group Areas Bill seems to have united them. The Bill seeks to drive wedges between the main races of South Africa. Whites are not supposed to mix with Blacks and both are supposed to keep away from the Browns. For the time being the policy behind the Group Areas Bill may be successful. The policy behind the anti-Jewish policy of Hitler was a success for a time. South Africa is, after all, only a small part of the African Continent. The Black race inhabits it from one end to the other. In some places, as in South Africa, its backwardness may result in its being oppressed. But elsewhere in Africa it is making marvellous progress. It cannot be kept in slavery for ever. The spirit of freedom will permeate the darkest corner of the Dark Continent in due course. The Black race will then be sure to exact a terrible reckoning from its oppressors. The small Indian minority will be nowhere if it is then ranged against Africans. The leaders of the South African Indian community should do everything in their power to develop the entente that has now been formed.

NOTES

Effects Of Group Areas Bill

'The Star' (Johannesburg) in an editorial on June 14, thus describes the Group Areas Bill:

> Despite Dr. Malan and Dr. Donges, it is a savagely discriminatory measure which will bring nothing but the evils of further unrest and upheaval in its train. It will do more. It invites economic chaos. The Bill does not confine itself to social and residential segregation. It threatens people's livelihoods, and in a manner calculated to disrupt the business life of the whole country. Commerce and industry are deeply perturbed about the Bill, as well they may be. There are other considerations. The Nationalists are seeking to achieve their aim by rushing through a clumsy bludgeon of a Bill. They are like bulls in a china shop. Race relations in the Union will be further strained, and international criticisms of the Union will be strengthened —all unnecessarily."

Shaking Its Fist

In another editorial note, when the Group Areas Bill passed its third reading in the Assembly 'The Star' wrote:

> "With the help of the guillotine, and by a majority of fifteen votes, the Group Areas Bill passed its third reading on Tuesday afternoon, and another nail was knocked in the coffin of good race relations. As far as the present Government is concerned adverse comment on this measure is now not only futile but superfluous. There is, however, one curious statement in the Prime Minister's third reading speech that deserves to be examined. The Opposition, he said, in its attitude to this Bill, had been "hiding" behind world opinion. It is an odd choice of metaphor, but admittedly the Opposition has pointed out that the Bill will not only gravely damage South African relations with India, but upset world opinion. These are plain facts, and if the plain statement of them is "hiding behind world opinion," the Opposition has done it. And very sensible too. The alternative policy, which the Government apparently proposes, is to shake its fist in the world's face. Which was never a discreet thing for any Government to do."

Reaping The Whirlwind

The 'Natal Witness' in an editorial on June 20 writes:

> "For a Government with a narrow and precarious Parliamentary majority, and with no majority at all in the country, to force through two such measures as the Group Areas Bill and the Suppression of Communism Bill, and to do these things in the internal and international circumstances in which South Africa is placed, is one of the most astounding examples of political blindness on record. The members of the present Government have a certain clumsy cunning in political manoeuvre, but of statesmanlike insight they are utterly bankrupt. Do these men of limited capacity think that under them South Africa will ride the whirlwind and direct the storm they have raised? Like the sorcerer's bungling apprentice, they have conjured up the devil, but they will not be able to lay him again.

Protest Against Suppression Of Communism Bill

Mrs. V. M. L. Ballinger M.P. and Senator Dr. E. H. Brookes were among the speakers, at a meeting held in the Drill Hall Capetown, last week, convened by the Democratic Action Committee. Mrs. Ballinger according to a report in the 'Cape Times,' said that the Minister of Justice told the country that Communism constituted a grave danger to internal security. We want to know what the Government has been doing while this plot has been going on, she exclaimed. What kind of a Minister of Justice is he? If people were threatening peace they could be put behind bars under existing legislation. When the Bill was passed, the Minister could create offences and judge them at the same time. Measures like these were corrupting the spirits of the people because it encouraged informers and then protected them. The Mixed Marriages Act and the Registration Bill, she said, encouraged people to spy on other's private lives, but the Communist Bill on their public life. Senator E. H. Brookes said that the danger lay primarily in the spirits of the people by taking fright and not speaking what they felt. But if we go into the outer darkness, let us go gallantly. Do not let this Bill stop you from saying what you ought to say, he said. Mr. Rubin, Chairman said that that the Democratic Action Committee had been founded some weeks ago. When the Civil Rights League called a conference of all organisations interested in preservation of democratic rights in the Union. The result was the committee which was instructed to take lawful steps to resist the Suppression of Communism Bill.

TO LOVE ALL IS TO UNDERSTAND AND "BECOME" ALL

(By L. W. Ritch)

"THERE is no Religion higher than Truth is the teaching of the wise and saintly from time immemorial. "God is Truth, and Truth ■ God" was Gandhiji's declaration of Faith, his finding after years of arduous, self-sacrificing seeking.

Are these merely pretty platitudes, nice-sounding sentiments that, while admirable as such, have no place in "practical politics," are too abstract, too "high" to be applicable ■ the hard realities of life and the outlook and conduct of the plain average man?

Before examining these propositions further, we should recognise that the really wise are not given to talking nonsense or to presenting as facts anything but what they themselves have by *experience* found to be true. Just as saints have been sinners in their time, so the wise have graduated through the stages of unwisdom in which most of us presently find ourselves groping. Both have had to evolve, to become, what they are. Now, the corrollary of the doctrine "The Truth shall make you Free" is, of course, "Untruth is synonymous with Bondage," with the limitations and defects, the sins and failings, the darkness born of our ignorance, from which we nearly all of us suffer.

Truth is God because by 'God' is meant the absolute Reality of Realities, the eternal, the indefinable, the changeless, the all-transcending, in contradistinction to the impermanent, ever-changing, panorama of the phenomenal worlds that are born and die, appear and disappear.

The wise worship Truth, are devotees of Truth, because worship or devotion is the way to "becoming." "As is the Shrine, so is the Votary. The Soul is fashioned to its Like." The truly wise become god-like because by devotion to Truth that ■ God, they become assimilated to the object of their worship. They become free from the limitations, delusions and defects of the average man and become "like unto the Father."

There are certain basic, fundamental verities that are common to all of the world's great religions. The most important of these is the Fatherhood of God and the Brother relationship of Mankind, i.e. of every human being to every other human being. This signifies that just as the seed contains within its tiny shell all the potentialities of the parent plant, so Man has latent within his complex constitution all the possibilities and powers of divinity; of becoming "like unto the Father," the Source and Origin of his being.

Man's possibilities, and what constitutes his progress, are indicated by his divine pedigree. And this applies equally to the most backward as it does to the most advanced of Mankind.

Says Sri Krishna, the Supreme, to Arjuna, His disciple,

> "I am the Self, the Spirit, deep-seated in every creature's heart.
> "From ME they come; by ME they live; at MY word they depart."

The Christian dispensation likewise speaks of God, as the Christ, being present in the heart of Man.

This essential Unity, this common denominator of Oneness, is, then, the basic, the superlative Truth regarding real human relationships, while Apartheid as preached, and far too widely practised, ■ South Africa, is the superlative heresy—the Heresy of Separateness, as it has been called.

If the doctrine of the Fatherhood of God and the Brotherhood of Mankind expresses fact, it follows naturally that ■ human beings are members of the one family and while sharing the love and guidance of the all-wise Father, are duty-bound to recognise the relationship, and treat each other in a brotherly way.

None will doubt, because experience assures us, that where loving service and concern of each for the well-being of the others is the ruling spirit in family life, the result is harmony, peace, progress and happiness. Family love expresses itself in a sort of competition as to who shall contribute most towards the general happiness. Love is a spiritual cement that unites and holds together. It finds its joy in pouring itself out; in giving; in complete unselfishness. It is the efflorescence of the soul; the expression or manifestation of the divine in man. Love is the unfolding of the soul's divine potentialities; the hall-mark of man's divine pedigree. It is a force, a power, that integrates, that dissolves barriers, and finally becomes all-embracing, all-encompassing. It is necessary to emphasise this because so much that is called "love" is but selfishness in disguise, the "love" of the oppressor for his possessions, of women for dress, of children for sweetmeats. It is necessary to appreciate that Love is the very opposite of the egotisms of the personality-I of us, of its selfish desires and appetites, of its philosophy of "First I come," of its jungle-ethics in respect of survival.

God is Love taught the Christian Master, thereby indicating that the way of love was the path to self-realisation, ■ the unfoldment of man's latent powers or potentialities, to his at-one-ment with the All-Father. He emphasised this with the commandment "that ye love one another."

The message of "The Gita," rightly understood, is identical with that of the Christian Master. In essence it is "Come unto ME," and find ME, whom am the Spirit within your heart by following the path of sacrifice.

The Buddha, in speaking of "The Law that makes for Righteousness" says, "the Heart of it is Love; the end of it is Peace and Consummation sweet."

In the light of the above, need we go far to find the true explanation for the disruption and near-chaos threatening the human family today?

We have learnt at least enough ■ recognise that hate, greed, envy, jealousy, lust and power and possessions, are each and all of them disruptive and disintegrating forces that divide, separate, antagonise and keep apart; that where these prevail and control our thoughts and actions, discord not harmony, strife not peace, misery and suffering not contentment and happiness, must equally prevail. What then, Brothers, is it "that lets"? What is the explanation? We are Men ('Manasa'), endowed with the power to think, to discriminate, to choose, to accept or reject. Why, then, this repeated mis-taking? Why persist in taking the road painful experience should have convinced us leads only to misery, however attractive and inviting it may appear to be?

The short answer is, that we have bartered our spiritual birthright for a mess of (material) pottage.

Blinded and seduced by the glamour and glitter of what Sri Krishna speaks of as "the delights that are "contact-born, but are wombs of pain," we have lost sight of our real spiritual nature, forgotten our spiritual heritage. Instead of the body being seen as but "a house of flesh" in and through which the soul, the real man functions and learns through experience, the body is thought ■ be the man himself. The man's outlook regarding life and the purpose of living becomes distorted, blurred, and, eventually, wholly out of focus. He sees things upside down, mistakes shadow for substance, adopts an entirely false standard of values. Spiritual values cease ■ have any meaning. The Fatherhood of God and Brotherhood of Mankind doctrine is either scouted altogether as irreconcilable with the stern realities of this jungle struggle for survival, or else treated with indulgent tolerance.

It is the materialistic outlook, the identification of men with body, the failure to distinguish between the soul—the real man—and the black, brown, yellow or for that matter white body, that is no more than the vehicle through which the soul is for the time being functioning, that is largely accountable for South Africa's Apartheid ideology.

Seen through "the eye of matter," the truth of brotherhood is admittedly difficult of acceptance. The "eye of matter" sees only the differences that distinguish and separate. It ■ blind to the fact of the unifying spirit, the essential reality, that all share by reason of their common divine parentage.

The example the leading men set, the lesser members of a community follow, says Sri Krishna. In regard to the latter, it is probably our duty ■ pray "Forgive them, Father, for they know not what they do." It is safe to say that but for their leaders, their preachers and teachers, they would have known nothing of this poisonous, un Christian Apartheid doctrine.

Upon those leaders, many of whom are ordained ministers and professed followers of the Christian Master, rests a grave and rather terrifying responsibility. Purporting to serve God while fearing ■ offend Caesar, they have by specious arguments attempted ■ justify their agreement with Separatist ideology in the name of religion.

May we be forgiven for ■ minding them of their Master's words "Even as ye have done unto the least of these my Brethren, so have ye done unto ME."

SENATOR BROOKES'S SCATHING CRITICISM OF GROUP AREAS BILL

DURING the debate in the Senate on the Group Areas Bill, Senator Dr. E. H. Brookes, in a forceful speech, condemned the joint report of the Asiatic Land Tenure Act Amendments and Land Tenure Laws Amendments Committees on which the Group Areas Bill was based. Dr. Brookes said: "I call it an extraordinary document because it has about it all those elements of sharp practice and disingenuousness which are associated with this Bill from beginning to end: in its conception, introduction and its presentation to this House.

The Minister of the Interior: Is that fair to the people who cannot defend themselves?

Senator Dr. Brookes: I charge those qualities to the Minister. He can defend himself if he likes but every commission has got to stand criticism in this House.

The Minister of the Interior: I think it is a scandalous statement.

Senator Dr. Brookes: I will repeat the statement. This report is an extraordinarily misleading document. It is a document which is produced under extraordinary auspices and put before Parliament in an extraordinary way. It is the first parliamentary blue book which has been edited by a Minister before its publication.

Full Of Inaccuracies

It was put in in the other place (the Assembly), so near to the time of the Bill that there was not time to study it properly by the members there. This report is full of inaccuracies. It is a completely one-sided document. When I compare it with the two Broome reports, the difference is as the difference between light and darkness. I do not make a grave statement of that kind without chapter and verse. I am going to prove my statement, which the Hon. Minister has taken so badly. The Hon. Minister has said in his introductory note to this report that the report is a lengthy one and chapters one and two respectively deal with the position historically, before and after Union up to 1946. So there is no history recorded in this, but in chapter four, paragraph 288, it says: A perusal of the evidence summarised in chapters one to three hereof says that the Indian came to South Africa as an indentured labourer against the wishes of the European inhabitants of Natal. Now, the European inhabitants of Natal may or may not have made a serious political error. That is a different question. But here is a statement made in a report which the Minister wants to defend. The statement is alleged to be a fact that as a matter of history the Indian came to Natal against the wishes of the European inhabitants. The historical chapters which are supposed to support that are suppressed. I do not know what they contain. I would like to give some of the facts with regard to this. On the 18th June, 1855, a public meeting of the citizens of Durban, called by the Town Council, by a very large majority, got the following paragraph inserted in an address to Sir George Gray:

> "Independently of measures for developing the labour of our own natives we believe Your Excellency will find occasion to sanction the introduction of a limited number of coolies or other labourers from the East in aid of the new enterprises on the coast lands, to the success of which sufficient and reliable labour is absolutely essential."

Three times the Government of India was asked to send that labour; three times they refused but pressure came continually from the people of Natal for this labour. In 1859 the Legislative Council of Natal passed an ordinance in favour of this immigration. Twelve of the sixteen members of that Council were elected. In 1864 the Legislative Council made a further request for immigration of Indian labour. The Chamber of Commerce of Natal, after the Indians had been three and a half years in Natal, approved this report. It was signed by R. Acutt, C. Behrens, W. Snowden and R. Hawse. This is the report:

> "Your Committee considers that the slow process of introducing coolies at present obtaining, is totally inadequate to the wants of sugar, coffee and cotton planters. Your Committee strongly advocates that the Government borrow money in England for the purpose of keeping up a regular and constant stream of immigration adequate to the demand."

'The Natal Mercury,' in one article said: "Coolie labour is the vitalising principle." In another article in 1865, five years after the first batch of Indians arrived in Natal, 'The Natal Mercury' advocated that the Indians should be encouraged to take up land. It said: We can see that private planters and landowners might find it remunerative to encourage small coolie growers to cultivate for themselves, by offering patches of leased or bought land and to crush their cane at their landlords' mill." The first batch of Indians to arrive in Durban were greeted with a torchlight procession by the European citizens. Now these are mere facts of history; they can be proved. I have my references for all these things and he (the Hon. Minister) presents us with a report like this, which he—I was going to say which he has the audacity to defend—defends which tells us that a perusal of the evidence shows that the Indian came to South Africa as indentured labour against the wishes of the European inhabitants here.

A Betrayal Of Coloureds

Let me give another illustration of the value of this report. Page 8, paragraph 321. "The commission, regarding Cape Coloureds, found that Coloureds should have their own townships which should be separate from those of the Natives and two leading members of the commission held that European, Native and Coloured townships should be separate from each other. (Paragraph 236)" Could any possible meaning be attached to that by the ordinary reader than that the commission or at any rate a minority of the commission recommended legislation of the kind that we have before us now, that is the context in which it is put. I have turned up paragraph 236 of this report and it is just a minor inaccuracy that it is the wrong paragraph altogether. Paragraph 236 says: "The Act provided for the appointment of an inspector of white labour; the inspector was required to keep a register etc." but I went to the trouble to look through the report until I found the relative paragraph. It is paragraph 732 (a), not paragraph 236. The commission recommended that wherever ground is set aside for the establishment of a location or township for non-Europeans, that in such location or township set aside the Coloured people should be separated from the Natives. In the footnote, in this connection Drs. Wilcox and de Villiers hold that when townships are established by local authorities the demarcation between European, Coloured and Native areas should be distinct. What is the good of a commission of this kind? It disgusts me. I cannot say otherwise to be given information of this kind. In this commission no evidence is taken from the Cape at all. There is no evidence from either side. Let me say that the bodies which were invited to give evidence by this commission; with the exception of the Institute of Race Relations, all of them represented the Europeans only. It was a packed set of witnesses to produce a packed report and in the whole Cape Province no evidence was produced and on the basis of no evidence at all from the Cape Province they want to take away rights which the Cape Coloured people have had during our history, that the Cape Coloured people are to be subjected to compulsory segregation. My, how they must hate the Minister. These curses are not loud but deep in the minds of the Coloured people as far as he is concerned and also his party. There has been no instance in our history such as the betrayal of the Cape Coloured people by the Nationalist Party.

Double-Crossed Indian Delegation

There is more to it than this. I know the Minister is going to be annoyed. I hope to make him annoyed.

The Minister of the Interior: I think you flatter yourself.

Senator Brookes: But I do say that the Minister has double-crossed the Indian delegation about this Bill. He has told them that he is introducing a Bill which will treat everybody alike. He has told them that he is introducing a Bill which will treat everybody alike. He knows very well that the effect of this Bill will and is intended to increase the restrictions on Indians. One story is told in New Delhi another story is told in Durban. Even the little bit of window-dressing which puts the Indians with the Coloureds into one group so that you can say there is no differentiation against Indians is off-set by the creation of ethnic groups.

When the Hon. Senator Viljoen talked about it he told us that the intention was quite clearly four groups, Europeans, Asiatics, Natives and Coloureds. He made no bones about it and he said that the object of the Bill was to hound these people out of the Cape Province. That is how he gets votes from Port Elizabeth. He told us so quite unashamedly. What hope is there for South Africa in the International world with discreditable manoeuvres of this kind; how far have we fallen in the scale of the international world? It is no use bringing these cheap little arguments and cheap little victories before the standard of world opinion. There are grave moral questions involved, grave political questions involved.

Opposing Bill In Principle

If the Hon. Minister is in any doubt as to the opinions of people on these benches I hope I shall remove it. We object to this Bill, in principle because we object to compulsory segregation. In

principle. We accept fully and frankly the fact that in general terms the people of South Africa are living and will continue to live their lives apart residentially. We believe this has been attained quite as much as it needs to be attained at the present time and we are going to move a direct negative to this Bill. The Hon. Minister has asked us to believe a statement which is a complete fallacy, namely that by separating people you promote friendly relationships. May I ask the Hon. Minister what his views on marriage are?

The Minister of Interior: Certainly on mixed marriages I have.

Senator Dr. Brookes: May I ask the Hon. Minister to look at the map of Europe. I am not talking about mixed marriages, I am talking about marriages. I ask the Hon. Minister if he thinks that a man's relations with his wife will improve by permanent separation? Look at Switzerland where French and German-speaking people have lived together in amity with one short civil war in 600 years and in France and Germany where the principle of apartheid has been consistently and thoroughly applied they have had three wars in the last 80 years, major wars into which they have dragged the whole world including ourselves. He is basing his views on a fallacy. It does not necessarily mean that because people are separated they are going to live more happily.

Objections To The Bill

Referring to the objections to the Bill Senator Brookes said: We are more concerned with the unfairness of this Bill. This is a racial Bill and it is a Bill in which one race is prosecutor and judge. The Minister has said that he does not intend to have any non-Europeans on his board. He need not have told us. We know that. This is a Bill in which the white man is to divide up the land between himself and the others and he is going to decide which part each shall have. I need not read more than a few lines to remind the House of one of the most famous stories about President Kruger. I read from Manfred Nathans' life. "Two brothers had a dispute regarding a piece of land which had been left to them in undivided shares and they could not settle which portion each was to receive. They appealed to the President. He said to the elder brother, you divide the land into two portions and let the younger brother have the first pick." "Will the Minister do that? No, of course, he will not. He wants to divide it and to have the first pick too. We know what we are talking about on these benches. The people we represent have been subjected to compulsory segregation and we know what every honest member of this House will admit: Hon. members who have been on the Native Affairs Commission in this House will admit—that what you get for a Native location in an urban area is a bit of land which nobody else wants. Just what is left. They know that. They know that that is so all over the country. Do you suppose, Mr. President, that if there is any allocation of land between Europeans and Coloureds in the Cape Peninsula, that the Coloured people would get Newlands or Kenilworth? The Hon. Minister knows they will not. He knows what happened in Durban when we tried to get land for Indians even for things like a technical college or a sportsground. I went to a lot of trouble to get a site for a school for Indians employed by the Municipality of Durban, and do you know what they offered me? Land, later on, when it was built up, which they were building up from the rubbish dumps of Durban. That is what they offered me to build a school on.

Minister Distrusted

This is the nature of this Bill. Compulsory segregation administered by one race. And I do not trust the Hon. Minister to hold the scales equally between the races; I do not trust him in the least, to do so. All his administration of Indian affairs in the last two years has shown that in that respect he is a partisan. He should not be the person who counts on public opinion and benefits by it; he should be the person who holds the balance evenly between the represented and unrepresented people, and tries to handle the situation fairly, as Ministers of the Interior—including his own Prime Minister—did before him. Incidentally referring to his own Prime Minister, will it be believed that this report only refers to the Cape Town Agreement as "negotiations for repatriation having broken down." Not a word about the Cape Town Agreement. This is the report to which the Hon. Minister asks me to accord respect because of the people who signed it. We object to this Bill because there has been no consultation of the concerned. There has been absolutely no consultation with the Cape Coloured people. Their rights are being taken away overnight without consultation; without even investigation. I should be ashamed if I were the Hon. Minister, to be defending a Bill of this kind. I remember the days when the Hon. Minister stood for a liberal policy, when he said that nationalism and liberalism came to the same thing. I remember the Hon. Minister saying good things about the inclusion of the coloured people, generally speaking, in the European community.

Ministerial Powers

We object to this Bill because of the part which political considerations have played in it. Of course it is easy to get an excited public meeting work up against Indians or Coloured people—a public meeting of Europeans. Anybody can do that; it is like shooting a sitting bird. But that is not statesmanship. That is politics of the worst and lowest kind. We want statesmanship in a country like South Africa. The Hon. Senator Viljoen can well boast of getting votes in Port Elizabeth as the Hon. Minister hopes to get votes in Durban. I do not want to be self-righteous, but thank heaven I am not that sort of politician; I should prefer to have another kind of profession. We object to this Bill because of the power which it gives to the Hon. Minister and to the Government generally, not only to the exclusion of Parliament in important respects, but to the complete exclusion of the law-courts of the country, so that the very Bar Council of the Bar of which the Hon. Minister is a member, even if it has not protested against this Bill it has protested against exactly the same principles in another Bill. The Bar of the country is upset. If the judges will allow—well, I had better not talk about the judges; the Hon. Minister at any rate, does not seem to have much confidence in them—but the judges are out of practically every situation which this Bill provokes. And they have always been the protection of unrepresented groups in the past. But it is not only this, it is the lack of publicity. The Hon. Minister must report to Parliament the proceedings and the results of the recommendations of his Land Tenure Board to be appointed under the Bill, but there is no undertaking that the hearings of that Board shall be public; that has gone. That is one of the main differences from the 1946 Act. There is no provision in this Bill for public hearings on the part of the Commission.

The Minister of the Interior: This is exactly as in the 1946 Act.

Senator Dr. Brookes: Will the Hon. Minister deny that there have been public hearings in the past?

The Minister of the Interior: There was public hearing, and I said today that that would be the position today.

Senator Dr. Brookes: Does the Hon Minister say that there will be public hearings in the future?

The Minister of the Interior: I have said that.

Senator Dr. Brookes: I thank the Hon. Minister, and I accept his word for that.

The Minister of the Interior: I have said that; just as in the past they will carry on in the same way, because the provision in law is the same.

Senator Dr. Crookes: I accept the Hon. Minister's word for that, but it would be as well to have it put explicitly into the Bill all the same, because it is always the same with assurances of that kind, that future Ministers are not bound by a previous Minister's assurances.

The Minister of the Interior: The Hon. Senator did not ask for an assurance on the 1946 Act.

Senator Dr. Brookes: I voted against the 1946 Act, Mr. President. I do not know therefore what the Hon. Minister thinks he is gaining by taunting me about the 1946 Act.

In conclusion Senator Dr. Brookes quoted a letter from Jan Hendrick Hofmeyr (senior) dated 22nd March 1909. It was in reply to a letter written to him by the Coloured People's Vigilance Committee of Capetown, expressing the undying gratitude of the whole of the Coloured people for his championship of the Coloured and Native franchise. This is what he wrote:

"Gentlemen, allow me to thank you cordially for the kind letter you sent me on the 14th under the instructions of the Executive of the Coloured People's Vigilance Committee, and for the flattering terms in which you referred to the slightest service which I tried to render to my Coloured fellow countrymen. I, however, hardly deserve their particular thanks, for in saying a kindly word on their behalf I did not think of their interests exclusively, but quite as much of my white fellow-South Africans." And he went on to say: "With a European population of only a million at the southern extremity of a continent occupied by some two hundred millions, mostly barbarians and semi-barbarians, I cannot help feeling, whatever my own prejudices of race and colour may be, that the political and social security of South Africa would be none the worse for retaining the goodwill of the five millions of Coloured and aboriginal inhabitants with whom we live interspersed, and for reconciling them with our political institutions. When the political union of all South Africa shall have been fully established, it would be a bad day for our new Commonwealth if, in addition to protecting our northern frontiers against the teeming millions of Darkest

Africa, we had to be continually on our guard against a malcontent Coloured and Native population in our midst, outnumbering us by five or six to one."

That is what Jan Hendrik Hofmeyr said in 1909. That we stand by today. That is what I always have stood for and still do. Not simply as representing one section of the community, my own electorate—but for the interests of South Africa as a whole, and I am convinced that ■ force legislation of this kind on the unrepresented racial minorities of South Africa, to ram it down their throats, against their will and against the better judgment of half this Parliament, ■ going to bring about great dangers for the future—dangers which it is our duty to try to avert.

RACE HARMONY AND THE DAY OF PROTEST

The following leading article appearing in the 'Natal Witness' dated June 17 should be taken to heart by all responsible then leaders:

IF the number of meetings that have been held up and down the country are any guide, the so-called national day of protest on June 26, when members of all races have been urged to stay away from work as a sign of their dislike of the Nationalist Government's deeds, will be more widely observed—though again by non-Europeans only—than was the demonstration of May 1. One hopes that it will not have a similarly bloody ending, for on that day numbers of strikers on the Reef were fired on and killed by the police after stoning non-strikers returning from work.

It is, of course, clear that indirect responsibility for civil disturbance and loss of life rests largely on the Government, which has shown itself so callously indifferent to the well-being and so resolutely deaf to the pleas of the voteless masses whose trustee it claims to be. Frustration, where it cannot be resolved by constructive action, is likely to express itself in senseless violence, and the government that screws the stopper on the fermenting liquor of resentment must not be surprised if the bottle bursts in its face. Broadly speaking, the European has had more opportunity to develop into emotional maturity than the Black man, but even he can be goaded into mob violence if the provocation is strong enough. He should consider how much more easily the Native can be moved to violence, and should insist that policies likely to stir up this simple, impulsive people are abandoned.

Leaders' Responsibility

At the same time, much responsibility rests on non-European political leaders, and as members ■ them are men of education we are entitled to expect a rather more compromising attitude than many are showing. It is, of course, easy to realise that they, even more than the masses they influence, are conscious of beating their heads against a wall of indifference, and that this tends to breed fanaticism. Nevertheless, a leader is expected to know where lie the best interests of the led, and events such as those of the night of May 1, far from advancing the non-Europeans' cause, retard it, because of the feeling of insecurity engendered in otherwise sympathetic Europeans. We do not suggest that any non-European leader worthy of the name planned the violence of May 1, or that any is planning disturbances on June 26. Nevertheless, it is often possible to predict intelligently the likely result of an action, and it will be surprising if the one day strike is carried out without bloodshed. If there is violence, Nationalists, whose strongest weapon is their aptitude for sophistry, will be able to argue with superficial plausibility that still stronger action is needed against "agitators" and that all friction will vanish on that happy day when apartheid is complete—and many of the less intelligent will be persuaded that they are right. We are therefore inclined to believe that the strike, even though it is unlikely to be anything approaching general, will strain race relations still further and do more harm than good to the non-Europeans' immediate prospects of bettering their lot.

Patience Needed

The qualities that non-European leadership must need today are infinite tact and patience, and an understanding of the average European's reaction to the suggestion, implicit in more than one African leader's recent speeches that the White man as such should be regarded as an enemy. However sympathetic to most non-European aspirations many Europeans may be, their sympathy will quickly evaporat if it appears that these aspirations include thrusting the White man into the sea. The most liberal are not immune from the fear of mob violence, and, when the rioters are at the gates, are, in practice, at one with the most uncompromising Nationalists. Therefore all who seek to influence non-European opinion should beware lest, by lack of moderation, they frighten away influential friends. It is in this light that the demonstration of June 26 should be seen.

ROUND TABLE CONFERENCE

CONSEQUENT on Government of India's decision not to participate in the proposed Round Table Conference on the question of Indians in South Africa, the following telegrams have been exchanged between the Governments of India and the Union of South Africa.

Telegrams dated June 8th from the Government of the Union of South Africa stated: The Union Government would express its disappointment and deep regret at the decision of the Government of India not to participate in the proposed Round Table Conference.

This decision ■ both disappointing and regrettable. It is difficult moreover to understand for the following reasons:—(a) the leader of the South African Delegation in the course of the preliminary talks at Cape Town in February last was at pains to explain to the leaders of the Indian and Pakistan Delegations in general terms the purport of the contemplated Group Areas Bill and the effect it would have in removing racial discrimination in the field in which ■ would operate. Furthermore, as explained by the South Africa leader, it would in all probability ultimately replace the Asiatic Land Tenure Act of 1946 as amended against which such strong opposition has consistently been raised by the Government of India.

(b) The Government of India was therefore aware of the Union Government's intentions concerning the Group Areas Bill and its probable content and effect several days before the mutually agreed public announcement with regard to the Round Table Conference and its agenda.

As to the desirable atmosphere at the projected Round Table Conference perhaps the Government of India will not take amiss a reminder that their attitude in continuing the unilaterally imposed trade sanctions against South Africa was hardly one calculated to create the best possible climate in which to foregather. But at no time did the Union Government insist upon the removal of these sanctions.

With regard to prospects of the Round Table Conference, the Union Government with all respect cannot agree with the contention of the Government of India that the conference would have been one-sided. On the contrary, the Government of the Union had hoped that with full co-operation on all sides (which at one time was thought would be forthcoming) solutions of at least some of the more important aspects of the problem of the Indians in South Africa would be found.

The Union Government have taken note of the proposal of the Government of India to release the substance of certain of the correspondence for publication in the morning newspapers of India on June 9th. For its part the Union Government propose to release to the morning papers on the same date paraphrased copies of all the more important communications in the matter that have been exchanged between the two Governments from and including the Government of India's telegram of July 5t 1949. We would hope to follow this up by a White Paper that would include paraphrased version of all exchanges that have taken place between the three Governments.

We hope that you will find it possible to publish this telegram together with the substance of the others you propose to release to the press or, if such substance has already been published, immediately upon receipt.

Government Of India

The Government of India in their telegram sent on June 9th said: No mention of the Group Areas Bill was made at any stage in the preliminary conference. Outside the official discussions, the Minister of the Interior is understood to have told the leader of the Indian Delegation that the Union Government intended to remove discrimination against any community by providing the same conditions for all. Dr. Kunzru did not get the impression from this that the introduction of a measure like the Bill before the Round Table Conference was intended. Had either he or the Government of India had any such intimation they would immediately have emphasized the grave damage that such action

would do to the prospect of a Round Table Conference.

The "trade sanction" to which the Union Government have referred were introduced by the Government of India four years ago as a protest against the extension of the principle of segregation to which they have always objected, involved in the Asiatic Land Tenure Act of 1946. In the Government of India's opinion it cannot be reasonably argued that action taken by them in 1946 can have the same adverse effect on the prospects of the proposed Conference agreed upon last February with the full knowledge that these trade restrictions would be continued, as the entirely new steps taken by the Union Government to tighten up and enlarge segregation.

The Government of India beg to demur to the suggestion that the proposed Round Table Conference if held after the passage of the Group Areas Bill would not be one-sided. If the Union Government insist that all legislative and administrative measures affecting Indians in South Africa are matters of domestic concern and outside the purview of discussion, the Government of India fail to see how it would have been open to them at the Conference to consider anything except proposals which in the opinion of the Union Government would lead to a satisfactory solution of the Indian problem.

The Government of India have offered these views not in any spirit of controversy but only to answer the arguments used by the Union Government in their telegram.

Things In General

Suggested National Convention To Preserve White Civilisation

In the Cape Provincial Council's Budget debate last week appeals came from both sides of the House for a national convention on the colour question, presided over by a Supreme Court judge, and on a non-party basis. Capt. J. A. L. Basson (U.P., Vasco) asked the Administrator to make the strongest representations to the Prime Minister to call such a national convention. "It is late in the day, but perhaps not too late yet to make a serious attempt to save this country for European civilization," he said. Mr. A. P. Venter (Nat., Stellenbosch) said that such a conference as that suggested by Capt. Basson could only be called on a basis of parallelism, segregation or apartheid—whatever name one wanted to call it. To gain from the non-European the gratitude due to his White trustees, it would be necessary to make him economically independent. The idea of apartheid was nothing new. It was a policy followed for centuries in South Africa. He was proud that, as a result, the White people in the Union had succeeded in maintaining the white race. Col. J. H. Wicht (U.P., Hottentots-Holland) said that Mr. Venter had dealt objectively with the question of apartheid. If, however there had been no Coloured franchise and if the development of the Natives had not been so rapid, there would have been no cry of apartheid from the Nationalist Party, he said. Mr. P. Hattersma (Nat., De Aar-Colesberg) appealed to the United Party to join hand with their political opponents in solving the colour question. Many United Party members on the opposite side of the House felt as he did.

Indonesia Welcomes Nehru

The Prime Minister of India, Pandit Nehru, who went last week on a ten-day visit to Indonesia was received by President Soekarno at Djakarta harbour, as he alighted from I.N.A. "Delhi." Pandit Nehru was given a great welcome by the people of Indonesia. Addressing the Indonesian Parliament at Djakarta, Pandit Nehru said: One of the major events of the age is Asia's coming into her own after hundreds of years and after cutting off the root of Colonialism. There has been a tendency in the past to ignore Asia as the outer fringe of the world. This is no longer the fact. If people do not yet realise that, they will realise it soon enough. Peace, he said, was essential, and they must work for peace and not merely desire peace. Otherwise, other problems would overwhelm Asia and all progress would stop. He felt, if Asian nations worked together peace could be assured to Asia and the rest of the world.

Freedom Has Its Obligations

Addressing a mass meeting in front of President Soekarno's palace, Pandit Nehru said: When aggression and evil threaten us, we cannot submit to them and have to face them with all our strength. In doing so, he said, we must always remember the basic objective we have, lest the success we achieve may be superficial only and lead ultimately to some other form of degradation." He referred to the achievement of Indian independence and said, "Almost always nations attained their freedom by violent revolution, but Gandhiji showed us another way. That method did not do away with blood, tears or suffering but it did reduce the extent of suffering, lessened the hatred and violence that normally accompany such struggles. We have achieved independence and so have you. But both you and we have tremendous problems before us. We shall solve them no doubt. But they will require for their solution every ounce of energy that we possess and all the wisdom and courage that we may have. Some of your problems are the same as ours. Some are different. But whatever the problems may be, the basic approach to them should be governed by the same principles.....It is in the measure that we do that we will solve our own or world problems.....Whether we want to or not," Pandit Nehru said, "we cannot escape the burdens and responsibilities that independence brings to a country both in domestic and international spheres. Freedom does not stand by itself. It is always accompanied by obligations. These responsibilities compel us to take an ever-increasing part in world affairs.

Jagjivan Ram Elected I.L.O. President

India's Labour Minister, Mr. Jagjivan Ram has been elected President of the 33rd Conference of the International Labour Organization in Geneva. In his address to the 350 delegates and advisers from over 50 nations assembled there, Shri Jagjivan Ram stressed the I.L.O.'s contribution to world peace and said: "The Father of the Indian Nation, Mahatma Gandhi, dedicated his life to uplift of the people, believing that this and not modern weapons of warfare would pave the way to real world peace. The one factor, solution of which is indispensable to world peace, is the poverty and consequent disease and miserable condition in which the vast majority of people of the world are still living.

Egyptian Editor's View On Indo-Pakistan Relations

The view that for her progress Pakistan should be friendly with India and co-operate with her fully, was expressed by Ahmed El Antably, Editor of the Cairo Newspaper 'El Sawady.' Addressing a press conference in Bombay on June 5, the Egyptian editor said that his three-month tour of the Indian sub-continent has been "an eye opener." In many respects, contrary to what he had heard in Pakistan, Antably said, he was glad to find Muslims in India living in "peace and harmony." "This fact must be made known to the Arab world in the interests of Indian and Asian unity," he added. Referring to the proposed visit of the Indian [illegible] Maulana Abul Kalam Azad to the Middle East, Antably said that his visit would be of "great advantage," to India to remove the many prejudices about her from the Arabic mind.

Sir Godfrey Huggins Opposes Segregation

The following telegram was sent by the Secretary Cape Town Indian Association to Sir Godfrey Huggins, Prime Minister of Southern Rhodesia: "My Association is deeply grateful for your repeated affirmation that there must be no racial segregation in this Colony. Our confidence in your Premiership, in your firm stand against "reactionary and sectional interest" and for "fairplay and British justice," has always been firm. We place our confidence in you for a continued stand against those who by their actions and pronouncements are creating discord in this Colony. Any withdrawal by the Colony from the fundamental policy of justice and equal rights for all peoples will only fertilise the rank growth of racial bitterness and hatred as exemplified today in the Union of South Africa and which is condemned by the rest of the civilised world.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—by M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—by Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—by Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

T.I. CONGRESS RESOLUTION

The following is the text of a resolution passed by the Transvaal Indian Congress:

THIS Emergency Working Committee meeting of the Transvaal Indian Congress, held at Johannesburg on Saturday, 17th. June 1950, having considered the latest situation arising out of the passage of the Group Areas Bill and the "Suppression Of Communism" Bill in Parliament, comes to the conclusion that a dark period of fascist tyranny under Gestapo rule faces the 11 million people of this country.

The Indian community is confronted with real threat of extinction, the African and Coloured people will be subject to greater oppression and the rights and privileges of large sections of the Europeans will also be seriously affected in one way or other. This grave and unprecedented peril to the safety and security of the country emanates from the policy of Apartheid of the Nationalist government of Dr. Malan.

It is of the firm opinion that in this hour of South Africa's greatest crisis there is only one course open to the people of the Union, both White and non-White, that of offering the maximum opposition and relentless resistance to the establishment of a fascist republic.

Therefore, fully conscious of our responsibilities and duties as Indians and as citizens of South Africa, we solemnly declare that we shall not waver in our determination to play our rightful part in fullest co-operation with the other non-European people and all European democrats in the eventful and historic struggle against fascist barbarism and for freedom and democracy for all.

We pledge loyally and determinedly to give full effect to the call of the South African Indian Congress in support of declaration made by the President General of the African National Congress to observe Monday 26th. June 1950 as a Day Of National Protest. In pursuance of this, we call upon the Transvaal Indians to close their business premises, refrain from working, to see to it that their children do not attend school on that day, and to cooperate to the fullest possible extent with the National Organisation and all sections of the population in making this protest the greatest in South Africa history.

This meeting furthermore calls upon the Indian community to realise that the South African people are faced with a life and death struggle and that the National Day of Protest marks the beginning of a struggle which cannot end until the Nationalist Government is completely halted from carring out its slanderous policy of Apartheid. Dark and difficult days lie ahead. The struggle will demand the utmost sacrifice, the maximum exertion and unswerving loyalty on the part of each and everyone of us. Conscious of this undertaking, we, with firm conviction and unshakeable faith in the ultimate victory of our cause, affirm our resolve to continue to suffer and sacrifice regardless of consequences.

This meeting notes with satisfaction the decision of the Government of India not to participate in the projected Round Table Conference with South Africa, and also its decision to appeal to the United Nations against South Africa's latest flagrant violation of the principles of the U.N Charter and the Universal Declaration of Human Rights. It requests the Government and people of India to leave no stone unturned in their efforts to uphold the honour and prestige of India, to champion the great cause of the oppressed peoples and to fight for the maintenance of world peace which is threatened by the racialist and fascist policies of the Malan Government.

This meeting submits the following facts for the serious consideration of the Government of Pakistan.

(a) The very fact that the Union Government is with indecent haste rushing through Parliament the nefarious racialistic measure, the Group Areas Bill, is further proof of the determination of Dr. Malan's Government to carry out its declared policy of driving the Indians out of the country and, pending which, to subject them to the ruthless tyranny of complete segregation.

(b) The fact that the Union Government on the one hand is intensifying its attempt to exterminate the Indian people and on the other hand professes to be interested in the Round Table Conference, is enough indication of its sinister intentions. The aim of the Malan Government is to utilise a round Table Conference for the purpose of obtaining the approval of both the Governments of India and Pakistan for its policy of expatriation and to escape world condemnation and sanctions at the forthcoming session of the General Assembly of the United Nations.

This meeting, therefore, earnestly requests the Government of Pakistan to withdraw immediately from the Round Table Conference and to take all such steps as are necessary to uphold the honour and prestige of Pakistan and in order that Pakistan may play a historic role in espousing the cause of oppressed humanity.

In view of the fact that the South African Government is hurling an affront at the Asian peoples, this meeting calls upon all Asian countries to support effectively the cause of the oppressed people of South Africa and to exert their influence at U.N. in support of our just cause. In view of the fact that the Chinese community in South Africa is also directly affected by the Bill and also because history has allotted China a place of eminence in Asian and world affairs, this meeting particularly calls upon the People's Government of China to participate actively in the world protest against South African fascism.

The Malan Government Apartheid policies are repugnant to the feelings and aspirations of millions of people within the Commonwealth. These policies make the Commonwealth an instrument of oppression and therefore this meeting urges the other member states of the Commonwealth not to tolerate South African reaction and racialism and to exclude South Africa from the benefits of Commonwealth membership unless she changes her policies and redresses the wrongs she is inflicting upon the non-white peoples of South Africa.

South African fascism constitutes a grave threat to world peace. Therefore this meeting calls upon all democracy-loving countries of the world to instruct their representatives at the United Nations to move for the imposition of effective sanctions on the South African Government which has the temerity to adhere formally to U.N. membership whilst flouting every principle for which the World Organisation stands.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - including postage.

To be had from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal

"A vacancy for a Lady Teacher to teach at this school mainly to the grades for knitting, sewing etc, and who must have dwelling accomodation of her own. Salary according to qualifications by the Education Dept, to whom we will submit the application. Application to be made to: O. A. M. Bava, Hon. Secretary Indian and Coloured School Parent Committee, P.O. Box 220, Pietersburg, Transl.

WANTED TEACHER

To teach Arabic and Urdu at Wentworth Islamia Madressa, Wentworth. Salary £15 per month. Quarters free. Apply to Secretary, 58 Wentworth R., Wentworth.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

DO YOU READ INDIA'S MOST HUMOUROUS WEEKLY

SHANKER'S WEEKLY

regularly?

Edited by Shankar Pillai, acknowledged as India's top cartoonist. In its third year of publication.

PLACE YOUR SUBSCRIPTION ORDER NOW.

6 months: 25sh; 1 year: 45sh.
Single Copy: 1sh.

Other interesting magazines:

INDIA DIGEST: India's best reading in Review. Bi-Mi: 1 year: 18sh.
CARAVAN: India's best Short Story Magazine, Mi: 1 year: 15sh.
MARG: India's only magazine of Art, Q: 1 year: 30sh.

One copy of each of the above 4 magazines: 12sh. only.

Send your order along with proper remittance to:

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Cantonment,
AHMEDABAD-3, INDIA.
SUBSCRIPTION AGENTS TO ALL INDIAN MAGAZINES.

Cuticura

ANTISEPTIC
OINTMENT

You will find this world-famous antiseptic Ointment invaluable for cuts, pimples, heat rash, chafing and other irritations of the skin and scalp. It also allays inflammation and brings speedy relief and comfort to sore, tired feet.

Comforts aching FEET!

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
જૂને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૨૫ | શુક્રવાર તા. ૨૩ જુન, ૧૯૫૦. | છૂટક નકલ પૈની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૩ જુન, ૧૯૫૦

લડવા તૈયાર થાઓ

૩૬ એશીયાન બીલ બન્ને મહેમાં થી પસાર થઇ ગયું છે અને આ લીટીઓ લખાઇ રહી છે ત્યારે સવાલ-જવાબની સહીની રાહ જોવાઇ રહી છે. ટુંક સમયમાં તે પાર્લામેન્ટ નો કાયદો થઇ જશે. સરકારે સાઉથ આફ્રિકાના તેનુ લાખ બીન-યુરોપીયનો, જેઓને આ કાયદો સીધી રીતે લાગુ પડે છે, તેઓની લાગણીઓ જાણી કરી દુભાવવાનું ઉચિત માયું છે એટલુજ નહિ પરંતુ ખાસ કરી હીંદ અને પાકીસ્તાનનું અને સામાન્ય રીતે આખી બીન-યુરોપીયન આલમનું જાણી કરી અપમાન કરેલું છે. તેમ કરીને દુનીયાના લોકમતની તેણે સર્વથા અવગણના કરી છે. અમારા જોહાનીસબર્ગના સહયોગીના શબ્દોમાં તેણે દુનીયાની સામે મુઠી બતાવી છે. હવે પ્રશ્ન એ છે કે, આ કાયદો જે રીતે અન્યાયી અને અનીતીકરેલો છે, તેને, ગોરી પ્રજા અને ગોરા મુખારો દબાવી રાખવાનો ઇરાદો કરી તેનો બચાવ કરનારા સાઉથ આફ્રિકા ના, પ્રધાનમાં, ગોરા યુરોપીયનોની અસુરક્ષાની લાગણીઓને શાંત પાડવા બીજુ બની શું નથીયું? અમારા નમ્ર મત પ્રમાણે આપણામાં ક્યભાન ઉદય તો · તેમ નજ કરી શકાય, કેમકે જેઓ એવો દાવો કરે છે તેઓના મનમાં ઓટા ખ્યાલો જરાય બનેલા છે અને તેઓ શું બોલે છે એ તેઓ સમજતા નથી. પરંતુ અમને સંતોષ છે કે દીવાદાંડીલ યુરોપીયનોને એ ઓટા ખ્યાલનો ચેપ નથી લાગ્યો, અને તેથી અમારો આર્તનાદ તેઓના પ્રત્યે જાય છે. આ દેશમાં જે નીવારવાર દશામાં અમે પડેલા છીએ-રાજ્યકર્તાઓએ આપને રાખેલા છે, એ દશામાં અમને સહાય કરવા જેઓના ઉપર અમે વીશ્વાસ મુકી શકતા હોઇએ એવા સમાજને અમારો પોકાર સંભળાવવા સિવાય અમારાથી બીજું કાંઇ થઇ શકે તેમ નથી. એ સહાય અમને સાઉથ આફ્રિકામાંજ મળશે એવી તો અમને આશા હોય તો એ શોધવા બહાર જવાનું અમને કંઇ જ પ્રયોજન ન હોય. પરંતુ આજે તો જે યુરોપીયનોના હાથમાં સત્તા રહેલી છે તેઓ પણ હાલની સરકારના અમલમાં પોતાનીજ સ્થિતિ સંભાળી શકે છે ખરા? તેઓ સવેરે તે મુખાવતા જતા જણાય છે. પરંતુ તેઓની પાસે તો એ પરિસ્થિતિને મહેનત વળાવને પોતાનું શસ્ત્ર રહેલું છે અને તેથી તેઓ સુરક્ષિતતા સેવી શકે છે. અમારી પાસે એવું શસ્ત્ર કયાં છે? અમારી પાસે તો એકજ શસ્ત્ર છે અને તે જેટલા જોરથી કરી શકાય તેટલા જોરથી સહાયતા માટે પોકાર કરવાનું. તેનો ઉપયોગ એમ કરી રહ્યા છીએ. જેઓ અમારાપર માતબરપણે પ્રહાર કરી રહ્યા છે તેઓને તો કોઇની પરવા નથી. તેઓને કહાનો ભય નથી. જેટલો વધારે જોરથી અમે પોકાર કરીએ તેટલા વધારે જોરથી તેઓ અમારા પર પ્રહારો કરે છે પરંતુ બીજાઓ છે કે જેઓએ અમારા પોકારથી ગભરાયેલુ થાય છે, છતાં તેઓ અમને કશો વ્યવહારૂ સહાય કરી શકતા નથી. અમારાપર પ્રહારો કરનારાઓને તેઓ બેસક વારી રહ્યા છે. પરંતુ તે કેટલા ઉપયોગનું છે? પ્રહાર કરનારાઓને તેઓ કહે છે, બેટલા બધા સખત ન બનો પરંતુ એ કંઇ અમારાપરની દયા ખાઇને નહિ, જહાનની દુનીયાને કાને અમારો પોકાર પડશે એ બીકે. એથી અમને શો લાભ થવાનો?

કેવળ ન્યાય

આટલાં વર્ષોથી આ દેશમાં અમે કેવળ ન્યાન માંગતા આવ્યા છીએ. રાજકીય સત્તાનો અમે કદી લોભ રાખ્યો નથી. ફ્રાન્ચાઇઝરો ભલે ગમે તે પોકારો કરતા. અમે ન્યાય સિવાય બીજું કશું માંગતા નથી. પરંતુ એ પણ જ્યારે નીરાકરતાથી કુઠારઘાતમાં આવે અને અમને સતત કચડવામાંજ આવે ત્યારે સ્વાભાવિક રીતે નીરાશાના અમે ભોગ બની પડીએ અને જુલમ ઉપર જુલમ અમને વધારેમાં વધારે દેવાઇ રહ્યા છે. અમારી નમ્ર વીનંતિઓ અમે જેટલાને માટે હકદાર છીએ તેટલાને દેવા માટે માગણીનું સ્વરૂપ લે અને તેને બદલે પ્રાર્થનાપત્રો કરવા તૈયાર થઇએ. આજે એ સ્થિતિએ અમે પહોંચ્યા છીએ. અમે ફ્રાન્ચાઇઝરો ને વર્યા નથી; અમારે કશા છુપા ઉદ્દેશો નથી. અમે માનીએ છીએ કે આ સુંદર ભુમી પર જેઓ વસી રહ્યા છે તેઓને માટે તેમજ બીજા બધાને માટે સંપ અને શાંતીથી રહેવાને જોઇએ તે કરતાં વીશેષ જગ્યા છે. બેશક કોઇથી લોભને વશ કદી નજ થવાય અને સત્તા ધરાવનારા થોડા લોકોનો એ લોભ પૃથીપરના સઘળાં મુલ્કોનું અને છેલ્લાં બે મહાન યુધ્ધોનું પણ કારણ બનેલો છે અને રામ જાણે ત્રીજાં યુધ્ધ તરફ પ્રયાણ કરી રહ્યા છીએ કે શું? એ લોભ એજ સમણી તકવીરોનું અને હાલ થયેલા કાવતરાનું મુળ કારણ છે. અમે માની એ છીએ કે અમારો સવાલ-સાઉથ આફ્રિકાના સઘળા બીન-યુરોપીયનો નો સવાલ-નીતીનાં કપણે ન્યાયી છે અને તેમાં, આ દેશના તેમજ બહારના જેઓ સત્ય, ન્યાય અને લોકશાસન ના સિદ્ધાંતોમાં માનનારા છે, તે સઘળા લોકોના નૈતિક તેમજ વ્યવહારૂ સાથની અમે આશા રાખીએ છીએ.

અંત લગી લડીશું

આ દેશના રાજ્યકર્તાઓના, જે થવી આજું પીંજ દટી રહ્યું છે એ હકીકત ના કાનુનોનો સંકલ્પ ભંગ કરનારા બેસરમ કૃત્યની સામે અમે અંત લગી લડીશું. આવો કાયદો પસાર કરવા નું એ કૃત્ય ખ્રીસ્તી-ખ્રીસ્તી ધર્મના નામથી શું કરવામાં આવ્યું એવા ખ્રીસ્તી ધર્મની ફરીમત મીઠ જેઓ ખ્રીસ્તી ઉદ્ધારનો દાવો કરી રહ્યા છે તેઓએ એ પીંચારણ નું છે. અમે કહી ગયા કે અમે અંત લગી લડીશું પરંતુ અમારાપર જુલમ કરનારાઓ. પાસે જે સાધનો જોઇએ છે એ અમારી પાસે નથી. એવાં સાધનો અમે મેળવવા ઇચ્છતા પણ નથી. એવાં સાધનો હોય તો પણ તે રાખવાં પાપ સમજીએ છીએ. અમારે તે કુંચી દેવા-બાળી મુકવાં જોઇએ. અમે જાણીએ છીએ કે એવાં સાધનો રાખી શું અથવા તેનો ઉપયોગ કરીશું તો અમારાપરજ તે પ્રયોગ કરી અમારો નાશ કરશે. અમે નથી ઇચ્છતા કે અમારો નાશ થાય. અમે જીવવા ઇચ્છીએ છીએ. અમે ઇચ્છીએ છીએ કે અમારાપર જુલમ કરનારાઓ પણ જીવે. કારણ, અમે સમજીએ છીએ કે અમારા જેવાજ તેઓ માનવી છે. તેઓના જુલમ સામે અમે લડી શું. અમારા શસ્ત્ર ભંડારમાં અમારી પાસે એકજ શસ્ત્ર પડેલું છે અને એ છે અમારી જડતની સાચ્ચતા અને ઇશ્વરપરની અટલ શ્રદ્ધા. એ શસ્ત્ર થી અમે આગળ કુચ કરીશું, જુલમ મારેાથી નમીશું નહિ. તેઓનો હૃદય પલટો ન થાય, જાગૃત થઇ, અમે પણ તેઓના જેવાજ માનવી છીએ અને તેઓના જેવીજ લાગણીઓ ધરાવીએ છીએ અને તેઓની જેમ જીવવા અને આઝાદી ભોગવવાનો અમારો પણ હક છે એમ સમજતા ન થાય ત્યાં સુધી લડીશું અને મરીશું. ઇશ્વર આપણને સૌને તેને પ્રહારજ રહેવા અને તેના કાનુનને તાબે થઇ ચાલવા સદ્‌બુદ્ધિ અને શક્તિ આપે.

જુન તા. ૨૬

જુન તા. ૨૬ મીનો સોમવાર દુનીયાની સરકારે જેઓના આત્માને ગંભીર જખમ કરેલું છે તેઓને માટે એક ગંભીર દિવસ બની રહ્યો. ૧૯૪૬ ના ૨૬ જુનનું મહત્વ બદલી દેવાને તેને દુઃખાળ તરીકે વર્ણવી રહ્યા છે. બરી રીતે ધાર્મીક પર્વના દિવસ કરતાંયે તે વધારે મહત્વનો દિવસ છે. એ રીતે તેને ગણવાની સૌની ફરજ છે. અમે જાણીએ છીએ કે ઘણા મજુર માણીઓ ને એ દિવસે અરધ્યો રોજગારી પડશે. પરંતુ આપણે તેઓને ખાત્રી આપવી જોઇએ કે એ દિવસ પાળવાની પાછળ બેતુ એ નથી. બધાપણા પર ગુજરી રહેલા અન્યાયની સામે નિરોધ વ્યકત કરવાનો અને એ અન્યાયોને સામનો કરવા અને જુલમગારોને ॥ મુજારત; અટકા ॥ સદ્‌બુદ્ધિને માર્ગ ના

કરવાનો એજ એક સુધરેલો માર્ગ છે. બીજાં પ્રજાઓને સમજાવીએ, જુલમ ગારોએ પણ ઉશ્કેરાઈ આપવું જોઇએ, કેમો ઇંચર પ્રાર્થના કરવાનો કોઇનો દુઃ કોઇથી પણ જીનની જેવાય નહિ, બનશીમ તો - એ પણ કરતાં નહિ સંકોચાય પરંતુ સાઉથ આફ્રિકા જેવો બનશીમ પેદા કરે એટલું પતિત થઈએ અમે માની શકતા નથી.

અમે સહકાર આશા રાખીએ છીએ કે જેઓને એ દિવસે અડચણ ભોગવવી પડે તેઓ એ દિવસનું મહત્વ સમજવા ની ઉદારતા દાખવશે અને જે બહોળી દૃષ્ટિથી તેને નીહાળવો જોઇએ એ દૃષ્ટિથી નીહાળશે. અમે અગાઉ કહી ગયા છીએ તેમ કોઇને ધમકીથી એ દિવસ પળાવવો નહિ જોઇએ તેમ ન પાળે તેના પર વેર લેવાની વૃત્તિ પણ રાખવી નહિ જોઇએ. ખરી ખુબી તો તે રવેચ્છાએ પળાય તેમાંજ રહી છે. લોકોએ પોતાના હકના ઉમળકાથી સ્વેચ્છાએ તે પાળવો જોઇએ. જેઓને તેમ કરવાથી આર્થીક નુકસાની થવાની બીક હોય અથવા સ્વમાન કરતાં તેને વધારે મહત્વ આપતા હોય તેઓએ તેમાં સામેલ થયું નહિ જોઇએ. કોઇએ એવી નથી તેઓને લાજ જવાનો કે નથી સ્વતંત્રને બચાવો.

તેઓએ વીચારવાનું છે તે એ છે કે, તેઓની સ્થિતિ જો એટલી બધી અયોગ્ય હોય કે બપોરબંધ કરવાને તેઓને એક દિવસ પણ ન મળી શકે તો એવી અયોગ્ય સ્થિતિને બદલી રહેવામાં કયો. લાભ છે કે ખરી સુરક્ષિત સ્થિતિ પ્રાપ્ત કરવાને એ અયોગ્ય સ્થિતિ સુધારવાનું તેઓએ જોખમ ખેડવું જોઇએ. દુઃખ સહન કર્યા સીવાય અને આપભળ સીવાય કશું મળી શકતું નથી. ભય અને અયોગ્ય સ્થિતિમાં પડી રહેવા કરતાં તો મોત સારૂં. તો પછી બપોરબર બંધ રાખીને મરદાનગીથી કાં ન મરવું? અમે આશા રાખીએ છીએ કે આપણા લોકોમાં એ બહાદૂરી ઉધરી નહિ હોય અને પુરવો. ઓછો અને બાળો સોમવાર તા. ૨૬ મીએ તે સાબકપણે બ્યકત કરશે.

આ જે જે કહ્યા રહ્યા છીએ તેમાં કોઇના પ્રત્યે વૈર ભાવ પણ કરવાનો નથી તેની અમારૂં અંતઃકરણ સાક્ષી પુરે છે. આ બાબતમાં જે આપણે સહન થયું હોય અને આપણા બરા બુરોપીપન મીટો જેઓ ઘણા છે, તો સામથી કુદરતી હોય તો અપણી ઉકતીઓ માં આપણે અત્યંત નરમાશ વાપરવી પડશે. પુનઃલિતના લેખમે પણ આ વસ્તુ અમે બારમુર્વક કહીશું. આપણી ઉમતા આપણે બતે દુઃખ ઉદાવવાની આપણી શકતીમાં અમે બ્યકત કરીએ. એ વસ્તુઓપર આપણે સૌએ કાણ મેળવવાની જરૂર છે. (૧) આપણી નમ્રતાથી જગતને જીતી લેવાની શક્તી અને (૨) આપણા વીરોધીને જરા પણ જખમ કર્યા વીના બતે દુઃખ ઉદાવવાની શકતી.

બુરાંમાંથી સારૂં

મુંબઇનું 'ધી પ્રેસ જનરલ' ગ્રુપ એરીયાઝ બીલપર એક અગ્રલેખ માં નીચે પ્રમાણે લખે છે:

બુરાંમાંથી સારૂં નીપજે છે. સાઉથ આફ્રીકાના ફેશીસ્ટો તરફથી લાવવામાં આવેલાં તીરસ્કાર ભરેલાં ગ્રુપ એરીયાઝ બીલના પરિણામે ગોળામાં ગોળો એક મજબુત લાઝ થયો છે. સાઉથ આફ્રિકાના હીંદીઓ અને આફ્રિકનોને તેણે એકત્ર કર્યા છે. સાઉથ આફ્રિકામાં હીંદીઓ ના વસવાટનો ઇતિહાસ કરણ છે. હીંદીઓ ત્યાં ગીરમીટીયા મજુરો તરીકે અર્ધ ગુલામીમાં ગયા હતા. તેઓના પરિશ્રમથી તેઓએ પોતાની સ્થિતિ સુધારી. જેમ જેમ આગળ વધતા ગયા તેમ તેમ તેઓની નજર તેઓના કરતાં બદીબાતા યુરોપીકનો તરફ જવા લાગી અને આફ્રિકનો જેઓને તેઓ હલકા ગણતા હતા, તેઓનાથી વિમુખ થવા લાગ્યા. તેઓ ખુશી બનતા હતા કે આફ્રિકા દેશ ખરી રીતે આફ્રીકનો નો હતો. તેઓ એ સમજી નહિ શક્યા કે તેઓના ઉપર ગમે તે દુઃખો પડે પરંતુ આફ્રીકાનું અહિત તેની વસ્તીનો સૌથી મોટો વર્ગ, જે આફ્રિકાના નેટીવોનો છે તેઓના હાથમાં હતું. બન્ને કોમો રંજવણી હોવા છતાં એક બીજાથી વિમુખ થવા લાગી.

ગ્રુપ એરીયાઝ બીલે તેઓને એક કરેલી બબાદ છે. બીલનો હેતુ સાઉથ આફ્રિકાની બન્ને મુખ્ય કોમો વચ્ચે ફાંચર નાખવાનો છે. ગોરાથી કાળા સાથે બળી નહિ શકાય અને બન્નેથી બહુમતી સાથે બળી નહિ શકાય. ગ્રુપ એરીયાઝ બીલની પાછળ રહેલી નીતી યોગ્ય સમજને માટે સારણ પણ થાય હિટલરની પદ્ધતીઓ જીવનની નીતી પણ ચોડો સમય સરણ થઇ હતી. સાઉથ આફ્રિકા તો જેવટે આફ્રિકા ખંડનો એક હાનો ભાગ છે. તેના એક છેડથી બીજા છેડા સુધી તે કાળા પ્રજાથી વસાયેલો છે. સાઉથ આફ્રિકા જેવા તેના ફેટલાક ભાગોમાં તો કોમો પછાત હોવાના કારણે પીડાય એવો સંભવ છે. પરંતુ અન્ય ભાગોમાં તો આશ્ચર્યજનક પ્રગતિ કરી રહી છે. તેને કાયમને માટે ગુલામીમાં રાખી નહિ શકાય. એ કાળી પ્રજાના ખંડના ચોર અંધારા ખુણામાં પણ સ્વાતંત્ર્યની ભાવના પ્રસરી ગઇ. એ વખતે કાળી પ્રજા પોતાના જુલમગારો પાસેથી પુરો હિસાબ લેશે. હવાની દીશા-ફોમ જો તે આફ્રિકનોની વીરૂદ્ધ ઉભવા લાગી તો તેનું રક્ષણ નહિ રહે. સાઉથ આફ્રીકાની હીંદી કોમના નેતાઓએ જે એકતા હવે રક્ષવા લાગી છે તેને પોષવાને પોતાનું બનતું સબળ કરવું જોઇએ.

નોંધ

ગ્રુપ એરીયાઝ બીલની અસર

લોહાનીસબર્ગનું 'સ્ટાર' જુન તા. ૧૪ મીના ગ્રુપ એરીયાઝ બીલને નીચે પ્રમાણે વર્ણવે છે.

ડો. મલાન અને ડો. સ્ટ્રોંગ્સ ભલે ગમે તે કહે પરંતુ આ એક ધાતકીપણે ભેદ પાડનારો કાયદો છે કે જેના અશાંતી અને ઉપદ્રવ પાયલ કરનારાં અનિષ્ટ પરિણામો આવશે. એલાર્મ વધારે થશે. આર્થીક અંધાધુંધી થશે. બીલ સામાજીક અને વસવાટ સંબંધી કલહ-મદદાપ્રાનેજ અર્થોદિત નથી. લોકો ની રોજીપર પણ પ્રહાર કરનારૂં છે અને તે એવી રીતે કે આખા દેશ નું વેપારી જીવન ખોળાઇ જશે. વેપારીઓ અને ઉદ્યોગપતિઓ આ બીલથી પણ ચીંતામાં આવી પડયા છે અને આવી પડે એ સ્વાભાવિક છે. એ ઉપરાંત પણ બીજું વીચારવાનું છે. નેશનલીસ્ટો આડું બીજું પસાર કરી દુનિ પોતાનો ઉંધો સીધ કરવા માંગે છે કારના માણની દુકાનમાં આખલા બરાબા જેવું છે. યુનીયનમાં જાતી જાતી વચ્ચેનો સંબંધ પણ બગડશે અને યુનીયન વિરૂદ્ધ આંતરરાષ્ટ્રિય દીક્ષા બેસ વધારે મજબુતી પકડશે. જે સબળ તદ્દન બીનજરૂરી છે.

મુઠ્ઠી બતાવે છે

ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ 'બારાસભામાં બીજાં વાંચનમાંથી પસાર થયું ત્યારે 'સ્ટારે' લખેલા. બીજા એક અગ્રલેખ માં જણાવ્યું હતું:

ગયાંપરના પ્રધાની બદલથી અને પંદર મતની બહુમતીથી ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ મંગળવારે બપોરે ત્રીજાં વાંચન માંથી પસાર થઇ ગયું અને જાતી જાતી વચ્ચેના સારા સંબંધના કલન માં બીજો એક ખોટો ઢોકળો હાલ ની સરકારના સંબંધમાં, આ કાયદા પીપે હવે કંઈ ચિરૂદ દીક્ષા કરવી નીરર્થક છે એટલુજ નહિ પણ નકામી છે. તેમ છતાં ત્રીજાં વાંચન વખતે વડા પ્રધાને કરેલાં ભાષણમાંની એક વિચિત્ર વસ્તુ તપાસવા જેવી છે. તેમણે કહ્યું: આ બીલ પ્રત્યેની પોતાની વલણમાં આપેક્ષીજન દુનીયા 'આ શેકમતની "પાછળ છુપો" રહ્યા છે. આ શબ્દ કંઈક વિચિત્ર લાગે છે, પરંતુ એટલું સત્ય છે કે આપેક્ષીજનને એમ કહ્યું હતું કે, આ બીલ સાઉથ આફ્રિકાના હીંદ સાથેના સંબંધને ગંભીર નુકસાન કરશે એટલુંજ નહિ પરંતુ દુનીયાનાં શેકમતને પણ ચિરૂદ કરી દેશે. આ સત્ય હકીકતો છે અને એવી સુદ્ર વાતને જો "દુનીયા ના શેકમતની પાછળ છુપાઇ રહેલું કહેવાનું હોય તો આપેક્ષીજનને જરૂર તેમ કરેલું છે. અને ઘણું કહીપણ, ભરેલું કહેલું છે. તેનાથી વીરૂદ્ધ નીતી, જે સરકાર અખત્યાર કરવા માંગતી જણાય છે, તે દુનીયાની સામે મુકી બતાવવાની છે. એવું કરવું કોઇ પણ સરકારને માટે કહીપણ ભરેલું નથી.

વરાણીયાનું કૃત્ય

'નાટાલ વિટનેસ' જુન તા. ૨૦ મીના એક અગ્રલેખમાં લખે છે:

પાલામેન્ટમાં જુજ બહુમતી ધરાવતી અને જેને દેશમાં બહુમતી છેજ નહિ, તેવી એક સરકારે ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ અને સપ્રેસન ઓફ કોમ્યુનીઝમ બીલ જેવાં બીલો પસાર કરી દેવાં અને તે પણ સાઉથ આફ્રિકાની અંદરના તેમજ બહારના સંજોગો જોતાં, એ એક રાજકીય અંધાપાનો ઇતિહાસમાં બનવામાં નહિ આવેલો ગ્રેવેટ એક અલીટ દાખલો છે. હાલની સરકારનામાં અમુક રાજકીય બાલીશતાઓ કરવાની વિચિત્ર ટુનેહ છે પરંતુ મુત્સદ્દીની દીર્ઘદૃષ્ટિનું તેનામાં દેવાળું છે. મર્યાદિત શકતી ના આ માણસો શું એમ ધારે છે કે વરાણીયાનું તોફાન જે તેઓએ ઉભું કર્યું છે તેને સાઉથ આફ્રિકા થી અંકુશમાં રાખી શકાશે. બહુમત બહુમતની બહારક તેણે જાનને જગાડેલો છે પરંતુ તેને પાછો સુવાડી દેવાની કળા તેનામાં નથી.

ગીરેન્દ્રમાં પંડીત નેહરૂ

જુનની પહેલી તારીખે ગીરેન્દ્રમાં એક જાહેર સભામાં બોલતાં પંડીત નેહરૂએ કહ્યું હતું કે, હીંદ અને ઇન્ડો નેશીયા વચ્ચે મીત્રભરી સંબંધ હોવાના પણ કારણો છે. એક અને પહેલું કારણ એ છે કે, આપણી આઝાદીની લડત આપણા તથા એમના દીલમાં તાજીજ છે. આથી એક બીજા માટે આદર છે. પંડીત નેહરૂ ગીરેન્દ્રમાં હતાં તેમણે ઇન્ડોનેશીઆના પ્રમુખપર પોલીસે જે જપ્તીનો પ્રયત્ન કર્યો હતો તેમણે જણાવ્યું હતું કે તેઓએ સોગાને પોતાની પાસે આવતાં અટકાવ્યા નહીં. એક રૂઢ મહત્વાકાંક્ષી કે જેની સાથે પંડીતજીએ હાથ મીલાવ્યા હતા. તે મહત્વાકાંક્ષીના પોતાને પંડીતજીએ પોતાની ગેરહાજરીમાં બેસાડયો હતો અને તે જોઇ મહત્વાકાંક્ષીના આંખો ઘીની બની હતી.

૩રૂપ એરીયાઝ બીલની સેનેટર બ્રુકસે કરેલી સખત ટીકા

૩રૂપ એરીયાઝ બીલ પર સેનેટમાં ચર્ચા વખતે સેનેટર કે. ઇ. એમ. બ્રુકસે સખત આકરૂ કરી એસીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એમેન્ડમેન્ટસ અને લેન્ડ ટેન્યુર લોઝ એમેન્ડમેન્ટસ કમીટીનો રીપોર્ટ, જેનાપરથી ૩રૂપ એરીયાઝ બીલ ઘડવામાં આવેલું છે, તેને વખોડી કાઢયું હતું. કે. બ્રુકસે કહ્યું:

હું તેને એક અસાધારણ દસ્તાવેજ કહું છું કારણ કે જે રીતે આ બીલ દાખલ કરવામાં અને જે રીતે આ સભામાં તે રજુ કરવામાં આવેલું છે તેમાં ઘણીવાર કપટભાવ અને ગુંચવાળાના તત્વો રહેલાં છે. તેટર્સાજ આદિ થી અંત સુધી તેમાં રહેલાં છે.

મુખ્ય પ્રધાન: જેઓ પોતાનો બચાવ કરી શકતા નથી તેઓની આ પ્રમાણે ટીકા કરવી વાજબી છે!

સેનેટર બ્રુકસ: આ બધાં તત્વોનું આરોપણ હું પ્રધાનપર જ કરું છું. આકે તો તે બચાવ કરી શકે છે, પરંતુ આ સભામાં તો તે દરેક દરેક કમીશને ટીકા સહન કરવી જ પડશે.

મુખ્ય પ્રધાન: હું ધારૂં છું કે, આ ઘણુંજ નીંદાખોર કથન ગણાય.

સેનેટર બ્રુકસ: હું તેની પુનરૂક્તિ કરીશ આ રીપોર્ટ ઘણુંજ બનાવનાર દસ્તાવેજ છે. અસાધારણ આકરા ઢોળ અને અસાધારણ રીતે તે પાર્લામેન્ટ સમક્ષ રજુ કરવામાં આવ્યું છે. આ ઘણેખરેજ પાર્લામેન્ટરી આચરણની પ્રતિકુળ છે, કે જે પ્રધાન તરફથી સુધારવામાં આવ્યા બાદ જાહેર પ્રજા સમક્ષ રજુ થવ જોઇએ.

ભુલોથી ભરેલો

ધારાસભામાં તે જોયે વખતે રજુ કરવામાં આવી હતી કે બીલ રજુ થાય તે પહેલાં તેનો અભ્યાસ કરવાનો મોકો ને વખત જ રહ્યો નહોતો. આ રીપોર્ટ ભુલોથી ભરેલો છે. તદન એક તરફી છે. મુખ્ય કમીશનના બન્ને રીપોર્ટો સાથે તેની સરખામણી કરું છું ત્યારે અંધકાર અને પ્રકાશના જેટલો તેમાં તફાવત જોવા હું. પુરેપુરા પુરાવા વીના હું આવું કથન ન જ કરૂં.' આથી પ્રધાનને ઘણું માઠું લાગ્યું છે. પરંતુ એ હું પુરવાર કરી શકું છું. પ્રધાને રીપોર્ટની પ્રસ્તાવનામાં જણાવેલું છે કે રીપોર્ટ લાંબો છે અને તેનું પહેલું અને બીજું પ્રકરણ અનુક્રમે, મુનીપલ ની સ્થાપના અને તે પછીની ૧૯૪૨ સુધીની અર્બનિદ્યાસીક સ્થિતિ રજુ કરનારૂં છે. એટલે આમાં અર્બનિદ્યા સીક નોંધ બતાવે નથી. પરંતુ બીજા પ્રકરણના ૨૮૮ મા પારિગ્રાફમાં જણાવેલું ■ કે: "પહેલાંથી બીજા પ્રકરણ સુધીમાં જુબાનીનો આપવામાં આવેલો સાર તપાસતાં માલુમ પડશે કે, સાઉથ આફ્રિકામાં ગીરમીટીયા મજુર તરીકે હીંદી નાદારના યુરોપીયન વતનીઓની ઈચ્છા વીરૂદ્ધ દાખલ થયો હતો. ઘ્યે, નાદારના યુરોપીયનોએ તો બંધીર રાજકીય બુધ્ધ કરેલી હોય યા નહિ એ જુદો સવાલ છે. પરંતુ આ તો રીપોર્ટ માં કરવામાં આવેલી એક વાત છે, જે રીપોર્ટનો પ્રધાન બચાવ કરવા માગે છે. નાદારમાં હીંદી નાદારના યુરોપીયન વતનીઓની ઇચ્છા વિરૂદ્ધ દાખલ થયો એવું ઇતિહાસ કહે છે એ વાત ખરી હોવાનું તેમાં સમજાવવામાં આવ્યું છે. તેનું સમર્થન કરનારાં અર્બતિહાસીક પ્રકરણો જાહેર કરવામાં આવ્યાં નથી. તેમાં શું હશે એ હું જાણતો નથી. આ બાબતમાં હું કેટલીક હકીકતો જણાવીશ: ૧૮૫૫ ના જુનની તા. ૧૮મીએ ટાઉન કાઉન્સીલે ૬૨૫ન ના રહેવાસીઓની એક જાહેર સભા બોલાવી હતી. સર જોબર્ન જેને આપ વામાં આવેલાં માનપત્રમાં ઘણી મોટી બહુમતીથી નીચે પ્રમાણેનો પરિગ્રાફ ઉમેરવામાં આવ્યો હતો:

કોલોનરના આશીર્વાદનાં નવાં સાહસોને સહાય આપવા આપણી પોતાની નેટીવ મજુરી બીલકુલના પગલાં લેવા ઉપરાંત અમે માનીએ છીએ કે પુર્વ બાંથી કુલીઓ અથવા બીજા મજુરોની મર્યાદિત સંખ્યા દાખલ કરવાની પણ આપ મંજુરી આપશો.; કેમકે એ સાહસની સફળતાને માટે પુરતાં પ્રમાણ માં વિશ્વાસુ મજુરોની સંખ્યા હોવી બહુ જ આવશ્યક છે.

જુરી કરવામાં આવી છે. દાદાઓને કસોટી સામે મૂકીને તેઓ વચ્ચે કશો ભેદ પારખવામાં નથી આવ્યો એવો દેખાવ કરવામાં આવ્યો છે, પરંતુ જાતી અને ભાષાના આધારે વર્ગો પાડવાની બીલમાં અવસ્થા કરવાથી એ પોકળ ખુલ્લું પડી જાય છે.

ઓન. સેનેટર શ્રીયુતોને આપણને સ્પષ્ટ સમજાવ્યું છે. કે બીલનો હેતુ, યુરોપીયન, એશીયાટીક, તેવીજ અને કલર એવા ચાર વર્ગો પાડવાનો છે. તેમણે સાફ સાફ જણાવ્યું કે બીલનો હેતુ એ લોકોને કેપ પ્રાંતમાંથી પકડી કાઢવાનો છે. એટલુંજ નહિ તેમણે કહ્યું: પોર્ટ એલીઝાબેથમાં તેમને વોટ એજ રીતે મળી શકે છે. આવી અસ્પૃશ્યતાની મુક્તિઓ શાપ લાં આંતરરાષ્ટ્રીય જગતમાં સાક્ષ્ય આફ્રિકાની પ્રતિષ્ઠા શું રહી શકે? આંતરરાષ્ટ્રીય જગતમાં આપણે કેટલા હલકા પડયા છીએ? જગતના લોકમતના ધોરણ સમક્ષ આવી હલકી દલીલોથી શું બળવાનું? ગંભીર ચિંતન અને રાજકીય સવાલો ના વીચાર કરવાનો છે.

બીલના સિદ્ધાંતનો વિરોધ

અમારા પક્ષના અભિપ્રાય વીષે માનવંત પ્રધાનને કશી શંકા હોય તો તે દૂર કરવા માગું છું. અમે આ બીલના સીદ્ધાંતનોજ વીરોધ કરીએ છીએ, કેમકે, કરજીપાત સેગ્રેગેશનના સીદ્ધાંતનો જેમ વીરોધ કરીએ છીએ. એ દલીલનો અમે સંપુર્ણ અને નીખાલસપણે ઈન્કાર કરીએ છીએ કે સામાન્ય રીતે સાફ્રિય આફ્રિકાના લોકો વસવાટના સંબંધમાં પોતાનું જીવન અલગજ ગાળતા આવેલા છે અને ગાળતા રહેશે. અમે માનીએ છીએ કે આ વસ્તુ કેટલી હદ સુધી જાતી લોકોમે તેટલી હદ સુધી ગયેલી છે અને અમે આ બીલને સીધી રીતે નકારવાના છીએ માનવંત પ્રધાન અમને સમજાવવા માગે છે કે મેદાનો ખાલી રાખવાથી ગોરાતા વધે છે. હું પ્રધાનને પુછીશ કે જાન વીષે તેમનો શો મત છે?

મુખ્ય પ્રધાન: બીજ જાન વીષે મારો મત છે જ.

સેનેટર હુસન: હું પ્રધાનને યુરોપ નો નકશો જોવા કહું છું. બીજ જાન ની વાત નથી કરતો. જાનની વાત કરું છું. હું પુછું છું કે પતિ પત્નિને કાયમને માટે જુદા પાડવાથી શું જાને વચ્ચેનો સંબંધ સુખરી શકશે ખરો? સ્વીટઝરલેન્ડમાં જુઓ કે ત્યાં ફ્રેંચ અને જરમન ભાષા બોલનારા લોકો હળી મળીને સાથે રહે છે, સો વર્ષમાં એકજ નકાનો બનાવો થયો છે. અને ફ્રાંસ અને જરમનીમાં જ્યાં પ્રધાનપદપણાનો સીદ્ધાંત કડક રીતે અમલમાં મુકાયો છે, ત્યાં કેટલા ઝેરી રૂપમાં ત્યાં મોટાં યુધ્ધો થઇ ગયાં છે એમાં આખી દુનીયાને અને આપણને પણ સડોવાવું પડયું છે. લોકોને જુદા રાખવાથી તેઓ વધારે સુખી રહેશે એ ખોટી માન્યતા છે.

બીલ સામેના વાંધા

બીલ સામેના વાંધા વીષે બોલતાં સેનેટર હુસને કહ્યું. અમને આ બીલના ઝેરવાલ્યાપણા વીષે વધારે મોંતા થાય છે. આ જાતી ભેદ પાડનારૂં બીલ છે અને એવું છે કે એમાં એકજ જાતીના લોકો ગુનો મુકનારા અને ન્યાય કરનારા છે. પ્રધાને કહ્યું છે કે તેમના તરફથી નીમવામાં આવનારી બોર્ડપર કોઈ બીન-યુરોપીયનને મુકવાનો તે પરાદો રાખતા નથી. ■ કહેવાની તેમને જરૂર નહોતી. અમે જાણતાજ હતા. આ બીલ મુજબ ગોરા પોતાની અને બીનઓની વચ્ચે જમીનની વહેંચણી કરશે અને કોણ કોણ ભાગ લેશે એ પણ એજ કરાવશે. પ્રેસીડન્ટ કુગરની એક જાણીતી વાત સભ્યોને યાદ આપવા હું ચોદીક લીટીઓજ અહીં ટાંકીશ. મેનફ્રેડ નાઇને તેમનાં સંભેલાં જીવનમાંથી હું તે ટાંકું છું: બે ભાઇ ઓ વચ્ચે ભાગ વહેંચાયો. તેમાં એક જમીનના ટુકડાની વહેંચણી થતી રહી ગઇ હતી. તેની અને વચ્ચે તકરાર થઇ. તેઓ પ્રેસીડન્ટ પાસે ફરિયાદ લઇ ગયા પ્રેસીડન્ટે મોટા ભાઇને જમીનના બે ભાગ પાડવા અને તેમાંથી પહેલી પસંદગી નાના ભાઇને કરવા દેવા કહ્યું." શું પ્રધાન આ પ્રમાણે કરશે? નહિ, એવાક નહિજ કરે. તે તો ભાગ પણ પોતેજ પાડવા માગે છે અને પહેલી પસંદગી પણ પોતેજ કરવા માગે છે. જે લોકોનું અમે પ્રતિનિધિત્વ કરીએ છીએ તેઓને કરજીપાત ઈલાકા રાખવામાં આવ્યા છે અને આ સભા ના દરેક પ્રમાણીક સભ્યને શું અન્યાય કરવું પડશે એ સારી રીતે સમજીએ છીએ. જે માનવંત સભ્યો આ સભામાં નેટીવ એફેર્સ કમીશનપર હતા તેઓએ કબુલ કરવું પડશે કે કોઇ પણ કારણમાં નેટીવ લોકેશનને માટે જમીન જોઇતી હોય તો તે એવી જ જમીન મળશે કે જે કોઇને ઉપયોગની નહિ હોય અને નકામી પડી હશે. તેઓ એ પણ જાણે છે કે આંખા દેશને વીષે એજ સ્થિતિ વર્તે છે. શું તમે એમ માનો છો કે ટ્રુપમાં યુરોપીયનો અને કલરી વચ્ચે જમીનની વહેંચણી થાય તો કલર લોકોને આપે કેનીલવર્થ કે ન્યુલેન્ડઝ આવશે? માનવંત પ્રધાન જાણે છે કે તેઓને એ કદી નજ મળે. તે સારી રીતે જાણે છે કે કરજીપાત દાદાઓને માટે ટેકનીકલ કોલેજ કે સ્પોર્ટસ માઇન્ડ જેવી જગ્યાને માટે પણ જ્યારે અમે જમીન માગણ કરી ત્યારે શું થયું. કરજીપાની મ્યુનીસીપાલીટી ના દાદા મજુરોને માટે કે એક નિકાળની જગ્યા કોલેજ નીકળ્યો ત્યારે મને કેવી જમીન આપવામાં આવી! કરજીપાનો સમગ્ર કસ્બો નાખવામાં આવતો હતો એ ઉકરડાવાળી જમીન મને નિકાળ માટે આપવામાં આવી.

પ્રધાનપર અવિશ્વાસ

આ બીલની અસર એ થવાની છે કે એક જાતી તરફથી કરજીપાત પ્રજાસત્તાપણું સ્થાપવામાં આવશે. સઘળી જાતીઓ વચ્ચે ન્યાય ભરોસર તોળવા માં આવશે એવો કે પ્રધાનપર વીશ્વાસ મુકી શકતો નથી. એ બાબતનો મને તેમનાપર જરા પણ વીશ્વાસ નથી. ઉપલ્લા બે વર્ષ દરમીયાન દાદાઓને લગતી બાબતમાં જે કશું છે તે પરથી લોક કહ્યું છે કે તે પક્ષપાતી છે. એવા માણસ નહિ જોઇએ કે જે લોકમતપર આધાર રાખતા હોય અને તેનાથી લાભ મેળવતા હોય. એવા માણસ જોઇએ કે જે અવાજ પરાવનારા અને અવાજ નહિ પરાવનારા ઓ વચ્ચે ન્યાય ભરોસર તોળે અને ધર્મ-સાથી વર્તે, કે જેવું આગમા મુજબ પ્રધાનોએ અને ખુદ તેમના પોતાના પક્ષ પ્રધાને પણ પોતાના વર્તનમાં કરેલું. વક્ષ પ્રધાનના સંબંધમાં બોલતાં પ્રસંગવશાત, આ રીપોર્ટમાં કેપટાઉન ના કરારનું સુચન કોઇ રીતે થયું છે એ જાણવા જેવું પ્રશ્ન પડશે. "બાંયો પડેલી રીપેટ્રીએશનપરની મસલતો" એ રીતે તેનું સુચન કરવામાં આવેલું છે. કેપટાઉનના કરાર વિષે તેમાં એક શબ્દ પણ જણાવાયો નથી. આવો રીપોર્ટ તેનાપર સહી કરનારા ઓના માનને ખાતર પ્રધાન મને સ્વિકારવા કહે છે. અમે આ બીલનો વીરોધ કરીએ. છીએ કારણ લાગતા વળગતા લોકોની સાથે એ બાબતમાં મસલત કરવામાં નથી આવી. કેપ કહ્યાં સાથે જરા પણ મસલત નથી થઇ. બીલકુલ મસલત કે તપાસ કર્યા વિના રાતોરાત તેઓના હકો જીનવી લેવામા છે. હું મુખ્ય પ્રધાન હોઉ તો આવા બીલનો અત્યાચ કરતાં સભ્યાર્ઘ. એક વખત હતો જ્યારે પ્રધાન ઉદાર નીતી પરાંવતા હતા અને રાષ્ટ્રવાદ અને ઉદારમતવાદને સમાન ગણતા હતા. ■ વખતે કલર લોકોને સામાન્ય રીતે યુરોપીયનોમાં ગણવામાં આવતા હતા એ તે પસંદ કરતા હતા.

પ્રધાનની સત્તાઓ

અમે આ બીલ સામે વીરોધ કરી એ છીએ કારણ કે, તેની પાછળ રાજકીય હેતુ રહેલો છે. દાદાઓ અને કલર લોકોની સામે યુરોપીયનો ની સલામતી ખાતર એ સરેહદી વસ્તુ છે. એ તો ડોળ પણ કરી શકે. રસીદ બોકમાં પહોંચે મોણી મારેલા જોવું છે. એમાં કંઇ મુલ્યસ્થિતીરી નથી. કાયમ આફ્રિકા જેવા દેશમાં આપણે મુલ્યસ્થિતીરીની જરૂર છે. માનવંત સેનેટર શ્રીયુતોને પોર્ટ એલીઝા બેથમાં વોટ મેળવી શકવાની અને માનવંત પ્રધાન કરજીપાતમાં મેળવી શકવાની અમને શેખી મારતા. હું આત્મશ્લાઘા કરવા નથી માંગતો, પરંતુ ધર્મરનો ઉપકાર માનું છું કે એવો રાજદ્વારી હું નથી. તેના કરતાં તો જુદા ધંધામાં પડવું પસંદ કરું. અમે આ બીલનો વીરોધ કરીએ છીએ કારણ, તે પ્રધાનના હાથમાં અને સામાન્ય રીતે સરકારના હાથમાં, પાર્લામેન્ટ અને દેશની ન્યાયની અદાલતોને પણ વટી જાય તેવી સત્તા મુકનારૂં છે. અને તેવીજ વસ્તીની સનદ, જેના પ્રધાન એક સભ્ય છે, તેણે પણ આ બીલનો નહિ તો બીજા બીલને. એજ સીદ્ધાંત પર વીરોધ કર્યો છે. ન્યાયાધીશોનું તો મારે કહેવુંજ શું? પ્રધાનને તેઓપર જરૂ વિશ્વાસ જણાતો નથી. આ બીલથી ઉભી થતી દરેકદરેક પરિસ્થિતિમાંથી ન્યાયાધીશોની સત્તા બાતલ કરવામાં આવી છે. અને પ્રતિનીધિત્વ વિનાના લોકોને રક્ષણ આપનાર ભૂતકાળમાં તેઓજ હતા. પરંતુ એટલુંજ નથી. બીલની કલમે નીમવામાં આવનારી સેન્ડ ટેન્ડુર બોર્ડના કામનો અને તેની જમાબંધીનાં પરિણામોનો કોવાસ પ્રધાને પાર્લામેન્ટ સમક્ષ રજુ કરવાનો હતો પરંતુ આ બીલના આધારે નીમવામાં આવનારી બોર્ડનું કામ જાહેરમાં ચાલશે એવી કશી ખાત્રી નથી. ૧૯૪૬ નો કાયદો અને આ કાયદાની વચ્ચે મહદ્ નો તફાવત એ રહ્યો છે. આ બીલમાં કમીશનનું કામ જાહેરમાં ચાલવાની કશી ખાત્રી અપાઇ નથી.

મુખ્ય પ્રધાન: ૧૯૪૬ ના કાયદા મુજબની જ સ્થિતિ આ બીલમાં છે.

સેનેટર હુસન: ભૂતકાળમાં જાહેર માં તપાસ થઇ છે એ શું પ્રધાન ધ્યાનમાં લેશે?

મુખ્ય પ્રધાન: જાહેરમાં તપાસ થઇ હતી અને હું જણાવી ગયો કે આજે પણ એજ સ્થિતિ ■.

સેનેટર હુસન: શું પ્રધાન કહી શકશે કે ભવિષ્યમાં તપાસ જાહેરમાં થશે?

મુખ્ય પ્રધાન: હું એ કહી ગયો છું. ભૂતકાળની જેમ જ ભવિષ્યમાં આપણ કરશે, કેમકે કાયદામાં વ્યવસ્થા એની એજ છે.

સેનેટર હુસન: પ્રધાનનું વચન હું સ્વિકારૂં છું, છતાં એ વસ્તુ બીલની અંદર સ્પષ્ટ જણાવવામાં આવવી જોઇ એ. કેમકે, આવી જાતની ખાત્રીઓનું એવું અને છે કે ભવિષ્યના પ્રધાનો આગલા પ્રધાનોની ખાત્રીઓથી બંધાતા નથી.

મુખ્ય પ્રધાન: ૧૯૪૬ ના કાયદા વખતે માનવંત સેનેટરે એવી ખાત્રી માંગી નહોતી.

સેનેટર બુકસ: પ્રમુખ સાહેબ, મેં ૧૯૪૯ના કાયદાની વિરુદ્ધ મત નોંધાવ્યો હતો. જે વેળે ૧૯૪૯ ના કાયદા વિષે મને અટકાવ મારવામાં પ્રધાનને કેવો લાભ છે એ હું સમજી શકતો નથી.

અંતમાં સેનેટર કે. બુકસે તા. ૨૨ માર્ચ ૧૯૦૬ માં જોન હેન્રીક હોફમેયર (મરકુમના પિતા) એ લખેલો એક કાગળ ટાંકયો. કેપટાઉનની કલર્ડ પીપલ્સ વીજીલન્સ કમીટીએ કલર્ડ અને નેટીવ કોમોને મતાધિકાર આપવાની તેમણે હિમાયત કરી હતી તેને માટે આખી કલર્ડ વસ્તીનો ઉંડો આભાર દર્શાવનારા તેમનાપર લખેલા કાગળના જવાબમાં એ કાગળ લખાયો હતો. તેમાં મી. હોફમેયર જણાવ્યું હતું:

"કલર્ડ પીપલ્સ વીજીલન્સ કમીટી ની એકઝેકયુટીવની સુચનાથી તમે લખેલા તા. ૧૪ મીના પત્રને મારે અને મારા કલર્ડ બંધુઓની હું ઘોડીક સેવા કરી શકયો તે બદલ મારી એટલી બધી પ્રશંસા કરી તેને માટે હું તમારો ઉંડો આભારી છું. પરંતુ એ પ્રશંસા માટે હું જરાયે લાયક નથી, કેમકે તેઓની વતી એક માયાળુ શબ્દ કહેવા માં મને એમ નહોતું લાગ્યું કે હું માત્ર તેઓનું જ હિત કરતો હતો. સાઉથ આફ્રિકાના મારા બંધુઓનું પણ એટલુંજ હિત કરતો હતો." પછીમાં તેમણે લખ્યું: "જતી અને વર્ષ વીતેના મારા અંગત દિલો ઝલે તેવા કોમ છતાં વીસ કોડની જંગલી અને અર્ધ જંગલી પ્રજા થી વસાયેલા એક ખંડના છેક દક્ષિણના સીમાડાએ પડેલી દસ લાખની યુરોપીયન વસ્તી ને તેઓ ની વચ્ચે વસી રહેલા પચાસ લાખ કલર્ડો અને અસલી જાતીના બેકરો ની યુનેચ્છા દરમીયાન રાખે અને આપણી રાજકીય અને સામાજીક સંગઠન (યુનીયન) સ્થપાશે ત્યારે, આફ્રિકાની કરોડોની કાળી પ્રજાની સામે આપણી ઉત્તરની સરહદોનું રક્ષણ કરવા ઉપરાંત આપણી વચ્ચે રહીલી આપણા કરતાં પાંચથી છગણી અસલીપણી કલર્ડ અને નેટીવ વસ્તીથી પણ જો આપણે કાયમ ચેતતા રહેવું પડે તો આપણા નવાં કોમનવેલ્થને માટે સુરો દહાડો બેકેકો ગણાશે."

આ વચન જોન હેન્રીક હોફમેયરે ૧૯૦૬ માં ઉચ્ચાર્યા હતા. એ જ નીતી ને આપણે આજે વળગી રહેવાનું છે. મારા પોતાના મતદારોનાજ નહિ પરંતુ સાઉથ આફ્રિકાના હિતને ખાતર હું તેને વળગી રહ્યો છું અને વળગી રહેવા. અને મારી સંપુર્ણ ખાત્રી છે કે સાઉથ આફ્રિકાની પ્રતિનિધિત્વ વરની સધુમતી જાતીઓપર આવી જાતનો કાબુ તેઓની ઉચ્ચ બીદ્ધ અને આ પાર્લામેન્ટના અરધા સભ્યો ના મતને ઠોકર મારીને બજારકતીથી લાદવા એ ભાવિષ્યને માટે ભયંકર લોભમ બ્રહોરવા જેવું છે. એ લોભમ અટકાવવાનો પ્રયત્ન કરવો એ આપણી સૌની ફરજ છે.

નેતાઓની જવાબદારી

એ સાથે બીન-યુરોપીયન રાજકીય નેતાઓપર પણ જવાબદારી રહેલી છે અને તેઓમાંના ઘણા સુશિક્ષિત હોવ બીલકુલ કરતાં તેઓ વધારે સમજણથી વર્તશે એવી આશા રાખી શકાય. એટલું એ સમજી શકાય એવું છે કે, જનતા, કે જેના ઉપર તેઓ વગ ધરાવે છે, તેના કરતાં વીશેષ તેઓને બેપર વાઇની દીવાલ સામે માથું અફાળવાનું છે, જે વસ્તુ માણસને માંડા બલાવ નારી છે. તેમ છતાં નેતાઓ, જેઓને પોતે દોરવણી આપતા હોય, તેઓનું હિત જાળવું જોઇએ અને એ તા. ૧લીના જેવા બનાવો બીન યુરોપીયનો ના સવાલને આગળ વધારવાના કરતાં પાછળ હડાવનારા છે, કેમકે બીજી રીતે તેઓ પ્રત્યે દીક્ષોજી ધરાવનારા યુરોપીયનોમાં તે અરક્ષિતતાની લાગણી ઉત્પન્ન કરે છે. એ તા. ૧લીના તોફા નો બીન-યુરોપીયનોએ યોગ્યાં હતાં કે તા. ૨૬મીના કંઈ પણ તોફાન તેઓ યોજ્યા રહ્યા છે એવું અમે સુચવવા નથી ઇચ્છતા. છતાં એવાં પગલાંનું પરીણામ અનુમાની શકાય છે અને એ એક દીવસની હડતાળ યોગી રેડાયા વીના પસાર થાય તો નવાઇ જ ગણાશે, એ મારદાડ થશે તો, નેસનલીસ્ટો, જેઓનું સૌથી મજબુત શસ્ત્ર બેકાં બ્રહ્માના ઉભાં કરવાનું છે તેઓ એવી દલીલો કરવા મંડી પડશે કે ચળવળીયા ઓ સામે હજુ વધારે સખત પગલાં લેવાની જરૂર છે અને એપાર્ટહેઇની નીતી સંપુર્ણપણે અમલમાં મુકાશે ત્યારે સંધર્ષણની નાજુકીનો ચુક દીવસ ઉગશે, અને વધારે અનુભવ મોકો એ દલીલને ખરી માની લેશે, આથી અમે માનીએ છીએ કે આવી હડતાળ એ કે તે મોટા પાયા ઉપર થવાનો તો સંભવ નથી જ, છતાં તેથી જાતી જાતી વચ્ચેના સંબંધને માઠના કરતાં હાની વધારે પહોંચાડશે અને બીન યુરોપીયનોની સ્થિતી સુધરવાને બદલે બગડવા પામશે.

ખામોશીની જરૂર

બીન-યુરોપીયનોને આજે સૌથી વીશેષ જરૂર ખામોશી અને અનુશાસનની છે અને, આફ્રીકન નેતાઓ તરફથી સમયે સમયે એવું કહેવામાં આવે છે કે ગોરા પાત્રને દુશ્મન ગણવો. જોઇએ, એવાં કથનની એકંદર યુરોપીયનના મનપર કેવી છાપ છે એ સમજવાની જરૂર છે. ઘણા યુરોપીયનો બીન-યુરોપીયનોની 'અભિલાષાઓ' પ્રત્યે ગમે તેટલી સદભાવના ધરાવતા હોય તો પણ, એ અભીલાષાઓમાં, ગોરાને સમુદ્રમાં ફેંકી દેવાનો જે સમાવેશ થતો હોય તો, દુરત દબી જશે, સૌથી ઉદાર યુરોપીયનોને પણ ચુંવાગીરીનો ભય રહે છે અને દુકાનોરો જ્યારે આંગણે આવી રહે ત્યારે તેઓ ઉમરમાં ઉમ નેસનલીસ્ટોના પક્ષમાં થઇ જાય છે. આથી જેઓ બીન-યુરોપીયન લોકમત કેળવવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા હોય તેઓએ વખતોવખત ભીતોને તેઓ ગુમાવી નહિ બેસે તેની કાળજી રાખવી પડે છે. જુન તા. ૨૬ મીના દિવસનો આ દ્રષ્ટિએ વીચાર કરવો જોઇએ.

જાતીય એખલાસ અને વિરોધ દિન

'ના ટાલ વિટનેસ' જુન તા. ૧૭ મી ના નીચેનો મનનીય લેખ સર્વે છે જે સઘળા નેતાઓએ ધ્યાનમાં લેવા જેવો છે:

દેશ ભરમાં મળેલી અનેક સભાઓ પરથી જો માપ નીકળતું હોય તો જુન તા. ૨૬મીનો જનેરલ વર્ણવેલો રાષ્ટ્રિય વીરોધ દીન, જે દીવસે સઘળી જાતીના લોકોને, નેસનલીસ્ટ સરકારનાં કૃત્યો પ્રત્યે અસુગમો દર્શાવવા, કામપર નહિ જવાનું સુચવવામાં આવ્યું છે, તે મે તા. ૧લીના દીવસ કરતાં વધારે સફોળા પ્રમાણમાં પાળવામાં આવે એવું લાગે છે. આશા રાખવામાં આવે છે કે ગે ૧લીના જેવો ખુનરેજમાં તે નહિ પરિણમે, કેમકે એ દિવસે કામપરથી પાછા ફરતા હડતાળમાં લાગ નહિ લેનારાઓપર પથરા ફેંકાયા પછી રીક્ષર પણ હડતાળીઓપર પોલીસ તરફથી ગોળીબાર થયા હતા અને પણ માર્યા ગયા હતા. એટલું તો સ્પષ્ટજ છે કે એ દિવસે બધેમાં નેતાઓ અને સમેલા જનોને માટે આકરતરી રીતે જવાબદારી સરકારને જ શીરે રહે છે, કે જે મતાધિકાર નહી ધરાવનારી જનતા, જેના તો દુરદષ્ટપણાનો તે દાવો કરે છે, તેની સુખાકારી પ્રત્યે ઘણ જોપરવાહ બતાવતી આવેલી છે અને જેની માગણીઓને બીલકુલ દાદ આપેલી નથી. નીરાશા, જ્યારે તેનો કંઈ પણ રચનાત્મક કાર્યથી છોડ સાવવામાં આવતો નથી ત્યારે ઓછ પણ ભરેલી મારફાડનું સ્વરૂપ પકડે છે અને જો સરકાર વીરોધરૂપી ખળભળતા ઝાડના ખાટકાનું મુળ વધારે પડતું દાબવા જતાં તેના પોતાના કહેવાપર તે ઉછળી પડે તો તેણે નવાઇ પામવા જેવું નથી. ઉશ્કેરાયેલી લાગણીને કાબુમાં રાખવાની તા જોકે કાળા કરતાં ગોરાને વધારે મળેલી છે છતાં જો બહુ ઉશ્કેરણી થાય તો તે પણ ગુંચાગીરી કરી મારે તો પછી નેટીવને તેમ કરવાને કેટલો જબરી ઉશ્કેરણી કાબુ એ વીચારવું જોઇએ અને ઉકો રાષ્ટ્ર જનારા બેગા લોકોને વીનો ઉશ્કેરનારી નીતીઓને અનુસરવામાં નહિ આવની જોઇએ.

ટ્રાંસ્વાલ ઈન્ડિઅન કોંગ્રેસનો ઠરાવ

ટ્રાંસ્વાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસે નીચે પ્રમાણે ઠરાવ કર્યો છે:

રવિવાર તા. ૧૭ જુન ૧૯૫૦ ના રોજ જોહાનીસબર્ગમાં મળેલી ટ્રાંસ વાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની વર્કીંગ કમીટી ની તાત્કાલીક સભા ગ્રુપ એરીયાસ બીલ અને સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ બીલ પાર્લામેન્ટમાંથી પસાર થઇ જવા થી ઉપસ્થિત થયેલી ઘેરી પરિસ્થિતિ નો વીચાર કર્યો બાદ, એવા નિર્ણયપર આવી છે કે આ દેશના એક ક્રોડ લોકોપર પોલીસ રાજ્ય ઠેકાણે ફેડરેશનો કાર્યક્રમ કે'ર વર્તવાનો છે.

હીંદી કોમ નાબુદ થઇ જવાના ભયમાં આવી પડી છે, આફ્રીકન અને કલર્ડ લોકોપર વધારે જુલમો થશે અને યુરોપીયનોના મોટા વર્ગના હાથો અને ખુટો પર એક યા બીજી રીતે ગંભીર ભોગમ આવી પડશે. દેશની સલીસલામતી પર આવી પડેલી આવી અસાધારણ આફતનું કારણ કે. મલાનની નેશનલીસ્ટ સરકારની એપાર્ટહેઇની નીતી છે.

આ સભા એવો દ્રઢ મત ધરાવે છે કે સાઉથ આફ્રીકાના આ કટોકટી ના સમયમાં ગોરા અને કાળા લોકો માટે હવે એકજ માર્ગ ખુલ્લો છે, અને તે, ફેશીસ્ટ તંત્રની સ્થાપના સામે પુરેપુરો વીરોધ કરવાનો છે. આથી સાઉથ આફ્રીકાના નાગરીકો તરીકેની અને હીંદીઓ તરીકેની અમારી જવાબદારીઓ સંપુર્ણપણે સમજીને, અમે ગંભીરપણે કરારીએ છીએ કે, ફેશીસ્ટો ના ક્રુરક્રમની સામે અને સઘળા લોકો ની સ્વતંત્રતાને માટે અને લોકશાસનને માટે બીજા નોન-યુરોપીયનોને પુર્ણ સહકાર આપવામાં અમારો પુરેપુરો ભાગ ભજવીશું.

આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રેસીડન્ટ જનરલ તરફથી, સોમવાર તા. ૨૬ જુન, ૧૯૫૦નો દિવસ રાષ્ટ્રિય વીરોધ દિન તરીકે માળવાની કરવામાં આવેલી હાકલના સમર્થનમાં સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસે કરેલી હાકલનું સંપુર્ણ પણે પાલન કરવાની અમે પ્રતિજ્ઞા કરીએ છીએ. એ મુજબ એ દિવસે ટ્રાંસ્વાલના હીંદીઓને પોતાના ઘોકરાં ઓને નિશાળે નહિ મોકલવા અને

આ વીરોએ સાઉથ આફ્રિકાના ઇતિહાસમાં એક મહાન યાદગાર પ્રસંગ બનાવવામાં રાષ્ટ્રિય કૉંગ્રેસવાળાઓને અને વસ્તીના સઘળા વર્ગોને બનતો સક્રિય સાથ આપવા સુચવીએ છીએ.

આ સભા વધુમાં, હોંદી ફોમને એ સમજવા સુચવે છે કે, સાઉથ આફ્રીકાના લોકોની સમક્ષ જીવન મરણનો પ્રશ્ન આવી પહોંચ્યો છે, અને આ રાષ્ટ્રિય વીરોચ દિન, નેશનલીસ્ટ સરકાર[ડૉક્ટર]ઍપાર્ટહૅડની પોતાની રીતની નીતી સંપુર્ણપણે છોડી ન દે ત્યાં સુધી ચાલુ રાખવાની મહાન લડતનું મંડાણ સુચવનારો છે. આપણી સામે ઘણા મુશ્કેલ અને ગંભીર દિવસો આવી પહેલા છે. આ લડતમાં મોટામાં મોટા ભોગો આપવા પડશે. આપણામાંના દરેકને અડગ બહાદરી બતાવવી પડશે. આ વસ્તુ સમજીને, આપણી લડતની અંતિમ કલાકમાં સંપુર્ણ વિશ્વાસથી ઝઝે તે પરિણામો આવે તો પણ, કુરબો ભોગવવા અને ભોગો આપવાનો અમે દરાય કરીએ છીએ.

આ સભા સાઉથ આફ્રીકા સામેની રાષ્ટ્રિય ડોમ્સ કોન્ફરન્સમાં સામેલ નહિ થવાના અને યુનાઇટેડ નેશન્સના સ્વાતંત્ર્યના ખરીતાના અને માનવહકોના ખરીતાના સિદ્ધાંતોના સાઉથ આફ્રિકા એ છડેચોક કરેલા આ નવા અંજની સામે યુનાઇટેડ નેશન્સને અપીલ કરવા ના હૉદ સરકારે કરેલા ઠરાવની સંતોષ સાથે નોંધ લે છે. હૉદ સરકાર અને હૉદની પ્રજાને હૉદની પ્રતિષ્ઠા ટકાવી રાખવાને, પીડાયેલા લોકોના મહાન સવાલની હિમાયત કરવાને અને જગત ની શાંતી, જે મહાન સરકારની બર્તાવેહડની અને ફેશીસ્ટ નીતીથી જોખમાઈ છે તેનું રક્ષણ કરવાની લડત ચલાવવા પોતાનો અવિરત પ્રયત્ન ચાલુ રાખવા વિનંતી કરે છે.

આ સભા પાકીસ્તાન સરકારને નીચેની બાબતોનો ગંભીર ખ્યાન આપવા વીનંતી કરે છે:

(અ) બર્તાવેહ પાકના[અનિષ્ટ ગ્રુપ ઑફીસર બીજ પાકીસ્તેન્ટમાંથી પધાર કરી દેવાની યુનીયન સરકાર જે બેપુરી ઉતાવળ કરી રહી છે. એ, ડૉ. મલાનની સરકારની, આ દેશમાંથી હૉદીઓને હાંકી કાઢવાની અને, દરબી બાનમાં, તેઓને સંપુર્ણપણે પધ્યારા ઑફીસ તેઓના ઉપર જુલમ વર્તાવવાની જેણે જાહેર કરેલી નીતી અમલમાં મુકવાના તેના કર નીશ્ચયનો એક વધુ પુરાવો છે.

(બ) એક તરફથી યુનીયન સરકાર હૉદીઓને તગેડી કાઢવાનો પોતાનો પ્રયત્ન વધારે મજબુત કરી રહી છે ત્યારે બીજી તરફથી રાષ્ટ્રિય ડોમ્સ કોન્ફરન્સમાં રસ લઈ રહેલી હોવાનો ડોળ કરી રહી છે, એ હકીકતપરથી તેનો ખુરો હેતુ ખ્યાલ આવ્યા છે. મલાન સરકારનો હેતુ હૉદીઓને આ દેશમાંથી કાઢી મુકવાની પોતાની નીતીને માટે હૉદ અને પાકીસ્તાન સરકારની સંમતી મેળવીને, યુનાઇટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલીમાં કુનીયા તેને વધેરી કાઢે તેમાંથી છુટી જવાનો છે.

આથી આ સભા પાકીસ્તાનની સરકારને રાષ્ટ્રિય ડોમ્સ કોન્ફરન્સમાંથી તુરતજ છુટી થઇ જવા અને પાકીસ્તાનની પ્રતિષ્ઠા ટકાવી રાખવાને જરૂરી સઘળાં પગલાં લેવા અંતઃકરણ પુર્વક વીનંતી કરે છે.

સાઉથ આફ્રીકાની સરકાર એશીયા ના લોકોનું અપમાન કરી રહેલી હોઇ આ સભા, સઘળા એશીયાના દેશોને, સાઉથ આફ્રીકાના પીડાયેલા લોકોના સવાલને અસરકારક રીતે ટેકો આપવા અને તેઓના ન્યાયી સવાલને ટેકો આપવામાં યુનાઇટેડ નેશન્સમાં પોતાની સંપુર્ણ વજ ચલાવવા વીનંતી કરે છે. સાઉથ આફ્રીકાની ચીના લોકોને પણ ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ સીધી રીતે લાગુ પડતું હોઇ, અને એશીયા અને જગત ના પ્રશ્નોમાં હતીહાસે ચીનને અગત્યનું સ્થાન આપેલું હોઇ, આ સભા, સાઉથ આફ્રીકાની ફેશીસ્ટ નીતીની સામે દુનીયાના વીરોધમાં ચીનની પ્રબળ સરકારને સામેલ થવા ખાસ વીનંતી કરે છે.

બ્રીટીશ સરકારની ઍપાર્ટહૅડની નીતી ઓ કોમનવેલ્થના કરોડો લોકોની લાગણીઓ અને અભીપ્રાયોઓને દુભાવ નારી છે. આ નીતીઓ કોમનવેલ્થને દબનનું એક હથીયાર બનાવે છે અને તેથી આ સભા, કોમનવેલ્થના જન્મ સભ્યોને સાઉથ આફ્રીકાની પ્રત્યાયાકી નીતીને સહન નહી કરવા અને પોતા ની નીતી બદલે નહિ અને સાઉથ આફ્રીકાના બીન-ગોરા લોકોપરના અન્યાયો દુર કરે નહિ તેં કોમનવેલ્થ ના સભ્ય તરીકેના બાલેાગાંયી તેને બાતલ કરવા વીનંતી કરે છે.

સાઉથ આફ્રીકાની ફેશીસ્ટ નીતી જગતની શાંતીને ગંભીર ભયરૂપ છે. આથી આ સભા દુનીયાના સઘળા લોકશાસન પ્રિય દેશોને યુનાઇટે નેશન્સ ખાતેના પોતાના પ્રતિનિધીઓને સાઉથ આફ્રીકાની સરકાર, જે યુનાઇટેડ નેશન્સનું સભ્યપદ ધરાવવા છતાં જે વિશ્વ સંસ્થાએ સ્થાપીત કરેલ સિદ્ધાંતોનો છડેચોક ભંગ કરવાની ધૃષ્ટતા કરી રહી છે, તેનાં પર અસરકારક પ્રતીબંધો મુકવાનો ઠરાવ લાવવા સુચના કરવા વીનંતી કરે છે.

ગોરાનો સુધારો ટકાવી રાખવા નેશનલ કનવેનશનની સુચના

ગ્રુપ પ્રાંતિક કાઉન્સીલમાં અમે આવા દીરે એક સુપ્રીમ કોર્ટના જજના પ્રમુખપણા હેઠળ બીનપક્ષી પોરણે વર્ષના સવાલપર એક નેશનલ કનવેન શન ભરવાની ફેટસાલ સભ્યો તરફથી માગણી થઇ હતી. કેપટન જે. એ. એસ. ઑસન (વારકોના યુ. પી. મેમ્બર) એ એવું કનવેનશન ભરવા વડા પ્રધાન ને આગ્રહભરી રજુઆત કરવા એકમીનીસ્ટ્રેટરને માગણી કરી હતી. તેમણે કહ્યું, આ દેશમાં યુરોપીયન સુધારાને બચાવવાને હવે જે કાંઇ તોડું થયું છે, પરંતુ એ દિશામાં ગંભીર પ્રયત્ન કરવાને કદાચ હજુ બહુ મોડું ન કહેવાય.

શ્રી એ. પી વેન્ટર (સ્ટેલનબોશના નેશનલીસ્ટ મેમ્બર) એ કહ્યું કે એની પરિષદ સેમ્બોલન કે ઍપાર્ટહૅડના પોરણેજ બોલાવી શકાય, પછી તેને નામ ભલે ગમે તે આપવામાં આવે. તેમણે કહ્યું: ગોરા કરદીઓએ નોન-યુરોપીયનો પર કરેલા ઉપકારની તેઓ ની પાસેથી આભારની લાગણી જોવાય તેઓને આર્થીક સ્વતંત્રતા આપવી જરૂરી છે. ઍપાર્ટહૅડનો વીચાર કંઈ નવો નથી. સાઉથ આફ્રિકા એ નીતી ને રીઢાઓથી અનુસરતું આવેલું છે. કુ સર્વ લક્ષ છું કે તેના પરિણામે યુની યનની ગોરી પ્રજા ગોરા સુધારાને ટકાવી રાખવામાં સફળ થઇ છે.

કરનલ જે. એચ. વીન્ટ (કેપ્ટનટેસ્ટ હોસ્પેન્ટના યુ. પી. નાં મેમ્બર) એ કહ્યું: કલર બોરોને જો મતાધિકાર અપાયો નહિ હોત અને તેઓની પ્રગતી એટલી ઝડપથી થઇ નહિ હોત તો નેશનલીસ્ટો તરફથી ઍપાર્ટહૅડની ગુમ પડી રહી છે તેટલી પડી નહિ હોત.

મી. પી. બેમ્બરગ (ડીઆર-કોલ્સબર્ગ ના નેશનલીસ્ટ મેમ્બર) એ વર્ષોના સવાલપર યુનાઇટેડ પાર્ટીને નેશનલીસ્ટો સાથે જોડાઈ જવા અપીલ કરી.

સપ્રેશન ઑફ કોમ્યુનીઝમ બીલ સામે વિરોધ

ગયે અઠવાડીયે કેપટાઉનના ટીસહોલ માં કેમેરોનીઅ ઍકશન કમીટીની મળેલી સભામાં બાયલુ કરનારાઓમાં મી. બી. એમ. એલ. મેયીંજર એમ. પી. અને સેનેટર ડૉ. ઈ. એમ. બુકસ હતા. મી. મેયીંજરે કહ્યું કે ન્યાય મંત્રી દેશને કહે છે કે કોમ્યુનીઝમ દેશની સુરક્ષિતતાને ગંભીર જોખમ કારક છે. અમે જાણવા માગીયે છીએ કે આવું કામતો દેશમાં થઇ રહ્યું હોય તો સરકારે તેને અટકાવવાને શું કર્યું છે આ ક્ષણ બ્રાતના ન્યાય મંત્રી છે! જો બોલો શાંતીને જોખમ કરતા હોય તો હવાત કાયદાથી તેઓને પુરી રક્ષણ આપવા આ બીલ પાસ થયો એટલે તો પ્રધાન પોતેજ પુના ઉપરની તરફે અને તેનો ન્યાય પણ પોતે જ કરશે. આવી બ્રાતના કાયદા બોલોને અતીતને માર્ગે લઇ જનારા છે કેમકે બ્રાતભરેલો આપનારાઓને તે ઉશ્કેરણ આપે છે અને પછી તેનું રક્ષણ કરે છે. તેમણે કહ્યું: બીલ સ્વતંત્રતા કાયદો અને રેઝરેક્શનનો કાયદો બોલોને બીજાઓ ના બાનગી જીવનપર નજર રાખવાનું ઉશ્કેરણ આપનારો છે, જ્યારે આ કોમ્યુનીસ્ટોનો કાયદો તેઓના જાહેર જીવનપર નજર રાખવાને ઉશ્કેરણ આપનારો છે.

સેનેટર ડૉ. બુકસે કહ્યું કે આ બીલ થી લોકો ડરી જઇ પોતાના વિચારો છુટથી દર્શાવી નહિ શકવાનું જોખમ રહ્યું છે. પરંતુ બહારના અધિકારમાં આપણે જઈએ તો વિગતથી જઇએ. તમારે જે કહેવું હોયએ ■ કહેવાં આ બીલથી તમારે ડરવાની જરૂર નથી.

પ્રમુખ મી. કમીને કહ્યું કે કેમેરોનીઅ ઍકશન કમીટી બોલાં આવાહીમાં પર લીબીલ રાજદ્રોસ લીગે યુનીયનમાં લોક-શાસનના કીલ્લાનું રક્ષણ કરનારી સઘળી સંસ્થાઓની પરિષદ બોલાવી હતી ત્યારે

કન્ટ્રીના ગ્રાહકો:— અન્ય સ્થળેથી માલ મંગાવતા પહેલાં, અમને એક વખત તક આપી ખાત્રી કરી જુઓ:— મરી-મુસાલો, ઠંડાં, કરીપાવડર, કેરી પર-જ્યુસ દરજ્જો, હવન-પુજા તેમજ બધા જાતની જરૂરીયાતોની-દેશી ચુનકાં, બનારસી સાડીઓ બનારી, અને વસ્તુઓ મોકલાવ આપે. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ અમારો મુદ્રાલેખ છે." ૪૦ વર્ષની કરણનામાં સુપ્રસિદ્ધ દુકાન:—
એડ્રેસ: ૧૧૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, દરબન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.
પરશુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.

સ્વપ્નાં હતી. તેના પરિણામે મજોલી આ કમીટીને સક્રિયતા ઓછી કોમ્યુનીઝમ બીજાનો વીરોધ કરવાને બદલે બળ પ્રમાણે લેવાની સુચના આપી છે.

ઈસ્ટ આફ્રીકાને અહીંસાનો પાઠ

મેની ૨૪ મી તારીખના નવજીવનના પુનાપત્રના કેનીયા કલમમાં બોલતાં શ્રી. કાકા સાહેબ કાલેલકરે જણાવ્યું હતું કે આજે કલબો કે જેમાં બધી કોમના લોકો ભેગા થઇ વાતો ચીતો અને ભેગા ભેગી ખાવું લે છે એ લેખ મને બહોજ આનંદ થાય છે. તેમને "યુદ્ધ તથા શાંતી વખતે અહીંસા" એ વીષય ઉપર કહ્યું. ઘણા વર્ષોપર હું હીંસામાં અને મંતીમાં માનનારો હતો. હું માનતો કે આઝાદી હીંસા થી જ મેળવી શકાશે. તેમજ મારા જેવા જુવાનીયાઓ સાથે હું આઝાદી મેળવવાની ક્રાંતી સીવાયની બીજી રીતો નો વીરોધ કરતો અમે ગાંધીએ સર્વ બાજુથી બ્રિટન પાસેથી અમારી આઝાદી ઝુટવી લેવાના સ્વપ્નો સેવ્યાં હતાં. એ વખતે સાંપીજી દાંડીની કુચમાં ચમકતા સ્વપ્નાતમાં અમને એમના વીચારોપર જરાએ વીશ્વાસ ન બેસો. પણ ધીમે ધીમે અહીંસાનું બળ અને શુદ્ધતાએ મને આકર્ષ્યો. આજે હવે હું માનું છું કે વીજ્ઞાનમાં આગળ વધીને જે વીનાશી શોધો કરી છે તેનાથી દુનીયાને બચાવવાનો એકજ માર્ગ છે અને તે સાંપીજી નો. યુદ્ધ એ રોગ નથી પણ એ રોગ ના ચિન્હો છે. સાંપીજીએ પોતાનું પુર્ણ ધ્યાન તે રોગ ઉપર આપ્યું હતું અને તેઓ જાણતા હતા કે, વખતોવાર રોગ કરતાં રોગના ચિન્હો દુર કરવા વધુ મુશ્કેલ છે. એક માણસે બીજા ઉપર જુલમ કરવો, પૈસા અને એશ આરામનો મોહ રાખવોએ રોગ છે. સાંપીજીએ આપણને શીખવ્યું છે કે જો આ બીલો આપણે તરત દઇએ તો યુદ્ધ આપોઆપ બંધ રહેશે. સાંપીજીનું આ શિક્ષણ દાંડીને માટે નવું નહોતું. દાંડના પુર્વજોએ અને બધી દુનીઓ એ આ શિક્ષણ દાંડીને વખતોવાર આપ્યું હતું. તેથી આ સાંપીજીના વીચારો માટે મહેનત કરવી જોઇએ. નહિ તો બીજા સવાલો એકીબાને ઘેરી લેશે અને સઘળી પ્રગતી અટકી જશે, એકીબાની સઘળા પ્રશ્નઓ જો સંગઠીત થઇ કામ કરશે તો એકીબા તેમજ બાકીની દુનીયા માં ક્રાંતી થયાશે.

આઝાદી સાથે રહેલી જવાબદારીઓ

પ્રેસીડન્ટ સોકારનોના મહેમની સામે એકત્ર થયેલી માનવમેદની સમક્ષ બોલતાં પંડિત નેહરૂએ કહ્યું: આપણા પર આક્રમણ અને સંકટ આવી પડે ત્યારે આપણાથી તેને નમી નહિ જવાય પરંતુ આપણી સમગ્ર શક્તિથી તેનો સામનો કરવો જોઇએ. તેમ કરવામાં આપણે આપણા મુળ ધ્યેયો ક્યારે પણ રાખવાં જોઇએ કેમકે સંભવ રહે કે આપણે મેળવેલી સફળતા ઉપરછપ્પીજ હોય અને અંતે આપણે જે વધારે પતનને માર્ગે લઇ જનારી હોય. દાંડે આઝાદી પ્રાપ્ત કરી તેનો ઇતીહાસ કહી તેમણે કહ્યું: "ઓટે આજે પ્રજાઓ પોતાની આઝાદી હીંસા ના માર્ગે જ મેળવે છે પરંતુ સાંપીજી એ આપને નવો માર્ગ બતાવ્યો. એ માર્ગથી પણ લોહી રેડાતું, આંસુ પડતાં અને દુઃખો પડતા નહિ અટકયાં પરંતુ તેનું પ્રમાણ ઘણું ઓછું થયું. વેરઝેર અને હીંસાની વૃત્તિ જે એવી સદીઓમાં ગોઠી આજ જન્મે છે તેનું પ્રમાણ ઘણુંજ ઘટી ગયું." આગળ ચાલતાં તેમણે કહ્યું: અમે પણ આઝાદ થયા અને તમે પણ આઝાદ થયા, પરંતુ આપણી સામે મહાન પ્રશ્નો આવી પડેલા છે. તેનો ઉકેલ તો જરૂર લાવીશું જ પરંતુ તેને માટે આ પણી સળગી શકતી અને ધાન અને હીંમત ખર્ચી નાખવાં પડશે....તમારા કેટલાક પ્રશ્નો અમારા પ્રશ્નો જેવાજ છે, કેટલાક જુદા છે, પરંતુ અમે તેવા હોમ તેને હાથ ધરવાના મુળ સિદ્ધાંતો તો એકજ હોઇ શકે....જેટલે દરજ્જે એ આપણે કરીશું તેટલે દરજ્જે આપણે આપણા અને દુનીયાના પ્રશ્નો ના ઉકેલ લાવી શકીશું." પંડિત નેહરૂએ કહ્યું: આપણે ખ્રીસ્તીઓ ના નહિ છતાં આઝાદી આવવાથી આપણે તેની જવાબદારીઓમાંથી છટકી શકતા નથી. એ જવાબદારીઓ આનવી તેમજ આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં હોય છે. આઝાદી એકલી રહી શકતી નથી, જવાબદારી તેની સાથેજ રહેલી હોય છે. એ જવાબદારીઓ દુનીયાના બધા ક્ષેત્રમાં વધારેને વધારે આમ લેવાની આપણાને ફરજ પાડે છે.

આંતરરાષ્ટ્રિય મજુર સંઘના પ્રમુખસ્થાને ચુંટાયેલા શ્રી. જગજીવનરામ

દાંડના મજુર પ્રધાન શ્રી. જગજીવનરામ છત્રીયા બાદે જેનીવા આંતર રાષ્ટ્રીય મજુર સંઘની તેત્રીશની પરિષદ ના પ્રમુખસ્થાને ચુંટાયા છે. પ્રથમ ઉપર દેશોમાંથી આવેલા ૩૫૦ પ્રતીનીધો અને સલાહકારો સમક્ષ બોલતાં તેમણે દુનીયાની શાંતીમાં આંતરરાષ્ટ્રીય મજુર સંઘે આપેલા ફાળા વિષે સુચન કરી જણાવ્યું કે: દાંડના રાષ્ટ્ર પિતા મહાત્મા ગાંધીજીએ જનતાની ઉન્નતિને માટે પોતાનું જીવન અર્પણ કર્યું હતું કેમકે તેઓ માનતા હતા કે દુનીયાની અરી શાંતી તેમાંજ રહી હતી અને નહિ કે આધુનિક યુદ્ધના સરંજામો. દુનીયાની શાંતીને માટે સૌથી આવશ્યક વસ્તુ ગરીબી અને તેને પરિણામે થતા રોગોનો ઉકેલ લાવવાની અને દુનીયાના મોટા ભાગના લોકો જે દરિદ્રતામાં રહે છે તેઓની સુધારણાને છે.

હીંદ-પાકીસ્તાન સંબંધપર ગ્રહપ્રધાના તંત્રીનો મત

કલકત્તાનો પત્ર 'અસહયાદી'ના તંત્રી અહમદ અલ્લ અન્તાબ્દીએ એવો મત દર્શાવ્યો છે કે પોતાની પ્રગતીને માટે પાકીસ્તાને હીંદ સાથે મૈત્રી અને સહકાર કરવાં જોઇએ. મુંબઇમાં એક અખબારી પરિષદ સમક્ષ બોલતાં તેમણે કહ્યું: મારી ગયુ માસની હીંદ ની મુલાકાત મારી આંખ ઉઘાડનારી નીવડી છે. તેમણે કહ્યું કે પાકિસ્તાન માં મારા સાંભળવામાં આવ્યું હતું એ કરતાં વિરુદ્ધ સાંભળીને હું ખુશી થયો. હું કે હીંદમાં મુસલમીનો શાંતી અને સંપથી રહે છે. હીંદના અને એકીબાના સંગઠનને ખાતર આ વસ્તુ ની આજે દુનીયાને બહુ મદી જોઇએ. હીંદના કેળવણી ખાતાનાં પ્રધાન મૌલા ના અબુલ કલામ આઝાદ મધ્યપુર્વની મુલાકાતે એ જવાના છે તેના સંબંધ માં અહમદ અલ્લ અન્તાબ્દીએ કહ્યું: તેમની એ મુલાકાત આરબોના મનમાં હીંદને વિષે જે ઘણી ગેરસમજુતીઓ છે તે દુર કરવામાં ઘણીજ ઉપયોગી થઇ પડશે.

દુનીયાની શાંતીમાં ઝીએનો ફાળો

દાંડના તંદુરસ્તી ખાતાના પ્રધાન અને વર્લ્ડ હેલ્થ ઓરગનાઇઝેશન એકઝેક્યુટીવ બોર્ડના પ્રમુખ રાજકુમારી અમૃતકોરે લંડનમાં વીમેન્સ કાઉન્સીલની સભામાં બોલતાં કહ્યું કે, આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓમાં ઝી ઇનીટેટો ઘણી ઓછી છે અને પુર્વના દેશી પરિવેશમાં રહીઓ ને મોકલવાની બાબતમાં પક્ષેત કરી છે. તેમણે કહ્યું: દેશ દેશો વચ્ચે એટમીક બોંબો અસ્તિત્વ ધરાવી રહ્યો છે એ જોતાં બધા યુરોપના દેશોને એકત્ર કરવાનું કામ સ્ત્રીઓ કદાચ બધાને સારી રીતે કરી શકશે. પુરુષો દરેક બાબતમાં રાજકારણ દાખલ કરે છે જ્યારે સ્ત્રીઓ માનવતાના ગુણોની બાબતમાં આંતરરાષ્ટ્રીય વાતાવરણમાં બધાને સહેલાઇથી પ્રવેશ કરી શકે.

એક સવાલના જવાબમાં તેમણે કહ્યું: દાંડમાં બાળકોની સ્થિતિ અને અજ્ઞાનતા ને લીધે સરકાર કાંતળી નીયમનની

બાબતમાં બહુ કરી નથી શકી. તેમણે એવો મત દર્શાવ્યો કે પશ્ચિમના દેશોમાં મંત્રણા નીમવાની પ્રથા વર્તી રહી છે તે હૉદની વીશાળ પ્રજામાં સપ્રમાણ થઈ નહિ શકે.

વીમેન્સ કાઉન્સીલના પ્રમુખ મેડી લેટને કહ્યું કે અમારામાં રહેલાઓ ઓ ઓને મુકવાની બાબતમાં ફોટને હૉદ પાસેથી બહું શીખવાનું છે.

ડરેસલામ હૉદનો સંદેશો સાંભળે છે

કાકા સાહેબ કાલેલકર તથા શ્રી. કમલનયન બજાજના માનમાં નૈરોબી માં હૉદના એસજી શ્રી. આપાસાહેબ પંત તથા શ્રીમતી રૂ. નલીની પંત તરફથી ડરેસલામમાં એકસન બ્રીજ ક્રેટિસમાં એક મેળાવડો યોજવામાં આવ્યો હતો. આ મેળાવડામાં કેનિયાનીકાના ગવરનર અને ડરેસલમના મેયર તથા બીજા સરકારી અમલદારો તેમજ બધી કોમોના પ્રતીનીધીઓ હાજર હતા.

કાકા સાહેબે પોતાના ભાષણમાં જણાવ્યું કે હીંદુસ્થાનમાં શિક્ષણનો જે પ્રશ્ન અમારી સામે ઉભો છે તેવો જ પ્રશ્ન કરટ આફ્રિકાનો મને જણાય છે. મહાત્મા ગાંધીએ એવું શિક્ષણ અમને આપ્યું છે કે જે શિખવાને સહેલું તથા સસ્તું પડે છે. આજ સુધી હીંદમાં જીવન માટે શિક્ષણ જીવન દ્વારા જીવ મેળવવાનું શીખવ્યું. આને પાયાની કેળવણી કહેવાય છે. આ શિક્ષણનો જનતાએ પહેલાં બહોળો વીરોધ કર્યો પણ આજે દરેક ગાંધીજી ના અનુયાયીઓએ જ નહીં પણ પશ્ચીમ ના દેશોએ પણ એને અપનાવ્યું છે" હીંદમાં આ શિક્ષણને સરકારે સ્વીકાર્યું છે અને કુનીયાના બધા ભાગોમાંથી શિક્ષણમાં રસ લેનારા લોકો તે પ્રયોગ અને તેની પ્રગતી જોવા આવી રહ્યા છે. બધા તેનો પદ્ધતી શીખવા આવે છે એથી તેઓ પોતાના દેશમાં તે દાખલ કરી શકે.

પહેલાંનું શિક્ષણ સહેરમાં રહ કરવા માં આવ્યું હતું જ્યારે ગાંધીજીનું શીક્ષણ ગામડાંઓથી રહ થયું છે મને લાગે છે કે ઈસ્ટ આફ્રિકામાં કે જ્યાં શીક્ષણની બહોળ જરૂરત છે ત્યાં ગાંધીજીની આ પાયાની કેળવણી બહુ જ જરૂરી છે.

આ પછી હીંદની બહુમતી કોમ હીંદની સંસ્કૃતીમાં શું ભાગ ભજવે છે તેની રીતો બતાવવામાં આવી હતી.

ક્રિક પાસેથી શિક્ષણ મેળવો

ડરેસલામમાં એક જાહેર સભામાં હીંદના આદર્શ ઉપર શ્રી. કમલનયન બજાજ તથા કાકાસાહેબ કાલેલકર બોલ્યા હતા. કાકા સાહેબે હીંદની આઝાદીની લડતનો કુક ઈતીહાસ આપી જણાવ્યું હતું કે: ગાંધીજીએ સાધન અને સાધ્યને અલગ નહોતાં માન્યાં. "જેવું કરશો તેવું ભોગવશો". એ આદર્શ પોતાની સમક્ષ રાખ્યો હતો. તેની સહાયતા આજે હીંદ અને બ્રિટનના કરવાસ વચ્ચેના સંબંધ પરથી જણાય છે. દુનીયામાં કોઈ પણ દેશમાં એવું નથી બન્યું કે જે પ્રજાએ પરદેશી સત્તા પાસેથી પોતાની કુટવાસથી આઝાદી પાછી મેળવી તેમની સાથે મૈત્રીભર્યો સંબંધ ચાલુ રખાયો હોય હીંદ જેવું સારું મીત્ર આજે બ્રિટનને બીજું કોઇ નથી. આજે કે જ્યારે દુનીયામાં અશાંતી અને વેરનું વાતાવરણ ફેરાયલું છે ત્યારે તેને લઇ દુનીયાનો નાશ થવાનો ભય રહે છે. ત્યારે આ મૈત્રીના સંબંધ પરથી દુનીયાએ પાઠ શીખવાની જરૂર છે.

શ્રી. કમલનયન બજાજે હિંદે અહી વરસમાં અનેક સંકટોનો સામનો કરી જે પ્રગતી કરી છે તેની ઝાંખી રજુ કરી હતી.

અખબારપત્રો

શ્રી. કાંસવાલ પુનાઇટેડ મોરચી સોસાયટી લોહાનીસબર્ગ

ઉપરોકત સોસાયટીની વાર્ષીક ચુટણી સભા તા. ૪-૬-૫૦ ના શ્રી. ગાંધી હોલમાં ડાહ્યાભાઇ પરસુભાઇ પ્રમુખપણ હેઠળ મળી હતી. રહ્યાનીક તેમજ દુરના ભાઇઓએ સારા પ્રમાણમાં હાજરી આપી હતી:

કમીટી સભ્યો

ડાહ્યાભાઇ પરસુભાઇ, પ્રમુખો: ડાહ્યાભાઇ પરસુભાઇ, ઉપ-પ્રમુખ ડાહ્યાભાઇ મકનજી નાથુભાઇ ડાહ્યાભાઇ રણછોડભાઇ પરસોતમ; મંત્રી: દલપતભાઇ કેશવજી સહ-મંત્રી: ઉકાભાઇ વલ્લભભાઇ; ખજાનચી: મગનભાઇ બચુભાઇ; ઓડીટર: કુબેરભાઇ ગોરધન.

ડાહ્યાભાઇ હરી, કાકાભાઇ પરસોતમ, ડાહ્યાભાઇ વીરમ, દેવજીભાઇ નાના, દેવજીભાઇ વીરા, નરોતમભાઇ કરસનજી, માવજીભાઇ વલ્લભભાઇ, મકનભાઇ રાઠ, મગનભાઇ મકનજી, રતીલાલજીડાભાઇ, લાલભાઇ કુબેરભાઇ.

પરચુરણ

—હીંદની પ્રેસીડેન્સી ૭૪૨૦ની મેદ્રાસ ખાતેના ગ્રીમરૂમમાં મુંબઇની નજદીક નાસીકમાં મળશે. એ વખતે એ રથળ ને "ગાંધીનગર" નામ આપવામાં આવશે.

—જુન ૨૭મીએ જે દીવસ દક્ષિણનો "રાષ્ટ્ર દીન" છે તે પ્રસંગે પંડીત નેહરૂએ પ્રધાનોને એક સરકીય પાકવતું જણાવ્યું હતું કે: "આપણે જે દેશ વચ્ચે મૈત્રીની આ ઉનપણ દિન વધુ મજબુત બને.

વિજ્ઞાપન

શ્રી. ઉપાનકારનું - સાહિત્ય

આપણી સામી પ્રગતિને જરૂરી આ આત્મિક-ભાવનાને પ્રોત્સાહન આપવું શ્રી. "ઉપાનકાર"નું ધાર્મીક સાહિત્ય પેકી: ઉભી વીકાસ, જીવન સાધના, જીવન સુધા, વીમેરેની બેદીક પ્રતો હમણાંજ સ્વદેશથી આવેલી છે તે શ્રી. ૧૦/- (પોસ્ટેજ અને પાનખર્ચ) નીચે ના સરનામે મોકલવાથી મળી શકશે.

L. HARRY & SONS,
101 St George's Road,
EAST LONDON.

રીપબ્લીક નંબર

અમારો તા. ૨૧-૧-૫૦ ના ભારત રીપબ્લીક નંબર; અનેક સરિયાત્રો: હોમમેઇડ: લેખો વીગેરે વાંચવા લાયક સામગ્રીથી ભરપુર છે.

કીમત ૨/૩
પોસ્ટેજ સાથે

Indian Opinion.
P. Bag,
Phoenix.

સ્વર્ગસ્થ બહેની બેન

સ્વ. મોહનભાઇ નાથુભાઇના માતુશ્રી

કલેરવીલેટના રા. મોહનભાઇ નાથુ ભાઇના માતુશ્રી હાલીબેન કું. મુલતી ગાંદની બોમણી તા. ૧૨ જુન ના રોજ તેમના રહેણ કેયર રોડ કલેર એસ્ટેટના મુકામે ૬૨ વર્ષની વયે દેવલોક પામ્યાં. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પોતાના પુત્રને અને સ્વદેશમાં એક પુત્રીને અને અન્ય કુટુમ્બીજનોને શોક કરતાં મુકી ગયાં છે. સ્વર્ગસ્થની દહન ક્રીયા પ્રોમેનરની રમશાનભુમી માં થઇ હતી, કે વખતે બધા સગાં સ્નેહીઓએ હાજરી આપી હતી. રા. મોહનભાઇ પોતાના દુઃખમાં બધે હાજર થઇને તેમજ ખેરાતોથી કે જે બાઇઓએ દિલસોજી આપેલી છે તેઓ સર્વનો પોતાની તેમજ પોતાના કુટુમ્બીજનો વતી આ પત્રદ્વારા આભાર માને છે.

ધાર્મિક પુસ્તકો.

ગીતા હૃદય	૩ ૦	યોગ વાસિષ્ટ	૧૦ ૦
ભકતરાજ હનુમાન	૨ ૦	રામનામ મહીમા	૨ ૦
પરાભ્યા	૫ ૩	ધ્રુવ ચરીત્ર	૧ ૧
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨ ૦	સુદામા ચરીત્ર	૧ ૦
મંગલ પ્રભાત (ભાષાંતર)	૧ ૦	ધર્મક્ષેત્રે કુરુક્ષેત્રે ભાગ ૧-૨-૩-૪.	
જીવન નિરિક્ષણ	૫ ૧	ગામા મહાભારત નવી રીતે	
ભગવાન બુધ્ધ	૧૦ ૪	આ સેવ્યું છે.	૧ ૫ ૦
હજરત મહમદ			
ધર્મના ધર્મ ઉપર અજવાળુપાડતુ		*Indian Opinion*	
હીંદુ પુસ્તક	૧ ૦	*P. Bag,*	
સંત કેવીરાસ	૨ ૬	*Phoenix.*	

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	આસ્તી ૨૯૫૦ જુન	હીંદુ ૨૦૦૬ આષાઢ	મુસલમાન ૧૩૬૯ રજબ	પારસી ૧૩૧૯ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
ગુરૂ	૨૩	સુદ ૮	૬	૨૪-	૬-૫૬	૫-૩૧
શની	૨૪	,, ૯	૭	૨૫	૬-૫૬	૫-૩૧
રવી	૨૫	,, ૧૦	૮	૨૬	૬-૫૮	૫-૩૭
સોમ	૨૬	,, ૧૧	૯	૨૭	૬-૫૭	૫-૩૮
મંગળ	૨૭	,, ૧૨	૧૦	૨૮	૬-૫૧	૫-૩૬
બુધ	૨૮	,, ૧૩	૧૧	૨૯	૬-૫૬	૫-૩૬
ગુરૂ	૨૯	,, ૧૪	૧૨	૩૦	૬-૫૪	૫-૩૭

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારા બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૩/-

બાલ રામાયણ	૪ ૦
૧૯ બાડીની સફરી	૬ ૧

શિક્ષણાવલી

કેટ પેકામાં ૧૦-પુસ્તકો	૬૧ ૧
સેટ બીજાની	૬૫ ૦

કીશોર વાંચાવલી

૭ પુસ્તકો જે સુંદર વાર્તાઓના સેટની ૬૮ ૧

ઉંમરના પાત્રો ગણેલા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તકો

કીમત	૨ ૮
કાંઇ પયોગ	૨ ૬
સોસેટીસની સફર	૪ ૦
બુદ્ધિનો બાદશાહ	૫ ૩
બુધ અને કેતકી	૫ ૬
કેટલાંક પક્ષિઓ	૧ ૬
બાવચત કથાઓ	૩ ૬

ઉપરના રત્નોનો સેટ બાર ૧૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૩ ૦

કેળવા લાયક	૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે બાર સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/-

ઢીલી	૫ ૬
પીટુ	૫
બાજુ	૫ ૬
બાળકોનો બાંધવ	૬ ૬
કેનીયાને પત્રો (નેટલ)	૫ ૬
બાળવાર્તાવળી	૬ ૦
ચબડી પુળ	૬
ચતુરની વાતો	૬
જ્ઞાન મોહી	
જાણો	૫
બહાદુરીની કોથળામાં	૪ ૬

Obtainable From:

'Indian Opinion'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

શ્રી ૮૫'	૬ ૬
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮ ૬
રત્ન' અને પૃથ્વી	૬ ૦
રહસ્યો	૩ ૦
વિરાંગનાની વાતો (૨)	૧૪ ૬
વનકન્યા	૭ ૦
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦ ૦
લાડકાના લાડુ	૭ ૬
સોમનાથ	૧૨ ૬
સેનાપતી	૬ ૦
સુના મંદીર	૬ ૬
રત્નારણ	૧૦ ૦
રૂપમતી	૬ ૦
મૃત્યુનું રહસ્ય	૧૦ ૦
માનવીની જનાર	૧૨ ૦
માયાવી સંસાર	૭ ૬
આશાવરી	૭ ૦
જંજાવાત ભાગ ૧	૧૦ ૦
ચિત્રોદની	૭ ૬
દાઝેલા દીવા	૮ ૦
દીનાનાથ	૧૦ ૬
દરીયા પારના	
ભટકારવરીયાઓ	૭ ૬
કૈલાસનો સોદ	૮ ૦
જીવન રેખા	૬ ૦
જામ તમાચી	૬ ૦
જીવતર	૭ ૦
જુદુ અને નવુ	૬ ૦
બે દેશ દીપક	૫ ૬
પુત્ર જન્મ	૧૨ ૦
પરીષેક	૭
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
પહેલી પ્રીત	૭ ૬
પૃથ્વીરાજ	૭ ૬
પ્રીયમ તાપ	૫ ૦
બાકી બાજો	૫ ૬
બાજીરાવના દિવા (અવેરગ્રંથ)	૭ ૮
બાલધારી	૬ ૬
ભરને મારગે	૬ ૦
ચંદ્રકાંત (ભાગ ૧-૨-૩) ૩	૧૫ ૦
માનવતાના પુલ	૬ ૦
ઘેરાતાં વાદળ	૭ ૬
ધરતીને બાયણે	૭ ૦
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦
ખસરહાન	૭ ૦
દિલ્લ	૫ ૬
દાંદાનીયાદ	૫ ૦
સુખની શોધમાં	૨ ૮
સુખદા	૪ ૦
સુખવર્તા પુર	૬ ૦
દેવ અને દાનવ	૭ ૦

બાકીનું ઠેકાણું :

C/O INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

અમારાં નવાં પુસ્તકો

મેવુબંધ	૫ ૦
નિશાકમા	૫ ૦
કમંડલુ	૪ ૪
મણકા સુત્રના	૨ ૬
નીરૂપમા	૭ ૦
૧૫ ડોપા (બે ભાગ સાથે)	૧૪ ૦
ટી પટારો	૭ ૦
મોતિના	૫ ૦
સુવર્ણ પુત્ર	૨ ૦
છ છ છ	૩ ૩
બારી બહાર	૩ ૦
ગુરજર્ડી	૪ ૩
રમાનો ઉકેલો પુંઠાનો	૫ ૦
બળવાન બનો	૨ ૦
ગીત ટોરી અને બીજા નાટકો	૨ ૩
બાબણી ક્રેમેસ	૫ ૦
ઉંચરા	૭ ૦
સભ્યના લેખ	૫ ૦
બીબોનું બારોગ્ય	૩ ૦
મહાત્માજીના પ્રસુનો	૩ ૩
ગ્રામ વિચારણા	૨ ૦
કુમવાટિકા	૨ ૦
પરીમંદીર	૩ ૦
બદુક ચકરી	૭ ૦
રંજ લીલા	૨ ૩
રૂપાની ગાય	૨ ૬
ધરતી	૫ ૦
૨૬ મુર્તીઓ	૩ ૦
બંધીછની સાધના	૫ ૩

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

કુપ નહીં રહેવાય (સમાજની	
બાડીઓ સામે ઘોકાર) નવલકથા	૭ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫ ૩
બે નવેલકથાઓ	૫ ૦
ટોલ્સટોય અને બીકાણ	૨ ૦
કોની બ્લેન (બાર્ટી)	૫ ૭

જીવન ચિરીત્રો

બાજાદ	૫ ૬
બેન્જમાન્ક નીબ૨	૬ ૦
૨ દિનાય ટાગોર	૫ ૦

ઉપયોગ રમુજી પુસ્તકો

ઢાસ્ય કોતુક	૭ ૬
બકત પ્રકારના હાસ્ય પ્રસંગો	૬ ૦
હાસ્ય વીલાસ	૧૦ ૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬ ૧
કપાલ કુંડલા	૭ ૧
મનોરમા	૬ ૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

બપરાધી	૧૧ ૦
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧—૨	
પ્રત્યેકની	૭ ૬
ગુલબંકાવલી સામાજીક નવલકથા	૭ ૬

બાળા જોધિયા	૫ ૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧ ૦
પુરાતન જોગાત	૫ ૬
બોટેલા હાર	૮ ૧
વેવીશાળ	૮ ૦
શોધક તારા બહેતા પાણી	૧૦ ૦
રાજપાટણી	૧ ૦

નવલ કથાઓ

કુપનાથ :- બંગાલની	બંતીકારી
નવલકથા. કીમત	૮/-
બાઇબીલ સુંદર બારપુર્વ નોવેલ.	૧૦/-
રાધારાણી સામાજીક	બંગી દસવિની
નવલકથા	૧૦/-
છુઈ બાગ્રય :- બનુવિદ	બંગ વીજાનીનું
રસપ્રદ ચરીત્ર.	૫/-
જેકમ કસુરી :- ■	વીજાનીનું રસપ્રદ
ચરીત્ર	૬/-
સમુધી બાંતી.	કીશોરલાલ. ૫
મહારવાસ	ફી. ૫ ૦
બાપુની બાંખી	૩-૦

લેખક કાકા સાહેબ

દીલ્હી દરવાજો	
બાંધીજી.	ફી. ૧૦ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી	
ભાગ. પહેલો	૬૦ ૦
ભાગ બીજો.	૧૧ ૦
ભાગ ત્રીજો	૧૧ ૧
બારપુનાવીસમા (બદુ બાંધા)	૨ ૦

'Indian Opinion', P. Bag,

Phoenix, Natal.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

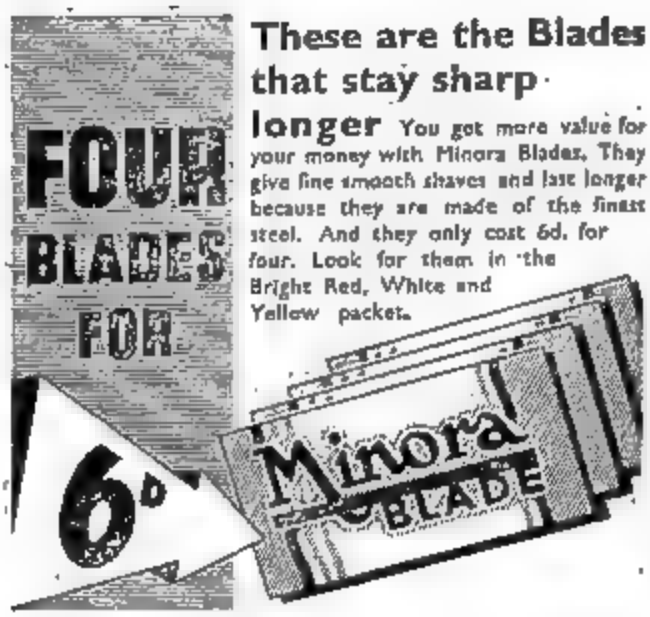
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

આવેલા દિવાળી અંકો

ભાષા	શી. ૫	૦	રવીવાર	શી. ૧૬	૦
આરામ	૫	૬	સંદેશ	૧૬	૦
સવિતા	૭	૦	જેહ્લી	૭	૬
ગોલમાલ	૬	૦	જે વડી ગોલ	૭	૬
કાકુ	૨	૬	ચિત્રપટ	૭	૬
સચિત્ર સાહિત્ય પંચાંગ	૨	૬	મુંબઈ સમાચાર	૫	૦
મુંબઇ સમાચાર પંચાંગ	૫	૬	ફૂલ છોડ (મુસ્લમ)	૭	૬
India, (English) 12 Copies		0 0	Filmindia English	5	6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 22414 Tel Add. "KAPITANS"

These are the Blades that stay sharp longer You get more value for your money with Minora Blades. They give fine smooth shaves and last longer because they are made of the finest steel. And they only cost 6d. for four. Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Minora
THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

Latest arrivals in records of your New and Old favourites. Secure them early before we are sold out

HINDI

Meerabai	...	...	6 records	60s.
Meera	...	...	6 records	60s.
Shahjahan	...	...	8 records	80s.
Anmol Ghadi	...	...	6 records	60s.
Prem Sagaet	...	...	6 records	60s.
Rattan	...	...	6 records	60s.
Char Din	...	...	5 records	50s.
Shikari	...	...	5 records	50s.
Bhakatiya	...	...	5 records	50s.
Majdhar	...	...	5 records	50s.
Kajal	...	...	5 records	50s.
Khidki	...	...	5 records	50s.
Gwalan	...	...	5 records	50s.
Elan	...	...	5 records	50s.
Begum	...	...	5 records	50s.
Malaquat	...	...	5 records	50s.
Doosri Shadi	...	...	5 records	50s.
Pahli Nazar	...	...	5 records	50s.
Jugnu	...	...	5 records	50s.
Shaheed	...	...	5 records	50s.
Sehra	...	...	5 records	50s.
Parai Aag	...	...	4 records	40s.
Mahandi	...	...	4 records	40s.
Dil	...	...	4 records	40s.
Shama	...	...	4 records	40s.
Romeo Juliet	...	...	4 records	40s.
Panchi	...	...	3 records	30s.
Gulami	...	...	3 records	30s.
Chin-Le-Aandi	...	...	3 records	30s.
Nek Parvin	...	...	3 records	30s.
Doctor	...	...	3 records	30s.
Hamrahi	...		3 records	30s.
Nartaki	...	...	2 records	20s.
Jawaai	...	...	2 records	20s.
Saheli	...	...	1 record	10s.
Bazaar	...	...	7 records	70s.
Bapu-ni-Amar Kahani			2 records	20s.
Bapu-ni-Vidayi		...	1 record	10s.
Gowa-ki Hori		...	1 record	10s.

TAMIL SETS

Ashok Kumar	...	5	records	50s
Chinthamani	...	5	records	50s.
Thiruneelakantar	...	5	records	50s.
My Wife	...	5	records	50s.
Kannagi	...	3	records	30s.
Valmiki	...	2	records	20s.
Bhakt Gowri	...	3	records	30s.
Siva Kavi	...	2	records	20s.
Manomani	...	2	records	20s.
We Two (Drama)	...	3	records	30s.

TELUGU SETS

Krishna Prema	...	5	records	50s.
Dema Bandhu	...	8	records	80s.
Devata	...	2	records	20s.
Rigyalaxmi	...	2	records	30s.
Three Maratres	...	1	record	10s.
Dharam Patni	...	1	record	10s.
Thyagayya	...	1	record	10s.
Mayalokam	...	1	record	10s.
Swargaseema	...	1	record	10s.

LATEST LOOSE NUMBERS

Pankaj Mallick, V.E. 2517, 2504, 2510, 2525, 2527, 2517 each 10s.
Asit Baran, H. 1112 (Rajni Jhoom Rahi) ... ... each 10s.
K. C. Dey, N. 16560, 16616, 16502, 16589, 16579, 16478, 16412, 16922, 16594, 16229, 16776, 16711, 16514, 16658, 15292, 16631 ... ... each 10s.
Jutika Roy, N. 16662, 16702, 16669, 16628, 16929, 16817, 16786, 16506, 16625, 16583, 16302 ... each 10s.
Shamshad Begum, G.E 3018 ... ... each 10s.

LATEST QUAWALIES

Panna Quawal & Party, H. 1405, 1206, 1267, 1380, 1378, 1333, 1166, 1147 ... ... each 10s.
Ibop Quawal, N. 830, 786, 905, 968, 993, 1050 ... each 10s.

Packing Charge 2s. 6d. EXTRA

OBTAINABLE FROM :

D. Roopanand Bros.

Music Saloon and Booksellers

85 Victoria Street, DURBAN.

Phone 20707. P.O. Box 2524

Tel. Add: "Charolar" Telephone: 33-9865.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants.
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4989.
TEL! ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૯૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ઃ જોબરેજ વેપારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

DURBAN

LINDI

DAR-ES-SALAAM

TANGA

MOMBASA

NAIROBI

THE "SKYLION" COASTAL ROUTE

is the cheapest and smoothest way of travelling to East Africa—every Tuesday.

Fares: to Lindi, £38; Dar-es-Salaam, £45; Tanga, £49 13s.; Mombasa, £51; Nairobi, £58 3s.

Full information from our General Sales Agents, South African Airways, or any accredited agent

EAST AFRICAN AIRWAYS

NOW EVERY WEEK!

NAIROBI to

BOMBAY

IN LESS THAN A DAY!—

By Constellation Aircraft.

AIR-INDIA International LTD.

Immediate connections for all parts of India, Pakistan, Ceylon and the Far East.

Shell House, NAIROBI, P.O. Box 1010.

Write to us or to B.O.A.C. our General Agents, or to any I.A.T.A. agent.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	9
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	0	6
THE RENAISSANCE IN INDIA	1	9
HERACLITUS	2	2
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	11
THE MOTHER	1	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	0
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO		3
ON WAR		1

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE (Novel)	5	6
GORA (Novel)	9	0
NASHI (Novel)	5	0
LOVER'S GIFT (Poems)	2	6
CHITRA (Play)	2	6
STORIES FROM TAGORE (Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS (Short Poems)	3	6
RED OLEANDERS (Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES	5	6
THE HOME AND THE WORLD (Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL (Essays)	3	9
REMINISCENCES	5	6
POEMS OF KABIR	3	9
POST OFFICE (Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER (Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

4 JUL 1950

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 26—Vol. XLVIII] FRIDAY, 30TH JUNE, 1950. [PRICE] FOUR PENCE

★ ★ ★

THOUGHT FOR TO-DAY

God give us men. A time like this demands
Strong minds, great hearts, true faith and ready hands.
Men whom the lust of office does not kill,
Men whom the spoils of office cannot buy,
Men who possess opinions and a will,
Men who have honour, men who will not lie;
Men who can stand before a demagogue
And rout his treacherous flatteries without winking;
Tall men, sun-crowned, who live above the fog
In public duty and in private thinking;
For while they rabble with their well worn deeds,
Their large professions and their little deeds,
Mingle in selfish strife, lo, freedom weeps,
Wrong rules the land, and waiting justice sleeps,

—J. G. Holland.

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED !
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chantie Georgette In all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/18/9- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/9- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/18/9- each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades. £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream. Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

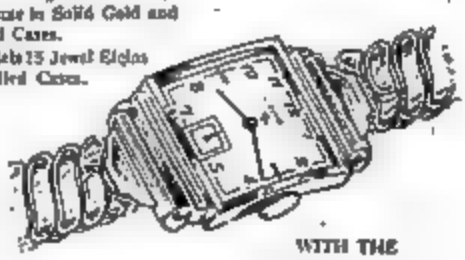
FANCY TINSEL & SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે
હોડકો

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
રૂા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ સ્ટેશન ભરી પાછી મોકલી આપીશું.
વધુ વિગતો માટે લખો :

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ.
રહણી સેવર સુતરાઉ કપડા, ગુલ્ફ રમ્સ, બ્લાન્કેટસ—જેથી બાબતો
માટે બહુ બજારો માલ—સેવર કેપડીલીન નોરસેટ બાદીઓ
નીચે મારે હમારે ત્યાં પ્રથમ વપરાસ
કરવા બલાવવું છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155|7. Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon. HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pastrm Chambers, Joppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
Phone:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONS BRAND (PAIN-KILLER) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 149

THE
NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY LIMITED.
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની વીમા કંપનીમાં છેલ્લીયા, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, માલગત વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરવી દુકાન છે. દરેક કંપનીને ઉપલબ્ધ આપવું એ દરેક દરેકની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 28845, P. O. Box 1618.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.

S.S. Karanja due Durban 29th June, 1950, and sails for Bombay via Karachi on 4th July, 1950

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without	food		18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET — — DURBAN.

શરબતે-ફેલાહ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન!!

શરબતે-ફેલાહ આ વખ તાજા ખુનનો ખજાનો છે. આ દવા પેટમાં જતાંજ તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે છે. પચન શક્તિ સુધારે છે, અને મુખ ખુબ સુધારે છે.. મરડાજ કોઠતમાં વધારો કરે છે. જીવરની ખરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ-ગેસ થતો તરતજ અટકાવે છે, કબજીયત ખાટા ઓડકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ વખ હાલ પગ અને શરીરની ચુકતે નબળાઇને તરતજ દુર કરી નવું જોમ આપી ઘડપણને તેજસ્વી બનાવે છે. ઓરત મરદ અને બાળકો માટે આ વખ એક સરખી ઉપયોગી છે. આ એક લાજવાબ બનાવટ મેનીક છે.

એક બોતલ શરબતે-ફેલાહની કીમત સી. ૧૨-૬
મળવાનું ઠેકાણું:—

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,

DURBAN.

DUFF'S ROAD TOWNSHIP.

190 LOTS HAVE ALREADY BEEN SOLD
DON'T DELAY

ONLY 56 RESIDENTIAL SITES LEFT
BOOK YOUR SITE NOW

ALSO VALUABLE TRADING SITES AVAILABLE

Within easy rail transport of Durban,
10 Miles from City Hall.

BUY NOW AND SAVE.
ALL ON EASY TERMS

15% Deposit. Balance spread over 5 years.

Voysey, Boshoff

—&—

Co. (Pty.) Ltd.

291, Smith Street, Phone 28954

Tear off here and post to
VOYSEY, BOSHOFF & CO. (PTY.) LTD.
291, Smith Street, Durban.

I am interested in the Duffs Road sites and would like to have a plan of the Township. (Please print)

NAME.....

ADDRESS.....

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીભાઈ ચકુભાઇ પટેલ(ચરોતરવાળા).

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફરસાણ પીનો તેમજ ફ્રેશમા ફ્રેશ, બનાવટથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું ચપ્પલ્સ્ટોનું સુરતી ખુબ ફેમ, ખમણ, ખાંડવા, ખટપટા, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે ફોન અમારામાં મીઠાઈ ઓર્ડર અમારો કુંક વખતમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6676. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.

34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરફીલ્ડ, ડ્રેસીંગ ટેબલ આર્મ ચેર ઓફીસ ટેબલ, સુટ કેસ, ટેબલ, વગર પોલીશ આપે ચકચકી ગયેલ અને પગથી લાગ જેવા જુદીજા ભાવ.

—ઓર્ડર ટેબલ અને ડીઝાઈન. ફ્રેમર—

જે કામની ટેબલમેન નોકરી તરફથી લાગ છે. તેવા સ્ટોક હમેશ હાજર રહે છે આજ પેઢીના ચોકસાઇ ભરેલ કામનો અને વેપાર આબાદ ચલાવો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2525. 10

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 26 —Vol.—XLVIII. Friday, 30th June, 1950

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Price: FOUR PENCE

God's Way Or Man's Way: Which Prevails?

IN our issue of June 16, and under the heading "Socialist Support To Indo-Pakistan Agreement," we reproduced from "Harijan" a statement to the Press by Shri Jaiprakash Narayan.

The statement deserves to be read and studied in fields far from India and Pakistan because the arguments and conclusions it advances are equally applicable to the major problems exercising men of good-will who are earnestly seeking to end the "cold" wars that are waging and at almost all costs to prevent the unspeakable holocaust of the "hot" war that is threatening.

The issue that resulted in the dismemberment of what was known as "India" under the Raj, arose through the belief by the converts to Jinnah's Pakistan ideology of "Communalism," in Separatism. Pakistan purports to believe that the differences in Religion justify the separation. Bharat believes in a secular or non denominational state that shall welcome and protect, impartially followers of any and every religious faith.

Now the definition of "Religion" as we have always understood it is "The tie or string that relates or connects Man with the Source of his being i.e. God. This, of course, is a spiritual concept and implies that Man being the seed (or a spark) of divinity has within him all the potentialities of the Source or Parent that gave him birth.

We find, however, the word "Religion" given very different meanings; some, indeed that are quite foreign to its real meaning and to what it signifies. Nazism was frequently referred to as the "religion" of the Nazis. Communism is repeatedly called a "religion." Capitalism and Socialism have been similarly styled. This is surely, debasing "Religion" and degrading it from the position it should occupy, *unless God is no more than any ideology, however materialistic, man chooses to create for himself and set up his idol.*

"Religere," the Verb, means "to bind back, or renew the relationship" between the Father-Creator of Mankind and every individual man. It embraces or should embrace both the science of the soul and the philosophy of right life and wise living. Its fundamental postulate is The Fatherhood of God, and the Brother relationship of Mankind. So construed and understood, religion unites and binds together; is a centrifugal, not a centripetal force; integrates not disintegrates.

The ideologies that today are dividing and separating peoples into opposite camps have nothing to do with Religion, but everything to do with ir-Religion. Power-politics and lust of dominations are still the determining considerations; brute-force the final resort.

It is not Religion that is restraining the opposing forces from starting a third World War; not respect for the Commandment of the Master "That we love One Another" and "That ye do unto others as ye would have them do unto you." It is the purely materialistic, selfish consideration as to whether such a war would be successful, as to whether it would pay; a question of expediency, not principle.

The "cold" war that is presently waged is, in substance, a war between two idolatories, the idol of Marxist Communism and the idol of Rugged Individualism. Both are rooted in a purely materialistic concept of Man and of his place in the Universe. Each as we have seen, is characterised by hate and intolerance of the other. Each seeks to survive by destroying the other and, if necessary, to employ brute force to that end.

The protagonists of Individualism ignore the fact that their doctrine of 'Each for himself and the Devil take the hindermost" inevitably results in the more astute and least scrupulous few obtaining control of the nation's wealth; that this makes the lives of the majority one long anxious struggle for mere bodily survival, upon which alone their thoughts turn and concentrate, and, consequently, that any doctrine, however defective its promises, that seems to promise release from the fear of want and hardship is bound to make easy converts. Hungry bellies are not generally conducive to high thinking.

The protagonists of Marxian Communism fail to realise that the mass-moulding of men's minds to one pattern can never be permanently successful.

Man is not, as the materialists see him, merely a body with no consciousness beyond the brain-consciousness. He is a soul, a spark of divinity, functioning in and through his physical organism. He is a thinker and each man has an individuality, a uniqueness, essentially his own, which, sooner or later, will express in his own individual thoughts and aspirations.

The mind of man, the thinking principle, defies artificial restraints, and will burst all moulds and patterns imposed upon it from without because it is imbued with the impulse and the power to open out and give expression to its potentialities. Freedom of thought cannot be prevented by legal sanctions or the imprisonment of bodies. Thought is a soul force, is creative, dynamic, and can rise far above the limitations of the physical.

Descending from generals to particulars, what bearing has all this upon our own problem and that of our brother non-Europeans here in South Africa?

Two of the "Freedoms" have been wiped out: Freedom of Movement and Freedom of Opinion. Freedom of Movement may be restricted by brute force; Freedom of Opinion can never be.

Equality of opportunity for non whites is to be denied and the barriers of separateness immovably erected for all time.

And this, when lovers of freedom and apostles of peace and progress are groping around for a formula that will promote the spirit of brotherliness and co-operation.

Tyrants are blinded by their own self-magnification. There is no room in their cosmos for God. Their ego occupies it all. The fate that befell others of their kind teaches them nothing. Their ultimate defeat is certain because they are pitting their puny will-power against God's law and God's plan. For, whether our reactionary legislators like it or not, permanent repression of the upward—evolving life-forces of the non-whites is impossible.

The Government secured the opportunity to put its Apartheid policy into practice by fostering the white-superiority complex of the electorate, stimulating their envy of the success of Indian traders and property owners, and promising a perpetual reserve of cheap Bantu labour.

The widespread alarm that has been aroused in European circles by the "Anti-Communism" legislation, as it is euphemistically styled should furnish yet another object lesson regarding the danger of doing unto others as you, yourself, would not wish to be done by.

We non-Europeans are the final victims of this Apartheid policy.

We wonder whether we shall be the last.

Success Of National Protest Day

WE are happy to note that Monday, June 26, which was declared by the leaders of the Indian, African and the Coloured people, as a National Day of Protest against the harsh laws enacted by the Government, did not fall flat as had been predicted by the European Press and desired by our opponents, but, thanks to God, it was observed throughout the Union quite successfully without any untoward incident to speak of. It was in some respects unprecedented, in that the Indian quarters including every tea room, fruit shop and even the picture houses in Durban were closed on that day.

It is estimated that throughout the Union over sixty per cent of the Africans responded to the call to observe the day of protest.

We venture to suggest that had official circles from the Minister of Justice, Mr. Swart and the Minister of Native Affairs, Dr. Jansen downwards, not resorted to terrorising methods and of hurling threats of victimisation and of legal action being taken against those who "listened to irresponsible people" and refrained from going to work—when actually the call for the observance of the day of protest had been given by responsible leaders of the Indian and the African people—the response would have been far greater.

At a time when it is a life and death question to millions of people who have no say in the Government nor any say in the passing of legislation directly affecting them, and calculated to bring about their degradation and political, social, moral and economic ruination, that they should not be given an opportunity of demonstrating their protest peacefully and in a dignified manner and that every possible effort should be made by those in power to thwart such an attempt is, to say the least, an utter violation of the principles of democracy and a criminal misuse of power. The question was only of a day off for a people who were deeply grieved and sought solace from God. It was a perfectly legitimate thing and in the ordinary circumstances such a day would have been granted without the slightest hesitation. But just because it happened to be directed against the Government it could not be tolerated. Such arrogance will not be forgiven by the King of kings whose Law we have all—high or low—to obey first and foremost.

We have to be deeply grateful to all those employers of Indian and African labour, who have been generous enough to allow their employees to have the day off. We are not unmindful of the inconvenience they have been put to and the spirit in which they have taken it will, we have no doubt, be deeply appreciated by both the Indian and the African people as their contribution towards a righteous cause.

We are deeply grieved to learn, however, that some of the employers have not been so generous and have thought fit to dismiss those of their employees who had absented themselves. No doubt the leaders who called upon their people to observe the Day of Protest were fully conscious of the serious consequences they were faced with and had acquainted the people with them. We must therefore admit that we have really no legal grounds to plead for those who have been dismissed. But we can certainly request the employers in question as freedom loving people to view the question from a moral and humanitarian standpoint and to think for a moment what they themselves would have done had they been in their place, and we would earnestly request them on those grounds to reconsider their decision.

Of course the only consolation we can give to those of our people who have met with this fate is that this is only the tiniest part of the very great sacrifices we shall all be called upon to make in the great struggle for Truth and Justice. They must therefore not lose courage and have faith in God; and the leaders must find ways and means whereby they can be made self-supporting.

Since the above was in print we noticed in yesterday's 'Natal Mercury,' a report that the Durban City Council may replace certain Indian employees who stayed off work on Protest Day by Natives who have been found "sober, responsible and loyal."

> This decision was arrived at after an examination of a report on Monday's events by the General Staff Board, which consists solely of departmental heads. The Board considers it is intolerable that the Council's public services should be dislocated by a group of employees who wish to publicise their disagreement with Parliamentary legislation quite unconnected with their work. The finance Committee have recommended that such employees be severely reprimanded and that they forfeit a day's pay. And further unauthorised absents from duty arising from political motives will subject them to instant dismissal.
>
> In their analysis of absentations on Protest Day the Board were most impressed with the attitude of the Native employee. They say he is by nature a lawabiding person and, in the present situation, has exhibited sober, responsible and loyal conduct; they recommend that the Council places on record its appreciation.

We are indeed delighted to see the Native receiving such high compliment. We would only hope it is sincere and not just flattery. How loyal and reliable the Indian has been is recorded in history. The fact is that immediately the Indian or the African tries to lift up his head he becomes "disloyal" and "most unreliable." A strike of Indian labourers throughout Natal had taken place in 1913 to protest against the unjust £3 tax. Then too the Indian was given a bad name but he has managed to survive. Worst strikes than these have been staged by Europeans over issues which may be regarded as insignificant compared with the issue that presently faces the Indian and the African. The authorities have never dared even to think of such victimisation, in such cases, because they knew what the consequences of such action would have been. But the poor Indian and the African can be treated with disdain for, after all, what is he capable of doing before the might of the authorities! Is "Might is Right" still to be the rule of the day even in this enlightened twentieth century? We look to the sympathy and support of enlightened White South Africa in the just cause we are fighting by peaceful methods. If they fail to give that we shall have to most regretfully conclude that they too have alligned themselves with the present Government in their policy of persecuting the non-White people.

NOTES

Parliament Prorogued

The Union Parliament was prorogued on Saturday night, June 24. From the point of view of the non-Europeans the session has been the gloomiest in the history of South Africa. A parliament representing two millions Europeans with eight million non-Europeans having no representation at all cannot be called a democratic institution. Such a Parliament has decided the destiny of eight million unfranchised people by passing three apartheid measures—the Population Registration Bill, the Group Areas Bill and the Suppression of Communism Bill. The dictatorial manner in which these measures have been rushed through will be recorded as one of the blackest periods in the history of South Africa. All the three measures are applicable to all without distinction of race or colour and yet past history tells us that their main purpose is to put the despised black man in his place and to rid the country of those who may have the slightest influence over him or encourage him in any way to be free from bondage. Whether these measures will shackle the people concerned as is proposed to do, or, whether indirectly they will be the means to break those shackles, time will tell. Our consolation is in the fact that these measures have not received the blessings of a large majority of even the Europeans of this country. Those who are going to be detrimentally affected by the measures can therefore justifiably expect these Europeans to stand by them in their hour of trial.

Government's Attitude On R.T. Conference Issue

Criticising the refusal by the Government of India to take part in the round table conference on the Indian question in South Africa, the 'Rand Daily Mail' on June 22, writes:—"We cannot wonder that the Indians are both surprised and annoyed; or that they feel that they have been made the victims of a remarkable demonstration of sleight-of-hand. Having been led to believe that they were to get one thing, which they liked, they found themselves confronted with another, which they most emphatically dislike. Therefore they have called off the conference. That decision has distressed Dr. Donges and his colleagues, who consider it disappointing and regrettable;" and regrettable it certainly is. But how can it be regarded as disappointing we fail to see. What else could they expect when they introduced such a measure between one discussion and another? Almost anyone would have acted in the same way; for people will not go into a conference room when they are slapped in the face before they enter it. It amuses us now to recall that, when the preliminary conference took place, Dr. Donges

placed us to say nothing that would imperil the success of the negotiations, and we agreed. After that, he wrecks them himself.

'The Natal Witness'

On the same subject the 'Natal Witness' writes: "The recently issued official statement makes it quite clear that the South African Government played a deceitful trick on the other two Governments when it stated, with the projected Group Areas Bill in mind, that it intended to remove all discrimination against Indians as to property rights. In a formal sense it is perhaps true that the Group Areas Bill, in that it applies to all races, removes one kind of discrimination, but it was apparent that such a statement would be taken by its recipients in a sense quite other than that which was actually meant by it."

Bill Passed By Senate

The third reading of the Suppression of Communism Bill was adopted in the Senate on Friday, June 23, the President, Senator C. A. van Niekerk, giving his casting vote after an equal division of 18-18 for the motion for the third reading to be carried. The Minister of Justice, Mr. Swart, replying to the debate, said "I want to give this assurance that there will be just as much freedom as there has been in the past for people who live in a reasonable manner. This Bill is directed against Communism." The Government would not act in a way in which they would have to be afraid of the decision of the people.

Proposal For A Preamble Rejected

By 19 votes to 16 the Senate rejected a proposal made by Senator H. Tucker to insert the following preamble to the Bill:—

> "Whereas the South Africa Act, 1909, guarantees the fundamental rights and freedoms of all citizens under the rule of law; and whereas it is desired to protect and reinforce South Africa's democratic system which alone can assure the future of the country; and whereas the doctrine of Communism is subversive of all freedom and its triumph would destroy the freedom and rights of the people; and whereas the Communistic creed is being propagated and promoted in the Union to the detriment of the public well-being it is therefore expedient to enact measures which while protecting freedom and our democratic rights and institutions will at the same time ensure the eradication of Communism in South Africa without infringing the supremacy of Parliament and the free access of citizens to the courts."

The Minister of Justice (Mr. C. R. Swart) said he was not prepared to accept the amendment because it was purely a smoke-screen. "The whole thing is meaningless." There had been no preamble to any war measure which the Opposition had adopted in government and which had been an infringement of fundamental rights. Opposition Senators: But we were at war. The Minister said if a preamble was necessary, surely it should have been included in those war measures, showing posterity why they had been passed. "We have hundreds of Bills in South Africa which the man in the street may find strange. But you don't have preambles to them." The Minister said the South Africa Act did not in any way guarantee any fundamental right. "The South Africa Act institutes the machinery and provides for a Parliament with sovereign powers to do whatever it likes. And where does the South Africa Act guarantee a rule of law? If so, war measures were in conflict with the South Africa Act." The South Africa Act said Parliament could make any law it wished.

The Entrenched Clauses of the South Africa Act were not a guarantee of the rights of the people. What of the position of Coloured people in the Transvaal—was there not discrimination regarding their franchise?

Senator Brookes On Anti-Communism Bill

Speaking in the Senate on the Suppression of Communism Bill, Senator Dr. E. H. Brookes (Natives Rep.) said he had always opposed Communism, and he wished to make the standpoint of the Natives' Representatives in the Senate clear. "We stand against the closing of all doors of hope—including political hope—to all non-Europeans. We stand against a policy that says: 'You will never have the franchise.'" There were thousands of people who stood by these principles, men who were called liberals, who were not going to be silenced by the Minister under this Bill. "While I sincerely believe there are dangers arising from Communism, the dangers of a Communist dictatorship are small compared with the imminent danger of a Nationalist dictatorship." Other countries were being asked to hand over liberties in combating Communism, but their liberties were being handed over to democratic Governments. "We don't believe that the Nationalist Government is democratic in its essentials."

The Smoking Habit

In an article in the latest issue of the South African Medical Journal, a Stellenbosch doctor writes:

"Were it not for the fact that so much good has come from America, one could almost rue the day that America was discovered and with it the dangerous poison and pernicious habit of smoking." In an article entitled "Why Smoke?" the doctor states that an analysis of the popular brands of cigarettes shows that Virginia cigarettes contain 6 per cent. of nicotine, Turkish cigarettes 1½ per cent., and the so-called nicotine-free cigarette 1 per cent.

One cigar, in terms of the amount of this nicotine absorbed into the body, is equal to five cigarettes and a pipe to slightly more.

"If the nicotine from two cigarettes is injected into the blood stream of a smoker, he would soon die," states the doctor.

"He who smokes 20 cigarettes a day inhales during a week 400 milligrams of nicotine, a quantity which if injected into the blood stream will a human being as quickly as a shot through the brain."

This is the dreadful story about smoking. The habit has grown to such an extent that ninety per cent. of the leaders can use their brains only if they are allowed to smoke. The inconvenience they cause to others is of no concern to the smoker. The most shocking thing is the extent to which women are becoming slaves to this habit. If for nothing else, for their own health's sake this habit needs to be abandoned. But how many, we wonder, will be prepared to do so.

Death Penalty Asked For All Armed Natives

Natives found carrying firearms should be liable to the death sentence, said a resolution passed at the annual congress of the Britis District Farmers Co-operative Union in Brits (Transvaal). It would perhaps not be impertinent to ask if this arrogant attitude could not be considered one of the contributory causes of the growing dislike among the Africans for the White man, and should they be blamed for it?

The Teachers' Role

Speaking at the South African Teachers' Association held in Kimberley last week the President Mr. J. P. Kent is reported to have said: Salaries and conditions of service, important as they are, must never be the Association's main concern. Improvements in them should be fought for, not as ends in themselves, but as a part of the broad onward sweep of education in South Africa.

The photograph shows the scene at National Airport, Washington, just before the Prime Minister, Liaquat Ali Khan, accompanied by President Truman, inspected the guard of honour. In the background is the "Independence," President Truman's personal airplane which carried the Prime Minister and members of his party from London to Washington.

—Courtesy U.S. Information Service.

NATIONAL PROTEST DAY IN NATAL

The following statement was issued by the Natal Co-ordinating Committee in charge of the National Protest Day campaign:

NATAL'S first united mass action on the part of the non-European people has been an unqualified success. Despite the attempts of the daily press to create the impression that only Indians stayed away from work, the facts are that thousands of Africans and Indians observed the National Day of Protest by remaining in their homes and offering their prayers to God, as requested by the organisers of the campaign.

How distorted some of the press reports are can be assessed by the contradictions contained between the headlines which said Africans went to work as usual and the reports appearing under these very headlines which admitted that many thousands of Africans stayed at home, and that many industries employing thousands of African and Indian workers remained closed for the whole day on Monday, June 26.

One of the most outstanding achievements of the campaign is the greater understanding that has been brought about between Africans and Indians in Natal. In Durban alone over half a million leaflets carrying the message of non-European co-operation were distributed. The Committee's emphasis on non-violence bore results in that there were no incidents at all.

Reports received by the headquarters of the campaign from all parts of the Province indicate that there was not a city, a town or village in Natal which did not respond to the call of Dr. J. S. Moroka supported by Dr. G. M. Naicker and Mr. S. M. Rahim.

The offices of the Campaign Committee were busy the whole day from early hours of the morning receiving telephonic and telegraphic messages from all over Natal.

Information collected by a Special Committee at the offices of the Committee indicates that all non-European shops and businesses were closed for the whole day in Durban, Stanger, Chaka's Kraal, Tongaat, Verulam, Umhlanga, Umzinto, Port Shepstone, Pietermaritzburg, Estcourt, Colenso, Ladysmith, Waschbank, Glencoe and Dundee. Other smaller places on the fringes of the big cities and towns also reported a complete stoppage of work as far as non-European commercial houses were concerned. This resulted in the thousands of distributive workers employed by non-European businesses remaining in their homes.

Indian markets in Durban and Pietermaritzburg were closed the whole day. In Durban alone eleven hundred stallholders at the Squatters Market and the Victoria Street Market and their thousands of employees remained at home. In many other centres markets were closed as the majority of the purchasers—Africans and Indians—did not turn up.

Over 35,000 Indian children in schools in the Province stayed away from schools. This resulted in over one thousand teachers employed in Indian schools remaining at home. Thousands of African children also stayed away. The few African schools that were open had a very small percentage of the normal number of students present, the highest attendance being about twenty-five per cent.

Tens of thousands of African and Indian employees in the textile, tobacco and furniture industries stayed away. All these industries came to a complete standstill with one hundred per cent stoppage of work. At least thirty printing, clothing and laundry establishments in Durban were totally closed for the day and at least another forty establishments in these industries were affected with acute labour shortage, many working with only a skeleton staff.

Hotels, tea rooms and bakeries were almost totally depleted of their labour. Many of the largest hotels in Durban with thousands of European holiday guests had to rely on their own resources to meet the emergency created by thousands of waiters staying away from work.

Municipal services in Durban were hard hit. Over sixty-five per cent. of Indian employees did not report to work and many thousands of African employees did likewise. Somtseu Road Location which houses many African municipal employees had over 3,000 Africans remaining away from work.

From African residential areas reports of thousands of people remaining away from work were received. Merebank, which has a very big concentrated population of Africans staged an almost complete "stay at home." By noon only twenty Africans had taken advantage of the transport available from this centre.

Reports from the non-European transport centres indicated that on Monday the buses carried at most only about one-third of the normal passengers. From Inanda there were only three hundred Africans who came to work instead of the usual three thousand.

A conservative estimate of the Co-ordinating Committee based on reports received by 5 p.m. on Monday reflects that between sixty and seventy per cent. of non-European workers from the total population of over two hundred thousand non-Europeans in Durban had observed the Protest Day as requested by the organisers.

GROUP AREAS BILL

A SUMMARY OF ITS PROVISIONS

'THE Natal Daily News' correspondent has summarised the provisions of the Group Areas Bill which, after much amendment in detail, but none in principle, has been finally approved by Parliament and sent to the Officer Administering the Government for signature.

It is an exceptionally long and complicated measure. It would fill about 20 columns if printed in full in the average newspaper. Every word of it intimately affects the private lives, homes or business of some people. It is impossible to describe it in anything except the broadest outline.

It empowers the Minister of the Interior, Dr. Donges, to enforce residential segregation. From the moment it is promulgated the Government may proceed to proclaim areas for the exclusive ownership or occupation, or both, of either White, Black or Coloured people, or other special groups such as Cape Malays.

A person who owns property in an area proclaimed for another racial group than his own may keep it for his lifetime but not live in it, may leave it to whom he likes but it will have to be sold, or may sell it to a member of the group for whom the area is set aside.

A person who occupies property in an area proclaimed for another racial group will have to leave at a minimum of a year after the area is proclaimed or may stay on if the Minister gives him a permit.

In the parts of the country not yet proclaimed, nobody may sell land to a member of another racial group than his own without a permit.

People who trade in areas set aside for another racial group will not have their licences renewed and companies controlled by people of a group not entitled to live in the area where the company's business is carried on can be interfered with.

Exempt from these rules are bona fide employees, domestic and otherwise, patients in State-aided as well as State-controlled hospitals or other institutions, mining companies or factories with more than £5,000 worth of machinery, and Native labour that has been recruited and is awaiting employment.

Nobody may acquire land on behalf of a member of another race except in the case of acquiring land for Native settlement.

Proclamation of group areas requires the approval of both Houses of Parliament, except for White and Coloured group areas in Natal and the Cape Province within the first five years of the operation of the Act.

Native group areas proclaimed in those provinces must have Parliamentary sanction, so as to conform to the provisions of the Native Trust and Land Act and to protect White landowners.

The board that advises the Minister about group areas must not advise proclamation of a group area without first considering whether suitable alternative accommodation is available for people who will be turned out. But this does not mean that the board is responsible for finding that alternative accommodation.

If the Minister thinks a Native or coloured group area is not being properly administered he may have the necessary work carried out and charge the local authority with the cost.

Among the many difficulties foreseen are that each racial group will have to fall back on its own capital resources for building houses. Coloured and Native groups will be most severely affected.

European building societies may be afraid to lend them money since such societies will not be able to buy in the houses in the event of capital redemption ceasing.

Indians, under threat of eventual repatriation, may be reluctant to invest money in building, roads, or drainage, for their areas. Development of non-White areas will be retarded, if not frozen.

To make sure the Act is being obeyed, inspectors of the board that advises the Minister may enter any premises without notice at any time of the day or night, question people, either alone or in the presence of others, and examine or seize documents.

ALLEGED INDIAN PENETRATION

MR. C. M. BASSA REPLIES TO MR. BOYD

MR. C. M. BASSA, of Durban, has replied to Mr. L. L. Boyd, M.P.C., who dealt with the question of Indian penetration in the 'Natal Mercury' on June 21. That statement, says Mr. Bassa, is startling because of its many omissions. Dealing with the amount of money spent on capital works by the City Council in the added areas, he says:—

"The added areas have a population of 12,969 Indians and 29,473 Europeans and the Indians own 10,399 acres as against 12,847 acres held by Europeans. It would be interesting if Mr. Boyd could provide some figures to show just how much money was spent in the predominantly Indian areas.

"These areas abound with hundreds of modern dwellings and although municipal rates are levied on the owners in respect of these dwellings the owners do not enjoy all the amenities available to Europeans.

"Let us take Clairwood and Montclair. The former has a population of about 30,000 while the latter has less than 10,000. Yet during the years 1932-39 the Council spent £13,953 at Clairwood and £12,852 at Montclair. The disparity is so obvious that it is useless belabouring the point.

"In the added areas alone, the rateable value of Indian-owned property is £5,470,260. This should give some indication of the extent to which Indian ratepayers have borne the burden of the development of the areas.

"It is a pity that Mr. Boyd did not complete the quotation from the Broome Commission. Following immediately upon the sentence quoted by him, the Commission said: 'The civic purse is not bottomless, and of the many calls made upon it some must be refused or postponed. Refusal or postponement is perhaps less likely if the consequent disappointment can be expressed through the ballot box.'

"It is true that the Natal Indian Congress stated that one of the reasons for Indians acquiring properties in European areas was the desire to invest. They did not stop at this, however. They said, and their view was accepted by the Commission, that Indians had only two avenues of investment open to them—trade and acquisition of immovable property. Even the expansion in trade was restricted by the licensing laws.

"The stand of the Natal Indian Congress was based on the principle that investment was not penetration and that in determining the racial character of an area the race of the occupants of the properties rather than the owners of the properties had to be the test. This contention was accepted by the Commission. Moreover, the desire to invest in property was the direct answer to the European complaint that the Indians transferred the profits of their labours to India."

The Capetown Agreement demanded that Indians conform to Western standards of life and they found that the areas which they had previously occupied lacked ordinary civic amenities and as the Commission said it would be surprising if the acceptance of Western standards did not impel Indians to leave such localities whenever opportunities offered. Thus we have the ironical situation that in attempting to meet the standards demanded of them by Europeans, Indians have earned their displeasure."

Mr. Bassa asserts that the Lawrence Committee did not fail because of the defiant attitude of certain Indians who regarded it as their right to buy property in European areas. "It failed," he says, "because the Durban City Council failed to keep its side of the bargain. It was recognised that the provision of housing accommodation would be one of the matters for the consideration of the Committee. The view of the Indian representatives that if they were to dissuade penetration by their people into predominantly European areas, they had every right to ask that areas should be set aside for their occupation and was endorsed by the Minister of the Interior, Mr. H. G. Lawrence, when he addressed the Lawrence Committee in Durban on November 7, 1944.

"Mr. Lawrence went further and said that he was surprised that while the Council had turned down the sites suggested by the Indian representatives, it had failed to suggest any alternative sites and that it appeared a *prima facie* case had been made for the Indians.

"Again, in moving the second reading of the Pegging Act, the Minister of the Interior said: 'I have stated that allegations have been made that the Indian community of Durban has not been provided with adequate housing and other civic amenities. A strong *prima facie* case has been made out in regard to that allegation.'

"Mr. Boyd contends that the Group Areas Bill will serve the cause of racial peace and safeguard the rights and property of Europeans in their own areas. Much the same argument was used to justify the Asiatic Land Tenure Act of 1946, and I am sure that if any measure were introduced completely to deprive the Indians of the meagre land rights they have left, Mr. Boyd and his likes would accept it whole-heartedly.

MORAL RE-ARMAMENT

THE influence of "The Forgotten Factor" on the gold-mining industry was described by the President and Vice-President of the Mine Workers' Union of South Africa before the 3,000 delegates at the World Assembly for Moral Re-Armament which opened here states a cable message from Caux-sur-Montreux, Switzerland.

Mr. R. P. Erasmus, Vice-President of the miners' union, recounted in detail his part in the 1922 strike, when he led the armed forces of the miners. He told the Assembly that "The Forgotten Factor in South Africa had opened up a new era of life for him. "After 'The Forgotten Factor,'" he continued, "my mine manager came to me and said, 'Erasmus, never again will I treat any man as of less value than myself.' The situation in the mining industry today is completely different from a year ago."

He ended by quoting the last words of the late President of South African Republic, Paul Kruger, who died at Clarens on Lake Geneva just below Caux: "Take the good out of the past and build the future on it." Turning to Frank Buchman who was presiding over the session, Mr. Erasmus said, "You have planted a tree and its roots are going through the world. We as South Africans will help you by giving that tree water so that its roots may go throughout the nations."

Mr. Paul J. Visser, President of the Mine Workers' Union, expressed his conviction of the national need for Moral Re-Armament in South Africa.

Fifty-four German industrial, political and trade union leaders have arrived by special plane from the Ruhr to take part in the Assembly. Among them is Mr. Anton Storch, Labour Minister of the German Republic, who is representing the German Chancellor, Dr. Konrad Adenauer, at Caux. Addressing the Assembly, Mr. Storch said he had come to Caux despite current German Cabinet decisions on the Council of Europe and participation in the Schuman Plan discussions, "decisions of the utmost importance not only for Europe but for the whole of humanity." He had come wondering whether Moral Re-Armament had a practical solution for the problems of the day.

"I find here," said Mr. Storch, "people who, freed from the weight of the past, are able to solve these problems in a new spirit. Through my political and other work I have come to the conviction that it is only through the rebirth of the way practised here will all men be freed and made responsible so that they can set up a social order as God intended it to be."

Mr. Storch was speaking after an impressive address by Madame Irene Laure, former French Member of Parliament and President of the Socialist Women of France. Madame Laure described how her hatred of the Germans had been removed following her visit to Caux.

Shri Jagjivan Ram, Minister of Labour and Social Affairs in the Indian Cabinet, and President of the 1950 I.L.O. Conference; and Mr. Khandubhai K. Desai, President of the Indian T.U.C., also addressed the Assembly. Mr. Ram declared that there was no other way than Moral Re-Armament out of the confusion and conflict between nations and individuals today. "Even the most materialistic leaders of the world," he said, "will have to go this way. If a statesman does not wish to hasten the annihilation of mankind he must make moral standards the basis of his actions. We must create a new society. We must satisfy a man's more than the material needs of people. To change the individual, Moral Re-Armament had a special appeal to the people of India who have fought for their independence."

GROUP AREAS BILL

—Natal Mercury.

NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR

SHRI KALELKAR'S EXPOSITION

INSTITUTIONS like the United Kenya Club,—an inter-racial organisation—where people from all the three races meet together, eat together and hold frank discussions gave him hope and strengthened his beliefs, said Shri Kakasaheb Kalelkar speaking at the Social Evening of the Club in Nairobi recently.

The subject of his talk was Non-Violence in Peace and War and he gave an outline of the change which took place in his views and outlook after he came in touch with Mahatma Gandhi. He was, many many years ago, an ardent believer in violence and terrorism. That was the only way to win freedom he thought. Other means and methods were despised by him and young men of his generation. Those like him, made themselves familiar with the use of firearms etc, and dreamt of wresting power from Britain with military strength.

When Gandhiji came on the scene, at first, the speaker did not believe in his doctrine. But gradually the strength and beauty of it dawned on him and now he is convinced that if the world is to be saved from the horrors of man's advance in Science, the Gandhian way was the only way.

War, Shri Kalelkar said, was a symptom and not the disease. Gandhiji therefore never concerned himself with war itself. He concentrated on the disease and fully realised that remedies for the removal of the symptom were often worse than the disease. The disease is the exploitation of man by man, greed, the craving for luxuries. Gandhiji said remove these inequalities and wars would automatically cease.

There was really nothing in this teaching which was out of tune with India's tradition and heritage. Even in mythology the doctrine of self-control and restraint is stressed again and again said Shri Kalelkar. King Jayati after sampling the pleasure of the flesh to the full came to the conclusion, for instance, that even if all the food and all the pleasures of the world were pooled together, they won't be enough to satisfy the appetite of one man. This was mythology, but there was the historical example of Emperor Ashoka who renounced violence and proclaimed all men as brothers. Gandhiji therefore was in the great tradition of Indian thought, only he perfected it further and applied it not only to the affairs of man but of nations. Therein lay his greatness.

It is sometimes asked, the speaker said, that if non-violence is necessary in war, it is unnecessary in peace and vice versa. But it will be realised that this was only a superficial thought. Non-violence means non-exploitation, economic justice, the meeting of the necessities and needs of everyone.

Non-violence accepts brotherhood of man beyond national boundaries and is in fact a paraphrase of the word Love.

Non-violence did not believe in balance of anything. Balance of power or balance of interests. The balance belongs to the vulgar market place and should not enter into the affairs of a family.

Gandhiji looked upon humanity as one family and as in family differences, matters are settled by adjustments and compromise and not by affirmation of individual interests, he applied the doctrine of love to world affairs.

In non-violence there is no place for pride. Humility is the hallmark of a non-violent person. He considers himself as a brother of all, may be an elder brother. As an Indian saying is, an elder brother, as long as he is accepted as such, catches a recalcitrant brother by the ear, but if the young fellow does not recognise the elder brother as such, he catches him by the feet! Thus humility of spirit said Shri Kalelkar was conspicuous in Gandhiji's life.

These principles he applied on a vast scale and applied them successfully. The world has seen their triumph in India and he was sure that the world has no choice left before it. It must either accept the Gandhian way of life or perish by the horrors of Science. Of course the acceptance of this doctrine required infinite patience and tolerance.

At the end of the talk a question was asked how a cow can apply non-violence in the face of an attacking lion. Shri Kalelkar said that that was the type of question which friends were always fond of putting in India. They delighted in casuistry of that kind. But he was not prepared to take his moral laws either from a cow or a lion. Let them lead their own lives. Human beings need not go down to them for guidance!

DAR-ES-SALAAM HEARS INDIA'S MESSAGE

ALMOST delightful function was held at the Ocean Breeze Hotel on the shores of the Indian Ocean in Dar-es-Salaam recently when the Commissioner for the Government of India and Dr. Mrs. Pant held a reception where Messrs Kalelkar and Bajaj were the guests of honour. Over three hundred guest including H.E. the Governor of Tanganyika, Lady Twining, the Mayor of Dar-es-Salaam, Members of Diplomatic Missions, Legislative and Municipal Councils and leading representatives of Commercial Houses & of all races attended. Shri Kalelkar gave a brief address to the assembled, gathering stressing the need of education in these territories.

He said that the educational problems of India where also illiteracy was prevalent on a vast scale and where too the problem of education with the minimum cost was an important consideration, were not dissimilar to the problems facing East Africa. He explained how Gandhiji by his instinctive insight into things things devised a way of education which made it at once easier and cheaper for everyone to benefit by it. So far the trend of education in India was to give education through life. This is also called the basic education scheme and although at first it was violently criticised by people brought up in the conventional way of education, it has now come to be accepted not only by the followers of Gandhiji but even by Eastern and Western educational experts.

For instance, a Commission got up by the universities of India in which experts from England and America participated have recognised the great potentialities of the Gandhian way of education. The basic scheme of education is now the accepted educational system in India and people from all over the world are coming to India and to Wardha—which was Gandhiji's headquarters—in particular to study and adopt the system to their own countries. This system of education took the village as its starting point and not the city as of old and he suggested that educationists in East Africa where the problem of introducing education amongst primitive people on the threshold of civilisation is acute, may find the solution in the Gandhian scheme.

After the talk, films depicting minorities in India and how they have from time immemorial been welcomed and protected and in their turn have contributed to the stream of Indian culture and handicrafts in India were shown.

The function was a unique one as it broke away from the usual "Sundowner" tradition and combined pleasure with instruction.

At a crowded public meeting at the Patel Brotherhood Grounds in Dar-es-Salaam recently, the public of the town had the good fortune to listen to two illuminating addresses from Shri Kalelkar and Shri Bajaj on "What India Stands For." Shri Kalelkar gave a masterly survey of the spiritual aims, which motivated the great freedom struggle in India. He explained why Gandhiji never separated the means from the ends and how the truth of the adage "as ye shall sow, so shall ye reap" is exemplified in the present relations between Britain and India. Nowhere in the world was such a fund of goodwill ever found in a country which has just won its freedom for her erstwhile masters. Britain today has no greater friend than India. Did it not contain, he asked, a great lesson to the world so sorely in need of goodwill and friendship, a world which is riven with suspicion and hatred and which seems to be inevitably driven towards total annihilation.

Shri Bajaj spoke at length on the great strides made by India after freedom towards abolition of inequalities, self-sufficiency and international accord. In a graphic speech he brought home to the audience the tremendous problems faced by the Nehru Government after freedom, the problem of food, the problem of landlordism, the problem of labour and not the least of all the problem of refugees. In the short space of two and a half years Government has succeeded in overcoming these handicaps.

A 17-year-old Negro, who has just graduated from Boston's English high school, was voted by 507 classmates as the student "held in the highest esteem among the faculty and fellow students," states Sapa-Reuter. The youth, Theophilus McKinney, is the son of a North Carolina Presbyterian minister. After winning scholarships totalling 1000 dollars, he said "for the first time I found out what it was like to have no segregation."

"THE FORGOTTEN FACTOR"

(From Our Own Correspondent)

ON Sunday June 25, a most inspiring play "The Forgotten Factor" was shown to non-Europeans at the Gandhi Hall. Moral Re-Armament is the aim of the play and its producers. This play was written by a University Lecturer Mr. Alan Thornhill in 1940 and President Truman described it as the most important play produced during the war. The people in the play are making a grand venture of faith. They feel this play is important to the whole world and so they have thrown in everything they have - careers time and money. The cast give their services without any remuneration and they come from America, Britain, Ireland, Norway, Switzerland, Kenya, and different parts of the Union. There are thirty in the cast with eight main actors. One hears the note of sincerity ringing throughout the play and that touches the heart. The spirit of these people whom we have seen in this play, shows us the spirit of many such people all over the world, who are on the move to advance Moral Re-Armament, which is the only way to save this war-torn world from distruction. "The Forgotten Factor" is shown so true to everyday life that it hits the mark straight away and sets one thinking. It shows how changes in individuals can bring about changes in bigger things. It teaches you a simple lesson. "If you listen God will speak to you" It show us how if we start changing our own attitude and recognising our own faults we can change the whole world. How by recognising our own faults we can be tolerant towards others and how big problems can be solved by deep understanding. The play shows us the missing factor in our lives, in the planning and the statemanship of the world to-day. The missing factor is our lack of an ideology for democracy. As Dr. Buchman says in "Remaking the world":- "We have lived too long in an atmosphere of imagining that security, prosperity comfort and culture are natural to man. We forget the eternal struggle between Evil and Good. Victory in which brings the blessing of security and prosperity. But defeat in this struggle and even ignorance of it brings poverty hunger slavery and death. Division is the mark of our age Division in the heart. Division in the home. Division in industries. Division in the nation. Division between nations Union is our instant need. We have lost the art of uniting because we have forgotten the secret of change and rebirth. Moral Re-Armament has the tremendous uniting power that comes from change. The problem is not just an iron curtain which separates nation from nation, but selfishness which separates man from man and all men from the Government of God. And when men listen to God and obey, the steel and iron melt away."

This is what is brought home to us in "The Forgotten Factor." These good people are bringing God into the lives of those who have forgotten. They are calling to all the people of the world to break down barriers and to live in the brotherhood of man. They are trying to bring home to us the fact that "if men will not be governed by God, then they will be ruled by Tyrants. We have a lot to learn and this work is something that should be kept alive, for it is a lighthouse in this dark and stormy world of ours and it will guide us to the right way.

Our tribute to the people who gave us this play is that their play has given us new hope and strength in our dark days. We feel as if the darkness that surrounded our heart has been lifted.

Weary not your heart in worry
For in the end you will be sorry
It makes your life depressed
Because you give your heart no rest
Let your mind be impressed
By the little things of life
For in life we have to strife
Through many obstacles.
Do not heed an unkind word
Do not seek to be unkind
Let kind thoughts and kind deeds
e your guiding star
And when you think you need
rest from your work and worry
You will find you had no worry
And your heart was never weary
For the little things of life
Has never made you sorry

Miss Sharifa K. Bazaz
(Cape Town)

NEWS IN BRIEF

The view that there were very few women delegates in International Organisations and that the East had taken the lead in sending women to conferences, was expressed by the Hon. Rajkumari Amrit Kaur, Health Minister and President of the World Health Organisation Assembly, addressing the Women's Council, in London, recently. She said: "With so much distrust existing between countries, perhaps women could do more than men to bring the divided nations together." Rajkumari added that men introduced politics into everything and that women with their more sensible nature and greater appreciation of human values might be able to penetrate the present atmosphere of international suspicion. Answering a question, she said that due to the conditions and the ignorance of the masses, in India, the Government had been prevented from giving priority to the matter of birth control. She was of the view, however that birth control methods practised in Western countries were not possible among the vast population of India. The Chairman of the Women's Council, Lady Layton, said that British had a lot to learn from India in the matter of assigning women to prominent places.

• •

The greatest event of modern times has been not the discovery of atom or hydrogen bomb, but Mahatma Gandhi's spiritual methods for solving world's problems, said Jeannette Rankin former U.S. Congress-woman in Singapore on June 1. She said that the Indian people did not hate their former rulers because they had achieved their freedom by spiritual nonviolent methods. Jeannette Rankind recently concluded a six months tour of India, studying Gandhian theory and practice non-violence.

• •

The Jamsheb of Nawanagar has been elected President of the new Administrative Tribunal of U.N. Seven-man Body set up by the General Assembly.

• •

Indian labourers who under British regime were termed "coolies" will henceforth be termed 'mazdoors' in all official correspondence. Terms like Khalasis, lascars etc., which are wellknown in certain trades will, however, continue to be used. Government have requested private industrial undertakings to adopt this.

• •

A 150 year old Muslim villager in Kashmir has cut his teeth again. He is Ali Sheikh who can give an eye witness account of the reign of Maharaja Ranjit Singh, wellknown Sikh ruler and other rulers of Kashmir since 1884. Still active Ali Sheikh accompanies his children and grandchildren to fields.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

DO YOU READ INDIA'S MOST HUMOUROUS WEEKLY
SHANKER'S WEEKLY
regularly ?
Edited by Shanker Pillai, acknowledged as India's top cartoonist. In its third year of publication.
PLACE YOUR SUBSCRIPTION ORDER NOW.
6 months: 25sh; 1 year: 45sh.
Single Copy: 1sh.

Other interesting magazines:
INDIA DIGEST: India's best reading in Review, Bi-M: 1 year: 12sh.
CARAVAN: India's best Short Story Magazine, bi: 1 year: 15sh.
MARG: India's only magazine of Art, Q: 1 year: 30sh.

One copy of each of the above 4 magazines: 12sh. only.

Send your order along with proper remittance to:
EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Cantonment,
AHMEDABAD-3, INDIA.
SUBSCRIPTION AGENTS TO ALL INDIAN MAGAZINES.

R. VITHAL
Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:
306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

REWARD of £1 will be paid to the first person supplying the correct address of Roop Dawood Patel, Commercial Traveller. Last known address: 20 Khalsa House, 27 Market Street, Johannesburg. Apply: Isaac Kats, 84 Mayor House, 74 Fox St., J.H.Burg.

REWARD of £1 will be paid to the first person supplying the correct address of Essak Cassim, General Dealer. Last known address: 36 Commercial Road, Johannesburg. Apply: Isaac Kats, 84 Mayor House, 74 Fox St., J.H.Burg.

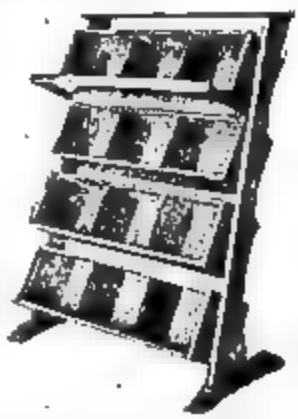
REWARD of £1 will be paid to the first person supplying the correct address of Jeroop Nathan, Commercial Traveller. Last known address:—35a Simson Road Doornfontein, Johannesburg. Apply: Isaac Kats, 84 Mayor House, 74 Fox St., J.H.Burg.

Sets Of Indian Art Pictures
By Celebrated Indian Artists
Price 8 - including postage.
To be had from:
'INDIAN OPINION,'
P.Bag, Phoenix, Natal

NEW BOOKS
Just Arrived From India
Non-Violence In Peace And War (Part II)
—by M. K. Gandhi 12/6
Pilgrimage To Peace
—by Pyarelal 10/6
Stray Glimpses Of Bapu
—by Kaka Kalelkar 5/-
To be had from:—
The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

Cuticura SOAP

Every wash a luxury skin treatment!
Baby simply loves the caressing softness of its milky and fragrant lather. It is so soothing and cooling to hot, smarting skin. After the bath a dusting with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure baby's comfort.
FOR SENSITIVE SKINS

"GOLD MEDAL" QUALITY
High Class Display Counters & Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Fish Fryers, Display Fittings, etc.
Now Illustrated Catalogues on Application.

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.
Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal Rand Easter Show
104 MARSHALL ST. (Corner Kruger House) Johannesburg.
Phone 33-4911/2 P.O. Box 6801.

Books For Sale
Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	9
KALIDAS	3	8
ISHA UPANISHED	5	0
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	2	3
IDEAL AND PROGRESS	2	9
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	8
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	2	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO		3
ON WAR		3

Obtainable from:
'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Durban - Bombay in 96 hours

EAST AFRICAN AIRWAYS "SKYLIONS" fly direct north to Nairobi to connect with Air India International's "Constellations."
Enquire for fares and timetables from our General Sales Agents, South African Airways, or any I.A.T.A. Agent.
Fly the smooth central route north
EAST AFRICAN AIRWAYS

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૨૬ | શુક્રવાર તા. ૩૦ જુન, ૧૯૫૦. | છુટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૩૦ જુન, ૧૯૫૦

દુરની આશા

યુનાઇટેડ નેશન્સનાં સેક્રેટરી-જનરલ શ્રી. ટ્રીગવી લીએ થોડા દિવસ ઉપર દુનીયાના લોકોને એક ખુલ્લો કાગળ લખી યુનાઇટેડ નેશન્સ દ્વારા દુનીયામાં શાંતી સ્થાપવાના કામમાં પોતાની અથાગ મહેનત ચાલુ રાખવાની ખાત્રી આપી હતી. શ્રી. લી. લંડન, પેારીસ અને વૅશીંગ્ટન ગયા હતા તેના સંબંધમાં તેમનાપર હજારો લોકો તરફથી લખાયેલા કાગળોના જવાબમાં આ કાગળ લખતાં તેમણે જણાવ્યું કે, "અમે માનીએ છીએ કે દુનીયામાં આજે સૌથી વધારે અગત્યનું કામ આજ છે. હું અને મારા સ્ટાફ લોકોમાં શાંતી અને સમજુતી સ્થાપવા અને પ્રજાઓ અને સરકારો વચ્ચે સમજુતી કરાવવા અમારે બનતું કરવાનું બાકી રાખીશું." પત્રમાં શ્રી લીએ જણાવ્યું કે, એવી કંઈ પણ તકરારો નથી કે જે યુદ્ધ વિના ઉકેલી નહિ શકાય. તેને બદલે તકરારોની શાંતીથી ચર્ચા થવી જોઇએ અને, તમારામાંના ઘણાએ લખેલું છે તેમ, અરસપરસ આપલેની ભાવનાથી મસલતો થવી જોઇએ. તેનો અર્થ એવો નથી થતો કે કોઇ પણ પક્ષે બીજાને નમી જવું. તેનો અર્થ એટલોજ થાય છે કે નિષ્પક્ષપાતથી તકરારોની ચર્ચા કરવી. સઘળી તકરારો નો ઉકેલ તુરત લાવી શકાતો નથી. પરંતુ તેનો આરંભ થવો જોઇએ."

શ્રી. ટ્રીગવી લીના આ શબ્દો પરની ચાદી હલ્યુ તો ખુશકાઇ નહિ તેટલામાં દુનીયાના એક ભાગ માં—કોરીયામાં—ઝઘડો ફાટી નીકળ્યો છે અને પશુબળ કરતાં વિચારબળ વધારે સારું છે એ સાબીત કરવાને દુનીયાને ઉથલી પડવાની હાકલ થઈ રહી છે.

"ઠંડું" યુદ્ધ જેને કહેવામાં આવે છે, એ તો યુરોપમાં ચાલતુંજ આવેલું છે અને હવે આફ્રીકામાં પણ ચાલી રહ્યું છે. ઇંડોનેશિઅ અને સાઉથ આફ્રીકા વચ્ચેની તકરાર અને યુરોપીયનો અને બીન-યુરોપીયનો વચ્ચેની તકરાર, જેને હાલની નેશનલીસ્ટ સરકારે વધારે ઉગ્ર બનાવેલી છે અને આફ્રીકા ખંડમાં પ્રસરવા લાગી છે, એ પણ "ઠંડું" યુદ્ધજ છે, જેમાં જોખમભરેલાં તત્વો રહેલાં છે.

મોટામાં મોટો ભય આજે કોમ્યુનીઝમનો છે. આખી દુનીયા તેનાથી ધ્રૂજી રહી છે. પરંતુ એટલાથી બસ નથી થતું. યુદ્ધ તરસ્યા લોકો—રાજદ્વારીઓ, જેવા કે, દાખલા તરીકે, સાઉથ આફ્રીકામાં આપણી પાસે છે, તેઓ, જીવનની સઘળી સારી વસ્તુઓને માટે—સત્ય, ન્યાય અને શાંતીને માટે—કામ કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે એ સઘળાને પણ કોમ્યુનીઝમની હારમાં મુકી દેવા લાગ્યા છે, અને, બનવા જોગ છે કે, કોમ્યુનીઝમ, જેનાથી તેઓ સૌથી વિશેષ ડરે છે, તે ઠાળવા નો કરે પ્રયત્ન તે પહેલાં તેઓ ઉપર જણાવેલાં સઘળાં સારાં બળોને હરિતમાંથી નાબુદ કરી નાખશે. હાલની પરિસ્થિતિ જોતાં ભવિષ્ય ઘણુંજ કાળું જોવામાં આવે છે સઘળાં સારાં બળોનો નાશ થશે—ઈશ્વર આપણી પાસેથી તે છીનવી લઈ રહ્યો છે એટલુંજ નહિ પરંતુ આપણા ગાંડપણમાં આપણે પોતે પણ તેનો નાશ કરી રહ્યા છીએ—તો પછી ખરાબ બળોજ પાછળ રહી જશે અને એ બળો વચ્ચેની અથડામણમાં દુનીયાનો અંત આવશે. "વિનાશ કાળે વીપરીત બુદ્ધિ" એ કહે વતનું સત્ય નિહાળી શકાતું હોય તો આજે આ દેશમાં તે અરેખર સ્પષ્ટપણે નીહાળી શકાય છે.

આપણા આજના રાજદ્વારીઓ ની સમજશક્તિ એટલી બધેર મારી ગઇ છે કે ખરી વસ્તુ કરવા ની છે એ તેઓ કરશેજ નહિ અને ખોટી વસ્તુજ કરવાની હઠ પકડશે. જ્યાં અતિ જુલમ વર્તે છે ત્યાંજ કોમ્યુનીઝમને ફાલવાને ફળદ્રુપ જમીન મળે છે, એ વસ્તુ તેઓના મગજમાં ઠસાવવા ને જ્ઞાની લોકોએ વખતોવખત પ્રયાસ કરેલો છે. જો એ વસ્તુને આપણે ખરી માનીએ તો પરિસ્થિતિ સુધારવાનો ખરો માર્ગ કોમ્યુનીઝમ સામે પગલાં લેવાનો નથી પરંતુ જે કારણે તે હસ્તિ માં આવેલું છે એ કારણ દુર કરવાનો છે. આખી દુનીયામાં રોટીની મારામારી હોય છે. જેઓની પાસે પુષ્કળ છે તેઓ જરા ઓછા લોભી બને અને જેઓની પાસે તેઓથી ઓછું છે અથવા કશુંજ નથી તેઓને પોતા નામાંથી ઉદારતાથી ભાગ આપે તો દુનીયામાં શાંતી સ્થપાય. ગાંધી ગોળીયેટ રશીયાને શીખા મણ અપાઈ રહી છે કે તેણે "જીવવું અને જીવવા દેવું"ની નીતી મુજબ વર્તવું જોઇએ. વસ્તુતઃ સૌએ અને સાઉથ આફ્રીકાએ તો અમુલ કરીને એ નીતી મુજબ વર્તવાની જરૂર છે.

આજે સાઉથ આફ્રીકામાં જાતી ના વચ્ચેના સંબંધનો ઉકેલ કોઇની લાગણીઓ દુભવ્યા વીના કઇ રીતે લાવી શકાય એ વિષય પર બુદ્ધિ પ્રયોગની હરીફાઇ કરવાની જરૂર છે. આપણી પાર્લામેન્ટના સભ્યો તો તેનો ઉકેલ લાવવામાં દેખીતી રીતે અંતર નિષ્ફળ નીવડ્યા છે. તેનો ઉકેલ જો વધારે ડહાપણ ભરેલી રીતે લાવી નહિ શકાય તો એ વસ્તુ નિઃશંકપણે પુરવાર થયેલી ગણાશે કે સાઉથ આફ્રી કામાં જેલનાં કરતાં જુદું વધારે છે. આજ વસ્તુ સઘળાં સ્થળોને વીષે લાગુ પડે છે. અને શ્રી. ટ્રીગવી લીએ યુનાઇટેડ નેશન્સને વિષે જે આશા આપેલી છે તે હાલના સંજોગોમાં તો દુરની આશા ભાસે છે.

સફળ નીવડેલો વિરોધ દિન

આપને નોંધ લેતાં આનંદ થાય છે કે રવિવાર જુન તા. ૨૫મીનો દીવસ, જે હોંડી, આફ્રીકન અને કલર્ડ લોકોના નેતાઓ તરફથી સરકારે પસાર કરેલા જુલમી કાનુનો સામે "રાષ્ટ્રીય વીરોધ દીન" તરીકે ઉજવવા કરવામાં આવેલ હતો, તે ઉપર કૃપાએ આપણા યુનીયન માં ઘણી સફળતાથી અને એક પણ બનાવ બન્યા વીના પાળવામાં આવ્યો હતો. એક રીતે જોતાં તે અપુર્વ હતો કેમકે ડરબનમાં હોંડી સત્તાઓમાં એ દિવસે એક પણ દીકમ, કાર્ટ શોપ કે સીનેમા મકો પણ ખુલ્લા રહ્યાં નહોતાં. એવું અડમટવામાં આવે છે કે આખાં યુનીયનમાં ૪૫ ટકા જેટલા આફ્રીકનો વીરોધ દીન પાળવા માં સામેલ થયા હતા.

અમે સુચવવાની હીંમત કરીએ છીએ કે ન્યાય મંત્રી અને નેટીવ અફેર્સ ખાતાંના મંત્રી સહીત અન્ય સરકારી અમલદારો તરફથી બીનજરૂરી નારી રીતે અખત્યાર કરવામાં આવેલી નહિ હોત અને "બીન-જવાબદાર લોકોનું સાંભળીને" જેઓ કાંઈ નહિ જાણ તેઓને સજ્જનોની અને કાર્યસર પત્રકાર જેવાની ધમકીઓ આપવામાં આવેલી નહિ હોત—ત્યારે હકીકતમાં હોંડી અને આફ્રીકન લોકોના જવાબ દાર નેતાઓ તરફથી વીરોધ દીન પાળવાની હાકલ થઇ હતી—તો તેનો પ્રત્યુત્તર વધારે મોટા પ્રમાણમાં અપાયો હોત.

લાખો લોકો, જેઓને રાજકર્તાઓ કશો અવાજ નથી તેમ તેઓને લાગુ

પડનારા અને તેઓનું માન ભંગ કરનારા અને રાજકીય, સામાજીક, નૈતીક અને આર્થીક પાયમાલી કરનારા પ્રકાર થતા કાયદાઓ પડવામાં કરીને અટકાવ નથી, તેઓની સમક્ષ જ્યારે જીવન મરણનો પ્રશ્ન આવી પડેલો હોય તેવે વખતે પણ શાંતિપણે અને પુર્ણ સબ્ય તાથી પોતાની વીરોધની લાગણી બતાવવાની તેઓને તક આપવામાં નહિ આવે અને સત્તાધારીઓ તરફથી એવાં કંઈ પણ પ્રયત્નને તોડી પાડવાના પગલાં લેવામાં આવે તેને લોકશાસનના સીદ્ધાંતોનો સદંતર ભંગ અને સત્તાનો દુરૂપયોગ કરવામાં આવેલો નહિ કહેવાય તો બીજું શું કહેવાય.

સવાલ તો માત્ર ઉંડાણથી દુભાએલી લાગણીઓ વાળા લોકોને ઉભરનો સહાય આપવાને એક દીવસની છુટી આપવાનો જ હતો. એ તદ્દન વાજબી વસ્તુ હતી અને સાધારણ સંજોગોમાં દેવી છુટી દીના સંજોગે આપવામાં આવી હોત. પરંતુ આ તો સરકાર સામેનો વીરોધ હતો અને એ કેમ સહન કરી શકાય? આવું અભિ માન આપણી સૌની ઉપર બેઠેલા રાજ્યકર્તાઓનો રાજા, જેના કાયદાને વફા દાર રહેવાની સૌથી પ્રથમ ફરજ સમજે નથી છે, તેના તરફથી બહુ નહિ જ થાય.

હોંદી અને આફ્રીકન નોકરોના જે માલીકોએ પોતાના નોકરોને એ દીવસે છુટી આપવાની ઉદારતા દાખવી હતી તેઓના આપણે ઉંડા આભારી થવાનું છે. તેઓને બોથી જે અગવડો ભોગવવી પડી છે એથી આગે અજાણ્યા નથી અને જે સહન કરી લીધી હતી તેને માટે, અમારી ખાત્રી છે કે, હોંદીઓ તેમજ આફ્રીકનો તરફથી સાચ અને ન્યાયની લડતમાં તેઓએ આપેલા ફાળા તરીકે તેઓની કદર થશે જ.

તે સાથે અમને જણાવીને બેહદ આપ છે કે કેટલાક માલીકોએ એવી ઉદારતા નહિ દાખવતાં પોતાના જે નોકરો ગેરહાજર રહ્યા હતા તેઓને નોકરીપરથી કાઢી મુકવાનું અનુદાર પગલું લીધેલું છે. જે નેતાઓએ પોતાના લોકોને વીરોધ દિન પાળવાની દાયક કરી હતી તેઓએ તેના મંજીર પરિણામોનો ખ્યાલ કર્યો જ હતો અને તેમાં સાથેજ બનારા લોકોને તેની ક્ષમજ પણ પાડી હતી. એટલે તેવા લોકોને માટે ન્યાય કરવા નો કાયદેસર અપને કશો અધીકાર નથી. પરંતુ બાજતા વાજબતા માણીકો ને સ્વાતંત્રપ્રિય લોકો તરીકે આ બાબતને નૈતિક અને માનવતાની દ્રષ્ટિએ જોવાની અને તેના પોતે આ લોકોની જગ્યાએ મુકાયા હોય તો તેઓ શું કરે એ વીચારવા અમે બહેર સમજાવીએ અને એ આધારે તેઓના નીર્ણયનો ફરી વીચાર કરવા વીનંતિ કરીએ.

આપણા લોકોમાંના જેઓનું આવું દુર્ભાગ્ય થયું છે તેઓને અમે એટલુંજ આશ્વાસન આપીએ કે સત્ય અને ન્યાયની લડતમાં આપણે સૌએ જે મહાન લોગો આપવા પડશે તેનો આ માત્ર એક અંશજ છે અને તેથી તેઓએ હીંમત નહિ હારતાં ધીરજપુર્વક પુર્ણ શ્રદ્ધા રાખવી જોઇએ. અને નેતાઓએ તેઓને સ્વાવલંબી બનાવવાને કંઈક માર્ગ શોધી કાઢવા જોઇએ.

ઉપલું છપાયા બાદ ગઈ કાલના 'ઓટાય મરકયુરી'માં અમારા વાંચવા મા આવ્યું કે વીરોધ દીનના જે હોંદી ના કામપર નહોતા ગયા તેઓમાંના કેટલાકને કરજ્યત સીરી કાઉન્સીલ કાઢી મુકે અને તેઓની જગ્યાએ "શાંત, જવાબદાર અને વફાદાર" નેટીવોને રાખે એવો સંભવ છે.

આ કરાવ ન્યુનીસીપાલીટીના ખાતાંઓના મુખ્યીઓની બનેલી જનરલ સ્ટાફ બોર્ડ' સોમવારના બનાવોનો બેવાલ તપાસ્યા બાદ કરેલો છે. બોર્ડ માને છે કે અમુક નોકરો પાસેમેન્ટે કરેલા કાયદા, જેને તેઓના કામ સાથે કશો તેની સામે વીરોધ જાહેર કરવા ધમકતા હોય તેથી કાઉન્સીલના જાહેર કામોને મુંથી નાખવામાં આવે એ અસહ્ય છે. સામાન્ય રીતે તો બોર્ડ તેવાઓને તત્કાલીજ નોકરીપરથી કાઢી મુકવા ની ભલામણ કરે, પરંતુ જેઓએ લાંબી મુદત સુધી વફાદારીથી નોકરી કરેલી છે તેઓને અમુક પ્રમાણમાં માફી આપવામાં આવશે એમ તે માને છે.

કાઉનેન્સ કમીટીએ ભલામણ કરી છે કે તેવા નોકરોને રૂખ્સત કામો આપવામાં આવે અને તેઓ ને બેઠ દીવસનો પગાર કાપી લેવામાં આવે અને વધુમાં જેઓ રાજકીય હેતુઓથી કરી ગેરહાજર થાય તેઓનો તત્કાલજ કાઢી મુકવા માં આવે.

વીરોધ દીનનાં ગેરહાજર રહેલા નોકરોની તપાસ કરતાં બોર્ડને નેટીવ નોકરોની વફાદારી વીષે ઘણી સારી છાપ પડી છે. તે કહે છે કે નેટીવ સબાલેન કાયદાને વફાદાર રહેનારો માણસ છે અને હાલની પરિસ્થિતિમાં તેણે શાંત, જવાબદાર અને વફાદાર વર્તણુક બતાવેલી છે તેની કદરની તે કાઉન્સીલને નોંધ લેવાની ભલામણ કરે છે.

નેટીવને આવું ઉંચું માન મળ્યા રહેલું જોઇને અમને બરોબર આનંદ થાય છે. અગે એટલુંજ ઉમેરીએ છીએ કે તે ખરા દીલથી અપાયું હશે અને બોટી ખુશામત નહિ હોય. હોંદી એ કેવી વફાદારી બતાવેલી છે અને તેવો બરોબાદાર નીવડ્યો છે તેની ઇતિહાસમાં નોંધ લેવાય ચુકેલી છે. હકીકત એ છે કે હોંદી કે આફ્રીકન જેવો પોતાનું મસ્તક ઉંચું કરવાનો પ્રયત્ન કરે તેવો જ તે બેવફા અને બીનજરોસાદાર બની જાય છે. ૧૯૧૯ ની સાલમાં પા. ૩ ના જુલમી કરની સામે હોંદી મજુરોની આના કરતાં ઘણીજ જબરદસ્ત હડતાળ પડી હતી. એ વખતે પણ હોંદી ફુરો બની ગયો હતો પરંતુ આટલાં વર્ષો સુધી તે નબી શક્યો છે. આના કરતાં બદતર હડતાળો યુરોપીયનો તરફથી, આજે જે સવાલ હોંદીઓ અને આફ્રીકનો સમક્ષ આવી પડેલો છે તેની સરખામણીમાં તદ્દન નજીવા સવાલને માટે પાડવામાં આવેલી છે. છતાં સત્તાધીશોએ તેઓ ને આવી સજા કરવાનો વીચાર કુરબો પણ કર્યો નથી, કેમકે તેનું પરિણામ શું આવે એ તેઓ જાણતા હતા. પરંતુ તરીકે બીયારા હોંદી અને આફ્રીકન પ્રત્યે પુનાથી વર્તી રહેલ કેમકે સરકારની મહાન સત્તા અંજળ તેનાથી શું બનાવું હતું! શું આ વીસમી સદીની સુસંસ્કારીતાના જમાનામાં પણ "બળીયાના બે ભાગ" ના ન્યાયે જ વર્તણુકમાં આવશે? અમારી ન્યાય માટેની શાંત લડતમાં અમે સાઉથ આફ્રીકાના સુસંસ્કારી ગોરાઓ ની સિમ્પેથી અને સહાનુભુતીની આશા રાખીએ છીએ. એટલું પણ જો તેઓ નહિ આપે તો હાલની સરકારની બીનગોરારપરની દમન નીતીમાં તેઓ નો પણ સાથ છે એમ અમારે સબેદ માની લેવું પડશે.

નોંધ

સમાપ્ત થએલી પાર્લામેન્ટ

યુનીયન પાર્લામેન્ટનું કામ ગુરૂવાર તા. ૨૪ ની રાતે સમાપ્ત થયું. બ્રીટન-યુરોપીયનોની દ્રષ્ટિએ આ વખતની મેઇક સાઉથ આફ્રિકાની તવારીખમાં બુરામાં બુરી ગણ છે. પચીસ લાખ યુરોપીયનોનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવનારી પાર્લામેન્ટ પ્રતિનિધિત્વ વીનાના એવી લાખ બ્રીટ-યુરોપીયનોપર રાજ્ય ચલાવે એ લોકશાસન તંત્ર કહેવાય જ નહિ. એવી પાર્લામેન્ટે બહુમતીનો સિદ્ધાંત સ્થાપિત કરનારા બધા કાયદા-ચોપડા સેશન રેગ્યુલેશન બીલ, ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ અને સપ્રેસન ઓફ કોમ્યુનીઝમ બીલ પસાર કરી 'મતાધિકાર' વીનાના એવી લાખ લોકોનું જાવિ નકકી કર્યું છે. જે આપબુદીથી આ કાયદા પસાર કરી દેવાયા છે એ સાઉથ આફ્રિકાની તવારીખમાં એક કાળામાં કાળા સમય તરીકે નોંધાઈ જશે. જેણે કાયદા બનાવી ને વર્ષોના બેઠ સિવાય સમાજને સમાનપણે માનુ પડનારા છે છતાં બહુમતીના બનિહાસ પરથી કહી શકાય છે કે તેનો મુખ્ય હેતુ નિરક્ષરતાવેલા કાળા માણસને પોતાને રવાને રહ્યવાનો અને જેઓ ની સેનાપર ભરાયે દમ ચાલતી હોય અથવા બંધનમાંથી મુકત થવા તેને કોઈ પણ પ્રકારનું ઉત્તેજન આપતા હોય તેઓને આ દેશમાંથી હાંકી કાઢવાનો છે. આ કાયદા જેઓને લાંબુ પડશે તેઓને બંધનમાં રાખનારા થઇ પડશે કે આકરવરી રીતે તેઓની મુકતી કરનારા થઇ પડશે એ વખત કહી આવશે. એટલો વિશ્વાસ લઇ શકાય છે કે આ કાયદાઓને આ દેશના બોઅર આગેવા યુરોપીયનોની પણ સહાનુભુતી નથી. આ કારણથી જોતે તે બધુ બનનારા છે તેઓ બાલ્યાવસ્થાએ એટલી આશા સેવશે જ કે તેઓની તકલીફની વેળાએ એ યુરોપીયનો તેઓ ની પડખે ઉભા રહેશે.

સાઉથ આફ્રિકા ફોરેન્ટર્સના સવાલ પર સરકારની વલણ

સાઉથ આફ્રિકાના હોંદી સંસ્થાપર રહીન્ડ ટેન્સ કોન્ફરન્સમાં બાગ નહિ લેવાના હોંદ સરકારના નીર્ણય પર ટીકા કરતાં જોહાનીસબર્ગનું 'સ્ટેન્ડર્ડ મેલ' લખે છે:

હોંદના બોઅો તાજુબ પામ્યા અને મુસ્લે થયા હોય અથવા તો દુભવાયા ના તેઓ બોગ બન્યા છે એવું તેઓ ને લાગું હોય તો તેમાં આશ્ચર્ય જેવું કશું નથી. તેઓને જ્યે એવી વસ્તુ તેઓને મળવાની છે એવું તેઓ ને સમજાવવામાં આવ્યા પછી તે ને બીલકુલ નહિ જ્યે એવી તેવી વસ્તુ તેઓ ની સામે મુકવામાં આવી. આમો તેઓએ કોન્ફરન્સની વાત પડતી મુકી. કો. કોંગીસ અને તેમના સાથીઓને એ નીર્ણય નીરાશાજનક અને શોચનીય લાગ્યો. છે. શોચનીય તો અલબત છેજ પરંતુ નિરાશાજનક કેમ લાગે છે એ અમે સમજી શકતા નથી. અમો હજુ થ્રુ નહિ થઇ તે પહેલાં આવેલા કાગળો તે બાબે ના પછી એ કરતાં બીજી આશા શી રાખી શકે? આ સંજોગોમાં જે કોઈ હોય તે એ રીતેજ વર્તે. કોન્ફરન્સના અંકમાં કાયમ થતાં પહેલાંજ તમાચો પડે તો પછી તેમાં પગ બોળે? અમને વાદ કરતાં રહ્યુજ થાય છે કે પ્રાયમીક વાટા ઘાટ ઘડાઈ રહી હતી ત્યારે કો. કોંગીસે અમનું કહ્યું. હતું કે આ બાબતોને લગતા થાય તેવું કંઈ પણ અમારે લખ્ય નહિ. એ સુચના અમે સ્વિકારી હતી. ત્યારથી વાદ તેમજેજ બસમનો તોડ્યો માફી છે.

'નાટાલ વિટનેસ'

જેમ આપણમાં 'નાટાલ વિટનેસ' લખે છે:

બહાર પડેલાં સરકારી નીવેદનપરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે, ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ લાવવાનું પોતાના મનમાં રાખી ને, બોક્સરોના હોકાના સંબંધમાં હીંદી ઓ સામે બેદ દુર કરવામાં આવશે એવું જાહેર કરીને સાઉથ આફ્રિકા ની સરકારે બન્ને સરકારોને છેતરેલી છે. એક રીતે જોતાં બધું છે કે ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ સમણા બોક્સોને બાદ પડવું હોઇ એક બાજુનો બેદ દુર કરનારું છે પરંતુ એ દેખીતુંજ છે કે એવી વાતનો અર્થ એજ તે કરવામાં આવેલી હોય તેના તરફથી છુટો જ કરવામાં આવે.

કોમ્યુનીઝમનો વિરોધ કરનારા બીલપર સેનેટર ડો. ફુકસ

સપ્રેસન ઓફ કોમ્યુનીઝમ બીલપર સેનેટમાં બોલવું કરતાં સેનેટર ડો. ધ. એચ. ફુકસે બોલવું કરતાં જણાવ્યું હતું કે કોમ્યુનીઝમનો હું હમેશાં વિરોધ કરતો આવેલો છું અને નેટીવોના પ્રતિનિધિઓ તરીકે અમારી સ્થિતિ એ બાબતમાં સ્પષ્ટ કરવા માટે હું. સમગ્ર બીન-યુરોપીયનો માટે રાજકીય સહીત સમણી બાબતોમાં સામે દાર બંધ કરવાનો અમે વિરોધ કરીએ છીએ. તમે "કરી બતાવીકાર નહિ જોગવી શકો" એવું કહેનારી નીતીનો અમે વિરોધ કરીએ છીએ. આ સિદ્ધાંતોને વળગી રહેનારા હજારો લોકો છે, જેઓને ઉદારમતવાદી કહેવા માં આવે છે. આ બીલ દેશ પ્રધાનથી તેઓને ચુપ કરી દેવામાં આવશે તો તેઓ ચુપ રહેવાના નથી. હું અંતઃકરણ થી માનું છું કે કોમ્યુનીઝમમાં લેખમો રહ્યાં છે. પરંતુ નેશનલીસ્ટની આપખુદી કરતાં કોમ્યુનીસ્ટની આપખુદીમાં પ્રમાણમાં ઓછા જોખમ રહ્યો છે. બીજા દેશોને કોમ્યુનીઝમ સામે કુબેરા છોડવા પોતાની સ્વતંત્રતા હોંપી દેવાનું કરવામાં આવે છે પરંતુ તેઓની સ્વતંત્રતા લોકશાસન તંત્રોને સુપ્રત કરવામાં આવે છે. અમે નથી માનતા કે નેશનલીસ્ટ સરકાર લોકશાસનતંત્ર છે"

સેનેટે પાસ કરેલું બીલ

સપ્રેસન ઓફ કોમ્યુનીઝમ બીલ જુન તા. ૨૩ મીએ, સેનેટમાં ત્રીજા વાંચનમાંથી પસાર થઇ ગયું. વીરહ અને તરફેણમાં ૧૮–૧૮ મતો (મત પડવા તેથી પ્રમુખ સેનેટર સી. એ. વેનનીકર પોતાના વધારાનો મત બીલ ની તરફેણમાં આપ્યો. ન્યાય મંત્રી બી સ્ટાર્ક પ્રશ્નોના જવાબ આપતાં જણાવ્યું: "હું આથી આપવા માંગું છું કે, જો કે હાલમાંસર રહેલી સ્થિતિ ભુતકાળમાં જોવામાં આવેલા છે તદ્દન જુદી સ્વતંત્રતા જોખમી હાલતે. આ બીલ કોમ્યુનીઝમની સામે છે." સરકાર એની રીતે નહિ વર્તે એવી બોકોને તેના નીર્ણયથી ડરવું પડે.

પ્રસ્તાવિક કલમની દરખાસ્ત

ઉઠી ગઇ

ઉપર બીલની શરૂઆતમાં નીચે પ્રમાણે ની 'પ્રસ્તાવીક કલમ દાખલ કરવાની સેનેટર એચ. ટકરે મુકેલી દરખાસ્ત ૧૬ વિરૂદ્ધ ૧૯ મતે ઉઠી ગઇ હતીઃ

૧૯૦૯ નો સાઉથ આફ્રિકા એક્ટ કાયદાના નીયમ મુજબ સમણા નાગરીકોના મુળ હકો અને છુટોની બાંહેધરી આતો હોઇ; અને સાઉથ આફ્રિકાની લોકશાસન પદ્ધતી, જે એક માત્ર દેશના ભવિષ્યને સુરક્ષિત રાખનારી છે, તેનું રક્ષણ કરવાની અને મજબુત કરવાની જરૂર હોઇ; અને કોમ્યુનીઝમનો સિદ્ધાંત સમણી સ્વતંત્રતાને ઉપરાણી દેનારો હોઇ અને તેનો વિજય લોકોના હકો અને છુટોનો નાશ કરનારો હોઇ; અને કોમ્યુનીઝમના સિદ્ધાંતનો લોકોની સુખાકારીની વિરૂદ્ધ પ્રચાર થઇ રહેલો હોઇ એમાં પગલાં લેવાં જરૂરી છે કે જેથી સ્વતંત્રતા અને આપણા લોકશાસનના હકો અને સંસ્થાઓનું રક્ષણ કરવા સામે પાર્લામેન્ટની સર્વોપરિતાના અને બન્ધારણને મારે અદાલતમાં જવાના નાગરીકોના હકનો ભંગ થયો સીવાય સાઉથ આફ્રિકામાંથી કોમ્યુનીઝમ નાબુદ કરી શકાય.

ન્યાય મંત્રી બી. સ્ટાર્ક કહ્યું કે આ સુધારો હું સ્વિકારવાનો નથી કેમકે તે આંખમાં ધુળ નાખનારો છે અને અર્થહીન છે. ઓપોઝીશને પુછ્યું કે અંગેના કોઇ પણ કાયદામાં આવી પ્રસ્તાવીક કલમ દાખલ કરેલી નથી. તેમણે કહ્યું એવી કલમની જરૂર હોય તો તે એવા કાયદાઓમાં બાદ દાખલ થવી જોઇતી હતી કે જેથી આવી પ્રશ્ન સમણ ઉભો ન એવા કાયદા આ કારણથી દાખલ કરવા પડયા હતા. સાઉથ આફ્રિકામાં એવા કેટલાક કાયદાઓ છે કે જે સાધારણ પ્રજાજનને વિવિધ હાલતા કરી પરંતુ તેથી તેમાં કંઇ આવી પ્રસ્તાવિક કલમ નાખવામાં આવી નથી. પ્રધાને કહ્યું: સાઉથ આફ્રિકા એક્ટ કોઇના મુળ હકોની બાંહેધરી આપતો નથી. એ કાયદો પાર્લામેન્ટને પોતાની ઇચ્છામાં આવે તે કરવાનો હક આપનારો. અને તેને માટે સાધન પુરૂ પાડનારો છે જો તે કાયદાના નીયમની બાંહેધરી આપનારો હોય તો પુછને અંગેના કાયદા સાઉથ આફ્રિકા એક્ટની વીરૂદ્ધ છે.

બીજી દુંકવાની અદાલત -

સાઉથ આફ્રિકન મેડીકલ જરનલ ના ઉક્ત અંકમાં રેટલનબોસના એક ડાકતર "બીજી રંગ સાથે દુંકવી?" એ મથાળા હેઠળ એક લેખ જણાવે છે:

"અમેરીકાથી જેટલી બધી સારી વસ્તુઓ આવેલી છે એ હકીકત જો નહિ હોત તો અમેરીકાની લોક પ્રથા નો દિવસ પ્રત્યક્ષમાન જ મળતા જોઇએ. કેમો તેને લીધે બીજી દુંકવાની તીરસ્કાર ભરેલી આદત પડી અને તેનું લેખમ ભરેલું ઝેર દુનીયામાં ફેલાયું.

એ ડાકતર લખે છે કે વાશ્ગટોવા સીગરેટમાં ૭ ટકા નીકોટીન (એક જાતનું ઝેર) છે; ટરકીશ સીગરેટમાં દોઢ ટકા છે અને કહેવાતી નીકોટીન વગરની સીગરેટમાં એક ટકો છે.

એક સીગારમાં પાંચ સીગરેટ જેટલું અને એક પાઇપમાં એ કરતાં વધારે નીકોટીન છે. જે સીગરેટનું નીકોટીન જો બીડી પીનારની નસમાં ઇન્જેક્ટ કરવામાં આવ્યું હોય ■ બોટીવારમાં તેનું મૃત્યુ થાય જો કિવસ ની વીસ સીગરેટ પુંકે છે તે એક અઠવાડીયામાં ૪૦૦ મીલીગ્રામ જેટલું નીકોટીન શ્વાસ વાટે પોતાના શરીર માં દાખલ કરે છે. એમાનું બોકું જો માણસના શરીરમાં ઇન્જેક્ટ કરવા માં આવે તો તેના મગજમાં ઓણી મીનીટમાં ચાય તેટલીજ ઝડપથી તેનું મૃત્યુ થાય."

આ બીડીની અપકીર્ત કરનારી કહાણી છે. તેની આદતે જનસમાજ માં હદ બહાર પર વાસ્યું છે. નેતાઓને જો બીડી પીવાની મના કરવામાં આવે તો તેઓનું મગજ કામ કરવું અટકી જાય એ આદતથી દુંકનારને કહી પડી હોતીજ નથી. બીજાઓને અજબ થાય તેની બીડી સોથી વધારે ફરજંદરોની વાત તો એ છે કે ઓછો પણ એ આદતની ગુલામ બની રહી છે, બીજા કહાને સાર નહિ તો પણ પોતાનાજ આરોગ્ય ને ખાતર પણ એ આદત છોડવી જોઇએ. પરંતુ કોણ છોડવા તૈયાર થશે?

બંદુક રાખનાર નેટીવોને પોતાની સલ્ફ કરવાની મારાણી

ચીટસ વીરદીકટ હાર્મેસ' ઓફ પોલીસ યુનીયનની ચીટસ (ટ્રાંસવાલ) માં મળેલી વાર્ષીક પરિષદે નેટીવો પાસે બંદુક પકડાય તેઓને પોતાની સલ્ફ કરવાની મારાણી કરનારો ઠરાવ કર્યો છે.

કદાચ અવિનય થયા વિના પુછી શકાય કે ગોરાને માટે આફ્રિકનો માં અણુઓ વધવા લાગ્યો છે તેના અનેક કારણોમાંનું એક આથી તુમાખી ભરેલી વલણ પણ ગણી શકાય કે નહિ? અને તેને માટે આફ્રિકનને દોષ દેવો ઘટે ખરો?

આપણી શરમ

કાયદેસર રીતે હરીજનોની સ્થીતી દૂરદમાં લો કે સુધારવામાં આવી છે, પણ સઘળું સણાતા દીલ્લુઓ તેઓને દાનવામાં હજી પણ પાછા નથી પડતા એમ જણાય છે.

એક ગોટર બસમાં બેસેલા હરીજન વીદ્યાર્થીઓને હલકા ગામમાં ખુબ માર મારવામાં આવ્યો હતો. કારણ કે તેઓ સવર્ણો સાથે બેઠા હતા.

એક ભંગી બાળા ટ્રામીવાર હોવાથી તેને મરબામાં આગળ પડતો. આજ આપ્યો હતો તેને ઘરે સવર્ણો ઉઠવા અને ભંગી બાળાને તથા મા બાપને દાનવામાં આવ્યા. આથી બાળાને રાળા મુકવી પડી. બીજો એક પ્રસંગ એક હરીજન બાળક સ્કુલ આપતાં શિક્ષકને અડી ગયો. તેથી તેને ખુબ માર પડયો અને હમેશને માટે એક આંખ ખોય

આ દેશમાં આપણી સામે જોપાર્ટ-હેડના કાયદા થાય એ આપણા પાપોના ફળ કાં નહિ માનવા?

રાષ્ટ્રિય વિરોધ દીન

રાષ્ટ્રીય વીરોધ દીનની અવશ્યક કરનારી કમીટીએ મળ સોમવારનો વીરોધ દીન કેવી રીતે પાળવામાં આવ્યો હતો તની વીગત પહાર પાડી છે. તે જણાવે છે કે સમણાં બીન-યુરોપીયનો એ લીધેલું આ પહેલવહેલું સંયુક્ત પગલું ઘણું જ સફળ નીવડયું હતું. દાનીક અખબારોએ જો કે એવી છાપ પાડવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો કે હીંદીઓ એ એકલાએજ વેપાર રોજગાર બંધ રાખ્યો હતો અને કામ પર નહોતા ગયા પરંતુ ખરી હકીકત એ છે કે હજારો આફ્રીકનો તેમજ હીંદીઓએ સુચના આપ્યા મુજબ પોર રહી પ્રાર્થના કરી હતી.

જોખનારો-ને પ્રસિદ્ધ થયેલા કેટલાક લેખો કે. બેઝમ હતા તે એ લેખોનો ના મથાળાં અને તેની નીચે આપવા માં આવેલી બીગતો કેવી બીરોધી હતી તેના ઉપરથી ખ્યાલ આવી શકાય છે. પ્રધાનો માં અબુલવામાં આવ્યું હતું કે આફ્રી કનો નીયમ મુજબ કામે ગયા હતા ત્યારે હેવાલમાં જણાવાયું હતું કે હજારો આફ્રિકનો ગેરહાજર રહ્યા હતા. અને પણ હજારો આફ્રીકનો અને હીંદીઓ નોકરી કરતા હતા એવાં કારખાનાઓ બંધ રહ્યાં હતાં.

એક વસ્તુ સિદ્ધ થઇ હતી તે એ કે નાટાલમાં આફ્રીકનો અને હીંદીઓ વચ્ચે વધારે ઉંચી ખાઇ હતી. બીન-યુરોપીયનોને એકત્ર થવાની અને અધિકા યી વર્તાવની ફરીયાદ કરનારી પાંચ લાખ ઉપર પત્રીકાઓ માત્ર ડરબનમાંજ વહેંચવામાં આવી હતી. જેના પરિ-

બાજુએ તોફાનનો ઝોક પણ બનાવ બન્યો નહોતો.

નાટાલના સઘળા મુખ્ય અમલદારોથી બનેલા કેબીનેટપરથી જોઈ શકાયું હતું કે ઝોક કઈ તરફ છે એ સામટું નહોતું કે જેથી નેતાઓની હાકલને માન ન હોતું આપ્યું.

કમાટીની ઓરીસ સવારના પહોર થી આખો દીવસ નાટાલના સઘળા ભાગોમાંથી રેલીફોન અને તારના સંદેશા ઓ લેવાના કામમાં રોકાઈ રહી હતી. એ સંદેશાઓ મુજબ બીન-યુરોપીયનો ના સઘળા વેપાર રોજગાર આખા ડરબનમાં, રેઈંજર, ચાકસડાલ, ટોંગોટ, વેરૂલમ, અમકોમાસ, અમઝીન્ટો, પોર્ટ શેપ્સ્ટન, પીટરમેરીટઝબર્ગ, ગ્રેસ્ટકોર્ટ, ફ્રાલેન્ઝો, લેડીસ્મીથ, વેરાગ્રેંક, ક્લેન્ઝો, અને ડંડીમાં બંધ રહ્યો હતો. મેટા શહેરોની સરહદપર આવેલાં નાના સ્થળોની દુકાનો પણ બંધ રહી હતી. જેના પરિણામે હજારો કામકારોને ઘેર રહેવું પડયું હતું.

ડરબન અને મેરીટઝબર્ગમાં હિંદી ઓની મારફેટો પણ બંધ રહી હતી.

નાટાલમાં ૫૫૦૦૦ ઉપર હિંદી વીદ્યાર્થીઓ નીશાળે નહોતા ગયા. જેથી ઘેરકો ઉપર શિક્ષકો ઘેર રહ્યા હતા, હજારો આફ્રીકન ઊકરાંઓ પણ ઘેર રહ્યાં હતાં. જે થોડીક આફ્રીકન નીશાળો ખુલ્લી રહી હતી તેમાં પચીસ ટકા જેટલા ઊકરાઓએ હાજરી આપી હતી.

કાપડ, તમાકુ અને ફરનીચરના કારખાનાઓમાંથી હજારો આફ્રીકનો પણ હિંદીઓ ગેરહાજર રહ્યા હતા. એ સઘળા કારખાના અંદર બંધ રહ્યાં હતાં. ઓછામાં ઓછાં ત્રીસ કાપ-ખાના, દરજી અને પોપીનાં સઘળા બંધ રહ્યાં હતાં અને બીજાં હજારમાં પચાસેક જેટલાં રાધકોને નોકરોના અભાવે અગવા સહન કરવી પડી હતી. પાંસઠ ટકા ઉપર હિંદી કામકારો કામે ગયા નહોતા. હજારો આફ્રીકન કામકરો પણ નહોતા ગયા. સમટસ રોડ સેનેટોરીયન, જ્યાં મ્યુનીસી-પાલીટીના ઘણા આફ્રીકન કામકારો રહે છે, ત્યાં પણ હજાર ઉપર આફ્રીકનો ઘેર રહ્યા હતા.

આફ્રીકનોના વસવાહતના હક્કાઓમાં થી ખબરો આવ્યા હતા કે હજારો આફ્રીકનો કામપર ગયા નહોતા. મીયર બેંક, જ્યાં આફ્રીકનોની મોટી વસ્તી રહે છે, ત્યાં સમગ્ર સઘળા આફ્રીકનો ઘેર રહ્યા હતા. બપોર સુધીમાં આ સ્થળેથી માત્ર વીસ આફ્રીકનોએ ફ્રુંસ પોટનો લાભ લીધો હતો.

નોન-યુરોપીયનોના ટ્રાંસપોર્ટના બધ ટ્રાથી ખાસુયામાં આવ્યું હતું કે લોમ વારે બસોએ વધારેમાં વધારે હમેશના કરતાં ત્રીજા ભાગના ઉતારૂઓ લીધા હતા. ઇનાન્ડા, જ્યાંથી હમેશાં ઘણા હજાર જેટલા આફ્રીકનો કામે જાય છે, ત્યાંથી માત્ર ત્રણસો જણ હતા.

સાંજના પાંચ વાગ્યા સુધીમાં આ વેલા બાબરો મુજબ નોન-યુરોપીયનોની જે સાખની વસતીમાંથી સાહથી સાડોર ટકા જેટલાએ તેઓને કામ બંધ રાખ વાની અપેલી હાકલનો પ્રત્યુત્તર વાળ્યો હતો.

રૂપ એરીયાઝ બીલ

તેની કલમોનો સાર

રૂપ એરીયાઝ બીલ, જે. સિદ્ધાંતમાં નહિ પણ વીગતોમાં ઘણા સુધારા ઓ થયા બાદ પાર્લામેન્ટમાંથી પસાર થઈ ગવરનર-જનરલની ઉંદરની સહી માટે ગયું છે, તેની વીગતોનો 'નાટાલ ડેલી ન્યુઝ' ના બત્તરપનીએ નીચે પ્રમાણે સાર આપેલ છે.

બીલ ઘણું લાંબુ અને ગુંચવાડા ભરેલું છે. સાધારણ વકતા અખબારમાં આખું છાપવામાં આવે તો તેના વીસ કલારો થાય. તેનો દરેક દોઢ સબ્દ કેલવાક લોકોનાં બાનગી હક્કને, ઘર અથવા વેપારને લાગુ પડે છે. બકીનો રૂપરેખા આપવા સિવાય બીજી રીતે તેને વર્ણવવું અશક્ય છે.

મુલ્કી પ્રધાન કે. ટેંગીસ્સને તે જુદા જુદા વર્ગોનિ રહેવાના ઇલાયદા વાડાઓ ઠરાવવાનો રમાપવા ની સત્તા આપે છે. જેવો કાયદો અમલમાં આવશે તેવી જ સરકાર ગોરા, કાળા કે કલર્ડ લોકો માટે અથવા બીજી જાતીના લોકો, જેવા કે, મલાય લોકો માટે જમીન માલીકી માટે અથવા વસવાટ માટે અથવા માલીકી અને વસવાટ બન્નેના માટે સત્તાઓ જાહેર કરવા શા કરી શકશે.

જે માણસ પોતાના કરતાં જુદા વર્ગના લોકોને માટે જાહેર થયેલા સત્તામાં મીલકતની માલીકી ધરાવતો હશે તેનાથી તેના હક્ક પર્યંત તે રાખી શકાશે પરંતુ તેમાં તે રહી નહિ શકે. બીજા કોઇને સોંપી શકશે પરંતુ તે વેચી દેવી પડશે. અથવા તો જે વર્ગના સત્તામાં તે આવેલી હશે તે વર્ગના કોઇ પણ માણસને તે વેચી દઇ શકશે.

જે માણસ બીજા વર્ગને માટે સ્થપાએલા સત્તામાં આવેલાં મકાનમાં વસવાટ કરતો હશે, તેને ઓછામાં ઓછાં એક વર્ષમાં એ મકાનમાંથી નીકળી જવું પડશે અથવા પ્રધાન પર-વાનો આપે ત્યાં સુધી તેમાં રહી શકાશે. દેશના જે ભાગો જાહેર નહિ થયા હોય તેમાં કોઇપણ પોતાનાજ વર્ગ સીવાય બીજા કોઇ વર્ગના માણસને જમીન વેચી શકાશે નહિ.

જેઓ બીજા વર્ગના લોકોને માટે જાહેર થએલા સત્તાઓમાં વેપાર કરતા હશે તેઓના લાયસેન્સો રીન્યુ કરવામાં આવશે નહિ અને એવા સત્તામાં જેઓ ને રહેવાનો હક્ક ન હોય તે વર્ગના લોકોની અનેક કંપનીઓ વેપાર કરતી હશે તેવી કંપનીઓને પણ અટકાવી શકાશે. નોકરો, સરકારી અદલથી ચાલતી કે સરકારી માલીકીની ધરપી-તાલો અને અન્ય સંસ્થાઓ, માઇનીંગ કંપનીઓ અથવા પા. ૧૦૦૦ થી વધારે કીમતની મશીનરી હોય તેવાં કારખાનાઓ, અને બહારથી થએલા અને નોકરી માટે રાહ જોઇ રહેલા નેટીવ મજુરો આ કલમોના અમલમાં થી મુક્ત રહેશે.

કોઇપણ બીજા વર્ગના માણસની પાસે જમીન ખરીદી નહિ શકાય.

વર્ગીય સત્તાઓ જાહેર કરવાને પાસો ગેન્ટના અન્ને પ્રધાની સંમતીની જરૂર રહેશે. સીવાય કે, નાટાલ અને કેપમાં ગોરા અને રંગબેરંગી લોકોને માટે કાયદો અમલમાં આવ્યાની પાંચ વર્ષ ની અંદર તેવા સત્તાઓ જાહેર કરી શકાશે.

વર્ગીય સત્તાઓને વીષે પ્રધાનને સલાહ આપનારી બોર્ડથી જે સત્તામાં થી લોકોને નીકળી જવાનું હોય તેઓને માટે બીજી ગોઠવ સગવડનો વીચાર કર્યા વીના વર્ગીય સત્તા જાહેર કરવાની સલાહ આપી શકાશે નહિ. પરંતુ તેનો અર્થ એવો નથી કે એવી સગવડ શોધવાની જવાબદારી બોર્ડને શિર રહેશે.

જો પ્રધાનને લાગશે કે કોઇ કલર્ડને માટેના કે નેટીવો માટેના સત્તામાં જરૂર પડ્યા વગીકટ મજુરાતો નથી તો જરૂરી કાર્ય કરવાનું તેનો અર્થ લાગતા વળ ગતા સ્થાનીક સત્તાધીશો પર નાખી શકશે.

અને 'કમુરકેલીઓમાંની કેટલીક' એ છે કે પ્રત્યેક વર્ગના લોકોને પોતાના મકાનો પોતપોતાને અરસે બાંધવા પડશે.

યુરોપીયન બીલ્ડીંગ સોસાયટીઓ તેઓને નાણા ધીરતાં હરશે કેમકે તેવી સોસાયટીઓ તેવાં મકાનો જરૂર પડતાં ખરીદી શકશે નહિ.

ક્રીંદીઓ રીપેટ્રીએશનના કોયમ હેઠળ પોતાના સત્તાઓમાં મકાનોમાં, રસ્તાઓમાં, લહેરોમાં, નાણા રોકતાં સંકોચાશે. બીન-ગોરા સત્તાઓમાં બીલવણી થતી અટકી જશે અથવા ધતાં બિલ્કુલ થશે.

કામદારનું ફરજીયાત પાલન થાય છે તેની ખાત્રી કરવાને બોર્ડના ઇન્સ-પેકટરો કોઇ પણ મકાનમાં, વગર નોટીસે દિવસના કે રાતના કોઇ પણ વખતે દાખલ થઇ શકશે અને તેની અંદરના લોકોને એકલા અથવા બીજા ની હાજરીમાં પ્રશ્નો પુછી શકશે અને લખાવેલને તપાસી અથવા જપ્ત કરી શકશે.

હીંદ સરકારનો એક પ્રયોગ

ઉત્તર પ્રદેશ (યુ. પી.) ના બેદી બાદી ખાતાંએ લખનૌ પાસેનું આઠ હજાર એકરનું જંગલ સાફ કરી ત્યાં અનાજ વાવણી કરવાનો વીચાર કર્યો હતો. તપાસ કરતાં એકરે રા. ૨૨૭ નો ખરચ જંગલ સાફ કરી તે જમીન વાવણી માટે તૈયાર કરવા સારૂ એમ અનુમાન કરવું હતું. આથી હવે રક્ષાદળ (હોમ ગાર્ડઝ) ના સ્વયં સેવક મારફતે તે જંગલ એકર દીઠ ૫૫ રૂપીયામાં સાફ કરવાનું નક્કી કર્યું છે અને આ કામ બે માસથી શરૂ થઇ ગયું છે. આમાં તબીબો દાક્તરો ઇન્જીનીયરો વીગેરે પણ છે કે જેઓએ પહેલાં કુહાડી કે પાવડો કદી હાથમાં પણ લીધાં નહોતા. આ લોકોને છાવણીમાં રાખવામાં આવે છે અને ખોરાક અપાય છે અને શિસ્તથી સરકારી ઢબે બધું કામ ચલાવાય છે. વેતન કશું આપાતું નથી. આમાં હીંદુ, મુસલીમ, હરીજન બધાજ સાથે રહે છે અને કામ કે. રક્ષાદળના સત્તા હજાર સ્વયં સેવકો આ કામ કરે છે અને રોજના એક લાખ ઝાડ પ્રમાણે ચોડી કાઢે છે.

કન્ટ્રીના ગ્રાહકો:— અન્ય સ્થળેથી માલ મંગાવતા પહેલાં, અમને એક વખત તક આપી ખાત્રી કરી જુઓ:— મરી-મસાલો, કઠોર, કરીયાણું, દેશી ઘર-વપરાશ દવાઓ, વસ્ત્ર-પુરવ ઇમલ્સ સમ જરૂરની જરૂરીયાતો—દેશી ચુનરી, બનારસી સાડીઓ ઝવેરાત, સર્વ વસ્તુઓ કીફાયત ભાવે. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ અમારો મુદ્રાલેખ છે." ૫૦ વર્ષની ડરબનમાં સુપ્રસિદ્ધ દુકાન:—
એડ્રેસ: ૧૧૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન: ૨૮૮૪૫.
પરબુ નરસીંહ એન્ડ કું.-(પી) લીમીટેડ.

શ્રી. બોર્ડિને જવાબ

શ્રી. એસ. એસ. બોર્ડિન, એમ. પી. સી., જે જુન તા. ૧૨ મીએ 'નાટાલ મરકયુરી'માં દૌદીઓએ યુરોપીયન સત્તાઓમાં કરેલા પત્રવ્યવહાર વિષે એક નિવેદન કર્યું હતું. જેના જવાબમાં ડરબનના શ્રી. કાસમ મહમદ જસ્સાએ કરેલા નીવેદનને 'નાટાલ મરકયુરી'એ પ્રસિદ્ધ આપેલી છે. એ નીવેદનની વીગતો જાણવા જેવી હોવ અહિં આપીએ છીએ.

તેમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે શ્રી. બોર્ડિનનાં નીવેદનમાં કેટલીક વસ્તુઓ તેમણે છોડી દીધેલી છે એ તાજુબી ભરેલું છે.

ડરબન સહેરના નવા ઉમેરાએલા સત્તાઓમાં દૌદીઓની વસ્તી ૮૨,૬૬૯ ની અને યુરોપીઅનોની વસ્તી ૨૯,૪૭૩ ની છે; અને તેમાં દૌદીઓ પાસે ૧૨,૪૮૭ એકર જમીન છે. અહિં દૌદીઓથી વસાએલા સત્તાઓમાં કેટલા પૈસા ખર્ચાયા છે તેના આંકડા જો શ્રી બોર્ડિન આપી શકે તો જાણવા જેવું થઇ પડશે.

આ સત્તાઓ છેલ્લી ઘડના રહેવાના મકાનોથી ભરેલા છે અને એ મકાનો ના માલીકોપર ભારે ડ્યુનીસીપલ કરો લાગુ પાડવામાં આવેલા છે છતાં યુરોપી યનોને જે સગવડો પુરી પાડવામાં આવેલી છે તે એ મકાનોના માલીકોને પુરી પાડવામાં આવી નથી.

કલેરવુડ અને મોન્ટકલેરના જ દાખલા લઇએ. કલેરવુડમાં લગભગ ૩૦,૦૦૦ ની વસ્તી છે જ્યારે મોન્ટ-કલેરમાં ૧૭,૦૦૦ કરતાં ઓછી છે. તેમ છતાં ૧૯૪૨–૧૯૪૯ સુધીની સાલ દરમ્યાન કાઉન્સીલે કલેરવુડમાં પા. ૬૩,૬૫૩ ખર્ચેલા જ્યારે અને મોન્ટ કલેરમાં પા. ૧૨,૮૫૨ ખરચેલા. બન્ને વચ્ચેના પ્રમાણનો ભેદ એટલો દેખીતો છે કે તેને વીષે વધુ કહેવાપણું રહેતું નથી.

ડરબન સહેરના નવા ભેગાએલા સત્તાઓમાં જ દૌદી માલીકોની મીલ્કતો ની કરો લાગુ પડનારી કીંમત પા. ૧૪,૭૬,૨૬૦ ની છે. આ ઉપરથી એ સત્તાઓની ખીલવણી કરવામાં દૌદી કર ભરનારાઓએ કેટલો હાલો આપેલો છે એ સમજી શકાય છે.

ઝુમ ટ્રીબ્યુનલ

શ્રી. બોર્ડને ઝુમ કમીશનમાંથી કરેલો ઉતારો પુરો નોંધ કાંઇક એ પ્રમાણે કર્યું. તેમણે દૌદીના વાહનો પછી ઉતરનાર કમીશને વધુમાં જણાવ્યું છે કે: "સહેરની ત્રીજેરી અખુટ નથી અને તેના ઉપર ઘણ રહેલી અનેક માંગોમાં ની કેટલીક ઇચ્છાઓની અમલ બજાવ ણી કરવી જ પડે. પરંતુ એ ઇચ્છાઓ કે જેનો સંતોષ થવાનો સંભવ ઓછો રહે અને તેના પરિણામે થતી નિરાશા ઘણા કરવાનો આકાર ચુંટણીઓ વખતે અપાતા મત ઉપર રહેલો હોય.

યુરોપીયન સત્તાઓમાં દૌદીઓ મીલ્કતો મેળવે છે તેનું એક કારણ મુકી રોકવાનું છે એમ જે નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ તરફથી કહેવામાં આવ્યું હતું એ ખરું છે. પરંતુ તેવો એટલુંજ નહોતું કર્યું. તેણે કહ્યું હતું કે, દૌદીઓને પોતાની મુકી રોકવાને બે જ માર્ગ છે. વેપાર અને સ્થાવર મીલ્કત. વેપાર વધારવાનું પણ ઘણા સેન્સને લગતા કાયદાઓથી પ્રતિબંધીત થયું છે. કોંગ્રેસે એ સીદ્ધાંતપર દલીલ કરી હતી કે મુકી રોકવી એ પગપેસારો થઇયો નહિ ગણાય, અને એક સત્તા માં ૨૫ ભતીનો વસવાટ થઇ રહ્યો છે એ નકકી કરવાને મકાનના માલીક કેટલુ છે એ જોવાના કરતાં તેમાં વસ વાટ કોણ કરે છે એ જોવાનું હોય. આ દલીલ કમીશન તરફથી સ્વિકારવા માં આવી હતી, પણ સ્થાવર મીલ્કત માં મુકી રોકવાની દૌદીઓની ઇચ્છા, દૌદીઓ પોતાની કમાણીનો પૈસો દિલ ખોલીને કે છે એવી યુરોપીયનો તરફથી થતી ફરિયાદોનો ખોખો જવાબ છે.

કેપટાઉન કરાર

કેપટાઉન કરારમાં એવી આગણી થઇ હતી કે દિંદીઓએ પશ્ચિમના જીવનનું ધોરણ અંગીકાર કરવું અને તેઓએ જોવું કે, જે સત્તાઓમાં તેઓ પહેલાં રહેતા હતા તેમાં સફેદીઓને જરૂરી સાધારણ સગવડો પણ નહોતી અને કમીશને કહેલું તે મુજબ "પશ્ચિમ નું ધોરણ સ્વીકારવાથી દૌદીઓને જેમ જેમ તક મળતી જાય તેમ તેમ એવા સત્તાઓ છોડી દેવા નહિ પડે તો તાજુબી જેવું." એટલે હવે વિચિત્ર સ્થીતી એ ઉપસ્થિત થઇ છે કે ખુદ યુરોપીયનો પોતે જ કરેલી આગણી મુજબનું ધોરણ દૌદીઓ સ્વીકારી રહ્યા છે ત્યારે યુરોપીયનો તેઓપર નારાજ થયા છે."

શ્રી. જસ્સા વધુમાં જણાવે છે કે લેરેન્સ કમીટીની નિષ્ફળતા અમુક દૌદીઓએ યુરોપીયન સત્તાઓમાં મીલ્ક તો મેળવવાનો પોતાનો હક છે એવી હક લેવાના કારણે નહોતી થઇ. "તેની નિષ્ફળતા થવાનું કારણ એ હતું કે ડરબન કોર્પોરેશને પોતાની જરૂર કાયદાઓ ઘડ્યા. કમીટી તરફથી ધ્યાન દેવામાં આવનાર બાબતોમાંની એક બીજી સગવડ પુરી પાડવાની રહેતી એ વસ્તુ સ્વીકારવામાં આવી હતી. દૌદીઓને યુરોપીયનોથી વસાવેલા સત્તાઓમાં પગપેસારો કરતા અટકાવ વાના હોય તો તેઓના વસવાટ માટે ઘણાખરા સત્તાઓ સ્થાપિત કરવામાં આવે એવી માગણી કરવાનો દૌદીઓને હક છે એવા દૌદી કોમના પ્રતીનીધી ઓએ દર્શાવેલા મતને ગુલ્કી પ્રધાન શ્રી. એચ. જી. લોરેન્સે તા. ૩ નવેમ્બર ૧૯૪૪ના લેજીસ્લેટીવ કાઉન્સીલ સમક્ષ જોરદાર ટેકો આપ્યો હતો.

શ્રી. લોરેન્સે એ કરતાં આગળ વધી ને જણાવ્યું હતું કે, "મને તાજુબી થાય છે કે દૌદી કોમના પ્રતિનિધિઓએ સુચવેલી જગ્યા સીટી કાઉન્સીલે ના મંજુર કરવા છતાં તેઓને માટે એ સીટાયની બીજી કોઇ જગ્યા કાઉન્સીલ તરફથી સુચવવામાં આવેલી નથી." આ વક્તવ્ય દૌદીઓનો ખેસ પુરવાર કરી આપે છે.

વળી ચેગીંગ એકટનું બીલનું વાચન શરૂ કરતાં મુલ્કી પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે; "હું જાણતો થયો છું કે ડરબનમાં દૌદીઓને ઘરોની અને ઘરેદીઓ તરીકે ની બીજી સગવડો પુરતી નહિ મળતી હોવાથી ફરિયાદો આવેલી છે. એ ફરિ યાદને માટે મજબુત પુરાવો સ્થાપિત થયો છે.

શ્રી. બોર્ડન કહે છે કે ગ્રુપ એરીયાઝ બીલથી ગતી ગતી વચ્ચે શાંતી રહ્યા પાસે અને યુરોપીયનોના સત્તામાં યુરોપીયનોની મીલ્કતોનું અને હકોનું રક્ષણ થશે. ૧૯૪૬ ના એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એકટના અભાવમાં પણ એવી જ બાબતની દલીલ કરવામાં આવી હતી અને મારી ખાત્રી છે કે દૌદીઓના જમીન માલીકીના જે હુકમ થયો રહેલા છે તે પણ જો તેઓની પાસેથી સંપુર્ણપણે છીનવી લેનારો કાયદો દાખલ કરવામાં આવે તો શ્રી. બોર્ડન અને તેમના જેવા બીજા તેનો પણ સહર્ષ સ્વીકાર કરવા તયાર થઇ જશે.

વિવિધ

ચીનના ગ્રેરણાદાયી પલટાઓ

દરિદ્રતા અને નીરક્ષરતામાં બીબ ઢાંકયો ઓછા ન ઉતરનારા ચીન દેશ માં જે ઝડપથી પરિવર્તનો થવાં બંડ્યાં છે તે પ્રેરણાદાયી છે. ગયા નવેમ્બર માં જ પાટનગરી પેકીંગના નવા સામ્યવાદી રાજકર્તાઓએ એક સપારે શહેરનાં નબામ વેશ્યાઘરો બંધ કરાવ્યાં હતાં. (લખાનમાં પરાજય પછી બંધ થયેલાં ગેબલા–ઘરો હમણાં ફરી બોલવા વખતે મોટો ઉત્સવ થયેલો!) તે પછી એપ્રીથી ૧૮ થી ૨૫ વરસની ઉમ્મરની ૧૨૯૦ ઝનઝ બાળાઓને એક ખાસ શરૂ કરાયેલી નારી–તાલીમ શાળામાં મોકલવામાં આવેલી. સમાજ તરફથી ઉપેક્ષા, તિરસ્કાર અને અત્યા ચાર જ જેને આજ સુધી સાંપડેલાં હતાં તેવી આ યુવતીઓ પ્રથમ તો પોતાને ફરી પ્રતિષ્ઠિત નાગરીક બનવા માં કોણ મદદ કરે તે વાત જ માની શકી નહિ અને તાલીમશાળાના સંચાલકોથી દુર ભાગવા લાગી. પોતા ની માતા કે પોતાનાં બાળકોને તાલીમ શાળામાં આવે સમ્બન્ધની છુટ એમને પહેલે જ દિવસે મળી ત્યારે એને અલબબી લાગી. ધીમે ધીમે ધીમે એમણે પોતાનાં દીલડાં કહેવા માંડ્યા. એમની દાકતરી તપાસ અને માવજત કરવાની જરૂર સમજનવતાં વળી પોતે વખત જતાં પેકીંગનાં કારખાનામાં કામ કરતી બીજીઓએ જ જઇને એમને કાંઇક ને કાંઇક કુશલ કીમ્પવવા માંડ્યો. છ જ મહિનામાં એ તાલીમશાળામાં છુટી થઇને ૪૦૦ પતિતાઓ માનભર્યા ધંધાદારીઓમાં ગોઠવાઇ ગઇ. એ જ રીતે સાંધાનાં દરદી ડનર બીમારો, બીસ્તરાવાળુઓ, અપીણીઓ. અને જેલ–પંખીઓનો એક જબ્બો હવે ઉત્તરના કોયલાની ખાણોમાં ખેતીકામે લાગી ગયો છે.

મંદિરોનું ગાંડપણ

કાશીમાં એક મંદિરમાં શ્રી. કસ્તુરબા અને ગાંધીજીની મુરતીની સ્થાપના થઇ છે તે વીષે "હરીજનબંધુ"માં નીચે પ્રમાણે નોંધ છે:

આર્થીક અને આધ્યાત્મિક દૃષ્ટિએ આજના વીષમ કાળમાં ગાંધીજીની સ્પષ્ટ ધ્યાત્મિ બિરલા બોડો તેમની મુર્તિની સ્થાપના કરીને મંદિરો બાંધે છે. આ વૃત્તિને જો છુટો દોર આપવામાં આવશે તો ગાંધીજીના સિદ્ધાંતોની વહેવારૂ બાજુ—માનવપ્રેમ અને માનવસેવા—ની અવગણના થશે અને થોડાક દાયકા પછી આપણે કદાચ કહીએ કે અસ્પીબ્યની પેઢીને ગાંધીજી એક દેવ હતા એવું કહેવા માટે થોડાંક ગાંધી મંદિરો જ ઉભાં હશે. તેમના સિદ્ધાંતો અને ઉપદેશોને બદલે આજે પાકાં પુઠાંમાં બાંધેલાં પુસ્તકોમાં સંઘરીને તેથી પુસ્તકાલયોની શોભામાં વધારો કરવામાં આવશે. કદિયસ્ત ધર્માચાર્યો તેમનું નામ અવતારે. માં દાખલ કરશે અને ગરીબ અજ્ઞાન લોકો સ્વાભાવીક રીતે જ માની લેશે કે 'અવતાર'ની તો કેવળ પુજા જ કરાય કરણ કે તેમના ઉપદેશોનું આચરણ માનવીની શક્તિની બહાર હોય. જેમણે પોતાના દરેક ઉપદેશના આચરણમાં પોતાનું સર્વસ્વ હોમ્યું તે આ યુગના સર્વશ્રેષ્ઠ માનવપ્રેમીનું સ્મૃતિનું આ કેવું ઘોર અપમાન!

૨૦૦૬ નું પંચાગ

ગુજરાતી પ્રેસ ના ગોકળ નવ વર્ષના પંચાગ

કીમત. ૩/૧

હિંદમાં શિક્ષણની સ્થિતિ

શ્રી. કકકર ભાષા, જેઓએ હિંદના પછાત વર્ગોની ઉન્નતિને માટે વર્ષોથી પોતાનું જીવન અર્પણ કર્યું છે, તેઓએ મે માસના 'અખંડ આનંદ'માં હિંદમાં પ્રાથમિક શિક્ષણના સંબંધમાં એક મનનીય લેખ લખ્યો છે તેનો ખાસ નોંધવા લેવા ભાગ અહીં આપીએ છીએ:

આ દેશમાં જનસમાજનું અજ્ઞાન કેટલું બધું છે? તેને માટે બે જ આંકડા બસ થઈ પડશે? સને ૧૯૪૧ ના વસ્તીપત્રકની સબૂતરી પ્રમાણે દરેક એકસો પુરુષોમાં છોતેર પુરુષો પોતાની માતૃભાષામાં પણ લખીવાંચી શકતા નહોતા; અને એક સો સ્ત્રીઓની અંદર ચોરાણું સ્ત્રીઓ પોતાની માતૃભાષામાં પણ કક્કો ઘૂંટી શકતી નહોતી. આ આંકડા કેટલા શરમાવનારા છે? જે પ્રજાના સેંકડે ૭૮ પુરુષો અને સેંકડે ૯૪ સ્ત્રીઓ ક, ખ, ગ પણ ન લખતાં હોય તે પ્રજા શું ઊંચું મોઢું કરીને પોતાની સબૂતરી સુધરેલી પ્રજામાં ગણાવી શકે? ૧૯૪૧ પછી આપણે કાંઈ કેળવણીના વધારા માં પાંચ મારી નાખ્યો નથી. ઘણામાં હજી વધારો કર્યો હોય તો ૭૮ ને બદલે ૭૭ પુરુષો અજ્ઞાન રહ્યા હશે અને ૯૪ ને બદલે ૯૩ સ્ત્રીઓ અભણ રહી હશે. પણ તેથી શું?

જ્યાંસુધી અંગ્રેજ રાજ્ય હતું ત્યાં સુધી અંગ્રેજોને આપણે દોષ દેતા હતા. તેમને ગયાને પણ આજે અડધી વર્ષ થઈ ગયાં છતાં સ્થિતિમાં બિલકુલ સુધારો નથી. અને બીજાના આક્રાકના પોતા ના કહેવા પ્રમાણે હજી બે કે ત્રણ વર્ષ સુધી સુધારો થવા સંભવ નથી. એટલે કે સ્વરાજ્યપ્રાપ્તિ પછીનાં પંચ વર્ષોમાં તો આપણી ભોળી જનતા માટે જ્ઞાનનો ઝાર ખુલ્લો થવાની જરા પણ નીશાની દેખાતી નથી.

સને ૧૯૧૬ અને ૧૯૧૧ માં સ્વ. ગોપાળકૃષ્ણ ગોખલેએ તે વખતની હીંદની ધારાસભામાં મહત અને કરકસર કેળવણી માટે કરવતોડ મહેનત કરી હતી, અને તેમાં તેમને સફળતા મળી નહોતી. સને ૧૮૯૫ માં વડોદરામાં મહારાજા સર સયાજીરાવે કાહિયાવાડ માં અમલથી તાલુકાથી મહત અને કરકસર પ્રાથમિક કેળવણીની શરૂઆત કરી હતી. -ત્યારપછી તેમણે એક એક કદમ આગળ વધીને તેમના સારાયે રાજ્યમાં પ્રાથમિક કેળવણી ફરજી પ્રત્ન માટે કરકસર કરી નાખી હતી. આ બધી વાતો આજના જમાનાના યુવકોને તો કદાચ જ યાદ હોય? ત્યારપછી ૧૯૩૬ માં સ્વ. વિઠ્ઠલભાઈ પટેલે મુબઇ પ્રાંત માટે કરકસર કેળવણીના કાયદો પસાર કરાવ્યો. બીજા પ્રાંતીય સરકારોએ પણ પોતાના પ્રાંતનાં શહેરોની વસ્તી માટે કરકસર કેળવણીના કાયદા ઓછેવત્તે કરજ્યે પસાર કર્યા હતા. જ્યાં સ્વ. કાયદાઓનો પુરેપુરો અમલ મુબઇ જેવી સમૃદ્ધ સરકારે પણ મુબઇ જેવા અમરાવ શહેરની વસ્તી માટે હજી સુધી સોએ સો ટકા અમલમાં મુકેલ નથી, તો પછી બીજાં શહેરોનું તો શું પુછવું? આવી રીતે એક પ્રકારે બધી પ્રાંતીય સરકારોએ તેમ જ બ્રમરાજ સરકારે હાંસી ઉડાવી છે.

ત્યારપછી ૧૯૪૪ માં જે બ્રમરાજ સરકારના કેળવણી ખાતાના સલાહકાર સર જોહોન સાર્જન્ટે એક મહાયોદી યોજના બહાર પાડી. તેમાં ૬ થી ૧૪ વર્ષનાં બાળક-બાળકીઓને મફત અને ફરજીયાત કેળવણી આપવી, તેને અમલમાં મુકતાં ચાલીસ વર્ષો લાગશે એમ ગણતરી કરી, તે મુજબને અંદે એટલે ૧૯૮૫ ને અંતે તેનો વાર્ષિક ખર્ચ રૂપીયા ચારસો કરોડ (ચાર અબજ) લાગશે એવો અંદાજ કાઢીને યોજના દેશની આગળ રજુ કરી. ત્યારપછી ૧૯૪૭ માં સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત થઈ. નવાનવા આવેશના જુસ્સામાં એમ કહેવાયું કે કેળવણી સાર્વજનીક કરવાને માટે ચાલીસ વર્ષ સુધી કેમ થોભી શકાય? લાવો, આપણે તો ચાલીસ વર્ષને બદલે સોળ વર્ષમાં જ આ કાર્ય આટોપી શકીએ એવી યોજના ના ઘડો. પણ ૧૯૪૯ ના માર્ચ માસમાં તો એમ વાત બહાર આવી-કે પ્રાથમીક કેળવણીના હેલાવા માટે બીલાના આઝાદે નવા અંદાજપત્ર માટે ૬૭ કરોડની રકમ માંગી હતી તેને અમારી સ્વતંત્ર સરકારના પ્રધાનમંડળે બહુમતે નામંજુર કરી, એમ કહીને કે અમારી પાસે તે માટે પૈસા નથી. આટલેથી જ સંતોષ ન માનતાં, જ્યારે ૧૯૪૯ ના જુલાઈ માસમાં તમામ ખર્ચમાં કાપકુપ કરવાના હુકમો બહાર પડ્યા (કારણકે અમલ પડી ગઈ) ત્યારે કેળવણી માટે મંજુર થયેલી જુજ રકમ ઉપર પણ વીસ ટકાનો કાપ મુકાયો. આમ ૧૯૪૯ ની સાલમાં તો દુકાળમાં અધિક માસ જેવું થયું.

૧૯૫૦-૫૧ ના અંદાજપત્રના બાબતે માં બીલાના આઝાદે એમ પણ કહી નાખ્યું કે હજી આવતાં બેત્રણ વર્ષ સુધી કેળવણીના હેલાવા માટે કાંઈ પણ સારી રકમ મળવાની આશા રાખી શકાતી નથી, એટલે કે અવિષ્ય પણ અંધકારમય દેખાય છે. ગરીબ નાં નસીબ ગરીબ જ હોય છે તેમ જનતામાં કેળવણીના વધારા માટે અનીષ્ય પણ જરાયે ઉભરો નથી. આમ ૧૯૧૦ થી તે ૧૯૫૨-૫૩ સુધી ના જેટલે કે ૪૨-૪૩ વર્ષો આ કામ માટે એમ કહી શકાય કે એકે જ જમાં છે. રાષ્ટ્રનો પાંદરમેથી આમ આગળ વધ્યા કરે અને પછાત વર્ગ તો ત્યાંનો ત્યાં જ રહે એથી બન્ને વચ્ચેનું અંતર વધતુ જાય એ તો સહજે સમજી શકાય.

આ પ્રસંગે હીંદુસ્તાનના અર્થમંત્રી ડૉ. આંબેડકરે બે વેણ સંભળાવવાની ઇચ્છા થાય છે. તેઓ ઘણાં વર્ષો સરકારી નોકરીમાં રહીને પછી મુંબઈ-વાહીઓના સહકારી બન્યા હતા; હવે તેઓ નીષ્ણાત અર્થશાસ્ત્રી કહેવાય છે અને દેશની ઉન્નતિ માટે અનેક ઉદ્યોગો અને ધનઉત્પાદન કરવાની યોજનાઓ માટે કરોડો રૂપીયા ખર્ચવાનાં સાધનો જોકાં કરી રહ્યા છે. રાષ્ટ્રના ખર્ચે અનેક અનેક નવીનવી યોજનાઓ માટે અમેરીકાની સમસ્ત વિશ્વ બેંક (અં. વર્લ્ડ બેંક) પાસેથી બ્યાજ આપીને કરજે નાણાં મેળવી રહ્યા છે તો પછી સમસ્ત જનતાની પ્રગતિને અર્થે વાર્ષીક સાડાત્રણસો કરોડના અંદાજપત્રમાંથી (રેલ્વેનું અંદાજપત્ર આમાં ન ગણતાં) ફક્ત પાંચ કે દસ કરોડ રૂપીયા પણ ખરચવાની બેતરફ તેઓ કરી શકતા નથી? આ કોયડો તો બાળકે જવાબ આપે એવો છે. પણ જે બાબતોનો વીચાર જ ન કરવો જોઇએ અને બીનજરૂરી બાબત સમજીને જેને બાજુએ કરવામાં આવવી જોઇએ બાબત માટે એમને પૈસા મળી શકતા નથી. જો હાલોહાલ બીજુયોજના કે મહાનદીના હીરાકુંડ બંધની યોજના માટે બાજુએ રૂા. ૬ કરોડની લોન મેળવી શકાય તો કેળવણીની પ્રગતિ માટે બેાડા કરોડની લોન મેળવીને ટુંકરજી શું અજોગ ગણાય? નહીંજો ના બંધની "યોજનાઓમાંથી ગણતરી ટકાનું બ્યાજ છુટશે, એવી ગણતરી કાઢી શકાય તો જનતાની આ વીરોધ કેળવણી તથા બીજાવણી અને તેવી બીજા દેશના અર્થસંચાલનની પણ ગણતરી કાઢી શકાય.

આપણા અર્થમંત્રી કેરલ પ્રાંતના રહેવાસી છે. ધર્મે ખ્રિસ્તી છે. કેરલ પ્રાંતમાં પુરુષો તેમ જ સ્ત્રીઓમાં કેળવણીની પ્રગતિ ખુબ થયેલી છે. સ્ત્રીઓને ત્યાં વારસાહક્ક મળે છે, પૈસાનો સ્વતંત્ર વહીવટ તે કરી શકે છે અને તેથી કદાચ તે પ્રાંત કેળવણી-માં આગળ વધ્યો હશે, છતાં સરખામણી ના આંકડાઓ બધા જ ચોંકાવનારા છે, તે જોતાં બીના ગણતું નથી. તે પ્રાંતમાં પુરુષોની કેળવણીનું પ્રમાણ સેંકડે ૬૮ ટકા છે પણ સમસ્ત હીંદુસ્તાનમાં તો તે પ્રમાણ કેવળ ૨૨ ટકાનું જ આવે છે. સ્ત્રીઓ સંબંધી આંકડા તો આપણે વધુ ચોંકાવનારા છે. જ્યારે કેરલમાં સ્ત્રીઓ સેંકડે ૪૯ ટકા ભણેલી અને વધેઘારકુશળ છે, ત્યારે સમસ્ત હીંદમાં ફક્ત સોએ ૬ ટકા જ સ્ત્રીઓ લખીવાંચી જાણે છે અને તે પણ પોતાની માતૃભાષામાં! આ આંકડા ૧૯૪૧ ની વસ્તીગણતરી પત્રક ઉપરથી લીધેલા છે.

સને ૧૯૪૧ થી ૫૦ સુધીમાં, એટલે ૯ વર્ષમાં સ્વભાવિક વધારો થયો હશે, પણ તે કેટલો? પુરુષો સેંકડે ૨૨ ટકાથી વધીને ૨૫ કે ૨૭ ટકા થયા હશે તથા સ્ત્રીઓ સેંકડે ૬ ટકાથી વધીને ૮ કે ૧૦ ટકા થયા હશે. પણ તો યે આટલા નીચા આંકડા સમસ્ત પ્રજાને શરમાવનારા નથી? અને તે શરમ ઢાંકવાને ઉભાં અનુ વર્ષોમાં હીંદી સરકાર તરફથી શા પ્રયાનો થયા છે? કશા જ નહીં, 'ઉમેદ નીરાશે કહી શકાય.

હીંદમાં પછાત ગણાતી કોમોનો કાંઈ તોટો નથી.. દેશનાં તથા અનેક પ્રાંતોનાં (હવે રાજ્યોનાં) કેળવણીખાતાં ઓછે પછાત વર્ગોના અનુ મોટા વીભાગો પાડ્યા છે:

(૧) અસ્પૃશ્ય અથવા હરીજન ગણાતી કોમો.

(૨) આદિવાસી અથવા પહાડી ગણાતી કોમો.

(૩) હીંદુ તથા મુસ્લિમ સમાજમાં ઠેઠ નીચે ગણાતી અનેક જાતિઓ. દા. ત. ગુજરાતમાં કોળી, રબારી, ભરવાડ, ચારણ, ઠાકરડા, વાઘરી અહીર, મેર, ધાંગી, સરજ, સુતાર પીંજારા-ધાંચી વગેરે.

આ બધે વીભાગોની શિક્ષણસ્થિતિ લગભગ સરખી છે. ઘણા આ બધે વર્ગોની સંખ્યા કાંઈ નાનીસુની નથી. બધે વર્ગ મળીને કુલ વસ્તીના આશરે ૪૦ ટકા આ પછાત વર્ગોમાં આવી જાય છે. આ મોટાની કેળવણી માટે જ્યાં સુધી ખાસ પ્રયત્ન કરવામાં ન આવે ત્યાંસુધી તેઓ કદી' ઉંચે આવવાનાં નહીં અને તેઓ પછાતનાં પછાત જ રહેવાનાં. આ ૪૦ ટકા વસ્તીની પ્રગતિ માટે ઉદ્યોગો સુચવવા નવા બંધારણમાં ૩૪૦ મી કલમ મુકવામાં આવી છે. તેનો અમલ કરીને એક કમીશન યોજવા તે પાર્લામેંટ (સંસદ) ને રીપોર્ટ આપે તે ઉપર હીંદ સરકાર અમલ કરે અને બધી પ્રાંતીય સરકારો ને મદદ આપે, તેવી ગોઠવણ રાખેલી છે; પણ એ બધું થાય કયારે? હરીજન સીવાય બીજા પછાત કોમોને તો હજુ સારણ આવી નથી. તેમના પ્રતિનિધિઓ દિલ્હીની સંસદમાં તથા રાજ્યોની ધારાસભાઓમાં જઈને ધમપછાડા કરે અને તેમનો અવાજ સાંભળવામાં આવે તો જ કંઈક થાય. આ બધી વાતને આજને પાંચ વર્ષ તો લાગે જ-લાગે, પણ ત્યાંસુધીમાં અંગ્રેજ પ્રજાની માં આપણી સરકાર નહીં સહિશે?

વિવિધ

કુતુબમીનારપર ચઢવાની મનાઇ

દીલ્હીના પ્રખ્યાત કુતુબમીનારપર ચઢવાની પોલીસે બંધી કરી છે કેમકે કેટલાક લોકોએ તેનાપરથી કુદી આપઘાત કર્યો છે. આ મીનાર દીલ્હીના બાદશાહ કુતુબુદ્દિને ૧૨૯૦માં બંધાવ્યો હતો. તેની ઉંચાઇ ૨૩૪ ફુટ છે અને ૩૭૮ પગથીયાં છે. આ મીનારપરથી હમણામાં નાસીપાસ થએલાં પ્રેમીઓએ, નાપાસ થએલા વિદ્યાર્થીઓએ અને નિષ્ફળ થએલા વેપારીઓએ આપઘાત કર્યો છે. કુતુબખાના મહારાજની ઓફીસ ઓનું પણ આપઘાત કરનારા ઓમાં નામ છે.

સ્વીટઝરલેન્ડની સ્ત્રીઓને મતાધીકાર નહિ મળે

સ્વીટઝરલેન્ડની સ્ત્રીઓને મતાધિકાર આપવાનો ઠરાવ ત્યાંની પાર્લામેન્ટમાં ૪૧ વીરૂદ્ધ ૬૮ મતે ઉડી ગયો હતો.

મરણ

જોહાનીસ્બર્ગના શ્રી. રતીલાલ રામજી તથા તેમના બાઇઓ મંગારામ રામજી અને ઉત્તમલાલ રામજી તેમના માતુશ્રી બેબતી રેવાબેનનું દેશમાં બહુદેવી આવે તા. ૫-૬-૫૦ ના દુઃખદ અવસાન થયું. તે દુઃખદ પ્રસંગે અમે સ્નેહી મંડળે આપેલી દિલસોજીને માટે આ પત્રદ્વારા ગણુ બાઇઓ આભાર માને છે.

શ્રી. ઇસ્ટ લંડન હીંદુ સોસાયટી

ઉપરોક્ત સંસ્થાની ૨૧ મી વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ રવીવાર તા. ૨૩ જુલાઇ ૧૯૫૦ ના બપોરે ત્રણ વાગે ૨૩ મેકલેન સ્ટ્રીટ ૫૨ હીંદુ મંદીરનાં નીચેના હોલે માટે મળશે જેમા સર્વે સભ્યોને વેળાસર હાજર રહેવા વિનંતી છે.

કામો : (૧) મીનીટ (૨) ની (૩) વાર્ષીક રીપોર્ટ (૪) સરવૈયુ (૫) કાર્યવાહકોની ચુંટણી (૬) પરચુરણ અગત્યના કામો.

પ્રેમાભાઇ કુલ્લભભાઇ પ્રમુખ, પરશુભાઇ ભાણાભાઇ ઉપપ્રમુખ જીવણભાઇ મકન ડોકાણકર, મોહનલાલ લ. હરીભાઇ, દલપતરામ નાથાભાઇ મંત્રીઓ.

રીપબ્લીક નંબર

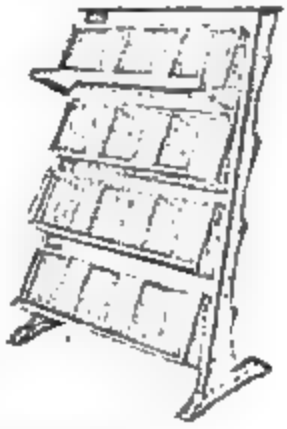
અમારો તા. ૨૬-૧-૫૦ ના બહાર પાડેલો ભારત રીપબ્લીક નંબર; અનેક સચિત્ર લેખો; ફોટાઓ; લેખો વીગેરે વાંચવા લાયક સામગ્રીથી ભરપુર છે.

કીમત ૨/૬

પોસ્ટેજ સાથે

Indian Opinion.
P. Bag,
Phoenix.

"ગોલ્ડ મેડલ" કબોલાટી

કાઇ-કલાસ
ફીરપ્લે કાઉન્ટરો
અને શો કેસીસ
રીફ્રીજરેટર કાઉન્ટરો
બોસ યુનીટસ, ફીરપ્લે સીટીંગ્સ,
શોપ ફાયરસ વિ. વિ.
નવાં સચિત્ર કેટલોગ મંગાવો.

એકોસ્ટીએટેક શોપફીટર્સ લીમીટેડ

૧૦૪ માર્બલ સ્ટ્રીટ, (ફોર્મર એસ્ટર હાઉસ) જોહાનીસ્બર્ગ
ફોન: ૨૩-૪૩૧૭ P. O. Box 6501

ધાર્મિક પુસ્તકો

ગીતા હારદ	૩ ૦	યોગ વાસિષ્ટ	૧૦ ૦
અકતરાજ હનુમાન	૨ ૦	રામનામ મહીમા	૨ ૦
પરચમ્મા	૫ ૩	જીવ ગીતા	૧ ૬
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨ ૦	સુદામા ચરીત્ર	૨ ૮
મંગલ પ્રભાત (બાળીઓ)	૧ ૦	ધર્મપ્રેમે કુમકુમપત્રે આમ ૧-૨-૩-૪.	
જીવન નિરિક્ષણ	૫ ૬	આમા મદદાકારત નથી રીતે	
ભગવાન બુધ્ધ	૫ ૩	આ લેખ્યું છે.	૧ ૫ ૦

ગુજરાત અર્ધમાસ
ધર્મના ઉપર અનેકાનુપ્રાસ્તુ
બીજુ પુસ્તક ૧ ૦
સંત કેવીદાસ ૨ ૬

Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારા બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૩/-

બાલ સમ્રાજ્ઞી	૪ ૦
રેલ બાદીની સ્ત્રી	૨ ૬

શિશુમંગાવલી

સેટ ભેગાનાં ૧-પુસ્તકો	૧૨ ૬
સેટ બીજાનો	૧૫ ૦

હીરોઇ મંગાવલી

૭ પુસ્તકોનો સુંદર ચારણીઓના	
સેટનો	૧૪ ૬

ઇનામના માટે ગયેલા

બાળકોને માટે રસપ્રદ પુસ્તકો	
કીમત	૨ ૦
સાંત રત્નોમા	૨ ૬
સોક્રેટીસની સાથ	૪ ૦
પુષ્પિનો બાદશાહ	૫ ૩
ગુમ અને કેતકી	૫ ૬
કેટલાંક પક્ષિઓ	૧ ૬
ભારવત કથાઓ	૩ ૬

ભરિત રત્નોનો સેટ બાજ ૧ ૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટનો. ૭ ૦

કેપ્ટન નેમેટ	૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧-૭-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ

કીમત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/-

સીતા	૫ ૧
શીવ	૫ ૨
બાજુ	૫ ૩
બાળકોનો બાંધબ	૧ ૩
ઉંનાશને પત્રો (નેહરૂ)	૫ ૧
બાળબાલીકાઓ	૩ ૦
અપરી પુળ	૧
અકબરની વાતો	૩
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	
ગાંધી	૫
બાલાની શોધમાં	૪ ૬

Obtainable From:
'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખારતી ૧૯૫૦ જુન	હીંદુ ૨૦૦૬ આષાઢ	મુસલમાન ૧૩૬૯ રમજાન	પારસી ૧૩૧૯ શેહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૩૦	વદ ૧	૧૩	૧	૬-૫૨	૫-૦૬
શની	૧	,, ૨	૧૪	૨	૬-૫૨	૫-૦૬
રવી	૨	,, ૩	૧૫	૩	૬-૫૩	૫-૦૫
સોમ	૩	,, ૪	૧૬	૪	૬-૫૩	૫-૦૫
મંગલ	૪	,, ૫	૧૭	૫	૬-૫૪	૫-૦૪
બુધ	૫	,, ૬	૧૮	૬	૬-૫૪	૫-૦૪
ગુરૂ	૬	,, ૭	૧૯	૭	૬-૫૫	૫-૦૩

વર્ધા શીક્ષણ યોજના

શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની સમજ આપવાના હેતુથી લખાયેલું પુસ્તક ૨ ૬

જીવન પરિચય

શ્રી. મણુદાસ ગાંધીએ પ્રી-ટોરીઆ આશ્રમ ના કેદખાને પોતાના જીવન પરિચય દરમ્યાન જાણેલો આલેખ્યો છે. ૧૧ ૦

બીજા કેસ

ગુજરાતીમાંથી ગુજરાતી જોડણીકોશના અર્થે નાની આવૃત્તી ૩ ૦

જોડણી કેસ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠનો મોટો જોડણી કોશ નવી આવૃત્તી ૧ ૨ ૦

નવલ ગ્રંથાવલિ

આ પુસ્તકમાં લાલજી શ્રી નવલરામ લખેલા લેખોનો સંગ્રહ ગુજરાત વિદ્યા પીઠે બહાર પાડયો છે. ૫ ૬

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

[illegible] ખાલિદે	૬	૦
અદ્‌ભુત અને બે બીજા	૫	૧
ઘરમાં બહાર અને બારણામાં	૫	૪
ચાર અધ્યાય	૪	૦
ઘરબારી	૪	૦
ફાલ્ગુની	૧	૦

બાપુના પુસ્તકો

બાપુની પ્રસાદી	૫	૦
એક ધર્મ ગુરુ	૧	૦
આરોગ્યની ચાવી	૧	૦
બાપુની કાચમાં	૫	૦
બાપુ (ગા. પાકર) ભાગ ૧–૨		
સેટની	૧૫	૦
આહાર અને આરોગ્યનું સાંનિધ્ય		
આહાર અને ચોખવટ	૩	૦
સેલેરીયા (તેના કારણો અને ઉપાય)	૧	૦

વિવિધ પુસ્તકો

જય ઘન્ટોનેસીયા	૪	૦
(હિંદનો રોમો ત્રીરાજ)	૦	૦
રણીયાનું ઘરતર	૬	૦
સાહનવાજની સંગાથે	૫	૦
કાયાકલ્પ (પ્રેમચંદજી)		
ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪	૦
ઇન્ડોનેશ્યા ભા. ૧–૨ (સાંસ્કૃતિક વિષયના ચેરોનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧	૦
આર્યોનું ભૂગોળ	૨	૪
આજથી ક્રોસ્સ	૨	૦
કાશ્મીરનો પ્રવાસ	૬	૦
સોનેરી લાકડાપોળ	૭	૦
સુભાષના સેનાનીઓ	૩	૬
પગદંડી (કુમારપાળ)	૪	૦
સંસાર (પ્રેમચંદજી)	૧	૧૦
ચેર પ્રદુમ્ન	૧	૦
સાળવમતી (ચેપોનો સંગ્રહ)	૧	૦
ઘન્યમણી	૭	૦
અદ્‌ભુત વિનોદના અનેક વિષયો		
ઉપર ચલેલા પ્રયત્નોનો સંગ્રહ	૧	૦
સોનીપટ રસીયા. (રસીયા વીશે અનુપમ ચોક)	૧૦	૦
કવિ કારીગરીઃ ત્રિકમજી ભા. ૧–૨		
આપણી નજીકના દુનિયાના સુન્દર સ્થળોનાં ૬ અમર ચિત્રો છે. પ્રત્યેકની	૧	૬

સૌરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫

વિવિધ રસકાવ્ય પોથડી આ સેટ ની કીમત	૧૫	૦

નવપરણીતો માટે

ઘરસંસાર ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૮	૦
લગ્ન સાધના	૩	૩
આદર્શ દામ્પત્ય જીવન	૬	૧

નવલ કથાઓ

વિદેહી આત્મા (બંગીયજીવન	૮	૦
આકાશદીપ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૧
મેમ બાંન્દુ (અનિલાબેન)	૩	૦
ક્રાન્તી	૪	૦
વેણીના ફુલ	૨	૬
સાગર સમ્રાટ (ચેપડ સુધી ૬૮)	૧	૦
પહેલો ફાળ	૬	૦
વાસ્તવાર (ત્રીપો પુસ્તની નોવેલ)	૪	૦
રાજ સન્યાસી (કુમારપાળ)	૧૦	૬
અથકતા વાવરા	૩	૬
આબુસાહેબના દિવા	૩	૦
આનવતાના ચુક	૪	૦
અમેલા ફાલ	૮	૦
મોહીની	૮	૦
પ્રવાસવર્ષ પછી	૩	૦
સાગ્ય નિર્માણ (નવલીબ્યુ)	૩	૬
ચાંદન બા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૮	૦
ઉકકની પુકારણ	૬	૦
ઠકકાની સાકબારી	૫	૬
ઈંધના ચટકા વાર્તા સંગ્રહ	૪	૦
ચાબુ મુકતી	૩	૬
મોહીના આસુ અને બીજી વાર્તાઓ	૮	૦
બીજની વાર્તાઓ ભા. ૧–૨ સેટની	૧૧	૦
વસુંધરા અને બીજી વાર્તાઓ	૬	૦
વિવાહ મંદિર	૬	૦
પ્રેમાલાપ (સુંદર સેવા ચાનપુરી, નવલ ભા) ભાગ ૧–૨ સેટની	૧૪	૦
રૂપારાણી	૩	૬
સાગર સમ્રાટ	૪	૦
સોનલી ભવાઇજી	૩	૦
સોનલી આંખ	૬	૦
હીરકકણી વાર્તાઓ	૩	૬
૬૬૫ બીજા	૧	૦

ડાહ્યા ડાહ્યેભ કાકેલકર કૃત

લોકમાતા	૬	૦
રેવરન્ડ માતા	૬	૦
કમતા વહેવારો	૬	૦
ઓતરાતી દિવાલો	૬	૦

કનૈયાલાલ મુનશી કૃત

ભગવી રસ્તે	૮	૬
કોનો વાંક	૮	૦
પાટણની પ્રભાવતી	૬	૪
કોચ ક્યાંથી	૬	૦
સ્વપ્ન દ્રષ્ટા	૬૦	૦
નવલીકાઓ	૬	૬

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

ભારતી	૬	૬
કોકીલ ભા. ૧–૨	૧૧	૦
સોનેરી સ્વપ્ન અને બીજીકતા	૮	૦
કોકના	૮	૦
વસન્તોત્સવ	૬	૦
ગુલાબ અને કંટક	૧૧	૦

સ્વર્ગ બાપુ કૃત નોવેલ

કમલા	૮	૦
ચંદ્રિકાબાઇ	૫	૦
ચક્ષુ વાર્તાઓ.	૨	૬
કમા	૮	૦
અમૃતબાળા	૧૦	૦
કાશીનાથ	૫	૬
અપૂર્વ ભારતી	૧૫	૦
ચંદ્રનાથ	૪	૦
અવીચલીત	૧૪	૬
કાળી	૭	૬
રેવતાલ	૫	૦
દુર્ગા	૮	૬
નવીના	૧૦	૦
ભૈરવી	૭	૬
સુભદ્રા	૬	૦
અપરાધી વાવરા		
ચીની નારીની કહાણી	૩	૨
અલકા મેવી	૫	૬

ભારતનું બંધારણ

૧૯૫૦ ની ૨૬ મું નવું બંધારણ	૫	૬

કીતાબે

ભારત કથા ગાંધીજી	૧	૬
ગાંધીજી ના વર્તાલાપ	૧	૬
મન મેમેજ નહિ આવે તે	૧	૬
ઉકરપકાતી દુનીયા	૧	૦
હમારે ગાંધકી કહાની	૧	૬
બાપે વકી	૧	૬
બાપુજી (ગાંધીજી की कुछ बातें	૧	૬
મેમેજી રાજ્ય કે સો સાલ	૧	૦
વિસકી વિભૂતિયે	૧	૬
હમારી રાજનૈતીક સમસ્યાયે	૧૨	૬
મેરી કહાની (પં. નેહરુકા ચરીત્ર)	૧૫	૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૬	૦
હિંદ ધર્મવીરાઓ્યાદીકાયે		
ધર્મકી કહાનીયાં)	૬	૧
ઇપાઓવાદ–પુંજીવાદ	૬	૬
ઇંત મંત્રી	૧	૬
ગાંધીવાદ–સમાજવાદ	૨	૬
નયા રોજગાર (ઇમ્પરસીંગ)	૪	૦
સાધનાકે વયપર	૧	૬
મેરી મુકતીકી કહાની	૧	૬
ગાંધીવાદ–બુદ્ધિવાદ	૧	૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧	૬
વાગલ	૧	૧
માર્કસ ઔર મજદુર	૧	૧
દુખી દુનીયા	૧	૦
પ્રેમમેં ભગવાન	૧	૬

बच्चोंके लीये

મહાત્મા બુદ્ધ	૧	૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧	૦
કીસા પદ્મા ઇસકી બાઇ	૧	૦
નસીહતકી કહાનીયા	૧	૦
કીચાજી	૧	
અકબર	૧	૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧	૦

ધર્મોના ઇતિહાસે અનવર

સંપાદિત	૧	૦
બાપુના પત્રો : (આશ્રમની બેના બ્રહ્મ) રંગપાલ માટે અગાઉથી	૧	૬

"બાપુના બાને પત્રો"

મહાત્મા ગાંધીજીએ કસ્તુર બાને લખેલા કેટલાક પત્રોનો આ પુસ્તકમાં સંગ્રહ છે. બાપીજી સંસારથી વિરક્ત છતાં કેટલા સંસારી હતા અને તેમનો પ્રેમ કેટલો નિર્મળ હતો તેની આ પત્રોપરથી ઝાંખી થાય છે અને તે સાથે તે બોધદાયક છે.

આ ઝોઝીસેથી મળશે.

ટપાલ ખર્ચ સાથે કીંમત ૨–૩.

નોંધઃ વી. પી. કે ઉધાર ઓર્ડરોને ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે.

INDIAN OPINION,
PHOENIX.
NATAL.

અમેરીકાના તેર દિવસો (ચોથો ભાગ)	૧	૬
સીતા ધ્યની		
શ્રી. મહાદેવભાઇ કૃત (અન્યભાષા વીભાગ)	૧	૪

ગાંધી પુસ્તક ભાળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થયેલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ૬ફત શી. ૪–૬.

અહીં ભારતના પાત્રો

૧૨ પુસ્તકોનો સેટ ૧ ૫ ૦

અદ્‌ભુત ભારત

ચિત્ર આલબમ	૭	૬
અજન્તા ઇલા ગુફા		
ચિત્ર આલબમ	૧	૬

સુંદર ચીત્ર સંગ્રહ

તમારા ઘરને ચિત્રોથી ચણગારો દીધેના પ્રખ્યાત ચિત્રકારોના ૭ ચિત્રના સંગ્રહની કીમત ૮ ૦

ચિત્રકાર રસિકલાલ પરીખ કૃત ચીત્ર આલબમ

૧ ૦

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ગુજરાત શૈક્ષણ ખાતા ના માણ
માં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આવે
છે. એ પુસ્તકો દ્વારા ખાતકો જ્ઞાન
મેળવે છે.

ગુજરાત શૈક્ષણ તાલીમ વર્ગ
,, ,, પોરબંદર ૧-૨-૩-૪
પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા
પુસ્તક પહેલું ૧ ૪
પુસ્તક બીજું ૧ ૦
પુસ્તક ત્રીજ ૨ ૪

સાહિત્ય કલ્પદ્રોલ
સાહિત્ય માટે વાચન અભાવના
નવાધિકોને ઉપયોગી પુસ્તકો
પુસ્તક બીજું ૧ ૪
,, ત્રીજું ૧ ૪
બાળપોથી ૧ ૧
આર્યોઠ પુસ્તોળ ૫ ૬
પેરુ ગેઠા ઉત્તીર્ણ કીંમતા માટે
બારાખડી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની ૧ ૦
અક્ષરમિત્રના પુસ્તકો ૨ ૦

વિદ્યાર્થી વાચન માળા
બાલક બાઈ (બાળપોથી) ૧ ૦
પહેલી ચોપડી ૧ ૧
બીજી ,, ૧ ૪
ત્રીજી ,, ૨ ૪
ચોથી ,, ૩ ૧
પાંચમી ,, ૩ ૦
બાળ વાચક બાળકોને ઉપયોગી
ઢાલ ગામ મિલી સમજણી બનાવેલ
પુસ્તક ૧

આવો લખીએ
શ્રેણી ૧ ૧ ૬
,, ૨ ૧ ૧
,, ૩ ૧ ૬
,, ૪ ૧ ૬
,, ૫ ૨ ૦
,, ૬ ૨ ૦
,, ૭ ૨ ૦

સાહિત્ય પદ્ધાવલી
પુસ્તક પંચમ ૧ ૧
,, સાતમું ૨ ૪
દેસ દેસાવરમાં—મુદ્રણ ૪ ૦
આપણા દેસનો ઇતીહાસ ૧ ૧

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

નવલ કથાઓ

શ્રી ૬૫	૧ ૪	જાનુ અને નવુ	૧ ૦
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮ ૧	બે દેશ દીપ	૫ ૩
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૧ ૦	પુત્ર જન્મ	૧૪ ૦
વાનરો	૩ ૦	પરીષેક	૭ ૦
વિરાંગનાની વાતો (૨)	૧૪ ૧	પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
વનજાયા	૭ ૦	પહેલી પ્રીત	૭ ૧
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦ ૦	પૂર્ણાંક	૭ ૯
વાઘવાના વાડુ	૭ ૧	પોથીમે તપ	૫ ૦
સોમનાથ	૧૨ ૧	બાકી બાપો	૫ ૧
સેનાપતી	૧ ૦	બાબુસાહેબના દિવા (ઝવેરચંદ)	૭ ૦
સુના મંદીર	૯ ૧	બાલબચારી	૧ ૧
સ્વારથ	૧૦ ૦	ઘરને બારણે	૬ ૦
રૂપમતી	૬ ૦	ભંડકાંત (ભાગ ૧-૨-૩) ૩	૧૫ ૦
મરણનું રહસ્ય	૧૦ ૦	માનવતાના મુલ	૬ ૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨ ૦	મેરાનાં વાદળ	૭ ૧
બાવરી ઝંઝાર	૭ ૧	ધરતીને બાવાળે	૭ ૦
બાલાવરી	૭ ૦	મિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦
ઝંઝાવાત ભાગ ૧	૧૦ ૦	પ્રસરદાન	૭ ૦
ત્રિવેણી	૭ ૧	દિલ્હ	૫ ૧
ઢાકેલા ઢોંબા	૮ ૦	ઢોંટાનીવાઇ	૫ ૦
દીનનાથ	૧૦ ૧	સુખની રોશનમાં	૨ ૦
દરીયા પારના		સુબારા	૧૰ ૪ ૧
બહારવટીયાઓ	૭ ૧	સુખવતાં પુર	૧૧ ૦
દેવાઇનો ભોગ	૮ ૦	દેશ અને દાનવ	૩ ૦
જીવન રટણ	૭ ૦		
જામ તમાચી	૬ ૦	મળવાનું ઠેકાણું:	
જીવનરા	૭ ૦	C/O INDIAN OPINION,	
		P. Bag, Phoenix, Natal.	

અમારાં નવાં પુસ્તકો

'રેતુબંધ	૫ ૦	પ્રતન રસોયામાં ગોરાંગ	૨ ૧
વિલાસમા	૫ ૦	મુગો સેવક	૩ ૦
કમંડલુ	૪ ૩	ગજ્ઞ કયાં	૫ ૩
મધુર સુલક્ષ	૩ ૬	મીનાંજલી	૫ ૦
નીહરમા	૭ ૦	સાધના	૫ ૦
૬૫ ટોપા (બે ભાગ સાથે)	૧૩ ૦	નવી દુનીયા	૫ ૩
૬૬ પદોરે	૭ ૦	કપાંતકાલ્યે નાનાલાલ ૩૮	૨ ૧
પ્રાચિના	૫ ૦	મહાન કુમારો	૫ ૦
સુપર્ણ મુખ	૨ ૦	પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫ ૦
૭ ૭ ૭	૩ ૩	ભરતના બેટાં	૩ ૦
ભારી બહાર	૩ ૦	ભારતના વીર પુત્રો	૨ ૧
તુરજદાં	૪ ૩	દેશ દેશની લોક કથાઓ	૮ ૧
દવાનો ઉકેલો પુંટણે	૫ ૦	બાપૂની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮ ૧
બળવાન બનો	૨ ૦	સોહરાબ ભા. ૧-૨ સેટની	૧ ૦
ગીત હોરી અને બીજા નાટકો	૨ ૬	ઉમળી અફસર મે	૫ ૧
બાપણી પ્રેક્ષિત	૫ ૦	સોહરાબ	૧ ૦
ઉત્તરા	૭ ૦	ઉલ્લો પ્રોમ (બાર્ડ ઓફ)	૧ ૧
બાપના બોબ	૫ ૦	સુંદરીનો સબુમાર	૧૪ ૦
બોલોનું બારોગ્ય	૨ ૦	સહીકોનો સંદેશ	૪ ૦
મહાભલાના પ્રબુધો	૩ ૩	ફુરસતના પ્રબો	૭ ૧
બાપ વિચારણા	૨ ૦	કિલાની રમઝટ	૧ ૦
પુષ્પવાટિકા	૨ ૦	બદુધ બાતો	૭ ૦
વહીબંદાર	૩ ૦	દાબ ગીતાનો દાબરો	૪ ૧
બદુધ બાતો	૭ ૦	દીન બધી	૭ ૧
રંગ લીલા	૨ ૮	લાબિલરેબલ ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮ ૦
કૃપાની બાપ	૩ ૬	રસપ્રદતી	૧ ૦
ખરતી	૫ ૦	સાબલ કથાબો	૮ ૧
રસ મુર્તિબો	૩ ૦		
બાપીજીની સાધના	૫ ૩		

રોલ્સટોયના પુસ્તકો

સુખ નહીં રહેબાય (સબાબની	
ત્રણેબો બાબે બોબર) નવલકથા	૭ ૦
કૃષ્ણિ પરીવર્તન	૫ ૩
બે નવેલકથાબો	૫ ૦
રોલ્સટોય અને બોધકથા	૨ ૦
બોની બ્હેન (વાર્તા)	૫ ૩

જીવન ચિરીત્રો

બાબાદ	૫ ૧
લોકમાન્ય તીલક	૧ ૦
રબીંદ્રનાથ ટાગોર	૫ ૦

હાસ્ય રમુજી પુસ્તકો

હાસ્ય કોકડુ	૭ ૧
મરલ કેદારના હાસ્ય પ્રસંગો	૧ ૦
હાસ્ય વીલાસ	૧૰ ૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૧ ૧
કપાલ કુંડલા	૭ ૧
ચંદ્રોશ્વર	૭ ૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક ચેલાણીની નોવેલો

બબાપાપી	૧૧ ૦
સુજાતનો જબ ભાગ ૧—૨	
પ્રત્યેકની	૭ ૮
સુકસી કથાબો બાબાલ નવલકથા	૭ ૭

બાળા કાળિયા	૫ ૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧ ૦
પુરાતન જોગત	૫ ૬
બાદેલા દ્વાર	૮ ૧
વેવીશાલ	૮ ૦
સોરઠ તારા બ્હેતા પાણી	૧૦ ૦
સલબાણી	૧ ૦

નવલ કથાઓ

કૃપનાથ: બંગાલની	કાંતીકારી
નવલકથા. ભબત	૮/-
બધાબીજ સુંદર બાવપુર્ણ નોવેલ.	૧૦/-
રાધારાણી ગુજરાત કાંતી દર્શાવતી	
નવલકથા	૧૦/-
સુર્ય પાશ્ચિય:- બબીતા હાંસ બીસાનીકનું	
જીવન ચરીત્ર.	૫/-
ગેરબ કબુરી:- બી બીસાનીકનું જીવન	
ચરીત્ર	૬/-
સમુળી કાંતી. કરીશોરલાલ.	૪.
મરાઠાબાલ	કી. ૫ ૦
બાપુની બાંખી	૩—
. લેખક ગાંધી સાહેબ	

કીલ્લી કાયરી

બાંધીજી.	કી. ૧૦ ૦
બગારેબ રેલાણની કાયરી	
ભાગ. ૧લો.	૬૦ ૦
ભાગ બીજો.	૬૧ ૦
ભાગ ત્રીજો	૬૧ ૧
બાપુ-બાણીબા (બનુ બાંધી)	૧ ૦

'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

આવેલા હિંદી અંકો

બાપા	શી. ૫ ૦	રવીસાર	શી. ૧૬ ૦
આરામ	૫ ૬	સુદેવા	૧૬ ૦
અંજિતા	૭ ૦	બેવફા	૭ ૬
મોજમજા	૬ ૦	મે મહી મોજ	૭ ૬
હાસુ	૩ ૬	ચિત્રપટ	૭ ૬
મરતુ માસિક પંચાંગ	૨ ૬	મુબઈ સમાચાર	૫ ૦
મુંબઇ સમાચાર પંચાંગ	૫ ૬		
*India, (English) 12 Copies	6 0	અખંડ હિંદ (મુસ્લમ) Filmindia English	૭ ૬ 5 6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

These are the Blades to save you money

You save money when you buy Minora Blades, because they are sharp and give many fine shaves. They are made of the finest steel and they stay sharp and last longer. Yet they only cost 6d. for four.

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Latest arrivals in records of your New and Old favourites.
Secure them early before we are sold out

HINDI

Meerabai	... ...	6 records	60s.
Meera	... ...	6 records	60s.
Shahjahan	... ...	6 records	60s.
Anmol Ghadi	...	6 records	60s.
Prem Sangeet	...	6 records	60s.
Ratan	... ...	6 records	60s.
Char Din	... ...	5 records	50s.
Shikari	... ...	5 records	50s.
Shukariya	... ...	5 records	50s.
Majdhar	... ...	5 records	50s.
Kajal	... ...	5 records	50s.
Khidki	... ...	5 records	50s.
Gwalan	... ...	5 records	50s.
Ehsu	... ...	5 records	50s.
Begum	... ...	5 records	50s.
Mahaquat	... ...	5 records	50s.
Dasui Shadi	...	5 records	50s.
Pehli Nazar	...	5 records	50s.
Jugnu	... ...	5 records	50s.
Shaheed	... ...	5 records	50s.
Behen	... ...	5 records	50s.
Parsi Aag	... ...	4 records	40s.
Mehandi	... ...	4 records	40s.
Dil	... ...	4 records	40s.
Shama	... ...	4 records	40s.
Romeo Juliet	...	4 records	40s.
Panchi	... ...	3 records	30s.
Gulami	... ...	3 records	30s.
Chin-Le-Azadi	...	3 records	30s.
Nek Parwin	...	3 records	30s.
Doctor	... ...	3 records	30s.
Hamrahi	...	3 records	30s.
Nartaki	... ...	2 records	20s.
Jawani	... ...	2 records	20s.
Saheli	... ...	1 record	10s.
Baazar	... ...	7 records	70s.
Bapu-ni-Amar Kahani		2 records	20s.
Bapu-ni-Vidayi	...	1 record	10s.
Gowar-ki Gori	...	1 record	10s.

TAMIL SETS

Ashok Kumar	...	5 records	50s.
Chinthamani	...	5 records	50s.
Tirunelakantar	...	5 records	50s.
My Wife	... ...	5 records	50s.
Kannagi	... ...	3 records	30s.
Valmiki	... ...	2 records	20s.
Bhakt Gowri	...	3 records	30s.
Siva Kavi	... ...	2 records	20s.
Manomani	... ...	2 records	20s.
We Two (Drama)	...	3 records	30s.

TELUGU SETS

Krishna Prema	...	5 records	50s.
Deena Bandhu	...	5 records	50s.
Devata	... ...	2 records	20s.
Bagyalaxmi	... ...	2 records	20s.
Three Muratees	...	1 record	10s.
Dharam Patni	...	1 record	10s.
Thyagayya	... ...	1 record	10s.
Mayalokam	... ...	1 record	10s.
Swargaseema	...	1 record	10s.

LATEST LOOSE NUMBERS

Pankaj Mallick, V.E. 2517, 2504, 2510, 2525, 2527, 2517 each 10s.
Asit Baran, H. 1112 (Rajani Jhoom Rahi) ... ... each 10s.
K. C. Dey, N. 16560, 16616, 16602, 16589, 16579, 16478, 16412, 16932, 16594, 16229, 16770, 16711, 16514, 16558, 16292, 16631 ... ... each 10s.
Jatika Roy, N. 16662, 16702, 16669, 16628, 16929, 16817, 16786, 16506, 16625, 16583, 16302 ... each 10s.
Shamshad Begum, G.E. 5018 ... ... each 10s.

LATEST QUAWALIES

Panna Qauwal & Party, H. 1408, 1206, 1267, 1280, 1074, 1333, 1168, 1147 ... ... each 10s.
Ibon Qauwal, N. 839, 786, 905, 966, 993, 1030 ... each 10s.

Packing Charge 2s. 6d. EXTRA

OBTAINABLE FROM :

D. Roopanand Bros.

Music Saloon and Booksellers

85 Victoria Street, DURBAN.

Phone 20707. P.O. Box 2524.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

"Tell me Doctor . . *What do you mean by a safe antiseptic?*"

To be called safe an antiseptic must be safe in several ways. It must be reliable, it must be gentle, it must be non-poisonous. It must help, not hinder, the natural processes of healing and repair. 'Dettol' the modern antiseptic, is a highly efficient destroyer of germs, but it works on the germs, not you. It is non-poisonous, pleasant, safe to have around.

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA), LIMITED P.O. BOX 1017, CAPE TOWN

NOW EVERY WEEK!

NAIROBI to

BOMBAY

IN LESS THAN A DAY!—

By Constellation Aircraft.

AIR-INDIA International LTD.

Immediate connections for all parts of India, Pakistan, Ceylon and the Far East.

Shell House, NAIROBI.
P.O. Box 1010.

Write us or to E.A.A.C. our General Agents or to any I.A.T.A. Agent.

Sunbeam works for you in three ways . . .

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9d.+1/6

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tawny Red, Ox Blood, Transparent.

AA-241

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICANA-PUBLIC-LIBRARY
11 JUL 1950

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 27—Vol. XLVIII | FRIDAY, 7TH JULY, 1950. | Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: FOUR PENCE

★ ★ ★

A PRAYER

"We are weak, O Lord: Vouchsafe unto us strength, that we may be able to discharge the solemn duties for which we are accountable to Thee. Lord of our life! draw our hearts wholly unto Thy service, and enlist all our energies in the cause of truth, that we may do nothing in opposition to Thy will. Help us, O help us, Father of mercies, for without Thy help all our attempts at progress will be vain. Be Thou our shield and buckler, our light and hope, in this world of trial. Unite us all in one family, and establish universal brotherhood among mankind, that the lives of all may be consecrated to Thee and to Thee alone."

—Keshub Chandra Sen.

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenile Georgette In all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0. each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/19/6. each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £4/10/0. each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades. £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream, Collar Attached.
All Sizes.
27/3
each.

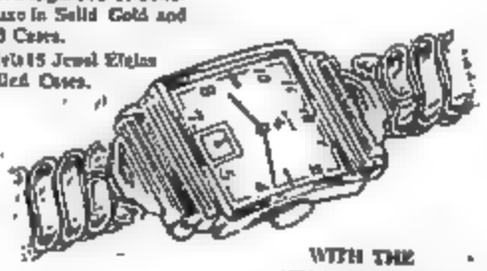
FANCY TINSEL & SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
*
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest model 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. RISSIK & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID!

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ.
લેડીઝ તેમજ ગર્લ્સ સ્ટ્રો, ફુલ્ટ હેટ્સ, બ્લાન્ચર્સ—એની બનાવટ
માટે બહુ જાણીતા માલ—તેમજ કેપ્ટાઉન ક્લોરસ્ટ્રો માટીના
વીજરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ
કરવા બોલાવું છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-2651

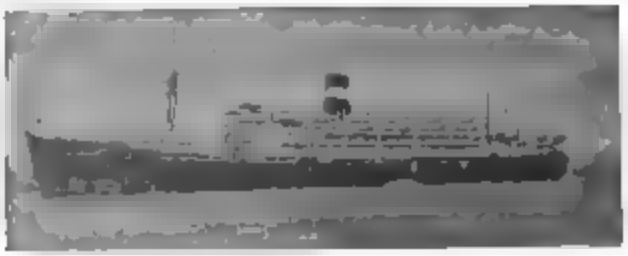
Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29838.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pedro Chambers, Jeppe Street: P.O. Box 5119, Johannesburg.
Phone:—Office: 22-7771. After hours: 24-6546.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ હોટી વીમા કંપનીમાં જીવનવીમા, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને સમતા વીમાઓ, સાયકલ વીમેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. હોટી કંપનીને ઉપલબ્ધ આપવું એ દરેક હોટીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25647. P. O. Box 1518.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 22-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever Innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET — — DURBAN.

શરબતે-ફેલાદ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન ! !

શરબતે-ફેલાદ આ દવા તાજા ખુનનેા બાટલેા છે. આ દવા પેટમાં જતાંજ તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને મુખ ખુબ સમાં કરે છે. મરડાજ શક્તિમાં વધારેા કરે છે. લીવરની બરાબરીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ-ગેસ વગેરા તરતજ ઓછાકરે છે, બાતીની બધાન ખાટા ઓડકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લેાહી પેદા કરે છે.

આ દવા હાય પગ અને શરીરની સુસ્તી તરતજ દુર કરી નવું જોમ આપી ચહેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. ઔરત મરદ અને બાળકેા માટે આ દવા બેઉ સરખી ઉપેાગી છે. આ બેઉ લાજવાબ બનાવ વેચાણે છે.

એક બેાટલ શરબતે-ફેલાદની કીમત સી. ૧૨-૬
મળવાનું ઠેકાણું:—

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,

DURBAN.

DUFF'S ROAD TOWNSHIP.

420 LOTS HAVE ALREADY BEEN SOLD
DON'T DELAY
ONLY 68 RESIDENTIAL SITES LEFT
BOOK YOUR SITE NOW
ALSO VALUABLE TRADING SITES AVAILABLE

Within easy rail transport of Durban,
10 Miles from City Hall.

BUY NOW AND SAVE.
ALL ON EASY TERMS

15% Deposit. Balance spread over 5 years.

Voysey, Boshoff

—&—

Co. (Pty.) Ltd.

291, Smith Street, Phone 28954

Tear off here and post to
VOYSEY, BOSHOFF & CO. (PTY.) LTD.
291, Smith Street, Durban.

I am interested in the Duffs Road sites and would like to have a plan of the Township. (Please print)

NAME.....

ADDRESS.....

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીભાઈ ભાણાભાઈ પટેલ પરિવાર.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફેરાળના પીની વેગેરે તેમજ ફેરાળ વેગેરા, મસાલાવાળી અને બનાવીને વેચીએ છીએ.

અમારૂં કુબલાખેડું સુરતી ખુશ' ફેરા, મમરા, ભાંડિયા, ચવાણા, પાપડ વિગેરે દરેકજ તાજા બનાવીને વેચીએ છીએ.

ખાસ ફોનેર માટે ફેરા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ફેરાળ કમાવે ૬'ક વખતમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6676. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, સેટરસીઝ, ડ્રેસીંગ ટેબલ સાઈડ ટેબલ ઓફીસ ટેબલ, બુક કેસ, ટેબલ, ટાઈલ ટોપવાળા બાકે બીજી ઘણીજ. બાકે બનાવી આપ કેવા જુકસેર નાંધ.

—ટેબલ, ટેબલ અને ડીનર સેટસ—

જે બનાવી કેવરેજ નીચે ઉર્ધ્વાર આપે છે. તેવેા સેટ કરેજ તૈયાર કરે છે. આજ પેજના બાકીના મકીક ડીલર મંડાવેા અને વેપાર આપવા વિનંતી.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 27—Vol.-XLVIII. Friday, 7th July, 1950 Registered at the GPO as a Newspaper
Price: FOUR PENCE

"There Is A Tide In The Affairs Of Men"

IN all men's lives—sometime, sooner or later—a critical point is reached when they are called upon to make a vital and all-important decision. Most businessmen have had that experience; many of us know it in respect of our personal, private lives. A choice of ways is then presented to us. Our future welfare turns upon whether we choose wisely or unwisely; upon whether we are far-sighted or short-sighted; upon whether our estimate of values is sound or unsound; upon our clear judgment and ability to distinguish between realities and appearances, substance and shadows.

Perhaps the greatest danger, at such critical times, is self-deception. The wish is so often father to the thought.

That the South African Indian community is now, immediately, faced with the gravest crisis in its history there can be no doubt whatsoever. Up till now, we have fooled ourselves with the notion that the threats regarding our effacement were too bad to be true. Now we know better. We have either to get out or get completely under.

It is a stunning blow, but the sooner we recover from the shock of it, pull ourselves together, and decide what we are going to do, the better.

What it is planned and intended that we should suffer has been made unmistakably clear to us, what we have now to determine is what we are going to do. And, since this is obviously a turning point in our history, a very great deal indeed will depend upon whether we decide rightly or wrongly.

The first and, in our opinion, most important, decision to arrive at is, whether we are going to stand together as a community or, ourselves, follow the Apartheid example of which we are being made the victims. Is it to be a case of unity and co-operation, or of a scramble for safety; of each for himself, and the Devil take the leavings?

Are we going to recognise the folly of separating ourselves into rival sections and opposing camps and perceive that since, for purposes of the Group Areas Act, we all belong to the same "class"—the "Coolie" class—we are all of us, rich or poor, in the same boat?

Like our "European" rulers (and critics) we have our proportion of wealthy men with considerable property and commercial interests, a still larger percentage of middle-class traders, and, of course, a rank and file of comparatively humble folk endeavouring to earn a livelihood at their respective callings. In addition, there are professional men, doctors, lawyers, teachers, etc.

Let the first of these three classes at once dismiss any idea its members may have entertained that their wealth will obtain for them immunity or preferential treatment from the operation of the Law. On the contrary, it is principally against them that the hate and envy of the protagonists of Apartheid is directed. That any non-European should have any stake of any kind in fixed property in this land consecrated to white ownership and control is considered absolutely wrong in principle. That he should expect to be permitted to compete in any field with his white overlord on terms of equality is regarded as nothing short of a piece of insolence.

This Government has made its first and most important task the job of putting us all in the place it considers we belong, not as individuals, but as a class. In its eyes, we are undesirables and trespassers on the white man's preserves, equally in the matter of trade as in the property field. If we insist on remaining in the country we have got to exist somehow by what is vulgarly known as "taking in each other's washing." This applies to our shop-keepers and street traders as well as to our wholesalers and property owners.

In such circumstances no great effort of imagination is necessary to picture the lot of our people whose vocations place them outside either of the above categories—the professional and employee classes.

And so, having briefly reviewed the position, we come back to the all-important question of how are we going to meet it.

Naturally, all eyes are being turned upon the "big" men of the several Provinces to see what *they* intend doing. "The example leading men set, the lesser ones follow." (The Bhagavad Gita.) What example are they going to set?

Since we who are expressing our views through the medium of this paper are not the fortunate (or unfortunate) possessors of any worldly wealth worth mentioning, it may be contended that our opinions cannot be of much real value and should only be advanced with very great diffidence. We venture, however, to remind our readers, be they "big" men or "small" men, that the sacrifice or the loss of his all means as much to the one as to the other. The smaller victims are almost certain to lose their all; the bigger ones will at least be able to salvage something from the wreckage.

Are the latter contemplating this and clearing out? Saving what they can and deserting their ship? Leaving their still more unfortunate brothers and sisters to their fate? We hardly like even to think this possible because such conduct is usually given a very ugly name.

In passing, we should, perhaps, also refer to a particularly ugly rumour to the effect that some of our capitalists are already planning to turn the general misfortune to their own private profit by ensuring large holdings in the segregation and turning them into rent-producing properties. As Gandhiji had to admit on one or two occasions, we, like all peoples, have our black sheep, but surely none quite as black as that! Such conduct would be suggestive of hyenas rather than of sheep, however black.

Taking stock of the situation, it becomes obvious that, materially considered, we are face to face with either near ruin or complete ruin. What then is left for us?

Now, a great general, after having been defeated in a decisive battle, is reported to have exclaimed:—"All is lost except Honour!" Which, as we see it, just about expresses the case with us.

Of course, honour is an intangible possession that cannot be weighed or measured, or given a cash value. But it is, nevertheless, a something that is very real and very precious to honourable men.

And, have we not professed, throughout this long struggle of ours for recognition, that we were fighting in defence of our honour, our self-respect and our manhood's status and dignity, even more than what Gandhiji used to refer to as "the loaves and fishes"? Surely, this more, than any other, is our opportunity to justify and substantiate our claim.

Let us also bear in mind that in a very real sense we are guardians of the honour and the good name of the ancient Motherland and of those great souls who are labouring so self sacrificingly to rehabilitate India and restore her to her rightful place in the world's councils.

We look to India for moral support. Is it not up to us to prove that we deserve it?

Freedom has always had to be won; to be earned. Our way—the way taught by India's saintly Liberator—is the hard way of suffering and endurance. For us,

it is the only way. It succeeded in India because it was followed consistently, persistently, and in the true spirit. It has not, so far, succeeded in South Africa because in many essentials it has lacked the true spirit.

Well, here is another chance. Our big opportunity to prove that we are deserving of what we claim.

"As You Sow, So Shall You Reap"

THE Durban City Council has decided to dismiss non-European Municipal employees aged 21 and over with five years or less service who were absent from work on June 26, Protest Day. An appeal made, on the basis of "Christian charity," by distinguished European citizens of Durban, to desist from taking such a harsh step, has fallen on deaf ears. We are deeply grateful, and we have no doubt we are voicing the feelings of the entire Indian community, to these good friends for pleading for hundreds of people who have already been thrown out of jobs and who are about to be thrown out. We very heartily congratulate the 'Natal Mercury' for dealing with the question in its issue of Wednesday, July 5, in a more realistic way, which should certainly go home to the City Council and influence it to rescind the resolution it has unfortunately, unwisely taken. It will no doubt be in the best interests of the country to do so, for, as the saying goes, "As you sow, so shall you reap." The City Council's action is based on hatred and hatred begets hatred, the consequences of which cannot be too good for anyone. It has been argued why a Sunday was not chosen for the Protest Day. The reason was because they wanted to feel the pinch; to have the satisfaction of having sacrificed a little on that day the pursuit after material gains and to dedicate the day to God. It was hoped that the European public would readily appreciate and not be lacking in their sense of sympathy for this much more dignified way of expressing one's outraged feelings rather than the hostile demonstrations one is accustomed to seeing. It is with a profound sense of appreciation that we note that, excepting for the Durban City Council and certain other firms, it has been viewed in this light by the public generally.

But those of us who were responsible for calling upon our people to observe the Day of Protest and Prayer against the harsh and unjust laws passed by the present Government should view the question quite differently. We should not forget that this was a thing we ourselves had invited. We deliberately went out to seek trouble and having got into it what right have we now to cry for help and expect to get it. Is it charity that we are seeking or have we come out to fight for Truth and Justice at all costs?

We have been saying from the very beginning that we must not take any hasty step; that we must not rouse the emotional feelings of the people; that any step we take we should do so after deep thought and after knowing fully all the consequences and acquainting those whom we involve in the struggle, thoroughly with them and that having taken the step there can be no retracting. If we have failed in this it must regretfully be said that it shows a lack of leadership and far from hailing the success of the Protest Day we should bemoan its failure and with it our bankruptcy in leadership. In the present way we shall be doing more harm than good to our cause.

To seek to carry on a mass struggle and to talk of a non-European united front, we would again say, is unwise when we are not prepared for it. We should not seek to lead a mass struggle of all the non-Europeans when we are not able to lead our own community. The fact that we are not able to lead our own community is a reflection on our leadership. They must blame themselves for that and not others, and try to remove their own shortcomings. It is the leaders who must make the sacrifice. There is some justification in the accusation we so often hear of, no matter with what motive it is made, that we are making scapegoats of our poorer people. It would indeed appear so if the wealthier people in our community and those accustomed to the comforts of life rely on the poorer sections to undergo all the physical sufferings as well as economic losses while they themselves are not prepared to do the same.

We have much to learn from our past history. The historic strike of Indian labourers in 1913 took place spontaneously. No elaborate propaganda was needed to bring it about. The fact that their beloved leaders were rotting in prison was sufficient for the people to stop work and the authorities had to prevail upon the leaders to persuade the people at least not to disturb the essential services. This the leaders willingly did and the people as willingly obeyed. That is the sort of leadership of character that is required today, which, we venture to suggest, we are lacking.

We, who profess to follow the principles of Passive Resistance, either do not know what those principles are, or, we are not honest to ourselves or to the people or to the Government against whom our fight is directed. There is no room for untruth, hypocrisy or hatred in Passive Resistance. Are we sure that these are completely or to any appreciable extent absent from within us? We cannot truthfully deny that we give way to them, perhaps, all too often, in our activities. It requires constant wakefulness and a constant search of heart. That is the only way to moral re-armament and to regain the Forgotten Factor in our lives, i.e. God, which was never so badly needed as today for our right guidance in our most difficult struggle for Truth, Justice and real Peace. Unemployment and material losses should not be our concern. Our real concern should be whether we are prepared to be branded as an inferior race because of our colour and to remain as slaves, as is proposed by the Government's Apartheid policy, or whether we are prepared to stake our lives for human freedom which is the birthright of every human soul.

NOTES

Dr. Moroka On Protest Day

The non-Europeans were satisfied with the success of the Protest Day on June 26, Dr. J. S. Moroka, President of the African National Congress, said in a statement expressing thanks to those who took part. He said the "Government machinery of intimidation" caused many who had intended taking part to change their minds. "People who had intended taking part were threatened with the loss of their jobs, and Natives in authority sided with the Government in its stratagem of intimidation. Whatever had been said to the contrary, they were satisfied with the success of the Protest Day, and they had shown South Africa and the rest of the world what they could do if they stood united in a just cause. The step they had taken was taken only after all other avenues of protest had been fruitlessly explored. It was the only language that they thought the Government could understand. Our respect for law and order is not something we put on on occasions. It is part and parcel of our nature. It is the theme of all those, even from abroad, who have anything to say about us. But there can be no lawlessness where the laws are such that they cannot be obeyed. All of us—lovers of justice and fair play—will stand together more solidly in the future than we have done on this occasion."

Natal Chamber Of Industries

Mr. T. F. Peppercorn, president of the Natal Chamber of Industries, stated in a Press interview that the City Council's decision to dismiss certain Indian employees who had stayed away on Protest Day, had been discussed by members of his Chamber, who deplored the racial bias displayed by many of the Councillors. "Some of us felt strongly," he said, "that the Council had acted too harshly, and that they would not have dared to do so if European workers had been concerned."

Preparations For Pilot Registration Register

The Office of Census and Statistics has begun to send out some 50,000 to 60,000 forms to civil servants for the compilation of a pilot population register, preliminary to the compilation of a national register. The object of the trial registration is to give the officials some experience of the scheme before the registration takes place. In terms of the Population Registration Act, the information required for the population register will be taken from census forms next year. The five-yearly census is due to

take place next May when there will probably also be a census of the Native population. Civil servants and members of the salaried staff of the South African Railways have been selected for the "Pilot" scheme. The Pilot National Register will include public servants and their families and servants, but not natives. It will include every White, Asiatic and Coloured person fully employed in the Government service. Eleven questions are asked on the family enumeration form. They are: name, sex, date of birth, age (in years and months), marital state, birth-place, date of arrival in the Union if not South African born, present nationality or citizenship and usual place of residence.

General Smuts Well Again

The latest news about General Smuts's health is that he is absolutely grand. We have no doubt the news will be received with a sigh of relief by the whole country. It seems ironical that he should have fallen ill so seriously just when his contribution in the debate on measures which will change the whole fabric of this country was highly essential and would have been most interesting and that he should be quite well again just when the trumpets of a third world war have begun to beat. A great warrior that he is, it is perhaps that spirit that has worked the miracle. May he be long spared is our sincere wish and prayer.

World Youth Condemns Group Areas Bill

The World Federation of Democratic Youth representing "sixty million youth of the world" has condemned the Group Areas Bill. In a cable to the South African Indian Congress the Federation states: "We have protested strongly to the United Nations Organisation and to the Government of Dr. Malan against the Bill which aims at outlawing democratic organisations and the Group Areas Bill. We appeal to all South African democratic youth irrespective of racial or political affiliation for united action against these fascist measures."

"GANDHI MEMORIAL PEACE NUMBER"

GANDHI MEMORIAL PEACE NUMBER—(By Visva Bharati Quarterly, Santiniketan, Bolepur, Bengal India. Price Rs. 10.)

THIS Number ranks among the best Gandhi Memorial Numbers so far published. In a 'foreword' to the Number, Dr. Rajendra Prasad, President of the Indian Republic writes:

"Mahatma Gandhi stood for eternal principle — Satya and Ahimsa. He practised them in his own life and his own actions were prompted by these faiths. He brought them to bear upon all human problems and wanted society to be fashioned according to these principles. And he made the supreme sacrifice in such endeavours. We cannot any more have his guidance so far as his physical presence is concerned, but his message remains and it is now our responsibility to spread and perpetuate it, so that it may permeate all our activities. The path followed by Gandhiji is the one that can lead to lasting peace and ensure happiness for mankind and any attempt to propagate his ideals is always welcome and of great value. Work has already been taken in hand in this direction and.....foremost among such material is the Gandhi Number of the Visva Bharati Quarterly. .....In addition to tributes to the person and work of the Mahatma it contains a large and varied collections of articles devoted to the problems of peace. Among the contributors are many leaders of thought and action in India and abroad. I feel it is a publication worthy of the name it commemorates and of the institution it represents and will be a valuable contribution to the cause of peace in this generation. I commend it to all thoughtful minds in the world today."

The volume contains 338 pages of rich reading material interspersed with selected hymns and poems of Tagore which were nearest to Gandhiji's heart, and portraits of Gandhiji and other interesting pictures.

We are tempted to quote one or two passages from a contribution from Mr. H. S. L. Polak, on "Satyagraha and Its Origin In South Africa." They are both interesting and instructive to the present leaders in conducting their struggle. Mr. Polak writes: "Except where the masses were directly concerned, as in the case of £3 tax, and they could be assured of effective and disciplined leadership, he (Gandhiji) refused to countenance mass agitation, limiting the activity to the individual Satyagraha of chosen followers and well-tried associates."

Mr. Polak further states:

".....He (Mr. Gandhi) refused to be persuaded to launch a new campaign at a time when the opponent was embarrassed by other critical commitments, as when, having announced the resumption of the march and the revival of the struggle to take place on January 1914, in protest against the Union Government's refusal to repeal the £3 tax as promised, he held up the march when the Government became involved in a wide-spread railwaymen's strike. The effect of this on the mind of General Smuts was to open the way to direct negotiations between the two men, the resultant settlement of the seven years' old struggle."

The General's attitude was reflected in his secretary's statement, when negotiations were resumed. "I do not like your people, and do not care to assist them at all. But what am I to do? You help us in our days of need. How can we lay hands upon you? I often wish you took to violence like the English strikers, and then we would know at once how to dispose of you. But you will not injure even the enemy. You desire victory through self-suffering alone and never transgress your self-imposed limits of courtesy and chivalry. And that is what reduces us to sheer helplessness."

CITY COUNCIL AND THE INDIANS

'The Natal Mercury' in its issue of Wednesday July 5, writes:

ON Monday the Durban City Council decided to dismiss non European municipal employees aged 21 and over five years or less service who were absent from work on "protest day." Because the majority of those who refused to leave their quarters on June 26 were Indians, Councillors also agreed to inaugurate a policy of replacing Asiatic workers who terminate their services by Native workers. No one will deny the right of the City Council to take disciplinary action to prevent the disruption of essential services or to ensure that its authority is respected by its servants. No doubt, too, the Council will receive substantial support among White public opinion for a decision which its members will seek to justify on the grounds that it is necessary to prevent Durban, as the Mayor put it, from being "dominated by Indian influence." If such a threat does immediately exist, then the attitude of Councillors is, at least, understandable. Obviously the Council is entitled to enforce a ban on political agitation among its staff during working hours. But, if it does so, it should ensure that the rule is applied generally and not sectionally. To test their good faith and impartiality in this matter, Councillors should ask themselves a simple question. What, for instance, would be their reaction if the European Municipal employees, in spite of a prior warning against participation, nevertheless joined most of the other White citizens of Durban in a "day of protest" against a possible Nationalist attempt to sabotage the Constitution? This might easily happen. Would they also "sack" all White employees with less than five years' service? If they did, which is most unlikely, there would almost certainly be a new City Council at the next election? It is this readiness of public leaders to forsake principle for expediency, to make fish of one and flesh of another group of people that is the cause of so much of the racial unrest in this country. Apart altogether from the fact that the Council is deliberately creating an army of workless which the community will ultimately have to support, no attempt is made to limit the heaviest sanctions only against those primarily responsible for the stoppage of work. Instead notices of dismissal are to be served indiscriminately on the junior members of the non-European staff who did not work on June 26 notwithstanding some genuine fears of intimidation and reprisals. Surely, as punishment is considered necessary, the position could have been satisfactorily met by merely depriving all non-European absentees of one day's pay? The City Council has laid itself open to the reproach that it has acted on this occasion with a harshness not in keeping with the best traditions of civic government in Durban.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—by M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—by Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—by Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

The Manager,

INDIAN OPINION,

Phoenix, Natal.

VICTIMISATION OF PROTEST DAY ABSENTEES

MAYOR TAKES UP HOSTILE ATTITUDE

"I WILL not let Durban be dominated by Indian influences." This forceful statement on the Durban City Council's policy was made by the Mayor, Councillor Ken Clarke, during last Monday's Council meeting, when it was decided to dismiss certain Indian employees who were absent on Protest Day, June 26. "I have read a report from India that Indians are endeavouring to control the Eastern seaboard of Africa, and I cannot help feeling that Durban is included as part of a long-term plan," he said.

"It is unfortunate that some innocent people, only pawns in the game, must suffer."

The Council's decision means that non-European employees aged 21 and over with five years or less service who were absent on Protest Day will be dismissed. All other employees who were absent are to receive a severe reprimand and lose a day's pay.

Because the majority of Native employees came to work, the Council also adopted the policy that when Indians terminate their services, they are to be replaced by Natives.

Councillors expressed strong views on the part taken by Indian employees on Protest Day. It was Mrs. A. M. G. Mayrom, the Deputy Mayor, who suggested the matter should be referred back. She said a certain amount of intimidation had taken place.

"Stern measures must be taken, but dismissal would be unjust. Such a punishment would inflict great hardship on many people," she said.

Councillor M. Spanier Marson said: "The Durban City Council, as one of the largest employers of labour, must treat this matter very seriously. If a national day of prayer was necessary, what was wrong with a Sunday. Certain essential services were brought to a standstill.

"Indian employees must have known what they were doing. They were sure of 100 per cent. police protection, but they listened to their political leaders and stayed home. We must make a firm stand and let them know we are masters in our own home."

"The secretary of the Indian Municipal Association tries to blame a Municipal official for Indians not working," Councillor J. Johnston said. "This is entirely contrary to what happened. We must support our departmental heads. This is an endevour to make the European community toe the line and I am not prepared to stand for it."

Councillor E. Leighton Black wanted the question referred back because it singled out only one group for dismissal. "It is only logical that an employee with a few years' service will follow the lead of a worker who has been employed many years. It is the long-service employees whose crime is the worse. We must take strong action, but it must be above reproach," he said.

At two o'clock on Protest Day morning, Councillor R. A. Carie was touring the Durban area. "It was quiet," he said. "I cannot believe that fear and intimidation kept Indians away from work. Even at 8.30 when the town was flooded with police they refused to go. Our officials have to maintain discipline, and we have to support their recommendations that certain employees must be dismissed."

Councillor A. S. Robinson wanted all the Indians who were absent to be sacked. "Protection was given, but they did not want to work even when they were taken to their jobs. The Natives' attitude I sum up in a Zulu phrase, which translated means: 'The Indian tried to deceive us, he wanted to make us the goat for the shattoir' "—*Natal Mercury.*

Employees' Society Blamed Municipal Official

Durban City Council Indian employees were not influenced by political propaganda. The absence from work of some on Protest Day, June 26, was due to the non-co-operative and unreasonable attitude of a Municipal official, according to the Durban Indian Municipal Employees Society.

This is the reply of the Society, which represents 2,400 Indian workers, to the Town Clerk on the Finance Committee's recommendation that a certain group of Indian employees who stayed away from work on Protest Day should be dismissed. The Society adds that the Municipal official's attitude resulted in the Society's secretary being taken to the Sommeu Road police station.

The Society said they did not encourage any employee to stay away from work and the secretary assured workers on the Sunday before Protest Day that adequate protection would be given.

They said Indians were willing to go to work and disregarded political propaganda, but those employed in the cleansing section feared for their lives because they worked in the open streets and had been threatened.

Referring to events of Protest Day, the Society stated: "Our secretary went to a Municipal official at the Magazine Barracks to offer him co-operation in encouraging the workers to go to work. Before he had time to make any suggestions the official demanded he leave the barracks. He gave the secretary no time to explain. The police were sent for and the secretary was taken to the Sommeu Road police station.

"This most unfortunate incident brought a certain amount of tension and our Society maintains that were it not for this unjustified attitude practically every one of the workers at the Magazine Barracks would have gone to work."

The Society had asked that the City Council to defer its decision and to grant an interview to the Society's representatives.

Serious Unemployment Among Indians

Unemployment among Indians, which is already serious will be aggravated by the City Council's decision, says the 'Natal Daily News.'

There are now about 2,000 unemployed Indians on the books of the Divisional Inspector of Labour, Durban. Many Indians, however, do not register when they lose their jobs. The unofficial estimate of unemployed in Durban alone is 8,000.

Next month's unemployment figures for Indians will be the highest on record, for besides the City Council at least three big Durban firms dismissed their Protest Day absentees. A Rossburgh firm dismissed 75; a Jacobs firm 150; and another Jacobs firm 20.

In considering whether Native labour should be substituted for Indian, the Durban City Council is following a trend that has become increasingly evident since the war. Records show that several big industries that used to depend on Indian labour and were being hampered by strikes and disputes, took the course of switching to Native labour either in one sweep, or gradually.

A Durban labour consultant told a 'Natal Daily News' representative that Durban employers were fighting shy of taking on large numbers of Indians because the Indians were becoming involved with agitation that had nothing to do with their working conditions.

The passive resistance movement of 1946 and the recent Protest Day strike were examples. Men who took part in these demonstrations had grievances that no pay-rises or improvements in working conditions could cure.

More responsible Indian leaders are perturbed at the prospect of a large army of Indian unemployables being created in Durban.

AN APPEAL THAT FELL ON DEAF EARS

The following letter signed by distinguished European citizens of Durban appeared in 'The Natal Mercury,' on Monday, July 3:—

SIR,—It has been reported that the Durban City Council and a few other employers of non-European labour are considering the dismissal of some of those employees who absented themselves from work on June 26, the day of mourning and prayer. Unfortunately, some employers have already taken this step.

We would point out that the action taken on that day was not intended as a strike directed against the employers but as a day of protest against legislation in the making of which the non-Europeans have no voice.

Whatever one's views as to the right or wrong of the action taken by the non-Europeans last Monday, we feel that to deprive a man of his means of livelihood, and, in many cases, his home as well, would be a drastic measure which would not be in conformity with Christian charity.

We urge employers to reconsider the matter as we feel that clemency on this occasion would not only contribute much towards harmony between employers and those dependent upon them for their subsistence, but would also ease racial tension.

DR. MABEL PALMER; T. J. V. INMAN, Archdeacon of Durban; M. A. FANNIN, B.A.; PROF. HAMI POLLAK; DR. S. M. NAUDETH; HUMPHREY JONES; RAYMOND ARDE; REV. W. R. EVANS; PROF. J. D. KERR; E. P. REIM, B.A.; REV. A. J. WESTERN; S. M. WADLEY; V. HUNKIN, M.A.; PROF. R. J. RANDALL; A. V. EVANS; P. M. MACDONALD, M.A.; MARJORIE FLEMING; REV. W. WARMINGTON; E. P. REIM, M.Sc.; DR. T. W. RANDALL.

1950 PARLIAMENTARY SESSION

AS REVIEWED BY ALEX HEPPLE LABOUR M.P. FOR KOSETTENVILLE

With courtesy to the 'Natal Mercury' we reproduce the following portion dealing with the work done by the 1950 session of the Union Parliament, from the article by Mr. Alex. Hepple, Labour M.P., appearing in the issue of Monday, July 3:

THERE are many members of the Nationalist Party who would be shocked at any suggestion that the present Government is doing things which will eventually result in the destruction of democracy in the Union. Nevertheless the facts are there for all to see. Prompted in the first place by a desire to retain political power for all time, the Nationalist Party places opportunism above statesmanship. That is illustrated by the type of legislation which has been given precedence during the short time they have held the reins of government. Such measures as the Immorality Amendment Act, the Population Registration Act, the Group Areas Act and the Suppression of Communism Act, provide the basis of powerful political propaganda. Their fundamentals are not widely opposed by any of the political parties, but to the Nationalist Party they are steps towards the destruction of all their political opponents. The Nationalists believe that the debates on these measures have been well worth while, and that the skilful use of Hansard will provide excellent ammunition for their propagandism. But these measures mean more than that to South Africa. They mean an advance towards the disciplined Christian-Nationalist State, where independent minds will be in chains and political opponents will be traitors. It will be unnatural to disagree and criminal to criticise.

Population Registration

The Population Registration Bill does more than establish a national register of all inhabitants in the Union. It also makes it compulsory for everyone to carry an Identity Card. This burdens the country with enormous expense and imposes considerable inconvenience and indignity upon everyone. It has yet to be seen whether it will be possible to register and number every person in the Union. The problem of photographing and issuing Identity Cards to the Native population, especially in the rural areas, has yet to be met. It is a task that may take many years and its cost may exceed even the most extravagant estimates.

The Group Areas Act aims at the social and residential separation of the various racial groups. It has been enacted before a proper survey has been taken of the thousands of communities throughout the Union and without consideration of the provision of housing for displaced persons. In congested urban areas it will be possible to order large groups of persons to leave one area for another without providing alternative accommodation for them. Where Native townships in the heart of European areas are to be removed, thousands of good homes thus vacated will have to be demolished, for Europeans will refuse to occupy these houses. The host of problems created by this law suggests that no real effort will be made to apply it to the full. Has it been passed merely to deal with a few isolated cases of penetration by non-Europeans in European areas – or to provide additional propaganda for the Nationalist Party?

Suppression Of Communism

The suppression of Communism Act is very much changed from the original Unlawful Organisations Bill, which truly revealed the Government's determined bid for permanent political power. Even the law, as now enacted, provides a weapon which would be dangerous in the hands of any government. Every member of Parliament is now a member only during the Minister's pleasure. The fact that members have been elected by a democratic majority of voters now counts for nothing. If the Minister decides to blacklist a member by naming him a Communist or sympathiser or defender of Communism, even the Select Committee cannot save him from political destruction. Thus can the Nationalist Party hold the power to veto the choice of the electorate. Worse still, this Act severely curbs the rule of law and prevents individuals and organisation from the normal protection of the Courts if they are wrongly blacklisted.

Despotic Powers

I have quoted briefly these three measures to show how political opportunism has carried with it the vesting of despotic powers in the hands of the Government. Besides these, there is inclusion in many of our laws of the power to officers and inspectors "to enter without previous notice any premises at any time during the day and night" in order to make investigations. One of the virtues of democracy has been the sanctity of the home, which could be entered by the police only in pursuit of law-breakers or upon a warrant. Now a false and malicious report can bring policemen and inspectors to rouse peaceful homes in the cold small hours of the night.

All these Acts contain dangerous powers that will bring unhappiness and sorrow to many homes. They will frighten even the respectable and law-abiding citizen. The heyday of the informer, poison-pen writer, and the favour-seeker have arrived. These and other accessories of despotic government will now usurp the offices of the honest, the diligent and the just.

Against this background the Parliamentary Session of 1950 has been unable to deal with the problem of the steadily rising cost of living and other bread-and butter issues. Consideration of the worsening economic situation has been thrust aside in order to satisfy the emotional demands of the vote-catching Nationalists.

HUMAN RIGHTS COMMISSION SUPPORTS S.A. INDIANS

THE South African Indian Congress has been informed by the Division of Human Rights of the United Nations that the South African Indian Congress cable that was addressed to the Secretary-General of UNO on the introduction of the Group Areas Bill "will be inserted in the list of communications which will be submitted to the Commission on Human Rights."

The South African Indian Congress cable after referring to the debates in the United Nations on the treatment of Indians in South Africa maintained that the Group Areas Bill and the laws affecting the South African Indian people were violating the provisions of the International Declaration of Human Rights.

The letter from the Division of Human Rights addressed to the President of the South African Indian Congress reads:—

"I am directed by the Director of the Division of Human Rights to acknowledge the receipt of your telegram of 25th April, 1950 addressed to the Secretary-General, concerning the Group Areas Bill.

—"A summary of your telegram will be inserted in the list of communications which will be submitted to the Commission on Human Rights, in accordance with resolution 75 (V) of the Economic and Social Council, as amended, a copy of which is enclosed for your information.

"In accordance with paragraph (c) of resolution 75 (V) as amended, a copy of your telegram will be furnished to the Government of the Union of South Africa."

The resolution referred to in the letter reads:—"The Economic and Social Council approves the statement that 'the Commission on Human Rights recognises that it has no power to take any action in regard to any complaints concerning human rights';

"(a) To compile and distribute to members of the Commission on Human Rights before each session a non-confidential list containing a brief indication of the substance of each communication however addressed, which deals with the principles involved in the promotion of universal respect for and observance of human rights and to divulge the identity of the authors of such communications unless they indicate that they wish their names to remain confidential;

"(b) To compile before each session of the Commission a confidential list containing a brief indication of the substance of other communications concerning human rights, however addressed, and to furnish this list to members of the Commission, in private meeting, without divulging the identity of the authors of communications except in cases where the authors state that they already divulged or intend to divulge their names or that they have no objection to their names being divulged;

"(c) To enable the members of the Commission, upon request, to consult the originals of communications dealing with the principles involved in the promotion of universal respect for and observance of human rights;

"(d) To inform the writers of all communications concerning human rights, however addressed, that their communications have been received and duly noted for consideration in accordance with the procedure laid down by the United Nations. Where necessary, the Secretary-General should indicate that the Commission has no power to take any action in regard to any complaint concerning human rights,

"(e) In the future, to furnish each member State concerned with a copy of any communication concerning human rights which refers explicitly to that State or to territories under its jurisdiction, without divulging the identity of the author, except as provided for in paragraph (b) above."

ARCHBISHOP ON CHRISTIANITY AND RACE

In the course of an address on Christianity and Race in Capetown, recently, the Most Rev. the Archbishop of Capetown said:

CAN we find in the teaching of Christianity anything that gives us positive teaching about race? We have seen that according to the Bible taken as a whole Christianity takes no account of a man's race. If he is a Christian he is a member of God's family and and a brother of all other Christians. If he is not a Christian, from the point of view of the Christian Church he is a potential Christian—a brother for whom Christ died. It has been left to professed Christians in this country to use the word which describes one who treats another man as a brother as a term of contempt. I should like to hear St. Paul's comment on that and I do not think it is difficult to imagine Christ's comment on it.

Does Christianity say that all men are equal, and that all races are equal? I think we must define our terms. What do we mean by equality? Clearly one man is abler than another. One man is more educated than another. One man is capable of doing things that another man cannot do. I am quite incapable of learning to play or really to appreciate any musical instrument. The late Archbishop was very musical. In that respect we are not equal. I do not believe that there is any evidence that one race is capable of rising to greater heights either intellectually or spiritually than another. But that is a matter of evidence. I do not think that Christianity has anything to say about it. But what Christianity does teach is that all men are equally important in the sight of God. A good Father does not have favourites. Further, Christ speaks very sternly of those who despise other men. Contempt for others is from His point of view one of the worst sins. Further, the doctrine of creation implies that all the gifts and potentialities of men are given by God. "What hast thou that thou didst not receive?" And we have no kind of right to deny to others what we claim for ourselves in the way of opportunities of growth and self-development.

Again, Christianity has a good deal to say about every kind of racial pride. I do not think it is wrong to be proud of one's race, of its tradition, of its heroes. But the claim that because you belong to a particular race you have the right permanently to dominate other races seems to me to be un-Christian. Remember what Christ said about people who flattered themselves that Abraham was their father. To say that the race to which one belongs must always be dominant over another race is un-Christian. To say that a man, because of the race to which he belongs, must always be in a subordinate position, is also un-Christian. It does not follow that it is un-Christian to say that a particular person ought not to be placed in a position of responsibility. He may be unfit for it. But to say that because of the race to which he belongs he can never be placed in a position of responsibility, however fit he may be for it, seems to me to be un-Christian. For Christianity, as I said at the beginning, is not interested in a man's race. It is interested in the man himself. It is not a nation or a race that is important in the sight of God. It is the individuals who belong to it and they are all different.

Lastly, I do not think it follows from the teaching of Christianity that what we have to aim at is a general amalgamation of races, by which men may grow alike, and racial characteristics disappear. The glory and the honour of the nations are to be brought into the Holy City. That means that each race and each nation shall make its own contribution to the One Body, as in a family each member of the family has his own characteristics and his own contribution to make. But that does not mean that the characteristics of a race should not change. Some of them are due to environment and circumstances. And circumstances change. It seems to me monstrous to say that a particular race is spoilt if it enters into a new environment. In a family it is often true that children are more attractive than adolescents and sometimes adolescents are more attractive than adults. And it is a temptation to parents to resent their children growing up and losing their endearing ways. But it is a temptation that has to be resisted. The children must grow up and as they grow up they do not lose their several characteristics and become alike. They develop their own characteristics. So it is with racial types. After all, it was God that made men of different races. The history of the world suggests that these racial types will not remain absolutely pure. There is possibly no such thing as racial purity in the world to-day. But the complete loss of a racial type, if it were to occur, as opposed to the development of that type, would be a real loss. There should be many members in One Body, and it seems to me that Joseph's coat of many colours is the right picture of the human race in its final development.

Race then is part of God's creation, is according to His will, is good. But racialism is of the devil. That seems to me to sum up the whole matter.—*Race Relations.*

FURTHER DETAILS ABOUT PROPOSED R.T.C.

FULLER details of the Indian Government's latest communication to Pretoria, reaffirming its decision not to take part in the round table talks, were given by the Indian High Commissioner's Office in London.

The South African Government said that the Group Areas Bill was mentioned in the Speech from the Throne on January 20, which was reported in all important local newspapers.

But the Indian Government says that attention was not drawn to the Speech. Therefore it does not accept the contention that it had prior knowledge of the intention to introduce the Bill.

Details of India's latest Note also show that the Union Government had suggested that a round table conference should be held between September 15 and November 15. The Union Government did not expect the provisions of the Group Areas Bill to come into operation before December.

Replying to certain points put forward by the Union Government, the Indian Government, in its most recent telegram to Pretoria, said:

"The passage of the Group Areas Bill has caused widespread public resentment in India and among South African nationals of Indian origin in the Union.

"Had the Union Government acceded to the Government of India's request to postpone the new anti-Asian legislation until after the round table conference, not only would public feeling in India have been more hopeful of the outcome of the conference, but consideration by the Union Government's representatives of the proposals of the Government of India for removing, instead of tightening, restrictions on the nationals of India and Pakistan would have been easier.

"As the Government of India pointed out in previous correspondence, the new legislation is a clear indication of the Union Government's decision to adhere to its declared policy of apartheid.

"In the circumstances, the Government of India maintains its contention that the proposed round table conference, if now held, will be one sided. It feels constrained to reaffirm that no useful purpose would be served by its participation in it."

S.E. ASIA "GREAT DANGER ZONE"

ADDRESSING a press conference in Singapore last month Prime Minister Pandit Nehru said the South Asia was a greater danger zone in world affairs than any other. "It may pass, it may not come to ahead but it will not be solved by bombs, but by psychological and economic methods".

He said that the forces of conflict in South East Asia were 'colonialism, nationalism and a vague and very important demand for social justice".

The Prime Minister added that colonialism had now lost its grip and ultimately must disappear. The greatest force, along with Social changes, was nationalism. Communism had been weakening because not only had it parted company with nationalism, but it had opposed it. Any analysis of the situation showed that whatever Government or party supported nationalism would go ahead' "It does not follow that perfect freedom will flow once colonialism had been ousted, because some kind of domination such as economic domination can survive".

Asked about Communism in India the Prime Minister said that the movement gathered strength during war with the support of British Government which was given for war purposes Communists used that. But in that process they lost the vague popular support they had before. In the last general elections in India, said, Communists won only about 20 out of 500 seats and those too on personal grounds. Communists, he pointed out, were now exploiting India's economic difficulties and in some parts of South India they had created trouble in a small way.

Referring to the Indo Pakistan Minorities Agreement, Prime Minister said it had done great deal of good but 'has far from solved our problem'. There was still a good deal of difficulty, but on the whole the Agreement had improved conditions for minorities in both countries. India and Pakistan were still discussing trade matters and a limited agreement had been reached. But final settlement would be possible only after the exchange question has been solved. Prime said this would probably be settled by the World Bank.

Questioned about the future of Dutch New Guinea, Prime Minister said he hoped it would be decided amicably and peacefully.

Explaining India's attitude to Vietnam Prime Minister said that India was not prepared to recognise either the Hochi Minh or Bao Dai Governments. Such recognition would mean taking sides in the internal dispute in Vietnam. "We have also no strength to intervene there except moral strength", he added.

Asked how India could aid Indians abroad economically, Prime Minister said that India was greatly interested in Indian labour abroad and thought it was her duty to give it such help as was possible. He added that if there was any discrimination between Indian merchants in and foreign country and other merchants there, India would help getting such discrimination removed. Apart from that there was possibly no other direct way of helping Indian abroad economically. They had to stand on their own feet.

Further Indians abroad must choose if they were going to adopt Indian nationality or the nationality of the country they lived in. If they were welcome to do so. If not India was still interested in them but could not treat them as Indian nationals.

Things In General

High Tribute To Pandit Nehru

High tributes to Prime Minister Pandit Nehru as world statesman were paid recently by Mr. Malcolm Macdonald Commissioner General for South East Asia and Sir Franklin Gimson Governor of Singapore.

Mr. Malcolm Macdonald who was speaking at a ceremony at which the Prime Minister laid the foundation stone of the building of the Singapore Indian Association, declared that Pandit Nehru was "one of the great master builders of twentieth century". He added that Pandit Nehru was the most potent figure in the massive movement for Asia's political freedom and he had hoped in the freedom of other Asian countries.

Mr. Macdonald said that at the same time Pandit Nehru was no narrow nationalist or bitter racialist. He was a citizen of the world and a servant of humanity.

Proposing the toast to Pandit Nehru at the first State Dinner ever given by the Singapore Legislative Council Sir Franklin Gimson described Prime Minister as "a leader of world stature, a leader of new Asia and a leader of new Commonwealth of Nations and one of the makers of modern India".

Replying to the toast Prime Minister said that in future relations of Asia with Europe and America, the contact provided by India and the Commonwealth might be good omen. It might serve as a bridge of understanding, and as an example to others that such relations could be maintained without limitation of freedom of action.

There was no ill-feeling in India today against British or British people and this, the Prime Minister considered, might be another vital factor in relations of Asia and Europe.

The Message Of Mahatma

Addressing one of the largest gatherings ever assembled in Singapore recently the Prime Minister Pandit Nehru said that cooperation between nations, races and communities was essential in the present world situation. Malaya with its Malay, Chinese, Indian and other populations, he said, could set a great example to world in such cooperation.

Pandit Nehru said the basic things Mahatma Gandhi taught India were of the most essential importance for world today. Their central message was evil must not be done even if it might yield some good temporarily because it must have its reaction and produce more evils In this context he referred to prevailing terrorism in Malaya and said the campaign of violence could not lead to any good. Terrorism was harmful and therefore should not be tolerated.

The Prime Minister said the important thing Gandhiji taught India was to cooperate and work together, employing peaceful methods in their struggle. It was this method that had brought freedom to India and along with that freedom also friendship and goodwill of Britain.

The national movement in India, he added, had its anchorage in wider internationalism and that saved India from narrowness.

Pandit Nehru On Communists

The Prime Minister of India said in Kumpur recently that the present policy and leadership of Asian communist parties 'might change in near future.'

In an informal chat with M. Shooklin, former Chinese Councillor in Malaya's Federal Legislature Pandit Nehru said that the activities of Indian communists had caused a lot of harm to their party were losing ground 'rapidly'.

"It was the British Government's action in allowing communists to come into open during world war two which give encouragement to the 'Red' sword", Pandit Nehru told the Councillor in reply to his question. This action later proved to be a 'boomerang' not only in India but in Malaya where communists were used against Japanese occupation forces, he added.

Asking about communist activities in India the Prime Minister said that radical land reforms was one of the urgent essentials to combat communism. "Agrarian reforms are being rushed through as rapidly as possible in India. Such measures, particularly in the Hyderabad State, had good effects on peasantry in weaning them away from Communist influence" he added.

Gandhi Memorial Hall

Pandit Nehru during his recent visit to Singapore laid the foundation-stone of the Gandhi Memorial Hall, first of its kind in South East Asia. The Memorial is being raised by public subscription to provide centre for study of Mahatma's teaching.

Film Industry In India

An Indian firm has worked out a scheme for the production of 10 million square feet of raw film per year in the first stage of its establishment in collaboration with a Swiss firm. The factory will be located in Mysore near the Krishnarajasagar Dam.

Economic And Social Council

A. Ramaswami Mudaliar will lead the Indian Delegation to the 22th Session of the Economic and Social Council which begins a six-week session in Geneva on July 3. Other Members are Mrs. Ammu Swaminathan, M.P., M. J. Desai Commercial Advisor to Indian High Commissioner in London and Prof. B. P. Adarkar of the Ministry of External Affairs (Alternates). S. Sen will be Secretary-General of the Delegation.

* * *

Indian Government have agreed in principle to the Japanese Government's proposal to set up in India three overseas agencies mainly for purposes of Indo-Japanese trade

* * *

The Parsi scholar Dr. Jal Pavry who recently attended the World Congress of Faiths in U. S. A. has been awarded the Columbia Medal for "Distinguished Service and accomplishment".

NATAL INDIAN TEACHERS' SOCIETY

THE Silver Jubilee Conference of the Natal Indian Teachers' Society was opened by Mr. C. W. Booysen, Director of Education, Natal at the Gandhi Hall, Durban on Wednesday, July 5. In the course of his speech Mr. Booysen said the Society had three things to do: (1) T promote the welfare of teachers, which does not mean that it should become a trade union but that it should seek to raise the professional standard of the teachers; (2) it should raise the standard of the pupils; (3) it should do nothing that would discredit the profession.

Mr. Booysen pointed out a most distressing thing, that in Natal he found 9 out of 11 cases of dishonesty in examinations. He said the Department took a very serious view of this and was determined to take severe action both against the teachers and the pupils who were found guilty of this offence.

With the advance of civilisation and the rise in cost of living parents of Western civilisation, he said had been forced to limit the size of their families so that today their average family was about three children.

It was physically and economically impossible, however, for the taxpayers of a Western civilisation to give modern education facilities to the numbers of children born according to the customs of an Eastern or African civilisation.

While the present birthrate persisted, Indians would have to be satisfied either with a high standard of education for a comparatively small number of children, or a standard of education comparable to that in India for the masses of children.

Councillor Mrs. A. M. G. Mayton, Deputy Mayor of Durban welcomed the teachers who had come from various parts of Natal. She congratulated the Society on its silver jubilee and wished the conference every success.

Presidential Address

Mr. B. D. Lalla, President, in the course of his lengthy speech, said Indian teachers, no less than other members of the community, were really in no joyous mood to be able to celebrate the Society's silver jubilee, because inwardly they were bitterly depressed, dismayed and dejected by the conditions of life, political and social, which were forced upon them.

They were witnessing the ugly spectacle of intolerance with all its attendant evils, he said. "This spirit of intolerance is becoming more and more unyielding and more and more pronounced in such doctrines as apartheid.

"The propagators of intolerance," he said, "have no conception of the destructive forces they generate and perpetuate in the social fabric of this land. It would be a myth to suggest that what man fears most today is the atom bomb. The real truth is that man fears man. He has become obsessed by selfish fear because he has not accepted Love as the basis on which to organise society. Love is the "forgotten factor."

A horrible catastrophe, borne on the wings of racial strife and bitterness, he said, was rapidly overtaking South Africa and, indeed, in varying degrees, most of the civilised world, which was threatening the very foundation of civilisation.

"Our salvation lies in education," the President said. "We can by virtue of our exalted power as educators effect a change in the attitudes of the rising generation entrusted to our care to play a vital role in human evolution. Our efforts, to be successful, must not be confined to our schools alone, for schooling is not education. Schooling touches only the fringes of child life. It prepares the child for education proper outside the four walls of the school. This makes it imperative that our influence as educationists should touch every sphere of child activity. It would mean many more hours of hard work, thinking and planning. No sacrifice should be considered too great, for we should regard our service as a divine mission for the spiritual armament of the defenceless young against the forces of reaction. Whilst statesmen talk with little hope of the disarmament of nations to prevent war, let us in our national sphere realise that the first and sure step to world peace springs from tolerant living among ourselves, and that the only way to tolerant living is to dispel from our hearts all the fears and feelings that breed and propagate animosity."

Council Of Educationists

The steady deterioration in race relations has led in recent times to the establishment of joint racial councils. It is imperative in the interest of all South Africans that, without delay, Councils of educationists of all races be set up, to study how best we could take practical steps to promote happy race relations employing education as our instrument."

Christian National Education

Referring to the Institute of Christian National Education, the President said; it was a doctrine based not on the religion of love, but on something completely unintelligible to us as educators "It is an unsavoury philosophy, for, how else is one to construe the meaning of Section (e) of Article 14 of the document produced by the Institute which says, "It must thus make the coloured man proof 'against his own heathen ideology and all sorts of foreign ideologies'" or, again, Section (d) which says that the coloured child may be made race conscious "if the principle of apartheid is strictly applied in teaching just as it is in his Church life?" "The quotations need no elaboration from me. Well may the educationists of South Africa, in whom the spark of a true Christian and democratic national spirit should burn, strive with the greatest of all statesmen, Abraham Lincoln, to... "have faith that Right makes Might, and in that faith let us to the end dare to do our duty as we understand it...with malice toward none, with charity for all..."

The Venerable Canon Martin said the President had struck a note of despondency but there was no need to be despondent. The present time was not going to exist for ever. It was the growing pain of something better to come. Life of today was the preparation for tomorrow. They must be satisfied with the progress that was made and do what they thought to be right.

Mr. R. G. Macgregor, the American Consul-General congratulated the Teachers' Society on its Silver Jubilee and said that his office would do everything to help them in the matter of Education.

Mr. A. N. Lazarus, secretary of the Society thanked the Director of Education and other speakers and that concluded a very interesting function. The Conference met again on Thursday at the Sastri College when a paper on "the Determinants of Education was read by Dr. S. Cooppan. At 2 p.m. the session was open to members only.

On Friday a talk on blood transfusion was given by Dr. Z. Christopher, and the Conference met in session at 10-30 a.m.

The annual general meeting was held at 2 p.m.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Cuticura
ANTISEPTIC
OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

NOW EVERY WEEK!
NAIROBI to
BOMBAY
IN LESS THAN A DAY!—
By Constellation Aircraft.

AIR-INDIA International LTD.

Immediate connections for all parts of India, Pakistan, Ceylon and the Far East.

Shell House, NAIROBI
P.O. Box 1010.

(Write to us or to B.O.A.C. our General Agents in any Colonial Airport.)

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૨૭ | શુક્રવાર તા. ૭ જુલાઈ, ૧૯૫૦. | છુટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૭ જુલાઇ, ૧૯૫૦

"જેવું વાવશો તેવું લણશો."

ડરબન સીટી કાઉન્સીલે એક વીસ અને એથી ઉપરની વયના પાંચ વર્ષ અથવા એથી ઓછી મુદતની નોકરી કરેલી હોય તેવા મ્યુનીસીપાલીટીના બીન-યુરોપીયન નોકરોમાંના જેઓ જુન તા. ૨૬ મીના વીરોધ દીને કામપરથી ગેરહાજર રહ્યા હતા તેઓને નોકરીપરથી કાઢી મુકવાનો ઠરાવ કર્યો છે. "ખ્રીસ્તી દયાભાવ"ના આધારે ડરબનના પ્રતિષ્ઠિત નાગરીકોએ આવું સખ્ત પગલું નહિ લેવાની કરેલી અપીલની તેણે અવગણના કરી છે. સેંકડો ગરીબ લોકો, જેઓને નોકરીપરથી કાઢી મુકવામાં આવેલા છે, અને જેઓને કાઢી મુકવામાં આવનાર છે, તેઓની વતી વકીલાત કરવા બહાર પડેલા આ સાત મીત્રોનો અમે ઉંડો આભાર માનીએ છીએ અને તેમ કરવામાં, અમારી આશા છે કે, સમસ્ત હીંદી કોમની લાગણીઓ અમે વ્યક્ત કરી રહ્યા છીએ. 'નાટાલ મરકયુરી'એ પોતાના ગુરૂવાર જુલાઈ તા. ૫ મીના અંકમાં આ બાબતની ચર્ચા વધારે વાસ્તવિકતાથી કરેલી છે તેને માટે અમે એ પત્રને હાર્દિક અભિનંદન આપીએ છીએ અને ઉમેદ રાખીએ છીએ કે તેણે કરેલી દલીલ ડરબન સીટી કાઉન્સીલને ઠસી જશે અને પોતે કમનસીબે કરેલો ગેરવ્યાજબી ઠરાવ ફેરવવાનું ઉચિત ધારશે. અમને લાગે છે કે એ દેશના હિતમાં ગણાશે, કેમકે કહેવત પ્રમાણે "જેવું વાવશો તેવું લણશો." સીટી કાઉન્સીલનાં પગલાની પાછળ તિરસ્કાર વૃત્તિ રહેલી છે અને તિરસ્કાર માંથી તિરસ્કાર જ પેદા થઇ શકે, જેના પરિણામો કોઇનું પણ ભલું કરનારાં નહિ નીવડે. એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે વીરોધ દિનને માટે રવીવારનો દીવસ કેમ પસંદ કરવામાં નહિ આવ્યો. તેનું કારણ એ હતું કે લોકોને સ્વેચ્છાએ ત્યાગ કરવો હતો. અર્થ લાભ માટેની પ્રવૃત્તિનો થોડો ત્યાગ કરી એ દિવસ ઇશ્વર ને અર્પણ કરવાની તેઓની ઇચ્છા હતી. પોતાની દુભાએલી લાગણી ઓ વ્યક્ત કરવાની, સાધારણતઃ આપણે જોવાને ટેવા ટેવા છીએ તેવા 'ઉશ્કેરાટભર્યા દેખાવો કરવાના કરતાં આ વધારે સભ્ય રીત યુરોપીયનો તરફથી પસંદ કરવામાં આવશે અને તેના પ્રત્યે સહાનુભુતી બતાવવામાં આવશે એવી આશા રાખવામાં આવી હતી. અમને ખેદ હોતાં સંતોષ થાય છે કે ડરબન સીટી કાઉન્સીલ અને અમુક યુરોપીયન પેપરોએ સીવાય સામાન્ય રીતે યુરોપીયન જનતા તરફથી એ પ્રસંગને એ દ્રષ્ટિએ નીહાળવામાં આવ્યો હતો.

પરંતુ સરકાર તરફથી પસાર થએલા જુલમી અને અન્યાયી કાયદાઓની સામે વીરોધ અને પ્રાર્થના દિન પાળવાની લોકોને હાકલ કરવાને માટે આપણામાં ના જેઓ જવાબદાર છીએ તેઓ એ આ સવાલનો જુદી દ્રષ્ટિએ વીચાર કરવો જોઇએ. આપણે ભુલવું નહિ જોઇએ કે આ વસ્તુને આપણે જાતે જ આમંત્રી હતી. આપણે જાતે તકલીફ માંગી હતી અને પછી તકલીફ આવી પડ્યા પછી મદદને માટે પોકારો કરવા અને તેની આશા સેવવાનો આપણને શો અધિકાર છે? શું આપણે દયાની ભિક્ષા માંગી રહ્યા છીએ કે સત્ય, અને ન્યાય ને ખાતર ગમે તે ભોગે લડવા બહાર પડેલા છીએ?

અમે મુળથી જ કહેતા આવેલા છીએ કે આપણે કંઇ પણ ઉતાવળીયું પગલું નહિ લેવું જોઇએ; લોકોની લાગણીઓ ઉશ્કેરવી નહિ જોઇએ; જે કંઇ પણ પગલું ભરાય તે ઉંડા વીચાર કર્યા બાદ અને તેના પરિણામો પુરાં સમજ્યા બાદ અને જે લોકોને તેમાં સંડોવવામાં આવે તેઓને તેની પુરેપુરી સમજ પાડવામાં આવ્યા બાદ લેવાવું જોઇએ, અને એક વખત પગલું લેવાયા બાદ તેમાંથી પાછા ફરી નજ શકાય. તેમ કરવામાં જે આપણે નિષ્ફળ નીવડેલા હોઇએ તો, અમારે સખેદ જણાવવું જોઇએ કે, એ નેતાગીરીની ખામી સુચવે છે, અને વીરોધ દીનની સફળતાની ખુશાલી વ્યક્ત કરવાને બદલે આપણે તેની નીષ્ફળતાનો અને તે સાથે નેતાધીરીમાં આપણી નાદારીનો ખેદ કરવો જોઇએ. હાલ કરી રહ્યા છીએ એ રીતે તો આપણા સવાલનું હિત થવાને બદલે અહિત થશે.

તયારી વિના સામુદાયિક લડત ચલાવવાનો પ્રયત્ન કરવો અને નોન-યુરોપીયન યુનાઇટેડ ફ્રન્ટની વાતો કરવી એ, અમે ફરીથી કહીએ કે, ગેરવ્યાજબીપણાભરેલું છે. આ પણા પોતાના જ લોકોને આપણે દોરી નહિ શકતા હોઇએ ત્યાં સઘળા બીન-યુરોપીયનોની સામુદાયીક લડત ચલાવવાનો આપણે પ્રયત્ન નહિ કરવો જોઇએ. આ પણા પોતાના લોકોને આપણે દોરી નથી શકતા એ આપણી નેતાગીરીની ખામી સુચવે છે. તેનો દોષ બીજા કોઇનો નથી પરંતુ નેતાઓનો જ છે, અને તેઓએ પોતાની ખામીઓ દુર કરવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. ખરો ભોગ નેતાઓએ જ આપવાનો છે. આપણી સામે આરોપ મુકવામાં આવે છે કે આપણા ગરીબ વર્ગના લોકોને આપણે ઢોળીનું નાવીયર બનાવીએ છીએ. એ આરોપ મુકવાની પાછળ હેતુ ભલે ગમે તે હોય છતાં તેને વજુદ વગરનો ગણી કાઢી નહિ શકાય. કોમના આગેવાન લોકો અને જીવનનાં સુખસગવડો ભોગવવાને ટેવાયેલા લોકો, જો શારિરિક દુઃખો અને આર્થીક નુકસાનીઓ ભોગવવાને ગરીબ વર્ગના લોકોપર આધાર રાખતા હોય અને તેઓ જાતે એ ભોગો આપવા તયાર ન હોય તો એ આરોપ ખરો ગણાય.

આપણા ભુતકાળના ઇતિહાસ માંથી આપણે ઘણું શીખવાનું છે. ૧૯૧૩ની હીંદી મજુરોની ઐતિહાસીક હડતાળ આપો આપ જ પડી હતી. તેને માટે બહોળો પ્રચાર કરવાની જરૂર નહોતી પડી. પોતાના માનનીય નેતાઓ જેલમાં સબડતા હતા એટલી હકીકતજ તેઓને કામ છોડી દેવાને પ્રોત્સાહીત કર્યા હતા, અને અગત્યના કામોને હરકત નહિ કરવાને તેઓને મનાવવા સત્તાધીશોને નેતાઓને વીનંતી કરવી પડી હતી અને નેતાઓની હાકલ ને લોકોએ તુરત જ માન આપ્યું હતું. એ જાતની ચારિત્રવાન નેતાગીરીના આપણને આજે જરૂર છે જેની, અમે કહેવાની હીમત કરીએ છીએ કે, આપણામાં આજે ખોટ છે.

આપણે જેઓ સત્યાગ્રહના સિદ્ધાંતોને અનુસરવાનો દાવો કરીએ છીએ તેઓ યા તો એ સિદ્ધાંતો સમજતા નથી અથવા તો આપણી જાતને, આપણા લોકોને અને સરકાર, કે જેની સામે આપણે લડી રહ્યા છીએ તેને પ્રમાણીક નથી. સત્યાગ્રહમાં અસત્ય, દંભ કે તિરસ્કારને સ્થાન નથી. શું આપણે ખાત્રીથી કહી શકીએ છીએ કે એ સઘળાની આપણે સંપુર્ણપણે અથવા તો

સારા પ્રમાણમાં પર છીએ? આપણી પ્રવૃત્તિઓમાં કદાચ ઘણી વખત આપણે તેને વશ થઈએ છીએ એ વસ્તુનો આપણે સત્ય પણે ઈન્કાર કરી નથી શકતા. તેને માટે સતત જાગૃત રહેવું પડે છે અને સતત અંતરખોજ કરતા રહેવું પડે છે. નૈતિક શાસ્ત્રથી સજ્જ થવાનો અને આ પણા જીવનમાંથી ભુલાઈ ગયેલી વસ્તુ-ઈશ્વર-જેની સત્ય, ન્યાય અને શાંતીની આપણી અતિ મુશ્કેલ લડતમાં કદી નહિ હતી તેવી આજે જરૂર છે. ફરી પ્રાપ્ત કરવાનો એજ ખરો માર્ગ છે. બેકારી અને આર્થીક મુશ્કેલી એ આપણી ચીંતાનો વીષય નહિ હોવો જોઈએ, આપણા વર્ણના કારણે કાયદામાં એક હલકી પ્રજા તરીકે ની આપણી ઉપર છાપ મારવા માં આવે અને આપણને ગુલામી માં રાખવામાં આવે એ આપણે સહી લેવા તઈયાર છીએ કે માનવ વ્યક્તાંત્ર્ય, જે માનવી માત્રનો જન્મસિદ્ધ હક્ક છે, તેને ખાતર આપણો જાન કુરબાન કરવા તઈયાર છીએ? એજ આપણી ખરી ચીંતાનો વીષય હોવો જોઈએ.

નોંધ

જનરલ સ્મટસ ફરી સાજાતાજા

જનરલ સ્મટસની તંદુરસ્તીના ફેલ્લા ખબર છે કે તેઓ ફરી સાજા તાજા થઈ ગયા છે. આ ખબરથી સમસ્ત દેશમાં સંતોષ ફેલાશે. કુદરતની અજબ ઘટના છે કે જ્યારે આ દેશનું આખું સ્વરૂપ બદલી નાખનારા પાર્લામેન્ટ સમક્ષ, લાવવામાં આવેલા કાયદાપર તેમના વીચારો દર્શાવવા એ બહુજ અગત્યનું હતું અને તે જાણવાનેજ યશ પડત તેજ ઘડીએ તેઓ એટલા ગંભીર રીતે બીમાર પડી ગયા અને જેવા ત્રીજા વીશ્વવીગ્રહના નમારાં સંભળાવા લાગ્યાં છે તેવાજ તેઓ ફરી સાજાતાજા થઈ ગયા છે. જનરલ સ્મટસ મહાન મહાનેપા અને સેનાપતિ છે અને કદાચ એ જુસ્સાજોજ તેમને ફરી ઉભા કરી દીધા હશે. ઇશ્વર તેમને ઠીર્ઘાયુ કરે એજ અમારી પ્રાર્થના અને પ્રાર્થના છે.

વીરોધ દિનપર ડૉ. મોરાદા

આદિકન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રમુખ ડૉ. એ. એસ. મોરાદા જુન તા. ૨૬ મીનો વીરોધ દિન પાળવામાં ભાગ લેનાર સઘળાઓનો આભાર માનતી નીવેદન કરતાં જણાવે છે કે વીરોધ દિનની સાબળતાથી બીન-યુરોપીયનોને સંતોષ થયો છે. કે બધા લોકો જોઓએ તેમાં ભાગ લેવાનો ધરાકો રાખ્યો હતો તેઓએ સરકાર ની ધમકીઓ આપનારી વાત બાજુએ મુકી ભાઈ વાલ્યું હતું. સરકાર તરફથી લોકોને પોતાની નોકરીઓ ગુમાવી જેવાની ધમકી આપવામાં આવી હતી અને સત્તાધારી નેટીવો સરકારની એ ધમકીઓમાં સામેલ થયા હતા. પીરામાં ભલે ગમે તે કહેવાયું હોય પરંતુ બીન-યુરોપીયનોને વીરોધ દિનની સાબળતાથી સંતોષ થયો છે અને સાહિત્ય આદિકાને તેમજ બહાર ની દુનીયાને તેઓએ બતાવી આપેલું છે કે એક ન્યાયના સવાલ પર જો તેઓ એકસંપ થઈ ઉભા રહે તો શું કરી શકે. વીરોધના સઘળાં અન્ય પગલાં નીષ્ફળ નીવડયા પછીજ તેઓ એ આ પગલું લીધું હતું. તેઓને લાગ્યું કે એજ-આપા સરકાર સમજી શકે તેમ છે. બધુમાં ડૉ. મોરાદાએ જણાવ્યું કે કામદો અને સુબ્બરથાને માટેનું અમારું માન અમે કંઈ અમુક ખાસ પ્રસંગોએજ બતાવતા નથી. અમારા સ્વભાવમાંજ એ રહેલું છે અને પરદેશથી આવનારાઓએ પણ અમારે ત્યાં કરતાં એ વસ્તુનો ઉલ્લેખ કરેલો છે પરંતુ જ્યાં કાયદા જ એવા હોય કે જે તળે થઈ શકાય તેમ નહિ હોય, ત્યાં તેના ઉલ્લંઘનની વાતજ શી કરવાની હોય. ન્યાય અને અલ્લાહ-સાહને આહનારા અમે સૌ બાબીઓમાં આજના કરતાં પણ વધારે સંગઠીત થઈશું.

વસ્તીનું રજીસ્ટર

યુનીયન પાર્લામેન્ટે પસાર કરેલા પોપ્યુલેશન રેજીસ્ટ્રેશન એકટની રૂએ યુનીયનની આખી વસ્તીનું રજીસ્ટર કરવા અગાઉ એક માર્ગદર્શક રજીસ્ટર તૈયાર કરવા વસતી ગણતરીની ઓફીસ તરફથી સરકારી નોકરોપર ૫૦,૦૦૦ થી ૬૦,૦૦૦ ફોર્મો મોકલવાં શરૂ કર્યા છે. આ અગતરા તરીકેનું રજીસ્ટર કરવાનો હેતુ રજીસ્ટ્રેશન કરનારા અમલદારોને તેનું યોગ્યનાનો કંઈક અનુભવ આપવાનો છે. પોપ્યુલેશન રેજીસ્ટ્રેશન એકટની રૂએ વસતીના રજીસ્ટર માટે જરૂરી માહીતી આવતાં વર્ષના સેનસસ ફોર્મોમાંથી મેળવવામાં આવશે. પાંચવર્ષી સેન્સસ નો વખત આવતા મે માસમાં થાય છે જ્યારે નેટીવ વસતીનું પણ સેન્સસ લેવામાં આવશે.

માર્ગદર્શક યોજનાને માટે સરકારી નોકરો અને સાર્વજ આદિકન વેલફેરના પગારદાર સ્ટાફને પ્રસંદ કરવામાં આ વા છે. એ રજીસ્ટરમાં 'સરકારી નોકરો અને તેઓના કુટુમ્બોનો સમાવેશ થશે પરંતુ નેટીવોનો તેમાં સમાવેશ નહિ થાય. દરેક ગોરા, એશીયાટીક અને કલર્ડ કે આજે વખત સરકારી નોકરીમાં હશે તેનો સમાવેશ થશે. કુટુમ્બોની જાણકારીના ફેરમોમાં ભરીયાર સવાલો પુછવામાં આવ્યા છે. નામ, કુટુમ્બના વડા સાથે નું સમપણ, જાતી, લીંગ, જન્મ ની તારીખ, ઉમર (વર્ષ અને મહિનો), વીવાહિત કે અવીવાહિત, જન્મસ્થળ, સાક્ષિય આદિકામાં જન્મેલ નહિ હોય તો યુનીયનમાં કયારે આવ્યા, હાલ કયા દેશના વતની છે અથવા કયા દેશનું નાગરીકત્વ ધરાવે છે અને સામાન્ય રહેઠાણ ક્યાં છે.

સીટી કાઉન્સીલ અને હીંદીઓ

'ના'ટાલ મરકયુરી' જુલાઈ તા. ૫ મીના અંકમાં નીચે પ્રમાણે લખે છે:

સોમવારે ડરબન સીટી કાઉન્સીલે ૨૧ વર્ષની અને તેની ઉપરની વયના પાંચ વર્ષની અથવા એથી ઓછી મુદતની નોકરી કરનારા ઈન્ડીયનોની નોકરો, જેઓ વીરોધ દિને કામ પર નહોતા ગયા, તેઓને નોકરી પર થી કાઢી મુકવાનો ઠરાવ કર્યો છે. જુન તા. ૨૬ મીના કામ પર નહિ ગયેલા મોટા ભાગના લોકો હીંદીઓ હોવાથી કાઉન્સીલરોએ તેઓની નોકરી ની મુદત પુરી થયે તેઓની જગ્યાએ નેટીવોને રાખવાની નીતી અખત્યાર કરવાનું રિવકાર્યું છે. અગાઉના કામો પડી ભાંગતા અટકાવવાને અથવા પોતાની સત્તાને નોકરો તરફથી માન આપવામાં આવે તેની 'ખાત્રી રાખવા સીટી કાઉન્સીલને હિસ્સના પગારો લેવાનો હક્ક છે તેની કોઇથી ના નહિ કહી શકાય. વળી ડરબનના મેયરે કહ્યું તેમ, "હીંદીઓ ડરબનપર સત્તા ન ચલાવે" તેને માટે જરૂરી પગલાં લેવાની જરૂર છે, એવા કાઉન્સીલરોના મતને પણ ગોરા પ્રજામતનો મોટા પ્રમાણમાં ટેકો મળશે. એવો તાત્કાલીક બચાવ જો હોય તો કાઉન્સીલરોની વરણી જોરદાર વાજબી ઠરાવાય. પોતાના નોકરીના કલાકો દરમીયાન રાજકીય ચળવળ થતી અટકાવવાના પગલાં લેવાનો પણ કાઉન્સીલને દેખીતી રીતે હક્ક છે. પરંતુ જો તે એ પગલું લે તો તેણે તેનો અમલ સામાન્ય રીતે કરવો જોઇએ, અમુક વર્ગનાજ લોકોપર નહિ. એ બાબતમાં તેની સત્યનીષ્ઠા અને નીષ્પક્ષપાતની પરિક્ષા કરવા ખાતર કાઉન્સીલરોએ પોતાને જ એક સારો પ્રશ્ન પુછવો જોઇએ: દાખલા તરીકે, નેટાલીસ્ટો તરફથી આ દેશનું બંધારણ ઘડવાની પાર્લામેન્ટ પ્રયત્ન થાય તો તેની સામે ગોરા નાગરીકો તરફથી જાહેર કરવામાં આવેલા વીરોધ દિનમાં જો, બ્રીટીશ ઈન્ડીયનો યુરોપીયન નોકરો, સામેલ નહિ થવાની અગાઉથી ચેતવણી આપવામાં આવ્યા છતાં પણ સામેલ થાય, તો તેઓ શું કરે? આ સહેલાઇથી બની શકે એવી વસ્તુ છે. તો શું પાંચ વર્ષની અંદરની, મુદતના પોતાના યુરોપીયન નોકરોને પણ તેઓ કાઢી મુકશે. ખરા? તેમ કરે તેવો સંભવ લોકો ઘણો ઓછો છે, પરંતુ બારો કે કદાચ કરે તો અદાલતી ચુંટણીમાં આખી સીટી કાઉન્સીલનજ બદલાઇ જવાનો ઘણો સંભવ રહે! પ્રજાના નેતાઓ આ પ્રશ્નોને અનુકુળ તાને બદલ સિદ્ધાંતનો ત્યાગ કરી દે છે અને લોકો લોકો વચ્ચે ભેદ પાડે છે, એજ આ દેશમાં ભાતી ભાતી વચ્ચે અશાંતીનું કારણ છે.

કાઉન્સીલ બળી કરીને બેકારીઓ નો સંબ હલો કરી રહી છે, જેને આખરે પ્રજાએજ ભોગવવો પડશે, એ હકીકત ઉપરાંત, કામ અટકાવી દેવાને માટે જેઓ મુળ જવાબદાર હતા તેઓનેજ સજા મર્યાદિત કરવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો નથી. તેને બદલે ધમકીઓનો ખરો ભય હોવા છતાં જુન તા. ૨૬ મીએ કામે નહિ ગયેલા હાનીકારક સઘળાને, અપવાદ સીવાય, નોકરીપરથી બરતરીની નોટીસો આપવામાં આવનાર છે. સજાની જરૂર જ હોય તો જરૂરજ રહેવા સઘળા બીન-યુરોપીયનોનો એક વિશ્વ નો પગાર કાપી લેવો જોઇએ. આ રીતે તો સીટી કાઉન્સીલ ડરબન માં રાજકીયદૃષ્ટીની ગાઢતી આવેલી સુંદર પ્રથાની પીઠ જાય આ પ્રસંગે વધારે પડતી કડકાઈ બતાવી રહી હોવા માટે ટીકાને પાત્ર થઇ પડશે.

નાટાલ ચેમ્બર ઓફ ઇન્ડસ્ટ્રીસ

નાટાલ ચેમ્બર ઓફ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ ના એ. પેપરકોર્ન, અખબારને મુલાકાત આપતાં જણાવ્યું હતું કે વીરોધ દીન ના કામે નહિ ગયેલા અમુક હીંદીઓને નોકરી પરથી કાઢી મુકવાના કાઉન્સીલ ના ઠરાવની તેમની ચેમ્બરે ચર્ચા કરી હતી અને સીએ પણ કાઉન્સીલરોએ બતાવેલી ભાતી દેખાતી સામગ્રીને વખોડી કાઢી હતી. તેમણે કહ્યું: "અમારામાંના કેટલાકને લાગ્યું હતું કે કાઉન્સીલે વધારેજ કડકાઈ વાપરેલી છે અને જો યુરોપીયન નોકરો - સંડોવાયા હોત તો તેઓએ આવું પગલું લેવાની હિમ્મત નહિ કરી હોત.

"હુંડી તત્વોને ડરબનપર રાજ ચલાવવા દેનાર નથી" જુન તા. ૨૬ મીના વીરોધ દીને ગેર હાજર રહેલા અમુક હીંદીઓને નોકરીપરથી કાઢી મુકવાનો ઠરાવ કરવા ડરબન સીટી કાઉન્સીલની ગયા સોમવારે મળેલી સભામાં ડરબનના મેયર કાઉન્સીલર કેન કલાર્ક આ શબ્દો ઉચ્ચાર્યા હતા. તેમણે વધુમાં કહ્યું: "અહે હિંદથી આ વેલા એક અખર વાંચ્યા છે કે હિંદીઓ આઝીકાના પુર્વ બાગના સમુદનો કબજો લેવા માંગે છે. અને આ સાંભા ગાળાની યોજનામાં ડરબનનો પણ સમાવેશ થાય છે એમ અને લાગ્યા વિના રહેતું નથી. કોળીનું નાળીયર બનાવવામાં આવેલા કેટલાક નીદોષ લોકોને દુઃખી થવું પડે એ કમનસીબી છે."

કાઉન્સીલના ઠરાવની અસર એ થશે કે ૨૧ અને એથી ઉપરની વયના બીન-યુરોપીયન નોકરો જેઓએ પાંચ વર્ષ અને એથી ઓછી મુદતની નોકરી કરેલી છે તેઓમાંના જે વીરોધ દીને ગેરહાજર રહ્યા હતા તેઓને નોકરી પરથી કાઢી મુકવામાં આવશે. એ સીવાયના જે ગેરહાજર રહ્યા હશે તેઓને સખત ધમકી આપવામાં આવશે અને એક દિવસનો પગાર કાપી લેવામાં આવશે.

મોટા ભાગના નેટીવો કામપર પાછા ફોવાથી કાઉન્સીલે વધુમાં એવો ઠરાવ કર્યો છે કે હીંદીઓની નોકરીની મુદત પુરી થતાં તેઓની જગ્યાએ નેટીવોને બેસાડવામાં આવે.

વીરોધ દીનનાં હીંદીઓએ લીધેલા ભાગ વીશે કાઉન્સીલરોએ સખત વીચારો દર્શાવ્યા હતા.

ડેપ્યુટી મેયર મીસીસ એ. એમ. જી. મેથ્યુએ સુચના કરી હતી કે આ બાબતપર ફરી વીચાર થવો જોઇએ. કેટલાક પ્રમાણમાં ધમકીઓ આપવામાં આવી હતી. છતાં કામે ન આવ્યા તેથી સખત પગલાં લેવાવાં જોઇએ પરંતુ નોકરી પરથી કાઢી મુકવા એ અન્યાય ગણાય. એથી સજાથી બચવાને ગેરી હાકમારી જોવવી પડશે.

કાઉન્સીલર એમ. રબનીપર મારસને કહ્યું: "સૌથી વધારે મજુરો રાજ્ય નારાજીમાં ડરબન સીટી કાઉન્સીલ એક છે અને તેણે આ બાબતને ગંભીર તાથી ધ્યાન દેવું જોઇએ. જો પ્રાર્થના ને માટે જ રાષ્ટ્રિય દીન પાળવો હતો તો રવીવાર શું ખોટો હતો. કેટલાંક અગત્યનાં કામો અટકી પડ્યાં હતા. હિંદી નોકરોને ખબર હોવીજ જોઇએ કે તેઓ શું કરી રહ્યાં હતાં. તેઓને સો ટકા પોલીસના રક્ષણની ખબર હતી, તેમ છતાં તેઓએ પોતાના રાજ દ્રોહ નેતાઓનું માન્યું અને ઘેર રહ્યા. આપણે હક રીતે તેઓને જતાવી આપવું જોઇએ કે અમારા ઘરમાં અમે માલીક છીએ.

વીરોધ દિને ગેરહાજર રહેલાઓપર વાળવા માં આવી રહેલું વેર

મેયરે લીધેલી દુરમની બરેલી વલણ

હિંદી નોકરોની એસોસીએશનના સેક્રેટરીએ હિંદીઓ નોકરીપર નહિ ચઢવા તેને માટે મ્યુનીસીપાલીટીના એક અમલદારનો વાંક કાઢવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. કાઉન્સીલર જે લેન્ટને કહ્યું: જે બન્યું હતું એથી આ તદ્દન ઉલટી જ વાત છે. આપણે આપણા ખાતાં ઓના મુખીઓને ટેકો આપવો જ જોઇએ. આ તો યુરોપીયન કોમ ઉપર રીસ્પેક્ટેરી કરવા જેવું છે અને હું તે સાંખવા તયાર નથી.

કાઉન્સીલર ઈ. એસ્ટકોર્ટ એલેક કહ્યું: શાંત હતું. ધમકીથી હીંદીઓ કામે નહોતા ગયા એ વાત હું માની શકતો નથી, સાડા આઠ વાગે જ્યારે ગેરહાજર પોલીસોથી ભરેલું હતું ત્યારે પણ તેઓ કામપર નહિ ગયા. આપણા અમલ દારોએ ચિસ્ત જાળવવાની છે અને અમુક નોકરોને નોકરીપરથી કાઢી મુકવાની તેઓની બજામણીને આપણે ટેકો આપવો જ જોઇએ.

કાઉન્સીલર એ. એસ. રેમ્બીનસને કહ્યું: જેટલા ગેરહાજર રહ્યા હતા તે સઘળાને નોકરીપરથી કાઢી મુકવા

બહેરા કાનપર પડેલી અપીલ

ડરબનના પ્રતિષ્ઠિત યુરોપીયન નાગરીકોની સહીઓ સાથે નીચેનો પત્ર સોમવાર જુલાઈ તા. ૩ જીના 'નાટાલ મરકયુરી'માં પ્રસિદ્ધ થયો હતો:

સાહેબ,—એવા અખર પ્રસિદ્ધ થયા છે કે જુન તા. ૨૬ મીના પ્રાર્થના અને સોગના દિને જે નોકરો નોકરીપરથી ગેરહાજર રહ્યા હતા. તેઓમાં ના કેટલાકને નોકરીપરથી કાઢી મુકવાનો ડરબન સીટી કાઉન્સીલ તથા બીન-યુરોપીયન મજુરો રાખનારા અન્ય માલીકો વીચાર કરી રહ્યાં છે. કમનસીબે કેટલાંક માલીકો તો એ પગલું ભર્યું પણ ચુકેલા છે.

અમે જણાવવા ઇચ્છીએ છીએ કે તે દીવસે લેવામેલું પગલું સીધું માલીકો વીરૂદ્ધ હતાશા પાડવાને નથીજ લેવાયું પરંતુ : વા કાયદાઓ સામે વીરોધ દર્શાવવા લેવાયું હતું જે કાયદાઓ વતનમાં બીન-યુરોપીયનોને કરો અયોગ્ય નહોતો.

ગયા સોમવારે બીન-યુરોપીયનોએ લીધેલાં પગલાંનું ખરા બોટાપણું અમે તે હોય પરંતુ એક માણસનું રોજનું સાધન છીનવી લેવું અને ઘણા દાખલાઓમાં બરબાર બીનાનો કરી ગુજરો એ ઘણું આકરું પગલું ગણાય જે ખ્રીસ્તી ધર્મમાં ઉદારતા ગણાય છે તેને અનુસાર ગણી નહિ શકાય.

માલીકોને તેઓના એ પગલાંને ફરિ વીચારણા અમે વીનવીએ છીએ, કેમકે, અમને લાગે છે કે આ વેળાએ ક્ષમા આપવાથી માલીકો અને જેઓ પોતાની રોજી માટે તેઓ પર આધાર રાખી રહ્યા છે તેઓ વચ્ચે સદ્‌ભાવના વધશે જેટલું જ નહિ પરંતુ ખતી જતી વચ્ચેની ઉશ્કેરાયલી લાગણી પણ શાંત પડશે. (સહીઓ) ડો. મેળજ પામ્બર; ટી. જે. વી. હનમેન (ડરબનના આર્ચડીકન એમ. એ. કેનીન, બી. એ., પ્રો. હેન્સી પોલક; ડો. બી. એમ. નારણભ; હમદી લોન્સ; રેમન્ડ આરડી; રેવ. કમલ્યુ. આર. એવન્સ પ્રેટ. જે. ટી. કીજ; ઇ. પી. રીમ, બી એ.; રેવ. એ. જે. વેરહર્ન; એસ. એમ. વેાલ્શી; વી. હનકીન, એમ. એ.; પ્રો. આર. જે. રેનોલ્સ; એ. વી. એલેન્સ; એચ. એમ. મેકડોનલ્ડ, એમ. એ.; મારજરી હસ્લેમીંગ; રેવ. કમલ્યુ. વોરમીંગટન; ઇ. પી. રીમ, એમ. એસ. સી.; ડો. ટી. કમલ્યુ. રેનોલ્સ.

આ બાબતપર ફરિ વીચાર થવો જોઇએ કેમકે એકજ વર્ગને સખ્ત બોગવવી પડે છે. કુંકી મુદત થયા નોકરી કરનારાઓ લાંબી મુદત થયાં નોકરી કરનારાઓથી દોરવાય એ દેખીતી વસ્તુ છે. લાંબી મુદતની નોકરી કરનારાઓ જ બરી રીતે વધારે દોષિત છે. આપણે સખત પગલું લેવું જોઇએ પણ તે ઠપ કાથી પર દોરવું જોઇએ.

કાઉન્સીલર આર. એ. કારટ્રેએ કહ્યું: હું વીરોધ દીને બપોરે બે વાગે ડરબનના રસ્તાપર ફરતા હતા. ખુબ જોયું. તેઓને રક્ષણ આપવામાં આવ્યું હતું પરંતુ તેઓને કામપર લઇ જવામાં આવે તો પણ તેઓ કામ કરવા તયાર નહોતા. અંતમાં તેમણે નેટીવની વાત ટાંકી કહ્યું "હિંદીઓ અમને ઉતરવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. કતલ ખાનામાં બકરાના જેવો તે અમારી સ્થિતિ કરવા માંગતો હતો."

મ્યુનીસીપલ અમલદારનો વાંક

ડરબન ઇન્ડિઅન મ્યુનીસીપલ એમપ્લોયીઝ સોસાયટી જે સીટી કાઉન્સીલ ના ૨૪૦૦ હિંદી નોકરોની સંસ્થા છે તેણે, અમુક નોકરોને કાઢી મુકવાની ફાયનેન્સ કમીટીએ કરેલી ભલામણના સંબંધમાં ટાઇન કલાર્કને જવાબ આપ્યો હતો કે જુન તા. ૨૬ મીએ તેઓ કામપર નાદ થયા તેનું કારણ રાજકીય નહોતું પણ મ્યુનીસીપાલીટી ના એક અમલદારની વલણને લીધે તેઓ કામે નહોતા ગયા. સોસાયટીએ જણાવ્યું કે મ્યુનીસીપલ અમલદારની વલણના કારણે સોસાયટીના સેક્રેટરીને સેન્ટ્રલ રોડ પોલીસ સ્ટેશને લઇ જવા માં આવ્યા હતા. સોસાયટીએ કોઇ પણ નોકરને કામે નહિ જવાનું ઉશ્કેરણ આપ્યું નહોતું. સેક્રેટરીએ વીરોધ દીન ના આગલા દીવસે (રવીવારે) નોકરોને ખાત્રી આપી હતી કે તેઓને પુરતું રક્ષણ આપવામાં આવશે.

તેઓએ કહ્યું હતું કે તેઓ કામપર જવા ખુશી હતા અને રાજકીય પ્રચાર ની તેઓ પરવા કરતા નહોતા. પરંતુ સફાઇ કામ કરનારાઓને ખુલ્લા રસ્તા પર કામ કરવાનું હોઇ તેઓને પોતા ના જીવનો ડર હતો.

વીરોધ દિનના બનાવો વીષે સોસાયટીએ જણાવ્યું હતું કે: અમારા સેક્રેટરી મેગેઝીન બેરેકસમાં મ્યુનીસીપલ અમલદાર પાસે માણસોને કામે જવાનું ઉશ્કેરણ આપવામાં તેને મદદ કરવા ગયા હતા. તે કશો પણ સુધરા કરી શકે તે પહેલાં તેને બેરેકસમાંથી નીકળી જવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો અને પોલીસને બોલાવવામાં આવી અને તેમ ને સેન્ટ્રલ રોડ પોલીસ સ્ટેશને લઇ જવામાં આવ્યા.

'આ અતિ કમનસીબ બનાવથી લોકો ની લાગણી દુભાઇ અને આ બનાવ નહિ બનવા પામ્યો હોત તો મેગેઝીન બેરેકસનો એક એક માણસ કામે ગયો હોત.

સોસાયટીએ સીટી કાઉન્સીલને કંઇ પણ ઠરાવ પર આવે તે પહેલાં સોસાયટીના પ્રતિનિધીઓને મુલાકાત આપવા વીનંતી કરી હતી.

હીંદીઓમાં ગંભીર બેકારી

'નાટાલ ડેલી ન્યુઝ' લખે છે કે હિંદીઓમાં બેકારી ઘણી ગંભીર છે અને ડરબન સીટી કાઉન્સીલના ઠરાવ થી તેમાં વધારો થશે.

આજે ડરબનના કીનીજનલ ઇન્સપેક્ટર ઓફ લેબરના દફતરપર ૩૦૦૦ હીંદી બેકારો નોંધાયા છે. જ્યારે હીંદી ઓ તો બેકાર થયા બાદ પોતાના નામો નોંધાવતા નથી. ડરબન બેકલા માંજ બેકારોનો બીન સતાવાર આંકડો ૮૦૦૦નો થાય છે.

આવતા માસમાં હીંદી બેકારોના આંકડા વધી જશે કેમકે સીટી કાઉન્સીલ ઉપરાંત ડરબનની ઓછામાં ઓછી ત્રણ પેઢીઓએ વીરોધ દીને ગેરહાજર રહેલા નોકરોને કાઢી મુકાયા છે. એક રોયલરોડ પેઢીએ ૭૫, એક જોન્સ્ટનની

ચેટાઓ ૧૭૦ અને બીજી જોહન્સની ચેટીએ ૨૭ ને કાઢી મુકયા છે.

હૉંદીઓની જગ્યાએ નેટીવોને રાખવાનો વીચાર કરવામાં કરબન સીટી કાઉન્સીલ પુરુ પાડ વધી રહેલી સામાન્ય નીતીને અનુસરી રહી છે, આંકડા ઓ બતાવે છે કે કેટલાક ગોટા ઉદ્યોગો જે હૉંદી મજુરી પર આધાર રાખતાં હતાં અને હડતાળો અને તકરારોથી તેઓના કામમાં હરકત આવ્યા કરતી હતી તેઓ એક સામટા અથવા કમે કમે નેટીવોને રાખવા લાગ્યાં હતા.

કરબનના મજુરીના એક સલાહકારે ટેલી ન્યુઝને જણાવ્યું હતું કે કરબન ના માલીકો હૉંદીઓને નોકરી પર રાખતાં સંકોચાય છે કેમકે તેઓ પોતા ના કામની સામે કરો સબંધ નહિ ધરાવતી હોય એવી બાબતોમાં સંડો વાય છે. ૧૯૪૬ ની સત્યાગ્રહની હડતાળ અને છેલ્લી વીરોધ દીનની હડતાળ તેનો દાખલો છે. આ દેખાવોમાં ભાગ લેનારાઓની દરિયાફત એવી છે કે જે પત્રકારોમાં વધારો કરવાથી કે નોકરીની રચીતિમાં સુધારો કરવાથી દુર થાય તેવી નથી. વધારે જવાબદાર નેતાઓને કરબનમાં હૉંદી બેકારોની સંખ્યા વધી જવાની ધાસ્તી લાગી રહી છે.

રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ વિષે વધુ

રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સમાં ભાગ નહિ લેવાના પોતાના નીર્ણયપર પ્રીટોરીયા સાથે હૉંદ સરકારને પસ્તાવા જેવા કારની વધુ વીગતો લંડનની હૉંદના હાઇ કમીશનરની ઓફીસ તરફથી બહાર પાડવામાં આવી હતી. સા. આ. ની સરકારે જણાવ્યું હતું કે સર એરીયાઝ બીશનું સુચન જાન્યુઆરી ના. ૨૦ બીજો પાર્લામેન્ટમાં તજજ્ઞપરથી પસંદ કરવામાં આવ્યું હતું અને તેનો હેવાલ સભળા અખબારોમાં પ્રસિદ્ધ થયો હતો.

હૉંદ સરકારે જણાવ્યું હતું કે તેનું ધ્યાન ગે બાબત તરફ બેંચવામાં આ વ્યું નહોતું તેવા જ બીજા કારણો હતાં જેની હકીકતો તેને અગાઉથી ખબર હતી એવી દલીલનો તે ઇન્કાર કરે છે. હૉંદ કરેલા છેલ્લાં નીવેદનની વીગત એ પણ જણાવે છે કે મુનીયન સરકારે એવું સુચવ્યું હતું કે રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ સપ્ટેમ્બર તા. ૧૫ અને નવેમ્બર તા. ૧૫ ના વચગાળામાં ભરવી જોઇએ. મુનીયન સરકાર સર એરીયાઝ બીશનો અભિપ્રાય ડીસેમ્બર પહેલાં થાય એવું માનતી નથી.

મુનીયન સરકારે રજુ કરેલા અમુક મુદ્દાઓનો જવાબ આપતાં હૉંદ સરકારે પોતાનાં છેલ્લાં એક નીવેદનમાં જણા વ્યું હતું કે, સર એરીયાઝ બીશ પ્રસાર થવાથી હૉંદમાં અને મુનીયનમાં વસતા હૉંદીઓમાં ઘણો રોષ થયો છે. હૉંદી ઓ જીવંત કાયદો લાવવાનું રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ મળતાં સુધી મોકુફ રાખવાની હૉંદ સરકારની માગણી મુનીયન સરકારે કબુલ રાખી હોત તો એ કોન્ફરન્સના પરિણામને વીષે હૉંદમાં આશાની લાગણી પ્રવર્તેલી હોત એટલું જ નહિ પરંતુ હૉંદ અને પાકીસ્તાન ના પત્નીઓપરના પ્રતિબંધો વધારવાને બદલે હટાવવાની હૉંદ સરકારની 'સુભ નાઓને ખ્યાલ દેવાનું મુનીયન સરકાર ના પ્રતિનિધીઓને વધારે સુગમ થઈ પડયું હોત.

હૉંદ સરકારે જણાવ્યું હતું કે નવો કાયદો મુનીયન સરકાર પોતાની ધમપછા પણાની નીતીને વળગી રહેતા માગે છે તેનો સ્પષ્ટ પુરાવો આપનારો છે.

આ સંજોગોમાં હૉંદ સરકાર પોતા ની દલીલને વળગી રહે છે કે સુચવાયેલી રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ જો હવે ભરવા માં આવશે તો તે એક તરફી થશે અને તેમાં હૉંદ ભાગ લેવાનો કશો અર્થ નહિ સરે.

સ્ત્રીશક્તિ

જે સમાજમાં સ્ત્રીઓ સુધરે છે તે સમાજ જલદી પ્રગતી સાધે છે. કેળવણીના અભાવ અને કુરીવાજોને કારણે સ્ત્રી પુરૂષ કરતાં પાછળ રહી ગઇ છે. સ્ત્રીને પણ પુરૂષો જેટલી સરખી તો મળે તો તે પણ તેટલી જ આગળ વધી શકે. ઈગ્લાંડ, ફ્રાંસ અને અમેરીકામાં સ્ત્રીઓ ઘણી આગળ વધી છે; દરીયા તરવામાં, વીમાન ચલાવામાં આગળ આવે છે. બાવીસ માઇલની લાંબી ખાડી પણ સ્ત્રી ઓએ ગાંગી નાખ છે. જોન ઓફ આર્ક, ઝાંસીની રાણી કુશળ રાજનીતિ અને મુત્સદ્દી હતાં. સ્ત્રીઓમાં ફુરતી આવી રહી છે એ માનવતા મોટી છે.

પુરૂષ વર્ગે સ્ત્રીને પોતાનું આનંદ ભોગનું સાધન બનાવી, તેને ખુશ રાખવા તેણે બનતનનાં આકર્ષણો ધર્યાં, અલંકારો પહેરાવ્યા. સ્ત્રીઓએ અજ્ઞાનથી આ બંધનને સુખપ માની લીધાં. હજારો વરસની રૂઢી અને અજ્ઞાને સ્ત્રીને કું નીબળા છું એમ માનતી કરી દીધી.

પરંતુ સ્ત્રીઓ ■ નીર્બળતા તજીને પુરૂષની બરોબરી કરે તેવાં સમાજનાં કામો કરી બતાવવાના દાખલા આપણી પાસે જ છે. જગતકેન હાલ નોબાસણ માં કામ કરે છે. તેમણે સત્યાગ્રહની લડત વખતે પુરૂષો ન કરી શકે એવાં કામ કર્યાં હતાં. નીબાયુનના દીરાજકેન પોતે અશીક્ષિત છે, પણ સેવાનું સુંદર કામ કરે છે.

પરમાત્માએ સ્ત્રી અને પુરૂષ બનેને મન અને બુદ્ધિ આપેલાં છે. તેમાં પણ સ્ત્રીઓએ સારી પ્રગતી સાધ્યાના દાખલા છે. મુકતાબાઇ, જનાબાઇ, મીરાં વગેરેનાં નામ પ્રખ્યાત છે.

તેથી સ્ત્રીઓએ પોતાને હલકી ન સમજવી. તેમણે આત્મવીશ્વાસ રાખવો. પુરૂષોની જેમ સ્ત્રીઓને પણ સમાન તક મળે તો તેઓ પણ એટલી જ પ્રગતી સાધી શકે. તેમને સમાન તક, સમાન સાધન, સમાન કેળવણી મળવાની જરૂર છે.

એક વખત સીંહ અને પુરૂષ વચ્ચે ફોણ ગોરલ્લર જેવો વીવાદ થયો. તેમાં તેઓ એક ગામમાં આવી ચડયા. ત્યાં દરવાજા પર સીંહને નીચે પાડી ઉપર ચડી બેઠેલા પુરૂષનું ચીત્ર હતું. પુરૂષે કહ્યું : "જો, કોણ બળવાન છે?" જવાબ મળ્યો : "માણસે દેખું" છે." સીંહે કહ્યું, "તેથી જ માણસને દીલેરતા ચીતરી છે. સીંહે ચીત્ર દોર્યું હોત તો ઉલટું જ હોત." આ રીતે ગ્રંથોમાં સ્ત્રીઓને હલકી ચીતરવામાં આવી છે, કેમ કે ગ્રંથ લખનારા પુરૂષો હતા.

એક કવીએ ગાયું છે :

નારીકો નીંદો નહીં, નારી નરકી ખાન;
જ્યસ ખાનમેં પેદા હુયે, બીભ્મ, રામ, હનુમાન.

સ્ત્રીવાજ, નેપોલીયન, સીઝરને મહાન બનાવનાર તેમની માતાઓ હતી. દેશને, સમાજને ઘડનાર માતા છે. માતા એ ઉત્તમમાં ઉત્તમ શીક્ષક છે, સંસ્કાર દેનાર છે. સ્ત્રીઓ તરફ આદરભાવને બદલે આજે એમને ભોગવીલાસનું સાધન માની તેમનું અપમાન થઇ રહ્યું છે. સ્ત્રીઓના સ્વયંવર રચાય, એક સ્ત્રી માટે ઘણા રાજાઓ આવે, લડાઇ કરે, હરણ કરી જાય. આ બધું સ્ત્રીઓનું અપમાન છે. અખબારો, માસીકો, ચોપાનીયાં વગેરેમા સ્ત્રીઓનાં નકારાં ચીત્રો મુકી વાચકોને આકર્ષવામાં આવે છે. આમાં સ્ત્રીઓ પ્રત્યે આ દૃષ્ટિથી જોવાતું છે? સ્ત્રીઓ પ્રત્યે. આવી દૃષ્ટિ રાખવાથી સમાજનું અધઃપતન થાય છે.

સ્ત્રીમાં માતૃત્વને કારણે વાત્સલ્યપ્રેમ ભરેલો છે, અને તેથી સ્ત્રીઓ મહાન હીંમત અને લાગ રાખતી થઇ છે. સહનશક્તિ, ત્યાગ વગેરે ગુણો એમાં થી પેદા થાય છે. કરોડ માતા હશે પણ પોતે ભોજું ખાઇ પોતાના બાળક ને ખવડાવશે, બીજામાં સુખ બાળકને કપડું વીંટાળશે. આ ત્યાગ અને સેવાને કારણે માતા મહાન છે માતા ના ખોળે પ્રેમને બાળકમાં મર્યાદિત ન કરતાં વ્યાપક કરવાનો છે. જેમાં માનવતા સમાયેલી છે. બીજાનાં બાળકને પોતાનાં બાળકો સમાન ગણી તેમને કેળવણી આપો; તેમની સંભાળ લો, તેમની પ્રગતીમાં સહાય કરો.

સ્ત્રીઓ પોતાના બાળક પ્રત્યે પ્રેમ ધરાવે છે તે કારણે તેણે કેવાં કેવાં મહાન નકરતાનાં કાર્યો કર્યાં છે! અસ્ત્રીઓ બહુતો સારે એક વાર્તાપુસ્તક માં વાત આવતી કે બાળકો ખેતરમાં રમતાં હતાં અને સ્ત્રીઓ કામ કરતી હતી. તે વખતે મરઘ આવીને એક બાળકને ઉપાડી પહાડ ઉપર ઉડી ગયું. બધા પુરૂષોએ પર્વત પર જઇ બાળક લઇ આવવા પ્રયત્ન કર્યો પણ બધા જ નીષ્ફળ થઇને પાછા ફર્યા. પણ બાજરી બનેથી બાળકની માતા પર્વત પર ગઇ અને છતના બેભમે બાળકને પર્વત પરથી પાછી લઇ આવી.

બીજું ઉદાહરણ શીવાજીના વખત નું છે. શીવાજી કીલ્લાઓ એટલા મજબુત અને પાકા બનાવતા કે કોઇ એના પર ચઢી કે ઉતરી શકે નહીં. સાંજ પડતાં આરતી પછી કીલ્લા બંધ થતા અને પછી અંદર તે આવે—ખુદ શીવાજી મહારાજ આવે તો પણ એ ખુલતા નહીં. એક દીવસ હીરા નામ ની એક રબારણ દુધ વેચીને મોડી આવી. દરવાજા બંધ થઇ ગયા હતા. હીરાએ દરવાનને દરવાજો ઉઘાડવા વીનંતી કરી. બહુ બહું કરગરી, પણ દરવાજો ઉઘડયો નહીં. હીરાનું બાળક પેર હતું તેને ચીંતા હતી કે તેનું ભુખ્યું બાળક ટળવળતું હશે. અને શેમ કરીને તે કીલ્લો ચઢી અને ઉતરી ને પેર જઇને બાળકને ધવડાવ્યો રહી. આસપાસના લોકોને આ વાત સાંભળી આશ્ચર્ય થયું. અને વાત શીવાજીને કાને ગઇ. શીવાજી મહારાજ વગેરે બાજી બ્યાંથી ચઢી હતી તે જગ્યા જોવા ગયા. ત્યાંથી તો વીર પુરૂષો માટે ચઢવું-ઉતરવું મુશ્કેલ હતું. આમ વાત્સલ્યભાવ બધામાં બધાં કામો પણ કરી શકે છે.

સમાજના ઉદ્ધારની જવાબદારી સ્ત્રીઓને માથે છે. ગૃહવ્યવસ્થા અને બાળઉછેરની જવાબદારી સ્ત્રીઓની છે. બહેનો આ જવાબદારી સમજી મહાન કામો કરવાની દૃષ્ટિ કેળવી દેશને અને જગતને પ્રેમ અને શાંતિ આપો અને સુખ મેળવો.

'હરિજનબંધુ'.

—રાજકોટમાં ઉનાળામાં ઉદ્ભવી હતની હોસ્પીટલ ૧૦ લાખને ખરચે કરવાનું નકકી કરવામાં આવ્યું છે.

—જુલાઇનું પહેલું સપ્તાહ એ રાષ્ટ્રીય સપ્તાહ ગણી તે દીવસોમાં વૃક્ષા રોપણ કરવાનું ભારતની સરકારે નકકી કર્યું છે.

બીડી-તમાકુનું વ્યસન

માનવ વ્યસનોના સમગ્ર ઇતિહાસમાં સીગારેટ પીવાનું જે ઘોડાપુર વેગે વધી રહ્યું છે, તેના જેવી ખ્યાન પાત્ર બીના બીજે ક્યાંય દેખાય. એક જ પેઢીમાં એ નવું વ્યસન જે વ્યાપકતા થી માનવજાત ઉપર સવાર થયું છે, તેનું ભાન પણ હજુ લોકોને થવા લાગ્યું નથી; તથા તેનાં પરીણામ પણ એવાં છે કે જે ધણાને સમજાયાં નથી.

અંગે વરસે ૭ કરોડ અમેરીકનોએ ચાળીસ અબજ સિગારેટો પીધી હતી. અણુતરી મુલ્યની તે દેશમાં દર વરસે આઠ લાખ નવા પીનારા તે વ્યસનમાં જોડાય છે. દર ત્રણ પુરૂષો, બે પુરૂષ; દર પાંચ સ્ત્રીઓએ બે સ્ત્રીઓ, અને ચૌદ વર્ષની ઉપરના દર સાત છોકરાઓએ એક છોકરો સીગારેટ પીએ છે. અને દરેક જણ રોજની સરેરાશ એકાવન્ન સીગારેટ પીએ છે. અમેરીકનો દર વર્ષે તમાકુના વ્યસન પાછળ ચાલીસ કરોડ ડોલર, એટલે કે આજને હિસાબે બે અબજ રૂપીયા ખર્ચે છે. તે દેશના સીદ્ધાંતોના પ્રચાર પાછળ જે રકમ ખર્ચવામાં આવે છે, તે કરતાં તે રકમ ઘણી વધારે થાય છે.

બધા જ દેશોમાં દર વર્ષે એ વ્યસન વધતું જ જાય છે; જાણે માણસો વીમાન-વેગે પોતાની જાતને ધુમાડાના ગોટામાં જ કાયમ ધોંધી દેવા માગે છે એ ધુમાડાના ગોટા દ્વારા માણસો પોતાનાં ગોં અને ફેફસાંમાં કયો પદાર્થ ભરે છે? કાનને કારમાં લાગે તેવાં નામવાળાં રાસાયની દ્રવ્યો તેમાં હોય છે. તેમાંથી બે પદાર્થો બાબત પદાર્થવિજ્ઞાનીઓ બારે ચંકાની નજરે જુએ છે. તેમનો એક તે નેન્ઝોપાયરીન, કે જે શ્વાસનળીને મુખ્યત્વે અસર કરે છે; અને બીજો તે નાઇકોટીન.

નાઇકોટીન તો તમાકુનો મુખ્ય ઘટક છે. તે તત્ત્વની મોજુદગીથી જ તમાકુ તમાકુ બને છે અને બીજું બધું તે પાંદડું બની રહેતું નથી.

સીગારેટ પીવામાં આવે છે, ત્યારે તેના નાઇકોટીનનો મોટો ભાગ તો હવામાં ઉડે છે; બીજા ભાગ જેટલું નાઇકોટીન ધોંમાં પેસે છે. ત્યાં તેમાંનું પેશું ચુસાઇ જાય છે. જેટલું ફેફસાંમાં જાય છે, તેમનો પાચમો ભાગ ત્યાં ચુસાઇ જાય છે. સીગાર પીએ સારે ચારથી પાંચ સીગારેટ પીવા જેટલી નાઇકોટીનની અસર થાયુ; અને ચુંગી પીએ ત્યારે સીગાર કરતાં પણ વધારે વધુ.

જેમ સળગતા ભાગનો તાપ વધારે, તેમ વધુ નાઇકોટીન શરીરમાં પેસે. તેથી જે વધુ ઝાપે સીગારેટ પીવામાં આવે, તો વધુ નાઇકોટીન શરીરમાં આવે; બળથી ઝડપથી પીવામાં આવે, તો દસ ગણું વધારે નાઇકોટીન શરીર માં પેસે; તેમ જ છેક છેડા સુધી પીવા માં આવે, તો પણ વધુ નાઇકોટીન શરીરમાં આવે. કારણ કે છેડાના ભાગમાં અગાઉનો ધુમાડો પસાર થયો હોવાને કારણે આખી સીગારેટ કરતાં વધુ નાઇકોટીન જમા થયું હોય છે.

શુદ્ધ સ્વરૂપે એ નાઇકોટીન તીવ્ર ઝેર છે. સસલાના શરીર ઉપર તે ઝેરનું એક ટીપું નાખો તેની સાથે જ તે વેગથી ઉછળી પડશે. એથી સવાએ જેટલી સીગારેટનું નાઇકોટીન જો સીધું લોહીમાં ઇન્જેક્શનથી દાખલ કરવામાં આવે, તો માણસ તરત મરી જાય. રોજ તમે દસ સીગારેટનું એક પેક પીતા હો, તો અઠવાડીયે તમારા શરીર માં ૪૦૦ મિલીગ્રામ જેટલું નાઇકોટીન શરીરમાં ભેગું થાય છે. એટલું નાઇકોટીન જો તમને એક જ ઇન્જેક્શનથી સીધું આપવામાં આવે, તો તમે બંદુકના ગોળીથી મરો તેટલી ઝડપે સ્વધામ પહોંચી જાઓ.

નાઇકોટીનમાંથી જંતુનાશક દવાઓ બનાવતાં કારખાનામાં અપારનવાર ધણા પ્રાણઘાતક કેસો બન્યા કરે છે. એક કારીગર એક ટેબલ ઉપર બેઠો. તે ટેબલ ઉપર થોડું નાઇકોટીન ઢોળાયું હતું. બે જ મીનીટમાં તે બેભાન ઉપર ગબડી પડયો અને તેનું ગોં જુદું જુદું થઇ ગયું. તેને તરત દવાખાને લઇ જવામાં આવ્યો. ત્યાં તે સાજો થયો; પણ તે પાછો કારખાનામાં જઇ, પેસો નાઇકોટીનથી પલળેલો લેંઘો પહેરવા ગયો કે તરત ફરીથી સીધો જમીન ઉપર ગબડી પડયો અને તેને ફરી દવાખાને લઇ જવો પડયો.

સીગારેટ પીવા છતાં નાઇકોટીનને શરીરમાં દાખલ થતું રોકવાના ઉપાયો મેળવવા લોકોએ વરસોથી પ્રયત્નો કર્યા છે. સીગારેટમાં જે ગળણી જેવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવે છે, તેનાથી થોડું નાઇકોટીન અવશ્ય ચળાઈ જાય છે. એક બીજી સીગારેટને જ ગાળણી તરીકે દાખવાના ઉપાયથી ૭૦ ટકા નાઇકોટીન ચળાઈ જાય છે. બીજી પણ રીતો અજમાવાય છે, જેનાથી સાઠેક ટકા જેટલું નાઇકોટીન ચળાઈ જાય છે. પરંતુ એ ઉપાયોથી છેક છેડા સુધી સીગારેટ પીવાનું સહેલું બને છે, અને છેડા આગળના ભાગમાં વધુ નાઇકોટીન જમા થયેલું હોય છે.

અમેરીકામાં જે ચાલીસ અબજ સીગારેટો દર વર્ષે પીવાય છે, તેમાં રહેલું નાઇકોટીન જો સીધું શરીરમાં દાખલ કરવામાં આવે, તો અમેરીકા ની કુલ વસ્તી કરતાં દસગણી વધુ સંખ્યાના માણસોનો નાશ થઇ જાય!

જો નાઇકોટીન પેટે આવું તીવ્ર ઝેર છે, તો પછી સીગારેટ પીવાની ટેવથી માણસો મરી કેમ નથી જતા? કેવળ એને તેનું કારણ કોઈ પણ ઝેર કે આઘાતને અનુકૂળ થતા જવાની શરીરની આસિપત છે. જોકે, એ આસિપત મુળ તો જીવનના સરંક્ષણ માટેની છે; તેને આવું નીરૂપયોગી ઝેર શરીરમાં દાખલ કરવા માટે વાપરવી કે વપરાવા દેવી એ બુદ્ધિમત્તા ન જ કહેવાય. ઉપરાંત ધુમાડા મારફતે તે ઝેર ધીમે ધીમે શરીરમાં દાખલ થતું હોવાથી તે એકસાથે મારક પ્રમાણમાં કદી શરીરમાં દાખલ થતું નથી. પરંતુ તેની હાનીકારક અસરો અવશ્ય થાય જ છે. જેમાંની મુખ્ય નીચે પ્રમાણે છે:—

૧. ગળું છણાવું: રોજની સરેરાશ ૨૮ સીગારેટ પીનારા સો માણસોની તપાસમાં ૭૩ નું ગળું કોઇ ને કોઇ સોજાવાળું જણાયું હતું, ૬૬ ને ખાંસી થઇ હતી, અને ૭ ની જીભ છણાયેલી હતી.

૨. પેટ અને પાચનક્રિયા: દરેક બીડી પીનાર જાણે છે કે, બીડી પી લેવાથી ભૂખની વેદના થોડા વખત પુરતી શમી જાય છે. ભૂખની વેદના પેટની દીવાલોનો સંકોચ થવા લાગવા થી ઉભી થતી હોય છે; અને બીડી પીવાથી એ પ્રક્રિયા દબાય છે.

પેટ-વિજ્ઞાનના નીષ્ણાત ડો. વોલ્ટર સી. આલવરેઝ જણાવે છે કે, આપણે બધાને એવા ખોટાની જાણ હોય છે કે જેઓએ બીડી પીવાનું છોડી દેતાં તેઓનું વજન તરત વધવા લાગ્યું હોય છે તથા નવા જ માણસો જેવા દેખાવા લાગ્યા હોય છે. જેમ વધુ બીડી પીઓ, તેમ તમારું ખાવાનું ઓછું થતું જવાનું. વળી બીડી પીવાથી ખાટા ઓડકાર, પેટમાં બળતરા વધી જવી, વગેરે દરદો થાય છે, અને કેટલાક દાખલાઓમાં ચાંદાં પણ પડી જાય છે. ગર્ભવતી બાઈએ તો કદી બીડી પીવી નહીં, એવું દાક્તરો જણાવે છે. અમેરીકાની મુખ્ય હરિપતાલોમાં દરદીઓને બીડી પીવા દેવામાં આવતી નથી. કેટલીક હરિપતાલોમાં તો બીડી પીવાનું ન છોડનારને દાખલ જ કરવામાં આવતો નથી.

૩. સ્નાયુઓમાં ઘસારો: જેઓ કુસ્તી, દોડ વગેરે શરીરબળના પ્રયોગની હરીફાઇમાં ઉતરે છે, તેવાઓની બે હજાર કરતાં વધુ દાખલાઓની સાત વર્ષ કરતાં વધુ સમય દરમ્યાનની તપાસ ઉપરથી નક્કી થયું છે કે, બહુ જ બીડી પીનારાઓ કે જેઓ દોડવાની શરતમાં કુલ આઠ ટકા જેટલા હતા, તેઓ છેલ્લી દસ સંખ્યાના નવ ટકા મેળવી શકયા હતા, અને પ્રથમ દસ સંખ્યાના તો માત્ર પાંચ જ ટકા. અર્થાત્ બીડી પીનારાઓ કે જે કુલ સંખ્યાના ૭૩ ટકા જેટલા હતા, તેઓ પ્રથમ સંખ્યામાંથી ૬૨ ટકા હિસ્સો મેળવી શકયા હતા અને છેલ્લી સંખ્યાના ૮૩ ટકા. બીડી નહીં જ પીનારા કુલ સંખ્યાના ૧૮ ટકા હતા; તેઓ પ્રથમ સંખ્યાના ૩૨ ટકા મેળવી શકયા હતા અને છેલ્લીના તો માત્ર સાત જ ટકા.

યેલ અને આમ્હર્સ્ટમાં ચાર વર્ષની તપાસમાં બીડી ન પીનારાઓ ઉંચાઇ, વજન, અને ફેફસાંની તાકાતમાં તેમના બીડી પીનારા સાથીઓ કરતાં વધુ પ્રમાણમાં વધ્યા હતા. યેલમાં છાતીના વીકાસની બાબતમાં, ન પીનારાઓ ૭૭ ટકા સારું પરિણામ બતાવી શકયા હતા અને ઉંચાઇની બાબતમાં ૨૪ ટકા વધુ વીકાસ બતાવી શકયા હતા.

લોહીમાં રહેલી સાકરમાં બીડી પીવાથી કેરફાર થાય, વધુ જોમ શરીર માં આવે છે, એવોય ભ્રમ બીડીના કારખાનદારો ફેલાવે છે; પણ હાર્વર્ડની શ્રમ-સંશોધન પ્રયોગશાળાએ એ બાબતના ભ્રમનું કાયમને માટે નીરાકરણ કરી દીધું છે.

૪. હૃદય: બીડી પીવાથી દર મીનીટે નાડીના ધબકારા ૨૮ જેટલા વધી જાય છે. જોકે વ્યક્તિએ વ્યક્તિ એ તથા જુદા જુદા સમયે આ પ્રમાણુ માં થોડો ફેર પડે એ સ્વાભાવીક છે. તોપણ સરેરાશ ૧૦ ધબકારાનો ફેર તો અચુક પડે છે જ. બીડી પીવા થી લોહીનું દબાણ સ્પષ્ટપણે અને ઝડપથી વધે છે. ઉપરાંત પાચનક્રિયા જેમ તમાકુની પ્રક્રિયા સામે સદ્ધનશક્તિ ઉભી કરી શકે છે, તેમ લોહીનું દબાણ નથી કરી શકતું. જોકે જેટલું કહેવું જોઇએ કે, બીડી પીવાથી કાયમી ઉંચું લોહીનું દબાણ નીપજતું નથી, પરંતુ બીડી પીવાનું બંધ કરવાથી લોહીનું દબાણ ધીમે ધીમે સામાન્ય અચુક બનવા લાગે છે. બધા ડોકટરો એક બાબતમાં તો સહમત છે કે, માંદલા હૃદય ઉપર બીડી પીવાની નુકસાનકારક અસર થાય છે; બીજા સાજા હૃદય ઉપર કોને કેટલી થાય તેમ છે એ હાલને તબકકે કહી શકાતું નથી.

૫. ચાંદુ પડવું: જેમને ફેફસાંમાં ચાંદાંનો રોગ થાય છે, તેમાંના ૬૫ ટકા જેટલા લોકો રોજના એકથી વધુ પેક સીગારેટ પીતા હોય છે. અને ન પીનારાઓમાંથી ૩૫ ટકા જેટલાને જ ફેફસાનું ચાંદુ થયું હોય છે. ન્યુ ઓર્લીન્સના ડો. આલ્ફ્રેડ ઓસ્નર જણાવે છે: "૨૫ વર્ષ પહેલાં મને ચાર વર્ષ દરમ્યાન ફેફસાં ના ચાંદાનો એક જ કેસ જોવા મળ્યો હતો. પણ છેલ્લાં પંદર વર્ષ દરમ્યાન હજારો જોવા મળ્યા છે. મને ખાતરી થઇ છે કે, બીડી પીવાની ટેવને ફેફસાં ના ચાંદા સાથે ગાઢ્ઢ સંબંધ છે."

૬. આયુષ્ય: (જોન હોપકિન્સવાળા) ડો. રેમન્ડ પર્લે ૬૮૭૩ અમેરીકન

ગોરા પુરુષનો અભ્યાસ કરીને આયુષ્ય અને બીડી પીવાની ટેવ વચ્ચેનો સંબંધ તપાસી લેવો, તો નીચે પ્રમાણે પરિણામ જણાયું :—

ત્રીસ વર્ષની ઉંમરના બીડી ન પીનાર ૬૨ સો જણમાંથી ૬૬ જણા ૬૦ વર્ષની ઉંમરે પહોંચ્યા.

મધ્યમસર બીડી પીનાર ૬૨ સોમાંથી ૫૩ જણ ૬૦ની ઉંમરે પહોંચ્યા. અને ખુબ બીડી પીનાર ૬૨ સોમાંથી ૪૩ જણા ૬૦ની ઉંમરે પહોંચ્યા.

બીજા કંપનીઓ માટે બીડી પીવા ની ટેવ વીષે અભ્યાસ કરનાર બી. ડીન્સમેનના આંકડાઓ મુજબ, બીડીના વ્યસનવાળાઓમાં પેટમાં ગેસનું દરદ ૬૨ ટકા જેટલું વધારે હોય છે; ગભરામણનું પ્રમાણ ૭૧ ટકા જેટલું વધારે હોય છે; શ્વાસ બાદ શ્વાસ લેવાનું તકલીફનું પ્રમાણ ૧૪૦ ટકા જેટલું વધારે હોય છે; નાક અને ગળામાં ઊલટાં ૧૬૭ ટકા જેટલો વધારે હોય છે; અને ખાંસી ૩૦૦ ટકાં જેટલી વધારે પેાય છે.

['રીડર્સ ડાઇજેસ્ટ' જાન્યુ. પ૦ પરથી

અહિંસાના સાનિધ્યમાં વેરઝેર શમી ગયા

શ્રી. હિલબુરા બ. દીવાનજી

વીલીયમ પેન સત્યાગ્રહી હતા. ૧૬૮૨ પછી એ અમેરીકાના પેનસીલ્વેનીયા પ્રદેશમાં આવ્યા ત્યારે ત્યાંના ભીન્ન ભીન્ન ધર્મના પ્રજાજનો સાથે જઇને રહ્યા. કમેકર પંથ પણ રે માર્ગે ચાલનારા સુધારક ક્રિસ્તીઓનો બનેલો હતો. જ્યારે પેન અને એમના સાથીઓ પેનસીલ્વેનીયામાં જઇને રહ્યા ત્યારે ત્યાંના ભીન્ન સંસ્થાનોમાં ક્રિસ્તી પરદેશીઓ તેમ જ મુળ વતની રેડ ઇન્ડીયન વચ્ચે ભારે તકરારો ચાલતી અને ખુનખાર લડતો પણ થતી. નવા વસાહતીઓ મુળ વતનીઓને ખુબ દાબ પીડવાની અનુકુળ કરારનામા પર સહી કરાવી લેતા. બીજા અનેક પ્રકારના જુલમો પણ ગોરા વસાહતીઓ એ મુળ વતનીઓ પર કરતા હતા. બન્ને પ્રજા પરસ્પર ભયમાં રહેતી અને હીંસાનાં છમકલા થયાં જ કરતા.

વીલીયમ પેનના પેનસીલ્વેનીયા સંસ્થાની આસપાસ આવું હીંસક ભયમરત વાતાવરણ હતું. પરંતુ પેન તો સત્યાગ્રહી હતા. ઇશુના પ્રેમ ધર્મનો પ્રયોગ જીવનમાં તેમજ સમાજ ના વ્યવહારમાં કરવા માટે પેને અને એમના મીત્રોએ સંકલ્પ કરેલો. જ્યારથી એ બધા અમેરીકામાં વસાહત કરીને વસ્યા ત્યારથી જ મુળ વતની ઓ સાથે એમણે પ્રેમને માર્ગે બધા વ્યવહારો કરેલા. સ્વાર્થ માટે કોઇ પણ પ્રકારનો ગેરવર્તાવ મુળ વતનીઓ સાથે ન જ થવો જોઇએ એનો સંપૂર્ણ આગ્રહ રાખવામાં આવતો. પેનને ખ્યાલ હતો કે મુળ વતનીઓમાં તો ભારે હીંસક વૃત્તિઓ હતી જ એમના હીંસક હુમલાઓ પોતાના પ્રદેશ પર પણ થશે એવું પુરું ભાન પેનને હતું. પરંતુ આવા સંજોગોમાં પણ વીલીયમે અહીંસાને રસ્તો જ કામ લેવાનો નીર્ધાર કરેલો. બીજા બધા જ ગોરા સંસ્થાનોમાં સરકારી રક્ષણની વ્યવસ્થા થઇ હતી. કીલ્લાઓ અને શસ્ત્ર સજ્જ સરકારો રહેતા. પરંતુ વીલીયમ પેનના સંસ્થાનમાં આવો કશો જ પ્રબંધ રાખવામાં ન આવ્યો. કારણ કે સ્વરક્ષણ માટે પણ હીંસાના કોઇ પણ પ્રકારમાં વીલીયમ પેનને બીલકુલ શ્રદ્ધા ન હતી. આસપાસના ગોરા વસાહતીઓને પેન ના આ અહીંસક વર્તનની બહુ નવાઇ લાગતી. વીલીયમ પેને તો ત્યાંના ગુલામીના રીવાજને પણ તીલાંજલી આપી દીધી હતી. ગુલામોને મુક્ત કરતી વખતે એમની મુક્તકળની સેવા માટે સારી રકમ પણ આપેલી.

ગોમેર હીંસાનું ભરપુર વાતાવરણ હતું. એની વચમાં પેનસીલ્વેનીયામાં વીશુદ્ધ અહીંસાનો પ્રયોગ સ્વરક્ષણની ખાત્રીમાં પણ ચાલતો હતો. બીજે બધે ગોરાઓના જાનમાલ જોખમમાં હતા. એ પર કુમકો થતા જ રહ્યા. ફક્ત પેનસીલ્વેનીયામાં કોઇ પર હુમલો ન થયો. કોઇનું ખુન ન થયું, કોઇપણ પ્રકારની લુંટ ન થઇ. વીલીયમ પેને 'પ્રગટાવેલા પ્રેમના વાતાવરણમાં બધું સુરક્ષીત હતું.

પરંતુ એક વખતે કોઇક જંગલી ખુન તરસ્યા મુળ વતનીનું ટોળું એકા એક વેરઝેર સાથે એ શાંત વસાહત પર હુમલો કરવા આવી પડયું. તે પ્રસંગે પેન અને તેના મીત્રો ભગવાન ની પ્રાર્થના કરતા પોતાના વસાહતની સરહદ પર બેઠા હતા. એમને ખબર પડી ગઇ કે જંગલી ટોળું આવી રહ્યું છે. આવી પડેલી આ ભયંકર આફત પ્રસંગે પણ કમેકર બધાનો શાંત રહ્યા. કશો ભય ત્યાં વ્યાપેલ નહિ. પ્રાર્થના ચાલુ જ રહી. કેદીઓ કશો બળાબળાટ ન કર્યો. જંગલી ટોળું તો નજીક જ આવી ગયું. ટોળાના મુળ વતનીઓ તો હલ્લો લઇને હુમલો કરવા જ આવેલા. પરંતુ ભયોત્પાદક વાતાવરણ માં નીર્ભયતાથી બેઠેલા અને પ્રાર્થના કરતા વસાહતીઓને જોઇને જ તેઓ થંભી ગયા. આવેશ હુમલો કરવા, પણ શાંતિથી પ્રાર્થનામાં જ બેસી ગયા. પ્રાર્થના તો એ બીમીત્ર અતિથિ ઓના સહવાસમાં ચાલુ જ રહી. વાતાવરણ વધુ શાંત બન્યું. પ્રાર્થનાં આખરે પુરી થઇ. કમેકર મીત્રો ઉભા થયા. અને રીવાજ પ્રમાણે 'જંગલી' અતિથિઓ સાથે હાથ મેળાવી એમને જણાવ્યું. "આપણો અમે તો અત્યારે ઇશુના પીતા-પરમપ્રભુની પ્રાર્થનામાં રોકાયા હતા."

પેલા, "જંગલી" આદમીઓએ જવાબ આપ્યો. "અમે પણ તમારી સાથે પ્રાર્થના કરવા જ બેસી ગયા હતા."

ખારાબાપુ.

વિવિધ ખબરો

દક્ષિણ આફ્રીકાપર રાજકુમારી

જુનની ૧૨ મીએ રાજકુમારી અમૃત કોર એક અખબારપત્રીને મુલાકાત આપતાં જણાવ્યું હતું કે, "દક્ષીણ આફ્રીકામાં હીંદીઓપર જે અપમાનીત કાયદાઓ લાદવામાં આવે છે તે યુનોને ચેલેન્જ કર્યો બરાબર છે. ગોળમેજ માં હીંદ બાજ લેવાની ના પાડી છે કારણ કે, યુનીયનની સરકારે ગ્રુપ એરીયાઝ બીલને પસાર કરીને કોઇ પણ જાતની સમજુતી માટે દ્વાર બંધ કર્યો છે આંતરરાષ્ટ્રીય ગુલેમ્બાની કલમને યુનીયનની સરકારે ભંગ કર્યો છે. રેડ, મલાનની સરકારની નીતી શું છે તે સમજની કહ્યું છે.

સાને ગુરૂજીનો રેહાંત

સાને ગુરૂજી કે જેઓ મહારાષ્ટ્રમાં એક જાણીતા કાર્યકર્તા અને લેખક હતા તેમનું અવસાન થયું છે. તેઓ રવીંદ્રનાથ ટાગોર—ગાંધીજી અને રામ કૃષ્ણ પરમ હંસને પોતાના દેવ માનતા.

દક્ષિણ આફ્રીકાને ચેતવણી

જુનની ૧૦ મીના બ્રીટીશ લીબરલ પાર્ટી ઓરગનાઇઝેશનના પ્રમુખ મી. ફ્રેન્ક બાયરસે દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકારને ચેતવણી આપી હતી કે, જે રીતે યુનીયન સરકાર આફ્રીકન તથા હીંદી પ્રજાપર રાજ કરી રહી છે તેને લઇ આફ્રીકા ખંડમાં ગંભીર તોફાન થવાનો સંભવ છે. અને લઇ કોમ્યુનીઝમ આગની જેમ ફેલાઈ જશે. દક્ષિણ આફ્રીકામાં બ્રહ્મતીની સ્વતંત્રતા તથા સ્વમાનના આદર્શોને બાજુએ મુકવામાં આવે છે.

દક્ષિણ આફ્રીકાની હીંમત

ફ્રેન્ચ સોશ્યલીસ્ટ પક્ષનું વર્તમાનપત્ર પોતાના જુન ૨૧મીના અગ્રલેખમ ધ્યે છે કે, "દક્ષિણ આફ્રીકામાં મલાનની સરકારે જે કોમીવલણ અખત્યાર કરી છે તે હીટલરના સિદ્ધાંત મુજબની છે. હિટલરના અનુયાયીઓને જોવા આપણને દુર નહિ જવું પડે. આજે બ્રીટીશ કોમનવેલ્થના દેશમાંજ તેઓ રાજકર્તા છે. કલ્પના પણ ન કરી શકાય કે ૧૯૫૦માં આવું રાજ ચલાવવાની હીંમત કોઇ ધરાવી શકે. મનુષ્યજાતી ઉપર અત્યાચાર કરનારાઓને ફક્ત યુનોજ રોકી શકશે. દક્ષિણ આફ્રીકાનું ચાલે તો તેમની આ નીતી તેઓ આખા આફ્રીકાના ખંડમાં ફેલાવે.

દક્ષિણ આફ્રીકાના વર્તનપર લંડન પત્રોની ટીકા

દક્ષિણ આફ્રીકાના ગ્રુપ એરીયાઝ બીલપર લંડનના બે વર્તમાનપત્રોએ સખત ટીકા કરી છે. જુનની ૨૨મી ના લંડનનું "ટ્રીબ્યુન" પોતાના અગ્રલેખ માં લખે છે કે, "ગોરાઓ વખત પહેલાં એમ કહેવાતું હતું કે, જે કોંઇ દક્ષિણ આફ્રીકામાં બને તે દક્ષિણ આફ્રીકાનો "ઘર"નો મામલો ગણાય. પણ કોમનવેલ્થ માં રહીને આજે દક્ષિણ આફ્રીકા જે વર્તાવ બતાવી રહ્યું છે તે શું કોમનવેલ્થના સભ્યો માટે જોખમ કરતાં મુનાફા ટેક કીંગડમ, ઇંદ, તથા પાકીસ્તાન. ચુપ નહિ રહે એમ જણાય છે.

સામ્યવાદ કે સર્વોદય

જગતની નવરચના માટે આજે બે જાતની કોંગ્રેસો થઇ રહી છે. એક છે સામ્યવાદી વીચારશૈલી અને બીજી છે સર્વોદયની વીચારશૈલી. બન્ને

કુન્દ્રીનાં આહુકો :— અત્ય રસોયી માલ મંગાવતા પહેલાં, અમને એક વખત તક આપી ખાત્રી કરી જુઓ :— મરી—મસાલો, કોર; કરીયાણું, દેશી ઘર—બધુ દવાઓ, કુચન-પુલ્ય તેમજ લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો—દેશી સુખડાં, બનારસી સાડીઓ ઇત્યાદી, સંઘ વસ્તુઓ મીલાયત આવે. "આહુકોને સંતોષ આપવો એ અમારો મુદ્રાલેખ છે." ૫૦ વર્ષની કરણનાં સુપ્રસિદ્ધ દુકાન :—

એડ્રેસ : ૧૧૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, કરબન. ફોન : ૨૪૮૪૫.

પરસુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.

બીયારગીરીનું અંતિમ લક્ષ્ય તો માનવ જીવનની બૌદ્ધિક અને માનસીક ઉન્નતિનું છે, પરંતુ સાધન પ્રત્યે મતલોહ છે. અને સામાન્ય પ્રજાની ઉપેક્ષાની દ્રષ્ટિમાં પણ મહત્વનો ફેર છે.

સામ્યવાદ વિજ્ઞાનને જેટલું મહત્વ આપે છે તેટલું સર્વોદય નીતિમત્તાને મહત્વ આપે છે. હીંસા અને મારફાડનો સાધન તરીકે સામ્યવાદે અસ્વીકાર કર્યો નથી. અને તેનું અંતિમ ધ્યેય શુદ્ધ હોવા છતાં સાધનો અશુદ્ધ હોવાથી આખી ક્રિયામાંથી એટલી બધીજ વિનાશ ઉત્પન્ન થાય છે કે પરિણામે ધ્યેય કાયમ અટવાઈ જાય છે. અને અશુદ્ધ સાધનો વધુ અશુદ્ધ ફળ ઉત્પન્ન કરે છે. આ અશુદ્ધ ફળ દુર કરવા વધુ અશુદ્ધ સાધનોનો ઉપયોગ થાય છે, અને પરિણામે સાધન અને સાધ્યનો ઝઘડો નિરંતર ચાલ્યા કરે છે.

સર્વોદયની બીયારગીરીનો અમલ અતિશય ઠંડી તાકાત માગે છે. નૈતિક સુધારણાને નામે નિષ્ક્રિયતા અને લોકોની અક્ષમ્ય જવાબદારીઓ પ્રત્યેની ઉપેક્ષાને લીધે પહોંચી શકી નથી. ભુખ, તંગી, અને અસંતોષથી ત્રસ્ત થયેલા લોકો નીરાશાથી પ્રેરાઈને સામ્યવાદી અંધેરની આંધિમાં ફેરાય તે પહેલાં સર્વોદયના આદર્શોને જનહૃદય સુધી પહોંચાડવા માટે વધુ જાતના કાર્યકરો ની આજે પ્રજાને જરૂર છે.

(ક્રમશઃ)

ગૃહ શિક્ષણ

બાળકોને સ્વાવલંબી અને જવાબદારી શીખવો

બાળકની પ્રથમ શાળા એનું કુટુંબ છે. એવી કહેવત છે: આ સત્ય છે એ નીચલી વાતોપરથી જણાશે.

આશા જ્યારે એની માને કહે: "અમ્મા તારો કોટ કાઢીને મને આપ હું તે ઈસ્ત્રી કરું."

અમ્માએ કહ્યું: "હું ને ખુરશી પર ચઢી ઈસ્ત્રી પેટી?" "ના મોટા એમ ન કરાય", માએ જવાબ આપ્યો.

નીશાળમાં આશા પોતાનો કોટ એની બેન્જ બીડી ઉપર મુકતી કારણ કે બીડીને એ પહોંચી શકતી હતી. ઘણા ઘરોમાં પણ બાળકોને માટે બીડીઓ નીચી કરવામાં આવે છે જેથી તેઓ મોટાઓની મદદ વગર પોતાના કપડા વ્યવસ્થીત મુકી શકે.

આશાના કાકાની દીકરી દક્ષા એ છએ ઉમરે પહોંચી છે કે એ પોતાની મને લાયકો પોતામાં મદદ કરવા લાગે છે. દક્ષા માને નાના નાના ઘરના કામોમાં મદદ કરે છે તેથી તેની મા તેને વાસણ ધોવામાં પણ મદદ કરવા દે છે. એની મા ઉપરછપર એક કપડું બાંધી દે છે અને તેના બાપકના વાસણો તેને ધોવા આપે છે. દક્ષાને કામ કરવામાં ખુબ મજા પડે છે; અને તે ધ્યાન દઈ સારું કામ કરે છે. જ્યારે એની મા રસોઈ કરતી હોય છે ત્યારે તે રસોડામાં નાના નાના કામો કરે એની માને મદદ કરે છે દક્ષા ફક્ત ચાર વર્ષની છે છતાં એને ઘણા કામો કરવા ગમે છે અને તેથી તેની માના ઘણા આશા ફેરા બચે છે.

બીજી તરફ આશાના મા—બાપ પોતાના બાળકોને ઘરના કામમાં મદદ કરતાં અટકાવે છે. અને તેના કુમળા મને મારે છે બાળકો ધક્કે ત્યારે ઘોડી અકળાણે સહન કરી લઈ જો ઘરના કામમાં મદદ કરવા દઈએ તો આગળ જતાં ઘણો ફાયદો થાય આશાના મા—બાપ તે સમજતાં નથી. આશાના મામા પણ એજ રીતે ઉછેરવામાં આવ્યા હતા. એ જ્યારે નાના હતા ત્યારે એક ઓરડામાંથી બીજા ઓરડામાં ખુરશી લાવવાનો પ્રયત્ન કરે તો મા કહે, "બેટાતું રહેવા દે, નોકરને બોલાવ." આમ નાનપણથીજ કોઈ કામ ન કરવા દેવાથી મોટપણે પણ અંગ મહેનતનું કામ કરતાં કંટાળવા થી તેમનું કામ સહેલ નોતું થતું. અને જવાબદારીનું ભોકું એમને ભાન તેમનામાં ન આવ્યું.

નાના બાળકોને પોતાના જનાવરો રાખવા દેવા અને તેમની સંભાળ તેમને લેતા શીખવવું વડીલોએ ફક્ત ધ્યાન રાખવું કે તેઓ બરાબર સંભાળ છે કે નહીં. આવી રીતે બાળકોને જવાબદારી શીખવી શકાય આપણા બાળકો શું કરે છે અને શું નથી કરતાં તે જાણીએ તો આપણને બહુ વખત પડે કે તેમને કેવી રીતે ઘડવા મોટા ઓએ ધીમે ધીમે બાળકના ન જાણ્યતાં તેઓને ટેકવા વગર, બરે માર્ગે વાળવા જોઈએ.

પરચુરણ

—ભારત સરકારના પરદેશ ખાતાની કચેરીમાં ૩૪ બેનો કામ કરે છે તેમજ હીંદના એલચીઓની ઓફીસમાં પણ ઘણીબેનો કામ કરે છે.

—બોલાના આઝાદ અને ડો. કેસ્કર ધરાલ અને દર્શની મુલાકાતે જવા ૧૪ મી જુલાઈના રવાના થનાર છે.

—ઈગ્લંડની સેંટ પોલસ કથીડ્રલમાં બોલતા બાબકસ રહેટે બોલતાં જણાવ્યું હતું કે: દક્ષિણ આફ્રિકાની બલાપદાપદ્યાની નીતી ખિસ્તી ધર્મને ચેલેંજ કરી રહી છે. મોટું મોટું પણ જો ખિસ્તી ચર્ચો ધ્રુજે તો આ નીતીનો વીરોધ કરીને તે નીતીને નાબુદ કરી શકે.

—૨૫ટેંબર ૧૯૪૯ માં એક દિ ભોજન બોબું કરવાની જે ચળવળ હીંદમાં થઇ હતી તેમાં ૨૦૦૦૦૦૦ મણ એ સાથ આપ્યો છે.

—સૌ રાષ્ટ્રમાં ગીર જંગલોથી દીપડાની બાબુ હીંદ સરકારના સંશોધન બાતા ને મળી આવ્યાનું જણાવાય છે.

—સોરાષ્ટ્રમાં દુષ્કની અસરોને પરીણામે સુનેના કંડ તરફથી મબંવતી બીજો માટે તેમજ બાળકો માટે બે લાખ પાવડર-દુધ—ના ડબ્બા બેટ અપાયા છે.

—૧૯૪૨ ની આઝાદીની લડતમાં કેપ્ટન કલાની નામના એક યુવાનને સીધીને ફાંસી દેવાઇ હતી. પંડીત નેહરુએ એમના ૭૯ પીતાને એક હજાર રૂપીયા આપવાનું નક્કી કર્યું છે.

—મુબઇમાં હીંદ સરકારના વહાબ વહેવાર બાતાના પ્રધાન કે સંતનમએ પરદેશથી આવતાં મેમનોને મુસાફરીની માહીતીઓ પુરી પાડવા માટે એક ઓફીસ ખોલી છે.

—રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્રપ્રસાદે રાજ્ય અભોર્ન ને એમની વરસગાઠને પ્રસંગે મુબેલ્યા નો સંદેશો પાઠવ્યો હતો. તેના જવાબ માં રાજ્ય અભોર્ને જણાવ્યું છે કે "મારા જન્મદીનને પ્રસંગે તમે તથા તમારી સરકાર તથા તમારી પ્રજાએ જે શુભેચ્છાનો સંદેશો પાઠવ્યો છે તે માટે હું તમારો આભારી છું."

—એપ્રીલ ૧૯૫૦માં હિંદે સમુદ્ર દ્વારા ૩૯૬૭૦૪૦૦૦ રૂપીયા જેટલો માલ એનાત કર્યો છે. આમાં ચા, કોફસા, સબુ, અને રૂ, પરદેશ બાતે ચઢાવવા માં આવ્યું છે.

—જુનની ૧૨મીના પબીમ પાકીસ્તાન થી ૧૮૦૦૦ મુસલીમો હીંદ પાછા ફર્યા છે.

—૬૨૮ આદીવાસના હીંદના એલચી, શ્રી. આપ્પા સાહેબ પંતની સાથે કાકા સાહેબ કાલેલકર તથા શ્રી. કમલનયન બજાજ કેંબોડીયાની મુલાકાતે ગયા હતા, તેઓ તેરોબી જુલાઇની ૧૫મી સુધી રોકાશે.

—ફ્રાંસની સરકારે ૧૮ મહેના (હીંદનું એક વર્ષ સરાનું ગામ) વાનીઓને છોડતાર કર્યા છે. આ મારામાં ચર્ચા કરતાં પેરીસના એક વર્તમાન પત્રે લખ્યું છે કે: ફ્રાંસની સરકાર તહેના ૪૦૦૦૦૦ વાનીઓને સ્વતંત્ર કરવાથી ફ્રાંસને જ લાભ છે.

—એ બહું મુબ્યતાં ભર્યું પગલું છે. બીજાને ત્રાંણસ કરોડને સ્વતંત્રતા આપી તો શું ફ્રાંસ ચાર લાખને સ્વતંત્રતા આપી ન શકે?

—નોરવેના એક જાણીતા અખબારી બા. ઈ. ફોકપીએ જેઓ એશીયાના દેશોમાં મુસાફરી કરી રહ્યાં છે. મુબ્યી માં જુન ૨૩ મીના તેઓએ કહ્યું કે હિંદુસ્તાન એજ એવો દેશ છે કે જે પુરોપમાં એશીયાનો ખ્યાલ આપી શકે નેહરુ-લીયાકત મંત્રણાનો મેં ખાસ અભ્યાસ કર્યો છે તેથી હું એમ માનું છું કે પંડીત નેહરુએ જે પાકીસ્તાન તરફ મીત્રતા ભર્યું વર્તન દાખવ્યું છે તેનાથી દુનીયાની નજરે તેઓ ઘણા ઉચ્ચા આવ્યાં છે.

—જુનની ૧૯મીએ યુનોના રેડીયાના અખબારપત્રીને મુલાકાત આપતાં ડો. આઇન્સ્ટાઇને કહ્યું કે દુનીયામાં શાંતી સ્થાપવા માટે એકજ માર્ગ છે કે જે મહાત્મા ગાંધીએ શીખવ્યો છે. આપણા યુગમાં મહાત્મા ગાંધી સૌથી મહાન યુગ પુરૂષ થઇ ગયા છે. તે યુગ પુરૂષે જણાવ્યું હતું કે; આપણે જે બીજા કુર હાથે તેમાં કોઇ જાતનો સાથ આપવો જ નહીં. અંતમાં ડોક્ટર આઇન્સ્ટાઇને કહ્યું કે એ આદર્શને લક્ષ માં રાખી જો આપણે આગળ વધશું તો જ દુનીયા શાંતી જોઇ શકશે.

—મુંબઇમાં પહેલા વહેલુંજ તરતું સીનેમા માં બંધાયું છે, ચોપાટીની રેતી ઉપર તેનું કામ ચાલી રહ્યું હતું. આ સીનેમા માં ત્રણ હજાર માણસો બેસી શકે તેવી સગવડ છે.

—ભારત સરકારના હરીજન પ્રધાન ડો. આંબેડકરે બૌદ્ધ ધર્મનો અંગીકાર કર્યો તે બાદ તેમણે હરીજનોને પણ બૌદ્ધ ધર્મ અંગીકાર કરવા જે હાકલ કરી છે તેનો મહા મુજરાતના હરીજનો એ તો સખત વીરોધ કર્યો છે.

—બાપુજીની આત્મકથાનું ફ્રેંચમાં અનુવાદ કરવામાં આવી છે. ફ્રાંસના પ્રમુખે એક નકલ ફ્રાંસમાં હીંદના એલચીને ભેટ આપી છે. બીજી નકલો રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્ર પ્રસાદ, પંડીત નેહરુ, સરદાર પટેલ, અને દેવદાસ ગાંધીને મોકલવાના છે.

—ન્યુજરસેમાં ગાંધી નગર સ્થાપવામાં આવનાર છે; આ નગર વીસ બહુદી કુટુમ્બોથી વસાવવામાં આવશે. આ બહુદીઓ ન્યુજરસે તથા હીંદ વચ્ચે મોટે ભાગે ભળો સંબંધ બાંધવા પ્રયત્ન કરે છે.

—શ્રીમતી વીજયાલક્ષ્મી પંડીતને ન્યુ યોર્ક યુનીવરસીટી તરફથી ડોક્ટર ઓફ લોની પદવી આપવામાં આવી છે.

જોઈએ છીએ

ચમકતા કામ અને વફાદાર કામ જાણનાર બાઈઓને નીચલે ઠેકાણે મળવું થા લખવું.

મેનેજર

Phoenix Settlement,
c/o Indian Opinion
P. Bag,
PHOENIX.

શ્રી. સુરત હીંદુ એસોસીએશન
વાર્ષિક જાહેર સભા

ઉપરોક્ત સંસ્થાની વાર્ષીક જાહેર સભા રવીવાર તા. ૧૪ જુલાઇ ૧૯૫૦ ના રોજ બપોરે ૩ વાગે એસોસીએશન ના હોલમાં નીચે મુજબની કાર્યવાહી અંગે મળશે.

(૧) મીનીટસ, (૨) મંત્રીનો હેવાલ, (૩) ખજાનચીનો હીસાબ, (૪) ચુંટણી, (૫) પરચુરણ.

સર્વે, સભ્યોને વખતસર પધારવા આમંત્રણ પાઠવી વીનંતી છે.

નારણદાસ દયાળજી
પ્રમુખ
નારણભાઈ ખુશાલભાઈ ગીરધી
મંત્રી

૨૦૦૬ નું પંચાગ

ગુજરાતી પ્રેસ ના મોટા નવા વર્ષના પંચાગ

કીમત ૩/૬

ધર્માત્મા ગોરધનદાસ લખનાર
અમીલ ૧ ૦
આપણા પત્રોઃ (આલબમની બેઠા ઉપર) સંપાદક કાકા કાલેલકર ૨ ૧

અદભુત ભારત
ચિત્ર આલબમ ૭ ૧

અજન્તા ઇલા ગુંફા
ચિત્ર આલબમ ૫ ૬

સુંદર ચીત્ર સંગ્રહ
તમારા ઘરને ચિત્રોથી શણગારો દીઠ ના પ્રખ્યાત ચિત્રકારોના ૭ ચિત્રના સંગ્રહની કીમત ૮ ૦
ચિત્રકાર, રસિકલાલ પરીખ કૃત
ચીત્ર સાધના
૫ ૦

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

ગાંધી પુસ્તક માળા

ગાંધીજી જ્યારે જ્યાં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થયેલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ૬ક્ત રૂા. ૪–૬.

મહા ભારતના પાત્રો
૧૨ પુસ્તકોનો સેટ ૧ ૫ ૦

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE (Novel)	3	6
GORA (Novel)	9	0
MASHI (Novel)	3	0
LOVER'S GIFT (Poems)	3	6
CHITRA (Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE (Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS (Short Poems)	3	6
RED OLENDERS (Play)	4	0
HUNGRY STINES AND OTHER STORIES	5	6
THE HOME AND THE WORLD (Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL (Essays)	3	9
REMINISCENCES	5	6
POEMS OF KABIR	3	9
POST OFFICE (Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER (Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારા બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો'

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઐતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૩/–

બાલ સંસ્કારપદ્ય	૪ ૦
૧૯ ગાંધીની સદી	૧ ૬

શિશુમંચાવલી

સેટ પહેલાનાં ૧–પુસ્તકો	૧૧ ૧
સેટ બીજાનો	૧૫ ૦

કીશોર મંચાવલી

૭ પુસ્તકોનો સુંદર વાર્તાઓનો સેટનો	૧૪ ૬

ઉપયોગી પત્રો ગયેલા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક કીમત	૨ ૦
સાંત પત્રોમા	૨ ૬
સોનેરીજની સફર	૪ ૦
બુદ્ધિનો ભાદરાહ	૫ ૩
બુદ્ધ અને કેતકી	૫ ૬
કેટલાંક પક્ષિઓ	૧ ૬
ભાગવત કથાઓ	૩ ૬

ચરિત્ર રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

ઉકેલા ~ગ્રેટ	૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત રૂા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ

કીમત રૂા. ૧–૫–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/–

લીલા	૫ ૬
વીજુ	૫ ૦
બાપુ	૫ ૩
બાળકોનો બાંધવ	૧ ૬
ઈનીસના પત્રો (નેહરૂ)	૫ ૧
બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
ચબરી પુળ	૧
ચતુરની વાતો	૩
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	
બાલો	૫
બાલબાની સોબતમાં	૪ ૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'.
P. Bag,
Phoenix, Natal.

ધાર્મિક પુસ્તકો

ગીતા હૃદય	૩ ૦	દૈવ વાસિષ્ટ	૧૦ ૦
બાલરાજ હનુમાન	૨ ૦	રામનામ મહિમા	૨ ૦
પરમાત્મા	૫ ૩	ગુહ્ય ગીતા	૧ ૬
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨ ૦	સુદામા ચરીત્ર	૨ ૦
મંગલ પ્રભાત (મહિમા)	૧ ૦	ધર્મક્ષેત્રે કુરુક્ષેત્રે ભાગ ૧–૨–૩–૪.	
ઉપમા નિરીક્ષણ	૫ ૬	આમા મહાભારત નવી રીતે	
ભગવાન બુદ્ધ	૫ ૦	આ ઉપરાંત ૩.	૧ ૫ ૦
ગુજરાત અહમદ			
ધર્મસાર ધર્મ ઉપર અજવાળુપાડુ		*Indian Opinion*	
ગાંધુ પુસ્તક	૧ ૦	*P. Bag,*	
મંત તુકારામ	૨ ૬	*Phoenix.*	

અઠવાડીક પંચાંગ

માર	ઇસ્વી ૧૯૫૦ જુન	હીંદુ ૨૦૦૬ આષાઢ	મુસલમાન ૧૩૬૯ રમજાન	પારસી ૧૩૧૯ શહે. ક્રમી.	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત કે. મી.
સુર્ય	૭	વદ ૮	૨૦	૮	૬–૫૨	૫–૦૬
સોની	૮	,, ૯	૨૧	૯	૬–૫૩	૫–૦૭
રવી	૯	,, ૧૦	૨૨	૧૦	૬–૫૬	૫–૦૧
સોમ	૧૦	,, ૧૧	૨૩	૧૧	૬–૫૮	૫–૧૨
મંગળ	૧૧	,, ૧૨	૨૪	૧૨	૬–૫૭	૫–૧૩
બુધ	૧૨	,, ૧૩	૨૫	૧૩	૬–૫૬	૫–૧૪
ગુ	૧૩	,, ૧૪	૨૬	૧૪	૬–૫૫	૫–૧૫

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

નુતન લેખન માળા આ માળા માં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન લેખન તાલીમ વર્ગ

" " પોકેટ ૧-૬-૬-૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

પુસ્તક પહેલું ૧ ૬

પુસ્તક બીજું ૨ ૦

પુસ્તક ત્રીજ ૨ ૬

સાહિત્ય કલ્પદ્રોલ

સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા વધારવા માટે ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું ૨ ૬

" ત્રીજું ૩ ૬

બાળપોથી ૧ ૬

આર્યાદિ સુબોધ ૫ ૦

પોકેટ બેઠા ઈંગ્લીશ શીખવા માટે

પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની ૨ ૦

અંગ્રેજીના મુળ તત્વો /૨ ૦

વિચારપીઠ વાચન માળા

ચાલક્ષ્ય આદી (બાળબોધી) ૧ ૦

પહેલી ચોપડી ૧ ૧

બીજી " ૨ ૦

ત્રીજી " ૨ ૬

ચોથી " ૨ ૧

પાંચમી " ૩ ૦

બાળ જગત બાળકોને દુનીયાર્નું જ્ઞાન પાય એવી સમજણી સચિત્ર પુસ્તક ૧ ૦

ચાલો લખીએ

શ્રેણી ૧ ૧ ૬

" ૨ ૧ ૬

" ૩ ૧ ૬

" ૪ ૨ ૬

" ૫ ૨ ૦

" ૬ ૨ ૦

" ૭ ૨ ૦

સાંકેતિક પદાવલી

પુસ્તક પાંચમું ૨ ૧

" સાતમું ૨ ૬

દેશ દેશાવરનાં—સુબોધ ૩ ૦

આપણા દેશનો ઇતીહાસ ૧ ૬

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

નવલ કથાઓ

શ્રી દર્પ	૧ ૬	જુદુ અને નવુ	૧ ૦
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮ ૬	બે દેશ દીપક	૫ ૬
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૬ ૦	પુત્ર જન્મ	૧૩ ૦
વડલો	૩ ૦	પરીશેષ	૭
ચિરંજીવની વાતો (૨)	૧૪ ૬	પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
વનબાળા	૭ ૦	પહેલી પ્રીત	૭ ૬
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦ ૦	પૃથ્વીરાજ	૭ ૬
લાડકાના બાહુ	૭ ૬	નીતીમય તાપ	૫ ૦
સોમનાથ	૧૨ ૬	માડી જાયો	૫ ૬
સેનાપતી	૬ ૦	માણસાઇના દિવા (ત્રીજી આવૃત્તિ)	૭ ૦
સુના મંદીર	૯ ૬	માલધારી	૬ ૬
રણારણ	૧૦ ૦	ઘરને મારગે	૬ ૦
રૂપમતી	૬ ૦	ચંદ્રકાંત (ભાગ ૧-૨-૩)	૩ ૧૫ ૦
રહસ્યનું રહસ્ય	૧૦ ૦	માનવતાના મુલ	૬ ૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨ ૦	પેરાનાં વાદળ	૭ ૬
માયાનો સંસાર	૭ ૬	ધરતીને માયાળે	૭ ૦
આશ્ચર્યરી	૭ ૦	ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦
ગંગાવતાર ભાગ ૧	૧૦ ૦	ઉજ્જરદાન	૭ ૦
ચિત્રોદરી	૭ ૬	ડિટેક્ટ	૫ ૬
દાઝેલા હૈયા	૮ ૦	ઠાકોરનીવાય	૫ ૦
દીનાનાથ	૧૦ ૬	સુખની શોધમાં	૨ ૦
દરીયા પારના		ફુલડા	૪ ૬
બહારવટીયાઓ	૭ ૬	સુખવતી પુર	૧૧ ૦
દેમાઇનો ભોગ	૮ ૦	દેવ અને દાનવ	૬ ૦
જીવન રહસ્ય	૬ ૦		
જામ તમાચી	૬ ૦		
જીવતર	૭ ૦		

મળવાનું ઠેકાણું:

C/O INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

અમારાં નવાં પુસ્તકો

સેતુબંધ	૫ ૦	નુતન રચીયામાં ગોઠવ્યું	૨ ૬
વિશાલબા	૫ ૦	મુખો સેવક	૩ ૦
કમંડલુ	૪ ૩	ત્રણ દયમાં	૫ ૩
ચતુર સુજાણ	૩ ૩	ગીતાંજલી	૫ ૦
નીરૂપમા	૭ ૦	સાધના	૫ ૦
૨૫ કેપ્પા (બે ભાગ સાથે)	૧૩ ૦	નવી દુનીયા	૫ ૩
ઠંડે પરોરે	૭ ૦	દામંતબધ્યમો નાનાભાઇ ભટ	૨ ૬
પ્રાચિના	૫ ૦	મહાન મુસાફરો	૫ ૦
સુવર્ણ યુગ'	૨ ૦	પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫ ૦
૭ ૭ ૭	૩ ૩	ઝરતના ઘોડાં	૭ ૦
મારી બહાર	૭ ૦	ભારતના વીર પુરૂષો	૨ ૬
તુરજ્યાં	૪ ૩	દેશ દેશની લોક કથાઓ	૮ ૬
દવાનો ઝેલો મુંઝારો	૫ ૦	રાજ્ઞીની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮ ૬
બળવાન બનો	૨ ૦	સોક્રાતસ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦ ૦
ગીત હોરી અને બીજા નાટકો	૨ ૩	ઉમરની અક્ષર બે	૫ ૧
આપણી કોમેડિ	૫ ૦	સોક્રાત	૭ ૦
ઉત્તરા	૭ ૦	ઉલ્લો પ્રોફેસ (વાર્તા સંગ્રહ)	૬ ૧
લગ્ના લેખ	૫ ૦	સુંદરીનો રાજકુમાર	૧૪ ૦
સ્ત્રીઓનું આરોગ્ય	૩ ૦	સહીદોનો સંદેશ	૪ ૦
મહાસભાના પ્રમુખો	૩ ૩	મુક્તતના પ્રશ્નો	૭ ૬
ગ્રામ વિચારણા	૨ ૦	કિંમતી રમઝટ	૬ ૦
પુષ્પવાટિકા	૨ ૦	જંતુઓ વાતો	૭ ૦
પતીમંદિર	૩ ૦	દાદા મીયાનો ઝાપરો	૪ ૬
જાદુઇ ચાકી	૭ ૦	દીન બધો	૭ ૬
રંગ બીરા	૨ ૩	સામિલરેબાઇ ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮ ૦
કૃપાની ગાય	૨ ૬	વસમતી	૬ ૦
ધરતી	૫ ૦	સાગર કથાઓ	૮ ૬
રમ મુર્તીઓ	૭ ૦		
ગાંધીજીની સાધના	૫ ૩		

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

સુખ નહીં રહેવાય (સમાજની બદીઓ સામે ચેતવણી) નવલકથા	૭ ૦	
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫ ૩	
બે નવેલકથાઓ	૫ ૦	
ટોલ્સટોય અને શાકુન્તલ	૨ ૦	
કેદની બહેન (વાર્તા)	૫ ૬	

જીવન ચિંતનો

આઝાદ	૫ ૬	
બોકમાન્ય તીલક	૬ ૦	
રવીંદ્રનાથ ટાગોર	૫ ૦	

હાસ્ય રસમુય પુસ્તકો

હાસ્ય ગોળક	૭ ૬	
મસ્ત કાકાના હાસ્ય પ્રસંગો	૬ ૦	
હાસ્ય વીલાસ	૨ ૦	

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ ચરિત્ર ભિન્ન	૬ ૧	
કપાલ કુંડલા	૬ ૧	
મનોરમા	૭ ૬	

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

વિષવારી	૧૬ ૦	
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧—૨ પ્રત્યેકની	૭ ૦	
તુલસી કયારો સામાજીક નવલકથા	૭ ૬	

બાળા કવિતા	૫ ૦	
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧ ૦	
પુરાતન જોત	૫ ૬	
બીડેલા દ્વાર	૮ ૧	
વેવીશાળ	૮ ૦	
સોરઠ તારા વહેતા પાણી	૧૦ ૦	
બાલગરબી	૧ ૬	

નવલ કથાઓ

કૃપાનાથ : અંગ્રેજની કાંતીકારી નવલકથા. કીંમત	૮/-
જાણવાજોગ સુંદર બાળપુર્ણ નોવેલ.	૧૦/-
વાચવાયોગ્ય રસમય કાંતી દર્શાવતી નવલકથા	૧૦/-
ક્રુઈ પાકાય :- અણીતા કોસ બોકાનીનું જીવન ચરીત્ર.	૫/-
સેરમ કેસુરી :- શ્રી બોકાનીનું જીવન ચરીત્ર	૬/-

સમુળી કાંતી. કોસોરસાહ. મ.

બસવ્રતાધ	કી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી	૩-૦

લેખક કાકા સાહેબ

દીલ્હી ડાયરી

ગાંધીજી.	કી. ૧૦ ૦

મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી

ભાગ. પહેલો.	૧૦ ૦
ભાગ બીજો.	૧૧ ૦
ભાગ ત્રીજો	૧૧ ૬
બાપુ-બાપીમા (મૂળ ગુંથી)	૩ ૦

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

આવેલા દિવાળી અંકો

છાયા	શી. ૫ ૦	સ્વરાજ	શી. ૧૦ ૦
આરામ	૫ ૬	સરિતા	૧૦ ૦
સવિતા	૭ ૦	વેણુ	૭ ૬
ગોલમાલ	૬ ૦	મે મારી ગેલ	૭ ૬
ઢાલ	૨ ૬	ચિત્રપટ	૭ ૬
સરસ્વતિ ચંદ્રાંક	૨ ૬	મુંબઈ સમાચાર	૫ ૦
ખુબ સમાચાર પંચાંગ	૫ ૬	બાલ હીંદ (પુસ્તક)	૭ ૬
India, (English) 12 Copies	6 0	Filmindia English	5 6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

THESE ARE THE BLADES FOR SMOOTHER SHAVES

Because Minora Blades are made of the finest steel they give you better, smoother shaves. You save more money too, Minora last longer but they only cost 6d for four.

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Minora
THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

Latest arrivals in records of your New and Old favourites. Secure them early before we are sold out

HINDI

Meerabai	6	records	60s.
Meera	6	records	60s.
Bhabjahan	6	records	60s.
Anmol Ghadi	6	records	60s.
Prem Sangeet	6	records	60s.
Rattan	6	records	60s.
Char Din	5	records	50s.
Shikari	5	records	50s.
Shakariya	5	records	50s.
Majdhar	5	records	50s.
Kajal	5	records	50s.
Khidki	5	records	50s.
Gwalan	5	records	50s.
Elan	5	records	50s.
Begum	5	records	50s.
Malaquat	5	records	50s.
Doosri Shadi	5	records	50s.
Pehli Nazar	5	records	50s.
Jagnu	5	records	50s.
Shahead	5	records	50s.
Sehra	5	records	50s.
Pooni Aag	4	records	40s.
Mehandi	4	records	40s.
Dil	4	records	40s.
Shama	4	records	40s.
Romeo Juliet	4	records	40s.
Panchi	3	records	30s.
Gulami	3	records	30s.
Chin-Le-Azadi	3	records	30s.
Nek Parvin	3	records	30s.
Doctor	3	records	30s.
Hamrahi	3	records	30s.
Nartaki	2	records	20s.
Jawani	2	records	20s.
Sahell	1	record	10s.
Bazaar	7	records	70s.
Bapu-ni-Amar Kahani	2	records	20s.
Bapu-ni-Vidayi	1	record	10s.
Gown-ki Gori	1	record	10s.

TAMIL SETS

Ashok Kumar	5	records	50s.
Chinthamani	5	records	50s.
Tirunelakanier	5	records	50s.
My Wife	5	records	50s.
Kannagi	3	records	30s.
Valmiki	2	records	20s.
Bhakt Gowri	3	records	30s.
Siva Kavi	2	records	20s.
Manomani	2	records	20s.
We Two (Drama)	3	records	30s.

TELUGU SETS

Krishna Prema	5	records	50s.
Dasa Bandhu	3	records	30s.
Devata	2	records	20s.
Bagyalaxmi	2	records	20s.
Three Maratas	1	record	10s.
Dharam Patni	1	record	10s.
Thyagayya	1	record	10s.
Mayalokam	1	record	10s.
Swargaseema	1	record	10s.

LATEST LOOSE NUMBERS

Pankaj Mallick, V.E. 2547, 2304, 2513, 2525, 2527, 2517 each 10s.
Asit Baran, H. 1112 (Rajni Jhoom Rahi) ... ... each 10s.
H. C. Dey, N. 16560, 16646, 16502, 16589, 16579, 16478, 16412, 16922, 16594, 16220, 16775, 16711, 16514, 16658, 16292, 16031 ... ... each 10s.
Jutika Roy, N. 16602, 16702, 16589, 16626, 16939, 16817, 16786, 16506, 16625, 16583, 16302 ... each 10s.
Shamshad Begam, G.E. 5018 ... ... each 10s.

LATEST QUAWALIES

Panna Quawal & Party, H. 1405, 1206, 1267, 1380, 1378, 1333, 1169, 1147 ... ... each 10s.
Ibbo Quawal, N. 839, 785, 905, 968, 993, 1050 ... each 10s.

Packing Charge 2s. 6d. EXTRA

OBTAINABLE FROM :

D. Roopanand Bros.

Music Saloon and Booksellers

85 Victoria Street, DURBAN.

Phone 20707. P.O. Box 2524

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64., PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—:: હોલસેલ વેપારી ::—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	6	6
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	0
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hassa	5	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	3	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	5	0
THE U.K.C.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	3	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirco Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	3
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	3	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	3
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life.) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	10	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy 1	6	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	10	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	3	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	3	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
18 JUL 1950

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 28—Vol. XLVIII FRIDAY, 14TH JULY, 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: FOUR PENCE

★ ★ ★

"People who look chiefly at things outward too little consider the original cause of our present troubles; but such who fear the Lord and think often upon His name, they see and feel that a wrong spirit is spreading among the inhabitants of our country; that the hearts of many are waxed fat and their ears dull of hearing; that the Most High, in His visitations to us, instead of calling, He lifteth up His voice and crieth to our country and His voice waxeth louder and louder. As a proud selfish spirit prevails and spreads among a people, so partial judgment, oppression, discord, envy and confusion increase; and provinces and Kingdoms are made to drink the cup of adversity as a reward of their own doings. Thus the inspired prophet saith, "Thine own wretchedness shall correct thee and thy back-slidings shall reprove thee. Know therefore that it is an evil thing and bitter, that thou has forsaken the Lord thy God and that my fear is not in thee, saith the Lord God of Hosts."

—John Woolman.

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK. White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERIE GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenille Georgette in all latest Shades.
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all lead. ng shades. Now reduced to £4/10/0. each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0. each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0. each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream. Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

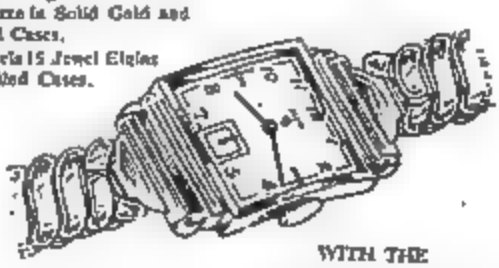
FANCY TINSEL & SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOEM & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે
હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે હનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
રેડમી તેમજ સુતરાઉ કપડા, ફુલ રગ્સ, બ્લાન્કેટસ—જોવી બાબતો
માટે બાજ બાજનો માલ—તેમજ કેપડીલીન બોરસેટ સાડીઓ
/ઘીરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ
કરવા બલામણ છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.
ફોન
33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29838.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: C. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pedro Chambers, Jeppe Street: P.O. Box 5199, Johannesburg.
'Phone—Office: 22-7771, After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1491

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ દોરી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાચવટ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી સહેલ છે. દોરી કંપનીને ઉપજન આપવું એ દરેક દોરીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 26845. P. O. Box 1610
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without	food		18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.

શરબતે-ફેલાહ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન!!

શરબતે-ફેલાહ આ દવા તાજા ખુનનો ખજાનો છે. આ દવા પેટમાં દાખલ તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને ખુબ ખુબ સુધારે છે. મરણમાં શક્તમાં વધારો કરે છે. જીવરની ખરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ-ગેસ મટે તરતજ અટકાવે છે, ખાતીની બધાન ખાટા ઓડકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ દવા ઠાય પગ અને શરીરની સુકતે નબળાઇને તરતજ દુર કરી નવું જોમ લાવી ચહેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. ઔરત મરદ અને બાળકો માટે બધી દવા કરતાં એક સરખી ઉપયોગી છે. આ એક સાબ્યાબ બનાવ દેનારી છે.

એક બોતલ શરબતે-ફેલાહની કીમત રૂપી. ૧૨-૬
મળવાનું ઠેકાણું:—

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,
DURBAN.

DUFF'S ROAD TOWNSHIP.

120 LOTS HAVE ALREADY BEEN SOLD
DON'T DELAY
ONLY ■ RESIDENTIAL SITES LEFT
BOOK YOUR SITE NOW
ALSO VALUABLE TRADING SITES AVAILABLE

Within easy rail transport of Durban,
10 Miles from City Hall.

BUY NOW AND SAVE.
ALL ON EASY TERMS
15% Deposit. Balance spread over 5 years.

Voysey, Boshoff
—&—
Co. (Pty.) Ltd.

291, Smith Street. Phone 28954

Tear off here and post to
VOYSEY, BOSHOFF & CO. (PTY.) LTD.
291, Smith Street, Durban.

I am interested in the Duffs Road sites and would like to have a plan of the Township. (Please print)

NAME.....

ADDRESS.....

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મહમદભાઈ બાલુભાઇ કાપડીયાવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફેરાળા પીણાં તેમજ ફેરાળા ફેવા, બનાવવામાં આવે બનાવીને આપે.

અમારું વખણાયેલું સુરતી ચુરું સેવ, ગાંઠીયા, ભાખરી, ચવાણા, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીને આપે.

ખાસ ચોકસ આર ફેરાળા પ્રસંગમાં ખડાર ઓર્ડર ફેવામાં ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6676. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street, Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરફીલ્ડ, ડેસ્કીંગ ચેરસ આર્મ ચેર્સ ઓફીસ ડેસ્ક, ગુડ ચેર્સ, ટેબલ્સ, તમને જોઇતા તમારે બનીને આપીશું. અને બધાથી સારા ફેવા ગુડવીલ સાથે.

—ચેરાસ, ટેબલ્સ અને ફીટીંગ એજન્ટ—

જે તમારી ફેક્ટરીમાં વપરાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશ તૈયાર રહે છે. બાર ફેવા ભાવોના ઓર્ડર મોકલો અને ફેવા આવ્યા બરાબર.

L. MISTRY!
51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 28—Vol.—XLVIII. Friday, 14th July, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price FOUR PENCE

Indian Opinion

Friday, 14th July, 1950

The Wrong Way

While we deeply sympathise with those of our non-European fellowmen—Indians as well as Africans—who have been threatened with dismissal and those who have already been dismissed from work by their employers, for having participated in the Protest Day on June 26, and, while we do not in the least wish to prejudice the efforts that are being made to get them re-instated, we regret to have to express our disapproval at the way in which the Natal Indian Organisation is making representations on their behalf. This matter has been discussed threadbare by the daily Press—the 'Natal Mercury' in particular, to whom we are deeply grateful for the forthright manner in which it has tackled the Durban City Council for its unjust action. It was in fact the last word that could be said in the matter.

We can fully understand and appreciate the Natal Indian Organisation's deep concern over the plight of hundreds of souls—men, women and children—should the decision of the City Council be implemented. But nevertheless we do not think the crime of the employees was so great as to call for their falling on their knees and imploring their masters to forgive them for their sins and to take them back; nor is anyone else expected to do so on their behalf, however dire the consequences. We do not think the guilt of the employees calls for transgressing the limits of one's self-respect and going before the masters like unfortunate beggars. Do we forget that in doing so we are committing a greater sin against God who is the Master of, masters? There must be a limit to our pleading to the Durban City Council and other employers. We are not in the least prepared to admit that the action of the employees in observing the Protest Day was "foolish." The circumstances—not of intimidation but of the harsh and unjust laws that have been passed against their community—have justified their action. Europeans in their place would have done much worse. After all, worse strikes than this one—if you choose to call it a "strike," though it was not so in the true sense of the term have taken place,—for better pay and other conditions, and yet the employees have not been thrown out of jobs. This was an infinitely greater cause which, in our humble opinion, called for action not only on the part of the non-Europeans but also Europeans who too are strongly opposed to the present policy of the Government. Not only would there have been no harm but a great deal of good would have been done had the Europeans, at least in this instance, made common cause with the non-Europeans.

We deeply regret that the Durban City Council and certain other employers have failed to enter into the spirit of the thing. Their hostility is quite obviously not based so much on the question of inconvenience and indiscipline, as it is on their own strong prejudice against the non-Europeans—particularly the Indians and on their spirit of intolerance at non-Europeans having the audacity to challenge the action of the Government and jealously—if we may be permitted to say so—that it should have been done in such disciplined and peaceful manner.

Let us not forget that the English people are admirers of courage and bravery. They despise cowardice and have no time for it. We are being put to the test. Let us not be found wanting. In the present instance we do not think the Durban City Council will, at least, inwardly appreciate the manner in which the Natal Indian Organisation has approached it. It does not become any people with any sense of self-respect. We can only appeal, as men, to the City Council's sense of Right and Justice, which demands, if the employers are generous, a word of, not rebuke, but appreciation to the employees for what they did; if they are ungenerous, the worst they can be expected to do is to deduct a day's pay from the wages of the employees. If, notwithstanding, the employees are thrown out, the leaders must, with faith in God, plan out other ways for the salvation of the oppressed people.

The Only Hope

The proposed round table conference between India and South Africa is, for all intents and purposes, now a closed chapter. The South African Indian question has already been placed on the agenda of the forthcoming session of the U.N. General Assembly. No definite reply seems yet to have come from Pakistan as to what attitude she is going to adopt. Mr. Liaquat Ali Khan, the Prime Minister of Pakistan, on his way back from his American tour has, according to Press reports, suggested to Mr. Attlee, the British Prime Minister, that he should call a round table conference presided over by him to settle the dispute between Pakistan and India on the Kashmir and East Bengal issue and also between India and South Africa on the treatment of Indians in the Union. Mr. Attlee has asked Mr. Liaquat Ali Khan to ascertain what Pandit Nehru's reaction is to that suggestion. Mr. Liaquat has agreed to do so on reaching Karachi. We hardly think any hopeful result will come out of this. Of course Pakistan is unaffected by the Group Areas Act. She is on friendly terms with South Africa. Trade relations between Pakistan and South Africa, according to Press reports, have been strengthened since the recent meeting between Mr. Liaquat and Mr. Eric Louw, the Minister of Economic Affairs. Since Pakistan enjoys the confidence of the South African Government she is perhaps in a better position to ascertain directly from the Union Government whether there is any room for an honourable solution of the question, which is becoming more and more acute. But all this is empty talk which brings us nowhere. We are not hopeful of any tangible results coming out of U.N. at its next session either. What can it do besides passing yet another resolution condemning the action of South Africa?

One thing might possibly be tried in the interest of peace and that is to adopt the suggestion made by General Smuts at the first session of the U.N. General Assembly of taking the matter before the International Court of Justice. If that is agreed, the Union Government would naturally have to suspend the operation of the Group Areas Act. If she persists in putting the Act into operation there is no purpose in thinking about this new proposal. In that case the matter becomes one of direct concern between the Union Government and the local Indian community in which the latter will have to adopt a defensive attitude. Mere submission to the Act will paralyse anybody who desires to help in solving the question. The present Government is not likely to change its attitude unless it is made to feel the pinch of its isolationist policy. But before we can expect any-

bee else to come to our aid, we, who are directly concerned, must show, not by talk but by our action, that we are feeling the pinch of the harsh, unjust and humiliating law and the policy of apartheid generally that has been imposed on us. So the conclusion in a nutshell is: God helps those who help themselves. If we rely, with folded arms, on the help of others we shall deservedly be subjected to scorn.

South-West Africa

FOR four years the U.N. General Assembly had been asking that South-West Africa should be handed over to the guardianship of the United Nations. It was because of South Africa's refusal to comply with the majority decision of the United Nations that the case was handed over to the International Court of Justice for advisory opinion on this question. The long awaited decision was given at the Hague on July 11. South Africa does not seem to have gained the victory she had expected. The Court, consisting of 15 members, decided by eight votes to six that the U. N. charter placed no legal obligation on South Africa to hand the territory over to the United Nations.

It was, however, not so much the legal obligation but the moral and political international obligation that was stressed by the United Nations. South Africa was adamant, in fact, almost wooden, in sticking just to the letter of the charter, and was not concerned with the spirit of the charter at all. It totally ignored the view that a moral obligation was greater than a legal obligation.

Then by 12 votes to two the Court held that South Africa still continued to have international obligations resulting from the mandate, including obligations to submit reports and petitions from the inhabitants of South-West Africa and that the United Nations had taken over the supervisory functions which were formerly exercised by the League of Nations.

That goes rather badly against South Africa who, had last year, even refused to submit a report to the United Nations, thus refusing to recognise the authority of that World Organisation. Britain and Canada were the only two to stand loyally on the side of South Africa on this question.

Then the Court was unanimous in declaring that the provisions of Chapter 12 of the Charter (relating to trusteeship) were applicable to the territory of South-West Africa in the sense that they provided means by which the territory might be brought under the trusteeship system.

That too goes against South Africa, because South Africa maintained that the United Nations had no right whatsoever under chapter 12 of the charter to ask South Africa for the territory of South-West Africa to be placed under the trusteeship system, whereas the Court had decided that it does provide means whereby it can be done.

Then the Court also agreed that the Union of South Africa was not competent to modify the international status of South-West Africa, such competence resting with the Union only when acting with the consent of the United Nations.

That too quite obviously goes against South Africa.

The Court also found that South-West Africa was still to be considered as a territory held under the Mandate of December 17, 1920.

That surely does not mean that the territory could be made an integral part of South Africa as is sought to be done by the present Government.

And lastly the President of the Court, giving an advisory opinion, emphasised that the degree of supervision to be exercised by the General Assembly should not exceed that which applied under the Mandate's system and should conform as far as possible to the procedure followed with the Council of the League of Nations.

There is nothing to show that the United Nations has exceeded its powers.

A mandated territory is a mandated territory. It cannot be treated as part and parcel of South Africa, particularly when there is a large population with no voice in the government which has a justifiable grievance of ill-treatment. For instance who could wish to be placed directly under the present Government?

We can fully appreciate the sentiments of the Europeans of South Africa. The pity is that we as part and parcel of the Union are denied the privilege of sharing those sentiments. We can also appreciate the vexed feelings of the Europeans against India's interference in the affairs of South Africa which do not directly concern her. But would it not be wiser rather to probe into the cause of that interference and try to remove it and thus be free from all adverse criticism?

NOTES

Natal Indian Organisation

In a letter of the Town Clerk the Natal Indian Organisation states that it is confident that humane consideration for the dependants of those threatened with dismissal will outweigh other considerations. While the men were foolish enough to stay away from work they had, the Organisation contends, committed no crime deserving of the sentence pronounced on them, and it was felt that a strong rebuke, or even suspension for a few days, would meet the case. The Organisation remarks that Indians in the employment of the Durban Municipality, almost all of them descendants of Indian immigrants originally brought out to serve the Corporation, have worked faithfully and efficiently for many years in maintaining the City's essential services, despite the conditions under which they live at Magazine Barracks.

This has been referred to in our leading article.

Further Comment By 'The Natal Mercury'

We reproduced last week the 'Natal Mercury's comment on the decision of the Durban City Council to dismiss certain Municipal employees for staying away from work on Protest Day. Since then our contemporary approached Durban's Mayor, Mr. Ken Clarke and asked him whether he wished to make any further statement. In a further statement the Mayor expressed indignation that the City's services should have been dislocated by a group of Municipal employees who wished to manifest their disagreement "with legislation passed by Parliament unrelated to their employment." To this our contemporary replies:

> This is a remarkable assertion. The legislation against which the protest was directed may not have had any direct bearing on conditions of employment in the Corporation, but to the non-Europeans the issue at stake was far bigger than this: it was something that went to the very roots of their social, economic and political existence in this land.

The Mayor had argued further that the Council acted mercifully because it decided to retrench only one-third of the guilty employees. To this the 'Natal Mercury' says:

> Such lop-sided "justice" almost leaves us dumbfounded. While we are prepared to accept that some measure of punishment was called for, we cannot condone its indiscriminate application or its ultimate racial bias. Nor can we agree that the Council's authority could not have been effectively asserted by the imposition of a pay fine. Arbitrarily to select a group of employees with five years' service or less for dismissal, irrespective of each individual's degree of guilt, in order to enforce staff discipline among members of the less privileged sections of the community is a blot on the traditionally high standards of civic administration in Durban.

We are happy to note that the number of Europeans who are opposing the decision of the Durban City Council is daily increasing, which is evident from the letters appearing in the daily Press. We sincerely hope it will have a sobering effect on the Council and will lead it to reconsider its decision.

A Regrettable Decision

Commenting on the above matter 'The Natal Witness' dated July 6 writes:

> "....Whilst the proper authority of employers in general and of public bodies in particular must be maintained, there were special circumstances in the Protest Day strike which should have dictated some leniency in dealing with those who absented themselves from work. Not a few Europeans, little as they may approve of involving non-Europeans in our political controversies, approve the purpose of the Day of Protest and Mourning, regarding it as being, in the circumstances, a remarkably restrained protest against iniquitous

legislation. The conduct of the non-Europeans, whether they supported or ignored the strike, seems generally to have been good, as police officials and the Minister for Native Affairs have alike testified.....In all the circumstances, the wiser, as well as the juster and humaner policy, would have been to impose a lesser penalty than dismissal on those who, for one reason or another, stayed away from work. It is satisfactory to record that some Councillors, notably the Deputy Mayor, Mrs. Mayfons, showed wisdom, justice and humanity in their contributions to the City Council's discussion. Of the remarks of some of the others perhaps the less said the better. The Mayor in particular does not seem to have been happy in his intervention, if his words have been adequately reported. To himself, no doubt, he appeared as a strong man; to some, however, his heroics during the discussion must appear to have been almost ludicrously disproportionate to the occasion, and unlikely to enhance his reputation amongst people of sense and humanity.'

Pakistan Plan To Settle S.A. Indian Question

Mr. Liaquat Ali Khan, Prime Minister of Pakistan, before leaving for Pakistan is reported to have suggested to Mr. Attlee that Britain should call a conference to settle differences between members of the Commonwealth, particularly the dispute between the Indian Republic and Pakistan over Kashmir and East Bengal, and the Indian-South African issue. Mr. Liaquat feels very strongly that such disputes should not be carried to the United Nations but should be settled within the Commonwealth. Mr. Attlee's answer to this proposal was it is stated, to ask Mr. Liaquat first to see what reaction he could secure from Pandit Nehru. Mr. Liaquat is expected to have a meeting with Pandit Nehru very soon after his return to Karachi. Trade relations between South Africa and Pakistan are now good, and means of improving them were discussed in general when Mr. Eric Louw Mr. and Liaquat met in London.

S.A. Indian Question To Come Before U.N.

Last Monday India formally asked the United Nations to place South Africa's treatment of Indians on the agenda of the next session of the General Assembly. The return of this subject to the agenda follows the passing of the Group Areas Act by the South African Government. The Indian Government has declared that the Act prejudices the round table conference which the Assembly had recommended India, Pakistan and South Africa to hold.

Sane Advice To S.A. From U.S.A.

The hope that the South African Government would soon take a different course to its present segregation policy was expressed in a leading article of the 'New York Times.' The paper said it was possible to understand some of the psychological and emotional basis for the policy, but unfortunately the problem had international as well as domestic aspects. The paper continued that, included in those against whom legislation was aimed, were a number of Indians and Pakistanis who "naturally feel a deep sense of injustice and whose cause is espoused by their homelands. "It will be difficult, if not impossible, for the affected Commonwealth nations to sustain normal friendly relations while this statute is in effect. For the sake of South Africa's own great non-White population and for the sake of international amity, it is earnestly to be hoped that a different course can soon be taken."

World Youth Federation Condemns S.A. Policy

The World Federation of Democratic Youth, through its president, M. Guy de Boysson, sent strong letters of protest against the Group Areas Bill and the Suppression of Communism Bill to the South African Prime Minister and to the General Secretary of the United Nations Organisation. Writing to Dr. D. F. Malan, M. de Boysson says: "The Bills... bear striking resemblance to the discriminatory and ghetto laws instituted by the fascist powers in Hitler Germany and Nazi-occupied countries. They give to the Government unbridled dictatorial powers over the most elementary liberties enjoyed by the common man in any country. "The Charter of the United Nations and the Charter of Human Rights, accepted by the Government of the Union of South Africa, make it a duty for all the members of the United Nations to respect the fundamental liberties of citizens without regard to their racial origin or political opinions." Pointing out that the UNO Assembly had strongly criticised South Africa in the past, the W.F.D.Y. appeals to the UNO Secretary-General to intervene "in order that the Malan Government is made to respect the minimum of human liberties enjoyed by its subjects."

London Paper Condemns S.A. Fascism

Describing the Group Areas Act as "frankly a fascist legislation this "London Tribune" says: "in the past it has been argued that whatever happens inside South Africa is her own business. Can the Commonwealth countries really remain in the face of what is happening inside the Commonwealth curtain. The 'Tribune' observes "there are clear signs that United Kingdom, India and Pakistan are not going to remain silent. The Group Areas Act gave to the Minister of Interior right to divide whole of South Africa into residential zones for its multi-racial society and it gave him absolute powers over disposal of all land right in the Union. Even more staggering are powers he seeks in the Suppression of Communism Bill which in the guise of outlawing Communism destroys every vestige of democratic principles in the Union."

Erroneous Picture Of Govt.'s Legislative Programme

Mr. Eric Louw, the Union Minister of Economic Affairs in a Press interview during his visit to England, speaking of the Government's legislative programme to deal with the Union's colour problem said the measures which had been adopted during the last session, in the face of strong Parliamentary opposition, would give the non-Europeans full opportunity for progress and expansion, while safeguarding the position of the relatively small European minority. "The Government had the satisfaction of knowing that in regard to both the colour and Communism issues, it has the support of the vast majority of South Africa's White population." Mr. Louw said that dispatches sent to certain British newspapers by their local correspondents in South Africa created entirely false impressions as to economic conditions in the Union and also in regard to the Government's policy on the colour and other issues. "These Press dispatches are sent with the obvious purposes of trying to prejudice the British public, and particularly financiers and industrialists. I would point out that those who pay heed to those misleading and often malicious reports will be the losers of opportunities seized by those who keep an open mind. The same applies to those who are led up garden paths by the type of person who pays a short visit to the Union, there meets only one section of the population, reads only the anti-Government Press and then proceeds to write a book which reeks of prejudice and propaganda, and which teems with glaring inaccuracies in regard to a matter on which a schoolboy could have enlightened him."

Mr. Eric Louw seems to have the self-satisfaction to believe that he is the only person who is fit and proper to give true information about South Africa and that all the others are incompetent to do so. We would suggest that Mr. Louw has given an entirely erroneous picture of the Government's legislative programme. For instance he did not say that there has never been so much discontent among the non-Europeans as has been caused by the passing of the Group Areas Act and the Suppression of Communism Act, and as a result of the Government's Apartheid policy in general. He did not tell them that the Nationalist Government keeps only one eye open and hence only sees one side of things and knows nothing and cares less about the other side.

'Natal Witness's Criticism

Criticising the above statement made by Mr. Eric Louw the 'Natal Witness' in a leading article on Wednesday July 5, writes:

".....Generally in the interests of truth, and more particularly because those who are fighting the battle for sound political principles in South Africa need the moral support of people in Britain, we trust that Britain will not allow Mr. Louw to pull the wool over her eyes as to what is happening in South Africa. What Mr. Louw did not say is a great deal more important than what he did. South Africa has taken giant strides along the the road to the police state. Political conventions and traditions, participation in which is the greatest single factor in Commonwealth unity, have been ruthlessly trampled down. No man knows what established political institution or recognised constitutional practice the Nationalist Government will assail next. Race relations have been brought to the point at which a crisis may occur at any moment. These are things which naturally Mr. Louw did not say, and they are things which should be known in Britain.'

Non-Europeans Should Pay For Their Own Education

—Says A Retired Police Official

Major J. E. W. Beyer, a retired police official, told the Maritzburg City Parliament last week that unless the Government took action to stop European expenditure on Native and Indian education, the European people of South Africa would in 50 years' time, be in the same position as the Dutch were in Indonesia when they were told to "clear out" by the Javanese. The Native, said Major Beyer did not contribute much towards the Exchequer. He should be educated to a certain extent but this should not be the burden of the European but of the Natives

in his own areas. He should be taught to read and write and do elementary arithmetic. One of the reasons why the Natives and Indians should not be educated at the expence of the Europeans was because both races were polygamous. "You have Indian families of one Indian man with four wives and 31 children. The question is whether 2,500,000 Europeans should be responsible for educating the 34 children of each Indian I say no." Major Beyer criticised a mission school which, he alleged, was teaching its Native pupils astrology. "These Natives, boys and girls should be taught farming and home crafts and duties," he said.

£20 is spent on the education of a European, £5 on an Indian and £3 on Native. There are eight million Natives in the Union. Every adult pays a poll tax of £1. He pays wheel tax if he has a vehicle. He is taxed without representation. The European has enriched himself on the sweat of Indian and the Native. Is it not ungenerous, in view of these facts, to say that the European pays for Native and Indian education? The Indian of course in addition pays rates and taxes without getting the full benefit, which all goes to the European. The European who forms one fourth of the population gets the lion's share of everything, a 3rd the best of everything and yet must he continuously complain? According to Major Beyer one would think every Indian is a polygamist. He will be surprised to find that there are not as many even as could be counted on his fingers. And even in such cases there are hardly any cases of more than two wives. If polygamy is practised in South Africa is that not a reflection on Western civilisation which denies the benefits of that civilisation to the non-Europeans by seeking to keep them herded up in areas discarded by the Europeans and left to "stew in their own juice?" It is a blessing that we have not many like Major Beyer otherwise it would be a sorry day for Western civilisation.

Colour Complex

Thus 'The Natal Daily News's "……With Group areas, Registration, Anti-Communist and Immorality legislation, Colour comes out more sharply as the motivating principle. A Colour-complex is becoming a Dictator and, where a Dictator flourishes, liberties dwindle and wither to the vast detriment of the private right of decision and choice. When the State is mastered by an idea—or a fear—the citizen must share them, or suffer.

Plea For A Greater Patriotism

Speaking to a number of senior pupils from Natal schools, at the rotary luncheon, Mr. R. G. McGregor, President of Rotary and American Consul in Durban said, people, and particularly the young people of a country, needed occasionally to remind themselves that they were all part of a common humanity. „Regardless of our nationality and in spite of those symbols that give us patriotic feelings towards our own countries, we need more and more to come to the conclusion today that until we can accept our nationality as a mere circumstance of birth and consider our work in life in relation to our fellow man regardless of his nationality, we have no right to call ourselves free citizens of the world at large. This is the goal and in this objective the United States hopes to continue to play a leading part."

A Thought For South Africa

Thus the 'Natal Witness on the Korean War.

This latest example of Communist aggression has again demonstrated, though no demonstration was needed, how ubiquitous, unscrupulous and sinister an enemy Communism is. To check its growth, and so far as possible to root it out, in the free world is a manifest necessity. Some may unthinkingly draw from this the conclusion that the South African Government is justified in the measures that it has recently taken against it. Our own conclusion is entirely the opposite. The very fact we feel strongly the necessity of fighting Communism acutely in South Africa, alike because of the international situation and because Africa offers such a fertile field for its growth, fortifies our condemnation of the South African Government for the methods which it has chosen to adopt. It is monstrous, at a time when the whole freedom-loving world should be united against the danger of Communism, to pass legislation which every lover of freedom is bound to feel as an outrage. It is monstrous to exploit the Red menace to lead South Africa on the road to a totalitarian tyranny scarcely less abominable than that of Russia itself. The best contribution that the Nationalist Government could make to fight against Communism is to withdraw its Suppression of Communism Bill, cut through all routine and red tape, re-assemble Parliament and pass a measure on which the overwhelming majority of South Africans could agree without doing violence to their deepest convictions.

"Africans Orphans Without Words"

This was the darkest hour of the Africans' existence, Mr. R. L. T. Tshaka, president of the Transvaal African Teachers' Association, told the 44th annual conference of the Association in Pietersburg last week. 'It is an age of jealousy and personal aggrandisement, of vindictiveness and revenge for past wrongs and of inter-racial disharmonies," he said. "If your race is not in power, then all that remains for you are deplorable social conditions, unemployment, poverty, starvation, prisons and lack of housing. All this is called apartheid." There was no vestige of Christianity and no glimmer of hope for future racial harmony. The present Government had driven Africans out of the universities and had deprived them of the valuable school feeding scheme. At the moment, the Government has given up the battle against the ever-rising cost of living and has brought about the "so-called riots, which are actually wars in miniature." "It is now crystal clear to us that in South Africa we orphans are without guardians. Times have radically changed. We are being challenged as a group and we therefore have to accept the challenge, else we perish. Nobody will save us from this bondage unless we are prepared to do it ourselves." The delegates were welcomed by the Mayor of Pietersburg.

Sentenced Under Immorality Act

William John Ross (27), who whistled and passed a remark at a non-European woman, was fined £10 (or a month) by Mr. H. B. Erlank in the Capetown Magistrate's Court on Monday for crimen injuria. Ross, who pleaded guilty, said he was drunk. Mr. S. Katt (for Ross) asked the Magistrate to impose a "nominal fine." Mr. Erlank replied: "Why a nominal fine? What would have happened if a Coloured man had done this to a White woman? This woman is just as entitled to the protection of the law as a European."

The Coloured People's National Union, in a telegram to the Minister of Justice last week protested against alleged discrimination in the sentences imposed upon Coloured people and Europeans under the new Immorality Act. The telegram drew the Minister's attention to two recent cases where European men were given suspended sentences, whilst the women concerned in the same offences were sent to gaol. Mr. G. J. Golding, chairman of the C.P.N.U. in an interview with the Press, remarked further that the names of the Coloured people convicted under the Act were always made public, while the names of the Europeans were suppressed.

India Is A Neighbour

'The Cape Argus' dated July 5, writes:

PAKISTAN'S offer to approach India to reverse the decision not to take part in the proposed round table conference with South Africa deserves serious consideration. It would be a sad thing if the first major test of external policy since this Government took office were to result in total failure. Yet this is what is happening. India has refused to take part in the conference, and the exchange of views has degenerated into a dreary correspondence over the point whether the delegates at the Cape Town talks had proper knowledge of the Government's intention to pass the Group Areas Act. Behind this there is a real opposition of views between India and the Union, which it would be obviously foolish to minimise. But need it obtrude as between one nation and another?

We as well as India ought to make every effort to heal the breach and reach understanding. India and South Africa have a duty to the world. That duty is to do all in their power to maintain peace and seek for concord in the Indian Ocean—one of the few areas of the world that still enjoy tranquility, even though violence is now creeping towards its eastern border. Peace can be preserved against external threats as long as it is based on a firm and realistic understanding between the leading countries of the region, among which both India and South Africa are reckoned.

We may see, in India's hesitant attitude on Korea, her sense of her own danger, which must sooner or later surely lead her to doubt the wisdom of persistent non-co-operation with other countries of the Indian Ocean. But our own Government must also be prepared to persist in the restoration of good relations with India. The days when South Africa could pursue the curious tenor of her way in geographical isolation are gone. Henceforward, external affairs will play an increasing part in the South African story, and the relations with India will be prominent among them. It would be wise not only to accept the offer of Pakistan but also to recognise frankly that India, Pakistan and ourselves are members of one world. Oceans no longer divide—they join.

NATIONAL PROTEST DAY

THANKS BY DR. J. S. MOROKA

The following is the text of the statement issued by Dr. J. S. Moroka, President-General of the African National Congress:

I WISH to thank one and all—those freedom-loving people of South Africa—who took part in the furtherance of the idea and the purpose of Monday, June 26. It was a day of National Prayer, a day of national protest against injustice.

As has so frequently happened, the Government machinery of intimidation was so organized and so painstakingly tuned to immediate action as to strike terror into the hearts of those of you whose ice-like convictions and courage melted on Monday morning as easily as it had crystallized on Sunday evening. It must be admitted that the Government had made very elaborate preparations. Not only were thousands of police on the alert throughout South Africa, but even units of the South African Defence Forces stood by against unarmed workers. Government officials — Magistrates, Native Commissioners and Superintendents of locations—untiringly issued call after call to people back from the path of democracy. Those who intended to take part in the protest were threatened with loss of their jobs. In some locations, Headmen, Blockmen, and even Chiefs had ignominiously succumbed to the Government's strategem of intimidation, and they had swelled the forces represented by the South African Police and units of the Defence Forces. These are some of the facts which stare one in the face as one holds even a passing post mortem of the events of June 26. Again I say to those of you who with or without a knowledge of these ominous facts took part in the observance, bravo! and thank you.

The good wishes of the democratic outside world have been with us from the earliest stages of our preparations for June 26. We have been very appreciative of the heartening encouragement and other indications of moral support which have come to us from overseas from various organizations, the Press and many individuals in this our moral struggle. It is a struggle for very existence and to keep the camp-fires of democracy flickering. It is encouraging to know that our voices are not those of the wilderness.

The Government took serious notice of the day of protest. It was fitting that that should have been its attitude. For far too long have the various governments of South Africa taken the non-Europeans lightly. We would that we were taken seriously because we are in dead earnest about our intentions to live in this land untrammelled, to live under human and humane conditions, to live in peace and harmony with those other human-beings whom it has pleased Providence to place in this part of the globe. This is the undertaking which I have given times out of number to White South Africa.

If our cry is not heeded; even if and when our people are told not to heed the call of their leaders; in the very teeth of subtle or violent opposition; we will go on because we are unshaken in our belief that our cause is just. We will steadfastly make our people realize the justice in our cause and we know that that knowledge, that realization will rally them round their leaders.

Force and intimidation—the weapons of oppression—can keep prisoners in jail, but they have never succeeded to keep a nation down. They will not keep the non-Europeans of South Africa down. Justice and fair-play alone can satisfy the demands of our case. We are painfully aware that the Europeans have too much power to restrict our movements by an elaborate system of passes. Our houses are subject to periodic police raids, and with the Group Areas Bill we shall be fossilized into racial and tribal strata. By a host of governmental, provincial and municipal regulations we do not have the chance of a ghost to call our souls our own. We are treated as though we were the private property of White South Africa. But the wide democratic and Christian world is with us in our tribulation. In South Africa herself the Christian churches, barring one, have declared themselves against the intolerable treatment meted out to us so systematically by the South African Government. Many other organisations here and abroad have voiced their deprecation of the way the South African Government has chosen to deal with us as though we were a pest to be eradicated from the fair face of South Africa.

Whatever has been said to the contrary, we are satisfied with the success of the protest day. We have shown South Africa and the world what we can do if we stand united in a just cause. We are proud to think that our people behaved extremely well and those who tried to raise a terrific storm out of a tea-cup by untalled for reminiscences of the bloodshed of last May by inciting references to preparations of a military character, must be, by now, disillusioned. To all non-Europeans who took part in the protest and who behaved so exemplarily, I say thank you again.

Let it be clear to any who may entertain any doubts that the step we took was taken after all other possible avenues of coming to some understanding with the South African Government had been fruitlessly explored. It is the only language we think the Government can understand. Our respect for law and order is not something that we put on on occasions. It is part and parcel of our nature. It is the theme of all those, even from abroad, who have anything to say about us. But there can be no lawlessness where the laws are such that they cannot be obeyed.

All of us—lovers of justice and fairplay—will stand together more solidly in the future than we have done on this occasion.

SEGREGATION IN UNIVERSITIES CRITICISED BY PRESIDENT OF NUSAS

OPENING the annual Congress of the National Union of South African Students in Grahamstown on Monday the President Mr. P. V. Tobias said that the Government's interference with universities and its attempts to institute apartheid at Witwatersrand University was the first step in a movement towards herding students "into unilingual kraals."

During the year there would be increasing State interference with the universities, seriously menacing their liberties.

"Unless we take a firm stand now to oppose the misuse of our educational institutions for political ends and to preserve our traditional academic freedom, we may wake up one day to find it is too late."

Nusas would interpret its functions from no party political action aspect, but it was realistic enough to be prepared for political action on behalf of its members should their rights, their interests or their freedom as students be jeopardised.

Nusas would fight to defend academic freedom. "Such political action is regarded as legitimate, even for an avowedly non-political body like Nusas, provided it has as its aims the protection and promotion of students' interests and liberties and the democratic basis of universities, and provided its aims are not the advancement of any partisan cause or political party."

Among the "subtle devices" that were undermining academic freedom were the Ministerial decision to restrict and terminate the scholarships for Natives at Witwatersrand University, the termination of the temporary permit of a Portuguese African student at Witwatersrand University, the refusal of interprovincial permits to two Indian students from Natal, the refusal of a passport to a Native woman teacher who had won a scholarship in India, the refusal of a passport to a student who wished to go on an overseas tour and the political attacks on "mixed" universities and on Nusas itself.

"The attenuation of numbers of non-Europeans at 'mixed' universities will be the prelude to a softening up of public opinion for legislating for apartheid at universities."

Not only was there a general "build-up" for university apartheid between Black and White, but "all indications point to an eventual complete and compulsory segregation of English-speaking from Afrikaans-speaking educational institutions."

Nusas would have to reaffirm its belief that South African university education must remain from State interference and that each university must retain the right to decide for itself what classes of student should be admitted, without reference to the policies of any ruling political party.

Each university must also be allowed to appoint academic staff without reference to governmental authorities and to conduct its course as it saw fit, and not in accordance with any state-imposed system of thought.—Sapa.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—by M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—by Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—by Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

INDIAN PRESS COMMENTS ON KOREAN WAR

KOREAN war is the main topic of comment in Indian papers. 'Times of India' while hoping that it might only be a "border incident intentionally provoked as feeler," fears that it might get out and develop into a major conflagration. Commending US. action in referring the matter to United Nations, the paper warns "the issue has to be viewed from the point of view not so much of U.S.A.'s cold war strategy as interests of Asian people. People of Asia will resent nothing more than that Korean conflict should spread and their continent become a scene of major armed struggle between two power blocs.

'Hindustan Times' is frankly sceptical of UN cease-fire appeal having any effect and says the appeal is superfluous; the main issue is assistance to UN to enforce Security Council resolution. At the same time the paper feels that with Communist China and Soviet Russia behind invading Koreans the possibility of American intervention to developing into a third world war has to be taken into consideration. The paper concludes: "the whole tragedy is warning that both in the interests of UN and world peace the deadlock over admission of Communist China and boycott of UN by Russia must be ended as quickly as possible."

'Bharat' refers to dangerous potential that has been let loose in Korea and hopes that it will make world's statesmen determined to confine Korean war to its limited locale. If it can also prompt in big powers new enthusiasm to revive United Nations as an effective organ of peace instead of living it to die when rivals race towards their common doom Korean outbreak will have served the purpose of much needed prod. If it does not, civil war will only mean some Korean fodder for some big power cannon.

Typical is comment of 'Indian News Chronicle' which says that India's decision to accept the Security Council's resolution on Korea, "is the logical outcome of the policy of dynamic neutrality to which India's Prime Minister has repeatedly pledged her allegiance—it fully reflects the mind of the country and it would be welcomed by every section of people." The paper adds India "had done it in pursuit of her own ideals and objectives and not because she desires to support the United States or stand by the Commonwealth. Her action will be conditioned by future events and she will watch for every opportunity for restoring peace and international security."

Under the caption "No Other Way" the 'Bombay Chronicle' emphasises that India's policy of neutrality does not mean indifference to rights and wrongs of international issues but rather disapproval of advance commitments in support of one or other bloc. The paper argues India's support to the second resolution of the Security Council "is not in contravention of frequently reverberated policy of not committing herself in advance. It is the logical consequence of the trend of events that have taken place after the first resolution was adopted and virtually ignored by North Korea."

The 'Statesman' thinks that India's decision was unavoidable and also advisable. In a matter of this gravity it was essential that India should neither in fact be, nor appear to be rushed. Remarking that her decision is directed against no great power as such, the paper observes: "should Russia back down—whether as a result of latest United States demarche or for other reasons—there is nothing to prevent India returning to her original position of neutrality. Further disapproval of aggression does not necessarily involve endorsement of Syngman Rhee regime in Southern Korea. However the paper finds it difficult to agree that there has been really no new departure in India's foreign affairs. It observes: "now in Korea has first been demonstrated to Asia International communism on the march. It is not domestic uprising. It is plain invasion by those who having failed to let their ends otherwise have decided to achieve them by war. Here certainly is a situation in which India cannot be neutral. There can be little doubt that it forms part of the general pattern in which Indian neutrality might be equally difficult.

MYSTIFIED MEN

THE REMARKABLE STORY OF PAUL AND IVAN

By JAMES WELLARD in 'Newzealand Weekly News'

A COUPLE of characters—almost as strange as Martians—have shown up in Italy.

Paul and Ivan, as they are called for want of better names, are two heavily bearded men who have been living in Italian concentration and displaced persons camps since 1946, when they were brought down from Austria with a group of prisoners of war.

During the last three years nearly all the displaced persons and most of the prisoners of war have passed through screening commissions, and been repatriated or sent abroad as emigrants. But nobody even knew what to do about Paul and Ivan because nobody had ever been able to communicate with them.

A Strange Language

The two exotic looking men are not dumb. They talk together in a strange language, and have always shown every desire to co-operate with their interrogators. They have always been well conducted and contented inmates of various camps. At first it was assumed from their appearance that they were Mongolian, Tibetan, Turkish, or Hindu. Interpreters tried 39 languages and dialects on them but without success.

Paul and Ivan smiled, raised their eyes and tried desperately to understand. It was no good. A myth grew up around these two men. It was said that they came from a lost community somewhere in Tibet—the first citizens of Shangri La to arrive in the West.

Some unsuccessful attempts were made to teach them Italian. One pedant maintained the language they spoke was Etruscan—an ancient Italian language which has never been deciphered. Finally, an Italian Orientalist, and one of the most gifted linguist in the world, Professor Mario Turru, head of Paul and Ivan. He tried one after the other of the dialects spoken between the Urals and the Gobi Desert. At last, when he was speaking in one of the most obscure of Mongolian dialects, Paul and Ivan broke into large smiles of pleasure. The key had at last been found which could unlock the mystery of Paul and Ivan.

They were men of a remote region of Central Asia where live only a few thousand shepherd nomads on the edge of the Gobi Desert. When the pair begin to talk, they told one of the strangest stories of the war.

The story begins in 1940 when the pair were tending their flocks as remote from civilisation as the pigmies of the Central African forests. In 1940 a party had been sent by the Soviet Government to study life and conditions in the region. Paul and Ivan had been selected by the explorers to be taken back to civilisation for further study.

In 1941 before even they got to Moscow where they could have been under the protection of a scientific commission, they were conscripted into the Red Army. As they spoke no Russian and none of their comrades spoke their own tongue Paul and Ivan hadn't the slightest idea of what this was all about, or what they were supposed to do, or why. But they settled down philosophically to army life, eating, sleeping marching but never being able to address a word to anybody. Anyhow, it is clear they saw action at Stalingrad; and in the confusion of that tremendous battle got captured by the Italians on the front.

Italian Uniform

The Italians finding them friendly souls assumed they were some kind of anti-Bolshevik partisans and put them into Italian uniform. Paul and Ivan now proceeded to fight the Russians with the same indifference that they had fought the Germans and Italians. It was all the same to them. When the Italians retreated to the Don, Paul and Ivan were transferred, as labour troops, to the Germans. The Nazis sent them to Berlin as labour troops. At the end of the war they were fighting the Russians on the Eastern approaches of Berlin, were captured by the Red Army, and sent with S.S. men to concentration camps in Austria. From Austria they were transferred by an Allied Commission to Italy. From 1940 until the other day they had never been able to communicate with a single person except each other.

Now Paul and Ivan have left under Soviet auspices, for Mongolian Kirghiz. When they had finished telling their story to Professor Turru, Paul asked: "What were all these people fighting about?" Professor Turru didn't feel he could go into that. "It was a war between the nations." he told Paul.

"Yes. But who won it?"

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - including postage.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Phoenix, Natal

Things In General

Prime Minister Pandit Nehru Sends Messages To United States

The Prime Minister Pandit Nehru sent following message to United States Secretary of State on American Independence Day (July 4). "It gives me great pleasure to convey ■ you and Government and people of United States of America most cordial greetings and good wishes of Government and people of India on anniversary of your National Day. My visit to your great country last year has strengthened my belief that in cooperation with other democratic and liberty loving nations United States of America can make mighty contribution towards world peace and prosperity". Secretary of State in his reply says "it is a source of profound satisfaction that good wishes of India should be voiced by one of our generations living symbols of urge of peoples of world for freedom. "International peace and expanding prosperity are only conditions under which democracies can continue to enjoy fruits of their hard-earned independence. World's best hope that these conditions can be obtained lies in continued and greater cooperation amongst democratic and liberty loving nations. Your recent visit to United States further strengthened already close bonds of friendship between India and United States and confirmed American convictions of India's dedication to common effort of all free peoples."

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Cuticura

TALCUM POWDER

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation

ABSORBENT AND COOLING

310

"Kashmir's Accession To India Is Final"

Declaring that "there ■ nothing in common between Pakistan ideology and Kashmir political faith" Chief Minister of Kashmir, Sheikh Abdullah said that "Kashmir's accession to India is final and will last so long as our aims and ideals continue to be the same as they have been in the past". He said "Pakistan and Kashmir can never meet like two parallel lines running away from each other as our very fundamentals of faith differ". Abdullah who was broadcasting on second anniversary of Srinagar station of Radio Kashmir said that leaders of Pakistan had been forced to admit that it was the right of Kashmiri people alone ■ decide future of their country. "Acceptance of this principle by Pakistan is our first victory and world will soon know what the verdict of Kashmiris will be" ■ said.

Maximum Age For Minister

At 61 years, Prime Minister Pandit Jawaharlal Nehru thinks that the maximum age for a Minister should be about 70. The Prime Minister gave this opinion when he replied to a correspondent who after commenting on the average age of the Pandit Nehru Cabinet asked the Prime Minister whether he was averse ■ young men being included in the Cabinet. The Prime Minister Pandit Nehru replied: "When I was 20 years I thought 30 quite out of date. When I came to 30 I changed my opinion and decided 40 was the limit. At the present moment the limit in my opinion is about 70."

A Bed Of Thorns

The Prime Minister Pandit Nehru described the office of a Minister as a "bed of thorns." He said: "I am surprised why some people long to be Ministers. I do not know of a job more difficult or troublesome. This is a prison house—a bed of thorns." The Prime Minister was speaking at a farewell party by the citizens of New Delhi to the outgoing Ministers of the Central Cabinet and Mrs. John Matthai.

Rev. Scott's Comment

Rev. Michael Scott, well-known South-West African leader, said in London recently, that if the Union Government's racial policies were followed ■ a logical conclusion, it might become necessary for Britain and other powers in Africa to intervene. Mr. Kingsley Martin, editor of the 'New Statesman and Nation,' warned that if a Fascist attitude were adopted by South Africa it would lead to a conflict.

India Does Not Contemplate Military Alliance

Addressing a press conference in Jakarta last month the Prime Minister Pandit Nehru declared "it is utter nonsense to say that we want to be the leaders of Asia". He added "India wants to be left alone ■ develop her own country". Questioned on the possibility of an India-Indonesia Pact or treaty Pandit Nehru said that no such Agreement was being discussed or was especially likely to be. But he saw nothing against some arrangement by which trade between the two countries might benefit. He said that as India and Indonesia were non-military powers it was not reasonable to talk about any form of military alliances. He described such talks as betraying a complete lack of understanding of us, by military powers". "All our influence is in the moral plain". In political sphere such influence was in persuasion and in being bold ■ vote at the U.N. Apart from ideological reasons there were also practical reasons for not having recourse to military, he added. Pandit Nehru said that during his stay in Indonesia he had had general talks with Indonesian leaders and there was a proposal to send some ki■ of trade delegation to India to discuss trade matters but there was no talk of treaty or friendship such as India was having with Afghanistan, Iran, Switzerland and other countries.

NOW EVERY WEEK!

NAIROBI
TO
BOMBAY

IN LESS THAN A DAY!

By Constellation Aircraft

Immediate connections for all parts of India, Pakistan, Ceylon and the Far East.

AIR-INDIA International LTD.

Shell House, NAIROBI
P.O. Box 1010.

Write to us or consult your nearest IATA Agent for full particulars including connecting services to Nairobi.

India's National Income

India's National income increased from Rupees 204 per capita 1945-46 to Rupees 228 per capita in 1946-47 according to the Economic Adviser to Government of India.' This increase is not real as allowance has to be made for the rise in the general level of prices by about 2.5%. Total net national income in 1946-47 stood at Rs. 558000 million. This figure is for the whole of the Indian Union provinces ■ constituted after partition and does not include States merged into them subsequently. India Government has announced three per cent loan of Rupees 300 million maturing in 1964 issued at par and redeemable also at par. Subscription list will ■ opened on July 16 and closed on July 21. 2½% 1950 bonds have been offered on conversion terms, bonds being accepted at par for 100 rupees of the new loan applied for!

NEWS IN BRIEF

We wish to thank an unknown donor for the donation of £1-1-0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

A promise to offer all possible help to industrialists in setting up new industries was made by by the Central Government Minister for Industries and Supply, Hare Krishna Mahtab, addressing the Committee of the All India Manufacturers Organisation in Bombay.

An Indian painter's picture entitled 'Sisters' has been accepted and is now on view at this year's Royal Academy Summer Exhibition in London. He is Alfred David Thomas of Agra. Thomas had held one-man shows in Switzerland, Italy, U.K. and U.S.A. Two of his paintings were purchased by the Pitti Gallery in Florence, Italy.

Addressing closing session of 33rd Conference of ILO in Geneva on July 1 Indi's Labour Minister, Jagjivan Ram who is this year's President said World was now at cross roads of peace and war. General peace was not possible without social peace it was this that ILO was striking to achieve all over the world.

* *

Indian Government have agreed to return of 5,000 Muslims to India in first instance on condition that these persons must all be recent internees that is those who left Uttar Pradesh between 1st February and 31st May, 1950.

* *

During week ending June 25 on average about 5,000 Hindus daily returned to their homes in East Pakistan. In reverse direction over 2,000 Muslims daily returned to West Bengal. Total number of Hindus who migrated to West Bengal during week was 59,934 and those who returned to East Pakistan was 34,431. Total number of Muslims who migrated from West Bengal to East Pakistan was 27,356. Against this 16,219 returned to their homes in West Bengal.

* *

In a press interview in Bombay recently, the Socialist leader, Mr. Jayaprakash Narayan welcomed the steps taken by the Security Council on the Korean question. He expressed the hope "that steps that are being taken will not go beyond restoration of 'status quo ante-bellum.'"

* *

The Indian Naval Squadron returned to Singapore on June 18 after completion of combined exercises with R.A.F. and Far Eastern Squadron of Royal Navy in Far Eastern waters. Singapore Regional Indian Congress entertained officers of Squadron to Buffet dinner.

* *

Typewriter manufacturing plants are shortly to be established in Bombay. One plant will be erected by a firm which has concluded an agreement with a British concern for technical aid and patent rights. Part of necessary machinery has already been imported. Other factory will be established by an Italian firm.

* *

The Central Board set up by the Indian National Congress for organisation of youth in the country has decided to hold the first session of Indian Youth Congress at Nasik on occasion of the annual session of Congress.

SONNY MOODLEY BENEVOLENT FUND

By S. L. SINGH

TO any person knowing the late Sonny Moodley, the mere thought of the creation of a Benevolent Fund to tide his widow and six minor children would have been treated with derision but, nevertheless, the fact stands out true. Sonny Moodley, hale and hearty, in the prime of life, was struck down, and from his collapse never recovered. He was buried with honour and dignity becoming such a national spirit, but the problems which have arisen in connection with the maintenance of his family, education of his children and housing, have to be solved. Sonny Moodley lived for his people and the gymnasium, which he built up to a very high standard, from which champions of the boxing ring, physical culture, weight-lifting and wrestling emanate. Many a young man is under a deep debt of gratitude to the deceased physical expert, and the many tournaments held have demonstrated the rising surge of physical fitness, both amongst and men women.

Standing at the graveside, striking tributes were paid to this pioneer of physical culture. In fact, glorious terms were used in paying homage to the deceased soul, and this filled one with gratification to think that the community appreciated the efforts of the deceased, but the testing time has now dawned when his widow sits stranded with her six minor children, the eldest of whom is 11 years. She has no home, but a refuge which has to be paid for, if it is to become her future home. She has no source of income, but for the philanthropy of the members of the Sonny Moodley Gymnasium who give her a small sum to maintain herself and her children.

There is a mortgage bond over the property of some seven hundred and fifty. Sonny Moodley having purchased this property for eight hundred and fifty pounds. He had a regular job, but most of his earnings were dedicated to the gymnasium, his family receiving his secondary thought. Such is the pathetic story of the late Sonny Moodley. He was insured but allowed the policies to lapse.

A representative committee has been set up to see what can be done to give the widow and her little mites some relief for, without a home free from financial implications, no security of tenure can be had, with the result that the family conditions may deteriorate to such an extent that they may be broken up and drift as individuals—a burden to the State and a living disgrace to the community.

The officials of the Natal Amateur Weight Lifting and Physical Culture Association have come to the forefront to raise funds, but their efforts in the weight lifting department and the wrestling section have brought the committee no financial gains. In fact both shows were run at slight losses. The open competitions, the last of the series, should be productive of financial benefits.

Various sporting bodies, individuals and other organisations have been written to for their assistance in raising funds, and it remains to be seen whether the tributes paid were lip service only or whether there was sincerity of purpose and heart. The deceased with the members of his gymnasium were ever ready to assist in any cause, and it now remains to be seen the amount of reciprocity that will be translated into practical deeds.

By his pioneering efforts, Sonny Moodley was the inspiration to the formation of so many philosophical culture clubs now existent. He urged his men to perfect themselves in the art of physical fitness, and then spread the knowledge far and wide by the creation of new clubs and bodies. His soul has gone, but his spirit lives with us to watch over the destiny of his creations.

Can we call ourselves true sportsmen and allow the widow and her six small children to be bereft of all that Sonny Moodley held worthy and noble? Can we give his children a sporting chance to emulate the good deeds of their father? Time will tell whether we can hold our head high in posterity.

Anyone interested in this project can contact the joint hon. secretaries, Messrs. Ashwin Choudree and B. T. Maharaj at 122 Grey Street, or write to Box 580, Durban.

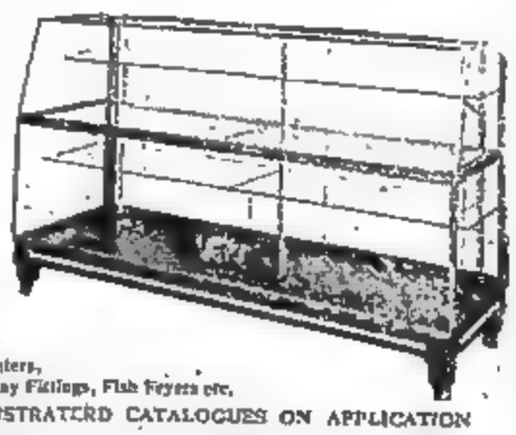
Death Of Mrs. Kamalam Francis Pillay

Death occurred of Mrs. Kamalam Francis Pillay of 21st Street, Vrededorp, Johannesburg, at the age of 68 years at the residence of Mr. Pucktee Pillay, 71 Crown Road, Fordsburg, on Friday, June 30. A large number of relatives and friends attended the cremation. Deceased leaves behind her son, Mr. P. Pillay, three daughters and a host of grandchildren and great grandchildren to mourn her loss. Messages of condolence and wreaths were received from Durban, Clairwood, Malonjeol-Dundee, various principal organisations and prominent local lawyers and business firms. Special thanks were extended to Messrs Monnie Pillay of the Indian High Commissioner's office, Peter Lingham, M. Tagarie, Jerry S. Pillay and K. Thambi for their kind assistance rendered.

Thanks

Mr. and Mrs. Pucktee Pillay express their sincere thanks and appreciation for the sympathetic messages and wreaths sent to them in their recent sad bereavement.

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class
Display Counters
and Showcases,
Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Fish Fryers etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show
104 MARSHALL ST. (facing Bacon House) Johannesburg.
Phone 33-4211/2 P O Box 8501.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૨૮ | શુક્રવાર તા. ૧૪ જુલાઈ, ૧૯૫૦. | છુટ્ટક નકલ પેની.૪

એકમાત્ર આશા

હિંદ અને સાઉથ આફ્રીકા વચ્ચે મુચવાયેલી રાઉંડ ટેબલ કોન્ફરન્સનો સવાલ હવે એકંદરે જોતાં પુર્ણ થએલો ગણાય. સાઉથ આફ્રીકાનો હીંદી સવાલ યુનાઇટેડ નેશન્સની, જનરલ એસેમ્બલીની આવતી બેઠકના એજેન્ડા પર મુકવાની હીંદે માગણી કરી છે. પાકીસ્તાન શી વલણ લેશે એ હજુ જાણવામાં આવ્યું નથી. પોતાની અમેરીકાની સફર પુરી કરી પાછા ફરતાં પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જનાબ લીયાકત અલીખાને, અખબારોના હેવાલો મુજબ, બ્રીટીશ વડા પ્રધાન મી. એટલી ને સુચના કરી હતી કે હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચેની કાશ્મીર અને પુર્વ બંગાળ વીયેની તકરાર તેમજ સાઉથ આફ્રીકા અને હીંદ વચ્ચેની યુનીયનમાં હીંદીઓ પ્રત્યેની વર્તણુક પરની તકરારનો ઉકેલ લાવવા બ્રીટને રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ બોલાવવી જોઇએ. તેના જવાબમાં મી. એટલીએ સુચવ્યું કે જનાબ લીયાકત અલી ખાને એ બાબતમાં પંડીત નેહરૂ નો મત લેવો જોઇએ. જનાબ લીયાકત સાહેબે કરાંચી પહોંચતાં તેમ કરવા કબુલ્યું છે. તેનું કંઇ પણ ઉપયોગી પરિણામ આવે એવી અમને બહુ ઓછી આશા છે. બેશક પાકીસ્તાનને રશ્ન એરીયાઝ બીલ સાથે કશો સંબંધ નથી. તેમને સાઉથ આફ્રીકા સાથે સારો સંબંધ છે અને યુનીયનના ઇકોનોમીક એફેર્સ ખાતાના પ્રધાન મી. ઝોરીક લો અને જનાબ લીયાકત અલી ખાન વચ્ચે હમણાંજ કરી થએલી મુલાકાતથી, અખબારોના હેવાલ મુજબ, એ સંબંધ વધારે મજબુત થવા સંભવ છે. પાકીસ્તાને સાઉથ આફ્રીકાની સરકારનો વિશ્વાસ સંપાદન કરી લીધેલો હોઇ તે યુનીયન પાસેથી સીધી રીતે જાણી લઇ શકે છે કે આ સવાલ, જે દીવસે વધારે ગંભીર બનતો જાય છે, તેનો કંઇ પણ માનભરેલો ઉકેલ લાવી શકાય તેમ છે કે નહિ. પરંતુ આ સઘળી અર્થ વગર ની ખાલી વાતો છે.

યુનાઇટેડ નેશન્સની આવતી બેઠકમાં પણ કંઈ મહત્વનું પરિણામ આવવાની અમને આશા નથી. સાઉથ આફ્રિકાના મગલાં ને ફરી વખોડનારો ઠરાવ કરવા સીવાય તે વધુ શું કરી શકશે?

શાંતીને ખાતર એક વસ્તુ અજમાવી શકાય ખરી અને તે યુનાઇટેડ નેશન્સની પહેલી બેઠક વખતે જનરલ સ્મટસે કરેલી દર ખાસ્ત મુજબ આ બાબતને ઇન્ટરનેશનલ કોર્ટ ઓફ જસ્ટીસ સમક્ષ લઇ જવામાં આવે. એ દરખા સ્ત જો સ્વિકારવામાં આવે તો સ્વા ભાવીક રીતે તેનો મુકાદો આવતાં સુધી રૂઢ એરીયાઝ એકટનો અમલ યુનીયન સરકારે મોકુફ રાખવો ઘટે. તેનો અમલ કરવાનો જો તે આગ્રહ રાખે તો આ નવી સુચનાનો કશો અર્થ નથી. અને તેમ થાય તો તે યુનીયન સરકાર અને સ્થાનિક હીંદી કોમ વચ્ચેનો સવાલ થઇ પડે જેમાં હીંદી કોમે પોતાના બચાવની વલણ લેવી પડે. મુંગે મ્હોંડે કાયદાને વશ થવાથી આ સવાલ નો ઉકેલ લાવવામાં મદદ કરવા કોઇ ઇચ્છતું હશે તે પણ અપંગ બની જશે. હાલની સરકાર એકલા રહેવાની પોતાની નીતી તેને ખુંચે એવું જ્યાં સુધી કરવા માં નહિ આવે ત્યાં સુધી એ નીતી તે બદલે એવો સંભવ નથી.

પરંતુ બીજું કોઇ આપણી મદદે આવવાની આપણે આશા સેવીએ એ પહેલાં આપણે, જેઓ તેમાં સીધી રીતે સંડોવાયેલા છીએ, તેઓએ માત્ર વાતથી નહિ પરંતુ વર્તનથી બતાવી આપવું જોઇએ કે આ જુલમી, અન્યાયી અને અપમાનભરેલો કાયદો અને સરકારની એપાર્ટહેડની સામાન્ય નીતી આપણને ખુંચે છે. એટલે ટુંકમાં કહીએ તો: "હીંમતે મરદાં તો મદદે ખુદા." હાથ જોડીને પરાઇ મદદની આશા પર આપણે બેસી રહીશું તો લોકો ના ફીટકારને પાત્ર ઠરીશું.

ખોટી રીત

આ પણા બીન-ગોરા ભાઇઓ—હીંદીઓ તેમજ આફ્રીકનો—જેઓને જુન તા. ૨૧ મીના વીરોધ દિને કામપરથી ગેરહાજર રહેવા માટે નોકરીપરથી કાઢી મુકવા માં આવનાર છે અને જેઓને કાઢી મુકવામાં આવ્યા છે, તેઓ પ્રત્યે અમે લઘી દિલસોજી ધરાવીએ છીએ અને તેઓને ફરી નોકરીપર લેવડાવવાનો જેઓ પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે તેઓના પ્રયત્નમાં અડચણ ઉભી થાવે એવું અમે કશું કરવા ચાહતા નથી. પરંતુ અમારે સખેદ કહેવું જોઇએ કે નાટાલ ઇન્ડિઅન ઓરગનાઇઝેશન તેઓની વતી જે રીતે રજુઆત કરી રહી છે તે રીતનો અમે વીરોધ કરીએ છીએ. આપણા દૈનિક અખબારોએ—ખાસ કરી 'નાટાલ મરકયુરી'એ એ બાબતની પુરેપુરી ચર્ચા કરેલી છે, અને એ પત્રે ડરબન સીટી કાઉન્સીલના અન્યાયની જે સીધી અને સ્પષ્ટ રીતે ટીકા કરેલી છે તેને માટે અમે તેના ઘણા જ આભારી છીએ. હકીકતમાં ત્યારે બાદ એ બાબતમાં વધારે કશું કહેવાપણું રહેતું જ નથી.

ડરબન સીટી કાઉન્સીલનો નીર્ણય જો અમલમાં મુકાય તો સેંકડો માનવી ઓ—પુરૂષો, સ્ત્રીઓ અને બાળકો—નું શું થાય તેની નાટાલ ઇન્ડિઅન ઓરગનાઇ ઝેશનને ઘણી ચિંતા થાય એ અમે સારી રીતે સમજી શકીએ છીએ. પરંતુ તેમ છતાં નોકરોનો યુનો અમે એટલો ગંભીર નથી ગણતા કે જેથી તેઓને પોતાના માલીકોને પગે પડી માફી માગવા અને નોકરી પર પાછા લેવાની ભીખ માગવાની જરૂર હોય; તેમ, મમે તેવું ગંભીર પરિણામ આવવા છતાં, તેઓની વતી બીજા કોઇએ પણ તેવું કરવું નહિ ઘટે. અમે નથી માનતા કે નોકરોનો દોષ એટલો ગંભીર હતો કે ગાંધુસે પોતાનાં સ્વમાનની પણ હદ છોડી દઇ પોતાના માલીકો પાસે કર મરતા ભિક્ષુકની જેમ જવાની જરૂર હોય. તેમ કરવામાં આપણે માલીકો ના માલીક-ઇશ્વરના ગુનેગાર બનીએ છીએ એ શું આપણે ભુલી જઇશું? ડરબન સીટી કાઉન્સીલ અને અન્ય માલીકો સમક્ષ વિનંતી કરવાની પણ કંઇક હદ હોવી જોઇએ. અમે કરગી ર એ સ્વિકારવા તયાર નથી કે વીરોધ દીન પાળવામાં નોકરોએ "મુર્ખાઇ" કરી હતી. સંજોગોએ એ પગલાંને વાજબી ઠરાવ્યું છે. એ સંજોગો ધારતીના નહિ, પરંતુ, તેઓની કોમ સામે પસાર કરવામાં આવેલા જુલમી અને અન્યાયી કાયદા ના. વીરોધ દીનને કેટલાક લોકોએ હડતાળ (સ્ટ્રાઇક) તરીકે વર્ણવવાનું ઉચિત ધાર્યું છે, જો કે અરા અર્થમાં તે હડતાળ હતી જ નહિ. પરંતુ જો તેને તેવી માનવામાં આવે તો પણ, વધારે સારા પગારો અને અન્ય કારણો સર તેના કરતાં ઘણી વધારે ગંભીર હડતાળો પડી ચુકેલી છે અને તેમ છતાં લોકોને પોતાની નોકરીપરથી કાઢી મુકવામાં આવ્યા નથી. બ્લારે આ હડતાળ તો એ કરતાં ઘણીજ વધારે મહત્વના કારણસર પડી હતી, જેમાં, અમારા 'નજરમત પ્રમાણે, બીન-યુરોપી યનોએજ નહિ પરંતુ સઘળા યુરોપી યનોએ પણ સામેલ થવાને સબળ કારણ હતું. કેમકે, સરકારની હાલની નીતીનો તેઓ પણ એટલોજ પ્રચંડ વીરોધ કરી રહ્યા છે. ઓછામાં ઓછી આટલી બાબતમાં તેઓ બીન-યુરોપીયનો સાથે જોડાયા હોત તો નુકસાન નહિ થયું હોત બલકે ઘણું સારૂં થયું હોત.

અમને ઊંડો ખેદ થાય છે કે ડરબન સીટી કાઉન્સીલ અને અમુક અન્ય માલીકો આ વસ્તુની અંદરનું રહસ્ય સમજી નથી શકતા. તેઓના વીરોધનું બીજું કારણ તેઓને અગવડતા ભોગવવી પડી અને હિંસકભંગ થયું એ નથી. બીન યુરોપીયનો અને તેમાંય ખાસ કરી હીંદીઓ સામેનો નિરકાર અને સરકારના પગલાં સામે વીરોધ દર્શાવવા તેઓએ કરેલી ધૃષ્ટતા માટે તેઓનીજ અસહિષ્ણુતા અને, સ્પષ્ટ શબ્દોમાં કહેવાની છુટ લઈ શકીએ તો, જે હિંસક અને શાંતીથી વીરોધ દિન પાળવામાં આવ્યો તેની અદેખાઈનું છે.

આપણે એ ભુલવું નહિ જોઈએ કે અંગ્રેજને હીંમત અને મર્દાનગીની કદર કરનારા છે. બ્રીટીશયુપણાને તેઓ તિરસ્કારે છે અને તેને માટે તેઓને જરાયે વખત નથી. એ બાબતમાં આજે આપણી કસોટી થઈ રહી છે. આપણે તેમાં નાપાસ ન કરીએ. પ્રસ્તુત કામસામાં નાટાલ ઈન્ડિયન ઓરગેનાઈઝેશને જે રીતે રજુઆત કરેલી છે તેને, અમે નથી માનતા કે, ડરબન સીટી કાઉન્સીલ પોતાના અંતરથી પસંદ કરશે. કોઇ પણ સ્વમાનપ્રિય લોકોને એ શોભે નહિ. મદદ તરીકે આપણે સાચ અને ન્યાયની તેની બુદ્ધિ ને અરજ કરીએ, જેથી, માલીકો માં ઉદારતા હોય તો તેઓએ નોકરો ને કપડાં નહિ આપતાં તેઓએ જે કર્યું તેને માટે શાબાશી આપવી ઘટે. અને જો તેઓ અનુદાર હોય તો પણ માં પણ તેઓ એટલુંજ કરી શકે કે નોકરોના પગારમાંથી એક દિવસનો પગાર કાપી લે. એટલું છતાં પણ માલીકો જો નોકરોને હડતાલ મુકવાનું પગલું લે તો નેતાઓએ કબજપર અહા રાખી પીડાયેલા લોકોને માટે મુકતીના બીજા માર્ગો ખોળવા જોઇએ.

સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકા

થોડા વર્ષ થયાં યુનાઇટેડ નેશન્સ જનરલ એસેમ્બલી સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રિકાને યુનાઇટેડ નેશન્સના ટ્રસ્ટીપણા હેઠળ મુકવાની માગણી કરતી આવેલી છે. સાઉથ આફ્રિકાએ તેની બહુમતીના નિર્ણયની અવગણના કરી તેથી આ સવાલ સલાહને માટે ઇન્ટરનેશનલ કોર્ટ ઓફ જસ્ટીસ સમક્ષ રજુ કરવામાં આવ્યો હતો.

લાંબી મુદતથી રહેતો જોવાઈ રહેલો તેનો ચુકાદો ગેમ માસે જુલાઈ તા. ૧૧ મીએ આપવામાં આવ્યો. કોર્ટ, જે ૧૫ જજોની બનેલી છે, તેણે ૧ વિરુદ્ધ ૮ મતે ઠરાવ્યું છે કે એ પ્રદેશ યુનાઇટેડ નેશન્સને સુપ્રત કરી દેવાની સાઉથ આફ્રિકાપર કાયદેસર ફરજ રહેલી નથી. પ્રમુખે પોતાના મતનો ઉપયોગ નહિ કરતાં સમાન નરીકે ચુકાદો આપ્યો હતો. યુનાઇટેડ નેશન્સનો ખરીતો, સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાને યુનાઇટેડ નેશન્સના ટ્રસ્ટીપણા હેઠળ મુકવાની સાઉથ આફ્રિકાપર ફરજ નથી મુકતો, એવી સાઉથ આફ્રિકાની દલીલનો વિરોધ નીચેના દેશો ના જજોએ કર્યો હતો: ઇજીપ્ટ, ચીલી, મેક્સીકો, યુ. એસ. એ. ચિન, યુનાઇટેડ કીંગડમ, કેનેડા, અને પોલેન્ડ.

યુનાઇટેડ નેશન્સ તરફથી આ મુકદમામાં આવ્યો હતો તે કાયદેસર ફરજ નહિ પરંતુ નૈતિક ફરજપર. પરંતુ સાઉથ આફ્રિકા જરાયે જોમ યુનાઇટેડ નેશન્સના ખરીતા ના કેવળ અક્ષરાર્થનેજ વળગી રહ્યું હતું અને તેની અંદરના ભાવાર્થની અવગણના કરી રહ્યું હતું. કાયદેસર જવાબદારી કરતાં નૈતિક જવાબદારી વધારે મહત્વની છે એ તે સ્વિકારવા માંગતું નહોતું.

એ વિરુદ્ધ બાર અને કોર્ટે ઠરાવ્યું કે મેનડેટના પરિણામે સાઉથ આફ્રિકાપર આંતરરાષ્ટ્રિય જવાબદારીઓ રહેલી છે. તેમ સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકા વિશે યુનાઇટેડ નેશન્સ સમક્ષ રીપોર્ટ રજુ કરવાની અને તેના વતનીઓ તરફથી પીટીશનો મોકલવાની પણ જવાબદારી રહેલી છે. અને અગાઉ દેખરેખ રાખવાનું કામ જે લીગ ઓફ નેશન્સ ને કરવાનું હતું તે જવાબદારી હવે યુનાઇટેડ નેશન્સ પર આવેલી છે.

આ સવાલપર ચીટન અને કેનેડા એ બેજ સાઉથ આફ્રિકાના પક્ષમાં વફાદારીથી ઉભા રહ્યા હતા.

આ સાઉથ આફ્રિકાની વિરુદ્ધ જાય છે કેમકે ગયે વર્ષે તેણે યુનાઇટેડ નેશન્સ સમક્ષ રીપોર્ટ પણ રજુ કર્યો નહોતો અને તેમ કરી વિસસરાયા ના અધિકારને ધુત્કારી કાઢ્યો હતો.

કોર્ટસર્વાનુ મતે ઠરાવ્યું કે યુનાઇટેડ નેશન્સના ખરીતાનો ટ્રસ્ટીપણાને લગતો ૧૨ મો ભાગ સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાને એ રીતે લાગુ પડે છે કે એ પ્રદેશ ટ્રસ્ટીપણા હેઠળ મુકવાને તેમાં સાધન રહેલું છે.

આ પણ સાઉથ આફ્રિકાની વિરુદ્ધ જાય છે. કેમકે સાઉથ આફ્રિકાની દલીલ એ હતી કે ખરીતાના ભારમાં બાજની રૂએ સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રિકાને ટ્રસ્ટીપણા હેઠળ મુકવાનું સાઉથ આફ્રિકાને કહેવાની સત્તાજ નથી જ્યારે કોર્ટે ઠરાવ્યું કે તેને માટે તેમાં સાધન છે.

કોર્ટે એ પણ ઠરાવ્યું કે સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકાના આંતરરાષ્ટ્રિય દરજ્જા માં કરીને ફેરફાર કરવાનો સાઉથ આફ્રીકાને હક નથી. એ હકનો ઉપયોગ તે યુનાઇટેડ નેશનસની સંમતી લીજ કરી શકે છે.

આ પણ રેખાકીત રીતે સાઉથ આફ્રીકાની વિરુદ્ધ જાય છે.

વળી કોર્ટે ઠરાવ્યું કે સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકાને તા. ૧૭ ડીસેમ્બર ૧૯૨૭ ના અપાયેલા મેનડેટ હેઠળનો પ્રદેશ ગણવામાં આવે છે. પ્રમુખે સલાહ તરીકે મત આપતાં જણાવ્યું કે યુનાઇટેડ નેશન્સને દેખરેખ રાખવાનો હક મેનડેટની રૂઇ મુજબજ અપાયો હતો તેટલોજ છે અને બની શકે ત્યાં સુધી લીગ ઓફ નેશન્સની કાઉન્સીલ જે રીતે દેખરેખ રાખતી હતી તેજ રીતે તેને અનુસરવાનું છે

આનો અર્થ એવો નહિ કરી શકાય કે એ પ્રદેશને સાઉથ આફ્રીકાનું એક અંગ બનાવી દઇ શકાય જે વસ્તુ હાલ ની સરકાર કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહી છે.

યુનાઇટેડ નેશન્સ પોતાની સત્તાની ઉપરવટ ગઇ છે એવું બતાવનારું કશું જ નથી. મેનડેટ હેઠળનો પ્રદેશ એ મેનડેટ હેઠળનોજ પ્રદેશ બહાલ. તેને સાઉથ આફ્રીકાનું એક અંગ બનાવી નહિ શકાય—બાસ કરીને જ્યારે તેના તંત્રમાં કશો અવાજ નહિ ધરાવનારા તેની વસ્તીના મોટા ભાગને ગેરવતંત્રના ની ફરિયાદ હોય. દાખલા તરીકે, હાલ ની સરકાર નીચે રહેવાનું કોને પસંદ પડે?

સાઉથ આફ્રીકાના યુરોપીયનો ની અભિલાષાઓ અમે સારી રીતે સમજી શકીએ છીએ. ખેદ માત્ર એટલોજ થાય છે કે અમે જેઓ યુનીયનના વતનીઓ છીએ તેઓને એ અભિલાષા સેવવામાં સાથેજ યવાની છુટ આપવામાં આવી નથી. વળી જે બાબતમાં પોતાને કશો સીધો સંબંધ નથી તેવી એક બાબતમાં હીંદ માંથી મારે એ વસ્તુનો સાઉથ આફ્રીકા ના યુરોપીયનોને રોષ થઇ રહ્યો છે ત્યારે પણ અમે સમજી શકીએ છીએ પરંતુ એવો રોષ કરવા કરતાં એ માણું મારવાની પાછળનું કારણ તપાસી તેજ દુર કરવાનો પ્રયત્ન કરવો અને તેમ કરી વિરુદ્ધ ટીકાઓથી મુકત થવું શું વધારે ઉપજદાયક નથી?

નોંધ

સા. આ. ના હિંદી સવાલ ઉકેલવા પાકિસ્તાનનો ખોજન.

પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જનાબ લીયાકતઅલી ખાને ગઇ પાકીસ્તાન જતાં કોમનવેલ્થના સભ્યો વચ્ચેની તકરારોનો અને ખાસ કરીને કાશ્મીર અને પુર્વ બંગાળપર હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચેની તકરારનો અને હીંદ અને સાઉથ આફ્રીકા વચ્ચેની તકરારનો ઉકેલ લાવવા બ્રીટીશ વડા પ્રધાન મી. એટલીને કોન્ફરન્સ બોલાવવા સુચના કરી હતી. જનાબ લીયાકત અલીખાનને લાગે છે કે એની તકરારો યુનાઇટેડ નેશન્સ સમક્ષ નહિ લઇ જતાં કોમનવેલ્થમાંજ તેનો ઉકેલ લાવવો જોઇએ. મી. એટલીએ જનાબ લીયાકતને એ બાબત માં પંડીત નેહરૂનો મત શું છે એ જાણવા જણાવ્યું હતું. જનાબ લીયાકત કરાંચી પહોંચ્યા બાદ પંડીતજીની મુલાકાત લેવા માંગે છે. જણાવાય છે કે પાકીસ્તાન અને સાઉથ આફ્રીકા વચ્ચે વેપારનો સંબંધ સારો છે અને તેને સુધારવાના માર્ગોની મી. ગેરીક સેા અને જનાબ લીયાકત વચ્ચે ચર્ચા થઇ હતી.

યુનાઇટેડ નેશન્સ સમક્ષ આવનારે સા. આ. ના હિંદી સવાલ

હીંદે ગયા સેામવારે સાઉથ આફ્રીકાનો હીંદી સવાલ યુનાઇટેડ નેશન્સ ની જનરલ એસેમ્બલીની આવતી બેઠકના એજેન્ડાપર મુકવાની માગણી કરી હતી. સા. આ. ની સરકારે ગયે ચેરીયાન બીલ પસાર કર્યું તે કારણથી આ સવાલ કરી ત્યાં ચર્ચાશે. હીંદ સરકારે જણાવ્યું છે કે હીંદ, પાકીસ્તાન અને સાઉથ આફ્રીકા વચ્ચે કોન્ફરન્સ ભરવાની એસેમ્બલીએ સુચના કરી હતી તેને આ કાયદો હરકતકર્તા થઇ પડયો છે.

યુનીયનની સેગ્રેગેશનની નીતી પર અમેરીકાની ટીકા

'ન્યુયોર્ક ટાઇમ્સ' નામ સેામવારના એક અગ્રલેખમાં ઝોરી આક્ષા દર્શાવે છે કે સાઉથ આફ્રીકા પોતાની સેગ્રેગેશન ની નીતીના સંબંધમાં જુદો માર્ગ ગ્રહણ કરશે. તે લખે છે કે આવી નીતીને માટે માનસીક કારણ સમજી શકાય છે પરંતુ કમનસીબે એ સવાલ ને દેશને લગતી બાનમી તેમજ આંતર રાષ્ટ્રિય એ બન્ને દ્રષ્ટિથી જોવાનો છે. વધુમાં તે કહે છે કે કાયદો લાગુ પડનારાઓમાં હીંદ અને પાકીસ્તાનના લોકોનો પણ સમાવેશ થાય છે અને એ દેશોને સ્વાભાવીક રીતે અન્યાય લાગે છે અને તેઓના સવાલની પોતપોતાના દેશો હિમાયત કરી રહ્યા છે. આ કાયદો અમલમાં રહે ત્યાં સુધી ગમતા વળગતા કોમનવેલ્થના દેશો વચ્ચે ગૈત્રી ભર્યો સંબંધ ટકી રહેવો મુશ્કેલ, બલકે અશકય છે. સાઉથ આફ્રીકાની બીનગોરી વસ્તીને ખાતર અને આંતર રાષ્ટ્રિય સુલેહશાંતીને ખાતર એ કરતાં જુદો માર્ગ લેવામાં આવે એવી આશા રાખવામાં આવે છે.

વિશ્વ યુથક સંઘે વખોડી કાઢેલી સા. આ.ની નીતી

વર્લ્ડ ફેડરેશન ઓફ ડેમોક્રેટીક યુથે પોતાના પ્રમુખ મારફત ખૂબ ગેરીયાઝ ભીડ અને સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ ભીડ સામે વીરોધ કરનારા સા. આ. ના વડા પ્રધાન ડો. મલાનપર અને યુનાઇટેડ નેશન્સના જનરલ સેક્રેટરીપર કાગળો લખ્યા છે. ડો. મલાનપરના કામળામાં જણાવ્યું છે કે, આ બીલો હિટલરના જર્મનીના અને નાઝીઓના કબજા હેઠળના દેશોના ફેસીસ્ટ સત્તા ધીકોએ કરેલા ભેદ પાડનારા વાડાબંધી ના કાયદાના જેવા છે. સરકારને તે કોઈ પણ દેશમાં સાધારણ માણસ પ્રાથમીક છુટા જોગવી શકે છે તે પણ છીનવી લેનારી આપખુદ સત્તાઓ અપનારા છે. યુનાઇટેડ નેશન્સના સ્વાતંત્ર્યના અને માનવહકોના ખરીતા, જે યુનીયન સરકાર તરફથી સ્વિકારવા માં આવ્યા છે, તે જાતી કે રાજકીય મતના ભેદ સીવાય સઘળા નાગરીકોની સાધારણ છુટોને માન આપવાની યુનાઇટેડ નેશન્સના સઘળા/સભ્ય દેશો પર ફરજ મુકે છે." યુનાઇટેડ નેશન્સે ભૂતકાળમાં સાઉથ આફ્રીકાની સખત ટીકા કરેલી તે તરફ ધ્યાન ખેંચી યુનાઇટેડ નેશન્સના સેક્રેટરી જનરલને ફરી વચ્ચે પડવા અને સાઉથ આફ્રીકા ના ગોરા જે થોડી ઘણી માનવ સ્વતંત્રતા ભોગવી રહ્યા છે તેને માન આપવાની મલાન સરકારને ફરજ પાડવા વીનંતિ કરે છે

વધારે દેશ ભક્તિની હાકલ

કરબન ખાતેના અમેરીકન કોન્સલ શ્રી. આર. જી. મેકગ્રેગરે રોટરી ક્લબ વખતે નાટાલની નીશાળોના ઉંચા ધોરણના વિદ્યાર્થીઓ સમક્ષ ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે એક દેશના લોકોએ અને ખાસ કરી યુવાનોએ એ યાદ રાખવાની જરૂર છે કે તેઓ સમાન માનવતાનો એક ભાગ છે. આપણી જાતી અને આપણા પોતાના દેશ પ્રત્યેની ભક્તિ ઉત્પન કરનારા ચિન્હોને અવગણીને આપણે આજે એ નીર્ણય પર આવવાનું છે કે જ્યાં સુધી આપણી જાતીને આપણે જગતનાં એક સંલેગ તરીકે નહિ ગણીએ અને આપણા માનવ બંધુઓ પ્રત્યેની ફરજ આપણી જાતીને ભુલી જઇને નહિ બજાવીએ ત્યાં સુધી જગતના સ્વતંત્ર નાગરીકો કહેવડાવવાનો આપણને હક નથી. યુનાઇટેડ સ્ટેટસનું ધ્યેય ધ્યેય છે અને એ ધ્યેયને પોતા ની સમક્ષ રાખીને તે આગળ પડતો ભાગ ભજવવાનું ચાલુ રાખવાની આશા રાખે છે.

૪૬ મુખ્યારક

આ અંક વાચકોના હાથમાં જશે ત્યારે મુસ્લીમ બાકરઈ ૪૬ ઉજવતા હશે. અથવા ઉજવવાની તૈયારીમાં હશે. એ શુભ પ્રસંગની અમે તેઓને મુબારકબાદી આપીએ છીએ અને તેઓનું નવું વર્ષ સુખશાંતી અને આબાદી આપનારું નીવડે એવી પ્રાર્થ ના કરીએ છીએ.

હીંદ આપણું પડોશી છે

ફ્રેન્ડ ઓફ ઇન્ડિયા' જુલાઇ તા. ૫ મીના એક અગ્રલેખમાં લખે છે.

સાઉથ આફ્રિકા સાથે સુચવાયેલી રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સમાં ભાગ નહિ લેવાનો હીંદ કરેલો નિર્ણય ફેરવાવવા ની પાકિસ્તાને કરેલી ઓફરને ગંભીર ધ્યાન દેવાની જરૂર છે. હાલની સરકાર અમલમાં આવી ત્યાર બાદ તેની પરદેશ ખાતેની નીતીની પહેલીજ મહત્વની કસોટી સદંતર નીષ્ફળતામાં પરિણમે તો પણ શોચનીય ગણાય છતાં એમ થઈ રહ્યું છે. હીંદે કોન્ફરન્સ માં ભાગ લેવાની ના પાડી છે અને વીસ્તારની આપલે, કેપટાઉનની વાટા-ઘાટ વખતે હાજર રહેલા ડેલીગેટોને ખૂબ ગેરીયાઝ એકટ પસાર કરવાના સરકારના ઇરાદાની ખરેખર ખબર હતી કે નહિ, એ મુદ્દા પર ગુપ્ત પત્રવ્યવહારમાં ઉતરી પડેલી છે. તેની પાછળ હીંદ અને યુનીયન વચ્ચેના મતમાં ખરો વીરોધ વર્તી રહ્યો છે, જેનું મહત્વ ઘટાડી દેવુ દેખાડી રીતે મુખ્યોચ્ચારેલુ ગણાય. પરંતુ એક દેશ અને બીજા દેશ વચ્ચે એવું થવા ની કયી જરૂર છે ખરી!

આપણે તેમજ હીંદે પડેલું અંતર સાંધી દેવાનો અને સમજુતીપર આવી જવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. હીંદ અને સાઉથ આફ્રિકાને દુનીયા પ્રત્યે ફરજ રહેલી છે. એ ફરજ શાંતી જળવવાની અને હીંદી સમુદ્રમાં એક રાજ સાધવા પોતાનું બનતું સઘળું કરવાની છે. દુનીયાના, શાંતી જળવાઇ રહી છે, એવા ચોકાક ભાગોમાંનો એ એક ભાગ છે. બને કે તેની પુર્વની સરહદ તરફ હવે તોફાન શરૂ થયું છે. બહારના લેખકો સામે શાંતી ત્યારેજ જળવી રાખી શકાય જો એ આમના અમલપણ કે। વચ્ચે ખરી અને દઢ સમજુતીપર તે રચાએલી હોય હીંદ અને સાઉથ-આફ્રીકાની એવા દેશોમાં ગણત્રી કરી શકાય.

કોરીયાપરની હીંદની, સંડોવણી વખતમાં આપણે જોઇ શકીએ છીએ કે તેને પોતાની ઉપરના લોકમતનું ભાન છે; અને એ પરથી જોકું બહેતું તેને એ પણ સુજવું જોઇએ કે હીંદી સમુદના અન્ય દેશો સાથે અસહકારની આક્રમકતા રાખવામાં કહાપણ સમાયેલું નથી. પરંતુ આપણી પોતાની સરકારે પણ હીંદ સાથેનો સારો સંબંધ પુનઃસ્થાપિત કરવાનો આગ્રહ રાખવો જોઇએ. પોતાના ભૌગોલિક નીરાળાપણામાં સંતોષ માની બેસી રહેવાનો સાઉથ આફ્રીકાને માટે આજે વખત રહ્યો નથી. હવે તો પરદેશ સાથેનો સંબંધ સાઉથ આફ્રિકાની કયનીમાં વધારેને વધારે ભાગ ભજવશે. અને હીંદ સાથેનો સંબંધ તેમાં મહત્વ નું સ્થાન ભોગવશે. પાકીસ્તાનની ઓફર સ્વિકારવી કદાચ મુશ્કેલી ગણાશે એટલુંજ નહિ પરંતુ એ સાથે એ પણ નીખાલસપણે સમજવું પડશે કે હીંદ, પાકીસ્તાન અને આપણે એક જ દુનીયાના અંગો છીએ. સમુદ્રથી હવે તે નોખા પડતા નથી પરંતુ જોડાય છે.

ઇંગ્લાંડમાં સત્યવાદી શ્રી. લો

યુનીયનના ઇકોનોમીક એફેર્સ ખાતા ના પ્રધાન શ્રી. ગ્રેરીક લોએ પોતાની ઇંગ્લાંડની મુલાકાત દરમીયાન અખબારો તે આપેલી મુલાકાતમાં યુનીયન સરકારના કાયદા સંબંધી કાર્યક્રમ વિષે જણાવ્યું હતું કે છેલ્લી પાર્લામેન્ટની બેઠકમાં ઓપોઝીશનનાં સખ્ત વીરોધ છતાં જે કાયદા પસાર થયા છે તે બીન-યુરોપીયનોને પ્રગતીની અને પોતા નો વીસ્તાર વધારવાની સંપુર્ણ તકો આપનારા છે. અને તે સાથે હદાની યુરોપીયન સલામતીની સ્થિતિ સુરક્ષિત-રાખનારા છે. સરકારને જણાવ્યું સંતોષ થયો છે કે વર્ષો અને કોમ્યુની ઝમના સવાલપર સાઉથ આફ્રીકાની ગોરી પ્રજાની મોટી બહુમતીનો તેને ટેકો છે. શ્રી. લોએ જણાવ્યું કે, અમુક બ્રીટીશ અખબારોને સાઉથ આફ્રીકામાં પોતાના સ્થાનિક ખબર પત્રીઓ તરફથી મોકલવામાં આવતા ખબરો યુનીયનની આર્થીક સ્થિતિ વીષે તેમજ વર્ણ અને બીજા બાબતોમાં સરકારની નીતી વીષે તદ્દન ખોટી છાપ પાડનારા હોય છે. આ ખબરો બ્રીટીશ પ્રજાને અને ખાસ કરીને ધનીકો અને ઉદ્યોગ પતીઓને સાઉથ આફ્રીકાની વીરૂદ્ધ કરવાના દેખીતા હેતુથી મોકલ વામાં આવે છે. મારે જણાવવું જોઇએ કે એ ભમાવનારા અને ઘણી વખતે જેમની ભરેલા હેવાલોને જોઓ ધ્યાન આપશે તેઓ ખુલ્લું મન રાખનારા જે તકો લઇ રહ્યા છે તે તકો ગુમાવી બેસશે. એજ વસ્તુ એવા લોકોથી દેરવાઇ જનારાઓને પણ લાગુ પડે છે કે જેઓ, યુનીયનની ટુંક મુલાકાતે આવે છે અને ત્યાં વસતીના એકજ વર્ગને મળે છે અને સરકારની વીરૂદ્ધ પક્ષના જ અખબારો વાંચે છે અને પછી દેશભાવથી પ્રચાર અર્થે પુસ્તક લખી નાખે છે. નીશાળોનો એક છોકરો પણ જે બાબતને વીષે વધારે માહીતી આપી શકે એવી બાબતોને વીષે તેમાં દેખીતી ભુલો રહેલી હોય છે.

નોંધ– શ્રી. ગ્રેરીક લો એમ માની લેવામાં આત્મશ્લાઘા માનતા જણાય છે કે સાઉથ આફ્રિકાને વીષે બહારની દુનીયા ને સત્ય હકીકત જણાવવાને તેમના એકલાજ હાથકાત છે અને બીજા બધાજ નાલાયક છે. અમે સુચવીશું કે સરકારના કાયદા સંબંધી કાર્ય ક્રમને વીષે તેમણે તદ્દન ખોટી છાપ પાડેલી છે. દાખલા તરીકે, તેમણે એ નહિ કહ્યું કે ખૂબ ગેરીયાઝ એકટ અને સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એકટ પસાર કરવાથી અને સમસ્તપ: સરકાર ની અપાર્ટહેડ સ્કીમથી બીન-યુરો પીયનોમાં કદી નહિ હતી તેવી અશાંતી ફેલાઈ ગઇ છે. તેમણે એ પણ નહિ કહ્યું કે નેશનલીસ્ટ સરકાર માત્ર એક જ આંખ ઉઘાડી રાખે છે અને તેથી માત્ર એક જ બાજુ જોઇ શકે છે અને બીજી બાજુ જોતી નથી અને જોવાની દરકાર પણ કરતી નથી.

જોઇએ છે

ચામડા કામ અને વણાટ કામ જાણનાર ભાઇએ નીચલે ઠેકાણે મળવું યા લખવું.

મેનેજર

Phoenix Settlement,
C/o Indian Opinion
P. Bag,
PHOENIX.

World Copyright Reserved.
Centropress Denmark.

ભારતની સામાજીક ક્રાન્તિ

[વિશ્વશાંતી પરિષદમાં હાજરી આપી ને અને ભારતનો વીશાળ પ્રવાસ ખેડી ને ઈગ્લાંડ આવ્યા બાદ લેખકે ભારત વીશે આ પહેલો લેખ લખ્યો છે.]

૧૯૪૭ના ઓગસ્ટની ૧૫મી તારીખે ભારતે આઝાદી મેળવી અને સર કારની સત્તા પોતાના હાથમાં લીધી ત્યારે સામાજીક ક્રાન્તિ અનીવાર્ય બની રહી.

આ ક્રાંતિનું સ્વરૂપ કેવું હોવું જોઈએ એ સવાલ ત્યારે અનિર્ણિત હતો; અને આજે પણ હજુ અનીર્ણિતજ રહ્યો છે. ભારત સંમુખ જે સવાલ ખડો થયો છે તે આ છે: ભારતે સંપુર્ણ નહીં તો મોટે ભાગે સ્વાવલંબી ગામડાં ની ગ્રામઅર્થવ્યવસ્થા સ્વીકારવી? કે મોટા પંચાલોગો, રાક્ષસી ઉત્પાદન, ગાઢ વસ્તીવાળાં અને ગામડાં પર હજાર નારાં ફરેરાવાળાં અર્થરચના લેવી?

ગાંધીજી કહેતા હતા અને હું તેમની સાથે સંપુર્ણ સહમત છું કે ભારત જે ભીલે એટલે કે પશ્ચિમની દુનીયા પર જે અનિષ્ટો લેવાં ઉતર્યું છે અને જે આજે સમસ્ત પશ્ચિમને ભરખંત ગ્રહણી ગતિએ આપત્તિ અને પીનાશમાં ધકેલી રહ્યાં છે તે ભારતને માથે પણ અવશ્ય ઉતરી પડશે.

અનેક દેશો અને વીદેશી કારખાનાં વાળાઓ ભારત તરફ લોભની દૃષ્ટિથી તાકી રહ્યા છે. ભુખે મરતાં મજુરો ને ચુસ્વા માટે મુડીવાદીઓને સારૂ કેવું લાચાર, ક્ષેત્ર છે! કાબેલ વૈજ્ઞાનિક શોધખોળ કરનાર, ભૌતિશાઓ, ઝવિત ચારો, ઇજનેર અને, (અફસોસ) મનોવિજ્ઞાની માટેયે કેવી અઢળક રોકાત કપાવાની આશા હાથ લાગી છે! મનો વિજ્ઞાની માટે અફસોસ કેટલા માટે કે તેણે પણ વીદેશી બજારો, કમકે કરીને માલ સસ્તો બનાવ્યા તથા કાર ખાનાંવાળાઓને વધારે નફો રહે તે માટે માનવતાહીન કારખાનાંની ક્રિયા ઓને અનુકુળ જનતાનું માનસ ઘડવા ની કળાને પોસા કમાવા માટે એડી છે.

સામ્રાજ્યવાદને ખાતર માટે પોતાના દીનહસ્ત કરોડો ગુલામોનું જીવનધોરણ ઉંચે લાવવાના ઉદ્દેશથી વીશાળ ધોરણ પર મોટા ઉત્પાદનના યંત્રોદ્યોગો ભારત જો અમેરીકા અને બ્રીટન પાસેથી મદદ લઇને ખીલવશે તો કુંક સમયની અંદર જ પશ્ચિમના માલ માટે ભારત નુ બજાર બંધ થશે અને તે સસ્તો માલ મુકાને પશ્ચિમને પડકારશે.

એ પણ યાદ રાખવું જોઇએ કે આ બાબતમાં જપાન અને ચીનનો પણ મુકાબલો કરવો પડશે.

પહેલાં જેની દલીલ કરવા આવતી હતી કે પુર્વના દેશો પોતાનું જીવન ધોરણ ઉંચે લાવશે ત્યારે વાયરલેસ સેટ, વીજળીનો સામાન જેવી પશ્ચિમ ની વીશિષ્ટ વસ્તુઓ તેઓ અધિક પ્રમાણમાં ખરીદવા લાગશે. પરંતુ હવે એ જુની દલીલમાં તથ્ય રહ્યું નથી

પુર્વ એશીયાના બધા દેશો સ્વાવલંબન માટે જહાર પડયા છે અને જ્યાં સુધી એ લક્ષ્ય પર નહિં પહોંચે ત્યાં સુધી ઉપયોગના માલની આયાત પર કડક અંકુશ મકશે અને પોતાની બધી સંપત્તિનો ઉપયોગ પુરેપુરો કારખાનાં વધારવામાં કરશે, જેથી લોકોની ખર્ચ કરવાની વધતી જતી શક્તિ તેમાં ખપ માં લગાડાય.

વળી, ભારત, ચીન અને જપાનની એક અબજની વસ્તીને રાક્ષસી ઉત્પાદન નાં યંત્રોમાં જોડવી એના પરિણામે ઉદ્ભવતી મહા અસંતોષ અને એનો કોણ અંદાજ આંકી શકે? જ્યારે એક અબજની વસ્તી કેવળ ધનપ્રધાન જીવન જીવતી થશે, ત્યારે એક કામ વારંવાર કરવાથી મોટા ભાગના લોકોનાં જીવન ઝિણવિણ અને બેરહીણ બનશે ત્યારે તેમનામાં ગુસ્સો અને ગાંડપણ, ખુના મરકી તોફાનો, અને ઉથલપાથલ કેટલાં વધશે!

દરમિયાનમાં સામ્યવાદનો જય ઘોષ દીકામાં પ્રબળ બન્યો છે, અને ભારત માંયે તીવ્ર સ્વરૂપ ધારણ કરી રહ્યો છે. ત્યારે પુર્વમાં જંગી પાયા પર અમેરી-કાની તરફેણમાં દેશોની દળબંધી નીપજે, આ દળબંધી કદાચ પશ્ચિમમાં આટલાંટીક કરાર અને માર્શલ યોજના તથા ટરુમેન સહાયનાં ઢાંકણ નીચે થયેલી જોરજબરીથી પણ વધારે ગોરી થવાનો સંભવ છે.

આ ભયાનક પરિસ્થિતિમાંથી ઉગરવાનો ઉપાય માત્ર એક જ છે. તે એ કે ભારતમાં જ્યાં ૮૫ ટકા વસતી સાત લાખ ગામડાંઓમાં રહે છે, તેની ગ્રામસંસ્કૃતિ પર કુદરતી અર્થવ્યવસ્થા ગોઠવવી.

મોટા ભાગનાં આ ગામડાંઓનું જમીન દાર, ઝાડુકાર, વીદેશી મુડીપતિ તથા ઝોડીવાદને હાથે નીરંધ શોષણ થયું છે. ગાંધીવાદે ગામડાંઓમાં પંચોથી અનેરો માન ઘોલ્યો, તેની સામે કાયમજુરી કરનાર ગામડાંના હરીજનો ટકી શકવા નહિં; પરિણામે તેણે તેનો બધો રોટલો ગુંટવી લીધો. ત્યારથી આ બધી આજીવીકાથી વંચિત થયેલી ગામડાંની વસતી દારુણ દરિદ્રતામાં જીવન ગુજારે છે.

આવાં ગામડાંઓના ઉદ્ધાર પ્રત્યે ગાંધીજીએ પોતાનું મુખ્ય ધ્યાન આપ્યું. ભારતનાં ગામડાંઓ પોતાની મુક્તિ કેમ મેળવે, ગામડાઓની પુનર્રચના કેમ કરવી, તેમને દેશી અને પરદેશી શોષકોના મુખ્યમાંથી કેમ ઉગારવા તેની કેળવણી આપવાની જરૂર હતી; તેમાંથી બુનિયાદી કેળવણીની કલ્પનાનો જન્મ થયો. આ ગૌણયુકારોએ ગામડાંની એવી તો દુર્દશા કરી છે કે એનું વર્ણન કરવાનું જ શક્ય નથી અને એવી કોશિશ કરતાં વારંવાર વેદના થાય એમ છે.

ભારતનાં ગામડાંઓમાં વસતા કરોડો લોકોમાં પ્રવર્તતી ઘરમુ દરિદ્રતા ચલાવી લેનાર રાજ્યપદ્ધતીવટને ખિટિશ સરકારે કેમ સહી, સ્વીકારી અને ચલાવ્યો તે જ મારી સમજમાં આવતું નથી. ગાંધીજીના અનુયાયીઓ અપરિગ્રહ મંત્ર જપીને જનતામાં રચનાત્મક શક્તિ પદા કરીને મુખ્યત્વે ગામડાંમાં આર્થિક સ્વાવલંબન અને આધ્યાત્મિક સ્વતંત્ર તાની સિદ્ધિ દ્વારા ભારતની મુક્તિના કામમાં પોતાનું જીવન રેડી રહ્યા છે. બાંટને પોતાની ભૂતકાળની ભુલોના પશ્ચાત્તાપ બદલ અને ભારતના આવી પ્રત્યેની શુભેચ્છાના પ્રતીક તરીકે ગાંધી જીના આ અનુયાયીઓને શું કાંઇક ભેટ ન આપવી જોઇએ?

ભારત આજે બે જુદા પડતા માર્ગ ને છેડે ઉભું છે. ગાંધીજીના અનુયાયી ઓનો એક વર્ગ સ્વરાજમાં સ્વતંત્રતા નો ઉદ્ગમ માત્ર જુએ છે; અને તેમના નેતાની પેઠે આધ્યાત્મિક પુનર્જીવન અને આર્થિક સ્વાવલંબનની કેવી ક્રિયા દ્વારા ગ્રામોન્નતિમાં સ્વરાજની સિદ્ધિ જુએ છે.

બીજા વર્ગો પશ્ચિમનાં યંત્રો અને ભૌતિક સંપત્તિની વીપુલતામાં મોહ્યા છે; અને સામ્યવાદના બધના ભાર્યો ભારતમાં સામ્યવાદની આવેકુંચ અટકા વવા પુરતી ઝડપી ભૌતિક સમૃદ્ધિ કેવાયવાની એક આશા પશ્ચિમના યંત્રોદ્યોગવાદમાં જુએ છે.

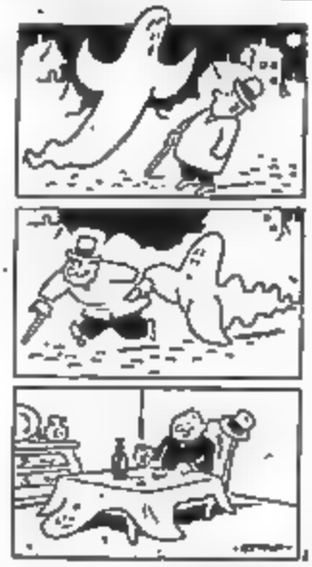
આ બીજો વર્ગ ગોખલેજીની સૃષ્ટિ માં હવે છે. તેઓ યંત્રોદ્યોગવાદની મોટી ભુરી અસરો જોઇ શકતા નથી. તેઓ એ જોઇ શકતા નથી કે એ માણસની સર્જકશક્તિ નષ્ટ કરે છે, આધ્યાત્મિક મુલ્યોનો નાશ કરે છે, સુખસગવડ માટે માણસની સુખ અને શાંતિ વધારે છે, અને જે રીતે પૃથ્વી ની સાધનસામગ્રીનો વધુ ને વધુ ઉપયોગ કરવા પ્રેરે છે; પરિણામે વર્ગ વચ્ચે અને દેશ દેશ વચ્ચે વીગ્રહ વધે છે.

યંત્રોદ્યોગવાદ આર્થીક સંવિધાનનાં ગહિત મુલ્યોની ઉપેક્ષા કરે છે; અને એ રીતે મનુષ્યના સામાજીક અને આનંદી જીવનમાં માણસાઇના મુલ્યને નીચે ઉતારે છે. જ્યારે ગ્રેમ, બને છે ત્યારે ઘોર ભૌતિક મુખ્યવાદ પ્રબળ બને છે અને ગાંધીજીના શબ્દોમાં કહીએ તો સભ્યતામાં હીંસા પોતાની ટોચે જઇને બેસે છે.

શાંતીમય સમાજના પાયા ગોઠવવા માં જ યુધ્ધનો અંત આણવાની શક્યતા છે. —વિરફ્રેડ બેઝોક 'હરિજનબંધુ'.

—પંજાબમાં ઉત્તર પ્રદેશ અને બીહાર માં ૧.૭૫૦ ટ્યુબ વેલ્સ બનાવવાનો કન્ટ્રાક્ટ અપાયો છે. જેથી માર્ચ ૧૯૫૨ સુધીમાં એક લાખ ટન વધુ અનાજ ઉત્પન્ન થશે.

—રામપુર (હૈદ્રાબાદ)ની કટી ખાણો દર મહિને રૂા. ૧,૫૦,૦૦૦નું સોનું ઉત્પન્ન કરે છે.

World Copyright Reserved. Centrepress Denmark.

કન્ટ્રોના ગ્રાહકો:— અન્ન સબંધી માલ મંગાવતા પહેલાં, અમને એક પ્રપત્ર તરત આપી ખાત્રી કરી લેજો — મરી-મસાલા, ઘી, કોર, કરીયાણું, દેશી ઘર-ગથ્થુ દવાઓ, હવન-પુજા તેમજ લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો—દેશી. સુરતનાં, બનારસી સાડીઓ પ્રખ્યાદી. સર્વ વસ્તુઓ રીયાયત આપે. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ અમારો મુદ્રાલેખ છે." ૫૦ વર્ષની કરજનમાં સુપ્રસિદ્ધ દુકાન:—
એજન્ટ: ૧૬૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.
પરશુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.

સરદાર પટેલનું ભાષણ

મુંબઇમાં ઇરપીતાલનું ઉદ્ઘાટન કરતાં સરદાર પટેલે મનનીય ભાષણ કર્યું હતું જેમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે:

તમે સૌ જાણો છો કે હીંદને આઝાદ થયે માત્ર બે જ વરસ થયાં છે. જો પછી કેટકેટલી આફતો આવી છે એનો આપણને કશો રોષ નથી; કેમ કે બરબાદીમાં કેટલી મુસીબતો ઊઠાવવાની તાકાત મળશે એટલો દેશ આબાદ ઉપર મજબૂત બનશે. આપણને કશો ડર નથી, ન હોવો જોઇએ. તમારે કોઇને પણ નીરાશ થવાની કશી જરૂર નથી કે આજે અમારી પાસે ઉદ્યોગ ઓછો છે. આખી દુનીયામાં તકલીફ છે. તમે સમજતા કે જે હીંદમાંથી જેઓ વીદાય થયા તેની પ્રસાદી છે. આજે મોટા મોટા દેશો પણ ઠીક ઠીક ડરમાં પડયા છે. જેમની પાસે ધન છે, જેમની પાસે સમજ પણ છે, જેમની પાસે બચાવનાં પુરાં સાધનો પણ છે તેમને પણ શાંતિ નથી. આજે દુનીયામાં જોને શાંતિ હોય એવું કોઇ નથી. અને એક રીતે જોઇએ તો હીંદુસ્તાનમાં જેટલી શાંતિ છે તેટલી બહુ ઓછા દેશોમાં છે. કેમ કે હીંદુસ્તાનની પાસે એક પુરાણી પુંજી છે જે આપણી પુરાણી સંસ્કૃતિમાંથી આવી આવી છે. આપણી પાસે સૌથી મોટું ધન તો આપણે બીજા કોઇ દેશ પર આક્રમણ કરવાની કદીયે ઇચ્છા નથી કરી તે છે. તરવારથી બીજા પર કબજો રાખવાની ઇચ્છા આપણે કદી રાખતા નથી. આપણા દેશની એક પ્રકારની ખાસિયત એ છે કે આપણને બધું છે તો બીજું પરંતુ આપણે શાંતીથી અને સંતોષપુર્વક જીવવાનું શીખ્યા છીએ. આ પણ બહુ મોટી વસ્તુ છે, એ નાનીસુની વાત નથી. જેમની પાસે ઘણી રિદ્ધિ-સિદ્ધિ પડી છે, તેમને સંતોષ ઓછો છે, ઘણું કષ્ટ છે, ઘણું દુઃખ છે. તેમને ચીંતા છે કે આજે આ બાજુ થી અમારા પર હુમલો થશે, કાલે બેલી બાજુથી થશે, કયારે શરૂ થશે તે કહેવાય નહીં. આની સાથે મૈત્રી કરવી કે ન કરવી, કોની સાથે દોસ્તી કરવાથી આપને સલામતી મળશે એવી બોજમાં બોઝો પડયા છે અને વધારે માં વધારે તયા જલદીમાં જલદી સંહાર કેવી રીતે થઇ શકે એ માટે પોતાની બુદ્ધિ વાપરી રહ્યા છે. સારા સારા નૈતાનીકો આજે પોતાની બધી શક્તિ દુનીયામાં અમારો કબજો વધારે કેવી રીતે બાપ બેઓ ખરચી રહ્યા છે; અથવા તો અમારા પર બનારા હુમલા થી બચાવ કરવા માટે અમે વધુમાં વધુ શસ્ત્રસજ્જિત થેલા કરી શકીએ. આપણી પાસે એવી કોઇ વસ્તુ નથી. એ આજની અથવા નજીકની નહીં પણ આપણી પુરાણી હીંદુસ્તાનની સંસ્કૃતિ છે. હીંદુસ્તાનના આરંભકાળ થી આજ સુધી કોઇ પણ દેશ પર આપણે હુમલો નથી કર્યો અને હવે પછી પણ કરીશું નહીં. હીંદ બધી સદીઓ સુધી કુલામ રહ્યું એનું કારણ એક જ છે. આપણો દરવાજો ખુલ્લો રહ્યો કે જે કોઇ અહીં આવવા ઇચ્છે તે આવે. ઘણા લોકો આવ્યા, તેમની સાથે આપણે લડાઇ કરી. પણ કેટલાક આવનારા લોકો આપણા માથા પર બેસી ગયા. એ વસ્તુ ફરીથી ન થવી જોઇએ. એને માટે આપણે પુરેપુરો પ્રબંધ કરવો જોઇએ જેથી હીંદુસ્તાન બળવાન બને જે વસ્તુની ઉણપ છે તે ઉણપ ન રહે, એ પુરી કરવામાં સૌની શક્તિ કામે લગાડવી જોઇએ. બધા કહે છે કે અમારી સરકાર આવી છે, એ શું કરે છે તે જોઇએ પણ આપણે બધી વસ્તુ સરકાર પર ઢોળી દીધી તો એથી કામ થવાનું નથી. હવે તો આપણે આઝાદ થઇ ગયા, હવે, બધું કામ સરકાર કરી લેશે એવું સમજીને આપણે ચાલીએ તો એ ચાલવાનું નથી. બીજા સ્વતંત્ર દેશોમાં પણ એવું બનતું નથી તમે ઇંગ્લંડ જુઓ, ઇંગ્લંડની પરિસ્થતિ જુઓ, ઇંગ્લંડની કોલેજ જુઓ, એની કેળવણી ને કોઇ પણ સંસ્થા જુઓ, એ બધી સરકાર ચલાવતી નથી, લોકો ચલાવે છે. એ રીતે આપણે મુંબઇ રાજ્યમાં, સ્વતંત્ર ભારતમાં ઘણાં કામો પ્રજાએ પોતે કરવાં પડશે. એમાં આપણને કોઇ પણ પ્રકારનો ડર ન હોવો જોઇએ અને ઉત્સાહથી કામ કરવું જોઇએ આપણા દેશમાં કોઇ પણ વસ્તુની તાણ નથી. ખુબિકાણી લોકો, ભારે શક્તિશાળી લોકો પડયા છે.

હીંદુસ્તાન એવો દેશ છે જ્યાં ત્યાગ ની પુજા થઇ છે, જ્ઞાનની પુજા થઇ છે. આ દેશમાં, આપણે માટે જે અનુકુળ નથી એવી પરાયી સંસ્કૃતિની પ્રથા જબરદસ્તીથી દાખલ કરવાની કોશિશ કરવી એ વસ્તુ ઘાતક છે. આપણા નવજુવાનો આજકાલ કયે રસ્તે ચાલ્યા જાય છે? પારકા દેશનાં પુસ્તકો વાંચનારા કેટલાક આપણા પ્રોફેસરો પણ એવી કેળવણી આપે છે. તેઓ સમજે છે કે ત્યાંની વસ્તુ સારી છે. જે વસ્તુ આપણા દેશને અનુકુળ છે તેને મુકીને બીજા દેશની એ વસ્તુ ને—જે આપણા દેશની વસ્તુથી સારી નથી—આપણે રપર્શ કરીએ. પણ કરવા ન જોઇએ એ સમજતાં ઘણો વખત જશે. આપણે આપણા રસ્તા પર ચાલવું જોઇએ. ધન પેદા કરવા માં, બેહદી વસ્તુ, બોટો રસ્તો અથવા બોટા હથિયારનો ઉપયોગ કરતાં આપણે ધ્યેયરનો ડર રાખવો જોઇએ.

હીંદમાં બોકરાહી ઘણ થયું છે. પણ બોકોને જો સારી તાલીમ ન મળે તો તેઓ બોટે રસ્તે ચડશે લોકોને સાચે રસ્તે વાળવા માટે આપણે પુરે પુરી કોશિશ કરવી જોઇએ. એમાં બધા લોકોનો સાથ હોવો જોઇએ. આપણે ધનનો કેટલો ઉપયોગ કરીશું એટલું લોકનું આપણા પ્રત્યે આકર્ષણ રહેશે, સહાનુભૂતિ રહેશે.

દિલ્હીના ટુંક ખબરો

હીંદ અને કોરીયા

કોરીયામાં જે બળવો શરૂ થયો છે, તેના બબરે હિંદ સરકારને ચિંતામાં નાખ્યાં છે. યુનોની સલામતી સમીતી એ બહદ માટે જ માંગણી કરી છે તેનો હિંદ સરકારે ગંભીરપણે વીચાર કર્યો છે. હીંદ સરકાર માને છે કે કોઇ પણ જાતની લડાઇથી શાંતી સ્થાપી નહીં શકાય. અને હીંદ દુનીયાની શાંતીમાં મુખ્ય ભાગ ભજવી રહ્યું છે અને તેથી દેશ દેશો વચ્ચે મૈત્રી ભર્યો સંબંધ બાંધવા પ્રયત્ન કરે છે. હીંદની આંતરરાષ્ટ્રીય નીતી આ આદર્શના પાયા પર ઉભી કરાઇ છે. હીંદ સરકાર એવી આશા સેવે છે કે હજી પણ કોરીયાનો બળવો ખુનામરકી વગર શાંત પડી જાય તો સારૂં. હીંદની સરકાર જે નીર્ણયપર આવી છે તેને પેકો આપતા હીંદનાં વર્તમાનપત્રો લેખો લખે છે.

'ધ ન્યુ ક્રોનીકલ' લખે છે કે: "હીંદ સરકારે જે નીર્ણય કર્યો છે તે હીંદની પ્રજાએ અપનાવી લેવો જોઇએ. કારણ કે, તે હીંદના આદર્શ ને અનુસરીને કરવામાં આવ્યો છે."

'બોમ્બે ક્રોનીકલ' લખે છે કે; "હીંદ જે શાંતીનો આદર્શ રાખ્યો છે તેને માટે આ નિર્ણય શીવાય બીજો કશો ઉપાય નથી."

કંપાલામાં કાકા કાલેલકર

કાકા સાહેબ કાલેલકર જ્યારે કંપાલા માં પ્રવાસ કરતા હતા ત્યારે એક બહુ જ લાગણી વાળો પ્રસંગ બનવા પામ્યો હતો. એક આફ્રીકન શિક્ષકે કાકા સાહેબ સાથે હાથ મીલાવવા આવતાં જણાવ્યું કે "મને એવો હાથનો સ્પર્શ કરવા દો કે જે હાથે મહાત્મા ગાંધીનો સ્પર્શ કર્યો છે."

એક સભામાં કાકા સાહેબે જણાવ્યું કે હીંદની જેમ આફ્રીકા પણ ભાગ્યશાળી છે કારણ કે મહાત્મા ગાંધીએ સત્યાગ્રહનું શસ્ત્ર સૌથી પહેલાં આ ખંડમાં વાપર્યું છે. આજે હીંદી ઓ એક આઝાદ દેશના નાગરીકો છે. તેઓ જ્યાં પણ વસતા હોય ત્યાં તેમને આ વાત ખ્યાલમાં રાખી પોતાનું વર્તન રાખવું જોઇએ.

કાકા સાહેબે ગુજરાતીમાં ભાષણ કરતાં ગુજરાતી પ્રજાને ઠપકો આપતાં જણાવ્યું કે, તેમને આફ્રીકાનો તરફ સારામાં સારો ભાવ બતાવવો જોઇએ. અંગ્રેજોએ આપણને સારામાં સારી ચીજો આપી હતી અને આજે આપણી આઝાદીની લડત બાદ પણ આપણને તેઓ માટે માન છે. જો આફ્રીકાના હીંદીઓએ આફ્રીકનો તરફ સારો ભાવ દેખાડયો હોત તો તેઓ હીંદીઓના મીત્રો થયા હોત. હજી પણ અમુક નથી. આપણે આપણું સાહિત્ય આફ્રીકનોની ભાષામાં લખીને પ્રસીદ્ધ કરવું જોઇએ અને આફ્રીકનોને આપણું સંગીત પણ સમજાવવું જોઇએ. આવી મૈત્રીની ગાંઠ બાંધશો તો તે હમેશાં મજબુત રહેશે.

પાકીસ્તાન અને કાશ્મીર

કાશ્મીરના મુખ્ય વડા શેખ અબ્દુલ્લાએ ગુલાબ પહેલીનાં ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે: "પાકીસ્તાનીઓના વીચારો અને કાશ્મીરીઓના વીચારોમાં કશો મેળ નથી. કાશ્મીર હીંદ સાથે જોડાશે એ અમારો આખરી નિર્ણય છે. જ્યાં સુધી હીંદ અને કાશ્મીરના આદર્શો એક રહેશે ત્યાં સુધી અમારા આ નીર્ણયને અમે વળગી રહેશું. પાકીસ્તાન અને કાશ્મીરનો આદર્શ એક થઇ શકે તેમ નથી અને તેથી તે એક થઇ શકે તેમ નથી.

હીંદ અને અમેરીકા

જુલાઇ ચોથીના અમેરીકાના આઝાદ દીનની વાર્ષીક ઉજવણીને પ્રસંગે સંદેશો પાઠવતાં પંડીત નેહરૂએ જણાવ્યું કે: "અમેરીકાની સરકાર તથા તેની પ્રજાને હું હીંદ તરફથી તેમના આઝાદ દીનના અવસરે અભીનંદન પાઠવું છું. ગયા વરસે તમારા દેશની મુલાકાતે જ્યારે હું આવ્યો હતો ત્યાર થી મારી માન્યતા છે કે: સ્વતંત્રતા પ્રિમ પ્રજા તથા દેશોને એક બીજા સાથે મૈત્રીની ગાંઠથી બાંધવું જોઇએ. આ રીતે જ દુનીયામાં શાંતી આણી શકાશે."

આનો જવાબ આપતાં અમેરીકાએ જણાવ્યું કે: "તમારી શુભેચ્છા માટે અમે તમારા આભારી છીએ. તમે જ્યારે અમારા દેશની મુલાકાત લીધી હતી ત્યારથી હીંદ અને અમેરીકા વચ્ચે વધુ ગાઢી મૈત્રી બંધાઇ છે. અમેરીકનો એમ માને છે કે, હીંદ આખી દુનીયાના લોકોને આઝાદી મેળવવામાં પોતાનો ભાગ આપશે."

સંતતી નીયમન

સંતતી નીયમનની આવશ્યકતા છે એ વસ્તુ અને લાગે છે કે પ્રત્યેક જણ કબુલ કરશે. પણ કેવી રીતે? એ પ્રશ્ન છે. ફીનીક્સમાં હું હરી અને લાંબું જન્મપ્રમાણ લેખું લાગ્યો મારા મનમાં આ વિષય પર લખવાનું ઘોળાયા કરતું હતું. ૨૬-૨૭ વર્ષની ઓને ૫-૬ બાળકો અને પ્રત્યેક બાળકો વચ્ચે વરસ સવા વર્ષનો ફરક. આ ઓની—બધે ઓનીજ નહિ પણ બાળકની અને પુરૂષની પણ—કેવી દશા જનક રહીતી?

આપણા સંસ્કાર મુજબ આપણે એમ કહી છુટી જઇ શકીએ ભરા કે "જેવું બાપ એ તો નસીબમાં હોય તેટલા બચાવાજ ને?" પણ એમ કહી છુટવું એ પાપ છે એમ હું માનું છું. મને લાગે છે કે એક દરજી પેઠે પાળી શકે પોષી શકે અને ભણાવી ગણાવી તેમને સુંદર નાગરીક કરી શકે તેટલાજ બાળકોને જન્મ આપવો ■ ધર્મ છે. નહીં તો પાપ.

કેટલાક ધર્મ જાણનારા વાચકોએ એમ માને છે કે ઇશ્વરને જગતમાં આવતો રોકવો એ પાપ છે. પણ મારા મતે ઇશ્વરને જગતમાં આવતો રોકવો એના કરતાં ઇશ્વરને જગતમાં લાવી તેને ભરા અને સુંદર નાગરીક ન બનાવો અને તેને લીધે બીજા ઇશ્વરને પણ હીણ કરવું એ વધુ મોટું પાપ છે.

કુદરત કોઇને પેદા કરે છે તેમાં કુદરતનો હેતુ એ છે કે માનવ કોઇનમાં કોઇ પેદા થઇ મોક્ષ પ્રાપ્તિ કરે. જે જીવો આપણે પેદા કરીએ તેને જીવન ને આવશ્યક વસ્તુ—જ્ઞાન, તંદુરસ્તી, અને પોષણનું સાધન—જો મેળવવા જેટલા લાયક ન બનાવીએ તો તે મોક્ષને માર્ગે કમાંથીજ બાધ! બહારે તે તથા આપણે પાપના ભાગી બનીએ. પ્રશ્ન એ રહે છે કે સંતતી નીયમન અથવા જન્મ પ્રમાણ ઉપર અંકુશ કેવી રીતે મુકાય?

આમાં એક ઉપાય વિજ્ઞાનીક જગતે બતાવ્યો છે તે કૃતીમ સાધનો કે જે પ્રત્યેક કેમીસ્ટમાં મળે છે. તેનો ઉપયોગ કરી અંકુશ મુકી શકાય.

અને બીજો પોતાની વાસનાઓ ઉપર કાબુ રાખી અંકુશ મુકી શકાય છે. આ માર્ગ કઠણ છે. પરંતુ પહેલો માર્ગ ભોગનો અને બીજો છે મોક્ષનો.

ભોગનો પહેલો માર્ગ સહેલો છે અને તે પ્રત્યેક કરી શકે છે.

બીજો માર્ગ કઠણ છે પણ સાધ્ય છે. અને સાધ્ય કરવા પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. અને તેના પ્રયત્નને મદદરૂપ બને એવી રીતે જો કૃતીમ સાધનોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે તો તે ધ્યેયના એક અનુકુળ.

ઠમણલાલ ચોકા દીવસ પર કરજનમાં ભરાયેલી શિક્ષકોની પરીષદમાં શિક્ષણ ખાતાના ડીરેકટરે પણ પોતાના જન્મ પ્રમાણ ઉપર ટીકા કરી. આપણા પહેલા ત્રણ એક બાળકો તંદુરસ્ત થયા અને ખુબીકાળી હોય છે અને પાછળના કોઇ ને કોઇ રીતે અપંગ, નબળા, મંદ બુદ્ધીના હોય છે એવું પ્રાયોગીકતઃ જોવામાં આવ્યું. માતા તો ૫-૬ બાળકો પછી સાવજ રીકકી અને માંદલી બની જાય છે. અને પછી સ્વાભાવીક રીતેજ બાળકો મા અથવા બાપ પાસેથી કોળણી કે મિરત પામતા નથી અને કુપોષ તથા નબીળા ને આધારે ઉછરે છે. આમ કરતાં માંદા પડે કે. છોને કે મરે એ બધુ નસીબ, કુદરતને આધીન માની આપણે સંતોષ લઇએ છીએ. આ ઠેકાણે આપણે એક કહેવત યાદ રાખવી જોઇએ.

> જનની જણ તો જણ કે જોકત
> કાં દાતા કાં શુર,
> નહીં તો રહેજે વાંજણી,
> મત ગમારીયે પુર.

આ મુજબ આપણા સંતાનો પણ પાણીદાર હોવા જોઇએ. સુંદર, તંદુરસ્ત, અને બળવાન પ્રજા ઉત્પન્ન કરવા ને માતાનું શરીર ઉત્તમ હોવું જ જોઇએ. આ પરથી આપણે જોયું કે, બાળકો વચ્ચે ઓછામાં ઓછા ચાર વર્ષનો ફરક હોવો જોઇએ. હું તો ધારું કે, ડાકતરોને ડરદીને અને બીજાને આ બીનેનું આવશ્યક જ્ઞાન આપે અને સંતતીનીયમનનું જ્ઞાન આપી તેઓને તે સાધનોમાં જે ગમાગમ ભોગવવા તરફ ન ઉતરી જાય તેની ચેતવણી પણ આપે. કારણ તંદુરસ્તી માટે તે નુકસાન કર્તા થઇ પડે. જીવન એ એક પંથ છે. તે માર્ગે જતાં પ્રત્યેક પગલું વીચાર પુર્વક ભરીએ તો જીવન નો જે આદર્શ હોય તેને નીયત સ્થાને પહોચી શકાય. બાકી વીચાર વગરનું જીવન એ માનવ જીવન ગણવું કરતાં પશુ જીવન ગણવું વધુ સત્ય જણાય.

આ વિષય ઉપર મુરબ્બી અને બીજાઓ અનેકે વધુ વીચાર કરવાની જરૂર છે.

સુશીલા ગાંધી.

શ્રી ઇસ્ટ લંડન હિંદુ સોસાયટી

ઉપરોકત સંસ્થાની વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ તા. ૨૩-૭-૫૦ ના મળવાની જાહેરાત તા. ૩૦-૬-૫૦ ના ઇ. ઓ. માં બતેલી હતી કીંતુ અણધાર્યા સંજોગો ને લઇને તે તા. ૩૦-૭-૫૦ નાં રોજે બપોરે ત્રણ વાગ્યે ૨૩, મેકલન રોડ પર મળશે તેમાં સર્વે મેમ્બરોને હાજર રહેવા વિનંતી છે.

મંત્રી
શ્રી ઇ. ઇ. હિંદુ સોસાયટી.

પરચુરણ

—નવરોજીની સીટી કાઉન્સીલમાં એક હીંદી સભ્ય તરફથી શહેરના મેયર તરીકે એક હીંદીની દરખાસ્ત મુકવામાં આવી હતી જે ઉડી ગઇ હતી. બાર બાદ યુરોપીયન મેયર અને ડેપ્યુટી મેયરની દરખાસ્ત આવતાં હીંદી સભ્યો તે પર મત નહિ આપતાં સભામાંથી ચાલ્યા ગયા હતા.

—હીંદની સૌથી જુની મ્યુનીસીપાલીટી અમદાવાદની છે. જુલાઇ તા. ૧ લીથી તેને કોરપોરેશનનો દરજ્જો મળ્યો છે. એવી કોરપોરેશન મુંબઇમાં ત્રીજી અને હીંદમાં આઠમી છે. અમદાવાદની વસતી લગભગ ૧૰ લાખની છે.

—પાકીસ્તાનથી ૪૦૦ મુસ્લીમ.. પાછા હીંદના વતની થવા આવ્યા છે. આ મેહકોના મુખીએ જણાવ્યું કે ૧૰૦૦૦૦ મુસ્લીમો હીંદ આવવા ઇચ્છે છે.

—પંડીત નેહરૂએ જાપાનના બાળકોને જે હાથીની ભેટ આપી હતી તેના બચ્ચાઓમાં જાપાન તરફથી હીંદના બાળકો માટે રમકડાં પંડીત નેહરૂ દ્વારા મોકલવામાં આવ્યાં છે.

—મુંબઇના જાણીતા સોશ્યલીસ્ટ નેતા અને એક માજી મેયર યુસુફ મહેર અલ્લીનું ગુલાબ પહેલીના અવસાન થયું છે. પંડીત નેહરૂએ તે અવસર પર સંદેશો આપતાં જણાવ્યું કે "આ ઉદાર હૃદયના અને બહાદુર સીપાહીના અવસાનથી હીંદને મોટી ખોટ થઇ છે."

—હિંદની સરકારે પાકીસ્તાનથી પાંચ હજાર મુસ્લીમોને પાછા લેવાનું નકકી કર્યું છે. જે શરતે કે જે લોકો પહેલી ફેબ્રુઆરી તથા ૨૧ મી મે ૧૯૫૦ ના હીંદથી આવ્યા ગયા હશે.

—જુનની ૨૫ મી સુધીમાં પુર્વ પાકી સ્થાનમાં રોજનાં ૫૦૦૦ હીંદુઓ પોતાને સ્થાને કરી વસવા આવ્યાછે. અને પશ્ચીમ બંગાળમાં પાકીસ્તાનથી બે હજાર મુસ્લીમો રોજના કરી આવી વસે છે. પશ્ચીમ બંગાળમાં જે હિંદુઓ આવી વસ્યા છે તેની કુલ સંખ્યા ૫૯૯૩૨ અને પુર્વ પાકીસ્તાન માં જે હિંદુઓ આવી વસ્યા છે તેની કુલ સંખ્યા ૩૪૪૩૧ છે. જે મુસ્લીમો પશ્ચીમ બંગાલમાંથી પુર્વ પાકીસ્તાન માં આવ્યાં છે તેની સંખ્યા ૨૭૩૫૧ ની છે અને જેમાંથી કરી પશ્ચીમ બંગાલમાં આવી વસ્યા છે તેની કુલ સંખ્યા ૧૬૨૧૬ ની છે.

—ઉત્તર પ્રદેશની રાજધાની લખનૌમાં જેલના કેદીઓને સુપારવા માટે એક જેલમાં પ્રયોગ થઇ રહી છે. આ કેદીઓને જેલર ચોકા નાખ્યા આપી સીપાઇ વગર શહેરમાં ખરીદી કરવા મોકલે છે. નીયત કરેલ વખતે તેઓ બાકીની દામ અને કરેલ ખરીદી કરી પાછા ફરે છે. તેવી આશા રખે છે, કે આ પ્રયોગ સફલતા જનશે.

—ગાલુ વર્ષમાં હીંદને બીજ લાખ ટન અનાજ આયાત કરવું પડશે જ્યારે ગત વર્ષમાં ૭૦૭ મીલીયન ટન આયાત કરવું પડયું હતું.

—ચામડાં રંગવા માટે અને કાગળના ઉદ્યોગ માટે મદ્રાસ સરકારે ૨૧૦૦૦ એકર જમીનમાં વેટલના ઝાડ ઉગાડવાનું ઠેરાવ્યું છે. તેથી દર વર્ષે ૧૦૦૫૦ ટન વેટલની છાલ અને ૪૨૦૦૦ ટન લાકડા ઉત્પન્ન થવાની આશા રાખવામાં આવે છે. હાલ હીંદને ૫,૦૦,૦૦૦ ટન વેટલની છાલની જરૂર પડે છે.

—રાજ્યના વપરાતમાં ખેડુતોને માટે પુસ્તકાલયો એ મુંબઇ એક આકર્ષક વસ્તુ થઇ પડી છે. ગયા માસમાં રંગ દરમીયાન ત્રીસ મોબાઇલ બોકસોમાં આપ્યાં હતાં. તે દરેકમાં મોટી સંખ્યા માં લોકો આકર્ષાયા હતા. કેટલાંક મોબાઇલમાં રોજના લગભગ ૮૦૦૦ નવયુવાનોની હાજરી થતી હતી.

—"વધુ અનાજ ઉગાડો"ની હીંદની હાકલના પરિણામે ૧૯૪૯-૫૰ ની સાલમાં વધારાનાં અનાજની આશા રાખવામાં આવી હતી તેનું ૬૫ ટકા અનાજ ઉત્પન્ન થયું હતું. ૬૮૫૦૦૦ ટન વધારે અનાજ ઉગાડવાની આશા રાખવામાં આવી હતી તેને બદલે ૬,૩૫,૦૦૦ ટન ઉત્પન્ન થયું હતું.

—હીંદમાં ખેતીને માટે પાણીની મોટા પાયાપર વ્યવસ્થા આવી રહી છે. પ્રથમ એપ્રીલ સુધીમાં ૬૰,૦૦૦ કુવા ખોદાયા હતા અને જુલાઇ સુધીમાં ૬૭૦૦૦ થવા પામી હતી. આ ગત વર્ષ કરતાં ૧૭૦ ટકાનો વધારો બતાવે છે.

—હીંદની કોંગ્રેસે દેશના યુવાનોને સંગીત કરવાને એક સેન્ટ્રલ બોર્ડ સ્થાપી છે. તેણે કોંગ્રેસની એક બેઠક નાસીકમાં મળે તેજ વખતે હીંદના યુવાનોની કોંગ્રેસની પહેલી બેઠક પંચ મળવાનો ઠરાવ કર્યો છે.

રીપબ્લીક નંબર

અમારો તા. ૨૬-૧-૫૰ ના વહાર પડેલો ભારત રીપબ્લીક નંબર; અનેક સદેશાઓ; ફોટાઓ; લેખો વીગેરે વાંચવા લાયક સામગ્રીથી ભરપુર છે.

કીમત ૨/૩

પોસ્ટેજ સાથે-

Indian Opinion.
P. Bag,
Phoenix.

વર્ષા રીક્ષણ યોજના

શિક્ષણ કેવા રહેવું જોઇએ તેની કલ્પના આપવાનું તેની મુજબ ... ૨. ૬

શ્રી. સુરત હીંદુ એસોસીએશન વાર્ષીક જાહેર સભા

ઉપરોક્ત સંસ્થાની વાર્ષીક જાહેર સભા રવીવાર તા. ૧૬ જુલાઇ ૧૯૫૦ નારોજ બપોરે ૩ વાગે એસોસીએશન ના હોલમાં નીચે મુજબની કાર્યવાહી અર્થે મળશે.

(૧) મીનીટસ, (૨) મંત્રીનો હેવાલ, (૩) બજનચીનો હીસાબ, (૪) ચુંટણી, (૫) પરચુરણ.

સર્વે સભ્યોને વખતસર પધારવા આમંત્રણ પાઠવવામાં આવે છે.

નારણદાસ દયાળજી
પ્રમુખ
નારણભાઈ ખુશાલભાઈ મીસ્ત્રી
મંત્રી

૨૦૦૬ નું પંચાંગ

ગુજરાતી પ્રેસ ના મોટા નવ વર્ષના પંચાંગ

કીમત. ૩/૬

ધર્માત્મા જોખમે ઉભનાર ગાંધીજી ૧ ૦
બાકીના પત્રોઃ (આલ્બમની બેના ઉપર) સંપાદક મંડળ ગ્રેવેલર ૨ ૧

ગાંધી પુસ્તક માળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થએલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફક્ત રૂા. ૪–૬.

અદ્ભુત ભારત

ચિત્ર આલ્બમ ૭ ૬

અજન્તા કલા મંદિર

ચિત્ર આલ્બમ ૫ ૬

સુંદર ચીત્ર સંગ્રહ

તમારા ઘરને ચિત્રોથી શણગારો હીંદ ના પ્રખ્યાત ચિત્રકારોના ૩ ચિત્રના સંગ્રહની કીમત ૮ ૦
ચિત્રકાર રસિકલાલ પરીખ કૃત

ચીત્ર સાધના

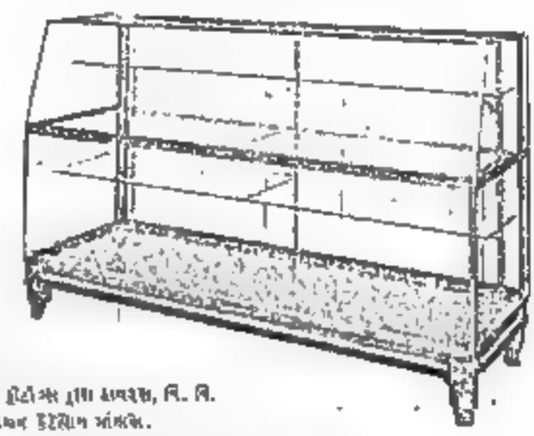
૫ ૦

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

મહા ભારતના પાત્રો

૧૨ પુસ્તકોનો સેટ ૬ ૫ ૦

'ગોલ્ડ મેડલ' ક્વોલીટી

હાર્ડ-વુડમાં
ફીનીશ્ડ કાઉન્ટરો
અને ઈ. ફિક્સીસ
સોમોગ્રેડર પ્રોડક્ટો
પેલ પુનીટસ, ફીનીશ્ડ ફીટીંગ્સ દ્વારા કામરાજ, ટ્રા. ટ્રા.
નવાં સ્થાપત્ય ડીઝાઈન મંજુર.

એસોસીએટેડ શોપફીટર્સ. લીમીટેડ

તેની સાથે એસોસીએટેડ શોપફીટર્સ, લિમિટેડ, સા. આ. શોપફિટર્સ, લિમિટેડ. એમ્બા હાઈ ક્લાસ ડિઝાઈન ફેક્ટરી બનાવનારાઓ છે અને ઈન્ડ ફેક્ટરીઓમાં સુંદરમ્ આદ ચોમાસી છે, તેમણે ચોમાસેલા છે.

104 Marshal Street, (Facing Escom House) Johannesburg
Phone 33 4211/2 P. O Box 6501.

ધાર્મિક પુસ્તકો

ગીતા હૃદય	૩ ૦	યોગ વાસિષ્ટ	૧૦ ૦
ભક્તરાજ હનુમાન	૨ ૦	રામનામ ગાંધીજી	૨ ૦
પરચરખા	૫ ૩	બુદ્ધ લીલા	૧ ૬
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨ ૦	સુલભા ચરીત્ર	૧ ૦
મંગળ પ્રવચન (ગાંધીજી)	૧ ૦	ધર્મક્ષેત્રે કુરુક્ષેત્રે ભાગ ૧–૨–૩–૪.	
જીવન નિરીક્ષણ	૫ ૬	આમા મહાભારત નવી રીતે	
ભગવાન બુદ્ધ	૫ ૭	આ લેખ્યું છે.	૧ ૫ ૦
હજરત મહમદ			
ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળુપાડતુ		*Indian Opinion*	
·ઢંકુ પુસ્તક	૧ ૦	*P. Bag,*	
સંત કેવીદાસ	૨ ૯	*Phoenix.*	

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારા બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૬૭/–

બાલ રામાયણ	૪ ૦
રેલ ગાડીની સફરી	૧ ૬

શિશુમંજાવલી

સેટ બેલામાં ૧–પુસ્તકો	૧૫ ૧
સેટ બીજાનો	૧૫ ૦

હીરોઇ માંજાવલી

૭ પુસ્તકો નો સુંદર વાર્તાઓના સેટનો ૧૪ ૧

ઇસપના પાત્રો ગરીબ

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક

કીમત	૨ ૦
ચાંદ પ્રવાસ	૨ ૧
સોક્રેટીસની સફર	૪ ૦
બુદ્ધિનો બાદશાહ	૫ ૩
બુધ અને કેતકી	૫ ૬
કેટલાંક પક્ષિઓ	૧ ૧
ભારવત કથાઓ	૩ ૬

ગ્રંથ રત્નોનો સેટ બાર ૧૨ જોમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૪૭ ૦

કોયડા સંગ્રહ ૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત પા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત પા. ૧–૫–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ મુલ્ય પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત ૧૪/–

લીલી	૫ ૧
પીળુ	૫
ભાલુ	૫ ૩
બાળકોનો બાંધવ	૨ ૦
ઈન્દીરાને પત્રો (નહેરુ)	૫ ૬
બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
ચપટી પુળ	૩
ચતુરની વાતો	૩
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	
લાહોર	૫
બલાનાની શોધમાં	૪ ૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

ખીસા કેસા

ગુજરાતીમાંથી ગુજરાતી ડીક્ષનરી અને નાની આવૃત્તી ૩ ૦

જોડણી કોશ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠનો મોટો જોડણી કોશ નવી આવૃત્તી ૧ ૨ ૦

નવલ કથાવલિ

આ પુસ્તકમાં સાહસ થી નવલરામ ભાષાના લેખોનો સંગ્રહ ગુજરાત વિદ્યા પીઠે બહાર પાડયો છે. ૫ ૬

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન દુનીયાની શરૂવાતથી તે આજ સુધીની દુનીયાની મોટી આખો ઇતીહાસ જે બાજમાં કીંમત ૧–૩–૦

જીવન પરોઢ

શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ ફીનીક્સ આશ્રમ ના કેદીઓ ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન બનેલો આલેખ્યો છે. ૧૧ ૦

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પારસી ૧૯૫૦ જુન	હીંદુ ૨૦૦૧ અષાઢ	મુસલમાન ૧૩૬૯ રમજાન	પારસી ૧૩૧૯ શહે. કદમી	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૧૪	સુદ ૧૪	૧૭	૧૫	૬–૫૨	૫–૧૦
શની	૧૫	,, ૮૦	૧૮	૧૬	૬–૫૩	૫– ૯
રવી	૧૬	,, ૧	૧૯	૧૭	૬–૫૪	૫– ૮
સોમ	૧૭	,, ૨	૧	૧૮	૬–૫૫	૫– ૭
મંગળ	૧૮	,, ૩	૨	૧૯	૬–૫૬	૫– ૬
બુધ	૧૯	,, ૪	૩	૨૦	૬–૫૭	૫– ૫
ગુરૂ	૨૦	,, ૫	૪	૨૧	૬–૫૮	૫– ૪

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ બ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે જ પુરા પોસ્ટેજ ટિકીટ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

બાંધીલ્યું સાહિત્ય

સત્ય મેવ જયતે'	૧ ૦
બાંધણીનો ઇતિહાસ સાથે પ્રયત્નપ્રકાશ ૧૯૪૨ ની સાલ વખતે પકેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૩ ૧
બાંધણીના રસમામત્યો	૩ ૦
બાંધણીની બાબતે ઉદાહરણ	૩ ૧
પુરૂષ સ્ત્રીના બાંધણ (સ. ચાર્ટ)	૧૨ ૧

ઠીકાભાઇ મણીભાઇની કૃતીઓ

બાંધી વિચાર રોશન બાંધણના વિચારોને સ્પષ્ટ કરતું પુસ્તક	૨ ૧
ઓપુરૂષ ચરીત્ર આજ સાલ સુધી, પુરૂષની રેખાથી થતો ફાયદ પુરાવા પ્રમાણ બ્યાખ્યાથે જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ	૧ ૧

સર રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

ઇન્ડો ઇંગ્લેંડીનના મહાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી વગર ગાન્યાકુ' પારે છે.	
કલ્કી અવતાર ને સંસ્કૃતીનું ભાષી	૨ ૦
વેદની વિચાર ધારા વેદ વખતના તેમના લખાણોનો સંગ્રહ	૫ ૧
પુરાનોની સંસ્કાર સાધના	૧ ૦

ધાર્મીક સાહિત્ય

શ્રીમદભગવત ગીતા મોટા અક્ષરોમાં સંસ્કૃતમાં	૨ ૦
ધર્મોત્થાના શ્લોકો ગુજરાતના ગરીબોનો સંગ્રહ	૨ ૧
શ્રી વેદવ્યાસજીએ આ વેદોમાંથી ચરપુર મંત્રને ઉતારો કરી, નાનો કરી આપ્યો છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

ગાંધીજી કોણના વિચ્યાર રોશન અનાદીનની નોવેલ	૩ ૧
આપણા રોગના કુદરતી, એક રસીયન ચીકીત્સક ચિત્ર-રોગથી નવલકથા	૧૦ ૦

જોર નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૧ ૦
આદમ કથા બાંધીલ	૭ ૧
જોર ચિત્રો આપણા બાંધીલ કુશળવાન, રસીયાલ, આવી નેતાઓના ફોટા ચિત્રો લખેલું છે	૩ ૧

ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નોરીબેના સુંદર બાંધણનો સંગ્રહ	૧ ૧
આગબોટી એક ઇતિહાસીક નવલ કથા	૧૧ ૧
રત્નકણ કુમારોનો ઓખાહરણ સંગ્રહ	૩ ૦
ઓખાહરણ ભા. ૧—૨ એક સુંદર આખ્યાન નવલ કથા—બન્ને ભાગની સાથમાં.	૧૩ ૦
ઉષાહરણ સુંદર નોવેલ	૩ ૧
ઉત્તમ નોવેલ	૮ ૦
ઇન્દુબાલા કથા નોવેલ	૩ ૧
ચાંગિઝખાનો યુદ્ધ	૫ ૦
આબરાળ નાનાસાહેબ	૮ ૦
કંસવધ ઐતિહાસીક નોવેલ	૩ ૦
કમ્બોજરાણી ઐતિહાસીક નોવેલ	૧૦ ૦
કોહેનૂરબાઇ કોહેનૂર કાચના બનાવની નોવેલ	૮ ૧
ભગવા બાપુ બાપુજીના કાનને ઉપાડ પાડની નોવેલ	૮ ૧
મોરબ્બા આપા મોરબ્બાની ચારોબાજુથી સ્થાપેલ	૩ ૦
ચમેલી	૧ ૧
મેવાની બાજી	૧ ૦
બળા સમાધી નોવેલ	૮ ૦
બનતના ચંદિયાં ઐતિહાસીકનવલકથા	૧૦ ૦
રાજ સિંહાસન	૧ ૧
રાજપુતીનું નોવેલ	૫ ૦

ચિત્રોની બાજી ના નાની બાળકોનો સુંદર સંગ્રહ

રમત ગમતનું જે નાની બાળકોનો સંગ્રહ	૧ ૦
અકબરનુ ભારા	૮ ૧
અકબરી બાજ	૧૦ ૦
આબીલ મીરેબુ બાળકો	૨ ૧
છ'ગાવી ઠગવાની નવી યુકી	૧૨ ૧
ઓપુ સાથી ભા. ૧-૨ સાથે	૧૧ ૦

આપણા આ સ્વ. કસ્તુરબા ગાંધી વિશે પુસ્તકો નેવર અને બનાવ્યા પરીને બનેલ ૪ ૧

બાળકોનાં પોતાની તરફથી આવીને સારૂ કોઇ ભેગાં થવાનું કાયમ	૧ ૦
ગામ કહાણી	૮ ૧

નવલ કથાઓ

ઉલ્લાસરે	૮ ૧
કાઠીયાવાડની ઇંટ કથાઓ	૬ ૦
કોંગ્રેસ વર્ષ	૧૦ ૧
ગોકુલ ગોપાલ નવલકથા ભા. ૧-૨ સોનો	૧૧ ૦
ચમુડરો બાર્ટ સંગ્રહ	૨ ૧
ચિત્રોમા	૮ ૧
ચમુખા ભાગ ૧-૨-૩ બાર્ટસંગ્રહ પ્રત્યેનો	૬ ૦
ઝવેરાબાઇ	૬ ૧
ઝવેરબાઇમાં ભાગ ૧-૨ સેના બાળકોનો સોનો	૧૧ ૦
ટોળ મૂળ	૪ ૧
ડાહીબાઇમાં	૬ ૦

તોલ ઉખા	૮ ૦
તોલ પુંજી વાત	૩ ૦
તોરોહિતા	૮ ૦
તારીખ	૪ ૧
તારાવલીત ભા. ૧-૨ સોનો	૬ ૦
ત્રિવારી	૮ ૦
પાવક બનાવ	૮ ૦
પ્રભાત મોતીબો	૭ ૧
પુસ્તક સંગીત	૫ ૦
પ્રેમ અને પુજા ભા. ૧-૨ સોનો	૧૧ ૧
પુરોના પુસ્તકો વાતો	૧૦ ૦
બલિદાન	૧ ૦

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

નુતન શૈક્ષણ માળા આ માળા માં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન શૈક્ષણ તાલીમ વર્ગ

" " પોરબંદર ૧૯૪૩-૪૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા.

પુસ્તક પહેલું ૧ ૪

પુસ્તક બીજું ૧ ૪

પુસ્તક ત્રીજું ૨ ૪

સાહીત્ય કલ્પદ્રુમ

સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા વર્ગમાંઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું ૨ ૪

" ત્રીજું ૨ ૪

બાળપોથી ૧ ૬

અર્થાતિ ભુગોળ ૫ ૦

ઘેર બેઠા ઈંગ્લીશ શીખવા માટે

બારાખડી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની ૧ ૦

અંકગણિતના મુળ તત્વો ૧ ૦

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

બાલબુદ્ધિ વાટી (બાળપોથી) ૧ ૦

પહેલી ચોપડી ૧ ૬

બીજી " ૧ ૪

ત્રીજી " ૧ ૪

ચોથી " ૧ ૬

પાંચમી " ૧ ૦

બાળ જગત બાળકોને દુનીયાનું જ્ઞાન થાય એવી સમજણી કથાઓ પુસ્તક ૧ ૪

ચાલો લખીએ

પોથી ૧ ૧ ૬

" ૨ ૧ ૬

" ૩ ૧ ૬

" ૪ ૧ ૬

" ૫ ૨ ૦

" ૬ ૨ ૦

" ૭ ૨ ૦

સાહિત્ય પ્રકાશવલી

પુસ્તક પાંચમું ૧ ૧

" સાતમું ૧ ૪

દેશ દેશાવરમાં—ભુગોળ ૩ ૦

આપણા દેશનો ઇતીહાસ ૧ ૧

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

નવલ કથાઓ

બી હર્ષ	૧ ૩	જુનુ અને નવુ	૧ ૦
સાઠસીકેની સૃષ્ટી	૮ ૬	બે દેશ દીપક	૫ ૩
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૧ ૦	પુત્ર જન્મ	૧૩ ૦
વડલો	૩ ૦	પરીક્ષેત્ર	■ ૦
વિરાંગનાની વાતો (૨)	૧૪ ૬	પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
વનછાયા	૭ ૦	પહેલી પ્રીત	૭ ૬
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦ ૦	પૃથ્વીરાજ	૭ ૯
સાકરના સાડુ	૭ ૬	પ્રીતીપ તાપ	૫ ૦
સોમનાથ	૧૨ ૬	માઠી બળે	૫ ૬
સેનાપતી	૬ ૦	માણસાઇના દિવા (ઝવેરચંદ)	૭ ૦
સુના મંદીર	૬ ૬	માલમારી	૬ ૬
રમારમ્ય	૧૦ ૦	ઘરને મારગે	૬ ૦
રૂપમતી	૬ ૦	ચંદ્રકાંત (ભાગ ૧-૨-૩) ૩	૧૫ ૦
રૂપાનું રહસ્ય	૧૦ ૦	માનવતાના મુલ	૬ ૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨ ૦	ઘેરાતાં વાદળ	૭ ૬
માયાવી સંસાર	૭ ૬	ધરતીને ખોળે	૭ ૦
આશાવરી	૭ ૦	ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦
અજાતશત્રુ ભાગ ૧	૧૦ ૦	ધરદાન	૭ ૦
ચિત્રોદની	૭ ૬	દિલ્હ	૫ ૬
દાઝેલા હૈયા	૮ ૦	દાંદાનીયાઝ	૫ ૦
દીનાનાથ	૧૦ ૬	સુખની શોધમાં	૨ ૦
દરીયા પારના		ખુશાલ	૪ ૬
બહારવટીયાઓ	■ ૬	સુધવતાં પુર	૧૧ ૦
ઉંચાઇનો ભોગ	૮ ૦	દેવ અને દાનવ	૩ ૦
જીવન રહસ્ય	૯ ૦		
જામ તમાચી	૯ ૦	મળવાનું ઠેકાણું:	
જીવતર	૭ ૦	C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.	

અમારાં નવાં પુસ્તકો

નુતન રસોયામાં રોટલાનું	૨ ૧	ટોલ્સટોયના પુસ્તકો	
મુગો સેવક	૩ ૦	સુખ નહીં રહેવાય (સમાજની બદીઓ સામે ચોકાર) નવલકથા	૭ ૦
ગીતાંજલી	૫ ૦	દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫ ૩
સાધના	૫ ૦	બે નવેલકથાઓ	૫ ૦
નરી કુનીયા	૫ ૩	ટોલ્સટોય અને કીશોર	૨ ૦
કર્મવિપાકો નાનાભાઇ ભટ્ટ	૨ ૧	કોની બહેન (બાળ)	૫ ૭
મહાન મુસાફરો	૫ ૦		
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫ ૦	જીવન ચિત્રોનો	
ભરતના ચોરાં	૩ ૦	આઝાદ	૫ ૬
દેવ દેવની લોક કથાઓ	૮ ૬	શોકમગ્ન નીલકં	૬ ૦
રાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮ ૬	રવીંદ્રનાથ ટાગોર	૫ ૦
સોક્રાટીસ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦ ૦		
કમળી અક્ષર બે	૫ ૬	હાસ્ય રસથી પુરપુરી	
સોક્રેટીસ	૬ ૦	હાસ્ય ડોલુ	૭ ૬
ઉલ્લેખ પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ)	૬ ૬	મસ્ત કબીરના હાસ્ય પ્રસંગો	૬ ૦
સુંદરીનો સાક્ષાત્કાર	૧૪ ૦	હાસ્ય વીલાસ	૧૦ ૦
ઘઉંદોનો સંદેશ	૪ ૦		
મુક્તવતા પ્રસ્તો	૭ ૬	અંદીમ ચટોપાધ્યાય કૃત	
કુદાની રમઝટ	૬ ૦	કુમ્ભ કાંતનું વિશ	૬ ૬
નાકુક વાતો	૭ ૦	કપાલ કુંડલા	૭ ૬
કાલ ચીવકાનો દાવરો	૪ ૬	અનોરમા	૭ ૦
દીન બધું	૭ ૬		
ક્રાઝિકરોનલ ભાગ ૧-૨ સેટની	૬૮ ૦	સુપ્રસિદ્ધ લેખક ચેખાવ્હીની નોવેલો	
રસમતી	૬ ૦	અપરાધી	૧૧ ૦
સામર કથાઓ	૮ ૧	મુજાહતનો જય ભાગ ૧—૨ પ્રત્યેકની	૭ ૦
		તુલસી કયારો સામાજીક નવલકથા	૭ ૬
		બાળા કથિયા	૫ ૦
		નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૩ ૦
		પુરાતન અરોત	૫ ૦
		બીકેલા હાર	૮ ૬
		વેરીસાળ	૮ ૦
		સોક્રેટ તાવા બ્રહેતા પાણી	૧૦ ૦
		વાલ્મરાણી	૬ ૦
		નવલકથા	
		કૃષ્ણલાલ: અંજલની કાંતીકારી નવલકથા. કીમત	૮/-
		બાયબીલ મુંદર અનમુખું ચોપડ.	૧૫/-
		ચાપરાણી સામાજીક કાંતી દર્શાવતી નવલકથા	૧૫/-
		ક્રુઈ પાદરીઃ— અમેરીકા કાંસ દીક્ષાનીનું જીવન ચરીત્ર.	૫/-
		એડમ કબુરી :— શ્રી ગાંધીજીનું જીવન ચરીત્ર	૬/-
		સમુણી કાંતી. કાશોરલાલ. ૫.	
		મહારાજા	ફી. ૫ ૦
		બાપુની ઝાંખી	૩-૬
		લેખક બાકા સાહેબ	
		દીલ્હી ડાયરી	
		સંપીત.	ફી. ૧૦ ૦
		મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી	
		ભાગ. પહેલો	૬ ૦
		ભાગ બીજો.	૧૨ ૦
		ભાગ ત્રીજો	૧૧ ૬
		બાપુ-બારીયા (મનુ બાબી)	૩ ૦

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

These are the Blades that stay sharp longer You get more value for your money with Minora Blades. They give fine smooth shaves and last longer because they are made of the finest steel. And they only cost 6d. for four. Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Minora

THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

આવેલા દિવાળી અંકો

બાપા	શી. ૫ ૦	રવીવાર	શી. ૧૦ ૦
આરામ	૫ ૬	સરિતા	૧૦ ૦
સવિતા	૭ ૦	ચેતન્ય	૭ ૬
ગોકુળદાસ	૬ ૦	જે થવી જોઇ	૭ ૬
ઢબુ	૩ ૬	ચિત્રપટ	૭ ૬
આપણું સાહિત્ય પંચાંગ	૨ ૬	મુંબઈ સમાચાર	૫ ૦
મુંબઇ સમાચાર પંચાંગ	૫ ૬	બંધ દીદ (પુસ્તક)	૭ ૬
India, (English) 12 Copies	6 0	Filmindia English	5 6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

Latest arrivals in records of your New and Old favourites.
Secure them early before we are sold out

HINDI

Mesrabai	6 records 60s.	Shaheed	5 records 50s.
Meera	6 records 60s.	Sehra	5 records 50s.
Shahjehan	6 records 60s.	Parai Aag	4 records 40s.
Anmol Ghadi	6 records 60s.	Mahendi	4 records 40s.
Prem Sangeet	6 records 60s.	Dil	4 records 40s.
Ratan	6 records 60s.	Shama	4 records 40s.
Ghar Din	5 records 50s.	Romeo Juliet	4 records 40s.
Shikari	5 records 50s.	Panchi	3 records 30s.
Bhakaliya	5 records 50s.	Gulami	3 records 30s.
Mejdhar	5 records 50s.	Chin-Le-Anadi	3 records 30s.
Kajal	5 records 50s.	Nek Parawin	3 records 30s.
Khidki	5 records 50s.	Doctor	3 records 30s.
Gwalan	5 records 50s.	Hamrahi	3 records 30s.
Khan	5 records 50s.	Nartaki	2 records 20s.
Begum	5 records 50s.	Jawani	2 records 20s.
Malaquat	5 records 50s.	Baheli	1 record 10s.
Doosri Shadi	5 records 50s.	Bazaar	7 records 70s.
Pehli Nazar	5 records 50s.	Bapu-ni-Amar Kahani	2 records 20s.
Jogan	5 records 50s.	Bapu-ni-Vidayi	1 record 10s.
		Gown-ki Gori	1 record 10s.

TAMIL SETS

Ashok Kumar	5 records 50s.
Chinthamani	5 records 50s.
Thanasekhantar	5 records 50s.
My Wife	3 records 30s.
Kannagi	3 records 30s.
Valmiki	2 records 20s.
Bhakt Gowri	3 records 30s.
Siva Kavi	2 records 20s.
Manonmani	2 records 20s.
We Two (Drama)	3 records 30s.

TELUGU SETS

Krishna Prema	5 records 50s.
Dasna Bandha	3 records 30s.
Dasara	2 records 20s.
Bagyalaxmi	2 records 20s.
Three Marriges	1 record 10s.
Dharam Patni	1 record 10s.
Thyagayya	1 record 10s.
Mayalokam	1 record 10s.
Swargaseema	1 record 10s.

LATEST LOOSE NUMBERS

Pankaj Mallick, V.E. 2547, 2304, 2310, 2525, 2527, 2517 each 10s.
Anil Baran, H. 1112 (Rajni Jhoom Rahi) ... ... each 10s.
K. C. Dey, N. 16560, 16646, 16502, 16589, 16579, 16478, 16412, 16922, 16591, 16229, 16776, 16711, 16514, 16658, 16292, 16634 ... ... each 10s.
Jutika Roy, N. 16602, 16702, 16689, 16628, 16929, 16817, 16786, 16506, 16625, 16553, 16302 ... each 10s.
Shamshad Begum, G.E. 5018 ... ... each 10s.

LATEST QUAWALIES

Panna Qawwal & Party, H. 1408, 1208, 1257, 1380, 1378, 1338, 1106, 1147 ... ... each 10s.
Ibad Qawwal, N. 839, 786, 905, 968, 893, 1050 ... each 10s.

Packing Charge 2s. 6d. EXTRA

OBTAINABLE FROM :

D. Roopanand Bros.

Music Saloon and Booksellers

85 Victoria Street, DURBAN.

Phone 20707. P.O. Box 2524.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5861

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.
LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોબસ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tawny Red, Ox Blood, Transparent.

AA-245

"Tell me, Doctor . . . when there's an accident, is it safe to put an antiseptic straight on the wound?"

In an emergency you need an antiseptic that can be used quickly, without hesitation, and without danger or undue discomfort. One which retains high germicidal efficiency in the presence of blood. You need a reliable killer of germs, but non-poisonous, gentle on human tissue, and valuable in promoting clean and rapid healing. You need the modern antiseptic, 'Dettol.'

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD. P.O. BOX 1067, CAPE TOWN

231-46

Sunbeam does these 3 things for you...

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9d-1/6

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

214-3

Durban - Bombay in 96 hours

EAST AFRICAN AIRWAYS "SEYLIONS" fly direct north to Nairobi to connect with Air India International's "Constellations."
Enquire for fares and time-tables from our General Sales Agents, South African Airways, or any I.A.T.A. Agent.

Fly the smooth coastal route north

EAST AFRICAN AIRWAYS

Continued (150-6)

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
25 JUL 1950

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 29—Vol. XLVIII FRIDAY, 21ST JULY, 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: FOUR PENCE

★ ★ ★

THE ROLE OF A PEACEMAKER

"Blessed are the peacemakers; for they shall be called the children of God". At first sight this blessing may appear to be easier than others to attain; for there is a natural tendency among us to praise those who get on well with other people and are not quarrelsome; and this is supposed to be of the essence of "peace making." But in reality it is one of the hardest things in the world to be a true peacemaker. . . . A mere patchwork peace will only result in the evil breaking out afresh in a more virulent form than before. The peacemaker must be Christ-like. He must be utterly humble; he must be able to stand rebuffs like the meek; he must hunger and thirst after righteousness; he must be pure in heart; he must be full of divine compassion; he must be ready joyfully to suffer persecution."

—Rev. C. F. Andrews.

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK. White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenile Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0 each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0 each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades. £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream.
Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

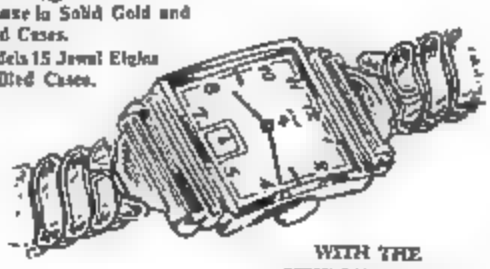
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID!

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ ઍન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ.
લેડીઝ તેમજ ગુલરાઉ કાપડ, ગુલબ રસ, ખલાન્ટસ—તેની બનાવટ
માટે બાત બાતનો માલ—તેમજ કેપડીલીન બોરનેટ સાટીઓ
ઘરાકે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ
કરવા બહારગામ છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
૩૩-૨૬૫૧.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence
11/12 Pastoa Chambers, Joppe Street; P.O. Box 5195, Johannesburg
'Phones—Office: 22-7771, After hours: 24-4574.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 749a

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus; Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની વીમા કંપનીમાં જીવનવીમા, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામાન્ય વીમાઓ દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. કંપની કંપનીને ઉપયોગ આપવું એ દરેક હોંદીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 28645, P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13,
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 32-4470
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.

S.S. Karanja due Durban 29th August and sails on 4th September for Bombay via Karachi and Porbundar.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET — — DURBAN.

શરબતે-ફોલાદ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન!!

શરબતે-ફોલાદ આ દવા તાજા ખુનનો બનેલો છે. આ દવા પેટમાં જતાંજ તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આવે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને મુખ ખુબ લલાઈ છે. મરદાઈ શક્તમાં વધારો કરે છે. લીવરની ખરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ-ગેસ થતો તરતજ અટકાવે છે, છાતીની જલન ખાટા ઓડકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ દવા હાથ પગ અને શરીરની ચુસ્તી નજરાઈને તરતજ દુર કરી નવું જોમ લાવી એકદમ તેજસ્વી બનાવે છે. ઔરત મરદ અને બાળકો માટે આ દવા એક સરખી ઉપયોગી છે. આ એક હોજવાળ જનરલ ટોનીક છે.

એક બોતલ શરબતે-ફોલાદની કીમત રૂપી. ૧૨-૬
મળવાનું ઠેકાણું:—

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,

DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીલાલ ખોડાભાઇ કારીયાવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફરસાણ પીનો તેમજ પેંડા વેચવા રાખ્યા, મહાશયો અમો બનાવીએ છીએ.

લગ્નો' પ્રસંગોએ' મુલતી ખુશ' સેવ, ગમમ, ગાંઠીયા, ભજીયા, પાતરા ચિવડો દરરોજ તાજા' બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી ફીસે અને મોટા પ્રસંગમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુંક સમયમાં બનાવી આપીશું'

PHONE 33-5575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બોરકરોલ, ડ્રેસીંગ ટેબલ સાઈડ ટેબલ ઓફીસ ટેબલ, બુક કેસ, ટેબલ, તથા ફર્નીચર લાવે ખરીદી લઇશો. અને પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—ઓફીસ, ટેબલ અને ડીવાન એક્સચેન્જ—

જે હમારી કેમ્પેરેબ્લ ચીજે તદ્દન સસ્તા ભાવ છે. તેનો ફરીવાર ફોનેક તદ્દન કરે છે. આજ સુધીના આપેલા પ્રાસિંગ ફીડબેક મંજુરો અમને વેચવા આપવા વિનંતી.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 29—Vol.-XLVIII. Friday, 21st July, 1950

Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

Indian Opinion

Friday, 21st July, 1950

Unholy Alliance—The Cause Of All The Trouble

TWO noteworthy speeches were made by Mr. Leo Boyd, M.P.C., one at the Lunch Forum in the Navy League Club and the other at the Rotary Luncheon in Durban. Mr. Boyd has taken a prominent part in bringing into existence the Group Areas Act and he is perhaps proud of his achievement. We are very doubtful if the thinking Europeans—both English-speaking and Afrikaans-speaking—are as happy as Mr. Boyd is over the Group Areas Act. It has satisfied only the very reactionary elements. The sober and the thinking are, we have no doubt, thoroughly dissatisfied; because they are far-sighted enough to realise the great dangers that lie beneath it. Is it not perhaps too early yet for Mr. Boyd and those who think like him to be happy? The Group Areas Act is only the instrument to clip the feathers of the birds that it is desired to keep caged. But you cannot keep all birds caged for all time. It should be realised that the species being dealt with are different. They will not allow their feathers to be clipped nor will they allow themselves to be caged. The framers of the Group Areas Act will find to their disappointment, if not to-day, tomorrow, that the task they had set upon was an impossible one. We are not as optimistic as Mr. Boyd is, we believe that the Group Areas Act has increased the prospects of rooting out racial antagonisms. On the contrary, we believe, it has eliminated what little that has existed and has given full scope for those antagonisms to grow to an alarming extent.

It is too true that the non-European today stands at the parting of the ways; either he will go under, by submitting to his self-appointed master, who has clipped his wings and for his own self-interest, aggrandisement and supremacy seeks to keep them clipped, and thus be ruled by the tyrant; or else he will listen to the voice of God and be governed by Him. The first is decidedly seemingly an easier path but which will give one a living death. The second is a difficult one but it is life-giving and life-sustaining. It, no doubt, demands the complete surrendering to God with an undying faith in Him. The first one will perpetuate tyranny; the second will undoubtedly end it. That is how we would analyze the present position. The hope that Mr. Boyd gives is like that of the spider inviting the fly to come into its parlour.

Mr. Boyd speaks of the "threat to their freedom." Whose freedom? He speaks to the non-European as though his heart was overflowing with compassion. But when he speaks of freedom he speaks of the freedom of the "White" man. He speaks of the threat of tyranny which stalks over Europe and Asia. What about the same threat stalking over the non-Europeans in South Africa? According to Mr. Boyd the Group Areas Act is a step to prevent activities designed to disrupt democracy. Who are disrupting democracy? According to Mr. Boyd, those whom the Group Areas Act applies. So the Act is motivated not by benevolence as Mr. Boyd would seek to convey but by malevolence. With all due courtesy to Mr. Boyd for adopting his own words: "Let us not delude ourselves into thinking that Communism can be stamped out thus easily; particularly in a country where it has a fertile field of non-European disabilities and grievances to feed upon." We will, once again, quote Mr. Boyd with our wholehearted approval: "To answer the Communistic threat of world domination everyone had to accept responsibility for contributing towards the active and successful functioning of democracy. This could be done by sending into public life a steady stream of fair-minded and able men and women, prepared to give freely of their time and efforts in the common good." But the Group Areas Act is a negation of all this and we are surprised that Mr. Boyd does not see it.

We agree with Mr. Boyd that the English-speaking people in South Africa are lacking in leadership. Hence it is that leaders of the type of Mr. Leo Boyd and Mr. Ken Clarke have sprung up who have by aligning themselves with the reactionary elements in the Nationalist Party betrayed and disrupted their own Party. We admit that our community too is lacking in leadership. And as Providence will have it reactionaries are meeting with reactionaries. The result will be blood and tears. The Group Areas Act which is the outcome of the Government's apartheid scheme, has not ended the trouble; the trouble has just begun and it will take a heavy toll before it ends, thanks to the unholy alliance of Messrs. Leo Boyd, Ken Clarke, Eric Louw, Dr. Donges and Co.

NOTES

The Protest Day Affair

LAST week there were further protests against the City Council's decision to dismiss certain Indian employees who had absented themselves on Protest Day, June 26. The Durban Municipal Employees' Society in a letter to the Mayor and City Councillors expressed grave concern of the Municipal Service about the action taken. The following resolution was passed by representatives of the European Municipal Trade Unions in Durban: "That this meeting of representatives of the executive committees of the Durban Municipal Employees' Society, Durban Municipal Transport Employees' Union and A.E.U. Municipal Branch hereby agrees to make protest forthwith to the Mayor and City Council against the Council's decision of July 3 to dispense with the services of some of its Indian employees. The Trades and Labour Council also made an appeal to the Mayor, Councillor Ken Clarke to prevent the carrying out of instructions to dismiss Indian workers. Councillor Mrs. A. M. G. Maytom, Deputy Mayor of Durban, who has consistently opposed the Council's action has had the matter reopened. In a letter to the Town Clerk, Mrs. Maytom wrote: "I recollect the drastic action taken in years past by another section of our employees, an action which impaired our transport arrangements for a few days. We deplored the action of these men which, while motivated by a domestic reason, met with no drastic reprisals. I have given much thought to these things and believe I am wrong in my alternative suggestion, that is of reducing the period of five years to one." (It was suggested that employees with less than five years' service who were away from work on June 26 should be dismissed).

Finance Committee

The question of the dismissal was discussed last week at a meeting of the Finance Committee of the City Council for nearly three hours. The only recommendation that was de-

tided to make to the City Council was to rescind Clause 4 of a resolution passed on July 3 —that any vacancy created by the termination of the services of an Indian employee be filled by a Native. Notwithstanding the volume of protest against it the Council's decision to dismiss certain Indian employees who absented themselves on Protest Day still remains. The Finance Committee's recommendation will come before the Council on July 24 and if its original decision remains unaltered it will mean that 400 Indians including a few Natives will be given one month's notice from August 1. It will be most unfortunate if this happens. We would still appeal to the City Council and all those who can influence it, in the name of Truth, Justice and all that democracy stands for, to view the question from a broader aspect of what is going on in the world today and its repercussions which are bound to be felt in one way or another in this country.

Not Out Of Any Philanthropic Motive

The reader should be not be under any misapprehension that the Finance Committee's recommendation to the City Council to rescind part of its resolution on the dismissal of its Indian employees was made out of any philanthropic motive. It is probable, as 'The Natal Daily News' says, that one of the reasons for this reversal of opinion is that the decision was in conflict with the Group Areas Act. When the Council sets aside and develops certain areas under the Act for Indian occupation, it will be incumbent on the Corporation to employ Indians there.

South-West Africa

The permanent U. N. O. delegate for Indian Republic, Sir Benegal Rau, said that he considered the opinion of the International Court on South-West Africa as a "victory for the United Nations on all points except one." Sir Benegal added that it was important that the Court had given a unanimous affirmative verdict on these two of points—South Africa was not competent to change by unilateral action the international status; and South-West Africa was still under international mandate. It had also held by an overwhelming majority vote that South Africa was bound to transmit information on the territory to the United Nations. The point on which the United Nations did not gain a favourable verdict was the contention that South Africa was legally bound to transfer South West Africa to United Nations trusteeship. The most important implication now was that South Africa could not change the international status of South-West Africa.

Dr. Malan Not Satisfied

Commenting on the decision given by the International Court of Justice on the South-West African issue, the Union Prime Minister, Dr. D. F. Malan says: "On the one hand it is unequivocally stated that the Union is not obliged to put South-West Africa under the trusteeship of the United Nations and, by implication, that the United Nations therefore have no right to demand it. On the other hand, it is stated that the United Nations have rights in regard to the territory which differ in practically nothing from the rights that were formerly vested in the old League of Nations. According to the statement, the United Nations now have a right of general supervision over the Union's administration of the territory, the right to demand regular reports, and even the right to receive and deal with representations and petitions from the territory. In other words, the United Nations has calmly slipped into the place left vacant by the old defunct principal, the League of Nations, possibly even with somewhat increased powers, and as a result the unsavoury Michael Scott affair can freely happen again in the future." It must be clear to everybody that this can easily lead to gross interference in the internal affairs of both South-West Africa and the Union itself. We are not prepared to submit to such a state of affairs.

Let Her Merit It

South Africa surely cannot flout the considered judgment of an august body like the International Court of Justice. It would be a gross insult to the intelligence of the learned Judges and an unpardonable contempt Court. South Africa very lightly unjustifiably charges India with having designs on Africa. One would like to know what this is on the part of the Union if not a design to swallow South-West Africa? It is as bad if not worse than the Korean issue. South-West Africa was never given as a gift to South Africa. If a person could claim a property, that was entrusted to him in all good faith to be looked after, to be his own, when the principal had died, it would amount to robbery. We cannot see the sense in South Africa refusing to recognise the United Nations as the principal after the death of the League of Nations and resenting its authority. The United Nations has greater right to assume trusteeship of South-West Africa than White South Africa has, if we may be pardoned for saying so, to assume trusteeship of the eight million Africans in the Union, whose trust she has woefully betrayed. Nobody begrudges South Africa having full control over South-West Africa but let her merit it by according more decent treatment to the dumb millions within her own borders. If she is not able to do so let her not vent her wrath on God's servants like Michael Scott for doing their duty to God and man.

Scathing Criticism Of The Government

In his presidential report at the National Union of South African Students Assembly meeting at Grahamstown during the week-end, a fuller report of which appears elsewhere, Mr. P. V. Tobias detailed attacks on NUSAS and mixed universities by several Cabinet Ministers including Mr. J. G. Strydom, who had urged the Nasionale Jeugbond to infiltrate into "United Party-controlled" universities. That such control should be not only condoned but encouraged by a responsible Minister of the Crown represented the grossest affront to the dignity and integrity of the universities, said Mr. Tobias. Curtailment of Native medical scholarships and refusal of passports and immigration permits to Native students were examples of the methods which the Government had devised to reduce the number of non-Europeans at mixed universities. Referring to a memorandum presented by NUSAS to the Native Education Commission, Mr. Tobias referred to the Commission's almost morbid preoccupation with the possibility of mixed dances at mixed universities.

ANTI-COMMUNISM ACT PROMULGATED

THE following is a summary of the Suppression of Communism Act, which was gazetted on Monday, July 17, in Cape Town and Windhoek and simultaneously became law in both the Union and South-West Africa.

From that date it is a crime to promote Communism in any way and the crime is punishable by ordinary processes of the courts with sentences of imprisonment up to 10 years. Now the Communism Party of South Africa is, by declaration of Parliament, and illegal organisation.

Nobody may belong to it, or contribute to or solicit funds for it. All its property, including all right and documents held by it shall be taken over by a liquidator to be designated by the Minister of Justice.

After six months the liquidator must wind up the estate of the Party and any balance remaining after debts have been paid will be distributed to scientific or charitable organisations designated by the Minister.

If told by the Minister to do so the liquidator must compile a list of members or active supporters of the Party. People shall not be included in the list unless they have had a "reasonable opportunity" of showing why they should not be.

Once on the list, they can be subject to a variety of disabilities which the Minister may prescribe, including being prevented from holding public office or being compelled to resign if already holding one.

This does not apply to M.P.s or M.P.C.—except those who have professed to be Communists since May 6, 1950—the date when the Anti-Communist Bill in its original form was first published—unless their cases have been examined by a Parliamentary Select Committee.

It does not apply at all to Judges of the Supreme Court.

Now the Government may, without notice and by proclamation in the Government Gazette, declare any other organisation which it thinks is promoting Communism in any way to be unlawful, and its members will thenceforward suffer all the disabilities which apply to the Communist Party. Now the Government may, without notice and by proclamation in the Gazette prohibit the printing, publication or dissemination of such periodicals as they think are propagating Communism.

Now Communists who are not South African citizens can be deported.

The Minister of Justice may also prevent any meeting or gathering which he thinks is going to promote Communism and he may prohibit a person from being within a certain area if he thinks that person's presence there is calculated to achieve Communistic ends.—'Natal Daily News.'

ANCIENT TRUTHS AND MODERN PROBLEMS

By L. W. Ritch

HYPOCRICY has been defined as the homage Vice pays to Virtue. The student whose objective is Truth and who in his pursuit of that objective has realised that the proper study of mankind is Man, recognises that the present is a transition stage in the history and evolution of the race that calls for much tolerance as well as understanding.

Just as night follows day during our twenty four hour day cycle, so in the vastly longer period of time known as a "Yuga," a period of spiritual and intellectual darkness obscures mankind's vision, and results in his adopting an entirely false standard of values.

This, is one such Yuga, a 'Kali Yuga' or Dark age. Its distinguishing characteristic or mark is the ascendancy, in the consciousness of the average man, of the Material over the Spiritual. He has lost his sense of proportion and is so hypnotised by the glamour and false glitter of the things he can never really make his own but must sooner or later surrender, that the real purpose of his coming into being—of his life and living—escapes him altogether.

Like Plato's cave-men, his horizon is limited by the four walls of his prison house. The shadows cast upon those walls, are his only realities. Of the vastness and substantive realities beyond, he knows nothing and cares less.

The Kali or Materialistic Age through which we are passing has, so to speak, impressed its characteristic quality upon what is called "modern civilisation." Outside of a comparatively small circle of thinkers, the testimony of the physical organs of sense is regarded as the only reliable evidence as to what is real and desirable. The thinking faculty, which rightly directed may be made the instrument for carrying the thinker to spiritual heights immeasurable is shackled and enslaved by the senses, with the inevitable result pointed out by Sri Krishna in "The Gita":—

> "If one muses on objects of sense, there arrives attraction. From attraction desire springs. Desire flames to fierce passion. Passion to Anger. Then the Memory (of the Man's real spiritual nature) all betrayed, lets noble purpose go and saps the Mind, till purpose, mind and man are all undone."

The same Authority reinforces His teaching in these words:—

> "The Mind that gives itself to shows of Sense, hath its helm of wisdom rent away
>
> "And like a rudderless ship drifts to wreck and death."

Now, interesting as the speculations may perhaps be, from an academic point of view, the question quite naturally arises what, if any, bearing have they upon the grave problems with which mankind, the world, is, at this very hour, finding itself confronted.

Have they any relation to the hard matter-of-fact troubles for which the world's best minds are desperately trying to find a solution? Do they, perhaps, not only furnish us with an explanation of the difficulties, themselves, but also indicate a way—possibly the one and only way—of disposing of them, once and for all?

Now, however much opinions may differ as to whether it is because of the defects in our vaunted twentieth century civilisation or in spite of its merits, the fact that we *have* landed ourselves in what one critic described as "an offal mess" is beyond all possible doubt. Nor, will any logical mind question that the present near-chaos can only be the result of past mistakes, the natural effect of antecedent causes. However one may construe the words, "the sins of the fathers obviously *are* visited upon the children."

The first thing to discover should be whether we, of this generation, aren't making or repeating the same mistakes and so perpetuating the mischief. An examination, in the light of the quotations, cited of the ruling urge and motives that govern and direct the life and conduct of mankind both individually and collectively, suggests, very strongly, that we are. I say "individually and collectively" because a nation is but an aggregation of the individuals that constitute it, sharing in common certain characteristics or affinities. (The Hindu or Buddist would say, "drawn together by Karma).

Character is the most important thing about a man. It is the outer expression of his inner condition; of his "grace" or "disgrace." As are a man's aspirations—what he considers desirable and seeks to become—so is his character. It is the man's self, the soul of the man, "talking," expressing the stage of his growth. The measure of the man.

As a man desires, so he becomes. For, as 'The Gita" puts it, "The soul is fashioned to its like." The man becomes noble or ignoble according as the object of his worship—the goal he desires to reach—is noble or ignoble.

If we are honest we must confess that human relationships are still mainly influenced by materialistic considerations; that when it comes to a "show down," the ethics that prevail are the ethics of the jungle. The "First come I" doctrine is what dominates those relationships, both as between individuals and nations. From his earliest years, the individual is taught to associate success with the acquisition of worldly possessions and the power to dominate the lives of others. Nations are considered great or not so great, by the same standards. To take advantage of other's needs for self-enrichment is good business and quite legitimate. Self-denial and the dedication of powers to service is viewed with suspicion and generally voted Quixotic.

If the test of these standards is, as I submit they should be, whether they have resulted in the promotion of harmony, co-operation, kindliness, understanding and the other factors that constitute real peace and progress, there can be but one answer. They have, unquestionably, not. On the contrary, they have produced a harvest of envies, hates, rivalries and strifes culminating in the apotheosis of brute force and wholesale murder. Hot wars, followed by cold war, with more hot war in the offing. And all in the name of Civilisation, a civilisation purporting to be constructed upon the teachings of the Prince of Peace, the Lord of Sacrifice, as its foundation.

On the nature of lip service there has been homage a-plenty to the Master's teaching regarding brotherliness and loving kindness; the kind of homage with which the non-Europeans in South Africa are all too well acquainted. But when a choice has had to be made between precept and practice, between the "birthright" and the "mess of pottage," "the Devil," as Gandhiji used to say, "has invariably won."

And Gandhiji was right about the Devil being the winner. The victories we flatter ourselves are achieved by our astuteness and preponderance of brute force prove to be but hollow successes in the end. The rewards we counted upon reaping turn out to be but Dead Sea Fruit even as we grasp them. The delights and pleasures we expected to enjoy, the satisfactions we hoped to experience, prove to be illusory and disappointing.

We discover that we have looked for our gains in the wrong direction. Which is precisely what our wisest thinkers are realising today.

We have now reached a stage in our evolutionary growth when a strong effort is demanded of us to transcend the predatory jungle instincts that so far have been the ruling passion of our lives both individual and national. In short, it is being brought home to us that the way—the jungle way—we thought to be the means of self-preservation is in fact the way to self-destruction.

The sages who taught that we are all "Members of each other" and that injury to any one—even to one of the least of these—meant injury to all, were evidently right. We have to live *for* each other instead of *upon* each other; to harmonise practice with profession; to recognise the sanctity of Service and the folly of the selfishness; to rid our eyes of the scales that blind them, and perceive a brother soul struggling painfully upwards and homewards behind his mask of flesh, in every man be he black, white, brown or yellow and irrespective of what part of the globe he occupies. We are brothers under our skins.

This, of course, means a radical change of outlook, but it also means complete surrender to Truth and Honesty and the abandonment of self-deception and make-believe. It also constitutes the first step towards that real self-preservation which is sometimes called salvation; to the conquest of the tiger and the ape in us and our surrender to the divine in us.

To talk of Reformation—the changes for the better in our political, economic, or social relationships i.e. of a New Order—without Conversion, is idle. Nothing is truer than that "Within yourselves, deliverance must be sought." No A1 structure can be built of C3 materials.

There are certain definite rules of conduct that must be observed if we are to find our way through the present enveloping darkness and back to the path of real progress and peace. They are rooted in the doctrine, rightly understood, of the 'Fatherhood of God and the Brotherhood of Mankind. Two of the most important are, "Do not unto others what you would not they did unto you," and "Behave towards others as if they were integral parts of your own Self."

There is a third that, perhaps, is less a rule of conduct than a warning. It is, "whatever thou meteest out to another, shall likewise be meted out to thee." Though the wheels of God grind slowly, they grind wonderous small,

MR. LEO BOYD ON GROUP AREAS ACT

MR LEO BOYD, M.P.C. said last week that the Group Areas Bill would make it possible for the non-Europeans to develop along lines parallel to Europeans, that it would create economic opportunities for them that they did not enjoy to-day, and that if it were approached constructively it would open the door to a new era of much happier relations between the various races of South Africa.

He outlined the Bill at the Lunch Forum in the Navy League Club, and said that it had grown out of the Asiatic Land Tenure Act, which was passed by the United Party and was administered by a board appointed by the United Party.

It contained a policy, he said, to which a great majority of the European population in South Africa subscribed, that of racial segregation, and the United Party motion on the second reading of the Bill had said that the principle of residential and social separation was generally accepted in South Africa.

Under the new Act areas had to be created for the non-European where he could live in dignity and grow in stature, losing his inferiority complex.

In his own areas his own rights and interests would be paramount and he would create economic opportunities such as trading rights the construction of his own houses and buildings, and the administration of his own public and municipal services.

"It has been said that the Act takes away the rights of the non-Europeans. It only takes away the rights that have been abused—the right exercised mainly by wealthy Indians to push themselves into someone else's areas irrespective of the feelings of the other people.

"This principle of penetration only gave rise to racial friction and it was vitally necessary for the Government to step in and stop it because it was widening the gulf between Europeans and non-Europeans.

"There are sincere people, liberals in the best sense of the word, who believe that South Africa's racial policy should be one of integration. Because of this they are strongly opposed to segregation.

"But are their policies practical in South Africa where there are such tremendous differences in educational standards, in cultures and in outlook?

"After 40 years of union and nearly 250 years of living side by side we have discovered how slow is the process of integrating the two main White races into one single nation.

"How formidable a task lies before us therefore, if we are to endeavour to integrate the Indian, springing from an Eastern civilization, with customs, outlook and principles so different from our own. Then Then there is the Native who is only emerging into civilisation, still sending his impis to do battle in the midlands of Natal in the way his forefathers and theirs did before them.

"By clinging to their opposition of segregation I believe these people are merely doing harm to the cause which we seek to serve—the uplift of the non-Europeans."

Mr. Boyd On Racial Antagonisms

There are gather prospects to-day of rooting racial antagonisms out of the heart of every European than at any time in the history of South Africa. For 300 years the outlook of the European on racial matters was dictated by fear of the non-European, but the passing of the Group Areas Act has done away with the need for this fear. This view was expressed by Mr. Leo Boyd, M.P.C., when he spoke at a Rotary luncheon in Durban.

He said that the English-speaking community had not produced a single leader from its ranks since Union, but had looked to the Afrikaans-speaking section for their leaders.

If the ideal of equal partnership between the two White races was to be realised fully, then the English-speaking section had to contribute its quota of leaders.

There was also another obligation upon every European in South Africa—to set a pattern of leadership and standards of of service which could set as a guide and an example to the non-European.

"I think it is true to say that to-day he stands at the parting of the ways; either he will go forward, under the guidance of leaders who have his interests genuinely at heart, into an era of constructive and peaceful development in co-operation with the European; or else he will listen to the seductive voices of those who, to further their own interests, or the interests of foreign ideologies, seek only to disrupt and to provoke racial strife."

After the last war people had, for the second time in this century, sat back complacent that the threat to their freedom had been removed.

"But has it? If we look around us in the world to-day, we find the disquieting position that the threat of tyranny is greater than ever. It stalks over over a large portion of Europe and of Asia, holding many countries and peoples in its malignant grip.

"Its tentacles constantly reach out to other countries, with the result that in recent years most of the nations of the Commonwealth have had to take steps to prevent by legislation activities designed to disrupt democracy from within.

"My fear is that we in South Africa will regard these measures as adequate and the danger as past. Let us not delude ourselves into thinking that Communism can be stamped out thus easily; particularly in a country where it has a fertile field of non-European disabilities and grievances to feed upon."

He said that to answer the Communistic threat to world domination everyone had to accept responsibility for contributing towards the active and successful functioning of democracy.

This could be done by sending into public life a steady stream of fair-minded and able men and women, prepared to give freely of their time and efforts to the common good the —'Natal Daily News.'

N.U.S.A.S. COURAGEOUS STAND AGAINST SEGREGETION POLICY

THE National Union of South African Students assembly which met at Rhodes University College, Grahamstown, last week, recommended by 25 votes to one that there should be no discrimination in principle against the admission of Europeans to the proposed new medical school for non-Europeans in Durban. The assembly expressed the opinion that the establishment of the new medical school did not materially alter the position of non-Europeans at the Universities of Witwatersrand and Capetown and supported the continuance of medical training for non-Europeans at these non-segregated medical schools.

Mr. B. Brenner (Wits. University), who proposed the resolution, said that in recent years the very basis of academic non-segregation had been assaulted. Provision of separate facilities would seriously lower the standard of training provided for non-Europeans. The presence of Europeans would be a safeguard for the maintenance of high standards.

Mr. D. J. B. Osborne, of the European section of Natal University, said this resolution of NUSAS constituted an infringement upon the internal affairs of Natal University. The majority of Natal students were not in favour of the resolution and the first move should come from Natal University rather than from NUSAS.

Mr. P. V. Tobias, in his presidential report, said Dr. E. G. Malherbe, Principal of Natal University, had stated that there would be no objection to taking Europeans, but that preference would definitely be given to non-Europeans, as otherwise there would be a danger of Europeans swamping the non-Europeans.

Rhodes Liberalism

"The vast majority of students of Rhodes University College are liberal in outlook," said Mr. J. E. Schaffers, when he read a paper on race attitudes.

He said that a survey carried out among students of the University showed 74 per cent. had a liberal attitude, 21 per cent. were reactionary, and about 5 per cent. an attitude of complete indifference.

"Senior students are more liberal in their attitudes towards Black-White relationships than junior students.

The survey also showed that female students were more liberal than males and arts students more liberal than commerce students. Science students showed less liberalism than any other group.

After hearing the president, Mr. P. V. Tobias, describe the threat of political control of the South African universities as the greatest menace which faced higher education in the Union, the Student Assembly of NUSAS passed a resolution pledging themselves to fight against any interference in the basic freedom of the universities. There were no opposition votes, the training colleges abstaining since the resolution concerned politics.

The Assembly entrenched in its constitution a clause upholding the independence of each university in its own affairs and particularly the right of each to decide for itself whether academic non-segregation is practised or not. This is an entrenchment of what is NUSAS policy.

The Durban European section of the Natal University raised

the matter, suggesting the entrenchment of a similar clause in place of that which reads that NUSAS upholds the practice of academic non-segregation. Durban withdrew their motion in favour of the clause moved by Wits which was an addition, not a replacement of an existing clause.

In his reply, Mr. Tobias referred to a statement by the Minister of Lands urging the Nationalist Youth Movement to infiltrate into the universities and to Ministerial attacks on certain universities.

He described four cases of passports or permits being withheld from students. In some cases the Minister refused even to give reasons for his actions, while in another the reasons given by the State Information Officer were "clearly inadequate" and did not "bear scrutiny."

The resolution "notes with the deepest concern growing evidence of inroads upon academic freedom," and protests against the actions detailed by the president's report.

"The Assembly deplores the conception that the universities are subject to the policies and whims of whatever Party may be in power at any time; a conception by which the policy and system of teaching of the university would be subject to change with every change of Government, making their functioning impossible, and diverting them from seeking and imparting the truth in whatever guise it may present itself.

"We therefore reaffirm our belief that university education in South Africa must remain free from State interference and Party differences and that each university must retain the following rights:

"To decide for itself what classes of students shall be admitted; to determine how classes will be organised as regards the separation or co-education of European and non-European students; to appoint members to the staff without reference to Governmental authorities; to conduct its courses as it sees fit and not in accordance with any State imposed system of thought and philosophy."

INDIA'S SOCIAL REVOLUTION

(The first article by the writer, on his return from the World Pacifist Meeting and an extensive tour of India.)

SOCIAL Revolution was inevitable when India gained her freedom and took over the reins of Government on August 15, 1947.

The undecided question, which still remains undecided, is what is to be the nature of that Revolution. Is India's economy to be founded on self-supporting or largely self-supporting villages, or on mass production in heavily populated, highly industrialized towns and cities which are to be fed by the villages?

According to the Gandhian interpretation—and with which I am personally in complete agreement—if India chooses the second course, which is the line of Western industrialism, there will inevitable follow all the evils which are at the moment hurling the entire West to catastrophe and destruction at a rapidly accumulating pace.

Many vested interests, Indian and foreign, and looking upon the Indian scene with longing eyes. What a ripe field of starving labour for capitalist exploitation! What an immense store-house of riches awaits the enlightened scientist exploiter, the physicist, the mathematician, the engineer, and, alas, the psychologist, who in the West has learnt the art of adjusting the mass mind of the man man to the processes of dehumanized industrial functioning in the interest of cheapness and profitmaking through the capture of markets.

Old Arguments No Longer Valid

If India, with the aid of American and British capital, develops mass-prodution industry on a gigantic scale with the object of raising the standard of living of her submerged millions at a very rapid rate in order to stave off the threat of Communism, it will not be long before the Indian market in consumer goods dries up, and the West is challenged in scores of world markets with prices she will be unable to meet.

Be it remembered too, that Japan and China will also have to be reckoned with in this connection.

The old argument that raising the standard of living in the East would increase the latter's purchases of Western specialities such is up-to-date wireless sets, electrical appliances, etc., is no longer valid.

Every country in the Far East is out for self-sufficiency, and until that goal is reached will severely restrict the importation of consumer goods, and use all her internal wealth to develop industry to the utmost, in order to absorb the new spending power of the people as it arises.

Moreover who can estimate the degradation which will follow the harnessing of the 1,000,000,000 people of India, China and Japan mass-production machinery? A civilization of 1,000,000,000 inhabitants living on money values, the majority of them disintegrated and atomized by repetitive labour, will quickly run amuck, in orgies turmoil and blind revolution.

In the meantime the fear of Communism which is powerful in America and reaching menacing proportions in India, may lead to an America line-up in the East, on an even more gigantic scale than the American line-up of the Atlantic Pact and Marshall plus Truman aid.

The alternative to this nightmare is the natural economy based on the culture of Indian villages of which there are 700,000 and in which dwell 85 percent of the Indian population.

Ending Village Poverty

Most of these villages have been mercilessly exploited by absentee landlords, by money lenders, by foreign capital and aid by an imperialism which deprived thousand of villages of half their income, by forcing into the country machine-made goods with which the hand workers were unable to compete. Deprived of half their livelihood, they have been in dire poverty ever since.

It was the liberation of these villages to which Gandhi devoted his attention. His concept of Basic Education arose out of the necessity of teaching the Indian villages how to accomplish their own emancipation, how to rebuild their villages, and free them from the numerous exploiters, home and foreign, who have brought down the level of their subsistence to a condition that is too dispicable to be described, and too painful even to make the attempt.

I am unable to see how the British Government has tolerated, accepted and sustained a rule which permitted the teeming millions who comprise the Indian villages. It is not possible that Britain can make some gesture of regret for the errors of goodwill for India's future, in a fitting gift to those followers of Gandhi who have taken the vow of non-possession of goods, and are devoting their whole lives for the salvation of India by way of renewal of creative energy, and the achievement of economic self sufficiency and spiritual independence specially in her villages?

India is at the parting of the ways. One section of Gandhi's followers see in Home Rule only the beginning of freedom, and with their leaders see its completion only in the emancipation of the villages through a dual process of spiritual regeneration and economic self-sufficiency.

The other sections are attracted by the mechanisms and the material abundance of the West, and are being urged by the fear and spread of Communism to see in Western civilization the one hope of spreading material abundance at a rate sufficient to check the advance of Communism in India.

A Fool's Paradise

The latter are living in a fool's paradise. They fail to see the major effects of Industrialism; that it neglects man's creative powers, destroys spiritual values, stimulates the demand for goods and services, and thus for an ever increasing share of the earth's resources, whence follow class and international strife.

Industrialism neglects all values which cannot be reduced to monetary terms and so lowers the quality of social and personal life. When that happens, rank materialism reigns, and, to use a Gandhian term, violence reaches its maximum strength within a society.

The art of ending war is the art of discovering the conditions of a peaceful society.

WILFRED WELLOCK

('From Peace News' of 28 April, '50)

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—by M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—by Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—by Kaka Kalelkar 7/-

To be had from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

THE DETERMINANTS OF INDIAN EDUCATION IN NATAL

[A very interesting paper was read by Dr. Somasundarum Cooppan, M.A., M.Ed., Ph.D., at the annual conference of the Natal Indian Teachers' Society in Durban on July 6. Owing to limited space we are obliged to publish it in two parts. The second part will appear in our next week's issue]

"EDUCATION is essentially a social enterprise undertaken to promote individual and social well-being. The determinants of education, that is, the factors which determine and shape the course of educational development, fall into two broad categories generally known as heredity and environment, or as nature and nurture.

This paper is concerned with the environmental determinants of education. A further qualification is made: it is concerned with the social environment as distinct from the geographical environment, except in so far as reference will be made to the territorial distribution of the population.

The scope of this analysis covers the entire field of Indian education, namely, primary, secondary, technical, vocational, university and adult education. Owing to the limitations of time the treatment of the subject must be in broad outline, and, the analysis is, therefore, a general analysis of the social determinants of Indian education in Natal.

Education is conceived of as a dynamic process, and the growth and development of the educational system as an inter-acting component of the dynamic process of social evolution. Looked at in this way the internal and external aspects of the educational system, that is, the aim, content, method, organisation and administration of education, may be said to reflect the needs, problems and social purposes of a society. Owing to the close inter-relation and interdependence of social forces and the educational system, education may be used as a potent instrument of social change or for maintaining the *status quo*.

Three Groups

The social determinants of Indian education in Natal may be classified into three broad groups:

(1) the question of the permanency of the Indian settlement in Natal and South Africa;

(2) the status of Indians and other non-European groups in South Africa in relation to the European group; and,

(3) factors internal to Indian society, such as population structure and the racial and cultural distinctiveness of the Indian people in the multi racial and multi-cultural pattern of South African society.

The question of permanency of settlement and security of tenure is a major determinant of Indian education peculiar only to the Indian group. Such a question has not arisen so acutely in relation to the other racial groups which form part of the South African population.

The Indian people were originally imported into Natal in 1860 by the white settlers to work as indentured labourers on the sugar and tea plantations, in the municipal and government services, in the growing industrial enterprises and in domestic service. The system of importation of Indian labour continued until 1911, and the bulk of the Indian population now resident in South Africa are descendants of these indentured immigrants. The rest are descendants of the traders and artisans who followed in the wake of the labourers.

No further immigration from India was permitted after 1913.

Now the permanency of Indian settlement has been frequently threatened by European agitation for the repatriation of Indians or their re-settlement in some other part of the British Commonwealth. Until recent times this agitation came mainly from those whose economic interests were involved in commerce and trade. In more recent times and today the political demands of the Indian for parliamentary, provincial and municipal franchise are considered to be an added reason why the Indian people should be removed from South African soil. We are now in the midst of another of those periodic agitations for the repatriation of the Indian, for the uprooting of a settled community.

The Capetown Agreement

European opinion does not appear to have been really clear as to whether it wants the entire Indian population to be repatriated or only a certain section of it. Under the Capetown Agreement of 1927 concluded between the governments of India and the Union it was envisaged that after the voluntary repatriation scheme had expended itself a considerable proportion of the Indian community would remain as a permanent part of the population of South Africa, and that measures would be taken "to uplift" that section of the community. The present Prime Minister, Dr. D. F. Malan, then concluded this Agreement in his capacity as Minister of the Interior. Then, again, in 1943 the Administrator of Natal, Mr. Heaton Nicholls, declared that the Indian community was a *de facto* part of the South African population and that all ideas of repatriation must be abandoned. Then in November, 1946, General Smuts claimed at the United Nations Assembly at Lake Success that the treatment of Indians was a matter for domestic jurisdiction since Indians were Union Nationals. He was also responsible for passing legislation in 1946 which acknowledged the permanent nature of the Indian settlement by granting a measure of representation in the Union Parliament and in the Provincial Council of Natal. Since then this measure was repealed by the newly elected Nationalist Party Government under Dr. Malan. This Government has now declared that its policy is eventual repatriation of the Indian community. This is a reversal of the 1927 policy. About a month ago, General Smuts, too, has been widely reported to have said that the only solution to the Indian question was eventual repatriation. This is a complete reversal of his previous declarations and standpoint.

Security Of Tenure

Now this frequent vacillation of policy and constant threat to the security of tenure have had grave influences upon Indian education. For a long time the growth of Indian primary and secondary education had been retarded. From the point of view of the educational authorities, so long as the Indians were considered an alien, undesirable element, whose stay in the country could only be regarded as temporary, pending the full effects of the repatriatory measures, there did not seem any necessity to plan for the educational future of Indian children. It would have seemed futile to expend monies on Indian education under such circumstances. This interpretation of history can now be substantiated. The following statement was made in a letter from the Natal Provincial Secretary to the Natal Indian Congress in November, 1947, when the latter complained that not sufficient progress was being made in the provision of educational facilities for Indian children:

> "This progress must be viewed from the angle that in the past Indians have been considered as a foreign element in the population and their return to India not only anticipated but expected."

This was the first statement of past policy in Indian education. As a frank and honest statement it is to be welcomed. The same conclusion could have been drawn by a study of the statistics of and regulations governing Indian education.

Voluntary Effort

Considered from the point of view of the reactions of the Indian people it is submitted that guarantee of security of tenure is a necessary condition for the development of a stable family life, for the provision of the incentive to educate the young and pursue the arts of peace, free from anxiety and uncertainty. In illustration of this, let me refer to the well-known fact that Indian education made the most rapid development in its history since the Capetown Agreement. The Indian community placed much faith in the uplift clause of the Agreement and the bona fides of the Government, and responded by a magnificent effort at self-help in the erection of schools, sustained even up to today. Some eighty per cent. of the Indian children are accommodated in school buildings erected by the Indians themselves with small assistance from the State.

Voluntary effort has been an important determinant of Indian education. Its expression has only been felt after the emancipation of the Indian from the depressing social and economic conditions of indentured labour. The maximum expression of voluntary effort has been felt since the promise of a more secure life and hope of better treatment held out in the Capetown Agreement. It may be that the European community had emphasised the expulsive aspect of the Agreement, but that was not the way in which the bulk of the Indian people reacted to it. Once again the national cry of repatriation has been taken up and the declared evictive measure which goes under the name of the Group Areas Act has been passed by Parliament. It remains to be seen whether Indian education will be retarded by restriction or by neglect.

Aiding and stimulating the voluntary efforts of the Indian community were the successive diplomatic representatives of India resident in South Africa and appointed in terms of the Agreement. Their constant vigilance and representations at high level for improvements in the facilities for Indian education has been another determinant of Indian education.

Multi-Racial Society

Let us consider now the second group of social determinants. The relative status enjoyed by the European and the non-European peoples affects the entire mode of life in South Africa. In some

matters it is held almost as an unchangeable mores of the South African way of life. Now South Africa is a multi-racial society comprising two and one third million Europeans (or people belonging to the white race), eight million Bantu, three-quarter million Coloureds (people of mixed race) and a quarter million Indians. Thus the non-white races predominate in this country. The one outstanding and striking feature of South African society is that it is a race-caste society in which the white race occupies the position and enjoys the privileges of the upper caste. The non-white races as a group belong to the lower caste, but within the non-white group privileges are by no means distributed uniformly. In Natal there is a social hierarchy arranged in the following manner: European at the top of the social pyramid, followed by the Coloured, then by the Indian, and finally by the vast majority of Bantu.

The doctrine which largely governs the relative status of European and non-European is that of the maintenance of white supremacy." Sometimes the doctrine is shrouded in the mystical phrase: "preservation of white civilisation. The practical pursuit of this doctrine has resulted in the political, economic, military and social dominance of the white group of peoples over the non-white groups, and, in the imposition of various restrictions and disabilities upon the latter group. At present this is still the main principle governing white and non-white relations in South Africa.

It is not the purpose of this paper to pass any opinion upon the justifiability or otherwise of this doctrine of human relations, but merely to record as dispassionately as possible how such a relationship has influenced the education of the Indian people.

(To be continued)

SOME ASPECTS OF SEGREGATION: ON THE WAY TO HEAVEN

[Mr. Alec Reid, who recently visited South Africa, has written a series of articles in the 'Hindustan Times' on his experiences in this country. Some are of particular interest to our people in South Africa. We therefore propose to reproduce them with the kind permission of the 'Hindustan Times.' The following is one of them.]

DESPITE his Government's determination to flout world opinion over, say, South-West Africa, and on the general question of apartheid the average Afrikaner shows a keen desire to try and persuade the visitor that there is really nothing wrong with his country's racial policy. It is argued that South Africa's problems are "unique" and that people abroad have entirely failed to understand the complexities of South African life.

There has been instilled into the Afrikaners over so many generations this theory of "uniqueness" that they are really shocked and surprised when the foreigner cannot appreciate it. Their roots are still deep in the Calvinistic past, so that many firmly believe that it is "God's will" that the non-whites, and the Africans in particular, should for ever remain "hewers of wood and drawers of water." And those that are more enlightened in their desire for complete segregation, of course, do little or nothing to break down these traditions; in fact under the present Government the old Boer attitude to the "kaffirs" has gained much impetus. One of the few that I met who saw the evils of the present racial policy said: "We now hear so much of these racial theories every day of our lives that those of us who may hold different views begin to think that after all we must be all wrong. And what chance have our children? If from their first days at school they are taught day after day that they belong to a superior race, they will continue to think so for the rest of their lives."

Talk With Afrikaner

I remember a talk I had with one Afrikaner and he was typical of others I met. He was the editor of a leading Nationalist Party paper and I had asked him for a general "background on Malan's hopes and aspirations. He agreed with great readiness (and this was the sort of reception I generally got from members of his race: they were ever ready to expound their views.) For an hour he lectured me on the "unique" position of his country so far as racial matters were concerned. He was a man of education and intelligence; he spoke forcefully and at the end, when I showed that I was not at all convinced, he was genuinely upset. He had advanced arguments that were futile in the extreme and he exclaimed: "If only you and others who visit us would understand; we are so terribly misunderstood abroad." When I excused myself as I had another engagement, he suggested another meeting. When I said that that was impossible and stood up to go, he also jumped to his feet and accompanied me to the door of his room. We went through together; we went down the long corridor together; we descended the big main staircase together; the door-keeper looked surprised as we walked into the street together; two members of the staff entering the building stared in amazement as we marched down the street together. It was only when we had passed two blocks that he seemed to realise he had left his office behind and that despite further arguments I would not be convinced. He looked at me, in sorrow as we parted.

Voortrekkers

When I met Dr. T. E. Donges, Minister of the Interior, and author of the Group Areas Bill, in the course of a long interview he dug deep into the past, and told me how his forebears had taken part in the Great Trek into the remote lands to find "free expression" for their ideals. He had touched on much that is the trouble in South Africa to-day. After years of suppression, following their defeat in the Boer War, the Afrikaners are rising as never before and among the chief sufferers are the Africans, the original possessors of the land. Towards the end of last year the *Voortrekker* Monument, commemorating the "Great Trek," was inaugurated on a hill outside Pretoria. This colossal granite structure took 11 years to build, at a cost of £350,000 (as one South African pointed out to me, the time and money spent on it might have been put to much better use in the erection of a dam; many are badly needed to-day.) But it stands there as a grim reminder of the crushing defeat administered to the Zulus at the Battle of Blood River. It was announced recently in the South African Press that: "Non-Europeans are being allowed to visit the *Voortrekker* Monument on Monday afternoon when the premises are being cleaned and are closed to Europeans." What a "gesture" to the non-whites.

At the inaugural ceremony Dr. Malan declared: "The *Voortrekkers* were the children of the Dutch and the Huguenots, and therefore the children of freedom and religious convictions.....As the bearers of and propagators of Christian civilisation, they had a national calling which had set them and their descendants the inexorable demand, on the one hand, to act as guardians over the non-European races, but on the other hand, to see the maintenance of their own white paramountcy and of their white race purity."

To fully appreciate the depth to which this sort of ideals has sunk into the Afrikaner mind one must turn to probably their greatest inspiration—the Dutch Reformed Church, which is the principal religious institution in South Africa to-day. It is interesting to recall that before Dr. Malan took up his political career, he was a preacher in that church. Basing their teachings mainly on the Old Testament, the leaders of the Dutch Reformed Church go back to Noah, who after the Flood directed his sons, Shem, Ham and Japheth to various parts of the world; and Ham, we are told, became the ancestor of the people of Africa. And they were destined to be the ever-lasting servants of their white masters. Putting forward this Biblical testimony, it is therefore argued that the maintainance of a white and "Christian civilisation" in Africa is correct. Not so long ago in a court case which involved the Dutch Reformed Church their legal representative actually put forward the argument that Noah was the first believer in Apartheid!

Pretoria Conference

And so Dr. Malan and his followers are loyal supporters of the Church. In March, 1947, that body held a conference in Pretoria on the question of "Our Church and the Colour Question. And in the resolutions that were adopted was the following: "The findings of the United Nations with regard to South African race relations and conditions rest largely on ignorance and prejudice . . . The Holy Scripture upholds the existence of separate nations and races and condemns such mixture between nations and races as can harm the Christian religion and civilisation. The conference pronounces its conviction that the Church's policy of racial segregation concurs with the Scriptures and considers that this is specially applicable to conditions in South Africa, where there exists a vast 'heathendom' as against a small 'Christiandom' and where Europeans and non-Europeans are far apart in cultural and other living spheres."

During my tour I contacted one of the pillars of that Church. He had risen high among its leaders. He was a well-built middle-aged man, more like an Afrikaner farmer than a religious teacher; when he began to speak, he seemed to assume the role of a politician. His views on segregation were firm and unshakable.

"The Niggers themselves like it," he declared. And then with some difficulty I got him on to a religious plane.

"Tell me," I said, "do you honestly believe that the white man is destined to play the leading role in the destinies of all that are not white."

"Most certainly," he replied firmly. "Is that not made clear in the Bible? We must, of course, try and lead them a higher plane," he added hastily.'

"But what of Jesus Christ? He was surely a non-white," I ventured.

With a suspicious look—"Ah, that was a special case," he countered.

I asked him, if he really believed in the complete separation of the races through life, did he ever pause to think of the Great Hereafter?

'Surely there is no Apartheid in Heaven?" I asked.

There was a pause. "No," he said slowly, as if carefully weighing up the matter. "I suppose not."

"Of course, perhaps you might prefer to wait and see," I pointed out generously.

Segregation

'I was reminded rather forcefully of this conversation a week or two later at Johannesburg Railway Station. There—in the Transvaal—segregation is going on apace in keeping with other similar measures, such as non-whites in the front seats of planes in South Africa's internal air services; different witness boxes for Europeans and non-Europeans in courts of law, and, of course, an even more careful division between cemeteries of whites and non-whites, for the Malan Government even look after the dead, no matter how little those most directly concerned might be interested. At any rate to return to Johannesburg Railway Station, in furtherance of Apartheid, there have recently been established separate entrances; the wide spacious hall at the front is, of course reserved for Europeans; a dirty side entrance, difficult to find, for those on the other side of the colour line. As an Indian friend pointed out, it was, after all, just like life itself in the South Africa of to-day; segregation along the weary road, but as on the platforms inside the station, where crowds of all colours had to mix, there would be a similar jostling of the races when one's life was over.

We were philosophising thus when we both passed under a large sign: "For Europeans only." Hardly had we gone more than a dozen yards when we were confronted by a policeman carrying a vicious-looking *knobkerrie* (or baton). His job was to see that the new rules and regulations were observed and he looked at my companion with grave suspicion. But we were ready for such an emergency and nodding in his direction, I said: "He's from Italy." We were passed on.

That was a lighter side of a very dark picture. Apartheid affects the lives and gravely endangers the futures of millions of people. Malan and the Dutch Reformed Church are determined to maintain a "Christian civilisation"—but how Christian really is it?

NEWS IN BRIEF

The Union Government have received a communication from the Secretary General of the United Nations Mr Trygve Lie, asking the Union to send troops to assist the United Nations' forces in Korea. Mr. Lie's communication was laid before the Prime Minister, Dr. Malan, who has returned to Pretoria earlier than he had expected from his holiday resort. As a member of the United Nations, and especially as one which has verbally supported the United Nations' decision to take military action against the North Koreans, the Union is regarded by many people as having a moral obligation to accede to any request the United Nations might make, states the Natal Daily News.

* *

400 year old Ahmednagar Fort (Bombay) where Congress top leaders were imprisoned during 1942 Independence Movement is attracting large number of visitors in spite of permit restrictions. Room in which Prime Minister Pandit Nehru was incarcerated for three years is now decorated with portraits of national leaders. In the centre, Pandit Nehru book Discovery of India" is kept on a table. Outside is a small sign-board reading "Occupied by Honourable Pandit Jawaharlal Nehru" 1942-45.

* *

17 Volume biography of Mahatma Gandhi "Father of Nation" is being planned by Gandhiji's Secretary Pyarelal. He is on tour of Saurashtra collecting material about early life of Gandhiji which had not been adequately covered in the autobiography. He has already met Rallat Ben, the elder sister of Gandhiji in this connection. Earlier he visited Porbander birth place of Gandhiji to collect data about his ancestors and early life.

* *

Indian Socialist leader Jai Prakash Narain has condemned policies of Communist Party and warned people against Communist tactics.

* *

Communism would spread in Africa "like forest fire" if they abandoned liberal principles said Frank Byers, Chairman of the British Liberal Party Organisation speaking at Sturminster, Newton (Dorset) on June 30. He warned that the way South African Government was treating African and Indian population would lead in "serious troubles in the whole continent of Africa". In South Africa the principles of tolerance personal respect and freedom for individual were being abandoned, he added.

* *

Spell of freedom, money to spend and no guard to prevent running away. These are ideal story-book conditions for convicts to escape to freedom. But inmates of Lucknow's model prison who were recently given all these facilities chose to come back. They were allowed to go A-Shopping without guard and jail superintendent himself gave them money. At appointed time they returned after making necessary purchases at most competitive prices. This was one of several experiments now being conducted for reformation of convicts in model prison in Uttar Pradesh capital.

NOW EVERY WEEK!

NAIROBI TO BOMBAY

IN LESS THAN A DAY!

By Constellation Aircraft

Immediate connections for all parts of India, Pakistan, Ceylon and the Far East.

AIR-INDIA International LTD.

Shell House, NAIROBI

P.O. Box 1010.

Write to us or consult your nearest IT&A Agent for full particulars including connecting services to Nairobi.

Cuticura

ANTISEPTIC

OINTMENT

You will find this world-famous antiseptic Ointment invaluable for cuts, pimples, heat rash, chafing and other irritations of the skin and scalp. It also allays inflammation and brings speedy relief and comfort to sore, tired feet.

Comforts aching FEET!

CITY OF DURBAN

NON-EUROPEAN MOBILE LIBRARY

Membership of this Library service will be granted upon payment of an initial deposit of 5/- person. The Non-European Library commenced operating on Monday, 10th July, 1950, and will call at the following places on the days and times stated.

	Morning 10.30—1 p.m.	Afternoon 2—5.30 p.m.
MONDAY		
SYDENHAM Cor. Randles and Spearman Rds.		SPRINGFIELD HOUSING SCHEME Top end 2—3.30 Quarry end Alpine Roads 3.30—5.30
TUESDAY		
DURBAN NORTH Gopal's Store		Cor. MAY STREET and UMGENI RD.
WEDNESDAY		
JOHN NICOL SQUARE		Cor. CENTENARY and OLD DUTCH RDS.
THURSDAY		
ARMADIA SCHOOL Cor. Wiggins and Bellair Rds.		CATO MANOR C/o Manor Indian Housing Scheme
FRIDAY		
CLAIRWOOD DISTRICT Houghton Road.		Cor. SOUTH COAST and TRUNK RDS.
SATURDAY		
JOHN NICOL SQUARE 9.30—12.30		

Town Clerk's Office,
Durban, 21st July, 1950.

JOHN McINTYRE,
Town Clerk.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ૬

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૨૯ | શુક્રવાર તા. ૨૧ જુલાઈ, ૧૯૫૦. | પૃષ્ઠ નવલ પેની.૪

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૨૧ જુલાઈ, ૧૯૫૦

અપવિત્ર ભાઈબંધી—તકલીફનું મુળ કારણ

મી. લીયો બોઇડ, એમ. પી સી.એ જે નોંધવાજોગ આપણો કર્યો હતા—એક નેવી લીગ કલબના લંચ વખતે અને બીજું ડરબનની રોટરી કલબના લંચ વખતે. ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટને હસ્તિમાં લાવવામાં મી. બોઇડે આગળ પડતો ભાગ ભજવ્યો છે અને તેમની સિદ્ધિને માટે કદાચ તેઓ ગર્વ લેતા હશે. બીજાર શીલ યુરોપીયનો—અંગ્રેજો તેમજ આફ્રિકાનરો—ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટ થી મી. બોઇડના જેટલા રાજી થયા છે કે કેમ એ વીશે અમને શંકા છે. ઘણા ઉજ્વાદી તત્વો જેજ તેનાથી સંતોષ થયો છે. અમને ખાત્રી છે કે શાંત અને સમજુ લોકોને તેથી પુરેપુરો અસંતોષ થયો છે; કેમકે તેમાં રહેલાં ગંભીર જોખમો સમજવા પુરતી તેઓનામાં દીર્ઘદ્રષ્ટિ છે. મી. બોઇડ અને તેમના જેવા વીચાર ધર ધનારાઓ જોટલા રાજી થયામાં શું ઉતાવળ નથી કરતા? ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટ એ તો પાંજરામાં પુરી રાખવાના પંખી ઓની પાંખ કાપી નાખવાની કાતર છે. પરંતુ સઘળાં પંખી ઓને સહાને માટે પાંજરામાં પુરી રાખી શકાતા નથી. જે જાતના પંખીઓની પાંખો કાપવાનું ધાર ધામાં આવ્યું છે તે જુદી જાતના છે. તે પોતાની પાંખ કાપવા દેશે નહિ તેમ પાંજરામાં પુરાઇ રહેવાનું પણ સ્વિકારશે નહિ. ગ્રૂપ - રીયાઝ એકટના ઘડનારા ઓને આજે નહિ તો આવતી કાલે, પોતાની નીરાશા વચ્ચે, સમજાશે કે તેઓએ અશક્ય વસ્તુ સાધવાનું બીડું ઝડપેલું છે. ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટે જાતીય વીરોધો ઉભેદી નાખનારા સંજોગો વધાર્યા છે એવું માની લેવા મી. બોઇડના જેટલા અમે આતુર વાહી નથી. તેને બદલે અમે માનીએ છીએ કે જે થોડા ઘણા સંજોગો હતા તે પણ તેનાથી નીર્મુળ થયાં છે અને એ વીરોધો ને ભયંકર પ્રમાણમાં ફાલવાને અવકાશ મળ્યો છે.

બીન-યુરોપીયન અને યુરોપી યન વચ્ચેનો માર્ગ જુદો પડયો છે એ મી. બોઇડે બીલકુળ સત્ય વસ્તુ કહી છે. હવે બીન યુરો પીયને ય તો પોતાના, જાતે બની બેઠેલા આલીક, જેણે તેની પાંખો કાપી નાખેલી છે અને પોતાના સ્વાર્થ, લોભ અને સવોપરિતાને ખાતર તેને કાયેલી જ રાખવા માંગે છે, તેને નમીને નીચા પડવા નું રહ્યું અને તેમ કરીને જાલીમની ઇચ્છાને આધીન થવાનું રહ્યું અથવા તો ઇશ્વરનો આદેશ સાંભળી ઇશ્વરનાં કાયદાને આધીન થવાનું રહ્યું. પહેલો માર્ગ બેશક દેખાવે સહેલો છે પરંતુ એ માર્ગ લેનારને જીવતું મોત આપનારો છે. બીજો માર્ગ કઠીન છે પરંતુ તે જીવન આપનારો અને ટકાવ નારો માર્ગ છે. એ માર્ગ લેનારે બેશક ઇશ્વરમાં અચળ શ્રદ્ધા રાખી પોતાનું સર્વસ્વ તેને અર્પણ કરી દેવાનું છે. પહેલો માર્ગ જુલમને કાયમ કરનારો છે; બીજો માર્ગ તેનો નિઃશંક અંત લાવનારો છે.

અમે હાલની પરિસ્થિતિનું આ રીતે પૃથક્કરણ કરીએ છીએ. મી. બોઇડ જે આશા આપી રહ્યા છે એ કરોળીયો માખીને પોતાની જાળમાં આવવા આ મંત્રણું આપે તેના જેવી છે.

મી. બોઇડે "તેઓની સ્વતંત્રતાને ભય"ની વાત કરી હતી. કોની સ્વતંત્રતા? બીન-યુરોપીયન સાથે વાત કરતાં તેઓ એવું બતાવવા જાય છે કે જાણે તેમનું હૃદય તેઓ પ્રત્યે દયાભાવથી ઉભરાઇ જતું હોય. પરંતુ જ્યારે તેઓ સ્વતંત્રતાની વાત કરે છે ત્યારે તેઓ "ગોરા"ની સ્વતંત્રતા ની વાત કરે છે. યુરોપ અને એશીયાપર જુલમી રહેલા જુલમ ની તેઓ વાત કરે છે. સાઉથ આફ્રીકામાં બીન-યુરોપીયનપર જેજ જાતનો જુલમ જુલમી રહ્યો છે તેનું શું? મી બોઇડ ના કહેવા મુજબ ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટ કોકરશ સનનો નાશ કરનારી પ્રવૃત્તિઓ અટકાવનાર એક પગલું છે. લોકશાસનનો નાશ કોણ કરી રહ્યું છે? મી. બોઇડના કહેવા મુજબ ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટ જેઓને લાગુ પડે છે તેઓ નાશ કરી રહ્યા છે. એટલે એ કાયદો મી. બોઇડ સમજાવવા મથી રહ્યા છે તેમ ઉપકારવૃત્તિ થી નથી થયો પરંતુ અપકાર વૃત્તિથી થયો છે. મી બોઇડ ના આભાર માને તેમનાજ શબ્દો માં: "ડોમીનીઝમ એમ સહેલાઇ થી નાબુદ થઈ શકશે એવી ભ્રમણામાં આપણે ન રહીએ; ખાસ કરીને એવા એક દેશમાં કે જ્યાં બીન-યુરોપીયનોની હાડ મારીઓ અને ફરિયાદોપર કાન વાને તેને માટે ફળદ્રુપ જમીન પટેલી છે." અમે ફરી મી. બોઇડનાજ શબ્દો અમારી પુષ્ઠ સહમતીથી ટાંકીશું: "દુનીયા પર ડોમ્યુનીઝમનું વર્ચસ્વ સ્થપાવા સામે જવાબ આપવાને પ્રત્યેકે લોકશાસનના સક્રીય અને સફળ તાથી અમલ થઇ શકે તેને માટે પોતાનો ફાળો આપવાની જવાબ દારી સ્વીકારવી પડશે સમાન હિતને ખાતર પોતાનો સમય અને મહેનત આપવા તૈયાર હોય તેવા ન્યાય બુદ્ધિના પુરૂષો અને સ્ત્રીઓનાં ધોધના જાહેર જીવનમાં સતત સીંચનથી તેમ થઇ શકશે."

પરંતુ ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટ આ સમણી વસ્તુનો નિષેદ કરનારો છે, અને અમને આશ્ચર્ય થાય છે કે મી. બોઇડ એટલું સમજી શકતા નથી.

મી. બોઇડ સાથે અમે મળતા થઇએ છીએ કે સાઉથ આફ્રિકા ના અંગ્રેજોમાં નેતૃત્વની ખામી છે. એથીજ મી. લીયો બોઇડ અને મી. ફ્રેન કલાર્ક જેવા નેતાઓ બહાર આવી શકયા છે, જેઓએ નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના ઉજ્વાદી તત્વોની સાથે ભળી જઇને પોતાની પાર્ટીનો દ્રોહ કરી તેને અપંગ બનાવી છે.

અમે કબુલ કરીશું કે અમારી કોમમાં પણ નેતૃત્વની ખામી છે. અને કુદરતનું કરવું છે કે ઉજ્વાદી ઓને ઉજ્વાદીઓ મળેલા છે, જેનું પરિણામ લોહી અને આંસુમાંજ આવી શકે. ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટ, જે સરકારની ઇલાયદાયણાં ની નીતીનું પરિણામ છે, તેનાથી તકલીફ ટળી નથી; તેની શરૂઆત થઈ છે અને તેનો અંત આવતાં પહેલાં તે મોટો ભોગ લેશે, જેને માટે આપણે એસર્સ લીઓ બોઇડ, ફ્રેન કલાર્ક, એરીક લૉ, ડૉ. ડોંગીસ અને કંપનીના અપવિત્ર ભાઇબંધીના આભાર માનવો રહ્યો.

નોંધ

વીરોધ દિનનું પ્રકરણ

વિરોધ દિનના ગેરહાજર રહેલા અમુક હોંદા નોકરોને નોકરીપર થી કાઢી મુકવાના ડરબન સીટી કાઉન્સીલના ઠરાવની સામે ગયે અઠવાડીયે ઘણુ વીરોધો થયા હતા. ડરબન મ્યુની સીપાલીટીના સઘળા યુરોપીયન નોકરો ની સેવાઓને મેયર અને કાઉન્સીલરો લેગ એક બાગળ લખી મ્યુનીસી-

પાલીટીના સબળા નોકરોની આ પગલાં પ્રત્યે ગંભીર ચિંતા દર્શાવી હતી. મ્યુનીસીપાલીટીના પુરોપીયન ટ્રેડ યુની યનોના પ્રતિનિધીઓએ એક સભા ભરી ઠરાવ કર્યો હતો કે: "ડરબન મ્યુનીસીપલ એમ્પલોયીઝ સોસાયટી, ડરબન મ્યુનીસીપલ ટ્રાંસપોર્ટ એમ્પ-લોયીઝ યુનીયન અને એ. ઇ. યુ. મ્યુનીસીપલ જાંચ સીટી કાઉન્સીલના જુલાઇ તા. ૩૦ના અમુક હીંદીઓને નોકરીપરથી કાઢી મુકવાના ઠરાવનો વીરોધ કરે છે. ટ્રેડ એન્ડ લેબર કાઉન્સીલે પણ મેયર કાઉન્સીલર ફેન કલાર્કને હીંદીઓને કાઢી મુકવાની સુચના અમલમાં મુકાતી અટકાવવા અપીલ કરી હતી. ડરબનના ડેપ્યુટી મેયર મીસીસ એ. એમ. જી. મેથ્યુસ, જેમણે કાઉન્સીલના પગલાંનો સતત વીરોધ કરેલો છે તેમણે આ સવાલને ફરી ઊભો કરેલો હતો. ટાઉન ક્લાર્કને એક કાગળમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે, મધ્યા વર્ષ પુર્વે આપણા નોકરોમાંના અમુક વર્ગે સખત પગલું લઇ આપણો આખો વાહન વ્યવહાર કેટલાક દિવસ સુધી અટકાવી દીધો હતો. આ પગલું લે તે અગાઉ કારણોસર લેવાયું હતું છતાં આપણે તેને માટે ખેદ દર્શાવ્યા ઉપરાંત સુલેહ કરવાં પગલાં લીધાં નહીં હતાં. આ સઘળી વસ્તુઓનો વીચાર કરતાં મને લાગે છે કે મેં જે પાંચ વર્ષની મુદતને બદલે એક વર્ષની મુદતની સુચના કરી હતી એ પણ ખોટી છે.

(એવી સુચના થઇ હતી કે પાંચ વર્ષ અને એથી ઓછી નોકરી કરનારા ઓને કાઢી મુકવા તેને બદલે ડેપ્યુટી મેયરે "એક વર્ષ અને એથી ઓછી નોકરી કરનાર" એવી સુચના કરી હતી.)

ગવર્નેન્સ કમીટી

બરતરફીનો સવાલ ગયે અઠવાડીયે સીટી કાઉન્સીલની ગવર્નેન્સ કમીટીમાં ગરમાગરમ ચર્ચા કલાક ચાલેલો હતો. એવટે જે એક ભલામણ સીટી કાઉ-ન્સીલને કરવાનું ઠરાવાયું હતું તે એ હતી કે જુલાઇ તા. ૩૦ના સીટી કાઉન્સીલના ઠરાવમાંથી ચોથી કલમ-હીંદીની નોકરીની મુદત પુરી થતાં તેની જગ્યાએ નેટીવને રાખવાને બગતી ન્હાકી નાખવી. એટલા સખત વીરોધો થવા છતાં વીરોધ દીનના ગેર હાજર રહેલા અમુક હિંદીઓને કાઢી મુકવાનો કાઉન્સીલના ઠરાવ તો એમનો એમજ રહ્યો છે. ગવર્નેન્સ કમીટીની બેઠક મળ્યા સીટી કાઉન્સીલ સમક્ષ જુલાઇ તા. ૨૮ મીએ આવશે. અને જો તેનો મુળ ઠરાવ કાયમ રહેશે તો ગેરહા નેટીવે સહીત ૪૦૦ હીંદીઓને ઓગસ્ટ તા. ૨૭થી એક માસની નોટીસ આપવામાં આવશે. આમ થશે તો ઘણું જ કમનસીબ ગણાશે. અમે હજુ પણ સીટી કાઉન્સીલને તેમજ તેનાપર અસર પાડી શકતા બ્રોપ તેના સભ્યોઓને સત્ય, ન્યાય અને પ્રજાતંત્ર ના સબળા સિદ્ધાંતોને ખાતર વીનંતિ કરીએ છીએ કે તેઓ, આ બાબતનેઓએ દુનીયામાં આજે જે ચાલી રહ્યું છે અને તેના પરિણામો આ દેશમાં શું થશે, એ બહેળી દૃષ્ટિએ વીચાર કરવો જોઇએ. એક યા બીજી રીતે તેના પરિણામો આ દેશમાં થશે જ વીને કરશે શંકા નથી.

પરોપકારી હેતુથી નહિ

વાચક રખેને એમ માની બેસે કે ગવર્નેન્સ કમીટીએ સીટી કાઉન્સીલના હીંદીઓને નોકરીપરથી કાઢી મુકવાના ઠરાવમાંથી અમુક ભાગ કાઢી નાખવા ની કરેલી ભલામણની પાછળ કંઇ પરોપકારી હેતુ રહેલો છે. 'નૃટીશ ડેલી ન્યુઝ' કહ્યું છે તેમ, સંભવીત છે કે આ વીચાર બદલવાનું એક કારણ એ પણ હોય કે ઉકત ઠરાવ રૂપ એરીયાસ એકટને ટેમ બેસે તેવો ન હોય. કાઉન્સીલ જ્યારે એ કાયદા મુજબ હીંદીઓના વસવાટને માટે પ્રતીબંધ કરતા સ્થાપશે અને તેને બીજવશે ત્યારે કોરપોરેશનને હિંદી નોકરોને તો રાખવા જ પડશે.

સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રિકા

યુનાઇટેડ નેશન્સ ખાતેના હીંદના સ્થાયી પ્રતિનિધિ સર બેનેગલ રાવે સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રિકા પર ઇન્ટરનેશનલ કોર્ટે આપેલા ચુકાદા વીષે જણાવ્યું છે માત્ર એક મુદ્દા સિવાય બાકીના મુદ્દા ઓપર યુનાઇટેડ નેશન્સની છત થઇ છે. સર બેનેગલે જણાવ્યું કે નીચેના બે મુદ્દાઓપર કોર્ટે સર્વાનુમતી ચુકાદો આપ્યો છે એ અગત્યનું છે: (૧) સાઉથ આફ્રીકાથી એ પ્રદેશનો આંતરરાષ્ટ્રીય દરજ્જો સ્વેચ્છાએ ફેરવી નહિ શકાય; અને (૨) સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રિકા હજુ આંતરરાષ્ટ્રીય મેન્ડેટ નીચેનો પ્રદેશ છે. કોર્ટે મોટી બહુમતીથી એ પણ ઠરાવ્યું છે કે એ પ્રદેશને વીનેની બખરો સાઉથ આફ્રીકાએ યુનાઇટેડ નેશન્સને પુરી પાડવી પડશે, એકજ મુદ્દાપર યુનાઇટેડ નેશન્સને અનુકુળ ચુકાદો નહિ મળ્યો તે એ કે સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાને યુનાઇટેડ નેશન્સના ટ્રસ્ટીપણા નીચે મુકવાને સાઉથ આફ્રિકા કાબેસર બંધાયું છે. સૌથી મહત્વની વસ્તુ એ છે કે સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાનો આંતર રાષ્ટ્રીય દરજ્જો સાઉથ આફ્રિકાની ફેરવી નહિ શકાય.

ડો. મલાનને થએલો સંતોષ

ઇન્ટરનેશનલ કોર્ટના ચુકાદા પર ટીકા કરતા યુનીયનના વડા પ્રધાન ડો. મલાને જણાવ્યું કે એક તરફથી ગોકસ પછી એવું કહેવામાં આવે છે કે સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકાને યુનાઇટેડ નેશન્સના ટ્રસ્ટીપણા નીચે મુકવાને સાઉથ આફ્રીકા બંધાયુ નથી જેનો અર્થ એવો થાય કે યુનાઇટેડ નેશન્સને તેવી માગણી કરવાનો હક નથી. બીજી તરફથી કહેવાય છે કે યુનાઇટેડ નેશન્સને એ પ્રદેશના સંબંધમાં લીગ ઓફ નેશન્સને હતા તેટલાજ હક છે. વળી કહેવાય છે કે યુનાઇટેડ નેશન્સને હવે એ પ્રદેશપરના યુનીયનના વહીવટ પર સામાન્ય નજર રાખવાનો, તેની પાસે થી નીયમીત રીપોર્ટો મંગાવવાનો અને એ પ્રદેશનાં લોકો તરફથી કંઇ પણ પીટીશનો કે રજુઆતો થાય તે યુનાઇ ટેડ નેશન્સ સમક્ષ રજુ કરવાની માગણી કરવાનો હક છે. મતલબમાં યુનાઇટેડ નેશન્સ મરી ગયેલી લીગ ઓફ નેશન્સ ની જગ્યાએ ગોઠવાઇ ગઇ છે અને તેના કરતાં કદાચ વધારે સત્તાઓ ધરાવતી થઇ છે. જોયું આપકલ સ્કોટ ના પ્રકરણો ભવિષ્યમાં છુટથી વપરા પામશે. સૌને સ્પષ્ટ સમજવું જોઇએ કે અનો અર્થ સાઉથ આફ્રીકા તેમજ સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાની આંતરિક બાબતોમાં દખલગીરી કરવા જેવું થાય છે જે વસ્તુ અમે સ્વિકારવા તદ્દન તૈયાર નથી.

તેણે વિશ્વાસ છતી લેવો જોઇએ

ઇન્ટરનેશનલ કોર્ટ ઓફ જસ્ટીસના જેવી મહાન સંસ્થાનો વીચારપુર્વ ચુકાદો સાઉથ આફ્રીકાથી તુચ્છકારી નજરે થકાય. વિદ્વાન બ્યારીસ્ટરોની જુબદિનું અને દુનીયાની વરિષ્ટ અદાલત નું એ ઘોર અને અક્ષમ્ય અપમાન થએલું ગણાય. સાઉથ આફ્રીકા હીંદના ઉપર વારંવાર વગર વિચાર્યે ખોટા આક્ષેપ મુકી દે છે કે તેની નજર આફ્રીકા પચાવી પાડવા ઉપર છે. અમે પુછી શું કે યુનીયનની આ સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રિકા ગળી જવાની દાનત નહિ કહેવાય તો બીજું શું કહેવાય? કોરીયા ના પ્રશ્ન કરતાં વધારે ખરાબ નહિ તો તેના કરતાં ઉતરતું આ નહિ ગણાય. સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકા કંઈ સાઉથ આ ફ્રીકાને બેટ આપવું નહોતું એ મેન્ડેટ કરવામાં આવેલો પ્રદેશ છે અને સ્વાભાવિક રીતે મેન્ડેટના નીયમોનું પાલન થવું જોઇએ. કોઇ માણસને અમુક મીલ્કત તેનાપર ભરોસો રાખી સંભાળવા આપેલી હોય તેથી શું માલીક મરી જતાં એ મીલ્કતને તે પોતાની તરીકે પચાવી પાડી શકે? એ તો પોલા દીવસની ધુંટજ ગણાય. લીગ ઓફ નેશન્સના મરણ પછી યુનાઇટેડ નેશન્સને તેની જગ્યાએ આવેલી ગણવા નો અને તેની સત્તાનો વીરોધ કરવાનાં સાઉથઆફ્રીકાના પગલાંનું અમે ઉદાહરણ જોઇ શકતા નથી. કહેવાને અમે ક્ષમા ચાહીએ છીએ કે યુનીયનના ઓથી લાભ આફ્રીકાનો, જેઓનો તેણે ઘોર વિશ્વાસઘાત કરેલો છે, તેઓનાં ટ્રસ્ટી બનવાનો ગોરાં સાઉથ આફ્રીકાને અધિકાર છે તેના કરતાં સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાના ટ્રસ્ટી બનવાનો યુનાઇટેડ નેશન્સને વિશેષ અધિકાર છે. સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાપર સાઉથ આફ્રિકાનો પુર્ણ અંકુશ રહે તેને માટે સાઉથ આ ફ્રીકાની કોઇ કચાશ કરવું નથી પરંતુ પોતાની સરહદની અંદરજ રહેલા લાખો મુનાંઓ પ્રત્યે વધારે સારી વર્તણુંક બતાવીને એ અધિકાર તે છતી શકે. જો તેનાથી એ ન બની શકતું હોય તો માઇકલ સ્કોટ જેવા ખુદાના બંદા ખુદા અને ઇન્સાન પ્રત્યે ની પોતાની ફરજ બજાવવા હોય તેઓ ના ઉપર તેણે પોતાનો રોષ ઠાલવવો નહિ જોઇએ.

વિવિધ

કોરીયાને મદદ

સાઉથ કોરીયાને મદદ આપવાની સીકયોરીટી કાઉન્સીલની માગણીના જવાબ યુનાઇટેડ નેશન્સના ૫૯ સભ્ય રાજ્યો તરફથી આવી ગયા છે. માત્ર ૭ રાજ્યોએ વધીને ઉદાસીન છે-રશીયા, યુક્રેઇન, બાયેલો-રશીયા, પોલેન્ડ, ઝેકો સ્લોવેકીયા અને યુગોસ્લાવીયા. સાત રાજ્યોએ લશ્કરી મદદ આપવા કબુલ્યું છે-યુનાઇટેડ સ્ટેટસ, બ્રીટન, ઓસ્ટ્રે-લીયા, કેનેડા, ન્યુઝીલેન્ડ, નેધર લેન્ડ્સ અને નેશનલીસ્ટ ચાયના. માત્ર યુનાઇ ટેડ સ્ટેટસે કોરીયામાં પુરતી લશ્કર ગોકલ્યું છે. પરંતુ તેના સ્વીકાર નથી થયો. બ્રીટન, ઓસ્ટ્રેલીયા, કેનેડા, ન્યુઝીલેન્ડ અને નેધરલેન્ડ્સે જવાબ કે સ્વીડન મદદ પુરી પાડી છે. ફ્રાંસ, બેલજીયમ, નોરવે, ફીલીપ્સ, ચીલી, તુરકે, નીકારા ગુસ, કોલંબીયા-ઇક્વાડર, સાલ્વી ડોર અને ગ્રીસે-કે અનાજ અને દવાઓ પુરાં પાડવા જણાવ્યું છે. માત્ર ૭ રાજ્યોએ કંઈ પણ ચોકકસ સ્થિતિ નથી લીધી તે ઇજીપ્ત લીબેના-ઇક્વાડર, સાઉદી અરેબી યા, સોવેનન, સીરીયા, ઇરાક અને યેમેન છે.

યુનાઇટેડ નેશન્સે સા. આ.ને કરેલી માગણી

યુનાઇટેડ નેશન્સના સેક્રેટરી-જનરલ શ્રી. ટ્રીગવી લી તરફથી યુનીયન સરકાર ને કોરીયામાં યુનાઇટેડ નેશન્સના લશ્કરને મદદ કરવા લશ્કર મોકલવાની માગણી થઇ છે. પી. ચીનો સંદેશો યુનીયનના વડા પ્રધાન ડો. મલાન, જેઓ પોતાની રજાનો બધત પુરો કર્યા પહેલાંજ કેપ ટાઉન પાછા પ્રીટોરીયા પહોંચી ગયા છે, તેમની સમક્ષ મુકવામાં હતો. યુનાઇટેડ નેશન્સના સભ્ય તરીકે અને નોર્થ કોરીયા સામે લડાઇ કરવાના યુનાઇટેડ નેશન્સના ઠરાવને ટેકો આપ-નાર તરીકે યુનાઇટેડ નેશન્સની માગણી સ્વિકારવાની યુનીયનપર નૈતિક જવાબ-દારી રહેલી છે એવી બધા લોકોની માન્યતા છે.

સા. આ. ના વિદ્યાર્થીઓની નેશનલ યુનીયન

સેગ્રેગેશનની નીતીનો તેણે કરેલો હિંમતભર્યો વીરોધ

જ્હેમ્સટાઉન ખાતે રોડ્સ યુનીવર્સીટી કૉલેજમાં ગયે અઠવાડીયે મળેલી સા. આ. ના વીદ્યાર્થીઓની નેશનલ યુનીયનની પરિષદે વીદ્યાભ્યાસમાં સેગ્રેગેશનની નીતી દાખલ કરવા સામે હીંમતભર્યો વીરોધ કર્યો હતો. ડરબન માં બ્રીન-યુરોપીયનો માટે બનાવી મેડીકલ સ્કુલમાં યુરોપીયનેાથી દાખલ નહિ થઇ શકાય એવેા ભેદ પાડનારેા કાંઈ પણ સીદ્ધાંત નહિ હેાવેા જોઇએ, એવી અભ્યર્થના કરનારેા ઠરાવ પચીસ વીરૂદ્ધ એક મતે પસાર કર્યો હતેા. તેણે એવેા મત દર્શાવ્યેા હતેા કે ડરબનમાં નવી મેડીકલ સ્કુલ થવાથી વીટવેાટર્સરેન્ડ અને કેપ યુનીવર્સીટી ઓની નીતીમાં કશેા ફેર થવાનેા નથી. ત્યાંની મેડીકલ સ્કુલેામાં વધુ ભેદ નથી અને બ્રીન-યુરોપીયન વીદ્યાર્થીઓને તેમાં લેવાનું ચાલુ રાખવામાં આવશે. વીટ-વેાટર્સરેન્ડ યુનીવર્સીટીના બી. એસ. સેનરે એવેા ઠરાવ રજુ કરતાં જણાવ્યું હતું કે હમણાંનાં વર્ષોમાં વીદ્યાભ્યાસમાં કેાઇ પણ જાતનું ધ્યાનદાપણું નહિ હેાવાની નીતીના પાપાપર પ્રહાર કરવામાં આવ્યેા છે. એવી ધ્યાનદારી સગવડેા કરવાથી બ્રીન-યુરોપીયનેા માટેની જોગવાઇનું ધેારણ ગંભીર રીતે નીચે ઉતરી જશે. યુરોપીયનેાની હાજરી તેનું ઉંચું ધેારણ ટકાવી રાખનારી થઇ પડશે.

નાટાલ યુનીવર્સીટીના યુરોપીયન વીભાગના બી. ડી. જે. બી. ઓઝોએ કહ્યું કે આ ઠરાવ નાટાલની યુનીવર્સીટી ની અંગત બાબતેામાં દખલગીરી કરનારેા છે. મેાટા ભાગના નાટાલના વીદ્યાર્થીઓ આ ઠરાવના પક્ષમાં નથી અને તેથી એવેા કેાઇ પણ ઠરાવ કરવાની પહેલ સા. આ.ના વીદ્યાર્થી ઓની નેશનલ યુનીયન તરફથી નહિ -પરંતુ નાટાલ યુનીવર્સીટી તરફથી થવી જોઇએ.

બી. પી. વા. રેાબીન્સે પ્રમુખસ્થાને થી રીપેાર્ટ રજુ કરતાં જણાવ્યું કે નાટાલ યુનીવર્સીટીના પ્રીન્સીપાલ ડેા. પ. છ. મેઇનહર્બીએ જણાવ્યું હતું કે એ યુનીવર્સીટીમાં યુરોપીયનેાને લેવા સામે કડા વાંધેા નથી પરંતુ પ્રથમ પસંદગી ચેાકસ બ્રીન-યુરોપીયનેાને આપવામાં આવશે. નહિ તેા યુરોપીયનેા થી યુનીવર્સીટી ભરાઇ જવાનેા અને બ્રીન-યુરોપીયનેા બહાર રહી જવાનેા ભય રહે.

કેપટાઉન યુનીવર્સીટીમાં ઉદારમત ધરાવનારાઓ

બી. કે. ઇ. સ્કેપીરાએ બતાવેલ પર ઉપર એક નીબંધ વાંચતાં જણાવ્યું કે યુનીવર્સીટીના વીદ્યાર્થીઓનું અવલેાકન કરતાં જણાયું છે કે ૭૪ ટકા વીદ્યાર્થીઓ ઉદાર મત ધરાવનારા છે, ૨૧ ટકા વીરેાધી મત ધરાવનારા છે અને પંચ ટકા બેપરવા છે. ઉતરતા ધેારણના કરતાં ઉંચા ધેારણના વીદ્યાર્થીઓમાં કાળા ગેારા વચ્ચેના સંબંધમાં વધારે ઉદારતા જોવામાં આવી છે. વળી એવું પણ જણાવ્યું છે કે વીદ્યાર્થીઓ કરતાં વીદ્યાર્થીની ઓમાં ઉદારતા વીશેષ છે અને વેપાર ના અભ્યાસીઓ કરતાં કલાના અભ્યાસી ઓમાં વધારે ઉદારતા છે અને વીજ્ઞાન ના અભ્યાસીઓમાં બધા કરતાં ઓછી ઉદારતા છે.

સાહિત્ય આફ્રિકાની યુનીવર્સીટીઓમાં રાજકીય અંકુશ ગંભીર બન પકાડી રહ્યો છે એ પ્રમુખ શ્રી. ટેામીપાસ પાસેથી સાંભળ્યા બાદ સા. આ.ના વીદ્યાર્થીઓની નેશનલ યુનીયનની પરીષદે યુનીવર્સીટીઓની સ્વતંત્રતાના મુળ સીદ્ધાંતેામાં થતી કેાઇ પણ જાતની દખલગીરી સામે લડવાની પ્રતીજ્ઞા કરનારેા ઠરાવ કર્યો હતેા. એ ઠરાવમાં કેાઇએ વીરૂદ્ધ મત આપ્યેા નહેાતેા. રાજકારણને લગતેા ઠરાવ હેાઇ માત્ર ટ્રેનીંગ કેાલેજના વીદ્યાર્થીઓએ મત આપ્યેા નહેાતેા.

પરીષદે સંસ્થાના બંધારણમાં એક સીધ્ધાંતની કલમ દાખલ કરી છે કે પ્રત્યેક યુનીવર્સીટી પેાતાની સ્વતંત્રતા ટકાવી રાખી શકશે અને આમ કરી વીદ્યાભ્યાસમાં ધ્યાનદારપણું રાખવું કે નહિ એ પણ ઠરાવવાની પ્રત્યેકને સ્વતંત્રતા રહેશે.

નાટાલ યુનીવર્સીટીના ડરબનના યુરોપીયન વીભાગ તરફથી નેશનલ યુનીયનના, "વીદ્યાભ્યાસમાં ધ્યાનદારપણું નહિ હેાવું" જોઇએ," એવા ઠરાવના બદલામાં ઉપલી મતલબનેા ઠરાવ રજુ કરવામાં આવ્યેા હતેા. પરંતુ વીટવેાટર્સ રેન્ડ યુનીવર્સીટી તરફથી આ ઠરાવ મુકવામાં આવ્યેા તેથી તેણે પેાતાનેા ઠરાવ પાછેા ખેંચી લીધેા હતેા. નેશનલ યુનીયનનેા આ નવેા ઠરાવ વીદ્યાભ્યાસ માં ધ્યાનદારપણું નહિ હેાવું જોઇએ એ સીધ્ધાંતના ઠરાવના બદલામાં નથી પરંતુ વધારાનેા ઠરાવ છે.

શ્રી. ટેામીપાસે પેાતાના રીપેાર્ટમાં જમીન ખાતાના પ્રધાને નેશનસીસ્ટ પક્ષ મુવમેન્ટ નામની યુવાનેાની સંસ્થા ને યુનીવર્સીટીઓમાં મુલાકાતની કરેલી સુચનને અને અમુક યુનીવર્સિટીઓપર પ્રધાનેાએ કરેલા પ્રહારેાનેા ઉલ્લેખ કર્યો હતેા.

તેમણે વીદ્યાર્થીઓને વિદ્યાભ્યાસ માટે ફ્રાંસવાલમાં રહેવાના પરવાના નહિ આપવાના ચાર દાખલા ટાંકયા હતા અને જણાવ્યું હતું કે ટેટલાક દાખલા ઓમાં પ્રધાને પેાતે લીધેલાં પગલાંનું કારણ પણ આપેલું નથી અને બ્રીન્ન એક દાખલામાં આપવામાં આવેલાં કારણમાં કશું વજુદ નહેાતું.

નેશનલ યુનીયને પસાર કરેલેા ઠરાવ વીદ્યાભ્યાસની સ્વતંત્રતામાં રસ ધરાવતા વીદ્યાર્થીઓની ઉંડી ચીંતા સાથે નેાંધ લે છે અને પ્રમુખના રીપેાર્ટમાં જેને વીષે ઉલ્લેખ થયેા છે તે પગલાંનેા વીરેાધ કરે છે. વધુમાં ઠરાવ એ બાબતનેા ખેદ દર્શાવે છે કે, "જે કેાઇ પણ પક્ષ સત્તામાં આવે તે પેાતાની મરજી મુજબ ની નીતી યુનીવર્સીટીઓમાં ઠેાડી બેસાડે છે. એ રીતે પ્રત્યેક સરકાર બદલાતાં યુનીવર્સીટીને પેાતાની નીતી અને શિક્ષણ ફુટી ફેરવ્યા કરવી પડે અને યુનીવર્સીટીને પેાતાનું કાર્ય ચલાવવું અશક્ય થઇ પડે." ઠરાવ વધુમાં જણાવે છે કે: "આ કારણથી અમે અમારી માન્યતા પુનરૂચ્ચારીત કરીએ છીએ કે સાઉથ આફ્રીકાની યુની વર્સીટીમાં વિદ્યાભ્યાસમાં રાજ્યની કેાઇ પણ પ્રકારની દખલગીરી હેાવી નહિ જોઇએ અને પક્ષપાતી રાજકીય મત ભેદેાથી તે પર રહેવી જોઇએ અને તેના નીચેના હકો ટકી રહેવા જોઇએ:

"કયા વર્ગના વીદ્યાર્થીઓને દાખલ કરવા તે ઠરાવવાની; યુરોપીયન અને બ્રીન-યુરોપીયન વીદ્યાર્થીઓના વર્ગો સાથે રાખવા કે જુદાજુદા તે ઠરાવવાની; સરકારની દખલગીરી વગર સ્ટાફમાં ફેરફારેા કરવાની; પેાતા ને યેાગ્ય લાગે તે મુજબ શિક્ષણ ક્રમ ગેાઠવવાની અને નહિ કે રાજ્ય પેાતાની મરજી મુજબ લાદવા ધારે તેવી રીતે ગેાઠવવાની."

ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ પર શ્રી. બોર્ડ

જ્યારે બીલ કલમના લંચ વખતે મળે અઠવાડીયે બાકી રહેતાં શ્રી. લીયેા બોર્ડ એમ. પી. સી. એ કહ્યું કે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટથી બ્રીન-યુરોપીયનેાને યુરોપીયનેાની હારેાહાર પેાતાની પ્રગતી કરવાનું સક્રમ થઇ પડશે. આજે જે આર્થીક તકેા તેમેા નૃથી જોગવી શકતા તે તેમેાને ભવિ ષ્યમાં મળે અને જો રચનાત્મક રીતે કામ લેવામાં આવશે તેા સાઉથ આ ફ્રીકાની બીજી જાતીઓ વચ્ચે પણ વધારે સુધરા સંબંધને નવેા યુગ સ્થાપવાને દ્વાર ખુલ્લાં થશે.

કાયદાની રૂપરેખા આપતાં તેમણે કહ્યું કે આ કાયદેા યુનાઇટેડ પાર્ટીએ પસાર કરેલેા લેન્ડ ટેન્યુર એકટ, જેને યુનાઇટેડ પાર્ટીએ નીમેલી કેાર્ટ તરફથી અમલ થઇ રહ્યો હતેા. તેના પરથી થયેા હતેા.

તેની અંદર રહેલી જાતીય ધ્યાનદારપણાની નીતીને સાઉથ આફ્રીકાની યુરોપીયન વસતીના મેાટા ભાગનેા ટેકેા છે અને બીજના બીજા વાંચન વખતે યુનાઇટેડ પાર્ટીના ઠરાવમાં જણાવાયું હતું કે વસવાટના અને સામાજીક ધ્યાનદારપણાનેા સીધ્ધાંત સાઉથ આફ્રીકામાં સામાન્ય રીતે સ્વિકારાયેલેા છે.

નવા કાયદાથી બ્રીન-યુરોપીયનેા માટે સત્તાઓ સ્થાપવામાં આવશે, જ્યાં તેઓ મેાટાપાયે વસી શકશે, તેઓનેા હરજ્જો વધારી શકશે અને હલકાપણાનું માનસ દુર કરી શકશે.

તેના પેાતાના પ્રદેશમાં તેનાર હકેા અને લાભેા સર્વોપરી ગણાશે અને તેથી આર્થીક તકેા, જેની કે વેપારના હકેા, પેાતાના ઘરેા અને મકાનેા બાંધવાનું કામ, અને પેાતાનેા જાહેર અને મ્યુનીસીપલ કારભાર ચલાવવાનું કામ.

કહેવાયું છે કે કાયદેા બ્રીન-યુરોપીયનને ના હકેા છીનવી લેનારેા છે. જે હકેા નેા દુરપયેાગ થયેા છે--મુખ્યત્વે કરી પેસાદાર દાંડીઓએ બ્રીન્નની લાગણી ઓનેા વીચાર કર્યા વીના તેમેાના હનાઓમાં મુકી જઇને હકનેા દુરપયેાગ કર્યો છે-તે હકેા લઇ લેનારેા છે.

આ મુસદ્દાની નીતીએ કેવળ જાતીય કલહ ઉભેા કર્યો છે અને સરકારે વચ્ચે પડી તેને અટકાવવાની ધણીજ જરૂર હતી. કેમકે યુરોપીયનેા અને બ્રીન-યુરોપીયનેા વચ્ચેનું અંતર તે વધારનારેા હતેા.

સાહિત્ય આફ્રિકાની જાતી સંબંધી નીતી સૌને એક કરવાની હેાવી જોઇએ એવું માનનારા, સત્યનીષ્ઠ અને, ખરા અર્થમાં, ઉદાર શ્રેાકેા છે. એ કારણ થી તેઓ ધ્યાનદારપણાનેા વીરેાધ કરી રહ્યા છે.

પરંતુ સાહિત્ય આફ્રિકામાં, જ્યાં કેળવણીના ધેારણેા, સંસ્કૃતિ અને દ્રષ્ટિ બેહદ ફેલાયલા અધા રહ્યા છે, ત્યાં તેવી નીતી અમલદારમાં મુકી શકાય ખરી?

યુનીયન સ્થપાયાને ચાળીસ વર્ષ થયાં છતાં અને હજારમાં ૨૫૦ વર્ષ સુધી પછેાપડતા રહ્યા હેાવા છતાં બે ગેારી પ્રજાઓનું એકીકરણ પણ હેજ ધીમું થઇ રહ્યું છે.

એટલે જે આપણે પુર્વની સંસ્કૃતિ વાળા દાંડીઓ, જેમેાના રીતરીવાજો, દ્રષ્ટિ, સીધ્ધાંતેા આપણા કરતાં ભિન્ન છે. અને જેઓ, જેઓ હજુ તેા સુધારા માં દાખલ થવા લાગ્યા છે અને હજુ જંગલી દશામાંજ પડેલા છે, તેઓને એક કરવાનું કામ કેટલું બધું મુશ્કેલ છે.

ધ્યાનદારપણાના વીરેાધને વળગી રહીને હું માનું છું કે આ લેાકેા બ્રીન-યુરોપીયનેાની ઉન્નતિનેા સવાલ, જેની આપણે સેવા કરવા માંગીએ છીએ, તેને નુકસાન કરી રહ્યા છે.

જાતીય વીરોધ પર શ્રી. બોઇડ

ડરબન ખાતે રેડરી સંચપર ભાષણ કરતાં શ્રી. હીમેા બોઇડ કોમ. પી. સી એ જણાવ્યું કે સાઉથ આફ્રિકા ની તવારીખમાં કદી નહિ હતા તેવા, પ્રત્યેક યુરોપીયનના હૃદયમાંથી જાતીય વીરોધ કાઢી નાખવાના સંજોગેા આજે છે. ઘણાસેા વરસથી જાતીની બાબત માં યુરોપીયનને બીન-યુરોપીયનનેા ભય લાગ્યા કરતેા હતેા પરંતુ હવે એરીયાઝ એક્ટ થવાથી હવે એ ભયને માટે કશું કારણ રહ્યું નથી.

શ્રી. બોઇડે જણાવ્યું કે ઓક્ટોબર પ્રજાએ યુનીયન સ્થપાયું ત્યારથી અપાર મુશ્કીમાં એક પણ નેતા પેદા નથી કર્યો પરંતુ નેતાગીરી માટે આ ફ્રિકાનર પ્રજા પાસે માગ છે. બન્ને ગેારી પ્રજાઓ વચ્ચે સમાન આગેદારી નેા આદર્શ પુર્ણપણે સિદ્ધ કરવેા હેાય તેા ઓક્ટોબર પ્રજાએ પેાતાના નેતાઓ ને હાકેા આપવેા પડશે.

બધા સાઉથ આફ્રિકાના પ્રત્યેક યુરોપીયનપર બીજી પણ જવાબદારી રહેલી છે—તે નેતૃત્વ અને સેવાનું ઓજું ધેારણ સ્થાપવાની કે જેથી બીન-યુરોપીયનને દાખલેા બેસે અને દોરવણી મળે.

હું ધારું છું કે એમ કહેવું ખરું છે કે આજે બીન-યુરોપીયન અને આપણી વચ્ચેના માર્ગો જુદા પડયા છે. હવે યા તેા તેણે એવા નેતાઓની દોરવણી લઇ યુરોપીયન સાથે સહકાર કરી પેાતાની શાંત અને રચનાત્મક પ્રગતી કરવી પડશે કે જેઓને તેનું હિત હૈયે છે; અથવા તેા તે એવા લોકોથી દોરાશે કે જેઓ પેાતાનેાજ સ્વાર્થ સાધવા માગે છે અથવા પરદેશી વાદેા દાખલ કરી જાતીય દ્વેષ ઉશ્કેરી ને સમાજ વ્યવસ્થાને વીખી નાખવા માગે છે.

અમે યુદ્ધ બાદ બેાલ્કેા આપણા રાષ્ટ્રોમાં બહિષ્કાર પેાતાની સ્વતંત્રતા પરના અમર્યા પ્રહાર છે એવી ખેાટી આશા સેવી બેસી રહ્યા હતા.

પરંતુ શું અમારૂક્ત થયા છે ખરા? આજે દુનીયાપર નજર ફેરવીએ તેા આપણે એ ચીંતા કરનારી પરિસ્થિતિ જોઇએ છે કે જુલમનેા ભય વધારે ને વધારે ઉત્પન્ન થવા લાગ્યેા છે. આજે તે યુરોપના મેાટા ભાગપર અને એશીયા પર ઝળુંબી રહ્યો છે. અને બધા દેશેા અને પ્રજાઓને પેાતાના ખાતરી પંજામાં લીધેલાં છે.

તેનેા પંજો બીજા દેશેાપર પણ પડવા લાગ્યેા છે. જેને પરિણામે ૬૦ વરસના વર્ષોમાં કેમનવેલ્થના બધા જુદા દેશેાને 'કાપલાદ્વારા' 'સેાડવ્યાસનનેા નાશ કરનારી પ્રવૃત્તિઓ અટકાવવાના પગલાં લેવાં પડયાં છે.

મને ભય છે કે સાઉથ આફ્રિકામાં આપણે એટલાં પગલાં પુરતાં માની બેસીશું. કેમ્યુનીઝમ જેમ સકંજામાં થી નાબુદ થઇ શકે એવી ગમગ્યામાં આપણે ન રહીએ; ખાસ કરી એવા દેશમાં કે જ્યાં બીન-યુરોપીયનપરની મુશ્કીલેા અને ફરીયાદેા પર રાજકારણ તેને ફળદ્રુપ ક્ષેત્ર પુરેછું છે.

દુનીયાપર કેમ્યુનીઝમનું વર્ચસ્વ સ્થપાવાના ભયનેા જવાબ વાળવા પ્રત્યેક લેાકશાસનેા સક્રીય અને સફળ અમલ થાય તેને માટે હાલેા આપવાની પેાતાની જવાબદારી સ્વિકારવી પડશે. એ વસ્તુ સમાન હિતને માટે કામ કરવામાં પેાતાનેા સમય અને મહેનત ખુટયે આપવા તૈયાર હેાય તેવા ન્યાય બુદ્ધિના અને સજ્જન પુરૂષેા અને ઓરતેાના ચાલુ પેાષાકનું જલદ જીવનમાં રીંચન થવાથી બની શકશે

સપ્રેશન ઓફ કેામ્યુનીઝમ એક્ટ

કેામ્યુનીઝમને દાબી દેનારા કાયદાની રૂપરેખા

કેામ્યુનીઝમને દાબી દેનારેા સપ્રેશન ઓફ કેામ્યુનીઝમ એક્ટ, કે પાર્લામેન્ટે પસાર કર્યો હતેા, તે બધા સેત્રમવારના ખાસ ગેઝેટમાં યુનીયનમાં તેમજ સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકામાં ઓફી કાયદે અમલમાં મુકાયેા છે.

જે તારીખથી હવે કેામ્યુનીઝમનેા કોઈ પણ રીતે પ્રચાર કરવેા એ ગુનેા ગણાશે ત્યારે તેને માટે કોર્ટમાં કામ ચલાવી દસ વરસ સુધીની કેદની સજા કરી શકાશે. એ તારીખથી સાઉથ આફ્રિકાની કેામ્યુનીસ્ટ પાર્ટી પાર્લામેન્ટ ની બહેરાતથી ગેરકાયદે સંસ્થા ઠરશે. (પાર્લામેન્ટમાં આ કાયદાની ચર્ચા ચાલી રહી હતી ત્યારથીજ સાઉથ આફ્રિકાની કેામ્યુનીસ્ટ પાર્ટીને તેના સંચાલકેા તરફથી વીખેરી નાખવામાં આવી હતી એટલે હવે એવી પાર્ટી સાઉથ આફ્રિકામાં રહી નથી.). એ પાર્ટીના હવે કેાઇપણ સભ્ય બની નહિ શકાય, તેને માટે આર્થીક મદદ માંગી કે આપી નહિ શકાય. તેની સભાએ ભીલકત અને તેના સભ્યના હકેા અને દસ્તાવેજોનેા ન્યાય મંત્રી તરફથી નીમવામાં આવનાર કેાઈ પણ લીકવીડેટર તરફથી કબજો લઇ લેવામાં આવશે.

૭ મહિના બાદ લીકવીડેટરે પાર્ટીની એસ્ટેટને સંકેલી દેવી પડશે અને કરજો ચુકવવામાં આવ્યા બાદ જે કંઈ શેષ રકમ વધેલી હશે તે ન્યાય મંત્રી ઠરાવે તેવી કેાઇ પણ ખેરાતીક કે પરેાપકારી સંસ્થાઓને વહેંચી દેવામાં આવશે.

મંત્રી સુચના કરે તેવા લીકવીડેટરે પાર્ટીના સભ્યેા અને પાર્ટીને સક્રીય મદદ આપનારાઓનું લીસ્ટ બનાવવું પડશે. તેઓના નામ લીસ્ટમાં દાખલ માટે દાખલ નહિ થયાં હેાયએ એવું બતાવવાની લેાકેાને "વાજબી તક" આપવામાં આવ્યા બાદ તેઓના નામ દાખલ કરવામાં આવશે.

તેઓના નામ ઓકવાર લીસ્ટપર ચઢયા બાદ તેઓપર મંત્રી તરફથી સુચવવામાં આવે તેવી અનેક મુશ્કીલેાનો નાખવામાં આવશે જેમાં, કેાઈ પણ જાહેર સંસ્થામાં હેાદ્દો ધરાવવાની મનાઇનેા પણ સમાવેશ થાય છે અને જો એવેા હેાદ્દો ધરાવતેા હશે તેા તેમાંથી રાજીનામું આપી દેવાની ફરજ પડી શકાશે.

આ વસ્તુ પાર્લામેન્ટના કે પ્રાંતિક કાઉન્સીલના સભ્યોને લાગુ પડતી નથી સિવાય કે તા. ૬ મે, ૧૯૫૦–કેામ્યુનીસ્ટ પીક્ષનું બીલ પ્રથમ તેના અસલ સ્વરૂપમાં બહાર પડયું એ તારીખ–ના કેામ્યુનીસ્ટેા ગણાતા હશે અને તેવા દાખલાઓની પાર્લામેન્ટરી સીલેક્ટ કમીટી તરફથી તપાસ થએલી નહિ હેાય.

સુપ્રીમ કોર્ટના જજોને આ કાયદેા લાગુ નહિ પડે. હવે પછી સરકાર, કેાઇ પણ અમુક સંસ્થા કેાઈ પણ રીતે કેામ્યુનીઝમનેા પ્રચાર કરે છે એવું તેને લાગશે તેા તેવી સંસ્થા ને ગેઝેટમાં નોટીસ આપ્યા બાદ ગેઝેટમાં જાહેરાતથી તેવાં છાપાં બાપવાની, પ્રકાશિત કરવા ની અટકાવી શકશે અને તેનેા ફેલાવેા કરવાની મનાઇ કરી શકશે.

ન્યાયમંત્રી, કેાઈ પણ અમુક સભા કે મંડળી કેામ્યુનીઝમનેા પ્રચાર કરવા ની છે એવું તેને લાગશે, તેા તેવી સભા કે મંડળીને અટકાવી શકશે અને અમુક માણસની હાજરી અમુક સભા માં કેામ્યુનીસ્ટના હેતુ સાધનારી છે એવું જો તેને લાગશે તેા તેવા માણસ ને તેવા સભામાં રહેવાની મનાઈ કરી શકશે.

યુદ્ધ અને પંડીત નેહરૂ

ગુજરાત તા. ૧૦મીના એક પત્રકારે ની પરીષદ સમક્ષ સવાલેાના જવાબ આપતાં પંડીત નેહરૂએ એટમ બેાંબ વીશે કહ્યું કે, મને લાગે છે કે એટમ બેાંબને ગેરકાયદે બનાવી દેવેા જોઇએ. પંડીત નેહરૂને પુછવામાં આવ્યું કે, ઇંડીની સરકારે સાઉથ કોરીયાને જે નૈતીક મદદ આપવાની ઇચ્છા જતાવી છે તેનાથી શું તે ઉત્તર કોરીયા તથા ચાઇનાને મદદ આપવાને પણ બંધાયું નથી? આનેા જવાબ આપતાં પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે, અમે એ સ્પષ્ટ કર્યું છે કે, અમારી આ નીતી ફકત દક્ષિણ કોરીયા માટેજ છે. પણ આવા ગંભીર સમયમાં અર્થનેા અનર્થ થવાનેા ભય જરૂર છે. વધુમાં પંડીત નેહરૂએ જણાવ્યું કે ઇંડીની જે નીતી છે તેનેા અર્થ એ નથી કે હાથ હલાવ્યા વગર બેસા રહેવું, પણ એ અર્થ છે કે, એક દેશને બીજા દેશની વીરૂદ્ધમાં મદદ ન કરવી. કોઈ પેાતા ના આદર્શો મુજબ બે દેશેા વચ્ચે સમા ધાનેા માર્ગ શેાધવા પ્રયત્ન કરે છે. જો કેામ્યુનીસ્ટેા પેાતાની નીતીને શાંતીથી અમલમાં મુકે તેા હું તેમનેા વીરેાધ ન કરું. પણ જો કેામ્યુનીઝમ અથવા બીજુ કોઇ પણ "ઇઝમ" બળજબરીથી કોઇ પણ દેશને દાબી દે તેા કોઇ પણ દેશની ફરજ અને ધર્મ છે કે તે તેને દુર કરવા મદદ કરે. સાઉથ કોરીયામાં કેામ્યુનીસ્ટોએ હીંસા અને ક્રુરતાથી અને તે દેશેાની રાજીય ભાવ

નાની બીજાનું પેાતાનું રાજ સ્થાપવાનેા પ્રયત્ન કર્યો છે. આજે આપણને દેખાય છે કે, કેામ્યુનીસ્ટ રાજ્યેા નીચે મેાટા દેશેા છે. સંભવ છે કે, આ રાજ્યમાં અમુક સવાલેાનેા ઉકેલ છે પણ આ ઉકેલ ઘણીજ ભારે કીમતે થયેા છે. ઘણા દેશેામાં આર્થીક પ્રશ્ન નેા ઉકેલ આવી ગયેા છે. પણ મને તેવું રાજ્ય પસંદ નથી. હું માનું છું કે આર્થિક સ્વતંત્રતા હેાવી જોઇએ, પણ રાજનેાતીક અને વ્યકતીગત સ્વતંત્રતાને ભેાગે હું આર્થીક સ્વતંત્રતા ઇચ્છતેા નથી. જો કોઇ પણ દેશ વ્યકતીગત અને રાજનેાતીક સ્વતંત્રતા ના ભેાગ બદલ આર્થીક સ્વતંત્રતા મેળવે તેા હું કહીશ કે, એ દેશે એક મેાટા હોવાનેા ઉકેલ કર્યો છે.

એક બ્રહ્મચારીએ પંડીત નેહરૂને પુછ્યું કે જો કેામ્યુનીસ્ટેા દુનીયામાં યુદ્ધ થી કેામ્યુનીઝમ ફેલાવવાનેા પ્રયત્ન કરે તેા તેની સામે યુદ્ધ સીવાય બીજો કયા પગલાં ભરવા? જવાબમાં પંડીત નેહરૂ એ કહ્યું કે, યુદ્ધથી આજેજ કોઇ પણ સવાલનેા ઉકેલ લાવી શકાય છે. જેમા બે યુધ્ધોમાં મીત્ર રાજ્યોને ફતહ મળી ખરી પણ તેઓ જે વસ્તુ માટે લડતા હતા તે તેઓને નથી મળી. મહાન જોગો આપીને પણ એમને જોયું કે, યુદ્ધથી એક પ્રશ્નને બદલે બીજા અનેક મેાટા અને ગંભીર પ્રશ્નો ઉભા થાય છે."

સર્વોદય એટલે?

આજકાલ 'સર્વોદય'નું નામ ઘણું સંભળાય છે. મુંબઇ સરકારે ગામડાંમાં ચલાવવા માટે કેટલાંક જરૂરી કામોનો એક કાર્યક્રમ તયાર કર્યો છે, તેને 'સર્વોદય યોજના' નામ આપ્યું છે. એજ પ્રમાણે સર્વોદય સંઘ, સર્વોદય સંમેલન, સર્વોદય મેળા વગેરે નામો પણ સાંભળવામાં આવે છે. ગાંધીજી ના અવસાન પછી સેવાગ્રામમાં જે મોટું સંમેલન થયું હતું તેણે "સર્વોદય સમાજ" નામનો એક સંઘ રચ્યો હતો, ત્યારથી જ્યાં જુઓ ત્યાં 'સર્વોદય' શબ્દ ચાલુ થઇ ગયો છે.

આ શબ્દ મુળ ગાંધીજીનો જ બનાવેલો છે. એ શબ્દ એમને કેવી રીતે સુઝયો તેની એક મજાની વાત છે. એ શબ્દનો સંબંધ ઇસુ ખ્રિસ્તના ઉપદેશો સાથે જોડી શકાય. ઇસુ ખ્રિસ્તે પોતાના અનુયાયીઓને નીચેની વારતા કહી સંભળાવી હતીઃ

એક જમીનદાર હતો. તેનાં ખેતરો માં લણણીનો વખત થઇ ગયો હતો. એટલે તે વહેલી સવારે મજુરોની શોધ માં બજારમાં જઇને ઉભો રહ્યો, અને કામની શોધ કરતો જે કોઇ મજુર મળ્યો તેને તેણે ખેતરમાં રવાના કર્યો. આમ સવારના ૭ સાત વાગ્યાથી માંડી સાંજ સુધી જેટલા મજુરોએ કામની માગણી કરી તે બધાને તેણે કામે મોકલ્યા. કેટલાક મજુરો સવારના ૭ વાગ્યે કામે ચઢયા હતા, કેટલાક સાત વાગ્યે, કેટલાક આઠ વાગ્યે અને કેટલાક તો છેક સાંજે ચાર પાંચ વાગ્યે જ ખેતરે પહોંચ્યા હતા. દિવસ પુરો થતાં બધાને મજુરી ચુકવવાનો વખત આવ્યો ત્યારે જમીનદારે સૌને સરખી મજુરી ચુકવી. એટલે કે સવારે ૭ વાગ્યે આવનારને ચાર આના આપ્યા તો સાંજે પાંચ વાગ્યે આવનારને પણ પુરા ચાર આના આપ્યા. આ જોઇને જેઓ સવારથી કામે ચઢયા હતા તેમને ખોટું લાગ્યું. તેમણે કહ્યું, "આ આપનો ન્યાય કેવો? આ પાછળથી આવેલાઓને અમારા જેટલી મજુરી કેમ આપી શકાય?" જમીનદારે જવાબ આપ્યો કે "ભાઇ, તમને તો પુરી મજુરી મળી છે ને? તમારા પૈસા ઘટાડયા તો નથી ને? મોડા આવનારને તમારા જેટલા જ પૈસા આપ્યા તો તે તમારા પગની લાંબ નો નથી આપ્યા ને? તમને તેમની અદેખાઇ ન આવવી જોઇએ. હું તો સૌથી પાછળ આવનારને પણ જેટલા પૈસા છવવા માટે તદ્દન જરૂરી છે એટલા પુરેપુરા આપીશ."

આ વારતામાં જમીનદારે ન્યાયના જે સિદ્ધાંતનો ઉપદેશ કર્યો તેને 'છેલ્લા નંબર સાથે સમાનતા'નો સીદ્ધાંત કહે છે. એટલે કે દુનીયામાં જે સૌથી નીચામા વર્ગનો, અશક્ત અને ગરીબ માં ગરીબ માણસ છે—છેલ્લા નંબરનો માણસ છે તેને પણ તેની ખોરાક, પાણી, કપડાં વગેરેની જરૂરીયાતો પુરી પડે એટલું મળવું જોઇએઃ અને પહેલો નંબર માનતો હોય કે તેને જે મળે છે તે ઉચિત, આવશ્યક અને વાજબી મહેનતાણું જ છે તો છેલ્લા નંબરને એથી ઓછું કેમ આપી શકાય? એટલે કે ન્યાય અથવા કાપડો તો એજ છે કે જીવનની જરૂરીયાતોની બાબતમાં પહેલા ને છેલ્લા નંબર વચ્ચે કશો ભેદ ન પાડવો જોઇએ, બલકે સૌનું હિત જોવું જોઇએ. સૌના ભલા માટે સાહિત્યનો શબ્દ 'સર્વોદય' છે. એટલે આ સિદ્ધાંતને 'સર્વોદય'નો સીદ્ધાંત પણ કહે છે.

ઇસુ ખ્રિસ્તે કહેલી આ વારતા લોકોએ હજારો વરસ સુધી વાંચીને સાંભળી. પણ કોઇએ એ વીશે પુરો વીચાર નહોતો કર્યો. બધા રોકામાં ઇંગ્લાંડમાં જોન રસ્કિન નામનો એક પ્રખ્યાત લેખક થયો. તેણે આ વારતા પર ખુબ ચીંતન કર્યું અને એ પ્રમાણે વર્તવું હોય તો પોતાનું જીવન કેવી રીતે ગુજારવું તેનો વીચાર કરવા લાગ્યો. ઘણો વીચાર કર્યા પછી તેણે એ વીશે 'અન્ટુ ધિસ લાસ્ટ' નામનું એક પુસ્તક લખ્યું. 'અન્ટુ ધિસ લાસ્ટ' એટલે 'છેલ્લા નંબર સુધી.'

મહાત્મા ગાંધી દક્ષિણ આફ્રીકામાં રહેતા હતા ત્યારે એક મીત્રે તેમને આ પુસ્તક વાંચવા આપ્યું. તેમને એ એટલું ગમી ગયું કે આખી રાત જાગી ને તે વાંચી કાઢયું. એ પુસ્તકે એમને એવા પકડી લીધા કે એક અઠવાડીયાની અંદર તેમણે એમાં જણાવેલા સીદ્ધાંતો પ્રમાણે વર્તવાનો નીર્ણય કરી લીધો. તેઓ ત્યારે વકીલાત કરતા હતા. અને તેમાં એમને ઘણા પૈસા મળતા હતા. પણ તેમણે વીચાર કર્યો કે વકીલાત ની આવકમાંથી પોતે એક સામાન્ય મજુરની કમાણી જેટલું જ ખર્ચ કરી શકે. એથી વધારે ખરચ કરવાનો પોતાને કશો હક નથી, કારણ કે દુનીયામાં જે કંઇ છે તેનો માલીક ઇશ્વર છે. એટલે બાકીના બધા પૈસા લોકોના ભલા માટે ખરચવા જોઇએ. આવો વીચાર કરીને તેમણે દક્ષિણ આફ્રીકામાં એક આશ્રમ સ્થાપ્યો જે આજે પણ 'ફિનીક્સ આશ્રમ'ને નામે પ્રખ્યાત છે. ત્યાં મજુરી માંડીને માલીક સુધીના સૌને માટે મજુરીનો દર એકસરખો રાખવામાં આવ્યો. અને બધું કામ મજુરો અને માલીક સૌએ સાથે મળીને કરવા લાગ્યા.

રસ્કિનના આ પુસ્તકનો ગાંધીજીએ ગુજરાતી તરજુમો બહાર પાડયો છે અને તેનું નામ 'સર્વોદય' રાખ્યું. આ રીતે, આ નવો શબ્દ આપણી ભાષામાં દાખલ થયો.

મર્વોદયના મુખ્ય સિદ્ધાંતો નીચે પ્રમાણે છે:

૧. 'તમામ સંપત્તિ ઇશ્વરની છે. કલ્યાણકાર માણસ તેનો ટ્રસ્ટી રખેવાળ અથવા ટ્રસ્ટી છે.'

૨. તેનો એણે બરાબર હિસ્સાએ આપવો જોઇએ. એટલે કે તેણે સંપત્તિ સાચવવી જોઇએ, વધારવી જોઇએ અને દુનીયાના ભલા માટે જ વાપરવી જોઇએ.

૩. દરેક માણસે પોતાની રોટી ચારીત્રક મહેનત કરીને, પોતાના પર-સેવાથી કમાવી જોઇએ.

૪. પોતાના કામનું મહેનતાણું પોતા ની જરૂરીયાત જેટલું જ લેવું જોઇએ; બાકી દુનીયા તેના કામની કીંમત જમે નેટલી આંકતી હોય.

૫. દુનીયાં પેદા કરેલા સર્વે જીવોને જીવવાનો હક છે. એટલે માણસની જે ઓછામાં ઓછી જરૂરિયાતો ગણાય છે તે તો દરેકને મળવી જ જોઇએ. અને જરૂર કરતાં વધારે લેવાનો કોઇ ને હક નથી. એટલે બધાં કામની કીંમત સરખી જ સમજવી જોઇએ.

૬. જે કંઇ ભેદ પડે તે જરૂરીયાતો ને કારણે જ પડે. જેમ કે ૭૬, બાળક, બીમાર વગેરે કામ ન કરી શકે, છતાં તેમની જરૂરીયાત વધારે હોઇ શકે. હટ્ટાકટ્ટા માણસનો ખોરાક વધારે હોઇ શકે, કુણાં પાતળાનો ઓછોઃ ૬ગ. લંગડા કે બીમાર માણસને વાહનની જરૂર હોઇ શકે, વગેરે. આમ જેને વધારે લેવું પડે તેની તેમાં લાચારી છે, યોગ્યતા નહીં. એજ પ્રમાણે કોઇ કામ સારી રીતે થાય એટલા માટે તે કામ કરનારને મકાન, ગાડી, કારકુન વગેરે વધારે આપવાં પડે તો તે તેની એકટાઇ માનીને નહીં, પણ કામની મહત્તા સમજીને આપી શકાય.

ગાંધીજીના મનમાં આ વીચારોએ ઘર કર્યું હતું હીંદુસ્તાન આવીને તેમણે જે રચનાત્મક કામો એક પછી એક શરૂ કર્યાં અને જે સંસ્થાઓની સ્થાપના કરી તે બધી આ સિદ્ધાંતો મુજબ જ રચાઇ. આજ સિદ્ધાંતો પ્રમાણે સર્વોદય સમાજના ઉદ્દેશો ને કાર્યો નક્કી કરવામાં આવ્યું છે.

—કીશોરલાલ મશરૂવાળા.

પ્રેસીડન્ટ ટ્રુમેન અને "સત્યની ચળવળ"

અમેરીકાના પ્રેસીડન્ટ ટ્રુમેને યુનાઇટેડ સ્ટેટસની કોંગ્રેસ પાસે ૮૯,૦૦૦-૦૦૦ ડોલરની માગણી કરી છે. હાઉસ ઓફ રેપ્રઝેન્ટેટીવ ના સ્પીકર મી. સેમ રેયબર્નને કાગળ લખતાં પ્રે. ટ્રુમેને જણાવ્યું છે કે, આ પૈસા દુનીયાના સ્વતંત્ર દેશોની સલામતી માટે એક "સત્યની ચળવળ" ચાલુ કરવા માટે જરૂર છે. આજે દુનીયાના સ્વતંત્ર દેશો તરફ એક મોટી શકતી છે અને તે સત્યનો બળ છે. અને તેથી એમની ઇલાયદાપણાની નીતી અને યુનોના ઠરાવનો ભંગ કરવાથી કોમનવેલ્થના બધા સભ્યો તેમનો વીરોધ પુર્વ સામનો કરશે તો તેઓ આ પગલું લેતાં અચકાશે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગોરાઓની લઘુમતી પોતાના કાયદાઓથી ત્યાંની મુળ વસ્તીના મનમાં જે કડવાસ પેદા કરે છે એ તરફ આપે યુનાઇટેડ નેશન્સનું ધ્યાન ખેંચીએ છીએ. ડો. મલાનની આ નીતીથી યુનાઇટેડ નેશન્સની શાંતી નો ભંગ થવાનો સંભવ છે."

જુલાઇ ૧૦ નું 'હીંદુસ્થાન ટાઇમ્સ' પોતાના અગ્રલેખમાં લખે છે કે, "દક્ષિણ આફ્રિકાને વારંવાર ચેતવણી આપવામાં આવી છે કે, તેની ઇલાયદાપણાની નીતીથી ત્યાં વસતી પ્રજાના મનમાં ઝેર વેર પેદા થશે એ પણ જણાવવામાં આવ્યું છે કે, આવી નીતીના અમલથી પોતાનો દેશ કોમનવેલ્થને અર્પણ કર્યો બરાબર છે, છતાં આ બધી ચેતવણી તે પોતાને પણ લાગુ પડે છે. ઇલાયદાપણાની આ હવા છેક આફ્રિકા સુધી પહોંચી હોય એવું જણાય છે. ત્યાં પણ ગોરાઓ દેશના તંત્ર કુલ કબજો પોતાનાજ હાથ માં લેવા ધ્રુજે છે. દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકાર એ દેશને ગોરો દેશ બનાવી ત્યાંના મુળ વતનીઓને ગોરી લઘુમતી ની ગોદી નીચે કચડવા શીખવણી જેવી આશા સેવી રહી છે. દક્ષિણ આફ્રિકા આવી આશા સેવે છે અને સામ સામે છેટ આફ્રિકાનો પણ તેને સાથે છે. 'હીંદુસ્થાન ટાઇમ્સ' ચેતવણી આપતાં જણાવે છે કે, આ નીતીનો વીરોધ કરવા બધા આફ્રિકનો સંયુક્ત થશે ત્યારે ગોરી લઘુમતીને દુર કરતાં પણ તેમોને વાર નહીં લાગે, હજુ સમય છે અસુરે થતાં પહેલાં દક્ષિણ આફ્રિકાએ પોતાની ઇલાયદાપણાની નીતીને દુર કરી આફ્રિકનો સાથે વેર બાંધવા કરતાં તેમો સાથે ગેરી મૈત્રી સંબંધ બાંધવો જોઇએ. હાલ દક્ષિણ આફ્રિકામાં આ ભાવના દેખાતી નથી."

—શ્રીલીપાક્ષનો રાષ્ટ્રપ્ર દીન, કે જે જુલાઇની તા. ૪ના હતો, તે અવસર પર પંડીત નેહરૂએ શ્રીલીપાક્ષનના સરકારને સંદેશો પાઠવતા જણાવ્યું કે, "તમારો રાષ્ટ્ર દીનના અવસર પર હીંદ ની પ્રજા તરફથી તમને તથા તમારી સરકાર તેમજ તમારી પ્રજાને શુભેચ્છા પાઠવું છે."

કૃત્રિમ ખોરાકો

[અમેરીકન ઓપ્થલ ફેમીરેટ સોસાયટી (શીકાગો) ના સદીય સભ્યાસદ છે. આંજનેયુલ તથા તેનાથી આંધ દેશના સુપરેટાના ખાસ નીષ્ણાત ડૉ. બી. પુરીયાએ કૃત્રીમ ખોરાક ઉપર લખેલો લેખ 'હરિજન બંધુ'માં પ્રસિદ્ધ થયો છે તે સૌને ઉપયોગી હોઇ અમારા વાચકોના લાભાર્થે નીચે આપીએ છીએ]

કુદરતીએ અહવાડિયાંથી વનસ્પતિ ઉત્પન કરનાર સંધ તરફથી પ્રસિદ્ધ થતી જાહેર ખબરો આપણે છાપાંઓમાં વાંચીએ છીએ. તેમાં ખાનારની તબિયત ઉપર વનસ્પતિની શી અસર થાય છે તે વીષે પ્રમાનો અને નીષ્ણાતોના અભિપ્રાયો ટાંકીને એવું બતાવવામાં આવે છે કે વનસ્પતિ સામેનો વાંધો બીનજરૂર બીનાનો છે. આપણી કેન્દ્રીય અને પ્રાંતિક ધારાસભાના સભ્યો આ મુદ્દા પર ચીંતા પ્રગટ કરી રહ્યા છે. કેન્દ્રીય પાર્લામેન્ટમાં જણાવેલા તેસનું ઉત્પાદન અને વેચાણ બંધ કરવા માટે એક ખરડો પણ રજુ કરવામાં આવેલો છે.

અમેરીકામાંયે કાયદો ધડનારાઓની સામે આવો જ કોયડો છે :

"ખોરાકમાં વપરાતાં રસાયણોનો ખપારો દિન પ્રતિદિન એટલો વધતો જાય છે કે તેઓ રોગો પેદા કરે છે. આ રસાયણોનો ઉપયોગ તેની જરૂર હોવા થી નહીં પણ સગવડ માટે જ કરવા માં આવે છે. સેંકડો પ્રકારનાં રસાયણો વપરાશમાં છે, અને તેમાંનાં ઘણાં વીષે એ નીષ્ણાત છે કે સરેાપ એ વીષે આપણને કયું જ જ્ઞાન નથી. એમ મનાય છે કે એ બધાં રસાયણોની શરીર ઉપર કેટલી ઝેરી અસર થાય તે શોધી કાઢવા માટે દેશના જેટલા ખોરાકરસાયણના વીદ્વાનો છે તે બધાનો આખો જન્મારો માગી જાય. બનાવનાર જો આ બાબતની જવાબદારી ઉઠાવે નહીં તો સરકારે તે ઉઠાવવી જોઇએ. પણ સર્વે રસાયણોની એકદમ તપાસ તો થઇ શકે નહીં. જેની ખરાબ અસર થવાનો વધારે સંભવ લાગતો હોય તેમાંની જ પસંદગી કરી શકાય અને તેમાં જેટલી જ સ્પષ્ટ રીતે કાયદા કે જેથી કોઇને જરા પણ નુકસાન પહોંચે તે પહેલાં જ એને વીષે નીર્ણય મળી જશે."

"ગોડા વખત ઉપર અમેરીકાની કોંગ્રેસના જે સભ્યોએ લગભગ એક જ બાબતના ઠરાવો સ્વતંત્રપણે રજુ કર્યા હતા. તે ઠરાવો દ્વારા તેમણે નીચેના નીયમો પર અમલ અને શોધખોળ કરવા માટે એક સમિતિ નીમવાની માગણી કરી હતી.

૧. પ્રજાના આરોગ્ય અને સુખાકારી ની તથા દેશની ખેતીવાડીના ઉદ્યોગની રિથરતા અને સમૃદ્ધિની દૃષ્ટિએ જે જે જાતનાં વિવિધ રસાયણો ખોરાકની વસ્તુઓ બનાવતા, એના પર વિવિધ ડિબાકો કરવા તથા એને વેચવા લાયક રૂપ આપવા અને પેક કરવા વાપરવા માં આવે છે, તેનાં પ્રકાર, પ્રમાણ અને અસર ઠરાવવાં;

૨. ખોરાક તથા ખોરાકમાંથી નીપજાવેલી વસ્તુઓની સાચવણી માટે જે જંતુનાશક દવાઓનો ઉપયોગ થાય છે તેનાં સ્વરૂપ, પ્રમાણ અને અસર અને તેના ઉપયોગથી ખાનારની તબીયત અને સુખાકારી ઉપર કાંઇ ઝેરી અસર થાય છે કે કેમ તે નક્કી કરવા."

હવે અમેરીકાના તેલ અને ચરબી ના ઉદ્યોગ તરફ વળીએ. એના ઉત્પાદનમાં જે રસાયણો વપરાય છે તેની પ્રજાના આરોગ્ય પર કેવી ખરાબ અસર થાય છે તેના બેડાક દાખલા આપીએ :

"ડી. ડી. ટી. જેવી કેટલીક જંતુનાશક દવાઓ લાંબા વખતથી રોપાઓ અને ઝાડ પર છાંટવામાં આવે છે. એવો સંભવ છે કે કુદરતને અપાતા ખોરાક પર આ છાંટવામાં આવે છે અથવા તેમના પોતાના શરીર ઉપર ડી. ડી. ટી. છાંટવામાં આવે છે તેથી એની ચરબીમાં ઝેર પેદા થતું હોય. એટલું ખરું કે દુધ અને ગોમાંસ પર ડી. ડી. ટી.ની માઠી અસર થતી નથી. દુધમાં બહુ બહુ તો એનો સહેજ પાસ આવે છે એમ જણાયું છે. છતાં પાસ તથા ઠોરની ઠોઢ અને તેમના અનાજના કોઠારમાં ડી. ડી. ટી નો ઉપયોગ કરવાની હવે ભલામણ કરવામાં આવતી નથી. એનો ઉપયોગ છોડી દેવાયો હોવાથી દુધમાં હવે એનો પાસ પણ આવવાનો સંભવ નથી.

"ચરબી તથા ચરબીવાળા ખોરાકો બગડતાં અટકાવવાને માટે જે દ્રવ્યો વાપરવામાં આવે છે તેનો વીચાર કરીએ જે ચરબીઓ વાસી થવાથી બોરી થવાનો કે બીજી રીતે બગડી જવાનો સંભવ હોય તેને તેમ થતાં અટકાવવાં જોઇએ એ વીષે શંકા નથી. પણ અટકાવવાની જરૂરીયાત એક વસ્તુ છે અને વાસી થવાની દરેક વસ્તુને બગડી જવાનો જે કુદરતી અધિકાર છે તેથી તેને તેમાંથી બચાવવા ને કેવા ઉપાયો લેવા એ બીજી વાત છે. એમ બચાવવા માટે ઝેરી સાધનો નો ઉપયોગ તો કદાપ જ નહીં. એ સાધનો નીર્દોષ જ હોવાં જોઇએ. દા. ત., ૧૯૪૮ ના જુનમાં પણ ઉદ્યોગ સંસ્થાએ શોધેલા ખોરાકોમાં રક્ષકદ્રવ્ય તરીકે હાઇડ્રાકિવનોન ઉમેરવાની મંજુરી આપી છે, પણ ઔષધાલય બીજાએ આ વીષે શંકા જાહેર કરી છે. એમને લાગે છે કે હાઇડ્રોકિવનોન ની ઝેરી આસિપતા બાબતમાં અત્યાર સુધીમાં થયેલો અભ્યાસ પુરો નથી. જે જે જનવરોને અમુક પ્રમાણમાં એ દ્રવ્ય મોઢા વાટે ખવડાવવામાં આવેલું તેમાંનાં ઘણાખરાઓ પ્રાણીઓ મરી ગયાં હતાં. દા. ત., મેંદાના પ્રયોગ માં નીચે મુજબ પ્રાણીઓ પર એ અખતરા કરવામાં આવ્યા હતા. ઉંદર મોટા ૩૨૦; ઉંદર નાના ૪૦૦; વરાહ-ઉંદર ૫૫૦; કબુતર ૩૦૦; બીલાડી ૩૦; કુતરાં ૨૦૦. એમ પણ માલુમ પડયું. હતું કે કીનહાઇડ્રોન અને કીનોનની અસર ઉંદરો ઉપર બહુ જ ઝેરી થઇ હતી. આને પરિણામે સરકારે લગભગ છએક રસાયણોને ઠોકળા ખોરાક અને ચરબીવાળા ખોરાક ના ઉદ્યોગોમાં વાપરવાની મનાઇ કરેલી છે. પણ ઉપર ઉપરથી તપાસીએ તો આ બધાં રસાયણો તદ્દન નીર્દોષ દેખાય છે.

"સારામાં - સારાં રસાયણો વીષે પણ તે બહુ લાંબા વખત સુધી વપરાતું આવ્યું હોય છતાં નીર્દોષ જ છે એવી ખાતરી આપી શકાતી નથી. દા. ત., મેંદામાં સફેદી આણવા અને તેને પકવવા નાઇટ્રોજન ટ્રાઇકલોરાઇડ નો ઉપયોગ થાય છે તે લો. આ વસ્તુ લગભગ ત્રીસ વરસથી વપરાશ માં છે અને તેની કોઇ ઝેરી અસર જણાવામાં આવી નથી. પણ હમણાં ઉંક ૧૯૪૬ માં સર એડવર્ડ મેલના નામે એક આંતરરાષ્ટ્રીય ખ્યાતિવાળા અંગ્રેજ નૈજ્ઞાનીએ જણાવ્યું કે આવા પ્રકારના મેંદા પર ઉછરેલા કુતરાઓ ચાલુ આંકડીના રોગથી પીડાતા માલુમ પડયા છે. એની વાતને અમેરીકામાં થયેલા પ્રયોગો તરફથી પણ સમર્થન મળ્યું. હવે માણસના પર એની કાંઇ અસર થાય છે તેવું હજી કાંઇ જણાયું નથી. પણ તે શોધી કાઢવા માટે બીજા ત્રીસ વરસ સુધી રોાબવું પાલવે નહીં. આથી નાઇટ્રોજન ટ્રાઇકલોરાઇડ નો ઉપયોગ કરવાનો પ્રતિબંધ કરવા માં આવ્યો છે. ઔષધશાસ્ત્રીઓ આ બાબતમાં અતિશય ડર રાખે એમાં કાંઇ જ આશ્ચર્ય નથી. અમુક એક રસાયણ નીર્દોષ છે એવું 'પ્રસ્તાપુર્વક કહેવાને બદલે તેઓ કેવળ સાવધાનીથી એટલું જ કહેતા હોય છે કે આજ સુધી તેમને કશું કહ્યું હોય દેખાયો નથી."

વિવિધ અખરો

બાળક જન્મ્યાં પ્રહેલાં તે છોકરો છે કે છોકરી એ જાણવાની અંગ્રેજી શોધ

બરમીંગ્હામ યુનીવર્સીટી હોસ્પીટલના ૩૩ વર્ષની વયના ડૉ. પીયરી રોબાંએ બાળકનો જન્મ થયાં પહેલાં તે છોકરો છે કે છોકરી એ પારખવાની શોધ કરી છે. એ શોધ કરનાર દુનીયામાં સૌથી પ્રથમ દાકતર એ હોવાનો તે દાવો કરે છે. દસ વર્ષના સંશોધન પછી તેમણે એ શોધ કરી છે. બાળક થવાનું હોય તેની ચાર મહિના પહેલાં માતાના અર્ભાપયમાં એક સોય રોબી તેમાંથી કેટલોક પ્રવાહી પદાર્થ બેંચી લીધા બાદ તેને અમુક રસાયણોમાં જોડવવામાં જો તેના બીજાણુનો રંગ ભુરો થાય તો છોકરો સમજવો. અને લાલ થાય તો છોકરી સમજવી આ તેની રીત છે. ડૉ. રોબાંએ એવા બાવન અખતરા કરેલા છે અને તે સાચા નીવડેલા છે. તેમ કરવાનું કયું દુષ્પરિણામ તેમણે અનુભવેલું નથી. પરંતુ કંઇક દુષ્પરિણામ આવે તો પણ કસુવાવડ પણ થઇ જવાની શકયતા રહે છે ખરી. તે કહે છે કે જોકદર માતાને છોકરો થવાનો છે કે છોકરી તેની કયી પડી હોતી નથી. તેઓ શકય તો ઠીક પરંતુ તેને તે બહુ મહત્વ આપતી નથી.

ફોરીયામાં લડાઇ અટકાવવાનો પંડીત નેહરૂનો પ્રયત્ન

ગયા શુક્રવારનો સાપ્તા-રેાપ્ટરનો સંદેશો જણાવે છે કે પંડીત નેહરૂએ મારશલ ટેલીનને અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ના રાજ્ય મંત્રી શ્રી. ડીન એચેસનને બાનમી સંદેશાઓ મોકલી કોરીયામાં લડાઇ અટકાવવાના પ્રાયમીક પગલાં તરીકે કોમ્યુનીસ્ટ ચાઇનાને સીકયોરીટી કાઉન્સીલમાં દાખલ કરવા વીનંતી કરી છે.

પંડીત નેહરૂએ જણાવેલું મનાય છે કે કોરીયાની લડાઇનું શાંતીથી અને ત્વરત સમાધાન લાવવામાં મુખ્ય મુશ્કેલી યુનાઇટેડ નેશન્સમાં પડેલી મડાગાંઠથી ઉભી થઇ છે. કેમકે તેમાં નેશનલીસ્ટ ચાર્યનાની હાજરી હોય ત્યાં સુધી રશીયાએ સહકાર આપવાની ના પાડી છે. કાયમનું અને શાંતી ભર્યું સમાધાન લાવવાને માટે આ મડાગાંઠ ત્વરતજ દુર થવી જોઇએ.

જણાવાય છે કે હાલ રશીયાને એ આશાએ અપીલ કરી છે કે આ ખોરણે તે સમાધાન લાવવામાં મદદ કરશે. બ્રીટીશ સરકારને પંડીત નેહરૂ ની આ હીલચાલથી વાકેફ રાખવામાં આવી છે. છેલ્લા અખર એવા છે કે બ્રીટન અને અમેરીકાને પંડીત નેહરૂ ની વાત ગમી નથી.

કોરીયાને મદદ

જુલાઇ ૧૪ મીના વોશીંગ્ટનથી અખર છે કે, દુનીયાના બધા ભાગોમાં થી બ્યકતીગત તથા બાનગી ચરમાંઓ,

તરફથી કોરીઆને કોમ્યુનીસ્ટો સામે મદદ આપવાની ઇચ્છા પ્રદર્શીત કરી છે. કેવાલ જણાવે છે કે, કેનેડા મોટા પ્રમાણમાં વ્યકતીગત રીતે કોરીઆને મદદ કરવા ધરોનાર છે. જરમની, ઓસ્ટ્રીયા, ન્યુ-ઝીલેન્ડ, સાઉથ આફ્રિકા, ગ્રીસ, ટર્કી, કોસ્ટારીકા, કોમ્બોડીયા, ઓસ્ટ્રેલીયા, જપાન, અને ફીલીપાઇન તરફથી લશ્કરી મદદ કોરીઆને આજ સુધીમાં કરવામાં આવી છે.

રૂપ ગેરીબાલ્ડી એકટનો હીંદના છાપાઓમાં વીરોધ

રૂપ ગેરીબાલ્ડી બીલ કાયદા તરીકે રવાઇ ગયું છે તેનો વીરોધ કરતા હીંદના છાપાઓ ઘણી સખત ટીકાઓ કરે છે.

જુલાઇ ૧૦ મીના 'હીંદુસ્થાન સ્ટેન્ડર્ડ' પોતાના અભીપ્રાયમાં લખે છે કે, આ પગલાંથી ગોળમેજ બરાબરની સંભાવના હવે રહી નથી. ડો. મલાન અને તેમની સરકાર આટલી હદ સુધી જાય છે તે પુરવાર કરે છે કે, કોમન વેલ્થના બીજા સભ્યોને આ નીતી સામે કશી ફરીયાદ નથી. જો કે ડો. મલાનને ખાત્રી હોત કે: આપણે આપણો પુર્ણ સમય આ સાધનને જોરદાર કરવા આપવો જોઇએ. આપણી પુર્ણ મદદ વગર આ પરીસ્થીતીને ઓંચવા યોગ્ય નહીં બનીએ.

હીંદના સોશ્યલીસ્ટો દ. આ. ના સવાલ પર

જુલાઇ તા. ૧૭ મીના મદ્રાસમાં હીંદની સોસ્યલીસ્ટ પાર્ટીની એક સભા ભરાઈ હતી. સભાએ દક્ષિણ આફ્રિકા ની સરકારની કલાપદાપણાની નીતીનો સખત વીરોધ કર્યો હતો. વધુમાં સભાએ જણાવ્યું કે, દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકાર એક તરફ ગોળમેજ ની વાતો કરી રહી હતી ત્યારે બીજી બાજુએ પોતાની કલાપદાપણાની નીતી વધુ કડક કરી રહી હતી. સોસ્યલીસ્ટ પાર્ટીએ દુનીયાના બધા સ્વતંત્રતાપ્રિય દેશોને અરજ કરી છે કે, આવી કલાપદાપણાની નીતીનો અંત લાવવા સખત પગલાં ભરવા જોઇએ અંતમાં આ સભાએ જણાવ્યું છે, હીંદીઓ સામે કોમનવેલ્થના એક સભ્ય તરફથી આવું અપમાન ભર્યું વર્તન ગુજરવામાં આવે ત્યારે હીંદ કોમનવેલ્થમાં રહેવું એ એક હોંશ છે તેથી હીંદની સરકારે એવા કોમન વેલ્થમાંથી નીકળી જવું જોઇએ તેજ બેહતર છે.

અખીલ હિંદ કોંગ્રેસ પરીષદ

નાશીકમાં રાષ્ટ્રીયકોંગ્રેસના આવતાં અધીવેશનમાં ૨૪ પ્રાંતીક કોંગ્રેસ કમીટીઓ તરફથી ૩૦૦૦ પ્રતીનીધીઓ આવશે એમ કોંગ્રેસના મંત્રી શ્રી. કાલે અંકટરાવ જણાવે છે. રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસના અખીલ હીંદમાં ત્રણ કરોડ એટલા સભ્યો છે.

ચર્ચાપત્ર

સમુહિકે પ્રાર્થનાની આવશ્યકતા

આપણી આસપાસના અન્ય ધર્મના અનુયાયી તરફ જોઇયું તો જણાશે કે તેઓએ પોતપોતાની આધુનીક જનતા અને ભાવિ પ્રજામાં સ્વધર્મના સંસ્કારો અને શ્રદ્ધા અચળ રહે તે માટે વીશ્વ નિયંતાની સામુહિક ઉપાસના કરવા માટે અઠવાડીઓનો એકાદ દીવસ નકકી કરેલો હોય છે. જેમ કે એક સાચો મુસ્લીમ પોતાનાં પાક કુરાન અને હજરત મહમદ (સ. લ.) ને વફાદાર રહી જુમાને દિવસે વેપાર ધંધો બંધ કરી મસ્જીદમાં નમાજ પઢવા અવશ્ય જાય છે. તેવી જ રીતે એક સાચો ખ્રિસ્તી પોતાના પવિત્ર બાયબલ અને ગેડમેન ઇશુ ખ્રિસ્તને તારણ હાર સમજી દર રવીવારે દેવળમાં જાય ને સામુહિક પ્રાર્થનામાં અચુક સાથ આપે છે. આમ તેઓ જે દેશમાં હોય તે દેશમાં પોતાના ધર્મને અનુસરી સાથે મળી ઇશ્વરની ઉપાસના કરે છે. કોઇ આપણો હીંદુ સમુદાય માટે એવું કર્યું નથી હોતું. એ શોચનીય છે. આપણી સમજદાર વ્યકિતઓ પણ સામાન્ય જનતા સાથે કેવળ વેપાર વૈભવ અને મોજ શોખમાંજ ઓતપ્રોત રહીને અઠવાડીયું પુરૂં કરે છે. પાશ્ચાત્ય પ્રણાલીકાનું આપણે ઘણી રીતે અનુકરણ કરીએ છીએ પણ આ ધર્મનીષ્ઠા જેવા ખાસ વિષયમાં બેદરકાર રહ્યા છીએ. કોઇ કોઇ સ્વદેશના ઉપદેશકોને આ મંત્રણ આપી બોલાવીએ છીએ પરંતુ તેઓ ઉપદેશની ધારા વહાવીને પાછા જવા પછી આપણી જનતા હતી સાને સાંજ આવી રહે છે. જીવનમાં સ્વધર્મ ની ભાવના હદ મવી જોઇએ અને તે આચાર વીચારમાં રહુટ થવી જોઇએ તેને બદલે સ્વધર્મની ભાવના ભૂંસાતી જાય છે; આપણાં બાળકોમાં સ્વધર્મના સંસ્કારો અંકિત કરવા માટે આપણે પોતે પણ ધાર્મીકતા તરફ વળવું જોઇએ. એના પ્રીતકરૂપે જ્યાં મંદિર અથવા સભા ભવન હોય ત્યાં શહેરના સપળાં હિંદુ નરનારીઓએ અઠવાડીયામાં એક દિવસે ભેગા મળીને ઇશ્વર પ્રાર્થનાનું અનુષ્ઠાન કરવું જોઇએ. ત્યાં જાહેર ભવન ન હોય ત્યાં કોઇ મુહરથને ઘેરપણ આમ કરી શકાય છે. સાધારણ રીતે આ દેશમાં રવીવારનો દીવસ અડધા નીવૃત્તિ નો દીન મનાય છે. તો તે દીવસે બપોર બાદ અથવા રાતે એક કે બે કલાક સામુદાયિક પ્રાર્થના સંસ્કૃત અને મુજ રાતી તથા હીંદીમાં એક રામ-એક તાલ થી ગાવાની પ્રણાલીકા રાખવી જોઇએ. ઉપરાંત સદાચારનું વ્યવહારમાં પાલન કરવાની પ્રેરણા ઉપજે તેવા ટુંકા પ્રવચ નો જુદી જુદી વ્યકિતઓએ કરવાની પ્રથા પાડવાથી આપણા બાળકોમાં સારી છાપ પડી શકશે. આમાં આસ વડીલોએ આગળ આવવું જોઇએ.

સાંપ્રતમાં આપણા ઉપર અહીંની રંગદ્વેષિ સરકારે ખતરનાક કાયદો પસાર કરવાથી ભાવીમાં ભયનું ભીષણ વાદળું ઝળુંબી રહેલું મનાય છે. એવા ભયસ્થલ સમયે તો સામુદાયિક પ્રાર્થના આર્તનાદથી ઇશ્વરીશક્તિને પોકાર કરવાની અત્યંત જરૂર છે. સ્વમાનની લાગણી વ્યકત કરવાનું આ સહેલામાં સહેલું સાધન છે.

મહાત્મા ગાંધીજીએ પોતાના જીવન માં સામુહિક પ્રાર્થનાને અતિ અગત્યનું સ્થાન આપેલું છે એ સૌને વિદિત છે. તેમની પ્રાર્થનામાંના શ્લોકોમાં એક આ પણ છે કે-વિપદો નૈવ વીપદ: સંપદો નૈવ સંપદ: વિપદ્વિસ્મયં વિષ્ણો સંપન્નારાયણ સ્મૃતિ: આનો હેતુ એ છે કે ઇશ્વરને સાચી રીતે ઉપાસનાર સારાં કામો કરી જનતામાં ભાતૃ ભાવના વધારે છે જેથી તે સુખનો અધિકારી બને છે. પણ જો ઇશ્વરને ભૂલી જાય છે તે કામ, ક્રોધ, લોભ આદિ વિકારોને વશ થઇ અનુચિત કામો કરીને દુ:ખનો ઉપભોગી બને છે. વળી પુજ્ય બાપુજીનું આ માટે એક પ્રસિદ્ધ વાકય છે કે "જો બળ અને શાંતી એક ભકતને એકલા પ્રાર્થના કરવાથી મળે છે તેથી અમર્યાદ નહિ પણ ઘણું જ વધારે એ બેગા થઇને શુદ્ધચિત્તે પ્રાર્થના કરે તો મળે છે." આ ઉપરથી સામુદાયિક પ્રાર્થનાની અગત્યતા સમજી શકાય છે. જો સજ્જનને ઇશ્વરપર પ્રેમ હોય છે તે એકાંતમાં તો પ્રભુ પ્રાર્થના કરતો જ હોય છે પણ સમાજનો ભેગ સામુદાયિક પુણ્ય કર્મથીજ દુર થઇ શકે છે એ ભુલવું ન જોઇએ. જેથી મોટા મોટા પણ આપણે આ પ્રથાની શરૂઆત કરવી જોઇએ અને તેમાં દરેકે સાથ આપવો જોઇએ.

ઉપાનહા..

પરચુરણ

—ગુજરાત તા. ૩જીના દીંદ સરકાર ના નાણા મંત્રી મી. સી. ડી. દેશમુખ પંજાબ ધારાસભામાં ચુંટાયા છે શ્રી. જેરામદાસ દોલતરામની આસામ ના ગવરનર તરીકે નીમણુક થઇ છે. તેને લઇ પંજાબ ધારાસભામાં આ જગા ખાલી પડી હતી.

—ડો. એસ. રાધાકૃષ્ણન, જેઓ મોસ્કોમાં હીંદના એલચી છે. તેઓ રશીયા વીશે વધુ માહીતીઓ મેળવી રહ્યા છે. તેઓ જુલાઇ તા. ૪ના એક રશીયન ફેકટરી અને મોસ્કો યુની વરસીટીની મુલાકાતે ગયા હતા. વીગો ટોલ્સટોયનું ઘર પણ તેઓ જોઇ આવ્યાં છે.

—ઓગસ્ટ ૧૫ મીના અવસર પર હીંદ ની સરકાર તરફથી નવું નાણું બહાર પડનાર છે. રૂપીયાથી લઇને પૈસા સુધી ના નાણા પર એક બાજુ અશોક સ્થંભ રહેશે. હાલ જે બાજુ રાજાનું ચીન્હ છે રૂપીયા, આઠ આના, અને ચારઆની, પર બીજી બાજુ વર્ષનું કયુસલું રહેશે. બે આના, એક આના, અને કયુપર બળદનું ડોક રહેશે. બાંબા ના પૈસાપર મોરની છાપ હશે.

—કલકત્તા યુનીવરસીટીના પ્રો. ડો. અમીય ચક્રવર્તીને અમેરીકાની પ્રિન્સ્ટન યુનીવરસીટીમાં વધુ અભ્યાસ માટે મોકલવા નકકી કરવામાં આવ્યું છે.

ઇસ્ટ લંડન રજપુત ચઉહાણ મંડળ

ઇસ્ટ લંડન રજપુત ચઉહાણ મંડળ ની વાર્ષીક ચુંટણી તા. ૯-૭-૫૦ ના રવીવારે કરવામાં આવી હતી જેમાં નીચે પ્રમાણે કાર્યવાહકો ચુંટાયા હતા: પ્રમુખ: જીવણભાઇ મકન, ઉપ પ્રમુખ: પ્રેમાભાઇ કુલભ, સેક્રેટરી: જમજીવક ભાઇ ગંગારામ, મદદનીશ સેક્રેટરી: વીઠલભાઇ કુલભ, ખજાનચી: કાલા ભાઇ કરસન, કમીટી મેમ્બરો: કાલા ભાઇ વસ્રમ, મણુભાઇ જીવણ, અને વકતભાઇ કરસન.

કન્ટ્રીના ગ્રાહકો:— અન્ય સ્થળેથી માલ મંગાવતા પહેલાં, અમને એક વખત તક આપી ખાત્રી કરી જુઓ:— મરી-મસાલો, કઠોર, કરીયાણું, દેશી ઘર-વપરાશનાં ઘરવાસણો, હલન-ચલન તેમજ લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો-દેશી સુપડાં, બનારસી સાડીઓ ઇત્યાદી, સર્વ વસ્તુઓ કીફાયત ભાવે. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ અમારો મુદ્રાલેખ છે." ૪૦ વર્ષની કરબ્જનમાં સુપ્રસિદ્ધ દુકાન:—
એડ્રેસ: ૧૧૦ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, કરબ્જન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.
પરસુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.

"ખિલાપ"

તંત્રી: મહેન્દ્ર મેઘાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક લાપાઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપ વામાં આવે છે. હસતા ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું ગુરુકેસ જેને છે તેવાઓ માટે આ મારીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

૨/૩ માં પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION.
P. BAG,
PHOENIX.

અદ્ભુત ભારત

ચિત્ર આલબમ ૭ ૬

ગ્રેજ્યુએટ કલા મંડપ

ચિત્ર આલબમ ૫ ૬

સુંદર ચીત્ર સંગ્રહ

તમારા ઘરને ચિત્રોથી શણગારો હીંદ ના પ્રખ્યાત ચિત્રકારોના ૭ ચિત્રના સંગ્રહની કીમત ૮ ૦

ચિત્રકાર રસિકલાલ પરીખ કૃત

ચીત્ર ઝાંખના

૫ ૦

c/o. 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન દુનીયાની શરૂવાતથી તે આજ સુધીની દુનીયાની માહીતી આપતો ઇતીહાસ જે ભાગમાં સેટની કીમત ૧–૩–૦

જીવન પરીચ

શ્રી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ પ્રીનીટસ આશ્રમ ના રેટલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરીચ દરમ્યાન અનેસે આલેખ્યો છે.

૧૧ ૦

મહા ભારતના પાત્રો

૧૨ પુસ્તકોનો સેટ ૧ ૫ ૦

જોઈએ છે

ચામડા કામ અને વણાટ કામ જાણનાર ભાઈએ નીચલે ઠેકાણે મળવું યા લખવું.

મેનેજર

Phoenix Settlement,
c/o Indian Opinion
P. Bag,
PHOENIX.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLENDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STINES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારા બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ.

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૦/–

બાલ રામાયણ	૪ ૦
રેલ ગાડીની સફર	૨ ૬

શિશુમંથાવલી

સેટ બેઠકમાં ૬–પુસ્તકો	૬૨ ૬
સેટ બીજાની	૨૫ ૦

હીરાલ ગ્રંથાવલી

૬ પુસ્તકો જે સુંદર વાર્તાઓના સેટની	૬૪ ૬

ઇસપના પાત્રો ગયેલા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક કીમત	૨ ૦
ચાંદ પ્રકાશ	૨ ૬
સોક્રેટીસની સફર	૪ ૦
પુષ્પિનો બાંદરાલ	૫ ૪
સુખ અને કેતકી	૫ ૬
કેટલીક પક્ષિઓ	૧ ૬
ભાગવત કથાઓ	૩ ૬

અદ્વિતિ રત્નોનો સેટ આજ ૧૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કોયડા સંગ્રહ ૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો :માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ

કીમંત પા. ૧–૫–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/–

ઝીલી	૫ ૧
ઝીલુ	૫ ૬
બાલુ	૫ ૩
બાળકોનો બાંધવ	૬ ૬
ઈન્દીરાને પત્રો (નેહરુ)	૫ ૧
બાલવાર્તાવલી	૩ ૦
અપટી પુલ	૪ ૦
બહુરની વાતો	૩ ૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૨ ૦
કાર્ટુન	૫ ૧
બાલકાની દીલમાં	૪ ૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

ધાર્મિક પુસ્તકો

ગીતા હૃદય	૪ ૦	યોગ વાસિષ્ટ	૧૦ ૦
ભરતરાજ હનુમાન	૨ ૦	રામનામ ગાંધીજી	૨ ૦
પરમ્મા	૫ ૩	ગુહ્ય ગીતા	૧ ૬
આમ ધર્મ નીતિસાર	૨ ૦	સુલભા ચરીત્ર	૧ ૦
મંગળ પ્રભાત (ગાંધીજી)	૧ ૦	ધર્મક્ષેત્રે કુરુક્ષેત્રે ભાગ ૧–૨–૩–૪.	
જીવણ નિરિક્ષણ	૫ ૬	આમા મહાભારત નવી રીતે	
ભગવાન બુધ્ધ	૫ ૩	આ યોગ્યું છે.	૧ ૫ ૦
તુલસીકૃત રામાયણ			
ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળુપાડતુ નાનું પુસ્તક	૧ ૦		
સંત કેબીરદાસ	૨ ૬		

Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૦ જુન	હીંદુ ૨૦૦૧ આષાઢ	મુસલમાન ૧૩૬૯	પારસી ૧૩૧૯ શહે. રહમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૨૧	સુદ ૭	૫	૨૨	૬–૪૮	૬–૫૦
શની	૨૨	,, ૮	૬	૨૩	૬–૪૭	૬–૫૧
રવી	૨૩	,, ૯	૭	૨૪	૬–૪૬	૬–૫૨
સોમ	૨૪	,, ૧૦	૮	૨૫	૬–૪૫	૬–૫૩
મંગળ	૨૫	,, ૧૧	૯	૨૬	૬–૪૪	૬–૫૪
બુધ	૨૬	,, ૧૨	૧૦	૨૭	૬–૪૩	૬–૫૫
ગુરુ	૨૭	,, ૧૩	૧૧	૨૮	૬–૪૨	૬–૫૬

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

નુતન શૈલિનાં બાળકો માં બાળકો માં નીચલા પ્રમિ પુસ્તકો આવે છે. બે પુસ્તકો દ્વારા બાળકોને જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન શૈલિનાં તાલીમ 'ચમ'
" " ચિત્રવાળું ૨-૮-૩-૪
પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ બાલબોધ બાળકો
પુસ્તક પહેલું ૧ ૩
પુસ્તક બીજું ૨ ૦
પુસ્તક ત્રીજું ૨ ૩

સાહિત્ય કલ્પદ્રોલ

સાહિત્ય માટે બાજુના બંધારણ વધારીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો
પુસ્તક બીજું ૨ ૩
" ત્રીજું ૨ ૩
બાળબોધી ૧ ૧
આર્યાદિ ક્રુણોળ ૫ ૪
ચિત્રોના ઉંડાણમાં શીખવા માટે
બાળવાર્તા ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની ૨ ૦
અંકગણિતના મુખ્ય તત્વો ૧ ૦

Obtainable from:

'INDIAN OPINION'
P. Bag, PHOENIX, NATAL.

વિદ્યાર્થીઓ વાચન બાળો
બાલબુદ્ધિ બાદી (બાલબોધી) ૧ ૦
પહેલી ચોપડી ૧ ૧
બીજી " ૧ ૦
ત્રીજી " ૨ ૩
ચોથી " ૨ ૧
પાંચમી " ૩ ૦
બાળ બચત, બાળકોને ઉપયોગનું જ્ઞાન થાય એવી સમજણી કથાઓ
પુસ્તક ૧ ૦

ચાલો લખીએ
બેંચણી ૧ ૧ ૬
" ૨ ૧ ૬
" ૩ ૧ ૬
" ૪ ૧ ૬
" ૫ ૨ ૦
" ૬ ૨ ૦
" ૭ ૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી
પુસ્તક પાંચમું ૨ ૬
" છઠ્ઠું ૨ ૩
દેશ દેશાવરમાં—સુશીલ ૩ ૦
આપણા દેશનો ઇતીહાસ ૧ ૧

નવલ કથાઓ

બી હર્ષ	૬ ૩	જુદા અને નવુ	૧ ૦
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮ ૬	બે દેશ દીપક	૫ ૩
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૬ ૦	પુત્ર જન્મ	૧૩ ૦
વડકો	૩ ૦	પરીષેક	૭ ૦
[વરાજિનાની વાતો (૨)	૧૪ ૬	પીતાશ્રીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
વનછાયા	૭ ૦	પહેલી પ્રીત	૭ ૬
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦ ૦	પૃથ્વીરાજ	૭ ૬
લાકડાના બાકુ	૭ ૬	પ્રેમીક તાપ	૫ ૦
સૌભાગ્યનાથ	૧૨ ૬	બાંકી ભવો	૫ ૬
સેનાપતી	૬ ૦	બાબુસાહેબના દિવા (ઝવેરચંદ)	૭ ૦
સુનુ મંદીર	૯ ૬	માલધારી	૬ ૬
રત્નાવલ્લ	૧૦ ૦	મરને મારશે	૯ ૦
રૂપમતી	૬ ૦	ચંદ્રકાંત (ભાગ ૧-૨-૩) ૩	૧૫ ૦
મેઘનું રહસ્ય	૧૦ ૦	માનવતાના મુલ	૬ ૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨ ૦	વેરાતાં વાદળ	૭ ૬
માયાનો સંસાર	૭ ૬	ધરતીને માયાળો	૭ ૦
આશાવરી	૭ ૦	ચિરકુમાર સભા (હાસ્યરસપ્રધ)	૧૨ ૦
ઝંઝાવાત ભાગ ૧	૧૦ ૦	ઘસરદાન	૭ ૦
ચિત્રોદરી	૭ ૬	દિદર્લ	૫ ૬
ઢાઢેલા હૈયા	૮ ૦	કંઠહારીવાડ	૫ ૦
દીનાનાથ	૧૦ ૦	સુખની શોધમાં	૨ ૦
દરીયા પારના		સુભદ્રા	૪ ૬
બહારવરીયાઓ	૭ ૬	સુધવતાં પુર	૧૨ ૦
ઠેગાણાનો ભોગ	૮ ૦	દેવ અને દાનવ	૩ ૦
જીવન રમત	૬ ૦		
ભાગ્ય તમાસો	૬ ૦		
ઇવનર	૭ ૦		

મળવાનું ઠેકાણું:
C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

અમારાં નવાં પુસ્તકો

સેતુબંધ	૫ ૦
વિદ્યાલક્ષ્મી	૫ ૦
કમંડલુ	૪ ૩
ચદુર ચુનાળ	૩ ૩
નીરમા	૭ ૦
રૂપ કોષા (બે ભાગ સાથે)	૧૩ ૦
કંઈ પરારે	૭ ૦
પ્રાચિના	૫ ૦
સુવર્ણ યુગ	૨ ૦
૮ ૭ ૭	૩ ૩
ભારી ભકાર	૩ ૦
તુરજહાં	૪ ૩
ઘાનેરા કેસ્સો ધુંટીયા	૫ ૦
ભણવાન ભનો	૨ ૦
ગીત હોરી અને બીજા નાટકો	૨ ૩
આબણી પ્રેમિક	૫ ૦
ઉત્તરા	૭ ૦
ઘરના લેખ	૫ ૦
ઓગેનું આવે ૫	૩ ૦
મહાભારતના પ્રસુનો	૩ ૩
આમ વિચારણા	૨ ૦
પુષ્પવાટિકા	૨ ૦
મતીકંદોર	૩ ૦
અદ્ભુત ચકારી	૭ ૦
રંગ લીલા	૨ ૩
રૂપાની ગાય	૨ ૬
મરતી	૫ ૦
રસ મુર્તીઓ	૩ ૦
ગાંધીજીની સાધના	૫ ૩

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

યુધ નહીં રહેવાય (સમાજની	
બદીઓ સામે પોકાર) નવલકથા	૭ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫ ૩
૩ નવેલકથાઓ	૫ ૦
ટોલ્સટોય અને ક્રીશ્ચન	૨ ૦
રોની બહેન (વાર્તા)	૫ ૭

જીવન ચિરીત્રો

આગાર	૫ ૬
બોકમાન્ય તીલક	૬ ૦
૨ દિનાનાથ દાગોર	૫ ૦

હાસ્ય રમુજી પુસ્તકો

હાસ્ય કૌતુક	૬
અસલ ૬૪ પ્રકારના હાસ્ય પ્રસંગો	૬ ૦
હાસ્ય વીલાસ	૧૦ ૦

બંકીમ ચંદ્રોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬ ૬
કપાલ કુંડલા	૭ ૬
મનોરમા	૬ ૦

સુમારસંગ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

અપસરા	૬૨ ૦
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧—૨	
પ્રત્યેકની	૭ ૦
તુલસી ક્યારો સામાજીક નવલકથા	૭

આશા લતિકા	૫ ૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬ ૦
પુરાતન બ્યોત	૫ ૦
બીડેલા દ્વાર	૮ ૬
વેવીશાળ	૮ ૦
સોરઠ તારા બહેલા પાછળી	૧૦ ૦
બાલવાર્તા	૬ ૦

નવલ કથાઓ

રૂપનાથ:- બંગાલની	કાંતીકારી
નવલકથા. કીંમત	૮/-
બાઇબલ સુંદર બાયપુર્ણ નોવેલ.	૧૦/-
સાધારણથી સામાન્ય	કાંતી દર્શાવતી
નવલકથા	૧૦/-
ક્રુર્ષ પાસાય:- નામીના કાંસ વીલાનીનું	
જીવન ચરીત્ર.	૫/-
ગેરબ કબુરી:- શ્રી બેલાનીનું જીવન	
ચરીત્ર	૬/-
સંપુર્ણ કાંતી. ઝવેરચંદ.	૫.
મરણવાસા	ફી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી	૩-૦

લેખક કાકા સાહેબ

દીલ્હી કારી

ગાંધીજી.	ફી. ૧૦ ૦
અવાદેવ દેસાઇની કારી	
ભાગ. પહેલો	૧૦ ૦
ભાગ બીજો.	૧૨ ૦
ભાગ ત્રીજો	૧૧ ૬
બાપુ-મારીમા (મણ ગાંધી)	૨ ૦

'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

These are the Blades to save you money

You save money when you buy Minora Blades, because they are sharp and give many fine shaves. They are made of the finest steel and they stay sharp and last longer. Yet they only cost 6d. for four.

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

આવેલા કિંમતી અંકો

ભાષા	શી. ૫ ૦	રવીવાર	શી. ૧૦ ૦
આરામ	૫ ૬	સદ્દેશ	૭ ૦
સવિતા	૭ ૦	વેણુ	૭ ૬
મોજમજા	૬ ૦	જે ઘડી મોજ	૭ ૬
ઢાકુ	૩ ૬	ચિત્રપટ	૭ ૬
સસ્તુ સાહિત્ય પંચાંગ	૨ ૬		
મુંબઇ સમાચાર પંચાંગ	૫ ૬	મુંબઈ સમાચાર	૫ ૦
India, (English) 12 Copies	6 0	ફિલ્મ્ડિયા (પુસ્તક)	૭ ૬
		Filmindia English	5 6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

Latest arrivals in records of your New and Old favourites. Secure them early before we are sold out

HINDI

Mearabai	...	5 records	60s.
Meera	...	6 records	60s.
Shahjehan	...	6 records	60s.
Anmol Ghadi	...	6 records	60s.
Prem Sangeet	...	5 records	60s.
Ratan	...	6 records	60s.
Bhar Din	...	5 records	50s.
Shikari	...	5 records	50s.
Shukariya	...	5 records	50s.
Majdhar	...	5 records	50s.
Kajal	...	5 records	50s.
Khidki	...	5 records	50s.
Gwalan	...	5 records	50s.
Elan	...	5 records	50s.
Begum	...	5 records	50s.
Maleqoa	...	5 records	50s.
Doosri Shadi	...	5 records	50s.
Pehli Nazar	...	5 records	50s.
Jagua	...	5 records	50s.
Shakeel	...	5 records	50s.
Sehra	...	5 records	50s.
Parai Aag	...	4 records	40s.
Mehandi	...	4 records	40s.
Dil	...	4 records	40s.
Shama	...	4 records	40s.
Romeo Juliet	...	4 records	40s.
Panchi	...	3 records	30s.
Gulami	...	3 records	30s.
Chin-La-Azadi	...	3 records	30s.
Nek Parwin	...	3 records	30s.
Doctor	...	3 records	30s.
Hamrahi	...	3 records	30s.
Nartaki	...	2 records	20s.
Jawani	...	2 records	20s.
Sahali	...	1 record	10s.
Bazaar	...	7 records	70s.
Bapu-ni-Amar Kahani		2 records	20s.
Bapu-ni-Vidayi	...	1 record	10s.
Gown-ki Gori	...	1 record	10s.

TAMIL SETS

Ashok Kumar	...	5 records	50s.
Chinthamani	...	5 records	50s.
Tirunelakantar	...	5 records	50s.
My Wife	...	5 records	50s.
Kannagi	...	3 records	30s.
Valmiki	...	2 records	20s.
Bhakt Gowri	...	3 records	30s.
Siva Kavi	...	2 records	20s.
Manomani	...	2 records	20s.
We Two (Drama)	...	3 records	30s.

TELUGU SETS

Krishna Prema	...	5 records	50s.
Dasna Bandhu	...	3 records	30s.
Devata	...	2 records	20s.
Bagyalaxmi	...	2 records	20s.
Three Maratues.	...	1 record	10s.
Dharam Patni	...	1 record	10s.
Thyagayya	...	1 record	10s.
Mayalokam	...	1 record	10s.
Swargaseema	...	1 record	10s.

LATEST LOOSE NUMBERS

Pankaj Mallick, V.E. 2547, 2504, 2510, 2525, 2527, 2517 each 10s.
Asit Baran, H. 1112 (Rajat Jhanak Rahi) ... ... each 10s.
K. C. Dey, N. 16560, 16646, 16502, 16589, 16579, 16478, 16412, 16922, 16594, 16329, 16776, 16711, 16514, 16658, 16293, 16631 ... ... each 10s.
Jutika Roy, N. 16602, 16702, 16689, 16628, 16929, 16817, 16766, 16506, 16625, 16563, 16302 ... each 10s.
Shamshad Begum, G.E. 3018 ... ... each 10s.

LATEST QUAWALIES

Panna Quawal & Party, H. 1408, 1209, 1207, 1080, 1078, 1333, 1168, 1147 ... ... each 10s.
Iboo Quawal, N. 839, 786, 905, 968, 993, 1050 ... each 10s.

Packing Charge 2s. 6d. EXTRA

OBTAINABLE FROM :

D. Roopanand Bros.

Music Saloon and Booksellers

85 Victoria Street, DURBAN.

Phone 20707. P.O. Box 2524.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9865.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL! ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોબક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રાયાર્ટ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—: જોબર્સ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	5	3
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	6	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, Illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	10	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	6	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	10	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	10	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	10	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
1 AUG 1950

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 30 – Vol. XLVIII | FRIDAY, 28TH JULY, 1950. | Registered at the G.P.O. as a News-paper. PRICE: FOUR PENCE

★ ★ ★

NON-VIOLENCE

"I BELIEVE in the Non-co-operation movement inaugurated by Mahatma Gandhi. I believe that the salvation of the world will come through non-violent non-co-operation. Violence has had a long career in the world. It has been weighed repeatedly and found wanting. The present condition of the world is eloquent testimony of the inefficiency of violence to settle anything. I believe that violence in the world will go from excess to excess and will perish in the flames it has itself kindled and be reduced to ashes. Many people smile and fling cheap sneers at the prospect of non-violence ever coming into its own and directing the affairs of men and nations. They point to the frailty of human nature and the universal prevalence of anger and hatred and violence. I am afraid few of us are free from these, I know, to my sorrow, that I am full of violent thoughts and can with difficulty draw myself back to this straight and narrow path. But those who mock and smile would do well if they realised the power of the ideas and if they studied the progress of this particular idea. For it has already caught the imagination of the thinkers of the world and the Indian masses have been wonderfully affected by it.

—Pandit Nehru.

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenile Georgette In all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all lead. ng shades. Now reduced to £4/10/0 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/10/0 each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0 each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream. Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

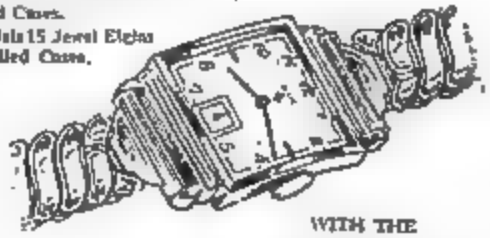
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOEMFONTEIN & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતાં કરવા માટે
અમે હનના
પા. ૭ આપીશું

'ખાલી બેગો રેલ મારફતે ભરી પાછી મોકલી આપીશું'

બધુ વિગતે મારફતે લખો:-

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion',
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
સ્ત્રીઓ તેમજ છોકરીઓ માટે ફેલ્ટ તથા સ્ટ્રો હેટ્સ.
ઓર્ડર આપતાં પહેલાં અમારા ભાવ-તેમજ ડેપ્યુટીશન ઓફરસ્ટ માટે
વીજીટ અમારે ત્યાં પધારવા તસ્દી લેવા વિનંતી છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-2651

Cable & Tel. Add.. "HARGVAN". Phone 29635.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out Strictest Confidence.
11/12 Fortuna Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5198, Johannesburg.
Phone—Office: 22-7771, After hours 24-4814.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSOKO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1500

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની જીવન વીમા કંપનીમાં જીવનવીમા, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને સલામતી વીમાઓ, સામાન્ય વીમાઓ દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી શકાય છે. કંપનીને ઉપયોગી આપવું એ દરેક કંપનીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25846, P. O. Box 1616.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.

S.S. Karanja due Durban 29th August and sails on 4th September for Bombay via Karachi and Porbunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £6—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET — — DURBAN.

Note:—Emergency Phone: 63624

શરબતે-ફોલાદ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન!!

શરબતે-ફોલાદ આ રવા તાજા ખુનનો બનેલો છે. આ રવા પેટમાં જતાંજ તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને મુખ ખુબ લગાડે છે. મરદાઈ શક્તિમાં વધારો કરે છે. લીવરની ખરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ-ગેસ વગેરે તરતજ આટકાવે છે, બાતીની જલન બાદા એસીડોને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ રવા હાય પમ અને શરીરની ચુકતે નબળાઈને તરતજ દુર કરી નવું જોમ બાબી સ્ફેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. ઔરત મરદ અને બાળકો માટે આ રવા એક સરખી ઉપયોગી છે. આ એક બાલવામ બનરલ ટોનીક છે.

એક બોતલ શરબતે-ફોલાદની કીમત રની. ૧૨-૬
મળવાનું ઠેકાણું:—

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,

DURBAN.

The Epic Fast

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 8s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ બાબુભાઇ પટેલ(ખાખા).

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, બોરબ્બા પીણા તેમજ ફ્રેશમાં ફ્રેશ. મસાલાવી અને બનાવીને મોકલે.

અમારું વખણાએલું સુરતી ખુશ ફેમ, મમરા, ગાંઠિયા, ભાખરા, ખાતરા વિગેરે હમેશાં તાજા બનાવીને મોકલે.

પાર્ટી લગ્ન અને મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.

34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, સોફાસેટ, ડ્રેસીંગ ટેબલ સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબલ, બુક કેસ, ટેબલ, બાર સ્ટીલના આવે બનીશે મળશે. અને બનાવી લાવ લેવા મુકામો નાંધ.

—મોકસ, ટેમલ અને ડીલર ફરનીચર—

જે હમારી ફેકટરીમાં બને તૈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશ તૈયાર રહે છે. બાજ રોકડા આપેલા ગ્રાહક ડીલર બનાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG

PHONE 33-4691. BOX 2626.

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 30—Vol. XLVIII. Friday, 28th July, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price FOUR PENCE

Korean War And The Non-Europeans

THE African National Congress has made a statement that no non-Europeans will be prepared to go to fight in Korea when they have to fight the Apartheid evil in South Africa which is just as bad as, if not worse than, the evil of Communism. Since this statement was made more than one counter-statements have been made which seem to be inspired, that there are thousands of Africans who are just waiting for the call to go to the front. We think both are right. Those who look only to their material interests—and they are plentiful—will always be prepared to do any job. But it is not they who will count in the end. Only those who stand up for a principle will count, no matter how small their number may be. If anybody is to blame for the present state of mind of the non-Europeans it is the short-sighted policy of the Nationalist Government. These are only the first fruits of that policy. The bitter harvest has yet to be reaped. We say this with no bitterness towards the Nationalists but with grief for South Africa's future.

The question before us to-day is to choose between two evils—Communism or Apartheid. We think wisdom lies in rejecting both because we want nothing that is foisted on us.

We say we are thoroughly sick of war. Yet we have not learnt to be humble ourselves. We are very quick in seeing the mote in the other person's eye but fail to see the beam in our own. That is how the war in Korea has begun and who knows how long it will go on and how widely it will develop. "Because there are still despots crazy enough to believe that they can forcibly enslave their fellow men, those who treasure freedom and liberty more than life itself are compelled to take up arms to defend themselves. No one has a monopoly of horror at the prospect of a third world conflagration. It is a feeling shared by everyone not blinded by the lust of power. Freedom, however, was not won for the Western peoples by the faint-hearted. It was secured by men and women of great courage and only at the price of heavy sacrifice and suffering. Blackmailers and dictators flourish because they succeed in instilling a craven fear into their victims. Hitler proved himself to be the master of such tactics until the world belatedly awakened to the fact that he was an utterly dishonourable and unscrupulous tyrant. Stalin has now stepped into the shoes of his former enemy." We have quoted these words from 'The Natal Mercury's' leading article dated July 26. Some are too true and we may well apply them to ourselves. But there are some we cannot agree with. For instance, we do not agree that Hitler was alone to blame and that the hands of the Allied Powers were clean. They were soiled and it is because they were soiled that the world has not seen peace after the expiry of Hitler. We are now quick in blaming Stalin, but can those who are up against him honestly claim to be stainless? If they would only do a little introspection and try to listen to the voice of their conscience they would surely see light and find a better way than resorting to arms to settle disputes. They may have to renounce a great deal but what they would gain would be infinitely greater than what they would renounce.

But the sentiments that appeal to us from 'The Natal Mercury's' article are these. Because there are still despots crazy enough to believe that they can forcibly enslave their fellow men, those who treasure freedom and liberty more than life itself are compelled to take up arms to defend themselves." Would we not be fully justified in describing the present Government as despots and should not those of us who treasure freedom and liberty more than life itself fight to defend ourselves? We should not be blamed if we do so by resorting to more civilised means of non-violence and self-imposed sufferings. That is what the non-Europeans have to do against the tyranny of the present Government.

NOTES

Durban City Council and Protest Day Dismissals

The Durban City Council, last Monday by 10 votes to five decided to support the Finance Committee's recommendation that non-Europeans Municipal vacancies can be filled by any racial group. This decision endorsed a resolution passed by the Council on July 3, when it was decided to dismiss certain employees who were absent on protest day, but rescinded by another resolution to replace Indian vacancies with Native employees in future. In a letter to 'The Natal Mercury', the Deputy Mayor, Councillor Mrs. A. M. C. Maytom writes: "The resolution before the Council came from a recent meeting of the Finance Committee, at which an attempt was made to rescind most of the clauses of the Council's original resolution passed on July 3. This attempt met with no success. After a very lengthy debate the finance Committee recommended the rescission of Clause four of the original recommendation and advocated that vacancies occurring in the non European staff be filled by any racial group of the non-European community. It was this resolution only that could be and was debated and upon which a vote was taken." Commenting on the above 'The Natal Mercury' writes: "Are we to understand that the Council, in view of its latest action, is now contemplating re-engaging the Indians whom it decided on July 3 to dismiss because of their absence from work on Protest Day? If this assumption is correct it is good to know that the Council has come to our way of thinking."

Boycotting S.A. Medical Meeting

Members of the Indian Medical Association which is affiliated to the British Medical Association are, says the London correspon

dent of the Natal 'Daily News,' not likely to attend the B. M. A. conference in Johannesburg next year. A meeting of the I. M. A. executive is expected to be held shortly to make the official decision. It was on the Indian initiative that the suggestion of canceling the Johannesburg meeting was made at the Southport conference of the B. M. A. The suggestion was at first accepted by the B. M. A. Council but later rejected by delegates who, though they agreed to their disapproval of racial discrimination, believed that the B. M. A. conference might do more good by going to South Africa and insisting upon non-discrimination than by staying away. The Indian Medical Association believes that non-European doctors will similarly refuse to attend the conference. Indian doctors who have already decided privately against attendance say that their action is non-political. They maintain that it is purely to avoid the inconveniences and embarrassment of having to visit South Africa.

Whilst appreciating the stand taken by the Indian Medical Association we are of the opinion that its members should not abandon the idea of coming to South Africa, provided they are not subjected to differential treatment and are treated on an equal footing with the members of the British Medical Association. It is an opportunity to gain a first hand knowledge of the racial problem in South Africa which in their own interests in the interests of the oppressed people of South Africa and in the interests of Truth, they should not lose.

If The United Party Came Into Power

Addressing his constituents Mr. J. R. Sullivan, M.P. (U.P. Durban Berea) is reported to have said: If the United Party returned to power they would restore the Commonwealth status which South Africans lost under the Citizenship Bill; abolish the carrying of passes under the Population Registration Bill and keep only the national register; restore the rule of law and the right of appeal to the Courts filched under the Suppression of Communism Bill withhold the application of the Group Areas Act to the Cape Province until a judicial commission has decided whether it would be just and desirable to apply it there. Maintain the franchise rights of the Coloured people as laid down in the South Africa Act, and maintain the Native franchise provided in the Native Acts of 1936.

Labour Party's Call

Speaking at a meeting of the Labour Party supporters in Durban, Mr. John Christie, M.P., Leader of the Labour Party in the Union is reported to have urged all the people of South Africa, whatever party they supported, who were aware of the danger of the Nationalist Party's ruthless legislation to stand together and fight this Government on a common front.

Death Of Mr. Mackenzie King

The death took place on July 22 of the former Canadian Prime Minister, William Lyon Mackenzie King at the age of 76. He was given a State funeral in Ottawa where he guided the nation for 21 years—longer than anyone else in history. First entering the Canadian Parliament in 1908, Mr. King, became Prime Minister within 13 years. He led the Liberal Party for nearly 30 years. He retired in November 1948.

Dr Malan's Tribute

In a tribute to Mr. Mackenzie King, South Africa's Prime Minister, Dr. Malan said there were few statesmen in overseas countries who throughout their public careers, had stood higher in the estimation of South Africans generally. "The reason is not far to seek. Without prejudice to his ready co-operation in wider international circles, he was, above everything else, a Canadian intent on the growth of full Canadian nationhood," said Dr. Malan. His contacts with South Africa were indirect, and more or less confined to common participation in Imperial Conferences, notably that of 1926, at which the foundation was laid of the Commonwealth as it exists today—a free association of independent nations. Together with General Hertzog, he was a powerful force in the achievement of that great historic step."

French Paper's Stern Warning To Malan

The French Socialist Party newspaper, 'Le Populaire' in an editorial on June 21 described the Malan regime in South Africa as 'racialism inspired by Hitler.' The paper said: "It is decidedly not always necessary to go beyond the Iron Curtain to find intolerance and complete contempt for mankind. The Senate of the South African Union has approved by a majority of one a law of zone grouping which creates the most brutal, vile and systematic racial segregation existing in the world to-day. Indian ghettos are to be added to the already numerous Zulu ghettos in the land of Malan where wretchedness and sickness have so far been the monopoly of the black natives. It is probable we shall soon have an opportunity of seeing to what extent the United Nations Organisation is capable of imposing on its members respect for international declaration of the rights of man. It is already incredible that the disciples of Hitler are to-day in power in a country of the British Commonwealth. It passes the imagination that in 1950 they have the audacity to vote new Nuremberg laws. There remains only the U.N. organisation to bar the way to this outrage on mankind whose authors would gladly extend it to the whole African continent. If the words of the United Nations Charter are to have any meaning, it is not gratuitous admonition that the U.N.O. should give Malan. It should act efficiently against the brute and his partisans until they understand that it is they who are the greatest savages of the African bush."

Britain Does Not Favour South African Policy

Britain reaffirmed in the House of Commons on July 12 that it did not favour South African policy of Apartheid. In a debate on colonial affairs, Conservative Member Sir Ian Fraser said that the white man had rights in Africa. Apartheid was not a new policy of a particular party though it was a new name. At this point Sir Ian was ruled out of order. John Dugdale, Minister of State for Colonies said Sir Ian Fraser's views were reactionary and not representative of his own party. "I would reaffirm that racial discrimination does not play any part in colonial policy of the British Government."

Apartheid Policy Criticised By Egypt

The South African Government's Apartheid policy has been criticised by the Egyptian Prime Minister, Nahas Pasha. In a statement published in Egyptian Gazette, Nahas Pasha declares that no other continent except Africa affords an "example of more inhuman and insufferable discrimination." In Central and South Africa people are sacrificed to interests of colonisers. Describing the colour discrimination as "one of the most humiliating chapters in man's history," he says: "This can only generate hatred and revolt. Nahas Pasha pleads for more extensive and sincere efforts to put an end to colour bar and for loyal co-operation between Europeans, Africans and Indians in Central and South Africa."

An Example Of Devotion And Faith

An interesting passenger on board the Durban Castle, which arrived on Wednesday morning in Durban, from the East Coast and is bound for England, is Mr. Ambubhai H. Patel, from Nairobi. He is going to England, accompanied by another medical student, to study paper manufacturing.—Mr. Patel is a devotee of Mahatma Gandhi and has long had the ambition to pay homage to every institution founded by him. He had learned about the Phoenix Settlement in S. Africa and he had tried for a considerably long time to visit the Union just to pay homage to the place which was sanctified by Mahatma Gandhi. His application for a permit to do so was, however, much to his regret, refused by the Immigration authorities and it was just coincidence that he happened to pass Durban on his way to England. He was, therefore, overjoyed and immediately his boat arrived he set about in a religious spirit on his pilgrimage. He started early morning on foot from the docks trading his way by asking passers by. He managed to find the Congress office and enquired how he could get to the Phoenix Settlement. From there he was directed to Mr. N. S. Devshi. Mr. Patel expressed his desire to Mr. Devshi who was willing to place his car at his disposal and to take him to Phoenix but Mr. Patel gratefully declined his kind offer, stating that it was his vow to walk barefoot to the place and not to take even a drop of water until he had reached there. So Mr. Patel was given the direction and he plodded his way in the scorching sun, since it was an exceptionally hot day, to the Phoenix Settlement, which was fifteen miles from Durban, and arrived there at 5 o'clock in the evening, accompanied by a few friends who had joined him in the district to show him the way. In his great joy over the fulfilment of his ambition he was completely unconscious of his fatigue. He was heartily welcomed by the Gandhi family and other friends from the Durban Castle who had already arrived there in the morning by car. Mr. Patel joined the evening prayers and spent the night in Phoenix. The next morning he joined his boat, which sailed in the afternoon for England via Capetown. Mr. Patel has a very large and most interesting collection of photos of India's great and historic struggle for freedom of 1942, in which he had himself taken a very active part. We have taken special note of this as it is seldom that we see the manifestation of such devotion and faith, which, we have no doubt must bring to one who possesses them, success in life.

A WORLD IN THE RESHAPING

By L. W. Ritch

WE are living in a world that is being reshaped. Not, of course, in the sense that the Globe, itself, is undergoing a change of shape, of its conformation. It is a reshaping of the relationships of the world's peoples, a readjustment of balances, a correction of lopsidedness that has characterised those relationships during several centuries, a restoration of disturbed equilibrium.

Traditional beliefs that were regarded as almost sacrosanct in their correctness, such as the white man's natural right to overlordship and dictation of the world's "coloured" peoples, and the insuperable barriers that must ever keep East and West apart, are now seen to be fictions arising from either short-sightedness or wishful thinking.

George Bernard Shaw, when asked what he thought of Democracy is reported to have replied that he considered it "a splendid idea." Well! It is an idea that "has legs" and is on the march. It has still to be tried out in practise, because a very great deal of the coin that has passed current as democracy has been no better than spurious metal.

Now, Democracy, if it means anything at all, stands for the dignity of the human being. It is rooted in the belief that every individual has certain fundamental and inalienable rights by virtue of his being Man; rights upon which no other man or body of men is entitled to encroach or trespass. Of these, perhaps the most important is the right to be afforded freedom to develop, unfold and bring out, the best and highest that is within him.

This applies equally to mankind, the world over irrespective of geographical, colour or other distinctions. It applies no less to the most backward members of the human family as it does to most advanced. It recognises that mankind is at different stages in evolutionary progress, but that even in the most backward is the potentiality of reaching the same heights as those who have forged ahead of them, given time, opportunity and encouragement.

The spurious democracy that hitherto has passed current, mistakes 'opportunity' for 'right.' Real democracy denies the right of the powerful to employ their power for the oppression of the weak; of the astute to take advantage of the less sophisticated for selfish exploitation. It repudiates the notion that men must either be exploiters or exploited; the jungle-inherited idea that survival is the reward of superior cunning and brute force.

On the contrary, it advances the claims of Duty; stresses the obligations of Service; emphasises the organic wholeness of mankind and the interdependence of its parts. In short, true Democracy is the practical application of the doctrine, "Do unto other as you would they do unto you," and conversely, "Do not unto others what you would not they did unto you.

The world is reshaping under the urge of forces that are gathering momentum and must eventually prove irresistible. They are the forces that are responsible for mankind's progress from lower to higher levels; the forces that compelled the abolition of chattel slavery and of child factory labour. They are sometimes spoken of comprehensively as Conscience.

In the process of this conversion, the advance guard of the world's thinkers are realising that preservation of what is good in this civilisation of ours is conditional upon the definite abandonment of fundamental ideas, rules of conduct and activities, to which entirely false values have, hitherto been given.

As always happens when the critical time for some radical change in human relationship arrives, the forces of reaction and vested interests do their utmost to defeat the movement. The privileged are merely willing to surrender the privileges of their order. Their motto is, usually, 'What we have, we hold."

Asia and Africa furnish striking illustrations of this.

For centuries India and China, for example, were the Tom Tom Tidler's Ground of the European adventurer and investor. Their peoples were regarded with a sort of contemptuous tolerance as being decadent and unfit for any responsible place in the comity of nations. To-day, no longer supine and submissive, but keenly alert and assertive, their rebirth has not only astonished, and in some respects disappointed, the West, but has compelled a recognition, which if somewhat reluctant, is definite and unmistakable.

In both cases the well-worn, and now threadbare, fiction regarding white trusteeship has had to be abandoned, and if it be true that "coming events cast their shadows before" a similar process of "abandonment" would seem to be imminent in other parts of the Asian continent, before very long.

A white skin and European origin are no longer presumed to invest their fortunate possessors with divinely-appointed sovereignty over their less fortunate, pigmented, fellow-men.

Turning to Africa, and more particularly the Union, with which Indians are most directly concerned, we see that the tide of progress is being obstructed by the erection of almost every conceivable kind of barrier; of barriers so obviously artificial and impermanent against the advancing tide that, though their destruction may be delayed, any such delay will probably mean the piling up of the the waters with disastrous results that foresight and a wise adaptability could have avoided.

Those who contend that history does not repeat itself, might, with advantage, recall the Biblical account of Pharoah and the Children of Israel. Our Prime Minister, who is, we believe, also a Doctor of Divinity, must know the story well. We respectfully suggest that it might pay him to ponder over it. It should not be difficult for Dr. Malan to detect some quite interesting correspondences between what happened in those far-off times in North Africa and what looks very like happening, unless there is a change of heart, in South Africa, in the not very distant future.

ATTITUDE OF AFRICANS ON KOREAN WAR

The following statement has been made by the National Executive Committee of the African National Congress on the War of Korea:

THE situation in Korea has been the subject of world-wide comment reflecting a divergence in opinion likely to flame into a world conflict and threatening to bring distress and suffering to millions of people.

Since the occurrence of this situation, the African National Congress representing 8,000,000 people, has been inundated with enquiries as to its attitude towards the Korean War. In response to these enquiries, and in order to clarify its position, the African National Congress wishes to make the following observations:

1. The fundamental cause of the present conflict is to be sought in the action of the Allied Government after the defeat of Japan in 1945, when Korea, being a state ethnically, historically and economically one unit, was partioned into two portions each serving as a strategic base for a foreign country.

2. Whilst the African National Congress recognises that UNO, acting independently and without undue influence by interested powers has a right to intervene in any situation covered by the United Nations Charter, yet the African National Congress is not satisfied that the mere insistence on the observance of the 38th parallel as a boundary dividing Koreans into two separate States is calculated to ensure lasting peace in Korea.

3. The Security Council has, however, appealed to member States, including South Africa, to send troops to Korea. Needless to say, the appeal is not directed to the African people but to the recognised citizens of South Africa through their Government. It is not unlikely, however, that the Government of South Africa which has antagonised the world by its cruel suppression and victimisation of the non-European people, will now attempt to regain its lost prestige by offering up and sending the some non-Europeans to the Korean "Slaughter house," as troops from South Africa.

The African people cannot be called upon by the Government to go to fight an "evil" Communism in Korea when there is an equally evil apartheid to be resisted in their own Motherland.

In any event, during the Great War and World War II, the African people were called upon to assist the South African Government in building its international prestige and on both occasions they freely gave their services and their lives. It is, however, a painful fact that not only were their sacrifices not acknowledged, but in place of the promised homes and just treatment they are being housed in shacks and jails and subjected to merciless discrimination. Indeed the position of the African people since their participation in the last War is so grave that if there was ever any cause for which they gave their lives between 1939 and 1945 there is now a much greater cause in South Africa.

THE DETERMINANTS OF INDIAN EDUCATION IN NATAL

(Continued From Last Week)

Inferior Status

THE inferior political, economic, and social status assigned to the Indians has influenced educational development in the following respects:—

(1) the general view of the legislative and administrative authorities appear to have been that the education of the Indian was not of the same consequence or urgency as that of the European (a) because of the limited role assigned and opportunities opened to the Indian in the social, political, economic and military life of the country; (b) because the European in order to maintain his leadership and supremacy over the non-European races, had to be physically and intellectually better equipped;

(2) the general education of the Indian, and in particular their technical, vocational and professional training were frequently viewed as a threat or menace to the economic security of the European; and

(3) consequently pressure was brought upon the European-controlled State not to assume full responsibility for the education of the Indian, and it was prevailed upon to follow a policy of *laissez faire* in which the initiative and chief burden of providing school accommodation and equipment fell upon the Indians themselves and other private agencies; and, therefore,

(4) the per caput expenditure on Indian education was much less than the per caput expenditure on European education the figures for 1948/49 will illustrate this racial hierarchy in Natal.

	Government.	Aided.
European	£49/1/9	£10/3/1
Coloured	£37/11/4	£14/15/3
Indian	£19/14/4	£15/7/2
Native	£3/4/10	£3/13/4

(whereas the bulk of the European pupils are in Government schools the bulk of the Indian pupils are in Government aided schools.)

(5) political disenfranchisement, restrictions upon economic activities, exclusion from certain social and cultural amenities tended to diminish in the Indian the usual social, political and economic incentives for education and self-improvement.

(6) it created a dual system of education in which educational opportunity was not the same for the under-privileged Indian group as for the privileged European group; in the two systems there was no parity of conditions with regard to buildings and equipment, size of classes, quality and status and payment of teachers, payment of tuition fees (this is being progressively equalised), availability of bursaries and study loans, boarding and hostel facilities, payment of indigency grants, medical and dental care, proportion of children of school-going age brought and kept under instruction; and general standards of attainment. The system of education, in short, revealed not only class distinctions but also racial and colour discrimination.

(7) the inequality of educational opportunities was made easier of practice by the development of a system of racially segregated schools, colleges and universities.

Disenfranchisement

Owing to the complete disenfranchisement of the Indian in central, provincial and municipal government two important consequences flow for Indian education.

Firstly, the concentration of all political power in the hands of the Europeans, most of whom have been hostile to Indian settlement and advancement, gave the Europeans exclusive use of a powerful weapon against those whom they considered to be their rivals. Very often in the history of Indian education this weapon was wielded to curtail the expenditure on Indian education or to refuse the grant of sites for educational institutions, and for physical recreation, which is an equally important part of a total education programme. One has but to refer to the Botanic Gardens site, Cuthbert's Fountain and Argyle Road and the part played by the Durban Municipality. The vacillatory and dilatory policy of the City Council has retarded the establishment of a number of much needed schools and a technical college.

Many of the elected members of the Provincial Council, too, seem to thereby show Indian pressure for improved conditions of life generally, that the Indian is compelled to play an unnaturally docile role in the country lest the education of his children suffer. The lack of adequate Indian representation in these councils place the Indian in a disadvantageous position. We have had a demand for the curtailment of funds for Indian education in the Provincial Council this very year. Coming upon the heels of agitation for repatriation it is ominous. Fortunately for the Indian community they had in the present Administrator, Mr. D. G. Shepstone, a statesman and a Christian gentleman, to raise a voice on their behalf.

From another point of view, the the total exclusion of the Indian from participation in the political life of the country, makes it nonsensical for the Indian to toy with an idea of education for citizenship or education for democracy. The teaching of civics and civic responsibility in Indian schools cannot but be a hollow pretence if not actually farcical. One of the tasks of education in multi-racial society is to stimulate and inculcate in the children and the people generally a sense of common loyalty and patriotism towards their country, and of tolerance and comradeship with their fellow citizens. How is this possible in Indian and non-European schools when they are outside the pale of citizenship? The generally inferior status of the Indian and non-European child educates them for rebellion and hatred rather than for reasonableness and co-operation. The work of the schools is undermined by the awareness of the child of his real status in this country and by the conditions outside the school.

To consider one other determinant of Indian education; the demand for educational facilities and the desire for education came from the economically more advanced sections amongst the Indian people. It was the affluent class amongst Indians which contributed much towards the erection of schools for Indians. Restrictions upon the commercial activities of the Indians and the restricted avenues of private and public employment available to them have tended to keep low the standards of living of the Indian. Limited avenues of employment and the almost complete exclusion from the more highly paid skilled occupation retard the growth of technical and vocational education for Indians.

The industrial color bar, as it is generally known, by compelling the Indians to stay on the less remunerative unskilled and semi-skilled occupations has not only kept down their standard of living but it also disables them from contributing more to the national revenue and thereby to the finance of education and other services. It is through no fault of the Indian that his hands are fettered and his inherited skill wasted; that his capacity for greater production of wealth has been artificially restricted.

But that has not prevented the use of the argument that education and other services should be provided in proportion to the contribution of each section towards the public revenue. If the Indian section of the population has not been able to contribute more than the European section to the public revenue in the form of direct or indirect taxation it is because they are a poorer community. The chief reason for their poverty rises from the abovementioned racial policies of the country.

Post-War Reconstruction Commission's Report

In illustration of the point it would be sufficient to mention the views of the Natal Post-War Reconstruction Commission 1946. The Report of this Commission stated that the general view of the European community was that the affluent Indian was a menace to white civilisation, and that the commercial activities of this group should be confined to their own group in their own locations. This obviously is going to make that section of the Indian less affluent. Now, is it not by the taxation of the more affluent section of any community that the state hopes to swell its revenue? Use by the European of this argument, that is, the insufficient contribution of the Indian to the public revenue, is not fair.

Funds for Indian education appear to have been allocated just on that principle. It is, however, not a sound social principle, nor should a civilised Government allocate the elements of social wellbeing along such class lines. If anything at all, it is the poorer sections of the community which need a helping hand from the common pool of social resources. Seventy per cent of the Indians in Durban live below the bread line, and Durban alone contains about half the Indian population of Natal.

The economic determinant of education operates in another way too. The economic incentive, the incentive for material success and well-being, which urges young men and women to hard work and study does not operate to the same degree amongst men and women in a free economic society, that is a society which does not bar the material advancement of an individual by legitimate use of his skill and learning.

From another angle the poverty of the Indian people makes it necessary for any young girls to enter domestic employment or to stay at home and to look after the young ones while the father and mother go to work; it makes it necessary for young boys to start work as early as possible. Combined with the meagre funds for the expansion of the system it appeared inadvisable to introduce compulsory education in case it led to further suffering.

But the lack of compulsion has led to much wastage of pupil-life.

and has not solved the question of mass illiteracy. Thus we are caught in a vicious circle of ignorance and poverty.

Poverty and poor home conditions and surroundings, the illiteracy of parents, and the generally poor cultural and nutritional standards at home have all combined to depress further the quality and attainment of Indian education.

Finally, let us consider briefly the third broad group of social determinants.

Firstly, by the census of 1936 it was revealed that the Indian community was a "youthful" population. Some 47 per cent were under 15 years of age, whereas, there were only 27 per cent Europeans in this age group (Coloured and Bantu populations are youthful). Consequently, there are more potential children of school going age amongst the Indians than amongst the Europeans. This is a point one should bear in mind when making comparisons between European and Indian education in Natal. Ignoring past repression or neglect, the educational system today accommodates more Indian children than European children. If the potential school populations had been equal, the educational system from this stage could, if a progressive social policy were being followed, set about using its financial resources ■ equalise the two systems in other respects. Taking all the circumstances into consideration, this will take another decade or more to achieve, for in the mean time available resources must necessarily be utilised to provide school places for the forty per cent who are still out of school, and, ■ train a sufficient number of teachers. This factory would not have such a heavy burden had past policy been less neglectful and variable.

The internal determinants of education in Indian society are language, religion, and social customs. Racially and culturally Indian society ha■ remained more or less "pure" and cohesive as a result of being "bottled up" in the Province of Natal by legislative restrictions on their movement ■ and residence in other provinces. Indian women are still more Eastern than Western in their unbringing and outlook upon life. As it is ■ be expected this is more evident in the rural area than in the urban areas. The male population, however, is becoming more and more westernised. It is however, true that the younger generation of Indians is poised twixt the East and the West. In some matters like religion, diet, family life and aesthetic they are still Indians, but in political loyalties, economic aspirations, dress, and even language, they are very largely westerners. Indian society is, therefore, in a transitional stage.

The Eastern ■ them wishes to see their children have a modicum of vernacular and religious instruction, training in Indian music and separate schools for girls after the age of puberty. The West in them, and more particularly the desire to attain western standard—of living and particularly in Western political and economic institutions impels them to seek a Western education. Consequently by Indian demand the curricum of Indian schools is the same as that obtaining in compulsory religions clause does not apply to non Christian Indian children. On the other hand, owing to the variety of linguistic groups represented in any one school and class it is difficult to teach all or any one of the vernaculars. Indian themselves are not agreed upon a lingua franca, such as, the Hindi language in India. In any case, it is a debateable point whether it is in the interests of the small Indian community ■ use the normal school hours for this purpose or for learning the languages of the people amongst whom they live and work.

In conclusion, one may, perhaps, refer to what is generally alleged to be a component of eastern civilisation, that is, the high birth rate. It is true that the excess of the birth rate over the death rate is higher among the Indians in Natal than among the Europeans. I think one of the reasons why there are more potential children of school going age in the Indian community and the other two non-European communities is this higher birth rate. It is, however, not correct to class this phenomenon as something peculiar to Indians and non-Europeans. It ■ a well known fact that all over the world high birth rates are concomitants of poverty and ignorance. The only sound and effective way of controlling this rate is by removing these factors. If Indian girls, for instance, are compulsorily kept in school to a later age, and subsequently educated in the methods of birth control, I am sure that within ten years there will be an appreciable drop in the birth rate. Nor ■ this so much theory. Family limitation is now actually taking place amongst the educated and economically better-off class in Indian society. Educated Indian girls marry at a later age. As for any great increase in the birth rate by polygamy this is grossly exaggerated. Educated Indian girls will not put up with it at all. Educated Indian men know how difficult it is to manage just one woman. The breaking down of the joint family system resulting chiefly from the impact of western ways of living and the establishment of individual homes and the higher cost of doing this is having the same effect on the Indian as on the European-family limitation.

It is another matter at what number this limitation should remain. At the figure quoted by the Director of Education, that is, an average of three for each family, the European community is committing race suicide. It may have to choose between very high standards of amenities for the few and racial extinction ultimately or racial survival with slightly lower standards. The standard of European living in South Africa is higher than that obtaining in most parts of Europe. If present trends of family limitation in Indian life are encouraged I think the Indian, too, will endanger his racial survival. The European and the Indian are minority communities in Africa. They would do well to ponder the ultimate consequences of any severe limitations on the family unit.

BRITISH LABOUR TO TAKE S.A. TO TASK

SOUTH AFRICA'S domestic policies will come under fire at the annual conference of the British Labour Party, which will be held in Margate in October, says Sapa-Reuter's London message dated July 24.

The agenda has seven resolutions criticising the Union Government's racial legislation.

The Epping branch of the Party has proposed a resolution that "this conference regrets the decision of the Union Government to introduce the Group Areas Act; this conference believes that this is racial discrimination of the worst kind, and is contrary to the principles which civilised communities should uphold."

It calls upon the British Government to take such steps as are possible both in the United Nations and elsewhere, to "prevent the operation of this law."

The Woodford branch will ask the conference ■ express its "disgust" at South Africa's racial policies, and call on the Government to state categorically that the inhabitants of the Protectorates will not be allowed to become subject to similar treatment.

Four other resolutions demand that the British Government be asked not to hand over the Protectorates to the Union.

One of these four resolutions, from the Rotherham branch, "rejects entirely" South Africa's claims to Swaziland, Basutoland and Bechuanaland. It proposes that, should the people of those territories desire a change before self government, control should be handed only to the United Nations.

The Bexely branch considers the Union unfit to administer the Protectorates and further urges the Government to take the initiative in removing South-West Africa from the jurisdiction of South Africa.

A resolution from Croydon proposes that the Government be urged to "make up for its mistake in refusing the Rev. Michael Scott a hearing at Lake Success by helping the Hereroes to achieve independence of Dr. Malan's Government.

UNHAPPY KOREA

By K. G. MASHRUWALA in 'Harijan'

IMPERIALISTIC ambitions of powerful countries have made Korea an unhappy land for about the last half a century. First Manchuria allowed it no peace. Then Japan conquered it and treated its people brutally and exploited its resources for its own benefit. Japan's defeat brought the Koreans under the subjection of the victorious nations without any fault of their own. These nations, for their own selfish ends, divided the country into two and established two mutually incompatible systems of government in the two parts. All this was done without the consent of the Koreans. If this conquest had taken place in the last century, most probably the United States would have annexed Japan and South Korea itself in the same way as it had done the Philippines. Similarly North Korea would have been annexed with Soviet Russia. But in the course of the present century new moral ideas have grown up which do not approve of territorial extension. They have become more popular than what would suit imperialists.

Unlike Mussolini and Hitler, the democratic imperialists are unable to reject these ideas with brutal frankness. They have, therefore, taken recourse to hypocritical ways. Instead of straightaway annexing parts of Germany, Japan and Korea to their several realms, they were placed under their several "mandates" until such time as they would find it convenient to leave them to their own people.

When Germany and Korea were partitioned, it must have been evident that it was impossible for these countries to relish the division of their respective countries into small bits. They were each a single people, with common language, religion and ideas. They were one before the conquest and wanted to remain together after it. So far as the Koreans were concerned, they were never a willing party to the War. They were involved in it because of their masters, Japan. It was also perfectly well known that Russia and the so-called Democracies held totally different conceptions of the way in which human good could be achieved in this world. It was also perfectly well known that though Russia and the democratic countries had somehow made it convenient to unite in defeating Germany, Italy and Japan, they were mutually as hostile towards each other as they were mutually as hostile toward the vanquished enemies. Indeed, it serpent and the mongoose for defeating the monkey. The defeat of the monkey has left the serpent and the mongoose to resume their old bitter enmity.

The hostility between the Democracies headed by U.S.A. and the Communist countries headed by Russia has long since become an open matter. Soviet Russia feels that it has a mission in the world. Like the early Christian missionaries and the early Muslims, the Communists believe that humanity can be saved only by making the world accept the Communist way of life. And like all religious fanatics, they do not believe in the purity of the means, but sanction all kinds of tactics to achieve their purpose. On the other hand, the Democracies feel that the spread of Communism is bound to affect their own happiness. Of the Democracies, those which are very rich and advanced, have raised their standard of living to so high a level, that it is impossible to maintain it if they have to share their riches equitably, not to say equally, even with the poor of their own country. Sharing them with the poor nations of the world is inconceivable. And the spread of Communist ideas ultimately means both. They are, thus, like priests and supporters of an orthodox religion, who would find their vocation gone, if people accepted a new Master's teachings. They know that their present position is morally unjustifiable. But they want to maintain it and feel that they should join all their strength and resources while there is still an opportunity of crushing the new trend of thought. They too have no scruples about means. They are wealthier and better organised and feel that they have destructive weapons superior to those of Russia. So, before the latter get too strong they are anxious to pick up a quarrel with the Communist powers. Thus, there appears to be a will on both the sides to bring matters to a head. An excuse was awaited. Both Korea and Germany possess the potentiality for it. Korea has already provided one. It may not be long before Germany does the same. Or the defence of South Korea and Japan might involve the necessity for an aggression against Soviet-controlled Germany.

Before the Second World War the Democracies had made an ally of fascism and the Nazis against Russia. At the commencement of the War, the Axis powers entered into an unholy alliance with Russia to crush the Democracies. During the progress of the War, that unholy alliance was broken to be replaced by another unholy one between the Democracies and Russia against the Axis powers. The War saw a crash of the Axis powers leaving the Democracies and Russia free to resume their old hostilities. One sin after another has been perpetrated against mankind by each of the three groups, and none is still repentant. Each is willing to repeat the same crime.

Where do the Asiatic nations, including India, stand in this picture? We are too much populated, too very poor, too very illiterate, too much divided internally. We have slept too long and have been unscrupulously and immeasurably exploited during our sleep. We are just getting out of our slumber, and are not yet fully awake. We feel confused about what will save us. Some look to the Democracies, others to Russia to help them. A few are unable to believe in either, but at the same time they do not know their own mind and their independent course. In India, Gandhiji tried to show them a definite course. But they still waver.

But the Gandhian way apart, this much is certain that if the Democracies mean the present capitalistic order and the liberty and facility to raise one's standard of living as high as one pleases without a thought for the condition of the masses, the people of Asia will not tolerate it for long. If the capitalist order does not take rapid and progressive steps to liquidate itself, it will be impossible for any power, however strong and Fascist-minded, to stop the tide of Communism from spreading over the whole of Siberia and the whole of China, as also North Korea, gone red, and with India and the South-East Asia not free from its influence and possibly getting increasingly under it, how does U.S.A. expect South Koreans to be satisfied with the imposition of an exploiting order under a seeming democracy? The Democracies, I feel, would labour under a serious mistake if they think that Communism spreads in Asia simply by reason of the machinations of the Russians; or that it can them large loans and weapons. It spreads, because Asia is poor, starving, has been ruthlessly exploited, is densely populated and has become conscious that condition, and at the same time witnesses that in the midst of its appalling poverty there are in their own countries a handful of people who are rolling in riches and are beastlessly selfish, and control their governments.

It may not be impossible for for the Democracies of Europe and America to crush Russia. But that will not be an end of of the trouble. The amount of truth which Communism represents will make its appearance in their own countries. The only true answer to Communism is voluntary liquidation of capitalistic economy, and reducing their high standard of living and inviting people of densely populated countries to spread in the vacant regions of the earth.

But apart from this, why should U.S.A. and U.S.S.R. put at the disposal of one or another group their funds, weapons and technicians? If they really mean Peace in the world, the first thing each ought to do is not to trade in destructive weapons and not give their technicians to any outside country. Let both Russia and U.S.A. withdraw from Korea and Japan, along with their weapons and technicians and trainers. Let Koreans decide their quarrel without the interference of a foreign power. It is hardly sufficient that the two Korean powers should stay inside their artifical border line. What is necessary is the abolition of the border line altogether by the unification of the country. If the Big Powers bear real goodwill towards the people of Asia (which, of course, includes India), let this policy of bisecting and trisecting every natural regional unit be once for all abandoned. Palestinians, Punjabis, Bengalis, Kashmiris, Indians, Indonesians, Koreans have all had enough of partition. If the Big Powers cannot use their talents to foster unity among the people of these lands, let them leave the people of the region to their own fate and resources. Let these people commit fratricidal warfare, if it is only thing they are capable of. The U.N.O. must interfere not to maintain a seeming peace but to create real unity among the people of natural regions. If that is not possible, the second best thing is to allow violence to be confined within their natural regions. This is possible only if the Big Powers clear out of Asia, and refusing to sell their arms and talents to the

Things In General

Apartheid Extends To Taxi Service

Apartheid has come to taxi owners and drivers. The Road Transportation Commission is reported to have decided that taxi-drivers applying for the "hi" licence, which entitles them to carry passengers, will in future have to choose whether they want to carry Europeans or non-Europeans They will not be allowed to carry both classes of passengers. The rule will apply throughout the Union.

First Indian Nurse In The Transvaal

Miss Mariam Nagdee of 88 Park Lane, Fordsburg, Johannesburg and daughter of Mr. M. E. Nagdee, an old and well-known resident of Johannesburg, is the first Indian lady in Johannesburg to qualify as a medical and surgical nurse and a midwife. Miss. Nagdee is to be sincerely congratulated on her achievement and for setting a fine example to other Indian ladies to take up this noble profession so essential for the health and welfare of the community.

World Council Of Churces Denounces Racialism

The view that the support of the Christian Churches to S. African racial segregation policy was "laying the foundation for Communism" and was a "gross misrepresentation of theology" was expressed by Dr. Benjamin E. Mays of Atlanta, Georgia, a Negro, at a meeting of Central Committee of World Council of Churches, Toronto, on July 14. The Committee unanimously decided to send multi-racial delegation to S. Africa to discuss racial problems with Church leaders. A suggestion for an all-white delegation by S. African representatives did not find favour.

Socialist Party Of India Opposes Racialism

The Socialist Party of India, meeting at Madras warned the Government of South Africa against continuance of the policy of racialism which was "opposed to all modern concepts of democracy."

Expressing its strong resentment at the policy, the party in a resolution appealed to all democratic nations to take immediate steps to put an end to this policy of racialism "as this apartheid policy offends against the Declaration of Human Rights and the very principles and purposes of UN Charter.

The Party also believed that when Indian nationals were in this manner "degraded and discriminated against by a member of the Common-wealth, India's continuance as equal co-partner in the Commonwealth is a mockery and the sooner the Government of India withdrew from it the better."

For Campaign Of Truth

President Truman sent a letter to the speaker of the House of Representatives, Sam Rayburn, requesting the funds for the Department of State and the general services administration for an expanded information program. He said: "The free nations of the world have a great advantage in that truth is on their side. Communist leaders have repeatedly demonstrated that they fear the truth more than any weapon at our command. We must now throw additional resources into a campaign of truth which will match in vi, or and determination the measures we have adopted in meeting post war economic and military problems. Anything less than our best and most intent effort will be insufficient to meet the challenge and the opportunity."—U.S.I.S.

Life Of Mahatma Gandhi In African Language

Life and works of Mahatma Gandhi is being published for the first time in African language. Book called "Gandhiji's Life" in Luganda language has been prepared by Indo-African Literary Society, Nairobi.

At publication ceremony, Kaka Kalelkar who is at present touring East Africa asked people to follow the teachings of Gandhiji who he said, be something more than an Indian since he belonged to whole world By publication of such works, he added, Africans will be able to know and understood Indians better, thus paving the way for real neighbourliness.

Muslims Celebrate Id-Ul-Fitr All Over India

Muslims all over India celebrated Id-ul-Fitr on July 17 after a month's fasting, and the year. In Delhi more than 150,000 Muslims offered their prayers at Idgah, Jama Masjid and Fatehpuri mosque on July 17. Id prayers were offered in other mosques also. Among those who attended prayers at Jami Masjid were diplomatic representatives of Afghanistan, Egypt, Iran, Pakistan and Turkey in India. Government Offices, Banks and Public Offices throughout India were closed for celebration of Id.

Pakistan Repeated Overtures

It is officially learnt that Pakistan Government have again asked the South African Government if they would be prepared to revise or modify the policy underlying the Group Areas Law and all previous anti-Asiatic legislation should Round Table Conference indicate a more satisfactory alternative solution of the problem.

Indian Ambassador At Moscow

Indian Ambassador at Moscow Dr. S. Radhakrishnan, who is getting acquainted with life in Russia saw the working of collective farm, visited Soviet Factory and Moscow University and also visited the house of Leo Tolstoy which is preserved as public museum.

New Deal For Prisoners

A spell of freedom, money to spend and to guard to prevent their escape. These were the terms offered to inmates of Lucknow's model prison recently But they chose to come back They were allowed to go shopping without escorts, and the Jail Superintendent himself gave them money. At the appointed time they returned after making the necessary purchases at most competitive prices.

NOW EVERY WEEK!

NAIROBI TO BOMBAY IN LESS THAN A DAY!

By Constellation Aircraft

Immediate connections for all parts of India, Pakistan, Ceylon and the Far East.

AIR-INDIA International LTD.

Shell House, NAIROBI

P.O. Box 1010.

Write to us or consult your nearest ITA Agent for full particulars (including connecting services to Nairobi.

Gift To Gandhi Memorial

Professor Trivedi Yogic expert from India, who is touring East Africa and giving public performances, has undertaken to donate entire income to Gandhi Memorial College funds.

Hindi Yuvuk Sabha

The Hindi Yuvak Sabha Hall at Leonard's Township, Ladysmith, was officially opened by Pandit Nardev Vadalankar of Durban, recently in the presence of a large gathering of men, women and children.

The President of the Sabha Mr. L. Sewgolam thanked all those who had worked hard in building the hall, and said that the hall will serve as a Government Aided Indian School. He said the Sabha was still in debt of about £500.

Among the other speakers were Pandit Nardev, messrs. Ramoutbar(President of the S. A. Hindu Maharabha), Satyadev (general secretary of the Arya Pratinidhi Sabha Natal), S.Chetan (secretary of the Arod Shikshan Sungh, Durban), F. Satyapal (vice preident of the Ved Dharma Sabha P. M. Burg), Pandit Jugmohan, Pandit Shivaratben, (Mount Patrridge), Gangadeen (Glencoe), B. Gordhan(Wesselnek), Simboo Maharaj, Mr. Chinnah(Principal of the Klip River Indian Aided School), Vithal Lale, G. Cheddie, Mrs. Amar Singh, and Mrs. Panchum Maharaj.

Songs and music were rendered by the Hindu Youth Club Gujrati-Hindi School children, and Miss K. S. Ramdeen and party.

Death Of Mr. S. N. Amin

The death, after a short illness, Mr. Shankerbhai N. Amin, took place at the St. Aidan's Hospital on Wednesday, July 19. The late Mr. Amin, who was seventy years of age was an old resident of Natal. He began his career as a sugar farmer, miller and a produce merchant in Stanger where he was well-known and well liked by all those who came in touch with him in the district. For the last fifteen years he was resident in Durban. His remains were cremated the same afternoon in the presence of a large number of people of all sections at the Umgeni Crematorium. The late Mr. Amin leaves behind Mr. Amin, the solicitor, practising in Durban and his younger brother and two married daughters to mourn their sad loss.

AFRICA MAY SOLVE RACIAL PROBLEM

A dinner given in honour of Kakasaheb Kalelkar by Mr. Nanjee Kalidas at the Lake Victoria Hotel in Entebbe, Uganda. Among the guests present were besides the leading officials and non-officials of the territory H. E. The acting Governor as well as the mayor of Kampala Shri A. N. Maini.

Shri Kalelkar gave the assembled gathering a brief outline of the Gandhi Memorial Museum planned in India as well as of the study centres for Gandhian literature and philosophy.

His main work now was, Shri Kalelkar said, to create a Central Gandhi Museum and to establish Study Centres at various Centres in India. The Museum will be in Delhi. The study Centres would fulfil a dire need of the world today. For Gandhiji's teachings were the only hope left for the world which was on the brink of a catastrophe. He hoped that God willing, Africa would be a monument to the teachings of the Mahatma who evolved his non-violence technique on this soil.

People of three different races and colours have been brought together on this soil by destiny, he said, they all owe allegiance to one Commonwealth which in itself is a new venture in racial and international cooperation. His two months tour in these territories had strengthened his hope. His own countrymen earn well and spend well also. His African friends have told him that they have been taught many things by Indians But he himself would not claim that Indians have civilised Africans. No one should venture to make that claim. One should not criticise others. One should criticise oneself.

Many Africans had expressed the desire to study in the Institutions run by Gandhiji's followers like himself and on Gandhian principles and methods. He was glad that it was so. The desire to learn these methods and through those methods is becoming gradually universal and he was trying with the help of his friends to take in one or two Africans into those institutions.

African students are already in India through the gesture of friendship of the Indian Government and their friends in Africa. They are not only there in India but have held their own amongst their Indian peers. One of them has stood fifth in the whole of Delhi University.

He would like to say a few words about these students Their letters to the Indian Commissioner reveal their joy at the freely accepted as equals without the slightest hesitation. These letters show their self confidence as well as their modesty. They could mix freely amongst our people and there is no sense of superiority or inferiority anywhere.

He would add that in his talks with Europeans also he had found his growing realisation of the change offered them here. This was a hopeful sign Indians also were changing and Europeans, Indians and Africans must work together in their common interests.

He was struck with the tremendous desire of the Africans for more and better education and he was sure that a spirit of hope and determination will solve their problems.

The world was on the brink of a crater and he did not know when the lava of discontent will pour out and destroy all that has been so fondly built up by them. Therefore we must take the warning in good time. They must get rid of the sense of superiority and condescension. "Let us all try to evolve a better life," said Shri Kalelkar. "The spirit of non-violence evolved by India is the only way to save the world."

In conclusion he referred to the plan for establishing a Gandhi Memorial College in East Africa. He felt that his people must not waste any more time quibbling but hasten to start the institution, where Africans, Europeans and Indians can come and work together. People are thirsting for this kind of Institution and are fully alive to the urgent need of it and he was confident that they will not fail him.

PRIME MINISTER'S PRESS CONFERENCE

At a press Conference Pandit Nehru was asked for his views on use of atom bomb to check aggression in Korea The Prime Minister said "I think atom bomb should be completely banned."

Replying to question if India's moral support given to South Korea would not indirectly help French in Indo-China and Americans in Formosa Nehru said "not necessarily because we have made it clear that our attitude applies to south Korea only. It may have such indirect consequences sometimes. One cannot in very complicated situation steer clear of all possible perils and dangers of interpretation."

Replying to other questions Prime Minister made the following points: India's policy of neutrality does not mean passive doing nothing. It does not mean supporting one policy or one nation or not supporting it. It simply means not being bound down to any group. What we mean is that we try to decide each question without being bound down to any group as possible on merits and interests of whatever India's objectives and ideals might be.

I am prepared to allow any kind of discussion or propagation of philosophy of Communism peacefully as a Government which tries to respect civil liberties But if Communism becomes or any non-violent then any state has to suppress it. Communists in South East Asia have Russia by their extreme violence and terroristic methods and secondly by going against one of dominant urges of these countries that is nationalism counters revolutionary act.

Today we see development of huge monolithic States under Communist guidance. Possibly they do answer certain question, an economic question in certain countries but they answer that question at certain tremendous cost. I don't like monolithic States and I think that while economic freedom is essential or we have to aim at it price of giving up all political and individual and democratic liberty and at the same time satisfying economic needs of people fully then that country has solved a problem.

Correspondent suggested if Communist powers aimed at advancing world Communism by war and violence in addition to methods of peaceful penetration democracies would also be justified in resorting to war to remove such danger, Nehru replied that war seldom solved problem and in recent years had never solved one. Two wars gave thundering victories to Allies but they did not achieve their objective. After enormous sacrifices they found that instead of one great problem they were faced with problems of greater magnitude.

Shri Apa B. Pant, Commissioner for the Government of India in British East Africa, has been appointed with the concurrence of the Government of the Belgians as the Consul General for India in Belgian Congo and Ruanda Urundi, in addition to his duties as Commissioner.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

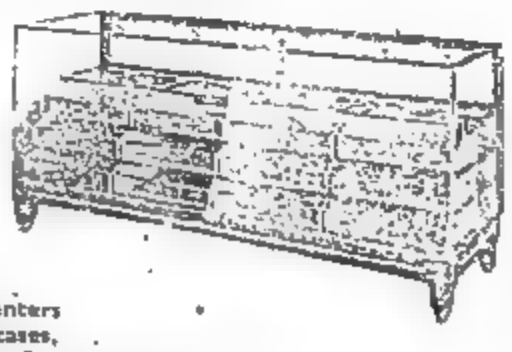

The medicinal and toilet properties in Cuticura Soap not only cleanse the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so easily "dried out" in hot climates.

For Flawless
COMPLEXIONS

549

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class
Display Counters
and Showcases,
Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Fish Fryers Etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show
104 MARSHALL ST. Hollow Estate (Hostel) Johannesburg
Phone 22 4311/2 P.O. Box 5404

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૩૦ | શુક્રવાર તા. ૨૮ જુલાઈ, ૧૯૫૦. | છુટક નાતાલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૮ જુલાઈ, ૧૯૫૦

કોરીયાની લડાઈ અને બીન-યુરોપીયનો

આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસે નિવેદન કરેલું છે કે, સાઉથ આફ્રિકામાંજ જ્યારે બીન-યુરોપીયનો સામે કોમ્યુનીઝમના જેટલીજ બલકે તેના કરતાં વધારે ક્રુરી ઇલાયદાપણાની નીતી પડેલી છે તેવે સમયે તેઓ કોરીયામાં લડવા જવા તૈયાર નહિ થાય. આ નીવેદન થવા બાદ એક બે સ્થળેથી બીજા એવી વિરૂદ્ધ નિવેદનો થયાં છે, જે ઉશ્કેરણીથી થયાં હોવાનું માનવાને કારણ છે, કે હજારો આફ્રિકનો લડવા જવાની હોકલ થવાનીજ રાહ જોઇ રહ્યા છે. અમે માનીએ છીએ કે બન્ને નીવેદનો ખરાં છે. જેઓ પોતાનાં પેટ સિવાય બીજું કશું જ જોતા નથી તેઓ તો કંઈ પણ કરવાને સદા તૈયારજ હશે. પરંતુ અંતમાં બહુમતી તેવા લોકોની નથી થવાની કે જેઓ સીદ્ધાંતને ખાતર બલિદાન આપવા તઈયાર થાય છે તેઓની જ બહુમતી થશે. પછી તેવાઓની સંખ્યા ભલે ગમે તેટલી નહાની હોય. બીન-યુરોપીયનોનાં હાલના માનસને માટે જો કોઇ પણ દોષિત હોય તો તે નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની સરકારની સંકુચિત નીતીજ છે. આ તો હજુ તેના શરૂઆતનાં ફળ છે, તેનો ઝેરી પાક તો હજુ લણવાનો બાકી છે. આ અમે નેશનલીસ્ટો પ્રત્યે કડી કડવાશથી નથી કહી રહ્યા પરંતુ સાઉથ આફ્રિકાના ભવિષ્ય માટેના દરદથી કહી રહ્યા છીએ.

આજે આપણી સમક્ષ બે વસ્તુ વચ્ચે પસંદગી કરવાનો સવાલ આવી પડયો છે—કોમ્યુ ઝમ અથવા ઇલાયદાપણાની નીતી. અમને લાગે છે કે ઇલાયદાપણું બે માંથી એકેની પસંદગી નહિ કરવામાં રહેલું છે. કારણ, જે વસ્તુ આપણા ઉપર ફરજીયાત ઠોકી બેસાડવામાં આવતી હોય તેવી કોઇ વસ્તુ આપણે સ્વિકારવા તઈયાર નથી.

આપણે કહીએ છીએ કે યુદ્ધથી આપણે કંટાળેલા છીએ, છતાં હજુ નગ્ન બનતાં આપણે શીખ્યા નથી. બીજાની આંખમાં કણું જલદી જોઇએ છીએ પરંતુ આપણી આંખમાં મોભ જોઇ શકતા નથી. એજ રીતે કોરીયાની લડાઇ શરૂ થઇ છે અને કોણ જાણે કેટલો વખત અને કેટલી બહોળી ચાલશે. "કેટલાક આપખુદો પોતાના માનવબંધુઓને તેઓ ફરજીયાત ગુલામીમાં રાખી શકશે એમ માની બેઠેલા હોવાથી જેઓ આઝાદીને પોતાના જીવનના કરતાં વધારે ચાહે છે તેઓને પોતાનું રક્ષણ કરવા હથીયાર લેવાની ફરજ પડી છે. બીજું વીશ્વવિગ્રહ ફાટી નીકળવાના સંભવથી ત્રાસ પામવું એ કોઇ અમુકનો ઇજારો નથી. સત્તાનો મદ નહિ ધરાવનારા સઘળા જ લોકો એ લાગણી ધરાવે છે. પરંતુ પશ્ચિમની પ્રજાઓને માટે આઝાદી બીજા લોકોથી નહોતી મેળવાઇ. મહાન હીંમત ધરાવનારા સ્ત્રી પુરૂષોથી અને મહાન ભોગો આપીને અને વિશ્વમ સકટો સહન કરીને તે મેળવાઈ છે. જો હુકમી ચલાવનારાઓ અને કાળી વિદ્યા કરનારા ફાવી શકે છે કેમકે તેઓ પોતાના ભોગ થઇ પડેલાઓમાં વીકરાળ ભય પેસાડી દે છે. હિટલર એ વિદ્યામાં પારંગત નીવડયો હતો અને તે કેવો અક્રમાણીક અને સ્વચ્છંદી જાલીમ હતો તેની દુનીયાને બહુ મોડી ખબર પડી હતી. હવે સ્ટેલીન પોતાના અગ્રણીના શત્રુને માર્ગે જઈ રહ્યો છે." આ શબ્દો 'નાટાલ મરકયુરી'ના જુલાઇ તા. ૨૬ મીના અગ્રલેખમાંથી ટાંકવા છે. તેમાંના કેટલાક સત્ય છે અને તે આપણને લાગુ પાડી શકાય છે. પરંતુ કેટલાકની સાથે અમે બળતા નથી થઇ શકતા. દાખલા તરીકે અમે એ સ્વિકારી નથી શકતા કે હિટલર કેવલજ દોષિત હતો અને મીત્રરાજ્યોના હાથ ચોખ્ખા હતા. તેઓના હાથ પણ ખરડા યેલા હતા અને તેટલા કારણથી જ હિટલરનો અસ્ત થવા છતાં દુનીયામાં અત્યાર સુધી શાંતી સ્થપાઈ નથી. હવે આપણે સ્ટેલીનનો દોષ જલદી જોઇએ છીએ, પરંતુ જેઓ સ્ટેલીનનો વીરોધ કરી રહ્યા છે તેઓ પ્રમાણીકપણે એવો દાવો કરી શકે છે ખરા કે તેઓના હાથ ખરડાયેલા નથી? તેઓ જો પોતાનું અંતર તપાસી જોશે અને પોતા ના અંતરનો અવાજ સાંભળવાની કોશીશ કરશે તો જરૂર તેઓ પ્રકાશ જોશે અને હથીયારો નો ઉપયોગ કર્યા સીવાય તકરારો નો અંત લાવવાના બીજા માર્ગો તેઓને મળી આવશે. તેમ કરવા માં, સંભવ છે કે, તેઓને ભોગ। ત્યાગ કરવો પડે પરંતુ તેથી જે પ્રાપ્ત થશે તે એ ત્યાગના કરતાં ઘણું જ કીમતી હશે

પરંતુ 'નાટાલ મરકયુરી'ના લેખમાંથી જે શબ્દોની અમને છાપ પડી છે તે આ છે: "કેટલાક ભાનભુલ્યા આપખુદો એવું માની બેઠા છે કે પોતાના માનવબંધુ ઓને તેઓ ફરજીયાત ગુલામી માં રાખી શકશે, પરંતુ જેઓ આઝાદીને પોતાના જીવનના કરતાં વિશેષ ચાહે છે તેઓને પોતાના રક્ષણાર્થે હથીયાર લેવાની ફરજ પડી છે." એ આપખુદો તરીકે હાલની સરકારને ગણવામાં આવે તો શું ભુલ ગણાય? અને જેઓ આઝાદીને પોતાના જીવનના કરતાં વિશેષ કીમતી ગણતા હોય તેઓ જો પોતાનું રક્ષણ કરે તો શું તેઓનો દોષ ગણાય? તેમ કરવાને જો તેઓ અહીંસાનો અને જીવતે દુઃખ ઉઠાવવાનો વધારે સુધરેલો માર્ગ લે તો તેઓને દોષિત નજ ગણવા જોઇએ. બીન-યુરોપીયનોએ આજે હાલની સરકાર ના જુલમ સામે એ કરવાનું છે.

નોંધ

યુનાઇટેડ પાર્ટી સત્તામાં આવે તો?

યુનાઇટેડ પાર્ટીના બીરીયા (કરજન) બેઠકના પાર્લામેન્ટના મેમ્બર મી. જે. આર. સ્પીરને પોતાના મતદારો સમક્ષ ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે યુનાઇટેડ પાર્ટી જો સત્તામાં આવશે તો તે નીચે ની વસ્તુઓ કરશે: સીટીઝનશીપ બીલ ની રૂએ સાઉથ આફ્રિકાના વતનીઓએ કોમનવેલ્થના વતની તરીકેનો દરજ્જો ગુમાવેલો છે તે પુનઃસ્થાપિત કરશે; પોપ્યુલેશન રેજીસ્ટ્રેશન બીલની રૂએ સૌએ પાસ રાખવા પડશે તે કાઢી નાખી માત્ર પ્રજાનું રજીસ્ટર રાખશે; સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ બીલની રૂએ કોર્ટને અપીલ કરવાનો અને કાયદાનો આશ્રય લેવાનો હક છીનવી લેવામાં આવ્યો છે તે પુનઃસ્થાપિત કરશે; બ્રધર એડીયાઝ બીલનો અમલ કેપમાં જ્યાં સુધી ન્યાયાધીશના પ્રમુખપણા હેઠળ એ પ્રાંતમાં તે લાગુ પાડવો જરૂરી અને ઇચ્છવાજોગ છે કે નહિ તેની તપાસ થયા પહેલાં લાગુ પડતો અટકાવશે. સાઉથ આફ્રિકા એક્ટની રૂએ 'કલર' લોકોને આપવામાં આવેલા મતાધિકાર ના હકો કાયમ રાખશે અને ૧૯૩૬ ના નેટીવોને જમીન કાયદા મુજબ નેટીવોને ખાસરામાં આવેલા મતાધિકાર ના હકો કાયમ રાખશે.

મજુર પક્ષની હાકલ

કરજનમાં મજુર પક્ષને હેકાલુમુની આપનારાઓ સમક્ષ ભાષણ કરતાં પાર્લામેન્ટનાં મજુર પક્ષના નેતા મી. જોન કોલ્ડીએ, નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના જુલમી કાયદાઓનું તોડમ કાઢનારા સાઉથ આફ્રિકાના સમજુ લોકો, પાછા

તે અમે તે પહેલા હોય, તેઓને સંમતિત થઇ સરકારની સામે સડવાની હાકલ કરી હતી.

કેનેડાના આજ વડા પ્રધાનનું અવસાન

કેનેડાના આજ વડા પ્રધાન મી. મેકેનઝી કીંગનું ૭૫ વર્ષની વયે જુલાઇ તા. ૨૨ મીના અવસાન થયું છે. તેમની ૬૯૬૬ીયા રાજ્ય તરફથી ઓદાવામાં થઇ હતી જ્યાં ૨૧ વર્ષ સુધી તેમણે દેશને દોરવણી આપી હતી. એટલી લાંબી મુદત સુધી વડા પ્રધાનનું પદ ધરાવવાનો ઇતિહાસમાં આ પહેલો દાખલો ગણાય છે. કેનેડાની પાર્લામેન્ટમાં ૧૬૯૮ ની સાલમાં દાખલ થઇ તેર વર્ષ બાદ મી. કીંગ વડા પ્રધાન બન્યા હતા. ૩૦ વર્ષ સુધી તે લીબરલ પાર્ટીના નેતા હતા.

ડો. મલાનની અંજલી

યુનીયનના વડા પ્રધાન ડો. મલાને સ્વર્ગસ્થ મી. મેકેનઝી કીંગને અંજલી આપતાં જણાવ્યું કે પરદેશમાં એવા થોડાજ મુત્સદ્દીઓ હશે કે જેઓએ સાઉથ આફ્રિકાના લોકોનું મી. મેકેનઝી કીંગના કરતાં વીશેષ માન સંપાદન કરેલું હશે. તેનું કારણ દેખીતું છે. બહોળા આંતરરાષ્ટ્રિય મંડળમાં જ્યે કે તેઓ છુટથી સહકાર આપતા હતા પરંતુ સૌથી પ્રથમ તેઓ પોતાને કેનેડીયન માનતા હતા અને કેનેડાને પુર્ણ રાષ્ટ્રિયતાએ પહોંચાડવાની પ્રગતિ સમજતા હતા. સાઉથ આફ્રિકા સાથે તેમનો આપકતરી રીતે સંબંધ હતો અને સામાન્યતઃ લાંબી મરીયાદોમાં બનેલો હતો અને ખાસ કરીને ૧૯૨૮ માં કોમનવેલ્થનો પાયો નખાયો ત્યારે થયેલો હતો. એ ઐતિહાસિક પગલું સિદ્ધ કરવામાં જનરલ હર્ટઝોગે અને તેમણે ઘણું ખણ ખાપર્યું હતું

સા. આ.માં બાળનારી ડાક્તરોની પરિષદનો બહિષ્કાર

"નાટાલ ડેલી ન્યુઝ"નો લંડનનો બખરપત્રી જણાવે છે કે લોહાનીસબર્ગ મા આવતી સાલ મળનારી ડાક્તરોની પરિષદમાં ઇન્ડિઅન મેડીકલ એસોસીએશનના સભ્યોએ હાજર નહિ થવાનું નક્કી કર્યું છે. એસોસીએશનની એકઝેકયુટીવ તરફથી ૬ ૬ મુદ્દામાં એ બાબતનો સત્તાવાર ઠરાવ થયો. બ્રીટીશ મેડીકલ એસોસીએશનની સાઉથ વેસ્ટ બ્રાંચે મળેલી કોન્ફરન્સે હોદ્દેદારોની માગણીથી લોહાનીસબર્ગની કોન્ફરન્સ કેન્સલ કરવાનું સુચવ્યું હતું. એ સુચના બ્રીટીશ મેડીકલ એસોસી.ના એકઝેકયુટીવ તરફથી ૬ ૬ મુદ્દામાં એ બાબતનો સત્તાવાર ઠરાવ થયો. બ્રીટીશ મેડીકલ એસોસીએશનની સાઉથ વેસ્ટ બ્રાંચે મળેલી કોન્ફરન્સે હોદ્દેદારોની માગણીથી લોહાનીસબર્ગની કોન્ફરન્સ કેન્સલ કરવાનું સુચવ્યું હતું. એ સુચના બ્રીટીશ મેડીકલ એસોસી.ના પ્રમુખ સ્વિકારી હતી પરંતુ પાછળથી પ્રેસીડેન્ટોએ તે એ આધારે રદ કરી હતી કે જો કે તેઓ જાતીભેદ વીરૂધ કરે છે પરંતુ તેઓને લાગે છે કે બહિષ્કાર કરવા કરતાં સાઉથ આફ્રિકા જવાથી અને એ જોન દુર કરવાનો આમહ કરવાથી વધારે લાભ થવા સંભવ છે. ઇન્ડિઅન મેડીકલ એસોસીએશન માને છે કે સઘળા બીન-યુરોપીયન ડાક્તરો કોન્ફરન્સમાં જવાની ખેજ રીતે ના પાડશે. જે હિંદી ડાક્તરોએ નહિ જવાની ખાતરી રીતે ઠરાવ કર્યો છે તેઓ કહે છે કે તેઓના પગલાંને રાજકારણ સાથે કશો સંબંધ નથી. તેઓ જણાવે છે કે અગવડતા અને અડચણો ભોગવવી પડે એ કારણે તેઓએ નહિ જવાનો ઠરાવ કર્યો છે.

ઇન્ડિઅન મેડીકલ એસોસીએશને લીધેલું પગલું જો કે પ્રશંસનીય છે છતાં અમારો મત એવો છે કે જો તેઓના પ્રત્યે કશો ભેદભાવ બતાવવામાં નહિ આવે અને બ્રીટીશ મેડીકલ એસોસીએશનના સભ્યોની સમાન વર્તણુક બતાવવામાં આવે તો ઇન્ડિઅન મેડીકલ એસોસીએશનના સભ્યોએ સાઉથ આફ્રિકા જવાનો વીચાર માંડી વાળવો નહિ જોઇએ. અહિ આવવાથી તેઓ અહિંના બનતીભેદના સવાલનો જાતે અભ્યાસ કરી શકશે, જે તક તેઓએ તેઓના પોતાના, સાઉથ આફ્રિકાના પીડીત લોકોના અને સત્યના હિતને ખાતર ગુમાવવી નહિ જોઇએ.

રેલ્વેવાળાઓને લાગુ પાડવામાં આવેલી હડતાલવાળાની નીતી

રેલ્વે ટ્રાન્સપોર્ટેશન કમીશને એવું ઠરાવેલું જણાવાય છે કે જોહીન્બર્ગ જે ટેકસી ડ્રાઇવરો "સ્ક્રેબ" સાપ્લેન્સ માટેની અરજી કરશે, જે તેઓને ઉતારુઓને લેવાની છુટ આપવાઇ છે, તેઓને તેઓ યુરોપીયન ઉતારુઓને લેવા માંગે છે કે બીન-યુરોપીયનોને એ પસંદ કરવું પડશે. તેઓથી બન્ને વર્ગના ઉતારુઓને લઇ શકાશે નહિ, આ નીયમ આખા યુનીયનમાં લાગુ પાડવામાં આવશે.

ભક્તિભાવનો અસાધારણ દાખલો

ગુરૂવારે ૬૨૮ આદીવાસી ડરબન આવેલી અને ઉતરાંડ જઇ રહેલી સ્ટીમર "ડરબન કાસલ"માં નોરોબી થી આ બેઠા પોલુત અંબુભાઇ હરીભાઇ પટેલ છે. તેઓ ડાક્તરીનો અભ્યાસ કરવા જઇ રહેલા બીજા એક વિદ્યાર્થીની સાથે કામળ બનાવવાનો કુનર શીખવા ઉગાંડા જઇ રહ્યા છે. શ્રી. અંબુભાઇ પટેલ મુજબ ગાંધીજીના ભક્ત છે અને ગાંધીજીએ રચાપેલી દરેક સંસ્થાની યાત્રા કરવાની અભિલાષા ધરાવતા હતા. સાઉથ આફ્રીકામાં ફીનીક્સ સંસ્થા જોવે તેમણે જણ્યું હતું અને ગાંધીજીથી પાવન થએલી એ ભૂમીની ખાસ યાત્રા કરવા ને ખાતર જ મુલ્કમાંની મુલાકાતે આવવાનો તેમણે પ્રયત્ન કર્યો હતો. પરંતુ તેમના અલ્પ ખેદ બધ્યો ઇમીગ્રેશન ખાતાંએ તેમને પરમીટ આપવાની ના પાડી ત્યાર બાદ ઉગાંડા જતાં ડરબન થી પસાર થવાનો આ બનાવ અનાયા સેજ બન્યો. આથી તેમના આનંદનો પાર નહિ રહ્યો અને તેમની સ્ટીમર જેવી બંદરપર આવી તેવાજ તે ઉતરીએ એ પવિત્ર ભાવનાથી પોતાની યાત્રા શરૂ કરી. સવારના વહેલો બંદરથી પગે ચાલવા મંડી પડ્યા અને રસ્તે વટેમારાઓને પુછી પુછીને માર્ગ કાપવા લાગ્યા. તેમ કરતાં તેઓ ડેમિસ્ટનીની ઓફીસે પહોંચવા અને ફીનીક્સ સંસ્થામાં કઇ રીતે જઇ શકાય તેની તપાસ કરી ત્યાંથી તેમને શ્રી. નાથાલાલ દેવશી પાસે લઇ જવામાં આવ્યા. તેમની સમક્ષ શ્રી. અંબુભાઇ પટેલે પોતાની ઇચ્છા દર્શાવતાં શ્રી. નાથાલાલ દેવશીએ પોતાની કારમાં ફીનીક્સ પહોંચાડવા પોતાનો પુત્ર હર્ષાની મરજી શ્રી. અંબુભાઇ પટેલે સાભાર તેનો અસ્વિકાર કર્યો અને જણાવ્યું કે તેમણે એવું વ્રત લીધું છે કે ઉઘાડે પગે ફીનીક્સ આશ્રમે જવું અને ત્યાં પહોંચ્યા પહેલાં અન્ન તો નહિ પરંતુ પાણીનું ટીપું પણ તેમનાથી લઇ શકાય તેમ નથી. આથી શ્રી. અંબુભાઇ પટેલને પગે જવાનો માર્ગ બતાવવામાં આવ્યો અને એ મુજબ તે સુર્યના સખત તાપમાં (એ દિવસે તાપ બાસ અસાધારણ સખત હતો) ફીનીક્સ સંસ્થા, જે ડરબનથી પંદર માઇલ દુર છે, ત્યાં જવા ઉઘાડે પગે ચાલી નીકળ્યા અને સાંજે પાંચ વાગે, માર્ગ બતાવતાં સાથે થઇ ગયેલા કેટલાક આજુ બાજુના ભાઇઓ સાથે, ફીનીક્સ સંસ્થામાં પહોંચ્યા. તેમની અભિલાષા સિદ્ધ થઇ તેના અંતર આનંદમાં ગાઢ તેઓ ખુલી ગયા. શ્રીયુત અને શ્રીમતી મણીલાલ ગાંધી અને કુટુમ્બીજનોએ તેમજ "ડરબન કાસલ" પરથી અન્ય માંદા, જેઓ મોટર ગાડીમાં સવારના આવી પહોંચ્યા હતા, તેઓ તરફથી તેમનો હાર્દીક સત્કાર કરવામાં આવ્યો. શ્રી. અંબુભાઇ પટેલ સાર્વત્રાણની પ્રાર્થનામાં સામેલ થયા અને રાત ફીનીક્સમાં ગાળી. બીજે દીવસે સવારે ગાંધીજીનું મકાન, બાપુજીનું પીંજેરું જોઇ સ્ટીમર પર રવાના થયા સ્ટીમર ઉપડે ઉપર દાકીન થઇ ઉગાંડા જવા રવાનો થઇ ગઇ. શ્રી. અંબુભાઇ પટેલ પોતે ૧૯૪૨ ની હીંદની આઝાદીની મહાન અહિંસક લડત, જેમાં તેમણે આ ગરીબ પક્ષનો ભાગ લીધો હતો, તેને લગતા ચિત્રોનો વીશાળ અને સુંદર સંગ્રહ કરેલ છે.

આ બનાવની નોંધ ખાસ લઇને ઉગાંડા જતાં અહિંના ભારતીયો ભાર અને મહાત્માના દર્શનો જુજ જોવામાં આવે છે અને અમને ખાત્રી છે કે એ જોનામાં જેમ તેને જીવનમાં સફળતા પ્રાપ્ત થયા વીના રહે જ નહિ.

વિવિધ

ખાન અબ્દુલ ગફાર ખાન

હીંદની અપીલના જવાબમાં પાકીસ્તાનના સરહદ પ્રાંતના વડા પ્રધાન ખાન અબ્દુલ કયુમખાને જણાવ્યું હતું કે સરહદી ગાંધી ખાન અબ્દુલ ગફાર ખાન અને તેમના ભાઇ ડો. ખાન સાહેબને અટકાયતમાંથી છોડવાને વીચાર કરવાનો ઇરાદો પાકીસ્તાન સરકારનો નથી. ખાનભાઇઓ પાકીસ્તાન સ્વીકારતા નથી અને હજી તેમનાં દીલ ભારત સાથે છે. જો ખાન અબ્દુલ ગફારખાન ૩૦. વીસ હજારની રકમ વર્ષની સારા વર્તાવની જામીનગીરી આપે તો તેમને છોડી મુકવામાં આવે પણ તેઓ એવી કોઇ જામીન ગીરી આપવા તયાર નથી.

કોણ સંઘના મહામંત્રી તરીકે ડો. રાધાકૃષ્ણન ?

સંયુકત રાષ્ટ્રસંઘના મહામંત્રી મી. ટ્રીગ્વી લી તા. ૧લી ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૨ ના રોજ નીવૃત્ત થતા હોઇ તેમની જગ્યાએ કોણ આવશે તે વીશે રાજકીય મંડળોમાં ખડકા પાછળની મંત્રણાઓ ચાલી રહી છે. પશ્ચિમી સત્તાઓ તથા રશીયા બેઉને માન્ય થાય તેવા કોઇને અંગે અટકાયો ફેલાઇ રહી છે.

સંયુકત રાષ્ટ્રસંઘના મહામંત્રીને વર્ષે વીસ હજાર પાઉન્ડ વેતન મળે છે જે રકમ કરમુકત હોય છે. તે ઉપરાંત તેમને મકાન અને વર્ષે ચાર હજાર પાઉન્ડનું પેન્શન આપવા છે. મી. લી પોતાના શાંતિ કાર્યથી નીવૃત્ત થયા હોઇ તેઓ નિવૃત્ત થશે જ પણ તેમને ઓઢા પર બાણ રહેવા સમજાવવામાં આવશે. મી. લી પછી મોરચો આતેના ભારતીય એલચી ડો. એસ. રાધાકૃષ્ણનનું નામ બોલાઇ રહ્યું છે. મી. લી ડો. રાધા બચ્ચે આવે તેવી કોઇ શકય તા નથી. પશ્ચિમી સત્તાઓ તેમજ રશીયા બન્ને ડો. રાધાકૃષ્ણનને માન્ય રાખશે તેમ મનાય છે.

સપ્ટેમ્બરમાં જનરલ એસેમ્બ્લી બોલશે ત્યારે મહામંત્રીની નેમક દ્વારા સુંદણી કરાશે પણ પશ્ચિમી સત્તાઓએ પડદા પાછળ આ અંગે પ્રચાર કાર્ય શરૂ કરી દીધું છે.

વર્ધા દીક્ષક યોજના

શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની સમજ મોંઘીદાટ ભેટોને બોજા વીના મુકવા ૨ ૬

બ્રીટીશ લેબર પાર્ટી સા. આ.ની હાજરી લેશે

લંડનથી સન્ડાર્ટરનો જુલાઇ તા. ૨૪ મીનો સંદેશો જણાવે છે કે ઓક્ટોબરમાં માન્ચેસ્ટર ખાતે મળનારી બ્રીટીશ લેબર પાર્ટીની કોન્ફરન્સમાં સાઉથ આફ્રિકાની સ્વદેશ નીતીની સખ્ત ટીકા કરવામાં આવશે. તેના એક્ઝેક્યુટીવ પુનીયન સરકારના જાતી ભેદના કાયદાની ટીકા કરનારા સાત ઠરાવો છે. પાર્ટીની એકોંગની શાખા એ એવો ઠરાવ મુકયો છે કે: "રૂપ એરીયાઝ એક્ટ દાખલ કરવાના પુનીયન સરકારના નીર્ણય માટે આ કોન્ફરન્સ ઐદ દર્શાવે છે. આ કોન્ફરન્સ માને છે કે આ ધુરામાં ધુરા પ્રકારનો વર્ણ ભેદ છે અને સુધરેલી કોમોએ ટકાવી રાખવા જોઇએ એ સીદ્ધાંતોની વીરૂદ્ધ છે." એ કાયદો અમલમાં આવતો અટકાવવાને ઠરાવ બ્રીટીશ સરકારને યુનાઇટેડ નેશન્સમાં તેમજ બહાર સખ્ત શબ્દો તે સઘળાં પગલાં લેવા સુચના કરે છે.

યુકર્ક ખાતેની શાખા સાઉથ આફ્રિકાની જાતીભેદની નીતી પ્રત્યે અત્યંત અણગમો દર્શાવે છે અને ગ્રેટબ્રિટનના વતનીઓને એવી વર્તણુક કોઇ કરગી જ પણ મુકવામાં નહિ આવે એવું સાફ જણાવી દેવા સરકારને સુચવે છે.

બીજા ચાર ઠરાવો. ગ્રેટબ્રિટનરેટ યુનીયનને નહિ આપી દેવા બ્રીટીશ સરકારને માગણી કરે છે.

આ ચારમાંનો એક ઠરાવ રોધરહેમ શાખાનો છે જે સ્વાઝીલેન્ડ, બસુટોલેન્ડ અને બેચુઆનાલેન્ડ સાઉથ આફ્રિકાને મળવાં જોઇએ એ સાઉથ આફ્રિકાના દાવાને તરછોડી કાઢે છે. અને સુચવે છે કે, એ પ્રદેશોના લોકો સ્વતંત્ર રહતા પહેલાં જો કંઈ પણ હેરફાર ધ્યાનમા હોય તો તેનો અંકુશ યુનાઇટેડ નેશન્સના હાથમાંજ સોંપાવો જોઇએ

એકસલી શાખા ગ્રેટબ્રિટનરેટનો વહીવટ ચલાવવા યુનીયનને નાલાયક ગણી કાઢે છે અને સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રિકાને સાઉથ આફ્રિકાના અંકુશ હેઠળથી ખેંચી લેવાની બ્રીટીશ સરકારને પહેલ કરવા વીનવે છે.

ક્રોયડનનો ઠરાવ જણાવે છે કે સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાનાં હેરેરો જાતીના લોકો, જેઓની ફરીયાદ લેકસકસેસ ખાતે રજુ કરતાં રેવરન્ડ માઇકલ સ્કેહને અટકાવવામાં આવ્યા હતા એ મુદ્દાને એ લોકોને ડો. માલનની સરકારથી સ્વતંત્ર કરીને સુધારવા સરકારને અરજ કરવાનું સુચવે છે.

યુગાન્ડામાં કાકાસાહેબ

જુલાઇ ચોથીના યુગાન્ડામાં શ્રી. કાકા સાહેબ કાલેલકર તથા શ્રી. કમલનયન બજાજના માનમાં શેઠ નાનજી કાલીદાસના પુત્ર શ્રી. ધીરૂભાઇ મહેતા તરફથી ભોજન સમારંભ યોજવામાં આવ્યો હતો. તે પ્રસંગપર આભાર માનતાં કાકાસાહેબે જણાવ્યું કે, શેઠ નાનજી કાલીદાસે બાપુજીનો જન્મ થયો તે ઘર અને ઝુમીપર કીર્તી મંદીર ઉભુ કર્યું છે. આથી તેમનો આભાર માનવો ઘટે. જેઓ હીંદની યાત્રાએ જાય તેઓને આ યાત્રાનું ધામ પણ જોવા મારી નમ્ર અરજ છે. વધુ માં તેઓએ જણાવ્યું કે, મારૂં મુખ્ય કાર્ય ગાંધીજીનું એક સંગ્રહસ્થાન ઉભું કરવાનું છે. આ સંગ્રહસ્થાન દીલ્હી માં સ્થપાશે. સાથે સાથે દરેક ગામમાં ગાંધીજીનું શિક્ષણ આપવા માટે શાળા ઓ સ્થાપવાનું કામ પણ છે. દુનીયાને આજે ગાંધીજીના શિક્ષણની કદી નહતી તેટલી જરૂર છે. હું આશા રાખું છું કે, ઉપર કુપાળી આફ્રીકા કે જ્યાં મહાત્મા ગાંધીએ અહિંસાનો સૌથી પહેલો પ્રયોગ કર્યો હતો તે દુનીયાને માટે એક શીક્ષણનું ઉત્તમ સ્થાન બનશે. આ દેશમાં પણ જુદા જુદા રંગની પ્રજાને વસે છે. તે સર્વે પ્રજા રાષ્ટ્રસંઘને વફાદાર છે. જુદી કોમના લોકો શાંતીથી અને મૈત્રી ભર્યા સંબંધથી કેમ રીતે રહી શકે એ દુનીયાને બતાવવાનું તમારા હાથમાં છે. મારા બે મહીનાના આ દેશના સહવાસથી મારો આ વીચાર અસ્થાન નથી જણાયો પણ વધુ દ્રઢ બન્યો છે મારા દેશના લોકો સારૂં કમાય છે અને ખર્ચે પણ છે. અને આફ્રીકન મીત્રો એ જણાવ્યું છે કે, તેઓને હીંદીઓ પાસેથી ઘણું શિખવાનું મળ્યુ છે, પણ હું માનતો નથી કે, 'આપણે હીંદીઓએ આફ્રિકનોને સુધારવાનો કરો પ્રયત્ન કર્યો હોય. તેથી આ વખાણથી આપણે ગર્વ લેવાને કશું કારણ નજર હોય. જીવનના દોષની ટીકા કરવા કરતાં આપણે આપણીજ ટીકા કરવી યોગ્ય માનીયે. પણ આફ્રીકનોએ ગાંધીજીના શિક્ષણની સંસ્થામાં જોડાવાની મરજી બતાવી છે. આથી મને ઘણો આનંદ થયો છે.' ગાંધીજીનું શિક્ષણ મેળવવાની ઇચ્છા આજે દુનીયાના ખુણેખુણામાં જણાય છે. આવી સંસ્થાઓમાં એક બે આફ્રીકનોને દાખલ કરવાને હું પ્રયત્ન કરી રહયો હું. હિંદની સરકાર તરફથી પણ આફ્રીકન વિદ્યાર્થીઓને હીંદમાં શિક્ષણ મેળવવાનો લાભ આપવામાં આવ્યો છે. અને તેનો ફાયદો આફ્રીકનો પુર્ણ લે છે. એક વિદ્યાર્થી કે જે આ લાભ પામ્યો છે તે દીલ્હી યુનીવરસીટીમાં પાંચમો નંબર ધરાવે છે. આ વિદ્યાર્થીઓના બારામાં હું કહેવા ધરાવું છું કે, તેઓએ અહીના હીંદના ગ્રેજ્યુએટને પત્ર લખી જણાવ્યું છે કે, હીંદમાં લોકોએ એમને કદી અસવડ જણાવવા દીધી નથી. આ પત્રો પરથી જણાય રહયા છે કે, આ વિદ્યાર્થીઓ ઉચ્ચ નીચની ભાવના વગર તેઓ હીંદના વિદ્યાર્થીઓ સાથે ભળી ગયા છે. ઘણા અંગ્રેજ વીદ્યાર્થીઓ સાથે વાતો કરી હું જાણી શકયો છું કે આવા વાતાવરણમાં ભણવાથી તેઓને પણ ઘણો લાભ થયો છે. આ એક આશાનું કીરણ છે. હીંદીઓ, યુરોપીયનો, અને આફ્રીકનોએ ભેગા થઇને કાર્ય કરવું જોઇએ. આફ્રીકનોમાં આશા અને દ્રઢતા હોવાથી મારી ખાત્રી છે કે, આથી એમના સવાલનો ઉકેલ આવી શકશે. દુનીયા આજે એવી જગાએ ઉભી છે કે, કયારે ભાંગી તુટી જશે તે સમજી શકાતું નથી. તેથી આપણે ચેતતા રહેવાની જરૂર છે. ઉચ્ચ નીચની ભાવ ના આપણે સદંતર ભુંસી નાખવી જોઇએ. હીંદુસ્તાનની અહીંસાની ભાવ નાથી જ દુનીયા બચી શકશે. અંતમાં તેઓએ કહ્યું કે, ૧૯૨૮ આફ્રીકામાં ગાંધી રમારક વીદ્યાપીઠ બાંધવાનો વીચાર વહેતો મુકાયો છે. હીંદીઓએ આપસ આપસના ઝગડા કોરે મુકી આ સંસ્થા બાંધવાનું કાર્ય શરૂ કરવું જોઇએ. આ સંસ્થામાં ગોરાઓ, હિંદીઓ, અને આફ્રીકનો સાથે કામ કરી શકશે. આવી સંસ્થાને માટે લોકો આતુર છે.

વિવિધ સમાચાર

રશીયા યુદ્ધ નથી ઇચ્છતું

પંડીત નેહરૂએ રશીયા અને અમેરીકાને કોરીયાના બારામાં જે સંદેશાઓ મોકલ્યા હતા તેમાં કરેલી સુચનાને દુનીયાનો મોટો ભાગ આવકારે છે. યુનાઇટેડ નેશન્સના જનરલ સેક્રેટરીએ એક સંદેશામાં જણાવ્યું છે કે, હીંદના વડા પ્રધાનના આ પગલાંને સાથ એમના માનમાં વધારો થયો છે. પેરીસના છાપાઓએ આ સુચનાને વધાવી લીધી છે. ચોરસોમાં હીંદના એલચી ડો. રાધાકૃષ્ણન એક નીવેદન બહાર પાડી જણાવે છે કે, રશીયામાં પંડીત નેહરૂ ની સુચનાને જે આવકાર મળ્યો છે તે ઘણો સંતોષજનક છે. સર રાધા કૃષ્ણને વધુમાં જણાવ્યું છે કે, અહીની પ્રજાની એવી ઇચ્છા છે કે કોઇપણ દેશ વચમાં પડીને દુનીયાને ત્રીજા યુદ્ધથી બચાવી લે

ત્રીજું યુદ્ધ અટકાવો

જુલાઇ ૧૯મીના "વોશીંગ્ટન પોસ્ટ" પોતાના અગ્રલેખમાં લખે છે કે, ઘણા લોકો એમ માને છે કે પંડીત નેહરૂના આ પગલાંથી ફકત કોરીયાનો બળવો શાંત થશે પણ તેમ નથી. એમનું આ પગલું દુનીયા ત્રીજા યુદ્ધના રાક્ષસના જડબામાં ન જઇ પડે તે માટે છે. આ પગલાંની કીમત ઓછી આંકવી ન જોઇએ કારણ કે, એશીયામાં પંડીત નેહરૂનું વજન ઘણું પડે છે.

ઇચ્છત દક્ષિણ આફ્રિકાના સવાલ પર

દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકારની ઇલાય દારશાની કરકારની ઇલાયદારપણાની નીતીની ટીકા કરતાં ઇજીપ્તના વડા પ્રધાન નાસર પાશા એક નીવેદન દ્વારા જણાવે છે કે, દક્ષિણ આફ્રીકામાં બીનગોરાઓપર જે જુલમ થઇ રહયો છે તેવો બીજા કોઇ દેશમાં નથી થતો. માનવ જાતના ઇતીહાસમાં આ રંગ ભેદની નીતી એક શરમાવનારી પ્રકરણ છે. હું ઇચ્છું છું કે, આ નીતીનો અંત લાવવા દુનીયાના દેશોએ મક્કમ પ્રયત્ન કરવો જોઇએ.

બ્રીટનનો ઇલાયદારપણાની નીતીને ટેકો નથી.

જુલાઇ ૧૨મીના બ્રીટનની હાઉસ ઓફ કોમન્સમાં જણાવાયું હતું કે, દક્ષિણ આફ્રિકાની ઇલાયદારપણાની નીતી ને બ્રિટનનો ટેકો સહકાર નથી. કોન્ઝરવેટીવ પક્ષના સભ્ય સર હેન્રી કહ્યું હતું કે, દક્ષિણ આફ્રીકામાં ગોરા ઓને પુર્ણ હકો છે. ઇલાયદારપણાની નીતી કોઇ નવી નથી. ફકત નામ જુદું છે. આનો વીરોધ કરતાં મીનીસ્ટર ઓફ સ્ટેટ ફોર કોલોનીસ શ્રી. જેન ડકેલે કહ્યું કે, સર હેન્રીના વીચારો એમના પક્ષને શોભે તેવા નથી. અંતમાં તેમોએ જણાવ્યું કે, હું ભાર પુર્વક કરી જણાવું છું કે દક્ષિણ આફ્રીકાની કોળા નીતીને બ્રીટીશ સરકાર તરફથી કશુ ઉશ્કેરણ આપવામાં નથી આવ્યું.

—દુનીયામાં સૌથી ગોટામાં ગોટુ આફ્રિકન અંબાતાંમાં છે તેનું વર્તણ ૧૪ ફુટ છે. તે વર્ષની ગાર સો મણ કરીઓ આપે છે.

કમનસીબ કોરિયા

ગયા ઉનાળા આખા રીકાથી ખતરાનાક રાજકારણે પોતાની સામ્રાજ્યવિસ્તાર ની અભિલાષા સંતોષવા કોરીયાને એક કમનસીબ દેશ બનાવ્યો છે. પહેલાં મંચુરીયામાં એને શાંતિ જંપવા દીધી નહીં. પછી રશિયાને એને છતી લીધું અને ત્યાંના લોકો સાથે પારકી વતોય કર્યો અને એની સાધનસામગ્રીનો પોતાના સ્વાર્થ ખાતર લાભ ઉઠાવ્યો. જાપાનની હારથી કોરીયાની પ્રજા પણ પોતાના કોઇ ગુનાના વીનાજ બીજેતા દેશોની મુસાફી તળે આવી. આ પ્રજાઓએ તેમના પોતાના રક્ષાર્થી કેતુઓ મારે દેશના બે ભાગમા પાડવા અને બંનેમાં એકબીજાથી મેળ ન ખાય એવાં રાજ્યતંત્ર સ્થાપ્યાં. આ બધું કોરીયાની પ્રજાની સંમતિ વીના જ થયું. ગયા સદીમાં જો આ રાજ્યોએ એ દુરમનો પર આવો વીજય મેળવ્યો હોત તો વધુ બાજે અમેરીકાએ ગ્રીસીપાર્ટાની પેઠે જાપાન અને દક્ષિણ કોરીયાને અમેરીકા સાથે જોડી દીધાં હોત. એવી જ રીતે ઉત્તર કોરીયાને સોવીયેટ રશીયાએ પોતાના રાજ્ય સાથે જોડવી દીધું હોત. પરંતુ આ સદીમાં જે નવા નૈતિક વીચારો પેદા થયા છે તે સામ્રાજ્યવાદી પ્રાદેશિક વીસ્તારને પસંદ કરતા નથી; અને સામ્રાજ્યવાદી એને અનુકુળ પડે તેના કરતાં તે વીચારો વધારે લોકપ્રિય બન્યા છે. લોકશાહી સામ્રાજ્યવાદીઓ મુસોલીની અને હિટલરની જેમ પાકથી નીષ્ફાસ્ત્તાથી આ વીચારોની ઉપેક્ષા કરી શકતા નથી. તેથા તેમણે ઢંકી માજોનો આશ્રય લીધો છે. જર્મની, જાપાન અને કોરીયાને કોઇ અકુદ્ર દેશો સાથે જોડવી દેવાને બદલે તેમને 'ન્યુટ્રેલ' વીચે મુકવામા આવ્યા, અને આ વ્યવસ્થા ક્યાં સુધી ત્યાંની પ્રજાને તેનો વહીવટ પાછો સોંપવાનું તેમને અનુકુળ ન લાગે ત્યાં સુધી ચાલુ રહે એમ કહ્યું.

જર્મની અને કોરીયાના બારે ભાગલા પાડવામાં આવ્યા ત્યારે એ તો સ્પષ્ટ નાહુમ હતો જ કે તે દેશોની પ્રજાને આવા ભાગલા જરાયે ફાવે એમ નથીતું. તે દરેક એક જ પ્રજા છે, તેમની ભાષા, ધર્મ અને વીચારો— બાપના વગેરે એક છે, પરરાજ્ય પહેલાં તેઓ એક હતા અને ત્યાર પછી એક રહેવા ટેવાયલા હતા. કોરીયાની પ્રજાની બાબતમાં તો એ સ્પષ્ટ છે કે તેમણે જાપાનમાં રાષ્ટ્રભુક્તી થી ભાગ લીધો નહોતો; તેમના માલીક જાપાનને કારણે તેઓ પરાધીનમાં સંડોવાયા હતા. એ સંપુર્ણપણે સ્પષ્ટીતી હકીકત હતી કે રશીયા અને કહેવાતી લોકશાહીઓ આ-દુનીયામાં માનવનું કલ્યાણ કયે રસ્તે સાધી શકાય તે વીશે જુદા જુદા ખ્યાલો ધરાવે છે. એ પણ એટલી જ સ્પષ્ટીતી વાત હતી કે રશીયા અને લોકશાહી રાજ્યો જેમજેમ કરીને જર્મની, ઇટલી અને જાપાનને હરાવવા માટે એક થયાં હતાં. પરંતુ અંદરોઅંદર તો તેમની વચ્ચે હરીફા દુરમનના જેટલું જ વેર હતું. વાસ્તવ માં તેમનો સંબંધ તાંદરાને હરાવવાને એકત્રિત થયેલા સાપ અને નોળીયા જેવો હતો. વાંદરો હાર્યો તેથી 'હવે સાપ અને નોળિયાએ પોતાનું જુનું વેર કરીથી શરૂ કર્યું' છે.

અમેરીકાની આગેવાની નીચેની લોકશાહીઓ અને રશીયાની આગેવા ની નીચેના સામ્યવાદી દેશો વચ્ચે દુરમનાવટ છે એ ખુલ્લી વાત છે. સોવીયેટ રશીયાને લાગે છે કે દુનીયા ને નવો જીવનમાર્ગ બતાવવાનું કામ તેણે કરવાનું છે. રાજ્યતંત્રના ખિસ્તી મીશનરીઓ અને રાજ્યતંત્રના મુસલમા નોની પેરે સામ્યવાદીઓ માને છે કે દુનીયા પાસે જો સામ્યવાદી જીવનરીતી સ્વીકારાવીશું તો જ કલ્યાણનો ઉઘારો થશે. વળી, સામાન્ય ધર્માધ ઝનુની ઓની પેરે જ સામ્યવાદીઓ પણ સાધનની શુદ્ધિમાં માનતા નથી, પરંતુ પોતાનો ધ્યેય સિદ્ધ કરવાને બધા પ્રકાર ની યુક્તિઓ અજમાવવાનું મંજુર કરે છે. બીજી બાજુથી લોકશાહીઓ ને લાગે છે કે સામ્યવાદનો ફેલાવો થવાથી તેમનાં સુખસગવડને ધક્કો પહોંચશે. લોકશાહીઓમાંથી કેટલાક દેશો બહુ શ્રીમંત અને આબાદ થયેલા છે. તેમણે પોતાનું રહેણીનું ધોરણ ઘણું ઉંચે ચડાવી દીધું છે કે તેમને તેમના પોતાના દેશના જ ગરીબો માથેથી તેમની સંપત્તિની સાવ સમાન નહીં તો ન્યાયોચિત રીતે સરખી વહેચણી કરવાની લોભ તોયે તેઓ આજનું પોતાનું જીવનધોરણ નભાવી શકે એવી શક્યતા નથી. દુનીયાના-ગરીબ દેશો સામે તેમની સંપત્તિ વહેચવાની વાત તો કલ્પનામાં પણ ઉતરે એવી નથી. અને સામ્યવાદી વીચારોનો ફેલાવો થાય તો છેવટે આ બંને વસ્તુ કરવી પડે. આમ જોઇ જોતા ગુલતા ઉપદેશો રશીકારતા પોતાનો ધર્મો ભ્રષ્ટો રહેશે એવી ફ્રસ્ટ્રેશન પુરેપુરીનો અને તેમના મળતીયા ઓને ધાસ્તી લાગે છે. તેથી આ દેશોની સ્થિતિ છે. તેઓ જાણે છે કે તેમની આજની સમૃદ્ધિ નૈતિક રીત વાજબી નથી. પરંતુ તેઓ એ બાબતી રાખવા માગે છે અને તેમને લાગે છે કે હજુ નવા વીચારના બળને કચડી નાખવાનો મોકો છે ત્યાં સુધીમાં તેમણે તેમની બધી તાકાત અને સાધનસામગ્રી એકત્રિત કરવી જોઇએ તેમને પણ સાધનશુદ્ધિની પરવા નથી. તેઓ પણ સાધનસંપન્ન અને જંગી બળ છે, અને તેમ લાગે છે કે તેમની પાસે રશીયા કરતાં ચડી જાય તેવાં વીનાશક શસ્ત્રો છે. તેથી રશીયા અત્યંત મજબુત બની જાય તે પહેલાં જ તેઓ સામ્ય વાદી સત્તાઓ સાથે કટ્ટરો વહોરી લેવા તત્પર છે. આમ બંને પક્ષ બાકી સળગવાની રાહ જોઇને જ બેઠા છે. કોઇ બહાનું મળવું જોઇએ, કોરીયા અને જર્મનીમાં આવું બહાનું સહેલું મળે એવું છે. કોરીયાએ તો તે હવે આપી જ દીધું. જર્મનીમાં પણ આવું કશિક થાય તો ના ન કહેવાય. એમ પણ બને કે દક્ષિણ કોરીયા અને જાપાનના રક્ષણ માટે સોવીયેટ કબજા તળેના જર્મની પર આક્રમણ કરવાની જરૂર પણ તેમને દેખાય.

બહિત વીશ્વયુદ્ધ પહેલાં લોકશાહીઓ એ રશીયા વીરૂદ્ધ હસીવાદી અને નાઝીવાદી દેશો સાથે પાપમૈત્રી કરી. પછી યુદ્ધના આરંભમાં જર્મની-ઇટલી વગેરે ધરીસત્તાઓએ લોકશાહીઓને કચડી નાખવાને રશીયા સાથે અપવિત્ર જોડાણ કર્યું. પરંતુ યુદ્ધ પોતું આગળ વધ્યું તેવામાં જ તેમની વચ્ચે ની મેલી મૈત્રી તુટી પડી અને ધરીસત્તા ઓ સામે લોકશાહીઓ અને રશીયા વચ્ચે અપવિત્ર જોડાણ થયું. યુદ્ધને અંતે ધરીસત્તાઓ પડી અને લોકશાહી ઓ અને રશીયા પોતાની પુરાણી દુરમનાવટ આણુ કરવાને સ્વતંત્ર બન્યાં. આ ત્રણે જુથમાંથી દરેક, એક પછી એક, માનવતા સામે પાપ કર્યું છે, અને કોઇને હજુ પશ્ચાતાપ થતો નથી. દરેક હજુ એ જ ગુનો ફરીથી કરવા ને આતુર છે.

આ સ્થિતીમાં ભારત સહિત એશીયા ના દેશોનું કયાં સ્થાન છે? આપણા બધા દેશો અતિ વસ્તીવાળા, અત્યંત ગરીબ, અત્યંત પછાત છે; અંદરો અંદર ખુબ ડિસઅગ્રિ છે. આપણે બહુ સુતા રહ્યા છીએ અને યુદ્ધમાં આપણું ગૌરવ અને અત્યંત શોષણ થયું છે; આપણે માંડ ઉપરમાંથી ઉઠી રહ્યા છીએ અને હજુ પુરા જાગ્રત થયા પણ નથી. આપણો ઉઘારો શેમાં રહ્યો છે તે વિશે આપણે મુંઝાયેલા છીએ. કેટલાક મદદ માટે લોકશાહી તરફ, બીજા રશીયા તરફ આશાની નજરે જુએ છે. કેટલાક એકેમાં બહુ મુદ્દા કાઢતા નથી, પરંતુ તે સાથે જ તેમને પોતાના વીચાર અને સ્વતંત્ર રસ્તાનું છે એની ખબર નથી. ભારતમા ગાંધીજીએ એક નીશ્ચિત રાહ બતાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો, પરંતુ આ બધા લોકોની સ્થિતિ પણ હજુમુંઝાયેલી છે.

ગાંધીજીએ બતાવેલા માર્ગની વાત કરતા રહીએ તોપણ અટલું નક્કી છે કે જો લોકશાહી દેશો આજની મુડીવાદી આર્થિકરચના બાબતી રૂઢીના અને જનતાની સ્થિતીનો ખ્યાલ કર્યા વીના પોતાને મન હાથે એટલું પોતાનું જીવનધોરણ ઉંચે ચડાવવાની સ્વતંત્રતા અને સમરક્ષ સલામત રાખવા ઇચ્છતા હોય તો એશીયાના લોકો એ વસ્તુ લાંબો વખત સહી લેવાના નથી. મુડીવાદી વ્યવસ્થા જે પોતાની મેળે પોતાનું વીસર્જન કરવાને જાગી અને ઉત્તરોત્તર એક પછી એક પગલાં નહીં ભે તો સમે તેવી મજબુત અને આપખુદી સત્તા માટે પણ સમસ્ત એશીયામાં સામ્યવાદનો જુવાળ અટકાવવાનું અશક્ય છે. આખું સામ્યેરીયા અને આખું મીન તેમ જ ઉત્તર કોરીયા સામ્યવાદી બન્યાં છે, ભારત અને દક્ષિણ-પુર્વ એશીયા સામ્યવાદની અસરથી સાવ મુક્ત નથી; બલકે દરરોજ એની અસર વધતી-જાય છે. તે સંજોગોમાં દેખીતી લોકશાહીના અંચળા નીચે લોકોનું શોષણ કરનારી વ્યવસ્થા લાદીને અમેરીકા દક્ષિણ કોરીયાની પ્રજાને કેવી રીતે સંતોષી રાખવા ધારે છે? લોકશાહીઓ જો એમ માનતી હોય કે એશીયામાં રશીયાને ના કાબાદાબાથી જ માત્ર સામ્યવાદ ફેલાય છે અથવા તેઓ મોટી મોટી લોનો અને ચીજો આપીને સામ્યવાદને ખાળી શકશે એમ માનતા હોય તો મને લાગે છે કે તેઓ બાજે ભુલ કરી રહી છે. સામ્યવાદ ફેલાય છે કારણ કે એશીયા ગરીબ છે, ભુખે મર છે, તેનું નીદંય શોષણ થયું છે, તેની બાદ વસ્તી છે અને પોતાની સ્થિતીનું એને ભાન થયું છે; ઉપરાંત પોતાને જ ઘેર બાદલી ઘરણ દરિદ્રતા છતાં તેઓ એવા મુદ્દીભર માણસો જુએ છે, જેઓ અઢળક ધનદોલતમાં આળોટે છે, જેઓ નીદંય બનીને સ્વાર્થ સાધવા માં પડયા છે અને જેમણે સરકારો પર કાબુ કરી લીધો છે.

સંભવ છે કે રશીયાને કચડવાનું યુરોપની લોકશાહીઓ અને અમેરીકા માટે અશક્ય ન હોય પરંતુ એવી મુસ્કેલીનો અંત આવનારો નથી. સામ્યવાદમાં જેટલો તત્વનો અંશ છે તે તેમના પોતાના દેશમાં જ તેનું કરી માથું ઉંચું કરવાને બહુ મથે. સામ્યવાદનો સાચો જવાબ મુડીવાદી અર્થ-વ્યવસ્થાનું સ્વેચ્છાએ વીસર્જન કરવાનો, પોતાનું ઉંચું જીવનધોરણ ઘટાડવાનો અને અતિ વસ્તીવાળા દેશોના લોકોને પૃથ્વીના ખાલી પ્રદેશોમાં વસવાનું આમંત્રણ આપવાનો છે.

આ સીવા પણ સા માટે અમેરીકા અને રશીયાએ એકબીજા પક્ષને પૈસા, શસ્ત્રો અને નીષ્ણાતો પુરાં પાડવાં જોઇએ! ખરેખર તેમની ઇચ્છા જો દુનીયામાં શાંતી સ્થાપવાની હોય તો તેમણે દરેક પ્રશ્ન ની ગુણ એ કરવી જોઇએ કે તેમણે વીનાશક શસ્ત્રોનો વેપાર બંધ કરવો અને કોઇ પણ જાહેરના દેશમાં પોતાના નીષ્ણાતો

મેકલ્યા નહીં. રશીયા અને અમેરીકા કોરીયા અને જાપાનમાંથી પોતાનાં સૈન્યો, નીષ્ણાતો વગેરે બધને બહાર નીકળી જાય અને વીદેશી સત્તાની દરમીયાનગીરી વીના કોરીયાની પ્રજાને પોતાનો ઝઘડો પતાવવા દે. બંને કોરીયાની સત્તાઓ તેમની કૃત્રિમ સીમાડાની અંદર રહે એ ઉપાય બાકી જ સહુ નીવડે એવો છે. જેની જરૂર છે તે તો દેશનું એકીકરણ કરી ને કૃત્રિમ સીમાને નાબુદ કરવી તે છે. મોટી સત્તાઓ જો એશીયા (જેમાં અલબત્ત ભારતનો સમાવેશ થાય છે) ના લોકો પ્રત્યે દુર્ભેચ્છા ધરાવતી હોય તો તેમણે કુદરતી રીતે-જે એક છે તે દેશના ભોગનું ભાગલા પાડવાની આ નીતિ સદાને માટે છોડવી જોઈએ. પેલેસ્ટાઇન, કાશ્મીર, હૉંગ, ઈન્ડોનેશીયા અને કોરીયાની પ્રજા એ દરેક ભાગલાનો પુરો સ્વાદ ચાખ્યો છે. મોટી સત્તાઓ આ દેશોના લોકો વચ્ચે એકતા પેદા કરવામાં પોતાની બુદ્ધિનો ઉપયોગ ન કરી શકતી હોય તો તેમણે આ દરેક પ્રદેશના લોકોને તેમનાં ભાગ્ય અને શક્તિ પર છોડવા જોઇએ તેઓ બીજી કોઇ વસ્તુ કરી શકે એમ ન હોય તો. ભલે તેઓ અંદરોઅંદર લડી લે. યુનોએ દેખાવ ની શાંતી નહીં પણ કુદરતી એક પ્રદેશના લોકો વચ્ચે એકતા નીર્માણ કરવા જ અંદર પડવું જોઇએ. જે આ તેનાથી ન કરી શકાતું હોય તો તે કુદરતી પ્રદેશની અંદર જ એ હોંસાતોંસી મર્યાદિત રહેવા દે. આ તો જ શકય થાય જો મોટી સત્તાઓ એશીયા બાકી કરીને બાકી બધા અને ઝઘડતા દેશોને શાંતી અને માણસો બાપવાનો ધન્કાર કરે.

—દીનેશચન્દ્ર મણીલાલ.

કોરીયા

કોરીયાની વસ્તી આશરે ૨ કરોડ ૩૦ લાખની છે. જાપાનની શરણાગતિ પછી ૩૮ ઉત્તર અક્ષાંશે તેના ઉત્તર કોરીયા અને દક્ષિણ કોરીયા—એમ બે ભાગ પાડવામાં આવ્યા. ઉત્તર કોરીયાનું મુખ્ય શહેર પ્યોંગયાંગ અને દક્ષિણ કોરીયાનું સેઓલ છે. જાપાન શરણે આવ્યા પછી ઉત્તર ભાગ સોવીયેટના કબજા તળે અને દક્ષિણ ભાગ અમેરીકા ના સૈન્ય તળે હતો. ઉત્તર કોરીયાના પ્રદેશમાં વધુ ઉદ્યોગો ખીલેલા છે કોલસાની ખાણો, લોઢું અને પોલાદ ની મીલો અને પાણીમાંથી વીજળી ઉત્પન્ન કરનારાં કારખાનાંઓ છે. દક્ષિણ કોરીયા મુખ્યત્વે ખેતીપ્રધાન છે. ઉત્તર ભાગમાં ૫૭ વીસ્તાર છે અને ૭૦ થી ૮૦ લાખની વસ્તી છે, દક્ષીણ માં દોઢથી પોણા બે કરોડની વસ્તી છે. તેથી એ બીલકુલ દેખીતું છે કે બહુ જ ઢંગધડા વીનાની રીતે દેશના ભાગલા પાડવામાં આવ્યા છે; કારણ કે બંને ભાગ વચ્ચે સુદ્રઢ પણ મર્યાદ થાય તો કોરીયાની સમસ્યા પ્રશ્ન બારે અસ્તમાં મુકાય જાય.

બધા રાજદ્વારી પક્ષોમાં સામ્યવાદી પક્ષ સૌથી વધુ વ્યવસ્થિત અને પોતાના ઉદ્દેશોમાં સ્પષ્ટ છે. યુદ્ધ પુરું થતાં લાલ લશ્કરના આશ્રય નીચે સામ્યવાદી ઓનો એક મોટે રાજકીય પક્ષ ઉભો થયો.

જાપાનની શરણાગતિ પછી ૩૮ ઉત્તર અક્ષાંશની સરહદ બનાવીને કોરીયાના જે બે ભાગલા પાડવામાં આવ્યા તેમાં લશ્કરી ગણતરી મુખ્ય હતી. કોરિયાના રાષ્ટ્રવાદીઓએ સ્વાભાવીકપણે ધીમાપું કે દેશના આ ભાગલા સમય જતાં ભુંસાઈ જશે અને એકીકરણ થશે. આ માન્યતા માં સામ્યવાદીઓ અને રાષ્ટ્રવાદીઓ એક હતા; બંનેનો એ માટે બંનેના ઉદ્દેશો સાવ અલગ હતા. સામ્યવાદીઓએ કોરીયાના એકીકરણથી દેશભરમાં સામ્યવાદીઓનું વર્ચસ્ વધવાની શક્યતા જોઇ. રાષ્ટ્રવાદીઓએ બીજી બાજુથી તેમાં રાષ્ટ્રીય અને લોકશાહી ભાવીકાંક્ષાઓની સાંપ્તિ જોઇ.

કોરીયાની લડાઈપર આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસ

સાઉથ આફ્રીકાના નેટીવોની રાષ્ટ્રીય સંસ્થા આફ્રિકનનેશનલ કોંગ્રેસ ની નેશનલ એકઝેકયુટીવ કમીટીએ કોરીયાની લડાઈપર પોતાની વલણ વીષે નીચે પ્રમાણેનું જાહેર નીવેદન કર્યું છે:-

કોરીયાની પરિસ્થિતિ આજે દુનીયા ભરમાં વિવિધ ટીકાઓનો વિષય થઇ પડી છે અને કરોડો લોકોપર સંકટ નાંખનારાં એક વિશ્વ યુદ્ધમાં ફાટી નીકળે એવો ભય પ્રવર્તી રહ્યો છે

આ પરિસ્થિતિ ઉભી થઇ ત્યારથી ઓંશી લાખ નેટીવોનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવનારી આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસની કોરીયાની લડાઇ પ્રત્યે કેવી વલણ છે તેની ઉપરા ઉપરી તપાસ થઇ રહી છે એ તપાસના જવાબમાં અને પોતાની સ્થિતિ સ્પષ્ટ કરવા આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસ નીચે પ્રમાણે જણાવવા ઇચ્છે છે:

(૧) હાલની લડાઇનું મુખ્ય કારણ, ૧૯૪૫ ની સાલમાં મીત્ર રાજ્યોએ જાપાનને હરાવ્યા બાદ જ્યારે કોરીયા જે જાતીય, આર્થિકદ્રષ્ટિએ એક હતું તેના બે ભાગલા પાડી પ્રત્યેકને એક પરદેશી રાજ્યને માટે એક લશ્કરી થાણું બનાવવા આપ્યું તેનાપરથી ઉપસ્થિત થયું છે.

(૨) યુનાઇટેડ નેશન્સના ખરીતાને અંગે ઉપસ્થિત થયેલી કોઇ પણ પરિસ્થિતિમાં, પોતાનો સ્વાર્થ રહેલો હોય તેવાં કોઇ પણ દેશોના અસાધારણ દબાણ વીના સ્વતંત્રપણે વચ્ચે પડવાનો યુનાઇટેડ નેશન્સને હક છે એ વસ્તુનો આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસ જો કે સ્વીકાર કરે છે પરંતુ યરટીએઇટય પેરેસ્ટ્રોઇકાને કોરીયાના બે જુદાં રાજ્યોમાં ભાગલા પાડનારી સરહદ તરીકે સ્વીકારવાનો કેવળ આગ્રહ રાખવાથી કોરીયામાં કાયમની શાંતી સ્થપાય એમ તે માનતી નથી.

(૩) તેમ છતાં સીકયોરીટી કાઉન્સીલે સાઉથ આફ્રીકા સહીત સભ્ય રાજ્યોને કોરીયામાં લશ્કર મોકલવા અરજ કરી છે. કહેવાની જરૂર રહેતી નથી કે એ અરજ આફ્રિકન લોકોને કહેવામાં નથી આવી પરંતુ સાઉથ આફ્રીકાના નાગરીકો તરીકે જેઓને સ્વીકારવામાં આવ્યા છે તેઓને પોતાની સરકારદ્વારા કરવામાં આવી છે, તેમ છતાં સાઉથ આફ્રિકાની સરકાર, જેણે બ્રીન-યુરોપીનો પરની બાતની દમનનીતીથી દુનીયાને પોતાની પીઠ કરી દીધેલી છે, તે જેજ બ્રીન-યુરોપીયનોને કોરીયાના કતલખાનામાં સાઉથ આફ્રીકાના લશ્કર તરીકે મોકલીને પોતાની ઝુમાવેલી પ્રતિષ્ઠા ફરી મેળવવાનો પ્રયત્ન કરે એ અસંભવીત નથી. પરંતુ પોતાની માતૃભૂમીમાં એટલાં જ ખરાબ એપાર્ટહેઇડ (અલગવાદપણાની નીતી) ની સામે લડવાનું રહ્યું છે ત્યાં કોરીયામાં કોમ્યુનીઝમ સામે લડવાને સરકાર આફ્રીકનોને શી રીતે હાકલ કરી શકે.

થોડી ગત બન્ને વિશ્વયુદ્ધોમાં વખતે સાઉથ આફ્રીકાની સરકારે પોતા ની આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રતિષ્ઠા સ્થાપવાને આફ્રીકનોની મદદ માટે હાકલ કરી હતી અને એ બન્ને પ્રસંગે તેઓએ પોતાની સેવાઓ અને પોતાના જાન અર્પ્યાં હતાં, તેમ છતાં દુઃખદ બીના એ છે કે એ પ્રસંગે તેઓએ આપેલા ભોગોનો સાભાર સ્વીકાર કરવાનું તો બાજુએ રહ્યું પરંતુ રહેવાના ઘરો અને ન્યાયી વર્તણુક મળવાના જે વચનો આપવામાં આવ્યાં હતાં તેને બદલે તેઓને તુટ્યાં ફુટ્યાં ઝુંપડાઓમાં અને કેદખાનાઓમાં વાસ કરવો પડે છે અને તેઓ પ્રત્યે ધાતકીપણું જોર ભાવો પાડવામાં આવે છે. હકીકતમાં છેલ્લાં યુદ્ધમાં સામેલ થયા બાદ આફ્રીકનોની સ્થીતી એટલી ગંભીર થઇ પડેલી છે કે ૧૯૩૯ અને ૧૯૪૫માં તેઓના જનનો ભોગ આપવાને જે કારણ હતું તો આજે ખુદ આફ્રીકામાં જ તે આપવાનો અનેક ગણું વીશેષ કારણ છે.

૨૦૦૬નું પંચાગ

ગુજરાતી ગ્રેસ ના મોટા નવ વર્ષના પંચાગ

કીમત ૩,૬

કન્ટ્રીના ગ્રાહકો:— અન્ય સ્થલેથી માલ મંગાવતા પહેલાં, અમને એક વખત તક આપી ખાત્રી કરી જુઓ:— મરી-મસાલો, કોર, કરીયાણુ, દેશી ઘર-વપરાશ દવાઓ, હવન-પુજા-તેમજ લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો-દેશી ચુડીઓ, બનારસી સાડીઓ ઇત્યાદી, સર્વ વસ્તુઓ કીફાયત ભાવે. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ અમારો મુદ્રાલેખ છે." ૩૦ વર્ષની ડરબનમાં સુપ્રસિદ્ધ દુકાન:—

એડ્રેસ: ૧૧૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.

પરષુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.

વિવિધ

અરવીંદ ઘોષનું સ્મારક

ઓગસ્ટની ૧૫ મીનો દિવસ હીંદનો સ્વાતંત્ર્ય દીન છે અને તેજ પ્રસંગે શ્રી. અરવીંદ ઘોષનો ૭૮ મો જન્મ દીન છે. તે પ્રસંગે પશ્ચિમ બંગાલની સરકાર ને અલીપુર જેલમાં પુરવામાં આવેલી. આ જેલમાં ઇતીહાસીક બોંબ કેસ થયો હતો. પ્રેસીડેન્સી જેલ જોવાં શ્રી. અરવીંદ જેટા તરીકે હતા ત્યાં એક આરસપાહાણની તકતી મુકવામાં આવશે. (ઇતીહાસીક બોંબ કેસમાં શ્રી. અરવીંદ પણ એક આરોપી તરીકે હતાં.)

હિંદમાં ઇદનો તહેવાર

હીંદના જુલાઇ ૧૭મીના મુસ્લીમો એ એક મહીનાના રોજા પછી ૮૯ મણી ખુશાલીથી ઉજવી હતી. દીલ્હી જુમ્મા મસ્જદમાં એક લાખ પચાસ હજાર મુસ્લીમોએ નમાજ કરી હતી. જુમ્મા મસ્જદમાં નમાજ થઇ હતી તેમાં અફઘાનીસ્તાન, ઇજીપ્ટ, ઇરાન પાકીસ્તાન અને દક્ષીના હીંદમાંના પ્રતીનીધીઓ સામેલ થયા હતા. હિંદ માં સરકારી ઓફીસો બેંકો તથા પબ્લીક ઓફીસો ઇદને કારણે બંધ રાખવામાં આવી હતી.

હાંસવાહમાં પહેલાં હીંદી નર્સ

લેહાનીસમર્સના જુના અને જાણીતા વતની શ્રી. એમ. ઇ. નસીરના સુપુત્રી મીસ મરીયમ નસીરી (૩૩ પાર્કલેન, હોર્ન્સલમર્સ, લેહાનીસમર્સ) મેડીકલ અને સરજીકલ નર્સ અને મીડવાઇફ તરીકેનું જ્ઞાન મેળવનાર લેહાનીસમર્સ માં પહેલાંજ બેન છે. મીસ નસીરી એ મેળવેલી સિદ્ધિને માટે તેમજ આ પરોપકારી ધંધો કે જેમની તંદુરસ્તી અને સુખાકારીને માટે ઘણોજ અગત્ય નો છે તે શીખવામાં પહેલ કરી બીજી હીંદી બહેનોને સુંદર દાખલો બેસાડવા માટે તેમને અંતઃકરણથી મુબારકબાદી ઘટે છે.

શરીર શ્રમદ્વારા સમાજ સેવા

ગુજરાત વીદ્યાર્થી મંડળના સભ્યોએ ઉનાળાની રજામાં શરીરશ્રમ દ્વારા સમાજ સેવા કરવાનો આદર્શ અપનાવી તે માટે અંજાર પાસે આવેલા ભૂકંપ ગ્રસ્તોને પસંદ કર્યું હતું. રોજના ૫૦–૫૫ વીદ્યાર્થીઓએ ત્યાંનાં તળાવની હલકટ નીરાશાજનક લોક વેને બોદવાનું કાર્ય રસે કર્યું હતું. આ રીતે ત્રણ અઠવાડીયાં શરીરશ્રમ કરી સેવા બજાવી હતી.

પરચુરણ

—અખિલ હીંદ રાષ્ટ્રીય મહાસભાનું અધીવેશન સપ્ટેમ્બર ૧૨–૧૩ તારીખ ના તાલીક મુકામે ભરાશે.

—જુલાઇ ચોથીના ફ્રાંસના રાષ્ટ્રપતીના પ્રસંગે પંડીત નેહરૂએ એક સદેશો પાઠવતાં જણાવ્યું હતું કે, હું આશા રાખું છું કે, તમારા અને અમારા દેશ વચ્ચે હમેશા સારા મીત્રાચારી સંબંધ રહેશે. દુનીયામાં આઝાદી અને શાંતી સ્થાપવામાં તમારો દેશ પ્રયત્ન કરશે.

—જુલાઇ ૧૭ મીના શ્રી. બી. જી. ખાપરડે અને એસ. એમ. જોષીને છોડી દેવાનો હુકમ હીંદ સરકારે કર્યો છે. શ્રી. ખાપરડે જણાવ્યું છે કે, એક વર્ષ માટે અથવા આવતી ચુંટણી સુધી યા ત્રીજા વિશ્વ યુદ્ધ સુધી હું રાજકારણમાં કરો ભાગ નહીં લઉં.

—જુલાઇ ૨૫મીના રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્ર બાબુએ રાજઘાટને. કોન્સ્ટીટ્યુશન ઓફ મીનીસ્ટરમાં દાખલ કર્યા છે. આ પ્રસંગે વડા પ્રધાન, નાયબ વડા પ્રધાન તેમજ બીજા પ્રધાનો કે જેઓ હાલ દીલ્હીમાં છે તેઓએ હાજરી આપી હતી.

—મહાત્મા ગાંધીજીની જીવન કથા ફ્રેન્ચ આદીવાસ ભાષામાં કરવામાં આવી રહી છે. એ અવસરપર શ્રી. કાકાસાહેબે લોકોને કહ્યું કે ગાંધીજીના આદર્શો મુજબ વર્તન રાખો ગાંધીજી ફક્ત હીંદ ના નથી પણ સારી દુનીયાના છે.

—લેડી માઉન્ટ બેટને નવી દિલ્હીની નર્સીંગ કોલેજને પોતાના ખાનગી નાણામાંથી એક હજાર પાઉન્ડ બેટ આપ્યા છે. આ બેટથી એક વેન લેવા માં આવશે કે જેમાં સ્વાથ્યનું ફરતું રાખી શકાય. આ વેનમાં વીદ્યાર્થીઓ ને સામટામાં લઇ જવામાં આવશે.

—પ્રો. ત્રીવેદી જેઓ ઉચ્ચ આદીકા માં યોગના પ્રયોગો બતાવી રહ્યા છે તેઓએ પોતાની પુર્વ આવક ઉપર આદીકાની ઓછી રકમ કોલેજને આપવાનું જણાવ્યું છે.

—શ્રી. આપા સાહેબ પંત જેઓ ઉચ્ચ આદીકામાં હીંદના એલચી છે તેમને બેલજીયમ રોયલ તથા રૂમાનીઆ હીંદીમાં હીંદના કોન્સેલજનરલ નીમવામાં આવ્યા છે.

—મ્યુનીસીપાલીટીમાં આવેલા ચાલી ટાપુ ની મુલાકાતે જ્યારે પંડીત નેહરૂ ગયા હતા ત્યારે તેમને સોનાની તલવાર ભેટ આપવામાં આવી હતી.

અભીપ્રાય

લુચ્ચા પત્રીકાઓ

હાલ સાઉથ આદ્રીકામાં લુચ્ચા પત્રીકા ઓ ઉપાડ છે, તેમાં પહેલાં કરતાં સુધારો થયો જણાય છે. પરંતુ પેટલીક બાબતો દુર થવાની જરૂર છે. લુચ્ચા પત્રોકામાં ઘરમાંના નાના મોટા બધા નાજા નામો આપવાની કશી આવશ્યકતા જણાતી નથી. ઘરમાં જે વેદીત હોય તેમના નામે બધવા પરણનારના પીતાને નામે કંકોત્રીઓ છપાય અને બીજી બાજુ એનો માટે છપાય અને તેની નીચે ઘરની વદીત બી બાકતીની બધવા પરણનારની માતાની સહી હોય. આ ઉપરાંત બીજવના નામો આપવાની જરૂર રહેતી નથી. લગ્ન ની કંકોત્રીઓમાં કમચે ગૃહીણીનું તો નામજ જોવામાં આવતું નથી. જ્યારે ઘરમાંના બાલના ૮–૧૦ વર્ષના બાળકો ના નામો હોય છે. આ લોતા ગૃહીણીનું શું કશું રસાનજ નથી એ વીચાર આવે છે. બીજી સરળ રીત એ છે કે શ્રીમાન અને શ્રીમતી....ને કંકોત્રી ચોકસાપ અને નીચે સહી પણ એક પુરૂષ અને એક સ્ત્રીની –હોય. જ્યારે પરણનારના માતા પીતાની હોય અને બીજી બાજુ કાર્યક્રમની વાદી હોય. વળી સ્વદેશમાં એમ પણ કરે છે કે જેનેજેનેએ દીક્ષાસે આપ્યો હોય તે સર્વે ને આ પત્રદ્વારા આભાર માને છે.

ઉદ્યોગ પત્રો

લુચ્ચા પત્રીકાઓ

હાલ સાઉથ આદ્રીકામાં લુચ્ચા પત્રીકા ઓ ઉપાડ છે, તેમાં પહેલાં કરતાં સુધારો થયો જણાય છે. પરંતુ પેટલીક બાબતો દુર થવાની જરૂર છે. લુચ્ચા પત્રોકામાં ઘરમાંના નાના મોટા બધા નાજા નામો આપવાની કશી આવશ્યકતા જણાતી નથી. ઘરમાં જે વેદીત હોય તેમના નામે બધવા પરણનારના પીતાને નામે કંકોત્રીઓ છપાય અને બીજી બાજુ એનો માટે છપાય અને તેની નીચે ઘરની વદીત બી બાકતીની બધવા પરણનારની માતાની સહી હોય. આ ઉપરાંત બીજવના નામો આપવાની જરૂર રહેતી નથી. લગ્ન ની કંકોત્રીઓમાં કમચે ગૃહીણીનું તો નામજ જોવામાં આવતું નથી. જ્યારે ઘરમાંના બાલના ૮–૧૦ વર્ષના બાળકો ના નામો હોય છે. આ લોતા ગૃહીણીનું શું કશું રસાનજ નથી એ વીચાર આવે છે. બીજી સરળ રીત એ છે કે શ્રીમાન અને શ્રીમતી....ને કંકોત્રી ચોકસાપ અને નીચે સહી પણ એક પુરૂષ અને એક સ્ત્રીની –હોય. જ્યારે પરણનારના માતા પીતાની હોય અને બીજી બાજુ કાર્યક્રમની વાદી હોય. વળી સ્વદેશમાં એમ પણ કરે છે કે જેનેજેનેએ દીક્ષાસે આપ્યો હોય તે સર્વે ને આ પત્રદ્વારા આભાર માને છે.

અમરેલીમાં લગ્ન

અમરેલના શ્રી. લલુભાઇ ભગવાનજી પરેખના પુત્રી બીમતી સરસ્વતીબેનના લગ્ન દમોરાના શ્રી. વીરજાઇ છગનજી ના પુત્ર શ્રી. રામદાસભાઇ સાથે રવીવાર તા. ૨૩–૭–૫૦ ના રોજ સ્ટીનના સાંથી હોલમાં થયા છે.

કાંકરભાઇ નરેરભાઇ અમીનનું અવસાન

કાંકરભાઇ નરેરભાઇ અમીનનું ટુંક માંદગી બાદ બુધવાર જુલાઇ તા. ૧૯ મીના સેન્ટ એન્સ હોસ્પીટલમાં ૭૦ વર્ષની વયે અવસાન થયું. સ્વર્ગસ્થ નાટાલના જુના વતની હતા. તેમણે પોતાની કારકીર્દી રેલ્વેમાં રોકડી ના હારમર, મીલર અને પ્રોડક્ટસના વેપારી તરીકે કામ કરી હતી અને એ દીશાદીકના લોકોમાં સારી ખ્યાતી મેળવી હતી. છેલ્લાં પંદર વર્ષથી તેઓ ડરબનમાં રહેતા હતા. સ્વર્ગસ્થ ની દફન ક્રીયા બીજે દીવસે બપોરે અમરેલી રમશાન ભૂમીમાં થઇ હતી કે સમયે હજાર વર્ગના લોકોની મોટી સંખ્યામાં હાજરી આપી હતી. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ બે પુત્રો, જેમાંના એક ડરબનમાં સોલીસીટર તરીકે પ્રેક્ટીસ કરી રહ્યા છે, અને બે વિવાહિત પુત્રીઓને શોક કરતાં મુકી ગયા છે. સ્વર્ગસ્થના આત્માને ઇશ્વર ચિરશાંતી બક્ષે. તેમના કુટુમ્બીજનોને ધીરજ અને હીંમત બક્ષે.

કેપટાઉનના શ્રી. બીખુભાઇ, છીબા ભાઇના માતુશ્રીનો સ્વદેશમાં સ્વર્ગવાસ થયો હતો. મરનારના આત્માની શાંતી અર્થે ૧૬–૭–૫૦ ના હવન કીયા કરવામાં આવી હતી અને દાન ધર્મ કરવામાં આવ્યું હતું.

આભાર

કેપટાઉનના શ્રી. બીખુભાઇ છીબા ભાઇ તેમના માતુશ્રીના મરણથી તેમના કુટુંબના દુઃખમાં જે જે ભાઇઓ તથા બહેનોએ દીલાસો આપ્યો છે તે સર્વે નો આ પત્રદ્વારા આભાર માને છે.

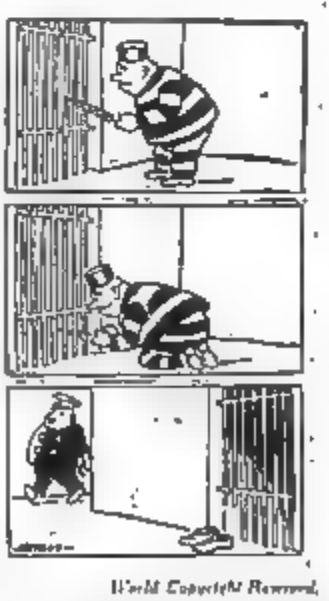
"ઝીલાપ"

તંત્રી: મહેન્દ્ર મેઘાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક લખાણોમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું ગમશે અને જે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

૨/૩ માં પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION.
P. BAG,
PHOENIX.

World Copyright Reserved, Centaprss Denmark

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારા બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઐતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૩/-

બાલ રામાયણ	૪ ૦
કેસ આકીના સહી	૧ ૬

શિશુમંથાવલી

સેટ પેકેજમાં ૧-પુસ્તકો	૧૧ ૬
સેટ બીલકુલ	૧૫ ૦

કીશોર મંથાવલી

૭ પુસ્તકો નો સુંદર વાર્તાઓના સેટની	૧૪ ૬

ઉપયોગના પાત્રો બધેડા

બાળકો ને માટે રમુજી પુસ્તક કીમત	૨ ૦
રાંક પક્ષીમા	૨ ૬
સોહરેયીઓની સફર	૪ ૦
પુષ્પિનો બાલ્યકાલ	૫ ૩
ભુપ અને કેતકી	૫ ૬
કેટલાંક પક્ષિઓ	૧ ૬
ભારવત કથાઓ	૩ ૬

ચરિત્ર રત્નોનો સેટ બાર ૧૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કોયડા સંગ્રહ ૨ ૮

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો :માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧-૦-૮

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ

કીમંત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત ૧૪/-

લીલી	૫ ૬
પીલુ	૫ ૬
ભાનુ	૫ ૩
બાળકોનો બાંધબ	૧ ૬
ઈનીરાને પત્રો (ભેટ)	૫ ૬
બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
અપરી પુણ	૧ ૦
અદુતની વાતો	૨ ૦
જ્ઞાન બોધી	૧ ૬
વાર્તા	૫ ૬
બાલવાની દોસ્તમાં	૪ ૬

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

ધાર્મિક પુસ્તકો

ગીતા હૃદય	૩ ૦
ભક્તરાજ હનુમાન	૨ ૦
પરાક્રમ	૫ ૩
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨ ૦
મંગળ પ્રભાત (બાંધણી)	૧ ૦
ઈશ્વર નિરસણ	૫ ૬
ભગવાન બુધ્ધ	૫ ૩
ગુજરાત મહમદ	
ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અબ્બાકુપાડુ	
નાનુ પુસ્તક	૧ ૦
સંત કેવીદાસ	૨ ૬

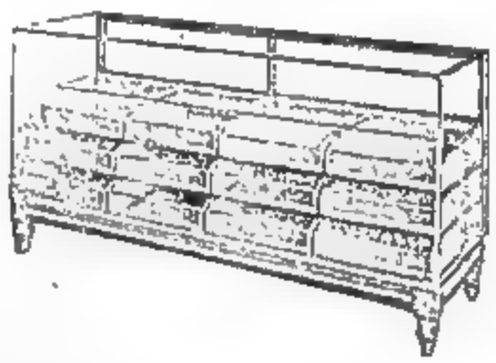
ધર્મપ્રેમી મુકપ્રેમી ભાગ ૧-૨-૩-૪. આમા મહાભારત નવી રીતે આ લેખ્યું છે. ૧ ૫ ૦

Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૦ જુન	હીંદુ ૨૦૦૬ આષાઢ	મુસલમાન ૧૩૬૯	પારસી ૧૩૧૯ શહે. અમરી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૨૮	શુદ ૧૪	૧૨	૨૯	૬-૪૫	૫-૨૧
શની	૨૯	,, ૧૫	૧૩	૩૦	૬-૪૪	૫-૨૨
રવી	૩૦	વદ ૧	૧૪	૧	૬-૪૩	૫-૨૩
સોમ	૩૧	,, ૨	૧૫	૨	૬-૪૨	૫-૨૪
મંગળ	૧	,, ૩	૧૬	૩	૬-૪૧	૫-૨૫
બુધ	૨	,, ૪	૧૭	૪	૬-૪૬	૫-૨૬
ગુ	૩	,, ૫	૧૮	૫	૬-૪૮	૫-૨૭

"ગોલ્ડ મેડલ" કબોલીટી

ડ્રાઈ-ક્લીન
ડિસ્ટેમ્પ (ઈ-૮૦)
અને ઈ કેસીક
સ્પીલિંગ્સ ઈ-૮૦

ચાલ પુનીયમ, ડિસ્ટમ્પ કોટીના પ્રુફ વાપરો, કિ. કિ.
નવા સાચવ કેટલોગ માંગો.

એફ્રીકાસ્ટ્રેડ સોપ્રાઈટર્સ લીમીટેડ

જુની અને એક્સપ્રેસકલર સોપ્રાઈટર્સ, લિમીટેડ, સ. આ. સોપ્રાઈટર્સ, લિમીટેડ. અમારા હુમ કલમ ડિસ્ટમ્પ કોલિસ ખાસવ્યવસ્થા છે અને ૨-૩ કેસ્ટરોમ્પ પુરવણ આ જોગવે છે, તેમ્પ મંગાવેલા છે.

104 Market Street, (Facing Exeter House) Johannesburg
Phone 33-4211/2 P. O. Box 6501.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
,, ,, ,,	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
,, ,, ,,	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber andpersuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

બીજા કેસા

ગુજરાતીમાંથી ગુજરાતી ગોલ્ડીંગ્સ અર્થ નાની આવૃતી ૩ ૦

જોહણી કોશ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠનો મોટો જોહણી કોશ નવી આવૃતી ૧ ૨ ૦

નવલ ગ્રંથાવલિ

આ પુસ્તકમાં સાક્ષર શ્રી નવલરામ ભાષના લેખોનો સંગ્રહ ગુજરાત વિદ્યા પીઠે બહાર પાડયો છે. ૫ ૬

ગાંધી પુસ્તક માળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થએલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફક્ત શી. ૪-૬.

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઘરે બાહિરે	૪ ૦
ચતુરંગ અને બે બહેનો	૫ ૧
ચાર અધ્યાય અને આલ્બમ	૫ ૨
રાજર્ષિ	૩ ૦
ગોરા	૫ ૦

બાપુના પુસ્તકો

બાપુની પ્રસાદી	૫ ૦
એક ધર્મ યુદ્ધ	૧ ૫
આરોગ્યની ચાવી	૧ ૦

આહાર અને આરોગ્યનું સાતત્વ

આહાર અને પોષણ	૧ ૦
પ્રોફેસરીઆ (તેના કારણો અને ઉપચાર)	૧ ૦

વિવિધ પુસ્તકો

જય ઇન્દોનેશીયા	૪ ૦
હિંદનો કામો ત્રીકાણ	૦ ૦
રવીયાનું ઘડતર	૧ ૦
સાહસવાડની ઝંખાને	૫
કાયાકલ્પ (પ્રેમચંદકૃત)	
ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪ ૦
સ્વાર્થત્યાગ ભા. ૧–૨ (સાહિત્ય	
વિષયના ઉત્તેજનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧ ૮
આર્યો: ભૂતકાળ	૨ ૩
આપણી દેશિયા	૨ ૦
કાશ્મીરનો પ્રવાસ	૧ ૦
ચીનો સાક્ષરવાસો	૭ ૦
યુવાનના સેવાનીઓ	૩ ૬
પનઘટી (કુમારિકા)	૪ ૦
સંસાર (ચંપાબહેન)	૧ ૧૦
પ્રેમ મનુષ્ય	૧ ૦
સાબરમતી (સંસ્મરણોનો સંગ્રહ)	૧ ૦
ઉત્તમબહેન	૭
અમુકકર (નિબંધો આલેખતા અનેક વિષયો	
ઉપર લખેલા પ્રબંધોનો સંગ્રહ	૧ ૦
સોવીયટ રશીયા.	
(રશીયા વીશે અમૂલ્ય ગ્રંથ)	૧૦ ૦
કલા કારીગરીનું શિક્ષણ ભા. ૧–૨	
આર્યાવર્તી સભ્યતાના કુલપર રશીયાનું	
૭ અપના શીખાય ઉ. પ્રમોદની	૧ ૧

સૌરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫

વિવિધ રસથાળ પીરસતી આ સેટ	
ની કીમત	૧૫ ૦

નવપરણીતો માટે

પરણવા પહેલાં ભા. ૧–૨–૩	
સેટની	૧૮ ૮
ઘરમ સાધના	૭ ૩
ભારતીય દામ્પત્ય જીવન	૬ ૧

નવલકથાઓ

વિદ્રોહી આત્મા (ચંદ્રશંકર શુક્લ)	૮ ૦
આવારાનુબીલ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧
પ્રેમ બંધન (ચંદ્રશિલાબેન)	૭ ૦
ક્રાન્તી	૬ ૦
નવીના કુલ	૨ ૮
સાગર સમ્રાટ (ઐતિહાસિક નવલ)	૧ ૦
પહેલો કાળ	૬ ૦
રાજમાર્ગ (મોપી મુલની નોવેલ)	૬ ૦
રાજ સન્યાસી (મુનશી)	૧૦ ૧
અધકાલના ભારતા	૭ ૧
આબુસણાના વિમલ	૭ ૦
આનવતાના ચુલ	૬ ૦
પ્રણોતા ભટ્ટ	૮ ૦
મોહીની	૮ ૦
પ્રભાસપટ્ટણ પડી	૭ ૦
ભાગ્ય નિર્માણ (નવલીકાઓ)	૬ ૧
યૌવન ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૮ ૦
ઉષાની ખુશાબુ	૧ ૦
ઠકકરની સતધરી	૫ ૧
કંસના અટકા ચાર્તા સંગ્રહ	૩ ૦
ભાગ્ય મુકતી	૭ ૧
રોહીનના આસુ અને બીજી વાતો	૮ ૦
વીરની વાતો ભા. ૧–૨ સેટની	૧૧ ૦
વસુંધરા અને બીજી વાતો	૬ ૦
વિમલ મંદિર	૬ ૦
પ્રેમાકાક્ષ (સુંદર સેવા ભાવપૂર્ણ નવલ	
કથા) ભાગ ૧–૨ સેટની	૧૪ ૦
રૂપારાણી	૭ ૧
સાગર સમ્રાટ	૩ ૦
સોરઠી બહાદીર	૬ ૦
સોરઠી માયા	૬ ૦
વીરહદ્દની વાર્તાઓ	૩ ૧
હરપ વીજા	૧ ૦

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

ઓઢભાતા	૧ ૬
હમણ્યું યાત્રા	૫ ૦
ઇશવતા તહેવારો	૩ ૦
ઓતરાદી દિવાલો	૩ ૦

ચન્દ્રશેખર પ્રાણશંકર કૃત

અડધે રસ્તે	૮ ૧
કોનો વાંક	૮ ૦
ચોરબજારિ નાટકો	૦ ૫
લોક કથાઓ	૬ ૦
રેખા કટા	૧૦ ૦
નવલીકાઓ	૭ ૧

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

જંજાળી	૭ ૧
રાતીજ ભા. ૧–૨	૧૧ ૦
રાંકોત હદય અને ઝંખુકતા	૮ ૦
ગોપાલા	૮ ૦
વસતબીંદુ	૭ ૦
ગુલાબ અને કંટક	૧૧ ૦

શરદ બાબુ કૃત નોવેલ

કમલા	૮ ૦
બંદનાથ	૫ ૦
અપુ વાર્તાઓ	૬ ૧
દેવા	૮ ૦
બહુરાણા	૧૦ ૦
કાશીનાથ	૫ ૦
અપુર બાલ્યતી	૧૫ ૦
બંદનાથ	૪ ૦
ચરીત્રહીન	૧૪ ૧
બળી	૭ ૧
દેવદાસ	૫ ૦
દુખી	૮ ૧
નવીના	૧૦ ૦
ચોરબી	૫ ૧
શુભદા	૬ ૦

અમારા ત્યાંના

ગીતી ગાર્ડની કહાણી	૭ ૪
બબલ બેલી	૧ ૧

ભારતનું બંધારણ

૧૯૫૦ ની ૨૬ મી નવું	
બંધારણ	૫ ૧

કીતાબે

આપ કહા ગાંધીજી	૧ ૧
ગાંધીજી સા વાર્તાલાપ	૧ ૬
જબ પ્રેમચંદ નહિ આયે થે	૧ ૧
સકટગ્રસ્ત દુનીયા	૧ ૦
હમારે ગાંધીકી કહાની	૧ ૬
મહાત્મા ગાંધી	૧ ૧
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતે	૧ ૧
બ્રેજોની રાજ્ય કે સૌ સાલ	૧ ૦
વિશ્વકી વિભૂતીયા	૧ ૦
હમારી રાજનેતીક સમસ્યાયે	૧૧ ૧
મેરી કહાની (પં. નેહરુકા ચરીત્ર)	૧૬ ૧
ગાંધી વિચાર દોહન	૧ ૦
હિંદ ધર્મકીભાવ્યાળી કાર્યે	
ધર્મકી કહાનીયા)	૧ ૩
સમાજવાદ–મુંજીવાદ	૧ ૬
સંત વાની	૧ ૬
ગાંધીવાદ–સમાજવાદ	૧ ૬
નયા સોવ્યયાર (કાશ્મરસીક)	૪ ૦
સાયનાકે પત્રપર	૧ ૬
મેરી મુક્તીકી કહાની	૧ ૬
ગાંધીવાદ–સુદ્રિવાદ	૧ ૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧ ૬
પાગલ	૧ ૨
પાકીક ઔર મહાદુ	૧ ૨
દુખી દુનીયા	૧ ૦
દેવને ભગવાન	૧ ૬

વર્ષોકે બીચે

મહાત્મા બુદ્ધ	૧ ૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧ ૦
કૌમા ચટા ઇસકી ચાલ	૧ ૦
નસીહતકી કહાનીયા	૧ ૦
ક્રીતાજી	૧
અકબર	૧ ૦
દેવ પ્રેમકી કહાનીયા	૧ ૦

ધર્માત્મા મોખલે સખનાર

ગાંધીજી	૨ ૮
બાપુના પત્રો : (આત્મકથી	
ના ૩૫૩) સંપાદક કાકા કાલેલકર	૨ ૧

"બાપુના બાને પત્રો"

મહાત્મા ગાંધીજીએ કસ્તુર બાને લખેલા કેટલાક પત્રોનો આ પુસ્તિકામાં સમાવેશ છે. ગાંધીજી સંસારથી વિરકત છતાં કેટલા સંસારી હતા અને તેઓનો પ્રેમ કેટલો નિર્મળ હતો તેની આ પત્રોપરથી ઝાંખી થાય છે અને તે સાથે તે બોધ પ્રદ છે.

આ ચોપડીરોથી મળશે.

૮પાલ ખર્ચ સાથે કીંમત ૨–૩.

નોંધ: વી. પી. કે ઉધાર ઓર્ડરોને ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે.

INDIAN OPINION.
PHOENIX.
NATAL.

સાધનાના તેર દિવસો	
(નોવેલ્સ)	૧ ૬
ગીતા ખબી	
પ્રો. ભક્તવાલા કૃત (સચ્ચાઈ	
ગીતા)	૧ ૪

જોઈએ છે

ચામડા કામ અને વણાટ કામ જાણનાર ભાઈએ નીચલે ઠેકાણે મળવું યા લખવું.

મેનેજર

Phoenix Settlement,
c/o Indian Opinion
P. Bag,
PHONIX.

અદભુત ભારત

ચિત્ર આલબમ	૭ ૧

એજન્તા કલા સંગ્રહ

ચિત્ર આલબમ	૫ ૧

સુંદર ચીત્ર સંગ્રહ

તેમાંના ઘરને ચિત્રોથી શણગારો હીંદ ના પ્રખ્યાત ચિત્રકારોના ૭ ચિત્રના સંગ્રહની કીમત ૮ ૦

ચિત્રકાર રસિકલાલ પરીખ કૃત

ચીત્ર સાધના

૫ ૦

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

બહા ભારતના પાત્રો

૧૨ પુસ્તકોનો સેટ	૧૨ ૫ ૦

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ગુજરાત વેબ્સ્ટર માળા આ માળા માં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન પીરસે છે.

ગુજરાત વેબ્સ્ટર તાલીમ વર્ગ

" " ઉપરનું ૧+૨+૩+૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૬ ૦

નવસુધ વાચન માળા

પુસ્તક પહેલું ૧ ૩

પુસ્તક બીજું ૨ ૦

પુસ્તક ત્રીજું ૨ ૪

સાહિત્ય કલ્લોલ

સ્ત્રીઓ માટે વાચન બનાવવા બનાવીએને, ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું ૨ ૩

" ત્રીજું ૨ ૩

બાળપોથી ૧ ૧

આર્થિક નુકશાન ૫ ૪

ઘેર બેઠા ઈંગ્લીશ શીખવા માટે

પાઠાવળી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની ૨ ૦

અંકગણીતના મુળ તાંત્રો ૨ ૦

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

બાલબોધ બાળી (બાળપોથી) ૧ ૦

પહેલી ચોપડી ૧ ૧

બીજી " ૧ ૯

ત્રીજી " ૨ ૩

ચોથી " ૨ ૧

પાંચમી " ૩ ૦

બાળ બાલત બાળકોને દુનીયાનું જ્ઞાન થાય એની સમજણી સચવાયેલ પુસ્તક ૧ ૧

ચાલો લખીએ

શ્રેણી ૧ ૧ ૬

" ૨ ૧ ૧

" ૩ ૧ ૬

" ૪ ૧ ૬

" ૫ ૨ ૦

" ૬ ૨ ૦

" ૭ ૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પંચમું ૨ ૧

" સાતમું ૨ ૩

દેશ દેશાવરમાં—પ્રવાસ ૩ ૦

આપણા દેશનો ઇતીહાસ ૧ ૧

નવલ કથાઓ

શ્રી કર્ષ	૬ ૩	જાદુ અને નાદુ	૬
કાદમ્બરીની સૃષ્ટી	૮ ૬	બે દેશ દીપક	૫ ૦
સ્વયં અને પૃથ્વી	૬ ૦	પુત્ર જન્મ	૧૩ ૦
વડલો	૩ ૦	પરીપેક્ષ	૭ ૦
વિક્રમિતની વાતો (૨)	૧૪ ૬	પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
વનજાયા	૭ ૦	પહેલી પ્રીત	૭ ૬
વર ને પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦ ૦	પૃથ્વીરાજ	૭ ૬
વાઘરાના વાઘુ	૭ ૬	પ્રીલીમ તાપ	૫ ૦
સોમનાથ	૧૨ ૬	ભાડી જગેા	૫ ૬
સેનાપતી	૬ ૦	મણીલાલના દિવા (ત્રવેરચંદ)	૭ ૦
સુના મંદીર	૬ ૬	મરણધારી	૬ ૬
રમારમ	૧૦ ૦	ઘરને મારગે	૬ ૦
રૂપમતી	૬ ૦	ચંદ્રકાંત (ભાગ ૧-૨-૩)	૩ ૧૫ ૦
મૃત્યુનું રહસ્ય	૧૦ ૦	માનવતાના મુલ	૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨ ૦	ધેરાતાં વાદળ	૭ ૬
માયાનો સંસાર	૭ ૬	ધરતીને માયાળે	૭ ૦
મહાવરી	૭ ૦	ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦
જંજાવાત ભાગ ૧	૧૦ ૦	પ્રસરદાન	૭ ૦
ચિતોડની	૬ ૬	હિલ્લ	૫ ૬
રાજેશ્વા કૈયા	૮ ૦	કાંટાળીવાડ	૫ ૦
દીનાનાથ	૧૦ ૬	શુભદા	૪ ૬
દરીયા પારના મહારથીઓ	૭ ૬	પુષ્પવતી પુર	૧૧ ૦
દેવાસુનો જોગ	૮ ૦	દેવ અને દાનવ	૩ ૦
જીવન રહસ્ય	૬ ૦		
જામ તમાચી	૬ ૦		
ટુવન	૬ ૦		

મળવાનું ઠેકાણું:

C/O INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

અમારાં નવાં પુસ્તકો

સંબુધ	૫ ૦
વિદ્યાલક્ષ્મી	૫ ૦
કમંડલુ	૪ ૩
ચતુર સુલક્ષ	૨ ૩
નીરૂપમા	૭ ૦
૧૫ કેપા (બે ભાગ સાથે)	૨૫ ૦
કંઈ પહેાંચે	૭ ૦
પ્રાચિના	૫ ૦
સુવર્ણ યુગ	૨ ૦
૭ ૭ ૭	૩ ૩
બારી ભડાર	૩ ૦
તુરજહાં	૪ ૩
દવાનેા ઘેલેા ડુંટેા	૫ ૮
ભગવાન ભલેા	૨ ૦
ગીત દેારી અને બીજા નાટકેા	૨ ૩
આપણી કોંગ્રેસ	૫ ૦
ઉત્તરા	૭ ૦
ભજવા લેખ	૫ ૦
બીજોનું આરોગ્ય	૩ ૦
મહાત્માના પ્રસુગો	૩ ૬
આમ વિચારણા	૨ ૦
પુષ્પવાટિકા	૨ ૦
પ્રભુમંદીર	૩ ૦
ભદ્રમ ભકતી	૭ ૦
રંગ લીલા	૨ ૩
પ્રભાતે નામ	૨ ૬
ધરતી	૫ ૦
રસ મુતીઓ	૩ ૮
બાપ જુની સાધના	૫ ૩
ગુલબ રહીસાનાં ડોલરૂં	૨ ૬
મુગો સેવક	૩ ૦
ગીતાંજલી	૫ ૦
ભાવના	૫ ૦
નવી દુનીયા	૫ ૩
ક્રાંતદર્શીઓ નાનાભાઇ ભટ	૩ ૬
મહાન મુસાફરો	૫ ૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫ ૦
ભરતના ધેાડાં	૩ ૦
દેશ દેશની લેાક કથાઓ	૮ ૬
રાજકુની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮ ૬
સેાલાસજી ભા. ૧-૨ સેટની	૧૭ ૦
ભમળી અકબરનો	૫ ૬
સેરઠાલ	૬ ૦
ઉલ્લેા પ્રયોગ (બાર્તા સંગ્રહ)	૬ ૬
નુંદરીનેા સણગાર	૧૪ ૦
સલીદીનેા મંદીર	૪ ૦
મુજવતા પ્રશ્નો	૭ ૬
કુદરતની રમઝટ	૬ ૦
જાદુઇ વાતેા	૭ ૦
લાલ ચોપડાનેા ડાન્રેા	૪ ૬
ડીન ચર્ચ	૭ ૬
લાબિરેન્થસ ભાગ ૧-૨ સેટની	૬૮ ૦
રસકરતી	૬ ૦
સાગર કથાઓ	૮ ૬

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

ગુપ નહીં રહેવાય (સમાજની ભયંકર ચમે પેદાશ) નવલકથા	૭ ૦
કૃષ્ટિ પરીવર્તન	૫ ૩
બે નરેલકથાઓ	૫ ૦
ટોલ્સટોય અને શીક્ષણ	૨ ૦
રાની બ્લેન (બાર્તા)	૫ ૭

જીવન ચિરીત્રો

આગાહ	૫ ૬
બેકહામન્ડ નીલ્સ	૬ ૦
૨ ઉિનાય ટાગેાર	૫ ૦

હાસ્ય રમુજી પુસ્તકો

હાસ્ય કૌતુક	૭ ૬
જરત કુવારના ૬ ૦૧ પ્રસંગો	૬ ૦
હાસ્ય પીયાસ	૧૦ ૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૩ ૬
કપાલ કુંડલા	૩ ૬
મનોરમા	૩ ૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

અપરાધી	૧૧ ૦
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧-૨	
પ્રભાતની	૩ ૬
તુલસી કયારો સામાજીક નવલકથા	૭ ૬
આગળ ચાલીયા	૫ ૦
નવલીકાઓના ભાગ. ૧	૧ ૦
પુરાતન ઝરોત	૫ ૦
બીડેલા દ્વાર	૮ ૬
વેવીશાળ	૮ ૦
ચોરટા તારા બહેતા પાણી	૧૦ ૦
બાળરાણી	૧ ૦

નવલ કથાઓ

રૂપનાથ:- ભંગારની કાંતીકારી નવલકથા. કીમત	૮/-
ભયંકરીજ સુંદર બાનપુર્ણ નોવેલ.	૧૦/-
ચાંપાશરણી ડામાડોલ કાંતી કરાવિની નવલકથા	૧૦/-
ઉર્દુ પ્રકાશ:- બહુચિત કરસ ચીકાગોનું જીવન ચરીત્ર.	૫/-
ગેઠબ કસુરી:- શ્રી ચીકાગોનું જીવન ચરીત્ર	૬/-
સમુળી કાંતી. મીરોશલાસ.	૬.
મલ્લવાલા	ઠી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી	૩-૦

લેખક કાકા કાલેલ્કર

દીલ્હી ડાયરી

ગાંધીજી.	ઠી. ૧૦ ૦
અકબર રેસાધની ડાયરી	
ભાગ. પહેલેા	૬૦ ૦
ભાગ બીજો.	૬૨ ૦
ભાગ ત્રીજો	૧૧ ૧
બાપુ-મારીયા (મહ ગાંધી)	૩ ૦

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

આવેલા ફિલ્મણી અંકો

બાપા	શી. ૫ ૦	રવીવાર	શી. ૧૦ ૦
આરામ	૫ ૬	સંદેશ	૧૦ ૦
સવિતા	૭ ૦	જ્યોતી	૭ ૬
ચેતનબાળા	૬ ૦	બે ઘડી ચેાજ	૭ ૬
ઢાલ	૭ ૬	ચિત્રપટ	૭ ૬
સસ્તુ સાહિત્ય પંચાંગ	૨ ૬	મુબઈ સમાચાર	૫ ૦
મુબઇ સમાચાર પંચાંગ	૫ ૬		
India, (English) 12 Copies	6 0	ભગ્ન હૃદય (પુસ્તક)	૭ ૬
		Filmindia English	5 6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	9
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	0
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	0
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO		3
ON WAR		3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA.	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIET	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	2	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLENDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STINES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	8	0
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711, Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪, બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—: હોલસેલ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Mahogany Tan, Light Brown, Dark Brown, Tawny Red, Ox Blood, Transparent

AA-246

"Tell me, Doctor . . . *if they all kill germs, how can one antiseptic be safer than another?*"

Some antiseptics lose most of their potency in the presence of blood. Some, though very powerful require very careful diluting to be safe on human tissues. The safe antiseptic for untrained use has high germicidal efficiency even in the presence of blood. It is non-poisonous, does not stain, it is gentle on tissues. These are some of the reasons why 'Dettol' is safe.

DETTOL
REGD.
THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD. P.O. BOX 1097, CAPE TOWN

Three good reasons why you should use Sunbeam

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9d+1/6

SUNBEAM POLISH
FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

F143

CITY OF DURBAN
NON-EUROPEAN MOBILE LIBRARY

Membership of this Library service will be granted upon payment of an initial deposit of 5/- person. The Non-European Library commenced operating on Monday, 10th July, 1950, and will call at the following places on the days and times stated.

	Morning 10.30—1 p.m.	Afternoon 2—5.30 p.m.
MONDAY		
SYDENHAM	Cor. Randles and Spearman Rds.	SPRINGFIELD HOUSING SCHEME Top end 2—3.30 Quarry and Alpine Roads 3.30—5.30
TUESDAY		
DURBAN NORTH	Gopal's Store	Cor. MAY STREET and UMGENI RD.
WEDNESDAY		
JOHN NICOL SQUARE		Cor. CENTENARY and OLD DUTCH RDS.
THURSDAY		
ARMADIA SCHOOL	Cor. Wiston and Bellair Rds.	CATO MANOR Cato Manor Indian Housing Scheme
FRIDAY		
CLAIRWOOD DISTRICT	Hoogbee Road.	Cor. SOUTH COAST and TRENT RDS.
SATURDAY		
JOHN NICOL SQUARE	9.30—12.30	

Town Clerk's Office,
Durban, 21st July, 1950.

JOHN McINTYRE,
Town Clerk.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
9 AUG 1950

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 31 Vol. XLVIII FRIDAY 4TH AUGUST, 1950. registered at the G.P.O. as a News ed...
PRICE: FOUR PENCE

★ ★ ★

THE ONLY REMEDY TO SAVE MANKIND

"YOU cannot think of material prosperity devoid of morality. The conflict and confusion you find today is because we want to have material prosperity without morality. What Moral Re-Armament seeks to do is to remove confusion by the reform of the individual. Here you find the answer to those big question marks. If you want to reform society, to reform mankind, you have to reform the individual. What do we find to-day? We find individuals fighting for their rights; classes fighting for their rights; nations fighting for their rights. We learn here to fight for our duties, for our obligations, and the moment we do that internal and external conflicts will disappear. That is what Moral Re-Armament is seeking to do. To people in India it has a special appeal. In our Hindu religion we have been taught, but we are not practising it today, to respect the right of my neighbour more than my own right. This is exactly what Moral Re-Armament teaches—you are more for your neighbour than for yourself. You try zealously to safeguard the rights of your neighbour before yourself. It is a very difficult job, but if humanity is to survive it has got to happen; there is no other way. Even as a politician one will have to admit that if the politicians do not want the annihilation of mankind, they will have to make morality the basis of their policies, and of the material prosperity. Morality today is the only remedy in the world which can save mankind. Even the most materialistic leaders will have to go this way."

—Jagjivan Ram (Minister of Labour, Indian Republic.)

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE.
Superior Quality.
In following shades:
Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petmia.
Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!
46" wide TINSEL GEORGETTE.
All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenile Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0- each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream.
Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

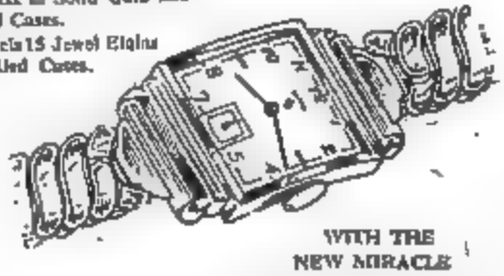
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees.
In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe ■ Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOEM & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID)

For Full Particulars write to:

THE
BULL-BRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies ■ Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office ■ 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion',
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
રેશમી તેમજ મુંદરાઈ કાપડ, પુલન-રગ, બ્લાન્કેટસ—જેની બજારો
માટે બધા બાલનો માલ—તેમજ કેપડીલીન કોરસેટ વગેરે.
વીજેરે માટે હમારે ત્યાં મબલક વપરાસ
/ કરવા બલામબુ છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29838.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence
11/12 Pastem Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4546.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSOKO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 149

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ હોંદી વીમા કંપનીમાં કરંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ વગેરે કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામાન્ય વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. હોંદી કંપનીને ઉપજત આપવું એ દરેક હોંદીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25845. P. O. Box 1619
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.
S.S. Karanja due Durban 29th August and sails on 4th September for Bombay via Karachi and Porbunder.
S.S. Kampala sails from Laurenco Marques on Sept. 27:

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single, without	food	£65—0—0
Second "	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food			18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—
SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.
Note:—Emergency Phone: 63624

શરબતે-ફોલાદ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન ! !

શરબતે-ફોલાદ આ દવા તાજા ખુનનો બાટલો છે. આ દવા પેટમાં જતાંજ તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક બાગને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને ખુબ ખુબ લગાડે છે. મરદાઇ શક્તમાં વધારો કરે છે. લીવરની બરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ—ગેસ યતો તરતજ ઝારકાવે છે, છાતીની બળન બાટા એસડકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે. "

આ દવા હાથ પગ અને શરીરની ચુકતે નબળાઇને તરતજ દુર કરી નવું જોમ લાવી ચહેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. ઔરત મરદ અને બાળકો માટે આ દવા એક સરખી ઉપયોગી છે. આ એક સાલવાસ બનસ્પતિ દવાનો છે.

એક બોતલ શરબતે-ફોલાદની કીમત સી. ૧૨-૬
મળવાનું ઠેકાણું: —

Unan Health Institute,
P. O. Box 1169,
DURBAN.

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

330 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણાભાઇ ગાંધીપરાવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, બોજનમાં પીરસી શકાય એવા બેસતા બેસા, બજારભાવે આપે બનાવીને લીજે.

અમારું બનાવવામાં સુરતી ખુબ' એસ, બજારા, ભાંડીબાર, બહારના, પારસા સિવાયે દરેકજ તાજ' બનાવીને લીજે.

પાર્ટી લીધે માટે એકદા અમારામાં ઓર્ડર બોકલવા પ્રબંધ કરીને ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું'

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
36 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour,

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બોચકેશ, ડ્રેસીંગ ટેબલ સાઈડ બોર્ડ બોકસીસ ટેબલ, ખુરશી બેસ, ટેબલ, વગર મીલ્યત આપે બનીને મકાનો. અને બજારી ભાવ કરતા સુકાવો નાંખ.

—બોકસ, ટેબલ અને ડીવન ચેરસ—

જે હમારી ફેકટરીમાં તૈયાર થાય છે. તેનો રંગ ઘણો સુંદર સુધાર કરે છે. બાગ પોકટા બાગોના માફક બીજા બનાવો અને વેપાર આબાદ બનાવો.

L. MISTRY
81 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2626.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 31—Vol.-XLVIII. Friday, 4th August, 1950

Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price FOUR PENCE

PEACE DEPENDENT ON RIGHT EDUCATION

L. W. RITCH

THE Johannesburg 'Star' of July 11, contained a leading article under the caption "A University Education," to which we would beg leave to refer because, to adapt a Kiplingism, "it touches our search."

Commenting on certain observations made by Prof. J. Irving at the N.U.S.A.S. research conference on the previous day, 'The Star' firstly criticised the Professor's contention that "the difficult problems of today were too complex to be solved by humanism. That the world was shaped by technicians not poets." To which the Leader writer makes the obvious retort, "and a fine mess they appear to have made of it."

The Professor appears, however, to have reconsidered his viewpoint, for later, he is reported to have said,

> "The real trouble was that those who are going to reshape the world most understood the people who live in it," which, as our contemporary promptly points out, "immediately debars nine-tenths of scientists and engineers, and opens the door to the poets and philosophers whom Prof. Irving affects to despise. . . . . The slide-rule mentality which Prof. Irving praises is uppermost today. The results are wholesale uprootings of populations and the atomic bomb. The scientists are so much aware of it that the best of them are now turning to the poets and philosophers to get them out of their mess, and the worst of them have simply become cynical."

The article concludes with the following thought-compelling paragraph:

> "When the world learns to think again in terms of individuals and not of masses it will be on the right road. . . The technician's job is with means, the ends are more important."

Truly, "the ends are more important." Not only the ends to which a University education, but to which all education, should be directed.

If the proof of the pudding is in the eating, and, as 'The Star' truly observes, those who are responsible for having directed the world's thinking and shaping have made a fine mess of it, the obvious conclusion must be that something is radically wrong with our education. Not perhaps, so much with the educational system i.e. with the method or means whereby the education is conducted, as with the subject matter of the education itself.

Education is often identified with learning imparted by teacher to pupil. Correctly understood, however, education is what its literal meaning indicates, "a leading out." Its aim or purpose should be the quickening, unfolding and leading out or expressing, of the highest potentialities or talents of the individual concerned.

The object (or "end," as 'The Star' has it,) the teacher should have in view, should be ■ so guide and direct the pupil that he develops his powers to their fullest extent and so reaches the most perfect stature of which, for the time being, he is capable.

A human being is an incarnate unit of life consciousness, capable of willing, thinking, feeling and acting. Primarily, his education should be directed to the fullest possible development of those faculties, with this proviso, however, *that those faculties, themselves, be rightly and beneficially employed.*

It is safe to say that the mess in which 'The Star' recognises our civilisation has landed us is far less due to a lack or absence in our kind of the powers of will, thought, feeling and action than of knowledge ■ how rightly to use them and why it is all-important that they should be used in one way and not in another.

What we lack most is Wisdom. How wisely to employ the powers we possess, imperfectly developed though they still are.

That Wisdom comes only ■ a result of what the sages call "Right Knowledge"; knowledge of the meaning and purpose of life and living, and of the way so to live life as best to accomplish and fulfil that purpose.

Needless to point our, the ordinary teaching curriculum does not include this as one of its subjects.

Perhaps, however, the above remark does something less than justice to at least some of the teachers and professors in our schools and universities. The meaning and purpose of life and living?

What meaning and purpose does the average pupil or student see, or want to see, other than to "get on" in his chosen calling?

What purpose *could* life have and hold for such save that of climbing to the top of his profession and acquiring fame, fortune and leisure? Which, considering his limited vision and restricted horizon is not at all surprising. To most of our scholars and students, the field of their future activities—the world—is still regarded as partaking of the nature of a jungle in which only the fittest survive, the spoils to go to the victors, and the weakest go to the wall. Will-power and thought-power must, therefore, be concentrated upon self-advancement, upon what the French call "arriving" upon "getting there." There is no room for sentiment in business. To be successful the "battler" has to be "hard boiled"; softness is tantamount ■ inviting destruction at the hands of rivals or competitors.

That is the way the successful parents of the rising manhood achieved their success that is, the way they direct their sons to follow.

A purely materialistic, egocentric, philosophy of life and living that encourages the growth and "leading out" of the baser and more ignoble qualities in the man. It is the way of the so-called worldly-wise.

Now, ■ wisdom is what the sages have taught us it is, such a philosophy of life and living, and the kind of education it promotes, though assuredly worldly enough, is most certainly the very opposite of wise.

Our failure to recognise the fact resulted in two world wars within thirty years and bids—fair or foul—to land us in a third in the near future.

What we do not seem ■ appreciate is that the war psychology—or as some prefer to have it, "complex"—is but the cumulative, mass product of the millions of individual jealousies, rivalries, envies, lusts, hates and other antagonisms that occupy men's minds and promote unbrotherliness and discord.

It is to these that the world's sickness and trouble, manifesting here in South Africa as Apartheid, should properly be traced and attributed.

If, as Pope contended, the proper study of mankind is Man, self-knowledge—knowledge of the real, innermost Self of the individual, of the meaning and purpose of his life and living—should be the first and most important of the student's education. How, otherwise, can he be expected to know why he is born at all, and the wisest and most profitable way to occupy the time at his disposal?

Are we to go on generation after generation, prostituting our powers to selfish and ignoble uses and ends? Cheating ourselves that we may sow thistles and reap grain? Spread discord and strife and find harmony and peace?

Must we continue, interminably, to hug the darkness and turn our backs to the light? To identify the divine spark that is Man's real Self with the body? The tenant with his house? To disregard and even suppress the promptings and urgings of the

higher—the soul-self of us because they don't promise cash dividends or to satisfy the appetites of "the tiger and the ape" in us?

The lives of great men all remind us
"We can make our lives sublime."

"In what has that greatness and sublimity consisted? In what have these much neglected—and often derided—soul qualities, Love, Compassion, Kindliness, Brotherliness, Altruism, the dedication of Knowledge and Power to the helping of the ignorant and the weak?

These soul-qualities are present, "deep-seated in every creature's heart;" more or less active, more or less latent in every one of us, by virtue of our divine pedigree.

The Will-power, the Thought-power, the Love-power, the Active-power we know are ours. We use them daily and hourly.

The mistake we make is in the way we employ them. Instead of their being used wisely, we more often abuse them unwisely.

Which is precisely why we are heirs to the repeated ill we suffer.

Right education, in the light of right doctrine, is an indispensable condition—precedent to the establishment of peace and goodwill on Earth.

Indian Opinion

FRIDAY, 4TH AUGUST, 1950

Protest Day Dismissals

WE must say we are not at all too pleased with the decision of the Durban City Council in regard to the treatment of its Indian and African employees who took part in the observance of Protest Day on June 26, against the Group Areas and the Suppression of Communism Acts. The Mayor, Councillor Ken Clarke, has made the position clear beyond doubt, in his replies to the straight questions put to him by 'The Natal Mercury,' that those Indians and Africans who have been given notice to quit at the end of this month for having remained away from work on Protest Day shall not be re-engaged by the City Council for five years. These dismissals and those by other private firms are in themselves a challenge, as grave as, if not more than, the two Acts, against which the non-European people have protested, which no self-respecting people can take lying down. The Co-ordinating Committee responsible for having organised the Protest Day, should be held responsible for the distress of over a thousand souls who have been deprived of their bread and shelter, and it cannot sit quiet until justice has been vindicated, or else its leadership is exposed to condemnation. It has no reason to be proud of the success of the Protest Day until the dismissed people have been honourably reinstated. We know that every nerve is being strained to feed those who have been dismissed. But we cannot remain self-satisfied at that. That would amount to our admitting our failure and defeat. We may err; it is human to err. But we cannot accept defeat. In the present instance there has no doubt been an error. A step has been taken in haste without proper organisation and preparation. Those in charge were warned of all the consequences. There can, therefore, be no excuse for regretting the consequences; nor can there be any excuse for not being able to face them courageously. Had there been proper organisation and awakening among those who were led, these regrettable dismissals would not have been at all possible. For there would have been none available for replacement either among the Africans or among the Indians. All would have stood up for justice and would have refused to take the place of those who had been unjustly thrown out of employment.

We dare to challenge the Government but every time we are counter-challenged we seem to be loath, or are wholly unprepared, to respond to it. That shows our weak organisation and our unpreparedness for launching into mass action. If we look after ourselves individually the masses will look after themselves.

The Korean war is Providential. It has come on the heels of the passing of the Group Areas and the Suppression of Communism Acts. It is a lesson to the so-called democracies and to those like us, who are fighting for real democracy. All those arrayed against North Korea and see in her action the danger of Communism wiping out the forces of democracy, need to turn the searchlight within themselves and not towards Korea. Unless they do that Communism is bound to overwhelm them.

The lesson that Korea affords us, who are fighting for real democracy, which does not mean mobocracy as is characteristic of present day democracy, but a rule based on the Moral Law of God, which means Truth, Justice and Righteousness, is to be courageous and daring, not to kill, but to be killed, so that Truth, Justice and Righteousness may prevail. The Government is giving us the opportunity but we seem to be shrinking away from it in fear. So long as we allow ourselves to be ruled by fear we can never hope to rise. We must sink and perish. The dismissals are, therefore, as grave a challenge to us as the Government's Apartheid legislation is and the only reply we can give is that of non-submission to evil and of forcing open the gates of prison in the name of God.

NOTES

The Real Communist Danger

JOHANNESBURG, the "Golden City" of South Africa has made great strides in recent years. It is fast expanding and when one witnesses the beautifully laid out suburbs with comfortable houses and gardens provided with all the amenities of life one wonders how poverty could ever exist in such a place. But all this is only for the comforts of the White people. The non-Whites are just thrown on dung heaps. Squeezed between the inexorable invasion of factories into their living areas on the one hand and the almost complete lack of housing on the other, the plight of hundreds of Indian and Coloured families in Johannesberg has never been more desperate. This was told by social workers to a representative of 'The Star' (Johannesburg). The Indian population totals about 17,000 mostly poor. Week after week there is news of families being ejected to make room for factories but the ejected are given no other homes to go to. Many of the Coloured people and some Indians are moving out to Kliptown to conditions even worse than those from which they were evicted. There has been talk for some years of an Indian housing scheme at Diepkloof but nothing has yet been done. Mr. I. E. B. Attwell, chairman of the City Council's non-European Affairs Committee, said that his department was working on the problem and was deeply conscious of the great need. But with all the progress the City has made the dire need of the people who have no vote and therefore no voice

remains always unsupplied. No wonder the strength of the Communists is increasing by leaps and bounds.

Minister Of Transport On Communist Danger

Speaking at Humansdorp last week, the Minister of Transport, Mr. P. O. Sauer is reported to have said, "the Group Areas Act was the most important Act in the apartheid legislation. Communist aggression in Korea, he said, was a test. If it was not opposed, the way would be clear for further Russian aggression. In the past, South Africa had been dragged into wars against her will. If South Africa did not stand with the Western Powers, it would watch its own downfall. South Africans did not realise how great the Communist danger was.

Dr. Donges Preserver Of Race Purity

The Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges is very ambitious. He is not satisfied at preserving the race purity of the Europeans of South Africa; he wants to see that the race purity among the non-Europeans too is preserved. His own conscience must know whether he seeks to bring the Kingdom of Heaven on earth or the Kingdom of Hell. It was his intention, he told a group of Zulu leaders in Skukuza last week, to introduce legislation to prevent intermarriage between members of different non-European races in South Africa. The Minister addressed the Zulus at the request of Mr. W. A. Campbell, of Durban, who was approached by the Zulu leaders of Natal for information on the Group Areas Act. They wanted ■ know whether it was true that in future, Natives and Indians would not be allowed to live together in the same area. The Minister assured them that that was the case. The Act, he said, was intended for all races in South Africa. He told the leaders that there was another Act which prevented the marriage of Europeans to non-Europeans and it was his intention to introduce further legislation to prevent also the marriage of members of one non-European group to members of another. Such legislation would help the Zulus ■ keep their race pure.

We do not advocate mixed marriages. On the contrary, we are strongly opposed ■ them. But it is a matter of individual liberty and no body has a right to interfere in that, much less to resort to compulsion by law.

Protest Day Dismissals

Indian employees of the Durban Municipality who are liable for dismissal through being absent on Protest Day cannot be re-employed by the Durban City Council for five years. This was one of the answers given by the Mayor, Councillor Ken Clarke, to 'The Natal Mercury' in reply to a number of questions concerning Indian dismissals. In terms of the Council resolution, those employees due for dismissal will be given one month's notice at the end of July and will thus leave the Corporation's service on August 31. The questions to the Mayor and his answers are as follows:

Question No. 1.—*In view of the Council's decision to dismiss certain Indian employees and to fill the vacancies by members of any racial group, is it intended to confine these new applicants to one particular group?*

Answer.—Not necessarily. The Council resolution states that where a vacancy is created by the termination of the services of non-European employees which requires to be filled, it is to be filled by a member of any racial group which, in the opinion of the Head of Department concerned, it would be in the interests of the service ■ employ in the particular duties to be performed.

Question No. 2.—*Can details of those to be dismissed be obtained? Are they semi-skilled workers, or mostly labourers?*

Answer.—Majority are labourers.

Question No. 3.—*Are the vacancies caused by the dismissals to be filled immediately?*

Answer.—This will be decided by the Heads of the Department.

Question No. 4.—*Are the jobs ■ be advertised?*

Answer.—It ■ not at present intended to advertise them.

Question No. 5.—*Are Heads of Departments empowered, if they consider it desirable, to re-engage those Indians who are to be dismissed?*

Answer.—These Indians may not be employed within a period of five years as this period is laid down under the conditions applying to the Indian Provident Fund.

Question No. 6.—*Will it be competent for the Head of a Department to re-engage Indians under notice of dismissal before that notice takes effect?*

Answer.—No.

First S.A. Indian To Receive Post As Lecturer In India

Dr. Somarsundarum Cooppan

Dr. Somarsundarum Cooppan, M.A., M.Ed., Ph.D., has been offered a post of Lecturer in Education and Psychology as from the present academic year in the Madras Educational Service on a contract basis. This information was received through the office of the High Commissioner for India in London. Dr. Cooppan is expected to avail himself of this opportunity to continue his study and researches into the problem of mass education in tropical and undeveloped ■ areas. It is learnt that he may be away for about three years. At present Dr. Cooppan is on the staff of Sastri College in the Teacher—Training section, Durban.

The South African Indian community can well be proud of Dr. Cooppan for his great academic achievement and the honoured post he has received in India. We very heartly congratulate him and wish him the best of luck.

May Day Dismissals

In the Transvaal the Ventersdorp Town Council has rejected a request from the location advisory board that all Native municipal employees who were absent from work on May 1 "through fear and ignorance" should be reinstated. The Council said that Natives who lost their employment could re-apply for work, but as others had been engaged in their places, they could not be guaranteed employment.

Indians In Protectorrates

Reports have appeared in the Nationalist Press says the 'Rand Daily Mail' political correspondent, that Indian traders are buying up concerns in the British Protectorates at exaggerated prices in preparation for their ejectment from their present businesses in the Union under the Group Areas Act, were discounted in authoritative circles in Pretoria. There is no evidence of any large-scale purchases by Indians during recent months in Swaziland, Bechuanaland or Basutoland. In Basutoland, no individual, even a Native may own land as all land belong to the Basuto tribe. In Bechuanaland, there is a small "pocket" of Indians at Ramoutsa and in Swaziland there is not a single Indian resident. The implication in the Nationalist Press reports is that Indians propose to use the Protectorates as a "funkhole" from the Group Areas Act provisions, under which many of them will be displaced from their present businesses in the Union.

Communist China Objects To Group Areas Act

Mao Tze Tung, Chairman of the "Peoples Government of the Republic of China," has cabled the Transvaal Indian Congress protesting against the passing of Group Areas Act by the Union Government. "On behalf of the people of China," this message says, "I fully support your protest against the so-called Group Areas Act that discriminates against Chinese, Indian and other Asian peoples." After a meeting of the Transvaal Indian Congress last month, copies of a resolution passed condemning the Act were sent to the Governments of various Asian countries, and the above message was sent in reply. A Reuter's message from London says that the above message was quoted by Tass, the official Soviet news agency.

A Press message from London states: Russia's return to the United Nations has special significance for South Africa. Indian opinion here now appears confident of having Russia and her satellites, all the Asiatic countries

(except Pakistan) and the Middle East States ■ back India's proposed motion in the General Assembly condemning the Group Areas Bill as an infringement of human rights. The added strength now given to the Indian attack may place South Africa in an exceedingly awkward position in the United Nations.

Pamphlet Explaining Group Areas Act

A pamphlet explaining the provisions of the Group Areas Act is in course of preparation, according to a letter from the secretary of the Land Tenure Advisory Board which was submitted to a meeting of the executive of the Transvaal Municipal Association in Johannesburg last week.

East Africa's Asian Population

A big increase in the Asian populations of East Africa is noted in a Blue Book for 1945-1950 issued by the Colonial Office in London last week. The Asian population of Nyasaland is estimated ■ 4,500 compared with 2,800 in 1950. In Northern Rhodesia Asians number about 1,800, and increase of 50 per cent. over 1946. In 1937 the Asian populations of Kenya, Tanganyika and Uganda were 44,000, 25,000 and 14,000 respectively. By 1948 they had grown to 98,000, 46,000 and 15,000 respectively. The Blue Book says the increases are due to fairly high natural increases and more immigrants than emigrants.

INDIA'S EFFORTS AS PEACE-MAKER

FOLLOWING ■ the text of the correspondence between Prime Minister Nehru, Marshal Stalin and Dean Acheson released in New Delhi on July 20:

The message dated 12th, 1950, from Prime Minister to Marshal Stalin, Prime Minister Soviet Union:—

"In interviews which our Ambassador has had with the Foreign Office in Moscow, he has explained India's position in the Korean dispute. India's purpose is to localise the conflict and ■ facilitate early peaceful settlement by breaking the present deadlock in the Security Council so that the representatives of the Peoples Government of China can take a seat in the Council, U.S.S.R. can return to it and whether through informal contacts outside the Council U.S.S.R., U.S.A. and China, with the help and co-operation of other peace-loving nations, can find a basis for terminating conflict and for a permanent solution of the Korean problem. ■ full confidence of Your Excellency's determination to maintain peace and thus to preserve solidarity of the United Nations I venture to address this personal appeal to you to exert your great authority and influence for the achievement of this common purpose on which the well-being of mankind depends.

"Accept, Your Excellency, the assurance of my highest consideration."

A similar letter in almost identical terms was addressed by the Prime Minister to the U.S. Secretary of State, Dean Acheson.

Message dated July 15, 1950, from Marshal Stalin to Prime Minister: "I welcome your peace initiative. I fully share your point of view as to the expediency on peace settlement of the Korean question through the Security Council, participation of representatives of five great powers including People's Government of China being indispensable. I believe that ■ reach early settlement of the Korean question it would be expedient in the Security Council ■ hear representatives of the Korean people."

On July ■ the Prime Minister sent a message ■ Marshal Stalin stating that he was communicating Stalin's reply to the Governments concerned.

Message to Prime Minister from Dean Acheson, Secretary of State, U.S.A., received on July 18, 1950:

"I am deeply appreciative of the high purpose which prompted Your Excellency in sending a message which I received on July 13, 1950, through your distinguished Ambassador in Washington and the subsequent message of July 17 transmitting Prime Minister Stalin's reply to your similar letter to him of July 13. Both the President and I have given the most thoughtful consideration to these communications.

"One of the most fundamental objectives of the foreign policy of the United States is to assist in maintaining world peace and Government of the United States is firmly of the opinion that the United Nations is the most effective instrument yet devised for maintaining and restoring international peace and security. The United States is therefore eager to do all that is proper and possible to preserve and strengthen the United Nations.

"The purpose of the United States Government and of the American people with respect to Korea is to support by all means at our disposal, the determination of the United Nations to repel armed attack on Korea and to restore international peace and security in the area. We desire both ■ prevent the spread of aggression beyond Korea and to end it there—as required by the Security Council of the United Nations.

"We are deeply conscious of the fact that law-abiding Governments and peoples throughout the world have a vital stake in the issues involved in this aggression and in the success of the United Nations in dealing with it. It is painful to realise that there could have long since been restoration of peace and saving of lives of those fighting on behalf of United Nations, had not a small minority of United Nations failed to meet their obligations under the Charter and refused to use their authority and influence in accordance with these obligations.

"A breach of peace or act of aggression ■ the most serious matter with which United Nations can be confronted. We do not believe that the termination of aggression from North Korea can be contingent in any way upon the determination of other questions which are currently before the United Nations. There has not been at any time any obstacle ■ the full participation by the Soviet Union in the work of United Nations except the decision of the Soviet Government.

"In our opinion the decision between competing claimant Governments for China's seat in United Nations is one reached by United Nations on its merits. It is a question on which there ■ at present a wide diversity of views among membership of United Nations. I know you will agree that the decision should not ■ dictated by unlawful aggression or by any other conduct which would subject United Nation to coercion and dupes.

"I know that Your Excellency shares our earnest desire to see early restoration of peace in Korea in accordance with the resolution of the Security Council and assure you of our eagerness to work with you and your great country to establish in United Nations means by which fear of aggression can be permanently lifted from the peoples of the earth."

Message from the Prime Minister to Dean Acheson dated July 19, 1950:

"I thank you for your letter which your Ambassador conveyed to me last night. I am grateful to President Truman and to you for the consideration that you have given to my message of 13th July and to subsequent communication forwarding Marshal Stalin's reply to my message to him of the same date. I recognise that one of the most fundamental objectives of foreign policy of the United States ■ to assist in the maintaining of world peace and that the Government of the United States is firmly of the opinion that United Nations is one of the most effective instruments yet devised for maintaining and restoring international peace and security. As Your Excellency must be aware maintenance of peace and support of United Nations has consistently been the policy of the Indian Government. My suggestion for breaking the present deadlock in the Security Council so that the representatives of the People's Government of China can take their seat in the Council and U.S.S.R. can return to it, was designed to fulfil this policy, not to weaken it. In voting for the resolution on Korea adopted by the Security Council on 25th and 27th June, it was our purpose ■ strengthen the U.N. in resisting aggression. Since the Indian Government recognised the People's Government of China on the 13th December, 1949, it has been our endeavour to bring about the admission of its representatives to various organs and agencies of U.N. Our present proposal was a renewal of this effort. It was made on its merits and also in the hope that it would create a suitable atmosphere for the peaceful solution of the Korean problem. I do not think that admission of China now would be encouragement of aggression.

"I am requesting our Ambassador in Moscow to communicate the text of Your Excellency's letter to me of my reply to Marshal Stalin. Arrangements are also being made to release at 3 a.m. tomorrow, 20th July, I.S.T. copies of these two letters of my messages to Your Excellency and to Marshal Stalin dated 13th July and of messages exchanged between Marshal Stalin and me on the 15th and 16th July respectively. Please accept assurance of my highest consideration."

On July 19 the Prime Minister communicated to Marshal Stalin the reply received from the Secretary of U.S.A. and of the reply that he had sent to him.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8/- Including postage.

To be had from:

"INDIAN OPINION,"

P/Bag, Phoenix, Natal.

NATURE CURE GUIDANCE

NATURE'S LAWS GOVERN HEALTH

[The following is the first of a series of articles on Nature cure by Mr. Robert Lawrence McKibbin, which we have no doubt the reader will find both interesting and instructive. Mr. McKibbin will be pleased to answer any questions and give advice to those who might like to ask questions or seek his advice. His address is Room 8-9, 40a Commissioner Street, Johannesburg.]

IT is natural to be healthy. Health is Natures gift to all living things. If it were not so, life would have ceased long long ago. Health is wholeness, wholesomeness, being in harmony with Nature and Nature's laws so that we are full of vitality, full of life.

Sickness and ill-health are therefore unnatural. They are the result of being out of harmony with Nature.

Note carefully: I say, "they are the *result*."

So many people imagine that sickness just comes by itself. But this notion is altogether wrong. Everything must have a *cause*. And often by merely removing the cause we can remedy the complaint.

In this universe of ours, wise men realize that there is law and order and harmony, that underlying everything there are what they call "the laws of Nature." Plums do not grow on mango trees, cattle do not grow wings and fly, fish do not grow feathers and seeds, trees do not grow roots up in the air and leaves in the ground. And if they did, what would we say?

We would say, "this is very unusual! Why is this so? What causes it?" And by so saying, we would unconsciously show that we recognize that there is a law, a system in all Nature to which everything ought to conform.

Give a scientist a piece of metal and he will examine it under the microscope and see its pattern of crystals. From this pattern he will be able to tell what it is. Each metal has its own special pattern.

Give a scientist a piece of tissue from a living body and he will be able to tell, from its pattern, whether it is skin or bone, whether it comes from the eye or toe, stomach or brain, heart or spleen or bowel. The pattern is different in each case. Nature made it so.

Everything was made by the Creator according to His own wonderful design and for its special purpose. The leaves of a tree are different from the roots. Each has its proper work to do. So with the animals and man, all have been given bodies of wonderful design with each part specially made for a special bit of work to do so that the whole body may live and grow and be well.

When those parts fail to do their special work, the body cannot be well. When we do something that is contrary to the design and purpose of the body, we cannot expect health. When we fail to do what Nature requires us to do for our bodies, we are creating conditions that must, sooner or later, cause ill-health—sickness.

Let me repeat: sickness does not just come by itself; it is caused by going against Nature's laws.

The first thing, therefore, in seeking health is to seek to know and to understand Nature's laws. They we must *obey* them. If we understand Nature's laws and obey them, Nature will cure us.

Doctors do not cure people. Surgeons do not heal people. Medicines do not remedy sickness. All that the greatest doctor or the greatest surgeon or the greatest medicine in the world can do is to make conditions possible for Nature to work. It is Nature that does the healing.

This is where people are often such fools. Sometimes they pay fortunes for doctors and medicines and hospitals and operations, whereas a little common-sense and understanding of Nature's laws would enable them to help themselves.

For instance, a rich man once had dreadful headaches. He went to this doctor and to that one. They gave him medicines and injections, diets and operations and everything that was then the popular method of treatment. He spent a fortune and went all round the world looking for relief. In one big city, he ran out of clothes and went to buy some new shirts. He asked for a certain size, but the shopkeeper measured his neck and said, "But that size is too small for you, sir." "It is the size I always wear," answered the rich man, a bit crossly. "Well, sir," remarked the shopkeeper, "if you wear that size the collar is too tight and it will give you a headache."

And so it was! The rich man wore shirts with bigger collars, and that was the end of his headaches. A simple shopkeeper had shown him how he was going against a law of Nature and causing all his troubles. When he stopped disobeying Nature and began to work with her instead, he got help from her at once.

So it is with all sickness. Not all can be cured so easily, because Nature's laws have been broken too often and too much and too long. But in a great many cases, people are running all over the place seeking for relief which they could get for nothing if they only knew more about Nature's laws of health and proper living.

The first need is to remove the *cause* of the sickness. As long as the cause is still there, no sick person can really be cured. A clever doctor may drive away the particular sickness that is most troublesome at the moment, but some other form of sickness of a worse kind will be bound to break out later on because the *cause* still remains. For Nature's laws cannot be ignored or disregarded without getting into trouble.

I propose to try to teach some of these laws so that readers may learn how to help themselves or how to help others without much trouble or expense. If in so doing I can help even one person to enjoy life the better, the effort will be more than worthwhile.

Statesman Bulletin (Original for I.O.)

Foreign Settlements In India

In a resolution on Foreign Settlements in India the Socialist Party of India appealed to India Government to take "effective steps in order to end these remnants of foreign rule in India and to restore to India political and territorial integrity." It also appealed to Socialist forces in Europe particularly in France and Portugal to impress upon their people that folly of hanging on to these tiny possessions." The Party warned India Government that "this question cannot be decided by holding plebiscite since conditions for free expression of peoples will do not exist in these settlements."

Things In General

Communism Change Of Tactics

The Communist Party of India has eschewed violence and sabotage. At least that is what the Party has officially stated. It would now concentrate on agrarian reform. The Party also announces reconstitution of Central committee and politibureau. The new politibureau, according to the statement, "has quashed all disruptive resolutions and disciplinary actions taken against Party Committees and individual Party members". The General Secretary of the Party V. T. Ranadeve has been removed from office. He has been replaced by the Andhra Communist leader Rameswar Rao. Earlier at a press conference the Bombay Communist leader Sa Dange stated that the Party did not believe that by 'throwing bombs and derailing trains' they could overthrow the present government. Those who followed the policy of violence and sabotage, he added, will be removed from office He said that these members will however be allowed to remain as ordinary members. Dange admitted there was a "rift in the Communist Party" which had resulted in the creation of group within the Party. Official circles in New Delhi point out that Indian Government's policy towards Communists is not expected to change as a result of Communist Party's declaration giving up "creed of violence and sabotage." "Only a shift in emphasis" is discerned in the Party new policy. They describe its new programme of work as a change of 'front' or of 'tactic' keeping its ultimate objective—capture of power through violent revolution—in background for the time being. Government's policy, it is pointed out, aims only at the maintenance of law and order. Therefore unlawful activities of Communists and not their beliefs are Government's concern.

Matter Of Great Urgency

The leader of the Indian delegation, Ramaswami Mudaliar, told the Economic and Social Council in Geneva on July 19 that the solution of the present unbalance of prosperity between one section of the world and another should be one of its primary considerations. Addressing the Council during a debate on 'full employment' he said "under developed countries have been left to their own resources at a time when they most needed help while other countries that could better look out for themselves were receiving aid."

Finding solution to their problem, he emphasised, was a matter of great urgency. "It is a huge and dynamic problem full of explosive possibilities not only for individual areas but for the whole world" he said.

India's Effort To Avoid Another War

Addressing a gathering of 300,000 people at Banares on July 17 Prime Minister Pandit Nehru said that India was trying to prevent a world war from breaking out over the Korean issue. She was trying to exert peaceful pressure to bring an end to the dispute. If she succeeded it would be all to the good. If, however, she failed then at least she would have done her best. "We must continue to make efforts to save the world from disaster because another world war will bring total destruction". Speaking of domestic affairs the Prime Minister said that India was faced with the problem of combining individual liberty with social and economic advancement Side by side with individual liberty, he pointed out, social advancement was also necessary. "There is a major urge for social advance in India. This has to be equated with the normal functioning of of democracy. We must therefore aim at building India in the democratic fashion with full social justice".

Rural Colleges For Women

The establishment of three rural colleges for women in Madras recently marked another milestone in the progress of women's education in the State. These institutions, run by States Department of women's welfare, provide two years training in special subjects of interest to women in village. Besides running literacy classes and educational institutions activities of the Department include conducting community centres, service homes for widows, destitutes and orphans and training of welfare workers. There are three specialised institutions for training of field workers. Community centres—nerve centres of organisation—have been established in both urban and rural areas. The Centre helps women to use her leisure in fruitful and pleasant work such as knitting, needle work spinning and weaving and gardening. She is also trained to make useful household articles. The number of women attending centres is daily increasing and Department has now opened 34 more such Centres in rural areas.

Next Session Of Indian National Congress

The next annual session of the Indian National Congress will be held at Nasik (Bombay) on September 11 and 12. Nearly 3,000 delegates from 24 Provincial Congress Committees will represent 30 million strong Indian National Congress at its forthcoming Nasik session, according to the Congress Secretary Kala Venkata Rao.

New Coins For India

New Indian coins completely novel in design will be issued on August 15 third anniversary of Indian independence. All coins, from rupee down to quarter anna, will carry Asoka pillar on one side in place of King's head. Review side of rupee, eight and four anna coins will have two ears of corn. Two anna, one anna and half anna pieces will feature a bull. Copper coins will have horse stamped on their reverse.

Prof. Chakravarty Honoured

Calcutta University Professor Dr. Amiya Chakravarty has been elected Fellow of New Jersey Princeton Institute for Advanced Study. He will be associated with research and creative work in Humanities Division. Recently as Rockfeller Foundation Scholar he visited American Universities and colleges making study of teaching of humanities.

India's Tea Production

India's tea production for 1950 51 is estimated at 600 million pounds according to statistics available. Increased production is expected to earn for the country this year about Rupees 180 million worth of foreign exchange more than the previous year.

Indians Shall Fulfil Destiny

During his recent to Belgian Congo, Kaka Saheb Kalelkar emphasised Gandhiji's new way of life and international intercourse. The world, he said, is sitting on a crater which none knows when it will explode. Unless the races learnt tolerance, understanding and affection for each other's ways, the tragedy was not far off. To class conflict this continent may add colour conflict. If this happened, the tragedy would be terrible. But, he said, he believed the destiny has placed Indians,—who have won freedom through truth and non-violence, who know the British and the West so well,—as a bridge to bring the Whites and Africans together. He had no doubt that God had a purpose in sending the Indians to Africa and they shall fulfil it inspite of themselves.

After a successful stay of two months Shri Kakasaheb Kalelkar and Shri Kamalnayan Bajaj left for Ethiopia enroute to India on August 3 by air. They will halt at Adisababa for three days and go to India via Aden.

Commissioner For India In East Africa Praised

Shri Kalelkar opened the new building in Nairobi where the offices of the Indian Commis-

Big Game Hunters

—From 'Chicago Times.' (Courtesy U.S.I.S.)

sioner and the Information Officer have been shifted. Speaking on the occasion Shri N. S. Mangat, a leading advocate of Nairobi and President of the local Bar Council, recounted the many services done by Shri A. B. Pant, the Commissioner for India in East Africa, since his arrival. The Indian Commissioner's office, he said, had enhanced the prestige of Indian community, given hope and courage and also operated as a solver not only of public but even private problems. Shri Pant himself had proved a friend and an inspiration to everyone even non-Indians vying for his contact. He represented the spirit of Indian Government and people to perfection said Mr. Mangat and hoped that the new office would prove a beacon as well as a friend to all. Shri Kalelkar paying a tribute to Shri Pant's great services said India has sent one of her best young men to East Africa and he was pleased at the tremendous work done since his arrival. Africa was going to be the next continent of destiny and it was a privilege to serve her and he had no doubt that Indians would play their part nobly in bringing Gandhiji's message to solve the tremendous problems which were facing the Continent.

Prophet's Day

Presiding over the Prophet's Day Celebrations under the auspices of the Ahmadiya community in Nairobi, the Commissioner, Shri A. B. Pant, said that the West has progressed in science and organisation and given to the world the atom bomb. The East on the other hand has given to the world great spiritual messages like the Islam. It has now given another message of soul force. He further emphasised that if the world did not listen to the message of Atma (soul) force, it may be destroyed by the atom force.

NEWS IN BRIEF

"We wish to thank an unknown donor for the Postal Order of £1 1s. towards the Mahatma Gandhi Memorail Fund."

* *

Chief Justice Mohamed Chagla and Justice Gajendragadkar of Bombay High Court on July 12 ordered the immediate release of L. B. Bhopatkar, former President of the Hindu Mahasabha, and three other detenus.

* *

V. D. Savarkar Hindu Mahasabha leader was ordered to be released by the Bombay High Court on July 13. Advocate General of Bombay had informed the Chief Justice that State Government had accepted Savarkar's undertaking not to take part in active politics for one year "or until next General Elections or until the third world war whichever event occured first."

* *

A subsidy of nearly rupees 200,000 has been granted by India Government to Orissa, constituting two-thirds cost of the State's scheme for the destruction of monkeys. Monkeys have proved a great menace to Orissa Agricultural Production particularly in coastal areas.

* *

Two American agricultural experts including a specialist in mechanised farming are now on their way to India to help to increase the food production in the country.

* *

Lady Mountbatten has given to India personal donation of £1000, which will be used to buy for the Nursing College, New Delhi a van fitted as mobile clinic and infant welfare unit. The Van will take students to villages for welfare work.

* *

President Truman has asked the U. S. Congress for 86,000,000 dollars for an expanded "campaign of truth" vital to the security of free nations throughout the world.

* *

Chinese Charge d' Affaires in India Shen Chien said in New Delhi there was need for greater friendship between peoples of India and China. He was impressed with India's attitude towards New China and suggested Indian newspapermen should be sent to report on Chinese affairs.

* *

The biggest mango tree in the world is in village Baroala of Ambala district, Punjab, according to the Indian botanist M. S. Randhawa. The tree lies in a belt of land to be acquired for construction of a permanent capital of Punjab. It is 34 feet in circumference and has 14 branches each as big as a full grown Sham tree. It produces an annual crop of 400 maunds.

Seed Catalogue

Distin's 1950 Illustrated Catalogue of all Flower and Vegetable Seeds, now available, Kindly write to Distin's, Box 2060, Johannesburg, for your free copy.

The Jan H. Hofmeyr School Of Social Work

Johannesburg

Offers a three-year course of study preparing for service as Welfare and Case Workers with Social Agencies and Institutions; as Directors of Recreation and Physical Education; as Secretaries of Social and Community Centres, Y.M.C.A's., and Youth Organisations. Entrance Requirement: the Senior Certificate (Matric), or equivalent. In only very exceptional circumstances exemption from this requirement may be granted. The next class will enrol on February 6th 1951.

Applicants will be required to produce evidence of character as well as academic qualifications.

Prospectus and Application Forms may be obtained from

The Director,
Jan H. Hofmeyr School of Social Work
Jubilee Social Centre,
Eloff St. South,
Johannesburg.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—by M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—by Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—by Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

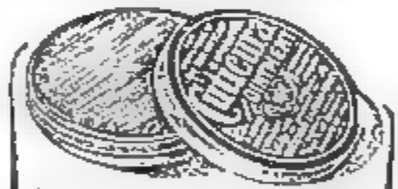
The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Cuticura
ANTISEPTIC OINTMENT

A cut, scratch or sore demands Cuticura—quick! This soothing, antiseptic Ointment is excellent for chafing, heat rash, scalp irritations, rough hands and tired aching feet. Cuticura Ointment should be used in every household.

PROTECTS from GERMS
PROMOTES HEALING

553

EVERY

FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

Incorporated in India.
Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારા બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૬/-

બાલ રામાયણ	૪ ૦
સેટ બાંધણી સહી	૧ ૧

શિશુમંથાવલી

સેટ પહેલામાં ૬-પુસ્તકો	૨૬ ૬
સેટ બીજાનો	૨૫ ૦

હીરોઝ ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકો ના સુંદર કાપડીબોના સેટનો	૨૪ ૬

ઇનામના પારસો ગયેલા.

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક	
કીંમત	૨ ૦
ચાંદ પયગમ્બ	૨ ૬
સોક્રેટીસની સાદ	૪ ૦
ખુશિનો ખાદખાક	૫ ૩
બુદ્ધ અને કેતકી	૫ ૬
કેટલાંક પક્ષિઓ	૬ ૬
ભાગવત કથાઓ	૭ ૬

અસ્ત્રિ રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ એમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કોયડા નંબર ૨	૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત ૧૪/-

લીલી	૫ ૬
વીર	૫ ૬
ભાણુ	૫ ૬
બાળકોનો બાંધવ	૬ ૦
ઈન્દીરાને પત્રો (ભેટ)	૫ ૬
બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
ચપટી પુળ	૪ ૦
ચતુરની વાતો	૪ ૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૨ ૦
કાકો	૫ ૬
બાળતાની ગોષ્ઠમાં	૪ ૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phoenix, Natal

ધાર્મિક પુસ્તકો

ગીતા સટીક	૩ ૦
પરમાત્મા	૫ ૩
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨ ૦
મંગળ પ્રભાત (બાંધેલ)	૧ ૪
જીવન નિરિક્ષણ	૫ ૬
ભગવાન બુદ્ધ	૫ ૪
ઝરથોસ્ત અહુનવૈતી	
ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અંગ્રેજીપુસ્તક	
કાંચુ પુસ્તક	૧ ૦
સંત કેવીદાસ	૨ ૬
યોગ વાસિષ્ટ	૧૦ ૦
રામનામ બાંધેલ	૨ ૦
બુદ્ધ લીલા	૧ ૬
સુદામા ચરીત્ર	૧ ૪

ધર્મક્ષેત્રે કુરુક્ષેત્રે ભાગ ૧-૨-૩-૪. આમા મહાભારત નવી રીતે આ લેખ્યું છે. ૧ ૧ ૦

Indian Opinion

P. Bag,

Phoenix.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	આરતી ૧૯૫૦ ઓગસ્ટ	ઈદ્દ ૨૦૦૬ મોહમ્મ	મુસલમાન ૧૩૬૯	પારસી ૧૩૧૯ શહે. ૬દમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૪	૫૬ ૧	૧૬	૧	૬-૪૧	૫-૨૩
શની	૫	,, ૭	૨૦	૩	૬-૪૨	૫-૨૨
રવી	૬	,, ૮	૨૧	૪	૬-૪૩	૫-૨૧
સોમ	૭	,, ૯	૨૨	૯	૬-૪૪	૫-૨૦
મંગળ	૮	,, ૧૦	૨૩	૧૦	૬-૪૫	૫-૧૯
બુધ	૯	,, ૧૧	૨૪	૧૧	૬-૪૬	૫-૧૮
ગુરૂ	૧૦	,, ૧૨	૨૫	૧૨	૬-૪૭	૫-૧૭

ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૩૧ | શુક્રવાર તા. ૪ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૦. | છૂટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૪ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૦

વિરોધ દિનની બરતરફીઓ

અમારે કહેવું જોઇએ કે ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટ અને ડોમ્યુનીઝમને કાબી દેનારા કાયદા સામે જુન તા. ૨૬ મીના વીરોધ દિનમાં સામેલ થવા બદલ કરબનની સીટી કાઉન્સીલે પોતાના હીંદી અને આફ્રિકન નોકરો ના સંબંધમાં કરેલા છેવટના કૃત્યથી અમને જરાયે સંતોષ થયો નથી. 'નાટાલ મરકયુરી' એ પુછેલા સીધા પ્રશ્નોનો જવાબ આપતાં મેયર કાઉન્સીલર કેન કલાર્કે સ્થિતિ નીઃશંકપણે સ્પષ્ટ કરેલી છે, અને તે એ કે, જે હીંદીઓ અને આફ્રિકનોને વીરોધ દિનના નોકરીપરથી ગેરહાજર રહેવા બદલ આજ માસની આખરીએ આવ્યા જવાની નોટીસો આપવામાં આવી છે તેઓને પાંચ વર્ષ સુધી સીટી કાઉન્સીલ તરફ થી પાછા નોકરીપર લેવામાં આ વશે નહિ. આ લોકોની તેમજ બાનગી પહેરીઓ તરફથી કરવા માં આવેલી બરતરફીઓજ એટલી ગંભીર છે કે, જે કાયદાનો બીન-યુરોપીયને વીરોધ કરી રહ્યા છે તે કાયદાઓની ગંભીરતા તેના જેટલીજ તેની ગંભીરતા ગણી શકાય, બલકે તેના કરતાં પણ વધી જનારી છે એમ કહેવા માં કશું ખોટું નથી. કોઇ પણ સ્વમાનશિલ લોકોથી તેને નમી જ શકાય. આ હુકમ ઉપર લોકો, જેઓને રોજી છીનવી લઇ ધરબાર વીનાના કરી મુકવામાં આવ્યા છે અને આવનાર છે, તેઓનાં સંકટોને માટે વીરોધ દીનની યોજના કરનાર કોઓરડી નેટીંગ કમીટી જવાબદાર ગણાય અને તેઓને ન્યાય ન મળે ત્યાં સુધી તેનાથી શાંત બેસી નહિ શકાય. નહિ તો તેની નેતાગીરી વખોડી કાઢવાને જ પાત્ર ગણાય. બરતરફ થએલા લોકોને જ્યાં સુધી માનભરી રીતે ફરી પાછા નોકરીપર લેવામાં ન આવે ત્યાં સુધી વીરોધ દિનની સફળતાને માટે તેનાથી અર્થ ન લઈ શકાય. બરતરફ થએલાઓને અન્ન પુરૂં પાડવાને ઘણો પરિશ્રમ ઉઠાવાઇ રહ્યો છે એ અમે જાણીએ છીએ. પરંતુ એટલાથી સંતોષ માની બેસી નહિ રહેવાય. તેનો અર્થ તો એ થાય કે આપણે આપણી નિષ્ફળતા અને હાર કબુલ કરી લીધી. આપણે ભુલ કરી શકીએ; માણસ માત્ર ભુલને પાત્ર છે. પરંતુ આપણાથી હાર ન ખાઇ શકાય. પ્રસ્તુત કાબલા માં બેશક ભુલ તો થઇ છે. પુરતી વ્યવસ્થા અને તઇયારી વીના એક ઉતાવળું પગલું લેવાયું છે. જેઓ તેને માટે જવાબદાર હતા તેઓને તેના પરિણામો વીષે ચેતવણીઓ આપવામાં આવી હતી. એટલે પરિણામોનો બેદ કરવાને માટે કશું કારણ નથી. તેમ હિમતથી તેનો સામનો નહિ કરવાને માટે પણ કશું કારણ નથી. જો બરોબર વ્યવ સ્થા થઇ હોત અને જોરવાયેલા લોકોમાં પુરતી જાગૃતી હોત તો આ શોચનીય બરતરફીઓ થઇ શકતજ નહિ. કેમકે તેઓની જગ્યાઓ લેનાર હીંદીઓ કે આફ્રિકનોમાંથી કોઇ મળી શકયું નહિ હોત. બીજો ન્યાય નો પક્ષ લીધો હોત અને અન્યાય પણે નોકરીપરથી કાઢી મુકવામાં આવેલાઓની જગ્યા લેવા કોઇ પણ તઇયાર નહિ થયું હોત.

આપણે સરકારને મુઠી બતાવી એ છીએ પરંતુ જ્યારે સરકાર સામી મુઠી બતાવે છે ત્યારે દર વખતે આપણે પ્રત્યુત્તર વાળતાં સંકોચાઇએ છીએ અથવા તો તેમ કરવાની આપણી તઇયારી નથી હોતી. એજ આપણી વ્યવ સ્થાની ખામી. અને સામુદાયિક હડતાલ ચલાવવાને આપણે તઇયાર નથી એ બતાવી આપે છે. આપણે જો વ્યક્તિગત રીતે આ પણી પોતાનીજ સંભાળ લઇશું તો જનતા પોતાનું સંભાળશે.

કોરીયાની લડાઇની પાછળ ઇશ્વરી સંકેત રહેલો છે. ગ્રૂપ એરીયાઝ અને ડોમ્યુનીઝમ વીરૂદ્ધનો—એ બન્ને કાયદા પસાર થયા તે ઘડીએજ એ લડાઇ શરૂ થઇ. તેમાંથી કહેવાતી લોકશાહી ઓએ તેમજ આપણા જેવા, જેઓ ખરી લોકશાહી માટે લડી રહ્યા છીએ, તેઓએ ધડો લેવાનો છે. નોર્થ કોરીયાની સામે જેઓ બાથ ભીડી રહ્યા છે અને તેના પગલાંમાં લોકશાહી ના ખોળાને ખુસી નાખનારા ડોમ્યુનીઝમનું ભોખમ નીહાળી રહ્યા છે, તેઓએ દીવો કોરીયા તરફ કરવાના કરતાં પોતાના દિલ માજ કરવાની જરૂર છે. જો તેઓ એમ નહિ કરે તો ડોમ્યુ-નીઝમ તેઓને સહજમાં ઘેરી વળશે. આપણે જેઓ ખરી લોકશાહી, એટલે કે, લોકશાહીના નામે આજે ચાલી રહેલી ગુંડા શાહી નહિ, પરંતુ નીતીના ઇશ્વરી કાયદા પર-ઇશ્વર, ન્યાય અને નીતીપર-રચાયેલાં તંત્રને માટે લડી રહ્યા છીએ, તેઓએ કોરીયામાંથી હીંમત અને, મારવાને નહિ, પણ મરવાને મરણીયા થવાની શકિત શીખવા ની છે, કે જેથી સત્ય, ન્યાય અને નીતીનો વીજય થાય. સરકાર આપણી સામે તક મુકી રહી છે પરંતુ આપણેજ ભયથી તેનાથી દુર હઠીએ છીએ. જ્યાં સુધી ભયને આપણા પર સામ્રાજ્ય ચલાવવા દઇશું ત્યાં સુધી આ પણે ઉભા થઇ શકીશું નહિ; કચડાઇ જઇ આપણો નાશજ થશે.

આથી સરકારના ઇલાયદાપણા ના કાયદાના જેટલીજ આ બર-તરફીઓ ગંભીર છે અને તેનો એકમાત્ર પ્રત્યુત્તર એજ આપી શકાય કે અન્યાયને નમવું નહિ અને ઇશ્વરને નામે જેલના દર-વાજા ફરજીયાત ખુલ્લાં કરાવવા.

નોંધ

અરૂં ડોમ્યુનીસ્ટ ભોખમ

સાઉથ આફ્રિકાની સુવર્ણ નગરી, જોહાનીસબર્ગે હમણાના વર્ષોમાં મહાન પ્રગતી કરી છે. તેનો વીસ્તાર ખુબ વધતો જાય છે અને તેના સુંદર ઘરો અને બાગો સાચેનાં સ્વર્ગે બીલી રહેલાં પ્રજાજનો નીહાળનારને બાગેજ એમ લાગે કે આવી નગરીમાં ગરીબીને કદી પણ સ્થાન હોઇ શકે. પરંતુ આ સમૃધી જનહોદ્યારી તો માત્ર કોરા લોકોના એશઆરામ માટે છે. બીન-યોરોને ઉતરડામાં નાખવામાં આવ્યા છે. એક બાજુથી ઉભા થઇ રહેલાં કારખાનાઓ અને બીજી બાજુ ઘરો

By Kishor Dalwai (Original for I.O.)

ની કોઈ પણ જાતની સમજણના અભાવ ની વચ્ચે સેંકડો હૌંદી અને કલર્ડ લોકોના કુટુમ્બોની કફી નહિ હતી તેવી દુર્દશા થઈ રહી છે. જોહાનીસબર્ગના 'સ્ટાર' પત્રને આ કમીશન સમાજ સેવાનું કાર્ય કરનારાઓ તરફથી કહેવામાં આવી છે. હૌંદીઓની ૧૭૦૦૦ ની વસતી ગરીબીમાં સબડી રહી છે. દર અઠવાડીયે કારખાનાઓ માટે જગ્યા કરવાને કુટુમ્બોને ઘરો ખાલી કરાવવામાં આવી રહ્યાં છે પરંતુ ખાલી કરનારને રહેવાને કોઈ બીજાં ઘરો આપવામાં આવ્યાં નથી. ઘણા કલર્ડો અને ફ્રેટલાક હૌંદીઓ કલીપટાઉનમાં જવા લાગ્યા છે ત્યાં તેઓને કાદી મુકવામાં આવ્યા છે ત્યાં ના કરતાંય વધારે ખરાબ સ્થિતિ છે. કેપ્ટ મુલતથી હૌંદીઓને માટે કીપકલુર માં ઘરોની સગવડ કરી આપવાની વાત થઈ રહી છે પરંતુ હજુ કાયમ થયું નથી. લોહાનીસબર્ગ સીટી કાઉન્સીલના નેશનુ યુરોપીયન ગ્રેફ્રેસ કમીટીના પ્રમુખ મી. આઇ. ઇ. બી. ગ્રેટવેલે કહ્યું હતું કે તેનું ખાતું આ સવાલને વીશે કામ કરી રહ્યું છે અને તેની અગત્યતાને વીશે સંપૂર્ણપણે જાગૃત છે. પરંતુ એ શહેરે એટલી બધી પ્રગતી કરેલી હોવા છતાં મતાધિકાર વીનાના અને તેથી અસહાય વીનાના આ લોકોની આવી અગત્યની જરૂરીયાતો હજુ પુરી પાડી શકાઈ નથી. પછી કોમ્યુનીસ્ટો નું જોર કેટલે નુસો વધતુ જાય તેમાં શી નવાઇ!

કોમ્યુનીસ્ટ જોખમપર ફ્રાન્સ પોર્ટ ખાતાના પ્રધાન

સુમન્સડોર્પમાં ગયે અઠવાડીએ આપણ કરતાં ફ્રાન્સપોર્ટ ખાતાના પ્રધાન મી. પી. ઓ. સાબરે જણાવ્યું હતું કે ધર્મપદાપણાને લગતા કાયદા ઓમાં ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ સૌથી અગત્યનો કાયદો છે. વધુમાં તેમણે કહ્યું કે કોરીયામાં કોમ્યુનીસ્ટોનું આક્રમણ એક કસોટી છે. જો તેનો વીરોધ કરવામાં નહિ આવે તો રશીયાના પણ આક્રમણને માટે માર્ગ ખુલ્લો થશે. યુનકાળમાં સાઉથ આફ્રિકાને પોતાની પ્રજા બીજા યુધ્ધોમાં ધસડી જવામાં આવ્યું હતું. આજે જો સાઉથ આફ્રિકા પશ્ચિમ રાજ્યોની પડખે ઉભું નહિ રહે તો તેની પોતા ની પડતી જોશે. સાઉથ આફ્રિકાના લોકો કોમ્યુનીસ્ટ જોખમની ગંભીરતા સમજી શકતા નથી.

જાતી શુદ્ધતા કાયમ રાખનાર
ડો. ડોંગીસ

મુખ્ય પ્રધાન ડો. ડી. ઇ. ડોંગીસ પણ મહત્વાકાંક્ષિ છે. સાઉથ આફ્રિકાની માત્ર યુરોપીયન જાતીનીજ શુદ્ધતા કાયમ રાખવાની તેમની ઇચ્છા નથી; સમગ્ર બીન-યુરોપીયન જાતીઓની શુદ્ધતા કાયમ રાખવાની તે અભિલાષા સેવે છે. રશુકુઆ માટે કેટલાક મુખ્ય જાતીના નેતાઓને તેમણે કહ્યું કે સાઉથ આફ્રિકાની જુદી જુદી બીન યુરોપીયન જાતીઓ વચ્ચે પણ કાયમી ગેરકાયદે કરાવનારો તે કાયદો લાવવા માંગે છે. નાટાલના કેટલાક મુખ્ય નેતાઓ ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ વીષે માહીતી મેળવવા ચાહતા હતા તેથી કરબતના મી. કબલ્યુ. એ. કેમ્પબેલની વીનંતિથી મુખ્ય પ્રધાને મુખ્યો સમક્ષ તેનાપર બોલવા કબુલ્યું હતું તેઓ જાણવા માંગતા હતા કે નેટીવો અને હૌંદીઓને એકજ લાઇનમાં સાથે નહિ રહેવા દેવામાં આવે એ વાત શું સાચી હતી. પ્રધાને તેઓને ખાત્રી આપી કે એ સાચી હતી. કાયદો સાઉથ આફ્રિકાની સઘળી જાતીઓને લાગુ પડે છે. તેમણે કહ્યું કે બીજો એક કાયદો છે કે જે યુરોપીયનો અને બીન-યુરોપીયનો વચ્ચે લગ્નો થતાં અટકાવનારો છે અને તેમનો કરાદો હજુ એક બીજો કાયદો લાવવાનો છે જેથી બીન-યુરોપીયન જાતીઓ વચ્ચે પણ બીજા લગ્નો ગેરકાયદે કરશે. આ કાયદો આવવા થી મુખ્યો પોતાની જાતીની શુદ્ધતા ટકાવી રાખી શકશે.

અમે બીજા લગ્નોની ફ્રિમાયત કરતા નથી બલકે તેનો વીરોધ કરીએ છીએ, પરંતુ એ એક વ્યક્તિ સ્વાતંત્રની બાબત છે - જેમાં કોઇને વચ્ચે પડવાનો અધિકાર નથી અને કાયદાથી કરજ પાડવાનો તો નથીજ.

ક્રેગ્રવણીકાર તરીકે હિંદમાં હોદો
મેળવનાર પહેલા સા. આ.ના હિંદી

ડો. સોમસુંદરમ કુપન, એમ. એ, એમ. એડ. પી. એચ. ડી. ને મદ્રાસ ના કેળવણીખાતાં તરફથી લેકચરર તરીકેનો હોદો સ્વિકારવાની માગણી થઇ છે. આ ખબર બંડન બાસેના હૌંદના હાઇ કમીશનરની ઓફીસ તરફથી બહાર પડયા છે. ડો. કુપને એ તકનો લાભ લઇ જરીપ વર્ગોમાં સામુદાયિક શિક્ષણ આપવાના સવાલ નો પોતાનો અભ્યાસ અને સંશોધન આપુ રાખવાનો વીચાર કર્યો છે. તેઓ લગભગ ત્રણ વર્ષ હૌંદમાં રહેશે. હાલ ડો. કુપન ત્રાંબો કેળવણીમાં ટીચર-ટ્રેનીંગ વીભાગમાં કામ કરી રહ્યા છે. ડો. કુપને કેળવણીમાં મેળવેલી મહાન સિદ્ધિને માટે અને તેમને મળેલા આવા માનભર્યા હોદા માટે સાઉથ આફ્રિકાની હૌંદી કોમે ગર્વ લેવા જેવો છે. અમે તેમને હાર્દિક અભિનંદન આપીએ છીએ અને તેમના કાર્યમાં સફળતા ઇચ્છીએ છીએ.

ઈસ્ટ આફ્રીકની ઓરીયાઓ વસતી

બંડન બાસે કોલોનીયલ આફીસ તરફથી બહાર પાડવામાં આવેલી ૧૯૪૫-૧૯૫૦ ની બ્લુ બુકમાં ઇસ્ટ આફ્રિકામાં એશીયાના લોકોની વસતી પણી વધી ગયેલી હોવાની નોંધ લેવા માં આવી છે. ન્યાસાલેન્ડમાં એશીયા વાસીઓની વસતી ૪૫૦૦ ની થઈ છે જે ૧૯૪૫ માં ૨,૮૮૦ ની હતી. નોર્થને રોડેસીયામાં ૧૮૦૦ની છે જે ૧૯૪૬ ના કરતાં ૫૦ ટકા વધારે છે. કેનીયા, ટાંગાનીકા અને યુગાન્ડામાં એશીયાવાસીઓની વસતી ૧૯૪૭ માં અનુક્રમે ૪૪૦૦૦, ૨૫૦૦૦ અને ૧૪૦૦૦ ની હતી. ૧૯૪૮ સુધીમાં તે વધી જઇને ૬૮૦૦૦, ૪૩૦૦૦ અને ૨૫૦૦૦ ની થઇ છે. બ્લુ બુક જણાવે છે કે આ વધારો કુદરતી કરતાં મોટી પ્રવિયા અને બહાર જનારા કરતાં આવનારાઓની સંખ્યા વધી જવાથી થયો છે.

ગ્રુપ એરીયાઝ એકટની સમજુતી
આપનારી પુસ્તિકા

ગયે અઠવાડીયે જોહાનીસબર્ગમાં મળેલી ટ્રાંસવાલ મ્યુનીસીપલ એસોસી એશનની એકઝેકયુટીવની મીટીંગમાં લેન્ડ ટેન્યુર એડવાઇઝરી બોર્ડના સેક્રેટરીનો કાગળ રજુ થયો હતો તે પરથી માલુમ થાય છે કે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ ની સમજુતી આપનારી એક પુસ્તિકા તયાર કરવામાં આવી રહી છે.

ગ્રુપ એરીયાઝ એકટનો ક્રેગ્રમુ-
નીસ્ટ ચાઇનાએ કરેલો વીરોધ

'પ્રજાસત્તાક ચીન સરકારના પ્રમુખ' માઓટસુતુંગે ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસને તાર કરી મુનીયન સરકારે પસાર કરેલા ગ્રુપ એરીયાઝ એકટની સામે વીરોધ દર્શાવ્યો છે. સદેશો જણાવે છે કે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ જે ચીના, હૌંદી અને એશીયાનાં અન્ય લોકો તરફ ભેદ પાડનારો છે તેની સામે તમે કરેલા વીરોધને ચીનના લોકોની વતી હું સંપૂર્ણ ટેકો આપું છું. ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની ગયા માસમાં મળેલી મીટીંગમાં ગ્રુપ એરીયાઝ એકટનો વીરોધ કરનારો ઠરાવ થયો હતો તેની નકલો એશીયાના જુદા જુદા દેશોપર મોકલવામાં આવી હતી તેના જવાબ માં ઉપલો સદેશો આવ્યો હતો.

બંડનથી રૂટર જણાવે છે કે સોવીયેટ રશીયાનું સરકારી ખબરપાડું, જે ટાસ તરીકે ઓળખાય છે, તેણે ઉપલા સદેશા ને પ્રસિદ્ધિ આપી હતી. બંડનથી એક અખબારી ખબરપત્રી જણાવે છે કે રંગીયા હરી યુનાઇટેડ નેશન્સમાં દાખલ થયું છે એ સાઉથ આફ્રિકાને માટે ખાસ મહત્વની વસ્તુ છે. અદિના હૌંદીઓને હવે ખાત્રી છે કે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટને માનવ હકોનો ભંગ કરનારા કાયદા તરીકે વખોડી કાઢનારા યુનાઇટેડ નેશન્સમાં હૌંદ તરફથી મુકવામાં આવનારા ઠરાવ ને રશીયા અને તેના આશ્રિત દેશોના અને પાકીસ્તાન સિવાય અન્ય એશીયા ના અને મધ્ય પૂર્વના દેશોનો ટેકો મળશે. હૌંદને મળેલા આ વંધારાના ટેકાથી યુનાઇટેડ નેશન્સમાં સાઉથ આફ્રિકાની રિથતિ બહોળી બચ પડવા સંભવ છે.

પ્રોટેકટરેટમાં હિંદીઓ

'રેન્ડ ડેલી મેલ'ના રાજકીય ખબર પત્રી જણાવે છે કે હમણામાં નેશનલી સ્ટ અખબારોમાં એવા ખબરો આવે છે કે, ગ્રુપ એરીયાઝ એકટથી બુનીયન માં પોતાનો વેપાર ગુમાવી દેવો પડે તેની તયારીમાં હૌંદીઓ બ્રીટીશ પ્રોટેકટરેટોમાં ઉચાઉ આવો આપીને વેપારો ખરીદવા મંડી પડયા છે. પ્રીટોરીયામાં ભરોસાદાર સ્થળોએથી જાણવામાં આવેલું છે કે આ ખબરો ખોટા છે. હમણાના મહિનાઓમાં સ્વાઝીલેન્ડ, બેચ્વાનાલેન્ડ કે બસુટો લેન્ડમાં હૌંદીઓએ મોટા પ્રમાણમાં ખરીદીઓ કરેલી હોવાનું જાણવામાં આવ્યું નથી. બસુટોલેન્ડમાં તો નેટીવ સુધ્ધાં કોઇ પણ વ્યક્તિથી જમીનની માલીકી ધરાવી શકાતી નથી કેમકે સઘળી જમીન બસુટો જાતીનીજ માલી કીની છે.

બેચ્વાનાલેન્ડમાં રશુકુઆ ખાતે એક નહાના રથળમાં થોડા હૌંદીઓ છે અને સ્વાઝીલેન્ડમાં એક પણ હૌંદી વસતો નથી. નેશનલીસ્ટ અખબારો માં બહાર પડેલા ખબરો પરથી તો એવું જણાય કે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટથી બધા હૌંદીઓ પોતાનો હાલ નો વેપાર ગુમાવી બેસશે અને તેથી તેમાંથી બહારના પ્રોટેકટરેટોને એક આફોઇ બનાવવા માંગે છે.

બે ડેના અરસતરફ થએલા આદ્રિકનો

મ્યુનીસીપાલીટીના જે આદ્રીકન નોકરો બે ડેના અજ્ઞાનતા અને બ્લીક થી ગેરહાજર રહ્યા હતા તેઓને હરી પાછા નોકરીપર રાખવાની લોકલ ગોવર્નમેન્ટ જનરલ' તરફથી થએલી વિનંતિને ટ્રાંસવાલમાં કેપ્ટટાઉન' હાઇન કાઉન્સીલે નામંજુર કરી છે. કાઉન્સીલે જણાવ્યું છે કે તેવા આદ્રિકનો નોકરી માટે હરી અરજ કરી શકે છે પરંતુ તેઓની જગ્યાએ બીજાઓને રાખવામાં આવ્યા હોવાથી તેઓને નોકરી મળશે જ એવી ખાત્રી આપી શકાતી નથી

રીપબ્લીક નંબર

અમારો તા. ૨૧-૨-૫૦ ના બહાર પડેલો ભારત રીપબ્લીક નંબર; અનેક સરદારોના; ફોટાઓ; લેખો વીગેરે વાંચવા લાયક સામગ્રીથી ભરપુર છે.

કીમત ૨/૩

પોસ્ટેજ સાથે

Indian Opinion.
P. Bag
Phoenix.

વિરોધ દિનની બરતરફીઓ

૩૨ ઔરીપાઅ એક અને સગ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એકટની સામે વીરોધ દર્શાવવા જુન તા. ૨૬ મીનો દીવસ યુનીયનભરમાં બીન યુરોપીયનો તરફથી વીરોધ દીન તરીકે પાળવામાં આવ્યો હતો તેને અંગે ડરબન સીટી કાઉન્સીલ અને બીજા કેટલાંક કાર ખાનાવાળાઓએ પોતાના હિંદી અને આફ્રિકન નોકરોને એ દિવસે કામપર થી ગેરહાજર રહેવા માટે સજા દાખલ નોકરીપરથી કાઢી મુકયા છે. ડરબન સીટી કાઉન્સીલે એવા હિંદીઓને અને આફ્રિકનોને કાઢી મુકવાનો ઠરાવ કર્યો તે પર હીંદીઓ ઉપરાંત દૈનિક અખબારો તેમજ પ્રતિષ્ઠિત યુરોપીયન વ્યક્તિઓએ પણ સખ્ત ટીકાઓ કરી હતી. એ કારણથી કાઉન્સીલને પોતાના ઠરાવ પર ફરી વીચાર કરવો પડ્યો હતો અને કેટલાક ફેરફારો કરવા પડ્યા હતા. એ ફેરફારોથી સીટી કાઉન્સીલ પોતાના નોકરોને કાઢી મુકશે કે નહિ એ વસ્તુ ચોખ્ખી થઇ નહોતી. તે ચોખ્ખી કરાવવા 'નાટાલ મરકયુરી' એ ડરબન ના મેયરને ■ સવાલો પુછયા હતા જેના મેયર કાઉન્સીલ ક્લર્કદ્વારા તરફથી આપવામાં આવેલા જવાબો પરથી સ્પષ્ટ થયું છે કે, જે હિંદીઓને નોકરીપરથી કાઢી મુકવાનો કાઉન્સીલે ઠરાવ કર્યો છે તેઓને પાંચ વર્ષ સુધી કાઉન્સીલ ફરી નોકરીપર લઇ શકશે નહિ. કાઉન્સીલના ઠરાવ મુજબ જેઓને બરતરફ કરવામાં આવનાર છે તે હીંદીઓને જુલાઇની આખરીએ કાઉન્સીલ તરફથી એક માસની નોટીસ આપવામાં આવી છે જેથી ઓગસ્ટ તા. ૩૧ મીના તેઓને નોકરી છોડવી પડશે. 'મરકયુરી' એ મેયરને પુછેલા સવાલ અને મેયર તેના આપેલા જવાબ જાણવાલેગ હોઇ તે ગુજરાતીમાં અહિં આપીએ છીએઃ

સવાલ પ્રહેલોઃ કાઉન્સીલે અમુક હીંદીઓને નોકરી પરથી કાઢી મુકવાના અને તેઓની જગ્યાએ કોઇ પણ જાતીના માણસોને રાખવાના કરેલા ઠરાવથી જે નવા લોકોને રાખવામાં આવશે તે શું અમુક એકજ જાતીના હશે?—જવાબઃ ખસુર કરીને નહિ. કાઉન્સીલનો ઠરાવ એમ કહે છે કે, કોઇ પણ બીન-યુરોપીયનોની નોકરીની મુદત પુરી થતાં જગ્યા ખાલી પડે તો તે જગ્યાએ કોઇ પણ જાતીના માણસોને રાખવા. જેનો અર્થ એ થાય છે કે કાઉન્સીલના ખાતાંઓના મુખી ઓને જે કામપર જે જાતીના લોકોને રાખવા યોગ્ય જણાશે તે કામપર તે જાતીના લોકોને તે રાખશે.

સવાલ બીજોઃ જેઓને કાઢી મુકવામાં આવનાર છે તેઓ અર્ધ કેળવા યેલા લોકો છે કે મોટે ભાગે મજુરી કરનારા જ છે?—જવાબઃ મોટે ભાગે મજુર વર્ગના છે.

સવાલ ત્રીજોઃ ખાલી પડેલી જગ્યાઓ શું તુરત જ ભરી દેવામાં આવશે? જવાબઃ તેનો નિર્ણય ખાતાંઓના મુખીઓ તરફથી કરવામાં આવશે.

સવાલ ચોથોઃ એવી નોકરીઓપર જોઇતા માણસોની ભરતી કરાત નાખવામાં આવશે?—જવાબઃ તેવું કરવાનો હાલ ઇરાદો નથી.

સવાલ પાંચમોઃ જે હિંદીઓને નોકરીપરથી કાઢી મુકવામાં આવશે તેઓને ફરી પાછા રાખવાનું જે ખાતાં ઓના મુખીઓને યોગ્ય લાગે તો તેમ કરવાની શું તેઓને સત્તા છે?—જવાબઃ ઇન્ડિઅન ગ્રેચ્યુઇટન્ટ ફન્ડની શરતોમાં પાંચ વર્ષની મુદત ઠરાવવામાં આવેલી હોવાથી તેટલી મુદત પહેલાં એ હિંદી ઓને ફરી નોકરીપર રાખી શકાશે નહિ.

સવાલ છઠ્ઠોઃ જે હીંદીઓને બર તરફની નોટીસ આપવામાં આવેલી હોય તેઓને નોટીસની મુદત પુરી થતાં પહેલાં ખાતાંના મુખીઓ - ફરી નોકરીપર રાખી શકાશે?—જવાબઃ નહિ રાખી શકાય.

આરોગ્ય માટે કુદરતી ઈલાજો

(લેખકઃ રેાબર્ટ લોરેન્સ એક કીઅન) તંદુરસ્તીપર કુદરતનો કાયદો રાજ કરે છે

[તંદુરસ્તીને માટે કુદરતી ઇલાજો વીષે આ લેખમાળા મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીઅનને આભારી છે. અમે ઉમેદ રાખીએ છીએ કે તે વાચકોને રસીક અને જાણવાલેગ થઇ પડશે. જો કોઇ લેખકને પ્રશ્ન પુછવા માંગતા હોય અથવા કથી માહીતી મેળવવા માંગતા હોય તેઓને તે જવાબ આપવા ખુશી થશે. મી. મેકકીઅનનું સરનામું Room 8-9: 40a' Commissioner Street, Johannesburg છે.]

તંદુરસ્ત રહેવું એ સ્વાભાવીક છે. બધી મનુષ્ય જાતીને તંદુરસ્તીની બેટ કુદરતે બક્ષી છે. જો આમ ન હોત તો દુનીયામાં જીવંત પ્રાણીઓ ન હોત. તંદુરસ્તી એટલે કુદરત સાથે તેમજ કુદરતના કાયદાઓ સાથે એકતાર થઇને રહેવું. જેથી આપણે સચેતન બનીને જીવી શકીએ. આથી ઉલટું તે અસ્વાભાવીક છે એમ પુરવાર થાય છે.

કારણ આપણે કુદરત સાથે એક થઇને નથી રહેતા. ઘણા એમ માને છે કે, મંદવાડ વગર નીમંત્રણે ચાલ્યો આવે છે; પણ આ સત્ય નથી. દરેક વસ્તુનું કારણ દુર કરવામાં આવતાં ફરીયાદ પણ દુર થાય છે.

આજની આપણી આ દુનીયામાં જાનીઓ એમ માને છે કે, દરેક વસ્તુને અમુક કાયદાઓ હોય છે. શરીરને માટે કુદરતના કાયદાઓ છે. કેરીના ઝાડપર જાંબુરખ નથી પાકતા. ગાયોને પાંખ નથી ફુટતી. માછલીને શીંગડાં નથી આવતાં, અને ઝાડોને મુળીયાં ઉપર અને પાતરાં નીચે એમ નથી થતું. જો આમ બને તો આપણે શું સમજવું? આપણે એમજ માનવું કે આ એક અસાધારણ બીના બનવા પામી છે. અને તે કેમ બનવા પામ્યું તેના કારણો શોધવા બેસીશું. આ પ્રશ્નનો ઉકેલ્યા વગર આપણે એટલું તો સમજી જ શકશું કે કુદરતનો કાયદો હોય છે અને તે મુજબ બધું ચાલે છે.

ચિકીત્સકોને જો આપણે ધાતુનો એક કટકો આપીશું તો તે શોધ કરીને તેની બનાવટ અને તેની જાત નક્કી કરશે. દરેક ધાતુનો ખાસ ગુણ હોય છે. ઇશ્વરે બધી વસ્તુને ચોકકસ કારણસર બનાવી છે. ઝાડના પાતરાં ઝાડના મુળીયાં કરતાં જુદાં કામ કરે છે. બન્નેને જુદું જુદું કામ સોંપાયું હોય છે. એવીજ રીતે જનવરો અને મનુષ્યમાં છે. આપણને શરીર ઇશ્વરે આપ્યું છે. તે શરીરમાં જુદાં જુદાં અવયવો જુદાં જુદાં કામ માટે નીમત થયેલાં હોય છે અને તેનાથી આપણું શરીર બંધાય, આરોગ્યવાન બનીએ, અને જીવન જીવી શકીએ. જ્યારે આ અવયવો પોતાને સોંપાએલું કામ કરતાં ચુકશે ત્યારે આપણા શરીરરૂપી યંત્રમાં કાંઇક ખગાડ ઉત્પન્ન થશે. આપણે જો આપણા બંધારણ વીરૂદ્ધ આચરણ રાખીશું તો આપણે તંદુરસ્તીની આશા રાખવી ન જ જોઇએ. કુદરતના કાયદા પ્રમાણે આપણે આપણા શરીર માટે જે કાંઇ કરવું જોઇએ તે કરવામાં આપણે પાછા પડશું તો અંતમાં આપણે મંદવાડને નોતરીશું.

હું બાર દઇ જણાવવા ઇચ્છું છું કે મંદવાડ વગર નોતરે નથીજ આવતો. કુદરતના કાયદાઓના ભંગથી એને આમંત્રણ આપવામાં આવે છે. આથી તંદુરસ્તી માટે સૌથી પહેલાં આપણે કુદરતનો રોા કાયદે છે તે જાણવાની પહેલી આવશ્યકતા રહે છે. આ પછી તે કાયદાઓનું પાલન કરવું આવશ્યક રહેશે. જો આપણે કુદરતના કાયદાઓને સમજી લઇ તેનું પાલન કરશું તો કુદરત આપણને મદદરૂપ બનશે.

ડાકતરો લોકોને સાજા નથી કરતા. દવાથી મંદવાડ દુર નથી થતો. મોટા માં મોટા ડાકતરો અને સારામાં સારી દવાઓ કુદરત કુદરતને પોતાનું કામ કરવા માટે માર્ગ કરી દે છે. અને કુદરત રોગને મટાડે છે. ઘણા લોકો ડાકતરો દવાઓ અને હોસ્પીટલોપર પોતાની બધી શકતી ખર્ચી નાખે છે. જ્યારે સાધારણ સમજ શકતીથી અને કુદરતના કાયદાઓ સમજી લેવાથી આ બધાની તેમને જરૂર નહીં રહે. દાખલા તરીકે, એકવાર એક ધનીકનું હમેશ માથું દુઃખતું અને તેને ઘણા ડાકતરો ની દવાઓ કરી અને જાત જાતના ખ્યાલો જોવા કે ઇલેકટ્રીશન, ઓપરેશન વીગેરે પણ કરવામાં આવ્યાં અને ઘણો પૈસો પણ પોતાનો રોગ નાબુદ કરવા ખર્ચ્યો, દેશ દેશાવરોમાં જઇ ખ્યાલો કર્યોઃ આમ કરતાં એક મોટાં શહેરમાં પોતાનાં કપડાં ખરીદતો હતો ત્યારે તેણે અમુક સાઇઝના શર્ટ ની માંગણી કરી. દુકાનદારે તેના ગળાનું માપ લઇ તેને બતાવી આપ્યું કે આ સાઇઝ તમારે માટે નાની પડશે. ધનીકે ગુસ્સે થઇ જણાવ્યું કે મને મારી વધુ ખબર ■ અને હું એજ સાઇઝના શર્ટ પહેરતો આવ્યો. છું. દુકાનદારે નમ્રતાથી જણાવ્યું કે, તમે આ સાઇઝ પહેરશો તો કોલર ટાઇટ થશે અને તેને લઇ તમારા માથામાં પીડા થશે.

આજ તેના રોગનું કારણ હતું. તે ધનીક વધારે મોટી સાઇઝના શર્ટ ખરીદી પહેરતો થયો અને તેના માથા ના દુખાવો બંધ થયો. સાધારણ વેપારીએ એને કુદરતના કાયદાઓનો ભંગ થતો બતાવ્યો અને તેનાથી થતા ગેરલાભનું તેને જ્ઞાન આપ્યું. કુદરત નીયમનું કાર્ય બંધ થતાંજ કુદરતે તેને મદદ કરી. આવીજ રીતે પ્રત્યેક રોગને માટે છે. બધા રોગો આટલી આસાની થી સારા નથી થતા કારણ કે કુદરતના કાયદાઓનો ઘણા સમયથી આપણે ભંગ કરતા આવ્યા છીએ. પણ મોટા ભાગે લોકો નજરી બાબતમાં રોગોને હઠાવવા દોડધામ કરે છે જ્યારે ખરી રીતે કુદરતના કાયદાઓ અને તંદુરસ્તીના નીયમોનું પાલન કરી તેને અટકાવી શકે છે.

પહેલી વસ્તુ એ છે કે રોગ નું કારણ શોધી તેનો નાશ કરવામાં નહીં આવે ત્યાં સુધી રોગનું મુળ નાબુદ નહીં થાય. કુશળવાર ડાકતર રોગને દાબી શકશે પણ બીજો વધુ બળવાન રોગ પેદા થવાનો ભય રહેશે. કારણ રોગનું મુળ નાબુદ કરવામાં નથી આવતું.

જે લોકો કુદરતના કાયદાઓનો ભંગ કરે છે તે લોકોને નુકસાન ખમવું પડે છે. આ કાયદાઓ વાંચો. સમજો. હું રજુ કરવા ઇચ્છું છું જેથી તેઓ પોતાને તથા બીજાઓને ઓછે ખરચે તંદુરસ્ત બનાવવામાં મદદરૂપ બને. આમ કરવાથી જો હું એકાદ વ્યકતીને પણ નીરોગી જીંદગીનો આનંદ લેતો બનાવી શકીશ તો મારો પ્રયાસ સફળ થયેલો સમજીશ.

અંધેર હૈ અંધેર હૈ

રામનારાયણ ના. પાઠક

[આ જગત નીસર્ગના કોઈ અટલ સીદ્ધાંત પ્રમાણે ચાલી રહ્યું છે. દીવાન ના નીયમો જેટલા જ એ નીયમો ચોકકસ અને અફીયલ છે. માનવ-બુદ્ધિમાં ન ઉતરે તેવા બનાવોને કપોલકલ્પિત માનવાને આપણે લલચાઈ એ છીએ. પણ આ સાચેની કથા એક અનુભવકથા છે. બીહારમાં થયેલા ધરતીકંપ વખતે એ પટના બની હતી.

બીહારના ધરતીકંપ વખતે મહાત્મા-માં પ્રવાસ કરતાં મહાત્માજીએ આ ધરતીકંપને અસ્પૃશ્યતાના પાપનું પરીણામ કહેલું. તેથી કવીવરે દીવાન ના સાદા નીયમને આ રીતે બદલવા માટે વીરોધ ઉઠાવેલો. તેનો જવાબ બંગાળના સુપ્રસિદ્ધ દીવાનશાસ્ત્રી, બાંધીછના સુરત અનુયાયી સતીશચંદ્ર દાસગુપ્તાએ બંગાળી 'હરિજન'માં આપેલો. પોતાના કથનના સમર્થન માં સતીશબાબુએ 'ગીતાંજલી'માંથી ઉતારા આપેલા કે 'જ્યારે પૃથ્વી ઉપર સ્વાર્થ વધી જાય છે, માણસ માણસાઈ મુકી દે છે, ભાઈ ભાઇનાં ગળાં કાપવા તૈયાર થાય છે, ત્યારે કરાળ કાળનું વજ્ર નીચે ઉતરે છે અને માણસને અભિમાનને માર્ગેથી પાછો વાળવા ચેતવણી આપતો હોય તેમ પ્રલયનો ઝંઝાવાત વરસાવે છે.' એવો જ કર્મસિદ્ધાંત આ વાર્તામાં આપણને જોવા મળે છે.]

દુ:ખથી સુકી ઉપાડા પગ, ઉપાડું માથું, શરીર ગોદડાના ગાભા અને લુગડાના લીરા વીંટેલો એક હૃષ્ટપુષ્ટ માણસ ઉંચા હાથ કરી ઉભી બજારે બોલતો જતો હતો: 'અંધેર હૈ, અંધેર હૈ.'

એનો બુલંદ અવાજ સાંભળીને ઉંચી અટારીએ લોકો એકઠાં થતાં અને એનો પાગલવેશ જોઇ સહેજ હસીને બોલી ઉઠતાં: 'શું માણસનું ભાગ્ય ફરે છે! કયાં કરોડપતિ નગરશેઠ રાધાકિસન અને કયાં આ પાગલ ફકીર!'

સુરજનાં અજવાળાં પથરાયા પહેલાં એ શહેરમાં પ્રવેશ કરતો અને નગરજ નોને જગાડતો હોય તેમ મોટા અવાજે ઉઘતા લોકોને સંભળાવતો: 'અંધેર હૈ, અંધેર હૈ.'

એ વાકયનો મર્મ ન સમજનાર નગરીનાં લોક ઝાંપો ચોકતાં ઝબકી ઓ ઉભાં થઇ રહેતાં અને મઝીયર ઉભાં રહી, મોં મરકાવી, પાગલના ગાંડપણ ઉપર હસી અધુરી રહેલી ઉંઘ પુરી કરવા ઘરમાં પાછું ફરતાં બીજું નગરજનો તો ઉદાસીન ભાવે આ પાગલનો પ્રલાપ સાંભળી ઘરમાં પાછાં વળતા. પણ એક હવેલીની અટારી ખુલતી અને એક આધેડ વયની શેઠાણી નજરમાં આવતી, કીસનનો અવાજ સાંભળતી ત્યારે એના મહેરા પર દુ:ખની છાયા ઘળતી, એ દયામેયા સુર સામેા પોકાર કરતી:

'કીસન શેઠ, ઉપર આવેા, કીસન શેઠ, ઉપર આવેા, કીસન શેઠ, ઉંચે જુઓ—આ તમારા દીકરા તમને બોલાવે છે.' જવાબમાં પાગલ ઉંચી નજર કરતો અને એવા જ ઉચ્ચ સ્વરે સામેા પોકાર કરતો: 'અંધેર હૈ, અંધેર હૈ.' અને એની પુનરુક્તિમાં રાચતો. આખી બજાર ચીરીને, હવેલી ■ ઉભેલી મહિલાની હૃદયવ્યથાનો વીચાર કર્યા વીના ચાલ્યો જતો. શેઠાણી દુર દુર જતા એ પાગલને જોઇ રહેતી. નજરથી તે અદૃશ્ય થતાં એક ઊંડો નીસાસો નાંખી ઘરમાં પાછી ફરતી. અને પલંગ પર પડીને કપાંડ સુધી પોતાના પુર્વજીવનને યાદ કરતી આંસુ સારતી.

આખું શહેર એ પાગલને પીછાનતું હતું; એના પુર્વજીવનથી સૌ કોઇ પરિચિત હતું પણ એના કથનનો મર્મ કોઇ જાણતું ન હતું; જાણતી હતી એક પેલી સુપરિચિત શેઠાણી. એના કાનમાં પાગલના શબ્દો તીરની પેઠે પેસી જતા હતા

પાગલ કીસનની કથા આવી હતી. વીસેક વર્ષ પહેલાં આ સુંદર બાગલપુર શહેરમાં એ મારવાડથી આવ્યો હતો. માત્ર ટોરીલોટો અને પહેર્યે લુગડે આવેલો રાધાકીસન આજ લોખંડિયાની, કુશળ વ્યાપારી બુદ્ધિથી શ્રીમંત બન્યો. ચોખાની મીલોમાં મેનેજરપણું કરતાં એ જીલ્લામાલીક બન્યો. ઉદાર અને મીલનસાર સ્વભાવ, સેવાભાવ અને સુજ્જનતાથી એ લોકપ્રિય બન્યો. બાગલપુરમાં જ નહિ પણ બીહારના ઉત્તર ભાગમાં ઠેર ઠેર એની નામના પ્રસરી ગઇ. પૈસા પૈસાને ખેંચે એ ન્યાયે રાધાકીસન લક્ષાધિપતિમાંથી કરોડપતિ બન્યો. ધન દોલત, મહેલા તો, બાગબગીચા, પ્રેમાળ પત્ની અને પાંચ પોત્ર ઉપરાંત તેના મુનીમો અને દોરત મીત્રોથી રાધાકીસન બાગ્યશાળી મનાતો.

પરંતુ, એના આ સૌભાગ્યમાં એક મોટી ઉણપ હતી, એની સુખસમૃદ્ધિ માં એક મુખ્ય વસ્તુ ખુટતી હતી, બહારની દુનીયામાં મહાસુખિયો મનાતો રાધાકીસન પોતાની સંપત્તિના ભાર-સહાર નીચે અંતરથી દુખિયો હતો. મોટું મહાલય હોવા છતાં સુનું લાગે, આંગણું વીશાળ હોવા છતાં નકામું લાગે, રૂપાળી હૃષ્ટપુષ્ટ ગાય દુધ વીનાની લાગે, તેમ આ બધી સાહ્યબી વચ્ચે શેઠ રાધાકીસન અને તેની લાખો ચાંદીપાયણાના સાથથી અતિ દુખીત હતાં. સંતાનપ્રાપ્તિ માટે શેઠશેઠાણીએ આબપા ના એક કર્યા હતાં. પુજાપાઠ, મનઉપવાસ, દાનપર્વ, દેવસ્થાનો, દવાદારૂ, અને જડીબુટ્ટીઓ કોઇ વાત બાકી રાખી ન હતી. કોઇ પણ સાધુબાવા આવે, કોઇ ફકીરઓલીયા આવે, જોઇદજોગમ આવે, કે જોશાણી ભાવપુર્વક એને હવેલીમાં બોલાવતી. પાનપાન અને દીરામોતીથી એને પ્રસન્ન કરતી. પણ કોઇએ એને એનું વાંઝીયાપણું ટાળ્યું નહીં, કોઇએ એને ઘેર પારણું બંધાવ્યું નહીં, કોઇએ અણધક બનેલા વારસદાર આપ્યો નહીં.

રાધાકીસને પચાસ પુરાં કરી વનમાં પ્રવેશ કર્યો. સંતાનની આશા છોડી. ગીતા, રામાયણ, ભાગવત પુરાણની કથાઓ સાંભળવામાં મન લગાડયું અને સંતોષ વાળ્યો. પણ શેઠાણીનું સંતાનભુખ્યું માનુ હૃદય જંપ્યું નહીં. કુળતો તરણું ઝાલે એમ એણે હજી પોતાના પ્રબલ આશુ રાખ્યા. ભૂખ્યો અન્નાજ ખાય એમ એણે પોતાની સંતાનકામના પુરી કરવા ન કરવાનું કામ કર્યું.

એકવાર એને ઘેર એક અઘોરી સાધુ આવ્યો. નીયમ મુજબ સાધુનું સ્વાગત કર્યું. ભોજન-દક્ષિણા અપાયાં. પછી બાવાને એકાંતે તેડી શેઠાણીએ પોતાના દુ:ખની વાત કરી. અઘોરીએ ઘોર ઉપાય બતાવ્યો; સાંભળીને શેઠાણી ઘડીભર તો ચમકી ઉઠી. પણ સંતાન-કામનાથી અંધ બનીને બાવાની વાત કબુલ કરી. જો ઉપાય સફળ થાય તો મોટી ભેટ આપવાનું વચન દઇ સાધુને વીદાય કર્યો.

તેજ રસ્તે શેઠાણીએ રસોઇયાને બોલાવી એકાંતે વાત કરી. રસોઇયા ની સામે સો સોની દસ નોટ ધરી કે'વું કહ્યું કરી શેઠાણી બોલી: 'આ પણ્ય સામગ્રીમાંથી છ મહિનાનું ભોજન લાવીને સવારમાં હાજર કર, તારો ઉપકાર જનમભર નહીં ભુલું.'

રસોઇયો ઘડીભર થંભી ગયો. પણ સામે પડેલી લક્ષ્મીએ એનું મન ચલિત કર્યું; એ કબુલ થયો.

સંકેત પ્રમાણે મોં-સુઝણું થતાં પહેલાં સુંદર, ઘાટીલું ■ માસનું બાળક રસોઇયાએ લાવીને શેઠાણીના ખોળામાં મુકયું એને જ પોતાનું સંતાન માની માતૃ ભાવનાને સન્માર્ગે વાળવાનું; સ્વાર્થથી અંધ બનેલી વૃત્તિને મનની મોકાશથી કૃતવાનું કંઇ ન સુઝયું. રસોઇયો નીચું મોં કરીને ચાલ્યો ગયો. શેઠાણીએ ઘોર કર્મ કર્યું. નજીકુર બનીને એણે એ કુમળા બાળકની માટી સાંપીને ખાધી.

અને બનવાકાળ તે બાળને ખોળામાં રહ્યું. નવમે મહિને પુત્ર જન્મ્યો. રાધાકિસનના હરખનો પાર ન રહ્યો. એણે નિશાળમાં બતાસાં વહેંચાવ્યાં. દોસ્તમિત્રો અને સગાંસંબંધીઓને જમવાં બોલાવ્યાં.

બાળક બધુ વર્ષનો થયો.

એક વાર વાત વાતમાં શેઠાણીએ સંતાન પ્રાપ્તિનો ભેદ ખોલ્યો. સાંભળી તાં જ ધર્મભીરૂ રાધાકિસન ચોંકી ઉઠયો. પીંજણીની જેમ એના અંતરમાં આંચકો બાગ્યો. ઓના પેટમાં વાત ન રહે એ કહેવત મુજબ શેઠાણીથી કરતાં મું વાત કરાઇ ગઇ પણ શેઠના ચહેરા ઉપરથી નુર ઉડી જતું જોઇ એ કમાઇ ગઇ. શેઠ ઉઠીને શયનગૃહમાંથી બહાર ચાલ્યો. ગયો પોતાની ભગવતી ગધ્ધાતી ઓ પડોશીના બાળકની ખરબાદી બાબ એ વિચાર જ એને માટે અસહ્ય થઇ પડયો, અને આવું ભયંકર પાપ કરનારી સ્ત્રી સુખી થાય એ પ્રભુના રાજ્યમાં અંધેર હોવાની સાબિતી રૂપ એને લાગ્યું. બપરાત થતાં સુધીમાં એ પોતાના મન પરનો સબળો કાબુ ગુમાવી બેઠો અને પાછલે પહોરે બારણું ઉઘાડી હવેલીમાંથી નીચે ઉતર્યો. સુમો દમ થતાં તો ઉભી બજારે એનું અંતર પોકારી ઉઠયું: 'અંધેર હૈ, અંધેર હૈ'.

શેઠાણીના કાલાવાલા, મુનીમની સમજાવટ, મિત્રોની વિનવણી, કયું કામ ન આવ્યું રાધાકિસનનું મન ઓપુત્ર, ધનદોલત, મહેલ મકેલાતે, ઉપરથી સાદ ઉતરી ગયું. એના કોમળ દિલને સંખ્ત આઘાત લાગ્યો. જગતમાં સાવ અંધેર ચાલે છે એવું ભાસતાં એના તારેતાર ઝણઝણી ઉઠયા અને એ પોકાર પાડતો શહેરની ગલી ઓ ગલી ફરવા લાગ્યો: 'અંધેર હૈ, અંધેર હૈ.' શેઠ રાધાકિસન થોડા વખતમાં જ કિસન બાંડાને નામે જાણી તો થયો. એના મનને કોઇ સમજી શકયું નહિ. બાંડાની ઇસ્પિતાલમાં મોકલવાના મિત્રોના વિચારને એણે બાંડપણથી હસી કાઢયો. ચોથરે હાલ દશામાં ભટકતો ભિખારી બની એ પોતાના અંતરની આગ ઠાલવા ગલુતા કુનીયાના લોકોને સંભળાવતો રહ્યો.

એમ કરતાં બાર વર્ષ વીતાં.

શેઠાણીએ શેઠ કાળા થવાની આશા છોડી. મુનીમની સલાહથી પેઢીનું કામ સંભાળ્યું. સગીર બાળકને મોટો કર્યો. બારમે વર્ષે દીકરાનું સગપણ કર્યું અને પંદરમે વર્ષે ધામધુમથી એને પરણાવ્યો. સ્વરૂપવાન, કુળવાન પુત્ર વધુ ઘરમાં આવી. વેપાર તો વધતો જ જતો હતો. ઉંચી કેળવણીના લોભા માં મુલ્યવાન મોટરમાં બેસી શેઠાણી પોતાનાં પુત્ર અને પુત્રવધુ ને ફરવા નીકળતી.

એકવાર અચાનક કિસનબાંડો ફરી બાગલપુરમાં દેખાયો. સાંજને સમયે એની નજર મોટર ઉપર પડી. કોઇની વર્ષાનુવર્ષની સ્મરણ થઇ, ચમકતી મોટરમાં સહેલ કરવા નીકળેલા પોતા ના કુટુંબને જોઇને પાગલ ક્રોધથી

ચોકારી ઊઠ્યો: 'અંધેર હૈ, અંધેર હૈ.'

મોટરને ઝેક લાગી હોય તેમ રોહણી ના કાને અવાજ આવ્યો. દીકરાને બંને હાથ મુકી એના કાનમાં કહ્યું: 'આ પાજીને ઓળખે છે બેટા?'

"ના મા, કોણ છે એ માડા?"

રોહણીએ નિસાસો મુકીને કહ્યું: "તને પેર જાને કહીશ."

કેટલાક દિવસ બાગલપુરમાં ગાળી ક્રિસન કાકી તરફ ચાલ્યો ગયો. એને પ્રભુના રાજ્યમાં અંધેર હોવાની વધારે ને વધારે ખાતરી થતી જતી હતી.

બીજે એક દહાડો એ વાતને વીત્યો.

ક્રિસનગાંડાની દાદીમુછ હવે સાવ સફેદ બની ગયાં હતાં. એના માથા ના કપેરી વાળ ઉપરની કાટલી કાળી ટોપી અને એના વૃદ્ધ દુર્બળ દેહ ઉપર ની કાટલી કંથા સાંડા કરતાં કોઇ હાજર જોવાં ઓપતાં હતાં. અને સાચે જ એનું સાંડપણ એ ડહાપણ હતું. જગતથી દુભાઇને આવેલું ડહાપણ એને એક સર્વોચ્ચ જ્ઞાનીની ભૂમિકાએ પહોંચાડી રહ્યું હતું પણ એની તીરાયા એની નાસ્તિકતાને હરી એક આંચકો લાગ્યો અને એનાં પડળ ખુલી ગયાં. હરી એકવાર એ બાગલપુરની બજાર માં આવી ચડ્યો. કોમિયારાની પોર ઉભરાતી બજાર અને બંને બાજુ મુકી રહેલી આલેશાન હવેલીઓની જગ્યાએ એણે ખુતની જોવાં વીકરાળ અંડિયેરા સ્મશાન જેવી નિર્જન શાંતિમાં બધા નકતા ધારણ કરીને ઉભેલાં જોયાં.

અચાનક એ થંભી ગયો. હાટી આંખોએ આ કારમું દશ્ય જોઇ રહ્યો. પોતે સ્વપ્નમાં છે કે જાગ્રત દશામાં તે વીચારવા લાગ્યો. સાત પેઢીની સુણી ભીત હવેલીઓ માટીના ઢગલા બનીને ત્યાં સુતી હતી. રાતદિવસ જ્યાં આનંદપ્રમોદ અને નાચગાનનો ગુંજારવ થતો હતો ત્યાં ચકલું પણ ફરકતું ન હતું.

ધરતીકંપના એક ઝોરમાં આંચકાએ પડદાને દૂરથી કરી દીધું હતું. ક્રીસન ગાંડાની આંખોમાંથી આસુની ધારા ચાલી. એ એકદમ કરણ અવાજે ચોકારી ઊઠ્યો: :

અંધેર નહિ, દેર હૈ.'

પ્રભુને પેર અંધારું નથી પણ કર્મ ના બદલો મેળવવામાં ઘોડા સમયની વાર લાગે છે. પોતાની હવેલી, બાળ બચ્ચાં સૌની ઉપરથી માયા ઉતારીને નીકળેલો ક્રીસન ગાંડો બાગલપુરની સુની ભંગાર બનેલી બજારમાં થઇને પુર્વનાજ અવાજથી ચોકારતો ચાલ્યો:

'અંધેર નહીં, દેર હૈ.'

પંડીત નેહરૂનો રશીયા તથા અમેરીકા સાથે

પત્રવ્યવહાર

પંડીત નેહરૂએ જુલાઇ ૨૭ મીના માર્શલ રોલીન અને ડીન એચીસન સાથે જે પત્ર વ્યવહાર કર્યો હતો તે નીચે પ્રમાણે છે:

માર્શલ રોલીનને જે સંદેશો જુલાઇ ની ૧૨ મીના પંડીતે મોકલ્યો હતો તેમાં જણાવ્યું હતું કે:

"અમારા એલચીએ મોસ્કોના પરદેશ ખાતામાં કોરીયાની બાબતમાં શું રહ્યાન છે તે બીજે સ્પષ્ટ કર્યું હતું. કોરીયાન શાંતીથી આ સવાલનો ઉકેલ કરવા ઇચ્છે છે. અને અમે પ્રયત્ન કરી રહ્યા છીએ કે સલામતી સમીતીમાં કોમ્યુનીસ્ટ ચીનને સ્થાન મળે કે નેથી રશીયા પણ સલામતી સમીતીમાં પોતાનું સ્થાન પાછે. રશીયા, કોમ્યુનીસ્ટ ચીન અને અમેરીકા તથા બીજા શાંતીપ્રીય દેશો ની મદદથી કોરીયાના સવાલનો ઉકેલ આણશે. મને ખાત્રી છે કે તમે પણ શાંતી ઇચ્છો છો અને યુનાઇટેડ નેશન્સ ને સંગઠીત રાખવા ઇચ્છો છો અને તેથીજ હું તમને આ પત્રદ્વારા અરજ કરું છું કે, તમારી બહોળી લાગવગથી દુનીયામાં શાંતી સ્થાપવાનો પ્રયત્ન કરો."

ડીન એચીસનને આવોજ પત્ર મોકલવામાં આવ્યો હતો.

ઉપરના પત્રનો જવાબ જુલાઇ. ૨૫ મીએ માર્શલ રોલીને નીચે પ્રમાણે આપ્યો હતો.

"તમે જે શાંતી માટે પ્રયત્ન કરી રહ્યા છો તેને હું આવકારૂં છું. હું પણ માનું છું કે, કોમ્યુનીસ્ટ ચીનને સલામતી સમીતીમાં દાખલ કરીને બીજા દેશો સાથે મળીને જ કોરીયાના સવાલ નો ઉકેલ આણી શકાશે. હું એમ પણ માનું છું કે, કોરીયાના સવાલ બાબતમાં સલામતી સમીતીએ કોરીયા ના પ્રતીનીધીઓને પણ હાજર રાખવા જોઇએ."

૧૮ મી જુલાઇએ ડીન એચીસનનો નીચે મુજબ જવાબ આપ્યો હતો.

"તમે જે મહાન ધ્યેયથી પ્રેરાઇને મને જે પત્ર લખ્યો છે તેથી તમારી તરફ માનની લાગણીથી મારૂં શીર નમે છે. પ્રે. ટ્રૂમેન અને મેં તમારા પત્ર ઉપર ધણો વીચાર કર્યો છે. અમેરીકાનો આદર્શ દુનીયામાં શાંતી જળવવાનો છે અને તે માને છે કે યુનાઇટેડ નેશન્સ દ્વારાજ દુનીયા માં શાંતી સ્થપાશે. અમેરીકાની સરકાર યુનાઇટેડ નેશન્સના કહ્યા પ્રમાણે પોતાની બધી શક્તીઓ વડે કોરીયાને મદદ કરવા આતુર છે. અને કોરીયાની લડાઇને દુનીયામાં ફેલાતી અટકાવવાનો અમારો પ્રયત્ન છે. અમે જાણીએ છીએ કે કોરીયાની આ લડાઇથી દુનીયાના બીજા દેશોને તમા તેની પ્રજાને ઘણું નુકશાન ખમવું પડશે. અમને દુઃખ થાય છે કે, યુનાઇટેડ નેશન્સના ધોડા સભ્યોને લઇ આજે કોરીયાના મુદ્દાને રોકી શકાયું નથી. અમે એમ નથી માનતા કે યુનાઇટેડ નેશન્સ સામે જે બીજા પ્રશ્નો છે તેનો ઉકેલ આણવાથી કોરીયાની લડત બંધ પડશે. યુનાઇટેડ નેશન્સમાં રશીયાને ન રાખવા માટે કોઇ દીવસ કોઇએ પણ વીરોધ નથી કર્યો. ચીનને યુનાઇટેડ નેશન્સમાં દાખલ કરવા માટે યુનાઇટેડ નેશન્સના દેશોએ હજુ ઘણો ગંભીર વીચાર કરવો ઘટે છે. મને ખાત્રી છે કે, તમે મારી સાથે મળતાં થશો કે મુદ્દાથી કોમ્યુનીસ્ટ ચીનને યુનાઇટેડ નેશન્સમાં દાખલ કરવાને ઉપાડવું એ યોગ્ય નથી. અમે પણ કોરીયામાં શાંતી જોવા ઇચ્છીએ છીએ. તેમજ તમારા મહાન દેશ સાથે રહી શાંતી સ્થાપવાનું કાર્ય કરી દુનીયામાંથી ભયને દુર કરવા ઇચ્છીએ છીએ." ઉપલા પત્રનો જવાબ આપતાં પંડીત નેહરૂ ડીન એચીસનને લખે છે કે.

"તમારો પત્ર મળ્યો. ચીનને સલામતી સમીતીમાં દાખલ કરવાની મારી સુચના હતી તે યુનાઇટેડ નેશન્સના શાંતીના આદર્શને વધુ મકકમ બનાવવાજ હતી. હું નથી માનતો કે ચીનને દાખલ કરવાથી આપણે યુદ્ધને નોતરૂં દઇએ છીએ."

૫૨૫૨૫

—ગ્રેસ ફુડ ઓફ ઇન્ડીયાના જણાવ્યા મુજબ રાજકોટની આજી નદીમાં પુર આવતાં રાજકોટના યુવરાજે પોતાના ચોલીના ટીપા રેલમનો કટકો અને નાળીયર અર્પણ કરતાં તુરતજ નદીનું પાણી ઓસરવા મંડયું હતું એમ કહેવાય.

—ઓરીસામાં વાંદરાઓ ખેતીને ઘણું નુકશાન પહોંચાડતા હોવાથી તેમનો નાશ કરવા હિંદની સરકારે ઓરીસાને બે લાખ રૂપીયા આપ્યા છે.

—જુલાઇ ૨૧ મીના બેલજીયમના રાજા દીનના અવસરપર હિંદના વડા પ્રધાને સંદેશો પાઠવતાં જણાવ્યું હતું કે, "હું આશા રાખું છું કે, તમારા અને અમારા દેશ વચ્ચેનો સંબંધ દીવસે દીવસે ગાઢ બનતો જશે." જવાબ આપતાં બેલજીયમના પરદેશ મંત્રીએ પંડીત નેહરૂનો આભાર માની જણાવ્યું છે કે, "હું પણ આશા રાખું છું કે, અરસપરસનો મૈત્રી ભર્યો સંબંધ હમેશા ગાઢ બનતો રહે."

—પંડીત નેહરૂએ કોરીયાના યુદ્ધને બંધ કરવા જે પગલાં લીધાં છે તેને ઇન્ડોનેશીયાની સરકારે પોતાનો પુર્ણ ટેકો હોવાનું જણાવ્યું છે.

—જુલાઇ ૨૨ મીના રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્ર પ્રસાદે ગવરમેન્ટ હાઉસમાં પાકીસ્તાન ના વડા પ્રધાન મી. લીયાકત અલી-ખાનના માનમાં ભોજન સમારંભ યોજ્યો હતો. આ અવસર પર હિંદ ના તથા પાકીસ્તાનના એલચી અને યુનાઇટેડ નેશન્સના પ્રતીનીધી સર ઓવીન વીલ્સન હાજર હતાં.

—પોર્ટ ઓફીઝાબેથની નજીક કોરસ્ટન ખાતે બ્રીન-યુરોપીયનો માટે પા. ૫, ૪૮,૨૩૬ ના ખરચે એક નવી લીવીંગ્સ્ટન હોસ્પીટલ બાંધવાનું કામ શરૂ થયું છે. તેને બાંધતાં લગભગ બે વર્ષ લાગશે. તેમાં ચારસો બીછાના રહેશે. તેને માટેની જમીન પ્રાંતિક સરકાર તરફથી પા. ૩૬,૦૦૦ ની કીંમતે લેવા માં આવી હતી.

—કેનેડાના ગ્રેહામબાઇ હેલા સીલાસી ના જન્મ દીન નીમીત્તે રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્ર પ્રસાદે એક સંદેશો પાઠવતાં જણાવ્યું હતું કે, હિંદની સરકાર તથા તેની પ્રજા તરફથી તમારા જન્મ દીનના શુભ અવસર પર અમારી હાર્દીક શુભેચ્છાઓ પાઠવું છું.

કુન્દ્રીના ગ્રાહકો:— અન્ય સ્થળેથી માલ મંગાવતા પહેલાં, અમને એક વખત તક આપી ખાત્રી કરી જુઓ:— મરી-મસાલો, કઠોર, કરીપાવુ, દેશી ઘર—અથુ દવાઓ, હવન-પુજા તેમજ લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો—દેશી સુગંધાં, બનારસી સાડીઓ ઇત્યાદી, સર્વ વસ્તુઓ કીફાયત ભાવે. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ અમારો મુદ્રાલેખ છે." ૩૭ વર્ષની કરમનમાં સુપ્રસિદ્ધ દુકાન:—
સરનામું: ૧૧૦ પિંજારીયા સ્ટ્રીટ, કરમન.
ફોન: ૨૪૮૮૫.
પરભુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.

હિંદના ટુંક ખબરો

પાકીસ્તાનના શાકની આવશ્યકતા

જુલાઈ તા. ૨૭ મીના પશ્ચીમ પાકીસ્તાનના મુસ્લીમ લીગના પ્રમુખ શ્રી સુરાવર્દીએ પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન ને અરજ કરી છે કે, એમની પંડીત નેહરૂ સાથે થનારી બીજી મુલાકાત દરમ્યાન પુગાવાને લીધે વેપારમાં જે અસ્થીરતા આવી ■ તેનો ઉકેલ લાવવા તેણે પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. રાજ્યના વેપારની સ્થીતી આજે બહુ ગંભીર છે. અને જો પાકીસ્તાનથી હિંદમાં કાચુ આયાત કરવામાં નહીં આવે તો સ્થીતી વધુ ગંભીર બનશે.

દુનીયામાં સમાનતા

દુનીયામાં આર્થીક અને સામાજીક કોન્ફરન્સના હિંદના પ્રતીનીધી શ્રી. રામસ્વામી મુદલીયારે જુલાઇની ૧૬મીએ આપણ કરતાં કહ્યું હતું કે,આજે દુનીયાનો થોડોક ભાગ પશ્ચીમાદાર છે અને બીજો મોટો ભાગ ગરીબ છે. આ પરીસ્થીતીનો ઉકેલ લાવવા માટે આ કોન્ફરન્સે મોથી વધુ પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. આજે જે દેશોને સૌ થી વધુ મદદ કરવી જોઇએ તે દેશોને પડતા મુકવામાં આવે છે અને જે દેશોને મદદની કશી જરૂર નથી તે દેશોને મદદ કરવા આપણે દોડીએ છીએ, આ સવાલ ઘણીજ ગંભીર વીચારણા માગી લે છે, કારણ કે એ આ દુનીયાનો ગંભીરમાં ગંભીર સવાલ છે.

મદ્રાસમાં સ્ત્રીઓની કોલેજ

મદ્રાસના ત્રણ ગામડાંઓમાં સ્ત્રીઓ માટે ત્રણ કોલેજો ખોલવામાં આવી છે. આમાં સ્ત્રીઓને બે વર્ષનો અભ્યાસ કરવાનો હોય છે. આ કોલેજોમાં જે વીદ્યાર્થી શીખવામાં આવે છે કે જે ચીજો ગ્રામ્ય જીવનને આવશ્યક હોય. અનાજ આયાત તથા વિનીયોગમ કેવી રીતે ચલાવવા તેની તાલીમ પણ આ કોલેજમાં અપાશે. સહકાર્ય શીક્ષણ ગૃહપણ, ભરત, શીવણ, ફાંતણ, વણાટ, ખેતી, તથા બાગ કામ શીખવવામાં આવશે.

કમ્યુનીસ્ટોનો હિંસા ત્યાગ છે

હીંદની કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીએ એક નીવેદન દ્વારા પ્રસીદ્ધ કર્યું છે કે, એ પોતાની હીંસાની નીતીનો ત્યાગ કરશે. કોમ્યુનીસ્ટ પક્ષના મંત્રીને બાતલ કરવામાં આવ્યા છે અને તેની જગ્યાએ નવા મંત્રીને ચુંટવામાં આવ્યા છે. મુંબઇના કોમ્યુનીસ્ટ નેતા શ્રી. ડાંગેએ આપણ કરતાં કહ્યું હતું કે બોંબ ફેકવાથી અથવા ટ્રેનો ઉભી રાખવાથી હાલની સરકારનો ખાત્મો આપણે મેળવી નહીં શકીએ. જે લોકો હીંસા ના માર્ગે જશે તેઓને તેમને સ્થાનેથી બાતલ કરવામાં આવશે. પણ તેઓ સામાન્યણ સભ્ય તરીકે રહી શકશે દીલ્હીના રાજદ્વારી ખાતાઓ તરફથી ખબર મળે છે કે, હીંદની સરકારને પણ કોમ્યુનીસ્ટ તરફની પોતા નીનીતી બદલવી પડશે. કારણ કે કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટી એ પોતાના ધ્યેયે પહોંચવાનો માર્ગ બદલ્યો છે. હીંદ સરકારની નીતી એ છે કે દેશમાં કાયદાઓનું પાલન થાય અને શીસ્ત જળવાય. આથી કોમ્યુનીસ્ટ નો શું મત છે તેની સાથે સરકારને કશો સંબંધ નથી પણ કોમ્યુનીસ્ટો કાયદાને ભેવા મળે તો તેની સામે પગલાં લેવાની સરકારની ફરજ બધ પડશે.

હીંદીઓને ઉદાર બનવા કાકા સાહેબની સુચના

કાકા સાહેબ કાલેલકર તથા કુમારી નયન મજમુદાર બેલ્જીયમ કોંગોનો પ્રવાસ પુરો કરી પાછા ફર્યા તે સમયે કુવાન્ડા ઉરન્ડીમાં એક મુલાકાત વખતે તેઓએ જણાવ્યું કે, આફ્રીકાનું કુદરતી સૌંદર્ય અને જંગલનાં પ્રાણીઓ જોઇને હું ઘણોજ ખુશ થયો હું.' કુવાંડાઉંડી માં કાકા સાહેબે ઘણા હીંદીઓની મુલાકાત લીધી હતી. અને તેમના માનમાં યોજેલા એક સમારંભમાં તેઓ એ જણાવ્યું હતું કે, આજે દુનીયા એવી સ્થીતીએ આવી ઉભી છે કે કયારે તે ભાંગી પડશે તે કહેવાય નહીં તેનાથી જો આપણે બચવા માંગતા હોઇએ તો આપણે આપસ આપસમાં મીત્ર ભાવના અને અનની ઉદારતા કેળવી સ્વાર્થને મહત્વ ન આપવું જોઇએ. દુનીયામાં આજે જુદ્ય નીતની ભાવનાએ મુખ્ય સ્થાન લીધુ છે. અને આ ખંડ હવે દુનીયાને રંગભેદનો પાઠ શીખવવા અગ્રેસર થયો છે. હું ઇચ્છું છું કે ઇચ્છરે હીંદીઓને આ દેશમાં ગોરાઓ અને આફ્રીકનો વચ્ચે મેળ મેળવવા રાખ્યા છે. મને ખાત્રી છે કે, ઇશ્વરનો હીંદીઓને અહીં વસાવવામાં જરૂર કોઇક ગુઢ હેતુ હશે. તેઓ ગમે તેવા હોય તોએ અંતમાં તે હેતુ સીદ્ધ થશે જ. બે મહીનાની મુસાફરી બાદ કાકા સાહેબ તેમના સાથીઓ સાથે પહેલી ઓગસ્ટે એડીસ અબાબા, અને એડન થઇને હીંદ જવા ઉપડ્યા છે.

હીંદની કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટી સામે વીરોધ

હીંદુસ્થાનના કોમ્યુનીસ્ટ પક્ષમાં ભાગલા પડ્યા છે. એમ માનવામાં આવે છે કે હવે મોટાભાગ સમય આ બે પક્ષમાં મતભેદ વધુ અને વધુ થતો જાય છે. હીંદની ચુંટણી માટે હવે બોકાટ વર્ષ કરતાં પણ ઓછો સમય બાકી છે. તેથી આ પક્ષના સુકોચ્છકો ને પક્ષના આ મતભેદોથી ઘણીજ ચીંતા થાય છે. શ્રી. પી. સી. જોશી કે જેઓ આ પક્ષના મોટા મંત્રી છે, તેઓએ હાલ જે કોમ્યુનીસ્ટોએ વળાંક લીધું છે તેની સખત ટીકા કરતાં જણાવ્યું કે કોમ્યુનીસ્ટ પક્ષની હિંસાની નીતી મને જરાય પસંદ નથી. કોમ્યુનીસ્ટ પક્ષમાં અત્યા વીચારો ધરાવનારા બીજા બે ત્રણ જાણીતા નેતાઓ છે. બંગાલ મદ્રાસ અને બીજા પ્રાંતોમાં પણ આ નીતીનો વીરોધ કરવામાં આવ્યો છે. હિંદના બીજા પક્ષોએ પણ પ્રજાને કોમ્યુનીસ્ટ પક્ષની આ વલણથી ચેતતાં રહેવાનું કહ્યું છે. શ્રી. જયપ્રકાશ નારાયણે ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે, કોમ્યુનીસ્ટ પક્ષ હિંદુસ્તાનને તથા તેની સરકારને વધુ બળવાન બનાવવા કશું કરતી નથી પણ હિંદને રશીયા ના પંજામાં સપડાવવાનો પ્રયત્ન કરી રહી છે. હીંદની રાજીય મહાસભાએ હજુ સુધી કોમ્યુનીસ્ટ પક્ષની નીતી સામે કશું નીવેદન કર્યું નથી.

વ્યકતીગત સ્વાતંત્ર સાથે સામાજીક ઉન્નતી

જુલાઈ ૧૭ મીના બનારસમાં ત્રણ લાખ લોકોની મેદની સામે ભાષણ કરતાં પંડીત નેહરૂએ જણાવ્યું કે, કોરીયાના યુદ્ધને શાંતીમાં ફેરવી નાખવા હીંદ પોતાનું બનતું કરી રહ્યું છે. જો તેનો પ્રયાસ સીદ્ધ થશે તો તે ઘણું સારું થશે પણ જો તે નીષ્ફળ થશે તો પણ હીંદના લાભમાં જેટલું રહેશેજ કે તેણે પોતાનો બનતો પ્રયત્ન કર્યો હતો. બીજા યુદ્ધથી દુનીયાનો નાશ થતો અટકાવવા આપણે પ્રયત્ન કરવો જ રહ્યો.

આંતરીક દીપમ પર બોલતાં વડા પ્રધાને જણાવ્યું કે, હીંદને વ્યકતીગત આર્થીક અને સામાજીક સ્વતંત્રતામાં આગળ વધવાનું છે. વ્યકતીગત સ્વાતંત્રની સામે સામાજીક સુધારણાની પણ જરૂર રહે છે. સામાજીક પ્રગતી કરવાની આવશ્યકતા જણાઇ છે. આપણે પ્રજાસત્તાક જાહેર કર્યું અને તેથી હિંદને પ્રજાસત્તાકને ઘોરણે હીંદનું બંધારણ ઘડવું જોઇએ.

—નોરાબીમાં હીંદના કમીશનરની નવી ઓફીસના મકાનનું ઉદઘાટન કરતાં શ્રી. કાકા સાહેબે શ્રી આપા સાહેબ પંતની પ્રશંસા કરતાં જણાવ્યું કે, શ્રી. પંતે હીંદની આઝાદીની લડતમાં ઘણો મોટો ભાગ ભજવ્યો હતો. હીંદની સરકારે એના સારામાં સારા જુવાનોમાંથી એક ને ઘરડા આદીવા મોકલ્યા છે. શ્રી. પંતે અહીં જે કામ કર્યું છે તે જોઇ ને હું ઘણોજ સંતોષ પામ્યો હું.

—મોગીની બાતાઝ પુરંગીઝ જેઓ ગુજરાતના છે તેઓએ મુંબઇના પરા માટુંગામાં નવ દીવસ સુધી ગણા સુધી, ના મીઠાના ઢગલામાં દેહને દાટી પાખી કે નીકા વગર રહ્યાં હતાં., અને બહાદુ ઓ જોવા જતાં અને નાચ્યા તથા બનાજના ઢગલા કરતાં હતાં.

મરણ

જોહાનીસબર્ગના સાલમાઇ દુલ્લભજ ભાઇના પીતાશ્રી શ્રી. દુલ્લભભાઈ તા. ૨૬-૭-૫૦ ના દેશમાં સ્વર્ગવાસ પામ્યાં છે.

શ્રી. સુરત હિંદુ એસોસીએશન વાર્ષીક જાહેર સભા

ઉપરોકત સંસ્થાની વાર્ષીક જાહેર સભા રવીવાર તા. ૧૩ ઓગસ્ટ ૧૯૫૦ ના રોજ બપોરે ૩ વાગે એસોસીએશન ના હોલમાં નીચે મુજબની કાર્યવાહી અંગે બરાશે :—

(૧) મીનીટસ (૨) મંત્રીનો અહેવાલ (૩) અબનચીનો હિસાબ (૪) ચુંટણી (૫) પરચુરણ.

સર્વે સભ્યોને વખતસર પધારવા આગ્રહભરી વિનંતી છે.

નારણદાસ દયાળજી
પ્રમુખ
નારણભાઇ પ્રેમજીભાઈ
ભગુભાઈ પરમુભાઇ
મંત્રીઓ

"મિલાપ"

સંત્રીઃ અહેન્દ્ર મેમણ

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક ભાષાઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ અને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

૨/૩ માં પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION,
P. BAG.
PHOENIX.

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન દુનીયાની શરૂવાતથી તે આજ સુધીની દુનીયાની માહીતી આપતો ઇતીહાસ એ ગ્રંથમાં ચોટની કીમત. ૧-૩-૦

જીવન પરીચય

શ્રી. મણીલાલ નાંથીએ શ્રીનીવાસ શાસ્ત્રી ના રોચક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરીચય દરમ્યાન આલેખ્યો છે.

૧૨

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓર્ડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓર્ડર મોકલનારાઓએ ઓર્ડર સાથે ચેક અથવા પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા

મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સાચો ધર્મ ભાષણો	૧ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૪૨ ની ૯મી એપ્રીલે મોકલેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭ ૬
ગાંધીજીના સમાચારમાં	૭ ૦
ગાંધીવાદી આર્થીક યોજના	૩ ૬
પુણ્ય સ્મરણ ગાંધીજી (૫. ક્રાંત)	૧૨ ૬

કીશોરલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨ ૬
સ્ત્રીપુરૂષ મર્યાદા આજ કાલ સ્ત્રી, પુરૂષમાં જેવાતી કૃત્રિ ઉપર પુષ્કળ પ્રમાણ આપવામાં જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૬

ડૉ રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

જેઓ ફીલોસોફિના મહાન વેત્તા છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અજવાળું પાડે છે.	
ભારતની અમારા સંસ્કૃતીનું ભાષણ	૨ ૦
જેમની વિચાર ધારા તેમના લખેલાનો સંગ્રહ	૫ ૬
પુષ્પાંજલી ગાંધીજીના ભાષણો	૧ ૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

શ્રીમદ્ભગવત ગીતા મોટા અક્ષરોએ સંસ્કૃતમાં	૨ ૦
ધર્મોત્થાના ઋષિઓ સંતોના ચરીત્રોનો સંગ્રહ	૨ ૬
શ્રી વેદાન્તસીધ્ધ આ વેદાંતી ગ્રન્થને સમજવો સરી, ન્હાનો સરી આમાં મુકયો છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

સંઘર્ષ ગાંધીના વિખ્યાત લેખક અનાતોલની નોવેલ	૭ ૬
મામા લેખક કુપરી, એક રશીયન પતીતાનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦ ૦

દેશ નેતાઓના ચરીત્રો

ગ્લાન્ડ ગ્લાસ્ટનની	૧ ૦
આત્મ કથા ગાંધીજી	૭ ૬
તેજસ્વિનીઓ આપણા ગાંધીજી કસ્તુરબાજી, શ્રીમતી, આદી નેતાઓના જીવન વિષે લખેલું છે	૭ ૬

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નરસીંહના સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૬
આમ્રપાલી એક ઐતીહાસીક નવલ કથા	૧૨ ૬
રમકડું ટુચકાઓનો આનંદમય સંગ્રહ	૭ ૦
પ્રેમાનંદમ ભા. ૧—૨ બે સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બન્ને આખી સેટના	૧૩ ૦
ઉપાર્જીત સુંદર નોવેલ	૭ ૬
ઉન્માદ નોવેલ	૮ ૦
કેવડાનો કેફ્ફા નોવેલ	૭ ૬
ગાંધીજીના સુર	૫ ૦
સામવાન નવલકથા	૬ ૦
ક્રાંતીનાદ ક્રાંતીકારી નોવેલ	૭ ૦
કલ્યાણવતી ઐતીહાસીક નોવેલ	૧૦ ૦
કેલીફોર્નીયન કોલેજ જીવન બતાવતી નોવેલ	૮ ૬
ખરખરા આપણા આપણોના જીવનને બતાવતી પાકી નોવેલ	૮ ૬
ગોકળ આયા ગોકળની વાતોપરથી રચાએલ	૭ ૦
ચમેલી	૧ ૬
ગોકળની વાતો	૬ ૦
જળ સમાધી નોવેલ	૮ ૦
જગતના મંદિરમાં ઐતીહાસીકનવલકથા	૧૦ ૦
જય સિદ્ધરાજ	૬ ૬
જશવંતી નોવેલ	૫ ૦
ઝિણીની વાતો નાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૬
ઝબુ અને બે નાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
ઝાકુબુટ પારસ	૮ ૬
ઝાકુની વાત	૧૦ ૦
ઝબીલ ગ્રીવેણી વાર્તાઓ	૨ ૬
ઝાંઝરી છતવાની જુની ખુબી	૧૨ ૬
ઝીણુ ઝાણી ભા. ૧—૨ સાથે	૧૪ ૦
ઝમાના ભા સ્વ. કસ્તુરબા ગાંધી વિષે સુંદરીઓ નોવેલ અને બનમાળા પરીએ લખેલ	૪ ૬
ઝળહાંઝોર પીતાની તલ્લીન આપણા શહીદ જેમ્સ કોનોલીનું જીવન	૧ ૦
ઝામ કલાકૃતી	૮ ૬

નવલ કથાઓ

ઠેબાંગાટે	૮ ૬
ઠેઠીયાવાડની ઠંત કથાઓ	૬ ૦
ઠંગ બધ	૨૦ ૬
ડોકાન ડોબમાન નવલકથા ભા. ૧—૨ સેટની	૨૬ ૦
ઢબુતરો વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૬
ઢિમકીબા	૮ ૬
તખુબા ભાગ ૧—૨—૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૭ ૦
તરીયાવાડ	૧ ૬
તરીકનારાયણ ભાગ ૧—૨ સેવા આપી નોવેલ સેટની	૧૧ ૦
તેન પ્રેમ	૪ ૬
તરીયાવાડ	૬ ૦
નીલ રેખા	૮ ૦
નીલ પંખી નાટક	૩ ૦
નાગેશ્રીતા	૮ ૦
નાશ	૧ ૬
નાગકન્યા ભા. ૧—૨ સેટની	૧ ૦
પિયાસી	૮ ૦
પાવક જવાળા	૮ ૦
પ્રવાસ પ્રસંગો	૪ ૬
પુરાતન જનોત	૫ ૬
પ્રેમ અને પુજા ભા. ૧—૨ સેટની	૧૧ ૬
ફુટેલા ગુબ્બચ્ચે પાત્રો	૧૦ ૦
બહિષ્કાર	૧ ૦

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઘરે બાહિરે	૭	૦
સદુપંથ અને બે બોનો	૫	૧
આપ ઝમાયા અને આલ'બ	૫	૩
રાજર્ષી	૬	૦
ક્રાબલીવાલા	૫	૩

બાપુના પુસ્તકો

બાપુની પ્રસાદી	૫	૦
ગ્રેટ વર્મ યુદ્ધ	૧	૦
આરોગ્યની ચાવી	૧	૦
આહાર અને આરોગ્યનું સાંકલ્ય		
આહાર અને પોષણ	૨	૦
મેકેરીયા (તેના કારણો અને ઉપાય)	૧	૦

વિવિધ પુસ્તકો

જય મહોમેડનીયા	૪	૦
હિંદનો ઝેમી ત્રીકાલુ	૬	૦
રમીલાલુ પ્રવાસ	૬	૦
સાહસવાર્તાની સંજાયે	૫	
કથારત્નકર (ચિત્રમંદર) ભાગ ૧-૨-૩ સેટની	૧૪	૦
ઇસોપનીતિ ભા. ૧-૨ (સાદિલ ચિત્રવાળા ઉપદેશનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧	૬
આર્યોનું ચુરોપ	૨	૩
આપણી કોમેસ	૨	૦
કાશ્મીરનો પ્રવાસ	૬	૦
સોને 'સાહકારો	૭	૦
સુભાષનો સેનાનીઓ	૩	૬
પ્રભાતી (પુસ્તક)	૪	૦
સંસાર (મેમાણી)	૧	૧૦
મેઘ મનુષ્ય	૬	૦
સાબરમતી (કેદીનો સંગ્રહ)	૧	૦
રત્નમણી	૭	
મધુકર ચિત્રોના ભારેના અનેક વિષયો ઉપર ચમેલા પ્રવચનોનો સંગ્રહ	૧	૦
ગ્રેટબ્રીટન રશીયા. (રશીયા વીશે જાણવા જેવુ)	૧૦	૦
ભા ભારીમરીત' વિજ્ઞાન ભા. ૧-૨ આમાંથી બાલબાલના હુન્નર શીખવાય છે અથવા શીખ્યા છે. પ્રત્યેકની	૬	૬

સૌરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫
વિવિધ રસથાળ પીરસતી આ સેટ ની કીમત ૧૫ ૦

નવપરણીતો માટે

પરણ્યા પછી ભાગ ૧-૨-૩ સેટની	૧૮	૦
ઘરમ સાધના	૭	૬
બાળ ૫ ગામપદ્ય જીવન	૬	૧

નવલ કથાઓ

વિક્રાંતી બાળા (બલીદાનબાળ	૮	૦
આરાધણીય ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૧
મેઘ બીંદુ (કવિતાઓ)	૭	૦
ગાંધી	૬	૦
રેણુના કુલ	૨	૬
સામર સાહસ (બિજા જુથે વર્ણ)	૧	૦
પહેલો કાળ	૬	૦
રાજમાર્ગ (ગાંધી યુગની નોવેલ)	૬	૦
રાજ સન્યાસી (પુસ્તક)	૧૦	૬
અયકાલના બાવરા	૭	૬
માનુસાઈના દિવા	૭	૦
માનવતાનાં ફુલ	૬	૦
ઝબેલા છબ	૮	૦
મોહીની	૮	૦
પ્રવાસનર્મ પથી	૭	૦
બાગ્ય નિર્માણ (અપ્રાપ્ય)	૭	૬
પાવન ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૮	૦
ઉજ્જવની પુનર્જન્મ	૬	૦
કલાની સાધનાથી	૫	૬
રંગના ચટકા બાર્તા સંગ્રહ	૩	૦
ક્રાબ્ય મુકતી	૭	૬
કેદીઓના આસુ અને બીજી વાતો	૮	૦
બીજની વાતો ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧	૦
વસુંધરા અને બીજી વાતો	૬	૦
વિવાહ મંદિર	૬	૦
પ્રેમાલાપ (સુંદર સેવા બાવપુર્ણ નવલ કથા) ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૪	૦
રમારાણી	૭	૬
આકર સાહસ	૭	૦
સોનલી બજારીઓ	૭	૦
સોનલી બાળા	૬	૦
હીરાકણી વાર્તાઓ	૩	૬
હાસ્ય ચીકા	૬	૦

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

લોકમાતા	૬	૬
રમારમ્ય યાત્રા	૫	૦
જીવતા તહેવારો	૩	૦
ભોતરાતી દિવાલો	૨	૦

જયંતિલાલ મુનશી કૃત.

ભારતી રસ્તે	૮	૬
કોનો વાંક	૮	૦
પરિવારીક નાટકો	૬	૫
લોક ધર્મોની	૭	૦
રમાંબ કન્યા	૧૦	૦
નવલીકાઓ	૭	૬

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

ભારની	૭	૬
કોતીજ ભા. ૧-૨	૧૧	૦
સંગીત હદય અને સંસ્કૃતા	૮	૦
રોગનર	૮	૦
રાજર્ષીકુ	૭	૦
પ્રકાશ અને કંટક	૧૧	૦

શરદ બાબુ કૃત નોવેલ

કમલા	૮	૦
અંજનાય	૫	૦
ચક્ષુ બાલીકા	૨	૬
દત્તા	૮	૦
અનુરાધા	૧૦	૦
કાશીનાથ	૫	૦
અપુર્ણ બાગતી	૧૫	૦
અંજનાય	૪	૦
બારીકહીન	૧૨	૬
છબી	૬	૬
રેવદાસ	૫	૦
કુમી	૮	૬
નવીના	૧૦	૦
બોસ્કી	૭	૬
કુબરા	૬	૦

અપકાતા બાવરા
બીની નારીની કહાણી ૭ ૬
અકલા બેસી ૫ ૬

ભારતનું અંધારૂક

૧૬૫૦ થી ૧૯ ચર્ચુ નવું
અંધારૂક ૫ ૬

કીતાબે

આત્મ કથા ગાંધીની	૧	૬
ગાંધીજી ના વાર્તાલાપ	૧	૬
જબ અંગ્રેજ નહિ આવે થે	૧	૬
ઉજવળતાની દુનીયા	૧	૦
હમારે ગાંધીકી કહાની	૧	૬
આગે બઢો	૧	૬
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતે	૧	૬
અંગ્રેજી રાજ કે સો સાલ	૧	૦
બિચકી બિમૂતીયાં	૧	૮
હમારી રાજનેતીક સમસ્યાયે	૧૧	૬
મેરી કહાની (પં. નેહરુકા ચરીત્ર)	૧૭	૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૧	૦
હિંદ ધર્મસીખાવ્યાયી કાર્યે		
ધર્મકી કહાનીયાં)	૧	૬
સમાજવાદ–પુંજીવાદ	૧	૬
સેત વાણી	૧	૬
ગાંધીવાદ–સમાજવાદ	૧	૬
નયા રોજગાર (હાસ્યરસીક)	૪	૦
સોપનાકે પથપર	૧	૬
મેરી સુકતીકી કહાની	૧	૬
સાકયવાદ–બુદ્ધિવાદ	૧	૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧	૬
પાગલ	૧	૩
માર્કીક ઓર મજદુર	૧	૬
દુખિ દુનીયા	૧	૦
પ્રેમમે બલીદાન	૧	૬

બચ્ચોંકે લીયે

મહાત્મા બુદ્ધ	૧	૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧	૦
લીંબા ચટા હંસકી બાત	૧	૦
નસીહતકી કહાનીયા	૧	૦
બીરબાલ		૬
અકબર	૧	૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧	૦

ધર્મોત્મા મોબાઈલ સમાચાર
બાંધીજી ૧ ૦
બાપુના પત્રો ૧ (આત્મકથી ભેગા ૪૫૨) સંપાદક મહા મહેસાણા ૨ ૧

"બાપુના બાને પત્રો"

મહાત્મા ગાંધીજીએ કસ્તુર બાને લખેલા કેટલાક પત્રોનો આ પુસ્તકમાં સંગ્રહ છે. ગાંધીજી સંસારથી વિરકત છતાં કેટલા સંસારી હતા અને તેઓનો પ્રેમ કેટલો નિર્મળ હતો તેની આ પત્રોપરથી ઝાંખી થાય છે અને તે સાથે તે બોધદાયક છે.

આ ઓફીસેથી મળશે.

ટપાલ ખર્ચ સાથે કીંમત ૨-૩.

નોંધ: વી. પી. કે ઉધાર ઓર્ડરોને ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે.

INDIAN OPINION.
PHOENIX.
NATAL.

કસ્તુરબાના તેર દિવસો (બીજી આવૃત્તિ) ૧ ૬
ગીતા ધ્યાની
પ્રા. મહાદેવભાઈ દેસાઈ (અંગ્રેજી ભાષાંતર) ૬ ૬

જોઈએ છે

આશ્રમ કામ અને વધુમાં કામ કરનાર ભાઈઓ નીચેથી ઠેકાણે મળવું યા લખવું.

મેનેજર

Phoenix Settlement,
c/o Indian Opinion
P. Bag,
PHOENIX.

અદ્ભુત ભારત

ચિત્ર આલબમ ૭ ૬

અજન્તા કલા મંદિર

ચિત્ર આલબમ ૫ ૬

સુંદર ચિત્ર સંગ્રહ

તમારા ઘરને ચિત્રોથી શણગારો હાલના પ્રખ્યાત ચિત્રકારોના ૭ ચિત્રના સંગ્રહની કીમત ૮ ૦
ચિત્રકાર રસિકલાલ પરીખ કૃત
ચીત્ર સાધના ૫ ૦

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

મહા ભારતના પાત્રો

૨૬ પુસ્તકોનો સેટ ૬ ૫૦

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો.

નુતન શિક્ષણ માળા આ માળા માં નીચેના પાંચ પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન શિક્ષણ તાલીમ વર્ગ

" " પોરબંદર ૧૯૪૬-૪૭

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવમુક પાચન માળા

પુસ્તક પહેલું ૧ ૪

પુસ્તક બીજું ૧ ૦

પુસ્તક ત્રીજ ૧ ૪

સાહીત્ય કલ્હોલ

સાહિત્ય માટે વાચન વધારના વધારવાંચ્છુને ઉપયોગી પુસ્તકો.

પુસ્તક બીજુ ૧ ૪

" ત્રીજુ ૧ ૪

બાળપોથી ૧ ૧

આર્યાદિ સુબોધ ૫ ૪

ઘેર બેઠા ઉર્દુભાષા શીખવા માટે

પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની ૨ ૦

અંકગણિતના મુળ તત્વો ૨ /૦

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

શિક્ષાપીઠ વાચન માળા

બીજી શ્રેણી ૧ ૦

ત્રીજી " ૧ ૪

ચોથી " ૨ ૧

પાંચમી " ૩ ૦

બાલમુ બાડી (બાળપોથી) ૧ ૦

બાળ જગત બાળકોને દુનીયાનું જ્ઞાન થાય એવી સમજથી લખાયેલ પુસ્તક ૧ ૦

આવો લખીએ

બોલી ૧ ૧ ૬

" ૨ ૧ ૬

" ૩ ૧ ૬

" ૪ ૧ ૬

" ૫ ૨ ૦

" ૬ ૨ ૦

" ૭ ૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમુ ૨ ૧

" સાતમુ ૧ ૪

દેશ દેશાવરમાં—ભુગોળ ૩ ૦

આપણા દેશનો ઇતીહાસ ૨ ૧

નવલ કથાઓ.

શ્રી કર્ણ	૬	૦	જુનુ અને નવુ	૧	૦
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮	૬	બે દેવ દીપક	૫	૦
સ્વર્ગ બેને પૃથ્વી	૬	૦	પુત્ર જન્મ	૧૩	૦
વડલો	૩	૦	પરીષેક	૭	૦
વિરાંગનાની વાતો (૨)	૧૪	૬	પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭	૦
વનબાળા	૭	૦	પહેલી પ્રીત	૭	૬
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦	૦	પૃથ્વીરાજ	૭	૬
સાકરના લાડુ	૭	૬	ત્રીવીધ તાપ	૫	૦
સોમનાથ	૧૨	૬	ખાડી જળો	૫	૬
સેનાપતી	૬	૦	માણસાઇના દિવા (ગોવરધન)	૭	૦
સુના મંદીર	૬	૬	માલધારી	૬	૬
રખારખુ	૧૦	૦	ઘરને મારગે	૬	૦
રૂપમતી	૬	૦	ચંદ્રકાંત (ભાગ ૧-૨-૩)	૩	૧૫ ૦
મૃત્યુનું રહસ્ય	૧૦	૦	માનવતાના મુલ	૬	૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨	૦	ધોરાતાં વાદળ	૭	૬
માયાનો સંસાર	૭	૬	ધરતીને આયાળે	૭	૦
આસોપાલવ	૭	૦	ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨	૦
ભંજાવાત ભાગ ૧	૧૦	૦	પ્રસરદાન	૭	૦
ચિત્રોદયી	૭	૬	દિવસ	૫	૬
ઢાકેલા હૈયા	૮	૦	કાંટાનીમાર	૫	૦
દીનાનાથ	૧૦	૬	સુભદ્રા	૪	૬
દરીયા પારના			સુખવનાં પુર	૧૧	૦
બહારવટીયાઓ	૭	૬	દેવ અને દાનવ	૭	૦
ઠેકાણાનો ભોગ	૮	૦			
જીવન સ્વપ્ન	૬	૦	મળવાનું ઠેકાણું:		
જામ તમાચી	૬	૦	C/O INDIAN OPINION,		
જીવતર	૭	૦	P. Bag, Phoenix, Natal.		

અમારાં નવાં પુસ્તકો.

સેતુબંધ	૫	૦			
વિરાટપર્વ	૫	૦			
કમંડલુ	૪	૭			
પથ્થર સુબ્બન્ન	૭	૪			
નીરૂપમા	૭	૦			
૧૫ ટોપા (બે ભાગ સાથે)	૧૩	૦			
કંઠે પહોરે	૭	૦			
પ્રાચિના	૫	૦			
સુવર્ણ યુગ	૨	૦			
જી જી જી	૩	૪			
ભારી ભવાર	૩	૦			
દવાનો ઉલ્લો ધુંટડો	૫	૦			
ભળવાન બનો	૨	૦			
ગીત દોરી અને બીજા નાટકો	૨	૪			
આપણી કોંગ્રેસ	૫	૦			
ઉત્તરા	૭	૦			
સપ્રેમ ભેભ	૫	૦			
ગોખેલનું આરોગ્ય	૩	૦			
મહાત્માજીના પ્રમુખો	૩	૪			
ગામ વિચારણા	૨	૦			
પુષ્પવાટિકા	૨	૦			
પતીમંદીર	૩	૦			
ભાદુક ચકડી	૭	૦			
રંગ લીલા	૨	૪			
કુમાની ગામ	૬	૬			
ભરતી	૫	૦			
રસ પુર્તિઓ	૩	૦			
ગાંધીજીની સાધના	૫	૪			

પ્રતન રસાયણનાં ઝોળીયું	૨	૬
પુત્રો સેવક	૩	૦
ગીતાંજલી	૫	૦
સાધના	૫	૦
નવી દુનીયા	૫	૪
કર્ણાંતકથાઓ નાનાભાઇ ભટ્ટ	૨	૬
મહાન મુસાફરો	૫	૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫	૦
ભરતના ચોર્યા	૩	૦
દેશ દેશની સેા વાર્તાઓ	૮	૬
રામની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮	૬
સોક્રેટીસ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦	૦
ગમતી અકબર બે	૫	૬
સેવાદાસ	૬	૦
ઉત્તમ પ્રસંગ (વાર્તા સંગ્રહ)	૧	૬
ખુદાઇ ખેા ઇખ્તીયાર	૧૪	૦
ગાંધીજીના બોધ	૪	૦
મુંજાવતા પ્રશ્નો	૦	૬
કુદરતની રમઝટ	૬	૦
ભાદુક વાતો	૭	૦
દામ ચીપડાનો ઠાઠ	૪	૬
દીન ગાનો	૭	૬
સાબિતરેખા ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮	૦
રસમસ્તી	૬	૦
સાગર કથાઓ.	૮	૧

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

સુખ નહીં રહેવાય (સમાજની બહીએ સામે પોકાર) નવલકથા	૭	૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૩
ત્રિ નવેલકથાઓ	૫	૦
ટોલ્સટોય અને શીક્ષણ	૨	૦
કોની બ્હેન (વાર્તા)	૫	૭

જીવન ચિરીત્રો

આઝાદ	૫	૬
લોકમાન્ય તીલક	૬	૦
રવીંદ્રનાથ ટાગોર	૫	૦

હાસ્ય રસમુક પુસ્તકો

હાસ્ય કૌતુક	૭	૬
ભરત કથારના હાસ્ય પ્રસંગો	૬	૦
હાસ્ય વીલાસ	૧૦	૦

ભાંડીય ચટોપાધ્યાય કૃત

કુષ્ણ કાંતનું વિલ	૬	૬
કપાલ કુંડલા	૭	૬
મનોરમા	૭	૦

સુપ્રસીદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

અપરાધી	૧૧	૦
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧—૨ પ્રત્યેકની	૭	૦
ગુજરતી કથારો ભાગ ૧-૨ નવલકથા	૭	૬

બાળા હઠીસા	૫	૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬	૦
પુરાતન જોગત	૫	૬
બોડેલા દ્વાર	૮	૬
વેમીરાજા	૮	૦
સોરઠ તારા બ્હેતા પાણી	૧૦	૦
રાજરાણી	૬	૦

નવલ કથાઓ

કૃષ્ણાયઃ અંગારની ક્રાંતીકારી નવલકથા. કીંમત ૮/-

રાધર્ષીજ સુંદર ભાવપુર્ણ નોવેલ. ૧૦/-

રાજરાણી ગામાજ્ઞ ક્રાંતી કથાંવતી નવલકથા ૧૦/-

કુર્ઈ ખાસ્થયઃ— બાપુજીના કાંસ વીકાનીરનું જીવન ચરીત્ર. ૫/-

સેવક કસુરીઃ— શ્રી વીકાનીરનું જીવન ચરીત્ર ૬/-

સમુધી ક્રાંતી. / કીશોરલાલ. ૫.

મશરૂવાલા ક્રી. ૫ ૦

બાપુની ઝાંખી ૩—૦

લેખક કાકા સાહેબ

દીલ્હી ડાયરી

ઝાંખીઝ. ક્રી. ૧૦ ૦

મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી

ભાગ. પહેલો. ૧૦ ૦

ભાગ બીજો. ૧૨ ૦

ભાગ ત્રીજો ૧૧ ૬

બાપુ-મારીમા (મનુ ગાંધી) ૩ ૦

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647,
Telegraph "Mani," DURBAN.

આવેલા ફિલ્મી અંકો

ભાષા	શી. ૫	•	રવીકાર	શી. ૧૦	•
આરામ	૫	૬	સદેશ	૧૦	•
સખિતા	૭	•	વેણી	૭	૬
મોજમજા	૬	•	બે ઘડી મોજ	૭	૬
હીરૂ	૩	૬	ચિત્રપટ	૭	૬
સચિત્ર સાહિત્ય પંચાંગ	૨	૬	મુંબઈ સમાચાર	૫	•
મુંબઇ સમાચાર પંચાંગ	૫	૬	બધા હીંદ (પુસ્તક)	૭	૬
India, (English) 12 Copies	૬	૦	Filmindia English	5	6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

These are the Blades that stay sharp longer You get more value for your money with Minora Blades. They give fine smooth shaves and last longer because they are made of the finest steel. And they only cost 6d. for four. Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Minora

THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	5	9
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	6
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO	3	
ON WAR	3	

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	0
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	2	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix
Natal.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9865.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG, Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417

"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELI ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—:: હોલસેલ વેપારી ::—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	2	8
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chaudhury	8	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.G.G. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	11	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	2
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	5	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	19	6
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Sobrahmanyan	3	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1942-44)—M. K. Gandhi	3	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	16	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	3	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	3	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

29 AUG 1950

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 32 Vol. XLVIII FRIDAY 11TH AUGUST, 1950. (PRICE) FOUR PENCE

★ ★ ☆

WHAT CHRISTIANITY SAYS TO THE WORLD

"Your reliance upon armaments is both wrong and futile. Armaments are the weapons of organised violence and outrage. Their use is a denial of the true laws of good living. They involve a perpetuation of strife. They stand in the way of the true fellowship of men. They impoverish the peoples. They tempt men to evil and they breed suspicion and fear and the tragic consequences thereof. They are therefore not legitimate weapons in the Christian armoury nor are they sources of security. You cannot foster harmony by the apparatus of discord, nor cherish goodwill by the equipment of hate. But it is by harmony and goodwill that human security can be obtained. Armaments aim at a security in isolation; but such would at best be utterly precarious, and is, as a matter of fact, illusory. The only true safety is the safety of all, and unless your weapon of defence achieves this work, or works towards this, it is a source of antagonism, and therefore of increased peril."

Extract from "The Quaker Peace Testimony."

★ ★ ☆

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Mock, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!

45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenile Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0- each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades. £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream.
Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

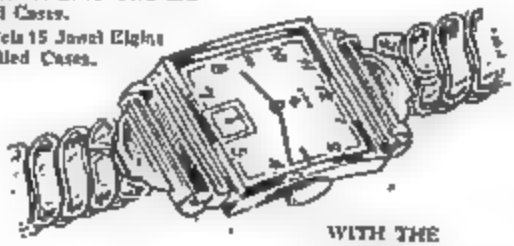
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees.
In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOOP & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે

હોડકો

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion',
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ.
રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ગુલબ રમ્સ, બ્લાન્કેટસ—જોતી બધાજ
માટે બધા બધાનો માલ—તેમજ કેપટીકોન જોબરજટ સાટીઝ
બીજરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ
કરવા બલામણ છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
૩૩-૨૬૫૧

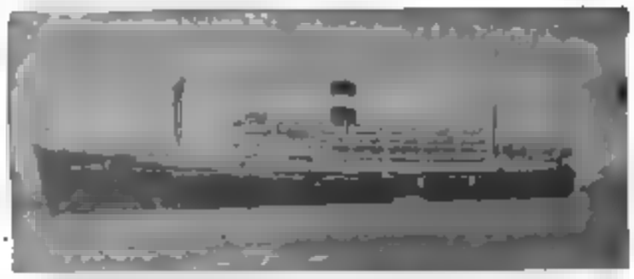
Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155|7 Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Partrus Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
'Phones—Office: 22-7771. After hours: 24 4548.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-A-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1492

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની નીચા કંપનીમાં ફાયરોના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસેસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામટ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી સલામ છે.
કંપનીને ઉપરના આપવું એ દરેક કંપનીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 28846. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi, S.S. Karanja due Durban 29th August and sails on 4th September for Bombay via Karachi and Porbunder.

S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Sept. 27:

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever Innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Uoberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.
Note:—Emergency Phone: 63624

શરબતે-ફોલાદ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન ! !

શરબતે-ફોલાદ આ દવા તાજા ખુનનો ખજાનો છે. આ દવા પેટમા જતાંજ તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને ભુખ ખુબ લગાડે છે. મરદાઈ શક્તમાં વધારો કરે છે. જીવરની બરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ-ગોલ્સ પણ તરતજ આટકાવે છે, છાતીની જલન ખાટા ઓડકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ દવા હાથ પગ અને શરીરની સુકતે નબળાઇને તરતજ દુર કરી નવું જોમ ભારી ચહેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. ઔરત મરદ અને બાળકો માટે આ દવા એક સરખી ઉપયોગી છે. આ એક બાલ્યાવસ્થા જતરેજ રોનીક છે.

એક બોતલ શરબતે-ફોલાદની કીમત સી. ૧૨-૬
મળવાનું ઠેકાણું: —

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,
DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monnob, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણાભાઈ કાલીપરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, મિલ્કના પીણા તેમજ બીજા જાતના વેપાર, બસાબારી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં બધાઓનું ખુશી ખુશ કરે છે, અમારા, બાંધીઓ, બહારના, બારણા વિગેરે દરેકનાં તાજા બનાવીએ છીએ.

બહારથી બીજાને આપે બોલા અમારામાં મીઠાઈ મોકલવાનું કે અમારે ઠેકે બધાનમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

આવેલા દિવાળી અંકો

છાપા	શી. ૫ ૦	રવીવાર	શી. ૧૦ ૦
આરામ	૫ ૬	સદ્વિચા	૧૦ ૦
સવિતા	૭ ૦	વેણુ	૬ ૬
મોજમાળા	૬ ૦	બે ઘડી મોજ	૭ ૬
દીદુ	૩ ૬	ચિત્રપટ	૭ ૬
સસ્તુ સાહિત્ય પંચાંગ	૨ ૬	મુંબઈ સમાચાર	૫ ૦
મુંબઈ સમાચાર પંચાંગ	૫ ૬	બાળ દીદુ (પુસ્તક)	૭ ૬
India (English) 12		Filipindia English	5 0
Capital	6 0		

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
169 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વેરાન્ડાહ, કરેસીસ ચેરસ સાઈડ ટેબલ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તમામ કીમતમાં બધાથી સસ્તામાં. અને પધારી લાલ જેવા મુકામે વાંચ.

—ડીઝાઈન, ટેબલ અને કીમત કરેકટ—

જે કમાની ટેબલેટ નીચે લખવામાં આવે છે. તેનો દરેક ઠેકેદાર વકીલ રાખે છે આજ દિવસ સુધીમાં ફાઈલ કીસ મંગાવો અને તેમાં આજમ બનાવો.

L. MISTRY
61 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2825. ૨૦-

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 32—Vol.-XLVIII. Friday, 11th August, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

Indian Opinion

Friday, 11th August, 1950

Grave Warning

THE Working Committee of the African National Congress in a statement last Friday says:

"The rapid deterioration in race relations throughout South Africa and the present situation in the Witzieshoek Reserve furnish the clearest and strongest evidence not only of general unrest but also of the fact that the patience of the African people, whether rural or urban, has been strained to breaking point.

"The acute shortage of land, the prevailing congestion, the culling of stock, which forms the only source of livelihood for the African people, the forcing of schemes in the face of unanimous opposition from the people and the persistent refusal by the Government to redress the genuine grievances of the people, are in fact the primary causes of the unrest prevailing in Witzieshoek and other Reserves.

"The African National Congress feels bound to draw the attention of the whole country to the mounting tide of bitterness and hostility that is being generated by the oppressive and undemocratic policies of the South African Government. If the present trend of events continues unchecked, a racial explosion might occur with disastrous consequences to the whole country.

"The Native Reserve system has been and is being used as a reservoir for cheap labour for the mining and farming industries, and it is a necessary corollary of this system to make living conditions in the Reserves as miserable as possible in order to drive the people into the farms and mines.

"The only solution is the drastic revision of the South African Constitution by granting Africans unqualified fundamental rights in the country of of their birth. Any other solution flies in the face of reality."

The unrest in the Witzieshoek Reserve, near Harrismith, referred to in the statement, culminated in a demonstration before the Witzieshoek Police Station on Wednesday.

About 250 Native men and women, chanting war-cries, went to the police station, demanding to know why two of their compatriots had been arrested. About 30 European and Native police, the Europeans armed with machine-guns, tear gas bombs and rifles, stood by during the demonstration.

It is reported that all is quiet in the Reserve now. The police do not expect the trouble to spread, but civilian officials have asked for adequate police protection."

A week has passed and beyond the above news given by the South African Press Association, nothing further has been heard about the matter. The public must therefore assume that peace has been restored in the Reserve in question. Whether it is the peace of the grave yard or a living peace God only knows and the authorities of course know.

But is this matter to be allowed to rest here? The African National Congress has sounded a grave warning which needs to be heeded by all responsible people, be they White or non-White, More so, by those who have a voice in the Government. If there is any neglect in doing so it will be at the peril of the whole country. Times have changed and are speedily changing. Our way of life will also have to change likewise. It is not possible to live now as it was half-a-century ago. If the two and three-quarter million Europeans of South Africa fail to do their duty by the eight million Africans in their midst, to whom they owe the prosperity of this country, then there are other forces at work' into whose hands that great man power will fall. It will be too late then to regret or to try to make reparations.

We are reminded here of the thought-provoking words of Mahatma Gandhi, which we would like to share with the reader. They were expressed in 1910: "Men who see far believe that the problems which are connected with the Africans will be problems of the future, and that, doubtless, the White man will have a stern struggle to maintain his ascendancy in South Africa."

That problem today stares South Africa in the face. How shall it be tackled is the question. The tendency seems to be by massacre. It is an extremely short-sighted policy—not to speak of it being un-Christian. The only far-sighted, correct and Christian way for the White man to maintain his ascendancy is not by destroying life but the cause of all discontent. A father maintains his ascendancy in the family not by hatred and tyranny but by love and care of his children. The rule that applies to the individual applies also to society, communities and nations. It is so simple to understand and yet so difficult to practise. But if there is to be peace, happiness and contentment it will have to be practised at all costs.

For Africans, the only weapon that will bring them salvation with the least amount of bloodshed and suffering is Passive Resistance. But the first essential for that is fearlessness and the readiness, not to kill, but to die. That can be achieved only by accepting the supremacy of God over all living beings and fearing Him and obeying His laws as against all man-made laws. For this one's moral standard must be high. That, in fact, is the only weapon in the armoury of a Passive Resister, and it can match all other weapons including even the A-bomb and H-bomb.

We would like, here, to quote once again Mahatma Gandhi's words:

> Passive Resistance can only be carried to a successful conclusion if the cause is just. The acceptance of suffering, instead of the infliction of it, requires such moral power in those who adopt this policy that no community could successfully use it in an unjust cause. Injustice and Passive Resistance have no affinity. When the African people have risen sufficiently high in the scale of civilisation, to give up the savage warfare and use the Christian method of settling a dispute, they will be fit to exercise the right to vote in political affairs.

Justice, undoubtedly is on the side of the Africans. As to who indulges in

"savage warfare" was quite evident from the proud display of machine guns, tear gas bombs and rifles that are reported to have been arrayed in front of 250 innocent men and women armed with no such weapons, an occurrence which has now become common in dealing with Africans

If the White man in South Africa is not alert now in mending his own way, we regret to say, that not only his prestige but his very existence in this country is endangered, notwithstanding all the material power he may boast of. The only bright spot in the prevailing gloom is that the African has many European sympathisers to whom he owes a deep debt of gratitude for what they have done for him. Indeed the hope of all the people of South Africa who are subjected to oppression and injustices lies in those far-sighted and liberal-minded people whose duty to save the soul of South Africa is no less grave than that of the oppressed people to save their soul.

Sitting On The Fence

"I am that ye were neither hot nor cold I spewed ye out."

SITTING on the fence may possibly have its advantages, but it is usually considered a rather undignified position to occupy. In any event, those who adopt it are almost invariably compelled to abandon it sooner or later. People who can't make up their minds for themselves, find that circumstances operate to make up their minds for them. Their conduct, then, is totally devoid of merit.

There is no virtue in doing things under compulsion from without.

In the career of both individuals and people there always arrives a time when they come to the cross-roads, and a definite choice has to be made. This may be in comparatively small matters or in relatively big ones. Needless to point out, where really great issues are involved the obligation to decide upon a positive and right course of conduct is more than ever imperative. The question then arises what is the right course of conduct? Which of the two roads is the right one to take?

Now, every member of our community, every Indian whose lot has been cast in the Union of South Africa, is being confronted with just such a choice. In this most critical hour of our history, each one of us individually, and all of us as a people, must decide which of the two roads in respect of the Group Areas Act we are going to take; tame submission or courageous opposition.

Ideas on the question of what is right in any given set of circumstances, of course, differ. Rules of conduct that some regard as absolutely binding upon them, others regard with indifference, or disregard entirely. It all depends upon one's point of view, one's outlook.

The world has become so accustomed to associate "rights" with opportunities for self-enrichment that what is morally and ethically right is all too frequently confused with what, for the time being, seems expedient. In other words, Principle is sacrificed to Expediency. A course is followed not because it is right or wrong, but because it looks like being the more profitable or the less unprofitable.

In considering the question of the road we should follow in this most critical hour, we should be well advised to heed the counsel of the Sages and Exemplars whose wise words are on record for guidance.

They tell us that Right and Duty are, for all practical purposes, one and the same thing. That the greatest of the rights to which we can lay claim is the performance of our duty. For, Duty, and its performance, they explain, is man's shortest road, and the surest, to his real growth and progress and to the attainment of peace and happiness.

Our own experiences tell us that the call of Duty is a command, an urge, that draws us away from the selfish, narrow, mean and sordid considerations that occupy so much of our lives. It is a call to do Right for its own sake. Truly, Virtue is its own Reward, because the man who practises it thereby becomes virtuous.

It follows, of course, that answering the call of Duty rather than of one's inclinations involves sacrifice—giving up what is pleasant and easy for what, especially at first, may be unpleasant and difficult. The selfish "I" of us usually puts up a hard fight against our better self, to retain its mastery over us.

Now, just as the reward of practising virtue is becoming virtuous, of the performing righteous acts is becoming righteous, so the faithful performance of duty in the true spirit of sacrifice lifts the individual high above the rank and file of those whose acts are determined solely by selfish considerations. In renouncing what lesser men most prize, he gains what the wise and experienced value more because, unlike worldly riches, those gains are imperishable, permanent and everlasting. He gains in character, in spiritual stature.

By voluntarily relinquishing the temporal—which sooner or later he is compelled to let go—he acquires what remains his throughout the eternities.

As we have indicated in previous articles, we Indians in South Africa have been afforded the opportunity of playing a not unimportant part in the world's regeneration.

Rightly understood, this should be recognised as a privilege. It is a calamity only if not seen in its proper perspective; a misfortune only if we fail to meet it in the way we should do, the way we have been taught such events should be met.

We can be men, or we can be mice. Men if we resolve to stand for the Right because it is right, and to sacrifice the lesser for the greater; mice, if we attach more value to the crumbs that may be left us after our despoiling than to our dignity as civilised human beings and to our duty to uphold the honour and prestige of the Motherland.

In order to appreciate the gravity and importance of our decision, it cannot be made too clear that this is not a mere matter of material gain or material losses.

The call that is being made upon us is to play a worthy part in what is nothing less than a world-wide war of conflicting ideologies.

The question we are called upon to help find the right answer to is, Shall a people's right to equality of opportunity depend upon considerations of race and colour or upon the fact that they are members of the human family, i.e. of Mankind?

The "Seers of the Essence of Things" perceive that this is not so much a war of the flesh as a war of Powers and Principalities; a struggle to establish harmony and a brotherly relationship, on the one hand, and on the other, to perpetuate separateness, aloofness, strife and discord.

Longfellow's "Psalm of Life" urges us to "Be not like dumb-driven cattle" but "to be heroes in the strife."

There is nothing heroic or even dignified about sitting on the fence, while what is neither hot nor cold is generally voted to be insipid and therefore unacceptable by both gods and men.

NOTES

Apartheid Policy

The Apartheid policy of the Malan Government was condemned by Mr. E. S. Sachs at a Press Conference in London on July 25. Mr. Sachs is the General Secretary of the Garment Workers Union and Member of the National Executive of South African Labour Party and of South African Trades and Labour Council. He said that all legal and administrative measures relating to non-Europeans enforced by Malan Government were designed to "oppress, insult, humiliate and degrade ten million non-European people, Bantu, Coloured and Indian." Condemning the Group Areas Act, Mr. Sachs said that the Act was particularly designed to ruin 250,000 Indians in South Africa so as to compel them to repatriate "voluntarily." He added if ten million non-European people of South Africa were not to be listed to eternal oppression and slavery and if the creation of racial volcano was to be prevented on African Continent the U.N. Organisation "will have to do very much more than merely passing resolutions." There were enough provisions in the UN Charter to enable that body to take strong and decisive action against such gross breach of fundamental human rights.

Failure Of Apartheid

The decision taken earlier this year to replace Native cleaners by Europeans in some Government departments has proved so unsatisfactory in Durban that Natives are now to be re-employed says 'The Natal Daily News' Correspondent. Already the several dozen European cleaners at the Magistrate's Court and nearby State offices have been replaced by the original Natives, a changeover that has taken place gradually in the last few weeks. In the next few weeks it is expected that the remaining European cleaners, totalling about 60, working in other Durban Government departments, will be replaced by the original Native cleaners. I understand, says the Correspondent, that the reason for the reversal of the decision is that the experiment in employing Europeans has been a failure. Most of them have proved unsatisfactory for the work. Their labour has also been more expensive. Native cleaners earn from £8 to £10 a month: the Europeans who replaced them received from £13 to £18 a month. The Native who has returned to take charge of the cleaners at the Magistrate's Court has had 35 years' service. The employment of Europeans was in accordance with a directive issued from the Prime Minister's Office last September. This said that Europeans should replace Natives in the Public Service.

Apartheid On Cape Beach

Regulations providing for separate benches for Europeans and non-Europeans on the beach and at certain other places at the Strand were published in the Cape Provincial Gazette last week. A maximum fine of £5 is the penalty for contravention of these regulations.

Minister Apologizes To Mr. Sam Kahn

The Minister of Posts and Telegraphs, Mr. Erasmus, has expressed his regret to Mr. Sam Kahn, Natives' Representative in the House of Assembly, that the Post Office should have permitted the transmission of an offensive telegram to him from Robey Leibbrandt. The telegram was received by Mr. Kahn at Parliament last June and had been sent to him from Hermanus Post Office. It read: "We know that Communism can only be exterminated by exposing the accursed Jews." The letter received by Mr. Kahn from the Minister reads:

"Dear Mr. Kahn,

"With reference to your letters of June 15 and July 13, 1950, I can inform you that I have made investigations in connection with the attached telegram which was sent to you by Mr. Robey Leibbrant. This unhappy incident occurred because of the injudicious action of the clerk in Hermanus who accepted the telegram. Although he did hesitate over the permissibility of a telegram with such content, he neglected to consult his Post Master about the matter as is laid down in departmental regulations. Appropriate action will be taken against the official concerned and I would like to register my regret over the incident. I do not consider it desirable to reveal his name."

South Africa's Population

Since the first South African census taken nearly after Union, the population of the country had increased by nearly 5,500,000, according to figures from the 1946 Union population census which were released for publication last week. On May 7, 1946, South Africa's population was 11,418,349. On that date, the European population was 2,372,690, which is nearly double the 1911 figure of 1,276,242. Over the same period the Asiatic population had not quite doubled, having increased from 152,203 to 285,260. In 1946 there were 232,317 of the Union's total number of Asiatics living in Natal. The statistics show that the European and Asiatic population in Natal were almost numerically equal, there being about 4,000 more Europeans than Asiatics—236,697 Europeans against the 232,317 Asiatics. There were 7,831,915 Natives in the Union, making a total of non-European races of 9,045,659. The density of the population of the Union per square mile was five Europeans and 19.2 non-Europeans, making a total of 24.2. In Maritzburg, according to the report, the total number of people was 115,599, of which 29,183 were Europeans, 15,091 were Asiatics, 3,785 were Coloureds, 67,540 were Natives. In Durban, the total number of people was 367,360, of which 127,695 were Europeans, 115,883 were Asiatics, 11,496 were Coloureds, 112,336 were Natives.

1,250 Doctors To Attend Conference

At least 1,250 doctors are expected to attend the joint meeting of the British Medical Association and the Medical Association of South Africa in Johannesburg in July next year. About 1,000 doctors from all parts of the Union have already made it known that they will attend, and many more may be expected to send in their notification between now and next July. The congress will be held at the University of the Witwatersrand from July 16 to July 21. Among well-known doctors expected from Britain are Lord Horder, Physician to the King; Sir Henry Cohen, Professor of Medicine at Liverpool University; Sir Heneage Ogilvie, surgeon and teacher of clinical surgery at Guys Hospital, London; and Dr. Charles Hill, Britain's "Radio Doctor," and secretary to the British Medical Association.

New Rents Act

The new Rents Act passed by Parliament this year and has come into force on July 17 will enable many owners to regain occupation of their houses—after an absence in many cases of up to 10 years. Previously in terms of the Rents Amendment Act of 1947 an owner desiring to regain personal occupation had to give six months' notice on condition that the property had been purchased before March, 1947. Before that he could not give notice at all in terms of wartime regulations, except in cases of non-payment of rent or misconduct of the tenant.

S.A.I.C. EXECUTIVE MEETS IN DURBAN

CONFERENCE IN SEPTEMBER

THE Executive Committee of the South African Indian Congress met in Durban last week and after a full discussion on the present political situation issued the following statement:—

"The Executive Committee of the South African Indian Congress, in reiterating their total opposition to the policy of apartheid of the Government of Dr. Malan, declare that the Indian people of the Union will never be a party to any plans of the Government which put into effect this obnoxious policy regarded by all far-sighted South Africans, White and non-White, as being synonymous with racial oppression. It is our considered opinion that the apartheid legislation enacted during the last session of the Union Parliament will lead to a further deterioration of race relations in our country and will result in a greater world condemnation of our Government by the democratic governments and peoples of the world.

"During the last session of Parliament deep inroads were made by the Nationalist Government into the rights hereto enjoyed by the South African people. It is our earnest appeal to the entire Indian people to stand united as never before in their history in defence of their existing rights and in defence of civil liberties and to make common cause with all South Africans who cherish the democratic ideals and in more particular with their fellow oppressed non-Europeans. We firmly believe that the only effective guarantee against totalitarianism in South Africa is a united front of all the democratic forces within the country.

"The Indian people of the Union view with the gravest alarm the placing on the Statute Book of the Group Areas Act, which has been condemned by them with one voice. Taking into account the Joint Report of the inter-Departmental Committee, the genesis of this Act, there is no doubt in the minds of the Indian people that this Act is primarily directed against them in order to ruin them economically so that the Nationalist Party's policy of mass expatriation can become a reality. We want to emphasise that under no circumstances will the South African citizens of Indian origin accept expatriation and that they will do everything in their power to oppose strenuously the Group Areas Act.

"We welcome the stand taken by the Government of the Republic of India on this Act and are confident that when the question of the treatment of Indians in the Union comes up for discussion once again at the September session of the General Assembly of the United Nations, the democratic nations of the world will in no uncertain terms endorse our just opposition to apartheid and will take effective measures to ensure that South Africa's treatment of the Indian people is brought in conformity with the principles and purposes of the Charter of the United Nations and the International Declaration of Human Rights."

The Executive Committee of the South African Indian Congress has decided to call a Conference of the South African Indian Congress in Johannesburg on September 15, 16, and 17 at which delegates from all the Provinces will give further consideration to the Group Areas Act and other apartheid measures and will devise ways how best these measures can be opposed.

IN AN AFRICAN LOCATION

By ALEC REID (Special Correspondent Of 'The Hindustan Times'

[Mr Alec Reid, Special Correspondent of 'The Hindustan Times,' who recently visited the Union to study the racial problem has written a series of interesting articles on his experiences. We have selected three which are of particular interest to the readers in South Africa, one of which was reproduced, with kind permission of the 'Times' in our issue of July 21. The following is the second one.]

FREEDOM DAY

FREEDOM Day in the Transvaal was planned as a joint demonstration by the Indian and African leaders as a protest against the repressive measures of the Malan Government. The Group Areas Bill, which had just been announced, gave it fresh impetus.

It was one of the first occasions on which both races had met full-heartedly on a common platform and the authorities viewed the situation with some anxiety. Actually not so at first for they seemed persuaded that the leaders would quarrel among themselves as to who should take precedence at the various demonstrations or that one side would back out at the last moment.

But as May 1 drew near and it became evident that a united front was still being presented, it finally dawned upon the Government that they would have to take decisive action. Stories were circulated in the Press that African workers were being "incited to violence;" solemn pledges were given that those who refused to be "intimidated" and wished to go to work (for the day was to be observed as a strike) would be protected." As that did not have the desired effect the warning was given that "force would be met by force." The newspapers gave great prominence to official statements on the measures that the police would take to ensure that "law and order" would be maintained. The military had been ordered to stand by with armoured cars and tanks; an armoured brigade had been alerted; it was even stated that the air force would be at hand to lend their support. It was in vain that the Indian and African leaders stressed that their demonstrations would be entirely peaceful. But the authorities were determined that they should not be held at all. The free expression of one's opinions (especially when you are on the wrong side of the colour bar) is not popular in the South Africa of today. Finally, having failed to produce a split, the Government as a last resort under the Riotous Assemblies Act banned all meetings and demonstrations.

Strike Dislocates Life

In the face of all these precautions it was evident that the defiance of the ban would lead to widespread blood-shed, which the leaders had vowed they would avoid. They, therefore, instructed their followers to observe a one-day strike without demonstrations and, no matter the provocation, to remain peaceful. Actually so widespread was the response to the strike that life that day in Johannesburg and the principal centres throughout the Transvaal was completely dislocated (an interesting pointer to the fact that no matter how menial the work might be of the African employed in the various cities and towns, his presence is nevertheless essential).

As dawn brought the city to life and the people woke to face a day that might either pass peacefully or in strife, I set off by car with a European friend and an African to visit several of the African townships and locations round Johannesburg. The idea of a day's stoppage of work had made a wide appeal. As we passed through the narrow streets of Sofiatown, men and women were standing at the doors of their dwellings looking out idly on a scene of peace; police in cars, on foot and in mounted patrols were keenly (and to a great extent unnecessarily) watching their various districts.

We arrived at one location some distance from the city. I had visited a number of similar places on the preceding days without hindrance, though to most the visitor is barred without special permission. The authorities do not wish an outsider to see how the Africans really live. But on that day they had tightened up their regulations and we had not proceeded more than a few hundred yards inside the high fences surrounding the location, when looking through the rear window of the car we observed that we were being followed. Two European plain clothes men on motor cycle and sidecar were on our trail. We halted and they pulled up beside us demanding to know who we were. I said that I was a foreign journalist and showed pained surprise that I should be thus halted in a public thoroughfare.

"Don't you realise that you are in a native location?" shouted one of the policemen, "and that is a grave offence."

I looked bewildered and said that, if any offence had been committed, I was to blame as I had suggested the visit. Turning to my European companion he demanded his name and address and pointed out that, as he belonged to Johannesburg, he at least must realize the "gravity" of the offence

Taken To Police Station

So far he had been "polite," but when he came to our African friend, he was treated as one would a wayward dog. His "pass" was demanded. Fortunately it was in his possession, otherwise another "offence" would have been added to the list. Meanwhile, I had handed over my passport, which was studied with a certain amount of awe; it was probably the first our interrogators had seen. It was then explained that the whole affair was much too grave a business for them to deal with; off to the police station we must go.

There we were ushered into the presence of the sergeant. He greeted us with certain amount of relish; so far the morning had been dull. Again our names and addresses were taken; fresh particulars, to which we gave most unsatisfactory answers. When I submitted my London address it was copied down laboriously; I was even asked on which floor I lived. This struck me as decidedly odd and I was almost prompted to venture the information that if the sergeant made the long journey there he would not have to climb the four flights. There was a lift. But nobody was in a joking mood, so I held my peace. The sergeant looked at us gravely, reiterated the gravity of our offence which was too great for him to deal with. He would have to contact his commanding officer. That individual was apparently out on patrol and a wireless message was sent to his car. The net was slowly closing round us. I stared out of a window on this day of freedom which to us seemed to be receding in the distance.

We were sent into separate rooms. For the next half hour I lost contact with my companions. As I paced about planning my "defence" there was the low whine of a car outside containing not one officer but four.

The police were apparently now convinced that they had made a real catch. A young major came in and ordered me to sit down. The sergeant produced my passport and a whispered conversation followed. The major's eyes gleamed. In a strong Afrikaans accent, he asked me how I had entered the country. I said by air.

"But there is nothing to show where, was the retort.

The sergeant had disappeared. I learned afterwards that he had spread the good news among his companions outside that my passport was "not in order." His chief was looking at me with grave suspicion. But I was able to clear myself of a possible charge of illegal entry. In his apparent anxiety to heap fresh charges upon me the sergeant had overlooked the page which showed the South African immigration official's stamp.

The "Charges"

Then the questioning started. Why had I visited the location? Did I realize the gravity of my offence? Did I realize that I would be charged and was liable to a heavy fine? Above all, what was I doing in the company of a "native." Whatever other crimes I was guilty of, the last-named seemed in the eyes of the major the greatest of all. In vain I argued that a newspaperman is supposed to go everywhere, to see everything. And anyway what was I going to do in the location—start a riot? As a foreigner I could not be expected to understand all their rules and regulations—and anyway did they have anything to hide from a visitor to their locations, when they were so scared when a foreigner entered one by chance? That annoyed the policeman considerably. He was not there to argue such matters, he snapped. Then, with a wicked smile, he remarked—"You do not seem to have realized that you have landed yourself in a first-class mess."

Meanwhile my companions were being interrogated elsewhere. The car was searched; when the owner demanded the production of a search warrant, he was rudely brushed aside. The African was asked time and again who exactly I was and why I had been brought to the location. For half a hour four leading senior members of the Johannesburg Police force

were undoubtedly convinced that Freedom Day had produced something out of the ordinary. For my part, I was faring none too well; the question of my "native" companion was more than the major could swallow. He returned to the subject time and again.

As the sands of time appeared to be running out, I suddenly thought of the high-ranking police official who had permitted me to join in the "beer raid" the day before. I recalled this unique privilege that had been given me. I noticed with relief that that shot had gone home. Quickly taking the initiative I leaned across his desk and asked him—did it not seem strange that after spending a morning with some of his colleagues I should now thus be treated because I had simply strayed a few hundred yards into a location. This was having its effect. I asked him to put himself in my place and he might realize the effect the treatment that was now being meted out was having on me—a foreign journalist into the bargain. Whatever offence I had committed, was it not indeed trivial in the extreme? His mood changed. I was scoring points in rapid succession. I suggested that he should contact his chief to find out who exactly I was.

Passport Returned

Rather weakly he said: "But he was here an hour ago. He is now out on patrol. How can get hold of him?"

I suggested the simple method of wireless communication. He hastily left the room. Three minutes after the sergeant enterd with a broad smile and handed me my passport. I knew that the battle had been won.

"How do you like my country?" he remarked.

"Certainly a lot less since meeting you," I replied, and this piece of impertinence was greeted with a shout of laughter. It was apparently the best joke he had heard in years.

A minute later the major entered. What exactly passed between him and his chief I shall never know. His apologies were profuse; he hoped I had not got a bad impression of his country through this "unfortunate incident" (that was what had probably worried his chief). Then in almost a roguish tone, wagging his finger at me, he said: "You know, you did commit an offence."

I asked him whether my companions had been cleared as well.

"Most certainly," he assured me, and was only too pleased to repeat that assurance in front of them. They, somewhat bewildered at the turn of events, were produced. We shook hands amidst further apologies. He grasped the hand of my European companion; the African was passed over.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

CLEAR THE ASHES AWAY

[The following is the second of a series of articles on Nature cure by Mr. Robert Lawrence McKibbin, which we have no doubt the reader will find both interesting and instructive. Mr. McKibbin will be pleased to answer any questions and give advice to those who might like to ask questions or seek his advice. His address is Room 8 9, 40a Commissioner Street, Johannesburg.]

SICKNESS does not just come by itself, like bad weather. It must always have a cause. And if we are careful to remove the cause, we can prevent a great deal of ill-health.

One of the chief causes of ill-health is constipation. It is astounding how many people are constipated without even knowing it, and how many just never give it a thought.

They would never carry dirt in a paper bag in their pockets yet days on end they will carry filth inside their bowels. Then they are surprised at not being well!

The bowels work as a sewer to carry away the waste and rubbish of the body. If this sewer gets clogged, there is trouble.

When we make a fire in a stove, we must remove the ash from time to time or the stove gets choked with ash and the fire will not burn properly. Putting paraffine or candle-grease on the fire may help a bit—but not for long. The main necessity is to clear the ash away. That is just plain common-sense.

So with the body, we must clear away the ash regularly and often. As a matter of fact, every time we put food into our bodies, we should also have a motion of the bowels to take out the ash or rubbish. And we can quite quickly train our bodies to act in this way. Indeed, it is the natural tendency of the body; but by bad habits and foolishness we have broken the body of good habits and got into bad habits.

When food is taken into the mouth, the whole alimentary tract (that is, the organs of digestion) begins to work. And the brain sends a message to the bowels to get busy and make room for what is coming. That is why it is always a good plan to retire shortly after every meal and let the bowels work. If this is done regularly, very soon the bowels will get accustomed to doing their duty, and there will be an end to constipation without medicines or trouble.

Of course this is not all that must be done, but it is very important indeed. We must also be sure to have the right kind of food and sufficient liquid to drink so that the bowel contents can have enough bulk and moisture. Many people are constipated just because they do not drink enough water.

It is a pity that people are such fools as to look upon so-called "refined" goods as being better goods. They want white bread instead of brown, white sugar instead of dark sugar, polished rice instead of yellow or brown rice, although the brown bread and the brown rice taste so much nicer and are so much better to eat.

White flour, white bread and white rice are practically pure starch. All the best materials of the grain have been taken out. Food made from these are thus without taste or flavour. That is why people must add flavour to them in the form of sugar or salt or spices, condiments, sauces and so on. But these things do not give such "refined" food any increase in value. Instead, they simply excite the appetite and irritate the delicate lining of the stomach and bowels. Also, as everybody knows, white flour makes excellent paste to stick things. Why, it even sticks to our teeth when we eat it. Is it any wonder, then, that white bread and white flour cause constipation?

Brown bread or whole grain of any sort, is far better as a food. Such food contains "wholeness," has much more food value, and also gives the "roughage" necessary to sweep out the bowel and to keep it clean. Brown bread, brown rice, whole meal, are far more nourishing than white; and they are also much nicer to eat—except to those whose sense of taste has been spoiled by "fancy" foods.

When we eat meat or cheese or dried beans or chocolate, all so-called "high protein" foods, these turn to poison if they stay long in the bowel. All flesh-eating animals, the dog, the cat, the lion and so on, have short bowels so that their "high protein" food will not stay there long. Why?

Compare the dung of a cat or a dog with that of a horse or a cow, which are vegetarians and have long bowels, and the reason is obvious. The dung of the dog or cat is so offensive that these animals instinctively try to cover it with earth. The cause of this offensiveness is the "high protein" that turns into poisonous substances in the bowel. If these poisons stay any length of time in the bowels, they become absorbed into the body. This is a very big cause of sickness.

Please do not be so foolish as to believe the silly stories about germs causing disease. If germs caused disease, why does not *everybody* get sick in an epidemic? Why do only some people get smallpox or polio or measles or diphtheria or influenza?

The reason is that germs can only live where they can get the food they need. Flies must have rubbish and manure in which to breed. Mosquitoes need stagnant water. And likewise disease germs must have dirt inside the body and in the blood before they can breed and cause disease.

The person whose bowels are dirty and whose blood-stream is full of poisons taken from the bowels, is a fine breeding ground for disease germs. But the person who keeps his bowels clean and working properly, and whose blood-stream is clean and pure, such a person has nothing to fear from disease germs. Disease germs simply cannot find a chance to develop in him and so he remains well and healthy and strongly resistant to disease.

Helps To Cure Or Prevent Constipation

1 Always go to the lavatory regularly.

2 Never disregard a call of Nature; whenever there is an urge to do so, go and empty the bowels at once.

3 Drink plenty of clean water everyday, starting with a glass of cold water first thing on rising.

4 Eat enough good food with plenty of roughage, for example, raw grated carrots, raw chopped cabbage, fresh fruit, *brown* bread, *brown* rice, whole mealies, potatoes with their skins on, and so on.

5 Avoid white bread, white flour, white sugar, mealie meal, white rice.

6 Go easy on cheese, eggs, dried beans and other concentrated foods unless you are doing plenty of hard work out of doors.

7 Eat very little, if any, meat, sweets, chocolate, cocoa or rich foods.

8 Eat fruit instead of sweets—it costs no more and is far better for you.

9 Do not use much salt. Excessive salt eaters are usually very constipated.

10 Be happy and laugh a lot—laughing massages the bowels, tones up the whole system and makes life more worthwhile for you and all who come in contact with you.

NEWS FROM INDIA

Dr. Rajendra Prasad On Korea

ADDRESSING the Indian Parliament on July 31, President Rajendra Prasad expressed "deep concern" over the conflict in Korea and observed: "The conflict in Korea has made it even more necessary than before that there should be co-operation among independent countries of Asia for the maintenance of peace and the preservation of their own freedom." The President said: India supported the first two resolutions of the Security Council on this subject since apart from border incidents, the aggression of North Korea has been established by weight and proven preparedness of its onslaught. The course of events has confirmed this conclusion. It has been India's policy not to submit to aggression in any part of the world. While India supported the first two resolutions of the Security Council in regard to the conflict in Korea, she made it clear that she would continue to pursue an independent policy based on promotion of world peace and determined by her ideals and objective. My Government have been conscious of the threat to world peace inherent in the continuation of this conflict and aware of the possibility of its extension. It was for this reason that my Prime Minister appealed to Premier Stalin and Secretary of State of the United States of America, Dean Acheson, that the authority and power of these two great countries should be exerted to localise the armed struggle in Korea and to break the deadlock in the Security Council of the United Nations over the admission of the People's Republic of China, so that the present international tension might be eased and a way opened to the solution of the Korean problem by discussion in the Security Council. This suggestion was not intended to condone aggression or to weaken the authority of the United Nations; it was meant to add to the strength and moral force of the Organisation and to facilitate early termination of a dangerous situation. Had it been acceptable to all concerned my Government would have actively co-operated in bringing about a settlement through the agency of the United Nations and on the basis of the two resolutions of the Security Council that it has supported. It is my earnest hope that the Korean conflict will soon be ended and world peace assured through the unremitting efforts of all peace-loving nations. Peace remains the paramount need of mankind and its one hope of survival."

Pandit Nehru On Korea

The Prime Minister of India, Pandit Nehru, told Indian Parliament last week that India's policy on Korea was correct and would "make a big difference in the long run." India felt that, through conditions in North and South Korea had not been good, North Korea was the aggressor and had to be resisted. India did not want the war to spread and every effort must be made to end it. The future of Korea must, he said, be settled by the Koreans. Ignoring the People's Government of China did not make it vanish. If China had been admitted to the United Nations at an early stage, many of the subsequent developments, including those in Korea, might well have been avoided. The Prime Minister, who moved a motion seeking approval of the Government's policy on Korea seemed to reflect the possibility of world conflict. The fate of the world seemed to hang by a thin thread. In such a situation India had a tremendous responsibility. Not that India, as constituted, could play a very important part. India had neither big battalions, nor economic and money power. But what part India played did count in the total. Korea had divided for military reasons. The Indian Government refused to recognise either Government officially, mainly because it felt that an artificial division could not last, and it did not want to confirm the division.

Nehru's Tribute To Shaw

A Society named after George Bernard Shaw was formed in Allahabad (Uttar Pradesh) on July 26 on the occasion of the birthday of the famous dramatist with Prime Minister Nehru as patron. Among other members are Chief Minister, Uttar Pradesh G. B. Pant and speaker of the U.P. Assembly Purshotamdas Tandon. In a message to the sponsors of the Society Pandit Nehru said "I remember well my first contact with Shaw's plays—and this was a little over 40 years ago—and the excitement those plays and even more so the preface attached to them produced in me. Since then Shaw has occupied a niche in my mind and I have sought his company to my great advantage." I hope your Society will not merely talk about Shaw but will read him and try to understand what he has preached during his long life. Much that Shaw has written is as fresh today as it was a generation ago. I am glad that you are going to undertake the translation of his plays into Hindi."

Somnath Reconstruction Plans

Plans for renovation of the famous Somnath temple at Rajkot in Saurashtra have now been finalised and it has been decided to carry out the work in two stages. The first will be completed within six months and the second will take three to four years. A sum of about four million rupees has been collected by the Temple's Trust and 400 acres of land including the present site of the temple have been acquired for the purpose. When completed the temple will have 'Girbha Griha' (inner shrine) with a suitable 'pradakshina' (surrounding) space. The pinnacle will be 153 feet high. The shrine will be rebuilt retaining original size and dimensions according to scriptures. The construction work is expected to start soon. The Temple Trust has also decided to erect a shrine at the site where Lord Krishna is said to have abandoned his mortal remains. Plans also envisage environmental development including Sanskrit University, Museum, bathing ghats and residential hostel for students.

American Youth Argosy

Addressing 51 young American members of the Youth Argosy Organisation at Government House on July 25, President Dr. Rajendra Prasad said that it was difficult for one who did not know India in 1915, to realise how Gandhiji by his example and practice had initiated a revolution not only in the political but also in other spheres of Indian life. In no other freedom struggle in the world was the loss of life among oppressors as little as in India. That was because Gandhiji taught us not to have any malice towards our opponents. Speaking about social changes in India he said "In the social life of the people one might mention abolition of untouchability. Not only does the Constitution contain provision for abolishing it, but people have practically given it up. A profound psychological change has occurred in this respect. There may be old-fashioned people who still practise it but there is no doubt that its foundations are shaken. Even rigours of the caste system of which untouchability was the worst manifestation is not what it was before. Inter-dining has become very common and inter-caste marriages are becoming more and more fashionable. Thus India owes to Mahatma Gandhi not only her political emancipation but also a profound social change."

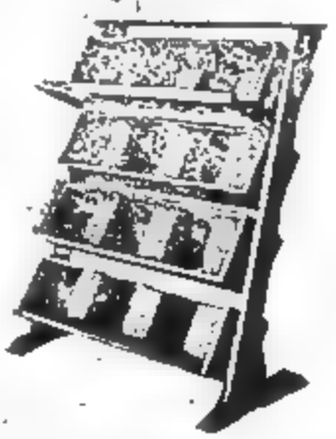
India And Goa

The Portuguese Government's refusal to discuss question of transfer to Goa to India has been decribed by the General Secretary of the Goan Peoples Party, George Vaz, as 'direct threat to the sovereignty of India in Indian ocean". In a statement in Bombay on July.

"GOLD MEDAL" QUALITY

High Class
Display Counters &
Showcases,
Refrigerator
Counters,
Wall Units,
Fish Fryers,
Display Fittings,
etc.

New
Illustrated Catalogues
on Application.

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.
Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show.
104 MARSHALL ST. (Facing Rissik Street) Johannesburg.
Phone 12211/242. P. O. Box 6501.

ad Vaz said "The Goan Peoples Party which stands for complete freedom of Goa and winning for Goan people full democratic rights would resist attempts made by Portuguese Government and their agents to consolidate their rule in India". Both sides had constantly talked of getting rid of the unnatural division by some kind of compulsion if possible. North Korea's allegation that South Korea troops had crossed the boarder first, was obviously a very feeble plea. North Korea had undertaken a full-scale and planned invasion, and India was therefore justified in accepting the first resolution by the Security Council, naming North Korea as the aggressor. Acceptance of the second resolution recommending aid to South Korea followed from the first, but India had made it clear that her policy would not be governed automatically by other decisions of other countries, whoever they might be.

India-Pakistan

Goods exchange between India and Pakistan upto July 1 at Government and private trade levels under April Agreement were valued at over Rupees 90 million according to statistics now available.

No Communalism In Colleges

A full beach of the Madras High Court held on July 27 that in the matter of selection of candidates for admission to colleges in the State "grounds of religion, race or caste cannot be the basis." Judgment was in respect of Mandamus petitions by two students seeking admission in Government Colleges questioning the validity to Madras Government's order regulating admission to Colleges on the basis of the non-communal provisions of the Indian Constitution.

NEWS IN BRIEF

The Nasik Session of the Indian National Congress which begins on September 19, will not be open to the general public, the main reason being that the session should be 'purely business like'. Reception Committee Members and a limited number of distinguished guests will, however, be permitted to attend. This is the first time in the 56 years' history of the Congress that its plenary session will be closed to ordinary public.

* *

Air-India International Service to Europe is expected to be increased to four times a week instead of the present three with effect from next year according to a spokesman of the company.

* *

It is estimated that four million ballot boxes will have to be got ready for the elections. About 170 million people will go to polls and half of them will be women. They will be in a majority in rural areas.

* *

October 24 will be observed as 'UN Day' in India. The Central Education Ministry has asked Education Authorities to use the occasion to propagate the aims and objects of UN in their respective institutions.

* *

A resolution opposing racial discrimination and segregation and urging laws to safeguard rights of oppressed minority groups was introduced on July 27, at the Baptist World Alliance held in Cleveland (USA).

Obituary

The death of Mr. D. O. Soni at the age of 65, took place from heart failure on Wednesday, August 3 at his residence in Dundee. The late Mr. Soni was resident of Dundee for 45 years. By his amiable nature he had won the respect of all those who came in touch with him. Deceased lives behind his widow, four sons, eight daughters and a large family to mourn their and loss. The remains were cremated at Riverside the following day in the presence of a large crowd of relatives and friends from far and near. The cremation ceremony was performed by Mr. Vithal Lala of Ladysmith.

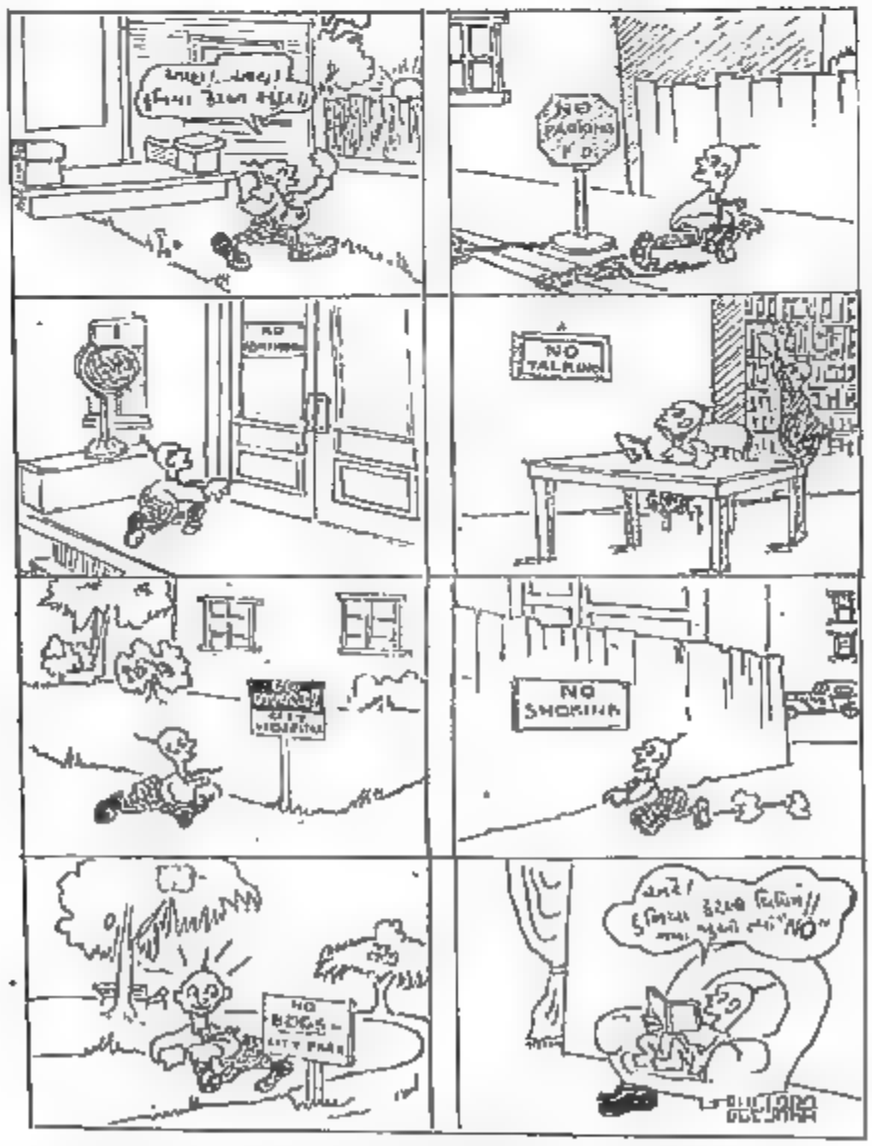
R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Seed Catalogue

Distin's 1950 Illustrated Catalogue of all Flower and Vegetable Seeds, now available. Kindly write to Distin's, Box 2060, Johannesburg, for your free copy.

BY KISHOR, BULSARA. NDOLA. N R.

Cuticura

TALCUM POWDER

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation

ABSORBENT AND COOLING

Have you Subscribed to

SHANKAR'S WEEKLY

SHANKAR'S WEEKLY is the only Indian magazine on humour and light reading, with best cartoons on social, political and economic questions of the day, edited by India's top cartoonist, Mr. Shankar Pillai. YES, it is Shankar's SHANKAR'S WEEKLY.

HOW CAN YOU AFFORD TO MISS IT ?

One Year: 52s; 6 months: 30s; 1 copy 1s. 3d.

Send your order with proper remittance to:

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE

9 Cantonment, AHMEDABAD-3, India.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

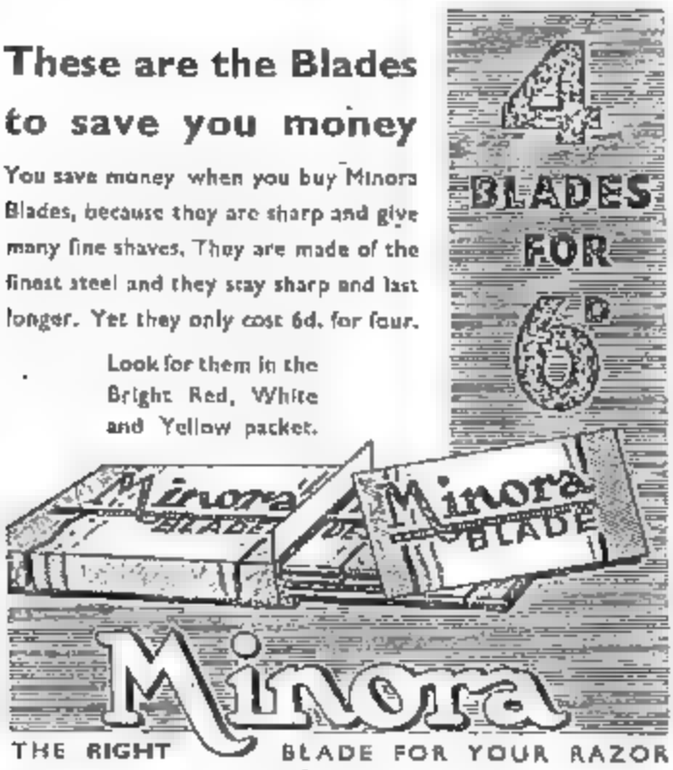
P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines

These are the Blades to save you money

You save money when you buy Minora Blades, because they are sharp and give many fine shaves. They are made of the finest steel and they stay sharp and last longer. Yet they only cost 6d. for four.

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLENDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	8	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	9
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	6
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO		3
ON WAR		3

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૩૨ | શુક્રવાર તા. ૧૧ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૦. | છુટ્ટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૧૧ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૦

ગંભીર ચેતવણી

આફ્રીકન નેશનલ કૉંગ્રેસની વર્કીંગ કમીટી ગયા શુક્રવારે કરેલાં એક જાહેર નીવેદનમાં નીચે પ્રમાણે જણાવે છે :

"સમસ્ત સાઉથ આફ્રીકામાં ગતી જતી વચ્ચેના સંબંધમાં ઉતાવળે થઇ રહેલો બગાડો અને વીટઝીઝફુકના રીઝર્વમાં હાલ પ્રવર્તી રહેલી પરીસ્થિતિ. આફ્રીકન પ્રજામાં, ગામડાંઓમાં તેમજ શહેરોમાં, સામાન્ય રીતે વર્તી રહેલી અશાંતીનોજ માત્ર નહિ પરંતુ તેની પીરાજ પણ તુરી પડવાની અણી સુધી પહોંચી ગઇ છે તેનો સ્પષ્ટ પુરાવો આપે છે. જમીનની બેસુમાર તંગી, હાલ પ્રવર્તી રહેલી ગીચોગીચતા, ઢોરો અને જનવરો, જે આફ્રીકન પ્રજાની રોજીનું એકમાત્ર સાધન છે, તેના પર મુકવામાં આવી રહેલો કાપ, લોકોના સર્વાનુમતિ પીરોધની સામે તેઓની ઉપર ઠોકી બેસાડવામાં આવતી યોજનાઓ અને લોકોની ખરી અને વાજબી ફરિયાદોનું નીવારણ કરવાની સરકાર તરફથી સતત પાડવામાં આવી રહેલી ના, એ વીટઝીઝફુક અને અન્ય રીઝર્વોમાં પ્રવર્તતી અશાંતીનું ઉપીકતમાં મુખ્ય કારણ છે. સાઉથ આફ્રીકાની સરકાર ની દમનની અને લોકશાહીના સીદ્ધાંતો પીરૂદ્ધની નીતીથી કડવાશ અને વીરોધની લાગણીના વધતા જતા વેગ તરફ સમસ્ત દેશનું ધ્યાન ખેંચવાની આફ્રીકન નેશનલ કૉંગ્રેસપર ફરજ આવી પડી છે. આ પરીસ્થિતીને જો વીરંકુશપણે ચાલુ રહેવા દેવામાં આવશે તો ગતી જતી વચ્ચે એવો બડકો સળગી ઉઠવાનો સંભવ છે કે જેના પરીણામો સમસ્ત દેશને માટે ભયંકર થઇ પડશે. નેટીવ રીઝર્વ (નેટીવો માટે રાખવામાં આવેલા ઇલાકાઓ વાળા) ની પ્રયાનો ઉપયોગ ખાણો અને ખેતીના ઉદ્યોગો ને માટે સસ્તી મજુરીના જરા તરીકે થઇ રહ્યો છે અને એ રીઝર્વોમાં વસતા લોકોની જેમ અને તેમ દુર્દશા કરવી એ એ પ્રથાની એક સ્વાભાવીક વસ્તુ છે, કે જેથી તેઓને જમીનદારો ના ખેતરોમાં અને ખાણોમાં ફરજીયાત જવું પડે. તેનો એકમાત્ર ઉદ્દેશ એજ છે કે સાઉથ આફ્રીકાના અર્થારણમાં મહત્વ નો સુધારો કરી આફ્રીકનોને પોતાની આ જન્મભુમીમાં ખીનશરતે પ્રાયમીક હકો આપવા. બીજો એક ઉદ્દેશ ખરી વસ્તુસ્થિતીની આગળ નબી નાંહ શકે.

વીટઝીઝફુક, જે ફ્રીસ્ટેટની સરહદ પર આવેલા હેરીસ્મીથ શહેરની પાસે આવેલું છે, તેમાં વર્તી રહેલી અશાંતી, જેનો ઉપરાંત નીવેદનમાં ઉલ્લેખ કરવા માં આવેલો છે, તે ગયા અઠવાડીયાના બુધવારે વીટઝીઝફુકના પોલીસ સ્ટેશન આગળ થએલા દેખાવમાં પરીણમી હતી. અદીસો જેટલા પુરૂષો અને સ્ત્રીઓનું ઉશ્કેરણી કરનારા અવાજે કરતું એક ટોળું પોલીસ સ્ટેશને જઇ તેઓના બે જાતભાઇઓને કેમ પકડવામાં આવ્યા છે તેનો જવાબ માંગી રહ્યું હતું. આશરે ત્રીસ જેટલા યુરોપીયન અને નેટીવ પોલીસો તૈયાર ઉભા રહ્યા હતા અને યુરોપીયનો મશીનગનો, રીવરવેસના બોમ્બો અને રાઇફલોથી સજ્જ હતા. જણાવાય છે કે રીઝર્વમાં હવે બધું શાંત છે. તોફાન કેમાવાની પોલીસ આશા રાખતી નથી પરંતુ સરકારી અમલદારોએ પોલીસના રક્ષણની માગણી કરી છે.

ઉપરના પત્તર સાપાએ આપેલા છે.

કેપલી બીનાને એક અઠવાડીયું વીતી ગયું પરંતુ તેને વિષે વધુ કશું સંભળાયું નથી. આથી જાહેર પ્રજાએ માની લેવાનું રહ્યું કે ઉક્ત રીઝર્વમાં હવે શાંતી સ્થપાઈ ગઇ હશે. એ શાંતી સ્મશાનની હશે કે જીવંત હશે એ તો ઈશ્વર જ જાણે અને બીજા સત્તાધીશો જાણે.

પરંતુ આ બાબતને શું ઓટલે થીજ છોડી દેવી? આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસે ગંભીર ચેતવણી આપેલી છે, જે સઘળા જવાબ દાર લોકોએ ગંભીરપણે ધ્યાનમાં લેવી ઘટે છે, પછી તે ગોરા હો કે બીન-ગોરા. જેઓનો રાજ તંત્રમાં અવાજ છે તેઓને ખાસ વધારે ધ્યાન દેવાનું છે. તેમ કરવામાં જરાયે નિષ્કાળજી બતાવવામાં આવશે તો તે સમસ્ત દેશના લોખમે થશે. હવે સમય બદલાયો છે અને ઝડપથી બદ લાઇ રહ્યો છે. એ સાથે આપણા જીવનની રીત પણ બદલાવી જોઇશે. પચાસ વર્ષ પુર્વે જેમ રહી શકતા હતા તેમ આજે રહી નહિ શકાય. વીસ કે ત્રીસ લાખ સાઉથ આફ્રિકના યુરોપી યનો, તેઓની વચ્ચે રહેલાં બે'શી કે નેવું લાખ આફ્રિકનો, જેઓને આ દેશની આબાદી આભારી છે, તેઓ પ્રત્યેની પોતાની જવાબ દારીમાંથી ચુકશે તો બીજી પ્રબળ શક્તીઓ આજે કામે લાગી રહી છે અને એ વિશાળ માનવગળ એ શક્તિઓના હાથમાં પડી જશે. એ વખતે પછી રડવા બેસવું અથવા થએલી ભુલ સુધાર વાનો પ્રયત્ન કરવા બેસવું વ્યર્થ થઇ પડશે. અહિ અમને મહા ત્મા ગાંધીજીના મનનીય શબ્દો નું સ્મરણ થાય છે. અમે ઇચ્છી એ છીએ કે વાચક પણ એ વિચારે. એ શબ્દો ૧૯૧૦ ની સાલમાં દર્શાવાયા હતા :

"દીર્ઘદ્રષ્ટિના લોકો માને છે કે નેટીવો સંબંધી પ્રશ્નો એ ભવિષ્ય ના અગત્યના પ્રશ્નો થઇ પડશે અને સાઉથ આફ્રિકામાં ગોરાને પોતાની સર્વોપરિતા ટકાવી રાખવી ઘણી મુશ્કેલ થઇ પડશે."

એ પ્રશ્ન આજે સાઉથ આફ્રીકા સમક્ષ ખડો થયો છે. તેને કઈ રીતે પહોંચી વળવું એ પ્રશ્ન છે. વહેલુ કતલેઆમથી પહોંચી વળ વાની જણાય છે. એ નીતી ઘણી જ સંકુચિત છે—પછી ખ્રીસ્તી સિદ્ધાંતોની વીરૂદ્ધ હોવાની તો વાતજ શી કરવી! ગોરાઓ પોતાની સર્વોપરિતા ટકાવી રાખ વાનો દીર્ઘદ્રષ્ટિનો, ખરો અને ખ્રીસ્તી ધર્મનો માર્ગ જનનો નાશ કરવો એ નથી પરંતુ સઘળાં અસંતોષના કારણનો નાશ કરવો એ છે. એક કુટુમ્બમાં બાપ પોતાની સર્વોપરિતા, તિરસ્કાર અને જુલમથી ટકાવી શકતો નથી. પ્રેમથી અને છોકરાં ઓની સંભાળ લઇને ટકાવી શકે છે. જે નીયમ વ્યકિતને લાગુ પડે છે એજ સમાજને, દેશને અને દેશને લાગુ છે પડે. એટલી સહેલાઈથી સમજી શકાય તેવો છે છતાં અમલમાં મુકવો ઘણો કઠીન જણાય છે. પરંતુ સુખ અને સંતોષ જોઇતાં હોય તો ગમે તે ભોગે તેનું પાલન થવું જ જોઇએ.

આફ્રિકનો માટે, ઓછામાં ઓછાં સંકટ અને ઓછામાં ઓછી ખુનરેજીથી પોતાની મુક્તિ સાધવાનો માર્ગ એક જ છે અને તે સત્યાગ્રહ છે. પરંતુ તેને માટે સૌથી પ્રથમ અગત્યની વસ્તુ નિર્ભયતા અને, મારવાની નહિ, પરંતુ મરવાની તઈયારી છે. એ ત્યારે જ સાધી શકાય જો જીવ માત્રપર એક માત્ર ઈશ્વરનું જ સાર્વભૌમ્ય સ્વિકારવામાં આવે અને તેનો જ ભય રાખી મનુષ્યકૃત કાયદાઓ વિરૂદ્ધ તેના જ એક માત્ર કાયદાને તાબે થવામાં આવે. તેને માટે માણસનું નૈતિક ધોરણ ઉંચું હોવું જોઇએ. હકી કતમાં સત્યાગ્રહીના શસ્ત્ર ભંડાર માં બીજા એક શસ્ત્ર છે અને આંસુઓમ્બા અને હાઇડ્રોજન બોમ્બા સુદ્ધાં સઘળાં વીઘાતક શસ્ત્રોની સામે તે ટક્કર ઝીલી શકે છે. અહિ અમે ફરી મહા ત્મા ગાંધીજીના શબ્દો ટાંકવા પ્રેરાઇએ છીએ :

"સત્યાગ્રહની સાધનતા તોજ થઇ ગણે જો બન્ને પક્ષ પર રચાયેલી હોય. બીજાને દુઃખ આપવા ને બદલે બન્ને દુઃખ સહન કરવાની એ નીતીને અનુસરનારાઓમાં નૈતિક બળ એટલું હોવું જોઇએ કે કોઇ પણ કોમથી અન્યાયપણે તેનો સાધનતાથી ઉપયોગ નહિ થઇ શકે. અન્યાય અને સત્યાગ્રહ એ બેનો મેળ બેસી નહિ શકે. આફ્રીકનો જ્યારે એટલા સુધરેલા ધોરણે પહોંચશે ત્યારે બાકીની દુનિયાનો તેઓએ ત્યાગ કરેલો હશે અને તકરારનું સમાધાન કરવાને ખ્રીસ્તીધર્મના માર્ગ ગ્રહણ કરી રહ્યા હશે ત્યારે રાજકારણમાં પોતાનો મત આપવા ને તેઓ લાયક ઠરશે."

ન્યાય આફ્રિકનોના પક્ષમાં છે એ વિષે કશી શંકાને સ્થાન રહેતુંજ નથી. "ધાતકી યુદ્ધ"નો માર્ગ આજે કોઇ લઇ રહ્યું છે એ અફીસોસ જેટલા શાસ્ત્રહીન નિર્દોષ પુરૂષો અને સ્ત્રીઓની સામે મશીનગનો, ટીયરગેસ બોમ્બો અને રાઇફલોનું બળથી પ્રદર્શન કરવામાં આવ્યું હતું—જે વસ્તુ આફ્રીકનો સાથે કામ લેવાને આજે સામાન્ય થઇ પડેલી છે—એ પરથી સિદ્ધ થાય છે.

સાઉથ આફ્રીકામાં જોરદા, જો પોતાનીજ રીત સુધારવાને સાવચેત નહિ રહે તો અમારે સખેદ કહેવું જોઇએ કે, આ દેશમાં તેની પ્રતિષ્ઠાજ માત્ર નહિ પરંતુ તેની હસ્તિપર જોખમ જબુમી રહ્યું છે. પછી પોતાની ઐહિક શક્તિનો તે ભલે ગમે તેટલો ફાંફોડા ધરાવતો હોય.

ઘોર અંધકારમાં અટવાતું દીસું માત્ર એકજ રહ્યું છે અને તે એ કે આફ્રીકનના યુરોપીયન હિતમીત્રો થયા છે જેઓનો આફ્રીકન ઋણી છે. હકીકતમાં સાઉથ આફ્રીકાના કમનસીબ અન્યાયોથી પીડાયેલા સઘળા લોકોની આશા એ દીર્ઘદ્રષ્ટિ ધરનારા ઉદાર લોકોપરજ રહેલી છે. એ પીડીત લોકોપર પોતાનો આત્મા બચાવવાની જેટલી મુશ્કેલ ફરજ રહેલી છે. તેટલીજ મુશ્કેલ ફરજ ઉપરોકત લોકોપર સાઉથ આફ્રીકાનો આત્મા બચાવવાની રહેલી છે.

નોંધ

ઇલાયદાપણાની નીતીની નિષ્ફળતા

'નાટાલ ડેલી ન્યુઝ' નો બજારપત્રી જણાવે છે કે ગયા વર્ષની શરૂઆતમાં કેટલાક સરકારી ખાતાંઓએ નેટીવ નોકરોની જગ્યાએ ગોરાઓને રાખવા નો ઠરાવ કર્યો હતો. ડરબનમાં એ વસ્તુ એટલી અસંતોષકારક નીવડી છે કે ગોરાઓને કાઢી ફરી પાછા નેટીવોને રાખવાનો ઠરાવ થયો છે. મેઝરટ્રેટની ઓર્ડમાં અને કેટલાંક બીજાં સરકારી મકાનોમાં બધા ગોરાઓને કાઢી જુના નેટીવોને પાછા લેવામાં આવ્યા છે. વોડાક અઠવાડીયામાં ડરબનના સરકારી ખાતાંઓમાં કામ કરતા એવા સાઠેક ગોરાઓને કાઢી તેઓની જગ્યાએ નેટીવોને લેવામાં આવશે. આમ થવાનું કારણ એ જણાવાય છે કે ગોરાઓ નોકરીમાં નીષ્કાળ અને વધારે ખરચાળ નીવડેલા છે. નેટીવોને ઓછા નોકરી માટે મસાહેબ પા. ૮ થી પા. ૧૦ મળે છે જ્યારે ગોરાઓને પા. ૧૩ થી પા. ૧૮ મળે છે. મેઝરટ્રેટ ઓર્ડમાં જે નેટીવને સહાયકામમાં પાછો લેવામાં આવ્યો છે તેણે ૩૫ વર્ષની નોકરી કરેલી છે. નેટીવોની જગ્યાએ ગોરાને રાખવાનું મથા સપરેમ્બરમાં થયા પ્રધાન ની ઓફીસમાંથી જાહેર કેવી સુચના પરથી થયું હતું

કેપની બીયપર ઇલાયદા ધ્રુ

કેપટાઉનની સ્ટ્રેન્ડની બીચ, અને બીજા અમુક સ્થળોમાં ગોરા અને બીન-ગોરાઓ માટે જુદાજુદા બાંકડા રાખવા કેપ પ્રાંતિક કોર્ટમાં ધારાઓ જાહેર પાડવામાં આવ્યા છે. એ ધારાઓના બંધને માટે વધુમાં વધુ પા. ૫ નો દંડ રાખવામાં આવ્યો છે.

સાઉથ આફ્રીકાની વસ્તી

યુનીયન સ્થપાયાની લગભગ એક વર્ષ બાદ સાઉથ આફ્રિકાની પહેલી વસ્તી ગણતરી થઇ હતી. ત્યાર બાદ યુનીયનની વસ્તીના ૧૯૪૬ ના ગયે અઠવાડીયે જાહેર પડેલા આંકડા મુજબ દેશની વસ્તીમાં લગભગ પંચાવન લાખ નો વધારો થયો છે. તા. ૭ મે ૧૯૪૬ ના સાઉથ આફ્રિકાની વસ્તી ૧,૧૪,૧૮,૪૪૯ ની હતી. એ દિવસે યુરોપીયન વસ્તી ૨૩,૭૨,૧૬૭ ની હતી જે ૧૯૧૧ ના કરતાં લગભગ અગણી ગણાય. આ સાલમાં ૧૨,૭૧,૨૪૭ ની હતી.

એજ મુદતમાં એશીયાટીક વસ્તી ગણાવી નહોતી થઇ. ૧,૫૨૧૨૦૩ ને બદલે ૨,૮૫,૨૧૦ ની થઇ હતી. ૧૯૪૬ માં યુનીયનની કુલ એશીયાટીક વસ્તીમાંથી ૨,૩૨,૩૧૭ ની વસ્તી નાટાલમાં હતી.

આંકડાપરથી જણાય છે કે નાટાલ માં યુરોપીયન અને એશીયાટીક વસ્તી લગભગ સરખી હતી. એશીયાટીકો કરતાં ૪૦૧૦ યુરોપીયનો વધારે હતા. યુરોપીયન વસ્તી ૨,૩૬,૧૬૭ ની હતી જ્યારે એશીયાટીક વસ્તી ૨,૩૨,૩૧૭ ની હતી.

યુનીયનની નેટીવ વસ્તી ૭૮,૩૧,૬૧૫ ની હતી એટલે બીન યુરોપી યનોની કુલ વસ્તી ૬૦,૪૫,૬૫૬ ની હતી.

૬૨ ચોરસ માઇલે પાંચ યુરોપીયનો અને ૧૬.૨ બીન-યુરોપીયનો એટલે કુલ ૨૪.૨ ની વસતી હતી.

રીપોર્ટ મુજબ મેરીટઝબર્ગમાં કુલ વસતી ૧,૧૫,૫૬૬ ની હતી જેમાંથી ૨૬,૧૮૩ યુરોપીયનો, ૧૫,૬૬૧ એશી યાટીકો ૩,૩૮૫ કલર્ડ અને ૧૩,૫૪૦ નેટીવો હતા.

ડરબનમાં કુલ વસતી ૩,૬૩,૩૬૦ ની હતી જેમાંથી ૧,૨૩,૬૬૫ યુરોપી યનો, ૧,૧૫,૮૩૩ એશીયાટીકો, ૧૧,૪૬૬ કલર્ડ અને ૧,૧૨,૩૪૬ નેટીવો હતા.

પ્રધાને મી. સેમ કહાનની માંગણી માફી

ગયા જુનમાં રેડી ફીસાન્ટ મી. સેમ કહાન જેઓ પાર્લામેન્ટમાં નેટીવો નું પ્રતિનીધીત્વ ધરાવે છે, તેમના પર અપમાન ભરેલી ભાષામાં એક તાર હરમેનસ પોસ્ટ ઓફીસથી મોકલ્યો હતો. તેમાં જણાવ્યું હતું કે: "પાપી બદમાશોને ખુલ્લા પાડવાથીજ કોમ્યુનીઝમનો નાશ થઇ શકશે." પોસ્ટ ખાતાના પ્રધાન મી. હરિઝમસે મી. સેમ કહાનપર લખેલા કાગળમાં જણાવ્યું હતું કે: "હરમેનસ પોસ્ટ ઓફીસના ગુમાસ્તા ની ગફલતીના કારણે આ કમનસી બે બનાવ બનવા પામ્યો છે. આવો તાર સ્વિકારતાં તેને સંકોચ તો થયો હતો પરંતુ ધારા મુજબ પોસ્ટમાસ્ટરને પુછ-પાની તેણે કાળજી નહિ રાખી અને ગફલતીથી તે સ્વિકારી લીધો હતો. બનેલા બનાવ માટે હું મારો ખેદ દર્શાવું છું અને લાગતા વળગતા ગુમાસ્તા સામે બદલા પગલાં લેવાની ખાત્રી આપું છું. તેનું નામ જાહેર કરવાની જરૂર નથી."

ઘાસનો નવો કાયદો

આજ પાર્લામેન્ટની બેઠકમાં પસાર થએલો ઘાસનો નવો કાયદો, જે મુજબ તા. ૧૭ મીના અમલમાં આવ્યો છે તેથી ઘણા ઘરધણીઓને પોતાના મકાનમાં કરી રહેવાની તક મળશે. અગાઉ ૧૯૪૭ ના રેન્ટસ કંટ્રોલ એક્ટની કલમે જે માલીક પોતાના મકાનનો કબજો લેવા ઇચ્છે તેણે, જો એ મકાન ૧૯૪૭ ના માર્ચ પહેલાં ખરીદાયું હોય તો, ભાડુતને ૭ માસ ની નોટીસ આપવી પડતી હતી. તે પહેલાં તો પુરૂ અગેના કાયદા હોઇ એટલી નોટીસથી પણ ઘર ખાલી કરાવી શકાતું. નહોતું સીવાય, કે ભાડુત ની વર્તણુક સારી ન હોય અથવા ભાડું ભરતો ન હોય.

ઇલાયદાપણાની નીતી

મલાન સરકારની ઇલાયદાપણાની નીતીને જુલાઇ તા. ૨૫ મીના રંગન ખાતે અખબારી પરિષદમાં મી. ઇ. જોસ. સેકસે વખોડી કાઢી હતી. મી. સેકસ ગારમેન્ટ વર્કર્સ યુનીયનના અને સાઉથ આફ્રિકાની લેબર પાર્ટીના અને સાઉથ આફ્રિકાની ટ્રેડ એન્ડ લેબર યુનીયનના સભ્ય છે. તેમણે કહ્યું હતું કે:

બીન-યુરોપીયનોને લગતા સઘળા કાયદેસર અને વહીવટી પગલાં આફ્રિકન, કલર્ડ અને હીંદીઓ સહીત એક કરોડ બીન-યુરોપીયનો પર જુલમ ગુજારવા, તેઓનું માનભંગ કરવા અને હલકા પાડવાને બેવાઇ રહ્યાં છે. ૩૨૫ ઓરીયાજ ઓકટને વખોડી કાઢતાં તેમણે કહ્યું: એ કાયદાનો હેતુ ૨૫૦૦૦ હીંદીઓને પાયમાલ કરી મરજીઆત પોતાને વતન ચાલ્યા જવ તેવું કરવા નો છે. તેમણે કહ્યું: સાઉથ આફ્રિકાના એક કરોડ બીન-યુરોપીયનોને ત્રણ કાયમની ગુલામીમાં રાખવાના નહિ કોઇ અને આફ્રિકા ખંડમાં નીતી દ્વેષનો જ્વાળામુખી ફાટતો અટકાવવાનો કોઇ તો મુનાસીફ નેશનીસ્ટ માત્ર હરાજ પાસર કરવા કરતાં બધું વધારે કરવું પડશે. પ્રાથમીક માનવ હકોના થઇ રહેલા ભંગની સામે મજબુત અને ચોકસ પગલાં લેવા એ સંસ્થાના ભરીતામાં પુરતી સમજદો રહેલી છે.

ચરચુરણ

—પંડીત કુંજરૂ અને શ્રી. માવળંકર સૌરાષ્ટ્રની મુલાકાતે ગયા હતા. ત્યાં રાષ્ટ્રીય કોળામાં ભાષણ કરતાં પંડીત કુંજરૂએ કહ્યું હતું કે: "હાલમાં આપણે લોકોને અંકુશો સામે પોકાર કરતા રોજ સાંભળીએ છીએ. તેઓ કહે છે કે અમને અનાજ મળતું નથી, દુધ, ઘી મળતાં નથી. સારૂં કાપડ પહેરવા મળતું નથી. તે સાંભળ-ઇસ્વત સામે ફરીયાદ કરે છે. એ ફરીયાદો ખોટી કે ખેરવાજબી છે એમ હું કહેવા, માગતો નથી. મારે તમારી સમક્ષ સ્પષ્ટ કરવું જોઇએ કે અંકુશના વીરોધીઓમાંનો એક નથી. અત્યારને તબક્કે અંકુશો કાઢી નાખવાનું હિતકારક પણ નથી.

—રૂ. ૬૦ લાખને ખરચે કલકત્તામાં ગાંડીની શોધ કરનારે કારખાનું રથાપ વામાં આવનાર છે.

હિંદના ખબરો

કોરીયાપર પ્રેસીડન્ટ રાજેન્દ્ર પ્રસાદ

જુલાઇ તા. ૩૧મીના હીંદની પાર્લામેન્ટમાં ભાષણ કરતાં પ્રેસીડન્ટ રાજેન્દ્ર પ્રસાદે કોરીયાની લડાઇ વીષે ઉંડી ચિંતા દર્શાવી હતી. તેમણે કહ્યું: "એશીયાના સ્વતંત્ર દેશોએ પોતાની સ્વતંત્રતા ટકાવી રાખવાને આપસ આપસમાં સહકારથી રહેવાનું કોરીયા ની લડાઇએ હતું તે કરતાં વધારે આવશ્યક કર્યું છે. તેમણે વધુમાં કહ્યું, આ બાબતમાં સીકયોરીટી કાઉંસીલના પહેલા બે ઠરાવોને હિંદે ટેકો આપ્યો છે કારણ કે સરહદપરના બનાવો ઉપરાંત નોર્થ કોરીયા એ કરેલાં આક્રમણની તેણે પ્રથમથી તપાસ કરી રાખી હતી એ પુરવાર થયું છે. હીંદ ની નીતી દુનીયાના કોઈ પણ ભાગમાં આક્રમણને નહિ નમવાની છે. કોરીયા ની લડાઇને લગતા સીકયોરીટી કાઉન્સીલના બે ઠરાવોને બે કે હીંદે ટેકો આપ્યો છે છતાં તેણે સ્પષ્ટ જણાવેલું છે કે દુનીયાની સુલેહ સંબંધ માં તે પોતાના આદર્શો મુજબ પોતાની સ્વતંત્ર નીતીને વળગી રહેશે. આ લડાઇ ચાલુ રહે તો દુનીયાની સુલેહને જોખમકારક છે અને લડાઇ વધુ ફેલાવાની શકયતા છે એ હીંદ જાણે છે. આ કારણથી જ હિંદના વડા પ્રધાને રાજ્યમંત્રી રોયલ અને રાજ્ય મંત્રી ડીન એચેસનને તેને સ્થાનિક મર્યાદામાંજ રાખવાને અને પ્રજાસત્તાક ચીનને યુનાઇટેડ નેશન્સમાં દાખલ કરવાના સંબંધમાં સીકયોરીટી કાઉન્સીલમાં પડી ગયેલી મડાગાંઠ દુર કરવા પોતાની સત્તા અને વગનો ઉપ યોગ કરવા અરજ કરી હતી, કે જેથી હાલની આંતરરાષ્ટ્રિય પરિસ્થિતિ શાંત થાય અને સીકયોરીટી કાઉન્સીલમાં કોરીયાના સવાલનુ ચર્ચાથી સમાધાન લાવવાને માર્ગ ખુલ્લો થાય. પંડીત નેહરૂની આ સુચનાનો આશય એવો નહોતો કે કોરીયાના આક્રમણને માફ કરી દેવું અથવા યુનાઇટેડ નેશન્સની સત્તાને નબળી પાડી દેવી એ સંસ્થા નું જોર અને નૈતિક બળ વધારવાનો અને ભયાનક પરિસ્થિતિનો ત્વરાથી અંત લાવવાનું સુગમ કરવાનો હતો. એ સુચના જો સૌએ સ્વિકારી હોત તો મારી સરકારે યુનાઇટેડ નેશન્સ દ્વારા અને સીકયોરીટી કાઉન્સીલના બે ઠરાવો, જેને તેણે ટેકો આપેલો છે, તેના પોરણે સમાધાન લાવવા સંપુર્ણ સહકાર આપ્યો હોત.

કોરીયાપર પંડીત નેહરૂ

હીંદની પાર્લામેન્ટમાં વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂએ ગયે અઠવાડીયે જણાવ્યું હતું કે કોરીયાના સંબંધમાં હીંદે લીધેલી નીતી ખરી છે અને વખત જતાં તેની અસર થશે. હીંદને લાગ્યું કે નોર્થ અને સાઉથ કોરીયામાં સ્થિતિ સારી નહોતી છતાં નોર્થ કોરીયાએ આક્રમણ કર્યું હતું અને તેથી તેનો સામનો થવો જોઇએ. હિંદ નથી ધર્મ્યાવું કે એ લડાઇ બહાર ફેલાય અને તેથી તેનો અંત લાવવાને બનતું બધું કરવું જોઇએ. કોરીયાનું ભાવિ કોરીયા જ નકકી કરવું જોશે. ચિનની પ્રજાકીય સરકારની અવગણના કરવા થી તે ટળવાનું નથી. જો ચીનને અત્યાર અગાઉ યુનાઇટેડ નેશન્સમાં દાખલ કરવામાં આવ્યું હોત તો કોરીયા સહીત પાછળના બનાવો અટકાવી શકાયા હોત. કોરીયાપરની સરકારની નીતીને સંમતી આપનારો ઠરાવ મુકતાં પંડીતજી એ કહ્યું કે કોરીયાની લડાઇ માં વિશ્વવિગ્રહ ફાટી નીકળવાની શકયતા રહેલી છે. દુનીયાનું ભાવિ નાજુક તાંતણાપર લટકી રહ્યું છે. આવી પરિસ્થિતિમાં હીંદપર જગતરક્ષત જવાબદારી રહી છે. તેનો અર્થ એવો નથી કે હાલની સ્થિતિમાં હિંદ કંઇ અગત્યનો ફાળો આપી શકયું છે કે આપી શકશે. નથી તેની પાસે લશ્કર કે નથી આર્થીક શકિત. પરંતુ જે કંઇ પણ ભાગ તે ભજવશે તેની અંતે અસર થશે. કોરીયાના લશ્કરી કારણે આગળા પડયા છે. હીંદ સરકાર બેમાંથી એકે ને સ્વિકારતું નથી. કારણ, કૃત્રીમ આગળા ટકી રહે એમ તેને લાગતું નથી અને એ આગળાને તે સંમત થવા નથી માગતું. બન્ને પક્ષ બની શકે તો કરછપ્રાંત એ કૃત્રીમ આગળા દુર કરવાની ચાલુ વાત કરી રહ્યા છે. સાઉથ કોરીયાના લશ્કરે સરહદમાં પ્રથમ પ્રવેશ કર્યો હોવાની નોર્થ કોરીયા ની દરિયાદમાં કયું વજુદ નથી. નોર્થ કોરીયાએ આક્રમણની પુરેપુરી તપાસ કરી રાખી હતી, અને તેથી નોર્થ કોરીયાને આક્રમણ કરનાર તરીકે ઠરાવ વાનો સીકયોરીટી કાઉન્સીલનો પહેલો ઠરાવ સ્વિકારવાનું હિંદનું પગલું વાજબી હતું. સાઉથ કોરીયાને મદદ કરવાની બક્ષામણ કરનારો બીજો ઠરાવ સ્વિકાર વાનું પહેલા ઠરાવપરથી આપોઆપ થયું હતું. પરતું હીંદે સ્પષ્ટ કર્યું છે કે તેની આ નીતીને બીજા દેશો સંબંધી બીજા ઠરાવો સાથે કશો સંબંધ નથી.

સોમનાથ મંદીરની પુનરરચના

સૌરાષ્ટ્રમાં રાજકોટમાં આવેલ સોમ નાથ મંદીરની પુનરરચના કરવાની સઘળી યોજનાઓ તયૈયાર થઇ ચુકી છે અને તેનું કામ બે તબકકે કરવાનું નકકી થયું છે. પહેલું કામ પુરું થતાં છ માસ લાગશે અને બીજું પુરું થતાં ત્રણ થી ચાર વર્ષ લાગશે. મંદીરના ફંડ તરફથી ચાળીસ લાખ રૂપીયા એકઠા કરવામાં આવ્યા છે અને હાલ ની જમીન સહીત ત્રીસેક એકર જમીન જોવાય છે. મંદીર બંધાઇ રહેતાં તેમાં "એક ગર્ભ મઠ" બધે જેમાં પ્રદક્ષિણા માટે પુરતી જગ્યા રાખવામાં આવશે. તેનો ઘુમ્મટ ૧૫૩ ફુટ ઉંચો થશે. "સમાધી" થી કૃષ્ણે પોતાનો દેહ ત્યાગ કરેલો કહેવાય છે એ સ્થળે બાંધવાનું નકકી કર્યું છે. એ સીવાય મંદીરની જમીનમાં સંસ્કૃત વિદ્યાલય, મ્યુઝીયમ, સ્નાન ઘાટ, વિદ્યાર્થીઓને રહેવાને હોસ્ટેલ વીગેર બંધાશે.

એર ઇન્ડિઆ ઇન્ટરનેશનલ

યુરોપ ખાતેની એર ઇન્ડિઆ ઇન્ટર નેશનલ સર્વીસ, જે અઠવાડીયામાં ત્રણ વખત ચાલતી હતી, તે હવે ચાર વખત ચલાવવાનું ઠરાવાયું હોવાનું કંપની ના એક પ્રતિનિધી તરફથી જણાવવા માં આવ્યું છે.

હિંદની કોલેજોમાં કોમીકોલ

જુલાઇ તા. ૨૭મીએ મદ્રાસની હાઇ કોર્ટ કોલેજોમાં વિદ્યાર્થીઓને દાખલ કરવામાં કોમી ભેદ નહિ પાડવાનો હુકમ કર્યો છે. જે વિદ્યાર્થીઓએ એવો ભેદ પાડી શકાય કે કેમ તે જાણવા કરેલી અપીલ પરથી આ ચુકાદો આપવામાં આવ્યો છે. હીંદના બંધારણમાં કોમી ભેદ નથી રાખવામાં આવ્યો એ આ ધારે અપીલ મંજુર કરવામાં આવી હતી.

ઓકટોબર તા. ૨૪ "યુ. એન. ડે"

ઓકટોબર તા. ૨૪મીનો દિવસ હીંદ માં "યુ. એન. ડે" તરીકે પાળવામાં આવશે. મધ્યસ્થ ખેળવણી ખાતાંના પ્રધાને ઢેબર વણી ખાતાંઓને એ દિવસે પોતપોતા ની સંસ્થાઓમાં યુનાઇટેડ નેશન્સના હેતુઓનો પ્રચાર કરવા સુચવ્યું છે

નાસીક ખાતની કોંગ્રેસ

સપટેમ્બર તા. ૧૨ મીના નાસીક ખાતે મળનારી ભારતીય કોંગ્રેસની બેઠક જાહેરને માટે ખુલ્લી નહિ રહે. તેનું મુખ્ય કારણ એ છે કે એ કેવળ કાર્ય ને માટેજ ભરવામાં આવશે. સ્વાગત સમીતીના સભ્યો અને કેટલાક પ્રતિત મહેમાનોને જ હાજર રહેવા દેવામાં આવશે. છપન વર્ષની તેની તવારીખ માં આ પહેલીજ વાર કે બેસની ખુલ્લી બેઠક બંધ બારણે ભરાશે.

હીંદ-પાકીસ્તાન વચ્ચે માલની અદલા અદલી

જુલાઇ તા ૧૭ થી સુધીમાં હિંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે એપ્રીલમાં થયેલા કરાર મુજબ નવ કરોડ રૂપીઆના માલ ની અદલાબદલી થઇ છે.

હિંદ અને ગોવા

ગોવા હિંદને સુપ્રત કરવાની ચર્ચા કરવાની પોરટુગીઝ સરકારે ના પાડેલી છે એ પ્રસંગે ગોવાના પ્રજાપક્ષના જનરલ સેક્રેટરી શ્રી. જવાહર વાકે હીંદી મહાસાગરમાં હિંદની સર્વોપરિતા ને રાખવા જોખમ તરીકે વર્ણવ્યું છે. મુંબઇમાં જુલાઇ તા. ૨૪મીએ એક નીવેદન કરતાં શ્રી. વાકે કહ્યું કે ગોવાનો પ્રજાપક્ષ, જે ગોવાની સંપુર્ણ સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત કરવા માગે છે અને ગોવાના લોકો માટે લોકશાહી હકો મેળવવા માગે છે તે પોરટુગીઝ સરકાર ના અને તેના પ્રતિનિધિઓના હીંદમાં પોતાનું વર્ચસ્વ જમાવવાના પ્રયત્નોનો સામનો કરશે.

રંગુનમાં પંડીત નેહરૂ

ભારતના વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂ એ રંગ્રનની જનતાને તેમના માનમાં બર્મા ભારતીય કોંગ્રેસ તરફથી પોલ પેલા સમારંભમાં બોલતાં કહ્યું કે "મારી પેઢીના ભારતવાસીઓને મહા ત્મા ગાંધીજીની શીળી છાયા તળે ઉભા ને ઉભા થવાનું મહા ભાગ્ય સાંપડયું હતું. મહાત્માજીના અંતરમાં નીરંતર પ્રકાશમાન રહેતી દીવ્ય જ્યોતમાંથી અમને પણ થોડો પ્રકાશ લાધ્યો. પણ આટલો થોડો પ્રકાશ પણ અમને મહત્તા અપાવવા માટે પુરતો થઇ પડયો. કેટલાક નેતાઓ જાહેરમાં આવ્યા એ તો માત્ર અકસ્માતજ હતો. ખરી જોતાં તો નેતાઓને જે અંજલિઓ અપાય છે તેની સાચી અધિકારિણી ભારતની જનતા જ છે કારણ કે, ભારતમાં ક્રાંતિનું સર્જન આ મુઠીભર નેતાઓએ નહીં, પણ બહલાની કે માનની આશા રાખ્યા વગર મહાત્માજીના આદેશને ફરજ સમજી તેનું પાલન કરનાર જનતાએ જ કર્યું હતું.

મારે અને મારી પેઢીના બીજા લોકો એ હજુ થોડાં વર્ષ જહેમત ઉઠાવવી પડશે. પણ ભારતની આવી પેઢીએ અમે કરેલું કાર્ય આગળ ધપાવવાનું રહેશે. ભવિષ્યના પેટાળમાં શું છે, એ હું કહી શકતો નથી છતાં આવતી પેઢીમાં કેટલાક અત્યંત તેજસ્વી બુદ્ધિ પ્રતિભાવાળા અને કાર્યકુશળ છે, એમ હું જોઇ શકું છું, મને ખાત્રી છે કે અમે તેની મુશ્કેલીને પાર કરી જવાની અને અમે તેવા ગંભીર પ્રશ્નો ઉકેલવાની અંતર્ગત શકિત ભારતમાં છે. હીંદુ સ્તાનના આગલાર પદવા પછી અમારી સમક્ષ અત્યંત અતિ ભયાનક પરિસ્થિતિમાંથી અમે સફળતાપુર્વક પાર ઉતર્યા ન હોવાની મારી ખાતરીને પુષ્ટિ આપે છે. જગતમાં એવા કેટલાય લોકો છે જેઓને લોહી માન આપે છે, તેમની પુજા પણ કરે છે, પણ ભારત ની જનતાએ મને તેમના પ્રેમના સાગરમાં નવરાવ્યો છે, એ રીતે આપેજ કોઇ જનતાનો પ્રેમ સંપાદન કરી શકયું હશે. જનતાનો આ અથાગ પ્રેમ મને કયારેક બહલવશે બનાવી મુકે છે, અને વધુ વિનમ્ર તથા નાનો બનાવી મુકે છે. મારી જીંદગીના વર્ષોમાં ભારતની આમજનતાના કલ્યાણ અર્થે વધુને વધુ જહેમત ઉઠાવવામાં હું બાકી નહીં રાખું.

સા. આ. નો ઇન-યુરોપીયન સવાલ

['હિંદુસ્તાન ટાઇમ્સ' ના ખાસ અભ્યાસપત્રી શ્રી. ગ્રેહેમ રીડ હૂંક મુકામપર સા. આ. ના ઇન-યુરોપીયન સવાલનો અભ્યાસ કરવા લીધેલી મુલાકાત દરમીયાન તેમને થએલા અનુભવોનું વર્ણન કરનારી 'હીંદુસ્તાન ટાઇમ્સ'માં લેખ માળા લખેલી છે તેમાંથી અહિંના વાંચકોને રસીક થઈ પડે તેવા અમુક લેખો અમે 'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન'માં પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. તેમાંનો એક લેખ જુલાઈ તા. ૨૧ ના અંકમાં પ્રસિદ્ધ થયો હતો. અહિં બીજો છાપીએ છીએ.]

બે ડે નાં બનેલા બનાવો

મહાન સરકારની દમનનીતી સામે વીરોચિત દર્શાવવા ટ્રાંસવાલમાં હીંદી ઓ અને આફ્રિકનોએ એક સંયુક્ત સ્વાતંત્ર્ય દિન ઊજવ્યો હતો. ખૂબ ઝેરીલાઇ બીલ, જે ઓર વધતે ઓછે જાહેર થયું હતું, એણે તેને વધારે ભેગ મળ્યો હતો.

બન્ને કોમોને સમાનપણે લાગુ પડતી બાબતમાં તેઓ બન્ને એકત્ર થતા હતા, તેવો આ એક પ્રસંગ હતો અને સરકાર એ પરિસ્થિતિને ચિંતાની નજરે જોતી હતી. શરૂઆતમાં તો તેને એટલી બધી ચિંતા નહોતી, કેમકે તેણે ધાર્યું હતું કે, બન્ને કોમોના નેતા ઓ આપસઆપસમાં પહેલ કોણે કરવી એ સવાલપર લડી પડશે અને અંતે એક પક્ષ તેમાંથી છુટો પડી જશે.

પરંતુ તા. ૧લી એ નજીક આવતી ગઇ અને બન્ને કોમો વચ્ચે આરે સંમેલન થવા લાગ્યું એટલે સરકારને થયું કે, હવે તો કંઈ પણ ચોક્કસ પગલાં લેવાં જ પડશે. અખબારોમાં વાતો ફેલાવવામાં આવી કે, આફ્રિકન મજુરોને તોફાન કરવાને ઉશ્કેરવામાં આવી રહ્યા છે. એ દિવસે હડતાળ પાડવાનું નક્કી મંડેલું હોઇ વચનો આપવામાં આવ્યાં કે, જેઓ તોફાનની ધમકીઓથી ડરી નહિ જતાં કામ પર જવા ખુશી હશે તેઓને પુરેપુરું રક્ષણ આપવામાં આવશે. તેની કશી અસર નહિ થઇ એટલે ઝેવી. ચેતવણી આપવામાં આવી કે, તોફાનનો બદલો તોફાન થી વાળવામાં આવશે. કાયદો અને સુવ્યવસ્થા જાળવવાને પોલીસ તરફથી કેવાં કેવાં પગલાં લેવામાં આવશે તેની અખબારોમાં મોટી જાહેરાતો આપવા માં આવી. સરકારને હથીયાર અને દેડો સાથે તયાર રહેવા વરધી આપવામાં આવી. હથીયારબધ્ધ ટુકડી તયાર કરવામાં આવી. વીમાની દુકાનો પણ તયાર રહેશે એવું જાહેર થયું. હીંદીઓ અને આફ્રિકન નેતાઓ ઉંડા શોરથી સમજાવવા લાગ્યા કે સઘળા દેખાવો પુર્ણ શાંતીથી કરવામાં આવશે. પરંતુ તેને કશી દાદ દેવામાં આવી નાંહ. સત્યાગ્રહીઓએ દૃઢ નિશ્ચય કર્યો હતો કે દેખાવો થવા દેવા જ નહિ. મત દર્શાવવાનો સ્વાતંત્ર્યનો, અને તે પણ બીન ગોરી જાતીના લોકો ભોગવે, એ આજના સાઉથ આફ્રિકાની કલ્પારી વસ્તુ નહોતી. છેવટે જ્યારે બન્ને કોમો વચ્ચે તડ નહિ પાડી શકાઇ ત્યારે ઝેવરનાં પગલાં તરીકે સરકારે ટુકડ ખોરાની મંડળીઓ વીરૂદ્ધના કાયદાનો આશરો લીધો અને તેની રૂએ સઘળી જાહેર સભાઓ અને દેખાવો પર બંધી ફરમાન બહાર પાડ્યો.

આ સઘળી સાવચેતીઓથી નેતાઓ ને લાગ્યું કે, પુર્ણ અહિંસા જાળવવાની તેઓએ પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી તેનો ભંગ થશે અને મોટા પાયાપર ખુનરેજ થવા પામશે. તેથી તેઓએ જાહેર કર્યું કે સૌએ એક દિવસની ગાત્ર હડતાળ જ પાડવી અને જાહેર દેખાવો નહિ કરવા અને સમે તેની ધમકીઓની સામે પણ બીલકુલ શાંત રહેવું

હડતાળની અસર

હડતાળ એવી મોટી થઇ કે જોહાનીસબર્ગ અને ટ્રાંસવાલનાં મુખ્ય શહેરો માં એ દિવસે જીવન અસ્તવ્યસ્ત થઇ ગયું. એ વસ્તુએ એ સિદ્ધ કરી આપ્યું કે આફ્રિકન એકે ગજે તેવી હલકી નોકરી કરતો હોય છતાં તેની હાજરી વીના કયું ચાલી શકે તેમ નથી. એ દિવસ શાંત પસાર થશે કે મારફાડ થશે એ વીચાર સૌના દિલમાં વસી રહ્યો હતો. દીવસ ઉગ્યો એક યુરોપી યન અને એક આફ્રિકન મીત્રની સાથે હું જોહાનીસબર્ગના કેટલાંક ટાઉન શીપો અને લોકેસનો જોવા મોટરકાર માં નીકળી પડ્યો. એક દીવસ કામ બંધ રાખવાની વાત લોકોના મોહા-સમુદ્રને ગળે ઉતરી ગઇ હતી. સોફિયા ટાઉનની સાંકડી ગલીઓમાં અમે ફરતા હતા ત્યારે લોકો પોતાના મકાનોના દરવાજામાં ઉભા રહી શાંત દ્રશ્ય નિહાળી રહ્યા હતા. - પોલીસો કારમાં, ઘોડાપર અથવા પગે ચાલીને સઘળાં પ્રગણ્ણઓ માં નિરર્થક પહેરો ફરી રહ્યા હતા.

શહેરથી થોડેક દુર આવેલા એક લોકેસનમાં અમે પ્રવેશ કર્યો. આગલા દિવસોએ બંધી અનેક જગ્યાઓમાં હું છુટથી ફર્યો હતો, જો કે ખરી રીતે જહારના માણસથી આમ ફરવાના વીના ત્યાં કરી શકાતું નથી. આફ્રી-કનો કેવી રીતે રહે છે એ જહારના માણસો જોવ એવું સત્ત થીયો ધખતા નથી. પરંતુ આ દિવસે તેઓએ નીયમો સખતાઇથી અમલમાં મુકવા હતા અને લોકેસનની ઉંચી વાડની અંદર થઇ અમે કશુ થોડા વાર જોઇરાજ દુર ગયા હશું તેટલામાં કાર ના પાછલી બારીમાંથી કોઇ અમારાં પાછળ પડેલું દેખાયું. એ યુરો પીયનો સાદાં પોશાકમાં એક મોટર સાઇકલ અને સાઇડકારમાં આમારી પાછળ પડ્યા હતા. અમે ઉભા રહ્યા અને તેઓએ અમારી બાજુમાં આવી અમને પુછ્યું: તમે કોણ છો? મેં કહ્યું: હું પરદેશથી આવેલો એક પત્ર કાર છું અને આવી રીતે જાહેર રસ્તા પર મને છળો રાખવામાં આવ્યો તેને માટે આશ્ચર્ય દર્શાવ્યું. એક પોલીસ તરૂણી ઉદ્ગારો: "શું તમને ખબર નથી કે આ નેટીવ લોકેસનમાં તમારી હાજરી એક ગંભીર ગુનો છે?

કાળા પ્રત્યે પોલીસનું વર્તન

અત્યાર સુધી તો પોલીસે "સભ્યતા" વાપરી હતી પણ અમારા આફ્રિકન મીત્રને જોઇને તેનું વર્તન એક રાની કુતરા પ્રત્યેના વર્તન જેવું થઇ ગયું. તેની પાસે પાસ માંગ્યો. નશીબજોગે તેની પાસે જ હતો. નહિ તો તેની સામે હજુ બીજો ગુનો મુકાત. કરમી માનમાં મારું 'મારો પાસપોર્ટ' બતાવ્યો, જે કંઇક ઇમાનથી તપાસવામાં આવ્યો. બનવાજોગ છે કે તેવો પાસપોર્ટ આ પોલીસ અમલદારે તેની જીંદગીમાં પહેલોજ જોયો હશે! પછી અમને કહેવામાં આવ્યું કે આ બાબત બહુ ગંભીર છે તેથી તમને પોલીસ થાણા પર લઇ જવામાં આવશે.

ત્યાં અમને સાર્જન્ટ સમક્ષ ખડા કરવામાં આવ્યા. તેણે અમને કંઈક ખુશામતથી આવકાર્યા. ફરીથી અમારા નામ ઠામ માંગવામાં આવ્યાં. તેના જવાબ અમે બહુજ અસંતોષકારક રીતે આપ્યા. આર્ક લંડનનું ચીરસ્મરણ લખતાં તેને ઘણી મહેનત પડી. કેટલા મેં માળે રહું છું એ પણ મને પુછવા માં આવ્યું. મને એવું વિચિત્ર લાગ્યું કે જેમ કહેવાનું રાત થઇ ગયું કે જો તે ત્યાં કંઇક તો ચાર દાદર ચઢવાની તેને જરૂર નહિ પડે. લીફ્ટમાં ત્યાં પહોંચી શકાશે. પરંતુ એ વખતે મરકરી કરવાનું દિલ નહોતું, તેથી હું શાંત રહ્યો. સાર્જન્ટે અમારી સામે ગંભીરપણે જોઇ કહ્યું: તમે બહુ ગંભીર ગુનો કરેલો છે મારા વડા અમલદારને મારે ખબર કરવી પડશે. એ અમિત બહાર પહેરાપર હતી અને વાયરલેસથી તેની કારમાં તેને ખબર મોકલવામાં આવી અમે બાબતમાં ફસાયા. ભેગે બારીમાંથી સ્વાતંત્ર્ય દિન સામે નજર કરી પરંતુ અમારે માટે તો બંધનનો દિન થઇ પડ્યો.

અમને નોખા નોખા કોટડીમાં પુરવામાં આવ્યા. અરધી કલાકને માટે મારા સાથીઓથી હું દુર થયો. મારા બચાવનો વીચાર કરતો હતો તેટલામાં બહાર ગાડીનો અવાજ સંભળાયો. એક નહિ પણ ચાર અમલદારો તેમાંથી ઉતર્યા. પોલીસને લાગ્યું કે હવે ખરા માણસો હાથ આવ્યા છે એક યુવાન મેજરે મારી પાસે આવી મને બેસવા હુકમ કર્યો. સાર્જન્ટે મારો પાસપોર્ટ બતા-વ્યો અને બન્ને વચ્ચે ગુપ્તપુસ થવા લાગી. મેજરની આંખો ચમકી. આફ્રિકાન્સ ઉચ્ચારથી તેણે મને પુછ્યું: "આ દેશમાં તમે કયાંથી આવ્યા? મેં કહ્યું: વીમાનમાં. તેણે કહ્યું: 'પણ કયાંથી એ આમાં જણાવ્યું નથી.

સાર્જન્ટ ચાલી ગયો હતો. પાછળ થી મને ખબર પડી કે તેના સાથીઓ ને તે કહેવા દોડી ગયો હતો કે મારો પાસપોર્ટ બોગસ હતો. તેનો મુખી મારી તરફ ઘણીજ બેફીકરની નજર જોઇ રહ્યો હતો. પરંતુ હું બેફકરાઇ દાખવ-નહોતો થયો એવું મેં સ્પષ્ટ બતાવી આપ્યું. મારાપર વધુ આરોપો મુકવા ની પ્રોસેક્યુશન ઓફીસરની રહેમ વાળું પાનું જોવું તે સુધા ગયો હતો.

આરોપો

પછી ઊલટ તપાસ ચાલી: "તમે લોકેસનમાં કેમ દાખલ થયા? તમારા ગુનાની ગંભીરતાનું તમને ભાન છે? તમે જાણો છો કે તમારાપર ગંભીર ગુનો લાગુ પડી શકશે અને સખ્ત દંડની સજા થશે? અને 'નેટીવ'ની સંગતમાં તમે શું કરી રહ્યા હો? એ લેલ્લો ગુનો તો બીજા બધા ગુનાની ટોચે ચઢી જનારો તેને લાગ્યો.

મેં સમજાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો કે એક અખબારના પ્રતિનિધિને ગમે ત્યાં જવાની અને ગમે તે જોવાની છુટ હોય છે. અને વળી હું લોકેસનમાં શું કરવાનો હતો? શું હુમલો કરવાનો હતો? એક પરદેશી તરીકે આ દેશના સબળા પ્રશ્નોથી હું શી રીતે વાકેફ હોઇ શકું? અને એક પર દેશી અનાયાસે લોકોઇ લોકેસનમાં પ્રવેશ કરે તેથી તમે ખોટસા કરી જાઓ છો, તો શું તમારે કહ્યું છુપાવવાનું છે? આ વાતથી પોલીસને ખુબ ગુસ્સો ચઢ્યો અને ઝેલી ઉઠ્યો: "એ બધું હું સાંભળવા નથી માંગતો. પછી ઝેરી

નજરથી બોલ્યો! "તમે કેવી મોટી ભુલ કરી છે એ તમે સમજતા જણાતા નથી."

આ દરમીયાન મારા લીગ્ન સાથી ઓની અન્ય રૂમોમાં તપાસ ચાલી રહી હતી. ફાર તપાસવામાં આવી હતી, કારના ધણીએ સર્ચ વોરન્ટની માગણી કરી એટલે તેને ઘણો મારી અપમાન થી હટાવી દેવામાં આવ્યા. આફ્રિકન ને ફરી ફરીને પુછવામાં આવ્યું કે હું કોણ છું અને અહિ કેમ આવ્યો છું. અરધી કલાક સુધી તો જોહાનીસબર્ગ ના પોલીસ ખાતાના ચાર વડા અમલ દારોને ચોકસ ખાત્રી થઇ ગઇ કે આ તુંચ દિનમાંથી કંઈક અસાધારણ કુટી નીકળ્યું છે. હું પોતે ભુરી દયામાં મુકાયો હતો. મારા "નેટીવ" સાથી નો પ્રશ્ન જેન્ટરને સૌથી વધારે મુંઝી રહ્યો હતો. ફરી ફરીને તે એ પ્રશ્નપર આવ્યા કરતો હતો.

તેટલામાં મને વીચાર આવ્યો કે આગલા જ દીવસે પોલીસ ખાતાનો એક બીજો અમલદાર ડરબનના એક ધોડા વખતે મને સાથે લઈ ગયો હતો. તેનો લાભ લઇ મેં આ જેન્ટરને કહ્યું: એ શું આશ્ચર્યજનક નથી કે હજુ આગ લેજ દિવસે તમારા જ વડાએ મને પોતા ની સાથે લઇ જવાની જાતમનસાઈ બતાવી હતી, જ્યારે તમારા તરફથી આવી વર્તણુક પામી રહ્યો છું! અને તે શા કારણે? લોકેશનમાં જ્યાં નહિ જવું જોઇએ ત્યાં ઘોડા કલાકો વધારે ચાલ્યો. જાણે તે કારણે? આની અસર જેન્ટર સાહેબ પર ચમત્કારીક થવા લાગી. મેં ચાલુ રાખ્યું: "તમે મારી સ્થિતિમાં મુકાઓ તો મારી શી દશા કરી રહ્યા છો તેનું તમને ભાન થાય. અને હું તો એક પરદેશી પત્રકાર છું. મારાથી થએલો અપરાધ શું બીલકુલ નજીવો નથી?" તેનો ડીમાક બદલાવા લાગ્યો. મારી ફજત થવા લાગી. મેં તેને સુચવ્યું કે હું કોણ છું એ તેણે તેના વડાને પુછી જોવું જોઇએ. તે નરમ પડી ગયો અને કહ્યું: "પણ એ તો હમણા જ અહિ હતા. હવે તે પહેરાપર છે. તેમને હું શી રીતે મળી શકું?

મેં તેને વાયરલેસથી ખબર કરવાનો સીધો અને સરળ માર્ગ સુઝાડયો. તે તુરતજ બહાર ગયો. પણ મીનીટ બાદ હસતા વદને સારજન્ટ દાખલ થયો અને મારો પાસપોર્ટ પાછો આપ્યો. વાતાવરણ બદલાઇ ગયું.

"મારો દેશ તમને કેવો લાગે છે?" તેણે પુછ્યું. મેં કહ્યું: "તમારી મુલા કાત થયા બાદ તો બહુ ઓછો જ તો." એ અવિનયનો પ્રત્યુત્તર અટ્ટહાસ્ય હસી પડીને આપવામાં આવ્યો.

એક કલાક બાદ જેન્ટર પધાર્યો. તેની અને તેના વડા વચ્ચે શું વાટાઘાટ થઇ હશે એ તો મારા જાણવામાં કદી નહિ આવે. તે ખુબ માફી માગવા લાગ્યો. "આ કમનસીબ બનાવથી મારા દેશને વીષે રખે તમને ખરાબ છાપ પડી હોય?" (ખરું ખરું તેના વડા અમલ દારને એજ ચિંતા થતી હશે.) પછી શુધ્ધાર્થી કહેતો હોય તેમ આંજણી કરી કહેવા લાગ્યો: "પણ તમે ગુનો કર્યો હતો એ તો તમારે કબુલ કરવું જ પડશે!"

મેં તેને પુછ્યું: મારા સાથીઓનું શું થયું? તેમને છોડવામાં આવ્યા છે કે નહિ?"

તેઓની હાજરીમાંજ તેમણે કહ્યું: "બેશક, બેશક.

"આ ચમત્કારિક પરિવર્તનથી તેઓ પણ તાજુબ થયા. વધુ ક્ષમાવા ચનાઓ વચ્ચે અમે હરત ધુનન કર્યું. મારા યુરોપીયન સાથીના પણ તેણે હાથ મીલાવ્યા આફ્રિકન સામે તો જોવાનું જ શું હોય.

સા. આ. ઈન્ડિઅન કોંગ્રેસ

સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ ની એકઝેકયુટીવની મીટીંગ ગયા અઠવાડીયામાં ડરબનમાં મળી હતી. હાલની રાજકીય પરિસ્થિતિની સંપુર્ણ ચર્ચા કર્યા બાદ એક નીવેદન બહાર પાડી તેણે જણાવ્યું છે કે: સા. આ. ઈ. કોંગ્રેસની એકઝેકયુટીવ મલાન સરકારની ભલાપદાપણાની નીતીનો સર્વાંતર વીરોધ કરે છે અને જણાવે છે કે એ નીતીને દીર્ઘદ્રષ્ટિથી જોનારા સઘળા ગોરા તેમજ બીનગોરા લોકો દમનનીતી ગણે છે. જેને યુનીયનના હીંદીઓ કદી પણ સ્વિકારવાના નથી. એકઝકયુટીવનો એવો મત છે કે પાર્લામેન્ટ પસાર કરેલા ભલાપદાપણા ના કાયદાથી આ દેશમાં જાતી જાતી વચ્ચેનો સંઘર્ષ વધારે બળકટ અને દુનીયાની લોકશાહી સરકારો અને ખાસ કરીને આ દેશની સરકાર વધારે બળખામણી થશે.

આ પાર્લામેન્ટની બેઠકમાં નેશનલીસ્ટ સરકાર તરફથી સાઉથ આફ્રિકાનાં લોકોના ચાલુ હકોપર વધુ પ્રહારો થયા છે. સમસ્ત હીંદી કોમને અમારી નમ્ર વીનંતિ છે કે આ પ્રસંગે તેઓ એ કદી નહિ હતા તેવા સંગઠીત થવાનું છે અને પોતાના ચાલુ હકો અને નાગરીકો તરીકેની છુટો માટે લોકશાહી મીલ્કતોમાં માનનારા સઘળા લોકો સાથે ખાસ કરી પીડાએલા પોતાના બીનગોરા બંધુઓ સાથે સહાય સમાન કોમ ચલાવવાની છે. સાઉથ આફ્રિકામાં આપખુદ સત્તાનો સામનો કરવાને સઘળાં લોકશાહી બળોએ એકત્ર થવાનું છે.

ડરબન બેરીષ્ટર એકટને યુનીયનના હીંદીઓ ગંભીર ચીંતાની દ્રષ્ટિએ નીહાળે છે. જે રીતે તે પાર્લામેન્ટમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો એ જોતાં ચર્ચાને માટે કશું સ્થાન રહેતું નથી કે. તેનો મુખ્ય હેતુ હીંદીઓને આર્થીક રીતે પાયમાલ કરવાનો છે, જેથી નેશનલીસ્ટ સરકાર તેઓને આ દેશમાં થી કાઢી મુકવાની પોતાની નીતી સફળતાથી અમલમાં મુકી શકે. સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓ એ કાયદો કદી પણ સ્વિકારવાના નથી અને તેનો દ્રઢતાથી સામનો કરશે.

હિંદ સરકારે આ કાયદાના સંબંધ માં લીધેલાં પગલાંને માટે એકઝેકયુટીવ સંતોષ દર્શાવે છે અને ખાત્રી રાખે છે કે સાઉથ આફ્રિકાના હીંદીઓનો સવાલ બળોએ એકત્ર થવાનું છે.

આવતા સપ્ટેમ્બરમાં જ્યારે ફરી યુનાઇ ટેડ નેશન્સની સભા સમક્ષ આવશે ત્યારે સઘળા લોકશાહી દેશો ભલાપદા પણાના અમારા વાજબી વીરોધને સહાનુભુતી આપશે અને સાઉથ આફ્રિ કાના હીંદીઓ પ્રત્યે યુનાઇટેડ નેશન્સ ના ખરીતા અને માનવ હકોના આંતર રાષ્ટ્રિય ઠરાવાનુસાર વર્તણુક બતાવવામાં આવે તેને માટે અસરકારક પગલાં લેશે. સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની એકઝેકયુટીવે સપ્ટેમ્બર તા. ૧૫, ૧૬ અને ૧૭ મીના જોહાનીસ બર્ગમાં કોનફરન્સ બોલાવવા ઠરાવ કર્યો છે. જે પ્રસંગે સઘળા પ્રાંતના ડેલીગેટો રૂપ બેરીષ્ટર એકટ તેમજ ભલાપદાપણાના અન્ય કાયદાઓનો ફરી વીચાર કરશે અને ■ રીત તેનો સામ નો કરવો તેને માટે માર્ગો યોજશે.

અષ્ટપુત્રા

(સરોજની મહેતા)

આ પદ્યમાં લગ્નવિધિ પુરો થતાં કન્યાને "અષ્ટપુત્રા સૌભાગ્યવતી ભવ" એવો આશીર્વાદ આપવામાં આવે છે. જે જમાનામાં એ આશી-વાદવચનો ઉચ્ચારાયાં હશે તે વખતે આઠ પુત્રની માતા થવું એ બહુ મોટું ભાગ્ય ગણાતું હશે. પુત્રો ધન કમાઇ કુટુંબ ની આવકમાં ઉમેરો કરે, તેમજ દેશને વીદ્યા, ઉદ્યોગ, ખેતી, વેપાર એ સર્વ ના પ્રચાર માટે વસ્તી વધારવાની પણ એ વખતે ખુબ જરૂર હતી. એટલે મોટાં કુટુંબ હોય એ વ્યક્તિ અને દેશ બનેના લાભમાં હતું.

પણ આજે તો બદલાઇ ગયું છે. જે વસ્તી છે તેને પણ ખવડાવવા અનાજ નથી, રહેવા માટે મકાન નથી. વસ્તીની તંગી વારંવાર ઉભી થાય છે. વળી સરકાર તરફથી રેશનમાં અપાતું એકલું કોઇ અનાજ પાંચ કોઇ વ્યક્તિ ઠળી શકતી નથી. એની આસપાસ બળતણ, ઘી, તેલ, શાકભાજી, મસાલા એવી અનેક વસ્તુઓ એકઠી થાય ત્યારે એ અનાજ પેટમાં પહોંચી શકે છે. અને એ ચીજો કેટલી મોંઘી છે તે સ્ત્રીઓને સમજાવવા જરૂર પડે એમ નથી. સો કોઇ રાતદિવસ એ મોંઘવારી ની ફીકરમાં જ હોય છે. દુધ ફળ વીગેરે આરોગ્યની દ્રષ્ટિએ જરૂરી ગણાતી વસ્તુઓનું તો પ્રજાના મોટા ભાગને નામ જ સાંભળવાનું હોય છે.

જેણે જે બાળકો છે તેમના શીક્ષણ નો સવાલ પણ કાંઇ જેવોતેવો નથી. એક જમાના પહેલાં ચાર બાળકો નું જેટલું શાળાખર્ચ હતું તેટલું, કદાચ તેથી પણ વધારે આજે એક બાળકનું ખર્ચ આવે છે. આથી બાળકોને કેમ ભણાવવાં એ મધ્યમ વર્ગ માટે તો મહા કપરો સવાલ છે.

એટલે આપણે તો "અષ્ટપુત્રા ભવ" કહેવું તે આશીર્વાદ નહિ પણ શાપ જ કહેવાય. વસ્તીનો અનીયંત્રિત વધારો રાજ્ય અને પ્રજા બંનેને મોટી મુંઝવણમાં મુકી રહ્યો છે. ખરેખર બહુ જ આશ્ચર્યની વાત છે કે આવે વખતે, વર્તમાનપત્રોમાં આવેલા હેવાલ મુજબ, મધ્યસ્થ આરોગ્ય પ્રધાન સીમતી રાજકુમારી અમૃતકોરે સંતતિ-નીયમના ના સીદ્ધાંતની ઝાટકણી કાઢી હતી અને કહ્યું હતું કે, "હું તો કુટુંબવૃદ્ધિમાં માનું છું" અન્ન વસ્ત્ર, ઘર, શીક્ષણ, એ સર્વથી વંચિત રહેનારી વસ્તીનો વધારો કરવામાં આપણા આરોગ્ય પ્રધાન માને છે!

વળી આ માત્ર આર્થીક સવાલ નથી. આરોગ્યપ્રધાનને ખબર જ હશે કે આપણા દેશમાં દર કલાકે વીસ બીજો પ્રસુતિમાં મરણ પામે છે; અને બાળકોનું મરણપ્રમાણ પણ બહુ ઉંચું છે. ડાકતરી સારવાર, હોસ્પિટલો, નર્સો એ બધું એટલા બધા અલ્પ પ્રમાણમાં છે કે વસ્તીના મોટા ભાગને તો એનો લાભ મળી શકે એમ જ નથી. આવી સ્થિતિમાં ઉપરાઉપરી બાળકોના જન્મ ઉપર અંકુશ મુકવાની અત્યંત મોટી જરૂર નથી!

'ભગિનીસમાજ પત્રિકા'

પતિપત્ની લડી પડ્યા: "ત્યારે હવે હું તારી માને ત્યાં ચાલી જવાની ધમકી આપીશ ભડને?" પતીએ પત્ની ને કહ્યું.

"ના, એવી મુર્ખાઇ હું નહિ કરું. હું તો મારી માનેજ અહીં બોલાવવાની છું!"

કુદરતી ઉપચાર

ક્લેમેન્ટ રેાબર્ટ લેારેન્ઝ એમ.ડી.એમ.

(૨)

અપરાધ ઋતુની જેમ બીમારી પેાતા ની મેળે આવતી નથી. તેનું કંઈક પણ કારણ હેાય છે. એ કારણ દૂર કરવાની આપણે કાળજી રાખીએ તેા ઘણી બીમારી અટકાવી શકીએ.

નાદુરસ્ત તબીયતનું એક મુખ્ય કારણ કબજીયાત છે. એવા ઘણા લેાકેા છે કે જેઓને કબજીયાત હેાય છે છતાં તેની ખબર હેાતી નથી અને તેના વીચાર પણ કરતા નથી.

એક કાગળની થેલીમાં કચરેા ભરી ને પેાતાના ગજવામાં નહિ રાખે, છતાં પેાતાની હેાજરીમાં દીવસેા સુધી તેઓ કચરેા ભરી રાખશે. પછી તેઓની તબીયત કેમ સારી નથી તેની તેઓને નવાઈ થાય છે.

હેાજરી શરીરનેા કચરેા અને બગાડ સાફ કરવાનું કામ કરે છે. જો તે સાફ ન રહે તેા તકલીફ ઉભી થાય. આપણે ચુલેા સળગાવીએ ત્યારે વખતેાવખત તેમાંથી રાખ કાઢી નાખવી પડે છે તદ્દન તેા રાખથી ચુલેા ફેાડાય જ્યારે અને બરેાબર સળગે નહિ. તેમાં માસલેસ કે બીજુ નાખવાથી તે સળગવી ખરેા પણ પેાઢી વારને માટે. મુખ્ય જરૂર રાખ દૂર કરવાની હેાય છે. આ એક સાધારણ અકલની વાત છે.

એજ નીયમ શરીરને લાગુ પડે છે. આપણે તેમાંથી કચરારૂપી રાખ નીયમીત અને વખતેાવખત કાઢી નાખવી પડે છે. હકીકતમાં કેટલી વાર આપણે શરીરમાં ખેારાક નાખીએ છીએ તેટલી વાર ઓછામાં હેાજરીમાંથી મળ દૂર થવેા જોઈએ. તેમ કરવાને આપણા શરીરને આપણે જલદી કેળવી શકીએ છીએ. ખરી રીતે શરીરની એ કુદરતી બક્ષીસજ છે; પરંતુ ખરાબ ટેવેા અને મુર્ખાઈને લીધે આપણી સારી ટેવેા છુટી જાય છે અને ખરાબ ટેવેા પડી જાય છે.

આપણા ભેાજનમાં આપણે ખેારાક નાખીએ છીએ કે તુરત જ પાચનના સઘળા અવયવેા કામ કરતા થાય છે. અને મગજ આપણી હેાજરીને માટે સંદેશેા મેાકલે છે. આથી ખેારાક લીધા પછી બેાદીવારે મળત્યાગ કરવા જેવું સારું ગણાય. આ જો નીયમીત કરવામાં આવે તેા હેાજરી પેાતાની ફરજ બજાવતાં ટેવાઈ જશે અને કબજીયાતની દવા લેવાની જરૂર પડવા પીના વસર તકલીફ દૂર થઈ જશે.

અસલના એટલુજ કરવાથી બસ નથી થતું. પરંતુ એ ઘણી અગત્યની વસ્તુ છે. એ ઉપરાંત આપણે ખરી જાતનેા ખેારાક લેવેા જોઈએ અને પ્રવાહી પદાર્થ પીવેા જોઈએ કે જેથી હેાજરીને યેાગ્ય પ્રમાણમાં જરૂરી તેમજ બીનારા મળે. ઘણા લેાકેા પુરતું પાણી નહિ પીતા હેાવાથી તેઓને કબજીયાત રહે છે. કુદરતી રીતે સારૂ થએલી વસ્તુઓને લેાકેા વધારે સારી બનાવે છે એ મુર્ખાઈ છે.

બારીક (ચુલાની) રેાટીને બદલે તેઓ ઘેંહાની રેાટી, કાળાશ પડતી ખાંડને બદલે સફેદ ખાંડ, હાથે છડેલા ચેાખાને બદલે સાફ થએલા ચેાખા તેઓ માંગે છે, જ્યારે ખરી રીતે ચુલાની રેાટી, હાથે છડેલા ચેાખા વધારે સ્વાદ વાળા અને વધારે ગુણકારી હેાય છે.

ઘેંહા, સફેદ રેાટી અને સફેદ ચેાખામાં સ્ટાર્ચ સીવાય બાકીનું બધું કહ્યું હેાય છે. ખરૂં સત્વ તેમાં થી ચાલ્યું ગયું હેાય છે. તેમાંથી રંધાએલેા ખેારાક બેસ્વાદ હેાય છે. જેથી લેાકેાને તેને સ્વાદિષ્ટ બનાવવાને તેમાં મસાલા નાખવા પડે છે. પરંતુ જેથી એ સાફ થએલી વસ્તુઓના ગુણમાં વધારેા થતેા નથી. તેને બદલે તે પેાટી જુબ લગાડે છે અને પેટ અને હેાજરીના કેામળ ભાગને તે ઈજા કરે છે.

વળી સૌ જાણે છે તેમ સફેદ લેાટ થી વસ્તુઓ ચેાંટાડવાને સારી થાય બની શકે છે. બલકે આપણે ખાઈએ ત્યારે આપણા દાંતે પણ તે ચેાંટેલેા હેાય છે. તેા પછી સફેદ રેાટી અને સફેદ લેાટ કબજીયાત કરે તેમાં શી નવાઈ?

ચુલાની રેાટી અથવા કેાઈ પણ જાતનેા આખેા ધાન્યેા ખેારાક તરીકે વધારે ગુણકારી હેાય છે. અને હેાજરી સાફ રાખવાને તેમાં જરૂરી તેવેા રહેલાં હેાય છે. ચુલાની રેાટી, હાથના છડેલા ચેાખા, ચુલાવાળેા લેાટ વધારે પુષ્ટીકારક હેાય છે. અને ખાવાને માટે સારા પણ છે—સીવાયકે શેાભીતી વસ્તુઓથી જેઓની સ્વાદેન્દ્રિ બગડી ગએલી હેાય.

જેઓ માંસ, બીઅર, અથવા સુકા વાસ કે ચેાકલેટ, કે કહેવાતી પુષ્ટી કારક વસ્તુઓ બજાર છે તે જો લાંબેા વખત હેાજરીમાં પડી રહે તેા ઝેર બની જાય છે. સઘળા માંસાહારી પ્રાણી ઓ, કુતરા, બીલાડી, સીંહ વીગેરેની હેાજરી નાની હેાય છે એટલે તેવી પુષ્ટિકારક વસ્તુઓ તેઓની હેાજરીમાં લાંબેા વખત રહેતી નથી. તેનું કારણ શું?

કુતરા કે બીલાડીના મળને ચેાખા કે ગાય, કે શાકાહારી પ્રાણીઓ છે અને લાંબી હેાજરી છે તેઓના મળની સાથે સરખાવી જુઓ. તુરતજ જણાશે કે કુતરા, બીલાડીના મળમાં એટલી દુર્ગંધ હશે કે તેઓ તુરતજ તેને માટીથી ઢાંકી દેશે.

આ દુર્ગંધનું કારણ એ છે કે વધારે પડતી વસ્તુઓ હેાજરી માં ઝેર બની જાય છે. એ ઝેર જો તેઓની હેાજરીમાં લાંબેા વખત પડી રહે તેા તે શરીરમાં ફેલાય છે. આ રેાગનું મેાટું કારણ છે.

જંતુઓ રેાગ કરે છે એ મુર્ખાઈ ભરેલી વાતેાથી ભરમાશેા નહિ. એ જંતુઓ રેાગ ઉત્પન્ન કરતાં હેાય તેા રેાજ ઘરે ઘરે બધાજ કેમ બીમાર નથી પડતા? શીતળા કે પેાલીયેા ઓથી કે ડીપથેરીયા કે ઈન્ફલુએન્ઝા કેટલાકનેજ કેમ થાય છે?

તેનું કારણ એ છે કે જંતુઓ જ્યાં તેઓને ખેારાક મળતેા નથી હેાય ત્યાંજ રહી શકે છે. માખીઓ મંદવાડમાંજ બેસી શકશે. મચ્છર સ્થીર પાણી હશે ત્યાંજ પેદા થશે. એજ રીતે રેાગના જંતુઓને શરીરના લેાહીમાં પેદા થવાને અંકુશ જોશે.

જેની હેાજરી સારી હશે અને લેાહીની નાડીઓ હેાજરીમાંથી પેદા થએલા ઝેરથી ભરેલી હશે ત્યાં રેાગના જંતુઓને પેદા થવાનું સ્થાન મળશે. પરંતુ જેની હેાજરી કસરત કરવાથી સાફ રહેતી હશે અને લેાહીની નાડીઓ ચેાખ્ખી હશે તેને રેાગના જંતુઓથી કશું ડરવાપણું નહિ હેાય. તેના શરીરમાં તેવા જંતુ ને પેદા થવાની તકજ નહિ મળે અને તેથી તે તંદુરસ્ત રહેશે અને રેાગનેા સામનેા કરી શકશે.

કબજીયાત અટકાવવાના ઉપાયેા

(૧) પાયખાને નીયમીત જવું.

(૨) હાજતને દબાવવાનેા કદી પ્રયત્ન નહિ કરવેા; જ્યારે હાજત થાય ત્યારે તુરતજ હેાજરી સાફ કરી નાખવી.

(૩) સ્વચ્છ પાણી પુષ્કળ પીવું, સવારના ઉઠતાંની સાથેજ એક ખાખેા દડું પાણી પી જવું.

(૪) પુરતા પ્રમાણમાં સારેા ખેારાક લેવેા. દાખલા તરીકે બગલેલા કાચા બાજર, કાચી બગલેલી કેાબી. તાજાં ફળ, ચુલાવાળી રેાટી, હાથના છડેલા ચેાખેા, આખા મકાઇ, છાશ સાથે બટાકા, વીગેરે.

(૫) સફેદ રેાટી, સફેદ લેાટ, સફેદ ખાંડ, સફેદ મકાઈનેા લેાટ, સફેદ ચેાખાનેા ત્યાગ કરવેા.

(૬) ઘીલ, ઈંડાં, સુકા બીનીસ અને બીજો બારે ખેારાક બહુ પ્રમાણ માં ખાવેા નહિ સીવાય કે લેાકેા બહારની સખત મજુરીનું કામ કરતા હેાય.

(૭) માંસ, બીડાઈ, ચેાકલેટ, કેાકેા કે બારે ખેારાક બાબામાં આવે તેા બહુજ થેાડા બાવા.

(૮) બીડાઈઓને બદલે ફળ બાવાં; તેનેા બધું બીડાઈ કરતાં વધારે નથી થતેા અને આરેાગ્યને માટે વધારે સારાં છે.

(૯) બહુ બીડું નહિ બાવું. વધારે પ્રમાણમાં બીડું બાનારાઓને બહુ કબજીયાત હેાય છે.

(૧૦) આનંદી રહેા અને ખુબ હસેા—હસવાથી હેાજરીને મદદ થાય છે, બાખાં શરીરને રસુરતી બળે છે અને જીવન તમારે પેાતાને માટે તેમજ જેમના સહવાસમાં આવેા તેમને માટે સુખમય થાય છે.

"બિલાપ"

તંત્રી: મહેન્દ્ર એમાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક છાપાઓમાંથી તારવીને સામગ્રી બાપવામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

૨/૩ માં પેાસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે:

INDIAN OPINION.
P. BAG,
PHOENIX.

કન્ટ્રીના ગ્રાહકેા:— અન્ય સ્થળેથી માલ મંગાવતા પહેલાં, અમને એક વખત તક આપી ખાત્રી કરી જુઓ:— મરી-મસાલેા, કઠોર, કરીયાણું, રેડી ઘર-વપરાશ ચીજો, હલન-ચલન તેમજ લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતેા-દેશી લુગડાં, બનારસી સાડીઓ ઇત્યાદી, સર્વ વસ્તુઓ કીફાયત ભાવે. "ગ્રાહકોને સંતેાષ આપવેા એ અમારેા મુદ્રાલેખ છે." ૩૦ વર્ષની ડરબનનાં સુપ્રસિદ્ધ દુકાન:—
એડ્રેસ: ૧૧૦ વિક્ટેારીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફેાન: ૨૪૮૪૫.
પરશુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.

કસ્તુરબા ગાંધી સ્મારક

કસ્તુરબા ગાંધી રાષ્ટ્રિય સ્મારક ટ્રસ્ટ માટે ૧૯૪૯ ના અંત સુધીમાં કુલ રૂા. ૧ કરોડ અને ૭૦ લાખની રકમ એકઠી થઇ હતી એમ સ્મારક ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટીઓની મુંબઇ ખાતે શ્રી. જી. વી. માવલંકરના પ્રમુખપદે મળેલી બેઠકમાં સ્મારક ફાળાના હિસાબને મંજુરી અપાયા બાદ જણાવાયું હતું. રૂા. ૧૭ લાખ અને ૩૭ હજારની રકમ સ્મારક નીધી પરના વ્યાજમાંથી મળી હતી. કસ્તુરબા નિધીના સ્મરણમાં ૧૯૪૪ ની સાલમાં સ્મારક ટ્રસ્ટ શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું.

નીધીની રકમમાંથી અત્યાર સુધીમાં રૂા. ૨૦,૭૦,૪૮૫ જેટલી રકમ વીવીધ યોજનાઓ પાછળ ખર્ચવામાં જણાવ્યા મુજબ વર્ષ દરમીયાન કુલ રૂા. ૬,૭૦, ૭૩૪ નો ખર્ચ કરાયો હતો. ટ્રસ્ટીઓ ના અહેવાલ અનુસાર ૧૯૪૬ થી ૧૯૪૯ ના ત્રણ વર્ષ દરમીયાન ટ્રસ્ટે ૪૭૪ ગ્રામસેવીકાઓ, ૪૮ બાલવાડી અને ઝુનીબાડી તાલીમના શીક્ષકો, ૬૨ ગામની કેળવણીના શિક્ષકો, ૬૭ પરીચારીકાઓ અને બીજા પ્રકારના ૨૧ કાર્યકરોને તાલીમ આપી હતી. વર્ષના અંતે ૧૫ ગ્રામસેવીકા અને ૬ બીજા વાધરી' તાલીમ માટેની સંસ્થા ઓમાં ૪૪૫ સ્ત્રી કાર્યકરો તાલીમ સંપાદન કરી રહી હતી.

ગ્રામવીસ્તારોમાં જુનીયાદી તાલીમ, પ્રૌઢ શીક્ષણ, સફાઇ કામ, ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગના કાર્ય માટે ૨૭૭ જેટલાં કેન્દ્રો હતાં. ટ્રસ્ટના સંચાલન હેઠળ ૫૫ પ્રસુતિ અને બાલ કલ્યાણ કેન્દ્રો અને ફરતા દવાખાનાંઓ ચાલતાં હતાં. વળી ૭૦ પથારી ધરાવતી એક રક્તપિત્ત રાહત હોસ્પિટલ પણ ચલાવવામાં આવી હતી.

સ્ત્રી કાર્યકરોને સર્વાંગી ગ્રામ કાર્ય ના તાલીમ આપવાના હેતુથી આજની બેઠકમાં ટ્રસ્ટે, ઇદોર નજીક કસ્તુરબા ગ્રામ નામે એક મધ્યસ્થ તાલીમ સંસ્થા શરૂ કરવાનો નીર્ણય કર્યો હતો. કેન્દ્ર પાછળ આવતા ૬ માસમાં રૂા. ૨ લાખની રકમ ખર્ચવામાં આવે એવી ધારણા છે. કેન્દ્રનું વડું મથક ઇદોર ખાતે વસેલી તકે ખસેડવાનો નીર્ણય પણ લેવાયો હતો. ૧૯૫૦ ની ટ્રસ્ટ કારોબારી સમીતી માટે નીચેના સભ્યો ને ચુંટી કાઢવામાં આવ્યા હતા.

શ્રી. કુબ્બુદાસ જાજુ, લેડી પ્રમીલા ઠાકરસી, શ્રીમતી ગોશીબેન કેપ્ટન, શ્રી. દેવદાસ ગાંધી, શ્રીમતી આશા દેવી આર્યનાયકમ, શ્રી. શાંતિકુમાર મોરારજી, શ્રીમતી સુશીલા પૈ, ડો. ઝાકીર હુસેન અને શ્રી. લક્ષ્મી નારાયણ.

પરચુરણ

—હીંદ આવતા વર્ષ દરમ્યાન એક લાખ ટન ખાંડ આયાત કરવા વીચારી રહ્યું છે.

—ઓ. આગાહે સંકુચીતતા દુર કરે તેવી કેળવણી આપવા શીક્ષકોની એક પરીષદ સમક્ષ કહ્યું હતું.

—શ્રીમતી સુચેતા કૃપલાની કાનપુરના બીન હરીફ કોંગ્રેસ પ્રતીનીધી ચુંટાયા છે.

—જોતા નીહારી બેટીને વેચી નાખી હીંદ સાથે ભળી જવાના વીચાર પર આવ્યું હોવાનું-જણાવાયું છે.

—હરીકૃષ્ણ મેહતાબ કે જેઓ હાલ નવા પ્રધાન તરીકે નીમાયા છે તેમણે કોંગ્રેસને સુચના કરી છે કે પ્રધાનોને હાર તોરા અને મેળાવડાઓ બરવાનું બંધ કરો.

—કચ્છ તથા સૌરાષ્ટ્રમાં અતી વૃષ્ટિ ને લઇ ઘણુ નુકસાન થવા પામ્યું છે, કહેવાય છે કે ૨૫ વર્ષ પહેલાં આવી અતિવૃષ્ટિ થઇ હતી.

—મુંબઇ યુનીવરસીટીએ બી. એ. ના અભ્યાસક્રમમાં હીંદી દાખલ કરેલ છે અને હવે એમ. એ. નો અભ્યાસક્રમ પણ તે દાખલ કરવાનો વીચાર ચાલે છે.

—મુંબઇમાં ચુપી રીતે રોકાય બીલ્ડીંગ ની ૧૨ જેટલી રેસ્ટોરાંમાં સંતાડીને લાવતા ઓમપાલ રેસ્ટોરન્ટ નામની રેસ્ટોરાંના ત્રણ પ્રોપ્રીટર પોલીસે મુદ્દામાલ સાથે પકડતાં કોર્ટે દરેકને ત્રણ-ત્રણ મહીનાની કેદ અને સાડીપાંચસો રૂપીયા દંડની સજા કરી છે.

ખબરપત્રો

યુવક મંડળ (પોર્ટ ઇલીઝાબેથ)

પોર્ટ એલીઝાબેથ યુવક મંડળની વાર્ષીક જનરલ સભા રવીવાર તા. ૨૬-૯-૧૯૫૦ ના રોજ હરીજન ગુજરાતી સભાગૃહમાં શ્રી. ભગીરથ તથાદીના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી.

ખબરપત્રીના બાદ મંત્રી તરફથી ગતવર્ષના કામનો હેવાલ તેમજ કોષાધ્યક્ષ તરફથી આવકજાવકનો હિસાબ અને લાયબ્રેરીયન તરફથી પુસ્તકાલયનો હેવાલ થતાં સર્વાનુ મતે પસાર થવામાં હતા. બાદ નવા કાર્યવાહકોની નીચે પ્રમાણે ચુંટણી થઇ હતી. પ્રમુખ: ઉત્તમલાલ રણછોડજી, મંત્રી: ચન્દ્રલાલ ભાંડારી, કોષાધ્યક્ષ: રમેશચંદ્ર ભાણજીભાઇ, ઓડીટર : પોલાભાઇ રણછોડજી, કમીટી ના સભ્યો: નગીનભાઇ આમલી અને મોહનભાઇ રણછોડજી.

મરણ

ડંડીના જુના અને જાણીતા વતની દેવશી ઓધવજી સોનીનું બુધવાર તા. ૩ જીના ૬૫ વર્ષની વયે હાર્ટ ફેલીયર થી અવસાન થયું છે. સ્વર્ગસ્થ ૪૫ વર્ષથી ડંડીમાં હતા. પોતાના મીલનસાર સ્વભાવથી સ્વર્ગસ્થ જેઓના સમાગમમાં આવ્યા હતા તેઓ સઘળા માં પ્રિય થઇ પડયા હતા. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પોતાના વિધવા, ચાર પુત્રો અને આઠ પુત્રીઓને અને બહોળાં કુટુમ્બને શોક કરતાં મુકી ગયા છે. સ્વર્ગસ્થની દહન ક્રીયા બીજે દિવસે રીવર સાઇડમાં લેડીસ્મીથના જાણીતા શ્રી. પીઠલભાઇ લાલા તરફથી કરવામાં આવી હતી જેમાં સ્થાનિક તેમજ બહાર થી આવેલા ભાઇઓની મોટી સંખ્યા એ હાજરી આપી હતી. સ્વર્ગસ્થના અસ્થિ તેમના ત્રણ પુત્રો તરફથી બર્ફેલો રીવરમાં પધરાવવામાં આવ્યાં હતાં.

આભાર

ડરબનના શ્રીયુત અને શ્રીમતી ચીમ. બી. પટેલ પોતાની દીકરી બેન સરસ્વતીના શુભ લગ્ન ભાઇ રામદાસ સાથે ટુંક મુદત પર થયાં હતાં તે પ્રસંગે જે ભાઇઓ તથા બહેનોએ જાતે હાજરી આપી નવદંપતિને આશિર્વાદ આપ્યા હતા તેમજ જેઓ એ તાર તથા પત્રોદ્વારા શુભ સદેશાઓ મોકલ્યા હતા તેઓ સર્વનો તેમજ જે ભાઇ બહેનોએ લગ્નવિધિનું કાર્ય સરળતાથી પાર પાડવામાં મદદ આપી હતી તેઓ સર્વનો આ પત્રદ્વારા હાર્દિક આભાર માને છે.

જરા હસો !

ન્યાયાધીશ : તેં ઓલાઓ આ ચોરી કરી ખરી ?

ચોર : આ જમાનામાં હવે કોઇના પર વીશ્વાસ મુકી શકાય એવું રહ્યું છે જ ક્યાં !

* * *

માલીકે ક્રોધમાં આવી જઇ નોકરને કહ્યું : "શું તું મને ગધેડો બેવકુફ સમજે છે !"

નોકર : "ના શેઠ, હું તે કઇ રીતે કહું ? હું તો હજી કાલે જ આવ્યો છું."

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાસનુ રેખા દર્શન દુનીયાની શરૂવાતથી તે આજ સુધીની દુનીયાની માહીતી આપતો ઇતીહાસ જે ભાગમાં સેટની કીમત, ૨–૪–૦

જીવન પરીચય

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ ફીનીક્સ આશ્રમ ના કેટલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરીચય દરમ્યાન બનેલો આલેખ્યો છે.

પા ૧૧

શ્રી. સુરત હિંદુ એસોસીએશન વાર્ષીક જાહેર સભા

ઉપરોક્ત સંસ્થાની વાર્ષીક જાહેર સભા રવીવાર તા. ૧૩ ઓગસ્ટ ૧૯૫૦ ના રોજ બપોરે ૩ વાગે એસોસીએશન ના હોલમાં નીચે મુજબની કાર્યવાહી અંગે ભરાશે :—

(૧) મીનીટસ (૨) મંત્રીનો અહેવાલ (૩) બલનચીનો હિસાબ (૪) ચુંટણી (૫) પરચુરણ.

સર્વે સભ્યોને વખતસર પધારવા આમંત્રણ છે.

નારણદાસ દયાળજી
પ્રમુખ
નારણભાઇ ખુશાલભાઇ
ભગુભાઇ પરશુભાઇ
મંત્રીઓ

રીપબ્લીક નંબર

અમારો તા. ૨૬–૧–૫૦ ના બહાર પડેલો ભારત રીપબ્લીક નંબર અનેક સદેશાઓ, ફોટાઓ, લેખો વીગેરે વાંચવા લાયક સામગ્રીથી ભરપુર છે

કીમત ૨/૬

પોસ્ટેજ સાથે

Indian Opinion.
P. Bag,
Phoenix.

અદ્ભુત ભારત

ચિત્ર આલબમ ૭ ૬

અજન્તા ફડા મંદીર

ચિત્ર આલબમ ૫ ૬

સુંદર ચીત્ર સંગ્રહ

તમારા ઘરને ચિત્રોથી સણગારો હીંદ ના પ્રખ્યાત ચિત્રકારોના ૭ ચિત્રના સંગ્રહની કીમત ૮ ૦

ચિત્રકાર રસિકલાલ પરીખ કૃત

ચીત્ર સાધના

૫ ૦

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

જોઇએ છે

ચામડા કામ અને વણાટ કામ જાણનાર ભાઇએ નીચલે ઠેકાણે મળવું યા લખવું.

મેનેજર

Phoenix Settlement,
c/o Indian Opinion
P. Bag,
PHOENIX.

અહ્યા ભારતના પાત્રો

૧૨ પુસ્તકોનો સેટ ૬ ૫ ૦

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારા બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૩/-

બાલ રામાયણ	૪ ૦
ઐક બાદીના સદી	૬ ૧

શિશુમંથાવલી

સેટ પહેલામાં ૬-પુસ્તકો	૧૪ ૧
સેટ બીજાની	૧૫ ૦

હીરોઇ ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકો નો સુંદર વાર્તાઓનો સેટની | ૧૪ ૬

ઇનામના પાત્રો ગણેરા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક

કીંમત	૨ ૦
બાંદ પચીસા	૨ ૧
સોક્રેટીસના સ્મરણ	૪ ૦
મુક્તિનો બાદશાહ	૫ ૩
જુઠ અને ડેતકી	૫ ૬
કેટલાંક પક્ષિઓ	૧ ૬
બાગવત કથાઓ	૩ ૬

અરિત્ર રત્નોનો સેટ બાર ૧૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કોયડા ૪૨૪ ૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ

કીમંત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમંત ૧૪/-

બીલી	૫ ૧
પીપુ	૫ ૧
આબુ	૫ ૩
બાળકોનો બાંધવ	૧ ૬
ઉંનીરાને પત્રો (નેહરૂ)	૫ ૧
બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
બપટી પુળ	૧ ૦
સાધુની વાતો	૩ ૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૨ ૦
કાકો	૫ ૧
બાલનાની રોમમાં	૪ ૬

Obtainable From:

'Indian Opinion'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

ધાર્મિક પુસ્તકો

ગીતા હૃદય	૬ ૦
પરચમા	૫ ૩
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨ ૦
બંધળ બ્રહ્મચારી (બાંધીજી)	૧ ૪
જીવન નિરિક્ષણ	૫ ૧
ભગવાન બુધ્ધ	૫ ૩
ગુજરાત મહમદ	
ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અબ્દવાણુપાસ્તુ	
૭ઠાનુ પુસ્તક	૧ ૦
સંત દેવીદાસ	૨ ૬
મોક્ષ વાસિષ્ઠ	૧૦ ૦
રામનામ ગાંધીજી	૨ ૦
બુધ્ધ લીલા	૧ ૬
સુદામા ચરીત્ર	૧ ૦

ધર્મક્ષેત્રે કુરૂક્ષેત્રે ભાગ ૧-૨-૩-૪. આમા મહાભારત નવી રીતે આ રોચ્યું છે. ૧ ૫ ૦

Indian Opinion

P. Bag,

Phoenix.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૦ ઓગસ્ટ	હીંદુ ૨૦૦૬ આવણ	મુસલમાન ૧૩૬૯	પારસી ૧૩૧૯ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૧૧	વદ ૧૩	૨૧	૧૩	૬-૩૨	૫-૨૯
શની	૧૨	,, ૧૪	૨૭	૧૪	૬-૩૧	૫-૩૦
રવી	૧૩	,, ૩૦	૨૮	૧૫	૬-૩૦	૫-૩૧
સોમ	૧૪	સુદ ૧	૨૯	૧૬	૬-૨૯	૫-૩૨
મંગળ	૧૫	,, ૨	૩૦	૧૭	૬-૨૮	૫-૩૩
બુધ	૧૬	,, ૩	૧	૧૮	૬-૨૭	૫-૩૪
ગુરૂ	૧૭	,, ૪	૨	૧૯	૬-૨૬	૫-૩૫

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma-Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
,, ,, ,,	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
,, ,, ,,	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

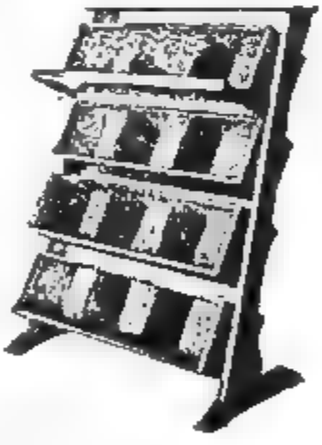
Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

"ગોલ્ડ મેડલ" કબાટોવાળી

ડાઈનીંગ રૂમ
ડ્રેસીંગ કાર્ડ-બોર્ડ
અને ફૂલ સાઈઝ
રેફ્રીજરેટર કાર્ડ-બોર્ડ
બેડ સ્પ્રીંગ્સ, ડ્રેસીંગ ટેબલ્સ,
પ્રેસ કાપડ વિ. વિ.
નવાં સચિત્ર કેટલોગ મોકલાવો.

એસોસીએટેડ શોપફીટર્સ લીમીટેડ

ઓળખ કરો એસોસીએટેડ શોપફીટર્સ, ભાગોળ, સા. આ. સિમ્પલેક્સ, લિમિટેડ.
સસ્તા દરે કપડા ડિલક્સ કેસિસ બનાવનારાઓ છે અને ફેન્સ ફીટરોના સુપરવાઈઝર પોતાને છે, તેમ જણાવેલા છે.

104 Marshall Street, (Facing Exeter House) Johannesburg
Phone 33 4211/2 P O Box 6501.

બીજા કોરા

ગુજરાતીમાંથી ગુજરાતી ભાષાંતરોના આર્ય નાની આવૃત્તી ૩ ૦

જોડણી કોરા

ગુજરાત વિદ્યાપીઠના જોડણી કોશ નવી આવૃતી ૧ ૨ ૦

નવલ ગ્રંથાવલિ

આ પુસ્તકમાં સાહિત્ય શ્રી નવલરામ ભાષણના લેખોનો સંગ્રહ ગુજરાત વિદ્યા પીઠે બહાર પાડયો છે. ૫ ૬

ગાંધી પુસ્તક માળા

બાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થએલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફક્ત રૂા. ૪-૬.

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

નુતન શિક્ષણ માળા આ માળા માં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આવે છે. જો પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન શિક્ષણ તાલીમ વર્ગ

" પોરબંદર ૧-૬-૩૮

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

પુસ્તક	પહેલું	૧ ૪
પુસ્તક	બીજું	૧ ૦
પુસ્તક	ત્રીજ	૧ ૪

સાહીત્ય કલ્લોલ

શાળા માટે વાચન પ્રસારણ

વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક	બીજું	૨ ૪
"	ત્રીજું	૨ ૪
બાળપોથી		૧ ૧
આર્યોનો ભુગોળ		૫ ૦

ઘેર બેઠા ઈંગ્લીશ શીખવા માટે

પાઠાવલી	ભા. ૧-૨	પ્રત્યેકની ૧ ૦
અંકગણીતના મુળ તત્વો		૨ ૦

Obtainable from:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

બીજી	ચોપડી	૧ ૦
ત્રીજી	"	૧ ૪
ચોથી	"	૧ ૧
પાંચમી	"	૨ ૦

ચારણ માડી (બાળપોથી) ૧ ૦

બાળ ભજન બાળકોને દુનીયાનું જ્ઞાન થાય એવી રીતે રચવામાં આવેલ પુસ્તક ૧ ૦

ચાલે લખીએ

શ્રેણી	૧	૧ ૬
"	૨	૧ ૬
"	૩	૧ ૬
"	૪	૧ ૬
"	૫	૨ ૦
"	૬	૨ ૦
"	૭	૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક	પાંચમું	૨ ૧
"	સાતમું	૨ ૪
દેશ દેશાવરમાં—સુગોળ		૩ ૦
આપણા દેશનો ઇતીહાસ		૧ ૧

નવલ કથાઓ

શ્રી કર્ષ	૬	૩
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮	૬
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૬	૦
વડલો	૩	૦
વિરાંગનાની વાતો (૨)	૧૪	૬
વનછાયા	૭	૦
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦	૦
સાકરના લાડુ	■	૬
સોમનાથ	૧૨	૬
સેનાપતી	૬	૦
સુના મંદીર	■	૬
રખારબુ	૧૦	■
રૂપમતી	૯	■
મૃત્યુનુ રહસ્ય	૧૦	૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨	૦
માયાવી સંસાર	૭	૬
આશાવરી	૭	■
ઝંઝાવાત ભાગ ૧	૧૦	■
ચિત્રોદવી	૭	૬
દાઝેલા દીવા	૮	■
દીનાનાથ	૧૦	૬
દરીયા પારના		
ઠેગાણાનો ભેગ	૮	■
જીવન રમત	૬	■
જામ તમાચી	૬	■
ઇયત	૭	■
જુનુ અને નવુ	૬	■
બે દેશ દીપક	૫	■
પુત્ર જન્મ	૧૩	■
પરીવેશ	૭	■
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭	■
પહેલી પ્રીત	૭	૬
પૃથ્વીરાજ	૭	૬
પ્રીયેષ તાપ	૫	■
માડી જણ્યો	૫	૬
માધુસાઇના દિવા (ઝવેરચંદ)	૭	■
માલધારી	૬	૬
મરને મારગે	૬	■
ચંદ્રકાંત (ભાગ ૧—૨—૩)	૩	૧૫ ■
માનવતાના મુલ	૬	■
વિરાતાં વાદળ	૭	૬
ધરતીને માથાળે	૭	■
ગિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨	■
ધસરદાન	૭	■
ચિકિલ	૫	૬
કંઠાનીવાડ	૫	■
ચુસ્તદા	૪	૬
ચુંબધર્યા પુર	૧૧	■
દેવ અને દાનવ	૩	■

મળવાનું ઠેકાણું:

C/O INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

અમારાં નવાં પુસ્તકો

સેતુબંધ	૫	■
વિદાયભા	૫	■
રમકડુ	૪	૬
ચતુર સુજાન	૩	૬
નીરમમા	૭	■
રૂપ કોપા (બે ભાગ સાથે)	૧૩	■
કાકે પટોરે	૭	■
પ્રાચિના	૫	■
સુવર્ણ પુત્ર	૨	■
છ છ છ	૩	૬
ખારી બદાર	૩	■
દવાનો ઉત્સો પુંટરો	૫	■
બળબ ન બનેલ	૨	■
ગીત ટોરી અને બીજા નાટકો	૨	૬
આપણી કોંગ્રેસ	૫	■
ઉત્તરા	૭	■
બબ્બા લેખ	૫	■
ચોકોનુ ચમારોગ્ય	૩	■
મહાત્માજીના પ્રમુખો	૩	૩
ગામ વિચારણા	૨	■
પુષ્પવાટિકા	૨	■
પ્રતીમંદીર	૩	■
જાદુઇ ચકડી	૭	■
રંગ લીલા	૧૨	૩
રૂપાની ગાય	૨	૬
ધરતી	૫	■
રંગ પુતળીઓ	૩	■
ગાંધીજીની સાધના	૫	૩

નુતન રસોઇગાં ડોકીયું	૨	૬
મુગો સેવક	૩	■
ગીતાંજલી	૫	■
સાધના	૫	■
નવી દુનીયા	૫	૩
દ્રષ્ટાંતકથાઓ નાનાભાઇ ભટ	૨	૬
મહાન મુસાફરો	૫	■
પુત્ર અને પત્નિને	૫	■
ભરતના ચોરો	૩	■
દેશ દેશની લોક કથાઓ	૮	૬
સાપુની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮	૬
સોદાગણ ભા. ૧-૨ સોદની	૧૦	■
ઉમાશી અદ્‌ભુત ચે	૫	૬
સોક્રેટીસ	૬	■
ચોલ્લો પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ)	૧	૬
ચુંદ ને ચમત્કાર	૧૪	■
ગાંધીજી ને ખાદી	૪	■
મુજવતા પ્રશ્નો	૭	૬
કુદાની રમઝટ	૧	■
નવકુશ વાતો	૭	■
ઢાલ ગીતકારોના દાખલા	૪	૬
ટીન અર્ધા	૭	૬
ડાબિઝરેબલ્સ ભાગ ૧-૨ સોદની	૧૮	■
રસમસ્તી	૬	■
સાગર કથાઓ	૮	૬

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

ચુપ નહીં રહેવાય (સમાલની નવીઓ સામે ગોકાર) નવલકથા	૭	■
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૩
બે નવેલકથાઓ	૫	■
ટોલ્સટોય અને શીલ્પ	૨	■
કોની ભુલ (વાર્તા)	૫	૭

જીવન ચિરીત્રો

રવીંદ્રનાથ ટાગોર	૫	■

હાસ્ય રસમુજી પુસ્તકો

હાસ્ય કૌતુક	૭	૬
મસ્ત કલાકના હાસ્ય પ્રસંગો	૬	■
હાસ્ય વીલાસ	૧૦	■

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬	૬
કપાલ કુંડલા	૭	૬
મનોરમા	૭	■

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો.

અપરાધી	૧૧	■
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧—૨		
પ્રતિજ્ઞા	■	-
વુડસી કથારો સામલદાસ નવલકથા	૭	૬

બાળા હઠીયા	૫	■
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬	■
પુરાતન જ્યોત	૫	■
બોટેલા હાર	૮	૬
વેવીશાળ	૮	■
સોરઠ તારા વહેતા પાણી	૧૦	■
ચાલવાળી	૬	■

નવલ કથાઓ

રૂપનારાય: બંગાલની ક્રાંતીકારી નવલકથા. કીમત ૮/-

બાધબીજ સુંદર બાવપુર્ણ નોવેલ. ૨૦/-

ચમત્કારીણી સામાજીક ક્રાંતી કથાવતી નવલકથા ૧૬/-

ક્રુર પાશ્ચાત્ય:- બંગાલના ક્રાંતિકારીનું જીવન ચરીત્ર. ૫/-

સેવક કસુરી:- શ્રી વીજાનીકનું જીવન ચરીત્ર ૬/-

ચમત્કારી ક્રાંતી. કીશોરલાલ. ૫

મરાઠ્રારા કી. ૫ ૦

બાપુની ઝાંખી ૩-૦

લેખક ઠાકા સાહેબ

દીલ્હી ડાયરી

ઝાંખીજ કી. ૨૦ ૦

મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી

ભાગ. પહેલો ૧૦ ■

ભાગ બીજો. ૧૨ ■

ભાગ ત્રીજો ૧૧ ૬

બાપુ-બારીયા (પત્ર ઝાંખી) ૩ ■

'Indian Opinion', P. Bag,

Phoenix, Natal

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	3	3
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	3	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, Illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906 1914)	4	6
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	10	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	12	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	3
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	11	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	10	
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	3	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELE ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO; "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪, બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—: હોલસેલ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

NUGGET

THE WHITEST WHITE

AA 248

"Tell me, Doctor . . . *How am I to tell if an antiseptic is reliable and safe?*"

During the past ten years, in Hospitals, in surgical and maternity wards, and in accident clinics, the dependability and safety of 'Dettol' have been proved beyond doubt in literally millions of cases. In minor accident, and major operation, indeed, whenever infection threatens, doctors, surgeons and nurses, in Southern Africa and throughout the Commonwealth, protect their patients, and themselves, with DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1097, CAPE TOWN

Sunbeam works for you in three ways...

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9½ & 1/6

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

Durban - Bombay in 96 hours

EAST AFRICAN AIRWAYS "SKYLIONS" fly direct north to Nairobi to connect with Air India International's "Constellations."
Enquire for fares and timetables from our General Sales Agents, South African Airways, or any I.A.T.A. Agent.

Fly the smooth coastal route north

EAST AFRICAN AIRWAYS

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 33 - Vol. XLVIII FRIDAY 18TH AUGUST, 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: FOUR PENCE

★ ★ ★

THOUGHTS FOR THE DAY

"God has preserved you so far; only keep yourself faithful to the law of His Providence and He will assist you at all times, and where you cannot walk He will carry you.

★ ★ ★

Would to God that we paid little attention to the condition of the Road which alarms us but kept our eyes steadily fixed upon Him who guides us and the happy end to which he leads us.

★ ★ ★

Keep your heart brave and ready for any service that shall be imposed upon it, as you undertake many things for God. He will second you and work with you."

—St. Francis of Assisi.

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED !
45" Wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenile Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0- each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream, a Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

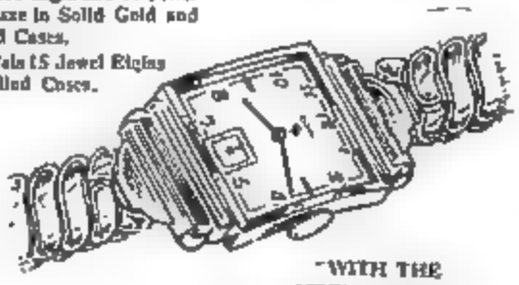
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. KLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID!

For Full Particulars write to :

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
રહમી લેમલ સુતરાઉ કાપડ, ગુલબ રમ્સ, બ્લાન્કેટસ—એની બાબતો માટે બાત બાતનો માલ—લેમલ કેપડીલીન બોરલેટ સાડીઓ
વીગેરે માટે હમારે સાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણ છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 20638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particuiars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence
11/12 Paulus Chambers, Jippe Street; P.O. Box 5195, Johannesburg.
'Phones—Office: 22-7771. After hours 24-4344.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 6d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ હીંદી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસી, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામાન્ય વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 26846. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Durban.

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 22-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE" JOHANNESBURG.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.

S.S. Karanja due Durban 29th August and sails on 4th September for Bombay via Karachi and Porbunder.

S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Sept. 27t

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.
Note:—Emergency Phone: 63624

શરબતે-ફોલાદ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન!!

શરબતે-ફોલાદ આ દવા તાજા ખુનનો બનેલો છે. આ દવા પેટમા બનીને તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને મુખ ખુબ ખુલાડે છે. મરડામાં ફાયદામાં વધારો કરે છે. લીવરની ખરાબીને તરતજ મટાડે છે. લાલ-પેસ થતો તરતજ અટકાવે છે, ખાતીની બરાબ ખાટા ઓડકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ દવા હાથ પગ અને શરીરની ચુસ્તી બરાબરાઈને તરતજ ફુર કરી નવું જોમ લાવી ચહેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. ઔરત મરદ અને બાળકો માટે આ દવા એક સરખી ઉપયોગી છે. આ એક લાજવાબ બનાવટ દેશની છે.

એક બોતલ શરબતે-ફોલાદની કીમત સી. ૧૨-૬

મળવાનું ઠેકાણું:—

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,

DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: અબ્દુલકાદર આદમજી હાજીપીરભાઈ.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, મોસમના ફ્રીટ્સ તેમજ ફેરસા ફેશ, બનાવટમાં અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું બનાવેલું સુરતી ખુશ ફેશ, મસાલા, ચટણીઓ, અથાણા, પાપડ વિગેરે દરેકમાં તાજા બનાવીએ છીએ.

બહારી ગામોને માટે ફેશના બનાવટમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે કુંક વખતમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
34 President Street Corner Diagonal St, Johannesburg

આવેલા દિવાળી અંકો

છાપા	શી. ૫ ૦	રવીવાર	શી. ૧૦ ૦
આરામ	૫ ૬	સદેશ	૧૦ ૦
સવિતા	૭ ૦	વેપારી	૭ ૬
મોજમજા	૬ ૦	બે ઘડી ગોજ	૭ ૬
ઢીંઢુ	૩ ૬	ચિત્રપટ	૭ ૬
સરલ સાહિત્ય પંચાંગ	૨ ૬	મુંબઈ સમાચાર	૫ ૦
મુંબઈ સમાચાર પંચાંગ	૫ ૬	બાળ દીપ (પુસ્તક)	૭ ૬
India, (English) 12 Copies	6 0	Filmindia English	5 6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરફીલ્ડ, કોચીઝ બેસ્ટ ઘાઈસ ચેર, ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન મોકાસર ભાવે ખરીદી શકશો. અને પધારી લાભ લેવા ખુલ્લુ રાખ્યું.

—ચોકસ, કેમલ અને ફીક્સ પ્રેસર—

જે હમારી કેમ્પરેન બીજે વધારે લાગ છે. તેનો રસ્તો કમીશ વધીને છે. આજ પેલા ગ્રાહકોના ગ્રાહકો વીસ ગણાયા અને પેપર આવ્યા વધારે.

L. MISTRY
61 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 33—Vol.-XLVIII. Friday, 18th August, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price FOUR PENCE

THE SAME OLD DRAMA

SOME CAUSES: SOME EFFECTS

By L. W. Ritch

Demon deus est, Invenus (The demoniacal is the divine, *inverted.*)

JUSTICE has been defined as The rendering to each, his due.

While lack of vision and consequent misunderstanding may mislead as ■ what is or is not just, in given circumstances, the regard, concern and respect for Justice is one of the most pronounced characteristics of virtually every human being.

This is none the less true because prompted by our selfish impulses—the demonical that still largely sways our desires and actions—men so frequently lend themselves to the commission of injustice.

"Fiat justitia, ruat coelum," (Let justice be done though the heavens fall), albeit often more observed in the breach than in the performance, is a pronouncement that consciously or subconsciously, is almost universally approved.

Rightly understood, this instinctive deference to the claims of Justice is one of the Hall-Marks of the deep-seated presence of the divine in the heart of man.

It is man's instinctive homage to Righteousness, to Truth, than which there is no higher religion.

Now, men's conceptions of Truth, of Righteousness, of Justice, are supposed to be reflected in their ideologies. For, an ideology is, or should be, but the formulation of an ideal, and "ideal" has been defined as "a standard of perfection."

It would, then, seem to follow that the conflict of ideologies, which is presently exercising the nations, ■ due to a vital difference of opinion as to what constitutes the ideal or standard of perfection in respect of the political and economic systems under which nations should live.

Man naturally resists enslavement, and probably enslavement of the intellect most of all. History is replete with examples of martyrdom readily preferred to betrayal of convictions, of the martyr's conception of Truth.

The real devotee of Truth—the worshipper of Truth for Truth's sake—refuses to be party or privy to what he knows to be untrue and contrary to justice and righteousness. And, there is one characteristic that always has characterised such martyrdom, viz. complete impersonality; complete absence of self-interest, of personal advantage or gain. Moreover, such champions of Truth have never attempted to effect conversion by means of brute force. They have invariably been satisfied that sooner or later Truth is justified of her children. They have died, that Truth may survive and prevail.

Today the world is threatened with a third world war arising, ostensibly, from conflicting and irreconcilable ideologies. Each of the sides to the dispute professes to regard the ideology of the other as an intolerable heresy, which, unless it is destroyed, will assuredly make ■ impossible for peace, prosperity and progress to be established on earth.

Each professes to believe that the other is so intent upon imposing its ideology upon it and upon the rest of the world, that, in order to achieve its object, it will, if necessary, resort to force. Each accuses the other of war-like preparations to attack at the first favourable opportunity.

Most important of all, each claims to be the only honest, disinterested Crusader in the cause of Right and Justice, contending that the other is concealing sordid, selfish and sinister designs, such as territorial expansion, spheres of influence, and markets for its products, behind a screen of lofty principles each is deliberately disregarding in its own country and such others as it presently controls.

Now, the two ideologies in issue are commonly known respectively, as Capitalism and Communism. Each claims to be the truer form of Democracy i.e, of Government of the People, by the People, for the People. The figureheads in this controversy, that has progressively increased in bitterness since the last World War, are generally regarded as being the U.S.A. on the one side and the U.S.S.R. on the other.

The former contends that Democracy ■ best served and advanced under the system of production and distribution by private enterprise. It favours what is known as the competitive system; the Profit Motive; as being most conducive to production and distribution in the best interests of the people. Its ideology is, perhaps, most graphically expressed in its own description of "Rugged Individualism," the idea being that the prospect of gain of reward in the form of wealth, is the incentive best calculated to stimulate the individual to the fullest effort of which he is capable in his particular calling. Consequently, "The almighty dollar" has a very literal meaning and special significance in this land of multi-millionaires in which "smartness" is most highly esteemed and the intensive scramble for wealth inevitably forces the weaker and less astute to the wall.

There great wealth, rather than knowledge, is what confers power on its possessor. And, it is hardly surprising that the spread of any system that threatens to restrict the free play of "private enterprise," such as investment of money at interest, abroad, as well as within the homeland, should meet with the strongest possible opposition.

The comparatively recent "Witch Hunts" in the U.S.A. would seem to be much of a kin to the earlier arrests and trials of alleged traitors in the U.S.S.R.

Marxian Communism, Russia's interpretation of Democracy, is the very opposite of America's "Rugged Individualism." In many respects it would appear a pretty close resemblance to Hitelr's so called State Socialism:

The State is made a sort of Moloch, an Idol, to which all Individuals are expected ■ dedicate their lives and energies in submissive worship. The individual, *qua individual*, does not count. He is virtually the property of the State; an ant in an antheap. His will, thoughts, opinions and actions are molded to pattern.

The richest harmony is produced by the greatest diversity and variety, not by monotony or uniformity. Like the private or junior officer in the army, the individual unit in this state is not supposed to have opinions, but to do as he is told.

The God within him, of which individuality is an expression, is disregarded and, as far as possible, made impotent.

The nations that are committed to the ideology of capitalism profess both surprise as well as disappointment at the extent of the conversion achieved as a result of Communist propaganda in the several countries of the world, Eastern and Western.

The oriental mind acquainted with the Law of Action and Re-

action (Karma) sees nothing remarkable in the phenomenon; merely the return swing of the pendulum.

What more natural than that multitudes, who have, for generations, been the victims of grinding poverty and heartless oppression should clutch eagerly at any alternative system that promises them a change for the better? People who have nothing—nothing to lose nothing more of which they can be despoiled—have no interest in conservatism. From their point of view, the class war means only despoiling the despoiler; a long overdue righting of wrongs; justice being done at long last.

The tragedy of it all is that both ideologies refuse to see the germ of truth contained in the other, and the error, or wrong doctrine, overlaying that truth, in itself.

Individualism is good of the kind that encourages the bringing out of the highest and noblest qualities in Man, service, brotherliness, selflessness, altruism. It is not good when it is patterned on jungle ethics, on the theory that the way of survival is by living *on* and not *for* each other, and that one man's needs are another's opportunity to turn those needs to his own profit. Nor is there anything to which exception can rightly be taken to what purports to be the root principle of Communism, "Each for All, and All for Each"; "From each according to his ability; to each according to his needs."

Gandhiji, in the midst of his worst disappointments and disillusionments was fond of quoting "We shall know each other better when the mists have rolled away."

"What are those mists that are so dense, and envelop us so closely, as to shut us out of the full knowledge we might and should have of each other? And, to what are they to be attributed?

As to the first question. What but ignorance of man's real relationship to man? Ignorance regarding his own essential nature and the purpose of his existence? Lack of "right knowledge," of understanding as to how progress towards fulfilment of that purpose may best be achieved." Without self-knowledge and the realisation of the purpose of life and living how can there be right conduct?

As to the second question. What, but deluded by appearances; mistaking the unreal for the Real, the false for the True, man seeks satisfaction and happiness where they can never be found? He thinks to find them in self-aggrandisement—magnification of the personality-I of him; in the accumulation of worldly wealth; in domination over others; in sense-enjoyments; in indulgences and pleasures that inevitably end in pain and disappointment.

And, so thinking, so seeking, he adopts the jungle mentality; the "each for himself" outlook on life; the "first come I" rule of conduct.

He sees in his fellow-man either but a sheep to be shorn for his own profit, or else a rival shearer, a competitor he must "out-smart" and beat in the struggle for survival and achievement of success.

In lives so designed and lived, is it reasonable to expect the growth of the blossoms of character which ennoble mankind and testify to his latent divinity—brotherliness, service, self-denial, concern for truth and righteousness and the rest?

What but envies, jealousies, hatreds and strifes and wars that lead to more wars could possibly be the outcome? And, be it remembered that a nation is but an aggregation of the individuals that compose it; the national psychology but the mass psychology of those individuals.

How, then, may we disperse the clouds, dissipate the mists that hide the truth from us, so that in our ignorance of the penalties we must inevitably pay for our wrong choosing, we repeatedly take the wrong road instead of the right one?

How except by appreciating that there is "A Law that moves to righteousness, that none, at last, can turn aside or stay"?

How except by realising that as we sow, so, surely and inevitably, must we reap?

How else than by a change of heart? A complete reorientation? A recognition of the truth that "Within yourselves, deliverance must be sought"?

And herein lies the difficulty. Nations want the rewards of Virtue while still pursuing the ways of Vice. During each bitter lesson, involving, world-wide pain and suffering, is heard a wealth of pious promises, noble resolves and solemn pledges. When, however, it comes to making the sacrifices necessary for fulfilling them, they prove to be little better than empty platitudes.

It is the old story of "When the Devil was sick, the Devil a monk would be. When the Devil was well, the devil a monk was He!"

We think to out-smart," God. When shall we really learn that God is not mocked? That God and His laws are everywhere? That, "the self of Matter and the Self of Spirit can never meet"?

Indian Opinion

FRIDAY, 18TH AUGUST, 1950

Self-Respect Or Self-Interest?

AUGUST is a month of important events in the history of India. On the 1st the death took place of Tilak, the father of the movement of India's independence. It was on that day that the Indian nation took a solemn pledge not to rest until the Motherland had been freed from the foreign yoke. On the 8th of August the Indian National Congress solemnly passed that memorable resolution sponsored by Mahatma Gandhi, asking the British to quit India. That was followed by the arrest of Mahatma Gandhi and almost all the Congress leaders on the 9th, and flung into prison without trial, and a reign of terror throughout the country to crush the spirit of the people. Six days later, on the 15th came the shocking news from the Aga Khan Palace, where Mahatma Gandhi and his personal staff were incarcerated, of the sudden death of Mahadev Desai, the able secretary of Mahatma Gandhi, whose place has never been filled to this day. And it also marks the day when India achieved her most cherished goal of complete independence after a long and arduous struggle for over half-a-century and tremendous sacrifices in men and money. It was the greatest day in the history of India which has now been superceded by January 26, for on that day India became a Republic, having entirely a new constitution.

Celebrations

The third year of India's Independence was celebrated on Tuesday the 15th throughout India and by Indians outside India. With all the difficulties and the tremendous obstacles placed in her way to break her, India has made strides, that were not possible in two hundred years of British rule and would not have been possible for any country in the world placed in similar circumstances, in political, social, economic, educational, industrial and other reforms. It is no easy task to build up from nothing, when enemies are constantly at work to foil even the little progress that was being made. And that is what India is having to do. She has the gigantic task, not only of building right from the bottom of the foundation, but of undoing the great many wrongs that were done during two hundred years. She, therefore, deserves all honour for what she has achieved and the prayers that God may bless the present leaders with wisdom and strength to carry on the work in the true spirit of Mahatma Gandhi, whom we all respect and revere as the Father of the Nation. All will ultimately be well if they do not under any circumstances swerve from the path of Truth and Non-violence shown by him. The day India swerves from that path she will assuredly meet with the same fate as other nations have met and are meeting.

Our Duty

Since India is now independent we in South Africa naturally look to her with hope that she will surely be able to alleviate our difficulties. But time and again we have been reminded and Dr. Rajendra Prasad, President of India, has repeated in his Independence Day message, that with independence there is also responsibility; and Pandit Nehru, the Prime Minister, has told us, that each and every Indian outside India must not forget that he or she is a bit of India, and that any folly on his or her part will discredit India. This in a nutshell is the responsibility that we Indians in South Africa have to discharge. Indeed we have a dual responsibility—to live up to the best

that is in India and to imbibe the best that is in South Africa. Unless we are able to do that we have no right to expect India to do anything for us or to complain if she is not able to. Let each of us search our heart and see whether we are really true to India or to South Africa or whether we are just living for our own self-interest unconcerned as to what may happen to India or to South Africa. If the answer to the first question is yes then we have nothing to fear; if the answer to the second is yes then we have no justification to complain, for we deserve our fate.

The Fact

The fact as we are able to see it is that we are neither true to ourselves nor to India. We have been shouting from the house-tops against the recent obnoxious laws that have been passed against us as Indians and against the non-Europeans in general. They have been promulgated. We say they are intolerable but do we feel so? If we do then the very pertinent question is put to us: "Why do you tolerate them?" The reply is quite obvious: "Though we say that they wound our self-respect and that we hold our national self-respect to be above everything we are not able to sacrifice our self-interest. If, then, we are prepared to sell our national self-respect for the sake of our self-interest what power on earth can help such cowardly people? Neither India nor the United Nations can help us unless we are prepared to help ourselves. The celebration of Independence Day does not merely consist in jubilation. It consists in deeply thinking how that Independence was achieved and the amount of sacrifices that were made and how many innocent lives of men, women and children willingly sacrificed themselves at the Altar of Independence. Blessed are those courageous souls. It is them that we have to follow if we would live a life of honour and not of degradation. As the Deputy Prime Minister of India has said, let us prove ourselves worthy of our country.

NOTES

India Independence Day

Independence Day was celebrated with meetings processions and flag hoisting, throughout India on August 15. The flag was hoisted on the historic Red Fort in New Delhi by the Prime Minister, Pandit Nehru, and 31 cannons were fired. The President, Ministers and a huge crowd were present at this ceremony. Earlier in the day the President, Prime Minister and other Ministers visited Raj Ghat to pay homage to Mahatma Gandhi's shrine. In a broadcast through all India Radio, President Rajendra Prasad said: "This is the third year of our independence and we have to question ourselves whether we have been trying to prepare ourselves to meet the difficulties that lie before us and before the whole world. We have a glorious past to learn and take guidance from. Let us not do anything that may mar that glory which is our heritage. We have numerous problems before us, but we have solved many problems too. You have to place all your faith in your government. That is the only way in which you will enable the country to complete its himalayan task and follow the path, that has already been prepared for us by our ancestors and leaders who have passed on. We should also pay our homage to those martyrs who have died so that India should be free.

Warning to Britain Against Spreading Communism

Britain's wartime Parliamentary Secretary to the Ministry of Economic Warfare, Mr. Dingle Foot, now a prospective Liberal candidate for North Cornwall, last week referring to the appeal of Communism for the Native peoples of Africa, is reported to have said in Cornwall: "Native peoples there have, for the most part, never heard of Marx or Lenin, but they know what goes on in their own continent. If they had to choose between Communism and the rule of Dr. Malan, they would almost certainly choose Communism. Communism offers them equality of status in a slave State. Dr. Malan and his South African Nationalists condemn the Natives to a position of perpetual inferiority in a police State. "Perhaps the most important event at the meeting of the United Nations will be the debate on the action of the Malan Government in annexing South-West Africa. If the British delegates are again silent on this issue, if they allow the impression to be created that Britain is on the side of Dr. Malan, we shall be doing more to spread Communism than all the tanks and guns of North Korea."

Warning To Western Nations

Dr. Charles Thompson, of Howard University, Washington, D.C. in Lake Couchiching told the 19th annual conference of the Canadian Institute on Public Affairs that the Western Nations had already lost China to Communism. "Indo-China is on the verge of capitulation, and Burma, Indonesia and India hung in the balance, thus leaving Africa as democracy's main hope for the future. Unless we take more forth-right and immediate step to convince the Natives of Africa of our democratic intentions, Africa is going to be lost to Communism." He called for a programme to counteract discrimination by the liquidation of colonialism" and of all legally enforced racial discrimination. "I am convinced," he said, "that the attitude of the Western democracies toward, and their treatment of, colour constitute a major obstacle in the path of world peace."

Communists In India

Sardar Vallabhbhai Patel, India's Deputy Prime Minister, stated in Parliament last week that the revolutionary activities of local Communists will be suppressed. Whatever changes might have been made in the tactics of the Communist Party in India, he said, there had been no change in its fundamental strategy of trying to seize power through violent revolt. The Government was determined to give no quarter to such an attempt and would use all the resources at its command to put a revolt. From August last year to February this year, the communists had murdered about 2,500 people in Hyderabad State alone including women and children, often in circumstances of fiendish brutality. The Communists were also responsible for numerous acts of murder, arson, looting and sabotage elsewhere in India, he said.

Pandit Nehru's Call To Indians

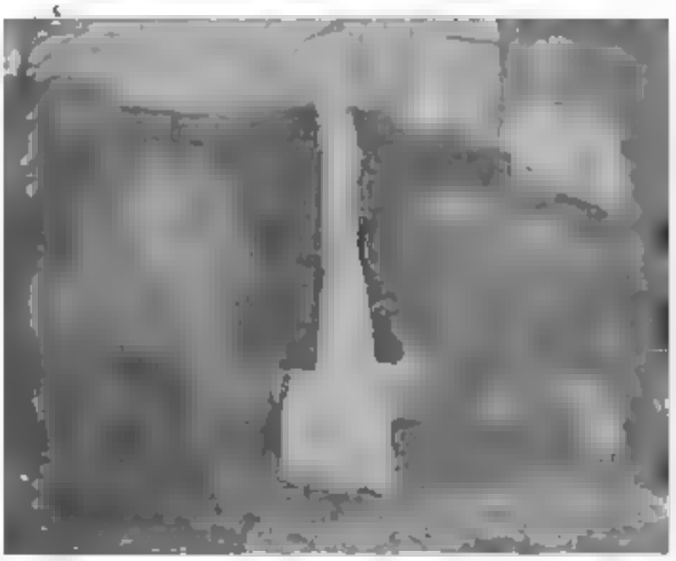
On August 15 India's Independence Day the Prime Minister, Pandit Nehru, called on all Indians to realise the responsibility which political freedom had brought them and try to discharge it faithfully.

Africans Refused Passports For India

Two Africans, Mr. W. T. Zondo of Pietermaritzburg and Miss M. C. Nongauza of Cradock, C.P., were awarded scholarships this year by the Government of India to pursue courses in Medicine and Education at an Indian University. Both of them have reported to the office of the High Commissioner for India that as they have been refused passport facilities by the Government of the Union of South Africa to proceed to India, they will not be able to make use of the scholarships awarded to them.

New Public Holiday

October 10 this year is declared a public holiday throughout the Union in a proclamation in the Government Gazette. October 10 is the anniversary of President Kruger's birthday, and has in the past not been an official holiday.

Madame Vijaya Lakshmi Pandit, Ambassador from India to the United States, at the Washington, D.C., Zoo with the two baby elephants which her brother, India's Prime Minister Jawaharlal Nehru, sent from India as a gift to the children of the United States. Seventy thousand people visited the zoo on April 16 when Madame Pandit formally presented the gift. The zoo, is a branch of the Smithsonian Institution of Washington, is supported by the U.S. Congress as an educational and recreational Area.—Courtesy U.S.I.S.

GENERAL SMUTS ON S.-W.A.

FOR the first time since his serious illness General Smuts has taken an active part in politics. He has sent an important message to the people of South-West Africa and will vote in the general elections on August 30. The message was delivered by the Parliamentary Leader of the Opposition, Mr. J. G. N. Strauss, when he opened the United Party's election campaign at a meeting in Karasburg. In the course of his message General Smuts stated:

"Technically the Union is under no obligation to render reports to the Trusteeship Council, as it rendered to the defunct Mandates Commission.

"It seemed, however, to myself and my colleagues in the Union Government, that as we were determined to administer South-West Africa in the spirit of the mandate provisions, we might continue to send in reports to UN for purposes of information only and without admitting any obligation to do so, and I am convinced it was the proper line for us to take as an act of courtesy to UN and in the general international interests of the Union itself.

"Not to do so would be to strengthen the hands of our critics in UN and to create a general impression adverse to South Africa.

"If our practice had been followed by our successors, that might have been the end of the trouble, whereas now we have a decision of the International Court against us on this point, which places us in an awkward position with UN.

"Here, as in so many other directions, our Government seems bent on closing its eyes to the dangers that lie ahead of our small European community on this continent. Mischief is thus being done which it will be very difficult, if not impossible, to undo again. Even the greatest and strongest Powers in the world today are looking in all directions for security and support.

"We, on the contrary, ignore all the danger signals that are rising all round us in a distracted world. This appears in our present Native policies, which, while ostensibly intended to secure the European position in Southern Africa, are having just the opposite effect, and causing more insecurity in all directions.

"It appears also in our immigration policy which, in effect, is keeping our European population small, while the Native population is increasing in an ever higher ratio.

"Our opportunity for economic and industrial development today is greater than ever before in our history, but is held down by lack of the necessary man-power and labour resources.

"A country like South-West Africa, whose opportunity for progress is now so great, will also miss its chance as it has done before. It is to be feared that with the outlook and the policies of the present Government we may once more enter upon the chapter of missed opportunities."

At Karasburg Mr. J. G. N. Strauss, said, the United Party's attitude was that there was no legal obligation to submit reports, but it should be done as an act of statesmanship and courtesy to the United Nations.

It was to the advantage of the Union to show that in the administration of South-West Africa it had nothing to hide.

"If the statesmanlike policy of General Smuts had been followed by the present Government, there would be no trouble today. But this is the Government of big talk and little deeds, that is refusing to say what is going on in South-West Africa and is inviting criticism.

"In a world full of danger, the Prime Minister of one of the smallest peoples in the world, for the sake of a few votes, flies in the face of world opinion."

When the United Party was in power there were no Communists in Parliament or the Provincial Councils. They arrived with the Nationalists.

"This Government created a Communist problem and then introduced an Act to deal with it."

At Kietmanshoop the Minister of Lands, Mr. J. G. Strydom is reported to have said at an election meeting that not only the interests of South-West Africa and of the Union were at stake in the elections, but also the interest of the White man in Southern Africa, and the main problem for South-West Africa was the United Nations.

General Smuts had jeopardised the case by offering voluntarily to submit reports to UN. He was accepting the right of UN to supervise the administration of the territory.

"If you want to place the Union Government in the position of year after year, having to defend attacks on South-West Africa at UN by Michael Scott and Indian and other agitators, then vote for the United Party and Mr. Strauss," said Mr. Strydom.

Not only would the views of Michael Scott and other agitators be quoted against the Union in any future discussions of South-West Africa at UN, but also the views of Mr. Strauss and the United Party.—Sapa.

PRESIDENT OF METHODIST SYNOD CONDEMNS APARTHEID LEGISLATION

THE Population Registration Act, the Suppression of Communism Act, the Group Areas Act, and the Immorality Amendment Act were discussed by the Rev. J. B. Webb in his presidential addresses to the Methodist Church Synod last week at Pretoria, as the most contentious crop of measures in South Africa's history.

Speaking at the European representative session he said the three first named would have a far-reaching effect on the structure of communal life, and were bound to make in time great inroads upon the private life of many.

"At last we are beginning to see whither away apartheid, and the vision is not reassuring. Meantime the cost of living continues inexorably to rise, and the Government appear to be powerless to stem the rise. If one country after another changes to a war footing, as seems most likely, we shall inevitably be affected and things will be more difficult than ever."

Mr. Webb, in his address to the African representative session said that the Population Registration Act and the Group Areas Act would serve to drive the population into ever more strictly fenced-off camps.

If the former Act, however, had as one of its effects the reduction of the number of documents that Natives had to carry one good thing would have resulted from what otherwise bore the complexion of a further intrusion into the life and liberty of the subject.

"I cannot escape the feeling that apartheid in the mind of the Government is a policy which aims at an entrenched 'baaskap,' with a maximum of advantage to the European and a maximum of disadvantage to everybody else. I cannot align this with the Christian principle of the Fatherhood of God and the brotherhood of man."

The trouble today, said Mr. Webb, was that as soon as a man opened his mouth in that way, he was accused of being a "Kafferboetie," of being a liberal, as though the latter were a term of abuse and scandal.

"Indeed, in the minds of some, to be a liberal is regarded as worse than being a Communist. By what reasoning this extraordinary conclusion is arrived at I cannot fathom. I hold no brief for Communism, which I regard as the most dangerous threat that Christianity has ever faced in its whole history. I am not concerned whether I am regarded as a liberal or not. What I am concerned about is to try to interpret the mind and intention of Christ when he said 'Thou shalt love the Lord thy God with thy whole mind and thy neighbour as thyself.'"

They had seen in the Suppression of Communism Act the by-passing of the ordinary functions of the Courts, and the vesting of a degree of authority in a Cabinet Minister which no single man, however, unimpeachable his personal character, should possess. The processes of law and the structure of democracy went hand in hand.

"Is it any wonder, in these circumstances, that race relations have deteriorated so alarmingly in these last two years?"

Mr. Webb said their task as a Church was quite clear and never more urgent than to-day

Gordon E. Dean, a member of the United States Atomic Energy Commission, who recently was appointed chairman of the Commission by United States President Harry S. Truman.—U.S.I.S.

INDIANS OVERSEAS

[The following is published by the Ministry of External Affairs of the Government of India:]

WHEN India was a dependent country with no direct foreign representation, the Indian trader had stepped into the breach carrying the name of his country to the four corners of the world.

Known for their adventurous spirit—seeking, as it were, fresh outlets for their enterprise—these Indian traders established themselves in various parts of the world. Maintaining cordial relations with the people of the countries they were in, they came to be known as the "Commercial Ambassadors" of India.

But, besides traders, there were also other classes of Indians who migrated to various distant lands, mostly at the request of the governments concerned. Some went as skilled workers as, for instance, in the oil fields of Iraq. Others went as artisans and labourers as in Malaya and elsewhere.

In most of the countries of their adoption—like, for instance, Mauritius, where they now form 63.4 per cent of the population—the Indians have identified themselves with local interests. In some others though, like South Africa, they are being persecuted, and this is one of the major problems with which India is concerning herself at the moment.

India's Policy

India's basic policy is that Indians, or for that matter any other people, should not suffer from racial inequality. Also Indian settlers abroad should identify themselves with the interests of the nationals of the country of their adoption and become part and parcel of its national life. This was the advice given by Prime Minister Pandit Nehru during his recent tour in Indonesia, Burma and Malaya to the Indians settled there.

South Africa

The most irritating problem concerning Indian settlers overseas has been the racial policy of the South African Government. A section of the South African population, known as South African Indians, with racial affinities and ties with Indians, number over a quarter million. They are mainly engaged in trade and business; others are shop keepers, technicians and labourers. They have been settled there for over three generations and a large majority of them have never visited India. They have thus become part of the national life of the Union of South Africa, though racially they belong to India.

Some time back, the South African Government declared its objective as the repatriation of all Indians to India, and even announced a bonus to induce them to leave South Africa. The attempt, however, did not meet with any success as only 13 Indians left South Africa and only 80 applied for repatriation to India. The latest act in the Union's persecution of Indians is the Group Areas Act, which is meant to completely segregate the races.

India takes an interest in the South African Indian issue not only because the people concerned are Indians but because the treatment of Indians in South Africa constitutes a gross violation of the fundamental human rights and freedom as provided in articles 10 and 14 of the U.N. Charter. India is opposed to the policy of racial discrimination in any part of the world, against nationals of any country.

India's stand in regard to South Africa has been vindicated before the General Assembly of the U.N. The Assembly called upon the Governments of India, Pakistan and South Africa to hold a Round Table Conference to discuss the whole issue, taking into consideration the purposes and principles of the U.N. and Declaration of Human Rights.

In February last India took part in the tripartite Cape Town talks, which were held between Pakistan, India and South Africa, to prepare the ground for the Round Table Conference. But, before the proposed conference was called, South Africa passed the Group Areas Act, which has been described as blatant racial persecution.

Righteously indignant at this action of the South African Government, India declined to attend the Round Table Conference, as she sees no fruitful results from it. The matter would now present itself before the U.N.O. again and it would be for that world assembly to say whether any further attempt at conciliation is warranted, in the face of the determined policy of 'Apartheid' pursued by the South African Government.

East Africa

In Kenya, Uganda, Tanganyika and Zanzibar—the British controlled territories of East Africa—Indian settlers number about 200,000. There is no specific racial antagonism against them though it was feared, that recent immigration laws might operate against their interests in practice. Their day to day operation is now being watched.

The Indian Association of Tanganyika has recently presented a detailed plan for a more democratic system of Government for this area to the U.N. Trusteeship Council.

Mauritius

The Island of Mauritius is the one territory outside India where Indians actually outnumber all other residents.

The bulk of the Indian community there are employed on the sugar estates, some of which are owned by Indians. Only a few, who have received higher education, belong to the professional classes. Two leading newspapers—the Daily 'Advance' and bi-weekly 'Janata'—are owned by Indians.

Mauritius has got no statutory bar against the Indian community, and of the 19 elected members of the Legislative council, which has 35 members in all, as many as 11 are Indians.

Indians have been living on very cordial terms with the Creoles, the next largest community of the island, throughout their long association, which goes back to over a century.

A contingent of over 200 Indians from Mauritius came to Delhi to participate in the Republic Day Celebrations. The leader, an Indian member of the Legislative Council, met the President of India. He urged the opening of an Indian Bank and a Gandhi Memorial College in Mauritius.

Fiji

Forming half of the three million population of the island and the largest community there, the Indians in Fiji are an integral part of the island's life and live on very cordial relations with the Fijians. About a million of them are plantation workers, while the rest are civil servants, artisans and teachers.

Here, too, Indians are elected to the Fiji Legislative Council and one Indian has been nominated to the Executive Council. The main difficulty experienced by the Indians is in regard to security of tenure, economic holdings and right of transfer of land tenures. These matters are now under negotiation with the Colonial Office and it is understood that the U.K. Government is willing to meet the local Indian viewpoint to a considerable extent on the basis of 30 years' leases renewable after 15 years.

Burma

There are about 700,000 Indians settled in Burma, which, until a few years ago was part of India. They are regarded as foreigners, unless they adopt the Burmese citizenship.

Burma has now decided on the nationalisation of land and services. The former measure will affect about three million acres of land belonging to the Indians.

Recently a five-man delegation from India went to discuss the problem of compensation which the Burmese Government would pay for nationalising the land belonging to the Indians. Burma gave an assurance that no discrimination would be made on grounds of nationality, race or religion, in the matter of compensation.

During the internal turmoil that Burma has been undergoing recently, the Indian community has kept itself strictly aloof. Nonetheless, many Indian families have lost their all in the disturbances, and the Government of India, while not encouraging the mass exodus of Indians from Burma, has helped to repatriate destitutes.

Under the nationalisation of services policy, about 5,000 Indians have been discharged from Burma Railways because they could not adopt Burmese nationality. 4,000 Indian employees, however, accepted Burmese citizenship and were retained.

Malaya

The Indian settlers in Malaya form about 15 per cent of the total population. Some of these have been contracting, over and over again, for service in Malaya, so that they have come to identify themselves with the interests of the country.

Having gone there mostly as plantation workers, their contribution towards the production of tin and rubber is inestimable.

Indonesia

In the picturesque islands of Indonesia are settled 300,000 Indians. Of these, about 20,000 live on the island of Sumatra.

India and Indonesia have been on friendly terms from times immemorial. Dr. Soekarno's visit to Delhi, during the Republic Day Celebrations, and Prime Minister Nehru's return visit, recently, have further cemented these ties.

In October 1947, India opened a Consulate-General at Batavia. Since then the diplomatic relations between the two countries have been raised to the Ambassadorial level, and trade agreement between the two

countries is now being discussed.

There have been cultural links between India and Indonesia for centuries past. Evidence of this is dotted all over the islands of Indonesia. In recent times, the interest which India took in the independence struggle of Indonesia has been acknowledged by no less a person than Dr. Soekarno, the President of the United States of Indonesia, who hailed Pandit Nehru as the father of Indonesian Independence.

The new Government of Indonesia has patterned herself on the Indian model with emphasis on secularity, and Indian settlers there live happily.

The formation of an association called "The Friends of Indonesia" in Allahabad shows Indians' eagerness to revive the traditional ties between the two countries.

Ceylon

The island of Ceylon has a population of a little less than 7 million. About 800,000 Tamil speaking people are an important section of the population and are known as Ceylon Tamils. They hail from the southernmost districts of Madras. The next important section of the population are the Indians, who migrated to Ceylon during the present century. Their number is in the neighbourhood of 700,000.

As in Malaya, so also in Ceylon the Indian immigrant has contributed enormously to the material prosperity of the island. The tea plantations of Ceylon were, at one time, entirely dependent on Indian immigrant labour.

One of the conditions on which Indian labour was allowed to migrate to Ceylon was the guarantee of equality of political status for such of them as ultimately decided to remain behind in the country and make Ceylon, their home. Ceylon, however, has passed legislation under which full and equal citizenship has not been conferred on such of the Indians in Ceylon as will become citizens of the country. They will have, what can only be termed, some restricted form of citizenship. Recently, however, Ceylon has given an assurance that an amendment to this legislation would be introduced shortly, as a result of which persons born in Ceylon would not be at a disadvantage in acquiring citizenship, as is the case as at present, compared to persons who have the necessary residential qualifications.

The Government of India are interested that Indians in Ceylon should enjoy the same status as Ceylon nationals on their becoming citizens of Ceylon under the new act. The recent lifting of the boycott of the citizenship act by the Ceylon Indians will, it is hoped, be the prelude to a happier chapter in Indo Ceylon relations.

Of the Indians in Ceylon 5·6 lakhs, who are eligible for citizenship, are prepared to register themselves, but the manner in which the Immigrants Act is being implemented has negatived the privileges contemplated. The Indian High Commissioner is negotiating with the Ceylon Government to have the issue of residence permits simplified, and his discussions are expected to bear fruit.

INDIA'S DEPUTY PRIME MINISTER'S MESSAGE

The following message has been sent to overseas Indians on the third anniversary of India's Independence:

TO our countrymen across the seas or beyond the land frontiers of India I send on this auspicious day my heartiest greetings. Common celebration of the historic event brings them closer to us. We forget our respective geographical surroundings and eliminate distances of time and space and as a united nation we think of the past and the future of our country whose greatness and achievements all of us have our due share. To day as they salute the national flag they must realise they are guardians of its prestige. It is for them to carry the fair name of India to the farthest corner of the world and to create around them maximum friendship and goodwill. They are embodiment of India's culture and traditions and it is for them therefore to be the living symbols of its glory and greatness. On this occasion therefore they cannot take any nobler pledge than that they should prove themselves worthy of their country.

Middle East

The Indian can be found all over the Middle East, from the Persian Gulf Sheikhdoms of Behrin, Kuwait and Muscat to far off Turkey. While the majority of them have gone their either as traders or to work in the oil companies, quite a few are working for some of the Governments.

In these three Sheikhdoms there are about 4,000 Indians. Iran has about 2,500; Egypt nearly 1,000 and Iraq about 700. Turkey, Palestine, Syria, Lebanon, Transjordan, Yemen have less than 100 each. There are also about 200 Indians in Afghanistan, with which country India has now signed a treaty of friendship.

A similar treaty has also been signed with Iran.

Indians in the Middle East can be broadly divided into three categories:

(1) Traders and businessmen, (2) Skilled workers in the oil fields, and (3) Employees of government and those employed in semi-Government and commercial concerns.

The first category of Indians can be found in small numbers, in, most all parts of the Middle East. They are usually engaged in importing goods from India and exporting merchandise from the Middle East. Many of them deal in curios and objects of Indian art and in precious stones. Some Indian firms of long standing in Iran import from India considerable quantity of Indian textiles and have helped to popularise these. In the Persian Gulf Sheikhdoms, the Indian merchants are carrying on the bulk of foreign trade of these States.

Indian skilled workers comprise, both artisans and clerical personnel, persons holding lower executive posts, and doctors and compounders.

Some Indians are employed by the Government of Iraq and one of them makes history in the responsible post of anti-malarialogist to the Government of Iraq. Indians are also employed by the various British shipping companies and banks.

Indians in the Middle East, as elsewhere, have acquired a reputation of being patient, hard-working and law-abiding. They speak the language of the people—Arabic or Persian—and are on good terms with the people of the country where they live.

The Indian worker in the Middle East, especially in oil companies, is generally well looked after. He has, however, some serious grievances in the matter of housing, etc. This was discussed by the Goodwill Mission that visited this region on behalf of the Government of India and it is expected that, as a result of this, the companies will better the lot of the Indian personnel. It might be added that the Indian staff is an integral part of the administration of these companies, which are reported to be more than satisfied with them.

Western Hemisphere

Nearly half a million Indians are settled in the different countries of the Western Hemisphere, the largest number of these being in Trinidad and Tobago, where there are 214,177 of them. Next comes British Guiana, with 189,119; Dutch Guiana 56,000; Grenada 5,000; Canada, 3,000; St. Lucia, 2,389; British Honduras 1,366; Argentine 600; and Panama with 400. U.S.A. has an Indian population of 2,405.

In the British Guiana Legislative Council there are three Indian elected and one nominated members, while one elected member is on the Executive Council.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—by M. K. Gandhi 12s

Pilgrimage To Peace
—by Pyarelal 12s

Stray Glimpses Of Bapu
—by Kaka Kalelkar 3s

To be had from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

THE FOUR WASTE CHANNELS

[The following is the third of a series of articles on Nature cure by Mr. Robert Lawrence McKibbin, which we have no doubt the reader will find both interesting and instructive. Mr. McKibbin will be pleased to answer any questions and give advice to those who might like to ask questions or seek his advice through these columns.

WHEN we eat and drink, our food is taken into our bodies and made into blood and flesh and bone. Whatever is not so used is waste and should be cleared out of the body.

Other waste or rubbish also results from the processes of living. Old blood-cells break down, tissues become worn out, and the blood-stream becomes choked with poisons.

Besides this, every cell in the body has waste products that it unloads into the blood stream. If this waste is not removed, the cells will sicken and die.

Also, whenever we are angry or worried or frightened, poisons are formed inside our bodies, and these must be got rid of as quickly as possible.

Nature has given our bodies, four channels for removing these poisonous death-dealing wastes of the body. These four channels are the lungs, the bowels, the kidneys and the skin.

The bowels are a very important channel for getting rid of rubbish and it is most necessary to see that they work properly and regularly and are kept clean and healthy.

The lungs do a very great work in washing the blood clean of impurities. When the blood is pumped by the heart through the arteries to the farthest parts of the body, it is red and rich with oxygen, the element necessary to life. Then the blood gathers up all kinds of rubbish and returns to the heart as venous blood, which is bluish or purple in colour. The heart pumps this dirty blood to the lungs, where fresh clean air puts oxygen into it, thereby purifying it and turning it red again.

Oxygen is the life element. Without oxygen we would die in a few moments. If the air in a room or a well does not have enough oxygen in it, a lighted candle will not burn but will go out. Such air is dead and anyone staying in it will not live long.

We see, therefore, that oxygen is necessary for life, and the more fresh air rich in oxygen that we can breathe into our lungs, the better for us. For this reason, it is very good to have exercise in the open air every day, to make the lungs work faster and so clear out the old stale air in the chest and replace it with fresh air. Of course, we must also be careful to have plenty of fresh air in our homes and wherever we work.

The kidneys take excess water out of the blood and with it all sorts of waste or rubbish, which all goes to the bladder and gets excreted. If we do not drink enough water, the kidneys must work under difficult conditions. On the other hand, people who drink beer and such stuff put a big strain on the kidneys and make them work overtime. Too much meat also strains the kidneys. If they are strained, they cannot work properly at clearing out wastes from the body.

The fourth channel for keeping the body clean is the skin. When we sweat, the skin pours out water with all kinds of rubbish. That is why stale sweat smells so bad; one can then smell the rottenness that has come from the body. For this reason it is very necessary to wash the skin daily and to keep it clean. If it is well rubbed with a rough towel or a clean brush every day, this will also help to make the skin healthy and beautiful.

If we get a chill, the skin often stops working. Then extra work is thrown on the bowels, the lungs and the kidneys. If they have too much work to do, or are not in good condition, the body will call on the mucous membrane of the nose and the throat to give a hand. This mucous membrane gets hot and dry and then begins to discharge freely—and we say we have "caught a cold."

Some scientists are still looking for a cure for the common cold. Every now and again the newspapers announce that they have found a miracle remedy for colds. But we soon hear that the miracle remedy is not so good after all. It is safe to say that such a cure will never be found, because the common cold is just Nature's way of clearing rubbish out of an overloaded system.

Instead of trying to fight nature, we should try to understand her laws and then work with her. It will be much better for us.

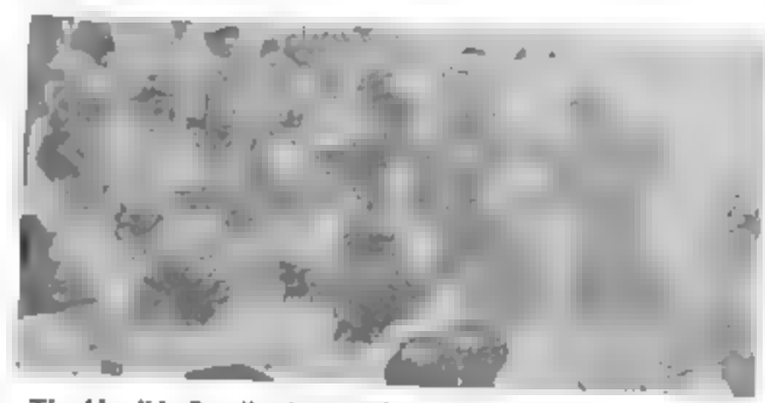
Those who take the often recommended treatment of "two aspirins and a hot ginger brandy may succeed in suppressing the cold, but they are heading straight for trouble. It is these people who eventually go down with a bad dose of 'flu, and for months afterwards they "never feel just right again." Or else they get some other serious trouble, pneumonia or pleurisy, appendicitis or heart trouble or an infection of the bowels and so on.

Never suppress a cold. Instead, help nature by clearing her four main waste channels, the bowels, the skin, the lungs and the kidneys. The best thing to do is to fast. Have no food at all, or at most just some fresh fruit juices. Drink plenty of water with lemon-juice in it—but no sugar. If possible, take a hot bath and get into bed and cover up warm so as to sweat freely. Be careful not to get chilled after this. And keep the bowels open.

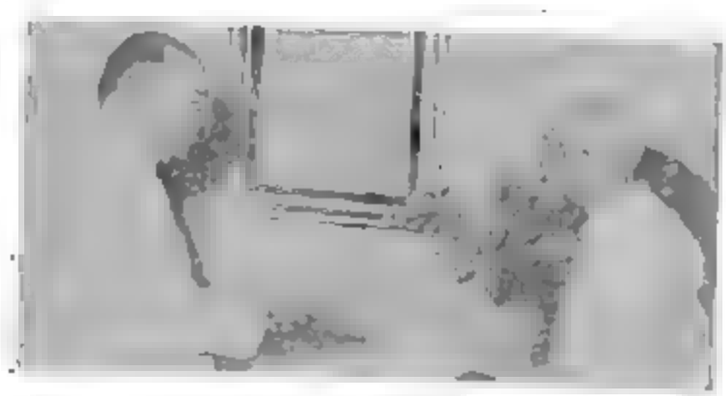
As long as there is feverishness, do not eat. Fever is Nature's way of burning up the rubbish in the body. Eating then is like putting more wood on a hot fire. Food eaten during fever goes bad inside and becomes poisonous; and this then gives just so much extra work to the four waste channels which already are overloaded.

When the fever has passed, be very careful not to start eating heavy food. A little fruit is the safest to start with—pawpaw being one of the best. Then have a little grated *raw* carrot. From there go on to salads and wholewheat bread. Chew very slowly and thoroughly. And do not eat much at first.

If the four waste channels have been given a chance, they will have cleared up the system very nicely. Then, instead of feeling miserable and unwell for weeks or months after "catching a cold," we will feel better than ever before. The body will be clean and full of new life. And that is how it should be.

The Hon'ble Pandit Jawaharlal Nehru, Prime Minister, accompanied by Mrs. Indira Gandhi and others arrived at Mauripur airport (Karachi), on April 26. Among those who received him at the airport were Mr. Liaquat Ali Khan, Prime Minister of Pakistan; Begum Liaquat Ali Khan, Chaudhri Mohd Zafrulla Khan, Minister for Foreign Affairs, Government of Pakistan and Press representatives. Photo shows the Hon'ble Pandit Nehru surrounded by a large number of Pressmen who received him at the airport.—PIB.

The Hon'ble Pandit Jawaharlal Nehru, the Prime Minister, examines a framed Qur.n Sharif at the Governor General's House where he stays Guest during his recent visit to Karachi. Mr. Liaquat Ali Khan, the Prime Minister of Pakistan, is seen talking to the Hon'ble Pandit Nehru about the holy book.—PIB

SEED OF THE THIRD WORLD WAR

(By Wilfred Wellock)

[Mr. Wilfred Wellock has published a new book entitled "The Third Way." Important extracts from it arranged in the form of independent articles are being published in 'Harijan' which we reproduce here for the benefit of our readers. The following is the first of the series.]

ON March 12, 1947, President Truman let out of the international cupboard the fear of totalitarian Communism. Russia responded in kind by letting its chief enemy, the fear of totalitarian Capitalism. Thus there came into the open an ideological war that has been raging within several Chancelleries ever since the close of the recent war. It may prove to be the first decisive step towards the Third World War.

Russia has watched the collapse of Capitalism during the last thirty years and believes the process will continue until Britain and the U.S. are overwhelmed in a final maelstrom. She has in mind her own Revolution of 1917, the rise to power of Mussolini in the aftermath of the First World War, of Hitler and the Military Junta of Japan in the Great Slump of 1930-34, the economic and political collapse of France in the Second World War; and now she watches the struggle of Britain to avoid national bankruptcy in the aftermath of that war, and the reckless antics of American Big Business in a drive for world markets from which the expected economic collapse may come.

Russia's anticipations are not without justification. But that does not mean that we ought to accept the Communistic way of life in preference to the American. For, every unbiased person who studies the recent history of Russia will admit that a true democracy, which cedes to every person the right to order his life in its completeness, to determine his aims and to strive towards them in the way that seems good to him, does not exist in that country; that in Russia the State counts for more and more and the human person and the development of his personality for less and less; that the individual person exists for the good of the State and not the State for the fulfilment of the personalities of the people who compose it.

If, then, we must rule out both the Russian and the American way of life, what is the desirable Third Way? Many say it is the Socialism of the majority Socialist Government of Great Britain.

True, a nationalisation policy is being carried out on a large scale; but it is changing the nature and spirit of industry, of human labour, or fundamentally affecting the distribution of wealth? The majority of the workers are still being on repetitive jobs of one sort or another; indeed their number is to be increased, as the need for exports is once again to result in still larger doses of industrial specialisation.

In the modern industrial set-up, the man on the wackline is as remote from the springs and purposes of creative power under nationalisation as under private enterprise. The moment an industry is nationalised, a series of national and regional Boards are set up, the salaries of whose members are fixed according to capitalist standards and values.

Again, British Socialists have always proclaimed that modern wars are primarily the outcome of the capitalist struggle for world markets in the interest of profit. Yet today a Socialist Government is organising the most intensive export drive ever undertaken in this country. The declared aim of this drive is to maintain or raise the workers' standard of living, which carefully examined, is little more than the capitalist demand for profits democratized. And what will be its outcome? Nothing less than the Third World War unless a miracle intervenes; for when the world shortage of goods caused by the war is made up, fiercer rivalries for trade will emerge than have occurred in the past.

Britain would be well advised to consider how great a price she is prepared to pay in order to maintain her pre-war standard of living. It is certainly not worth the third world war.

It is thus apparent that Britain has now reached one of the great turning points in her history. It is of paramount importance that she powerfully maintains her spiritual independence and resolutely sets her mind to discover the true third way and seek salvation not in huge money standards of living, but fundamentally in satisfying creative, responsible social living. The pursuit of money values in this age of the economic man leads directly to totalitarianism. That pursuit Britain must abandon.

The question is, then, can Britain so take the measure of the world situation that she will see the wisdom of severing her allegiance to the mistaken economy of the Industrial Revolution, whose latest fruitage is two world wars, and the "high-standard of living" fetish which now threatens to drive her into a global ideological war, and move strongly towards a qualitative civilisation, an economy and a social order which will restore and enlarge the liberties that during the last few decades have been retreating in seven league boots?

The Hon'ble Pandit Jawaharlal Nehru being welcomed by H.E.H. the Nizam of Hyderabad at King Kothi Palace at Hyderabad on December 25, 48 when the Prime Minister called on the Nizam.

The economic and social changes that are now required call for far-reaching measures of political, economic and industrial decentralisation. The time has come to think of civilisation in terms of making men, not money. Money has destroyed our peace, and is fast destroying our life.

NATURE CURE

NINETY-YEAR-OLD American Doctor John Dewey in his book on good health (published by Daniel Co., London) says:

"Temporary complete abstinence from food, the patient living on nothing but water and orange juice till there is once more a healthy appetite, the best cure for a host of diseased conditions such as fevers, dyspepsias, headaches, etc."

Dr. Abrams says:

"If you are once attacked by any disease, your chances of recovery under the usual modern medical treatment (allopathy) are today hardly better than they were during the darkest ages of medical quackery, of human superstition and credulity.

"There is but one great cause of disease—internal impurity. The poisonous waste matter is expelled from the body in the shape of perspiration from the skin, urine from kidneys and faeces (waste residue left from food after its digestion) from the bowels. The only rational assistance we can give Nature during these critical exertions at self-purification are a constant supply of fresh air, free use of water and fruit juices as carrying agents for the impurities and total abstinence from food in order to give Nature a free hand. All other attempts at curing disease are but an interference with Nature, especially the introduction of poison drugs, vaccines, serums, stimulants, alcohol and can do only harm by increasing and impeding the work of Nature."

Major Dr. Austin who was in 1921 Chief Medical Officer, British Military Hospital at Calcutta, says in his book "Direct Path to Health":

"Disease is a condition kept up by the presence within the body of impurities which the body must throw out before it can return to a condition of good health. The symptoms we see are nature's efforts to remove impurities from the body. Sneezing, coughing,

Indian Official's Death In Korea

U. S. officials and at UN headquarters in New York, and leading newspapers and other commentators have expressed regret at the death in Korea last week of Col.—H.K. Unni Nayar, alternate representative of India with the UN Commission on Korea, who was killed when a vehicle in which he was riding struck a land mine near the fighting front. Col. Nayar "died in the service of the United Nations," Warren R. Austin, U.S. delegate to the United Nations, said in a message of condolence to the India delegate at Lake Success. The U.S. State Department also issued a formal statement of regret, while the New York Times and other papers and several news commentators familiar with Nayar's work added expressions of sorrow. UN Secretary General Trygve Lie and others had earlier issued statements on the death of Nayar, with Lie noting that "his sacrifice in the cause of the United Nations will be long remembered."

vomiting and diarrhoea are, one and all, attempts of the body to rid itself of poisonous waste matter .... Animals avoid eating when sick....."

Gandhiji says:

"With apologies to medical friends but out of the fullness of my own experience and that of others I say without hesitation: Fast if you are constipated; if you are feverish; if you have indigestion; if you have a headache; if you are gouty; if you are rheumatic; if you are depressed. ....and you will avoid medical prescriptions and patent medicines. Eat only when you are hungry. Take an enema regularly during fast; you will be surprised at the impurities you will expel daily. Drink as much water as you can but in small quantities at a time....."

Gandhiji's views on fasting as a cure for various diseases and ailments deserve special emphasis today when there seems to be a raving mania for drugs, patent medicines and injections. We can be our own doctor in minor ailments.

In view of what is stated above, it is to be hoped that people will adopt cheap labour nature-cure treatment of diseases which Gandhiji says is of "proved efficacy" both for villagers and for people living in cities.

SORABJI R. MISTRI.

—'Harijan.'

RACIALISM IN KENYA

(From Our Own Correspondent)

Nairobi August 5.

THE 20th Session of the East African Indian National Congress was held at Eldoret, about 200 miles from Nairobi, on August 5 under the Presidentship of Mr. J. M. Nazareth, a prominent Barrister-at-law and a well-known Indian public worker of this Colony.

This is the first time in the history of Kenya that the Session of the Congress took place on the outskirts of Nairobi. Shrimant Apasaheb B. Pant, the Commissioner for for the Government of India in British East Africa, and his wife Dr. Nalini Devi Pant were specially invited to attend.

The President in the course of his speech dwelt at length on the vital importance of race relations. He criticised the racialist attitude pursued by certain European politicians in Kenya through their principal political organisation—the Electors' Union of Kenya that if the spectre of Communism which was said to be existing among the non-Europeans, particularly the Africans, was to be checked from spreading, every form of racial discrimination would have to be effectively dealt with. He referred in this connection to the presisent demands made by the non-Europeans in the past for the introduction of legislation in Kenya against racial discrimination and now these demands were thwarted by European officials and unofficials banding together.

The President criticised the attitude of the British Government in handing over the power to the European settlers of Kenya. This policy, he said, was a serious breach of Britain's obligations as a trustee.

There could be no greater betrayal of its trust, he said, non-Europeans would strongly oppose any increase in the powers of the East African High Commission or the East African Central Legislative Assembly when the constitutions of these bodies came up for review, he continued and said they would be equally strongly opposed to any federation, amalgamation or any form of association with the Rhodesias or Nyasaland, for those who seek this association aim at the creation of a State wherein the handful of Europeans would enjoy a permanent hegemony over the millions of non-Europeans and wherein the evil precedent created by South Africa would be extended to East Africa.

The President referred to the tendency of Europeans in East Africa to look to South Africa for guidance. He deplored this tendency and declared that "the great influence of South Africa on the European community of Kenya was utterly repugant to the non-European. So long as this alliance continued he said, it would be quite impossible for the Europeans in Kenya to secure any trust from the non-Europeans.

The Pakistan Press Delegation headed by Pir Ali Mohammad Rashidi President of the Pakistan Newspaper Editors' Conference, crossed the border at Wagah on May 2, on its way to New Delhi.

Photo shows Sardar Narinder Singh, Deputy Commissioner, Amritsar, welcoming Pir Ali Mohammad Rashidi, on arrival of the Delegation at Wagah. Between the is seen seen Maulana Akhtar Ali, Editor, 'Zamindar', who is on of the members of the Delegation.—PIB.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Seed Catalogue

Distin's 1950 Illustrated Catalogue of all Flower and Vegetable Seeds, now available, Kindly write to Distin's, Box 2060, Johannesburg, for your free copy.

Cuticura
ANTISEPTIC
OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

651

KEEP IN TOUCH WITH HOME

THROUGH INDIAN MAGAZINES

Annual Subscription Rates of Some Interesting Magazines

GENERAL		MOVIE MAGAZINES	
Astrological Mag.	M 24s.	Cine Voice	M 45s.
Caravan	M. 15s.	FilmIndia	M 70s.
Forum	W 30sh.	Movie Times	W 24s.
Illustrated Weekly of India	W 84s.	Rup-Bani	W 30s.
India Digest	Bi-M 9s.	Commercial Magazines	
Indian Review	M 15s.	Commerce	W 88s.
Modern Review	M 30s.	Eastern Economist	W 99s.
Onlooker	M 45s.	Indian Finance	W 55s.
Shanker's Weekly	W 52s.	Sexology	
Sound	M 28s.	International Journal of Sexology	22s.
Vigil	W 36s.		

The above rates are current publisher's rates and are subject to changes. Copies will be mailed directly by the publishers.

Send your order with proper remittance to:

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE,

9 Cantonment, AHMEDABAD, India.

Write For A Detailed List.

Authorised Subscription Agent To All Indian Magazines

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ૬

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૩૩ · શુક્રવાર તા. ૧૮ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૦. પુષ્ઠ નકલ ૬ી.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૮ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૦

સ્વમાન કે સ્વાર્થ ?

ઓગસ્ટ એ હીંદની તવારીખમાં મહત્વના બનાવોનો મહિનો છે. પહેલી ઓગસ્ટે હીંદને સ્વરાજ્યનો મંત્ર શીખવનાર બાળગંગાધર ટીળકનું અવસાન થયું હતું. એ દિવસે હીંદની પ્રજાએ માતૃભૂમી પરદેશી શૃંખલામાંથી મુકત ન થાય ત્યાં સુધી શાંતીથી નહિ બેસવાની પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી. આઠમી ઓગસ્ટે હીંદમાંથી બ્રીટીશને ચાલી જવાનું કહેનારો મહાત્મા ગાંધી જીએ ઘડેલો યાદગાર ઠરાવ હીંદની કોંગ્રેસે પુર્ણ ગંભીરતાથી પસાર કર્યો હતો. એ પસાર થયા બાદ નવમી ઓગસ્ટે મહાત્મા ગાંધીજી સહીત લગભગ સઘળા કોંગ્રેસના નેતાઓને અહમદી તપાસ ચલાવ્યા વિના કેદ કરી દેવામાં આવ્યા હતા અને આખા દેશમાં પ્રજાનો ગુસ્સો કચડી નાખવાને બ્રીટીશ સરકારે ઠાણો ડેરા શરૂ કર્યો હતો. તે પછી ■ દિવસ બાદ તા. ૧૫ ઓગસ્ટે આગાખાન પેલેસ, જ્યાં ગાંધીજીને પોતાના સાથીઓ સાથે પુરી દેવામાં આવ્યા હતા, ત્યાંથી, ગાંધીજીના જમણા હાથ થઈ પડેલા અને જેમની ખોટ આજ પર્યંત પુરી શકાઇ નથી, તે ગાંધીજીના બાહોશ સેક્રેટરી શ્રી. મહાદેવ દેશાઈ નાં અણ ચિંતવ્યાં અવસાનના શોકજનક ખબર આવ્યા. અને બેજ તા. ૧૫ મી ઓગસ્ટના દિવસે, લગભગ પચાસ વર્ષની ભીષણ લુટત અને જાન અને માલના અસ્સીમ ભોગ અપાયા પછી, હીંદ ચિરકાળથી જેને માટે ઝંખી રહ્યું હતું તે પુર્ણ સ્વતંત્રતાનું ધ્યેય પ્રાપ્ત થયું. એ દિવસ હીંદના ઈતિહાસમાં સૌથી મહાન હતો, બાદ નવા અંધારયુગથી હીંદનું પ્રજાસત્તાક તંત્ર સ્થપાતાં હવે તા. ૨૬ જાન્યુ-આરીનો દિવસ ઐતિહાસિક બન્યો છે.

આઝાદીની ઉજવણી

મંગળવાર તા. ૧૫ મીના હીંદની સ્વતંત્રતાનાં ત્રીજાં વર્ષની હીંદભરમાં તેમજ હીંદની બહાર વસતા હીંદીઓ તરફથી ઉજવણી થઇ હતી. હીંદની પીઠ ભાંગી નાખવાને તેના માર્ગમાં નાખવા માં આવેલી અનેક મુશ્કેલીઓ અને મહાન અડચણોને વટી જઇ ને હીંદે, બસો વર્ષના બ્રીટીશ તંત્ર હેઠળ નહોતા થઇ શકયા અને હીંદના જેવા સંજોગોમાં મુકાયેલા દુનીયાના કોઇ પણ દેશથી કદી થઇ શકયા નહિ હોત એવા રાજકીય, સામાજીક, આર્થીક, કેળવણી વિષયક, ઔદ્યોગીક અને અન્ય સુધારાઓ ત્રણ વર્ષની અંદર કર્યા છે. જેનો પાયો પણ ઉખેડી નાખવામાં આવ્યો હોય અને ચોડી પણ પ્રગતી થાય તેને તોડી પાડવાને શત્રુઓ સતત કામે લાગી રહેલા હોય એ સ્થિતિમાં નવી ઈમારત ચણવાનું કામ સહેલું નથી. એ કાર્ય હીંદને કરવાનું હતું. તેણે છેક પાયાથી ચણવાનું મહદ કાર્ય કરવાનું હતું એટલું જ નહિ પરંતુ બસો વર્ષ દરમીયાન થએલું ખોદું ચણતર તોડી નાખવાનું હતું. એટલે તેણે જે સિદ્ધ કર્યું છે તેને માટે તેને પુર્ણ અભિનંદન આપીએ અને હાલના નેતાઓને, મહાત્મા ગાંધી જી જેમને રાષ્ટ્ર પિતા તરીકે સમસ્ત હીંદ સન્માને છે, તેમને પગલે ચાલવા કહ્યાપણુ અને શકિત મળો એવી પ્રભુ પ્રત્યે પ્રાર્થના કરીએ. સત્ય અને અહિંસાનો જે માર્ગ ગાંધીજીએ શીખવેલો છે એ માર્ગ માંથી ગમે તેવા સંજોગોમાં પણ ચાતર્યા વીના કામ લેવામાં આવશે તો અન્તે સફળતાજ પ્રાપ્ત થશે. જે દિવસે હીંદ એ માર્ગથી ચાતરશે તે દીવસે જે ગતી અન્ય દેશોની થઇ છે અને આજે થઇ રહી છે એ ગતી તેની પણ થશે.

આપણી ફરજ

હવે હીંદ આઝાદ થયું એટલે સાઉથ આફ્રીકામાં આપણે સ્વા ભાવિક રીતે આશા સેવીએ છીએ કે આપણી સઘળી મુશ્કેલીઓ તે જરૂર દુર કરી દેશે. પરંતુ વખતોવખત આપણને યાદ આપ વામાં આવેલું છે અને હીંદના પ્રેસીડન્ટ, શ્રી. રાજેન્દ્રબાબુ પોતા ના આઝાદીના સંદેશમાં આપણ ને ફરી યાદ આપી રહ્યા છે કે, આઝાદીની સાથે જવાબદારી પણ રહેલી છે. વળી વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂએ પણ આપણને કહ્યું છે કે હીંદ બહાર વસતા પ્રત્યેક હીંદીએ, પોતે હીંદનો એક ટુકડો છે અને તેણે કરેલી ચોડી પણ ગફલતી હીંદને કલંક લગાડનારી થઇ પડશે. એ વસ્તુ આપણે ભુલ વી નહિ જોઇએ. એટલે ટુંકમાં સાઉથ આફ્રીકામાં વસતા હીંદીઓ એ એ મોટી જવાબદારી ઉઠાવવા ની છે. ખરી રીતે તો આપણાપર જેવડી જવાબદારી રહેલી છે. હીંદનું જે સારામાં સારૂ છે તે આ દેશમાં આપણે જીવી બતાવવાનું છે અને સાઉથ આફ્રિકામાં જે સારામાં સારૂ ■ તે ગ્રહણ કરવાનું છે. એ જો આપણે ન કરી શકીએ તો હીંદ આપણે માટે કશું કરે એવી આ પણાથી આશા રાખી નહિ શકાય અને ન કરે તો ફરીયાદ પણ નહિ કરી શકાય. આપણે પ્રત્યે કે આપણા અંતરને પુછી જોવું જોઇએ કે આપણે હીંદને કે સાઉથ આફ્રિકાને ખરેખર વફાદર છીએ, કે હીંદ કે સાઉથ આફ્રિકાનું શું થાય તેની કશી ચિંતા વીના કેવળ આપણા સ્વાર્થને માટે જીવી રહ્યા છીએ. જો પહેલા પ્રશ્નનો જવાબ હકારમાં હોય કે આપણે ભય પામવા જેવું કાંઇ નથી. જો બીજા પ્રશ્નનો જવાબ હકારમાં હોય તો આપણે ફીકર કરવી વાજબી નથી. જે કંઈ પણ આપણા પર વીતે તો આપણે લાયક છીએ.

ખરી હકીકત

અમે જોઈ શકીએ છીએ કે રીતે ખરી હકીકત એ છે કે આપણે નથી વફાદાર આપણે પોતાની જાતને કે નથી હીંદને આપણી સામે અને સામાન્ય રીતે સઘળા બીન-યોરોપીઓની સામે હમણાજ પસાર કરેલા અપમાનભરેલા કાયદાઓની બીજી ઘરના છાપરાંઓપરથી આપણે પોકારો કરી રહ્યા છીએ. એ કાયદાઓ અમલમાં પણ મુકાઈ ગયા. આપણે કહીએ છીએ કે એ કાયદા અસહ્ય ■ પરંતુ આપણને અસહ્ય લાગે છે ખરા? જો લાગતા હોય તો આપણે વાજબીપણે સવાલ એ પુછવાનો આવે છે કે, "ત્યારે તમે કેમ સહન કેમ કરી રહ્યા છો?" કોઈ પ્રત્યુત્તર દેખીતો એ છે કે, "કે અમે કહીએ છીએ કે અમારે સ્વમાનભંગ કરનારા અને રાષ્ટ્રિય સ્વમાનને સૌથી પર ચઢીએ છીએ પરંતુ અમારા સ્વાર્થી લાભોનો ત્યાગ કરી શકતા નથી." જો પછી જો એ સ્વાર્થી લાભોને ખાતર આપણે રાષ્ટ્રિય સ્વમાનને વેચી દેવા તૈયાર હોઇએ તો દુનીયાની કઈ શકતી એવા નાચીજ લોકોની વારે ચઢી શકે! બહેનના વીના ના હીંદ કે ન ટેઢ નેશન્સ આપણને કરી શકે. આઝાદ ઉજવણી માત્ર આનંદ માંજ સમાયેલી નથી. આઝાદી કેવી રીતે પ્રાપ્ત તેને માટે કેટલા ભોગો

કેટલા પુરૂષો, સ્ત્રીઓ, યુવાનો અને યુવતીઓએ આઝાદીની વેદીપર આત્મબલિદાનો આપ્યાં તેનો ઉંડા વીચાર કરવામાં સમાયેલો છે. ધન્ય છે તેઓની હીંમત અને મર્દાનગીને. આપણે જો પતિત નહિ પરંતુ માનભરેલું જીવન ગુજારવા માંગતા હોઈએ તો તેઓને માર્ગે જવા કમર કસવી પડશે.

સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રિકાપર જનરલ સ્મટસ

જનરલ સ્મટસે પોતાની ગંભીર માંદગી બાદ પહેલીજ વાર રાજકારણમાં ફરી પ્રવૃત્તિમય ભાગ લેવા શરૂ કર્યો છે. સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાના લોકોને તેમણે એક અગત્યનો સંદેશો મોકલ્યો છે, અને ઓગસ્ટ તા. ૨૦ મીના રોજ થનારી ચુંટણીમાં મત પણ આપશે. સંદેશો ઓપોઝીશન પાર્ટીના લીડર મી. જે. જી. એન. રહાઉસ તરફથી પહોંચાડવામાં આવ્યો હતો. સંદેશામાં જનરલ સ્મટસ જણાવે છે કે, કાયદેસર યુનીયન, સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાના વહીવટ મુખ્યથી મૃતપ્રાય થયેલાં મેન્ડેટ કમીશન ને રીપોર્ટ મોકલવું હતું તેનો હવે કરીથી કાઉન્સીલને મોકલવા જે કે બંધાયું નથી. પરંતુ મને અને મારા સાથીઓને લાગે છે કે, સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાનો વહીવટ મેન્ડેટની શરતો મુજબ ચલાવવાનો આપણે નીશ્ચય કરેલો હોઈ, કશું પણ બંધન સ્વિકાર્યા વીના, માત્ર જાણકાર રાખવાને ખાતર યુનાઇટેડ નેશન્સને રીપોર્ટ મોકલવાનું આપણે ચાલુ રાખવું જોઇએ. મને ખાત્રી છે કે યુનાઇટેડ નેશન્સ પ્રત્યે સભ્યતા દાખલ તેમજ યુનીયનના આંતરરાષ્ટ્રીય હિતને ખાતર એ પગલું લેવું યોગ્ય ગણાશે. જો તેમ નહિ કરીએ તો યુનાઇટેડ નેશન્સમાં આપણા દુશ્મનોના હાથ આપણે મજબુત કરીશું અને સામાન્ય ભાવ સાઉથ આફ્રીકાની વીરૂદ્ધ પડશે. અમારી પછીની સરકારે જો આ પ્રથા ચાલુ રાખી હોત તો સઘળી તકલીફનો અંત આવ્યો હોત; જ્યારે હવે આ મુદ્દાપર આંતરરાષ્ટ્રીય અદાલતનો ચુકાદો આપણી વીરૂધ્ધ ગયો છે અને યુનોમાં આપણે કફોડી સ્થિતીમાં મુકાયા છીએ. આ તેમજ બીજી ઘણી બાબતોમાં અમારી સરકારે, આ દેશની નાની યુરોપીયન પ્રજાની સામે ઉભેલાં જોખમો સામે પોતાની આંખો બંધ રાખવાની હઠ પકડેલી જણાય છે પરીણામે જે તોફાન થઇ રહ્યું છે તે નીવારવું અશક્ય થઇ પડશે. બળવાન માં બળવાન રાજ્યો પણ આજે સલામતી અને સહકાર માટે સઘળી દિશાઓમાં નજર કરી રહ્યાં છે. જ્યારે આપે છીન્નભિન્ન થઇ રહેલાં જગતમાં ચોતરફથી દેખાઇ રહેલાં જોખમના ચિન્હોને અવગણી રહ્યા છીએ. આ વસ્તુ આપણી નેતીવો પ્રત્યેની નીતી પરથી જોઇ શકાય છે. તેનો હેતુ સાઉથ આફ્રીકામાં યુરોપીયન ની સ્થિતિ સુરક્ષિત રાખવાનો છે અને સઘળી દીશાઓમાં ઝરક્ષીતતા વધતી જાય છે.

આપણી ઇમીગ્રેશનની નીતીપરથી પણ એ જોવામાં આવે છે. એ નીતીએ અમારી યુરોપીયન વસ્તીને નાની રાખી રહી છે જ્યારે નેતીવ વસ્તી મોટા પ્રમાણમાં વધી રહી છે.

આર્થીક અને ઉદ્યોગીક ખીલવણીને માટે અમારી તકો આજે ઇતીહાસમાં કદી નહિ હતી તેવી છે પરંતુ માનવ બળ અને મજુરીના સાધનોના અભાવે તે કુંઠીત રહી છે.

સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકા જેવો દેશ, જેની પ્રજાતીની તકો એટલી મોટી છે, તે પણ અમારી યોજેલું તેમ એ તક ગુમાવી દેશે. જાણ રહે છે કે નાની સરકારના દ્રષ્ટિબીંદુ અને નીતીથી આપણે ફરી પાછા ગુમાવેલી તકોના પ્રકારમાંના આવી પડીશું.

કુટમાન્સકૃપ ખાતે જમીન ખાતાના પ્રધાન મી. જે. જી. રહાઉસે ચુંટણી અંગેના પ્રચારની સભામાં જણાવ્યું હતું કે આ ચુંટણીમાં સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકા અને સાઉથ આફ્રીકાના સાબોની કસોટી થવાની છે એટલુજ નહિ પરંતુ સાઉથ આફ્રીકામાં ગોરાના લાભોની પણ કસોટી થવાની છે અને સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાને માટે મુખ્ય સવાલ યુનાઇટેડ નેશન્સનો રહેલો છે. યુનો સમક્ષ રીપોર્ટ મરજીવાત રજુ કરવાનું કબુલીને જનરલ સ્મટસે તેનો રેસ ખગાડી નાખેલો છે. તેમ કરીને તેમણે એ દેશના વહીવટપર દેખરેખ રાખવાનો યુનોનો હક સ્વિકારી લીધો છે

યુનીયન સરકારને જો તમે એવી દશામાં મુકવા માંગતા હો કે પ્રતિ વર્ષ તેણે માઇકલ રોબ્ટ અને ઢીંઢા અને બીજા ચળવળીયાઓના કુમકાઓ સામે બચાવ કરવો પડે તો તમે યુનાઇટેડ પાર્ટીને અને મી રહાઉસને મત આપજો. બળબળની યુનો ખાતે સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાપરની ચર્ચાઓમાં માત્ર માઇકલ રોબ્ટ અને બીજા ચળવળીયાઓનાજ નહિ પરંતુ મી. રહાઉસ અને યુનાઇટેડ પાર્ટીના મત પણ ટાંકવામાં આવશે.

કેરેસબર્ગ ખાતે ઓપોઝીશનના પાર્લામેન્ટરી લીડર, મી. જે. જી. એન. રહાઉસે જણાવ્યું હતું કે, યુનાઇટેડ પાર્ટીની વફાદારી એ છે કે, રીપોર્ટ રજુ કરવાની જે કે કશી કાયદેસર જવાબદારી નથી, પરંતુ યુનાઇટેડ નેશન્સ પ્રત્યેના સન્માન અર્થે અને પ્રામાણીકતાનાં એક પગલાં તરીકે તે રજુ કરવામાં આવશે જોઇએ.

સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાના વહીવટમાં કશું છુપાવવાનું નથી એવું બતાવવા માં યુનીયનનો લાભ સમાયેલો છે. જનરલ સ્મટસના મુત્સદ્દિગીરીભરેલાં પગલાંને હાલની સરકાર તરફથી અનુ સરવામાં આવ્યું હોત તો આજે કશી તકલીફ ઉભી નહિ થઇ હોત. પરંતુ આ સરકાર તો વાતો મોટી અને કામ કશું નહિ એવું કરનારી છે.

મેથડીસ્ટ ચર્ચની પરિષદના પ્રમુખે વખોડી કાઢેલા ઈલાયદાપણાના કાયદા

મેથડીસ્ટ ચર્ચની પ્રીટોરીયામાં મળેલી પરિષદના પ્રમુખ રેવરન્ડ જે. બી. વેબે પોપ્યુલેશન રેજીસ્ટ્રેશન એક્ટ, સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એક્ટ, ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ અને ઇમ્બોરેસીટી એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ–એ ચારે કાયદાને સાઉથ આફ્રિકાની તવારીખમાં કદી નથી થયા એવા તકરારી કાયદા તરીકે વખોડી કાઢયા હતા.

યુરોપીયન પ્રતિનિધીઓની બેઠક વખતે બોલતાં તેમણે કહ્યું કે પહેલા ત્રણ કાયદાની અસર કોમી જીવનના બંધારણપર બહોળી થશે અને વખત જતાં બધાના બાનગી જીવનમાં પણ ઉંડો પ્રવેશ કરશે. અંતે આપણે ઇલાયદાપણાની નીતીની નિષ્ફળતા જોવા લાગ્યા છીએ. તેનું પરિણામ કંઇ સારૂં જોવામાં આવતું નથી. દરમી યાનમાં રહેણીનું ખરચ વધતું ચાલ્યું છે અને સરકાર તેની સતી રોકી શકતી નથી. એક પછી એક દેશો મુફલી સ્થિતિએ મુકાતાં જશે, કે વસ્તુ સંજોગીન લાગે છે. આપણને પણ તેની અસર થશે અને કદી નહિ હતી તેટલી તકલીફો ઉભી થશે.

આફ્રિકન પ્રતિનિધીઓ સમક્ષ બોલતાં તેમણે કહ્યું કે પોપ્યુલેશન રેજીસ્ટ્રેશન એક્ટ અને ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ વસ્તીને વધારે સખત રીતે વાડાઓમાં તોધનારા થઇ પડશે. પોપ્યુલેશન રેજી સ્ટ્રેશન એક્ટનું પરિણામ જો એવું આવવાનું હોય કે, નેતીવોને આજે જે પણ પાસો રાખવા પડે છે તે રાખવા નહિ પડે, તો તેનું એક શુભ પરિણામ આવેલું ગણાશે. બાકી તો એ કાયદો માણસના જીવન અને ખુટાપણાના માર્ગમાં વિઘ્ન નાખનારો છે. ઇલાયદાપણાની નીતીથી સરકારના મનમાં એક વસ્તુ કરવાની લાગે છે. તે એ કે, ગોરાને માટે વધારેમાં વધારે લાભ અને બીજા ગોરાને માટે વધારેમાં વધારે ગેરલાભ. સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકામાં શું ચાલી રહ્યું છે એ તે જણાવવા માંગતી નથી અને ટીકાઓને આંમંત્રી રહી છે.

લોખમથી ભરેલી દુનીયામાં એક નહાનામાં નહાની પજના વડા પ્રધાન બોડાક મત મેળવવાને ખાતર દુનીયાના મતને ઠોકર મારી રહ્યા છે. યુનાઇટેડ પાર્ટી સત્તામાં હતી ત્યારે પાર્લામેન્ટમાં કે પ્રાંતિક કાઉન્સીલમાં એક કોમ્યુનીસ્ટ નહોતો. નેશનલીસ્ટોનું આગમન થતાં તેઓનું આગમન થયું છે. કોમ્યુનીસ્ટનો સવાલ આજ સરકારે ઉભો કર્યો છે અને હવે તેની વિરૂદ્ધ કાયદો કરી રહી છે.

પ્રભુને પિતા સમજવાના અને મનુષ્ય માત્રને ભાઇસમાન સમજવાના ખ્રિસ્તી સિદ્ધાંતની સાથે તેનો મેળ હું બેસાડી શકતો નથી.

શ્રી. વેબે કહ્યું કે આજે તો વસ્તુ સ્થિતિ એ થઇ પડી છે કે, આપી વાત માણસ કરવા જાય તેવો જ તેને "કાફર ને હિમાયતી" બણી કાઢવામાં આવે અથવા "ઉદાર" ગણી કાઢવામાં આવે– કેમ જાણે એ બન્ને ખરાબ અને નીંદા ને પાત્ર ન હોય! ઘણા કેટલાક લોકો તો એવુંજ માની બેઠા છે કે ઉદાર માણસ કોમ્યુનીસ્ટ કરતાંય ખરાબ છે. આ અસાધારણ નિર્બુધ્ધ દા પરથી બચી શકે એ મારી સમજમાં આવતું નથી. હું કોમ્યુનીઝમનો હિમાયતી નથી. ખ્રીસ્તી ધર્મને બધંકર લોખમ તરીકે હેને લેખું છું. મને ઉદાર ગણવામાં આવે યા નહિ તેની મને ચિંતા નથી. "ઇશ્વરને તું એક ચિત્તથી ચાહજે અને તારા પડોશીને તારી સમાનજ ચાહજે," એ ઇશુખ્રિસ્તના આદેશની પાછળ શો હેતુ હતો એ સમજવાનો પ્રયત્ન કરવાની મને ખરી ચીંતા છે.

સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એક્ટ ન્યાયની અદાલતની સાધારણ સત્તા છીનવી લેનારો છે અને એક પ્રધાનના હાથમાં સઘળી સત્તા મુકનારો છે. કોઇ પણ એક વ્યક્તિના હાથમાં એવી સત્તા મુકીજ નહિ શકાય. પછી ભલે એ વ્યક્તિનું ચારિત્ર ગમે તેવું શુદ્ધ હોય. લોકશાહીનું બંધારણ અને અદાલતનું શરણ એ બન્ને સાથેજ હોવાં જોઇએ. આ સંજોગોમાં છેલ્લાં બે વર્ષથી બનીઓ વચ્ચેનો સંબંધ બગડેલો છે એમાં શી નવાઇ! શ્રી. વેબે કહ્યું કે આ સમયે ખ્રીસ્તી ધર્મોપદેશની ફરજ સ્પષ્ટ અને અત્યંત અગત્યની છે.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : શ્રી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકફીલન)

(૩)

[શ્રી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકફાર્લનનો કુદરતી ઉપચારોનો આ ત્રીજો લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. એ લેખો બે આગલા અંકોમાં પ્રસિદ્ધ કરી ગયા છીએ, આશા રાખીએ છીએ કે વાંચકો ને તે રસીક તેમજ ઉપયોગી થઇ પડતા હશે. કોઇને એ લેખોપરથી કોઇ વિષય પર કંઇ પ્રશ્નો ઉપસ્થિત થતા હોય અને આ પત્રદ્વારા તે પુછવામાં આવશે તો શ્રી. મેકફાર્લન તેનો આ પત્રદ્વારા પ્રત્યુત્તર કે ખોટતી સલાહો આપવા ખુશી થશે. અ. ઇ. ઓ.]

આપણે ખાઇએ છીએ ત્યારે આપણો ખોરાક આપણા શરીરમાં જાય છે અને તેમાંથી લોહી, ચરબી અને હાડકાં થાય છે. જેનો તેમાં ઉપયોગ નથી થતો તે નકામી વસ્તુ હોય છે અને શરીરમાંથી તે કાઢી નાખવી જોઇએ.

શરીર કામ કરતું હોઇ તેમાંથી બીજી પણ નકામી વસ્તુ આવવા કચરો થાય છે. જુના લોહીના કીટો તુટી જાય છે. રસાયણો જુદાં થઇ જાય છે અને લોહીની નળીઓ ઝેરી પદાર્થોથી ફંકાઇ જાય છે.

એ ઉપરાંત શરીરમાંના પ્રત્યેક કીટમાં નકામા પદાર્થો હોય છે કે જે લોહીની નળીઓમાં ઉતરે છે. એ નકામા પદાર્થો કાઢી નાખવામાં નહિ આવે તો કીટો રોગિષ્ટ થઇ મરેલા જેવા થઇ જશે.

નળી આપણે કોમ કરીએ, ચીંતા કરીએ કે ખીજ થઇએ ત્યારે આપણા શરીરમાં ઝેર થાય છે જે બનતી ત્વરાએ કાઢી નાખવામાં આવવું જોઇએ.

કુદરતે આપણા શરીરને એ મરણ ઉપજાવનારાં ઝેરો કાઢી નાખવાને ચાર માર્ગો આપેલા છે. એ ચાર માર્ગો, ફેફસાં, આંતરડા, મુત્રાશય અને ચામડી છે.

કચરો કાઢવાને આંતરડા એ વધારે અગત્યનો માર્ગ છે. અને બરોબર અને નીયમીત કામ કરે અને સાફ અને તંદુરસ્ત રહે એ સંભાળ રાખવા ની સૌથી વિશેષ જરૂર છે.

લોહી શુદ્ધ કરવાને ફેફસાં પણ કામ કરે છે પોરીનસેા દ્વારા હવા શરીર નાં દુરના ભાગ સુધી લોહીને ફેલાવે છે ત્યારે તે સાફ હોય છે અને ઓકસી જન (પ્રાણવાયુ) થી ભરેલુ હોય છે. પછી એ લોહી સપ્તો કચરો થઇ પાછું નસીઓના લોહી તરીકે હૃદયમાં આવે છે. ત્યારે તે જુદાજ પડતા રંગનું હોય છે. આ ગંદા લોહીને હૃદય ફેફસાંમાં મોકલે છે ત્યાં ચોખ્ખી હવા તેમાં પ્રાણવાયુ નાખે છે અને તેમ કરી તેને શુદ્ધ કરી ફરી પાછું લાલ કરે છે.

ઓકસીજન (પ્રાણવાયુ) જીવન આપનારૂં છે. તેના વીના આપણે ચોડી ક્ષણમાં મરી જઇએ. કોઇ ઓરડી અથવા કુવામાં પુરતું ઓકસીજન ન હોય તો બળતી મીણબત્તી તેમાં પ્રકાશ જશે. તેમાંની હવા મરી ગઇ હોય ■ અને જે કોઇ તેમાં દાખલ થશે તે પણ થોડી વારમાં મરી જશે.

આપરથી આપણે જોયું કે ઓકસી જન એ જીવ માટે જરૂરી છે. અને ઓકસીજન વાળી ચોખ્ખી હવા આપણે જેટલી આપણા ફેફસામાં લઇએ તેટલી ફાયદો કરે છે. આથી દરોજ ખુલ્લી હવામાં કસરત કરી ફેફસાંદ્વારા છાતીમાંથી ખરાબ હવા કાઢી નાખી ચોખ્ખી હવા દાખલ કરવી ગુણકારી છે. અલબત્ત આપણા ઘરમાં તેમજ કામ કરવાની જગ્યામાં પણ પુષ્કળ ચોખ્ખી હવા આવે તેની આપણે સંભાળ લેવી જોઇએ.

મુત્રાશય લોહીમાંથી વધારાનું પાણી કાઢી નાખવાનું કામ કરે છે અને તે વાટે સપ્તો કચરો જે, જરૂરીમાં જાય સાફ થાય છે, તેને દુર કરે છે આપણે પુરતું પાણી ન પીએ તો મુત્રાશયને કામ કરતાં મુશ્કેલી આવે છે. જેઓ દારૂ જેવા પદાર્થો પીએ છે તેઓ મુત્રાશય ઉપર વધારે પડતો બોજો નાખે છે અને તેની પાસેથી અસલ ઉપરાંત કામ લે છે. વધારે પડતા માંસાહારથી પણ મુત્રાશય પર બોજો પડે છે. વધારે પડતો બોજો પડવાથી તે શરીરમાંથી કચરો કાઢવાનું કામ બરોબર કરી શકતું નથી.

શરીર સાફ રાખવાનો ચોથો માર્ગ ચામડી છે. આપણને પરસેવો થાય છે ત્યારે આપણી ચામડીમાંથી ગંદું પાણી નીકળે છે. આપણને પરસેવો થવાય છે. શરીરમાંથી નીકળતી ગંદકી ટેટલી બધેા ભરે છે એ તેપરથી જોઇ શકાય છે. આ કારણથી આપણી ચામડી રોજ ધોઇને સાફ રાખવાની ઘણીજ જરૂર છે. બડબડા ટુવાલથી અથવા સાફ જગાથી દરોજ ઘસવાથી ચામડી સુદર અને તંદુરસ્ત થાય છે.

આપણને કંઇ લાગી જાય તો ચામડી કામ કરતી અટકી જાય છે. ત્યારે આંતરડા, ફેફસા અને મુત્રાશયપર વધારે બોજો આવી પડે છે. જો તેઓને બહુ કામ કરવું પડે અથવા બરોબર કામ નહિ કરતાં હોય તો શરીર નાશ અને મળાંના કોમળ ભાગોને વાટે કામ લેશે. એ ભાગો ગરમ અને સુકા થઇ જાય છે અને પછી તેમાંથી કઠ જેવા ચીકણા પદાર્થ નીકળવા માંડે છે. જે આપણે સરદી થઇ કહીએ છીએ.

આપણામાંથી સરદી મટાડવાનો કેટલાક વિદ્વાનોની હજુ ઇલાજ શોધી રહ્યા છે. વખતોવખત અખબારોમાં શરદીનો ચમત્કારિક ઇલાજ મળી આવેલો હોવા ની વાત આવે છે. પરંતુ એ ઇલાજ માં કયી બહીવાર હોતી નથી. એમ કહેવું સહીસલામત છે કે તેનો એવો ઇલાજ કદી મળવાનો નથી કારણ સાધારણ શરદી એ શરીર રચનામાં થઇ ગયેલો વધારેપડતો ભગાડ કાઢ વાનો કુદરતી માર્ગ છે.

કુદરતનો સામનો કરવાને બદલે આ પણે તેના નીયમો જાણવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ અને પછી તેની સાથે કામ કરવું જોઇએ. એથી આપણને ઘણો ફાયદો થશે.

ઇલાજ તરીકે બદામણ કરવામાં આવેલ બે ઔષધીન અને ગરમ જીંજર ગ્રેન્ડીનો જેઓ પ્રયોગ કરે છે તેઓ શરદીને દાબી દેવામાં સફળ થાય છે પરંતુ બીજી તકલીફો ઉભી થવાને માર્ગ કરે છે. આવાજ લોકો પછી કલુ (ઉટાટીયો તાવ) માં પટકાઇ પડે છે. અને બેટલાક મહિનાઓ સુધી તેઓને સાજું થતું નથી. અથવા તો કોઇ બીજી ગંભીર માંદગી, જેવી કે, ન્યુમોનીયા કે પ્લુરસી કે એપેન્ડીસાઇટીસ કે હૃદયની બીમારી અથવા આંતરડાનાં દરદો થાય પડે છે.

શરદીને દાબી દેવી નહિ જોઇએ. તેને બહાર કચરો કાઢવાના કુદરતના ચાર માર્ગો મળાશય, ચામડી, ફેફસા અને મુત્રાશય સાફ કરવામાં કુદરતને મદદ કરવી જોઇએ.

સારામાં સારી વસ્તુ ઉપવાસ કરવો એ છે. કંઇજ ખાવું નહિ અને તો માત્ર તાજાં ફળનો રસ લેવો લીંબુના રસમાં આંઠ નાખ્યા પીવું. ખુબ પાણી પીવું. બની શકે તો ગરમ પાણીએ સ્નાન કરવું. ખુબ ગરમ ઓઢીને સુઇ જવું અને પ્રસ્વેદથી ધ્રુ શોવા દેવો. તેના પછી શરદી નહિ લાગી જાય તેની સંભાળ રાખવી અને બેઠના આંતરડાં સાફ રાખવા.

તાવ જેવું જણાય ત્યાં સુધી નહિ, તાવ એ શરીરની જં કચરો બાળી નાખવાની કુદરતની રીત છે. એટલે ખોરાક લેવો એ સળગતા ચુલામાં વધારે લાકડાં નાખવા જેવું છે. તાવમાં ખોરાક લેવાથી શરીરમા તેનું ઝેર થાય છે. અને કચરો કાઢ વાના ચાર માર્ગોની ઉપર કામનો બોજ આવી પડે છે.

તાવ ઉતરી ગયા પછી તુરત જાદે ખોરાક લેવાનું શરૂ કરવું નહિ જોઇએ. શરૂઆતમાં કંઇક દુધ—ચારામાં સાદું પચેલું લેવું સહીસલામત જણાય. લાંબા ગાળે ખમચેલાં ગાજર લઇ શકાય પછી સેલેડ અને આખા ઘઉંની રોટી લઇ શકાય ખોરાક ધીમે ધીમે પુષ્કળ ચાવવો જોઇએ. અને શરૂઆતમાં બહુ ખોરાક લેવો નહિ જોઇએ.

કચરાના ચાર માર્ગોને પોતાનું કામ કરવા અવકાશ આપવામાં આવે તો તે આખું શરીર સુંદર રીતે સાફ કરી દેશે. પછી શરદી થયા બાદ અઠવાડીયા કુ મહિનાઓ સુધી તબીયત સારી નથી એમ કહેવાની જરૂર નહિ રહે. કદી નહિ હતી એવી સારી થઇ જશે. શરીર ચોખું થઇ જશે અને તેમાં નવ જીવન આવી જશે અને એમજ બનું જોઇએ.

—અકટોબર તા. ૧૦ મીના પ્રેસીડન્ટ ટ્રુમનનો જન્મ દિવસ છે. એ દિવસ યુનીયનમાં જાહેર રજાના દિવસ તરીકે પાળવામાં આવશે એવું ગેઝેટમાં જાહેર પાડવામાં આવ્યું છે.

કેન્સરીના ગ્રાહકો :— અત્ય રસોથી માલ મંગાવતા પહેલાં, અમને એક વખત તક આપી ખાત્રી કરી જુઓ :— મરી-મસાલો, કઠોર, કરીવાલુ, દેશી ઘર—ઘ્યુ દવાઓ, હવન-પુજા તેમજ સર્વ જાતની જરૂરીયાતો—દેશી સુગંધી સાદીઓ ઇત્યાદી, સર્વ વસ્તુઓ કીફાયત ભાવે "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ અમારો મુદ્રાલેખ છે." ૭૦ વર્ષની ડરબનમાં સુપ્રસિદ્ધ દુકાન :—
એડ્રેસ : ૨૧૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન : ૨૩૮૮૫૫.
પરબુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.

વધુરસની ઉમરના અમેરીકના તત્ત્વચિંતક ડૉ. એન્ડ્રુ વેઇલ આરોગ્ય વિશેના પોતાના પુસ્તકમાં (લંડનની વીમસ કંપનીએ આ પુસ્તક પ્રસિદ્ધ કર્યું છે.) જણાવે છે :

"ખોરાકની સારી રીતે કરી પાકી ટેવ થાય ત્યાં સુધી માત્ર પાણી અને ફાસંબીના રસ સીવાય બીજો ખોરાક કંઈક બંધ કરવો. એ જુદા જુદા ખોરાકના તાવ, અજીર્ણ, માથું દુખવું જેવે અનેક બાબતોમાં કુદરતી ઉત્તમ ઉપાય છે."

ડૉ. અબ્રામ્સ કહે છે :

"તમને જો કોઈ રોગ લાગુ પડયો હોય તો આજના પ્રચલીત દાકતરી ઉપચાર (એલોપથી) દ્વારા તે દુર કરવાની ચાકચક્યતા અણુબોમ્બમાં અણુબોમ્બ ફાટવાના અને ભૂતબૂવાના જમાના કરતાં ભાગ્યે જ વધારે કહી શકાય.

"રોગ થવાનું મોટામાં મોટું એક જ કારણ છે અને તે છે અંદરની અશુદ્ધિ. રોગ દુર કરવા માટેનો ઉપાય પણ એક જ છે; અંદરનો કચરો દુર કરો. શરીરમાંથી ઝેરી કચરો ચામડી દ્વારા પરસેવાના રૂપમાં, ફેફસાં દ્વારા શ્વાસના રૂપમાં અને આંતરડાં દ્વારા ખોરાક પચીને શરીર માં સમરસ થયા પછી બાકી રહેલા કચરાના રૂપમાં કાઢી નાખવામાં આવે છે. કુદરત આ રીતે પોતાની શુદ્ધિનું કામ કરી રહી હોય છે ત્યારે તેના પ્રયાસમાં આપણે એક જ રીતે શુદ્ધિ કુર્યની મદદ કરી શકાએ. હમેશાં પેટ સાફ રહે પુરી પાડો. અશુદ્ધિઓને શોષ કાઢનારા તત્ત્વો તરીકે પાણી તથા ફળોના રસનો છુટથી ઉપયોગ કરો અને કુદરતને કામ કરવાની મોકળાશ આપવા માટે ખોરાક સંપૂર્ણ બંધ કરો. રોગો દુર કરવા માટેના બીજા બધા પ્રયાસો, ખાસ કરીને જુદી જુદી જાતની દવાઓ, ઇન્જેક્શન લેવાં, કાઢ વગેરે ઝેરી દવાઓ તો કુદરતના કાર્યમાં વધારે કરીને અને તેમાં બાધાઓ નાખીને નુકસાન જ કરે છે."

મેજર ડૉ. ઓસ્ટિન પોતાના મોયર્સેઝ પાથ ટુ હેલ્થ (આરોગ્ય માટે સીધો રસ્તો) નામના પુસ્તકમાં નીચે પ્રમાણે લખે છે. મેજર ડૉ. ઓસ્ટિન ૧૯૨૧ ની સાલમાં કલકત્તા ની મીલીટરી હોસ્પિટાલના વડા દાકતરી અધિકારી હતા.

"રોગ એ શરીરની અંદરની અશુદ્ધિ ઓ એકઠી થવાની સ્થિતી છે. એ અશુદ્ધિઓ દુર કર્યા પછી જ શરીર પોતાનું આરોગ્ય પાછું મેળવી શકે. આપણને રોગોનાં જે લક્ષણો દેખાય છે તે શરીરમાંથી અશુદ્ધિઓ દુર કરવા નાં પ્રયાસો છે. ખીલ આવવી, ઉધરસ આવવી, ઉલટી થવી અને ઝાડા થવા, એ બધું પોતાનામાંથી ઝેરી કચરો બહાર કાઢી નાખવાના કુદરતના પ્રયાસો છે.... પ્રાણીઓ માંદાં પડે છે ત્યારે ખોરાક લેવાનું બંધ કરે છે...."

ગાંધીજી કહે છે :

"દાકતર મીત્રોની ક્ષમા માગીને પણ મારા તેમ જ બીજાઓના અનુભવ ના આધારે હું વીના સંકોચે કહું છું કે તમને કબજીયાત થઇ હોય, તાવ આવ્યો હોય, અજીર્ણ થયું હોય, માથાની પીડા હોય, તમારા સાંધા રહી ગયા હોય, તમને વા થયો હોય, તમે ઉદ્વિગ્ન થયા હો તો ઉપવાસ કરો.... અને કોઈ દાકતરની દવા કે પેટન્ટ દવા લેશો નહીં. ભૂખ લાગી હોય ત્યારે જ ખાઓ. ઉપવાસ કરતા હો ત્યારે નીયમિત રીતે એનીમા લો. દરરોજ તમારા શરીરમાંથી નીકળતો મેલ જોઇને તમને નવાઇ લાગશે. તમારાથી પી શકાય એટલું પાણી પીઓ પણ દર વખતે થોડા પ્રમાણમાં પીઓ...."

આજે જ્યારે દાકતરની દવા, પેટન્ટ દવા અને ઈન્જેક્શન વગેરેનો ઢગલા ફેલાયેલો જણાય છે ત્યારે જુદા જુદા રોગો અને શરીરની પીડાઓના નીવારણ અર્થે ઉપવાસ વીશેના ગાંધીજી ના વીચારો પર ખાસ ભાર મુકવાની જરૂર છે.

નાની નાની પીડાઓની બાબતમાં તો આપણે પોતે જ આપણા દાકતર બની શકીએ એમ છે.

ઉપરની વાત ધ્યાનમાં લઇને લોકો રોગનીવારણ માટે ગાંધીજીએ જેને ગામડાંમાં રહેનારાઓ તેમ જ નગરવાસી ઓ બંનેને માટે 'અચુક અસરકારક' તરીકે વર્ણવ્યા છે તે કુદરતી ઉપચારો અપનાવશે એવી આશા રાખીએ.

—'હરિજનબંધુ'.

ત્રીજું વીશ્વયુદ્ધનું બીજ

વિલ્હેલ્મ વેલોક.

[ખા. વીલ્હેલ્મ વેલોક્ષ થર્ડ વે (ત્રીજો માર્ગ) નામની એક અંગ્રેજી પુસ્તિકા પ્રગટ કરી છે. અમેરીકા અને રશીયાની જીવનસરણી સીવાય જગતના ઉદ્ધાર માટે માર્ગ છે કે નહીં તેની એમાં તેમણે ચર્ચા કરી છે. એમાંથી અસત્યના કુફરાઓ પસંદ કરીને સ્વતંત્ર લેખોની એક લેખમાળા 'હરીજન'માં છપાઇ રહી છે તેનો આ પહેલો લેખ છે.]

૧૯૪૭ ના માર્ચની ૧૨ મી તારીખે પ્રમુખ ટ્રુમેને આંતરરાષ્ટ્રીય કરંડિયા માંથી સર્વત્રાસી સામ્યવાદનો ભય ઉભો કર્યો. રશીયાએ સામેથી એના મુખ્ય શત્રુ સર્વત્રાસી મુડીવાદના ભયને બહાર કાઢયો. આમ છેલ્લું મહાયુદ્ધ પુરું થયું ત્યારથી વીચારસરણીઓનો જે સંઘર્ષ સરકારી રાજભવનોમાં ચાલતો હતો તે ખુલ્લામાં બહાર આવ્યો. કદાચ તે ત્રીજા વીશ્વયુદ્ધની દીશામાં પહેલું નીર્ણાયક કદમ પુરવાર થાય.

રશીયાએ છેલ્લાં ત્રીસ વરસોમાં મુડીવાદનું પતન થતું જોયું છે અને માને છે કે જ્યાં સુધી બ્રિટન અને અમેરીકા અંતિમ ભંગાવાતથી પોરસાઇ જરો નહીં ત્યાં સુધી આ પ્રક્રિયા ચાલુ રહેશે. પોતાને ત્યાં ૧૯૧૭ માં ક્રાન્તિ થઇ, પ્રથમ વીશ્વયુદ્ધને પરીણામે કુમોલી ની સત્તા પર આવ્યો, ૧૯૩૭/૩૪ ની મહાન મંદીમાં જાપાનની લશ્કરી રોળી સત્તા પર આવી, બીજા વીશ્વયુદ્ધ પછી ફ્રાંસની આર્થીક અને રાજકીય પડતી થઇ; આ બધી હકીકતો તેના સ્મરણમાં છે. અને આજે તે યુધ્ધના પરીણામે આવેલી દેશની તાદાત્મ્ય ટાળવાને બ્રિટનની મદદમાં જુએ છે; જગતનાં બજારો હાથ કરવાની કુંજેશ માં અમેરીકાના મોટા વેપારીઓનાં આંધળિયાંમાંથી જેની ચકી રખાય છે તે આર્થીક મંદી આવે.

રશીયાની ગણતરીઓ પાયા વીનાની નથી. પરંતુ તેનો અર્થ એમ નથી કે અમેરીકા કરતાં આપણે રશીયાની જીવનસરણી વધારે પસંદ કરીએ છીએ, પુર્વગ્રહરહીત જે માણસ આજના રશીયાના ઇતીહાસનો અભ્યાસ કરે છે તે એમ સ્વીકારશે કે દરેક માણસને પોતાને જેમ યોગ્ય લાગે એ રીતે પોતાનું જીવન પુર્ણતાએ પહોચવા, પોતાનાં ધ્યેયો નક્કી કરવા અને તે માટે પ્રયોગ કરવાનો સાચી લોકશાહી જે અધિકાર આપે છે તે રશીયામાં હસ્તી ધરાવતો નથી. રશીયા માં રાજ્યને જ અધિક સ્થાન છે, અને વ્યકિતને અને વ્યકિતત્વના વીકાસને ગૌણમાં ગૌણ સ્થાન છે. વ્યકિતની હસ્તી રાજ્યના ભલા માટે છે, નહીં કે વ્યકિતના વ્યકિતત્વના વીકાસ ખાતર રાજ્યની.

આમ જો આપણે રશીયન અને અમેરીકન જીવનમાર્ગ નાપસંદ કરીએ છીએ તો પછી ૮૬ જેવો કયો ત્રીજો માર્ગ છે? કેટલાક કહે છે કે બ્રિટન ની બહુમતીવાળી સમાજવાદી સરકાર ના સમાજવાદનો છે.

સાચું, કે તેણે રાષ્ટ્રીયકરણની નીતિ મોટા પાયા પર દાખલ કરી છે; પરંતુ શું તે નીતી ઉદ્યોગના તથા માનવશ્રમનાં સ્વરૂપ અને વૃત્તિમાં ફેરફાર કરે છે? તેમ જ, સંપત્તિની વહેંચણીને પરમુળથી બદલે છે? મોટા ભાગના કામદારોને હજુ પહેલાં જેવાં જ એક કે બીજા પ્રકારનાં કંટાળાજનક યાંત્રિક એકધારાં કામો કરવાં પડે છે; બદલે એવાં કામોની સંખ્યા હજુ તો વધશે, કારણ કે નીકાસ વધારવા માટે કારખાનાનું એક એક કામ અલગ કરીને એમાં નીપુણતા વધારવી પડશે. રાષ્ટ્રીયકરણ તળે પણ કામ કરનાર મજુર બાનગી ઉદ્યોગોની પ્રથામાં હોય છે તેટલો જ સર્જકશક્તિનાં ઝેરક બળ અને હેતુથી વીમુખ રહે છે. જે ક્ષણે ઉદ્યોગનું રાષ્ટ્રીયકરણ થાય છે, તે જ ક્ષણે કેન્દ્રીય અને પ્રાદેશીક બોડો રચવામાં આવે છે, અને તેના સભ્યોના પગારો. મુડીવાદી પોરણ અને મુલ્યો પ્રમાણે જ નક્કી થાય છે.

વળી, બ્રીટીશ સમાજવાદીઓ હંમેશાં એમ કહેતા આવ્યા છે કે આધુનીક મુડી મુળમાં પોતાના નફા માટે જગત નાં બજારો હાથ કરવા માટેની મુડીવાદી કોશિશનું પરિણામ છે. છતાં સમાજવાદી સરકારે દેશમાં પહેલાં કદી નહીં બનેલી એવી જોરદાર 'નિકાસ બજારો'ની કુંજેશ ઉપાડી છે. આ કુંજેશની નેમ કામદારોનું જીવનધોરણ જાળવવા અને વધારવાની છે એમ જાહેર કર્યું છે. બારીકીથી તપાસીએ તો એનો અર્થ એ થયો કે આથી માત્ર નફા માટેની મુડીવાદી માંગને લોકશાહી સ્વરૂપ અપાયું છે. અને એનું પરિણામ શું આવશે? જો કોઇ ચમત્કાર આડે ન આવે તો ત્રીજા વિશ્વ યુદ્ધથી ઓછું પરિણામ આવે એમ નથી; કારણ કે મુખ્યે જગતમાં પાડેલી માલની ખાધ એક વાર પુરાઇ જશે એટલે ભુતકાળમાં નહીં આવેલી એવી બેકાર માટેની ભયંકર હરીફાઇ ચાલશે.

યુદ્ધ પહેલાંનું પોતાનું જીવનધોરણ ટકાવી રાખવાને બ્રિટન કેટલી ભારે કીંમત ચુકવવા તયાર થયું છે, તેનો બ્રિટન વીચાર કરે તો સારું છે. અવશ્ય ત્રીજા વિશ્વયુદ્ધની કીંમત ભરવા જેવી એ ચીજ નથી.

આમ એ સ્પષ્ટ છે કે બ્રીટન હવે તેના ઇતીહાસમાં એક નાજુક સ્થાને પહોંચી ગયું છે. એ અતિશય મહત્ત્વ નું છે કે તે પોતાની આધ્યાત્મિક સ્વતંત્ર તા જાળવે અને દ્રઢપણે ત્રીજો માર્ગ શોધવા પાછળ પોતાનું ચિત્ત લગાડે અને પૈસાની દ્રષ્ટિ રાખનારા જીવનના ઉંચા ધોરણમાં નહીં પણ સર્જનશીલ જવાબદાર સામાજીક જીવનનો સંતોષ પ્રાપ્ત કરવામાં પોતાની મુક્તિ શોધે. ધનપુજક મનુષ્યોના આ યુગમાં ધનની જ ઉપાસના સર્વસુખસારવાહી મણી સીધી લઇ જાય છે. એ ઉપાસનાનો બ્રિટને ત્યાગ કરવો જોઇએ.

હવે સવાલ એ છે કે શું બ્રિટને વિશ્વની પરિસ્થિતિનું માપ કાઢીને

ઓદ્યોગીક ક્રાંતીની ધુસળરેલી અર્થ રચનાની ભ્રકિત ભેડવામાં રહેલું હતા પણ જોઇ શકશે? આ ઔદ્યોગીક ક્રાંતિના ઉલ્લાં ફળ તરીકે બે વિશ્વયુદ્ધો અને 'ઉભાં ત્રાસનધોરણું'નાં તુત ઉપ જ્યાં છે. એ ઉભાં ત્રાસનધોરણું તુત તેને વાદોના વિષવ્યાપી યુદ્ધમાં મહેલી રહ્યું છે. શું બ્રિટન ઉપલા ટેટલાક દાયકાઓમાં દુર નાહેલી સ્વતંત્રતાને પુનઃસ્થાપિત કરે અને વિકસાવે એની મુખ્યપ્રધાન સંસ્કૃતિ, અર્થરચના અને સમાજવ્યવસ્થા સાથી શકશે?

જે આર્થીક અને સામાજીક ફેરફારો ની આજે જરૂર છે તે રાજકારણ, અર્થરચના અને કુટુમ્બજીવનમાં વિકાસી કરવાનાં દુરગામી પગલાં માગે છે. ધન બનાવવાની નહીં પણ માનવ બનાવવાની દ્રષ્ટિથી સંસ્કૃતિનો વીચાર કરવાનો સમય હવે પાકી ગયો છે. મને આપણી શાંતીનો નાશ કર્યો છે, અને જલદી આપણું જીવન નષ્ટ કરી રહ્યું છે.

કેનીયામાં રંગભેદ

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

નયરોબી ઓગસ્ટ તા. ૫

ઈસ્ટ આફ્રિકન ઇન્ડિયન નેશનલ કોંગ્રેસની વીસમી બેઠક નયરોબીથી બસો માઇલ દુર એલ્ડોરેટ ખાતે ઓગસ્ટ તા. ૫મીના બપોરે પારિસટર અને લાહેર કાર્યકર્તા મી. કે. એન. નેગરથના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી. કેનીયાની તપસરીભમાં આ પહેલીજ વખત કોંગ્રેસ નયરોબીની છેક સરહદપર મળી હતી. સંસ્થાનના જુદા જુદા ભાગો માંથી બસો ઉપર પ્રતિનિધિઓએ હાજરી આપી હતી. ઇસ્ટ આફ્રિકા ખાતેના હીંદ સરકારના કમીશનર શ્રીમંત અપાસાહેબ પંત તથા તેમના ધર્મ પત્નિ રા. નલીની દેવીને આમંત્રણથી બોલાવવામાં આવ્યાં હતાં. પ્રમુખે પોતાના ભાષણમાં જાતીભેદના સવાલ પર ખાસ ભાર મુકયો હતો. ટેટલાક કેનીયાના યુરોપીયન રાજદ્વારીઓ "વ્હાઈટકટસ યુનીયન ઓફ કેનીયા" નામ ની પોતાની મુખ્ય રાજકીય સંસ્થા દ્વારા જાતીભેદની વલણ જાળ રહ્યા છે તેની ટીકા કરતાં તેમણે જણાવ્યું કે બીન-ગોરાઓમાં અને ખાસ કરી આફ્રિકનોમાં કોમ્યુનીઝમનું જોર વધતું જતું કહેવાય છે તેના પર જો અંકુશ મુકવો હોય તો દરેક પ્રકારના જાતીભેદ સામે અસરકારક પગલાં લેવાં પડશે. આ બાબતમાં બીન-ગોરાઓએ ભુતકાળ માં જાતીભેદ સામે કાયદા કરવા કેટલી આગ્રહભરી માગણીઓ કરેલી અને ગોરા અધિકારીઓ તેમ જ આમવર્ગ ના લોકોએ એકત્ર થઇ એ માગણીઓ ને ઉડાવી દીધી હતી એ વીષે ધ્યાન ખેંચ્યું.

પ્રમુખે કેનીયાનું રાજતંત્ર ચલાવવા ની કુલ સત્તા યુરોપીયનોના હાથમાં સોંપી દેવાની બ્રીટીશ સરકારની વલણની ટીકા કરતાં જણાવ્યું કે એ નીતી ફરતી તરફેની બ્રીટીશ સરકાર ની જવાબદારીઓનો ગંભીર ભંગ કરનારી હતી. એ કરતાં મોટો વીશ્વાસઘાત બીજો કોઇ હોઇ નહિ શકે. તેમણે કહ્યું કે ઇસ્ટ આફ્રિકન હાઇ કમીશન કે ઇસ્ટ આફ્રિકાની મધ્યસ્થ ધારાસભાની સત્તામાં કંઈ પણ વધારો કરવામાં આવશે તો બીન-ગોરાઓ તે સ્વિકારવાના નથી. તેમજ રોડેસીયા ફેડરેશનને સાથે આ સંસ્થાનના ફેડરેશનની કોઇ પણ પ્રકાર ની વાતને પણ તેઓ સંમત નહિ થાય. કેમ કે આ સાથ જોઓ શોધી રહ્યા છે તેઓ એવું રાજય સ્થાપવા ઇચ્છે છે કે જેમાં મુઠીભર યુરોપીયનો વીશાળ બીન-ગોરી પ્રજાપર કાયમ પોતાનું વર્ચસ્વ જમાવી શકે. અને સાઉથ આફ્રિકાએ બેસાડેલા દાખલાનું ઇસ્ટ આફ્રિકા અનુકરણ કરી શકે.

ઇસ્ટ આફ્રીકાના યુરોપીયનોની સાઉથ આફ્રીકા પાસેથી ટેરવણી લેવા ની વલણ વીષે સુચન કરતાં પ્રમુખે એ વલણ માટે બેદ દર્શાવ્યો અને જણાવ્યું કે કેનીયાના યુરોપીયનોપર સાઉથ આફ્રીકા જે અસર પાડી રહ્યું છે તેનો બીન-ગોરાઓ સખ્ત વીરોધ કરે છે. જ્યાં સુધી બન્ને વચ્ચેની આ ભાઇબંધી ચાલુ રહેશે ત્યાં સુધી કેનીયાના યુરોપીયનોને બીન-ગોરાઓનો વીશ્વાસ સંપાદન કરવો અશકય બશે. અંતમાં પ્રમુખે કહ્યું : અહિની નીતીરીતામાંથી ઐકય સાધવાનું આપણે ત્યારે જ કરી શકીશું જો આપણે વ્યકિતનું ગોરવ અને કીંમત સમજ્યું અને જાતી કે વર્ણના કારણે તેને દાબી દેવાનો પ્રયત્ન નહિ કરીએ."

નીરટ પાર્ટીએ પોતાની રીતોમાં અમે તે ફેરફારો કર્યા હોય પરંતુ કીંમત બાબતે કરી સંતા કુંદવી લેવાની તેની મુખ્ય નીતીમાં કશો ફેરફાર થયો નથી. તેવા પ્રયત્નોને સરકાર રયાન આપશે નહિ અને તેને દાબી દેવાને બનતા સધળાં સાધનોનો ઉપયોગ કરશે. તેમણે જણાવ્યું કે સવા વર્ષના ઓગસ્ટ થી ચાલુ વર્ષના ફેબ્રુઆરી સુધીમાં કોમ્યુનીસ્ટોએ માત્ર હમલરાણાદમાંજ અઢી હજાર લોકોના ખુન કર્યા હતાં જેમાં સ્ત્રીઓ અને બાળકોનો પણ સમાવેશ થાય છે અને કેટલાક ખુનો માં યાતનાપુર્વકની પરીસીમા થઇ હતી. આ ઉપરાંત કીંદના અન્ય ભાગોમાં પણ ખુન, આગ, લુટફાટ અને ત્રાસ કોને મારે કોમ્યુનીસ્ટો જવાબદાર હતા.

કોમ્યુનીઝમના પ્રચાર સામે બ્રીટનને ચેતવણી

મી. ડીંગલ કુટ, જે મુદ્દત દરમીયાન બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટમાં યુધ્ધ ખાતાના પાર્લામેન્ટરી સેક્રેટરી હતા અને નોર્થ ફ્રાંનબોશના લીબરલ પક્ષના બાવી ઉમેદવાર છે, તેમણે આફ્રીકાના નેટીવો પર કોમ્યુનીઝમની થઇ રહેલી અસર ના સંબંધમાં બોલતાં જણાવ્યું હતું કે, ત્યાંના નેટીવોના મોટા ભાગે માર્કસ કે લેનીનનું નામ પણ સાંભળ્યું નથી પરંતુ એ દેશમાં શું બાકી રહ્યું છે એ તેઓ જાણે છે; કે. મલાનના તંત્ર અને કોમ્યુનીઝમ એ બે વચ્ચે જો તેઓને પસંદગી કરવાનું કહેવામાં આવે તો તેઓ જરૂર કોમ્યુનીઝમ પસંદ કરશે. કોમ્યુનીઝમ તેઓને ગુલામ રાજ્યમાં સમાન દરજ્જો આપશે. કે. મલાન અને તેમના સાથીય આફ્રીકાના નેશનલીસ્ટો નેટીવો ને ચોલીસ રાજ્યમાં કાયમનો હલકો દરજ્જો આપવા માગે છે. યુનાઇટેડ નેશન્સમાં કદાચ સૌથી અગત્યની ચર્ચા સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાને યુનીયન સાથે ભેળવી દેવાના મલાન સરકારના પગલાંપર થશે. બ્રીટીશ ડેલીગેટો જો કરી પાછા એ વખતે મૌન રહેશે, અને બ્રીટન કે. મલાનના પક્ષમાં છે એવી છાપ પાડશે તો નોર્થ ફ્રોરીયાની ટેકો અને તેપોના કરતાં કોમ્યુનીઝમ ફેલાવવાનું કામ આપણે વધારે કરેલું ઠરશે.

પશ્ચિમની પ્રજાઓને ચેતવણી

વોશીંગટનની હાવર્ડ યુનીવર્સીટીના કે. ચાર્લ્સ વોમસને કેનેડીયન ઇન્સ્ટીટયુટ ઓફ પબ્લીક એફેર્સની ઓગણીસમી વાર્ષીક પરીષદમાં ભાષણ કરતાં કહ્યું કે પશ્ચિમના દેશોએ ચીન તો કોમ્યુનીસ્ટો ના હાથમાં જવા દીધું. ઇન્ડો-ચાઇના પણ પડું પડું થઇ રહ્યું છે અને બર્મા, ઇન્ડોનેસીયા અને ફીલીપાઇનમાં લડકી રહ્યું છે.

હવે લોકશાહીની એકમાત્ર આશા આફ્રીકાપર રહી છે. તેમણે કહ્યું કે આપણે લોકશાહી વીના આપણા ઇરાદાઓ વીષે આફ્રીકાના નેટીવોને ખાત્રી આપવાના તાકીદે અને ચોખ્ખાં પગલાં નહિ લઇએ તો આફ્રીકા પણ કોમ્યુનીઝમના હાથમાં જતું રહેશે. વર્ષોજેટનો સામનો કરનારા પગલાં લેવાને તેમણે સંસ્થાનોમાંથી ગાંધીવાદ કાઢી નાખવા અને જાતીભેદના સ્તંભો કાયદા નાબુદ કરવા જણાવ્યું. તેમણે કહ્યું : "મને ખાત્રી છે કે પશ્ચિમની લોકશાહીઓની રંગ વર્ણો લોકો પ્રત્યે ની વલણ અને વર્તણુક જગતની શાંતીના માર્ગમાં મોટામાં મોટી અડચણરૂપ છે.

હીંદમાં આઝાદ દિન

ઓગસ્ટ તા. ૧૫મીના દિવસ બરમાં સભાઓ, સરઘસો અને ઝંડા વંદનો થી આઝાદ દિનની ઉજવણી થઇ હતી. દીલ્હીના લાલ કીલ્લાપર વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂના હસ્તે ઝંડો ફરકાવવામાં આવ્યો હતો, જે વખતે ૩૧ તોપો ફોડવામાં આવી હતી. પ્રેસીડન્ટ રાજેન્દ્ર બાબુ, પ્રધાનો તથા મોટી મેદની આ પ્રસંગે હાજર હતી. સવારના વખત માં પ્રેસીડન્ટ, વડા પ્રધાન અને અન્ય પ્રધાનો રાજઘાટપર મહાત્મા ગાંધીજી ની સમાધીપર અંજલી આપવા ગયા હતા. ઓલ ઇન્ડિયા રેડીયોપરથી વાર્તાલાપ કરતાં પ્રેસીડન્ટ રાજેન્દ્રબાબુ એ કહ્યું : આ પ્રસંગ માત્ર ઉત્સવનો જ નથી. આઝાદીનું આ બીજું વર્ષ છે. આપણી જાતને આપણે પુછી એ કે આપણી સમક્ષ રહેલી અને સમસ્ત દુનીયા સમક્ષ રહેલી મુશ્કીલોને પહોંચી વળવાની તપશ્ચારી માટે આપણે પ્રયત્ન કર્યો છે ખરો? ભૂતકાળની ઉજ્જવળ તપશ્ચારીભમાંથી આપણે બાધું શીખવાનું અને મહત્વ કરવાનું છે. એ ભૂતકાળ ના આપણા વારસાને ઝાંખપ લાગે એવું આપણે કશું ન કરીએ. આપણી સામે અનેક સવાલો ઉકેલવાના પડેલા છે જેમાંના કેટલાક આપણે છેકલી ક્ષણ સુધી ટાળીએ. તમારે સરકારમાં વિશ્વાસ મુકવાનો છે. એ રીતે જ દેશની સમક્ષ રહેલું અતિ મુશ્કેલ કાર્ય પાર પાડી શકાશે અને આપણા પુર્વજો અને આપણી પહેલાના નેતાઓ આપણે માટે જે માર્ગ કરી ગયા છે તેને આ પણે અનુસરી શકીશું. હિંદને આઝાદ કરવા જેઓએ આત્મ બલિદાન આપ્યું છે તેમોને આ પ્રસંગે આપણે વંદન કરીએ.

યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ઓફ આફ્રિકા

રંગુનમાં યુરોપીયન કનસલ્ટેટીવ એસેમ્બલીમાં યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ઓફ આફ્રીકાની સ્થાપના કરવાની અને આફ્રિકાની બંધારણ સભા સ્થાપવાની દરખાસ્ત મુકવામાં આવી છે. તેના પર સખી કરનાર એક બ્રીટીશ પાર્લા મેન્ટના મજુરપક્ષના સભ્ય મી. રેનલ્ડ મેકે અને બે આફ્રીકાના 'કલર' ફ્રેન્ચ

વિવિધ સમાચાર

હિંદમાં કોમ્યુનીસ્ટો

હીંદના ડેપ્યુટી પ્રાઇમ મીનીસ્ટર સ્વા. વલ્લભભાઇ પટેલે ગયે અઠવાડીયે હીંદની પાર્લામેન્ટમાં જણાવ્યું હતું કે કોમ્યુનીસ્ટોની ક્રાંતીકારી પ્રવૃત્તિઓને દાબી દેવામાં આવશે. હીંદનો કોમ્યુ-

પ્રજાની છે. તેઓએ જણાવ્યું છે કે હિંદ અને બર્માને આઝાદી આપવાનું જીતને માટે જેટલું જરૂરી હતું તેટલું જ યુદ્ધ અટકાવવાને આફ્રીકાનું સંસ્થાન સ્થાપવું જરૂરી છે. દરખારતમાં બીજી બાજુએ સાથે જાતી અને વર્ણભેદ પાડવા સબંધી દમનના કાયદા નાબુદ કરવાની અને હળવામળવાની અને ઘણી અને અખબારોની સ્વતંત્રતા આપવાનું સુચવવામાં આવ્યું છે. દર ખાસ વધુમાં જણાવે છે કે કન્સલ્ટેટીવ કમિટીએ ૭ સભ્યો સાથે બીજા ૭ આફ્રીકન પ્રજાના પ્રતિનિધિ ઓને ઉમેરી એક કમીશન નીમી પ્રત્યેક પ્રદેશમાં બંધારણ સભાઓ માટે ચુંટણીની જોગવાઇ કરવી, અને બંધારણ સભાઓ સ્થપાયાની એક વર્ષ બાદ કમીશને યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ઓફ આફ્રીકા સ્થાપવાને સમસ્ત આફ્રિકાની એક સભા ભરવી. દરખાસ્ત મુકનારા ઓ જણાવે છે કે "આફ્રીકા દુનીયામાં સૌથી પછાત ખંડ છે. ચાર પંચમાંશ કરતાં વધારે નેટીવોપર અને નવ દશાંશ ટેરીટોપર યુરોપીયન રાજ્ય અને સાઉથ આફ્રીકાના યુનીયનપર રાજ્ય કરતા યુરોપીયનોનો વર્ગ અમલ ચલાવી રહ્યો છે.

૧૭,૦૦૦ યહુદીઓનો જાન બચાવનાર

સ્વ. વિન્સ્ટન હરમીયાન હિટલરના ખુફી પોલીસ ખાતાના વડા હેન્રીખ હીમલરના માલીશ કરનાર ડો. ફેલીક્સ કર્સ્ટનને એમ્સ્ટરડેમમાં "ગ્રેન્ડ ઓર્ડર ઓફ ધી ઓરેન્જ ઓફ ઓરેંજ નેસો" નો ઇલકાબ-અપાયો છે. યુદ્ધ દરમ્યાન તેમણે કરેલી સેવાઓની તપાસ પરથી એ અપાયો છે. તપાસપરથી જણાયું હતું કે હિમલર ઉપર તેમણે વશ ચલાવી હજારો જોકોને દેશપાર થતા અટકાવ્યા હતા. તે હવે હોલેન્ડ માં સહકુટુંબ ડચ વતની તરીકે રહેશે. તેમનો જન્મ ફીનલેન્ડમાં થયો હતો. વર્ષ જર્મનીના કેદમાંથી તેમને ૧૭૦૦૦ યહુદીઓનો જાન બચાવવા માટે આભાર માનનારો કાગળ મળ્યો છે. ડો. કર્સ્ટનના કહેવા મુજબ હિમલર હિટલરને ઇશ્વરની જેમ પુજતો હતો અને તેના હુકમો ઉઠાવવામાં તે કદી બીલકુલ બાપરતોજ નહિ. હિટલરે જો તેને ફાંસીએ ચઢવાનો હુકમ કર્યો હોય તો ફાંસીએ ચઢતાં પણ તે સંકોચ પામ્યો નહિ હોત.

કલકત્તા એકસપ્રેસને અકસ્માત

ગયા રવીવારે બનારસ આગળ કલકત્તા એકસપ્રેસ એક ભારગાડી સાથે અથડાતાં ઓછામાં ઓછા ૨૩ ઉતારૂઓ માર્યા ગયાના અને ૨૦૦ જેટલા જખમોના ખબર છે. પુલ આગળ રેલના પાટા ઉખેડી કાઢવામાં આવ્યા હોય એવું માલુમ પડયું હતું. એથી ભારગાડીના ૭ ડબા ઓંધા પડયા હતા અને એકસપ્રેસ સામી બાજુએથી ઓર પાટાપર આવતાં તેની સાથે અથડાઇ હતી. મુશળધાર વરસાદમાં બચાવવાનું કામ ચાલી રહ્યું હતું

આફ્રિકનોને પાસપોર્ટની ના

હીંદના હાઇ કમીશનરની ઓફીસે થી જાહેર પાડવામાં આવ્યું છે કે હીંદની યુનીવર્સીટીમાં ડાકતરી અભ્યાસ માટે સ્કોલરશીપો આપવામાં આવેલી છે એ બે આફ્રિકનોને યુનીયન સરકારે હીંદ જવા પાસપોર્ટ આપવાની ના પાડી છે. એ બે આફ્રિકનો મેરીટઝ-બર્ગના ડબલ્યુ. ટી. સ્ટોન્ડો અને ફોર્ટહેર (કેપ) ના મીસ. એમ. સી નોગોઝે છે.

પંડીત નેહરુની હિંદીઓને હાકલ

ઓગસ્ટ તા. ૧૫ મીના હીંદના સ્વાતંત્ર્ય દિને વડા પ્રધાન પંડીત નેહરુ એ સમગ્ર હીંદીઓને રાજકીય આઝાદી થી તેઓના ઉપર આવેલી જવાબદારી સમજવા અને તે પ્રમાણીકપણે અદા કરવાની પ્રયત્ન કરવા હાકલ કરી હતી.

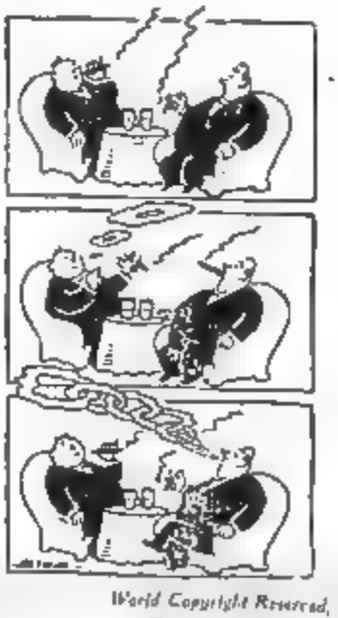
બ્રિટનની સ્ત્રીઓને સલાહ

બ્રીટનમાં વેપારીઓએ વસ્તુઓના ભાવ આસમાને ચડાવવા માંડયા હતા. તેના વીરોધમાં બ્રીટનની સ્ત્રીઓએ તે વસ્તુઓ જ ખરીદવાનું બંધ કરવાનો પોકાર કર્યો. પરીણામે વેપારી ઓનો માલ જ ખપવા ન લાગ્યો અને તેઓની સાન ઠેકાણે આવી.

બ્રીટનના ક્વીન પ્રેસિડંટ (પ્રધાન મંડળના એક આગળ પડતા સભ્ય.) શ્રી. હર્બર્ટ મોરીસને તા. ૧૦–૬–૫૦ ને રોજ બ્રીટનની સ્ત્રીઓને ઉદ્દેશીને ભાષણ આપતાં તે બાબત વીષે ઉલ્લેખ કર્યો અને જણાવ્યું: "બ્રીટનની કેટલીક સ્ત્રીઓએ વધારેપડતો ભાવ પડાવનારાઓ સામે જે 'લડાયક પગલું' લીધું છે તે, ભાવો ઘટાડવાની બાબત માં અસરકારક નીવડયું છે. જો બધી સ્ત્રીઓ ઉંચા ભાવો સામેની-આ લડતમાં જોડાય, તો તંગીનો ગેરલાભ ઉઠાવનારા વેપારીઓની સાન જરૂર ઠેકાણે આવે. ઉપરાંત, ભાવો નીચે ઉતરે એટલે જીવનખર્ચ વધવાને લીધે ઉભી થતી પગાર-વધારાની માગણી પણ ઓછી થશે, અને એ રીતે બ્રીટન ની સ્ત્રીઓ પોતાના દેશની સાચી સેવા કરશે."

વાચન અને વિચાર

આપણને વાંચવાનો શોખ થાય તે સારું કહેવાય. આળસને લીધે જેઓ ભણતા નથી, વાંચતા નથી તે જરૂર યુદ્ધ જણાય. પણ જે નકરું વાંચ્યા જ કરે અને વીચાર ન કરે તે પણ લગભગ

World Copyright Reserved, Centrepress Denmark

યુદ્ધ જેવા રહે છે. વળી સાટામાં કેટલાક આંખ ખુએ છે એ જુદું. નકરું વાચન એ એક પ્રકારનો રોગ જ કહેવાય.

આપણામાં ઘણા નકરું વાચન કરનારા હોય છે. તે વાંચે છે પણ વીચારતા નથી. તેથી વાંચેલાનો આપણે તેને શાને જ કરે? તેથી થોડું વાંચવું, તે વીચારવું અને તેનો અમલ કરવો. અમલ કરતાં જે યોગ્ય ન લાગે તે રદ કરવું અને પછી આગળ વધવું. આમ કરનાર ઓછા વાચનથી પોતાનો નીર્વાહ કરી શકે, ઘણો વખત બચાવે, અને મૌલીક કામો કરવા જવાબદારી વહોરવાલાયક થાય.

ગાંધીજી

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૦ ઓગસ્ટ	હીંદુ ૨૦૦૬ શ્રાવણ	મુસલમાન ૧૩૬૯	પારસી ૧૩૧૯ શહે. ફદમી	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૧૮	સુદ ૫	૩	૨૭	૬–૨૫	૫–૩૩
શની	૧૯	,, ૬	૪	૨૧	૬–૨૪	૫–૩૪
રવી	૨૦	,, ૭	૫	૨૨	૬–૨૩	૫–૩૫
સોમ	૨૧	,, ૮	૬	૨૩	૬–૨૨	૫–૩૬
મંગળ	૨૨	,, ૯	૭	૨૪	૬–૨૧	૫–૩૭
બુધ	૨૩	,, ૧૧	૮	૨૫	૬–૨૦	૫–૩૮
ગુરૂ	૨૪	,, ૧૨	૯	૨૬	૬–૧૯	૫–૩૯

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રવીન્દ્રનાથ ઠાકોર કૃત

ઘરે બાહિરે	૬ ૦
સુકુમ અને બે બેનો	૫ ૧
બાર અધ્યાય અને બાહ્ય	૫ ૪
ચાર્ખી	૩ ૦
લાવણ્ય	૫ ૬

બાપુના પુસ્તકો

બાપુની પ્રસાદી	૫ ૦
એક ધર્મ ગ્રંથ	૧ ૦
આરોગ્યની ચાવી	૧ ૦

આહાર અને આરોગ્યનું સાહિત્ય

આહાર અને પોષણ	૧ ૦
ગોખેરીયા (તેના ગુણો અને ઉપાય)	૧ ૦

વિવિધ પુસ્તકો

જય ઇન્ડોનેશીયા	૪ ૦
હિંદનો ટ્રામ્પ ત્રીકાણ	૬ ૦
રશીયાનું પ્લાન	૬ ૦
સાહનવાજની સંગાથે	૫ ૦
ઠાકોરકૃપ (પ્રેમચંદ્ર) ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪ ૦
ઇતિહાસ ભા. ૧–૨ (સાહિત્ય વિષયના કોષોનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧ ૦
આર્યોનું મૂળવતન	૨ ૩
આપણી ટ્રેજેડી	૨ ૦
કાશ્મીરનો પ્રવાસ	૬ ૦
સૌનો લાડકવાયો	૭ ૦
સુભાષચંદ્ર સેનાનીઓ	૩ ૬
પ્રસાદી (પ્રમોદ)	૪ ૦
સંસાર (મેઘાણી)	૧ ૧૦
મેઘ મલ્હાર	૬ ૦
સાળવમતી (કોષોનો સંગ્રહ)	૧ ૦
કન્યાશ્રી	૭

અમુકર વિનોબા ભાવેના અનેક વિષયો ઉપર થયેલા પ્રવચનોનો સંગ્રહ ૬ ૦

ઝોવીયટ રશીયા. (રશીયા વીશે બહુના લોક) ૧૦ ૦

સોરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫

વિવિધ રસપ્રદ પીરસતી આ સેટ ની કીમત ૨૫ ૦

નવપરણીતો માટે

પરણ્યા પછી ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૮ ૦
લગ્ન જીવન	૭ ૩
બે ૫ દામ્પત્ય જીવન	૬ ૬

નવલ કથાઓ

વિદ્રોહી આત્મા (ખલીલજીબ્રાન	૮ ૦
આશાનુકુલ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૬
મેઘ બિંદુ (અનિલાઓ)	૭ ૦
કોન્દી	૬ ૦
વેણીના ફુલ	૨ ૬
સાગર સમ્રાટ (વિશ્વ નુયે ધર્મ)	૧ ૦
પહેલો ફાળ	૬ ૦
રાજ્યારૂઢ (ગાંધી યુગની નોવેલ)	૬ ૦
રાજ સન્યાસી (પ્રમોદ)	૧૦ ૬
અપહરતા વામના	૭ ૬
આત્મસાધના ત્રિવેણી	૭ ૦
માનવતાના ફુલ	૬ ૦
અજોડા હાથ	૮ ૦
શેરીની	૮ ૦
પચાસવર્ષ પછી	૭ ૦
ભાગ્ય નિર્માણ (ન્યાલીબ્રુ)	૭ ૬
યાવન ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૮ ૦
ઉકરડાની ખુશબુ	૧ ૦
કલાની સહચરી	૫ ૧
રંજના અઢાર વાર્તા સંગ્રહ	૩ ૦
ચક્ષુ ખુલતી	૭ ૧
શેરીના આસુ અને બીજી વાતો	૮ ૦
વીરની વાતો ભા. ૧–૨ સેટની	૧૧ ૦
ઝાકુપ્રસ અને બીજી વાતો	૧ ૦
ત્રિવાત મંદિર	૧ ૬
પ્રેમાશ્રમ (સુંદર સેવા ભાવપુર્ણ નવલ કથા) ભાગ ૧–૨ સેટની	૧૪ ૦
રૂપારાણી	૭ ૬
સાગર સમ્રાટ	૩ ૦
સોરઠી જવાહીર	૭ ૦
સોરઠી માથા	૧ ૦
વીરકથણી વાર્તાઓ	૩ ૧
હૃદય વીણા	૧ ૦

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

જોહનમાતા	૨ ૦
રમમ્યુ યાત્રા	૫ ૦
છવતા તહેવારો	૩ ૦
ઓતપ્રોત રિવાજો	૨ ૦

ગનશ્યામદાસ મુનશી કૃત

અડધે રસ્તે	૮ ૧
કોનો વાંક	૮ ૦
પ્રતિજ્ઞાપૂર્તિ નાટકો	૬ ૫
જોઝ કર્મોલી	૭ ૦
કેવળ કથા	૧૦ ૦
નવલીકાઓ	૭ ૧

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

ભારની	૭ ૧
લીલાંજ ભા ૧–૨	૧૧ ૦
સંગીત હાસ્ય અને સંસ્કૃતિ	૮ ૦
ગોકુલનાં	૮ ૦
રમણીકુ	૭ ૦

શરદ બાબુ કૃત નોવેલ

કમલા	૮ ૦
અંજનાદેવ	૫ ૦
અમુ વાર્તાઓ	૨ ૧
દત્તા	૮ ૦
અનુરાધા	૫૦ ૦
કાશીનાથ	૫ ૦
અમુલ્ય ભારતી	૬૫ ૦
અંજનાદેવ	૪ ૦
અરીઝહીન	૧૩ ૧
બબી	૭ ૧
દેવદાસ	૫ ૦
દુર્મા	૮ ૧
નવીના	૧૦ ૦
કોયલી	૭ ૧
મુક્તારા	૬ ૦
અપહરતા વામના	
ચીની નારીની કહાણી	૭ ૩
અલકા મેનો	૫ ૬

કીતાબેં .

આરમ કથા ગાંધીજી	૧ ૬
ગાંધીજી કા વાર્તાલાપ	૧ ૬
જબ અંગ્રેજ નહિ આયે થે	૧ ૩
ઠકરવકાતી દુનીયા	૧ ૦
હમારે ગાંવકી કહાની	૧ ૬
આગે ચલો	૧ ૩
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતેં	૧ ૬
અંગ્રેજી રાજ કે સૌ સાલ	૧ ૦
બિખરી વિભૂતીયાં	૧ ૮
હમારી રાજનૈતીક સમસ્યાયેં	૧૨ ૬
મેરી કહાની (પં. નેહરુકા ચરીત્ર)	૧૦ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૨ ૦
હિંદ ધર્મકીબાલ્યવાર્તાકાયેં ધર્મકી કહાનીયાં)	૧ ૩
સમાજવાદ–પુંજીવાદ	૧ ૬
હંત બાપી	૧ ૬
ગાંધીવાદ–સમાજવાદ	૧ ૬
નયા રોજગાર (હાસ્યરસીક)	૪ ૦
સાપનાકે પપ્પર	૧ ૬
મેરી મુકતીકી કહાની	૧ ૬
સામ્યવાદ–બુદ્ધિવાદ	૧ ૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧ ૬
પાગલ	૧ ૧
માલીક ઔર મજદુર	૧ ૬
દુખી દુનીયા	૧ ૦
પ્રેમમેં ભગવાન	૧ ૬

બચોંકે લીયે

મહાત્મા બુદ્ધ	૧ ૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧ ૦
કૌઆ ચલા હંસકી ચાલ	૧ ૦
નસીરતકી કહાનીયા	૧ ૦
શીવાજી	૧
અશોક	૧ ૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧ ૦

અદ્ભુત ભારત

ચિત્ર આલબમ ૭ ૬

એજન્ટા કલા મંદિર

ચિત્ર આલબમ ૫ ૬

સુંદર ચીત્ર સંગ્રહ

તમારા ઘરને ચિત્રોથી શણગારો હોંડ ના પ્રખ્યાત ચિત્રકારોના ૭ ચિત્રના સંગ્રહની કીમત ૮ ૦

ચિત્રકાર રસિકલાલ પરીખ કૃત ચીત્ર આલબમ ૫ ૦

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

મહા ભારતના પાત્રો

૧૪ પુસ્તકોનો સેટ ૧ ૫ ૦

"બાપુના બાને પત્રો"

મહાત્મા ગાંધીજીએ હરીજન બાને લખેલા કેટલાક પત્રોનો આ પુસ્તિકામાં સંગ્રહ છે. ગાંધીજી સંસારથી વિરક્ત હતા પણ કેટલા સંસારી હતા અને તેમનો પ્રેમ કેટલો નિર્મળ હતો તેની આ પત્રોપરથી ઝાંખી થાય છે અને તે સાથે તે બોધ પ્રદ છે.

આ ઓફીસેથી મળશે.

ટપાલ ખર્ચ સાથે કીંમત ૨–૩.

નોંધ: વી. પી. કે ઉધાર ઓર્ડરોને ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે.

INDIAN OPINION,
PHOENIX,
NATAL.

અખબાર બે વખત નીકળે છે

(ગુજરાત)	૧ ૦

ગીતા પદ્યની .

પ્રો. મહાદેવભાઇ કૃત (કાવ્યમાં ગીતા)	૧ ૧

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન દુનીયાની ટુકવાતથી તે આજ સુધીની દુનીયાની માહીતી આપતો ઇતીહાસ બે ભાગમાં સેટની કીમત. ૧–૩–૦

જીવન પરોઢ

શ્રી. મણુદાસ ગાંધીએ શ્રીનીકેતન આશ્રમ ના કેટલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરોઢ દરમ્યાન બનેલો આલેખ્યો છે.

શ્રી ૧૧

રીપબ્લીક નંબર

અમારો તા. ૨૬–૧–૫૦ ના બહાર પડેલો ભારત રીપબ્લીક નંબર અનેક સંદેશાઓ, ફોટાઓ, લેખો વીગેરે વિવિધ લાયક સામગ્રીથી ભરપુર છે

કીમત ૨/૩

પોસ્ટેજ સાથે

Indian Opinion.
P. Bag,
Phoenix.

૨૦૦૬ નું પંચાગ

ગુજરાતી પ્રેસ ના મોટા નવ વર્ષના પંચાગ

કીમત. ૩/૬

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

નુતન કેળવણી આશ્રમ આણંદ આ આણંદ માં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આપે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન કેળવણી તાલીમ વર્ગ

" " પોથી ૧–૨–૩–૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

પુસ્તક પહેલું ૧ ૩

પુસ્તક બીજું ૧ ૪

પુસ્તક ત્રીજું ૨ ૪

સાહીત્ય કલ્હોલ

શાળાઓ માટે વાચન સહાયક વધારાની ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજું ૧ ૩

" ત્રીજું ૧ ૪

બાળપોથી ૧ ૧

આર્યાદિ ખુલાસો ૫ ૦

ગેરસોહરા ઈંગ્લીશ શીખવા માટે

પાઠાવલી ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની ૨ ૦

અંજનીકૃત ગુજ તત્વો ૨ ૦

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

બીજી ચોપડી ૧ ૦

ત્રીજી " ૧ ૪

ચોથી " ૨ ૧

પાંચમી " ૩ ૦

પુસ્તક ૧ ૦

ચાલો લખીએ

શ્રેણી ૧ ૧ ૬

" ૨ ૧ ૬

" ૩ ૧ ૯

" ૪ ૧ ૯

" ૫ ૨ ૦

" ૬ ૨ ૦

" ૭ ૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમું ૧ ૧

" છઠ્ઠું ૧ ૪

દેશ દેશાવરમાં—ગુજરાત ૩ ૦

આપણા દેશનો ઇતીહાસ ૧ ૧

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

નવલ કથાઓ

શ્રી ૬૫	૬	૩
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮	૬
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૧	૦
વહેલો	૩	૦
વિરાંગનાની વાતો (૨)	૧૪	૬
વનબાળા	૭	૦
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦	૦
લાકડાના લાડુ	૭	૬
સોમનાથ	૧૨	૬
સેનાપતી	૬	૦
સુના મંદીર	૯	૬
રખારણ	૧૦	૦
રૂપમતી	૯	૦
મૃત્યુનું રહસ્ય	૧૦	૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨	૦
માયાળુ સંસાર	૭	૬
ચાતાવરી	૭	૦
જંજાવાત ભાગ ૧	૧૦	૦
ચિત્રોદવી	૭	૬
ઢાકેલા ઢોંયા	૮	૦
દીનાનાથ	૧૦	૬
દરીયા પારના		
ઠેગાણેનો ભોગ	૮	૦
જીવન રહસ્ય	૯	૦
જામ તમાચી	૯	૦
જીવતર	૭	૦
જીત અને નવુ	૬	૦
બે દેશ દીપક	૫	૦
પુત્ર જન્મ	૧૩	૦
પરીણેત	૭	૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭	૦
પહેલી પ્રીત	૭	૬
પૃથ્વીરાજ	૭	૬
ત્રીવીધ તાપ	૫	૦
ભાડી ભણેર	૫	૬
ભાણસાહેબના દિવા (અવેરચંદ)	૭	૦
ભાલમારી	૬	૬
ધરને આરણે	૯	૦
આકાશની ગોદમાં આપણા પગલા ભાગ ૧.	૨	૬
માનવતાના મુલ	૯	૦
ધરતીને ખોળે	૭	૦
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨	૦
ધસરદાન	૭	૦
ફિલ્લ	૫	૬
કાંટાનીવાડ	૫	૦
ફુલદાડા	૪	૬
ફુલવનાં પુર	૧૧	૦
દેવ અને દાનવ	૩	૦

મળવાનું ઠેકાણું':

C/O INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

અમારાં નવાં પુસ્તકો

નુતન રસોયામાં રોટલીનું	૨	૬
મુગો સેવક	૩	૦
ગીતાંજલી	૫	૦
સાધના	૫	૦
નવી દુનીયા	૪	૩
ધ્યાનોદયાઓ નાનાભાઇ ભટ્ટ	૨	૬
મહાન મુસાંફરો	૫	૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫	૦
ચરતના મોતી	૩	૦
દેશ દેશની લોક કથાઓ	૮	૬
રાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮	૬
સોદાગરનું ભા. ૧–૨ સેટના	૧૦	૦
ઇમરતી અફસર થે	૫	૬
સોદાગર	૬	૦
ઉત્સો પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ)	૬	૬
સુંદરીનો શણગાર	૧૪	૦
શહીદોનો સંદેશ	૪	૦
મુક્તાનો પ્રભો	૭	૬
કુદાની રમઝટ	૬	૦
બંદુક વાતો	૭	૦
દાલ ચોખાનો ડાયરો	૪	૬
દીન ધર્મ	૭	૬
લાજિવરેબલ ભાગ ૧–૨ સેટની	૧૮	૦
રસમતી	૬	૦
સામળ કથાઓ	૮	૬

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

યુધ્ધ નહીં રહેવાય (સમાલની ચોપડી સાથે ગોઠવાર) નવલકથા	૭	૦
ક્રાંતિ પરીવર્તન	૫	૩
બે નવેલકથાઓ	૫	૦
ટોલ્સટોય અને શીક્ષણ	૨	૦
મોની બ્હેન (વાર્તા)	૫	૭

જીવન ચિત્રોનો

રવીંદ્રનાથ ટાગોર	૫	૦

હાસ્ય રસમુજી પુસ્તકો

હાસ્ય કૌતુક	૭	૬
બરત કેરીના હાસ્ય પ્રસંગો	૬	૦
હાસ્ય વીલાસ	૧૦	૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬	૬
કપાલ કુંડલા	૭	૬
મનોરમા	૭	૦

મુન્શીસહ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

અપરાધી	૧૧	૦
સુજનસતનો જય ભાગ ૧—૨ પ્રત્યેકની	૪	૦
તુલસી ક્યારો ભાગ ૧–૨ નવલકથા	૭	૬
આળા કાંચળા	૫	૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬	૦
પુરાતન જ્યોત	૫	૬
બીડેલા દ્વાર	૮	૬
વેવીશાળ	૮	૦
સોરઠ તારા વહેતા પાણી	૧૦	૦
કાળરાત્રી	૬	૦

નવલ કથાઓ

કૃપનાથ: અંગ્રેજની કાંતિકારી નવલકથા. કીમત	૮/–
બાદશાહી મુંદર બાવપુર્ણ નોવેલ.	૧૦/–
ચાબાસાહ્યુ સામાજીક કાંતી કરાવતી નવલકથા	૧૦/–
ક્રુર બાદશાહ:– બહાદુર કાંસ વીરાનીનું જીવન ચરીત્ર.	૫/–
મેકબેથ કેસુરી:– શ્રી વીક્રાનીકનું જીવન ચરીત્ર	૬/–
સમુણી કાંતી. કીશોરલાલ. મ. મશરૂવાલા	કી. ૫ ૦
બાપુની બાંખો	૩–૦

લેખક કાકા સાહેબ

દીલ્હી ડાયરી		
આંધીજી.	કી.	૧૦ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી		
ભાગ. પહેલો.		૧૦ ૦
ભાગ બીજો.		૧૨ ૦
ભાગ ત્રીજો		૧૧ ૬
બાપુ-મારીમા (બંદ બાંધણ)		૧ ૦

"Indian Opinion", P. Bag,

Phoenix, Natal

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Desant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	2	0
THE U.K.O.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirzo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	2
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	6	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	19	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	5	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	0
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	0
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Vishakadatta)	3	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL! ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Have you Subscribed to

SHANKAR'S WEEKLY

SHANKAR'S WEEKLY is the only Indian magazine on humour and light reading, with best cartoons on social, political and economic questions of the day, edited by India's top cartoonist, Mr. Shankar Pillai. YES. it is Shanker's SHANKAR'S WEEKLY.

HOW CAN YOU AFFORD TO MISS IT ?

One Year: 52s; 6 months: 30s; 1 copy 1s. 3d.

Send your order with proper remittance to:

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE

9 Cantonment, AHMEDABAD-3, India

EVERY **FRIDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines

THESE ARE THE BLADES FOR SMOOTHER SHAVES

Because Minora Blades are made of the finest steel they give you better, smoother shaves. You save more money too, Minora last longer but they only cost 6d for four

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Minora

THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	2	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLENDERS	(Play)	4	6
HUNGRY STINES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	1
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	6
THE RENAISSANCE IN INDIA	1	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO		3
ON WAR		3

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
29 AUG 1950

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 34 Vol. XLVIII FRIDAY 25TH AUGUST, 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: FOUR PENCE

★ ★ ★

O God, my Father, Thou Helper of the helpless and Saviour of nations, bless the light Thou hast vouchsafed to my country unto salvation of those for whose benefit Thou hast sent it. Teach us to see Thy presence and hear Thy voice, and so love Thee and our brothers and sisters that self may be altogether lost in the holy communion. Loving Father, my countrymen and women are dear unto me—deliver and sanctify them for Thy mercy's sake.

—Keshub.

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED!

45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenille Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all lead. ing shades. Now reduced to £4/10/0. each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0. each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0. each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream.
Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

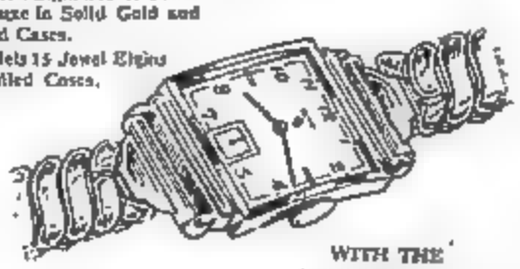
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees.
In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and (7 Jewel) Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે
હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'
If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ.
રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, મુલ્યન રગ્સ, બ્લાન્કેટસ—બ્રેથી બાબતો માટે બધા બાતનો માલ—તેમજ કેપીટલીન બ્રોસરન્ટ સાદીઓ વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણ છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29638
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pretora Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
Phones—Office: 22-7771. Alterhaus: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-E-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6 or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 2491

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ હોંદી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાગવટ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. હોંદી કંપનીને ઉપજન આપવું એ દરેક હોંદીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION".
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 28845. P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4475
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.
S.S. Karanja due Durban 29th August and sails on 4th September for Bombay via Karachi and Porbunder.
S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Sept. 27:

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—
SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.
Note:—Emergency Phone: 63624

શરબતે-ફોલાદ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન!!

શરબતે-ફોલાદ આ વખ તાજા ખુનનો બનાવ છે. આ વખ પેટમાં બનાવ તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને મુખ ખુબ સજાડે છે. મરદાઈ શક્તિમાં વધારો કરે છે. જીવનની ખરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ-ગેસ યતો તરતજ આરામને છે, આતરીની બનાવ ખાટા ઓડકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ વખ હાથ પગ અને શરીરની સુકતે નબળાઇને તરતજ દુર કરી નવું જોમ સારી રહેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. ઓરત મરદ અને બાળકો માટે આ વખ એક સરખી ઉપયોગી છે. આ એક હાજરાબ બનાવટ વેનીક છે.

એક બોતલ શરબતે-ફોલાદની કીમત સી. ૧૨-૬
મળવાનું ઠેકાણું:—

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,

DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Manl," DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મહમદભાઈ હાજીભાઇ કાપડિયાવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સ્ટ વીથ તેમજ ફોરસ્ટ વેગર, અસલાકથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું બનાવેલું સુરતી ખુશ સેવ, ગમસ, ગાંઠિયા, ગાંઠીયા, પાપડ વિગેરે દરેકના લાગ બનાવીએ છીએ.

- પાર્ટી વીગેરે માટે ઓર્ડર અમારાથી ખોરાક ચમકારે કુંદર બનાવી આપીશું

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St, Johannesburg

આવેલા દિવાળી અંકો

ભાષા	શી. ૫	૦	રવીવાર	શી. ૧૦	૦
આરામ	૫	૬	સદેશ	૧૦	૦
સવિતા	૭	૦	ચેણી	૭	૬
ગોલ્ડમ્બ	૬	૦	બે ઘડી ગોલ	૭	૬
હીંદુ	૪	૬	ચિત્રપટ	૭	૬
સરસ સાહિત્ય પંચાંગ	૨	૬	મુબઈ સમાચાર	૫	૦
મુબઇ સમાચાર પંચાંગ	૫	૬	નવ હીંદ (મુસલમ)	૭	૬
India, (English) 12 Copies	6	૦	Filmindia English	5	6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોરડરોબ, વોશીંગ ટોપ્સ વાર્ડ ટોપ્સ ઓફીસ ડેસ્ક, ટુક ડેસ, ટેબલ, તમામ જાતનાં ભાવે બધીથી સસ્તો. અને બધાથી સારા કામ કરવા ખુશકો બંક.

—ગોરસ, ટેબલ અને ફીચર ડીલર—

જે હમારી ફેમરેખ નીચે તપાસ કરે છે. તેનો ફોટ હમેશ તપિયાર રહે છે. સારા ફેરફાર બારીના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને ફેરફાર આપવા ચમકારો.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 93-4691. BOX 2525.

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 34—Vol.-XLVIII. Friday, 25th August, 1950

Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

Man's Inhumanity To Man

THE disastrous earthquake in Assam, of which we have had meagre reports in the local daily Press, has, according to the All India Radio, rendered five million people destitute. Be it remembered that we Indians in South Africa are two hundred and eighty thousand all told! It is significant that this should have happened just when India was celebrating the third anniversary of her Independence, for, the earth tremors were reported to have commenced on August 15, and since then we have continuously been hearing about them. It is a thing which should set all human beings, wherever they may be, thinking. It is perhaps a warning to India lest she is proud of her achievements and forgets the heavy tasks she is still faced with. This has come not only to humble her but to humble all humanbeings. It should not be taken lightly because it has happened in Assam, just a corner of the globe. It may quite possibly happen anywhere. God forbid, it may happen even in this very country or some other calamity might befall it.

The Bihar earthquake, which took place some years back, was ascribed by Mahatma Gandhi to the curse of untouchability, one of the most dreadful social evils perpetrated in India. Whatever men of science may say, it is an irrefutable fact that even a blade of grass does not move without the will of God. He alone is The Creator, The Preserver and The Destroyer. No power on earth can dare go against His will. Whenever man becomes proud of his power, God sends him a reminder of man's insignificance before Him. Why He should have chosen Assam is not for us to judge. We must take it as a grim reminder as to what might happen to us if we disobey His Law.

The evil of untouchability has been removed from India, though it cannot be claimed that it has yet been entirely eradicated. But whilst it is on its last legs there it has taken shape in a more virulent form, in other parts of the world, notably, in South Africa. Here it has taken the form of distinction between man and man based on race and colour, and it has been given sanction by the law of the State. It is a glaring example of man's inhumanity to man.

To quote another instance, what does one see behind the Korean War? Greed and the pride of power, leading to insanity, which has resulted in wholesale slaughter of one's kith and kin. Men individually and collectively, in the latter case, as a nation or a government, assume unto themselves the power to decide the destiny of man. It is to them that this dreadful earth quake in Assam is a grim reminder, that, notwithstanding their boast of power of their A-bomb and H-bomb, there exists a far greater Power they have to reckon with, before which the greatest power of man sinks into oblivion. It is a warning to man to be humble; to know that he is no more than a particle of dust; that he is born not to hate but to love all living beings and to serve one another in obedience to His Law, which can be superseded by no other man-made law. If those on the battlefield of Korea were just for one moment to tarry and to listen to the voice of God, which is so eloquent in the Assam earthquake, their deadly weapons would surely drop from their blood-stained hands and their knees would bend down in repentance and with tears in their eyes for the sin they were committing against God and man by their inhumanity. And likewise, if our present Government in South Africa, in a quiet moment, were to listen to the voice of God they too would no doubt be moved to abandon their unholy acts of perpetrating inhumanity to their fellowmen.

Our heart goes out to the distressed people of Assam. The one thought uppermost in our mind is, and should be, how we can help them. Those who have money should, of course, open wide their purses. But there is another way in which we can and should help.

In these modern times when science has so advanced, we have begun to spurn the little things in life and look to the big things that make us rich quick and bring us all the comforts of life. Our pursuit is all, of course, after material things. We talk about the necessity of thrift but our needs, instead of reducing, are multiplying in leaps and bounds. The pennies are of no value. We think only in terms of pounds. If we were to only look after the pennies, which we thoughtlessly waste, we would find the pounds looking after themselves.

In order to solve the problem of food shortage in India, Mahatma Gandhi once suggested that if people voluntarily went without food one day in a week that would provide food for thousands of hungry mouths. That is being done today in India by tens of thousands of men and women. It would be an admirable thing if we could do that in this country. It would do us good physically, morally and spiritually and the amount thus saved could be usefully spent. But there is a simpler thing even than that that we can do. God has provided for us pure water with which to quench our thirst and pure fresh air for us to breathe. And yet if one were to think of the amount of minerals in the forms of "crushes" and the "colas" that we stuff ourselves with without giving the slightest thought of what poisonous things that are in them, and the amount of cigarettes not only men but even women have taken to smoking, it would be interesting to know how much money is thus squandered. And with what gain? Huge profits to enterprising unscrupulous industrialists and ruin to ourselves, caused by slow poison that enters into our system by indulging in them. If we were to just abandon those two things for life there would be a surprising change for the better in our own personal lives and we would be able to save quite a good bit of money. Of course those who do not indulge in either of the two things mentioned above may be addicted to some other harmful things, such as, for instance, intoxicating drinks, which is worse still, or they may be thoughtlessly wasting pennies on numerous other things. A little economising on them would be not only to their own advantage but to society.

If this appeals to our readers and they would be willing to send their contributions thus saved to this office for the distressed in Assam they will be duly acknowledged in these columns and forwarded to the right quarters.

Assam Earthquake

The Governor of Assam has issued a statement in which he says, according to the All-India Radio, that about five million people have become homeless as a result of the recent earthquake. Huge herds of cattle have been washed away. He also said that there was no possibility of cultivating the land in the near future, most of the area is covered with sand or water.

NIGHT IN AN AFRICAN TOWNSHIP

THE SILENCE OF DEATH

(By ALEC REID (Special Correspondent Of 'The Hindustan Times')

[Mr Alec Reid, Special Correspondent of 'The Hindustan Times,' who recently visited the Union to study the racial problem, has written a series of interesting articles on his experiences. We have selected three which are of particular interest to the readers in South Africa. The following is the third one.]

IN a previous article I told of a brush with the police early on Freedom Day in Johannesburg. Later that morning I saw them in action against an innocent crowd of Africans, and, after darkness fell, I visited an African township over which lay the silence of death, for one man had died, others lay injured and the people were in fear as to what the night might bring.

Shortly before noon I was at the Indian Congress office, which is situated in one of the few areas of Johannesburg where Indians are allowed to live and carry on their trade. The office is on the first floor of a building round which runs a balcony. The day before one of the Afrikaner papers had published a provocative article about the Congress and a photograph of their office. It was obviously marked out for special attention. Perhaps unwisely, posters had been hung out on the balcony on which had been written slogans. There were two flags with "Freedom Day" written across them in bold lettering. But there was (until the police arrived) an air of peace in the locality. A one-day *hartal* had been declared and there was little traffic about. A number of passers-by, mainly Africans, had stopped to gaze up at the posters.

Without warning, a number of police patrol cars drove into the quiet street. Out jumped a squad of constables and the chief officer of them, in a hectoring, bullying tone, roared from the middle of the road-way: "Remove these posters."

Flags Torn Down

There was a tramp of the heavy feet on the stairway and on the balcony rushed a number of his constables. The leader demanded that the Congressman in charge of the office be produced. He was ordered to remove the posters. He refused, asking what harm was being done and what particular bye-law, if any, was being transgressed. This was too much for the police. Two leapt forward, tore down the posters and flags and hurled them into the street below. Seizing the Congressman, two rushed downstairs, one gripping the back of his collar so that he was soon gasping for breath. He was thrust into a pick-up van, pulled out again and, after questioning, released.

At that moment from several different directions police trucks roared into the street. Attracted by the noise in the Congress office, a hundred or so bystanders had now gathered. As idlers do, they gazed at the scene without comment. But in the eyes of the law they apparently constituted a "menace" to peace and order, and moreover here was an excellent opportunity to "teach the Kaffirs a lesson." The trucks disgorged their loads and it was noticeable that half the constables were Africans, and in the scene of brutality that followed, they vied with the whites in the savagery of their attack on their innocent fellow blacks. Without the slightest warning, the latter were set upon. The constables, armed with long heavy sticks, struck right and left. Taken completely by surprise and crying out with alarm, the crowd scattered in all directions. Up side streets they were chased with many a parting blow to remind them that it is not wise to idle in the streets of Johannesburg when the protectors of 'law and order' are about.

Some were not so fortunate in thus making their escape. In the wildchase several slipped and fell. They received the heaviest blows. As each blow fell, into the heart of an African there was instilled a fresh feeling of hate. I saw one youth who had fallen into the gutter being seized by the back of the neck, and with his body thus thrust forward, he received heavy blows from a constable's baton on his back and shoulders. Shrieking in agony he was at last released to stumble into a side alley to nurse his wounds. The operation was carried out with such shocking suddenness that we on the balcony above stood powerless in amazement and horror. Their mission thus accomplished, the police issued a few more warnings, and leaving a picket behind, drove off to seek pastures new.

Thus with such brutal measures the police that day kept law and order in Johannesburg and throughout the Rand. Unnecessary and continuous patrolling, with the breaking up at the point of the baton any group of people however small, went on till nightfall in the various townships and locations. Remembering their leader's advice, the majority remained calm and peaceful; but as evening wore on, the desire to retaliate grew in the hearts of some. But what in many cases did that "retaliation" really amount to?

Police Firing

There was a group of young men in the township of Sofiatown in Johannesburg who jeered at passing police patrol. This could not be tolerated. The police opened fire; one African fell dead and several others were injured. Blood had been shed.

As darkness descended over their miserable dwellings, crowded together along narrow thoroughfares, they extinguished the street lights. They knew from past bitter experience that this was a wise safety measure; the police, so bold by daylight, would hesitate to enter the dark, narrow alleyways.

A friend and I went by car that night to visit the township. Inside men, women and children lay silent; outside there heavy police patrols afraid to enter, but gazing into the township for any move that to them might spell trouble. With them, like jackals, hovered groups of young white hooligans, excitedly watching in the hope that there might be trouble and keen to see the "fun." It was a ghoulish spectacle under the street lights that still burned on the outskirts of the town. The hunted lying silent and fearful within but determined to defend themselves as they had done before should they be invaded; the hunters without, afraid to enter, even as they fondled their rifles and machine-guns.

My friend and I wanted to get to the scene of the firing which had taken place earlier that evening. We could have found our objective easily enough by day, but in the utter darkness of the silent town it was difficult to find one's way through the tortuous streets. Past the police patrols we went and there were gasps of surprise and a shout of warning as we turned into one of the lanes. We strained our eyes into the darkness and with a silent prayer hoped that all would be well. We ourselves might be mistaken for the police and attacked, though we thought that the presence of one solitary car would make the people realise that this was not the "enemy." A single police car would not be abroad that night. But we were being closely watched for as we sped down the roadway we could hear ahead of us from time to time the eerie sound of a piece of metal being struck against one of the hollow lamp posts. It meant that away there in the darkness a watcher was giving out warning to others that a stranger was in their midst.

We peered to our right and then to our left. Perhaps we only imagined the dim shadows that seemed to be flitting over there among the houses. We were prepared for a shower of missiles.

There was a deadly silence only broken by the whine of the car and the warnings that were ever ahead of us. We turned into another street, and it was then that my companion gave a gasp of dismay. We were lost. It had been our idea to keep going (we felt safety in speed) till we found the houses where we knew that we would be recognised. There we would be safe and could get a guide to escort us back.

I had heard earlier that day of a slogan that could be shouted in such an emergency. Those that silently watched us would thus know that we were not of the other side. I asked my companion if he knew what it was. Frantically but in vain he searched his memory. The warnings ahead had stopped and we hesitated in the roadway.

The awful darkness and silence seemed to be crowding down upon us.

There was an opening to our right. Should we try it? But

it might add to our plight if, too late, we discovered that it led nowhere or deeper into the heart of the town. Then we saw them coming towards us, with extreme caution. My companion opened the window beside him and called out to them. Would he be understood? The others stopped. Our headlights picked out one who carried a heavy stick; another had gathered up stones from the roadside. My companion shouted again, this time giving his name. There was a low laugh and a greeting from the roadside beside us. We were among friends. They crowded round us and we exchanged news of the day. We talked in whispers as if those who stood on guard without were close by instead of half a mile away. Then we left them to look after the injured and watch over the dead.

INDIANS IN EAST AFRICA

STATEMENT BY COMMISSIONER FOR INDIA

"THE East African Standard" asked the Commissioner for the Government of India in East Africa, Mr. Apa B. Pant, a series of questions following upon the report of the speeches and discussions which took place at a meeting of the East African Indian National Congress at Eldoret recently.

The questions and Mr. Pant's replies are set out below:

Q.—Have you read the speech made the President of the East African Indian National Congress, Mr. J. M. Nazareth, inaugurating the session at Eldoret on Saturday?

A.—I have read the speech.

Q.—Did you see a copy of it before it was delivered?

A.—I did not.

Q.—Did you read the report of the discussions by Congress and the resolutions passed by the meeting?

A.—Yes.

'No Special Rights'

Q.—Does the policy of hostility to the European community of East Africa, and the fostering of the idea of a non-European front against the European community, represent the attitude of the Government of India to East African questions, and is it an objective which, as Commissioner, you are expected to represent to the East African Governments, and to encourage among the Indian community in these territories?

A.—Mr. Pant replied to this question at length. He said: "The idea of spreading hostility to the European community of East Africa could never be the policy of the Government of India. On the other hand the Government of India is extremely anxious to see, most sympathetically looking upon, the process of integration of various communities towards the creation of a single social structure here.

"There is no question of the Government of India trying to formulate policies for, or on behalf of the Indian communities in East Africa, but it is in favour of the Indian communities cooperating with other racial groups to formulate a joint policy which will ensure the peaceful progress of these territories. My position as Commissioner in that connection is that of a sympathetic and friendly observer of events, and my function as Commissioner is to report to the Government of India and advise the Government of India upon these happenings and their possible consequences in the world pattern of events.

"I would add, again, that the Government of India has no intention of formulating policies for persons residing in these East African territories. It is the duty of the representatives of the various communities in the territories to make direct representation to the East African Governments, and the Government of India would only take notice of such approaches.

"The Government of India does not want any special rights for Indian people in these territories and Pandit Nehru has made it clear that we do not want any special rights which will come in the way of the advance of the indigenous peoples.

'Cast In Their Lots'

"The Government of India advises Indians who go to other countries to consider themselves nationals of those countries, and to cast in their lot with the proper development of those territories in which they have elected to reside. The Government of India does not expect them to look to Delhi for solutions of their problems."

Q.—If Question 4 does not represent the attitude of the Government of India to East African questions, do you, as Commissioner, approve of the trends and policies represented by the Congress discussions and resolutions?

A.—In the light of my explanation of the Government of India's policy and attitude, the question of my approval or disapproval of these trends and policies does not arise.

Q.—Have these policies expounded and unanimously supported by Congress, been the subject of any advice sought from you by leaders of local Indian opinion, either as Commissioner for the Government of India in East Africa, or in a personal capacity?

A.—To this, the last question, Mr. Pant replied: "I would like to put it in this way. These policies, attitudes and ideologies, being a matter of continuous conversation and discussion, are naturally discussed in my presence whenever I go to meetings, etc., and I am of course, aware of the trends of Indian, as well as of African and European, public opinion, because it is one of my jobs to keep abreast of various trends in public opinion.

"But, if you ask me if I advise them on the following of policies or of their execution, I would say no. I would not say that I have not taken part in discussions, and conversations, but in no way could it be said that these policies are any result of advise sought from, or given by me either in my capacity as Commissioner for the Government of India or in my capacity as a private person.

"It is one of the policies of the Government of India that there should be inter-racial co-operation and the creation of a co-operative inter-racial human social structure. That is, of course, a general principle. But if you say 'have you instigated an Indian-African front against the European? I would say 'certainly not.' I would add that if there is such a front, in my opinion, it will not work to the benefit of or for the peaceful and harmonious solution of the problems of this country, in my view there should be no racial front.

"Any racial front will be disastrous for the peaceful progress of these territories. What you can achieve here can be achieved only on the basis of complete racial amity and concord based upon understanding, tolerance and love for each other."

The Security Council of the United Nations, meeting in an emergency session (June 25, 1950) at Lake Success, New York, determined by a vote of 9 to 0 that the armed invasion of the Republic of Korea by the Communist forces of North Korea constituted a breach of the peace of the world. The Security Council, which was convened at the request of the United States, called for the cessation of hostilities and the withdrawal of the invading forces to the 38th parallel. Two days later, on June 27, the Security Council, for the first time in its history, voted to apply military sanctions against an aggressor. The Council, by a vote of 7 to 1, passed a resolution, introduced by the United States, which recommended that "all members of the United Nations furnish such assistance to the Republic of Korea as may be necessary to repel the armed attack and to restore international peace and security in the area."

The photograph shows Ambassador Ernest A. Gross, United States representative on the Security Council, shaking hands with Dr. John M. Chang, Korean Ambassador to the United States, after the United States resolution was passed. Dr. Chang, though not a member of the Security Council was invited to attend the extraordinary session.

—Courtesy: U.S.I.S

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

GOOD EATING

[The following is the fourth of a series of articles on Nature cure by Mr. Robert Lawrence McKibbin, which we have no doubt the reader will find both interesting and instructive. Mr. McKibbin will be pleased to answer any questions and give advice to those who might like to ask questions or seek his advice through these columns:]

WHEN World-War II started Great Britain was extremely worried about U-Boat menace. In World-War I her people nearly starved because the German submarines sank so many ships bringing food. So the Government got busy ■ once and consulted experts in the science of nutrition, that is, the science of studying food-values, so as to learn to make the most of the food obtainable.

One of the experts consulted was Major General Sir Robert McCarrison, who had spent many years in India, where ■ did some very interesting research and made some discoveries of world-wide importance.

When he was younger, McCarrison spent some of his life as a district surgeon in the Gilgit Agency of Northern India. There he found that the people of the valley of Hunza were most extraordinarily healthy. They hardly ever had any sickness. They were strong, hardy, brave, cheerful. He remembered this when he carried out a very interesting experiment in later years.

The experiment he carried out was a test of the different kinds of food that different races of people eat. This experiment was done with white rats, which were kept in clean comfortable cages under ideal conditions. These rats lived in a sort of rat paradize, except that different rats had different kinds of food.

To some rats, McCarrison gave the food of the Sikhs of the Punjab. To others, he gave the food of the Tamils of Southern India. To others again, he gave the food of other people of India. And then, to some of the rats he gave the food of the people of the valley of Hunza.

What happened? Something very interesting indeed happened. ■ was noticed that the rats got almost the same diseases and complaints as were common among the people whose food they ate. The rats which were fed on the rice and other food prepared as it is eaten by the poor people in the South of India got all sorts of sicknesses just the same as troubles those people. They had skin troubles, bladder troubles, stomach and heart diseases, nervous troubles, asthma, ulcers, abscesses, all the same kinds of sickness as is common among the people eating that same kind of food.

But the rats fed on the food of the people of the valley of Hunza were strong and healthy and happy, just like the people in the valley of Hunza.

Later on, McCarrison fed some other rats the same food as is commonly eaten by people in London—white bread, jam, sweets, marmalade, tea, tinned meat and so on. What was the result? These rats soon got bad teeth, nervous troubles, constipation, stomach ulcers, rickets, and so on—the same diseases that are so common among Englishmen living in London.

Now, what was the secret of the food of the people of Hunza? In the first place, these people look after their land as if it is their mother. And it is indeed their mother! So whatever they take away from their land must again go back to it in the form of manure. They never burn their manure, they never waste their weeds or leaves or rubbish. Everything must go back to the soil when it comes.

That is "the rule of return," which is the law of Life. If we get anything from Nature, we must also give back to Nature. She is our mother; she is our life. If we give back to her what is hers when we have done with it, she will give us ever more Life. Then, again, the people of Hunza eat whole food. They do not eat white bread, or cakes made from white flour. No, they eat chapattis made of whole wheat fresh ground. They also eat plenty of dried fruit—apricots and mulberries in particular—and they have many kinds of vegetables which are often eaten uncooked. Whatever ■ cooked is prepared in a "whole manner, simply and without fancy flavourings and sauces to burn the tongue and irritate the stomach. They eat very little meat and no sweets, no "fancy food," no tinned food, no preserved stuff, no jams, no cold storage rubbish.

Wherever people eat so-called "refined" goods, they very quickly get sick or lacking in true health. Look in our shops today and see all the kinds of "denatured" stuff, food that has been changed, refined, made fancy—and at fancy prices.

Today the millers take good wholesome whole wheat and make white flour from it. All the bran is carefully removed. All the germ, life of the seed wheat, is taken out. Then people get constipated from eating white bread and cake; and constipation causes all kinds of sickness. The people go to doctors and hospitals for their sickness. They drink plenty of medicine and have operations and suffer all kinds of misery. A few clever ones go to shops that sell specially prepared bran, at a high price, to cure constipation. But what a game! First take the bran out of the food, thus causing constipation. Then sell the bran back to the people, in fancy packets at a fancy price, to cure constipation. And we call that progress!

Wherever we find truly healthy people we will always find that their food is healthy, simple and whole. Poor people cannot always get the food they need; but all too often they waste their money on stuff that they do not need. Instead of giving the children money for sweets, let them buy fruit. A six penny apple is far better than a penny sweet. A piece of sugar-cane is better than peppermints. A penny raisins or dates is far better than a penny sweet. A raw carrot ■ far better than a biscuit or a cake.

Those who can afford it should give their children all the natural sweetmeats they desire. These natural sweets are dried fruits—raisins, dates, figs, prunes and so on. And honey!

Honey is the essence of the sweetness of flowers. One ounce of honey requires ten thousand trips by bees to be made. And then the bees make that natural nectar into honey by vitalizing it and giving it life-vibrations from their own living bodies. No wonder, then, that honey is one of the greatest heart-foods in the world.

"MORAL DISINTEGRATION" REAL MALADY OF THE WORLD

NON-VIOLENT AND TRUTHFUL APPROACH THE REMEDY

The following is based on an exclusive interview given to the 'Daily Chronicle,' Nairobi, by Shri A. B. Pant, Commissioner for the Government of India in British East Africa and Indian Consul-General to Belgian Congo.

THE Fifteenth of August is a day on which we re-affirm those ideals on which the freedom we created on this day is based.

This year the day comes at the turn of a half-century.

We know that the contribution of the peoples of Asia to the development—scientific and economic—of the world did not amount ■ much in the first half of the twentiery century. Asia, during this period, was slumbering slothfully and could not assist the world in its tasks.

But in the next half-century the greatest phenomenon with which the world must contend is that of the Emergence of New Asia. This new force of this century will doubtless help greatly ■ the advancement of other countries and other people.

Already three of the countries of Asia are in this our "Commonwealth of Nations," making that structure multi-racial, multi-lingual and multi-religious. That marks a great advance and makes the Commonwealth a great, new experiment in human relations. The success of this venture will lay down the foundations of "one world." That is why we in India are so anxious to make it a "going concern."

For the last two hundred years or so the West has been developing the resources of the world and it has given the people of many non-European countries a great many good things of life, including new pattern of political and social living, but along with these, unfortunately, it has also given the world, tensions and conflicts. Other countries, too, have contributed to these conflicts and tensions, the worst and most dangerous among them being the conflicts of Class and of Colour.

But I have no doubt that through the instrumentality of the efforts of the peoples of Asia, a lasting and stable solution to these tensions will be found; but until that solution comes, the world will never be able to have a peaceful and progressive social structure.

India's contribution—and the contribution of the people of India wherever they are or live—to the finding of this solution lies in practising the methods of Mahatma Gandhi and impressing on the whole world that it is only through the Gandhian weapons

of Truth and Non-violence that an ultimate and lasting solution can be found for these conflicts and tensions.

I have no doubt personally that the real malady of the world today is that of moral disintegration. Man has lost faith in man; and has not faith in a higher purpose for living. People are trying to secure stability through material things and mere force and violence. Most of us have come to believe that bad means can be employed for the attainment of good ends.

But India has shown—and should continue to show—that that is not the way and that only a non-violent and truthful approach can cure the world of this disease of moral disintegration.

Non-violence does not, of course, mean submission to iniquity of injustice but the overcoming of it through non-violent means.

But the real question is can we overcome and solve the tensions of the world by mere material force—which begets more force—or shall we have to do so by the technique of non-violent resistance to the ever-growing evils and iniquities which are responsible for these tensions?

I have no doubt that through non-violence alone we will find the real and permanent solution and stop the rot of disintegration of human values which is the greatest catastrophe that we face today. It alone will bring peace and contentment — particularly contentment, which will enable us to grow fully and completely as individuals and enable us to create a human "moral society."

As to my Indian friends in East Africa, I should like to ask them never to regard themselves as being "superior" to any other race. Science has shown us conclusively that no race is really "superior" to another. We must not think in terms of superiority or inferiority of race for the only real superiority consists in being of service to others and serving right causes through right means. If you are really "superior" that way you will never dream of boasting of your superiority but will get on with the work of service. "Superiority" maintained by force and arrogance, or by the show of wealth and power cannot last. It breeds its own destruction. Superiority through service can be the only real assurance for the peaceful progress of mankind and a real binding force in society.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, August 5.

SUPPORT TO KOREAN POLICY

THE unanimous support given by Parliament to the Government of India's policy regarding Korea showed once again how the nation stood as a man behind the Prime Minister's foreign policy. In his opening speech during the debate Pandit Nehru said: "India is not prepared to say "ditto" to any country in the wide world." He described the policy of the Government of India to be: (1) The aggression by North Korea over South Korea has to be admitted, and such aggression has to be resisted, (2) The war should not spread beyond Korea, (3) No other problem must be tied up with the Korean question. (4) All means should be explored to ending this war. He pleaded for the admission of New China into the United Nations, and said the decision of the U.S.S.R. to walk out of the Security Council was unfortunate.

C.R.'s Strong Support

Shri C. Rajagopalachari, who has taken office as Minister without Portfolio in the Government of India, gave strong support to the Prime Minister. "India stands for the conservation and strengthening of the machinery of the U.N. of the world. As a member of the UN, India fully supported the resolution to check aggression. If anything more was done by India, it would mean that instead of checking aggression, it may help conflagration which we want to prevent. It is true we should help Korea and check aggression, but we should do it in a manner which will not lead to a world war. Explaining the motive underlying India's refusal to send a small regiment to Korea, Shri Rajagopalachari said: "There were some people who thought that peace could be preserved only when force was met by force and an aggression by a stronger force. If this argument was followed up, it would certainly lead to a world war sooner than later. We feel that aggression can be checked by the strength of opinion of the world as expressed in such an organisation as the UN., by open discussion and postponement of aggressive activities. We do hope we can build up slowly and surely a world organisation which can prevent world war. This has become a passion in life with the Prime Minister of India. The steadiness with which he has pursued the aim has raised him and India in the eyes of the world more than we realise ordinarily." Supporting Pandit Nehru's stand regarding Red China, Rajaji said: "Not only China but every established Government in the world has to be recognised sooner or later. By recognising China they will be recognising a fact. Without it there is no strengthening of the UN. Otherwise it will deteriorate into a bloc to work out its own programme rather than the programme of the world."

No Neutrality

Refuting the charge of neutrality, Pandit Nehru said in his reply to the debate: "At no time have we been neutral, and at no time do we propose to be neutral. Our policy is not to commit ourselves previously to follow a certain line. Our policy is independence of action. That is to say, at any moment we decide for ourselves what is in our interests and in the interests of world peace or whatever our ideals and objectives may be. If we say we are permanently neutral, it has no meaning except permanent retirement from public affairs, in the national sense *connotes*. No country can do that, and certainly we have no desire to retire from world affairs."

Warning To Disruptionists

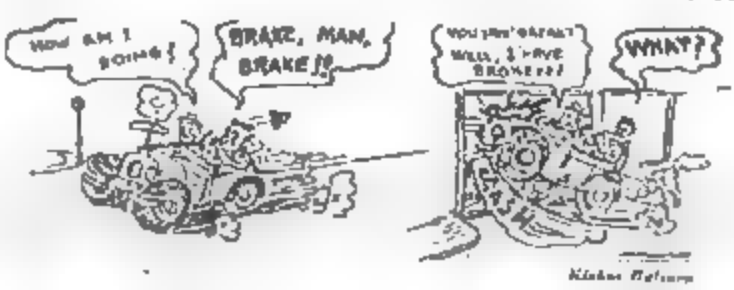
Earlier, replying to charges of curtailment of civil liberties, Sardar Patel reiterated the determination of the Government of India to meet with "all the resources at their command the twin challenge from those who sought to create hatred among communities as well as those who sought to disrupt Indian democratic society through violent means. The civil liberty of millions of people, said Sardar Patel, could not be endangered for "the criminal liberty of a few who are fanatically or lunatically inclined." Referring to the Reds, the Sardar said: "And what is the [illegible]? Two years after peri[illegible] efforts by all our administrative units and tremendous efforts by the police, these people have been made to confess at least that a bomb or an acid bulb or dislocation of railways or cutting of telegraph wires is not the kind of revolution that can succeed. They have realised it after two years, but at what cost? How many innocent lives have been lost in the dislocation of railways? No word of sympathy has been expressed for these innocent victims." Referring to the Communist leader in Bombay released as a result of the Bombay High Court's order, the Sardar said: "In the first press interview that he gave he said that he wanted an army of liberation to liberate by violent means on the lines on which it is being done in certain districts of Hyderabad. Is that the class of people for whose civil liberty you are advocates?

Hindu Mahasabha

The composition of the Hindu Mahasabha, the Sardar added, to a certain extent, was a complex affair; the Father of the Nation was murdered by a group of people who belonged to that organisation. He said he was ready to prove to anybody that there was a group of people who were not satisfied with taking the life of Mahatma Gandhi but wanted to murder the Prime Minister of India, and this information was given by an associate of Mr. Bhopatkar. "When Mahatma Gandhi was murdered, the Home Minister was the target of attack for not protecting his life. If I am prepared to take precautions then you will say civil liberty is at stake." The Government, he concluded, was not going to be deflected from their path.

Seed Catalogue

Ditlin's 1950 Illustrated Catalogue of all Flower and Vegetable Seeds, now available. Kindly write to Ditlin's, Box 2060, Johannesburg, for your free copy.

NEWS FROM INDIA

Death Of Chief Minister Of Assam

Shri Gopinath Bardoloi, Chief Minister of Assam, died at his Gauhati residence in the early morning of August 7, after an attack of thrombosis of the heart. Indian Parliament paid homage to the memory of the departed leader. Pandit Nehru, associating himself with the tributes, said: "The passing away of Shri Bardoloi, a relatively young person in harness and bearing on his broad shoulders the responsibility of one of the most difficult border States of India, is a very severe blow to us—not only to his State of Assam but to all of us in this country. There are hundreds of millions of people in this country, but when it comes to assuming responsibility the numbers become rather limited. When it comes to occupying a post of difficulty, the numbers become still more limited and so when one of them drops out, it produces a gap which is always rather difficult to fill in and, as old comrades pass away and the old ranks are thinned out, a sense of loneliness comes to us and the future becomes more solitary than the present." Over 20,000 people paid their last homage to the memory of Shri Bardoloi. A three-mile long funeral procession in which all the State Ministers and leading Congressmen took part, followed the bier.

Acting Chief Minister

Shri Bishnuram Medhi, Finance and Revenue Minister, who is also Deputy Leader of the Assam Congress Parliamentary Party, will act as Chief Minister of State pending the meeting of the Congress Parliamentary Party to elect a leader in place of Shri Bardoloi.

Indonesia And India

Following Independence Day messages have been exchanged between the President of the United State of Indonesia and the Prime Minister of India: From the President of the United States of Indonesia: "On behalf of the Indonesian people and myself I offer Your Excellency most cordial felicitations on the happy occasion of Independence Day. May the existing friendly relations greatly strengthened by your recent visit grow stronger and stronger. I wish you all success in your peace endeavours so needed by humanity at large. Jai Hind". The Prime Minister's reply: "I am very grateful to you for your message on behalf of yourself and the Indonesian people conveying greetings on the occasion of our Independence Day. I am convinced that close cooperation of India and Indonesia in matters of common concern is of importance not only for our two countries but also for the peace of Asia which is imperilled today. The memory of my visit to Indonesia and of the gracious and friendly welcome that I received from Your Excellency and your people remains fresh in my mind. With all good wishes to you".

Holy Pilgrimage

Air India International who operates a Constellation Service to Nairobi from Bombay and Karachi have decided to operate regular services to Jeddah during the coming Haj season for the benefit of the pilgrims. A.I.I. will be the only air-line operating a non-stop Service to Jeddah by luxurious Constellation type of aircraft. The first flight is scheduled to operate on 5th September, 1950 and would operate Bombay/Jeddah/Bombay. The usual regulations regarding cancellation, free baggage, etc., would apply. The Government of India have further agreed to allow pilgrims passes if the international passports have not been obtained. This is sure to facilitate the pilgrimage to Jeddah.

Research In Gita And Vedas

Comprehensive research on Gita and Vedas is shortly to be undertaken by 10 scholars from different parts of India. Their work will entail translation into Hindi of several hundred European and oriental manuscripts and visit to foreign countries. The scholars expect to complete their work in about 10 years. The research which has been sponsored by a religious trust in Delhi will be carried on mostly in permanent institute of religious philosophies to be set up in New Delhi. The Institute, when established will be first of its kind in India. Scholars will first start working on the Gita. They will examine different expositions and try to provide authentic answers to many controversial questions regarding the date of Gita and the message it teaches. In their attempt at determining historical basis of Gita they will have to decide whether Lord Krishna and Arjuna were real persons and how far Mahabharata was actually fought and Krishna and others were historical characters. Mahatma Gandhi however believed that Mahabharata was a symbolic battle representing conflict between good and evil forces in man.

A Kasturba Institute For Women

The Kasturba Memorial Trust founded in memory of Mrs. Kasturba Gandhi, wife of Mahatma Gandhi, has decided to build an All India Educational Industrial and Medical Institute for Women in Indore. The Institute will have up-to-date hospital accommodation for women and children from rural areas. It will also train nurses. The industrial section will train women in popular handicrafts while the educational section will train women as village social workers who will organise village uplift work in rural areas.

NEWS IN BRIEF

The following message was sent by the Prime Minister, Pandit Nehru to the Foreign Minister of Pakistan on the occasion of the Pakistan National Day August 14. "I have pleasure in conveying to the Government and people of Pakistan greetings of the Government and people of India on the occasion of your National Day. It is our fervent hope that the two countries will be further strengthened by close cooperation and mutual goodwill".

* *

The first boat to sail direct from India to New China left Calcutta on August 14, with a consignment of jute goods for Tientsin. The ship is expected to reach the Chinese port on September 3. The consignment is from a private firm.

* *

The Food Minister Shri K. M. Munshi said in the Indian Parliament at question time on August 14 that there were adequate stocks of food in the hands of the Madras and Bihar Governments and stories of starvation, deaths or people living on prickly fruits and unedible leaves and selling babies were unfounded.

* *

The India Government have decided to take steps to implement their policy of reserving coastal trade of the country for Indian shipping. A New Delhi press note dated August 14, says: It is hoped that the progress in reservation would be completed within a period of one year. During this period as also later the licensing policy will be so administered as to secure national interests in matter of transport by permitting tonnage from other sources to ply on coast only to the extent considered necessary.

* *

Commenting on Sir Owen Dixon's failure on the Kashmir dispute, the Prime Minister of Pakistan, Mr. Liaquat Ali Khan said in a Press conference that it was entirely India's fault that an agreement could not be reached. He said Pakistan desired to free Kashmir and it would try its best to do so.

* *

Col. Unni Nayar, who was killed in Korea was cremated and his ashes were brought to India on August 13 and were handed to his brother in Bombay. Col. Nayar is the first Indian to be killed in the Korean War.

* *

The Government of India have from time to time received representations against the use of the term "Coolie" to signify Indian labourers. It has, therefore, been decided that the term should no longer be used in official correspondence and that it should be replaced by the word "Mazdoor." Terms like "Khalasis, Lascars, Chowkidars, etc", which are well known in certain trades, will however, continue to be used.

R. VITHAL
Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:
306 Commissioner
Jeppe,

INDIAN SCHOOL IN GERMISTON ASIATIC BAZAAR

OPENED BY THE MAYOR

(From Our Correspondent)

ANOTHER feather in the cap was scored by the Indian community of Germiston when five additional classrooms to the Singh School were opened by the Mayor of Germiston, Councillor A. J. Francis on August 12.

The modern brick building erected at a cost of £5,000 by the Muslim community of Germiston and District is a genuine asset to the Asiatic Bazaar of which the Indians can be well proud of.

The risk which the Working Committee of the Madressa Quatal Islam (A Muslim Educational Institute) has taken in the erection of the building upon temporary grounds was commended upon by more than one speaker.

Mr. F. W. C. Bultendach, manager of the Non-European Affairs Department, presided over the elaborate function, attended by over 250 distinguished guests. He highly praised the effort of the Muslim community, who had ventured upon this outstanding enterprise in providing accommodation for children of school-going age just at a time when their characters could be moulded, to become fit citizens of South Africa. But for this building they would still have roamed the streets as the Education Department had still to spend their first pound to provide accommodation for the non-European in Germiston.

The Maharaj Thrift Cup was presented to the School for the second year in succession by Mr. P. W. S. Schuman representing the Director of Education. He congratulated the School on having again won a cup which is annually contested by more than 200 schools on the Witwatersrand. Mrs. I. P. Griffith also presented the School with a picture for their outstanding achievement.

Mrs. D. H. Peddi, of the Red Cross, presented another picture on behalf of the Christmas Stamp Fund, the School having sold stamps last Christmas to the value of £45.

Mr. A. S. Holland, of the Witwatersrand Division of the National Thrift Committee, congratulated the pupils on their success and stressed the need for thrift in the world today.

A cheque of 250 guineas was handed to Councillor G. J. Oosthuizen by Lutchmee Patel. These were proceeds of a raffle sponsored by the School in aid of the Polio Research Foundation.

Other speakers were Messrs. Councillor H. J. Wannenburg, Councillor W. J. Eberlein, Mayor of Brakpan, Mr. M. Jassat, President of the Madressa Quatal Islam, Mr. C. van der M. Cloete, Principal of the Singh School and Mrs. A. Mayes, daughter of the founder of the Singh School.

Death In Pretoria

(From Our Correspondent)

Mr. C. T. Pillay, eldest son of Mr. R. S. Chockalingum Pillay, of Johannesburg, passed away on August 11, at the age of 58, at his residence in Pretoria. Deceased was a public-spirited man and took keen interest in public affairs. He was for several years treasurer and vice-president of the Pretoria Tamil League, chairman of the Pretoria Tamil Young Men's Association, joint secretary of the Aryan Sungam, vice-president of the Pretoria Indian Congress and a member of the Pretoria Football Club. He was one of those who rendered valuable assistance to the late Messrs. V. S. Pillay and V. A. Nayagar to collect funds for building the Tamil School, for which the Tamil community is ever grateful. He was a member of the Tamil School Board and Trustee of the Temple for many years and his work was highly appreciated. He took part in Mahatma Gandhi's Passive Resistance struggle in South Africa and was imprisoned. His remains were cremated on August 13, in the presence of a large gathering of all section of the community, from various parts of the Transvaal, Durban and Maritzburg. Messages of sympathy and floral tributes were received from his friends, relatives and public bodies. May his soul rest in peace.

Thanks

Messrs R. S. C. Pillay and Sons and Mrs. C. T. Sivabarkum Pilly thank all who attended the funeral and who sent messages of sympathy and floral tributes in their sad bereavement.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8/- including postage.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P. Bag, Phoenix, Natal

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II) —by M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace —by Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu —by Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

The Manager,

INDIAN OPINION,

Phoenix, Natal.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"

7 Jantar Mantar Road,

NEW DELHI.

Cuticura

ANTISEPTIC OINTMENT

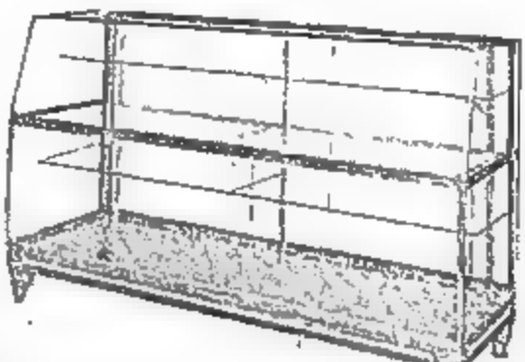

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class Display Counters and Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Display Fittings, Fish Fryers etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.

Manufacturers of High Class Display Cases

Awarded Gold Medal, Rand Easter Show

184 MARSHALL ST. (Facing Estcourt House) Johannesburg.

Phone 23351/2/3. P.O. Box 8501.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

ANNIVERSARY OF OUR INDEPENDENCE

[Owing to shortage of space we were compelled to discontinue the series of speeches by Pandit Nehru, for some time. We hope to continue them again. Ed.]

The 15th of August came and we rejoiced at our achievement in spite of the pain of partition. We looked forward to the sun of freedom and the opportunity that freedom brings. But though it rose it was hidden from us by dark clouds, and for us it remained a twilight hour. It has been a long twilight and the brightness of the day is still to come. For freedom is not a mere matter of political decisions or new constitutions, not even a matter of what is more important, that is economic policy. It is of the mind and heart and if the mind narrows itself and is be-fogged and the heart is full of bitterness and hatred, then freedom is absent. Another August 15 has come and it is a solemn day for us in spite of all that has happened. The year has considerable achievement to its credit and we have gone forward some distance along our long journey. But the year is also full of unhappiness and humiliation and of a betrayal of the spirit that has been the redeeming feature of India. This year has seen the triumph of evil in the assassination of the Father of the Nation, and what greater shame and sorrow could there have been for anyone of us than this?

We celebrate this solemn day as we should but our celebration cannot be one of vain glory and pious platitudes. It must be one of heart-searching and a fresh dedication to our cause. Let us think not so much of what we have done but of what we have left undone and what we have done wrongly. Let us think of the millions of refugees who deprived of all they possessed, are still homeless wanderers. Let us think of the masses of India who continue to suffer and who have looked to us with hope and waited patiently for a betterment of their unhappy lot. Let us think also of the mighty resources of India which, if harnessed and utilized for the common good, can change the face of India and make her great and prosperous. To this great task let us address ourselves with all the strength in us. But above all let us remember the great lessons that Mahatma Gandhi taught us and the ideals that he held aloft for us. If we forget those lessons and ideals we betray our cause and our country.

So on this anniversary of our independence we dedicate ourselves anew to the great cause of free India and her people. May we prove worthy! Jai Hind.

[A message from New Delhi, August 15, 1948.]

ABOUT INDIA

SOME INDIAN FESTIVALS

By M. M. Bhalla

[We have pleasure in introducing this new section in 'Indian Opinion.' We sincerely hope that our readers will find it both interesting and instructive.]

NATIONAL festivals are the most vital mode of cultural activity, because they express the dynamic quality of community living. Mass culture, in contrast to minority culture, moves at a slow pace always hesitant before swift change. It hugs the past that lives in the present. That is why one can discover the past still alive in the popular modes of cultural expression. This is true of all communities the world over.

But the most interesting thing about India is that her national festivals constitute an integral part of her way of life. And her way of life is her religion, just as her way of religion is her way of life. Indian festivals have a social significance. They hold together various classes of people and unite them into brotherhood. In addition they interpret the entire fabric of mass culture. Whatever be the verdict of the rationalist, however strong may be the scepticism of the enlightened, the bulk of mankind in India still finds in the popular festival an elevating myth to live by.

There are many festivals that have only local importance, but there are others which are observed all over the country by all classes of people. But whether a festival is observed by a community, or by the nation, there is always an individual touch given to it by every family.

One strange feature of our national festivals is that they have all a mythological background. Arising out of the religious practices of our ancestors, they as such preserve their ancient characteristics. Every festival has its ritual, its ceremonial observances and its appropriate offerings to the diety. Besides it has its fun, its frolic, its gaiety, and for the children its toys and sweets.

Holi

Holi is the one festival that has an all-India importance. It is essentially a festival of the people. With the whole country in a holiday mood the splash of colour in nature mingles with the colour sprinkled by men and women on each other. It is connected with the spring equinox and the wheat harvest of the western parts of India. Tradition ascribes it to the death of a giantess at the hands of Krishna. The time fixed and the ceremony, however, point to the death of the season. At any rate, it appears that Holi is a fertility festival that had its origin in the magic practices of some powerful tribes. Squirting of coloured water forms a part of the celebration. Children parade the streets with syringes of coloured water and spray passers by with it. Mischief and frivolity are rampant on this day.

In most parts of India Holi is connected with the activities of Krishna. Effigies of Putana, a female demon who Krishna killed, are burnt in the evening. In the South a different legend prevails. Shiva was once disturbed in his meditation by the mischief of Kama, God of love. Annoyed with Kama, Shiva opened his third eye in his forehead and burnt Kama to ashes. Rati, wife of Kama, implored the wife of Shiva for the restoration of her husband. The songs sung by women in the South include the lamentation of Rati. Holi falls in the month of Phalgun (February-March), the beginning of Spring.

Jamshedi-No-Roz

This is the New Year Day of the Parsees and is held sacred by them, because on this day Shah Jamshed of Persia embraced the Zoroastrian religion. On this day the Parsees commemorate the Jamshedi era. It is observed on March 21. It is also known as the Fasli New Year's Day. The day begins with prayers in the Fire Temple and is followed by festivities ranging from the water melon to wine. Men and women wear colourful clothes, visit and entertain their relatives and friends.

Jamshedi-No-Roz

Rama Naumi

Rama is the seventh incarnation of Vishnu. Among the Vaishnavas the festival begins on the first day of the month of Chaitra (March-April) and continues till the ninth day when the birth of Rama is announced. It is celebrated in all Vaishnava temples, where stories of the Ramayana are narrated. Dances and plays representing the life of the diety are staged. This festival is more important in the United Provinces and Northern India than anywhere else, particularly because Rama is a God of the Indo-Aryan communities.

(*To be Continued*)

ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
ઇ. સ. ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

વુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૩૪ શુક્રવાર તા. ૨૫ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૦. છુટ્ટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૨૫ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૦

મનુષ્યની મનુષ્ય પ્રત્યે અમાનુષિતા

આસામમાં થએલો ભયંકર ધરતીકંપ, જેના ખબરો સ્થાનિક દૈનિક અખબારોમાં જુજ આવેલા છે, તેણે, ઓગણીસમી રાજીવેએ આપેલા અબજ મુલ્ક, પચાસ લાખ લોકોને બરબાદ કીનારા કરી મુકેલા છે. આપણે એ ન ભુલીએ કે સાઉથ આફ્રિકામાં આપણી હીંદીઓની વસતી કુલ માત્ર પોણાબસ્સો લાખની છે! એ અર્થસુચક છે કે હીંદ પોતાની આઝાદી તો બીજાને વાર્તાકિત્સવ ઉજવી રહ્યું હતું તેજ પ્રસંગે આવી દુર્ઘટના બની. કેમ કે, ધરતીકંપના ખબર ઓગસ્ટ તા. ૧૫ પીનાજ આવેલા અને ત્યાર બાદ અત્યાર સુધી આપ્યા કર્યા છે. આ ઘટનાએ માનવી માત્રને વીચાર કરતા કરી દેવા જોઇએ, પછી તેઓ દુનીયાના ગમે તે ભાગમાં હોય. કદાચ તેમાં હીંદને ચેતવણી આપવાનો હેતુ રહેલો હોય કે તેની સિદ્ધિઓનું રૂએને તેને અભિમાન આવી જતું અને તેની સામે પડેલાં મહાન કાર્યોને તે ભુલી જતું. આ મહાના માત્ર હીંદનેજ નહિ પરંતુ માનવી માત્રને નમ્ર બનાવવાને બનેલી છે. આસામમાં બની ગએલી ઘટનાના એક ખુણામાં બનેલી હોવા તરીકે વીસાતની નહિ. એવી તેને માફી નહિ શકાય. બનવાજોગ છે કે તે કોઇ પણ રૂપમાં બને. ન કરે નારાયણ અને તે ખુદ આ દેશમાં પણ બને, અથવા તો તેના ઉપર કોઇ બીજી જોરી આફત આવી પડે.

બીહારના ધરતીકંપ વખતે મહાત્મા ગાંધીજીએ તેનું કારણ અસ્પૃશ્યતાની બદી, જે હીંદમાં પ્રવર્તી રહેલી એક અતિ ભયંકર સામાજીક સાડા હતી, એ જણાવ્યું હતું. વીજ્ઞાનીકો ભલે અમે તે કહે પરંતુ એક વસ્તુને કોઇ ઇન્કાર કરી શકાય તેમ નથી, અને તે એ કે, એક પાસનું તણખલું પણ ઇશ્વરની ઇચ્છા વીના હાલતું નથી. એજ ધરબનદાર છે, એજ જીવાડનાર છે અને એજ નાશ કરનાર છે. તેના ઇન્સાની વીરૂદ્ધ કોઇ જાય શકતું નથી. મનુષ્યનામાં જ્યારે પોતાનો સજાતુ અભીમાન જાગી જાય છે ત્યારે ઇશ્વર તેને તેની પામરતાની ચેતવણી આપે છે. તેણે આસામજ શા કારણથી પસંદ કર્યું એ આપણે સવાલ કરવાનો નથી. આપણે તેના કાનુનનો ભંગ કરીશું તો આપણું શું થશે એ તે પાક આપે છે.

હીંદમાંથી અસ્પૃશ્યતાની બદી દુર થઇ છે, એ કે સાવ નાબુદ થઇ છે એવો દાવો કરી શકાય તેમ નથી. પરંતુ જ્યારે તે ત્યાં ઉકેલો શ્વાસ લઇ રહી છે ત્યારે, દુનીયાના અન્ય ભાગોમાં તે વધારે ઝેરી સ્વરૂપમાં દેખાવા લાગી છે અને ખાસ કરી સાઉથ આફ્રિકામાં તેણે મનુષ્ય મનુષ્ય વચ્ચે જાતી અને વર્ણના આધારે પાડવામાં આવેલા ભેદનું સ્વરૂપ ધારણ કરેલું છે અને તેને રાજ્યના કાયદાથી મંજુરી આપવામાં આવી છે. મનુષ્યની મનુષ્ય પ્રત્યે અમાનુષિતાનો એ રૂપષ્ટ નમુનો છે. બીજા દાખલા તરીકે, કોરીયાની લડાઇ ની પાછળ આપણે શું જોઇએ છીએ? લોભ અને સત્તાનો મદ. અને તેના થી ઉદ્ભવેલી દુષ્ટિ: જેનું પરીણામ પોતાના આપ્તજનોની કતલમાં આવી રહ્યું છે. મનુષ્યો વ્યક્તિગત રીતે અથવા સમુહબંધી, એટલે કે પ્રજા અથવા સરકાર તરીકે, મનુષ્યનું ભાવી નક્કી કરવાની સત્તા પોતાના હાથમાં છે એવું માની બેઠેલા છે. આસામ માં થએલો ભયંકર ધરતીકંપ એવા લોકોને ગંભીરપણે યાદ આપનારો છે કે આપણે ગોબ્બા કે હાઇડ્રોજન બોમ્બની શક્તિનો ગમે તેટલો ગર્વ કરવા માં આવે પરંતુ બીજી કોઇ મહાન શક્તિ તેનાથી પર રહેલી છે કે જેની આગળ મનુષ્યની ગમે તેવી મહાન શક્તિ કશી વીસાતની નથી. મનુષ્યને તે નમ્ર બનવાની, તેની કીંમત રજકણ જેટલી છે, તેને ભેદા કરવામાં આવેલ છે તે, જીવમાત્ર પ્રત્યે પ્રેમ રાખવા અને ઇશ્વરનો કાયદો, કે જેનાથી ઉપરવટ મનુષ્યકૃત કોઇ પણ કાયદો જઇ શકતો નથી, તેને આધીન થઇ તેઓની સેવા કરવા જાયે છે, નહિ કે તેઓનો તીરસ્કાર કરવા જાયે, તેની ચેતવણી આપે છે.

કોરીયાની રણભુમીપરના લોકો જો ઘડીભર બાગોરા પકડી ઇશ્વરનો અવાજ સાંભળે, કે જે આસામના ધરતીકંપમાં બુલંદ થઇ રહ્યો છે, તો જરૂર તેઓના હાથમાંથી ધાતકી શસ્ત્રો નીચે ખરી પડે અને અસ્ત્રબીની આંખે તેઓ નીચે નમી પોતાની અમાનુષિતાથી મનુષ્ય તેમજ ઇશ્વર પ્રત્યે કરી રહેલા ઘોર પાપનો પશ્ચાત્તાપ કરવા મંડી પડે. અને એજ રીતે જો સાઉથ આફ્રિકાની આપણી સરકાર પણ શાંત ઘડીમાં ઇશ્વરનો અવાજ સાંભળવાનો પ્રયત્ન કરે તો તે પણ પોતાના માનવબંધુ પ્રત્યે અત્યાચાર ગુજારવાનું છોડી દે.

આપણા હદમો આસામના પીડીત લોકો પ્રતિ જાય છે. આપણા મનની અંદર એકજ વીચાર સર્વોપરી છે, અને હોવો જોઇએ, કે આપણે તેઓ ને મદદ શી રીતે કરી શકીએ. જેઓ પાસે ધન છે તેઓ તો ઉદારતાથી તે આપી રાહે અને આપણું જોઇએ. પરંતુ એ સિવાય મદદ કરવાની બીજી પણ એક રીતે છે.

વિજ્ઞાને કરેલી એટલી બધી પ્રગતી ના આધુનીક જમાનામાં જીવનની જરૂ ની વસ્તુઓને આપણે ગુલામ બની કાદવાને ટેવાઇ ગયા છીએ અને આપણી દૃષ્ટિ, જલ્દી પૈસો પેદા કરવાની અને જીવનના સઘળાં સુખ સગવડો પ્રાપ્ત કરવાની મોટી વસ્તુઓ તરફજ દોડે છે. અર્થલાભો તરફજ આપણે દોડીએ છીએ. કરકસરની વાતો કરીએ છીએ પરંતુ આપણી જરૂરીયાતો વટવાને બદલે વધતે ને વધતે વધી રહી છે. પૈનીની કશી કીમત નથી. પાઉન્ડો નોજ વીચાર કરીએ છીએ. અનેક પેનીઓ અજીયારીમાંથી આપણે વેડફી નાખીએ છીએ તેની જ જો આપણે સંભાળ લઇએ તો પાઉન્ડની સંભાળ પાઉન્ડજ લેતો થઇ જાય.

હીંદના અનાજની તંગીના સવાલનો ઉકેલ લાવવા એક સમયે મહાત્મા ગાંધીજીએ સુચવ્યું હતું કે લોકો જો અઠવાડીયામાં એક દિવસ ખાવાનું છોડી દે તો હજારો મુખ્યાઓને અન્ન મળે. એ વસ્તુ હજારો લોકો હીંદમાં આજ પર્યંત કરી રહ્યા છે. આ દેશમા આપણે પણ જો એ કરી શકીએ તો અતિ સુંદર સમાધાન. તેનાથી આપણે આપણે શારિરિક, નૈતિક અને આધ્યાત્મિક સુખ પ્રાપ્તીએ એટલું જ નહિ પરંતુ જેથી બચેલી રકમનો આપણે સદુપ યોગ કરી શકીએ. પરંતુ એ કરતાંય વધારે સાદી વસ્તુ આપણે કરી શકીએ છીએ. ઇશ્વરે આપણી તરસ છીપાવ વાને ચોખ્ખું પાણી આપેલું છે અને શ્વાસ લેવાને શુદ્ધ હવા આપેલી છે. તેમ છતાં "કલો" અને "કોલાઓ" રૂપી કૃત્રિમ પીણાઓ, તેમાં કેવા ઝેરી પદાર્થો ભરેલાં હશે, તેનો જરાપણ વીચાર કર્યા વીના ઢીચે જઇએ છીએ; અને માત્ર મુકયોજ નહિ પરંતુ બીજાઓ પણ જોટલા પ્રમાણમાં બીડીઓ કુંકે છે તેનો જો ખ્યાલ કરીએ તો તેમાં કેટલો પૈસો બરબાદ થાય છે એ જાણવા જેવું થઇ પડે. અને તેનાથી લાભ શો? નીતી અનીતી વિષે બેપરવા સાહસિક ઉદ્યોગીકોની ત્રીજોરી ઓ ભરાય છે અને એ વસ્તુઓ દ્વારા આપણા શરીરમાં સતત પ્રવેશ થતાં બીમાં ઝેરથી આપણી બરબાદી થાય છે. એજ વસ્તુઓ જો આપણે જન્મભર તજી દઇએ તો આપણી જાતને સુધારવા ઉપરાંત ઘણો પૈસો આપણે બચાવી શકીએ. અલબત જેઓ એ બન્ને વસ્તુ ઓનો ઉપભોગ નથી કરતાં તેઓ બીજી જે વસ્તુનું તેઓને વ્યસન હોય, જેમકે માવડ પીવા વીગેરે, તેમાં તેઓ કરકસર કરી શકે અને એ રીતે પોતા ને ફાયદો કરી શકે અને સમાજને પણ ફાયદો થાય.

આ વીચારો જો વાચકોને રૂચે અને એ રીત અજમાવેલા નાણા જો તેઓ આસામના પીડીતોને માટે આ ઓફીસે મોકલવા ઇચ્છે તો આ પત્રમાં તેની પહોંચ સ્વીકારવામાં આવશે અને એ રકમ યોગ્ય રસ્તે પહોંચાડવા માં આવશે.

સ્ત્રીઓ માટે કસ્તુરબા સંસ્થા

પુજ્ય કસ્તુરબાના સ્મારક તરીકે કસ્તુરબા સ્મારક નીધીએ ૪-દોરમાં સ્ત્રીઓ માટે એક ઓલ ઇન્ડિઆ એજ યુકેશનલ, ઇન્ડસ્ટ્રીયલ એન્ડ મેડીકલ ઇન્સ્ટીટયુટ સ્થાપવાનો ઠરાવ કર્યો છે. આ સંસ્થા તરફથી ગ્રામ્ય સ્ત્રીઓ અને બાળકો માટે એક અપ-ટુ-ડેટ ઇસ્પીતાલ ચલાવવામાં આવશે. તેમાં નર્સોને પણ તાલીમ આપવામાં આવશે. ઉદ્યોગ વિભાગમાં સ્ત્રીઓને હાથ કારીગીરી શીખવવામાં આવશે, અને કેળવણી વીભાગમાં સ્ત્રીઓને ગ્રામ સેવીકા ની તાલીમ અપાશે, જે તાલીમ પામ્યા બાદ ગામડાઓમાં ગ્રામોન્નતિનું કાર્ય કરશે.

આફ્રિકનોના ટાઉનશીપમાં એક રાત્રી

સ્મશાનની શાંતી

(લેખક : શ્રી અલેક રીડ 'હીંદુસ્તાન હાઇમ્સ'ના ખાસ ખબરપત્રી)

ગત અઠવાડીયાના લેખમાં જોહાનીસબર્ગમાં આગાઉ દિવસના પોલીસ સાથે થએલી ગડબડનું વર્ણન કરી ગયા હતા. બીજા દિવસે પાછળથી આફ્રિકનોના એક નિર્દોષ ટોળાપરનું તેઓનું કૃત્ય મેં જોયું હતું અને રાત્રી પડતાં આફ્રિકનોના એક ટાઉનશીપની મુલાકાત લીધી હતી જેમાં સ્મશાનની શાંતી કેમાક થઇ હતી. કારણ એક માણસ મરણ પામ્યો હતો. બીજાઓ જખમી થઇ પડેલા હતા અને લોહી રાત દરમીયાન કદાચ શું બનશે તેના ભયથી માર્યું રહ્યા હતા.

બપોર થવાની થોડી વાર પહેલાં કુ દીલ્હીઓની ડ્રામેસ ઓફીસમાં હતો જોહાનીસબર્ગમાં થોડાક લત્તાઓ, જ્યાં હોટલો વસવાટ અને વેપાર કરવાની છુટ બોલવી લો છે, તેવા એક લત્તા મા તે આવી હતી. ઓફીસ એક ગકાનના પહેલા માળપર હતી જેને કરતી બાલકની હતી. આગલે દિવસે એક આફ્રિકાનર અખબારે ડ્રામેસ વિષે ઉશ્કેરણી કરનારો એક લેખ અને ઓફીસની બની પ્રસિદ્ધ કર્યો હતો. દેખાતી રીતે તેનાપર ખાસ નજર એંગ્યામા આવી હતી. કદાચ ગેર કહાપણથી. બાલકનીમા પોસ્ટરો ચટકાવવામા આવ્યા હતાં જેનાપર સુત્રો હતા. બે પાવટા લટકાવવામા આવ્યા હતા, જેના પર મોટા અક્ષરે "ફ્રીડમ ડે" શબ્દો છાપવામા આવ્યા હતા પરંતુ પોલીસ આવી નહોતી ત્યા સુધી એ નવામા શાંત વાતાવરણ હતું. એક દિવસ કે કદાચ બપોર કરવામા આવી હતી અને નવી રસ્તાપર ઘણું ઘોડું દારૂક હતું. કેટલાક રસ્તે જનારાઓ એ પોસ્ટર વંચેલા ઉભેલા હતા

કંઇ પણ ચેતવણી વીના એક શાંત રસ્તાપર પોલીસ ચોકીની કેટલીક કારો આવી લાગી તેમાંથી કેટલાક પોલીસો કુદી પડ્યા અને મુખ્ય અમલદાર રસ્તા પરથી બરાડી ઉઠ્યો. "એ પોસ્ટરો કાઢી નાખો."

પાવટા કુદી નાખવામાં આવ્યા

કાદરપર બારે જોડાના અવાજ થયા અને કેટલાક કન્સ્ટેબલો બાલકનીપર ધસી આવ્યા. મુખ્ય અમલદારે ઓફીસની દેખરેખ રાખનાર કોણ છે તેની માગણી કરી. તને પોસ્ટરો કાઢી નાખવાનો હુકમ કર્યો તથી તેમ કરવા ના પાડી અને પુછ્યું કે તેનાથી નુકસાન શું છે અને કયા કાયદાનો એથી ભંગ થઇ રહ્યો છે. આવી ઉદ્ધતાઇ પોલીસથી કેમ સાખી રહાય! બે આગળ ધસ્યા અને પોસ્ટરો કાઢી નાખ્યા અને તે અને પાવટા નીચે ફેંકી દીધા. બે પોલીસો કે ઓફીસ ને જરદસ્થી પકડી નીચે ધકેલી ગયા એક તેની જરદસ્ત એવી રીતે પકડી હતો કે નાખી જાસ પણ લેવાતો નહોતો. તેમ પણ બે જણાં નાખવામાં આવ્યો અને ટોળાક મારાએ પુછવા બાદ કરી બહાર કાઢી મુકો મુખ્ય કેરામાં આવ્યો.

એ પછીએ જુદી જુદી દિશાઓએ થી પોલીસની ટુકડો રસ્તાપર આવી પહોંચી. કોમ્રેસ ઓફીસમાં આવ્યાને થવા થી મે એક, રસ્તે ચાલનારાઓ ત્યાં એકઠા થયા હતા. કશું જોવા ચાલ્યા વિના દરય જોવા કરતા હતા. પરંતુ કાયદાની નજરમાં તો તેઓ શાંતી અને નીયમને "ભયરૂપ" હોવા જોઇએ. વળી "કાફરોને પાઠ શીખવાની" આ સારી તક પણ હતી. ટુકડોમાંથી અરધા પોલીસો ઉતરી પડ્યા તેઓમાં ના અરધા તો આફ્રીકન પોલીસો જ હતા. અને ત્યાર પછી પોતાનાજ કાળા બ્રાતબાંધવોપર બાતકીપણે તુટી પડવામાં તેઓ ગોરા પોલીસો સાથે કેવા કરીકાઈ કરી રહ્યા હતા એ જોવા જેવું હતું. કોઇ પણ જાતની ચેતવણી વિના તેઓપર તુટી પડ્યા હતા. કન્સ્ટેબલોના હાથમાં લાબી લાકીઓ હતી જેના વતી તેઓ કાર્ય તેમ એ લોકોને પીટવા મંડી પડ્યા.

બીલકુલ અણુત્તાપૂર્વક થએલા આવા હુમલાથી તેઓ ગભરાળાક થઇ ગયા અને ચીસો પાડતા આમતેમ હવાસ ભાગ કરવા લાગ્યા. બાજુની શેરીઓ માં પોલીસ તેઓની પાછળ પડી અને છુટા છવાયા ઝપાટા માર્યા જેથી એ બીચારા લોકોને બાદ રહી ગયા કે "નીયમ અને સુવ્યવસ્થા" ના રક્ષકો કરતા હોય ત્યારે જોહાનીસબર્ગના રસ્તાઓપર રખડુઓએ કરવું જોઇએ નહિ.

કેટલાક એ રીતે હવાસી છુટવામા સફળ નહિ થયા. કેટલા હવાસ ભાગ માં ઝપસી પડ્યા હતા. તેઓની ઉપર જોરથી કટકા પડ્યા.

પ્રત્યેક પાસે આફ્રિકનના હૃદયમાં તિરસ્કારની લાગણી તાજી થઇ. એ રીતે ગટરમાં પડી ગયેલા એક મુસાફર ને ગરદથી પકડી બહાર કાઢવામાં આવતો મેં જોયો. કન્સ્ટેબલે તેના ખભા અને પીઠપર જોરદાર ટકા માર્યા. અંતે આર્તનાદ કરતા તેને બાજુની કોરીમાં જખમી દશામા પડતો મુકવામાં આવ્યો. એ। પ્રત્યક્ષ આ કૃત્ય ચમાવાયું કે અગે તો દીઠમુદ્દ બની બાલકનીમાં જોતા જ રહ્યા.

આ રીતે તેઓનું કાર્ય પાર પડ્યા બાદ પોલીસે થોડી વધુ ચેતવણીઓ આપી અને એક ગાડીને પાછળ ખુલી પીટવા થઇ ગયા. આવી રીતે પોલીસે એ દિવસે જોહાનીસબર્ગમાં અને આજ રેન્ડ શાંતી અને સુવ્યવસ્થા જાળવી. જુદા જુદા લોકોના અને ટાઉનશીપોમાં વિનાકારણ પડેલા અને અમે તેની થોડી સંખ્યામાં લોકો જોવા માં આવે કે તેનાપર લાઠીઓનો વર સાદ વરસાવવામાં આવ્યો. દિવસ વીત્યો. તેઓની સલામતી મુજબ મોટા ભાગ ના લોકોએ શાંતી જાળવી હતી પરંતુ રાત પડતાં કેટલાકને બદલો લેવાની વૃત્તિ થઇ આવી પરંતુ બધા ભરા દાખલામાં તો શું થયું?

પોલીસોના ગોળીબાર

જોહાનીસબર્ગના મોટાપટાઉનના ટાઉનશીપમાં મુલાનોની એક ટોળીએ પોલીસ પહેરેગીરો જય રહ્યા હતા તેઓની ટીખળ કરી. પોલીસથી એ કેમ સહન થઇ શકે? તેણે બંદુક છોડી એક આફ્રીકન મરી ગયો અને કેટલાક જખમી થયા, લોહી રેડાયું.

તેઓના ભાંગ્યાં તુટ્યાં મકાનોપર અંધકાર થતાં ટોળાંઓ રસ્તાઓપરની બત્તીઓ બુઝવી નાખી. ભૂતકાળના અનુભવપરથી તેઓ શીખ્યા હતા કે આ એક સલીસલામતીનું પગલું હતું. પોલીસ જો, દિવસે એટલી ધ્રિમન બના થતી હતી તે, રાતે આ સાંકડી ગલીઓ મા દાખલ થતાં સંકોચાઇ

એક મીત્ર સાથે હું એ ટાઉનશીપ જોવા રાતે નીકળ્યો અંદર પ્રવેશ્યો. ઓઓ અને બાળકો શાંતીથી સુતાં હતાં. બહાર પોલીસ પહેરેગીરો મોટી સંખ્યામા અંદર દાખલ થતાં ડરતા હતા પરંતુ કંઈ પણ તકલીફ ઉભી થાય તેની દીક્ષચાલ જોતા ઉભા હતા. તેઓની સાથે કીપલોની જેમ કેટલાક ગોરા ગુંડાઓ ગમત જોવાની આશાએ ટોળે મળી કરી રહ્યા હતા. શહેરની સરહદમાં હજુ બળી રહેલી બત્તીઓ નીચે એ દરય ભુતપ્રેતના જેવું જણાતું હતું. શીકાર અપલીત દશામાં પરંતુ આક્રમણ થાય તો પોતાનો બચાવ કરવાના દઢ નીશ્ચયથી અંદર છુપાઈ રહ્યા હતા. શીકારી પોતાની બંદુકો અને મશીનગનો સાથે રમત કરતાં છતાં અંદર જતાં ડરતા માર્ગ આમ તેમ ભટકતા હતા.

હું અને મારા મીત્ર સાંજના થએલા ગોળીબારનાં સ્થળે જવા માંગતા હતા. અમે ત્યાં દિવસના સવેલાઇથા જય શકત પરંતુ અંધા। રાતના એ સ્થળ મળવું મુશ્કેલ હતું. અમે પોલીસ પહેરેગીરોને પસાર થઇ। ગયા અને એક ગલીમાં દાખી ત્યાં તાજુબીના અને ચેતવણીના અવાજો સંભળાયા. અંધ કારમાં આંખો ખેંચી અને જોવા લાગ્યા અને કશું અનિષ્ટ ન બને તેની પ્રાર્થ ના કરવા લાગ્યા, સંભવ હતો કે અમનેજ પોલીસ ધારી ગઇ અમારા પર ગુમલો કરવામાં આવે. પણ સંભવ એ પણ હતો કે એકબીજા ને... કારને જોઇને લોકોને એવું થાય કે દુશ્મન નહિ કોય. એ રાતે પોલિસ એકેજ કાર આવે એ અસ્વાભાવિક હતું. તેમ છતાં અમારાપર બારીકાઇ નજર રાખવામાં આવી રહી હતી. ક્રમશ અમે જોવા પ્રમાણે ય : ન... બત્તીનાં થાંભલા નીચે લોહીનાની કુંડ વસ્તુ ડોકાતી હોય તેવો અવાજ અમારે કાને પડ્યો. તેનો અર્થ એ હતો કે અંધારામાં ચોરી કરવા કોમ્ર અજાવધું ત્યાં હતું એવી બીજાઓ ને ચેતવણી આપી રહ્યો હતો.

અમે અમારી જમણી તેમજ ડાબી બાજુએ નજર કરી. કદાચ અમે વહેમથી પડછાયા જોઇ રહ્યા હોઇએ અમારાપર કોઇપણ પ્રહાર થાય તે પહેલાંજ અમે હતા.

આ એકજ કારના અવાજ સિવાય ત્યાં સ્મશાનવત શાંતી હતી.

અમે બીજા રસ્તાપર વળ્યા અને મારા સાથી બધમાં પડવા કે અને રસ્તો ચુકયા હતા. અમારો દીકરા અમારા જાણીતા ઘરોએ પહોંચીએ ન સુધી જવા કરવાનો હતો. ત્યા અને સલીસલામત કોન અને કોણ પા જવાનો રસ્તો બતાવનાર અમને કો રહેતા.

બીજા કલાકના સમયે એક મુ પોકારવાનું કે શીખ્યો હતો. જેને અમને ચુપકીથી જોઇ રહ્યા હતા તેને ને એથી ખબર પડત કે અમે દીઠ પક્ષના નહોતા મારા સાથીને કે પુછ્યું પરંતુ અમને બન્નેને એ સુર યાદ નહિ આવ્યું. તેટલામાં ચેતવ ના અવાજો બધા બંધ થયા.

રાતીનેા ઘોર અંધકાર અમારાને છવાવા લાગ્યો.

અમારી જમણી બાજુએ જવાને માર્ગ હતો. એ સેરો કે નહિ એ વીચારવા લાગ્યા. પરંતુ વળી કેમ પણ થયું કે કદાચ વધારે ઉંડા પેસો જવાય તો શું થાય! તેટલામાં બે પણીજ સાવચેતીથી તેઓ અમારી બણી આવતા જણાયા. મારા સાથીએ પોતાની બાજુની બારી ખોલી એ તેઓને બોલાવ્યા. એકના ઉપર અમારી બત્તીનેા પ્રકાશ પડતાં જોવામાં આવ્યુ કે તેની પાસે બંદુક હતી. બીજા એ રસ્તાપરથી પથરા વીણવા હતા. મારા સાથીએ ફરી તેનું નામ દઈ પોકાર કર્યો.

અમારી બાજુમાંથી હલચલનો અને બારણાંનો અવાજ આવ્યો. અમે બીજા વચ્ચે આવી પડ્યા હતા. તેઓ અમને કરી વળ્યા અને દિવસના સખા ચારની બાબતે કરી અને છુટા પડી જખમાયેલા અને મરણ પામેલાને રહેવા લાવ્યા ગયા.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ બ્રહ્મપત્રી તરફથી)

વડોદરા, ૫ મી ઓગસ્ટ, ૧૯૫૦.

હિંદની નીતિનું સમર્થન

હિંદની પાર્લામેન્ટે કોરીયા અંગેની વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂની નીતીનું સર્વાનુમતે સમર્થન કર્યું છે. આ બાબતની ચર્ચાની શરૂઆત કરતાં પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે કોરીયા અંગેની ભારત ની નીતી આ પ્રમાણે છેઃ (૧) દક્ષિણ કોરીયા પર ઉત્તર કોરીયાએ કરેલા આક્રમણને વખોડી એ આક્રમણનો પ્રતિકાર કરવો. (૨) અને તેટલી હદે આ વિષય કોરીયાના વીસ્તાર બહાર ન લેવાવો જોઇએ. (૩) બીજા કોઈ પ્રજને કોરીયા પ્રશ્ન સાથે ન સાંકળવો. અને આ વિષયનો અંત લાવવાના પ્રયાસો ને આગો શોધવા. (૪) કોરીયાના ભાવિનો નીર્ણય ખુદ કોરીયા વાસીઓ જ કરે. પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે આ વર્ષની શરૂઆતમાં નુતન ચીન ને યુકત રાષ્ટ્રોમાં દાખલ કરાયું હોત તો કોરીયાના બનાવો સહિત કેટલાયે બનાવો બનવા જ ન હોત. તેમણે વધુમાં કહ્યું કે "એ સંપુર્ણ રીતે સ્પષ્ટ છે કે ઉત્તર કોરીયાએ સુયોગ્યત અને મોટા પાયા પરનું આક્રમણ શરૂ કર્યું હતું. આથી આપણે બેક શરૂ આતથી જ સ્પષ્ટ કર્યું" હતું કે અમે સલામતી સમિતિના ઠરાવને ટેકો આપી એ છીએ, પરંતુ એથી વધુ હદે અમે ટેકો આપતા નથી."

લાલ ચીનની સ્વીકૃતિ

આ બીજે વડા પ્રધાને કહ્યું: "આ પણે બીજાં કારણોને લક્ષમાં લાલ ચીન ને સ્વીકૃતિ આપી છે. સમસ્ત ચીન ના પ્રદેશમાં મજબુત, સ્થિર અને સ્થાપી સરકાર કાર્યરતમાં આવી એ મુખ્ય કારણ હતું. એમાં ગમા-અણ ગમાનો સવાલ હતો જ નહીં. આપણે એમ કરી શકીએ, પરંતુ કોઇ પણ સરકારને સ્વીકૃતિ આપવામાં ગમે-અણગમો જોવામાં નથી આવતો. આ પણે પનલે બિટને પણ એનો સ્વીકાર કર્યો. એક વખત એને સ્વીકૃતિ આપ્યા પછી એની સરકારને યુકત રાષ્ટ્રો માં સ્થાન મળવું જ જોઇએ, એવી આપણી માગણી સરકારણ ને વાજબી હતી. પ્રજાકીય સરકારનો સ્વીકાર કર્યા-પછી, ચીનના મહાપ્રદેશમાં કોઇ પણ હિસ્સાએ હસ્તી ન ધરાવતી માગણી ચીની સરકારને આપણે માન્ય ન જ રાખી શકીએ."

સંયુકત રાષ્ટ્ર સંઘ વિષે આક્ષેપ

બાકળ ચાલતાં તેમણે સલામતી સમિતિના રશીયાએ કરેલા ત્યાગને "કમનસીબ" કહ્યો હતો. "સંયુકત રાષ્ટ્ર સંસ્થાની સ્થાપનાનો હેતુ ઓછા વત્તા અંશત્વનાં વીશ્વનાં બધા રાષ્ટ્રોને ભેગા કરવાનો હતો. સંયુકત રાષ્ટ્ર સંસ્થા ને. એ જ પ્રકારની વીચાર સરણી ધરાવતાં રાષ્ટ્રોનું જુથ રચવાની, અ. તેમની વીચારસરણી સાથે મળતા . બનારને તેમાંથી બાકાત રાખવાની નથી. જુદી જુદી વીચારસરણી ને ધરાવનારાં રાષ્ટ્રોને પ્રેરાદાપુર્વક સંયુકત રાષ્ટ્રસંઘમાં દાખલ કરવામાં આવ્યાં હતાં, કેથી તેઓ બહુ બહુ તો સંસ્થાની અંદર રહી શાબ્દિક ઝપડા કરે પરંતુ બહાર બીજા વધુ ભયજનક માર્ગો અપનાવે ન કરે."

પશ્ચિમ અને એશીયા

તેમણે વધુમાં જણાવ્યું: "આજે પાશ્ચાત્ય દેશોના આગેવાન રાજનીતીજ્ઞો એશીયાનો પ્રશ્ન કર્યો પીના વિશ્વના પ્રશ્નોને ઉકેલ કરવા મથી રહ્યા છે. પરંતુ એશીયાની ઉપેક્ષા કરવામાં આવ રહેલો છે. આપણે કોરીયા, ચીન, હીંદો ચીન કે ઇંડોનેશીયાનું માનસ તેમજ તેમની જરૂરીયાતો સમજવાને વધારે શક્તિમાન છીએ. એટલે જ હું અત્યંત ગંભીરતા અને નમ્રતાપુર્વક કહું છું કે એશીયાને પણ જે બાબતો સાથે વસ્તીઓછી નિસબત છે એવી બાબતોનું એશીયાની ઉપેક્ષા કરીને નિરાકરણ કરવામાં પશ્ચિમી રાષ્ટ્રો થાપ ખાય છે, પણ તેઓ એમાં સફળ નિષ્ફળ જશે. આપણે આજે વિશ્વશાંતીની સ્થાપના માટે વિશિષ્ટ સ્થાન ધરાવીએ છીએ. બીજા લોકો દિમાગ ગુમાવી દે એટલે આપણે આપણું સ્થાન કેમ ગુમાવીએ? એમ કરવાથી આપણે કોઇ પણ દેશની, વિશ્વની કે વિશ્વશાંતીની સેવા નહીં કરી શકીએ. આપણે દલીલ કરવા બેઠા છીએ એ છીએ. જ્યારે યુદ્ધની નોબતો વગડતી હોય ત્યારે આપણે અવાજ ન પણ સંભળાય પરંતુ મને ખાતરી છે કે જગતના કુટ પ્રશ્નોનો ઉકેલ લાવવો હશે તો એવા અવાજને આગે ત્યારે તેમને સાંભળવા જ પડશે."

રાજાજીનો ટેકો

શ્રી. રાજગોપાલાચાર્ય, જેમણે ભારત ના પ્રધાનમંડળમાં સ્થાન લીધું છે પણ જેમને કોઈ ખાસ ખાતું સોંપાયું નથી, તેમણે પાર્લામેન્ટમાં એક ટુકાક ભાષણ કરીને પંડીત નેહરૂની કોરીયા સંબંધી નીતીનું સબોટ સમર્થન કરતાં કહ્યું: "હિંદ જગતના સંયુકત રાષ્ટ્રસંઘના તંત્રને સાચવવાને બલીદાન બનાવવા માગે છે. એ સંઘના સભ્ય તરીકે ભારતે આક્રમણ રોકવાના ઠરાવને પુરો ટેકો આપ્યો. ભારતે જેથી વધુ કંઈ કર્યું હોત તો એનો અર્થ એવો થાત . . . ઉપર પગ મુકવાને બદલે તે દ્વારા પેદા કરવામાં મદદ કરત, પણ એ તો . . . પગે . . . ટકાવવા માગી એ છીએ."

'પરિસ્થિતિ ગંભીર છે'

આ કેસમાં પા મેન્ટ . નાગરીક અધિકાર (સિવિલ લિબર્ટી) વિષેની ચર્ચામાં પંડીત હૃદયનાથ કુંજરૂની ટીકા ને ઉત્તર આપતાં ગૃહપ્રધાન સરદાર પટેલે કહ્યું હતું કે "હિંદુ મહાસભા સાથે સંકળાયેલી કેટલીક વ્યકિતઓએ રાષ્ટ્રપિતાની હત્યા કરવાનો નિરધાર કર્યો હતો એ હકીકત તો સર્વવિદિત છે. આ લોકોએ રાષ્ટ્રપિતાની હત્યાથી ન અટકતાં વડા પ્રધાન (પંડીત નેહરૂ) ની હત્યા કરવાનો નિશ્ચય કર્યો હતો. (હીંદુ મહાસભાના પ્રમુખ) શ્રી. બોપટ કરની નીકટની એક વ્યકિતએ આ માહિતી આપી છે." વધુમાં સરદારે જણાવ્યું કે "દેશમાં કોમ કોમ વચ્ચે ધિક્કાર અને વેરઝેર જાગૃત કરવા માગતા તથા હીંસાત્મક પદ્ધતિથી ભારત ના લોકશાસિત સમાજને છિન્નભિન્ન કરવા માગતા લોકો તરફથી આવતો પડકાર ઝીલવા સરકાર બનતા પ્રયાસ કરશે." વીરોધને ગુંગળાવવા ખાતર જ કોઇ વ્યકિતની ધરપકડ થઇ હોય એવો એક પણ દાખલો રજુ કરવાનો પડકાર સરદાર પટેલે કર્યો હતો. તેમણે કહ્યું: "પુર્વ એશીયામાં ભારત જ એક એવો દેશ છે જ્યાં લોકશાહી અમલમાં મુકી શકાય છે. ગમે તેટલા હિંસક પ્રચાર પણ આ દેશમાં સરકાર ને શાંતી અને અવરજવર જાળવતી અટકાવી શકશે નહીં. "મુંબઇ પ્રાંતને સામ્યવાદી અને કોમી પ્રવૃત્તિના જુના કેન્દ્ર તરીકે ઓળખાવી સરદારે તે પ્રદેશમાં કાયદો અને વ્યવસ્થા જાળવવા માટે મુંબઇ સરકારની તારીફ કરતાં કહ્યું: "મુંબઇ પ્રાંતમાં શાંતીવાદી હોવાનો દાવો કરનાર કેટલાક આ દેશ માં હીંદુ રાજ્ય—એટલું જ નહીં પણ કદાચ બ્રાહ્મણ રાજ્ય—સ્થાપવાનો ઇરાદો સેવે છે. જો પ્રજાના એક વર્ગની એ જ નેમ હોય તો તેવાઓને અટકાયત માં રાખીને અમે એક સભ્ય સરકારની પ્રાથમિક ફરજ જ બજાવી રહ્યા છીએ. સરકાર જરૂરી હોય તે કરતાં વધુ સમય માટે કોઇને કેદમાં રાખતી નથી. ગેરકાયદે પ્રવૃત્તી ને પ્રોત્સાહન આપનારા લોકોની સ્વતંત્રતા મેળે લાખો કરોડોનું નાગરિક સ્વાતંત્ર્ય ભયમાં મુકી શકાય નહીં."

સામ્યવાદીઓની ભાંગફોડ નીતિ

આ બીજે સરદારશ્રીએ કહ્યું: "વહીવટી તંત્ર તેમજ પોલીસના બબ્બે વરસ ના અવિરત અને અનેક પ્રયાસો બાદ આ લોકો। શું હવે એ વાત ઉતરી છે કે ખાલી અગર તેજાબના ગોળા ફેંકવાની . રેલવે વહેવારમાં ભંગાણ પાડવાની અને તારનો દોરડાં કાપવાની અ પ્રકારની ક્રાંતિ સફળ નીવડશે નહીં આ વાત તેઓને બે વરસ બાદ સમજાય છે, પરંતુ તે કેટલા લોકો? રેલવે વહેવારમાં ભંગાણ પડવાથી કેટલા નિર્દોષ મનવીઓએ જીવન ગુમાવ્યા છે? આ નિર્દોષ માનુસો માટે સહાનુભુતી નો એક શબ્દ પણ ઉચ્ચારવામાં આવ્યો નથી. મુંબઇ સરકારને મતભેદ હોવા છતાં તેણે મુંબઇની હાઇકોર્ટના ચુકાદાઓને માન આપી ઘણા સામ્યવાદીઓને છોડયા. પણ છુટયા બાદ તુરત જ તેમના આગેવાને પહેલી જ અખબારી મુલાકાતમાં કહ્યું કે "હજારો બાદના કેટલાક કાર્યકર્તાઓમાં બની રહ્યું છે તે ઘોરનો હિંસક માર્ગો દ્વારા મુકિત માટે તેને એક મુકિત લશ્કરની જરૂર છે. તમે આ દેશમાં આવું ચલાવવા દેવાનું પસંદ કરો છો? અને તમે શું આ વર્ગના લોકો માટે નાગરિક સ્વાતંત્ર્યની બલામણ કરો છો."

ગીતા અને વેદ વિષે સંશોધન

હીંદના જુદા જુદા ભાગોમાંથી દસ વિદ્વાનો તરફથી ગીતા અને વેદ વિષે ઉંડાં સંશોધનનું કાર્ય ટુંક સમયમાં શરૂ થશે. તેઓનું કામ સેકડો વર્ષ જુના અને પુર્વની ભાષાના દસ્તાવેજોનો હિંદી માં તરજુમો કરવાનું અને પરદેશોની મુલાકાત લેવાનું રહેશે. બીજાનો દસ વર્ષમાં પોતાનું કાર્ય પુરૂ કરવાની આશા રાખે છે. આ કાર્ય જે દીલ્હીમાં એક ધાર્મીક ટ્રસ્ટ તરફથી યોજવામાં આવેલું છે, તે ધાર્મીક તત્વજ્ઞાનની દીલ્હીમાં સ્થાપવામાં આવનાર એક સ્થાયી સંસ્થામાં ચલાવવામાં આવશે. આ જાતની સંસ્થા હીંદમાં સૌથી પહેલી થવાથી, વિદ્વાનો પ્રથમ ગીતા પરનું કામ ઉપાડશે. ગીતાપર લખાયેલાં જુદા જુદા ભાષ્યોની તેઓ તપાસ કરશે અને પછી ગીતાની તારીખ અને તેના શિક્ષણ વીષેના અનેક તકરારી પ્રશ્નોના જવાબો આપવાનો પ્રયત્ન કરશે. ગીતાનો અધતિહાસીક પાયો નકકી કરવાનો પ્રયત્ન કરવામાં તેઓ જો નકકી કરવું પડશે કે શ્રીકૃષ્ણ અને અર્જુન એ ખરી વ્યકિતઓ હતી કે નહિ અને મહાભારતનું યુદ્ધ ■ ખરૂં યુદ્ધ હતું અને તેમાં ભાગ લેનાર કુષ્ણ અને અન્ય જનો અધતિહાસીક પાત્રો હતા કે નહિ. મહાત્મા ગાંધીજીની માન્યતા તો એ હતી કે મહાભારતનું યુદ્ધ એક મનુષ્યની અંદરની સારી અને નઠારી વૃત્તિઓ વચ્ચેના યુદ્ધનું નીરૂપણ કરનારૂં હતું.

—હીંદથી

ધ યુ ચાઇના ટીયેન્ટસીન ખાતે થયેલું કનસાઇનમેન્ટ લઇને જનારી પહેલી હીંદની બોટ ઓગસ્ટ તા. ૧૪ મીના કલકત્તાથી ઉપડી છે. સપ્ટેમ્બર તા. ૩ જીના તે પહોંચવા વકી છે. કનસાઇનમેન્ટ આનગી પેઢીનું છે.

ઈસ્ટ આફ્રિકાના હીંદીઓ

નૈતિક પતન—દુનીયાના દુઃખોનું ખરું કારણ

સત્ય અને અહીંસાનો આર્ય-તેનો ઈલાજ

ઉચ્ચતા સેવાને માર્ગે, બળજબરીના નહિ

શ્રીમન અપાસાહેબ પંત ઈસ્ટ આફ્રિકામાં કરેલું નીવેદન

ઈસ્ટ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન નેશનલ કોંગ્રેસની ૬ ઠ્ઠી મુદત પર એસડોરેટ ખાતે મળેલી બેઠકમાં થએલાં ભાષણો અને ચર્ચાઓના પ્રસિદ્ધ થએલા હેવાલ પરથી 'ઇસ્ટ આફ્રિકન ફ્રેન્ડ' ઇસ્ટ આફ્રિકા પ્રાંતના હીંદ સરકારના કમીશનર શ્રીમંત અપાસાહેબ પંતને કેટલાક પ્રશ્નો પુછ્યા હતા. એ પ્રશ્નો અને તેના જવાબો નીચે આપીએ છીએ:

સ. ઇસ્ટ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રમુખ શ્રી. જે. કેમ. નેઝરેથ ગયીવારે એસડોરેટમાં મળેલી બેઠકમાં કરેલાં ભાષણનો હેવાલ આપે વાંચ્યો છે?

જ. હા.

સ. એ ભાષણ આપણું તે પહેલાં આપે તેની નકલ જોઇ હતી?

જ. ના.

સ. કોંગ્રેસ તરફથી થએલી ચર્ચાઓ અને થએલા ઠરાવોનો હેવાલ આપે વાંચ્યો હતો?

જ. હા.

સ. ઇસ્ટ આફ્રિકાની યુરોપીયન કોમ પ્રત્યે નીરોધની નીતી અને યુરોપીયન કોમની સામે બીન-યુરોપીયન મોરચો ઉભો કરવાના વીચારને ઉત્તેજન આપવું એ શું ઇસ્ટ આફ્રિકાના સવાલો પ્રત્યેની હીંદ સરકારની વલણ છે અને કમીશનર તરીકે ઇસ્ટ આફ્રિકાની સરકારોને એ રીતે રજુઆત કરવાનું અને આ દેશમાં હીંદી કોમને એ રીત નું ઉત્તેજન આપવાનું આપનું કામ છે?

શ્રી. પંતે આ સવાલનો જવાબ નીચે પ્રમાણે વીસ્તારથી આપ્યો:

જ. ઇસ્ટ આફ્રિકાની યુરોપીયન કોમ સામે નીરોધની લાગણી ફેલાવવા નો વીચાર એ હીંદ સરકારની નીતી કહી કોઇ રીતે નહિ. બલકે હીંદ સરકાર તો સઘળી કોમોને કોઇ જ્યસમાજ રચનામાં સંગઠીત થએલી જોવાને અત્યંત ઉત્તેજીત છે અને તેના પ્રત્યે સહાનુભુતી ધરાવે છે.

ઇસ્ટ આફ્રિકાની હીંદી કોમને માટે કે તેની વતી હીંદની સરકારે નીતીઓ ઘડવાનો સવાલ જ નથી. પરંતુ આ દેશની ત્રાંતીમય પ્રગતીને માટે કોઇ સંયુક્ત નીતી ઘડવામાં હીંદી કોમ અન્ય વર્ગોની સાથે સહકાર કરે એ તે પસંદ કરે છે. એ બાબતમાં કમીશનર તરીકે મારું કામ વસ્તુસ્થિતિને બારીકાઇ લાગણીઓ નીહાળવાનું અને હીંદ સરકારને ખબર કરવાનું અને બનતા બનાવોબર અને દુનીયામાં તેના શાં પરીણામો થવા સંભવ છે એ બાબત માં સલાહ આપવાનું છે.

વધુમાં મારે ઉમેરવું જોઇએ કે ઇસ્ટ આફ્રિકામાં વસતા લોકો માટે નીતીઓ ઘડવાનો હીંદ સરકારનો જરાયે ઇરાદો નથી. આ દેશની જુદી જુદી કોમોના પ્રતિનિધિઓનું કામ સીધા ઇસ્ટ આફ્રિકાની સરકારને રજુઆતો કરવાનું છે અને હીંદ સરકાર નું કામ માત્ર તેવી રજુઆતોની નોંધ લેવાનું છે.

હીંદ સરકાર આ દેશના હીંદીઓ માટે કંઈ પણ ખાસ હક્કો માંગતી નથી અને પંડીત નેહરૂએ સ્પષ્ટ જણાવેલું છે કે આ દેશના પછાત વર્ગોની પ્રગતીને આડે આવે એવા કંઈ પણ ખાસ હકો અમે માગતા નથી.

અન્ય દેશોમાં જતા હીંદીઓને હીંદ સરકાર એ દેશોના વતનીઓ તરીકે ગણવાની અને જે દેશમાં તેઓ વસતા હોય એ દેશની પ્રગતીમાં પોતાનું સર્વસ્વ હોમી દેવાની સલાહ આપે છે. તેઓના સવાલોના ઉકેલને માટે તેઓ દિલ્હી તરફ નજર કરે એમ હીંદ સરકાર માગતી નથી.

સ. બીજો સવાલ જો ઇસ્ટ આફ્રિકાના સવાલો પ્રત્યે હીંદ સરકારની વલણ રજુ નહિ કરતો હોય તો આપ કમીશનર તરીકે કોંગ્રેસની ચર્ચાઓ અને ઠરાવો જે નીતીની રજુઆત કરે છે એ નીતીને સંમત છો?

જ. હીંદ સરકારની નીતી અને વલણ બીજાના ખુલાસા પછી આપીતી અને વલણને મારે સંમત થવા યા નહિ થવાનો સવાલ ઉદ્‌ભવતો નથી

સ. આ નીતી, જેને કોંગ્રેસે સર્વાનુમતે ટેકો આપેલો છે, તેના સંબંધમાં સ્થાનીક હીંદી કોમના નેતાઓએ ઇસ્ટ આફ્રિકામાં હીંદ સરકારના કમીશનર તરીકે અત્તર અંગત રીતે સલાહ માંગી છે?

જ. એ સવાલને હું આ રીતે મુકીશ આ નીતી, વલણ અને પંથ ચાલુ ચર્ચાના વીષય કોઇ હું સભાઓ વીગેરેમાં જાઉં ત્યારે, સ્વાભાવીક રીતે મારી હાજરીમાં તેની ચર્ચા થતીજ હોય અને હીંદીઓની વલણથી તેમજ આફ્રિકન અને યુરોપીયન લોકમતથી બેખબર હું બાકોર થઈ હું. કારણ લોકમતની જુદી જુદી વલણથી વાકેફ રહેવું એ મારું કામ છે.

પરંતુ જો તમે પુછતા હો કે એ નીતીઓને અનુસરવા વીષે અથવા તેના અમલને વીષે હું તેઓને સલાહ આપું છું કે કેમ તો મારે કહેવું જોઇએ કે એ હું નથી આપતો. હું એમ નહિ કહું કે ચર્ચાઓ અને વાતોમાં હું ભાગ નથી લેતો. પરંતુ આ નીતીઓ કમીશનર તરીકે અથવા અંગત રીતે મારી સલાહ માંગેલી હોવાની અથવા જે આપેલી હોવાના પરીણામે થએલી છે એમ નહિ કહી શકાય.

હીંદ સરકારની એક નીતી એ છે કે આંતરરાજ્યીય સહકાર અને સહકાર થી થએલી આંતરરાજ્યીય માનવ સમાજ રચના હોવી જોઇએ. એ તો એક સામાન્ય સિદ્ધાંત છે. પરંતુ જો તમે એમ પુછતા હો કે યુરોપીયનો સામે હીંદીઓ અને આફ્રિકનોનો સંયુક્ત મોરચો કરવાની તમે ઉશ્કેરણી કરેલી છે કે કેમ, તો હું કહીશ કે એવું મેં કરેલું નથી. વધુમાં મારે ઉમેરવું જોઇએ કે એવો મોરચો જો થયો હોય તો મારા મત પ્રમાણે તે આ દેશના સવાલોનો શાંતીમય અને ન્યાયી ઉકેલ કરનારો નહિ થાય એ મત પ્રમાણે એવો નતીજો કેમ નહિ થવો જોઇએ.

કોઇ પણ નતીજો મોરચો આ કે બીજી શાંતીમય પ્રગતીને માટે આવશ્યક થઇ પડશે. આ દેશના સવાલોનો સંપુર્ણ નતીજો અને અરસપરસ સમજુતી, સહિષ્ણુતા અને પ્રેમથીજ આવી શકશે.

બ્રીટીશ ઇસ્ટ આફ્રિકા પ્રાંતના હીંદ સરકારના કમીશનર અને બેસ-ડ્રાયન કોંગ્રેસ પ્રાંતના ઇન્સપ્રા જનરલ શ્રીમન અપાસાહેબ પંત નયરોબીના 'ડેલી ક્રોનીકલ'ને આપેલી મુલાકાતમાં નીચે પ્રમાણે જણાવ્યું હતું:

પંદરમી ઓગસ્ટના દીવસે જે આદર્શોપર અમે મેળવેલી આઝાદી સ્થાપેલી છે એ આદર્શોને અમે પુનઃ સ્થાપિત કરીએ છીએ.

આ વર્ષ એ દીવસે પચાસ વર્ષ પુરાં થાય છે. વીસમી સદીના પહેલા ભારત ભાયમાં એશીયાની પ્રબળ દુનીયા ની વીજળીક કે આર્થીક પ્રાણશક્તીમાં મહત્વનો ફાળો આપી શકી નહોતી એ સમયે એશીયા નીદ્રિત અવસ્થામાં પડેલું હતું અને દુનીયાને મદદ કરી શકે તેમ નહોતું.

પરંતુ બીજા અરધા સૈકામાં દુનીયા એ નુતન એશીયાનું સર્જન નીહાળ્યું છે. આ સૈકાનું એ નવું બળ જરૂર અન્ય દેશો અને અન્ય પ્રજાઓની પ્રગતીમાં મહાન ફાળો આપી શકશે.

એશીયાના બધુ દેશો તો કોમનવેલ્થ માં જતી, ભાષા અને ધર્મનું સંગઠન કરી રહ્યા છે. એ એક મહાન પ્રગતી થઇ રહી છે અને કોમનવેલ્થમાં માનવસંબંધનો એક મહાન અખતરો થઇ રહ્યો છે. આ સાહસની સફળતા થી જગતના ઔક્યનો પાયો નખાશે. આર્યોજ હીંદમાં અમે તેને વેગ આપવા માગીએ છીએ.

છેલ્લા બસો વર્ષ દરમીયાન પશ્ચિમ દુનીયાના સાધનોને ખીલવી રહ્યું હતું અને પશ્ચિ પીન-યુરોપીય દેશો અને પ્રજાઓને તેણે જીવનની ઘણી સારી વસ્તુઓ આપેલી છે, જેમાં રાજકીય અને સામાજીક જીવનના માર્ગના સમાવેશ થાય છે. પરંતુ તેની સાથે દુનીઓએ તેણે દુનીયાને લડાઇઓ પણ આપેલી છે. અન્ય દેશોએ પણ બે લડાઇઓ અને તંગ પરીસ્થિતિઓમાં ફાળો આપેલો છે. જેમાં સૌથી ખરાબ અને ભેજામણરેખી ભારી એ બ ભેદની છે.

મને ખાત્રી છે કે એશીયાની આ પ્રજાની મહેનતથી અને તેઓ દ્વારા આ તકરારોનો કાયમનો ઉકેલ આવી જશે. પરંતુ એ ઉકેલ ન આવે ત્યાં સુધી દુનીયામાં શાંતીજ્યું અને પ્રગતીશીલ સામાજીક બંધારણ નહિ સ્થપાય.

આ ઉકેલ લાવવામાં હીંદનો ફાળો અને ક્યાં ક્યાં હીંદીઓ વસી ગયા તેઓનો ફાળો, મહાત્મા ગાંધીજીના બતાવેલી રીતે અમલમાં મુકવામાંજ અને ગાંધીજીના સત્ય અને અહીંસાના શસ્ત્રોમાંજ તેનું કોયમનું સમાધાન આવી શકશે, એ દુનીયાના સમજુ લોકોને દ્રઢપણે માંજ રહેલો છે.

દુનીયાનું આ દરદ નૈતિક પતનનું છે એ વિષે મને જરાયે શંકા નથી.

મનુષ્યને મનુષ્યમાં વિશ્વાસ નથી અને જીવનની ઉચ્ચ વસ્તુઓમાં વિશ્વાસ નથી. લોકો સ્થુલ વસ્તુઓ અને બળજબરીથી સ્થીરતા સાધવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે. આપણુમાના બધુજન એમ માને છે કે બળ સાધનોજ સારા હેતુઓ સિદ્ધ થઇ શકે.

પરંતુ હીંદે બતાવી આપેલું છે અને બતાવવાનું ચાલુ રાખવું જોઇએ કે એ ખરો માર્ગ નથી પરંતુ સત્ય અને અહિંસાથીજ નૈતિક પતનનું દરદ દુર કરી શકાશે.

અહીંસાનો અર્થ એ નથી કે બીજાઓને નબી જવું, પરંતુ અહિંસા થી તેનો વીરોધ કરવો.

પરંતુ ખરો સવાલ એ છે કે કેવા રશુસ બળથી દુનીયાની તકરારોને દુર કરી શકાશે ખરો કે આ માટે જવાબદાર બનીષ્ટો જે થયી છે તેનું નીવારણ અહીંસાના જ થઇ શકશે?

મારી ખાત્રી છે કે સત્યમાંથી બધું અને કાયમનું સારું સકારે અને નૈતિક પતન આખરમાંથી દુનીયાને ઉગારી

તેનાથી જ શાંતી અને સંતોષ રયપારી શકો નથી માનવી પોતાનું વ્યક્તિત્વ કુદરતપણે ટકાવી રાખશે અને માનવ સમાજને નીતીના પાયાપર રચના કરી શકશે.

ઉપર આફ્રિકામાં મારા હીંદી બંધુ ઓને મારે ખેતકુંજર કહેવાનું છે કે તેઓએ પોતાને અન્ય પ્રજાઓ કરતાં કદી ઉચ્ચ લેખવા નહિ જોઇએ તેઓને બતાવી આપેલું છે કે કોઇ પણ પ્રજા બીજી કરતાં ઉચ્ચ નથી. આપણે ઉચ્ચ નીચની દ્રષ્ટિએ વીચારજ નહિ કરવો જોઇએ. ખરી ઉચ્ચતા બીજાની સેવામાં અને ખરા સાધનો વડે ખરા સવાલની સેવા કરવામાં રહેલી છે જો તમે ખરેખર ઉચ્ચ હશો તો તમારી ઉચ્ચતાનો ગર્વ કદી નહિ કરો પરંતુ સેવા કાર્ય કર્યે જશો.

બળજબરીથી અને ધુમધામથી અથવા ધન સંપતિ અને સત્તાના દમાગથી મેળવેલી ઉચ્ચતા કદી ટકી શકતી નથી. તેથી વીનાશજ પેદા થાય છે. સેવાદ્વારા મેળવામેલી ઉચ્ચતાજ માનવી ની શાંતિ પ્રગતીની ખાત્રી આપનારી અને સમાજને સંગઠીત કરનારી છે.

કુદરતી ઉપચ્ચારો

(લેખક: મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકફીબન)

(૪)

બીજું વિશ્વ યુદ્ધ શરૂ થયું ત્યારે લોટનને યુરોપના ઉપદ્રવની મહુ ચીંતા થવા લાગી. પહેલાં વિશ્વ યુદ્ધ દરમીયાન તેની પ્રજાને ચલાવવા સુધા મરવું પડ્યું, કારણ, જરમન કબજારીઓએ - અનાજ લાવતી બધી આગબોટો ડુબાડી દીધી. એટલે સરકાર તુરત કામે લાગી અને પોતાનું ના પીવાતના નીષ્ણાતોની સાથે મસલતેા કરવા લાગી. એટલે કે, અનાજના ગુણોનો અભ્યાસ કરવામાં આવ્યો. જેથી મળી શકતા અનાજના પુરેપુરાં તત્વોનો ઉપયોગ કરી શકાય.

જેવા મસલત કરવામાં આવેલા એક નીષ્ણાત મેજર-જનરલ સર સેલ્ટર મેકેરીસન હતા, જેમણે હીંદમાં પણ વર્ષ ગાળ્યાં હતાં, ત્યાં તેમણે જનજુવા લેગ સંશોધનો કરી આખી દુનીયાને ચમત્કારી થઇ પડે તેવા કેટલીક શોધો કરી હતી.

મી. મેકેરીસન યુવાન હતા ત્યારે ઉત્તર હીંદમાં ગીલગીટ એજન્સીમાં મેડીકલ સરજન તરીકે કામ કર્યું હતું ત્યાં તેમણે જોયું કે હુંજાની બીજાના લોકો અસાધારણ રીતે તંદુરસ્ત હતા અાજેજ કદી બીમાર પડતા. વળી મજબુત કિમતવાન અને ખુશહુમા હતા. પાછલાં વર્ષોમાં તેમણે કરેલા કેટલાક અખતરાઓ વખતે તેમણે એ વસ્તુ યાદ રાખી.

જુદી જુદી જાતીના લોકો કયું કયું અનાજ ખાતા હતા તેની અસરનો તેમણે અખતરો કર્યો. આ અખતરો પોળા ઉંદરોપર કરવામાં આવ્યો હતો જેઓને સાડ અને સડવડભર્યા પાંજરાં ઓમાં આદર્શ સ્થિતિમાં રાખવામાં આવ્યા હતા. આ ઉંદરો કેમ જાણે ઉંદરોના સ્વર્ગમાંજ રહેતા ન હોય એવું લાગતું. તફાવત માત્ર એટલોજ હતો કે જુદી જુદી જાતના ઉંદરોને જુદી જુદી જાતનો ખોરાક આપવામાં આવતો હતો.

કેટલાક ઉંદરોને મી. કેરીસન પંજાબના સિખ્ખોનો ખોરાક આપતા. બીલ્લોને દક્ષિણ હીંદના મદ્રાસીઓનો ખોરાક આપતા. વળી બીલ્લોને હીંદના બીલ્લ ભાગોના લોકો ખાતા હતા એ ખોરાક આપતા. અને કેટલાકને હુંજાની બીજાના લોકો ખાતા હતા એ ખોરાક આપતા.

જેથી પરિણામનું આવ્યું? બારે રસોઇ વસ્તુ બની. જે લોકોનો ખોરાક તેઓ ખાતા હતા એ લોકોનાજ રોગો તેઓને થવા લાગ્યા. દક્ષિણ હીંદમાં ગરીબ લોકો જેમ બીજા વીગેરે વસ્તુઓ ખાતા એ વસ્તુઓ જે ઉંદરોને આપવા માં આવી હતી તેઓને ત્યાંના લોકોના જેવાજ રોગો અને તકલીફો થવા લાગી. એજ જાતના ચામડીના રોગો, શારીરીક નબળાઇઓ, કમ, ગુમડાં, વીગેરે થવા લાગ્યાં.

પરંતુ હુંજાની બીજાના લોકોનો ખોરાક જે ઉંદરોને આપવામાં આવ્યો એ ઉંદરો મજબુત, તંદુરસ્ત અને ખુશહુમા હતા, જેવા એ બીજાના લોકો હતા.

પાછળથી મી. મેકકેરીસને બીજા ઉંદરોને લંડનમાં લોકો જે ખોરાક લેતા હતા તે—સફેદ રોટી, મુરબ્બો, બીફસ્ટેઓ, વા, ટીનમાં આવેલી વસ્તુ ઓ વીગેરે આપ્યો. તેનું પરિણામ શું આવ્યું? એ ઉંદરોના દાંત બગડ્યા, નાકીના રોગો, કબજીયાત, એપેન્ડી-સાઇટીસ, પેટની ચાંઠ, ખુજલી વીગેરે દરદો લંડનમાં અંગ્રેજોને થાય છે તેવા થવા લાગ્યા.

હુંજાની બીજાના લોકોના ખોરાકની ખુબી શું હતી? પ્રથમ તો એ લોકો પોતાની જમીનની સંભાળ પોતાની માતાની સંભાળ લે તેવી રીતે લે છે, અને હકીકતમાં એ તેઓની માતાજ છે! એટલે જમીનમાંથી જે કંઇ તેઓ લે છે તે ફરી પાછું ખાતરના રૂપમાં તેને પાછું આપી દે છે. ખાતરને તેઓ કદી બાળી નાખતા. ખરી ગએલાં પાંદડાં વીગેરે કચરો તેઓ ફેંકી નથી દેતા. સઘળી વસ્તુઓ જમીનમાંથી ઉપજેલી તે પાછી તેને આપી દેવામાં આવે છે.

એ લીધેલું પાછું આપી દેવાનો નીયમ છે, જે જીવનનો એક કાયદો છે. કુદરત પાસેથી આપણે મેળવેલી વસ્તુ કુદરતને પાછી આપી દેવી જોઇએ. એ આપણી માતા છે; એ આપણો જીવ છે. તેની વસ્તુનો ઉપયોગ થઇ રહ્યા પછી તે તેને પાછી આપી એ તો એ તેનાથી બમણું આપણને પાછું આપશે.

વળી હુંજાના લોકો અનાજ તેના મુળ સ્વરૂપમાં ખાય છે. તેઓ સફેદ રોટી કે સફેદ આટાની બનેલી કેક વીગેરે નથી ખાતા. આખા ઘઉંના તાજા દળેલા બોટની રોટલી ખાય છે. તેઓ સુકા મેવા-ઓપ્રીકોટ, અને ખાસ કરી મલબેરી (એક જાતના બોર) ખાય છે. અને અનેક જાતના શાક ભાજી કાચાં ખાય છે. જે કંઇ તેઓ પકાવે છે તે જીભને બળતા મુકે અને પેટને નુકસાન કરે એવા તરેહવાર મસાલાઓ બીલકુલ સાદી રીતે આખું જ ખાવે છે કે શેકે છે, તેઓ માંસ બહુ થોડું ખાય છે, મિષ્ટાન્ન બનાવે ખાતા નથી. ટીનની બંધાએલી વસ્તુઓ કે મુરબ્બા કે બરણમાં બંધ રાખવામાં આવેલી સડેલી વસ્તુઓ તેઓ નથી ખાતા.

કહેવાતી સુધારેલી વસ્તુઓ લોકો ખાય છે તેવાજ તેઓ બીમાર પડે છે અને બહું આરોગ્ય ભોગવતા નથી. આપણી આજની દુકાનોમાં જોઇશું તો કુદરતી વસ્તુઓને અકુદરતી બનાવી દીધેલી હોય છે.

આજે બીજવાળાઓ સારા આખા ઘઉં લઇને તેનો સફેદ આટો પીસે છે. તેમાંથી સઘળું યુક્ત કાળજીપુર્વક કાઢી નાખવામાં આવે છે. ઘઉંના સઘળા સત્વનો નાશ કરવામાં આવે છે. પછી લોકોને તેની બનાવેલી વસ્તુઓ ખાવાથી કબજીયાત અને જાત જાતના રોગો થાય છે. અને ડાકતરો પાસે અને દરપીતાલોમાં દોડી જાય છે ખુબ દવાઓ પીએ છે અને ચાકરોપા ઓ કરાવે છે અને અનેક જાતના દુઃખો ભોગવે છે. કેટલાક સમજુ લોકો કબજીયાત દુર કરવા બારે કીંમત આપી ખાસ બનાવેલ ચુલી ખરીદવા જાય છે. આ કેવું પાગલપણું! પહેલાં અનાજમાંથી ચુલી કાઢી નાખવી અને કબજીયાત ઉત્પન્ન કરવી અને પછી કબજીયાત દુર કરવાને ઓજ ચુલી આકર્ષક પાકીટોમાં ભરીને મોટી કીંમતે વેચવી!

જ્યાં ખરા તંદુરસ્ત લોકો હોય છે ત્યાં તેઓ સાદો અને સારો ખોરાક લેતા જોવામાં આવશે. બરીબ લોકોને હમેશાં તેઓને જરૂરી ખોરાક મળી શકતો નથી. પરંતુ મોટે ભાગે તેઓ બીન-જરૂરી વસ્તુઓ પર પૈસા ચેડરી નાખે છે. છોકરાંઓને રમીરા માટે પૈસા આપવાને બદલે તેઓએ તેઓને માટે ફળ ખરીદવાં જોઇએ. એક પેનીની સ્વીટ કરતાં છ પેનીના એપલ વધારે સારાં. પેપરમીન્ટ કરતાં ગોરડીનો સાકો વધારે સારો. પેનીની સ્વીટ કરતાં પેનીની દ્રાક્ષ કે ખજુર વધારે સારાં. બીસ્કીટ કે કેકના કરતાં એક કાચું ગાજર વધારે સારું.

જેઓને પોસાય તેઓએ પોતાના છોકરાંઓને કુદરતી મીષ્ટાન્ન આપવા જોઇએ. એ કુદરતી મીષ્ટાન્ન સુકો મેવો છે, જેવા કે, દ્રાક્ષ, ખજુર, અંજીર, પ્રુન્સ વીગેરે અને મધ.

મધ એ ફુલોમાંથી સંગ્રહ કરેલો અર્ક છે. એક ઔંસ મધ બનાવવાને મધમાખીને દસ હજાર ફેરા કરવા પડે છે અને પછી ને પોતાના શરીર ની શકતીનું તેમા સીંચન કરે છે. એ મધ દુનીયામાં સર્વોત્તમ ખોરાક ગણાય તેમાં શી નવાઇ!

કેન્દ્રીના ગ્રાહકોઃ—
બારડોલી.....શી. ૧ રતલ.
સેવરમની સોપારી શી. ૬ રતલ.
બધુ દેવી નં. ૧. શી. ૨-૬ રતલ.

બળની દાળ (નં ૧) ... ... રતલ શી. ૧
બળની દાળ (ચાનઢર ચાળી) ... રતલ શી. ૧
બળની દાળ (ચોકખી નં. ૧) ... રતલ શી. ૨-૬
દેવી સંગ્રહો.....રતલ શી. ૭-૧

તુવેરની દાળ નં. ૧ .....શી. ૨-૩ રતલ.
તુવેરની દાળ નં. ૨ ..... શી. ૧-૧ રતલ.
તુવેર આખી ..... શી. ૧-૩ રતલ.
અળદ આખા નં. ૧. ..... શી. ૧-૧ રતલ.

એડ્રેસ: ૧૬૦ ચિકપેરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન: ૨૮૮૪૫.

પરબુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની 30 વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ ફર્મ.

જરમીસ્ટન એશીયાટીક બજારમાં હીંદીઓ માટે નીશાળ

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

જરમીસ્ટન એશીયાટીક બજારમાં હીંદીઓ માટે ચાલી રહેલી સીંગ સ્કુલમાં પાંચ વધારાના વર્ગો બાંધવામાં આવ્યા છે જેનું ઉદ્‌ઘાટન જરમીસ્ટન ના મેયર કાઉન્સીલર એ. આઇ. હાંસીસના હસ્તે એાગસ્ટ તા. ૨૨ મી ના દરવામાં આવ્યું હતું. આ વર્ગોનું મકાન પા. ૪૦૦૦ ના ખર્ચે જરમીસ્ટન અને ડીસ્ટ્રીક્ટના મુસ્લીમો તરફથી બંધાવવામાં આવ્યું છે. જરમીસ્ટન એશીયાટીક બજારની જમીન ખરી રીતે અસ્થાપા છે અને એવી અસ્થાપા જગ્યામાં આવું મકાન બંધાવવાની મહત્સા કવતાઅલ ઇસ્લામે કરેલાં સાહસ ની એક ભાવણ કરનારે તારીફ કરી હતી.

નેાન-યુરોપીઅન ગ્રેજ્યુએટ્સ ડીપાર્ટમેન્ટ ના મેનેજર મી. ઇ. એમ્‌. સી. બ્યુટનરાએ પ્રમુખસ્થાન લીધું હતું અને અદીસેા ઉપર બેાલે હાજર થયા હતા. મુસ્લીમ કેામે નીશાળે જવાની વયના છેાકરાંઓ માટે, સાલમ આદિકાના નામરીકા બજારને લાયક થવા તેઓનું ચારિત્ર ઘડવાને વખતેજ નીશાળ પુરી પાડવાનું આવું સાહસ કર્યું તેની તારીફ કરી. તેમણે કહ્યું કે આ મકાન નહિ થયું હેાત તેા એ બાળકેા \ હજુ પણ રસ્તે ભટકતું પડયું હેાત, કેમ કે, કેળવણી બાતાંએ બીનગેારાંઓ માટે નીશાળ પુરી પાડવાને હજુ એક પાઉન્ડ પણ ખરચેલેા નથી. કેળવણી બાતાના ડીરેક્ટરની વતી મી. પી. એમ્‌. રેસ રબુમને નીશાળને કરકસરની દરીદ્રાઇમાં પાસ થવા બદલ મહારાજ્ઞ કીંગ કપ કરી બીજું વર્ષ માટે બેટ આપ્યું હતું. આ કપની દરીદ્રાઇ વીટવેાટર્સરેન્ડની બેસેા ઉપર નીશાળેા તરફથી દર વર્ષ કરવામાં આવે છે અને જરમીસ્ટન રકુલ બે કપ કરી બીજી વાર જીતી ગઇ તેને માટે તેને અભિનંદન આપ્યું.

મીસીસ આર્. આર. મીરીયે નીશાળને તેના સુંદર કાર્યને માટે એક ચિત્ર બેટ આપ્યું. મીસીસ ડી. એચ. ચેટીએ ક્રીસ્ટમસ સ્ટેમ્પ ફન્ડની વતી બીજું એક ચિત્ર બેટ આપ્યું

નેશનલ યીહ કમીટીના વીટવેાટર્સ રેન્ડ ડીવીઝનના પ્રમુખ મી. એ. એસ. હેાલેન્ડે જરમીસ્ટનની નીશાળની કરોડ માટે અભિનંદન આપ્યું અને દુનીયામાં આજે કરકસરની ઘણીજ જરૂર હેાવાનું જણાવ્યું.

બેાસીયેા રીલમ્‌ ફાઉન્ડેશન માટે નીશાળ તરફથી રેફલ થઇ હતી તેની ઉપજની અદીસેા ગીનીની રકમ લક્ષ્મી પટેલના હસ્તે કાઉન્સીલર ઇસ્યુફનને અર્પવામાં આવી હતી.

બીજું ભાષણ કરનારાઓમાં કાઉન્સીલરેા વેનનમ્સ, એકેપેનના મેયર એમ્‌. કે. એબ્રટસન, મહત્સા કવતાઅલ ઇસ્લામના પ્રમુખ મી. એમ. જસાત, સીંગ સ્કુલના પ્રીન્સીપાલ મી. કલેાટ અને સીંગ સ્કુલના સ્થાપકના પુત્રી મીસીસ એ. મેથીસ હતાં.

પરચુરણ

—હીંદના વધા પ્રધાન પંડીત નેહરૂએ એાગસ્ટ તા. ૧૪ મીના પાકીસ્તાનના રાષ્ટ્ર દીન પ્રસંગે પાકીસ્તાનના પરદેશ મંત્રીપર નીચે પ્રમાણે સદેશેા મેાકલ્યેા હતેા: "આપના રાષ્ટ્ર દીન પ્રસંગે પાકીસ્તાન સરકાર અને પ્રજા તરફથી શુભેચ્છા પાઠવું છું. અમારી હાર્દીક આશા છે કે આપણા બન્ને દેશેા વચ્ચેનેા સંબંધ અરસપરસ સહકાર અને શુભેચ્છાથી બધારે મજબુત બનશે.

—અનાજ બાતાના પ્રધાન મી. કનૈયા લાલ મુનશીએ હીંદની પાર્લામેન્ટમાં એાગસ્ટ તા. ૧૪ મીએ પ્રશ્નોત્તરી વખતે જણાવ્યું હતું કે મદ્રાસ અને બીહારની સરકારેા પાસે અનાજનેા પુરતેા જત્થેા છે અને બુખમરેા, મરણ, અથવા રેાગેા ફેાર અને મદ્રાસ બીહાર રહે છે અને બાળકેાને વેચે છે એ સઘળી વાતેા પાયા વિનાની છે.

—હિંદનેા કાંઠાપરનેા વેપાર હીંદની, નેાટેા માટે અનામત રાખવાની પેાતા ની નીતી અમલમાં મુકવાને હીંદ સર કારે હરાવ કર્યો છે. એાગસ્ટ તા. ૧૪ માસેા નવી દીલ્હીનેા સદેશેા જણાવે છે કે એ કાર્ય એક વર્ષમાં પુરું થશે. એ મુદત દરમીયાન અને ત્યાર બાદ પણ લાયસેન્સ આપવાનું એ રીતે થશે કે જેથી દેશના લાભેા સચવાય.

—ચાલુ વર્ષ દરમીયાન મદ્રાસ, બીહાર, ઉત્તરપ્રદેશ, મુંબઇ, પશ્ચિમ બંગાળના ૨૦૦૦ અને એથી વધુ વસ્તીવાળા ગામડાંઓમાં ૪૧૦૮ ગ્રામ્ય પેાસ્ટ એાફીસેા ખુલ્લી મુકાશે. એ ખુલ્લી મુકાતા ૨૦૦૦ ની વસતી વાળું એક ગામડું હીંદમાં પેાસ્ટ એાફીસ વીનાનું નહિ રહે. ૧૯૪૭ બાદ ૭૦૫૦ ગ્રામ્ય પેાસ્ટ એાફીસેા ખુલ્લી મુકાઇ છે.

—રેલ સંકટથી પીડાએલા કેટલાક સલાહકેામાં અનાજની તંગીને પહેાંચી વળવા જરમાની સરકારે હીંદને ૧૦૦૦ ટન ચેાખા આપવાની કરેલી ઓફર વડા પ્રધાન પંડિત નેહરૂએ સ્વિકારી છે.

—મદ્રાસની હાઇ કોર્ટમાં એક વધુ મુસ્લીમ બેન બેરીસ્ટર તરીકે દાખલ થયાં છે. તેઓ બી. પરવીન મીર બમીરીન છે. તેમના બેાટા બેન મીસ નરીમ બમીરીન મદ્રાસ હાઇ-કોર્ટમાં અત્યાર બગાડના પ્રેકટીસ કરી રહ્યાં છે. બન્ને મદ્રાસના બીરીસ્ટર અને સેસન્સ જજ બાન બહાદુર મીર બમીરીનના પુત્રીઓ છે.

ખબરપત્રો

૧૫ મી એાગસ્ટની ઉજવણી

નેાઆ (રોડેશીયા) માં સવારના ૭ વાગે ધન્ડીઅન ધ્વજ પ્રાર્થનામાં ધ્વજ વંદન કરવા લાંની હીંદી જનતા મેાટા સમુદાયમાં હાજર થઇ હતી. કુમારી મણુબેન મણીભાઇને હસ્તે ધ્વજારેાહણ કરાવવામાં આવ્યું હતું. શ્રી. ધનજી ભાઇએ ધ્વજ રક્ષક તરીકે વંદેમાતરમ્‌ અને સલામીના હુકમેા આપ્યા હતાં. સાંજે સાડા પાંચ વાગે ધ્વજ અવતરણ અને દુઃ પ્રવચનેા તથા પ્રાર્થના થઇ હતી. જનતામાં ઉત્સાહ સારેા જણાતેા હતેા.

* * *

મેાર્ટ એલીઝાબેથમાં ત્યાંના યુવક મંડળ તરફથી સ્વાતંત્ર દીન નીમીતે ઝંડા વંદન કરવામાં આવ્યું હતું. સવારના ક્ષત્રીય ગુજરાતી સભા ભવન માં જનતા જોગી થઇ હતી. પ્રાર્થના તથા રાષ્ટ્રીય ગીતેાથી વાતાવરણ ઉલ્લાસ અને આનંદ ભર્યું જાગતું હતું.

ઇસ્ટ લંડન હિંદુ સોસાયટીની જનરલ સભા

ઇસ્ટ લંડન હીંદુ સેાસાયટીની ૨૧ મી વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ તા. ૩૦-૭-૫૦ ના રવીવારે સંસ્થાના હેાલ માં મળી હતી. પ્રભુ પ્રાર્થના બાદ હિસાબ અને રીપેાર્ટ મંજુર થયેલાં અને આગામી વર્ષ માટે નીચેના કાર્ય વાહકેા ચુંટાયા હતા.

પ્રમુખ: પ્રેમજીભાઇ કુલ્લણ, ઉપ-પ્રમુખ: કુંવરજીભાઇ કુલ્લણ, મંત્રી: મેાહનલાલ બ. હરીભાઇ, ઉપ-મંત્રી: દલપતભાઇ નાથુભાઇ માધવ, ખજાનચી: ડાહ્યાભાઇ મકન, કમીટી: મેસર્સ પ્રભુદાસ બાબુભાઇ, મીઠાભાઇ રણ-છેાડ, વલ્લભાઇ કરસન જમશ્નવન ગેાકળદાસ, બાલજીભાઇ હકાભાઇ, મંગુ ભાઇ વરજાંગ અને રામલાલ બ. હરિ ભાઇ.

દર રવીવારે રાતે આઠ થી દસ વાગ્યા સુધી સંસ્થાના મંદીરમાં સામુ હીકી પ્રાર્થના અને ભજનનેા કાર્યક્રમ યેાજાય છે. સેાર્યા સર્વે હીંદુ ભાઇ બહેનેાને સહકાર આપવા વિનંતિ છે.

ચર્ચાપત્ર

લગ્ન પત્રીકા

ઉપરનુકત વિષયપર બેાડા આકરીયું પર આ પત્રની કટારેામાં જે ચર્ચા કરવામાં આવી હતી તેના અનુસંધા એક ભાગે નીચલી કંકોત્રી મેાકલી છે જે વાંચકેા સમક્ષ રજુ કરું પત્રીકા ખુબ સારી છે. ઉપર ગણેશજીનેા ફેાટેા અને મંગળ સાથીયેા છે.

ત્યાર પંછી.

ભાઇશ્રી.....

સવીનય નીવેદન કે સં. ૨૦૦૬ ના વૈશાખ વદી ચેાથ ને સુક્રવારે, તદનુસાર ૫ મી મે ૧૯૫૦ના દીવસે અમેા બે—રવાને લગ્ન ગ્રંથી દ્વારા જોડાવા વાનું નક્કી કર્યું છે.

આ મંગલ પ્રસંગે અમેા આપને માનપુર્વક પાદ કરીએ છીએ, અને આપની શુભેચ્છા પ્રથમની પેઠે જ આપુ રહે એવી પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

અમેા છીએ,

કે (કન્યાનું નામ)

(વરનું નામ)

ઠેકાણું

તન્મે મનઃ શિવ સંકલ્પમસ્તુ ॥.

લગ્ન વિધિ:—કન્યાના બાપનું નામ તથા ઠેકાણું.

આવી રીતની આ લગ્ન પત્રીકા હીંદી લીપીમાં લખાયલી છે. હું માનું છું કે ચેાકસ કારણેા સર વર કન્યા પેાતાના નામથી શુભેચ્છકેાને નેાતરી રહ્યા હેાવા જોઇએ. બાકી માતા પીતા, બધવા વડીલેાના નામથી નિમંત્રણ બપાવાં જોઇએ. એજ યેાગ્ય જણાય. ઉપલા લખાણમાં ફેરફાર કરી તે યેાગ્ય રીતે વાપરી શકાય.

સુશીલા ગાંધી

"ઝિલાપ"

તંત્રી: મહેન્દ્ર મેઘાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક ભાષાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપ વામાં આવે છે. હાલના બમાસીના જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ અને જે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

૨/૬ માં પેાસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION.
P. BAG,
PHOENIX.

વર્ધા શીક્ષણ યેાજના

શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું તેની સમજ ગાંધીજીના બેાલેા ઝીલવા સ. મુલ્ય ૨ : ૬

ખબરપત્રો

સુરત હિંદુ એસોસીએશન

ઉપરોક્ત સંસ્થાની વાર્ષિક જાહેર સભા રવીવાર તા. ૨૦–૮–૫૦ ના ૪–૩૦ વાગે રા. નારણદાસ દયાળના પ્રમુખપણા હેઠળ એસોસીએશન હોલમાં મળી હતી. પ્રાર્થના બાદ મંત્રીનો વાર્ષીક હેવાલ સભા સમક્ષ. રા. નારણ ભાઇ ખુશાલભાઇએ વાંચી સંભળાવ્યો. બાદ બજનચી રા. એલ. બી. પટેલે, રા. આર. આર પરેલે ઓડીટ કરેલો વાર્ષીક હેવાલ રજુ કર્યો તેને સર્વાનુમતે મંજુરી મળ્યા પછી નવા હોદ્દેદારો ની ચુંટણી નીચે મુજબ થઇ હતી: પ્રમુખ: ગોવનભાઇ મણીભાઇ, ઉપ-પ્રમુખ: રા. એન. રાણા, મંત્રી: દયાળ છીબાભાઇ, સહાયક મંત્રી: વનમાળીભાઇ ગોસાઇભાઇ, બજનચી: એમ. બી. પટેલ, હોપા દયક્ષ : આર. આર. પટેલ, કમીટીના સભ્યો : રતી-લાલ ગોવરજી, નાગરજી દેસાઇ, જગન ભાઇ નાનાભાઇ, પ્રેમાભાઇ કાનજીભાઇ, દોલાભાઇ ગોપાળજી, કેવળભાઇ ભાણા ભાઇ, રણછોડભાઇ કાલાભાઇ, જગન ભાઇ કાનજીભાઇ, જીવણભાઇ નારણ, બીખાભાઇ ગોપન, નરસીદભાઇ ગોવીંદ, નારણદાસ દયાળ, કલાણભાઇ વનમાળી, ડાહ્યાભાઇ મકન, બી. એમ. રાણા, એ. એમ. રાણા, ગાંડાભાઇ સી કેપ્ટન, હરીજભાઇ આર. કેપ્ટન, કાલાભાઇ બીખાભાઇ, જીવણ કુવરજી, વનમાળી કુલ્લભ, શાંતીલાલ કાલીદાસ, પરસુભાઇ હરગોવન, જગનભાઇ જીવણ.

અંત વર્ષના પ્રમુખ: રા. નારણદાસ દયાળ તથા મંત્રી શ્રી નારણભાઇ ખુશાલ ભાઇ એ સંસ્થાની કરેલી સેવા બદલ આભાર માનતો ઠરાવ. ભાઇ રતીલાલ દેસાઇ એ મુકયો હતો. તેને દયાળજી છીબાભાઇ એ ટેકો આપ્યો ને હાજીસ થયાની સીસો હતો. શાન્તીપાઠ બાદ સભા વિસર્જન થઇ હતી.

શ્રી સુરત હિંદુ એસોસીએશન

ધર્મશાળા ૧૫ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આથી યુનીયનમાં વસતા દરેક હીંદુ ભાઇઓને ખબર આપવામાં આવે છે કે દેશથી આપતા જતા ભાઇઓ માટે ઉપરોક્ત સંસ્થા તરફથી રહેવાની સગ વડ રાખવામાં આવેલી છે. આશા છે કે એનો લાભ દરેક ભાઇઓ લેશે.

ગોવનભાઇ મણીભાઇ
પ્રમુખ.
દયાળજી છીબાભાઇ
સેક્રેટરી.
શ્રી. સુ. હિં. એસોસીએશન.

ધાર્મિક પુસ્તકો

ગીતા હૃદય	૩ ૦	યોગ વાસિષ્ટ	૧૦ ૦
પરકમ્મા	૫ ૩	રામ-નામ ગાંધીજી	૨ ૦
આર્ય ધર્મ નીતિ ૧	૨ ૦	બુદ્ધ લીલા	૧ ૬
મંગળ પ્રભાત (ગાંધીજી)	૧ ૦	સુદામા ચરીત્ર	૧ ૦
જીવન નિરીક્ષણ	૫ ૬	ધર્મક્ષેત્રે કુરુક્ષેત્રે ભાગ ૧–૨–૩–૪. આમા મહાભારત નવી રીતે આ લેખ્યું છે.	૧ ૫ ૦

ગુજરાત અહમદ
ધરમાંય ધર્મ ઉપર · બજવાણુપારસુ
·હાનુ પુસ્તક ૧ ૦
સંત દેવીદાસ ૨ ૬

Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

આઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ભારતી ૧૯૫૦ ઓગસ્ટ	હીંદુ ૨૦૦૬ શ્રાવણ	મુસલમાન ૧૩૬૯	પારસી ૧૩૧૯ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૨૫	સુદ ૧૩	૧૦	૨૭	૬–૨૯	૫–૩૭
શની	૨૬	,, ૧૪	૧૧	૨૮	૬–૧૮	૫–૩૮
રવી	૨૭	,, ૧૫	૧૨	૨૯	૬–૧૭	૫–૩૯
સોમ	૨૮	સુદ ૧	૧૩	૩૦	૬–૧૬	૫–૪૦
મંગળ	૨૯	,, ૨	૧૪	૧	૬–૧૫	૫–૪૧
બુધ	૩૦	,, ૩	૧૫	૨	૬–૧૪	૫–૪૨
ગુરૂ	૩૧	,, ૪	૧૬	૩	૬–૧૩	૫–૪૩

ખુશખબર

એકસેલસીયર સબસ્કીપશન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, હીંદથી હીંદના પત્રો લેતા બધા
છુટક નકલના ઓર્ડરોને ધ્યાન આપીશું
કેટલાંક બજુવાળા ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	છુટક રૂ.	વાર્ષિક રૂ.		દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	છુટક રૂ.	વાર્ષિક રૂ.
અખંડ આનંદ	મા.	૧ ૦	૧૫	કુલબાળ	સ.	૧	૨૦
આનંદ	સ.	૮	૧૫	પ્રતીમા	મા.	૧ ૪	૧૧
આરોગ્ય	મા	૬	૮	પુષ્પા	મા.	૮	૭
ઉદ્યોગ	સ.	૮	૨૫	પ્રબળબંધુ	સ.	૬	૨૭
ગાલ	મા.	૮	૧૧	પ્રવાસી	સ.	૮	૩૬
ચિત્ર	સ.	૭	૨૫	રેખા	મા.	૧ ૬	૨૨
ચિત્રલેખા	મા.	૧ ૬	૧૫	રૂપરેખા	સ.	૮	૩૧
જૈન	મા.	૧ ૬	૧૬	રમાબુણ	મા.	૧ ૦	૧૨
ત્રિમદ	સ.	૮	૩૬	સ્ત્રીબોધ	સ.	૮	૨૨
ધર્મ	સ.	૮	૩૬	સાંજવર્તમાન	મા	૧ ૦	૧૨
ત્રિલેખા	સ.	૮	૩૬	સંદેશન	મા.	૧ ૩	૧૪
ત્રિભારતી	સ.	૮	૩૬	સવીતા	મા.	૮	૮
દીકુસ્તાન	દ.	૩	૬૫	સ્ત્રી જીવન	મા.	૧ ૬	૧૩
નવ ભારત	દ.	૩	૧૫	સારદા	મા.	૬ ૦	૧૫
પ્રભાત	મા.	૧ ૬	૧૫	સુદર્શન	મા.	૧ ૬	૧૮
બાલજીવન	મા.	૧ ૮	૧૨	તસવીર	મા.	૧	૮
મંગલમ	મા.	૧ ૦	૨૦	ગર્મી-નવરચના	મા.	૨ ૦	૧૫
મહિલા જગત	સ.	૬	૧૨	ફરમીદ		૩ ૦	૧૨
મનોરંજન	મા.	૧ ૩	૧૫	નીકમીસરી	સ	૪	૧૫
રોજમેળ	સ.	૧	૩૦	વંદેમાતરમ	દ.	૩	૮૫
વસંત	મા.	૧ ૬	૧૫	ચોકી	સ.	૮	૩૬
પ્રબોધક	સ.	૪	૧૫	યુગબળ	સ.	૬	૨૦

આ દરો ગ્રાહકોના છે અને તેમાં ગમે તે વખતે ફેરફારો થાય
બીજા કોઇપણ અમારા જોડી પેપરસ્ટલ ઓર્ડરથી, ભરોસાર રકમ સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપલાં અમારા બીજા કોઇ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને ઉતરતા ધ્યાન આપવામાં આવશે.
હીંદના સઘળા પત્રો માટેના લવાજમોના સત્તાધાર એજન્ટો

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઘરે બાહિરે	૩	૦
સદુપાય અને બે બોનો	૫	૧
ગાર અધ્યાય અને બાલ્ય	૫	૩
સ્વદેશી	૦	૬
ગોરા	૫	૮

બાપુના પુસ્તકો

બાપુની પ્રસાદી	૫	૦
એક ધર્મ પુસ્ત	૧	૦
આરોગ્યની ચાવી	૧	૦

આહાર અને આરોગ્યનું સાહિત્ય

આહાર અને પોષણ	૨	૦
કોલેરીયા (તેના કારણો અને ઉપાય)	૧	૦

વિવિધ પુસ્તકો

અપ્રગ્રન્થોનેશીયા	૪	૦
હિંદનો કોમી પ્રશ્ન	૬	૦
રશીયાનું ઘડતર	૧	૦
સાહસવાર્તાની સંગ્રહો	૫	
કારાવાસ (ભેખડદ્વય)		
ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪	૦
ઇન્ડોનેશિયા ભા. ૧–૨ (સાર્વભૌમ (બસના દેશોનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧	૬
આર્યોનો ભૂગોળ	૨	૩
આપણી કોમેસ	૨	૦
કાશ્મીરનો પ્રવાસ	૧	૦
સોનેરી લાડકવાળો	૩	૦
સુભાષના સેનાનીઓ	૩	૧
પ્રમદાની (પુસ્તક)	૪	૦
સંસાર (પ્રવાસણી)	૧	૧૦
પ્રેમ ભક્તિ	૧	૦
સોમરસની (દેશોનો સંગ્રહ)	૧	૦
ધર્મપત્ની	૩	૦
પ્રકૃતિ (વિદેશના ભારતના અનેક વિષયો ઉપર ચકેલા પ્રવચનોનો સંગ્રહ	૧	૦
સોવીયેટ રશીયા (રશીયા વીશે બહુમા જોવા)	૧–	૦

સૌરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫

વિવિધ રસધારા પીરસતી આ સેટ ની કીમત	૨૫	૦

નવપરણીતો માટે

પરણ્યા પછી ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૮	૦
મન સાધના	૩	૩
ભાગ ૪ દામપત્ય જીવન	૬	૧

નવલ કથાઓ

વિદ્રોહી આત્મા (બલીવજીવન	૮	૦
આવાસુણીજ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૧
પ્રેમ બીન્દુ (બનિતાઓ)	૩	૦
કાંતી	૬	૦
વેણીના ફુલ	૨	૧
સામાજ સમાજ (કિંમત નહિ મળે)	૧	૦
પહેલો કાળ	૬	૦
રાજમાર્ગ (બાંધી મુનશી નોવેલ)	૬	૦
રાજ સન્યાસી (પુસ્તક)	૧૦	૧
અધકારના ચાબખા	૩	૧૨
આત્મસાધના ત્રિવા	૩	૦
આનવતાના ફુલ	૬	૦
ગણેશા કાવ્ય	૮	૦
રોહીની	૮	૦
પ્રવાસવર્ષ પછી	૩	૦
બાગ નિર્માણ (બ્યબીબ્યુ)	૩	૬
સાહસ ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૮	૦
ઉકકની પુસ્તકુ	૩	૦
કલાની સંહચરી	૫	૧
જંજાળ અઠંગ વાતો સંગ્રહ	૩	૦
ચાલ્ક મુકતી	૩	૬
રોહીનીના આસુ અને બીજી વાતો	૮	૦
વીરની વાતો ભા. ૧–૨ સેટની	૬	૦
વસુંધરા અને બીજી વાતો	૧	૦
વિવાહ મંદિર	૩	૦
પ્રેમાલય (સુંદર રીતે બાધપુર્ણ નવલ કથા) ભાગ ૧–૨ સેટની	૧૪	૦
રૂપારાણી	૭	૬
સામાજ સમાજ	૩	૦
સોરઠી જવાહીર	૭	૦
સોરઠી બાબા	૬	૦
વીરપસુની વાર્તાઓ	૩	૬
કલ્પ વીજા	૬	૦

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

હિમાલયનો પ્રવાસ	૬	૦
ઉપનિષદ ગંગા	૫	૦
જીવનનો તહેવારો	૩	૦
ઓતપ્રોત વિચારો	૨	૦

ચન્દ્રવિકાલાલ પુનશી કૃત

આપણે વસ્તે	૮	૬
કોનો વાંક	૮	૦
પરિવર્તીત નાટકો	૬	૫
પ્રેમ કવીતા	૬	૦
ઉપનિષદ ગંગા	૧૦	૦
નવલીકાઓ	૦	૬

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

જંજાળી	૦	૬
ડાકોર	ભા. ૧–૨	૧૧
સંગીત હદય અને સંસ્કૃતના	૮	૦
ગોકુલના	૮	૦
રમણીકુ	૦	૦

શરદ બાબુ કૃત નોવેલ

દેવદાસ	૮	૦
બંદીનાથ	૫	૦
બાબુ વાતોઓ	૨	૬
દત્તા	૮	૦
બાબુરાધા	૧૦	૦
કાશીનાથ	૫	૦
બાબુર બાગતી	૧૫	૦
બંદીનાથ	૪	૦
અરીમહીન	૧૩	૧
બાબી	૭	૬
દેવદાસ	૫	૦
કુમ્મી	૮	૬
નવીના	૧૦	૦
કોયલી	૭	૬
બુલ્લા	૬	૦
અપરાધ ભાગ ૧		
ચીની નારીની કહાણી	૭	૩
અલ્લા બેની	૫	૬

કીતાબે

આત્મ કથા ગાંધીજી	૨	૬
ગાંધીજી ના વાર્તાલાપ	૧	૬
ગાય બંગલેજ નહિ બાકે ને	૧	૬
છકરવાર્તા દુનીયા	૧	૦
હમારે ગાંધીકી કહાની	૧	૬
આગે બઢો	૧	૩
બાપુજી (ગાંધીજી કી ફુલ વાર્તે	૧	૬
બંગલેજી રાજ્ય કે સૌ સાલ	૧	૦
બિલકી વિભૂતીયાં	૧	૮
હમારી રાજનૈતીક સમસ્યાયેં	૧૨	૬
મેરી કહાની (પં. નેહરુકા ચરીત્ર)	૧૭	૬
ગાંધી વિચાર રોહન'	૨	૦
હિંદ ધર્મકીબ્રાબ્યારીકાયેં		
ધર્મકી કહાનીયાં)	૦	૩
સમાજવાદ–મુંબીવાદ	૨	૬
સંત વાણી	૧	૬
ગાંધીવાદ–સમાજવાદ	૨	૬
નયા રોજગાર (કાર્યશકીક)	૪	૦
સાધનાકે પથપર	૨	૬
મેરી મુકતીકી કહાની	૧	૬
રાજપાદ–ભુદિયાદ	૧	૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧	૬
બાગટ	૧	૩
માકીક ઔર મજદુર	૧	૩
દુખી દુનીયા	૧	૦
પ્રેમમેં મતવાન	૧	૬

બચોંકે લીયે

મહાભા બુદ્ધ	૧	૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧	૦
કૌઆ ચલા હંસકી ચાલ	૧	૦
નસીહતકી કહાનીયા	૧	૦
શીવાજી		૬
અશોક	૧	૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧	૦

"બાપુના બાને

અહાત્મા ગાંધીજીએ બાને લખેલા કેટલાક આ પુસ્તિકામાં સંગ્રહ ગાંધીજી સંસારથી વિરક્ત કેટલા સંસારી હતા તેઓનો પ્રેમ કેટલો હતો તેની આ પત્રોપરથી થાય છે અને તે સાથે તે ઉપયોગી છે.

આ ઓફીસેથી મળશે.

ટપાલ ખર્ચ સાથે કુંચિત ?

નોંધ: વી. પી. કે ઓર્ડરોને ધ્યાન નહિ આવે.

INDIAN OPINION PHOENIX, NATAL.

ક્રમાના તેર દિવસો (ગીરોબાજ)	૧	૧
ગીતા ધ્વની		
બી. ભક્તવાલા કૃત (ગાન્ધમાં ગીતા)	૧	૮

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન દુનીયાની ચારવાતથી તે આજ સુધી દુનીયાની માહીતી આપતો ઇતીહાસ તે ભાગમાં કેટની કીમત ૧–૮–૦

જીવન પરોહ

બી. પ્રભુદાસ ગાંધીએ બી ઇસ બાબુના કેશોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરોહ દરમ્યાન અનેકો આલેખ્યો છે. શી ૧૧

"ગોલ્ડ મેડલ" કવોલીટી

ગ્રાહકોના
ઉત્તમ કાર્યો
અને ઉચ્ચ કોટીના
રોડોગ્રાફર પાર્કરો
ચલ પુસ્તકો, ઓબ્જો ઇંડીયા કુલ કાગળ, લી.લી.
નવા સાધન કરાવો મંગાવો.

ગોસોસાએટેડ સોપફીલર્સ કીમારેક

એની સાથે એસોસીએટેડ સોપબ્રોકર્સ, લિમીટેડ, ના ઓ. સોપબ્રોકર્સ, લિમીટેડ ગોલ્ડ કોસ્ટના ઉપરોક્ત ઓફીસો ખોલવામાં છે અને ઉપર કોસ્ટરોમાં પુનરાવ પેઢીઓ છે, તેમને સમજેલા છે.

104 Market Street. (Corner Simmonds House) Johannesburg
Phone 33-6211/2 P O Box 6601

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

નુતન કેળવણી માળા આ માળા માં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા આખો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન કેળવણી તાલીમ વર્ગ

" " પોકેટ ૧–૨–૩–૪

દરેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

પુસ્તક પહેલું ૧ ૬

પુસ્તક બીજું ૨ ૦

પુસ્તક ત્રીજ ૨ ૪

બાલોપયોગી કસોટીઓ

સાદિલ આર્ટ વાચન અભ્યાસ

વર્ગોમાંને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજુ ૨ ૪

" ત્રીજ ૨ ૪

બાલબોધી ૧ ૧

આર્યાર્ક ભુગોળ ૫ ૪

બેવડા ડિક્ટેશન શીખવા માટે

પાટલી આ. ૧–૨ પ્રત્યેકની ૨ ૦

અંકગણિતના મુળ તત્વો ૧ ૦

વિદ્યાર્થી વાચન માળા

બીજી વાચકી ૧ ૦

ત્રીજી " ૨ ૪

ચોથી " ૨ ૧

પાંચમી " ૩ ૦

પુસ્તક ૬ ૦

ચાલો લખીએ

કોપી ૧ ૧ ૬

" ૨ ૧ ૬

" ૩ ૧ ૬

" ૪ ૧ ૬

" ૫ ૨ ૦

" ૬ ૨ ૦

" ૭ ૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમું ૨ ૧

" સાતમું ૨ ૪

દેશ દેશાવરમાં—ભુગોળ ૩ ૦

આપણા દેશનો ઇતીહાસ ૨ ૧

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

નવલ કથાઓ

શ્રી કર્ષ	૬ ૪	જુનું અને નવું	૬ ૦
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮ ૬	બે દેશ દીપક	૫ ૦
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૬ ૦	પુત્ર જન્મ	૧૩ ૦
વડનો	૩ ૦	પરીષેશ	૭ ૦
વિરાંગનાની વાતો (૨)	૧૪ ૬	પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
વનજાયા	૭ ૦	પહેલી પ્રીત	૭ ૬
વર ને પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦ ૦	પૃથ્વીરાજ	૭ ૬
લાકડાના ઘોડું	૭ ૬	ત્રીજીય તાપ	૫ ૦
સોમનાથ	૧૨ ૬	ભાડી ભણો	૫ ૬
સેનાપતી	૬ ૦	માનુસાઇના દિવા (અમેરચંદ)	૭ ૦
સુના મંદીર	૬ ૬	ભાભારી	૬ ૬
રમારણ	૧૦ ૦	ઘરને માટે	૬ ૦
રૂપમતી	૬ ૦	આત્મભળી બેનોને ભાઇના પત્રો	
મૃત્યુનુ રહસ્ય	૧૦ ૦	ભાગ ૧.	૨ ૧
માનવીની ભાવાઇ	૧૨ ૦	માનવતાના મુલ	૬ ૦
માયાવી સંસાર	૭૭ ૬	ઘરતીને ખોળે	૭ ૦
આશાવરી	૭ ૦	ગિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦
અંજાયાત ભાગ ૧	૧૦ ૦	ધસરદાન	૭ ૦
ચિત્રોદરા	૭ ૬	દિલ્લ	૫ ૬
કાજેલા હૈયા	૮ ૦	કંદલનીવાસ	૫ ૦
દીનાનાથ	૧૦ ૬	ગુલાબ	૪ ૬
હરીબા મારના		સુપવ ને પુર	૧૧ ૦
ઠેગાડાનો ભોગ	૮ ૦	દેવ અને દાનવ	૩ ૦
જીવન રહસ્ય	૬ ૦	મળવાનું ઠેકાણું:	
જામ તમાચી	૬ ૦	C/O INDIAN OPINION,	
જીવતર	૭ ૦	P. Bag, Phoenix, Natal.	

અમારાં નવાં પુસ્તકો

ચેતુર્ભુજ	૫ ૦	દ્રુતને રહીયામાં કેદીયું	૨ ૬
વિશ્વાત્મા	૫ ૦	મુગો સેરબ	૩ ૦
પ્રભાકુ	૪ ૪	ગીતાંજલી	૫ ૦
નવા સુલબુ	૩ ૩	સાધના	૫ ૦
ઉદ્યમના	૭ ૦	નવી દુનીયા	૫ ૩
૧૫ કોયા (બે ભાગ સાથે)	૨૩ ૦	દ્રષ્ટાંતકથાઓ નાનાભાઇ ભટ્ટ	૨ ૧
ની પરોરે	૬ ૦	મહાન મુસાફરો	૫ ૦
પ્રભુના	૫ ૦	પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫ ૦
પુરબે પુત્ર	૨ ૦	ઝરતના ગેબાં	૩ ૦
૭ ૭ ૭	૩ ૩	દેશ દેશની ભોક ૧૮ ઓ	૮ ૬
ખારી બહાર	૩ ૦	સાધુની પ્રિમ કથા (નોવેલ).	૮ ૬
રસીલા દેશકો પુંટકો	૫ ૦	સોહામણા ભા. ૧–૨ સેટની	૧૦ ૦
પ્રસન્ન મનો	૨ ૦	જમણી અક્ષરજ્ઞ ધે	૫ ૬
જીવ દોરી અને બીજા નાટકો	૨ ૩	સોરાબજી	૧ ૦
બાપણી રોમિસ	૫ ૦	ઉલ્લો પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ)	૬ ૬
ઉંદરા	૭ ૦	સુંદરનો ચમત્કાર	૧૪ ૦
સખા ભેમ	૫ ૦	શહીદોનો સંદેશ	૪ ૦
ગોબાનું આરોગ્ય	૩ ૦	મુશ્કેલતા પ્રશ્નો	૭ ૧
મહાત્માના પ્રસુનો	૩ ૩	કુકાની રમઝટ	૬ ૦
ગામ વિચારણા	૨ ૦	ટુકાની વાતો	૭ ૦
પુષ્પવાટિકા	૨ ૦	કાલ ત્રીવેદીનો કાગરો	૪ ૬
પ્રતીજ્ઞાપત્ર	૩ ૦	દીન ચર્યા	૩ ૬
ભણુ ચાણી	૭ ૦	સાયન્સલેબ્બ ભાગ ૧–૨ સેટની	૧૮ ૦
રંગ દીપા	૨ ૩	રસમસ્તી	૬ ૦
ઇસાની ગાય	૬	સામવ કથાઓ	૮ ૬
પરણી	૫ ૦		
૨૬ મુનીઓ	૩ ૦		
ભાંણીજની ભાષના	૫ ૩		

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

સુખ નહીં રહેવાય (સમાજની બદીઓ સામે ચોકકર) નવલકથા	૭ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫ ૩
બે નવેલકથાઓ	૫ ૦
ટોલ્સટોય અને ગ્રીકલ્ય	૨ ૦
રોની બ્હેન (વાર્તા)	૫ ૭

જીવન ચિરીત્રો

રવીંદ્રનાથ ટાગોર	૫ ૦

હાસ્ય રસમુક્ત પુસ્તકો

હાસ્ય લોહક	૭ ૬
પરત દબાવના હાસ્ય પ્રસંગો	૬ ૦
હાસ્ય વીલાસ	૧૦ ૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬ ૬
કપાલ કુંડલા	૬ ૬
અનોપમા	૭ ૬

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

અપરાધી	૧૧ ૦
યુગલતનો જય ભાગ ૧—૨ પ્રત્યેની	૭ ૦
ઘુઘરી કમારેક આખાડા નવલકથા	૭ ૬
ભાળા ભણીયા	૫ ૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬ ૦
પુરાતન જ્યોત	૫ ૬
બારેઠા દ્વાર	૮ ૬
વેવીશાળ	૮ ૦
સોરઠે તારા બ્હેવા પાણી	૧૭ ૦
રાજવાણી	૬ ૦

નવલ કથાઓ

કુપનાથ : ભગવાનની ક્રાંતીમયી નવલકથા. પ્રોગત	૮/–
ભારતભરમાં સુંદર આવકાર પામેલ નોવેલ.	૧૦/–
રાષ્ટ્રપીતાશ્રી આબાદ્ધ ક્રાંતી કરાવતી નવલકથા	૧૦/–
ક્રુઈ પાસ્તર :– અમેરીકા હરિસ બીકાનીરનું જીવન ચરીત્ર.	૫/–
ગેરબ્રમ કસુરી :– શ્રી બીકાનીરનું જીવન ચરીત્ર	૧/–
સમુણી ક્રાંતી. કીશોરલાલ.	૫
મશરૂવાળા	ફી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી	૩–૦

લેખક કાકા સાહેબ

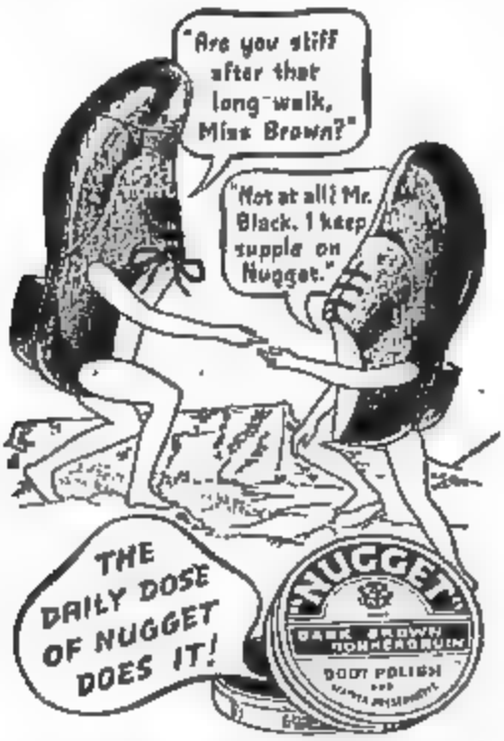
દીલ્હી ડાયરી

ત્રીજી	ફી. ૧૦ ૦

મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી

ભાગ. પહેલો.	૧૦ ૦
ભાગ બીજો.	૧૨ ૦
ભાગ ત્રીજો	૧૧ ૧
બારડોલી સત્યાગ્રહ (અંત ભાગ)	૩ ૦

'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal

NUGGET
BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tawny Red, Ox Blood, Transparent.

AA-741

"Tell me, Doctor . . . *is there an antiseptic specially suitable for women's use?*"

The modern antiseptic 'Dettol' is first and foremost a destroyer of germs: in the Hospitals of Southern Africa it is the chosen weapon of defence against septic infection. But so gentle is 'Dettol' on human tissues, so pleasant, and safe and clean, that it might almost have been made specially for a woman's personal use. 'Dettol' is non-poisonous, deodorant, agreeable to smell; a clean clear fluid that stains neither linen nor the skin.

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD. P.O. BOX 1057, CAPE TOWN

Sunbeam does these 3 things for you...

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your house clean, inviting-looking.

Always ask for 9d-1/6

SUNBEAM POLISH
FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

These are the Blades that stay sharp longer You get more value for your money with Minora Blades. They give fine smooth shaves and last longer because they are made of the finest steel. And they only cost 6d. for four. Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Minora
THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZ

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9865.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

કે. ઓફીસ:
૧૦૬, કરગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રાયાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—:: હોલસેલ વેપારી ::—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Have you Subscribed to

SHANKAR'S WEEKLY

SHANKAR'S WEEKLY is the only Indian magazine on humour and light reading, with best cartoons on social, political and economic questions of the day, edited by India's top cartoonist, Mr. Shankar Pillai. YES, it is Shankar's SHANKAR'S WEEKLY.

HOW CAN YOU AFFORD TO MISS IT ?

One Year: 52s; 6 months: 30s; 1 copy 1s. 3d.

Send your order with proper remittance to:

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE

9 Cantonment, AHMEDABAD-3, India

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

The Epic Fast

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

380 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

KEEP IN TOUCH WITH HOME THROUGH INDIAN MAGAZINES

Annual Subscription Rates of Some Interesting

GENERAL			MOVIE MAG	
Astrological Mag.	M	24s.	Cine Voice	M
Caravan	M.	15s.	Filmindia	M
Forum	W	30s.	Movie Times	W
Illustrated Weekly of India	W	84s.	Rup-Bani	W
India Digest	Bi-M	9s.	Commercial	
Indian Review	M	15s.	Commerce	W
Modern Review	M	30s.	Eastern Economist	W
Onlooker	M	45s.	Indian Finance	W
Shanker's Weekly	W	52s.	Sexology	
Sound	M	28s.	International Journal of Sexology	Q
Vigil	W	36s.		

The above rates are current publisher's rates and are subject to changes. Copies will be mailed direct by the publishers.

Send your order with proper remittance to:

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE,

9 Cantonment, AHMEDABAD, India.

Write For A Detailed List.

— Authorised Subscription Agent To All Indian Magazines

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	9
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	6
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	9
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	5
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	5
THE RIDDLE OF THE WORLD	2	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO		3
ON WAR		5

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
5 SEP 1950

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 35—Vol. XLVIII FRIDAY 1ST SEPTEMBER, 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: FOUR PENCE

★ ★ ★

A PRAYER

This is my prayer to Thee, my Lord
Strike, strike at the root of penury in my heart,
Give me the strength to bear my joys and sorrows,
Give me the strength to make love fruitful in service
Give me the strength never to disown
The poor, or bend my knees before insolent might
Give me the strength to raise my mind high—
above daily trifles.
And give me the strength to surrender my strength
to Thy will with love.

—Rabindranath Tagore.

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE.
Superior Quality.
In following shades:
Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia.
Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11

JUST ARRIVED !
45" wide TINSEL GEORGETTE.
All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenile Georgette In all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0. each.

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0. each.

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £5/10/0. each.

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream, Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

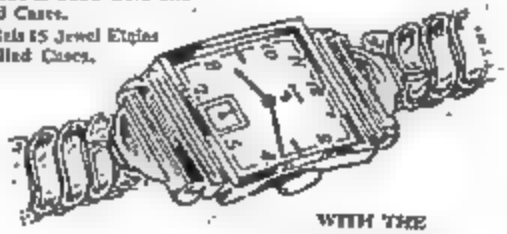
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees.
In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. ELOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID!

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion',
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ.
લેડીઝ તેમજ ગર્લ્સ સ્ટ્રો, ફુલ્ટ હેટ્સ, બ્લાન્ડસ—બ્રેઇડ વગેરે
માટે બહુ જાણીતા માલ—ઓર્ડર ઉપરોક્ત ખાસ કરીને સારૂ
વીજરે માટે હમારે ત્યાં આવો તપાસ
કરવા બોલાવ્યું છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/13 Pretoria Chambers, Jeppe Street, P.O. Box 5199, Johannesburg.
Phone:—Office: 22-7771. After hours 24-4844.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED — BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 3/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1951

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ જાણીતી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામાન્ય રીતે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારી શકાય છે. આ કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 20846. P. O. Box 1818.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13,
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.

S.S. Karanja due Durban 29th August and sails on 4th September for Bombay via Karachi and Porbunder.

S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Sept. 27:

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.
Note:—Emergency Phone: 63624

શરબતે-ફોલાદ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન!!

શરબતે-ફોલાદ આ દવા તાજા ખુનનો ખજાનો છે. આ દવા પેટમાં જતાંજ તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક અંગને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને મુખ ખુબ લગાડે છે. મરદાઈ શક્તિમાં વધારો કરે છે. લીવરની ખરાબીને તરતજ મટાડે છે, વાયુ-ગેસ થવો તરતજ અટકાવે છે, ખાતીની ખરાબ ખાટા ઓડકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ દવા હાથ પગ અને શરીરની ચુસ્તતે નબળાઇને તરતજ દુર કરી નવું જોમ આપી ચહેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. ઔરત મરદ અને બાળકો માટે આ દવા ઘણી જરૂરી ઉપયોગી છે. આ ઘણે લાજવાબ બનાવ ટોનીક છે.

એક બોતલ શરબતે-ફોલાદની કીમત રૂપી. ૧૨-૬
મળવાનું ઠેકાણું:—

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,
DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monorch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીલાલ લાલુભાઇ કારીયાવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફરસાણ પીપરમેન્ટ વેગેરે તાજા બનાવીને વેચીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ખુશ ચેવ, મમરા, ચવિતા, ભાખરા વિગેરે હરહંમેશ તાજા બનાવીએ છીએ.

ખાસ ઓર્ડરે આર્ડર મોકલવાથી ઓછામાં ઓછા ખર્ચમાં અમારી દુકાનમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3580.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

આવેલા દિવાળી અંકો

ભાખા	રૂ. ૫ ૦	રવીવાર	રૂ. ૨૦ ૦
આરામ	૫ ૬	અરેરા	૧૦ ૦
ચમિતા	૩ ૦	વેણુ	૩ ૬
મોજમજા	૬ ૦	બે ઘડી મોજ	૩ ૬
હીંદુ	૩ ૬	ચિત્રપટ	૩ ૬
સચુ સાહિત્ય પંચાંગ	૨ ૬		
મુબઇ સમાચાર પંચાંગ	૫ ૬	મુબઇ સમાચાર	૫ ૦
India, (English) 12 Copies	6	બ્બ ઇંડિ (મુસ્લિમ)	૭ ૬
		Filmindia En Eish	5 5

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, સોફાસેટ્સ, કોચીસ બેડ્સ સાથે મેચ થતાં ટેબલ, ખુરશી ટેબલ, વગેરે ફર્નીચર આપે ખરીદી કરવી. અને પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહીં.

—મોરમ, ટેબલ અને ડીવાન વેચવા—

જે હમારી ફેકટરીમાં બનેલ છે. તેનો સ્ટોક હમેશ હાજર રહે છે. આજ પેઢીમાં આપેલા ઓર્ડર બીજા બધાનો અને કરતાં ઝડપથી બજાવી આપીશું.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 35—Vol.-XLVIII. Friday, 1st September, 1950

Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

Indian Opinion

Friday, 1st September, 1950

Indians Not Quite So Bad

WE are so accustomed these days to hearing bitter things about Indians in South Africa that one would almost think that they were just full of vices and had no virtues at all. There could not have been a worse picture drawn about them than the one drawn recently by Mr. O. Pirow. It is cheering, therefore, when a little word of praise is said by some one. That cheering voice has come from Germiston. The Asiatic Bazaar there is one of the worst areas in the Transvaal set up for the occupation of Indians. How the place could be called fit for human habitation is beyond our intelligence. It is certainly no credit to any Government or people who call themselves civilised. Indians residing in this place have been responsible for an act of self-help which has been the subject of praise by the local authorities.

"What will come as a surprise to most Germistonians," writes the 'Germiston Advocate,' "is that so far as school buildings are concerned, despite the large amount paid in taxation by the local non-European population, not one school has been built by the Province in the Germiston Location and Bazaar alike for Indians, Coloured or Natives.

Mr. F. W. C. Buitendach, manager of non-European affairs in the Germiston Municipality, who welcomed the guests on behalf of the Indian community, at the official opening of the new £5,000 School built by the local Indian community, said, the school represented the Indians' desire for the education of their children after all other efforts had failed to secure an adequate school. I would just like to draw the attention of the members of the School Board present today," he continued, "to the fact that the Education Department has still got to expend its first £ in providing any non-European school in the Germiston area. All the school buildings in the location and in the bazaar have been provided by the efforts of the local community and not by the department. We welcome you here and ask you to have a look at the need for those facilities for the education of the children in the bazaar and location for which the department must be held responsible."

The speaker thanked the Indian community for the very fine spirit they had shown in erecting and paying for the new school building. Efforts like those helped him and his staff and enabled them to go forward with courage.

Inspector Schumann, Acting Secretary of Education, congratulated the Indians on their provision of the school and their public spirit and enterprise at much sacrifice of money and work to ensure the future welfare of the coming generation. It had been the policy, he said, of the Education Department of this Province to provide education for all those who could profit by it. The Indian community in this Province may congratulate itself on the high standard of education attained by their children. More than 90 per cent. attended school, which was a very high percentage.

Unhappily the general shortage of public funds had prevented the Province erecting those classrooms as it had prevented them in the past.

The Indian community had handed over those classrooms to the Provincial Administration with the existing building of the old school as well, which showed a spirit of toleration and harmony that was most praiseworthy.

The speaker then dealt with the great contribution the school had made for thrift and benevolent purposes, and congratulated all concerned in that fine effort.

Councillor H. J. Wannenburg's views on the location were expressed at the same gathering, and as he is the chairman of the Non-European Affairs Committee of the Germiston Town Council they were listened to with the attention their weight deserved. He pointed out that the Council was doing what it could for the location and bazaar and £1,500 was down on the estimates for another road. Also more light was needed.

"If you make representations to the Town Council," he proceeded, "we will do our best as to the subway and other matters. My sympathy is 100 per cent. with you.

"When I looked at this fine building and realise that you don't even know if you are going to stay here and yet have put up this building and put your hands in your pockets to raise the money, I think it shows a fine spirit. You deserve something good from the Council."

It should be explained here that apart from the almost complete absence of any civic amenities in the Bazaar in question the people residing there for so many years have no security of tenure.

"If I could personally solve the question," continued Councillor Wannenburg, "I would solve it tonight, for I have my own ideas. But it is a very thorny question. The estimates had been passed, so nothing further could be done till 1951. As it was the Council had increased the non-European vote by £1,739."

While we deeply appreciate the encouraging word of praise uttered by responsible members of the Germiston Town Council we feel constrained to say that it is a matter of little consolation to us since it is not possible to live on lip-sympathy alone. If the Town Council would only make itself to feel that the non-Europeans are just as much its charge as are those who possess the vote, or rather, more so, since they do not possess the vote and are, therefore, helpless, it would certainly be better able to discharge its paternal duty.

A Step Further In Apartheid Policy

THOUGH not much criticism has been passed by the Indian community in regard to the new power acquired by the Durban City Council, under the Extended Powers Ordinance, to introduce apartheid on the beaches, it is not to say that they have not felt the prick. It has gone deep down in their hearts, which are already pierced by so many other pricks, as has been so nicely enumerated by Mr. W. Warmington in his letter to the 'Daily News.' That letter, which we reproduce elsewhere in this issue, has come as a solace to many sore hearts, in that there are some at least who see clearly the unreasonableness and the glaring injustice behind this action of the City Council.

What surprises us most is that the authorities should fail to see the seeds of race hatred they are sowing by such deeds as these. In so far as we Indians in particular and non-Europeans in general are concerned, they should be taken as a blessing in disguise. For, the harder the knocks we get the sooner we shall wake up from our slumber to resist evil. One by one we are being deprived of all our rights. One does not know where it will all end. It may quite possibly end, as Mr. Warmington has said, in depriving us of the right to

breathe. There is no knowing what might not happen under the present Government with their supporters such as the Durban City Council. Is there going to be any limit to our national self-respect being ravished? It surely will continue to be so long as we are prepared meekly to put up with it.

WAR—RIGHTEOUS AND UNRIGHTEOUS

By L. W. Ritch

"[Take] thine arm for the conflict. Never thy heart to take, as things alike to thee, pleasure and pain, victory or defeat, profit or loss. So minded, thou shalt not sin."

(The Song Celestial.)

WHEN War Fever grips a people, Passion usurps the throne of Reason and the Devil's doctrine of "My country, right or wrong" once again resounds.

This is called Patriotism. In character, it closely resembles the "My class, right or wrong" slogan of class warfare.

Ostensibly, war is engaged in either to resist a threatened encroachment on the rights of one by another, or to redress a wrong already inflicted.

The attacker usually repudiates being the aggressor, the party whose conduct originally provoked the attack. He claims that he is acting under a colour of right; in defence of a right that is threatened with invasion or to recover a right of which he has previously been despoiled. He seeks to justify his conduct on the ground of Righteousness.

Both combatants impliedly admit that resorting to force is unjustifiable unless it be in respect of "Righteous War" i.e. war engaged solely to re-establish righteousness where righteousness has been dethroned.

Now, Righteousness is the name given to a Principle, a canon of conduct, designed to guide mankind in right living.

The Ten Commandments are a code directing mankind as to what things are righteous and what are unrighteous. The implication is that there is Law, higher than the law of his lower nature, which men must obey in order to live rightly and worthily as Man. "Thou shalt not commit Murder;" "Thou shalt not covet aught that is thy Neighbours;" are examples of commandments to refrain from doing things. What is sometimes called the eleventh commandment, "That ye love one another;" "Love your neighbour as yourself," exemplifies what may be termed positive commandments; of things to be done.

Righteousness in conduct, in our willing, thinking, feeling and acting, consists then, in performances and prohibitions. The doing of certain things is morally and ethically obligatory; refraining from doing certain things is similarly obligatory.

It would seem to follow that nought that is essentially unrighteous can possibly be right or properly support a claim under colour of right. We have, therefore, no "rights," and no just claim to any "rights" that are in conflict with the principle and spirit of Righteousness.

Those ethical and moral principles are, then, our Guide Book, the directions we must follow in order that we may overcome the domination of our lower nature—the jungle impulses that still largely control us—and thereby advance our progress on the evolutionary ladder towards godliness, which is our destiny and the real purpose that did make us Men.

We have to acknowledge that the Man-consciousness is still, in great measure, that of the jungle. His ethics, jungle ethics. His belief, that self-preservation is synonymous with survival at the expense of others; with living on instead of *for* others.

The average man regards life as a struggle to hold his own against competitors whose motto is, To the Victor, the spoils.

Now, "Right," according to to the meaning popularly given to the word, is by no means synonymous with Righteousness. It is more frequently used to signify 'Title' with claims against persons in respect of injuries, or claims in respect of things; claims that may be well-founded or ill-founded; real or fictitious.

In any event, the employment of brute force—the taking of the law into one's own hands—as a means of adjusting rival claims, is emphatically discountenanced among civilised peoples as partaking of jungle methods or savagery.

When resorted to for self-enrichment or self-aggrandisement it is indefensible. Moreover, the vanquished is rarely, if ever, convinced, because of his defeat, that he was wrong.

Conversions are not effected by physical violence, but by reason.

Nor, is it true that men and nations engage in physical combat because of differences in, or in defence of, their respective ideologies. The plea that the offending ideology is morally wrong and therefore mischievous because it is unrighteous and calculated to spread unrighteousness, will almost invariably be found to be but a cloak or screen for selfish and interested motives.

It is not for the sake of Righteousness that the protagonists of the ideology objected to are made war upon, but because it is feared that the maintaining and spreading of the objectionable ideology will result in material loss or some disadvantage to the attacking party.

Nations don't engage in wars in defence of abstract principles, but to preserve or acquire material possessions such as markets, spheres of influence, fields for investments and, of course, to maintain prestige and the balance of power.

Is there, then, no such thing as "Righteous War?" Is the employment of physical force never justifiable? If non-resistance of the evil-doer, of the aggressor, is the only right attitude, how must we construe Sri Krishna's injunction to Arjuna? How are we to understand the "Gita" teaching regarding The Great War and Kurukshetra?

Moreover, is the doctrine laid down in the immortal Hindu epic not in direct conflict with The Sermon on the Mount? In searching for the answer, we, undoubtedly, find ourselves in very deep water.

Now, many high authorities maintain that The Great War of the Mahabharata, as related in "The Gita," is not the story of a physical war, at all, but a symbolical (or allegorical) of the eternal conflict between the forces of "good" and "evil" (dharma and adharma; sattic and asuric; light and darkness), the Pandavas representing the one, the Kauravas representing the other.

This contention is certainly supported by Mahadev's reminder that "These bodies are the Field (Kshetra,)" the field of battle. It must also be borne in mind that the dialogue is one of instruction from God to Man, from Guru to Chela, as how best to gain liberation from the forces of the personality-self that still hold the latter in bondage.

The key-note of "The Lord's Song" is Renunciation, Sacrifice, Self-surrender, Loving Service. It emphasises the essential Unity that underlies all diversity; the illusion of separateness; the folly of hate and every form of enmity. Therefore, its ethics in no wise differ from those of the Christian Master.

It would consequently seem that the employment of brute force for the purpose of resisting aggression by an evil doer is not what is meant by "Righteous War," and according to the highest ethical standards is wrong. Such was, unquestionably, Gandhiji's view; the ideal that shaped his whole life.

It is but right, however, to point out that there are weighty authorities, Sri Aurobindo Ghose, for instance, who hold the opposite opinion and advance strong arguments in support of their contention.

We, who are but humble 'shravakas' (listener-learners), shall probably be best advised to remember that Absolute Truth lies at the bottom of a very deep well indeed.

Of this, at least, we can be certain sure, war prompted by selfish motives is unquestionably wrong.

We know, too, that hate breeds hate, while love neutralises it, and kindles love. We need also to recognise that Truth is full of paradoxes, not always easy to distinguish from contradictions.

NOTES

"Will Not Be Driven Out"

THE Minister of Defence, Mr. Erasmus, is reported to have said at a meeting in Windhoek that the Union Defence Force was now three times as strong as in 1939, and was strong enough to suppress any internal trouble and strong enough to repel any invaders from its borders. Every country in the world, he said, was in danger today from the Communist menace and South Africa, under the Nationalist Government, had taken measures to prevent and suppress the Communist menace. Any Communistic attack in Southern Africa, he said, would be regarded as a direct threat to South Africa, including South-West Africa. A white civilisation had been built up in South Africa, and it was the only country which had succeeded in establishing "white harmony." "We are here to stay and will not be driven out as the Dutch were in Indonesia."

Mr. Pirow On Indian Question

Speaking at a meeting in the Town Hall in Bethel Mr. O. Pirow is reported to have said he considered that the Indians in South Africa were a threefold danger. He alleged that Indians were responsible for agitation and that they were an economic danger, a Colour danger and a theological danger. Secondly, he said among them was a potential fifth column for the "yellow peril from the East," which was threatening the whole of Christendom. Thirdly, he considered Indians as "accomplices of Soviet Russia." "The first man to recognise Communist China was India's first Prime Minister, Nehru."

bought that India, Indonesia, and other countries occupied by Indians should have been left under white guardianship another 50 years before being given their independence. The white people were still the herrenvolk and had to remain the herrenvolk in the face of the danger of a flood of colour, which was threatening the whole civilised world. He advocated compulsory repatriation of all Indians from South Africa.

World Church Council Opposes Apartheid

The Dutch Reformed Church's contention that apartheid is scriptural found not a single assenting voice at the recent meeting of the World Council of Churches in Toronto, Dr. Ben Marais of Pretoria, reports in 'Die Kerkbode.' Delegates severely criticised the almost total lack of non-European representation in the South African Parliament, asking whether this was to continue for the next 50 to 100 years before total apartheid became a reality—if it ever did. "With great unanimity it was felt that such a situation could receive no Christian justification." Among the chief arguments used against the Dutch Reformed Church's attitude were the danger that racial discrimination would drive non-Europeans into the arms of Communism, and that compulsory separation of races which aroused a sense of wrong in any one group would play into the hands of Roman Catholicism. The World Council decided to send a delegation to South Africa to discuss racial problems with church leaders here. The delegation will include whites and Negroes. Dr. Marais said that on "practical grounds" he appealed for an all-white delegation, but the feeling was that since non-Europeans were also affected, and not only the English and Afrikaans churches, the delegation must be mixed.

Protest Day Dismissals—Employees Propose Taking Legal Steps

The Durban Indian Municipal Employees Association has given warning to the Durban City Council of its intention to seek an interdict in the Supreme Court unless the Council suspends the dismissal of non-European employees who were absent from work on Protest Day (June 26). This information was given to the Finance Committee by the Town Clerk. The Town Clerk also reported that the Association had applied to the Minister of Labour for two conciliation boards. The Finance Committee recommended that the Council should resist any proceedings which may be started. Accordingly the Durban City Council has authorised the Town Clerk to oppose any application which may be made in the Supreme Court by the Durban Indian Municipal Employees' Society for the above mentioned purpose.

Liquaditor Is To Wind Up Communist Affairs

The Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, has appointed Mr. J. de Villiers Louw, Assistant Senior Magistrate of Johannesburg, as a liquidator under the Suppression of Communism Act. Among his duties will be the preparation, at the direction of the Minister, of a list of people who are or have been office-bearers, members or active supporters of the organisation which has been declared unlawful. The Communist Party was declared unlawful by the Act itself. Compilation of this list is regarded as the first step towards the removal of Mr. Sam Kahn from his seat in Parliament. The liquidator's other duties will be to take possession of all property, rights and documents of the unlawful organisation, by whoever they may be held, to pay all debts after six months from the date on which the organisation was declared unlawful, to distribute any balance to charitable or scientific organisations designated by the Minister or, if the assets are not sufficient to meet the debts, to wind up the affairs of the organisation as though it were an insolvent estate. The appointment of a liquidator to wind up the affairs of the Communist Party anticipates the appointment of a so-called "authorised officer" whose duties will be to investigate the purposes, activities and control of other organisations or publications which have not yet been declared unlawful, but which the Minister suspects should be. The authorised officer will have much wider inquisitorial powers than the liquidator and will also, if the Minister so directs, prepare "black" lists.

APARTHEID ON BEACHES

DURBAN CITY COUNCIL RECEIVES NEW POWERS

THE Extended Powers Ordinance, which has been sanctioned by the Governor-General-in-Council, gives the Durban City Council authority to frame by-laws providing for separate beaches and amenities for all races. Hitherto there has been no legal way for the City Council to control the races on its beaches, apart from controlling actual bathing. Councillor George Hayward, vice-chairman of the Parks and Recreation Committee, said to the Press that the new law was sought because of numerous complaints that non-Europeans were encroaching on the popular beach resorts, including Brighton Beach, which had been used by Europeans for decades.

He said: "The matter came to a head last year when the Beach Advisory Committee, of which I was chairman, received a number of complaints from holiday visitors as well as local residents.

That committee was composed not only of City Councillors but of representatives of the Durban Publicity Association, the Licensed and non-Licensed Victuallers' Association, the Lifesavers' Clubs and of two Ratepayers' Associations.

"It was represented to us that certain non-Europeans were forcing their way on to European beaches and embarrassing women bathers, and that nothing could be done to stop this, unless the Provincial Council amended the Ordinance.

In terms of Ordinance 3 of 1928, which applies only to Durban, the Council had powers to make by-laws prescribing areas on the beaches to be reserved for Europeans, Asiatics and Natives for the purpose of bathing only.

"We have now got authority to make by-laws permitting us to prevent persons of one racial group from entering upon an area of beach reserved for another racial group, whether they do so for purposes of bathing or for any other purposes.

"Provision is made for the Council to exempt certain persons from these by-laws, such as non-European nursegirls, waiters, chauffeurs and so on.

"Hitherto there has been no legal provision to reserve a part of the beach for Coloureds. This omission has been remedied and the Council may now set aside an area for the Coloured residents.

"In effect, the City Council will now be able to control the beaches from opposite Addington Hospital to the Umgeni River; and the Bluff beaches.

"In a multi-racial society such as Durban's, it is essential that there should be racial privacy. It is in the interest, too, of our great holiday traffic, which brings so much wealth to this city.

"For some time we have done our best to remedy complaints by having police patrolling the beach front, but we found it essential to have the law altered.

"The City Council has plans for separate bathing enclosures and other amenities for all races in selected parts along the beach front."

Mr. A. C. D. Williams, Director of Publicity in Durban, said that many complaints had been received from visitors about non-Europeans gazing at women while they were bathing. Complaints had also been received about the attendance of non-Europeans at beach shows in European areas to such an extent that the Europeans were in the minority.

Now that the ordinance has been approved, the City Council will have to frame suitable by-laws.

Mr. Warmington Hits Out

'The Natal Daily News' publishes an interesting letter by Mr. W. Warmington in its forum columns which we record here with a deep sense of gratitude to the writer for championing the cause of justice:

SIR,—Lately we have heard much of "apartheid" for South Africa, meaning the separation in more ways than one of the various races of our land. In this matter the city of Durban has little to learn of other cities; in fact it is ahead of most of them. For, not content with apartheid on municipal buses, bus stopping places, park and promenade seats, post offices, trains, library etc., it has recently acquired the right to apply "apartheid" to the sea and its beaches.

Had no reason been assigned for this latest step other than what is generally given for those already taken, one might withhold comment, but the reason advanced is so ridiculous that some of us cannot help laughing aloud at it.

Look at the reason: "Many complaints had been received from visitors about non-Europeans gazing at women while they were bathing." I read this in 'The Daily News' of August 18.

I went to the main beach the next day to see for myself how things were. And this is what I saw: The only non-Europeans about were municipal employees cleaning up the litter left by the Europeans, a few nursegirls, waiters and fruit-sellers.

I could detect no embarrassed bathers among the many Europeans sitting or lying about the beach in their scanty attire. What I did see close by the promenade were six European couples of both sexes with very little on on the sands. Two of their number were brazenly hugging.

Talk of embarrassment of hathers! The embarrassed ones were the non-hathers seated near by, whose looks and words expressed their shame for their own race. It might have been said of the hathers: "Nay, they were not at all ashamed, neither could they blush."

In view of these things, perhaps it is a good thing to have "apartheid" on the beaches in the interests of the morals of the non-Europeans. Only, if we have it, we should add a word or two to the 95th Psalm when next we sing it, saying after "The sea is His, and He made it,"—"for the Europeans particularly."

And now that we have apartheid in the sea and on the beaches, what about going the whole hog by including the air and sunshine?—W. WARMINGTON

MORAL RE-ARMAMENT WORLD ASSEMBLY

CELEBRATES ANNIVERSARY OF INDIA'S INDEPENDENCE

(From An Esteemed Correspondent)

Caux sur-Montreux, Switzerland, August ■ (By Air Mail).

THE flags of both India and Pakistan flew this week above the Mountain House at Caux, where the Moral Re-Armament World Assembly ■ in session, in celebration of India's independence. Indians, Pakistanes, Burmese, Indonesians, Sinhalese and Africans grouped around the flag-staff, and the brocaded silks of the East and the traditional costumes ■ the Scandinavian countries provided a brilliantly colourful background for the celebrations.

Special sessions of the assembly were presided over by Dr. Frank N. D. Buchman, who spent three years in India at the close of the first World War and became a great friend of Mahatma Gandhi, Pandit Motilal Nehru, Pandit Jawaharlal Nehru and Rabindranath Tagore. "I am a lover of India," he said.

Representatives from Australia, South Africa, Ceylon, Burma and Indonesia extended congratulations to India before an audience of 1,200 from 52 countries. They spoke of the great heritage of India's past, the difficulties with which she is faced today and the contribution she can make to the future of East and West.

The Hon. C. P. Stoneham, formerly Minister of Transport in Victoria and a member of the all-party parliamentary delegation to the Assembly, said he brought greetings ■ India from her sister Dominion, Australia. "We believe in a common destiny for that part of the world," he said. "We are conscious of the great things India has accomplished and at Caux we see a glimpse of the glorious destiny that awaits her."

Mr. Bremer Hofmeyr of South Africa said he felt very humble to speak on this occasion. He referred to his late cousin, the Hon. J. H. Hofmeyr, the former Deputy Prime Minister of South Africa, who had been a great friend of India. Indicating the change which is taking place ■ South Africa, he spoke of the reception of the Moral Re-Armament play "The Forgotten Factor" throughout the Union, and quoted from the editorial page of the Bloemfontein "Friend": "It is high time for everyone, men and nations, not only to listen but to act. If it is the world's only hope against materialism, it is at least a safe and shining hope." He said that it was with the greatest joy that the cast of "The Forgotten Factor" had responded to the invitation to present the play in the Gandhi Hall in Durban. He quoted also from an article in "Indian Opinion", founded by Mahatma Gandhi, which read: "This work is a light-house in this dark and stormy world of ours and it will guide us to the right way. It has given us new hope and strength in our dark days."

Mr. Chitta Sen Mazumdar, recently General Secretary of the Bengal Students' Congress with a membership of a million, said: "It is significant that I who have lost all my property in East Pakistan should be taking part in these celebrations. This has only become possible here at Caux. I am convinced that this guiding philosophy will go to the East, and the East will give ■ to the whole world."

Mr. Waheed Zaman, who with his family is a refugee from Hyderabad, spoke of Pakistan relations with India. "Every nation wants the other nation to change," he said. "But here at Caux I have learnt that if you want the other person or the other nation to change, you have to start with yourself and your own nation. We Muslims pray five times a day to God. That ■ where I need change. I asked God for more and more instead of making certain that He was the ruling power in my life. My prayer today is that Pakistan will be a spiritual force in remaking the world."

Mr. Hamid Farooq son of Mahammed Ali, well-know translator of the Koran into English, who had earlier recited the first few verses of the Koran during the flag-hoisting ceremony, referred to the political situation in Pakistan. "Many Pakistanis want a change "he said" but they cannot agree upon what change they want. I am convinced the change we need ■ to live by the absolute moral standards and the guidance of God. This is what Dr. Buchman teaches, and the prophet Mahommed said: 'God does not change nations unless individuals change first.'

"The prophet taught that knowledge was the lost property of Muslims," Mr. Farooq told the Assembly. "Muslims should pick it up wherever they find it and take it home. We should come here to Caux in the spirit of taking back our lost property."

Mr. Mazumdar also described the economic and social conditions of India today. He said that Gandhi had brought a moral focus in political crises. After his death a great vacuum had been left. Who was ■ fill it? "To change and live by the four absolute moral standards is the only hope," he said. "People say, 'Is is practical?' What is more practical? Is bitterness, dishonesty and selfishness? We must change and create a new nation."

"Today we see the beginning of a new East; with Pakistan, India and Ceylon standing together," said Devar Surya Sena, the celebrated Sinhalese. "I bring the greetings of the small sister, Ceylon, to her sister on this happy day. I believe the great treasures of India will be brought to new life and spent ■ the remaking of the world."

I.N.T.U. Official On Moral Re-Armament

Caux-sur-Montreux, Switzerland,

"Gandhi's philosophy and Moral Re-Armament are coins from the same mint," declared Mr. Daya Ram Beri, Vice-President ■ the Indian National Trades Union Congress, in an interview before leaving Montreux for Rome last month. "If Gandhi were alive today he would be taking a great part in Caux."

Mr. Beri, who had previously spent a number of days at the World Assembly, was on his way back to India after seeing Moral Re-Armament at work in the London docks and the industrial Ruhr.

"Change is the only idea adequate to remake Europe, India or any part of the world," the Indian Labour leader continued. "Whether we give it its English, its German or its Indian name, the snake is materialism. And snakes bite in any language. They kill people. We will never change the world until we kill that snake.

"It is easy to see where others need to change," he added. "It is not so easy to change yourself. Dr. Buchman is a great man. What he says comes true, because he starts with himself."

Profits Accumulated In Countries Outside India

Indians in business abroad but who are now desirous of returning to India with profits accumulated from their foreign businesses are stated ■ be under the impression that when they send their money to India, it becomes liable to income-tax. The correct position under the law is that if they send their money to India during a year in which they have been residing abroad, they will not render themselves liable to Indian taxation. Thus, if an Indian residing in Burma in the year 1949-50 made a remittance to India in March 1950 and himself returned to India in April 1950, the amount remitted would not be liable to any taxation in India, if however, after his return to India his foreign profits are remitted or brought into this country, they will be liable to taxation. With a view to facilitating the repatriation of Indians who are desirous of returning ■ India with savings accumulated out of foreign income, the Government of India proposes to introduce legislation so as to exempt from taxation foreign profits which are remitted to India by such non-resident persons in the two years of their becoming residents in India. Residents India are liable annually to be taxed on their world income. If any part of the income has accrued in a foreign country and has been subjected to tax there, the present Indian law allows rebate of either half the foreign tax or half the Indian tax on the foreign income, which ever is less. Government now proposes to introduce legislation so that the full amount of the tax (not merely half) on the foreign income would be allowed as rebate. The idea underlying this proposal is to encourage more and more Indian residents to establish branch businesses in countries with which there is no special agreement for the avoidance of double taxation.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

[The following is the fifth of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

ASTHMA

MANY years ago, a young lady came to a so-called "medical research" laboratory for special treatment for asthma from which she suffered badly. Samples were taken from her sputum and a special "autogenous" vaccine was prepared for her. The injections laid her up for a week, then she got up and was cured. So they thought, and everybody was very pleased—for two months.

Then one day the young lady called again at the laboratory. She was greatly troubled. Her heart was bothering her. Her nerves were gone in. She had headaches and fainting fits and could not sleep at night.

The laboratory people said they were sorry but they could not do anything for her. She must go to a heart specialist and a nerve specialist.

When I last saw that young lady, she was in despair. She was thin and haggard, looked and felt a wreck. She had lost her job because she would often faint before getting across the street. And the laboratory people said they could do nothing for her. As a matter of fact, they became rather annoyed each time she called and, without being too rude, they made her realize that she was not welcome.

This sad case made a big impression upon me as I was only young then and it influenced me greatly to investigate the Nature Cure methods of treating diseases such as asthma.

Asthma is sometimes remarkably easy to cure, and sometimes it is very difficult. But wonderful results can always be assured where natural law healing and cleansing principles are intelligently and faithfully applied.

In the vast majority of cases, where there is asthma you will find constipation also. Remove the constipation and the asthma will disappear by itself. One great cause of such constipation and asthma is the use of aluminium cooking vessels. I have known of cases of asthma where attacks follow a drink of milk that has been boiled in an aluminium pot. It is unsafe to drink even water that has stood in such a vessel. As for eating food that has been cooked in aluminium, or drinking tea or coffee that has been made in an aluminium tea-pot or coffee-pot—well, that is simply asking for an attack of asthma.

Another great cause of asthma is too much starchy food and too much sweets. People who live on too much mealie-pap, white bread, rice, biscuits and cake, and who do not have enough vegetables and fruit, are taking into their bodies the stuff that makes mucus or phlegm. White sugar and sweets also make mucus. This mucus then gets into the lungs and throat and causes attacks of bronchitis and asthma.

When a person's body is loaded with rubbish, the skin tries to help by throwing out such stuff, and we have cases of eczema, pimples, acne and similar skin diseases. It is very dangerous to try to cure such skin diseases by driving them in with salves ointments, X-ray treatments and so forth.

I know of a lady who had a nasty rash back of her ears and on her face, due mainly to eating the wrong food—too much meat, white bread, sweets, mealie pap, potatoes and rice, and never any salads or fruit or fresh vegetables. she went to a specialist who gave X-ray treatment and penicillin injections that cleared the skin nicely. Then she suddenly got asthma. When penicillin and other treatment did not help, she took the advice of *friends* and went to a Nature Cure expert who was also a homoeopath. In a short time the skin trouble came back, but the asthma was cured. Then gradually the skin was also cleared up too, with proper diet and various homoeopathic remedies to clean the blood and build up the system. Of course, it took time; but the underlying trouble had been accumulating for many years.

Unfortunately, most skin specialists are very clever at clearing up this sort of skin trouble but they do not seem to realize that the asthma that afterwards develops is the result of the poison being driven in from the skin. This state of affairs is only to be expected where we have specialists for everything. The skin specialist deals with skin troubles. The respiratory diseases specialist deals with asthma. The laboratory scientist deals with the specimens he gets from the different specialists and from which he tries to pick out some germs that they then think causes all the trouble. So the bad matter in the blood is driven from the bowels to the skin, and from the skin to the lungs and nerves and heart. When one complaint is "cured" by a certain specialist, another quite different complaint comes along—and the poor patient must run along to another specialist, who will probably inject some more poison into the blood. None of them seem to realize that the disease is an underlying poisoned condition of the body and that it shows from time to time as the various complaints that are then treated by the various specialists.

Obviously the sensible thing to do is to clear up the whole system. In some cases it will be sufficient to stop doing the things that cause asthma. For instance, I once knew a man who suffered terribly from asthma. It was found out that he made mealie meal porridge in an aluminium pot every evening and let it stand overnight in the pot which would be heated up on the primus in the morning. This practice had eaten holes in the bottom of the aluminium pot, so he put on a new bottom made of a piece of zinc-coated corrugated iron. When I made him throw out the old pot and get a good enamelled pot, there was a big improvement in his asthma, which was helped still more by homoeopathic doses of aluminium and zinc and certain other homoeopathic remedies, that were indicated in his case.

Homoeopathic remedies are the only kind of medicines that should be used for the treatment of asthma or any other diseases. These homoeopathic remedies have such extremely small quantities of stuff in them that no chemist could analyze them and say what they are made from. In fact, many doctors scoff and say that there is nothing left of the original substance and that homoeopathy is just faith cure. But you may take it from me that homoeopathy does work. And as for faith cure, why does it work equally well on tiny babies and on animals such as dogs and cats and chickens? Where does the faith cure come in with these?

Very often asthma is due to the patient's being over-sensitive to certain substances, such as the pollen of flowers, the smell of cats, feathers, horses and so on. The laboratory people make vaccines of these substances and pump that into the body. But, as I have indicated above, the results can sometimes be far different from what was expected.

Where it has been found out that certain substances cause asthma, it is far safer and far better to have a homoeopathic preparation made of these substances. Then a few little pills of this homoeopathic preparation sucked like sweets will work wonders, safely, surely and with an all-round improvement in the general health too.

As an instance, people who get asthma from a cat having lain on a bed, have been cured by taking a homoeopathic preparation of cat's milk.

Other people, again, get asthma from some inherited taint from their parents or grandparents. It will be noted that asthma often seems to run in families where you will find that the grandmother may have it, perhaps one of her sons, and then one of the grandchildren. There may be no other asthma in the family but you will often find that other members are liable to get "hives" from eating honey, or they have some skin troubles or even a tendency to T.B.

Another great cause of asthma is wrong posture, that is to say, standing or sitting in a wrong way that the lungs are cramped and the internal organs are pushed out of place. Closely related to this is spinal maladjustment, where the bones of the spine are more or less out of place and so cause the nerves and muscles to be affected. Massage and manipulations are excellent for such conditions and are also very helpful for nervous tension, anxiety and failure to relax, all of which can cause asthma.

In short, many cases of asthma can be greatly relieved, if not indeed completely cured, by attention to the following points: 1. Eat proper food. 2. Avoid wrong kinds of food and drink. 3. Keep the bowels open. 4. Stand and sit properly. 5. Practise deep breathing. 6. Learn to relax and stop being "on edge." 7. Get homoeopathic treatment and massage and manipulations suited to your own particular case. 8. Take a complete fast or a fruit-juice or raw vegetable-juice fast for a day or at least once a month.

U.S. RELIGIOUS LEADERS CONDEMN KOREAN POLICY

A STATEMENT severely criticising the U.S. Government's policy and action in Korea, has been issued in New York, signed by many prominent religious and peace action leaders. Appealing for immediate peace measures, it asserts that "the Truman doctrine" does not make for peace, but deprives the United Nations of the moral force it might otherwise exercise in mediation.

The doctrine of "containment by force," says the statement, has not proved to be the road to peace, but has only brought us to the point where all over the world Russia and USA are locked in a conflict of power.

"We are opposed to Communism, as to every kind of totalitarianism, and we are in no sense condoning Russian policy in Korea. What we question, both on principle and on practical grounds, are the means used to deal with them."

Signing the statement were Clarence Pickett, Dorothy Day, Editor of the 'Catholic Worker', Dean W. G. Muelder of Boston University; J. [illegible] Nelson of Yale, Elmer Fridell, American Baptist Secretary; Dean Paul Roberts of Denver; John H. Holm[illegible] NY Community Church; Mrs. [illegible]alee Stewart, President of the Women's International League for Peace and Freedom, and [illegible] 30 other religious and [illegible] leaders prominent in the United States.

Both Sides Say "Defensive"

The full statement reads:

"President Truman, in his policy statement of June 27, 1950, interprets the recent action of the North Korean Government as an aggressive move by Russia in the power struggle.

"He proposes to counter in kind, by military measures on the part of the U.S. which he labels as 'defensive' and in the interests of 'peace,' just as the Russian Government applies similar labels to its moves in the power conflict.

"Thus an American fleet is ordered to Formosa. The Chinese Nationalist government, which the U.S. still recognises as a sovereign government, is ordered to cease military operations against the mainland of China.

"In effect 'the determination of the future status of Formosa' is also usurped by the U.S., since it 'must await the restoration of security in the Pacific.'

Furthermore, U.S. military forces in the Philippines are to be strengthened and military assistance to French and Bao-Dai forces in Indo-China are to be stepped up.

The Doctrine Of Containment

"Thus the President makes it clear that the course which is being pursued in the Korean situation is based on the 'Truman doctrine' that Russia and Communism are to be 'contained by force.'

"The continued application of that doctrine has now brought us to the point where all over the world Russia and the U.S.A. are locked in a conflict of power, in countering military might with military might.

"The fact that certain military measures which the U.S.A. is taking in Korea have received United Nations approval does not alter this basic conflict pattern, and is therefore not decisive.

Furthermore, whatever the intentions of the South Korean Republic, it is itself drawn into the battle and is bound to be regarded by one power—in this case Russia, in another case it might be the United State—as a co-belligerent.

UN Deprived Of Moral Force

"Even if this show of military force, which cannot legitimately be regarded as a 'police' action, were to produce a temporary and apparent improvement at this point or that, it would still be a victory of force and not of mediation and persuasion, and it would be resented as such by the power forced to 'back down.'

"It thus deprives United Nations of the moral force which it might exercise if it resolutely refused to be drawn into the big-power conflict, called on all involved to cease fire, and proposed mediation by leading citizens of the world on the basic issues in the East-West war.

"We deplore and oppose aggression. We recognise the awful responsibility which rests upon the President and Congress at the present moment, and the grave decisions which they have to take.

"What We Question Are The Means"

"We are opposed to Communism, as to every other kind of totalitarianism; and we are in no way justifying or condoning the main line of Russian foreign policy in Korea or at other points. What we question, both on principle and on practical grounds, are the means used to deal with them.

"The peoples of this country and of the world want peace, not war. They want an end of intervention and big-power occupation, not more intervention and indefinitely postponed occupations. They want an end of the armaments race, not an intensification of it.

"Repeatedly we have been told that the policy of 'containment,' of meeting force with force, was the road to peace. It has not proved to be so.

A Bankrupt Policy

"We cannot now approve, support, or condone that policy, as it plainly leads to a further intensification of the armaments race, an extension of military lines around the entire world, and the threat that an incident on this far-flung battle-line may over-night plunge the world into an atomic war.

"It is time for the American people and their government to recognise the bankruptcy of this policy. It is time to devote our most intense thought and fervent prayer to the search for a better way.

"The International Red Cross mediation proposal and similar measures should be explored in this connection.

"We believe that a better way to meet Communism, with constructive measures and a spiritual dynamic, can yet be found if we devote to the search for it even a portion of the money, thought and energy which we have been devoting to the sterile and vain attempt to meet force with force and call it 'Peace.'"—'Peace News.'

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—by M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—by Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu —
—by Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

Death In India

The sad news of the death after a short illness, at his residence in Bombay, of Mr. Vithaldas Gokal, founder of the well-known firm of Messrs V. Gokal and Sons, of Louis Trichardt and Johannesburg was received by cable by his relatives on Wednesday, August 30. Being one of the premium Indian merchants, Mr. Gokal was well-known in the commercial world in South Africa. Owing to his indisposition he had almost retired from business which is now for some years run by his very able sons Mr. J. V. Gokal, Mr. V. V. Gokal and Mr. B. V. Gokal. Being public-spirited and charitably disposed, he ranked among the first in giving liberal donations to public causes and charitable institutions without distinction of race, colour, class or creed. He leaves behind a widow, three sons, daughters, grand-sons and grand-daughters and a large family to mourn their great loss. We join their many friends in extending to them our deepest sympathy.

Henry Miller Memorial Fund

The Principal, Sastri College, acknowledges with thanks the receipt of the following donation to the Henry Miller Memorial Fund: Already Acknowledged, £109 19s. 6d., Donation Jor.—Total £110 9s. 6d.

The Jan H. Hofmeyr School Of Social Work

Johannesburg

Offers a three-year course of study preparing for service as Welfare and Case Workers with Social Agencies and institutions; as Directors of Recreation and Physical Education; as Secretaries of Social and Community Centres, Y.M.C.A's, and Youth Organisations. Entrance Requirement: the Senior Certificate (Matric), or equivalent. In only very exceptional circumstances exemption from this requirement may be granted. The next class will enrol on February 6th 1951.

Applicants will be required to produce evidence of character as well as academic qualifications.

Prospectus and Application Forms may be obtained from

The Director,
Jan H. Hofmeyr School of Social Work
Jubilee Social Centre,
Eloff St. South,
Johannesburg.

INDIA NEWS IN BRIEF

The Foreign Minister to Pakistan has sent following message in reply to the Prime Minister Pandit Nehru's greetings on the occasion of Pakistan National Day: "Please accept and convey to Government and people of India thanks of the Government and people of Pakistan for the kind message of greetings on the occasion of our National Day. Sharing your sentiment we greatly hope and warmly desire strengthening of relations between our two countries by sincere cooperation, understanding and good will".

* *

The Prime Minister Pandit Nehru has placed Rs. 501,000 at the disposal of the Governor of Assam from the Prime Minister National Relief Fund for the relief of those who have suffered in the earthquake which rocked the State on August 15. In a message to the Governor of Assam President Rajendra Prasad has expressed his sympathy for the sufferers in the State. Assam Government has sanctioned Rupees 60,000 for immediate relief in Jorhat North Lakhimpur and Dibrugarh districts.

* *

Wireless telegraphs link between India and Japan was reopened on August 17 after nearly nine years.

* *

India's seaborne trade during the exchange year 1949-50 reached an all time record total of 10032 million rupees and adverse balance of trade during that period declined by 1265 million rupees as compared with the previous year.

* *

India's delegate, B. Shiva Rao has been elected Chairman of the 16 nation 'Watch Dog' Committee of U.N. General Assembly which examines information from non-self-governing territories all over the world. He was nominated by the British delegate when the Committee met at Lake Success on August 18. This was the Committee's first meeting this year.

* *

Indian Punjab since partition of 1947, has made considerable progress in education. The Government are already spending 46% of its total budget on education. Number of educational institutions for boys has risen from 3,649 to 3496 and for girls from 935 to 1,292. Total of High, Middle and Primary schools which were only 4,482 before have gone up to 5,322.

* *

The kite-flying season in North India which started last month is now in full swing. The steady evening breeze of of these days brings hundreds of enthusiasts to the roof tops and various parks and playground to fly their kites. Nearly 300 workers are employed in New Delhi alone in making well balanced kites of different shapes, colours and sizes and thousand of yards of especially strong thread Kites which are made to serve all tastes and pockets range from small and simple ones costing only six pies each to unusually big and ornate ones costing as much as two Rupees each.

* *

The popular and charming 19 year old Indian actress, Madhubala, has contributed Rs. 50,000 to the Bengal Refugee Relief Fund. This sum represents her total savings so far and has been acknowledged by the Bombay Home Minister as "a magnificent and graceful donation for alleviating the suffering of refugees and a notable example of large-hearted-ness to all her countrymen".

* *

The National Press Club of Washington is planning to create a Uni Nayar Memorial Fund under which Indian journalists would go to United State on study tours, says a PTI-Reuter message. This was announced on August at a Memorial Service at the residence of the Indian Ambassador, Sheimati Vijayalakshmi in honour of Col. Uni Nayar, Indian Alternate Member on U.N. Korean Commission who was killed on August 5 when his jeep hit land mine. Nayar who held the post of public relations Officer in the Washington Embassy was a member of the National Press Club.

* *

It is proposed to deepen 150 mile of the Ganga bed between Allahabad and Buxar (U.P. Pradesh) to make it possible for steamers to ply between the two stations throughout the year. Deepening of the river bed at this place will constitute the first step towards the establishment of direct 500 mile water traffic channel between Allahabad and the Hoogly. At present steamers from Hoogly come up the Ganga upto Buxar and cannot go beyond that.

M. K. Gandhi Library & Parsee Rustomjee Hall Committee

Twenty Ninth Annual General Meeting

The twenty-ninth annual general meeting and anniversary of the M. K. Gandhi Library and Parsee Rustomjee Hall will take place on Sunday, 3rd September, 1950 at 4 p.m. at the Parsee Rustomjee Hall, 140 Queen Street, Durban. Dr. S. Cooppan, M.A., M. Ed., Ph. D. will address the meeting on the subject "The Place Of The Library In Cultural Progress". The pupils of the Desai Private School will render appropriate songs on the occasion. Children will be served with sweetmeats.

N. J. RANDERIA,
Hon. Secretary.

Seed Catalogue

Distin's 1950 Illustrated Catalogue of all Flower and Vegetable Seeds, now available. Kindly write to Distin's, Box 2060, Johannesburg, for your free copy.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	0
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix

Natal.

THE LIGHT HAS GONE OUT

FRIENDS and comrades, the light has gone out of our lives and there is darkness everywhere, I do not know what to tell you and how to say it. Our beloved leader, Bapu ■ we called him, the Father of the Nation, is no more. Perhaps I am wrong to say that. Nevertheless, we will not see him again as we have seen him for these many years. We will not run to him for advice and seek solace from him, and that is a terrible blow, not to me only, but to millions in this country. And it is a little difficult to soften the blow by any other advice that I or anyone else can give you.

The light has gone out, I said, and yet I was wrong. For the light that shone in this country was no ordinary light. The light that has illumined this country for these many many years will illume this country for many more years, and a thousand years later, that light will still be seen in this country and the world will see it and it will give solace to innumerable hearts. For that light represented something more than the immediate present, it represented the living, the eternal truths, reminding us of the right path, drawing us from error, taking this ancient country to freedom.

A mad man has put an end to his life, for I can only call him mad who did it, and yet there has been enough of poison spread in this country during the past years and months, and this poison has had an effect on people's minds. We must face this poison, we must root out this poison, and we must face all the perils that encompass us, and face them not madly or badly, but rather in the way that our beloved master taught us to face them.

The first thing to remember now is that none of us dare misbehave because he is angry. We have to behave like strong and determined people, determined to face all the perils that surround us, determined to carry out the mandate that our great master and our leader has given us, remembering always that if, as I believe, his spirit looks upon us and sees us, nothing would displease his soul so much as to see that we have indulged in any small behaviour or any violence.

We must hold together, and all our petty troubles and difficulties and conflicts must be ended in the face of this great disaster. A great disaster is a symbol to us to remember all the big things of life and forget the small things of which we have thought too much. In his death he has reminded us of the big things of life that living truth, and if we remember that, then it will be well with India.

.....The cremation will take place to-morrow in Delhi city by the side of the Jumuna River. On Saturday, forenoon, about 11.30 the bier will be taken through a prescribed route. The cremation will take place at 4 p.m. I advise the people in Delhi to gather on both sides of the long route, to pay their last homage. And I trust that they will remain there in silence without any demonstrations. Those who live elsewhere out of Delhi and in other parts of India will no doubt also take such part as they can in this last homage. For all of us, let this be a day of fasting and prayer. And at 4 p.m. on Saturday afternoon people should go ■ the river or to the sea and offer prayers there. And while we pray, the greatest prayer that we can offer is to take a pledge to dedicate ourselves to the truth, and to the cause for which this great countryman of ours lived and for which he has died. That is the best prayer that we can offer him and his memory. That is the best prayer that we can offer to India and ourselves. Jai Hind!

[A talk by Pandit Nehru broadcast from New Delhi on the evening of Friday, January 30, 1948, the day Mahatma Gandhi was assassinated.]

SOME INDIAN FESTIVALS

By M. M. Bhatia

(Continued from last week)

Id-Ul-Fitr

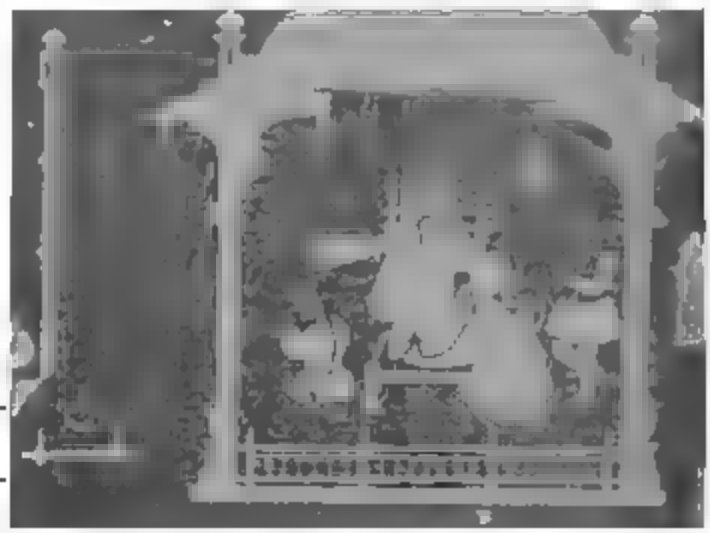
THIS festival is observed by the Muslims and marks the end of the month of Ramzan. According to the Muslim faith the month of Ramzan is the month of fasting, austerities and prayer and every Muslim is expected to follow the rites laid down in the Koran. Id-ul-Fitr or the Ramzan id as it is popularly known in India, is observed on the day following the the appearance of the moon. On the evening thousands of faithful followers flock to look ■ the new moon. They embrace each other, congratulate their friends, and send messages of love to those who are away from them. On the next morning they wear new clothes and gather in mosques for congregational prayers. These prayers are usually led by the learned of the faith. The day is spent in festivities, including the entertainment of friends. Many other people, who do not follow the Muslim Faith, participate in the Id celebrations.

Narali Purnima Or Coconut Day

The festival is celebrated on the full moon night in the month of Shravan (July-August). The day marks the end of the monsoons and the festivities consist of people flocking to the river or the sea and throwing coconut to the god of winds and the sea. The coconut is associated with Shiva, the three eyed creator of the world. The three "eyes" of the coconut represent the God.

Narali Purnima is also called Rakhi Purnima. Rakhi is a string of gold and silver threads which the sisters tie round the wrist of their brothers. It is supposed to protect brothers from evil spirits and enjoins brothers to protect their sisters in times of need. In Indian history there are many stories about Mughal princes having such sacred threads tied to their wrists by Rajput princesses.

(To be Continued)

ID-UL-FITR

RAKHI PURNIMA

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

"મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું."

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૩૫ | શુક્રવાર તા. ૧ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૦. | છુટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૧ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૦

હીંદીઓ સાવ ખરાબ નથી

ગયા ઉનાળામાં સાઉથ આફ્રીકા ના હીંદીઓના અવગુણો વિષે મોટું સાંભળવામાં આવે છે કે ઘડી ભર માણસને એમજ થઇ જાય કે તેઓ દોષોથી જ ભરેલા છે અને એક પણ ગુણ તેઓનામાં નથી. મી. ઓલ્વેકર પોતાએ તેઓનું ચિત્ર ચીતરેલું છે તેના કરતાં વધારે ઢાળું કલ્પનામાં પણ આવી શકતું નથી. આવે પ્રસંગે જ્યારે કોઇકના તરફથી હીંદીઓની બેદરકારી વિષે તારીફ થાય એ બહુ આનંદ અને ઉત્સાહ આપનારી થઇ પડે છે. એ આનંદ આપનારો અવાજ જોહનીસબર્ગથી આવેલો છે. એ શહેરની એશીયાટીક બજાર હીંદીઓના રક્ષણને માટે ટ્રાંસવાલમાં સ્થાપવામાં આવેલા સત્તાઓમાંના સૌથી ખરાબમાં ખરાબ સત્તાઓમાંનો એક છે. એ વખતે માનવ વસવાટને લાયક થી રીતે કરી શકાય એવી જમારી સમજની બહાર છે. કોઇ પણ સરકાર કે પ્રજા જે પોતાને સુધરેલી ગણાવતી હોય તેને તે શોભા આપનારો તો નજ ગણાય. એ વસ્તારમાં રહેતા હીંદીઓએ જાત મહેનતો એક સુંદર દાખલો બતાવી આપેલો છે, જે ટ્રાંસવાલ રાજકીય સત્તા વીભાગમાં પ્રશંસાનો વિષય થઇ પડ્યો રહે.

'જરમીસ્ટન ઓબ્ઝર્વર' લખે છે કે જરમીસ્ટનની જનતાને તાજુબી ભરેલું દુઃખ પડશે કે રહાનીટ બ્રીન-યુરોપીયન વસ્તી મોટા ભેરા ભરતી હોવા છતાં જરમીસ્ટનના હીંદીઓ, કલીઓ કે નેટીવો એ વસવાટના મોકાના કે બજારમાં કોઇ તરફથી આજ સુધીમાં એક પણ નિશાનનું મકાન બાંધવામાં આવેલું નથી.

"જરમીસ્ટન મ્યુનીસીપાલીટીના નોન-યુરોપીયન સોસ્નના મેનેજર મી. એંડ્રુ જી. જ્યુસ્ટનકાળ, જેમણે રયા ના હીંદી કોમ તરફથી પા. ૫૦૦૦ ના ખરચે બાંધવામાં આવેલ, નવાં બજારના મકાનનાં ઉદ્‌ઘાટન વખતે પોતા ઉપર થયેલા માનોને આવકાર આપતાં જણાવ્યું કે, હીંદીઓએ નિશાનની સગવડને માટે કરેલા સઘળા પ્રયત્નો નિષ્ફળ ગયા પછી પોતાના કોર્પોરેશનોની કેળવણી માટેની સગવડ જાતમહેનતથી કરવાની તેઓની ખંતનું આ નીશાન એક પ્રતીક છે." તેમણે કહ્યું કે "આજે અત્રે હાજર થયેલા રક્ષક બોર્ડના સભ્યોનું એ હકીકત તરફ હું ધ્યાન ખેંચવા ઇચ્છું છું કે જરમીસ્ટનમાં બ્રીન-યુરોપી યનો માટે નીશાળ પુરી પાડવામાં આજ સુધીમાં માંતે એક પાઉન્ડ પણ ખરચેલો નથી. સ્ટોરેશન અને બજારમાં જે કંઇ પણ નીશાળના મકાનો છે તે કેળવણી ખાતા તરફથી નહિ પરંતુ રહાનિક કોમની જાત મહેનતથીજ બાંધવામાં આવેલાં છે. અમે તમને આવકાર આપીએ છીએ અને સ્ટોરેશન અને બજારમાં કેળવણીને. સગવડોને માટે કેટલી જરૂર છે એ જાતે જોવા આ મંજરણ આપીએ છીએ. એ પુરી પાડવાની જવાબદારી કેળવણી ખાતાની જ છે."

નિશાળનું નવું મકાન પોતાને ખરચે બાંધવાના હીંદી કોમે બતાવેલા ઉત્સાહ ને માટે હીંદી કોમને તેમણે અભિનંદન આપ્યું અને કહ્યું કે આવા પ્રયત્નો જ મને અને મારા સ્ટાફને મદદરૂપ અને હીંમતથી આગળ વધવા શક્તિ આપ નારા થઇ પડશે."

કેળવણી ખાતાના એજ્યુકેશન સેક્રેટરી ઇન્સ્પેક્ટર રબુસને હીંદીઓએ પોતા ની જાતિ પ્રજાના હિતને માટે નાણા નો અને વખતનો ભોગ આપી આવું સાહસીક પગલું ભરીને જે જવેર જુસ્સો બતાવેલો છે તેને માટે તેઓની પ્રશંસા કરી અને કહ્યું કે, આ પ્રાંત ના કેળવણી ખાતાની એ નીતી છે કે જેઓ લાજ ઉઠાવી શકતા હોય તેઓને માટે કેળવણીના સાધનો પુરાં પાડવાં. આ પ્રાંતનાં હીંદી ઉંચકરાંઓ કેળવણી નાં જે ઉચ્ચા ધોરણે પહોંચેલા છે તેને માટે હીંદીઓ ગર્વ લઇ શકે છે. નેયુ ટકા ઉપર ઉંચકરાંઓએ નિશાળોમાં હાજરી આપી હતી જે પાઉન્ડ ઉપર કહું પ્રમાણ ગણાય. કુલીઓમે જવેર રસ્કો ની સામાન્ય પદને લીધે 'ભુતકાળની જેમ પ્રોત્સાહી આ વર્ગો બંધાયી નથી થયા.

હીંદીઓએ એ વર્ગો તેમજ જુનું નીશાળનું મકાન પ્રાંતિક સરકારને સુપ્રત કરી દીધાં છે જે તેઓની સ્થિતિ પ્રગતિ અને એખલાસની આવના પ્રદર્શિત કરે છે અને અતિ પ્રશંસનીય છે. નીશાળે કરકસર અને અન્ય પરોપકારી કામોમાં આપેલાં મકાન ફાળાની પણ તેમણે પ્રશંસા કરી હતી.

કાઉન્સીલર એચ. જે. વેનનજર્ગે એજ સભામાં સ્ટોરેશન વિષે પોતાના વીચારો દર્શાવ્યા હતા અને તેઓ જરમી સ્ટન ટાઉન કાઉન્સીલની નોન-યુરોપીયન એફેર્સ કમીટીના પ્રમુખ હોઇ તે ધ્યાન પુર્વક સાંભળવામાં આવ્યા હતા. તેમણે કહ્યું કે કાઉન્સીલ સ્ટોરેશન અને બજાર ને માટે ગનતું કરી રહી છે અને બીજો એક રસ્તો બનાવવાને પા. ૧૫૦૦ અંદાજ પત્રમાં મુકવામાં આવ્યા છે. ■ સિવાય વધારે બત્તીની પણ જરૂર છે. તેમણે કહ્યું "જો તમે ટાઉન કાઉન્સીલને રજુઆત કરશો તો અમે અમારું ગનતું કરીશું. મારી દિલસો જી સો યે સો ટકા તમારા પ્રત્યે છે. આ સુંદર મકાન જોઉં છું અને અદ્દિ તમે રહી શકવાના હો કે નહિ તેની ખાત્રી નહિ હોવા છતાં નાણા ખરચી આવું મકાન તમે બાંધ્યું છે એ વીચારું છું ત્યારે તમારા ઉત્સાહને માટે મને માન ઉપજે છે. કાઉન્સીલની પાસેથી સારી મદદ મેળવવાને ખરેખર તમે હકદાર છો."

અદ્દિ એટલો ખુલાસો કરવો જોઇએ કે સ્ટોરેશન બજારમાં શહેરી સગવડોના લગભગ પુર્ણ અભાવ ઉપરાંત આટલાં વર્ષોથી ત્યાં વસી રહેલા લોકોને રહાથી રહેઠાણની પણ કશી ખાત્રી નથી.

કાઉન્સીલર વેનનજર્ગે કહ્યું કે "આ સવાલનો ઉકેલ લાવવાનું જે મારા જ હાથમાં હોય તો હું આજેજ સારી રકમ મેળવી હું એ બાબતમાં સ્વતંત્ર વીચારો ધરાવું છું. પરંતુ આ સવાલ મુંઝ વણ ભરેલો છે. અંદાજ પસાર થઇ ગયો છે તેથી ૧૯૫૧ સુધી કશું બની શકે તેમ નથી કાઉન્સીલ આમે નોન યુરોપીયનો ખાતેની રકમમાં પા. ૧૭૫૦ નો વધારો કરી ચુકી છે."

જરમીસ્ટન ટાઉન કાઉન્સીલના જવાબદાર સભ્યોએ ઉચ્ચારેલા પ્રોત્સા હન આપનારા પ્રશંસાના વચનોને માટે અમે તેઓના ઉંડા આભારી છીએ પરંતુ એટલાથીજ માત્ર આશ્વાસન માની શકતું નથી કેમકે મહેનતાની દિલ સોજી પર માણસથી નભી શકાતું નથી. ટાઉન કાઉન્સીલ જે એટલીજ વસ્તુ દિલપર લાવી શકે કે, જેટલી તેઓની જવાબદારી મત ધરાવનારાઓ પ્રત્યે છે તેટલીજ જવાબદારી બ્રીન-યુરોપીયનો પ્રત્યે છે, બલકે તેઓ મત નહિ ધરાવતા હોઇ નીરાધાર દશામાં હોવાથી તેઓ પ્રત્યેની જવાબદારી વધારે છે, તો પિતા તરીકેની પોતાની જવાબદારી જરૂર તેઓ વધારે સારી રીતે બજાવી શકે.

ઇલાયદાપણાની નીતી માં એક પગલું આગળ

વર્ષોની સત્તાઓ આપનારા ઓર્ડર નાસહારા એક્ટના સીટી કાઉન્સીલને મેળવેલી નવી સત્તાની કે જે હીંદી કોમ તરફથી બહુ ટીકા નથી થઇ પરંતુ તેનો અર્થ એવો નથી કે હીંદીઓને એ થા લાગ્યો નથી. મી. વોરમીંગ્ટને પોતે પોતાની ન્યુસ'માં લખેલા કાગળમાં આબાદ રીતે વર્ણવેલા અનેક ધક્કાઓ થી જર્જરીત થઇ ગયેલાં તેઓના હૃદય નાં ઉંડાણમાં એ ઘા પેસી ગયો છે. મી. વોરમીંગ્ટનનો કાગળ, કે આ અંકમાં અન્ય સ્થળે પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ, એ ઘણા દુઃખી હૃદયોને આશ્વા સન આપનારો થઇ પડ્યો છે, કેમકે સીટી કાઉન્સીલના આ પગલાંની પાછળ રહેલું ગેરવાજબીપણું અને નથી અન્યાય સ્પષ્ટપણે જોનારા કેટલાક છે એવી તે આશા આપનારો છે.

અમને અત્યંત તાજુબી એ થાય છે કે આવાં પગલાંઓથી સત્તાધીશો તિરસ્કારના બીજ વાવી રહ્યા છે એ વસ્તુ તેઓ જોઇ શકતા નથી. ખાસ કરી હીંદીઓએ અને સામાન્યતઃ બ્રીન-યુરોપીયનોએ તો તેના એક મુખ્ત આ-શીર્વાદરૂપજ ગણ્યા રહ્યાં. કેમકે જેટલા વધારે સખ્ત થા પડશે તેટલા વહેલા એ પાપનો સામનો કરવા તે । નીરાશાંથી બચત થશે, એક પછી એક આપણા સપળાજ હકો છીનવી લેવામાં આવી રહ્યા છે. તેનો અંત કયાં આવવાનો ■ એ સમજી શકાતું નથી. બનવાજોગ છે કે મી. વોરમીંગ્ટન કહી ગયા છે તેમ ખાસ લેવાનો હક પણ આપણી પાસેથી છીનવી લેવામાં આવે હાલ તો સરકાર તેને મળેલા ડરબન

સીટી કાઉન્સીલ જેવા સાથી વડે શું નહિ કરે એ કહી શકાતું નથી. આપણા રાષ્ટ્રીય સ્વમાનપર પ્રહારોની કયી હદ આવવાની છે ખરી? ક્યાં સુધી આપણે તે સહન કરવા તયાર રહેશું ત્યાં સુધી અવશ્ય તે ચાલુ રહેવાનાજ.

નોંધ

શ્રી. વોરવિંગટને કારેલી ઝાટકણી

'નાટાલ ડેલી ન્યુઝ' પોતાના તંત્રી-પત્રોની કટારમાં શ્રી. એમ્બ્રુ. વોરવીંગટનનો જાહેરાતોનો કાગળ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે. ન્યાયના સવાલની તેમણે કરેલી હિમાયત માટે હાર્દીક આભાર ની લાગણી સાથે અમે એ કાગળની અત્રે નોંધ લઇએ છીએ. તેમાં તેઓ જણાવે છે:

"હમણામાં આપણે સાઉથ આફ્રીકા માં એપાર્ટહેઇડ, એટલે કે આપણા દેશની વીવીધ જતીઓને અનેક રીતે જુદાપણે કરવા વીષે, બહુ સાંભળીએ છીએ. આ બાબતમાં અન્ય રહેરો કરતાં ડરબન ઉતરે તેમ નથી. બલકે બધા ખરા કરતાં તે ચડે છે. કેમકે, મ્યુનીસીપલ બસેમાં, બસેના વીરામ-સ્થાનો માં, ટાગેમાં અને વીરામસ્થાનો માં મુકવામાં આવેલી બેઠકોમાં, પોસ્ટ ઓફીસોમાં, રેલગાડીઓમાં લાયબ્રેરી વિ. મા જુદાપણું સ્થાપવામાં આવેલું છે એટલાથી હજુ તેને સંતોષ નથી થયો. એટલે હવે તેણે સમુદ્રમાં અને તેની બીચમાં પણ તે દાખલ કરવા ની સત્તા મેળવી છે.

"આજે જ્યાં જુદાપણું વર્તી રહ્યું છે ત્યાંને માટે સામાન્યતઃ જે કારણ અપાયું છે એ ઉપરાંત આ નવાં પગલાં ને માટે બીજું કારણ અપાયું નહિ હોત તો તેનાપર ટીકા કદાચ ઓછું રાખી શકાત. પરંતુ જે કારણ આપવા માં આવ્યું છે તે એટલું મુર્ખાઇ ભરેલું છે કે આપણામાંના કેટલાકથી તે સાંભળીને ખડખડાટ હસી પડયા વીના રહેવાતું નથી.

"સાંભળો તેનું કારણ. જહાજથી આવનારાઓ તરફથી ઘણી ફરીયાદો આવેલી છે કે સ્ત્રીઓ નહાતી હોય છે ત્યારે બીન-યુરોપીયનો તેઓને જોયા કરે છે." ઓગસ્ટ તા. ૧૮ મીના 'ડેલી ન્યુઝ'માં એ મારા વાંચવામાં આવ્યું.

"બીજે જ દીવસે વસ્તુસ્થિતિ જોવાને મુખ્ય બીચપર હું ગયો. અને ત્યાં જે વસ્તુ જોઇ: ત્યાં ફરતા બીન-યુરોપીયનોમાં માત્ર મ્યુનીસીપલીટી ના મજુરો હતા, કે જેઓ યુરોપીયનો ઓ કરેલો કચરો સાફ કરી રહ્યા હતા. પોલીસ આપાઓ હતી અને વેટરો હતા અને ફળ વેચનારા ફેરીયાઓ હતા. બગાસ નજીકપરથી જોઇતા આવતા પડેલા થયા યુરોપીયન નહાનારા ઓમાં કયી લાજ મારા જોવામાં નહિ આવી. મહેં જે જોયું તે તો એ કે બીચ્ચાર રવાનની નજીકમાંજ છ યુરોપીયન નરનારીના જોડકા લગભગ વસ્ત્રહીન દશામાં રેતીમાં પડેલાં હતાં. તેઓમાં ના બે નીર્લજ્જપણે એકબીજાને વળગી રહ્યાં હતાં.

"નહાનારાઓની લાજની શું વાત કરવી! ખરેખર લાજ તો બાજુમાં ઉભેલા નહિ નહાનારાઓને થતી હતી. તેઓ જોઇ રહ્યા હતા અને બોલી રહ્યા હતા તે પરથી પોતાની જાતી પ્રત્યેની તેઓની શરમ દેખાઇ આવતી હતી. નહાનારાઓને વળી એમ કહી શકાય ખાં કે, ખરેખર તેઓને કયી લાજ કે શરમ હતી નહિ.

"આ વસ્તુસ્થિતી જોતાં, બીન-યુરોપીયનોનીજ નીતીના હિતમાં બીચોપર જુદાપદાપણું સ્થાપવું કદાચ ઇચ્છનીય મનાય. પરંતુ એવું જુદાપદાપણું રાખવા માં આવે તો ઇશ્વરના ગુણગાનનું ભજન ગાઇએ છીએ તેમાં તેણે આપેલા સમુદ્રની પ્રશંસામાં "એ બાલ યુરોપીયનોને માટેજ આપેલો છે" એટલા શબ્દો ઉમેરીને ગાવું જોઇએ.

"અને હવે જ્યારે આપણે સમુદ્રમાં પણ જુદાપદાપણું સ્થાપ્યું છે તો પછી હવા અને સુર્યના પ્રકાશમાં પણ તે સ્થાપીને પ્રારંભ કાં ન કરીએ?

હિંદી સવાલ પર શ્રી. પીરો

જોહાનીસબર્ગના ટાઉન કોંસીલમાં બાલ્યા કરતાં શ્રી. ઓબ્રેયોન પીરોએ જણાવ્યું કે સાઉથ આફ્રીકાને હીંદીઓ ત્રણ રીતે જોખમકારક છે. એક, હીંદીઓ ચળવળને માટે જવાબદાર છે, આર્થીક રીતે તેઓ જોખમકારક છે વળી અને ધર્મની દ્રષ્ટિએ તેઓ જોખમકારક છે.

બીજું, યુદ્ધમાંથી પેદા થતા પ્રશ્નોના બધ જે આખી દુનીયા આજકાલ જોખમમાં નાખી રહી છે તેના જવાબો પણ તેઓમાંથી પાકવાનો બધ રહે છે.

ત્રીજું, હીંદીઓ કોમનવેલ્થ રાષ્ટ્રોના હથીયારરૂપ છે કોમ્યુનીસ્ટ ચીનનો સ્વિકાર કરનાર સૌથી પ્રથમ હીંદના વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂ હતા.

શ્રી. પીરોએ જણાવ્યું કે હીંદ, ઇન્ડોનેશીયા અને અન્ય દેશો જેનો હીંદીઓ કબજો ધરાવી રહ્યા છે, તેને આઝાદી અપાયા પહેલાં હજુ બીજા પચાસ વર્ષ ગોરી પ્રજાની દેખરેખ હેઠળ રાખવામાં આવવા જોઇતા હતા. રંગવણીઓનો ધોધ. જે આખાં સુબેરાં જગતને બધ પમાડી રહ્યો છે, તેની સામે ગોરી પ્રજા હજુ સર્વોપરિ સત્તા ધરાવી રહી છે અને ચાલુ ધરાવતી રહેવી જોઇએ.

સાઉથ આફ્રિકામાંથી સધળા હીંદીઓને ધરપકાત પોતાને વતન ગોકલી દેવાની તેમણે હિમાયત કરી હતી.

"અમને કોઈ કાઢી શકનાર નથી"

સંરક્ષણ ખાતાના પ્રધાન શ્રી. ફ્રેજમસે વીન્ડહુકમાં બાલતા કરતાં જણાવ્યું છે, યુનીયનનું સંરક્ષણ દળ ૧૯૩૯ માં હતું તેનું તદ્દનજ છે અને કોઇ પણ આંતરીક તોફાનને દાબી દઇ શકે તેમ છે; તેમ તેની સરહદપર કોઇ પણ ચડાઇ કરનારને હઠાવી દઇ શકે તેમ છે. તેમણે કહ્યું, આજે દુનીયાના દરેક દેશપર કોમ્યુનીસ્ટોનો બધ રહ્યો છે અને સાઉથ આફ્રીકાએ નેશનલીસ્ટ સરકાર હેઠળ એ બધ અટકાવવા અને દાબી દેવાના પગલાં લીધા છે. તેમણે કહ્યું, આફ્રીકાના દક્ષિણ આલમા કોઇ પણ કોમ્યુનીસ્ટોનો દુમલો થશે તેને સાઉથ આફ્રીકા અને સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રિકા પર થએલો સીધા દુમલા તરીકે ગણવામાં આવશે. સાઉથ આફ્રીકામાં ગોરા સુધારો સ્થાપવામાં આવ્યો છે અને આ એકજ દેશ છે જ્યાં ગોરાની સર્વોપરીતા સ્થપાઇ છે. અમે અડિખમ રહેવાના છીએ. ઇન્ડોનેશીયામાંથી અમને બધે કાઢયા, અહિંથી અમને કોઇ કાઢી શકનાર નથી.

ગોરી પ્રજાની જાગૃતી

ગોરી પ્રજાઓ માને છે કે દુનીયા માંની ગોરા સીવાયની બીજી જંગલી જાતોને સુધારવાનું કામ ઇશ્વરે પોતાને સોંપ્યું છે. આ માન્યતા કેવી પોકળ છે એ બતાવતાં જાણીતા ઇતીહાસકાર સ્વ. એચ. જી. વેલ્સ લખી ગયા છે કે:

ઓગણીસમી સદીના આખરના વરસોમાં એમ મનાતું હતું કે આખી દુનીયા પુરોપની સત્તા તળે આવી પડે એ સ્વાભાવીક અને અનીવાર્ય છે. અતિ અનીચ્છાએ પરોપકાર કરવાનો પ્રયત્ન કરતું હોય એવો દંભી ડોળ કરીને યુરોપ એ પરભુતપણું મારવા કરવા તૈયાર થયું. શ્રી. રડીયાર્ડ કીપલીંગે એને "ગોરાઓનો ગુરુભાર" (બ્હાઇટમેન-બરડન) એવું નામ આપ્યું છે. એનો ખરો અર્થ છે દુનીયાની લુંટ અને ગુલામી. યુરોપના રાષ્ટ્રો હરીફાઇથી એકબીજાને હડસેલતાં આ સાહસ માટે કમર કસી તૈયાર થયાં. એ વખતે એમને પેર થી હવા હતી? મરની વસતી અડધી કરતાંયેથી અભણ નીરક્ષર હતી. માત્ર મુઠીભર માણસોજ ભણેલા તો થોડાક હજાર હશે—બીજાને ની શોધમાં રોકાએલા હતા. ધરના આંતરીક રાજ્યતંત્ર તણાઇને તુટવા આવ્યાં હતાં અથવા ઉથલપાથલ કરી રહ્યાં હતાં. આર્થીક બરબાદીનો સર્વે તદ્દન કામચલાઉ ચાલતો કરેલો હતો. અને તે પણ ચુંચુ કરતો હતો. ખર્ચો તો સો અતીશય વધી ગયો હતો. છતાં આ રાષ્ટ્રો ખરેખર માનતાં હતાં કે આવા યુરોપની સત્તા તળે પુર્વ જોડીપાની વીશાળ પ્રજાઓને કાયમ ની રાખી શકાશે." એજ માન્યતા આજે દક્ષિણ આફ્રીકાના રાજ્યકર્તાઓ પોતાની નીચેની કાળી પ્રજાઓને વીરે રાખી રહ્યા છે!

પારસીભાઇઓને સાલ મુબારક

રવીવાર તા. ૩ જીના પારસી જાહઓની પટેટીનો શુભ તહેવાર છે. એ શુભ પ્રસંગની પારસી ભાઇ બહેનોને અમે મુબારકબાદી આપીએ છીએ અને નવી સાંલ સૌને સુખદાયી અને આબાદી આપનારી નીવડો એવી પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

મહા ભારતના પાત્રો

૧૨ પુસ્તકોનો સેટ ૧ ૫ ૦

દરિયા કીનારાપર ઈંડિયનદાપણું

ડરબન સીટી કાઉન્સીલને મળેલી નવી સત્તાઓ

ડરબન બીચ પાવર્સ ઓર્ડીનન્સ, જેને ડરબન-બ્લનરલ-પ્રન-કાઉન્સીલ તરફથી સંમતી અપાઇ છે, તેથી ડરબન સીટી કાઉન્સીલને બીચોપર જુદી જુદી જાતીનાં લોકો વચ્ચે જુદાપદાપણું સ્થાપવા બારાઓ બરવાની સત્તા મળે છે. અત્યાર સુધી સીટી કાઉન્સીલને નહાવા સિવાય બીજી રીતે કોઇના હલન ચલનપર અંકુશ મુકવાની કયી સત્તા નહિ હતી.

પાર્કસ એન્ડ રીક્રીએશન કમીટીના ઉપ-પ્રમુખ, કાઉન્સીલર જ્યોર્જ રેવોં અખબારના પ્રતિનિધિને જણાવ્યું કે બીચપરના લોકપ્રિય રમણો, જેમાં હાલ કાઓ થયાં યુરોપીયનો ઉપયોગ કરી રહ્યા છે તે બાથીંગ બીચનો પણ સમાવેશ થાય છે ત્યાં બીન-યુરોપીયનો પ્રવેશ કરી રહ્યા હોવાની અનેક ફરિયાદોના કારણે આ નવો કાયદો કરવા માં આવ્યો છે.

તેમણે કહ્યું કે મળે બોર્ડ બીચ ઉપર બાથીંગ કમીટી, જેનો હું પ્રમુખ છું, તેને, ડરબન આવેલા તેમજ રવાનીય લોકો તરફથી ઘણીજ અનેક ફરીયાદો પરથી આ બાબતમાં વધારે આંખના પગલાં લેવાના છે.

આ કમીટી માત્ર સીટી કાઉન્સીલ રોની જ નહિ પરંતુ ડરબન પબ્લીસીટી એસોસીએશન, લાયસેન્સ ધરાવનારા અને લાયસેન્સ વગરના ઉપહાર ગૃહોની એસોસીએશન અને બે રેટ પેયર્સ એસોસીએશનના પ્રતિનિધિઓની બનેલી

છે. અમારી અમલ એવી રજુઆત કરવામાં આવી હતી કે કેટલાક બીન-યુરોપીઅનો બીચોપર મુસી જઈને સ્નાન કરતી સ્ત્રીઓને અડચણરૂપ બને છે. અને પ્રાંતિક કાઉન્સીલ ઓર્ડીનન્સમાં સુધારો ન કરે ત્યાં સુધી તેને અટકાવ વાને કશું વધ કરી શકે તેમ નથી.

૧૯૨૮ના ટ્રાંસ્વે ઓર્ડીનન્સ, જે આજ કરબનનેજ લાગુ પડે છે, તેની રૂએ કાઉન્સીલને બીચોપર મનાઇ નહા વાને માટે યુરોપીઅનો, એશીઆટીકો અને નેટીવો માટે જુદાજુદા સત્તાઓ રચાંપવાને પારાઓ કરવાની સત્તા છે.

હવે અમને નહાવાને માટે કે કોઈ પણ અન્ય કારણે-એક જતીના લોકો ને માટે બીચપરનો અલામત રાખવા માં આવેલા સત્તામાં અન્ય જતીના લોકોને પ્રવેશ કરતાં અટકાવવાની છુટ આપનારો ધારો કરવાની સત્તા મળી છે.

આ ધારાઓના અમલમાંથી અમુક લોકો, જેવા કે, બીન-યુરોપીઅન આયા ઓ, વેટરો, કોકરો વિગેરેને મુકત રાખવાની કાઉન્સીલને સત્તા પણ છે.

અત્યાર અગાઉ બીચનો કોઇ ભાગ કોઈને માટે અલગ કરવાની કાઉન્સીલ ને સત્તા મળી છે.

બોલસે સીટી કાઉન્સીલ હવે ડોંગ ફોરપીટલથી અમલની નદી સુધી ની બીચ અને બ્લાપરની બીચોપર, અંકુશ ધરાવી શકશે.

કરબનના જેવા વિવિધ જતીઓના લોકોના સમાજમાં જતી જતી વચ્ચે એકાન્તતા હોય એ આવશ્યક છે.

રબપર આવતો મોટો સમુહ, જેથી આ શહેરને આર્થીક લાભ થાય છે, તેને માટે પણ એ વસ્તુ હિતકર છે.

કેટલોક વખત થયાં હરિયાદો દુર કરવાને બીચપર પોલીસ પહેરો રાખીને અમારું ધનતું અમે કરતાં આવ્યા છીએ. પરંતુ કાયદામાં ફેરફાર કરવા નું અમને આવશ્યક જણાયું છે.

સીટી કાઉન્સીલ પાસે બીચપર સઘળી જતીના લોકોને માટે સુંદરાયેલા ભાગોમાં ઉલાયદા નહાવાનાં સ્થળો અને બીજી સગવડો કરવાની બોલ્લાઓ પડેલી છે.

કરબનના, મ્યુનીસીપાલીટી ખાતાના ડીરેકટર મી. એ. સી. ડી. વીમીપ્સે જણાવ્યું કે સ્ત્રીઓ નહાતી હોય ત્યારે બીન-યુરોપીઅનો તેઓની સામે જોયા કરતા હોવાની બહારથી આવનારા લોકો તરફથી પણ ફરિયાદો આવેલી છે. યુરોપીઅન બીચપરના યુરોપીઅન સત્તાઓમાં થતા મેળાઓમાં બીન-યુરોપીઅનોની ઓટલી બોટી હાજરી થતી હોવાની પણ ફરિયાદો આવેલી છે કે યુરોપીઅનો લઘુમતીમાં થઇ જાય છે.

હવે આ ઓર્ડીનન્સને સંમતી મળ્યા બાદ હોય સીટી કાઉન્સીલે યોગ્ય ધારા ઓ ઘડવા પડશે.

હીંદની વર્તમાન પરિસ્થિતિ

શ્રી. શાંતીલાલ મહેતાએ આપેલી રૂપરેખા

ગયા મંગળવારે મુબઇથી આવેલી સ્ટીમર કરબનમાં શ્રી. શાંતીલાલ બે. મહેતા પાંચ વર્ષ હીંદમાં ગાળ્યા બાદ કરી આવ્યા છે. હીંદમાં પોતા ના સ્રમણનો મોટો-ભાગ તેમણે રાજ-કોટમાં ગાળ્યો હતો, જ્યાં સામાજીક પ્રવૃત્તીઓમાં સારો ભાગ લેતા હતા. પુ. ગાંધીજી ના ■ય નીચે ઉઘરેલા કોષ પુ ગાંધીજી ના સ્વર્ગવાસ બાદ તેમના વયોવૃદ્ધ જેનની સારી સેવા બજાવતા અને 'એન્ડિઅન ઓપીનીઅન' સાપેનો પણ ગાઢો સંબંધ કોઇ તેના અવલપત્રી તરીકે અને તેને અંગેનું સ્વેચ્છાએ કામ કરી હમેશાં મદદરૂપ થતા હતા. સ્ટીમરપરથી ઉતરી તે સીધા ડીનીસ આવ્યા ત્યાં હાલતુરત તેમનો મુકામ રહેશે. આઝાદી બાદ હીંદની પરીસ્થિતિ વીષે તેમણે કહ્યું કે મોટે ભાગે શિવિ સુધરતી જાય છે પરંતુ જરા દેકાણે જરા જાય ત્યાં કંઈકને કંઈક મુશ્કેલી કે મનુષ્યકૃત અડચણો આવી પડે છે. નીરાશ્રીતોને ઠેકાણે પાડવાનો પ્રશ્ન સૌથી મુશ્કેલ થઇ પડયો છે. બેકારી પણ પુષ્કળ છે અને તેમાં વળી ગુજરાત કાઠીયાવાડમાં રેલ્વેસંકટે પણ ખુબજ કરી છે. રાજકોટમાં આજ તારીખ કડી નહિ જોવામાં આવેલાં ઝોટલાં પાણી અદી મર્યા હતાં અને સેંકડો લોકોના ઘરો ધોવાઇ ગયા હતાં. સદભાગ્યે રેલ હીવસ ના આવી હોવાથી લોકો પોતાના જીવન બચાવી શકયા હતા.

ટુંક મુદત ઉપર વીદ્યાર્થીઓએ નીશાળની ફીઓ વધારેલી તેનાથી દેખાવો કરેલા તેને અંગે લાઠીઓનો તેઓના ઉપર મારે પડયો તેથી પુ. ગાંધીજીના મોતે ઉપવાસ કર્યાના અબર આવ્યા હતા. તેના સંબંધમાં તેમણે કહ્યું કે એ વીદ્યાર્થીઓના તોફાનમાં સામ્યવાદી વીગેરે અન્ય તત્વો સરકાર ને હેરાન કરવા જોડાયા હતા અને તેને ગેરમુ સ્વરૂપ અપાયું હતું. અને પુજ્ય રવીશંકરભાઈના ઓળખાણનો તેઓ એ લાભ લીધો હતો પરંતુ તેમને ઉપવાસ છોડાવવામાં આવ્યા હતા અને તોફાનને શાંત પાડી દેવાયું હતું.

તેમણે જણાવ્યું કે દેશની સરકાર અનેક અડચણોને ઓળંગીને જે સાધ નો છે તે સાધનો પરે શાંતી રથાપવા ની તનતોડ મહેનત કરી રહી છે પરંતુ લોકોને અને ખાસ કરી વેપારીઓનો તેને જોઇએ તેવો સાથ મળતો નથી. બજારો બંધ ઓટલે વખતે મહેનતે સઘળું તેઓના ચરણ આગળ ખડું થઇ જવું જોઇએ એવી લોકોમાં બોટી માન્યતા ઘર કરી રહી છે અને આ-ઝાદીની સાથે રહેલી જવાબદારીઓ ઉઠાવવા તેઓ તૈયાર થતા નથી.

અનાજ રેશન કરવામાં આવે છે પરંતુ પણ લોકો અપ્રમાણીકપણે જરૂર કરતાં વધારે રેશન કાર્ડો રાખતા હોય છે. દુધ ચોખ્ખું મળવું લગભગ અશકય હોય છે. બાંડનું રેશન ઓછું કરવામાં આવ્યું છતાં કાળાબજારમાં જોઇએ તેટલી બાંડ મળી રહે છે. વેપારીઓમાં નીતી જેવી વસ્તુ નથી. કરટમમાં સખ્તાઇ પણ છે. હવે તો બહેનો પણ કરટમમાં કામ કરે છે અને લોકો ચોરો વિ. વસ્તુઓ દાણચોરી થી મુસાફી જતા હોય તે મુરત નીહાળી લઇ આઝાદ દેશમાં આવું નહિ કરવા નું સમજાવી બાકીનાને કરમાવે છે. તેમ છતાં કસ્ટમમાંથી ચોરીથી માલ પણ્યો લઇ જવાય છે તેનો દોષ સરકાર ઉપર મુકવો અર્થ છે. બોરો દોષ તેનું કરનારા લોકોનો છે.

તેમણે કહ્યું આ બધુ છતાં લોકો જો પોતાની જવાબદારીઓ સમજતે તે ઉઠાવતા હોય અને પ્રમાણીકપણે વર્તતા હોય તો થોડો પોતે પણ સુખી થાય અને સરકારનો બોજો હળવો થાય, જે વસ્તુનો કમનસીબે હજુ ઘણો અભાવ છે.

તેમની હરીફાની મુસાફરી વીષે તેમણે કહ્યું કે મુંબઇથી નીકળ્યા બાદ તેઓ બેદરી બંદર ઘર્ષ કરાંચી ગયા હતા. અને ત્યાંથી દસ દિવસે બંગાસા પહોંચ્યા હતા. પહેલા ચાર દિવસ ખુબ તોફાન નડયું હતું અને કેબીનમાં પાણી આવી ગયાં હતા. ત્યાર બાદ લેરેકોમાર્સિલ્સ સુધી સારૂં રહ્યું હતું પરંતુ લેરેકો-માર્સિલ્સથી કરબન આવતાં સખ્ત તોફાન હતું અને રાતે એક વખત તો સ્ટીમર કુબવાની અણીપર હતી. ઝોરીસરો અને બ્રહ્મણીઓ પણ મજરાટમાં પડી ગયા હતા. પણ ધબરપાએ સહિસલામત આવી ગયા.

શ્રી. શાંતીલાલ મહેતા ૬ માસથી વર્ષ સુધી રહી ફરી પાછા સ્વદેશ જવાની આશા સેવે છે.

અમેરીકાના જાણીતા ધર્મગુરૂઓએ વખોડી કાઢેલી કોરીયા પ્રત્યેની નીતી

ઘણા જાણીતા ખ્રીસ્તી ધર્મગુરૂઓ અને શાંતીનું કાર્ય કરનાર સંસ્થા ના નેતાઓએ કોરીયા પ્રત્યેની યુનાઇટેડ સ્ટેટસની સરકારની નીતી અને પગલાં ને સખ્ત ટીકા કરનારૂં એક જાહેર નીવેદન ન્યુ યોર્કમાં બહાર પાડયું છે. તેમાં તેઓ જણાવે છે કે:

કોઇ પણ પ્રકારના આકમણનો અમે વીરોધ કરીએ છીએ.....અમે કોમ્યુનીઝમનો તેમજ ગમે તે પ્રકારની આપખુદ સત્તાનો વીરોધ કરીએ છીએ, અને કોરીયામાં કે કોઇ પણ અન્ય સ્થળે સ્વાધીનતાએ લીધેલાં પગલાંનો અમે અભાવ કરવા અથવા તેને ક્રુર ગણવા માંગતા નથી. અમારો વીરોધ માર્ગ જે સાધનોનો ઉપયોગ થઇ રહ્યો છે તેની સામે રહીલ તેમજ અમલની દ્રષ્ટિએ છે.

આ દેશમાં તેમજ દુનીયામાં લોકો યુદ્ધ નહિ પરંતુ શાંતી માગી રહ્યા છે. મોટા રાજ્યોની દખલગીરી અને કબજાનો તેઓ અંત જોવા માગે છે. વધારે દખલગીરી અને કાયમનો કબજો જોવા માંગતા નથી. સ્વતંત્રતાની હરી કાંઈનો અંત જોવા માંગે છે તેને વધારવામાં આવી જોવા માંગતા નથી.

વખતોવખત કહેવામાં આવી રહ્યું છે કે હીંસાનો બદલો હીંસાથીજ આ પવો એ જ શાંતીનો માર્ગ છે. પરંતુ એ પુરવાર નથી થઇ શકયું.

એ નીતીને અમે હવે સંમતી કે સહાનુભુતી આપી કે તેને ક્ષમ્ય ગણી શકતા નથી, કેમકે, તેનું સ્પષ્ટ પરીણામ સ્વતંત્રતાની હરીફાઇ અને સમસ્ત દુનીયા ને ફરતો બરડરી વીસ્તાર વધવામાંજ આવી રહ્યું છે. અને કર્ષ પડીએ દુનીયામાં અણુબ્રમનું યુદ્ધ ક્યારે થશે એ કહી શકાતું નથી. હવે એ વખત આવેલો ■ જ્યારે અમેરીકાની પ્રજા અને સરકારે એ નીતીનું નાદારીપણું સમજવું જોઇએ. એ કરતાં વધારે સારા માર્ગને માટે આપણે વધારે ઘડો વીચાર અને પ્રાર્થના કરવાની જરૂર છે. આ બાબતમાં ઇન્ટરનેશનલ રેડ ક્રોસ વીગેરે સાધનોનો આપણે ઉપયોગ કરવો જોઇએ.

બળજબરીનો બદલો બળજબરીથી આપીને તેને "શાંતી" કહેવડાવવા પાછળ જોટલો પૈસો અને શક્તિ આપણે ખરચાદ કરીએ છીએ તેનો થોડો ભાગ પણ જો આપણે રચનાત્મક અને આધ્યાત્મિક શક્તિ ખીલવવામાં ખર્ચ કરીએ તો કોમ્યુનીઝમનો સામનો કરવાને વધારે સારો માર્ગ મળી રહે એમ અમે માનીએ છીએ.

—હીંદ અને કરબન વચ્ચે લગભગ નવ વર્ષ બાદ ઓગસ્ટ તા. ૧૬ થી વાયરલેસ તારોનો વ્યવહાર કરી શરૂ થયો છે.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ એકકીબન)

[કુદરતી ઉપચારો ઉપરના આ લેખો ૪૦ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ એકકીબીન તરફથી લખવામાં આવે છે. ચાર લેખો આગલા અંકોમાં પ્રસિદ્ધ કરી ગયા છીએ. કોઈને એ સંબંધમાં કંઈ પણ પ્રશ્નો પુછવા અથવા સલાહ જોઇતી હોય તો તેઓ આ પત્રમાંજ તે પુછી શકે છે અને તેના તેઓ આ પત્રદ્વારા પ્રત્યુત્તર આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

(૫)

દમ

ઘણા વર્ષ પર લાંબા સમયથી દમથી પીડાતી એક યુવતી તેના ખાસ ઉપચાર માટે એક કહેવાતી "મેડીકલ રીસર્ચ" લેબોરેટરીમાં આવી તેના થુંકનો નમુનો લેવામાં આવ્યો અને તેને માટે તેમાંથી ખાસ રસી તયાર કરવામાં આવી. તેના ઇનજેકશનોથી તેને ચોડા આવાડીયા પ્રમાણસર રહેતું પરંતુ અને પછી તે સાજી થઇ ગઇ. એમ સૌને લાગ્યું અને ખુશી થવા. બે માસ એમ ચાલ્યું.

પછી એક દિવસ એ યુવતી લેબોરેટરીમા ફરી પાછી આવી. બહુ પીડાતી હતી. તેની છાતીમા દરદ થતું હતું. તેની શકતી ક્ષીણ થઇ હતી. તેના માથામા દુખાવો રહેતો હતો અને ચકકર આવતા હતા અને રાતે ઉંઘ આવતી નહોતી.

લેબોરેટરીના ડોકટરોએ સાંભળ જણાવ્યું કે તમારી બધુ કરવુ બંધ થયે તમ નહોતુ. તાજું કોઇ ઇન્જે અને નર્વ રેમે સ્પીશલીસ્ટ (દરદમ રોગના નિષ્ણાત) પાસે જવુ પડશે.

એ યુ વાંચીને મને છેલ્લી કોઇ તારે તે શરીરે બેહાલ દશામા નિરાશ થઇ ગઇ હતી પોતું ચાલે ત્યાં તે બેભાન થઇ જતી હતી તથા તેની નોકરી પણ જતી રહી હતી. અને લેબોરેટરીના લોકોથી કશુ થઇ શકે તેમ નહોતુ. દર્દાકતમા વખતોવખત તે ત્યા જતી હતી તેથી તમો કંટાળ્યા હતા અને તેનુ સાવ અપમાન નહિ કરતાં પરંતુ તેઓનુ વર્તન આવકાર આપનારું નહોતુ.

હું એ વખતે હયાત હતો અને એ દુ ખદ કેસે મારા મનપર ઉંડી અસર કરી અને દમ જેવા દરદો દુર કરવાની કુદરતી રીતેની શોધ કરવાની પ્રેરણા થઇ.

કેટલાક કેસોમાં દમનુ દરદ પણ સહેલાઇથી મટાડી શકાય છે અને કેટ લાકમા પણ જરૂર કુરોગ્ય થઇ પડે છે. પરંતુ આરોગ્યના કુદરતી સિદ્ધાંતોને શુદ્ધિપુર્વક અને શ્રદ્ધાથી અનુસરવામાં આવે તો તેના ખાત્રીપુર્વક આશ્ચર્ય જનક પરિણામો આવે છે.

દમના ઘણા ખરા કેસોમાં જોવામાં આવશે કે દરદીને દમના દરદ સાથે કબજીયાત પણ હશે કબજીયાત દુર કરવાથી દમ પોતાની મેળે મટી જશે.

તેની કબજીયાત અને દમનું એક કારણ અનાજ પકાવવામાં એલ્યુમીનીયમ ના વાસણોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે એ હોય છે. મકે એવા કેસો જોવા છે કે જ્યાં એલ્યુમીનીયમના વાસણમાં ઉકાળવામાં આવેલું દુધ પીતા દમ શરૂ થયેલો છે. તેવા વાસણમા રહેલું પાણી પીવું પણ સલીસલામત નથી. પછી તેવા વાસણોમાં પકાવવામાં આવે નાં ખોરાક ખાવાનું કે ચાં કે કોફી પીવાનું તો પુછવુ જ શું? એ તો દમને આ મંત્રણ આપવા જેવું જ છે.

દમનુ બીજું એક મોટું કારણ રટાર્ચવાળા પદાર્થો અને મીઠાઓ બહુ ખાવામાં આવે એ છે. જેઓ મકાઈનું પુપુ, સફેદ રોટી, બીસ્કીટ, કેક વીગેરે ખાય છે અને પુરતા પ્રમાણ માં શાકભાજી અને ફળ નથી ખાતા તેઓ કફ પેદા કરનારી વસ્તુઓ શરીર માં નાખે છે. પોળા ખાંડ અને રીફાઇ પણ કફ પેદા કરે છે. પછી એ ફેફસામાં અને ગળામાં જામ છે અને તેનાથી ક્રોનીકબ્રોંકાઈટીસ અને દમ થાય છે.

માણસનું શરીર કચરાથી ભરેલું હોય છે ત્યારે જેવો કચરો ચામડી દ્વારા દુર થતા જામ છે અને પરિણામે એકઝેમા, ફોડકીઓ, બળાઇઓ વિગેરે ચામડીના દરદો ફુટી નીકળે છે. એવા દરદો મકાઓ, એકસ-રે વીગેરે બલાનોથી દુર કરવાના પ્રયત્નો પણ્યા જોખમ ભરેલા છે.

એક સ્ત્રીને કાનની પાછળ અને ચહેરાપર ફોલ્લીઓ બહુ ખરાબ રીતે ફુટી નીકળી હતી. તેનું કારણ માત્ર એજ હતું કે તે ખુબ માંસાહાર કરતી હતી અને ઉપર જણાવેલો ખોટો ખોરાક લેતી હતી અને લીલાં શાકભાજી અને ફળ બીલકુલ ખાતી જ નહોતી તે કોઇ સ્પેશ્યલીસ્ટ પાસે ગઇ, જેણે તેને એકસ-રેની અને પેનીસીલીનના ઇન્જેકશનની ટ્રીટમેન્ટ આપી. તેનાથી ચામડી તો સાફ થઇ ગઇ. પણ અચાનક દમનું દરદ ઉપડયું. પેનીસી લીન વીગેરેના ઉપચારોથી કશું નહિ વળ્યું ત્યારે તેણે મારોની સલાહ લીધી અને કુદરતી ઉપચારોના નિષ્ણાત પાસે ગઇ, જે હોમીયોપથીની દવા પણ કરતો હતો. થોડા સમયમાં દમ મટી ગયો પણ ફરી ચામડીના દરદો શરૂ થયા. પછી યોગ્ય ખોરાક લેવાથી અને લોહી સુધારનારી અને રક્ષિત આપનારી હોમીયોપથીની દવાઓ લેવા થી ધીમે ધીમે એ દરદો પણ દુર થયાં અલબત વખત ઘણો લાંબો થયો પરંતુ મુળ દરદ ઘણા વર્ષોથી ઘર કરી રહ્યું હતું.

કમનસીબે ઘણા ખરા ચામડીના સ્પેશ્યલીસ્ટો આવા ચામડીના દરદો દુર કરવામાં કુશીયાર હોય છે પરંતુ તેઓ એ સમજતા નથી કે પાછળથી દમનું દરદ ઉપડે છે તેનું કારણ એ હોય છે કે ચામડીપરનું ઝેર ચામડીની અંદર ચાલ્યું ગયું હોય છે: જ્યાં ઘણી વસ્તુ ઓના સ્પેશ્યલીસ્ટો હોય છે ત્યાંજ આવી સ્થિતિ થાય છે. ચામડીના દરદના સ્પેશ્યલીસ્ટ ચામડીના દરદોની દવા કરે છે. ફેફસાના દરદોના સ્પે-શ્યલીસ્ટ દમની દવા કરે છે. લેબોરેટરીના સાયેન્ટીસ્ટ જુદા જુદા સ્પેશ્ય લીસ્ટો પાસેથી તેને મળતા નમુનાઓની તપાસ કરે છે અને તેમાંથી અમુક જંતુઓ એ વખતે તેને દરદનું કારણ જણાય તેવા શોધી કાઢે છે.

એટલે લોહીની અંદરનો બગાડ પેટના આંતરડામાંથી અને ચામડીમાં ચામડી માંથી ફેફસાં અને દમમાં જામ છે. એક ફરિયાદ અમુક સ્પેશ્યલીસ્ટ દુર કરે ત્યાં બીજી કંઈક નવી જ ફરિયાદ ઉભી થાય છે અને બીચારા દરદીને બીજા સ્પેશ્યલીસ્ટ પાસે દોડવું પડે છે. જે ઇન્જેકશનો આપી તેના લોહીમાં વધુ ઝેર રડે છે.

ડોકટરે એ સમજવું નથી કે રોગનું મુળ કારણ તો શરીરમાં ઝેર થઇ ગયું છે એ છે અને એ ઝેર જુદા જુદા સ્વરૂપે બહાર નીકળે છે અને પછી જુદા જુદા સ્પેશ્યલીસ્ટો એ આસ ફરી બાદનો જ ઉપચાર કરે છે

રેચીતી રીતે સૌથી કદાવણજરૂરેલી વસ્તુ શરીરશુદ્ધિ કરવી એજ છે. કેટ લાક દાખલામાં જે વસ્તુઓથી દમનું દરદ ઉપડયું હોય એ વસ્તુઓનો ત્યાગ કરવો જ બસ થાય છે. દાખલા તરીકે એક માણસ દમથી સખ્ત પીડાતો હતો. એ માણસ રોજ રાતે એલ્યુ મીનીયમના તપેલામાં મકાઇનું પુપુ પકાવી તેને આખી રાત એના એજ તપેલામાં પડી રહેવા દેતો હતો. અને સવારે પ્રાઇમસ-સ્ટોવપર તેને ગરમ કરતો હતો. આ પ્રમાણે કરતાં એ તપેલાને તળીયે કાણા પડી ગયાં એટલે તેણે જસતના પતરાનું ટુકડું નવું તળીયું બંધાવ્યું અને એ તપેલું ફેંકી દેવડાવ્યું અને સારાં ધનિકજનો તપેલ નો ઉપયોગ શરૂ કરાવ્યો. ત્યારથી તેના દમના દરદમાં સુધારો થવા લાગ્યો અને તેના કેસમાં જરૂર જણાતી હોમીયો પથીની દવાઓથી તેમાં વધારે ફાયદો થયો.

દમ કે બીજા કોઇ પણ રોગોમાં દવા કરવાની જરૂર જણાય તો હોમી યોપથીની જ દવાઓ વાપરવી જોઇએ. આ હોમીયોપથીની દવાઓમાં વસ્તુઓ નું પ્રમાણ એટલું બુજ કોય છે કે તે જાની અનેલી છે એ કોઇ પણ રીતે રટથી પારખી શકાતું નથી. ઘણો ઘણા ડાકતરો પણ મજાક કરી કહે છે કે તેમાં કશું સત્વ હોતું જ નથી અને હોમીયોપથી એ માત્ર અફલાની જ વાત છે. પરંતુ હું તમને ખાત્રી પુર્વક કહું છું કે હોમીયોપથી કામ કરે છે. અને જો માત્ર અફલાનીજ વાત હોય તો બકરા બળદો અને કુતરાં, બીલાડાં અને મરઘાં જેવાં જનાવરો પર પણ તે કામ એટલું જ સારું કામ કરે છે! તેઓમાં અફલાનો સવાલ કયાં આવે છે?

ઘણીવાર દમનાં દરદનું કારણ એ હોય છે કે દરદીને અમુક વસ્તુઓ, જેવી કે, કુલોની રજ, બીલાડી, ઘોડા, ઘોડાની ગંધની તુરત અસર થાય છે. લેબોરેટરી વાળાઓ આ વસ્તુની રસીઓ બનાવે છે અને ઇન્જેકશનો આપી તે શરીરમાં રડે છે. પરંતુ હું ઉપર જણાવી ગયો તેમ, તેના પરિણામો ધારવા કરતાં લાંબા જુદાંજ નીવડે છે.

જ્યાં દમ થાયી થાય છે એ જાણી શકાયું હોય ત્યાં એજ વસ્તુઓની હોમી યોપથીની દવા બનાવડાવી વાપરે સારી અને સહીસલામત થઇ પડે છે. એવી દવાઓની ટીકડી રસીટની જેમ ખીસ્સા માં રખી સુસ્તાથી આશ્ચર્યજનક ફાયદો જણાય છે અને સામાન્ય આ રોગમાં ફેર પડી જાય છે.

દાખલા તરીકે કોને બીલાડી બીજાનાં માં સુતેલી હોવાના કારણે દમ થયેલો છે તેને બીલાડીના કુદમાંથી બનાવેલી હોમીયોપથીની દવાથી સારું થયું છે.

બીજા કેટલાકને દમનું દરદ વારસા થી ઉતરી આવેલું હોય છે. દમનું બીજું એક મોટું કારણ ખોટી રીતે ઉભવા કે બેસવાનું પણ હોય છે અને બરડાના દાડકાં બરોબર નહિ કેળવાયાં અયોગ્ય બીજા કારણોસર અમુક ભાગો માં દુખાવો થતો હોય છે. આવાં

આવા દાખલામાં માલીશ બહુ મદદરૂપ થઇ પડે છે અને માનસીક ચિંતા, થાક વિગેરે પણ દબાવા કારણો હોય છે તેને એથી રાહત મળે છે.

કુંડામાં દબાવા બહુ કેસોમાં નીચેની વસ્તુઓને ધ્યાન આપવાથી દરદ સાવ નહીં ન થાય તો પણ રાહત ઘણી મળી રહેશે.

(૧) પેટ્રોલ ખોરાક લેવો.

(૨) બોટી બનતા ખોરાક અને પાણીનો ત્યાગ કરવો.

(૩) પેટ સાફ રાખવું.

(૪) ઉભવા બેસવામાં સંભાળ રાખવી.

(૫) ઠંડો બાથ લેવાની કસરત કરવી.

(૬) નિશ્ચિંતતાથી આરામ લેતાં શીખવું.

(૭) તમને પોતાને માફક આવે એવી હોમીયોપથીની દવા અને માલીશ વિગેરે લેવાં.

(૮) મહીનામાં બોબામાં બોળે એક દિવસ ઉપવાસ કરવો અથવા ફળ અથવા કાચાં શાકના રસ ઉપર જ રહેવું.

કોનફ્યુશિયસ

ઇસવી સન પુર્વે ૫૫૦ થી ૪૭૮ સુધી માં ભગવાન બુદ્ધના સમકાલીન ચીની સંત કોનફ્યુશિયસ થઇ ગયા. કોનફ્યુશિયસ એ લેટીન ઉચ્ચાર છે. મુળ ચીની ઉચ્ચાર "કુન-ફુચ્ચ" છે. કુન ફુચ્ચ એટલે ફીલોસુફર કુન. ચીન દેશના લુ નામના નાનકડા સામ્રાજ્યમાં એમનો જન્મ થયો હતો. તે કાળે ચીન નાના નાના રાજ્યોમાં વહેંચાઇ ગએલુ હતું. કોઈ સર્વોપરી સત્તા હસ્તીમાં નહોતી. વેને લઇ અંધાધુંધી તથા ખુન પ્રવર્તેલા રહેતા. એમના એક શિષ્યે પાછળથી કહ્યું હતું કે "દુનીયા તો વીનાશ થવા બેઠો હતો અને ધર્મ નો લોપ થયો હતો. ચોતરફ ઉધા ઉપદેશો અને જુલમનું સામ્રાજ્ય વ્યાપેલું હતું. પ્રધાનો રાજાની અને ઠકરાઓ પ્રજાની હત્યા કરતા. આ જોઇને કોનફ્યુશિયસ બબડી ગયા, અને તેમણે સુધારવાનું કામ હાથમાં લીધું" નાનપણમાં બાપના મરણથી અને ગરીબાઇને લીધે તેમનું ભણવા તરફ ચિત્ત વધારે ચોંટયું. ૧૯ મે વરસે તેમનું લગ્ન થયું. લગ્ન પછી તેમણે રાજ્યમાં નોકરી લીધી અને ત્રણ વરસ પછી નીતીનો પ્રચાર માટે ટાળા કાઢી પોતાનું ઉપદેશનું કાર્ય શરૂ કર્યું. ગરીબ ને પણ તેઓ માનથી સત્કાર ના પાઠ શીખવતા અને તેમના જીવન ના સવાલોની મુંઝ ઉકેલવામાં તેઓને મદદ કરતા. સંગીત અને પોતાના દેશનો ઇતીહાસ તેમને મન ધણાજ પ્રિય વીષયો હતા. એ અરસામાં મુમાં અંધાધુંધી ૩૨ વર્ષ ચાલી અને એમને લાંબી મુસાફરી કરવું પડ્યું. એમનું લક્ષ્ય મંડળ વધ્યું હતું, તેઓ ઠેરઠેર ને લઈ પ્રવાસ કરતા અને પ્રચાર કરતાં. પોતાના વીચારોને અમલમાં મુકી શકાય તેવી તેઓ કોઇક રાજાની શોધમાં હતા ૧૪ વરસ તેમણે પ્રવાસ કર્યો અને ૧૫ વરસ એકાંતમાં પણ રહ્યા. જ્યારે તેઓ ૫૨ વર્ષના થયા ત્યારે એમને મુંગટ રહેરના નામાધીક બનાવવામાં આવ્યા હતા. ત્યાં તેમને ધર્મ રાજ્ય પ્રવર્તાવ્યું. રાજ્યને બળવાન કરી ઉમરાવોની જોહુકમી નાબુદ કરી. રાજ્યતંત્રમાં બારે પરીવર્તન થઈ ગયું. અસત્ય અને દુરાચાર નાબુદ થયા. લોકોમાં વફાદારી અને વીશ્વાસ વધ્યો. બીજો ચારીત્રશીલ તથા ભલાઇ આકારી થવા લાગ્યા. "કુન ફુચ્ચ" પ્રજાના ધર્મગુરૂ બનવા લાગ્યા. લોકો એમને પ્રાતરસ્મરણીય ગણવા લાગ્યા આ સ્થીતીમાં પહોંચી આવ્યો. રાજા કાનના રાજાએ તેમને કાઢી મુકયા અને તેઓએ ફરી ભમવું શરૂ કર્યું. ફરી ૧૩ વર્ષ તેઓ પ્રચાર કરવા શીષ્યો સાથે ફરવા લાગ્યા. ત્રણ હજાર તેમના અનુયાયીઓ થયા હતા. તેમાં ઘણા અસાધારણ વીદ્વાનો હતા. તેમની ઉમેરા એ ઇચ્છા રહેતી કે એકાદ રાજા તેમના ઉપદેશ મુજબ રાજ્ય ચલાવે અને ચીનમાં દાખલો બેસાડે. પણ તેમની એ આશા અંત લગી ફળી નહીંજ. ૬૮ વર્ષની ઉમ્મરે તેઓ ઘેર આવ્યા. ત્રણ વર્ષ બાદ તેઓનું મૃત્યુ થયું. મૃત્યુ પહેલાં તેમના છેલ્લા શબ્દો એજ હતા "મારી ગુરૂપદ સ્વીકારવાને મને કોઇ રાજા ન મળ્યો અને મૃત્યુ આવીને ઉભું." તેમના મરણના સમાચાર વાયુ વેગે બધે ફરી વળ્યા અને જીવન દરમ્યાન જે કાર્ય નહોતા કરી શકયા તે મરણ બાદ કરી શકયા. હજી તેઓ ચિન માટે રાહબરજ છે.

કોનફ્યુશિયસ પ્રત્યક્ષવાદી હતા. તેઓ માનતા કે ઇશ્વર અને પરલોક જેવી પરોક્ષ વસ્તુઓની પાછળ પડવા કરતાં આ લોક સુધારીએ. જે માનવીઓની વચ્ચે આપણે રહીએ છીએ તેમની જ સેવા કરીએ અને ભૂમીને જ સ્વર્ગ કરીએ એ એમનું જીવન સૂત્ર હતું. મનુષ્ય એજ મનુષ્ય નું સેવા પાત્ર ઇશ્વરવત છે એવી એમ ની માન્યતા હતી. એમણે જોયું કે સમાજ પાંચ મુખ્ય—સંબંધોપર બંધાયેલો છે. રાજા—પ્રજાનો, પતી—પત્નીનો, પીતા—બાળકનો, ભાઇ—બાઇનો, અને મીત્રનો, મનુષ્ય વીકારવશ થાય છે અને આ સંબંધો અવારે છે અને તેથી કરી સમાજમાં અશાંતી વ્યાપે છે. આથી આપસઆપસના સંબંધો નીર્મળ—સ્વાર્થ રહીત અને પ્રેમ ભર્યા બનાવવાનો તેમનો ઉપદેશ હતો. સંસારમાં રહી તેઓ સંસારને સુધારવા ઇચ્છતા હતા. સંત સાધુની જેમ સંસાર ત્યાગવા તેઓ ઇચ્છતા નહોતા. "મારે મનુષ્યને સુધારવો છે જંગલમાં જઇ પશુ પંખી વચ્ચે રહીં તેમ કરવું શકય ન બને" એમ તેઓ કહેતા તેમને એક સ્મૃતી ગ્રંથ તૈયાર કર્યો છે. ચીનાઓ આજે તે ધર્મને માને છે, તાઓ કે, બીજા કોઇ પણ, પણ આચારમાં તો તેઓ કોનફ્યુશિયસની સ્મૃતીનેજ અનુસરે છે.

વિશ્વશાંતી માટે સ્વ. પ્રોફેસર લાસ્કીએ સુચવેલી શરતો

પ્રખર રાજકીય ચીંતક સ્વ. પ્રો. હેરોલ્ડ લાસ્કીએ એના મૃત્યુ પહેલાં જગતને ત્રીજા વીશ્વયુદ્ધમાંથી બચાવી લેવા તમામ દેશો વચ્ચે શાંતિ સ્થપાય એવી શરતો સાથેનો એક કાર્યક્રમ રજુ કરેલો. ભારતની પરદેશ નીતીને એ બધે અંશે મળતો આવે છે.

(૧) એશેસને અને લીલીએન-થને અણુશક્તિ માટે સુચવેલી યોજના અનુસાર, અણુબોમ્બ કે તેના મહાવીનાશક શસ્ત્રોની અનાવટ પર સંપૂર્ણ પ્રતીબંધ મુકવો જોઇએ, અને અત્યારે જેટલી રાજસત્તાઓમાં હોય તેનો નાશ કરવો જોઇએ એટલું જ નહીં પણ યુનોની અણુશક્તિ અંગેની તપાસ માટેના અબાધીત અધિકારને માન્ય રાખવો તેમ જ દુનીયા-ભરમાં બોટા પ્રમાણમાં નીઃશસ્ત્રીકરણ કરવા માટે બધા રાષ્ટ્રોએ સંયુક્ત પણે નીર્ણય કરવો જોઇએ.

(૨) પ્રમુખ ટ્રમેને સુચવેલ ચતુર્વીધ મુદ્દાઓની યોજના પર વીચારણા કરવી અને તેમાં ચીન, કોરીઆ, જીંદ તથા મધ્યપુર્વના રાષ્ટ્રોને યુનોની કોઇ સમીતી દ્વારા આર્થીક અને લશ્કરી મદદ આપવાની દરખાસ્તોનો પણ સમાવેશ કરવો.

(૩) ચાંગ-કાઇ-શેક અને બાઓ દાઇની સરકારોને માન્ય કરવાના નીર્ણયો પાછા ખેંચી લેવા. ફ્રેંચ-હીંદી ચીનમાં સ્વતંત્ર લોકમત ન લેવાય અને પ્રજાકીય સરકાર ન ચુંટાય ત્યાં સુધી એ પ્રદેશમાં આંતરરાષ્ટ્રીય સરકાર ને કામ કરવા દેવું, અને એ રીતે કોઇ પણ નવા રાજ્યવીપ્લવ માટે યુનોના સલાહકારોની સુચનાઓનો ઉપયોગ કરવો.

(૪) એક સંયુક્ત નીશેદન બહાર પાડી અબખારો, રેડીઓ, વાયરલેસ કે એવાં સાધનો દ્વારા થતી લોહીઉકાળા-કરી પ્રચારની લડાઇને બંધી બેસી લેવી.

(૫) મોટા પાયા પર નીઃશસ્ત્રીકરણ યોજના અમલમાં આવે ત્યારે રશીયા પણ તેમાં સાથ આપે તો, ઉત્તર એટલાંટીક સલામતી કરારો પાછા બેંચી લેવાની દરખાસ્ત કરવી.

(૬) પુર્વ અને પશ્ચિમ વચ્ચેના વ્યાપારી સંબંધો ફરી પાછા સંપૂર્ણ પણે ચાલુ કરવા.

(૭) જર્મનીની નવી રીતે નકામી થયેલી સરહદોમાંથી લશ્કરો, અમેરીકા રશીયા વગેરેમાં લેવા, તથા મનુષ્યમાં કયારે ય ત્યાં શસ્ત્રોકરણ ન થવા દેવું અને યુનોનું મંડળ તેના પર દેખરેખ રાખે તેવી વ્યવસ્થા કરવી.

(૮) વાર્સાના ખરડા મુજબ યુદ્ધ પછીની પુનર્રચનાનું કાર્ય શરૂ કરી ૧૯૫૨ પહેલાં તે પુરૂં કરવું.

કેન્દ્રીના ગ્રાહકોઃ—
ભાવસી.....રૂપી. ૧ રતલ.
મેવરમની ગોળાકારી રૂપી. ૧ રતલ.
બકરા દેશી નં. ૧. રૂપી. ૨-૩ રતલ.
મગની દાળ (નં ૧) ... ... રતલ રૂપી. ૨
મગદાની દાળ (ખાસ્કર ચાળી) ... રતલ રૂપી. ૧
અળદની દાળ (ગોલ્ડી નં. ૧) ...રતલ રૂપી. ૨-૬
દેશી સંચોરો.....રતલ રૂપી. ૭-૧
તુવેરની દાળ નં. ૧ .....રૂપી. ૨-૬ રતલ.
તુવેરની દાળ નં. ૨ ..... રૂપી. ૧-૬ રતલ.
તુવેર આખી ..... રૂપી. ૧-૩ રતલ.
અડદ આખા નં. ૧. ..... રૂપી. ૧-૬ રતલ.
એડ્રેસઃ ૧૨૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોનઃ ૨૪૮૪૫.
પરશુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનનો ૭૦ વર્ષની પુરાણો અને પ્રતીષ્ઠીત દુકાન.

(૯) ગોરહીઅન કરારોનો અમલ પુરો કરી ત્યાંના કહેવાતા 'નાઝી વીસ્તારો' ઉપરનો પોતાનો હવો રશીયાએ પાછો ખેંચી લેવો.

(૧૦) યુનોના સભ્ય દેશોના નાગરીકો એક બીજા દેશમાં સ્વતંત્રપણે ફરી શકે તે મુદ્દા ઉપરાંત દરજ્જાત મંજુરીની પ્રથાનો સંપુર્ણપણે નાશ કરવા અંગે બધા રાષ્ટ્રોએ બાંહેધરી આપવી.

(૧૧) જાપાનમાંથી અમેરીકન લશ્કરો ખેંચી લેવા અને સાંયોસાપ ત્યાં શાંતીકરાર ન થાય તે માટે યુનો ના મોટા મંડળને દેખરેખ માટે મુકવું.

(૧૨) રાજદ્વારી મુકદ્દમાઓ ચાલતા હોય ત્યારે યુનોના પ્રતીનીધિને હાજરી આપવા માટે અધિકાર આપવો. કોઇ પણ યુન્હેગારને ધારાકીય સલાહ માટે તરત સગવડ આપવી; જો યુન્હેગાર વીદેશી હોય તો તેની પરપકડના સમાચાર એ દેશના એલચીખાતાંને કે મુંબઇમંડળને તરત મોકલવા અને તેના પર કેસ ચલાવવો હોય તો તેની પસંદગીના વકીલો રોકવા દેવાનો તેને હક્ક આપવો.

(૧૩) બધા સભ્ય રાષ્ટ્રોએ પોતાના નાગરીકોને એક બીજા દેશમાં રહેવા દેવાની મુક્ત આપવી. વળી એ રીતે એક બીજા દેશના નાગરીકો પરસ્પર લગ્ન કરવા ચાહે તો તેમાં પણ સભ્ય રાષ્ટ્રે આડખીલી ન નાખવી.

(૧૪) કોઇના રાજ્યઅમલનો નાશ કરવા માટે તેને તેલનો પુરવઠો ન આપવાનો નીર્ણય કરવો તેમ જ એવા બીજા પગલાં સભ્ય રાષ્ટ્રોએ વીચારવાં.

(૧૫) ૧૯૪૫ પછી પકડાયેલા રાજદ્વારી યુન્હેગારોને માફી આપી શકાય કે નહીં તે માટે સામાન્ય રાજદ્વારી મંત્રણા દ્વારા નીર્ણય કરી તે અંગે ૧૯૫૨ માં યુનોની બેઠકમાં અહેવાલ રજુ કરવાની નૈતિક જવાબદારી સ્વીકારવી.

પરદેશમાં થતા નફાની રકમો

હીંદ બહાર વેપાર કરતા હીંદીઓ, જેઓ પોતાના પરદેશમાં કરેલા નફાની રકમો લઇને કરી હીંદ આવવા ધારતા હોય તેઓની એવી માન્યતા છે કે પોતાના વતનો તેઓ હીંદ મોકલશે ત્યારે તેને આવકવેરો લાગુ પડશે. હકીકતે મુળભુત ખરી રિયલિ એ છે કે, તેઓ પરદેશમાં રહેવાસુ કરતા હોય એ વર્ષ દરમીયાન જે તેઓ પોતાના નાણા મોકલે તો તેઓને હીંદમાં આવકવેરો લાગુ નહિ પડે. એટલે કે ૧૯૪૯–૫૦ ની સાલ દરમીયાન કોઇ હીંદી બરમા માં રહેવાસુ કરતો હોય એ ને ૧૯૫૦ ના માર્ચમાં પોતાના નાણા હીંદ મોકલે અને પોતે ૧૯૫૦ ના ઓપ્રીલમાં હીંદ પાછો આવે તો તેણે મોકલેલી રકમને માટે તેને કશો કર ભરવો નહિ પડે. પરંતુ જો હિંદ આવી ગયા બાદ પોતાના પરદેશના નફાની રકમો તેણે હીંદ મોકલેલી હશે અથવા લાવેલ હશે તો તેને કર લાગુ પડશે.

જેઓ પોતાની પરદેશની કમાણીમાંથી બચેલા નાણા લઇને હીંદ આવી જવા ધારતા હોય તેઓને તેમ કરવા ની સગવડ કરી આપવાને હીંદ સરકાર કાયદો લાવવા માગે છે કે જેથી તેમની પરદેશના નફાની તેવી રકમોને તેઓ હિંદમાં આવ્યા બાદ બે વર્ષને માટે કર લાગુ પાડવામાં નહિ આવે.

હીંદમાં રહેવાસુ કરનારાઓને પોતાની બહારની આવકપર વાર્ષીક કર લાગુ પડે છે. પરદેશની આવકના કોઇ પણ ભાગને એ દેશમાં કર લાગુ પડતો હોય તેની રકમને માટે હીંદનો હાલનો કાયદો પરદેશના કરની ઉપર અથવા પરદેશની આવકપર હીંદના કર ઉપર એવા કરની અરધી રકમ એ બન્નેમાં જે ઓછી હોય તે આપવાની છુટ મુકે છે. હવે સરકાર એવો કાયદો લાવવા માગે છે કે જેથી પરદેશની આવકપરના કરની અરધી નહિ પણ આખી રકમ રીબેટ આપી શકાશે.

આ દરખાસ્તની પાછળનો હેતુ હીંદમાં વસનારાઓને મોટો કર લાગુ નહિ પાડવાના કોઈ પણ ખાસ કરાર નહિ હોય તેવા દેશોમાં વેપારની શાખાઓ સ્થાપવાનું વધારેને વધારે પ્રોત્સાહન આપવાનો છે.

પરચુરણ

—અલાહબાદ અને બક્સર (ઉત્તર પ્રદેશ) વચ્ચે ગંગા નદીનું ઉંડાણ પુષ્કળ વધારવામાં આવ્યું છે કે જેથી એ બન્ને મથકો વચ્ચે આખું વર્ષ સ્ટીમરો દર રોજ દરી શકે. અલાહબાદ અને કલકત્તી વચ્ચેનો ૫૦૦ માઇલનો રસ્તો પાણીનો માર્ગ સ્થાપવાની દિશામાં આ પ્રથમ પગલું છે. આગે કુચકદમ સ્ટીમરો બક્સર સુધી જ આવી શકે છે. જેથી આગળ જઇ શકતી નથી.

—૧૬ વર્ષની સુંદર અને લોકપ્રિય નર્સ મધુબાલાએ બંગાળના નિરાધારોના સંકટ-નીવારણ માટે રૂા. ૫૦ હજાર આપ્યા છે. આ તેણે બચાવેલી કુલ રકમ છે. મુળકના ગવર્નરજીએ આ અતિ સુંદર અને અતિ ઉદાર દાનની મુલાકાતે તારીફ કરી છે.

—બુ દિલ્હીમાં જુદા જુદા કદ અને રંગની પતંગો બનાવવાને ૩૦૦ કામ દારો રોકવામાં આવ્યા છે. એ પતંગો બે પૈસાથી લઇને બે રૂપિયા સુધીની કીંમતે વેચાય છે. જુલાઇ માસથી ઉત્તર હીંદમાં પતંગ ઉડાડવાની મોસમ શરૂ થઇ છે. સેંકડો પતંગના શોખીનો સાંજ પડતાં છાપરાંઓપર, બાગોમાં અને રમત મેદાનોમાં પતંગો ઉડાવતા જોવામાં આવે છે.

—૧૯૪૭ના ભાગલા બાદ હીંદી પંજાબે કેળવણીમાં ઘણી પ્રગતી કરી છે. સરકાર પોતાના કુલ બજેટની ૪૬ ટકા રકમ કેળવણીમાં વાપરે છે. છોકરાઓ માટેની કેળવણીની સંસ્થા ઓ ૩૬૪૯ માંથી ૪૯૬૯ થઇ ગઇ છે અને છોકરીઓની ૬૭૫ માંથી ૧૨૦૨ થઇ ગઇ છે. હાઇ, મીડલ અને પ્રાય મરી સ્કુલો જે માત્ર ૪,૪૮૨ હતી તેને બદલે ૫૨૨૨ થઇ ગઇ છે.

—વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂએ ઓગસ્ટ તા. ૧૫ મીના આસામમાં થયેલા ધરતી કંપના આઘાતથી પીડાએલાઓને રાહત આપવા વડા પ્રધાનના રાષ્ટ્રીય રાહત ફન્ડમાંથી આસામના ગવરનરને રૂા. ૫૦,૦૦૦ આપ્યા છે. આસામના ગવરનરને જવાબો પાઠવતાં પ્રેસિડન્ટ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે પીડીતો પ્રત્યે પોતાની દિલસોજી દર્શાવી છે. આસામના ગવરનરે જોરહત, ઉત્તર લખીમપુર અને દીબ્રુગઢ જીલ્લાઓમાં તાકકાલિક રાહત આપવાને રૂા. ૧૦,૦૦૦ મંજુર કર્યા છે.

—ઓગસ્ટ તા. ૧૫ મીએ શ્રી. અરવીંદ મેણે પોન્ડીચરીમાં પોતાની ૭૪ મી વર્ષ ગાંઠના દિવસે દુનીયાના હજારો ભકતો ને દર્શન આપ્યા હતા.

—પાકીસ્તાનના રાષ્ટ્રદિન પ્રસંગે હીંદ ના વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂએ પાકીસ્તાનને મોકલેલા શુભેચ્છાના સંદેશાના જવાબમાં પાકીસ્તાનના પરદેશ મંત્રીએ હીંદના વડા પ્રધાનને નીચે પ્રમાણે સંદેશો મોકલ્યો હતો: "અમારા રાષ્ટ્રિ દિન પ્રસંગે આપે મોકલેલા શુભેચ્છા ના સંદેશા માટે સરકાર અને પ્રજાનો આભાર સ્વિકારવા અને હિંદની સરકાર અને પ્રજાને પહોંચાડવા કૃપા કરશો. આપે દર્શાવેલી લાગણીઓમાં અમે સામેલ થઇએ છીએ અને હાર્દીક સહકાર, સમજુતી અને શુભેચ્છાથી આપણા બન્નેના દેશો વચ્ચેનો સંબંધ મજબુત થાય તેવી ઉંડી આશા અને ખ્વાહીશ સેવીએ છીએ.

—અમેરીકાના હીંદુઓએ મુસ્લીમોપર અત્યાચાર કરવા માંડ્યાના ઉલ્લા ખબરો છે. ત્યાંના હીંદુઓ જણાવે છે કે, પાકીસ્તાનમાં મુસ્લીમોએ એક પણ મંદીર નથી રાખ્યું તેથી અમે મસ્જીદો અમેરીકામાં નહીં રાખીએ. અને મુસ્લી મે ને હેરાન કરે છે. આ સામે ત્યાંના મીશનરી કાર્યકર હીંદુઓને સમજાવવા અને તેમ નહિ કરવા પોતાનો પ્રયત્ન કરે છે. તેમજ સરકાર પણ પગલાં ભરે છે.

—દીલ્હીના તખ્ત ઉપરના છેલ્લા બાદશાહ સમ્રાટ બહાદુરશાહ, જેમની આ રામગાહ ઉપર સેનાની મુલાકાતમુંબઇ આરઝી હકુમત દરમ્યાન માંડલેમાં કુચ કરાવ્યા હતા, તેમના વંશમાં આજે માત્ર એક જ માનવી હયાતી રહેલ છે. એ માનવી દિલ્હીમાં રહે છે અને સરકાર તરફથી માસિક રૂા. ૧૦ નું આજીવન પેન્શન મોગલ બાદશાહી વંશ ના વારસદાર તરીકે તેને મળે છે

અરજ નોંધ

સ્યુએસટોખાર્ટની જુની અને જાણીતી પેઢી મેસર્સ વી. ગોકળ એન્ડ સન્સ ના માલીક શ્રી. વીઠલદાસ ગોકળદાસનું ટુંક માંદગી બાદ ગુરૂવાર તા. ૩૦ મી ના રોજ મુળધામમાં પોતાને મુકામે અવસાન થયાના ખબર તારથી આવ્યા છે. સ્વર્ગસ્થે પોતાની સાહસિકતાથી સ્યુએસટોખાર્ટમાં તેમજ જોહાનીસબર્ગ માં ઘણો સારો વેપાર જમાવ્યો હતો અને હીંદી વેપારી વર્ગમાં સારૂં માન ધરાવતા હતા. આજે એ વેપાર તેમના બાહોશ પુત્રો શ્રી. જમનાદાસ, શ્રી. ચત્રભુજ, શ્રી. ભુપતરાય ચલાવી રહ્યા છે. જહેર કાર્યોમાં અને ખરા પકાર અર્થે જાતી, જ્ઞાતી કે વર્ણનો ભેદ રાખ્યા વીના નાણાની મદદ આપવામાં તેમની પહેલી હરોળમાં અગ્રસ્થાન ધરાવતી આવેલી છે. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ વીધવા અને પુત્રો, પુત્રીઓ પૌત્રો, પૌત્રીઓ અને બહોળો કુટુમ્બ ને શોક કરતાં મુકી ગયા છે જેઓ પ્રત્યે અમે અંતઃકરણથી દીલસોજી ધરાવીએ છીએ. સ્વર્ગસ્થના આત્મા ને પરમ શાંતી મળે.

* * *

ડરબનના ગુજરાતી હીંદુ વર્તમાં જાણીતા શ્રી કરસનદાસ સ રાણીગા નું ગુરૂવાર તા. ૨૪ મીની રાતે ટુંક માંદગી ભોગવી ૧૩ વર્ષની વયે અવસાન થયું છે. સ્વર્ગસ્થની દહનક્રીયા શુક્રવારે અગીયારની રમશાન ભુમીમાં વેમારીઓ, મીત્રો અને સગાંસ્નેહીઓની મોટી હાજરી વચ્ચે થઇ હતી. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ વીધવા, પુત્રો, પુત્રીઓ અને બહોળા કુટુમ્બને શોક કરતાં મુકી ગયા છે. પરમ તેમને ધીરજ અને હીંમત બક્ષે અને સ્વર્ગસ્થના આત્માને ચિરશાંતી બક્ષે.

* * *

ડરબનના કલ્યાણભાઇ વનમાળીના પુત્ર મંગુભાઇનું તા. ૨૬–૭–૫૦ ને રવીવારે મરણ નીપજ્યું છે. પરમ તેમના આત્માને ચિરશાંતી બક્ષે.

આભાર

કરસનના શ્રી. કલ્યાણજીભાઈ વનમાળી પોતાના પુત્રના અવસાન પ્રસંગે સમશાન યાત્રામાં તેમજ પુત્રના મરણથી દુઃખ ઉપર આવી પડેલા દુઃખમાં સહકુટુંબ દિલસોજી બતાવનાર તમામ સ્નેહીઓ તેમજ દુકાનોએ દિલાસો પાઠવ્યો છે તે સર્વેનો આ પત્રદ્વારા આભાર માને છે.

પ્રેમ. કે. ગાંધી લાયબ્રેરી અને પારસી ફરજમજી હોલ કમીટી ૨૯ મી વર્ષીક જનરલ મીટીંગ

ઉપરોક્ત સંસ્થાની ૨૯મી વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ તેમજ વાર્ષીકોત્સવ રવિવાર તા. ૩ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૦ના બપોરના ૪ વાગે પારસી ફરજમજી હોલ મધ્યે મળશે.

ડૉ. એસ. કુપન (એમ. બી. એમ. એસ. પીએચ. ડી.) "સાંસારિક ઉત્કર્ષ અને વાચનાલયનું સ્થાન" એ વિષય ઉપર ભાષણ કરશે.

કેશવ પ્રાઇવેટ રહેતા બાળકો નરહરી પ્રસંગાનુસાર આપનો થશે.

મીટીંગ પછી બાળકોને મીઠાઇ વેંચવામાં આવશે.

એન. બી. સાંદેરીઆ,
માનદ મંત્રી.

પ્રેમ. કે. ગાંધી લાયબ્રેરી અને પારસી ફરજમજી હોલ કમીટી.

ટ્રાન્સવાલ હીંદુ સેવા સમાજ વાર્ષીક ચુંટણી સભા

ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજની ખાસ સભા તા. ૧૭ સપ્ટેમ્બર ૧૯૫૦, રવીવારે બપોરે ૨–૩૦ વાગે નીચે જણાવેલા સ્થળના કામકાજ અર્થે મળશે.

સર્વે હીંદુ ભાઇઓ અને બહેનોને વેળાસર આવવા નમ્ર વિનંતિ છે.

કાર્યક્રમ:

૧. મીનીટસ ૨. સમાજ, સમાજ સંચાલિત શ્રી. ગાંધી ભારત વીદ્યાલય–શાળા પુસ્તકાલય, રીપોર્ટોરીપમના હિસાબો અને રીપોર્ટો ૩. ટ્રસ્ટીઓની ચુંટણી ૪. પરચુરણ.

પ્રા. સે. જોષી.
પ્રમુખ:

કલ્યાણ ભગવાનજી પટેલ
લલુભાઇ હરજીવનદાસ મીસ્ત્રી
જો. માનદ મંત્રીઓ.

૨૦૦૬ નું પંચાંગ

ગુજરાતી પ્રેસ ના મોટા નવ વર્ષના પંચાંગ

કીમત. ૩/૬

ધાર્મિક પુસ્તકો

ગીતા કદર	૩ ૦	યોગ વાસિષ્ટ	૧૦ ૦
પરાક્રમ	૫ ૩	રામનામ મહીમા	૨ ૦
આર્ય ધર્મ નીતિ ૧૨	૨ ૦	સુદ્ધ લીલા	૧ ૬
મંગલ પ્રભાત (ગોપીચંદ)	૧ ૦	સુલભા ચરીત્ર	૧ ૦
ઇશ્વર નિરિક્ષણ	૫ ૬	પોસ્ટેજના કુટકેરેજ આના ૧–૩–૩–૪.	
ગુજરાત અદ્ભુત		આખા મહાભારત નવી રીતે	
ધારણા ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું		આ લેખ્યું છે.	૧ ૫ ૦
નાનું પુસ્તક	૧ ૦	મળવાનું ઠેકાણું:	
સંત દેવીદાસ	૨ ૬	*Indian Opinion* *P. Bag,* *Phoenix.*	

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ભારતી ૧૯૫૦ ઓગસ્ટ	હીંદુ ૨૦૦૬ આવણ	મુસલમાન ૧૩૬૯	પારસી ૧૩૧૯ રોજે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૧	સુદ ૫	૧૭	૪	૬–૧૧	૫–૪૧
શની	૨	,, ૬	૧૮	૫	૬–૧૦	૫–૪૨
રવી	૩	,, ૭	૧૯	૧	૬– ૯	૫–૪૩
સોમ	૪	,, ૮	૨૦	૨	૬– ૮	૫–૪૪
મંગળ	૫	,, ૯	૨૧	૩	૬– ૭	૫–૪૫
બુધ	૬	,, ૧૦	૨૨	૪	૬– ૬	૫–૪૬
ગુરૂ	૭	,, ૧૦	૨૩	૫	૬– ૫	૫–૪૭

ઇમેરાં

ઓકસેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કે-૨૯નવરોન્ડ, અમદાવાદ, હીંદથી હીંદના પત્રો લેતા ગ્રાહકો
ઘુટકે નહલના ગ્રાહકોને ધ્યાન આપીશું'
કેટલાંક ગ્રાહકોએ ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	ઘટક રૂ.	ઘટક પા.	વાર્ષીક રૂ.
અખંડ આનંદ	મા.	૧	૦	૧૫
આનંદ	સ.		૮	૧૫
આરોગ્યમ	મા		૬	૮
ગૃહપતી	સ.		૮	૧૫
ચાબક	મા.		૮	૮
ચેતન	સ.		૭	૧૫
જ્યોતિષવાણી	મા.	૧	૬	૧૫
ચેતન	મા.	૧	૧	૧૭
ચિત્રપટ	સ.		૮	૨૬
ચાંદા	સ.		૮	૨૬
ચિત્રયોગા	સ.		૮	૨૬
ચિત્રભારતી	સ.		૮	૨૬
હીંદુસ્તાન	દ.		૩	૧૫
જય ભારત	દ.		૩	૧૫
કુમાર	મા.	૧	૧	૧૫
ગજરાત	મા.	૧	૦	૧૨
મંગલમ	મા.	૧	૦	૨૦
મહિલા જગત	સ.		૧	૧૨
મનોરંજન	મા.	૧	૩	૧૫
મોજમજા	સ.		૧	૩૦
નવચેતન	મા.	૧	૧	૧૫
પ્રજાસત્તાક	સ.		૪	૧૫

	દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	ઘટક રૂ.	ઘટક પા.	વાર્ષીક રૂ.
પુલબાગ	સ.		૧	૨૦
પ્રતીમા	મા.	૧	૦	૧૧
પુષ્પા	મા.		૮	૭
પ્રજાબંધુ	સ.		૬	૨૭
પ્રવાસી	સ.		૮	૩૬
રેખા	મા.	૧	૬	૧૬
રૂપરેખા	સ.		૮	૩૬
રમાકાન્ત	મા.	૧	૦	૧૨
રવીવાર	સ.		૮	૨૨
સોનેરી પ્રભાત	મા.	૧	૦	૧૨
સંદેશવાહક	મા.	૧	૩	૧૪
સવીતા	મા.		૮	૮
સ્ત્રી જીવન	મા.	૧	૬	૧૬
સુધારક	મા.	૨	૦	૧૫
સુદર્શન	મા.	૧	૬	૧૮
તસવીર	મા.		૬	૮
ઉર્મી–નવરચના	મા.	૨	૦	૧૫
ફરમીદ		૩	૦	૧૨
વીસમીસદી	સ.		૪	૧૫
વંદેમાતરમ	દ.		૩	૮૫
વેણુ	સ.		૮	૨૬
યુગાન્તર	સ.		૬	૨૦

આ દરો ગ્રાહકોના છે અને તેમાં ભાવ વધે તે વખતે ફેરફાર થાય
ઉપર દર્શાવેલ અથવા બીજી પોસ્ટલ ઓર્ડરથી મોકલાવ રકમ સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપરાંત અમો બીજા કોઇ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને ખુશીથી ધ્યાન આપવામાં આવશે.
હીંદના સઘળા પત્રો માટેના લવાજમોના સત્તાધાર એજન્ટો

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારઓએ ઓરડર સાથે પોતે ભરવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સાચો ધર્મ ભાષણો	૧
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૧૪ ની સાલ બગડે બગેસો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭ ૧
ગાંધીજીના સમાચારમાં	૦ ૯
ગાંધીવાદી આર્થિક યોજના	૩ ૧
પુષ્પ બીજ ગાંધીજી (સ. ચુનાલ)	૧૨ ૧

દીનબંધુ મહાદેવભાઇની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨ ૧
સ્ત્રીપુરૂષ સબંધ ભાગ ૨ જો, પુરૂષમાં લેવાની છુટ ઉપર પુસ્તક પ્રસંગ અનુસારે જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૧

શ્રી રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

એઓ હિંદુસ્તાનીના મહાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અભ્યાસ પાડે છે.	
કલ્કી અથવા સંસ્કૃતીનું આથી	૧ ૦
જેમની વિચાર ધારા વડ ઉપરના તેમના ભાષણોનો સંગ્રહ	૫ ૧
યુવાનોની સાથેકાર સાધના	૧ ૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

શ્રીમદભગવત ગીતા મોટા અક્ષરોમાં સરસમાં	૩ ૦
મહાત્માના વચનો સંતોના વચનોનો સંગ્રહ	૨ ૧
શ્રી રામચરિત્ર આ વેદાંતથી ભરપુર બંધને હનુમો કથી, નાનો કથી બાળકો પ્રથમ છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

અંધકાર રશિયા વિખ્યાત લેખક અનાતોલની નોવેલ	૩ ૧
મામા લેખક કુપરી, એક રશિયન પતીવ્રતા મિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦ ૦

દેશ નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૧ ૦
આદમ કથા ગાંધીજી	૦ ૧
તેજસ્વીનીઓ આપા ગાંધીજી કુમારસ્વામી, ગોખલે, આદી નેતાઓના જીવન વિશે લખેલું છે	૩ ૧

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નરસીંહરાવ સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૧
આત્મબાણી એક ઐતિહાસીક નવલ કથા	૧૨ ૧
વનફુલ કુમારીઓનો ઉપયોગ સંગ્રહ	૩ ૦
પ્રેમાસ્પદ ભા. ૧—૨ એક સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બન્ને ભાગની કીમત	૧૩ ૦
ઉષાહરણ સુંદર નોવેલ	૩ ૧
ઉષ્કલ નોવેલ	૮ ૦
કેવડાના કાંટા નોવેલ	૩ ૧
સાવિત્રીના સુર	૫ ૦
સામવાન ગણવોવેલ	૬ ૦
કંસીનાદ કંસીમરી નોવેલ	૭
કનકીવતી ઐતિહાસીક નોવેલ	૧૦
કોલેટ્યન કોલેજ જીવન બતાવતી નોવેલ	૮
ખરખા બાપુ બાપુજીના જીવનને લગતું મોટી નોવેલ	૮
મોહમ્મ ભાષા મોરબ્બી વાર્તાપરથી રચાયેલ	૭
ચમેલી	૧ ૧
મોરાની વાર્તા	૧
જળ સમાધી નોવેલ	૮ ૦
જગતના અંતિમમાં ઐતિહાસીકનવલકથા	૧૦ ૦
જય સિદ્ધરાજ	૧ ૧
જાહનીદુ નોવેલ	૫ ૦
ટિટોડીની વાર્તા નાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૧
ત્રણ ભરતુ બે નાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
ઝાકળબુંદ ભાગ ૨	૮ ૧
ઝાકળની વાત	૧૦ ૦
ઝવેરી ત્રીજેણી વાર્તાઓ	૧ ૧
ઠાકરશી કુતરાની ખરી ખુટી	૧૨ ૧
ઠીક સાથી ભા. ૧—૨ સાથે	૧૨ ૦

આભાર આ સ્વ. અસ્તરબા ગાંધી વિશે સુરતીના નેવર અને બનાવના પરીચે લખેલ ૧ ૧

આળવાબોર પીતાની તરફથી આવતીક સાથે એક્સ ગેનોમીનીનું કથન ૧ ૦

ઘમ્મકલ્યાણી ૮ ૧

નવલ કથાઓ

ઉજીયારે	૧ ૧
કાઠીયાવાડની ઉંચ કથાઓ	૧ ૦
કાંચ ચમ	૧૮ ૧
કોકાન કોમાર્સ નવલકથા ભા. ૧—૨ સેટની	૧૧ ૦
ખાનુતરા વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૧
ખિલકોના	૮ ૧
ગમુના ભાગ ૧—૨—૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૧ ૦
ગરીબાવાદ	૧ ૧
ગરીબનારાયણ ભાગ ૧—૨ સેવા આવી નોવેલ સેટની	૧૧ ૦
ગોલ ઘુમ્મ	૪૦ ૧
ઘરીબાલાલ	૬ ૦
ચીલ રેખા	૮ ૦
ચીલ ચમી ભાગ	૩ ૦
ચાંચરીતા	૮ ૦
ચકોર	૧ ૧
ચાંપકોલ ભા. ૧—૨ સેટની	૩ ૦
ચિંતામણી	૧ ૦
ચાવડા અજાણ્યા	૮ ૦
ચમકાત જીવનો	૧૦ ૧
પુરાતન કથીત	૫ ૧
પ્રેમ અને પુજા ભા. ૧—૨ સેટની	૧૧ ૧
ફુટેલા ઘુમ્મટ પાત્રો	૧૦
બહિષ્કાર	૧ ૧

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

નુતન શૈક્ષન બાળા બા બાળા
માં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આવે
છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન
મેળવે છે.

નુતન શૈક્ષન તાલીમ વર્ગ

" " પોરબંદર ૧૯૪૩-૪૪

પ્રત્યેકની કીંમત	૨ ૦

નવયુગ વાચન બાળા

પુસ્તક પહેલું	૨ ૪
પુસ્તક બીજું	૨ ૦
પુસ્તક ત્રીજ	૨ ૪

બાલોપયોગી

શાલેય વાચન બાળકોના	
બાળકોઓને ઉપયોગી પુસ્તકો	
પુસ્તક બીજું	૨ ૪
" ત્રીજું	૨ ૪
બાળપોથી	૧ ૧
આર્યોનું સુવોળ	૫ ૦
પેરાકેટા ટેક્ષ્ટીલ્સ શીખવા માટે	
પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૨ ૦
અંકગણિતના મુળ તત્વો	૨ ૦

વિશારદ વાચન બાળા

બીજી ચોપડી	૨ ૦
ત્રીજી "	૨ ૪
ચોથી "	૨ ૧
પાંચમી "	૨ ૦
પુસ્તક	૨ ૦

ચાલીસ લખીઓ

ઓળખી ૧	૧ ૧
" ૨	૧ ૧
" ૩	૧ ૬
" ૪	૧ ૬
" ૫	૨ ૦
" ૬	૨ ૦
" ૭	૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમું	૨ ૧
" સાતમું	૨ ૪
દેશ દેશાવરમાં—સુવોળ	૩ ૦
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૨ ૧

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

નવલ કથાઓ

શ્રી ૬૫૦	૬ ૩
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮ ૬
રત્નમ્ અને પૃથ્વી	૧ ૦
વડમો	૩ ૦
વિરાંગનાની વાતો (૨)	૧૪ ૬
વનછાયા	૫ ૦
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦ ૦
લાકડાના ભાકુ	૭ ૬
સોમનાથ	૧૨ ૬
સેનાપતી	૬ ૦
સુના મંદીર	૬ ૬
રમારમ્	૧૦ ૦
રૂપમતી	૬ ૦
મૃત્યુનું રહસ્ય	૧૦ ૦
માનવીની બલાય	૧૨ ૦
માયાવી સંસાર	૭ ૬
આલાધરી	૭ ૫
ઝંઝાવાત ભાગ ૧	૧૦ ૦
ચિત્રોદણી	૭ ૬
ઢાકેલા હૈયા	૮ ૦
દીનાનાથ	૧૫ ૬
દરીયા પારના	
ડેમાકનો ભોગ	૮ ૦
જીવન રહસ્ય	૬ ૦
જમ તમાંચો	૬ ૦
જીવન	૭ ૦
જુનુ અને નવુ	૬ ૦
બે દેશ દીપક	૫ ૦
પુત્ર જન્મ	૧૭ ૦
પરીષેક	૭ ૦
પ્રીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
પહેલી પ્રીત	૫ ૬
પૃથ્વીરાજ	૭ ૬
પ્રીતીપ તાપ	૫ ૦
પાકી ભમો	૫ ૬
પાણુસાહના દિવા (અંગ્રેજ)	૭ ૦
પ્રાણધારી	૬ ૬
ઘરને મારગે	૬ ૦
આશ્રમની બેનોને બાપુના પત્રો	
ભાગ ૧.	૨ ૧
માનવતાના મુલ	૬ ૦
ધરતીને બાયણે	૭ ૦
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦
ધસરદાન	૭ ૦
હિલ્લ	૫ ૦ ૬
ઠોંટાનીયાઃ	૫ ૦
સુબાઃ	૪ ૬
સુમવતાં પુર	૧૧ ૦
દેવ અને દાનવ	૭ ૦

મળવાનું ઠેકાણું:

C/O INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

અમારાં નવાં પુસ્તકો.

ગુજરાતી	૫ ૦
વસાવડા	૫ ૦
ગંગાજી	૪ ૬
ઘર સુધરણ	૩ ૬
પ્રેરણા	૭ ૦
૧૫ ટોપા (બે ભાગ સાથે)	૧૩ ૦
૧૫ પહેરે	૭ ૦
પ્રાર્થના	૫ ૦
યુગયું યુગ	૨ ૦
૭ ૭ ૭	૩ ૬
ગાંધી પદાર	૩ ૦
કમનો ઉકલો યુંટણ	૫ ૦
જીવન ના ભોગ	૨ ૦
ગીત ટોરી અને બીજા નાટકો	૨ ૩
બાપણી કોમેડિ	૫ ૦
ચેતરા	૭ ૦
ચમત્કા લેખ	૫ ૦
આરોગ્ય આરોગ્ય	૩ ૦
ચકલાકાના પ્રસુનો	૩ ૩
ભાગ વિચારણા	૨ ૦
પુષ્પવાટિકા	૨ ૦
ચરીબંદીર	૩ ૦
બાદુઇ ચકરી	૭ ૦
રંજે શીકા	૨ ૩
રૂપની ભાગ	૨ ૬
ધરતી	૫ ૦
૧૫ મુર્તીઓ	૩ ૦
ગાંધીજીની સાધના	૫ ૩

નુતન રસોયામાં રોકાયું	૨ ૧
સુબો સેવક	૩ ૦
ગીતાંજલી	૫ ૦
સાધના	૫ ૦
નવી દુનીયા	૫ ૩
દષ્ટાંતકથાઓ નાનાભાઇ ભટ્ટ	૨ ૧
મહાન મુસાફરો	૫ ૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫ ૦
સુરતના રોડાં	૬ ૦
દેશ દેશની લોક કથાઓ	૮ ૬
સાબુની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮ ૬
સોદાગરનું ભા. ૧-૨ સેટની	૧૩ ૦
હમણાંની ઓફિસર કે	૫ ૬
સોદાગર	૬ ૦
ઉકલો પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ)	૧ ૬
સુંદરીનો શણગાર	૧૪ ૦
ચાણીદોનો સંદેશ	૪ ૦
મુઝવતા પ્રશ્નો	૭ ૬
કુહાની રમઝટ	૬ ૦
બાદુઇ વાતો	૭ ૦
દાસ ચીવડાનો દરજી	૪ ૬
દીન ચર્યા	૭ ૬
સાર્વજનિકરેખાક્ષ ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮ ૦
રસમસ્તી	૬ ૦
સામાજ કથાઓ	૮ ૬

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

સુખ નહીં રહેવાય (સમાજની	
બદીઓ સાથે ચોટદાર) નવલકથા	૭ ૦
કૃષિ પરીવર્તન	૫ ૩
બે નવેલકથાઓ	૫ ૦
ટોલ્સટોય અને ચીકણ	૨ ૦
કોની ભુલ (વાર્તા)	૫ ૭

જીવન ચિંતીકો

રવીંદ્રનાથ ટાગોર	૫ ૦

હાસ્ય રસમુક્ત પુસ્તકો

હાસ્ય કોતુક	૬ ૬
ભરત કીરતના હાસ્ય પ્રસંગો	૧ ૦
હાસ્ય વીલાસ	૧૦ ૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૦ ૬
કપાલ કુંડલા	૭ ૬
અનોરમા	૭ ૦

સુબોસચંદ્ર લેખક મેઘાણીની

નોવેલો

બાવાપો	૧૧ ૦
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧—૨	
પ્રત્યેકની	૭ ૦
ગુજરી કથાઓ બાળકો નવલકથા	૭ ૬

બાળા કથિયા	૫ ૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬ ૦
પુરાતન ઝરોત	૫ ૦
બીઠેલા દ્વાર	૮ ૬
વેવીશાળ	૮ ૦
સોરઠ તારા વહેતા પાણી	૧૦ ૦
વાકરાણી	૬ ૦

નવલ કથાઓ

રૂપનારાયણ: બંગાળની	કાંતીકારી
નવલકથા. ભાગ	૪/-
બાબીજીનું સુંદર બાવપુર્ણ નોવેલ.	૨/૮
ચમત્કારી સામાજક કાંતી કથાની	
નવલકથા	૨૦/-
કુળ ચારિત્ર:— બહીના કોંગ્રેસ વીદ્યાનીનું	
જીવન ચરીત્ર.	૪/-
ગોકમ કસુરી:— શ્રી વીદ્યાનીનું જીવન	
ચરીત્ર	૬/-
સમરણી કાંતી. મોરારજી, ધ.	
મરાઠવાડા	કી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી	૩-૦
લેખક, કાકા સાહેબ	

કીલ્લી ડાયરી

પ્રોપીટ.	કી. ૧૦ ૦
બારેજ દેશાઇની ડાયરી	
ભાગ. પહેલો	૧૪ ૦
ભાગ બીજો.	૧૪ ૦
ભાગ ત્રીજો	૧૧ ૬
બાપુ-બારીમા (બંગ કાંતા)	૬ ૦

'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirdu Mazumi	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	2	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
"INDIAN STATES" PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	1	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	1
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	1	1
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	5	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	12	
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	3	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Vishkhadatta)	6	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL.

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલિગ્રાફિક એડ્રેસ: "અરવીન."

ઘેર બોલાવીએ:
૧૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલિગ્રાફિક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—: હોલસેલ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Have you Subscribed to

SHANKAR'S WEEKLY

SHANKAR'S WEEKLY is the only Indian magazine on humour and light reading, with best cartoons on social, political and economic questions of the day, edited by India's top cartoonist, Mr. Shankar Pillai. YES, it is Shanker's SHANKAR'S WEEKLY.

HOW CAN YOU AFFORD TO MISS IT ?

One Year: 52s; 6 months: 30s; 1 copy 1s. 3d.

Send your order with proper remittance to:

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE

9 Cantonment, AHMEDABAD-3, India

KEEP IN TOUCH WITH HOME

THROUGH INDIAN MAGAZINES

Annual Subscription Rates of Some Interesting Magazines

GENERAL		MOVIE MAGAZINES	
Astrological Mag.	M 24s.	Cine Voice	M 45s.
Caravan	M. 15s.	FilmIndia	M 30s.
Forum	W 39s.	Movie Times	W 24s.
Illustrated Weekly of India	W 84s.	Rup-Bani	W 30s.
India Digest	Bi.M 9s.	**Commercial Magazines**	
Indian Review	M 15s.	Commerce	W 88s.
Modern Review	M 30s.	Eastern Economist	W 99s.
Outlooker	M 45s.	Indian Finance	W 55s.
Shanker's Weekly	W 52s.	**Sexology**	
Sound	M 28s.	International Journal of Sexology	Q 32s.
Vigil	W 36s.		

The above rates are current publisher's rates and are subject to changes. Copies will be mailed directly by the publishers.

Send your order with proper remittance to:

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE,

9 Cantonment, AHMEDABAD, India.

Write For A Detailed List.

Authorised Subscription Agent To All Indian Magazines

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India

AIR-INDIA *International* LTD.

Members of I.A.T.A.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA"

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	0
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	6
THE RENAISSANCE IN INDIA	2	9
HERACLITUS	0	5
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	2	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	2	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	2	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO		3
ON WAR		3

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

These are the Blades to save you money

You save money when you buy Minora Blades, because they are sharp and give many fine shaves. They are made of the finest steel and they stay sharp and last longer. Yet they only cost 6d. for four.

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
12 SEP 1950

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 36—Vol. XLVIII FRIDAY 8TH SEPTEMBER, 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. [PRICE] FOUR PENCE

★ ★ ★

ALL FOR ONE AND ONE FOR ALL

"Build the road of Peace before us
Build it wide and deep and long
Speed the slow and check the eager
Help the weak and curb the strong
None shall push aside another
None shall let another fall.
March beside me, O my brother
All for one and one for all!"

—Josephine Daskam Bacon.

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)

JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. per yd. 7/11

—o—

JUST ARRIVED !

45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/- SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES

SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.

44" Chenile Georgette in all latest Shades

Suitable For Sarees.

Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES, In all leading shades. Now reduced to £4/10/0 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/10/0 each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0 each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.

Cream. Collar Attached.

All Sizes. 27/3 each.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS

In Latest Designs & Colourings

8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES

★

Printed Voile Sarees. Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.

5 yds. lengths. 25/- each

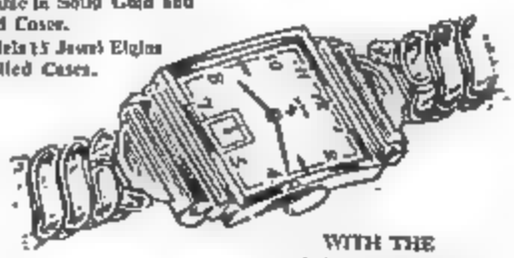
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.

Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. ELOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે

હોડકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે પહોંચતા કરવા માટે અમે ટનના ૫. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ફીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું.

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ.
લેડીઝ તેમજ ગર્લ્સના સ્ટ્રો, ફુલ્ટ હેટ્સ, બોનેટ્સ—તેમની બનાવટ
માટે જાણીતો માલ—તેમજ કેપડીલીન બોરનેટ માટેનો
વીજેરે માટે અમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ
કરવા બનાવવું છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Partons Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
'Phones:—Office: 22-3771. After hours: 24-4566.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN (S.A.)

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની જીવન, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામાન્ય વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારી શકાય છે. કંપનીને ઉપરના બાપનું એ દરેક કંપનીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25648, P. O. Box 1810
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi. S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Sept. 27.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever Inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£65—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without food			18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6. Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
350 PINE STREET — — DURBAN.
Note:—Emergency Phone: 63624

શરબતે-ફોલાદ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન!!

શરબતે-ફોલાદ આ દવા તાજા ખુનનો ખજાનો છે. આ દવા બલાંજ તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને મુખ ખુશ બનાવે છે. મરદાઈ વધારો કરે છે. જીવનની ખરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ-ગેસ તરતજ આટકાવે છે, બાદીની બલાન બાટા ઓડકારને નાબુદ કરે છે, તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ દવા હાથ પગ અને શરીરની સુકતે બળબાદને તરતજ દુર નવું જોમ લાવી મર્દોને તેજસ્વી બનાવે છે. ઔરત મરદ અને માટે આ દવા એક સરખી ફાયદાકારી છે. આ એક લાજવાબ દવાનીક છે.

એક બોતલ શરબતે-ફોલાદની કીમત રૂપી. ૧૨-૬
મળવાનું ઠેકાણું:—

Unan Health Institute

P. O. Box 1169,

DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીલાલ ચકુભાઈ પટેલ(ચરોતરવાળા).

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, નોનવેજ ફ્રુટ્સ વેજીટેબલ ઓર્ડર મુજબ તૈયાર કરી આપવામાં આવે છે.

ખાસકરી બનાવેલું સુંદરી ફ્રુટ કેક, બનારસ, બદામ, અંજીર, પાઈનેપલ વિગેરે દરેકના નામ બનાવીને મોકલે.

પાર્ટી વીગેરે માટે ઓર્ડર મળતાંજ મીઠાઈ ઓર્ડર મુજબ ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
111 President Street · Corner Diagonal St., Johannesburg

આવેલા દિવાળી અંકો—

છાયા	શી. ૫	રસીલા	શી. ૧૦
આરામ	૫	સદેશ	૧૦
સવિતા	૭	વેણી	૭
ગોલમાલ	૧૦	ને ધડી મોજ	૭
ઢીંગુ	૭	ચિત્રપટ	૭
સરસ સાહિત્ય મંગાવો	૨	મુબઈ સમાચાર	૫
મુબઈ સમાચાર આખો	૫	બબ્બે દીઠ (પુસ્તક)	૭
Indin (English)	12	Filmindia English	5 6
Copies	6		

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
hone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, સોફાસેટ, કોચીસ બેડ સાથે બેડ ગોદલા રેડક્ષ, ટુક રેડક્ષ, રેડલ, તદન ગેરાન્ટેડ સાથે ખરીદી શકશો. અને પધારી બાબ લેવા ગુલશે નહિ.

—બોડમ; રેડલ અને કીમત એકેજર—

જે કમાણી રેલવેમેન તરીકે થાય છે. તેના રહેમ કરીને ધંધો ચલાવે છે. આમ રોકડા વારોના ગ્રાહકો ઘરના ગણીને અને રેલવે આમાં પધારો.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 36—Vol. XLVIII. Friday, 8th September, 1950

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Price: FOUR PENCE.

Indian Opinion

Friday, 8th September, 1950

A Sorry Day For South Africa

THE Nationalist Party's unqualified victory in the South-West African elections has caused a great deal of uneasiness throughout South Africa, not only among the non-Europeans but among all lovers of peace—and they are in quite a good number among the Nationalists themselves. We have already had a taste of what the Nationalist Government are capable of doing with the slenderest of majorities. Now that they have captured all six seats allotted to South-West Africa in the Union Legislature it means that the Nationalist Party will have 77 seats in the Assembly and the Government 85 seats with the nine Afrikaner Party members, while the combined strength of the Opposition is 73. The Government have therefore well entrenched themselves with three years still to go. They can change the entire face of South Africa within that period with the strength they have acquired.

The United Party seems somewhat amazed at this "unexpected" victory of the Nationalists. It did not seem to us at all unexpected. However regrettable it may be, it must be admitted that the strength of the United Party has been on the wane ever since it lost Mr. J. H. Hofmeyr. South Africa has yet to produce a man of his character. Evil forces must be on the ascendancy where there is a lack of strength of character and there is no doubt about the fact that it is hopelessly lacking in the United Party. If the United Party has lost in the elections it is due to its own sins. Barring a few exceptions, who have hung on to the United Party in the mistaken belief that it is a lesser evil, the whole attitude of the Party has been hypocritical. The charge laid against the Party by the Nationalists that it had no policy is not entirely false. Its policy on the colour question was exactly the same as that of the Nationalist Party; only, it did not have the courage to go forward with it as the Nationalists had, and that was why the Nationalists succeeded in getting the collaboration of a large number of the Natal members of the United Party to achieve their end. Had the United Party members been really honest and sincere about their own convictions they would have depended for their strength, not on quantity but on quality and would have gone boldly before the country as the Nationalists have been doing, even at the risk of being perished so that Truth and Justice may prevail. Instead, they have been more concerned about their Party than about Truth and the country has consequently descended into Party politics instead of establishing a good government based on democratic principles. These are hard things to say about the United Party but facts are facts.

If the United Party now truly believes that the policy of the Nationalist Party Government tends to convert the country into a Police State, that it stands for oppression and isolationism and not for advancement and international goodwill, the members of the Party will not oppose but align themselves wholeheartedly with the oppressed people and will lead them and guide them to carry on their crusade for Truth, Justice and Righteousness. Now is the testing time. It is not too late: it is *never* too late to make amends. If that is done it will bring a ray of new hope to the vast masses of people whose only light is their faith in the righteousness of their cause and in God

NOTES

Indian Government Refuses To Meet S.A. At R.T.C.

SAPA-REUTER has been authoritatively informed in New Delhi that India has rejected a Pakistan Government's suggestion to reconsider her decision not to take part in the proposed round table conference on the South African Indian question. The Pakistan suggestion was made after the Union Government had replied to her telegram asking for a definite assurance that the policy of forming the basis of the Group Areas Act and other legislation affecting Asiatics would be revised or modified, should the proposed conference indicate an alternative approach to the problem. The Union Government are understood to have repeated their earlier standpoint that the provisions of the Group Areas Act would not be brought into operation before December. Authoritative sources in Delhi said that no assurance of the kind asked for by Pakistan was given by the Union Government, nor was there any indication that the Union Government would be prepared to modify its policy of apartheid if satisfactory proposals resulted from the proposed conference. In the circumstances, therefore, the Indian Republican Government had concluded that there would be no point in reconsidering its previous decision to withdraw from the conference. Authoritative sources said that the Union Government had not agreed to hold up action on the Group Areas Act.

S.A.I.C. Welcomes India's Stand On R.T.C.

The South African Indian Congress in a Press statement welcomes the stand taken by the Government of India on the proposed tripartite talks on the question of the treatment of South African citizens of Indian origin. India's withdrawal from these talks, the statement says, is the most logical step she could have taken in view of the attitude of the Union Government. The correspondence that has passed between the two Governments leave no doubt as to where the blame lies for the present deadlock. It was a breach of faith on the part of the Union Government to have proceeded with the Group Areas Act after the preliminary talks held in February this year. The Union Government's actions have compelled India to raise the matter again in the General Assembly of the United Nations which meets at Lake Success this month. The Group Areas Act is not only one of the most far-reaching apartheid measures introduced by the Government of Dr. Malan since their assumption of office but it is also the instrument which will be used by the Nationalist to enforce their policy of expatriating the Indian people. This is clearly borne out from the report of the Inter

Departmental Committees which gave birth ■ this Act. With the Group Areas Act already on the Statute Book, threatening the strangulation of the Indian people economically, no useful purpose at all can be served by a round table conference. That is the view-points of the Indian people of South Africa. If the Group Areas Act is not to be put into operation until December this year, this is in no way due to any magnanimity on the part of the Union Government. The delay ■ due to certain practical difficulties but despite this steps are already being taken to work out the different racial zones in big municipalities like Durban. The South African Indian Congress expresses the hope that the Government of Pakistan will take the same stand as taken by the Government of India on this question. It further hopes that the unofficial press reports indicating that Pakistan will not withdraw from the Conference are without any foundation.

Pakistan To Attend

Pakistan does not intend to follow the example of India in withdrawing from the Round Table Conference, it was authoritatively learned in London according to a Press message. There are hardly any Pakistanis in South Africa. Hence we fail to understand how Pakistan Government's participation in the proposed Round Table Conference can in any way help in solving a question which concerns only India and Indian nationals. We share the hope expressed by the South African Indian Congress that there ■ no truth in the above news and if there is that the Pakistan Government will reconsider its attitude and decide to fall in line with India.

Mr. Patchiappen's Union

The Press has given publicity to the following:—Mr. D. Patchiappen, president of the Natal Indian Union of Nationalists, said in Durban that Indians throughout Natal would welcome the Pakistan Government's decision. The Natal Indian Union of Nationalists will present a memorandum on the South African Indian question to Dr. Donges, Minister of the Interior, when he visits Durban for the Nationalist Party Congress later this month.

We can safely say that this so-called Union has hardly any following in Natal and it does not represent the general opinion of the Indian community. People like Mr. Patchiappen, if they cannot do better, would serve the cause better by keeping quiet and doing nothing. Let not their selfish desire for cheap notoriety lead them to commit acts calculated to damage the whole community.

Result Of S.-W.A. Elections

The Nationalist Party has won all six Union Parliament seats and 15 out of the 18 local Legislative Assembly seats in the South-West Africa elections. The Nationalists also won the Kleinsdorp Provincial by-election. This sweeping victory in South-West Africa gives them sufficient representation on the electoral college to enable them to elect the two remaining Senators ■ the Union Parliament. The Government have already nominated two South-West Africa Senators to the Union Senate. The Government's majority in the Senate will now be increased to five and in the House of Assembly to 13. The state of Parties in the House of Assembly is now Nationalist Party 77, Afrikaner Party 9, United Party 54, Labour Party 6, Native Representatives 3.

African Attitude To The Korean War

Mr. Jordan K. Ngubane in an article in 'The Forum,' dated September 2, gives an interesting analysis of the statement issued by the African National Congress on the attitude of the Africans on the Korean War. Mr. Ngubane thus concludes the article:

"While the majority of the African people disapprove of aggression and would join up when called upon to help crush it, past experience in South Africa's war efforts has taught them lessons they are not likely to forget easily. Both during the Great War and World War II, promises of improved conditions were made to the Africans. But when hostilities ceased, not only was the African contribution not acknowledged. More oppressive and humiliating legislation was the reward in both instances. In other words the African feels that in the past he has been called upon to make the supreme sacrifice only to tighten the chains and shackles around his ankles. European opinion need to know these things on time—so that when the Africans decide on a particular course of conduct, none should complain of not having been warned. Apart from this, however, there ■ greater reason why these facts should be widely known. After Asia, Africa ■ Communism's next port of call. Instead of giving the African a vested interest in democracy, the Malan Government and its predecessors have been systematically engendering in the African an attitude of mind whose neutrality in the clash between democracy and Communism will facilitate the conquest of Africa by the Communists.

A Good Example

'Harijan' dated August 26 writes:—Mr. Abdul Qayum Ansari has done well in deciding not to accept any invitation to feasts, which are "one of the most pernicious sources of food wastage." As he rightly says, "It is really a huge mockery to hold feasts and waste precious foodgrains over false shows and merry-makings, when millions of our countrymen are in the clutches of starvation and slow death. I appeal to all to exercise a little patience and resist the temptation of holding or attending feasts so long as the situation of the country does not improve. Both the holding and the attending of any type of feast should be considered a sin. As long as the food position of India does not improve I have decided not to accept any invitation to feasts. I beseech my countrymen to keep before their mind's eye the haggard faces of the dead and the dying while they think of holding or attending feasts and wasting precious foodgrains over them—foodgrains that could have saved the lives of millions of their unfortunate brethren."

S.A.I.C. RECEIVES MESSAGES OF GOODWISHES

"DR. Malan should learn a lesson from the fate of Hitler that the day of racial arrogance are over beyond recall," says a cable addressed to the South African Indian Congress by the Pakistan Muslim League. This message from Karachi, signed by Mr. Mohamed Yusuf Khattak, General Secretary of the Pakistan Muslim League, is one of the many messages received from all parts of the world addressed to the Conference of the South African Indian Congress which meets in Johannesburg on the 15th, 16th and 17th of this month.

After wishing the SAIC Conference every success the message adds: "The Pakistan Muslim League has always championed the rights of all colonial and down-trodden people. The Muslim League believes in equality of rights for all people irrespective of colour, caste or creed."

Governor Of Bombay

The Governor of Bombay Raja Maharaj Singh in his message to the Conference says: "All India supports you in your stand against racial discrimination. I wish all success to your Conference."

World Federation Of Trade Unions

The World Federation of trade Unions in a cable from Paris signed by Mon. L. Saillant its General Secretary, warmly greets the Conference and adds: "We hope that the struggle against racial discrimination in South Africa and the whole world will be victorious."

International Women

The Women's International Democratic Federation, in a message from France, says: "In the name of 81 million women of 59 countries, we extend our warmest greetings to the Indian people of South Africa who, along with all the oppressed South African people, are courageously fighting for human rights, justice freedom and peace.

"We, women and mothers, who suffered from war destruction, from "racial hatred instigated by Fascist war-mongers, which cost the lives of more than 30 million men, women and children, we raise our voices against the new barbarous measures of racial discrimination taken in South Africa."

From Great Britain

The India League of Great Britain in its message says: "The overwhelming majority of the people of this country and the world are profoundly shocked at Dr. Malan's policy of apartheid and will give you every support in your efforts."

Zanzibar's Support

A message signed by the Hon. Sayyid Seif. Feisal, on behalf of Arabs, Africans and ! Zanzibar, after wishing ference every success, declares full support to the non-White people of the Union in their struggle against racial discrimination.

THE KASHMIR PROBLEM

SIR OWEN DIXON'S failure to solve the Kashmir problem has come in for prompt comment in the Indian press which has commended India's anxiety to solve the Kashmir dispute.

That Sir Owen had "done his best to solve an admittedly knotty and delicate problem cannot be denied" is the comment of 'Bharat' which adds "and that India on her part had gone to the utmost limit in trying to facilitate his task is now quite clear from his statement." But the fact that while India was prepared to consider Sir Owen's proposal for limited plebiscite, Pakistan was not prepared to do so is itself proof of India's constant anxiety for a settlement and her readiness to achieve it by all reasonable means.

'The Hindustan Times' calls upon the Security Council to make one more effort but "it is now for the Security Council to take all relative issues into consideration and propose a solution which will do justice to the wishes of the people of Kashmir to lead their own life in freedom and security without intervention from not disinterested outsiders." Referring to Pakistan's query whether Sheikh Abdulla would surrender authority to a UN administrator 'Hindustan Times' says "we are amazed at the impudence of the proposal which while acquiescing in active functioning of rebel government, asks for surrender of authority of legitimate government of State as precedent to plebiscite."

Hope is still expressed about reopening of question though its value is doubted by the 'Statesman. "As matters stand the question apparently remains alive and further efforts by UN are not ruled out though their usefulness may be doubted."

Pandit Nehru's Statement On Kashmir

Prime Minister Jawaharlal Nehru in a statement at a Press conference in New Delhi on August 24, said that with the failure of U.N. mediator on Kashmir, Sir Owen Dixon's mission, "we are back to where we started from."

As both overall plebiscite and partial plebiscite were ruled out, said Pandit Nehru, "it is about time we started from the beginning and went back to some fundamental realities." The basic fact was that aggression had come from Pakistan. It was because the Security Council had not answered the question who was the aggressor in Kashmir that all the trouble had arisen.

Asked whether he would put the blame on Pakistan for the failure of the Dixon talks, Pandit Nehru replied: "I put the blame hundred per cent. on Pakistan for the whole Kashmir trouble." Pandit Nehru said the more he thought of the Kashmir issue, the more he recalled the books 'Alice in Wonderland' and 'Alice Through the Looking Glass.'" As in the books all attempts made "seem to make us leave the real world behind some looking glass where everything is inverted."

Referring to Sir Dixon's efforts, Pandit Nehru said that first of all there was a discussion for four days on the holding of an overall plebiscite over the whole State of Jammu and Kashmir. For a long time there has been agreement on this in principle. Indeed it was India who had first proposed a plebiscite to enable the people of Kashmir to decide their own future. What had held it up were the conditions that should govern the plebiscite. These related to the so called Azad Kashmir Forces, the question of northern areas and the question of demilitarization. There has been no agreement about these and after four days talks with Sir Dixon, the old disagreement on those issues continued. Subsequently Sir Dixon had put forward two or three tentative suggestions out of which ultimately one remained and that was, roughly speaking, proposals for partial plebiscite. "We said that it could be criticised in many ways, that we did not like it at all. But nevertheless we were prepared to consider this in case it might offer some way for a solution. We, however, made it clear to him that we will be prepared to consider without any commitment any proposal that he makes but on condition that Pakistan is also prepared to consider them. For, as we said to him, there has been a tendency on the part of Pakistan not to commit itself to anything, to ask the other party to make various commitments, take advantage of anything said on the other side and not to say anything itself. Thereupon, Sir Dixon went to Karachi and we were informed by him that Pakistan rejected this completely without committing itself even to the idea of considering it in that context because they thought that it might weaken their position."

UN Authority

Referring to the proposal by Sir Dixon for the replacement of the Kashmir government by U.N. authority during the limited plebiscite, the Prime Minister said that the proposal took them completely by surprise. Such proposal was "patently a proposal of appeasement of aggressors." It meant declaring that "you want the aggressor to succeed." "It is quite extraordinary. The aggressor comes out. For the sake of peace we go on agreeing to one step after another; then gradually the aggressor wants equality with us in everything and goes a step further and wants predominance in everything. It is an astounding position from any point of view of national or international law. I cannot conceive of any Indian Government, for a moment, I am not speaking for myself, but any Indian Government that may exist now or later, agreeing to the type of proposals that have been put forward for pushing out the present government of Kashmir just to please Pakistan."

The Prime Minister then referred to Liaquat Ali Khan's Press Conference in Karachi on August 23, wherein he had laid stress on two resolutions of the U.N. Commission on Kashmir, one dated August 13, 1948, and the other of January 5, 1949. "Those resolutions," he said, "were accepted by U.N. and we stand by those resolutions completely today. That is to say, those resolutions were accepted by us after certain correspondence with the Commission in which we asked for some elucidation which was given to us and on the basis of that we accepted them. Our point is that various new proposals that have been made are contrary to those very resolutions as elucidated to us by the Commission. For instance, we laid the greatest stress throughout on the sovereignty of the government of Jammu and Kashmir over the whole state all the time, including that part of the State which happens to be occupied by Pakistan forces. That was agreed to. In fact, the Plebiscite Commissioner, when he was to be appointed, was to be appointed by the Kashmir State Government and he was to report to them apart from reporting to the Commission. Now to be told that the Government itself, which is supposed to appoint him and receive the report, is to go and the Plebiscite Commissioner himself becomes the government and reports to himself seems rather odd and 'Alice in Wonderland' business.

Demilitarisation

"Again take the question of demilitarisation. At no time was it suggested that the question of the withdrawal of Pakistan troops or ours was on the same level. At no time was it suggested that the defence of Kashmir was our responsibility; because it was recognised that there has been aggression whatever might be said of precautions taken and we could not leave the door of Kashmir open to aggression. Therefore it was decided that Pakistan troops, auxiliaries, etc., should withdraw and Indian troops in the State should be reduced in bulk—that was the last word used by the Commission.

"But, and this is important, it was laid down by us clearly, and admitted by the Commission that the number of Indian troops to be left there must always be looked upon from the security point of view, that is, we could take no risks but we were prepared to withdraw them in large numbers, but always the limiting factor was the security of Kashmir taking everything into consideration at the time—whether Pakistan forces or Azad forces were disbanded or not.

"So, right from the beginning our position has been perfectly clear on this subject and largely it was accepted by the Commission. When Liaquat Ali Khan says that we are trying to go back on any international agreement or anything that we had agreed to, I do submit to him that he is completely wrong. There is nothing that we have agreed to in the past two or three years that we were not prepared to honour and indeed sometimes go a little beyond that because, again, of our desire for a settlement. But there are some things which we have made perfectly clear right from the beginning of the Kashmir story that we can never accept anything which is harmful to Kashmir, which is against our pledges and which is derogatory to the dignity of India. We have said that the Kashmir people shall decide. Whatever may happen it is the Kashmir people who are going to decide their own future."

Kashmir's Sovereignty

After quoting extracts from his correspondence with the U.N. Commission to show that the Commission had agreed to Kashmir's sovereignty, Pandit Nehru continued: "Now you will observe that as long as two years ago, we made our position perfectly clear. In accepting that resolution of the Commission we went a long way in giving up our position. Naturally the position for us to take would have been that we are not prepared to discuss this matter or deal with this matter at all till the whole State is freed from the aggressor and the invader. After that, is the time for discussion; otherwise there is always the pressure of the aggressor. As one sees now, because of our desire for a

settlement we were prepared to discuss this matter and at every stage advantage was taken of that. In August, 1948, we made our position perfectly clear and that has been our position throughout."

Referring to Liaquat Ali's statement that "occupation of Kashmir by Indian troops was an act of aggression," the Prime Minister said that this was where Alice again came in. "I do not know whether the Security Council have read 'Alice in Wonderland.' However it is an 'Alice in Wonderland.' However, it is a fact that right from the beginning our trouble has been the avoidance by the Security Council of solving this very basic question. After all in our original complaints to the Security Council we were accusing Pakistan of aggression. It was a straightforward issue. What did we ask? We simply asked the Security Council to tell Pakistan not to raiders who had attacked Kashmir. It was a simple request. Either our facts were correct or they were not. If they were correct then the natural consequence followed from it that they should ask Pakistan to stop it. That question still remained unanswered. Pakistan denied having sent any help to them or having sent their army. Then the Security Council passed a resolution calling upon both parties as far as possible not to do anything to worsen the situation. We both of us assured them that we would not. That was at the beginning of 1948. Sometime round about May, that is four or five months later, we told them in the Security Council of this continuing aggression. At first we had complained about tribal raiders, but later we said that Pakistan troops were also there. But this was ignored. We complained to the Pakistan Government, but they denied it stoutly and angrily. As a matter of fact, we had some Pakistan prisoners of war. We had an exhibition of captured Pakistan war material in Delhi. But still Pakistan denied that their army was fighting in Kashmir. When the Commission came and they wanted themselves to visit areas of military operations it was obviously impossible to hide the fact as to who was fighting and whom. It was then in the middle of 1948, that Pakistan admitted privately to the Commission though we came to know of it only later, that they had their regular armed forces in Kashmir. In other words they admitted something which up to even forty-eight hours before they had violently and angrily denied. After both parties had given assurances that we would not do anything to worsen the situation, surely the sending of a regular army was completely going against that assurance.

Pandit Nehru said that it would therefore be seen how absurd was Liaquat Ali Khan's charge that India had committed aggression in Kashmir. "I am perfectly prepared for that case to be considered on its merits—practical, legal or constitutional—on any basis and it is because that point is not considered that all this trouble has arisen."

Reverting again to the question of plebiscite, Pandit Nehru said that the point that we had laid stress upon throughout is that the plebiscite area should be left to decide for itself; that no outsider, either from India or Pakistan, should go and interfere at the time. Even though we have certain rights to be in Kashmir, Pakistan had none, we are prepared for both parties to be completely out—whether it is an overall or partial plebiscite—from plebiscite area and leave it to the people to decide with United Nations observers. We laid stress on this because we wanted to avoid plebiscite being utilised for communal purposes and communal propaganda and communal rioting. We had emphasised that election propaganda should be perfectly free in regard to accession, in regard to the future of Kashmir on economic, political or any other question, but that it should not be carried on on religious basis.

In reply to the question whether he had any faith at all that this Kashmir problem would be solved he solved by UNO, Pandit Nehru said: "The United Nations have undoubtedly performed very great service in this matter even in spite of our many differences of opinion. Cease fire came and there has been no resumption of military operations. That itself is a considerable gain."

The Prime Minister said that the India Government would not allow failure of Dixon's mission to affect other Indo Pakistan issues. "So far as we are concerned we shall deal with every issue on its merit...whether it is Bengal or evacuee property or any other issue. We shall go on dealing with it trying our best to come to a settlement."

He said India Government has no intention, in spite of the failure of Dixon's mission, "to indulge in military operations. We still want to settle the question peacefully. Of course, if we are attacked that is a different matter."

Asked whether it was worthwhile for India to spend all that money in Kashmir, Pandit Nehru replied: "There are certain things which cannot be weighed with money or in terms of financial burden. You may buy peace at a cost, provided you get what you want. Suppose we pay the price for peace and then do not get it. Where are we then? All these various attempts at solving the Kashmir problem regardless of our agreement or disagreement with them seem to me not helpful to peace at all but to continued struggle and conflict in various directions."

Kashmir's Sovereignty Must Be Restored

In a statement in Srinagar on August 25 the Minister of, Kashmir, Sheikh Abdullah, reiterated that the future of the State will be determined by the free exercise of the will of the people. Accusing Pakistan of standing in the way of an overall plebiscite, Sheikh Abdullah concurred with the view of Pandit Nehru that Pakistan had absolutely no locus standi as party to the plebiscite.

No plebiscite is possible, said Sheikh Abdullah, "without the sovereignty of the legally constituted government of Jammu and Kashmir being effectively extended over the entire State territory involving disbandment of so-called Azad Kashmir Government and its forces and withdrawal of Pakistan troops and nationals.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—by M. K. Gandhi 3s/6

Pilgrimage To Peace
—by Pyarelal 3s/6

Stray Glimpses Of Bapu
—by Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

LITTLE THINGS OF YOUR OWN MAKING

For Guests

From a couple of old worn towels you can easily make guest towels. The best pieces are cut and sewn together and worn places are simply covered with applications made of many-coloured lines. If you draw them on a piece of paper first it is quite easy to cut the applications.

Uncle Bunny

A teddy rabbit is certain to be a success with everyone between 2-4 years of age, and mother can quite easily make it herself. The separate pieces are pinned together and sewn on the wrong side. The nose and eyes are embroidered before the head is stuffed. "Don't" use pearls for eyes, the baby might swallow them. The stuffing could be done by saw-dust, cotton or small pieces of cloth.

Pearl-Embroidered

The material is the same as for matching dress. The material glued to the backing and between two heavy books, until dry. In the same way backing is glued to the lining so that they two separate layers together, edges are finished with thin silk

World Copyright Reserved.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

[The following is the sixth of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

HATRED AND FEAR CAUSES ILLNESS

WHEN I hear people "pulling others to pieces" and being hateful and destructive, it makes me wish that they could only realize what they are doing to themselves. The mind of a human-being is the divine part in him that raises him above the beasts. It is with his mind that he creates the world about him. If the mind works destructively it must cause destruction to be created around and within himself.

We little realise how far-reaching are the effects of our thoughts and emotions. Yet the many ailments are the direct result of fearing or hating other people.

Scientists can take a cat and place it before a fluoroscope a sort of X-ray machine that shows the stomach and bowels in action. When the cat has been fed and sits purring happily with someone stroking it, its digestive organs work smoothly and rhythmically. Proper digestion is taking place as it should. But if a strange dog is brought into the room and the cat tenses with fear and hatred, a big change takes place. Immediately the cat's stomach and bowels stop their work of digestion.

So we realize that we should try to be happy and relaxed and care-free during and after meals. If we quarrel at the table or find faults with the children, or are in a hurry or anxious or afraid, our digestive organs will not work properly.

When we get angry, our saliva or spittle becomes poisonous. Scientists have taken the spit of an angry man and injected it into a guinea-pig and it has then acted just like snake-poison. The guinea pig died as if it had been bitten by a snake. As a matter of fact, the poison-glands of a snake are only modified saliva-glands. So let us remember that every time we get angry, we really become like poisonous snakes.

When a man has to make a speech or talk to the boss and is afraid, his mouth gets dry. The spittle disappears. Why? It is because fear turns the spittle to poison, so Nature tries to protect him by stopping the production of saliva so that he will not swallow the poison and do harm to himself.

Whenever a person gets stubborn, he tenses up inside without knowing it. We talk about stiff-necked people when we mean those who are very stubborn, but many cases of real stiff-neck can be traced to stubborn resistance to someone else who is hated or feared. The person hides his feelings, but they show themselves in the stiff-neck. In some big factories in America many cases of chronic headache and stiff-neck have been cured simply by taking a man away from a job he secretly hated, or by changing the foreman he hates or fears.

People, like bus-driver, whose work keeps them in a state of tension, are very apt to get ulcers of the stomach. The reason is obvious. We all know that horrid feeling in the pit of the stomach when we are riding in a bus or a car and have nearly had a crash. If this is repeated day after day, something is bound to give away. Recently scientists in America have found (according to one of the latest bulletins) that people who are often angry and resentful are much inclined to get ulcers in the colon or big bowel.

The real trouble, of course, is, that many people have not grown up. They are still children, or rather childish, in mind and soul although they have reached the age of adulthood. And the remedy is to grow up and be big in every sense of the word.

In primitive life, if we run into an enemy, we instinctively do one of two things. We either fight him or run away. In either case what happens is that certain glands in our bodies pump chemical substances into the blood stream. One of these substances, called adrenalin, stops bleeding and makes the heart go faster. This is Nature's way of protecting us from injury and giving us the energy to fight to win or to run away and escape. These chemicals also act as a spur to other glands and organs of the body, all for the same purpose. They generate tremendous energy in the body.

When we fight or run away, we use up the energy developed by our glands, and the whole business is ended. We have balanced accounts. But in our more civilized way of living things are much different. We cannot fight or run away every time we meet an enemy. If we allow ourselves to get into the habit of being afraid or of hating people and things, we make for ourselves all sorts of imaginary enemies. Every time we meet one of these imaginary enemies, the same thing happens as I have just described. Adrenalin is pumped into the blood stream, the heart is stimulated, our breathing gets shorter and faster, other glands are stimulated, every nerve and muscle and sinew and blood-vessel in the body is keyed up and tensed for action. But we do not fight or run away. We just hold in everything and, so to say, sit on the lid of the boiling pot. At most we may do a lot of shouting and arguing and talking which only excites our glands the more.

What happens then?

All the tremendous energy that has been generated in our bodies does not get a chance to work positively, to do something to preserve our lives, to save our bodies from injury. So we have a terrific amount of energy stirring us up inside. Often it shows in violent trembling and shivering. But the result is much the same as racing a motor-car engine at top speed with the brakes on. The engine gets overheated, worn out and eventually something is bound to give way.

So too with our bodies, something eventually gives way and we have cases of chronic headache, nerves, sleeplessness, indigestion, stomach, duodenal and bowel ulcers, heart troubles, dropsy, kidney disease, and all the long list of diseases and complaints from which poor unfortunate humans are sufferers.

It may not be so obvious to everybody, but all our illnesses actually begin in our minds and our emotions. If we hate people, if we are full of fear, if we are stubborn or unreasonable or selfish, if in any way we allow ourselves to have thoughts and feelings that are destructive and wrong, we are sowing the seeds of sickness within our own bodies. And as we sow, so shall we reap.

The obvious thing, then, is to try to cultivate habits of love, of calm, of courage and virtue. We must turn our thoughts into constructive channels—build up, not break down. In this the wisdom of the East has a rich treasure for those who will only take the trouble to look therein for themselves. There are many exercises of meditation and of the body that can be practised with great benefit that will bring feelings of peace and quiet and of love for one's fellow men. By cultivating these feelings, we shall overcome fear and hatred and thus remove one of the chief causes of illness in the world today.

There is one thing I would like to say on this subject. As long as men live on flesh as food, I do not see how they can avoid fear and hatred. Whenever an animal is killed for food, it must suffer terrible agonies of fear and hatred, and these vibrations must become impressed in every cell of its body. Then, when the flesh of that body is eaten as food, those cells must carry the vibrations of hatred and fear into the flesh-eater's body too. Mankind must, therefore, try to rise above the practice of eating flesh.

Do not tell me that this is impossible. My personal experience has proved the contrary. For 26 years I have personally not eaten flesh nor fish nor foul, not even food contaminated with fat or gravy from any living creature that has been killed or has died. And I can state emphatically that one can easily and pleasantly do without flesh for food. It may take a little bit of intelligence, a little bit of study and of commonsense, but one can get plenty of good, healthful and appetising food without the shedding of blood. It is well worthwhile the thought and the effort. In this, the earnest and learned student of Nature Cure and natural living can give invaluable aid and guidance to those who seek his counsel.

Seed Catalogue

Distin's 1950 Illustrated Catalogue of all Flower and Vegetable Seeds, now available. Kindly write to Distin's, Box 2060, Johannesburg, for your free copy.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - Including postage

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P. Bag, Phoenix, Natal

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

China, Korea, Bengal

REPLYING to a question at a Press Conference Pandit Nehru said that there has been no formal demarche to the Chinese Government issued by the Government of India regarding Tibet. The Indian Ambassadors in Washington, London, Moscow and Peking frequently exchanged views on this question. While there has been no formal demarche to the Chinese Government he said, "It is perfectly true that we have informally pointed out to the Chinese Government, the desirability of settling the Tibetan question peacefully. This has been done and I have every hope that this question may be settled peacefully."

The Prime Minister also made the following points in the Conference: He had no intention at present to go to Lake Success to discuss the Korean or the Kashmir question. Recent reports about his going to China has no basis. "We have received no invitation excepting such vague suggestions on behalf of Government and individuals in China that they would welcome somebody. There is no question of my going there at present."

There was no truth in the talk about India replacing China as a permanent member of the Security Council. Some paper had suggested that there was a private secret deal with U.S.S.R., about it. "We have no such ambitions. It is bad enough to be in the Security Council as a temporary member."

There was also no truth in the statement that India protested against the appointment of General Macarthur as Commander-in-Chief of U.N. forces.

Answering a number of questions about the reported bombing of North Korea town, Pandit Nehru said: there was no doubt that heavy bombing was taking place in North Korea. India was opposed to indiscriminate bombing, firstly because innocent people were killed unnecessarily and secondly it was likely to create more problems and troubles. But India Government did not know as to the nature of the bombing and as to how far military or civilian objectives were affected. Under these circumstances it was difficult for him to judge the issue.

Throughout last month India's representative in the UN has been trying hard, sometime publicly and much more so privately in consultation with other colleagues in the Security Council to find a way out of the very difficult situation in Korea.

Chances of world war in the near future were 'fairly remote' though the situation was full of danger as it was.

The Bengal Situation

Conditions in East Pakistan were still far from being good. Nevertheless, he had a feeling that there was 'slow improvement as reflected to some extent in the figures of exodus. During the recent check up the Government had found that there were large number of people among migrants who might be called normal passengers and petty smugglers. The net influx of Indus from East Pakistan into India from February 1950 to August 1950 substracting the number of people who had gone back was 1,627,332 the exodus of Muslims during this period was 455,875.

Before the Press Conference began, the Prime Minister, officials and correspondents numbering over a hundred stood in silence for two minutes as a mark of respect to Col. Unni Nayar who was killed in Korea.

Pacific Relations Conference

The Pacific Relations Conference this year will be held in Lucknow from October 3 to 15. The Indian Council of World Affairs which is the National Council in India for the Institute of Pacific Relations will act as hosts.

Delegates from the Institute's National Councils in U.S.A., U.K., Canada, France, Netherlands, U.S.S.R. China, Japan, Philippines, Australia, New Zealand and Pakistan have been invited. Observers from Indonesia, Siam and Burma are also likely to attend. U. N. Agencies such as ECAFE, ILO, FOA and UNESCO are expected to come as guest members. Total number of delegates will be about 150.

The Main topic for discussion at the Conference will be nationalism in the Far East and its international implications. Discussions which will be in the nature of exchange of ideas on problems affecting the Pacific region will be based on data papers now under preparation.

India Has Enough Food

The Prime Minister, Pandit Nehru, in a broadcast from New Delhi, on August 22, on the food situation, reaffirmed the Government's resolve to attain self-sufficiency by the end of next year.

He said: "There is at present enough food to go round and our chief difficulty is the heavy strain on our transport with the result that scarcity pockets had been created where it took some time for food to reach. The difficulty of the present and in the near future is not a lack of foodgrains, provided we meet the situation calmly, mobilise all our resources and strengthen procurement and distribution."

Pandit Nehru urged that the situation be faced in the spirit of war effort and with full determination to overcome every difficulty. He pleaded for full co-operation from all as the matter affected every person in India and was one which should be treated above political controversies.

The Prime Minister concluded "this year internal production is larger by about two million tons. Even so the import of 3.5 million tons has been raised to two million tons. But for the unexpected calamities which have occurred during the last two months we would have had a substantial reserve to carry over to next January."

President's Appeal For Assam Relief

President Rajendra Prasad has appealed to people urging them to contribute liberally to the 'Earthquake Sufferers Relief Fund' opened by the Governor of Assam. In his appeal the President says "Nature struck a cruel blow to our kith and kin in Assam on the 15th August when the worst earthquake of a century rocked that State. Damage to property has been colossal and life of the inhabitants of the affected regions has been completely dislocated. Their suffering is ours and we have to rush all their aid."

Assam's Chief Minister, Vishnu Ram Medhi, said in Shillong, on August 24, that 3.5 million people were affected by the earthquake and floods in the State.

The State Minister, Nicholas, returning from a six-day tour of North Lakhimpur and its suburbs stated that nearly 40 to 60 per cent houses in these areas had become useless and 90 per cent wells had become unsuitable for use. Nearly 800 villages had been affected by the earthquake.

Pakistan's Gesture Of Goodwill

The Pakistan Prime Minister, Liaquat Ali Khan, has in a message to the Prime Minister Pandit Nehru, conveyed, on behalf of his Government and people of Pakistan, their deepest sympathy to the people of Assam and offered maunds of rice for relief in Assam.

Thanking the Pakistan Premier for his message of sympathy and offer of rice, Pandit Nehru, in a telegram, says: "This spontaneous gesture of friendship by the Government and people of Pakistan will, I feel sure, be warmly welcomed throughout India and help to promote and strengthen friendly relations between India and Pakistan."

Iraq Blesses India

Celebration of India's third Independence Anniversary (August 15) was subject of appreciative comments in the Iraqi Press, which paid tribute to India's leaders and their achievements in National and International fields.

Under the caption 'Awakening of East' 'Al-Akhbar,' a prominent Arabic daily, observes: "The people of Iraq share the happiness of the people of India on the occasion of their third dependence Anniversary" hope that India, one of the greatest countries of the East, 'will play her part in preserving world peace.' Paying tribute to the Prime Minister of India, the paper said, 'Pandit Nehru is one of the greatest leaders of present times and promoters of world peace.'

'Al Umma,' another Baghdad daily, remarks that even though India is still in a state of formation she has played an important part in International conferences and has done what many other nations have failed to do whether in the Security Council or outside.' She has also made progress in economic, social and educational field. 'On this day it is fitting that Arab nations, which have found in India great neighbouring force, to consolidate their relations with her.'

Describing India's Independence as 'epoch making event of modern times' 'Al Isa,' daily, says, 'India has honourable stand towards problems of the nations of East and has supported aspirations in winning national sovereignty and dependence.....recent' tional events have

India is in the forefront of Asian States. In fact, we can say without exaggeration that India is Asia's first State'.

Remarking that India and Pakistan should go hand-in-hand in solving their problems 'Sada Al Abali' in an article says :We wish that Pakistan would get a clear idea of how to rule the country and introduce genuine democracy in its country. Upto now Pakistan has not drawn up a constitution with such clear provisions as India has done'. The paper adds: India's Constitution is one of the most advanced constitutions of the world and Pakistan should have similar constitution in the shortest possible time.

TO ATTEND MORAL RE-ARMAMENT WORLD ASSEMBLY

(From Our Correspondent)

Johannesburg September 5.

A PARLIAMENTARY delegation, respresenting the three major parties in the South African Houses of Assembly, left Palmietfontein by air this morning to attend the Moral Re-Armament World Assembly at Caux-sur-Montreux, Switzerland. The names of the delegates are Mr. H. J. Klopper (H.N.P., Vredefort), Mr. J. S. Labuschagne (A.P., Klip River), Mr. F.W. Waring (U.P., Orange Grove) and Mrs. Waring. With them in the delegation is Mr. E. R. van Rensburg, Organising Secretary of the South African Mineworkers' Union.

Mr. van Rensburg is the third representative of the Mineworkers' Union to attend the Moral Re-Armament Assembly this year. The others have been Mr. Visser and Mr. R. F. Erasmus, President of the Mine workers' Union.

The purpose of the Assembly, which has been attended this year by parliamentary and industrial groups from fifty-two nations, has been announced as "to learn the secret and hear the evidence of a positive ideology at work uniting and remaking the world."

"In a critical hour for mankind," the invitation continues, "Caux demonstrates an overarching ideology for East and West, for Left and Right, for management and labour."

Other members of the South African Parliament who hope to attend the Caux Assembly while in Europe this summer include the Speaker, the Hon. J. F. T. Naude, and Mr. A. W. S. Mortifee (U.P., Zululand).

Things In General

Anniversary Of Gandhi Library And Rustomjee Hall

The Parsee Rustomjee Hall, Durban, was the scene of a large gathering of the public on Sunday, September 3, when the 29th anniversary of the M. K. Gandhi Library and Parsee Rustomjee Hall was celebrated. The chairman of the Bai Jerbai Rustomjee Trust, Rev. A. J. Chonoo, presided. Dr. S. Cooppan, M.A., M.Ed., Ph.D., who addressed the meeting, spoke largely on the objects, uses and advantages of libraries for the cultural progress of mankind. He said the public should make more use of the library as books are man's best friends. Among the other speakers were Messrs. Satya Deva, N. V. Mehta, V. Lawrence, Hajee E. H. Ismail, M. M. Gandhi, A. S. Kajee and P. R. Pather. The audience was entertained with specially composed songs by the pupils of Mr. N. N. Desai's Gujerati School. The meeting concluded with a vote of thanks moved by Mr. Jalbhoy Rustomjee. Sweetmeats were distributed to all those present.

Springfield Hindu Sabha Meeting

The third annual general meeting of the Springfield Hindu Sabha was held at the Springfield Hindu Government Aided Indian School recently. Mr. J. Bhauth Ram presided. The Sabha has acquired its own property and is now embarking on a new project of providing additional classrooms at an estimated cost of about £5,500. An appeal is made to the Indian community of Springfield and well-wishers to contribute generously to provide educational facilities for the children of the district. After the adoption of the reports of the secretary, treasurer, school grantee and principal, the following officials were elected for the ensuing year :—President: Mr. J. Bhauth Ram, vice-presidents: Messrs. M. Dookran, D. Jadhunandan, D. Awath Behari; hon. secretary: Mr. K. Bauchoo, hon. treasurer: Mr. S. R. Maharaj, committee : Messrs. H. Umraw, S. L. Naidu, G. Beeharie, K. Goburdhan, R. Sewsunker; D. Badassey, S. Jugaroop, B. Ramburan, S. T. Mahabeer, G. Lutchman Singh, N. Brijlal, T. Lukhraj, B. Sookdew, D. Lutchman Singh, T. R. Durga, hon. auditor: Mr. V. S. V. Pillay. The trustees are: Messrs. R. Perumal, K. Bauchoo, D. Jadhunandan, R. S. Ramnaidoo and J. Bharath Ram; school grantee is Mr. D. Jadhunandan and the school principal is Mr S. R. Maharaj.

The Speaker of the Indian Parliament, Shri G. V. Mavlankar will lead a threeman Parliamentary Delegation to the 39th Conference of Inter-Parliamentary Union to be held in Dublin from September 8 onwards.

OBITUARY

Mr. Mahomed Ebrahim

The death of Mr. Mahomed Ebrahim took place in Durban on Monday night. The late Mr. Ebrahim who was 71 years of age came to South Africa in 1892. Being a successful businessman he was well-known in commercial circles and, by his amiable nature, he was well liked by all those who came in touch with him. He took a keen interest in public affairs and was actively associated with the Natal Indian Congress in the early days when Mahatma Gandhi was in this country and for quite a long time after. He is survived by a widow, a son, and two married daughters Mrs. Seedat, wife of Dr. D. M. Seedat, and Mrs. Amina Lakhi, of Greytown. Our deepest sympathy goes out to the bereaved family.

D. R. Singh Of Dar-es-Salaam

The sad news of the death of Mr. D. R. Singh, a prominent public worker and a sportsman of Dar-es-Salaam, which took place in Bombay on August 29, was received by mail from East Africa. The late Mr. D. R. Singh was associated with numerous public institutions and Government bodies in Dar-es-Salaam and acted as a generous host to many who touched that Port. "His tragic and sudden death at a comparatively young age (for he was only 50 years old), writes the news bulletin issued by the Indian Information Service of the Commissioner for the Government of India in East Africa, is a grievous loss which this country will find difficult to fill." [We extend to the bereaved our deepest sympathy.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Janter Mantar Road,
NEW DELHI.

ધી સુરત હિંદુ એસોસીએશન

ધર્મશાળા ૨૫ બેન્ક સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આથી મુનીપલમાં વસતા દરેક હીંદુ ભાઇઓને ખબર આપવામાં આવે છે કે દેવાથી અકસ્માત બનતા બાઇઓ માટે ઉપરોક્ત સંસ્થા તરફથી રહેવાની સગવડ રાખવામાં આવેલી છે. આશા છે કે તેનો લાભ સઘળા ભાઇઓ લેશે.

ગોવનભાઇ મહીભાઇ
પ્રમુખ.
દયાળભાઇ જીવાભાઇ
સેક્રેટરી.
ધી. સુ હિં. એસોસીએશન.

કુ-સવાલ હીંદુ સેવા સમાજ વાર્ષિક ચુંટણી સભા

કુંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજની બોર્ડર સભા તા. ૧૭ સપ્ટેમ્બર ૧૯૫૦, રવીવારે બપોરે ૨-૩૦ વાગે નીચે બતાવેલા કામકાજ માટે મળશે.

સર્વે હીંદુ ભાઇઓ અને બહેનોને વેળાસર આવવા નમ્ર વિનંતિ છે.

કાર્યક્રમ :

૧. મીનીટસ ૨. સમાજ, સમાજ સંચાલિત શ્રી. ગાંધી ભારત વીદ્યાલય—લાયબ્રેરી પુસ્તકાલય, હોસ્પીટાલીટીમના હિસાબો અને રીપોર્ટો ૩. કમીટીની ચુંટણી ૪. પરચુરણ.

મા. સે. જોષી.
પ્રમુખ :
ઠાકોરભાઇ ભગવાનજી પટેલ
દલુભાઇ હ સલાભાઇ મીસ્ત્રી
જો. માનદ મંત્રીઓ.

SOME INDIAN FESTIVALS

By M. M. Bhalla

(Continued from last week)

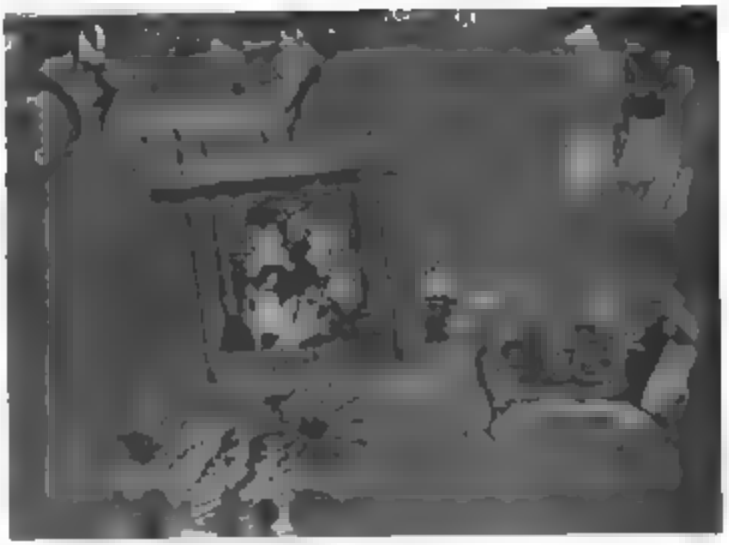
Ganesh Chaturthi

GANESH CHATURTHI an important festival falls on the fourth day of the month of Bhadrapad. On this day Ganesh is worshipped in the form of a clay figure, representing a fat human body with an elephant's head, riding on a rat. From the primitive attributes of the deity, it seems he represents the harvest festival. Since rats are the pests of crops Ganesha is supposed to be the preserver of crops from this pestilence. Such conquests are symbolized by the Indian mind in many other ways, for instance Krishna dancing on the hood of the snake, Kaliya, whom he vanquished. Thus Ganesh is the God of the harvest and must have been the most popular deity with the agriculturists. Indian scholars are agreed on this conception of Ganesha. In fact the Ganesh cult has a very ancient origin, and it is natural that the deity of harvest should be popular in an agricultural country. The worship of Ganesh is particularly popular in the Bombay Presidency. In Bombay the streets are blocked with such processionists.

A popular legend forbids people to look at the moon on this day. They say once upon a time Ganesha was riding on his rat and he suddenly fell down. Chandra, the Moon who saw this, laughed. The angry Ganesh immediately pronounced a curse on the Moon. Thus it became an object of evil to men and Gods. Having thus become repugnant the Moon hid himself in a lotus. The world was devoid of moon light. The gods requested Ganesha to withdraw the curse. Chandra was also repentant and begged to be forgiven. Ganesh pardoned the Moon but ordained that the curse would hold good on the day of his worship.

Janmashtami

Janmashtami or Gokulashtami is celebrated in the second half of Shravan (July-September.) The origin of the festivity is Krishna the eigth incarnation of Vishnu. Kansa, the maternal uncle of Krishna, was warned by an oracle that his nephew would kill him. The king contemplated to kill his sister even at the nuptials, but he was advised not to kill the innocent woman. So he took a vow to kill all her issues. He put his sister and her husband in a cell. They were closely watched and each child was killed as it was born. Krishna was the eighth child and he was born in a dark dungeon. It is said that on the night of his birth the prison doors flew open and the anxious father took the child across the flooded Jamuna to be brought up by the king of the cowherds, Nanda, and his wife Yashoda. Thus the boy grew. This is the Krishna of Gokul that has been immortalized in lyrics and epics, the Krishna who inspired the folklore poetry and Vaishnava cult. But there is the youthful Krishna who killed his cruel uncle and gave to the world the divine wisdom on the battlefield of Kurukshetra. The Gita discusses the question of righteous action, the problem of birth and death, and above all the relation between the finite atma and the infinite Brahma. The celebration of Krishna's birthday is the homage of the Indian people to one of her illustrious sons. In some families the ceremony begins on the first day of the dark half of Shravan and lasts for nine days. Kathas and Kirtans are held all over the country, but the most fascinating ritual can be seen at Mathura and Vrindavan, where temples are decorated with fruits and flowers, sandalwood paste and unglazed ceramic pots containing milk are hung from poles. Young and old dance to the accompaniment of the flute.

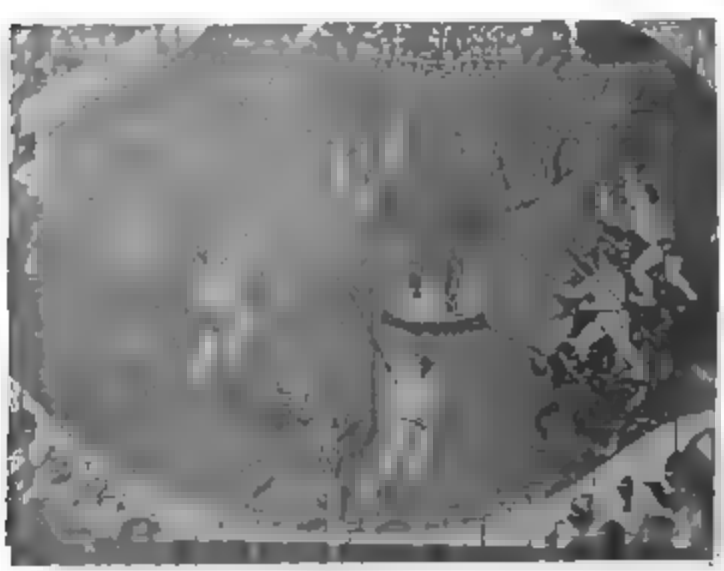
Durga Puja

Dussera

Connected with the Rama cult, Dussera is an important festival which marks the culmination of the Navaratra or Nine Nights. It is held in the month of Asvin (September-October.) In the Northern parts of the country these nine days are devoted to the enacting of the main episodes of Rama's life with emphasis on his conquest of Lanka. In the Indian States it is celebrated with great pomp, pageantry and colour. The best Dussera procession is that of the Mysore State.

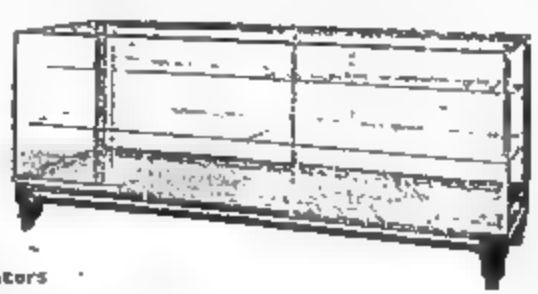
But in other parts of the country the Navaratra is held in honour of Durga, the goddess of the warrior. The goddess is sacred to the fighting classes and the ruling class. The nine nights are devoted to feasting and prayer in honour of Durga.

(To be Continued)

Dussera

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class
Display Counters
and Showcases,
Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Fish Fryers Etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show.
103 MARSHALL ST. (Opp. Eastern House) Johannesburg.
Phone 23-3343 P.O. Box 4801

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

"મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું."

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૩૬ | શુક્રવાર તા. ૮ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૦. | છુટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૮ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૦

સાઉથ આફ્રિકા માટે બુરો દહાડો

સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાની ચુંટણીમાં નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની થએલી સંપુર્ણ જીતથી આખા સાઉથ આફ્રીકામાં, માત્ર બીન-ગોરા લોકોમાં જ નહિ પરંતુ અપક્ષ શાંતીપ્રિય લોકોમાં—જેઓની સંખ્યા ખુદ નેશનલીસ્ટોમાં પણ કંઈ ઓછી નથી—અત્યંત ભેયની થઇ રહી છે. નેશનલીસ્ટ સરકાર પોતાની અતિ ખુજ બહુ મતીથી પણ કેટલી બરબાદી કરી શકે છે તેનો સ્વાદ આપણને મળી ચુકયો છે. હવે નેશનલીસ્ટ પાર્ટીએ યુનીયનની ધારા સભામાં સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાની છ એ છ બેઠકો જીતી લીધેલી હોઈ તેની ૭૭ બેઠકો થઈ છે અને આફ્રિકાનર પાર્ટીના સભ્યો સાથે મળીને સરકારને ૮૬ બેઠકો મળી છે, જ્યારે વીરોધ પક્ષની માત્ર ૭૩ બેઠકો છે. આથી સરકારે હવે પોતાનો પાયો ઉંડો નાખ્યો છે અને હજુ તો પાંચ વરસ તેનો અમલ ચાલુ રહેશે. તેણે મેળવેલાં બળથી તેટલી મુદતમાં તો તે સાઉથ આફ્રીકાનું આખું સ્વરૂપ ફેરવી નાખી શકશે.

નેશનલીસ્ટોની આ 'અણધારી' જીતથી યુનાઇટેડ પાર્ટીને કંઇક તાજુબી થએલી જણાય છે. અમને તેમાં કશું અણધાર્યું લાગતું નથી. શ્રી. જે. એચ. હોઇ મેયરનું અવસાન થયું ત્યારથીજ યુનાઇટેડ પાર્ટીની પડતી દશા બેઠેલી થયેલું છે. તેમના જેવા ચારિત્રવાન નરને સાઉથ આફ્રીકાએ હજુ પેદા કરવાના છે. ચારિત્ર બળની ઉણપ હોય ત્યાંજ અનિષ્ટ બળો ઉપર આવી શકે છે. અને યુનાઇટેડ પાર્ટીમાં એ બળની નિરાશાજનક ખામી છે એ વીષે કશી જ શંકા નથી. યુનાઇટેડ પાર્ટીની હાર થઈ હોય તો તેના પાયેજ થઇ છે. માત્ર થોડા અપવાદો, જેઓ, ઓછી દોષિત હોવાની ભુલભરેલી માન્યતાથી તેને વળગી રહ્યા છે, એ સિવાય, એ પાર્ટીની આખી વલણ ઢંભથી ભરેલી છે. તેને કશી નીતી જ નથી એવો નેશનલીસ્ટ પાર્ટીએ તેનાપર મુકેલો આરોપ સાવ ખોટો નથી. વર્ષોના સત્તાલપરની યુનાઇટેડ પાર્ટીની નીતી નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની નીતીના જેવીજ છે. માત્ર તેને અમલમાં મુકવાની નેશનલીસ્ટોના જેટલી તેનામાં હીંમત નહોતી. એટલેજ નેશનલીસ્ટો પોતાનો હેતુ સિદ્ધ કરવાને યુનાઇટેડ પાર્ટીના નાટાલના સભ્યોની મોટી સંખ્યાનો સાથ લેવામાં સફળ થયા.

યુનાઇટેડ પાર્ટીના સભ્યો પોતાના મતને વીષે જો ખરેખર સાચા અને પ્રમાણીક જ હોત તો પોતાનાં બળને માટે તેણે સંખ્યા નહિ પરંતુ ગુણપર આધાર રાખેલો હોત અને સત્ય અને ન્યાયને ખાતર ફના થઈ જવાના જોખમે પણ, નેશનલીસ્ટો ગયા તેમ, દેશની સમક્ષ ખેલકક થઇ ગયેલા હોત અને પોતાની વાત ઠસાવવાનો પ્રયત્ન કરેલો હોત. પરંતુ તેને બદલે યુનાઇટેડ પાર્ટીના સભ્યોને સત્યના કરતાં પોતાની પાર્ટીની ચિંતા વધારે હતી અને પરિણામે દેશ લોકશાસનના સિદ્ધાંતપર સારી સરકાર ચલાવવાને બદલે પક્ષાપક્ષિની ગંદી નીતીમાં ઉતરી પડયો છે.

યુનાઇટેડ પાર્ટીને વીષે આ વચનો ઘણા કડક છે પરંતુ સત્ય તે સત્ય છે.

યુનાઇટેડ પાર્ટી હવે જો ખરેખરજ એમ માનતી હોય કે નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની સરકારની નીતી દેશને પોલીસ રાજ્યમાં ફેરવી નાખનારી છે અને તેનો હેતુ દમન ચલાવવાનો અને દુનીયાથી છુટા પડી જઇ પોતાની સ્વતંત્ર સત્તા સ્થાપવાનો છે અને પ્રગતી અને આંતરરાષ્ટ્રિય ચુકેચ્છાનો માર્ગ લેવાનો નથી, તો કચડાયેલા લોકોનો વીરોધ નહિ કરે પરંતુ તેઓની સાથે જોડાઈ જશે અને સત્ય, ન્યાય અને નીતી ને માટેના તેઓના ધર્મ યુદ્ધમાં તેઓને ટેકારવણી આપશે. ખરી કસોટીનો વખત હવેજ છે. ભુલ સુધારવાને હજુ મોડું નથી થયું, બલકે કદી મોડું નથી થતું. વીશાળ જનતા જેનો એક માત્ર આધાર તેઓની લડતની સત્યતા અને ઇશ્વરપરની શ્રદ્ધાજ છે તેને એથી નવી આશાનું કીરણ મળશે.

નોંધ

સા. આ. સાથે ગોળમેજીએ બેસવા ની હિંદ સરકારે પાડેલી ના

સાપા-રોયટરને, દીલ્હીમાં સત્તાવાર ખબર મળી છે કે સાઉથ આફ્રીકાના હીંદી સવાલપર રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ માં ભાગ નહિ લેવાના પોતાના નીર્ણય પર ફરી વીચાર કરવાની પાકીસ્તાન સરકારે હીંદને ફરી કરેલી સુચના હીંદ સરકારે રદ કરી છે. હીંદી સવાલપર રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ તરફથી જુદાં પગલાં લેવાને નીર્ણય કરવામાં આવે તો ત્રણ એરીયાઝ એક્ટ અને હીંદી ઓને લગતા અન્ય કાયદાઓમાં ફેરફારો કરવામાં આવશે એવી હીંદ સરકારે માગેલી ચોકસ બાતીના યુનીયન સરકારે આપેલા જવાબ પછી પાકીસ્તાને આ સુચના કરી હતી. યુનીયન સરકારે પોતાના જવાબમાં અગાઉ જણાવેલું હતું તેનીજ પુનરૂક્તી કરેલી હોવાનું જણાવાય છે કે ત્રણ એરીયાઝ એક્ટનો અમલ ડીસેમ્બર પહેલાં કરવામાં નહિ આવે. દીલ્હીમાં સત્તાવાર રીતે જણાવવામાં આવ્યું છે કે પાકીસ્તાને માગેલી કંઇ પણ બાબો યુનીયન સરકાર તરફથી આપવામાં નથી આવી તેમ રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ તરફથી દરખાસ્ત મુકવામાં આવે તો તે ઇલાયદાપણાની નીતીમાં કંઈ પણ ફેરફાર કરશે એવું પણ જણાવવામાં આવ્યું નથી. આ સંજોગોમાં હીંદ સરકાર એવા નીર્ણયપર આવી છે કે રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સમાંથી નીકળી જવાના તેણે પ્રથમ કરેલા નીર્ણય પર ફરી વીચાર કરવાનો કશો અર્થ નથી. સત્તાવાર રીતેજાહેરાયેલી એવી પણ ખબર મળી છે કે ત્રણ એરીયાઝ એક્ટનો અમલ અટકાવવાને સરકાર કબુલ નથી

પાકીસ્તાન ભાગ લેશે

અખબારી ખબર મુજબ લંડનમાં સત્તાવાર રીતે જણાવાયું છે કે પાકીસ્તાન હીંદને પગલે ચાલી રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સમાંથી હટી જવા ઇરાદો રાખતું નથી. સાઉથ આફ્રીકામાં આપણે જ કોમ પાકીસ્તાનીઓ છે તેથી હીંદ અને હિંદના વતનીઓને જ સાચુ પડતા સવાલનો રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ માં પાકિસ્તાન સરકાર સામેલ થવાથી કઇ રીતે ઉકેલ લાવી શકાશે એ અમારા સમજવામાં આવી શકતું નથી. ઉપરોકત ખબરમાં કશું વજુદ નહિ હોય અને જો હોય તો પાકીસ્તાન સરકાર પોતાના નિર્ણયનો ફરી વીચાર કરી હિંદ સરકારની હારમાં ઉભવાના નીર્ણય પર આવશે એવી સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસે દકાવિલી આશામાં અમે પણ સામેલ થઇએ છીએ.

સા. આ. ઈ. કોંગ્રેસે ગોળમેજી પર આવકારેલું હિંદનું પગલું

સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસે એક નીવેદન બહાર પાડી સાઉથ આફ્રીકાના હીંદી સવાલપર હીંદ, પાકીસ્તાન અને યુનીયન વચ્ચે સુચવાયેલી રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સની બાબતમાં હીંદે લીધેલા પગલાંને આવકાર્યું છે. નીવેદન જણાવે છે કે, એ બાદબાદ બાંધી હિંદ નીકળી ગયું છે તો યુનીયન સરકારની વલણ જોતાં વાજબીજ કર્યું છે. બન્ને સરકારો વચ્ચે મંત્રણા પત્ર વ્યવહાર પરથી હાલની મુંઝવણ માટે કોણ દોષિત છે એ વીષે કશી શંકાને સ્થાન રહેતું નથી. રેસ્યુઆરીમાં મળેલી પ્રાથમીક બેઠકો બાદ ત્રણ એરીયાઝ બીલ પસાર કરીને યુનીયન સરકારે વીશ્વાસઘાત કરેલો છે. યુનીયન સરકાર ના પગલાંએ ચાલુ માસમાં લેક સકસેસ માં મળનારી યુનાઇટેડ નેશન્સની બેઠક

સમક્ષ આ સવાલ ફરી રજૂ કરવાની ફરજ સરકારને ફરજ પાડેલી છે. ડો. મલાનની સરકાર સત્તામાં આવ્યા બાદ તેણે ધમકાવવાપણાનો કાયદો પસાર કર્યો છે એટલું જ નહિ પરંતુ ફરિયાદોને આ દેશમાંથી કાઢી મુકવાના એક કરતાં વધારે તરીકે નેશનલીસ્ટો તેનો ઉપયોગ કરશે. ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ, જે કાયદા ચોથીએ ઘડી મોકો છે, તે ફરિયાદોની આર્થિક પાયમાલી કરનારો છે. કોઈ રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સથી કરેલો અર્થ સરવાનો નથી. સાઉથ આફ્રિકાના ફરિયાદોનો આ મત છે. ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ ડીસેમ્બર સુધી અમલમાં મુકવામાં આવનાર નહિ હોય તો તે કંઈ યુનીયન સરકારની ઉદાર વૃત્તિને લઈને નહિ. કેટલીક 'બચવાર મુશ્કેલીઓ નડતી હોવાને લીધે તે અમલમાં નહિ મુકાય. પરંતુ તેમ છતાં કરણ જેવી મોટી મ્યુનીસીપાલીટીઓમાં જુદા જુદા જાતીય વાડાઓ પાડવાનું કામ ચાલી રહ્યું છે. સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ આશા રાખે છે કે પાકીસ્તાન સરકાર પણ ફરિયાદ સરકારના જેવી જ વલણ લેશે અને કોન્ફરન્સમાંથી તે નીકળી નહિ જાય એવા બહાર પડેલા બીન સરકારી અખબારમાં કર્યું વજુદ નહિ હોય.

શ્રી. પત્રીમપનનું ચુનીયન

રૂનિક અખબારમાં નીચેના અખબર પ્રસિદ્ધ થયા છે: નાટાલના રાષ્ટ્રવાદી ફરિયાદોના યુનીયનના પ્રમુખ શ્રી. ઈ. પત્રીમપને કરણનમાં જણાવ્યું છે કે પાકીસ્તાન સરકારના નિર્ણયને નાટાલના સઘળા ફરિયાદો આવકારે છે. ચાલુ માસમાં કરણનમાં મળનારી નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની કોંગ્રેસ વખતે મુખ્ય પ્રધાન ડો. ડોંગીસ કરણનની મુલાકાતે આવશે તે વખતે નાટાલના રાષ્ટ્રવાદી ફરિયાદોનું યુનીયન સાઉથ આફ્રિકાના ફરિયાદોના સમાજપર તેમની સમક્ષ નીવેદન રજુ કરશે.

આગે સ્ટીલસાભાતીથી કહી રહ્યાએ છીએ કે આ કહેવાતાં યુનીયનને નાટાલમાં કોઈ પણ ફરિયાદોનો આગે જ સાથ છે અને ફરિયાદ કોમના સાર્વત્રિક મતનું તે પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતું નથી. શ્રી. પત્રીમપનના જેવા લોકો જો આથી વધારે સારું કામ કરી શકતા નહિ હોય તો કશું નહિ કરતાં મુંગા બેસી રહેવાથી તેઓએ કોમની વધારે સારી સેવા કરેલી ગણાશે. સવેલાઇ થી ફરતી મેળવવાના રવાથી લોભથી આખી કોમને નુકસાન થાય તેવું કૃત્ય તેઓએ કરવું નહિ જોઇએ.

કોરીયાના યુદ્ધ પ્રત્યે આફ્રિકનોની વલણ

કોરીયાના યુદ્ધ પ્રત્યે આફ્રિકનોની નીતી દર્શાવનારા આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસે કરેલાં નીવેદનનું પ્રથમકરણ કરતાં સપ્ટેમ્બર તા. ૨ ના 'ફ્રીડમ' પત્રમાં શ્રી. જોરડાન કે. ન્યુમાને લખે છે: મોટા ભાગના આફ્રિકનો જો કે આક્રમણનો નીરોધ કરે છે અને તેને દાબી દેવાને હાકલ થશે ત્યારે જોડાવા તૈયાર થશે. છતાં સાઉથ આફ્રિકાની યુદ્ધની સેવાઓ વીયેના મુતકાળના અનુભવે તેઓને શીખવેલો પાઠ તેઓ સહેલાઇથી ભુલી શકવાના નથી. છેલ્લાં બન્ને વીશ્વ વીગ્રહો વખતે આફ્રીકનોને પોતાની સ્થિતી સુધારવામાં આવવાના વચનો અપાયાં હતાં પરંતુ યુદ્ધ બંધ થયા બાદ આફ્રીકનોની સેવાઓની નોંધ પણ લેવાઇ નહોતી એટલું જ નહિ પરંતુ બન્ને વખતની સેવાઓનો બદલો જુલમી અને અપમાનભરેલા વધુ કાયદાઓ વડે આપવામાં આવ્યો હતો. એટલે આફ્રીકનોને લાગે છે કે ભૂતકાળમાં તેને પોતાના જીવનો ભોગ આપવાનું કહેવામાં આવ્યું તે તેના પગમાં બેડીઓ વધારે જકડવાને માટે જ કહેવામાં આવ્યું હતું. આ વસ્તુ યુરોપીયનોએ સમજવાની જરૂર છે, કે જેથી આફ્રીકન ખરેખરે અમુક માર્ગ લેવાનું નક્કી કરે ત્યારે તેઓને ચેતવણી નહોતી આપવામાં આવી એવી ફરીયાદ કરવાનું કારણ ન રહે. આ ઉપરાંત આ દલીલનો બહોળા રીતે જણાવવાનું એ કરતાં વધારે મોટું કારણ છે. એશીયા પછી કોમ્યુનીઝમની મુલાકાત નું બીજું ખંડ આફ્રીકા થશે. એ મલાન સરકાર અને તેની પહેલાની સરકારો આફ્રીકનને મોકાસાસનમાં સ્થાપિત લાભો આપવાને બદલે આફ્રીકનનું માનસ એવું કરી રહી છે કે મોકાસાસન અને કોમ્યુનીઝમ વચ્ચેના કલહમાં આફ્રીકનની તટસ્થતા આફ્રીકા ને કોમ્યુનીસ્ટોના હાથમાં સહેલાઇથી મુકી દેનારી નીવડશે.

સા. વેસ્ટ આફ્રીકાની ચુંટણીનું પરિણામ

સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાની ચુંટણીમાં નેશનલીસ્ટ પાર્ટીએ યુનીયન પાર્લામેન્ટ ની છ એ છે મોકો અને સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાની સ્થાનીક ધારાસભામાં ૧૮ માંથી ૧૭ બેઠકો કબજે કરી લીધી છે. એ ઉપરાંત કલકસડોર્પમાં પ્રાંતિક બેઠક ચુંટણી પણ તેમાં પણ નેશનલીસ્ટો ની જીત થઇ છે. આ બારે જીતથી યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં બે વધારા સેનેટરો ચુંટવાને પણ તેને પુરતું પ્રતીનીધિત્વ મળેલુ છે. યુનીયનની સેનેટમાં સા. વેસ્ટ આફ્રીકાના બે સેનેટરો તો સરકારે ચુંટી લીધેલા છે. ઇટલે હવે સરકારને સેનેટમાં પાંચની અને ધારા સભામાં ૧૩ ની બહુમતી મળી છે. હવે યુનીયનની ધારાસભામાં પાર્ટીઓ ની સ્થિતી નીચે પ્રમાણે છે:

નેશનલીસ્ટ પાર્ટી	७७
આફ્રીકાનર પાર્ટી	૯
યુનાઇટેડ પાર્ટી	૪૪
લેબર પાર્ટી	૧
નેટીવોના પ્રતીનીધિ	૩

રાજ્ય પગાર

ઓગસ્ટ તા. ૨૬ નું 'હરિજનબંધુ' લખે છે:

શ્રી. અબ્દુલ કયુમ અન્સારીએ જમણનાં નીમંત્રણો ન સ્વીકારવાનો નીર્ણય કરીને એક યોગ્ય પગલું ભર્યું છે. આવાં જમણો "અનાજનો બગાડ કરવાની એક અતીયમ જુંદી રીત છે." તેમણે બરાબર કહ્યું છે કે, "જ્યારે આપણા સામેા દેશજનો ભૂખમરો અને પીડા ભરવાના પંજામાં હોય ત્યારે જમણ કરવાં અને બેહદ દેખાવ અને આનંદ ઉત્સવની પાછળ કીમતી અનાજનો બગાડ કરવો એ બરેબર તેમની કુર મશ્કરી છે. દેશની પરીસ્થિતી સુધરે નહીં ત્યાં સુધી બેાટી ખીરજ ધરવાની અને જમણો કરવાં કે તેમાં હાજરી ભરવાની સાથીઓને આગ્રહપૂર્વક હું સૌને વીનંતી કરું છું. કોઇ પણ પ્રકારનું જમણ કરવું કે તેમાં હાજરી આપવી એ બંનેને બદલે જમણનું બીલ દેશની અનાજની પરીસ્થિતી સુધરે નહીં ત્યાં સુધી જમણનું કોઇ પણ નીમંત્રણ નહીં સ્વીકારવાનો જે નીર્ણય કર્યો છે. હું મારા દેશબંધુઓને વીનંતી કરું છું કે જ્યારે તમે જમણ કરવા કે તેમાં હાજર રહેવાનો અને એની પાછળ કીમતી અનાજનો બગાડ કરવાનો વીચાર કરો ત્યારે તમારી આંખ સામે મરી ગયેલા અને મરતા માનવીઓના સુખ્યા ચહેરા ઉભા કરજો. આવા કીમતી અનાજના બગાડ સામે આપણા સામેા કમનસીબ બાંધવોને જાગૃતી બતાવી શકે!"

સાઉથ આફ્રિકન ઈન્ડિઅન કોંગ્રેસને મળેલા સંદેશા

ચાલુ માસની તા. ૧૫, ૧૬ અને ૧૭ મીના રોજ દરબારમાં મળનારી સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની બેઠકના પ્રસંગને માટે દુનીયા ના જુદા જુદા ભાગોમાંથી મળેલા સંદેશા ઓમાંનો એક સંદેશો કરાંચીથી પાકીસ્તાન મુસ્લીમ લીગના જનરલ સેક્રેટરી શ્રી. મહમદ યુસુફ અત્તર તરફથી આવેલો છે જે જણાવે છે કે:

'હિંદુસ્તાની વંશ પરથી ડો. મલાને ધડો લેવો ઘટે છે કે જાતી એકની તુમાખીના દીવસો હવે વહી ગયા છે. કોંગ્રેસને સહાનુભુતી દર્શાવતા સંદેશો વધુ માં જણાવે છે કે, પાકીસ્તાન મુસ્લીમ લીગ સંસ્થાનોના અને કચડાયેલા સઘળા લોકોના હકોની હમેશાં હિમાયત કરતી આવેલી છે. મુસ્લીમ લીગ સઘળા લોકોને જાતી, ગતી કે એવં રાખ્યા વીના સમાન હકો આપવામાં માને છે.

મુંબઇના ગવરનર

મુંબઇના ગવરનર રાજ મહારાજ સીંગ પોતાના સંદેશામાં જણાવે છે કે, જાતીએકતી સામેની તમારી લડતમાં આખાં હીંદનો તમને ટેકો છે. તમારી કોન્ફરન્સને હું સંપુર્ણ કરોહ ઇચ્છું છું.

મજુર સંઘોની દુનીયાની ફેડરેશન

મજુર સંઘોની દુનીયાની ફેડરેશન ના જનરલ સેક્રેટરી પેરીસથી કોન્ફરન્સ ને કરોહ ઇચ્છતાં જણાવે છે કે, અમે આશા રાખીએ છીએ કે જાતીએકતી સામેની લડતનો સાઉથ આફ્રીકામાં તેમજ આખી દુનીયામાં વીજય થાઓ.

વીમેન્સ ઇન્ટરનેશનલ ડેમોક્રેટીક ફેડરેશન

વીમેન્સ ઇન્ટરનેશનલ ડેમોક્રેટીક ફેડરેશન તરફથી સંદેશો પઢતાં જણાવે છે કે પદ દેશોની આ કરોડ

—રીમાર્ક કરેલ ગયા સોમવારે અમેરીકન સરકારની મુખ્ય જગા ઉપરથી એ રીમાર્કમાં હોદ્દા પરથી આવનારા બીલ બાયર્ડોમાં લેહાનીસબર્ગનાં શ્રી. ગોકળદાસ કંસારા તથા શ્રી. ઝીણા બાઇ પ્રવાસી છે તથા ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ સંચાલીત શાળાને માટે ના શીક્ષક શ્રી. ઉમીયાશંકર ભટ્ટી શંકર લોખાકર છે.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબ્બન)

[૪૦ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબ્બને કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ છઠ્ઠો લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પૂછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકકીબ્બન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

તિરસ્કાર અને ભય ઝાંદગીનું કારણ હોઈ શકે

કોને તિરસ્કાર અને વિનાશક વૃત્તિ થી એક બીજાને પીંખી ખાતા ત્યારે હું જોઉં છું ત્યારે મને વીચાર આવે છે કે તેમ કરવાથી તેઓ પોતાની જાતનેજ કેટલું નુકસાન કરે છે એ તેઓ સમજી શકતા હોય તો કેવું સારું? માનવીનું મન એ તેના દેહનું એક પવિત્ર અંગ છે કે જે તેને પશુથી જુદો પાડે છે. પોતાના મનથી તે પોતાની આસપાસની સૃષ્ટિ રચે છે. તેનું મન જો વિનાશને માર્ગે જઈ રહ્યું હોય તો તે પોતાની આસપાસ અને પોતાની અંદર બીનારોગ્ય ઉત્પન્ન કરે.

આપણા વીચારો અને લાગણીઓની કેટલી બધી અસર થાય છે એ આપણે સમજી શકતા નથી. ઘણા દરદો નું સીધું કારણ બીજાઓને આપણે તિરસ્કારીએ છીએ અને તેમનાથી ભય પામીએ છીએ એ હોય છે.

કિશનિડો એક બીમારીને, એકસરે નું એક યંત્ર હોય છે જેમાં તેનું પેટ અને આંતરડાં કામ કરતાં જોઈ શકાય છે, તેની સામે મુકી શકે છે. બીમારી ને કોઈ બચવાનું હોય અને તેને હાથ ફેરવી રહ્યું હોય ત્યારે સંતોષથી તે મુરર મુરર કરતી હોય છે. ત્યારે તેની પાચનની ઇન્દ્રિઓ એકરાગથી ભરો પર કામ કરતી જોવામાં આવશે. પરંતુ તેટલામાં જો કોઈ અજાણ્યો કુતરો ઓરડા માં દાખલ કરવામાં આવે અને બીમારીને તીરસ્કાર અને ભયરાદ ઉપજે તો તેના આંતરડાની ગતીમાં તુરતજ ફેરફાર જોવામાં આવશે, તેનું પેટ અને આંતરડાંની ગતી અટકી જશે.

એ પરથી આપણે સમજી શકીશું કે ખોરાક લેતી વખતે અને લીધા બાદ આપણે આનંદિત અને આરામથી રહેવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. ખોરાક લેતી વખતે જો આપણે તકરારો કરીએ અથવા બાબતોની ખેંચાખેંચો કરી એ અથવા ઉતાવળમાં કે ચીંતા કે ભય માં હોઇએ તો આપણી પાચનની ઇન્દ્રિઓ બરોબર કામ નહિ કરે.

આપણે ક્રોધ કરીએ છીએ ત્યારે આપણું કલેજાની અંદરનો રસ ઝેરી થઇ જાય છે. ક્રોધાવેશવાળા માણસ નું મુંઢ બીજાનીકોએ લઇને ગીની પીગ નામના જનવરમાં તેની કસી મુકી છે અને તેની અસર સાપના ઝેરના જેવી થાય છે. દરીકતમાં સાપની ઝેરની કોથળી નુદા રુપમાં મુંઢની કોથળી ના જેવીજ છે. આ ઉપરથી આપણે યાદ રાખવું જોઇએ કે જ્યારે જ્યારે આપણે ક્રોધ કરીએ છીએ ત્યારે ઝેરી સાપ જેવા થઇએ છીએ.

માણસને જ્યારે આપણ કરવાનું હોય અથવા પોતાના માલીકની સાથે વાત કરવાની હોય અને તેને ડર લાગતો હોય ત્યારે તેનું મ્હોઢું સુકાય છે. મ્હોઢાનું અમી ચાલ્યું જાય છે. તેનું શું કારણ? તેનું કારણ એ કે તેનું મુંઢ ઝેર બની જાય છે. એ રીતે કુદરત તેનું મુંઢ થતું અટકાવી દઇને તેનું રક્ષણ કરે છે કે જેથી તેના પેટ માં જઇ તેને નુકસાન ન કરે

માણસ ઢહી પડે છે ત્યારે તેની જાણ વીના તેની અંદર ઉથલપાથલ થઇ જાય છે. એ જબરજસ્ત મોટે ભાગે બીજા પ્રત્યેના તિરસ્કાર કે ભય થી થાય છે. માણસ પોતાની લાગણી ઓ છુપાવતા હોય છે પરંતુ તેના જુદાજુદા અવયવોમાં તે પ્રકટ થઇ જાય છે. અમેરીકાના કેટલાક મોટા કારખાના ઓમાં કોઇ માણસનામાં ઘર કરી રહેલું માયાનું દરદ, કામ કરવાને તેને છુપો તિરસ્કાર હોય તેના કામ પરથી દુર કરવાથી અથવા તો જે ફોરમેન પ્રત્યે તેને તિરસ્કાર હોય કે તેનો ભય હોય તેનાથી તેને દુર કરવાથી મટાડી શકાયું છે.

ભલ ઢંઢોરતા હોય તેવા લોકો, જેઓ ના મગજ ઉપર કાયમનું દબાણ રહેતું હોય, તેવા લોકોને પેટમાં ગાંઠ થાય છે. તેનું કારણ દેખીતું છે. આપણે બસ કે કારમાં મુસાફરી કરતા હોઇએ અને કંઈક અકસ્માત થવાની અણીપર હોય ત્યારે આપણા પેટમાં કંઈક થઇ જાય છે. ઓનું જો રોકે રોજ થયા કરતું હોય તો કંઈક ખોડ થયા વીના નજ રહે. દમણામાં અમેરીકામાં વિદ્વાનોએ એવી શોધ કરી છે કે જે લોકો વખતોવખત ગુસ્સે થાય અને વીરોધ કરે તેઓને તળ અવયવ મોટાં આંતરડામાં ગુમડું થવાની અસર હોય છે..

ખરો દોષ તો એ હોય છે કે બધા લોકો ઉપરે બલે મોટા થયા પ્રેમ છતાં બાળક બુદ્ધિના હોય છે. અને બહાર જોર છે કે તેઓએ ખરા અર્થમાં સમજણા થવું જોઇએ.

જંગલી દશામાં આપણે જો કોઇ શત્રુની ગામા થઇએ તો કુદરતી રીતે એમાંથી એક વસ્તુ કરીએ. યા તો તેની સાથે મારામારી કરીએ અથવા ભાગી જઇએ. એ બન્ને પ્રયત્નમાં એવું બને છે કે આપણા શરીરની અંદરની અમુક કોથળીઓમાંથી અમુક પદાર્થો લોહીના પ્રવાહમાં સીંચાય છે. તેમાંની એક ધાતુ લોહી જંધ કરનારી હોય છે અને હૃદયની ગતી વધારી દેનારી હોય છે. આ આપણને પ્રબળ થાય તેમાંથી આપણું રક્ષણ કરવાનો અને લડવાની અથવા ભાગી જવાની આપણને શક્તિ આપવાનો કુદરતી માર્ગ છે. આ ધાતુઓ આપણા શરીર ની બીજી ઇન્દ્રિઓને અને કોથળીઓને વેગ આપનારી છે. શરીરમાં શક્તી ઉત્પન્ન કરનારી છે.

આપણે લડીએ અથવા ભાગીએ છીએ ત્યારે એ ઉત્પન્ન થયેલી શક્તી નો અંત થાય છે અને ફરી પાછા જેવા હતા તેવાને તેવા થઇ જઇએ છીએ. પરંતુ આજની આપણી સુધ રેલી રહેણીકરણીમાં સ્થિતિ એ કરતાં જુદી છે. શત્રુનો સામનો થાય ત્યારે દર વખત આપણે લડી કે ભાગી શકતા નથી. આપણને ડરી જવાની અથવા લોકોનો અને વસ્તુઓનો તીરસ્કાર કરવાની ટેવ પડી જાય તો આપણે પણ કલ્પિત શત્રુઓ ઉભા કરીએ છીએ અને ઉપર વર્ણવી ગયો તેવી સ્થીતી થાય છે. લોહીના વહેણમાં અમુક ધાતુનું સીંચન થાય છે. હૃદયને વેગ મળે છે, શ્વાસની ગતી વધવા મંડે છે. બાજી ઇન્દ્રિઓ ને પણ વેગ મળે છે અને આખું શરીર ઉશ્કેરાઇ ઉઠે છે. આપણે ભડના કે ભાગી જતા નથી, મનમાંને મનમાં બળીએ છીએ ખદબદતા તપેલાંના ઢાંકણાપર બેઠેલા હોઇએ તેવું થાય છે. બહુમાં બહુ આપણે ખુબ બરડા પાડી એ છીએ, દલીલો કરીએ છીએ કે વાતો કરીએ છીએ જે ઇન્દ્રીઓને વધુ ઉશ્કેરે છે. તેનું પરિણામ શું આવે છે?

એ ઉત્પન્ન થયેલી શક્તિને શાંત પાડવાને કશું થતું નથી તેથી ઉશ્કેરાટ વધતો જાય છે અને આપણે હુતુતુ કીએ છીએ. તેનું પરિણામ એક બગાડેલી મોટરનું એંજીન જોરથી ચલાવવા જેવું થાય છે. એંજીન ખુબ ગરમ થઇ જાય છે, ધસારા છે અને પછી કંઇ પણ ભાગ તુટી જાય છે.

એવીજ સ્થિતિ આપણા શરીરની થાય છે. કંઈક અંદર ખોટકી જાય છે અને પછી જાત જાતના રોગો થાય પડે છે.

જાણે આપણે જોઇ શકતા નથી પરંતુ સઘળા દરદોનું મુળ આપણા મનની સ્થીતી અને લાગણીઓમાં રહેલું હોય છે. "માણસ જેવું વીચારે છે તેવો તે હોય છે." આપણે લોકોને તિરસ્કારીએ, ભય પામીએ, જરુરી કે સ્વાર્થી કે વગરછંદી બનીએ, આપણા વીચારો અને લાગણીઓ બીનારોગ્યકારક જ હોય તો આપણા શરીરમાં આપણે રોગોના બીજ વાવીએ છીએ, અને જેવું વાવીએ તેવું લણીએ છીએ.

ઝેટલે દેખીતી વસ્તુ કરવાની એ છે કે પ્રેમ ભાવ, શાંતી, હિમત અને સહ નુભુથી કેળવવાં, રચનાત્મક કાર્યો તરફ આપણા વીચારોને વાળવા. તેમજ સુખની ચાવી રહેલી છે.

એવી ઘણી શરિરિક અને માનસીક કસરતો છે કે જેના પ્રયોગથી સુખ, શાંતી અને માનવપ્રેમ ઉત્પન્ન થઇ શકે છે. એ લાગણીઓ કેળવવાથી આપણે ભય અને તીરસ્કાર મુક્ત થઈશું અને દુનીયામાંથી રોગોનું મુખ્ય કારણ દુર કરી શકીશું.

આ બાબતમાં એક બધુ વસ્તુ હું કહેવા ઇચ્છું છું. જ્યાં સુધી લોકો માંસાહાર કરશે ત્યાં સુધી તેઓ ભય અને તિરસ્કારમુક્ત થઈ રીતે થાય એ હું જોઇ શકતો નથી. આહારને માટે જ્યારે જનવરને મારી નાખવામાં આવે છે ત્યારે તે ભય અને તિરસ્કારથી ભરેલું હોય છે. અને એ વીકારો તેના શરીરમાં ઓતપ્રોત થઇ ગયેલાં હોય છે. એવાં શરીરનું માંસ જ્યારે ખાવામાં આવે ત્યારે એ વીકારો ખાનારના શરીરમાં પણ ઉતરવાંજ જોઇએ. આથી માણસે માંસાહાર કરવો છોડવો જ જોઇએ.

કોઇ એમ ન કહે કે એ વસ્તુ કરવી અશક્ય છે. મારો જાતી અનુભવ છે કે એ શક્ય છે. છવીસ વર્ષ થયાં મેં માંસ કે મચ્છી ખાધાં નથી. ઇંડાંથી બનેલી વસ્તુ પણ ખાધી નથી. અને હું કહ્યા વીના રહી શકું છું કે માણસ માંસાહાર વીના રહી શકે છે. જરા બુદ્ધિ, અભ્યાસ અને સાધારણ સમજ શક્તિના પ્રયોગથી માણસ લોહી રેડયા વીના પુષ્કળ પુષ્ટીકારક ખોરાક ઉપજાવી અને મેળવી શકે છે.

તેના ઉપર વીચાર કરવો, મનન કરવું વ્યર્થ નથી. આ બાબતમાં જેઓ પડે તેને કુદરતી ઉપચારોના ખરા અભ્યાસી કિમતી મદદ અને દોરવણી આપી શકે છે.

કાશ્મીરનો સવાલ

કાશ્મીરના સવાલનો ઉકેલ કરવામાં સર ઓવેન ડીક્સનની થયેલી નિષ્ફળતાની ટીકા કરતાં હૌંદિત અખબારોએ એ સંબંધમાં હૌંદની ઈન્તેજારી ની તારીફ કરી છે.

'ભારત' લખે છે કે, આ નાજુક અને મુશ્કેલ ભરેલા સવાલનો ઉકેલ લાવવા સર ઓવેને ડીક્સને પોતાનું ભનતું કરેલું છે પરંતુ તે સાથે તેમના જ નીવેદનપરથી સિદ્ધ થયું છે કે હૌંદ પણ તેમના કાર્યમાં સહાયતા આપવા ને પોતાથી બનતું સઘળું કર્યું હતું પરંતુ મર્યાદિત ધોરણપર મતગણતરી કરવાની સર ઓવેનની દરખાસ્ત સ્વિકારવા હૌંદ તયાર હતું જ્યારે પાકીસ્તાન તેમ કરવા તયાર નહોતું. જે પરથી સિદ્ધ થાય છે કે હૌંદ સમાધાન માટે સતત ઇન્તેજાર હતું અને સઘળા વાજબી માર્ગોથી તે સિદ્ધ કરવા તયાર હતું.

'હીંદુસ્તાન ટાઇમ્સ' લખે છે કે: "સીકયોરીટી કાઉન્સીલ કરી એક વાર પ્રયત્ન કરવો જોઇએ પરંતુ તેણે હવે સંબંધ ધરાવતી સઘળી બાબતો ધ્યાનમાં લઇ એવો ઉકેલ સુચવવો જોઇએ કે જેથી કાશ્મીરના લોકોને ન્યાય મળે અને બહારના સ્વાર્થી લોકોની દખલગીરી વીના તેઓ સ્વતંત્ર પણે અને સુરક્ષિતતાથી પોતાનું ભવન ચુંટી શકે." મુસ્લીમ કોન્ફરન્સ તરફથી વકીલાતદાર નીમવામાં આવે તો હીંદ અણદુલ્લા પોતાનો અધિકાર ઝોડી દે કે તેણે એ પાકીસ્તાનના પ્રજાની ટીકા કરતાં 'હીંદુસ્તાન ટાઇમ્સ' લખે છે કે, "મતગણતરી પહેલાં બળવો કરનાર સરકારે પોતાની પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ રાખવાની અને કાયદેસર રચાયેલી સરકારે વિસર્જન થવાનો આવી ઉદ્ધતાઇ ભરેલી માગણીથી અમને તાજુબી થાય છે."

'રેનોલ્ડસ ન્યુઝ' લખે છે કે આ પ્રશ્ન કરી ઉકેલાય તો બહું સારું પરંતુ એથી લાભ કોને થશે એ શંકા ભરેલું છે. આજે જે સ્થિતિએ સવાલ ઉભેલો છે એ સ્થિતિમાં મુસ્લીમ કોન્ફરન્સ જીત તેને હાથમાં લઇ શકે છે પરંતુ એથી અર્થ એટલો સરલે એ કહી શકાતું નથી.

પંડીત નેહરૂનું નીવેદન

ઓગસ્ટ તા. ૨૪ મીએ નવી દિલ્હીમાં અખબારી પરિષદ સમક્ષ એક નીવેદન કરતાં પંડીત નેહરૂએ જણાવ્યું કે, સર ઓવેન ડીક્સનની નિષ્ફળતાથી હવે આપણે જ્યાં હતા ત્યાંના ત્યાંજ આવી પડયા છીએ. હવે જ્યારે સંપુર્ણ ગત ચુંટણી તેમજ મર્યાદિત મતગણતરી એ બન્નેનો અસ્વિકાર થયો છે ત્યારે આપણે ફરી નવેસરથી મુખ્ય દરખાસ્તો તપાસવી જોઇએ. મુખ્ય પ્રશ્ન એ હતો કે આક્રમણ પાકીસ્તાન તરફથી થયું હતું. કાશ્મીરમાં આક્રમણ કરનાર કોણ છે એ પ્રશ્નનો રાજકીયદારી કાઉન્સીલે જવાબ નહિ આપ્યો. એથી જ સઘળા તકલીફ ઉભી થવા પામી.

ડીક્સનની વાટાઘાટની નિષ્ફળતાનો દોષ શું તેઓ પાકીસ્તાનપર મુકવા માગે છે, એ પ્રશ્નનો જવાબ આપતાં તેમણે કહ્યું: "કાશ્મીરની આખી તકલીફનો દોષ સો ટે સો ટકા હું પાકીસ્તાનપર મુકું છું."

સર ડીક્સનના પ્રયત્નોના સંબંધમાં પંડિત નેહરૂએ કહ્યું કે, પ્રથમ ચાર દિવસ સુધી આખા જમ્મુ અને કાશ્મીર રાજ્યમાં સંપુર્ણ મતગણતરી કરવા રીપે ચર્ચા થઇ હતી. આ સિદ્ધાંત ઘણા વખત સુધી સ્વિકારાયો છે. હકીકતમાં સૌથી પ્રથમ હૌંદ જ તેની સુચના કરી હતી કે જેથી કાશ્મીરની પ્રજા પોતાનું ભાવિ નક્કી કરી શકે. આ વખતે માત્ર તેની શરતોની હતી. એ કાશ્મીરની કહેવાતી આઝાદ ફૌજ, ઉત્તર વિભાગના લશ્કરો અને નિઃશસ્ત્ર તાને લગતી હતી. આ મુદ્દાઓમાં કરવું સમાધાન થયું નથી અને સર ડીક્સન સાહેબની ચાર દિવસની વાટાઘાટ બાદ એ તકરાર હજુ ચાલુ રહી ત્યાર બાદ સર ડીક્સને બે ત્રણ બીજી સુચનાઓ કરી જેમાંથી આખરે એક રહી છે. અને તે મર્યાદિત મતગણતરીની છે. અમે કહ્યું કે તે વધારે રીતે ડીકાને પાત્ર છે અને અમને બીલકુલ ગમતી નથી. પરંતુ તેમ છતાં જે કે રીતે સવાલનો ઉકેલ આવી શકતો હોય તો અમે તે વીચારવા ખુશી છીએ. પરંતુ અમે એટલી શરતે કે, પાકીસ્તાન પણ તે વીચારવા તયાર હોય. કારણ, પાકીસ્તાન કોઇ પણ વસ્તુથી નહિ બંધાવાની, સામા પક્ષને અનેક વસ્તુઓથી બાંધવાની સામે પક્ષ જે કંઇ કરે તેમાંથી લાભ ઉઠાવવાની અને પોતે જ્યારે કહ્યું નહિ કહેવાની વલણ બતાવતું આવેલું છે. ત્યાર બાદ સર ડીક્સન કરાંચી ગયા અને તેમના તરફથી અમને જણાવવામાં આવ્યું કે પાકીસ્તાને આ સુચના રદ કરી છે અને તેનો વીચાર સુધ્ધાં કરવા તયાર નથી કેમકે તેમ કરવાથી પોતાની સ્થિતિ નબળી પડી જાય એમ તે માને છે.

યુનાઇટેડ નેશન્સના હાથમાં તંત્ર

મર્યાદિત મતગણતરી દરમીયાન કાશ્મીરની હાલની સરકારને બદલે તેનું તંત્ર યુનાઇટેડ નેશન્સના હાથમાં રહે એવી સર ડીક્સનની સુચનાના સંબંધમાં પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે, "આ સુચનાથી અમને ઘણીજ તાજુબી થઇ, આવી સુચના આક્રમણ કરનારને નમતું આપવા બરોબર જ ગણાય. આ તો આક્રમણ કરનારને સમાનતા નહિ પણ સર્વોપરિ આપી દેવા જેવું થયું. રાજીનો કે આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાની દ્રષ્ટિ તાજુબીભરેલું છે. પાકીસ્તાનને રાજી રાખવાને ખાતર હાલની સરકારને બદલાર મંડેલી કાઢવાની આવી દરખાસ્ત કોઇ પણ કાળે હૌંદની કોઇ પણ સરકાર સ્વિકારે એ મારી કલ્પનામાં આવી શકતું નથી."

ઓગસ્ટ તા. ૨૩ મીના જનાબ લીયાકત અલી ખાને અખબારી પરિષદ સમક્ષ કરેલાં નીવેદનમાં કાશ્મીર પર ના યુનાઇટેડ નેશન્સના કમીશનના બે ઠરાવો પર આર મુકયો હતો—એક તા. ૧૩ ઓગસ્ટ ૧૯૪૮ ના અને બીજો તા. ૫ જાન્યુઆરી ૧૯૪૯ ના. તેના સંબંધમાં પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે, "એ ઠરાવો યુનાઇટેડ નેશન્સ તરફથી સ્વિકારવામાં આવ્યા હતા અને અમે તેને આજે પણ અક્ષરશઃ વળગી રહીએ છીએ. એટલે કે, કમીશન સાથે થયેલા અમુક પત્રવ્યવહાર, જેમાં અમે કેટલાક ખુલાસો માંગ્યા હતા, તે ખુલાસાના આધારે અમે એ ઠરાવો સ્વિકાર્યા હતા. અમારો મુદ્દો એ છે કે જે નથી ઠરવાસ્તો થયા છે તે કમીશનના ખુલાસા મુજબના એ ઠરાવોની વીરૂદ્ધ છે. દાખલા તરીકે, રાજ્યના જે ભાગ પર પાકીસ્તાનના હકે કબજો થઇ ચુકેલો છે તે બાબત સહીત 'આખા રાજ્યમાં જમ્મુ અને કાશ્મીરની સરકારની હકુમત રહેવી જોઇએ, એ વસ્તુ પર અમે આખો વખત ભાર મુકયો હતો. એ વસ્તુ સ્વિકારાઈ હતી. હકીકતમાં, મતગણતરીના કમીશનરની જ્યારે નીમણુક થવાની હતી ત્યારે તે કાશ્મીર રાજ્યની સરકાર તરફથી થવાની હતી અને તેણે કમીશન સમક્ષ રીપોર્ટ રજુ કરવા ઉપરાંત તેની સમક્ષ પણ રજુ કરવાનો હતો. જ્યારે હવે એવું કહેવામાં આવી રહ્યું છે કે જે સરકાર તરફથી કમીશન નીમવાનું હતું એ સરકારે જ નીકળી જવું અને કમીશન પોતાનો રીપોર્ટ પોતાની જ સમક્ષ રજુ કરે એ બધું જ નિશ્ચિત આસે છે."

નિઃશસ્ત્રતા

"વળી નિઃશસ્ત્રતાનો સવાલ લઇએ. કોઇ પણ પ્રકારે એવું સુચવવામાં આવ્યું નહોતું કે પાકીસ્તાનનું સરકાર કે અમારૂં સરકાર પાસું એવો સેવાનો સવાલ સમાન સ્થિતિએ રહે. એવું કોઇ પણ વખતે સુચવાયું નહોતું કે હૌંદ પોતાનું આખું સરકાર પાસું એવો લેવું. કાશ્મીરનો અમલ કરવાની જવાબદારી અમારા પર હતી અને પાકીસ્તાને આક્રમણ કર્યું કોઇ રાજ પોતીઓ અમે તેની કોવા છતાં આક્રમણનું જોખમ રહ્યું હતું એ વસ્તુ સ્વિકારાઇ હતી અને કાશ્મીરનો કરવાને આક્રમણકારને માટે અમારાથી પુકસો નજ રાખી શકાય. આથી એવું કરવામાં આવ્યું હતું કે પાકીસ્તાને પોતાનું આખું સરકાર પાસું એવો લેવું અને હૌંદ પોતાના સરકારનું "કદ" (એજ [illegible] નો કમીશન તરફથી પ્રયોગ [illegible] આવ્યો હતો) ઓછું કરવું.

"પરંતુ—અને આ મુદ્દો [illegible] અગત્યનો છે—અમે તદન રપષ્ટ [illegible] હતું અને કમીશનને તે સ્વિકાર્યું [illegible] છે, ત્યાં રાજ્યમાં આવનાર [illegible] સુરક્ષિતતાની દ્રષ્ટિએજ સજ્જતામાં [illegible] જોઇએ. અમારાથી કોઇ પણ [illegible] લેખમય લાદ નહિ શકાય અને [illegible] મીરની સુરક્ષિતતાની દ્રષ્ટિએ તેમાં [illegible] કંઇ પણ વધારો કે ઘટાડો કરે વાજબી જણાશે તે કરીશું.

એટલે સાથીઓ આ બાબતે અમારી સ્થિતિની અમે ચોખ્ખટ કરી નાખી હતી અને કમીશન તરફથી [illegible] સ્વીકારવામાં આવી હતી. આપી [illegible] કોઇ પણ આંતરરાષ્ટ્રીય [illegible] આવ્યા તો અમે કરેલા કોઇ [illegible] કરારનો ભંગ કરી રહ્યાં છીએ એવો જનાબ લીયાકત અલીખાનનો [illegible] પરનો આરોપ તદ્દન ખોટો છે. કેમ કે જે વસ્તુ પરીમાં અમે એવું [illegible] પણ કબુલેલું નથી કે અમે પાકત તયાર નથી. અલબત્ત ચોથારે આ આક્રમણ વખતને પણ અમે તાજા છીએ કારણ અમે સમાધાન કરવા ઇચ્છીએ છીએ. પરંતુ કેવીક [illegible] હતો અમે પ્રથમથી જ રપષ્ટ કરેલી છે અને તે એ કે, કાશ્મીરને મુક્ત થાય, અમારી પ્રતિજ્ઞાની વીરૂદ્ધ કોઇ અને હૌંદના મોભાને [illegible] કોઇ એવું કંઈ પણ અમે સ્વીકારવા તયાર નથી. અમે કહી ચુક્યા છીએ કે કાશ્મીરનું ભાવિ કાશ્મીરની પ્રજા જ નક્કી કરશે. તેમાં કોઇ [illegible] નો નથી.

કાશ્મીર સરકારની હકુમત

કાશ્મીરની સરકારની હકુમત યુનાઇટેડ નેશન્સ કમીશને સ્વીકારી હતી એ બતાવવાને યુનાઇટેડ નેશન્સ કમીશન સાથે થયેલા પત્રવ્યવહારમાંથી [illegible] ફકરા ટાંકીને પંડીત નેહરૂએ [illegible] "હવે તમે જોઇ શકશો કે મેં જ્યાં અમે અમારી સ્થિતી રપષ્ટ કરી મુકી છીએ. કમીશનનો ઠરાવ સ્વીકારવાને અમે પણ નમતું મુકેલું છે. આક્રમણ કરનાર આખાં રાજ્યમાંથી હટી જાય ત્યાં સુધી અમે કશી પણ બાંધ કરવા માગતા નથી. જો સ્થીતી આ જે હોતી હોત તો એ સ્વાભાવી ગણાત. આજે હવે જોવામાં આવી રહ્યું છે કે સમાધાન કરવાની બાબતે ઉપેક્ષાની અમે ચર્ચા કરવાની તજવીજ બતાવી તેથી દરેક દરેક પગલે જે ઉહાપોહ લાભ લેવામાં આવી રહ્યો છે. ઓગસ્ટ ૧૯૪૮ માં અમે અમારી સ્થીતી રપષ્ટ કરી હતી અને તેને અમે [illegible] સુધી વળગી રહ્યા છીએ."

હૌંદી સરકારે કાશ્મીરને [illegible] રાખેલો છે એ આક્રમણનું પગલું [illegible] જનાબ જનાબ લીયાકત અલી નીવેદન વીષે પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે

પ્રધાનોને અમારી મોટામાં મોટી મુશ્કેલી એ રહી છે કે સીકયોરીટી કાઉન્સીલે આ મુખ્ય સવાલનો ઉકેલ નથી આણ્યો. સીકયોરીટી કાઉન્સીલ સમક્ષ અમારી મુળ ફરિયાદ એ હતી કે પાકીસ્તાને કાશ્મીરપર આક્રમણ કર્યું હતું. સીકયોરીટી કાઉન્સીલ સમક્ષ અમે સીધી વાત મુકી હતી કે કાશ્મીરપર હુમલાખોરોને મદદ નહિ કરવા તેણે પાકીસ્તાનને કહેવું. તદન કાળી અને સીધી વાત હતી. યા તો અમારી વાત ખરી હતી અથવા ખોટી હતી. જો ખરી હોય તો તેનું કામ પાકીસ્તાનને અટકાવવાનું હતું. પરંતુ એવું કશાયનો તેણે હજુ નીકાલ નથી કર્યો. પાકીસ્તાને કરી મદદ કરેલી હોવાનો કે પોતાનું લશ્કર મોકલેલું હોવાનો ઇન્કાર કર્યો તે પછી સીકયોરીટી કાઉન્સીલે બન્ને પક્ષને સ્થીતી વધારે બગડે એવું કશું નહિ કરવાનું સુચવનારો ઠરાવ કર્યો. અમે તેવું નહિ કરીએ એની અમે બન્ને એ ખાત્રી આપી. એ ૧૯૪૮ માં થયું. તે પછી ચાર કે પાંચ માસ બાદ મે માસના અરસામાં આક્રમણ ચાલુ થતું હોવાની અમે સીકયોરીટી કાઉન્સીલને ફરિયાદ કરી. તેણે તેની અવગણના કરી. પાકી સ્તાન સરકારને ફરિયાદ કરી. તેણે મક્કમપણે અને ક્રોધથી તેનો ઇન્કાર કર્યો. હકીકતમાં અમારી પાસે કેટલાક પાકીસ્તાની યુદ્ધ કેદીઓ હતા. અમે કબજે કરેલાં પાકીસ્તાની યુદ્ધના સાધનોનું અમે દીલ્હીમાં પ્રદર્શન કર્યું હતું. તેમ છતાં પાકીસ્તાની લશ્કર કાશ્મીરમાં હતું હતું એ પાકીસ્તાને ઇન્કાર કર્યો. કમીશન આવ્યું અને તેણે લડાઇ ના સ્થળો જોવાની ઇચ્છા દર્શાવી ત્યારે પછી કોણ કોની સામે લડતું હતું એ છુપાવવું અશકય થઇ પડયું. ૧૯૪૮ ની મધ્યમાં પાકીસ્તાને કમીશન સમક્ષ આનાકાની કબુલ્યું કે તેનું કાયમી લશ્કર કાશ્મીરમાં હતું. અમને તેની ખબર મોડેથી પડી. જે વસ્તુનો હજુ ૪૮ કલાક પહેલાં તેણે મક્કમપણે અને ક્રોધથી ઇન્કાર કર્યો હતો તે ૪૮ કલાક માં તેણે કબુલ કર્યું. સ્થીતી વધુ બગડે એવું કશું નહિ કરવાની ખાત્રી આપ્યા પછી કાયમી લશ્કર મોકલવું એ એ ખાત્રીનો સદંતર અંત્યજ અણાય

પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે આ પરથી હવે જોઇ શકાશે કે હીંદે કાશ્મીરપર આક્રમણ કર્યું હોવાનો જનાબ લીયાકત અલી ખાને મુકેલો આરોપ કેટલો ખોટો હતો.

આ મુદ્દા તેનાજ ગુણદોષ પરથી અપક્ષકારીક, કાયદેસર, કે બંધારણીય નજરે તે દ્રષ્ટિએ વીચારવામાં આવે તેને માટે હું તદ્દપર છું. એ નથી થયું એ કારણેજ આ મુશ્કેલી ઉભી થઇ છે.

કરીયો મતગણત્રીના પ્રશ્નપર આપતાં પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે, અમે પ્રથમ થીજ એ મુદ્દાપર ભાર મુકયો હતો કે મતગણત્રી જે વીસ્તારમાં થાય ત્યાં હીંદ કે પાકીસ્તાન એમાંથી કોઇ પણ લશ્કર નાએ દખલગીરી નહિ કરવી. જો કે અમને તો કાશ્મીરમાં રહેવાના કંઇક હકો પણ છે અને પાકીસ્તાનને કશો જ નથી તો પણ કુલ કે અમર્યાદિત અમે તેવી વસ્તી ગણત્રી વખતે એ વીસ્તાર માંથી બન્ને પક્ષે લશ્કર રહેવા અમે કબુલ હતા. આ વસ્તુપર અમે ભાર મુકયો હતો કેમકે મતગણત્રીનો કોમી હેતુઓ, કોમી પ્રચાર કે કોમી દુરૂપ યોગ કરવામાં ન આવે એમ અમે ઇચ્છતા હતા. ચુંટણીનો પ્રચાર બીલ્કુલ અમે તે પ્રશ્નોપર થાય પરંતુ ધાર્મીક પ્રશ્નપરે ન થાય એ મુદ્દાપર અમે ખાસ ભાર મુકયો હતો.

કાશ્મીરના સવાલનો ઉકેલ યુનાઇટેડ નેશન્સથી લાવી શકાશે એવા પ્રશ્ન ના જવાબમાં પંડીત નેહરૂએ કહ્યું : અમારા પક્ષના મતદેહરા છતાં આ બાબત માં યુનાઇટેડ નેશન્સે ઘણોજ ઘણી ભારે સેવા બજાવી છે. લડવાનું બંધ કરવાની સુચના તેના તરફથી થઇ અને આજ પર્યંત લડવાનું મોકુફ રહ્યું છે એ ઘણો મોટો ફાયદો થયો છે.

વડા પ્રધાને કહ્યું કે સર ઓવેન ડીકસનનાં મીશનની નિષ્ફળતાનો હીંદ-પાકીસ્તાન ને લગતા અન્ય પ્રશ્નોને લીધે હીંદ સર કાર લાભ લેવા નથી માગતી અમે તો પ્રત્યેક સવાલને તેનાજ ગુણદોષ મુજબ ધ્યાન દઇશું. પછી તે બંગાળ નો હોય કે ખાલી કરી ગયેલાઓની મીલકતોનો હોય કે કોઇ બીજો હોય. એ પ્રત્યેકનો ઉકેલ લાવવાને અમે પ્રય ત્ન જારી રાખીશું.

તેમણે કહ્યું કે ડીકસનની નિષ્ફળતા છતાં હિંદ સરકાર લશ્કરી પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ કરવા માંગતી નથી. અમે તો હજુ પણ એ સવાલનું શાંતીથી સમા ધાન લાવવા પ્રયત્નશીલ છીએ. પરંતુ અમારાપર હુમલો થાય તો પછી જુદી વાત છે.

કાશ્મીરપર એટલો બધો પૈસો ખર્ચ કરવાનો કરો અર્થ છે બરો ? એ સવાલ ના જવાબમાં પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે અમુક વસ્તુઓ એવી હોય છે કે જેનું માપ પૈસાથી નથી થઇ શકતું. તમને માંગવું મળી શકતું હોય તો તમે શાંતી તેની કીંમત આપીને ખરીદી શકો. બારો કે શાંતીની કીંમત આપ્યા છતાં તમને શાંતી ન મળી તેનું કાશ્મીર ના સવાલનો ઉકેલ પાકીસ્તાન સાથે એકમત થવામાં કે ન થવામાં તેની પરવા કર્યા વિના લાવવાના જે સ્થળો પ્રયત્નો થઇ રહ્યા છે એ મારી દ્રષ્ટિએ શાંતી સ્થાપનારા નથી થઇ શકવાના. તેનાથી એક યા બીજી રીતે કલહજ ચાલુ રહેશે.

કાશ્મીરની કુલસત્તા પુનઃસ્થાપિત થવી જ જોઇએ

ઓગસ્ટ તા. ૨૫ મીએ કાશ્મીરના વડા પ્રધાન શેખ અબ્દુલ્લાએ શ્રીનગર માં એક નિવેદન કરી જણાવ્યું છે કે રાજ્યનું ભાવિ પ્રજાની સ્વતંત્રાએ દ્વારા વાયેલી પ્રજાથી નકકી થશે. સંપૂર્ણ મતગણત્રીમાં દખલગીરી કરવાનો પાકી સ્તાનપર આરોપ મુકતાં તેમણે પંડીત નેહરૂના મત સાથે મળતાપણું દર્શાવ્યું કે પાકીસ્તાનને મતગણત્રીના કામમાં માથું મારવાનો જરાયે હક નથી. તેમણે કહ્યું કે જમ્મુ અને કાશ્મીરની કાયદેસર રચવાએલી સરકારની કુલ સત્તા આખાં રાજ્યમાં અસરકારક રીતે સ્થાપવામાં ન આવે અને કહેવાતી આજાદ કાશ્મીર સરકાર અને તેની સેના અને પાકીસ્તાનના વતનીઓ સંપૂર્ણતઃ વિસર્જન ન થાય ત્યાં સુધી મતગણત્રી થઇ જ નહિ શકે.

હિંદના ખબરો

ચીન, કોરીયા અને બંગાળની પરીસ્થિતિ પંડીત નેહરૂ

નવિ દીલ્હીમાં અખબારી પરીષદમાં એક પ્રશ્નનો જવાબ આપતાં પંડીત નેહરૂએ કહ્યું : ટીબેટના સંબંધમાં ચીનની સરકાર સાથે જે કે સત્તાવાર કંઈ વ્યવહાર નથી થયો પરંતુ બીન-સત્તાવાર રીતે હીંદ સરકારે ટીબેટના સવાલનું શાંતીભર્યું સમાધાન લાવવા ની જરૂર ચીન સરકારને જણાવી છે અને મને આશા છે કે એ સમાધાન થઇ જશે.

વધુમાં વડા પ્રધાને જણાવ્યું :

કોરીયા કે કાશ્મીરનો સવાલ ચર્ચા વાને હાલ લેકસકસેસ જવાનો મારો ઇરાદો નથી. ચીન જવા વીષેના ખબર બીનપાયાદાર છે. ચીન સરકાર અને વ્યકિતઓની વતી કોઇ ચીન જાય તો સારૂં એવી સુચનાઓ થઇ છે પરંતુ કશું આમંત્રણ મળ્યું નથી. હાલ તુરત મારે ત્યાં જવાનો સવાલ રહેતો નથી. સીકયોરીટી કાઉન્સીલમાં રચાયા સભ્ય તરીકે ચીનને બદલે હીંદ આવવા ની વાત ખોટી છે. ફ્રાંકફર્ટ અખબારે એવું સુચવ્યું હતું કે સોવીયેટ રશીયા અને હીંદ વચ્ચે કંઇક આનગી કરાર થયા છે અમે એવી કશી અભિલાષા ધરાવતા નથી. કામચલાઉ સભ્ય થવામાંય કશી બલીદાર નથી, પાકી સ્થાયીની વાતજ શી કરવી. યુનાઇટેડ નેશન્સના લશ્કરના સેનાપતિ તરીકે જનરલ મેકઆર્થરની નીમણુક સામે હીંદે વાંધો-ઉઠાવ્યો હતો એ વાતમાં પણ કશું સત્ય નથી.

નોર્થ કોરીયાના શહેરપર બોમ્બ ફેંકાયા હોવા વીષે પુછતામાં આવેલા સવાલના જવાબમાં પંડીત નેહરૂએ કહ્યું : નોર્થ કોરીયામાં બોમ્બનો સખ્ત મારો ચાલી રહ્યો છે એ વીષે કશી શંકા નથી. હીંદ નીરંકુશપણે બોમ્બ નો મારો અટકાવવાની પીરૂદ્ધ છે કારણ કે નીર્દોષ લોકોના વીનાકારણ જાન જાય છે અને એથી વધારે તકલીફો અને સવાલો ઉપસ્થિત થવા સંભવ છે. પરંતુ બોમ્બ કેવી રીતે નાખવામાં આવે છે અને લશ્કરી અને શહેરી સ્થળોને તેથી થી અસર થઇ રહી છે તેની હીંદને ખબર નથી. આ કારણ થી હું એ બાબતમાં મત દર્શાવી શકતો નથી.

ગત માસ આખો યુનો ખાતે હીંદ ના પ્રતિનીધિએ બનેલ તેમજ બાનગી રીતે કોરીયાની ગુરબેલ પરીસ્થિતીનો ઉકેલ શોધવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. વીશ્વશીમહ નજીકના ભવીષ્યમાં જાગવા નો સંભવ જણાતો નથી. જો કે પરીસ્થિતી ઘણી ભોભમજરેલી છે.

બંગાળ

પુર્વ પાકીસ્તાનમાં સ્થિતી હજુ બહુ ખરાબ છે. તેમ છતાં બહાર જતા લોકોના આંકડાપરથી સ્થિતીમાં ધીમે ધીમે સુધારો થતો હોય તેવું જણાય છે. હમણાંમાં થએલી તપાસ પરથી સરકારને જણાયું છે કે ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૦ થી ઓગસ્ટ ૧૯૫૦ સુધીમાં પાછા ગયેલાની સંખ્યા બાદ કરતાં પુર્વ પાકીસ્તાનથી હીંદ આવેલા હીંદુ ઓની સંખ્યા ૧૬,૨૭,૩૩૨ ની થઇ હતી અને હીંદથી પાકીસ્તાન ગયેલા મુસ્લીમોની સંખ્યા ૪,૫૫,૮૭૫ ની થઇ હતી.

અખબારી પરીષદનું કામ શરૂ થયું તે પહેલાં કોરીયામાં માર્યા ગયેલા કરનલ ઉની નામરના માનાર્થે વડા પ્રધાન, સરકારી અમલદારો અને બીનસરકારી અગ્રેજોની સંખ્યા એક સો ઉપર હતી, તેઓ બે મીનીટની શાંતી જાળવી ઉભા રહ્યા હતા.

હીંદમાં બનનારી પેસીફીક રીલેશન્સ કોન્ફરન્સ

પેસીફીક રીલેશન્સ કોન્ફરન્સ ચાલુ સાલ ઓકટોબર તા. ૩ થી તા. ૧૫ સુધી લખનઉમાં ભરશે. ઇન્ડિઅન કાઉન્સીલ ઓફ વર્લ્ડ અફેર્સ, જે ઇન્ટરનેશનલ ઓફ પેસીફીક રીલેશન્સ માટેની હીંદ ખાતે નેશનલ કાઉન્સીલ છે, તે સ્વાગત સમીતી થશે. યુનાઇટેડ સ્ટેટસ, ચીન, જાપાન, ફીલીપીન્સ, ઓસ્ટ્રેલીયા, ન્યુઝીલેન્ડ અને પાકીસ્તાન થી પ્રતીનીધીઓને આમંત્રણો આપવા માં આવ્યા છે. ઇન્ડોનેસીયા, સીયામ અને બર્માથી નીરીક્ષકો હાજર થવા સંભવ છે. ઇંદરો જેટલા પ્રતીનીધિ ઓ થશે કોન્ફરન્સમાં "દુરપુર્વના દેશોમાં રાષ્ટ્રવાદ અને તેની આંતરરાષ્ટ્રિય અસર ઉપર ચર્ચા થશે. પેસીફીક દેશોને લગતા સવાલો વીષે તૈયાર થઇ

રહેલી કીમતોપર વીચારોની આપલે થશે.

હીંદ પાસે અનાજ પુરતું છે—વાહનની મુશ્કેલી છે

ઓગસ્ટ તા. ૨૨ મીએ અનાજની પરીસ્થિતીપર વાયુર્વતોલાપમાં પંડીત નેહરૂએ આવતા વર્ષની આખરી સુધી માં દેશને અનાજના સંબંધમાં સ્વાશ્રયી બનાવવાની સરકારની તિશાનું પુનઃ સમર્થન કર્યું અને કહ્યું કે, આજે દેશમાં અનાજ પુરતું છે પરંતુ મુખ્ય મુશ્કેલી વાહનોની છે અને તેના કારણે જ્યાં અનાજ પહોંચી નથી શકયું ત્યાં અછત જણાઈ રહી છે. અનાજ એકઠું કરવાને અને તેની વહેંચણી કરવાને જે શાંતીથી અને સંગઠીત રીતે સમગ્ર સાધનોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે તો હાલ તુરત તેમજ નજીકના ભવીષ્યમાં અનાજની તંગી નહિ જણાય. પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે યુદ્ધના વખતમાં જે રીતે કામ લેવામાં આવે એ રીતે અને સઘળા મુશ્કેલીઓને પહોંચી વળવા દૃઢ નીશ્ચયથી કાયમાં લેવામાં આવવું જોઇએ. આ સવાલ દરેકેદરેક વ્યકિત ને લાગુ પડતો હોઇ પંડીત નેહરૂએ તેને રાજકીય તકરારોથી પર ગણી સઘળાને પુર્ણ સહકાર આપવા પડકાર કર્યો હતો. અંતમાં તેમણે કહ્યું: આ સાલ વીસ લાખ ટન અનાજ વધારે પાકયું છે. અને તેમ છતાં આયાત પણ વીસ લાખ ટન કરવામાં આવ્યું છે. છેલ્લા બે માસમાં અણ-ધારી આફતો આવી નહિ પડી હોત તો આવતા જાન્યુઆરી સુધી અનાજ ની સારી પેઠે જાવત થઇ હોત.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

ઈરાકે હિંદને આપેલા આશિર્વાદ

ઓગસ્ટ તા. ૧૫ મીના હીંદની આઝાદીના ત્રીજા વાર્ષીકોત્સવપર ઈરાકના અખબારોએ હીંદના નેતાઓ ની અને રાષ્ટ્રિય ક્ષેત્રોમાં તેઓએ મેળવેલી સીદ્ધિની તારીફ કરનારી ટીકા ઓ કરી હતી. "પુર્વની જાગૃતી"ના શીર્ષ હેઠળ જણીતા અરસી પત્ર "અલ અખબાર" જણાવ્યું કે હીંદની પ્રજાની આતંહીના ત્રીજા વર્ષીકોત્સવ માં ઇરાકની પ્રજા સામેલ થાય છે અને આશા રાખે છે કે હીંદ, જે પુર્વનો એક સૌથી મહાન દેશ છે, તે જગતની શાંતી ટકાવી રાખવામાં પોતાનો ફાળો આપશે. હીંદના વડા પ્રધાનની તારીફ કરતાં એ પત્રે લખ્યું કે પંડીત નેહરૂ વર્તમાન સમયના એક સૌથી મહાન નેતા છે અને જગતની શાંતીના હિમાયતી છે.

બગદાદનું એક દૈનીક "અલ ઉમ્મા" લખે છે કે હીંદનું જુદુ પડતર થઇ રહ્યું છે છતાં આંતરરાષ્ટ્રીય પરીષદોમાં તેણે અગત્યનો ભાગ ભજવેલો છે અને સીકયોરીટી કાઉન્સીલમાં તેમજ બહાર બીજા દેશો જે નથી કરી શકયા તે તેણે કરેલું છે. તેણે આર્થીક, સામાજીક અને કેળવણીના ક્ષેત્રોમાં પણ પ્રગતી કરેલી છે. આ શુભ દીવસે આરબ રાષ્ટ્રોએ, હીંદ જે તેનું મજબુત પડોશી રાજ્ય નીવડયું છે, તેની સાથેનો સંબંધ મજબુત કરવો જોઇએ.

હીંદની આઝાદીને વર્તમાન સમયના એક ઐતીહાસીક પ્રસંગ તરીકે વર્ણવી જતાં બગદાદનું દૈનીક "અલ ઇત્તા" લખે છે કે, હીંદે પુર્વના રાષ્ટ્રોના સવાલો પ્રત્યે માનભર્યું સ્થાન લીધેલું છે અને રાષ્ટ્રિય આઝાદી અને સ્વરા સિદ્ધ કરવાની તેઓની અભીલાષાને ટેકો આપેલો છે..... ઇગ્લાંડના આંતર રાષ્ટ્રીય બનાવોએ રસીક કરી આપ્યું છે કે એશીયાના રાજ્યોમાં હીંદ અગ્રગણ્ય સ્થાન ધરાવે છે. હકીકતમાં હીંદ એશીયાનું સર્વોચ્ય રાજ્ય છે એમ કહેવું જરાપે અતીશયોકતી ભરેલું નહિ ગણાય.

હીંદ અને પાકીસ્તાને પોતાના સવાલોનો ઉકેલ પરમેશે લાવી દેવો જોઇએ એમ જણાવી સાદા અક્ષ અદલી એક લેખમાં લખે છે કે, "અમે ધ્રુજીએ છીએ કે પાકીસ્તાન ને પોતાના દેશનું તંત્ર કેવી રીતે ચલાવવું એ સ્પષ્ટ સમજણ અને પોતાના દેશમાં ખરી લોકશાસન સ્થાપે. અત્યાર સુધી પાકીસ્તાને હીંદના જેવુ ગોઠવ્યું બંધારણ ઘડેલું નથી. હીંદનું બંધારણ દુનીયાના સૌથી પ્રગતીશાન બંધારણોમાંનું એક છે અને પાકીસ્તાને જેમ બને તેમ જલદી એવું બંધારણ ઘડવું જોઇએ."

આસામમાં રાહત નીવારણ માટે અપીલ

હીંદના ગ્રેસીડન્ટ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે આસામના ગવરનર તરફથી પોતાનામાં આવેલા ધરતી કંપ રાહત નીવારણ ફન્ડમાં ઉદારતાથી મદદ કરવા લોકોને અપીલ કરી છે. તેઓ જણાવે છે કે ઓગસ્ટ તા. ૧૫ મીએ સો વર્ષમાં કદી નથી થયો એવા ધરતી કંપના આંચકાથી કુદરતે આસામમાં વસતા આપણા સંબંધીઓ પર મોટી હટો માર્યો છે. જાન અને માલ ગીકતની બબ્બર ખુવારી થઇ છે અને એ બાબતનો આપણે વ્યવહાર પડી જાંએ છે. પીડીત માનવીઓ મદદ અને રાહત ને માટે પોકારી રહ્યા છે. તેઓનું દુઃખ આપણું દુઃખ સમજી આપણે તેઓની મદદે દોડી જવું ઘટે છે.

આસામના મુખ્ય પ્રધાન બીજુરામ મેદીએ રીલીફ માટે ઓગસ્ટ તા. ૨૪ મીએ કહ્યું કે ધરતી કંપ અને રેલથી દસ લાખ ઉપર લોકોને નુકસાન થયું છે.

રાજ્યમંત્રી નીકલસ રોય જે ઉત્તર લખિમપુર અને સાંતા પ્રસધ્યાઓમાં ૩ દીવસ ફરી આવ્યા તેમણે જણાવ્યું કે એ સત્તાઓમાં ૪૦ થી ૬૦ ટકા જેટલા ઘરો અને ૯૦ ટકા જેટલા કુવાઓ નકામા થઈ ગયા છે. ધરતી કંપથી લગભગ ૮૦૦ ગામડાંઓને નુકસાન થયું છે.

પાકીસ્તાનની ગુબ્બેજ

પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન લીયાકત અલીખાને વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂએ પાકીસ્તાનની સરકાર અને પ્રજા તરફથી આસામના પીડીતો પ્રત્યે ઉઠી દીલસોજી બતાવી છે અને આસામ સંકટ નીવારવા માટે દસ હજાર મણ ચોખા આપ્યા છે.

પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાનનો આભાર માનતાં પંડીત નેહરૂએ જણાવ્યું છે કે "પાકીસ્તાન સરકાર અને પ્રજાની આ મીત્રતાની ચેષ્ટા સમસ્ત હિંદ તરફથી સહર્ષ વધાવી લેવામાં આવશે અને હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચેનો મીત્રતાભર્યો સંબંધ મજબુત બનાવ-નારી થઇ પડશે."

વિવિધ વિષય

રબરનાં હાથ દ્વારા નૃત્યની તાલીમ

બહેરાં અને આંધળાં બાળકો માટે અમેરીકામાં એક ખાસ નૃત્યશાળા ચાલે છે. અવાજનાં કળવામાં કળાવાં મોજાંને પણ ઝીલી લઇને તેના પડઘા પાડી શકતા એક ખાસ બનાવટના તખ્તાની મદદથી આ અપંગ બાળકો નાં જીવનમાં નવું અજવાળું પ્રવેશી રહ્યું છે. ન્યુયોર્ક શહેરની ઇન્સ્ટિટ્યુટ ફોર ધિ એજ્યુકેશન ઓફ ધિ બ્લાઇન્ડ (અંધત્વશીક્ષણ સંસ્થા) માં આ તખ્તા જેવી બીજી વીશીષ્ટ તાલીમી શોધખોળો ઉપર અખતરા થઇ રહ્યા છે.

આ તખ્તાને ચોપાસની મકાનની દીવાલોથી દુર રાખવામાં આવે છે અને મેટરના ટાયરની અંદરની રબર ની હવા ભરેલી ૩૦ દડુબ ઉપર એને ગોઠવવામાં આવે છે. એક પીયાનો ઉપર વાગતા નૃત્ય સૂરોનાં મોજાં ઝીલી લઇને રબરની દડુબો પોતાની ઉપરના તખ્તાને પહોંચાડે છે અને તખ્તો પોતાની ઉપર ઉભેલા નૃત્યકારો ના પગનાં તળિયાંમાં એના પડઘા પાડે છે. થોડા જ દીવસની તાલીમને અંતે એ બાળકોનાં મુશ્કેલ પગ તળીયાં એ પડઘામાંથી ઉચા-નીચા સુરના અને ઝીણા-જાડી તાલના ભેદ પારખતાં શીખી જાય છે અને એ તાલ સુરને આધારે નાચતાં થઇ જાય છે. એ રીતે આંધ-કાન વીનાનાં બાળકો પગનાં તળીયાં વાટે સંગીત 'સાંભળી'ને તેના સ્વરો મુજબ નૃત્ય કરી શકે છે

ન્યુયોર્ક હેરલ્ડ ટ્રિબ્યુન કહે છે કે આ બાળકોના અંતરાત્મા વાટે અવાજનાં મોજાંને પારખવાની એટલી બધી શક્તિ જાહેરાં માનવીઓ કેળવી શકે કે પાછી એમની અવલેન્દ્રિયને જાણે કોઇ થયું જ ન હોય એ રીતે તેઓ જીવી શકશે.

ન્યુયોર્કની આ અંધ-શીક્ષણ સંસ્થા માં બાંધણી એકવીસ વરસની ઉમરનાં બાળકો કુદરતીને મદદ કેળવણી મળે છે. પ્રજાકીય દાનસખાવતો ઉપરાંત ન્યુયોર્ક રાજ્ય તરફથી પણ તેને કેટલીક માંટ મળે છે. એ નીશાળનાં તમામ બાળકોને "બ્રેઇલ" નામની અંધલીપી વાંચતાં લખતાં શીખવાય છે. બ્રેઇલને ઓલતાં શીખવાય છે અને મોકલનારના ગળા ઉપર આંગળાં રાખીને એની હલચલ ઉપરથી શબ્દો સમજવાની કળાનું જ્ઞાન પણ એમને અપાય છે. એમના અભ્યાસક્રમમાં ભાષાઓ, ગણીત, પ્રતીહાસ-ભૂગોળ વગેરે વીષયોની સાથે સાથે કુદર-તોગેને પણ સ્થાન છે.

હરીયાના પાણીમાં શું છે

બેસ વીજ્ઞાનીકના વીજ્ઞાન પંડીત ડો. બર્નેએ સમુદ્રના પાણીને શુદ્ધ બનાવી તેને પીવા લાયક પાણી બનાવ્યું હતું. તેમાંથી નીચેના દ્રવ્યો પણ જુદા કરવામાં આવ્યાં હતાં. પૃથ્વી પર પથરાયલા દરીયામાં ૩૦ કરોડ ઘન માઇલ જેટલું પાણી છે. જો એક ઘન માઇલ પાણી શુદ્ધ કરવામાં આવે તો તેમાંથી નીચલા દ્રવ્યો મળે: ૧૧ કરોડ ૭ લાખ ટન મીઠું, ૬૭ લાખ ટન મેગ્નેશીઆ, ૪૦ લાખ ટન પોટાશ, ૬ લાખ ટન બ્રોમીન, ૨૨૦૦ ટન બોરેટ, ૬૦૦ ટન લેથમ, ૪૫૦ ટન તાંબુ, ૭૮ ટન યુરેનીયમ, ૬૫ ટન ચાંદી, અને ૧૫ ટન સોનું.

કાલે! આવતી કાલે!

જે દીવસ આપણે પસાર કરી દીધો એ કેવો પોકળ, નીરસ ને મુલ્યહીન લાગે છે! એ જે અસર મુકી જાય છે તે પણ કેવી સુલક્ષક હોય છે! કલાકો એક પછી એક કેવી જલ્દીથી ને લુચ્ચાઇથી ઉડી ગયા છે.

અને છતાં માણસને ૨૪કલાક હોય છે; એ જીવનને અણમોલ ગણે છે.

એને એમાં પોતાનામાં અને બરીબમાં વીશ્વાસ હોય છે! અરે, ભવીષ્ય પાસે થી તો એ કેટલા બધા સુખની આશા રાખે છે!

પણ પોતે પ્રસાર કર્યો તેના કરતાં આવનાર દીવસ કંઈક જુદો જ હશે એવી કલ્પના ને ક્રમ કરે છે?

પરંતુ ખરેખર તો તેને એવો ખ્યાલ આવતો જ નથી. અને સામાન્ય રીતે ■ વીચાર કરવાની દરકારેય કરતો નથી—અને એ બરાબર છે.

"આવતી કાલ છે, આવતી કાલ!" એમ કહી એ પોતાની જાતને આશ્વાસન આપે છે. અને છેવટ એ "આવતી કાલ" એને કબરમાં પહોંચી દે છે. ઠીક, અને એકવાર કબરમાં હડસેલાઇ ગયા પછી એ વીચાર કરતો બળાકારે અટકી જાય છે!

સ્વરાજ્ય પછી ભેદ ભાવ કેમ વધે છે?

આપણે જોઇએ છીએ કે સ્વરાજ્ય પ્રાપ્તિ પછી આપણામાં ભેદ ભાવ ખુબ વધી ગયો છે. પ્રાંતભેદ, અને ભાષાભેદ વધતો જાય છે. ભાષાવાર પ્રાંત રચના નો પ્રશ્ન સરળ અને સાદો છે, જનતા ના હિતની દૃષ્ટિએ રાજ્યવીવટ જનતા ની ભાષામાં ચાલવો જોઇએ એ એક સરળ વીચાર છે. પરંતુ આવો સરળ વીચાર કરવામાં પણ અકીમાન, દ્વેષ વગેરે પ્રગટ થઇ રહ્યું છે. આ બધું કેમ થાય છે તે અંગે મેં વીચાર્યા કર્યું છે. અને એ પછી મને એવું લાગ્યું છે કે આપણે આજ સુધી જે રચનેગુણને હરોળ્યું છે તેનું આ પરીણામ છે. રચનેગુણમાં જોવા તો ઠોપ છે પરંતુ સાથોસાથ ભેદભાવ પણ ઉભો કરવાનો અંશ તેમાં પડેલો છે. તે એકના બે, બેના ચાર, અને ચારના આઠ ભાગલા કરી શકે છે. પરંતુ આઠના ચાર, ચારના બે અને બેના એક કરવાનું એને નથી આવડતું. અંગ્રેજો સામે લડવાના સર્વ સમાન હેતુને કારણે રચનેગુણની આ ભાગલા પ્રવૃત્તિ દબાઇ ગઇ હતી તે સ્વરાજ્ય મળતાં ઉઘડી આવી છે. આપણે આ સંબંધમાં ગંભીર રીતે વીચારી લેવું જોઇએ કે રચનેગુણને વધવા દેવા માં કયે કોઇ લાભ છે ખરો કે? યુરોપમાં રચનેગુણ બહુ વધ્યો છે એથી ત્યાં એકતા નથી થઇ શકતી તે આપણે જોઇએ છીએ. વળી એવું પરીણામ એ આવે છે કે ત્યાંના લોકો કલેશો આપસ–આપસમાં લડયા કરે છે. એ જ પરીણામ અહીં આવશે. કુ આનું કું કે આપણામાંના રચનેગુણ પર બાંધીછીએ જે સાત્વિકતાનો પટ ચઢાવવા પ્રયત્ન કર્યો હતો તેની આજે પહેલાંથી પણ વધુ પ્રમાણમાં જરૂર છે.

અને ભાઈ આ વીશ્લેષણ અને નીદાન બરાબર લાગે તો આપણા આધ્યાત્મિક વીચારકો, સામાજીક નેતા ઓ અને શીક્ષણ શાસ્ત્રીઓ જનતાને આ દીશામાં શીક્ષણ આપવાનું કાર્ય કરવા લાગે. અને આપણું સાર્વજનીક કાર્યપણ એ રીતે ચલાવવામાં આવે કે આપણે ભેદભાવ ઓછો એકતા તરફ, દ્વૈતમાંથી પ્રેમ તરફ આગળ વધીએ. આપણો વીવેક જાગૃત બને અને રચનેગુણનું સ્થાન સત્વગુણ લઈ લે.

ચિનોબા ભાવે

ભારતને ટ્રિન્વીલીનો સંદેશ

યુનાઇટેડ નેશન્સના સેક્રેટરી જનરલ મી. ટ્રીગવીલીએ હીંદને નીચેનો સંદેશો મોકલ્યો હતો.

'તમારો દેશ જાજરમાન સમીતીઓમાં જે ભાગ ભજવી રહ્યો છે, તે બદલ તમે ગૌરવ અનુભવવાના અધિકારી છો. યુનોના તમામ કાર્યકલાપમાં—આર્થીક અને સામાજીક ક્ષેત્રમાં, પરાધીન પ્રજા ઓની મુક્તિ અને ઉન્નતીના કાર્યમાં, કાનુનના ક્ષેત્રમાં તેમજ યુદ્ધ અને શાંતીની જટિલ સમસ્યામાં વડાપ્રધાન નેહરૂના અંગત પ્રયત્નોમાં વ્યકત થતી નેહરૂની ધ્યેયનીષ્ઠા બદલ સૌના દિલમાં માન ઉપજ્યા વીના રહે નહિ.'

કુટુંબની સેવા તે સમાજની સેવા

સમાજની સેવાનો આરંભ કુટુંબ સેવાથી થાય. કુટુંબીઓ પ્રત્યે સહકાર રાખીને કુટુંબના નાના મોટા ઝઘડાનો અંત લાવવાનું કામ જેઓ કરે તેઓ એક રીતે સમાજની મોટી સેવા કરે છે એમ કહી રાધાકૃષ્ણ કારખુંએ સમાજ કુટુંબોનો બને છે ને કુટુંબ વ્યક્તિઓ થી બને છે. જેઓ પોતાના કુટુંબીજનો ને વધારે સારા નાગરીક બનાવવા માટે પ્રયત્ન કરે એ સમાજના વીકાસ માટે ખરેખર કામ કરે છે એમ કહી શકાય.

કોઇના મનમાં વીચાર આવે કે કુટુંબની પ્રગતી માટે મથીએ તેમાં વળી સમાજની સેવા તે શી રીતે થાય? પરંતુ એનો ઉત્તર એ છે કે કુટુંબમાં ચાલતા કલેશ ને બીજા ઝઘડાઓની અસર આપણા સમાજજીવન ઉપર બહુજ ખરાબ પડે છે. પરીણામે આપણું સામાજીક જીવન મેલું ને નીર્બળ બનેલું રહે છે.

પુરાતન ભુષ્ય

૫૨ચુ૨ષ્ણ

—અમદાવાદના જગદીશ મંદીરના રથયાત્રાના પ્રસંગે ભારે રીતે કરીજનો ને દર્શન કરવા દેવામાં તેના મહંતે રજા આપી હતી.

—રાજકોટ સૌરાષ્ટ્રમાં થયેલી જળ હોનારત કાર્યમાં પોતાનો ફાળો આપવા રણાનીક રામકૃષ્ણ આશ્રમના વીદ્યાર્થી ઓ તથા સ્વામીજીઓની એક ટુકડી મોકીલી હતી તાલુકાના ૩૮ જેટલાં ગામો માં ફરી હતી અને શક્ય મદદ આપેલી.

—પુનામાં કસ્તુરબાના સમાધી પાસે રાણી મહારાજ સીંગે આસોપાલવનું વૃક્ષ રોપ્યું હતું.

—ઈગ્લંડમાં એક બેહુત સરાસરી ૨.૬ એકર જમીન બેડ ■, કેનેડાનો બેહુત ૧૪૦ એકર અને હોંદનો ૩ થી ૪ એકર બેડ છે.

—જગતમાં ખ્રિસ્તીધર્મ પાળનાર લગ ભગ ૭૦ કરોડ છે. ચીનનો કન્ફુશીયન નેતાઓ એ બંને ધર્મ પાળનારા ૩૫ કરોડ છે. હીંદુ ધર્મ પાળનારા ૨૭ કરોડ, ઇસ્લામ પાળનારા ૨૦ કરોડ, બોદ્ધી ૧૫ કરોડ, અને બહુદી ૨૫ કરોડ છે.

રજકણ

'આપણે બીજાઓનો વીચાર કરતા જ નથી. જીવનની આજ મોટામાં મોટી ફ્રુરેબ છે.

શબ્દ એ સદ્ય કહેવાય છે. આપું બધ પણ શબ્દની પ્રતીષ્ઠા ન જાણી જોઇએ. શબ્દની પુજા કરી તેને સુભાષાથી પ્રતીષ્ઠિત બનાવવો જોઇએ. એનો સત્કાર કરવો જોઇએ.

કું રાષ્ટને કેટલો અપમાં આવીશ તે વીચાર કરજો નહિ તો જન્મવું ને મરવું એમાં ફેર શો?

શરીર, બુદ્ધિ ને મનને એવું ઘડો કે સમાજને ઉપયોગી થવાય.

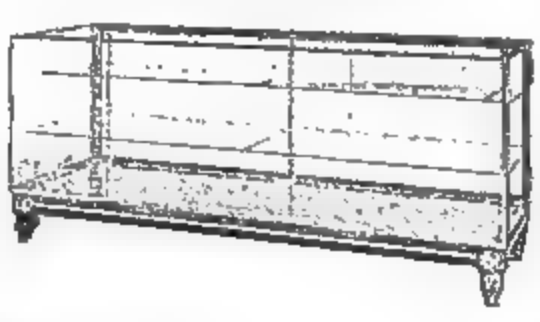
સેવામાં પહેલાં જેની સેવા કરવાની છે તે સમાજનો વીચાર કરવો જોઇએ. એમાં પુર્ણપણે ભળી જતાં આવડવું જોઇએ. તેનાં દુઃખો જાણી ન શકે, તેની પાસે જઇ ન શકે તેમાં ભળી ન શકે એવા સેવકોનો અર્થ કાંઇ જ નથી.

સંપત્તિના પ્રમાણમાં ઉપયોગ કરવો જોઇએ, નહિ તેા બીજાને ખોટ આપીએ છીએ. એ સમજ તેનું નામ સમાજ ધર્મ.

કોઈ વસ્તુ મન થાય ત્યારે ન લેવી. દેખ્યા પછી મન થાય ત્યારે તો ન જ લેવી. દેખીને લેવા એ બરાબર છે.

રવીશંકર મહારાજ

"ગોલ્ડ મેડલ" ક્રોકોલીટી

હાર્ડ-બ્લાસ
ડીપ્પી કાર્ડ-રૂમ
અને ■ ડેસીસ
રોમોક્રેટર કાર્ડ-રૂમ
વેસ્ટ મુનીરુમ, ડીસ્પ્લે ફીટીંગ્સ દ્વારા કામરમ, ઈ. ઈ.
નવાં લાઇવ કેટલોગ મંગાવો.

એસોસીએટેડ સેલ્યુલોઇડ્સ લીમીટેડ

જોની સ્ટાર્ચ મેન્યુફેક્ચરર્સ સિપ્પીકેસ, બિસ્કોટ્સ, ઇ. બ્લા. ઇમ્પોર્ટર્સ, એજન્ટો.
કંપની હાઈ કલાસ ડિસ્પ્લે ફેસીલીટી બનાવનારાઓ છે અને ઈન્ડ ઓફરરોના સુપરવાઇઝ થાય છે, તેઓ ચકાસેલ છે.

104 Market Street. (Fazlar Kasim House) Johannesburg
Phone 33 4213/8 P. O. Box 5501.

કન્ટ્રીના ગ્રાહકો:—

અન્ય સ્થળેથી માલ મંગાવતા પહેલાં, અમને એક વખત તક આપી ખાત્રી કરી જુઓ:— મરી–મસાલો, કઠોર, કરીયાણું, દેશી પર–ગામ્યુ દવાઓ, હવન–પુજા તેમજ લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો–દેશી સુતરાઉ, બનારસી સાડીઓ વગેરે, સર્વ વસ્તુઓ કાયમ ભાવે. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ અમારો મુદ્રાલેખ છે." ૩૦ વર્ષની ડરબનમાં સુપ્રસિદ્ધ દુકાન:—

એડ્રેસ: ૧૧૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન: ૨૪૮૮૫.

પરભુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.

પરચુરણ

—જોહાનીસબર્ગના શ્રી. જસમત નાના ભાઇના ભાઇ શ્રી. કપાળજી નાનાભાઇ જેમણે ૧૯૩૦ ની દાંડીની ઐતિહાસિક કૂચમાં ભાગ લીધો હતો તે વીસ વરસથી ન્યુઝીલેન્ડ હતા. ત્યાંથી પોતાના ભાઇની વીસ વરસે મુલાકાત કરી કરી રટીમર કરંજમાં સ્વદેશ જવા ઉપડયા છે જ્યાંથી તેઓ ન્યુઝીલેન્ડ રવાના થશે.

—ડરબનના શ્રી. એલ. બી. પટેલની દીકરી અને જમાઇ જે ક્રાન્ત માટે ટબોરાથી અત્રે આવ્યા હતા તે ટ્રાંસવાલ વીગેરે સ્થળોએ ફરી રટીમર કરંજમાં ટબોરા જવા રવાના થયા છે. તેમજ જોહાનીસબર્ગના શ્રી. ભાણજીભાઇ ભીખા છ માસ માટે સ્વદેશ જવા ઉપડયા છે.

—શ્રી. શાંતીલાલ જે. મહેતા જે પોતાના કામને અંગે સ્વદેશથી પંચ વર્ષે આવેલા છે તેમનું ડરબનમાં મુકામ તેમના ભાઇ શ્રી. ચીમનલાલ જે. મહેતાને ત્યાં છે.

—સીવરપુલની એક કંપનીએ એવી શોધ કરી છે કે મોટરના ટાયરમાં પાણી ભરવાથી ટાયર વધારે કામ આપે છે અને અંચકા નથી લાગતા.

—દાંદીની પાર્લામેન્ટના સ્પીકર શ્રી. માવળંકરના પ્રમુખપણા હેઠળ સપ્ટેમ્બર તા. ૮ થી ડબલીનમાં થઇ રહી આંતર-પાર્લામેન્ટરી યુનીયનની પરીષદમાં અમુ સભ્યોનું પ્રતીનીધિ મંડળ હાજરી આપશે.

મરહુમ મોંઘ

મરહુમ શ્રી. મહમદ ઈબ્રાહીમ

અમો સોમવારની રાતે ડરબનના શ્રી. મહમદ ઇબ્રાહીમનું અવસાન થયું. મરહુમ શ્રી. મહમદ ઇબ્રાહીમ ૧૮૬૨ ની સાલમાં સાહસ આદિકા આવ્યા હતા. સાદા વેપારી તરીકે વેપારી મંડળમાં તેઓ સારી રીતે જાણીતા હતા. અને જેઓ તેમના સમાગમમાં આવ્યા હતા તેઓમાં પોતાના મીલનસાર સ્વભાવથી પ્રીય થઇ પડયા હતા. જાહેર પ્રવૃતિઓમાં તેઓ ઊંડો રસ લેતા હતા અને મહાત્મા ગાંધીજી આ દેશમાં હતા તે વખતની નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસમાં તેમજ ત્યાર બાદ લાંબી મુદત સુધી આગળ પડતો ભાગ લીધો હતો. મરહુમ પોતાની પાછળ વીધવા, બે પુત્ર અને બે મરહુમ પુત્રીઓ બીસીસ હજરા સીદાત, ડો. ઈ. એમ. સીદાત ના પત્નિ અને બીસીસ આમીના લાખી, ગોદાડીનના શ્રી. લાખીના પત્નિને પોતાની પાછળ શોક કરતાં મુકી ગયા છે જેઓ પ્રત્યે અમે ઉંડી દીલસોજી ધરાવીએ છીએ.

દાવેસલામના ન્યાયમૂર્તિ જાહેર કર્યું હતું શ્રી. ડી. આર. સીંગનું ઓગસ્ટ તા. ૨૬ મીએ મુંબઇમાં અવસાન થયાના શોકજનક અખબાર કુટ આદિકાની આવ્યા છે. સ્વર્ગસ્થ અનેક જાહેર તેમજ સરકારી સંસ્થાઓ સાથે જોડાયેલા હતા અને દાવેસલામના બંદરે ઊતરનારા અનેકની તેઓ પ્રેમ ભરી પરોણાગત કરતા હતા. તેઓ ૫૦ વર્ષની વયના બોઇ પ્રમાણમાં બહોળા કુટુંબ વચ્ચે ચાલ્યા ગયા છે દેશને સકેલાઇથી પુરી નહિ શકાય તેવી ખોટ પડી છે. સ્વર્ગસ્થના કુટુંબીજનોને તેમજ મુંબઇવાસીઓ પ્રત્યે અમે ઉંડી દીલસોજી ધરાવીએ છીએ.

'ઓક્યાપ'
તંત્રીઃ અહેમદ મેમણજી

* અંક જાનમેા પણ છેલ્લી મોટર આવી ગયેા છે.

૨/૩ માં પોસ્ટેજ સાથે અગાઉ ઓફીસેથી મળશે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

- અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખારતી ૧૯૫૦ ઓગસ્ટ	હાદુ ૨૦૦૬ શ્રાવણ	મુસલમાન ૧૩૬૯	પારસી ૧૩૧૯ શહે. કદમી	સુર્યોદય કે.મી.	સુર્યાસ્ત કે. મી.
શુક્ર	૮	૧૬ ૧૧	૨૪	૬	૬–૦૪	૫–૪૫
શની	૯	,, ૧૨	૨૫	૭	૬–૦૩	૫–૪૬
રવી	૧૦	,, ૧૩	૨૬	૮	૬–૦૨	૫–૪૭
સોમ	૧૧	,, ૧૪	૨૭	૯	૬–૦૧	૫–૪૮
મંગળ	૧૨	,, ૩૦	૨૮	૧૦	૬–૦૦	૫–૪૯
બુધ	૧૩	શુદ ૧	૨૯	૧૧	૬–૫૯	૫–૫૦
ગુરૂ	૧૪	,, ૩	૧	૧૨	૬–૫૮	૫–૫૧

ધ્યાનમાં

ઓકસેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કોન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, ઈંડિયા ઈંડિયન પત્રો લેતા જાઓ.
ઘરબેઠાં નકલના ઓર્ડરોને ધ્યાન આપીશું'
કોઇપણ જાણવાલાયક ગુજરાતી પત્રોના દર.

	ઈંડિક ઓફિસ સપ્તાહિક	ઘરબેઠાં વાર્ષિક રૂ.	પે.	રૂ.		ઈંડિક ઓફિસ સપ્તાહિક	ઘરબેઠાં વાર્ષિક રૂ.	પે.	રૂ.
અખંડ આનંદ	મા.	૨	૦	૬૫	કુટુંબજીવન	સા.		૧	૨૦
આનંદ	સા.		૮	૧૫	પ્રતીમા	મા.	૧	૦	૧૧
આરોગ્યધન	મા.		૬	૮	પુષ્પા	મા.		૨	૩
ઉદ્યોગી	સા.		૮	૨૫	પ્રબોધપુ	સા.		૧	૨૭
આરોગ્ય	મા.		૮	૮	પ્રવાસી	સા.		૮	૨૧
ઐશ્વર્ય	સા.		૭	૨૫	ફેશ્યા	મા.	૧	૧	૧૨
કલિંગવાણી	મા.	૧	૬	૧૫	ફપકોબા	સા.		૮	૨૧
કેતન	મા.	૧-	૧	૧૭	ફમાબુધ	મા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રપટ	સા.		૮	૨૧	ફળીદાર	સા.		૮	૨૨
છાયા	સા.		૮	૨૧	સનાતનૈમાન	મા.	૧	૦	૧૬
ચિત્રલેખા	સા.		૮	૨૧	સંદેશન	મા.	૧	૩	૧૪
ચિત્રભારતી	સા.		૮	૨૧	સગીતા	મા.		૮	૮
ઈંડુસ્તાન	દ.		૩	૬૫	શ્રી રામન	મા.	૧	૧	૧૬
જય ભારત	દ.		૬	૧૫	સારથા	મા.	૨	૦	૧૫
કુમાર	મા.	૧	૧	૧૫	સુદર્શન	મા.	૧	૧	૧૮
જન્મભોમ	મા.	૧	૦	૧૨	તસવીર	મા.		૧	૮
મંગલમ	મા	૨	૦	૨૦	ઉર્મિનવરચના	મા.	૨	૦	૧૫
નવિ જગત	સા.		૬	૧૨	ઉગમીદ		૩	૦	૧૨
મનોરંજન	મા.	૧	૩	૨૫	વીસમીસદી	સા.		૪	૧૫
મોજમજા	સા.		૧	૩૦	વર્દમાનમ	દ.		૩	૬૫
નવચેતન	મા.	૧	૧	૬૫	વેણુ	સા.		૮	૩૧
પ્રબોધચંદ્ર	સા.		૪	૧૫	કુસુમબાલા	સા		૧	૨૦

આ દરો માત્રાસહ્ય છે અને તેમાં ગમે તે વખતે ફેરફારો થાય
ઉંક ઠરાવેલ અવધ બીજી પોસ્ટલસ્ટ્રાઇક ઓર્ડરથી ભરોબર રહ્યા સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપલાં અમર બીજા કોઈ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને ત્વરિત ધ્યાન આપવામાં આવશે.
ઈંડિના સપ્તા પત્રો માટેના લવાજમોના સત્તાવાર એજન્ટો

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

નુતન લેખન માળા આ માળા માં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા આખો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન લેખન તાલીમ વર્ગ

" " પોરબંદર ૧-૬-૩૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૬

નવસુત્ર વાચન માળા

પુસ્તક પહેલું ૧ ૩

પુસ્તક બીજું ૧ ૦

પુસ્તક ત્રીજ ૧ ૬

સાહીત્ય કુલ્લેાલ

સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા ઇચ્છનારાઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક બીજા ૧ ૩

" ત્રીજા ૧ ૩

બાળપોથી ૧ ૧

આર્થીક ભુગોળ ૫ ૬

ઘેર બેઠા ઇંગ્લીશ શીખવા માટે

બારાખડી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની ૧ ૦

અંગ્રેજીના મુળ તારો ૨ ૦

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

બીજી શ્રેણી ૧ ૦

ત્રીજી " ૧ ૩

ચોથી " ૧ ૧

પાંચમી " ૨ ૦

પુસ્તક ૧ ૦

ચાલો લખીએ

શ્રેણી ૧ ૧ ૬

" ૨ ૧ ૬

" ૩ ૧ ૯

" ૪ ૧ ૬

" ૫ ૨ ૦

" ૬ ૨ ૦

" ૭ ૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પાંચમું ૧ ૬

" સાતમું ૧ ૮

દેશ દેશાવરમાં—ભુગોળ ૩ ૦

આપણા દેશનો ઇતીહાસ ૧ ૧

Gõtainable Gram :

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

નવલ કથાઓ

શ્રી ૬૫	૧	૩
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮	૬
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૬	૦
વસંતા	૩	૦
વિરાંગનાની વાતો (૨)	૧૪	૬
વનજાતા	૭	૦
વર ને પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦	૦
લાડકાના લાડ	૭	૧
સોમનાથ	૧૨	૧
સેનાપતી	૬	૦
સુના મંદીર	૯	૬
રખારણ	૧૦	૦
રૂપમતી	૯	૦
મૃત્યુનું રહસ્ય	૧૦	૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨	૦
માયાવી સંસાર	૭	૬
બાળવારી	૭	૦
બંગાવાત બાગ ૧	૧૦	૦
ચિત્રોદરી	૭	૧
લટેલા હૈયા	૮	૦
દીનાનાથ	૧૦	૬
હરીના પારના		
ઠેગાણાનો ભોગ	૮	૦
જીવન રહસ્ય	૯	૦
ભ્રમ તમારી	૯	૦
ભવતરા	૭	૦
ભુક્ત અને નમુ	૬	૦
બે દેશ દીપક	૫	૦
પુત્ર જન્મ	૧૩	૦
પરીણેસ	૭	૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭	૦
પહેલી પ્રીત	૭	૬
પૃથ્વરાજ	૭	૬
પ્રીયેમ તાપ	૫	૮
બાકી બાપો	૫	૬
બાજીરાવના દિવા (ઝવેરચંદ)	૭	૮
બાલવારી	૧	૧
મરને મારગે	૬	૦
આશ્રમની બેનોને બાપુના પત્રો ભાગ ૧.	૨	૬
માનવતાના મુલ	૬	૦
ધરતીને બાયાળે	૭	૦
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨	૦
પ્રસ્તરાવન	૭	૦
ડિટસ	૫	૬
કહિનીબાઇ	૫	૦
ભુલકા	૪	૬
ભુખ્યનાં પુર	૧૧	૦
દેવ અને દાનવ	૩	૦

મળવાનું ઠેકાણું :

C/O INDIAN OPINION,

P. Bag. Phoenix, Natal.

અમારાં નવાં પુસ્તકો

કુટુમ્બ	૫	૦
વિદ્યાલક્ષ્મી	૫	૦
કલ્પતરુ	૪	૬
સુદર સુભાષ	૩	૩
નીરક્ષર	૭	૦
૧૫ કોયા (બે ભાગ સાથે)	૧૩	૦
ફુટે પહેારે	૭	૦
પ્રાર્થના	૫	૦
સુખનું મુગ	૨	૦
છ છ છ	૩	૩
મારી બહાર	૩	૦
રવાનો ઉલ્લેા ખુંદેા	૫	૦
બાળક બનેા	૨	૦
ગીત હેારી અને બીજા નાટકો	૨	૩
આર્યાણી કોમેસ	૫	૦
ઉત્તરા	૭	૦
બચ્ચા સેખ	૫	૦
બાળેાનું બાગેાચ્ય	૩	૦
મહાસભાના પ્રમુખેા	૩	૩
આમ વિચારણા	૨	૦
પુષ્પવાટિકા	૨	૦
પતીમંદીર	૩	૦
બાકુલ બહેની	૭	૦
રંગ બીલા	૨	૩
રાજી બાબ	૨	૬
ખેતી	૫	૦
રંગ ટુંકીઓ	૩	૦
બાબ ભાગ સાથેના	૫	૩

નુતન રસોયામાં ડોકીયું	૨	૬
મુગો સેવક	૩	૦
ગીતાંજલી	૫	૦
સાધના	૫	૦
નવી દુનિયા	૫	૩
કર્મવિકાસ્યાંકો નાનાભાઇ બટ	૨	૬
મહાન મુસાફરો	૫	૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫	૦
ભારતના સેવાં	૩	૦
દેશ દેશની સેાક ટ ઝેાક	૮	૬
રાજની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮	૬
સેાહરાબજી ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦	૦
કમળી અક્ષરજ્ઞ બે	૫	૬
સેાહરાબ	૬	૦
ઉલ્લેા પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ)	૧	૧
સુંદરીનેા સમાચાર	૧૪	૦
સ્વીટીનેા સંદેશ	૪	૦
મુક્તતા પ્રશ્નો	૭	૬
કુદાની રમઝટ	૧	૦
નવકુલ વાતો	૭	૦
દાલ બીજાનેા ડાબરેા	૪	૬
દીન થયો	૭	૬
લાર્ગિલરેબલ ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮	૦
રસલતી	૬	૦
સાબર કથાઓ	૮	૬

રોલ્સટોયના પુસ્તકો

યુધ નહીં સ્વૈરાવ (સભાજની ભાષીઓ સામે પોકાર) નવલકથા	૭	૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૬
બે નવેલકથાઓ	૫	૦
ટોલ્સટોય અને શીલન્ધ	૨	૦
દોની મહેન (બાર્તા)	૫	૦

જીવન ચિત્રીત્રો

૨ દિનબંધુ દાગોર	૫	૦

હાસ્ય રસમુક પુસ્તકો

હાસ્ય કૌતુક	૭	૬
ભરત કેળવણીના હાસ્ય પ્રસંગો	૬	૦
હાસ્ય વીલાસ	૧૦	૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૧	૬
કપાલ કુંડલા	૩	૬
મનોરમા	૪	૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક ગેલ્સ્વર્થીની નોવેલો

અપરાધી	૧૧	૬
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧—૨		
પ્રત્યેકની	૮	૬
ગુજરાતી કથારો ભાષાંતર નવલકથા	૭	૬

બાળા ભાષિા	૫	૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧	૦
પુરાતન ભ્યોત	૫	૬
બીટેલા દ્રવ્ય	૮	૬
વેવીશાળ	૮	૦
સોરઠ તારા વહેતા પાણી	૧૦	૦
જાલરાણી	૧	૦

નવલ કથાઓ

કૃપનાથ : બંગાળની	કીતીકારી
નવલકથા. કીમત	૮/-
ઇંગ્લેન્ડની સુંદર ભાષાપુર્ણ નોવેલ.	૧૦/-
સાધારણથી અસાધારણ કેવી રીતે બનવાય	૧૦/-
ગુજરાતી :— ભણીતા દાંસ બીજાનીનું જીવન ચરીત્ર.	૨/-
ગેબમ કસુરી :— શ્રી બીજાનીનું જીવન ચરીત્ર	૧/-
સમુળી ક્રાંતી. ડાહેારલાલ.	૫
મહાત્માજી	ફી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી	૩—૦

લેખક ડાહ્યા સાહેબ

દીલ્હી ડાયરી		
ગાંધીજી	ફી.	૧૦ ૦
અકાદેમ રેકાર્ડની ડાયરી		
ભાગ. પહેલેા	૧૫	૦
ભાગ બીજો.	૧૫	૦
ભાગ ત્રીજો	૧૧	૬
ભારતુ-ભારીમા (મનુ ગાંધી)	૧	૦

'Indian Opinion', P. Bag.

Phoenix, Natal

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Toney Red, Ox Blood, Transparent.

AA-243

Brutal to germs, but kind to you

Here is an antiseptic several times stronger germicidally than pure carbolic acid, and yet non-poisonous and safe. A child could use it. To the germs that cause and spread infection, 'Dettol' is deadly: a swift and ruthless killer. But to you, and to the delicate tissues which the germs invade, 'Dettol' is kind and gentle. Ask at your chemist or store for 'Dettol' and use it, promptly to prevent infection.

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1097, CAPE TOWN

201-40b

"Three good reasons why you should use Sunbeam"

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9d & 1/6

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

THESE ARE THE BLADES FOR SMOOTHER SHAVES

Because Minora Blades are made of the finest steel they give you better, smoother shaves. You save more money too, Minora last longer but they only cost 6d for four

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Minora

THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind, for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELE ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩–૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route. IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India, Members of I.A.T.A

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines

KEEP IN TOUCH WITH HOME

THROUGH INDIAN MAGAZINES

Annual Subscription Rates of Some Interesting Magazines

GENERAL		MOVIE MAGAZINES	
Astrological Mag.	M 24s.	Cine Voice	M 45s.
Caravan	M. 15s.	Filmindia	M 70s.
Forum	W 30s.	Movie Times	W 24s
Illustrated Weekly of India	W 84s.	Rup-Bani	W 30s.
India Digest	Bi.M 9s.	Commercial Magazines	
Indian Review	M 15s.-	Commerce	W 88s
Modern Review	M 39s.	Eastern Economist	W 99s.
Onlooker	M 45s.	Indian Finance	W 55s.
Shanker's Weekly	W 52s.	Sexology	
Sound	M 28s.	International Journal of Sexology	Q 22s.
Vigil	W 36s.		

The above rates are current publisher's rates and are subject to changes. Copies will be mailed directly by the publishers.

Send your order with proper remittance to :

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE,

9 Cantonment, AHMEDABAD, India.

Write For A Detailed List.

Authorised Subscription Agent To All Indian Magazines

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of Indian Opinion to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	9
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	8
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45		6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO		3
ON WAR		3

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
19 SEP 1950

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 37—Vol. XLVIII | FRIDAY 15TH SEPTEMBER, 1950. | Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: FOUR PENCE

GENERAL SMUTS, THE MAN

The Late General Smuts

"IN this hour of the nation's sorrow my own grief is almost too deep for words. I mourn the passing of a great and loyal friend, an eminent scientist and philosopher and a famous soldier.

"But it is not of the statesman, philosopher, scientist and soldier that I want to speak...I can speak of him only as General Smuts, the man. Twenty-seven years ago I became his private secretary, and ever since that time served under him in a number of capacities and remained close to him and learned to know and love him.

"He was a man of love. His great love of life and mankind found expression in many ways, but his greatest love was his fatherland, South Africa. Her mountains, her veld, her coasts—all the forms of life she supports—he loved them all.

"But most of all he loved her people. He believed in South Africa because he had faith in the people of South Africa. He made it his life's work to guide them along that path which he felt would bring them unity and the greatness which to him was their destiny.

"It is fitting that he died serving the people of this, his land, according to the lights that God gave him. He could not have wished it otherwise.

"His mind was busy with great things. His heart had room for the small beauties of life—flowers and simple grasses, sunset on Table Mountain, the laughter of little children. These things were the intimate joys of his life.

"General Smuts is not dead. We rejoice to know that in his works and through his thoughts and ideals he lives on. In the hearts of his people his memory will never fade."

J. G. N. Strauss,
Leader of the Parliamentary Opposition.

જનરલ સ્મટસ—એક મનુષ્ય

"પ્રજાના શોકની આ ઘડીએ મારો પોતા જોકલો ઘણો છે કે સબ્દોથી આપેલ જ દર્શાવી શકાય. એક મહાન વફાદાર મીત્ર, બાહોશ વીજ્ઞાનીક અને ફિલસુફ અને પ્રખ્યાત સારવૈયાની મને આજે પોતા જ ખોટ સાલી રહી છે.

"પરંતુ અત્યારે હું તેનો વીચાર એક મુત્સદ્દિ, ફીલસુફ, વિજ્ઞાનિક અને સારવૈયા તરીકે કરવા નથી માગતો.....જનરલ સ્મટસની એક મનુષ્ય તરીકે જ હવે અને તેને વીશે બોલી શકું છું. સતાવીસ વર્ષપર હું તેમનો ખાનગી સચીવ બન્યો હતો અને ત્યારથી આજ પર્યંત અનેક દરજ્જાઓમાં મેં તેમની સેવા કરી છે, તેમના નજીકના સંપર્કમાં રહ્યો છું અને તેમને પીછાણતા અને ચાહતાં શીખ્યો છું.

"તે એક પ્રેમાળ મનુષ્ય હતા. તેમનો દેશ પ્રેમ અને માનવ પ્રેમ અનેક રીતે વ્યકત થયો છે, પરંતુ સૌથી મોટામાં મોટો પ્રેમ હતો તેમનો પોતાની આ જિન્દુખી—સાઉથ આફ્રીકા પ્રત્યે જ હતો. તેના પર્વતો, તેના વીશાળ ખુલ્લાં મેદાનો, તેના કીનારાઓ—તેમાં નીવાસ કરી રહેલાં પ્રાણીમાત્રને તે ચાહતા હતા. પરંતુ સૌથી વીશેષ તેના લોકોને તે ચાહતા હતા.

"સાઉથ આફ્રીકામાં તેમને વિશ્વાસ હતો, કેમકે સાઉથ આફ્રિકાના લોકોપર તેમને શ્રદ્ધા હતી. જે ઐક્ય અને મહાનતાને સાઉથ આફ્રીકા વાસીઓનું તે ભાવિ માનતા હતા એ સિદ્ધ કરવાના માર્ગે તેમોને દોરી જવાનું તેમણે પોતાનું જીવન કાર્ય કર્યું હતું.

"તેમનું મૃત્યુ આ પોતાના દેશના લોકોની.સપરે તેમને સુશ્રુષા માર્ગે સેવા કરતાં થયું એ યોગ્યજ છે. એ કરતાં વધારે સારું તેમણે ઇચ્છયું નહિ હોત.

"તેમનું ચિત્ત મહાન વસ્તુઓમાં રોકાયું હતું. તેમના હૃદયમાં ફુલો, સાદાં ઘાસો, ટેબલ માઉન્ટન પરથી થતો સુર્યાસ્ત, બાળકોનું હાસ્ય—એ જીવનની નાનાં વસ્તુઓને માટે સ્થાન હતું. એ વસ્તુઓમાં તેમના જીવનનો આનંદ હતો.

"જનરલ સ્મટસ મરયા નથી પામ્યા. તેમના કાર્યો અને તેમના વીચારો અને આદર્શોદ્વારા તે હજુ જીવે છે એ વિચાર આનંદજનક છે. લોકોના હૃદયોમાંથી તેમની સ્મૃતિ કદી ઝાંખુ નહિ થાય.

જે. ઈ. એન. સ્ટ્રાઉસ.
પાર્લામેન્ટમાં વીરોધ પક્ષના નેતા.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)

JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11

—o—

JUST ARRIVED!

45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/- SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES

SWISS EMBROIDERED GEORGETTE. 36" per yd. 12/6

VELVET. 44" Chonite Georgette in all latest Shades Suitable For Sarees. Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/10/- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0 each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades. £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS. Cream. Collar Attached. All Sizes. 27/3 each.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES

★

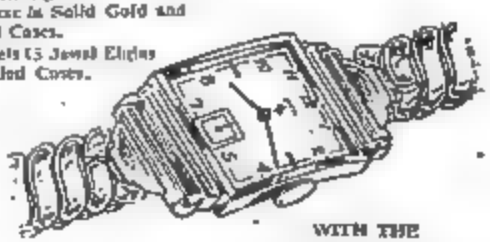
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground. 5 yds. lengths. 25/- each 6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.

Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE - NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. KLOPP & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay £7 PER TON F.O.R. your Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID!

For Full Particulars write to:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats.
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેકટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
રેકમી તેમજ સ્ટ્રાહ કાપડ, ફુલ્સ ફ્રસ, બ્લાન્કેટસ—એની બાબતો
માટે બધા બાબતો માલ—તેમજ કેપીટીન ભાવોસર સાથેનો
વીનંતી માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ
કરવા બહારમણ છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29632.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Fatima Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg
Phones—Office: 22-7771. After hours: 24-4564.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (FAIR-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN Japan

THE
NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY LIMITED.

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.

આ કોલી વીમા કંપનીનાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાથેજ વીમેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી ગ્રાહક છે. કોલી કંપનીને ઉપલબ્ધ આપવું એ દરેક કોલીની ફરજ છે.

Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25848, P. O. Box 1810,
Tel. Add: "RUSTORJEE"
Durban.

Transvaal Office.
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE.
Digonal Street.
JOHANNESBURG
Telephone 37-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.

S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Sept. 27th

S.S. Karanja due Durban 30th October and sails on 5th November for Bombay via Karachi and Porbunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
190 FINE STREET — — DURBAN.
Note:—Emergency Phone: 63624

શરબતે-ફોલાદ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન!!

શરબતે-ફોલાદ આ દવા તાજા ખુનનો ખજાનો છે. આ દવા પેટના જતાંજ તાજું ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને મુખ ખુબ ખુલાવે છે. મરદાઇ કોતમાં વધારો કરે છે. લીવરની ખરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ-ગેસ પણ તરતજ આટકાવે છે, જાતીની નબળ ખોટ ઓછાવને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ દવા હાય પ્રેસર અને શરીરની ચુકતે નબળાઇને તરતજ દુર કરી નવું જોમ લાવી ચહેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. ઓરત મરદ અને બાળકો માટે આ દવા એક સરખી ઉપયોગી છે. આ એક લાજવાબ બનાવટ ગેરાંટી છે.

એક બોતલ શરબતે-ફોલાદની કીમત રૂા. ૧૨-૬
મળવાનું ઠેકાણું:—

Unan Health Institute,
P. O. Box 1169,
DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

1 oar, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રાયટર: મણીભાઈ ભાણજીભાઇ લાઠીયારવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફરસાણ પ્રીતી જોયલ મેળવા જેવા. ઓર્ડરોની ખાસ બનાવીને મોકલે.

અમારું વખણાએલું સુરતી ખુશ જોય, મગસ, ચોળીઓ, બદામ, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીને મોકલે.

ખાસ નોંધ: આપે જોયા પ્રમાણમાં મીઠાઈ જોઇએ ત્યારે ફોન કરવાથી બનાવી આપીશું.

PHONE 33-5575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

આવેલા દિવાળી અંકો

ભાષા	શી. ૫ ૦	રમોવાર	શી. ૧૦ ૦
આરામ	૫ ૬	સરિતા	૧૦ ૦
સવિતા	૭ ૬	વેણી	૭ ૬
મોજમજા	૬ ૦	જે મદી જોય	૭ ૬
ફીલ્મ	૯ ૬	ચિત્રપટ	૭ ૬
સરસ્વતિચંદ્ર પંચાંગ	૨ ૬	ગુજરાત સમાચાર	૫ ૦
મુંબઇ સમાચાર પંચાંગ	૫ ૬	બાલ દીદ (પુસ્તક)	૭ ૬
India, (English) 12 Copies	૬	Filmindia English	5 6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, સેટરહોમ, ડ્રેસીંગ ટેબલ આર્મ ચેર ઓફીસ ટેબલ, બુક કેસ, ટેબલ, તથા ફીલ્મના લાકે ખરીદી કરવી. અને પધારી લાભ લેવા સુચવીએ છીએ.

—ઓફર, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે હમારી કિમતમાં નીચે તરીકાર થાય છે: તેનો સ્ટોક હમેશ તૈયાર રહે છે. બાજ રોકડા ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ખાતરીવાર અને ઉપર આપવા આવશે.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2525.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 37—Vol.-XLVIII. Friday, 15th September, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

General Smuts

THE death of Field-Marshal Smuts marks the setting of South Africa's sun. As put more aptly by delegates at Lake Success, it marks the passing of an era. Whatever his attitude towards the non-Whites may have been, and it was not one which they could appreciate, it must, nevertheless, be said of General Smuts that his was an era of brightness, as compared with the present one, which seems full of utter darkness. Whatever may be said to the contrary, there is no denying the fact that he was a far-sighted statesman, who worked in the interests of a White South Africa. His age and experience had broadened his vision and, unlike the Nationalists, he saw that the best way to keep South Africa secure for the White man was, not isolationism, but to befriend the world, both White and non-White, and to win the confidence of the non-White people, and he worked along those lines. An erstwhile enemy of Britain, he had become Britain's very best friend. Did he do so, as the Nationalists mistakenly believe, to sell himself and his country, every stone and every particle of dust of which he loved so dearily? No. He did so with the fullest knowledge and conviction that he was thereby serving the best interests of his own country and his Afrikaner people. He always laid great stress on the need for unity between the two White races in South Africa, which he had achieved in a measure none else has yet been able to do. He was known as "Slim Jan," which indeed, was a compliment. It was his ability to get a deep insight of things which won for him a mark of distinction both as a world Statesman and a General and the respect of his bitterest political opponents. Winston Churchill is as ardent a Britisher as General Smuts was an Afrikaner but they both became the thickest of friends. It was General Smuts who was able to keep the White elements in South Africa together without the slightest loss of prestige to the Afrikaner. Indeed both from the material point of view and from the point of view of prestige South Africa had not lost but gained immensely thereby in the European world in particular. But to-day, alas! from both these points of view South Africa is fast losing ground.

Though in practice he may have failed there is no denying the fact that General Smuts stood for great and noble ideals. An outstanding example of that is seen in the preamble to the United Nations Charter of which he was the principle architect. His association with India, though the latter had to cross swords with him on the South African Indian question, must be noted with a profound sense of appreciation. He stood for India's Independence, in the achievement of which he made no mean contribution, when he was in London during the Round Table Conference in 1931. He did so out of his personal great regard for Mahatma Gandhi, whom we revere as the "Father of The Indian Nation." Again it was during the thick of India's struggle for Independence in 1942, when the British Government was doing its utmost to vilify both India and the leader of that great struggle, Mahatma Gandhi, that General Smuts's voice was the only voice that rang out fearlessly to challenge the charge of insincerity levelled against Mahatma Gandhi. He declared that Gandhi was the greatest man the world had produced and his sincerity could not be doubted. General Smuts's reputation as one of the greatest statesman was at its zenith at the time and his word carried weight as no one else's could do. He had thus rendered a great service to India.

General Smuts had his own way of settling the colour problem of South Africa, though we did not agree with it. It is difficult to say definitely whether he was right or wrong. He made no secret of the fact that though he cherished high ideals he was a realist. From a realistic point of view he felt that he had to take into consideration the existing circumstances and act accordingly, which he did in his own ligh and according to what appeared to him to be in the best interests of South Africa as a whole. But one thing he did not do, be it said to his credit, and that was he did not gag anyone or deprive anyone of the freedom of thought, speech and action, or prevent anyone from taking recourse to the Court of Justice. He was a hard task master and if his adversaries were powerful enough to match him he yielded, even as he did in 1914, after seven years of bitter struggle under the leadership of Mahatma Gandhi.

General Smuts had his faults. No human being is without them. South Africa mourns his loss because of his great virtues—his winning personality, his outstanding ability to deal calmly, coolly and with an iron determination with the most delicate situation, his astuteness, far-sightedness, his indomitable courage, his love of Nature. He ranked among the foremost of the builders of White South Africa, and the English-speaking people of South Africa have lost in him a true and sincere friend. What the fate of the non-White people would have been under him it is difficult to tell. At any rate, it has never in the history of South Africa been as gloomy as it appears to be today. The very reactionary forces at work today seem to be out to destroy the structure built by General Smuts. It is well that it was not destined for him to see his work so destroyed.

Our heartfelt sympathy

vegetable and 1 root vegetable, with a little cottage cheese or thick milk. A cupful of Raw Apple Oats is also very good.

Let me repeat: eat only a small amount at a meal, chew well, eat slowly.

While taking the above treatment, the sufferer from rheumatism will greatly help matters by using mud poultices as described by Mahatma Gandhi in his excellent little book "Key to Health." Carefully administered steam-baths will also help; and so, too, massage and electrical treatment. But all these require the assistance of an expert in Nature Cure. Finally there is Homoeopathy which often works wonders and is especially good when used in conjunction with the fruit and vegetable juice cure. But Homoeopathy requires the guidance and help of an expert, although then the results are sometimes really miraculous.

The main thing, however, is to get the blood thoroughly cleaned and purified and built up afresh by taking large quantities of raw fresh fruit and vegetable juices as indicated above. If this is done intelligently and conscientiously, the results will more than justify the trouble taken.

Finally, the patient must, of course, live such a way, especially as regards eating and drinking, as not to cause rheumatism to result again from an accumulation of poisons in the system.

Answers To Questioners

Question: S. G. (Natal).

My face is full of pimples. My every day's diet is white bread for breakfast and lunch and sometimes for supper. I take very little of vegetables and fruit. I have taken five penicillin injections and also tried many ointments without success.

Answer.—Pimples are merely a sign that the skin is trying to clear bad matter out of the blood. Ointments on the outside are useless. Injections only add more poison to the system. A clear skin needs clean blood. A diet of white bread is hopelessly bad. White bread lacks vitamins, lacks mineral salts, lacks most necessary elements for body-building. White bread is mainly starch and excess starch poisons the system. Your skin disease is a warning of much more serious trouble if you do not change to a more sensible diet. Eat plenty of fruit and plenty of vegetables, especially fresh clean raw salads. Drink plenty of water. Start the day with a glass of water with juice of one lemon in it. Keep bowels open with stewed dried fruit for breakfast. Apply clay or mud packs to the skin to help draw out bad matter. You may also need homoeopathic treatment for your constitutional condition.

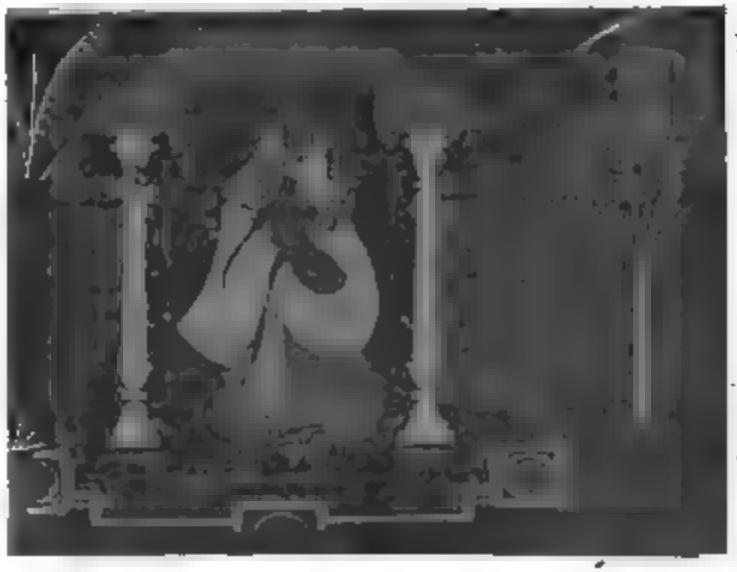
Indian Delegation To U. N. O.

Indian Delegation to Fifth Session of the General Assembly of United Nations which is scheduled to commence at Lake Success, New York, on September 19, 1950 will consist of the following: Representatives; B. N. Rau India's Permanent Representative to United Nations, Leader; Maharaja Jam Sahab of Nawanagar; Doctor B. V. Keskar, Deputy Minister of External Affairs; B. Shiva Rao Member of Parliament; Nawab Ali Yawar Jung, Vice Chancellor Osmania University, Hyderabad Deccan. Alternate Representatives: Shrimati Lakshmi Menon; Doctor Gopal Swaroop Pathak Advocate Allahabad; R. R. Saksena India's Consul-General in New York; B. K. Nehru, Financial Counsellor Legation of India in Washington; A. C.N. Nambiar, Counsellor Legation of India in Berne. Advisers: R. T. Chari, Secretary to High Commissioner for India in South Africa; Amiya Chakravarty (At present in U.S.A.). M. Gopala Menon, First Secretary to India's Permanent Representative to United Nations in New York will act as Secretary General and S. D. Kalelkar, Information Officer in Canada as Public Relations Officer to Delegation.

SOME INDIAN FESTIVALS

By M. M. Bhalla

(Continued from last week)

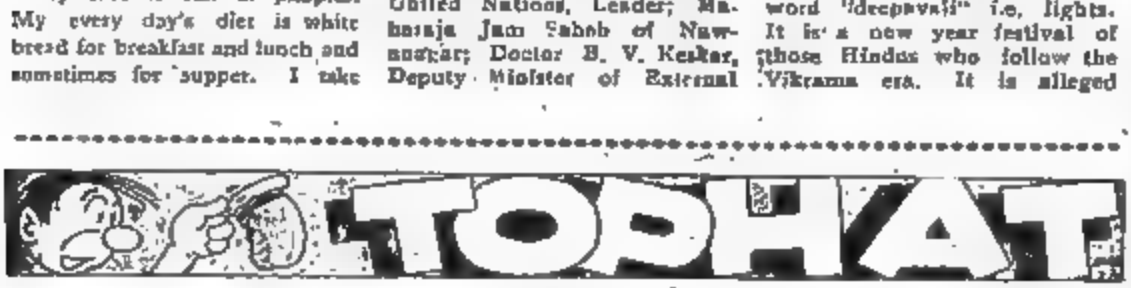

Diwali

Diwali

The festivities which begin with the Navaratra culminate in Diwali—the festival of lights. The word "diwali" is a corruption of the Sanskrit word "deepavali" i.e. lights. It is a new year festival of those Hindus who follow the Vikrama era. It is alleged that on this day the King Vikrama ascended the throne. Another legend seeks its origin in the Rama—lore. It is said that after his conquest of Lanka, Rama came back to Ayodhya and ascended the throne. In the Marathi speaking areas there is another legend. The good King Bali who ruled justly the three worlds was dethroned on this day by Vishnu. Hence the Marahatas worship King Bali on the Diwali Day. In Bengal people believe that the journey of the departed souls begins on this night and that lamps are lit to show them the way. In certain parts effigies are made of Narakasura, the demon of filth which is burnt. Vishnu, his wife Lakshmi and his eighth incarnation Krishna, are worshipped by the trading classes in the country. They clean their houses, illuminate their offices, distribute sweets amongst their friends and relatives and display their splendour and riches. They begin new account books and buy new clothes. It is considered auspicious to gamble on this day and even respectable people try their luck.

End.

(1) My secretary is a little deaf, you know.

(2) Do you ever have the feeling that something is not as it should be?

(3) The local Fire-Chief.

World Copyright Reserved, Centrepress Denmark

ALL INDIA SERVICE

EXTERNAL SERVICES DIVISION

Basis Schedule of Wavelengths effective from 1st Sept. 1950

Western Service

General Service

I S T		Metres	
0930-0945	Gujarati	16·87,	19.79
0945-1000	English	16.87,	19.79
2115-2130	English	19.83,	25.45
2130-2200	Hindi	19.83,	25.45
2200-2245	Gujarati	19.83,	25.45

Persian Service

2300-2400	Persian	19.62,	25.62
		41.32,	48.47

Afghan Service

2215-2300	Persian	19.62,	25.62
		41.32,	48.47

Pushtu Service

0845-0900	Pushtu	31.36,	41.52
1730-1800	Pushtu	25.37,	30.99
2015-2030	Pushtu	31.28,	41.52

Arabic Service

2300-0100	Arabic	19.54,	25.27

West Indies Service

0500-0600	Hindi, English	25.51,	31.19

European Service

G M T			
1900-2000	English	19.62,	31.19

Eastern Service

General Service

I S T			
0600-0615	English	19.79,	16.83
0615-0630	Tamil	19.79,	16.83
0630-0645	Hindi	19.79,	16.83
1630-1730	Hindi	16.82,	19.54
1730-1845	Tamil	16.82,	19.54
1900-2015	English	16.82,	19 54

Burmese Service

0615-0630	Burmese	19.62,	25.51
1645-1730	Burmese	13.95,	19.79

Chinese Service

1500-1545	Kueyu	16.89,	19.79
1545-1600	Cantonese	16.89,	19.79

Indonesian Service

0415-0430	Indonesian	25.45,	31.15
1730-1800	Indonesian	13.95,	19.79

Seed Catalogue

Distin's 1950 Illustrated Catalogue of all Flower and Vegetable Seeds, now available. Kindly write to Distin's, Box 2060, Johannesburg, for your free copy.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg

FOOT BAG

How do you avoid being cold in automobile trips when it is cold? The problem can be solved with the aid of plaid. Cut the plaid into three pieces and gather it as if you were making a big skirt, wider at the bottom than the top. Close it with a zipper all the way down the front. You can eventually furnish the plaid with two large pockets lined with bits of fur, and the fingers will always be warm. One of the neat canvas travelling bags that are so modern at the present time may be used to carry the plaid and as a warming bag for your feet. Line it with some rests of soft, heavy, woollen cloth, bits from the plaid would be just fine, and you have the most wonderful bag for your feet.

World Copyright Reserved, Centrapress Denmark.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8/- including postage.

To be had from:

"INDIAN OPINION,"
P/Bag, Phoenix, Natal

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

જોઈએ છે

ચામડા કામ અને વધારે કામ જાણનાર ભાઈએ નીચલે ઠેકાણે મળવું યા લખવું.

મેનેજર

Phoenix Settlement,
c/o Indian Opinion
P. Bag,
PHOENIX.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	0
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO	3	
ON WAR	3	

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

NOTES Things In General

Death Of General Smuts

It was with a shock that South Africa learned on Tuesday morning, September 12, of the death of General Smuts by a sudden heart collapse the previous evening. It was quite unexpected, as the news about his health was reassuring and everyone felt that he was on the way to recovery. But God had ordained otherwise A gloom was cast over the South African sky when the sad news was broken. According to reports General Smuts had spent a happy day with Mrs. Smuts and the family in the open country which he loved so well and which, during his convalescence from his recent illness, he had constantly expressed his desire to see. Soon after his evening meal he rose from the table, walked to his room and collapsed on his bed and, in the presence of Ouma (Mr. Smuts) and members of the family, peacefully passed away.

Tributes From All Over The World

Wonderful tributes were paid to General Smuts from all parts of the world. The most touching was by his closest friend Mr. J. G. N. Strauss, Leader of the Parliamentary Opposition, which appears on the front page of this issue. One from the British Prime Minister, Mr. Attlee too is worthy of special note. On hearing the news Mr. Attlee is reported to have said :

"I am most deeply distressed to hear of the death of Field-Marshal Smuts. The world will mourn him for he was not only a devoted lover of his own country and a friend of inestimable value to Britain and the Commonwealth, but in his large heart there was a place for all humanity. His great contribution to the creation of the United Nations is but one example of his breadth of view and world statesmanship. He was a man of most various accomplishments—soldier, philosopher and statesman. He was long-visioned, patient and wise. He had the true simplicity of heart that everywhere marks great men for what they are, and with his passing a light has gone out in the world of free men."

SAIC Protests Against Passports Refusals

The South African Indian Congress has lodged a strong protest with Dr. T. E. Donges, the Minister of the Interior, against the refusal of passports to two African students, Mr. W. T. Zondo and Miss Mary Nangauza, who were awarded scholarships to study at Indian Universities by the Government of India. "We protest against this refusal," says a letter sent by the SAIC to Dr. Donges, "primarily because by this action the Union Government is interfering with the freedom of movement of the individuals concerned. It is an attack on their civil liberties. "Secondly, we protest because the refusal of passports to African students this year and last year can be correctly interpreted to mean that the Union Government has laid down a policy of refusing passports to all Africans wishing to go to India for any purpose whatsoever." The Congress adds that if their latter contention is incorrect then "we hope that you will make a pronouncement on this issue making clear the policy of your Government." Dealing with the India Government's scholarship scheme Congress says: "This is the second year since the Government of India's scholarship scheme came into operation, a scheme initiated in pursuance of India's desire to promote cultural relations between himself and foreign countries. Last year under this scheme a scholarship was awarded to an African student of the Union Miss Leatitia Tsotsi, but she too was unable to take advantage of the award because of the refusal of the Union Government to grant her a passport. "We cannot see any reason why our country should not take full advantage of this scholarship scheme. We feel that closer cultural relations among the different peoples of the world is most desirable and will lead to a more harmonious international relationship. We are hence surprised that the African students who have been successful in being awarded scholarship should find themselves unable to proceed to India because of arbitrary action on the part of the Department of the Interior."

Dr. Moroka To Open SAIC Conference

Dr. J. S. Moroka, President-General of the African National Congress, will open the three-day 19th Session of the Conference of the South African Indian Congress, at the Gandhi Hall, Johannesburg on Friday 15th September, 1950 at 8 p.m. This conference, which will be attended by delegates from Natal, Cape and the Transvaal, will discuss, among other items, the Group Areas Act and India's complaint against the Union Government, which appears on the agenda of the General Assembly of the United Nations. Among the internal matters which appear on the Agenda of the S.A.I.C. Conference is the representation of the Cape Province. The S.A.I.C. will discuss a letter which has been received from the Cape Indian Congress stating that it has decided to secede from the S.A.I.C. The Conference will also discuss and decide on an application for affiliation received from the Cape Indian Assembly.

Message From Mrs. Pandit

Mr. Vijaya Lakshmi Pandit, India's Ambassador in the United States, who led the delegation of India at the United Nations when the treatment of Indians in the Union first came up for discussion, in a message to the South African Indian Congress states: "Racial discrimination, wherever practised undermines the principles and purposes of the United Nations Charter. This violation of human dignity must end before the world can look forward to the establishment of a permanent peace based on democratic ideals. I extend to you my support in a just cause."

OBITUARY

Late Mrs. P. K. Naidoo

We deeply regret to record the death of Mrs. P. K. Naidoo, widow of the late Mr. P. K. Naidoo, after a brief illness at her residence at 7 Burton Street, Doornfontein, Johannesburg, on Monday. The late Mrs. Naidoo was one of the valiant women workers under the leadership of Mahatma Gandhi. She and her husband, Mr. P. K. Naidoo, whose name needs no introduction to the older generation of the Indian community, had both thrown in their lot in the great Passive Resistance struggle and had suffered the rigours of prison. The late Mrs. Naidoo holds an honoured position in the Golden Number of 'Indian Opinion,' as being one of the brave women Passive Resisters. She also played her part, even in her old age, for she was sixty-five years of age, during the recent Passive Resistance struggle against the Asiatic Land Tenure Act and led a batch of women to prison. She never ceased her public activities until her death. She was interred at the Braamfontein cemetery on Tuesday in the midst of a large crowd of people representing all sections of the community. The late Mrs. P. K. Naidoo is survived by a daughter, Mrs. G. V. Naidoo of Durban, and a son Gopalakrishna who is in England and several grandchildren. We extend to the bereaved our deepest sympathy in their great loss.

Late Mrs. P. S. Lazarus

We deeply regret to record yet another death, of Mrs. P. S. Lazarus, wife of Mr. D. Lazarus, formerly of Dannhauser and now of 18, Lorne Street, Durban, which took place after a brief illness at the St. Aidan's Hospital on Saturday, September 9. The late Mrs. Lazarus holds an honourable position in the Golden Number of 'Indian Opinion' as having been one of the brave women Passive Resisters under the leadership of Mahatma Gandhi in 1913. She was then in Newcastle and did wonderful work for the comfort of women and the thousands of labourers who had gone on strike as a protest against the inhuman £3 tax. The late Mrs. Lazarus was mother of nine children, of whom three are graduates—Mr. A. Lazarus M.A. (Yale), Principal of the Greyville Government Indian School, Mr. A. N. Lazarus, B.A., teacher at Sastri College and Miss Gertrude Lazarus, B.A., who is on the staff of the Government Indian School, Ladysmith. Deceased was interred at the Roman Catholic Cemetery, Queen Street, Durban, on September 10, amidst a large gathering of friends and relatives. We extend to the bereaved our heartfelt sympathy in the great loss sustained by them.

goes out to Mrs. Smuts and family in the great loss sustained by them. They will, however, with pride take consolation in the fact that their loss is as much a loss to South Africa and to the Commonwealth. Peace be to his soul.

The Evil That Men Do Lives After Them

THE 'Rand Daily Mail of September 8 has a leading article entitled "Don't Run Away!" occasioned, apparently, by the exodus from the Union to other parts of the British Commonwealth of English-speaking people (and others) who are either already finding conditions in the country uncomfortable, or foresee the virtual certainty of their becoming so in the near future.

Our contemporary hesitates to blame those people, unconditionally. "for," it points out, "the trend of governmental policy is by now clearly visible to all but those who are determined not to see it, and it is quite obvious that there are uncomfortable times ahead for all but the devoted adherents to the True Faith."

Reduced to its simplest terms, this means that all who find themselves unable to adopt the "True Faith," or adapt themselves to it, should perceive that they are, in some way or other, to suffer the stigma of Undesirability.

Rather than submit to the indignity of occupying an inferior status some of them prefer to leave the country altogether.

The 'Mail' does not, however, approve of this course, and if we may say so, without offence, nor do we. To do so, is almost certainly playing into the hands of the Nationalist extremists and savours strongly of deserting a righteous cause. It is the duty of every right-minded individual to defend. As our readers will recall, this is precisely the attitude we have adopted in respect of our own—the Indian—case.

We Indians should, by now, be thoroughly well qualified to say what it feels like to live in a country branded by statute with the bar-sinister of inferiority. We have had something like half a century of it, and it hasn't grown any more tolerable with the passing of the years.

It may, perhaps, surprise some of the dissatisfied people referred to by 'The Rand Daily Mail' to learn that we resent the insult to our "Indianness" every bit as much as they do to their "Britishness," and that self-respect, or what the French call *amour propre*, is no monopoly of European or white-skinned people.

As, perhaps, is only natural, our Rand contemporary deplores the deepage of the type of "white" settler whose presence might at some future date turn the political scales once more in favour of its own—the Unionist—party.

An 'Apartheid' policy that discriminates between "whites," and by clever political manoeuvering makes the prospect of the U.P.'s return to power extremely remote, is, *of course*, "wrong." For, according to all the principles of Democracy—and the Union claims to be a democratic state—should the governed, competent to express its opinions, not, each and all of them, be entitled to a voice in the government under which it lives? Is there any moral justification for the Union's departure from the well-established principle of 'no taxation without representation?' Is an individual's title to full citizenship to be judged by the opinions he holds or is suspected of holding? To us, these questions admit of only one answer.

But if such discrimination is morally wrong and indefensible on racial grounds in respect of 'whites,' is it any less so on racial and colour grounds in respect of non-whites, otherwise qualified in every respect?

Other things being fairly equal, is the colour of a man's skin, his domicile of origin, his parentage, is either or any of these a really right and proper reason for denying him what, under the recognised principles of democratic government, are the elementary rights of citizenship?

What is happening now under Nationalist rule is but the boomerang of unjust discrimination reacting upon those who originally were actually responsible for its throwing and cared little, or not at all, as long as the people to get hurt were only Indians—Asiatics.

A survay of the Statute Law of the Union presently in operation discloses beyond question that as far as we Indians are concerned, it has year after year been a case of progressively oppressive and offensive legislation. The present government has merely put the coping stone upon it; something they could never have done had their predecessors not previously erected the edifice upon which to lay it.

"The evil that men do, lives after them." The same is equally true of governments. This evil thing now known as Apartheid—this "heresy of separateness"—is not, in South Africa, a thing of mushroom growth. It is a product of careful and studied nursing over very many years.

In the present form, it is but a restatement of the three quarter century ago Transvaal pronouncement of no equality in Church or State between white and non-white. An up-to-date illustration of the influence of the 'Dead Hand' in modern politics, clung to from purely selfish motives.

What, of course, was not foreseen by the several administrations that preceded the present one was, that this same separatist doctrine might be adopted to the entrenching of one party in power by creating distinctions between the whites, themselves.

It was never anticipated that the medicine it was quite safe to dose the black, brown or yellow geese with, might, some day, though it had to be somewhat diluted, be forcibly administered to those of the white geese suspected of possible disloyalty to their own breed.

The self-satisfied Administration that is busy seeking to perpetuate the evil might with advantage remember that "An eye for an eye, and a tooth for a tooth" is but a simple pronouncement of the Law of Retribution, the Law that none, at last, can turn aside or stay, however long its operation may be delayed.

THE "MOCK" IN DEMOCRACY

THE MOTE AND THE BEAM

By L. W. Ritch

THE fact that the world is in grave danger of a third world war should be conclusive evidence that mankind is still groping in dark and floundering in the mire of ignorance regarding the way of life that alone is conducive to real peace and progress.

The present conflict purports to be a struggle between irreconcilable ideologies; the one, a system of regimentation, essentially materialistic, under which the individuality of the individual is flat-ironed out of expression and man is degraded to the level of the termite. This system is known as Communism, but comparison with it and its implications, and the Communism of the early Christians has only to be made to see that it is little other than a parody of what it professes to be.

Its devotees and supporters are the product of what may, perhaps not inaptly be likened to the mass-manufacture and standardisation of articles of commerce turned out by the million.

Mentalities can also be moulded to pattern, if the appropriate technique is employed; and, it is unfortunately true that original thinking is more the exception than the rule. The mass production of fanatical enthusiasts among the youth of Germany under the Hitler regime amply bear this out.

We have still, however, to find an explanation for the attraction this levelling gospel of "Communism" has for thousands living in countries claiming to be democracies. It is difficult to resist the conclusion that they believe themselves denied or deprived of some right or advantage that Communism holds out to them.

However mistaken they may be as to what Leninism or Stalinism (to affix more appropriate labels) may have to offer them by way of improvement, it might not be a bad idea for the democracies to engage in a little intensive self-examination to make sure that the pot that is so indignant at the blackness of the kettle is, itself as clean as it might be. In other words, whether what, today, is labelled "Democracy" fulfils the requirements of what a true democracy should be.

Democracy is commonly defined as Government of the People; by the People; *for* the People. This implies that the primary object and concern of such government is the well-being, prosperity and progress of the people as a whole, as also of its several parts. It also implies community of interests; co-operation; concerted and co-ordinated effort, with the object of promoting the common welfare. The underlying principle, involved in the whole concept, is Unity; One-ness; Combination. Anything savouring of apartness such as conflict of interests, caste superiority and inferiority, exploitation of class by class, is entirely foreign and opposed to its spirit. The spirit of true democracy is and should be a cement that binds and holds together all the integral parts that, in the aggregate, constitute the nation. It is the very antithesis of tyranny in any shape or form.

And, is it not in this very word "tyranny" that we find the clue to the dissatisfaction with "democracy" as interpreted in most of the countries calling themselves democracies? If, at first, this should seem too far-fetched even as a suggestion, it should be remembered that there are other forms of tyranny besides that usually associated with despotic rulership.

There is the tyranny that big finance—the powerful financial corporations and great banking concerns—can, and have been known to exercise, over industry. The tyranny that can be exercised by wealthy landholders. The tyranny of the common landlord over his tenants; of the employer over employee; of man over woman; of the monopolist of essential commodities over the consuming public; while here in South Africa, we are confronted with what is probably the most glaring kind of all, the tyranny of race and colour.

All these indicate conflicts of interest and tend to create discord instead of harmony, friction instead of co-operation, enmities and jealousies that disrupt, keep apart, and eventually promote distrust, ill-feeling and strife.

Under what is known as the "profit motive" and "private enterprise," it is obvious that the interests of producer and distributor on the one hand are diametrically opposed to the interests of the consumer, on the other. The interest of the latter is to pay as little as he can for as much as his money can procure; that of the former, to obtain the biggest possible price for the least, the customer can be induced to accept.

Theoritically, the distributor of commodities (purveyor and shopkeeper) is supposed to exist for the convenience of the consuming public. Primarily, the license he is granted is for the purpose of supplying their requirements, not to enable him to make money. The "private enterpriser," however, does not see it that way at all. His view—sometimes quite frankly expressed—is that he is not in business either for the good of his health or for other people's benefit but for his own profit. In short, the producing and distributing portion of the community is not influenced at all by the spirit of Service but by Gain. The impelling motive is not how much they may contribute to the well being and the enrichment of the community life, but how much they may make out of it for themselves.

Nor, is it much otherwise with the professions. With very few exceptions, they are favoured for the monetary and other rewards they hold out. Service has come to be little other than a euphemism.

The picture thus presented, looks, then, rather more like that of the various sections and classes of the community preying upon one another and being concerned with their own enrichment than with concern for the welfare of the whole of which each is but an integral part. It hardly seems to satisfy that part of definition of Democracy: "Government *for* the People." Nor does it strike one as the kind of ideology likely to encourage the bringing out of the highest and noblest possibilities of human character. On the contrary, it looks more like putting a premium upon self-seeking; more like identifying success in life with the characteristics of smartness and self-centred enterprise known as "rugged individualism."

Without doubt, the pattern of a man's life is determined by "where he looks for his gains." If his idea of achievement is self-aggrandisement—worldly wealth, place and power—the pattern of his life and the character he will develop in fulfilment of his purpose must necessarily be the very opposite of those resulting from altruism as his ideal. In the one case he seeks to turn others weaknesses to his own profit; in the other, to use his strength for the helping of the weak.

The "mock in" Democracy, as we have it, consists in the fact that though "a splendid idea," it is as yet, little, more than a label, one that lamentably fails to answer its warrant. If, as is contended, the essential spirit of real democracy is brotherliness—a fraternal relation as between individuals, classes and peoples—the sad truth has to be faced that mankind has not yet reached the stage of democracy-mindedness. The relationship, hasn't so far, advanced beyond that of second or third cousinship.

The spirit of egotism and the predatory instinct, that are so largely responsible for the creation of rivalries and antagonisms between individuals and nations, are still the controlling influences in men's motives and actions.

What is needed is a change of heart. This in turn an only come with an expansion of life's horizon with a more correct appreciation of life's meaning and purpose.

In the words of Viscount James Bryce, "The possibility of improving the relations between states and peoples with one another depends ultimately upon the possibility of improving human nature itself." Whi h is but a resentment of the age-old teaching "Within yourselves, deliverance must be sought."

We are told that poisons have their uses, and we know from experience that we learn what to avoid by making mistakes. Our own defects frequently are not recognised by us until they are seen reflected in others. How would it be for the "democracies" to turn this present experience to account, by purging themselves of their own faults and failings and thus nullifying the advantages, real or supposed, which are claimed for communism in one or other of its forms? An ounce of practice is more convincing than a ton of theory, and lofty sentiments are but poor satisfaction for empty stomachs and ill-clad bodies.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—by M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—by Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—by Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	2	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	2	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	2	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

ગુજરાતી

ઓફિસોપર સબસ્ક્રીપ્શન સર્વિસ ઇન્ડિયનઓપીનિયન, અમદાવાદ, દેશમાં દરેક ગામ તથા
મુખ્ય બજારના ગ્રાહકોને ખાસ આપીશું
દેશકાંઈ બધાજ ગુજરાતી પત્રોના ઇજ.

	દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	છૂટક રૂ.	આ.	પાઈ.		દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	છૂટક રૂ.	આ.	પાઈ.
અખંડ આનંદ	મા.		૮	૧૫	કુમાર	સા.		૬	૨૦
આનંદ	સા.		૮	૧	ગરીબ	મા.	૧	૦	૧૧
આરોગ્ય	મા		૪	૮	ગુજ્યા	મા.		૮	૭
ઓધારી	સા.		૮	૧૫	ગ્રામસેવક	સા.		૬	૨૭
ઓધ	મા.		૮	૮	ગ્રામસેવી	સા.		૮	૨૧
ઓમ	સા.		૭	૧૬	ચેતના	મા.	૧	૬	૧૨
ઓવિન્યાસી	મા.	૧	૬	૧૬	ચંપકબેન	સા.		૮	૨૬
કેળવણી	મા.	૧	૬	૧૫	ચમારૂપ	મા.	૧	૦	૧૨
ખિલવાડ	સા.		૮	૨૧	ચંદીબાર	સા.		૮	૨૨
ગામડા	સા.		૮	૨૬	જીવંતજ્યોત	મા.	૧	૦	૧૨
ગામસેવા	સા.		૮	૨૫	જંજાળ	મા.	૧	૩	૧૪
ગિરજાવરી	સા.		૮	૨૧	ઝવેરી	મા.		૮	૮
ગીતાપાન	દ.		૩	૧૫	ઝી છાપ	મા.	૧	૬	૧૩
ગ્રામ સેવક	દ.		૩	૧૫	ઝારણ	મા.	૧	૦	૧૫
ગુમાન	મા.	૧	૬	૧૫	ટકોરો	મા.	૧	૬	૧૮
ગરવીર	મા.	૧	૦	૧૨	તસવીર	મા.		૬	૮
ગંગાસ્નાન	મા.	૧	૦	૨૦	દર્પણવરમાળા	મા.	૨	૦	૧૫
ગલિ ગરબા	સા.		૬	૧૨	દામોદર		૨	૦	૧૨
ગોરધનભાઈ	મા.	૧	૩	૧૫	દીકરીસાથી	સા.		૪	૧૫
ગોવાલણ	સા.		૬	૩૦	દર્દિમાસ્ત્રમ	દ.		૩	૨૫
નવચેતન	મા.	૧	૬	૧૫	દેવી	સા.		૮	૩૬
નવસંસાર	સા.		૪	૧૫	દુનિયા	સા.		૬	૨૦

આ ઉપરાંત પ્રકાશનો છે અને તેમાં વધારો થતો રહેશે.
બીજી કોઈ પણ પ્રકારની ઓફિસ-સંબંધી માહિતી માટે તમારા ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE

9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપરાંત અમારા-બીજા કોઈ પણ પત્રો મંગાવવા ઓર્ડર-ફોરમ ખાસ આપવામાં આવશે.
દરેક ગામમાં પત્રો માટેના સબસ્ક્રીપ્શન-સમાચાર મોકલો.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

RHEUMATISM

WE hear a lot about the new "wonder drugs," Cortisone and Acth, used for the treatment of rheumatism. But let nobody be deceived by the propaganda of the great manufacturing chemists who have millions of pounds invested in the business of making and selling powerful drugs. Fortunately these "wonder drugs" are scarce and expensive and therefore cannot do damage to many people.

The latest scientific reports show that Cortisone and Acth are terribly powerful drugs capable of producing most profound changes in the system of anybody taking them for any length of time. For instance, they can cause great changes in the shape of the face, make beards grow on women, cause skin diseases like acne and keratosis pilaris, muscular weakness, swelling of different parts of the body, sexual weakness in men, mental troubles (even madness), menstrual troubles and a whole list of serious ailments with long and impressive names.

When we are told that the treatment of rheumatism with these drugs requires continual injections, that alone should make us stop and think. At the same time we might also consider how it comes to be that the scientific reports tell about all the above-mentioned bad effects of Cortisone and Acth. Surely it can only be because they have experienced actual cases among poor unfortunates undergoing this treatment? Bluntly speaking, such people have been human guinea pigs used for experiments—and the experiments were by no means always successful.

People who seek the cure of rheumatism by this sort of short-cut are doomed to disappointment because we cannot ignore or go against the laws of nature—not without getting into trouble.

Rheumatism is caused by poisons in the blood. Usually these come from wrong eating. Often, however, there are other causes, such as inherited taints from parents or grandparents, or medicines and drugs that have been taken into the body (not forgetting the poisons that are injected so freely and expensively and recklessly today). Other causes are vaccination, the use of aluminium, cooking vessels, poisons caused by wrong habits such as worry, anger and hatred, grief and many others.

It would be interesting to find out how much rheumatism has been caused by aspirin and related drugs of the salicylate group used as "pain-killers." The study of homoeopathy has proved definitely that aspirin can cause acute articular rheumatism, deafness, ulceration of the mucous membrane of the stomach and bowels, as well as many other complaints.

The only true and sensible cure for rheumatism must be the purifying of the blood from the things that cause the rheumatism. Instead of further poisons being put into the blood, those that are there already should be removed. The nature cure way of doing this is very effective if properly and faithfully carried out. The method given below is that recommended by Dr. R. D. Pope, M.D. of California, in his excellent book entitled "Raw Vegetable Juices," which gives advice for treating all kinds of diseases with raw vegetable juices. The results are really wonderful.

First thing in the morning, the patient takes an 8-ounce tumbler of water in which one teaspoonful of Glauber salts has been dissolved. The purpose of this is not to make the bowels move. The Glauber salts draw water from the blood into the bowel and this water has all kinds of impurities and waste-matter which are removed from the body when the bowels work. Then, as liquid is removed from the blood, we must add fresh liquid to the blood. Thus the blood gets washed clean. This is best done by taking large quantities of fresh citrus juice mixed half-and-half with water. To do so, squeeze out the juice of 4 to 6 grapefruit, according to size; and add to this the juice of enough oranges make a total of 8 quarts.

Half fill an 8-ounce tumbler with some of this mixture of juices and fill it up with water. Drink this half-and-half mixture of water and citrus juices and repeat every 20 minutes until the 2 quarts of mixed citrus juices are finished.

It is necessary to fast all day, taking no food other than this fruit juice, although it is permissible to have an orange or some grapefruit in the evening if the patient is very hungry.

Before going to bed at night, the bowels should be washed out with an enema of 2 quarts of water slightly cooler than tepid (i.e. just a little cooler than the temperature of one's body) with the juice of a lemon added to this water.

The above procedure should be repeated for three consecutive days. Start each day with an 8-ounce tumbler of water in which a teaspoonful of Glauber salts has been dissolved. Then every 20 minutes drink an 8-ounce tumbler of mixed fresh citrus juices (as listed above) diluted half-and-half with water. At night have an enema in the knee-chest position, i.e. kneeling with the chest pressed on the floor or bed. And, of course, take no other food.

If these instructions are carried out for three days, the blood will have been washed thoroughly of several gallons of bad matter. And this will have been replaced by the mineral salts, vitamines and other valuable ingredients from the citrus juices. It will then be time to add other valuable elements.

For each of the next three days, the patient should take at 20-minute intervals an 8-ounce tumbler-ful of one of the following mixtures of freshly prepared raw vegetable juices:—1. Carrot (2 parts), Beetroot (1 part), Cucumber (1 part).

2. Carrot (3 parts), Spinach (1 part).

3. Carrot (2 parts), Celery (1 part).

4. Carrot (2 parts), Beetroot (1 part), Lettuce (1 part).

5. Carrot (2 parts), Celery (1 part), Parsley (1 or 2 ounces only).

6. Carrot (2 parts), Beetroot (1 part), Celery (1 part).

7. Carrot with 1 or 2 ounces of Parsley juice.

8. Potato water (see below).

One pint of each of 4 or 5 of the above mixtures should be prepared daily, to make a total for the day of about 5 pints of juices. An 8-ounce tumblerful of one of the mixtures should be drunk and followed in 20 minutes by a tumblerful of another mixture. Keep this up at 20 minute intervals until the lot is finished.

To prepare these fresh vegetable juices takes quite a bit of work but it is well worthwhile. Absolutely fresh, clean and healthy vegetables must be used. Put each kind of vegetable through a mincing machine and then put this minced pulp into a clean strong cloth which is then twisted with the hands until all the juice is squeezed out into a bowl or small basin. If the cloth is put between two small planks and the lot put in a screw-press, a great deal more juice can be extracted. There are also machines that are specially made for extracting vegetable juices but they are expensive. If nothing better can be obtained, a common grater will do to get the pulp, although it will require a lot of hard work to prepare enough for so much juice. Remember, everything is kept raw; nothing is cooked.

Potato water is prepared rather differently, and it is also excellent for rheumatism. Take 5 or 6 good-sized potatoes, wash clean but do not peel. Just cut into several large pieces, skins and all, put into a pot and cover with about 1½ pints of water. Cover the pot and boil very gently until the potatoes are cooked. Do NOT add any salt. When done, strain the water off and use this juice which, as said before, is very good indeed for rheumatism. One pint a day with 3 or 4 pints of the other mixtures will work wonders.

At the end of the 6 days—3 days citrus juices and 3 days vegetable juices—the patient can start eating again. But very great care must be taken to have only a small amount of food at first, to eat slowly and to chew well. The best thing to start with is a little ripe juicy fruit (not bananas) for breakfast. Pawpaw is excellent. At about 11 o'clock take some fresh vegetable juice. For lunch have some raw vegetable salad (lettuce, tomato, grated raw carrot, grated raw beet root, finely cut raw cabbage) with a little cottage cheese or thick milk and one slice of wholemeal bread and butter.

Or have one cup of Raw Apple Oats made as follows:

Soak 2 tablespoonsful rolled oats in 4 tablespoons cold water overnight. Do not heat or cook. Next morning add to this 1 grated apple, the juice of ½ a lemon, and 2 teaspoonsful honey. Beat up well together and eat thus. Do not heat or cook. It is delicious.

In the afternoon, drink 1 pint potato-water. For the evening meal have small portions of some cooked vegetables, preferably 2 leafy vegetables, 1 above ground

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૩૭ | શુક્રવાર તા. ૧૫ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૦. | છૂટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૫ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૦

જનરલ સ્મટસ

ફીલ્ડ માર્શલ સ્મટસના અવસાનથી સાઉથ આફ્રિકા નો સૂર્ય અસ્ત થયેલ છે. મુનોની સલામતીમાં ડેલીગેટો તરફથી બોલતાં યોગ્ય રીતે કહેવામાં આવ્યું છે કે તેમના અવસાનથી એક યુગનો અસ્ત થયો છે. બીન-ગોરી પ્રજાઓ પ્રત્યેની તેમની વલણ ગમે તેવી હોય, અને તે એવી તો નહોતી જ કે તેઓને પસંદ પડે, છતાં જનરલ સ્મટસ ને વિષે એટલું તો કહેવું જ પડશે કે તેમના યુગમાં ઉજ્જવળતા હતી જ્યારે આજના યુગમાં ઘોર અંધકાર જણાઇ રહ્યો છે. વિરુદ્ધ માં બોલે ગમે તે કહેવામાં આવે પરંતુ એ ઇન્કારી શકાય તેમ નથી કે જનરલ સ્મટસ એક દીર્ઘદર્શી મુત્સદ્દિ હતા જે સાઉથ આફ્રીકાને ગોરાનો દેશ બનાવવા ના ખરા હિતમાં કામ કરી રહ્યા હતા. તેમની વય અને અનુભવે તેમની દ્રષ્ટિ બહોળી કરી હતી અને નેશનલીસ્ટોના કરતાં વિરુદ્ધ તેઓ જોઇ શકયા હતા કે સાઉથ આફ્રીકાને ગોરાને માટે સુરક્ષિત રાખવાનો માર્ગ દુનીયાથી અળગા થઇ ને રહેવામાં નથી રહ્યો પરંતુ ગોરી તેમજ બીન ગોરી દુનીયા ને મીત્ર બનાવવામાં અને બીન-ગોરા લોકોનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવામાં જ રહેલો છે, અને એ માર્ગે પોતે કામ કરી રહ્યા હતા. એક વખતના બ્રીટનના શત્રુ બ્રીટનના ગાઢ મીત્ર બની ગયા હતા. નેશનલીસ્ટોને બોટો ખ્યાલ બરાબર ગયો છે તેમ શું પોતાની જાતને વેચી દેવાને અથવા તો શું પોતાનો દેશ જેનો દરેકેદરેક પથરો દરેકે દરેક રજકણ તે હૃદયથી ચાહતા હતા, તેને વેચી દેવાને તેમણે તેમ કર્યું હતું ? નહિ જ. તેમ કરવામાંજ પોતાનાં દેશનું હિત સમાયેલું છે એવા સંપુર્ણ જ્ઞાન અને ખાત્રીથી તેમણે તેમ કર્યું હતું. સાઉથ આફ્રીકાની બન્ને ગોરી પ્રજાઓ વચ્ચે સંગઠન પર તેઓ હમેશાં ભાર મુકી રહ્યા હતા અને કોઇથી નથી થઇ શકયું તેટલા પ્રમાણમાં એ વસ્તુ તે સિદ્ધ કરી શકયા હતા. "સ્લીમ જેન" (ચાલાક જેન) ના નામથી તે ઓળખાતા હતા. એમ કહી તેમને માન અપાયું હતું. વસ્તુઓની ઉંડી ધારણ કરવાની શકતીએ તેમને દુનીયાના મુત્સદ્દિ અને સેનાપતિ તરીકેની કીર્તી આપી હતી અને કદુ માં કદુ રાજદ્વીય વીરોધીઓનું પણ તે માન સંપાદન કરી શકયા હતા. વીન્સ્ટન ચર્ચીલ એ એક ચુસ્ત બ્રીટીશર છે જ્યારે જનરલ સ્મટસ એક ચુસ્ત આફ્રીકાનર હતા. છતાં તેઓ બન્ને વચ્ચે ગાઢ મીત્રતા બંધાઇ હતી. સાઉથ આફ્રીકાના સઘળા ગોરા તત્વોને આફ્રીકાનરની પ્રતિષ્ઠાને જરા પણ આંચ આવ્યા સીવાય એક કરી રાખનાર જનરલ સ્મટસ જ હતા. બહુજ આર્થીક તેમજ પ્રતિષ્ઠાની, એ બન્ને દ્રષ્ટિએ, ખાસ કરી સુરોપીયન લડતમાં સાઉથ આફ્રીકાને એથી ખોટ નહિ પરંતુ ઘણોજ લાભ થયો હતો. એથી ઉલટું આજે કમભાગ્યે, એ બાબત દ્રષ્ટિએ સાઉથ આફ્રીકા પોતાની સ્થિતિ સવેગે ગુમાવી રહ્યું છે.

જનરલ સ્મટસને વિષે એ પણ સ્વિકારવું પડશે કે આચાર માં ભલે તેઓ નીષ્ફળ નીવડેલા હોય પરંતુ વીચારમાં તેઓ ઘણા ઉચ્ચ આદર્શો સેવતા હતા. તેનો તાદ્રશ્ય નમુનો રાષ્ટ્રસંઘના ઘડી તાની પ્રાસ્તવિક કલમો છે. જેના મુખ્ય સ્રષ્ટા તેઓજ હતા.

સાઉથ આફ્રીકાના હીંદી સવાલ પર જો કે હીંદને જનરલ સ્મટસ સાથે ઝઘડવું પડેલું છે છતાં હીંદ સાથેના તેમના સંબંધની સાલાર નોંધ લેવી જ જોઇએ. હીંદની આઝાદીની લડતને તેમણે સહાનુભુતી આપી હતી અને ૧૯૩૧ની સાલમાં લંડનમાં મળેલી ગોળમેજી પરિષદ વખતે તેને લાગતા કાર્યમાં તેમણે સારો ફાળો આપ્યો હતો. એ, મહાત્મા ગાંધીજી, જેમને આપણે હીંદના રાષ્ટ્રોચિત તરીકે આદર કરીએ છીએ, તેમના પ્રત્યેના ઉંડા માનને વશ થઇ તેમણે આપ્યો હતો. વળી ૧૯૪૨માં જ્યારે હીંદની આઝાદીની લડત પુર જોસમાં ચાલી રહી હતી અને બ્રીટીશ સરકાર હીંદને તેમજ મહાત્મા ગાંધીજીને દુનીયાની નજરમાં હલકાં પાડવાને બનતી સઘળી ચેષ્ટાઓ કરી રહી હતી, તે વખતે ગાંધીજીની નિષ્ઠા સાચી નહિ હોવાના તેમની સામે મુકાઈ રહેલા આરોપનો નિર્ભયપણે પોકાર કરીને વીરોધ કરનાર પણ જનરલ સ્મટસ જ હતા, જેમનો અવાજ સારી દુનીયામાં પ્રસરી ગયો હતો. તેમણે કહ્યું હતું કે ગાંધીજી દુનીયાએ પેદા કરેલા સૌથી મહાન નર છે, અને તેમની સત્યનિષ્ઠા બીજે શંકાને માટે કરાયે ર ાન નથી, તેથી મહાન મુત્સદ્દિ તરીકેની જનરલ - સ્મટસની પ્રતિષ્ઠા એ વખતે ટોચ્ચે પહોંચેલી હતી અને કોઇના કરતાં તેમનાં કહ્યનું બીજાય વજન પડતું હતું. આ રીતે તેમણે હીંદની બારે ગેરા બનાવી હતી.

સાઉથ આફ્રીકાના વર્ણના સવાલનો ઉકેલ લાવવાની જનરલ સ્મટસની રીત ન્યારી હતી, તો કે એમે તેને મળતા નહોતા થતા. તે બરા હતા કે ખોટા એ ચોકકસ કહેવું મુસ્કેલ છે. પોતે ઉચ્ચ આદર્શો સેવતા હોવા છતાં તે વાસ્તવવાદી હતા. એક વસ્તુ તેમણે છુપાવી નહોતી વાસ્તવિક દ્રષ્ટિએ તેમને લાગ્યું કે તેમણે પ્રચલિત પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં લેવી જોઇએ અને એ મુજબ વર્તવું જોઇએ અને એ મુજબ પોતાને ખરું લાગ્યું તેમ અને દેશના સમગ્ર હિતનું જણાયું તેમ તે વર્ત્યા હતા. પરંતુ એ સાથે તેમના લાભમાં એ પણ કહેવું જોઇએ કે કોઇનાં બહોળાને તેમણે તાળાં નહોતાં માર્યાં, કોઇનું વીચાર વાણી કે વર્તન સ્વાતંત્ર્ય તેમણે છીનવી નહોતું લીધું અથવા ન્યાયની અદાલતનો આશ્રય લેવાનો કોઇનો હક છીનવી નહોતો લીધો.

તે સખ્ત કસોટી કરનારા હતા, અને પોતાના વીરોધીઓ પોતાને પહોંચી શકે તેવી શકિત ધરાવનારા માલુમ પડે તો તેઓ તે નમતું આપતા હતા, જેમ ગાંધીજી નાં નેતૃત્વ નીચે સાત વર્ષ સુધી ચાલેલી સત્યાગ્રહની બીનપણ લડત બાદ ૧૯૧૪ માં તેમણે કર્યું હતું.

જનરલ સ્મટસમાં દોષો હતા. માનવી માત્ર દોષ મુકત નથી. સાઉથ આફ્રીકાને તેમની ખોટ જણાય છે તે તેમના મહાન ગુણોની. તેમનું આકર્ષક વ્યકિતત્વ, ગમે તેવી તંગ પરિસ્થિતમાં શાંતતાથી અને દ્રઢ નિશ્ચય થી કામ લેવું, તેમની કાર્યદક્ષતા, દીર્ઘદ્રષ્ટિ, અગાધ હીંમત, કુદરત પ્રત્યેનો પ્રેમ—એ તેમના ગુણોની ખોટ જણાય છે. ગોરા સાઉથ આફ્રીકાના બહનારાઓમાં તે અગ્ર પદ ભરાવતા હતા અને સાઉથ આફ્રીકાના અંગ્રેજોને એક સુદ્રઢ મીત્રની નહિ પુરી શકાય તેવી ખોટ થઇ છે. બીન-ગોરાઓનું ભાવિ તેમના અમલ હેઠળ કેવું થયું હોત એ કહેવું મુસ્કેલ છે. એટલું તો સ્પષ્ટ છે કે આજે જેવું કાળું છે તેવું સાઉથ આફ્રીકાના તખારીખમા કદી નહોતું.

આજના અતિ પ્રત્યાઘાતી તત્વો જનરલ સ્મટસે બાંધેલી

ઈમારતને તોડી પાડવા માટી રહેલા જણાય છે. સદ્‌ભાગ્યે તેનો નાશ થતો જોવાનું તેમને માટે સરજાયેલું નથી. શ્રીસીસ રમટસ અને સ્વર્ગસ્થના અન્ય કુટુમ્બી જનોને થયેલી મહાન ખોટમાં અમે તેઓ પ્રત્યે હાર્દિક દિલસોજી બતાવીએ છીએ, પરંતુ તેઓ ગર્વથી આશ્વાસન લઈ શકશે કે એ ખોટ માત્ર તેઓનેજ નથી થઈ પરંતુ સાઉથ આફ્રીકાને અને કોમનવેલ્થને પણ થઈ છે. સ્વર્ગસ્થના આત્માને ચિરશાંતી મળો.

નોંધ

જનરલ સ્મટસનું અવસાન

સપ્ટેમ્બર તા. ૧૨ મીના મંગળવારે સવારે આગલી રાતના અચાનક હૃદય બંધ પડી જવાથી જનરલ સ્મટસના થયેલાં અવસાનના ખબર આખાત સાથે સાઉથ આફ્રિકામાં સાંભળ્યા. એ ખબર બીજા અણધાર્યા હતા કેમકે તેમની તંદુરસ્તીના આશાજનક ખબર બહાર પડયા હતા અને સૌએ આશા રાખી હતી કે તેઓ હવે સાવ સાજા થઈ જશે. પરંતુ ઈશ્વરે ધાર્યું તે થયું. આ શોકજનક ખબર બહાર પડતાં સાઉથ આફ્રિકાનું આકાશ ગમગીનીથી છવાઇ ગયું હતું. બહાર પડેલા ખબર મુજબ એ દીવસ જનરલ સ્મટસે પોતાના કુટુમ્બીજનોને સાથે બહાર ખુલ્લાં મામડામાં ગાળ્યો હતો જ્યાં જવાનો તેમને સૌથી વીશેષ આનંદ થતો હતો. ગંભીર માંદગી બાદ આરામ લઈ રહ્યા હતા ત્યારે અનેક વાત તેમણે મામડામાં કરવાની તીવ્ર ઇચ્છા દર્શાવી હતી. સાંજના જમ્યા બાદ ટેબલેથી ઉઠીને તેઓ પોતાના બીછાનાપર પડયા અને તેમના ધર્મ પત્નિ અને કુટુમ્બીજનોની હાજરીમાં શાંતીથી સદાને માટે વીદાય થઇ ગયા.

દેશદેશાવરથી અંજલીઓ

દેશદેશાવરથી સ્વર્ગસ્થ જનરલ સ્મટસને સ્મરણાંજલીઓ અર્પવામાં આવી હતી. તેમાંની પાર્લામેન્ટના ઓપોઝીશનના લીડર અને જનરલ સ્મટસના સૌથી નજીકના મીત્ર મી. જે. બી. એમ. હરઝોગની અત્યંત હૃદયસ્પર્શી છે જે આ અંકના મુખ્ય પૃષ્ટપર આપવામાં આવી છે. બીજી ખાસ નોંધ લેવા જેવી બ્રીટીશ વડા પ્રધાન મી. એટલીની છે. અવસાનના ખબર સાંભળી તેમણે નીચે પ્રમાણે કહેલું જણાવાય છે.

"મીસ્ટર સ્મટસના દેહાંત ના ખબર સાંભળી મને અત્યંત ખેદ થયો છે. સારી દુનીયા તેમનો શોક કરશે, કારણ તેઓ માત્ર પોતાના દેશને ચાહનારા અને બ્રીટન અને કોમનવેલ્થના જ અગ્રગણ્ય મીત્ર નહોતા પરંતુ તેમના વીશાળ હૃદયમાં સમસ્ત માનવજાતીને માટે સ્થાન હતું. રાષ્ટ્રસંઘની રચનામાં તેમણે આપેલો મહાન ફાળો તેમની બહોળી દ્રષ્ટિનો અને દુનીયાના મુશ્કેલ તરીકેનો નમુનો છે. લડનેમા, તત્વજ્ઞાની, અને મુત્સદ્દિ હોવા તેમણે અનેક સિદ્ધિઓ પ્રાપ્ત કરી હતી. તેઓ દીર્ઘ દ્રષ્ટિ ધરાવનારા, શાંત અને ગાઢા વતા. હતે સાદા હતા જે એક મહાન પુરૂષની નીશાની હતી. તેમના જવા થી સ્વતંત્ર લોકોની દુનીયાનો એક દીવો બુઝાઇ ગયો છે."

આસામ ભુકંપ સંકટ નીવારણ ફન્ડ

સૌરાષ્ટ્રના રાજપ્રમુખ તરફથી નીચે પ્રમાણેનો તાર અમારાપર આવ્યો છે. શ્રી. નાનજી કાલીદાસ સહીત એક પ્રતીનીધિરૂપ સમીતી રચાયી જે એક આસામ સંકટ નીવારણ ફન્ડ ખોલવું છે. તમારી મારફત સઘળા હીંદીઓને અને ખાસ કરી નજરોણીમાં વસતા સૌરાષ્ટ્રવાસી ભાઇઓને આ ફન્ડમાં ઉદારતાથી મદદ આપવા વીનંતી કરું છું. સલાહ રહેશે P. K. Shanghi, Nand Nivas, Budi Road, Jamnagar અથવા સૌરાષ્ટ્રમાં સેન્ટ્રલ બેંક ઓફ ઇન્ડિઆની કોઇ પણ શાખાપર મોકલવી."

ઉપલા તારમાં નજરોણીના સૌરાષ્ટ્ર વાસી ભાઇઓને ખાસ વીનંતી કરવા માં આવી છે તેનું કારણ એ જણાય છે કે 'ઇન્ડિઅન ઓપિનીઅન' પત્ર મુખ્ત આફ્રિકામાં છપાય છે એવી સૌરાષ્ટ્રના રાજપ્રમુખ ભ્રાંતીમાં છે. આ ફન્ડ તો 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' તરફથી પણ ખોલવામાં આવેલું છે એટલે જે કોઇ ભાઇઓ તેમાં દાન કરવા ઇચ્છતા હોય તેઓ આ પત્રપર રકમ મોકલી શકે છે, જેની પહોંચ આ પત્રમાં—દિસકારવામાં આવશે અને ઘટતે સ્થળે ફન્ડ મોકલી આપવામાં આવશે.

જનરલ સ્મટસની ટુંક જીવન રેખા

જન ક્રીસ્ટીઆન સ્મટસનો જન્મ તા. ૨૪મે ૧૮૭૦ માં રીવીક વેસ્ટ ગ્રામર્ગાની નજીક બોવેન પ્લાટસ નામ ના ફાર્મમાં થયો હતો. તેમના પિતા જોહાનસ એબ્રાહમ સ્મટસ એક પ્યુરીટન હતા અને કેપ પાર્લામેન્ટમાં ફ્રેલર્ડાક વર્ષ સુધી માસ્ત્રસ્ટરીના પ્રતિનિધિ હતા. જેની (જનરલ સ્મટસનું વહાલ નું નામ) ની તબીયત નાજુક હોઇ ૧૨ વર્ષની વય સુધી તેને સ્થાનીક નીશાળમાં પણ મોકલવામાં આવ્યા નહોતા. ૧૬ મે વર્ષે રૂટેલનબોશની વીક્ટોરીયા કોલેજમાં તે દાખલ થયા. ત્યાં તેને અભ્યાસની એટલી બધી ચીવટ હતી કે રમત તેમને જરાયે પસંદ નહોતી. બ્રહ્મચપણથીજ તેને સૌથી પહેલે નંબરે રહેવાનો શોખ હતો. એથી ઉતરતું સ્થાન તે લેવા બીલકુલજ નહિ. ત્રિપ્રવૃત્તિ મેળવી તે કેમ્બ્રીજની કોંકરર કોલેજમાં ગયા. ત્યાં ૧૮૯૪ માં કાયદા ની પરિક્ષામાં ઉત્તમ ફરર્ટ મેળવ્યું. યુનીવર્સીટીમાં તેની બહુમુખ શક્તિ તેજ હતી અને કોઇ પણ બાબતનું મુળ તુરત શોધ કાઢતા હતા. યુનીવર્સીટીમાં તેને કોમ, કોમ ને કોમ સિવાય કશું સુઝતું જ નહિ. રમત ગમતનું તે નામજ લેવા નહોતા માંગતા. એ રીતે તે સૌથી નિરાળા થઇ ગયા હતા. અને નિરાળા રહેવા ની એ વૃત્તિ થયા પછી સુધી રહી. અહીં જેમ પર્વતા અને મેદાનોમાં તેમને એકલાજ ફરવું ગમતું હતું તેમ કેમ્બ્રીજમાં પણ એકલાજ લાંબી મજલો કરતા.

અભ્યાસ બાદ

અભ્યાસ બાદ કેપટાઉન પાછા ફર્યા પછી તા. ૧ ઓગસ્ટ ૧૮૯૫માં તે એડવોકેટ તરીકે સનદમાં જોડાયા. વકીલાત કરવાની સાથે સાથે પત્ર કારત્વનો શોખ થયો અને, જે પાર્લામેન્ટમાં પાછળથી તેમને મહત્વનો ભાગ ભજવવાનો હતો, તેની ગ્રેસ ગેલરીમાં બેસી વખત પસાર કરવા અને રાજકારણ રસ લેવા લાગ્યા.

એ વખતની સેસીલ રોડસની રાજ નીતીથી કંટાળી જઇ તેણે કેપ છોડી ટ્રાંસવાલમાં પ્રેસીડન્ટ ક્રુગરના પ્રજા સત્તાકમાં આશરો લીધો. ૧૮૯૬ માં ટ્રાંસવાલની સનદમાં જોડાયા અને જોહાનીસબર્ગમાં વકીલાત કરવા લાગ્યા. તેમને વકીલાતનું કામ મળ્યું નહિ પણ આત્મવિશ્વાસ પણે હતો. એટલે આર્થીક સ્થિતિ મર્યાદિત હોવા છતાં સ્ટેલનબોશની એક સહ વિદ્યાર્થીની સીબીલા મારમરેધા કોગની સાથે લગ્ન કર્યા અને જોહાનીસબર્ગની હર્બરટ સ્ટ્રીટમાં ઘર માંડયું.

૨૮ વર્ષે રાજકારણ. એટર્ની

ચોર કુગરે ઉઘાડાપણે આચરેલ સરકારી નોકરોને બદલે સાઉથ આફ્રીકાના લોકોને રાખવાની નીતી અખત્યાર કરી, તેમાં સ્મટસને રાજ્યના એટર્ની તરીકેનું પદ મળ્યું. એ વખતે તેની ૨૮ વર્ષની વય હતી. સ્મટસની શક્તિથી કુગર એટલા ચકીત થયા કે ૧૮૯૯ના મેમાં જોહાનીસબર્ગમાં મળેલી પરિષદમાં તે સ્મટસને પોતાની સાથે લઇ ગયા. ત્યાં મીલનરનો ભેટો થયો અને સ્મટસે કુગરની સમાધાનીની સુચનાઓ મુકી. પરંતુ એથી બાબિ યુદ્ધ અટકાવી નહિ શકાયું.

૧૮૯૯માં યુદ્ધ શરૂ થવાની હાકલ થતાં સ્મટસે તેમાં ઝંપલાવ્યું.

સુબેહની સંધીનો ખરડો કરવામાં પ્રજાસત્તાકના પ્રતિનિધિઓમાંના તે એક હતા પરંતુ તા. ૩૧ મે ૧૯૦૨માં કીનીંગ્ધનમાં એ સંધીપર સહી કરવામાં તે નહોતા.

એ યુદ્ધમાં તેને સેનાપતિ (જનરલ)નું પદ મળ્યું. યુદ્ધનો તેને એક ફાયદો થયો. તેનું શરીર કરાવાકાર અને મજબુત બન્યું. એટલે સુધી કે સ્વેલ્ડ ખોરમાં તેના સસરા તેને ઓળખી પણ નહિ શકયા.

પ્રીટોરીયામાં તેણે વકીલાત શરૂ કરી અને પોકતો ધંધો ચાલવા લાગ્યો. પોતાના લોહીને સ્થાપિત કરવાનું કામ કરતાં તે તેના નેતા બન્યા અને ૧૯૦૩ માં જોસેફ ચેમ્બરલેનને મળવા જનાર ડેપ્યુટેશનના તેઓ મુખ્ય નીમવામાં આવ્યા. હેટ ફેલ્ક નામની આફ્રિકાનરોના એક રાજકીય પાર્ટી સ્થાપવામાં તેણે મદદ કરી અને ૧૯૦૫માં ઉઝ્યાંતમાં લીબરલ પાર્ટીની જીત થતાં તે સ્વતંત્ર રાજસત્તાની ચર્ચા કરવા લંડન ઉપડયા. ટ્રાંસવાલને માટે બંધારણ ઘડવામાં તેણે પોતાની વગ વાપરી અને બંધારણની ઉદારતાની તેનાપર સારી છાપ પડી.

ટ્રાંસવાલની ધારાસભાની ચુંટણી ની તપારી કરવામાં તેણે બન્ને પ્રજા ઓ (અંગ્રેજ અને બોઅર) ને સંગીત કરવાની વાત ચીંધી. તેણે કહ્યું કે ઘાવટાનો નીર્ણય સદાને માટે થઇ ચુકયો છે. અને બ્રીટીશ નાગરીકોને મીત્રતાનો તેણે હાથ લંબાવ્યો.

હેટફેલ્ક પાર્ટી જે ઉભી કરવામાં સ્મટસે આગળ પડતો ભાગ ભજવ્યો હતો તેની ૧૯૦૭ની ટ્રાંસવાલની ધારા ન ચુંટણીમાં મોટી બહુમતીથી જીત થઇ.

બોઅરોના પ્રધાનમંડળમાં સ્મટસ સંરક્ષા ન પ્રધાન બન્યા અને તેના એક મહાન શક્તિશાળી સભ્ય તરીકે ગણાયા. બીજા વખતે જનરલ હર્ટઝોગ ઓરેન્જ રીવર કોલોનીમાં તંત્રમાં હતા અને બન્નેની નીતીમાં બીજા વખતથી વીરોધ હતો.

૧૯૦૫ માં સ્મટસે પોતાની આંખોમાં ચીના મજુરો આયાત કરવા સામે વીરોધ કર્યો હતો અને તેઓને ધીમે ધીમે સ્વવતન મોકલી દેવાની જોગવાઇ કરી હતી.

રેન્ડપર પડેલી એક હડતાળ વખતે થએલાં તોફાનો દાબી દેવાને તેણે શાંતી સલાહકારને બોલાવ્યું અને તેમ કરવાની બંધારણમાં સત્તા નહિ હોઇ તેણે રાજ રાજીનામું આપી દીધું.

ગાંધીજીની સત્યાગ્રહની લડતની વીરુદ્ધ તેણે ઝુંબેશ ઉઠાવી અને અંતે યુદ્ધ છોડી મુકતાં તેણે તેના બચાવમાં કહ્યું કે પુરવાર થએલી ખુલ્લા વિચારની લેવી જોઇ સારી નીતી ગણાય.

અધૂરું

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબન)

[૪૦ (ઝ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબને કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ સાતમો લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકકીબન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

સંધીવા (રૂમેટીઝમ)

સંધીવાને માટે જાતજાતની અકસીર દવાઓનું આપણે સાંભળીએ છીએ. પરંતુ દવાના કારખાનાવાળા મોટા કેમીસ્ટો જેઓએ આ દવાઓ બનાવેલા અને વેચવામાં મોટી મુડી રોકેલી હોય છે, તેઓના આ પ્રચાર કાર્યથી કોઇએ ઉતરવું નહિ જોઇએ. સદ્‌ભાગ્યે આવી "અકસીર દવાઓ" બાબે જ મળી શકે છે અને મોંઘી બહુ હોય છે અને તેથી ઘણા લોકોને તે નુકસાન નથી કરી શકતી.

ઉલ્લા વિદ્વાનીક રીપોર્ટો બતાવે છે કે, "Costisone" અને "Acth" બહુજ અકસીર દવાઓ છે, કે જે લાંબી મુદત સુધી લેનારના શરીરપર અજબ અસર કરે છે. દાખલા તરીકે, ચહેરાના આકારમાં તે ઘણા ફેરફાર કરી શકે છે, ઓઓને દાઢી ઉગાડી શકે છે, ચામડીના દરદો, રનાયુઓની નબળાઇ, સોજા, પુરૂષની જનનેન્દ્રિની નબળાઇ, માનસીક રોગો (ઉંડાપણ), ઓઓની બાસ્ટ તકલીફો, અને બીજા અનેક જાતની બિમારીઓને તે દુર કરી શકે છે.

આ દવાઓ કરનારાઓને બહુ ઇજેકશનો લેવાં પડે છે એ જોતાં આપણે જરા અચકાઇ વીચાર કરવો જોઇએ. વળી Costisone અને Acth ની ઉપરોક્ત ખરાબ અસરોની વાત કેમ બના હશે એ પણ વીચારવું જોઇએ. આ દવાઓ કરનારા બીચારા કમનસીબ લોકોની પીડાના ભરા કીસ્સાઓને તેઓને અનુભવ થયો હોવો જોઇએ. સ્પષ્ટ કહીએ તો, આવા લોકોનો અભ્યતરાંગોને માટે જબરો તરીકે ઉપયોગ કરવામાં આવે લો છે અને એ અભ્યતરાંગો હમેંશ બરાબર નાવડેલા નથી હોતા.

જે લોકો આ દુઃખ માટે સંધીવા જેવા રોગ દુર કરવા માંગે છે તેઓને નિરાશજ થવું પડે છે. કારણ, કુદરતી કાયદાઓને અવગણી તની પીરહ જવા થી તકલીફ ઉભી થયા વીના રહેજ નહિ.

સંધીવા લોહીમાં ભભરો થવાથી થાય છે, સાધારણ રીતે ખોટો ખોરાક લેવાથી તેમ થાય છે. ઘણીવાર જુદાં કારણો પણ હોય છે, જેમાં કે કુટુમ્બી જનોના વારસાથી અથવા શરીરમાં જાતજાતની દવાઓ દાખલ કરવાથી (આજે ઇજેકશનો ના ઘુસણી થતા પ્રયોગોથી શરીરમાં કેટલું ઝેર નાખવામાં આવે છે એ ખ્યાલ નહિ જોઇએ.) આ સિવાય રહ્યો ચુકાવાનું, રાંધવામાં અમલ્લ મીનીયમના વાસણોનો ઉપયોગ કરવાનું, ચીંતા કરવી, ક્રોધ, તિરસ્કાર રોગ વગેરે કુટેવોથી ઉત્પન્ન થએલાં ઝેરનાં કારણો પણ હોઇ શકે.

એસ્પરીન અને એવી જાતની બીજી "દરદ વિનાશક" દવાઓથી થતા સંધીવાનું પ્રમાણ કાઢવું જાણવાલાયક થઇ પડે. હોમીયોપથીના અભ્યાસે ચોકસપણે સિદ્ધ કરી આપેલું છે કે, એસ્પરીનથી સખત સંધીવા, બ્રોનકાયટીસ, પેટ અને આંતરડાના કોમળ ભાગો માં ચાંદા પડવાં વગેરે અનેક રોગો થાય છે.

સંધીવાનો ભરો અને અજ્ઞાનવાળો હોવાજ આપ એમ હોઇ શકે કે સંધીવા જેવી થએલ તે વસ્તુઓનું ઝેર લોહીમાંથી કાઢી નાખવું. લોહીમાં ઝેરનો છુપેરો કરવાને બદલે એકદું થએલું હોય તેમ કાઢી નાખવું જોઇએ. સારવાર અને વિશ્વાસથી કરવામાં આવે તો કુદરતી ઉપચાર ઘણો અસરકારક થઇ પડે છે. નીચે જણાવેલી રીત કેલીફોરનીયાના ડૉ. આર. પી. પોપે પોતાના "કાચાં શાકનો રસ" Raw Vegetable Juices) એ નામનાં સુંદર પુસ્તકમાં બતાવેલી છે એ છે. તેમાં અનેક જાતના રોગોનો ઉલ્લેખ કાચાં શાકના રસોથી કરવાની સલાહ આપવામાં આવેલી છે. તેના તાજ્જુબીભરેલાં પરિણામો નીવડયાં છે.

સવારે ઉઠતાંની સાથે દરદીએ આઠ આઉંસ પાણીમાં એક ટી સ્પુન Glauber salts (સોડાર સોલ્ટસ લોહી માંથી પાણી ખેંચી તે પેટના આંતરડા માં નાખે છે અને કોજદી કામ કરે છે ત્યારે એ પાણી દ્વારા સધળો બગાડ નીકળે છે. પછી શરીરમાંથી પ્રવાહી પદાર્થ નીકળે એટલે લોહીમાં આપણે તાજા પ્રવાહી પદાર્થો નાખવા જોઇએ. એથી લોહી પોષાય સારૂ થાય છે. આ તાજાં લીંબુ, મુસંબી કે સંતરાના રસ માં અરધું પાણી નાખીને પુષ્કળ પ્રમાણમાં લેવાથી થઇ શકે છે. તેમ કરવાને તેના કદના પ્રમાણમાં ચાર કે છ ચમચ ફુદીનો રસ કાઢવો; તેમાં કદ ના પ્રમાણમાં બે કે ત્રણ લીંબુનો રસ નાખવો: પછી બે કલોક જેટલો થાય તેટલા પ્રમાણમાં તેમાં મુસંબીનો રસ નાખવો.

પછી આઠ આઉંસનો પ્યાલો આ રસથી અરધો ભરવો અને બાકીનું પાણી ઉપરથી: આ પ્રમાણે અરધા રસમાં અરધું પાણી ભેળવી બે કલોક રસ પુરો થાય ત્યાં સુધી વીસ વીસ મીનીટે પીધા કરવું.

આ રસ ઉપરાંત બીજું કશું નહિ લેતાં આખો દિવસ ઉપવાસ કરવો બહોજ જરૂરી છે. પરંતુ દરદીને બહુ જ ભુખ લાગેલી હોય તો સાંજે તેને એકાદ મુસંબી અથવા થોડું ઓપલ્સ આપી શકાય.

રાતે સુવા જતાં પહેલાં બે કલોક નવશેકા કરતાં રહેજ ઠંડાં (એટલે કે શરીરના ટેમ્પરેચર કરતાં રહેજ ઠંડું) પાણીમાં એક લીંબુનો રસ નાખી તેની પીચકારી લાંબ જોજરી સાફ કરી નાખવી.

આ પ્રમાણે ત્રણ દિવસ સુધી કરવું. આઠ આઉંસ પાણીમાં એક ટી સ્પુન ગ્લોબર સોલ્ટસ નાખી તે સવારના ઊતાંની સાથે પી જવું. પછી ઉપર જણાવ્યા મુજબ ફળના રસમાં અરધો અરધ પાણી નાખી દર વીસ વીસ મીનીટે આઠ આઉંસ તે પીવા. રાતે પથારીમાં અથવા જમીનપર છાતી દબાય એ રીતે ઊંધા પડીને ઉપર જણાવ્યા મુજબ પીચકારી લેવી અને બીજો કશો ખોરાક નહિ લેવો.

આ સુચના ત્રણ દીવસ પાળવામાં આવવાથી લોહીમાંથી કેટલાંય ઝેરત બગાડ નીકળી જઇ લોહી સાફ થઇ ગયું હશે. અને તાજા ફળના રસદ્વારા કીમતી ધાતુઓ તેમાં દાખલ થઇ હશે.

તે પછી બીજા ત્રણ દીવસ સુધી રોજ દરદીએ વીસ વીસ મીનીટને અંતરે આઠ-આઉંસ નીચે જણાવેલી રીતે બનાવેલો તાજો શાકનો રસ લેવો.

૧. ગાજર (બે ભાગ), બીટરૂટ (એક ભાગ), કાકડી (એક ભાગ).

૨. ગાજર (બણ ભાગ), બાજી (એક ભાગ),

૩. ગાજર (એક ભાગ), સેલરી (એક ભાગ),

૪. ગાજર (બે ભાગ), બીટરૂટ (એક ભાગ), લેટીસ (એક ભાગ).

૫. ગાજર (બે ભાગ), સેલરી (એક ભાગ), પાર્સલી (અંદાજ બે આઉંસ જેટલી જ)

૬. ગાજર (બે ભાગ), બીટરૂટ (એક ભાગ), સેલરી (એક ભાગ).

૭. ગાજર એક કે બે આઉંસ પાર્સલીના રસ સાથે.

૮. બટાકાનું પાણી (નીચે જુઓ.)

ઉપરના આર કે પાંચ મીશ્રણોમાંથી પ્રત્યેકનો એક પાઇન્ટ રસ કાઢવો અને આખા દીવસમાં પાંચ પાઇન્ટ કાઢવો. તેમાંનું આઠ આઉંસ જેટલું એક મીશ્રણ પીવું અને વીસ મીનીટ બાદ બીજું પીવું. બધું પુરું થાય ત્યાં સુધી વીસ વીસ મીનીટે તે પીધા કરવું.

આ તાજાં શાકનો રસ કાઢવાનું કામ મુશ્કેલ છે. પરંતુ તે કરવું સાર્થક છે. તદન ચોખ્ખાં અને તાજા શાકનો જ ઉપયોગ કરવો. પ્રત્યેક જાતનું શાક એક મીનીટમાં છણી નાખવું અને પછી એ ગરને સાફ સફેદ મજબુત કપડામાં નાખવો અને તેમાંથી રસ એક ઉંડાં વાસણમાં નીચોવી કાઢવો. જરૂર સાંધેનું કપડું બે ચોખ્ખાં પાટીયાં ની વચ્ચે મુકી તેને રહુવાળા ચેચમાં દબાવવાથી ઘણોજ રસ કાઢી શકાય. શાકનો રસ કાઢવાને બાસ ત્રણેક પણ આવે છે પરંતુ તે બોંઘા હોય છે. જો બીજું કંઈજ નહિ મળી શકે તો જરૂર કરવાને સાધારણ બટાકો પણ ચાલે. પરંતુ એટલો બધો રસ કાઢવાને બહુ મહેનત કરવી પડે. એટલું યાદ રાખવું જોઇએ કે બટું કાચું જ શાક હોવું જોઇએ : રાંધેલું નહિ જ.

બટાકાનું પાણી કાઢવાની રીત જુદી છે અને સંધીવાને માટે તે બહું સારૂ છે. પાંચ કે છ સારા કદના બટાકા લેવા, છાલ સાથેજ તેને સમારી મોટા ટુકડા કરવા. એક તપેલામાં નાખી તેમાં દોઢ પાઇન્ટ પાણી નાખવું તપેલું ઢાંકી તેને ધીમે તાપે બટાકા રંધાય બરાબર ત્યાં સુધી ઉકળવા દેવા. મીઠું બીલકુલ નહિ નાખવું. રંધાઇ ગયા પછી તેનું પાણી ગાળી લેવું, અગાઉ કહેવામાં આવ્યું તેમ તે સંધીવાને માટે બહું સારૂ હોય છે. ત્રણ કે ચાર બીજાં શાકોની સાથે રોજનું એક પાઇન્ટ એ લેવાથી તાજુબી ભરેલી અસર થશે.

ત્રણ દીવસ ફળનો રસ અને ત્રણ દીવસ શાકનો રસ એમ છ દીવસ કર્યા બાદ દરદી ફરી ખોરાક લેવાનું શરૂ કરી શકે છે. પરંતુ શરૂઆતમાં બહુ થોડા પ્રમાણમાં લેવાની અને બરાબર ચાવીને ધીમે ખાવાની બાસ કાળજી રાખવી જોઇએ. સૌથી સારૂ સવારના નાસ્તામાં કેળા સીવાય કંઈ પણ રસવાળું ફળ લેવું ઠીક ગણાય. પછીથી સૌથી સારૂ. અગીયારેક વાગે થોડો શાકનો રસ લેવો. બપોરે જમતી વખતે કાચાં શાક (લેટીસ, ટમાટા, ખમણેલાં ગાજર, કાચા ખમણેલા બીટરૂટ, બીજી સમારેલી કુણી)ની કચુંબર (સેલેડ), થોડા સારા

ચીઝ અથવા ખાટા દૂધ અને બ્રેડ સ્લાઇસ ઘુલીની રોટી અને બટર સાથે ખાવું. અથવા બ્રેડ વાટકો ભરીને કાચા બોયલ બોટલ્સ નીચે પ્રમાણે લેવાં.

ચાર ટેબલસ્પુન બોટલ ઠંડા પાણી માં બે ટેબલસ્પુન રોકબોટલ્સ રાતે પલાળી રાખવા; તેને ગરમ નહિ કરવા અથવા રાંધવા નહિ. બીજે દિવસે સવારે તેમાં બ્રેડ બોયલ બાળીને નાખવું, અરધા લીંબુનો રસ નાખવો, અને બે ટીસ્પુન મધ નાખવું. તેનું બરોબર મીશ્રણ કરી ગરમ કર્યા કે રાંધવા વગરજ ખાવું.

સાંજે ચારેક વાગે બ્રેડ પાઇન્ટ બટાકાનું પાણી પીવું. રાતના સંપેલું શાક ખાવું, બે ભાકરીવાળાં, જમીનની અંદર પાકેલું અને બ્રેડ જમીનની અંદર પાકેલું શાક, બેમાં સારાં ચીઝ અથવા ખાટા દુધની સાથે લેવું. ઉપર જણાવેલ બ્રેડ વાટકો બોયલ બોટલ્સ પણ લઈ શકાય.

યાદ રાખવું કે: પ્રત્યેક દાંતે ચાવું' ખાવું, અને બરોબર ચાવીને મોમે ખાવું.

ઉપરોક્ત ઉપચારની સાથે સંધીવા ને કરતી મહાત્મા ગાંધીજીએ "આરોગ્ય વીશે સામાન્ય જ્ઞાન" નામક પોતાના બહુજ સુંદર પુસ્તકમાં સુચવેલું છે તેમ માટીના પાટાનો પ્રયોગ પણ કરે તો બહુ ફાયદો થશે. સંબાધથી બાર લેવો પણ ફાયદાકારક થઇ પડશે, અને બીજાઓ મંત્રથી માફીસ કરાવવા થી પણ ફાયદો જણાશે. પરંતુ એ બધાને માટે કુદરતી ઉપચારના નીષ્ણાત ની મદદની જરૂર પડશે.

અંતમાં હોમીયોપથી પણ સુંદર કામ બજાવે છે અને દૂધ અને ફાક ના રસોના પ્રયોગની સાથે તેનો પ્રયોગ બહુ ફાયદાકારક થઇ પડે છે. પરંતુ હોમીયોપથીને માટે નીષ્ણાતની મદદ અને કોરવણીની જરૂર પડે છે, અને જો ને લેવાય તો પરીણામ ખરેખર તાજુબીભરેલું આવે છે.

પરંતુ મુખ્ય વસ્તુ લોહીમાંથી બગાડ કાઢી નાખી ઉપર જણાવ્યા મુજબ મોટા પ્રમાણમાં કાચાં ફળ અને શાકના રસથી તેને શુદ્ધ કરવું એ જ છે. જેટલું જો બુદ્ધિ પુર્વક અને વીશ્વાસથી કરવામાં આવે તો લીધેલી તકલીફ જરૂર સાર્થક નિવડશે.

જેટલું કર્યા બાદ કરતીએ બાવા પીવામાં જેટલી કાળજી રાખવાની તો જરૂર રહેશે જ કે ફરી સંધીવા બાપ તેવા કેરી પદાર્થો પોતાના શરીરમાં બોકલાં થવા નહિ દેવા.

નફાખોરી સામે ઉપાય

તા. ૨૭ સપ્ટેમ્બરના 'હરીજન બંધુ'માં શ્રી. મગનભાઇ દેસાઇ નીચે પ્રમાણે લખે છે:

ઉત્તર પ્રદેશના ગવરનર શ્રી. હોમી મોદીએ એવું કહ્યું કે, વેપારીઓ જો દુલમતની બ્લેકના ભાવ પહેલાં જેટલા ન ઉતારે તો આપણે હાથી મુજ ઉશ્કેરણી ને એમાં કૂદ પડેલ કરવો તાપણ કૂદ પણ આવી જાત ની વેપારીઓની ગેર-નીતીની બરદાસ્ત કરી લેવી ન પડે. આ બબર છાપામાં કાંઇક વીનોદ અને હાસ્ય રસની છટાની રંગોળી સાથે આપાયા છે. એમાં વધિ નહીં. પણ તેની અંદર રહેલું પ્રજાકીય તાલીમનું તત્વ તેથી ધ્યાન બહાર રહી જવા બીતિ છે.

કાંઇ પણ બહાનું બંધુ તો તેને આધારે અને નહીં તો ઉભું કરીને પણ, બાર બકાણીને પ્રજા પાસેથી પૈસા કઢાવવા, એ વેપારનું નીતી મુજ થઇ ગયું લાગે છે. વેપારીનો મુળ ધર્મ તો એ છે કે, સમાજને જોઇતો માલ સારી, સુધર અને કિફાયત રીતે બળતો કરવો જોઇએ. તેને બદલે સમાજની જરૂરનો કે લોકોની, માલનો ગેરલાભ લેવા માટે, પ્રજાને કોઇ ને કોઇ રીતે છેતરવી ને ભાવ બાવા, એ નથી. સમાજ કોઇ છે; "એમાં ધર્મબુદ્ધિનો તો બટિયા કોઇ ન રહ્યો.

આ સ્થિતિ એક વાવરના ઉપદ્રવ જેવી થઇ થઇ છે, તેનો ઉપાય। તેના પર સમાજ અને સરકાર કઇ રીતે કાબુ મેળવી શકે? સમાજના આ આર્થીક અંગને કઇ રીતે સામા છક સંયમ અને કાબુ તળે આણવું?

સરકાર કાયદા મારફત કામ લઇ શકે. તેમાંથી અંકુશરાજ આવે છે; સરકારી નોકરો પાસે ખુબ સત્તા આવે છે. જેનો દુરપયોગ લાંચરૂશ્વત વગેરેની હાકમારીઓ ઉભી કરવામાં થાય છે. આમી બકરી કાદતાં ઉંટ પેદા થવું પણ બને છે. મતલબ કે, સરકાર પાસે એનો રામબાણ ઉપાય નથી.

આવો ઉપાય તો પ્રજા પાસે જ હોઇ શકે. અને તે ઉપાય શ્રી. હોમી મોદીના ઉપરના કથનમાં સુચવાયો છે. વેપારીને ધરાકોની ગરજ છે જ. ધરાક જો પડાપડી કરી માલની તેજી બતાવે, તો વેપારી ભાવ બાવા તરફ વળે છે. જેટલે ધરાકે બાવી ચીજનો બોય કોટ ને અમુક વખત માટે અબોલિત લાગ કરવા તબધાર થવું જોઇએ. આ કામ બેકબટકામ ધરાકો કરે તો તેમને ફાયદો છે. જો સંગઠિત રૂપે, બ્રેડ સામાન્ય હિસાબે રૂપે એ થાય, તો તેની અસર બ્યાપક થાય; પ્રજાકિય બોલે; અને બેવી શક્તિવાળી પ્રજાનો વેપારી પોતાની બો ચુકવા લાગે. હુલમતની બ્લેક નો દાખલો બ્રેડ ઉદાહરણ છે. પણ દરેક તેને મળતા પ્રસંગે પ્રજા બે આ શક્તિ કાબુમાં મુકવી જોઇએ એ, એની તાલીમ પ્રજાને હવે મળવી જોઇએ.

ઉપરનું લખાણ વાંચતાં અમને આ દેશમાં આપણા ભાઇઓની વેપારી નીતીનો વીચાર આવે છે. જેમ રોગો નું મુળ લોહીમાં થએલો બગાડો છે તેમ આપણા ઉપર આવી પડતાં બાલ સંકટોનું મુળ આપણી નીતીમાં થએલો બગાડો છે. નાસ્તીકને કદાચ આ નહિ ગમે પરંતુ આસ્તિક, જેને ઇશ્વરમાં શ્રદ્ધા છે, અને તેનો ડર રાખનારા છે, તેને તો સહેલાઇથી ઠસશે. વેપારમાં જેમ દીવામાં છે તેમ આ દેશમાં પણ આપણી નીતીબ્રષ્ટતા શોચનીય છે. તેની બબારે બબારે વાત કરીએ ત્યારે ગ્રાહક વેપારીનો જવાબ તો હાજરજ હોય છે કે "અમારા જ દોષ શું કામ જુઓ છો? મોરા વેપારીઓ કંઇ બોલી અનીતી નથી કરતા." પરંતુ બ્રેડ પાપ કરે તેવા બીજાને પાપ કરવાનો પરવાનો નથી મળતો. બ્રેડ બબારે પાપ કરતો હોય તેથી બીજાનું પ્રમાણ માં બોછું પાપ ક્ષમ્ય થતું નથી. પરંતુ મોરારજીની રાજનીતી જમે તેમ તેની કોમ, તેની વેપારની સામાન્ય નીતી અને બીજા તેના અનેક ગુણો પ્રશંસનીય છે. આપણા વેપારીઓ દીવામાં શું કે અહીં શું, કપડાને તો બાજુએ મુકીએ, અનાજ જેવી અને સાધુ વીગેરે જેવી જીવનની જરૂરીયાત ની વસ્તુઓમાં પણ કાળાં બબરો કરી ગરીબોનું લોહી ચુસતાં અચકાતા કે અમકાતા નથી. પરંતુ આપણે તો બંધુ દોહ, કોમ દોહ, અને રાજદ્રોહ ઉપરાંત દેશદ્રોહ કરવામાં પણ બાકી રાખતા નથી. આ દેશમાં આપણી સામે સરકારનો જેટલો જુલમ થઇ રહ્યો છે તેની સામે આપણી જ માલણી થી દીહ સરકારે આ દેશ સાથે વેપાર નો સંબંધ કાપી નાખ્યો. તેમ છતાં અનેક હિકમતોથી આપણા વેપારીઓ દીવથી આ દેશમાં માલ ઘુસાડી કાળાં બબરો કરી રહ્યા છે. એ આપણે મોટે શરમની વાત છે. આજે દીવનો માલ રેશનીંગથી, સીંગાપોરથી વીગેરે રથળોએથી અહિ આવી રહ્યો છે અને તેના કાળાં બબરા થોડી રહ્યાં છે. એક મોટા વેપારીને ત્યાં દીવની બનાવટના કાપડની બોસડીઓની બોસડીઓ આવી રહી હતી. પુછવામાં આવતાં ખુલાસો મળ્યો કે "બે તો રેશનીંગ માં બોવર ચોક થઇ ગયો હતો અને ત્યાં બબી નહોતો થકતો જોટલે અહિ બબારી નાખવા મોકલ્યો છે!"

કેટલાક વેપારીઓએ, કોમાપોરમાં જેમ બન્યું કરેલી કહેવાય છે કે દીવથી ત્યાં માલ બબ અને લાંબો અહિ મંગાવવા માં આવે. અને આવાજ બાલઓ રાજબ્રકરણની વાતો તો એવી કરે કે દેશભક્તિ ઉભરાઇ જતી હોય. બબ બબામાં દોષ વેપારીઓનો તો છે જ પણ જો બેવો માલ ખરીદનારા ન હોય તો વેપારીઓ શું કરે? પરંતુ આપણે આપણી દેશના, આપણા મનના, આ પણાં સુખસગવડોના, આપણા સ્વાર્થ ના, આપણી સબળી ગ્રન્થિઓના જેટલા ગુલામ બની કેમ જીએ છે તેને પોષ વાને આપણી બતને પણ કેવી દેવા તબધાર થઇએ. લોકોમાંજ જો બગાડ દોષ અને ને સંકલ્પ કરે કે અમે તેવી અગવડો બોગવવી પડે તો પણ કાબુ બહારમાં મળતી વસ્તુઓ લેવી જ નહિ તો વેપારીઓ બે વસ્તુઓ લાવતો અટકી જાય. માટે જેવી વસ્તુ પણ. જેવું બહેર થયું કે આ દેશમાં તેની બાજત છે, તેવુંજ વેપારીઓને ત્યાં તે ખુટી ગયું! પણ બીજાં વગર માલુમ પુછી થી ચલાવી શકે છે. અને તેની તંગ રસ્તીને તો તેથી ફાયદો જ થશે. માણસ ધારે તો પોતાની જરૂરીયાતો જેટલી ઘટાડવા ઇચ્છે તેટલી ઘટાડી શકે છે. અને વધારવા ચાહે તેટલી વધારી શકે છે. માત્ર મન ઉપર અંકુશ જોવો જોઇએ અને દૃઢ નિશ્ચય હોવો જોઇએ.

આજે જ્યારે આપણી મનુષ્યમીમાં જોડો (જુઠ્ઠું), રેશ, વીગેરે કુદરતી કોપોના જોગ બબ પડ્યા છે, કોદીપામાં સત્તાના લોભીઓની તૃષા છીપાવવાને લોહીની નદીઓ વહી રહી છે, બબાં ને ત્યાં વીમાની ટ્રેન ના અકસ્માતોથી કેટલાય જાનની ખુવારી થઇ રહી છે ત્યારે આપણું જીવન અવિચારી અને સ્વચ્છંદી નહિ હોવું જોઇએ. આ બધું બની રહ્યું છે તે આપણા પોતાના જ પાપોને લીધે બની રહ્યું છે અને ઇશ્વર જે રીતે પોતાનો રોષ બતાવી રહ્યો છે. જો સમજવું જોઇએ. ઇશ્વરના કાયદાનો ભંગ કરતાં અટકી હવે પછી તેનું સ્મરણ કરી દીન બનવે તેની ક્ષમાયાચના કરવી જોઇએ અને નીયમીત, સંયમી અને નીતીમય જીવન જીવવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. બીજાના દોષો નહિ જોતાં આપણા જ જીવનમાં જીવતા દોષોને મોટા સમજી તે સુધારવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. આપણે બતે લીધાં હોઇશું તો જગત આપોઆપ લીધું થઇ જશે. જગત આપણું જ બનેલું છે આપણે તેનાથી જુદા નથી. તેનું જ અંગ છીએ. જેમ દોષ સમજતા બાપ અને પોતાની ઇશ્વર બજારે તો જગતમાં સુખશાંતીનું સામ્રાજ્ય સ્થપાતાં જરાયે વાર ન લાગે. જ્યાં સુધી તેમ નહિ કરીએ ત્યાં સુધી સુખશાંતી ની આશા રાખવી આકાશકુસુમવત છે.

ગરીબાઈ અને ભણતર

(‘લોકજીવન’માં મુકુલભાઈ)

આપણે કેટલાયે બાળકોને જોઈએ છીએ જેમને એમનાં માબાપો ભણવા મોકલતાં નથી. આપણે પૂછી એ: “કેમ ભાઈ, તમારા આ છોકરાને ભણવા મોકલતા નથી? જુઓને, તમે નાનપણમાં અક્ષરજ્ઞાન મેળવ્યું નહીં. એટલે તમને કેટલી મુશ્કેલી પડે છે! એવી મુશ્કેલી શું તમારા છોકરાને ભોગવવી નહીં પડે?”

ઘેલા ભાઈ કહેશે, “તમારી વાત તો સાચી છે. પણ શું કરીએ? છોકરાને ભણવા મોકલીએ તો પછી આ નાની બબલીને કોણ રાખે? અમે બંને જણ આખો દી મૈતર કરીને બે પૈસા લઈ આવીએ છીએ ત્યારે માંડ અમારું પેટિયું બરાબર છે. છોકરાને પણ કયાં સુધી ભણાવ્યા કરવો? હવે એ કંઈ નાનો નથી. એ પણ આમતેમ હરે તો થોડું કમાઈ આવે એવો થોડા દીમાં થઈ જશે, ગરીબના નસીબમાં ભણતર કેવું!”

આમ ઘણાં ગરીબાઈને દોષ દે છે અને કેટલાયે બાળકોનું ભણતર એળે જાય છે. પછી એ નીદોષ બાળકો મોટાં થઈને સાવ અભણ રહે છે!

ગરીબ એ જ કંઈ એવું કારણ નથી કે જેને લઈને આપણે આપણાં બાળકોને ભણાવી શકતા નથી. ખરી રીતે આપણે આપણી ફરજ સમજતા નથી. આમતેમ ફાંફાં મારવાને બદલે પેટ ભરવું એ જ કંઈ જીવન નથી. માબાપોએ પેટે પાટા બાંધીને, થોડી અડચણ વેઠીને પણ પોતાનાં બાળકોને ભણવા મોકલવાં જ જોઈએ. માબાપ ની એ મુખ્ય ફરજ છે.

અમેરીકાની એક સાચી વાત છે. એક ગરીબ સીદી બાઈ હતી. એનું કોઈ જ સગું ન મળે. લાકડાના વેદા એકઠા કરી એની મૂંપડી બનાવીને એ બીચારી રહેતી હતી. એ બાઈને બહુ નાના છોકરા હતા. બાઈને એમ કે એના છોકરાઓ ભણીને મોટા થાય. એ બાઈએ મરીબાનો પુરેપુરો અનુભવ કર્યો હતો. છોકરાઓ પણ આમ મરીબાઈમાં સબડયા કરે અને અભણ રહે એ આ બધી બાઈને કયાંથી ગમે? એણે તો મન સાથે આંઠ વાણા હતી કે કોઈપણ હિસાબે મારા છોકરાઓ ને ભણાવવા.

હવે મરીબાઈ પણ જુઓને! આ બધા છોકરાઓ વચ્ચે એક જ પાટલુન હતું. એમની માને તો છોકરાઓ ને ભણાવવાની જ ધખના ધુણ. તેથી એ તો પોતાના છોકરાઓને તે પાટલુન વારાફરતી પહેરાવી રોજ એકને ભણવા નીશાળે મોકલતી.

આ રીતે એ ગરીબ માતાએ પોતાના છોકરાઓને અને કેટલી કોળવણી આપી. છોકરાઓ પણ ભણવામાં દેખાદેખ નીકળ્યા અને પોતાની અભણ તોયે ઉત્સાહી અને ગ્રેમાળ માની હુંફથી તેમાંનો એક છોકરો આગળ જતાં કોલેજમાં પ્રોફેસર બનેા, બીજો ડાકતર થયો ને ત્રીજો પાદરી થયો.

ગરીબાઈમાં અભ્યાસ ન જ કરી શકાય એવું પણ નથી. ‘મન હોય તો માળવે જવાય’ એવી આપણામાં કહેવત છે. તેથી ભલે આપણે ગરીબ હોઈએ તોયે જો જીવનને સુધારવા આગળ ભણવાની વીચાર કરીએ તો જરૂર ભણી શકાય.

ઘણાં વરસો પહેલાંની વાત છે. કલકત્તા શહેરના એક અંધારા ઘરમાં એક ગરીબ છોકરો નોકર તરીકે રહેવા આવ્યો. એ ઘરમાં બધા મળીને ચાર જણ રહેતા હતા. એ છોકરો બધું ઘરકામ કરતો હતો. તેથી એને ત્યાં આવવું અને રહેવું મળી રહેતું.

એ છોકરો તો કલકત્તા ભણવા માટે આવ્યો હતો. પણ એ બીચારો એટલો બધો ગરીબ હતો કે આમ કામ કરીને ચલાવવું પડતું હતું. રાતે બીચારાને વાંચવા માટે કોઈ જાતની સગવડ પણ ન હતી!

તે રોજ સવારે ઉઠે, સ્નાન પતાવી શહેરમાં શાકભાજી લેવા જાય. બધાની રસોઈ એ એકલો જ કરે. રસોઈ થઈ જાય એટલે તે બધાને જમાડે. પછી પોતે જમીને વાસણ માંજી ગોઠવી દે.

મસાલો વાટીવાટીને અને લાકડાં ફાડીને તથા વાસણ ઘસીઘસીને તેના હાથના નખ પણ ઘસાઈ ગયા હતા.

કામ પૂરું થાય એટલે એ છોકરો કોલેજમાં ભણવા જાય. સાંજે પાછો આવી ઘરનું બધું કામ કરીને પરવારી જાય એટલે અભ્યાસ કરવા બેસે. પણ એ બીચારા માટે દીવાની તો કયાંથી સગવડ હોય! એટલે તે રસ્તા પરના ગેસના દીવા નીચે બેસીને અભ્યાસ કરે.

આટલી આટલી મહેનત કરી એણે બીજા-અભ્યાસ કર્યો અને મોટપણે એનું નામ આખા દેશમાં ભણીતું થયું. એ છોકરો તે શ્રી કસ્તુરચંદ બીરાસાનર.

ચાવે તેવું ચણે

(એક અજ્ઞાન લોકવાર્તા)

પરાપુર્વથી એવી વાતો ચાલી આવે છે કે લુકમાન જુવાનીમાં એક સાધારણ ઈમાનનો ગુલામ હતો. સૌ તેને જ્ઞાની તરીકે ઓળખતાં. એક વાર એના માલીક એને વેચવા માટે બજારમાં લાવ્યો. ત્યાંથી એક બેતુત તેને ખરીદીને પોતાને ઘેર લઈ ગયો. પહેલી જ રાત્રે ત્રીજા પહોરના ચોકીવાળા જ્યા એટલે લુકમાન પોતાનો માલીક સૂતેલો હતો ત્યાં જઈને કહેવા લાગ્યો, ‘શેઠ, તમારે નરકથી બચવું હોય અને સ્વર્ગ મેળવવું હોય તો ઉઠો અને ખુદાની બંદગી કરો.’ તેના માલીક જવાબ આપ્યો, ‘મને જરા ઊંઘવા દે. ખુદા રહીમ છે, દયાળુ છે.’ પછી ચોથા પહોરના ચોકીવાળા પણ આવ્યા. હજી જરાબાંધ્યું હતું. લુકમાન કરીથી તેના શેઠ પાસે આવ્યો ને કહ્યું, ‘શેઠ, આવતા ભવને માટે પુણ્ય એકઠું કરવું હોય તો ઉઠો.’ તેનો માલીક જરા પડખાને બોલ્યો, ‘દળ અઢીયો. મને ઊંઘ આવે છે. ખુદા રહીમ છે.’ છેવટે ચોથો પહોર થયો ને અજવાળું થયું એટલે લુકમાન ત્રીજી વાર માલીક પાસે આવ્યો ને કહેવા લાગ્યો, ‘શેઠ માણસ તેમ જ પશુપંખી સૌ ખુદાની બંદગી કરી રહ્યાં છે. હોયમાં થોડો પણ ભક્તિભાવ હોય તો તેનું વાવેતર કરવાનો આ સમો છે.’ તેનો માલીક ગણગણ્યો, ‘હજી જરા ઊંઘવા દે, પછી ઉઠું છું.’

છેવટે તે ઉઠ્યો. પછી તેણે લુકમાન ને દળ, ગુંદર અને બીજી જરૂરી સાધનો તથા જરૂરી ટોપલી આપી અને કહ્યું, ‘બાગોએ જઈને ઠાકર પુજજે. તે તને અરૂં બેતર બંતાવશે. બેતર એકસરખું બેદીને તેમાં જવ વાવજે. હું થોડી વાર પછી આવું છું. ત્યાં સુધી કામ કરજે અને હું ન આવું તોયે કામ પૂરું કરીને ઘેર આવજે.’ ‘જી, હજુર’ કહીને લુકમાન નીકળ્યો પણ જરા આગળ જઈને તે એક પડોશીના ઘરમાં ગયો અને ત્યાંથી તેણે જવ આપીને બાજરી લીધી.

બેતરમાં જઈને લુકમાને જમીન બેદી અને બાજરી વાવી. તેનો માલીક તો બેતરે ફરકયો નહોતો. એટલે પોતાનું કામ પતાવી તે ઘેર આવ્યો.

થોડા દીવસ પછી બેતુતે કહ્યું, ‘લુકમાન, ચાલ, તેં જવ વાવ્યા છે તે જોઈ આવીએ.’ બંને બેતરે ગયા. બેતરમાં બેતુત તાકી તાકીને જોવા લાગ્યો પણ જવનું એકે દોકું કુણું તેની નજરે ન પડયું. તે લુકમાનને કહેવા લાગ્યો, ‘અલ્યા, આ કણગા કુટયા છે તે જવના નથી લાગતા. બીજા કસાકના લાગે છે.’ ‘જી હજુર,’ લુકમાને જવાબ આપ્યો, ‘એ બાજરી ના છે. મેં જવ વાવ્યા જ નહોતા.’ ‘શું કહે છે?’ તેનો માલીક ધાંટો પાડીને બોલ્યો, ‘મેં જવ આપ્યા ને તેં બાજરી વાવી?’ ‘બામોગા ■ બો, માલીક,’ લુકમાન સ્વસ્થતાપુવક બોલ્યો. ‘ખુદા રહીમ છે. આ બાજરીના જરૂર જવ બની જશે.’ માલીક કહે, ‘ખુદા રહીમ છે એ તો ખરૂં, પણ તેં બાજરી વાવી છે ને એમાંથી જવ ઉગવાની કેવી રીતે આશા રાખે છે?’ લુકમાને જવાબ આપ્યો, ‘જેવીની પેઠે ઉગવા છતાં તમે સુતેને ઉચ્ચ પદે પહોંચવાની આશા રાખો છો એ ન્યાયે, માલીક!’

‘લોકજીવન’

સવાલો પુછનારને

જવાબ

કુદરતી ઉપચારો

એસ. જી. (નાતાલ) સવાલ: મારા ચહેરાપર ફોડકીઓ થયા કરે છે. મારે રોજનો ખોરાક સવારના નાસ્તા વખતે અને બપોરના જમવા વખતે અને કોઈ વાર સાંજે જમવા વખતે પણ સફેદ રોટી હોય છે. હું શાક અને ફળ બહુ થોડાં લઉં છું. મે પંદર પેનીસીલીનના ઈન્જેકશન લીધાં છે અને બધુ મલમોનો પણ પ્રયોગ કર્યો ■ પરંતુ નીષ્ફળ નીવડયાં છે.

જવાબ: ફોડકીઓ એ ચામડી લોહી માંથી બગાડ કાઢી નાખવાનો પ્રયત્ન કરી રહી છે તેની એક નીશાની છે. બહાર મલમો લગાડવા નકામા છે. ચોખ્ખી ચામડીને માટે ચોખ્ખા લોહી ની જરૂર છે. સફેદ રોટીનો ખોરાક ત્વરત ખરાબ ગણાય. સફેદ રોટીમાં શરીરના બંધારણને માટે જરૂરી વીટામીન, રસાણો, બીજા જરૂરી તત્વો હોતાં નથી. સફેદ રોટીમાં મોટે ભાગે સ્ટાર્ચ હોય છે અને બધારે પડતા સ્ટાર્ચથી શરીરમાં ઝેર થાય છે. તમારો ચામડી નો રોગ, તમે બધારે કઠણપણાનો ખોરાક લેતા નહિ થાઓ તો તમને બધારે ગંભીર રોગ થશે. તેની ચેતવણી આપનારો છે. તમારે પુષ્કળ ફળ અને શાક ખાવાં જોઈએ અને આખા કરી તાજાં ચોખ્ખાં કાચાં શાકની કચુંબર ખાવી જોઈએ. પાણી પુષ્કળ પીવું જોઈએ. સવારના ઉઠીને એક લીંબુનો રસ નાખી એક પ્યાલો પાણી પીવું જોઈએ. સવારના નાસ્તા વખતે સુકો મેવો ખાવી તે લેવાથી તમારી કોબજી નીરપીત કામ કરશે. ફોડકી ઉપર માટીના પાટા લગાડી ચામડીનો બગાડો કાઢી નાખવો જોઈએ. તમારાં શરીરના બંધારણને માટે તમારે કોબાયો પથીનો ઉપચાર કરવો પણ ઠીક ગણાય.

ડોક્ટર લોરેન્સ ગ્રેકહીલીન

‘ઈન્ડિયન ઓપિનિયન’ ગ્રાહકોને રીલીફ ફંડ

ગાંધીબાપુ પ્રત્યે જોહાનીસબર્ગ

૫-૫-૦

બાબુભાઈ સુઈરદીખાટ ૧-૦-૦

સ્વ. જનરલ સ્મટસ વિષે વધુ

જનરલ સ્મટસને હૃદયની બીમારી હતી એ વસ્તુ છેવટ સુધી તેમનાથી છુપાવવામાં આવી હતી કેમકે તેમની બીમારી દરમીયાન તેમણે કહ્યું હતું કે તેમના હૃદયમાં કંઈક ખોટકો તેમને જણાતો હતો અને રમેને તેમના ફેટલાક અંગત મીત્રો એ બીમારીમાં ગયા તેમ તેમને પણ જવાનું થાય. હકીકત માં તેમને બીજી બીમારી હતી.

* * *

આજે લશ્કરી માનથી તેમની દફનક્રીયા જામફેન્ટીનની સેમીટરીમાં થશે અને તેમની કબ્રમ આજુબાજુમાં તેમના નીવાસસ્થાનમાં એક પેકરીપર સમાધી બનાવી ત્યાં રાખવામાં આવશે.

* * *

વડા પ્રધાને મીસીસ સ્મટસને રાજ્ય ના માનથી દફનક્રીયા કરવાની ઓફર કરી હતી પરંતુ મીસીસ સ્મટસે તેનો અસ્વિકાર કરી લશ્કરી માનથી ક્રીયા કરવાનું પસંદ કર્યું હતું. એ બેની વચ્ચેનો તફાવત એ છે કે રાજ્યના માનથી ક્રીયા કરવામાં આવે તો તેની ચર્ચા, અંત્ય યાત્રાનો ખરચ ગોઠવવા સરકાર તરફથી સરકારને ખરચે કરવામાં આવે. અને લોકોના ક્રમ મુલ્ય સભળા રાજ્યોને આ મંજરી પણ સરકાર જ આપે. લશ્કરી રીવાજમાં મરનારના કુટુમ્બના સહકાર થી અને તેની ઇચ્છા અનુસાર ગોઠવણો કરવામાં આવે. એક વીર્ય માણસને લશ્કરી માન આપવાનો સાર્વત્રિક આ દીકોના ઇતિહાસમાં આ પહેલો બનાવ છે. સાધારણતઃ ઓગણીસ તોપોનું માન અપાય છે.

જનરલ સ્મટસને પુષ્પાંજલીઓ (રીથ) મોકલવાની અવધ ના પાડવામાં આવી હતી. પરંતુ ઘણા લોકોએ તે મોકલવાની ઇચ્છા દર્શાવેલી હોઇ સ્વર્ગ સ્થના કુટુમ્બીજનોએ તે દફનક્રીયા વખતે મોકલવાની પરવાનગી આપી છે. રીમને બદલે જેઓ જનરલ સ્મટસના સ્મારક ફન્ડમાં દાન મોકલવા ઇચ્છતા હોય તેઓ પી. ઓ. બોકસ ૪૦૪, પ્રીટોરીયાના શીરનામે તે મોકલી શકે છે.

અખબારપત્રો

ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ લાયબ્રેરી

ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ લાયબ્રેરી ના આશરા હેઠળ તા. ૧૯ મી અને ૨૦ મી ઓગસ્ટ ૧૯૫૦ ને દિને જાંબી હોલમાં "પંડીત જવાહરલાલ નેહરુનો અમેરીકાનો પ્રવાસ" "સ્વ પુ. મહાત્મા ગાંધીજીની રમઝાન યાત્રા" અને "ટારઝાન એરેક્સ" ના ચલચીત્રો બતાવવામાં આવ્યાં હતાં.

આ કાર્યમાં મેસર્સ જે. ગોકલ એન્ડ કું. તરફથી સ્વ. પુ. બાપુની ફિલ્મ આપવામાં આવી હતી. તથા શ્રી. ગાંધીભારત વીદ્યાલય અને શ્રી. ભારત શારદા મંદિર તરફથી પ્રોજેક્ટર અને સહાયાર્થે શીક્ષકો મોકલવામાં આવ્યા હતા. પંડીત જવાહરલાલ નેહરુની ફિલ્મ બતાવવામાં શ્રી. કુમારિકા મંડળ તરફથી કામચલાઉ નાણાની મદદ કરવામાં આવી હતી અને રોને લગતા અગત્યના કામકાજોમાં તેમજ રોને દિવસે બતાવવા બોલાવવાના અગત્યના કામકાજમાં "શ્રી પુરાતન છાત્ર મંડળ" તરફથી મદદ મળી હતી. ઉપરાંત બહોર જનતાએ પણ સહકાર સહકાર આપ્યો હતો જેથી ઉપરોક્ત સંસ્થાને પા. ૨૦૬-૧૧-૦ દાન રોટે મળ્યા હતા. 'ઉપરોક્ત સંસ્થાની કમીતી મેમના કાર્યમાં સહાય આપવા બદલ મેસર્સ જે. ગોકલ એન્ડ કું.ને "શ્રી ગાંધી ભારત વીદ્યાલય" અને "શ્રી ભારત શારદા મંદીર" ની શાળા કમીતી અને શીક્ષકોનો શ્રી. કુમારીકા મંડળનો, અને શ્રી. પુરાતન છાત્ર મંડળનો તથા બહોર જનતાનો સહકમ આભાર માને છે અને મેસર્સ પ્રમાણે બનીઓમાં પણ સહાય આપી ઉપરોક્ત સંસ્થાને આગળ રાખવામાં સહાયભૂત થશે એવી આશા રાખે છે.

હીંદી વિદ્યાપીઠ-લોહાનીસબર્ગ પરિક્ષાના પરિણામો

હીંદી વીદ્યાપીઠ-લોહાનીસબર્ગના વિદ્યાર્થીઓની બીજી પરીક્ષા રાષ્ટ્રભાષા પ્રચાર કમીતી-વર્ધા તરફથી તા. ૧૬–૧૧ એપ્રિલ ૧૯૫૦ ને રોજ થી. ભારત શારદા મંદીર ભવનમાં નીચે જણાવેલ પરીક્ષા-સમિતિ સમક્ષ લેવાઇ હતી જેનો વીગત નીચે મુજબ છે:

પરિક્ષા-સમિતિ.

ડો. વલ્લભભાઇ ગોવીંદજી પટેલ, પ્રાધ્યાપક સોમેશ્વર જોશી, મણીભાઇ કે. પટેલ, ભોગીલાલ નરસીંહભાઇ મહેતા, વસંતરાય ધનજીરામ પારેખ, મોહનલાલ હરજીવનદાસ માસ્ટર.

રાષ્ટ્રભાષા પ્રવેશ પરીક્ષા

વિશેષ યોગ્યતા વાળા:

(૧) શાંતાબેન રામભાઇ પટેલ (૨) પદ્માબેન કમાલજી જગત (૩) હંસા બેન ભુલાભાઇ પટેલ.

પહેલી શ્રેણી (A Group)

(૪) રતનબેન દયાળભાઇ રાણા.

બીજી શ્રેણી (B Group)

(૫) સુમિત્રાબેન ભોટાલાલ ટાપી-વાળા (૬) લલુભાઇ લલુભાઈ મિસ્ત્રી (૭) ધનસુખરાય બીખાભાઇ પટેલ (૮) મણુભાઇ ભુલાભાઇ પટેલ (૯) મનુબેન ઝવેરભાઇ (૧૦) કુંવરબેન જસમતભાઇ પટેલ.

ત્રીજી શ્રેણી (C Group)

(૧૧) સવિતાબેન દયાળભાઇ પટેલ.

રાષ્ટ્રભાષા પ્રારંભિક પરીક્ષા

વિશેષ યોગ્યતા વાળા

(૧) લક્ષ્મીબેન કલાભાઇ પટેલ.

પહેલી શ્રેણી (A Group)

(૨) રેવીબેન કુલાંભભાઇ પટેલ.

બીજી શ્રેણી (B Group)

(૩) દયારામ ગોકળભાઇ જગત (૪) હસુમતિબેન માધવજભાઇ સોલંકી (૫) મણીબેન હરિભાઇ (૬) દિનકરરાય હરિભાઇ (૭) નીલાબેન કપનારાયણ (૮) કાનજીભાઇ વલ્લભભાઇ પટેલ.

ત્રીજી શ્રેણી (C Group)

(૯) કુસુમબેન રણછોડભાઇ પટેલ (૧૦) નિર્મળાબેન બીખાભાઇ પટેલ (૧૧) કલાવતીબેન બીખાભાઇ પટેલ (૧૨) ભારતીબેન ભુલાભાઇ પટેલ (૧૩) જવાબેન દલપતરામ.

જાતમહેનત

"મનુષ્યમાત્ર શરીરનીચોક મહેનતથી કરે તો જ તે સમાજના ને પોતાના દોહમાંથી બચી શકે. જેનું અંગ ચાલી શકે છે ને જેને સમજણ આવી છે, તેનાં સ્ત્રીપુરૂષે પોતાનું બધું નીત્ય કામ જે પોતે આટોપવા યોગ્ય હોય, તે આટોપી લેવું જોઇએ; અને બીજા ની સેવા લીના કારણ વીના ન લેવી જોઇએ, પણ બાળકોની, અપંગોની તથા વૃદ્ધ સ્ત્રીપુરૂષોની સેવા પ્રાપ્ત થાય ત્યારે તે કરવાનો.... પ્રત્યેક મનુષ્યનો ધર્મ છે. આશ્રમમાં મજુરો અનીવાર્ય હોય ત્યાં જ રાખવામાં આવે છે, ને તેમની સાથે દોહ્યાકરનો વહેવાર નથી રાખવા માં આવતો." ગાંધીજી

હંસરાજ મોરારજી પબ્લીક સ્કુલ

આઠમું ધોરણ

બાજ કમીશ્નર, અને હંસરાજ મોરારજી ટ્રસ્ટ

ટ્રસ્ટીઓ

હિ. બ. શ્રી એમ. જવેરી, શ્રી. એમ. મુનશી, મરહુમ બહાદુર, મરહુમ દાસ મેથજી, જે. એમ. જેસત, બીમજી મુલજી, દ્વારકાદાસ મુલજી, કાન્તિલાલ એમ. વકીલ.

પ્રીન્સીપાલ:— ડો. ધીરેન્દ્ર ડી. મહેતા, એમ, એ. પી. એમ. ડી. (મ્યુનીચ).

ઉપરોક્ત શાળાનું બીજ સત્ર ૨૦ મી નવેંબર ૧૯૫૦ ના રોજ શરૂ થાય છે. જુહુના ભોરાડીમ નજીક જ મુબઇના સાગરપર ખુલ્લા મેદાનમાં શહેર ની બહાર આ શાળા આવેલી છે. ત્યાં વીદ્યાર્થીઓને રહેવા—જમવા અને બધવાની બધી સગવડો બપાય છે. કેળવણીની નવી પદ્ધતિ પ્રમાણેની બધી જરૂરીયાતો પુરી પાડતી આ શાળા અને છાત્રાલય એક જ આધીષ્ઠાન મકાનમાં આવેલી છે. અને ભોગોલીક કારણે વિદ્યાર્થીઓપર શીક્ષકોની દેખરેખ રહે એવી બધવસ્થા ત્યાં છે.

શાળા માટે અનુભવી, કેળવાયેલા અને વીદેશથી ખાસકરાત મેળવી આવેલાં સારા શીક્ષકોનો સ્ટાફ છે.

શાળાના કાર્ય ઉપરાંત બીજી બધી જ ઇતર પ્રવૃત્તિઓ અને રમેત રમતો પણ ત્યાં કરાવવામાં આવે છે.

ફીની પી:—

રહેવા-જમવા તથા બધવાની વગેરે પી. રૂ. ૧૫૦૦, બે મહિના આકીક પી'ઠ ૧૦ (દસ) ના બર્ચ જેટલો થશે.

પ્રાથમિક શાળાના પહેલા વર્ગથી માંડીને મેટ્રીક સુધીના વીદ્યાર્થીઓને ખાસ, બાતના ભોજનાલય સીવાય આ શાળામાં દાખલ કરવામાં આવે છે.

પ્રવેશ પરીક્ષાની હરીફાઇમાં સારા નંબર લાવતા, હોંશીયાર વિદ્યાર્થીઓને માસીક રૂ. ૨૫ થી ૧૨૫ સુધીની શિષ્યવૃત્તિઓ પણ બપલબ્ધ કરવામાં આવે છે.

પ્રોસ્પેક્ટસ—(આવેદન પત્ર) માટે લખો:—

(૧) પ્રીન્સીપાલ, હંસરાજ મોરારજી પબ્લીક સ્કુલ, નવ ગુજરાત, અંધેરી મુબઇ, અથવા (૨) શ્રી. વલ્લભભાઇ બી. પટેલ, ઇન્ડિયા હાઉસ, પી. ઓ. બોકસ ૫૮૮૮. (૪૪, આર્ગેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

અરધુ નોંધ

સ્વર્ગસ્થ મીસીસ પી. કે. નાયકુ

અમને નોંધ લેતાં ખેદ થાય છે કે સ્વર્ગસ્થ મી. પી. કે. નાયકુના મિત્રવર્ય મીસીસ પી. કે. નાયકુનું કુંક માંદગી બાદ અમો સોમવારે ડર્બનમાંના પોતાના મુકામે અવસાન થયું છે. સ્વર્ગસ્થ મહાત્મા ગાંધીજીના નેતૃત્વ હેઠળ કામ કરનારાં બહાદુર સત્યાગ્રહી બહેનોમાંના એક હતાં. તેમણે તેમજ તેના પતિ, જેમનું નામ જુના વખતના લીડરોમાંના એક હતું, બન્નેએ જરાપણ અચકાયું નથી, તેમણે બન્નેએ એ વખતની સત્યાગ્રહની લડતમાં ઝંપ લાવ્યું હતું અને જેલના સંકટો સહ્યાં હતાં. 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ના એ વખતના સુવર્ણ ગ્રંથમાં સત્યાગ્રહી કીરંગનાઓની લેવાયેલી નોંધમાં સ્વર્ગસ્થ માનનું સ્થાન ધરાવી રહ્યાં છે. ત્યાર બાદ તેમણે ગોથીપાદીક લેન્ડ ટેન્યુર ઓર્ડરની સામે કુંક સમય પર ચલેલી સત્યાગ્રહની લડતમાં પણ પોતાની ઝાટકણી વધે—કેમકે તેમને ૬૫ વર્ષ થયાં હતાં—આગળ પડતો ભાગ લીધો હતો અને સત્યાગ્રહી બહેનોની એક ટુકડીને સાથ જેલ ભર્યા હતાં. અરધુ વર્ષ તેમણે પોતાની જાહેર પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ રાખી હતી. સ્વર્ગસ્થની દફન ક્રીયા ડાર્બનદરીનના કબ્રસ્તાનમાં સગળા વર્ગના લોકોની મોટી હાજરીમાં થઈ હતી. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પોતાની એક પુત્રી કરણલતાનાં મીસીસ ક. પી. નાયકુને, અને એક પુત્ર મી. ગોપાલકૃષ્ણ જે જોહાનીસબર્ગમાં છે, તેમને અને પૌત્રીઓને શોક કરતાં મુકી ગયાં છે, જેમણે પ્રત્યે અમે હાર્દિક દિલસોજી બરાબરીએ છીએ અને સ્વર્ગસ્થા આત્માને ચિરશાંતી મળો એવી પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

સ્વ. મીસીસ પી. એસ. લેઝરસ

વળી બીજું પણ એક અવસાનની નોંધ લેતાં અમને અત્યંત ખેદ થાય છે અને તે છે મીસીસ. પી. એસ. લેઝરસ નું. મુળ જોનહાનીસબર્ગના અને હાલ ૧૮ બોર્ન રહીટ, દરબનના મી. કી. લેઝરસ ના પત્ની મીસીસ લેઝરસ કુંક માંદગી ભોગવી સપ્ટેમ્બર તા. ૬ મીના સેન્ટ એન્સ હોસ્પીટલમાં સ્વર્ગવાસી થયાં ૧૯૧૩માં મહાત્મા ગાંધીના નેતૃત્વ હેઠળ કામ કરી રહેલાં બહાદુર સત્યાગ્રહી બહેનોની એ વખતના ઈન્ડિયન ઓપિનિયન'ના સુવર્ણ અંકમાં લેવા લેલી નોંધમાં મીસીસ લેઝરસ માનભર્યું સ્થાન ધરાવે છે. એ વખતે સ્વર્ગસ્થ સુકાસલમાં હતાં અને પાછળ ૩ ના અમાનુષી કર સામે હડતાલ મજુરોએ હડતાળ પાડી હતી તે વેળાએ તેમોની તેમજ બહેનોની સંભાળ લેવાનું કાર્ય કરવામાં તેમણે સુંદર ભાગ ભજવ્યો હતો. સ્વર્ગસ્થ નવ સંતાનોની માતા હતાં જેમાનાં બધુ છત્ર ધરાવતી દીકરીઓ મેળવી કેટલાયનું કાર્ય કરી રહ્યાં છે. તેમનો મી. એ. કી. લેઝરસ છે, જેમણે અમેરીકાની મેસ યુનીવરસીટીના એમ. એ., છે અને ગોવીસ ગવર્નમેન્ટ ઈન્ડિયન રકુલના પ્રીન્સીપાલ તરીકે લોહો ધરાવી રહ્યા છે. બીજા મી. એ. એન. લેઝરસ, બી. એ., છે, જે હાલી કોલેજમાં શિક્ષક છે અને ત્રીજા મીસ નરહરા લેઝરસ બી. એ., છે જે ડરબી રમીયમાં ગવર્નમેન્ટ ઈન્ડિયન રકુલમાં શિક્ષિકા છે. સ્વર્ગસ્થની દફન ક્રીયા સપ્ટેમ્બર તા. ૧૦ મીના કવીન રહીટ પર આવેલા રોમન કેથલીક કબ્રસ્તાનમાં સગા સ્નેહીઓની મોટી હાજરી વચ્ચે થઈ હતી. સ્વર્ગસ્થના કુટુમ્બીજનો પ્રત્યે અમે હાર્દિક દિલસોજી બરાબરી મોકલીએ છીએ. સ્વર્ગસ્થના આત્માને ચિરશાંતી મળો.

ટ્રાન્સવાલ હીંદુ સેવા સમાજ વાર્ષિક ચુંટણી સભા

ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજની જનરલ સભા તા. ૧૭ સપ્ટેમ્બર ૧૯૫૦, રવીવારે બપોરે ૨-૩૦ વાગે નીચે જણાવેલા કામકાજ માટે મળશે.

સર્વે હીંદુ ભાઇઓ અને બહેનોને વેળાસર આવવા નમ્ર વિનંતિ છે.

કાર્યક્રમ :

૧. મીનીટસ ૨. સમાજ સંચાલિત બી. ગાંધી ભારત વીદ્યાલય—ફાળા પુસ્તકાલય, ફ્રોબેટોરીયમના હિસાબો અને રીપોર્ટો ૩. ટ્રસ્ટીઓની ચુંટણી ૪. પરચુરણ.

આ. શે. જોષી.
પ્રમુખ :
કાકાભાઇ ભગવાનજી પટેલ
કહુભાઇ હાંસજીભાઇ મીસ્ત્રી
જો. માનદ મંત્રીઓ.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારા બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ પ્રતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૩/-

બાલ રામાયણ	૪ -
ઈશ બાદીની સુફી	૬ ૧

શિશુમંજરાવલી

સેટ જોડામાં ૬-પુસ્તકો	૬૨ ૧
સેટ જીલ્લની	૬૫ -

કીશોર ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકો ના સુંદર વાર્તાઓના સેટની	૬૪ ૧

ઇસપના પાત્રો ગયેલા

બાળકોને માટે ૧૬૭ પુસ્ત- કોમત	૨ ૦
દાંત પ્રોત્સા	૨ ૧
સોક્રેટીસની સફર	૪ ૦
સુફિનો બાદશાહ	૫ ૩
જુદ્ધ અને કેદમાં	૫ ૬
કેટલાંક પક્ષિઓ	૧ ૬
બાગવત કથાઓ	૩ ૬

બાકિત રત્નોનો સેટ બાગ ૧ ૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કેળવણી - ૩૬	૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના કુમક કુમતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત ૧૪/-

લીલી	૫ ૧
વીદ્ય	૫ ૬
બાપુ	૫ ૩
બાળકોનો બાંધવ	૧ ૦
ઈન્દીરાને પત્રો (ભાગ)	૫ ૬
બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
બપટી મુળ	૧ ૦
ચણુબની વાતો	૩ ૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૨ ૦
લાલો	૫ ૬
બાલાનની રોમાંચમાં	૪ ૦

Obtainable From:
'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	બારતી ૧૯૫૦ ઓગસ્ટ	હાદુ ૨૦૦૬ આસો	મુસલમાન ૧૩૧૯	પારસી ૧૩૧૯ શહે. મહી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક	૧૫	સુદ ૪	૨	૧૩	૫-૫૭	૫-૪૯
શની	૧૬	,, ૫	૩	૧૪	૫-૫૬	૫-૫૦
રવી	૧૭	,, ૬	૪	૧૫	૫-૫૫	૫-૫૧
સોમ	૧૮	,, ૭	૫	૧૬	૫-૫૪	૫-૫૨
મંગળ	૧૯	,, ૮	૬	૧૭	૫-૫૩	૫-૫૩
બુધ	૨૦	,, ૯	૭	૧૮	૫-૫૨	૫-૫૪
ગુ	૨૧	,, ૧૦	૮	૧૯	૫-૫૧	૫-૫૫

૨૦૦૬ નું પંચાંગ.

ગુજરાતી પ્રેસ ના મોટા નવ વર્ષના પંચાંગ

કીમત. ૩,૬

મળવાનું ઠેકાણું ઓ ઓપીસ

ધર્માત્મા ગોરખજી કબનાર ગાંધીજી ૧ ૮

બાપુના પત્રો : (બારમાની બીજી ૬૫૧) સંપાદક કાકા સાહેબકા ૨ ૧

મળવાનું ઠેકાણું ઓ ઓપીસ

ફરીનાં બારીકો :—

મરીચારી	ટી. ૨-૬ રતલ
તમ્બુ	ટી. ૩-૦ રતલ
ગજ	ટી. ૪-૦ રતલ
મેથી	ટી. ૨-૬ રતલ
ડાંગર	ટી. ૩-૦ રતલ
ઘઉં	ટી. ૩-૦ રતલ
મુંગ	ટી. ૪-૦ રતલ
દીવેલ	ટી. ૪-૦ રતલ
અળસી	ટી. ૨-૬ રતલ
ધાણાસરસ	ટી. ૫-૦ રતલ
તલ	ટી. ૪-૦ રતલ

એડરેસ : ૧૬૯ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, દરબન ફોન : ૨૮૮૪૫

પત્ર વ્યવહારથી કોઈ પણ વસ્તુનો ભાવ અગર આગમન બીના મુકવે રવાના કરીશું.

પરશુ નરસીલ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
દરબનની ૩૦ વર્ષની પ્રમાણી અને સંપ્રસિદ્ધ દુકાન.

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બિલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે જ અગર પોસ્ટલ ઈંસ્ટ્રકશન મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સત્ય ધર્મ આચરણ	૧ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર 1922 ની સાલ બનતે બનેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭ ૧
ગાંધીજીના સમાચારમાં	૭ ૦
ગાંધીવાદી આર્થિક યોજના	૩ ૧
પુરુષ શ્રેષ્ઠ ગાંધીજી (સ. ચુસ્ત)	૧૨ ૧

દીનબંધુ એન્ડ્રુઝવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુઆત કરતું પુસ્તક	૨ ૧
ક્રીશ્ચન મધોકા આજ કાલ થી, પુસ્તકમાં લેવાતી મુકેલ ક્રીશ્ચનોના પ્રેમના બચાવરૂપે જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૧

ડૉ રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

તેમણે ફીલોસોફીના મહાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી વગેરે અભ્યાસ માટે છે.	
કલ્કી અથવા સંસ્કૃતીનું ભાવી	૬
તેમની વિચાર ધારા તેઓ બોલ્યા તેમના ભાષણોનો સંગ્રહ	૫ ૧
યુવાનોની સંસ્કાર ભાવના	૧ ૦

ધાર્મીક સાહિત્ય

શ્રીમદભગવત ગીતા મોટા અક્ષરોમાં સંસ્કૃતમાં	૩ ૦
ધર્મોત્માના ચરિત્રો સંતોના ચરીત્રોનો સંગ્રહ	૨ ૧
શ્રી રામકૃષ્ણદેવ આ જોતાંથી અવશ્ય મંગાવે બનેલો શ્રી, ભાષાનો શ્રી ભાષાં મુકેલો છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

સંસ્કાર કાંસના વિખ્યાત લેખક બાલઝાકની નોવેલ	૩ ૧
બાબા લેખક કુપરી..એક રશિયન પત્નીનાં ચિત્ર દેશની નવલકથા	૧૦ ૦

મોટા નેતાઓના ચરીત્રો

કેસરીક ઝરસ્ત્રાતી	૧ ૦
બાલ્ય કથા ગાંધીજી	૦ ૧
સેમ્યુઅલ્સો આપણા ગાંધીજી કૃષ્ણસંબધાન, સીતાજી, આવી નેતાઓના ચરણ ચિંતે લખેલું છે	૭ ૧

કેસલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નારીસંપદા સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૧
આત્મપાણી મોટા કંઠીકારોએ નવલ કથા	૧૧ ૧
રત્નકણ દુનાઓનો ઝોબાદાર સંગ્રહ	૦ ૮
ઉષાહરણ ભા. ૧—૨ બોધ સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બન્ને ભાગની કીમત	૧૩ ૦
ઉષાહરણ સુંદર નોવેલ	૭ ૧
ઉત્સવ નોવેલ	૮ ૦
કેસલના કેદી નોવેલ	૭ ૧
સાંકિલાના સુર	૫ ૦
ગજબના ગપ્પાષ્ટક	૬ ૦
કાંતીલાલ કાંકરીયાની નોવેલ	૭ ૦
કમ્બોજની કંઠીકારોએ નોવેલ	૧૦ ૦
કેસલેશ્વર કોલેજ લાઈફ ઉપરની નોવેલ	૮ ૧
ખાખરા બાપુ બાપુજીના જીવનને લગતું પહેલું પહેલી નોવેલ	૮ ૧
નોરમ્બ આશા નોરબની ગાંધીબાપુની રસાળ નોવેલ	૭ ૦
ચંપેલી	૧ ૧
ગોરાની વાર્તા	૬ ૦
ભણ સમાધી નોવેલ	૮ ૦
ભગતના અંદરમાં કંઠીકારોએ લખેલા	૧૦ ૦
નવ સિકંદર	૧ ૧
ભગવદીદુ નોવેલ	૫ ૦
ડિટેક્ટીવની વાર્તા નવાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૧
ચમત્કાર ચમત્કાર બે નવાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
અમૃતપુત્ર ધારા	૮ ૧
અમૂલી વાત	૧૦ ૦
અપહરણ ગીરવેથી વાર્તાઓ	૧ ૧
છ'ગળી છતવાની નવી ચુડી	૨૫ ૧
ભીડ સાથી ભા. ૧-૨ સાથે	૧૨ ૦
અમારા આ સ્વ. ઝવેરચંદ મેઘાણી લિખે મુકેલા નેવર ભાને બનાવના પરીચ લખેલ	૧ ૧
બાપાજીએ પોતાની તસવીર આદરીએ સહીત કેવું ગોરવી-ગીતું સ્વજન	૧ ૦
ચમત્કારમાળા	૮ ૧

નવલ કથાઓ

ઉલ્કાધારે	૮ ૧
કાઠીયાવાડની ઈંટ કથાઓ	૧ ૦
કાંચ વચ	૧૦ ૧
મોહાન મોરબાઈ નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૦
અમૃતરો વાર્તા સંગ્રહ	૧ ૧
ચિત્રલેખા	૮ ૧
તમુના ભાગ ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૧ ૦
વડોદરાવાસ	૦ ૧
વડોદરાવાસ ભાગ ૧-૨ બોધ બાળ નોવેલ સેટની	૧૧ ૦
શેર વહ	૧૪ ૧
વડોપાકાર	૧ ૦
નવીન બોધ	૧ ૦
નવીન ૫'ચી વાર્તા	૧ ૦
નવીનતા	૧ ૦
અવીન	૧ ૧
આબરૂદીન ભા. ૧-૨ સેટની	૧ ૦
ચિંતારણી	૧ ૦
બાપજી બબાતા	૧ ૦
અમાલ ગોરબો	૧ ૧
પુરાતન બબીતા	૧ ૦
બોધ અને પુત્ર ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૧
કુદરતા સુખની પાંખો	૧૦ ૦
ચમત્કાર	૧ ૦

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

નુતન શૈક્ષણ માળા આ માળા માં નીચલા બંને પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન શૈક્ષણ તાલીમ વર્ગ
" " ચોપડી ૧-૬-૨
પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા
પુસ્તક પહેલું ૧ ૪
પુસ્તક બીજું ૨ ૦
પુસ્તક ત્રીજ ૨ ૪

સાહીત્ય કલ્લોલ
સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા વધારવા વધારવા
પુસ્તક બીજા ૨ ૪
" ત્રીજુ ૨ ૪
બાળપોથી ૧ ૧
બાળોપયોગી ખુલાસા ૫ ૪
ઉપર બોડા ઉપલીસ શીખવા માટે
પાઠાવળી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની ૬ ૦
અંકગણીતના પુસ્તકો ૨ ૦

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા
પીઠ ચોપડી ૧ ૦
બીજ " ૨ ૪
ત્રીજી " ૧ ૧
બાળબોધ ફૂ.. ૧ ૦
પુસ્તક ૨ ૦

વાંચો લખીએ
ચોપડી ૧ ૧ ૬
" ૨ ૧ ૬
" ૩ ૧ ૬
" ૪ ૧ ૬
" ૫ ૨ ૦
" ૬ ૨ ૦
" ૭ ૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી
પુસ્તક પાંચમું ૨ ૧
" સાતમું ૨ ૪
દેશ દેશાવરમાં—ભુગોળ ૩ ૦
આપણા દેશનો ઇતીહાસ ૧ ૧

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

નવલ કથાઓ

શ્રી દર્પ	૧ ૩	શુદ્ધ અને નષ્ટ	૧ ૦
સાહસીકોની સહી	૮ ૬	બે દેશ દીપક	૫ ૦
રત્ન અને પૃથ્વી	૧ ૦	પુત્ર જન્મ	૧૩ ૦
વડલો	૩ ૦	પરીષેક	૭ ૦
વિરાગનાની વાતો (૩)	૧૪ ૬	પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
વનછાયા	૭ ૬	પહેલી પ્રીત	૭ ૬
વર ને પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦ ૦	પૃથ્વીરાજ	૭ ૬
સાઠકાના સાહુ	૭ ૬	ત્રીવીધ તાપ	૫ ૦
સોમનાથ	૧૨ ૬	માટી ભમો	૫ ૬
સેનાપતી	૬ ૦	માધવસાધના ત્રિવા (ઐતીહાસીક)	૭ ૦
સુના મંદીર	૯ ૬	માલધારી	૬ ૬
રમાવધુ	૧૦ ૦	ઘરને મારગે	૯ ૦
રૂપમતી	૯ ૦	આજમની જોનેને આપુના પતો	
મૃત્યુન રહસ્ય	૧૦ ૦	ભાગ ૧.	૨ ૬
માનવીની ભવાઇ	૧૨ ૦	માનવતાના મુલ	૯ ૦
માયાવી સંસાર	૭ ૬	ધરતીને માથાળે	૭ ૦
આશાપરી	૭ ૦	ચિરકુમાર સભા (ઠાગોરકૃત)	૧૨ ૦
સંજોગાત ભાગ ૧	૧૦ ૦	ધસરકાન	૭ ૦
ચિરોદણી	૭ ૬	ક્રિદસ	૫ ૬
રાજેસા ક્રીયા	૮ ૦	કંઠાનીવાડ	૫ ૦
દીનાનાથ	૧૦ ૬	મુકેસા	૪ ૬
દરીયા પારના		મુક્તતા પુર	૧૧ ૦
ડોગાઇનો ભોગ	૮ ૦	દેવ અને દાનવ	૩ ૦
જીવન રહસ્ય	૬ ૦		
ભાગ્ય તમાચો	૬ ૦	મળવાનું ઠેકાણું:	
દુનીયા	૭ ૦	C/O INDIAN OPINION,	
		P. Bag, Phoenix, Natal.	

અમારાં નવાં પુસ્તકો

સેતુબંધ	૫ ૦	નુતન રશીયામાં મેળાપ	૨ ૧
ચિકાગ્રના	૫ ૬	યુગો સેવક	૩ ૦
કમંડલુ	૪ ૬	ગીતાંજલી	૫ ૦
ચતુર સુજાણ	૩ ૬	સાધના	૫ ૦
નીરૂપમા	૭ ૦	નારી કુનીયા	૫ ૬
૬૫ કોપા (બે ભાગ સાથે)	૧૩ ૬	વ્યાંતરવાળો નાનાભાઇ ભટ	૨ ૧
ઠંડે પહોરે	૭ ૦	મહાન મુસાફરો	૫ ૦
પ્રાર્થના	૧ ૬	પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫ ૦
સુવર્ણ મુગ	૨ ૦	ભારતના ઘોડાં	૩ ૦
૭૭ ૭૭ ૭૭	૩ ૬	દેશ દેશની લોક કથાઓ	૮ ૬
ભારી મહાર	૩ ૦	રાજાની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮ ૬
દાનનો ઉલ્લો મુંઢો	૫ ૦	સોક્રાતસ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦ ૦
ભજન ન ભનો	૨ ૦	સમળી ઝકડાર થે	૫ ૬
ગીત દોરી અને બીજા નાટકો	૨ ૬	સોક્રાત્સ	૬ ૦
આમમુખી પ્રોગ્રેસ	૫ ૦	છેલ્લો પ્રયોગ (બાર્ના કૉમડ)	૬ ૬
ઉત્તરા	૭ ૦	ગુંદરીનો સપ્તાહાર	૧૪ ૦
સભ્યના લેખ	૬ ૦	ઉંદરીનો કઉરેક	૪ ૦
અંગ્રેજનું આરોગ્ય	૩ ૦	મુંજવતા પ્રશ્નો	૭ ૬
મહાત્માના પ્રસુનો	૩ ૬	કુદાની રમઝટ	૬ ૦
ગ્રામ વિચારણા	૨ ૦	જાદુઇ વાતો	૭ ૦
પુષ્પવાટિકા	૨ ૦	દાસ ચીબાનો ઝપરો	૪ ૬
પતીમંદીર	૩ ૦	દીન ગર્યો	૭ ૬
જાદુઇ ચાકરી	૭ ૦	સાર્વિસકરેજસ ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮ ૦
રંજ લીલા	૨ ૩	રસમંજરી	૬ ૦
ઇમાની ગાય	૨ ૯	સાગર કથાઓ	૮ ૬
ઝરણી	૫ ૦		
રસ મુર્તીઓ	૩ ૦		
બાંધીજીની પ્રાર્થના	૫ ૩		

રોલ્સરોયના પુસ્તકો

મુખ નહીં રહેવાય (સમાજની જાડીઓ સામે પોકાર) નવલકથા	૭ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫ ૩
બે નવેલકથાઓ	૫ ૦
રોલ્સરોય અને ગીસહ	૨ ૦
કેની ક્રેન (બાર્તા)	૫ ૭

જીવન ચરીત્રો

રનીંદ્રનાથ ઠાગોર	૫ ૩

હાસ્ય રમુજી પુસ્તકો

હાસ્ય કોતુક	૭ ૬
મરલ દરીયાના હાસ્ય પ્રસંગો	૬ ૦
હાસ્ય વીલાસ	૧૦ ૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૩ ૬
કપાલ કુંડલા	૭ ૬
અનોપમા	૭ ૦

સુપ્રસીદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

વાવરાણી	૧૧ ૦
સુરજસાલનો જય ભાગ ૧-૨	
પ્રત્યેકની	૭ ૦
તુલસી કયારો સામાજીક નવલ	૩ ૩
બાલા કાકીયા	૫ ૩
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬ ૦
પુરાતન જોત	૫ ૩
બીરેલા હાર	૮ ૬
વેવીશાળ	૮ ૩
સોરઠ તારા વહેતર પાણી	૧૦ ૦
વાલરાણી	૬ ૩

નવલ કથાઓ

સુખનાથ:	ગંગાજળી કાંતીકારી
નવલકથા. કીમત	૮/-
બાળબોધ સુંદર બાવપુર્ણ નોવેલ.	૧૦/-
સાહસરાણી સામાજીક કાંતી કથાવતી	
નવલકથા	૧૦/-
ક્રુર પ્રારબ્ધ:-	ભણીતા હંસ નીકાનીનું
ચરીત્ર.	૫/-
મેઝમ કામુરી:-	શ્રી નીકાનીનું ચરીત્ર
	૬/-
સમુણી ક્રાંતી.	કીશોરલાલ. ૬.
મશરૂવાલા	કી. ૫ ૦
બાપુની ગાંખી	૩-૦
	લેખક કાકા સાહેબ

દીલ્હી ડાયરી

બાંધીજી.	કી. ૧૦ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી	
ભાગ. પહેલો.	૧૩ ૦
ભાગ બીજો.	૧૩ ૦
ભાગ ત્રીજો	૧૧ ૬
બાપુ-બારીમા (મૃદુ બાંધી)	૬ ૦

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	2	0
THE U.E.C.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement. S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	6
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	5	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	2	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	2	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	2	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	2	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	12	
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	3	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELS ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."
43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩–૭૯૪૪. પોબસ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફિક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. પોબસ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફિક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines

KEEP IN TOUCH WITH HOME

THROUGH INDIAN MAGAZINES

Annual Subscription Rates of Some Interesting Magazines

GENERAL		MOVIE MAGAZINES	
Astrological Mag.	M 24s.	Cine Voice	M 45s.
Caravan	M 75s.	Filmfadia	M 70s.
Forum	W 30s.	Movie Times	W 24s.
Illustrated Weekly of India	W 84s.	Rup-Bani	W 30s.
India Digest	Bi-M 9s.	Commercial Magazines	
Indian Review	M 75s.	Commerce	W 88s.
Modern Review	M 30s.	Eastern Economist	W 99s.
Onlooker	M 45s.	Indian Finance	W 55s.
Shanker's Weekly	W 32s.	Sexology	
Sound	M 28s.	International Journal of Sexology	Q 22s.
Vigil	W 36s.		

The above rates are current publisher's rates and are subject to changes. Copies will be mailed directly by the publishers.

Send your order with proper remittance to:

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE,

9 Cantonment, AHMEDABAD, India.

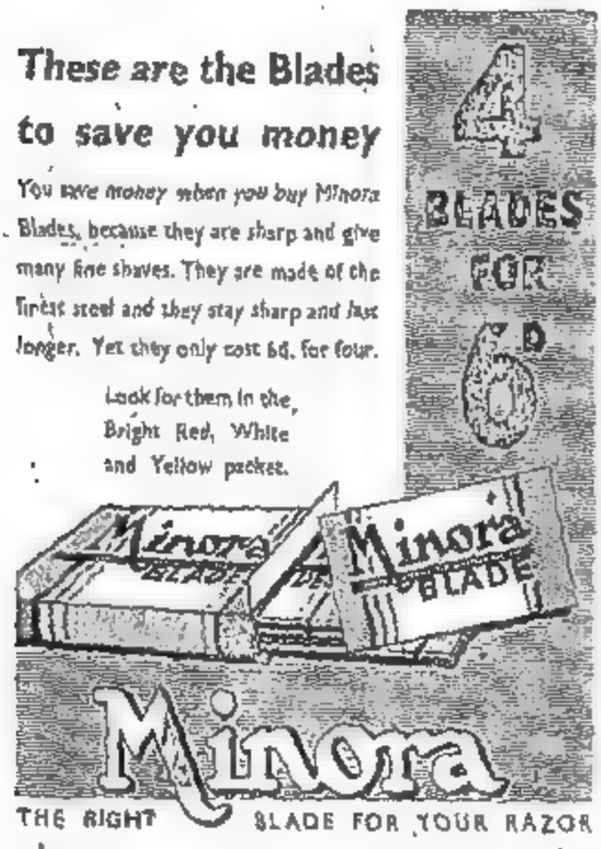
Write For A Detailed List.

Authorised Subscription Agent To All Indian Magazines

These are the Blades to save you money

You save money when you buy Minora Blades, because they are sharp and give many fine shaves. They are made of the finest steel and they stay sharp and last longer. Yet they only cost 6d. for four.

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

Durban - Bombay in 96 hours

EAST AFRICAN AIRWAYS "SKYLIONS" fly direct north to Nairobi to connect with Air India International's "Constellations."
Enquire for fares and time tables from our General Sales Agents South African Airways or any I.A.T.A. Agent.

Fly the smooth coastal route north

EAST AFRICAN AIRWAYS

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
26 SEP 1950

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 38—Vol. XLVIII FRIDAY 22ND SEPTEMBER, 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. [PRICE] FOUR PENCE

OBJECT OF EDUCATION

To train the body in health, vigour and grace
To train the emotions to love all that is noble and beautiful
To sympathise with the joys and sorrows of others
To inspire to service ever widening in its area, until we love our elders as our parents, our equals as our brothers and sisters, our youngers as our children, and seek to serve all
To find joy in sacrifice for great causes and for the helpless
To feel reverence for all who are worthy of it, and compassion for the outcast and the criminal
To evolve and discipline the mind in right thinking, in right discrimination, in right judgment, in right memory
To subdue body, emotion, and mind to the Spirit, the Inner Ruler Immortal
To make man a good Citizen of a free and spiritual Commonwealth of Humanity

—Annie Besant.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)

JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

45" SUEDE SILK. White, Pink, Sky. Per yd. 7/11

JUST ARRIVED! 45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/- SAMPLES ON REQUEST.

FOR BLOUSES SWISS EMBROIDERED GEORGETTE. 36" per yd. 12/6

VELVET. 44" Chanile Georgette In all latest Shades Suitable For Sarees. Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0 each.

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/19/6 each.

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £5/10/0 each.

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Just work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS. Cream. Collar Attached. All Sizes. 27/3 each.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES

★

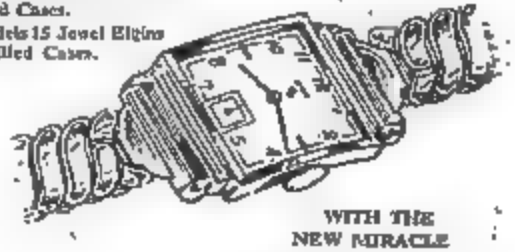
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground. 5 yds. lengths. 25/- each 6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.

Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. SLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે હોડકા.

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે પહોંચતા કરવા માટે અમે દરના પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ભીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
દેશમાં તેમજ બહારથી કામદ, પુલન રસ, બ્લાન્કેટસ—જેની બાબતે
મારે બાલ બજારનો માલ—તેમજ ફેલ્ટહીલ્સ મોકલવા માટે.
નીચેને મારે ઘરાક ત્યાં પ્રથમ તપાસ
કરવા બહારાવું છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29632
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155|7 Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL.
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon. HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Furness Chambers, Joppe Street; P.O. Box 8199, Johannesburg.
'Phones—Offices 22-7271. Afterhours 24-4344.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1491

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY LIMITED.

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.

આ કંપની જીવન કંપનીમાં ફાયરીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસીસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાથેસાથે બીજે કરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી થાય છે. કંપનીને ઉપરના આપવું એ કરેક કંપનીની ફરજ છે.

Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 28845. P. O. Box 1819.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Durban.

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4475
Tel. Add: "RUSTOMJEE" JOHANNESBURG.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.
S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Sept. 27t
S.S. Karanja due Durban 30th October and sails on 5th November for Bombay via Karachi and Porbundar.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£56—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.
Note:—Emergency Phone: 63624

શરબતે-ફોલાદ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન!!

શરબતે-ફોલાદ આ દવા તાજા ખુનનો બનેલો છે. આ દવા પેટમા બનેલ તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને મુખ ખુબ સ્વચ્છ કરાવે છે. મરદાઈ શક્તિમાં વધારો કરે છે. લીવરની બરાબરીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ-ગેસ થતો તરતજ અટકાવે છે, ખાલીની બરાબર ખાટા ઓડકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ દવા હાથ પગ અને શરીરની સુસ્તી નબળાઈને તરતજ દુર કરી નવું જોમ બાળી વ્યક્તિને તેજસ્વી બનાવે છે. ઓરત મરદ અને બાળકો માટે આ દવા એક સરખી ઉપયોગી છે. આ એક બાલબાલ બનાવટ રોગોને છે.

એક બોટલ શરબતે-ફોલાદની કીમત સી. ૧૨-૬
મળવાનું ઠેકાણું:—

Unan Health Institute,
P. O. Box 1169,
DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph = Mani," DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીભાઈ લક્ષ્મીદાસ ગજીવાલા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફરસાણ પીણાં તેમજ ફ્રેશ ફ્રુટ્સ. બનાવટથી આપે બનાવીને ખાજો.

આપણું વખણાયેલું ઘુંઘરી મુકું ગોળ, મમરા, ચોળિયા, ચણાજોર, પાપડ વિગેરે હંમેશાં તાજાં બનાવીને મોકલે.

ચાની લીફ્રેશ અને ફ્રેશ ફ્રુટ્સની ઓર્ડર ફોન કે પત્રથી કે તમારી કૃપા થવાથી બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

આવેલા દિવાળી અંકો

ભાષા	શી.	૫	૬	રવીવાર	શી. ૧૦ ૬
આરામ		૫	૬	સ્ટાર	૧૦ ૬
સચિત્ર		૭	૬	વેપારી	૭ ૬
ગોલમાલ		૬	૬	બે મહી ગોલ	૭ ૬
ઢીંઢોરો		૬	૬	ચિત્રપટ	૭ ૬
સચિત્ર માર્કિક પંચાંગ		૨	૬	મુંબઈ સમાચાર	૫ ૬
મુંબઈ સમાચાર પંચાંગ		૫	૬	બાળ દીપક (મુલતા)	૭ ૬
India, (English) 12 Copies		6	0	Filmindia English	5 6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, સોફાસેટ્સ, કોચેસ ઓર્ડર મોટ્ટ સોફાસેટ્સ ટેબલ, ગુડ ટેબલ, ટેબલ્સ, તથા બીજાપણ આવે ચીજો લઇશો. અને પધારી લાભ લેવા ખુલ્લો આંમ.

—સોફાસેટ્સ, ટેબલ્સ અને ફીટીંગ રીપેર—

ઉ બનાવી કેબીનેટ વર્ક્સ નીચે તદ્દન પાસ છે. જેનો સ્ટોક હંમેશ તાજો રહે છે. આમ રોડની બાજોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને લેવા આવજો.

L. MISTRY
81 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 38—Vol.—XLVIII. FRIDAY, 22ND SEPTEMBER, 1950 Registered as the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

Indian Opinion

FRIDAY, 22ND SEPTEMBER, 1950

The New Political Party

WE, who are already condemned to liquidation through the agency of the present Government and are expectantly awaiting execution of the sentence passed upon us, might be forgiven being completely uninterested in the news that a new political party—the National Peoples Party—has recently been established.

Ordinarily, condemned men do not interest themselves with what may happen in a world in which they will have no place, lot or part. Where, however, as in our case, a people have, for long years, been struggling and suffering for the sake of a principle, anything suggesting that their struggle may at last be bearing fruit is naturally gratifying even though they themselves should be denied the satisfaction of tasting it. To have helped, however little, in the forward turning of the wheels of progress is at least something.

But a cursory perusal of the manifesto of this new Party is all that is needed for it to be perfectly obvious that its formation is not an event warranting any self-gratulation on our part, or, for that matter, on the part of the non-white sections of the Union.

According to the 'Rand Daily Mail' of September 12, the manifesto states that "the Party will strive for a greater united South Africa." It is when one examines the new party's idea as to what constitutes this greater greatness, its notion of "unity," and the methods it proposes to adopt to effectuate its programme, that any hopes it might easily have engendered are completely dissipated. Indeed, it is by no means easy to see any real difference between what this new party proposes to do and what the Nationalist Party is actually doing.

Its programme opens with "the maintenance of the white race." A parrot-cry that is surely by now getting stereotyped and unconvincing. For who seriously believes in the "white race"—itself a misnomer, by the way—being in any danger of extinction, except through self-destruction, e.g. the atomic bomb? Of course the "maintenance" of the white race is just a euphemism for "domination" by the white minority; a reiteration of the old South African tradition the rest of the civilised world regards with marked disfavour.

What, obviously, is meant by this part of the Manifesto is, that all sections of the "white race" are to combine ■ prevent any possible encroachment by non-whites upon the privileges presently enjoyed by the former.

All possible doubt regarding the real policy of this party vanishes when we learn that

"The party seeks to restrict Asiatic penetration, whether social or economic, by stricter control of trading licences, territorial segregation, birth control."

Well! Well! We naively thought the present Government had gone the limit. But *birth control* is decidedly something they did overlook. Dr. Donges' reputation may be seriously impaired if he allows competitors to score off him like this.

Should we manage to think up any further little item of discrimination which even Mr. H. S. Terre-Blanche may have overlooked in his programme for the creation of "a greater united South Africa," will the gentlemen, we wonder, allow us to pass it on to him, if only by way of suggestion?

At the moment, all that occurs to us is whether some plan is not possible ■ prevent us "Asiatics" from sharing the same sunlight, air and water as are enjoyed by the "white race."

We observe further that "the new party will also strive for a planned solution of the Native problem."

Presumably, on similar lines to its solution of the "Asiatic problem." We wish our Bantu and Eurafrican co-sharers in the benefits we are ■ gain under Apartheid joy of this new party.

The dividing line between tragedy and comedy is, it is recognised, sometimes extremely thin. Plans such as these of the apostles of Apartheid to turn back the clock and arrest the wave of progress towards mankind's unification might be dismissed as truly farcical were it not for the tragic possibilities their reactions may entail.

Wherefore, save on the assumption that this another case of "Whom the gods wish to destroy they first make mad," ■ is difficult indeed ■ find an explanation of the blind obstinacy that persists in endeavouring to separate mankind into white sheep, to whom are ■ be apportioned all the good pastures, and black goats destined to occupy only the rocky places.

We should have thought, too that the facts of South African history would have operated as a 'caveat' ■ tread rather warily when drawing distinctions based on colour. Or ■ this, perhaps, some curious reaction of a guilty conscience?

Meanwhile we venture to invite the attention of this new party that aspires to out-Herod Herod to the practical difficulties, financial and other, that are already confronting the present Government in the execution of *their* plans.

For our own part, we would remind our dear good friends of ■ parties, new and old, that we have undergone a pretty intensive training in Patience and Endurance, and that our faith in the ultimate triumph of Right and Justice remains unshaken.

A Dissapointing Session

THE nineteenth session of the Conference of the S.A.I.C. which took place in Johannesburg last week-end, has not made a very favourable impression on our own mind nor, we venture to suggest, on the minds of many Indians, who are anxiously waiting for a proper lead. We do not say this because we wish merely to criticise. We say it because the time is long overdue for action and not words. Our delay, or, rather, complacency, in this respect ■ regrettable. It is bound to be misinterpreted by our enemies and to strengthen their hands to attack us more severely than they have already done.

The time was indeed long overdue for an emergency conference and to take a momentous decision on an all-important question in the history of the Indian community in South Africa. Instead, the S.A.I.C. only met at its ordinary annual session and wasted a considerable amount of valuable time on irrelevant matters leaving the most important for the new executive to attend. It almost seemed like "Nero fiddling while Rome was on fire."

What did the Conference do? The session opened on Friday night. We had the opening speech by Dr. J. S. Moroka, in which there was substance. That was followed by a lengthy speech by the chairman of the Reception Committee and a lengthy presidential address, reiterating things that we have heard said over and over again, and the reading of messages. The whole of Saturday was virtually wasted on discussion on the constitutional position of the S.A.I.C., the Cape Indian Congress having seceded and on the affiliation in its place of the Cape Provincial Indian Assembly. Sunday from 11 a.m. to 6.30 p.m. was devoted ■ the present Government's Apartheid legislation, South-West Africa, Korea and other matters, which did not directly concern the Congress and which were receiving attention

by much more abler brains and were quite safe in their keeping, and on other routine matters like the secretary's report, the treasurer's financial statement and election of officials.

On "the challenge of the Nationalist Government and the attacks on the liberties of the people of South Africa," the Conference expressed the opinion "that the Indian people must endeavour to strengthen further the co-operation that has already been forged between themselves, the Coloured people, the African people and the European democrats, in the struggle for freedom and emancipation." On the Group Areas Act, in particular, the Conference "called upon the Indian people to offer concerted resistance" and to this end it instructed the executive committee "to devise ways and means whereby to defeat the purposes of the Act." The Conference also "called upon" the General Assembly of the United Nations "to denounce emphatically at its current session the disregard shown to its resolution by South Africa, and to take immediate, appropriate and effective steps to end within the Union of South Africa the pernicious doctrine of race superiority and the practice of race discrimination"

This was indeed a very poor lead at a time when the community was faced with a life and death question. If we were to think seriously of the things we are faced with we would surely realise that the time for talk has long passed and the time has now come for courageous action brooking no delay whatsoever. It is a time of crisis as it was for India in 1942 in her struggle for Independence. It calls for a momentous decision and a very befitting resolution on the part of the Conference, in our humble opinion, would have been to reply the challenge of the Government by all present at the Conference deciding to take immediate action and calling upon the people to follow their lead. These words are not uttered thoughtlessly. Every word is meant in all seriousness. With the Apartheid policy which is the basis of the various laws that have been passed in the teeth of the strongest opposition not only of ourselves but of all the thinking people of South Africa; with the unjust and offensive attitude of the Durban Municipality in dismissing hundreds of Indians and Africans, who stayed away from work for a day to demonstrate their protest against those harsh and unjust laws and with the numerous other humiliations by the continuous implimentation of the Apartheid policy facing us, life for us is fast becoming intolerable as, indeed, it should, for anyone with even a drop of self-respect in him, and a challenge to that can only be by immediate definite action. It was a lead in that direction that was expected of the Conference of the S.A.I.C. and it is a matter of profound disappointment that it has failed to give that lead.

DR. J. S. MOROKA'S SPEECH

AT S.A.I.C. CONFERENCE

A THREE-DAY session of the South African Indian Congress, held in Johannesburg, opened at the Gandhi Hall on Friday, September 15, and ended at the Trades Hall at 6.30 p.m. on Sunday.

Dr. J. S. Moroka, President-General of the African National Congress, who opened the session, said, in the course of his speech:

"We are satisfied with the presence of the Indians in South Africa. They came here under the same conditions as those under which the Europeans came to South Africa. The circumstances which brought them here were not of their creation. The circumstances which have placed the Africans here were not the creation of the Africans. When Providence decided to determine the pigmentation of the skin of each of these racial groups none of us in South Africa was there to give consent or to say nay; and surely none of us can be justifiably blamed or made uncomfortable or unhappy on account of the colour of his skin. We are all South African Europeans, South African Indians, South African Coloureds and South African Africans—South African nationals. South Africa is the only home we know and own for ourselves and our posterity. Any conception, any suggestion or any propaganda which purports to contradict this claim is out of touch with reality and is contrary to all sentiments of truth and fairplay and justice.

I wish to tell the Indian section of the population of South Africa that they must be very careful not to be worked into a frenzy, and not to be tricked into believing that it is the wish of the Africans that they should be hurried out of South Africa. Any insinuations of that nature are the desperate efforts of desperate minds deliciously clutching at every straw to further their own ends and not in the interests of the Africans. You should not be packed off from this country. Those of you who go when they want to and wish to remain when they want to are not only letting down their own people, but they are also taking the wind out of the sail of all those in South Africa who fight for democracy.

"If the South African Indians should go back to India, it must be of their own free will. To those who go back to India because some people do not want them, I wish to emphasise that it must not be said that the Africans do not want them here. There has been a great deal of talk about the exploitation of the Africans by the Indians. It is right that if there is any unfairness of one racial group towards another such unfairness should be decried. But we do know that the Indians are not the only people with whom we have trade and commercial dealings in South Africa. We know also the age-old stunts of the salesman who pours ceaseless condemnation on the articles, methods and motives of his rival, when his articles, methods and motives are not a jot superior.

Durban Municipality

Democratic South Africa,—White, Asians, Coloured and Black—has condemned and will always challenge the recent action of the Municipality of Durban to dismiss from municipal employment a number of non-Europeans as a result of their participation in the Protest Day activities. It was a day of prayer organised by the leaders of non-European communities. This uncalled-for action on the part of the Durban Municipality was intensified against the Indians to intimidate them and to foster the idea of repatriation. It was an action which could not be defended on any democratic basis.

If the Indians must go back to India, then the Europeans must go back to Europe; and I suppose the Africans must go back to the Central Lakes of Africa. That is the wish of nobody. The Europeans have done a mighty lot of good towards the development of South Africa. But this they have not done alone. To this progress and prosperity the Indians, the Africans and the Coloureds have added their inestimable share.

There are far too many people who, without reference to, or consultation with African leaders, most preposterously tell our friends how much we dislike them and our enemies how much we like them. When I speak of African leadership, I certainly do not mean the sorry spectacle of leadership imposed upon the the Africans. I mean the leadership which represents the free choice of the African people.

Differentiation Unwise

"South Africa is the only home the Africans, the Indians, the Coloureds and white South Africans know. It is a small country in which it would be both impossible and highly dangerous to have four distinct and unrelated cultures fostered. We could not have, and if we could, we should not have Indian culture, Coloured culture and European culture nurtured along parallel lines in one country. I repeat that these differentiations are unnecessary, unwise and if possible, are a keg of high explosives of racial bitterness and prejudices based on false conceptions and sometimes short-sighted and misguided self-interest. They will lead to racial antagonisms, strife and all those monstrosities which would spell the sure ruin of this country. We shall be the poorer and the losers. Our children after us will reap a rich harvest of ruin, poverty, want, retardation in the progress of the world. Those who thought they could make South Africa safe for themselves and for posterity by fostering that idea of a multi-cultural South Africa are heading for no better future than that which I can foresee.

"These differentiations are made by those who wish to divide us to rule us and to exploit us. What I have outlined of the dark future ensured by these differentiations are some of the main objections to the Group Areas Act by all the freedom-loving people of South Africa. They are our objections to that law.

Opportunity For All

"What we want in this country is not to run up and down South Africa kicking anybody or any racial group out of the country. All we ardently desire is opportunity for all, freedom of movement and speech for all. We want such educational facilities for our children as obtained for the children of the Europeans in South Africa. We want no obstacles to hinder our young from availing themselves of scholarships such as are offered by the Government of India to non-European students in South Africa. We do know (in spite of what the Government of South Africa has said, and may say again, at UNO and elsewhere)

that in South Africa there are more non-European children of school-going age outside the schools than those for whom educational provision is made. It grieves us to know that even when qualifications are identical there is discrimination made in the salaries of teachers according to whether they belong to one group or the other. We are satisfied that such discrimination is always at the disadvantage of the non-European professional.

Direct Representation

"We have no direct representation in the councils of the State of South Africa. We believe that unless and until our voices can be heard not by proxy, but directly, the South African Government can never know all the true and intimate facts relating to the conditions of our lives. We believe further that unless and until we take direct part in the framing of the laws of this country, we are only in the State but we are no part of the State. We believe that this state of affairs is not calculated to develop in us a sense of responsibility. It does not help us to take pride in our country.

"If anybody thinks that we are unnecessarily petty, and such a person or any other person wishes to refute or to substantiate for himself the statements I have made, let him send an impartial observer to study how we live, what we are paid, our pass laws and how they affect us, and the numerous other features of the circumstances of our lives. Let such an observer gather information from sources that are not controlled. Let him be free from Government-prescribed routes. Our conditions will bear the light of unbiased criticism.

"S.A. Delegation Does Not Represent Us"

"The South African delegation at UNO does not represent us. The opinions it expresses about us are not our own opinions. We are not represented on the councils of UNO. The opinions about us there are only about us. They are not our own opinions. The world hears so much about us. But we would like to tell the world ourselves. We want to put our case ourselves: and our stand at UNO is a plea for peace and harmoney in our country.

"We do not want to be always filling the general ear of the world with our cries against the rule of South Africa. But if these complaints must cease, we must be treated as human beings and not as tolerated evils in the land of our birth. The South African Government must not look upon us as their internal and private business. We are not the private property of White South Africa. We should be looked upon as citizens of South Africa.

"Speaking on behalf of the African National Congress and on my own behalf, I wish to open this Conference with this assurance to you that you are not the only people in South Africa and the world at large who are vitally concerned in trying to find, and in helping to find the path of peace, harmony and goodwill for this land. There are White South Africans who are with you in your struggle. I need not say how much the African National Congress wishes you success in your undertakings.

S.A.I.C. CONFERENCE

CAPE INDIAN ASSEMBLY ADMITTED TO S.A.I.C.

THE 19th session of the Conference of the South African Indian Congress held in Johannesburg on 15th, 16th and 17th September, 1950 unanimously admitted the Cape Provincial Indian Assembly as a constituent body of the South African Indian Congress, representing the Indian people of the Cape Province.

This decision followed a resolution adopted by the Conference strongly criticising the activities of the present officials of the Cape Indian Congress who, the Conference held had acted in an unconstitutional manner. The Conference accepted the disaffiliation of the Cape Indian Congress, but rejected the reasons advanced by the C.I.C. for disaffiliation. The Conference stated "that the headquarters of the C.I.C. is not properly constituted and has not the support of Indians in the Cape Province." The C.I.C. was also strongly criticised for not participating in the S.A.I.C. activities since September 1948.

Mr. D. Nagia is President of the Cape Provincial Indian Assembly.

Resolutions

The Conference acclaimed "the growing unity of the oppressed non-White peoples of the Union of South Africa as reflected in the mighty united action of June 26, the National Day of Protest and Mourning."

After reiterating its belief in the establishment of a true democracy embracing all South Africans of all races the Conference pledged to continue to work towards the attainment of this objective. The Conference was of the opinion that in order to meet "the challenge of the Nationalist Government and the attacks on the liberties of the people of South Africa" the Indian people must consolidate co-operation between them and the African people, co-operation "that has already been forged in the struggle for freedom and emancipation," and must endeavour to strengthen further co-operation between the Indian people, the Coloured people and the European democrats.

Group Areas Act

A resolution on the Group Areas Act condemned this measure as one which would lead to the compulsory creation of numerous racial ghettos and would establish a caste system in South Africa "with a dominant white caste for the perpetuation of the servility of all the non-European people of South Africa." The resolution also stated that the Act would foster racial exclusiveness and thereby retard the growth of harmony and concord between the different sections of the entire South African nation.

After stating that one of the chief aims of the Act was to force upon the Indian people the policy of expatriation the resolution called upon the Indian people "to offer concerted resistance" to the Group Areas Act and to this end it instructed the executive Committee "to devise ways and means whereby to defeat the purposes of the Act."

New Officials Of The S.A.I.C.

Dr. Y. M. Dadoo was elected President of the South African Indian Congress at its Conference held in Johannesburg last weekend. In his address to the Conference as the new President of the S.A.I.C., Dr. Dadoo said: "I have nothing to offer but my whole-hearted devotion to the cause for which the S.A.I.C. stands—the freedom of all the oppressed people of our country, South Africa."

The headquarters of the S.A.I.C. has now been transferred from Durban to Johannesburg. The new officials are: joint hon. secretaries: Messrs. Y. A. Cachalia and D. U. Mistry, joint hon. treasurers: Mr. Y. M. Dendar and Dr. V. G. Patel.

WAS GANDHI A TRADITIONIST?

[The 'Vigil' published a series of instructive articles by Acharya J. B. Kripalani in its issues of July 22, 29 and August 5. Acharya Kripalani examined therein the views of the Socialist Party of India as expressed by its President, Shri Ashok Mehta at their Conference held in Madras last month. It appears that Shri Mehta considered Gandhiji's approach to be a return to traditional patterns of life! Shri Kripalani has explained at length how this view is erroneous, and has given a scholarly exposition of Gandhiji's attitude towards industrialization, mechanization and the political set-up of the country. This part of his articles is reproduced here with the permission of the editor.—K. G. M., 'Harijan.']

Machines And Industries

There is no "traditional patterns of life" to which Gandhiji calls. It may seem so to the uncritical. But to those who have made an effort to understand, the patterns are only apparently old. To use a Marxian expression they are "similar patterns" on a higher intellectual, moral and spiritual level; the level of a new awareness. Even Communism was one tribal.

Take for instance the *charkha* and *khadi*. These are traditional instruments of production. But did Gandhiji want the *charkha* to remain as it was? The Spinners' Association offered a prize of one *lakh* rupees for a *charkha* which could produce at least four (4) times its present quantity of yarn. When asked by a Socialist if the village industries movement was not meant to oust the machine, Gandhiji replied, pointing to the *charkha*, "Is this wheel not a machine?" The Socialist said that what he meant was big machinery. Gandhi replied: "Do you mean Singer's sewing machine? That too is protected by the village industries movement, and for that matter all machinery which does not deprive the masses of men of the opportunity to labour but which helps individuals to add to their efficiency and which a man can handle at will without being its slave."

Socialist: "What about great inventions? You would have nothing to do with electricity."

Gandhiji: "Who said so? If we could have electricity in every village home, I should not mind villagers plying implements or tools with the help of electricity. But then village communities of the State would own power houses, just as they have their grazing pastures. But where there is no electricity and no machinery, what are idle hands to do? Will

ou give them work or will you have their owners cut them down for want of work?

"I would prize every invention of science made for the benefit of all. I would not care for asphyxiating gases capable of killing masses of men at a time. The heavy machinery for work of public utility which cannot be undertaken by human hands has its inevitable place, but all that will be owned by the State and used entirely by the State for the benefit of the people. I can have no consideration for machinery which is meant either to enrich the few at the expense of the many, or without cause to displace the labour of the many.

"But even you as a Socialist would not be in favour of an indiscriminate use of machinery. Take printing presses. They will go on. Take surgical instruments. How can we make them with one's hands? Heavy machinery will be needed for these. But there is no machinery for the cure of idleness today but this (the wheel he was plying.) I am adding to the wealth of the country....."

Socialist: "Then you are fighting not against machinery as such, but against its abuse which is so much in evidence today?"

Gandhiji: "I would unhesitatingly say, yes; but I would add that scientific truths and discoveries should first of all cease to be mere instruments of greed. Then labourers will not be overworked and machinery instead of being a hindrance will be a help. I am aiming not at the eradication of machinery, but its limitation."

Gandhiji: "It might have to go But I must make one thing clear. The supreme consideration is man. The machine should not tend to make atrophied the limbs of man. For instance, I would make intelligent exceptions. Take the case of the Singer's sewing machine. It is one of the few useful things ever invented."

Socialist: "But in that case there will have to be a factory for making Singer's sewing machines and it would have to contain power-driven machinery of ordinary type."

Gandhiji: Yes, but I am Socialist enough to say that such factories should be nationalized or State-controlled. They ought only to be working under the most attractive and ideal conditions, not for profit but for the benefit of humanity, love taking the place of greed as motive."

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

PROPER POSTURE

OLD age is a matter of condition, not of time. A fly three months old may be suffering from old age, whereas a three months babe has scarcely begun its life. Again, as the Americans say, "Some men die at forty and wait another thirty years to be buried." On the other hand, we all know some people, old in years but ever young in body and spirit, who keep supple and fit and never seem to grow old.

Two things you will always notice about these people. They keep supple in body and their minds are also supple and young, always keen to learn something new, never stiff and narrow and unbending. These people face life joyfully—and stay young.

A supple spine and a supple mind keep a man youthful. That is one of the great secrets of Yoga and the Surya Namaskars of India. The exercises and postures taught compel the student to stretch and bend and twist his spine and other joints, thereby keeping his body pliant and supple. And in the same way, the exercises of meditation and relaxation and mental poise keep the mind supple and pliant and ever young.

Unfortunately we can see so many people who have not the faintest idea of how to stand, walk or sit properly. They slouch. They amble along or lounge about with bent shoulders, bulging bellies, hollow-chests, crooked backs—and all too often with tight-set expressions on their faces and that reflect tensions and fixity of mind.

If the body is hunched up, slack, and twisted into wrong postures, much evil must result. A hollow chest does not permit the lungs to breathe in enough air with its life-giving blood-cleansing oxygen. A slouched position crowds the internal organs against each other. The liver is congested. The heart is pressed by other organs and so must work under difficulties. The other internal organs get pushed out of place. The ligaments or cords holding them get relaxed and slack. This causes organs like the stomach and bowels to drop. As a matter of fact, many of these people have their stomachs drop as low as, or even lower than, the navel. The same thing happens with the big bowel where it crosses the belly from under the lowest rib on the right side to under the lowest rib on the left side. In good health, this part of the large bowel would be more or less straight and level. Wrong posture causes it to sag, and a loop or bend then forms that sometimes drops as low as half way to crotch. Such a loop is, of course, very bad indeed because it causes stagnation of the bowel content. In fact, some surgeons have made fortunes by cutting out a foot or two of the big bowel in such cases so as to cure the auto-intoxication or self-poisoning from which such people suffer and which leads to all manner of ill-health. Their patients were rich people, of course—the Mr. Moneybags type with a big "bay window." The simpler and better way, for those who do not have the money to spend on expensive operations is to get Nature Cure guidance. A good Nature Cure therapist will teach how to stand, sit, lie and walk properly. He will also show strengthening exercises to build up the weak muscles and ligaments that must hold the body in the right position, and corrective exercises that will straighten the strained and crooked and misshapen body. Finally, the Nature Cure practitioner will give massage and manipulate treatment to readjust the spine and joints and various muscles and organs.

The first thing is to learn to sit properly. Never sit hunched up or crookedly on a chair. Equally bad is perching on the edge of a seat like a bird on a stick. There is a proper way to sit and that is to sit on as much of the back part of the thighs as possible, from the back of the knees to the buttocks, with the lowest part of the spine pushed against the chair-back as hard as possible, and with the feet flat on the floor. Whoever sits like this will find that he automatically keeps straight and upright, with the shoulders square and the head held high. The chest then expands freely and easily to fill with air. The stomach and other digestive organs work without hindrance and so there is no hindrance to digestion. The heart has room to pump blood to the farthest parts of the body. The spine is straight and normal and the nerves from the spinal cord send life energy freely to every organ, muscle and tissue of the whole body.

When walking, one should try to stand as tall as possible. Keep the chest up, the belly drawn upwards and backwards, and the shoulders high and square. Keep the chin towards the collar and hold the shoulders as far from the hips as possible. It is then not possible for a normal person to have a pot-belly.

(To be Continued)

We wish to thank an unknown donor for the Postal Order of £1—1—0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence in Peace And War (Part II)
—by M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—by Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—by Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, September 5.

CONGRESS PRESIDENT-ELECT

SHRI PURUSHOTTAMDAS TANDON, the 68-year old veteran Congress leader of Uttar Pradesh, has been elected President of the Indian National Congress. He secured 1,306 votes out of a total of 2,618 polled; his rivals, Acharya Kri. Kripalani and Shri Shankerrao Deo, having got 1,092 and 202 votes respectively, and 18 votes having been declared invalid. The 'Hindustan Times' of New Delhi, commenting on the election, says: "We do not share the apprehension of those who think that his views on communal matters run counter to the Congress creed. His statement soon after he received the news of the election, that he would abide by the traditions which the Congress had built up during all these years, is particularly welcome, as it will help in removing some of these misapprehensions. In our view no fundamental issues were involved in the election contest, and since Mr. Tandon has won it, both he and the other top-ranking leaders of the Party should face the common task ahead in a spirit of mutual trust and accommodation."

Measure To Curb Profiteering

The President has promulgated an ordinance to provide for the control of prices of 11 articles, including consumers goods and industrial raw materials, and their supply and distribution. The ordinance empowers the Government of India to add further items to the list if the situation warrants it. Punishment with imprisonment for a term which may extend to three years or with a fine or with both for contravention of the Ordinance has been laid down. The Government of India have, simultaneously, issued a series of notifications fixing the maximum prices of the commodities covered by the ordinance, which are generally the prices obtaining on June 15, 1950. The items falling within the scope of the Ordinance are non-ferrous metals including brass, bicycles, cycle tyres and tubes, electric bulbs, razor blades, caustic soda, soda ash, tanning materials, raw rubber, casein, and infants' foods.

Assam Earthquake

Harrowing details about the havoc wrought by the earthquake in Assam are coming in. Several Press correspondents, who travelled by air over the stricken area, have taken photographs of the scenes of the devastation. Tremors continue to occur daily in several areas. Rice and cooked food are still being air dropped in the badly affected areas. A report dated the 2nd from Dibrugarh states that 20 villages near this town, which is situated on the southern bank of the Brahmaputra, are still under flood waters, rendering nearly 2,000 people destitute. A report from Tinsukhia, further east, says the recurring tremors have "impelled the populace to invoke the merciful God to spare them further suffering." North of the town, in a big forest reserve of about 300 sq. miles, an enormous number of trees have been uprooted, and a road running through the forest is totally untraceable. Wide cracks and fissures have occurred on the Assam Trunk Road and several other roads as also railtracks.

Widespread Devastation

Several villages have been washed away by the floods following the major shock of August 15. A rice mill was seen to be submerged several feet down in the ground. The Prime Minister has accepted with gratitude the offer of UNESCO to help in the relief and rehabilitation of victims of the recent disaster in Assam. The Health Ministry, Government of India, is sending 200,000 lbs. of milk given by the UNICEF, and a supply of certain essential drugs. One-third of Assam—the north-eastern plains and the difficult hill areas—has been affected by the earthquake and floods, said Shri Jairamdas Doulatram, the Governor of Assam, in an interview. He said the officers and people in the areas near the hills showed remarkable courage and capacity to stand up to the danger. The Governor paid a magnificent tribute to men and officers of the Indian Air Force for the relief work in Assam: "They have done a splendid job during the last few days in saving thousands of lives by dropping supplies from the air on the marooned areas. They are working in exceedingly trying conditions and in risky weather. At the end of the operations I believe they will have shown a record of service which anyone engaged in war operations would have been proud of." The Governor also praised the work of the army officers and soldiers who in collaboration with the civil population and the authorities are engaged in rescue operations in the flooded areas of North Lakhimpur: "They have built a great tradition of co-operation and collaboration with civilians in meeting a great emergency."

Nehru In Assam

During the short visit to Assam paid by India's Prime Minister, speaking at Gauhati, he said that the response to his appeal for help to Assam was good and donations were pouring in from all parts of the globe. He assured the people that he would do his very best in mitigating the distress and hardships of the quake-stricken people. But, he added, the people themselves had to work hard for their own relief. He thankfully referred to the offer of aid by the Pakistan Government in the shape of 10,000 mds. of rice to the people of Assam. Speaking at Dibrugarh on the 5th before a lakh of people, the Prime Minister gave the assurance that the whole of India would extend to the people of Assam all possible help in rebuilding their state. He said: "Many houses were damaged, but I was happy to see that they were still habitable. I was also glad to find the people facing this disaster with fortitude. The military, with the help of tea garden labourers, are working frantically to restore communications wherever they are damaged." A report from Margherita (Assam) dated the 5th says: "Villagers affected by the earthquake in Lakhimpur frontier tract today volunteered to forego a portion of their rice quota in favour of the people of the people of North Lakhimpur, who are the worst sufferers of the disaster. At a meeting the villagers coming from the north bank of the Buri Dehing river requested the Political Officer to transfer to North Lakhimpur 500 mds. of Pakistan rice out of the quota of 1,000 mds. alloted to their area for free distribution among the sufferers.

Damage In Assam

Donald Thomas, special representative of the 'Times of India,' reporting from Shillong on the 3rd, said: "District officials redoubled their efforts today to send a rescue and supply vessel up the Subansiri to the relief of flood-trapped thousands east of that raging river and north of the Brahmaputra. An estimated 6,000 men, women and children have now spent a fortnight on roofs and trees and exposed to the elements, surviving with what sustenance can reach them from the air. The Indian Tea Association has thrown a second aircraft into the catering operation which must rank among the strangest, largest and most hazardous ever attempted in this part of the world. Skimming over the floods the pilots have literally placed cooked chappatis and other eatables in the very hand of flood hostages in North Lakhimpur. This district has been the worst affected, and it is estimated that a third of the population of a million have suffered, moderately to severely." Floods continued to hold the western plains of Lakhimpur and the northern border regions of Sibsagar district in thrall," reported the same correspondent from Dibrugarh on the 4th. "Scores of hamlets in a 50-mile deep and 25-mile wide tract north of north-east of Dalungnuk, lie beneath the flood waters of the Subansiri. Evidence was forthcoming, officials said, that the hillsides of solid rock walling the river to a set course had collapsed during the earthquake. And when the river eventually broke through in a massive assault on the surrounding countryside, it departed from its wide western sweep. Instead, it switched due east wiping out a number of villages. Apart from the river having deviated from its course, the very pattern of its bed is also believed to have altered. Instead of being flat it is now undulating. Officials agreed that the aerial supplies of food and medicines to the marooned people had constituted their greatest relief contribution to the above two areas. Obviously nothing material can be accomplished by any official agency to bring about a subsidence of the floods. But if there are thousand alive today in the Subansiri basin, it is because of food dropped by official and non-official organisations."

French Settlements

Dr. B. V. Keskar, Deputy Minister for External Affairs, Government of India, said at Karikal that the people of French Settlements in South India and those of the neighbouring Indian Union were homogeneous people, both had a common culture, and their division into Indians and French Indians was wholly artificial. He had hoped that a solution of the French Indian problem would be found soon.

Reds In Telangana

Mr. V. P. Menon, Secretary, States Ministry, Government of India, in an interview at Hyderabad, characterised as "utter nonsense" reports appearing in a section of the Pakistan press that the Communists had established a parallel government in the Telangana tract of Hyderabad State. "There is no question of Communists or anybody," he said, "running any parallel government in any inch of the Hyderabad territory." He said he had visited the disturbed areas in the Telangana tract of the State about four months back, and he could now say that the position there had improved "very much indeed." He assured that while Government did not belittle the "cleverness of Communists" operating in the area, they were taking all appropriate steps to bring conditions to normalcy.

Floods In Punjab

A report from Ambala dated the 7th says unprecedented heavy rains in the plains and hills of the Punjab during the week-end have caused serious floods in many rivers including the Ravi, the Beas and the Sutlej. More than 200 villages of Ajnala tehsil of Amritsar, bordering Pakistan, are inundated, following heavy floods in the Ravi. Though no loss of life is reported, the loss of cattle and damage to standing crops on an extensive scale is feared. The swollen river Beas has inundated several thousands of acres of land. About 60 villages have been affected by floods in the Sutlej, where standing crops have been damaged.

The Path Of Peace

"India is determined to maintain and pursue a path of peace," said Pandit Nehru at a press conference at Gauhati on the 7th, referring to Indo-Pakistan relations. Pakistan also, he said, did not want war, as that would bring disaster to both countries. "War is no solution to any question," he added.

ABOUT INDIA

THE ABORIGINALS OF INDIA

THE Aboriginals form 6.8 per cent of the Indian population. There are today three distinct types of Aboriginals in India.

The Proto Australoids

The Austric speaking Munda tribes, numbering above five million, live in the central belt of India. They are of medium build, muscular and strong with a complexion varying from light brown to ebony and possess broad noses, depressed bridges and curly hair. The members of the proto-Australoid Munda family call themselves by varying appellations, as *Hor*, *Horo* and *Ho* all meaning "man." In their turn the Munda's have been described by the Aryans as *Mlekhas*, *Savaras*, *Pulidas*, *Bhils* or still more contemptuous terms as *Kolas* and *Dhangars*.

Of them, the *Birhors* and hill *Kharias* still live a semi-wild life, depending more or less on the produce of the jungle. The *Santals*, *Mundas*, *Hos* and plain *Bhoiyas* of Orissa have adopted the life of settled agriculturists and have converted the waste-land of Jharkhand and Chotanagar into fields of smiling green. Almost all of them practise some primitive arts and crafts to supplement their earnings.

The *Santals*, the largest tribe numbering about 27 lakhs live

A Munda Belle

in parts of Bihar, Bengal and Orissa. The *Mundas* (six and half lakhs) centre around Bihar and the *Hos* (four lakhs) have their habitat in and around Orissa.

All these tribes are divided into a number of sects. Generally they cannot marry a woman of their own clan. Arranged marriages are the accepted custom. Widow marriage is sanctified by the *Mundas* and *Santals*. Divorce is allowed and a divorcee can remarry.

Both *Mundas* and *Santals* have shown wonderful powers of organization by evolving inter-village confederacies. The hierarchy of their village officials reveal the civic sense of the people and the democratic nature of their institutions.

These tribal men are of strong fibres and have high ethical standards. Their cleanliness, artistic sense and simplicity are admirable. The *Munda* folk tales, reveal the romantic character of the people. Their folk songs remind one of Chinese and Japanese poetry.

Here is a *Mundari* sample:—

"In what flowers did you bloom maiden?
Yours is the fragrance of flowers.
In what wreath or spray did you grow up maiden?
You wait the aroma of bunches of blossoms."

The Dravadian Aboriginals

The aboriginals of the Dravidian stock, who were known variously as *Asuras*, *Daityas* and *Danvas*, came to India through the north-western passes.

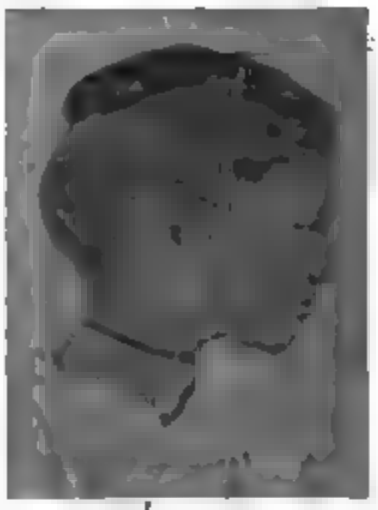
According to philological evidence, the *Oraons* and the *Paharias* were once a single tribe. Some historians have noted the capacity of the *Oraons* for handwork.

From a bus clattering to Paku below the Rajmahal hills, one might snatch a glimpse of maidens. These pretty figures with remarkable poise, belong to *Paharias*. Their men are broad nosed with oval faces, big open eyes, hair tied in a knot behind the red turbaned heads. These strong men lend a strange charm to the low-land market when they jostle amongst the hill beauties. They dwell in houses of wattled bamboo, and live on game which they kill by poisoned arrows. They are shy only with strangers. They love life and gaiety, and have an immoderate fondness for strong drink. Their morality is high—they would rather die than tell a lie.

The Mongoloids

Several waves of Mongolian races slowly infiltered the north and north-eastern Himalayas.

The *Lepchas* (men of vile speech), the well-known original inhabitants of Darjeeling, call themselves *Rong* (squatters) and their country, the land of caves. They are fond of jungle life. Their timid and languid temperament and dislike of hard or

A Dravidian Belle

fixed work are their outstanding characteristics.

The *Tipperas* of Bengal live on hill tops. They are Hinduized Bengalies wearing *dhotis* and *pugarees*, with their womenfolk clad in long dark blue skirts.

Assam teams with myriads of picturesque Mongoloid aboriginals.

Many of the customs of the aboriginals would seem to us to be abuses but they should not be assessed in terms of our values. Their standards are different and are sometimes imperfectly understood. Efforts to save their souls by infusing modernism into them have only resulted in depriving them of inner joy. By trying to reclaim them, the civilized world has made them "depressed classes" without their original dignity and without an understanding of life in their own terms. A plea for caution in reforming the aboriginals has been advanced by Rivers, Sarat Chandra Roy, Hutton and other anthropologists. Civilization, they say is a questionable blessing to them. It carries with it the seeds of its own destruction. The problem today is one of adjustment of the aboriginals to the body politic.

End.

"INDIAN AFFAIRS"
(Monthly Journal of the Indian National Congress)
News about our countrymen from all parts of the world.
Write for advertisement rates to:—
The Manager "INDIAN AFFAIRS"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

Cuticura

ANTISEPTIC

OINTMENT

You will find this world-famous antiseptic Ointment invaluable for rash, pimples, heat rash, chafing and other irritations of the skin and scalp. It also allays inflammation and brings speedy relief and comfort to sore, tired feet.

Comforts aching FEET!

352

Seed Catalogue

Distio's 1950 Illustrated Catalogue of all Flower and Vegetable Seeds, now available. Kindly write to Distio's, Box 2060, Johannesburg, for your free copy.

R. VITHAL

BookKeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8/- including postage.

To be had from:

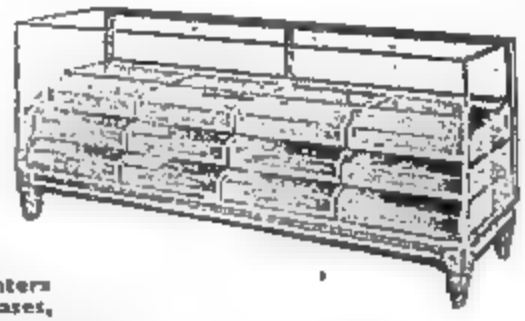
'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Phoenix, Natal

ગાંધી પુસ્તક માળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીક્સ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થએલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કિંમત ફક્ત રૂા. ૪–૬.

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class
Display Counters
and Showcases,
Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Fish Fryers Etc.

NEW ILLUSTRATERD CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show
104 MARSHALL ST. (Cnr. Eloff Extn.) Johannesburg.
Phone 123/342 P.O. Box 4803.

ધાર્મિક પુસ્તકો

ગીતા હક્ક	૩૦	મોક્ષ વાણિ૪	૧૦
પરાગ્મા	૫ ૩	રામનામ ગાંધીજી	૨ ૦
બાઈ ધર્મ નીતિમાર	૨ ૦	શુદ્ધ હીંદુ	૧ ૬
અંબણ અબાલ (ગાંધીજી)	૧ ૦	સુદામા ચરીત્ર	૧ ૦
જીવણ નિરિક્ષણ	૫ ૬	ધર્મક્ષેત્રે કુરુક્ષેત્રે ભાગ ૧-૨-૩-૪,	
		આખા મહાભારત નો સીરે	
ફકીરત અહમદ		આ લેખવું છે.	૧ ૫ ૦
ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું		મળવાનું ઠેકાણું:	
નાનું પુસ્તક	૧ ૦	*Indian Opinion*	
મંત્ર રહસ્ય	૨ ૬	*P. Bag,*	
		Phoenix.	

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	1	6
CHITRA	(Play)	1	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLENDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STINES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirza Manani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906 1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	5	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	[illegible]	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	2	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5 0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	10	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	5	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	0
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya; both	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	6	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૩૮ . શુક્રવાર તા. ૨૨ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૦. છુટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૨૨ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૦

નિરાશ કરનારી બેઠક

ગયા અઠવાડીયાની આખરીએ જોહાનીસબર્ગમાં મળેલી સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની યોગ-મૂસમી બેઠકે અમારા મનપર તેમજ બધા હોદ્દાઓ, જેઓ યોગ્ય દોરવણીને માટે ઇન્તેજાર છે, તેઓના મનપર પણ અનુકૂળ છાપ પાડી નથી. આ અમે કેવળ ટીકા કરવા ખાતરજ નથી કહેતા. એટલા માટે કહીએ છીએ કારણ, હવે શબ્દો નહિ પરંતુ કાર્ય ને માટે વખત કલાકનો પોકારી અમે છે. આ બાબતમાં આપણી ઢીલ— આપણી ઘરેડીલતા શોચનીય છે. આપણા દુશ્મનો તરફથી જબ્બર તેનો સેરબ્બમ કરવામાં આવશે અને કરી રહ્યા છે એ કરતાં વધારે સખત પ્રહાર કરવાને તેમના હાથ મજબુત બનશે.

સાઉથ આફ્રીકાના ઇતિહાસમાં એક અતિ મહત્વના સવાલપર એટલીજ મહત્વનો ઠરાવ કરવાને ખરી રીતે સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની કલકત્તાની એક તાત્કાલિક બેઠક બોલાવવામાં આવશે જોઇતી હતી. તેને બદલે એક સાધારણ વાર્ષિક બેઠકમાં અપ્રસ્તુત બાબતોની ચર્ચાઓમાં કીમતી સમય બરબાદ કરવામાં આવ્યો અને અતિ અગત્યની બાબતોને ધ્યાન આપવાનું નહીં કારોબારી સમીતીપર ઢોળવામાં આવ્યું. ગાગ લાગી રહી છે ત્યારે કુવો ખોદવા બેસવા જેવું લગભગ થયું ગણાય.

કોન્ફરન્સે કર્યું શું? શુક્રવારની રાતે બેઠક શરૂ થઇ. ડો. જે. એસ. મોરોકાએ ઉદ્ઘાટનનું ભાષણ કર્યું જે જાણવા જેવું હતું. તેની પછી સ્વાગત સમીતીનાં પ્રમુખના અને પ્રમુખના લાંબા ભાષણો થયાં અને સંદેશાઓ વંચાયા. રાનીવારનો આખો દિવસ, કેપ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ છુટી પડી જવાથી સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસને લગતા બંધારણીય સવાલપર અને કેપ પ્રોવીન્શ્યલ ઇન્ડિઅન એસોસ્યેશની નામની નવી સંસ્થાને તેના બદલામાં લેવડા બાબત પર ચર્ચા કરવામાં બેકરી નાખવામાં આવ્યો. રવીવારે સવારના અગીયાર થી સાંજના સાડા ૭ સુધીનો વખત હવે બીતી ગયો છે અને જરાપણ દીલ ચમકાર દીમતથી તે અમલમાં મુકવાનો વખત કયારનો આવી લાગેલો છે ૧૯૪૨ માં કોંદની આઝાદીની લડત વખતે જેવો ગંભીર કટોકટીનો સમય હતો તેવોજ ગંભીર કટોકટીનો સમય આજે આ દેશમાં આપણી સામે આવી પડેલો છે. એવે સમયે અમારા નમ્ર અભીપ્રાય મુજબ કોન્ફરન્સ તરફથી લાયક ઠરાવ ગ્રેજ ગણાને જે કોન્ફરન્સ માં હાજર રહેલા સૌ સરકારના પ્રહારના જવાબમાં તુરતજ સક્રિય વીરોધ કરવાનો નીર્ણય કરેલો હોત.

ાત્ર આપણા પોતાનાજ નહિ પરંતુ સાઉથ આફ્રીકાના સાચા વીચારવાન લોકોના સખ્ત વીરોધને ઠોકર મારીને પસાર કરી દેવામાં આવેલા સઘળા કાયદાનું મુળ, જે, બલાયદાપણાની નીતી છે, તે, એવા જુલમી અને અન્યાયી કાયદાઓ સામે પોતાનો વીરોધ વ્યકત કરવા એક દીવસ કામપર નહિ જવાના કહેવાતા અપરાધને માટે સેંકડો હોંદીઓ અને આફ્રીકનોને નોકરીપરથી કાઢી મુકવા નું ડરબન મ્યુનીસીપાલીટીએ પગલું લીધેલ છે તે અને બલાયદાપણાની નીતીના ગાઢ અમલથી બીજા અનેક પ્રકારના માનભંગો આપણી સામે ઉભેલાં છે તેથી આ દેશમાં આપણે માટે જીવન અસહ્ય થઇ રહ્યું છે અને કોઈ પણ મનુષ્ય, જેનામાં સ્વમાનનો છાંટો પણ હોય તેને માટે તે અસહ્ય થઇજ જોઇએ. તેનો જવાબ તુરત સક્રિય વીરોધથીજ અપાવો જોઇએ. સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની બેઠક તરફથી એ દીશાએ દોરવણીની આશા રાખવામાં આવી હતી અત્યંત ખેદ સાથે કહેવું પડે છે કે એ દોરવણી તેના તરફથી આપવામાં આવી નથી.

હોંદીઓની વેપારી નીતી

હોંદીઓની વેપારી નીતીનાં સંબંધમાં અમે આગલા અંકમાં લખી ગયા હતા. ત્યાર બાદ રોઇટરીયાથી એ પર વધુ પ્રકાશ પાડનારો અને આપણી ગરમ ઉઘાડી પાડનારો ત્યાંની ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ ના સેક્રેટરી શ્રી. મુનીબાઇ સી. પટેલ નો લેખ આવ્યો છે જે અમે સપ્રેમ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. તેમાં બાબાને ઘોડી નરમ કરવા ઉપરાંત અમે કશો ફેરફાર કર્યો નથી. જો લેખ સૌ ભાઇઓએ વાંચવા તથા વીચારવા જેવો છે અને વસ્તુસ્થિતિ ખરી હોય, અને ખરી ■ તેમ માનવાને સબળ કારણો છે, તો લાગતાવળગતા ભાઇઓએ સુધારો કરવાની જરૂર છે.

આ વસ્તુમાંથી એક પાઠ અમે શીખી શકયા હોઇએ તે એ કે પ્રલોભનો માણસને અજાણ્યાપણે અધોગતી ના માર્ગમાં કેવાં ધસડી લાઇ જાય છે અને અંતે માણસનું પતન કરે છે. કાળાં બજારોથી દુર રહેવાનો અમે સદા પ્રયત્ન કરી રહ્યા હોઇએ પરંતુ એક યા બીજી રીતે અમે પણ તેમાં સપેટાયા હોઇએ તેનું અમને ભાન થયું છે. એ નીચેની વીગતપરથી સમજાશે.

અમે અમને વેપારી કહેવડાવતા નથી. 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' પત્ર શરૂ થયું ત્યારે તે વેપારના હેતુથી શરૂ થયું નહોતું. કેવળ કોમની સેવા ના હેતુથી શરૂ થયું હતું. એ વખતે 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' માં જાહેર ખબરો લેવાતી હતી અને પત્ર ઉપરાંત પુસ્તિકાઓ અને સ્ટેશનરી વીગેરે છાપવાનું કામ પણ થતું હતું. પુસ્તિકા ઓ કોમની ઉન્નતિ અર્થેની જ પ્રકાશીત કરવામાં આવતી હતી અને સ્ટેશનરી છાપવાનો અને જાહેરખબરો લેવાની પાછળનો હેતુ પણ વેપારનો નહિ હતો પરંતુ પત્રનો ખર્ચ કાઢી શકાય એ હતો. પાછળથી પુજ્ય ગાંધીજીએ પત્રની નીતીમાં કેટલાક ફેરફારો કર્યા અને જાહેરખબરો લેવાનું બંધ કર્યું તેમને લાગ્યું કે પત્ર જો કોમને જોઇતું હોય તો કોમે તેને નીભાવવું જોઇએ. જો ન નીભાવે તો એવો અર્થ થયો કે તેને નથી જોઇતું અને એમ હોય તો તે બંધ કરવું જોઇએ.

આજે વર્ષ બાદ આ પત્રને પચાસ વર્ષ પુરાં થશે. તેનો સુવર્ણ મહોત્સવ ઉજવવાનો પ્રસંગ આવશે. એ લગભગ પચાસ વર્ષની કારકીર્દીમાં આ પત્રે કોમની કેટલી સેવા કરી છે એ સાઉથ આફ્રિકાનાં કોમને માટેજ અજાણ્યું હોય. એ પત્ર કઇ રીતે ચલાવાયું, કઇ રીતે નીભાવાયું અને આજે કઇ રીતે નીભાવાઇ રહ્યું છે તેના ઇતિહાસમાં અમે અહિ નહિ ઉતરીએ. અહિ માત્ર એટલુંજ કહેવા માંગીએ છીએ કે અનેક મુશ્કીલોથી એ પત્રને આજપર્યંત અમે ટકાવી રાખ્યું છે અને હવે તો

એટલી અનહદ મુશ્કેલીઓ પડી રહી છે કે પચાસ વર્ષ પણ તે પુરાં કરી શકશે કે તે પહેલાં તેની જીવનલીલા પુરી થશે એ પ્રશ્ન અમને મુંઝારો રહ્યો છે.

અમે ઉપર કહી ગયા તેમ પૂ. ગાંધીજીએ તો જાહેરખબરો લેવાનું અને રેટણની વીગેરે જાત વેપાર અર્થે છાપવાનું કામ કરવું બંધ કર્યું હતું. પરંતુ અમને જ્યારે એ રીતે પત્ર ચલાવતાં મુશ્કેલી આવવા લાગી અને પત્રને ટકાવી રાખવું જરૂરી લાગ્યું ત્યારે પૂ. ગાંધીજીની પરવાનગી થી અમે કેવળ પત્રનો ખર્ચ નીકળી શકે એ આશયથી જાહેરખબરો લેવાનું શરૂ કર્યું. બીજું છાપવાનું કામ પણ કરવાનું સાહસ કર્યું પરંતુ જ્યારથી આ દેશમાં ઉદ્યોગોને લગતા કાયદા થયા ત્યારથી કામદારોને પગારો આપવા વીગેરે બાબતોમાં મોટી અડચણો પડવા લાગી અને પત્રના ક્રમમાં અડચણ ન પડે તેથી છાપવાનું કામ લગભગ સાવ બંધ કરી દેવાની ફરજ પડી.

હવે જાહેરખબરો લેવાનું શરૂ તો કર્યું પરંતુ તેમાં સિદ્ધાંતો નડવા લાગ્યા. જે વસ્તુનો અમે પોતે વીરોધ કરતા હોઇએ, જે વસ્તુ વ્યક્તિને, સમાજને, માનવજાતીને નુકસાન કરનારી અમે માનતા હોઇએ અને તેનો ત્યાગ કરવાની લોકોને સલાહ આપતા હોઇએ એજ વસ્તુની પ્રશંસા કરનારી જાહેરખબર છાપીએ એ હકીકત અમને પસંદ નહિ પડી. પૂ. ગાંધીજીના ઉચ્ચ આદર્શોનો તો એ જાહેરાત બંધ જ થયો જણાય અને એ રીતે પત્રને નીભાવવું એ પાપજ લાગ્યું. દારૂને નીંદ્ય ગણતા હોઇએ, લોકોને તે નહિ પીવાનું સમજાવતા હોઇએ અને તેના જ વખાણ કરનારી જાહેરખબર અમારાજ પત્રમાં લોકોની સમક્ષ મુકી એ કેવી વાત! એજ રીતે તમાકુને વિષે અને બીજાની વસ્તુઓને વિષે. બીજા પત્રકારોને આ વસ્તુનો વીચાર કદાચ પણ નથી આવતો. પરંતુ આ પત્રના સંચાલકોથી એવું અવિચારી વર્તન જરા ચલાવી શકાય. આથી જાહેરખબરો લેવાની પરવાનગી તો મળી પરંતુ એ પરવાનગીનો અમારા થીજ છુટથી ઉપયોગ નહિ કરી શકાયો. મર્યાદિત જાહેરખબરો જ અમારાથી લઇ શકાય—તમાકુ, દારૂ, અમુક જાત ની દવાઓ વીગેરેની જાહેરખબરો ન લઇ શકાય. આથી અનેક જાહેરખબરો અમારે પાછી ફેરવવી પડી છે. જે કેટલીક જાહેરખબરો પ્રસિદ્ધ થઈ રહી છે તે અમારે સાભાર જણાવવું જોઇએ કે આ પત્રના હિતચીંતકોએ પોતાના લાભાર્થે નહિ પરંતુ આ પત્ર ના નીભાવાર્થેજ આપેલી છે. પરંતુ તેનું પ્રમાણ એટલું નથી કે આજનો મારગડો વધી ગયેલો ખર્ચ નીકળી શકે. માહકોની સંખ્યા જો પુરતી હોય અને જો તેઓ લવાજમો નીયમીત અગાઉ મોકલી આપતા હોય તો અડચણ ન નડે. પરંતુ આજે તો એ સ્થિતિ છે કે બાર મહિના સુધી આંકડો મોકલ્યાજ કરો અને પછી જો ભુલે ઉઘરાવવા નહિ નીકળી શકાયું તો જોઇએ તો ચાર વર્ષ સુધી મોકલ્યા કરો તો પણ ચાર વર્ષે ભુલે ઉઘરાણી કરવા નીકળો ત્યારે, એટલી બધી અગવડ ભોગવવી પડી તેને માટે ઉલટા ખેદની લાગણી સાથે અને પ્રેમભરી આજતાસ્વામતા સાથે ચાર વર્ષનું લવાજમ સામટું લવાજમ ફાયમાં મુકવામાં આવે. માહકોની એ અલયંનસાઇને માટે અમે અફસોસ તેમના આભારી છીએ પરંતુ વેપાર દ્રષ્ટિએ તેઓએ વીચાર કરવો જોઇએ કે એ વસ્તુ પોસાય કે કેમ?

પરંતુ મુખ્ય મુદ્દાપરથી અમે ઉતરી ગયા. અમે ઉપર જણાવી ગયા કે પ્રલોભનો માણસને અધોગતીના ખાડા માં ધકેલી દવા જેવા છે અને તેનું પતન કરે છે. તેમ આ પત્ર નીભાવી રાખવાની લાલસાએ અમને જાહેરખબરો લેવા પ્રેર્યા અને તેના પ્રલોભને અગાઉ પડી અમને પણ કાળાં બજાર કરનારા અને દોઢ સરકારને ઉતરીને આ દેશમાં દોઢથી માલ લાવી તેનો વેપાર કરનારા વેપારીઓના પાપના ભાગી બનાવ્યા છે. એવી જાહેરખબરો આ પત્રમાં પુરતી મળેલી હોવા તરફ હિતચીંતકો તરફથી અમારું ધ્યાન ખેંચવામાં આવ્યું છે, એને માટે અમે તેઓના આભારી છીએ, અને એવી જાહેરખબરો ન છુટકે બંધ કરવાનું અમારે પસન્દ લેવું પડશે. બદામાં અમારા હિતચીંતકોને અમારી નમ્ર વીનંતિ છે કે આ પત્ર સાથે પૂ. મહાત્મા ગાંધીજીનો સંબંધ રહેલો છે એ તેઓ હરહમેશ ધ્યાનમાં રાખે અને નીતીના તેમના સિદ્ધાંતની વીરુદ્ધ અમારાથી અજાણપણે કંઇ પણ પગલું લેવાયું હોય તો અમને જણાવ કરવાની અમારા પર કૃપા કરે અને પોતાના લાભને ખાતર અમારે હાથે અસત્ય વરણ કરાવી અમારાં પાપોમાં વૃદ્ધિ ન કરે. પૂજ્યશ્રી પ્રેરા બકરો કોઇ પણ માનવી નીષ્પાપ નથી. તે જનમ્યો તે પહેલીજ પાપ કરે છે. તેનો ધર્મ એટલોજ છે કે ઇશ્વરને હરઘડી હરઘીવાન રાખે અને પ્રત્યેક કર્મમાં પાપથી મુક્ત રહેવાને સદા પ્રમાણિકપણે પ્રયત્નવાન રહે. ઇશ્વર એ સહિત અમને આપે અને સૌને આપે.

હીંદીઓની વેપારી નીતી

(લેખક: ચુનીભાઈ સી. પટેલ, ઓનરરી સેક્રેટરી ઓલ્સોસીએટેડ ઇન્ડિયન ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ ઓફ નોર્થર્ન રોડેસીયા)

રોડેશીઆના હીંદીઓને સારી રીતે ખબર છે કે દક્ષિણ આફ્રીકાના હીંદીઓ પ્રત્યે મહાન સરકારના ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ દ્વારા થઇ રહેલા ગેર વર્તાવના પરિણામે હીંદ સરકારે દક્ષિણ આફ્રીકા સાથેના વ્યાપારી સંબંધો ભંગ કર્યો છે. હીંદ સરકારની આ નીતીને સફળ બનાવવાની પરદેશમાં વસતા હીંદીઓની પહેલી ફરજ ગણાય. આ ફરજ અત્રે વસતા હીંદીઓ કેટલે અંશે પાળે છે તેનો ખ્યાલ નીચે જણાવી મેલી આપતો પરથી આવશે.

એવી ખબરો મળી છે કે રોડેશીયા માંથી હીંદનો માલ—કરીઆણું, તેલના, તેમજ સુતરાઉ માલ—સીધી રીતે તેમજ બેચવાના લેન્ડ મારફત; કેટલાક અમારા માં વસતા દેશદ્રોહીઓ મોકલે છે. ખબરો મળી છે—અને જો તે ખરી હોય તો—તે પ્રમાણે ન્યાસાલાંડમાંથી, બ્યુસાકા માંથી, લીવીંગસ્ટનમાંથી અને બુલવાયો માંથી વેપારીઓ આમ માલ મોકલી હીંદની પીઠમાં છુરી ભોકી રહ્યા છે. આ સમાચારો સાચા હોય અને જો એ લોકો આમ કરતાં નહિ અટકે તો એમનાં નામો હીંદ સરકારને મોકલ્યા ની તજવીજો થઇ રહી છે. આવી પ્રવૃત્તિઓનું પરિણામ કેટલું બીપરીત આવે છે એ તેઓએ સમજવું જોઇએ. પોતાના અહિતગત સ્વાર્થને ખાતર આપણા હીંદનું રક્ષામાન, અને હીંદી તરીકેની આબરૂને કેટલી બીચી કક્ષાએ એ લોકો લઇ જાય છે તેનું ભાન જેવા સ્વાર્થી લોકોને નથી હોતું.

આવા લોભી અને દેશદ્રોહીઓ અને સાથે સાથે પોતે સ્વતંત્ર પ્રજા હોવાનો દાવો કરનારા હીંદીઓ પોતાના આવા હલકા પગલાના બચાવમાં નીચે પ્રમાણે મંતવ્ય ધરાવે છે—અગર પોતાના કંપતા અંતરને સંતોષ આપે છે.

અમે માલ સીધો દક્ષિણ આફ્રીકા માં નથી મોકલતા પરંતુ બેચવાનાલેન્ડ માં મોકલીએ છીએ. ત્યાંના વેપારી ઓ અમે તે કરે તેની સાથે અમારે કંઇ લેવા દેવા નથી.

આ દાવો સીધેસીધા રોડેશીયાના વેપારીઓ કરે છે (સીવીંગસ્ટન બેચુઆના લેન્ડની સરહદપર આવેલું છે.) પરંતુ માન સીક પ્રવૃત્તિઓ દર્શાવતું જો X-Ray યંત્ર હોય તો ચોખ્ખું બતાવી શકે કે એ ધંધો કરતાં કરતાં એમનાં અંતર સારી રીતે સમજતાં હતાં કે આ માલ દક્ષિણ આફ્રિકા નહિ પહોંચવાનોજ છે. સાબીતીમાં એટલુજ જણાવીશ કે ૫૦૬ ગુણી બામલી બાલ હો એટલી વસ્તી બેચુઆના લેન્ડના હીંદીઓની નથી. ઉપરાંત ૧૫૦૦ થી ૨૦૦૦ ગુજરાતી સમારીઓને બાદની સાદીઓ બેચુઆના લેન્ડના હિંદી બાલ ઓને માટે ન હતી. આ બધુ ચોખ્ખું દીવા જેવું છે અને એ હીંદના મનોતા પુત્રો સારી રીતે સમજી શકે છે. પ્રભુ એમની જાણી બીજરીત મનોવૃત્તિ દોર કરો—અને શત્રુઓના હથીયાર બની પોતાના દેશ પર ના કરે.

આ વેપારીઓ પાસા એમ માને છે કે ગમે અમર સમુદ્રો બનેલો માલજ દક્ષત હીંદ સરકારે બંધ કર્યો છે. બીજો હીંદી માલ મોકલી શકાય. આ અજ્ઞાન નીભાવી શકાય એવું નથી. પોતાના કંપતાં અંતઃકરણને સંતોષવા ઉપજ કરેલું છે.

ઉપરાંત એ લોકો દાવો કરે છે કે અમે એ માલ અમારી રવાનીક સરકારના નીકાસ ખાતાની રજાથી બહાર મોકલીએ છીએ, એથી અમે ચોરી કરતા નથી અને અમે અમારી જવાબદારીમાંથી મુક્ત છીએ.

એ લોકો કેમ ભૂલી જાય છે કે આ હીંદ સરકારની ચોરી છે.—કે સરકાર ને આપણે બધા હીંદીઓ વફાદાર રહેવાનો આપણો ધર્મ સમજીએ છીએ. અને આપણો વધારો થઇ ગયેલો હોવા થી અત્રેની સરકારે વેપારીઓને રક્ષત આપવા બતાવેલી ઉદારતાનો ઉપયોગ અમારા હીંદીભાઇઓ ટોકી બની આવેલ પણ કરી શકે છે, આ પ્રમાણે હિંદી સ્વભાવ બીજું કોણ કરે!

દક્ષીણ આફ્રીકાના હીંદીઓ અને માટે વધુ જવાબદાર ગણાય. વધુ ટોકી પણ કહી શકું. કારણ, એ લોકોનો સંબંધ પહેલો આ દેશમાં વેપારીઓ પર આવે છે અને હીંદના માલની અમે તે દ્રષ્ટિએ માગણી કરી અત્રેના નાના વેપારીઓને લલચાવે છે. એમ નાજ દુઃખ નીવારણ માટે હીંદ સરકારે લીધેલાં પગલાંને મજબુત અને અસર કારક બનાવવાની વધારે જરૂર તો દ. આફ્રીકાના હીંદીઓની છે. પરંતુ એ દુઃખ દરીયાના બાજીઓના મનમાં આ ઉતરવું ઘણુંજ મુશ્કેલ છે. કારણ, એ લોકો ગુલામીની તદન નીચલી પરા કાષ્ટા એ પહોંચી ગયેલા છે. હિંદની મુલાકી વખતે મહાન સરકારની જુલ્મી નીતી—અણી બાબતી મુલાકીમાં સબડી આ માનસ ઉપાડું પડી ગયા છે. ગુલા નો માલ હીંદથી મોકલવવાનો બંધ થયો ત્યારે પોતાને નેતા કહેવડાવતા સફેદ કપડાંમાં ફરતા ઉજળા કોલરો ફોલ્યો, સોંગાપુર, ફોર્ટ હેરિ દ્વારા એ માલ એમની સરકાર મારફાપ દક્ષીણ આફ્રીકાને આપેલ. ગુલામીમાંથી બીજું શું વીચારવા કે? આ પ્રમાણે ન કરે તો બહારના હિંદીઓ લોભાય નહિ. આવી રીતે દક્ષીણ આફ્રીકાના હીંદીઓ પોતાના હાથેજ પોતાનું મુંડ કરી રહ્યા છે. અને તેથીજ બીજાઓની સહાનુ ભુતી પણ સાથે સાથે ગુમાવે છે. આ હીંદીઓનો ધંધોજ ચોરી કરીને માલ

(અનુસંધાન પાને ૨૭૪ પે)

સ્વ. જનરલ સ્મટસની ટુંક જીવન રેખા

(ગતાંકથી ચાલુ)

મજુરોના તાફાનો

તે પછી તકલીફોની પરંપરા ચાલી.

૧૯૧૩ ના જુલાઇમાં અને ૧૯૧૪ ના જાન્યુઆરીમાં રેન્ડપરની હડતાળો એ દેશના અન્ન ભાગોમાં અશાંતી ફેલાવી. સ્મટસે તેને પહોંચી વળવાને આખાદ પગલાં લીધાં. હડતાળના નવ નેતાઓને ઈચ્છાંડ દેશનીકાલ કરવાનું પણ પગલું લીધું. પક્ષપાતી અધિકારો થવા લાગ્યા. સ્મટસે પોતાની રીત મુજબ કામ ચાલુ રાખ્યું અને એ પણ બતાવી આપ્યું કે બહારના રાજ્ય દ્વારી હોય સંજોગાનુસાર પોતાના વીચારોમાં પોતે ફેરફાર કરી શકતા હતા તે સાથે દૃઢ અને અણનમ પણ બની શકતા હતા.

તા. ૪ ઓગસ્ટ ૧૯૧૪ના દિને પહેલું વીશ્વયુદ્ધ જાગ્યું, અને અનેક મુશ્કેલીઓમાં બીજી મુશ્કેલી ■ ઉભી થઇ કે ટ્રાંસવાલ અને ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટ માં સશસ્ત્ર બળવો જાગ્યો. જુના ઘા તાજા થયા. સુષુપ્ત અભિલાષાઓ અને વીરોધો જાગૃત થયા અને યુનીયન જે હજુ બાલ્યાવસ્થામાં હતું તે દુઃખી બની ગયું.

બોથા અને સ્મટસે જબરદસ્ત શક્તિ થી મુશ્કેલ જવાબદારીઓ ઉઠાવી. બળ વાને તેઓએ દાબી દીધો. બોથાએ જર્મન સાથિય-વેસ્ટ આફ્રીકાનો કબ્જો લીધો અને સ્મટસે યુનીયનનું તંત્ર ચલાવ્યું.

ઇસ્ટ આફ્રીકા

૧૯૧૫ની ચુંટણીમાં તેઓ એક પક્ષ રહ્યા. ૧૯૧૬ માં સ્મટસે ઇસ્ટ આફ્રીકામાં બ્રીટીશ સરકારનાં સેનાપતિ તરીકેનું પદ સ્વિકાર્યું અને એક જંગલી, જુથે મરતા અને તાવથી પીડાતા દેશમાં લડાઈ ચાલી. જનરલ વેન ડીટા-કેરબેકની સાધનસંપન્ન સરકારી સામે તેમણે અને તેમના રીનિફોએ પોતાનું બેહાદી મુકવી નાખ્યું.

૧૯૧૭માં બોથાએ તેમને રાજી પરિષદમાં હાજર થવા સુચના કે સુચના તેમને રાહત આપનારી થઈ પડી હશે

૧૯૧૭માં જનરલ સ્મટસ પાછા ફર્યા ત્યારે તે ઠીકઠીક જાણીતા થઇ ગયા હતા. જગપ્રસિદ્ધ મુત્સદ્દીઓ દરજ્જે થઇ તે યુરોપથી પાછા ફર્યા. તેમની અમાપ માનસિક અને શારિરીક શક્તિ અને આખરે બ્રીટાનીયાનો જ વીજય થવાનો છે એવી તેમની દૃઢ શ્રદ્ધાએ નાસીપાસ થએલી બ્રીટીશ સરકારમાં તેમને પ્રિય બનાવ્યા. તેમના બાવડાની પ્રજા પર છાપ પડવા લાગી. વોર કેબીનેટમાં સંસ્થાનીક સભ્ય તરીકે તેજ એક કાયમ રહ્યા અને યુધ્ધ વીરામોપર પરદેશ જવા વીગેરેની અગત્યની જવાબદારીઓ ઉઠાવવા લાગ્યા.

૧૯૧૯માં સુલેહ પરિષદમાં તે એક બાહોશી વ્યક્તિ અને બરસાર્વસની સંધીપર સહી કરનારાઓમાંના એક થઇ પડયા. એક પ્રખ્યાત વાદીમાં તેમણે ■ સંધીની કેટલીક શરતોથી તે વીરુદ્ધ કેમ હતા તેનો ખુલાસો કર્યો. લીગ ઓફ નેશન્સને ટેકો આપનારા પ્રતિષ્ઠિતજનોમાંના તે એક હતા.

વિશ્વખ્યાતિ

૧૯૧૭ અને ૧૯૧૯ના ગાળામાં જનરલ સ્મટસને એક દીર્ઘદ્રષ્ટિ ધરાવ નાર મુત્સદ્દિ તરીકેની વિશ્વખ્યાતી મળી અને તેમના વિચારો ઉંડા માનને પાત્ર ગણાવા લાગ્યા. પરદેશમાં તેમને અનેક હોદ્દાઓ આપવાની સુચનાઓ થઈ પરંતુ કંઈ તે સ્વિકારવા તયાર નહિ થય.

પેરીસમાં તેમણે સુલેહની મસલતો માટે ગાળેલા ૭ માસને વીષે પાછળ થી તેમણે કહ્યું હતું કે: "એ ૭ માસ મારું તદ્દન પરિવર્તન કરનારાં નીવડ્યા છે. આ યુદ્ધના જે દુઃખો સહેવામાં આવ્યા છે તેનો પાસે બોર યુદ્ધના દુઃખો કશી વિસાતના નહોતા."

૧૯૧૯ના ઓગસ્ટમાં યુનીયનમાં પાછા ફર્યા બાદ બોથા અઠવાડીયામાંજ બોથાના અણમિલતવ્યા અવસાનથી જનરલ સ્મટસ યુનીયનના વડા પ્રધાન બન્યા.

કાંટાળો તાજ

વડા પ્રધાનનું પદ તેમની કાર્કીર્દીપર બોજા તાજ સમાન હતું પરંતુ ૧૯૧૯ માં એ કંટાળો તાજ નીવડ્યો. એકજ રાજ્યમાં બે પ્રજાઓ જબરી રહી હતી. સામાન્યમાંથી મુદ્દા પડવાની અને પ્રજાસત્તાકની માગણી કરનારા નેશનલીસ્ટોનું જોર વધવા લાગ્યું. જનરલ સ્મટસ યુનીયનીસ્ટ પાર્ટીના જોરે સત્તા માં રહ્યા હતા. યુરોપમાં તેમણે મેળ વેલી ખ્યાતી હર્ટઝોગના આદીકાલર અનુયાયીઓની દ્રષ્ટિએ અપમાનરૂપ હતી. તેઓ જનરલ સ્મટસને સામ્રાજ્યના હાડ હા કરનાર તરીકે સંબોધવા લાગ્યા. બોટનમાં તેમનાપર માન વર્ષાવાઈ રહ્યું હતું ત્યારે અહિ તેમનું અપમાન થઇ રહ્યું હતું. તેના પ્રતિ તેમણે દુર્લક્ષ બતાવ્યું અને યુદ્ધ-ખૂતના સાથિય આદિકાના સવાલોનો હોશ કરવા સમજી, દોરવણિ પક્ષો અને સમાં સમજુ નાગરીકોને તે હાકલ કરવા લાગ્યા.

૧૯૨૦માં તેમણે દેશને એ હાકલ કરી. પરંતુ નવી પાર્લામેન્ટ ચુંટીના ટોરીજ નીવડી. ૧૬૪ સભ્યોની ધારા સભામાં તેની પોતાની સાથિય આદિકન પાર્ટીની ૪૧ બેઠકો હતી. યુનીયનીસ્ટ પાર્ટી અને ઇન્ડીપેન્ડન્ટ પાર્ટીના સભ્યો સાથે પણ તે નેશનલીસ્ટ અને લેબર પાર્ટીઓના સભ્યોપર માત્ર આરની બહુમતી ધરાવી શકતા હતા. તેમણે કહ્યું: "આપણા રાજકીય ઝઘડાઓથી લોકો કંટાળી ગયા છે. અને રાજકીય વિશ્રાંતિ અને યુદ્ધ બંધ થયા તેની હજી ખબર કરી રહ્યા છે પછી રાજકીય ક્ષેત્રમાં ભલે યુદ્ધ વીરામની સ્થિતિ વર્તતી હોય.

ચારે પક્ષોને ભેદી ઇઝેલીયન પાર્ટી સ્થાપવાનો તેમણે પ્રયત્ન કર્યો પરંતુ એ પણ નીષ્ફળ ગયો. આફ્રીકાનેરોની એક પાર્ટીમાં જોડાવા કરવા ના પ્રયત્નો કર્યા પરંતુ એ પણ નીષ્ફળ ગયા કારણ, નેશનલીસ્ટો પ્રજાસત્તાકનો આકર્ષ છોડવા તયાર નહિ હતા.

યુનીયનીસ્ટ પાર્ટી સાથિય આદીકન પાર્ટીમાં ભળી જઇને ચુંટણીનો અંત લાવવામાં આવ્યો. ૧૯૨૧ માં તેઓએ મતદારોને હાકલ કરી અને ચોવીસની બહુમતી મેળવી. હર્ટઝોગ હાર્યો. નવ વર્ષમાં પ્રથ સામાન્ય ચુંટણીમાં તેમને હાર મળી. તેમની પક્ષ વર્ષની વય હતી. પરંતુ જનરલ સ્મટસને અનુ ભવ થયો કે આવા બધી વાર નીષ્ફળ જાય છે અને સૌથી વીશેષ ત્યારે તે સફળ થવાની જરૂરીયાત છે ત્યારે જ જાય છે.

રેન્ડની હડતાળ

યુદ્ધ બાદ દેશમાં મંદી થઇ અને તેને લીધે બેકારી વધી. સામાજીક અને આર્થીક અડચણોથી લોકોના મન ખાટાં થયાં. દેશભરમાં ઔદ્યોગીક અશાંતીનો વા વાયો. રેન્ડપરની હડ તાળના સરદારોને હરાવવા વીસ હજાર નું લશ્કર, ગોરખ ફેંકનારાં વીમાનો અને તોપોનો ઉપયોગ થયો, બ સો લોકો માર્યા ગયા અને ૫૦૦ જેટલા ઘાયલ થયા.

સરકાર પેટા-ચુંટણીઓમાં હારવા લાગી. તેની બહુમતી દસની થઇ ગઇ, અને ૧૯૨૪ના આરંભમાં વાકરટ્રૂમ ની બેઠક રાખવાનો પક્ષોજ પ્રયત્ન કરવા છતાં જ્યારે એ ગુમાવાઇ ત્યારે જનરલ સ્મટસે દેશને ફરી હાકલ કરવા ની ધારાસભામાં પોતાની ઇચ્છા દર્શાવી.

નેશનલીસ્ટોએ લેબર પાર્ટી સાથે મળી ૨૮ની બહુમતી મેળવી. જનરલ સ્મટસની પ્રીટોરીયા-વેસ્ટમાં પોતાની જ મતદારીમાં હાર થઇ.

૧૭ વર્ષ સુધી ટ્રાંસવાલમાં અને યુનીયનમાં પ્રધાન મંડળમાં પ્રધાન પદ ભોગવ્યા બાદ અંતે જનરલ સ્મટસ ઓપોઝીશન પાર્ટીના લીડરના હરજાત એ ઉતરી પડયા.

અધુરું.

૨૦૦૬નું પંચાંગ

ગુજરાતી પ્રેસ ના મોટા નવ વર્ષના પંચાંગ

કીમત. ૩,૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ અખબારપત્રી તરફથી)

વડોદરા, ૫ મી ઑગસ્ટ, ૧૯૫૦.

આસામમાં નેહરૂ

સંકટગ્રસ્ત આસામની મુલાકાતે ગયેલા પંડીત નેહરૂએ દીબ્રુગઢમાં બ્રહ્મપુત્રા નદીને કિનારે જોયેલી એક લાખની માનવમેદની સમક્ષ જણાવ્યું હતું કે "ધરતી કંપથી અને તેને પરિણામે આવેલી રેલની આફત આસામના લોકો જે સંકટમાં આવી પડયા છે તેથી આખા હૃદયને દુઃખ થયું છે, અને આખું હૃદય આસામને તેની નવ રચના કરવામાં બનતી તમામ મદદ આપશે. જે માણસો લોકોના સંકટ માંથી નફો મેળવવાની કોશિશ કરે છે તેમને—ખાસ કરીને કાળા બજારિયાઓ તથા સંધરાખોરોને—તેમણે ચેતવણી કાઢયા હતા, અને કહ્યું હતું કે "મેં સર્વ રાજ્ય સરકારોને એવી સુચના આપી દીધી છે કે તેમણે સંધરાખોરી વિરોધી વટહુકમની કલમોનો સખત અમલ કરવો, અને જે માણસો નફા ખોરી કરવા બદલ ગુનેગાર જણાય તેમને જેલમાં પુરી દેવા." વળી તેમણે કહ્યું: "ધરતી કંપની ખાનાખરાબી ની જાત આદિતી મેળવવા હું આસામ આવ્યો હું. મેં દીબ્રુગઢ શહેર અને તેની પાસેના વીસ્તારોની મુલાકાત લીધી છે કેટલાક મકાનો રહેવાને યોગ્ય રહ્યાં છે તે જોઈ મને આનંદ થયો છે. લોકોને પણ કદાચથી આફતનો સામનો કરતા જોઈ મને એટલો જ આનંદ થયો છે. સમગ્ર જગત આજે મુસી બતના કાળમાંથી પસાર થઈ રહ્યું છે. પરંતુ ૨૮મી પ્રગતિ એ મુસીબતોથી અટકી પડે તેમ કોઈ દેશની પ્રજાએ થવા દીધ નથી. સંકટગ્રસ્ત આસામ ને હીંદ સરકાર અને તેટલી સહાયતા કરે છે ને કરવ. બહારના લોકોની મદદ પણ પ્રશંસાને પાત્ર છે પણ વર્ત માન અંધકારમાંથી બહાર નીકળવા છેવટે તો આસામીઓએ જાતે જ પ્રયત્ન કરવા રહેશે. આસામ કુદરતી સાધન સંપત્તિથી ભરપુર છે. અને બરાબર કાળજીપુર્વક કામ ઉપાડવામા આવે તો ભારતનાં રાજ્યોમા તે આગેવાની જેવું સ્થાન પ્રાપ્ત કરી શકે એમ છે. પોતા ની મુસીબતો માટે વિલાપ કર્યા કરવા થી અને દિલ્હી તરફ આધાર રાખ્યા કરવાથી. એ મુસીબતો દુર થઈ શકશે નહીં. આ બાબતમાં ગાંધીજીએ આપણુ ને માર્ગ બતાવ્યો છે, અને એ માર્ગે પ્રવૃત્ત કરી દેશને છટવા લાયક બનાવવો જોઈએ. તિબેટ, ચીન, પાકીસ્તાન અને પાકીસ્તાનની સરહદ સાથે જોડાયેલા બીજા આસામ પરના હુમલા કલ્પાયુ અને અપારીના આધાર છે."

આસામની હાલત

જોરહાટમા તમણે કહ્યું કે "આ (કેબીનેટના સભ્યમાં આખો દેશ આસામ ને પડખે છે એની હું ખાતરી આપું છું." પંડીત નેહરૂ સંકટગ્રસ્ત વીસ્તારો ના પણ આકમાં ફર્યા હતા, અને હજારો લોકોએ દુઃખનાં આંસુ લુછી નાખી તેમનો ભાવભીનો સત્કાર કર્યો હતો. દીબ્રુગઢથી ૨૪ માઈલ દુર આવેલા આસામ ટ્રંક રોડના ત્રણ માઈલ સુધીના, ખુબજ બગાડ ચિરા ડોવાળા માર્ગની મુલાકાત વેળાએ તેમ ની સાથે આસામના ગવર્નર શ્રી. જય રામદાસ દોલતરામ, ભારતના ઉદ્યોગ પ્રધાન શ્રી. હરેકૃષ્ણ મહેતાબ, તથા શ્રીમતી ઈંદીરા ગાંધી હતાં. સાં સકડર ના ત્રણસો માણસો અને ચહાના બગીચાના મજુરો રસ્તો સુધારવાને કામે લાગી ગયા છે. ઉત્તર લખીમ પુર (આસામ)ના તા. ૬ ના સંદેશો જણાવે છે કે "૧૫ મી ઓગસ્ટના ભયંકર ભુકંપનો ભોગ બનેલા ઉત્તર લખીમપુરમાં રહતાઓને બદલે મારી, ઘરો ને પથ્થરોના ઢગલાજ જોવા મળે છે. રમતનાં મેદાનોને સ્થળે સરોવરો સરજાયા છે. સરોવરોને સ્થળે રેતીના ઢગલા પડયા છે. મકાનો ને વૃક્ષો સીધાં ઉભાં રહેવાને બદલે ત્રાંસાં નમી ગયાં છે, અને પુલો ઉધા વળી ગયા છે. થોડાંજ મકાનો સીધાં ઉભાં છે. નુકસાનમાંથી કોઈજ બચ્યું નથી. બાકીરહ્યા એટલા બધા છે કે એક ઢગલું પણ બરોબરપુર્વક મુકી શકાય નહીં. આ ચેટા વિભાગમાં કુલ લગ ભગ ત્રણ કરોડ રૂપિયાનું નુકસાન થયુ છે. વળી ચહાના બગીચાઓમાં પણ એક કરોડ રૂપીયાનું નુકસાન થયું હોવા નો ભય સેવાય છે. બધાજ મોટા ઝાડો મારથી દસ ફુટ ઉંચા ઉતરી પડયા છે, અને આગો પર થઈને પાણી વહી જાય છે. કેટલાક આગો તેમજ મુકાનો પોતાનાં મુળ સ્થાનોએથી નોંધપાત્ર માજુ મારથી ૭ ફુટ દુર ફેંકાઈ ગયાં છે."

પંજાબમાં રેલસંકટ

આસામ અને ઉત્તર પ્રદેશમા નદી ઓની ભયંકર રેલો હજુ ચાલી નથી ત્યાં પંજાબની અનેક નદીઓમાં રેલ આવ્યાના સમાચાર મળે છે. અંબાલા (પુર્વ પંજાબ) નો તા. ૬ નો સંદેશો જણાવે છે કે "ગમા શનિ-રવિ દર-મીયાન પંજાબના સપાટ અને ડુંગરાળ વીસ્તારમાં પડેલા મુસળધાર વરસાદને કારણે રાજ્યમાં વહેતી નદીઓ-ખાસ કરીને રાવી બીઆસ અને સતલજમાં રેલ આવી છે. રાજ્યના સમગ્ર તેમાંથી ઝલાઓમાંથી રેલવે અને જમીનમાર્ગ માં ભંગાણ પડયાના તથા ખેતરો ધસી પડયાના સમાચારો મળી રહ્યા છે. રાવી નદીનાં પાણી પાકીસ્તાનની સરહદ પર આવેલી અમૃતસર જીલ્લાની અજનાલા તહેસીલનાં ગામોથી પણ વધારે ગામો પર ફરી વળ્યાં છે. દુરના વીસ્તારોમાં રાહત કાર્ય કરવા માટે સરકારી મોટર લોંચ અને સ્ટીમ કારોમાં ટુકડીઓ મોકલાઈ છે. આ વીસ્તારમાં જનની ખુવારી થઈ તેના સમાચાર મળ્યા નથી, પણ મકાનો અને પાકને મોટા પાયા પર નુકસાન થયું હોવાનો ભય રખાય છે. રેલમાં સપડાયેલાઓને બચાવવાનું કામ ચાલી રહ્યું છે. બીઆસ અને બેઅન્ત નદીઓની રેલોએ મળીને કરતારપુર અને બટાલા વચ્ચેની હજારો એકર જમીનને જળબંબાકાર બનાવી છે. કરતારપુર નજીક ગ્રાંડ ટ્રંક રોડ નો પાંચ માઈલ જેટલો વીભાગ બે ફીટ પાણીની નીચે છે.

ગોરાજીમાં ભાજપારો

ગોરાજીમાં ગોવા વખત પર થયેલી ફોમી તંગદીલી દુર કરવા દિલ્હીથી આ તરફ આવેલા જમિયત-ઉલ-હુસેમા ના આગેવાનો સાથે અમદાવાદ કોંગ્રેસ સમીતીના પ્રમુખ જનાબ ગુલામ રસુલ કુરેશી તથા બીજા કોંગ્રેસ કાર્યકર્તાઓ ત્યાં ગયા હતા. જમિયતના આગેવાનો એ ગોરાજી જનતા સમક્ષ કહ્યું હતું કે "આજે ભારતમાં પાંચ કરોડ મુસલીમો નિર્ભયતાથી રહે છે. એનું તાજુક દૃષ્ટાંત રજુ કરીને ભારત સરકાર પાકી સ્તાનને મજબુબી તંત્રોનો પરતાવો કરાવવા ધમકે છે. ત્યારે આપણે ગામધણીજ રાષ્ટ્રને રામધાલીમાં મુકવા નાં કુકર્મો કરી રહ્યા છીએ. કોંગ્રેસ અને સરકાર કોઈ પણ ભોગે ભારતમાં બીનમજબુબી તંત્ર સ્થાપવાના નિર્ણય માં અડગ છે. ભારત બીનસાંપ્રદાયિક માટે દુનીયામાં યુદ્ધખોરો સામે પણ અહીંસક બોગ અને લડત આપવા તયાર છે. એવા સંજોગોમાં તે પોતા ના ઘરમાં તો ભાગ્યા કેમજ ચલાવી લે." આ પ્રયાકાનને પરિણામે બંને કોમોએ પોતાની ભુલ કબુલ કરી, ફરી આવું નહીં બને તેની લેખી ખાતરી આપી હતી.

બેઠા ઝાડલામાં બીજળી યોજના

મુંબઈ સરકારના એક અમલદારે જણાવેલી બીનતે પ્રમાણે, બેઠા ઝડલા નાં ગામડાંમાં બીજળી પુરી પાડવાની યોજના હાથ ધરવામાં આવી છે, તે મુજબ બોડામાં બોડી ૧૯૫૧ ના મધ્ય માં બોકસ પુરી પડાશે. બેઠા ઝડલા માં હાલ કુલ ૧૧૦ ગામડાને બીજળી અપાનાર છે, અને તેને માટે ખાંબલી, નંદિપાદ અને આણંદ એમ ત્રણ જગાએ ૬૬ હજાર વોલ્ટનાં મુખ્ય મથકો બંધાશે; તે ઉપરાંત ૧૨ હજાર વોલ્ટ નાં બીજા ઉપમથકો બંધાશે. દરિયા પારથી મંગાવેલી મશીનરી આવી જતાં બી સાર્વેજ તેને ગોઠવી બીજળી આપવાનું શરૂ કરાશે. આ મશીનરી આવતાં સુધીમાં બાકીની તમામ તયારીઓ પુરી થઈ ગઈ હશે. આ કામમાં ઢીલ પડવાનું કારણ એટલું જ કે ઈંગ્લંડથી મંગાવેલી મશીનરી મોકલવામાં ત્યાંની પેઢીઓએ ઘણુ વિલંબ કર્યો છે. જ્યાં ૧૯૫૧ ના મધ્યમાં તો બીજળી અપાવા નું બોકસ છે. આ કામ પુરું થતાં, એટલે કે ઘરોમાં જ્યાં ગામડાંમાં બીજળી અપાઈ રહેશે, પાંચ વરસ થશે એવો અંદાજ છે.

કાશ્મીર

કાશ્મીરના વડા પ્રધાન શેખ અબ્દુલ્લાએ શ્રીનગરમાં જણાવ્યું હતું કે "પાકીસ્તાન શ્રીનગરમાંની રાષ્ટ્રીય પરિ ષદની સત્તાને ઉથલાવી તેને સ્થાને પર દેશીઓને બેસાડી દેવા માગે છે. કાશ્મીર રાજ્યમાં કોમ કોમ વચ્ચે જે ભાતૃત્વ અને ઐક્ય પ્રવર્તે છે તે પોતાની મહત્વાકાંક્ષાને બરોબરાપ દ્રોહ એમ પાકીસ્તાન માને છે. પાકી સ્તાન બરોબર કાશ્મીરના નિષ્પક્ષ અને મુક્ત લોકમતના પરિણામથી ભયભીત છે. તે એમ ન દોમ તો શા માટે પાકીસ્તાને વિવિધ સ્થળોના પાકાનની માગણી કરવી જોઈએ? લોકશાહી ધોરણે સમાજરચના ઉભી કરવાની અમારી યોજના છે." કાશ્મીરના વડા પ્રધાને તેમના જમીનદારીને સમતા સુધારાને પંડીત નેહરૂનો ટેકો છે એમ જણાવી કહ્યું હતું કે "પાકીસ્તાનના બંધિયાર વાતાવરણની સરખામણીમાં, ભારત પ્રગતિશીલ વીચારોને સ્થાન મળે અને એ વીચારોને લોકજન મત તેવો દેશ છે તે સાબિત થાય છે. પંડીત નેહરૂ કાશ્મીરના તારણહાર છે, અને ભારત તથા કાશ્મીરની પ્રજા હૃદયોમાં એક બનીને રહેશે કે ની તેમની નેતાગીરીયા ખાતરી બની રહે છે."

ડોક્ટર દેસાઈ સાથેનો વેપાર

ભારત સરકાર તરફથી પ્રસિદ્ધ થયેલી એક પત્રીકા કે ડોક્ટર વીસ્તારના દેશો સાથેના વેપારમાં ૧૯૪૯–૫૦ ના વર્ષ દરમ્યાન સુધારો થયો છે; અને વીદેશી સાથેના વેપારમાં છેલ્લાં બેઠાં વરસથી ભારતનું જે અણું પાછું હતું તેમાં ૧૯૪૮–૪૯ ના વરસના આંકડાની સર ખામણીમાં આ મુદત દરમ્યાન ૬ અબજ ૨૪ કરોડ રૂપીયાનો જોપ પાંચ ગણો થયો છે. ૧૯૪૯–૫૦ના વરસમાં, વેપારનું અણું પાછું (એકસર્સ બેલન્સ) અગાઉ રૂા. ૨૧૭ કરોડ ૬૧ લાખ હતું તે વધીને રૂા. ૬૩ કરોડ ૧૮ લાખ પર પહોંચ્યું છે આ સુધારો આયાત પરનાં નીયમનો, અનાજની આવકમાં થયેલો ઘટાડો, અને અસલના મુલ્ય ઘટાડા બાદ થયેલા નીકાસના વધારાને આભારી છે. ડોક્ટર વીસ્તારના દેશો સાથેના વેપારમાં નોંધપાત્ર હકીકત એ

છે કે ૧૯૪૮ ના નવેમ્બર પછી બાબ પાસું તદ્દન ભૂંસાઇ ગયું છે, અને સારા પ્રમાણમાં અનુકૂળ પાસાની શરૂઆત થઇ છે. ભારત સરકારની આયાત અંકુશ તપાસ સમિતિના પ્રમુખ શ્રી. મગન વિહારી મહેતાએ મુંબઇના વેપારી ઓને જણાવ્યું છે કે "ભારતના પરદેશ સાથેના વેપારનું સરકારી નીયમન કેટ લાંક વરસ માટે ચાલુ રહેશે. આયાત પર અંકુશની ભારત સરકારની નીતિ માત્ર દેશનું પરદેશી હુંડિયામણ સાચવી રાખવા માટે જ યોજાયેલી નથી, પરંતુ દેશનાં ઔદ્યોગિક સાહસોને રક્ષણ આપવાનો પણ હેતુ રહેલો છે."

કાશ્મીર અંગે ખુલાસો

અત્યારની કાશ્મીર સરકારને ઉખેડી નાખવાના પાકીસ્તાનના પ્રયત્નને કાશ્મીરના મુખ્ય પ્રધાન શેખ મહમદ અબદુલ્લાએ સખત રીતે વખોડી કાઢયો હતો અને ચેતવણી આપી હતી કે "પ્રજાના અધિકારો તથા તેની સ્વતંત્રતાના ટ્રસ્ટી તરીકેના તેના સ્થાનમાંથી કાશ્મીર રજવાડાની સરકારને કોઇ સત્તા ખસેડી શકશે નહીં. સર ઓવેન ડીક્સનના નીવેદન પરથી એ સ્પષ્ટ બાબ છે કે પાકીસ્તાન અને તથા મારા સાથીઓને દૂર કરવા પર સૌથી વધુ ભાર મુકી રહ્યું છે. કાશ્મીરનું ભાવિ પ્રજા જ પોતાની ઇચ્છા પ્રમાણે ઘડી શકશે. કમનસીબે પાકીસ્તાન સમગ્ર લોકમતના પ્રશ્નમાં આડું આવી રહ્યું છે. મેં વારંવાર જણાવ્યું છે તે પ્રમાણે, કાશ્મીરના તમામ પ્રદેશ પર કાશ્મીર સરકારનું સાર્વભૌમત્વ રહ્યમાન નહીં, કહેવાતી આઝાદ કાશ્મીર સરકાર અને તેનાં દળોનું વિસર્જન થાય નહીં, અને રાજ્યના વતનીઓનો પુનર્વસવાટ થાય નહીં ત્યાં સુધી લોકમત શક્ય જ નથી. પંડીત જવાહરના હાથમાં કાશ્મીરનાં સ્વાતંત્ર્ય અને સ્વમાન સલામત છે." કાશ્મીર સરકારના એક મુખ્ય એ શ્રીનગરમાં જણાવ્યું કે "બૃહદ કુળની સીડી પાસેના ખાબુમાંથી તાજેતરમાં જ મોટી સંખ્યામાં આઝાદ કાશ્મીર દળના બૂલબમાંથી મુક્ત થઇ પુંચના નીરાશ્રિતો આવી રહ્યા છે.

નિર્વાસિતોના પુનર્વસવાટ

ભારત સરકારની એક વાદી જણાવે છે કે મુસ્લિમ પાકિસ્તાનથી ભારતમાં આવેલા ૨૫ લાખ નીર્વાસિતોમાંથી ૨૧ લાખ ૬૫ હજાર માટે ભારત સરકારે આજ સુધીમાં રહેઠાણની જોગવાઇ કરી છે. સરકારે નીર્વાસિતોને પડ હજાર કુટાનો આપી છે, અને તેમને વેપાર માટે લોન તરીકે રૂા. ૧૬ કરોડ ૭૧ લાખ વહેંચ્યા છે. અત્યારે ૬,૭૪૭ નિર્વાસિતોને દર મહિને સરાસરી રૂા. ૧ લાખ ૪૦ હજાર નિર્વાહભથ્થા તરીકે અપાય છે.

શું ગાંધીજી જુનવાણી હતા?

[ગાંધીજીના બંનહથીયાર વિશેના મત ઉપર અજવાળું નાખતો આ લેખ અમારા વાંચકો માટે અમે 'હરીજનબંધુ' માંથી નીચે આપીએ છીએ. તંત્રી. ઇ. ઓ.]

ગાંધીજી જે માર્ગ બતાવે છે તે 'જીવન ના જુનવાણી ઢબના' નથી. બારીકાઇથી ન સમજનારને એમ લાગે. પરંતુ જેમણે સમજવાની કોશિશ કરી છે એમને તે ઢાંચા ઉપર ઉપરથી જ જુના લાગે છે. માર્કસનો શબ્દપ્રયોગ વાપરું તો તે ઢાંચા "જુના-સમ"–જુનાને મળતા છે, પણ તેના પ્રાણમાં વધારે ઉંચા પ્રકારનાં બુદ્ધિ, સદાચાર અને અધ્યાત્મદૃષ્ટિ રહેલાં છે. એમ તો સામ્યવાદને જુના કાળની ગોત્ર અથવા કુલપ્રણાલી કહી શકાય.

ચરખો અને આદીની વાત લઇએ. ઉત્પાદનનાં આ જુનવાણી સાધનો છે. પરંતુ શું ગાંધીજી ચરખો લેવા હતા એવો ને એવો રાખવા ઇચ્છતા હતા? ચરખા સંઘે આજના કરતાં ચાર ગણું (!) સુતર કાંતી લઇ એના મજબૂતીની ચોક્ષ માટે એક લાખ રૂપિયા નું ઇનામ જાહેર કર્યું હતું.

પંત્રોની બાબતમાં લઇને એક સોશીયાલીસ્ટ ગાંધીજીની પાસે આવ્યા: 'માણેકોમની પ્રવૃત્તિનો ઉદ્દેશ યંત્રમાત્ર ને ઢાંકી કાઢવાનો નથી શું?"

"આ રેંટીયો યંત્ર નથી શું?" ગાંધીજી તે વખતે કાંતતા હતા એટલે તેમણે સામો પ્રશ્ન પુછ્યો.

"હું આ યંત્રની વાત નથી કરતો, મોટાં યંત્રોની વાત કરું છું."

"સીંગરના સીવવાના યંત્રોની? એને પણ માણેકોમની પ્રવૃત્તિએ રક્ષણ આપ્યું છે. જે યંત્રો હજારો માણસ ની શ્રમ કરવાની તક કુંઠીત નથી લેતાં, પણ જે વ્યક્તિને મદદ કરે છે ને તેના કાર્યશક્તિ વધારે છે, અને જે માણસ સ્વેચ્છાએ યંત્રનો" ગુલામ થવા દીનદ કેરવી શકે છે તે બધાં યંત્રોને આ પ્રવૃત્તિનું અભયદાન છે.

"પણ મોટી શોધોનું શું? આપ રીજળાને ખાતલ કરશો?"

"જોયું કહ્યું! જો દરેક ગામડાને જુંપડે જુંપડે વીજળી પહોંચાડી શકાય તો લોકો પોતાનાં ઓજાર વીજળીની મદદથી ચલાવે એમાં હું વાંધો ન ઉઠાવું. પણ તો પછી પાંચ હાજર માણેકી ગામના મહાજનની કે સરકારની રહેશે, જેમ આજે ગોચરને વિષે છે. પણ ત્યાં વીજળી ન હોય અને યંત્રો પણ ન હોય ત્યાં બેકાર પડેલા લોકોએ શું કરવું? તમે એમને કામ આપશો, કે એમના શોક એમને કામના અભાવે કાદી મુકે એમ ઇચ્છશો?"

"સર્વ મનુષ્યના લાભને માટે થયેલી વીજ્ઞાનની એકેએક શોધને હું બહુ મુલ્યવાન ગણું છું. શોધ પણ તરેહ-તરેહની હોય છે. એના સામે હજારો માણસોનો સંહાર કરી શકે એવા યુદ્ધાસ્ત્રોના વાપરું હું પરવા ન કરું. સાર્વજનીક ઉપયોગનાં જે કામો માણસના હાથની મહેનતથી ન થઇ શકે એવાં હોય એને માટે ભારે યંત્રોના વાપરને માટે સ્થાન અવશ્ય છે, પણ એ બધા પર માલીકી સરકારની રહે અને એનો ઉપયોગ કેવળ લોકોના કલ્યાણને અર્થે જ થાય. જે યંત્રો કેવળ ધનવાન બનાવવાને જ કે ચીનાકારણે બધા માણસની ઉપયોગી મજુરી છીનવી લેવાને નીર્માયેલાં છે તેને વીષે મારા વીચારમાં સ્થાન ન હોઇ શકે.

"પણ તમે સોશીયાલીસ્ટ તરીકે પણ એમ તો નહીં જ ઇચ્છતા હો કે યંત્રોનો ઉપયોગ અમર્યાદપણે થાય કે ઇાપખાનાં હો. એ તો ચાલવાનાં જ. રાજકીકરણનાં ઓજારો હો. એ હાથ વડે કેમ કરીને બની શકે? એને માટે ભારે યંત્રોની જરૂર પડવાની જ. પંણ આળસ મરડાવવાને માટે તો આના સીવાય બીજું એક યંત્ર નથી." ગાંધીજીએ રેંટીયો બતાવીને કહ્યું: "તમારી જોડે વાત કરતાં કરતાં પણ હું ચલાવું છું, અને દેશની સંપત્તિમાં બેાડેક ઉમેરો કરું છું...."

"ત્યારે આપ યંત્રોના દુરૂપયોગ વીરૂદ્ધ છો, સદુપયોગ વીરૂદ્ધ નહીં?"

"હા પણ એને ઠીક સમજી લો. વીજળની શોધો એ ધનપ્રાપ્તિનાં સાધન પહેલાં મટવાં જોઇશે. એ ધનપ્રાપ્તિનાં સાધન મટશે ત્યારે જ યંત્રોનો સદુપયોગ થશે. ત્યારે જ કારીગરોને અસલા કામનો ખોળો ન રહે, ત્યારે કારીગરો મટી માણસ બનશે. યંત્રો કલ્યાણસાધક હોય તો ભલે હો. એટલે યંત્રોનો સદંતર નાશ નહીં, પણ એની મર્યાદા બંધાય એમ હું ઇચ્છું છું."

"તો છેવટે પછી યંત્રમાત્ર અનીષ્ટ છે એમ નહીં કહેવું પડે?"

"કદાચ કહેવું પડે. પણ યંત્ર જ્યાં સુધી માણસની ઉપર હુમલો નથી કરતું ત્યાં સુધી સારું છે, ને માણસને અપંગ નથી કરી મુકતું ત્યાં સુધી સારું છે. એટલે કેટલાંક યંત્ર તો ઉપયોગી રહેવાનાં જ. સીંગરને સીવવાનો સંચો લો. એ અતિશય ઉપકારક વસ્તુઓમાંની એક છે અને એની શોધની આસપાસ કેવી પ્રેમકીર્તી ની કથા રહેલી છે! સીંગરે પોતાની સ્ત્રીને કપડાં ઉપર વાંકી વળી આખો દીવસ ધીમે ધીમે આંખ તાણતી, ઠોકા મારતી, સીવીને માણસને જોય થતી જોઇ. તે તેને સાંભળ્યું, અને આખરે તેણે પોતાના અતીશ્રમ પ્રેમના બળે કરીને સીવવાનો સંચો ઉત્પન્ન કર્યો. તેમ કરીને તેણે કેવળ પોતાની બીની જ મહેનત બચાવી એટલું જ નહીં પણ દરેક જણની બચાવી."

"પણ એવા સૂંચાને આપણે સ્વીકારીએ તો પછી એવા સંચા બનાવવાનાં કારખાનાંને પણ સ્વીકારવાં પડે ના?"

"હા; પણ એવાં કારખાનાં તો કોઇ બાનગી શરતોની માલીકીનાં ન હોય, પણ સરકારની જ માલીકીનાં હોય એટલું કહેવા એટલો 'સોશીયાલીસ્ટ' હું છું જ. તો જ એ બાબારને અર્થે ઉત્પન્ન થતાં બાય. એટલે જ હું કહું છું ના કે યંત્રો ભલે હોય, પણ તે તો નવા જ સમાજબંધારણમાં હોય શકે. કેવળ લોકકલ્યાણ અર્થે ચાલતાં હશે, એટલે તેમાં મજુરનું કલ્યાણ પણ લક્ષમાં રાખવાનું. આવતું હશે જ, કોને મજુરી કરવાની હશે, કોને તે સંચા ચલાવવાના હશે, તે તો આદર્શ અને મનોહર સ્થિતિમાં કામ કરતા હશે."

(અપુર્ણ)

સરદી ઉપર ગાંધીજી

પોતાના કુટુંબીના બાળકને સરદી હોવેલાં રહેતી તે વિશે ગાંધીજીએ નીચેની સલાહ આપી હતી.

"બાળકોની સરદી જલી જોઇએ. તેને સુરજમાં ફેરવવી જોઇએ. આથી વામડી કફણ થશે ને સરદી નાબુદ થશે."

ફીપબ્લીક નંબર

અમારો તા. ૨૧–૧–૫૦ ના બહાર પડેલો. બારત ફીપબ્લીક નંબર અનેક સદેસાઓ, ફોટાઓ, લેખો વીગેર વાંચવા લાયક સામગ્રીથી ભરપુર છે

કીમત ૨/૩

પોસ્ટેજ સાથે

Indian Opinion.
P. Bag,
Phoenix.

ઘરેબા કોરા

ગુજરાતમાંથી ગુજરાતી જોડણીઓના અર્થ જાની આવૃતી ૩ ૦

જોડણી કોશ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠનો મોટો જોડણી કોશ નવી આવૃતી ૧ ૨ ૦

નવલ અંધારવીજ

આ પુસ્તકમાં સાહસ થી નવલરામ બાબતના લેખોનો સંગ્રહ ગુજરાત વિદ્યા પીઠે બહાર પાડયો છે. ૫ ૬

c/o Indian Opinion
P. Bag,
PHOENIX.

(અનુસંધાન પાના ૨૭૦ થી આગળ.)

હીંદીઓની વેપારી નીતી

દક્ષિણ આફ્રીકામાં લાખી કાળા બજાર થી બીજા ગરીબ હીંદીઓને લુંટવાનો માર્ગ પડયો છે. એવેા આક્ષેપ કોઇ દક્ષિણ આફ્રીકાવાસી હીંદી કરે કે જે હીંદથી આવતાં કરટમ વીગેરે ભારે મીકતથી છટકાવી હીંદેાનેા માલ દક્ષિણ આફ્રીકામાં નહિ લાવતા હેાય—ચારમ!

બરેાબર આ શબ્દ શું બતાવે છે? હીંદના પનેાતા પુત્રેા! તમારી આ દશા? આ તમારેા વારસેા? પૂજ્ય બાપુજીના વારસદારેા! આ તમારી તમારા દેશ પ્રત્યે વફાદારી? તમને પૈસા આગળ તમારી જાત, સ્વમાન, અમુલ્ય એાજાથી પ્રાપ્ત કરેલી સ્વતંત્ર તા અને જાજવેલી સંસ્કૃતિ, સ્વતંત્ર હીંદેા તરીકેનું ગુમાન, આબરૂ, ઇજ્જત અભિમાન, સિદ્ધાંત વીગેરે કોઇ પણ વ્યવું નથી!

પરદેશમાં વસતા હીંદીઓ! હવે તમારી આંખ ખુલવી જોઇએ. તમે હવે પાગર ગુલામી પેઠાં નથી. દુનીયા ને ગ્રેમ અને શાંતીનેા સંદેશેા આપનાર એક મહાન વીભુતિના વારસદારેા છેા. સ્વતંત્ર હીંદના નાગરીકેા છેા. આપણે અધમ પગલાં આપણાથી ન લેવાય. આપણે લજવાઇએ. જે દેશની માટી માંથી જન્મ્યા છે, એ દેશ લજવાય છે. બદારે કોઇ લખવાનું ન હેાય. યાદાતે સાન જ દેાય. આટલાથીજ આપણે ચેતી જઇશું તેા હીંદની એક અમુલ્ય સેવા કરી જઇશું. પરમાત્મા આપણા બધાને આવાં પ્રલેાભનેાનેા સામનેા કરવા અપૂર્વ બળ અને બુદ્ધિ આપેા.

ખબરપત્રેા

ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ

ઉપરેાકત સમાજની વાર્ષીક ચુંટણી ની જનરેાર સભા તા. ૧૭—૯—૫૦ રવીવારે સાંજે હેાલમાં શ્રી. પ્રા. સે. સેાસાયટીના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી. સમાજ તેમજ સમાજ સંલગ્નિત શાળા, પુસ્તકાલય અને કોમેટારીયમના હિસાબેા તેમજ રીપેાર્ટો મંજુર કરવામાં આવ્યા હતા.

શ્રી. સેાસાયે જણાવ્યું હતું કે આપણી સમાજની પ્રતિષ્ઠા એકલા મુનીઅન ઓફ નહિ પણ આખા ભારત અને બીજાઓમાં પણ ઘણી સારી છે અને તે માટે સમાજના પ્રત્યેક વ્યકિત અગાઉની જાળ રાખે છે.

ત્યાર બાદ નીચે પ્રમાણે ચુંટણી કરવામાં આવી હતી:

પ્રમુખ: ત્રીભુવનભાઇ વેલજી પારેખ, ઉપપ્રમુખેા: પ્રાણજીવન સેામેશ્વર જોષી, એડવેાકેટ ડી. યુ. મીસ્ત્રી, પરસેાતમ ભાઇ ખીમજીભાઇ, રણછેાડભાઇ વ. પાટીદાર, લલ્લુભાઇ પી. ગેાંડી, કાલા ભાઇ ગેાપાળજી, દુર્લભભાઇ પરભુ દેસાઇવાડીયા, મેાહનભાઇ એ. ગેાકળ રતનજીભાઇ ખુશાલ.

જો. મંત્રીઓ: કાલાભાઇ ભગવાનજી પટેલ અને મગનભાઇ બચુ ભાઇ.

મદદનીશ મંત્રીઓ: રતીલાલ ભાંડાભાઇ અને ભેરામભાઇ વલભભાઇ.

ટ્રેઝરર: દુર્લભભાઇ પરભુભાઇ દેસવાડીયા, નાથુભાઇ મેાતીરામ મીસ્ત્રી.

ઓડીટરેા: જસમતભાઇ હઠાભાઇ, કુલંભભાઇ કાલાભાઇ મીસ્ત્રી.

ટ્રસ્ટીઓ: રાવજીભાઇ ત્રીભેાવનદાસ પટેલ, પરસેાતમભાઇ ખીમજીભાઇ, ત્રીભુ ભાઇ વેલજી પારેખ, જગજીવનદાસ વી. ગેાકળ, રણછેાડભાઇ કાળુભાઇ પટેલ, વલભભાઇ ભગાભાઇ પટેલ, નાથુભાઇ મેાતીરામ મીસ્ત્રી, પ્રાણજીવન સેામેશ્વર જોષી, વસનજીભાઇ નાગરજી.

સભ્યેા: હરીભાઇ કે. ગેાકળ, ડેા. રસીકલાલ મહેતા, ડેા. વી. જી. પટેલ, ડેા. રણછેાડભાઇ મીસ્ત્રી, ત્રીકમભાઇ નારણજી, ભેાદુભાઇ છીભાભાઇ, રાવજી ભાઇ મંગળભાઇ પટેલ, કે. એલ. દેસાઇ, વલભભાઇ સેામાભાઇ, રણછેાડ ભાઇ નારણજી, ગેાવીંદભાઇ ખીમાભાઇ, લવાજી છીભાભાઇ, ભાયુભાઇ કબીર ભાઇ પટેલ, જમનાદાસ અંબારામ ખત્રી, એ. એમ. બીલીમેારીઆ, ધીરૂભાઇ ગેાપજી નાયક, નરેાતમભાઇ કસનજી, મણીલાલ પ્રાગજી, કાલાભાઇ પરભુ રતનજી, દલુભાઇ હાંસજી મીસ્ત્રી, ગેાસાઇભાઇ હરીભાઇ મીસ્ત્રી, કાલા ભાઇ સેાઢંપી, માધવભાઇ મુળજી, ભાયુભાઇ રવજી, નરસીંહભાઇ ભાયુ ભાઇ, ગેાવીંદભાઇ નારણજી, રામજી લક્ષ્મણ તવરીઆ, જયરામભાઇ કાલા ભાઇ, હરીચંદ નાથુભાઇ, નાથુભાઇ ધનજી, ગેાવીંદભાઇ ગેાપાભાઇ, ભાયુ ભાઇ કે. પટેલ રેહરીપુર્ટ.

પરચુરણ

—હીંદીની કેાંગ્રેસના પ્રમુખ માટે શ્રી. શંકરરાવ દેવ, આચાર્ય કૃપલાની, અને શ્રી. પરષેાતમદાસ ટંડન ઉમેદવાર તરીકે ઉભા હતા. ચુંટણીમાં આચાર્ય કૃપલાનીને ૧૬૫૨ મત, શ્રી ટંડનને ૧૩૦૬ અને શંકરરાવ દેવને ૨૦૨ મત મળ્યા હતા કુલે ૧૮ મતેા. કુલ મતેા ૨૬ થયા ૨૬૧૮ હતાં આથી સર્વાનુમતે શ્રી. ટંડન પ્રમુખ તરીકે ચુંટા ય છે. તેમની ઉમર ૬૮ વરસની છે અને તેઓ ઉત્તર પ્રદેશના રહેવાસી છે અને ત્યાંના નીચલી ધારાસભાના મેાટા વખત માટે અધ્યક્ષ પણ હતા.

—અફઘાની આગેવાન મારતર તારાસીંગે તા. ૭ મી સપટેમ્બરે ગીરફતાર કરવામાં આવ્યા હતા. સુધીઆણા માટે મારતર તારાસીંગે કરેલા ગેરૂ પ્રયત્ન સંબંધમાં સુધીઆણાના નાયબ કમીશનર તેમની સામે કાર્યવાહી ચલાવવા માટે સીવીલ સર્જન પરથી આ ધરપકડ કરવામાં આવી છે. મારતર તારાસીંગની ધરપકડથી ઉભી થયેલી પરીસ્થિતિ પર વીચારણા ચલાવવા માટે સીરોમણી અકાલી દળ ની એક તાકીદની બેઠક બેાલાવાઇ છે.

—૧૯૪૯ ના અરસા પુરા થતાં વર્ષ માં ૬૨ સરકારી નેાકરેાને લાંચ લેવા ના આરેાપસર નેાકરીપરમાંથી બરતરફ કરી કેસ કરવામાં આવ્યેા હતેા.

—બંગાળના દુકાળને પણ ભુલાવે તેવા દુકાળ તરફ પુર્વ હીંદ ધકેલાઇ રહ્યું હેાવાનેા ભય છે.

—મદ્રાસના એક સામના સેાદાગરે ગઇ તારીખ ૨૨ મી ઓગસ્ટે સાંજે અણધાર્યું કાળાંવાદળાને એક ગેાળ રમ્બ નીચે ઉતરતું અને ગેાળ ફરતા આગળ વધતું જોયું. આ ગેબરતંબે તેના મગજમાં આવેલા એક વાંસના વનનેા નાશ કર્યો હતેા અને એક તાકદને ઉભેરી નાખ્યું હતું. આ મેબરતંબ જ્યારે એક તળાવ પરથી પસાર થયું ત્યારે તળાવના પાણીનેા પણ એક દસ ફુટ ઉંચેા અને પાંચ ફુટના વ્યાસનેા જળસ્તંભ રચાયેલેા જોઇને ચામડેાક અભભીત બની ગયા હતા. બીજીવાર પછી મેબરતંબ અદશ્ય થઇ ગયેા હતેા.

—જમ્મુ પ્રાંતમાં ચાલીસ કલાક સુધી સતત વરસાદ પડવાને પરીણામે સંખ્યાબંધ મકાનેા પડી ગયાં હતાં અને સેંકડેા વૃક્ષેા મુળમાંથી ઉખડી ગયાં હતાં. પ્રાંતભરનાં બધાં નાળાં પાણી થી ઉભરાઇ ગયાં હતાં અને રસ્તાઓ અનેક સ્થળેાએ ધેાવાઇ ગયા હતા. બે દીવસ સુધી સદંતર વ્યવહાર પણ બેારવાસ ગયેા હતેા.

વહેલેા તે પહેલેા

શ્રારામાં સારાં ગેાકાની દુકાનેા તથા રહેવાની સગવડ, ફરનીચર, લાયસન્સ, તેમજ જનરલ ડીલર લાયસન્સ આપ સાથે અયત્ના ખાણી લીસ સાથે આપવાની છે. વધારે વિગત માટે કમમાં મળેા:

HASSIM HAJEE AYOB.
231 Boom Street,
INDIAN BAZAAR,
PRETORIA

શ્રી સુરત હિંદુ એસેાસીએશન

ધર્મશાળા ૧૫ એન્ડ રીટ, ડરબન.

આથી યુનીયનમાં વસતા દરેક હીંદુ ભાઇઓને ખબર આપવામાં આવે છે કે દેશથી આવતા જતા ભાઇઓ માટે ઉપરેાકત સંસ્થા તરફથી રહેવાની મફત વડ રાખવામાં આવેલી છે. આશા છે કે તેનેા લાભ સઘળા ભાઇઓ લેશે.

ગેાવનભાઇ મણીભાઇ
પ્રમુખ.
દયાળભાઇ છીભાભાઇ
સેક્રેટરી.
શ્રી. સુ. હિં. એસેાસીએશન.

"મિલાપ"

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક ભાષાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપ વામાં આવે છે. હાલના ધમધાટીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાતમેા પણ હેમખેમ બેાર્ડમાં આવી ગયેા છે.

ર/૩ મા પેાસ્ટેજ સાથે અગારી ઓફીસેથી મળશે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

જોઇએ છે

ચામડા કામ અને વણાટ કામ જાણનાર ભાઇએ નીચલે ઠેકાણે મળવું યા લખવું.

મેનેજર
INDIAN OPINION
P./Bag. PHOENIX.

કન્ટ્રીના ગ્રાહકેા:— અન્ય સ્થલેથી માલ મંગાવતા પહેલાં, અમને એક વખત તક આપી ખાત્રી કરી જુઓ:— મરી—મસાલેા, કોફ, કરીયાણું, દેશી પરચુરણ દવાઓ, હવન-પુજા તેમજ લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતેા—દેશી છત્રીઓ, બનારસી સાડીઓ ઇત્યાદી, સર્વ વસ્તુઓ મીડાસ ભાવે. "ગ્રાહકેાને સંતેાષ આપવેા એ અમારેા મુદ્રાલેખ છે." ૩૦ વર્ષની ડરબનમાં સુપ્રસિદ્ધ દુકાન:—
એડ્રેસ: ૧૨૦ વિક્ટેારીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફેાન: ૨૪૮૪૫.

પરષુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ એકરીબ્બન)

[૪૦ (એ) કમીશનર રેંડ્રીઅ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ એકરીબ્બને કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતાં હોય તો તેનો જવાબ મી. એકરીબ્બન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

બેસવા ચાલવાની ખરી ઢબ

ઉતાવળ સમયને લીધે નથી આવતી પરંતુ રહેણીના સ્થિતિને લીધે આવે છે. કેટલાક લોકો ઉમરે ૭૯ હોય છે પરંતુ શરીરે અને ઉત્સાહમાં જુવાન હોય છે અને ચપળ અને તાજા રહે છે, કદી વૃદ્ધ બતાવ નથી.

જેનું શરીર અને મન ચપળ હોય છે તે હમેશાં જુવાનજ રહે છે. યોગ અને સુર્ય નમસ્કારની પાછળ જોર રહેલો છે. સુર્ય નમસ્કારથી માણસ ને પોતાનું અંગ વાળવું પડે છે જેથી તે ચપળ રહે ■ અને યોગથી— પ્રાણાયામથી તેનું મન ચપળ રહે છે.

ઘણા લોકોને બરોબર બેસતા, ઉભતાં કે ચાલતાં આવડતું નથી. તેઓના ખભા વળી ગયેલા હોય છે, પેટ આગળ વધી ગયેલુ હોય છે, છાતી અંદર બેસી ગયેલી હોય છે અને પીઠ વળી ગયેલી હોય છે.

આવી રીતે જેનું અંગ વળી ગયેલું હોય છે તેને બીજી ઘણી પીડાઓ ભોગવવી પડે છે. બેસી ગયેલી છાતી વાળા માણસના ફેફસાં જીવન આપનારો અને લોહીને સુધારનારો પ્રાણવાયુ લઈ શકતાં નથી. વળી ગયેલા માણસ ની અંદરની ઇન્દ્રીઓનું એક બીજાની સામે સંબંધ માપ હોય છે. તેનું કાળજું પિત્તથી ભરાઈ ગયું હોય છે. હૃદયપર બીજી ઇન્દ્રીઓનો ભાર પડે છે અને તેથી તે બરોબર કામ કરી શકતું નથી. બીજી ઇન્દ્રીઓ પણ પોતાની મુળ સ્થિતિમાંથી ખસી ગયેલી હોય છે. આવું થવાથી પેટના આંતરડાં ઉતરી જાય છે. ઘણા માણસોના પેટ નાભીની નીચે લબડી પડેલાં દેખાય છે તેનું એજ કારણ હોય છે.

જેનું શરીર તંદુરસ્ત હોય છે તેના પેટનું મોઢું આંતરડું સીધું અને સપાટ હોય છે, એટલી રીતે બેસવા ઉભવા ચાલવાથી તે લબડી પડે છે. તેમ થવાથી આંતરડાં કામ કરતાં પણ અટકી પડે છે. આવા લોકો ઘૈસાદાર હોય તો રાત્રીપાયી આંતરડા કબજી નાબવાની બરાબર રીત વાપરે છે. જેઓને એટલા પૈસા વેડફી નાખવા ની ચેવડ ન હોય તેઓને માટે વધારે સારો ઉપાય કુદરતી ઉપચારોના નીષ્ણાતની મદદ લેવાનો છે. તે તમને કેવી રીતે ઉભા રહેવું, કેવી રીતે સુવું, બેસવું, ચાલવું એ શીખવશે. વળી શરીર ટટ્ટાર કેવી રીતે રહી શકે એ પણ શીખવશે. જે અંગો વાંકા થઈ ગયાં હોય તેને માલીશ મર્દનથી કી રીતે સીધાં કરવાં એ પણ બતાવશે.

પહેલી વસ્તુ બરોબર બેસતાં શીખવા ની છે. ખુરશીપર અથવા તો નીચે જમીનપર બાંકા વળીને કદી નહિ બેસવું જોઇએ. પીઠનો આખો ભાગ છેક નીચેથી માથાં સુધીનો સીધો રહે એ રીતે બેસવું જોઇએ. ખુરશીપર બેસનારે ખુરશીની કીનારીપર નહિ પરંતુ તેની આખી પીઠ સીધી રહે, માથું ઉંચું રહે અને ખભા સીધા રહે એ અને નીચે તળીયાં જમીનપર પુરા અડકીને રહે એ રીતે બેસવું જોઇએ. આ રીતે બેસવાથી છાતી હવા લેવાને પહોળી રહી રાકે છે. પેટ અને બીજી પાચનની ઇન્દ્રીઓ છુટથી કામ કરી રાકે છે. હૃદયને શરીરના દુરમાં દુરના ભાગ સુધી લોહી ફેંકવાને અવકાશ મળે છે. બરડો સીધો રહે છે અને આખાં શરીરને પ્રમાણસર જીવનશક્તિ મળે થાય છે.

ચાલતી વખતે માણસે શરીરને ટટ્ટાર રાખીને ચાલવું જોઇએ. છાતી પહોળી રાખવી જોઇએ, પેટ અંદર રાખીને અને છાતી બહાર કાઢીને અને ખભા સીધા રાખીને ચાલવું જોઇએ. તેમ કરવાથી સાધારણ માણસનું પેટ બાકર જેવું નહિ થાય.

અપૂર્ણ

ગુજરાતી

એક્સેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, દૈનિક સાપ્તાહિક માસિક પત્રો લેતા લોકો

ઘુટક નકલના ગ્રાહકોને ધ્યાન આપીયું

કેટલાંક લાભદાયક ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક સાપ્તાહિક માસિક	ઘુટક રૂ.	આ.	પાર્સલ રૂ.		દૈનિક સાપ્તાહિક માસિક	ઘુટક રૂ.	આ.	પાર્સલ રૂ.
અખંડ આનંદ	મા.	૧	૦	૧૫	કુમળાબાળ	સા.		૬	૨૦
આનંદ	સા.		૮	૧૫	પ્રતીમા	મા.	૧	૦	૨૧
આકાશવાન	મા		૬	૮	પુષ્પા	મા.		૮	૧૭
ઝણકાર	સા.		૮	૧૫	પ્રજાબંધુ	સા.		૬	૨૭
ગાયક	મા.		૮	૮	પ્રવાસી	સા.		૮	૨૧
ચિત્રમ	સા.		૭	૧૫	રેખા	મા.	૧	૬	૧૨
ભવિષ્યવાણી	મા.	૧	૬	૧૫	રૂપલેખા	સા.		૮	૨૬
ચેતન	મા.	૧	૬	૧૭	રમાકુલ	મા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રપટ	સા.		૮	૨૬	રવીવાર	સા.		૮	૨૨
છાયા	સા.		૮	૨૬	સાંજવર્તમાન	મા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રલેખા	સા.		૮	૨૬	સંદેશ	મા.	૧	૩	૧૪
ચિત્રસારથી	સા.		૮	૨૬	સખીતા	મા.		૮	૮
હીંદુસ્તાન	દ.		૩	૧૫	શ્રી રામન	મા.	૧	૬	૧૭
જય ભારત	દ.		૩	૧૫	હારદા	મા.	૨	૦	૧૫
કુમાર	મા.	૧	૬	૧૫	સુદર્શન	મા.	૧	૬	૧૮
ગજવીસ	મા.	૧	૦	૧૨	તસ્વીર	મા.		૬	૮
અંજલમ	પા.	૨	૦	૨૦	ધર્મ-નવરચના	મા.	૨	૦	૧૫
ભક્તિ ભજાડ	સા.		૬	૧૨	ઉમ્મીદ		૧	૦	૧૨
મનોરંજન	મા.	૬	૩	૧૫	વીરબીસદી	સા		૪	૧૫
મોજમજા	સા.		૬	૩૦	વંદેમાતરમ	દ.		૩	૮૫
નવચેતન	મા.	૧	૬	૧૫	વેણી	સા.		૮	૩૬
પ્રજાસત્તાક	સા.		૪	૧૫	યુગાગાયા	■		૬	૨૦

આ દરો ગ્રાહકોના છે અને તેમાં ગમે તે વખતે ફેરફારો થાય

એક કરતાં વધારે અથવા જીદી જીદી પેપરસેલ ઓફીસથી બરોબર રકમ સારે તમારો ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE

9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપલાં અક્ષર બીલ કોઈ પણ પત્રો બાકીના ઓર્ડરોને ફરતજ ધ્યાન આપવામાં આવશે.

હીંદના સામજ પત્રો માટેના લવાજમોના સત્તાવાર એજન્ટો

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઘરે બાહિરે	૬	૦
અજુર્ન અને બે બોનો	૫	૧
ચાર અધ્યાય અને બાલ્ય	૫	૪
ગોરા	૭	૦
ચોરદુમ	૫	૦

બારપુના પુસ્તકો

બાપુની પ્રસાદી	૫	૦
એક ધર્મ પુસ્ત	૧	૦
આશ્રમની બાબા	૧	૦

આહાર અને આરોગ્યનું સાહિત્ય

આહાર અને પોષણ	૨	૦

વિવિધ પુસ્તકો

ગ્રંથ ધ્રુવોનેશીયા	૪	૦
હિંદનો કેમ ગીતાજ	૦	૮
ગ્રામોદ્યોગની સંભાવે	૫	
ગ્રામોદ્યોગ (ચિત્રસંપુટ)		
ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪	૦
ઇસ્લામધર્મ ભા. ૧–૨ (સાહિત્ય		
(બધવા જેવાનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧	૦
આર્યોનું મુળોળ	૨	૩
આપણી કોંગ્રેસ	૨	૦
કાશ્મીરનો પ્રવાસ	૬	૦
સોનેરી સાકરવાળો	૩	૦
મુબાયના સેનાનીઓ	૩	૬
પનકડી (મુખપૃષ્ઠ)	૪	૦
સંસાર (ચિત્રાવલી)	૧	૧૧
ચેક મનુષ્ય	૬	૦
આત્મકથની (ચિત્રોનો સંગ્રહ)	૬	૦
સત્યકથી	૩	૦
બાળકોને ચિત્રોના આનંદ અને શિક્ષણ		
ઉપર પશ્ચિમ પ્રવાસનોના સંગ્રહ	૧	૦
સોપીયટ રશીયા.		
(રશીયા વીશે બધવા જેવા)	૧૦	૦

સોરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫

વિવિધ રસધાળ પીરસતી આ સેટ		
ની કીમત	૧૫	૦

નવપરણીત માટે

સેટની	૧૮	૦
ઘરમ સાધના	૭	૩
ભારતીય દામ્પત્ય જીવન	૬	૧

નવલ કથાઓ

વિદ્રોહી આત્મા (બીજીઆવૃત્તિ)	૮	૦
આવારાગર્દ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૧
ચેમ બીનુ (બીજીઆવૃ)	૫	૦
માની	૨	૦
નેણીના કુવા	૧	૬
સાગર સમાટ (ચિત્રો સુશે ભર્યું)	૧	૦
પરેલેલ કાલ	૬	૦
રાજગાર્ડ (બીજી મુખની ગોરલ)	૪	૦
રાજ સન્યાસી (મુખપૃષ્ઠ)	૧૦	૧
અધાકલ્પના વાવરા	૭	૧
આબુસાસંગના દિવા	૭	૨
માનવતાના ભુલ	૦	૬
અજોકા છત્ર	૮	૦
મેઘદૂતની	૮	૦

પ્રભાસપર્વ ખંડ	૭	૦
બાલ્ય નિબંધો (બીજીઆવૃ)	૭	૬
પાવન ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૮	૦
ઉપકની ખુલણ	૬	૦
કલાની સાધચરી	૫	૧
રંગના ચટકા વાર્તા સંગ્રહ	૩	૦
ઝાબુ મુકતી	૭	૬
શેરડીના આસુ અને બીજા વાતો	૮	૦
ચીનની વાતો ભા. ૧–૨ સેટની	૧૧	૦
ચતુરંગ અને બીજા વાતો	૧	૦
વિવાહ મંદિર	૬	૦
પ્રેમાકર્ષણ (સુંદર સેવા બાપુપૂર્વ નવલ		
કથા) ભાગ ૧–૨ સેટની	૧૪	૦
રમાબાઈ	૭	૬
ગાગર સમાટ	૬	૦
સોરઠી બહારવીર	૭	૦
સોરઠી બાબા	૬	૦
દીપકપુરી વાર્તાઓ	૬	૬
કંઈક બીજું	૧	૦

ઝવેરચંદ મેઘાણી કૃત

સોરઠબાતા	૬	૦
રસધાર બાતા	૬	૦
કુરબાની તહેવારો	૬	૦
ઓવારાતી દિવાળી	૨	૦

કનૈયાલાલ મુનશી કૃત

જાડેરી રસ્તે	૮	૧
કોનો વાંક	૮	૦
પાટણની પ્રભુતા	૬	૫
સોમનાથ ત્રણવી	૬	૦
સ્વપ્નદ્રષ્ટા	૧૦	૦
નવલીકાઓ	૬	૧

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

જંજાળી	૭	૬
કોલેજ ભા. ૧–૨	૧૧	૦
સંપીત હરય અને ચંદુકલા	૮	૦
ડોબાના	૮	૦
રસબીંદુ	૭	૬

શરદ બાબુ કૃત નોવેલ

કમલા	૮	૦
ચંદ્રનાથ	૫	૦
ચક્ષુ વાર્તાઓ	૨	૬
દત્તા	૮	૦
અનુરાધા	૧૦	૦
કાશીનાથ	૫	૦
અપુર્ણ ભારતી	૧૫	૦
ચંદ્રનાથ	૪	૦
ચરીત્રહીન	૧૨	૬
બામ્બો	૭	૬
દેવદાસ	૫	૦
દુર્મા	૮	૬
નવીના	૧૦	૦
બોમ્બી	૭	૬
શુભદા	૬	૦
અમલાતા વાવરા		
મીની નારીની ૧૬માણી	૭	૨
અબલા બોસે	૧	૬

મહા ભારતનાં પાત્રો

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૫	૦

કીતાબે

ભારત કયા ગાંધીજી	૨	૬
ગાંધીજી ના વાર્તાલાપ	૬	૬
જબ અંગ્રેજ નહિ આવે થે	૧	૬
સજરવાતી દુનીયા	૧	૦
હમારે ગાંધીકી કહાની	૧	૬
આગે બઢો	૧	૨
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ બાતે	૧	૬
અંગ્રેજી રાજ કે સૌ સાલ	૧	૦
બિલકી બિભૂતીયાં	૬	૦
હમારી રાજનેતીક સમસ્યાયે	૧૨	૬
મેરી કહાની (પં. નેહરુકા ચરીત્ર)	૧૭	૬
ગાંધી બિચાર દોહન	૬	૦
હિંદ ધર્મકીબાલ્યાવીકાયે		
ધર્મકી કહાનીયા)	૬	૬
સમાજવાદ–પુંજીવાદ	૧	૮
હેલ વાણી	૧	૬
સામ્યવાદ–સમાજવાદ	૨	૬
નયા રોજગાર (હસ્યરસીક)	૧	૦
સાબરાકે પવાર	૬	૬
મેરી મુલ્કીકી કહાની	૧	૬

શાહજાદ–બુદ્ધિવાદ	૧	૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૬	૬
બાલક	૧	૨
માર્કીક ઔર મજદુર	૧	૬
દુખી દુનીયા	૧	૦
પ્રેમમેં ભગવાન	૧	૬

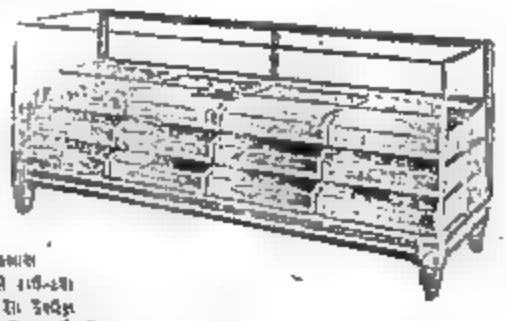
બચ્ચોંકે લીયે

બહાદુર કુદ	૬	૦
ગન્ધ ગુપ્ત	૬	૦
ચોખા ચટ્ટા કેસકી બાલ	૬	૦
નસીહતકી કહાનીયા	૬	૦
જીવાજી		૬
અચાક	૬	૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૬	૦
અબધાના તેર દિવસો (નોવેલા)	૧	૬
ગદીના ધ્વની		
કી. અસરવાલા કૃત (બધવા જેવા)	૬	૦

પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું.

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

"ગોલ્ડ મેડલ" કંપોલીટી

ફર્સ્ટ-કલાસ
ડીલક્સ વાઈ-ટુ
અને ટુ ડેકર
સીંગલ્ટર વાઈ-ટુ
પેસ પુનરેલ, ડીલક્સ કોચીસ ફ્રોમ કાયરમ, કિ. વિ.
નવાં ભાવ ફેબ્રુઆરી બનાવ.

એસોસીએટેડ કોમર્શીયલ કોર્પોરેશન

ઝવા કાર્ય એસોસીએશન કિમ્પોરેશન, લિમીટેડ, ના. બા. કિમ્પોરેશન, કાયરમ.
બધા કાર્ય કલાસ ડિલરો કેમિક બાબતવાસ્તિ ડી અને ઉચ્ચ કોરવીઓ મુખરાજ. આ
બેનમા છે, તેમણે આમંત્રણ છે.

104 Market Street. (Porina Exeon House) Johannesburg
Phone 33-4211/2 P O Box 4501.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પારસી ૧૩૨૦ શેહે. કદમી	મુસલમાન ૧૩૬૯	હીંદુ ૨૦૦૬ ભાદરવા	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૦ સપ્ટેમ્બર	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૨૦	૬	સુદ ૧૧	૨૨	૫–૫૦	૫–૪૬
શની	૨૧	૧૦	,, ૧૨	૨૩	૫–૪૯	૫–૪૭
રવી	૨૨	૧૧	,, ૧૩	૨૪	૫–૪૮	૫–૪૬
સોમ	૨૩	૧૨	,, ૧૪	૨૫	૫–૪૭	૫–૪૫
મંગળ	૨૪	૧૩	,, ૧૫	૨૬	૫–૪૬	૫–૪૪
બુધ	૨૫	૧૪	૧	૨૭	૫–૪૫	૫–૪૩
ગુરૂ	૨૬	૧૫	,, ૨	૨૮	૫–૪૪	૫–૪૨

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

નુતન લેખન માળા આ માળા માં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન લેખન તાલીમ વર્ગ

" " ચોપડી ૧–૨–૩–૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

પુસ્તક	પહેલું	૧ ૪
પુસ્તક	બીજું	૨ ૦
પુસ્તક	ત્રીજું	૨ ૪

સાહીત્ય હલ્લોલ

સાહિત્ય માટે વાચન પ્રવાસના વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો

પુસ્તક	બીજું	૨ ૪
"	ત્રીજું	૨ ૪
બાળપોથી		૧ ૧
આર્થીક ભુગોળ		૫ ૪

ઘેર બેઠા ઈંગ્લીશ શીખવા માટે

પાઠાવલી	ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૧ ૦
અંગ્રેજીના	મુળ તત્વો	૧ ૦

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

બીજી	ચોપડી	૧ ૦
ત્રીજી	"	૨ ૪
ચોથી	"	૧ ૧
પાંચમી	"	૨ ૦
પુસ્તક		૨ ૦

ચાલો લખીએ

શ્રેણી	૧	૧ ૬
"	૨	૧ ૬
"	૩	૧ ૯
"	૪	૧ ૯
"	૫	૨ ૦
"	૬	૨ ૦
"	૭	૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક	પંચમું	૨ ૧
"	સાતમું	૨ ૪
દેશ દેશાવરમાં—યુરોપ		૩ ૦
આપણા દેશનો ઇતીહાસ		૧ ૬

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

નવલ કથાઓ

શ્રી દર્પ	૬	૩
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮	૬
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૬	૦
વડેરો	૩	૦
વિરાંગનાની વાતો (૨)	૧૪	૬
વનછાયા	૭	૦
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦	૦
વાઘડાના બાકુ	૭	૬
શેઠાનાથ	૧૨	૬
સેનાપતી	૬	૦
સુના મંદીર	૯	૬
સ્વયંવર	૧૦	૦
રૂપમતી	૯	૦
મૃત્યુનું રહસ્ય	૧૦	૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨	૦
ત્રામાવતી સંસાર	૭	૬
ત્રાણાવરી	૭	૦
જંજાવાત ભાગ ૧	૧૦	૦
ચિત્રોડવી	૬	૬
ઝાંઝેલા ઢીંચા	૮	૦
ઠીનાનાથ	૧૦	૬
કરીયા પારના		
ઠેગાણાનો ભોગ	૮	૦
જીવન રહસ્ય	૯	૦
જામ તમાની	૯	૦
જીવવર	૭	૦
જુલુ અને નલુ	૬	૦
બે દેશ દીપક	૫	૬
પુત્ર જન્મ	૧૩	૦
પરીષેક	૭	૦
પીતાજીનો ધન પ્રવેશ	૭	૦
પહેલી પ્રીત	૭	૬
પૃથ્વીરાજ	૬	૬
ત્રોધીત તાપ	૫	૦
ભાઈ ભાભી	૫	૬
માધુસાધના દિવા (ઝવેરચંદ)	૭	૦
માલધારી	૬	૬
ઘરને મારગે	૯	૦

આજકાલની બેનોને મામુના પત્રો

ભાગ ૧.	૨	૬
માનવતાના મુલ	૬	૦
ધરતીને ખોળે	૭	૦
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨	૦
કસરદાન	૭	૦
દિલ્હ	૫	૬
કાંટાનીયાવ	૫	૦
ગુજારા	૪	૬
સુખવતાં પુર	૧૧	૦
દેવ અને દાનવ	૩	૦

મળવાનું ઠેકાણું:

C/O INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

અમારાં નવાં પુસ્તકો

નુતન રસોયામાં ડોકીયું	૨	૬
મુગો સેવક	૩	૦
ગીતાંજલી	૫	૦
સાધના	૫	૦
નવી દુનીયા	૫	૩
દષ્ટાંતમાળા નાનાભાઇ ભા.	૨	૬
અહાનું મુસાફરો	૫	૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫	૦
ભરતના ઘોડાં	૩	૮
દેશ દેશની લોક કથાઓ	૮	૬
રાષ્ટ્રની ગ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮	૬
સોહરાબજી ભા. ૧–૨ સેટની	૧૩	૦
ગમતી અકબરી ચે	૫	૬
સોહરાબ	૧	૦
ઉલ્લો પ્રકાશ. (વાર્તા સંગ્રહ)	૬	૬
સુંદરીનો શણગાર	૧૪	૦
ગઢીદોનો મંદિર	૪	૮
મુક્તતા પ્રશ્નો	૭	૬
દુકાની રમઝટ	૬	૦
નવદુક વાતો	૭	૦
દાલ ચીનમનો ઘરડો	૪	૬
ટીન ચમ્મો	૭	૬
લાજિકરેણલ ભાગ ૧–૨ સેટની	૧૮	૦
રસમસ્તી	૬	૦
સાગર કથાઓ	૯	૬

રોલ્સટોયના પુસ્તકો

કુપ નદી રહેવાય (સમાજની બદીઓ સામે ચોમાર) નવલકથા	૭	૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૩
બે નવેલકથાઓ	૫	૦
રોલ્સટોય અને સ્ત્રીઓ	૨	૦
રોની બ્હેન (વાર્તા)	૨	૬

જીવન ચિંતનો

રવીંદ્રનાથ ટાગોર	૫	૦

હાસ્ય રસમુક્ત પુસ્તકો

હાસ્ય ડોકુક	૭	૬
મરતા કલાકના હાસ્ય પ્રસંગો	૬	૦
હાસ્ય વીલાસ	૧૦	૦

અંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬	૬
કમાલ કુંટુંબ	૭	૬
અનોખમા	૭	૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેવાણીની નોવેલો

અપરાધી	૧૧	૦
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧–૨		
પ્રત્યેકની	૭	૦
ગુલબકી કથાઓ સામાજીક નવલકથા	૭	૬
આળા લગ્ન	૫	૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧	૦
પુનરાગત કથીત	૫	૦
બીડેલા દ્વાર	૮	૬
વેરીસાળ	૮	૦
સોરઠ તારા વહેતા પાણી	૧૦	૦
ચાળવાળી	૬	૦

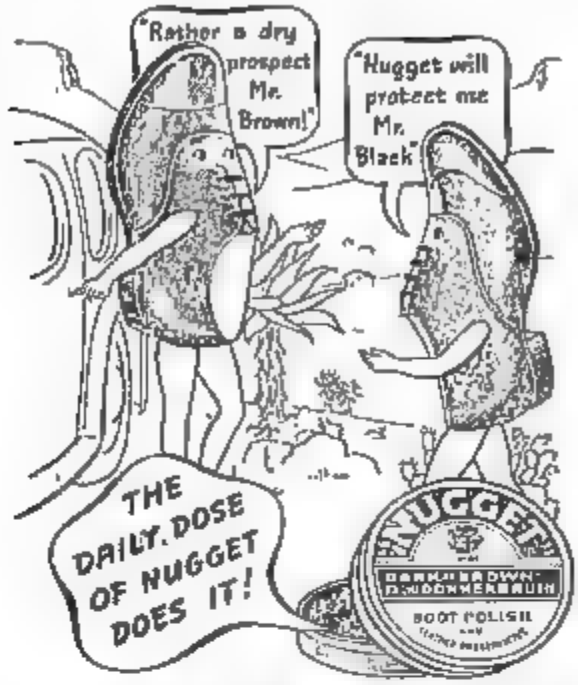
નવલ કથાઓ

રૂપનારાયણ:	અંજાવની	કાંતીકારી
નવલકથા.	કીમત	૮/–
જાણબોજ સુંદર બાવપુર્ષ નોવેલ.		૧૦/–
ઘરસંસારની સામાજીક ક્રાંતી રસમિશ્રી નવલકથા		૧૦/–
ક્રુઈ બાઈસ:–	ભણીતા સંત મીરાનીનું	
જીવન ચરીત્ર.		૫/–
ગેલમ કબુરી:–	શ્રી મીરાનીનું જીવન	
ચરીત્ર		૬/–
સમુણી ક્રાંતી.	પ્રોફેસરલાલ.	૫.
મરાઠવાડા		ફ્રી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી		૩–૦

લેખક કાકા સાહેબ

દીલ્હી ડાયરી		
બાંધીછ.	ફ્રી.	૧૦ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી		
ભાગ. પહેલો.		૧૦ ૦
ભાગ બીજો.		૧૨ ૦
ભાગ ત્રીજો		૧૧ ૬
બારડોલી-ગાંધીમા (બન્ને ભાગ)		૨ ૦

'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tony Red, Ox Blood, Transparent.

AA-244

"Tell me Doctor . . *What do you mean by a safe antiseptic?*"

To be called safe an antiseptic must be safe in several ways. It must be reliable, it must be gentle, it must be non-poisonous. It must help, not hinder, the natural processes of healing and repair. 'Dettol' the modern antiseptic, is a highly efficient destroyer of germs, but it works on the germs, not you. It is non-poisonous, pleasant, safe to have around.

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LIMITED, P.O. BOX 1697, CAPE TOWN

Sunbeam works for you in three ways . . .

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9d 1/6

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	2	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	8
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	0
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO		8
ON WAR		3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

Tel. Add: "Charolar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—: હોલસેલ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A

AIR-INDIA International LTD.

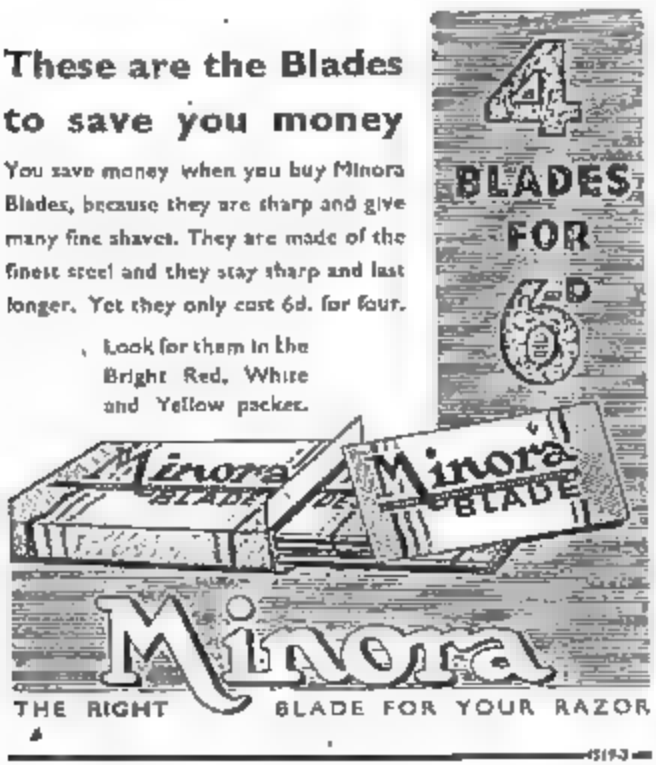
P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

These are the Blades to save you money

You save money when you buy Minora Blades, because they are sharp and give many fine shaves. They are made of the finest steel and they stay sharp and last longer. Yet they only cost 6d. for four.

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

KEEP IN TOUCH WITH HOME

THROUGH INDIAN MAGAZINES

Annual Subscription Rates of Some Interesting Magazines

GENERAL			MOVIE MAGAZINES	
Astrological Mag.	M	24s.	Cine Voice	M 45s.
Caravan	M	15s.	Filmindia	M 70s.
Forum	W	30s.	Movie Times	M 24s.
Illustrated Weekly of India	W	84s.	Rup-Basi	W 30s.
India Digest	Bi-M	9s.	Commercial Magazines	
Indian Review	M	15s.	Commerce	W 88s.
Modern Review	M	30s.	Eastern Economist	W 99s.
Onlooker	M	45s.	Indian Finance	W 55s.
Shanker's Weekly	W	52s.		
Sound	M	28s.	Sexology	
Vipul	W	36s.	International Journal of Sexology	Q 32s.

The above rates are current publisher's rates and are subject to changes. Copies will be mailed directly by the publishers.

Send your order with proper remittance to:

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE,

9 Cantonment, AHMEDABAD, India.

Write For A Detailed List.

Authorised Subscription Agent To All Indian Magazines

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	MITHIHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOHAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHALIMAR	SHAH JEHAN	JUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.

And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

189 Gray Street, DURBAN.

Phone 23414. Tel. Ad/ "APITANS."

The Epic Fast

(By Pyarelal.)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 8s. 6d.

Obtainable From:

"*Indian Opinion*"

Phoenix, Natal.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.)

4 OCT 1950

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 39—Vol. XLVIII FRIDAY 29TH SEPTEMBER, 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: FOUR PENCE

★ ★ ★

"Nations too must learn: Thou shalt not steal the land of others; thou shalt not kill defenceless nationalities; thou shalt not commit adultery with colonies and dominions; thou shalt not bear false witness against enemy governments. . . . . And the supreme command: Thou shalt love thy neighbour—all peoples whatsoever, black, yellow, white, African or Asiatic, strong or weak, small or great—thou shalt love as thyself."

—From 'The Scourge of Christ' (Paul Richard.)

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenile Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0- each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades. £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream, Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

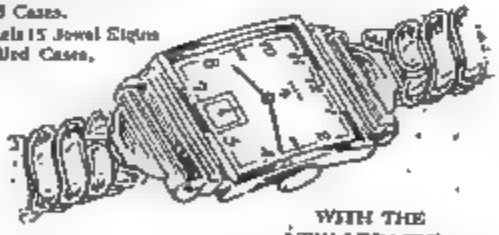
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees.
In Latest Designs, Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths 25/- each
6 yds. lengths 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID!

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion',
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ.
લેડીઝ એન્ડ ગર્લ્સ સ્ટ્રો એન્ડ ફેલ્ટ હેટ્સ મેન્યુફેક્ચરર્સ.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ
ફોન 33-2651

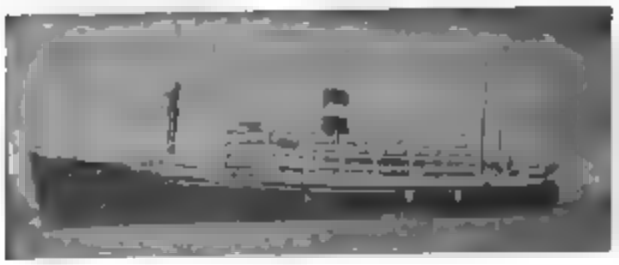
Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29688.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Pistons Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 8199, Johannesburg.
Phone—Office: 22-7771. After hours 24-4546.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 149

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ હીંદી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામપ્ર વીમેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 28845. P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.

S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Sept. 27:

S.S. Karanja due Durban 30th October and sails on 5th November for Bombay via Karachi and Porbunder.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £19—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £18—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.
Note:—Emergency Phone: 63624

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant, brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

આવેલા દિવાળી અંકો

ભાષા	શી. ૫	૦	રવીવાર	શી. ૧૦	૦
આરામ	૫	૬	સદેશ	૧૦	૦
સવિતા	૭	૦	વેપારી	૭	૬
ગોલમાલ	૬	૦	બે ઘડી મોજ	૭	૬
દોડ	૩	૬	ચિત્રપટ	૭	૬
સસ્તુ સાહિત્ય પંચાંગ	૨	૬	મુબઈ સમાચાર	૫	૦
મુબઈ સમાચાર પંચાંગ	૫	૬	ન્યુ દોડ (પુસ્તક)	૭	૬
India, (English)	12		Filmindia English	5	6
Copies	6	0			

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414 Tel Add. "KAPITANS"

શરબતે-ફોલાદ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન ! !

શરબતે-ફોલાદ આ દવા તાજા ખુનનો ખજાનો છે. આ દવા ચેટમાં જતાંજ તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક આજાને તાકાત આપે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે, અને મુખ ખુબ લગાડે છે. મરડાજ ચુકેલામાં બધારો કરે છે. લીવરની ખરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ-ગોસ યતો તરતજ ખાટકાવે છે, બાતીની જાત ખાટા ઓડકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ દવા હાય પગ અને શરીરની સુકતે નબળાઇને તરતજ દુર કરી નવું જોમ લાવી ચહેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. ઔરત મરદ અને બાળકો માટે આ દવા એક સરખી ઉપયોગી છે. આ ઔષધ બાલબચા બનરસ રોગોને છે.

એક બોતલ શરબતે-ફોલાદની કીમત સી. ૧૨-૬
મળવાનું ઠેકાણું:—

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,
DURBAN.

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રાયટર: મહમદભાઈ બાબુભાઇ પટીયારવાલા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સ પીણી તેમજ ફેરસ ફેરવા.
મજાકારી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું સુરતી ચુરણ ફેમ, અમલ, સંદીબા, બદામ, પાવરા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે ફોરસ પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર ઉપર બનાવી દેવામાં આવશે

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
24 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, સોફાસેટ, ડ્રેસીંગ ફેસ્ક સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબલ, બુક કેસ, ટેબલ, વગર બીજાવત આપે ખરીદી શકશો. અને પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—ફોરબ્સ, ટેબલ અને કીચન ટ્રેસર—

જે હમારી કિમ્મત નીચે બતાવ્યા બાંધે છે. તેનો ફરક કમિક તપાસ કરો છે. આવ ફોરબ્સ બાબતના બાકિ બીજા બંગલો અને ફેબ્રિક આવક બધારે.

L. MISTRY
SREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 39—Vol.—XLVIII. Friday, 29th September, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

Have We Made Up Our Mind?

BAASKAP is probably one of the most dangerous complaints, if it is not actually the most dangerous, to which we humans, at our present immature stage of growth, are liable to succumb.

It spreads quickly, especially in countries like South Africa, because in addition to the material advantages it confers economically, it feeds the egotism of the privileged and engenders an artificial sense of superiority such as that based on race and colour.

Baaskap is a mental complex that refuses to submit to the test of reason. It deliberately closes the door against moral or ethical considerations. Questions of Right and Wrong, Justice and Injustice are entirely foreign to it. It is one of the rankest weeds that the selfishness in human nature has produced, because it deliberately adopts a false standard of merit and demerit and seeks to suppress and strangle the natural and legitimate aspirations of fellow humans towards complete self-realisation and self-expression.

It is definitely subversive of the basic principle of every one of the world's great religions inasmuch as its adoption is a direct repudiation of the Fatherhood of God and the Brotherhood of Mankind.

By pandering to the Baaskap tradition that has rooted so strongly in this country the present Government won the last election. Its South-West African victory enables it to put through its Apartheid policy regardless of any opposition it is likely to meet. It is now seeking to entrench itself even more securely and permanently by playing up to Natal's anti-Indian complex. The indications are that it will probably meet with considerable success.

All of which means, in its final analysis, that South Africa is to be split, politically, economically and socially into two camps, separated from each other by a wide and permanently impassable gulf. For all time, there is to be no equality in Church or State between white and non-white.

That the inherent rottenness of the plan foredooms it to failure ultimately, is but poor consolation for the evils that must inevitably result from its being put into operation at all.

The Bantu intelligentsia—a rapidly increasing and, even now, a by no means negligible percentage of the Native peoples—are clearly under no misapprehension as to what it means to them. Comparatively recent experiences certainly justify some anxiety regarding their reaction. They are not likely to be deceived again into regarding the Indians as being responsible for the ills they suffer and the hopeless future with which they are faced.

Durban's welcome reception of Dr. Malan and his fellow Ministers makes it doubly clear that even the English-speaking Natalians are prepared to abandon any pretension they may have had to liberalism provided they can get rid of their hated Indians. It is more than merely probable that the late General Smuts's refusal to ride the whole hog, shortly before the last election, was the determining factor in the U.P. being put out of office. Trying to run with the hare and hunt with the hounds not infrequently ends fatally to the runner.

Inasmuch as the more clamant, if not the majority of "white" Natal whole-heartedly endorses the Nationalist Apartheid policy regarding Indians, it may fairly be assumed that in regard to the Group Areas Act the Province has "gone Nationalist." All in all, the Government must be feeling very comfortable and very secure, their supporters very pleased with themselves and eagerly looking forward to an early fulfilment of their hopes.

The views and feelings of the victims of this race and colour tyranny are, of course, of no account. The slaughterer does not concern himself with the reactions of the creature he is about to slay.

In this case, however, it does not necessarily follow that, retaining at least some measure of regard for our manhood, we are bound, like sheep, to resign ourselves helplessly to the slaughter. A perilous situation may be faced courageously or it may be abandoned. Where a principle, e.g. one affecting religious scruples, is involved, brave men and women have preferred martyrdom to surrender.

The situation that now confronts everyone of us South African Indians involves both principle *and* self-interest. In what is, perhaps, the most critical stage in our history, we have to recognise that we are guardians of the honour of the Motherland and also of the future of our children and children's children in South Africa.

There are, it seems to us, one of three courses open to us. We may desert the sinking ship, careless of the fate of those we leave behind. We may submit tamely to the pariah and untouchable status that is being assigned to us. We may resist as our former great leader and exemplar taught us to do.

To adopt the first of these alternatives is, of course, to play into the hands of our oppressors. It is precisely what they aim to compel us to do. Our return to India in such circumstances is not likely to be very heartily welcomed or acclaimed as the home-coming heros. We should also bear in mind that appeals for help from people too cowardly to help themselves do not usually meet with enthusiastic response.

The second of the three alternatives means only one thing. Slow stagnation, gradual decline and death. A fate very much like that of the Ghetto Jews. If we choose to become outcastes only to save our skins, we shall inevitably lose the remnants of self-respect we still retain, and certainly forfeit the respect of others. For people to be worthy of freedom, freedom must be something very precious, even worth dying for. Freedom has always had to be won. The history of the Motherland should, at least have taught us that much.

There remains, then, only the third alternative. Like the Battle of Britain, in the last Great War, it probably means endurance, patience, fortitude, suffering. Economically, it can only be a question of degree. We are to stew in our own juice. If we have not entirely forgotten the lesson Gandhiji taught us both in South Africa and in India, this is our opportunity to vindicate ourselves and prove our right and title to the treatment we claim should be ours.

According to all the scriptural teachings, they who follow the path of Righteousness and Sacrifice incur no loss.

Mahatma Gandhi's Birthday

INDIANS throughout India and in the outside world will celebrate Mahatma Gandhi's birthday, which falls according to the English date, on October 2. Millions of Gandhiji's followers will celebrate his birthday from that day upto October 9, which will be his birthday according to the Hindu calendar. Mahatma Gandhi never wished his birthday to be publicly celebrated. But since the public was insistent Gandhiji named it as not his birthday but the birthday of the spinning wheel, which was instrumental in bringing food and clothing to the half-starved and half-naked millions of India and ultimately in freeing India from the foreign yoke. So the week will be celebrated as symbolising the Freedom of India. Mahatma Gandhi, moreover, did not desire that his birthday should

be celebrated by feasting and merrymaking. He believed in work and he wished that the nation should occupy herself in some constructive work. The most essential work then was to get the spinning wheel plying in every home and so the period was spent in mass sacrificial spinning. Millions of spinning wheels will be plying day and night for the whole week and the cloth produced will be dedicated to the poor. India's President Dr. Rajendraprasad in a Press statement says:

> The whole country will shortly celebrate Mahatma Gandhi's birthday" which Gandhiji himself used to designate as *Charkha Jayanti*. Spinning and *Khadi* propaganda have always been the regular and particular programmes in its celebrations. It is particularly necessary at present to help and encourage the *Charkha* and *Khadi* in every manner, because in the turmoil of politics *Khadi* is rather pushed back and the *Charkha* has been almost forgotten by many people. Gandhiji considered the *Charkha* the pivot of all his constructive programme. And so it really is. Consequently, not only will all *Khadi*-lovers be obliged if on the occasion of this *Jayanti* the *Charkha* is encouraged, but those who take part in its encouragement will themselves have performed one of their duties. I hope the *Jayanti* will be celebrated with enthusiasm.

The truth is that not only has the spinning wheel, which was the life-blood of India and therefore the life-blood of Mahatma Gandhi, who lived for the emancipation of India and thus for the emancipation of all the oppressed people of the world, has been thrust aside and forgotten but Mahatma Gandhi himself and all that he stood for has been forgotten. And what did he stand for? A life based on Truth, Love and Non-violence. When Mahatma Gandhi was assassinated the whole world wept and mourned and his assassin was hanged.

We wonder if all those who mourned his death are not more guilty of his murder than his actual assassin and whether we shall be honouring Gandhiji or really offending him by celebrating his birthday without honestly trying even to practice what he had taught us? We call ourselves civilised and cultured and look down upon the uncivilised and uncultured as being unfit to be associated with. But are they not worse who commit a crime against humanity knowing it to be a crime than those who do so unknowingly and in ignorance? Indeed those whom we despise are a thousand times better than we who claim to be and are proud of being more enlightened and we may well sit at their feet in all humility to learn the good things of life.

We in South Africa owe more to Mahatma Gandhi than anyone else, for he gave twenty precious years of his life to our service and taught us how to live in this country and how to combat the ills that may be imposed on us. A little introspection will immediately tell us that he has not failed us but we have failed him. Satyagraha was the weapon he gave us as a heritage to be used in times of stress. But there was an injunction as to the use of that weapon. It can be effectively used only, he told us, if we followed implicitly the principles of Truth, Love and Non-violence. Are we following those principles, or, are we rather not violating them by giving way to hate, untruth and violence.—the very negation of those great principles? How then do we expect the weapon to work as we would desire it to. The fault is with us, not with the weapon nor the giver of the weapon.

It is in this humble spirit that we have to think of Mahatma Gandhi on his birthday. We should not merely sing his praise but try to imbibe even a little of what he has taught us of the way of life that should be followed by all human beings if they desire real living peace. Our hearts should go out to the suffering humanity in our very midst and outside; in Korea, where blood rivers are flowing in the name of Peace, Right and Justice! —How treacherous! What an exhibition of man's inhumanity to man! And all for greed, for territory and power! To talk of barbarity! can anything surpass it? No wonder God is full of wrath. If we but only have eyes to see and minds to think, there is no dearth of evidence of it. We witness it daily in one form or another in all parts of the world. In the cold-blooded murders of kith and kin that we read about daily, in the air crashes that we hear about every now and then, in the destruction caused by floods and droughts in various parts of the world, in the earthquake disasters particularly in Assam at the present moment. This should be to show that all is not well with the world and that man must mend his ways or he is doomed to perish. All this is due to our violation of the Supreme Law which governs the universe. Peace can only be had by abiding by that Law. That is the way of life that Mahatma Gandhi followed and taught us, by his own example to follow. If we can resolve to honestly try to follow that path we shall not have celebrated in vain Mahatma Gandhi's birthday.

NOTES

S.A. Ambassador Speaks At U.N.O.

ONE of the significant events of the day was that the impact of world events on the family of nations was becoming more and more immediate said Mr. G. P. Jooste, South Africa's Ambassador, when he spoke before the United Nations General Assembly last week. It was no longer possible to live in isolationism, he said. "Aggressive nationalism and national ambition are no longer compatible with world peace and human progress. It is imperative therefore, that this organisation continues to exist and that in it and through it the world achieves a system of international collaboration and co-operation which will save us from the evils of the past. He continued: "Those who are so hasty in their criticism of us in Africa should clearly realise one thing—there is no ready panacea for Africa in its present state. The development of its backward peoples must follow an ordered, realistic pattern. The process of social and economic advancement could be seriously jeopardised by the impact of destructive propaganda on the primitive mind. It is the policy of the South African Government to raise the standard of living of all the peoples of Africa. We are in fact, striving to bring real, and not illusory, benefits. An unbiased glance at the records will show that our efforts have been attended with some measure of success. I submit that an evaluation of the progress made in the development of Africa and its peoples would be both more objective and more helpful if more credit were given to the path which has already been covered and less emphasis were placed on the road which still lies ahead. We who bear the responsibility are aware of the task that lies ahead and are making great sacrifices toward its fulfilment. We in Africa have a double duty—a duty to remove the scourge of human waste and want, and a duty to the democratic world in which we live. If Africa is not to be the scene of of an ideological conflict, in which the ultimate sufferers must be those who live in Africa, the administering powers must spare no effort to promote the well-being of the inhabitants of the continent, to release them from the scourge of disease and malnutrition, and so bring home to those under-privileged the benefits of living in a free and democratic world, a world where all races can develop side by side and where all may advance towards the goal of freedom from want. It is direct and vigorous action aimed at improving the conditions of life for many millions," said Mr. Jooste. "It will enable the people of Africa, finally to distinguish those who are concerned with their welfare, and who seek to promote their best interests, from those who seek to exploit them ideologically for primarily selfish ends." Mr. Jooste made no direct reference to South-West Africa and the treatment of Indians in South Africa, two matters of direct interest to South Africa which are to come before the General Assembly.

Publisher's Notice

WE do not propose this year to publish our usual Diwali number. We would request those of our readers who would spend money on advertisements and greetings to their customers to save that and send it for the distressed people in Assam as a result of the disastrous earth quake. We have opened the Fund in these columns as announced in a previous issue. Amounts sent to this office will be duly acknowledged through these columns and forwarded to the proper quarters.

Manager Indian Opinion."

What An African Chief Says

The State by its policy and by legislation, was confining the ever-growing African population of the Union to narrow strips of land—for the most part barren, Chief Albert John Luthuli is reported to have said at the Maritzburg

City Parliament last week. When first demarcated, the Native Reserves had been barely big enough. Since then, with the great increase in population, there was now congestion in these reserves. While the average density of the population in the Union was 21 persons per square mile, in the rural Native areas it was 57. Legislation had practically curtailed the African's opportunity of buying land. Chief Luthuli moved that in the Union of South Africa the policy of the State hindered the African from making his fullest possible contribution ■ the development of the country. He said that all was not well in the Native areas. There was no doubt that the reserves were not being put to the best possible advantage. The plight of the Africans on farms was even worse, he said. There the policy of the State seemed geared to the production of peasant gardeners. As a result the African was losing the urge ■ improve himself. In the urban areas the African was by straitened circumstances being forced to resort to doubtful ways of making a living, such as the illicit liquor trade. Chief Luthuli's motion was seconded by Senator E. H. Brookes.

Africans Oppose Incorporation Of S.-W.A.

In a message to the United Nations Secretary-General, Mr. Trygve Lie, the African National Congress states: "We fully support the decision of the United Nations to place South-West Africa under the trusteeship of the United Nations, and we look to the World Assembly to give effect to this decision." The Congress assured the nations of the world now meeting at Lake Success of its continued fight to ensure that the provisions of the Declaration of Human Rights, "the charter of the oppressed peoples of the world," were put into practice in South Africa. We regard the application of the principles contained in the Declaration as vitally necessary for the preservation of world peace. It is our task to make possible the enjoyment by our people within our lifetime of the fundamental rights embodied in the Declaration." The message added that the Declaration proclaimed that the will of the people was the authority of the Government, and that this will should be expressed in periodic and genuine elections by universal and equal suffrage. "The non-White people of the Union are denied this all-important provision of the Charter. This denial is leading ■ increasing racial tension in the country. In such tension lie the seeds of international conflict," the message said.

Note Of Warning By Dr. Ralf Bunche

Unless the masses in Africa were given food and other necessities to go with the concepts of democracy, there might be revolutionary uprisings on the continent, said Dr. Ralph Bunche winner of this year's Nobel Peace Prize and an expert on African affairs when he was speaking at Lake Success last Monday. Dr. Bunche, who worked on African problems for the United States Government during the last war, was advocating a United Nations programme of aid to under-developed areas as "the greatest single contribution to future peace." Addressing a Press conference, he said he did not think there would be a third world war. He urged the United Nations to speed the formulation of Korean peace terms and said the United Nations should not be satisfied with a Korean settlement that re-divided the country at the 38th Parallel. If the United Nations forces crossed that parallel it would present UN with a terrific challenge. "The way things are going the United Nations should find itself in the midst of that issue very soon." Germany might be another Korea if it remained divided, he said. No effort to forge a peace settlement on a vital problem that involved the peace of the world should be given up until the United Nations had been given a chance to arrive at a settlement. This was a new concept in thinking about the United Nations. Up to the present the United Nations had been looked on as an organ devised to keep the peace and not to make it. "Peace has to be made or it can't be kept," Dr. Bunche said.

What Apartheid Means

Senator W. G. Struben, in a statement to 'The Natal Mercury,' asked Natal "to stand by the Government to retain South Africa for our future generations, our children and grandchildren as a White man's land," this, he said, was what Apartheid meant. "Our only shred of hope of survival in South Africa today is unity. We must stand together, live together and work together as a European people, as a European race," he said.

Colour Policy Of U.P.

"We do not believe in equal rights, but in reasonable segregation in the way visualised by Botha, Herzog and Smuts," said Major Piet Van der Byl, M. P., at a United Party gathering at Worcester last week. The Government were antagonising the non-Europeans against the White man, he said. "The European has been practically ousted in the Far East, and unless we are prepared to meet tody's conditions we are heading the same way," he said. "I believe that the present Government are restricting the personal freedom of the people and we are on the way to a dictatorship." The United Party policy would put South Africa back into favour with the outside world, Major Van der Byl said.

Union's New Governor-General

Dr. E. G. Jansen, Minister of Native Affairs and M.P. for Wolmaranstad has been appointed new Governor-General of the Union. In a broadcast from Durban Dr. Jansen said: "I shall be resigning as a Cabinet Minister in the near future, and when I assume office I shall strive to serve wherever I can to the best of my ability, together with Mrs. Jansen. "It is my desire to serve my country and my people and to extend and consolidate that cordial co-operation between all sections of the people which it has ever been my aim ■ promote."

South Africa's Fate Under Nationalist Government

In the course of a leading article dated September 19, 'The Natal Mercury' writes: "As every month passes, the purpose of Nationalism becomes more and more apparent. If it can only entrench itself the last vestiges of freedom in this country will disappear. The Indians, the Coloureds, the Natives will be dealt with; and then it will be the turn of the English and those Afrikaners who do not subscribe to the Broederbond doctrine.....We shall be reduced to a condition little short of slavery. And there is real danger of that happening.

Dr. Brookes To Open N.I.C. Conference

The following statement has been issued by the Natal Indian Congress to the Press: Dr. Edgar Brookes, who represents the African people of Natal in the Union's Senate, will open the annual Conference of the Natal Indian Congress at the Gandhi Library, 140 Queen Street, on Saturday at 3 p.m. (30th September, 1950.) Delegates from many parts of Natal are expected to attend this Conference which will continue in session on Sunday and Monday. Among the many resolutions appearing on the agenda of the Conference is one totally opposing the Government's policy of apartheid and calling upon the Indian people of the Province to resist by every means ■ their disposal the ruinous Group Areas Act. A number of resolutions dealing with civic amenities strongly criticise the Durban City Council for its continuous neglect of the needs of the non-European people and the Indian citizens in particular. As this Conference comes so shortly after the Congress of the Nationalist Party held in Durban last week, it is expected that Indian leaders will take advantage of this occasion to reply to Dr. Malan's comments on apartheid, the Indian question and the composition of the United Nations.

DIWALI GREETING CARDS

Diwali Greeting Cards with India's distinguished leaders' photos and messages with their autographs.

4/10 per dozen including postage.
4/6 without.

OBTAINABLE IN DURBAN AT:

Patel's Vegetarian Refreshment Room, 202 Grey Street.
Patel's Refreshment Room, 139 Brook Street.
Dhanjee Fruiterers, 192 Grey Street.
G. C. Kapitan and Sons, 154 Grey Street.

'INDIAN OPINION,' P/Bag, Phoenix, Natal.

DEATH OF MR. BANDHU GANGADEEN

IT is with profound regret that we have to record the death of Mr. Bandhu Gangadeen, which took place on September 13 at his residence at Springs, Transvaal. The passing of Mr. Bandhu marks the breaking of one of the last links that bound us with the historical days of the past when Mahatma Gandhi was in South Africa. He was one of the stalwarts who stood by Mahatma Gandhi through thick and thin like the late Lal Bahadur Singh, Budrie Aheer and many others. The late Mr. Bandhu was in the Transvaal since 1895 and established his own business as a general dealer in Germiston in 1910. He subsequently became permanent resident of Springs where he conducted his business in the name of B. N. Gangadeen and Sons, which is now ably carried on by his three sons. He was one of the leading personalities in Springs respected by all sections of the community. He was closely connected with the political, social, educational and religious activities of the community in which he took an active part. He was the founder and president of the Springs Veda Dharma Sabha and Temple and was instrumental in forming such institutions wherever he had settled. On many deputations and at conferences of the Congress he headed the delegations from Springs. He was instrumental in establishing a Government Indian School at Springs and also a vernacular school in Germiston when he had settled there. He was also keenly interested in sports and was a patron of the Eastern District Indian Football Association. He had donated a trophy to the Inter-Race Board, Springs. He made a generous contribution to the non-European Clearing Station and Dispensary at Paynesville, Springs, for which he was complimented by the then Health Minister, Mr. H. G. Lawrence.

In 1936 he visited India where he was fortunate to be present at the historic Haripura session of the Indian National Congress and he also took the opportunity of going on a pilgrimage to Benares and other sacred places in India. His greatest joy was to meet and pay his respects to Mahatma Gandhi after many years. The late Mr. Gangadeen had a winning personality which befriended him to all who came in touch with him. His sterling qualities of head and heart will remain imperishable in the minds of his people.

The beloved wife of the late Mr. Gangadeen had predeceased him about a year ago. He is survived by his three sons, one daughter and many grandchildren and several great-grandchildren and a host of relatives to all of whom we extend our deepest sympathy.

Late Mr. Bandhu Gangadeen

The Funeral

The funeral of the late Mr. Bandhu Gangadeen proceeded from Springs through the streets of Johannesburg to the Gandhi Hall where the sympathisers assembled at a prayer ceremony and thence to the Johannesburg Crematorium, where amidst a large and representative gathering his remains were cremated.

The following paid glowing tributes at the Crematorium:—Rev. D. L. E. Sigamoney (Joint Secretary, Transvaal Indian Organisation), Messrs. P. S. Joshi (President, Transvaal Hindu Seva Samaj), R. Mooloo (President, Transvaal Indian Congress, Pretoria Branch), S. C. Bulbudaehi (Manager, Non-European Affairs, Germiston), Adv. D. H. Mistry (Secretary, Transvaal Indian Congress), Dr. Dookie (Johannesburg), G. M. Singh (Secretary, Natal Indian Congress, Newcastle), Ramdayal Singh (Life Trustee of the Sanathan Ved Dharma Sabha Johannesburg), R. Rajcoomar (Trustee, Vishnu Temple, Durban), M. Somanadan (Durahaeath), Mr. A. Anthony (Principal, Springs Indian Government School), Jamat Nanabhai (Johannesburg), C. S. Moodley (President, Transvaal Indian Congress, Benoni), Dharam Singh (Secretary, Sanathan Ved Dharam Sabha, Johannesburg).

The following floral tributes were received:—Sanathan Ved Dharma Sabha (Springs), the Superintendent and European staff, Administrative Officers (Springs), S. Ramasamy and family (Durban), K. Rajcoomar, sons and family (Durban), Bhagu Muljee and family (Springs), Mrs. D. Boodram and Sons (Springs), Pillay Bros. (Springs), M. J. Tovaria and family (Springs), Mr. and Mrs. Seemanadan (Dannhauser), Leo Yet (Springs), Mr. and Mrs. Jungbahadur (Springs), Mrs. Behanie and Sons (Springs), Maganbhai G. Dullimoriaa and family (Springs), Officials, Transvaal Indian Organisation, (Springs Branch), Lo Thoo Ho Sing (Springs), Bhagat Bros. (Johannesburg), Mrs. Naidoo and Sons (Springs), Transvaal Indian Congress, Springs Branch, Bhakti Ranchhod (Springs), L. Soonjow and family (Johannesburg), Mr and Mrs. P. J. Singh, Mr. and Mrs. J. Parsadh and sons (Springs), Officials, Eastern District Indian Football Association, officials and members, Transvaal Hindu Seva Samaj, N. Pathoo Bros. and Co., Staff, Japan Bazaar, Mrs. Nanoon and son (Johannesburg), Surat Gujarati Vidya Mandal, Principal and staff, Springs Indian Government School, Mr. and Mrs. A. Anthony and family (Springs), R. S. Kalicharan Bros. (Durban), Mr. and Mrs. Ramgoolam, sons and family (Waterbank).

Thanks

Messrs. H. Bandhu Bros. and family of Asiatic Bazaar, Springs, Transvaal, acknowledge with a deep sense of gratitude and appreciation the many floral tributes and messages of sympathy received during their recent sad bereavement.

INDIA'S CASE BEFORE UNO

THE Steering Committee of the United Nations General Assembly agreed by 11 votes to one to include the Indian Republic's complaint against the treatment of Indians in South Africa on the agenda for this session.

Australia voted against the inclusion of the item. Britain and Venezuela abstained. The United States, France, Russia, China, Columbia, the Netherlands, Siam, Czechoslovakia, Iran and Cuba voted with the Indian Republic.

South Africa is not a member of the Committee, but Mr. G. P. Jooste, leader of the Union delegation, was allowed to take a seat at the table and to make a statement.

He said that on four previous occasions the South African delegation had maintained that the General Assembly could not intervene in what was essentially a domestic affair.

They had based their case on the fact that because it was a domestic matter, the United Nations was precluded by the explicit provision of Article II of the Charter from assuming any jurisdiction.

Mr. Jooste lodged a formal objection to the inclusion of the item and said he would "reserve" his Government's position at all appropriate stages.

The views of South Africa, he said, had been fully stated to the United Nations before and were in the records.

"I need not, therefore, repeat them now, apart from pointing out that Article II (Chapter 7), on which my Government bases its objection, contains one of the most fundamental provisions of the Charter and that it plainly intended to have an overriding effect," Mr. Jooste said.

Australia

Mr. Percy Spender (Australia) said the item should not find a place in the agenda. There was an increasing tendency on the part of the United Nations to impinge upon the domestic affairs of the nations.

The overriding consideration was that Chapter 7 of Article II of the Charter stated that nothing in the Charter should authorise the United Nations to intervene in matters which were essentially within the jurisdiction of any State or should require members to submit such matters to settlement.

The Steering Committee also approved, without a vote, the inclusion in the agenda of an item: "The question of South-West Africa: advisory opinion of International Court.—Sapa-Reuter-United Press.)

WAS GANDHI A TRADITIONIST ?

(J. B. Kripalani in "Harijan")

(Continued from last week)

In 1928 Gandhiji wrote in Young India': "The economic constitution of India for the matter of that should be such that no one should suffer from want of food and clothing.....Everybody should get sufficient work to enable him to make the two ends meet. And this ideal can be universally realized if the means of production of the elementary necessities of life remain in the control of the masses."

Later on, in 1940, he said in 'Harijan': "I do visualize electricity, ship-building, iron works, machine-making and the like existing side by side with village handicrafts. But the order of precedence will be reversed.....I do not share the Socialist belief that centralization of the necessities of life will ever conduce to the common welfare when centralized industries are planned by the State." (Since then we are glad to say the Socialist position has been greatly modified by what is now called 'pluralism')

I make no apology for giving this long quotation. I do so because, despite repeated denials by Gandhiji that he does not want a return to the past, the fable once created still persists, and that not only in Socialist circles but even among Congressmen and the general public. The fact is that superficial observers are deceived by the similarity of the *charkha* with the old *charkha* that men and women were obliged to use to produce cloth in olden days. Today, whether it is the *charkha* or the loom or any other old machine or tool that is used for the production of *khadi* or anything else, it is deliberately adopted in preference to heavy centralized machinery in mills and factories for a purpose which is novel and revolutionary.

In the case of Gandhiji the purpose was to establish an equalitarian, democratic social order free from exploitation. It is also used in the case of India to mitigate the colossal chronic unemployment and semi-employment of the millions of peasants whose holdings are uneconomic and for an ever-increasing army of landless labourers. Were the *charkha*, the loom or the carpenter's or smith's instruments used for this purpose in olden days? Surely there is a world of difference between an axe that is used for cutting trees and the same axe used for cutting human heads. The guillotine is only an axe manipulated in a particular way. To confuse an old cottage industry with its revival under modern conditions, and with intention to increase its efficiency, when possible, by means of mechanical energy of a type that can be universally supplied, and made available in minutely regulated quantities over long distances (e.g. electricity), is a piece of conservatism of which Gandhiji was never guilty.

We may not forget that the spirit of conservatism very often takes refuge in seemingly modern things and institutions. Progressive and scientific spirit demands from us to be ever ready to investigate and experiment with new theories, proposals and schemes. We cannot merely brush aside a scheme of radical reform simply because it uses old forms and phraseology, readily understood by the masses. This is neither a scientific nor a radical attitude towards life. revolutionary, even as a moral and spiritual reformer, tries to go beyond words and forms to the spirit of any proposed changes in material instruments, patterns of thought and behaviour. It is absurd to think that everything that has the appearance of modernity is progressive or revolutionary. If, indeed, the modernity is of the times in which the members of a radical group were born and under whose patterns of thought and behaviour they were brought up it becomes reaction of the worst type. Most of our economic and industrial thought and behaviour belong to the age of steam, which was a new and radical invention in the 19th century. Steam could work most effectively only in centralized mills and factories. To consider this and only this type of production as the most suited economically, politically and morally to the changed times when electric power is available and all big machines have come to have standardized parts, is to be needlessly conservative. When this conservatism becomes unthinking fanaticism, it becomes reactionary.

The decentralization of industry in a densely populated country with an increasing population is not merely to give work to idle hands and increase production and thereby the wealth of the country, it is not merely an economic proposition but has also its technological, political and moral value. It is not our purpose to enter into these here. For the present argument it is sufficient to show that what is superficially considered as Gandhiji's return to "traditional patterns of life" is not really so, unless unconsciously we ignore or deliberately misrepresent what Gandhiji in reality proposed and worked for.

Political Organization

In politics it is well know that Gandhiji wanted semi-independent republics (*panchayats*) to manage fully all their local affairs; the Central Government he conceived as a federation of such *panchayats*. Here are his own words: "My idea of village Swaraj is that it is a complete republic, independent of its neighbours for its vital wants and yet interdependent for many things in which dependence is necessary. Thus every village's first concern will be to grow its own food and produce its own cloth .....The village will maintain its theatre, school and public hall. It will maintain its own water works.....as far as possible every activity will be conducted on co-operative basis. There will be no castes..... there will be compulsory service of village guards who will be selected by rotation.....the Government of the village will be conducted by the *panchayat* annually elected by adult villagers, male and female. These will have all the authority and jurisdiction required....."

This shows that not only did Gandhiji believe in decentralization of industry so far as it was possible and practical, that is, so far at least as the primary necessities of life are concerned, but he believed no less in the devolution of political power. So far as culture is concerned, when Gandhiji makes every village a semi-independ republic and when he wants the village to have its own theatre, public hall etc, and when it is well known that he emphasized the role of the individual in the group, so that he was often called a philosophic anarchist, and when he wanted full freedom and toleration for every faith, one cannot but be convinced that he believed in cultural variety. How could he do otherwise being a votary of non-violence? I suppose all this is what the Socialists call 'pluralism' In all fields of human life and activity, a pluralism which yet makes for a peaceful unity based upon unchanging fundamental moral values and, what flows from this, the purity of means for achieving desirable ends.

HOFMEYR MEMORIAL FUND

[From Our Own Correspondent]

THE Committee of the Jan Hofmeyr Memorial Fund (Natal) has been considering the best use of the money collected by it which amounts to a little over £3,000. A portion of this money has been loaned to the Central Committee to assist in the work of classifying Mr. Hofmeyr's papers and providing material for his biographer. Money is still coming in, although slowly, and it is not the intention to close the fund. The Committee feels, however, that the contributing public would like to see some immediate action taken with the bulk of the money collected, and in this sentiment the members of the Committee themselves cordially concur. They have, therefore, decided in principle (a) to offer a prize annually for the best essay on a selected subject open to all high schools in Natal, (b) to offer four Jan Hofmeyr Memorial exhibitions to be held at the University of Natal, two by European and two by non-European students. The exhibitions will for the present be of the value of £30 per annum and will be awarded to assist deserving students to complete the final year of their degree course and to take a post-graduate year.

Full particulars both of the high school prize and of the University exhibitions will be published later.

In the meantime the members of the Committee appeal to the public for further gifts so that the value of the exhibitions may be raised in succeeding years. They would also make a special appeal to any members of the public who may be making their wills to include bequests to the Jan Hofmeyr Memorial Fund (Natal). A combination of circumstances has made it impossible at this stage to raise a sum commensurate with Mr. Hofmeyr's great services to South Africa or with the sentiments of the people regarding the value of his work. There is still time to rectify this.

MORAL RE-ARMAMENT INFLUENCES SOUTH AFRICA

(From Our Correspondent)

Caux-sur-Montreux, Switzerland, 19th September.

MR. F. R. VAN RENSBURG of Johannesburg, Organising Secretary of the South African Mineworkers' Union said today, Moral Re-Armament has provided the common ground for people of all parties and points of view in South Africa." He was speaking to 1400 delegates at the Moral Re-Armament World Assembly here along with trades union leaders from the docks of Britain and the mines of the Ruhr.

"This is the age of the worker and the common man," said Mr van Rensburg. "Unless we are united and march forward together, we are doomed to destruction. Formerly I had the attitude that the manager was invariably wrong. Moral Re-Armament showed me how to fight, not for 'Who is right' but for 'What is right.'"

In illustration he told of the new relationship between management and labour created by the application of Moral Re-Armament on the Reef and of the settlement of a recent dispute through both sides becoming willing to admit their faults. "It also meant change for myself," said van Rensburg.

"In addition to the normal problems between workers and management," he continued, "we face the colour question. I will make it my work to see that the colour question is solved above party politics through the guidance of God. It is the only solution I can see."

Mr. H. J. Klopper (N.P., Vredefort), speaking here on September 20 said that South Africa and the western nations had to accept responsibility for having created conditions in which Communism flourished.

Speaking at the World Assembly for Moral Re-Armament before his departure for a tour of Western Germany and Holland in order to study the work of Moral Re-Armament, he said, "Russia came to the world with an ideology when we had nothing. She claimed the allegiance of millions that we should have had. But we were asleep, content with our luxuries and glories." In a world of ideologies, he continued, there was no neutrality. You had to choose to fight and stand or fall by it. "We still have a great opportunity of offering something better than materialism, but if we want to offer it we have to get a move on," he said. "In South Africa we have not been faultless and have made many mistakes. I shall do my utmost to help my nation follow the ideology of Caux. The best security I can give my family and nation is to fight alongside those who aim to bring this ideology to mankind." Klopper pledged himself to give three months service to Moral Re-Armament on his return, and said he intended to improve the housing conditions of his employees.

Mr. J. S. Labuschagne (N.P., Klip River), who is touring Western Germany and Holland with Mr. Klopper, said, "The whole world can take a new course on the basis of the moral standards we find here. Moral Re Armament is the force that can show the way to a new way between nations. I am going to apply it to my own life with my family, and with the people who work with me and in my nation."

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, September 16

Nehru On Assam

BROADCASTING to the nation on September 9, Pandit Nehru gave a first-hand account of what he saw of the devastation caused by the earthquake and the floods following it in Assam. He said: "It is difficult to estimate the damage that has been done. Probably not more than 1,000 people have perished. Most of these died by being crushed by the landslides or swept away by the rivers in sudden floods. There are large water-logged areas still. The hills are even more accessible and about these we have practically no information yet." After detailing the various relief measures, the Prime Minister added: "While I know that Assam badly needs every kind of help from other parts of India, I called upon the people to rely upon themselves and to help each other and their State at this time of crisis."

Nehru On Korea

Pandit Nehru, in an interview published in Washington in 'United States News and World Reports,' a weekly news magazine, said that any method for a peaceful settlement of the Korean dispute should be considered acceptable, whether within or outside the U.N. Security Council. A military victory need not necessarily precede efforts for peace; he said. "Since prolongation of warfare will increase the threat to world peace through an extension of the area of conflict, efforts at a peaceful solution would be preferable before a greater feeling of bitterness and hatred has taken hold of the minds of people everywhere." Pandit Nehru said his own approach to Russia and the U.S.A. had not been an attempt at mediation but an effort to bring the new China and Russia into the Security Council so that the Korean problem would be considered in association with those major powers." Even though my personal appeal did not succeed," he went to say, "I do not regret having made it. At any rate it has made people think that something possibly can be done to stop the onward rush towards catastrophe." Though no formula for peace in Korea had yet been devised, attempts to explore all avenues for a peaceful settlement should not be given up, he concluded.

News From Assam Hills

The special correspondent of the 'Hindustan Times' (New Delhi), touring earthquake-affected areas in Assam, reporting from Shillong on the 9th, gives for the first time definite information about the tribes-inhabited northern hills of Assam, stretching roughly for 200 miles from west to east and 100 miles deep below the Tibetan region. It is here, he says, "that human tragedy appears to have piled incalculably high." During his visit to Sadiya, headquarters of Mishmi Hills District, he heard grave doubts as to the fate of 5,000 Abors and other tribesmen living in the group of hamlets known as Dumbuk, 47 miles north-east. This region is nearest the 'quake epicentre—Sadiya being 120 miles as the crow flies from the epicentre. Most of the 96 deaths recorded in this area "had been caused by the earthquake which brought down hillsides over human habitats in tribal villages which are generally small." The average population of Mishmi villages is 25. Blocked riverways became dry for a while and then suddenly rose to unusual flood levels. An old officer, Col. Friez, estimated that an area of 20,000 square miles in the zone nearest the epicentre must have been terribly rocked on August 15. In one village an entire family of 9 persons while at dinner, was buried by an avalanche from a hill. There were some miraculous escapes also.

Future Policy Of Congress

In a statement issued on the eve of the session of the Congress at Nasik, Pandit Jawaharlal Nehru pleaded a declaration of its policy by the Congress in the clearest possible language. Referring to the economic problem he said: "I am clearly of opinion that we must aim at what has been given the name of the welfare state. We cannot allow ourselves to be kept back or diverted from our aim because of vested interests, and must judge every step from the point of view of the good of the masses. Any realistic approach to this problem must be well-planned, and this will naturally lead to a planned and more or less well-controlled economy..... Wherever our policy, the basis of it is in increasing agricultural and industrial production."

Danger Of Communism

Pointing to the danger of communalism, Paddit Nehru said: "We have repeatedly declared that ours is a secular State. Indeed no modern State which claims to be progressive can be anything but secular. We have to treat our minorities in exactly the same way as we treat the majority."

Congress Organisation

Speaking of "the evil that has crept into the Congress," Pandit Nehru said, "this has been due to the lure of power and the prospect of elections to public bodies. The result of this has been that the Congress organisation has forgotten to do all its proper work. The work of selecting candidates for the general elections can be separated from the normal work of Congress committees. If this is done, I believe that, in spite of prevailing conditions, health may yet return to the Congress."

President's Appeal To Traders

Addressing traders at Delhi the President, Dr. Rajendraprasad, appealed to them to create an atmosphere wherein anti-social activities, such as black-marketing, might be eliminated. "It is by inculcating a social responsibility among people that the present-day evils can be eradicated. We should change our habit of treating the present on the same level as the past Government. For a long time we have been accustomed to criticise the Government, and the habit seems to die hard. If the people are good and realise

their responsibility, the Government will be good."

Life Sentence For Kasim Razvi

At Hyderabad (Deccan) the Special Tribunal convicted Syed Mohammed Kasim Razvi, 44-year-old former Razakar leader of Hyderabad, on charges of conspiracy and abetment of the murder of Shoebullah Khan, Editor of 'Imroze,' and sentenced him to undergo rigorous imprisonment for life on each count. Kasim Razvi was also found guilty of the offence of dacoity along with some other Razakars in Bibinagar on January 10, 1948, and the Tribunal sentenced him to seven years' rigorous imprisonment. Kasim Razvi was also convicted on the charges of being a member of an unlawful assembly, rioting with deadly weapons, screening the offenders from punishment and destruction of vital evidence in Bibinagar on January 10, 1948, and was sentenced to two years on each count, the sentences to run concurrently.

Pakistan Tactics To Discredit India

Official sources in Delhi described the statement of the Pakistan High Commissioner in Australia, Mr. Yusuf Abdullah Haroon, as "utter nonsense and a propaganda stunt to deceive simple people who are carried away by slogans." They were referring to Mr. Haroon's allegation that "the rulers of India had a close affinity with the rulers of the Soviet Union." The sources characterised the statement as a part of "vulgar tactics" which Pakistan had been adopting to discredit India.

PANDIT NEHRU EXPLAINS STAND ON CHINA'S ENTRY INTO U.N.

"ADMISSION of China to U.N. is a vital issue on which the future of U.N. depends," said Prime Minister Pandit Nehru at Nasik on September 18. Pandit Nehru was speaking on the resolution on foreign policy moved by Pandit Pant, Chief Minister of Uttar Pradesh at the Congress Subjects Committee meeting. The resolution was unanimously passed.

Pandit Nehru said: "You will remember that we made an appeal to the leaders of the Soviet Union and U.S.A. about two months ago. That appeal was nothing new; it was merely a continuation of the diplomatic policy that we have been pursuing for some time past in regard to the Peoples' Government of China. That appeal was not made as a gesture of appeasement of anybody or in a spirit of bargain about something else. It was a straightforward suggestion made because we felt subsequently, and we feel now, that it is of the highest importance from every point of view that this great neighbour of ours, China, should be properly represented in UN."

The Nationalist Government is master only of Formosa. Personally I have no great objection at present to the Government of Formosa sitting there in UN. That will create difficulty, but anyhow that will be based on fact. But to call such person representative of China is factually wrong and if you base your cause on falsehood and do something that is wrong, then subsequent steps you take are also likely to go wrong."

Recalling the origin of UN, the Prime Minister said: "Perhaps the person most responsible for it was President Roosevelt, a very great man whose aim in the last days of war was somehow to produce something which would lead to enduring peace and advance of freedom. He dreamed of this idea of UN and the basis of that idea was that great nations should co-operate in it.

"UN has stumbled along since then and although it has made many mistakes and shown much weakness, it has done a fine job and it is of the highest importance that UN should continue in spite of its mistakes and in spite of stumbling and falling occasionally. But UN will not continue if great powers go to war with one another or if they are pushed out of UN. It may continue but it will not be the idea that lay in the mind of Roosevelt. If that argument is correct then it becomes important that a country like China must be properly represented in UN both from the point of view of fact and the result of argument I have placed before you. To try to decide the problem of Far East without China really shows extreme lack of wisdom."

Some time ago in Parliament, said Pandit Nehru, he had ventured to address a gentle admonition to the countries of the West. He had said that they often failed to understand the Asian mind, that they did not even take the trouble to understand it and that their method of approaching Asia very often lacked subtlety. That statement attracted a good deal of attention and made people think "because they know that what I said was said in all friendliness, not in a spirit of opposition but really in a spirit of trying to find a way in which we can co-operate together."

Aryan Cricket Club

The Twentieth Annual General meeting of the Aryan Cricket Club was held recently Mr. G. Ranchhod presided. The Secretary submitted his report on the past year's successful activities and after the treasurer's financial statement was unanimously adopted, the following office-bearer's were elected for season 1950/51. Life-Patron: Mr. J. D. Druve, Patrons: Messrs P. Makan, T. K. Bhagatjee, D. Dager, N. F. Bansda, and T. F. Dullabh, President: Mr G. Ranchhod, Hon. Secretary: Mr. R. Bhana, Hon. Treasurer: Mr. P. Bhagwan, Auditor: Mr. K. P. Umley, Score-keeper: Mr. D. Daya, Captain: Mr. N. P. Umley, Vice Captain: Mr. B. J. Govindjee. Delegates to E. P. Indian Cricket Union: Messrs. I. Bansda, A. Daya and P Bhagwan. Selection Committee: Messrs N. P. Umley, B. J. Govindjee and R. Bhana. In view of the increased interest taken by members in other games provided for by the Club, such as table tennis etc, it was unanimously decided to change the name from Aryan Cricket Club to Aryan Sport's Club. Negotiations are also in progress for the formation of a mens Hockey team under the auspices of the above Club, report of which will be submitted in the next meeting.

TONI SOPHRA BURSARY FOR WOMEN

The Union of Jewish Women of Southern Africa is inviting applications for the Toni Sophra Bursary for advanced study. The bursary is open to any woman, irrespective of race, creed or colour, who holds a suitable degree or professional qualification, and whose proposed course of study will equip her more effectively to render some form of social service to the community. The maximum amount of the bursary is £250 per annum, renewable annually, subject to satisfactory progress. The closing date for applications is December 15, 1950. Further particulars may be obtained from the Secretary, Union of Jewish Women of S.A., P.O. Box 4500, Capetown.

CITY OF DURBAN

DURBAN CORPORATION INDIAN PROVIDENT FUND

Indian ex-employees of the Durban Corporation who, when leaving the Council's service, refrained from withdrawing their accumulations from the Indian Provident Fund are hereby notified that such balances must be withdrawn immediately.

No further interest will be accredited on balances of ex-employees after 31st July, 1950.

All enquiries in connection with this subject should be addressed to: The City Treasurer, (Indian Staff Control Section), City Hall, Durban. Telephone No. 27535 (Extension 141).

JOHN McINTYRE,
Town Clerk.

Town Clerk's Office,
Durban.
22nd September, 1950.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

PROPER POSTURE

(Continued from last week)

AN excellent exercise to get right posture consists in standing with the back to a straight wall. Keep the heels together with toes turned out. Press heels, buttocks, shoulders and back of head against the wall so that all are touching it. Keep the hands at the side just touching the trouser-seams below the knee. Then raise the chin as high as possible, keeping the back of the head touching the wall. This causes the shoulders to come forward away from the wall. Keep standing thus and just lower the chin to normal again and you will be standing perfectly.

Another exercise is one that was once used for training officers of the old Austrian army, who were renowned for their splendid straight figures. Stand at attention with the hands at the sides, fingers just touching the trouser-seams. Then rise slowly on the toes while stretching the arms backwards and upwards in a circular sweep until they meet above the head. While doing so, twist the wrists so that the palms turn outwards and when the hands meet above the head, the backs of the hands touch each other. At the same time, while rising on the toes and stretching the arms backward and upward, breathe in deeply. Then slowly lower the heels, breathing out, and at the same time swing the arms down and back until the hands again touch the trouser seams.

If this exercise is not done properly, you will lose your balance every time. When you can do it without losing your balance, then you may be sure that you are at least standing properly. You will be in balance. You will then notice how easy it is to breathe deeply and rhythmically, how neatly the belly is kept in and how squarely the shoulders stand. You will feel "on your toes" with a sense of well-being, poise, new life and vigour.

Massage and manipulations are also exceedingly helpful in getting one to sit and stand properly. Such manupulations should be given by a Nature Cure practitioner trained in chiropractic and osteopathy. They are particularly indicated wherever there are subluxations or displacements of the bones of the spine.

Strains or injuries to the spine often cause wrong posture. On the other hand, wrong posture also causes displacements of the bones of the spine. Even if these displacements are slight, their effects can be very serious. There is a reason. The reason is that the spine itself is hollow and within this hollow lies the spinal cord which carries nerve impulses from the various parts of the body to and from the brain. At each joint of the spine, sets of nerves branch off from the spinal cord to nourish, control and effect certain organs and parts of the body. If those nerves are nipped or interfered with in any way, such as by displacement of that part of the spine, the part of the body governed by them will be affected. By proper manipulation, however the bones and muscles of the spine can be restored to their proper place and condition. Then the nerves are freed again and the part governed by them automatically gets better.

A housewife moving heavy furniture, for instance, can easily "put out" a joint in the lower part of her back. She then gets a terrible pain in the lower back or down the leg. Nothing will help her. But the wise Nature Cure therapist will look into her case, and when he finds that one leg is slightly shorter than the other, he will skilfully adjust the slipped joint of the back. Then, to her amazement, the good woman will find that the pain is gone. She is better.

In the same way, manipulation often remedies all kinds of other troubles. Such unpleasant ills as piles, varicose veins, lumbago, sciatica, asthma and female troubles often are found to be associated with a displacement of the spine. Correction of this displacement greatly helps towards the cure of the patient. In fact, it is an excellent thing to have manipulative treatment for most ills of the body, and an occasional "working over" keeps even a healthy person in good shape.

One great cause of ill-health and bad posture is badly-fitting footwear. Poor people in particular do a terrible amount of harm to themselves by wearing boots or shoes which are all worn down to one side at the heel, or are too small or too sharp-pointed. It is impossible to stand or walk properly with badly shaped footwear, and the consequence is that the body is slightly twisted or bent at every step. Little by little, the spine is pulled out of shape and the nerves that go from the spine to the different parts of the body are not able to send the life-energy out as they should. Sooner or later, therefore, the part of the body governed by this nerve-supply becomes weakened and ill.

Another great cause of untold suffering is the silly-looking high heels so many women wear. Nature intends us human-beings to balance our weight about equally on the balls of the feet and the heels. High heels throw all the weight forward on to the front part of the foot. When, in addition, the shoe is narrow and pointed, the toes are crowded together and the nerves of the foot are irritated and injured. This has far-reaching effects on the rest of the body. You will always find, in a high-strung and over-nervous woman, that the nerves between her toes are very sensitive. She will scream with pain if the manipulator presses his thumb between the big toe and its neighbour. As these nerves are closely related to others in distant parts of the body, one can realize what is happening there too.

But this is not all. High heels throw the whole body out of balance and the internal organs are therefore also thrown out of place. If women only knew what damage they are doing to their insides, they would never dream of wearing such abominable contraptions. Unfortunately, many empty-headed females have nothing better to think of than the extremes of fashion, and it is just this type who suffer agonies from female complaints and who endure unbearable suffering in child birth—all unnecessarily.

નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકાઓ

ભારતીય નેતાઓની છબી, હસ્તાક્ષર અને સદ્‌વચનો સાથે નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકાઓ ગુજરાતી તેમને આવેછે આ.

પોસ્ટેજ સાથે ડઝનની કીંમત શી. ૪–૧૯ પોસ્ટેજ વગર ડઝનની શી. ૪–૬

મર્યાદિત સંખ્યામાં છપાએલી હોઇ સૌને સવેળા પૈસા સાથે ઓર્ડરો મોકલવા વિનંતિ છે.

દરબનમાં અણવાના ઠેકાણા પટેલ્સ વેજીટેરીયન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ ૨૮૨ ગ્રે સ્ટ્રીટ પ્લાઝા કુટર્સ ૧૬૨ ગ્રે સ્ટ્રીટ પટેલ્સ વેજીટેરીયન રૂમ ૧૩૬ પ્રૂક સ્ટ્રીટ

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

Seed Catalogue

Distin's 1950 Illustrated Catalogue of all Flower and Vegetable Seeds, now available. Kindly write to Distin's, Box 2050, Johannesburg, for your free copy.

ચહેલો તે ચહેલો

સારામાં સારાં બોકાની કુરાનો તથા રહેમાની સમવડ, હરનીયર, લાયસન્સ, તેમજ બનરસ ડીયર લાયસન્સ માલ સાથે આવતા બાકી લીસ સાથે આપવાની છે. વધારે વિગત માટે કવરમાં મોકલો:

HASSIM HAJEE AYOB,

231 Boom Street,

INDIAN BAZAAR,

PRETORIA.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અં૰ ૩૯ | શુક્રવાર તા. ૨૯ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૦. | છૂટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૨૯ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૦

દીવાળી અંક

ઘણો વીચાર કર્યો પછી આ વર્ષે અમે દીવાળીનો ખાસ અંક નહિ કાઢવાનો નિર્ણય ઉપર આવ્યા છીએ. તેના કારણો અનેક છે. એક કારણ એ કે અમે પોતે નાણાભીડ ખુબ ભોગવી રહ્યા છીએ અને તેને લઇને તેમજ અન્ય સંજોગોને લઇને અમારો રહાડ પણ બહુ મર્યાદિત છે. બીજું એ કે દીવાળીનો ખાસ અંક કાઢવામાં ખર્ચ સારી પેઠે થાય છે જે આજ સુધી અમે વેપારીઓ પાસેથી જાહેર ખબરો વીગેરે મેળવી પુરો કરતા હતા. આજે બેકારી બહુજ છે. વેપારીઓની સ્થિતી ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ આવવાથી અરધોર થઇ છે. આથી તેઓમાં ઉત્સાહ નથી રહ્યો. તેમ છતાં પણ જાહેરખબરો તો મેળવી રહીએ. પરંતુ એ બાબતમાં અગે અગાઉ જણાવી ગયા છીએ એ કારણ થી અમારાથી તે મર્યાદિત હદ સુધી જ થઇ શકશે. અમારે સાભાર સ્વિકારવું જોઇએ કે વેપારીઓ તો એ રીતે પણ જાહેરખબરો અમને પોતાના વેપાર અર્થે નહિ પરંતુ મદદ અર્થે પણ આપતા આવ્યા છે અને અમે માંગીએ તો આપવાની ઉદારતા દાખવે. પરંતુ આજે એ રીતે મદદ મંત્રિણ જવાનો અમને ઉત્સાહ નથી. એ અમને ચીન્તા કારણ પર લઇ જાય છે. તે એ કે આજે દુનીયાનું 'વાતાવરણ જોતાં દીવાળી જેવું રહ્યું છે જ કયાં? સર્વત્ર હોળી સળગી રહી છે. લોકોના હૃદયોમાં પણ હોળી સળગી રહી છે. બાપ દીકરાનું, દીકરો બાપનું, પતિ પત્નિનું, પત્નિ પતીનું, ભાઇ ભાઇનું ખુન કરવાના ખબરોપર અખબાર ઉઘાડતાંજ પહેલી નજર પડે છે. ખુલ્લા કરી નાખવાં એ આજે સહજ થઇ પડયું છે. ચોરી લુંટફાટ પણ વધતાંજ ચાલ્યા છે. વર્ષો પુર્વે દલપતરામ કવી કહી ગયા હતા કે આપણુ, ભારત સરકારના તંત્ર હોઇ બહારનો પણ કોઇ કાન પકડવું નથી. પરંતુ આજે "ઝરીબ બીચારી બકરી" નો પણ હાસતાં ચાલતાં કાન અમળાવાય છે એટલુંજ નહિ પણ કાપી નખાય છે. ચારે તરફ અરાજકતાના ભોખમમાં હોય છે. આ સ્થિતિ તો અહિ આપણી સામેજ છે. પરંતુ જરા આગળ જોઇએ તો કોરીયામાં ખુનખાર લડાઇ ચાલી રહી છે જેમાં માનવીએ પોતાની માનવતા છોડી દીધી છે અને ધ્યાન કરતાં પણ ચઢી જાય તેવી પૃત્તિનો બની ગયો છે. દુનીયા શાંતીને માટે ઝંખે છે પરંતુ તંત્ર ચલાવનારાઓ, સિંહ, વાઘ જેમ લોહી ચાખે એટલે ખુનની બની જાય તેમ લોહીના તરસ્યા થઇ ગયા છે સત્તા નથી તેઓને સત્તાનો લોભ લાગ્યો છે, છે તેઓને મદ ચઢયો છે. પછી શાંતી કયાંથી રહ્યપાય? લોભી જીવોનો લોભ કદાપિ નહિ, મદાંધોનો મદ ઉતરે નહિ ત્યાં સુધી શાંતીની આશા રાખવી વ્યર્થ છે. વળી આપણુ પોતાના દેશ તરફ નજર કરી એ તો ત્યાં પણ કયાં શાંતી છે? હીંદ પાકીસ્તાન એ તો સહોદર ભાઇઓજ. પરંતુ હજુ તેઓને કયાં શુદ્ધી આવી છે? લડતાં કયાં પરવાર્યા છે? અને એ બધાં પાપોની સજાજ કેમ જાણે ન થઇ રહી હોય તેમ કુદરતના કોપો ઉપરાઉપરી થઇ રહ્યા છે. જ્યાં જુવો ત્યાં અકસ્માતોથી લોહો ભરવા લાગ્યા છે. રેલના અકસ્માતો, વીમાના અકસ્માતોનું રોજેરોજ વાંચીએ છીએ, સાંભળીએ છીએ, પરંતુ એથીયે ભયંકર તો ખુદ હીંદમાંજ કોમ જગાએ જળપ્રલયથી તો કોમ જગાએ જળના અભાવે લોકો મરી રહ્યા છે અને આસામમાં તો પૃથ્વી રસાતાળ કેમ થઇ જાય એ ડર એક નાની સરખી તેની ગર્જનાથી આપણને ખતારો આપ્યું છે. તેની ભયંકરતાની સીમા નથી. પરંતુ માનવી ની આજે બીનાશ કાળે બીપરીત બુદ્ધી થઇ ગઇ છે. સત્ય વસ્તુ તેનાથી જોઇ, સમજી સકાતીજ નથી. આ કરતાં બીજીય દુઃખ ઉપજાવનારું બીજું શું હોઇ શકે? આજે આપણે દીવાળી ઉજવીએ કે રોક પાળીએ? આપણા જ ઘરમાં આપણુંજ કોઇ પ્રીયજન મરણ પામ્યું હોય તો શું આપણને દીવાળી ઉજવવાનો ઉમંગ થશે? "ઘર ઘર મેં દીવાળી હૈ મેરે ઘર મેં અંધેરા" એ શું માત્ર ગાવા માટેજ છે? તેની પાછળનું રહસ્ય આપણે કાં ન સમજી એ? એ આર્તનાદ આપણા કાનમાં ન ખુંચે, આપણા હૃદયો એથી ન કંપે એવા શું આપણે બહેરા અને હૃદયહીન થઇ ગયા હોઇએ. આપણે પોતે પણ આ દેશમાં નામદર્દ બની ગયા હોઇએ એ કંઇ ઓછી દુઃખની વાત નથી. સરકાર હાથે તેવા જુલ્મો કરે, માનવંગો કરે પરંતુ તેનો સામનો કરવાની આપણામાં શકતી, હિંમત નથી. એવા નામર્દોને પરમેશ્વર શી રીતે મદદ કરે, શા રીતે અપનાવે? આ સમણી વસ્તુઓના વીચારે અમારું હૃદય પણ ખિન્ન કરી નાખ્યું છે. આપણી દીવાળી તો આજે દુઃખીઓનું દુઃખ દુર કરવામાં જોવી જોઇએ, મીઠાનો ઉકાળી અને ફટાકડાઓ ફોડી આનંદ મહાણવામાં નહિ. ખરી દીવાળીજ એ છે બીજી હોળા છે.

આથી અમે એ નીર્ણયપર આવ્યા છીએ કે દીવાળી અંકને માટે અમે જાહેરખબરો અને અન્ય મદદ માંગીએ તેને બદલે સૌની પાસેથી આસામના ધરતીકંપ સંકટ નીવારણને માટે મદદ માગીએ અને એ સબબ રકમ હીંદ મોકલી આપીએ. વધારે સમય અમે આ માગણી કમારના કરી ચુકયા છીએ પરંતુ એ કે ત્રણ વાનો રહેશે. છેવટનો પ્રત્યુત્તર અમને મળ્યો નથી. અમે તો ધારીએ કે દીવાળી ના સમયના અંકમાં તેને માટે દાન આપનારાઓનું મોટું લીસ્ટ છાપી શકીએ. આથી સાહિત્ય આકીકા, રાંકસીયા, પોરચુગીઝ ઇસ્ટ આફ્રીકાના સમણા ભાઇઓને અમે ફરી ખબર કરીએ છીએ કે 'ઇન્ડિઅન ઓપીનીઅન' પત્રે આસામ સંકટ નીવારણ ફંડ ખોલેલું છે, અને જેઓ આ ઓફીસે તેમાં દાન મોકલશે તેની પહોંચ પત્રમાં સ્વિકારવામાં આવશે અને બદલે રહણે એ નામણા મોકલી આપવામાં આવશે. જેઓએ પરચારી રકમો મોકલેલી હોય તેઓ તેની ખબરો મોકલશે તો તે પણ અમે છાપીશું કે જેથી અન્ય ભાઇઓને તેમ કરવાનો ઉત્સાહ આવે. અમે આશા રાખીએ છીએ અને પ્રાર્થીએ છીએ કે અમારી આ વીનંતી વ્યર્થ નહિ જાય.

ગાંધી જયન્તિ

આ ભરત હીંદમાં તેમજ સમસ્ત દુનીયામાં વસતા હીંદીઓ આવતા સોમવાર અકટોબર તા. ૨ જી એ મહાત્મા ગાંધીજીની જયન્તિ ઉજવશે. ગાંધીજીના શબ્દો અનુયાયી ઓ એ દીવસથી રટીયા બારસ સુધી નો સપ્તાહ ઉજવશે. ગાંધીજી પોતા ની જયન્તી જાહેર રીતે ઉજવાય એમ ઇચ્છતા નહોતા. પરંતુ પ્રજાનો ઉજવવાનો આગ્રહ જોઇ ગાંધીજીએ તેને ચરખા જયન્તીનું નામ આપ્યું. એ ઉચીતજ હતું કેમકે ચરખો હીંદના કરોડોને અન્ન અને વસ્ત્ર આપનારો નીવડયો એટલુંજ નહિ પરંતુ પરદેશી ગુંસરીમાંથી હીંદને મુકિત આપનારો થઇ પડયો. આથી હીંદની આઝાદી ના પ્રતીક તરીકે એ સપ્તાહ ઉજવાય છે અને ઉજવાશે. ગાંધીજી ઇચ્છતા નહોતા કે તેમની જયન્તિ સામાન્ય જયન્તિઓ ઉજવાય છે તેમ ધાનધાન થઇ ઉજવાય. તેઓ કર્મમાં માનતા હતા અને ઇચ્છતા હતા કે પ્રજાએ કંઇક રચનાત્મક કાર્યથી તે ઉજવવી જોઇએ. એ વખતે સૌથી અગત્યનું કામ ઘેરઘેર ચરખો ચાલતો કરવાનું હતું એટલે એ દીવસે કાંતણનો યજ્ઞ કરવાનું કહ્યું. અકટોબર તા. ૨ જી થી રાજ થતા ચરખા જયન્તિના સપ્તાહ દરમીયાન હીંદ ભરમાં ચોવીસે કલાક સાબો. ચરખા ગુંજી રહેશે અને તેમાંથી ઉત્પન્ન થયેલું કાપડ દરિદ્ર નારાયણને અર્પણ થશે. હીંદના રાષ્ટ્રપતી ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે એક અખબારી નીવેદનમાં જણાવ્યું છે કે:

> આપણા દેશમાં ગાંધી જયન્તિ, જેને મહાત્મા ગાંધીજી પોતે ચરખા જયન્તિ કહેતા હતા, તે ઉજવવામાં આવશે. ઉજવણીમાં સુતર કાંતણ, રેંટીયા પ્રચાર વગેરે કાર્યક્રમો ભાગ લઇને રાખવામાં આવે છે. આજે ચરખા અને ખાદીને જોતાં અને મેળવતાં સહાનુભુતી અને પ્રોત્સાહનની જરૂર છે. કારણ કે રાજકારણના વમળમાં ગિરધારી ખાદી એક રીતે ભુલાઇ ગઇ છે અને ગામડાં લોકો હમણાં રેંટીયાને તો ઘણા ભુલવા લાગ્યા છે. મહાત્માજી ચરખાને રચનાત્મક કાર્ય ક્રમનું કેન્દ્ર માનતા અને તે છે પણ તેમજ. તેથી આ જયન્તિના અવસર પર એને કોઇક પ્રોત્સાહન મળે તો બધા ખાદી પ્રેમીઓ રાજી થશે અને જેઓ એને પ્રોત્સાહન દેશે તેઓ પોતાનું એક કર્તવ્ય પુરું કરશે. હું

આશા રાખું છું કે, વ્યક્તિત ઉત્સાત પુર્વક વ્યવહારમાં આવશે."

સત્ય હકીકત તો એ છે કે ગરબો, જે દીનની દયનદેારી હતો. અને તેથી ગાંધીજી, જેઓ દીનના ઉદ્ધાર અર્થે જ અને તેથી દુનીયાના સઘળા પીડીતોના ઉદ્ધાર અર્થે જીવી રહ્યા હતા, તેમની પણ જીવનદેારી હતો, તેને જ માત્ર નહિ પરંતુ પુજ્ય ગાંધીજીને અને તેમના આદર્શોને પણ બાજુએ હડસેલી જુલી જવામાં આવ્યા છે. એ આદર્શો કયા હતા?—સત્ય, પ્રેમ અને અહીંસામય જીવન ગાળવાના. મહાત્મા ગાંધીજીનો વધ થયો ત્યારે સમસ્ત દુનીયાએ આંસુ ઢાળ્યા અને શોક કર્યો અને વધ કરનારને ફાંસી દેવાઇ. આજે વીચાર આવે છે કે તેમના વધને ગાંધે ખરો દેાષિત વધ કરનાર સમુદાય કે તેમના અવસાનનો શોક કરનારા સમુદાય અને ગાંધીજી શીખવી ગયા છે તેમાનું થોડું કે પણ આપણા જીવનમાં ઉતાર્યો વીના તેમની વ્યક્તિ ઉજવીને આપણે શું તેમને માન આપીએ છીએ કે તેમનું અપમાન કરીએ છીએ? આપણે આપણને સુધરેલા અને સંસ્કારી કહેવડાવીએ છીએ અને અણસુધરેલા અને અસંસ્કારીને આપણી સાથે બળવાને નાલાયક ગણી તિરસ્કારી એ છીએ. પરંતુ અજ્ઞાનતાથી અને અણસમજપણે માનવીની સામે ગુનો કરનાર કરતા જ્ઞાનપુર્વક અને જાણીને ગુનો કરનાર શું વધારે ખરાબ ન ગણાય? આપણે જેઓ વધારે જ્ઞાની હોવાનો દાવો કરીએ છીએ અને જેનો ગર્વ કરીએ છીએ તેઓના કરતાં જેઓને આપણે તુચ્છકારીએ છીએ તેઓ ઘણેજ આપણા કરતાં હજારગણા વધારે સારા છે અને જીવનની સારી વસ્તુઓનું જ્ઞાન તેમને ઘરણે પડી શીખવા ને લાયક છીએ.

બીજા કોઈના કરતાં સાઉથ આફ્રીકામાં આપણે મહાત્મા ગાંધીજીના જીવન ગાળ્યા છીએ, કેમકે તેમનો જીવનના કીંમતી વીસ વર્ષ તેમણે આપણી સેવામાં આપ્યા હતા અને આ દેશમાં આપણે કેવી રીતે રહેવું અને આપણી ઉપર થતા અન્યાયોનો કેવી રીતે સામનો કરવો એ શીખવ્યું હતું. જરા અંતરખોજ કરીને જોવું તો જોઇ શકાશે કે તેમણે આપણો નહિ પરંતુ આપણે તેમનો દ્રોહ કર્યો છે. આપત્તિ વખતે ઉપયોગ કરવાને તેઓ સત્યાગ્રહરૂપી શસ્ત્રનો આપણને વારસો આપી ગયા છે. પરંતુ એ શસ્ત્રનો ઉપયોગ કરવાને બદલે તેઓ અમુક રાજ્ય જેવાથી ગયા છે. તેઓએ કહ્યું હતું કે તેનો અસરકારક ઉપયોગ તોજ થઇ શકશે જો સત્ય, પ્રેમ અને અહીંસાના સિદ્ધાંતોનું આપણે સુરતપણે પાલન કરીશું. એ સિદ્ધાંતોનું પાલન આપણે કરીએ છીએ ખરા? કે જેને બદલે એ મહાન સિદ્ધાંતોનો નીરોધ કરનારા તીરસ્કાર, અસત્ય અને હિંસા નું સેવન કરી તેનો ભંગ કરી રહ્યા છીએ? તો પછી એ શસ્ત્રને આપણી રક્ષણ મુલ્યના કામ કરે એવી આપણે શી રીતે આશા રાખી શકીએ? અને ન કરે તો દેાષ આપણો છે, નહિ કે એ સત્યનો કે એ શસ્ત્ર આપનારનો.

મહાત્મા ગાંધીજીની વ્યક્તિપર આપણે નજરપણે એ વીચાર કરવાનો છે. ગાંધીજીના મુલ્યોજ માત્ર નહિ પરંતુ ખરી જ્યાંત શાંતી મેળવતી દોર તો માનવી માત્રને માટે જીવનનો માર્ગ કેવો દોવો જોઇએ એ તેઓ શીખવી ગયા છે તેમાંથી થોડું પણ આપણા જીવનમાં ઉતારી અમલમાં મુકવાનો પ્રયત્ન કરવાનો છે. એ આ પણે કરી શકીએ તો મહાત્મા ગાંધી જીની વ્યક્તિ ઉજવેલી સાર્થક ગણાશે.

હીંદની પરદેશ નીતી

સપ્ટેમ્બર તા. ૨૮ મીના નાસિક ખાતે મળેલી કોંગ્રેસમાં બાબજી કરતાં હીંદના વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે ચીનને રાષ્ટ્રસંઘમાં દાખલ કરવાના સવાલ પર રાષ્ટ્રસંઘનું ભાવી અવલંબેલું છે.

ઉત્તર પ્રદેશના મુખ્ય મંત્રી પંડીત પંતે કોંગ્રેસની કાર્યકારીણી સમીતી સમક્ષ હીંદની પરદેશ નીતી પરના મુકેલા ઠરાવપર પંડીતજી બોલી રહ્યા હતા. એ ઠરાવ કોંગ્રેસે સર્વાનુમતે પસાર કર્યો હતો.

પંડીતજીએ કહ્યું, તમને યાદ હશે કે બે માસપર આપણે સોવીયેટ રશીયા અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસને એક અપીલ કરી હતી. એ અપીલમાં કહ્યું નહું નહોતું.

ચીનના પ્રજાતંત્રના સંબંધમાં કેટલાક વખતેથી આપણી જે રાજ્ય નીતી ચાલતી આવેલી છે તેજ ચાલુ હતી. એ અપીલ ખુલ્લાપત કરી કોઇ તે શાંત પાડવાને અથવા કંઇ પણ સોદાની ભાવનાથી કરવામાં આવી નહોતી. સીધી સુચના કરવામાં આવી હતી કેમકે આપણે માનતા હતા, માનતા આવ્યા છીએ અને માનીએ છીએ કે આપણું આ મોટું પડોશી ચીન છે તેને રાષ્ટ્રસંઘમાં યોગ્ય પ્રતીનીધિત્વ મળે એ ઘણેક દ્રષ્ટિએ' ઘણેજ અગત્યનું હતું.

ચીનની રાષ્ટીય સરકાર માત્ર કોરમોસાની માલીક છે. કોરમોસાની સરકાર રાષ્ટ્રસંઘમાં બેસે તે સામે હાલ મને અંગત વાંધો કરીજ નથી. તેથી જરૂર મુકદેલી હકીકત પર રચાયેલી છે, પરંતુ એવા પ્રતીનીધિ ચીનના પ્રતીનીધિ તરીકે સ્વિકારવા એ હકીકતમાં બોટી વસ્તુ છે અને બને તમારા સવાલનો પરીણામ બોરો કોય અને બોટુંજ કરે તો તે પછીના તમારા સઘળાં પગલાં પણ બોટાંજ લેખાશે.

રાષ્ટ્રસંઘપર પંડીત નેહરૂ

રાષ્ટ્રસંઘની ઉત્પત્તી વીશે બોલતાં પંડીત નેહરૂએ કહ્યું, તેને મારે બીજી વધારે જરૂરવાર પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટ કહી ગયા. એ એક મહાન નર હતા. યુદ્ધના આખરી દીવસોમાં તેમને કાયમની શાંતી માટે અને સ્વતંત્રતા નો પીરસ થાય એવી પ્રાર્થના થઇ આવી. રાષ્ટ્રસંઘ સ્થાપવાના તે સ્વપ્ના સેવતા હતા અને તેની પાછળનો હેતુ એ હતો કે મોટા દેશો તેમાં સહકારથી કામ કરે.

ત્યાર બાદ રાષ્ટ્રસંઘ આપણું આખરું આગળ વધ્યું છે અને બને કે તેણે અનેક ભુલો કરી છે અને પણ નબળાઇઓ બતાવેલી છે છતાં તેણે સુંદર કામ કર્યું છે અને તેની ભુલો થતી હોવા છતાં અને પડતું આપણું હોવા છતાં તેની કરતી ચાલુ રહે એ અત્યંત અગત્યનું છે. પરંતુ જો મોટાં રાજ્યો એકબીજા સાથે યુદ્ધમાં ઉતરશે અથવા તેઓને રાષ્ટ્રસંઘમાંથી બોલી કાઢવામાં આવશે તો તે ચાલુ નહિ રહી શકે. કદાચ તે ચાલુ રહે પરંતુ કુદરતેજ સેવેલી ભાવના મુજબ નહિ.

એ દલીલ જો ખરી હોય તો એ પરથી અગત્યની ફરે છે કે ચીન જેવા દેશને હકીકત જોતાં તેમજ હું ઉપર જણાવી ગયો. એ કારણે રાષ્ટ્રસંઘમાં પ્રતીનીધિત્વ મળે એ અગત્યનું છે.

પંડીત નેહરૂએ કહ્યું: કોરિયા વખત પર પાલોમેન્ટમાં મેં પકીમના દેશોને બોટો કપડો આપ્યો હતો. મેં કહ્યું હતું કે તેઓ એશીયાનું માનસ સમજી શકતા નથી. સમજવાની તકલીફ લઇ લેતા નથી, અને તેની પાસેથી કામ લેવામાં જરાયે દુરદેશી વાપરતા નથી. મારાં એ નીવેદને ઘણું ધ્યાન ખેંચ્યું છે અને સેાકેાએ વીચારતા થયા છે. કેમકે તેમણે સમજે છે કે મેં જે કહ્યું હતું તે. કોરિયાના બાબતે કહ્યું પરંતુ બીજાબાબે અને આપણે સહકારથી કામ કર્યા રીતે લઇ શકાએ એ રીતે લઇ શકાએ એ રીતની સલાહ નીબાયો કહ્યું હતું.

ગ્રાહકોની નોટીસ

આ સાથે આપણા કીમતી ગ્રાહકોના આજ અંક નામે નોટીસો. તેના કારણો માટે જુઓ એ પરનો અગ્રલેખ. આપણે આજ કર્યા વિના બાકીના સમય બનશે તેટલું તે સમયને માટે સારું વાચન પુરું પાડવા પ્રયત્ન કરીશું. દીવાળી ની ભાઇબહેનોને અહીંથી અને ગ્રાહકોને મુબેરબાજોમાં રહેતા અમારી નાખવાને અહીંથી અને પત્રે ઓફીસનાં આસપાસ સંદેશ નિવારણ કન્ટને આવે વાચકોને દાન ગ્રેડકલરો અને ઉત્સાહી સુધરનેા તે ઉધરાણી ગ્રેડકલરો તો તેની પહોંચ સાભાર સ્વિકારી તે દીન ગ્રેડકલી આપી શું.

મેનેજર:

ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન

સરદાર પટેલની જયંતી

સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલની ૭૬ મી જન્મ જયંતી તા. ૩૧ મી ઓકટોબરે છે. આ પ્રસંગે સમસ્ત ગુજરાત તરફથી તેમને રૂા. ૨૦ લાખની થેલી અર્પણ કરવામાં આવશે. સમસ્ત ગુજરાત તરફથી બોલનારા આ સ્વાગત સમારંભમાં ગુજરાતનાં વીરીષ મંડલો ભાગ લેશે. રાષ્ટ્રપિતાની માનવકદની આખી પ્રતીમાનો અનાવરણ વીધી કરવા દેગામના સુપરાર્ધ્યે સરદાર પટેલ ને દેગામ આવવા નીમંત્રણ છે.

"મિલાપ"

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક છાપાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	માસ્તી ૧૮૭૦ સપ્ટેમ્બર	શાકુ ૨૦૦૧ ભાદરવા	મુસલમાન ૧૩૧૯	પારસી ૧૩૨૦ શહે. કદમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મા.
રવિ	૨૯	૧૬ ૩	૧૬	૨૩	૫-૩૯	૬-૩૩
સોમ	૩૦	,, ૪	૧૭	૨૮	૫-૩૮	૬-૩૧
મંગળ	૧	,, ૫	૧૮	૨૯	૫-૩૭	૬-૨૯
બુધ	૨	,, ૬	૧૯	૩૦	૫-૩૬	૬-૨૮
ગુરૂ	૩	,, ૭	૨૦	૧	૫-૩૫	૬-૨૬
શુક્ર	૪	,, ૮	૨૧	૨	૫-૩૪	૬-૨૪
શનિ	૫	,, ૯	૨૨	૩	૫-૩૩	૬-૨૩

સ્વ. જનરલ સ્મટસની ટૂંક જીવન રેખા

(ગતાંકથી ચાલુ)

જનરલ સ્મટસમાં અપૂર્વ ધીરજ હતી. એમને તેવાં સંજોગોમાં તે પોતાનું સમતોલપણું ગુમાવતા નહોતા. હારથી ડગી જતા નહોતા. નીંદાની પરવા કરતા નહોતા. એમે તેવી નિરાશાજનક સ્થિતિ જણાય તેની સામે પોતાની તીક્ષ્ણ બુદ્ધિથી હસતે વદને લડતા હતા.

પાંચ વર્ષ બાદ નેશનલીસ્ટ-લેબર સંયુક્ત પાર્ટીની સામે સામાન્ય ચૂંટણી વખતે પોતાની પાર્ટીનું કરી તેમણે નેતૃત્વ લીધું. ૧૪૮ સભ્યોમાંથી તે ૬૬ જીતી શકયા. હર્ટઝોગ વડા પ્રધાન નું કાયમનું સ્થાન ધરાવવાની સ્થિતિ પ્રવર્તી રહી હતી તેમા તે ઓપોઝીશન ના લીડર બન્યા. પક્ષો કપરા વર્યો હતાં. છતાં લાજદાપી હતાં. સેમ્યુઅલ સ્મારસ્કે લખ્યું છે કે, "સફળતા કરતાં નિષ્ફળતામાંથી માણસ વધારે ડહાપણ શીખે છે." જનરલ સ્મટસને બીયે એ બધું પડયું હતું. હારના જુલમી વાતાવરણમાં તેમનામાં વધારે માનવતાના ગુણ આવ્યા.

રાજકીય નેતા તરીકે પોતાની યુવા વયમાં બુદ્ધિમાં તે બીજાઓથી ચઢી જાતા હતા, જે વસ્તુ તે છુપાવવાની તકલીફ લેતા નહોતા. મુખ્યોને તે સહી શકતા નહિ કોઇ સાથી સાથે ભળી શકતા નહોતા આથી પોતાના સાથીઓમાં તે એકાંતવાસપ્રિય મનાતા. અને બધાની પાસેથી જો કે તે હક વફાદારીની આશા રાખતા હતા છતાં કોઈની સલાહને ગ્રાહ્યકારતા નહિ અને કોઇ પોતાનાથી વીરુદ્ધ મત દર્શાવે એ તેમને પસંદ નહોતું.

આવિ ફેરફારો બીજા નીરીક્ષકો જોઇ શકે તે પહેલાં પોતે જ પોતાની તીક્ષ્ણ બુદ્ધિથી જોઇ શકતા હતા. કેટલાક ને એવું લાગતું કે જનરલ સ્મટસ રાજકીય ક્ષેત્રમાં ફેલાવેલી અને બધુ ફેલાવેલી જમીનમાં એક સરખાં બીજ નાખી દેતા હતા પરંતુ. જનરલ સ્મટસ બીજ નાખતા ત્યારે તેનો ફાલ કેવો થશે તેની તેમને પુર્ણ ખાત્રી જ હતી. પરદેશમાં મળતી ઉચ્ચ પદવીઓનો અસ્વિકાર કરી ધીરજથી સમય વર્તીને ચાલવામાં તેમનો સંતોષ હતો.

જગતના ફેરફારો ઉતરી

જગતમાં મોટા ફેરફારો થવાના હતા અને તેથી સાઉથ આફ્રીકામાં તેમની સ્થિતિને અસર કરશે તેની તેમને આગાઉ થી ગંધ હતી. પ્રજા ની લાગણીઓ બધુ બહાર રાજકીય વાતાવરણ બદલાવા લાગ્યું હતું. નજીવી બાબતોમાં સાંભી બાકપટોથી છાપ એવી પડતી હતી કે દેશમાં પક્ષાપક્ષી જેમની તેમ જુટવી ચાલી રહી હતી. પરંતુ વસ્તુતઃ બે મોટાં જુથો વચ્ચેનું અંતર ઓછું થયું હતું.

પરંપરાના કેટલાક ઉંડા મતભેદો દૂર થયા હતા. રાષ્ટ્રિય ધ્વજ બાબતને માટે રમખાણ થયો હતો અને તેને સાર્વજનિક માન મળી રહ્યું હતું. વેસ્ટ મીન્સ્ટરના કાયદામાં યુનીયનની કુલ સત્તાના કામદારને સ્થાન આપ્યું હતું. બહોળી રાષ્ટ્રિય ભાવના બન્ને ગોરી પ્રજાઓને એકત્ર કરી રહી હતી.

જનરલ હર્ટઝોગ ૧૯૨૯ માં જાહી પરિષદમાંથી પાછા ફર્યા ત્યારે તેમણે રાષ્ટ્રીય ઐકયને માટે મજબુત હાકલ કરી અને સાથે સાથે પોતાની પાર્ટીમાં પ્રજાસત્તાકવાદીઓ હતા તેમને ઠપકો આપ્યો હતો. હકીકતમાં સમળા જણી તા નેશનલીસ્ટોએ જાહેર કર્યું કે યુનીયનને હવે પુર્ણ સ્વતંત્રતા મળી છે અને તેથી છુટા થવાની જરૂર રહેતી નથી; કોમનવેલ્થમાં રહેવામાં ફાયદો રહેલો છે.

સ્મટસ અને હર્ટઝોગવાદીઓ વચ્ચેનો તફાવત મોટે ભાગે ધ્યેયના કરતાં ધ્યેયની સિદ્ધિની ગતીને વીષે હતો. સ્મટસની પાર્ટીને એવું લાગતું હતું કે જે વસ્તુ ભાવિષ્યમાં વિનાપ્રયત્ને મળવા રહેવાની જ છે તે ક્રમપુર્વાને ક્રમશઃ જ મેળવવાની નેશનલીસ્ટો એકદમ ધીરાઇ વ્યકત કરી રહ્યા હતા, એટલે ૧૯૨૯ પાછીની પક્ષાપક્ષીમાં માત્ર લડવા ઝઘડવાનું બાકી રહ્યું હતું. પ્રગતી કયી નહી હતી.

આ સમયનો લાભ લઇ જનરલ સ્મટસ વિજ્ઞાનના વીકાસ માટેની બ્રીટીશ એસોસીએશનની શતાબ્દિની સભાનું પ્રમુખસ્થાન લેવા ઇંગ્લાંડ ઉપડી ગયા અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસ અને કેનેડાની મુલાકાત લીધી. પ્રત્યેક સ્થળે તેમનો પ્રેમભર્યો સત્કાર થયો.

પરંતુ જુના સવાલો શાંત થયા તેમ નવા અતિ ઝગડતના સવાલો ઉત્પન્ન થવા લાગ્યા. આખી દુનીયામાં આર્થીક મંદી ચઇ, જેની અસર યુનીયન પણ પહોંચી. નાણા મંત્રી શ્રી. હેવેઝા, જે હમેશાં બજેટમાં પ્રચન બનાવતા હતા તે હવે બોટ બતાવવા લાગ્યા.

સોનાનું ધારણ

૧૯૩૧ ના આખરમાં પાઉન્ડ સોનાના ધોરણપરથી પડયું હર્ટઝોગની સરકારે જાહેરાત કરી કે યુનીયન એવા અરાજક કાબલાને કદી નહિ અનુસરે પરંતુ ટુંકામાંજ ઇંગ્લાંડની પીછેહઠ જેવા લાગ્યું તેમ તેમ યુનીયનની નીકાસ વધવા લાગી અને તેને ઉત્તેજવાને બીજી બાજુની મોટી બોજનામો પડતી પર કારમરોને અને ખાણોને ગંભીરપણે રોકાવું પડયું.

સ્મટસે શકયીજ એટલી દલીલ કરી હતી કે સારામાં સારી નીતી પાઉન્ડને જમલે ચાલવાની - તે યુનીયનના સ્વતંત્ર ને સ્ટર્લીંગની સાથે જોડી દેવાની જ હતી, તેમની એ દલીલને વધારેને વધારે ટેકો મળવા લાગ્યો.

૧૯૩૨ ના ડીસેમ્બરમાં મી. ટીલ માન કહ્યું, કે હર્ટઝોગના પ્રધાનમંડળ માંથી નીકળી જઇ અપીલ કોર્ટના જજજ બન્યા હતા. તેમણે જજજનાં પદનું રાજીનામું આપી દીધું અને યુનીયનને સોનાના ધોરણ પરથી ઉતારવા ના પ્રચારની આગેવાની લીધી.

પછી સંડનમાં મુદ્રીનો ધોધ વધ્યો જેથી સરકારે નાણાની નીકાસપર બંધી મુકી. આથી રીઝર્વ બેંકમાં સોનું વટાવી નોટો લેવાવા લાગી અને તેનું ગાડું લાંબું ચાલી શકશે કે કેમ એ શંકા ઉઠી. ૧૯૩૨ ના ડીસેમ્બર માં સરકારે સોનું વટાવવાની જવાબ દારીમાંથી રીઝર્વ બેંકને મુકત કરી. આથી યુનીયન સોનાના ધોરણપરથી ઉતરી ગયું પરંતુ તેના ચલણને હજુ સ્ટર્લીંગની સાથે જોડવામાં આવ્યું નહોતું.

આથી અનેક નાણાકીય અને આર્થીક મુશ્કેલીઓ ઉપસ્થિત થવા લાગી. ૧૯૩૩ માં જ્યારે પાર્લામેન્ટ બેઠી ત્યારે બીન-સોનાના ધોરણપર ચલણની પુન વ્યવસ્થા કરવાને એક રાષ્ટ્રિય સરકાર સ્થાપવાની અને દેશમાંથી જતી હુંડીની નીતી નાબુદ કરવાની સ્મટસે સુચના કરી. હર્ટઝોગે એ દરખાસ્તને ફેંકી દીધી અને ધારાસભામાંએ ૧૪-ની બહુ મતીએ સરકારમાં વિશ્વાસનો ઠરાવ પસાર કર્યો..

તેમ છતાં હર્ટઝોગની પોતાની જ પાર્ટી માં હર્ટઝોગની નીતી પ્રત્યે અણગમો વધવા લાગ્યો. આથી તેણે સ્મટસ તરફ વળવાની પહલ લીધી અને મસલતો ચાલી. આખરે હર્ટઝોગની પાર્ટીએ સ્મટસની પાર્ટી સાથે જોડાઇ. હર્ટઝોગે કોએલીશન સરકારનું પ્રધાનપદ જોવાનું સ્વિકાર્યું અને સ્મટસ નાયબ વડા પ્રધાન બન્યા

આ કોએલીશન પ્રધાનમંડળ તા. ૩૧ માર્ચ ૧૯૩૩ માં હસ્તીમાં આવ્યું. સામાન્ય ચૂંટણીમાં પ્રજાની તેને માટે સંમતી માગવામાં આવી જેમાં પહેલી જ વાર યુરોપીયન સ્ત્રીઓએ પણ મતો આપ્યા પ્રજાએ પોતપોતાની પાર્ટીના ધારાસભ્યોના ભેગેલા સભ્યોને મત આપ્યો કોએલીશન પાર્ટીને મત નહિ આપનારા માત્ર બારજ સભ્યો હતા.

હિટલર સત્તામાં આવ્યો

દરમીયાનમાં જરમનીમાં હિટલર સત્તામાં આવ્યો, સાઉથ આફ્રીકા જેથી બહુ આકર્ષાયું નહિ કેમકે વીસ વર્ષ સુધી પક્ષાપક્ષી ઝઘડાઓમાં રોકાયા બાદ હર્ટઝોગ અને સ્મટસ મંત્રિ થયા હતા અને યુનીયન ઐકયને માર્ગે ચલવા લાગ્યું હતું.

કોએલીશન તો યુનીયનને મુશ્કેલ પરિસ્થિતિમાંથી યુનીયનને મુકત કરવા ને એક સમયસુચકતાનું પગલું હતું. બન્ને પાર્ટીઓએ પોતાની ઓળખ જુદી રાખી. પરંતુ બન્ને પાર્ટી ના સાધારણ લોકોમાં એ અભિપ્રાય દુર કરી એકજ પાર્ટી બનાવી દેવાની દીલચાલ ચાલી. પ્રાંતિક કોંગ્રેસોમાં એ મતલબના ઠરાવો થયા. ડો. મલાન, જેમણે કોએલીશન પ્રધાનમંડળમાં જોડાવાનો ઇનકાર કર્યો હતો, તેમણે નેશનલીસ્ટ પાર્ટીમાં દીલચાલ બીજી ગણવવાનું નેતૃત્વ લીધું. ઠપકો તેમાં તેને સામ મળ્યો. સ્મટસે આ દીલ ચાલને "રાષ્ટ્ર જન્મ"ની ઉપમા આપી અને આખરે એ સિદ્ધ થયું, જો કે ડો. મલાન અને તેમના સાથીઓ તેનાથી બીલકુલ અલગ રહ્યા.

પાર્લામેન્ટમાં આંતરની કપુજન સર કારનો વીરોધ કરનારા ડો. મલાનને ૧૬ સભ્યો મળ્યા. પરંતુ તેણે પ્રજા સત્તાકની માનણી કરી સ્વતંત્રતા કરી અને હર્ટઝોગપર ઝેર વર્ષાવવું શરૂ થયું.

કપુજન પ્રધાનમંડળમાં સ્મટસ ન્યાયમંત્રી હતા અને નવા કારભારમાં તેમણે પોતાનાં બહોળાં આંતરરાષ્ટ્રિય રાજકારણનો અનુભવ અને સપળી શક્તિ ઠાલવી. આ નવી સરકારનું કામ ઠીક ચાલવા લાગ્યું અને સાંગો સમય ટકશે એવું લાગ્યું, પરંતુ આમ્મ વીરતારોમાં ડો. મલાનના અનુયાયીઓ એ આકીકાનરોએ છુટા પડી જવાનો જેરી પ્રચાર શરૂ કર્યો અને ૧૯૩૮ ની સામાન્ય ચૂંટણીમાં તેઓનું પ્રતિનિધિત્વ વધી રહ્યું યથ ગયું.

યુરોપમાં યુદ્ધનાં વાદળ ઘેરાવા લાગ્યાં તેની અસર યુનીયનમાં પણ જણાવા લાગી. યુદ્ધ કાટી નીકળવાનું લગભગ નકકી થયું ત્યારે ડો. મલાને સાઉથ આફ્રીકાએ તટસ્થ રહેવાનો સલાહ ઉઠા યો. જનરલ હર્ટઝોગે એ સલાહ ને નીલંબ ચોગ્ય સમયે પાર્લામેન્ટ કરવી એવો આગ્રહ લીધો. પરંતુ એ સવાલે પ્રધાનમંડળમાં બંગાણ પાડવાનું શરૂ કર્યું. યુનીયનમાં જરમન મંત્રીએ હર્ટઝોગનું માનસ ફેરવ્યું અને પરીણામે યુદ્ધ જાહેર કર્યું તેને બીજે જ દીવસે હર્ટઝોગ યુનીયને તટસ્થ રહેવાનો ઠરાવ પાર્લામેન્ટ સમક્ષ મુક્યો. જનરલ સ્મટસે તેની દીલચાલ સુધારો મુકયો કે દેશના જ હિતને ખાતર યુનીયને જર્મની સાથેનો સંબંધ તોડી નાખવો જોઇએ અને દેશી તટસ્થ રહેવા નાકબુલ થવું જોઇએ. સ્મટસનો સુધારો ૬૭ વીરુદ્ધ ૬૦ મતે પસાર થયો. હર્ટઝોગે રાજી નામુ આપ્યું પરંતુ ગવરનર-જનરલે સામાન્ય ચૂંટણીની તેમની માગણી નહિ સ્વિકારી અને જનરલ સ્મટસને પ્રધાનમંડળ રચવા બોલાવ્યા. જનરલ સ્મટસ વડા પ્રધાન અને ડરહેમ અને સંરક્ષણ ખાતાના પ્રધાન બન્યા. જવર-

નરજનરલ એ વખતે સર ચેહાક ડંકન હતા.

લગભગ ચાર વર્ષ બાદ મુદ્દતના સવાલપર સામાન્ય ચુંટણી થઈ, તેથી ધારાસભામાં રમટસને ટેકો આપનારા ૧૦૭ સભ્યો થયા અને તેની વીરૂદ્ધ ફક્ત ૪૨ થયા, યુનાઇટેડ પાર્ટીને ૮૯ બેઠકો મળી. બીજા સઘળી પાર્ટીઓ પર ૨૮ ની બહુમતી મળી, લગભગ ૭૦ વર્ષની વયે જનરલ રમટસ બીજી વાર મુનીયનના વડા પ્રધાન બન્યા.

(અપુર)

મરણ નોંધ

શ્રી. બંધુ ગંગાદીનનું અવસાન

અમને નોંધ લેતાં અત્યંત ખેદ થાય છે કે રમીંગ્સ, ફ્રાંસવાલના બંધુ ગંગાદીનનું સપ્ટેમ્બર તા. ૧૩ મીનાં લાંબી મુદતની માંદગી બાદ અવસાન થયું છે. તેમના અવસાનથી સાઉથ આફ્રિકાની હીંદી કોમના મહાત્મા ગાંધીજીના વખતના ઐતિહાસીક જુતકાળની સાથે આપણને જોડનારી સાંકળના છુટા છવાયા રહેલા મણકામાં નો એક તુટી પડયો છે. ગાંધીજીના હાથ નીચે કામ કરી રહેલા બહાદુર સૈનીકોમાંના ભાઇ બંધુ ગંગાદીન એક હતા. રમર્ંસ્થ ૧૮૯૫ ની સાલમાં ફ્રાંસવાલમાં હતા. ૧૯૧૦ માં જરમીસ્ટનમાં જનરલ સ્મીટસનો વેપાર રહાયો હતો. ત્યાર બાદ તેમણે રમીંગ્સમાં રમાવી મુકામ કર્યું અને બી એન. ગંગાદીન એન્ડ સન્સ ના નામથી વેપાર કરી રહ્યા હતા. આજે વેપાર તેમના ચાર સુપુત્રો આબોશીયો ચલાવી રહ્યા છે. ભાઇ બંધુ રમીંગ્સમાં એક અગ્રગણ્ય વ્યક્તિ હતા અને કોમના સઘળા વર્ગોનું માન સંપાદન કર્યું હતું. કોમની રાજકીય, સામાજીક, ધાર્મીક અને કેળવણી વીષયક સઘળી ચળવળ પ્રવૃત્તિઓ સાથે તેમનું નામ સંકળાયું હતું અને તેમાં આગળ પડતો ભાગ લેતા હતા. રમીંગ્સમાં વેદ ધર્મ સભા અને મંદીર ના તે રમોપક અને પ્રમુખ હતા જ્યારે જ્યાં જ્યાં રહેતા હતા ત્યાં એવી સંસ્થાઓ સ્થાપવામા ત અંગભુત થયા હતા. પ્રીમેકના પક્ષા ખરા ઉપ્યુટેશનોમાં એને તેની અનેક કોન્વરન્સોમાં તે હંમેશા રમીંગ્સના પ્રતિનિધિ મંડળનું નેતૃત્વ લેતા હતા. રમીંગ્સમાં એક સરકારી હીંદી શાળા સ્થાપવામાં તેઓ અંગભુત હતા. અને જરમીસ્ટનમાં હતા ત્યારે ત્યાં પણ તેમણે દેશી ભાષાના શિક્ષણ માટે નીશાળ સ્થાપવામાં આગળ પડતો ભાગ લીધો હતો. રમત ગમતમાં પણ તેઓ ઉંડો રસ લેતા હતા અને ઘરદર્ં ટીપીકલ ઇન્ડિયન કુટુંબોય એસોસીએશનના પેટ્રન હતા. રમીંગ્સ ની ઇન્ટરરેસ કોર્ટને તેમણે ટ્રોફી લેટ આપી હતી. પેનલીપ (રમીંગ્સ) ખાતે બીન-યુરોપીયનો માટે એક દવાખાનું બોલવામાં રમર્ંસ્થે મારી રકમ દાન કરી હતી જેની કે વખતના તંદુરસ્તી ખાતાના પ્રધાન મા. એચ. ■. લેરેન્સે પ્રસંશા કરી હતી. ૧૯૩૬ માં બાપુએ સ્વદેશ યાત્રા કરી હતી ત્યાં તેમને હરીપુરાની કોંગ્રેસની ઐતિહાસિક બેઠકમાં હાજરી આપવાનો અપુર્વ લાભ મળ્યો હતો અને કાશી વીગેરે પવિત્ર રમર્ંસ્થાની યાત્રા કરવાનો પણ લાભ મળ્યો હતો. સૌથી વીશેષ લાભ તો ઘણે વર્ષે ગાંધીજીના દર્શનનો મળ્યો જેથી તેમને ઘણો આત્મ સંતોષ થયો હતો. ભાઇ બંધુનું વ્યક્તિત્વ એટલું આકર્ષક હતું કે તેમના સમાગમમાં આવનારા સૌના હૃદયો તે જીતી લેતા હતા. તેમના હૃદય અને મનના એ ઉચ્ચ ગુણોની છાપ બેઠકો ના મનમાંથી કદી ભુંસાશે નહિ. રમર્ંસ્થના ધર્મપત્નિ એક વર્ષ અગાઉ રમર્ંસ્થાસી થયાં છે. રમર્ંસ્થ પોતાની પાછળ પણ સુપુત્રો એક સુપુત્રી અને અનેક પૌત્રો પૌત્રીઓ અને બહોળાં કુટુમ્બને શોક કરતાં મુકી ગયાં છે. એઓ સઘળા પ્રત્યે અમે હાર્દીક દીલસોજી દરાવીએ છીએ. સ્વર્ગસ્થની દફન ક્રીયા જોહાનીસબર્ગ ની રમશાનભુમીમાં થઇ હતી. તે પહેલાં ગાંધી હોલમાં પ્રાર્થના થઇ હતી અને રમશાનભુમીમાં કોમના નેતાઓ તરફથી રમર્ંસ્થને અંજલી આપનારાં વીવેચનો થયાં હતાં. રમર્ંસ્થને ઇશ્વર ચિરશાંતી બક્ષે.

રમર્ંસ્થ બાઇ બંધુ ગંગાદીનના પુત્રો તેઓને ઘણેશા મહાન બોઅરમાં જે ભાઇઓએ દિલસોજીના સંદેશાઓ મોકલ્યા હતા તેમજ બનતે હાજર થઇ દીલસોજી આપી હતા અને દફનક્રીયા માં સહાય આપી હતી ત સદર્નો તેઓની પોતાની તથા તેઓના કુટુમ્બીજનોની વતી આ પત્રદ્વારા ઉંડો આભાર માને છે.

રેંટીઆ બારસ

(લેખક: બાલુભાઇ પીલ્લે)

રેંટીઆ બારસ માને આંપી જયંતી દરવર્ષે આવે છે. આપણી આ ગળ શ્રી વિશ્વબંધુ 'બીજુતીના' પુણ્ય રમરણોની પરંપરા પ્રજવલાવતી આવતી જ રહે છે.

આ કળી યુગમાં હીંદમાં તેમજ હીંદ બહાર બાપુએ નીતી, પ્રેમ, સદ્ય આર અને સત્ય-અહીંસાનું અસ્તીત્વ માત્ર દર્શન કરાવ્યું છે. કરોડો જનનાં ખીતરમાં એમની પ્રેમળ જ્યોતિ પ્રથી પ્રગટી અને અંધકારોના ઘરોમાં અજવાળા પડતા. એથી જ દુર દુરના મુલ્કોમાં બાપુનું રટણ થતું. એમનું નામ સ્મરણ માત્રથી બધાંનાં જીવનમાં તેજ ઝળકી ઉઠતું.

મહાત્માઓનો અસ્ત એ એક યુગના અસ્ત જેવો ઇતિહાસમાં એક મહાન પ્રસંગ છે.

અંગત મહત્વાકાંક્ષા અને દાંભિકતા એ વર્તમાન રાજદારીઓના માર્ગદર્શક સીદ્ધાંતો છે. પ્રેમની જગ્યાએ પશુ બળનું સર્વત્રાભ્ય સ્થપાયું છે. આવી ઘેરી અનેરી દુનીયામાં મહાત્માઓ જન્મ્યા હતા. અને પોતાનું જીવન માર્યું હતું.

રાજકારણમાં પડયા છતાં, પ્રચંડ સામ્રાજ્ય સામે બળવો પુકારવામાં તેઓ બાહોશ હતા. છતાં એ બધી ગડમથલોમાં સત્યનો પુજારીને કદી દુર થયા દીધો ન હતો. લોહ કીલીને કારણે એમણે કદી સત્યને લેશ માત્ર પણ ઝાંખપ આવવા દીધી ન હતી. ધમકીને કદી ભુલ્યા ન હતા. નીતીના પંથથી લેશ માત્ર પણ ચળ્યા ન હતા.

પૂ. બાપુએ સહિષ્ણુતા, સ્વાર્થ ત્યાગ, અને જાતુ પ્રેમના જે બીજ વાવેલાં છે તેને ભવિષ્યમાં વીપુલપ્રમાણમાં ફળશે, અને તેમના નામનું નીરંતર ગુણગાન ચાલશે એમાં સંદેહ નથી.

રેંટીઆને ગાંધીજીએ એક વીશિષ્ટ પ્રકારનું અને અનેરું મહત્વ આપ્યું છે. કારણ રેંટીઓ એ બધી પ્રવૃત્તિ ઓનું કેન્દ્ર છે. સ્વદેશરાજસ્વદેશનું, અહીંસા અને બાપુ પ્રતિની ભક્તિનું બધુ સરળ અને અક્ષરકારક પ્રતીક છે. પ્રજાનું કલ્યાણ આખરે તો રેંટીઆની ઉપાસનામાંજ છે અને રહ્યું છે. રેંટી આમાંથી નીકળતો સુતરનો તાંતણો કરોડોને અનેક દોરીથી બાંધે છે. એ તાંતણાનો એક તાર કદાચ તુટશે. પેણ, પણ કરોડો હાથોએ જોડાએલ અને સમજણપુર્વક કાંતેલ કરોડો અતુટ તાંતણા જેવા થઇને એની દોરી બનશે કે જે, ગમે તેટલી તણાય તો પણ તુટે નહિ એવી નીવડશે હીંદનો સંપ અતુટ રહેશે, દેશ પરત્વેની ભક્તિ કરવા કાજે પુજનીય શ્રી સુતરની માફક અહર્નિશ પ્રવાહિત રહેશે.

આ બાંધી જયંતી ખરા અર્થમાં ઉજવેલી કહ્યારે ગણાશે કે જ્યારે આપણે આપણામાં તેમનો અમર સદેશો અને સીદ્ધાંતો ઓતપ્રોત કરી શકીશું. બાંધીજીએ પોતે કહ્યું છે કે: "હું તો કોઇ ને મારા અનુયાયી ગણતો નથી. મારા વીચાર જેને પસંદ પડે તે તેના અનુયાયી, એ વીચારની વીરૂદ્ધ વર્તન કરનાર ન મારા કે ન મારા વીચારના અનુયાયી ગણાય."

બાંધીજી આજે સદેહે નથી. પરંતુ તેમણે નીર્દેશેલો સત્યનેર માર્ગ સમસ્ત માનવજાતીને કલ્યાણના પંથે દોરી જશે. એવા આ મહાન ઋષિ, ધર્મદ્રષ્ટા અને અવતારીક કાળના વીરલ યુગપ્રવર્તકને આ અવસરે કોટી કોટી વંદન હો!

વિવિધ

યુનો સમક્ષ હીંદનો કેસ

યુનોની જનરલ એસેમ્બલીની સ્પીપ રીંગ કમીટીએ સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓ પ્રત્યેની વર્તણુક સામેની હીંદ સરકારની ફરિયાદ આલુ એકકના એજેન્ડાપર મુકવાનું વિચારનારોને ઠરાવ ૨૧ વીરૂદ્ધ ૬ મતે પસાર કર્યો છે. ઓસ્ટ્રેલીયાએ તેનો વીરોધ કર્યો હતો અને બ્રીટન અને વેનેઝયુએલા તટસ્થ રહ્યાં હતા. યુનાઇટેડ સ્ટેટસ્, ફ્રાંસ, રશીયા, ચીન, ક્રોલ્બીયા, નેકર લેન્ડઝ, સાયામ, ગ્રેટા સ્લોવેકીયા, ઇરાન અને કમ્બાએ હીંદના પક્ષમાં મત આપ્યા હતા. સાઉથ આફ્રીકા સ્ટીયરીંગ કમીટીનું સભ્ય નથી પરંતુ યુનીયનનાં ડેલીગેશનના લીડર મી. જી. પી. જુસ્ટને નીવેદન કરવાની છુટ આપવામાં આવી હતી. તેમણે કહ્યું કે આગલા ચાર પ્રસંગોએ સાઉથ આફ્રીકાનાં ડેલીગેશને એ સ્થિતિ લીધી હતી કે કોઇ પણ દેશની આંતરીક બાબતમાં વચ્ચે પડવાની જનરલ એસેમ્બલીને સત્તા નથી. મી. જુસ્ટે પોતાની સરકારની વતી વેપો નોંધા વ્યો હતો. ઓસ્ટ્રેલીયા વતી મી. પાસ્કી સ્પેન્સરે કહ્યું કે એક દેશની આનગી બાબતોમાં માથું મારવાની યુનાઇટેડ નેશન્સની વલણ વધતી જતી જણાય છે. સ્ટીયરીંગ કમીટીએ સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રિકાપર આંતરરાષ્ટ્રિય અદાલતે આપેલા ચુકાદાની બાબત પણ એકે નકારપર મુકવાનું સ્વીકાર્યું હતું.

'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન'

અંક સ્ટાનલે પણ ઉલ્લેખ ઓફીસમાં આવી ગયો છે.

ચ/ઉ માં પોસ્ટેજ સાથે અમારી ગ્રાહકોથી મળશે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

શું ગાંધીજી જુનવાણી હતા?

(ગતાંકથી ચાલુ)

૧૯૨૮ માં "યંગ ઇન્ડિયા"માં તેમણે લખ્યું: "હિંદનું આર્થિક બધારણ એવું હોવું જોઇએ કે કોઇને રોટલા અને કપડાં વીના હેરાન થવું પડે નહીં.... પોતાનું ખર્ચ કાઢી શકે એ મારે દરેકને પુરતું કામ મળવું જોઇએ. અને આ આદર્શની સાર્વત્રીક સિદ્ધિ ત્યારે જ થઇ શકે જ્યારે જીવનની પ્રાથમીક જરૂરીયાતોના ઉત્પાદન નાં સાધનો લોકોના અંકુશ તળે રહે."

૧૯૪૦ માં, તેમણે હરિજન માં લખ્યું: "ગામડાના ઉદ્યોગોના સાથે વીજળી, વહાણ-બાંધકામ, લોઢા નું કામકાજ, યંત્રો બનાવવાં અને એવા બધા હોઇ શકે એની હું કલ્પના જરૂર કરું છું. પરંતુ પસંદગીનો ક્રમ ઉલટો થઇ જશે.... જ્યારે કેન્દ્રિત ઉદ્યોગોની રાજ્ય યોજના કરશે - ત્યારે જીવનની જરૂરીયાતોનું કેન્દ્રીકરણ સદા લોકોના ઉત્કર્ષને અનુકુળ હશે, એવી સમાજવાદી માન્યતા સાથે હું સહમત નથી." (હવે જેને ડીસેન્ટ્રલીઝમ (વિકેન્દ્રિતાવાદ) કહે છે તેનાથી સમાજવાદી વલણમાં આ બાબતમાં ભારે ફેર પડયો છે તે આનંદની વાત છે.)

આ લાંબું અવતરણ આપવા માટે મને સંકોચ થતો નથી. મેં આ અવતરણ ટાંકયું છે કારણ કે ગાંધીજી એ પોતે વારંવાર સ્પષ્ટ કર્યું છે કે તેઓ ભૂતકાળમાં પાછા જવા ઇચ્છતા નથી. છતાં એક વાર જે ગપ ચાલી છે તે હજુ ચાલુ જ રહી છે, અને એ એકલા સમાજવાદી મંડળોમાં જ નહીં, કોંગ્રેસજનોમાં અને સામાન્ય જનતામાં પણ ફેલાયેલી છે. હકીકત એમ છે કે ઉપરછોટીયા લોકોએ જુના વખતમાં લોકોને કાપડ પેદા કરવા માટે જે જુનો ચરખો વાપરવા ની ફરજ પડતી તેની અને આ ચરખા ની સમાનતાથી ઊતરાઇ જાય છે. આજે ચરખો, સાળ કે અમે તે જુનું યંત્ર કે ઓજાર ખાદી કે બીજી કોઇ ચીજના ઉત્પાદનમાં વપરાય છે તે, સંગઠનપુર્વક મીલ અને કારખાનાનાં મોટાં કેન્દ્રીકૃત યંત્રોને ઊભાં કરવામાં આવ્યાં છે; તેની પાછળ જે હેતુ છે તે નવો અને ક્રાન્તિકારક છે.

ગાંધીજીનો ઉદ્દેશ સમાન, લોકશાહી, શોષણથી મુકત એવી સમાજવ્યવસ્થાની સ્થાપના કરવાનો હતો. હૃદયમાં પુરતી પ્રેરણા વિનાનાં ચેતરોવાળા લાખો બેકારો અને જમીન વીનાના મજુરોના સદા વધતા જતા સૈન્યની અપંકર ઘર કરી બેઠેલી બેકારી (કે અડધી રોજી) નીવારવા એનો ઉપયોગ કરાયો હતો. ચરખો, સાળ કે સુથાર કે લુહારનાં ઓજારોનો આ હેતુ માટે જુના વખત માં ઉપયોગ કરાયો હતો? કહેવાની કોઇ જરૂર હોય, પણ આ કાપવામાં વપરાતી કુહાડી અને ગીલોટીન (માણસોનાં માથા ઉડાવવા માટે વપરાતી) કુહાડી વચ્ચે આસમાન-જમીનનું અંતર છે. આધુનીક સંજોગો માં ગૃહ-ઉદ્યોગોને પુનર્જીવિત કરવા, અને શકય હોય ત્યારે સૌ કોઇને યાંત્રિક શક્તિ અપાતી હોય અને તે લાંબા અંતર સુધી નીયંત્રિત રીતે ચોક્ક પ્રમાણમાં આપી શકાય એમ હોય (જેમ કે વીજળી) તેથી ઉત્પાદનશક્તિ માં વધારો કરવાના ઉદ્દેશથી તેનો ઉપયોગ ન કરવો અને માત્ર પુરાણા ગૃહઉદ્યોગોને પુરાણી હાલે જ ચલાવવા નો આગ્રહ રાખે એવું ગાંધયાપણું મગજ દેખાડવાનો હોય કદી ગાંધીજી એ કર્યો નથી.

આપણે એ ન ભૂલીએ કે કરકસરતા ની વૃત્તિ ઘણી વાર દેખાવે આધુનીક લાગતી વસ્તુઓ અને સંસ્થાઓમાં રહી હોય છે. પ્રગતિશીલ અને વૈજ્ઞાનીક વૃત્તિ આપણી પાસેથી નવા સિદ્ધાંતો, સુચનાઓ અને યોજનાઓની તપાસ કરવા અને તેનું પરિક્ષણ કરવાની સદાની તૈયારી માગે છે. એ જનતાને જરૂરી સમજણ એવાં જુનાં રૂપ અને નામોનો ઉપયોગ કરે છે; એટલા જ કારણે આપણે ક્રાન્તિકારક સુધારાની યોજના કરાવી દઇ શકીએ નહીં. આ નથી જીવન પ્રત્યેની વૈજ્ઞાનીક વૃત્તિ કે નથી ક્રાન્તિકારક દૃષ્ટિ. નૈતિક અને આધ્યાત્મિક સુધારકની પેઠે ક્રાન્તિકારી પણ નૈતિક સાધનો, વીચાર અને વર્તનની પ્રણાલિકામાં કોઇ ફેરફારો સુચવાયા હોય તો તેના શબ્દો અને બાહ્ય રૂપોને ન વળગતાં તેના મર્મ સુધી પહોંચવાની કોશીશ કરે છે. આધુનીકતાનો ખ્યાલ હોય તે દરેક વસ્તુ પ્રગતિકારક કે ક્રાન્તિકારક છે એમ માનવું એ બાલીશતા છે. બધું જોતાં જો એ આધુનીકતા ક્રાન્તિકારક ફળતા સબ્યો જે જમાનામાં જન્મ્યા હોય તે જ વીચાર અને વર્તનના ઢાંચા નીચે ઊછર્યા હોય તો એ અત્યંત ઊતરતી કોટીનું પ્રતિબાધાતી બધા બને છે. ઓગણીસમા સૈકામાં વરાળ એક નવી અને ક્રાન્તિકારક શોધ હતી; આપણા પશ્ચાત્કારી આર્થિક અને ઔદ્યોગીક વીચારો અને વહેવારો એ વરાળના યુગના છે. કેન્દ્રીકૃત મિલો અને કારખાનાંમાં જ વરાળ સૌથી સારી રીતે કામ આપી શકે. જ્યારે વીજળી ની શક્તિ મળે છે અને બધાં મોટાં યંત્રોના બાગો એકધારા ખની શકે છે, ત્યારે આર્થિક, રાજકીય અને નૈતિક દૃષ્ટિએ વરાળની શક્તિનો જ ઉત્પાદન માટે બધા પ્રકારની બધી જ જરૂર વીનાની કૃત્રીમ મધ્યમ. જ્યારે આ કૃત્રીમતા વીચારહીન આંધળીયાપણું બને ત્યારે એને પ્રતિબાધતી કહેવી જોઇએ.

ગાંધ વસ્તીવાળા દેશમાં જ્યાં વસ્તી વધતી જતી હોય ત્યાં ઉદ્યોગનું વીકેન્દ્રીકરણ એકાર માણસોને કામ આપે, ઉત્પાદન વધારે અને એમ દેશની સંપત્તિ વધારે: એથી આર્થીક લાભ થાય એટલું જ નહીં પણ એની સમાજ, રાજકારણ અને નીતીની દૃષ્ટિએ પણ કીમત છે. એ બધી હકીકતોમાં હું ઉંડે ઉતરવાનો અહીં અમારો ઉદ્દેશ નથી. અહીં એટલું દર્શાવવું જ પુરતું ■ કે એને ઉપલક રીતે 'જીવનની જુનવાણી રીતો' પ્રત્યે ગાંધીજીની પ્રાણાયતી કહે છે તે વાસ્તવમાં તેમ નથી; સીવાય કે આપણે ગાંધીજીએ વાસ્તવમાં જે કહ્યું અને જે માટે કામ કર્યું તેની અવગણના કરીએ કે જાણીજુજીને તેને ખોટી રીતે રજુ કરીએ.

રાજકીય વ્યવસ્થા

એ સારી પેઠે જાણીતી હકીકત છે કે રાજકારણમાં ગાંધીજી સ્થાનીક બાબતોનો પુરેપુરો વહીવટ કરવાની સત્તાવાળી અર્ધ સ્વતંત્ર પ્રજાસત્તાક (પંચાયતી) રાજ્યો ચાહતા હતા; આ રહ્યા તેમના શબ્દો:

"ગ્રામ સ્વરાજનો મારો બ્યાલ એવો છે કે દરેક ગામ એક સંપુર્ણ પ્રજાસત્તાક હોવું જોઇએ. પોતાના જીવનની અત્યંત મહત્વની જરૂરીયાતો માટે એ પ્રજાસત્તાક પોતાના પાડોશી ઓથી સ્વતંત્ર હશે, પરંતુ જે બાબતો માં સહકાર અનીવાર્ય હશે તે બધાં કામોમાં પડોશીઓ સાથે પરસ્પર સહકારથી કાર્ય કરશે. એ મુજબ પોતાની જરૂરીયાત જેટલું ધાન્ય અને પોતાના કાપડ માટેનો કપાસ ઉગાડવા ની તેની પહેલી ફરજ બજાવી.... દરેક ગામ પોતાનું એક નાટકઘર, પોતાની નીશાળ અને સભામૃહ બનાવશે. ગામ ની દરેક વ્યક્તિને સ્વચ્છ પાણી મળે એની જોગવાઇ કરવામાં આવશે.... બની શકે ત્યાં સુધી દરેક વ્યવસ્થા સહકારી પદ્ધતિના સિદ્ધાંતો પ્રમાણે ગોઠવશે.... ગ્રામોદ્યોગ સીવાય બીજા કોઇ ઉદ્યોગો ગામની હરીફાઇમાં આવશે નહીં. ગામડાંને પોતાનાં નાટકઘર, સભાગૃહ વગેરે બનાવવા માગતા હતા; વળી તેઓ સમાજમાં વ્યક્તિના મહત્ત્વ પર ભાર મુકતા હતા. આથી જ તો તેઓ ઘણી વાર તાત્ત્વિક અરાજકતાવાદી પણ કહેવાયા છે. વળી તેઓ દરેક ધર્મ માટે સંપુર્ણ સ્વતંત્રતા અને અધિષ્ઠાયતા ઇચ્છતા. આ બધું જોતાં તેઓ સંસ્કૃતીક વિવિધતામાં માનતા હતા એ વીષે કોઇ જોયે બાતરી લાગ્યા વીના રહે નહીં; અને અહીંસાના પુજારી તરીકે તેઓ બીજું કેમ કરી શકે? હું ધારું છું કે માનવજીવન અને પ્રવૃત્તિનાં સર્વ ક્ષેત્રો માં સમાજવાદીઓ જેને 'વીવીધતાવાદ' પ્લુરલીઝમ કહે છે તે આ છે. આ વિવિધતાવાદ પરંપરાનાં સ્થિર મુલ્યો પર સ્થાયેલી ક્રાંતીમય એકતાની રચનાના કરે છે. આમાંથી જે પ્રતીત થાય છે તે એ કે ઇષ્ટ ધ્યેયની સિદ્ધિ માટે સાધનની શુદ્ધિ રાખવી જોઇએ.

જીવતરામ કૃપાલાની
—'હરિજનબંધુ'.

શ્રી. ફ્રાંસવાલ દરજી મંડળ (જોહાનીસબર્ગ)

ઉપરોકત મંડળની જાહેર સભા રવીવાર તા. ૧૫-૧૦-૫૦ ના રોજ બપોરે બે વાગે મંડળના હોલમાં (નં ૨૪, ૧૨ મી સ્ટ્રીટ, ફોર્ડસ્ડોર્પ) નીચેના કામકાજ માટે મળશે. કામકાજ: (૧) મીનીટસ (૨) વર્ષ દરમ્યાન થયેલાં કામકાજ (રાહત સખીતી વિગેરે) નો અહેવાલ અને હિસાબ (૩) મુલતકાલવ નો અહેવાલ અને હીસાબ (૪) કાર્ય વાહકોની ચુંટણી (૫) પરચુરણ.

આ અતી મહત્વની સભામાં સ્થાનીક, રીજ્યોનલ કમીટીઓના અને કેંદ્રીના સર્વ જાતી બાઇઓને વેળાસર પધારવા આગ્રહભરી વિનંતી છે.

વસંતભાઇ નાગરજી
પ્રમુખ
છોટુભાઇ છીબાભાઇ
અંબાલાલ ગોંડાભાઇ
મંત્રીઓ
શ્રી. ફ્રાંસવાલ દરજી મંડળ.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : શ્રી. રોબર્ટ લૉરે-સ એકરીબ્લન)

[૪૦ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગનાં શ્રી. રોબર્ટ લૉરે-સ એકરીબ્લનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઇચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ શ્રી. એકરીબ્લન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

એસ્ટ્રીક કે કબ્યુઓડેનલ અલ્સર–પેટમાં ગુમડું થયું કે ચાંદી પડવી–ગ્રંથિ થવું

ઘણાખરા સામાન્ય રીતે આ રોગને માટે સફેદ લોટની વસ્તુઓ અને દુધ વીગેરે લેવાનું કહે છે અને બીજા ઓષ્ટ મેગ્નેશીયા જેવી સફેદ દવાઓના બટકા આપે છે. અથવા પેટની અંદરનું એસીડ દુર કરવાને કાંઈક પાવડર આપે છે. અને છેવટે પછી ચાકની ક્રીમ કરવાનું કહે છે.

આ રોગ થવાનું મુળ કારણ પેટમાં એસીડ વધી જવાનું છે. દાક્તરો એ એસીડ દુર કરવાને બાય કાર્બનેટ ઓફ સોડા વીગેરે વસ્તુઓ આપે છે. એથી એસીડ દુર થાય છે પણ પેટના ઉપર એસીડ જતાવવાનો બધુ બોજો આવી પડે છે. કેમકે એસીડ થવાનું કારણ જેથી દુર થતું નથી.

ત્યારે પ્રથમ તો જોવાનું એ છે કે એસીડ શા કારણથી થાય છે? તેના અનેક કારણો હોય છે. મુખ્ય કારણો માંનું એક પણ સારૂં તે કરતાં વધારે ખોરાક લેવાનું હોય છે; કબજીયત જે તે વસ્તુ બાંધા કરવાનું હોય છે; દાખલા તરીકે રાતે જાગ કરનારાઓ જેઓ બપોરાતે ખાતા હોય છે તેઓને મણે ભાગે પેટના રોગો થાય છે. ઘણી જેઓ સાને જોગ વીશ્વાસ, નાચ રંગ કરતા હોય છે અને બપોરાતે જાતજાતની વાની ઓ ઉડાવતા હોય છે તેઓને પણ થાય છે. ઓફીસમાં બેસી કામ કરનારાઓ જેઓ બહુ ચીંતા કરે છે અને બાવાને વખતે પણ નીરાંતે ખાતા નથી પરંતુ ખાતી વખતે મગજ બીજી વસ્તુઓમાંજ હોય છે તેઓ પણ તેના ભોગ થઈ પડે છે.

બાપણે માનસિક કામ કરતા હોઇએ ત્યારે બધું લોહી મગજપર જાય છે. આપણે ખાતા હોઇએ ત્યારે પેટને ખુબ લોહીની જરૂર પડે છે જેમાંથી પાચનના રસો ઉત્પન્ન કરવાને પ્રવાહીઓ ખેંચી શકે. એટલેજ બારે ખોરાક લીધા પછી આપણને ઉંઘ આવે છે. લોહી મગજમાંથી પેટમાં જતું હોય છે. પરંતુ પેટને પચાવવાને ખોરાક બાકાય રહ્યો હોય તે વખતે જો આપણું મન કામ કર્યા કરતું હોય તો પણું બધું લોહી મગજપર જતું હોય છે અને પેટને પોતાનું કામ કરવા પુરતું મળતું નથી.

બાપ સીવાય બસ અને મોટરી કાંઈ નારાઓને પણ પેટના રોગો થાય છે. તેઓ કલાકો સુધી બીલકુલ બેઠેલા હોય છે અને ટ્રાફીકની સંભાળ લેતા માં ઘણો માનસિક શ્રમ ઉઠાવવો પડે છે.

સામાન્ય કારણ તો ઓછી ત્વરાનો ખોરાક લેવાનું જ હોય છે. અને તેમાંના ફ્રાઈંગપેનને માનવીને માટે પાપ સમાન ગણવામાં આવ્યું છે કારણ તળેલી વસ્તુઓ પચાવવી ઘણી મુશ્કેલ છે અને તેથી કબજીયાત થાય છે અને પેટમાં એસીડ થાય છે. દુધ ઓછાં અને મીઠાઇઓ વધુ પ્રમાણમાં ખાવા માં આવે વીટામીન વાળી વસ્તુઓ ઓછી અને રટાર્ચ વાળી વસ્તુઓ વધારે ખાવામાં આવે એ પણ તેનું કારણ હોય છે. વધુ લોકોને કબજીયાત થવાનું કારણ એસીડ્યુમીનીપમના વાસણમાં ખોરાક રંધાય છે એ પણ હોય છે. અને ખાવામાં આવતા ખોરાકમાં કુદરતી સોડા નાખવાનો રીવાજ પણ તેનું એક કારણ હોય છે. ખોરાકમાં બધું મીઠું નાખવું એ પણ નુકસાનકારક છે. અંતમાં દવાઓ પણી લીધા કરવાની ટેવ પણ ઘણી નુકસાનકારક છે. ઘેટલાક લોકો તો પોતાના પેટને દવાઓનો ડોકાર બનાવી દે છે.

જેને કબજીયાત થઇ હોય અથવા પેટના રોગો હોય તેને માટે સારામાં સારો ઇલાજ એ છે કે તેણે ઉપવાસ કરી પેટને સારી પેઠે આરામ આપવો. ઉપવાસ કરતી વખતે પેટ સાફ રાખ વા બરોબર કાળજી લેવાની જોઇએ. તે પછી જે વસ્તુઓ ખાવાથી રોગ થયો હોય એ વસ્તુઓ ખાવી નહિ જોઇએ, ખાવાના વખતની વચ્ચે ખોરાક લેવો નહિ જોઇએ અને ઉતા વળે ખાવું નહિ જોઇએ અને ચીંતા માં કે. ગુસ્સામાં કે અથવા ચીડિયા ા ત્યારે ખાવું નહિ જોઇએ.

ઘાતીમાં સાધારણ બળતરો થતી હોય અથવા પેટમાં એસીડ થયું હોય તો સારામાં સારો ઇલાજ લીંબુ કે એવા કોઇ ખાટાં ફળનો રસ લેવો એ છે. દવાથી એસીડને બાળી નાખવાને બદલે પેટમાં વધુ એસીડ નાખ્યું જોઇએ એ. તો પેટ સમજશે કે હવે વધારે એસીડ થયું અને તેમાં ઉમેરો કરવું તે અટકાવે. આ સામાન્ય સમજની વાત છે. જેઓ સમજે છે તેઓ એક રોકા થયા સહજતાથી તેમ કરતા આવેલા છે. તેમ છતાં રપેસ્પસ્ટીરેટ કે પ્રકપીતામ વાળાઓ જે વીષ કરવું જ લાયકના હોય તેવું માલુમ પડ્યું નથી.

લોકો રોગનું મુળ કાઢી નાખી તુરત સાજા કરી દેનારા સાદા ઇલાજો લેવા ને બદલે નહિ સમજી શકાય તેવા મોટા અને ખર્ચાળ ઇલાજો કરવાનું પસંદ કરે છે. આવી મુર્ખાઇ ભરેલી વર્તણુંક દવાના કારખાના વાળાઓને પૈસા પેદા કરવાનું રેકોજન આપે છે. પરીણામે જેની બરાબર દવાઓ પણ રોગને કાઢી શકતી નથી પણ બીજા રોગો પેદા કરે છે. બધા લોકોને મુળ દરદ સારૂં થઇ ગયું હોય છે પરંતુ તેની દવાઓની ભારી અસરોથી પીડાય છે. જ્યારે સાદા અને સરળ ઇલાજો થી તેઓને સાવ આરામ થઇ જાય છે.

બધા દાખલાઓમાં પેટનાં અલ્સર સારી કસરતથી સારાં થઇ ગયાં છે. તેવી એક બાઈને અઠકાય ત્યાં સુધી વાંકા વળી પાછા સીધા થઇ જાવું જેટલું પાછળ લઇ જાય શકાય તેટલું પાછળ લઇ જવાની છે. આથી પેટ ના આંતરડાં બેચાય છે અને કોઇ પણ ફોલ્લીમાં એસીડ થતું હોય અથવા અનાજ સડતું હોય તે સાફ થઇ જાય છે. બેચક બધાને એથી સારૂં થઇ જાય વસ્તું નથી પરંતુ બધા દાખલાઓમાં તે મદદરૂપ થઇ પડે છે.

દાક્તરો પેટના ગુમડાને બસારો. નહિ સાગે તેવી સફેદ રોટી અને દુધ જેવી વસ્તુ ખાવાનું કહે છે. પરંતુ એ કબજીયાત કરનારી વસ્તુ છે. અને બીજા લોટમાં વીટામીન્સ અને બોધતા સારો હોતા નથી. લોટીમાં તે એસીડ ઉત્પન્ન કરનારી પણ હોય છે. દરદીને ખાસ જરૂર પુરી, દુધ અને તાજાં શાકભાજીની હોય છે તે બરોબર પકા વેલાં હોવાં જોઇએ અથવા કાચાં હોવાં જોઇએ. દાખલા તરીકે એપલમાં "પેકટીન" નામનો પદાર્થ છે. પહેલાં વીશ્વયુદ્ધમાં અલ્સરને માટે પેકટીન અકસીર ઇલાજ હોવાની શોધ થઇ હતી. જેનેવામાં જ્યાં એપલનો જેતી ચોટા પાપાપર થાય છે, ત્યાં "પેકટીન" ચોટા પ્રમાણમાં થતું હતું અને બસ સર. અને બીજા યુદ્ધ દરમીયાન બગેલા યા પાકેલા હોય તેના ઉપર તેનો ઉપ યોગ થતો હતો. એ વસ્તુમાં પૈસો બહુ પ્રાપ્ત થઇ શકતો નહોતો તેથી તે બુલાઇ ગઇ. પરંતુ અલ્સરના દરદી ઓ "પુષ્કળ એપલ ખાઇ શકે છે. તેને ખમણીને કાચા અથવા બફીમાં રોજીને ખાઇ શકાય. મારો સંપીદા પરના લેખમાં જણાવ્યું છે તેમ "કાચા એપલ અને ઓરેન્જ ખાઇ શકાય. કાચા એપલ ખમણી તેમાં મધ, લીંબુનો રસ અને રાંધ્યા વગર રોલ્ડ ઓટસ નાખીને ખાઇ શકાય. કાચું ઓટમીલ ઘાઝોને રૂઝવવા માટે સારૂં ઔષધ છે તેથી આ બીજાનું કબજીયાતકારક છે.

અલ્સર બહુ હેરાન કરતું હોય તેવા દાખલામાં સંપીદા પરના લેખમાં જણાવ્યા મુજબ ગાજરનો રસ લેવો. કાયદાકારક થાય છે. એસ્ટ્રીક અલ્સર ને માટે નીચે પ્રમાણેના ગાજરના રસ સારા ગણાય: (૧) ગાજર અને બીટ નો રસ, (૨) એકલાં ગાજરનો રસ, (૩) ગાજર, બીટરૂટ અને કાકડીના રસનું મીશ્રણ. આ પ્રત્યેકને એક પાઇંટ જેટલો રસ રોજ લેવો જોઇએ, તાજા તાજા અને રાંધ્યા વગરના શાક નો જ રસ હોવો જોઇએ. અને તે દરેજ તાજોજ બનાવવો જોઇએ. આ રસમાં કંઇ લાવવાનો અનુભવ ગુણ છે અને તે સાથે સરીને સાફ પણ કરે છે.

આ સાથે કુદરતી ઉપચારના નીષ્ણાતની અથવા હોમીયોપથીની દવા કરવી પણ લાભદાયી થઇ પડે છે. હોમીયોપથીના દાક્તર રોગનો નહિ પરંતુ દરદીનો ઇલાજ કરે છે. દાખલા તરીકે પાંચ છ દરદીઓ એકજ રોગ થી પીડાતા હોય છતાં પ્રત્યેકને તેની અસર જુદી થતી હોય. એક એસ્ટ્રીક અલ્સરના દરદીને ખાતી વખતેજ ખુબ દરદ થતું હોય, બીજાને ખાધા બાદ એક કલાક પછી થતું હોય. વળી ત્રીજાને પેટમાં આંકડી આવતી હોય અને વાયુ થતો હોય. ચોથાથી માંડણ કે ચરબી વાળા પદાર્થો સાથ શકતા નહિ હોય અને સ્વભાવે નરમ અને માયાળુ હોય જ્યારે પાંચમાંને ઓચાજ પદાર્થોની તલપ હોય અને સ્વભાવે ક્રુર હોય. દાક્તર તો એ બધા દરદી ઓને એકજ રોગ હોવાથી એકજ દવા આપશે. પરંતુ હોમીયોપથીના દાક્તર પ્રત્યેકનેજ તેની પ્રકૃતિ મુજબ જુદો ઇલાજ કરશે. આ વસ્તુ વધારે મુશ્કેલ છે પરંતુ કુદરત અને કુદરતના કાયદા ને વધારે અનુસાર છે, જેથીજ હોમી યોપથીના દાક્તરો બધા રોગોના ઇલાજમાં વધારે સફળ થાય છે.

ગમતીના લોચાઓ હબસાર માંપીજ.

ખાસુના પત્રોઃ (આગળની ગેલ તપર) ઈંપાઇક મકો મકેલકર ૨ ૧ બળાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ અખબારી તરફથી)

વડોદરા, સપ્ટેમ્બર ૧૧, ૧૯૫૦.

આસામનો કુદરતી પ્રકોપ

તા. ૬ઠ્ઠીએ રાત્રે જવાહરલાલજીએ આસામના પોતાના પ્રવાસ દરમીયાન જોયેલી દુર્ઘટનાનું વર્ણન રેડીયો પરથી આપ્યું હતું. આસામ ગવર્નરે ફાળા માટે ઉદાર હાથે આપવા પ્રજાને વીનંતી કરી હતી, અને દરેક રાજ્યની સરકારની અનાજપ્રાપ્તિ મોજણાઓનો અમલ કડક બનાવવા જણાવ્યું હતું. તેમણે કહ્યું: "આસામને થયેલા નુકસાનનો અંદાજ કાઢવો મુશ્કેલ છે. માણસોની જનહાનિ કદાચ એક હજાર થી વધારે નહીં હોય. તેમાંનાં મોટા ભાગનાં માણસો એકબે ધસી પડવાથી દબાઈ ગયા હતા અગર ઓચિંતા પુર માં ઘસડાઈ ગયા હતા. કુલ ઘણા મોટા પ્રદેશો પુરગ્રસ્ત છે ને ત્યાં પહોંચવાનું ઘણું મુશ્કેલ છે. લાંબી પહાડી જાતિઓને અસર થઈ નથી એમ કહેવાય છે. જનજીવન અને બાંધ–કામોની નુકસાની ઘણી ભારે છે."

ટોરિયાનો સવાલ

તા. ૧૧ મીએ વૉશીંગ્ટન (અમેરીકા) ના એક અઠવાડીક અખબારમાં પંડીત નેહરુની એક મુલાકાત પ્રસિદ્ધ થઈ છે. તેમાં તેમણે કહ્યું છે કે "કોરિયાના પ્રશ્નનો શાંતિમય ઉકેલ લાવવા માટેની કોઈ પણ પધ્ધતિ–પાછી ભલે તે સંયુક્ત રાષ્ટ્રોની Uniting સમીતી સમક્ષની હોય કે તેની બહારની હોય–તો પણ તેને સ્વીકાર્ય બનાવી જોઈએ. શાંતી માટેના પ્રયાસો પહેલાં લશ્કરી વીજય હાંસલ કરવો કંઈ અનીવાર્ય નથી. જાપાનમાં બધે રહ્યો વધુ કડવાશ અને બિકકાર ફેલાવ તે પહેલાં શાંતિમય ઉકેલ ના પ્રયાસોને પહેલી પસંદગી આપવી જોઈએ." વળી તેમણે કહ્યું: પશ્ચિમી સત્તાઓએ ચીનીયાને સમજાવીને તેનો સાથ લેવાના પ્રયાસ કરવા જોઈએ. અમેરીકા યુધ્ધ ખરાદથી મદદ આપે તો તેનો સ્વીકાર કરવામાં વાંધો ન હોઇ શકે. પણ ચીનીયાને લડતા નીર્ણયો ચિનીયાનાં સ્વતંત્ર-રાષ્ટ્રો સાથે મંત્રણા કર્યા પછી જ લેવા જોઈએ."

ફ્રાસમ રઝવીને સજા

દક્ષીણ હૈદરાબાદમાં ખાસ અદાલતે હૈદરાબાદના રઝાકારોના અગ્રાણી ૪૪ વરસની વયના આગેવાન કાસમ રઝવી ને ઉપરું રેનિક 'ઈમરોઝ'ના તંત્રી શોએબ ઉલ્લા ખાનના ખુનનું કાવતરું કરવાનો તેમજ ખુનમાં મદદ કરવાના આરોપો સર દરેક ગુના માટે જીંદગીકરની સખત કેદની સજા ફરમાવી છે. બીલીનગર ખાતે કેસને અંગે એજ અદાલેત કાસમ રઝવી અને બીજા ચાર આરોપીઓને સાત સાત વરસની સખત કેદની સજા ફરમાવી છે. બીજા તરફ હૈદરાબાદ વડે હીંસા કરવાના, પોલીસ પાસેના પુરાવા નાશ કરવાના, અને બેરકાયદે સંસ્થાના સભ્ય હોવાના આરોપો કાસમ રઝવી પર મુકાયા હતા. તેને બાર માટે સાત વરસની અને બીજા બે ગુના માટે બબ્બે વરસ ની કેદની સજા ફરમાવાઇ છે. છેલ્લા અહેવાલ છે કે તેણે આ ચુકાદા સામે અપીલ નોંધાવવા મામલી કરી હતી કે ના મંજુર થઇ છે.

પાકીસ્તાનની સરહદે

નવી દિલ્હીનો એક સંદેશો જણાવે છે કે "અખબાર ક્રોનીકલના હેવાલ અનુસાર પખ્તુનિસ્તાન—પાકીસ્તાન અને અફઘાનીસ્તાન વચ્ચેના પહાડી પ્રદેશ–માં પખ્તુન અને પાકીસ્તાની ઓ બંને હરોળ તરફથી મોટા પાયા પર નાં લડાયક પગલાં ચાર થઇ ગયાં છે. તાજેતરમાં પાકીસ્તાનના વીમાની દળે એક જગાએ બરાબેલી બઝીરા અને મહસુદોની ટુકડી પર બોંબ વર્ષા કરી હતી. ૧૭૨૧ પીએરાઇ ગયા હોવા છતાં પાકીસ્તાનનાં વીમાનોએ પખ્તુન વીસ્તારમાં બોંબ વર્ષા કરી સંખ્યાબંધ લોકોને ઘાયલ કર્યા હતા. પખ્તુનો પરના બીજા એક જગીન પરના અને હવાઇ હલ્લા માં પાકીસ્તાનના એક બખ્તરી વડા, પાંચ અધિકારીઓ અને સૂબેદાર અંધ ટુકડીઓ ખતમ થઇ ગઇ હતી."

રાષ્ટ્રપતિની વીનંતી

રાષ્ટ્રપતિ ડૉ. રાજેન્દ્રપ્રસાદે, દિલ્હી નાં વેપારી મંડળોના માનપત્રનો જવાબ આપતાં, જનતાને અને ખાસ કરીને વેપારીઓને કાળા બજારિયાં તેમજ અન્ય સમાજ વીરોધી તત્વો સામે દેશમાં મજબુત લોકમત પેદા કરવાની અને નફાખોરી ડામવા સરકારને સંપુર્ણ સહકાર આપવાની વીનંતી કરી હતી. તેમણે વેપારીઓને બુલકાળનો, જુરસો અને આઝાદી જંગ વેળાની સ્વાર્પણ ની તમન્ના દાખવવા અપીલ કરી હતી. તેમણે કહ્યું: "આજે પ્રત્યેક બી અમલા પુરવે પોતાની ફરજ બજાવવાની છે. તમારી નીષ્પ્રમતા માટે સરકાર ઉપર દોષનો ટોપલો ઢોળી છટકવા જઇ શકાય નહિં, પ્રત્યેક પોતાની ત્રુટિઓ નાં પરિણામો ભોગવવાં પડશે."

આર્થીક પ્રશ્ન

કોંગ્રેસના અધિવેશનને લક્ષમાં રાખી ને પંડીત નેહરુએ એક નીવેદન પ્રસિદ્ધ કર્યું હતું. તેમાં જણાવ્યું હતું કે "આપણે અરેખર કયાં છીએ અને આપણી શી નીતીઓ છે તે કોંગ્રેસે જાહેર કરવી અને પ્રત્યેક કોંગ્રેસીએ તે જાણવી જરૂરી છે. આ પણા પ્રશ્નોમાં સૌથી મહત્વનો પ્રશ્ન આર્થીક નીતીનો છે. હું એવેર સ્પષ્ટ અભિપ્રાય ધરાવું છું કે આપણા તંત્રને "સમાજવાદકારી રાજ્ય" નું નામ આપવા માં આવ્યું છે, અને આપણું લક્ષ્ય તે હોવું જોઇએ. રૂઢાપ્રિત હિતોને કારણે આપણે આપણા ધ્યેયથી ચલિત થઇ શકીએ નહીં, દરેક પગલાંનો વીચાર સામવર્ગનું બળ કરવાના દષ્ટિબીંદુથી થવો જોઇએ. આ પ્રશ્નને આજે તે વાસ્તવિક રીતે હાથ ધરવાનો હોય, પરંતુ તે પગલું સુયોજીત હોવું જોઇએ; અને તેથી તે કુદરતી રીતે નિયોજીત અને વરોઓછે આવે. નીમંત્રિત અર્થ કારણ તરફ દોરી જાય છે. આપણે આદર્શવાદી બનવું જોઇએ, પણ તે સાથે આપણે વાસ્તવિકતાના સંપર્કમાં હોવું જરૂરી છે. આપણા અર્થતંત્રના સમગ્ર બખ્તરમાં ભારે ઉથલપાથલ થાય અથવા એકાએક ફેરફારો થાય એવું આપણે ઇચ્છતા નથી; કેમકે તેથી અનિવાર્ય રીતે ગુંચવણો ઉભી થશે, અને લાંબા કાળ સુધી અડચણે ભાલે આપણી પ્રગતિમાં અંકુશ આવશે. આથી અનિવાર્યપણે આપણે હાલમાં મિશ્ર અર્થકારણ તરફ દોરાવું જોઇએ.

આપણી નીતી ગમે તે હોય, પરંતુ એનેર પાયો ખેતી ને ઉદ્યોગનું ઉત્પાદન વધારવામાં રહેલો છે."

ટ્રોમબાદનાં જોખમ

ટ્રોમ્બા પ્રશ્ન વીષે તેમણે કહ્યું છે: "૮મા એપ્રીલ ૧૯૫૦ ને રોજ થએલી ભારત–પાક સમજુતી નીર્ણયોના સમુહ કરતાં કંઇક વધુ હતી. એમાં નવી ભાવના ને નવો માર્ગ ચુર્ત થતાં હતાં. આપણે વારંવાર જણેર કર્યું છે કે આપણું રાજ્ય બીન સાંપ્રદાયિક છે. જે આધુનીક રાજ્ય પ્રગતિશીલ હોવા નો દાવો કરતું હોય તે બીન સાંપ્રદાયિક હોવું જ પડે. આપણે બહુમતી પ્રત્યે જેવો વર્તાવ રાખીએ છીએ તેવો જ લઘુમતીઓ પ્રત્યે રાખીએ. પાકીસ્તાન તેમ કરે યા ન કરે, પણ બિન જિન કોમો કે ધાર્મીક જમાતો વચ્ચે આપણે નિષ્પક્ષપણે વર્તવું રહ્યું, અને એ અંગે ભય અને શંકા દાળવાં રહ્યાં. આ માટેની જવાબદારી લઘુમતી કરતાં બહુમતીપર વધારે રહે છે."

કોંગ્રેસની શુદ્ધિ

"અને લાગે છે કે કોંગ્રેસમાં જે બદી પેઠી છે એનું કારણ સત્તા લાલસા અને જાહેર સંસ્થાઓની ચુંટણીમાં જીતવાની વૃત્તિ છે. આપણે જે ચુંટણી કાર્ય અને પાર્લામેન્ટરી પ્રવૃત્તિને કોંગ્રેસના જુનીપાટી કામથી જુદી પાડી શકયા હોત તો હાલની મોટા ભાગની મુશ્કેલી પેદા ન થઇ હોત, અને કોંગ્રેસમાં આજે જે મોટો ચેપી રોગ થયો છે તે ટાળી શકાયો હોત. સામાન્ય ઉમેદવારોની નીમણુંક કરવાનું કામ કોંગ્રેસ સમિતિ ઓના રાબેતા મુજબના કાર્યથી અલગ કરી દેવું જોઇએ. જો આમ કરવામાં આવે તો મને લાગે છે કે હાલની પરિસ્થિતિમાં પણ કોંગ્રેસની તંદુરસ્તી ફરી પ્રાપ્ત કરી શકાય."

કાશ્મીરને હાનિ

જમ્મુ અને કાશ્મીર રાજ્યના કેટલાક ભાગો ૪૭ માં તાબેદારાળાઓએ આ ક્રમણ કર્યું હતું, તેને પરિણામે જન માલની થયેલી નુકસાનીનો અંદાજ કાઢતો કાશ્મીર સરકારનાં પુનર્વસવાટ ખાતાનો હેવાલ જણાવે છે કે પુંચના ખોરાકે આરામુલ્લા, બારામુલ્લા, તહેસીલ ખાસ, અને ઉરીના વીસ્તારોમાં આશરે ૪૨,૧૬૬ માણસોને નિરાધાર અને પરબારણીઓનાં બનાવ્યાં હતાં. આ નિર્વાસિતોના મોટા ભાગનો પુનર્વસવાટ કરાવવામાં આવ્યો છે; અને હવે માત્ર ૩,૬૦૦ નિર્વાસિતોનો જ પુનર્વસવાટ કરાવવો બાકી છે. આ વીસ્તારોમાં મકાનોની નુકસાની રૂા. ૬૧,૧૬,૫૬૫ ની થઈ છે, તેમજ બીજી જંગમ મીલકતની નુકસાની રૂા. ૬૨,૭૭,૬૨૧ ની થઇ છે. ઢોરઢાંખરની ખુવારીનો અંદાજ રૂા. ૪,૬૭,૩૬૫ નો છે. આ વીસ્તારપર થયેલા આક્રમણમાં ૨૭૩ હીંદુ, ૬૪૩ મુસ્લીમ, અને ૭ ક્રિસ્તી ઓના જાન ગયા હતા.

સૌરાષ્ટ્રમાં નવાં ખનિજો

સૌરાષ્ટ્રમાં નવાં ખનિજો મેળવવાની જે શોધ સૌરાષ્ટ્ર સરકાર તેમજ ભારત સંયુક્ત પ્રયાસથી ચાલી રહી છે તેનાં કેટલાંક પરિણામો જણાવા મળ્યાં છે. જામનગરમાં ક્રોમાઇટની પશ્ચિમે ચાર માઇલ પર મળી આવેલો ગેરનો જથ્થો મોજુદ માલસમાં પથરાયેલો છે. આ જગીન બાર ફુટ ઉંડે સુધી ગેર આપશે. જગીન ઉપરથી જ લેવામાં આવે તોયે આ જથ્થો લગભગ એક કરોડ ટન થવા જાય છે. જામનગરમાં ભાટિયા નજીક હરસોઇ (ઉત્તરમ) પણ પ્રમાણુ માં મળી આવ્યો છે. કુલ ૩૩,૩૬,૦૦૦ ટન હરસોઇ અને ચોકબી માટીવાળું મીશ્રણ મળવાનો અંદાજ છે. ક્રોમાઇટ, વોલાસ્ટોનેટ, મેગ્નેસી, થાન વીસ્તારો માંથી મળતી માટીમાંથી ઈંટો, બરણી ઓ ધડા વગેરે બનાવવાનો ઉદ્યોગ પ્રાથ વીકસી શકશે. સૌરાષ્ટ્રના દક્ષિણ અને પશ્ચિમ કાંઠાના વીસ્તારમાં પોત બંદરી પાણા સીમેન્ટ બનાવવાના કામ માં આવશે.

કસ્તુરબા ગ્રામ

કસ્તુરબા સ્મારક ટ્રસ્ટ તરફથી એક કસ્તુરબા ગ્રામ સ્થાપવાનું નક્કી કરવા માં આવ્યું છે. આ ગ્રામ સ્થાપવાનું કાર્ય ઇન્દોર પાસે એક ગામડામાં પુરજોર શરૂ થનાર છે. એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે ૨ જી ઓકટોબર એટલે બાપુ જયંતીને દીવસ તેને

શીસારોપણ વીધી કરવામાં આવશે કે જેમાં બેનોને શીક્ષણ આપવામાં અવશે અને તે દ્વારા તેઓ સમાજ સેવા કરતા કરતા પોતાની રોજી પણ મેળવી શકશે.

અખબરપત્રો

પોર્ટ એલીઝાબેથ મહીલા મંડળ

ઉપરોક્ત મંડળના આશ્રયે શ્રાવણ માસ ખુબ ધામીક રીતે ઉજવવામાં આવ્યો હતો. પુરું મહીનો હવન, ભજન વિગેરેથી ગુજરાતી હોલમાં ઉજવવામાં આવ્યો હતો. તેમજ રક્ષા બંધનનો દીન બેનોએ ભાઇઓને રક્ષાબાંધી ખુબ ઉત્સાહથી ઉજવ્યો હતો. જન્માષ્ટમીનો ઉત્સવ પણ મહીલા મંડળ તરફથી ઉજવવામાં આવ્યો હતો અને તે દીને "શ્રી કૃષ્ણ જન્મ" નામની નાનકડી નાટીકા કે જે અમેના શિક્ષક શ્રી. બાબુભાઇ પટેલે લખી હતી તે ભજવવામાં આવી હતી. દાન ધર્મ પણ તે મહીનામાં કરવામાં આવ્યા હતાં. આ સંસ્થાના પ્રમુખ શ્રીમતી મધુબેન નગીનભાઇ આમલી અને મંત્રીઓ સવીતાબેન જગજીવન બાંસદા તથા તારાબેન અમૃતલાલ કુલ્લભભાઇએ ખુબ ઉત્સાહથી કામ પુર્યું કર્યું હતું.

આયન ક્રીકેટ કલબ

પોર્ટ એલીઝાબેથની આર્યન ક્રીકેટ કલબની ૨૦ મી વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ ગુજરાતી હોલમાં શ્રી. બેચરભાઇના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી મંત્રી શ્રી. રમણલાલ બાબુભાઇ તરફથી ગત વર્ષના કામનો સુંદર રીપોર્ટ રજુ કરવામાં આવ્યો હતો, અને બલવંતભાઇ પ્રાણજીવન બગવાન તરફથી આભારવશનો હિસાબ રજુ થતાં બને સર્વાનુમતે પસાર થયા હતા. બાદ સીઝન ૧૯૫૦-૧૯૫૧ ના કાર્યવાહકો નીચે મુજબ નીમણુક થયા હતાં :

લાઇફ પેટ્રન : જગજીવનદાસ ધુપ,

પેટ્રનો : નરોતમભાઇ બાંસદા, પરશુ ભાઇ મકનજી, ઠાકોરભાઇ દલીર, બાબુભાઇ દાજી અને તુલસીદાસ બગવાન.

પ્રમુખ : મેચુભાઇ રણછોડજી. ઉપ-પ્રમુખ : જગજીવનદાસ રતનજી, મંત્રી : રમણલાલ બાબુ, બલવંતભાઇ પ્રાણજીવન બગવાન, ઓડીટર્સ : નગીન દાસ આમલી, રણછોડભાઇ : દયારામ કુલ્લભભાઇ, કેપ્ટન : નગીનદાસ આમલી, વાઇસ કેપ્ટન : જીવનલાલ જીવણજી.

સીલેકશન કમીટી : નગીનદાસ આમલી, જીવનલાલ જીવણજી અને રમણલાલ બાબુભાઇ. ઇનર્સ પ્રોવીન્સ ઇન્ટર્સ ક્રિકેટ ચુનીયનના કેપ્ટનો : પ્રાણજીવનદાસ બગવાન, ઇશ્વરલાલ નરોતમ અને અમૃતલાલ કુલ્લભ ભાઇ

ઉપરોક્ત કલબના સભ્યો અને બીજા બીભાગો જેવા કે ટેનીસ વીગેરે રમતોમાં ઉત્સાહ હોવાથી સર્વાનુમતે ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે હવે પછી. આર્યન ક્રિકેટ કલબ ને આર્યન સ્પોર્ટસ કલબ તરીકે ઓળખવામાં આવશે.

ક્રીકેટની રમત માટે ગ્રાઉંડ લઇ હતી. અને તે બીભાગમાં ટીમ રજુ કરવા આવતી. મીટીંગ બાદ મુલતવી રાખવા માં આવ્યું હતું.

ફમેશાં

ઓકસેલસીયર સબસ્કીપશન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, હીંદની હીંદના પત્રો હોય ત્યાંનો મુકક નકલના એજન્ટોને ખાત્રી આપીશું
કેસલાઇ બાબુભાઇનો ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	મુદ્દત રૂ.	પા.	વાર્ષીક રૂ.		દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	મુદ્દત રૂ.	પા.	વાર્ષીક રૂ.
અખંડ આનંદ	મા.	૨	૦	૧૫	કુટુંબજીવન	સ.		૬	૨૦
આનંદ	સ.		૮	૧૫	પ્રતીક્ષા	મા.	૧	૦	૧૨
આરોગ્યધન	મા.		૬	૮	પુષ્પા	મા.		૮	૭
ઇન્દુપ્રભા	સ.		૮	૨૫	પ્રજાબંધુ	સ.		૬	૨૭
ગાંધી	મા.		૮	૮	પ્રવાસી	સ.		૮	૩૬
ચિત્રમ	સ.		૭	૨૫	ફેરબા	મા.	૧	૬	૧૨
ભવિષ્યનાણી	મા.	૧	૬	૧૫	ફૂલપોખા	સ.		૮	૩૬
ચેતન	મા.	૧	૬	૧૬	રમાકુલ	મા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રપટ	સ.		૮	૩૬	રવીવાર	સ.		૮	૨૬
છાયા	સ.		૮	૩૬	સાંજવર્તમાન	મા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રલેખા	સ.		૮	૩૬	સંદેશ	મા.	૧	૩	૧૪
ચિત્રભારતી	સ.		૮	૩૬	સમીક્ષા	મા.		૮	૮
હીંદુસ્તાન	દ.		૩	૧૫	શ્રી છગન	મા.	૧	૬	૧૩
જય ભારત	દ.		૩	૧૫	શારદા	મા.	૧	૦	૧૫
કુમાર	મા.	૧	૧	૧૫	સુદર્શન	મા.	૧	૧	૧૮
ગ્રામસેવક	મા.	૧	૦	૧૨	હસમીર	મા.		૧	૮
મંગલમ	મા.	૨	૦	૨૦	હર્ષ-નવજીવન	મા.	૨	૦	૨૪
મહિલા જગત	સ.		૧.	૧૨	હમ્મીર		૨	૦	૧૨
મનોરંજન	મા.	૧	૩	૧૫	ગીરમીરાણી	સ.		૪	૧૫
યોગ્યધન	સ.		૬	૩૦	ગુજરાતમિત્ર	દ.		૩	૮૫
નવચેતન	મા.	૧	૬	૧૫	વેણી	સ.		૮	૩૬
પ્રજાબંધુ	સ.		૪	૧૫	સુજાતા	સ.		૬	૨૦

આ દરો પ્રાકથના છે અને તેમાં ગમે તે વખતે ફેરફારો થાય
બંક ડ્રાફટ અથવા બીટી પોસ્ટરેસ્ટ ઓર્ડરથી અગેાઉ રકમ સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.
EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment : AHMEDABAD-3 INDIA.
ઉપલું અથવા બીજા કોઇ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને તુરતજ ધ્યાન આપવામાં આવશે.
હીંદના સઘળા પત્રો માટેના સબસ્ક્રીપ્શનના સસ્તામાં સસ્તા એજન્ટો

કન્ટ્રીના ગ્રાહકો :—

દેશી ચમુન્ન ૧ માસ
રૂ. ૮ ૬ રતલ

ઓફીસ : ૧૨૯ બિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન : ૨૪૮૭૫

ચાનો મસાલો, કફેઇ અને કાજાં મરી, એલચી, ગંગેારા, કામકા, આંબા હળદ મેાલાગજ, મંજરેલ, માંહુફલ, હીરાજોર, નાની અને મેાટી પાનબળ, હરડે, પીપર, ચાની-કલાલા, ચકમારીયો, ઉંધપોર, સીંધેા, મરદાન્સીંગ, મુધા, સંચેરો, કમળી, સેાનામખી, હેાલાનુ પીઆ,—સાજુગેાપા—તે સિવાય, તમારા ઘરની સાંપીદ્રવની ઉપાધી ઓછીવત્તા માટે હમારા ઉપર લખેા :—

પરશુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારા બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ પ્રતીષ્ઠામીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૩/-

બાલ સમાચાર	૪ ૦
૬૪ માસીના સદી	૧ ૬

શિશુમંથાવલી

સેટ પહેલાનાં ૬-પુસ્તકો	૬૨ ૬
સેટ બીજાનો	૬૬ ૦

ફીરોઝ ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકો નો સુંદર વાર્તાઓનો સેટનો	૧૪ ૬

પ્રસંશના પાત્રો બધેથા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક

કીંમત	૨ ૦
કાંઇ પણેમા	૧ ૬
સેલરેટીસની સફર	૪ ૦
પુષ્કિનો બાદશાહ	૫ ૩
ભુખ અને કેસરી	૫ ૬
કેટલાંક પક્ષિઓ	૧ ૬
બામબેલ ક્યાંગો	૩ ૬

ચરિત્ર રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ એમાં પ્રથમ સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કોયડા સમ્રાટ	૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧-૦-૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમંત પા. ૧-૫-૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત ૧૪/-

લીલી	૫ ૬
વીજુ	૫ ૬
બાબુ	૫ ૩
બાળકોનો બાંધવ	૧ ૬
ઈન્દીરાને પત્રો (ગદ્ય)	૫ ૬
બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
ચપટી ધુળ	૧ ૦
બતુરની વાતો.	૩ ૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૨ ૦
ભાભો.	૫ ૬
બાલાની શોધમાં	૪ ૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ.

શ્રી ૬૫	૬ ૩
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮ ૬
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૬ ૦
પડકો	૩ ૦
વિરાગનાની વાતો (૨)	૧૪ ૬
વનબાળા	૭ ૦
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦ ૦
લાકડાના ભાઈ	૭ ૬
સોમનાથ	૧૨ ૬
સેનાપતી	૬ ૦
સુના મંદીર	૬ ૬
રબારણ	૧૭ ૦
રૂપમતી	૬ ૦
જરથુસ્ત્ર રહસ્ય	૧૦ ૦
બાનબીની બચાવ	૧૨ ૦
બાબાણ. સંસાર	૭ ૬
આશાવરી	૭ ૦
ઝંઝાવાત ભાગ ૧	૧૦ ૦
ચિતોડનાં	૭ ૬
દાઝેલા હૈયા	૮ ૦
દીનાનાથ	૧૭ ૬
હરીબા પારના	
હેતાબનો ભોગ	૮ ૦
જીવન રહસ્ય	૬ ૮
જીવન તમાચો	૬ ૦
જીવન	૭ ૦
ક્ષુદ્ર અને નટુ	૬ ૦
બે દેશ દીપક	૫ ૦
પુત્ર જન્મ	૧૩ ૦
પરીવેદ્ય	૭ ૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
પહેલી પ્રીત	૭ ૬
પુર્વાશ્રમ	૭ ૬
ગોબીચ સાપ	૫ ૦
બાડી ભાભી	૫ ૬
બાજીરાવના વિવા (બ્રહ્મચર્ય)	૭ ૦
બાલમારી	૬ ૬
ઘરને બારણે	૬ ૦

બાબાની બોનોને બાપુના પત્રો

ભાગ ૧.	૨ ૬
બાનવતીના સુખ	૦
ઘરતીને બાયણે	૭ ૦
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨ ૦
ધસરકાન	૭ ૦
હૃદય	૫ ૬
હાંકાનીબાઇ	૫ ૦
શુભદા	૪ ૬
સુખવતાં પુર	૧૧ ૦
દેવ અને દાનવ	૭ ૦

બળવાનું ઠેકાણું:

C/O INDIAN OPINION,

P. Bag. Phoenix, Natal.

બમારાં નવાં પુસ્તકો

સેતુબંધ	૫ ૦
વિદ્યાકળા	૫ ૦
કમંડલુ	૪ ૩
બાલ સુબોધ	૩ ૩
નીતિપમા	૭ ૦
૬૫ કોયા (બે ભાગ સાથે)	૧૭ ૦
ઢંગે પઢોરે	૬ ૦
પ્રાર્થના	૫ ૦
સુવર્ણ ફુલ	૨ ૦
છ છ છ	૭ ૭
બાપી બહાર	૭ ૦
દયાનો ઉજ્વો મુંદડો	૫ ૦
બાબાના બનો	૨ ૦
ગીત હોરી અને બીજા બાદરો	૨ ૭
બાબણી ડોમેસ	૫ ૦
ઉતરા	૭ ૦
સબ્યા લેખ	૫ ૦
બોજોનું બારોગ્ય	૭ ૦
બહાભાઓના પ્રસુનો	૭ ૬
બામ વિચારણા	૨ ૦
પુબબાદિઠા	૨ ૦
પતીમંદીર	૭ ૦
બદુક ચાકરી	૭ ૦
રંગ લીલા	૨ ૭
રપાની બાબ	૨ ૬
ધરતી	૫ ૦
રસ મુતોંજો	૭ ૦
બાપીજીની શાબના	૫ ૭

પ્રતન રશીયામાં ડોકાયું	૨ ૧
પુગો સેવક	૭ ૦
ગીતાંજલી	૫ ૦
કાબના	૫ ૦
નવી દુનીયા	૫ ૭
દષ્ટાંતકથાઓ નાનાભાઇ ભટ	૨ ૬
બહાન પુરુષોને	૫ ૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫ ૦
ઘરતના મોતાં	૭ ૦
દેશ દેશની લોક કથાઓ	૮ ૬
રાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮ ૬
સેવાગ્રામ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૩ ૦
ગજબની બાફસર ચે	૫ ૬
સોરઠમા	૬ ૦
ઉજ્વો પ્રકાશ (બાર્તા સંગ્રહ)	૧ ૬
સુંદરીનો રાજકુમાર	૧૪ ૦
ગાંધીજીનો સંદેશ	૪૦ ૦
પુજવતા પ્રશ્નો	૭ ૬
કુદાની રમઝટ	૬ ૦
બદુક ચાર્તા	૭ ૦
દાલ ચીવટનો કાવરો	૪ ૬
દીન બની	૭ ૬
ગાબ્બિલ્ડેબલ ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮ ૦
રજમસ્તી	૬ ૦
બામજ કથાઓ	૮ ૬

ટોલ્સ્ટોયના પુસ્તકો

યુધ્ધ નહી રહેવાય (સમાજની નદીઓ સામે પોકાર) નવલકથા	૭ ૦
કૃષ્ણિ પરીવર્તન	૫ ૩
બે નવેલકથાઓ	૫ ૦
ટોલ્સ્ટોય અને શાકાહાર	૨ ૦
કોની જીદેન (બાર્તા)	૫, ૭

જીવન ચિરીત્રો

ડિકનાય ટાગોર	૫ ૦

હાસ્યરસ રમુજી પુસ્તકો

હાસ્ય કોતુક	૭ ૬
બરસ કુવારા હાસ્ય પ્રસંગો	૬ ૦
હાસ્ય ચાર્તા	૧૦ ૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬ ૬
કપાલ કુંડલા	૬ ૬
બનોપમા	૭ ૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

બપરાધી	૧૧ ૦
સુજવાતનો બંધ ભાગ ૧—૨	
પ્રેમરેખા	૬ ૦
ગુલબંકી કથાઓ. સમાજના નવલકથા	૭ ૦

બાળા ગરીબ	૫ ૦
નવલીકથાઓ ભાગ. ૧	૧ ૦
પુનરાગત બંધીત	૫ ૦
બીડેલા દ્વાર	૮ ૬
ચેરીચાળા	૮ ૦
સોરઠ તારા ચહેતા ભાવુ	૧૦ ૦
ચાબ્બવલી	૧ ૦

નવલ કથાઓ.

કુમળાશ્રુ :- બંગાલની	કોલેરની
નવલકથા. કીમત	૮/-
બાકર્ષીક સુંદર બાવપુર્ણ નોવેલ.	૧૦/-
વધારાવાળી બમારાજ કંઠી દર્યાવની નવલકથા	૧૦/-
ઘુઈ પાકેલ :- બાણીતા કાંસ વીલાનીનું જીવન ચરીત્ર.	૫/-
જેરમ કમુની :- બી વીલાનીનું જીવન ચરીત્ર	૬/-
સમુણી કાંતી. પ્રાણેરવાલ. ધ.	
બાવતાવા	કી. ૫ ૦
બાપુની બાંખી	૩-૦

સેખક કાકા સાહેબ

હીલ્લી ઠાવરી

બાંધીજી.	કી. ૧૦ ૦
બલરેવ દેસાઇની કાબરી	
ભાગ. પહેલો	૧૦ -
ભાગ બીજો.	૧૨ ૦
ભાગ ત્રીજો	11 ૧
બાપુ-બાશીમા (બનુ બાંપી)	૧ ૦

'Indian Opinion', P. Bag,

Phoenix, Natal

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	2	0
THE U.E.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirzo Manni	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	6
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	5	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	19	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	5	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-14)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	3	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELE ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
469, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૬૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—: જોબર્સ મેથી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

"This is the fastest, most direct and most comfortable route. IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

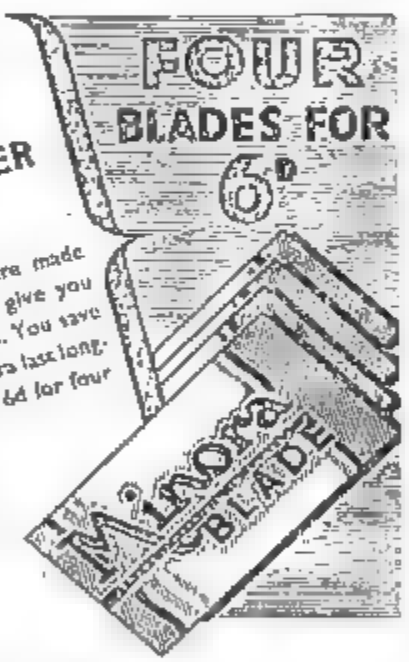
Incorporated in India
Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA"

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

THESE ARE THE BLADES FOR SMOOTHER SHAVES

Because Minora Blades are made of the finest steel they give you better, smoother shaves. You save more money too. Minora last longer but they only cost 6d for four

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Minora

THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAUOONA	INTHIHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAN	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAIR JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.

And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

189 Grey Street, DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

KEEP IN TOUCH WITH HOME

THROUGH INDIAN MAGAZINES

Annual Subscription Rates of Some Interesting Magazines

GENERAL		MOVIE MAGAZINES	
Astrological Mag.	M 24s.	Cine Voice	M 45s.
Caravan	M. 15s.	FilmIndia	M 70s.
Forum	W 30s.	Movie Times	W 24s.
Illustrated Weekly of India	W 84s.	Rup-Bani	W 30s.
India Digest	Bi.M 9s.	Commercial Magazines	
Indian Review	M 15s.	Commerce	W 88s.
Modern Review	M 30s.	Eastern Economist	W 99s.
Onlooker	M 45s.	Indian Finance	W 55s.
Shanker's Weekly	W 52s.	Sexology	
Sound	M 28s.	International Journal of Sexology	Q 22s.
Vigil	W 36s.		

The above rates are current publisher's rates and are subject to changes. Copies will be mailed directly by the publishers.

Send your order with proper remittance to:

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE,

9 Cantonment, AHMEDABAD, India.

Write For A Detailed List.

Authorised Subscription Agent To All Indian Magazines

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

380 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC LIBRARY
12 OCT 1950

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 30—Vol. XLVIII | FRIDAY 6TH OCTOBER, 1950. | Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE 4 FOUR PENCE

MAHATMA GANDHI'S MESSAGE

"Nearly three thousand years ago, two great prophets gave the message of Peace, Non-violence and Love to the world in the North and South of India. Both came from a princely house and rejected the power and pomp of their position for the Service of Humanity. Buddha and Mahavira introduced new and refreshing streams of divine thought into the ritual-infesting and rigid Hinduism and this started a glorious era of cultural expansion which carried the heritage of India far deep into the East of Asia. Mahatma Gandhi, who was the heir to these Prophets, gave a new implication to their messages in the context of modern life. Nowhere that implication is of more significance than in East (and in South) Africa where suspicion and fear of each other if allowed to grow unchecked, can only result in catastrophe. If such an eruption of ill-feeling is to be avoided, the way of Gandhiji—the way which made him drudge to lonely countrysides of Noakhali when all India was rejoicing at the dawn of freedom, the hard and narrow way has to be followed and stoutly adhered to. Gandhiji's life is a hard lesson but if harder calamities are to be avoided, it has to be followed and on this occasion I pray and hope that our people here will have the courage and faith to do so."

—Apa Saheb B. Pant,
(Commissioner for the Government of India in East Africa)

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)

JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11

JUST ARRIVED!

45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/- SAMPLES ON REQUEST.

FOR BLOUSES

SWISS EMBROIDERED GEORGETTE. 36" per yd. 12/6

VELVET.

44" Chenille Georgette in all latest Shades

Suitable For Sarees.

Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/- each.

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/10/- each.

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £5/15/- each.

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.

Cream, Collar Attached.

All Sizes.

27/3 each.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS

In Latest Designs & Colourings

8 yds. to a piece

From 25/- To 50/- per piece.

SAREES

★

Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.

5 yds. lengths. 25/- each

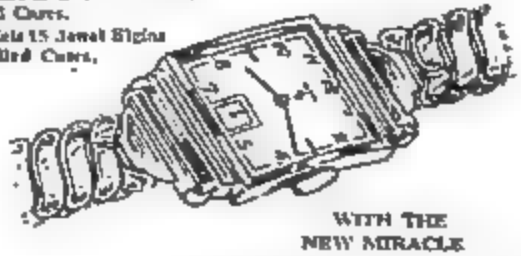
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.

Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. KLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે પહોંચતા કરવા માટે અમે ટનના ૫ા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats
Wholesale Merchants and Direct Importers.
House For Keen Cash Prices.
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ.
સ્ત્રીઓ તેમજ યુવતીઓ માટે, પુરુષ વસ્ત્ર, ખાનદેશ—ખેતી બાગાયત માટે બધા જાતનો માલ—તેમજ કેપડીલીન બોરસેટ બાંધણા
ઘરાકો માટે ઘણાજ સસ્તા ભાવ તપાસ
કરવા બોલાવ્યું છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29838.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence
11/18 Pretorius Chambers, Joppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg
Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4574

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 2d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY LIMITED

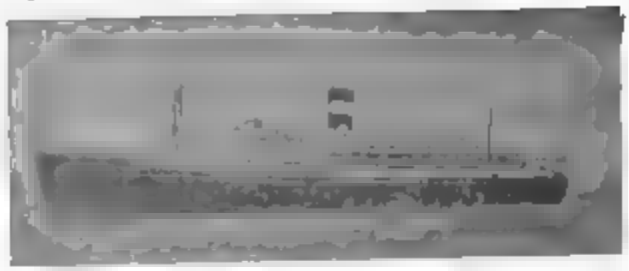
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workman's Compensation, Etc. Etc.

આ કોઈ પણ કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને વગેરના વીમાઓ, સામાન્ય રીતે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારી શકાય છે. કોઈ કંપનીને ઉપરના આપવું એ રેક કોઈની ફરજ છે.

Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74. Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 29848. P. O. Box 1018.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street.
JOHANNESBURG
Telephone 33-4476
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa.

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.

S.S. Karanja due Durban 30th October and sails on 5th November for Bombay via Karachi and Porbundar.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET — — DURBAN.
Note:—Emergency Phone: 63624

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રાયટર: અબ્દુલભાઈ અમુભાઈ કાદીપોરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફ્રોરબ્બા પીનો હેમ્પર વેગેરા વેચવા, બસોબારથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું સુરતી ખુશ્ક સેવ, ગાંઠિયા, ભાંડીયા, બાલસ વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે ખેતા ઓર્ડરોની બરાબર ખેાદ રાખવામાં આવે છે.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
3d President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વેરરોબીઝ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ સાથે ચેર્સ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદ કરવી. અને પ્રેમાળ ઘરાક-સેવા ચુકવી નહિ.

—ઓફર્સ, ટેબલ અને કીચન ચેરર્સ—

જે કમતી ફરનીચર લીધે તદ્દન ખાત્રી થાય છે તેનો હરેક દરેક વખત કાયમ રહે છે અને ગ્રાહક બહેનો માટેજ કીચન ખંજાનો અને ફરનીચર બનાવેલ.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526. r-

અમારાં નવાં પુસ્તકો

ગદુપદ્ય	૫	૦
નિશાળમા	૫	૦
ઉમંગલુ	૪	૪
મદુર સ્મરણ	૩	૪
-ીરૂપમા	૭	૦
રૂપ કેરા (બે ભાગ સાથે)	૧૩	૦
ઢંઢે પઢેારે	૭	૦
પ્રાચિના	૫	૦
સુવર્ણ પુત્ર	૨	૦
છ છ છ	૩	૩
ભારી ભદ્વાર	૩	૦
દયાનેા ભેખેા પુંદરેા	૫	૦
ભાગ્યવાન બનેા	૨	૦
ગીત દેારી અને બીજા નાટકેા	૨	૩
આપણી કેંગ્રેસ	૫	૦
વતનરા	૭	૦
સખ્યા લેખ	૫	૦
ઝ ભેાનું આરેાગ્ય	૩	૦
મહાત્મજીના પ્રભુભેા	૩	૭
આમ વિચારજ્યા	૨	૦
પુષ્પવાટિકા	૨	૦
પતીનંદેાદ	૩	૦
ભદુપ ચાકરી	૭	૦
રંગ લીલા	૨	૩
ઇપાની ભાષ	૦	૬
ભરતી	૫	૦
રસ પુરીઓ	૩	૦
પેંસ્ટની સાધના	૫	૩
ગુજરાત રસીયાઓ કેમ્પબેલ	૨	૬
પ્રભેા સેાક	૩	૦
ઝીનાભ્રની	૫	૦
રાજના	૫	૦
નવી કુનીયા	૫	૩
ડ્યાંતરભાઓ નાનાભાઇ ભટ	૨	૧
મહાન મુસાફરેા	૫	૦
પ્રભુ અને પ્રકિત	૫	૦
ગરજના બેગાં	૩	૦
રેસ દેશની સેાડ કથાઓ	૮	૧
સપ્ટની પ્રેમ કથા (નાટક)	૮	૧
સેાદાગર ભા. ૧-૨ સેટની	૧૨	૦
કમળી અફસર બે	૫	૧
સેાદાગર	૧	૦
ભેસ્મેા પ્રયેાગ (બાર્ડ સંગ્રહ)	૬	૧
સુંદરીનેા શણગાર	૧૪	૦
સહીદેાનેા સંદેશ	૪	૦
મુજબતા પ્રશ્નેા	૭	૧
કુદાની રમજટ	૧	૦
ભદુપ વાતેા	૭	૦
દાદા ખીમજીનેા દાગ્રેા	૪	૧
ડીન ચર્ચા	૭	૧
ગ્રામિણફેાનિક્સ ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮	૦
રમખલી	૧	૦
સામ્રા કથાઓ	૮	૧

રેવરંડ રાયના પુસ્તકો

ચુપ નહીં રહેવાય (ગાંધીની બીજી સામે ચેલેંજ) બનવાયા	૭	૬
દૃષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૩
બે નરેલ્લાઓ	૫	૦
રેવરંડ રાય અને ચંદ્રાબ	૨	૦
કેાની બ્હેન (બાળા)	૫	૭

જીવન ચિંતીઓ

૨ વિનાયક ગાંધીજ	૫	૦

સ્વાસ્થ્ય રક્ષણ પુસ્તકો

દાદર રોગનુ	૭	૧
અનુભવીના દાદર પ્રયોગો	૧	૦
કાયમ ચોકાદ	૧૦	૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬	૬
કપાલ કુંડલા	૫	૬
મનોરમા	૭	૦

મુળજીભાઇ લેખક ગેબાણીની નવેલેા

અમરાપી	૧૬	૦
મુળજાતનેા બધ ભાગ ૧—૨		
પ્રત્યેકની	૭	૦
ગુજરી કથારેા ગાભાઇ નવલકથા	૭	૬
ગાળા તથિયા	૫	૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬	૦
પુરાતન બ્યેાત	૫	૬
બીજેરા દાર	૮	૬
વેણીસારા	૮	૦
સેાનાર તારા બહેતર પાણી	૧૦	૦
ધનવણી	૬	૦

નવલ કથાઓ

કુમારપાળ : ભંગાણની કાંટીકારી નવલકથા. ભીમત	૮/-
ભારબરીલ સુંદર બાળપુષ્ટ નોવેલ.	૧૦/-
સમાજવાદી સાધારણ કાંતી કથાની નવલકથા	૧૦/-
ઘુઈ પાસેય :- ભણીતા કાંત ગેબાનીનું જીવન ચરીત્ર.	૫/-
મેઠમ કમુરી :- શ્રી ગેબાનીનું જીવન ચરીત્ર	૬/-
ચમુળી કાંતી. ગીજીવાલા.	૫.
મહાત્માના	ડી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી	૩-૦

બેખા ઉપર ઓર્ડર

દીલ્હી કાપડી

બોપીઝ	ડી.	૧૦ ૦
ભકારેજ રેશાની કાપડી		
ભાગ. પહેલેા	૧૦	૦
ભાગ બીજો.	૧૫	૦
ભાગ ત્રીજો	૧૧	૧
બાપુ-મારીમા (મંત્ર ગાથા)	૬	૦

"Indian Opinion", P. Bag,
Phoenix, Natal

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 40—Vol.-XLVIII. Friday 6th October, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

The Conference

ONE of the most important events of the last week-end in Durban was the annual conference of the Natal Indian Congress. An important feature of the conference was the opening of it by Senator E. H. Brookes and the wise, matured and most friendly advice given by him, and a survey given by Mr. Maimane, secretary-general of the African National Congress, of the whole political situation as it affected the non-Europeans in South Africa and of the relations between the Indians and the Africans. Both were most thought provoking and, in our opinion, quite enough in themselves to engage the whole time and mind of the conference. We are indeed most fortunate in having friends like Senator Edgar Brookes, for it takes some courage, these days especially, for any European of standing to associate himself with the non-Europeans or their cause. That we still have such friends is the only ray of hope in the otherwise dark and gloomy clouds which threaten to annihilate us. The question is how to keep them, how to win other and how to turn our enemies into our friends, without selling our soul. No true friend will remain with us if we are prepared to sell our soul. That in our humble opinion, should be our deepest anxiety and the most important item in our plan of action. Unfortunately that is just the thing we seem to be lacking in.

Indian Press Attacked

"A very insignificant section of the Indian Press" in South Africa, in which we do not at all regret to include ourselves, was taken severely to task by the conference for being "ignorant and foolish" because it was said by that section of the Press that the S. A. I. C. conference, held recently in Johannesburg, had dealt with irrelevant matters and had failed to give a proper lead to the community at this critical juncture in the history of South Africa. It was stated that the present leadership had been students of politics of fifteen years standing and knew exactly when and how to give a proper lead. We think it wise to abstain from entering into a discussion on that matter. We are more interested in what Senator Brookes has said. Our task, he said, was in South Africa and we had to look for friends here and try to befriend those who were not. We have always been and are fully in agreement with this view point. But our whole attitude unfortunately appears to be to do nothing here and to cry for help from the whole world and to abuse those whose help is not to our liking. We seek help from the United Nations and we condemn it and pass judgment against it for not doing its duty towards Korea. We seem to be over jubilant that the power in China is now in the hands of Communists and cherish the prospects of Communist China coming to South Africa to emancipate the oppressed non-Europeans. Because Pandit Nehru today stands for Communist China to be admitted to U.N. he is hailed as a hero. If he happens to be critical about the Communists he is slashed. Mahatma Gandhi's principles are most admirable only as long as we can exploit them and him to gain our point. When it comes to putting even a little into practise it is at once said: "Oh, but he was super-human; we are full of human weaknesses; we cannot, therefore, be expected to go the length that he did." This is the trend of the present leadership and we venture humbly to suggest that it will take us nowhere.

Politics And Other Activities

Senator Brookes has told us that though the clouds are heavy over us there is no reason to fret. There is considerable amount of constructive work to be done in the community in order to raise its standard educationally, economically and in other spheres. We fully endorse that view and would go a step further and suggest that our political and social activities should go hand in hand, for they are all based on moral and spiritual principles. Our politics are not, but should they be, power politics. They are for gaining elementary human rights and one cannot live without them. Life should be intolerable without them. This requires true leadership. What is it that characterises true leadership? The marks of true leadership should be adherence to Truth at all costs in thought, word and deed, Fearlessness, Courage and Humility. Fearlessness should not be only on our part. Our behaviour should be such as to dispel fear from our opponents. Unless these qualities are imbedded in us there is no hope of success in the arduous task that faces us. And for this we need seek no outside help. We have to develop them by purifying our soul which alone will help us win our struggle in this country. Let our actions be more eloquent than our speech. Under the present leadership, we regret to have to say, it is the reverse. We are too vociferous about the "unqualified success" of the Protest Day on June 26. The result is by no means a happy one. We do not bemoan the dismissal of over a thousand of our brethren. Such consequences were to be expected. What we do bemoan is the manner in which we are dealing with the situation. Litigation is not going to help. What will be the ultimate result of such action? Say for instance that the City Council is defeated. Does anything prevent it to resort to the ordinary rule of disposing of employees that are not required? Will that tend to remove ill-feelings or increase them? And what about the hundreds who have been dismissed by private firms? The remedy lies in appealing to the hearts of our opponents and changing them. That can be done only by humble and sincere self-sacrifice. But the present leadership thinks that the time for action has not yet come. We think it is long overdue.

Non-European Unity

Those who do not see eye to eye with the Congress on the matter of the formation of a non European united front are termed "isolationists." That is twisting truth. It is as much as to say that India should not have fought for her freedom as long as the whole world was not ready for it. One solitary man can fight for right if he has the strength to do so. He does not fight for the individual. He fights for a righteous cause which will and must benefit humanity. We do not believe that our struggle for right and justice must wait until all non-Europeans are united. Those who are ready and have the necessary qualifications should fight and set an example to others. In our struggle it is not quantity but quality alone that will count. Mahatma Gandhi was accused of isolationism because he concentrated on India's fight for Independence and did not interest himself in other matters pertaining to the outside world. He argued that one step was enough for him. In his struggle for the emancipation of India lay the emancipation of all the oppressed people of the world.

We venture to suggest that the same is the case with us in South Africa. That does not mean that we must not work for racial unity and harmony among the non-Europeans as a whole. No, we must go a step further as Senator Brookes very rightly pointed out to us and include in our scope even the Europeans.

We must convert them to our way of thinking, not antagonise them. It will require a great deal of patience, endurance and self-sacrifice. But those are the very qualities we must develop within ourselves if we do not wish to resort to the law of jungle, but to follow the path shown by Mahatma Gandhi to which Mr. Msimang referred to so eloquently in his speech last Saturday. (The speech is published in full elsewhere in this issue.) He has referred to the relationship between the Africans and Indians. That relationship must improve if we are to live in this country in peace. The days have passed to look down upon the Africans. We have now to look up to them. Our only salvation in this country lies in befriending them. The rulers are conscious of the fact that our unity with the Africans is a potential danger to white supremacy—an utterly false notion of course—and everything possible is being done to destroy the possibilities of such a unity. It is being worked in a most sinister manner. We often hear of stray instances of assaults on Indians by Africans. But they are usually overlooked as being motivated by a desire to rob or steal. Our attention has however been drawn to two instances where the motive seemed only to terrorise. One instance was of a respectable Indian gentleman. Accompanied by his wife and two little children he was walking in broad daylight on one Sunday afternoon along the road across the race course in Durban and one of a few Africans, who were following him struck him with his stick on his head from behind and gave one or two strokes from the front and ran off. His motive seemed to be no other than to terrorise the gentleman who happened to be residing in what is termed a European locality in his own property. Another incident took place last Tuesday at about 10 p.m. in the same locality when a respectable Indian lady accompanied by her child was going just across the street into her own house from her friend's house where she had been on a visit. Several Africans on the street threatened her but she was just saved as the door of her house opened and she was let in. In this instance too the motive seemed to be to terrorise. Indeed a double motive is thus served. One to terrorise those Indians who happen to be residing in the so-called European localities so that they may be scared away from there and the other to create animosity between the Indians and the Africans. Needless to say that police protection which, in the case of non-Europeans, was never at any time vigorous has, under the present Government, dwindled to almost nil. Such incidents, we are very much afraid, are showing a tendency of growing and if we do not wish to fall victims to the trap that has been so cleverly laid for us, both the Africans and the Indians will have to keep their balance and a great duty devolves upon the responsible leaders of both the communities to educate their ignorant people on the right lines.

Chastened Because Loved

"WE do not want to be always filling the general ear of the world with our cries against the rule of South Africa. But if these complaints must cease, we must be treated as human beings and not as tolerated evils in the land of our birth. The South African Government must not look upon us as their internal and private business. We are not the private property of White South Africa. We should be looked upon as citizens of South Africa." Thus Dr. J. S. Moroka in his opening address to the S.A. Indian Congress at Johannesburg a fortnight ago.

Dr. Moroka is President General of the African National Congress and his functioning at the session of the S.A. Indian Congress in the important capacity he occupied should, except to those too obtuse to read the signs of the times, have a significance. It were very unwise to disregard.

Whether Dr. Moroka had in mind, principally, his own Basuto people or intended his remarks to embrace all whose colour has condemned them to the lot usually reserved for lepers and like untouchables, matters nothing. His observations are today as truly and fully applicable to the overwhelming majority of South African Indians, as they are to South African Africans or Eurafricans.

They are wise words that sum up the situation precisely and concisely. In protesting that "we must be treated as human beings and not as tolerated evils in the land of our birth," Dr. Moroka put his finger upon the root cause of the whole mischief, viz wrong approach.

What should never and need never have become a "problem" has been artificially and gratuitously made a problem because it has been wrongly approached from the outset.

It is elementary that deductions based upon false premises are bound to be equally wrong. In this case, the first false premise, as Dr. Moroka shrewdly indicates, consists in the assumption that South Africa is the private property of white South Africans. The second is that South African non whites are congenitally incapable of reaching 'white' standards of civilisation and culture. (This in spite of overwhelming evidence to the contrary and which, in consequence, renders the contention artificial if not positively insincere.) The third is, that helotage is the most congenial lot for them to be their unalterable lot because that is the place ordained for them by Nature or Providence. Dissatisfaction with that place in the country's economy will render them, as Dr. Moroka puts it, nothing more or less than "tolerated evils."

The approach is wrong because the assumptions with which it starts off are all wrong. And the most serious aspect of the matter is that the assumptions, advanced as justification of South Africa's Apartheid policy, are really more the result of wishful thinking than of honest conviction. Speeches such as that of Mr. G. P. Jooste, deputising for Dr. Donges at U.N.O., have a ring so completely false as to make it difficult to avoid criticising them in terms compared with which the adjective 'insincere' stands for honesty and straightforwardness.

To represent the Union as a democratic state or as far as its non-European peoples are concerned, as entitled to look forward to a future when it shall become one, in the face of pronouncements that have been repeated ad nauseam, little else than an insult to anybody of normal intelligence. And, of course, it deceives nobody, U.N.O. probably least of all.

As Senator W. G. Ballinger says in plain unvarnished language (vide his letter to the 'Rand Daily Mail' of September 28) the Union's methods of government are those of an oligarchy—of White 'Baasskap' over the Blacks. One of a number of facts carefully withheld by Mr. Jooste, but which as Senator Ballinger adds, "Mr. Jooste must know "full well."

Why the Union Government goes to the trouble and expense of further discrediting itself by its futile and transparent attempts to get untruth to pass for truth, is difficult to understand. The attitude of virtually every other country claiming to be civilised, regarding racial discrimination, was clearly summed up by Sir Senegal Rau at Flushing Meadows, last week, in the following words:

> "One of the greatest evils in the world, today, is racial discrimination, and many countries therefore forbid it by law.
>
> "It is amazing that at this juncture any member of the United Nations should embark upon it as a deliberate policy, sanctioned and enforced by law."

Such, of course is not Dr. Donges's view. In his sight, White is Right. Except on the rare occasions when that astute Minister finds it expedient to conceal his contempt for pigmentation wherever it exists, "coloured" peoples, according to the learned Doctor's philosophy, have no real claim to rights, at all. Certainly none as against White people and, most emphatically none that in any circumstances warrants interference from without in treatment, however revolting, that may be brought under the designation "Domestic Concern."

Dr. Donges will, we have no doubt, bitterly resent this criticism as wholly misrepresenting his real views and sentiments. It may, of course be, that his chastening of us is, as Mr. Jooste seemed to suggest to U.N.O., his way of expressing his brotherly (or fatherly) love for us. If that is so, his love for us is certainly very great, indeed.

To avoid the possibility of doing Dr. Donges even the smallest injustice or misconstruing his good intentions we must not overlook the Minister's encouragement of the O.F.S. Nationalist Congress proposal that Transvaal Indians should all be herded in one area. This, at Bloemfontein as recently as a week ago.

A case of distance lending enchantment to the view? And, of absence making the heart grow fonder?

SENATOR BROOKES'S SPEECH

THE following is the full text of the thought-provoking speech delivered by Senator E. H. Brookes when he declared open the annual provincial conference of the Natal Indian Congress in Durban on Saturday September, 30.

I thank you for the honour you have done me in asking me to open this conference. I regard it as indeed an honour and also a pleasure. It is true that I have been elected by the Africans to the Senate, but my feeling has always been that every member of Parliament should represent South Africa as a whole. In my time I have fought for the rights of Afrikaans-speaking and English-speaking, of Africans, of Coloured and of Indians. Circumstances have made you—quite rightly—organise as Indians in defence of Indian interests, but I know that many of your leaders feel with me that it is the wider conception which must inspire and guide you. Many of you are sincerely interested in African progress. May I bespeak your caring also for your European fellow-citizens, friends and enemies alike, and thus may we meet today as a body of South African citizens caring for the true welfare of all South Africa.

It is not easy for you to take up this attitude. The governing classes of European South Africa have shown pretty clearly that they do not want you. This unpleasant truth must be faced. To know the truth about yourselves, your friends and enemies, and preserve, while knowing it, calmness and faith, balance and a sense of proportion and inner integrity, is true liberation and true victory. Our meeting here today is among other things to register the fact that the South African Indian population is an integral and permanent part of the Union, and that it will never expatriate itself. The Union as a whole must accept this fact, and must understand that it cannot continue to treat its citizens of Indian descent as strangers and foreigners. Such an attitude is to run away from facts, and evade awkward issues. It is immaturity. It is an excuse for inexcusable unfairness.

That it is not always easy to live together is true but the task of statesmanship is to find the best way of doing so with the minimum of provocation and the maximum of advantage. Let me say that this will not be done only by political theories, however good, but that personal contacts and personal friendships must play their part.

It is because the Indian community cannot get the ear of the Government and is not represented in Parliament that it has turned to outside Powers, especially to India and the United Nations, for help. I understand fully your feelings in this regard, and it is not fair to blame you for them. Yet the real struggle is in South Africa itself, and difficult though the task may be and disappointing as it has been, the major task is still to win friendship and support from white South Africa. Be careful that in overseas appeals and contacts you do not reverse the course of true statesmanship and produce the maximum of provocation with the minimum of advantage. I must frankly say that I regard the reading of a message from the leader of Communist China at the recent meetings of the S.A.I.C. as likely to produce such a result. What good can such support do you with either the governing classes of South Africa or the majority of the United Nations? I do earnestly beg you, while in no way blaming you or condemning all your overseas contacts, to consider the effects of specific appeals overseas, which are virtually appeals for the use of sanctions against your own Government, in relation to their influencing of public opinion in this country itself.

I realise that it is easier to give this advice than to indicate just what you can do effectively in this country. The political situation seems almost an impossible one. All doors seem to be closed. Your efforts to persuade the white electorate to see your point of view have not been very rewarding. The career of an anti-Asiatic politician seems so easy and so successful. But we must, in the interests of white no less than of non-white South Africa, continue to preach the doctrine that the future of this Union of ours must be built on co-operation, not on division, that the good of each is the good of all. You must never—no community must ever—accept a perpetual inferiority. Unjust laws and harsh administration must be steadily fought. Again and again the facts must be made clear, the principles of equity stated and re-stated, and public attention drawn both to the main issues which are involved and to their practical effects on individual sufferers. All who stand for freedom must co-operate in this struggle for a better and fairer South Africa where liberal democratic principles will prevail, and I am glad to be with you today as a sign of that co-operation in the conflict for right.

But the political struggle is not the whole struggle. A community placed as you are, if it is neither to live in a perpetual fever of revolutionary excitement nor to lose its self-respect, must use a period of darkness and difficulty like the present for the building up of its educational, moral and cultural life. Political status is tremendously important but it is not all. Indeed there is much in the old lines:

> "How small of all that human hearts endure
> The part which laws or kings can cause or cure:
> Still to ourselves in every place consigned,
> Our own felicity we make, or find."

I like to think of this Congress as being not only a political organisation, but the heart and soul of its community in the economic and cultural field—a centre of life, life which is organic and indivisible. I know with what real caring you have been trying to help the unfortunate underpaid workers at the bottom of the social scale, and efforts to improve the economic order must always be a vital part of your work. I hope that you will also work steadily for the improvement of moral standards and of family life. Younger people of all races are in danger today, because the throwing off of old restrictions, some of which ought to go, is apt to become licence and almost moral anarchy. Freedom should so be used as to strengthen all that is lovely and true, not made a pretext for indulging what is worst or most depraved in our imagination. Take again welfare work, even what is sometimes called, with something of a sneer "charitable" work. Work of this kind—"Penn" is an excellent example—is not an alternative to political or economic propaganda. It is part of what is fundamentally an indivisible end—the progress of the whole community. In a recent article in "The Forum," I quoted John Buchan's lines on Montrose as applying to some of your young "extremists":

> "When young men in their pride made haste
> The wrong to right, the bond to free,"

and I then quoted the third line

> "And plant a garden in the waste."

This is indeed a legitimate aim for all young men. There is a garden to be planted in the waste of human suffering and frustration. The planting will not all be done by people whom we consider orthodox political thinkers. Some of them will be very simple folk. All have their part to play. The cymbals are not the whole orchestra. And the scene in which we work may be very simple too. This Congress which has touched the nations of the world in Conference at Lake Success, has its place also in the humblest little home in Durban slums or tucked away in the tumble of hills behind the North Coast Railway line.

As we must not fear to be little, so we need not fear to be great; and there is much work to be done in the cultural sphere, in the sphere of art and literature and science and of higher learning. I am heart and soul with you in the battle to keep the Universities of Cape Town and the Witwatersrand open to all students, as true Universities should be. But because our own University of Natal has chosen for the present to follow the method of parallel classes, do not pour all your activity into the task of breaking down this colour bar. Put at least some of it into the harder, the more rewarding and perhaps the more important task of sound scholarship and creative work. Inevitably much of Indian university education in the past has consisted of hard, slogging work by part-time students, many of them teachers, to obtain qualifications of professional value. But Natal needs all your heart and your intelligence put into living and original work. While the non-European classes remain separate, let it be your ambition to make them second to none in the Union in creative work, research, the love of truth and of beauty for their own sakes. Here the doors stand not indeed wide open but certainly ajar. Press through them. There are more ways than one to take the citadel of freedom.

I thus envisage for you a continuance of the struggle for political freedom, for economic opportunity and for civil liberty. I also envisage an effort, with all the gifts of head and heart that God has given you, to turn your enemies in white South Africa into friends. Finally I have put before you a programme of action outside the directly political field—a programme most urgently needed and most desirable in keeping a sense of proportion and of inner peace which the "skin-game" of politics alone, even played in a wholly good cause, tends to endanger.

I thank you for the precious gift of your friendship. You have much to give your friends. God bless you all.

I now declare this Conference of the Natal Indian Congress duly open.

MR. SELBY MSIMANG'S SPEECH

MR. SELBY MSIMANG, Secretary-General of the African National Congress, in his speech at the opening of the Conference of the Natal Indian Congress in Durban on Saturday, September 30, said:

I thank you, Mr. President and your Executive Committee for this honour and privilege; more so in that it follows so soon after my President-General, Dr. Moroka, had not only graced but was garlanded by your South African Conference not many weeks ago.

You meet at a time when in the history of South Africa the need was never greater for the non-European races to change their attitude towards each racial group and adjust their relations—spiritual relations—in such a manner as to bring within the realms of practical politics the active co operation and mutual helpfulness between themselves. We have reached a stage in the life of our relations when the differences of whatever kind or nature should be submerged to allow for the spontaneous growth and development of those vital qualities which alone must needs invigorate and strengthen the bonds of unity between us.

By a strange coincidence of history it was India and what that great and wonderful country was able, when Africa was yet unknown to the outside world, to give to the world that it needed most, that led to her discovery by the European races. India had a contribution to make to Western civilisation which made it possible for it to reach the heights—I am almost tempted to say, the heights of perfection—(if ever)—which those who represent it in this country out of sheer audacity now claim it as their exclusive monopoly. The first European settlers came to this country to establish a station for supplies to ships proceeding to and from India. They were followed by others and then after them came diamond seekers, sugar cane planters and gold hunters. In no great length of time resort had to be made to India for the much needed labour on the sugar cane fields, which were developing along these coasts. In the progress of time, the Indians, who were none other than coolies, as they were then called, fortified as they were by an older civilisation, soon proved they were not destined to remain for all the time in the stratum of coolie labour. By sheer thrift, endurance and personal sacrifice, they rose, as it were, from slave labour to take their place in the competition for the enjoyment of the bounteous gifts of life that country offers to mankind. When they entered the competitive market Natal was transformed and became the garden colony.

Test Of Western Civilisation

A new era—a testing era—emerged from the ascendancy of the Indian in the economic field. Western civilisation was soon put to the acid test of its stability and competence to rise above the antics of a corrected monkey. Under the stress and strain of the severity of the test staggered and showed signs of instability and superficiality which put fear into the hearts of the white people. Driven by fear they.....in desperation became fanatics and started to create conditions which at once confirmed in a peculiar way that however highly civilised an individual may be, according to accepted standards, his capacity for development can only be measured by his achievements in the sphere wherein inanimate nature is the subject of exploitation. In the science of the relationship of man—the science of living together of human beings—he completely fails and becomes the living example of the order wherein the law of the survival of the fittest rules supreme. Under the ghastly cloud of fear, representatives of Western civilisation began to squeal and to invoke as a last bastion of the law of self-preservation—a replica of the law of the jungle. Hence they sponsor the policy of differential treatment between man and man and impose an arbitrary line of demarcation which cuts through the social homogeneity of mankind based on the accident of colour. The recent development of this policy has been the enactment of the National Registration Act, the Group Areas Act and the Suppression of Communism Act by which they hope to subordinate the standard of personal worth and conduct of the individual to the regions separated by a colour line, irrespective of the most vital characteristics which if blended together could crystalise into and harmonise with the Christian principle of the brotherhood of man in the shrine of the Fatherhood of God. Having thus lost their stature of civilised persons they hastened to develop a subterfuge as a solace to their discomfiture and posed an artificial superiority over the other human groups, scrupulously relegating to the background the essential qualities thereof. In that way they turned an inferiority complex into a superiority or baaskap. That, then, is the position today.

Looking back studiously over the past forty years and going stage by stage, examining the struggle of the non European people to attain what they considered were human rights to which they are morally entitled, I have been compelled to come to the conclusion that these efforts have been misdirected. We seem to have been engaged in a fight for democratic rights as if we were living in a democratic country. We seem to have been asking the white people of this country to give us what they themselves have not got to give. Herrenvolkism excepting in the Cape Province and to some extent in Natal, has always been the form of government. They know no other. Democracy to them is of foreign importation. When they speak of "saving white civilisation" and of preserving democratic rights exclusively for themselves, they avow their determination to invoke the law of the jungle and enforce it to the letter and spirit against us; they declare against the scriptural injunction, though they claim to be Christians, to "do unto others as you would be done by." By the "Baaskap" slogan they openly rebel against the teachings of our Lord Jesus Christ, particularly that part where He says: "Whosoever will be great among you let him be your minister, and whosoever will be chief among you, let him be your servant."

Philosophy Of Mahatma Gandhi

Confronted, therefore, as we are by self-contradictory ideology, masquerading in the name of Christianity and democracy on the one hand, and superiority or baaskap on the other, when in acts and deeds they negative the basic tenets of democracy and uphold Herrenvolkism as the basis of government, it behoves us as non-Europeans to review our relations and political strategy. We have to accept that one cannot reason with a man obsessed with fear, more so if one is the object of that fear. No amount of logic, eloquence and debating prowess can make such a person a rational being. We have therefore to seek refuge, vision and inspiration in the religion, faith and philosophy of Mahatma Gandhi. We have to appreciate that South Africa is in danger and that the united might, the united spiritual might, of the non-Europeans can alone save her. I speak of the spiritual might because I realise that to employ physical force we might drive fear to madness, and moreover, history has proved that no battle of armaments has ever been won. Ours, therefore, must be a spiritual warfare—bloodless and yet all-conquering.

Bread And Butter Politics

I am persuaded, no, fully convinced by my study of the history of the Indians in this country, that we should not deviate, but intensify our struggle along economic lines. That way lies our salvation and the salvation of our country. We must gather our whole might, pool our energies in the economic field as the salient and vulnerable point of attack. South Africa is in the threshold of great industrial developments. Industry has become particularly affected by the unsettling results on the population of controversial issues. We have to recognise that until industry is highly mechanised it will need more and more of our labour in proportion as it expands. This is the time to seek an agreement with industry. Our racial groups are directly concerned with bread and butter politics. In almost all the industries one finds Indians, Coloureds and Africans working side by side in perfect harmony. The Government is now busy throwing a spanner into the wheels of our unity movement by separating our racial groups in employment, and, as you already know, the Durban Municipality is getting rid of its Indian employees to make room for Africans. We must prevent this by all the means at our disposal. We can do it. Our National Day of protest which, as you know, was designed as a demonstration of what power can wield if only we could forget our racial group differences for the cause of a united front, was, according to my assessment, an unqualified success. And as an indication of our spiritual might it proved that we can create a standstill of every machine, industrial machine in the country. Industry is aware of this and now seeks a conference to settle what it calls the Native question. We should offer industry to settle the question of the relations between employer and employee with the leaders of the people directly concerned. I am convinced that if our leaders could formulate proposals regulating the conditions of employment, wages and other amenities, and seek a conference with industry thereon, the results might change the complexion of the present political situation for the better.

But this by itself cannot be enough or effective. It must go together with a joint intensive

organisation, education and disciplining of our forces. We must derive the incentive for its intensification from the deep-rooted conviction that we fight for democracy in its orthodox sense and universal meaning. Mahatma Gandhi believed as no man did in the spiritual power that lies in passive resistance and in civil disobedience. We can understand it better if I would put it to you in this form. Those of our people who have been victimised as a result of our National Day of Protest could have been protected if our joint spiritual might could have been so set and consolidated as to give a reply to Durban's action by a resounding call to all our units throughout the Union of South Africa to lay tools down as a protest against the victimisation of some of us. I say, these men could not have lost their jobs. I say we can still vindicate their action if we could go out from here right now, fired as never before with the determination to get every man, woman, boy and girl of each racial group into the crusade for the liberation of South Africa from the monster of fear and racial discrimination. If we adopt as our weapon the spiritual force, not one of our racial groups can succeed without the other. Our clarion call to our people must therefore be "Join the crusade for the liberation of South Africa from the monster of fear and racial discrimination."

Spiritual Cause

A spiritual cause is sacred. It harbours no malice against anybody. It must not therefore be tainted with hatred, arrogance and rapacity. Inasmuch as we must fight to destroy these traits in the relationship of our respective racial groups, we must not have them against others, for our crusade is not against the the individual or race but against a system which threatens to subjugate, besmirch and destroy our country. If we seek a democratic form of government because we hold that the present or any other Government since Union has not in fact been democratic in form and character, in our fight we must observe therefore the rules and uphold the principles of democracy, first among ourselves and then towards others. We have in this country European men and women of goodwill and truly democratic in outlook who might align themselves with our cause if they could be convinced and assured of our honesty of purpose and the righteousness of our cause. We must strive to enlist their moral and active support.

I would be false to myself and fail in my duty to my own people, if I closed this address without as strong an appeal one member of another racial group can make to the other. I make no apologies for this. I hold that the strained relations in the past between Indians and Africans which culminated in the most regrettable riots in this City, some months ago, represented the eruption of a volcano which had been festering for some time kindled by a number of insignificant pinpricks my people received at the hands of yours in their day-to-day dealings. There is, generally speaking, too much of a display of the most annoying air of superiority some of your people allow to play a conspicuous part in their treatment of my people. Zulus are essentially and basically a proud race, yet they can be loyal even to docility, depending entirely on one's behaviour towards them. If you accept the programme of action I have endeavoured to put before you, there will have to be a drastic change in the general attitude of some of your people towards mine in order to achieve success. To illustrate this type of aristocratic aloofness which can never foster the spirit of co operation between our races, I would mention an incident which happened to me not many days ago. I was travelling by bus to our town when an Indian lady boarded it. It was full, and seating with me was a young school girl. I politely asked the girl to give the seat to the Indian lady. To my surprise and disgust she treated my courteous with the utmost contempt without even a thank you. Such conduct, trifling though it may be, is most embarrassing and makes co-operation definitely impossible. We cannot justifiably accuse other races of a conduct we ourselves practise towards other people. I have said that the struggle in which non-Europeans are engaged is a spiritual one. Things of the spirit are sacred. Unity of people, to be real and dynamic must spring from the soul from the unshakable will to throw in one's lot with the others. Without these qualities, unity is unreal and a farce. If the standard I am laying down upon which we should build the structure of a united front is too exacting and unacceptable, that we cannot do to others as we would like them to do unto us, if we cannot travel together in the spirit of true comradeship and be prepared to share alike the ups and downs of the struggle, then Sir, let us give up the attempt now. The odds, however, are against us. Those of us who appreciate the seriousness of the political position in this country, should leave no stone unturned to remove any impediment or conduct inimical to our cause and strive as never before to cement the good relations which have sprung up from the ashes of the Indo-African riots a few months ago.

ANNUAL CONFERENCE OF N.I.C.

THE annual Conference of the Natal Indian Congress which was opened by Senator E. H. Brooks in Durban on Saturday September 30, completed its session on Monday. It expressed its firm conviction that while the basic struggle for human rights for the Indian people lay in South Africa itself, "world support for our just cause is most desirable and necessary. We, therefore welcome with gratitude the messages of support received by the Indian people of the Union from outside the borders of South Africa."

This declaration came from Conference after many speakers had referred to the statement made by Senator Brooks at the opening of the Conference on Saturday, warning the Indian people of the dangers of getting support from certain outside sources. Senator Brooks had referred in particular to the message received by the South African Indian Congress from General Mao Tse-Tung leader of Communist China.

After recording its renewed confidence in the United Nations Organisation as the only practical instrument by means of which the people of the world can succeed in averting another world war, Conference expressed the hope that when the Indian question is discussed by the General Assembly of the United Nations it would "take an effective decision and action outlawing racialism in South Africa and all parts of the world so that the principles and purposes of the UN Charter and the International Declaration of Human Rights can have practical meaning to the Indian people of South Africa and other oppressed peoples of the world."

The Group Areas Act

The Conference condemned the Group Areas Act as a measure which would foster racial exclusiveness and thereby retard the growth of harmony and concord between the different sections of the entire South African nation, and would create conditions which would compel the Indian community either to expatriate itself or to exist in abject poverty.

Conference noted with alarm the recent threat by the Minister of the Interior that he would be prepared to consider one area only wherein to confine the Indian community in a province which would result in the total and immediate economic ruin of the community with expatriation as a consequence thereof. It was resolved "consistently to oppose this measure by all legitimate means and more particularly calls upon the Indian community not to co-operate in any way in the administration of this Act."

Non-European Co-Operation

A resolution on Non-European co-operation welcomed the growing unity particularly between the Indian and the African people. The resolution called upon Congress branches throughout Natal to establish immediately, joint committees of Africans, Indians and Coloured leaders in their respective areas to give effect to the policy of Non-European co-operation in letter and spirit."

Civic Amenities

A number of resolutions dealing with civic amenities accused the local authorities of neglecting the needs of the Non-European people. The Durban City Council was called upon to throw open the Municipal Library to all the citizens of Durban, white and Non white and the Municipalities of Durban and Pietermaritzburg were requested to remove racial discrimination in their transport services. Unless the Indian peoples are given adequate civic amenities, a resolution stated, "they will be compelled to consider very seriously, whether they should continue paying their rates without getting adequate and equal civic amenities."

Suppression Of Communism Act

After declaring that the Suppression of Communism Act was the most far-reaching measure enacted by the Nationalist Government attacking the civil liberties of all South Africans, and stating that this Act was in particular a challenge to the very existence of the national liberation movement of the Non-European people, Conference called upon the Union Government forth-

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, September 23.

Cato Manor

The Conference expressed its sincerest sympathy with the African people of Cato Manor "who have been compelled to live in such squalid settlements as a result of the neglect of the Durban City Council to make provision for African workers [illegible] and commercial life of the city."

"We are convinced", the resolution added, "that the shack problem in Durban arises fundamentally from the denial to the African people the basic right to own and occupy land freely in South Africa".

The Conference declared its total opposition to the plan of Durban City Council to expropriate Indian owned lands in Cato Manor because it was convinced that this was part of the Council's "sinister plan to uproot the Indian people of Durban and its environs through its policy of systematic expropriation of Indian owned land."

The Conference added that alternate land was available to house the African people of Cato Manor and called upon the authorities concerned to remove the land restriction operating against the African people.

Education

Conference viewed with apprehension the growing problem of finding school accommodation for Indian children in the Province with over 30,000 Indian children already without schools. It was of the considered opinion "that the problem of Indian education in Natal can only be solved by more liberal provision and provision of school buildings by the Provincial Administration."

Employment For Indians

In connection with Indian employment Conference urged the the Union Government and local authorities to provide employment of Indians in their clerical, transport and other services in Natal.

African Trade Unions

Full support was given by the Conference to the demand of the African people for the African people for the recognition of African Trade Union under the Industrial Conciliation Act.

New Officials

Dr. G. M. Naicker was re-elected President of the Natal Indian Congress. Mr. Debi Singh was re-elected General Secretary; the following were elected Vice-President: Mr. V. Lawrence, Dr. Motala, A. I. Meer, Mr. Sander, H. G. Harbans, R. M. Naidoo, Dr. Goonam, Mr. Pones, S. B. Mangal and Ashwin Chandran Jt. hon. treasurers: Mr. S. M. Nayar and Dr. Padayachi.

Confidence In Prime Minister

"THERE could not have been a more thumping vote of confidence in the Prime Minister that what was by implication given at Nasik," said Shri C. Rajagopalachari, summing up the results of Congress deliberation at Nasik. "Politically it was a very successful session, and those who thirsted for sensational development were much disappointed. Paying a tribute to Shri Tandon he said: His exposition of Hindu religion and culture made the way smooth for the dispelling of all anxieties in respect of communal policy." He added: "I fully realise Pandit Jawaharlal Nehru's difficulties, but I think the session under Shri Tandon has made it easy for Pandit Nehru to continue in guiding the affairs of the nation not only as Prime Minister but also his presence in the supreme committee of the party. I believed that the state of affairs in our country demands the continued attendance of both the Prime Minister and the Deputy Prime Minister."

"Landmark In History"

Dr. R. Ahmed, West Bengal's Muslim Minister, hailed the Nasik Congress resolution on communalism as a landmark in the history of India. "I am one of those," he said, "who believe that this is a turning point in history, leader in the ultimate goal we have in view—the evolution of a common nationality and a common Indian culture in our great country. Six Muslim leaders of West Bengal expressed asis with the presidents address, and appealed to Pakistan "to take a lesson from India and put their house in order on the same ideology."

"Congress Still Powerful"

"The Congress is the mightest political organisation in the country, and there is no other organisation which can take its place" said Pandit Nehru on the 22nd before students at Gandhinagar (Nasik). The Nasik session, he said, should open the eyes of all people that the Congress was still powerful enough to set its own house in order. He emphasised the international and dynamic. He asked people to emulate the fortitude of the people to Japan and Britain, who had, in a determined way, solved their difficulties created by the war which had shattered their economies completely. He also urged people to rise above petty considerations of provincialism and parochialism, and added: "Our duty is to make the country strong. Our duty is not to abuse others or fling mud at them. That lowers the prestige of a country. Strong nations meet every challenge in a forthright manner without resorting to cheap tactics or letting anger have the better of them."

Against Communalism

The Congress resolution on communalism recorded the Congress approval of the Indo Pakistan Agreement and, after condemning the spirit of communalism and the misuse of religion, went on to say: "This Congress, therefore, declares that it is the basic policy of the nation, as reaffirmed in the Constitution, that India is a democratic state which, while honouring every faith, neither favours nor discriminates against any particular religion or its adherents, and which gives equal rights and freedom of opportunity to all communities to carry this great message and to live up to it and to combat every form of communalism or separatism in India."

Nehru's Plain-Speaking

Speaking on this resolution in the open session of the Congress Pandit Nehru declared that India's relations with Pakistan would follow the clear path of international practice — negotiations first, mediation next, and arbitration last. On no account would his Government permit themselves to be goaded into warring with Pakistan. If Congress did not take that policy, let them say so, and he would quit the Prime Minister's post he said, and added: "I am Prime Minister today because you have chosen me. If you want me as Prime Minister, you have to follow my lead unequivocally. If you do not want me to remain Prime Minister, you tell me so and I shall go. I will not hesitate. I will not argue. I will go out and fight independently for the ideals of the Congress as I have done all these years."

India's Foreign Policy

Speaking in the Subjects Committee on the draft resolution approving the Government of India's foreign policy, Pandit Nehru reiterated India's policy of non-alignment with power blocks, and renewed his appeal for the admission of New China into the United Nations. "The whole question, both of what is happening in the far East and even more so of what is going to happen in the UN," said he, "somehow turns round this question of the admission of China to the UN. It is a vital issue on which the future of the UN depends." He said India's policy which aimed at non-alignment with any group of nations as against another group. He said a world war was a terrible thing to contemplate, and he had no doubt that, whatever the result of that war, "the world as we know it will cease to be." Ever since the Korean war started we tried our best, in so far as we could, to try to prevent it from becoming a world war. I do submit that the policy we have pursued has borne some little fruit." Today the chances of that war spreading to the near future were less.

India's Role

Replying to the criticism against the establishment of Indian embassies in many countries, Pandit Nehru said: "We have been pushed and dragged into foreign affairs simply because an independent India is a country that cannot keep apart from foreign affairs, whether we like it or not. You are not a small, petty country. What you say and do inevitably affects the world, and if it does not affect it today it will affect it tomorrow. Other countries wanted to establish relations with India, and India had to do the same. For various reasons, having become independent, it became inevitable for India to spread out in this way and for her to be entangled in what was happening in the UN and elsewhere."

Assam Earthquake

The South African Indian Congress has sent to Pandit Nehru, the Prime Minister of India a cable in which it expressed its heartfelt sympathy to the victims of the recent Assam earthquake in India. The Congress has issued an appeal to the Indian people in South Africa to render all possible assistance to the distressed.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

GASTRIC AND DUODENAL ULCERS

WHENEVER a case of duodenal or gastric ulcer comes along, it is most interesting to note the patient's answer to the question, "Did you ever take bicarbonate of soda or so-and-so's powders for indigestion, heartburn and stomach disorders?" Almost without exception the patient will tell how he used to have heartburn or indigestion and started taking bicarbonate to relieve it. This helped a bit, then later he switched over to "so-and-so's" powders. They helped too—for a time. Then he found out he had a stomach ulcer. The doctors then put him on the so-called "white diet" of crackers and milk and so on, and gave him large bottles of something like milk of magnesia or aluminium silicate powder or some other dope to "kill" the acid in his stomach. Finally, they suggested operating. But he was not so keen. He knew too many people who had been operated on with great success—and then needed another operation a bit later. And then—yes, the operations are always a great success, but the patients will be perverse and die instead of getting better. So he decided to find out what Nature cure methods could do.

It was the great J. Ellis Barker who pointed out that doctors who hand their patients over to surgeons are, by so doing, publishing the fact that their medicines are a failure. Yet we find that operations are suggested in so many cases of stomach ulcers. Surely this ought to make people think and realise that there must be something wrong and decidedly wrong in the methods of treatment? It really is amazing how blind people can be to simple facts. One would expect better from the doctors, who have such a long and strenuous training. But that very training often makes it difficult for them to see and think straight-forwardly. Take this bicarbonate of soda business, for instance. Medical students must study chemistry as part of their training to become doctors. And the science of chemistry teaches that acids are neutralised by alkalis. Bicarbonate of soda and milk of magnesia are alkalis. So when a patient complains of acidity of the stomach, what seems simpler than giving bicarbonate of soda or milk of magnesia to "kill" the acid? They would work just like that in a test-tube in the chemist laboratory.

Unfortunately, a human being's stomach is not a laboratory test-tube. If bicarbonate of soda, or any other alkali, is taken into the stomach it will "kill" the excess acid, true enough. But it will not remove the causes of the excess acid. And it will not stop the stomach from making more acid.

Nature is not fooled so easily. Whenever the stomach makes too much acid, there must be a cause. If the cause is not removed, the stomach will continue to make acid. And if the acid is "killed" by adding alkalis, the hard-working old stomach gets busy and makes still more acid to offset the alkali. So conditions get worse instead of better.

How does stomach acidity start, then? Well, there are many causes, one of the chief being nibbling titbits in between meals and at the wrong times. Night workers, for instance, who eat a mid-night meal, are very much inclined to become victims of stomach troubles. So too are the jolly fellows who take ladies to theatres and dances and end up with midnight feasts. On the other hand, office workers who worry a lot and who eat a sandwich with one hand while doing some important work with the other, are just looking for trouble. When we do mental work, a great deal of blood goes to the brain. If we eat food, the stomach needs plenty of blood from which to draw liquid for digestive juices. That is why we get sleepy after a heavy meal; the blood is drawn away from the brain to the stomach. But if we do mental work while the stomach is given food to digest, most of the blood goes to the brain, and the stomach does not get enough to do its job properly.

Other victims of stomach troubles are bus and lorry drivers who are seated hunched up for hours at a time and whose nerves are strained from driving through heavy traffic. We all know how one's stomach seems to pull into a knot when a bus nearly collides with some other vehicle. If this happens to a driver day after day, something is bound to give way in the long run.

Wrong foods are, of course, a common cause of trouble. Frying-pans have been called a curse to humanity because fried food is very hard to digest and therefore is a great cause of indigestion and stomach acidity. Too many sweets, not enough fruit, too much starch, insufficient vitamins, all these can cause acidity of the stomach. Aluminium cooking vessels are frequent causes of indigestion in many people. So too is the common practice of adding cooking soda to vegetables that are being boiled. One should never do this. Another thing to watch against is putting too much salt in the food. Finally, there is the common habit of taking too many medicines. The way some people turn their stomachs into medicine-chests is amazing and terribly harmful to their general health.

If a person suffers from indigestion or stomach acidity, the best plan is to fast until the stomach has had a rest. While fasting be sure to clear the bowels properly. Then take care to avoid eating the stuff or doing the things that caused the trouble. Be especially careful not to eat between meals, not to eat too quickly, and never to eat when worried, angry or very tired.

For ordinary cases of heartburn or stomach acidity, one of the best remedies is to take a little juice of some acid fruit such as a lemon. Instead of trying to "kill" the acid with an alkali, put some more acid into the stomach. The old stomach then decides that there is enough acid and it stops making more. That is the common-sense way to deal with the trouble, and people who know have been doing it with great success for nearly one hundred years. Yet the specialists and hospital authorities do not seem to know anything about it.

It is strange how many people do not want the simple remedies that get right down to the root of the trouble and effect a cure. No, they prefer something expensive and elaborate and hard to understand. It is this foolish attitude that supports the great chemical and drug manufacturing houses who put all sorts of new-fangled medicines and injections on the market and make huge fortunes out of them. Yet these expensive medicines and treatments often fail, or what is worse, they give rise to other illnesses. Many a sick person has been "cured" of his original complaint but now is suffering from the so called "side effects" of the medicines given him. Yet some simple remedy might have cured him easily and completely.

Many cases of gastric ulcer have been cured by a few very simple exercises. One exercise consists in bending over and touching the floor and then straightening up and reaching as high overhead as possible. Try to touch the ceiling. This exercise stretches the stomach and straightens out any pouch that may be holding acid or fermenting food. Of course, this will not cure any and every case of gastric ulcer, but it certainly does help in an astonishing number of cases.

The "white diet" is another medical fallacy. The idea is to avoid eating any kind of food that may scratch the ulcer. So the patient is told to eat only crackers and white bread and milk. But these are constipating foods, and the fine flour foods lack vitamins and mineral-salts. They also make the blood acid. What the patient really needs is plenty of bran and fruit and fresh vegetables, properly cooked or even eaten raw. Apples, for instance, are very rich in a substance called "pectin." During the First World War, it was discovered that pectin is a wonderful remedy for healing ulcers. In Canada, where they grow plenty of apples, large quantities of pectin were prepared and used very successfully for the treatment of ulcers and of war-wounds that had turned septic. Apparently there was not much money in the game, so the use of pectin has been more or less forgotten. But there is nothing to stop the stomach ulcer sufferer from taking plenty of apples for his trouble. They should be tried grated raw; or they must be baked. Another suggestion is "Raw Apple Oats" according to the recipe in my article on "Rheumatism." The raw grated apple is mixed with honey, lemon-juice and uncooked rolled oats and eaten thus. As raw oatmeal is a good healer of sores, this mixture often does great good.

Where the ulcer is very troublesome, great relief can be had by using fresh raw vegetable juices along the lines of the above-mentioned article on "Rheumatism." For gastric ulcers the best

raw vegetable juices are (1) a combination of carrot juice and spinach juice, (2) carrot juice alone, (3) a mixture of carrot juice, beetroot juice and cucumber juice. At least one pint of each mixture should be drunk daily. These juices must, of course, be absolutely fresh and uncooked, being made fresh daily by grating the fresh raw vegetables and squeezing out the juice from them. These raw fresh vegetable juices have wonderful healing properties and they also cleanse and build up the whole system.

Manipulation by a nature cure therapist often does a great deal of good too. This is especially the case where there is a subluxation or slight displacement of the spine in the region that governs the stomach and other digestive organs.

Then there is homoeopathic treatment. The homoeopaths have some really remarkable remedies for gastric and duodenal ulcers. But in every instance it will be necessary for the nature cure therapist to treat each case by itself. The homoeopath does not treat a disease—he treats the patient. For instance, half-a-dozen patients may be suffering from the same disease, yet it may affect each one differently. One sufferer from gastric ulcer may have terrible pains every time he eats. Another may feel better from eating but gets pains a couple of hours after a meal. Another, again, may get fearful winds and griping. A fourth cannot bear butter or fats and is of a mild and affectionate nature, while his neighbour craves these these substances and is very bad-tempered. The orthodox doctors may give all these people the same medicine and the same treatment because they all have stomach or gastric ulcers. But the homoeopath will treat each one differently, according to his individual make-up and the peculiar symptoms of his individual case. This is much harder to do, of course, but it is more in line with nature and natural law. And this, no doubt, is why the homoeopaths are so very successful in the treatment of such troubles.

The Jan H. Hofmeyr School Of Social Work

Johannesburg

Offers a three-year course of study preparing for service as Welfare and Case Workers with Social Agencies and institutions; as Directors of Recreation and Physical Education; as Secretaries of Social and Community Centres, Y.M.C.A's. and Youth Organizations. Entrance Requirement: the Senior Certificate (Matric), or equivalent. In only very exceptional circumstances exemption from this requirement may be granted. The next class will enrol on February 6th 1951.

Applicants will be required to produce evidence of character as well as academic qualifications.

Prospectus and Application Forms may be obtained from

The Director,
Jan H. Hofmeyr School of Social Work
Jubilee Social Centre,
Eloff St. South,
Johannesburg.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Seed Catalogue

Ditlio's 1950 Illustrated Catalogue of all Flower and Vegetable Seeds, now available. Kindly write to Ditlio's, Box 2060, Johannesburg, for your free copy.

Jan Hofmeyr Memorial Exhibitions

Four exhibitions of £30 each will be tenable at the University of Natal, two by European and two by non-European students during the academic year 1951. These Exhibitions are available to part-time as well as full-time students, if the circumstances are such as to justify an award in such cases.

Preference will be given in the award of the Exhibitions to students desirous of completing the final year of a Degree Course or of pursuing a post graduate course.

Application forms may be obtained from the Registrar, University of Natal, P.O. Box 375, Pietermaritzburg and should be submitted at the latest by the 15th November, 1950.

(It is probable that these Exhibitions will in future be awarded annually)

CITY OF DURBAN

DURBAN CORPORATION INDIAN PROVIDENT FUND

Indian ex-employees of the Durban Corporation who, when leaving the Council's service, refrained from withdrawing their accumulations from the Indian Provident Fund are hereby notified that such balances must be withdrawn immediately.

No further interest will be accredited on balances of ex-employees after 31st July 1950.

All enquiries in connection with this subject should be addressed to: The City Treasurer, (Indian Staff Control Section), City Hall, Durban. Telephone No. 27535 (Extension 141).

JOHN McINTYRE,
Town Clerk.

Town Clerk's Office,
Durban.
22nd September, 1950.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—by M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—by Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—by Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

Cuticura
ANTISEPTIC OINTMENT

A cut, scratch or sore demands Cuticura —quick! This soothing, antiseptic Ointment is excellent for chafing, heat rash, scalp irritations, rough hands and tired aching feet. Cuticura Ointment should be used in every household.

PROTECTS from GERMS
PROMOTES HEALING

313

DIWALI GREETING CARDS

Diwali Greeting Cards with India's distinguished leaders' photos nd messages with their autographs.

4/10 per dozen including postage.
4/6 without.

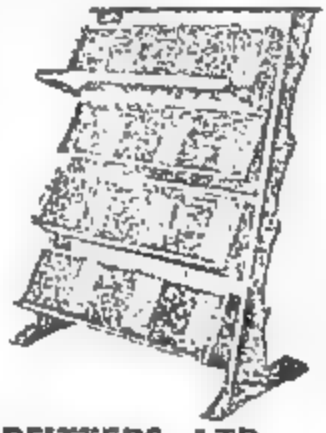
OBTAINABLE IN DURBAN AT:

Patel's Vegetarian Refreshment Room,
202 Grey Street.
Patel's Refreshment Room, 139 Brook Sreet.
Dhanjee Fruiterers, 192 Grey Street.
G. C. Kapitan and Sons, 154 Grey Street.

"INDIAN OPINION," P/Bag, Phoenix, Natal.

"GOLD MEDAL" QUALITY

High Class
Display Counters &
Showcases,
Refrigerator
Counters,
Wall Units,
Fish Fryers,
Display Fittings,
etc.

New
Illustrated Catalogues
on Application.

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show.
104 MARSHALL ST (Below Epsom House) Johannesburg.
Phone 123[illegible] P.O. Box 6503.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૪૦ | શુક્રવાર તા. ૬ ઑક્ટોબર, ૧૯૫૦. | છૂટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૬ ઑક્ટોબર, ૧૯૫૦

કૉન્ફરન્સ

ગયા અઠવાડીયાની આખરીના સૌથી અગત્યના પ્રસંગોમાંનો એક નાતાલ ઇન્ડિયન કૉંગ્રેસની ડરબન માં મળેલી વાર્ષીક કૉન્ફરન્સનો હતો. એ કૉન્ફરન્સનું એક અગત્યનું સ્વરૂપ તેનું ઉદ્ઘાટન સેનેટર ખ. ઓ. ખુકસના હસ્તે થયું તે અને તેમના તરફથી અનુભવજ્ઞાન, દ્રઢાપણ અને મીત્રતાભરેલી શીખામણ આપવામાં આવી હતી તે હતું અને આફ્રીકન નેશનલ કૉંગ્રેસના સેક્રેટરી-જનરલ શ્રી. મ્બીમાંગે સાઉથ આફ્રીકાના બીન-ગોરા ઓને લગતી રાજકીય પરીસ્થિતીનું, અને હીંદીઓ અને આફ્રીકનો વચ્ચેના સંબંધનું અવલોકન કર્યું હતું તે હતું. બન્ને અનનીય હતાં અને, અમારા અભીપ્રાય મુજબ, કૉન્ફરન્સનો સમય અને ધ્યાન પુરેપુરાં રોકવાને એ બે વસ્તુઓજ પુરતી હતી. આપણા સદ્ભાગ્ય છે કે સેનેટર ખુકસના જેવા મીત્રો આપણી પાસે છે, કારણ કોઇ પણ સ્થિતીવાળા આપણે, ખાસ કરી ઓછના વખતમાં, બીન-ગોરાઓ ની સાથે અથવા તેઓના સવાલની સાથે સંબંધ ધરાવશે, તેને માટે ઘણી હીંમતની જરૂર રહે છે. આપણી પાસે હજુ એવા મીત્રો પહેલા ૬ એજ, આપણો નાશ કરવાનો બધ પ્રયત્ન કરનારા આપણી ઉપર ફેંકતા રહેલા કાળા વાદળમાં આશાનું કીરણ ઝળકાવનારી વસ્તુ છે. સવાલ એ છે કે એ મીત્રોને આપણે રાખી કેમ શકીએ અને બીજા ઘણી કેમ શકીએ અને આપણા વીરોધીઓને, આપણા આત્મા વેચ્યા વીના, મીત્રોમાં ફેરવી કેમ શકાએ? આપણો આત્મા વેચી દેવા તૈયાર હોઇએ તો લાખ પણ ખરા મીત્ર આપણી પાસે રહેશે નહિ વસ્તુતઃ આજ વસ્તુની આપણને સૌથી વીશેષ ચીંતા હોવી જોઇએ અને આપણા કાર્યક્રમમાં તેને સૌથી અગત્યનું સ્થાન આપવામાં આવવું જોઇએ. ક્રમબદ્ધ એ વસ્તુ ની જ પુંજાપણામાં આવી જરૂર છે.

હિંદી અખબારો સામે પ્રહાર

સાઉથ આફ્રીકાના હીંદી સંચાલીત અખબારોના "એક વિસાતવગરના વર્ગ," પર કૉન્ફરન્સે સખ્ત ટીકા વર્ષોથી હતી. કારણ, દુંક મુદતપર જોહાનીસબર્ગમાં મળેલી સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિયન કૉંગ્રેસની કૉન્ફરન્સે અકસ્માત બાબતોપર ઘણો સમય નકામો ભગાડી સાઉથ આફ્રીકાની તવારીખમાં આવા કટોકટીના સમયે કોમને ખરી દોરવણી નહિ આપેલી હોવાનું જણાવી એ વર્ગે પોતાની "મુર્ખાન્ત, અને અજ્ઞાન પ્રદર્શીત કર્મો હતાં." એ "વીસાતવગરેના વર્ગ"માં અમારું પણ સ્થાન આવી જાય છે તેનો અમને જરાયે ખેદ નથી. એમ કહેવામાં આવ્યું હતું કે હાલના નેતાઓ છેલ્લાં પંદર વર્ષ થયાં રાજનીતીના અભ્યાસી છે અને કમરે અને કઇ જાતની દોરવણી આપવી એ સારી રીતે સમજે છે. એ બાબતની ચર્ચામાં અમે અહિ નહિ ઉતરીએ. સેનેટર ખુકસે શું કહ્યું હતું એ તપાસવાનું અમને વધારે અગત્યનું જણાય છે તેમણે દર્શાવ્યું હતું કે, આપણું કાર્ય આ દેશમાંજ મીત્રો શોધવાનું છે અને જેઓ નથી તેઓને બનાવવા નો પ્રયત્ન કરવાનો છે. આ દ્રષ્ટિબીંદુ ની સાથે અમે હમેશાં મળતા થતા આવ્યા છીએ અને થઇએ છીએ. પરંતુ દુર્ભાગ્યે આપણી આખી વસ્તી જ એવી જણાય છે કે અહિ કશું કરવું નાહે અને આખી દુનીયાને મદદ માટે પોકાર કરવો, અને જેઓની મદદ આપણને દયતી નીહે હોય તેઓ ને બદનામ કરવા. યુનાઇટેડ નેશન્સ પાસેથી આપણે એક તરફથી મદદ માગીએ અને બીજી તરફથી મેરીયા પ્રત્યે તે પોતાની ફરજ બરોબર બજાવતું નથી તેવી તેને વખોડી કાઢીએ. ચીન માં કોમ્યુનીસ્ટ રાજ્ય થયાનું તેથી આપણે હરખાઇ ગયા અને કોમ્યુનીસ્ટ ચીન સાઉથ આફ્રીકા આવી પોંચેલા બીન-ગોરાઓનો ઉદ્ધાર કરી દે એવી આશાઓ સેવી રહ્યા છીએ. પંડીત નેહરુ આજે કોમ્યુનીસ્ટ ચીનને યુનો માં દાખલ કરવાની માગણી કરી રહ્યા છે તેથી તેમની જય પોકારીએ. જો તેઓ કોમ્યુનીસ્ટોની ટીકા કરે તો તેમનાપર ટીકાઓનો વરસાદ વરસાવીએ. મહાત્મા ગાંધીજીના સીદ્ધાંતો, આપણો મુક્તી મેળવવાને એ સીદ્ધાંતોનો તેમજ ગાંધીજીના નામનો લાભ ઉઠાવી શકીએ ત્યાં સુધી અતિ સુંદર છે પરંતુ તેને અમલમાં મુકવાની વાત આવે ત્યાં એમ કહેવાય કે, "અરે, એ તો માનવીથી પર હતા, આપણે સખળા માનવબળાઓથી ભરેલા છીએ, એથી ગાંધીજી જે ઉંચાઇએ પહોંચ્યા એ ઉંચાઇએ પહોંચવાનું આપણું કયાં ગજું? આ છે હાલના નેતાઓની મનોવૃત્તિ અમારે કહેવું જોઇએ કે એ દશામાં આપણે જરાયે આગળ વધી નહિ શકીએ.

રાજકારણ અને અન્ય પ્રવૃત્તિઓ

સેનેટર ખુકસે આપણને કહ્યું કે આપણા પર ઘણા કાળા વાદળો છવાઇ રહ્યાં છે છતાં તેથી આપણે ગભરાવાની જરૂર નથી. કોમનું ઘડવૈયાનું, આર્થીક વીગેરે ધોરણો સુધારવાનું રચનાત્મક કાર્ય આપણી પાસે ઘણું પડેલું છે. અમે એ મત ને મળતા થઇએ છીએ અને એક પગલું આગળ વધી કહીયું કે આપણી રાજનૈતિક અને સામાજીક પ્રવૃત્તિઓ એકસાથેજ ચાલવી જોઇએ કારણ, એ બધી નૈતિક અને આધ્યાત્મિક પાયા પર રચાયેલી છે. આપણો રાજનૈતિક સવાલ સત્તાને માટે નથી, પ્રાથમીક માનવહકોને માટે છે અને તેના બીના કોઇથી છુપી નહિ શકાય, છુપવું અસહ્ય થઇ પડવું જોઇએ. તેને માટે ખરા નેતૃત્વની જરૂર છે. ત્યારે હવે ખરા નેતૃત્વના લક્ષણ શું? ખરા નેતૃત્વના લક્ષણ આ છે: સત્ય નો માર્ગ જાન જતાં પણ નહિ છોડવો, મન, કર્મ અને વચનથી સત્યનું આચરણ હોવું જોઇએ, નીર્ભયતા હીંમત અને નમ્રતા. નીર્ભયતા માત્ર આપણા પોતામાં હોવી જોઇએ તેટલું જ નહિ પરંતુ આપણું વર્તન એવું હોવું જોઇએ કે જેથી આપણા વીરોધી આપણાથી નીર્ભય રહે. આ ગુણો જ્યાં સુધી આપણામાં ઓતપ્રોત થયા નથી ત્યાં સુધી આપણી સામે આવી પડેલા કોયડા ઉકેલવામાં આપણે સફળતા કદી પ્રાપ્ત કરી નહિ શકીએ. તેને માટે આપણે કોઇ બહારથી મદદ માગવાની જરૂર નથી. ગમે તેટલી બહારની મદદ મળે તે નકામી થઇ પડશે, જો એ ગુણો આપણામાં નહિ હોય તો એ ગુણો આત્મશુદ્ધિથી કેળવી શકાય. એ કેળવવાજ આ દેશમાં આપણી લડત આપણે છતી શકીશું. આપણી વાણી કરતાં આપણું વર્તન વધારે વાચાળ હોવું જોઇએ. અમારે સભેદ કહેવું પડે છે કે હાલના નેતૃત્વમાં એથી ઉલટું છે. જુન તા. ૨૬ ના વીરોધ દીનની અપુર્વ કરોડને વીષે આપણે આરે પોકાર કરી રહ્યા છીએ. તેનું પરીણામ બહુ સુખદ તો નજ કહેવાય. હજાર ઉપર જેટલા આપણા ભાઇઓને નોકરીપરથી બાતલ કરવામાં આવ્યા તેનો અમને શોક નથી. એવા પરીણામો ની તો આશા રખાયેજ જોઇએ, પરંતુ એ પરીસ્થિતીને આપણે જે રીતે હાથ ધરી રહ્યા છીએ તેનો અમને શોક થાય છે. કાયદાનો આશ્રય લેવાથી આપણને કશો લાભ થવાનો નથી. એવાં પગલાંનું અંતિમ પરીણામ શું આવશે? માનો કે સીટી કાઉન્સીલ ની હાર થઇ. એથી બીન જરૂરી કામદારોને રજા આપવાના સાધારણ નીયમોનો લાભ લેતાં કાઉન્સીલને કોણ રોકી શકશે? એથી જોહાલી વધશે કે વધશે? અને જે ખાનગી પેઢી ઓએ સેંકડોને રજા આપી છે તેઓનું શું? ખરો પ્રશ્ન તો વીરોધીના હૃદયો હલાવવામાં રહેલો છે. એ નમ્રતા, સત્ય નીષ્ઠા અને જોગથી થઇ શકે. પરંતુ હાલનું નેતૃત્વ માને છે કે કાર્યને માટે હજુ વખત આવ્યો નથી. અમે માનીએ છીએ કે તે કલાકનો પાકી ગયો છે.

બીન-ગોરા યુનીયન સંગઠન

નેશનલ-યુરોપીયન યુનાઇટેડ ફ્રન્ટ રચાવાની જાહેરાત જોઇને કોંગ્રેસ સાથે મળતા નથી થતા તેઓને એકમવાળાનો ઇલકાબ અપાયો છે. એ સત્યને મચકડો જેવું છે. દુનીયા સ્વતંત્રતાને માટે તૈયાર નથી તેવા હોદે સ્વતંત્રતા માટે લડત નહિ કરવી એમ કહેવા જેવું છે. સત્યને માટે એકલો એક માણસ પડ્યા જઈ શકે

છે અને તેનામાં તાકાત હોય તો તે કોઈ વ્યક્તિને માટે નથી લડતો સત્યને માટે લડે છે કે જેનો માનવમાત્રને લાભ મળવોજ જોઇએ. અમે નથી માનતા કે સત્ય અને ન્યાયને માટેની આપણી લડત સમજી બીન ગોરાઓનું સંગઠન થતાં સુધી મુલતવી રહેવી જોઇએ. જેઓ તૈયાર હોય અને જરૂરી લાયકાત ધરાવતા હોય તેઓએ લડવું જોઇએ અને તેમ કરી બીજાઓ ને દાખલો બેસાડવો જોઇએ. આપણી લડતમાં માપ સંખ્યા બળથી નહિ પરંતુ ગુણબળથી અંકાશે. મહાત્મા ગાંધીજી હોદની આઝાદીની લડતમાં એકલવાર થઈ ગયા હતા અને બહારની દુનીયાને લગતા અન્ય સવાલોમાં માથું નહોતા મારતા તેથી તેમનાપર પણ એકલવામાપણાનો આરોપ મુકવામાં આવ્યો હતો. તેની સામેની દલીલમાં તેઓ કહેતા કે "મારે માટે એક દમદુ જ બસ છે. હોદની મુક્તિ માટેની મારી લડતમાંજ દુનીયાના સઘળા પીડીતોની મુક્તિ સમાયેલી છે." અમે કહીશું કે સાઉથ આફ્રીકામાં આપણી રિતની પણ જોર છે. પરંતુ તેનો અર્થ એ નથી કે આપણે સઘળા બીન-ગોરાઓના બંધારણ સંગઠન અને એ બધાસને માટે મહેનત નહિ કરવી. સેનેટર બુકસે બહુ કહ્યું છે તેમ, એક પગલું આગળ વધી આપણા કાર્યક્રમ માં ગોરાઓનો પણ સમાવેશ કરીએ. તેઓને આપણા વીરોધી ન કરીએ પરંતુ આપણા જેવા વીચારો કરતા કરીએ. તેને માટે પણજ ધીરજ, સહનશક્તિ અને સ્વાર્થત્યાગ જોઇએ. પરંતુ જો આપણે પશુબળના જંગલી કાયદાને અનુસરવા નહિ માગતા હોઇએ અને મહાત્મા ગાંધીજીએ નીદેંશેલો માર્ગ, જેનો શ્રી. સ્મીમાંજે બપોર રાનીવારના પોતાના ભાષણમાં સુંદર રીતે ઉલ્લેખ કર્યો હતો, અને જે આપણે આપણું આ એકમાં અન્ય સ્થળે છાપીએ છીએ, તેને અનુસરવા પ્રબળતા નેહ તો એ સઘળાજ મુદ્દો આપણે આપણામાં કેળવવા પડશે. શ્રી. સ્મીમાંજે એ બાબતમાં હોદીઓ અને આફ્રીકનો વચ્ચેના સંબંધ વીશે ઉલ્લેખ કર્યો છે. આ દેશમાં આપણે શાંતીથી રહેવા ચાહતા હોઇએ તો એ સંબંધ સુધારવોજ પડશે. આફ્રીકનો પ્રત્યે હલકી નજરે જોવાના દીવસો હવે વહી ગયા છે. હવે તેઓ પ્રત્યે માનની નજરે જોવું પડશે. આ દેશ માં આપણો ઉદ્ધાર તેઓને મીત્ર બનાવવામાં સમાયેલો છે. આફ્રીકનો સાથેના આપણા ઐક્યમાં ગેરી સવોંપરીતાને આવી જાય રહ્યો છે એ વસ્તુ રાજ્યકર્તાઓ સારી રીતે સમજે છે,—ને કે એ બાબત તદ્દન ખોટી છે, અને એ ઐક્યની સઘળા શક્યતાઓ નો નાશ કરવાના સઘળા પ્રયાસો લેવાઇ રહ્યા છે. એ કામ અત્યંત ચાલાકીથી થઇ રહ્યું છે. હોદીઓપર આફ્રીકનોએ કરેલા હુમલાઓના દાખલા અવર નવર આપણા સાંભળવામાં આવે છે. ચોરી યા લુંટના ઇરાદાથી થયા હશે એમ પ્રસ્તુત સાધારણતઃ તેના પ્રત્યે દુર્લક્ષ રેવામાં આવે છે. પરંતુ હમણા માં અમારું ધ્યાન બે દાખલા તરફ ખેંચાયું છે જેમાં ઈરાદો ત્રાસ પમાડવાનો જ જણાયો છે એક હોદી સદ્ગૃહસ્થ પોતાનાં ધર્મપત્નિ અને બે બાળકો સાથે રેસકોર્સના મેદાનની વચ્ચેના રસ્તાપર એક રવીવારના બપોરે પોતે દરરોજ ચાલતો જઈ રહ્યા હતા, તેટલામાં તેઓની પાછળ આવી રહેલા કેટલાક આફ્રિકનોમાંના એક લાકડી વતી પાછળથી તેમના માથા પર હુમલો માર્યો અને પછી આગળ આવી બે ત્રણ હુમલા મારી ન્હાસી ગયો. તેનો ઉદ્દેશ ચોરી કે લુંટનો નહિ પરંતુ કેવળ ત્રાસ પમાડવાનો જ હોય એવું જણાયું. વળી બીજો દાખલો ગયા મંગળવાર ની રાતે દસેક વાગ્યાના સુમારે એજ લત્તામાં બન્યો. એક સજ્જન પોતાના બાળકને લઈ પોતાના મીત્રોની મુલાકાતે ગયા હતા ત્યાંથી રસ્તાની સામીજ બાજુએ પોતાને ઘેર જતાં હતાં ત્યાં કેટલાક આફ્રીકનોએ તેમના પર પ્રહાર કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો પરંતુ સદ્ભાગ્યે તેમના મકાનનો દર વાજો ખુલ્લો અને તે અંદર ચાલી જઇ શકયાં. આ દાખલામાં પણ ઇરાદો ભયંકરાઘાતનો જ લાગ્યો. હમણા કેટલાંક આમાં બેવડો હેતુ સમાયો હોય એમ માલુમ પડયું. એક તો એ કે કહેવાતા ગોરાના લત્તામાં વસવાટ કરતા હોદીઓને આ રીતે ભયંકરાઘાતી હુમલાઓ મુકવા અને બીજો આફ્રીકનો અને હોદીઓ વચ્ચે વેર ઉત્પન્ન કરવું. કટોકટીની આગેવાન જરૂર હોય કે જ્યાં બીન-ગોરાનો સવાલ હોય ત્યાં પોલીસનું રક્ષણ ધોકમાર તો કદી જ નથી હોતું અને હાલની સરકારના અમલમાં તે સહેતર શુન્યવત થયું ગણાય, આવા બનાવો, અમારે સખેદ કહેવું જોઇએ કે, ઓછા થતાં નથી પરંતુ વધતા જાય છે. આપણે માટે એટલી ચાલાકીથી પ્રાપ્તકરવામાં આ વેલી જાળમાં જો આપણે ફસાવું નહિ હોય તો આફ્રીકનો અને હોદીઓએ પોતાનું સમતોલપણું જાળવવું પડશે. અને તે સાથે બન્ને કોમોના જવાબ દાર નેતાઓપર પોતપોતાના અજ્ઞાન લોકોને ખરે માર્ગે દોરવાની મોટી જવાબદારી રહેલી છે.

નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની વાર્ષિક કોન્ફરન્સ

ગયા રવીવાર સપ્ટેમ્બર તા. ૩૦ મીના સેનેટર બુકસ તરફથી ખુલ્લી મુકવામાં આવેલી નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની વાર્ષીક કોન્ફરન્સનું કામ સોમવારના રોજ મુકર્ર થયું હતું.

કોન્ફરન્સે જેવો કે મત દર્શાવ્યો હતો કે માનવહકો માટેની હોદીઓની લડત મુખ્યત્વે કરીને જોઇ સાઉથ આફ્રીકામાંજ લડવાની છે છતાં આપણી ન્યાયી લડતને માટે બહારની દુનીયાની સહાનુભુતી મેળવવી ઘટ અને આવશ્યક છે. આર્યન સાઉથ આફ્રીકાની બહારથી આવતા સહાનુભુતી ના સંદેશાઓ કોન્ફરન્સ સાભાર આવકારે છે.

સેનેટર બુકસે કોન્ફરન્સના ઉદ્ઘાટન વખતના ભાષણમાં જે ચેતવણી આપી હતી કે, અમુક બહારના રવૈયાઓથી દેશ ભયજનકમાં મોખમ રહ્યું છે, તેના પર ચર્ચા થયા બાદ આ નીવેદન કરવામાં આવ્યું હતું. સેનેટર બુકસે ખાસ ખાન કોમ્યુનીસ્ટ ચીનના નેતા જનરલ માઓ ટસીટુંગ તરફથી આવેલા સહાનુભુતીના સંદેશા તરફ ધ્યાન ખેંચ્યું હતું.

કોન્ફરન્સે દુનીયાના લોકોને બીજું વિશ્વયુદ્ધ થતું અટકાવવાને માટે રાષ્ટ્રસંઘની સંસ્થા જે એકજ વ્યવહારુ સાધન છે જેવો પોતાનો વીશ્વાસ ફરી દર્શાવતાં એવી આશા રાખી કે રાષ્ટ્ર સંઘની જનરલ એસેમ્બલીમાં હોદી સવાલ ચર્ચાને માટે આવે ત્યારે સાઉથ આફ્રીકામાં તેમજ દુનીયાના સઘળા ભાગોમાંથી જાતીભેદ નાબુદ કરનારો અસરકારક ઠરાવ કરવામાં અને તેને માટે પગલાં લેવામાં આવશે, કે જેથી રાષ્ટ્રસંઘના અને માનવહકોના આંતરરાષ્ટ્રીય ખરીતામાં દર્શાવાયેલા સીદ્ધાંતો અને હેતુઓનો સાઉથ આફ્રીકાના હોદીઓ તેમજ દુનીયાના અન્ય પીડીત લોકો તેના ખરા અર્થમાં લાભ ઉઠાવી શકે.

ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ

કોન્ફરન્સે ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટને વખોડી કાઢતાં જણાવ્યું કે તે પ્રજાઓ ને વર્ણના આધારે પ્રમાણદી કરનારો અને એ રીતે સાઉથ આફ્રીકાની પ્રજાના જુદા જુદા વર્ગો વચ્ચે જે બધાસ થતો અટકાવનારો છે અને એવી પરીસ્થિતી ઉત્પન્ન કરનારો છે કે જેથી હોદી કોમને માતો દેશ છોડી જવા જવું પડે અથવા કંગાલીયત દશામાં રહેવું પડે.

મુલ્કી પ્રધાને વેગ દીવસ પર કરેલું નાવેદન, કે એવો એક્ટ અસ્તીત્વ

માજ નથી એ બાબત આંખના પલકારા જેટલા ટુંકા ગાળામાં હોદીઓને ગોંધી રાખવા, તો તેને તે ધ્યાનમાં લેવા પોતે તૈયાર છે, તેની કોન્ફરન્સે સખેદ નોંધ લીધી હતી અને જણાવ્યું કે તેવું કરવામાં આવે તો તેનું પરીણામ હોદી કોમ ની તુરતજ આર્થીક પાયમાલી આવનારું નીવડે જોવી તેઓને અહીં તે ચાલવાજ જવું પડે. સઘળા વગજદાર આગેવાનો આ કાયદાનો સતત વીરોધ કરવાનો અને કાયદાના અમલ માં કોઇ પણ રીતે સહકાર નહિ કરવા હોદી કોમને હાકલ કરવાનો ઠરાવ થયો હતો.

બીન-ગોરાઓ વચ્ચે સહકાર

બીન-ગોરાઓ વચ્ચે સહકારના ઠરાવમાં હોદીઓ અને આફ્રીકનો વચ્ચે ખાસ વધી રહેલી ઐક્યની ભાવનાને આવકારવામાં આવી હતી. ઠરાવમાં બીન-ગોરાઓ વચ્ચે સહકારની નીતીનો અક્ષરશ: અમલ કરવાને સમસ્ત નાટાલમાં સઘળી કોંગ્રેસની શાખાઓને પોતપોતાના લત્તાઓમાં 'આફ્રીકન, હોદી અને કલર' લોકોના નેતાઓની સંયુક્ત કમીટી તુરતજ રચાવાની હાકલ કરવામાં આવી છે.

ચહેરી તરીકેની સગવડો

ચહેરીઓ તરીકેની સગવડોને લગતા ઠરાવો થયા હતા જેમાં બીન-ગોરાઓ ની જરૂરીયાતો પ્રત્યે બેપરવાઇ બતાવવા બદલ રંગાનીક સરકારપર આરોપ મુકવામાં આવ્યો હતો. ડરબન સીટી કાઉન્સીલને મ્યુનીસીપલ લાયસેન્સી ડરબનના ગોરા તથા બીન-ગોરા સઘળા નાગરીકો માટે ખુલ્લી મુકવાની હાકલ કરવામાં આવી હતી અને ડરબન અને પીટરમેરીટઝબર્ગની મ્યુનીસી-પાલીટીઓને પોતાના વાહન વ્યવહારો માંથી વર્ણભેદ દુર કરવા વીનંતી કરવામાં આવી હતી. એક ઠરાવમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે હોદીઓને ચહેરી તરીકેની પોગ્ય સગવડો નહિ આપવામાં આવે તો કરો ભરવાનું બંધ કરવાનો ગંભીરપણે વીચાર કરવા ની તેઓને ફરજ પડશે.

સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એક્ટ

નેશનલીસ્ટ સરકાર તરફથી પસાર કરવામાં આવેલા સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એક્ટને વધુમાં વધુ બહોળા અર્થ કરનાર તરીકે અને સઘળા સાઉથ આફ્રીકાવાસીઓના ચહેરીપણા ના હકો પર પ્રહાર કરનાર તરીકે વખોડી કાઢવામાં આવ્યો હતો અને જણાવવામાં આવ્યું હતું કે એ કાયદો બાસ કરી બીન-ગોરાઓની રાજકીય મુક્તિની ' હીલચાલની મુખ કલ્તીપર પ્રહાર કરનારો છે અને કોન્ફરન્સ યુનીયન સરકારને તે તત્કાળજ નાબુદ કરવા વીનંતી કરે છે.

કોંગ્રેસમેન

ડરબન ચહેરના બીઝીનેસ અને વ્યાપારી જીવનમાં રોકાએલા, આફ્રીકન

કામદારોને માટે રહેવાની સગવડો પુરી પાડવાની બાબતમાં ડરબન સીટી કાઉન્સીલની નીષ્કાળજીના પરીણામે ડેટામેનરમાં જે આફ્રીકનોને કાચાં ઝુપડાંઓ બાંધી રહેવું પડે છે તેઓ પ્રત્યે હવે દીલસોજી ધરાવતાં ડોક્ટર-સે જણાવ્યું હતું કે "અમને ખાત્રી છે કે આ સવાલ ઉપસ્થિત થવાનું મુળ કારણ એ જ છે કે આફ્રીકનોને છુટ થી જમીન ખરીદી ધરાવવાનો અને રહેવા નો મુળ માનવ હક આપવામાં આવ્યો નથી."

ડેટામેનરમાં હીંદીઓની માલીકીની જમીનો લઇ લેવાની ડરબન સીટી કાઉન્સીલની યોજનાને ડોક્ટર-સે વખોડી કાઢી કારણ તેને એવી ખાત્રી હતી કે તેની પાછળ કાઉન્સીલનો હેતુ ડરબન અને તેની આસપાસમાં વસતાં હીંદી ઓને ઉપેક્ષી કાઢવાનો છે.

ડોક્ટર-સે જણાવ્યું કે ડેટામનરમાં ના આફ્રીકનોના રહેવાનુ માટે, રથળો પુરાં પડેલાં છે અને સત્તાધીશોએ તેઓની સામેના જમીન માલીકીને લગતા પ્રતીબંધો દુર કરી દેવા જોઇએ.

ફેડરેશન

ડોક્ટર-સે જણાવ્યું કે ફેડરેશન

જવર છે જ—તેનું પરિણામ સ્વચ્છંદમાં ને લગભગ નૈતિક અરાજકતામાં આવે છે. સ્વતંત્રતાનો ઉપયોગ એવી રીતે થવો જોઇએ કે જેથી જેટલું સારું અને સુંદર છે તે વધારે સારું અને સુંદર બને, નહિ કે આપણી કલ્પનામાં પણ ન આવે એની તેને અધમ બનાવવા માં. વળી સમાજ સુધારણાનું કાર્ય લો—જેને કેટલાક બળતામાં પરોપકારી કાર્ય છે. આવી જાતનું કાર્ય —કેમ્સા તેનો એક સુંદર નમુનો છે—એ રાજકીય કે આર્થિક પ્રચારની અપેક્ષામાં કરવાનું કાર્ય નથી. તેનું અભેદ્ય અંગ છે—સમસ્ત કોમની પ્રગતી નું કાર્ય છે. કેટલું કાર્ય એવું હોય છે કે જે ખાસ આકર્ષનારૂં નથી હોતું. છતાં તે ઓછી અગત્યનું નથી. એકલા મોંથી આખું ઓરડેરડા નથી બનતું. તેને નળીયે જોઇતાં છતાં પોતાનો ભાગ ભજવવાનો હોય છે. આ ડોમેસ્ટિક લેકસકસેસમાં પરિષદમાં એકઠા થએલાં દુનીયાના રાષ્ટ્રોને આકર્ષ્યાં છે, તેવો કરજનના ગલીચ સત્તાઓમાં અથવા હોર્ન અગેયર ખુણા માં આવેલાં કંગાલમાં કંગાલ મહોમાં પણ પોતાનું સ્થાન લેવાનું છે.

નહાનેથી મોટા થવાય

માણસે નહાનેથી મોટા થવાનું હોય છે, વળી સંસ્કૃતિ, કલા, સાહિત્ય, વીજ્ઞાન અને ઉચ્ચ જ્ઞાનના ક્ષેત્રોમાં પણ ઘણું કામ કરવાનું છે. કેપટાઉન અને વીટવોટર્સરેન્ડ યુનીવર્સીટીઓ સપળા વીદ્યાર્થીઓને માટે ખુલ્લી રાખવાની હાલતમાં હું તમારી સાથે સંપુર્ણ સહાનુભુતી ધરાવું છું. બધી યુનીવર્સીટીઓ તેમજ જોવી જોઇએ. પરંતુ આપણી નાટાલની યુનીવર્સીટીએ હાલ એ જુદા વર્ગો પાડવાની રીત અખત્યાર કરેલી છે તેથી એ વર્ણભેદ તોડી પાડવાના કાર્યમાંજ તમારી સપળી શક્તિ વ્યય નહિ કરી નાખો. વધારે ઉપયોગી રચનાત્મક કાર્ય તરફ વાળો. ભુતકાળ માં યુનીવર્સીટીનું ધ્યાન મેળવવાને વિદ્યા થીઓને પોતાના બચેલા વખતમાં અનીવાર્ય રીતે અતિશય મહેનત કરવી પડેલી છે. તેમ કરીનેજ તેઓ અને ખાસ કરીને શિક્ષકો ધંધા અંગેની લાયકાતો મામી શકયા છે. નાટાલને જ્વંત અને રચનાત્મક કાર્યમાં તમારી બુદ્ધિની બહુજ જરૂર છે.

બીનગોરાઓ માટેના બધી ધર્મોપદેશ રૂપે એ સમીપના રચનાત્મક કાર્યમાં, સંગોધનમાં, સાથ અને સેહકાર પ્રીયતા માં, તેને કુનીયનમાં અનેક બનાવવાની તમારે અભિલાષા સેવવી જોઇએ. અહિ તમારે માટે દ્વાર બધે સાથ ઉભામાં ન હોય તો પણ તાળું લગાડેલાં તો નથીજ. તેને ધકેલીને ખુલ્લાં કરી નાખો. સ્વતંત્રતાનો કોયડો સર કરવાના અનેક માર્ગો છે

આ રીતે રાજકીય સ્વતંત્રતા, આર્થીક તક અને નાગરીક તરીકેના છુટાપણાની તમારી માગ ચાલુ રાખવા ના અન્ય માર્ગો હું કહ્યું છું. અંતમાં તમારી સમક્ષ રાજકીય ક્ષેત્રની બહાર પ્રવૃત્તિનો કાર્યક્રમ મેં રજુ કર્યો છે. એ કાર્યક્રમ બહોળા અમલ નો અને ઉપયોગી છે અને તમારે સમતોલપણું અને અંતરની શાંતી ટકાવી રાખવાને માટે પણ તે બહોળા કીમતી છે.

તમારી મીત્રતાની કીમતી ભેટને માટે હું તમારો આભારી છું. તમારાં મીત્રોને તમારે ઘણું આપવાનું છે. ઇશ્વર તમારું ભલું કરો.

નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસની આ કોન્ફરન્સને હું હવે ખુલી થએલી જાહેર કરું છું.

વિવિધ

પાકિસ્તાનનો હીંદ વીરૂદ્ધ પ્રચાર

કાશમીર અંગેના પાકીસ્તાનના ફેસલને સીરીયા ટેકો આપે છે. ગોથી પાકીસ્તાન ખાતેના સીરીયાના એલચી સૈયદ ઓમર જદ્દેલઅેનીરીએ કરેલી કહેવાતી જાહેરાતને લગતો જે અહેવાલ પાકીસ્તાનના અખબારોમાં પ્રગટ થયો છે, તેનો સીરીયાના દીલ્લી ખાતે ના એલચી ડો. મોહમ્મદ આમીનજીએ ઈન્કાર કર્યો હતો. ડો. આમીનજીએ હીંદી પ્રેસ ટ્રસ્ટને જણાવ્યું હતું : "મારી સરકારે એ કહેવાતી જાહેરાતને સમર્થન ન આપવાની મને સત્તા આપી છે. એમાં મારી સરકારના વીચારો રજુ થતા નથી. પાકીસ્તાનમાં પ્રગટ થયે લા અહેવાલો અનુસાર પાકીસ્તાન ખાતેના સીરીયાના એલચીએ એમ જણાવ્યું હોવાનું કહેવામ છે કે સીરીયાના કાશમીર પ્રશ્ન અંગેના પાકી સ્તાનના ફેસલને ટેકો આપે છે. કાશ મીર મુસ્લીમ રાજ્ય છે અને પાકી-સ્તાનનો એક ભાગ છે. માટે પાકી સ્તાનને કાશમીર મળવું જોઇએ અને એ બાબત પાકીસ્તાનના હકકની છે.

ભારતની વીકાસ યોજના

જણાવા મળ્યું છે કે ચાલુ માસના અંતે લંડન ખાતે રાષ્ટ્રસમુદાયના નાણાં પ્રધાનોની પરિષદમાં ભારતની છ વર્ષની વીકાસ યોજના મોકલનાર છે. આ યોજનાને અમલી બનાવવા લગભગ ૧૮૪૦ કરોડ રૂપિયાનો ખર્ચ થાય એવો અંદાજ છે.

લંડન ખાતેની નાણાં પ્રધાનોની એક દક્ષિણ અને અગ્નિ એશીયાના અર્ધવીકસીત દેશોના આર્થીક વીકાસ માટે એ દેશો તરફથી વીચારણા કર્યા બાદ એક સંપુર્ણ અહેવાલ તયાર કરશે. સીડની પરીષદને અનુલક્ષીને આ અહેવાલ તયાર થશે. ભારતની યોજના અનુસાર, માહિતી ધરાવતાં વર્તુળોના જણાવ્યા પ્રમાણે, ભારતની યોજના પાછળ ૧૮૪૦ કરોડ રૂપીયાના ખર્ચનો અંદાજ કાઢવામાં આવ્યો છે જ્યારે આગામી છ વર્ષમા વીકાસ યોજના પાછળ ખર્ચ કરવા ભારત પાસે ફક્ત ૭૩૦ કરોડની જ જોગવાઇ હશે. આથી વધુ ૮૦૦ કરોડ રૂા. ની રકમ પોતાની છ વર્ષની યોજનાઓ અમલી બનાવવી હોય તો બારને બાજુ સહાય દ્વારા મેળવવા પડશે. એમ જણાવવા માં આવે છે કે આગામી છ વર્ષોમાં વધારાના કરો દ્વારા લગભગ રૂા. ૩૨૦ કરોડ, સરકારી ખર્ચમાં કરકસર કરીને રૂા. ૧૨૦ કરોડ, રાજ્ય દ્વારા ચાલતી ધંધાદારી ખેડીઓની વધુ કમાણી દ્વારા રૂા. ૧૫૦ કરોડ, જનતા પાસેથી ઉછી ની રકમ દ્વારા રૂા. ૩૦૦ કરોડ અને રૂા. ૧૧૦ કરોડ રેલવેના ઘસારા ફંડ માંથી મેળવીને કુલ રૂા. ૧૦૩૦ કરોડ ની જોગવાઇ ભારત કરી શકશે. યોજ ના મુજબ રૂા. ૪૮૦ કરોડ રેલવે પાછળ અને મોટી નદીઓ અને કેન્દ્ર તેમજ રાજ્યોની અન્ય યોજના પાછળ ૪૦૦ કરોડ ખર્ચશે. ઉપરાંત ૧૮૦ કરોડ ઔદ્યોગીક ધંધાઓ માટે, રૂા ૨૦૦ કરોડ સામાજીક કલ્યાણનાં કાર્યો પાછળ અને રૂા. ૭૦ કરોડ પુનર્વસવાટ પાછળ ખર્ચાશે એવો અંદાજ છે.

ડરબનમાં ગાંધી જયન્તિ

સુરત હીંદુ એસોસીએશન અને કાઠી યાવાડ હીંદુ સેવા સમાજના સંયુક્ત આશરા હેઠળ મહાત્મા ગાંધીજીની જન્મ તિ સોમવાર ઓકટોબર તા. ૨જી ના લેાન્ર રોડ પર આવેલા સમાજ ના મેદાનમાં ઉજવવામાં આવી હતી. ગાંધીજીના જીવનપર પ્રસંગાનુસાર વીવેચનો થયાં હતાં. સુરત હીંદુ ગુજરાતી શાળા, કાઠીયાવાડ હીંદુ ગુજરાતી શાળા અને શારદા સંગીત મંડળ તરફ થી ગરબા વીગેરેનો મનોરંજક કાર્ય ક્રમ ગોઠવવામાં આવ્યો હતો. સુરત હીંદુ ગુજરાતી શાળાનાં બાળકો તરફ થી ગાંધીજી મહાન પ્રેમ અહીંસા એ ઉપર રસીક અને બોધદાયક સંવાદ થયો હતો. ભજન મંડળ તરફ થી સુંદર રામધુન થઇ હતી. પ્રમુખ સ્થાન સુરત હીંદુ એસોસીએશન તરફ થી. ગોવનભાઇ મણીભાઇએ અનેથી કાઠીયાવાડ હીંદુ સેવા સમાજ તરફથી શ્રી. નાથાલાલ રામજીભાઇએ વીધુ હતું.

'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન' આસામ ધરતીકંપ સંકટ નીવારણ ફન્ડ

પા.શી.પે.

આગલો સરવાળો	૧—૫—૦
મેસર્સ દુર્લભ એન્ડ સન્સ,	
મેયાર (ટ્રાંસવાલ)	૩—૩—૦
ગોવર્ધનભાઇ નીછા,	ડરબન ૫—૫—૦
ભુખણ નરસાર (ફ્રીપુર્ટ)	૨—૨—૦
મોનીરામ રણછોડ (કેપટાઉન)	૫—૦—૦
કુલ સરવાળો	૨૧—૧૫—૦

શ્રી. ટ્રાંસવાલ માયાવંત સમાજ સેવા મંડળ

શ્રી. ટ્રાંસવાલ માયાવંત સમાજ સેવા મંડળની વાર્ષીક જાહેર સભા તા. ૧૫—૧૦—૫૦ ના રવીવારે બપોરે ૨—૩૦ વાગે વીકટોરિયર્સમાં કોલેજ સ્ટ્રીટ અને ૧૯ મી સ્ટ્રીટના ખુણાપર આવેલ ટેમીલ સ્કુલ હોલમાં નીચે જણાવેલા કામકાજ માટે મળશે. કમીટીમાં તથા રીતમાં વસતા સર્વે ગ્રાતી ભાઇઓને નમ્ર વીનતી છે કે જરા વેળાસર પધારવા તસ્તી લેશો. કાર્ય: (૧) મીનીટસ, (૨) બજેટની તરફથી હિસાબ, (૩) સ્વદેશથી આવેલ પત્રો અને પરચુરણ.

આણંદભાઇ ખુબજી
પ્રમુખ.

પરમાત્મા ગોપાલે જણાવ્યું

આપીજી ૧ ૦

આપણા પત્રોઃ (આગમની બીજા કાગળ) સંપાદક મારા અહેવાલ ૨ ૧

મળવાનું કેકાણું' આ ઓફીસ

કસ્ટમરોના ઓર્ડરો:—

દેશી ચાલુ—૬ માસ
ટપાલ ૪ ૬ રતલ

એડ્રેસઃ ૧૬૬ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન: ૨૮૪૭૫

ઘરેણાં અસલના, સફેદ અને કાળાં મણી, એલચી, મંગેરા, કાચકા, આંબા હળદર ગોળાબજ, ગરમેલ, બાંધણાં, હીર-જોર, નાની અને મોટી પાનબજ, ઢકરે, પીપર, ચીની-કબાબ, અસારીયો, ઉંધમાં ૨, સીંધેલા, ગરમા-સીંગ, સુપા, સંચોરો, કેસર, રોશ મખી, લોબાન, ધોબા,—સાબુયોગ્યા—તે સિવાય, તમારા ઘરની નાંધીવહાની વગામ જરીયાત માટે હમારા ઉપર લખ્યો: દીવાળીના દહાડા પહ્યુ આપરે ત્યાંથી મળી શકશે.

પરબુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

શ્રી. સેલબી ન્સીમાંગનું ભાષણ

નાતાલ ઇન્ડિયન કૉંગ્રેસની બત્રીસમી વાર્ષિક સભા ગઈકાલે સપ્ટેમ્બર તા. ૩૦ મી ના રવજનમાં મળેલી કૉન્ફરન્સનાં ઉદ્ઘાટન વખતે આફ્રીકન નેશનલ કૉંગ્રેસ ના સેક્રેટરી-જનરલ શ્રી. સેલબી ન્સીમાંગે આપેલું ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું:

તમે એવા સમયે ભેળા મળી રહ્યા છો જ્યારે સાઉથ આફ્રીકાની તવારીખ માં બીન-ગોરી પ્રજાઓએ એક બીજા પ્રત્યેની પોતાની વલણમાં ફેરફાર કરવાની જરૂર છે. તેઓ વચ્ચેનો આજ્યાત્મિક સંબંધ એવો ગોઠવવાની જરૂર છે કે જેથી બધવકાર રાજકારણ માં તેઓ અરસપરસ સક્રીય સહકાર આપી મદદગાર બની શકે. આપણે એવા તબક્કે આવી પહોંચ્યા છીએ જ્યારે આપણા તકાવતો આપણે દૂર કરી સંગઠીત થવાના ગુણો કેળવવા જોઇએ.

સૂર્યોદયાત બહારની દુનીયાને જ્યારે આફ્રીકાની બીલકુલ ખબર પણ નહોતી ત્યારે હૉંદ જેવો એક મહાન દેશ હતો કે જેણે દુનીયાને, જેની ખોટ હતી તે અતિ અગત્યની વસ્તુ આપી, જેના પ્રતાપે યુરોપ ની પ્રજાઓથી આફ્રીકાની શોભ થઇ ગઈ. પશ્ચિમના સુધારાને હૉંદ આપેલા કાળાથી જ એ સુધારો આજે ઉચ્ચ કક્ષાએ પહોંચી શક્યો છે, અને આ દેશમાં જેઓ તેનું પ્રતિનિધિત્વ કરી રહ્યા છે તેઓ હવે તેના પ્રસરો રોકવાની કૂટનીતિ કરી રહ્યા છે. પહેલા યુરોપીયન વસવાટીઓ આ દેશ માં આવ્યા તે હૉંદથી આવતાં જતાં લોકોને માલ પુરો પાડવાને એક બંદર સ્થાપવા આવ્યા હતા. તેઓ જ્યારે પાછળ બીજા આવ્યા અને તેઓની પાછળ હીરા શોધનારાઓ, સોનીની ખેતી કરનારાઓ અને સોનાની શોધ કરનારાઓ આવ્યા. ત્યાર બાદ કુંડ બ્રહ્મબાંધ શોરીના બેતરો. જે આ તમારાઓપર બીલવા લાગ્યાં હતાં, જ્યાં મજુરોની બહુ જરૂર પડી અને તે દુર પાડવા હૉંદને માગણી થઇ. બ્રાત જતાં હૉંદીઓ, જેઓ જે વખતે "કુલીઓ" કહેવાતા હતા, તેઓનું આગમન થયું. પ્રાચીન સંસ્કૃતિનો વારસો ધરાવનારા એ હૉંદીઓએ દુરત જ પોતાની આગવું કે તેઓ કુલી મજુરો રહેવાને સરજાયા નહોતા. પહેલાં, કરકસર અને આત્મભોગો ની ગુલામીમાંથી ઉંચે ચઢી આ દેશની કુવનની કીમતી ચીજોનો ભોગવટા ની હરીફાઇમાં તેઓ પોતાનું સ્થાન લેતા થયા. હરીફાઇની અન્દરમાં તેઓ પ્રથમ થયા ત્યારે નાટાલ કરી બન એક "આમ પ્રાંત" બની ગયો હતો.

પશ્ચિમ સુધારાની કસોટી

આર્થીક ક્ષેત્રમાં હૉંદની ચઢતીમાંથી નવો કસોટી કરનારો પુરત રચાયો. પશ્ચિમ સુધારાની, એક જુદામાં પડ ગયેલા વાંદરાની જેમ કસોટી થવા લાગી. તેની અસ્થિરતા અને કૃત્રીમતા જણાવા લાગી અને ગોરા લોકોના દિલ માં ભય ઉપજ્યો. એ ભયથી તેઓ અંધેરા ગભ્યા, ધર્મજનુની બન્યા. બચવા એ પોર વાગ્યા હેરણ પશ્ચિમ સુધારાના એ પ્રતિનિધિઓ ચારેસ પાડવા લાગ્યા અને છેવટના પગલાં તરીકે આત્મ રક્ષણના કાયદાનો, એટલે મતલબમાં, જંગલી કાયદાનો આશ્રય લેવા લાગ્યા. આ રીતે તેઓ મનુષ્ય વચ્ચે ભેદભાવ ની નીતી અખત્યાર કરવા લાગ્યા અને આપખુદીથી વર્ણાંતર ભેદ પાડી સમાજ રચનાને તોડી પાડવા લાગ્યા.

વર્ણભેદની નીતી

આ વર્ણભેદની નીતીના પરિણામે હમણા નેશનલ રેજીસ્ટ્રેશન એક્ટ, ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ અને સપ્રેશન ઓફ કોમ્યુનીઝમ એક્ટ પસાર કરવામાં આવ્યા છે, જેથી માણસોની લાયકાતનું માપ તેના વર્ણ પરથી આંકી તેઓને જુદા પાડવાના છે, પછી તેઓના ગાં ગુણો ગમે તેવા ઉંચા હોય અને માનવબાતૃત્વના અને ઇશ્વરના પિતૃત્વ ના પવિત્ર ખ્રીસ્તી સીદ્ધાંતોને મુર્તસ્વરૂપ આપનારા હોય. આ રીતે સુધરેલા લોકો વરીષ્ઠના ઉચ્ચ પદેથી ઉતરી જઇ પોતાના પતનને ઢાંકવા સર્વોપરિતાના મુખ્ય ગુણોને પાછળ હટાવી દઇ બીજા વર્ગના લોકોપર હત્યીમ સર્વોપરિતાનો ઢાંકો ધરાવવા લાગ્યા. આ રીતે તેઓનામાં આ જેલી હલકાપણાની મનોવૃત્તિને તેઓ પોતી ખેદાકારમાં ફેરવી દેવા લાગ્યા. આ આજની દશા છે.

છેલ્લાં ચાળીસ વર્ષ પર નજર ફેરવતાં અને બીન-ગોરાઓની, જેને માનવ હકો માનતા આવેલા છે અને નૈતિક દ્રષ્ટિ એ જેને માટે પોતાને હકદાર ગણતા આવેલા છે, તેને માટેની તેઓની જાત ની તપાસ તપાસ તપાસ કરતાં હું એ નીષ્પપર આવ્યો છું કે એ પ્રજાનો બોટી દીશાએ ગયા છે. કેમ જાણે આપણે લોકશાસનવાળા દેશમાં વસતા હોઇએ તેમ આપણે લોકશાસનના હકો માટે લડી રહ્યા હોઇએ એવું જણાય છે. આ દેશના ગોરાઓની પાસેથી જે વસ્તુ તેઓની પાસે આપ વાની નથી એ વસ્તુની આપણે માગણી કરી રહ્યા હોઇએ એવું જણાય છે. કેપ પ્રાંત સીવાય અને કેટલેક દરજ્જે નાટાલ સીવાય હબેશાં આપખુદ સત્તા જ ચાલતી આવેલી છે. એ સીવાય બીજું તેઓ જાણતા જ નથી. લોક શાસન એ તેઓને માટે પરદેશથી આ યાત થયેલી વસ્તુ છે. "ગોરો સુધારો હંમેશાં રાખવાની" અને લોકશાસનના હકો કેવળ પોતાને જ માટે રાખવાની જ્યારે તેઓ વાત કરે છે ત્યારે તેઓ જંગલી કાયદાનો આશ્રય લેવાને અને તે અક્ષરાર્થ અને ભાવાર્થમાં આપણી ઉપર લાદવાને પોતાનો દઢ નીશ્ચય વ્યકત કરી રહ્યા છે. ખ્રીસ્તી હોવાનો દાવો કરતા હોવા છતાં "જેવું વર્તન બીજા પાસેથી તમે ઇચ્છો તેવું જ બીજાઓ પ્રત્યે તમે વર્તન રાખો" એ પવિત્ર સીદ્ધાંતનો તેઓ ભંગ કરી રહ્યા છે. પોતે સૌથી ઉચ્ચ છે એ સુત્ર રાખીને તેઓ બધુપ્રીતિના શીક્ષણનો વીરોધ કરી રહ્યા છે.

મહાત્મા ગાંધીનો માર્ગ

આથી આપણે આત્મ વીરોધી વાદો ની સન્મુખ આવી રહ્યા છીએ. એક તરફથી ખ્રીસ્તી ધર્મ અને લોકશાસન નો વેશ ધારણ કરેલો છે અને બીજી તરફથી ઉચ્ચતાનો ઢાંકો ધરાવવામાં આવી રહ્યો છે, જ્યારે વર્તનમાં અને અમલમાં લોકશાસનના મુળ સીદ્ધાંતોનો તેઓ નીષેધ કરી રહ્યા છે. આ સંજોગોમાં બીન-ગોરાઓએ પોતા ના સંબંધો અને રાજ નીતીનું અવલોકન કરવાની જરૂર છે. આપણે એ સ્વીકારવું પડશે કે એક અપબીત-અમેલા માણસની પાસે દલીલ કરી તેની શકામ બાસ કરીને બપરિ દલીલ કરનાર જ તેનો ભોગ થઇ પડેલો હોય. અમે તેની વકતૃત્વ શક્તિ તેની પાસે કામ આવી શકશે નહિ. આપણે મહાત્મા ગાંધીજીના શીક્ષણનો આશ્રય લેવો પડશે. આપણે સમજવું જોઇએ કે સાઉથ આફ્રીકા અપમમાં છે અને બીન-ગોરાઓની સંયુકત આ ત્મીક શક્તિ જ તેને બચાવી શકશે.

આ દેશના હૉંદીઓની તવારીખના મારા અભ્યાસ પરથી હું શીખી શક્યો છું કે આર્થીક ધોરણપરની આપણી હસ્ત આપણે છોડી દેવી નહિ જોઇએ પરંતુ તેને વધારે વેગવંતી બનાવવી જોઇએ. ખેજ માર્ગ આપણા પોતાના તેમજ દેશના ઉદ્ધારનો છે. આપણી સઘળી શક્તિ સંગઠીત કરવી જોઇએ અને આર્થીક ક્ષેત્ર તરફ તેને વાળવી જોઇએ. સાઉથ આફ્રીકામાં મહાન ઔદ્યોગીક પ્રગતિ ના મંડાણ મંડાઇ રહ્યાં છે. તકરારી સવાલોના વસતી પર થતાં અનિમિતતાના પરીણામોની ઉદ્યોગપર મોટી અસર થાય છે. આ પરથી એ સમજવું જોઇએ કે ઉદ્યોગો જ્યાં સુધી વધુ મોટા પાયા ઉપર માંડીને ગતીથી નહિ ચાલી શકે ત્યાં સુધી જેમ જેમ તેનો વીકાસ થતો જશે તેમ તેમ આપણી મજુરીની તેમાં વધારે ને વધારે જરૂર પડતી જશે. ઉદ્યોગપતિઓ સાથે કરાર કરવાનો આ સમય છે. આપણા લોકોનો રાજ કીય સવાલ મુખ્યત્વે કરી રોટીનો છે. લગભગ સઘળા ઉદ્યોગોમાં જોવામાં આવે છે કે હૉંદીઓ, કલકો અને આફ્રિકનો પડખોપડખ તદ્દન એખલાસ થી કામ કરી રહ્યા છે. હવે સરકાર આપણને નોકરીમાં બઢાવવા કરી સંમ્ હતના આપણા પગલાંને તોડી પાડવા મથી રહી છે. તમે સૌ જાણો છો કે ડરબનની મ્યુનીસીપાલીટી આફ્રીકનો માટે માર્ગ કરવા પોતાના હૉંદી મજુરો ને કાઢી મુકવાનું પગલું ભરી રહી છે. આપણે એ વસ્તુને આપણી સઘળી શક્તિથી અટકાવવી જોઇએ, અટકાવી શકીએ છીએ. આપણે રાષ્ટ્રીય વીરોધ કીન, તમે સૌ જાણો છો કે, એ બાતથી આપવાને પોલ્યો હતો કે નેાન-યુરોપી યન યુનાઇટેડ ફ્રન્ટના આપણા સવાલને માટે આપણે જો બતીબળેદ ભૂલી જઇ શકીએ તો આપણામાં કેટલી મોટી શક્તી પડેલી છે. મારી આંકણી મુજબ એ દીવસની સંપુર્ણ હરોહ થઇ હતી. અને આપણી આધ્યાત્મિક શક્તિના માપ તરીકે તેણે એ સીદ્ધ કરી આપ્યું હતું કે આ દેશના ઉદ્યોગ નું ઓછે એક પંચ આપણે અટકાવી દઇ શકીએ. ઉદ્યોગપતીઓ એ વસ્તુ થી વીદીત છે અને હવે જેને તેઓ "રેડીકલ સવાલ" કહે છે તેનો ઉકેલ લાવવાને તેઓ પરિષદ ભરવા માગી રહ્યા છે. આપણે ઉદ્યોગપતીઓને કહી દેવું જોઇએ કે તેઓએ માલીક મજુર વચ્ચેના સવાલનો ઉકેલ લાવતા વળગતા લોકોના નેતાઓની સાથે વ્યવહાર કરી લાયકેર જોઇએ. મારી ખાત્રી છે કે આપણા નેતાઓ જો નોકરી, પગાર અને બીજી સગવડોની શરતો નક્કી કરે અને ઉદ્યોગપતીઓ સાથે પરિષદ ભરવાની માગણી કરે તો તેનું હાલની રાજકીય પરિસ્થિતિને સુધારી દેનારું પરિણામ આવશે.

પરંતુ એટલું જ પુરતું નથી તેમ અસરકારક પણ નહિ થાય. તેની સાથે સાથે જ આપણામાં સંગઠન શીક્ષણ અને ઇસ્તને માટે પ્રચંડ સંયુકત પ્રચાર થવો જોઇએ. આપણે લોકશાસનની તેના મુળ અર્થમાં રક્ષામ ના કરવા લડી રહ્યા છીએ એ આપણા માં ઉંડા મુળ માલી રહેલી ખાત્રીથી આપણે એ પ્રચારને પ્રબળ બનાવવો જોઇએ.

સત્યાગ્રહ

સામાન્ય અને સવિનય ભયમાં રહેલી આધ્યાત્મિક શક્તિમાં મહાત્મા ગાંધીજી જેટલા માનતા હતા તેટલું બીજું કોઇ માનતું નહોતું. તેનો ખરો અર્થ આ રીતે સમજવીશ તો તમે સમજી શકશો રાષ્ટ્રિય વિરોધ દીન ને આજે આપણામાંના જે લોકોને ભોગ બનાવવામાં આવ્યા છે તે બોનું આપણે રક્ષણ કરી શકવા હોત તો આપણી સંયુકત આધ્યાત્મિક શક્તિનો આપણે સંગઠીત રીતે ઉપયોગ કરી આપ્યા સાઉથ આફ્રિકાના આપણા

ભાઇઓને હાકલ કરી હોત કે આપણા માંના એક પણ માણસને ગેરકાયદામાં આવે તો તેના વીરોધમાં ઉઠાએ પણ કામ પર જવાની સાફ ના પાડવી. એમ થયું હોત તો આ માણસોને પોતાની નોકરીઓ ગુમાવવી પડી નહિ હોત. હું કહીશ કે હજુ પણ આપણે એ લોકોને બચાવી શકીએ છીએ, જો અહીંથી હમણાંને હમણાંજ કરી નહિ હતો એવો દૃઢ નિશ્ચય કરીને દરેક જાતીના દરેક દરેક પુરૂષ, સ્ત્રી, છોકરા અને છોકરીને આપ અને જાતીદ્વેષ રૂપી રાક્ષસના પંજામાંથી મુક્તીને માટેના ધર્મ યુદ્ધમાં ઝાંપલાવ કરવાની હાકલ કરવાને ઘસી જઇએ. આપણે આત્યંતિક ત્યાગનો અંગીકાર કરીએ તો આપણા વંશોમાંનો એક પણ વર્ગ બીજાની સહાયતા વીના સાફા નહિ થઇ રહે.

"જાપ અને જાતીદ્વેષ રૂપી રાક્ષસના પંજામાંથી સાઉથ આફ્રીકાની મુક્તિ માટેના ધર્મ યુદ્ધમાં સૌ જોડાઇ જાઓ" એમ આપણા લોકોને આપણી હાકલ હોવી જોઇએ.

નીતીપર રચાયેલી આપણી લડત પવિત્ર છે તેમાં કોઇના પ્રત્યે વૈરભાવ ન હોય. તેથી તેમાં દ્વેષ કે તિરસ્કાર ને માટે સ્થાન નથી. આપણી પોતા ની જાતીઓ વચ્ચેના સંબંધમાં જેમ આપણે એ પોષવા નહિ જોઇએ તેમ બીજાઓ પ્રત્યે પણ પોષવા નહિ જોઇએ. કોઇ આપણી લડત કોઇ વ્યક્તિના સામે નથી પરંતુ આપણા દેશપર કરી વળી તેનો નાશ કરનારી રૂઢીની સામે છે. આપણે ખરા લોકશાસનના સીદ્ધાંત પર રચાયેલી સરકાર ચાહતા હોઇએ, જે યુનીયન સ્થપાયું ત્યારથી આજ પર્યંત જોવામાં આવી નથી, તો આપણી લડતમાં આપણે પ્રથમ આપણા પોતામાંજ અને પછી બીજાઓ સાથેના વ્યવહાર માં એ લોકશાસનના સીદ્ધાંતોનું આપણે પાલન કરવું જોઇએ.

આ દેશમાં આપણા પ્રત્યે સુભેચ્છા ધરાવનારા અંગ્રેજ પુરૂષો અને સ્ત્રીઓ છે જેઓ ખરા લોકશાસનવાદી દૃષ્ટિ વાળા છે. આપણી લડતના સત્યપણાની અને આપણી પોતાની સત્યનિષ્ઠાની જો તેઓને ખાત્રી થાય તો તેઓ જરૂર આપણી લડતમાં સામેલ થાય તેવા છે. આપણે તેઓનો નૈતિક તેમજ સક્રીય ટેકો મેળવવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ.

આ આપણના અંતમાં આપણી જાતીઓ વચ્ચેનો અરસપરસ સંબંધ કેવો હોવો જોઇએ તેની અહીં મનસુબત આપીશ નહિ કરું તો મારી પોતાની ફરજમાંથી ચુકેલો ગણાઉં. તેમ કરવા બદલ મારે ક્ષમા યાચના કરવાની આજેજ જરૂર રહે છે.

હું માનું છું કે હીંદીઓ અને આફ્રીકાનો વચ્ચેનો ખોટો સંબંધ જે કેટલ સમયપર શોચનીય ફુસ્લોમાં પરીણમ્યો હતો. તે રેલ્વેરોજના વ્યવહારમાં તમારી કોમના માણસોના હાથથી મારી કોમના માણસો પ્રત્યે થતી નજીવી રીશામણીઓથી પુંઘવાઇ રહેલા જ્વાળામુખીનું ફાટવું હતું. તમારા માંના કેટલાક લોકો મારા લોકો પ્રત્યે ની વર્તણુકમાં જરૂ તુમાખી ભરતી રહ્યા છે. પ્રસુતો મુજે ત્રાસ ધરાવનારી પ્રજા છે. પરંતુ ઘણા નરમ પણ બની ગયા છે. સમયના આધાર તેના પ્રત્યેની વર્તણુકપર રહેલો છે.

તમારી સમક્ષ રજુ કરેલો કાર્યક્રમ જો તમને મંજુર હોય તો સહાયતા પ્રાપ્ત કરવાને તમારા લોકોની મારા લોકો પ્રત્યેની સામાન્ય વર્તણુકમાં મહત્વનો ફેરફાર કરવાની જરૂર રહેશે. આ ઉચ્ચનીચતાની ભાવના જે સેવવા યા આપણી પ્રજાઓ વચ્ચે સહકાર કદી નહિ રખાય, તેનો એક નમુનો અહિ ટાંકીશ. ગોલાજ દિવસપર મને તેનો જાતી અનુભવ થયો હતો. આપણા શહેરની એક બસમાં હું મુસાફરી કરી રહ્યો હતો. તેટલામાં એક હીંદી સ્ત્રી બસપર ચઢી. બસ ભરેલી હતી અને મારી બાજુમાં એક નહાની મારીજ જાતીની નિશાળની છોકરી બેઠેલી હતી. મેં બીનથી તેને ઉઠી જઇ હીંદી સ્ત્રીને બેસવા દેવા સુચવ્યું. મારી અત્યંત નાજુકી વચ્ચે મારી એ સભ્યતાનો આભાર માનવો તો બાજુએ રહ્યો પરંતુ તેને ગુસ્સાકારી કરી. આવી વર્તણુક ભલે ગમે તેવી નજીવી હોવા છતાં ઉશ્કેરનારી અને સહકાર અશક્ય બાપ થઇ પડે છે. આપણે પોતેજ જો એવી વર્તણુક બતાવતા હોઇએ તો બીજાઓ આપણા પ્રત્યે બતાવે તેની આપણાથી ફરીયાદ નજ કરી શકાય.

હું કહી ગયો છું કે આપણી લડત નૈતિક છે અને તેથી તે પવિત્ર છે. લોકોનું સંગઠન કરું અને પ્રબળ બનાવવાને તેની હૃદયમાંથી રહુરયા થવી જોઇએ અને એક બીજા સાથે ઓતપ્રોત થવાનો દૃઢ સંકલ્પ હોવો જોઇએ. તેના વિના ખરું સંગઠન થઇજ નહિ શકે. સંયુક્ત મોરચા (યુનાઇટેડ ફ્રન્ટ) ને માટે મેં સુચવેલું ધોરણ જો પણું સખ્ત લાગતું હોય અને વિચારી નાંખે થકાય તેવું હોય, જેવું વર્તન બીજા પાસેથી આપણે ઇચ્છતા હોઇએ તેવું બીજા પ્રત્યે આપણે રાખી નહિ શકીએ, ખરા બંધુત્વભાવથી આપણે સાથે મુસાફરી નહિ કરી શકીએ અને સુખ દુઃખના સાથી થવા તૈયાર નહિ હોઇએ તો આપણે આત્મશીક્ષા એ પ્રયત્ન પડતો મુકો દઇએ.

પરંતુ મંડેલો. આપણી જીવન છે. આપણામાંના જેઓ આ દેશમાં રાજકીય સ્થિતીની ગંભીરતા સમજે છે તેઓએ આપણા આત્મામાં રહેલી સઘળી આત્મશક્તિ કુદ કરવાને બનતું સઘળું કરવું જોઇએ અને બેઠા માથા ઉપર હોદ્દાઓ અને આદરોનો વચ્ચે મહેલાં રમખાણોની બાબતમાંથી બેદરકારીથી બચેલા સુસંબંધને કદી નહિ હતો તેવો સુદૃઢ બનાવવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ.

પહેલેથી ફાળ	૯	૦
ગાજાર (બાંધી મુજની નોરેલ)	૯	૦
રાજ સન્યાસી (મુક્તેશ્વર)	૧૦	૧
અજ્ઞાતસ્થ બાજરા	૭	૧
માણસાઇના દિવા	૭	૯
માનવતાના મુલ્ય	૯	૦
મહેનત ફળ	૯	૦
ડેપ્યુટી	૯	૯
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ		

શ્રી સુરત હિંદુ એસોસીએશન

ધર્મશાળા ૧૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આથી યુનીયનમાં વસતા દરેક હીંદુ ભાઇઓને ખબર આપવામાં આવે છે કે ઉપરોક્ત સંસ્થા તરફથી રહેવાની સગવડ રાખવામાં આવેલી છે. આશા છે કે તેનો લાભ સઘળા ભાઇઓ લેશે.

ચોથનભાઇ મણીભાઇ
પ્રમુખ.
દયાળભાઇ છીબાભાઇ
સેક્રેટરી.
શ્રી. સુ. હિં. એસોસીએશન.

આયાતુલ્લાહ આ. ૬ ૨ સેઠની	૧૮	૬
મેસ બીંદુ (કમનિકાઓ)	૭	૦
કમ્બી	૬	૦
રહીમ કુલ	૨	૬
સાલમ સાલાટ (ઇમામ હુસેન-વર્ન)	૬	૦

ગુજરાતી હીંદુ મહિલા મંડળ

(ડરબન)

ગાંધી જયન્તિ

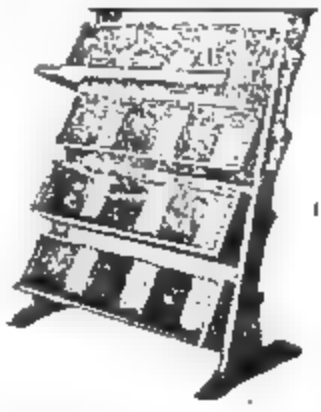
ગુજરાતી હીંદુ મહિલા મંડળ (ડરબન) ના આશરા હેઠળ મહાત્મા ગાંધીજીની જયન્તિ જે હીંદુ તીથી મુજબ રેંટીયા બારસના આવે છે તે રેંટીયા બારસ તા. ૮ મી રવીવારના સાંજે સાત વાગે લેમર્ન રોડ પર આવેલા કાઠીયાવાડ હીંદુ સેવા સમાજના હોલમાં ઉજવવામાં આવશે.

બહેનોના મનોરંજનાર્થે અલ્પ કાર્યક્રમ ઉપરાંત ગાંધીજીની નવાખાલી ની યાત્રાની હૃદયસ્પર્શી ફીલ્મ બતાવવામાં આવશે અને આસામમાં થયેલા ભયંકર ધરતી કંપના ભોગ થઇ પડેલાઓના સંકટ નીવારવા માટે બહેનો પાસેથી આ ફીલ્મ બતાવવાના બદલામાં ફાળો કરવામાં આવશે.

આ પવિત્ર પ્રસંગે સઘળી બહેનોને હાજરી આપવા નમ્ર વીનંતી કરવામાં આવે છે.

દિવાળીબેન ઠાકર
પ્રમુખ.
રમાબેન નાથાલાલ
મંત્રીઓ.

"ગોલ્ડન એજ" ફર્નીચરીટી

કાર્ડ-ટેબલ્સ
ડીનર્સે કાઉન્ટરો
અને ટી ટેબલ્સ
રીફ્રીજરેટર કાઉન્ટરો
બોલ બુનીટસ, ડીનર્સે ટ્રોલીઝ,
ટ્રીપ્રા ટ્રાવરસ વિ. વિ.
નવાં સચિત્ર કેટલોગ માગાવો.

એસોસાઇટેડ હોમફર્નિશર્સ લીમીટેડ

જોની સ્ટાર એકસક્લુસીવ સ્ટોપ્સ્ટોરસ, ડરબન, પી. મા. સિમ્પ્લેક્સ બીલ્ડિંગ્સ.
એકસ્ટ્રા સ્પેશ્યલ ટ્રિપ્સ્ટે ટ્રેસિસ ભલાવવામાં ૩ અને ૨-૩ જોહનસ્ટોમ સુધરાયમાં
ઉભાયા ૩, જોહનસ્ટોમ ખા

104 Marshal Street, (Pedro Room House) Johannesburg
Phone 33 4211/2 P O Box 6501

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ અખબારની તરફથી)

વડોદરા, સપ્ટેમ્બર ૨૩, ૧૯૫૦.

ક્ષેમચંદને દેશવટો

નાસિકની મહા સભાની બેઠક ઐતિહાસિક બની ગઇ. ભારતના વડા પ્રધાન પંડીત નેહરુની સરકારની રાજનીતીને એકએક અગત્યના વીષયમાં ટેકો અપાયો. ક્ષેમચંદનો નીર્ણય કરનાર ઠરાવ પર બોલતાં પંડીત નેહરુએ ખુલ્લા અધિવેશનમાં કહ્યું: "તમે મને વડા પ્રધાનના પદનો રવાજ કરવાનું કહી શકો છો. એ માટે હું તયાર પણ છું. તમે મને જેમ આ સ્થાન પર બેસાડયો છે તેમ ઉતારી પણ શકો છો. પરંતુ કોંગ્રેસે જે આદર્શો વર્ષોથી સેવ્યા છે તેનો સાથ કરવાનું તમે મને કહી શકો નહીં." દીંદ-પાકીસ્તાન કરાર વીષે કહ્યું: "આ કરારથી બંને બંગાળની પ્રજાનું કલ્યાણ થયું છે. પુર્વ બંગાળમાં જે બને છે તેનાથી પુર્ણ સંતોષ નથી થયો, પણ પરિસ્થિતિમાં ગણનાપાત્ર સુધારો થયો છે એ હકીકતનો ઇનકાર થઇ શકે તેમ નથી."

ગાંધીજીનો બોધપાઠ

આજ કરાર પર વીષય વીચારણી સમિતિમાં બોલતાં પંડીત નેહરુએ કહ્યું: "કોંગ્રેસીઓ દીલ્હીનો પ્રત્યે મુસ્લેા કરે છે એ હકીકતથી જ એમ રપષ્ટ દેખાય છે કે સંસ્થામાં સડો પેઠો છે અને તે સંભવતઃ દરરોજ વધતો જાય છે. ગાંધીજીએ આપણને શીખવ્યું છે કે આપણાં હાથ અને કેમાં નીર્બળ હશે તો અમે નેટલી મજબુત સત્તા પણ આપણને પરાજીત કરી શકશે નહીં. મેટ બીટન જેવી મહાસત્તા આપણને નબાવી ન શકી, તો આજે આપણે પાકીસ્તાનથી શા માટે ડરવું જોઇએ? ગાંધીજીએ આપણને બતાવ્યું છે તેમ આપણે ખુબ કબુલ કરતાં અટકાવું જોઇએ નહીં અને તેને નકાર જ સુધારી લેવા જોઇએ. ૧૯૧૬માં ગાંધીજીએ કોંગ્રેસને પોતાની ખુબ કબુલ કરવાનુ જણાવ્યું હતું, અને અમે તેમની ઇચ્છાને વશ થયા હતા. કેમકે અમે સમજ્યા કે એજ માર્ગે કોંગ્રેસની આબાદી હતી. મારો પણ એજ માર્ગ છે, અને કોંગ્રેસનો પણ તેજ પંથ છે. કોંગ્રેસ સાથે હું છેલ્લાં ૩૫ વરસથી સંકળાયેલો છું. મેં તેનાં ભુતકાલીન ગૌરવ અને પ્રતિષ્ઠા જોયાં છે. હું એ ગૌરવના દીવસોને યાદ કરું છું, અને તે વખતના ઉચ્ચ આદર્શો મારે રમરણે ચડે છે. તેની સર આમણીમાં હું આજની કોંગ્રેસને નીહાળું છું ત્યારે મારું મસ્તક શરમથી નીચું નમી જાય છે, કારણ કે દેખીતી રીતે જ જ્યારે કોંગ્રેસ ખોટે માર્ગે વળે છે ત્યારે મને દુઃખ ઉપજે છે."

સરદારનો સંદેશો

કોંગ્રેસની બેઠકને અંગે પ્રસ્તુત કરેલા એક નીવેદનમાં સરદાર વલ્લભ ભાઇ પટેલે જણાવ્યું હતું કે "આઝાદી ની પ્રાપ્તિ સાથે જ આપણું કામ પતી જતું નથી. એ તો માત્ર ખેલનું એક સાધન જ છે. જેને ગાંધીજી પુર્ણ સ્વરાજ અને રામરાજ કહેતા હતા તે સ્થાપવાનું આપણું ધ્યેય છે. સંસ્થા ની દ્રષ્ટિએ આજે કોંગ્રેસ સામે ઘણો મોટો બોજ હોવો થયો છે. પરંતુ મોટા ભાગ જહેરથી નહીં પણ અંદરથી જ ખોડો થાય છે. આજે આપણી સામે, ભંગાણ પડવાનો ખરેખ જ ભય બની રહે એવી પક્ષાપક્ષીનો ભય પ્રવર્તે છે. સંસ્થાનાં હિત અને એની સાખ ના કરતા પક્ષ અને હોદ્દા માટેની પડાપડી વધી છે. પ્રધાનમંડળ અને સંસ્થા વચ્ચેના એકરાગનો અભાવ છે. વહીવટી કાર્યનાં રોજબરોજનાં કામોમાં જહેરની દરમ્યાનગીરીથી કામ સંતોષકારક થઇ શકે નહીં. વહીવટી મુંઝવણો કે પ્રધાનોના જેટલી ચારીત્ર અને શુદ્ધિની જરૂર સામાન્ય નાગરીકો માં પણ લોકશાહીની સફળતા માટે આવશ્યક છે. આથી બીજા કોઇ ક્ષેત્ર કરતાં વહીવટી ક્ષેત્રમાં, અથવા તો લોકમત જાણવામાં, બીજી તરફ નજર રાખવા કરતાં પોતાના જ તરફ નજર રાખવાની વધુ જરૂર છે."

બીન-સાંપ્રદાયિક રાજ્ય

કોંગ્રેસના પ્રમુખપદેથી આપેલા ભાષણમાં શ્રી. પુરૂષોત્તમદાસ ટંડને જણાવ્યું કે "આપણા બંધારણ મુજબ આપણો દેશ બીન સાંપ્રદાયીક છે. દેશના બધા નાગરીકોને ધર્મ કે જાતી ના ભેદભાવ વીના સમાન અધિકારો આપવામાં આવ્યા છે. આપણો દેશ પ્રજાસત્તાક રાજ્ય બનાવ્યો છે. એ તો દેખીતું જ છે કે પ્રજાસત્તાક દેશમાં કોઇ પણ પુરતકની આજ્ઞા કરતાં પ્રજા ના અવાજનું પ્રાધાન્ય રહેવાનું. પ્રજા સત્તાક રાજ્યમાં સરકારનો પાયો બુદ્ધિ કે દલીલ હોઇ શકે, પુરતકો નહીં. ધર્મશાસ્ત્રો દ્વારા અંકિત થએલી કોઇ એક ચોકસ પ્રણાલીકાને આધારે આ પણું રાજ્ય ચલાવી શકાય નહીં."

ભારતની વિદેશ નીતી

આ વીષે શ્રી. ટંડને કહ્યું: "એક બાજુ અમેરીકા અને બીજી બાજુ રશીયા, એમ બે સત્તાજુથો પૈકી કોઇ નીએ સાથે ભારત જોડાય એવી કોંગ્રેસ ની ઇચ્છા નથી. પરંતુ બંને જુથો સાથે મૈત્રી ભર્યો સંબંધ જાળવવાનો અને સંયુકત રાષ્ટ્રસંઘમાં આવતા દરેક પ્રશ્નને ભારતે ન્યાય, સત્યાગ્રહ અને વિશ્વશાંતીની રથાપનાની દ્રષ્ટિએ નીહાળવા જોઇએ, એવી કોંગ્રેસની ઇચ્છા છે. બલીભ્યમાં કોઇ સમયે આપણે જ સંજોગો ધ્યાનમાં લાઇને આપણા દેશના રક્ષણને ખાતર આ બે પૈકી એક સત્તાજુથ સાથે વધુ નીકટનો સંબંધ બાંધવાના પ્રશ્નને અંગે આપણે વીચાર કરવો પડે એ અસંભવિત નથી.

"ભારતે કોમનવેલ્થની અંદર રહેવું કે તેમાંથી નીકળી જવું એ સવાલ ગયે વરસે ઉભો થયો હતો. આપણા વડા પ્રધાન આ સવાલની ચર્ચા માટે લંડન ગયા હતા. કોમનવેલ્થના રાજ્યને કોમન વેલ્થમાં રહેનાર દરેક દેશે રાષ્ટ્રના બંધારણીય વડા તરીકે સ્વીકારવા જોઇએ એવું આવશ્યક નથી, એવો નીર્ણય કરવામાં તેમને સહેલાઇ મળી હતી. હવે આપણું પ્રજાસત્તાક રાજ્ય છે. ગયે વરસે કોમનવેલ્થને અપાયેલા નવા સ્વરૂપને લીધે આપણો દેશ રાષ્ટ્રસમુહ માં રહી શકયો છે. આ નીર્ણય માટે મેં ગયે વરસે વડા પ્રધાનને અભિનંદન આપ્યાં હતાં. આજે પણ હું એજ અભીપ્રાય ધરાવું છું."

ઇન્ડોનેશીયા તથા ચીનના ભારત સાથેના મૈત્રીભાવી સબંધો વલ્લભને પ્રમુખે વધાવી લીધું હતું. કોરીયા વિષે તેમણે કહ્યું: "આપણા દેશે ઉત્તર કોરીયાને દુશ્મનાખોર જાહેર કરવામાં અમેરીકા અને બ્રીટનને સાથ આપ્યો છે, પણ સત્વર દલો મોકલવાની જવાબદારી ઉપાડી નથી. સંજોગો જોતાં આપણી સરકારે આ બાબે અખત્યાર કરેલી નીતી મને વાજબી લાગે છે, અને તેને હું ટેકો આપું છું."

હિંદુ-મુસ્લીમ ઐકતા

આ વીષે પ્રમુખે જણાવ્યું: "હીંદુ-મુસ્લીમ ઐકતા એ તો આપણો શ્વાસ છે, એમ ગાંધીજીએ જણાવ્યું હતું ભુતકાળના આપણા અનુભવને ધ્યાનમાં લઇ નવા બંધારણમાંથી આ પણે અલગ મતાધીકાર (સેપરેટ ઇલેકટોરેટ) ને રૂખસદ આપી દીધી છે. પાકીસ્તાન સાંપ્રદાયીક રાજ્ય બન્યું હોવા છતાં સાડા ત્રણ કરોડ મુસ્લીમો ભારતમાં રહે છે. પાકીસ્તાનની રચના ના આપણે અટકાવી શકીએ એમ નહોતું. છતાં આપણી રાજદારી નીતી અહીં કોમ કોમ વચ્ચે કટો ભેદભાવ રાખી શકે એમ નહોતું; કેમકે હીંદુ, મુસ્લીમ, શીખ, બૌદ્ધ, જૈન, પારસી, ખ્રીસ્તી તમામ લોકો કેટલાક રથાનીક મતભેદો છતાંને પણ એક બીજા સાથે રહે, તેમજ જુદી જુદી કોમો તરફથી પણ એકજ સંસ્કૃતીને ઉત્તેજન અપાય તે જોવાનું આપણું ધ્યેય હતું.

"ધર્મ અને સંસ્કૃતિ વચ્ચે ભેદ સમજી લેવાની મુશ્કેલી હવે પછી આપણે ન કરી બેસીએ તે જોવાનું છે જુદા જુદા ધર્મોવાળા માણસો એક સંસ્કૃતિવાળા પણ હોય; કેમકે સંસ્કૃતી નો સંબંધ એ પ્રદેશની આજુ બાજુના વાતાવરણ તેમજ આબોહવા સાથે છે, જ્યારે એકજ ધર્મના લોકો એકજ પ્રકારનું જીવન જીવતા હોય છે. એમ નાં રીતરીવાજોને અને ભાષા પણ એક જ હોય છે. પરંતુ તેઓ પોતાના ધર્મ અને ધાર્મીક વીધીઓ પોત-પોતાની રીતે પાળે છે. એને બનતું દ્રષ્ટાંત ચીન પુરું પાડે છે. એટલે આજને તબકકે એક સામાન્ય સંસ્કૃતીના બંધન માટે બીજા કોમોના ધર્મો પ્રત્યે સુદ્ધિ ધ્યુતા અને પ્રેમ કેળવવાની આપણી કોંગ્રેસીઓની ખાસ જવાબદારી ને ફરજ છે, અને એ દીશામાં આપણે આપણો હાળો આપવાનો છે."

વિવિધ

હિંદી વીદ્યામંદીર લોહાનીસબર્ગ

રાષ્ટ્ર ભાષા-હીંદી-ની પરીક્ષામાં પાસ થનારાઓને પ્રમાણપત્રક આપવા ઉપરોકત સંસ્થા તરફથી એક ઉત્સવ તા. ૮ અને ૯ અકટોબર ના થશે. તે પ્રસંગે ઉદ્ઘાટન સમારંભ શ્રી. રામભાઇ હરિલાલભાઇને હસ્તે થશે. શ્રી. નરદેવ વેદાલંકારના પ્રમુખપદ નીચે "રાષ્ટ્ર ભાષાની આવશ્યકતા કયો છે" એ વીષયપર ચર્ચા કરીકાઇ થશે. પ્રમાણપત્રક શ્રી. ચારીને હસ્તે અપાનાર છે. અને રાષ્ટ્ર ધ્વજ રોહણ વિધી શ્રી. રાવજીભાઇ ત્રિભોવનભાઇ પટેલને હસ્તે થશે. આ વિદ્યામંદીરના સંચાલક શ્રી. હરીચન્દ નાથુભાઇ આર્ય છે. આ ઉપરાંત અનેક રમુજી કાર્યક્રમો સંગીત, મરજા, સંવાદો, વીગેરેથી કાર્યક્રમ ભરચક છે. "અખીલ દ્રાંસ્વાલ ભારતીય મહીલા મંડળ" તરફથી ભજનો તથા ગીતનો થશે. શ્રી. પ્રાણશંકર જાણી મનોરંજક સમેલનનું અધ્યક્ષપદ લેશે. પ્રમાણ પત્રક વીતરણનું પ્રમુખરથાન ડો. વલ્લભભાઇ પટેલ લેશે. શ્રી. મોહનભાઇ અમરશી મોદનને હસ્તે ઝંડો પતાકા રોહણ વિધી કરવામાં આવશે. આ ઉપરાંત અનેક બાબતો તથા મેનોના વિવિધ વીરયોપર વ્યાખ્યાન ગોઠવવામાં આવ્યા છે.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખારતી ૧૯૫૭ અકટોબર	હીંદુ ૨૦૦૬ આસો.	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
રવી	૧	વદ ૧૦	૨૩	૪	૫-૨૮	૬-૨
સોમ	૨	,, ૧૧	૨૪	૫	૫-૨૭	૬-૩
મંગળ	૩	,, ૧૨	૨૫	૬	૫-૨૬	૬-૪
બુધ	૪	,, ૧૩	૨૬	૭	૫-૨૫	૬-૫
ગુરૂ	૫	,, ૧૪	૨૭	૮	૫-૨૪	૬-૬
શુક્ર	૬	,, ૩૦	૨૮	૯	૫-૨૩	૬-૭
શનિ	૭	સુદ ૧	૨૯	૧૦	૫-૨૨	૬-૮

શ્રી. ટ્રાંસવાલ હરજી મંડળ (જોહાનીસબર્ગ)

ઉપરોક્ત મંડળની વાર્ષિક સભા રવીવાર તા. ૧૫–૧૦–૫૦ ના રોજ બપોરે બે વાગે મંડળના હોલમાં (નં ૨૪, ૧૨ મી સ્ટ્રીટ, ડોઈડોર્પ) નીચેના કામકાજ માટે મળશે. કામકાજ : (૧) મીનીટસ (૨) વર્ષ દરમ્યાન થયેલાં કામકાજ (રાહત સમીતી વિગેરે) નો અહેવાલ અને હિસાબ (૩) પુસ્તકાલય નો અહેવાલ અને હીસાબ (૪) કાર્ય વાહકોની ચુંટણી (૫) પરચુરણ.

આ અતી મહત્વની સભામાં રવાનીક, રીક્ષ, ડિરેક્ટરીના અને કંઈના સર્વ જ્ઞાતી બાહ્યોને વેળાસર પધારવા અત્યહ્લરી વિનંતી છે.

વસંતભાઇ નાગરજી
પ્રમુખ
ઝાદુભાઈ છીબાભાઇ
અંબાલાલ ગાંડાભાઇ
મંત્રીઓ
શ્રી. ટ્રાંસવાલ હરજી મંડળ.

વર્ધા રીક્ષણ ચોજના

લક્ષ્ય કેમ રીતે આપવુ તેની સમજ ગાંધીજીના જેલમાં ઉતારેલ ૨૦ મુદ્રણ ૨ ૧

નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકાઓ

ભારતીય નેતાઓની છબી, હસ્તાક્ષર અને સદવચનો સાથે નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકા ઓ ગુજરાતી તેમને અંગ્રેજી માં.

પોસ્ટેજ સાથે
ડઝનની કીંમત રૂ. ૪–૧૦
પોસ્ટેજ વગર ડઝનની
રૂ. ૪–૬

મર્યાદિત સંખ્યામાં છપાએલી હોઇ સૌને સવેળા પૈસા સાથે ઓર્ડરો મોકલવા વિનંતિ છે.

ફરજીયાતમાં મળવાના ઠેકાણા.

પટેલ્સ વેજીટેરીયન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ ૨૦૨ ગ્રે સ્ટ્રીટ
ધનજી કુવરજી ૧૬૨ ગ્રે સ્ટ્રીટ
પટેલ્સ રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ ૨૩૬ ગ્રુક સ્ટ્રીટ
જી. સી. કેપીટન એન્ડ સન્સ ૧૫૪ ગ્રે સ્ટ્રીટ.

અહા ભારતના પાત્રો

૧૨ પુસ્તકોનો સેટ ૧ ૫ ૦

વહેલો તે પહેલો

સારામાં સારાં મોહાની કુકાનો તથા રહેવાની સગવડ, કરનીચર, લાઇસન્સ, તેમજ જનરલ ડીલર લાઇસન્સ માલ સાથે અથવા ખાલી લીઝ સાથે આપવાની છે. વધારે વિગત માટે રૂબરૂમાં મળો:

HASSIM HAJEE AYOB.
231 Boom Street,
INDIAN BAZAAR,
PRETORIA.

'ઓલાપ'
તંત્રીઃ મહેન્દ્ર મેઘાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક ભાષાઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. કાયના પમાલીસ પ્રકરણમાં નીરાંતે વાંચવું ગુજરેલ જને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાતમો પણ જોગી જોરમાં આવી ગયો ■.

૨/૩ માં પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

પ્રકાશકની નોટીસ

આ સાલ અમારો દીવાળીનો ખાસ અંક બહિ નીકળે. જેના કારણો માટે બુઓ એ પત્ર નેટ અકારેખ. ખાસ ખર્ચ કર્યા વિના વાચકો ક્ષમક્ષ બનશે તેટલુ તે સમયને માટે સારૂ વાચન પુરૂ પાડવા પ્રયત્ન કરીશું. દીવાળી ની બહેરપધામરો બહારે અને ગ્રાહકોને શુભેચ્છાઓમાં ગીની અર્થી નાખવાને બદલે આ પત્રે ઓલેલાં આસામ સંકટ નિવારણ ફન્ડને માટે વાચકો દલ ઓછકશે અને ઉત્સાહી પુરૂષનો તે ઉપયોગી ઓકલશે તો તેની પહોંચ સાભાર સ્વિકારી તે ઉંદ ઓકલી અપી શું.

ભેનેજર :
ધ્રુનિત્યન ઓપિનિયન'

રીપબ્લીક નંબર

અમારો તા. ૨૬–૧–૫૦ ના બહાર પોલો ભારત રીપબ્લીક નંબર અનેક સદેશાઓ, હેવાલો, લેખો તીજેર વાંચવા લાયક સામગ્રીથી ભરપુર છે

કીમત ૨/૩
પોસ્ટેજ સાથે
INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

સદેશાં

એકસેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, તાંકરી દીનના પત્રો લેતા બનો
છુટક નકલના ઓર્ડરોને ધ્યાન આપીશું
કેટલાંક લાયબ્રેરીયન ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	છુટક રૂ.	ચા.	પા.		દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	છુટક રૂ.	ચા.	પા.
અખંડ આનંદ	મા.	૨	૦	૧૫	કુમાળા	સ.		૧	૨૦
આનંદ	સ.		૮	૧૫	પ્રદીપા	મા.	૧	૦	૧૧
આરોગ્યધન	મા		૬	૮	પુષ્પા	મા.		૮	૭
ઉદયરવી	સ.		૮	૧૫	પ્રભાતપુષ્પ	સ.		૧	૨૭
આશક	મા.		૮	૮	પ્રભાવતી	સ.		૮	૩૧
ગિરજા	સ.		૭	૨૫	ફેના	મા.	૧	૧	૧૨
ગુજરાતણ	મા.	૧	૬	૧૫	ફુલદેના	સ.		૮	૩૧
ચેતન	મા.	૧	૧	૧૭	રમાકૃષ્ણ	મા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રપટ	સ.		૮	૩૧	રવીવાર	સ.		૮	૨૨
છાયા	સ.		૮	૨૩	સાંજવર્તમાન	મા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રલેખા	સ.		૮	૩૧	સંદેશ	મા.	૧	૩	૧૪
ચિત્રભારતી	સ.		૮	૩૧	સમીક્ષા	મા.		૮	૮
હીંદુસ્તાન	દ.		૩	૬૫	સ્ત્રી જીવન	મા.	૧	૧	૧૩
જય ભારત	દ.		૩	૧૫	હાસ્ય	મા.	૨	૦	૧૫
કુમાર	મા.	૧	૧	૧૫	હુડરૌન	મા.	૧	૧	૧૮
જન્મભોમ	મા.	૧	૦	૧૨	હકીકત	મા.		૧	૮
મંગલમ	ગા.	૨	૦	૨૦	હમીદ-નવરચના	મા.	૨	૦	૧૫
મહિલા જગત	સ.		૬	૧૨	હમીદ		૩	૦	૧૨
મનોરંજન	મા	૧	૩	૧૫	ચીત્રમીસ્ટરી	સ.		૪	૧૫
મોજમજા	સ.		૧	૩૦	ન્યૂઝ ઓફ ધ વર્લ્ડ	દ.		૩	૮૫
નવચેતન	મા.	૧	૧	૬૫	વેણી	સ.		૮	૩૬
પ્રેમસગાઇ	સ.		૪	૧૫	યુગભારતી	સ		૧	૨૦

આ દરો પ્રાસ્તાવના છે અને તેમાં ગમે તે વખતે ફેરફારો થાય
ગેરે કારણે અથવા ખોટીરા પોસ્ટલ ઓર્ડરથી નારાજ રહેવા સારૂ તમારો એકસેલ મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment AHMEDABAD-3 . INDIA.

ઉપલું અગર બીજા કોઈ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને તરતજ ધ્યાન આપવામાં આવશે.
કોઈના સઘળા પત્રો માટેના લવાજમોના સગવાર એજન્ટો.

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે જ અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા

મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સાચો ધર્મ સાદના	૧ ૦
ગાંધીજીનો સહકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૪૨ ની સાલ બનાવે બનેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭ ૧
ગાંધીજીના સમાચારમાં	૩ ૦
ગાંધીવાદી આર્થિક વિચારણા	૩ ૧
પુણ્ય શ્લોક ગાંધીજી (ચ. ઘાસ્વ)	૧૨ ૧

કીશોરલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને સ્પર્શ કરતું પુસ્તક	૨ ૧
ચીપુપુર મજદૂર આજ કાલ ની, પુરાણો લેવાથી ઘણો ઉપયોગી પ્રશ્નો બનાવ્યો છે તેનો સંગ્રહ	૧ ૧

સર રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

ઓક્સ ફીલોસોફીના પ્રધાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અજવાળું પાડે છે.

ધર્મ અથવા સંસ્કૃતીનું ભાવી	૧ ૦
વૈદની વિચાર ધારા વેદ ઉપરના તેમના ભાષણોનો સંગ્રહ	૫ ૧
પુરાણોની સંસ્કૃતિ સાધના	૧ ૦

ધાર્મીક સાહિત્ય

શ્રીમદ્ભગવત ગીતા મોટા અક્ષરોમાં સંસ્કૃતમાં	૩ ૦
મહાત્માના ચરિત્રો સંતોના ચરીત્રોનો સંગ્રહ	૨ ૧
શ્રી રામચરણદાસ આ વર્તમાની યાચુર બંધને હલાવ્યો શ્રી. ન્હાનો સરી આમાં ઘુમ્યો છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

અંધકાર રશિયના વિખ્યાત લેખક અનાતોલની નોવેલ	૩ ૧
બાળા લેખક કુપરી, એક રશિયન પતીવ્રતાનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦ ૦

લોક નેતાઓના ચરીત્રો

લ્યાન્કેન ઝરસ્ત્રસ્તી	૧ ૦
બાલમ કથા ગાંધીજી	૭ ૧
લેનિન ચિત્રો આપણા ગાંધીજી કુમુદબહેન, વીનોબા, આદી નેતાઓના ફોટા ચિત્રો સંગ્રહેલું છે	૭ ૧

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નરસીંહના સુંદર ચારીત્રોનો સંગ્રહ	૧ ૧
આમ્રપાલી એક ઐતીહાસીક નવલ કથા	૧૨ ૧
રમણલાલ દેસાઈઓનો ગ્રામલક્ષ સંગ્રહ	૭ ૦
ગ્રામલક્ષ ભા. ૧—૨ બે સુંદર ગ્રામજીવન નવલ કથા—બન્ને ભાગની કીમત	૧૭ ૦
ઈશ્વરલાલ સુંદર નોવેલ	૭ ૧
ઉજાળ નોવેલ	૮ ૦
ઝવેરચંદ મેઘાણી નોવેલ	૪ ૧
સોનેરીયાના સુર	૫ ૦
ગ્રામજીવન ઝાંખીઓ	૬ ૦

કનૈયાલાલ કાંતીલાલની નોવેલ	૭ ૦
કસ્તુરબાની ઐતીહાસીક નોવેલ	૧૦ ૦
ગોલ્ડસ્મીથ ડોક્ટર ઝબક જતાવની નોવેલ	૮ ૧
ગાંધીના બાપુ બાપુજીના જીવનને લગતું ખાસ વાંચવું નોવેલ	૮ ૧
ગોકુલ ગામના ગોકુળની ચારોપરાણી રમાંચેલ	૭ ૦
સમરેણી	૧ ૧
ગોકુળની વાતો	૧ ૦
જળ સમાધી નોવેલ	૮ ૦
જગતના મંદિરમાં ઐતીહાસીક નવલકથા	૧૦ ૦
જય સિદ્ધરાજ	૬ ૧
જયકીર્તુ નોવેલ	૫ ૦
ઝિલીકની વાતો ન્હાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૧
ઝબક આપુ બે ન્હાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
ઝાકળબુંદ ભાગ ૧	૮ ૧
ઝાકળની વાત	૧૦ ૧
ઝાંખીલ ચરીત્રોની વાર્તાઓ	૨ ૧
ઠંડાગરી ઠાકરાની ગઢી બુંદી	૧૧ ૧
ઠોકર ખાધી ભા. ૧—૨ સાથે	૧૨ ૦
અમારા બાપ સ્વ. મણુભાઈ ગાંધી વિશે સુશીલા નેયર અને વનમાળા પરીખે લખેલ	૪ ૧
ઝળહાળોર પીતાની તસ્વીર આપણા શહીદ સેનાની ગણેશીનીનું જીવન	૧ ૦
ઝાંસ કહાણી	૮ ૧

નવલ કથાઓ

કલાધારે	૨
કાઠીયાવાડની ૧૮ કથાઓ	૧ -
કોંગ્રેસ વધ	૧૦ ૧
ગોકુલ ગોપીઓ નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૦
ગજુભાઈ વાર્તા સંગ્રહ	૪ ૧
ચિત્રલેખા	૮ ૧
ચમકતા તારા ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ ત્રણેની	૭ ૦
ચંદીપાવડ	૪ ૧
ચંદ્રકલાવાચકુ ભાગ ૧-૨ સેટ બાકી નોવેલ સેટની	૧૧ ૦
ચેન મુન	૪ ૧
છોકરાવાડ	૨ ૦
જીવ રેખા	૮ ૦
નીલ પંખી નાટક	૨ ૦
ઝવેરીલાલ	૮ ૦
ઝવીપ	૪ ૧
ઝાપટલોત ભા. ૧-૨ સેટની	૨ ૦
ઝિંદાસી	૮ ૦
પાવક જ્વાળા	૮ ૦
ઝવાત ઝીલ્યો	૭ ૧
પુરાતન જોગત	૫ ૦
પ્રેમ અને પુલ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૧
ફુટેલા કુવાનું પાણી	૧૨ ૦
બલિદાન	૧ ૦

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tawny Red, Ox Blood, Transparent

AA-245

"Tell me, Doctor . . *when there's an accident, is it safe to put an antiseptic straight on the wound?"*

In an emergency you need an antiseptic that can be used quickly, without hesitation, and without danger or undue discomfort. One which retains high germicidal efficiency in the presence of blood. You need a reliable killer of germs, but non-poisonous, gentle on human tissue, and valuable in promoting clean and rapid healing. You need the modern antiseptic, 'Dettol.'

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD. P.O. BOX 1697, CAPE TOWN

Sunbeam does these 3 things for you...

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9d. & 1/6

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	0
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO		3
ON WAR		3

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix, Natal.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-8885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TELE ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોબસ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ:નું "અરવીન્દ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસટ્રાયાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ હોલસેલ વેચારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route. IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA"

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines

These are the Blades that stay sharp longer You get more value for your money with Minora Blades. They give fine smooth shaves and last longer because they are made of the finest steel. And they only cost 6d. for four. Look for them in the bright Red, White and Yellow packet.

Minora

THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

—3163—

KEEP IN TOUCH WITH HOME

THROUGH INDIAN MAGAZINES

Annual Subscription Rates of Some Interesting Magazines

GENERAL		MOVIE MAGAZINES	
Astrological Mag.	M 24s.	Cine Voice	M 45s.
Caravan	M. 15s.	FilmIndia	M 70s.
Forum	W 30s	Movie Times	W 24s.
Illustrated Weekly of India	W 84s.	Rup-Bani	W 30s.
India Digest	Bi-M 9s	Commercial Magazines	
Indian Review	M 15s.	Commerce	W 88s.
Modern Review	M 30s.	Eastern Economist	W 99s.
Onlooker	M 45s.	Indian Finance	W 55s.
Shanker's Weekly	W 52s.		
Sound	M 28s.	Sexology	
Vigil	W 36s.	International Journal of Sexology	Q 22s.

The above rates are current publisher's rates and are subject to changes. Copies will be mailed directly by the publishers.

Send your order with proper remittance to:

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE,

9 Cantonment, AHMEDABAD, India.

Write For A Detailed List.

Authorised Subscription Agent To All Indian Magazines

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SOHAIR
NAGOONA	MITHILAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAKLUN
CHAND-SITARAT	ANJAY	SOHAI
PARAS	ANGOL CHAHI	MELA
BAIRI	NATAK	DILLAGI
SHABNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI JEET
LEHLE NAYAR	NANAND BHOJAT	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals, And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

189 Grey Street, DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

Printed and published by Maganlal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
21 OCT 1950

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No 41—Vol. XLVIII FRIDAY 13TH OCTOBER, 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper (PRICE) FOUR PENCE

"The tasks that confront us demand the best in us, while we face them with indifferent resources . . . We seem to devote too much time on things that hardly matter and too little on those that count. We talk while the paramount need is that of action. We are critical to others' exertions, but lack the will to contribute our own. We are trying to overtake others by giant strides while we have hardly learnt to walk . . . Remember that every Indian, wherever he may be, is the embodiment of India's culture and traditions, and it is for him therefore to be the living symbol of its greatness and glory."

—Sardar Vallebbhai Patel.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)

JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11

—o—

JUST ARRIVED !

45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-

SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES

SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.

44" Chenile Georgette in all latest Shades

Suitable For Sarees.

Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all lead. lng shades. Now reduced to £4/10/9- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/19- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £5/10/9- each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.

Cream. Collar Attached.

All Sizes.

27/3 each.

FANCY TINSEL ! SAREE BORDERS

In Latest Designs & Colourings

8 yds. to a piece

From 25/- To 50/- per piece.

SAREES

★

Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.

5 yds. lengths. 25/- each

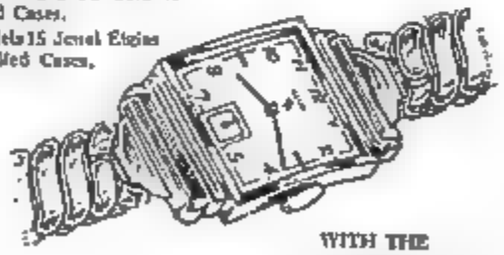
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.

Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay £7 PER TON F.O.R. your Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID!

For Full Particulars write to:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are you a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street. JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેડીમી લેમજ સુંદરમ કાપડ, સુકત રંગ, બ્લાનેટસ—બેસી ભાવો માટે
અહ મળશે આવ. તેમજ ઈપલીશ નવીનતમ ફાશીઓ
-ઘરેર માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ હપારા કરવા ભલામણ છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29636.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawloon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. Hannon, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Fortune Chambers, Jeppe Street, P.O. Box 5199, Johannesburg.
Phones—Office: 22-7771. After hours: 24-4548.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-EX-CORE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1492

THE
NEW INDIA ASSURANCE
——COMPANY LIMITED.——
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની વીમા કંપનીમાં જીવનવીમા, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામવર વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવાની સગવડ છે. કંપનીને ઉપયોગ આપવું એ દરેક કંપનીની ફરજ છે.
Natal Office:
NATVAR MANSION
74, Victoria Street
DURBAN.
Telephone 25845. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.

S.S. Karanja due Durban 30th October and calls on 5th November for Bombay via Karachi.

S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Dec. 12.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.
390 PINE STREET, P.O. Box 20432, DURBAN.
Note:—Emergency Phone: 63624

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીભાઈ ખાનાભાઈ પટીવાલા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સના પીની તેમજ બિસ્કીટ બેકર્સ,
બ્રાડાબાની અને બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું સુરતી ખુશ ફેમ, મમરા, ચવિતા,
ગાંઠિયા, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજું બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી લીધે આવે ફોટા અમારાથી મીઠાઈ ફોરબ્સ અમારે
ઠંડે વખતમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
34 Pritideol Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, સોફાકોચ, ડ્રેસર્સ બેડસ
સાઈડ ટેબલ ઓફિસ ડેસ્ક, ગુડ ડેસ્ક, ટેબલ, તદન કીફાયત
ભાવે બનીને મળશે. આજે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—સોફાસ, ડેબલ્સ અને કીચન ડ્રેસર્સ—

જે અમારી ડેમોન્સ નીચે તૈયાર થાય છે. તેનો રંગ ફોમ તૈયાર કરે
છે. આજ પોતાના ઓર્ડરો ઓફિસ કીસ્ટ મંગાવો અને ખેપારી આલમ વધારો.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2626.

અમારાં નવાં પુસ્તકો

સેતુબંધ	૫ ૦
વિશાલખા	૪ ૦
કર્ણાર્જુ	૪ ૩
ચતુર સુભાષ	૩ ૭
નીરૂપમા	૭ ૦
રૂપ કેપા (બે ભાગ સાથે)	૧૩ ૦
કંઠે પહેરે	૭ ૦
પ્રાચિના	૫ ૦
સુરજ્યું પુત્ર	૨ ૦
૭ ૭ ૭	૩ ૭
બારી બહાર	૩ ૦
દવાનેર ઉલ્લો મુંઝારો	૫ ૦
બાલ્યન અને	૨ ૦
ગીત ટોરી અને બીજા નાટકો	૨ ૬
આપણી કોમેડિ	૫ ૦
ઉત્તરા	૭ ૦
લગ્ના લેખ	૫ ૦
એકોનું આરોગ્ય	૩ ૦
મહાત્માના પ્રસુગો	૩ ૬
બાપ વિચારણા	૨ ૦
પુષ્પવાટિકા	૨ ૦
પ્રતીમંદીર	૩ ૦
ભારૂપ ભાષી	૭ ૬
રંગ લીલા	૨ ૩
રૂપાની ગાય	૨ ૬
ધરતી	૫ ૦
રસ મુર્તીઓ	૩ ૦
ચિંતની સાધના	૫ ૩
સુતન રસીકાર્ગ કોકીયું	૨ ૬
મુગો સેવક	૩ ૦
ગીતાંજલી	૫ ૦
સાધના	૫ ૦
નવી દુનીયા	૫ ૩
ઈગ્લાંડમાંનો બાનાબાર ભાગ	૨ ૬
મહાન મુસાફરો	૫ ૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫ ૦
ભરતના મોતી	૩ ૮
દેશ દેશની લોક કથાઓ	૮ ૬
રાષ્ટ્રની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮ ૬
સોહરાબજી ભા. ૧-૨ સેટની	૧૨ ૦
સમજી અફેસર પે	૫ ૬
સોહરાબ	૬ ૦
ઉલ્લો પ્રોમ્સ (વાર્તા સંગ્રહ)	૬ ૬
સુંદરીનો સમુદાર	૧૪ ૦
સતીરાનો સંસાર	૪ ૦
મુજવતા પ્રશ્નો	૭ ૬
કુદાની રમઝટ	૬ ૦
હાલ મોચકાનો ફાગડો	૪ ૬
દીન ધર્મ	૭ ૬
સામાજીકરેખા ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮ ૦
રસમસ્તી	૬ ૦
સામટ કથાઓ	૮ ૬

રોબસરોયના પુસ્તકો

સુખ નહીં રહેવાય (સમાજની સડિઓ ત્યાગે ત્યારે) નવલકથા	૭ ૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫ ૬
બે નવેલકથાઓ	૫ ૦
રોબસરોય અને રોબસન	૨ ૦
મોની બ્રેન (વાર્તા)	૫ ૬

જીવન ચિરીત્રો

રવીંદ્રનાથ ટાગોર	૫ ૦

હાસ્ય રસથી પુસ્તકો

હાસ્ય કોતુક	૭ ૬
ભરત દરીના હાસ્ય પ્રસંગો	૬ ૦
હાસ્ય વીલાસ	૧૦ ૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૬ ૬
રજાક કુંદરા	૭ ૬
અનોરમા	૭ ૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેલાણીની નવેલો

અપસરા	૧૧ ૦
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧-૨	
અપેક્ષા	૭ ૦
ઉપરાંત કથાઓ. સામાજીક નવલકથા	૭ ૬

ગાંધીજી	૫ ૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧ ૦
પુરાતન જોગ	૫ ૬
બીડેલા દ્વાર	૮ ૧
જેપીકાળ	૮ ૦
સોરઠ તારા વહેતા પાણી	૧૦ ૦
ચાલવાણી	૧ ૦

નવલ કથાઓ.

કુપનાથ: બંગાલની કાંતીકારી નવલકથા. કીમત	૮/-
આદર્શીય સુંદર બાબપુર્યું નોવેલ.	૧૦/-
રાબાબાની આબાદ કાંતી કથાંવતી નવલકથા	૧૫/-
ભુર્ખ ખાસ:— આદર્શ કાંત વીકાનીકનું ચરીત્ર.	૫/-
પ્રેમ કસુટી:— શ્રી વીકાનીકનું ચરીત્ર	૬/-
સમુદી કાંતી. ગોવીંદલાલ.	૫.
મહાત્માના	ફી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી	૩—૦

બેબાક કાકા સાહેબ

દીલ્હી ડાયરી

ગાંધીજી	ફી. ૧૦ ૦

મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી

ભાગ. પહેલો.	૧૦ ૦
ભાગ બીજો.	૧૨ ૦
ભાગ ત્રીજો	૧૧ ૧
બાપુ-મારીગા (મનુ ગાંધી)	૩ ૦

'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 41—Vol.-XLVIII. Friday 13th October, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

Discord Instead Of Harmony

THE Union's Prime Minister—we, being "untouchables," just so much "refuse" to be got rid of, do not, of course presume to refer to him as "ours"—continues ■ voice his extreme displeasure ■ the criticism that is being directed from abroad regarding South Africa's colour policy.

Dr. Malan is, unquestionably, a skilful performer on the political harp. Like Gilbert and Sullivan's Wandering Minstrel, Dr. Malan has mastered the art of tuning his subtle song to the changing humour of his audiences. Greater eminence than this no professional politician can hope ■ achieve.

Last time it was a Natal audience that paid tribute to Dr. Malan's skill. It must however be admitted that his success in that Province—at one time regarded as the stronghold of British sentiment—was fairly well assured ■ advance. All he needed to do to ensure vociferous applause was play as loudly as possible on his audiences' anti-Indian prejudices; to encourage the spirit of covetousness that finds expression in the complaint, "The Indians own too much property." It is not difficult to imagine the zest with which the Artist entered into the performance.

This time—on Wednesday the 4th of this month, to be precise—it was the Cape Nationalist ears at Kimberley to which the versatile performer's instrument was attuned. The same "one clear harp', the same familiar theme, even though "played on divers strings."

Dr. Malan's virtuosity was, apparently, again duly appreciated. With a shrewdness his competitors have long since learned to recognise, Dr. Malan is always careful to accommodate his programme ■ the particular taste of his listeners.

True, some of his critics have been heard to suggest that the Doctor's musical range is really very limited indeed, his musical education poor and incomplete; that he ■ not really versatile at at all, but has developed a successful trick of 'putting across' what is but the same one theme, skilfully elaborated with variations such ■ he knows, from experience, will please his patrons.

The South African name for that theme ■ "Baaskap," alias "Apartheid" or "Separtie." As, perhaps, was only to be expected, it has acquired considerable popularity here in the Union, excepting, of course, with the no-account non-European majority—the pigmented outcasts—to whom it is rapidly becoming an intolerable discord.

Not that this latter fact is in the smallest degree allowed to worry Dr. Malan. What, however, does appear to have greatly aroused the Doctor's ire is the decidedly adverse and outspoken criticism levelled at his performances here from Great Britain. This, the Doctor does not hesitate to tell his critics, he considers an unwarrantable impertinence, one that if they are not more careful and better-mannered, they may have cause to bitterly regret.

Seemingly Dr. Malan's view is that the intrinsic merits of the music he selects and of his execution of the items chosen have nothing to do with the musical world outside of South Africa. Even though they are regarded as outraging all the recognised canons of what constitutes good music and artistic performance, both he and they should be immune from criticism as long as it is only the non-white millions whose musical sense is being outraged.

It is pretty generally known that the African people have a natural love of and genius for harmony (or to change the metaphor, for a moment, a keen sense of justice) but, save for purposes of window-dressing and advertisement, Dr. Malan is not the least bit concerned with that. He ■ out ■ please his patrons. Non-Europeans, from his standpoint, are merely deadheads. Consequently, they are not even entitled to entertain likes and dislikes, much less to express them.

What most of all appears to puzzle Dr. Malan is how the echoes of what to him ■ still pleasing, harmonious music (in spite of the world's critic's having dubbed it 'intolerably strident discord) manage to travel so far afield, and having done so why those whose taste it offends do not turn a deaf ear to it and let it go at that.

Unfortunately, South Africa's Prime Minister fails to perceive that he and his programmes have, somehow, not been kept up to date. Alas, that his notions of harmony and rythm are sadly at variance with the best musical authorities. He does'nt make enough use of the black notes. Refuses to see the improvement their more generous employment would make. And, after the fashion of people who are satisfied that they can do no wrong, bitterly resents advice, not to say instruction.

Great Britain will, it is to be hoped, survive Dr. Malan's displeasure, and not take his covert threat too seriously. Similar and equally uncomplimentary criticisms have been expressed in other quarters, but where these represent the opinions of "merely" non-European critics Dr. Malan has, obviously, disdained even to notice them.

To feel so completely self-satisfied must be a wonderful experience, even though pride is said to go before a fall. Others' lessons rarely teach us anything, and disillusionment has been known to come too late. It is a sad reflection, but people who unwisely think to 'challenge the overriding Law, instead of adapting themselves to it, are only inviting trouble.

The reaping of what he has sown must inevitably ■ done by the sower. Are the world's present woes not convincing evidence of this?

Apartheid

THE Apartheid policy of the Government, which is the basis of the Group Areas Act, has terribly upset the Indian community. Strong protests have been voiced by it locally and a great deal of noise has been made outside denouncing the Government and appealing for help. The South African Indian Congress, a few weeks ago, voiced its strong protest against the Group Areas Act but failed to give a proper lead to the community for any immediate action. It made a strong plea for a non-European united front and for this purpose urged upon the people to consolidate all their forces. A similar line was adopted by the Natal Indian Congress at its conference held recently in Durban.

Meanwhile it will not be out of place to examine what actually the attitude of the community is towards the Apartheid policy is. Does it really hurt our self-respect or do we make a noise only in so far as it affects us materially? Have we not already submitted to it and are we not continuing to do so? The most shocking examples of our submission to Apartheid are hotels, bars and the race course. What do we see there? Every hotel and bar has a back door entrance specially provided for Indians. An notice "Indian Bar" is to be seen at every hotel. At the race course too no Indian is permitted to enter it respectably, if there is any respectability in doing so. A back door entrance is provided for all non-Europeans and we Indians patronise these places most joyfully without the slightest compunction. It is a shocking sight to see the hundreds and thousands that visit these places. That, to our mind, ■ sub-

mission to apartheid with a vengeance and it disqualifies us entirely to protest against its imposition in other fields. These are places where we should really not protest against the application of apartheid but should work for the imposition of a complete ban on the entry to such places and consider it a blessing if it is imposed.

We Indians should at least remember that India is speedily getting rid of the evils of drink and gambling while we who claim to be, and are expected to be, representatives of India, are becoming addicts to them. Senator Edgar Brookes, the other day, pointed out to us some of the fields of constructive work to which our attention should be directed. These evils which are corroding the social and moral life of the community indeed call for our first and foremost attention. Real non-European unity can never be achieved nor can it ever be effective unless these evils are eradicated entirely. Be it remembered too that the Africans have fallen victims to the evils to a far greater extent than the Indians. If the Africans believe that they can fight for right and justice in this country while allowing these evils to gain mastery over them, as indeed they have, they are sadly mistaken.

Then, not long ago, we heard of an Indian ratepayers association who was alleged to have signified to Mr. Ken Clarke, ex-Mayor of Durban, its desire to co-operate with the authorities if the area in which its members lived were demarcated under the Group Areas Act as an area for the occupation of Indians. Whether there was any truth in that or not let it not be forgotten that the Government are working in a most subtle way to make apartheid an accomplished fact before we know where we are? In the Transvaal the Asiatic Land Tenure Act, though being on the Statute Book, was not enforced for a long time. To the shock and surprise of the Indians it is now, all of a sudden, being vigorously enforced. In Natal, we are told, the Group Areas Act will not be enforced until after December. But that does not mean that the Government are asleep. It is quite evident, unless we wish deliberately to keep our eyes closed: that whilst we have not made up our minds in regard to the line of action we propose to adopt to fight against the Act, Group Areas are already in the making. Everything possible is being done to make them most attractive. The wealthy Indians, we are told, are being successfully enticed to invest in properties in the prospective Group Areas and one fine day we shall be caught napping and find ourselves entrapped. The time for us is to be more wakeful and watchful and to act before it is too late.

NOTES

New Mayor And Deputy Mayor Of Durban

Mr. Percy Osborn is elected Mayor of Durban. While welcoming Mr. Osborn the loss of Mrs. Margaret Mayston will be keenly felt by the Indian community. She had shown herself to be liberal-hearted in her dealings with the colour question as Deputy Mayor, and it would have been a matter of great pleasure to the Indians if the scales would have balanced in her favour in the election that took place last week. Mr. Osborn, who is 57 years of age, was Mayor when the Duke of Kent visited Durban as Prince George in 1933-34. He had proved himself a friend of the Indians in those days and it is to be hoped that he, together with the Mayoress, who is known to be a friend of the poor and hence also of the oppressed, will compensate the loss to the Indian community of Mrs. Mayston. Mr. A. L. Barns, who has become the new Deputy Mayor, is not new to the post nor to the Indian community, for he held that office in 1945-46, and as one of the architects of the Asiatic Land Tenure Act, he went to the United States to assist General Smuts to present the Indian question, in the light of the Durban City Council, before the United Nations Assembly. So in fact the scales are evenly balanced in so far as the Indians are concerned. Mr. Osborn fills the gap left by Mrs. Mayston and Mr. Barns the gap left by Mr. Ken Clarke.

Dr. Malan Warns Britons

A warning to Britons not to criticise South Africa's colour policy was given by the Prime Minister, Dr. D. F. Malan, at the Cape Nationalist Party conference in Kimberley last week. Dr. Malan was replying to resolutions before the Labour Party Congress in Britain criticising the policy of the Union Government. He said that similar criticism of the Union's colour policy had been made at the Congress of the British Liberal Party—"a once strong but now a small and dying party."

"I want to remind people overseas in general, who attack us, who have been Ministers in a few cases and Members of Parliament, that they ought to know better. The newspapers in general overseas are hostile to us.

"I would remind these people that South Africa is not a British colony. We are a free and independent country. We are sovereign and self-governing.

"It does not become them to criticise another country which is free and independent in the fullest sense of the word and which governs itself.

"In South African we manage our own affairs. We do not stick our nose into the affairs of other countries.

"We do not remark on the sort of Government which the British people elect, and it is not for people in England to remark on the Government chosen by the people of South Africa.

"We want to be good friends with England. We are going far to preserve that friendship. We are going far to maintain good relations and understanding.

"But if people in England want to drive England and South Africa apart, they have only to continue in this way.

"Even the Prime Minister of Southern Rhodesia on a visit to England recently was criticised on Rhodesia's colour policy. He said just what I have said—'You are running the risk of driving Rhodesia and England apart. If you want to maintain friendly relation, you must stop that sort of criticism.'"

Group Areas Act And The Chinese

The Chinese captain of the "Shanghai Victory," which called at Capetown last Tuesday, is Commander Peter T. Chow, who is a former regular officer in the Royal Navy. He told the correspondent of the 'Natal Mercury' that in 1932 at the age of 20 he entered the Royal Navy as a cadet in H.M.S. Ebrus, at Devonport. After serving as a midshipman in H.M.S. Royal Oak and H.M.S. Achates he rose to the rank of lieutenant. From 1935 to 1946 he served in the Chinese Navy as a commander. He joined the merchant navy in 1947, and his ship flies the Chinese Nationalist flag and operates from Formosa. Referring to the statement by Dr. T. E. Donges, Minister of the Interior, that the Chinese people were non-Europeans, and would be classed as such in the workings of the Group Areas Act, Commander Chow said: "Wherever I have gone throughout the world my movements have never been restricted. I go to European cinemas and hotels, and during my service in the Royal Navy there was never any suggestion that I was a non-European or that I should be discriminated against.

The Minister repeated his statement that Chinese were non-Europeans, says a S.A.P.A. message from Capetown, and that he had no intention of excluding them from Apartheid measures. He said their inclusion, under the Group Areas Act, in the group loosely known as "Coloured," did not necessarily mean that they would form part of the Coloured community. There were three main groups under the Act—Europeans, Natives and the remainder known as the "Coloured group." The Minister said the Act made wide provisions for dividing the last into "ethnic, language and culture sub-sections" by proclamation by the Governor-General. "In overseas cities there are well know Chinatowns, and South Africa might think along these lines," he said. The placing of the Chinese in the Union into a separate sub-group was being discussed with the Chinese Consul-General in Johannesburg, said Dr. Donges.

Group Areas Act To Apply First To Cape

The Group Areas Act would be applied first to the Cape Province because there was no protection there against Asiatic penetration as there was in Natal and the Transvaal, said the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, at the Cape Congress of the Nationalist Party in Kimberley last week.

To Make Repatriation Acceptable

The bonus given to Indians who repatriated themselves voluntarily, said Dr. Donges, had been increased to a free passage, plus £40 for an adult, and £20 for each child, and he thought that this, "together with relief from oppression in South Africa," ought to make repatriation acceptable.

Rev. Michael Scott

Replying to resolutions demanding that the Rev. Michael Scott

should not be allowed to return to the Union. Dr. Donges said he would take note of the feelings of the conference, but he hoped he would not be pressed to announced a decision on this question.

Racialism One Of The Greatest Evils

"One of the greatest evils in the world to-day is racial discrimination, and many countries therefore forbid it by law. It is amazing that at this juncture any member of the United Nations should embark upon it as a deliberate policy, sanctioned and enforced by law. Such a policy will ultimately lead to international race conflicts and is, therefore, a menace to world peace. A plea of domestic jurisdiction will not excuse it, any more than a plea of sanctity of the home can justify the storing of dynamite." These words are reported by Sapa-Reuter to have been uttered by Sir B. N. Rau, leader of the Indian delegation to the fifth session of the General Assembly of the United Nations.

Dr. And Mrs. Taylor's Bereavement

The many friends of Dr. Alan B. Taylor and Mrs. Taylor, of McCord's Zulu Hospital, will be deeply grieved to learn of the very sad loss of their beloved son, Alan Chandler Taylor, U.S.M.C., who was killed in action with the American Marines in Korea in the prime of youth, for he was only twenty years of age. We sincerely join in offering our deepest prayers and sympathy to Dr. and Mrs. Taylor and the members of their family in the terrible shock they have received. Peace be to the departed Soul.

Prof Dugal

Prof Dugal who has returned to his birth country, Nyasaland after a long stay in India. He has obtained his M.A., L.L.B. degree and also a gold medal for standing first in the exams. He was a professor of Economics and Law in the Punjab University. Prof Dugal's father was the first Indian in East Africa to become an M.B.E. Prof Dugal has been appointed a scholar of the Howard University and he will be leaving for America soon.

SOME THINGS UNO WAS NOT TOLD

The following enlightening letter by W. G. Ballinger was published in the 'Rand Daily Mail' and was referred to recently in our leading article.

SIR—The speech of Mr. G. P. Jooste, this year's South African delegate to UNO, deputising for Dr. Donges, must rank as one of the most remarkable ever delivered to that august international Assembly.

Mr. Jooste referred to South Africa "striving to bring real, and not illusory, benefits" to the peoples of Africa, and to the need "to promote the well-being of the inhabitants of the Continent," so that they may be released from "the scourge of disease and malnutrition."

These admirable sentiments were rounded off with a plea to bring home to the "*underprivileged the benefits of living in a free and democratic world, where all races can develop side by side... toward the goal of freedom from want*" (italics mine).

Whether this is an indication that the Government is contemplating abandoning White "Baasskap" over the Blacks, jettisoning Apartheid, and generally transforming our methods of government from those of an oligarchy to the laying of the foundations of a democracy, I must leave to my readers.

Among the things which Mr. Jooste was apparently commissioned not to say was that, although South Africa is a country approximately four and a half times the size of Great Britain, 83 per cent. of its land is in the ownership of two and a half million Europeans.

Only about one-third of the children of African Native parents who should be receiving education are getting any at all, and they, so it is claimed, for an average of only approximately three years each.

African youths become liable for tax at 18 years of age, Europeans not until they are twenty-one.

To-day unemployed Africans are endorsed out of areas where they may have been employed for years, but there is no obligation on the endorsing authority to indicate where they may go to seek work, or to assist their passage or give them maintenance, although they are unemployed through no fault of their own.

And these, as Mr. Jooste must know full well, are just a few of the more pressing disabilities under which African Natives and other non Europeans groan in South Africa today.

It is, of course, only fair to say that the gap in wages between the lower-paid workers in South Africa (who are predominantly African Native) and the higher-paid, largely Europeans, is not so wide as it is in the British controlled and governed territories to the North of us, but the Natives in those territories have one hope over those in the Union, beyond assessment in terms of money values. It is that, for them, there are avenues opened, and opening, toward eventual full citizenship. There are no such openings in South Africa.

MR. STRYDOM ON THE WAR PATH

HIS KRUGER DAY SPEECH

We are tempted to reproduce here from the 'Natal Mercury' the full report of the speech Mr. J. G. Strydom, Minister of Lands, delivered in Maritzburg at a Kruger Day Celebration last Monday. It depicts the Nationalist's mind.

MR. STRYDOM assured Natal Afrikaners that although they were treated "worse than step-children in their own country, their fellow Afrikaners in other parts of South Africa were with them in the fight.

"We are here to let you know," he said, "that you are not alone in the fight. Natal must become so that Afrikaners will know they are in their own country and not in a British Colony."

He told the gathering of the heroes of the Afrikaner nation—not only men, but women and children—who had made parts of South Africa fit for European habitation.

Women and children had suffered in concentration camps. Some had preferred to go back over the Drakensberg rather than submit to the British flag in Natal. "We are a small nation," said Mr. Strydom, "but our heroes compare with any in the world."

One of Paul Kruger's greatest ideals was that of independent Afrikanerdom. It had been fought for and in 1902 the cause appeared lost. Yet the fight had not been in vain, and those who came after had furthered the cause.

"Today we have got what they fought for—their strength has borne fruit and today we are just burgers of South Africa, not British subjects.

"Today, for the first time, we have two days which are born out of the struggles of our own nation. We have striven long to get this day and we have now got Kruger Day, a day on which we can pay homage to the greatest Afrikaner who ever lived," said Mr. Strydom.

President Kruger was the personification of all that was noteworthy in the Afrikaner nation, said the Minister. He was a source of encouragement. A child of the Great Trek, his ideal had been that of independent Afrikanerdom and his whole life was a fight for the independence of his fatherland.

He chose to die in a strange land rather than under the British flag. He believed that God made the Black and White nations apart and that there must never be any merging.

Afrikaners must build on the foundations laid by their heroes and the Voortrekker.—the principle (grondbeginsel) of an equality between White and non-White. In spite of overseas attacks and persuasion to abandon their way of life, Afrikaners must stand fast by these principles. If the White man was not boss in South Africa he could not remain a White man, said the Minister.

Transvaal Indian Congress

Bi-ennial General Meeting

The Bi-ennial general Meeting of the Transvaal Indian Congress will be held on Sunday the 19th November, 1950, at 2.30 p.m. at the Trades Hall, 39 Kerk Street, Johannesburg.

Agenda: 1. Joint Honorary Secretaries' Report; 2. Joint Honorary Treasurers' Report; 3. Elections:—(a) Officials, (b) Working Committee Members; 4. General.

Signed: D. U. Mistry,
Y. A. Cachalia.
Jt. Hon. Secretaries T.I.C.
Box 2948,
Johannesburg.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, September 30.

DIXON REPORT ON KASHMIR

THE full text of the report to the Security Council, submitted on September 19, by Sir Owen Dixon, U.N. Kashmir Mediator, is now available in India. In the course of the report he says: "When the frontier of the State of Jammu and Kashmir was crossed, on, I believe, October 20, 1947 by hostile elements, it was contrary to international law, and when, in May, 1948, as I believe, units of the regular Pakistan forces moved into the territory of the State, that too was inconsistent with international law." Curiously enough, his concrete suggestions are such as cannot be accepted by India who has always expressed her willingness to abide by the results of a fair plebiscite to ascertain the will of the people of Kashmir who alone are entitled to decide the fate of their Motherland. Sir Owen Dixon, towards the end of his report, says: "If there is any chance of settling the dispute over Kashmir by agreement between India and Pakistan, it now lies in partition and in some means of allocating the Valley rather than an overall plebiscite."

Bombay Governor's Address

Addressing at Poona a joint session of the Bombay Legislative Assembly and Council, Raja Maharaj Singh, the Governor of Bombay, gave a review of the situation in the State. He deplored the strike of the textile workers in Bombay, "when all our energies should be applied to increasing production." The workers too had lost over Rs. six lakhs a day in wages. On the food front, though this year's target of Government procurement, i.e. 600,000 tons, had already been exceeded, the Government of India have had to be approached for additional allocations. During the next two years food production would be stepped up to 300,000 tons. 200 minor irrigation works had been completed in the last few months. Over 4,400,000 trees had been planted in the Vana-Mahotsav Week. The Government proposed to abolish *bagai*. Referring to prohibition, the Governor said that the reform had received wide support from the public. "Its good results," he added, "were already visible among certain sections of the people, who spent formerly considerable money on drink."

Floods In Kashmir

Unprecedented floods in the State of Jammu and Kashmir have wrought havoc over large areas. One-fourth of the paddy crop in the Kashmir Valley is destroyed, but the maize crop has been excessively damaged. Srinagar city has been providentially saved, as the result of heroic efforts by army men and civilians to repair the breaches made by the flooded Jhelum. Pandit Nehru's gift of Rs. 10,000 from the Prime Ministers fund will form the nucleus of the target figure of Rs 20 lakhs for relief announced by Sheikh Abdullah in his Id speech. About 700 houses have collapsed in Jammu town. General Cariappa, C.-in-C., Indian Army has made a 1,000-mile survey over vast stretches of silted and water-logged areas along the Sutlej and over the Kashmir Valley.

Floods In Punjab

Vast tracts of land in East Punjab were flooded and submerged. In Jullunder city 900 houses collapsed, and 4,000 were damaged. An aerial survey of the flooded area in Amritsar district revealed that no serious loss of life or cattle had taken place. Cooked food was dropped from planes, and was also despatched by rafters. There has been heavy destruction of houses in Gurdaspur district. In Batala town 1,000 houses were damaged; and in the same tehsil 8,000 houses. According to official sources, 250 villages in Gurdaspur district have been seriously affected by floods in the Ravi. One hundred of them have been completely destroyed. 25 villages in Ajnala tehsil of the Amritsar district have been practically wiped out. More than 50,000 houses in 650 villages have collapsed in the surrounding Mogas. Referring to the extensive relief measures adopted by the East Punjab Government, Shri Chandulal Trivedi, the Governor of the State, said in the State Assembly: "This relief work took the form of rescue work, supply of food, opening of kitchens and food depots, and provision of shelter and clothing. Money has not mattered to the Government in relief operations, and the efforts of our district officers were supplemented by generous assistance from public organisations and the public generally. The military authorities rendered us very valuable help."

Land Reforms In Bihar

The Bihar Land Reforms Act, 1950, which provided for the abolition of the Zamindari system in Bihar, has come into force from September 25. Darbhanga Raj, with a gross annual income of about Rs. 60 lakhs, is the first estate proposed to be taken over by the State Government. The Act provides for a slab rate of compensation ranging from three to twenty times of the net annual income of the the Zamindaris concerned. The compensation provided for Zamindaris with net annual incomes of fover Rs. 1 lakh is three times such incomes.

Terrorism In Assam

Shri Jairamdas Doulatram, Governor of Assam, addressing the State Assembly, named the Revolutionary Communist Party of India as one of the parties responsible for "violent anti-State activities in Assam." The Governor said: "This party (R.C.P.I.) has had to be declared an unlawful association. Its members are believed to have been responsible for murders, robberies and intimidation, particularly in some of the tribal areas and Sibsagar sub-division. They are also creating difficulties in the way of procurement and distribution of supplies with a view to bringing about artificial scarcity and distress and discontent. The Government are determined to deal firmly with this as also other organisations which follow the method of violence against the State. Large-scale operations have commenced in Sibsagar sub-division. We hope the people there will soon come out openly to support the action which the Government have taken and actively co-operate to end the terroristic campaign which has disfigured the name of a district which stood for peace and progress in Assam's past history."

Prime Minister's Appeal

Pandit Nehru has issued an appeal to the public to contribute to the Prime Minister's National Relief Fund started by him three years ago. "This was meant to afford relief of all kinds, more especially in emergencies." Giving details of the recent earthquake and flood disasters in various States the Prime Minister says: "I would like the public to contribute to this Fund. If they like, they can earmark their donations for relief work in any particular form or State."

Whether or Not you use
DISTIN'S FAMOUS SEEDS
you are welcome to write for a Free copy of our 1950-51 Illustrated Seed Catalogue and Gardeners Guide.
It contains a fund of information that will help you in your Gardening Needs and difficulties.
DISTIN'S SEEDS (PTY.) LTD.
P.O. Box 2060 or
157 Jeppe Street
JOHANNESBURG.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

TONSILS AND ADENOIDS

THE Johannesburg 'Star' of 28th July 1950 featured a sensational article entitled "City Child Specialist Deplores Removal of Tonsils." The doctor was reported as saying, "There is definite evidence that children without tonsils are not as healthy as those left with "nature's filters."

The article continues: "Speaking of enlarged tonsils, the doctor said he was convinced they were due to nothing but too many cakes and sweets. They could be reduced by restricting the child's starch diet. A well-balanced diet, he had found, was good for tonsils and for the rest of the body too. With the right food and with a healthy pair of tonsils, the child was well equipped to fight off whatever infection might come his way."

To Nature Cure people this was very interesting news, as showing how the medical profession slowly comes to realise that the Nature cure methods are best. It is of further interest to note that the above-mentioned specialist was reported to have reached these new and sensible opinions comparatively recently. "Four years ago, I saw not much sense in the operation (for cutting out the tonsils) but not much harm in it either. Now he strongly opposes the removal of tonsils except in those rare cases when enlarged tonsils hamper breathing or when a child suffers almost all the time from tonsillitis."

If he would only learn something of Homoeopathy from the Nature Cure therapists, he would then know how to cure even these "rare cases" without operation safely and with all-round improvement of the child's general health.

In 1927 I wrote from America to friends in South Africa who told me that they were "going to have the children's tonsils out." I begged them not to do so and explained how to remedy the trouble in the natural way. I remembered only too well the sort of diet and upbringing the children had: plenty of mealie-pap and sugar, white bread and jam, tea with several spoonsful of sugar in it. And sweets—yes, the poor little darlings were given any amount of sweets, biscuits and cake. Their parents thought they were being kind. Actually they were simply poisoning the unfortunate children.

The great Dr. Henry Lindlahr, M.D. was one of the pioneers of Nature Cure in America and he wrote a classic entitled "Nature Cure," a wonderful book that is almost unobtainable today. In it he quotes an article in "Nature Cure Magazine" for May 1909 entitled "Surgery for Tonsilitis and Adenoids." The following paragraphs are especially instructive:—

"The tonsils are excreting glands. Nature has created them for the elimination of impurities from the body. Acute, subacute, and chronic tonsillitis accompanied by enlargement cheesy decay of the tonsils means that these glands have been habitually congested with morbid matter and poisons, that they have had more work to do than they could properly attend to."

"These glandular structures constitute a valuable part of the drainage system of the organism. If the blood is poisoned through overeating and faulty food combinations, or with scrofulous, venereal, or psoric poisons, the tonsils are called upon, along with other organs, to eliminate these morbid taints. Is it any wonder that frequently they become inflamed and subject to decay? What, however, can be gained by destroying them with iodine or extirpating them with the surgeon's scissors or the 'guillotine'?"

The article proceeds to point out that new and more serious troubles start when the tonsils are removed. Catarrh develops and extends to the stomach and bowels. Later, the poisons that should have been filtered out by the tonsils travel into the brain or down to the lungs. This then causes all sorts of diseases like hysteria, St. Vitus' dance, epilepsy, bronchitis, asthma, diseased glands of the neck, and even pneumonia, tuberculosis and cancer.

It has taken forty-one years for medical specialists to find out and agree with the discoveries of the Nature Cure therapists. But at last they have seen the light. Yet one wonders how much misery, how much disease, how much unnecessary ill-health could have been avoided by simply paying attention to Nature Cure methods. The tonsils are glands of sponge-like tissue in the entrance to the throat, at the back part of the mouth. This sponge-like tissue is called adenoid tissue and exists in the back part of the nose. When the blood has much rubbish and poisonous matter in it, usually from eating the wrong kinds of food, the tonsils and adenoids swell. They swell because they act like sponges which filter out these poisons and hold them out of circulation so that vital organs like the heart will not get damaged.

Now we can see why so many people who have had their tonsils cut out are inclined to suffer from heart troubles later in life. In the case of women, we often find that removal of the tonsils seem to have a tendency to cause many female complaints, including difficult child-birth.

Common-sense should make us think twice before cutting out any part of the body. If we buy an expensive motor-car, we find in it all kinds of little gadgets, filler-caps, grease-cups, oil-gauges and so on. What would we think of a person who might come along and tell us to cut out different gauges and grease cups because they only go wrong from time to time and are not needed. We would quickly tell him that the designer knew his business and did not put them there for nothing. The designer knew his business and did not put them there for nothing. The gadgets have a purpose and their removal would soon lead to the ruination of the engine and of the whole car. That is how any sensible person feels about a motor car. Yet how differently they regard that wonderful invention, the human body! The Great Designer who created the human body put into it all kinds of gadgets whose purpose is often not understood by doctors and surgeons. And because their purpose is not understood, we are told to have them cut out. Tonsils, adenoids, appendixes and other oddments of the human body should not be removed recklessly, even by experts and specialists, just because the "clever fellows" do not know or recognise what their special purpose is.

When tonsilitis or adenoid trouble develop the first thing to do is to check up on the eating and on the bowels. Constipation means that dirt and poisons are kept inside the body and if these are taken up by the blood, the tonsils filter them out. The remedy in this case is obvious—clean out the bowels. As regards diet, cut down immediately on all starchy foods, such as porridge, rice white bread, cake and buiscuits. Cut out sweets and sugar. Reduce high-protein foods like cocoa, chocolate, dried peas, dried beans, lentils, meat, cheese and eggs. Take more raw salads, fruit and green vegetables.

The best thing, of course, is to fast and take only lemon juice or orange juice and water for a couple of days. Pineapple juice is excellent for any kind of sore throat, but it must be from ripe pineapples. The juice of unripe pineapples causes cramps in women and can lead to serious trouble for a pregnant mother. Various combination of fresh raw vegetable juices are also very good indeed. The best of these are (1) Carrot and spinach juice mixed, (2) carrot juice, beet juice and cucumber juice mixed, (3) carrot juice alone, and (4) a mixture of the juices of raw carrot, celery, parsley and spinach. These fresh raw vegetable juices quickly purify the blood and also build up the system.

A wet-pack around the neck is very helpful. This is simple and easy to apply, consisting merely of a towel or cloth that has been wrung out in luke-warm water and is then wrapped around the neck. Over this wet towel is wrapped a dry towel. This pack is kept on until the wet towel becomes dry, when it is again dipped in luke-warm water, wrung out and wrapped around the neck. Always cover such a wet-pack with a clean dry towel. If put on at night when going to bed, such a wet-pack often gives complete relief by morning. It should be kept up as long as the tonsils or throat are sore.

When the wet pack is finally removed, wash the throat and neck with luke-warm water and then dry the neck very thoroughly rubbing vigorously with a dry towel and covering afterwards

to guard against exposure to a chill.

Similar to the wet-pack are compresses made of mud or wet earth used as a poultice in the way described by Mahatma Gandhi in his book "Key to Health."

Homoeopathic treatment is always very helpful but requires the guidance of a Nature Cure therapist trained in this branch of healing. Nonetheless, no harm can result from taking a few doses of the homoeopathic remedies 'Aconitum 6' or 'Baryta carb. 6,' if these are obtainable. If indicated by the patient's symptoms and condition, they will work wonders. If they do not produce results, some other homoeopathic remedy is required and the advice of a Homoeopath should be sought. For adenoids, Homoeopathy has excellent remedies but they must be used in such a way as to build up the whole constitution of the patient.

Whatever treatment is taken, there are some things that must not be done under any circumstances. Do not take aspirins or any kind of "pain killer." Do not gargle with aspirin. Do not paint the throat with iodine or permanganate of potash or any other kind of medicine. Do not use benzedrine inhalants or camphor, menthol, penicillin or any other strong drug. Do not use sulfa drugs, usually called "M & B's."

One of the best gargles is the homoeopathic preparation called "mother tincture of Phytolacca," 20 drops to a tumbler of warm water. Another good gargle is a teaspoonful of vinegar in a cupful of water. Peroxide of Hydrogen is good, and so is honey and lemon. Fresh raw pineapple juice is excellent.

Questions And Answers

J.A.K. (Johannesburg.) (1) My daughter, 17 years of age, goes to school and has been keeping good health. Since the last 3 months she has had kidney trouble. She was feeling much better after taking medicines prescribed by the doctor. A month later the trouble started again. She took further medicines and got better and now for a week she is suffering from strong fever. I shall be grateful if you could screen a cure.

Answer: It is impossible to give advice on such scanty information. Homoeopaths do not treat the names of diseases, they treat patients whose illnesses are only symptoms of underlying derangement of the whole system of each individual person who is sick. Ordinary medical treatment consists in drugs to suppress and alter the manifestation of a disease without remedying the underlying cause. The body then must fight the drug as well as the disease.

Fever is Nature's way of burning up rubbish. The fact that your daughter got fever after apparently successful medicinal treatment inclines me to believe that such treatment was only suppressive and not truly curative.

In kidney trouble it is absolutely essential to cut out all meat entirely. Carrot and parsely juice are also very helpful. But it would be best to consult a good nature cure therapist, preferably one who is also a homoeopath, who could then go into the case thoroughly.

(2) What is Zone Therapy and how can it be procured?

Answer: Zone Therapy is a form of nature cure treatment consisting in applying pressure or massage on certain parts of the body. For instance, sneezing is stopped by pressing the forefinger across the upper lip, just under the nose. Again, headaches of pituitary origin are relieved by pressure and manipulation of the big toes. It is my intention to write a special article on Zone Therapy in due course.

(3) What are homoeopathy medicines made of? And if they are medicines, how can those who do not believe in medicines and are in favour of nature treatment make use of them?

Answer: It would take a whole article to explain homoeopathy adequately. Homoeopathic remedies are prepared from many different substances, but these substances are so diluted and attenuated that no analytical chemist could detect even a trace of them in the final preparation. The method of preparation, however, is such as to release and make available the dynamic energy of the original substance, and this dynamic energy constitutes the remedy and it can be detected and measured by delicate electrical instruments like the Boyd Emanometer.

One of the world's greatest teachers of nature cure was the late Dr. Henry Lindlahr and in his classical work on the philosophy and practice of nature cure he called homoeopathy a complement of nature cure, and said, "True homoeopathic medicines in high-potency doses are so highly refined and rarified that they cannot possibly produce harmful results or suppress nature's cleansing and healing efforts," on the contrary, if employed according to the law of homoeopathy, "Like Cures Like", they assist in producing acute reactions or "healing crises," thus aiding nature in the work of purification and repair."

MORAL RE-ARMAMENT WORLD ASSEMBLY

[From Our Own Correspondent]

Caux-sur-Montreux Switzerland October 3rd (By Cable)

The Hon. J. F. T. Naude, Speaker of the South African House of Assembly, and Mrs. Naude tomorrow conclude a five-day visit to the Moral Re-Armament World Assembly here. Before leaving he addressed the 1,400 delegates "Here at Caux," said Mr. Naude, "I have seen something that changes individuals, changes nations and changes ideologies. I have been thinking of Lake Success. Either we must bring Lake Success to Caux or Caux to Lake Success. Otherwise there will be no success.

"I have visited the house a few hundred yards from here where Paul Kruger died, and was impressed with the tribute paid him this morning by an Englishman from this platform. I have had the opportunity to visit quite a number of countries —Finland, Norway, Sweden, Germany and Switzerland. Wherever one came into contact with people there was that feeling of distress, suspicion, uncertainty and fear. The one place we have come where there is happiness and where one sees hope for the future is here at Caux.

Mr. Naude continued, "Though in my position I have been privileged to meet very many people from time to time, I had the honour of meeting the President of the United States and two Kings of England, but I wish to say that the greatest privilege of my life was when yesterday I met Dr. Frank Buchman, the man who has done so much for humanity and given happiness to such millions of people. I hope he will be spared a long time to continue in this great work."

WANTED

Three teachers are required for the Surat Hindu Gujarati School to teach Gujarati Std I to Std VI. Teachers with following qualifications should apply: 1. Matric Senior or Senior Trained or Sanskrit; (2) With a knowledge of Hindi; (3) Five years or more experience.

Applicants must send copies of Certificates and Testimonials with their applications to the Secretary L. B. Patel.

The Surat Hindoo Educational Society, 127 Victoria Street, Durban.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

DIWALI GREETING CARDS

Diwali Greeting Cards with India's distinguished leaders' photos and messages with their autographs.

4/10 per dozen including postage.
4/6 without.

OBTAINABLE IN DURBAN AT:

Patel's Vegetarian Refreshment Room, 202 Grey Street.
Patel's Refreshment Room, 139 Brook Street.
Dhanjee Fruiterers, 192 Grey Street.
G. C. Kapitan and Sons, 154 Grey Street.

'INDIAN OPINION,' P/Bag, Phoenix, Natal.

NEWS IN BRIEF

A New Book On The Indian Question

Mr. P. S. Joshi of Johannesburg, author of "The Tyranny of Colour" and other publications, has written another book "Apartheid In South Africa." It is a small book containing 197 pages with an interesting foreword by Mr. J. P. Cope, Editor, 'The Forum.' The book is useful and timely in so far as it adds to the collection of further facts about the political life of the Indians in South Africa. Neither the price nor the place where the book is to be had is given in the book. The author's address is 40 Bree Street, Newtown, Johannesburg.

One Way Street

"Stand back!" shouted a policeman brusquely to a group of non-Europeans at General Smuts' funeral in Johannesburg. "It's O.K. big boy," retorted a Coloured man with a touch of sarcasm and resentment, "to-day it is the Oubaas, tomorrow Dr. Malan, the day after you and I; and remember, it's a one-way street, and there will be no apartheid signs."—Press Bulletin S.A. Institute of race Relations

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an unknown donor for the donation of £1—1—0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

More than 800 employees of the United Nations have moved into offices in the new 39 storey UN Secretariat Building, first building to be completed on the 17-acre UN. World Headquarters site in New York City. At the conclusion of the 1950 regular session of the UN General Assembly, the remaining Secretariat personnel will move into the new building, which provides office space for 4,000 persons. The structure is 544 feet high, 289 feet long, and 72 feet wide. The east and west facades—the wider ones—are surfaced with coloured glass and aluminum, and present an over-all pattern of openness. The windowless north and south ends of the building are faced with Vermont marble.

The 5-Storey Conference Area is now being built and will contain chambers for the Security, Trusteeship, and Economic and Social Councils as well as conference and committee rooms. This building is scheduled to be completed in August 1951.

The Secretariat Building is the towering structure at the left. The Conference Area is shown under construction. In the background are the Empire State Building (second tall building from right) and other Skyscrapers of midtown Manhattan, one of the five boroughs of New York City.—U.S.I.S.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II) —by M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace —by Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu —by Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8/- including postage.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	0
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	8	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	7	6
RED OLEANDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	3	0
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix
Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

શ્રી હર્ષ	૬	૩	પુત્ર જન્મ	૧૩	૦
સાહસીકાની સૃષ્ટી	૮	૬	પરીવેદ્ય	૭	૦
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૬	૦	પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭	૦
વડલો	૩	૦	પહેલી પ્રીત	૭	૬
બિરબિનાની વાતો (૨)	૧૪	૧	પૂર્વાભાસ	૭	૬
મનખાદા	૭	૦	પ્રીતીપ તાપ	૫	૦
ઘર ૧ પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦	૦	મારી ભાષા	૫	૬
મોમનાપ	૧૨	૬	માબુસાધના દિવા (અવેરજાં)	૭	૦
સેનાપતી	૬	૦	માસબારી	૬	૦
સુના મંદીર	૬	૬	મરને આરમે	૬	૦
રમાસ્વપ્ન	૧૦	૦	માબમની બિનોને બાપુના પત્રો ભાગ ૧.	૨	૧
રૂપમતી	૬	૦	માનવતાના પુષ્પ	૫	૦
મૃત્યુનું રહસ્ય	૧૦	૦	ધરતીને બાબાળે	૭	૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨	૦	વિરકુમાર સભા (રાજોરફત)	૧૨	૦
માયાવી સંસાર	૭	૬	પ્રસરેલાન	૭	૦
આલાવરી	૭	૦	વિકલ	૫	૬
સંજોગાત ભાગ ૧	૧૦	૦	સંતાનીપાય	૫	૦
વિજોરથી	૭	૬	સુભગા	૪	૬
વીનાનાથ	૧૦	૬	પુષ્પ ૧ પુર	૧૧	૦
હરીબા મારના			રેવ અને જ્ઞાનબ	૭	૦
હેમાલીનો જોગ	૮	૦			
જીવન રહસ્ય	૬	૦			
જ્યમ તમાસી	૬	૦			
જીવનદાર	૭	૦			
જીવ અને નવુ	૬	૦			
બે રેવ દીપક	૫	૦			

આનાનું ઠેકાણું :

INDIAN OPINION,

P. Bag Phoenix,

NATAL.

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

નુતન શૈક્ષણ આશા આ આશા માં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન શૈક્ષણ તાલીમ વર્ગ

" " પોકાણ ૧-૯-૩-૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

પુસ્તક પહેલું ૧ ૩

પુસ્તક બીજું ૧ ૦

પુસ્તક ત્રીજ ૧ ૩

સાહીત્ય કલ્પલતા

સાહિત્ય માટે વાચન બંધારણ પદ્યાભ્યાસને ઉપયોગી પુસ્તકો

" પુસ્તક બીજુ ૨ ૪

" ત્રીજુ ૨ ૪

બાળબોધી ૧ ૧

આદર્શ ભુગોળ ૫ ૦

ચેર બેસો ઇતિહાસ શીખવા માટે

પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની ૨ ૦

અંગ્રેજીતના મુળ તારો ૨ ૦

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

બીજી ચોપડી ૧ ૦

ત્રીજી " ૨ ૩

ચોથી " ૨ ૧

પાંચમી " ૩ ૦

પુસ્તક ૧ ૦

આલેા લખીએ

શ્રેણી ૧	૧	૧½
" ૨	૧	૬
" ૩	૧	૬
" ૪	૧	૬
" ૫	૨	૦
" ૬	૨	૦
" ૭	૨	૦

સાંતત્ય પાઠાવલી

પુસ્તક પહેલુ ૧ ૧

" બીજુ ૧ ૩

રેવા રેવાબહેનાં—ભુગોળ ૩ ૦

આપણા દેશનો ઇતીહાસ ૨ ૧

Obtainable From :

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું. ૧૯

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૪૧ | શુક્રવાર તા. ૧૩ ઑક્ટોબર, ૧૯૫૦. | છુટક નકલ પૈની.૪

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૧૩ ઑક્ટોબર, ૧૯૫૦

દીવાળી કેમ ઉજવશો?

૧૯૩૬ના અમારા દીવાળી અંક માટે અમે ગાંધીજી પાસે સંદેશો માગ્યો હતો. તેના જવાબમાં નીચેનો સંદેશો તેઓએ મોકલ્યો હતોઃ

ઈ. ઓ. ના દીવાળીના અંકને સારૂ સંપાદક કંઈક માગે છે. જેના હૃદયમાં હોળી સળગતી હોય તે દીવાળીને ઓળખેજ ક્યાંથી? આ કંગાળ દેશમાં જ્યાં કરોડો જીવતાં મુડદાની મુંગી યાચ કાનમાં ગુંજ્યા કરતી હોય ત્યાં દીવાળી કેવી રીતે ઉજવાય? ત્યારે ઇ. ઓ. ના વાંચનાર આટલું જ કહેવાનું સૂઝે છે. દીવાળી ઉજવો વહે પણ હૃદયજ્ઞાન નો ઢાલ પીંજણને ન ભુલતા. એકોનો બાબ પહેલાં કાઢજો.

વર્ધા. મો. ક. ગાંધી.

આ ચૌદ વર્ષ પહેલાંનો ગાંધીજીનો સંદેશ છે. આજે પણ જો કંગાલ દેશમાં લાખો ને કરોડો માનવીની મુંગી હાય દુનીયાના મુખ અને શાંતીને બાધ કરી રહી છે. કોરીયાની હોળીમાં લાખો મુવાનો પોતાનું બલીદાન દઈ રહ્યાં છે. કુદરતના કોપથી આસામ, કાશ્મીર, પાકીસ્તાન અને ગુજરાતની ખેતીનો નાશ થતો આપણે રોજ સાંભળીએ છીએ. કરોડો માનવીઓને અંધારામાં રાખી ભુખે પેટ મુવાડી આપણે શું દીવાળી ઉજવીશું?

સગાં સ્નેહીઓને ભેટ સોગાદો આપતાં પહેલાં આ કંગાલો માટે તમારા હાથ પહોળા કરી તેમના ભાગ પહેલાં કાઢજો. અને તેમના દીલના પ્રેમભર્યા આશીર્વાદથી તમારી દીવાળી વધુ ઉજળી અને આનંદમય બનાવજો.

ઈલાયદાપણું

દક્ષિણ આફ્રીકાની સરકારની ઈલાયદાપણાની નીતી, જેનાપર રૂઢ એરીયાઝ એક્ટ રચાયો છે, તેણે હીંદી કોમને ઘણી જ ચીંતામાં નાખી દીધી છે. આ દેશમાં તેની સામે હીંદીઓએ સખત વીરોધ દર્શાવ્યા છે તેમ બહાર પણ સરકારને વખોડી કાઢેલી છે અને મદદને માટે પોકારો કર્યો છે. ગયા આફ્રીકન ઈન્ડિઅન કોંગ્રેસે થોડા જ અઠવાડીયાંપર રૂઢ એરીયાઝ એક્ટ સામે વીરોધ દર્શાવ્યો હતો. પરંતુ કોમે તેની સામે તાત્કાલીક પગલાં શું લેવાં તેની કશી ચોક્કસ રેખવણી આપી નહોતી. તેણે નોન યુરોપીયન યુનાઈટેડ ફ્રન્ટ ની મજબુત બલામણ કરી અને તેને માટે સઘળા નોન-યુરોપીયનોનાં બળો સંગઠીત કરવા હાકલ કરી હતી. એજ ધોરણ ડરબનમાં થોડા દીવસપર મળેલી નાટાલ ઈન્ડિઅન કોંગ્રેસની કોન-ફરન્સે પણ લીધું હતું.

દરમીયાનમાં ઈલાયદાપણાની નીતી પ્રત્યે કોમની ખરેખર શી વલણ છે એ તપાસવું અહિં અસ્થાને નહિ ગણાય. ઈલાયદાપણાની નીતી ખરેખરજ આપણું સ્વમાન જોખનારી આપણને શું લાગે છે ખરી? કે પછી આર્થીક રીતે તે આપણને હરકત કરનારી છે તેટલેજ દરજ્જે આપણે તેનો વીરૂદ્ધ પોકાર કરીએ છીએ? શું આપણે તેને નમી ચુકેલા નથી અને આલુ નમી રહ્યા નથી? ઈલાયદાપણાની નીતીને આપણે નમેલા હોવાનું સૌથી ખરાબમાં ખરાબ સ્વરૂપ તો હોટેલો દારૂના પીઠાં અને રેસકોર્સ છે. ત્યાં આપણે શું જોઇએ છીએ? પ્રત્યેક હોટેલ અને દારૂના પીઠાંને બાસ હીંદીઓ માટે રાખવામાં આવેલો પાછલો દરવાજો હોય છે. પ્રત્યેક હોટેલપર "ઈન્ડિઅન બાર" ની નોટીસ જોવામાં આવે છે. વળી રેસ કોર્સ પર પણ કોઇ પણ હીંદીને માનભરેલી રીતે—જો તેમાં દાખલ થવું માનભરેલું ગણાતું હોય તો—તેમાં દાખલ થવાની છુટ નથી. સઘળા નોન-યુરોપીયનો માટે પાછલો દરવાજો રાખવામાં આવેલો હોય છે. અને આપણે હીંદીઓ આ સ્થળોને હર્ષભેર અને જરા સરખી પણ ગ્લાની વગર ઉત્તેજન આપીએ છીએ. તદન પતિત બનીને સેંકડો અને હજારોની સંખ્યામાં આપણા હોકો ત્યાં જઇ રહ્યા છે જે દૃશ્ય ખરેખર આઘાત પહોંચાડનારૂં છે. ઈલાયદાપણાની નીતીને જો સંપુર્ણતઃ નમી જવા બરોબર જ છે અને બીજા કોઈ પણ ક્ષેત્રમાં તેના અમલ સામે વીરોધ કરવાને આ પણને નાલાયક બનાવી દે છે. આ સ્થળો એવાં છે કે જ્યાં ખરી રીતે આપણે ઈલાયદાપણાની નીતીનો વીરોધ નહિ કરવો જોઇએ પરંતુ એવાં સ્થળોમાં પ્રવેશ કરવાની સંપુર્ણ બંધીને માટે પ્રચાર કરવો જોઇએ અને તેવી બંધી કરવામાં આવે તો તેને આશિર્વાદરૂપ ગણવી જોઇએ.

આપણે હીંદીઓએ એ સમજવું જોઇએ કે હીંદ જ્યારે દારૂ અને જુગારની જગાઓ જબરાઈથી નાંખુદ કરવાનાં પગલાં લઈ રહ્યું છે ત્યારે આપણે, જેઓ હીંદના પ્રતિનિધીઓ હોવાનો દાવો કરી એ છીએ અને હોવા જોઈએ, તેઓ તેના વ્યસની બની જઈએ તીએ ઉતરી પડયા છીએ સેનેટર ઓડગર બ્રુકસે આપણા ધ્યાનને માટે કેટલાંક રચનાત્મક કાર્યક્ષેત્રો સુચવ્યાં હતાં. આપણું સામાજીક તેમજ નૈતીક જીવનને કોરી નાખનારી આ જગ્યાને નાબુદ કરવી એ સૌથી વીશેષ અગત્ય નું કાર્ય છે. આ જગ્યાઓ જ્યાં સુધી સદંતર નાબુદ નહિ થાય ત્યાં સુધી બીન-ગોરાઓ વચ્ચે ખરૂ સંગઠન કદી સીદ્ધ નહિ થાય તેમ અસરકારક પણ નહિ બને. વળી એ પણ યાદ રાખવું ઘટે છે કે આફ્રીકનો એ જગ્યાઓના હીંદીઓના કરતાં ઘણા જ વધારે ભોગ બન્યા છે. જો આફ્રીકનો એમ માનતા હોય કે એ જગ્યાઓને પોતાની ઉપર સમ્રાજ્ય ધરાવવા દઈને તેઓ સત્ય અને ન્યાયને માટે લડી શકવાના છે તો તેઓ ગંભીર ભુલ કરે છે.

પછી થોડા જ સમયપર એક ઈન્ડિઅન રેટપેયર્સ એસોસીએશન વીષે આપણે સાંભળ્યું હતું કે ડરબનના માજી મેયર શ્રી. કેન કલાર્કને તેણે જણાવ્યું હતું કે તેના સભ્યો જે લત્તામાં વસી રહ્યા છે એ લત્તો જો રૂઢ એરીયાઝ એકટની રૂએ હીંદીઓને માટે જાહેર કરવામાં આવે તો તેઓ સરકાર સાથે સહકાર કરવા ખુશી છે. આ વસ્તુ ખરી હોય યા ખોટી, આપણે એટલું ખુલ્લું જોઇતું નથી કે, આપણને ખબર પણ નહી પડે, એ રીતે ઈલાયદાપણું સીદ્ધ કરવા સરકાર ઘણી જ ચોકસાઈથી કામ કરી રહી છે. ટ્રાંસવાલમાં એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ જો કે, કાયદાપોથી પર કયારનો ચઢી ગયેલો હોવા છતાં ઘણી મુદ્દત સુધી તેનો અમલ થયો નહોતો. પરંતુ હીંદી ઓની તાબુની વચ્ચે હવે તેનો અચાનક પુરવેગે અમલ થઇ રહ્યો છે. નાટાલમાં આપણને

જણાવવામાં આવ્યું છે કે રૂપ ઓરીયાઝ ઓફર ડીસેમ્બર બીજા સુધી અમલમાં નહિ મુકાય. પરંતુ તેનો અર્થ એવો નથી કે સરકાર સુતેલી છે. એ દીવા જેવું દેખીતું છે–સીવાય કે આપણે જાણી કરી આંખો બંધ રાખવા ઇચ્છતા હોઇએ–કે, રૂપ ઓરીયાઝ ઓફર સામે સક્રિય વીરોધ કઇ રીતે કરવો તેનો આપણે તો હજુ વીચાર કરતા રહીશું, જ્યારે સરકાર રૂપ ઓરીયાઓ બનાવી રહી છે અને તેને બની શકે તેટલા આકર્ષક કરવા બનતું કરી રહી છે. જણાવવામાં આવે છે કે માલદાર હીંદી ઓને એ લાવિ રૂપ ઓરીયાઓમાં ભીક્ષતો લેવા સફળતાથી લોભાવવામાં આવી રહ્યા છે અને એક દીવસ આપણે જોઇશું કે આપણે માટે પાથરવામાં આવેલી જાળમાં આપણે સપડાઇ પડેલા છીએ. આથી હવે એ વખતે આવેલો છે કે જ્યારે આપણે જાગૃત અને સાવ ચેત રહેવાન છે અને અમુકે થાય તે પહેલાં ચોકસ પગલું લેવાનું છે.

નોંધ

ડરબનના નવા મેયર અને ડેપ્યુટી મેયર

મી. પરસી ઓલ્ડ્રોયર્ડ ડરબનના મેયર ચુંટાયા છે. મી ઓલ્ડ્રોયર્ડને આલકારતા છતાં હીંદી કોમને મીસીસ માર્ગારેટ મેયટમની પુરી ખોટ લાગશે. વર્ષોના સમાવપર ડેપ્યુટી મેયર તરીકે તે હમેશાં ઉદાર વલણ રાખતાં આવ્યાં હતાં તેથી ગયા અઠવાડીયાની ચુંટણીમાં ગાલવું મીસીસ મેયટમના પક્ષમાં જાય હોત તો હીંદી કોમને આનંદજ થાત. મી ઓલ્ડ્રોયર્ડ જેઓ પ૭ વર્ષની વયના છે તેઓ ૧૯૪૩–૪૪ ની સાલમાં ડયુક ઓફ કેન્ટ મીન્સ ઓર્ગેનાઇઝર તરીકે સાઉથ આફ્રીકાની મુલાકાતે આવ્યા ત્યારે ડરબન ના મેયર હતા. એ વખતે તેઓ હીંદીઓના મીત્ર પુરવાર થયા હતા અને આપણે આશા રાખીએ કે મેયરેસ જેઓ ગરીબોના ગાય તરીકે ઓળખાય છે અને તેથી કરવાયેલા ઓના પણ મીત્રજ મનાય, તેમની સાથે મળી તેઓ હીંદી કોમને થએલી મીસીસ મેયટમની ખોટ પુરી પાડશે.

મી. એ. એસ. આન્સે જેઓ ડેપ્યુટી મેયર બન્યા છે તેઓ એ હોદ્દાપર તેમજ હીંદી કોમને અત્યુ મનવ્યા નથી. ૧૯૪૫–૪૬ ની સાલના તેઓ એ હોદ્દાપર હતા અને એસોસીએટેડ એન્જ ટેન્યુર એકટના એક કર્તા તરીકે ડરબન સીટી કાઉન્સીલની દ્રષ્ટિએ હીંદી સવાલ યુનાઇટેડ નેશન્સ સમક્ષ રજુ કરવા જનરલ રમટસના સલાહકાર તરીકે યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ગયા હતા. ઓટલે દાકીકતમાં હીંદીઓને લાગવગમાં છે તેટલે દરજ્જે ગાલવું સમતોલજ ગણાય. કોમો ની. ઓલ્ડ્રોયર્ડ મીસીસ મેયટમની ખોટ પુરી પાડશે ત્યાર ની ગાન્સ માટે મેયર મી. કેનકલાર્ડની ખોટ પુરી પાડશે.

બ્રીટીશ પ્રજાને ડો. મલાનની ધમકી

અમે આઠવાડીયે હીંબર્સીમાં મળેલી કેપની નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની કોન્વેન્શનમાં ભાષણ કરતાં વડા પ્રધાન ડો મલાને સાઉથ આફ્રીકાની વર્ણભેદની નીતીની ટીકા કરવા માટે બ્રીટીશ પ્રજાને ધમકી આપી હતી. યુનીયન સરકાર ની નીતીની ટીકા કરનારા બ્રોટનની લેબર પાર્ટીના હરીવેને વખોડી કાઢનારા ઠરાવપર ડો. મલાન બોલી રહ્યા હતા. તેમણે કહ્યું કે એવીજ જાતની ટીકા બ્રોટીશ લીબરલ પાર્ટીની કોંગ્રેસ માં પણ કરવામાં આવી હતી. એ પાર્ટી એક વખત મજબુત હતી પરંતુ હવે મરણપથારીએ પડી છે. ડો. મલાને કહ્યું : "હરીયાપારના સબળ લોકો જોયે. અમારાપર પ્રહાર કરી રહ્યા છે. અને તેઓમાં પ્રધાનો અને પાર્લામેન્ટના સભ્યોનો પણ સમાવેશ થાય છે. તેઓને હું ચેતવું છું કે તેઓનાગાં વખારે સમજ હોવી જોઇએ હરીયાપારના અખબારો સામાન્ય રીતે અમારી વીરૂદ્ધ છે. તેઓને હું વાદ આપું છું કે સાઉથ આફ્રીકા બ્રીટીશ સંસ્થાન નથી. અમે સ્વતંત્ર દેશ છીએ અને રાજ્યની કુલ સત્તા ધરાવી એ છીએ દુનીયાના બીજા દરેક રીતે કુલ સત્તા ધરાવતા અને પોતાનું તંત્ર સ્વતંત્રપણે ચલાવતા દેશની તેઓએ ટીકા કરવી પડતી નથી. સાઉથ આફ્રીકામાં અમે અમારૂં દેશીએ છીએ. બીજા દેશોમાં માથું મારતા નથી. બ્રીટીશ પ્રજાના તંત્રની અમે ટીકા કરતા નથી અને સાઉથ આફ્રીકા ની પ્રજાએ પસંદ કરેલાં તંત્રની ઇંગ્લાંડની પ્રજાએ ટીકા કરવી નહિ જોઇએ. અમે ઇંગ્લાંડના બાબ રહેવા ઇચ્છીએ છીએ. એ બાબતના દરકારી રાખવા અમારૂં બનતું કરીએ છીએ. સારો સંબંધ અને સમજુતી કાયમ રાખવા અમારૂં બનતું કરીએ છીએ. પરંતુ ઇંગ્લાંડની પ્રજા આવો ખ્યાલ રાખશે તો ઇંગ્લાંડ અને સાઉથ આફ્રીકા વચ્ચે તે કુસંપ કરાવશે. સધર્ન રોડેસીયાના વડા પ્રધાન પણ હુંક સમયપર ઇંગ્લાંડની મુલાકાતે ગયા ત્યારે ઇંગ્લાંડે એ દેશની પણ વર્ણની નીતીની ટીકા કરી હતી. એ વખતે તેમણે પણ હું જે કહી રહી છું એજ કહ્યું હતું."

રૂપ ઓરીયાઝ ઓફર અને ચીનાઓ

કેપટાઉનથી 'મરકયુરી'નો ખબરપત્રી જણાવે છે કે "ગ્રાંધાસ વીકટરી" નામની ચીનની સ્ટીમરના કપ્તાન કમાન્ડર પીટર ટી. ચાઉ, જે શાહી નવકાદળના માજી અમલદાર છે, તેમણે જણાવ્યું કે ૧૯૪૨ ની સાલમાં ૨૦ વર્ષની વયે તે શાહી નવકાદળમાં જોડાયા હતા ૧૯૪૫ થી ૧૯૪૬ સુધી તેમણે ચીનના નવકાદળમાં કમાન્ડર તરીકે કામ કર્યું હતું. ૧૯૪૭ માં તે વેપારની સ્ટીમરમાં જોડાયા અને તેમની સ્ટીમર કેરગોસાહી ચાલે છે અને ચીનનો રાષ્ટ્રીય વાવટો ફરકાવે છે. ચીનના લોકો બીન-ગોરા છે અને રૂપ ઓરીયાઝ ઓફરની રૂએ તેઓની એ વર્તમાં મજુરી વધે એ યુનીયનના મુખ્ય પ્રધાન ડો. ડી. ફ. ટોંગીસના કથન વીષે તેમનું ધ્યાન ખેંચવામાં આવતાં કમાન્ડર ચાઉએ કહ્યું કે દુનીયામાં જ્યાં જ્યાં હું ગયો છું ત્યાં કોઇ પણ સ્થળે મારી હીલચાલ પર પ્રતીબંધ મુકવામાં આવ્યો નથી. હું ઘણીવાર યુરોપીયન સ્ટીમરોમાં અને હોટેલોમાં જઇ હું અને રોયલ નેવીમાં કામ કરતો હતો ત્યારે એવું કદી મુશ્કેલીમાં પણ આવ્યું નહોતું ! હું નેશનાલીસ્ટ હું અથવા મારી સાથે કોઇ પણ જાતનો ભેદ પાડવામાં આવશે. કેપટાઉનથી સપ્તાહોપરનો સંદેશો જણાવે છે કે મુલકી પ્રધાને કરેલી તીવેદનની ફરી પુનરાવૃત્તિ કરી છે કે એપાર્ટહેડના કાયદાઓમાંથી ચીનાઓને બાતલ રાખવાનો તેમનો ઇરાદો નથી. તેમણે કહ્યું કે રૂપ ઓરીયાઝ ઓફરમાં કહેવામાં તેઓની સામાન્ય મજુરી કરવામાં આવી છે તેનો અર્થ એવો નથી કે કલર્ડ કોમ નો તેઓ આમ મજાકી. કાયદામાં બધુ મુખ્ય વર્ગો પાડવામાં આવ્યા છે – યુરોપીયન, નેટીવ અને બાકીના કલર્ડ. પ્રધાને જણાવ્યું કે આ બેલ્જા વર્ષોમાં જાતી, ભાષા અને સંસ્કૃતીના આધારે સવરનર જનરલ દ્વારાથી પેટા વર્ગો પાડી શકશે. તેમણે કહ્યું પરદેશના શહેરોમાં "ચાયનાટાઉનો" જેવા જગ્યાતાં રહ્યાં છે અને સાઉથ આ-

બાળકોને

તમે કૂચકદા કેવશો ?

(તંત્રી સ્થાનેથી)

બહાદુર બાળકો ! દીવાળી આવી અને તમે બાળકો જોવી રાહ જોઇ રહ્યા છો તેવી વીરોધ વાનગીઓ–મીઠાઇઓ, કપડાં અને રમકડાં વગેરે ફટાકડા લેવી આવશે. પણ શું તમે એટલા બધા સ્વાર્થી થશો ? કે વધારા જોવા જ બીજા અનેક બાળકો આજે દીવસમાં સુકો રોટલો પણ નથી પામતા અને ઘર વગરના થઇ ઝાડ નીચે પડી રહેવું પડે છે તેમનો વીચાર પણ નહીં કરો ? ના, તમે દેશપ્રેમી બનશો. તમારા માતા પીતાને જણાવશો કે અમારે ફટાકડા, રમકડા, નથી જોઇતાં. એ પૈસા તમે હોંશે મોકલી આપો. આપણા વડા પ્રધાન ઉપર લખશો કે દક્ષિણ આફ્રીકાના બાળકો તરફથી હીંદના બાળકોને આ દીવાળી ઉજવવા માટે છે. કેમ ? ફટાકડા કરતાં આમ કોમને આવાનું આપવા અને કપડા આપવામાં તમને વધારે આનંદ નથી જણાતો ? તમે તે પૈસા મોકલશો ત્યારે જરૂર તમારી આંખો સામે તમે જોશો કે હીંદના બાળકો ઉઘાડે શરીરે દોડતાં આવી કપડાં અને મીઠાઇ ખાય છે અને કહે છે કે, દક્ષિણ આફ્રીકાના બાળકો લક્ષ્મા સમજુ અને ડાહ્યા છે. તમે પ્રેમ્યો તો તમારે નામે અમારા ઉપર પૈસા મોકલશો. અને એ ન ભુલતા કે તેનો બદલામાં જણાવવાનું તમે શું નથી જોવાના.

તરીકે કામ કર્યું" હતું. ૧૯૪૭ માં તે સ્ટીમરની સ્ટીમરમાં જોડાયા અને તેમની સ્ટીમર કેરગોસાહી ચાલે છે અને ચીનનો રાષ્ટ્રીય વાવટો ફરકાવે છે. ચીનના લોકો બીન-ગોરા છે અને રૂપ ઓરીયાઝ ઓફરની રૂએ તેઓની એ વર્તમાં મજુરી વધે એ યુનીયનના મુખ્ય પ્રધાન ડો. ડી. ફ. ટોંગીસના કથન વીષે તેમનું ધ્યાન ખેંચવામાં આવતાં કમાન્ડર ચાઉએ કહ્યું કે દુનીયામાં જ્યાં જ્યાં હું ગયો છું ત્યાં કોઇ પણ સ્થળે મારી હીલચાલ પર પ્રતીબંધ મુકવામાં આવ્યો નથી. હું ઘણીવાર યુરોપીયન સ્ટીમરોમાં અને હોટેલોમાં જઇ હું અને રોયલ નેવીમાં કામ કરતો હતો ત્યારે એવું કદી મુશ્કેલીમાં

જાતીભેદ દુનીયાની બોહાર્મા મોટી ભરી

યુનાઇટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલીની પાંચમી બેઠકમાં બોલતા હીંદના ડેલીગેશનના નેતા શ્રી. બી. કે. રાવે યુનાઇટેડ નેશન્સ સમક્ષ નોંધ જણાવ્યું હતું કે આજે દુનીયાની બોહામાં મોટી ભરી જાતીભેદ છે જ્યાં ઘણા દેશોએ તેનાપર કાયદાથી પ્રતીબંધ મુકયો છે. આજેજ વખતે યુનાઇટેડ નેશન્સના કોમ પણ મુલ્ય રહે છે અપનાવથી અને કાયદાથી તેને બંધારી

આપની એ તાજુબી ભરેલું છે. એની નીતી અંતે આંતરરાષ્ટ્રીય બાબતોમાં પરીણમશે અને તેથી તે દુનીયાની શાંતીને જોખમરૂપ છે. એક પરની સુરક્ષીતતા જાળવવાને તેમાં ઉપરનામાર્યુ સંધરવું જોઇતું. બાજુની જણાય તેટલું એ બાબતને એક દેશની અંગત બાબત કરવી બાજુની પણ.

ડો. અને મીસીસ ટેલરને

શ્રધ્ધેયી મહાન ખોટ

ડરબનની મેકોર્ડ મુકુ હોસ્પીટલના ડો. એલન બી. ટેલર અને મીસીસ ટેલરના બન્ને મીત્રોને લખીને જેડે. એટ થશે કે તેમના પુત્ર એલન વેન્ડલર ટેલર કોરીયા ખાતે અમેરીકન લશ્કરમાં લડતાં વીસ વર્ષની યુવાન વયે માર્યા ગયા છે. ડો. અને મીસીસ ટેલર અને તેમના કુટુમ્બીજનોને થએલી અકથનીય ખોટમાં તેમના પ્રત્યે ઉંડી દીલસોજી દર્શાવવામાં અમે સામેલ થઇએ છીએ. સ્વર્ગવાસીના આત્માને ઇશ્વર ચિરાંતી બક્ષે.

સ્વ. જનરલ સ્મટસની ટુંક જીવન રેખા

(અગાના આગલા અંકથી ચાલુ)

જનરલ સ્મટસ યુનીયનના બીજા વખત વડા પ્રધાન બન્યા ત્યારે તેમની ૭૦ વર્ષની વય હતી. ચાલીસ ઉપર વર્ષથી તેઓ જાહેર જીવનમાં હતા જે દરમીયાન તેમની જગ્યાએ બીજા કોઇ તેમની વિરતીમાં મુકાયા હોત તો શરીર અને મનથી ઘસાઇ ગયા હોત.

૧૯૩૯ ના સપ્ટેમ્બરમાં જે પ્રધાન મંડળની સરકારી તેમણે લીધી તે મજબુત તો નજ કહી શકાય. યુનીયનમાં અનેક વીરોધી પક્ષો હતા–કેટલાક ખુલ્લી રીતે જરમનનો પક્ષ લેનાર હતા, કેટલા બ્રીટીશના વીરોધી હતા અને કેટલાક કોમનવેલ્થવાદમાં માનનારા આફ્રીકાનરો હતા. રાજ્યને ઉથલાવી પરજાના પ્રચારોનો સામનો કરવાનું મહદ કાર્ય જનરલ સ્મટસ સમક્ષ આવી પડયું હતું. પરંતુ જેમ જેમ મુશ્કેલીઓ વધતી ગઇ તેમ તેમ જનરલ સ્મટસના આંકડા વધતું જવા લાગ્યું. પ્રજાના અમુક વર્ગોના મન દુઃખાય એવા અમલ્ય પગલાં લીધા વીના દેશની આંતરીક સુરક્ષિતતા જળવાઇ, યુદ્ધના પહેલાં ચાર વર્ષ દરમીયાન અત્યંત મહદની બહુમતી સાથે પાર્લામેન્ટનું કામ ચલાવ્યું. મીત્રરાજ્યો સાથે સંપર્ક રાખ્યો. એ અને બીજા અનેક કાર્યોનો તેમનાપર ભારે બોજો હતો. વળી વડા પ્રધાનની જવાબદારી ઉપરાંત જમીન, ઢોર અને સમુદ્રના યુનીયનના દરેક સ્ત્રોતની મોટી જવાબદારી પણ તેમને શિરે હતી યુનીયનના ઉદ્યોગોને યુદ્ધ માટેના સંરક્ષણમ ઉત્પન્ન કરવા તરફ ફેરવવાના હતાં, જે કાર્ય જનરલ સ્મટસે જેવી કુશળતાથી કર્યું છે ૧૯૪૯ માં સાઉથ આફ્રીકાના લશ્કરે ઉત્તર આફ્રીકાની રણભુમીનો કબ્જો લીધો ત્યારે તેનો સઘળો લશ્કરી સરંજામ યુનીયનનીજ બનાવટનો હતો. એ દરમીયાન જનરલ સ્મટસના પક્ષનું જોર વધવા લાગ્યું અને યુદ્ધના વીરોધીઓનું ઘટવા લાગ્યું તેના નેતા જનરલ હર્ટઝોગે રાજીનામું આપ્યા બાદ તેના પક્ષમાં ભાગલા પડી ગયા. સાઉથ આફ્રીકાના લશ્કરે સાઉથ આફ્રીકાની ભૂમીની બહાર લાવા નહિ જવું હકારની તેમની ભુમને કોઇએ ધ્યાનમાં નહિ લીધી.

માર્ચમાં જનરલ સ્મટસે ફરી ઇસ્ટ આફ્રીકાની મુલાકાત લીધી ઇજીપ્ટ ઉડી ગયા. અહિ તે મી. એન્થની ઇડન, જનરલ વેવલ અને સર જોન ડીલને મળ્યા. એપ્રીલમાં એબીસીનીયા સર થયું, એમાં સાઉથ આફ્રીકનોએ મુંદર ભાગ ભજવ્યો હતો. આખું ઇટલી કબજે કરવાની અણી ઉપર હતું.

એ વખતે જનરલ સ્મટસની સિધ્ધિ ઓ અને મીત્રરાજ્યોને તેણે આપેલા અંગત દાખાની કદરમાં યહેનજાહ તરફથી તેમને પ્રીલ્ડ-માર્શલનો ઇલ્કાબ અપાયો.

યુદ્ધની પ્રગતિ દરમીયાનમાં જો કે રાજકીય મતભેદો વર્તી રહ્યા હતા છતાં વાતાવરણ શાંત હતું. અને સામાજીક અને ઔદ્યોગીક પ્રવૃતિઓ સારી ચાલી રહી હતી.

૧૯૪૨ માં યુધ્ધે જુદું સ્વરૂપ પકડયું. જરમને એ રશીયાપર આક્રમણ કર્યું, જપાને દુરપુર્વપર કર્યું અને અમેરીકા યુદ્ધમાં જોડાયું. જપાનના બળથી બ્રીટીશ સરકાર ૧૯૪૨માં આડા ગાસ્કારમાં સંરક્ષણના પગલાં લેવા ગ્રેરાઇ અને સ્મટસે વચ્ચર સંભાવે સાઉથ આફ્રીકાના લશ્કરથી તેને ટેકો આપ્યો. એજ વર્ષમાં ઇજીપ્તની ફરી મુલાકાત વખતે તેમણે બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટની બન્ને સભાઓના સભ્યો સમક્ષ ભાષણ કર્યું હતું અને છ અઠવાડીયા સી યુનીયનમાંથી પોતાની ગેરહાજરી દરમીયાન વોર કેબીનેટ અને પરિષદોમાં તેમણે હાજરી આપી હતી.

૧૯૪૩ ના જુલાઇમાં ચુંટણી થતાં સરકારની બહુમતી ૬૪ ની થઇ. યુનાઇટેડ પાર્ટીને સઘળી પાર્ટીઓ પર ઓછી બહુમતી મળી.

૧૯૪૪ માં જનરલ સ્મટસે ચાલી પરીષદમાં હાજરી આપી હતી. ૧૯૪૫ માં યુનાઇટેડ નેશન્સની સંસ્થાની સ્થાપના થતાં જનરલ સ્મટસ યુનીયન ના પ્રતીનીધી તરીકે સાનફ્રાન્સીસ્કો ગયા હતા.

આ ઐતિહાસીક સંમેલન વખતે તે એક અસામાન્ય વ્યક્તિ હતા. રાષ્ટ્રસંઘના બંધારણનો ખરડો તેમને બહોજ ગુઢ લાગ્યો અને તેમણે એક પ્રસ્તાવીક કલમ સુચવી, જે નૈતિક સીદ્ધાંતો સ્થાપીત કરનારી હતી. તેનું પાલન કરવા સઘળા સભ્ય રાજ્યો બંધાય ! એ રીતે રાષ્ટ્રસંઘના ખરીતાના તે એક ઘડનાર બન્યા.

૧૯૪૬ માં જનરલ સ્મટસ ફરી યુરોપ ગયા. સાથી પરીષદમાં, અને સુમેલ પરીષદ પણ ભરાવાની આશા રાખવામાં આવી રહી હતી, તેમાં હાજર રહેવા.

સાર્વજનીક શાંતી સ્થપાવાની સાથે સાર્વજનીક દુષ્કાળ પણ પડયો. તેનું મુખ્ય કારણ યુદ્ધથી થએલી બરબાદીનું હતું. બીજા કારણો અનાવૃષ્ટિ અને દુનીયાનો વેપાર અવ્યવસ્થિત થઇ ગયો હતો એ હતાં.

૧૯૪૭ માં તેની અસરો સાઉથ આફ્રીકાપર પણ જણાવા લાગી અને જનરલ સ્મટસ અને તેમની સરકારનું માન પ્રશ્નમાં મુકવા લાગ્યું. યુદ્ધની એક ઉપર વર્ષ બાદ કાળા જનરનું જોર પણ વધી ગયું અને વહેલીજ વાર યુનીયનમાં ખોરાકની અમુક વસ્તુ ઓ રેશન કરવી પડી.

સ્મટસની ગેરહાજરી દરમીયાન કામચલાઉ વડા પ્રધાન તરીકેનો બોજો મી. જે. ફ્રેચ. હેરીસમેપર પડયો. યુદ્ધ વખતે થએલું પાર્ટાઓનું જોડાણ તુટી ગયું હતું. મી. હેરીસમેપરને એ સ્થિતીમાં પાર્લામેન્ટને દોરવાની હતી.

૧૯૪૮ માં જનરલ સ્મટસ યુનાઇટેડ નેશન્સની સંસ્થામાં હાજર રહેવા યુનીયનના ડેલીગેટ તરીકે ન્યુયોર્ક ગયા. ત્યાં યુનીયનની નેટીવો પ્રત્યેની નીતીની સામે, કોંદીઓ પ્રત્યેની વર્તણુક સામે અને સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકાનો મેન્ડેટવાળો પ્રદેશ યુનીયન સાથે જોડી દેવાની યુનીયનની માગણી ની સામે સખ્ત વીરોધ વર્તી રહેલો તેમણે જોયો.

કોંદીઓને લગતો યુનીયન સરકારે કરેલો કાયદો ફેરવવાનું યુનીયનને સુચવનારો ઠરાવ પસાર થતો રોકવા માં તે નીષ્ફળ નીવડયા. અને સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકાનું યુનીયન સાથે જોડાણ કરવાની માગણી પણ નામંજુર થઇ.

યુનાઇટેડ નેશન્સમાં તે પોતે જે અંગત રસ્સાન ધરાવતા હતા. લીગ-ઓફ નેશન્સ સાથે જે સંબંધ ધરાવતા હતા અને રાજનીતીને લગતી બાબતો માં એક વીચારક તરીકેની તેમણે મેળવેલી પ્રતીષ્ઠાની દ્રષ્ટિએ તેમની કાર્કીર્દી ને જબરદસ્ત ટેકો લાગ્યો.

૧૯૪૧ ના આરંભમાં કોંદી સવાલ પરના વાટાઘાટના પ્રયત્નોથી યુનીયન સરકારને ખલેલ પાડી અસર કરનારો કાયદો કરવો પડયો હતો અને પાર્લામેન્ટમાં કોંદીઓને પ્રતીનીધીત્વ મળે તેને માટે તેઓને મતાધિકાર આપવામાં આવ્યો હતો. આ કાયદો નેશનલીસ્ટો, કોમનવેલ્થ પાર્ટી અને મી. ગેઝલીના નેતૃત્વ હેઠળ લેબર પાર્ટીના કેટલાક સભ્યોના સંયુક્ત વીરોધ સામે પસાર થઇ ગયો. કોંદી ઓએ તેને "ગોટો એક્ટ" તરીકે વખોડી કાઢયો અને તેની સામેના તેઓના સત્યાગ્રહને હોદે ટેકો આપ્યો. તેના પરીણામે યુનો અતે કોંદના ડેલીગેશનને યુનીયન સામેના તેના પ્રહારમાં મોટી સહાનુભુતી મળી.

આ પ્રશ્ન અને સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકાના નેટીવોનું આવી યુનીયનના હાથમાં મુકવું સહીસલામત નથી એ બતાવવાને યુનીયનના નેટીવો પ્રત્યેની નીતીનું કારણ રજુ કર્યું જે સ્વિકારી લેવામાં આવ્યું.

યુનીયનપર તેની અસર એ થઇ કે ગોરાઓની પ્રજાકીય લાગણી આશ્ચર્ય-જનક પ્રમાણમાં સંગઠીત કરવામાં આવી.

૧૯૪૨ માં બીજો એક અગત્યનો પ્રશ્ન ઉદ્ભવ્યો. મહારાણી અને સાહજાદીઓ સાથે ૧૯૪૭ માં યુનીયન ની મુલાકાતે આવવાનું આમંત્રણ સ્વિકારવાનો બન્યો.

૧૯૪૭ ના નવા વર્ષના મુકામોમાં

કબ્રીના આહેકા :—
ટેસ્ટી બ્રાન્ડ : ૧ બાઇ
રૂા. ૨ ૬ ૨૯૪
એડ્રેસ : ૧૬૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન : ૨૮૨૪૫

ગાળો મચાકો, સફેદ અને ગળી મરી, એલચી, તજોડા, લવીંગ, આંબા હળદર તોળાજન, ગંજરેલ, આંબાહળ, દીર-જીરૂ, નાની અને મોટી પાનબ્રા, હરડે, પીપર, ચીની-કબ્રાક્ષ, અજમોદીયો, ઇસબગોલ ફ, સીંધા મરચા સીંધ, સુવા, સંચોરો, ફટકી, સોન મખી, સોહાગા, ચોખા,—સાબુદાણા—તે સિવાય, તમારા પસની આંપીવાની તમામ જરૂરીયાત માટે હમારા ઉપર કબ્રો : દીવાળીના દીવાઓ પણ અમારે ત્યાંથી બાળી શકશો

પરબુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને જુમ્મેસિદ્ધ દુકાન.

ના સહેનશાહે જનરલ સ્મટસને "ઓરડર ઓફ મેરીટ"નો ઇલ્કાબ એનાયત કરી અપૂર્વ માન આપ્યું. ગ્રેટ બ્રીટન ની બહાર એ માન પહેલવહેલુંજ અપાયું હતું.

નવી ચુંટણી થઇ, જેમાં જનરલ સ્મટસને સફળતા મળવાની સંપૂર્ણ આશા હતી.

તા. ૨૬ મે ૧૯૪૮ માં સખત ફટકો પડ્યો, જ્યારે મતદારો સ્મટસ સરકારની વીરૂદ્ધ ફરી બેઠા ઓટલુંજ નહિ પરંતુ સ્ટે-ડરટનની તેમની પોતા ની મતદારીએ પણ તેનો વીરોધ કર્યો, જેમ પ્રીટોરીયા વેસ્ટે ૧૯૨૪ ની સાલ માં કર્યું હતું. પહેલાં તો એવો ભય જણાયો કે જનરલ સ્મટસ રાજકારણ માંથી નિવૃત થવાનો નીર્ણય કરશે.

પરંતુ તેમને લાગ્યું કે કસોટીના ભવીષ્યના દીવસોમાં ઓપોઝીશનને મજબુત નેતૃત્વની જરૂર પડશે. તેથી તેમણે એ નેતૃત્વ લેવાનું ઠરાવ્યું. પ્રીટોરીયા વેસ્ટની પોટા ચુંટણીમાં ચુંટાઇ તે ફરી પાર્લામેન્ટમાં દાખલ થયા.

તેટલામાં બીજી બાજુંકર આરત આવી પહોંચી. જનરલ સ્મટસનો આદર્શ કોયો જમણો હાથ ગુમા બી. કે. ગ્રેચ. હોફમેયર યુધ્ધારયામાં ફાની દુનીયાનો ત્યાગ કરી ગયા. જનરલ સ્મટસ ઉપર મોટો બોજો આવી પડ્યો. પોતાના રાજકીય શત્રુઓના તે અંગત હોળાનું નાળીયેર પન્યા.

૧૯૨૪ ની જેમ જનરલ સ્મટસ સાઉથ આફ્રીકા બ્રીટીશ બિન્ન બનાવા અને પોતાની નીતીઓ ઉપયોગી પડવા ના સ્વપ્ના જોવા લાગ્યા. તેમનાપરના અંગત પ્રહારોના કરતાં પણ આ વસ્તુનો તેમનાપર મોટો આઘાત થયો.

બ્રીન્ગ્લો કે વચ્ચે શાંતીમય જીવન ગાળવા ઇચ્છે એ વચ્ચે જનરલ સ્મટસે પોતાની સઘળી શક્તિઓ વડે ફરી રાજકારણમાં ઝંપલાવ્યું અને રાષ્ટ્રિય જીવનમાં નમ્રતા અને સહિષ્ણુતાને માટે ઝુંબેશ ઉઠાવવા લાગ્યા. પરંતુ ભાવીએ જીદ્દજ નોંધ્યું કરેલું અને જનરલ સ્મટસના પ્રયત્નો નીષ્ફળ નીવડ્યા અને તેમની ઉજ્જ્વળ કારકીર્દી સાથે તેમની જીવનદોરી તુટી ગઇ.

યુદ્ધને પંથે શ્રી. સ્ટ્રાયડમ

કુમર કે પ્રસંગનું ભાષણ

ગયા શનીવારે કુમર ડેની રજા પાળવા માં આવી હતી એ પ્રસંગે જમીન બાતાના પ્રધાન શ્રી. જે જી. સ્ટ્રાયડમે મેરીટઝબર્ગમાં ભાષણ કર્યું હતું. નેશનલીસ્ટના માનસનો તાદશ ચીતાર આપનારૂં હતું. બ્રીટીશ પ્રત્યેનું ઝેર આટલાં વર્ષ પણ શમ્યું નથી બલ્કે તાજું થઇ રહ્યું છે એ એ ભાષણપરથી જોઇ શકાય છે. શ્રી. સ્ટ્રાયડમે નાટાલમા વસતા આફ્રીકાનરો ને એવી ખાત્રી આપી કે તેઓને તેઓના પોતાનાજ દેશમાં અમે સાતકા છોકરો કરતાં ન ઓરમાન વર્તણુંક મળતી હોય, છતાં સાઉથ આફ્રીકાના અન્ય ભાગોમાં વસતા તેઓના આફ્રીકાનર બંધુઓ તેઓની હાલતમાં તેઓની પરીસ્થેર ઉલેખા છે. તેમણે કહ્યું. "અમે તમને ખાત્રીવવા માંગી એ છીએ કે તમારે ગ્રેટબ્રીટનજ કરવા નું નથી. નાટાલને એવું બનાવવાનું છે કે આફ્રીકાનરોને ખાત્રી થાય કે તેઓ પોતાનાજ દેશમાં વસે છે અને નહિ કે બ્રીટીશ સરથાનમાં.

આફ્રીકાનર પ્રજાના વીર પુત્રોની તેમણે સભાને યાદ આપી અને કહ્યું કે એ વીર પુત્રોજ માત્ર નહોતા પરંતુ વીર બ્રીટો અને વીર બાલો પણ હતાં, જેઓએ સાઉથ આફ્રીકાના અમુક ભાગોને યુરોપીયનોના વસવાટને માટે લાયક બનાવ્યા હતા.

સ્ત્રીઓ અને બચ્ચાઓને કોન્સેન્ટ્રેશન કેમ્પોમાં મંકોડા સહાં હતાં. કેટલાંકે નાટાલમાં બ્રીટીશ વાવટાને નમવા કરતાં ડેઁકન્સબર્ગના પર્વતોની પેલીપર ચાલ્યા જવાનું પસંદ કર્યું હતું. આપણે એક નહાની પ્રજા છીએ પરંતુ આપણાએ વીર નરનારીઓ દુનીયાના કોઇ પણ વીર નરનારીઓ કરતાં ઉતરે તેવાં નથી.

પોલ કુમરનો એક મોટામાં મોટો આદર્શ એ હતો કે આફ્રીકાનરોને આઝાદ કરવા. તેને માટે લડવામાં આવ્યું હતું અને ૧૯૦૨ માં હાર થઇ જાણ્યાજ હતી. તેમ છતાં લડાઇ વર્ષ આઠ ચાલેલી. પાછળથી આવનારાઓએ લડત આગળ વધારી હતી.

આજે હવે તેઓ જેને માટે લડવા હતા તે આપણે પ્રાપ્ત કર્યું છે તેઓ ની રક્ષિત ફળદ્રપી નીવડી છે અને આજે આપણે બ્રીટીશ રેવત નથી પરંતુ સાઉથ આફ્રીકાના નાગરીકો છીએ.

આજે પહેલીજ વાર આપણે કુમર કે ઉજવીએ છીએ. જે દીવસને માટે આપણે લાંબા સમયથી ઝંખી રહ્યા હતા તે આજે આપણને સાંપડ્યો છે. કુમર આફ્રીકાનર પ્રજાના સૌથી મહાન નર હતા.

આફ્રીકાનર પ્રજામાં જે કંઈ પણ જોમવત્તાવાળા છે તેની પ્રેસીડન્ટ કુમર મુર્તી હતા. પોતાના પીતૃદેશની આઝાદીને માટે તેમણે પોતાનું આખું જીવન સમર્પણ કર્યું હતું. બ્રીટીશ વાવટા નીચે મરવા કરતાં તેમણે બોઅ અમુલ્યતમા દેશમાં મરવાનું પસંદ કર્યું હતું.

શ્રી સ્ટ્રાયડમે કહ્યું: પ્રેસીડન્ટ કુમર માનતા હતા કે ઇશ્વરે કાળા અને ગોરી પ્રજાઓને ખાસવાડી સરજેલી છે અને તેઓ વચ્ચે ભોડાણ કરી નજ થઇ શકે.

આફ્રીકાનરોએ પોતાના વીરોએ રોપેલા ઝાપાપર ચણતર કરવાનું છે. ગોરા કાળા વચ્ચે સમાનતા ન સંભવે એ સીદ્ધાંતમાં તેઓ માનનારા હતા. આપણે આ જીવનનો માર્ગ છોડવા પરદેશમાં અમે તેડવો આગ્રહ થતો હોય છતાં આફ્રીકાનરોએ આ સીદ્ધાંતો ને મક્કમપણે વળગી રહેવાનું છે. શ્રી. સ્ટ્રાયડમે કહ્યું: "ગોરો એ સાઉથ આફ્રીકામાં માલીક નહિ બને તો તે ગોરો રહી નહિ શકે."

વિવિધ

ડ્રંડીયા બારસની બેનોની સભા

કરણનાં ગુજરાતી હીંદુ મહીલા મંડળની સભા તા. ૮-૧૦-૫૦ ના રાતે ૭॥ વાગે કાકીયાવાડ હીંદુ સેવા સમાજના ગાંધી હોલમાં રંડીયા બારસ ની ઉજવણી અંગે મળી હતી. શરૂ આતમાં બાળાઓ તરફથી પ્રાર્થનાની સામુદાર્થના, મુસ્લીમ પ્રાર્થના, પારસી પ્રાર્થના અને રામધુન તથા ભજનો ગવાયાં હતાં. બીજી બેનોએ પણ સુંદર ભજનો ગાઇ મેળાવડાનું વાતા વરણ બરાબરીમય કર્યું હતું. અંતમાં ગાંધીજીની નોઆખલીની યાત્રાની ફીલ્મ બતાવવામાં આવી હતી. સભામાં હાજર થતી બેનો સામે ગોળી ધરવા માં આવતાં ગોળીમાં પા. ૨૨-૧૦-૦ ની રકમ થઇ હતી. જે ગુજરાતી હીંદુ મહિલા મંડળ તરફથી આસામ ધરતી કંપ સંકટ નીવારણ ફન્ડમાં મોકલવામાં આવશે.

નવ રાત્રીનો ઉત્સવ

નવરાત્રી નીમીત્તે પકૃથી સોહીબમ કલ્યન, કરબન, તરકથી દર વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ નવરાત્રીનો ઉત્સવ તા. ૧૨-૧૦-૫૦થી અમલેની રોડ પરના તેમના હોલમાં ઉજવવામાં આવશે. આ ઉત્સવની પુર્ણાહુતી તા. ૧૬-૧૦-૫૦ ના રોજ આમા પ્રસંગે તરફથી ભજનો, તથા ગરબી થશે છે અને માતાનો હવન પણ કરવામાં આવે છે.

દાંતની સંભાળ

(૧) રાત્રે અને સવારે દંતમંજન થી દાંત સાફ કરો.

(૨) કાંઇ પણ ખાધા પછી અને ખાસ કરી ચોકલેટ, ટોફી, પીપ્પા, બીસ્કેટ લીધા પછી તરત કોગળા કરો. જેથી ગળ્યું ખાવાથી મોઢામાં જે તેલણ બને છે તે સાફ થઇ જશે.

(૩) દાંતનું બરાબર બાપરતાં પહેલાં જંતુ નાશક કરવા ઉકાળેલ પાણીથી સાફ કરી વાપરો જેથી મોઢા રોગો અટકશે.

(૪) પાયેરીયાવાળા દરદીએ જમ્યા પહેલાં અથવા કાંઇ પણ ખાતા પહેલાં મોઢું સાફ કરવું કે જેથી પણ પેટમાં જઇ શરીરને નુકશાન ન કરે.

(૫) દાંત માટે ગમે બાગ જોઇ, અને ગ્રેટ બાગ બાપરનારનાં ગ્રેટ ગોગાનું જંજન સારૂં ગણાય છે.

અરજી નોંધ

કરણના જુના અને જાણીતા સ્વર્ગસ્થ ભાણા પરમોતમના વરિષ્ઠ પુત્ર શ્રી. મંજુ ભાણા જેઓ ગ્રેટ રોપ્સટનમાં કન્ટ્રોલરના સપ્લાય ઓફીસર તરીકે હતા તેઓ ટુંકી માંદગી બાદ અચાનક કરણ માં પોતાના બાપની કેમુબાંધાના મુકામે ૪૮ વર્ષની જુવાન વયે તા. ૧૭ સપ્ટેમ્બરના સ્વર્ગવાસ પામ્યા. સ્વર્ગસ્થ બધા મીલનસાર સ્વભાવના હોઇ તેમનાં સમાચારમાં આજવાર સઘળા લોકોમાં ખેદ થઇ પડવા હતા. એ પોતાના સ્વર્ગસ્થ પીતાનું નામ ટકાવી રાખ્યા હતા. તા. ૧૮ મીના કેટામેનરની રમણાન ભુમીમાં તેમની દહન ક્રીયા થઇ હતી જેમાં દરેક વર્ગના લોકોએ મોટી સંખ્યામાં હાજરી આપી હતી. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પત્નિ, પાંચ પુત્રો અને એક પુત્રીને અને પોતાના બાઇ બી કેટલા બાબુને રોઇ કરતા મુકી ગયા છે તેઓ પ્રત્યે અમે હાર્દીક દીલસોજી બરાબરીએ છીએ. સ્વર્ગસ્થ આત્માને પ્રભુ ચિરશાંતી બક્ષે.

શ્રી. કેશુ ભાણા પોતાની વતી તેમજ સ્વર્ગસ્થ મંજુ ભાણાના કુટુમ્બીજનો વતી તેઓ પર આવી પડેલાં દુઃખમાં જુનીયનના જુદા જુદા ભાગોમાંથી સ્થાં સ્નેહીઓ તરફથી દીલાસો આપનારા આવેલા સંદેશાઓ માટે તેમજ સ્વર્ગસ્થ ની અંતિમ ક્રીયામાં જાતે હાજરી આપનારા સર્વે ભાઇઓનો આ પત્ર દ્વારા હાર્દીક આભાર માને છે.

શ્રી. કુંસવાલ આયાવંત સમાજ સેવા મંડળ

શ્રી. કુંસવાલ આયાવંત સમાજ સેવા મંડળની વાર્ષીક જાહેર સભા તા. ૧૫-૧૦-૫૦ ના રવીવારે બપોરે ૨-૩૦ વાગે વીક્ટોરીયામાં કાઉન્સ રહીદ અને ૧૯ મી રહીલના ખુણેપર આવેલ ટેમ્પીલ રૂમના હોલમાં નીચે જણાવેલા કામકાજ માટે મળશે. કંડીમાં તથા દીલમાં વસતા સર્વે જ્ઞાતી બાઇઓને નમ્ર વીનતી છે કે જરૂર વેળાસર પધારવા તસ્દી લેશોજી. કામ: (૧) મીનીટસ. (૨) બજેટની તરફથી હિસાબ. (૩) સ્વદેશથી આવેલ પત્રો અને પરચુરણ.

આજ્ઞાનુસાર મુળજી
પ્રમુખ.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ અખબારની તરફથી)

વડોદરા, સપ્ટેમ્બર ૩૦, ૧૯૫૦.

ગુજરાતમાં રેલ

ગુજરાતમાં અનેક જીલ્લાઓમાં આવેલી તાજેતરની રેલથી થયેલા નુકસાનના બધુ ઠેકાણે આવવા બાકી છે. બનાસ નદીના બેડાપુરથી કાંઠાનાં અનેક ગામો ને નુકસાન થયું છે. ઉત્તર ગુજરાતના કલોલ તાલુકામાં ૩ હજાર ઘર પડી ગયાં છે. માતર તાલુકામાં રેલથી ગોમાસુ પંથકને પણ નુકસાન થયું છે. બનાસ મોડાપુરથી નદીના કાંઠા અનેક જગ્યાએ તૂટયા હતા, ને કાંઠા પરનાં ને નજીકનાં સંબંધમાં ગામોને પણ નુકસાન થયું છે. મહી નદીનાં જેલ્લાં ને પુરે કાંઠા પરનાં પાકને નુકસાન કરવા ઉપરાંત સેંકડો વીઘાં જમીન ચેરી માટે કામમની નકામી બનાવી છે. સાબરમતી રેલને લીધે અમદાવાદ આસ પાસની લગભગ આઠ હજાર એકર જેટલી જમીનના વીસ્તારમાં ચાકભાજી ના વાવેતરની પુરેપુરી પાયમાલી થઇ છે. સાબરમતીનાં પુરથી ધંધુકા તાલુકાના સુહાગપુર ગામનાં બધાંજ ઘર તણાઇ ગયાં છે. એકાના કલેકટરે જણાવ્યું છે કે તાજેતરનાં પુરથી બેડા જીલ્લામાં ૨૫,૦૦૦ એકર જમીનમાં ઉભેલા ચોમાસુ પાકને ગંભીર નુકસાન પહોંચ્યું છે. વધુમાં વધુ નુકસાન ધંધુકા તાલુકાને થયું છે. એ તાલુકા માં સાબરમતીના પુરમાં પાંચ ગામ તણાઇ ગયાં હતાં. પુરવાળા વીસ્તારો માં હેકો પાકે સ્થાંતર ચોમાસ કર્યો હતો અથવા નદીની રેતી ફરી વળતા થી પાકને બધું નુકસાન થયું હતું. બેડા જીલ્લામાં લગભગ બે હજાર મકાનો પડી ગયાં છે. બધે સરકાર તરફથી રાહત કામ ચાલુ છે.

મુંબઇ ગવર્નરનું ભાષણ

મુંબઇના ગવર્નર રાજા મહારાજ સીંહે મુંબઇ રાજ્ય ધારાસભાની પુના ખાતે ગયેલી બંને મુંબઇની સંયુક્ત બેઠક સમક્ષ ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે "મુંબઇની મીલ હડતાળમાં જેનું-કશું નથી એને બદલે જનતાનો ટેકો મળે. કોઇ જનતા બાબતી કારણ વગર આઠથા બધા દીવસ સુધી કામદારોને તેમના હિતની વીરૂદ્ધમાં કામ થી દુર રહેવાનું સમજાવવામાં આવ્યું છે એ હોસગીરીની વાત છે. બારે આપણી તમામ શક્તિ વધુ ઉત્પાદન કરવા માટે ઉપયોગમાં લેવાની છે ત્યારે મુંબઇ સરકારના મીલ કામદારોએ હડતાળ પાડી છે એ કમનસીબી છે. આથી કાપડને સુતરનું ઉત્પાદન કરવા માં બાધ આવે છે. તે ઉપરાંત ખુદ કામદારો રાહતના રૂપમાં રોજના રા. ૧ લાખ કરતાં વધુ રકમ ગુમાવે છે." આ ઉપરાંત જણાવ્યું કે મુંબઇ નજીક આવેલા બારે કોલોની માં ૧૭ હજાર એકરો બાંધવામાં આ આવ્યા છે, અને ૬ હજાર ઢોરને સાં ઢાંક જગામાં આવ્યાં છે. રાજ્યમાં ગયાં ૩ વરસમાં બનાજના ઉત્પાદનમાં લગભગ ૬,૩૫,૦૦૦ ટનનો વધારો થયો છે. આ આંકડા રાજ્યની બાર્થીક તુટના ત્રીજા ભાગ જેટલા છે. મુંબઇ સરકારે ૧૬,૦૦૦ એકર પડતર જમીન ખેતી કે વસવાટ માટે ઉપયોગમાં લીધી છે. આમાંની ૫ હજાર એકર જમીન પર ૮૦૦ એકુત કુટુંબોને વસાવ વામાં આવ્યાં છે. રાજ્યમાં જંગલોને પહાડી વીસ્તારોમાં ૨૦ લાખ આ દીવાસીઓ વસે છે. તેમની આર્થીક સ્થિતિ સુધારવા સરકારે રોટના ઓછા માં ઓછા હરેક નકકી કર્યો છે. નાની નહેરોનો બાસ કાર્યક્રમ તયાર કરાયો છે, અને ભારત સરકાર પાસેથી મળેલી રૂા. ત્રેક કરોડની લોનમાંથી તે માટે નાણાં ખરચાય છે. સરકાર જમીન ધોવટાની ઉનાળી પહલી નાબુદ કરવા માગે છે. સરકારની મરો બાંધવાની યોજના બેડ તરફથી મુકાઇ રહી છે. એ કાર્યક્રમ માટે ચાલુ વરસમાં રૂા. ૨ કરોડ રપ લાખની જોગવાઇ કરવામાં આવી છે. બેડની સ્થાપના થયી ૨,૫૮૩ મરો પુરાં થયાં છે, અને કુલ્લે ૫,૩૬૧ મરો બાંધવાની યોજના છે. ૧૯૫૦–૫૧ ના કાર્યક્રમમાં બીજા ૪,૭૫૬ મરો બાંધવાની યોજના છે. સવોદય યોજના હેઠળ સરકાર દરેક જીલ્લામાં ચાર વરસ સુધી વરસે લગ ભગ રૂા. ૧ લાખ ખરચવા માગે છે.

વડા પ્રધાનની વીનંતી

ભારતના વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂ જનતા લોક એક વીનંતી કરતાં જણાવ્યું છે: "લગભગ ચોદ વરસ પહેલાં વડા પ્રધાનનો રાષ્ટ્રીય રાહત નીધિ મેં શરૂ કર્યો હતો. આ ફાળા નો હેતુ તમામ પ્રકારની, બાસ કરીને તાજેતરની રાહત આપવાનો, હતો. જનતાએ તેમાં ઉદારતાથી ફાળો આપે મો. પાકીસ્તાનમાં આવેલા નીર્વાસિતો ને તેમજ રાષ્ટ્રના જુદા જુદા વીભાગો માં પુર અને આફતથી મુસીબતીમાં મુકા નારાઓને રાહત આપવામાં આવી હતી. તાજેતરના અઠવાડીઓમાં આર તેની અગત્ય પર પરાથી આપણને ખોવું પડે છે એ આપણાં દુર્ભાગ્ય છે. સૌરાષ્ટ્ર, ઉત્તર પ્રદેશ, બીહાર, પંજાબ અને ગુજરાતના અનેક ભાગોમાં બારે પુર આવ્યાં. પરીણામે ઘણું બારે નુક સાન થયું, અને માણસોને પારાવાર વેઠવું પડયું. તે પહેલી આસામમાં ધરતી કંપ થયો અને બારે પુરો આ વ્યાં. સેમે છેલ્લે કાશ્મીર બીજુ અને જમ્મુમાં અનેક પુર આવ્યાં. એ બીજુ એક જંગી સરેરાશમાં ફેરવાઇ ગયું. આથી થયેલી નુકસાની અને માનવઘાતનાનો ખ્યાલ આવી શકે એમ છે. આ દીવસોમાં કીમતી અનાજ પુરથી નાશ પામ્યું ને પાક તણાઇ ગયા. કુદરતની આફતની મુસીબતીમાં મુકાયેલાં આ રથળોને તાબડતોડ રાહત આપવા જે પ્રયત્નો કર્યા છે, પણ માણસો અને જાનવર ઘણી મોટી છે, અને વડા પ્રધાનના રાષ્ટ્રીય રાહત નીધિનાં સાધનો ઘણાં અલ્પ છે, અને તે ખુટી જવા આવ્યાં છે. તેથી આ નીધિમાં ફાળો આપવા હું જનતાને વીનવું છું."

આસામમાં સામ્યવાદીનાં તોફાન

આસામ કોંગ્રેસ પાર્લામેંટરી પક્ષના મંત્રી શ્રી. હલધર ગુપ્તાને પત્રકારો સમક્ષ જણાવ્યું છે કે "ભૂકંપ અને જળરેલ પછી આસામના કેટલાક ભાગો માં અત્યાર સુધીમાં લુંટારૂઓને હાથે આઠેક કોંગ્રેસીઓએ જાન ગુમાવ્યા છે. આ લુંટારૂઓ કોંગ્રેસ રાજ્યકારી પક્ષના છે. તેઓ રાજ્યમાં અંધાધુંધી ને અરાજકતા ફેલાવવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે. રાજ્યમાંનાં માણસોને—ખાસ કરીને કોંગ્રેસીઓને—મારી નાખવાની અને લુંટ ચલાવવાની તેમની પ્રકૃતિ છે. આ લુંટારૂઓએ રાજ્યકારી નેતા ઓનાં ખુનો કરવાની મોટા પાયા પર યોજના પણ તયાર કરી હતી, એટલુ જ નહીં પણ બસોએક જેટલા તેઓ સરકારની સત્તાને ખુલ્લો પડકાર આપી રહ્યા છે. તેઓ સરકારની આજ્ઞાપ્રાપ્તિ ની કુશેલ આગે અંતરાયો ઉભા કરી રહ્યા છે, અને સહકારી અમલદારો પણ લુંટ છે. તેઓ તેમનાં સુત્રોથી ભોળા ગામ લોકોને ઉંચે ભાગે દોરી રહ્યા છે. તેમની મુખ્ય પ્રવૃત્તિ "ગેરીલા પ્રવૃત્તિ" છે. તેઓ ગામડાંમાં, બાસ કરીને ટેકરીઓને જંગલોમાં, છુપાઇ રહે છે. કેટલીક જગાએ તો તેમણે બળદોને પણ મારી નાખ્યાનું જાણવા મળે છે."

આસામના ગવર્નર શ્રી. જયરામદાસ દોલતરામે રાજ્યની ધારાસભા સમક્ષ કરેલા ભાષણમાં આ તોફાનો વીષે જણાવી કહ્યું હતું કે "એ લોકો મોટે ભાગે ભારતના કમ્યુનીસ્ટ પક્ષના છે, ને સરકાર તેમની સામે સખત હાથે કામ લેશે." તા. ૨૬ મીનો ગોહાટીનો સંદેશો જણાવે છે કે શીવસાગર પેટા વીભાગનાં કેટલાંક ગામડાંમાંથી પોલીસે ૫૦ માણસોની ધરપકડ કરી છે.

મણિપુરમાં સામ્યવાદી તોફાનો

ઇમ્ફાલનો તા. ૨૫ મીનો સંદેશો જણાવે છે કે મણિપુરની સરકારે તાજે તરની કમ્યુનીસ્ટોની ગુંડાગીરીને પહોંચી વળવા રાજ્યમાં ફરીયાદકાળ દાખ્યો. જાહેર કર્યો છે. પ્રજામાં વહેંચેલી પત્રિકા માં રાજ્યના ચીફ કમીશનર જણાવે છે કે "મણીપુરમાં કમ્યુનીસ્ટ પક્ષ અને તેની સાથે જોડાયેલી સંસ્થાઓ હમણાં પક્ષમાં ગુંડાઓ તથા બેકપાકુઓને દાખલ કરી તેમની સક્રિય મદદથી ધાડો અને લુંટફાટ ચલાવે છે. કોઇ માણસ સરકારને વફાદાર હોવાની શંકા જતાં તેને મારી નાખે છે. ચાર મહીના ના ટુંકા ગાળામાં તેમણે ૨૦ ધાડો પાડી છે અને ૩ ખુન કર્યાં છે. તેમનાં આ કરતુતો દરમ્યાન તેમણે ઓછોને પણ લુંટી છે.

નિર્વાસીતોને મદદ

મુંબઇમાં ભારત સરકારના પુનર્વસ વાટ ખાતાના પ્રધાન શ્રી. અજીતપ્રસાદ જૈને જણાવ્યું હતું કે ભારત ભરમાં નીર્વાસીતો માટે નવાં ઘરોનું ઉભાં કરવામાં આવ્યાં છે, અને હજારો નીર્વાસીતોને નોકરી મેળવી આપવામાં આવી છે. અત્યાર સુધીમાં એકલા એમ્પ્લોયમેન્ટ એકસચેંજ દ્વારા જ લગભગ ૧ લાખ ૩૦ હજાર નીર્વાસીતોને નોકરી મેળવી આપવામાં આવી છે. નીર્વાસીતોનાં મકાનો માટે સરકારે કુલ ૪ કરોડ ૭ લાખ ૫૦ હજાર રૂા. ની ગ્રાંટ મંજુર કરી છે; આથી સરકાર ૧૨,૨૦૦ મકાનો બાંધી શકશે. આમાંથી હમણાં સુધી ૧૦,૨૦૦ મકાનો બાંધીને વાપરવા માટે આપી દેવામાં છે. કંડલા બંદર બાંધતાં ભારત ને ૩૦ કરોડ રૂપીયાનું ખરચ થશે.

ક્રિસાનોનો સવાલ

આ વીષે તેમણે કહ્યું: "હું ૧૯૩૦ થી એ સીદ્ધાંત પર બાર મુકતો આવ્યો છું કે ક્રીસાનોની સ્થીતી સુધારવા માટે જમીનદારી નાબુદ કરવી જોઇએ, અને જમીન ફરીને વાવણી વળતર આપવું જોઇએ. આ સીદ્ધાંતનો સ્વીકાર થયો છે. ઉત્તર પ્રદેશ (અગાઉનો યુકત પ્રાંત) માં તાજે તરમાં જ આ બાબતનું બીલ પસાર થયું છે."

જોઇએ છે

સુરત કોંટુ એજ્યુકેસનલ સોસાયટી તરફથી ચાલતી ગુજરાતી શાળા માટે નવા શિક્ષકોની જરૂર છે જોએ.

(૧) મેટ્રીક સીનીયર (૨) સી-વીયર ટ્રેઇન્ડ (૩) અથવા રનાતક (૪) કોંટા બાબતી શકે અને ૫ વર્ષના અનુભવવાળા શીક્ષક એ પ્રમાણપત્રોની નકલો સાથે નીચેના સરનામે અરજી કરવી.

એલ. બી. પટેલ
મંત્રી

૧૨૭ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,
કરબન.
સુરત કોંટુ એજ્યુકેસનલ સોસાયટી

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : શ્રી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીલ્વન)

[૪૦ (ગ્રો) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના શ્રી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીલ્વનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ શ્રી. મેકકીલ્વન આ પત્રદ્વારા આપશે.—આ.ઈ.ઓ.]

ટોન્સીલ્સ અને એડેનોઇડ્સ (નાકનું દરદ)

"ટોન્સીલ કાઢવાનો વીરોધ કરનાર શહેરના બાળકોના એક સ્પેશ્યલીસ્ટ" એ શિર્ષ હેઠળ જોહાનીસબર્ગ ના તા. ૨૮ જુલાઇ ૧૯૫૦ ના 'સ્ટાર' માં એક લેખ પ્રસિદ્ધ થયો હતો. ઉક્ત ડાક્ટરે એવું કહેલું જણાવાયું હતું કે, "એવો ચોક્કસ પુરાવો છે કે ટોન્સીલ વીનાના છોકરાઓની તંદુરસ્તી એક "કુદરતી પ્રીઝરો" સાથેના છોકરાં ઓના જેટલી નથી હોતી."

લેખમાં વધુમાં જણાવ્યું છે કે: "મુદ્દત ગયેલા ટોન્સીલ્સની વાત કરતાં ડાક્ટરે કહ્યું કે તેમને એવી ખાત્રી થઇ છે કે તે કેટો અને સ્ટીકો બહુ ખાવા થીજ થયા છે. છોકરાંઓને સ્ટાર્ચનાજો ખોરાક ઘટાડવાથી તે ઓછા કરી શકાય છે. પ્રમાણસરનો ખોરાક ટોન્સીલ્સને માટે જ નહિ પરંતુ શરીરને માટે પણ સારો છે, ખરી જાતનો ખોરાક લેવાય અને ટોન્સીલ્સ સારા હોય તો બાળક ગમે તેવા ચેપી રોગનો સામનો કરી શકે છે.

કુદરતી ઉપચારોમાં માનનારા લોકોને આ બાબત રસપ્રદ થઇ પડવા કેમકે ડાક્ટરો પણ કુદરતી ઉપચારો જ સારા છે એમ માનતા થયા હોવાનો એ પુરાવો આપનારા છે.

વળી એ પણ નોંધ લેવા જેવી છે કે ઉપરોક્ત સ્પેશ્યલીસ્ટે આ નવો અને કહ્યાપણ ભરેલો મત કુંક સમજીજ બાંધેલો છે. ચાર વર્ષ ઉપર ટોન્સીલ્સનું ઓપરેશન કરવાનો તેમને અર્થ પણ નહોતો જણાયો તેમ કંઈ અનર્થ પણ નહોતો જણાયો, હવે ટોન્સીલ્સ કાપવાનો તે સુબ્બત વીરોધ કરે છે. સીવાય કે, અપવાદરૂપ કેસોમાં તે શ્વાસ લેતાં અડચણ કરતાં હોય અથવા લાંબા ટોન્સીલાઇટીસથી કાયમ પીડાતું હોય.

એ સ્પેશ્યલીસ્ટ જો કુદરતી ઉપચાર કે હોમીયોપથીનું કંઈક જ્ઞાન મેળવે તો એ "અપવાદરૂપ કેસો"ને પણ ઓપરેશન વીના કેમ ઘટાડવા એ તેમને સમજાય પડે.

૧૯૨૭ માં અમુક ભાગે પોતાના બાળકોના ટોન્સીલ્સ કઢાવવા માંગતા હતા તેઓને મેં અમેરીકાથી લખ્યું હતું કે તેઓએ તે કરાવવા નહિ જોઇએ અને કુદરતી ઉપચારોથી તે કેમ ઘટાડવા એ તેઓને સમજાવ્યું હતું. એ બાળ કો [illegible] જાતનો ખોરાક લેતા હતા તેનું મને સ્મરણ થયું.

મકાઇના લોટની રોટલી અને ખાંડ, સફેદ રોટી અને જેમ, ખુબ ખાંડ સાથેનીયા વીગેરે લેતાં હતા. અને સ્વીટસ પણ અને કેક અને બીસ્કીટ પણ પુષ્કળ ખાતાં હતાં માબાપોને લાગતું હતું કે બાળકો પર તેઓ બહુ હેત કરતા હતા પરંતુ હકીકતમાં તેઓ બાળકોને ઝેર આપી રહ્યાં હતાં.

ડો. હેનરી લીન્ડલેહર જાણીતા કુદરતી ઉપચારક થઇ ગયા. તેમણે "કુદરતી ઉપચાર" ઉપર એક જ્ઞાન પુર્ણ પુસ્તક લખ્યું છે જે હવે બહાર પડયું પણ મુકેલ થઇ પડયું છે. તેમાં તેમણે ૧૯૦૯ ના મે ના "નેચર કયોર મેગેઝીન" માંથી "ટોન્સીલ્સ અને એડેનોઇડ્સ ની શસ્ત્ર ક્રીયા" પરના એક લેખમાંથી ટેટલાક ફકરા ટાંકયા છે તેમાંથી નીચે ની વીગતો ખાસ જાણવા જેવી છે: ટોન્સીલ્સ એ કુદરતે શરીરમાંથી અશુદ્ધ વસ્તુઓ કાઢી નાખવાને બનાવ્યા છે. ટોન્સીલ્સ સુજી જાય અથવા તેનું કાયમ નું દરદ થાય તો તેનો અર્થ એ કે શરીરમાં ઝેરી પદાર્થ વધી ગયાં છે અને તેના ઉપર કામનો વધારે બોજો પડે છે.

આ ટોન્સીલ્સ શરીરમાં ગાળણીની ગરજ સારે છે. બોટી જાતનો ખોરાક લેવાથી અથવા વધારે પડતો ખોરાક લેવાથી લોહીમાં ઝેર થઇ ગયું હોય, અથવા બીજા મુખમૈથેદ્રીઓના રોગથી લોહીમાં ઝેર થઇ ગયું હોય તો બીજા ઉદરીઓ સાથે ટોન્સીલ્સને પણ એ ઝેર દુર કરવાનું કામ કરવું પડે છે. પછી તે વખતે વખત સુજી જાય અને તેને સહેજ લાગે તેમાં શી નવાઇ? પરંતુ તેને કાપી નાખવાથી કશો ફાયદો થતો નથી."

એ લેખ વધુમાં જણાવે છે કે ટોન્સીલ્સ કાપી નાખ્યા બાદ બીજા વધારે ગંભીર તકલીફો ઉભી થાય છે. ટોન્સીલ્સથી જે ઝેર નીકળી જવાનું હોય તે મગજમાં અથવા ફેફસામાં ફેલાય છે. અને પછી હાર્ટડીસીયા, ફીટ, બ્રોંકાઇટસ, દમ, ન્યુમોનીયા ક્ષય-અને કેન્સર, વીગેરે દરદો થાય છે.

સ્પેશ્યલીસ્ટોને કુદરતી ઉપચારથી સારૂં થાય છે એ વસ્તુ શોધતાં ઘણો ઘણા વર્ષ થયાં પરંતુ છેવટે તેઓ પ્રકાશ જોઇ શકયા નથી.

ટોન્સીલ્સ એ ગળાની અંદર સુજ ગયેલા જેવી માસની ગાંથી હોય છે. આ ગાંથને "એડેનોઇડ્સ" પણ કહેવા માં આવે છે અને તે નાકના પાછલા ભાગમાં હોય છે. લોહીમાં ખરાબ થયો હોય ત્યારે ટોન્સીલ્સ અને એડેનોઇડ્સમાં સોજો થાય છે. સોજો થવાનું કારણ એ હોય છે કે તેને ઝેર કાઢવાની વધારે પડતી મહેનત કરવી પડે છે. તે ફીલ્ટરનું કામ કરે છે અને ઝેરને દુરના નો ભાગ પણ સાફ. તેમના સોથી સારાં આ છે: (૧) આજર અને જરદાળુનો રસ, (૨) ગાજર, બીટરૂટ અને કાકડીનો રસ, (૩) કેળા આજરનો રસ, અને (૪) આજર, સેલરી, પાર્સલી અને આદુનો રસ આ રસો લોહીને તુરત સુધારી દે છે અને તે સાથે શરીરને પણ ફાયદો કરે છે.

બીનું પાણીનું પોતું ગળા પર વીટવાથી આરામ મળે છે. તેની રીત આ છે: એક કપડું અથવા રૂમાલ નવશેકા પાણીમાં પલાળી નીચોળી નાખવો અને તે ગળે વીંટવો. તેના ઉપર એક સુકો રૂમાલ વીંટવો. બીજો રૂમાલ સુકાય ત્યાં સુધી તે ગળાપર રાખવો તે પછી ફરી પાછો નવશેકા પાણીમાં પલાળી તેને ફરી નીચોળી ગળે વીંટાળવો. પ્રત્યેક વખતે સાદ સુકા રૂમાલથી તેને લપેટવો. રાતના સુતી વખતે તે પુરકામાં આવે તો સવાર થતાં તદન આરામ થાય છે. ટોન્સીલ્સથી ગળાનો દુઃખાવો રહે ત્યાં સુધી એ પ્રયોગ ચાલુ રાખવો.

પટ્ટો કાઢી નાખવામાં આવ્યા બાદ ગળું અને ગરદન નવશેકાં પાણીથી ધોઈ નાખવાં અને સુકા રૂમાલથી બરોબર લુછી નાખવા અને પછી કંઈ નહિ લાગે ત્યાં સુધી તેટલા માટે તેને ઢાંકી રાખવા.

એ સીવાય ગાંધીજીએ "આરોગ્ય વિષે સામાન્ય જ્ઞાન"માં જણાવેલું છે તેમ માટીના પાટા પણ લગાડી શકાય.

હોમીયોપથીની દવા હમેશાં બહુ મદદરૂપ થઇ પડે છે. પરંતુ તેને માટે નેચર કયોરના જે ડાક્ટરે એ ઉપચાર નું જ્ઞાન મેળવેલું હોય તેજ તેનો પ્રયોગ કરી શકે. તેમ છતાં એકોનાઈટમ ૬ અથવા બારીટા કાર્બ ૬, જો મળી શકે તો લેવામાં કશો વાંધો નથી.

જો તે ઉપચાર કરવામાં આવે પરંતુ કેટલીક વસ્તુઓ તો કોઇ પણ સંજોગોમાં નહિજ થવી જોઇએ. ઓરપરીન કે કોઇ પણ જાતની દરદને મારનારી "પેનકીલર" દવા તજ લેવાય. ઓરપરીનથી ગળું સાદ ન કરાય, બળાને આયોડીનથી અથવા પરમેંગનેટ ચોટાડવાથી અથવા કોઇ પણ જાતની દવાથી નજર રૂંધાય [illegible] પેનસેડીન ઈન્ડેક્સર, કપુર, એનસેથ્સ

ઉપાડીને કે કોઇ પણ જાતની ઉગ્ર દવાનો ઉપયોગ નજ કરાય. "ઓમ ઓન્લી" નામથી ઓળખાતી દવા પણ નજ લેવાય.

- બીજી સારી ગણું સાફ કરવાની દવા હોમીયોપથીની "ઓમર ટીંકચર એલ્યુ ફીરોસાઇ" છે તેના એક ગ્રામ પાણીના ટબલરમાં ૨૦ ટીપાં નાખવાં બીજી ગણું સાફ કરવાની દવા એક પ્યાલો પાણીમાં એક ટીસ્પુન વીનીગર નાખવો. તેના કરતાં પણ સારી દવા પાણીમાં એક ટીસ્પુન તાજાં લીંબુનો રસ નાખવો. ગાર્ગ્રોલ્સ વીથ્રકસાઇડ સાફ સફાઇ અને મધ બન્ને લીંબુ પણ સાફ સફાઇ. તાજાં પાઇનેપલનો રસ પણ સારો સફાઇ.

ડૉક્ટરો અને તેના જવાબ

જે. આર. કે. (લેડાનીસ્પર્ગ) (૧) મારી દીકરી ૧૭ વર્ષની છે. તે નિશાળે જાય છે અને તંદુરસ્ત હતી. બેએક વર્ષ માસ થયાં તેને ગોઇટરનું દરદ ઉપડ્યું છે. ડાક્ટરે આપેલી દવા પછી તેને સારું થયું હતું. બે મહિના બાદ દરદ પાછું થયું. વેણે કરી દવા લીધી અને સારું થયું અને હવે એક અઠવાડીયાંથી તેને ઘણ્ય તાવ આવે છે. તમે કંઇક ઉપચાર બતાવો તો આભારી થઇશ.

જવાબ: બેટલી જુજ બાબત પરથી સલાહ આપવી અઘરું છે. હોમીયોપથી ના ડાક્તરો દરદના નામપરથી ઉપચાર કરતા નથી. તેઓ દરદીઓનો ઉપચાર કરે છે કે જેઓના દરદો પ્રત્યેક વ્યક્તિગત ખીજાર માણસના આખાં શરીરનો અંદરનો ભાગ ખોટકી ગયો હોવાના ચિન્હો માત્ર હોય છે. સાધારણ ડાક્તરની દવા દરદના મુળ કારણનો ખ્યાલ કર્યા વગર દરદને ડાબી દેનારી જાતની તેની ગતી બદલી નાખનારી હોય છે. પછી શરીરને દરદ અને દવા બન્નેની સામે લાવાની બેવડી મહેનત કરવી પડે છે.

તાવ એ શરીરની અંદરનો કચરો કાઢી નાખવાની કુદરતની રીત છે. તમારી દીકરીને ડાક્તરની દવા દેખીતી સારી અસર થયા પછી તાવ આવ્યો એ પરથી માનું છું કે ડાક્તરની દવા દરદને કાઢી નાખનારી નહિ હતી પરંતુ ડાબી દેનારી હતી.

ગોઇટરના દરદમાં માંસાહાર સર્વતર બંધ કરો જોઇએ. ચાહ અને પાઇનેપલનો રસ બહુ કરે છે. પરંતુ બીજી સાદી તો કુદરતી ઉપચારના ડાક્તરની સલાહ લેવી જોઇએ. હોમીયોપથીનું પણ તે બનતો હોય તો વધારે સારું. તો પછી તે દરદની જીંદગીભરી તપાસ કરી શકે.

(૨) ગ્રેવ્સ ડીસપ્રી શું છે અને તે કેવી રીતે મેળવી શકાય?

જવાબ: ગ્રેવ્સ ડીસપ્રી એ એક જાતનો કુદરતી ઉપચાર છે. શરીરના અમુક ભાગ પર દબાણ લાવવામાં આવે છે જેથી બીજા ભાગોમાં દરદને રાહત મળે છે. દાખલા તરીકે અંગુઠા આગળની આંગળી નાક નીચે ના હોઠને દાબવાથી છીંક આવતી અટકે છે. વળી અમુક નસોનો માથા ના દુઃખાવો પગના અંગુઠાપર દબાણ લાવવાથી અને અમુક માંસપેશીની પીડા થી અટકાવી શકાય છે. ગ્રેવ્સ ડીસપ્રી ઉપર કુંક મુદ્દામાં એક પ્રકરણ લખવા નો મારો ઇરાદો છે.

(૩) હોમીયોપથીની દવા લાની બનેલી હોય છે? અને જો તે દવા હોય તો જેઓ દવામાં માનતા નથી અને કુદરતી ઉપચારોમાં માને છે તેઓ તેનો ઉપયોગ કેમ કરે છે?

જવાબ: હોમીયોપથીની સમજણ બરોબર પાડવાને એક આખો લેખ લખવો પડે. હોમીયોપથીના ઇલાજો જુદી જુદી ઘણી વસ્તુઓમાંથી બને છે પરંતુ તે એટલી ગાળી નાખેલી હોય છે કે કોઇ કેમીકલથી તે પારખી શકાતી નથી. પરંતુ તે બનાવવાની રીત મુળ વસ્તુની કાર્ય શકતી બહાર આણનારી છે અને જે શક્તિ જેજ ખ્યાલ છે અને તેની પારખ અને આપ "ઓસ્કેલેટોમીટર" નામના બારીક વીજળીક યંત્ર વડેજ કરી શકાય છે.

કુદરતી ઉપચારના દુનીયાના એક સૌથી મહાન શિક્ષક સ્વર્ગસ્થ ડૉ. હેનરી લીન્ડલેહર હતા. કુદરતી ઉપચાર ના શાસ્ત્ર અને અમલ પર લખેલાં પુસ્તકમાં તેમણે લખ્યું છે કે "હોમીયોપથીની દવાઓ એટલી સુક્ષ્મ રૂપમાં અપાય છે કે તેના દુષ્પરીણામ આવતાં નથી અથવા કુદરતના સફાઇ કરનારા અને રૂઝવનારા ગુણોને તે ડાબી દેનારી નથી." તેને બદલે જો તેનો હોમીયોપથીના નીયમો અનુસાર પ્રયોગ કરવામાં આવે તો કુદરત ના સુધારના કાર્યમાં મદદરૂપ થઇ પડે છે.

—જોસેફ રોડેરીયા ઇન્ડીઅન ઓપીનીઅન

ઓલ આસામ રીલીફ ફંડ ઉઘરાવે છે. આ સંસ્થા મુસાફરો મંડળ જેવી છે અને મુસાફરોઓના હીત માટે કામ કરે છે.

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' આસામ બરતીકંપ સંકટ નીવારણ ફંડ

	પા. શી. પે.
આગલો સરવાળો	૨૧–૧૫–૦
એસ. એ. ગાંધી એન્ડ કું. (ડરબન)	૧–૧–૦
કીરોઝ જે. તલીયા (જોહનીસ)	૨–૬–૦
એમ. મીઆં	૫–૫–૦
એમ. એન. ભુજા (ડરબન)	૨૦–૧૬–૦
કુલ સરવાળો	૪૧–૧૪–૦

દુકાન વેચવાની છે

ફ્રાંસવાલમાં નામદાર મુકામે આવેલી એક બહોળા વેપાર કરતી, સારા મોકાની દુકાન વેચવાની છે. રહેવાની સારી સગવડ અને શહેરના મધ્ય ભાગ માં આવેલી છે. વધુ ખુલાસો જાતે મળવાથી

મળોઃ

C. VALLEY,
38 SPRINGS ROAD,
NIGEL TVL
Box 59. Phone: 244

પ્રોપર્ટી વેચવાની છે

આ પ્રોપર્ટી કીમતી છે મોકાની, ખુણા ઉપરની અને સારા વેપારના સ્થાનમાં આવેલી છે.

નવા અને જુના બાંધકામ સાથેના મકાનો છે. જેનો આખો વીસ્તાર ૧૭૦૪૧૫૦ ફીટ છે.

૧૭૪૪૬૫ ફીટમાં ૭ દુકાનો અને નવ બે રૂમના ફ્લેટો ૧૯૪૦–૪૧ માં બંધાયા છે.

૨૦૦૪૬૫ ફીટમાં ચાર નાની દુકાનો અને ૧૪ રૂમો-કીચન, બાથરૂમ અને બલ્કવ સાથે છે. આ વધુ મકાન છે તે તોડીને દુકાનો, ફ્લેટો યા મોટી ફેકટરી વા ગરાજ બાંધી શકાય એમ છે.

બાકી બધું સારું આવે છે એન્ડની ગોઠવણ થઇ શકશે રૂબરૂ મળવાથી લેનારને બહોળો ફાયદો થશે.

સબો યા મળો

ગોવનભાઇ મણીભાઇ
૧૫૦ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

વહેલો તે પહેલો

સારામાં સારાં મોકાની દુકાનો તથા રહેવાની સગવડ, ફરનીચર, લાઇસન્સ, તેમજ જનરલ ડીલર લાઇસન્સ માલ સાથે અથવા ખાલી લીઝ સાથે આપવાની છે. વધારે વિગત માટે રૂબરૂમાં મળોઃ

HASSIM HAJEE AYOB,
231 Boom Street,
INDIAN BAZAAR,
PRETORIA.

'ગીસાપ'

તંત્રીઃ મહેન્દ્ર મોઘણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક ભાષાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપ વામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

એકારીસેપી મળશે.

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ આવી ગયા છે. ભાવ પોસ્ટેજ સાથે શી. ૫. ઇન્ડિઅન ઓપીનીઅન ની ઓફીસેથી તુરત મંગાવો.

પ્રકાશકની નોટીસ

આ સાલ અમારો દીવાળીને ખાસ અંક નહિ નીકળે. ખાસ ખર્ચ કર્યા વિના વાચકો સમક્ષ જનરો તેટલું તે સમયને માટે સારૂ વાચન પુરૂં પાડવા પ્રયત્ન કરીશું. દીવાળી ની જાહેરખબરોને બદલે અને વાચકોને શુભેચ્છાઓમાં ગીની ચર્યા નાખવાને બદલે આ પત્રે ઓલેલાં આસામ સંકટ નિવારણ ફન્ડને માટે વાચકો દાન મોકલશે અને ઉત્સાહી યુવાનો તે ઉઘરાવી મોકલશે તો તેની પહોંચ સાભાર સ્વિકારી તે ફંડ મોકલી આપી શું.

મેનેજર:
'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'

નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકાઓ

ભારતીય નેતાઓની છબી, હસ્તાક્ષર અને સદવચનો સાથે નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકા ઓ ગુજરાતી તેમજ અંગ્રેજી માં.

પોસ્ટેજ સાથે
કજનની કીંમત શી. ૪–૧૦
પોસ્ટેજ વગર કજનની
શી. ૪–૬

મર્યાદિત સંખ્યામાં છપા-ઓલી હોઇ સૌને સવેળા પૈસા સાથે ઓર્ડરો મોકલવા વિનંતિ છે.

ડરબનમાં મળવાના ઠેકાણા:
પટેલ્સ વેજીટેરીયન રીફ્રેશ-મેન્ટ રૂમ ૨૦૬ ગ્રે સ્ટ્રીટ
મનજી કુવરજી ૧૯૮ ગ્રે સ્ટ્રીટ
પટેલ્સ રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ ૧૩૬ પ્રુક સ્ટ્રીટ
જી. સી. ફર્નીચર એન્ડ સન્સ ૧૫૪ ગ્રે સ્ટ્રીટ.

ખુશખબર

એકસેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, હીંદથી હીંદના પત્રો લેતા તમામ
મુદ્દત નહતના ગ્રાહકોને ખાસ આપીશું
કેટલાંક અમદાવાદ ગુજરાતી પત્રોના દર.

	હૈનિક માસિક સપ્તાહિક	મુદ્દત રૂ.	મુદ્દત પા.	મુદ્દત રૂ.	વાર્ષિક રૂ.
અખંડ આનંદ	મા.	૨	૯	૧૫	
આનંદ	સ.		૮	૧૬	
આકાશવાન	મા		૬	૮	
ઉદ્યોગી	સ.		૮	૧૫	
બાલક	મા.		૮	૮	
બેસમ	સ.		૭	૧૫	
ભવિષ્યવાણી	મા.	૧	૬	૧૫	
ચેતન	મા.	૧	૬	૧૭	
ચિત્રપટ	સ.		૮	૩૬	
છાયા	સ.		૮	૩૬	
ચિત્રલેખા	સ.		૮	૩૬	
ચિત્રાવલી	સ.		૮	૩૬	
હીંદુસ્તાન	દ.		૩	૬૫	
જય ભારત	દ.		૩	૬૫	
કુમાર	મા.	૧	૬	૧૫	
ગાન્ધીસ	મા.	૧	૯	૧૨	
મંગલમ	મા.	૨	૯	૨૪	
મહિલા જગત	સ.		૬	૧૨	
મનોરંજન	મા	૬	૩	૧૫	
રોજમેલ	સ.		૬	૩૦	
નરમીતન	મા.	૧	૬	૧૫	
પ્રજાસત્તાક	સ.		૪	૧૫	
કુલછાબ	સ.		૬	૨૦	
પ્રતીમા	મા.	૧	૯	૧૧	
પુષ્પા	મા.		૮	૭	
પ્રભાત	સ.		૬	૨૭	
પ્રભાવી	સ.		૮	૩૬	
રેખા	મા.	૧	૬	૧૨	
રૂપરેખા	સ.		૮	૩૬	
રમાકાન્ત	મા.	૧	૯	૧૨	
રવીવાર	સ.		૮	૨૬	
સોન્યદીપમાલ	મા.	૧	૯	૧૨	
સંદેશ	મા.	૧	૩	૧૪	
સમીક્ષા	મા.		૮	૮	
સૌ સાથ	મા.	૧	૬	૧૩	
સાપ્તા	મા.	૨	૯	૧૫	
સુદર્શન	મા.	૧	૬	૧૮	
તસ્વીર	મા.		૬	૮	
હમીન્નશરયના	મા.	૨	૯	૧૫	
હમ્બાદ		૧	૬	૧૨	
શીકભોકડી	સ.		૪	૧૫	
વદેમાતરમ	દ.		૩	૮૫	
ચણી	સ.		૮	૩૬	
મુક્તધારા	સ.		૬	૨૦	

આ દરેક પ્રકાશકના છે અને તેમાં ગમે તે વખતે ફેરફારો થાય
ઉપર કરાયેલ અમારા ઓફીસના પોસ્ટલ ઓર્ડરની નકોમર રકમ સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપરનાં અમર બીજા મેગેઝ અનુ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવશે.
હીંદના સમગ્ર પત્રો માટેના તમામ્બોના સત્યાગાર એજન્ટો

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારા બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ પ્રતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૩/–

બાલ રામાયણ	૪ ૦
ટેલ બાદીની સફરે	૯ ૧

ચિત્રમંથાવલી

સેટ પહેલામાં ૬-પુસ્તકો	૬૨ ૧
સેટ બીજાનો	૬૫ ૦

હીરોઝ ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકો નો સુંદર વાર્તાઓના સેટની ૬૪ ૬

ઇસપના પાત્રો ગયેલા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક

કીમત	૨ ૦
શાંત બનીમા	૨ ૬
રોમ્યુલીયસની સફર	૪ ૦
સુદિનો બાદશાહ	૫ ૩
સુખ અને રેતારી	૫ ૬
ટેલાંક પક્ષિઓ	૧ ૬
બાગવત કથાઓ	૩ ૬

અરિય રત્નોનો સેટ બાજ ૧ ૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કોયડા સરંગ્રહ ૨ ૦

૧૦ થી ૧૬ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત રૂા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ

કીમત રૂા. ૧–૫–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના મુદ્દત મુદતી માટે આ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૬૪/–

લીલી	૫ ૧
વીજુ	૫ ૬
બાબુ	૫ ૩
બાળકોનો બાંધવ	૬ ૯
ઉંદરોને પત્રો (ન્યુ)	૫ ૬
બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
બચતી મુળ	૩ ૦
ચતુરની વાતો	૩ ૦
જ્ઞાન મોતી	૨ ૦
લાભો	૫ ૬
બહાદુરી શોધમાં	૪ ૬

Obtainable From:
'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

ધાર્મિક પુસ્તકો

પરાત્મા	૫ ૩
બાપે ધર્મ નીતિસાર	૨ ૦
મંગળ પ્રભાત (બાંધણ)	૧ ૦
જ્ઞાનયજ્ઞ નિરિક્ષણ	૫ ૧
ગુજરાત અહમદ	
ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર બ્રાહ્મણો પાડ્યું	
ઠોનું પુસ્તક	૧ ૦
સંત કેવીદાસ	૨ ૬
યોગ વાસિષ્ટ	૧૦ ૦
રામનામ મહીમા	૨ ૦
ગુરુ ગીતા	૧ ૧
સુદામા ચરીત્ર	૧ ૦
ધર્મક્ષેત્રે કુરુક્ષેત્રે બાગ ૧–૨–૩–૪.	
બાબા મહાભારત નવી રીતે	
આ સેટનું છે.	૧ ૧ ૦

મળવાનું ઠેકાણું:
Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

ચોઘડીક પંચાંગ

વાર	બાસ્તી ૧૯૫૭ ઓક્ટોબર	હીંદુ ૨૦૦૧ આસો	મુસલમાન ૧૩૭૭	પારસી ૧૩૨૭ શેહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૧૩	શુદ ૨	૧	૧૧	૫–૨૩	૬–૦૪
શની	૧૪	,, ૩	૨	૧૨	૫–૨૨	૬–૦૫
રવી	૧૫	,, ૪	૩	૧૩	૫–૨૧	૬–૦૬
સોમ	૧૬	,, ૫	૪	૧૪	૫–૨૦	૬–૦૭
મંગળ	૧૭	,, ૬	૫	૧૫	૫–૧૯	૬–૦૮
બુધ	૧૮	,, ૭	૬	૧૬	૫–૧૮	૬–૦૯
ગુરુ	૧૯	,, ૮	૭	૧૭	૫–૧૭	૬–૧૦

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સૂચિપત્ર

પી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ખ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે પૈસા અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સત્યના પ્રયોગ અથવા	૧	૦
ગાંધીજીનો સંસ્કાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૪૨ ની સાલ બનતે બનેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર .	૭	૬
ગાંધીજીના સમાગમમાં	૬	૦
ગાંધીવાદી આર્થિક યોજના	૩	૬
પુણ્ય સ્મૃતિ ગાંધીજી (૨. શુક્લ)	૧૨	૬

દીનબંધુ એન્ડ્રુઝવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને સ્પષ્ટ કરતું પુસ્તક	૩	૬
સ્ત્રીપુરૂષ મર્યાદા આજ કાલ સ્ત્રી, પુરૂષમાં વેવાતી ફ્રીસ ઉપર પ્રકાશ પ્રકરણ અભ્યાસપૂર્વ જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨	૬

મહર્ષિ રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

એમણે હીંદોસ્તાનીના મહાન લેખક છે એમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અજવાળું પાડે છે.

હંદની અમર્યા સંસ્કૃતીનું ભાષી	૬	૦
જેહની વિચાર ધારા જેહ લખેલા લેખના આત્મોનો સંગ્રહ	૫	૬
યુવાનોની સંસ્કાર સાધના	૬	૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

શ્રીમદભગવત ગીતા મોટા અક્ષરોમાં સંસ્કૃતમાં	૩	૦
ધર્મોત્માના અક્ષિરો સંતોના અમીરોનો સંગ્રહ	૬	૬
શ્રી રામનવમીપ્રસાદ આ જેવાથી આપણા કુંવરને ઉછેરો શ્રી, બાળકો શ્રી ગાર્ગી મુખોપા ઉ.	૧૦	૦

વિદેશી સાહિત્ય

અંકલેશ્વર સંસ્કૃત વિદ્વાન જેમને અનાતોલની નોબેલ	૭	૬
ચારમા જેમને કપરી, એક રશિયન પરીવારનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦	૦

દેશ નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૬	૦
આત્મ કથા ગાંધીજી	૪	૬
જેલ ચિત્રો ચારમા ગાંધીજી કૃષ્ણભગવાન, બીરાજ, બાકી નેતાઓના જીવન વિશે લખેલું છે	૩	૬

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નરસીમહેતા સુંદર ચારત્રોનો સંગ્રહ	૬	૬
આકાશવાણી એક ઈતીહાસીક નવલ કથા	૧૨	૬
રમકડાં ટુચકાઓનો ચિત્રમય સંગ્રહ	૩	૦
ચિત્રાક્ષમ ભા. ૧—૨ એક સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બન્ને ભાગની કીમત	૧૩	૦
ઉષાહરણ સુંદર નોવેલ	૭	૬
ઉન્માદ નોવેલ	૮	૦
કમલાના કાંટા નોવેલ	૭	૬
સાવિત્રીના સુર	૫	૦
ભગવાન અવલોક	૬	૦
કનૈયાલાલ કંદોઇવાળા નોવેલ	૭	૦
ઠકકોરબા ઈતીહાસીક નોવેલ	૧૦	૦
કોહેકોહ્યાન કોલેજ જીવન બતાવતી નોવલ	૮	૬
ચમ્પા ચાપુ ચાપુઓના જીવનને કરતું ખાસી નોવેલ	૮	૬
નોરમ આશા નોરમની વાસોપરાણી રમાડેલ	૭	૦
ચમેલી	૧	૬
કોયલની વાતો	૬	૦
ભણ સમાધી નોવેલ	૮	૦
અજાયબ મંદિરમાં ઈતીહાસીક નવલકથા	૧૦	૦
ભક્ત શિરોમણી	૬	૬
ભક્તબીંદુ નોવેલ	૫	૦
શિયાળની વાતો નાનાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૬	૬
ચમ્પ ચાપુ બે નાનાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૬	૦
ભાવપુર ખાસ	૮	૬
ભમરી વાત	૧૦	૬
ભમીલ ત્રીવેણી વાર્તાઓ	૬	૬
છુંદણા છાતીવાળી ભરી ખુટી	૨૪	૬
ચીત્ર સાથી ભા. ૧-૨ સાથે	૧૨	૦
આભાસ આ સ્વ. મંજુલાના ગાંધી વિશે સુંદરીલા નોવેલ અને બનમાલા પરીએ લખેલ	૪	૬
ભણવાગોર પીતાની તસ્વીર આવરીત સાદી નોવેલ કોલોલીનીનું જીવન	૬	૬
રાજ કહાણી	૮	૬

નવલ કથાઓ

હલીવાડે	૮	૬
કાઠીયાવાડની ૬'ત કથાઓ	૬	૦
કાંચ વચ	૧૪	૬
જોહાન જોયમદ નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૬	૦
ભમુતરો વાર્તા સંગ્રહ	૬	૬
ચિત્રલેખા	૮	૬
તમ્બુમા ભાગ ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૩	૦
ઇંદીરાબાઇ	૬	૬
ઇંદીરાનારાયણ ભાગ ૧-૨ બેય ભાગે નોવેલ સેટની	૧૧	૦
રેત ધૂપ	૪	૬
રંદીયાબાઇ	૬	૦
નીલ રેખા	૮	૦
નીલ પંખી ચારત્ર	૩	૦
નીરોરીતા	૮	૦
ભરીષ	૪	૬
આવકીલ ભા. ૧-૨ સેટની	૧	૦
પિયાસી	૮	૦
ચારણ ભગવાણા	૮	૦
ભભાત કીરણો	૬	૬
પુરાતન જ્યોત	૫	૦
રોજ અને પુજા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૨	૬
કુદેલા સુખની પાંખો	૧૦	૦
ભહિયાર	૧	૬

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirzo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers		0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	3	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller		6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5 0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	12	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	3	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	12	
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, b.t.'s	15	
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	2	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	3
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotac" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417

"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944^A P.O. BOX 4899.
TELE ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪^A. બોક્સ ૪૮૯૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—: હોલસેલ વેપારી :—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

These are the Blades to save you money

You save money when you buy Minora Blades, because they are sharp and give many fine shaves. They are made of the finest steel and they stay sharp and last longer. Yet they only cost 6d. for four.

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

KEEP IN TOUCH WITH HOME

THROUGH INDIAN MAGAZINES

Annual Subscription Rates of Some Interesting Magazines

GENERAL		MOVIE MAGAZINES	
Astrological Mag.	M 24s.	Cine Voice	M 45s.
Caravan	M. 15s.	Filmindia	M 70s.
Forum	W 30s.	Movie Times	W 24s.
Illustrated Weekly of India	W 84s.	Rup-Bani	W 30s.
India Digest	Bi.M 9s.	**Commercial Magazines**	
Indian Review	M 15s.	Commerce	W 88s.
Modern Review	M 30s.	Eastern Economist	W 99s.
Onlooker	M 45s.	Indian Finance	W 55s.
Shanker's Weekly	W 52s.	**Sexology**	
Sound	M 28s.	International Journal of Sexology	Q 22s.
Vigil	W 36s.		

The above rates are current publisher's rates and are subject to changes. Copies will be mailed directly by the publishers.

Send your order with proper remittance to:

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE,

9 Cantonment, AHMEDABAD, India.

Write For A Detailed List.

Authorised Subscription Agent To All Indian Magazines

The Epic Fast

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

380 Pages. Price: 8s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	PATTHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.

And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(CORNER SWEETMEAT HOUSE)

189 Grey Street, DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
25 OCT 1950

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No 42—Vol. XLVIII FRIDAY 20TH OCTOBER, 1950. Published at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: FOUR PENCE

CHRISTIANITY VS. COMMUNISM

"True Christianity makes Communism appear totally inadequate to the fundamental needs of the human race, but Christianity as misrepresented by politicians and Church leaders is heading straight for destruction because it is false. . . . For too long the world has made a compromise with the Devil. Can anyone honestly pretend that we have decreased the threat of war in any degree by resorting to it in both 1914 and 1939? War will never end war. The practising realistic Christian must oppose it absolutely. Unfortunately millions of our coloured brothers are being forced now to choose between the two philosophies I have mentioned. They are going to make the wrong choice unless we represent the Christ as He really is. Is it too late to appeal to people on these lines? Or are they intent on self-destruction? It was we, the Western Democracies, who dropped the first atomic bombs, and in so doing we created in the minds of millions of Asiatics a fund of hatred that will take centuries to eradicate. We need to realise that though Communism may be evil, we have sinned grievously too. Resist not evil; Be anxious for nothing; Strive to do good. Are all these just impossible platitudes?"

Dr. C. R. Woodard
(Conservative Member of the Ealing Borough Council.)
—'Peace News' Sept. 22.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE.
Superior Quality.
In following shades:
Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia,
Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE.
All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE. 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenile Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all lead. ing shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £5/19/0. each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream.
Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

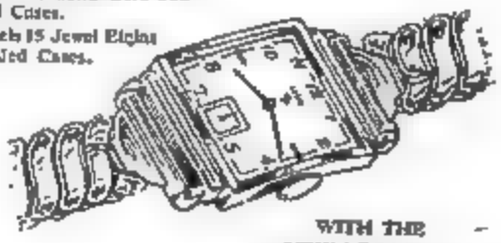
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
5 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees.
In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOFF & HARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે હોડકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
રૂા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ફીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટરે બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ
રેકમી લેડીઝ ગુજરાતી સ્ટ્રો, ફેલ્ટ ટોપ્સ, ખ્યાનેટસ—તેમજ બાળકો માટે
ખૂબ ખૂબીવાળા માલ. તેમજ કેપ્ટાઉન ન્યૂકાસ્ટ્લ વગેરેમાં
વસેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29836.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155|7 Warwick Avenue
DURBAN.

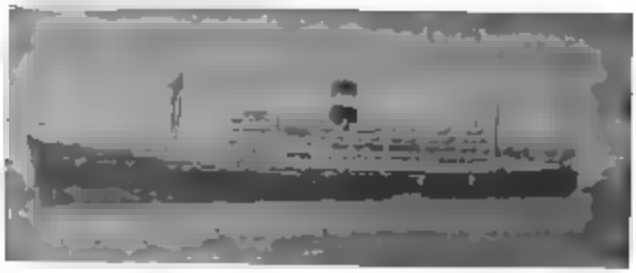
NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, ex-station years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
37/12 Fulton Chambers, Jeppe Street, P.O. Box 5199, Johannesburg.
Phones—Office: 22-7721, After hours: 24-4548.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PARA-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1491

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની નીચા કંપનીમાં જીવનવીમા, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, આવવા વગેરે વગેરે બધાતા વીમાઓ ઉતારવી સગવડ છે. કંપનીને ઉપરના આપવું એ વગેરે કંપનીની ૧૨૦૮ છે.
Natal Office
NATVAR MANSION
74. Victoria Street
DURBAN.
Telephone 25845. P. O Box 3610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13,
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.

S.S. Karanja due Durban 30th October and sails on 5th November for Bombay via Karachi.

S.S. Kampala sails from Laurenco Marques on Dec. 12.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.
390 PINE STREET, P.O. Box 20432, DURBAN.
Note:—Emergency Phone: 63624

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ખાકાભાઈ કારીયાવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, મોસમના ફીની તેમજ બીજા વેપારી વેપારીઓને ત્યાંથી બનાવીને મોકલે.

અમારું વખણાયેલું સુરતી ખુરમું સેવ, મઠરા, ગાંઠિયા, ભજીયા, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજું બનાવીને મોકલે.

પાર્ટી વગેરે માટે મોકલ અમારામાં મીઠાઈ મોકલવાને ફુર્સત બનવામાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
36 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બોચકેશ, ડ્રેસીંગ ટેબલ સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબલ, ખુરશી કેસ, ટેબલ, તથા બીજાપણ આપે ખરીદી શકશો. અને પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોરકમ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે હમારી ફેક્ટરીમાં તૈયાર થઈ રહ્યા છે. તેમને રહેલ ફ્રમિક વધારા રહે છે. આજ દિવસ આપેલા પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને લેવા આજ પધારો.

L. MISTRY
61 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526. Te

અમારાં નવાં પુસ્તકો

સેતુબંધ	૫	૦
વિચારબિંદુ	૫	૦
કમંડલુ	૪	૪
ચતુર સુલભજી	૨	૮
નીરૂપમા	૭	૦
રૂપ કોયા (બે ભાગ સાથે)	૧૨	૦
કંઈ પદારે	૬	૦
પ્રાચિના	૫	૦
સુવર્ણ યુગ	૨	૦
૭૭ ૭૭ ૭૭	૩	૩
ખારી મઢાર	૩	૦
દાનો ઉકેલો મુંઢો	૫	૦
બળવાન બનો	૨	૦
ગીત ટોરી અને લીલ નાટકો	૨	૩
આપણી કોંગ્રેસ	૫	૦
ઉત્તરા	૭	૦
બાબા લેખ	૫	૦
એકાંતનું આરોગ્ય	૩	૦
મહાસભાના પ્રમુખો	૩	૩
ગ્રામ વિચારણા	૨	૦
પુષ્પવાટિકા	૨	૦
પતીમંદીર	૩	૦
ભાઈ ખાખી	૩	૦
રંગ લીલા	૨	૩
કૃપાની ગ્રામ	૨	૬
ખરતી	૫	૦
રમ મુર્તીઓ	૩	
પંડિતજી સાધના	૫	

તુલસ રહીમમાં કેટલુંક	૨	૧
મુગો સેવક	૩	૦
શીતાંજલી	૫	૦
સાધના	૫	૦
નવી દુનીયા	૫	૩
કમોંલકથાઓ નાનાભાઈ ભટ	૨	૧
મહાન મુસાફરો	૫	૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૪	૦
રત્નના બોલાં	૩	૦
દેશ દેશની મોજ કરાઓ	૮	૬
રાજપૂની પ્રેમ કથા (નાટક)	૮	૧
રોહારાણ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦	૦
હમણી અફસર મે	૫	૧
સોહરાબ	૬	૦
ઉત્તમ પ્રયોગ (બાળ સંગ્રહ)	૬	૬
ગુંદરીનો ચમત્કાર	૧૪	૦
ગદીદોનો ઈતિહાસ	૪	૦
મુશ્કેલ પ્રશ્નો	૭	૬
કુદાની રમઝટ	૬	૦
દાસ શીખવનો દાખરો	૪	૧
દીન બધો	૧૭	૬
સાહિત્યદોહન ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮	૦
રસમંજરી	૬	૦
સાચા કથાઓ	૮	૧

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

યુધ્ધ નહીં રહેવાય (સમાજની જરીબો સામે રોમાંચ) નવલકથા	૭	૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૬
બે નવેલકથાઓ	૫	૦
ટોલ્સટોય અને શીક્ષણ	૨	૦
દોની બ્લેન (બાળ)	૫	૦

જીવન ચિરીત્રો

રવીંદ્રનાથ ટાગોર	૫	૦

હાસ્ય રસથી પુસ્તકો

હાસ્ય કોયડા	૧૪	૬
ખરત કલાકના હાસ્ય પ્રસંગો	૬	૦
હાસ્ય વીલાસ	૧૮	૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કૃષ્ણ કાંતનું વિલ	૦	૧
કપાલ કુંડલા	૭	૧-
અનોખમા	૦	૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની

નવેલો

અપરાધી	૧૧	૦
ગુજરાતનો જય ભાગ ૧—૨		
પ્રત્યેની	૦	૦
પુસ્તકો કથાઓ સામાન્ય નવલકથા ૩		

આળા ગઈયા	૫	૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬	૦
પુરાતન જોગિણ	૫	૬
બીડેલા દ્વાર	૮	૬
વેરીદાણ	૮	૦
સોહરાબ તારા બહેના પાછી	૧૬	૦
ચાલવાળી	૬	૦

નવલ કથાઓ

કુમળાયા : ભંગાણની કાંટીમારી નવલકથા. ભીખત	૮/-
બાઇબલનાં સુંદર બાબપુર્ણ નોવેલ.	૧૦/-
ચાંપારાણી સામાજીક કાંટી કથાની નવલકથા	૧૦/-
ગુર્જર પ્રકાશ :- ભણીતા કાંચ ચીકાનીનું ચરીત્ર.	૪/-
ગેરબ્રમ કમુની :- શ્રી પીતાનીનું ચરીત્ર	૪/-
સમુણી કાંતી. પ્રીતીરલાલ.	૪.
મરાઠવાડા	ફી. ૫ ૦
બાપુની બાંબી	૪—૦

લેખક કાકા સાહેબ

દીલ્હી ડાયરી

બાંધીજી	ફી.	૧૦ ૦
અકરેજ રેકાણની ડાયરી		
ભાગ. પહેલો	૧૦	૦
ભાગ બીજો.	૧૨	૦
ભાગ ત્રીજો	૧૧	૧
બાપુ-બારીમા (બહુ બાંધી)	૬	૦

'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal

The House of KAPITANS proudly present the Biggest DIWALI Range of tempting SWEETMEATS for your enjoyment. We Lead because our trade is founded on our old motto: "Quality alone assures Satisfaction."
Our new motto is: "Stainless Steel for your Safety."

	s.	d.	
KHAMBHATI SUTHERFENI in White, Green, Orange, Raspberry and Lemon	7	0	per lb.
KHAJLI SWEETENED	7	6	" "
KHAJLI UNSWEET	10	0	" "
SATHA UNSWEET	7	6	" "
SATHA SWEETENED	6	0	" "
ICE CREAM BURFI	6	6	" "
PISTA BURFI	6	6	" "
BADAM BURFI	6	6	" "
MAWA BURFI MALAAI	5	0	" "
MAWA BURFI	4	0	" "
PISTA HALWA	6	0	" "
BADAM HALWA	6	0	" "
VANILLA FRUIT HALWA	6	0	" "
BOMBAY WHITE DRY HALWA	6	0	" "
TAL PAPADI PAK	4	0	" "
NAAN KHATAI	3	6	" "
SHANKRAPARA	2	6	" "
KOPRAPAK	4	0	" "

	s.	d.	
CHANA MAGAJ SPECIAL	5	0	per lb.
CHANA MAGAJ	3	6	" "
SPECIAL MAWA GHAREE	5	0	" "
SPECIAL BADAM GHAREE	6	0	" "
MAWA GHAREE	3	6	" "
PLAIN GHAREE	2	6	" "
SPECIAL MAWA GOOGRA	5	0	" "
MAWA MESOOR	5	0	" "
MESOOR	3	6	" "
CHOORMA LADOO	4	0	" "
BOONDI LADOO SPECIAL	4	0	" "
BOONDI LADOO PLAIN	2	6	" "
SPECIAL MOHANTHAR	5	0	" "
MOHANTHAR	3	0	" "
SPECIAL GOOLAB JAMUN	4	0	" "
GOOLAB JAMUN	2	6	" "
UNSWEET DAHITRA	5	0	" "
KHAJOORA	4	0	" "
DAHIWADA	2	6	" "
PAPAD (LARGE)	12	6	per 100
PAPAD (SMALL)	10	0	per 100

	s.	d.	
PISTA PENDA	6	0	per lb.
BADAM PENDA	6	0	" "
DUDH PENDA	4	0	" "
JASINAGRI PENDA	4	0	" "
SPECIAL AMRIT PAK	4	0	" "
AMRIT PAK	2	0	" "
BATASA	2	0	" "
RASPBERRY PAK	2	0	" "
LEMIE PAK	2	0	" "
ORANGE PAK	2	0	" "
LEMON PAK	2	0	" "
CHOCOLATE PAK	2	0	" "
JALEBI VANILLA	2	0	" "
JALEBI SPECIAL in HONEY	3	0	" "
KHAJOOR PAK	2	0	" "
GATHIA FINEST QUALITY	4	0	" "
TIKHA GATHIA	3	0	" "
DIWALI CHEVDO	3	0	" "
SPECIAL CHEVDO	5	0	" "
SPECIAL SEV GRAM FLOUR	3	0	" "
SEV, PEAS DAL, NUTS, PEAS	2	0	" "

Postage FREE in the Union

To UP-COUNTRY CUSTOMERS:

Do you want to send a SWEETMEAT GIFT to someone in Durban, in the Union, in the Rhodesias or in the United Kingdom? Let us have the name and address and be assured that we will "cushion" pack the requirements so that the Gift reaches the addressed destination in perfect condition.

To OUR DURBAN CUSTOMERS:

WE send Gift Parcels on your behalf as above. As in previous years, your co-operation is requested. Save yourself the inconvenience of Diwali rush at our counter by placing your order of Diwali Sweetmeats early. On Diwali Day, just come and collect —or we deliver them to your address on Diwali Day—AT YOUR SERVICE ALWAYS!

Kapitan's Balcony Hotel

Corner Grey and Victoria Streets,
PHONE 23414. DURBAN Tel. Add.: "KAPITANS."

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 42—Vol.—XLVIII. Friday 20th October, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price FOUR PENCE

The Fate Of The Coloureds

IT can be said of the Nationalists that they are carrying out their programme according to plan. Ever since they came into power there has been no receding. They have been rapidly progressing unaffected by the protests which, so far, have only been in words. The latest act of the Nationalists is the agreement arrived at between the Prime Minister, Dr. D. F. Malan, as leader of the Nationalist Party, and the Minister of Finance, Mr. N. C. Havenga, as leader of the Afrikaner Party, to decide the fate of the Coloureds. It is proposed to give them separate representation in the House of Assembly, the Senate and the Provincial Council. In terms of the agreement, the Coloured voters will have four representatives in the Assembly, one in the Senate and two in the Provincial Council. In a joint statement the leaders of the two Parties have agreed that the separate exercise of their political rights is in the interest of the Coloureds as well as the Europeans. That the Coloureds do not think so is, of course, a matter of no concern to them. They are convinced that this will in no way constitute a reduction of the existing political rights of the Coloureds and that it will also not conflict with the provisions of the South Africa Act. Apparently the interpretation of that Act is also the prerogative of the Nationalist Government. The meaning of the Act is clear beyond the shadow of a doubt. It lays down that no law relating to the qualification of voters "shall disqualify any person (other than a Native, as defined in section one of the Representation of Natives Act, 1936), in the Province of the Cape of Good Hope who, under the laws existing in the Cape of Good Hope, at the establishment of the Union, is or may become capable of being registered as a voter from being so registered in the Province of the Cape of Good Hope by reason of his race or colour only, . . . unless a Bill embodying such disqualification or alteration, be passed by both Houses of Parliament sitting together, and at a third reading be agreed to by not less than two-thirds of the total number of both Houses."

It is also interesting to note what the late General Hertzog said on December 3, 1936, when he was Prime Minister. He had no intention, he said, of depriving the 20,000 (now more than 47,000) Coloured voters of the Cape of their franchise. To do this would be a flagrant breach of faith of which he would not make himself guilty.

The history of the non-Europeans in South Africa has been a history of breach of faith. It was a breach of faith when Indians were first deprived of Parliamentary franchise in 1896; it was a breach of faith when subsequently they were deprived of the municipal franchise in Natal. It was a breach of faith when in 1936 the Africans were deprived of the Parliamentary franchise in the Cape. That breach of faith was committed by General Hertzog, because the circumstances demanded it. Now it is the Coloured people's turn. In the view of the present Government the circumstances demand that the Africans be disfranchised altogether and the Coloureds be placed on a separate electoral roll. The Government views things only in one light and that is that South Africa must remain a white man's country. In the circumstances the non-Europeans cannot be given any political rights. The position is quite correct. But can it be morally justified? To recall here the words of Mr. F. R. Snell, Rector of Michaelhouse and chairman of the Toc. H. in Southern Africa, will not be out of place "It seems to me," he said, "that unity in this country will be best served by those who believe that which is morally wrong is never politically right.' He said that a policy of repression of the under-privileged non-Europeans would never assure lasting harmony. In South Africa there was a problem of disunity as acute as anywhere in the world. If they assumed that unity was a good thing, and an object worth striving for, they should fight hatred and intolerance wherever they encountered it. "We are in a position in South Africa," he said, "to make a fruitful experiment in establishing good relations among our many races. We would not be able to do this if we pursued a policy of repression or a creed of 'white superiority.' General world opinion would not tolerate such a policy in South Africa." Democracy, said Mr. Snell, should be made a living force again. These are wise words but we are sceptical as to their having any effect upon the hearts of the present Government. "Whiteism" has taken such a hold over them that it has made them entirely blind to everything but themselves. They will thus lead the Coloured people to make common cause with the rest of the oppressed people of this country and the Government will be faced with the very thing they so dread and are trying feverishly to avoid.

Our salvation—we include among us our Coloured brethren—lies mainly in our own moral and spiritual strength. But we also look to the support of our European friends who are in a privileged position to wield their influence. We have reason to believe that however much the non-Nationalist South Africa may dislike the policy of the present Government in other respects it is, barring a few exceptions, generally of one mind on the colour question and is happy to see that question settled once for all by the Nationalists. Would that this is an erroneous view to take. In that case the sincerity of the non-Nationalist South Africa is put to the test. Let them not be found wanting in doing unto others as they would that they should do unto them.

The Truce That Must Be Arranged

FAMILIARITY is said to breed contempt. More commonly, it breeds indifference. Nature's silent activities—the birth of things, their growth, fruition and decay—would, were they not so commonplace, be to us nothing short of miraculous.

We talk of 'The March of Times'; say that "Time Marches On." The Wise, the "Seers of the Essence of Things," as They are rightly named, designate Time, "the Slayer." As They point out, "Nought endures. All things change." All forms of life, all Nature's kingdoms, are ever unfolding their potentialities, spiralling upwards towards fuller expression of their hidden perfections. The life persists; only the forms perish that their destruction may make way for fuller and richer expressions of the evolving life. The Destroyer is also known as The Regenerator.

"As above, so below," taught Hermes, The Thrice Greatest. The Law of Unfoldment that applies to the microscopically small, applies equally to the microscopically great. What is true of the tiny seed in the vegetable kingdom is similarly true of the human kingdom. Man evolves as an individual; Mankind evolves as an organism. In his case, too, he "rises to higher things" on "stepping stones of his dead selves." The old has to be destroyed, to make way for the new. Death is but the gateway and the passage to re-birth. It is in the Silence and the Darkness that Nature's most vital changes are wrought and this is especially true of men's hearts and minds.

The most superficial observer can hardly have failed to observe that for the last forty years mankind has been mainly occupied with the forces of destruction. Barriers, not so very long since regarded as permanent and insuperable, have proved to be purely artificial creations of man's ignorance, conceit and predatory jungle instincts. Differences, at one time thought to be fundamental and all-important, are increasingly being seen as but superficial; unimportant as against the common-denominator that binds mankind together as a unit. Separateness and exclusiveness are being detected and rejected for the delusions and snares they have been found to be in practice. Much, if not most, that was regarded as antagonistic and irreconcilable is now seen to be complementary. In short, we have been compelled to recognize that the utmost diversity is still consistent with unity; that manyness is only The One in its manyness aspect.

Demolition of the outworn is an unavoidable and necessary preliminary to its replacement with a substitute of a higher order. The ground has to be cleared; the wreckage removed. Only then can the reconstruction proceed. Something on these lines would seem to be what is happening throughout the world today.

The forces of destruction have had a long and extensive activity. So effective has been their work that it is obvious to thoughtful minds that things as they were can never be the same again.

Imperialism is almost certainly dead. The jungle theory regarding survival, although making a bold bid to persist, is surely if slowly being undermined. Man's appraisement of his fellow-man is at a higher level; differences are no longer taken for granted as implying superiority and inferiority. The 'colour' fiction has definitely been exploded. The nations of the Far East are rapidly regaining the influence in world affairs to which their size and importance entitle them. The conviction is gaining ground that the old "Might is Right" ethics not only are bad in themselves, but, in the long run, do not pay. In short, the way is in process of preparation for mankind's progress at a higher level.

Two conflicting ideologies are apparently separating the nations of the world into two opposing and antagonistic camps, each of which openly charges the other with sinister designs and dishonest professions. Each claims to be influenced by disinterested motives, by considerations of Right and Justice, and by concern for the welfare and progress of mankind generally. Each is so completely anathema to the other, however, so wholly a thing of evil, that an impasse has resulted which seriously threatens to impede the programme of creative activity that is being contemplated and in the normal course of things, is due to follow the demolition effected through the two world wars.

Apropos this seeming stalemate 'The Rand Daily Mail' of October 11, under the title of "A Great Opportunity" offers some observations and suggestions of practical value and deserving of more than passing attention.

"It is intolerable," says the leading article referred to, "that the world should go on as it is doing now, spending immense sums on preparations for mutual destruction." Apart from the huge cost of these preparations, which is lowering the living standards of the people everywhere, they simply mean a continuity of the "arms races" which have been taking place since the beginning of the century and have never prevented a war yet. Something more constructive is needed."

Referring to the recent Korean conflict, the article proceeds, "there is every reason to suppose that the Russians have learned their lesson. Why should not the West now make a deal with them? Why should it not say to Russia "You have gone so far and you see that you will be allowed to go no further; the sensible thing is therefore to maintain the status quo, and we will agree not to attack your regime provided you do not attack ours, or the regimes of those countries in which we are interested?"?

Anticipating the objection that the Russians would never keep a bargain a moment longer than it suited them, the writer submits that this would not be insuperable.

A great neutral Power such as India," he points out, "could be appointed to watch over the agreement and if it were violated by either side would be able to bring the whole force of world opinion against the violator. . . . While Russia would have to cease her infiltration into other countries particularly in the Far East, the United States would have to stop trying to overthrow the Russian Government and the Governments of the satellite countries."

The real difficulty is, unquestionably, that indicated in the article. "The Americans have got the jitters about Russia and Communism and while seeing that a deal could probably be made, many of them are insisting that it must not be." The shortsightedness of this attitude is then emphasised in the following words: "It is perfectly clear that just as the Russians cannot beat America, so it is impossible for the Americans to obliterate a creed which now dominates about one-third of the world." The article concludes with the following significant remarks:

"Jitters and wishful thinking are in the ascendant, and it is therefore likely that the opportunity will be missed. But they are a bad basis for a policy."

We can only add, they are indeed.

NOTES

Alcoholism—Immorality—Religion

ALCOHOL is causing many Ladysmith marriages to break up, and has resulted in numerous cases of child neglect as a result of overdrinking on the part of parents, it is revealed by the Welfare Officer, Ladysmith, in the annual report of the Department of Social Welfare "In general, there is a surprisingly high percentage of habitual drunkards in Ladysmith. It is remarkable to see the large numbers of young people visiting the bars and hotel lounges," says the report. The report blames the denial of the Church and the fact that youth is drifting away from the wholesome influence of a religious atmosphere. "Parental guidance is steadily becoming a measuring rod of no consequence and, as a direct result of this careless attitude towards religion, family life is disintegrating. In contrast to the European community, the Native is far more church-conscious," the report states. Mr. R. Garvie Secretary of the Ladysmith Child Welfare and Benevolent Society attributes 95 per cent of divorces to immorality and not liquor.

The Mayor of Ladysmith, Mrs. Muriel Cochrane, commenting on the Welfare Officer's report, is reported to have said that she had never heard such rot and twaddle. The statement was quite untrue and she refuted it. There was no more drinking in Ladysmith than in other towns, she said. The Social Officer for Northern Natal, Mr. T. J. Stander, who wrote the original report, is reported to have said that alcohol was definitely a serious problem in Ladysmith and that it was a fact that a large number of homes were being broken up by alcoholism. "In the last year," he said, "two European children have been committed to homes through drinking and 17 have been placed under the supervision of this office. All these are the results of excessive drinking on the part of parents. In the same time" he further goes on to say, "only seven Native children and one Indian child have been placed under the care of my office. There is a vast difference in the populations, and this proves that alcoholism is indeed alarming.

Fanning The Fire Of Hate

"We are not only commemorating the birthday of South Africa's great son, "but also recall the eve on which the Afrikaans people resisted the powerful invasion of the British Empire. The eve of this invasion is significant," said Dr. van Biljon of the Union Education Department, Pretoria, at a Kruger day celebration in Durban last week. In Durban Dick King's statue bore an inscription that he was "the man who had saved Natal." But in the Transvaal there was a statue of Kruger, who wanted to save his people from the ideals like those of Dick King. "If King had succeeded," said Dr. van Biljon, "we would have celebrated a foreign ideology today, but, thank God, Kruger saved us from this ideology. Kruger had to be on constant guard against the "enemy" after the founding of the Transvaal Republic in 1852 and had to protect the people from being trampled upon by the enemy. Dr. van Biljon said that Chamberlain would not allow Kruger to return to his country after he had gone into exile because his presence would have incited the people. Chamberlain's reasons were known to President Kruger, who realised that he would

be interred if he returned to the Republic; hence his words that "he had no intention of dying under the British Flag." President Kruger's last message was, therefore, a political will for the Boers of South Africa, said Dr. van Biljon. After May, 1902, he continued, the old enemy—equality for European and non-European—started to showed their faces, but thanks to the message and spirit of President Kruger the Afrikaner did not capitulate to this enemy. President Kruger's view on Native education was that it should aim to make the Native useful. The same policy was advocated today. The Native people were, however, not educated in their own language today, but were instructed on the history of the Trojan Horse and Caesar's wars. The Natives knew nothing of their own history and did not even know who Chaka and other prominent Native chiefs were, he said. Dr. van Biljon said that if the Native were to develop a religion born of his own people, he would not demand Parliamentary representation, nor would he demand to sit in a European church and ask to be served with Holy Communion "If he receives a Western veneer he despises himself, and when he despises himself he wants to force himself upon us." The Native must, therefore, be allowed to develop his own culture.

What The Nationalists Stand For

Speaking at a public meeting at the Empire Theatre, Vryheid last week, Mr. J. G. Strydom, Minister of Lands, is reported to have outlined the policy of the Nationalist Party and the Afrikaner Party combination as compared with that of the United Party. "The United Party," he said, "is a Party of many faces. It is a chameleon with a garment that far exceeds that worn by Joseph." During the elections in South-West Africa the United Party told the voters that they stood for the Herzog policy, whereas, in reality, they were as far from it as the North Pole is from the South. The Nationalist Party was against U.N.O. interfering with South Africa's domestic policy, especially when countries like the Indian Republic, Pakistan and Russia were members. The United Party, said the Minister, advocated such interference. He assured the audience that if the United Party was returned to power they would again give the Indian the vote in Natal and in the Transvaal. He appealed to them to support the Nationalist Party at the next general election "and keep South Africa a White man's country."

Union's New Cabinet

The following is the full list of Cabinet Ministers, announced by the Prime Minister on Wednesday:

Prime Minister and Minister of External Affairs, Dr. D. F. Malan.

Minister of Finance, Mr. N. C. Havenga.

Minister of Lands and Irrigation, Mr. J. G. Strydom.

Minister of Justice, Mr. C. R. Swart.

Minister of Transport, Mr. P. O. Sauer.

Minister of Agriculture, Mr. S. P. le Roux.

Minister of Economic Affairs, Mr. E. H. Louw.

Minister of Health and Social Welfare, Dr. A. J. Stals.

Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges.

Minister of Defence, Mr. F. C. Erasmus.

Minister of Labour, Public Works and Forestry, Mr. B. J. Schoeman.

Minister of Native Affairs, Dr. H. F. Verwoerd.

Minister of Mines, Education, Art and Science, Mr. J. H. Viljoen.

Minister of Posts and Telegraphs, vacant.

The new sub-department of Coloured Affairs will fall under Dr. T. E. Donges, Minister of the Interior.

Application To Court To Stay "Protest Day" Dismissals Fails

A temporary interdict against Durban City Council in favour of 326 Indian Municipal employees who did not work on "Protest Day" was dismissed by Mr. Acting Justice Shaw in the Supreme Court, Maritzburg, on Tuesday. Two more applications by Indians are due to be heard in the Supreme Court on December 5. They are applications for permission to appeal against the decision of the Minister of Labour declining to approve the establishment of conciliation boards in the matter.

NUSAS On Threat To Freedom

In a memorandum sent to all members of academic staffs, senates and councils of universities and university colleges in the country the National Union of South African Students states: "Before us is the threat of the termination of a bold and outstandingly successful experiment in race relations at our two largest universities, Wits and Capetown," it continues. "Racial contacts in our universities have brought none of the harmful effects created in the wishful thinking of some politicians. Instead, we have witnessed the growth of understanding, co-operation and a spirit of mutual tolerance and goodwill." The memorandum adds that during the last two years events have occurred that threaten the freedom and basic structure of higher education. Some have taken the form of administrative and legislative action by the Government; others have been threats and statements by Ministers of the Crown. Examples of actions which directly affect the ability of universities to determine the nature and composition of their student bodies are given. They are: The restriction and termination of scholarships on which African students have been able to study medicine at Wits University since 1941; the termination of the temporary permit of a Portuguese African student attending Wits; the refusal to grant two Indian students from Natal inter-Provincial permits to study in the Transvaal; political attacks made on "mixed" universities; the refusal of passports to three African students who have been awarded scholarships tenable at universities in India; and the refusal of a passport to a university student who wished to participate in a Nuffic overseas tour.

Yet Another Non-European Refused Passport

Yet another non European in the person of D. P. Hendricks has been refused passport to proceed to India for studies. The policy of the Government is not only not to grant bursaries to non-European students but to take away the bursaries already granted and also to prevent students from enjoying the benefits of bursaries granted by other Governments.

Tagore's Play "Sacrifice" To Be Staged In Durban

Rabindranath Tagore's play "Sacrifice" will be presented by Mrs P. Morel of the Durban International Club on Friday, October 27 at 7-45 p.m. at the Bantu Social Centre, Beatrice Street. Tickets are obtainable at the International Club, Plowright Lane, or from Mrs. Morel, Dartnell Crescent Government Indian School. The scene of the play is a temple of Kali and the story is the conflict between a priest who demands blood sacrifice for his Goddess and a King forbids the shedding of blood in the temple.

"Nature Cure Guidance"

Owing to unavoidable circumstances we have not been able to publish in this issue Mr. Robert Lawrence McKibbins article on Nature Cure Guidance. It will appear in our next week's issue.

Death Of Pandit Dwarika Maharaj

The death took place after a brief illness of Pandit Dwarika Maharaj at his residence in Mount Edgecombe on Thursday, October 22. The late Pandit Dwarika Maharaj, who was 65 years of age was for be employ of the Natal Estates from the time of Marshall Campbell. In latter years he was well-known as a priest and had performed many religious ceremonies during His life time. As such he held an esteemed position in the Indian community in general and in the Hindustani section in particular. The remains of the late Panditji were cremated at the Umgeni crematorium on Friday, October 23, in the presence of a large number of people representing all sections of the community. Deceased is survived by his son Mr. C. D Maharaj, who is a school teacher at the Inanda Government-Aided Indian School and a large family. We extend to them our heartfelt sympathy.

DIWALI GREETING CARDS

With India's distinguished leaders' photos and messages with their autographs.

5/- per dozen including postage.
4/6 without.

OBTAINABLE IN DURBAN AT :

Patel's Vegetarian Refreshment Room, 202 Grey Street.
Patel's Refreshment Room, 139 Brook Sreet.
Dhanjee Fruiterers, 1[illegible] Grey Street.
G. C. Kapitan and Sons, 150 Grey Street,
Parbhoo Narsi and Co., 110 Victoria Street.

"INDIAN OPINION," P/Bag, Phoenix, Natal.

PANDIT NEHRU AT PACIFIC CONFERENCE

ASIA demanded the attention of the West in many ways, in the perspective of history today, "because it is not only in the process of a change but also in the process of a torment," said Pandit Nehru, India's Prime Minister, inaugurating the Pacific Relations Conference at Lucknow on October 3.

Pandit Nehru felt that the world was not paying enough attention to the problems of a developing Asia. While he did not want to minimise the inner changes that were taking place in Europe and other parts of the world, it did seem to him that Asia had been kept back and was now trying to catch up with the West.

Dwelling at length on the evil of armed conflicts, Pandit Nehru said when people talk of a third world war, they "should remember the lesson of the last two world wars which did not solve any problem but only created new ones.

"We should not rush into adventures which might lead us into a third world war which, everyone agrees, will be a catastrophe without limit for mankind," he added.

The last three months or so, said Pandit Nehru, had seen a small war in Korea which had the seeds in it of a mighty conflict the world over, and the people of the world desired that that war should, at least, be localised and ended there. Yet sometimes the military mind peeped out and wanted to go much further, thinking that by going further it would solve other basic problems also, "not realising the essential lesson of history that if you go too far, you topple over and get entangled in other problems."

Stating that Asia demanded the attention of the West from many points of view, Pandit Nehru said that today there was such a thing as an Asian sentiment. "It may be that we in Asia, to whatever country we may belong, are in a somewhat better position than many western countries to understand our neighbour countries of Asia."

Nationalism was a strong force today in every part of Asia, he said, and any other force or activity that might seek to function there must define itself in terms of that force. When a person coming from abroad asked whether people in India did not see the great Communist danger facing the world, the answer would be, "We see many dangers, not one. Certainly that danger too, but there are many other dangers from outside and many inside our countries."

When the person is irritated by such an answer, said Pandit Nehru, "he does not realise that when Indonesia was struggling for its freedom, it was a monstrous thing to us that any country should support imperialism there. We just could not understand it. Whatever the reason, Communism or no Communism, it was a monstrous thing. Fortunately in the end, right counsels prevailed and Indonesian nationalism was supported and it won."

Frank and, perhaps, ruthless realism marked the 40-minute address of the Prime Minister in the course of which he touched upon the various problems worrying the "orient and the occident" today, and said that militarism and war could never heal the ailing world."

"I do not think," he asserted, that the military outlook or purely military method has solved any major problem of the world. If unfortunately, in the modern world, wars have to be fought, we should always remember that they create new problems, and thereby make our future even more terrible."

Asian Problems

Pandit Nehru spoke at length on what are called "Asian problems,"—colonialism and intense nationalism born of it. He did not like nationalism, but emphasised that it had its own importance in the countries of the Far East which had remained for long in the grip of colonialism.

After according a cordial welcome to the delegates, on behalf of India, Pandit Nehru said that he had been connected with the work of the Institute of Pacific Relations, for more than twelve years, at first distantly, but lately more intimately. He felt that the Institute was doing much good by undertaking the task of trying to understand the problems of Pacific nations in an objective manner.

"As problems of the world, Pandit Nehru thought, would be more and more entangled and complicated, the centre of gravity, from the political and other points of view, would be the Far East, not only the Far East, but a large part of Asia.

Turning to the political problems of Asia, he said that some parts of the continent were quiet and peaceful, while others were in trouble and disturbed. He suggested that the Asian problems could be understood and solved by the Asians themselves in spite of the best of goodwill on the part of the western nations.

Dwelling next on how the problems of Asia differed from those of other countries, Pandit Nehru observed: "Changes have been taking place all over the world, more in Asia than elsewhere. There is no special virtue in Asia to differentiate it from others; but we had been kept back and we are now trying to catch up. We have suddenly arrived at a stage where we have to run. We have our own problems. If you seek to understand Asia and her social, economic and political problems, you will have to understand the ferment in the mind and spirit of Asia. It takes different shapes in different countries. It is a problem ultimately for ourselves to understand and solve, with the help of others, of course."

"Understand India"

The Prime Minister asked the delegates to understand India in her varied aspects. He said that he could not give one straight answer if he was asked about India. "We have to deal with deeper and complicated problems, external and internal," he said. There was an effort at revivalism on the one hand, and progress, at the other, he emphasised, "we are going in advance by development and application of science in every way."

Turning to the main task before the delegates, Pandit Nehru said he hoped that the discussion at the Pacific Conference there would bring an understanding between various countries. The problems, he believed, would naturally be considered from the intellectual and economic level. He felt that fear in certain quarters was preventing consideration of questions on merits. He made it clear that India feared nobody, for "we have been trained in this way by our Master. We did not fear the mighty empire, although we were an unarmed people."

Mr. H. P. Mody, U.P. Governor, welcomed the delegates.

Pandit Govind Ballabh Pant, U.P. Chief Minister, said, "The times we are living in, present us with a tragic paradox that men hanker for peace but have to suffer the anguish and agonies of war. It is in this background that we have to approach our problems."

Mr. Kenshichi Matsuoka, leader of the Japanese delegation and President of the Japan Federation of Labour, speaking in Japanese expressed gratitude to the Pacific Council and all the member National Councils for admitting his country to the international organisation and thus enabling his delegation to attend the conference despite the fact that "Japan's former national status has not been recognised by the conclusion of the Peace Treaty."

The Japanese delegate said that the last conference in which Japan took part was the Yosemite Conference in 1936. During the last 15 years the situation in the Far East had undergone a profound metamorphosis.

Mr. Matsuoka said that the Japanese delegation would never forget the fact, and the significance contained therein, that the first conference in which they participated after the war was held in India.

Representatives from the following countries attended the Conference:—Delegates: Canada, France, India, Japan, New Zealand, Pakistan, Philippines, U.K. and the U.S.

Guest Members:—Australia, Burma, Ceylon, Malaya, Netherlands and Viet-Nam.

Observers:—Rockfeller Foundation, U.N., E.C.A.F.E., I.L.O., U.N.E.S.C.O., U.N.I.C.E.F.

A REPUDIATION BY THE ORGANISATION

Messrs. Rev. R. L. E. Sigamoney, M. M. Gardee and O. H. Mahomed, Joint Hon. Secretaries of the Transvaal Indian Organisation, have issued the following statement in connection with a message of good wishes sent by Mr. I. D. Coovadia, vice-president of the Organisation, to Dr. T. E. Donges, Minister of the Interior, on his departure for UN to answer the charge laid by India of the ill-treatment of Indians in the Union: "We wish to assure the public that the Transvaal Indian Organisation was quite unaware of the statement by Mr. Coovadia until it appeared in the Press. Mr. Coovadia was not authorised to issue this statement. Neither did he consult the officials of the Organisation in the issuing of the said statement nor in the sending of the telegram to Dr. Donges. The Organisation therefore has no hesitation in deploring the said unauthorised action. The standpoint and policy of the Organisation are well-known to the public. The Organisation cannot associate itself in any way with Mr. Coovadia's sentiments. Mr. Coovadia should not have misused the position he holds in the Organisation."

PANDIT KUNZRU WARNS DEMOCRACIES

PANDIT Hridayanath Kunzru, Chairman of the 11th Conference of the Institute of Pacific Relations, addressing the plenary session in Lucknow on October 4 said that mere propaganda would not prove effective in the slightest degree against Communism in Asia.

"It is only by respecting the desire of the people for freedom and helping them to improve their lot that we can convince them that democracy is a better way of seeking salvation than that pointed out by the enemies of democracy. I am certain that a free and contented Asia will never turn its back on democracy," he said.

Pandit Kunzru was speaking on some of the problems likely to arise.

The Secretary General of the Institute, Mr. William L. Holland, said that almost all the Governments in East Asia, "even in new Japan under the influence of American capitalist ideas, have quite clearly moved in the direction of Socialist economies. This is something which is of particular importance of the Americans.

"It is a problem which the Americans face even in their dealings with western Europe today, but it is of particular importance in American dealings with the new countries of Eastern Asia." This problem, he added, was of even greater importance when Socialism on the economic plane was accompanied as in China now by Communism on the political level.

Pandit Kunzru said that for decades India had been out of contact with the outside word and as soon as her right to be free was recognised, the first thing she did was to put herself in touch with the rest of the world.

For a long time Asia had counted for little in the field of foreign politics. Today, Asia was demanding that her problem should be seriously attended to.

The position in the Far East had changed during the last two or three years. The fighting in China was over. "We may not approve of the political system adopted by China.

Nevertheless, it will be recognised that it is for her people to decide what is good for them."

In Korea, although the North Koreans had been driven to the north of the Thirty-eighth Parallel, it was not certain that the conflict would not involve the world in another war. There was a time, when the U.N. forces reached the Thirty-eighth Parallel, for them to pause. The U.N.'s having given proof of its energy and power, should have exercised restraint and provided an opportunity for a peaceful settlement of the problem. The risk of giving the aggressor time for reforming and replenishing his supplies for a further attack on South Korea would have been smaller as compared with the risk of involving the world in another conflagration.

It was hardly believable that at this juncture the powers that were interested in North Korea would allow her to be run over without anything to help her to assert her right to remain independent. It must be admitted that the U.N. failed to discharge its duty in South Korea. Had it seen to it that the necessary political and economic reforms were introduced in that country, perhaps no aggressor, however, powerful, would have been tempted to invade South Korea.

Pandit Kunzru hoped the Indo-Chinese question would be settled peacefully. He regretted that fighting had been going on there for nearly three years and now America was going to take a hand in it. America, he was convinced, did not want to side with imperialism, but was looking at the struggle in Indo-China as a struggle between Communism and democracy and not as a struggle between nationalism and imperialism. They viewed the struggle in China in the same manner, but the help they gave Nationalist China only hastened her destruction. America was defeated not by the Communists, but by the people of China. If the struggle in Indo-China was to end in victory for democracy, both America and France would have to recognise the force of nationalism.

Africa today was in the same position in which Asia was some time ago. The people of Africa were far more undeveloped than the people of Asia. Yet there were the stirrings of a new life in Africa and he hoped that the powers concerned would respect the feelings of the African people and try to lead them on towards full freedom. If this problem was not wisely tackled now, in the course of another 10 to 20 years, the African problem would become as unmanageable as the Asian problem appeared to be in Western eyes.

MALAN-HAVENGA AGREEMENT ON THE COLOURED VOTE

PROTEST BY S.A.I.C.

THE Malan-Havenga agreement to deprive the Coloured people of the Cape of the vote on the Common Role is a callous and calculated disregard of the existing rights of the Coloured people and a blatant violation of the entrenched clauses of the Constitution. It is designed to destroy completely the democratic structure of South Africa and to pave the way for the establishment of a fascist Republic on the Nazi model.

The deal between the Prime Minister and the leader of the Afrikaaner Party clearly demonstrates that the Constitution is not safe in the hands of either of the coalition partners in the present Government. No section of the South African population can now be under any illusion about the true role of Mr. Havenga in South African politics. It shows beyond any shadow of doubt that there never was any fundamental difference between the Nationalist and Mr. Havenga in regard to the Government's racial policy. By his action Mr. Havenga has sacrificed the political rights of the Coloured people for a mess of pottage.

The Nationalist regime is responsible for the rapid deterioration of race relations, and this agreement shatters all hopes of the vague possibility that may have existed of bridging the ever-widening gulf between the White and the non-White in the country.

The non-European people cannot be lured into a state of complacency by the Malan-Havenga statement that the removal of the Coloured voters from the Common Roll will not mean any diminution of the rights of the Coloured people. On the contrary it is bound to meet with the stiffest and most uncompromising opposition on their part.

The South African Indian Congress, representing the Indian community in the Cape whose political rights are also affected by this agreement welcomes the steps so far taken by the Coloured leaders to fight this fascist measure and assures them of the unstinting and wholehearted support of the entire Indian community of South Africa. In co-operation with the Coloured people of the Cape we shall not surrender this right and shall boycott the new form of election envisaged under this agreement. We are prepared to play our full part in a planned country-wide campaign to rouse and rally every South African in the struggle against apartheid tyranny and for human rights, justice and democracy.

The Executive Committee of the South African Indian Congress will be convened shortly to devise ways and means of rendering practical support to the Coloured people in what we consider to be a common struggle against the crimes committed by the Nationalist Government against the people of South Africa states Dr. Y. M. Dadoo in a statement.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8/- including postage.

To be had from:

"INDIAN OPINION,"

P/Bag, Phoenix, Natal

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

SARDAR PATEL ADDRESSES CONGRESS WORKERS

"ALTHOUGH I realise the need for opposition parties, the time is not yet ripe when we can afford to waste our time in criticism. Now is the time for all men and women in the country to work as a team to make the country strong and rich," said Sardar Patel, India's Deputy Prime Minister, addressing a gathering of 500 Hyderabad State Congress workers on Shah Manzil on October 6 at Secunderabad.

For some five years they should not talk of "opposition" parties in the country. In spite of opposition being an essence of democracy, they had been free only for three years and much work remained to be done, he said.

The need of the hour, the Sardar added, was for all to work hard and banish poverty and consolidate their freedom.

They ought to known that the general elections were due in the next few months. They would be triumphant at the elections if they stood united. After the elections, the representatives of the people would have to shoulder the responsibility of governing the State. He therefore would insist on making their organisation strong enough to bear the burden. The Centre was only willing to dispose of its responsibility, but they had to satisfy the Centre that they were competent.

He assured Congress workers that affiliation of the State Congress with the Indian National Congress would come in course of time. They should not be impatient about it.

Appealing to them to support their Government and serve the people in the hour of distress, he said that their unity, complete—inward and outward, would be well rewarded.

"The urge, the emotion and the enthusiasm which the people of Hyderabad had immediately after the police action, seemed to have now some what faded. After one gets a thing, its value g'ts less. There is however, another aspect. Once a thing c mes within one's grasp, everyb dy tries to lay claim to a share i obtaining it. Rivalries are b ad, even the tendency to ■ rition the prize develops.

"Fortunately, we have not reached the latter stage. When we all came here, the Congress organisation was a little shaky. Mutual dissensions marred the organisation. That created some misgivings and doubts. Several times I attempted to make you realise the evil."

Now that unity has been achieved, let me advise you to give disruptionist tendencies, he said.

Contrasting the Hyderabad Congress with the All-India Congress, he said the latter organisation was a very old institution, its foundations deep-rooted and no Congressman could uproot it.

However much they might quarrel or dispute amongst themselves, the Congress always triumphed as an institution over individuals.

Critics of the Congress took malicious pleasure at the prospect of the Congress collapsing like a pack of cards and still their dreams remained to be illusions.

No Rival Organisations

Frankly speaking, I cannot see any prospect of a rival organisation for the next ten or 15 years. This is to the good of the country. We have attained independence after centuries of slavery. We have to build up so many things which are the very basis and foundations of democracy. We have to build up our character, our economy and the pride in our nationhood," he said. We have hardly any time for mutual fault-finding. The only thing that we must do is to work hard in removing the traces of slavery and then on constructive activities.

Speaking about Hyderabad, Sardar Patel said: "It is not the Nizam, nor the Government of Hyderabad, nor even the Government of India which is world-famous; the world only knows what you are now doing in Nalgonda or Warangal, where so many innocent lives are being lost in the name of, or as an excuse for, an ideology.

"That problem confronts you, and the peace which prevails is under the shelter of the Governments of Hyderabad and India. Some of you might have sympathies for those who are perpetrating these tragedies. Some time we may not be able to distinguish between some of you and socialists. All this must disappear and the whole organisation must stand firm and united.

"You must attain more strength and then undertake the responsibilities which await you. I can assure you that we ourselves want to lighten our burden and ■ pass it on to your shoulders, but we feel it our duty to see that the burden does not crush you.

"Your State consists of three parts: one belongs ■ Andhra, another to Maharashtra and the third to Karnataka. Unfortunately, in India we have got more loyalty for our castes, communities, languages and territories than for the country as a whole. It is only the Congress which can, and has, cut across this narrow parochial patriotism and placed everybody in all-India perspective and outlook.

"The elections are only some months ahead. After the elections, you will have ■ take over the responsibility anyhow. You must devote all your time to acquire that strength. Otherwise, you will suffer as well as we. You are seeing what is happening in other States. Although they were better placed to start with and had deep-rooted organisations, they are finding themselves in difficulties and, when they are in trouble, they rush to us for help.

"Mulkis" And "Non-Mulkis"

"Some of you talk about 'Mulkis' (Hyderabadis) and "non-Mulkis." You must remember that India ■ now one and the service structure of every State ■ a matter of consequence to the Centre. We ourselves do not have enough men to run our own administration. How then can we impose on Hyderabad outsiders even if we wished to. We only want to help you, so that you may be able to stand firm on your feet and not fall.

"I do not say that all officers are good. Some of them lost their sense of proportion and suffered from a superiority complex, but others have done their best and tried to hold the fort and help you.

"You have to devote yourselves to preparing the organisation and the general public for the coming elections. They are only some months ahead and you have ■ be ready for it. It is natural that when people get their own government, their expectations run high. We ourselves are experiencing it at the Centre. If you have to fulfil those expectations or keep the people contented, you have to work hard and as a united body. You have to give up group mentality.

"When democracy has become firmly established there must be opposition parties. But, when democracy itself has a rather unsteady existence, opposition also becomes a drag and a draw-back. It is for this reason that I have been appealing to people to combine in a united endeavour to make the country strong and prosperous.

"Take Hyderabad When we took over after the police action, the deficit ran into some crores, the old regime brought this about and converted a surplus State into a deficit one. If you wish to improve matters in the way of amenities and administration, you will have to incur more expenditure. That will only widen the gap. You have, therefore, to be very cautious when you think of fulfilling your promises.

"Take prohibition, for instance. It is going ■ cost you much. Where will you get that money from? You may succeed in doing something for Secunderabad and Hyderabad, but how will it help you in those thousands of villages which are waiting for an opportunity of development about it."

Work For Ideals Of Tilak

Sardar Vallabhbhai Patel called upon the people of Hyderabad to work hard and make the country strong, prosperous and happy. He was speaking after laying the foundation-stone of the Tilak Memorial Hall sponsored by the Maharashtra Mandal, Hyderabad.

Tilak was the great leader, who taught them the mantra, "Swaraj is our birthright, and we shall have it."

When Lokmanya Tilak died Mahatma Gandhi took up the slogan and continued the work for which Tilak strived.

The best way to commemorate the memory of Tilak, Sardar Patel continued, was to work for the achievement of the ideal set before them, ■ make their country strong, happy and prosperous.

In their joint effort, all Hyderabad citizens, not only Maharashtrians, should co-operate without distinction of caste, creed or colour.

Earlier Mr. Phulchand Gandhi, Minister for health and Local Bodies, welcoming Sardar Patel, said that the money to build the memorial was collected by the Mandal some 30 years ago. They could not build the memorial as the then Government of Hyderabad would not allow such a thing.

There were serious economic and social problems facing the people today. They should work for the eradication of social evils and for the economic welfare of the people as a whole. Sardar Patel hoped that they would not relax their efforts in that direction.

Sardar Patel said that both Lokmanya and Gandhiji were immortal souls. "Their best memorial can be only the realisation and practice of their life's teachings. Today, while, we are all participating in this ceremony, we must remember that simple fact and pledge ourselves to follow Lokmanya's teachings. You must all have pride in Hyderabad and devote your time to making Hyderabad prosperous.

Sardar Patel appealed to them to remove all social inequalities. He said: "All are sons of one God and all should take pride in being Hyderabadis. You should live happily and amicably. If you have done all this, you shall have deserved to be worthy of Lokmanya's memory.

Things In General

Afghanistan Not To Blame

Afghan Ambassador in India, Dr. Najibullah, in New Delhi on October 11 emphatically denied that any Afghan troops or lashkars were involved in the clashes between tribesmen and Pakistan troops at Dobandi, as reported from Karachi. Characterising the report as "baseless and deformed" the Ambassador said that "the Pakistan Government has tried in this way, as it has always done, to attribute the Pakhtoonistan national movement to Afghan intervention or propaganda." Clashes between the Pakhtoonistan national forces and the Pakistan troops were occurring often all over Pakhtoonistan and "this is only due to the repressive policy of the Karachi Government towards the Pakhtoons who are struggling for their independence and against the armed aggression and bombardments of the Pakistan forces." The Afghan Government sincerely tried to dissuade the Pakistan Government from their present policy" would create trouble and insecurity the responsibility for which would fall entirely on Pakistan. The Afghan Government would continue to explore all means for a peaceful settlement, and as a last resort, might also take the matter to the United Nations. But the issue did not brook any further delay in the interests of peace and security of the entire region, he emphasised.

Bree Street Indian School

The Officials, Members of the Parent—Teachers' Association of the Bree Street Indian School Newtown, Johannesburg, have arranged their First Annual, Parent's Day for Saturday, 28th October, 1950. An exhibition of work will take place from 10 a.m. to 1 p.m. The Classrooms will be open to parents and friends to view the work of the pupils. Parents will have an opportunity to discuss the merits of their children with the class teachers. It is hoped that parents will avail themselves of the advice of class teachers. In the Afternoon a physical display by pupils has been arranged. At present they are having instructions under Mr. Pollak of the Wanderers Club and members of the Staff. Parents and friends are invited by organisers to attend.

Seed Catalogue

Distin's 1950 Illustrated Catalogue of all Flower and Vegetable Seeds, now available. Kindly write to Distin's, Box 2060, Johannesburg, for your free copy.

Cuticura

ANTISEPTIC OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

351

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLENDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STINES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	9	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		8	9
POST OFFICE	(Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	2	6
KALIDAS	2	3
ISHA UPANISHED	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	6
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	6
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44 45	0	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO		3
ON WAR		3

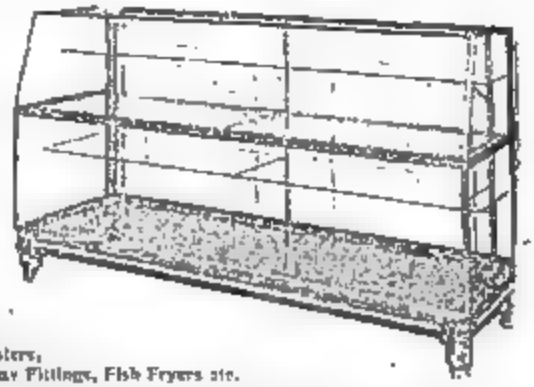
Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class
Display Counters
and Showcases,
Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Fish Fryers etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.

Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show.

104 MARSHALL ST. (facing Ewers House) Johannesburg.

Phone 22-3142 P.O. Box 6501.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, October 7

INDIA'S PLEDGE TO KASHMIR

IN a statement handed to pressmen at his monthly press conference on the 30th of September, Pandit Nehru, referring to Sir Owen Dixon's proposals, namely, "the complete suppression of the present Government for a period of six months or so, apart from a complete removal of our troops as well as the State troops and the State militia," said: "This proposal seemed to us a negation of all that we had stood for and a betrayal of the people of Kashmir to whom we had pledged ourselves. It was and is completely impossible for us to consider any such proposal whatever the consequences might be."

False Charges

Referring to "the spate of propaganda that has been carried on all over Pakistan, ever since the Dixon Report came out," Pandit Nehru said: "There has been an amazing exhibition of communal fanaticism, of calls for *jehad* and holy war, of threats and imprecations. All decency has been cast to the winds, and vulgarity and hysteria have held sway. No one has been spared. India, of course, is the major sinner. Sir Owen, who has been very far from partial to India, has been condemned. Lord Radcliffe has been accused of falsehood and forgery. Lord Mountbatten has been cursed as the fountain of evil. I wish to say here and now that these charges made against Lord Mountbatten, Lord Radcliffe and Sir Owen are absolutely false and there is not an iota of truth in them."

India And Korea

Explaining India's stand regarding the future of Korea, the Prime Minister made three points clear: (1) Every effort should be made to bring the Korean war to a conclusion, (2) it would be wrong to carry on military operations when peaceful methods could bring the necessary results, (3) the objective in Korea should be a free and united Korea "whose Government is settled by the will of the people. The U.N. should see that this objective is given effect to." The Prime Minister also said that he had no doubt that "so far as the admission of China into the UN is concerned, it will take place." Opinion was growing stronger, he said, in favour of it.

Assurance To Indian Muslims

Shri Purushottamdas Tandon, Congress President, said at Calcutta that not a single Muslim would be allowed to be ill-treated in India, no matter what happened in Pakistan. "India cannot follow Pakistan in the matter of treatment of her minorities," he said, and added that he had repeatedly told the Hindus that it would be a matter of great shame for them if they failed to protect the Muslims. Religion was something different from culture. When he said that Indian culture was one he did not mean that all Muslims in India would become Hindus; they would remain as Muslims. Indian culture, he said, had been enriched from time to time by both Hindus and Muslims and others.

On Gandhi Jayanti

The President, Dr. Rajendra Prasad, in a message on this occasion said: "It is our supreme duty to keep alive the flame that has been kindled by Bapu in our lives. We must march on towards the glorious goal of the establishment of social justice, human equality in our country, and the maintenance of peace in the world." Sardar Patel, in a similar message, pleaded for charkha and khadi, self-sufficiency and the constructive programme. "On this auspicious occasion I cannot do better than to emphasise the necessity for our turning once again to his principles."

"Soldiers Of Freedom Army"

Laying the foundation stone of Kasturbagram, five miles from Indore where the headquarters of the Kasturba Gandhi Memorial Trust will be located, Sardar Patel denied all rumours between Pandit Nehru and himself. Declaring that they were all "soldiers of Gandhiji's freedom army," Sardar Patel said: "I have never laid any stress on the fact that I am the Deputy Prime Minister. In the political field it is Prime Minister Nehru who is the undisputed head. Bapu in his lifetime chose Pandit Nehru as his successor. He repeatedly declared that his mantle would fall on Pandit Nehru's shoulders. It becomes, therefore, our religious duty that we should respect this sentiment of Mahatma Gandhi. Whoever did not respect this sentiment from the core of his heart would be committing a crime against God. I am not a treacherous soldier of Gandhiji's army to forget this sentiment. In fact I do not consider at all that I have a big place. In the political field I have some place, and that is the one I took as a true follower of Mahatma Gandhi to serve the nation, and I like it."

A Noble Woman

Paying a tribute to Kasturba Gandhi, the Sardar said it was their good fortune that such a noble woman was born in the present age, Kali Yuga. Kasturba was not a literary scholar nor could she make public speeches, but she fully symbolised the place of a woman occupied in the ancient Hindu culture. Her name would go down in history with those of Ahalya, Tara, Draupadi and Sita. If we continue to do selfless work in villages, only then shall we make ourselves worthy of receiving the the blessings of Kasturba."

Self-Contained Colony

Estimated to cost about Rs. 20 lakhs, Kasturbagram will be a self-contained colony, where women social workers will be trained to do uplift work among women and children in the villages. An initial sum of Rs. 5 lakhs has been sanctioned for this purpose by the Kasturba Gandhi Memorial Trust which is building Kasturbagram. Women workers will be given training in midwifery, village crafts and spinning and weaving of khadi. The colony will have its own hospital and veterinary section and a dairy farm and agricultural research centre. The site of the colony lies amidst picturesque surroundings, five miles from Indore. The whole area measuring 248 acres, given as a gift to the Trust by the Madhyabharat Government, is surrounded by green hillocks.

Touching Tribute From C.R.

Among the messages received on this occasion was a touching one from Shri Rajaji who said: "My warm congratulations to Father Thakkar, to Brother Shyamlal and Sister Sushila Pai, on the inauguration of this good venture. Ba would have been delighted, had she been in the flesh with us to see this project started under such good auspices. Ba is out of view, and who knows her spirit may today think of us all and our behaviour? Let us pray for her blessings. "I know how much Ba loved us all. Whatever be our faults, I believe we shall have her blessings. Vallabhbhai has earned the name of Sardar, but to Ba he was just a child, elder brother to Devadas, Ramdas and Manilal. May his touch of the trowel and the stone slab give strength and life and good fortune to the institution to be inaugurated today. May Sushila Pai receive help and co-operation in every way and be enabled to make this a model centre of service. May Ba live again reincarnated in this centre and diffuse the spirit of love and service and devotion all round from here. May a dozen such centres spring in a dozen spots in different parts in India soon. And may the people of India be bound together through these centres presided over by the spirit of Ba. May Janaki under the Asoka tree bless us that we may overcome all the sadness in the land."

No Nationalisation In Near Future

"Nationalisation of industries is only a matter of talk with those who demand it. It is not possible in India in the near future as far as I can visualise," observed Sardar Patel at Indore. "I am prepared to go much ahead of Communists and Socialists who are never tired of making a big noise for nationalisation of industries in India as a solution for the betterment of the life of the workers and peasants in the country, provided they show me that India, in the present economic conditions and the underdeveloped state of the country's resources, can afford to do without the industrialists. India in the existing conditions cannot afford to dispense with the services of the industrialists of the country. We must make use of them. It is because of this that the Government have decided to defer, at least for ten years to come, any consideration of nationalisation of the industries."

WANTED

Three teachers are required for the Surat Hindu Gujarati School to teach Gujarati Std I to Std VI. Teachers with following qualifications should apply: 1. Matric Senior or Senior Trained or Sanskrit; (2) With a knowledge of Hindi; (3) Five years or more experience

Applicants must send copies of Certificates and Testimonials with their applications to the Secretary L. B. Patel.

The Surat Hindoo Educational Society. 127 Victoria Street, Durban.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૪૨ | શુક્રવાર તા. ૨૦ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૦. | છૂટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૨૦ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૦

કલર્ડ લોકોનું ભાવિ

નેશનલીસ્ટોને વીષે એમ કહી શકાય કે તેઓ પોતાનો કાર્યક્રમ યોજના મુજબ પાર પાડી રહ્યા છે. તેઓ સત્તામાં આવ્યા ત્યારથી તેઓ જરાયે પાછા નથી હઠ્યા. બીરોધો, જે અત્યાર સુધી ફ્રેંચ ભાષાનાં જ થયા છે, તેની અવગણના કરી તેઓ ઝડપથી પ્રગતી કરી રહ્યા છે. નેશનલીસ્ટોનું છેલ્લું પગલું નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના નેતા તરીકે વડા પ્રધાન ડો. ડી. એફ. મલાન અને આફ્રીકાનર પાર્ટીના નેતા તરીકે નાણા ખાતાના પ્રધાન શ્રી. એન. સી. હેટેંગા વચ્ચે કલર્ડોનું ભાવિ નક્કી કરનારા થયેલા કરારનું લેવાયું છે. એ કરાર મુજબ કલર્ડોને ધારાસભામાં, સેનેટમાં અને કેપ પ્રાંતિક કાઉન્સીલમાં જુદું પ્રતિનિધીત્વ આપવાનું ઠરાવાયું છે. કલર્ડ વોટરોને ધારાસભામાં ચાર, સેનેટમાં બેઠક અને પ્રાંતિક કાઉન્સીલમાં બે પ્રતિનિધીઓ આપવામાં આવશે. બેઠક સંયુક્ત નીવેદનમાં બન્ને પાર્ટીઓના નેતાઓએ ઠરાવેલું છે કે કલર્ડ લોકોએ રાજકીય હકો ઈલાયદા ભોગવવા એ તેઓના પોતાના તેમજ યુરોપી યનોના હીતનું છે. કલર્ડો એમ નહિ માનતા હોય તેની તેઓને કશી પરવા નથી. તેઓને ખાત્રી છે કે એમ થવાથી કલર્ડોના બાકી હકોમાં ઘટાડો થતો નથી તેમ સાઉથ આફ્રીકા બેકટના અર્થની પણ તે વીરૂદ્ધ નથી. બે કાયદાનો અર્થ કરવાનો પ્રાથમીક હક પણ નેશનલીસ્ટ સરકારનો જ છે એમ તેઓ માનતા જણાય છે. કાયદાનો અર્થ એટલો સ્પષ્ટ છે કે શંકાને માટે કશું સ્થાન રહેતું નથી. ' તેમાં સ્થાપિત થયું છે કે વોટરોની લાયકાતને લગતો કોઇ પણ કાયદો (નેટીવોનાં પ્રતિનીધીત્વને લગતા ૧૯૩૬ના કાયદા ની કલમ બેકમાં નેટીવની કરવા માં આવેલી વ્યાખ્યા સિવાયનો), કેપ ઓફ ગુડ હોપમાં વસતો કોઇ પણ માણસ, જે યુનીયન સ્થપાયું તે વખતે કેપ ઓફ ગુડ હોપમાં વર્તતા કાયદાઓની રૂએ વોટર તરીકે રજીસ્ટર થએલો હોય અથવા થવાના હક ધરાવ તો હોય, તેને કેવળ પોતાની જાતી કે વર્ણના કારણે એ પ્રમાણે રજીસ્ટર થવાને નાલાયક ઠરાવી શકશે નહિ. સીવાય કે, નાલાયક ઠરાવનારો બીલ લાવવામાં આવેલું હશે અને તે પાર્લામેન્ટના બન્ને ગૃહોની સંયુક્ત સભામાં ત્રીજા વાંચન વખતે બન્ને સભાના કુલ સભ્યોના બોછામાં બોછા બેત્રીજા મતોથી સ્વીકારાયું હશે."
તા. ૫ ડીસેમ્બર ૧૯૩૬ ના જનરલ હર્ટઝોગ જ્યારે વડા પ્રધાન હતા ત્યારે તેમણે શું કહ્યું હતું તેની અહીં નોંધ લેવા જેવી છે. એ વખતે તેમણે કહ્યું હતું કે કેપના ૨૬,૦૦૦ (હવે તેઓની સંખ્યા ૪૭,૦૦૦ ઉપર થઈ છે) કલર્ડ વોટરોનો મતા ધીકાર છીનવી લેવાનો તેમનો ઇરાદો નથી. તેમ કરવું એ વીશ્વાસ ઘાત થયો ગણાય, જેનો હોય પોતે બ્હોરવા ઇચ્છતા નથી.

સાઉથ આફ્રીકાના બીન યુરો પીયનોનો આખો ઇતિહાસ જ વીશ્વાસ ઘાતનો ઇતીહાસ છે. ૧૮૯૬ માં કૉંગ્રેસોનો પાર્લા-મેન્ટરી મતાધીકાર છીનવી લેવા યો ત્યારે પણ વીશ્વાસઘાત જ થયેલો; ત્યારબાદ નાટાલમાં તેઓ નો મ્યુનીસીપલ મતાધીકાર છીનવી લેવાયો ત્યારપણ વીશ્વાસઘાત જ થયો હતો; ૧૯૩૬માં આફ્રી કનોનો પાર્લામેન્ટરી મતાધીકાર છીનવી લેવાયો ત્યારે પણ વીશ્વાસઘાતજ થએલો. એ વીશ્વાસ ઘાત જનરલ હર્ટઝોગે કર્યો હતો કારણ કે સંજોગો એવા ઉપસ્થિત થયા હતા. હવે કલર્ડ લોકોનો વારો આવ્યો છે. હાલની સર કારના મત મુજબ સંજોગો એવા ઉપસ્થિત થયા છે કે આફ્રીકનો નો મતાધીકાર સદંતર છીનવી લેવો અને કલર્ડોને ઇલાયદુ પ્રતિનીધીત્વ આપવું.

સરકાર એકજ દ્રષ્ટિથી જોઈ રહી છે અને તે એ કે સાઉથ આફ્રીકા ગોરાનો દેશ રહેવો જોઈએ. એ સંજોગોમાં નોન-યુરોપીયનોને રાજકીય હકો નજ આપી શકાય. એ વસ્તુ સ્થિતિ તો ખરી છે પરંતુ નૈતીક દ્રષ્ટિએ તેનો બચાવ કરી શકાય ખરો? માઇકલ હાઉસ ના રેક્ટર અને સાઉથ આફ્રીકા ની ટોચ એચ. સંસ્થાના પ્રમુખ શ્રી. એફ. આર. મેસના શબ્દો અહિ યાદ કરવા અસ્થાને નહિ ગણાય. તેમણે કહ્યું કે, "મને લાગે છે કે આ દેશમાં સંગઠન નું કાર્ય બે લોકોથી જ થઈ શકશે જેઓ એમ માનનારા છે કે, જે વસ્તુ નૈતિક દ્રષ્ટિએ ખોટી છે તે રાજકીય દ્રષ્ટિથી ખરી હોઇ શકે જ નહિ" વધુમાં તેમણે કહ્યું કે હકો નહિ ભોગવ નારા નોન-યુરોપીયનો પર દમન નીતીથી કાયમનો બેક રાગ સ્થાપી નહી શકાય. સાઉથ આફ્રીકામાં કુસંપનો સવાલ દુનીયામાં કોઇ પણ સ્થળના કરતાં ઉતરતો નથી. જો તેઓ માનતા હોય કે સંપ એ સારી વસ્તુ છે, અને પ્રયત્ન કરી સીદ્ધ કરવા જેવી વસ્તુ છે તો તેઓએ ઝેરવેર અને અસ હિષ્ણુતા જ્યાં પણ દેખાય ત્યાં તેનો સામનો કરવો જોઇએ. તેમણે કહ્યું: "સાઉથ આફ્રીકામાં આપણે એ સ્થિતિમાં છીએ કે આપણી અનેક જાતીઓ વચ્ચે સારો સંબંધ સ્થાપવાનો આપણે સફળતાથી અખતરો કરી શકીએ છીએ. પરંતુ જો આપણે દમન નીતી ચલાવીશું અથવા ગોરી સર્વોપરિતાની નીતીને અનુસરીશું તો આપણાથી એ બની નહિ શકે" શ્રી. રહેલે કહ્યું કે લોક શાસનનેં આપણે ફરી એક જીવંત બળ બનાવવું જોઈએ. આ શબ્દો ઘણા ઠહાપણ ભરેલાં છે, પરંતુ હાલની સરકારના હૃદયને તે સ્પર્શ કરે એ વીષે અમને ઘણીજ શંકા છે. બોરાવાટે તેઓને એવા જકડી લીધેલા છે કે તેઓ પોતાના સીવાય અન્ય સઘળી વસ્તુઓને વીષે અંધ બની ગયા છે. એ રીતે તેઓ કલર્ડો ને આ દેશમાં કચડાઈ રહેલા અન્ય લોકો સાથે જોડાઇ જવાને પ્રેરશે અને જે વસ્તુનો સરકાર ને ઓટલો ઘણો ડર લાગી રહ્યો છે અને જેને રોકવાને અથાગ પ્રયત્ન ઉઠાવાઇ રહ્યો છે એજ વસ્તુ સરકારની સન્મુખ ખડી થશે.

અમારી યુક્તિ—કલર્ડ ભાઈ ઓને પણ અમારામાંજ સામેલ કરીએ છીએ—નો આધાર સૌથી પ્રથમ અમારી પોતાની જ નૈતિક અને આધ્યાત્મિક શક્તિપર રહ્યો છે. પરંતુ એ સાથે પોતાની વગ ચલાવી શકવાની સ્થિતિ ભોગવનારા અમારા યુરોપીયન મીત્રોની સહાનુભુતીની પણ અમે આશા સેવીએ છીએ. અમને માનવાને કારણ છે કે સાઉથ આફ્રીકાના બીન-નેશનલીસ્ટો અન્ય બાબતોમાં ભલે હાલની સરકારની નીતીને નાપસંદ કરતા હોય પરંતુ વર્ણના સવાલપર, માત્ર થોડાક અપવાદો સીવાય, સામાન્યતઃ તેઓ નેશનલીસ્ટો સાથે સહમત છે અને એ સવાલ નો છેવટનો નીકાલ નેશનલીસ્ટો

ને હાથે જ લાવી દેવાય એ જોવા ને ખુશી છે. અમે ઇચ્છીએ છીએ કે આ માન્યતા ખુબ ફરેલી હોય. જો એમજ હોય તો સાઉથ આફ્રીકાના બીન-નેશનલીસ્ટોની સત્યનીષ્ઠાની કસોટીનો વખત આવેલો છે. બીજાઓ તરફથી જેવું વર્તન પોતે ઈચ્છતા હોય તેવુંજ બીજાઓ પ્રત્યે દાખવવામાં તેઓએ પાછા પડવું નહિ જોઈએ.

નોંધ

આસામ સંકટ નીવારણ ફન્ડ

આસામમાં થએલા ધરતી કંપના સંકટગ્રસ્ત લોકોને રાહત આપવા ફન્ડની સ્વદેશથી થએલી હાકલનો સાઉથ આફ્રીકામા હીંદી ભાઇઓ પ્રત્યુ ત્તર વાળવા લાગ્યા છે એ જોઈ આનંદ થાય છે. યુનીયન તેમજ રોડેસીયામાં આસામ સંકટ નીવારણ ફન્ડો ડેરેક્ટર ઉઘરાવાઈ રહેલાં છે. તેમજ કેટલાક ભાઇઓએ વ્યક્તિગત રીતે પોતાનો ફાળો પરવારેલ સ્વદેશ મોકલી આપ્યો છે. દરમ્યાનમાં સુરત હીંદુ ઓસોસીએશન તરફથી ફન્ડ થઈ રહ્યું છે 'ઇન્ડિયન ઓપીનિઅન' તરફથી બોલવામાં આવેલાં ફન્ડનો ધીમે ધીમે પ્રત્યુત્તર અપાવા લાગ્યો છે. જોહાનીસબર્ગમાં પુરાતન છાત્ર મંડળ તરફથી ફન્ડ થઈ રહ્યું છે. મંડળના પ્રમુખ અને મંત્રી કામળ સખી અમને જણાવે છે કે તેઓ તરફથી ઉપરા વાર્ષ રહેલા ફાળાનો બરાબર હિસાબ રાખવામાં આવશે અને તેની વીગતો દાતાઓના નામ સાથે 'ઇન્ડિયન ઓપીનિઅન'માં પ્રકટ કરવામાં આવશે અને એ ફાળો આસામ સંકટ નીવારણ અર્થે પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ પર વહેલી તકે મોકલી આપવા માં આવશે. મંડળના સંચાલકોને અમે લખ્યું હતું કે 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅને' ફન્ડ ખોલેલું છે અને તેની વીગતો અમારે છાપવાની હોવાથી જો તેઓ ફાળો ઉઘરાવી દાતારો ના નામ સાથે રકમ પણ અમારાપર મોકલી આપશે તો પુરાતન છાત્ર મંડળ તરફથી ઉઘરાવાયેલા ફાળા તરીકે અમે અમારા લીસ્ટમાંજ તે પ્રસિદ્ધ કરીશું અને ફાળાની રકમ સ્વદેશ મોકલી આપીશું. પરંતુ તેઓને — વાત રૂચી નથી અને જણાવ્યું છે કે તેઓ પોતાના ફાળાનું લીસ્ટ જાહેરાત તરીકે અલગ છપાવવા માંગે છે અને રકમ પણ પોતે જાતેજ મોકલી આપશે. આ કારણથી એ નામો જાહેરાત તરીકે આ અંકમાં અન્ય સ્થળે છાપવામાં આવ્યાં છે. યુનીયનમાં જે જે ભાઇ ઓ કેમ રીતે પોતાના ફાળા અલગ છપાવવા માંગતા હશે તેઓના એ ફાળા જાહેરાત તરીકે છાપવામાં આવશે, જવાબદારી અમે લઇશું.

અમારાપર ઉઘરાવાયેલી રકમ સાથે નામો મોકલવામાં આવશે તો જે ભાઇઓ અથવા સંસ્થાઓએ તે ઉઘરા વેલા હશે તેઓના નામ સાથે 'ઇન્ડિઅન ઓપીનીઅન'ના લીસ્ટમાંજ છાપી એ રકમ સ્વદેશ મોકલી આપવાની

દીવાળી કેમ ઉજવશો?

(તંત્રી સ્થાનેથી)

૧૯૩૬ ના અમારા દીવાળી અંક માટે અમે ગાંધીજી પાસે સંદેશો માગ્યો હતો. તેના જવાબમાં નીચેનો સંદેશો તેઓએ મોકલ્યો હતોઃ

"ઈ. એ. ના દીવાળીના અંકને સારૂ સંપાદક કંઈક માગે છે. જેના હૃદયમાં દેવળા સળગતી હોય તે દીવાળીને ઓળખેજ કયાંથી? આ કંગાલ દેશમાં જ્યાં કરોડો છતાં ભુખદાની મુંગી ચાપ કાનમાં ગુંજ્યા કરતી હોય ત્યાં દીવાળી કઇ રીતે ઉજવાય? ત્યારે ઇ. એ. ના વાંચનારને આટલુંજ કહેવાનું મુજે છે. દીવાળી ઉજવો ભલે પણ દીંદુસ્થાનના લાખપીંજરને ન ભુલતા. એમાંનો જરાક પહેલાં કાઢજો.

વર્ધા. મો. ક. ગાંધી.

આ બીજ વર્ષ પહેલાનો ગાંધીજીનો સંદેશ છે. આજે પણ એ કંગાલ દેશમાં લાખો ને કરોડો માનવીની મુંગી હાય દુનીયાના સુખ અને શાંતીને ખાખ કરી રહી છે. કોરીયાની હોળીમાં લાખો યુવાનો પોતાનું બલીદાન દઈ રહ્યાં છે. કુદરતના કોપથી આસામ, કાશ્મીર, પાકીસ્તાન અને ગુજરાતની ખેતીનો નાશ થતો આપણે રોજ સાંભળીએ છીએ. કરોડો માનવી મોને અંધારામાં રાખી, ભુખે પેટે સુવાડી, આપણે શું દીવાળી ઉજવીશું?

સગાં સ્નેહીઓને બેટ સોગાદો આપતાં પહેલાં આ કંગાલો માટે તમારા હાથ પહોળા કરી તેમનો, બાગ પહેલાં કાઢજો અને તેમના દીલના પ્રેમભર્યા આશીર્વાદથી તમારી દીવાળી વધુ ઉજળી અને આનંદમય બનાવજો.

બાળકોને

તમે ફટાકડા ફોડશો?

વહાલાં બાળકો! દીવાળી આવી અને તમે બાળકો જેની રાહ જોઈ રહ્યા છો તેવી જાતજાતની રોશનીઓ—મીઠાઇઓ, કપડાં અને રમકડાં તથા ફટાકડા લેતી આવશે. પણ શું તમે એટલા બધા સ્વાર્થી બશો કે તમારા જેવા જ બીજા અનેક બાળકો આજે હ�ોદમાં સુકો રોટલો પણ નથી પામતા અને ઘર વગરના થઇ ગાડ નીચે પડી રહેવું પડે છે તેમનો વીચાર પણ નહીં કરો? ના, તમે દેશપ્રેમી બનજો. તમારા માતા પીતાને જણા વજો કે અમારે ફટાકડા, રમકડા, નથી જોઇતાં. એ પૈસા તમે હોદ મોકલી આપો. આપણા વડા પ્રધાન ઉપર લખજો કે દક્ષિણ આફ્રીકાના બાળકો તરફથી હોદના બાળકોને આ દીવાળી ઉજવવા માટે છે. કેમ! ફટાકડા કરતાં આમ કોઇને આવાનું આપવા અને કપડાં આપવામાં તમને વધારે આનંદ નથી જણાતો? તમે તે પૈસા મોકલશો ત્યારે જરૂર તમારી આંખો સામે તમે જોશો કે હોદના બાળકો ઉઘાડે શરીરે ઠંડીમાં આવી કપડાં અને ભીડાઇ બાપ છે અને કહે છે કે, દક્ષિણ આફ્રીકાના બાળકો બધા સમજુ અને ડાહ્યા છે. તમે પણ તો તમારે નામે અમારા ઉપર પૈસા મોકલજો. અને એ જણાવવું ન ભુલતા કે તેના બદલામાં તમે શું નથી લેવાના?

ઠાકરની બદી—અનીતી—ધર્મ

ડીપાર્ટમેન્ટ ઓફ સોશીયલ વેલફેર (સામાજીક સુખાકારીનું ખાતું) નો વાર્ષીક રીપોર્ટ માં લેડીસ્મીથના વેલફેર ઓફીસરે જણાવ્યું છે કે લેડીસ્મીથમાં ઠાકરની બદી ખુબ ધરો ભાંગી રહી છે અને માબાપો વધારે પડતો દારૂ પીતા હોવાથી બાળકો તરફની નીષ્કાળજીના બનાવો ઘણા ઘટયા બની રહ્યા છે. સામાન્ય રીતે લેડીસ્મીથમાં ઠાકરીપણાના પ્રમાણમાં આશ્ચર્યજનક વધારો થઇ ગયેલ જણાય છે. ધર્મ પ્રત્યે બેપરવાઇ બતાવાઇ રહી છે. રીપોર્ટ જણાવે છે કે કુરોપીયનોની જ્યારે આવી સ્થિતી ■ ત્યારે નેટીવોમાં ધર્મભાવના વધારે પ્રમાણમાં જોવામાં આવે છે. લેડીસ્મીથ ચાર્ટર્ડ વેલફેર એન્ડ નેબરહુડ સોસાયટીના સેક્રેટરી મી. આર. ગારવી જણાવે છે કે ૬૫ ટકા ઘરો ભાંગવા ના કારણો દારૂને લીધે નહિ પણ અનીતીના કારણે બને છે.

લેડીસ્મીથનાં મેયર મીસીસ મ્યુરીયલ કોચરેન વેલફેર ઓફીસરના રીપોર્ટની ટીકા કરતાં જણાવે છે કે એની કચરા જેવી વાત તેમણે કદી સાંભળી નથી. તે બીલકુલ જુદી છે. બીજા શહેરો કરતાં લેડીસ્મીથમાં કંઈ વધારે દારૂ પીવાતો નથી. નોર્ધન નાટાલના સોશીયલ ઓફીસર મી. ટી. જી. રોબ્સન, જેમણે મુળ રીપોર્ટ લખ્યો હતો, તે જણાવે છે કે લેડીસ્મીથમાં દારૂની બદી ગંભીર થઇ પડી છે અને એથી ઘણા ઘરો ભાંગી રહ્યાં છે એ ખરૂં છે. તે જણાવે છે કે જ્યાં વર્ષ માં દારૂની બદીના પરીણામે બે કુરોપીયન બાળકોને અનાથાશ્રમમાં મોકલવા માં આવ્યાં હતાં અને ૧૭ આ ઓફીસની દેખરેખ નીચે મુકાયાં હતાં. આ મા બાપો વધારે પડતો દારૂ પીતા હોવાનું પરીણામ છે. વધુમાં તે જણાવે છે કે એજ મુદતમાં નેટીવોના માત્ર ૭ અને હીંદીઓનું માત્ર એકજ બાળક આ ઓફીસની દેખરેખ નીચે મુકાયું હતું. વસ્તીના પ્રમાણમાં વીકાળ તફાવત જોતાં કુરોપીયનોમાં દારૂડીયાપણું નીરાશાજનક રીતે વધી ગયું જણાય છે, એમ તે જણાવે છે.

બજારવામાં આવી રહેલાં ફેરફેર

પ્રીટોરીયાના કોળવણી ખાતાના ડો. વાનબીલજને ગયે અઠવાડીયે "કુમર કે" ના ઉત્સવ વખતે દરમ્યાનમાં બોલવું કરતાં કહ્યું હતું કે આપણે સાઉથ આફ્રીકાના સૌથી મહાન તત્વજ્ઞની જયન્તિજ માત્ર નથી ઉજવી રહ્યા પરંતુ બ્રીટીશ સામ્રાજ્યના પ્રબંધ આક્રમણના આફ્રીકાનરોએ કરેલા વીરોચીત દીવસનું સ્મરણ કરી રહ્યા છીએ. એ આક્રમણનો પ્રસંગ મહત્વનો છે. દરમ્યાનમાં ડીક કીંગનાં પુતળાંપર "નાટીવને ઉશ્કેરનાર નર" એવા શબ્દો કોતરવામાં આવ્યા છે. પરંતુ ઉત્સવ સમાં કુમરનું પુતળું છે જે ડીક કીંગના જેવા આદર્શોથી પોતાના લોકોને બચાવવા માંગતો હતો. તેમણે કહ્યું, "ડીક કીંગનો જો કરોલ થઇ હોત તો આજે આપણે એક વિદેશી પ્રજા ઉજવી રહ્યા હોત. પરંતુ ઇશ્વરનો પાડ છે કે કુમર આપણને તેમાંથી ઉગાર્યો" ૧૮૫૨-માં ટ્રાંસવાલ નું પ્રજાસત્તાક સ્થપાયું ત્યારબાદ કુમર ને કુટુમ્બનથી સતત સાવચેત રહેવું પડયું હતું અને તેનાથી કંટાળી જતાં પોતાના લોકોને રક્ષવા પડયા હતા."

ડો. બીલ્જને કહ્યું, કુમરને કેદ રાખવા માં આવ્યા બાદ મિસ્ટર લેને તેને પોતા ને દેશ જવા નહોતો દીધો કારણ તેની હાજરી તેની પ્રજાને ઉશ્કેરી મુકત. પ્રેસીડેન્ટ કુમરને ચેમ્બરલેનના કોરવો ની ખબર હતી અને જાણતો હતો કે જો તે પ્રજાસત્તાકમાં પાછો જશે તો તેને પદભ્રષ્ટ કરવામાં આવશે. તેમીજ તેણે કહ્યું હતું કે "હું બ્રીટીશ વાવટા નીચે મરવા ઇચ્છતો નથી."

૧૯૦૨ ના મે બાદ જુના શત્રુ— યુરોપીયન અને બીન-યુરોપીયન વચ્ચે સમાનતા—એ ફરી દેખાવ દીધો. બીજા શત્રુઓ પણ પ્રકટ થવા લાગ્યા. પરંતુ પ્રેસીડેન્ટ કુમરના સંદેશાને આભારી છે કે આફ્રીકાનરો શત્રુને શરણ નહિ થયા. નેટીવોને શીક્ષણ આપવા સંબંધમાં પ્રેસીડેન્ટ કુમરનો મત એવો હતો કે તેનો હેતુ નેટીવને ઉપયોગી બનાવવાનો હોવો જોઇએ. એજ નીતીની આજે હિમાયત થઇ રહી છે. પરંતુ નેટીવને આજે તેનું પોતાનું ભાષા જ્ઞાન આપવામાં આવતું નથી. પરદેશ નો ઇતીહાસ શીખવવામાં આવે છે. પોતાના ઇતીહાસનું, રાક્ષસ જોયુ હતો અને બીજા નેટીવ રાજાઓ કોણ હતા એ કહ્યું તેઓ જાણતા નથી. નેટીવ જે પોતાનાજ લોકોનું જ્ઞાન ધરાવતો હોય તો તે આજે પાર્લામેન્ટમાં પ્રતિનિધિત્વ નહિ માગે, યુરોપીયનના દેખાવમાં સ્થાન નહિ માગે. પશ્ચિમનો પાશ લાગવાથી તે પોતાને તરછોડવા લાગ્યો છે અને પોતાને તરછોડે છે ત્યારે તે આપણા ઉપર પડે છે. આથી નીતીએ પોતાનીજ સંસ્કૃતી ગ્રહણ કરેવા દેવી જોઇએ.

નેશનલીસ્ટોનો આદર્શ શું છે

ગ્રામફોનના એમપાયર થીએટરમાં બપોરે આઠાદીયે આપણુ કરતાં જમીન બાતાના પ્રધાન મા. જે. હ્રુ. રૂડાલ્ફએ યુનાઇટેડ પાર્ટી લીબરલ નેશનલીસ્ટ અને આફ્રીકાનર પાર્ટીઓના જોડાણની નીતી ની રૂપરેખા આપી હતી. તેમણે કહ્યું કે યુનાઇટેડ પાર્ટીના રંગ પડીયે પડીયે બદલાય છે. સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકાની ચુંટણી વખતે યુનાઇટેડ પાર્ટીએ પોકારો ને કહ્યું હતું કે તેઓ હર્ટઝોગની નીતી માં માનનારા છે, જ્યારે અરી રીતે તેનાથી તેઓ આકાશ અને પાતાળ જેટલા દુર હતા. નેશનાલીસ્ટો યુનો અને તેમાંયે ખાસ કરી હીંદ, પાકી સ્તાન અને રહીષા જેવા દેશો સાઉથ આફ્રીકાની આનગી નીતીમાં માથું મારે તેની વીરૂદ્ધ હતા જ્યારે યુનાઇટેડ પાર્ટી તેની હિમાયત કરી રહી હતી. યુનાઇટેડ પાર્ટી જો સત્તામાં આવશે તો તે હીંદીને નાટાલ અને ટ્રાંસ્વાલ માં કરી મતાધીકાર આપશે. આથી આવતી ચુંટણીમાં શ્રી. રૂડાલ્ફએ નેશનલીસ્ટ પાર્ટીને ટેકો આપી સાઉથ આફ્રીકાને ગોરાનો દેશ રાખવા હાકલ કરી હતી.

ડરબનમાં જાજવવામાં આવનાર ડામોરેનું નાટક

કવીવર દામોરનું નાટક સેકીફાઇસ (બલીદાન) ડરબન ઇન્ટરનેશનલ ક્લબ ની વતી મીસીસ પી. ' મોરેલ તરફથી ગુરૂવાર અકટોબર તા. ૨૭ મીના રોજ રાતે ૭–૪૫ વાગે બીટીસ રહીટપર આવેલ બાલુ સોશીયલ સેન્ટરમાં ભજવ વામાં આવશે. તેને માટે ટીકટો પ્રાય રાયલ લેનમાં ઇન્ટરનેશનલ ક્લબમાંથી અથવા ડાર્નલફ્રેસ્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્રાઇ અન સ્કુલમાં મીસીસ મોરેલ પાસેથી મળી શકશે. નાટકનો દેખાવ દુઓ માતાનું' મંદીર છે અને પોતો માતા માટે લોહીનું બલીદાન આપનાર પુજારી અને મંદીરમાં લોહી રેડવાની મના કરનાર રાજા, વચ્ચેની તકરારની છે.

પાકીસ્તાનમાં રહેલી સ્થાવર મીલકતો

પશ્ચીમ પાકીસ્તાનથી આવેલા નીર્વા સીતોની પશ્ચિમ પાકીસ્તાનમાં રહેલી સ્થાવર મીલકતોના દાવા જે લેઇક સીટ કલેક્સ કમીશનર પર જુના સેક્રેટરીયટ, ન્યુ દિલ્હીના શીરનામે મોકલ વાના હતા તેની મુદત તા. ૩૧ અકટોબર ૧૯૫૦ સુધી લંબાવવામાં આવી છે. પશ્ચિમ પાકીસ્તાનમાં સ્થાવર મીલ કતો ધરાવતા લોકો જેઓ કામ બલાઇ સાઉથ આફ્રીકામાં રહેતા હોય તેઓએ પોતાના દાવા કેવી રીતે નોંધાવવા એ બાબત વધુ માહીતી માટે હીંદના હાઇ કમીશનરની ઓફીસ બોક્સ ૮૩૨૭, જોહાનીસબર્ગ સાથે સંબંધમાં આવવું. તેમ કરતાં તેઓએ પોતાની મીલકતની કુંક વીગતો આપવી.

વિવિધ

કારીયા વીષે હીંદની નીતીપર પંડીત નેહરૂ

ગયા સોમવારે દીલ્હીમાં અખબારી પરીષદ સમક્ષ પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે કોરીયા અને કુરપુર્વાંની પરિસ્થિતિ વીષે હીંદી નીતીના સંબંધમાં કેટલીક અણસમજ વર્તી રહી છે. સાઉથ કોરીયામાં નોર્થ કોરીયાનું લશ્કર હારી જવા પછી અમને લાગ્યું કે હવે શાંતીમય ઉકેલ લાવવાનો પ્રયત્ન કરવા નો વખત આવેલો છે. એવો ઉકેલ સંકલીત સ્વતંત્ર કોરીયાના યુનાઇટેડ નેશન્સના આશય હેઠળ નવી ચુંટણી ના પોરણેજ આવી શકે. એવો શાંતી મય ઉકેલ લાવવાનો પ્રયત્ન નહિ કરતાં યુનીફાઇડ પોરેસલને ઓળંગી જવું એ અમને ખુલ્લ ભરેલુ અને મોટાં જોખમો ખેડવા જેવુ લાગ્યું. યુનાઇટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલી સમક્ષ મુકાયેલા બે ઠરાવોને અમે એ દ્રષ્ટિએ નીહાળ્યા હતા. હીંદ તેના અમુક ભાગ સાથે સંમત હતું અને અમુક સાથે સંમત નહોતું. યુનાઇટેડ નેશન્સ ના રાજકારણજ્ઞ સ્ટાફે યુનીફાઇડ પોરેસલને ઓળંગી જવાને અમે સંમત નહોતા. પ્રત્યેક દેશમાં યુનાઇટેડ નેશ ન્સની વતી જુદાં સરકારો ઉભાં કરવા ની દરખાસ્ત સાથે પણ અમે સંમત નહોતા. આ અમને ખોટી રીત જણાઇ. યુનાઇટેડ નેશન્સને મોટાં રૂપમાં એટલાન્ટીક પેકટ બનાવવા જેવું અને આંતરરાષ્ટ્રીય શાંતી સ્થાપનાર સંસ્થાને બદલે યુદ્ધ સંસ્થા બનાવવા જેવું જણાયું. આ ઠરાવના મોટા ભાગ સાથે અસંમત હોવાથી અમે કોરીયા કમીશનમાં જોડાઇ શકયા નથી.

શ્રી રૂડીઇ ઇન્ડિઅન સ્કુલનો મેળાવડો

ન્યુ હાઉસ જોહાનીસબર્ગની શ્રી રૂડીઇ ઇન્ડીઅન સ્કુલની પેરન્ટ-ટીચર્સ એસોસીએશનના કાર્યકર્તાઓ અને સભ્યો તરફથી રવીવાર અકટોબર તા. ૨૮મી ના પહેલો વર્ષીક મા આપેનો ટીન પોલ્વામાં આવ્યો છે. સવારના ૧૦ થી બપોરના ૧ સુધી વીદ્યાર્થીઓના કાર્યનું પ્રદર્શન થશે. કલાસ રૂમો મા આપો અને મીઓ માટે ખુલ્લા રહેશે. મા આપોને કલાસના શીક્ષકો સાથે પોતાના બાળકોના ગુણદોષો વીષે ચર્ચા કરવાની તક આપવામાં આવશે આશા છે કે મા આપો શીક્ષકોની સલા હોનો લાભ લેશે. બપોરના વીદ્યાર્થી ઓ તરફથી ભાષામર્યું પ્રદર્શન થશે. સંચાલકો તરફથી મા આપોને હાજર રહેવા આમંત્રણ આપવામાં આવે છે.

નવા નાણામંત્રીની કરકસર

નવા અર્થસચીવ શ્રી. સી. ડી. દેશમુખે તાજેતરમાં રાજ કરેલી કરકસર ની ઝુંબેશને કારણે વિવિધ બાતાંઓ ના ખર્ચમાં ઠીક પ્રમાણમાં કાપ મુકાશે એવી મારણા રખાય છે.

ઘેટલાક વધુ મહત્ત્વના બાતાંઓની સુચનાઓની હજુ રાહ જોવાય છે પરંતુ નાનાં બાતાંએ ચાલુ વર્ષ માટે ના અંદાજોમાં કાપ મુકાને માર્ગ કરી વેલો છે. ૧૯૪૯–૫૦ ના વર્ષમાં અંદાજ રૂ. ૮૫,૮૭ લાખનો હતો તે ઘટાડીને ૧૯૫૦–૫૧ માં રૂ. ૭૭,૭૪ લાખ કરો છે. અત્યાર સુધીમાં નવ બાતાંઓના જવાબ મળી ચુકયા છે.

પરચુરણ

—સોમાપુર, તા. ૫—મલબારના પેરાક સ્ટેટમાં સીતીઆવન બાતે મહાત્મા ગાંધીજીના જન્મ દીને મહાત્મા ગાંધી સ્મારકનો શીલારોપણ વિધિ થયો હતો. ઇપોહના બાણીતા ચીની વેપારી ટેહે યુંગ સાથે આ વિધિ કર્યો હતો. સ્મારક તરીકે બંધાતારી ઇમારત પાછળ રૂ. ૧,૧૭,૦૦૦ નું ખર્ચ થવા નો અંદાજ છે તેમાં એક સભાગૃહ અને અગીયાર ઓરડા હશે. આ ઓરડા બાળાના કામમાં લેવાશે.

—અમદાવાદ કાલુપુરને રેલ્વે ફાટકથી રૂ. બે કરોડ જેટલું નુકસાન થયું કહે છે, ૨૬૦ ગામડાંને આ નુકસાન થયુ છે, ૪૮ હજાર એકર જમીનનો પાક નાશ પામ્યો છે, ૭૨૦૦ મકાનો પડી ગયા છે ૭ માણસોના મરણ થયાં છે તથા ૨૧૭ ઢોર તણાઇ ગયાં છે.

—અમદીહાસીક દાંડી કુચ વખતે ગાંધીજી જેના મેહેમાન બન્યા હતા તે સુરતના બાણીતા રાષ્ટ્રવાદી મુસ્લીમ નેતા સિરાજુદ્દીન ૮૭ વર્ષની વયે હાર્ટ ફેઇલથી મરણ પામ્યા છે.

ગુજરાતી હીંદુ મંડીલા મંડળ ડરબન

શારદ પુનમની જાહેર સભા

તા. ૨૫–૧૦–૫૦ ને બુધવારે બપોર ના ૨॥ વાગે કાલીવાડ હીંદુ સેવા સમાજના ગાંધી હોલમાં શારદ પુનમ નો ઉત્સવ ઉજવાશે તે પ્રસંગે સહેર જનોને પધારવા વીનતી છે.

કાર્યક્રમ

ભજન

બાળકોના મનોરંજક કાર્યક્રમો.

સૌ. દીવાળીબેન ઠાકર
પ્રમુખ
સૌ. રમાબેન ચંપાલાલ
સૌ. પુષ્પાબેન કેશવ
મંત્રી

કન્ટ્રીના આલ્ફેા :—
તુવેર ની દાળ નં ૧.....રે ૭
તુવેર ની દાળ નં ૨.....૬/૬
અળદ...શી. ૧-૬ રતલ
મગ.....શી. ૧-૨ રતલ
તુવેર.....શી. ૬-૩ રતલ
ચણા.....શી. ૨-૧ રતલ
ચાખ્ખો..... ૪ પેની રતલ
ઘઉ.....૬૦ પેની રતલ
ખુલાસ..... ૪ પેની રતલ
ચાલની દાળ....શી. ૨-૬ રતલ
ચણા દાળ.....શી. ૩-૬ રતલ
અળદ દાળ.....શી. ૨-૩ રતલ
મગ દાળ નં ૧....શી. ૨-૰ રતલ
મગ દાળ નં ૨... શી. ૧-૬ રતલ
મકરાઇબ વેરાઇટસ
ચણા.....શી. ૪૭
કેટલ ચેાઇસ ના
ચુમટા.....શી. ૬૨-૬
એડરેસ : ૨૨૮ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન : ૨૪૨૪૫
પરશુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.
અને તરફ મોર બાણે એમબ્રોયડરી
ગોલ્ડ શી. ૬ ૬ યાર

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ બખરપત્રી તરફથી)

વડોદરા, ઑક્ટોબર ૭, ૧૯૫૦.

કાશ્મીરને અપાયેલું વચન

પંડીત નેહરૂએ પત્રકાર પરિષદ સમક્ષ તા. ૩જી ઑક્ટોબરે એક લેખી બયાન રજુ કર્યું હતું, અને પછી તેના પર ખુલાસા કર્યા હતા. કાશ્મીરના પ્રશ્ન ને અંગે સલામતી સમિતિમાં સર ઓઝેન ડીક્સને રજુ કરેલા હેવાલા વીષે તેમણે જણાવ્યું કે "પાકીસ્તાનની ધમકીઓ કે બેલકાયી અમે કાશ્મીર અંગેની' કે બીજા કોઇ બાબતની અમારી નીતીમાંથી પીછેહઠ કરનાર નથી. અમે શાંતીનો માર્ગ અપનાવી છે. પરંતુ જો શાંતી કોઇ પક્ષ રીતે ભયમાં મુકાતી હશે, તો પુરતા દીવાસ અને બળથી અમે તેને બચાવી લઇશું." તેમણે કહ્યું: "કાશ્મીરના પ્રશ્નનો ઉકેલ બે બાબતમાં વહેંચાય છે. એક પાકીસ્તાન આક્રમણકાર હોવાનો સ્વીકાર, અને બીજો લોકમત માટેની શરત. આમાં પાકીસ્તાન આક્રમણ કાર હોવાનો સ્વીકાર સંયુકત રાષ્ટ્રોના કાશ્મીર પંચે આડકતરી રીતે કરી દીધો છે, અને સર ઓઝેન ડીક્સને હવે તેનો સાફી રીતે સ્વીકાર કર્યો છે." કાશ્મીરની વર્તમાન સરકારને, કાશ્મીરની બીજુના નીષ્પક્ષ લોકમત માટે ૬ માસની મુદત માટે સંજોષું રદ કરવાની સર ઓઝેનની દરખાસ્તનો ઉલ્લેખ કરતાં પંડીતજીએ જણાવ્યું કે "આપણે જે જે સીદ્ધાંત માટે અડગ વલણ રાખ્યું છે તે પ્રત્યેક સીદ્ધાંતનો આ દરખાસ્તથી ભંગ થાય છે; તેમજ જેને માટે આપણે મકકમ રહ્યા તેનો ઇનકાર કરવા જેવું. તેમજ કાશ્મીરની પ્રજાને આપણે જે વચનો આપ્યાં હતાં તેનો ભંગ કરવા જેવું, આનાથી પાપ છે. તેથી અમે તે પરિણામ આવે તોયે, આવી દરખાસ્ત માટે વીચાર કરવાનું અમારે માટે તદ્દન અસંભવિત છે." તેમણે વધુમાં એમ પણ જણાવ્યું હતું કે સર ઓવેનની દરખાસ્તોથી કાશ્મીરમાં ઉભય પક્ષ લોકમત લેવાનું અશકય થાય એવું છે.

કોરીયાનું યુદ્ધ

આ વીષે પંડીતજીએ જણાવ્યું કે "સંયુકત રાષ્ટ્રોનાં દળોએ કોરીયાના સવાલના નીરાકરણ અંગેના માર્ગો ન શોધાય ત્યાં સુધી ૩૮ મી અક્ષાંશરેખા ઓળંગવી ન જોઇએ. એ રપષ્ટ છે કે કોરીયામાં એક સ્વતંત્ર અને સંયુકત કોરીયાનું ધ્યેય હોવું જોઇએ કે જેની સરકાર લોકોની ઇચ્છા અનુસાર રચાય હોય. ૩૮ મી અક્ષાંસરેખા આખરે તો અદશ્ય થવી જોઇએ, અને તે કોરીયા ના આગલા ખાકનારી રેખા ન હોવી જોઇએ. આપણે ઉતાવળ સુધી સરકારી રીતે અનુસરીને કોઇ પ્રેમ લીટ કરી લઇશું એમ માનવું એ આજ માટેજ નહીં પણ હમેશ માટે ખોટું છે. દરેક મોટી લડાઇએ જ રેખાયું છે, અને ગયા લડાઇએ નવા કોયડા પેદા કર્યા છે. હું જોઇ શકું છું ત્યાં સુધી ઉત્તર કોરીયા નાં દળો મારા પ્રમાણમાં હાર પામ્યાં છે, અને સંયુકત રાષ્ટ્રોના પ્રેમ મુજબ શાંતી રથાપવાનું હવે સરળ બનવું જોઇએ. આક્રમણને પરાજય મળ્યો તેથી હું ખુબ ખુશ છું." વળી તેમણે કહ્યું: "ચીનની નવી સરકારને સંયુકત રાષ્ટ્રોમાં દાખલ કરવાના સવાલ અંગે તેની તરફેણનું પ્રમાણ દિવસે દિવસે વધતું જાય છે."

સરદાર અને નેહરૂ

ઇદોરમાં તા. ૨જીએ સરદાર પટેલે તેમની અને ભારતના બીજા પ્રધાન પંડીત નેહરૂની વચ્ચે મતભેદો પ્રવર્તતા હોવાની ખોટી જ અફવાઓનો રદિયો આપતાં જાહેર કર્યું હતું કે "અમે બંધી જ ગાંધીજીના પુષ્કળ દળના રોનીકો છીએ. હું નામજ બડો પ્રધાન છું એ હકીકત પર મેં કોઈ પણ સમયે ભાર દીધો નથી રાજદ્વારી ક્ષેત્રમાં બડા પ્રધાન નેહરૂજ નીર્વીવાદપણે બડા છે. બાપુએ પોતાના જીવનકાળ દરમ્યાન જ પંડીત નેહરૂને તેમના વારસ તરીકે પસંદ કર્યા છે. બાપુએ વારંવાર જાહેર કરેલું કે તેમની જવાબદારી પંડીત નેહરૂના શિર પર પડશે. આથી મહાત્માજીની આ -જ્ઞાઓને માન આપવું એ આપણી ફરજ છે. કોઇ જો આ જ્ઞાઓને અંતઃકરણ પુર્વક માન નહીં આપે તો તે દુખરનો ગુને ગાર ઠરશે. આ જ્ઞાઓને ભૂલી જવા જેવો ગાંધીજીના દળનો દગાબાજ રોનીક હું નથી. વસ્તુતઃ હું ઉચ્ચ રથાન ધરાવું છું એવું હું કદી ધારતો જ નથી. રાજદ્વારી ક્ષેત્રમાં મારું બીજું કે સ્થાન છે, એ તો મહાત્માજીના સાચા અનુયાયી તરીકે મેં સ્વીકારેલું દેવ સેવા નું કાર્ય છે, અને મને એ પસંદ છે."

કસ્તુરબાને અંજલિ

ઇદોરથી પાંચ માઇલ પર કસ્તુરબા સ્મારકનો શિલારોપણ વિધિ કરતાં સરદારે કહ્યું: "આવી સતી આ કળિયુગ માં જન્મ્યાં તે આપણું મહાભાગ્ય છે. કસ્તુરબા પંડીત નહોતાં, તેમ તેમને ભાષણો કરતાં આવડતાં નહોતાં. છતાં પ્રાચીન હીંદુ સંસ્કૃતિમાં ઓતે જે રથાન હતું તેના પુર્ણ પ્રતીકરૂપ કસ્તુરબા હતાં. ઇતિહાસમાં તેમના નામને અહલ્યા, તારા, દ્રૌપદી અને સીતાનાં નામની સાથેજ રથાન મળશે. કસ્તુરબા સ્મારક ટ્રસ્ટ ગામડાંનાં ઓ બાળકોના ઉદ્ધાર માટે છે. આપણે ગામડાંમાં નીઃસ્વાર્થ કામ' આજ રાખીશું તો કસ્તુરબાના આત્માને પાત્ર કરી શકીશું."

કસ્તુરબા ગ્રામ

આ ગ્રામ તયાર કરવામાં રૂા. વીસ લાખનું ખરચ થવાનો અંદાજ છે. એ સવર્પ્રથમ વસાહત બનશે. ત્યાં અહિંસા ઓને ગામડાંમાં બાળકો તથા સ્ત્રીઓ ની ઉન્નતિનું કામ કરવા માટેની તાલીમ અપાશે. આ કામ માટે કસ્તુરબા સ્મારક ટ્રસ્ટે તાજેતરમાં રૂા. પાંચ લાખ મંજુર કર્યા છે. —આ ગ્રામનાં કેટલાંક મકાનો બાની સાતમી સંવત્સરી —૧૯૫૨ ના ફેબ્રુઆરી ૨૨ મી સુધીમાં તયાર થઇ જશે એવી ધારણા છે. આ વસાહતને ઇરિયતાય, પશુચિકિત્સા માટેનો દવાખાનો, ડેરી ફાર્મ અને કૃષિ સંશોધન ફાર્મ પોતાનાં હશે. એનાં અધિષ્ઠાત્રી શ્રીમતી સુશીલા પૈ રહેશે. આ ગ્રામ માટે ઇદોર - રાજેરથી પાંચ માઇલ પર ૨૪૮ એકર જમીન મધ્ય ભારતની સરકારે ટ્રસ્ટને ભેટ આપી છે, અને તે સુંદર રથળે આવેલી હોઇ ચોમેર લીલીછમ ટેકરીઓ છે.

ગ્રામવિદ્યાપીઠો રથાપો

ઇદોરથી સરદારે ઔરંગાબાદની મુલાકાત લીધી હતી. ત્યાં ડો. આંબેડકરે રથાપેલી સિદ્ધાર્થ કોલેજમાં બાપણ કરતાં સરદારે કહ્યું કે "આ દેશની શિક્ષણ પ્રથામાં પલટો થવો જરૂરી છે. ભારતની કોલેજોમાં ત્રણ પંચમાંશ ઓ છે. પણ કોલેજમાંથી નીકળતા વિદ્યાર્થીઓ માટે નોકરી નથી. જો આ બાબતમાં કશું નહીં કરવામાં આવે તો વિદ્યાર્થીઓ કશું ન મળતાં વિમાનક પ્રવૃત્તિઓ તરફ વળશે." તેમણે આણંદના વલ્લભ વિદ્યાનગરની તારીફ કરી જણાવ્યું: "મારે મન તો આવું નીચ વિદ્યાપીઠો કરતાં ગામડાની બીજા પીઠ વધારે મહત્વની છે, કેમકે આવું નીચ બીજાપીઠોના વિદ્યાર્થીઓનું માનસ બીજાવત બને છે. આજે ઘણા બીજાર્થી ઓ અભ્યાસાર્થે બીજા જવા ઇચ્છે છે. આ વૃત્તિ રોકવી જોઇએ, કેમકે બીજા થી પાછા ફર્યા બાદ તેઓ ગ્રામ કરવા ને યોગ્ય નથી હોતા. આજે ■ ગ્રામ ગામાં બીજાપીઠો રથાપવી જોઇએ જ્યાં થી શક્તિશાળી બીજાર્થીઓ બહાર પડે."

જગત અને ઓશીયા

પંડીત નેહરૂએ લખનૌમાં પ્રજાતિ સંબંધોની ૨૬ મી પરિષદનું ઉદ્ઘાટન કરતાં કહ્યું કે "ત્રીજા વિશ્વવિગ્રહ બહુ દેરી ન.મ તેવાં સાહસોમાં આ પહે દોડી જવું ન જોઇએ. અત્યારે, ઇતિહાસની દ્રષ્ટિએ જોતાં, એશીયા કેટલીયે રીતે પશ્ચિમનું રમાન માગી રહ્યું છે. જગત બીજાસતા એશીયાની સમસ્યાઓ તરફ પુરતું ધ્યાન આપતું નથી. એશીયાની સમસ્યાઓ મુખ્ય એશીયાવાસીઓએ જ ઉકેલવાની રહે છે. બીજાઓ જોમ રોકાવટો ઉભી કરી શકે તેમ સહાયતા પંપ કરી શકે. એશીયાના દરેક ભાગમાં આજે રાષ્ટ્રવાદનો પ્રચંડ જુવાળ હસ્તી ધરાવે છે." ગાંધીજીનો ઉલ્લેખ કરી પંડીત જીએ કહ્યું: "આપણા દેશની ૩૮કોડ વ્યકિતઓએ આપણા એ મહાન નેતા એ આપેલી દોરવણીને અનુસરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આપણા જીવનનો મોટો ભાગ ખરચ્યો છે. તેમણે આપણને અહિંસાનો પાઠ શીખવ્યો; છતાં આપે સત્તા રથાને છીએ ને સરકાર ચલાવીએ છીએ, એટલે આપણે નોકાદળ તેજ સરકાર રાખવાં પડે છે. દીયની હાલ ની પરિસ્થિતિમાં રાષ્ટ્રોને દીક્ષાનો લાભ કરવાનું મુશ્કેલ જણાય છે. બીજી બાજુ આપે જોઇએ છીએ કે "આનાથી પ્રશ્નનો ઉકેલ નહીં આવે. મોટાં મોટાં સરકારો ધરાવનારા મોટા દેશો સકકરોયો પોતાના પ્રશ્નનો ઉકેલ લાવી શકયા છે એમ પુછીએ, તો તેનો જવાબ હકારમાં ન જ આપી શકાય. ભારત કોઇથી ડરતું નથી, કારણ આપણે અમારા નેતાએ જે બળની તાલીમ આપી છે. અમે રાજા વજરના હતા તોપણ મહાન સંતનતોનો કર મુકવા કદી રાજ્યો ન હતો."

હરિજન દિન

મુંબઇ સરકારના આદેશ મુજબ ગુજરાતનાં શાળાઓમાં હરિજન દીન તા. ૧૪મીએ સરસ રીતે ઉજવાયો હતો. નાનાં મોટાં અનેક ગામોમાં આ દીવસે ખેલકુદ, ગ્રામ સફાઇ, હરિજન-મંદીર-પ્રવેશ, હરિજન-હોટેલ-પ્રવેશ, સમુહભોજન, જાહેર સભા વગેરે કાર્ય ક્રમો યોજવામાં આવ્યા હતા. કેટલીયે જગાએ હરિજનોએ જાહેર કુવા પરથી પાણી ભર્યું હતું. અનેક રથળોએ સરકારી અમલદારો અને કાર્યકર્તાઓ એ હરિજનવાસની મુલાકાતો, હરિજનો સાથે સહભોજન વગેરે કાર્યક્રમોમાં ભાગ લીધો હતો.

ભારતનો ચાલ્યવ્ય પ્રદેશ

એવી માન્યતા સામાન્યપણે ફેલાઇ રહી છે કે ભારતનો ચાલ્યવ્ય પ્રદેશનો રાજકિરતાર ધીમે ધીમે મુંબઇ રાજ્યના ઉત્તર ગુજરાતના જીલ્લાઓ તરફ ખસી આવ્યો છે. જોક તો તેથી કેટલો ભાગ દબાયો, વગેરે અંગે તપાસ કરી ને તેનો હેવાલ રજુ કરવા માટે તથા એ બસારા આગળ વધતો અટકાવવા માટેનાં અને જે વીસ્તારો આ રીતે રાજપ્રદેશમાં ફેરવાઇ ગયા હોય તેને ફરીથી પાછા મેળવી લેવા માટેનાં યોગ્ય પગલાં સુચવવા માટે મુંબઇની સરકારે એક સમીતીની નીમણુંક કરી છે.

હિંદના ખબરો

પાકીસ્તાનના જુઠ્ઠા પ્રચારનો પર્દાફાર

દુનની પીસ્તારમાં અફઘાન સરકાર અથવા નીયમિત અફઘાન રેજીમેંટો પાકીસ્તાનના રેજીમેંટો સાથે અથડામણ માં આવ્યાના સમાચારો "તદ્દન પાયા વગરના" છે એમ દીલ્હી ખાતેના અફઘાન એલચી ડૉ. નજીબઉલ્લાહે દિલ્હી માં અકટોબર તા. ૫ મીના પત્રકારને મુલાકાત આપતાં જણાવ્યું હતું. નીયમિત અફઘાન રેજીમેંટો અથવા સસ્તત્ર અફઘાન નાગરીકો "પખ્તુનીસ્તાન રાષ્ટ્રીય પ્રદેશ" માં કબારેય ગયા હોવાનો ડૉ. નજીબ ઉલ્લાહખાને મક્કમ પનકાર કર્યો હતો. અને જણાવ્યું હતું કે આ રીતે પાકીસ્તાન સરકારે પખ્તુનીસ્તાન રાષ્ટ્રીય ચળવળ અફઘાન દરમ્યાનગીરી અથવા પ્રચારને આભારી છે એમ દેખાડવા પ્રયાસ કર્યો છે. પખ્તુનીસ્તાન રાષ્ટ્રીય દળ અને પાકીસ્તાનના રેજીમેંટો અથવા મીલીશિયા વચ્ચે અવારનવાર અથડામણો થાય છે અને એ અથડામણો આઝાદી પ્રાપ્ત કરવા માટે તેમજ પાકીસ્તાની દળના આક્રમણ અને બોમબારા સામે લડતા પખ્તુન રાષ્ટ્ર પ્રત્યેની કરાચી સરકારની દમનનીતીને આભારી છે.

ડૉ. નજીબ ઉલ્લાહે વધુ બોલતાં જણાવ્યું હતું કે, "અમે કબારેય અમારા રેજીમેંટો અથવા દળ બોર્ડરમાં નથી. અમારી પાસે લશ્કરો નથી. ઉલટાનું, અમે તાપકાવાળા પ્રશ્નને ઉશ્કેરાટ ન જાગે માટે સમજણપુર્વક પ્રયાસ કરીએ છીએ. વીશ્વના આ ભાગની સલામતીના એક માત્ર જવાબદાર રક્ષક તેમજ અફઘાન પાકીસ્તાનના શેત્રીજાએ અને સર્વસામાન્ય સંબંધો સ્થાપવા માટે પાકીસ્તાન પખ્તુનોની આઝાદીને માન્ય રાખે એ માટે અમે તેમને હજુ પણ સમજાવી રહ્યા છીએ.

અથડામણ સંબંધે પાકીસ્તાન સરકારની તરફેણમાં જણાવ્યા માં આવ્યું છે કે નીયમીત અફઘાન રેજીમેંટોએ પણ તેમાં ભાગ લીધો હતો. આ બાબતનો ઉલ્લેખ કરીને ડૉ. નજીબ રહીમખાને જણાવ્યું હતું કે તટસ્થ અથવા આંતરરાષ્ટ્રીય કમીશને દ્વારા ખાસી અને નીષ્પક્ષ તપાસ કરાવવા અફઘાન સરકાર તૈયાર છે. પરંતુ કોઇપણ કમીશન કબુલ કરવાનો કશો અર્થ નથી, તપાસ ભલે થતી.

પખ્તુનોની ભુમી પર થતી અન્ય અથડામણોની જેમ દેખાડી માટેની આ અથડામણ એક બાજુએ પખ્તુનીસ્તાનની રાષ્ટ્રવાદી અને આઝાદી પરસ્ત પ્રજા અને બીજી બાજુએ કરાચી સરકારના કબજે ધરાવતા અને વીદેશી રેજીમેંટો વચ્ચેની લડત છે. એમાં અફઘાનીસ્તાનનો કોઇ નીયમીત અથવા અનીયમીત રેજીમેંટ નથી.

પાકીસ્તાની પ્રચાર

આ વિષયના સંબંધે થતા પાકીસ્તાની પ્રયાસનો ઉલ્લેખ કરીને ડૉ. નજીબ ઉલ્લાહે જણાવ્યું હતું કે પાકીસ્તાન સરકાર બરસ્તમ દેશોમાં કહે છે તે, અફઘાનીસ્તાન જે કંઇ કરે છે તે બીનઉશ્કાવણી છે. અને તેઓ પોતે જે કંઇ કરે છે તે પ્રસ્તાવને અનુસરતું છે અને અફઘાનીસ્તાન ભારત સાથે મળીને કાવતરું કરે છે. પશ્ચીમ યુરોપ અને અમેરીકા રાષ્ટ્રોમાં પાકીસ્તાની પ્રચારકો જણાવે છે કે રશીયનો અને સામ્યવાદીઓ અફઘાનીસ્તાનને દોરવે છે. તાપકાવાળાના વીસ્તારોમાં તેઓ કહેતા ફરે છે કે, તાપકાવાળાઓનું ધ્યાન કાશ્મીર પરથી અન્યત્ર ખસેડવા માટે અફઘાનીસ્તાન ભારત સાથે કાવતરું કરે છે.

ડૉ. નજીબઉલ્લાહે વધુ બોલતાં જણાવ્યું હતું કે, આ જાતનો પ્રચાર ચાલુ હોવા છતાં, પખ્તુનોને કોઇ કબજે રાખી શકશે નહિ. તેમની રાષ્ટ્રીય તમન્ના એટલી પ્રબળ છે કે, પખ્તુનોનું રાષ્ટ્રીય આત્મબળ એટલું બધું જાગ્રત બનેલું છે કે તેથી તેઓ પોતાનું રોગવટ્ટ થવા દેશે નહિ.

પાકીસ્તાની પ્રચાર વાસ્તવિક પરીસ્થિતી પર કાંકપીછોડો કરવાના હેતુવાળો છે. તાપકાવાળા વીસ્તારમાં પાકીસ્તાની રેજીમેંટો અને પખ્તુન દળો વચ્ચે જ્યારે અથડામણો થાય છે ત્યારે પાકીસ્તાન સરકાર તેનો ઉલ્લેખ કરતી નથી પરંતુ જ્યારે પખ્તુનીસ્તાન ના કબજે કરેલા વીસ્તારોમાં અફઘાન અથડામણો થાય છે ત્યાં તે પર કાંકપીછોડો કરવો અશક્ય છે. એ કારણે, એ અથડામણો અફઘાનીસ્તાન ની પ્રજા અને દળની દરમ્યાનગીરીથી થઇ હતી એમ કહેવામાં આવે છે.

આ બધું શા સારૂ?

જો પખ્તુન ચળવળ ન ચાલતી હોય અને ઉશ્કેરાટ કરતાંય વધુ વીસ્તારવાળા પ્રદેશમાં વસતા ૩૦ લાખ તાપકાવાળાઓ સંતોષી હોય તો ત્યાં અથડામણો શા કારણે થાય છે, એ વીસ્તારો પર બોમબારો કેમ ચલાવવા માં આવે છે અને એ બધા ઉપરાંત નેતાઓ અને રાહત કેમ્પોને શા સારૂ કારાગાસમાં પોકવામાં આવે છે?

વઝીરૂદ્દીન ખાન અબ્દુલ ગફારખાન કે જેમણે પોતાનું જીવન પોતાની જ પ્રજાની સેવા માટે નહિ પરંતુ સમસ્ત માનવજાતની સેવા માટે અર્પણ કરેલું છે તેઓ આજે જેલમાં છે. તેઓ કંઇ ભાંગફોડીયા નથી. તેમજ તેઓ ચુનો કરે કે મુરબ્બો ઉભો કરે એવા પણ નથી. એમના જેવા માનવી શા સારૂ જેલમાં હોય? જો તાપકાવાળા વીસ્તારોની જનતા સંતોષી હોય અને પાકીસ્તાન કેળા રહેવા ઇચ્છતી હોય તો પખ્તુનો પર આધિપત્ય રચાપવા માટે તાપકાવાળા વીસ્તારોની આર્થીક નાકાબંધી શા સારૂ કરવી પડે છે?

આ પ્રશ્ન પર અફઘાનીસ્તાન અને પાકીસ્તાન વચ્ચે સીધી મંત્રણાની સફળતાની શકયતા છે કે કેમ એવો પ્રશ્ન કરવામાં આવતાં ડૉ. નજીબ ઉલ્લાહે જણાવ્યું હતું કે કોઇ પણ પ્રકારની શરત વગર દ્વિપક્ષી ધોરણે આ બાબતે મંત્રણા કરવા અમે હંમેશા તત્પર છીએ. અફઘાનીસ્તાન દુરંડ સીમા દોરીને આંતરરાષ્ટ્રીય સીમાદોરી તરીકે માન્ય ન કરે ત્યાં સુધી પાકીસ્તાન સરકાર મંત્રણા કરવાનો ઇનકાર કરે છે. એ સીમારેખાને માન્ય રાખવાનો અર્થ એ છે કે પખ્તુનીસ્તાન પરના પાકીસ્તાની વર્ચસ્વનો સ્વીકાર કરવો. આ ધોરણે મંત્રણા ન થઇ શકે. મધ્યસ્થી સંબંધે પુછવામાં આવતાં તેમણે કહ્યું કે આ બાબત એવી છે કે જેમાં બીજો પક્ષ દરમ્યાનગીરી ન કરી શકે.

ઉત્તર પ્રદેશમાં પંડીત નેહરૂ

અકટોબર તા. ૪ થીનો સંદેશો જણાવે છે કે, લખનઉમાં મહાત્મામાત્ય પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂએ જાહેર કર્યું હતું કે કોંગ્રેસ સંસ્થાને મજબુત બનાવવાની જરૂરીયાત અત્યાર જેટલી વધુ કદી પણ ન હતી. પંડીત નેહરૂ ઉત્તર પ્રદેશની ધારાસભાના કોંગ્રેસ પક્ષના સભ્યોને ઉદ્બોધી રહ્યા હતા. તેમણે વધુમાં કહ્યું હતું કે કોંગ્રેસ પ્રજાનો વીશ્વાસ ગુમાવી બેસશે અને તેઓને સાચો રાહ બતાવી ન શકે તો અપકર પરીસ્થિતી પરીણમશે.

પંડીતજીએ વીરોધમાં કહ્યું હતું કે સાચા પ્રશ્નો સમજવાની કોંગ્રેસજનોની શક્તિ ઓછી થશે તો તે પ્રશ્નો ઉકેલવા ની કોંગ્રેસની શક્તિ નીર્બળ બનશે. કોંગ્રેસ સંસ્થા રાષ્ટ્રને માર્ગદર્શન તેમજ દોરવણી આપવાનું ચાલુ રાખી ન શકે તો આથી ફેરજ બજાવી શકે તેવી બીજી કોઇ સંસ્થા દેશમાં નથી તેમજ અન્ય કોઇ પણ પક્ષ આટલી શક્તિ ધરાવતા નથી. સ્વાતંત્ર્યસીદ્ધિ બાદ કોંગ્રેસજનોએ કેળવેલી આત્મસંતોષની વૃત્તિ અંગેની નારાજગી કોંગ્રેસજનોને અનુરોધ કરીને પંડીતજીએ જણાવ્યું હતું કે, તંગે તો મજબુત નહિ તો તેમજ રાષ્ટ્ર ઉચ્ચ કક્ષાની તાકાત ધરાવતું નહિ હોય તો આઝાદીના પાયા સહેજાસાજથી હચમચી જશે. વીશ્વના અન્ય દેશો આપણે પોતાના મુખ્ય મુખ્ય પ્રશ્નો પર સક્ષ કેન્દ્રીત કરી રહ્યા છે, ત્યારે ભારત પોતાના સાચા પ્રશ્નોને ભુલી જઇને "નકામી માથાકુટો માં" ગુંચવાઇ ગયું છે. પ્રશ્નોનો સામનો કરવા માટે તાકાત મેળવવાને બદલે લોકો બીન-મહત્વની ચર્ચાઓ તેમજ ઝગડાઓમાં પડી ગયા છે. આવી પરીસ્થિતી ઉજ્જવળ ભાવીની આગાહી નથી કરતી. કોંગ્રેસોમાં "સોથી વધુ જુંગવાદમાં પ્રશ્નો" ઉકેલવાની શક્તિ પડી છે, પરંતુ તેઓએ પોતાની બુદ્ધિનો ઉપયોગ ન કરવાથી આજના પ્રશ્નોનો ઉકેલ મુશ્કેલ બની ગયો. અત્યારની સર્વોચ્ચ જરૂરીયાત તો લોકોની શિસ્ત તેમજ નૈતિક ધોરણ ઉંચે લાવવાની છે. તેના સીવાય ભારત એક મુકતરાષ્ટ્ર તરીકે જીવંત રહી શકશે નહિ. પંડીતજીએ વધુમાં કહ્યું કે ઉત્તર પ્રદેશના હાલના બનાવો થી મને ખુબજ ચીંતા ઉપજે છે. ભુતકાળમાં-ઉત્તર પ્રદેશે કોંગ્રેસને ઉંચી આબાદીમાં મહાન ભાગ ભજવ્યો હતો. રાજ્યમંત્રીઓ કોંગ્રેસજનો પોતાના ઝગડાઓનું આપસઆપસમાં સમાધાન કરી લેતા હતા અને કોંગ્રેસ ના મોવડીમંડળને અપીલ કરવાનો પ્રસંગ પણ ઉપસ્થિત થયો ન હતો. ધારાસભાના કોંગ્રેસ પક્ષની આ સભા માં પક્ષના નેતા પંડીત ગોવીંદવલ્લભ પંત પ્રમુખસ્થાને હતા. કોંગ્રેસ પ્રમુખ શ્રી. પુરૂષોતમદાસ ટંડન પણ સભામાં હાજર હતા. કોરીયાની પરીસ્થિતીનો ઉલ્લેખ કરીને પંડીતજીએ કહ્યું હતું કે, વીશ્વપરીસ્થિતી ખુબ નાજુક છે અને આવી આંતરરાષ્ટ્રીય પરીસ્થિતીની ભારત પર અસર થશે નહિ, એમ ધારવું ભુલભર્યું થઇ પડશે. કોરીયાનો વીષય મોટો નથી છતાં ય તેની ભારત પર અસર થઇ છે અને તેથી સમાજ વીરોધી તત્વો ઉછાળો મારીને તેનો લાભ ઉઠાવી રહ્યાં છે. દુરના દેશોના પ્રશ્નો ભારતને પણ કેવી રીતે અસર કરી શકે છે તે આ વસ્તુ દર્શાવે છે. સંકટોમાં તેમજ આફતોની બાબતમાં ભારત ખુબ જ ઉંચું સ્થાન ધરાવે છે, પરંતુ કાર્યની બાબતમાં તે પછાત છે. અન્ય દેશોની સરખામણીમાં ભારતના લોકોમાં કાર્ય કરવાની શક્તિનો અભાવ છે. અન્ય દેશોમાં આપણને લોકો સહીત તેમજ પ્રકૃતિમય દેખાશે, પરંતુ આપણે ત્યાં આપણે ધીમા છીએ. આપણું રાષ્ટ્ર આળસુ છે અને તેને કામ કરવાનું ગમતું નથી.

કોમવાદપર પંડીત નેહરૂ

લખનઉ અકટોબર તા. ૩:— "બધા લોકો કોમવાદ સાથે સંબંધ કરે, તો પણ હું મારી જીંદગીમાં કબારેય કોમવાદ નહિ સહી શકું. તમામ કોમો બહારના કબજો નાંખવાનો મારો નીરધાર અડગ છે." અત્રે મળેલી જાહેર સભામાં બોલતાં પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂએ આ પ્રમાણે જણાવ્યું હતું. આ સભા માં કોંગ્રેસ પ્રમુખ શ્રી. પુરૂષોતમદાસ ટંડન અને બીજા કોંગ્રેસી આગેવાનો હાજર હતા.

પંડીત નેહરૂએ કોમી રમખાણો ટાળવા માટે પ્રાણાર્પણ કરનાર શ્રી.

મણિલાલ શંકર દીક્ષાર્થીની માફ આપતાં જણાવ્યું હતું કે પ્રજાએ આસુરી ભણી સામે ઝઝુમવું જોઈએ.

ધરેલી તમામ જુલમયુક્ત માટે પોતે પોતાની સરકાર અને રાજ્યની સરકારો જવાબદાર છે. એમ જણાવીને પંડીત નેહરૂએ જણાવ્યું હતું કે, પ્રત્યાવતી ભણી, કાળાં બજારો અને સંકુચીત માનસવાળાઓ કુલેરાલે એવું ભારત સર્જવા માટે અમે આઝાદીનો જંગ ખેલ્યો નથી. મારામાં અને મારા સાથીદારોમાં આગેવાનો છે અને જો અમે ઉકત બાબતો સામે લડવાને શક્તિમાન ન હોઈએ તો, અમે રાજ્ય ચલાવવાને શક્તિમાન ન જણાઈએ.

નાગરીક અધિવેશનના ઠરાવોનો અને પોતાના અંતરમાં ચાલતા અવાજનો ઉલ્લેખ કરીને પંડીતજીએ જણાવ્યું હતું કે કોંગ્રેસે પોતાનું જુનું બળ ગુમાવ્યું છે. કેમો તેણે પ્રજાનો સંપર્ક ગુમાવ્યો છે. હવે કોંગ્રેસની હસ્તી રહેવી જોઈએ કે નહિ એ પ્રશ્ન છે. પરંતુ મને લાગે છે કે કોંગ્રેસે જીવવું જોઈએ અને એ માટે તેણે પોતાની બળબાદીઓ દુર કરવી રહેશે. હું કોંગ્રેસ સંસ્થાના ભાવિ સ્વરૂપ વીશે ગંભીરતાથી વીચાર કરૂં છું.

ગાંધીજીએ ૩૦ વરસ સુધી આપણને કંઈક શીખવ્યું છે. પરંતુ આપણે તેમના અવસાન પછી ઘણું ખોટું ગયા છીએ અને પરીણામે દેશ નબળો પડયો છે.

રાષ્ટ્રના ભાવિ માટે ચાહે તે રાજદ્વારી પક્ષના એકસરખા વીચારના લોકો સત્તાપર આવે એ આવશ્યક છે.

પંડીત નેહરૂએ આઝાદી પછી પરાવલંબી બની સરકાર પર જ આધાર રાખી રહેલી જનતાની ટીકા કરી હતી, અને દરેક નાગરીકને સ્વાતંત્ર્યથી પ્રાપ્ત થતી ફરજ અદા કરવાનો અનુરોધ કર્યો હતો.

પંડીતજીએ અંતમાં કહ્યું કે, સરકાર ના પ્રયાસો છતાં કાળા બજાર કે, નફાખોરીને કાબુ લાવી શકાતી નથી; આ બતાવે છે કે જરૂર કોઈ કેકાણે કંઈક અનીષ્ટ રહેલું હોવું જોઈએ. તેમણે જનતાને દેશની આર્થીક સ્થિતી સુધારવા માટે ભગીરથ પ્રયાસ કરવાની અપીલ કરી હતી.

પ્રશાંત સંબંધક પરિષદ

પ્રશાંત સંબંધક પરીષદના પ્રમુખ પંડીત હૃદયનાથ કુંજરૂએ લખનઉમાં એક મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે આ પરીષદની સભાઓથી જુદા જુદા દેશો ની સરકારોને લાભ થશે તેવી મને આશા છે. સરકારો અને પ્રશાંત સંબંધક સંસ્થા વચ્ચે ગાઢ સંપર્ક જોઈતો પરંતુ વીગત દરમીયાન સંસ્થા ના કેટલાક કાર્યકરોની અંગ્રેજી સરકાર સહાય લીધી હતી તે પરથી એમ કહી શકાય કે સરકારો પ્રશાંત સંબંધક પરીષદની ઉપયોગીતા સમજી છે. પંડીત કુંજરૂએ પરીષદમાં થયેલી ચર્ચાઓને ઘણી અગત્યની જણાવી હતી અને તેમણે પ્રશાંત દેશોના બીનસરકારી પ્રતીનીધિઓને વીચારવીનીમય કરવાની અને આ દેશોનું હિત ચાહનારા લોકોને ઉપયોગમાં લઈ શકાય તેવા અભીપ્રાયો બાંધવાની તક આપી હોવા નું જણાવ્યું હતું. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે પરીષદ કોઈ ઠરાવો પસાર કરવી નહિ કે, સંયુકત રાષ્ટ્રસંસ્થા અથવા બીજી કોઈ સંસ્થા કે સરકારને તેની અમલમાંનો મોકલવી નહિ. પરીષદ સમાપ્ત થાય પછી તેનું સાહિત્ય તૈયાર કરાશે. તેમાં રસ ધરાવતા કોઈને પણ મળી શકશે.

નિરાશ્રીતોએ ભોગવેલા રૂા. ૯૭ કરોડના ઘા

પશ્ચિમ બંગાળ નીરાશ્રિત પુનર્વસવાટ નીયામક મંડળમાં પુર્વ બંગાળના નીરાશ્રીતોના ૧૯૫૦ ના જુનની ૩૦ મી સુધી નોંધાયેલા દાવાઓ પરથી સરેરાશ અણુસી કરતાં પુર્વ પાકીસ્તાન ખાતેથી આવેલા બીનમુસ્લિમ નીરાશ્રિતોએ આઠરે રૂા. ૯૭,૮૧,૧૫,૦૦૦, ની કુલ કીંમતની નુકસાની સહન કરી છે, એવો અંદાજ છે. પશ્ચિમ બંગાળ ના મુખ્ય પ્રધાન ડૉ. બી. સી. રોયે રાજ્યની ધારાસભામાં આ વીષે પુછાયેલા એક પ્રશ્નના જવાબમાં આ માહિતી આપી હતી.

સામ્યવાદી ત્રાસ

મદ્રાસમાં બંદોબસ્તને લગતો ધારો અમલમાં આવ્યા બાદ મધ્ય જુન માસના અંત સુધીમાં પુર્વ કાંઠાના વીઝાગાપટમ પુર્વ અને પશ્ચિમ ગોદાવરી, કૃષ્ણા, કંતુલ અને નેલોર જીલ્લામાં સામ્યવાદીઓને હાથે ૬૮ માણસો માર્યા ગયા હતા તેમ કાયદા પ્રધાન શ્રી. માધવ મેનને રાજ્યની ધારાસભા માં જણાવ્યું હતું શ્રી. મેનને જણાવ્યું હતું કે, આ જીલ્લાઓના ૫૬૮ સામ્યવાદીઓને આ દરમીયાન અટકમાં રાખવામાં આવ્યા હતા. વડીઅદાલત ના હુકમ પરથી અથવા તો અટકાયતી ના કેસની ફરીયાદની વીચારણા કરીને અને ધારાની જોગવાઈ અનુસાર આ અટકાયતીઓમાંથી ૧૭૭ ને મુકત કરવામાં આવ્યા હતા. શ્રી. મેનને વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, સામ્યવાદી કે બીજા કોઈ પણ પક્ષ સાથે સંકળાયેલા કોઈ પણ વર્ગની હીંસક પ્રવૃત્તિઓને દાબી દેવાનો સરકારનો ઇરાદો છે. હીંસક પ્રવૃત્તિઓને દાબી દેવા માટે તેમણે જરૂરી પગલાં લીધા છે જેટલે હીંસાખોરી ફેલાનારાઓને ખુશ કરવાનો કોઈ પ્રશ્ન રહેતો નથી.

હૈદરાબાદમાં સરદાર પટેલ

સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલે હૈદરાબાદ ના લોકોને દેશને મજબુત, સમૃદ્ધ અને સુખી બનાવવા માટે સખત મહેનત કરવાની હાકલ કરી હતી. સરદાર શ્રી તીલક રમારક ફોમનો પાયો નાખવાની વીધીના પ્રસંગે પ્રવચન કરી રહ્યા હતા. લોકમાન્ય તીલકની સ્મૃતિને ભાવભરી અંજલી આપી સરદારશ્રી એ એ મહાન દેશભકતે સેવેલા ઉભરતા વારસાને લાયક કરવા ભારતની જનતા ને અનુરોધ કર્યો હતો.

હૈદરાબાદના મહારાષ્ટ્ર મંડળે આ ફોમ બાંધવાની યોજના કરી હતી. મુખ્ય પ્રધાન અને શ્રીમતી વેલોડી હાજર રહ્યા હતા. નાયબ વડા પ્રધાન તેમનાં પુત્રી શ્રીમતી મણીબેન પટેલ સાથે જે વ્યાસપીઠ પર બેઠાં હતાં તે સ્વ. લોકમાન્ય તીલક, સ્વ. મહાત્મા ગાંધીજી અને બીજા રાષ્ટ્રીય નેતાઓની તસ્વીરોથી સુંદર રીતે શણગારી હતી.

પાયો નાખવાનો વિધિ કર્યા બાદ, સરદારશ્રીએ જણાવ્યું હતું કે, જ્યારે કાકા સાહેબ ગાડગીલે મને હૈદરાબાદ મહારાષ્ટ્ર મંડળના તીલક મહારાજનું સ્મારક બાંધવાના પ્રયાસો વીશે કહ્યું હતું ત્યારે મેં તુરત જ તેનો પાયો નાખીને મારી જાતને તેની સાથે લેવા અંગે તૈયારી બતાવી હતી. કારણ કે, તેઓ એક મહાન નેતા હતા. જેઓએ આપણને શીખવ્યું હતું કે, "સ્વરાજ એ આપણો જન્મ સીદ્ધ હક છે, અને આપણે એ મેળવીશું." તીલક મહારાજે એ મંત્ર આપણને આપ્યો પણ એના પ્રયાસોને ફળીભુત થતો જોવા એ જીવ્યા નહિ. એમનું અધુરું કાર્ય સફળતાથી પુર્ણ કરવાનું કાર્ય રાષ્ટ્રપિતા મહાત્મા ગાંધી ઉપર આવી પડયું. જ્યારે લોકમાન્ય તીલક અવસાન પામ્યા અને ગોપાટી ખાતે તેમની અંતીમક્રિયા કરવામાં આવી ત્યારે મહાત્મા ગાંધીજીએ તેમનું મુત્ર ઉપાડી લીધું અને જાહેર કર્યું કે, તીલક મહારાજે આપણી સામે રાખેલા આદર્શોની સીદ્ધિ માટે હું કાર્ય કરીશ.

સરદારશ્રીએ આગળ ચાલતાં જણાવ્યું કે, તીલકની સ્મૃતીને તાજી રાખવાનો ઉત્તમ માર્ગ તેમણે આપણી સમક્ષ રજુ કરેલા આદર્શો માટે કાર્ય કરવા નો છે. એ આદર્શ છે, દેશને શક્તિશાળી, સુખી અને સમૃદ્ધ બનાવવા માટે સખત મહેનત કરવાનો. આ સંયુકત પ્રયાસમાં માત્ર મહારાષ્ટ્રીયનો જ નહિ પરંતુ તમામ હૈદરાબાદવાસીઓએ જાતી, ધર્મ, રંગ કે પંથના ભેદને વચ્ચે ન આવા દઈને સહકાર કરવો જોઈએ. કારણ કે, ઇશ્વરની દૃષ્ટિએ બધાજ સરખા છે. આ રીતે જ તમે લોકમાન્ય તીલકનું નામ અમર કરી શકશો.

સરદારશ્રીના પ્રવચનની પુર્વે હૈદરાબાદના સ્વાસ્થ્ય અને રચનાત્મક સંસ્થા ઓના પ્રધાન શ્રી. કુલચંદ ગાંધીજી સરદારશ્રીને આભારદર્શન આપતાં કહ્યું હતું કે, આ સ્મારક ઝાંખવા માટે ભંડોળ ઇત્યાદિ ૩૦ વર્ષો પહેલાં કુલે એકઠો કર્યો હતો. અમે સ્મારક બાંધી શકયા ન હતા કારણ કે તે વખતની હૈદરાબાદની સરકાર એ માટે તૈયારી ન હતી.

અહીંયાની ચોરી

મુંબઇથી અકટોબર તા. ૨ જીના જણાવાય છે કે આદીકાથી અકટોબર તા. ૨ જીએ આવી પહોંચેલી સ્ટીમર "કરંજા" ઉપર પાંચ દીવસ સુધી એકસરખો ચોરી—પહેરો રાખ્યા પછી આજે સવારે કસ્ટમ ખાતાના અમલદારોએ ચાર રતલ જેટલા અફીણનો જથ્થો હાથ કરવા માં તથા એના સંબંધમાં કેટલાકોની ધરપકડ કરવામાં સફળતા પ્રાપ્ત થઇ હતી. એમ જણાય છે કે સમર્સેટ નાઇરસીંગ નામનો એક ગ્રીક હામદાર ચાર રતલ જેટલો અફીણનો જથ્થો દોરડાં વતી સ્ટીમરમાં એક અફીકુશીન ગુલામહુસેન નામના મુસ્લીમને આપતો હતો. તે વખતે આ બન્નેને પકડવા માં આવ્યા હતા. આ ઉપરાંત આ ગુન્હામાં સંડોવાયેલા સ્ટીમરના એક માણસને પણ પકડવામાં આવ્યો હતો. હોડમાં એક રતલ અફીણની કીંમત કાળા બજારમાં રૂા. ૩૦૦ ની છે. જ્યારે આફ્રીકામાં કાળા બજારની કીંમત રૂ. ૪૫૦ થી રૂ. ૫૦૦ સુધીની છે. આથી અફીણનો જથ્થો ત્યાં બહુ કીંમત ઉપજાવવા માટે દાણચોરીથી લઇ જવામાં આવતો હતો.

અસ્પૃશ્યતાની નાબુદી

ભારતના બંધારણમાં એક પ્રાથમીક અધિકાર તરીકે અસ્પૃશ્યતાની નાબુદી ની જોગવઇ રાખવામાં આવી છે અને એ રીતની કોઈ અસમાનતા જણાવવી એ કાયદા અનુસાર શીક્ષાને પાત્ર ગુનો ઠરે છે. અસ્પૃશ્યતાની સંપુર્ણ નાબુદી, અસમાનતાને કમસદ તથા દલિત કોમો અને જનજીવનની સ્થિતીની સુધારણા માટે વિવિધ દીશામાં મુંબઇ સરકારે પોતાથી શકય તેટલું બધું કર્યું છે.

શીક્ષણ સંબંધમાં તો તેમને માટે પ્રત્યેક તબકકે ખાસ જોગવાઇ રાખવા માં આવી છે અને તેઓ એનો પુરેપુરો લાભ ઉઠાવી રહ્યા છે. હું આશા રાખું છું કે આપણા રાષ્ટ્રપિતાને અત્યંત પ્રીય એવા આ ઉમદા કાર્યમાં જનતા પણ સરકારને સહકાર આપશે અને અસ્પૃશ્ય કહેવાતી પ્રત્યેક વ્યકિત ને તેની લાયકાત મુજબ, દેશના સર્વોચ્ચ સ્થાન સુધી પહોંચવાની તક મળશે. હરિજન દિનની ઉજવણી પ્રત્યેકને આ અંગેની ફરજની યાદ અપાવશે અને દોંદુ સમાજનું આ કલંક જુસી નાખવામાં મદદ કરશે.

—હૈદરાબાદના રાજપ્રમુખનો નીર્ણય

૩૧ ૫ લાખ હૈદરાબાદમાં શરૂ કરવા માં આવેલ મુખ્ય પ્રધાનના આરોગ્ય રાહત કાર્યમાં આપ્યા છે.

"શ્રી. તવડી સેવા મંડળ" (ટ્રાંસવાલ)

પી. ઓ. બોક્સ ૨૧૨૯. જોહાનીસબર્ગ.

નવસારી તાલુકાનાં તવડી ગામે ગયુ ચાર વર્ષ આસપાસ રેલનાં પાણીથી થયું નુકસાન અટકાવવા પુર્ણા નદીનાં કાંઠે પોરા બાંધવાની યોજનાથી ઉપરોક્ત મંડળે ઇ. સ. ૧૯૪૧ ની સાલે જન્મ જનરલ ફંડ રાખ્યું હતું.

તા. ૨૭–૮–૫૦ નાં રોજે મંડળની જાહેર સભા સમક્ષ મંજુર થયેલા હિસાબની વીગતઃ—

જનરલ ફંડમાં કદરદાન ગ્રહકો તરફથી–			
નોંધાયેલી રકમ ટોટલ	પા.	૨૮૪૧	૧૭ ૬
		£૨૮૪૧	૧૭ ૬

'રેન્ડ' મેન્સ માર્કેટ સ્ટોર જોહાનીસબર્ગમાં			
પ્રીમિસ ડીપોઝીટ ખાતે	પા.	૧૭૦૦	૦ ૦
રેન્ડ' મેન્સ માર્કેટ સ્ટોર જોહાનીસબર્ગ			
કરન્ટ એકાઉન્ટ ખાતે	પા.	૬૦	૧૦ ૧૧
બચત ખાતે પરચુરણ			૩૪ ૨ ૭
જનરલ ફંડમાં ઉધરાવવાની–			
બાકી રહેલી રકમ	પા.	૨૦૪૭	૪ ૦
	£	૨૮૪૧	૧૭ ૬

પ્રમુખઃ મોહનભાઇ દેવાભાઇ તવડીઆ ટ્રસ્ટરઃ કેશવજી લક્ષ્મણ તવડીઆ. મંત્રીઃ નરસિંહ ભાણુભાઇ તવડીઆ.

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' આસામ સંકટ નીવારણ ફન્ડ

ઉપલા ફન્ડમાં આ ઓફીસે મળેલી નીચેની વધુ રકમો સાભાર સ્વિકારી જે બાકીઃ

	આગલો સરવાળો		પા.	૩૬ ૧૪ ૦
એલ. નાથુ એન્ડ સન્સ	(સુલવાયો)			૨ ૨ ૦
હીરાભાઇ કે. પટેલ	લીવીંગ્સટન			૧ ૦ ૦
ડાહ્યાભાઇ કે. પટેલ	"			૧ ૧ ૦
નાથુભાઇ કે. પટેલ	"			૧ ૧ ૦
નાથુભાઇ આર. પટેલ	"			૧ ૧ ૦
રતીલાલ કે. પટેલ	"			૧ ૦ ૦
ગોમનલાલ ડી. પટેલ	"			૨ ૦ ૦
ઇસ્ટન્સ મીલ્ક બજાર	ડાલ્ટા (ટ્રાંસવાલ)			૧૫ ૧૫ ૦
ડી. જી. દેસાઇ	મેરીલ ડરબન			૫ ૫ ૦
ભગત એન્ડ સન્સ	જો'બર્ગ			૨ ૨ ૦
નરોતમ એલ. પટેલ	રટેન્ડ (કેપટાઉન)			૫ ૦ ૦
	કુળ સરવાળો			૭૯ ૧ ૦

જાહેર આભાર

શ્રી. પુરાતન છાત્ર મંડળ (જોહાનીસબર્ગ) તરફથી ઉઘરાવાયેલું આસામ સંકટ નીવારણ ફન્ડ.

આસર બ્રધર્સ	જોહાનીસબર્ગ સેનટ્રલ		પા.	૧૦૧ ૦ ૦
ડાહ્યુભાઇ પટેલ	"			૧૦ ૧૦ ૦
વલ્લભભાઇ બી. પટેલ	"			૨૫ ૦ ૦
કે. બી. મીલ્ક ડીલર્સ	"			૧૫ ૧૫ ૦
વલ્લભભાઇ સોમાભાઇ	બેપી	(જો'બર્ગ)		૬ ૬ ૦
ભાણાભાઇ નેમાભાઇ	"	"		૧૦ ૬
ઉકાભાઇ ભાણાભાઇ	"	"		૪ ૪ ૦
નરસદભાઇ છીબાભાઇ	"	"		૩ ૩ ૦
મગનભાઇ કાનજીભાઇ	"	"		૧૦ ૬
મંગલદાસ મનજીભાઇ	"	"		૧ ૧ ૦
દયાળભાઇ ઇચ્છાભાઇ	"	"		૬ ૧૦ ૦
હિરાભાઇ રણછોડભાઇ	"	"		૧૦ ૬
જોક હિતેચ્છુ	"	"		૧૧ ૩
રોકન કેસર્સ	"	"		૧૦ ૬
ગોવીંદભાઇ નાનાભાઇ	"	"		૧૦ ૬
ડાહ્યાભાઇ મગનજીભાઇ	બેપી	જો'બર્ગ		૧૦ ૬
સોમાભાઇ વલ્લભભાઇ	"	"		૨ ૨ ૦
એન. કે. ગોપાલ	રિફીડોપ	"		૧૦ ૧૦ ૦
એન. પરશુ કલ્યાણ	"	"		૫ ૫ ૦
કે. ગોપાલ	"	"		૩ ૩ ૦
વી. બાપુભાઇ	"	"		૩ ૩ ૦
નાથુ બ્રધર્સ	"	"		૫ ૫ ૦
નારણ ભગવાનભાઇ	"	"		૪ ૪ ૦
કે. કેશાભાઇ	"	"		૩ ૩ ૦
ભાણુભાઇ રવજીભાઇ	"	"		૩ ૩ ૦
	કુળ સરવાળો			૨૧૨ ૧ ૩

૫૦ હોક્સ સ્ટ્રીટ, બોક્સ ૮૦૪૯. જોહાનીસબર્ગ.

ડાહ્યાભાઇ ગોપાળ, પ્રમુખ
મણીભાઇ ડાહ્યાભાઇ, મંત્રી

વેચવાનો પુસ્તકો

અદ્યતન ભારત ચિત્ર આલબમ	૭ ૬
અજન્તા કલા મંડપ ચિત્ર આલબમ	૫ ૬
ચિત્રકાર રસિકલાલ પરીખ કૃત ચીત્ર સાધના	૫ ૦
સુંદર ચીત્ર સંગ્રહ તમારા બન્ને ચિત્રોથી રાણાસારા કીરતા પ્રખ્યાત ચિત્રકારોના ૭ ચિત્રના સંગ્રહની કીમત	૮ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

C/O INDIAN OPINION, P. Bag. Phoenix, Natal.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પારસી ૧૯૫૦ ઓકટોબર	હીંદુ ૨૦૦૬ આસો	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. કદમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૨૦	સુદ ૧૦	૮	૧૮	૫–૧૬	૬–૦૭
શની	૨૧	,, ૧૧	૯	૧૯	૫–૧૫	૬–૦૬
રવી	૨૨	,, ૧૨	૧૦	૨૦	૫–૧૪	૬–૦૬
સોમ	૨૩	,, ૧૩	૧૧	૨૧	૫–૧૩	૬–૦૬
મંગળ	૨૪	,, ૧૪	૧૨	૨૨	૫–૧૨	૬–૦૫
બુધ	૨૫	,, ૧૫	૧૩	૨૩	૫–૧૧	૬–૦૫
ગુરૂ	૨૬	વદ ૦૧	૧૪	૨૪	૫–૧૦	૬–૦૪

પ્રાપર્ટી વેચવાની છે

આ પ્રોપર્ટી કીમતી છે મોક્કાની, ખુલ્લા ઉપરની અને સારા વેપારના સ્થાનમાં આવેલી છે.

નવા અને જુના બાંધકામ સાથના મકાનો છે. જેનો આખો વીસ્તાર ૧૭૦૪૧૫૦ ફીટ છે.

૬૦૦૪૩૫ ફીટમાં ૭ દુકાનો અને નવ બે રૂમના ફ્લેટો ૧૯૪૭-૪૮ માં બંધાયા છે.

૧૦૦૪૪૫ ફીટમાં ચાર નાની દુકાનો અને ૧૪ રૂમોનું બીચન, બાથરૂમ અને બાલ્કની સાથે છે. આ જુનુ મકાન છે તે તોડીને દુકાનો, ફ્લેટો અને મોટી ફેક્ટરી ના બનાવી બાંધી શકાય એમ છે.

બાકી ઘણું સારું આવે છે બોલનારી ગોઠવણ મારે શકશે રૂબરૂ મળવાથી લેનારને ઘણો ફાયદો થશે.

લખો યા મળો

ગોવનભાઈ અમીભાઈ
૧૫૦ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

દુકાન વેચવાની છે

ટ્રાંસ્વાલમાં નામદાર મુકામે આવેલી ઓફ બહોળો વેપાર કરતી, સારા મોકાની દુકાન વેચવાની છે. રહેવાની સારી સગવડ અને સ્ટેશનના મધ્ય ભાગ માં આવેલી છે. વધુ ખુલાસો ગમે મળવાથી

મળોઃ
C. VALLEY,
SPRINGS ROAD,
NIGEL TVL
Box 59. Phone: 244

જોઇએ છે

સુરત હીંદુ એજ્યુકેશનલ સોસાયટી તરફથી ચાલતી ગુજરાતી કોળા માટે નવુ શિક્ષકોની જરૂર છે જોએ.

(૧) મેટ્રીક સીનીયર (૨) સીનીયર ટ્રેઇન્ડ (૩) અથવા રનાતક (૪) હીંદી બોલી શકે અને ૫ વર્ષના અનુભવવાળા શીક્ષકો એ પ્રમાણપત્રોની નકલો સાથે નીચેના સરનામે અરજી કરવી.

એલ. બી. પટેલ
મંત્રી
૧૨૭ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,
ડરબન.
સુરત હીંદુ એજ્યુકેશનલ સોસાયટી

'ઓપીનીયન'
તંત્રીઓ મહેન્દ્ર મોહનલાલ

અંક સાતમો પણ જેવો મોટામાં આવી ગયો છે.

૨/૩ માં પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal

હીંદનાં એગેઝીનોના દિવોત્સવી અંકો આપની પાસે હોય તે આપે નથી ઇચ્છતા?

દરેક મેગેઝીનનો દિવોત્સવી અંક રાજકીય તેમજ સામાજીક લેખો, વાર્તાઓ, અને હાસ્યરસથી ભરપુર હુંચકા તેમજ કાટુનોથી ભરપુર, હશે અને તે આપને જરૂર આનંદ આપશે.

ઘણાંખરાં મેગેઝીનોના દર નીચે જણાવેલ છે તે આપને અમારી પાસેથી મળશે.

આસીક સાપ્તાહીક અઠવાડીક	દિવોત્સવી અંક શી.-પે.	વાર્ષિક લવાજમ શી.	આસીક સાપ્તાહીક અઠવાડીક	દિવોત્સવી અંક શી.-પે.	વાર્ષિક લવાજમ શી.	આસીક સાપ્તાહીક અઠવાડીક	દિવોત્સવી અંક શી.-પે.	વાર્ષિક લવાજમ શી.
અખંડ આનંદ મા	૩–૦	૧૬	નારનારી	૨–૬	૮	બેબીમેગ્ઝ અ	૩–૬	૩૬
આનંદ અ	૧–૬	૧૫	ફૂલ લેખા મા	૧–૬	૭૬	બાલજીવન અ	૧–૦	૮
આદેશ	૨–૩	૧૮	વિકાસ મા	૨–૬	૧૦	બાલીબરાબ્રી મા	૪–૦	૧૫
ઉર્મી-નવરચના મા	૨–૩	૧૫	સાંજવર્તમાન મા	૪–૬	૧૨	મનોરંજન મા	૨–૦	૧૫
ચેતન મા	૪–૫	૧૭	નવચેતન મા	૩–૦	૧૫	યુગાન્તર મા	૩–૦	૨૦
ભાષા સા	૨–૩	૭૬	પ્રજાસત્તાક અ	૧–૦	૧૫	રેખા મા	૧–૦	૧૨
ભમ્મી મા	૧–૦	૭	પુષ્પ	૧–૦	૧૧	શારદા મા	૧–૩	૧૫
ભાગૃતિ સા	૩–૦	૧૮	પ્રતિમા મા	૩–૦	૧૧	ઓજસ્વન મા	૧–૩	૧૩
જ્યોતિપર્યાન	૫–૦	૧૨	ફીલ્મમિત્ર અ	૨–૩	૧૨	સીનેમા હેન અ	૨–૩	૧૫

વાર્ષીક લવાજમ ભરનારને 'દિવોત્સવી અંક' ફ્રી મોકલવામાં આવે છે માટે આપનો ઓર્ડર પુરેપુરી રકમ ઓ. પે. ઓ. ૬ બેન્ક ડ્રાફ્ટથી જલદી નીચેના સરનામે મોકલો.

EXCELSIORS SUBSCRIPTION SERVICE
9 Cantonment AHMEDABAD-3. INDIA.

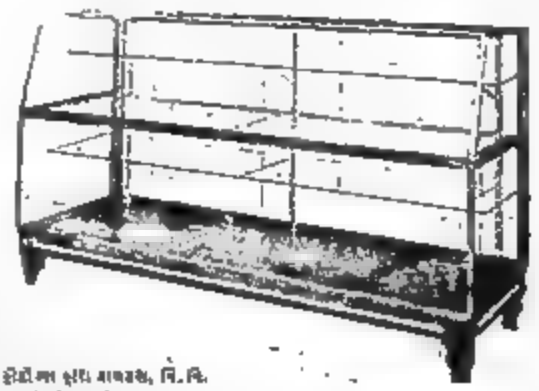
શ્રી સુરત હિંદુ એસોસીએશન

ધર્મશાળા ૧૫ બેન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આથી મુનીવનમાં વસતા દરેક હીંદુ ભાઇઓને ખબર આપવામાં આવે છે કે ૬ ફેબ્રુથી આવતા જતા ભાઇઓ માટે ઉપરોક્ત સંસ્થા તરફથી રહેવાની સગવડ રાખવામાં આવેલી છે. આશા છે કે તેનો લાભ સઘળા ભાઇઓ લેશે.

ગોવનભાઇ અમીભાઈ
પ્રમુખ.
દયાળભાઇ છીબાભાઈ
સેક્રેટરી.
શ્રી. સુ. હિં. એસોસીએશન.

"ગોલ્ડ મેડલ" કબોલીટી

ગુજરાતમાં
ડીસ્પ્લે કાઉન્ટરો
અને ઈ ફેક્ટરીસ
રાખીશકવર કાઉન્ટરો
પેલા યુનીવર્સલ, ડીસ્પ્લે ફેક્ટરીસ હાલ બારણસ, વિ.વિ.
નવી ઓફર ફ્રેક્ટરીસ બંધાવો.

એસોસીએટેડ શોપફીટર્સ લીમીટેડ
અમો સાથે એસોસીએશન શોપફીટરસ, ડ્રોમટો, શા. એ. શોપફીટરસ, પ્રિટોરીયા.
અમોને ગર્વ કરવા જેવી ફેક્ટરીસ બનાવનારાઓ છે અને ફેન્ચ વેસ્ટકોસ્ટમાં સુધરવુ આ મિલકો છે, તમો અમારો સંપર્ક કરો.
104 Market Street. (Factory Exeam House) Johannesburg
Phone 33 4211/2 P O Box 6691

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ આવી ગયા છે. ભાવ પોસ્ટેજ સાથે શી. ૫. ઇન્ડિયન ઓપીનીયન ની ઓફીસેથી તુરત મંગાવો.

વર્ધા શીક્ષણ યોજના

શિક્ષણ કેમ રીતે આપવું તેની ઉપયોગી પોથીઓ ગેન્ડી એજ્યુકેશન મુજબ ૨ ૧

ધાર્મિક પુસ્તકો

			યોગ વાસિષ્ટ	૧૦	૦
પરકમ્મા	૫	૩	રામનામ ગાંધીજી	૨	૦
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨	૦	ગુહ લીલા	૧	૬
મંગળ પ્રભાત (ગાંધીજી)	૧	૦	સુકમા ચરીત્ર	૩	૦
છપ્પય નિરીક્ષણ	૫	૬	ધર્મક્ષેત્રે કુરુક્ષેત્રે ભાગ ૧–૨–૩–૪.		
			આમા મહાભારત નવી રીતે		
ગુજરાત મહમદ			આ લેખ્યું છે.	૧	૫
ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અંગ્રેજી પુસ્તક			મળવાનું ઠેકાણું:		
-હોનુ પુસ્તક	૧	૦	*Indian Opinion*		
સંત કેશીદાસ	૩	૬	P. Bag,		
			Phoenix.		

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે ચેક અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સાચક ધર્મ સાધના	૧ ૦
સાંપીલ્લાનો સરકાર સાથે પ્રજાસત્યાગ્રહ ૧૯૪૨ ની સાલ દરમ્યાન થયેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭ ૬
સાંપીલ્લા સમાધાનમાં	૩ ૦
સાંપીલ્લાની આર્થિક યોજના	૩ ૬
પુરૂષ એક્ટ સાંપીલ્લા (ગુ. ઇલ્લ)	૩ ૬

દીપચંદભાઇ બગડાવાળાની કૃતીઓ

સાંપી વિષય રોકન સાંપીલ્લા વિષયોને સ્પષ્ટ કરતું પુસ્તક	૧ ૬
સ્ત્રીપુરૂષ મર્યાદા આજ કાલ સ્ત્રી, પુરૂષમાં ચેવાતી મુરો રીતરીવાજો પ્રસંગ અનુસારે જે જોખમો રહ્યાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૬

ડૉ. રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

જગતા દીપોસોફિના મહાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અજવાળું પાડે છે.

ઇસ્લામ અમેરા સંસ્કૃતીનું આપી	૧ ૦
જેવની વિચાર ધારા ચેદ ઉપરના તેમના ભાષણોનો સંગ્રહ	૫ ૬
પુનર્જન્મની સુક્ષ્મદેહ સાબિતા	૧ ૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

શ્રીમદ્ભગવત ગીતા મોટા અક્ષરોમાં સંસ્કૃતમાં	૩ ૮
પરમાત્માના અવિતાર સંતોના ચરીત્રોનો સંગ્રહ	૨ ૬
શ્રી રામચરીત્ર આ ચોપાઈ અરબુદ ગ્રંથને હલકો કરી, નાનો કરી આખું મુકેલ છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

ગ્રંથકાર કવિના વિખ્યાત લેખક અનાતોલની નોબેલ	૩ ૬
યાત્રા લેખક કુપરી, એક રશીયન પરીવાર વિષે રોચક નવલકથા	૧૦ ૦

લોક નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૧ ૦
આત્મ કથા સાંપીલ્લ	૭ ૬
લોક વિષે આપણા સાંપીલ્લ જવાહરલાલ, રાજાજી, આવી નેતાઓના ભાષણ વિષે લખેલું છે	૭ ૬

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નારીનગર સુંદર ચારત્રોનો સંગ્રહ	૬ ૬
આદર્શવાદી એક ઇતીહાસીક નવલ કથા	૧૨ ૬
રમણલાલ દેસાઇનો ભારતના સંગ્રહ	૭ ૦
પ્રેમાશ્રમ આ. ૧—૨ એક સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બન્ને ભાગની કીંમત	૧૩ ૦
ઇરાવતી સુંદર નોવેલ	૭ ૬
ઇન્દુમતી નોવેલ	૮ ૦
કમલાનાદ કોલા નોવેલ	૭ ૬
સાવિત્રીબાઇના પુત્ર	૩ ૦
ઇલાચંદ્ર જોશીદેવ	૬ ૦
કંઠીલાલ કાંટીવારી નોવેલ	૭ ૦
કમ્બોજવતી ઇતીહાસીક નોવેલ	૧૦ ૦
ગોકીલ્યાન ગોકીલ ચમન નવાવતી નોવેલ	૮ ૬
ભરમા આપુ બાપુઓના જીવનને કલાકુ ચાટતી નોવેલ	૮ ૬
મોરલ આયા મોરલની વાતોપરથી રચાએલ	૭ ૦
ચમેલી	૬ ૬
મોરાની વાતો	૬ ૦
જળ સમાધી નોવેલ	૮ ૦
અજાતના ગર્ભિણમાં ઇતીહાસીક નવલકથા	૧૦ ૦
નવુ સિંહાસન	૬ ૬
નવલબીંદુ નોવેલ	૫ ૦
ચિતોડની વાતો નાનાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૬ ૬
ચમ્પુ આપુ બે નાનાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૬ ૦
અમ્બાપુર ખારા	૮ ૬
અપુરી વાત	૧૦ ૨
અખીલ ચીનેપુરી વાર્તાઓ	૨ ૨
ઇંડાની છબવાની બરી ચુકી	૧૨ ૬
ચીત્ર સાથી આ. ૧—૨ સાથે	૧૨ ૦
અમારા બા સ્વ. બંસુબા ગાંધી વિષે સુશીલા નેયર અને બીજાના પરીચે લખેલ	૪ ૬
બાબાસાહેબ પીતાની વફાદાર આયરીશ ગર્વનેસ મીનોલીનીનું જીવન	૬ ૦
ચાલ ઠકરાણી	૮ ૬

નવલ કથાઓ

ઉજાચાદે	૮ ૬
કાઠીયાવાડની ઇંટ કથાઓ	૬ ૦
કાંચ ચષ	૧૦ ૬
મોહાન મિયાઝ નવલકથા આ. ૧—૨ સેટની	૧૬ ૦
આપુતરો વાર્તા સંગ્રહ	૩ ૬
ચિત્રલેખા	૮ ૬
રાજપુત વાત ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૩ ૦
રઢીયાવાડ	૬ ૬
રઢીયાવાડપતિ આત ૧-૨ સેના આવી નોવેલ સેટની	૧૧ ૦
રેત ચુત	૪ ૬
રઢીયાવાડ	૬ ૦
લીલ રેખા	૮ ૦
લીલ ચોખી વાત	૬ ૦
લીવેદીતા	૮ ૦
વસીય	૪ ૬
વાચકોત આ. ૧—૨ સેટની	૧ ૦
વિચારી	૮ ૦
વાચક અજાણ્યા	૮ ૦
અજાત પ્રીયસ્ત્રો	૬ ૬
પુનર્જન્મ ચમત્કાર	૫ ૦
પ્રેમ અને પુત્ર આ. ૧—૨ સેટની	૧૬ ૬
કુટેલા સુવર્ણ પાત્રો	૧૦ ૦
વહિવટદાર	૧ ૬

NUGGET

THE WHITEST WHITE

A4.E47

"Tell me, Doctor . . *If they all kill germs, how can one antiseptic be safer than another?*"

Some antiseptics lose most of their potency in the presence of blood. Some, though very powerful require very careful diluting to be safe on human tissues. The safe antiseptic for untrained use has high germicidal efficiency even in the presence of blood. It is non-poisonous, does not stain, it is gentle on tissues. These are some of the reasons why 'Dettol' is safe.

DETTOL REG.

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1697, CAPE TOWN

Three good reasons why you should use Sunbeam

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9d-1/6

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

EAST AFRICAN AIRWAYS "SKYLIONS" fly direct north to Nairobi to connect with Air India International's "Constellations." Enquire for fares and time-tables from our General Sales Agents, South African Airways, or any I.A.T.A. Agent.

Fly the smooth coastal route north

EAST AFRICAN AIRWAYS

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9685.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL.

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND CO.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલિગ્રાફિક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

હેડ ઓફિસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈટ્રીચાર્ડ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલિગ્રાફિક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—: જોહનિસ બ્રેચી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહનીસબર્ગ.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route. IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

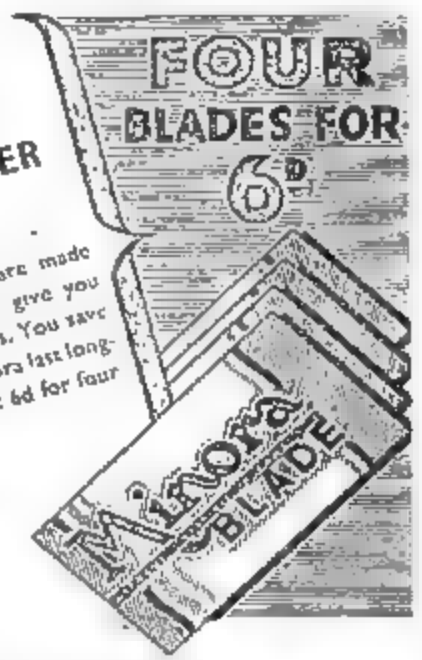
Incorporated in India
Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI Cables "AIRINDIA"

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

THESE ARE THE BLADES FOR SMOOTHER SHAVES

Because Minora Blades are made of the finest steel they give you better, smoother shaves. You save more money too, Minora last longer but they only cost 6d for four

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Minora

THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

KEEP IN TOUCH WITH HOME.

THROUGH INDIAN MAGAZINES

Annual Subscription Rates of Some Interesting Magazines

GENERAL		MOVIE MAGAZINES	
Astrological Mag.	M 24s.	Cine Voice	M 45s.
Caravan	M. 75s.	Filmindia	M 70s.
Forum	W 30s.	Movie Times	W 24s.
Illustrated Weekly of India	W 84s.	Rup-Bani	W 30s.
India Digest	Bi-M 9s.	Commercial Magazines	
Indian Review	M 15s.	Commerce	W 88s.
Modern Review	M 30s.	Eastern Economist	W 99s.
Onlooker	M 45s.	Indian Finance	W 55s.
Shanker's Weekly	W 52s.	Sexology	
Sound	W 28s.	International Journal of Sexology	Q 22s.
Vigil	W 36s.		

The above rates are current publisher's rates and are subject to changes. Copies will be mailed directly by the publishers.

Send your order with proper remittance to:

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE,

9 Cantonment, AHMEDABAD, India.

Write For A Detailed List.

Authorised Subscription Agent To All Indian Magazines

The Epic Fast

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

380 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	MITHUAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAN	DILLAGI
SHAINAY	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANANDI BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.

And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

189 Gray Street, DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
31 OCT 1950

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 43—Vol. XLVIII FRIDAY 27TH OCTOBER, 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE: FOUR PENCE

ALL HAVE THE RIGHT TO LIVE

"Every human being has the right to life, and freedom which cannot be gained except by the violation of that right, is no freedom at all; on the contrary, it is an imprisonment from which there is no escape, except through the complete renunciation of that doctrine of evil, which teaches that bad means can secure good ends. If the desired end is peace it is necessary to follow peaceful ways whatever the cost may be; if victory for peace is to be won, the means of war must be discarded; truth must rout the propaganda lies; forbearance and understanding must replace biassed and blinkered committee procedure; kindness and compassion must remove bitterness and hatred; neither strength, nor weakness, but goodwill must be the basis for negotiation. This is the only hope for the human race today."

—Sybil Morrison.
—'Peace News.'

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenile Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0 each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £4/19/6 each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades. £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream.
Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

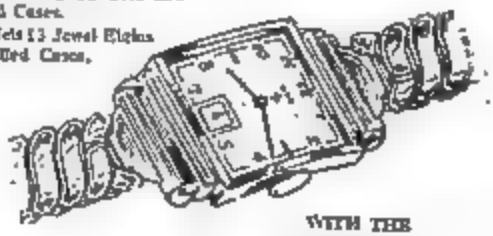
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees.
In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 13 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are you a subscriber of 'Indian Opinion'

if not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ
રોકડા તેમજ ઉધારા ભાવ, ગુલન રસ્તા, બ્લાન્કેટસ—એની ખાસો માટે
બંદ બારણે ભાવ. તેમજ કેપ્ટીવીન ન્યોરાસ્ટ આફ્રીકા
બીજે પાટે ઠમારે ત્યાં પ્રથમ દર્શાવ કરવા બલાબણ છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

દિવાળીના શુભ પ્રસંગે
શ્રી પોતાના ઘરને રંગ રોગાન કરી સુશોભિત કરશે.
તેને માટે સરસ રંગ જોઈએ તો
અમારી મુલાકાત લેશો.
એલીફન્ટ બ્રેન્ડ, બફેલો બ્રેન્ડ, આઇન, ડબ્બુ મેટાચ ટર્પન
વિગેરે બ્રેન્ડના
સરસ રંગો અમારે ત્યાંથી વાજબી અને કીફાયત ભાવે
ઘેર બેઠાં પહોંચતો કરીશું
NATHOO TABHA
107 Queen Street,
Phone : 24647 Telegrams : "MANI"
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents
19 Peking Road, Kawdon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Partons Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5190, Johannesburg
'Phones—Office: 22-7771. Alternate: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-A-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN [491

THE
NEW INDIA ASSURANCE
——COMPANY LIMITED.——
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ જૂની વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સામાન્ય વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારી' શકાય છે. જૂની કંપનીને ઉપજાવ આપવું એ દરેક જૂનીની ફરજ છે.
Natal Office:
NATVAR MANSION
74, Victoria Street
DURBAN.
Telephone 25845. P. O Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13,
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi.

S.S. Karanja due Durban 30th October and sails on 4th November for Bombay via Karachi.

S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Dec. 12.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET, P.O. Box 20432, DURBAN.

Note:—Emergency Phone: 63624

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીભાઈ લાલુભાઈ પટેલ(પારડીવાળા).

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, બિસ્કીટ પણ તેમજ ફરસાણ વિગેરે, મસાલાવાળી તાજી બનાવીને વેચીએ છીએ.

અમારું વર્ષાઋતુનું ખાસ સુરતી ઘુઘરા, મમરા, ચોળિયા, ગાંઠિયા, પાતળા વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીને વેચીએ છીએ.

પાર્સલ વીમેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટૂંક વખતમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3660.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.

34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, સોફાસેટ, કોચીસ ચેર્સ સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ડેનલ, તદન કીફાયત ભાવે બનીને તૈયાર. અને પસંદી લાવ્યા જેવા બુકકો વાંચો.

—ઓફસ, ડેનલ અને કીચન ફરનીચર—

જે કમતી ફરનીચર નીચે વર્ણવ્યા આવ્યું છે. તેનો સ્ટોક હમેશ વર્તમાન રહે છે. માત્ર ટોકન ભાવોના ઓર્ડર મીલ્યે મંગાવો અને વેપાર આપણ બનાવો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG

PHONE 33-4691. BOX 2526.

અમારાં નવાં પુસ્તકો

સેતુબંધ	૫	૦	પ્રેમો સેરક	૩-	૦
વિશાલબ્યા	૫	૦	ગીતાંજલી	૫	૦
કમંડલુ	૪	૩	રાધના	૫	૦
ચતુર સુભાષ	૨	૩	નવી દુનીયા	૫	૩
નીરૂપમા	૭	૦	દષ્ટાંતકથાઓ નાનાભાઈ ભટ્ટ	૨	૧
કપ કેપા (બે ભાગ સાથે)	૧૩	૦	મહાન મુસાફરો	૫	૦
કરે પહેરે	૬	૦	પુષ્પ અને પક્ષિઓ	૫	૦
પ્રાર્થના	૫	૦	રતનના ઘોડાં	૩	૦
સુવર્ણ ગુચ્છ	૨	૦	દેશ દેશની બોધ કથાઓ	૮	૬
જી જી જી	૩	૩	રાજકુમારી પ્રેમ કથા (ચોથી)	૮	૬
મારી મહાર	૩	૦	સોક્રેટીસનું જી. ૧-૨ સોક્રેટી	૧૦	૦
દવાનો ઉપયોગ પુસ્તક	૫	૦	હમણાં અક્ષરજ્ઞાન થે સોક્રેટીસ	૫	૬
બળવાન મનો	૨	૦	ઉપયોગ (વાર્તા સંગ્રહ)	૬	૦
ગીત ટોરી અને બીજા નાટકો	૨	૬	સુંદરીનો સપ્તકાર	૧	૬
આપણી કોમિક્સ	૫	૦	કવીદેવનો કરેક્ટ	૧૪	૦
ઉત્તરા	૭	૦	મુળવતા પ્રશ્નો	૪	૦
સચ્ચા ભેખ	૫	૦	દુકાની રમઝટ	૭	૬
આરોગ્યનું આરોગ્ય	૩	૦	દાસ ગીતાનો દાસરો	૬	૬
મહાત્માના પ્રયોગો	૩	૩	દીન ચર્યા	૧૭	૬
આમ વિચારણા	૨	૦	સામાજિકરેખાઓ ભાગ ૧-૨ સોક્રેટી	૧૮	૦
પુષ્પવાટિકા	૨	૦	રસમંજરી	૬	૦
પતીમંદીર	૩	૦			
રંગ લીલા	૨	૩			
કૃપાની ગાય	૨	૬			
ધરતી	૫	૦			
રસ મુર્તીઓ	૩	૦			
ગાંધીજીની સાધના	૫	૩			

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

યુધ્ધ નહીં કરવાનાં (સંસારની ભલીઓ સામે ચોકસ) નવલકથા	૭	૦
કૃષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૩
બે નવેલકથાઓ	૫	૦
ટોલ્સટોય અને શાકાહાર	૨	૦
કોની ક્રોઈન (વાર્તા)	૫	૬

જીવન ચિરીત્રો

૨ રવિનાથ ટાગોર	૫	૦

હારેસ રમુજી પુસ્તકો

હાસ્ય ગેતુક	૭	૬
ભરત કેદારના હાસ્ય પ્રસંગો	૬	૦
હાસ્ય વીલાસ	૧૭	૦

બંકીમ ચોપાધ્યાય કૃત

કપાલ કુંડલા	૭	૧
મનોરમા	૭	૭

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

ભંવરાપી	૨૧	૦
ગુજરાતનો જય ભોમ ૧-૨ પ્રત્યેકની	૬	૦
ગુજરાતી કથાઓ ગ્રાહકોને નવલકથા	૭	૩
ગાળા કથિકા	૫	૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૧	૦
પુરાતન જ્યોત	૫	૬
બોટીકા હાર	૮	૧
ચેવીસાણ	૮	૬
સોરઠ તારા બહેતા પાણી	૧૦	૦
વાલવાણી	૬	૬

નવલ કથાઓ

કુપલાય : ભંજાલની કાંતીલારી નવલકથા. કીમત	૮/-
આપણીજ સુંદર આંખપુર્ણ નોવેલ.	૧૦/-
રાધારાણી ગ્રામાલક કાંતી કથાવતી નવલકથા	૧૦/-
કુર્ઈ પાસકથા :- ભણીતા કોસ પીતાનીનું ઉત્તમ ચરીત્ર.	૫/-
મેકમ ઠકુરી :- શ્રી પીતાનીનું ઉત્તમ ચરીત્ર	૧/-
સમુધી કાંતી. કીશોરલાલ.	૫.
મશરૂવાલા	ફી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી	૩-૦

આરીસેવા મંદીર,
'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal

ધર્માત્મા ગોખલે સ્મારક અપીલ ૧ ૬

આપણા પત્રો : (આવરણની બેજા ઉપર) સંપાદક મંડળ ક્રમશે ૨ ૬

બાળવાનું ચાલું આ કોલમમાં

The House of KAPITANS proudly present the Biggest DIWALI Range of tempting SWEETMEATS for your enjoyment. We Lead because our trade is founded on our old motto: "Quality alone assures Satisfaction."
Our new motto is: "Stainless Steel for your Safety."

	s.	d.	
RHODINATI SUTTERVENI in tins, Orange, Raspberry and Lemon	1	3	per lb.
SOHALI SUPERFINE	10	7	"
MOHALI UNSURPASSED		6	"
SAHELI UNSURPASSED		5	"
MASHA SUPERFINE		4	"
ICE CREAM BURFI		3	"
PISTA BURFI		3	"
BADAM BURFI		3	"
MAWA BESAN MAGAJ		3	"
MAWA BURFI		3	"
PISTA HALWA		3	"
BADAM HALWA		3	"
VANILLA FRUIT HALWA		3	"
BOMBAY WHITE DRY HALWA		3	"
TAL PAPDI BAR		3	"
PAAN KHATAI		3	"
CHANDRAKALA		3	"
ROSA PAK		3	"

	s.	d.	
CHANA BADAM SPECIAL		3	per lb.
CHANA MAGAS		3	"
SPECIAL MAWA CHANA		3	"
SPECIAL BADAM CHANA		3	"
MAWA CHANA		3	"
PLAIN CHANA		3	"
SPECIAL MAWA GUJERA		3	"
MAWA MESOOR		3	"
MESOOR		3	"
CHOORIA LADOO		3	"
BOONDI LADOO SPECIAL		3	"
BOONDI LADOO PLAIN		3	"
SPECIAL MOHANTHAL		3	"
MOHANTHAL		3	"
SPECIAL GOOLAB JAMUN		3	"
GOOLAB JAMUN		3	"
DESIWEET DAMROA		3	"
KHAJOORA		3	"
DAMROSA		3	"
PAPAD (LARGE)	1	0	per 100
PAPAD (SMALL)	1	6	per 100

	s.	d.	
CHUTA PENDA		3	per lb.
BADAM PENDA		3	"
GOOR PENDA		3	"
JAGNAGRI PENDA		3	"
SPECIAL ASORTY BAR		3	"
ASORTY BAR		3	"
BATASA		3	"
RASPBERRY BAR		3	"
LOLO BAR		3	"
ORANGE BAR		3	"
LEMON BAR		3	"
CHOCOLATE BAR		3	"
AALOO VADULA		3	"
TALSHI SPECIAL in HONEY		3	"
KHAJOOR BAR		3	"
GATHA FINEST QUALITY		3	"
TIKHA GATHA		3	"
DESAI CHEVDO		3	"
SPECIAL CHEVDO		3	"
SPECIAL SEV GRAM FLOUR		3	"
SEV, FEAR DAL, NUTS, PEAS		3	"

Postage FREE in the Union

To UP-COUNTRY CUSTOMERS:

Do you want to send a SWEETMEAT GIFT to someone in Durban, in the Union, in the Rhodesias or in the United Kingdom? Let us have the name and address and be assured that we will "cushion" pack the requirements so that the Gift reaches the addressed destination in perfect condition.

To OUR DURBAN CUSTOMERS:

WE send Gift Parcels on your behalf as above. As in previous years, your co-operation is requested. Save yourself the inconvenience of Diwali rush at our counter by placing your order of Diwali Sweetmeats early. On Diwali Day, just come and collect —or we deliver them to your address on Diwali Day—AT YOUR SERVICE ALWAYS!

Kapitan's Balcony Hotel

Corner Grey and Victoria Streets.
PHONE 23814. DURBAN TEL. ADD.: "KAPITANS."

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 43—Vol.—XLVIII. Friday 27th October, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

Indian Opinion
Friday 27th October, 1950

Protest Day Dismissals

THE 300 Indian municipal employees who were given notice to be dismissed for staying away from work on "Protest Day," June 26, were paid off by the City Treasury on October 20. The majority of them are married men, with numerous dependants. One man, Moonsamy, said he had 17 children, all of them alive and all of them unemployed. He had been receiving £6 12s. 5d. a month.

Unemployed among Durban's Indian community is always a serious problem, although there has been a drop in the past eight months. In February, 2,200 Indians were registered as unemployed with the Department of Labour. In September, the figure had dropped to 1,610.

This is a very serious and daring step taken by the City Council. It cannot be justified on moral, material or humanitarian grounds. From the moral standpoint it is entirely wrong to take such a drastic step against people who observed a day of protest against an universally admitted unjust Act affecting their whole community. It was the only dignified manner in which they could voice their protest and it was the duty of any good Government not to hinder them from expressing their wounded feelings in the manner that their leaders had enjoined them to do. It was the least thing expected of any Government based on democratic principles. It is a sad reflection on the Durban City Council especially, in view of the fact that this City still claims itself to be British. From the material point of view the Council's step is deplorable because, whatever point it may have gained immediately, in the long run, it is wrong, for it leaves bad feelings and a sense of bitterness, which is bound to act detrimentally materially. From the humanitarian point of view it is glaringly wrong to throw out of employment such a large number of people for a crime, which is no crime at all, and unconcerned about what their future and that of their dependants is going to be. The City Council should know that there is a higher Power that rules over the universe and man, who always craves to God for forgiveness and mercy should at least learn to be merciful and forgiving to his own fellow-men. "As you sow so shall you reap," and the City Council will some day regret the harsh and inhuman step it has taken.

Having said this much about the City Council we must admit that we have got what we had sought. We had no right to expect the City Council to be generous. It has acted as any thoughtless person with no scruples would have acted. We had no right to expect it to be any better. It was folly on our part to expect otherwise. When we deliberately take a daring step we must expect and be prepared for the consequences. If we did not expect the consequences, if we were not prepared for them we have ourselves to blame. In the present instance the responsibility falls on the shoulders of the leaders who called upon the people to observe the Protes Day. They cannot rest until the goal for which this step was taken is reached, or else they will be deemed traitors to their community and will be more guilty than the City Council for the dismissal of these people.

NOTES

Apartheid In Public Parks

THE principle of racial separation in public parks was approved by the Johannesburg City Council on October 18. The Council agreed to an amendment to its by-laws which will enable it to prosecute people for entering recreation grounds reserved for people of a "different racial group." The amendment which must be approved by the Administrator of the Transvaal was recommended by the Council's Parks and Estates Committee, which said there was no provision in the existing by-laws for the reservation of any recreation area for Europeans or any other section of the community. "It is desirable," said the committee's report, "that the Council should have this right to restrict entry."

The Durban City Council recently acquired the right to apply the principle of Apartheid on the beach. Almost all the seats in public parks in Johannesburg were reserved for Europeans. Non-Europeans were privileged to walk about in them or to pass through them. Under the amended by-laws they will be deprived of that little privilege too.

Reverend Evans On Colour Question

"Actions that are morally wrong cannot be politically right," said the Rev. W. R. P. Evans, addressing the Maritzburg Services Club luncheon on "Freedom in the Democratic State." Freedom, said Mr. Evans, did not lie in the absence of restrictions. Man was a social animal, and could not live in isolation without moral, social and physical retrogression. In a country like South Africa, the multi-racial society made freedom a far more complicated thing. Our fault was that of thinking emotionally when we thought of European domination and supremacy, instead of thinking rationally about it. "You cannot hold down indefinitely other sections of the community," Mr. Evans said. That was happening in South Africa today. "If we carry on like this, we shall be denying freedom and democracy to ourselves eventually."

Bishop On Racial Harmony

Resolutions passed by ecclesiastical and other assemblies on racial matters became harmful if they were substitutes for action, said the Right Reverend Richard Ambrose Reeves, Bishop of Johannesburg, in his charge to the Diocesan Synod. The Bishop said he was becoming more and more sceptical about the value of many of the resolutions passed, although they did assure certain racial groups of the sympathy of other groups and drew attention of the whole community to injustices. There were many realms of social life in which action was difficult, but the relations between masters and servants could be improved and the Africans could be provided with better housing facilities. It was an over-simplification to refer to many of the problems in South Africa as "Black-White" issues. The Bishop called for understanding of the hopes of every group in South African society, "particularly

when we find that their desires clash violently with our own. "It is good for us to remember that we have no monopoly of righteousness, and even more, to refrain from indicting a whole racial or national group because of any particular action or policy of their political leaders," said the Bishop.

Native Policy In Port Elizabeth

Speaking to the Institute of Race Relations in Johannesburg, Mr. A. Schauder, a member of the National Housing Commission and chairman of the Housing Committee of Port Elizabeth City Council said, Port Elizabeth has no Native registration, no pass laws and no curfew: yet violent crime is lower there than in any other of the large cities in South Africa. "We, in Port Elizabeth, have tried to give the Native a combination of civilised home life with a fair degree of freedom," he said. "Experience proves that the policy is a good one for all concerned. The building of homes for the poorer sections of our people is not, and must not be made, a political matter. It is a responsibility which the whole community must acknowledge, and an obligation which the nation as a whole must fulfil. Homes must be provided for the large and growing Native population that has become urban in character. These people are your workers, your helpers, your fellow human beings. There can be delay in providing for their most essential human needs. "We now stood in a position where we must go ahead with boldness and courage, or else we must accept the consequences in violence, hatred and human misery—which will be the unavoidable result of the failure of our duty. It is tragic that nobody thinks of keeping accounts of the huge financial and social losses which municipalities and Governments sustain by allowing people to live in slums—including the losses of health, infectious disease and crime," he said. Money spent on housing is the finest investment any community can make. We do not lose money in housing. We invest it. Every penny advanced by the Government for both economic and sub-economic housing is repaid. "In addition I am convinced that if an inquiry were made it would be found that civilised housing pays for itself directly through savings on gaols and prison services and expensive hospitalisation, through preservation of family life, as well as in increases in workers' reliability and efficiency."

Dr. Xuma On Verwoerd's Appointment

Commenting on the appointment of Dr. H. F. Verwoerd as Minister of Native Affairs, Dr. A. B. Xuma, former president of the African National Congress, said: "The appointment of Dr. Verwoerd can be understood and appreciated only if people realise that the so-called Native Affairs Department in South Africa is not a department intended to promote the interest and welfare of the African people. It is a department established to carry out the Native policy of the governing Party for the time being. This Native policy is essentially intended to protect the interests of the Europeans in South Africa and to maintain White supremacy at the expense of the Africans by all means and at all costs. The appointment of any Party politician therefore such as Senator Verwoerd, is a matter of little concern to the Africans because he does not represent the Africans or their aspirations, but represents the policy of his Party. The appointment is to some of us welcome, because it is felt that the holder of this portfolio will leave the Africans in no doubt about the intentions of the Government by boldly stating and applying the Apartheid policy of the present Government. If Dr. Verwoerd acts courageously and characteristically his appointment will assist to bring about the unity of the Africans and the closer co-operation of all non-Europeans which the magic word 'Apartheid' has already stimulated."

United Party M.P. On Unity

Speaking at the United Party Congress at Port Elizabeth on Monday, Mr. J. W. Musher, MP., (chairman) assured the Prime Minister that the United Party would do all in its power to bring about the unity that Dr. Malan now seemed to be looking towards with longing eyes. Among the points that Mr. Musher urged the Prime Minister to consider were: He should stay his hand at once regarding legislation dealing with non-European problems. He should immediately declare that the whole non-European question should be removed from party politics. He should set up a convention representing all sections affected and might call in some of the critics from overseas to be at least liason members. The Prime Minister must positively work for racial peace and racial unity, as opposed to the many actions and enactments of the Government to-day, which had caused and were calculated to cause racial disturbance and racial disunity with cumulative effect. The Black and White problem was more and more a world problem; yet the trouble was that every act of the present Government that brought the country into disrepute abroad was laid at the door, not of the Government, but of the country.

Dr. Geyer On S.A. Race Problem

There can be no greater or a more dangerous fallacy than to believe that South Africa's democratic system can be extended to all peoples, irrespective of their stage of development, says the Union High Commissioner, Dr. A. L. Geyer, in an interview published in the 'Commonwealth and Empire Review.' "At least for many years to come the White man will have to remain ruler in South Africa in the interests of the Bantu themselves, no less than of South Africa as a whole," he said. Dealing with three courses open to the ruling Whites, Dr. Geyer rejected, not only on moral grounds but even from a purely selfish point of view, any suggestion of suppressing the Bantu and letting them be the under-dogs. The second course, he said, was gradual integration until there would be no distinction between Black and White and the two would be merged into a single nation. This must mean, among other things, that eventually the Blacks, with their superior numbers, would rule the country. This course would, further, mean the gradual disappearance of the Whites as a people. Coming to the third possible course—Apartheid—Dr. Geyer said the principle of separation was not, of course, new in South Africa. "On the contrary, we realise that in the long run it could obviously only succeed if it proved in practice to be also of advantage to the Blacks. I believe that it is to their advantage. I believe that along those lines the Bantu could be given opportunities which otherwise they would not have in practice for a long time to come, whatever the theory." Dr. Geyer said he believed that the application of the policy of separateness could only proceed gradually over many years.

Publisher's Notice

Our next week's issue will be out on Monday, November 6. Owing to Divali holidays there will be no issue on November 13.

Friends Of The Sick Association

At the ninth annual general meeting of the Friends of the Sick Association in Durban last Saturday the Working Committee reported: "When faced with comparative death rates in other parts of the world, South Africa must hang her head." Of the 20,000 deaths, 750 are Europeans, 800 Asiatics, 4,5000 Coloureds and 14,000 Natives. In industrial cities, Native die at the rate of 1,200 per 100,000. "There are no vital statistics for the rural Bantu," says the report. "The ravages of tuberculosis in these areas is anyone's guess." A tribute to the effectiveness of the work being done by F.O.S.A. is paid by Dr. B. A. Dormer, Chief TB Officer for the Union, who says: "When we first started George V and Springfield Hospitals, all the Indian patients came in with advanced and hopeless disease. Today the position is reversed. Most of the cases come in fairly early, in a treatable and curable stage of the disease. I attribute this entirely to the grand work of F.O.S.A. which has educated, persuaded and almost forced Indians to come for early diagnosis. In this way, F.O.S.A. has not only saved lives. It has saved the local authority and the State a considerable sum of money." The committee says the impact of the South African National Tuberculosis Association on the TB problem had been "shattering." The organisation "has been almost swept off its feet by public response." Included among its outstanding achievements was the raising, from scratch, of £9,705 for its work. When S.A.N.T.A. began to function, about £7,000 was being raised and spent by voluntary organisations, mostly on grants to cases and families. Today, the amount being paid out on these services was over £70,000. The committee reports that FOSA'S 1950 street collection smashed all records with a total of £1,007 13s. Amounts collected by European and Indian were practically equal.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - Including postage.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Phoenix, Natal

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

APPENDICITIS

ONE of the most widely known physicians of America is Dr. George Starr White, M.D., of Los Angeles, California. In one of his books he tells that a leading surgeon once confessed to him that, of some 9,000 operations this surgeon had performed for appendicitis, only half-a-dozen were really necessary. Whether this state of affairs is typical may be disputed. But it is significant that, from time to time, medical literature contains statements by thoughtful doctors expressing some doubts about the way appendix operations are so lightly undertaken.

Appendicitis is inflammation of the "vermiform appendix" or "worm-shaped" little blind gut attached to the beginning of the big bowel, at the lower right side of the abdomen. Medical men say that the appendix is the last traces of an organ no longer needed by the body and that the time will come when people will be born without an appendix. Nevertheless, some thinkers feel that the appendix does serve some useful purpose; and it has been noticed that people who have had their appendixes cut out seem to suffer more than normally from severe constipation.

Constipation certainly seems to be the keynote to appendicitis. Almost without exception, sufferers from appendicitis are found to have been the victims of constipation for some considerable time before the appendicitis attack.

The popular superstition that grape-seeds or chips of enamel pots are the cause of constipation, should be dismissed as silly nonsense. It is true that foreign bodies are some times found in appendixes that have been cut out. I myself have seen a date-stone firmly packed in with other matter in such an appendix. But it is doubtful whether this was the original cause of the appendicitis. If the bowels were kept properly open, the chances of a date-stone lodging in the appendix would be very remote, and even if it did get there and give rise to inflamation, this would tend to push the date-stone back into the bowels, to be cleared out of the system. In other words, the inflammation of the appendix (appendicitis) is only Nature's way of trying to get rid of something that has no business being there. We see the same thing when a splinter or a thorn enters the flesh. The flesh then gets inflamed until something like an abscess is formed around the foreign body. When this bursts, the thorn is expelled from the flesh. Of course, if the opening to the appendix is packed with constipated dirt, the abscess that is formed cannot empty into the bowel. The other end of the appendix then bursts and the consequences are very serious indeed. That is why so many people prefer the knife for treating appendicitis—it requires less brains.

In chronic constipation, the appendix gets packed with old hard dirt, which then acts like any other foreign body. The presence of seeds or other indigestible objects in such an appendix is merely co-incidence, the result of such things sticking fast in the glue-like muck that fills the appendix and bowel.

Two most significant facts stand out as a guide to the causes and prevention of appendicitis. During the first World War, the people of Denmark were fed on whole meal bread instead of white bread, in order to save shipping. There was a big drop in appendicitis while the people ate this bread. Again, during the last World War, the people of Britain were fed on brown bread—also to save shipping. And again appendicitis cases dropped in number. Not only so, but when white bread was resumed there was a big run on the chemist shops for all kinds of opening medicines. In short, brown bread was laxative and white bread was constipating. And with the resumption of a constipating diet there was, naturally enough, an increase in appendicitis.

The moral is obvious. To avoid appendicitis, avoid a constipating diet. In other words, eat whole-meal bread instead of white bread, and eat simple "whole" foods instead of fancy "refined" foods.

The treatment of appendicitis calls for some common-sense and care. Under no circumstances should any opening medicine be given. Remember that the bowels are constipated, which means packed with filth. The filth has also entered and irritated the appendix which then became inflamed, swollen, sore and tender. Opening medicines cause the bowels to work violently in the special movement called peristalsis, which squeezes and pushes the contents in order to empty the bowels. Such violent movement in the part now swollen, inflamed and tender can easily lead to rupture of the part—the "burst appendix" rightly so dreaded by surgeons.

There are excellent homoeopathic remedies for such a condition, the chief being *Iris tenax 6*; but these can only be had from a chemist specialising in homoeopathic medicines. And it is, in any case, always wise to have the guidance of a homoeopath in such matters. But a great deal can be done by common sense natural therapy methods.

One of the first things to do is to apply a wet-pack, a mud-poultice, or an earth poultice to the part. The appendix region is more or less a hand breadth above the right hip, slightly towards the naval. In his book "Key to Health," Mahatma Gandhi tells in simple words how to make a mud poultice by mixing clean dry earth with water, packing it in a piece of thin cloth and keeping it on the abdomen overnight. He says the mud poultice should be 3 inches broad, 6 inches long and half-an-inch thick for overcoming constipation. In the case of appendicitis, it would need to be 8 inches wide as well.

To apply a wet pack, soak a towel in cool water, wring out lightly, fold and lay on the appendix region. Then cover with a couple of dry towels or a small blanket. As the wet towel dries out or becomes hot, remove it, soak again in cool water, wring out lightly and again apply to the part. Cover each time with dry towels or blanket. This treatment will reduce the inflammation and do much to ease the pain and help towards a cure.

Another remedy is a cool sitz bath. This is taken by sitting in a small bath or tub with about six inches of cool water. The legs should hang over the edge of the bath so as not to be in the water. The water, therefore, covers only the lower part of the belly, the upper part of the thighs, the buttocks and the sex organs. The patient should sit in this for 10 to 15 minutes up to half-an-hour. This treatment is often sufficient to cause a good bowel movement, and at least it greatly reduces inflammation and pain.

An enema should be given with great care and gentleness. Use only a "fountain" syringe, that is, the type of enema apparatus consisting of a can to hang on the wall and with a rubber-tube leading from the can and ending in a nozzle for insertion into the rectum. The water thus enters gently. Never pump or force anything into the bowel. Give the patient about one and a half to 2 quarts of slightly cooler than tepid water with the juice of 1 lemon in it. Let him keep it in the bowel as long as possible.

The sufferer from an attack of appendicitis should, of course, not eat any solid food until the attack is over. Let him have plenty of clean fresh cool water to which fresh lemon juice has been added. Do not sweeten with sugar. Fresh raw carrot juice is also excellent as a drink, or mixtures of raw carrot juice with the fresh raw juices of beet-root and cucumber, or raw carrot juice with raw spinach juice. These raw juices cool the inflamed parts, purify the blood and build up the whole system.

Finally, care should be taken to ensure that the bowels work regularly once the attack is over. Strange as it may sound, an excellent remedy for chronic constipation is clean sea sand or clean fine river sand. The sand must be well water-worn and free from any shells, coal, bits of rubbish or other material. Wash it in clean water then bake in an oven to sterilize. A teaspoonful swallowed in a glass of water every evening or morning will soon produce desired results. Needless to say, this sand treatment should not be started until the patient has recovered from the attack of acute appendicitis.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

PAKISTAN'S HINDU MINISTER RESIGNS

PAKISTAN'S Law and Labour Minister, Jogendranath Mandal, who has been in the Pakistan Central Government since the inception of the State, has resigned on the issue in East Pakistan. In a letter to the Prime Minister of Pakistan, Mr. Liaquat Ali Khan, released to the press on October 8, setting forth the reasons for his resignation, Mr. Mandal said, "after an anxious and prolonged struggle I have come to the conclusion that Pakistan is no place for Hindus to live in and that their future is darkened by the ominous shadow of conversion or liquidation.

"When I am convinced that my continuance in office in the Pakistan Central Government is not of any help to Hindus, I could not, with a clear conscience, create a false impression in the minds of the Hindus of Pakistan and people abroad that Hindus can live there with honour and with a sense of security in respect of their life, property and religion.

"It is really amazing that a man of your education, culture and experience should be an exponent of a doctrine (of Islamic State) fraught with so great a danger to humanity and subversive of all principles of equality and good sense."

A major part of Mr. Mandal's letter to Pakistan Prime Minister is devoted to events in East Pakistan prior to the Delhi Agreement and conditions obtaining in Pakistan in relation to Hindus after the Agreement.

Mr. Mandal's letter added: "In my discussion with you on more than one occasion, I have given expression to my view that both the East Pakistan Ministry and the Muslim League leaders were deliberately pursuing a policy of driving away Hindus out of the Province. I must say this policy of squeezing out Hindus from Pakistan has succeeded completely in West Pakistan and is nearing completion in East Pakistan.

"I brought to your notice the inefficiency of East Pakistan administration. I made serious charges against police administration. I brought to your notice incidents of barbarous atrocities perpetrated by police on frivolous grounds.

"With a view to restoring the already lost morale of panicky Hindus, I undertook an extensive tour of Dacca, Barisal, Faridpur, Khulna and Jessore. I addressed dozens of largely attended meetings and asked Hindus to take courage and not to leave their ancestral homes. I had the expectation that the East Pakistan Government and Muslim League leaders would implement the Delhi Agreement.

"But with the lapse of time I began to realise that neither the East Pakistan Government nor the Muslim League leaders were sincere in the matter of implementing the Delhi Agreement. The East Pakistan Government was not only slow to set up the necessary machinery as envisaged in the Delhi Agreement but was also loath to take effective steps for its implementation. A number of Hindus who returned to their native villages immediately after the Delhi Agreement were not given possession of their homes and lands which had in the meantime been occupied by Muslim refugees."

Mr. Mandal said that the Delhi Pact was meant to create conditions in which to solve "so many disputes and conflicts existing between India and Pakistan." He claimed nothing has been settled. "On the contrary communal propaganda and anti-Indian propaganda by Pakistan both at home and abroad is continuing in full swing. The observance of Kashmir Day by the Muslim League all over Pakistan is eloquent proof of communal and anti-Indian propaganda."

Mr. Mandal listed the following among the causes of exodus from East Pakistan:—Economic boycott of Hindus of their houses and non-payment of any rent, activities of Ansars, against whom I have received complaints all over the Province and who are a standing menace to the safety and security of Hindus and interference in educational matters.

Referring to Western Pakistan, Mr. Mandal alleged that a large part of about 100,000 scheduled castes who remained in Punjab (Pakistan) after partition had been converted to Islam. In reply to an inquiry about restoration to their homes of abducted scheduled caste girls, he had been told by the officer-in-charge of this work that Achuts (Scheduled castes were not Hindus.

Mr. Mandal added "the condition of the small number of Hindus that are still living in Sind and Karachi, is simply deplorable ..I shall not be unjustified if I say that there is no freedom for Hindus in Pakistan ..The principles of equality of treatment, justice and fairplay, brotherhood and toleration so far as Hindus are concerned have been thrown off...My advice in the matter of treatment of minorities was never heeded. The East Pakistan Government deliberately turned deaf ears to my suggestion and advice."

Mr. Mandal said that there was hardly anything called civil liberty in Pakistan. Any criticism of the Government or formation of any political organisation was not tolerated. He pointed to the detention of Khan Abdul Ghaffar Khan and Dr. Khan Saheb in support of this.

MORAL RE-ARMAMENT TEAM INVITED TO INDIA

THE delegates to the Moral Re-armament World Assembly which met at Caux-sur-Montreux last month heard a letter written to them by a National Committee of Indian political and industrial leaders inviting the team to visit India during this winter. The signatories to the letter are drawn from leaders of Commerce, Labour, Education and other important fields of national activity and included 4 members of the National Planning Committee.

In the letter extending the invitation the signatories say:—

"We are convinced that the true hope for bringing lasting change in social and economic conditions and for bringing peace to the world lies in multiplying such practical results as we believe to have been achieved by Moral Re-armament;—the giving of a new incentive to industry, the change of heart of capitalist and communist alike, the replacing of mistrust, bitterness and hate between individuals and groups with understanding and co-operation.

"We consider, therefore, that such moral re-armament of the nations is the need of the hour and the hope of the future.

"We agree with you that no one group, no one class, no one nation or race is adequate to solve the problems we are facing today or to change the course of the world away from unemployment, poverty and war towards an age of security and prosperity and that this will take the combined efforts of all; plus wisdom greater than that of the most brilliant individuals.

"The father of our country, Mahatma Gandhi, has bequeathed us an unquenchable inspiration to live by the highest ideals, and we are eager for India to play her full part in this noble task.

"We would like you to know how glad we would all be to see you in India this winter along with an international team so that we may profit by your experience. Together we must succeed in turning the world from crisis to care in demonstrating an overarching ideology for Management and Labour, for Left and Right, for East and West."

WANTED

"Three teachers are required for the teaching of Urdu Arabic and Gujrati in our Madressa. Please write fully elucidating experience qualifications etc. also state what salaries required and when could start. Dundee and District Islamic Congregation, P.O. Box 57, Dundee, Natal."

DIWALI GREETING CARDS

With India's distinguished leaders' photos and messages with their autographs.

5/- per dozen including postage.
4/6 without.

OBTAINABLE IN DURBAN AT:

Patel's Vegetarian Refreshment Room, 202 Grey Street.
Patel's Refreshment Room, 139 Brook Street.
Dhanjee Fruiterers, 192 Grey Street.
G. C. Kapitan and Sons, 154 Grey Street.
Parbhoo Narsi and Co., 110 Victoria Street.
"INDIAN OPINION," P/Bag, Phoenix, Natal.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)
News about our countrymen from all parts of the world.
Write for advertisement rates to:
The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI

Things In General

Claims of Displaced Persons for Immovable Properties Left in Pakistan

The last date by which claims of displaced persons from West Pakistan in respect of immovable property left in West Pakistan should reach the Joint Chief Claims Commissioner, Old Secretariat, Delhi, has been extended to October 31, 1950. All such persons temporarily residing in South Africa who had immovable property in West Pakistan and wish to make a claim in respect of it should contact the office of the High Commissioner for India, P.O. Box 8327, Johannesburg, for full information as to how they should submit their claims. While doing so, they should give some brief particulars of their property.

Britain Has To Decide Soon

The leading Malayan newspaper 'Sunday Times' in a recent editorial said: "The future of South West-Africa involves a challenge between Malan's now strongly entrenched Nationalist Government and progressive forces world over." The Paper said: Thomas Dugdale, Britain's Minister of State for Colonies caused a first class sensation in Tanganyika (East Africa) sometime ago when he walked out of a Party in protest against the champions of colour bar. Many will agree with Dugdale's gesture and with Deputy Prime Minister, Herbert Morrison's call for co-operation not only between peoples of white countries but with coloured peoples as well. This is all right as far as it goes. But gestures and fine phrases are not sufficient to meet rapidly worsening position in South Africa." The paper added "Britain has very soon to decide which policy she backs even though it may lead to the secession of South Africa from the Commonwealth. The goodwill which Britain has gained in Asia and particularly in India is too valuable to be lost by uncertain and vague attitude on what is rapidly becoming one of the vital issues in the world today."

Reuter Chief's Tribute To Indian Press

Mr. Christopher Chancellor, General Manager of Reuter's and British delegate to the Pacific Relations Conference observed in Lucknow on October 8 that India stood out as a country enjoying the essential condition of democracy and freedom—an independent press. Chancellor who was addressing the Rotary Club listed three important things about the Indian press. "First of all it is free press—absolutely free. Any one can write anything he wishes. There is no government censorship or pressure—no interference whatever from any quarter. My second point is that you have a vigorous numerically strong and expanding press. This is a good and healthy factor. My third point is that you have in India a very high standard in news reporting. It means that in the most basic aspect of Journalism —accurate reporting of news— India stands very high and her press has something to be proud of."

A Burma View On Kashmir

Under the caption 'Ending Kashmir Deadlock' Burma's popular English daily 'Burman' in an editorial on October 5 called for a more realistic approach to the solution of Kashmir problem. The paper said "though Dixon's mission has failed. it has narrowed down Kashmir issue by naming the aggressor.....in plain language, though hesitating to use the word 'aggressor' Dixon was emphatic that the movement of Pakistani forces into Kashmir was a breach of international law....."No doubt Owen's frank and bold naming of the aggressor has offended Pakistani sentiments." Concluding it observed 'Korea and Kashmir are the two tests for U.N. In the former it has proved to the world that it did not tolerate aggression and injustice and we are confident that in the Kashmir issue it will not mark time but focus its full attention on the issue and bring about an early settlement acceptable to both Pakistan and India."

Seed Catalogue

Distin's 1950 Illustrated Catalogue of all Flower and Vegetable Seeds, now available. Kindly write to Distin's, Box 2060, Johannesburg, for your free copy.

NEW BOOKS
Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—by M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—by Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—by Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

Cuticura SOAP

Every wash a fussy skin treatment!

Baby simply loves the caressing softness of its silky and fragrant father. It is so soothing and cooling to hot, smarting skin. After the bath a dusting with exquisitely perfumed Cuticura Talcum Powder will ensure baby's comfort.

FOR SENSITIVE SKINS

847

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SACRIFICE	(Novel)	5	6
GORA	(Novel)	9	0
MASHI	(Novel)	5	0
LOVER'S GIFT	(Poems)	3	6
CHITRA	(Play)	3	6
STORIES FROM TAGORE	(Short Stories)	3	6
STRAY BIRDS	(Short Poems)	3	6
RED OLENDERS	(Play)	4	0
HUNGRY STINES AND OTHER STORIES		5	6
THE HOME AND THE WORLD	(Essays)	6	0
GLIMPSES OF BENGAL	(Essays)	3	9
REMINISCENCES		5	6
POEMS OF KABIR		3	9
POST OFFICE	(Play)	3	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER	(Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber andpersuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

નીચાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ગુજરાત હેરાલ્ડ આળા આ આળા માં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

ગુજરાત હેરાલ્ડ વાર્ષિક લવાજમ
" " પોસ્ટ્સ ૬-૬-૬-૬
પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ વાચન આળા
પુસ્તક પહેલું ૧ ૩
પુસ્તક બીજું ૧ ૦
પુસ્તક ત્રીજા ૧ ૩

સાહિત્ય કલ્પદ્રોમ
આદિમ આદે વાચન વધારવા વધારીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો
પુસ્તક બીજા ૨ ૩
" ત્રીજા ૨ ૩
બાળપોથી ૧ ૬
આર્યાદિ ભુગોળ ૫ ૪
ઘેર બેઠા ઉંડીયા શીખવા માટે
બારાખડી આ. ૧-૨ પ્રત્યેકની ૨ ૦
અંકગણિતના મુળ તત્વો ૨ ૦

વિદ્યાપીઠ વાચન આળા
બીજી ચોપડી ૧ ૨
ત્રીજી " ૧ ૩
ચોથી " ૧ ૪
પાંચમી " ૨ ૦
પુસ્તક ૨ ૦

આલેા ક્રમપીઠ
ચોપડી ૧ ૧ ૬
" ૨ ૧ ૬
" ૩ ૧ ૬
" ૪ ૧ ૬
" ૫ ૨ ૦
" ૬ ૨ ૦
" ૭ ૨ ૦

સાહિત્ય પ્રકાશની
પુસ્તક પંચમુ ૧ ૬
" સાતમુ ૧ ૮
ટેક ટેકાવવામાં—ઉપાય ૩ ૦
બાબકા ટેકનો ઇતીહાસ ૧ ૬

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'
P. Bag, PHOENIX, NATAL.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	37	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO	3	
ON WAR	3	

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

નવલ કથાઓ

મી. હર્ષ	૬	૩	પુત્ર જન્મ	૨૩ ૦
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮	૬	પરીવેશ	૭ ૦
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૬	૦	પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
નિરાંતનાની વાતો (૨)	૧૪	૬	પહેલી પ્રીત	૭ ૬
વનબાલા	૭	૦	પૃથ્વીરાજ	૭ ૮
વર કે પુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦	૦	પ્રીતીમ તાપ	૫ ૦
સોમનાથ	૧૨	૬	બાકી ખમો	૫ ૬
સેનાપતી	૬	૦	બાબુસાહેબના દિવા (ઝવેરચંદ)	૭ ૦
સુના મંદીર	૬	૬	બાલબારી	૬ ૬
રમારણ	૧૦	૦	ઘરને બારણે	૬ ૦
રૂપમતી	૬	૦	બાલબની સોનેરી બાપુના પત્રો	
મૃત્યુનું રહસ્ય	૧૦	૦	ભાગ ૧.	૨ ૬
માનવીની ભવાઇ	૧૨	૦	માનવતાના મુલ	૬ ૦
માવાના ઝંકાર	૭	૬	મરતાને બચાવે	૭ ૦
બાકાવરી	૩	૦	મિરકુમાર સભા (હાસ્યરસ)	૧૨ ૦
બંગાવાત બાગ ૧	૧૦	૦	મસરકાને	૭ ૦
ચિત્રોદરી	૭	૬	રિહદ	૫ ૬
દીનાનાથ	૧૭	૬	રાંદાનીવાસ	૫ ૦
દરીયા પારના			રૂપમતા	૪ ૬
દેવાયનો ભોગ	૮	૦	સુખવતી પુર	૧૧ ૦
જીવન રહસ્ય	૬	૦	દેવ અને દાનવ	૩ ૦
જ્યમ તમાસી	૬	૦		
જવતર	૭	૦		
જુનુ અને નવુ	૬	૦		
જે દેવ દીપક	૫	૦		

આળવાનું ઠેકાણું:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix,
NATAL.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
ઇ. ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૪૩ શુક્રવાર તા. ૨૭ ઑક્ટોબર, ૧૯૫૦. છૂટક નકલ પૈસા ૫

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૭ ઑક્ટોબર, ૧૯૫૦

સીટી કાઉન્સીલે બરતરફ કરેલા ત્રણસો હીંદીઓ

જૂન તા. ૨૬ મીના વીરોધ હીને કામે નહિ જવા ના કારણે ડરબન સીટી કાઉન્સીલે ત્રણસો હીંદીઓને તા. ૨૦ મીના પગાર ચુકવી નોકરી પરથી કાઢી મુકયા છે. ઓચ્છામાંના ઘણા ખરા પરણેલા છે અને ઘણા આશ્રિતો છે. મુન સામી નાયના એક માણસે કહ્યું કે તેને ૧૭ છોકરાં છે જે સઘળાં હોવે છે અને સઘળા જ બેકાર છે. એ માણસને માસિક પા. ૬–૧૨–૫ નો પગાર મળતો હતો. હીંદી કોમમાં બેકારીનો સવાલ હમેશાં ગંભીર રહી છે, જો કે છેલ્લા આઠ માસમાં તેમાં કંઈક ઘટાડો થયો હતો. ફેબ્રુઆરી માં ૨૨૦૦ હીંદીઓ મજુરી ખાતા માં બેકાર તરીકે નોંધાયા હતા. સપ્ટેમ્બરમાં ૧૬૧૦ થયા હતા.

ડરબન સીટી કાઉન્સીલે આ ઘણું જ ગંભીર પગલું લીધેલું છે. નૈતિક, આર્થીક કે માનવતાની દ્રષ્ટિએ એ તેનો બચાવ થઇ શકતો નથી. નૈતિક દ્રષ્ટિએ જોતાં જે લોકોએ પોતાની આખી કોમને હરકત કરનારા સૌએ અન્યાથી કરાવેલા કાયદાનો વીરોધ કરવાને એક દીવસ પાળ્યો તેઓ ૧ સામે આવું સખત પગલું લેવું, અર્થ્ય અયોગ્ય ગણાય. પોતાનો વીરોધ દર્શાવવાની એજ એક ગૌરવભરેલી રીત તેઓની પાસે હતી અને પોતાના નેતાઓએ સુચવ્યા મુજબ પોતાની દુભાએલી લાગણી ઓ વ્યક્ત કરવામાં અડચણ નહિ નાખવી એ કોઈ પણ સારી સર કારની ફરજ ગણાય. લોકશાસન ના સીદ્ધાંતપર સ્થાપેલી કોઇ પણ સરકારની પાસેથી એટલી તો ઓછામાં ઓછી આશા રાખી શકાય. વળી ડરબન સીટી કાઉ સીલને તો એ વસ્તુ ખાસ કલંક લગાડનારી છે કેમકે એ સીટી કાઉસીલ પોતાને હજુ પણ બ્રીટીશ કહેવડાવે છે. આર્થીક દ્રષ્ટિએ કાઉન્સીલનું પગલું શોચનીય છે. કારણ ગમે તે તત્કાલીક મુદો તેણે મેળવેલો હોય તો પણ દીર્ઘ કાળે તે ખરાબ લાગણી અને કડવાશ મુકી જનારી થઇ પડશે કે જેની આર્થીક રીતે પ્રતિકુળ અસર થયા વીના નહિ રહે. માનવતા ની દ્રષ્ટિએ તો દેખીતી રીતે જ ખોટું છે કેમકે જેને ગુનો જ ન ગણી શકાય તેને માટે એટલી મોટી સંખ્યામાં લોકોને નોકરી પરથી કાઢી મુકવામાં આવ્યા છે અને તેઓનું અને તેઓના આ શ્રિતોનું ભવિષ્ય શું થશે તેનો ખ્યાલ સરખોયે કરવામાં આવ્યો નથી. સીટી કાઉન્સીલે સમજવું જોઇએ કે આ સૃષ્ટિ ઉપર એક મહાન શક્તિની' સત્તા વર્તી રહી છે. અને માણસ જે હરઘડી ઇશ્વર ની દયા અને ક્ષમા યાચે છે તેણે પોતાના બન્ધબાંધવો પ્રત્યે દયા અને ક્ષમા બતાવવાનું તો ઓછામાં ઓછું શીખવું જોઇએ "જેવું વાવશો તેવું લણશો," એ કહેવતનો ન્યાયે કાઉન્સીલે યાદ રાખવુ ઘટે છે કે પોતે લીધેલાં જુલમી, અને અમાનુષિ પગલાંનો કોઈક દીવસે, તેને શોક કરવો પડશે.

સીટી કાઉન્સીલને વીષે આટલું કહ્યા બાદ આપણે પોતે સ્વિકારવું જોઇએ કે આપણે જેની આશા રાખવી જોઇતી હતી જેવું આપણું ને મળેલું છે. સીટી કાઉન્સીલ પાસેથી ઉદારતાની આપણે આશા રાખીજ નહિ શકીએ. તે સારા સારનો વીચાર નહિ કરનાર એક અવીચારી પુરૂષની જેમ વર્તેલી છે. તેનાથી તે સારી હોય એવી આશા રાખવાનો આપણને કશો હક નહોતો. આપણે કંઈ પણ વિરોધી પગલું લેવાની હીમત કરીએ પછી તેનાં ભુરામાં ભુરાં પરિણામને માટે તઇયાર રહેવુંજ જોઇએ. જો એથી જુદી આશા સેવી હોય અથવા ગમે તે પરિણામને સારૂ તઇયાર ન હોઇએ તો વાંક આપણોજ ગણાય. પ્રસ્તુત હાખહારમાં જવાબદારી નેતાઓને શિરે રહે છે કે જેમણે વીરોધ દિન પાળવા લોકોને હાકલ કરી હતી. હવે જે હેતુથી એ હાકલ કરી એ સિદ્ધ ન થાય ત્યાં સુધી તેઓથી નીરાંતે બેસી નહિ શકાય. તેમ કરશે તો તેઓ કોમદ્રોહી ગણાશે અને આ લોકોની બરતરફી માટે કાઉન્સીલના કરતાં વધારે દોષિત તેઓ ગણાશે.

નોંધ

આસામમાં ફન્ડ વિષે બે મત

યુનીયનમાં વસતા ઘણા સ્વદેશબંધો ભાઇઓએ આસામ ફન્ડ માટે નાણા ઉઘરાવી સ્વદેશ મોકલી આપ્યા છે અને ઘણા હજુ ઉઘરાવી રહ્યા છે. કેટલાક ભાઇઓ એવા મતના છે, અને તેઓ પોતાની માન્યતાનો પ્રચાર કરે છે, કે સ્વદેશમાં પૈસો પુષ્કળ છે અને ત્યાં લોકોને પૈસાની નહિ પણ અનાજની જરૂર છે. તેથી ત્યાં પૈસો મોકલવાની જરૂર નથી. આ દેશમાંથી પૈસો બહાર નહિ મોકલવાની સલાહ સૌથી પ્રથમ આપનાર અમેજ હતા અને અમે હજુ પણ માનીએ છીએ કે બહાર થી પૈસો નહિ મંગાવતાં આપણે અહિંનો પૈસો અહિંજ આપણા ભાઇઓની ઉન્નતિમાં વાપરવો જોઇએ. પરંતુ તેમાં અપવાદ કોઇ રહે છે. આ દેશ માં આપણે પ્રમાણમાં પુરીઅર, છીએ અને આપણી પાસે પૈસાનો દુષ્કાળ નથી. છતાં જ્યારે અસ્વનમાં કુદરત થયું હતું ત્યારે દરેક આ દેશને હાથો મોકલી આપ્યો હતો. હોંદમાં કરોડો ની પ્રજામાં થોડાક લાખ પૈસાદાર છે. બાકી કરોડો ગરીબીમાં સબડી રહ્યા છે. જ્યારે જ્યારે દેશમાં પૈસાને માટે રાષ્ટ્રિય હાકલ થાય ત્યારે દુનીયાના ખુણેખુણામાં વસતા દરેકદરેક હીંદી ને એ હાકલનો યથાશક્તિ પ્રત્યુત્તર વાળવાનો ધર્મ છે. આજે સ્વદેશમાં નવસુબાનોનો ઉત્સાહ એટલો અજબ છે કે પોતાનો આકિતગ્રહ કાબો આપ વાને તેઓ ઉત્સુક બનેલા છે અને કમાલીનું, ભલેર રૂપાઓપર ઝાડ મારવાનું વિ. હલકાં ગણાતાં કામ પણ સંકોચે કરી પોતાની જાતમહેનતની કમાણીની રકમ આસામ ફંડમાં આપી રહ્યા છે. સ્વદેશથી રાષ્ટ્રપતિ શ્રી. રાજેન્દ્રબાબુ, વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂ, નાયબ વડા પ્રધાન સરદાર પટેલની હીંદની, બહાર વસતા સઘળા હીંદીઓ ને અને સૌરાષ્ટ્રના રા.બ.પ્રમુખની સઘળા સૌરાષ્ટ્રવાસીઓને આસામ ફન્ડ માં નાણા મોકલવાની હાકલ થઇ છે. શું તેનો આપણે અનાદર કરીશું? આ દીવાળીના શુભ પ્રસંગે શું માણસુએ પ્રાયેની એટલી કરજમાંથી પણ મુક્ત થવું?

કૂલાકડા કેમ ન ફોડવા?—બાળકો નો પ્રશ્ન

બે બાળકોએ અમને પુછયું છે કે ફટાકડા કેમ ન ફોડાય? જવાબ એ છે કે બરી રીતે ફટાકડા કોઇ પણ પ્રસંગે ફોડવા એ બરી મુર્ખતા છે. કારણ તેના ભડાકા અને રોશનીથી થતા ક્ષણીક આનંદને ખાતર લાખો, પાઉન્ડની બર બાદી થાય છે. બારો કે દસ હજાર બાળકો એક એક પાઉન્ડના ફટાકડા લે તો દીવાળીના ત્રણ ચાર દીવસના આનંદમાં દશેક હજાર પાઉંડ ધોડા આનંદને ખાતર સળગાવી મુકવા બરાબર. કરોડો લોકો ભુખે મરતા હોય ત્યારે આ પ્રમાણે પૈસાની બરબાદી કરવામાં શું ડહાપણ સમાયું હશે? આના કરતાં વધારે નીર્દોષ અને ફલદાયી આનંદ શું ન કરી શકાય? રમતો,ગોઠવી શકાય, ઉજાણી ઓ ગોઠવી શકાય, નાના નાના સમુહો ગોઠવી ફરવા જઇ શકાય, ચાલાવાની હરીફાઇઓ કરી શકાય, સાયકલ પર ફરવા જઇ શકાય. આ બધામાં કેટલો આનંદ છે! અને તેવો આનંદ શરીર ને અને મનને ફાયદો કરશે અને બુદ્ધિ પણ બીજાની. આ બધામાં બા બાપ

બાળકોની સાથે બળી જઈ આમાં નથી પૈસાની બરબાદી કે નથી કોની રમતો કે જેઓની પાસે પૈસા નથી તેઓને અફસોસ થવાનો સવાલ રહે. આ આનંદમાં સાથે સરીફ આફ્રિકનોને પણ આનંદ કરવા નેતરી શકાય અને દીવાળી આનંદ અને ઉલ્લાસથી નીરોપ પણે ઊજવી શકાય. ઉપરોક્ત પ્રશ્ન પુછનારાં બે બાળકોએ અમારી ઉપર દસ દસ રીલીંગ ફટાકડાનો ત્યાગ કરી આસામ ઇન્ડમાં મોકલી છે. આ સુંદર દાખલાનું અનુકરણ શું બીજાં બાળકો નહિ કરે?

જાતીય એકરાગપર બીજાપ

જોહાનીસબર્ગના બીશપ રાઇટ રેવ રન્ડ રીવર્ડ એન્ગ્રોસ રીજ્યે પ્રવચન કરતાં કહ્યું કહ્યું કે બાર્બોક સંસ્થાઓ તરફથી જાતીએદની બાબતો પર ઠરાવો પસાર કરવાનો કશો અર્થ નથી જો તે કેવળ કાર્યની અપેક્ષામાં જ પ્રહાર થતા હોય તો. પણ ઠરાવો પસાર કરવામાં આવે છે તેના પરથી

પ્રકાશકની નોટીસ

આ સાલ અમારો દીવાળીનો બાસ અંક નહિ નીકળે. બાસ અર્થ કર્યા વિના વાચકોને સમજ બનશે તેટલું તે સમજવને માટે સાદું વાચન પુરું પાડવા અમલ કરીશું. દીવાળી ની તહેરબબરોને અટકે અને ગ્રાહકોને ગુજેચ્છાઓમાં ખોની બાર્યો નામવાને બદલે આ પત્રે બોલેલાં આસામ સંબંધ નિવારણ ફન્ડને માટે વધારેમાં વધારે રકમ મોકલવી અને ઉલ્લાસી યુવાનો તે ઉમરાવી મોકલશે તો તેની પહોંચ સાભાર સ્વિકારી ■ વધુ મોકલી આપી શું.

મેનેજર:

'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

મારો વીશ્વાસ વધારેને વધારે દૃઢતો જાય છે. તેનાથી એટલો અર્થ જરૂર સરે છે કે અમુક જાતીના લોકોને અન્ય જાતી ના લોકોની તેઓ પ્રત્યેની દીવસોદ્ય ની આગી થાય છે અને અન્યાયો પ્રત્યે આખી દોમનું ધ્યાન ખેંચાય છે. સામાજીક જીવનની ઘણી બાબતોમાં છે કે જેમાં કાર્ય કરવું મુશ્કેલ છે પરંતુ માલીક અને નોકરો વચ્ચેનો સંબંધ તો સુધારી શકાય અને આફ્રીકનોને સારાં રહેવાના મકો પુરાં પાડી શકાય. સાથેમ આફ્રીકાના બધા સવાલોને કાળા-ગોરાના પ્રશ્નો કરીને તેનું મહત્વ ઘટાડી દેવામાં આવે છે. બીજાએ કહ્યું કે સાથેમ આફ્રીકાના સમાજના દરેક વર્ગની આશાઓ આપણે સમજવી જોઇએ, ખાસ કરી જ્યારે તેઓની જીજ્ઞાસાઓ આપણી જીજ્ઞાસાઓ સાથે અથડાતી હોય ત્યારે. આપણે સમજવું જોઇએ કે પવિત્રતાનો આપણે કબજો રાખી શકતા નથી. અને તેઓના રાજકીય નેતાઓની અમુક નીતી અથવા કાર્યોના કારણે આખી દોમને આપણે દોષિત ઠરાવી દેવી નહિ જોઇએ.

જાતીએદના સવાલપર ડો. ગ્રેવર

ડર્બન ખાતેના પુનીયનના હાઇ કમીશનર ડો. એ. એસ. ગ્રેવરે 'ફ્રેમનવેલ્થ એન્ડ એમ્પાયર રીવ્યુ'ને એક મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે સધેય આફ્રીકાની લોકશાસન પદ્ધતિ સધળા લોકોને તેઓની વીકાસ સંબંધ રિથતી ગમે તેવી હોવા છતાં બાયુ પડવામાં આવે એ માન્યતા તદ્દન ભુલ ભરેલી છે. બધા વર્ગો સુધી ગોરાને સત્તા પોતાના હાથમાંજ રાખવી પડશે, કાળા લોકોના હિતમાં. ગોરા રાજકર્તાઓની સમક્ષ જણ માટો પડેલા હેતુ વીષે સુચન કરતાં તેમણે કહ્યું કે કાળા લોકોના ઉપર દમનનીતી અમલમાં મુકવા અથવા તેઓને નીચાજ રાખવા એ નૈતિક દ્રષ્ટિએ ખોટું છે તેમ કેવળ સ્વાર્થની દ્રષ્ટિએ પણ ખોટું છે. બીજો માર્ગ કોઇને ભેળવી દેવાનો રહ્યો એવી કાળા ગોરાનો ભેદ રહેજ નહિ, અને બન્ને એક પ્રજા થઇ જાય. તેનો એક અર્થ એ થાય કે કાળા લોકો પોતાના સંખ્યાબળને લીધે દેશપર રાજ્ય કરે અને ગોરા એક પ્રજા તરીકે મુંસાઇ જાય. ત્રીજો માર્ગ રહ્યો પ્રભાવદારપણાનો. પ્રભાવદારપણાનો સીદ્ધાંત સાથેમ આફ્રીકામાં નવો નથી. બધા અમે સમજીએ છીએ કે કાળા લોકોને અમલમાં જે એ હાલદાયી નીતી તો એજ એક માર્ગ છે કે જે દેખીતી રીતે સરળ થાય. હું માનું છું કે એ તેઓને લાભદાયી છે. હું માનું છું કે — માર્ગે કાળા લોકોને તકો આપી શકાય એ, સીદ્ધાંતમાં અમે તેમ કોય, પરંતુ અમલમાં તેઓને લાંબા કાળ સુધી મળી નહિ શકે. ડો. ગ્રેવરે કહ્યું કે પ્રભાવદારપણાની નીતી બધા વર્ગના લાંબા ગાળાની નીતી છે.

પ્રભાવદારપણાની નીતીપર ઝોક ખાદરી

મેરીટઝબર્ગ સર્વીસીસ ક્લબના સભ્ય વખતે રેવરન્ડ બ્રબસુ. પી. ઝેવન્સે "લોકશાસન તંત્ર" એ વીષયપર બાષણ કરતાં કહ્યું કે જે કાયો નૈતિક દ્રષ્ટિએ ખોટાં કોય તે રાજકીય દ્રષ્ટિએ ખરાં ન કોય શકે. સ્વતંત્રતાનો અર્થ એવો નથી કે પ્રતિબંધ નહિ કોવાં જોઇએ. આખુંય ન કે સામાજીક જીવન છે. એકબીજાનો બધને રહેવાથી તેનું નૈતિક, સામાજીક અને આધ્યાત્મિક પતન બધા વીના નહિ રહે. સાથેય આફ્રીકા જેવા દેશમાં વીશીષ જાતીઓના બનેલા સમાજે સ્વતંત્રતાને બોજ પ્રેમપણ ભરેલી વસ્તુ બનાવી દીધી છે. આપણો કોય છે કે સુરોપીયન સર્વોપરિતાની વાતો કરીએ છીએ: ત્યારે આપણે સામેથી વસ્તુ બધને તેમ કરીએ છીએ. સમતોલ પણે તેનો વીચાર કરી શકતા નથી. કોમના અન્ય વર્ગોને આપણે સદાને માટે દાબી રાખી નહિ શકીએ. આ પ્રમાણે ચાલુ રાખીશું' તો આપણે બોજ શાસન અને સ્વતંત્રતાના હકો આપણે જાતે પણ ગુમાવી બેસીશું'.

નેટીવ ઓફેર્સ ખાતાના નવા પ્રધાન

નેટીવ ઓફેર્સ ખાતાના નવા પ્રધાન તરીકે ડો. એમ. એફ. વરવુર્ડની નીમણુક થઇ છે તેના સંબંધમાં આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસના બાજી પ્રમુખ ડો. એ. બી. પુમાએ જણાવ્યું છે કે: બોલો એ એ વસ્તુ સમજે કે સાથેય આફ્રીકાનું નેટીવ ઓફેર્સ ખાતું આફ્રીકનોના હિત અને સુખાકારીને માટે નથી, તો ડો. વરવુર્ડની નીમણુક કેમ થઇ છે એ તેઓ સમજી શકશે. જે પક્ષ સત્તા ધરાવતો કોય એ પક્ષની નેટીવો પ્રત્યેની નીતી અમલમાં મુકવાને એ ખાતું સ્થાપવામાં આવ્યું છે. એ નેટીવો પ્રત્યેની નીતી સાથેય આફ્રીકામાં મુખ્યત્વે કરી યુરોપીયનોના હિતો સંભાળવાની છે અને ગમે તે રીતે અને ગમે તે ભોગે ગોરી પ્રજો પરીતા કાયમી રાખવાની છે. આથી કોઇ પણ પક્ષના રાજકારીની નીમણુક, જેવી કે ડો. વરવુર્ડની થએલી છે, તેની સાથે આફ્રીકનોને ગરાગે લેવા કેવા નથી. કારણ તે આફ્રીકનોનું કે તેઓની અભિલાષાઓનું પ્રતિનિધિત્વ કરાવતી નથી પરંતુ પોતાના પક્ષ ની નીતીનું પ્રતિનિધિત્વ કરાવે છે. અમારામાંના કેટલાક એ નીમણુકને આવકારીએ છીએ કેમકે બિજ માનવા માં આવે છે કે એ બાતું કરાવનાર હાલની સરકારની પ્રભાવદારપણાની નીતીનો બેબડક રીતે અમલ ચલાવીને સરકારના કરારોને બીલકુલ અંધારામાં નહિ રાખે ડો. વરવુર્ડ' જે પોતાની આસીયત મુજબ દોમતથી વર્તશે તો તેમની નીમણુક આફ્રીકનોનું સંગઠન કરનારી થઈ પડશે અને "એપાર્ટહેડ" ના બદલે શબ્દે સમતા નોન-યુરોપીયનો વચ્ચેના સહકારને જે વેગ આપ્યો છે એ વધારે વેગ પકડે.

પોર્ટ એલીઝાબેથમાં નેટીવો પ્રત્યેની નીતી

જોહાનીસબર્ગમાં ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કોંફરેસ ફાઇનાન્સ કમીશનના સભ્ય અને પોર્ટ એલીઝાબેથ સીટી કાઉન્સીલ ની કાઉન્સીલ કમીટીના પ્રમુખ મી. એ. સ્ટોક્સે જણાવ્યું હતું કે પોર્ટ એલીઝાબેથમાં નેટીવોને નથી રહેવાદર પડ્યું પાડ્યું કે નથી પાસના કામદો લાગુ પડતા. તેમ છતાં સાથેય આફ્રીકાના બીજા મોટાં શહેરોના કરતાં ત્યાં નેટીવોમાં મારફાડના ગુનાનું પ્રમાણ ઓછું છે. અમે પોર્ટ એલીઝાબેથમાં નેટીવોને સુખરેલું મકો જીવન અને સામાજીક પ્રમાણમાં સ્વતંત્રતા આપવા નો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છીએ. અનુભવ પરથી જણાયું છે કે એ નીતી લાગતા વળગતા સૌને માટે લાભદાયી છે. મરીબ વર્ગના લોકોને માટે ઘરો બાંધવા ના સવાલને રાજકીય બનાવી દેવો નહિ જોઇએ. એ જવાબદારી દેશની આખી પ્રજાએ ઉઠાવવાની છે. વધતી જતી નેટીવ વસ્તી, જે હવે શહેરી બનવા લાગી છે, તેને મકો પુરાં પાડવા જ જોઇએ. એ લોકો તમારા કામદારો છે, તમારા ગ્રાહકનીયો, તમારા માનવ બંધુઓ છે. તેઓની અગત્યની માનવ જરૂરીયાત પુરી પાડવામાં ઢીલ થવી નહિ જોઇએ. આ બાબતમાં આપણે ઢીમતથી આગે કદમ કરવી જોઇએ. નહિ તો બારદાર, તિરસ્કાર, દરિદ્રતા, જે આપણી કરજ્જાંથી મુક્તાનું અનીવાર્ય પરીણામ છે તેના કુપરીણામો આપણે સ્વિકારી લેવાં પડશે. લોકોને જંડકામાં પડી રહેવાથી બાર્યોક અને સામાજીક ખોટ કેટલી થાય છે, તંદુરસ્તીને કેટલી હાની થાય છે, કેવી રોગો કેટલા થાય છે અને ગુના

પ્રકાશકની નોટીસ

અમારો આવતો અંક સોમવાર નવેમ્બર તા. ૬ ઠી ના બહાર પડશે. દીવાળી ના તહેવારો લીધે નવેમ્બર તા. ૧૦ મીનો અંક બહાર નહિ પડે.

કેટલા થાય છે એ કોણ બ્યુનીસી પાલીટી કે સરકાર હિસાબ રાખતી નથી. ઘરોમાં નાહ્યા રોકના એ કેટલા પણ કોમને માટે સારામાં સારી વસ્તુ છે. ઘરો બાંધવામાં આપણે પૈસા કરી ગુમાવતા નથી, રોકાણો કીએ. તેનું વળતર મળે છે. જો તપાસ કરવામાં આવે તો મારી ખાત્રી છે કે સુખરેલાં મકો બધિવાથી કેટલાનાના, ઘરપીતાઓના ખરચા બચે છે, કૌટુમ્બીક જીવન ટકી રહે છે અને કામદારોની કામ કરવાની શક્તી અને સ્થીરતામાં વધારો થાય છે. એ રીતે પણ આર્થીક લાભ થાય છે. કેટલા સંસ્થાનો નવમો

વાર્ષીક કેવાલ

કેટલા સંસ્થા, જે સુધના રોગીઓની સારવારનું સુંદર કામ કરી રહી છે, તેની નવમી વાર્ષીક સભા સધા કમીટીના કરનામાં મળી હતી. તેની વાર્ષીક કમીટીનો રીપોર્ટ જણાવે છે કે સુધથી દર સાલ મુનીયનમાં ૨૦,૦૦૦ મરણ થાય છે. જેમાંથી ૮૦૦ ગોરીબડીઓના, ૪૫૦૦ કલોના અને ૧૪૦૦૦ નેટીવો ના થાય છે. બીજોમીક શહેરોમાં

નેટીવો એક લાખે ૧૨૦૦ ઘરે છે. ગામડાંમાં વસતા નેટીવોની વસતી ગણતરી નથી. તેથી તેઓમાં થતા ક્ષયરોગના પ્રમાણનું અનુમાનજ કરવું રહ્યું.

જાહેરબાગોમાં વર્ણભેદ

જોહાનીસબર્ગ સીટી કાઉન્સીલે જાહેરબાગોમાં વર્ણભેદનો સીદ્ધાંત દાખલ કરવાનો ઠરાવ કર્યો છે. તેને લગતા ધારામાં સુધારો કરવાનું કાઉન્સીલે ઠરાવ્યું છે જેથી જાહેરબાગોમાં બીન-યોરોપીયોથી દાખલ નહિ થઈ શકાય. સુધારો સંમતી માટે ટ્રાંસવાલના એકઝીકયુટીવ પર મોકલવામાં આવ્યો છે, સુધારાની અમલમાં કરતાં કાઉન્સીલ ની પાર્કસે જોન્ડ એસ્ટેટસ કમીટીએ જણાવ્યું હતું કે હાલના બાગોમાં યુરોપીયનો કે અન્ય વર્ણના લોકોને માટે અલાયદા બીજાંતીના રમણો રચાવવા ની સત્તા અપાઇ નથી. કાઉન્સીલને એ સત્તા લેવી જોઇએ.

ડર્બ સમાચાર

ડર્બન સમાચાર ડરબનની સીટી કાઉન્સીલે બીચપર વર્ણભેદ દાખલ કરવાની સત્તા મેળવી હતી. જોહાનીસબર્ગના પબ્લીક પાર્કોમાં આજ સુધી લગભગ સઘળી જોકો તો યુરોપીયનો માટે અનામત રાખવામાં આવી હતી. નોન-યુરોપીયનો તેમાં ફરીયરી અને તેમાંથી પસાર થઇ શકતા હતા. આ નવા ધારાથી એ છોડીને છુટ પણ છીનવી લેવામાં આવશે.

હિંદના ખબરો

રોયટરના વડાએ હીંદના અખબારોની કરેલી પ્રશંસા

લંડની ખાતે ભરેલી પેસપીક્રીલેશન્સ કોન્ફરન્સમાં ગયેલા રોયટરના જનરલ મેનેજર અને ચીફટના ઉલીગેટ મી. ફ્રોરોયર ચેન્સલેર જણાવ્યું હતું કે હીંદના અખબારની સ્વતંત્રતા અરેખર લોકશાસનના સીદ્ધાંત અનુસાર જ છે. રોટરી કલબમાં આપણ કરતાં તેમણે કહ્યું કે હીંદના અખબારી વિષે ત્રણ અગત્યની વસ્તુઓ ■ પહેલી એ કે તે સંપુર્ણ સ્વતંત્રતા ધરાવે છે. તેનાપર કોઇ જાતનો સરકારી અંકુશ નથી. અને કોઇ પણ સ્થળેથી કોઈ પણ પ્રકારની દખલગીરી નથી. બીજી વાત એ છે કે તમારા અખબારો સંચ્યાલનમાં મજબુત છે અને વિકાસ પામતાં જાય છે. આ એક બહુ સારી નીશાની છે. ત્રીજી બાબત એ છે કે અખબારોના હેવાયોનું તમારું વિશ્વાસ ઘણું હતું છે અને તમારાં અખબારોને ગર્વ લેવા જેવું છે.

આસામ રાહતને માટે પૈસા કેમ ઉઘરાવાય છે.

રાજસ્થાનના રાઉન્ડો પોતાનો કોલો આસામ રાહતમાં આપવા એટલા આતુર છે કે જુદી જુદી નોકરીઓ કરીને તેઓ પોતાનો કાલો ઉલો કરે છે. કોલકે રેલવે સ્ટેશન પર દમાલ તરીકે કામ કરીને તો કોઇ કારખાના પુલ કે રમકડાં બનાવીને તે વેચીને, કોઇ વળી માલ કાપીને તો કોઇ સુતર કાંતીને અને કોઇ રસ્તાપર ઝાડુ મારી ને પોતાની વ્યક્તિગત કમાઇ એ કાળા માં આપે છે જેની રકમ અત્યાર સુધીમાં રૂ. ૭૦૦૦ ઉપર થઇ છે.

કાશ્મીરપર બર્માનો મત

કાશ્મીરની મુંચ ઉપર બર્માનું જાણીતું અંગ્રેજી અખબાર "ન્યુરમન" એક અગ્રલેખમાં લખે છે કે કાશ્મીર ના સવાલનો ઉકેલ વધારે વાસ્તવિક રીતે લાવવામાં આવવો જોઇએ. કીકસનનું મીશન લોકો નીષ્ફળ ગયું છે છતાં આક્રમણ કરનારનું નામ તો તેણે આપ્યું જ છે. જો કે મસનું નામ કીકસને નથી પાડયું પરંતુ ચોખ્ખા શબ્દોમાં તેણે જણાવ્યું છે કે કાશ્મીર માં પાકીસ્તાની લશ્કરની હીલચાલ એ આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાનો ભંગ કરવા. બેશક આ વસ્તુએ પાકીસ્તાની લાગણી ને દુભવી છે. વધુમાં એ પત્ર જણાવે છે કે કોરીયા અને કાશ્મીર એ બે યુનાઇટેડ નેશન્સની કસોટી કરનારા છે. કોરીયાના સંબંધમાં તેણે દુનીયાને સીદ્ધ કરી આપ્યું છે કે આક્રમણ અને સમાધાન ને સાંખવાનું નથી. અમને ખાત્રી છે કે કાશ્મીરના સવાલપર પણ તે વીલંબ નહિ કરતાં હીંદ અને પાકીસ્તાન બન્નેને માન્ય થાય તેવું સમાધાન શોધી કાઢશે.

પાકીસ્તાનના હિંદુ પ્રધાને આપેલું રાજીનામું

પાકીસ્તાનના કાયદા અને મજુર ખાતાના પ્રધાન જોગેન્દ્રનાથ માન્ડલ, જેઓ પાકીસ્તાનની મધ્યસ્થ સરકારમાં રહયા હતા, તેમણે ખાસ કરી પુર્વ પાકીસ્તાનમાં લઘુમતીઓ પરની ગેરવર્તણુકના કારણે રાજીનામું આપ્યું છે. પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાનને એક કાગળમાં તેમણે લખી જણાવ્યું છે કે "લાંબી મુદત સુધી ચોંતામાં રહી હું કેવટે નીર્ણયપર આવ્યો છું કે પાકીસ્તાન હીંદુઓને રહેવાને લાયક સ્થળ નથી અને ધર્માંતર અને નાદારીની પ્રવૃત્તિના વાદળ નીચે તેઓનું ભવીષ્ય કાળું છે. પાકીસ્તાનની મધ્યસ્થ ધારાસભામાં મારી હાજરી હીંદુઓને કયી પણ મદદની નથી એવી મને સંપુર્ણ ખાત્રી થયા પછી, હીંદુઓ અહીં માનથી અને પોતાના જાન, માલ અને ધર્મની સુરક્ષિતતાથી રહી શકે છે એવી પાકીસ્તાનના હીંદુઓપર કે બહારના લોકોપર ખોટી છાપ પાડી ને હું મારા અંતઃકરણને છેતરવા માંગતો નથી. તાજુબીની વાત છે કે આપના સુશીક્ષિત, સંસ્કારી અને અતુલવી પુરૂષ સમાનતાના સબળા સીદ્ધાંતોનો ભંગ કરનારા અને માનવી ઓને જોખમમાં નાખનારા એક ધર્મશાસી રાજ્યની સ્થાપના કરવાનો પ્રચાર કરી રહ્યા છે. શ્રી માન્ડલના કાગળના મોટા ભાગમાં પુર્વ પાકીસ્તાન માં હિંદીના કરાર થયા પહેલાં બનેલા બનાવોની વીગતો અને એ કરાર બાદ હીંદુઓની સ્થિતીને લગતી વીગતો આપવામાં આવી છે. વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે "આપની સાથેની મારી ચર્ચાઓમાં એકથી વધુ વખત મેં મારો મત દર્શાવેલો છે કે પુર્વ પાકીસ્તાનનું પ્રધાનમંડળ તેમજ મુસ્લીમ લીગના નેતાઓ હીંદુઓને પ્રાંતમાંથી હાંકી કાઢવાની નીતી અહયુ કરી રહ્યા છે. મારે કહેવું જોઇએ કે પશ્ચિમ પાકીસ્તાનમાં એ નીતી સફળ થઇ છે અને પુર્વ પાકીસ્તાનમાં સફળ થવા આરી છે. પુર્વ પાકીસ્તાનમાં બાકી રહેલા બેરઅમલ વીષે મેં આપનું ધ્યાન ખેંચેલું છે. નજીવા કારણસર પોલીસની ઠેકાનીયતના દાખલાઓ પણ ટાંકેલા છે.

"નાસીપાસ થઇ ગયેલા હીંદુઓને દીલ્હત આપવાને બે કારા, બારીસાલ, દીનાજપુર, ખુલના અને જેસોરની વિસ્તૃત મુલાકાતો કરી હતી. મોટી સભાઓ સમક્ષ આપણે આપ્યાં હતાં અને હીંદુઓને હિમત રાખવા અને પોતાના પુર્વજોનો દેશ છોડી નહિ જવા હાકલ કરી હતી. મેં આશા રાખી હતી કે પુર્વ પાકીસ્તાન સરકાર અને મુસ્લીમ લીગના નેતાઓ દિલ્હી ના કરારનું પાલન કરશે. પરંતુ કાળે કરી હું સમજતો થયો કે પુર્વ પાકીસ્તાન સરકાર કે મુસ્લીમ લીગના નેતાઓમાં એ કરાર પાળવાની સત્ય નીષ્ઠા નહોતી. પુર્વ પાકીસ્તાનની સરકાર દિલ્હીના કરાર મુજબ જરૂરી જોઇતાં પગલાં કરવામાં ધીમી હતી એટલુંજ નહિ પણ તેના પાલનને માટે અસરકારક પગલાં લેવામાં પણ શીથીલ હતી. દિલ્હીના કરાર બાદ પોતાને જતન કરેલા બધા હીંદુઓને પોતાના ઘરે અને જમીનો પાછી આપવામાં આવી નહોતી. એ ઘરો અને જમીનો તો મુસ્લીમ નીવાસીતોએ કબજે લઇ લીધેલ હતો.

"દિલ્હીના કરારનો હેતુ હીંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે વર્તતી અનેક તકરારો નો ઉકેલ લાવવાનો હતો. તેનો ઉકેલ લાવવામાં આવ્યો નથી પરંતુ તેને બદલે કોમીવાદી પ્રચાર અને પાકીસ્તાનમાં તેમજ બહાર હીંદ વીરૂદ્ધ પ્રચાર કરવા માં આવ્યો હતો. પાકીસ્તાનમાં મુસ્લીમ લીગ તરફથી સર્વત્ર ઉજવાયેલો કાશ્મીર દિન એ વસ્તુનો નીઃશંક પુરાવો છે." પુર્વ પાકીસ્તાનમાંથી હીંદુ ઓ ચાલ્યા જવાના શ્રી. માન્ડલે એ નીચેના કારણો આપ્યાં છે. હીંદુઓના ઘરોનો આર્થીક બહિષ્કાર અને બાકી ઓ નહિ ભરાયાં, અનસારોની પ્રવૃત્તિ ઓ જેની વિરૂદ્ધ આખા પ્રાંતમાંથી મને ફરીયાદો મળી હતી અને જેઓ હીંદુઓની સુરક્ષિતતાને ખાસ ભયરૂપ છે. અને કેળવણીના બાબતોમાં કખસગીરી કરવામાં આવે છે.

પશ્ચિમ પાકીસ્તાન વિષે શ્રી. માન્ડલ જણાવે છે કે ભાગલા પડયા બાદ પંજાબ (પાકીસ્તાન) માં રહેલા ૨૭ લાખ જેટલા લોકોમાંના મોટા ભાગનું ધર્માંતર કરવામાં આવ્યું હતું. ધરપક કરવામાં આવેલી અરપૃશ્ય કોકરીઓને પોતાને ઘેર પાછી મોકલવા બાબતમાં લાગતાવળગતા અખબારો તરફથી જણાવવામાં આવ્યું હતું કે અરપૃશ્યો હીંદુ નથી.

શ્રી માન્ડલે જણાવ્યું કે સીંધ અને કરાચીમાં રહ્યુ રહેલા હીંદુઓની સ્થીતિ શોચનીય છે. પાકીસ્તાનમાં હીંદુઓને માટે સ્વતંત્રતા નથી એમ કહેવામાં અતિશયોકિત નથી. વર્તણુક ની સભ્યતા, ન્યાય અને અદલ ઇન્સાફ, બાતૃત્વ અને સહિષ્ણુતા એ હીંદુઓને

કેન્દ્રીના ભાવકેટો :—
તુવેર ની દાળ નં ૧.....રૂપિ
તુવેર ની દાળ નં ૨.....રૂપિ
અળદ...રૂપી. ૧-૬ રતલ | મોગર...... ૪ પૈની રતલ | ચણા દાળ.....રૂપી. ૦-૦ રતલ
મગ..... રૂપી. ૧ ૧ રતલ | ૫૩..... ૧૨ પૈની રતલ | અળદ દાળ.....રૂપી. ૧-૩ રતલ
તુવેર.....રૂપી. ૧-૩ રતલ | વટાણા..... ૪ પૈની રતલ | મગ દાળ નં ૧....રૂપી. ૧-૦ રતલ
ચણા.....રૂપી. ૧-૧ રતલ | પાપડી દાળ....રૂપી. ૨ ૬ રતલ | મગ દાળ નં ૨... રૂપી. ૧-૬ રતલ
મેસર્સ હાઈલના
ચુનડા.....રૂપી. ૩૭
કોટન પોઈન્ટ ના
ચુનડાં.....રૂપી. ૨૨ ૬
એડરેસ : ૧૧૨ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન : ૨૧૮૩૫
પરશુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને મુંપ્રસિદ્ધ દુકાન.
બન્ને તરફ દોર ચાલુ એમબરોવાડ
ભાવ રૂપી. ૬-૬ બાર

મોટે ભેજ નહિ. લશ્કરીઓ પ્રત્યેની વર્તણૂક જાણતમાં આવી નહોતી, પુર્વ પાકીસ્તાનની સરકારે જાણી કરી તેની અવગણના કરી હતી. નાગરીકો તરીકેની સ્વતંત્રતા જેવી વસ્તુ પાકીસ્તાનમાં જેવા નહિ. સરકારની કશી પણ ટીકા કે કોઈ પણ રાજકીય સંસ્થાની સ્થાપના સહન કરવામાં આવતી નથી. તેના સમર્થનમાં તેમણે ટાંક્યા છે.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકફીબન)

[૪૦ (એ) કમીસનર રૂટીન, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકફીબનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકફીબન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

એપેન્ડીસાઇટીસ

લોસ એનજલ્સ, (કેલીફોરનીયા)ના ડો. જોર્જ સ્ટાર જહોન્સ્ટ અમેરીકાના એક સૌથી પ્રખ્યાત ડાક્તર છે. તેમણે લખેલાં એક પુસ્તકમાં તે લખે છે કે એક જાણીતા સરજને એક વાર તેમની પાસે કબુલ કર્યું હતું કે તેમણે એપેન્ડીસાઇટીસના કરેલાં નવ હજારેક ઓપરેશનમાંથી માત્ર છએકજ ખરેખર જરૂરી હતાં. આ ઉદાહરણ ખરેખરી સ્થિતિ દર્શાવનારું છે કે નહિ એ કદાચ ચર્ચાસ્પદ થઈ પડે. પરંતુ એટલું મહત્વનું છે કે ડાક્તરી સાહીત્ય માં એપેન્ડીસાઇટીસના ઓપરેશનો એટલા બધાં સામાન્ય થયાં કરે છે તેને વીશે વિચારવંત ડાક્તરોએ ઘંઠા દર્શાવેલી હોનારી વખતો વખત હકીકત આપ્યા કરે છે.

એપેન્ડીસાઇટીસ કમરની જમણી બાજુના નીચેલા ભાગમાં મોટાં આંતરડા ની મુખ આગળ કરમના આકારનો સુજેલો વધારાનો ભાગ છે. ડાક્તરો કહે છે કે તેની શરીરને જરૂર નથી હોતી અને એવો વખત આવતો જ્યારે માણસો એ ભાગ વીનાજ જન્મતો. કેટલાક વીચારકો માને છે કે એપેન્ડીક્સનો કંઈક ઉપયોગી હેતુ રહેલો છે અને એવું જોવામાં આવ્યું છે કે જેઓએ એપેન્ડીક્સનું ઓપરેશન કરાવેલું છે તેઓ સાધારણ કરતાં વધારે કબજીયાતથી પીડાય છે.

એપેન્ડીસાઇટીસની મુળ વસ્તુ કબજીયાત છે એમ ચોક્કસ કહેવાય છે. એપેન્ડીસાઇટીસના દરદવાળાઓ એ દરદ થવાની ઘણી મુદત પહેલાંથી કબજીયાત થી પીડાતા હોવાનું માલુમ પડેલું છે. ડાક્તરના બીજા કે કોઈના વાસ્તુની કબજીયાતનું કારણ હોય છે એ વહેમ બીલકુલ ખોટો છે, ખાવું છે કે કાપવા માં આવેલાં એપેન્ડીક્સમાં કોઈ વાર બાજ વસ્તુ દેખાય છે. મેં પોતે જ તેમાં બીજી વસ્તુઓ સાથે ખજુરનો ઠળીયો તેમાં ચોંટી રહેલો જોયો છે. પરંતુ એપેન્ડીસાઇટીસનું એક મુળ કારણ હતું એ ચોક્કસ વધુ છે. હોનારી સાથ રાખવામાં આવેલી હોય તો તેમાં ખજુરનો ઠળીયો ચોંટી રહેવાનો ઘણોજ ઓછો સંભવ રહે છે. અને જે તેમ થયું પણ હોય અને તેથી સોજો થયો હોય તો તેની સ્વાભાવીક વલણ ઠળીયાને શરીરમાંથી કાઢી નાખવાને હડસેલી દેવાની હોય. મતલબમાં એપેન્ડીક્સમાં સોજો થાય એ આંતરડામાંથી બાજ વસ્તુને કાઢી નાખવાની કુદરતી રીત છે. શરીર માં ક્યાંય પણ કોઈ ફ્રાંસ લાગી જાય હોય ત્યારે પણ આપણે એજ જોઇએ છીએ. એ જગાએ સોજો થઈ આવે છે, અને એ બાજ વસ્તુની આસપાસ શેકા કરે છે, કેમકે તેમાં જુદિનો ઓછો ઉપયોગ કરવો પડે છે.

જેને કાયમની કબજીયાત રહે છે તેને એપેન્ડીક્સમાં જુનો મળ ભરાઈ રહે છે અને તે કઠણ થઈ જાય છે. અને કોઈ પણ અન્ય બાજ વસ્તુની જેમ તેની અસર થાય છે. બીજાં કે કોઈ બીજી વસ્તુ એપેન્ડીક્સમાં જોવામાં આવે તે અતા પણ ઓછું હતું. વળી જેલમાં વિશ્વ વીગ્રહ વખતે ખીટનના લોકોને પણ લાઇન જેવા ખવાડવામાં આવતી હતી અને ફરી એપેન્ડીસાઇટીસનું પ્રમાણ ઓછું થયું હતું. એટલું જ નહિ પણ જેલી ડાક્ટર એક વર્ષ સુધી તેમની કબજીયાતની દવાઓ માટે કેમોરોટાની દુકાનોપર ઉઘરાડો પડવા લાગ્યો. દુકમાં લાઇન જેવા પાચન શક્તિ વધારનારી હતી જ્યારે ડાક્ટર જેવા કબજીયાત કરનારી હતી, અને કબજીયાત કરનારો ખોરાક વધ્યો. એટલે સ્વાભાવીક રીતે એપેન્ડીસાઇટીસનું પ્રમાણ વધવા લાગ્યું.

તેમાંથી બોધ એ લેવાનો છે કે એપેન્ડીસાઇટીસ અટકાવવાને કબજીયાત કરનારો ખોરાક નહિ લેવો, એટલે કે, મુસીની રોટી ખાવી અને બીજી સુધારેલી વસ્તુઓ નહિ લેવી પરંતુ સાદો ખોરાક લેવો.

એપેન્ડીસાઇટીસના ઉપચાર માટે જરા સાધારણ સમજ અને સંભાળની જરૂર છે. જુલાબ કોઈ પણ સંજોગો માં આપવો નહિ જોઇએ. આંતરડા કબજીયાતથી ભરેલા છે એટલે કે ગંદકી થી ખદબદી રહ્યાં છે. એ ગંદવાડ એપેન્ડીક્સમાં પણ પહોંચ્યો છે અને એપેન્ડીક્સને સોજો થયો છે. અને પાકી ગયો છે. જુલાબ લેવાથી હોજરી તેરથી દાઝ કરતી થાય છે અને આંતરડાને સાફ કરવાને તેને નીચોવીને ગંદકી બહાર કાઢવાની ગતી આવે છે. એ સમયે ગતીના કારણે એપેન્ડીક્સના સુજેલા ભાગને હરકત થવા અને ફુટવાનું જોખમ રહે છે જે સરજનો વાજબીપણે જોખમ ભરેલું ગણે છે.

એવી સ્થિતિને માટે હોમીયોપથીની સારી દવાઓ છે. મુખ્યત્વે Tris tenax 6 છે. પરંતુ એ તો જે કોમરોટ હોમીયોપથીની દવાઓમાં રૂપેરબલાઇઝ કરતા હોય તેને ત્યાંથી જ મળી શકે. પરંતુ એ સીવાય તો એવી બાબતમાં હોમીયોપથીના ડાક્તરની દોરવણી લેવી અહાયજ ભરેલી ગણાય. પરંતુ એ કરતાં પણ વીશેષ સહાયક કુદરતના પ્રયોગથી કુદરતી ઇલાજ કરી શકાય.

આસામ ફન્ડ

	પા.	શી.	પે.
આગલો સરવાળો	૭૬	૧	૦
જશુભાઇ શી. વીરાળા (કેપટાઉન)	૫	૫	૦
છગનભાઇ બી. દેસાઇ અને કુટુમ્બ (પ્રીમરોઝ ટ્રાં.)	૧૫	૦	૦
જી રામા (ફોનરોક્ષ)	૫	૫	૦
જે. કુજભ ,,	૫	૫	૦
મકન્જી કેશ ભઝાર (બેયાલ ટ્રાંસવાલ)	૧	૬	૦
નારણભાઇ કુલભ (સ્ટેન્ડરટન ટ્રાંસવાલ)	૨	૨	૦
બી. ડી. શાહ (ડરબન)	૧	૦	૦
જુલાભાઇ પરષોતમ હાર્વે હાર્વેસ્ટ જોબ્બર્સ	૫	૫	૦
	૧૧૯	૬	૦

ડાવલ (ટ્રાંસવાલ)થી આસામ સંકટ નિવારણ માટે મળેલી રકમ

અગા અંકમાં ડાવલ (ટ્રાંસવાલ) થી પા. ૧૫-૧૫-૦ ની રકમ મેસર્સ કલન્સ સીક્સ બજારના નામે જમાકર હતી તે નીચે પ્રમાણે સુધારવામાં આવી છે.

	પા.	શી.	પે.
કલનભાઇ નારણ એન્ડ સન્સ (ડાવલ)	૧૦	૧૦	૦
જે. કુજભ એન્ડ કું. ,,	૩	૩	૦
બાબુભાઇ રતનજી મીઠી ,,	૧	૧	૦
નાગરભાઇ મોદારજી મીઠી ,,	૧	૧	૦
	૧૫	૧૫	૦

સૌથી પ્રથમ એ બાજપર બીનું ચોરસ અથવા માદીનો પાટો મુકવો. ઓપેન-હીઅર જમણી બાજુની કમરથી એક હાથ દુર કુંટીની પાસે આવેલી છે. ગાંધીજીએ પોતાના આરોગ્ય નીમે સામાન્ય જ્ઞાનમાં કબજીયાતને માટે માટીનો પાટો કેવી રીતે બનાવવો એ સમજાવ્યું છે. તેમણે કહ્યું છે કે ત્રીણાં સફેદ કપડામાં માટીનો થર અરધો ઇંચ જાડો અને ત્રણ ઇંચ પહોળો કરી પાટો બનાવવો અને તે રાતે સુતી વખતે પેડુપર આખી રાત રાખવો. ઓપેન-હીઆઇટીસને માટે પણ એટલો જ પાટો બસ થશે.

બીજું બીનું પોતું મુકવું હોય તો એક રુમાલ કે જે પાણીમાં પલાળી તેને નીચોવી નાખવો અને તેની ઘડી કરી ઓપેન-હીઅસના ભાગપર મુકવો. પછી તેને એક બે સુકા રુમાલ અથવા ન્હાની ફલાણીથી ઢાંકી દેવો. બીનો રુમાલ સુકાય અથવા ગરમ થઇ જાય એટલે તે કાઢી લઇ બીજી રીતે બીજો રુમાલ બીનો. કરી કરી મુકવો. દર વખતે/સુકા રુમાલ થી તેને ઢાંકી રાખવો. આમ કરવાથી સોજો ઉતરી જશે અને દરદ ઓછું થઇ જશે.

બીજો ઇલાજ ■ ઉંચ જોટલાં કે જે પાણીમાં બેસવાનો છે. જેને કટીસ્નાન કહે છે. આમ કુંટી સુધીનો ભાગ પાણીમાં રહેવો જોઇએ. પગ પાણીની બહાર રહેવા જોઇએ. આને માટે ન્હાના બાથ (કુંડી) નો ઉપયોગ થવો જોઇએ. આ પ્રમાણે પાણીમાં દશથી પંદર મીનીટથી લઇને અરધી કલાક સુધી બેસવું જોઇએ. આથી પેટના આંતરડાં સાફ કરવામાં પણ મદદ મળે અને સોજો પણ ઉતરશે.

પીચકારી (એનીમા) મશીનજ સંભાળ થી આપી શકાય. આ પીચકારી દીવાલે લટકાવવાનાં એક ન્હાના કેન સાથે લાંબી રબરની નળી લટકાવેલી હોય છે તેવી હોવી જોઇએ. આ પીચકારી થી પાણી પેટમાં ધીમે ચડે છે. બીજી પીચકારી વાપરવાથી પાણીને પંપ કરવું પડે છે જેથી નુકશાન થવા ભય રહે છે. આ પીચકારીને માટે બે કવોર્ટ જોટલું નવશેકું પાણી હોવું જોઇએ અને તેમાં એક લીંબુનો રસ નાખવો. એ પાણી પેટમાં રહી શકે તેટલો વખત રાખવાનો પ્રયત્ન કરવો.

ઓપેન-હીઆઇટીસના દરદીએ સાજો થાય નહી ત્યાં સુધી કંઇ પણ ખટ ખોરાક લેવો નહિ જ જોઇએ. તાજાં લીંબુનો રસ નાખેલું ઠંડું તાજું પાણી પુષ્કળ પી શકાય. તેમાં ખાંડ નહિ નાખવી. કાચાં ગાજરનો રસ અથવા ગાજર અને કાચાં બીટરૂટ અને કાકડી ના રસોનું મીશ્રણ અથવા કાચાં ગાજર અને બાજીના રસોનું મીશ્રણ પણ લેવું સારું. આ રસો સોજો ઉતારવામાં મદદ કરે છે, લોહી સુધારે છે અને શરીરને પોષણ આપે છે.

અંતમાં દરદ મટયા બાદ પેટ ખરેખર સાફ રાખવાની સંભાળ રાખવી. જુના વખતની કબજીયાતનો એક વિચિત્ર પણ અકસીર ઇલાજ એ છે કે દરિયા ની અથવા નદીની ચોખી રેતી લેવી. તેને બીલકુલ સાફ કરી નાખવી કે જેથી તેમાં કચરો પણ કસરો નહિ રહે. ચોખ્ખા પાણીથી પેટ નાખી સુસામાં તેને રેતી નાખવી. પછી રોજ રાતે અને સવારે એક ગ્લાસ પાણીમાં એક ટીસ્પુન જેટલી નાખી તે પી જવી. આ પ્રયોગ કરીએ ઓપેન-હીઆઇટીસનું દરદ સાવ સાજું થઇ જાય નહિ ત્યાં સુધી કરવો નહિ.

ખાબરપત્રો

ધી ઇસ્ટ લંડન હીંદુ રીપોર્ટસ કલબ

ઉપરોકત સંસ્થાની વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ રવીવાર તા. ૧૦-૧૦-૫૦ ના રોજ હીંદુ મંદિરના હોલમાં મળી હતી ત્યારે નીચે મુજબ ચાલુ વર્ષ માટે કાર્યવાહકો ચુંટાયા હતા :

પ્રમુખ : રણછોડ જી. મેરાર, ઉપપ્રમુખ : વિ. રાજેંદ્ર, મંત્રી : વસનભાઇ કરસન, ખજાનચી : હરીભાઇ નાયુ.

શરદ પુનમનો મેનાનો મેળાવડો

ડરબનની ગુજરાતી હીંદુ મહીલા મંડળે તા. ૨૫-૧૦-૫૦ ના શરદ પુનમનો ઉત્સવ લેાર્ન સ્ટ્રીટપર આવેલા માંધી હોલમાં ગરબા, સંગીત, વિકેર મનોરંજક કાર્યક્રમોથી સુંદર રીતે ઉજવ્યો હતો. ગુજરાતી મેનોથી હોલ ચીકાર ભરાઇ ગયો હતો. સભા માં મેનો પાસેથી આફ્રીકા સંકટ નીવારણ ફંડને માટે ફાળો પણ કરવા માં આવ્યો હતો જે હજુ ચાલુ છે.

કાળીયાવાડી યુવક મંડળ

લોહાનીસબર્ગમાં કાળીયાવાડી યુવક મંડળે આફ્રીકા સંકટ નીવારણ ફન્ડને માટે ફાળો ઉઘરાવી રા. ૧૨૦ ની થએલી રકમ પંડીત જવાહરલાલજી પર મોકલી આપી છે.

સ્યુપરમાર્કેટોની મેનોનો ફાળો

સ્યુપરમાર્કેટોથી અમને જણાવવામાં આવે છે કે તેમની મેનો આફ્રીકા સંકટ નીવારણ માટે મેનોનો ફાળો ઉઘરાવી રહી છે.

આભાર

સાઉથ એફ્રીકન સોલ્સાજરીના મેસર્સ મોરાર એન્ડ સન્સના પુરષોતમભાઇ મોરારજી તા. ૧૧-૧૦-૫૦ ના પોતા ના માતુશ્રીના અવસાન પ્રસંગે જે બાંધવોએ સાઉથ આફ્રીકા, સધન અને નેાર્ધન રેડેસીયા તેમજ અન્ય સ્થળેથી દિલસોજીના સંદેશાઓ તથા પુષ્પાંજલીઓ મોકલી હતી તેમજ જે બાઇ બહેનોએ પોતાના કીમતી સમય નો ભોગ આપી સ્મશાનયાત્રામાં ભાગ લીધો હતો તેઓ સર્વનો આ પત્રદ્વારા અંતઃકરણથી આભાર માને છે.

દુકાન વેચવાની છે

ટ્રાંસવાલમાં નાતાલ મુકામે આવેલી એક બહેતો વેપાર કરતી, સારા મોકાની દુકાન વેચવાની છે. રહેવાની સારી સગવડ અને શહેરના મધ્ય ભાગ માં આવેલી છે. વધુ ખુલાસો જાતે મળવાથી.

મળો:

C. VALLEY,
55 SPRUNGS ROAD,
NIGEL TVL.
Box 59. Phone: 244

પ્રોપર્ટી વેચવાની છે

આ પ્રોપર્ટી કીમતી છે મોકાની, ધુણા ઉપરની અને સારા વેપારના સ્થાનમાં આવેલી છે.

નવા અને જુના બાંધકામ સાથના મકાનો છે. જેનો આખો વીસ્તાર ૧૦૦×૧૫૦ ફીટ છે.

૧૦૦×૭૫ ફીટમાં ૭ દુકાનો અને નવ બે રૂમના ફ્લેટો ૧૯૪૦-૪૧ માં બંધાયા છે.

૧૦૦×૭૫ ફીટમાં ચાર નાની દુકાનો અને ૧૪ રૂમો-કીચન, બાથરૂમ અને જનરલ સાથે છે. આ જુનું મકાન છે તે તોડીને દુકાનો, ફ્લેટો યા મોટી ફેકટરી યા મરાજ બાંધી શકાય એમ છે.

બધુ બધું સાફ આપે છે ભોગવનો થઇ શકશે રૂબરૂ મળવાથી લેનારને ઘણો ફાયદો થશે.

મળો યા મળો

મોહનભાઇ મણીભાઇ
૧૫૦ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

"ખિલાપ"

તંત્રી: મહેન્દ્ર ગોપાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક ભાષાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપ વામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાતમો પણ છેલ્લી મોટમાં આવી ગયો છે.

૨/૬ માં પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION.
P. BAG,
PHOENIX.

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથેશી. પ. ઈન્ડિઅન ઓપીનીઅન ની ઓફીસેથી તુરત મંગાવો.

નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકાઓ

ભારતીય નેતાઓની છબી, હસ્તાક્ષર અને સદવચનો સાથે નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકા ઓ ગુજરાતી તેમજ અંગ્રેજી માં.

પોસ્ટેજ સાથે
ડઝનની કીંમત શી. ૪–૧૦
પોસ્ટેજ વગર ડઝનની
શી. ૪–૬

મર્યાદિત સંખ્યામાં છપાએલી હોઇ સૌને સવેળા પૈસા સાથે ઓર્ડર મોકલવા વિનંતિ છે.

ડરબનમાં મળવાના ઠેકાણા

પટેલ્સ વેજીટેરીયન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ ૨૦૨ ગ્રે સ્ટ્રીટ
ધનજી કુવરજી ૧૬૨ ગ્રે સ્ટ્રીટ
પટેલ્સ રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ ૧૩૬ ગ્રુક સ્ટ્રીટ
જી. સી. કપીટન એન્ડ સન્સ ૧૫૪ ગ્રે સ્ટ્રીટ.
પરશુ નરસી એન્ડ કું. ૧૧૦ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

	શી.	પે.
સમરાંગણ	૧	૩
મણાનું મંધ	૬	૦
મધુપ	૭	૬
વિજ્ઞાનીક જગત	૫	૩
પ્રેમતપન (દામોદર દત્ત જોશ)	૧	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
ચાંદ મુખી	૭	૦
જગતનો તાત (અરધે ભાવે)	૨	૬
ઉષાચરમા	૧	૬
પંડીતજીની હાસ્ય પ્રભા	૭	૬
ધરતીને ખોળે	૧	૦
વિદાયનો ડંકો	૩	૦

ઘર્ષા શીક્ષણ યોજના

શિક્ષણ કેવા રીતે આપવું તેની જનજ ગાંધીજીના બેઝીક એજ્યુકેશન મુજબ ૨ ૬

મળવાનું ઠેકાણું
Indian Opinion.
P. Bag, Phoenix.

હીંદનાં મૅગેઝીનોના દિવાલ્સવી અંકો આપની પાસે હોય તે આપ નથી ઇચ્છતા?

દરેક મૅગેઝીનનો દિવાલ્સવી અંક રાબ્દીપ તેમજ સામાન્ય લેખો, વાર્તાઓ, અને હાસ્યરસથી ભરપુર હોય છે.
તેમજ કાદુનોથી ભરપુર હશે અને તે આપને જરૂર આનંદ આપશે.

પછાંખરાં મૅગેઝીનોના દર નીચે બતાવેલ છે તે આપને અમારી પાસેથી મળશે.

	માસીક સાપ્તાહીક અઠવાડીક	દિવાલ્સવી વાર્ષિક અંક લવાજમ રૂ.ચે.	રૂ.
અખંડ આનંદ	મા	૩–૦	૧૧
આનંદ	અ	૧–૮	૧૫
આદેશ		૨–૪	૧૮
ઉર્મિનવરચના	મા	૨–૩	૧૫
ચેતન	મા	૪–૫	૧૭
છાયા	સા	૨–૪	૨૬
જ્યોતિ	મા	૧–૦	૩
જાગૃતિ	સા	૩–૦	૧૮
જ્યોતિપદર્શન		૫–૦	૧૨
નરનારી		૨–૮	૮
ફૂલ વેણુમા	મા	૧–૬	૨૬
વિકાસ	મા	૧–૬	૧૦
સાંજવર્તમાન	મા	૪–૬	૧૨
નવચેતન	મા	૪–૦	૧૫
પ્રજાસત્તાક	અ	૧–૪	૧૫
પુષ્પ		૧–૦	૧૧
પ્રતિમા	મા	૩–૦	૧૧
પ્રીતમચિત્ર	અ	૨–૪	૧૨
બેહરીમોજ	અ	૩–૮	૩૬
બાલકવન	અ	૧–૦	૮
બાલીબ્યવાણી	મા	૪–૦	૧૫
મનોરંજન	મા	૨–૦	૧૫
યુગાન્તર	મા	૩–૦	૨૦
રેખા	મા	૧–૦	૧૨
શારદા	મા	૧–૪	૧૫
શ્રીજીવન	મા	૧–૩	૧૩
સીનેમા કૅન	અ	૨–૩	૧૫

વાર્ષીક લવાજમ ભરનારને 'દિવાલ્સવી અંક' ની ભેટ્યલબ્ધામાં આવે છે માટે આપનો ઓર્ડર પહેલેથી ૨૬મ વી. પી. ઓ. કે બૅન્ક ડ્રાફ્ટથી જલ્દી નીચેના સરનામે મોકલશે.

EXCELSIORS SUBSCRIPTION SERVICE
9 Cantonment AHMEDABAD-3. INDIA.

વેચવાનો પુસ્તકો

અદભુત ભારત	ચિત્ર આલબમ	૭ ૬
અજન્તા કલા	મંદિર ચિત્ર આલબમ	૫ ૬
ચિત્રકાર રસિકલાલ	પરીખ કૃત ચીત્ર સાધના	૫ ૦
સુંદર ચીત્ર સુંશ્રણ	તમારા ઘરને ચિત્રોથી સજાવશે હીંદના પ્રખ્યાત ચિત્રકારોના ૩ ચિત્રના સંગ્રહની કીમત	૮ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

વેચવાનો પુસ્તકો

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

જંજાળી		૩ ૬
જીવનજ	ભા. ૧–૨	૧૧ ૦
જીવંત હાસ્ય અને સંસ્કૃતતા		૮ ૦
જીવનના		૮ ૦
વસન્તીદુ		૩ ૦

વેચવાનો પુસ્તકો

શરદ બાબુ કૃત નોવેલ

કમલા	૮ ૦
બંદનામ	૫ ૦
ચક્ર વાતોઓ	૧ ૧
દત્તા	૮ ૦
બાબુરામા	૧૦ ૦
કાશીનાથ	૫ ૦
અપુર્ણ ભારતી	૧૫ ૦
બંદનામ	૪ ૦
બડીબહેન	૧૨ ૧
છબી	૩ ૧
વૈકાલ	૫ ૦
દુર્મા	૮ ૧
નવીના	૧૦ ૦
બૈરવી	૭ ૧
મુક્તા	૧ ૦

અમરાના બાયરા

ગીની નાઈ ની કહાણી	૭ ૩
ન્યુમ બેલી	૫ ૧

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

જોકમાતા	૧ ૬
કમલમ્ બાબા	૫ ૦
છુટકા તકેવારો	૩ ૦
ઓતરાતી દિવાલો	૧ ૦

કનૈયાલાલ મુનશી કૃત

જાવી સસ્તે	૮ ૧
કોનો વાંક	૮ ૦
જરાસધ્ધ નાટકો	૬ ૧
કોચ્ચ કર્યાંથી	૬ ૦
કિલ્લા કિલ્લા	૬ ૦
નવલીકાઓ	૭ ૧

INDIAN OPINION
P./ Bag, PHOENIX.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારા બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચણીબોરનો સેટ

આમાં પાંચ ઐતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૩/–

બાલ રામાયણ	૪ ૦
ઉલ્લ માડીના સદી	૬ ૧

શિશુગંથાવલી

સેટ ભેગામાં ૬–પુસ્તકો	૧૨ ૧
સેટ બીજાની	૧૫ ૦

કીશોર ગંથાવલી

૭ પુસ્તકો નો સુંદર વાર્તાઓનો સેટની ૧૪ ૧

ઇસપના મીઠા ગપોડા

બાળકોને માટે રમુજી પુસ્તક	
કીમત	૨ ૦
સાંત પોથીઓ	૨ ૬
સોક્રેટીસની સાર	૪ ૦
બુદ્ધિનો બાદશાહ	૫ ૩
બુધ અને કેતકી	૫ ૬
કેટલાંક પક્ષિઓ	૨ ૬
બાગવત કથાઓ	૩ ૧

ચરિત્ર ગ્રંથોનો સેટ બાજ ૧ ૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૩ ૦

કોયડા નંગ ૬	૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ

કીમત પા. ૧–૪–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/–

લીલી	૫ ૧
પીલુ	૫ ૧
બાબુ	૫ ૩
બાળકોનો બાંધવ	૧ ૦
ઈન્દ્રાણીને પત્રો (ભેટ)	૫ ૧
બાળવાર્તાવળી	૩ ૬
બપોરી પુળ	૨ ૦
ચતુરના ચાતો	૩ ૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૧ ૦
લાલો	૫ ૧
બલ્લાની શોધમાં	૪ ૦

Obtainable From:
'Indian' Opinion',
P. Bag,
Phoenix, Natal.

ધાર્મિક પુસ્તકો

પરકમ્મા	૫. ૩
આર્ય ધર્મ નીતિકાર	૨ ૦
મંગળ પ્રભાત (બાંધણી)	૧ ૦
જીવન નિરિક્ષણ	૫ ૬
હજરતમહમદ	
ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું	
નાનું પુસ્તક	૧ ૦
સંત કેશીદાસ	૨ ૬
યોગ વાસિષ્ટ	૧૦ ૦
રામનામ મહિમા	૨ ૦
ગુરુ ગીતા	૧ ૬
સુદામા ચરિત્ર	૧ ૬

ધર્મક્ષેત્રે કુરુક્ષેત્રે ભાગ ૧–૨–૩–૪.
આમા મહાભારત નવી રીતે આ લેખ્યું છે. ૧ ૫ ૦

મળવાનું ઠેકાણું:
Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

પંચાંગ

વાર	ભારતી ૧૯૫૦ નવેમ્બર	હીંદુ ૨૦૦૧ આસો	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૨૩	વદ ૨	૧૧	૨૫	૫–૦૬	૬–૨૪
શની	૨૮	,, ૩	૧૬	૨૬	૫–૦૫	૬–૨૫
રવી	૨૯	,, ૪	૧૭	૨૭	૫–૦૪	૬–૨૬
સોમ	૩૦	,, ૫	૧૮	૨૮	૫–૦૩	૬–૨૭
મંગળ	૩૧	,, ૬	૧૯	૨૯	૫–૦૨	૬–૨૮
બુધ	૧	,, ૭	૨૦	૩૦	૫–૦૧	૬–૨૯
ગુરૂ	૨	,, ૮	૨૧	૧	૫–૦૦	૬–૩૦

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે જ પૈસા અથવા પોસ્ટલ ઈન્ડેરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સાચો ધર્મ	આશ્રમ	૬ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર	૧૯૪૨ ની સાલ બનતે બનેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭ ૬
ગાંધીજીના રસપ્રસંગો		૩ ૦
ગાંધીવાદી આર્થિક યોજના		૩ ૬
પુણ્ય સ્મરણ ગાંધીજી (સ. ૧૯૭૯)		૧૧ ૬

દીનબંધુ મગનલાલની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન	ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૧ ૬
સ્ત્રીપુરૂષ સંબંધ	આજ કાલ સ્ત્રી, પુરૂષમાં ચેલાતી મુઠી ઉપરછપ્પાના પ્રશ્નના ન્યાયપૂર્વક કે ઐક્ય ઉકેલના ૩ લેખો સંગ્રહ	૨ ૬

શ્રી રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

	ઓક્સ ફીલોસોફીકલ મહાન લેખક ૭ લેખના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી તથા જીવનચરિત્ર પાડે છે.	
ઈસ્ટર્ન એન્ડ વેસ્ટર્ન રીલીજીયન		૪ ૦
જેલની ચિંતાર ખાસ	૨૦ કલાના લેખના લાભલેનો સંગ્રહ	૫ ૬
પુનર્જન્મની સંક્ષિપ્ત સમીક્ષા		૧ ૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

શ્રીમદ્ભગવત ગીતા	મોટા અક્ષરોમાં સંસ્કૃતમાં	૬ ૦
મહાત્માના ભક્તિના ભરીરોનો	સંગ્રહ	૨ ૬
શ્રી જેમ્સ એલન	આ વિચારથી ભરપુર બંધને હજારો કરી, હજારો કરી આખી મુકયો છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

અંધકાર કાંઠના વિખ્યાત લેખક	અનાતોલની નોવેલ	૭ ૬
પાસ્કા	લેખક કુપરી, એક રશીયન ખેડૂતનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦ ૦

લોક નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ	સરસ્વતી	૧ ૦
આદમ	સ્મિથ	૭ ૬
તેમજ બિજો	આવા જાણીતા પુરૂષાર્થવાન, રાજકારણ, આદી નેતાઓના ચરત્ર બિજો લખેલું છે	૭ ૬

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નવલીકાઓ	સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૬
આકાશવાણી	એક કરૂણરસથી ભરપુર કથા	૧૨ ૬
રમણલાલ	દેસાઇની સામાજીક સંગ્રહ	૭ ૦
ગ્રામલક્ષ્મી	ભા. ૧—૨ એક સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બન્ને ભાગની કીમત	૧૩ ૦
ઉપહાર	સુંદર નોવેલ	૪ ૬
ઉન્માદ	નોવેલ	૮ ૦
કેશવના કલા	નોવેલ	૪ ૬
સાંજેલાના	સુખ	૫ ૦
ગામવાળા	નવલકથા	૬ ૦

કંદીલાલ	કોલીનની નોવેલ	૪ ૦
કમોદીની	કંદીલાલની નોવેલ	૧૦ ૦
કોલેજીયન	કોલેજ જીવન બતાવતી નોવેલ	૮ ૬
ખરખા	આપુ આપુઓના જીવનને રજુ કરતી નોવેલ	૮ ૬
ગોવર્ધન	ગોવર્ધનની ગાંડપણથી રજુ કરેલ	૭ ૦
	ચંપેલી	૧ ૬
	ગોવાની વાતો	૧ ૦
	જીવન સંધ્યાની	નોવેલ ૮ ૦
	જીવનના અરૂણોદય	કંદીલાલની નવલકથા ૧૦ ૦
	જીવન સિદ્ધાંત	૧ ૬
	ઝાકળબિંદુ	નોવેલ ૫ ૦
	ટિકીટની વાતો	નાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ ૧ ૬
	ત્રણ ભાઇ બે	નાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ ૧ ૦
	ત્રાજપુર ખાસ	૮ ૬
	ત્રાપુરી વાત	૧૦ ૩
	ત્રાપીસ ત્રીજેણી	વાર્તાઓ ૨ ૬
	દંતકથા	ઓતરાની જુની ચુંદી ૧૨ ૬
	દીપ	સાથી ભા. ૧-૨ સાથે ૧૨ ૦

	અમારા ભા. સ્વ. મણુરભા	ગાંધી વિશે મુલ્યવા નોવેલ અને જીવનમાં ખરીજે ઘણેલ ૪ ૬
	ભાવનગરના પીતાની તસ્વીર	ભાવરીક ગઢીર લેખક ગોવીંદ-ઉનું જીવન ૧ ૬
	રાજ	કલાકારી ૮ ૬

નવલ કથાઓ

	કલીકાલે	૪ ૬
	કાંદીવાલાની ૬ ઉત્તમ	કથાઓ ૪ ૦
	કાંચન	નવ ૬ ૬
	ગોવાલ	ગોવાલના નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની ૧૧ ૦
	ચમત્કારો	વાર્તા સંગ્રહ ૩ ૬
	ચિનગારીઓ	૮ ૬
	જીવનના	ભાગ ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની ૩ ૦
	ઝવેરીવાડ	૩ ૬
	ઝવેરીવાડના	ભાગ ૧-૨ એક બાકી નોવેલ સેટની ૧૧ ૦
	ટોલ	ગ્રંથ ૪ ૬
	ટંકીવાવેલ	૧ -

	તીલક	કેસ ૮ ૦
	તીલક	ગીતા ૧ ૦
	તીવેદીતા	૮ ૦
	તાલીમ	૪ ૬
	તાવકોલ	ભા. ૧-૨ સેટની ૧ ૦
	તિમાસી	૮ ૦
	પાવક	અવાજો ૮ ૦
	પ્રભાત	કોવલો ૩ ૬
	પુરાતન	કથાત ૬ ૬
	પ્રેમ	અને પુ ૧ ભા. ૧-૨ સેટની ૧૧ ૬
	ફુલેરા	દર ૬ વાર્તા ૧૦ ૦
	બલિદાન	૧ ૬

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	[illegible]	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, Illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	[illegible]	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5 0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	12	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	5	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	[illegible]	
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, [illegible]	15	
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists [illegible] the Church)	7	
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-6685.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923.

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND CO.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417
"SEE US WITHOUT OBLIGATION"
DIAMOND SPECIALISTS
OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

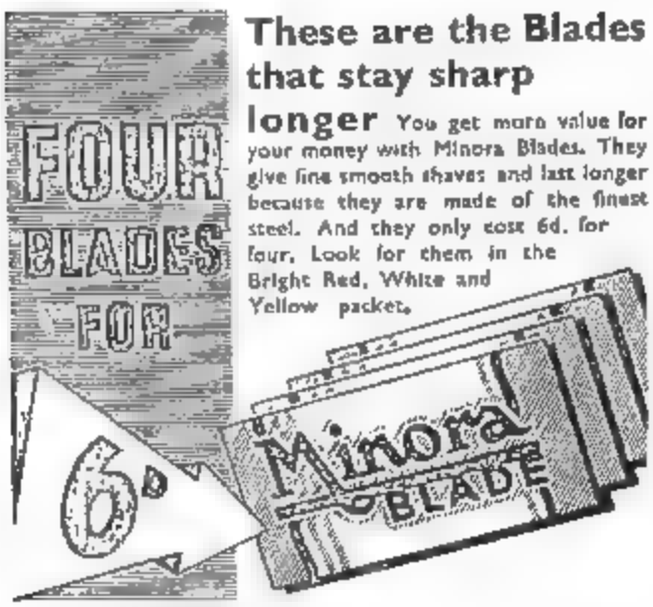
ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોબસ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન્દ."

કે. કોકાલ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. પોબસ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—: હોલસેલ વેપારી :—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—
A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of
INDIA and PAKISTAN
This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.
"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A
AIR-INDIA International LTD.
P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

These are the Blades that stay sharp longer You get more value for your money with Minora Blades. They give fine smooth shaves and last longer because they are made of the finest steel. And they only cost 6d. for four. Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.
Minora
THE RIGHT BLA FOR YOUR RAZOR

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	INTIHHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JUHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND DHOJAI	BATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.
And A Thousand More Sets.
KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

ચોખ્ખું મધ

પુલની સીમનું એરેંડલના કુલનું મધ અમારે ત્યાં આવતું હતું બંધ
છે. એ મધ આપણા દેશમાં તેમજ બીજા દેશોમાં પણ વખણાએલું
છે. મંગાવી ખાત્રી કરવા મહેરબાની કરશો.

ભાવતાલના ખાસો :
૩ રતલ શી. ૯–૬ ૨૬ રતલ શી. ૬–૯.
ઓર્ડર સાથે પૈસા મોકલવા મહેરબાની કરશો.

એડરેસ :
M. I. Gardee & Sons (Pty) Ltd
P. O. Box 21,
White River Station, . E. Transvaal.

Golden Number
OF
"INDIAN OPINION"
Souvenir
Of The
Passive Resistance
Movement
1906—1914
Price: Four Shillings.
Obtainable From :
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

The Epic Fast
(By Pyarelal)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.
320 Pages. Price: 2s. 6d.
Obtainable From:
"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
HOUSED

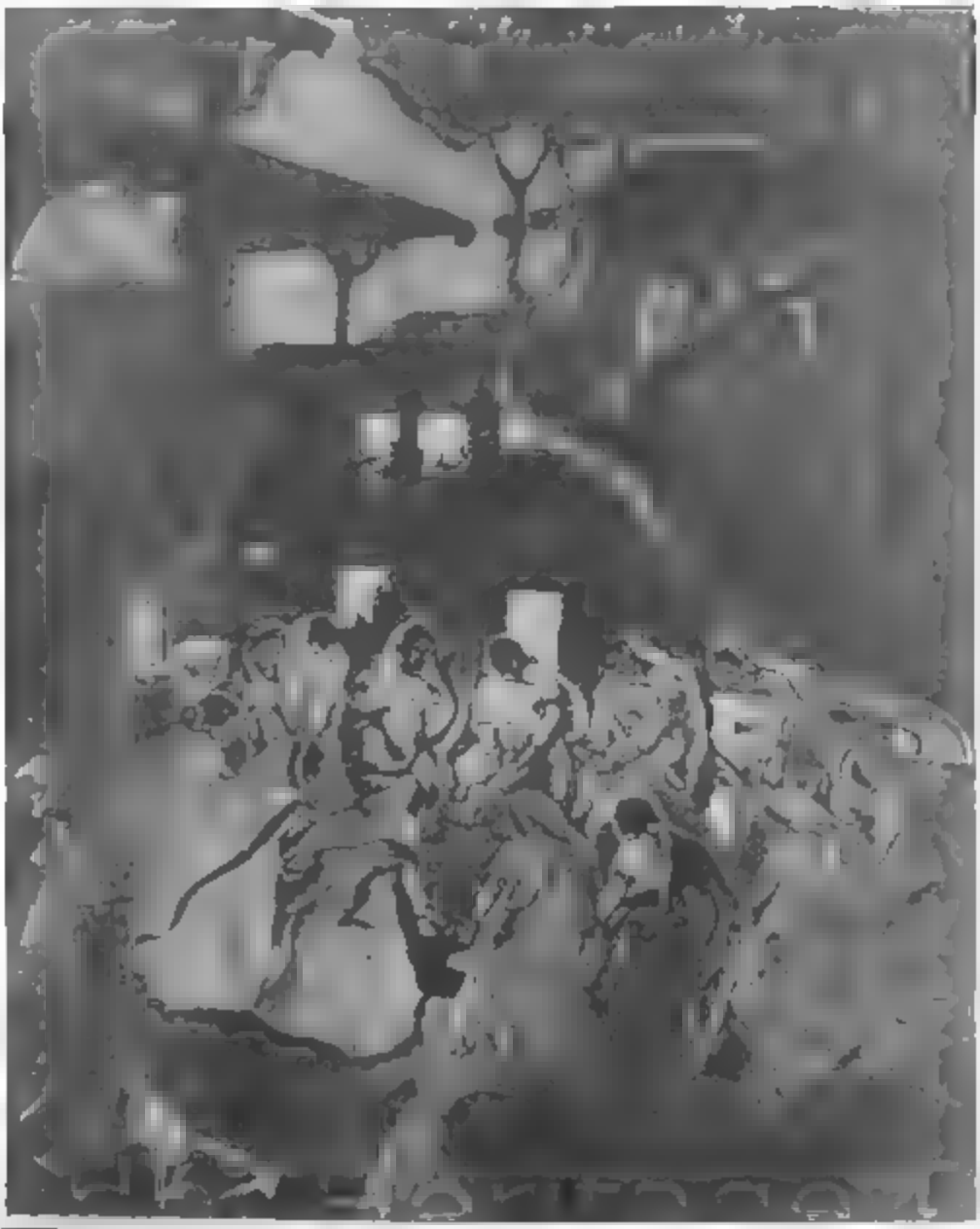
ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

INDIAN OPINION

NO. 44.—XLVIII. 3RD NOVEMBER, 1950. REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
PRICE: ONE SHILLING.

WE BOW TO YOU ON THIS AUSPICIOUS OCCASION AND SEEK YOUR BLESSINGS

આ શુભ અવસરે અમે આપને નમન કરીએ છીએ અને આશિર્વાદ યાચીએ છીએ

Mahatma Gandhi

પુજ્ય ગાંધીજી

"Hinduism and all other religions are being weighed in the balance. Eternal truth is one. God also is one. Let every one of us steer clear of conflicting creeds and customs and follow the straight path of truth. Only then shall we be true Hindus. Many styling themselves *sanatanis* stalk the earth. Who knows how few of them will be chosen by God? God's Grace shall descend on those who do His will and wait upon Him, not on those who simply mutter 'Rama Rama."

—Gandhiji.

હિંદુ ધર્મ અને બીજા સઘળા ધર્મોની આજે કસોટી થઇ રહી છે. અનાદિ સત્ય એક જ છે. ઇશ્વર પણ એકજ છે. વિરોધી પંથો અને રીવાજો તો આપણે સૌ પર રહીએ અને સત્યના સીધા માર્ગને અનુસરીએ. તોજ આપણે ખરા હિંદુ બની શકીશું. પણ પોતાને સનાતનીઓ કહેવડાવી આ પૃથ્વીપર વીસરી રહ્યા છે. કોણ જાણે તેમનામાંના કેટલાને ઇશ્વર પસંદ કરશે. ઇશ્વરની કૃપા તો તેઓના ઉપરજ ઉતરશે જેઓ તેમની ઉપાસના કરશે અને તેનો હુકમ ઉઠાવશે, નહિ કે આલી "રામ રામ" નું રટણ કરનારાઓપર.

ગાંધીજી

WE BOW TO YOU ON THIS AUSPICIOUS OCCASION AND SEEK YOUR BLESSINGS

આ શુભ અવસરે અમે આપને નમન કરીએ છીએ અને આશિર્વાદ યાચીએ છીએ

Kasturba Gandhi

પુજ્ય કસ્તુરબા

"Kasturba was not a literary scholar nor could she make public speeches. But she fully symbolised the place of a woman occupied in the ancient Hindu culture. Her name would go down in history with those of Ahalya, Tara, Draupadi and Sita. If we continue to do selfless work, only then shall we make ourselves worthy of receiving the blessings of Kasturba."

—Sardar Patel while laying the foundation stone of Kasturba Gram, headquarters of Kasturba Gandhi Memorial Trust, which is being built five miles from Indore at a cost of about two million Rupees.

"કસ્તુરબા પંડીત નહોતાં, તેમ તેમને ભાષણો કરતાં આવડતાં નહોતાં. છતાં પ્રાચીન હીંદુ સંસ્કૃતિમાં બીને જે સ્થાન કનું તેના પુર્ણ પ્રતીકરૂપ કસ્તુરબા હતાં. ઇતિહાસમાં તેમનાં નામને અહલ્યા, તારા, દ્રૌપદી અને સીતાનાં નામની સાથેજ સ્થાન મળશે. આપણે નિઃસ્વાર્થ કાર્ય કરીશું તોજ કસ્તુરબાના આશિર્વાદને પાત્ર કરીશું."

—અમદાવાદ રા ૨૦ લાખના ખરચે ઇંદોર પાસે કસ્તુરબા સ્મારક નિધિનું મુખ્ય કેન્દ્ર બંધાઇ રહ્યું છે તેનું ખાતમુહુર્ત કરતી વખતે સરદાર પટેલે ઉચ્ચારેલાં વચન.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 44—Vol.—XLVIII. Friday 3rd November, 1950

Registered in the G.P.O. as a Newspaper. Price: ONE SHILLING

Indian Opinion

Friday 3rd November, 1950

Divali And New Year

THE Hindu world will be celebrating their Divali Festival on Thursday, November 9. It is as great a festival to the Hindus as Christmas is to the Christians. It is a festival of lights in honour of the return back to his throne in Ayodhya, his kingdom, of the conqueror, Shri Rama, after slaying Ravana, the greatest demon of the age, who, by his unsurpassed arrogance and pride of power had become a curse to mankind and dared even to defy God. In other words it marks the triumph of Good over Evil. It is, therefore, a very sacred occasion. It is also important as it marks the ending of another year followed by the dawn of a New Year.

The Hindus will on this occasion review their doings in the year that is about to end, count up their losses and gains and turn over a new leaf for the coming year with renewed hopes and fresh resolutions.

By a cursory glance over the past year one would find that materially it has, on the whole, not been a bad year especially for the Hindus in South Africa. It has been one of happiness and sorrow. Nothing calamitous has however happened excepting for the harsh laws that have been passed by the present Government, which, when put into operation, will certainly make things as bad as they were under the demon Ravana. We should therefore be content and thankful to God that he has been merciful to us.

Then the question we have to ask ourselves is, what progress have we made morally and spiritually during the past year? That question makes us pause and think deeply. The answer does not readily come to us. We must admit that, in this test we have been found wanting. Not only the progress of the Hindus or of any particular section, but of the whole world is dependant, not so much on the material but on the moral and spiritual strength mankind has achieved. In regard to that, we find ourselves on the verge of bankruptcy. We must be humble enough to admit that as a part of humanity, we are as much responsible as anybody else for the evils that prevail in this and in other parts of the world. To the extent that we have not conquered hate, greed and prejudices which are rooted within us, we are responsible for the evils perpetrated in this land by the present Government and for the bloodshed that is going on in Korea. When we look beyond our realms and think of our Motherland, India, we find that our revered leaders there have made wonderful strides in the country's material progress. They can claim to have achieved much in regard to moral and spiritual progress too. The country is fast getting rid of the curse of drink, gambling and untouchability. All the three are now legally prohibited. In contrast to that in South Africa they are, in one way or another, being legally sanctioned! But though there is legal prohibition in India it does not necessarily follow that the people have completely discarded those evils from within themselves. It is regrettable to note too that the relations between Pakistan and India are still strained and the Kashmir question is still unsettled.

Then we find that the curses of earthquakes and floods have fallen heavily on India. This should fill us with grief and humble us and make us reflect whether we are not lacking in our faith in God and in our obedience to His laws.

We who desire the end of all wars and long for peace to prevail throughout the world have to work for that in our own individual lives.

There can be nothing better on this great and sacred occasion than to meditate over and to try honestly to imbibe the following words of Marcus Aurelius, which we offer to our readers with hearty Divali greetings and a prayer for a bright and happy New Year:

"I shall meet with the busybody, the ungrateful, arrogant, deceitful, envious, unsocial. All these things happen to them by reason of their ignorance of what is good and evil. But I who have seen the nature of the good that it is beautiful, and of the bad that it is ugly, and the nature of him who does wrong, that it is akin to me nor [only] of the same blood or seed, but that participates in [the same] intelligence and [the same] portion of the divinity. I can neither be injured by any of them, for no one can fix on me what is ugly nor can I be angry with my kinsman, nor hate him. For we are made for co-operation like feet, like hands, like eyelids, like rows of the upper and lower teeth. To act against one another then is contrary to nature, and it is acting against one another to be vexed and to turn away."

Our Special Number

The publishers have great pleasure in presenting to the reader, with Divali Greetings and good wishes for a Bright and Happy New year, this Divali Special Number. We had stated that we did not intend to bring out any Special Number this year but that we would place before the reader some useful and interesting reading. Thanks to the co-operation and help of our small staff, who has worked most willingly and energetically, and thanks to the merciful God, we have been able to produce this as our humble Divali and New Year gift to our subscribers and friends. We hope they will appreciate it as a token of our labour of love and overlook any shortcomings that they may detect in it.

ABOVE ALL—TRUTH

By L. W. Ritch

A FEW weeks ago I wrote an article drawing attention to a number of important facts which, taken together, constitute in my opinion what I ventured to call the Mock in Democracy. At that date the Korean campaign had only just started. Anticipating the broadcasted threat of Dr. Syngman Rhee—South Koreans' President—to invade and conquer his northern neighbour's territory, made only a week or so earlier, the latter, not very surprisingly, seized the initiative.

U.N.O. very correctly interposed. World conflagrations have had very much smaller beginnings. As, of course, was inevitable as long as the campaign did not develop into open world war between the major powers, the initial successes of the Northerners were short-lived; the invaders are now the invaded and look like finding themselves, willy-nilly, under the decidedly undemocratic rule of Dr. Syngman Rhee in the near future.

What of ambition this dictatorial Ruler of the South failed to achieve for himself, General McArthur of the U.S.A., presumably under the authorisation of U.N.O. has now achieved for him. Regardless of the wishes of the people of North Korea and even in defiance of them, the rulership of Dr. Syngman Rhee is to be forcibly imposed upon them. The latest example of Democracy, New Style.

I am not returning to this subject because of any sudden preference for Marxism, Stalinism or any of the isms under which dictatorship, tyranny and regimentation so frequently delude and enslave their victims, but because of my detestation of whatever savours of humbug and hypocrisy. Also, because I share the dread, frankly admitted by 'The Rand Daily Mail' in its issue of October 23, that "If the Western Powers are not careful, they will find themselves imposing the rule of military dictators throughout Eastern Asia, in the name of democracy and freedom."

The danger thus envisaged is by no means imaginary. Imperialism may no longer be regarded favourably or even tolerantly by the great Western Powers, but a very objectionable and unwelcome imposition of pressure by those Powers upon small Far Eastern nations, in at least three instances, quite recently, on the ground of strategic necessity, can hardly have failed to somewhat perturb the major Asian Powers, with whom Asia for the Asians has become a fundamental article of faith.

The retaliatory invasion by U.N.O. of Northern Korea can certainly not be regarded as setting a good example. The enforcement upon the people of North Korea of a form of government to which they are definitely opposed can hardly be regarded as sound democratic practice. On the contrary, it violates the very root principle of Democracy and arms its enemies with an argument to which there can be no really satisfactory answer. The rejection of Pandit Nehru's offer to act as mediator and pacifier is another unfortunate feature in a business which, while bad in itself, might have been turned into an object lesson to all onlookers and an example of inconsistency between profession and practice. Formosa and Indo-China furnish two other disquieting examples of intervention by the Western Powers undoubtedly motivated by considerations of strategy, wherein the wishes of the peoples primarily concerned are treated as of no account, and which, because expediency seems to require it, violates every principle of Democracy to the Nth degree.

The facts in both cases are too well known to call for repetition. The one fact that stands out in boldest relief and which I regard as of most vital importance, is, that the peoples who should count most of all—the people, in each case, whose country it is; the people to be governed—don't count at all but are regarded as mere pawns in the strategic moves of the Great Powers against each other.

This sort of thing may possibly serve to prove the advantages of Democracy when honestly practised, but it affords very unconvincing testimony of the sincerity of some of those professing it when it is thought by them to be necessary or profitable to abandon it for dictatorship. Unless it be maintained that what is wrong for one may be right for another the establishment of puppet or satellite states, whether for strategic or any other reasons, can no more be defensible in the case of the U.S.A. than in that of the U.S.S.R.

Additional point is lent to the criticism by the fact that in all three of the South Asian cases mentioned, it is not even suggested that the form of government enforced from outside was acceptable or that the opinions of the governed really mattered.

Quite apart from the respective merits or demerits of the conflicting ideologies it is not easy to understand why a Western Power such as the U.S.A. should know better than, say, an Oriental people such as the Chinese the form of government that is best for the latter.

The principles of Democracy have nothing in common with Military Dictatorship. Conversion to Truth has never yet been effected by force of arms. The end, however righteous, does not justify the adoption of unrighteous means.

Imperialism or its first cousin "Spheres of Influence" imposed upon defenceless peoples in the interests of political or commercial expediency doesn't smell any the less offensively because it is given another name.

And, the Four Freedoms, so rightly inserted to Democracy's banner and revered by all Men of Goodwill, is no less Right Doctrine in Korea, Formosa and Indo-China than it is in the U.S.A., the Balkans, Greece, or even South Africa.

The Government of India has very rightly declined to lend its approval to the chasing of the North Koreans beyond the 38th parallel, quite reasonably fearing that such action is not only likely to lead to an extension of the conflict but to set a bad precedent instead of a good example. Pandit Nehru's Government has adopted a similarly consistent attitude in regard to Indo-China and Formosa—Government of the People, by the People, for the People. Right for right sake, is sound, profitable statesmanship.

Hypocrisy may be a form of homage Vice pays to Virtue but in the end it inevitably recoils on itself. All Man's strivings and strugglings for prosperity, happiness and peace are, if rightly understood, just searchings for Truth. *Aut veritas, aut nihil* (other than Truth, nothing). The only thing (or think) of any real, lasting value, is that that is true.

And that searching, that groping after Truth is in turn nought but Man's search for God, the substantive ultimate Reality; Man's efforts towards self-realisation.

Our experiments with un-Truth are numerous and various. They occupy vast expanses of Time. It may be that they are necessary so that we shall become wise at long last, wise in knowledge, wise in action. Meanwhile, it is being more and more vividly brought home to us that good brings good, evil returns evil; that such is God's inescapable Law, and that only the fool deceives himself with the notion that God is ever really mocked.

WAR AND PEACE

Were half the power that fills the world with terror,
Were half the wealth bestowed on camps and courts,
Given to redeem the human mind from error,
There were no need of arsenals or forts.

The warrior's name would be a name abhorred!
And every nation, that should lift again
Its hand against a brother, on its forehead
Would wear for ever more the curse of Cain!

Down the dark future, through long generations,
The echoing sounds grow fainter and then cease;
And like a bell, with solemn, sweet vibrations,
I hear once more the voice of Christ say, "Peace!"

Peace! and no longer from its brazen portals
The blast of War's great organ shakes the skies!
But beautiful as the songs of the immortals,
The holy melodies of Love arise.

—Longfellow.

WAKE UP BANTU!

[The following article appeared in the 'Ilanga Lase Natal' nearly forty years ago. It is as fresh to-day as it was then. It is reproduced here in the earnest hope that it will catch the eye of the Bantu people and act as an inspiration.—Ed. I.O.]

ALL the nations in South Africa are pushing on ever farther and farther along the path of material progress. Great cities are springing up in our midst. Railways are uniting all parts of the country together. Ports, roads, bridges, are extended and constructed every-day. All is energy, development, progress. The Bantu alone stand still. Wake up, Bantu, wake up!

It is true that, in all this wonderful development, you have had your very large share, but only in the form of unskilled labour. It is true that you have been engaged in farming the land, but here again you have used only most antiquated and clumsy methods. It is true that you now have schools, but you fail to see what road to pursue when school days are over. You ask for still higher schools and for colleges, but if the whole Bantu race were to sit in school, their land, their beautiful land, would fall to ruin! Every civilisation in the world has been evolved not out of books, but out of things. Every civilisation in the world has been built up, bit by bit, by the need for food and the need for things. The path of progress does not lie in buying a white loaf of bread and eating it, but out of learning to grow the corn and grinding it; not in wearing clothes but in weaving them; not in living in a square house but in building it. Agriculture! Production! Let these be your watch-words. Not by herding into cities and mines, there to depend on the false glitter and excitement of city life and to pick up its vices can we serve and save our land, but in living the same and wholesome life of the country, there to grow our food and labour with our hands to satisfy the decent necessities of life. The Bantu cannot hope to sit on the top of Western civilisation and escape the toilsome ladder by which that civilisation has been reached. While he sits in his schools, or while he goes off to his unskilled labour in the cities, his land, his beautiful untilled land, will slip away from him. If he lays up his one talent in a napkin, it will be taken from him and given to him that hath ten talents. Even if an Agricultural College, or Technical Institute, as yet is established to make the path easy, still, go back to the country; use your reading for improvement, your writing for asking information. Learn from books, learn from others, learn by the use of your eyes. Tillage, carpentering, weaving, house building, water-storing—these are the paths of civilisation in this as in every other land. Make your beautiful country blossom as the rose, and so earn the gratitude and admiration of the best of the white race as well as the salvation of your own. And work out your salvation in your own way. In dress, in food, in home, in customs evolve in ways suited to the simple, beautiful country life you hope to lead. Let the name "Zulu" still stand for what is manly, strong and pure. Do not be led away by false lights, but follow the best of modern cries, "Back to the Land!". Not there to stagnate in the old morass from which you are hoping to escape, but to a new life of eager toil and hope, in pushing up ever upward and onward. Wake up, Bantu, wake up!

With God's help, and with our honest endeavours, we will succeed. "Each for all and all for each;" let that be our motto.

MOHAMMAD MAQBOOL SHERWANI

A BIOGRAPHICAL SKETCH

BORN in a poor Muslim family of Baramulla, about 34 miles from Srinagar, Moulvi Maqbool Sherwani was actively associated with the movement for Kashmir's liberation since his early boyhood. A staunch follower of Sheikh Mohd. Abdullah, even in his school days, he participated in each and every struggle launched by him and was arrested a number of times. While still in teens he became the moving spirit of the organisation in this part of the Valley and led a number of peasants' struggles against the landlords.

However, it was in 1944 that he shot into prominence when the Muslims of Baramulla, under his leadership, refused to be moved by communal politics of the Muslim League even though the late Mr. M. A. Jinnah held a public meeting there. Despite Mr. Jinnah's appeal in the name of religion, the audience showed their displeasure at the remarks against Sheikh Abdullah and the National Conference. It was the first instance when a Muslim gathering in India had questioned Mr. Jinnah's authority to speak on behalf of Indian Muslims.

The news of this meeting was splashed in the Press all over India and the Muslim League Press and followers felt bitter and expressed violent feelings against Sherwani. Subsequently, soon after this incident, reports came one morning of Sherwani's narrow escape from the hands of a band of Muslim Leaguers who had attacked him with axes and knives late in the night while he was returning home from the District National Conference headquarters. He had escaped by jumping into a river and swimming across to safety.

Hunger Strike

During the "Quit Kashmir" movement launched by the National Conference in 1946, Sherwani came once again into limelight when he baffled the State Military and Police by dodging arrest and working "underground" for about two months. Even inside the jail his rebellious spirit would not allow him to be idle and he took up cudgels for the ordinary prisoners and went on a hunger strike to get their lot improved. Released from jail soon after Sheikh Abdullah's release in October, 1947, he had hardly settled down when the tribal raiders from Pakistan invaded Kashmir. Tens of hundreds of non-Muslim refugees driven out of their homes by the raiders in Muzaffarabad came to Baramulla, bringing their woeful tales of the raiders' atrocities.

Sherwani brought relief and succour to his unfortunate brethren, who had suffered so heavily at the hands of his co-religionists.

Meanwhile, Sheikh Abdullah gave a clarion call to the people to rise in defence of their country. A People's Militia was organised and the Indian Army came to the help of Kashmir.

By then, the raiders had occupied Baramulla and laid it in ruins. The raiders made a futile search for Sherwani, who, however, had escaped to Srinagar to join the resistance forces there. He led a number of detachments of militiamen which toured different areas instilling confidence in the people.

Martyrdom

On a fateful day while he was on one such tour in Sambal, a village about 16 miles from Srinagar, he fell into the hands of the raiders who dragged him to Baramulla. There he was asked to reveal the positions of the Indian Army and the National Militia, which he refused to do. Indignant at his blunt refusal to comply with their wishes, the raiders decided to award him a "fitting" punishment. He was fastened to a pillar in the Central Square of his home-town. Even while blood was gushing through several wounds he had received, he preferred death to the betrayal of his country. He was again offered "amnesty" if he would shout the slogan of "Down with Sheikh Abdullah." To their utter fury instead of shouting the slogan he spat at the face of the person standing before him, and shouted popular slogans: "Hindu-Muslim-Sikh Ittihad," "Azad Hindustan Zindabad." A volley of shots burst and pierced through his heart. The inhuman raiders were not satisfied with this much and shot fourteen times at the dead body of Sherwani which they nailed up to a door post.

Though Sherwani is dead, his name has become a legend throughout Kashmir. His unflinching loyalty to his country and his acts of heroism provide inspiration to tens of hundreds of Kashmiris, young and old, as members of the National Militia to-day stand guard on the frontiers of Kashmir. He is dead, but his spirit lives in the hearts of millions of Kashmiri people.

P.T.I.

The Art Of Tribal India

"People sometimes complain about the poverty of Indian tribal art. I myself have been struck rather by its richness. It is not easy to find; most of it is hidden far away in the hills or forests; but when it is found it is worth while.

"Indian aboriginal art has much to be proud of. It has a widespread and ancient tradition of oral literature, which is ever being recreated by the inspiration of to-day; its dancing is magnificent, its carving and painting, though crude, is a genuine expression and fulfilment of tribal sensibility."

—Verrier Elwin.

—Courtesy All India Radio.

NOTES AND NEWS OF THE WEEK

ON arriving at New York to take over the leadership of the Union delegation to the United Nations, Dr. T. E. Donges, Minister of the Interior, is reported to have told a group of newspapermen who interviewed him, that the process of keeping the various sections of the community separate was welcomed by the Natives and the Coloureds. India had broken away from the round table conference for which arrangements had been made to discuss the position of Indians in South Africa. India had used the Group Areas Act as an excuse to break away from this conference before the talks had begun. No group area had been declared under the Act and he did not think that the Act would mean any movement in respect of 90 per cent. of the Union population. The process of keeping the various sections of the community separate was an old one, and the Group Areas Act merely assisted that process."

* *

In so far as Dr. Donges's reference to India is concerned, we will not venture to reply. The Government of India are well able to do so for themselves. In regard to his reference to South Africa as concerned Dr. Donges was not quite accurate in saying that the process of keeping the various sections of the community separate was welcomed by Natives and Coloureds. It may have been welcomed, by a few who were under the influence of the Government, not by the communities as a whole. The Apartheid policy of the Government has been condemned not only by the Indians, Africans and Coloured, but even by all enlightened Europeans. While it is true that no group areas had yet been declared under the Group Areas Act there is no denying the fact that the ground for it is being prepared. Communism was showing its tactics in Africa by internal exploitation and incitement, said Dr. Donges. If agitating against the present policy of the Government and putting up a fight against it means Communism then Dr. Donges will have a very small minority of followers even among the Europeans of South Africa.

* *

Dr. Y. M. Dadoo, President of the South African Indian Congress, in a telegram to Mr. Trygvie Lie, Secretary-General of the United Nations, has stated that the South African Indian community was gravely alarmed at the report that some member States of the United Nations favoured a resumption of talks between India, Pakistan and South Africa on the Indian question. The Group Areas Act, he said, was now in operation and a Land Tenure Board in terms of the law had already been appointed by the Minister of the Interior, Dr. Donges, to investigate and recommend the setting aside of ghettos on a racial basis. Inspectors with Fascist powers to enter premises and homes at any time by night or day, have set to work. The Indian community faced the probability, he said, of being driven out of the country within the next few years. He therefore made an urgent eleventh hour appeal to the United Nations to use its authority to avert the grim tragedy of Fascist oppression overwhelming South Africa.

Tarnishing National Honour Of South Africa

Thus the 'Natal Mercury' in its issue of October 27:

At a time when nations everywhere are extending human rights, South Africa is constricting them in a futile attempt to dam the strongly flowing tide of non-European advancement. What is more the Government are employing methods which are tarnishing the national honour of South Africa. This is not statesmanship. It is even much worse than bungling foolhardiness. In the world as it is to-day no undeveloped country such as the Union can hope to progress or to prosper unless internally it adheres to moral principles and externally enjoys international respect, friendship and confidence. These are a nation's hidden assets, the true value of which can never be accurately assessed. But by their policies the Nationalists are callously destroying this immense reservoir of goodwill to the detriment of the whole economic position of South Africa."

"White Civilisation Cannot Be Built On Broken Promises"—Strauss

The United Party would fight in Parliament the Nationalists' to remove the Coloured voter of the Cape from the common roll, said Mr. J. G. N. Strauss, Parliamentary Leader of the United Party in the Free State, in Bloemfontein on October 31.

"We shall not merely be fighting for the rights of the Coloured people of the Cape," he said, "We shall also be fighting for the sanctity of the Constitution and for the honour and prestige of the solemn word of the White man, for you cannot build a White civilisation on broken promises."

Pleasant News

When the whole atmosphere is charged with the spirit of Apartheid, it is very pleasing to read that the Bar Association of Johannesburg has abolished the colour bar which precluded membership to non-Europeans. Until now the only Bar Association in South Africa which did not operate a colour bar was that of Capetown. Any non-European who is admitted to practice as a barrister in the Transvaal will now have the right to become a member of the Society of Advocates in Johannesburg.

Partial Boycott Of St. John Ambulance Brigade

Non European first aid workers staged a partial boycott of the annual inspection of the Southern Natal and Zululand District of the St. John Ambulance Brigade in Durban in protest against the decision to hold "Apartheid" parades. All members of three divisions including Bantu employees of a Durban firm and Coloured nurses and cadets, failed to put in an appearance. A Municipal Native unit had half its members absent, one Bantu nursing division was at 75 per cent strength and all other divisions on parade were depleted. Many of the absentees sent letters, framed in similar terms, saying they could not attend owing to "circumstances beyond their control." St. John officers had no doubt that the boycott had been organised. Brigadier W. H. du Plessis, Director-General of Medical Services, who was the inspecting officer, said: "There is nothing political about the decision to hold separate, inspections for Europeans and non-Europeans, although some ignorant people may want to make it an issue. "There has been no instruction from the Minister. I myself instituted the procedure, but it has been put into practice only this year."

* *

The public would have liked an explanation from the Inspecting Officer as to what prompted him to take this step just at this moment when the whole atmosphere was so tense and full of suspicion. If the reason was not political what was it?

The Korean War—Where Is It Leading To?

Thus the 'Rand Daily Mail' dated October 23:—

Having won their victory in Korea, the United Nations obviously have no idea what to do with it.

Their best course would certainly have been to invite Pandit Nehru to act as a mediator and pacifier. That would not only have offered the possibility of a really satisfactory settlement but would have gained the confidence of all the people of Asia. But Pandit Nehru is unpopular with the Western Powers at the moment because he refuses to throw India into the conflict between themselves and Russia. Therefore the issue is being allowed to slide.

All the indications show that it will slide into the hands of Dr. Syngman Rhee, the President of South Korea. In fact, he is already stretching out his hands to grasp it. And he is a very enterprising man. Only a week or so before the North Koreans invaded South Korea he made a broadcast speech in which he announced his intention of invading and conquering North Korea. To-day, as a result of the North Korean invasion and the reaction of the United States, he has virtually achieved that ambition. The South Koreans are to advance to the borders of Manchuria under the protection of the United Nations, and it is quite evident that they intend to establish their control over the whole country without any attempt to conciliate or co-operate with the inhabitants of the northern part of it.

Dr. Syngman Rhee made it quite clear some time ago that he regards fresh elections as unnecessary. On Saturday he remarked further that his Government would establish its authority in North Korea "without United Nations or other intervention."

The outcome of the whole affair, then, will probably be that the United Nations will be committed to maintaining and supporting him in control of the entire country, whether the people of the country want him or not.

This is a curious victory for democracy — especially as Dr. Syngman Rhee is not himself a very democratic person. (On one occasion, when his parliament refused him funds, he appropriated them by executive order in violation of the constitution.) But the pattern is becoming familiar throughout the Far East, where again and again the Western Powers are becoming committed to the support of rulers of doubtful quality in the interests of their own strategy.

In Formosa, for example, the corrupt and inefficient regime of Chiang Kai-shek is maintained by American arms; in Indo-China a great effort is to be made to keep in power Bao Dai, a monarch more celebrated for his patronage of night clubs on the Riviera than for any statesmanlike achievement.

In all these cases the claims of the strategists have overridden every other consideration, and the people have been regarded as mere pawns in the game. This process may perhaps be defended on the ground that war is regarded as inevitable, and that nothing matters but preparation for it. On the other hand it does not square very well with the principles for which that war would be fought. If the Western Powers are not careful, they will find themselves imposing the rule of military dictators throughout eastern Asia in the name of democracy and freedom. Even in these days that would seem something of a paradox.

"DEMOCRACY WILL NOT WIN THROUGH BY VIOLENCE"

—H. W. SORENSEN, M.P.

The following interesting report of a speech by Mr. R. W. Sorensen (Lab. M.P. for Leyton) is reproduced from 'Peace News' September 29:—

I CONFESS to having been, and to still being a personal pacifist. I am convinced as ever I was in that faith. If everyone could accept that faith it would be possible to resist even colossal systematised evils like Nazism or the fanatical intensity of Communism and, in the end after great suffering and sacrifice, to win through.

Although I believe that, ideally, it is the path that one day we shall have to tread in order to overcome both individual and systematised evil, I recognise that that method is extremely difficult to implement; that it involves great discipline, great sacrifice and great endurance at least equal to any that is called for by war; and that frequently, even on the part of those who confess ourselves pacifists, either personal or political, all that it involves or implies is not always appreciated sufficiently.

I would, however, submit that it is neither cowardice nor sentimentality that causes us to take up that position. The other day in France I was talking to a young man who, although a pacifist, was a member of the Norwegian Resistance movement. He was responsible during the war for printing some 10,000 copies of a weekly journal which was circulated throughout the whole of Norway. On one occasion he was discovered by the German police and he described to me the sufferings imposed upon him before he was at last released. He is still as firm a pacifist as he was then. That man undertook the task of doing what he could to resist evil in his own country in his own way.

Similarly, no one would repudiate the claim of those who believe Mahatma Gandhi to have been a man of immense courage and determination. In him we had a great moral challenge to our civilisation and to the world. He it was who said, quite explicitly, that he believed in non-violence; he would far sooner his own followers took up arms to overcome evil than that through cowardice they ran away...

I hope that an increasing number of people in all lands will find an inner spiritual obligation to tread this "more excellent way."

I recognise that pacifism, in its political sense, is perhaps politically unrealistic at the present time, precisely because the great majority of people either do not understand or sincerely and intelligently reject that pathway as 'been irrelevant or, on the other hand, as being impotent...Therefore... the Government's decision is both logical and consistent in respect of the opinion of the mass of the people and also of the obligations incurred through the United Nations...

I think we tend to forget that each war is not like the preceding one. Although war has no doubt played its part in in the evolution of mankind it has now reached the stage when the accumulation of forces, the crescendo of violence is so great, so massive and so comprehensive as quite probably to destroy the very things which we set out to preserve.

Supposing this possible war does break upon us, can we be certain, after Europe is reduced to rubble, that Communism will be weaker than it is now?

Is it not much more likely that after such horrible devastation Communism, which most, and possibly all, in this House dread, will grow stronger and fiercer than ever—and not because more people will be convinced, philosophically and ideologically, about the truth of Communism?

Great masses of the Russians were behind the Bolshevist flag, not because they had read much about Karl Marx, but because they are driven on by bitter experience...

In a recent speech the Archbishop of Canterbury...(said):

We who can see the black tyranny of its (Communism's) creed fully revealed naturally denounce it. But we must frankly realise that, in the Far East, it can easily be seen not as a tyranny, but, at present, as a liberation. It does, indeed, offer in certain conditions, and bring about, a release from social evils too long and unheedingly accepted."

These words need to be carefully kept in mind.

We say we are prepared to sacrifice our lives for the sake of liberty. Are we prepared to sacrifice some of our comfort and wealth, our habits and traditions? There are some who would far sooner give up their habits.

If we are to induce millions of Asiatic and African fellow human beings to turn to the democratic way of life then we, for our part, must be prepared to extend to them far more than we have done our wealth, our service, our energy and our experience...

The Koreans at the present time are seriously asking themselves exactly what the liberation we offer them means. Their country is being devastated. The Koreans are seeing their relatively small share of wealth of the world being destroyed. Their factories and their homes are being destroyed; their villages are being ravished.

These people are beginning to ask themselves whether it would not be better to remain, so to speak, enslaved, than liberated at such a cost. They ask themselves: What will happen when this war comes to an end? Are they to have their homes restored; are they to have offered to them compensation in any way commensurate with the destruction and the bitterness, pain and suffering which they have endured? If they do not get an answer, I am afraid that instead of the United Nations winning that struggle for democracy the position will be even worse afterwards than before.

What ever our point of view may be, we must realise that our democracy and our alleged Christian civilisation will not win through by reliance upon violence or upon arms.

SHADOWS AND LIGHT

Yesterday, like vermin, we hid beneath the burrowed sod,
Eluding thus, we prayed, the prowling hunters of the skies,
Or scraped at piles of shattered brick, with doleful, dusty eyes
To salvage mutilated flesh, while thanks were offered God—
By marksmen exulting in their successful enterprise.

Yet today our souls are breathing atomic lethal dust;
Fluttering bats infest the sylvan prospect of our dreams;
We seek to ease our anxious hearts beside fear-sullied streams;
And to armouries of terror our treasures we entrust—
While eager youth that craves the sun finds only filtered gleams.

Achievements pass, their sap withdrawn to leave a flimsy husk.
Each dying age is filled with leaves that fell from all its years;
And time a shapeless compost makes of mingled hopes and fears,
Till scattered by the ceaseless wheel that turns from dusk to dusk—
What matters, then, our pigmy cries to heartless, cosmic spheres?

Such are the sombre shades in which our moral life now dwells,
Yet to that fragmentary world we need not be confined;
For Light reveals the vaster realm in which we are assigned,
Where fraternity has triumphed, as Son of Man foretells—
Though born in tribulation from the womb of human kind.

R. W. S.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	5	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirpoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906 1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	2
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	1	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	2	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	12	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	1	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	2	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both	15	
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	6
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

TRUTH IN LITERATURE

FACTOR COMMON TO ALL HUMAN CREATIVE ART

By SOONDRA M. APPAVOO M.R.S.L.

IT was as much a part of Gandhian philosophy to embrace Truth as to seek it. In the West, it is characteristic for people to seek truth but not to embrace that part of it which does not coincide with their long-cherished views and opinions. Thus, the subtlety of distinction between seeking and embracing Truth becomes apparent. To seek Truth is the ostensible pursuit of all men but to embrace it, even at one's own peril, is sadly not the case with most people.

A contemporary American poet, Mr. Roy Helton, author of "Come Back to Earth," says in one of his poems that:

"All the breadth of sea and sky,
Narrows to one human cry."

This, to my way of thinking, is only another way of saying that all our human efforts, in whatever field of endeavour they are directed, aim at something more than economic independence or the attainment of fame.

What is it that we are always seeking, beyond our immediate requirements of food, security and comfort? We are goaded on to a distant Eldorado by something more than transient, impermanent materialism. Why do we hitch our wagon to a star? Where, in that wond'rous, courageous organ which is the human heart, arises the insatiable curiosity, the never-ending quest of man after seemingly unattainable ideals?

I submit that all these ideals—and here I speak not of the material things of life—I submit that all these ideals originate in the unquenchable thirst for the Wine of Life; the longing for contact with the Lord God. Did not the pious Hindu poets invoke the aid of Brahma, and the Greeks after them the Muses? Did not Socrates willingly go to *death* for Truth in Athens three hundred and ninety-nine years before the Birth of Christ?

Act Of Faith

That, no doubt, is why Victor Hugo was prompted to say that a "library is an act of faith." Although I may be wrong in thus interpreting the words of a man who died over half a century ago, I cling tenaciously to the idea that creative work never satisfied him so greatly as when wrong was ultimately overcome by right. And that, the triumph of justice over injustice, is one of the few elements common to all literatures of all peoples. Thus, we return to a common meeting point, where all the races of mankind place their artistic and creative talent at the service of a Higher Mind and to a nobler purpose than that of amusing the 'bus conductor's wife on a rainy Saturday afternoon with a stirring tale.

Now, during that brilliant period in the history of English Literature which is called the Romantic Revival, in poetry no less than in prose, the authors of the day awoke to the great realisation that the preceding Augustan or Classical Age was artificial and therefore divorced from Truth. Therefore, they returned to find inspiration in Nature, in glorious, unchanging, everlasting Nature, which is another way of saying that they returned to God, for God is Nature. From the lowest to the highest forms of life with which Nature has endowed this earth, we find God's handiwork in such a tourmaline galaxy of creation that the human mind fails in its feeble endeavours to understand what it all means and turns sceptical in its failure.

In our failure, we turn to physical beauty, like roses of Grecian urns. Truly, then, "A thing of beauty is a joy forever"—not only intoxicating to the senses but stimulating to the spirit as well. That is why, I contend, the most *satisfying* poetry and prose is written by those who take the palette of Truth from which to choose fitting media.

Golden Thread

The cumbersome prose and the overdone, stilted poetry of the Augustan Age, rather like a Dickensian Mr. Turveydrop, is happily relegated to the limbo of forgotten things. In Literature, as in Art and Science, the trial and error method of approach cannot be easily abandoned. But when we have seen the shortcomings of a particular line of endeavour, we know how to avoid it in the future. That knowledge we call experience. Yet, how often do we pause to reflect that, despite our formidable stock of experience, we very often blunder over the same boggy, unprofitable ground? How often do we realise that one of the strangest phenomena in human history is that in all languages, from the sun-washed spaces of Africa to the wind-swept plains of the Steppes, from the snow-capped heights of the lofty Himalayas to the shores of the broad Americas there runs a single, fine thread? This thread is the factor common to all human creative art. It is a golden thread, because it is the thread of Truth.

Literature in any country implies enlightenment. In the Dark Ages of European History, only a small group of scholars continued to pore over the manuscripts rescued from the turmoil and maelstrom of the past. Only a small group kept aglow that spark which was once the glory of all Asia and the heritage of Mankind. Often in Man's chequered story that flame rose to great heights, spreading light where once there was darkness, ousting untruth with Truth; and often it burnt very low, like a lamp will, when the oil reaches its lowest point. Yet, through all those ages, from the Song of Our Lord Krishna, from the story of Beowulf down to the present day, that light kept burning bravely, now brightly and now dimly, like the ebb and flow of a great ocean.

At times great works were destroyed in the crucible of ignorance, for political or theological purposes. And then, who kept alive that spirit which the flames could not consume? Mothers did, at their cradles, caressing their babes and coaxing softly the tales carefully remembered and which are our magnificent heritage.

Realism

Truth is a quality which in Literature, more faithfully than in politics, the authors of the world have been honestly trying to attain in spite of traditional limitations. The results of these endeavours have, however, in many instances fallen far short of the desired mark. For, in striving to maintain equilibrium between fiction and Truth, most writers have written with a "realism" which is not real, devoid of truth and merely tends to create a world in which anything violent is taken to be the stamp of literary genius. The soul of man revolts against the 'realism' of some writers who infuse that mistaken quality into passages of brutal description.

Now, whilst most of us agree that frankness is a noble attribute, a certain amount of restraint is recommended when the occasion demands. Unrestricted art must degenerate into mere licentiousness. I am not advocating Puritanical reserve in the literary approach to life, but an examination of the writings of the so-called 'realistic' authors will readily yield evidence to substantiate my statements.

In portraying contemporary life in what they consider to be faithful terms, these authors invariably descend from the lofty heights of Parnassus to the depressingly low and squalid atmosphere of degraded flesh. The many offenders in these questionable realms make high ideals incompatible with earthly things.

In English, the traditional story-form is now undergoing a transition from the originals of such men as Richardson, Fielding, Dickens and Collins, to moderns like Priestly, Wells, Buchan and Walpole. These men, fortunately, realised that realism does not necessarily include gruesome matter. There is a serious danger in painting with too drab a brush. In Literature, the world—and other planets, even—represent the vast field to be conquered by the quill. In writing of or in painting such a field, surely the writers of today are not obliged to use only one brush and one colour? The medium and choice of the subject will always, of course, remain the literary prerogative of the author. However, one fact emerges clearly from the foregoing and that is: authors like storekeepers, are entirely dependent upon the public. That is why the late Mr. G. K. Chesterton said that the vogue of the author is dependent on the taste of the age.

Does the taste then of the present age include brutality and indelicate, salacious literature? I believe not; for we are revolted in spirit and mind to read of life shortly *after* the Dark Ages in Europe, the morals, manners and rude tastes. Then, how, you may enquire, could the matter be remedied? Very simply. Make the publication of all inartistic work—erotic literature, particularly—an unprofitable business by boycotting and prohibiting such books. I believe that the result would be gratifying for, once again, fresh literary channels would be opened to be described by men who, silent in their everyday life, will leave behind them the only records on which future generations will base their judgment of the present one. I believe that the adoption of such a suggestion would indirectly give practising authors the opportunity of being what they wish to be—truthful and sincere.

Indeed, we must seek the Truth and having discovered it we should embrace it—even if it hurts.

EAST AFRICA

(From An Esteemed Correspondent)

MR. A. FENNER BROCKWAY M.P. during his visit to Nairobi, unlike usual European visitors, stayed in an African's house and created a sensation in these territories. A function was arranged by his host ex-senior Chief Koinange at his house in the African Reserve. Chief Koinange is the father of Peter Koinange who was in India some time ago. The function made sensational history. It was attended by more than 25,000 Africans, a large number of Indians and European guests. It was a remarkable demonstration of the Africans' appreciation of this valiant fighter against Imperialism and Colonialism.

Dr. Kalibala of UNO's Trusteeship Council's East African Research Section addressing Mr. Brockway's reception meeting.

In his address to the Africans Mr. Brockway mentioned that his father was born in Africa, he was born in India, while by culture and civilisation he was a European. Therefore in himself he represented all the three and he had no Colour Bar.

He referred to his friendship with Mahatma Gandhi and Pandit Nehru with pride and said that India had given the classic demonstration of the struggle for freedom by unarmed people.

As India had attained "political majority" he is offering the services of his remaining years to those who are still in need of them.

Mr. Brockway addressing the meeting.

THE BALLAD OF MIR MAQBOOL SHERWANI

By CHARLES WHARTON STORK

India has had her heroes,
Her Knights and Martyrs of old,
But the ancient fire burns deep in her,
And the tale is still to be told.

Mir Maqbool Sherwani
Was Muslim of Kashmir,
A simple man of the merchant class,
No chieftain of mark was here.

The savage tribesmen of Pakistan
Proclaim it a holy war,
With the shout of "Allah akbar"
That the Moguls had raised of yore.

In a torrent they burst the border
To ravage and to slay.
"Down with the Unbelievers
With their idols of stone and clay."

"Harkye!" said Mir Sherwani,
"We are all of the self-same breed.
Shall we murder our fellow-townsmen
For the sake of a severing creed?

"We have lived together as brothers,
For such is the Indian way,
That each should name however he will
The Power to whom we pray."

The plain folk of Baramula,
Muslim and Hindu and Sikh,
They heard from the lips of Sherwani
What their own hearts bade him speak.

They chose him for their leader
And held against raid on raid,
For they knew the Indian Army
Was hurrying to their aid.

But at last their fortune failed them,
Their gallant leader was taken,
Lashed to the post of an apple shop
He stood, but with soul unshaken.

'Confess yourself a traitor,
Cry, "Hurrah for Pakistan!"
His merciless captors ordered,
They reckoned ill of their man.

They nailed his hands with his arms outspread
As the bitterest scorn they knew,
To fetter a proud Kashmir
To the felon doom of a Jew.

They pressed a crown of jagged tin
Deep down on his bleeding brow,
They had writ on it: "Death to the renegade!"
What answer was left him now?

Through the hellion din of the tumult
His voice rang firm in the shout,
"Long live united India,"
'Till the crack of the guns rang out.

Next day, when the town was rescued,
They laid his body to rest
In the mosque of the Muslim faithful,
And long will his name be blest.

In the village of Baramula
By Hindu, Muslim and Sikh,
The men whose valor made good the words
That their hearts had bidden him speak.

—Courtesy Indian Information Bureau.

ON FREEDOM

The freedom some preach ■ beyond their ken,
For they mean not liberty but licence to rule
And wrest the minds of other men,
To make mankind their willing tool—
The Master's freedom a slave to hold,
but Freedom true is the sacred right
Of all who have a mind and soul
To choose a path in accord with their ligh
And seek thereon their God-given goal—
The mystery of Life freely ■ unfold

—Robert Lawrence McKibbin

WHAT IS MORAL RE-ARMAMENT?

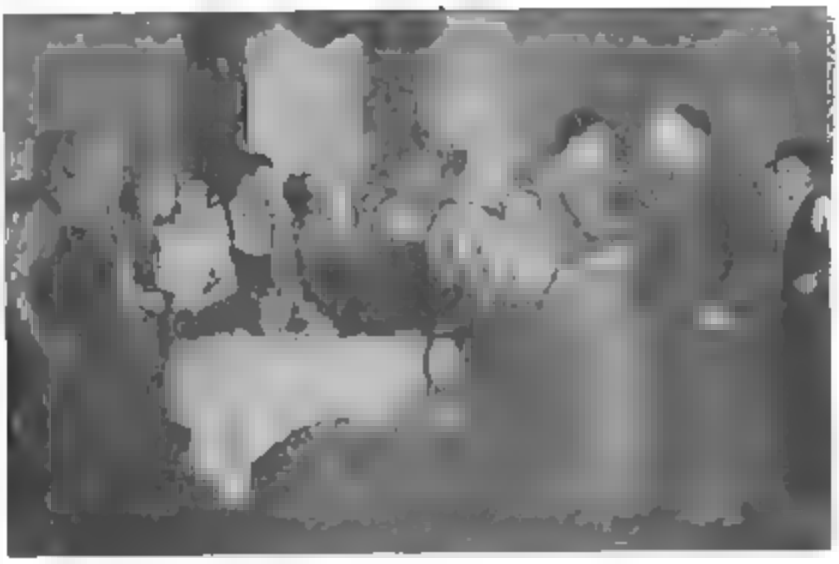
By HENRY McNICOL

"A LIGHTHOUSE in this stormy world; it will guide us to the right way." In these words 'Indian Opinion' last June described the work of Moral Re-Armament. This work has increasingly come to the fore in the life of South Africa during the past months and I am glad to have this opportunity of telling something of its story.

It has been my privilege to travel throughout the Union on the tour of "The Forgotten Factor," the play which dramatises the message of Moral Re-Armament. This play has been seen by 80,000 people in more than 100 performances, in Durban, Johannesburg, Capetown, Bloemfontein, Pretoria and many other centres. Everywhere it has gone, people have found in it a new light and hope. It has carried a spirit that has changed men's lives, united families and brought better teamwork between labour and management. The most varied audiences have flocked to see it. In Capetown nearly all the Members of Parliament attended its run; in Pretoria Dr. William Nicol, the Administrator of the Transvaal, adjourned the session of the Provincial Council so that its members should see the play. It has played to industrial audiences in the Iscor factory in Pretoria, in Vereeniging, Somerset West and the new Free State gold-fields, as well as up and down the Reef. It has visited the African educational institutions and been seen by African leaders like Dr. J. S. Moroka and Dr. A. B. Xuma.

We shall always remember specially the night we presented "The Forgotten Factor," in the Gandhi Hall, Durban. All of us in the cast agreed that the audience that evening was one of the most responsive we have ever met. We knew that the message of the play, showing the way to a new world, had found acceptance among the representatives of all sections of the Indian community who crowded the theatre that night.

But the tour of "The Forgotten Factor" in South Africa is only a small part of the story. For Moral Re-Armament is an ideological force at work in every country to remake the world. One focus of the work for the past five years has been the World Assemblies which have taken place each year in Caux, Switzerland. These assemblies have been attended by 30,000 representatives from 104 countries, including ten Prime Ministers and 93 Cabinet Ministers, as well as many trade union and industrial leaders.

A Scene From "The Forgotten Factor"

The struggle for leadership between men of principle and a power-seeking minority is dramatised in this scene from the play. Strikers have broken into the home of their employer, and Jim Rankin (right), their Union leader, fights for action based on "What's right, not who's right."

This year South Africa sent a parliamentary delegation to Caux representing the three major political parties. The Speaker of the House of Assembly, the Hon. J. F. T. Naude, was one of them. Another Nationalist M.P., Mr. H. J. Klopper, addressing the Assembly, said: "This is one of the greatest movements in modern times in the life of nations. Never before have we had a message so clear and challenging. It is a challenge to everyone of us to see where we stand.

"Who created the conditions on which Communism can flourish?" Mr. Klopper continued. "Is it not we ourselves? Did not Russia come to the world with an ideology while we had nothing? We were asleep, content with our luxuries and glories.

"But we still have a great opportunity of offering something better than materialism. If we want to offer it we have to move quickly. There is no time to be lost. We must begin with ourselves and our own faults.

"We are a small nation and fought a very violent battle for our existence. We have made many mistakes, and still make them. I shall do my utmost to help my nation to follow the Good Road."

Among the many workers' representatives from all over the world to attend the Caux Assemblies have been over a thousand Marxist and Communist leaders. Three of them came last year from the Ruhr in Germany. Members of the Communist party for over 20 years, they brought to Caux minds and will roughened and steeled by persecution and constant battle. They saw in Caux and its representatives from so many nations training in the philosophy and practice of inspired democracy, the new world in the making for which they had always longed. They said, "We have sung 'The Internationale' and fought for the classless society and here we see these great ideals being lived out." One of them added, "I see here that I have not been a 100 per cent Socialist. Socialism begins in the family, and I have been a dictator in my home."

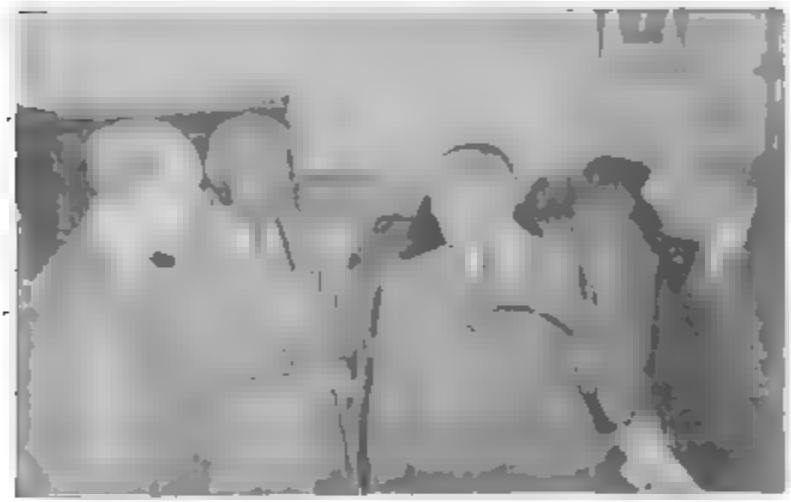
A Gala Night In Capetown

The Governor-General and Mrs. C. Brand van Zyl attending the "Forgotten Factor" in Capetown. Also in the picture are the Hon. C. A. van Niekerk, President of the Senate, the Hon. J. F. T. Naude, Speaker of the House of Assembly; Sir Evelyn Baring, U.K. High Commissioner; and the Administrators of the Cape and the Transvaal. The majority of members of both Houses of Parliament have seen the play.

"In the atomic age," these workers' leaders concluded, "we have got to find an ideology that will answer hatred. We have found it in Moral Re-Armament." After their return to the Ruhr, all these men were re elected by the workers to their positions of trade union leadership, with increased majorities.

Many representatives from India have been to Caux. As the Assembly closed this year an invitation came from eighteen of them, including the President of the Indian National Trades Union Congress, the Chairman of Tata Industries, and four members of the National Planning Commission, asking Dr. Frank Buchman, the founder of Moral Re-armament to bring an international team of workers to India this year. They wrote: "The Father of our country, Mahatma Gandhi, has bequeathed us an unquenchable inspiration to live by the highest ideals, and we are eager for India to play her full part in this noble task. Together we must succeed in turning the world from crisis to cure, and in demonstrating an over-arching ideology for management and labour, for Left and Right, for East and West."

What is the secret of the power which Moral Re-armament is demonstrating today to change the lives of the ordinary man and the statesman, and to bring unity in place of division? It is a simple one:

African Leaders See "The Forgotten Factor"

Dr. J. S. Moroka, President of the African National Congress (third from left) at a performance of "The Forgotten Factor" at Thaba 'Nchu. On the extreme left is Mr. H. McNish, the writer of this article.

1. It stands for absolute moral standards of honesty, purity, unselfishness and love, and applies them personally, socially and nationally;

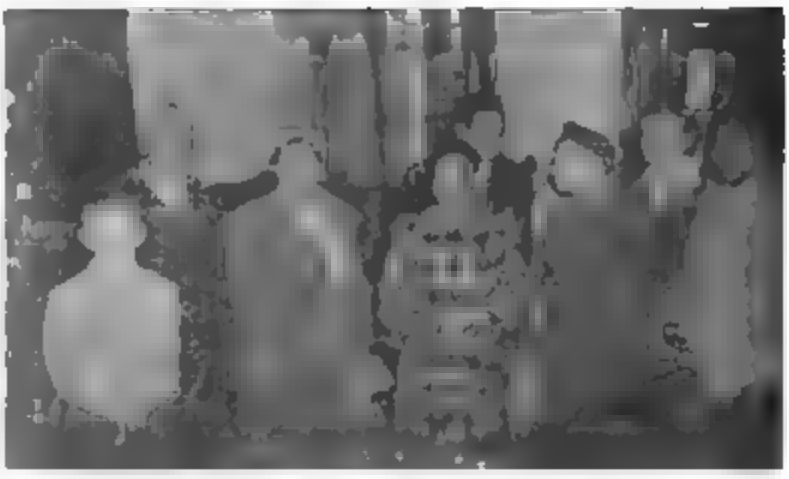
2. Its plan is the guidance of God, to Whom all can listen for direction, and Who gives a uniting programme of action above differences of party, creed, race, point of view and personal advantage;

3. It brings the full dimensions of change which the world needs —economic, social, national and international—all based on personal change;

4. Its message is "Start with yourself," and it is therefore the most practical programme of change in the world today.

This is the clear message which Moral Re-Armament presents to everyone, everywhere; and the world-wide response, in which men of goodwill from all parts of South Africa are joining, gives a new, sure hope for the future.

"Union is the grace of rebirth," says Dr. Buchman. "It is our one hope. It is the destiny of East and West. The alternative is divide and die. Moral Re Armament offers the world the last chance for every nation to change and survive, to unite and live.

At Fort Hare University

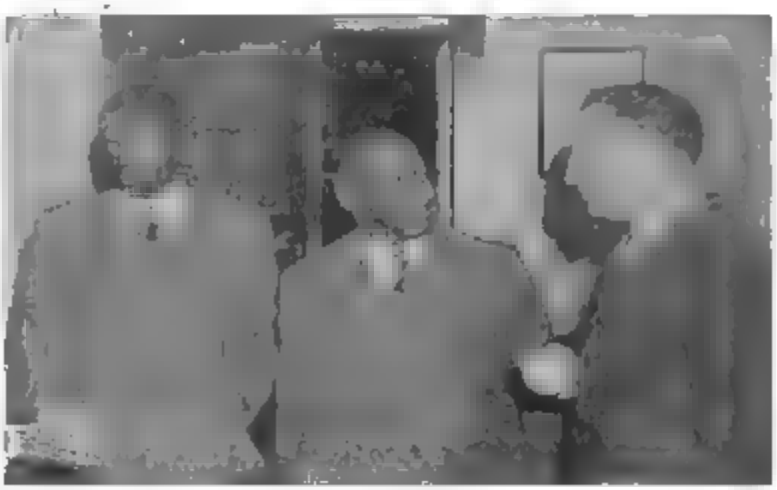
Prof. D. D. T. Jabavu, Mrs. Jabavu and family were among the audience of Africans and Indians who saw "The Forgotten Factor" at Fort Hare University.

BE STRONG

We are not here to play, to dream, to drift;
We have hard work to do, and loads to lift;
Shun not the struggle; face it, 'tis God's gift!
Be strong, be strong!

Say not the days are evil—who's to blame?
And fold the hands and acquiesce —Oh shame!
Stand up; speak out; and bravely in God's name!
Be strong, be strong!

It matters not how deep entrenched the wrong,
How hard the battle goes; the day how long;
Faint not, fight on; tomorrow comes the song!
Be strong, be strong!

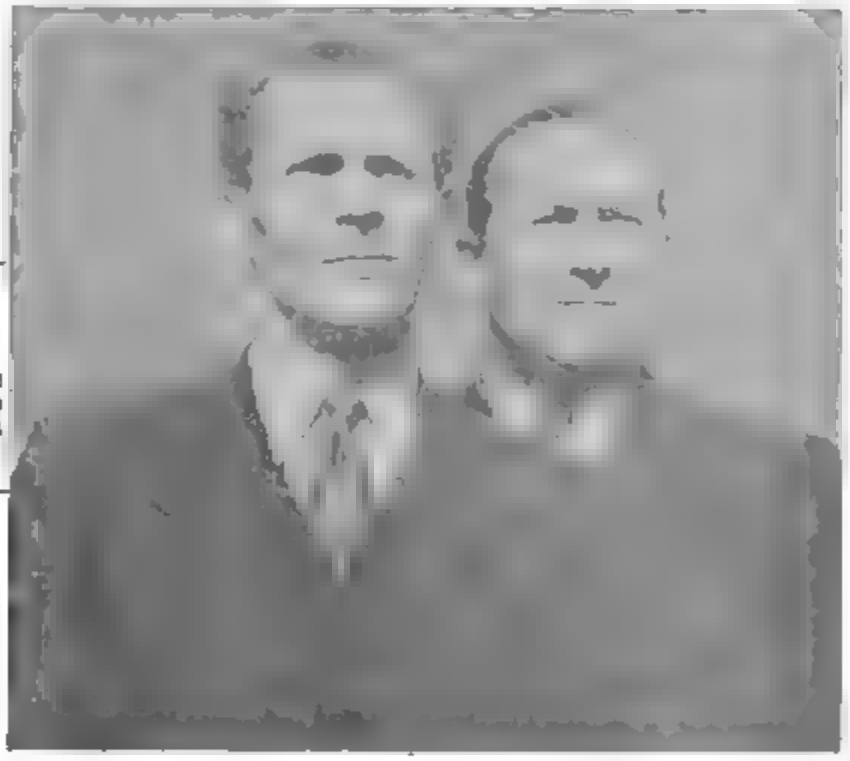
Prof. Z. K. MATTHEWS
chatting after the performance of "The Forgotten Factor."

DELEGATES TO MORAL RE-ARMAMENT ASSEMBLY

Parliamentary Delegation To Caux

A Parliamentary delegation, representing the three major parties of the South African House of Assembly, attended the Moral Re-Armament Assembly in Caux, Switzerland, this year. Seen here leaving South Africa by plane, are (left to right): Mr. J. H. Kleyer (Nationalist Party, Vredefort), Mr. E. W. Waring (United Party, Orange Grove) and Mrs. Waring, Mr. E. R. van Rensburg, Organising Secretary of the South African Mine Workers' Union, who is also a member of the Party; and Mr. J. S. Labuschagne (Afrikaner Party, Klip River.)

Marxists Who Have Found "The True International"

Herr Paul Kurowski, Ruhr miners' leader (left) and Monsieur Marcel Quichaud, leader of the Paris metal-workers. These are two of 1,000 Marxist-trained trades unionists who have gone to Caux Assemblies, to find "the ideology that answers hate."

Indian Leaders At Caux

Shri Ghulzarilal Nanda, Deputy Chairman of the National Planning Commission of India (left), and Shri Jagjivan Ram, President of the International Labour Office, with Dr. Frank Buchman, founder of Moral Re-Armament.

MODERN TRANSPORT SYSTEM SERVES BOMBAY'S THREE MILLIONS

By NANDAN B. KAGAL

THE island metropolis of Bombay, with its three million inhabitants, boasts of one of the finest transport systems in the world.

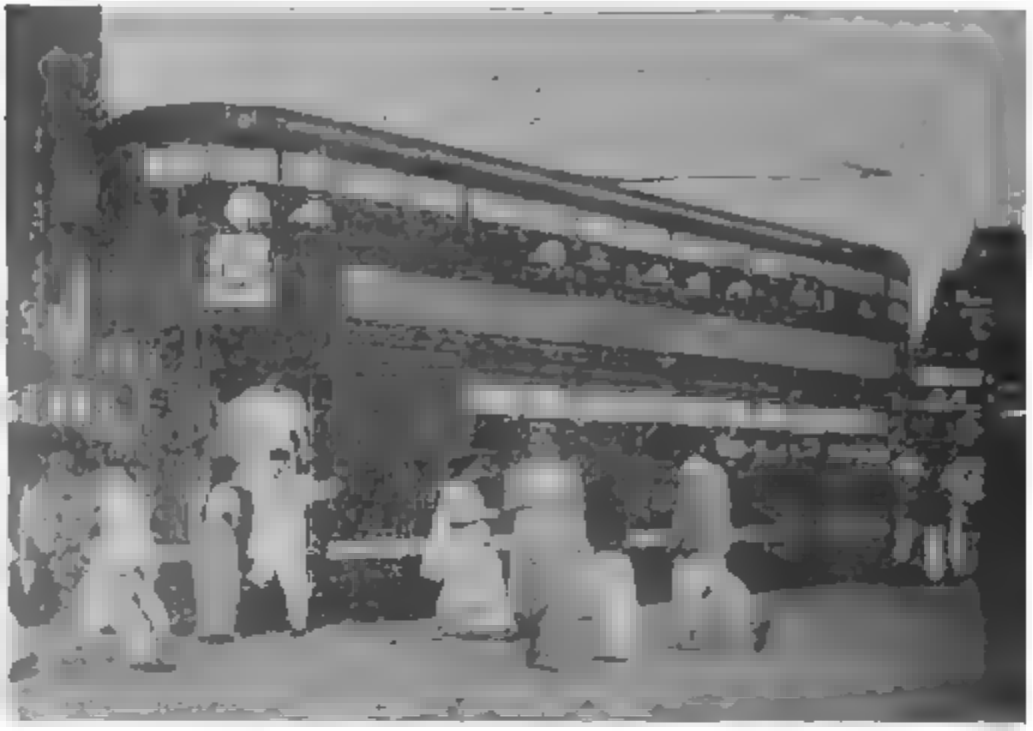
A Western visitor, who expects to have a glimpse of the "mysterious Orient" in Bombay, is often disappointed. The City does not fit the pattern of the Hollywood stereotype of an Oriental city. There are no earthen roads crowded with 'rickshaws' pulled by bland-faced coolies.'

Outside the pier gates the visitor notices a fleet of black-and-yellow cabs. The tourist will recognise in them many well-known American makes.

The touch of the East is not entirely absent. The victorias or 'garrys' still ply the tar-roads, though in the city they seem a curious throw-back in the heavy automobile traffic.

As the tourist drives to his hotel he is impressed by the red double-decker buses. Foreigners who visit Bombay usually remark that the buses remind them of an English city. The double-deckers displaying advertisements are very similar to those seen in London.

In the older part of the city tram-cars dominate the centre of the road and Bombayites are loyal to them much as the people of San Francisco are loyal to their trolley-cars.

A double storey tram in Bombay

Although the question of an underground railway system for the city has been discussed for some time, there is no immediate prospect of it being introduced.

In the absence of the 'tube' system Bombay has an extensive suburban electric railway system which enables persons living as much as forty miles from the city to reach their offices and workshops.

Bombay city's public transport system carries more than 1.83 million people daily.

As in other large metropolitan centres, the business activity is concentrated in the "down-town" region. Many thousands of white-collar workers, businessmen and traders live in the suburbs a half-hour or an hour's ride from their offices.

The suburban trains, the buses and the tram-cars cope with the major portion of this traffic. Taxis and victorias cater for a smaller section of the public and generally over a shorter distance.

The BEST (Bombay Electric Supply and Transport Undertaking), owned by the Municipality since 1947, operates the buses and the tram-cars. The Municipality runs 279 buses and 257 tram-cars daily to carry more than a million passengers.

The network of the bus routes covers the 26 square miles island, including the suburbs 16 miles from the down-town region. The 25 bus routes have a total route-mileage of 230 miles at the present time.

The electric trains are an integral part of Bombay's vast transport system Scene shows office-bound passengers alighting from one of these.

Advent Of Double-deckers

There has been a steady increase in the demand for bus facilities since 1926, when the first service was started. In that year the BEST, then a private corporation, had only 24 single-deck buses, each seating 23 passengers.

By 1939 the number had increased to 100 single-deck buses, each seating 58 passengers.

The War prevented the expansion of this service since it was not possible to obtain suitable vehicles. Since 1946, however, 139 buses have been added to the fleet, many of the single-deckers being replaced by the double units. To-day 221 of the 279 buses are double-deckers.

The frequency of the bus service is 10 minutes on most routes. The busy routes have a frequency of 5 minutes during the rush hour. Since the authorities do not permit standing passengers one sometimes has to wait for "the next bus." However, when one enters the bus a seat is assured.

The major stops on the route have covered queue passages to shelter the waiting public from the tropical sun and monsoon.

The bus facilities are inexpensive; the present minimum fare of nine annas is charged for 15 miles, the longest BEST route.

Trams

The trams are even cheaper. The longest route covers about eight miles and the maximum charge is

one and a half annas. The passengers can also change from one route to another to reach their destination and get a transfer ticket without extra charge. The buses do not have a 'transfer arrangement.'

The tram-cars are the oldest form of 'modern' transport in Bombay and still are very popular, last year trams carried more than 190 million passengers, an average of more than half a million daily.

The first electric tram car in Bombay was introduced in 1907, when they replaced horse-drawn trolley cars. In that year the route mileage of track was about 11 miles and this system carried 25 million passengers, the population of Bombay then being 900,000.

The tram routes run in the old part of the city and today have a route mileage of [illegible] miles of double track. Ten tram routes are inter-woven [illegible] exhaustively cover this part of the city. The BEST runs 257 trams daily, 93 of these being double-deckers.

Suburban Trams

The most popular form of transport in Bombay, however, is the suburban electric railway. This system has played a vital role in the expansion of the city into "Greater Bombay," which includes numerous suburbs. Though these suburbs are largely residential localities a number of new industries have been started in the area. The Bombay-Baroda and Central India railway and the Great Indian Peninsula railway have helped in this expansion by providing fast transport facilities.

The suburban railway system in Bombay consists of two parts. The western part of the island is served by the B.B.C.I. while the G.I.P. covers the eastern part.

In 1949 the B.B.C.I. suburban trains carried about 410,000 passengers daily, while the G.I.P. averaged 371,000. In 1939 the B.B.C.I. carried 130 passengers daily. The sharp increase in this traffic tells the story of the city's growth in the last decade.

To cope with this daily traffic of nearly 800,000 the State-owned railways make 662 train-runs. The total number of train miles run daily is 10,713. With this service residents of Kalyan, 40 miles from Bombay, and Karjat, 60 miles from city, can commute in comfort.

Season tickets on a quarterly basis are available at a greatly reduced rate. For example a ticket costing one rupee (one shilling and six pence) for a journey works out at about ten rupees a month if a season ticket is bought. This season can be used any number of times during that period of time and on an average, the commuter uses it sixty times a month.

A striking feature of the suburban trains is their punctuality though the average speed, including time for station stops, is 30 miles per hour. The frequency of service is about 15 minutes and during peak periods in the morning and evening extra trains are run at shorter intervals.

Despite the large number of trains run there [illegible] considerable over-crowing in the rush hour and the standing-room-only situation is similar [illegible] that in the New York sub-way, the London tube and the Paris metre.

Taxis

Besides the BEST and the railway services, taxis and victorias also provide transport facilities in Bombay.

This city of the three million has 1700 taxis, 90 per cent. of these being post-war models; this ratio compares favourably with New York city where 5,000 taxis ply for the eight million population.

The 1700 taxis cater for nearly 30,000 passengers daily. All the taxis run on the metre basis, the charge being 9 annas for the first mile and then proportionately for each subsequent one-third mile, with an extra two annas for each five minutes of waiting. The taxi charges in Bombay thus work out as one of the lowest of any major city in the world.

Since June, 1950, 106 "baby taxis" have been added to the taxi fleet. These automobiles, imported from Britain, are smaller than the American models and consume less petrol. The charge is six annas a mile and their lower rate has made them popular with the public.

Motor-cycle-rickshaws have also recently been introduced in the city, charging the passengers four annas a mile. It is too early to say whether they will "catch on" with the public.

The Victoria or "Garry" is the oldest transport facility in the city. It was introduced in 1864 in Bombay, and it amazingly has withstood the competition of the more recent trams, buses and taxis. By 1924 there were 2,611 licensed victorias in Bombay. In the last quarter of a century, though this number has not increased they still total nearly 2,300.

The conditions of the licence are that the vehicle be drawn by one horse and carry not more than three passengers. The cost of a garry ride is nearly the same as in taxi, but if "time is money," then victorias are an expensive proposition.

The increasing shortage of grains and competition from motor transport may force the 'garriwalas' to throw in the sponge within the next decade. But a few may remain near the larger hotels to serve visitors who insist on seeing this Oriental metropolis in "the traditional horse-carriage."—P.T.I.

The famed Marine Drive of Bombay is reported to be one of the best sea promenades in the East. Crowds frequent this spot every evening from far-off nooks of the City.

The Jan H. Hofmeyr School Of Social Work

Johannesburg

Offers a three-year course of study preparing for service as Welfare and Case Workers with Social Agencies and institutions; as Directors of Recreation and Physical Education; as Secretaries of Social and Community Centres, Y.M.C.A's. and Youth Organisations. Entrance Requirement: the Senior Certificate (Matric), or equivalent. In only very exceptional circumstances exemption from this requirement may be granted. The next class will enrol on February 6th 1951.

Applicants will be required to produce evidence of character as well as academic qualifications.

Prospectus and Application Forms may be obtained from

The Director,
Jan H. Hofmeyr School
of Social Work
Jubilee Social Centre,
Eloff St. South,
Johannesburg.

India's only Story Monthly

Caravan

DELHI PRESS

Send 6d. stamps for specimen.

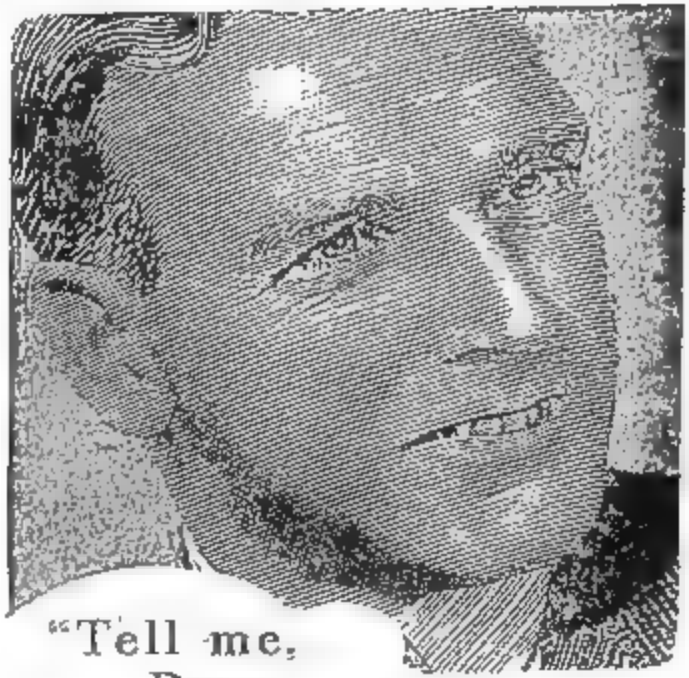

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tawny Red, Ox Blood, Transparent

AA-746

"Tell me, Doctor . . . *How am I to tell if an antiseptic is reliable and safe?*"

During the past ten years, in Hospitals, in surgical and maternity wards, and in accident clinics, the dependability and safety of 'Dettol' have been proved beyond doubt in literally millions of cases. In minor accident, and major operation, indeed, whenever infection threatens, doctors, surgeons and nurses, in Southern Africa and throughout the Commonwealth, protect their patients, and themselves, with

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1091, CAPE TOWN

Sunbeam works for you in three ways . . .

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9d. & 1/6

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

These are the Blades to save you money

You save money when you buy Minora Blades, because they are sharp and give many fine shaves. They are made of the finest steel and they stay sharp and last longer. Yet they only cost 6d. for four.

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

COMMUNALISM AND INDO-PAKISTAN RELATIONS

By ALOKANANDA MAHABHARATI
President, Arunachal Mission

THESE are occasions, when, through God's grace, one man is right and all wrong. Pandit Nehru in fighting the spirit of communalism, which again seeks to rear its head, is absolutely right.

There are two things before the country:—Communalism, and India's dealings with Pakistan. The two are separate.

Communalism is the way to death. It was because of communalism that India has grievously suffered. The partition of the country was due to communalism. Communalism is against the time spirit, the spirit of the age, against the unseen but tremendous spiritual forces that are at work over the heart and mind of the race seeking to make them conscious of their deep and fundamental spiritual unity. It is against divine plan and purpose. It would be going back to the Dark Ages.

If Pakistan does not deal rightly by her Hindu and Sikh minorities, that is altogether a different matter. India should not by any means neglect them. The partition has not altered India's fundamental relation with them or released her of her moral responsibility before God for their security and welfare. India should never take an attitude of *khatiya* or moral cowardice, of appeasement, but should insist, with the whole force of her being, that Pakistan should and must deal well by her Hindu and Sikh minorities. If India fails in it, she would have to answer before God. She would not deserve to be independent. But that surely should not in any way influence India in her attitude towards Indian Muslims or in her treatment towards them. Indian Muslims are Indians and are not responsible for Pakistan's actions.

The Ganga will not flow back to the Himalayas. Revival of Hinduism, or Hindu *dharma*, even, as some people understand it in a narrow sense, is out of the question. This is not in the divine scheme of things. What was in the past, shall never be again, as it cannot, in this changing world. Our *rishi* fathers never knew of Hindu *dharma* or Hindu culture. All that they cared for was *dharma*, pure and undefiled truth, righteousness. Their whole conception of *dharma* and culture was universal and eternal in character.

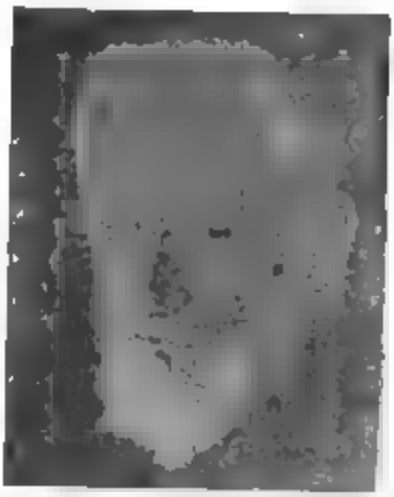
This is no age for the revival of any sectional or communal religion, Hinduism, or Islam, or Christianity, or Buddhism, in spite of the excellent things that are in each. This is an age for a synthesis of all religions. God is One, and Religion also is One and the Same. This is the grand truth that men have to learn in this age and they shall have to be, as they are being made, overpoweringly conscious of it. Forms differ. But forms are not essential, hence immaterial. Hindus, Muslimans, Sikhs, Christians—we are all of One Religion. God is our Greatest Common Factor. God is our One Common Father and we are all His children, and have to behave with one another as such. This is no age for Hindu Mahasabha or Muslim League. This is the age for Hindu-Muslim-Christian-Sikh-Buddhist Mahasabha—in short, *Sarva Dharma Mahasabha*. If we have to shed some of our old accustomed habits of thought and action, we must do so. If we do not do it willingly, we shall have to do it under the compulsion of circumstances.

What the world needs, is a revival of *Dharma*—Religion, universal and eternal and—in the hearts of men, not of any sectional religion. God will not permit it. Mankind need to be united in One God. They need one universal religion of love, piety, and brotherhood.

For the last 25 years, our mission has held that the problem of communal harmony was greater than the question of independence. India today is being baffled by it. India will stand or fall by her right or wrong solution of this one problem. She cannot solve it till her soul rises to the highest spiritual height, to a universal standpoint in all things of life. Again and again we have insisted on it that Hindus and Muslims must forget that they are Hindu and Muslims and remember only that they are children of the same Father, God, before they could be free. To the One God they have to go and unite heart with heart, and go hand in hand. Through God's grace, it is shall be.—'Harijan.'

■. VITHAL
Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:
306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

THE PASSING OF A GREAT SOUL

GEORGE BERNARD SHAW
Died after a brief illness on Friday, November 3, at the age of 94.

The world is fast losing all its good souls. God alone knows what is in store for those who remain. George Bernard Shaw was one of the greatest playwrights Europe has produced in the twentieth century. He was known for his wit and dry humour. He had made wise public statements at times on important questions. We quote here one of them:

"This is the true joy of life the being used for a purpose recognised by yourself as a mighty one; the being thoroughly worn out before you are thrown on the scrap heap; the being a force of nature, instead of a feverish, selfish little clod of ailments and grievances, complaining that the world will not devote itself to making you happy."

No wonder if G.B.S. is gone a disappointed man. Not disappointed because he wished to live longer, for he had lived the full span of his life; disappointed because the world was fast deteriorating and there was no way to be found for its redemption.

WHO LOVE SOUTH AFRICA BEST

South Africa, land of my birth!
Best beloved of all the Earth!
Others love Thee, so they say;
But only those who have been away,
Seen other lands and come back to rest,
Can know who truly love Thee best.

Six long years exiled I stayed,
Six long years I daily prayed
To see Thy skies of wondrous hues,
Beloved once more the expansive views
Of thy mountains and Thy veld,
Where my soul has ever dwelt.

Ten years have passed, ten years of pain,
Since I came back ■ Thee again
And now I'm gray before my time
From trying to preach in prose and rhyme
The things that we must surely heed
To serve Thee in Thy greatest need.

How can we love Thee truly when
We hate Thy noble Native men,
Rape Thy soil, destroy Thy game,
Bicker about the better race,
And fling Thy gifts back into Thy face?

They best love Thee who give Thy due,
Strain every nerve for Justice true.
Grant to all men, Black and White,
An equal share in their birthright
Thy land, and thus real Freedom give
To all Thy People who in Thee live.

—Robert Lawrence McKibbin.

The Poetry Of Gujarat

[Gujarat is as well known for its industry and commerce as for the devotional movement of VAISHNAVISM and the non-violent creed of Jainism which have greatly flourished there. Mahatma Gandhi was born in this part of India

THE literature of Gujarat dates back to the 14the century when the language took a distinct form. Among the early poets were the great saint poets like Narsi Mehta and Mirabai whose songs are still on the people's lips. Gujarati poetry changed with the changing times, reflecting the various phases like the advent of modern civilization, contact with the West, the rise of nationalism and the modern mind's quest for a faith. There have been bold experiments also in technique. The poets have used the metres of Sanskrit poetry, adopted the modes of old Gujarati poetry and tunes of popular folk songs. The great poet NANALAL devised a medium for himself which is neither a regular metre nor quite blank verse, but a sort of inspired, rhythmic prose.

First is a popular poem by UMASHANKAR JOSHI, among the best known of the younger generation of Gujarati poets. UMASHANKAR'S entry into the world of Gujarati letters was marked by a long poem called WORLD PEACE, based on Gandhiji's philosophy of non-violence. He has since written a great many poems as also a few short stories and plays. The following poem vividly expresses the poet's unfulfilled yearning for a free life :—

LOVE LYRIC

I want to climb the mountain
Without a stalwart guide,
I want to pierce the jungle,
No comrade at my side.

I want to walk the valley,
To soothe the weeping stream,
To listen to the sad cuckoo
As to a haunting dream.

I stand beneath the evening sky
And listen to my heart,
Its throbbing echoes split the air,
The winds blow them apart.

I wander lonely as my love
In jungle and in dale,
And in the heart of darkness,
Hear the sobbing of the gale.

And with my tear-stained hand
I wipe.
The tears of wind and stream :
"Is all love sad ? I ask myself,
"Or is this but a dream ?"

Next is a Ghazal written by MANISHANKAR RATNAJI BHATT, who wrote under the literary name of "KANT," the shining one. KANT, who died in 1923, was one of the most illustrious of modern Gujarati poets who were deeply impressed by Western literature but who were still rooted in the cultural heritage of their land. KANT wrote only a few poems but all of them were of a very high poetic merit. An educationist, he was a man of fine, sensitive poetic temperament and suffered terrible distraction of heart in his later life when he renounced his ancestral faith. He is justly famous for his great poem entitled the "Triumph of Spring." Here is a rendering of his ode to the moon :—

TO THE MOON

Oh, you who walk in beauty all night long,
Hearken, I pray you, to a lover's song.
And when you look upon my love asleep,
Tell her full gently that I stand and weep
For her. But if, perchance, she pines like me,
The lustre gone from eyes I always see
As images of light, comfort her, Queen,
The hours drag for me that might have been
In study spent. Does she, perhaps, recall
The nights with your soft light illuminating all,
We walked together and I gave my heart
To you to cleanse ? We should not part
I loudly thought: I wonder did she give hers, too,
In swift abandonment at sight of you ?

* * *

The name of Nanalal conjures up a wide vista of fine poetry. Described as the "Poet and Prophet of Love," Nanalal was a master of imagination whose voluminous poetic output will ever be cherished by students of Gujarati literature. He died in 1946 after a fruitful career of 69 years. Certainly the greatest of moderns, Nanalal is regarded not by a few as the greatest Gujarati poet ever. The flights of his poetic fancy, the rythmic beauty of his words and phrases and his philosophy of life as love has earned for him a high place among contemporary Indian poets. Although for much of his work he used his own metrical style, he also wrote numerous poems, in regular metres, of which this poem is one :—

THE MOUNTAINS

I feel them shudder at dead of night,
When the black wave steals o'er the world,
And the heart that was strong but a moment ago
Quivers in nameless fright.

As lonely as the clouds that grope,
Their way across the sky,
They huddle and rattle their bones of clay,
Like the dead who have died without hope,
Cold as the voices of saints long dead,
Shrill as the peacock's scream,
Is the feel of my breath and the cry of my heart,
As I look at the mountains ahead.
As the shuddering eye of the God of Time
Sets all worlds a-tremor with fear,
So the mountains of pitch in the heart of the night,
Make infants of men in their prime.

* * *

And finally a duet by Khabardar. Ardeshar Framji Khabardar is another great poet whose poetic effort has increased with advancing years. This poet, a Parsi, was elected President of the Gujarati Literary Conference in 1942. Khabardar is an adept in catching the prevailing mood of the people. In this duet he portrays the feelings of a woman, and of her warrior husband about to leave for the battlefield :—

DUET

SHE :
Ah ! let me pin this flower of white
Large as the silver moon
Upon the turban of my lord,
It will not wither soon

HE :
White as thyself, dear love, it shows
But I would need a smaller rose.

SHE :
Faint heart, what makes thee turn in fear
From flowers that I would fasten here ?

HE :
Dark is the night that covers me,
White are the flowers that shine,
Each soldier battles for his love,
And so must I for mine.

SHE :
I would not teach thee, Love, to fear,
Ride on to fight thy war,
Be ruthless on the battlefield,
I could not love thee more.

HE :
With saffron thou hast touched my brow,
And made it glow with light;

SHE :
Come back a conquering soldier, lord,
With all a conqueror's might.

HE :
Within this heart I bear the pride
Of Mother and of Wife ;

SHE :
If thou wouldst be a warrior, Lord,
'Twere good to give thy life.

HE :
Farewell, dear heart, thy flowers so big
Are smaller far than mine.
My love is as the ocean wide,
And, for the garland I shall twine
About thy neck—I'll pluck it bold
From out the Rainbow's hoard of gold.

(Poems versified by Muriel Wasi.)

—Courtesy All India Radio and Press Information Bureau Government of India

What We Are Like As A People

"I was told by an Englishman who knew the Turks well that Turkish humour evolved largely around personalities and that the mere mention of the name of a person associated with a talent for wit was certain to create laughter. Chesterton said many years ago that a man running after his wife was not half as funny as a man running after his hat and I think that the same sense of the ludicrous is strongly present in Indian humour. A ludicrous situation projects, tickles our visible faculties, we sit back and enjoy it."

—Frank Moraes.
—Courtesy All India Radio.

SACRIFICE

THE Durban International Club gave to the public a very grand performance of "Sacrifice," a play written by Rabindranath Tagore, and staged by Pauline Morel, on Friday October 27, at the Bantu Social Centre.

"Sacrifice" is the story of a priest in the temple of the Goddess Kali, named Raghupati who demands blood sacrifice for his Goddess, and a king, King Govinda, who, moved by the distress of a beggar girl, named Aparna forbids the shedding of blood in the Temple. The scene begins in a Temple of Kali in the kingdom of Tripura. The consequent conflict involves the King's weakling brother, Nakshatra. The childless queen, Queen Gunavati, jealous, of the King's adopted son Dhruva, and the temple servant Jaising, who, by his self sacrifice finally kills the falsehood that sucks the lifeblood of the world.

Those taking part were Radha Singh as Queen Gunavati, Cyril Narsoo as King Govinda, Ishwar Amin as Raghupati the priest, Krishnamurti Somers as Jaising, the temple servant, Esther Sundrum as Aparna, the beggar Girl, Michael Joseph as Nakshatra, the King's brother, Archibald Lazrus as General Nayan Rai, Nadasen Pillay as Lieutenant Chandpal, Zuleikha Christopher as the Queen's attendant and Ansuyah Choudhree as Dhruva, the King's adopted son. The play was very well produced and the acting was charming. Musical Accompaniment, provided by Shahensha was very much appreciated and the dancer in the Temple, Raghunathy Pillay danced most gracefully. The music provided before the play, by the Shalimar Recording Studio Orchestra, Mogambal, Madhavan and Susila Rani, too, was very good.

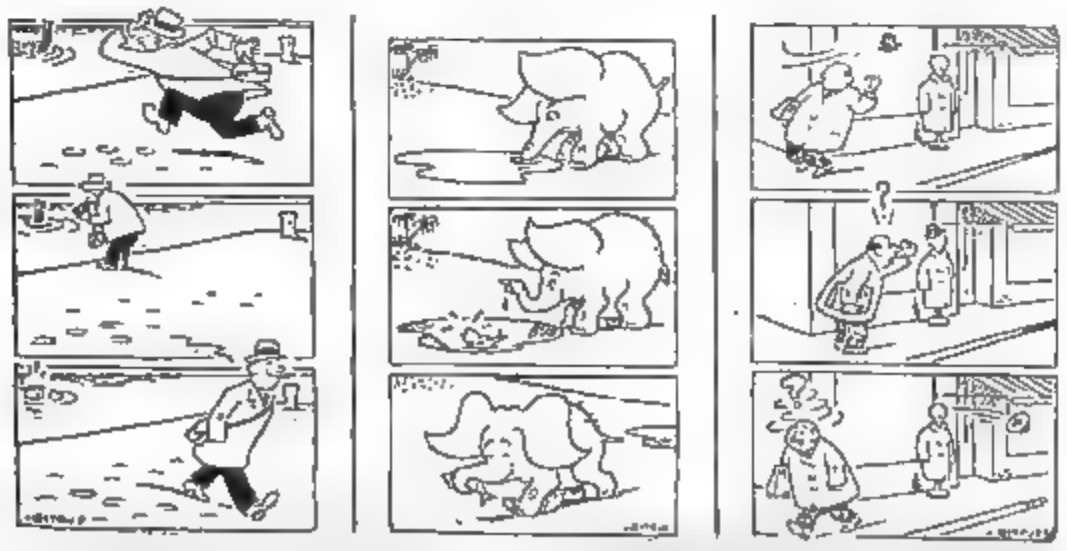
On the the whole the evening was a delightful one, and one left with a feeling of complete satisfaction.

Pauline Morel as the producer and the actors taking part are to be very heartily congratulated. We sincerely hope that this play marks the beginning of many more such plays. "Sacrifice" is a play that should be seen by one and all.

Photo by Mr. G. R. Naidoo

The scene is in the Temple of Goddess Kali. From left to right are:—Nakshatra, the King's brother, Raghupati, the High Priest of Goddess Kali, the Goddess Kali, Dhruv, the King's adopted son, the King Govinda and General Nayan Rai. The King forbids the shedding of blood in the Temple.

World Copyright Reserved Centrepress Denmark

CHOICE BEFORE HUMANITY

HUMANITY has a choice between atomic war and destruction or the establishment of a new political and social order.

Various experiments have been made by politicians. New alliances, treaties and pacts were signed—they mainly remained a dead letter. The chaos, unemployment and hatred brought about by World War II is still with us. Failure of politicians to utilise wisdom and restraint has made the patient worse instead of better.

Dr. Ralph J. Bunche, noted United States educator of the United Nations Trusteeship Council, who recently was awarded the Nobel Peace Prize for 1950 in recognition of his contribution to international peace as United Nations mediator in the Palestine war. Dr. Bunche, 46 years old, is the first Negro ever to win the Nobel award.

—(Courtesy U.S.I.S.)

The basic causes of war are power politics, militarism, and greed. The forces of peace in motion are disarmament, reconciliation, humility and dignity.

War and armament bring unlimited taxation and sacrifices to the people. The money now being raised is for the political self-preservation and perpetuation of a small lot of parasites.

The people of the world must refuse to be misled any longer by politicians who ignore justice and peaceful methods. In order to promote peace, prosperity and welfare, peace friends everywhere will continue to work for the abolition of war under any pretense whatever.

Richard Hoffman.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality, in following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky Per yd. 7/11

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenile Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0- each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream. Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

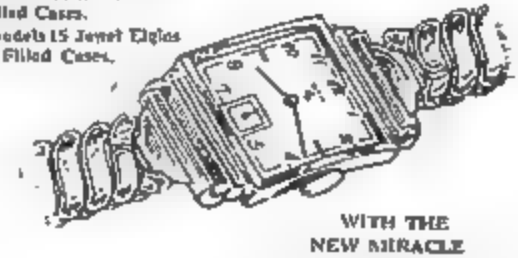
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. BLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

જોઇએ છે હોડકા.

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગ
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
રૂા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ભીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું'
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

INDIAN CANE GROWERS IN NATAL SUGAR INDUSTRY

THE Natal Indian Cane Growers' Association is an organisation representing the Indian growers in the sugar industry. Its membership consists of the entire Indian planters numbering over 1,200. These growers' farms are situated from Port Shepstone in the South-Coast to Tugela in the North Coast. The body was organised with the object of watching the interests and working for the general progress and advancement of its members. In 1936 when the Sugar Agreement was being revised and the quota system introduced, Indian growers observed that they were not represented at the conferences between the Industry and the Government and a sudden urge prompted them to immediately organise themselves into a body to watch their interests.

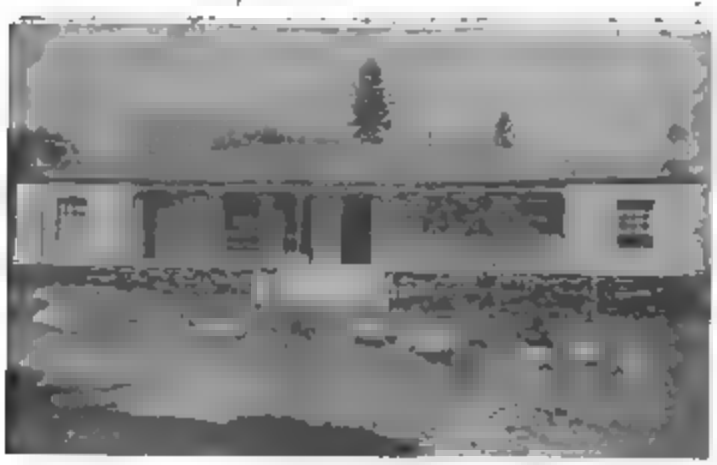
The Sugar Agreement contained many clauses adversely affecting the non-European growers and since its promulgation in 1936 the Association headed by its late President, Mr. N. Bodasing, and legal advisor, Mr. A. Christopher and other representatives met the Minister of Commerce and Industries and the Board of Trade and Industries on numerous occasions and submitted the grievances and the disabilities that the non-Europeans suffered.

The War years were a great handicap to the Association as no major alterations to the Sugar Agreement could be undertaken.

The Association today is proud of its achievements. Notably amongst these is the total abolition of all discriminatory clauses based on racial grounds in the Sugar Agreement. The amendments to the Agreement promulgated early this year have placed the non-Europeans on equal footing with all sections of the growers.

The Association in the past four years has distributed quite a large amount in the way of supplementary payments to its numerous growers.

In the course of the year the Association has imposed a levy of 6d. per ton on deliveries of sugar cane and purchased the ex-Town Board Buildings at Stanger. The offices have been removed to these buildings.

Offices of the Natal Cane Growers Association at Stanger, Natal.

The Association is anxious to erect a block of offices on the property so that it could move to modern and up-to-date buildings.

The President of the Association, Mr. Harrysing Bodasingh, has devoted much valuable time and has spent many hours towards making the Association one of the most powerful organisations. At his home "The Lucknow," New Guelderland, on behalf of the Association, he has entertained the late Minister of Commerce and Industries, Mr. S. F. Waterson; the Hon. Mr. D. G. Shepstone and the Members of the Board of Trade and Industries.

The Present Officials of the Association are:—President: Mr. Harrysing Bodasing, Vice-Presidents: Messrs. S. Rampobie, S. V. Naidoo, Ramprotal, S. Roopsingh and M. M. Govender. Executive: Messrs. N. P. Naidoo, M. G. Naicker, K. Makkansingh A. N. Maharaj, J. B. Stephens, M. K. Govender, John P. Lutchmansingh, G. Badul, R. Vengetsamy, R. Purmeswarz P. R. Singh, S. R. Maharaj and R. Debaloo. Secretary: Mr. D. D. Latla, Treasurer: Mr. T. P. Sam, Legal Advisor Advocate: Mr. A. Christopher. Central Committee: Messrs. M. Appalraju, C. M. Moodley, Rampersad Singh, M. Yusf, A. Moonsamy, J. Chitoo, M. S. Naidoo, S. Mackoo, R. Ramlakan, H. Rambaran, S. Prag, S. Velloo, R. Maharaj, M. H. Khan, S. V. Pillay, Hoosen Sha, J. Fayers and R. K. Naidoo.

(See Page 322)

HINDU DHARMA
By— M. K. Gandhi
Price 10/-
To be had from:
'INDIAN OPINION,'
P. Bag, Phoenix, Natal

CONDEMNEST THOU HIM NOT . . .

By P. N. VALODIA

Why condemnest thou him, O! black brother,
For his apartheid policy?
Though he thy so-called guardian (father)
Bringeth upon thee this misery.

Though embracest thou at each step a blow,
Though deprived art thee of thy liberty,
Go'st thou on thy path and always show,
That thou art a part of humanity.

Why condemnest thou him, O! black brother,
He who stands in spiritual negativity?
May he be strengthened that backward brother,
To step higher and recognise equality.

Effects follow all causes good or bad,
Rise, development and fall hast everything.
May it be the sane, mad or sad,
For "The Law" remains always in full spring.

Why condemnest thou him, O! black brother?
Though face ye apparent adversities,
Thou needeth not tremble and shudder,
For in it layst thy opportunities.

Increaseth thou not in humility,
In patience, temperence and industry?
Gaineth thou not from this controversy,
The Government's apartheid policy?

Be thou not discouraged, O! black brother,
By the clouded darkness of today,
For that is the law of nature's weather,
Bringing in the end a bright sunny day.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, October 23.

RACIALISM CONDEMNED

At the Pacific Relations Conference, which is holding its session at Lucknow, says a report in the 'Hindustan Times' dated the 30th, "during discussions on imperialism and attempts by nations of the West to prove indirectly, if not directly, that Asia should side with the Anglo-American bloc in its fight against aggression, racialism in South Africa also cropped up. It was an Asian delegate who raised the racial question and referred to it as 'shocking discrimination.' The delegate was trying to explain Asia's bitterness against imperialism and colonialism from which many nations of Asia had freed themselves only recently." "It is understood that some of the West at the round table," the report goes on to say, "defended racialism in South Africa. Thus the Pacific Relations Conference, attended by delegates from nations including the U.K. the U.S.A. and France, can be said to have unequivocally condemned racialism in South Africa as most appalling.

Tandon on Unity

Shri P. Tandon, Congress President, speaking at Allahabad, warned the people not to be swayed by the dangerous slogan of 'Hindu Raj'. No Government, he said, could ever be successful if it was based on a particular religion or scripture. They were not to follow the ways of Pakistan, who had committed a blunder by declaring her intentions of forming an Islamic Government. Shri Tandon made a fervent appeal for unity among the various communities in this country. It was the duty of the Hindus in India, he said, to see that their Muslim brethren lived in this country without fear or molestation. Muslims of this country, he said, should regard India as their own Motherland and work for her prosperity. Under the Indian culture, he added, Hindus and Muslims would be regarded as two separate communities but part and parcel of an organic whole.

Patel At Hyderabad

During his visit to Hyderabad Sardar Patel spoke at several meetings. Speaking about the Centre's inability to extend adequate help to the State Government he referred to the recent declaration of the Pakistan Prime Minister that India was the only enemy from which they (Pakistan) had anything to fear. "Until we are sure of Pakistan's designs, we shall have to spend crores on our defence," said the Sardar, and added that it would be madness to desire war between India and Pakistan. "In peace and in communal harmony," he said, lies the welfare and happiness of Hyderabad."

To Muslims

"I wish to tell the Muslims," added the Sardar, "that they are equals, that they have equal rights as Indian citizens, and that they are entitled to live in peace and complete protection of the law and Government. At the same time, every Indian citizen, and whether he is a Hindu or a Muslim, will have to behave as an Indian, and the sooner they realise this the better. Some might think Pakistan is a place for pilgrimage for them. If they really believe this is so then it is their duty to leave without any delay. We shall place no difficulty in their path. Such a departure would be in the interests not only of the man who feels this way but also in the interests of the Muslims of India. The other day the Governor of West Punjab said in Lahore that Pakistan had to maintain an army to protect the three crores of Muslims in India. I am surprised that he had cheek the to say so. If anybody has played false to the interests of Indian Muslims, if anybody has damaged their cause irreparably, if anybody has exploited the feelings and sentiments of Indian Muslims, it is those who wanted this country's partition. It is they who are to blame for everything that has happened." Pleading for communal harmony in Hyderabad, he said "I want to also appeal to Hindus to forget the past. I ask sensible men on both sides to try and create that feeling of unity and goodwill. Ours is a secular State. We cannot fashion our policies or shape our conduct in the way Pakistan does.

Gandhiji's Wish

Referring to this the Sardar said "Five minutes before he died, I had completed an hour's heart to heart talk with him I know with what feelings in his heart he left the world. I know what he wanted. He never accepted partition, but he did not wish to upset it, except in his non-violent way. After settling things in India and making India secure for minorities he wanted to go to Karachi to persuade Muslims there to take back the Hindus and Sikhs and thus unsettle the partition. He thought it was basically wrong for two parts of the same nation to carve out different territories. That is why he was appealing to the Hindus and Muslims in India to come together. It is only when the India Muslims feel as Indians and there is a change of heart between both communities that we can realise Gandhiji's dream of communal harmony.

Pukhtoonistan

A warning that the peace and security of the Middle East region of Asia was gravely threatened by the imperialistic policy of Pakistan in forcing its domination on some seven million Pukhtoons living in the tribal belt and in the administered area on the North West Frontier was today uttered by the Afghan Ambassador to India. "The Afghan Government" he said, "in all sincerity has repeatedly asked the Pakistan Government to change its present policy and to recognise the rights and freedom of the Pukhtoons. The Dobandi clash, like all other clashes over the land of the Pukhtoons, is in reality the struggle between the nationalist and freedom-loving people of Pukhtoonistan, and the occupying and foreign troops of the Karachi Government. There is not a single regular or irregular troop of Afghanistan involved in these clashes." The Ambassador referred to the continued incarceration of Khan Abdul Gaffar Khan in Pakistan and expressed his regrets over it. He revealed that during the past two months more than a dozen attacks by Pakistan troops and militia had been made against the Pukhtoons, and that frequent clashes between Pukhtoonistan national troops and Pakistan troops were taking place. There were air bombardments also by the Pukhtoons. The Ambassador said that Afghanistan never recognised the British-drawn 'Durand line' between the N.W.F. and Afghanistan, and said Pakistan had no right to regard the tribes as "a heritage from the British"

India And The World

"We are not seeking or attempting to achieve the leadership of Asia or of any group of nations," said Pandit Nehru at a press conference at New Delhi on the 15th. "To talk of Asia as a political unit is misleading," he said. "The common feature of Asia today are a reaction from the previous Colonial regime, a resurgent nationalism, agrarian movements, a desire to get rid of our economic backwardness, and a passionate urge for freedom. Generally speaking, the countries of Asia are developing or wish to develop democratic constitutions. Most of them are opposed to totalitarianism as represented either by communism or fascism." Turning to the world situation he said: "It is of paramount importance to avoid a world war. In avoiding it any aggression cannot be tolerated because that in itself leads ultimately to the war we wish to avoid. Aggression has to be met by military or other means but military measures should only be used when other means are not available."

India And U.N.

Referring to the UN he said: "Any attempt to change the basic provisions of the Charter or to exclude a particular nation has far reaching results, and we are opposed to it." He pleaded again for the admission of New China to the UN. After the collapse of the North Korean armies in South Korea, he felt, an effort ought to have been made for "a peaceful solution which could only be based on a united independent Korea and a fresh election under the auspices of the UN." He added: "We do not agree with proposals to create separate armed forces on behalf of the UN in each country. Because of our disagreement with major parts of this resolution, we could not join the Korean Commission." There was, however, he said, no question of India's withdrawal from the UN. India, he revealed, had not encouraged a Pacific Pact, and thought that a move in that direction was not a right one. The Government of India's foreign policy, he said, had "the support of, call it what you like, 99 per cent of the population or 99 per cent of the people who think about it in the country." Referring specifically to the UN he added I can understand the use of military forces by the UN in Korea or any other place where aggression takes place. But when it comes to the possibility of a world war, if it comes in spite of us, it has to be faced. But the question is whether we try to avoid its coming as far as possible, or create conditions where it is more likely to come. What is happening today is, I believe, an attempt to change the basic character of the UN. That is a serious affair, because we are going beyond what it was meant to be.

India And Pakistan

The Prime Minister also clarified India's position in regard to the various issues between India and Pakistan. Considerable correspondence has taken place between the two Governments in respect of the offer made by India between the two Governments. "At the present moment," said Pandit Nehru, "there are four major disputes between India and Pakistan—(1) Kashmir, (2) evacuee property, (3) canal waters, and (4) exchange ration." No. 1 is before the Security Council, and No. 4 before the International Monetary Fund. With regard to the other two, he said, "we have suggested that a tribunal consisting of two judges from India and two judges from Pakistan, both of the highest standard, should decide these two disputes, and that we would abide by any decision they come to. We have offered that this tribunal might consider any other present or future disputes which might be considered justiciable /It is clear that non-justiciable disputes of a political nature cannot be referred to a tribunal of this kind."

ચુકમણિકા

દીવાળી અને નવું વર્ષ	૩૧૫
દીવાળી અને બેસતાં વર્ષના આમુખ	
આશિર્વાદ	૩૧૬
ગાંધીજીની માર્યના અને મેનો આર્ય	૩૧૭
દીવાળી (કાવ્ય)	૩૧૭
બાળીસ વરસ પુર્વે	૩૧૮
આ અંકમાંના ચીત્રો	૩૧૮
આપણે આસ અંક (અવલોકન) ...	૩૧૮
ગાંધીજીનાં વચનામૃત	૩૧૮
સલાહથી કોને કહીએ?	૩૧૯
મુઠી ને ચાંદલો (કાવ્ય)	૩૧૯
દીવાળી કે દેવાળી (કાવ્ય) ...	૩૨૦
નુતન વર્ષ (કાવ્ય) ...	૩૨૦
'ઇન્ડીયન ઓપીનીયન' આશ્રમ	
સંઘ તીચારણ કંઈ	૩૨૦
ગાંધીજીનાં વચનામૃત	૩૨૧
'ઇન્ડીયન ઓપીનીયન'ના મદદગારોને અપીલ	૩૨૦
અહિંસા મારફતી દીવા જેમ હથરેખી	
ચાલ્યા	૩૨૩
ભાવના ભાગે ચમત્કાની કરમ ...	૩૨૪
" " " "	૩૨૫
દીવાળી કેમને કેને? (કાવ્ય)	૩૨૫
દીવાનો પત્ર	૩૨૬
" "	૩૨૬
પીટરમીત્સ બોમેસ પર ગાંધીજીનું પ્રવચન	૩૨૮
કુમળા હાથ પર ગાંધીજીના ચીત્રો	૩૨૮
બાકુમાર	૩૩૧
"	૩૩૨
દીવાળી	૩૩૨
દીપકને (કાવ્ય)	૩૩૩
પોરબુગીઝ ઇસ્ટ આફ્રીકામાં આગમન	
દીવની ઉત્પત્તીના દેવકાંઇ દુખ્યો	૩૩૩
ભારતના પોલબંદરના પ્રવાસે	૩૩૫
" " "	૩૩૬
ભર્યા ભાવમાં મનગમતો દોષ ભર્યો	
મુજ, ગામમુક ઇન્ડીયન ન ગમે	૩૩૬

CONTENTS

Diwali And New Year—Editorial	315
Our Special Number	315
Above All—Truth —L. W. Ritch ...	316
War And Peace —Longfellow ...	316
Wake Up Bantu!	316
Mohammad Meghoot Sheriani	316
The Art Of Tribal India —Verrier Elwin ...	317
Notes And News Of The Week	316
"Democracy Will Not Win Through By Violence" —R. W. Sorensen, M.P.	317
Shadows And Light —R. W. S. ...	317
Truth In Literature —Soundra M. Appavoo M.R.S.L.	339
East Africa	340
The Ballad Of Mir Mashoal Sherwani —Charles Wharton Stork	340
What Is Moral Re-Armament? —Henry McNicol ...	341
" "	342
Be Strong	342
Delegates To Moral Re-Armament Assembly	343
Modern Transport System Serves Bombay's Three Millions —Nandan B. Kagal ...	344
" "	345
Communism And Indo-Pakistan Relations —Alokananda Mahabharati	347
The Passing Of A Great Soul	347
If the Love Saints After a Rest —Robert Lawrence McGibbon	347
The Poetry Of Gujarat ...	348
What We Are Like As A People —Frank Moraes ...	348
Sacrifice	349
Choice Before Humanity —Richard Hoffman ...	349
Indian Cane Growers In Natal Sugar Industry	351
Contentment Than Have Not —P. N. Valodia ...	351
Our India Letter ..	352
" "	353
The Prime Ministers And Deputy Prime Ministers Photo	354

Seed Catalogue

Dixon's 1950 Illustrated Catalogue of all Flower and Vegetable Seeds, now available. Kindly write to Dixon's, Box 2060, Johannesburg, for your free copy.

EVERY FRIDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route. IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
MAHOONA	IMTIHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-NI-RAAT	ANDAZ	SOUAI
PARAS	ANMOL GHADI	NEZA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	MAHAND BHOJAI	BATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.

And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

189 Grey Street, DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class Display Counters and Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Display Fittings, Fish Fryers Etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.

Manufacturers of High Class Display Cases

Awarded Gold Medal, Rand Easter Show

184 MARSHALL ST. (facing Fordsburg Municipal Market), Johannesburg.

Phone 12811/247 P.O. Box 6581.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

PRIME MINISTER AND DEPUTY PRIME MINISTER OF THE REPUBLIC OF INDIA

MAY YOU LIVE LONG TO GUIDE THE DESTINY OF OUR MOTHERLAND

માતૃભૂમીનું ભાવિ દોરવા ઘણું જીવો

હિંદના વડા પ્રધાન અને નાયબ વડા પ્રધાન

PANDIT JAWAHARLAL NEHRU AND SARDAR VALLABHBHAI PATEL

Both celebrate their birthdays. Sardar Patel celebrated his 76th birthday on October 31. Pandit Nehru celebrates his 61st birthday on November 14.

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ અને સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલ

સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલની અઠોતેરમી તા. ૩૧મીના ૭૭મી વર્ષગાંઠ ઉજવાઇ.

"Temporary failure has little significance when the aim is high and the struggle bound to be a long one; it is but the incentive to further effort. Often it teaches us more than a victory easily won and becomes a prelude to a great success. But we profit by it only if we learn its lesson and search our minds for an explanation of that failure."

—Pandit Nehru.

"અમારું ધ્યેય ઊંચું હોય તો અકસ્માતની નીષ્ફળતાનું કશું મહત્વ નથી. લડત જો લાંબી ચાલવાની હોય, જેથી પ્રયત્નને પણ વેગ મળવો જોઇએ, સહેલાઈથી પ્રાપ્ત થયેલા વિજયના કરતા તેનાથી વધારે શીખવાનું મળે છે અને વધારે ફળદાયી પરીણામ તરફ તે દોરી જાય છે તેનો ફાયદો તેનો પાઠ આપણે શીખીએ અને નિષ્ફળતાના કારણનો સારૂ આપણું અંતર વલોવીએ."

પંડિત નેહરૂ.

The above photo by courtesy of Mr. Jaswant Mehta.

પંડીત નેહરૂની ચૌદમી નવેમ્બર તા. ૧૪મીના ૬૧ મી વર્ષગાંઠ ઉજવાશે.

"Age has not diminished the passion which I bear to see my country great and to ensure that the foundations of our freedom are well and securely laid. Bodily infirmity has not diminished my ardour to exert my utmost for the peace, prosperity and advancement of my Motherland. But the bird of time has a little way to fly and lo, it is, on the wing. With all sincerity and earnestness at my command and claiming the privilege of age, therefore, I appeal to my fellow-countrymen to reflect on what they see in and around themselves and, with the strength and faith that comes with self-introspection, sustain the hope and confidence which an old servant of theirs still has in the future of his country."

—Sardar Vallabhbhai Patel.

"મારપણે મારો દેશ મહાન બનેલો જોવાની અને આપણી આઝાદીનો પાયો મજબુત નંખાય તેની ખાત્રી કરવાની મારી ધગશને ઘડપણ આડે આવી નથી. મારી શારીરીક લાચારીએ મારી મારભૂમીની શાંતી, આબાદી અને પ્રગતીને માટે મારે બનતું કરવાનો મારો ઉત્સાહ કમી કર્યો નથી. પરંતુ સમયરૂપી પક્ષી હવે ઉડવાને પાંખો ફફડાવી રહ્યું છે. મારી પાસે હજુ થોડા બાકી રહેલા આયુષ્યમાંથી ખરા દિલથી મારા કબજેસ થયેલાઓને હું અપીલ કરૂં છું કે તેઓએ પોતાની આજુબાજુ જોઇ કરવી જોઇએ અને આપણા દેશના બારણે ઉભેલા એક જુના સેવક હજુ પણ જે ખાત્રી ધરાવી રહ્યો છે તે બંદોબસ્તથી પ્રાપ્ત થતી શક્તી અને શ્રધ્ધાથી તેઓએ વિચારવા જોઇએ."

સરદાર પટેલ.

ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ૧

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૪૪ | શુક્રવાર તા. ૭ નવેમ્બર, ૧૯૫૦. | છૂટક નકલ-પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૭ નવેમ્બર, ૧૯૫૦

દીવાળી અને નવું વર્ષ

શુક્રવાર નવેમ્બર તા. ૯ મી ના હીંદુ આલમ દીવાળી નો પવિત્ર તહેવાર ઉજવશે. ક્રીસ્ટમસનો તહેવાર જેટલો ખ્રીસ્તીઓને છે તેટલોજ દીવાળીનો તહેવાર હીંદુઓને મહાન અને પવીત્ર છે. પોતાની અનહદ તુમાખી અને સત્તા ના મદથી માનવજાતીને રંજાડી રહેલા અને ઈશ્વરનો પણ વીરોધ કરનારા એ યુગના મહાનમાં મહાન રાક્ષસ રાવણનો સંહાર કરી વીજયી શ્રી રામચંદ્રજી અયોધ્યા નગરીના પોતાના રાજ્યમાં પોતાનું સીંહાસન લેવા પાછા વળે ■ તેનો અપાર આનંદ સર્વત્ર દીપોત્સવથી ઉજવાય છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો એ પ્રસંગ સુરોએ અસુરોપર મેળવેલા વીજયનો છે. વળી એજ પ્રસંગે જુનું વર્ષ અસ્ત પામે છે અને બીજે દીવસે નવાં વર્ષનો ઉદય થાય છે. આથી આ પ્રસંગ વધારે જ પવિત્ર છે. આ પ્રસંગે હીંદુઓ વીતી ગયેલાં વર્ષમાં તેઓએ કરેલાં કામનું સરવૈયું કાઢશે અને થયેલા નફા તોટાનો હિસાબ કરશે અને નવી આશાઓ અને નવા નિશ્ચયોથી નવાં વર્ષને માટે નવું પાનું ફેરવશે.

વ્યતીત થએલાં વર્ષપર ઉડતી નજર ફેરવતાં આપણે જોઈએ છીએ કે આર્થીક દ્રષ્ટીએ એ વર્ષ ખાસ કરી સાઉથ આફ્રિકાના હીંદુઓ માટે એકંદર ખરાબ નથી નીવડયું. સુખ અને દુઃખની મીશ્ર લાગણી ઓ આપનારૂં નીવડયું છે. કોઇ રીતે ગંભીર આફતજનક નથી નીવડયું, સીવાય કે હાલની સરકાર તરફથી જુલમી કાયદાઓ પસાર થયા છે, જે અમલ નાં મુકવામાં આવશે ત્યારે કદાચ સ્થિતિ રાવણના વખતમાં હતી તેવી થઇ પડવા દહેશત રહે છે. ઈશ્વરે આપણાપર દયા કરેલી છે તેને માટે આપણે સંતોષ માનીએ અને ઈશ્વરનો પાડ માનીએ.

સવાલ આપણી જાતને આપણે એ પુછવાનો છે કે ગત વર્ષ દરમીયાન આપણે નૈતીક અને આધ્યાત્મિક પ્રગતી કેટલી કરી છે? એ પ્રશ્ન આપણને શોભાવે છે- અને ઉંડા વીચારમાં નાખી દે છે. તેનો જવાબ તુરતમાં આપી શકાતો નથી. આપણે કબુલ કરવું પડશે કે તેના ટકોરીમાં આપણા માં ઉણપ જોવામાં આવે છે. હકીકતમાં વીચાર કરતાં માલુમ પડશે કે હીંદુઓની કે કોઈ પણ અમુક વર્ગની જ નહિ પરંતુ આખી દુનીયાની પ્રગતીનો આધાર તેણે મેળવેલી આર્થીક શક્તિ ઉપર જેટલો નથી રહી જેટલો તેની નૈતીક અને આધ્યાત્મિક શક્તિપર રહેલો છે. એ દ્રષ્ટિએ જોતાં આપણે નાદારની અણીએ જઈ પહોંચેલા જણાઇ છીએ. આપણે નમ્રપણે સ્વીકારી લેવું પડશે કે અહીં તેમજ દુનીયાના અન્ય ભાગોમાં પ્રવર્તી રહેલાં અનિષ્ટોને માટે માનવી ઓના એક ભાગ તરીકે બીજા કોઈના જેટલાજ આપણે પણ જવાબદાર છીએ. જેટલે અંશે આપણે આપણા પોતાનામાં ઘર કરી રહેલી વેરઝેરની અને તિરસ્કારોની વૃત્તિઓપર વીજય નથી મેળવી શકયા તેટલે અંશે આ દેશમાં હાલની સરકાર તરફથી થઇ રહેલાં અનિષ્ટોના તેમજ દોરીયામાં રેડાઇ રહેલાં લોહીના પાપના આપણે પણ ભાગી બનીએ છીએ.

આપણી પોતાની સરહદની બહાર આપણી માતૃભુમી તરફ નજર કરતાં આપણે જોઇએ છીએ કે આપણા આદરણીય નેતાઓએ એ દેશની આર્થીક આબાદી કરવા માં આશ્ચર્યજનક પ્રગતી કરેલી છે. તેમ નૈતીક અને આધ્યાત્મિક પ્રગતીના સંબંધમાં પણ તેઓએ સારા પ્રમાણમાં સીદ્ધિ પ્રાપ્ત કરેલી હોવાનો દાવો કરી શકે છે. દેશમાંથી દારૂ, જુગાર અને અસ્પૃશ્યતાની બદી ઝડપથી નાબુદ થઈ રહી છે. કાયદાથી તેનાપર પ્રતિબંધ મુકાયો છે- તેની વીરૂદ્ધ સાઉથ આફ્રીકામાં તેને કાયદાથી મંજુર કરવા માં આવી છે! પરંતુ કાયદાથી બંધી થએલી હોવા છતાં એમ કહી નહી શકાય કે લોકોએ પોતાની જાતમાંથી તેનો બધ્યા ભાગ કરી નાખ્યો છે. વળી પાકીસ્તાન અને હીંદ વચ્ચેનો સંબંધ હજુ કઠવાયાજ કરેલો ચાલુ જ છે અને કાશ્મીરમાં સ્થિતિ શાંત પડી નથી. આ સઘળી ખેદજનક વસ્તુઓ છે. પછી આ પણે જોઇએ છીએ કે ધરતીકંપો અને પુરોના કુદરતી કોપો હીંદ પર સૌથી વીશેષ પ્રમાણમાં ઉતરી પડયા છે. આ સઘળાંથી આપણાં હૃદયો ખિન્ન થવાં જોઈએ અને આપણામાં નમ્રતા આવવી જોઇએ, અને આપણા અંતરને પુછવું જોઇએ કે આ સઘળું ઈશ્વરમાં આપણી શ્રદ્ધાની અને તેના આ દેશોનું યોગ્ય રીતે પાલન કરવા માં આપણી ખામી સુચવનારૂં નથી શું?

આપણે જોઓ શુદ્ધ માત્રનો અંત જોવા ચાહીએ છીએ અને દુનીયામાં ક્ષણંત શાંતી સ્થપાએલી જોવા વાંચછીએ છીએ, તેઓએ વ્યક્તિગત રીતે તેને માટે મહેનત કરવાની છે. આ મહાન પવિત્ર પ્રસંગે મારકસ ઓરેલીયસના સુવર્ણ શબ્દોનું આપણે મનન કરીએ અને તેને આપણા હૃદયમાં અંકિત કરવાનો પ્રમાણીક પ્રયત્ન કરીએ એ શુભ આશાએ એ શબ્દો વાચકો સમક્ષ રજુ કરી દીવાળીના અભિનંદન આપીએ છીએ અને નવું વર્ષ સૌને સુખદાયી નીવડો એવી પ્રભુ પ્રત્યે હાર્દીક પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

"આજ કદાચ મારે કંઇક ઉપદ્રવનો સામનો કરવો પડે; ચોર હીંસા કદાચ મારી સન્મુખ આવી ઉભે, કૃતઘ્ન, વીશ્વાસ ઘાતી, કપોળ, ચારીત્રહીન મનુષ્યોને મળવું પડે. આવા લોકોના બધા અપરાધો તેમનું અજ્ઞાન છે. સાર કે નરસું સમજવાની તેઓનામાં શક્તી નથી. પરંતુ કે તો જાણું છું કે શું સાર છે અને શું નરસું. હું સારામાં સૌન્દર્ય અને બુરામાં કુરૂપતા જોઉં છું. કદાચ જો કોઇ મારી સાથે ખરાબ વર્તન રાખે તો પણ હું એમ સમજું છું કે તે મારા સ્વજન છે. હા! શારીરક સંબંધે તે સ્વજન નથી પણ આધ્યાત્મિક દ્રષ્ટીએ જોતાં તે મારા ભાઈ કે બેન છે. પરમાત્માનો અંશ આપણા બધામાં છે. આ સત્યને આપણે જો સારી રીતે સમજી, જઇએ તો આપણને કોઇ પણ નુકસાન કરી શકશે નહીં. મારા સીવાય મારૂં કોણ બગાડી શકે? જ્યારે અવીવેકી વર્તન બતાવનાર જો આપણો ભાઇબંધ છે એમ સમજીએ તો પછી તેના ઉપર ગુસ્સો યા તેનું બુરૂ આપણે કેમ કરી શકે? આ સુંદર દુનીયામાં આપણે બધા એકસંપથી હળીમળીને આ નંદનવનમાં રહેવાનેજ સરજાયા છીએ. હાથ અને પગ, આંખોની બન્ને પાપણો, ઉપર નીચેના દાંતો જેમ એક બીજાને સહયોગ આપે છે, તેમજ મનુષ્યે પણ એક બીજાને સહયોગ આપવો જોઇએ. આ પોતાના કર્તવ્યને ભુલી જવું અને તેની વીરૂદ્ધ ચાલવું એ અનર્થ કર્તા છે. ઉપર ઉપરથી વ્યવહાર સારો રાખીને અંતરમાં જે દ્વેષ દ્રેષ અને ઇર્ષા રાખે છે તેમનું આ વરવું પણ અનર્થ કર્તાજ છે. આપણે આપણો વ્યવહાર સુધારીએ.

દીવાળી અને બેસતાં વર્ષના બાપુના આશિર્વાદ

(મગનલાલની તાપણીના મોઢાં પુસ્તકમાંથી)

"આજે દીવાળી છે. નવું વર્ષ તમને ફળો. તમારી ઘુણેચ્છા... ઓ ઘર આવો, ને તમારા બધાના ચારિત્રની પુંજીમાં વધારો થાઓ એમ ઇચ્છું છું. એ ખરી લક્ષ્મી છે, તેનું પુજન કરવામાં જ કલ્યાણ છે, એ સત્ય તમને વધારે ને વધારે સ્ફુરો એમ માગું છું.

આજને માંગલિક પ્રસંગે તમને હું શું આપું? જેની તમારામાં, મારામાં, બધામાં, ખામી છે, તે આપવાનો પ્રયત્ન કરું છું. તે મળ્યું તો બધું મળ્યું. જેનામાં હોય તેજ આપી શકે. એ ન્યાયે તે હું આપું શું? પણ આપણે સાથે માગીએ.

" જો કે હું મનુષ્ય અને દેવની વાણીએ બોલું, પણ મારા માં પ્રેમ ન હોય તો હું ટાલ કે ખાલી ઘડા સમાન છું. જો કે હું ભવિષ્ય ભાખી શકું, મને બધું જ્ઞાન હોય, મારામાં પર્વતો ઓસેડી શકવાની શ્રદ્ધા હોય, પણ પ્રેમ ન હોય, તો હું તૃણવત છું. જો કે હું મારું બધું ગરીબોને આપવા સારૂ આપી દઉં, મારું શરીર બાળી મુકું, પણ મારામાં પ્રેમ ન હોય, તો મારા કાર્યમાં કશો લાભ ન હોય.

"પ્રેમ બહુ સહન કરે છે, જ્યાં પ્રેમ છે ત્યાં દયા છે. પ્રેમ માં દ્વેષને અવકાશજ નથી, પ્રેમમાં અહંભાવ નથી, પ્રેમમાં મદ નથી, પ્રેમમાં અયોગ્યતા નથી, પ્રેમ સ્વાર્થી નથી, પ્રેમ ચટ ચીડાતો નથી, પ્રેમને દુષ્ટ વીચારો આવતા નથી, પ્રેમ અન્યાયથી રાચતો નથી, પ્રેમ સત્યથી જ રાજી રહે છે, પ્રેમ બધું સહન કરે છે, બધું માને છે, પ્રેમ આશામય છે, બધું સાંખી લે છે. પ્રેમ કદી નીષ્ફળ થતો નથી. પણ ભવિષ્યવાણી મિથ્યા થાય છે, વાચા બંધ થાય છે, જ્ઞાનનો નાશ થાય છે.

"જ્યારે હું બાળક હતો ત્યારે બાળકની જેમ બોલતો, બાળક ના જેટલી મારી સમજ હતી, અને બાળકની જેમ વીચારતો. જ્યારે હું મોટો થયો ત્યારે મેં બાળપણ છોડી દીધું. હાલ તો આપણને પડદાનું આચ્છાદન હોવાથી ઝાંખું ભાળીએ છીએ, પછી તો આપણે સમક્ષ ઉભી જોઈ શકીશું. હાલ તો મને મોડું જ્ઞાન છે. પછી જેમ હું ઓળખાઉં તેમ ઓળખીશ. છેવટમાં. શ્રદ્ધા, આશા, અને પ્રેમ આ ત્રણ વસ્તુઓ સ્થાયી છે. તેમાંયે પ્રેમ શ્રેષ્ઠ છે."

આ વાંચજો, વીચારજો, ફરી વાંચજો. તેનું અંગ્રેજી વાંચીને તેનું હીંદી કરજો. મરડી મચડી પડીજર તો પ્રેમની ઝાંખી ખુબ કરી લેજો. મીરાંને પ્રેમની કટારી ખુબ લાગી હતી તેવી કટારી આપણને પણ હાય લાગે ને ને લોકવાનું ગાંડ આપણામાં આવે તો આપણે દુનીયાને હલમલાવીએ. પણ હજો હજો તે વસ્તુ મારા માં છે છતાં તેની ખોટ તો અનુભવ્યા કરું છું. ઉંણપ બહુ છે. અધુરા ઘડા જેવો કેટલે ઠેકાણે થઈ ગયો છું. કોલેજ પ્રેમથી જોઈએ મને રોકતા હતા તેઓને સારૂ મને અવકાશ નહોતો. તેથી મન માં ને મનમાં બળ્યા કરતો હતો. આ કાંઈ પ્રેમની નીશાની નથી. એ તો અધુરો ઘડો બોલકાયો. તમને નવું વર્ષ ફળો. તમારી શારીરીક, માનસિક, આધ્યાત્મિક, વિભુતીઓ વધીને તે બધું તમે હીંદને ચરણે પ્રેમભાવે મુકો, એ મારી ઇચ્છા, એજ આશીષ.

ગાંધીજીની પ્રાર્થના અને તેનો અર્થ

શ્રીમતી સુશીલા ગોંધી

ગાંધીજીના આશ્રમમાં અને તેમના સિદ્ધાંતમાં માનનારાઓની જે એક પ્રાર્થના છે જેમાં બૌદ્ધધર્મ, ઇસ્લામ ધર્મ, જરથોસ્ત ધર્મ અને હિંદુ ધર્મ, એમ ચારે ધર્મના ચુંટી કાઢેલા શ્લોકોનો સમાવેશ છે તેને માટે મેં "ગાંધી પ્રાર્થના" શબ્દ વાપર્યો છે. આ મીશ્રણ કેમ અને કેવી રીતે બનવા પામ્યું તેનો હું થોડોક ખ્યાલ આ લેખમાં આપવા ઇચ્છું છું. આ પ્રાર્થના પાછળ ગાંધીજીની પોતાની ભાવનાનો ઇતીહાસ પણ છે.

પહેલાં ઇતીહાસ આપું પછી સિદ્ધાંત. ગાંધીજી જ્યારે આ દેશમાં હતાં અને જ્યારે દિનીકસ સંસ્થામાં સર્વધર્મી ઓનો સમાવેશ થયો હતો ત્યારે પણ જે પ્રાર્થનાઓ થતી તેમાં કયારેક ક્રીશ્ચિયન, કયારેક મુસ્લીમ, કયારેક જરથોસ્ત પ્રાર્થનાઓ ગીતાજીના શ્લોકો ઉપરાંત થતી. ત્યાર પછી સાબરમતી આશ્રમમાં અને સેવાગ્રામ આશ્રમમાં સ્વ૦ કામમસાહેબ તેમજ સ્વ૦ અબ્બાસ તૈયબજી અને બીજા પણ કેટલાક મુસ્લીમ સાથીઓ પ્રાર્થનામાં આમેલ થતા અને તેને લઇ ઇસ્લામી પ્રાર્થનાનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો. ત્યાર પછી ડો૦ ગીલ્ડર કે જેઓ પારસી છે અને ગાંધીજીની સાથે આગાખાન મહેલમાં ગીરફતાર થયા હતા, તે વખતે ગાંધીજીએ ઉપવાસ કર્યો હતા તેના પારણા વખતે જરથોસ્ત ધર્મનો એક શ્લોક તેમણે પ્રાર્થનામાં ઉમેર્યો હતો. બૌદ્ધધર્મની ફકત એક ગીરજ છે. એક જપનીસ સાધુ સેવાગ્રામ આશ્રમમાં રહેતા અને હમેશા સાંજની વખતે હાથમાં નાનું જપનીસ દેરાસર લઇ "નમ્યો...ફ્રો...રેં...ગે કયો" બોલતા બોલતા આશ્રમની જમીનપર અને તેની આજુબાજુ ફરતા અને પ્રાર્થના વખતે પણ તેઓ પહેલાં આ વાકય બોલતા. બીજા મહાયુદ્ધ વખતે જપનીસોને પકડવામાં આવ્યાં ત્યારે તેઓને પણ આશ્રમમાંથી પકડી લઇ જવામાં આવ્યા અને તેમના સ્મરણ ખાતર આજે પણ આશ્રમની પ્રાર્થના પહેલાં એ ગવાય છે. આ છે ઇતીહાસ.

હવે તેનો સિદ્ધાંત તપાસીએ. ગાંધીજીની આવી બીજ પ્રાર્થના પાછળ ફકત વ્યકતીઓને સંતોષવાનો હેતુ નહોતો. ગાંધીજીએ અગીયાર નીયમો આદર્શરૂપે આપણી સામે મુકયા છે. એ તેમના સિદ્ધાંતોમાંના કેટલાક પુરાવૃત્તકાળથી હિંદુધર્મના છે અને બીજા દેશકાળને અનુકુળ ફેરફાર કે વધારો કરી તે નીયમો બહારથી કે સન્યાસી પ્રત્યેક પાળે એમ તેઓ ઇચ્છતા હતા. એ નીયમો નીચે મુજબ છે અને તે પણ શ્લોકરૂપે નીયમીત પ્રાર્થના બાદ આશ્રમમાં યાદ કરવા બોલાય છે.

(૧) અહિંસા, (૨) સત્ય, (૩) અસ્તેય (ચોરી નહી કરવી), (૪) બ્રહ્મચર્ય (૫) અસ્વાદ, (૬) શરીરશ્રમ, (૭) અસ્વાદ, (સ્વાદ ઉપર કાબુ રાખવો) (૮) નીર્ભયતા, (૯) સર્વધર્મસમભાવ (૧૦) સ્વદેશી, (૧૧) અસ્પૃશ્યતા.

આ અગીયાર નીયમો. તેમાંનો નવમો નીયમ સર્વધર્મ સમભાવ કેળવવા તેઓએ ઉપરની પ્રાર્થના રચી હતી. તેઓ માનતા અને ઘણા માને છે કે, ઇશ્વર એકજ છે અને તેને અનેક નામો આપી શકતો રાચે છે. આ સત્ય હોય તો આપણી ધર્મની સંકુચીતતા દુર થવી જોઇએ અને ગમે તે ધર્મના ઉપાસકોએ ગમે તે ભાષામાં ઇશ્વરનામના અર્થમાં વાચના કરી હોય કે તેના ગુણગાન ગાયા હોય તો તે ગાવામાં આપણે સંકોચ ન રાખવો અને સંપ્રદાયના વાડાઓને નાબુદ કરવા પડે. ગાંધીજીએ જોયું કે હિંદુ ધર્મમાં અનેક દેવ દેવીઓ છે, અનેક પંથો છે. એ પણ જોયું કે, સંપ્રદાય ના નાના નાના વાડાઓ પોતાના સંપ્રદાય કરતાં બીજાના સંપ્રદાયને હાસ્યપાત્ર ગણે છે. પોતાના ઇષ્ટ દેવ સિવાય બીજા દેવ દેવીઓના ભજને કે નામ લેવું એ પાપ માને છે. તુલસીદાસજીના ચિત્રપટમાં આપણે જોયું છે કે શીવમાર્ગીને વૈષ્ણવમાર્ગી ના દેવ દેવીઓના નામ પણ કેટલા પાપમય લાગે છે. આ કાંઈ ચીત્રપટ

દીવાળી

(રચનાર મંગળભાઇ પરેલ, આચાર્ય હીંદુ શાળા, જુહુરોડ)

ગરબો

આવી આવી પાછી આવી, નવી આશા સહુને લાવી, આવી દીવાળી.
હે...આવી દીવાળી, ભાળે સૌનો દી-વાળે.

ઉષા હસે ચેતનવંતી, નવરંગી ચીર ધારી.
દીપાવલીનો ઉત્સવ, એને હાથે આલે ભારી;
વિધવિધ-રંગી રંગોળીથી, મંગલ આંગણ શોભાવે,
તાર-દીવડે ઝબકારે, નવરંગી આતશબાજી ઉપરે;
હે...ઉષા ચેતનવંતી, ભાળે નવલાં ચેતન ભરતી.

રંગ રંગની વાદળીઓ, દોડે દીવાળી સન્માને,
પંખી હર્ષે કિલ્લોલ કરતાં, ઉડતાં મનહર તાને;
તાલ-લતા ઉભાં છે ઘરને, ફુલડાં નવરંગ ધરવાને,
વીતર ઉભાં હરિયાળાં, નવ-ધાને અર્ઘ ધરવાને;
હે...રંગી વાદળીઓ, ભાળે અંતર રંગ ભરી.

દીવાળી તુજ દર્શન પૂજન બહુ બહુ યે કામાં,
આશા-દીવડા પ્રગટાવીને, કંઇ કંઇ વ્રત લીધાં;
ધારેવારે નિરાશ થઇને, આશાવાદી થાઇએ,
માનવ-જીવન કુરબી, પુજન નવ-આશે કરીએ;
હે...આવી દીવાળી, ભાળ સૌનો દી-વાળી.

મલમલતાં ફુલડાંની તોરણ, બારણીયે શોભાનો,
કલા ઉતારી રંગોળીમાં, આંગણીયાં સહુ સારે;
રંગી-દીવડા પેટાવો, નવરંગ પ્રકાશ ફેલાવો,
રંગી રંગે ઝરને રંગી, જીવનમાં રંગ રેલાવો;
હે...ફુલડાં મલમલતાં, ભાળે જીવન સુગંધ ભરી.

દીવડો દીવડો પેટાવીને, કરીએ દીપક માળા,
દીપમાળાના નજરા તેજે, કરીએ અંતર અજવાળાં,
નીર્ભય અંતરથી સહીએ, રત માનવ-સેવાનાં,
વેર, ઝેર ને ભેદો ભુલી, કરીએ જીવન ઉજમાળાં;
હે...આશાના દીવડા, ભાળે અમ અંતરને અજવાળી
હે...મંગલ દીવાળી, સો સો વર્ષન દેજે દીવાળી.

ઇસ્લામ ધર્મનો જે મંત્ર છે તેનો અર્થ એ થાય છે કે,

"હું પાપાત્મા સૈતાનથી બચવા પર માલમાને શરણે જાઉં છું."

"ઇશ્વર એક છે, એ સનાતન છે નીરાલંબ છે, અજ છે, અદ્વીતીય છે, એ સૌને ઉત્પન્ન કરે છે અને એને કોઇ ઉત્પન્ન નથી કરતું.

"પ્રભો તારા નામેજ હું બધાં પ્રેમોની શરૂવાત કરું છું. તું દયાનો સાગર છે, તું દયાળુ છે, તું સારી દુનીયાનો સર્જનહાર છે, તું નાથ છે. અમે તારીજ પ્રાર્થના કરીએ છીએ અને મદદ માગીએ છીએ. તુંજ અંતમાં ન્યાય કરશે. તું અમને સીધો માર્ગ બતાવ-એવા લોકોનો માર્ગ કે જેઓ તારી કૃપાદૃષ્ટીના પાત્ર બન્યા છે. એવાઓનો નહી કે જેઓ તારી અકૃપાને પાત્ર બન્યા છે અને માર્ગ ભુલ્યા છે."

જરથોસ્તી (પારસી) મંત્રનો અર્થ

"હે હોરમઝદ! (ભગવાન) તું મને સર્વોત્તમ ધર્મના આદેશો તથા કામો પીથે કરું કે જેથી હું ખરેખર શુધ્ધ દીલથી તથા ખરા માર્ગથી તારી કીર્તીના ગુણગાન કરી તારું કરજ ફેડું અને તેના બદલામાં તારી સત્તા નીચે તથા તારી મરજી મુજબ, એ હોરમઝદ! (હે પ્રભુ) મારાં જીવન ને તું તાજું કર અને મને સ્વર્ગનું સુખ અને શાંતી બક્ષ."

હિંદુ ધર્મના શ્લોકો તો ગીતાજીમાંથી અને ઉપનીષદમાંથી ચુંટેલા છે. તેનો ટુંકમાં એ અર્થ છે કે માણસે કેવા બનવું જોઇએ, એટલે કે આપણે કેવા બનવાનો આદર્શ સેવવો જોઇએ એ આ પ્રાર્થનામાં છે.

હવે આ આદર્શને અનુરૂપ બનવું એ આપણે માટે શકય છે કે નહી એ આપણે પોતાની આત્મામાં ડોકીયું કરે આ વાકય પણ "આપણે કાંઇ મહાત્મા ગાંધી નથી," એમ કહી સંકેલી લેવું કે પછી આપણે એ દ્રષ્ટીથી વીચાર કરીયું કે આપણે મનુષ્ય છીએ અને મનુષ્ય તરીકે મુકતીના અને સિદ્ધિના માર્ગે ધર્મથી આગળ વધી નિર્મલ ધ્યેયે પહોંચવું એ હિંદુધર્મજ નહી પણ પ્રત્યેક ધર્મનો મુદ્દામ છે અને તે પણ એ ધ્યેયે પહોંચવા પ્રયત્ન કરીશ ભલે તે મુશ્કેલ હોય પણ અશકય નથી.

આપણે ગાંધી યુગના છીએ. આપણે એ દાવો છે કે આપણે ગાંધી દેશ નાજ નહી પણ તેમનાજ પ્રાંતના અરે વા તેમનીજ જાતીના છીએ. (અહી જાતીનો અર્થ ગુજરાતી કરૂ છું.) તો પછી આપણી ફીલોસોફ્રી એ થઇ કે તેમના વીચારોને આપણે સ્વાર્થ બાજુએ મુકી અમલમાં મુકવા અને મુકાવવા. જુદા જુદા પંથ ના લોકો જે પંથના તેઓ અનુયાયી

ઢાય તેને અનુસરે છે. હનુમાન હને પ્રેમ જંગલી પુરો હનુમાનજીને અર્પણ કરામ છે. શ્રીકૃષ્ણ, શ્રીનાથજી, મહાવીર સ્વામી, આદી પુરૂષોત્તમોને પણ તેમના અનુયાયી તેમને પ્રેમ ઢોય તે જીવનમાં ઉતારી બતવા તેમને ખરી તેમની ભક્તી અને પ્રેમ પ્રદર્શીત કરે છે. ત્યારે શું ગાંધી પ્રેમીઓની એ ફરજ નથી કે ગાંધીજીને પ્રેમ વસ્તુ કરવીર ઓળામાં આવું તેમની જન્મતીથી અથવા બીજા કોઇ તેમને અંગ્રેજાજ પ્રેસંગોએ ને કરવી શું ઉચીત નથી?

એ ગાદલું પણ આપણે ન કરી શકીએ તો શું આપણે ગાંધી પ્રેમી કહ્યાવા યોગ્ય છીએ ખરાર આનો વીચાર આપણેજ કરવાનો છે અને આપણાજ હદય પાસે તેનો જવાબ માંગવાનો છે. આપણી ધર્મ સંકુચીતતાને લીધે, જે બાપકર્મ કોઇ પણ ચિધર્મીઓ, કે જેમના ધર્મનો કુલડો આપણેજ રાખ્યો છે, આપણા પુર્વજોના કીર્તીગાન ગાઇ આપણી છાતી ફુલી સમાતી નથી, પણ જે દાખલા આપણને આપણા ઇતીહાસમાં આદર્શરૂપે મળે છે તેવા દાખલા આજે અમેરીકામાં બની રહ્યા છે. આ નીચે રહ્યો તેનો એક દાખલોઃ

ફકત ગાદલુંજ બાકી છુરી જાયએ બીજે કે, "ગાંધીજી બધા નથી થઇ શકતા"

અહીં એકાદ બે નાના દાખલા આપી આ લેખ પુર્ણ કરું. ગાંધીજી ની "સર્વધર્મ" સમભાવનાને માનને શ્રીમતી રેહાના તાયબજી, કે જેઓ એક મુસ્લ્મ ધરસ્લામી બેન છે, તેઓ કુમ્બના મીતો રહે છે અને ગાય છે. ગાંધીજીના આદેશથી બધા હીંદુ ઓએ કુરાનનો અભ્યાસ કર્યો છે અને બધા મુસ્લીમોએ હીંદુ ધર્મ પુસ્કોનો અભ્યાસ કર્યો છે. અને તેઓ હીંદુ-મુસ્લીમોના ધર્મ ઝઘડા ઓના સંકુચીત માનસથી વાકેફ બની ઉદાર દીલે માનવધર્મ ફેલાવવા પ્રયત્ન કરે ■ અને તેઓ બધા મહાત્મા નથી અને નથી તેમને દુનીયા ઓળખતી.

બીજો એક દાખલો સદ્ગર્તનનો એક અમેરીકન એકુત બેનનો છે.

આ અંકમાંના વિષયો

સંપાદક

આ અંકમાં અમે મોટે ભાગે ગાંધીજીનું સાહિત્ય આપ્યું છે. મહાદેવભાઈની ડાયરીનું પુસ્તક ચોથું હમણાજ પ્રસીદ્ધ કરવામાં આવ્યું છે તેનું અમે તારવણ કર્યું છે અને એ તારવણમાંથી સંપાદક શ્રી. નરહરી પરીખ અને પ્રકાશક 'નવજીવન' કાર્યાલયના આભાર સાથે અમે તે 'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન'ના વાચક સમક્ષ રજુ કર્યું છે. અમારી ખાત્રી છે કે સૌને તે રસીક સાથે અતિ બોધદાયક થઇ પડશે. શેરોના પુસ્તક "કાયદો સામે પવાની ફરજ"નો અનુવાદ 'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન' માં ૧૯૦૭ ની સાલમાં પ્રકાશિત થયો હતો. જે આજે સાહિત્ય આદ્રિકાના હીંદીઓને માટે સમયસરનો છે. તેનું જેટલું મનન થાય તેટલું ઓછું છે. એજ રીતે ગાંધીજી એક અહીંસાવાદી થઇ હિંસક યુદ્ધમાં રંગરૂટો બેસા કરવાનું કામ કઇ રીતે કરી શકે તેનો પણ ગાંધીજીનો ખુલાસો ઘણોજ બોધદાયક છે. આ ઉપરાંત બીજી અનેક સુંદર વસ્તુઓ આ અંકમાં છે કે જે સંગ્રહવા લાયક છે. અમારી ખાસ ભલામણ છે કે વાચકે આ અંક વાંચીને નાખી નહિ દેતાં સંગ્રહી રાખવો જોઇએ.

ધર્મોને આપણે તીરસ્કારીએ છીએ, તેઓ નહોતા કરી શકયા, તે આપણા ધર્મોધોએ કરી આપણી પાસેથી એક મહાન સંતને ખુંચવી લીધા. છતાં શું આપણને હજી બોધ નથી મળ્યો કે આવી ઓટી ધર્મભાવના રાખી માનવ જાતીને, હીંદુ ધર્મને, બલકે ફકત હીંદુ ધર્મનેજ નહીં પણ માનવધર્મને લેખમાં નાખીયું?

ગાંધીજીએ આપણી પાસે તેમની જેમ લંગોટ પહેરી સન્યાસી બની જીવન જીવવાની કદી આશા નથી રાખી. પ્રત્યેક ધર્મમાં સન્યાસીના અને ગૃહસ્થીના નીયમો જુદા હોય છે. દીન દીવાલે, જીવન જીવવાની રીતો જુદી હોય છે. તેજીજ રીતે ગાંધીજી એ પણ આપણી પાસે આશા રાખી છે. પણ આપણે વધુ વીચાર ન કરતાં

એક અમેરીકન એકુત બેન એક દોઢ વર્ષપર એક મોતીની માળા લાવી હતી. તે માળા તુટી ગઇ તેને સંધાવવા આપતાં ઝવેરીએ કહ્યું—જેની પાસેથી જો માળા વેચાતી લીધી હતી —કે આમાં એક મોતી બોગાય છે અને તે મોતી તથા સંધાવવાના રૂા. ૬૦૦ પડશે. એકુત બેન વીચારમાં પડી કે જે સાડા ચાર રૂપીયાની લીધી હતી તે માળાના એક મોતી અને સંધાવવાના ચારસો રૂપીયા!

ઝવેરી પાસે તેને પોતાનો સંગ્રહ કર્યો અને કારણ પુછયું. ઝવેરીએ કહ્યું એ આ માળા સાચા મોતીની છે. સુરતમાં અમારા માણસે તમને નકલી મોતીની સસ્તી સસ્તામાં વેચી હતી. અમને ખબર પડતાં અમે તે માણસ ને કાયમથી બરતરફ કર્યો પણ તમે તો તે વેચાતી લીધી હતી એટલે હવે આ માળા તમારી ગણાય. પણ એક મોતી નવું ઉમેરવાજ તેના રૂા. ૨૫૦ થાય. એકુત બીબી તે માળા દુકાન દારને આપી અને તેના બદલામાં માગી લીધું કે જે બાઇને બરતરફ કર્યો છે તેને પાછો બોકરીએ રાખવો.

આ સમાચાર સાચા છે. આ બી નથી મહાત્મા ગાંધી કે નથી સંત અને નથી ને બેપારી સંત કે ગાંધી જી. પણ છતાં ધર્મ તેણે આચારી બતાવ્યો.

અંતમાં ઇસ્લામી મંત્રમાં જે ઇશ્વર પાસે સત્ય માર્ગની યાચના છે કે "હે ઇશ્વર તારી કૃપાના પાત્રોનો સાચો માર્ગ અમને બતાવ" એ નવા વર્ષે યાચના કરી આપણા મન વર્ષના નવા તોટાના સરવાળામાં નફો કરવા એક ડગ આગળ ચણીએ.

ચાળીસ વરસ પુર્વે

[૧૯૧૬ ની સાલની 'ઇન્ડિયન ઓપીનીઅન'ની ફાઇલ ઉથલાવતાં નીચેનો હેવાલ મળી આવ્યો જે કરનના હીંદીઓને જ નહિ પરંતુ સૌ ને રસીક થઇ પડશે એમ સમજી અહીં ફરી ઉતારીએ છીએ:]

એક ખબરપત્રી લખે છે કે: કરબન માં દીવાળીનો ઉત્સવ અતિશય વધુને વધુ ઉજવાતો દેખાય છે. હીંદુ બાઇઓ એ પોતાના મકાનો વાળટા, તોરણ અને દીવાલગીરીથી શણગારેલાં હતાં. જેમાં મુખ્ય એસર્સ મકનજી એન્ડ સન્સ, જે. બી. મદેતા, એમ. એમ. દોલ એ. બી. ઇ.સરજ, બી. કે. પરેખ પી. વી. સંઘવી વિ.રે હતા. આગેવાનો એ અથેનત લઇ દીવાળી ઉત્સવને માટે જાહેર ખબર કઢાડી મીટીંગ બોલાવી હતી, જે વખતે હવન વગેરે કીયા થઇ હતી, અને મીઠાઇ તથા પા સર્વને આપવામાં આવ્યાં હતાં. ડેપોરોડ વાળા મંદીરને પણ પ્રત્ન પતાકા બત્તી થી શણગારવામાં આવ્યું હતું અને રાત્રે લક્ષ્મીપુજન થયું હતું. પછી ત્યાં ની નીશાળના વિદ્યાર્થીઓને ઇનામ આપવાનું કામ શરૂ થયું હતું. શરૂમાં વંદેમાતરમનું ગીત સામુદાય ગાવામાં આવ્યું હતું. કેટમારતરે નીશાળનો રીપોર્ટ સંભળાવ્યો હતો. તે પછી વિદ્યાર્થીઓમાં ઇનામો વહેંચવામાં આવ્યાં હતાં. કેટલીક જગ્યાએ ખુરાકી માનવાનો બાકર કેળવાયો ગેહવી સર્વ બાઇઓને સંભળાવવામાં આવતા હતા. કેટલાક નાના બાળકો પણ થયા હતા. તે દિવસે હીંદુ વેપારીઓએ બાસ દુકાનો બંધ રાખી હતી. લોકો આનંદમાં એક બીજાને ભેટતા હતા. બેસતા વરસની ખુશાલીમાં સુરત હીંદુ એસોસીએશનની તથા કાઠીયાવાડ આર્ય મંડળના વાર્ષીક ઉત્સવની બાસ મીટીંગો બોલાવવામાં આવી હતી. જેમાં સૌ બાઇઓને મીઠાઇ, ચા તથા ફરટ આપવામાં આવ્યાં હતાં. બન્ને દિવસોએ રાત્રીના પણ સારે રોશની માં આવ્યું હતું.

જોહન્સમમાં દીવાળીના તહેવારને લીધે થા. ગોપાલકાસ મંદીરમા સાંજના ૭ વાગેથી બાસપાસના શહેરોમાંથી માણસોની હાજરી જણાવા માંડી હતી. અને બહુ માણસો ભેગા થયા હતા સાંજના આનરમાટ ગોઠવામાં આવી હતી. બાદ ભજન મંડળી આવી હતી તેણે રાતના ૧ વાગતા સુધી ભજન કીરતન હારમોનીયની સાથે કર્યાં હતાં. તુલસીદાસ રામાયણના ઉત્તરકાંડમાંથી પાઠ વાંચી સંભળાવાયો હતો. મંદીર માં દીપમાળ રોશનાતી હતી. સરવે આવનાર બાઇઓને સારું ભોજન આપવામાં આવ્યું હતું.

અમારો બાસ અંક

(પ્રકાશક)

દીવાળીના અભિનંદન અને નવાં વર્ષની શુભેચ્છાઓ સાથે દીવાળીનો બાસ બાસ અંક વાચક ને ભેટ આપતાં પ્રકાશકોને ઘણોજ આનંદ થાય છે. અમે જણાવી ગયા હતા કે આ વર્ષે અમારો બાસ અંક પ્રસિદ્ધ કરવાનો અમારો ઇરાદો નથી પરંતુ વાચકો સમક્ષ રસીક અને બોધપ્રદ વાંચન મુકવાની અમે આશા રાખીએ છીએ. તેમ છતાં અમારા માહકો અને મીત્રો સમક્ષ દીવાળી અને નવાં વર્ષની અમારી બસ ભેટ તરીકે આ બહાર પાડી શકયા છીએ એ અમારો હર્ષનો સ્ટદાર, જેણે સ્વેચ્છાએ ઉત્સાહથી પરીશ્રમ ઉઠાવેલો છે, તેના સહકાર અને મદદને અને દયાળુ પ્રભુએ આપેલી સહાયતાનેજ આભારી છે. અમે આશા રાખીએ છીએ કે પ્રેમભાવથી કરેલી મહેનતનું એક પ્રતીક ગણી તેમાં જે કંઇ પણ ખામીઓ જોવામાં આવે તે વાંચકો દરગુજર કરશે. આ ઉપરાંત દેશદેશાવરના હજારો બલસારા કામોમાં 'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન' ની પ્રગતીમાં સહાય રસ લઇ રહ્યા છે તેમના તેમજ આ અંકમાં જે જે બાઇ બહેનોએ સેવા અને દાનો મોકલેલાં છે તેમનો પણ આભારી છીએ.

સત્યાગ્રહી કોને કહીએ?

૧૯૧૭ નીજ 'ઇન્ડિયન ઓપિ-નિયન'ની ૬૫મ ઉપસાવતાં તેમાં અનેક વસ્તુઓ છે જેમાંથી રસના ઘૂંટડા પીવા મળે છે. જે અમે એક લાજ પીએ જે કરતાં વાચકને પણ પાઈએ તો ખોટું નહિ એવી આ રહી તેમાંથી બીને એક હૃદયસ્પર્શી પ્રસંગ. ઉપલાં મથાળાં હેઠળ લેખ છપાયો છે.

"શ્રી. વલ્લભ પીરભાઇ જે હમેશાં સત્યાગ્રહીની બરદાસ કર્યા કરે છે તે સખી જણાવે છે: શ્રી મેદ જે રોજ પકડાયા તેજ રોજ તેમને ૩ કાગળ મળ્યા હતા. તે વાંચીને તુરત ચોલ્ફસરસ્ટ્રીટમાં જઇ શ્રી. મુલ્લાની દુકાન ઉપર સ્નાન કરવા બેસી ગયા અને પછી પકડાવા સારૂ ગયા. પણ કરીને શ્રી. મેદની બેન ઘણુ બચ્ચાંઓ મુકીને મુજરી ગયાં છે. જો મારી પાસે એ કાગળ આવ્યો હત તો શ્રી. મેદને હું નહિ જવા દેત. પણ બેર સત્યાગ્રહીઓને ખુશી તથા ગર્વ બેજ સરખાં છે." શ્રી. વલ્લભ પીરભાઇ જો પોતાને બદલ હત તો શ્રી. મેદને રોકત એ તેમને શોભાવનારી વાત છે. પોતાની બહેનના મરણના સમાચાર મળતાં છતાં જરાપણ રોકાઇ જવાનો વીચાર ન કરતાં પોતે કરજ સમજી જેલમાં ચાલ્યા ગયા તેમાં શ્રી. મેદે પોતે ખરા સત્યાગ્રહી છે એની વીરોચિત સાબીતી આપી છે. શ્રી. મેદ એ બહુ દુઃખ વેઠેલાં ને બરાબર ઓળખેલા સત્યા-ગ્રહીઓમાંના એક છે. તેણે જેલના દુઃખ પોતાને પોષ લીધાં છે. તેમને અમે કેટલી મુબારકબાદી આપીએ તેટલી ઓછી છે. શ્રી. મુરે-હરાજ મેદે હોમને ઉજ્વળ કરી છે. અમે અભાઇ બતાવી ગયા છીએ કે સત્યને ખાતર જે માણસ બધું ખોઇ—જીવન જવા દે, માલ જતો કરે, જમીન હરરાજ થવા દે, સગા ખોઇ, મરબાપ ખોઇ, દીકરા ખોઇ, બી ખોઇ, પોતાનો ખારો ખાન જતો કરે—તેજ સત્યાગ્રહી. આમ જે સત્યને ખાતર જતું કરે છે તે બધું મેળવે છે. પ્રહલાદે સત્યને ખાતર પોતા ના બાપના હુકમનો અનાદર કર્યો તેમાં તેણે સત્યાગ્રહ જાણ્યું એટલું જ નહિ પણ દીકરા તરીકેની પોતાની ફરજ 'બુદ્ધાં બાલથી—સત્યાગ્રહી બની પોતાનો તેમજ બાપનો, ઉદ્ધાર કર્યો. પ્રહલાદના જેવી દ્રઢતા ન હોય તેનાથી સત્યાગ્રહની ટેક છેવટ સુધી જળવાય જ નહિ.

સત્યાગ્રહનો ખરો અર્થ

"હું જોઉ છું કે મોટો ભાગને બરા વર્તે છે, બાથી સાચું નથી બોલતા. સરકારને ઉતરે છે ને પોતાને ઉતરે છે. નાનામાં નાનો અમલદાર મોટા પ્રધાનપની લાજ કુંટી શકે છે. આ સ્થિતીમાંથી મુક્તી મેળવવી એ "બધા આગેવાનોનો ધર્મ સમજું છું. અમલ-દાર વર્ગ પ્રજાને સાંઇતા નથી. પોતાના કામને બરી દ્રષ્ટિએ જુએ છે. તેની સામે તજ બવાય એમ તેઓ માને છે. આ ભાન્યતામાંથી તેઓને મુક્ત કરવામાં તેઓનો સેવા છે અને તેથી રાજ્યની સેવા છે. એટલે જ્યાં ત્યાં લોકોને બાથી અન્યાયને વશ થતા જોઉ છું ત્યાં ત્યાં લોકોને સલાહ આપું છું કે જબરીથી મુકાયેલા દુઃખોમાંથી છુટવાનો રસ્તો સાનપુર્વક દુઃખ વેઠવું એ છે. આ સત્યાગ્રહ છે. દુઃખોમાંથી છુટવાને દુઃખદેવું એ દુરાગ્રહ છે, પશુ બળ છે. બળદને દુઃખ બાપ ત્યારે તે લાત કે પાડુ મારે છે. મનુષ્યને દુઃખ બાપ ત્યારે તેણે આત્મ બળ વાપરી. દુઃખનું નીવારણ કરતાં દુઃખ વહોરી લેવું."

ચુડી ને ચાંદલો

(રચનાર: કુમારી દ્રૌપદી તથા કુમારી રૂક્ષ્મણી લક્ષ્મણ)

મારી આંખ પાસે માણુ અમર રાખજે 'મા'
મારો ચુડી ને ચાંદલો.
હું લગીને પાયે લાણું અમર રાખજે 'મા'
મારો ચુડી ને ચાંદલો...મારી.
સુરજ ચાંદલીયો તારા, એ તારા તેજ કુવારા
એ અજવાળે કાયમ, અમર રાખજે 'મા'
મારો ચુડી ને ચાંદલો...મારી.
કુમ કુમ પગલે પધરાવું, છુમ છુમ નાચું હું ગાવું
આતમ આસન બીછાવું, અમર રાખજે 'મા'
મારો ચુડીને ચાંદલો...મારી.
તું આદી અનાદી શક્તિ, સર્જન પાલન તું મુક્તિ
હે ભક્તિમાં આસક્તિ, અમર રાખજે 'મા'
મારો ચુડી ને ચાંદલો...મારી.
'મા' તુજ પાસે માણું, ને સારે હું શું આપુ,
શોહાગ આપ માણુ છું, અમર રાખજે 'મા'
મારો ચુડી ને ચાંદલો...મારી.

ગાંધીજીનાં વચનામૃત

નિરબ્રહ્મ કે બલરામ

"આશ્રમમાં એક ભજન ગવાય છે તેની પહેલી લીટી છે: "નિર્બલ કે બલ રામ." માણસ બલિષ્ઠાની બધને ઇશ્વરની સહાયતા નથી માંગી શકતો પણ પોતાનું દીનપણું સ્વિકારી તેજ માંગી શકે છે. આપણે કેટલાં તુચ્છ છીએ. કેવળ સ્વાર્થથી ભરેલા છીએ, કેવા વીકારો આપણને ગુલામ કરે છે."

સંસાર કેવો છે

"આ સંસાર કેવો છે તેનો ખ્યાલ તમને આવી ગયો છે કે કેમ એ હું બધતો નથી. પણ મને તો ક્ષણે ક્ષણે તેનું સુક્ષ્મ દર્શન થયાં કરે છે. અને જે પ્રમાણે તેને ઝાંખીમુનીએ એ ગાયો છે તેવો તાદ્રશ હું જોઉ છું. અને તે એટલી સુક્ષ્મતાથી કું જોઉ છું કે મને એમાં જરાયે રસ આવતો નથી. શરીર છે ત્યાં સુધી પ્રવૃત્તિ તો હોય જ, એટલે શુદ્ધમાં શુદ્ધ પ્રવૃત્તિ માં રહી શકાય તેને સારૂ જોયલો સંયમ પાળવામાં અને આનંદની લહેરોજ આવે છે એમ કહેવામાં જરા પણ અતીશયોક્તિ નથી. આ વાત જેટલે દરજ્જે સમજી શકાય અને તેનો અમલ થઇ શકે તેટલે દરજ્જે માણસ ખરું સુખ મેળવી શકે છે."

* * *

સમાજમાં જવાબદારી વીરલ આવે છે એમ માનવાનું કારણ નથી. સમાજની બહાર રહીને પણ તે બળ આપણે કેળવી શકીએ છીએ. સમાજ એ બધા સાધનોમાંનું એક બળવાન સાધન છે પણ જેનું એ બળવાન છે તેનું કેવીલ પણ છે નિર્દોષ રીતે આપણે નાશ બની શકીએ છીએ. શરીર સાથે જે યુદ્ધ થઇ રહ્યાં છે તેમાંથી બ્રહ્માંડ અનાત્મા સાથે જે યુદ્ધ કરવાનું છે તે કરવાની શક્તિ આપણે પ્રાપ્ત કરી શકીએ તો તેમાંથી વીરતા આવે છે."

* * *

"જેમ આપણે કોદાળીઓના સાથે કામ કરીએ છીએ તેમ આપણી સાથે કોઇ બહા બ્યક્તિ કેમ જાણે કામ કરતો ન હોય એમ લાગે છે. એક પોળાની ઉપર કરતી કોદાળીઓ કેટલી નાની છે એના કરતાં પ્રમાણમાં આ પોળા ઉપર આપણે બહુ બધારે નાના લાગીએ અને કોદાળીઓની જેમ આપણે પણ ખસ્યા કરીએ છીએ. કામ કરીએ છીએ. આનંદ વીચારો આવતાં છતાં આપણાં કર્તવ્ય વીષે મને એક શબ્દ બદલ પણ શંકા આવતી નથી. આપણે પ્રવૃત્તિ રહીત રહી શકતા નથી એટલે આપણું કર્તવ્ય યાદગાર્થે વૃત્તિ અરે જ હોય શકે એવી પ્રવૃત્તિ કરનાર માણસ પરમ શાંતી અનુભવી શકે છે."

* * *

"મોટે ભાગે આપણે બૂંદાની સાથે બૂંડા બધીએ છીએ; તેથી અનીષ્ટ નીંદામણની બાદ્દ બધ્યા કરે છે. આપણે માટે અસલ કામદો તો 'અનિષ્ટ તેનો વીરોધ અનીષ્ટથી ન કરો' એ છે. આ દુનીયામાં આપણે બે વૃત્તિઓ સાથે આવીએ છીએ. એક પશુની અને બીજી મનુષ્યની અથવા આસુરી અને દૈવની. દૈવી વૃત્તિ એ આસુરી વૃત્તિ ઉપર સતત વીજય મેળવવાનો છે."

* * *

"હીંદુસ્તાન પોતાની રાષ્ટ્રીય સ્વરૂપતા અને શાંતી પાછી મેળવશે ત્યારે આ મોકો જરૂર ભૂતકાળની વસ્તુ બની રહેશે. તે વખતે આપણી રાણીઓ પહેલાં જેમ કરતી તેમ ઉંચા આંકડું બારીકમાં બારીક સુતર કાંતતી થઇ જશે."

* * *

"સામાન્ય વસ્તુ સમજની સાથે ચાલવાની ટેવ છે. પણ આપણે તો સતત આપણી સામેની વસ્તુઓને તપાસતા અને એમાંથી પસંદ કરતા રહેવાનું છે. આપણે હમેશાં સમજના વર્તુળમાં જ તપાસવું. આપણે તો અણીબ્બની આઝાદી કરવી જોઇએ. માણસ જો જોઇજાન હોય તો દોડવા દોડતો પણ જોખ શકે એમ છે કે ભવીષ્ય હાથ ઉઘોગોનું છે. કોઇ પણ રીતે બહેનોને કાંતવા વણવાનું પ્રોત્સાહન આપશો. તેથી તમે કંઇ ગુમાવવાના નથી. નાગાને ઢાંકવામાં તેઓ મદદરૂપ થશે."

* * *

"આ સંધ્યાના કાળમાં છીએ. અને અંતે રાત્રી આવશે કે અરુણોદય થશે તેની કોઇને ખબર નથી. અરુણોદય ત્યારેજ જોશો કે જો તમે સત્યને પળગી રહી, દેશ સમક્ષ સત્યને મુકશો અને સત્યને માટે ગમે તેટલા ભોગ આપશો."

* * *

"પૈસાના ભુખ્યા કરતાં માનનો ભૂખ્યો માણસ વધારે કુટતા કરે છે, પ્રજાને વધારે નુકસાનકારક છે."

* * *

"અહીંસા કોને કહેવાય? જે હીંસા કરી નથી જાણતો તે અહીંસા શું પાળશે? મુંગે ગૌરવની ખુબી શું સમજશે!"

* * *

"બાંધણ ન પડવાને સારૂ સંયમની જરૂર છે. પુરતી કસરત ને જોઇએ તેટલોજ ખોરાક—એ બે વાત બળવી એ તો તબીયત બગડવીજ ન જોઇએ."

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' આસામ સંકટ નીવારણ ફંડ

આ ફંડમાં મળેલી બધુ રકમોની પીંજત પીંજતવાર રજીસ્ટર સંકોચને લીધે આ અંકમાં આપી શકાતા નથી. તેનો કુલ સરવાળો અહીં આપીએ છીએ. પીંજતવાર લીસ્ટ આવતા અંકમાં જાહેર થશે.

	પા.	શી.	પે.
આગલા અંકમાં સિત્તેરાંક આવેલી રકમ	૧૨૭	૬	૦
મિસ્ટર સંડન શી. ડાલાખાડ પ્લી. પોલ તરફથી ઉઘરાવાયેલી રકમ	૧૨૬	૩	૬
વસુમકરીબાઈ શેનોનો ફાળો—મસ્તે સી કંમલચેન મોરેશિયા.	૧૧૫	૬	૦
બાકી રહેલી આવેલી રકમો	૩૧	૮	૦
બાળકોનો ફાળો જેની પીંજત નીચે આપીએ છીએ	૪	૧	૦
કુલ	૪૦૪	૪	૬

બાળકોનું આસામ ફંડ

બાળકોને અમે વીનંતી કરી હતી તેના જવાબમાં નીચેના બાળકોએ પોતાનો ફાળો મોકલ્યો છે.

	પા.	શી.	પે.
બે બાળકો (બે નાની બેનો) (ટુટાકડા જતા કરી)	૧	૦	૦
કુમારી મણી મારણ લાલા (સ્ટીઅર રેનેક ટ્રાંસવાલ) (મીઠાઈ વેચાતી લેવાનું જતું કરી)	૧	૧	૦
ભગવતી કાલાભાઈ (જોહાનિ.)	૧	૦	૦
હસીના વસનજી નરસીજી (વાર્ધનખર્ડ કેમરહાઉન) (ટ્રામકડાની શી. ૧૰ અને પોતાની બચત)	૧	૦	૦
કુલ	૪	૧	૦

ગાંધીજીનાં વચનામૃત

તમે પોતે ઉપર કહો તે બાબત પાળો, પણ પોતાને તો હદ, હદ અને સ્વચ્છ રાખજો. પોતે તે તમારું શરીર છે, ચારિત્ર છે, ભાત તો તમે ચીવાની—મણીપત્ત, બારા, ચીવાનની પાડી શકો છો. પણ પોતને શુદ્ધ રાખવામાં એ કશું કામ ન આવે. પોતાને તમે તમારા સંયમથી, સદ્‌વીચારથી, સત્યમયી અને સદ્‌વાચનથી જ પાકું રાખી શકો.

* * *

જો કોઈ બળતે બહલે આત્મબળને, ઓહલે કે પ્રેમબળને લોકપ્રિય કરી શકવામાં હું અકાલ થાઉ તો હું બતાવું છું કે હું હીંદુસ્તાનને એવું બનાવી શકું જે, આખા જગતની તેની ઉપર કરવી નજર થાય તો તેની સામે પણ જુવી શકે. તેવી કરકમેલ કષ્ટ સહન કરવાનો આ સનાતન નીયમ મારા જીવનમાં વણવાને હું મારા આત્માને કરવા કરીશ, અને જે નીયમનો સ્વીકાર કરવા બીજાઓને નોતર્યા કરીશ. બીજી કોઈ પ્રવૃત્તિમાં હું ભાગ લેતો દેખાઉ, તો તેનો હેતુ પણ આજ સનાતન નીયમની અધિકાધિક પ્રેરણા કરવાનો છે.

* * *

જગતમાં કોઈ પારકાને સુધારી શકતું જ નથી. બધો સુધારવાનું છે. બળવા થઈ જાઓ, ઓહલે બળવા રહીને જ તમે પ્રભાવ પાડો. બધુક વાળો તો તમારી સામે કડી નજર રાખી રહો. તમારી બાજણ બધુક ગણવી. કે વસ્તુઓ વીષે જોવાતાં સામો માણસ કામાય ત્યારેજ તમારો પ્રભાવ પડયો કહેવાય. બતીજ શુદ્ધ વાતાવરણમાં જ રહેવાં શીખો.

* * *

પોતાને જોવાલીજ સુધારો કરવાનો! બીજાને નહિ કરવાની બાબત સુધારકોને રેવ પડી જાય છે. હવે આપણી બાજણીજ કરવાં આપણને મુશ્કેલી આવે છે.

છાપનારાઓનો માલાપપર હક

જોકરાંઓનો માલાપ ઉપર બારે હક છે. તેની માલાપની પાસે હમેશાં દીન કરાયાં રહે છે. માલાપની મુલ તેઓને ચીમલાવી દે છે. આપણા લોકોએ માલાપને પરમેશ્વરની ઉપમા આપી છે. એની બબાબારી ઉંચ્ચા હો એમાં માલાપ દુનિયામાં હલન બન્નતાં નથી. માલાપનો અતિ રસુલ તાંતો બારકો ઉકરાંઓમાં ઉતરે છે. અને એમ ઉતરોતર સ્વાર્થબ્ધ ઉદ્‌ગિરો ઉત્પન્ન થયા કરે છે.

શુદ્ધ ધર્મ અને કુદી ધર્મ

"શુદ્ધ ધર્મ અબલીત છે. કુદી ધર્મ લાંબે કરીને બારણાં રહો છે. મનુસ્મૃતી માં કહેલાં કરકાંક વચનો પ્રમાણે બતારે બાપણે ચાલીએ તેા કેવા બનીતી થાય."

'ઇન્ડીઅન ઓપિનિઅન'ના ગ્રાહકોને અપીલ

આ બાજ અંક ગ્રાહકો સમક્ષ રજુ કરતાં અમને બારી ચૌદ બધું થયો છે. ગ્રાહકોને તે પસંદ પડશે જ અવી અમારી પાકી છે. તો અમારાં આ સાહસની કદર કરી કું કેમેા. પોતાના બરેલાં લવા બધો વખત ઠીક કરવે મોકલી નહિ આપેા અને તે માટે બે દરેક ગ્રાહક આ અંકની પુરક નકલની અમે જે કી. ૧ કીંમત રાખી છે તે મોકલી આપવા કૃપા કરે તો અમારી ઉપરનો આર્થિક બોજો તેટલા બધો હળવો કરશો.

આ મેળમાં આવેલાં અખારો તથા પુસ્તકો

મારી કાયદા હવા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧	૦	૦
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ	૩	૧	
મારી કાયદા હવા જવાહરલાલજી	૧૫	૦	
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી ભાગ પહેલો	૧૦	૦	
,, બીજો	૧૨	૦	
,, ત્રીજો	૧૧	૧	
,, ચેાથો	૮	૬	
મહાદેવ દેસાઇનું પુર્ણચરીત્ર	૨	૪	
સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ	૧૨	૦	
કેળવણીનો પીનાલ કી. ૬. મ.	૪	૦	
ગાંધીજીની સક્ષિપ્ત આત્મ કથા	૨	૬	
બાપાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૪	૦	
બ્રમતા તકેદારો કાકાસાહેબ	૪	૧	
મેારો મેારણી ટ્રેન	૧	૨	૦

ભુલ સુધારો

અમારા તા. ૧૩-૧૦-૭૦ ના 'ઇન્ડીઅન ઓપીનીઅન'ના અંકમાં ભુલ થી મેલ બધાયું હતું કે "નેતાંદ્ર રેડેકીયા ઇન્ડીઅન એસેાસીએશન ગુમસતા મંડળ લોની છે." બાબાં બે જુદી સંસ્થાઓના હેદારોનો ગુમરાહ મેલ થઈ ગયેા છે. ગુમસતા મંડળ છે તે સંસ્થા નોર્થન રિડેકીયા ઇન્ડીઅન એસોસીએશનથી ફુલીજન છે. અમારે ઉપરની સંસ્થા બાબતે માટે દિલગીરી છે. આલ્ફ્રેડ ડુંબ નોર્થન રેડેકીયા ઇન્ડીઅન એસોસીએશન ઉમરાવી રહી છે.

નૂતન વર્ષ !

(રચનારઃ પ્રભુશંકર ભિખુલાલ પરમાર ગુમસતો)

વસંતતિલકા છંદ

■ ઉંચા નભ પટે પ્રભાત રહ્યું,
સોહે કુમકું રંગથી અભિરામ ઘણા.
નિઃસીમ શાન્તિ અવનિ અભિષેક કીરણે,
કેલાસ ને ગહન શહિત અરેજ હરે.
આવે રવિ ગીરણના અંધારાને લે,
આવે અભિનવ હો પ્રભાતો પ્રભાતે,
બધુત્વ ભાનહરે વહ્યે સદાયે,
પામુ પ્રમોદ તુજને ચુમિ મુકત આજે.

કેન્દ્રોના ગ્રાહકોઃ—
તુરેર થી રાજ નં ૧...../૨/૬
તુરેર થી રાજ નં ૨...../૨/૬
બેરકેસઃ ૨૬૬ ચિકરેલીયા મકીટ, ડાલાખ ફ્રેલ: ૧૪૮૧૬
આલ્ફ્રે...રી. ૨-૬ રેલ
મેમ...રી. ૨-૧ રેલ
તુરેર...રી. ૨-૩ રેલ
વ્હા...રી. ૨-૬ રેલ
આલ્ફ્રે..... ૪ પેની રેલ
મેમ..... ૨૬ પેની રેલ
તુરેર..... ૪ પેની રેલ
વાહની રાજ...રી. ૨-૬ રેલ
વ્હા રાજ...રી. ૨-૩ રેલ
આગ રાજ...રી. ૨-૩ રેલ
મેમ રાજ નં ૧...રી. ૨-૬ રેલ
મેમ રાજ નં ૨...રી. ૨-૬ રેલ
મકાર્ડ મોકિના
ઉમરા...રી. ૩૭
મોલ મોકિના
ઉમરા...રી. ૨૨-૬
પરશુ નારણજી એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ
૧૨૦૦ની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.
અને તાજે રેલ માલું આમદનીકાર મોકે: રી. ૨-૬ પાર

દીવાળી કે હોળી ?

ઘેર ઘેર આવી દીવાળી,
    મારે રહી ઢાળા ને ઢોળા!
પાડોશીએ પકવાન બનાવ્યાં,
    બાપજી દુઃખ ને ધી,
હું પકવાન કર્યાંથી બનાવું,
    ના મળે ઓસડ ધી ?
ઘેર ઘેર આવી દીવાળી,
    મારે રહી ઢોળા ને ઢોળા!
ઠેર ઠેર દીવડા ચેત્યા,
    સઘળે ઝગમગાટ;
આવા નથી મારે તેલ સગારે,
    દીની બનાવું વાટ ?
ઘેર ઘેર આવી દીવાળી,
    મારે રહી ઢોળા ને ઢોળા!
રંગ બેરંગી ભીતો રંગાવી,
    આંગણે પાડી ભાત;
કુંપડી મારી ઢંગ વિનાની,
    દીવસ ને સમરાત.
ઘેર ઘેર આવી દીવાળી,
    મારે રહી ઢોળા ને ઢોળા!
અંગ અલંકાર દીપતાં રહે,
    મુખડાં સૌ ભલકાય;
અંગપર પટકુળ ના મારે,
    ઝોકરાં સૌ કરમાય:
ઘેર ઘેર આવી દીવાળી,
    મારે રહી ઢોળા ને ઢોળા!
દીકરા મારા દેખી ધરાયે,
    રહે સંતોષી સદાય;
સુખ ન ભળે દુઃખ ના ભળે,
    આવી મળે તે ખાય.
ઘેર ઘેર આવી દીવાળી,
    મારે રહી ઢોળા ને ઢોળા.

અ.

મીત્રો અને હીતેચ્છુઓને મોર્ડન સીલ્ક ઈમ્પોરીયમ

નવા વર્ષની શુભેચ્છાઓ પાઠવે છે.

મી. મોર્ડન સીલ્ક ઇમ્પોરીયમ
(સી. એલ. પટેલ)
બોક્સ ૧૭૭
ન્ડોલા. નોર્થ. રોડેશીયા.

વેચવાના પુસ્તકો

અદ્ભુત ભારત ચિત્ર-આલબમ	૭ ૬
અજન્તા કલા મંદિર ચિત્ર આલબમ	૫ ૬
ચિત્રકાર રવિશંકર પરીખ કૃત ચીત્ર સાધના	૫ ૦
સુંદર ચીત્ર સંગ્રહ તમારા ઘરને ચિત્રોથી સણગારો હોલના પ્રબન્ધ	
ચિત્રકારોના ૩૦ ચિત્રના સંગ્રહની કીમત	૯ ૦
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ	

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi. S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Dec. 12.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without	food		18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET, P.O. Box 20432, DURBAN.
Note:—Emergency Phone: 63624

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટવીથ, કોચેઝ ચેસ્ટ ઓફ ડ્રોઅર્સ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તથા બીજાના આવે બનીને તૈયાર રહેશે. અને પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ટ્રેસર—

જે કમાની ઇમરેન્સ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો રસોઇ હમેશ તઈયાર રહે છે. માત્ર ૧૦ દા. આપેના ઓર્ડર લીધે મંગાવો અને વેપાર આબાદ બનાવો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2525.

ચોખ્ખું મધ

ચાલતી સીઝનનું ઓરેંજના ફુલનું મધ અમારે ત્યાં આવતું રહ્યું છે. એ મધ આપણા દેશમાં તેમજ બીજા દેશોમાં પણ વખણાએલું છે. મંગાવી ખાત્રી કરવા ભલામણ કરીશું.

ભાવના ભાવો :

૧ રતલ શી. ૬—૬ ૨½ રતલ શી. ૧—૬.

ઓર્ડર સાથે પૈસા મોકલવા ભલામણ કરીશું.

ઓર્ડરેસ :

M. I. Gardee & Sons (Pty) Ltd.

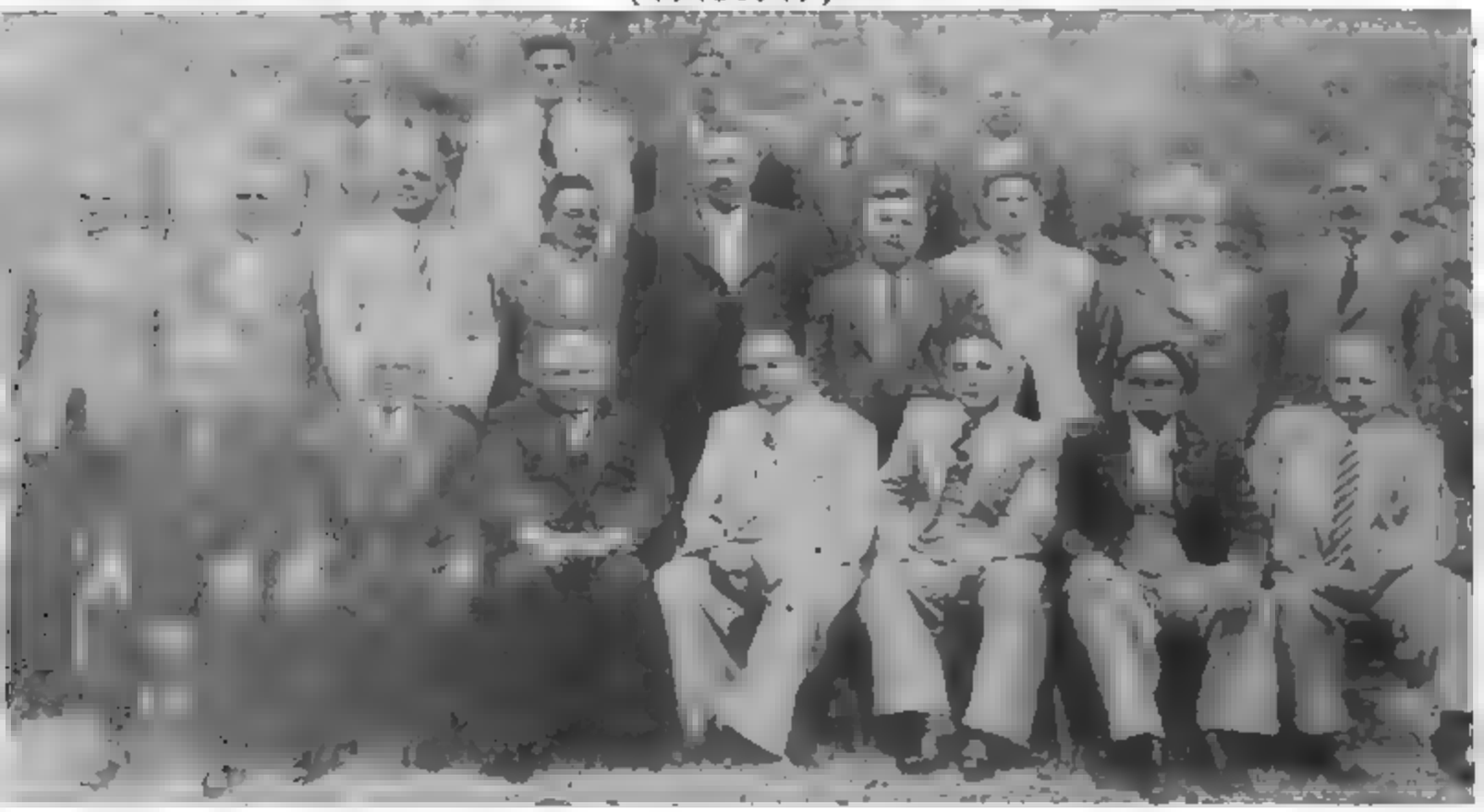
P. O. Box 21,
White River Station, E. Transvaal.

OFFICIALS OF THE NATAL INDIAN CANE GROWERS ASSOCIATION
(1942)

TOP ROW: Left to Right: C. R. Moonsamy, G. R. Beljanahan, S. R. Maharaj, John Bodasingh, V. Subban, S. R. Joshua, M. Appalraju.
MIDDLE ROW: M. K. Govender, Shaikh Mohideen, G. Ramlakan, P. R. Singh, H. Bodasingh, M. Ramlakan, N. P. Naidoo, J. B. Stephens.
SEATED: S. V. Naidoo (Vice-President), S. Rangsingh (Vice-President), Advocate A. Christopher (Legal Adviser), D. D. Lalla (Secretary), N. Bodasingh (President), T. P. Sam, (Treasurer), S. Ramportal (Vice-President), R. Pacmeswar (Vice-President), S. Ramgobin (Vice-President.)

OFFICIALS OF THE NATAL INDIAN CANE GROWERS ASSOCIATION
(1948-1949)

TOP ROW: Left to Right: S. Maiboo, S. Bala, R. Ramlakan, S. Pillay, H. Ramharan, A. N. Maharaj
MIDDLE ROW: K. Parai, S. Valoo, S. R. Maharaj, John P. Lutchmansingh, M. K. Govender, P. R. Singh, H. Makhansingh, M. Yusuf, J. B. Stephens.
SEATED: S. Ramportai (Vice-President), S. V Naidoo (Vice-President), A. Christopher (Legal Adviser), H. Bodasingh (President), D. D. Lalla (Secretary), T. P. Sam (Treasurer), S. Ramgobin (Vice-President).

અહિંસા ધર્મિથી હિંસા કેમ ઉપદેશી શકાય?

ગાંધીજીએ જ્યારે અરજીમાં પોતાનું નામ આપ્યું હતું અને અરજીનું કામ પણ પોતે કરવા બહાર પડ્યા હતા, ત્યારે ઉપરોક્ત પ્રશ્ન પણ ઉપસ્થિત થયો તેના જવાબમાં ગાંધીજીએ લખ્યું હતું:

મારું નામ જે અરજદાર અરજીમાં આપ્યું તે વખતે... જણાવ્યું હતું કે હું દુશ્મનને કે મિત્રને ક્રોધને મારવાનો નથી. પણ જે લોકોને કાયદાનો ભય નથી, પણ, હતો કાયરતાને લીધે હતો, અંગ્રેજો પ્રત્યેના દ્વેષને લીધે લડવા તૈયાર થતા નથી તેમના પ્રત્યે મારી શી ફરજ છે? તેમને મારે એમ ન કહેવું જોઈએ, "મારો માર્ગ તમે સ્વિકારો તો એ બહુ સારી વાત છે પણ મારો માર્ગ ન સ્વિકારતા હો તો તમારે તમારું કાયરપણું અથવા દ્વેષ જે હોય તે છોડી દેવાં જોઈએ અને લડવું જોઈએ?" જે માણસ મારવાની શક્તિ ધરાવતો નથી તેને તમે અહિંસા શીખવી શકો નહિ. મુંગા માણસને મૌનની ખુબી અને મૌનના લાભ તમે સમજાવી શકો નહિ. જો કે હું જાણું છું કે મૌન એ ઉત્તમ વસ્તુ છે છતાં મુંગા માણસને વાચા મળે તે માટે જે ઉપાય લેવા પડે તે લેતાં મારે અચકાવું જોઈએ નહિ. હું તો રાજ્યતંત્ર માત્રમાં માનતો નથી. પણ બનસ્પી રાજ્ય હોય તેના કરતાં કદાચ પાર્લામેન્ટરી રાજ્ય વધારે સારું હોય. હોંસિક (સરકારી) માણસોને તેમની હોંસા ખોળામાં ખોળી નુકસાનકારક રીતે કરવાનું શીખવીને, તે શીખવવાની ક્રિયામાં જ અહિંસાના સદ્ગુણ સમજાવવા માં કદાચ હું સફળ થાઉં. આ રીતે જ અહિંસા અથવા સત્યાગ્રહના સિદ્ધાંત નો હું વધારે સારી રીતે પ્રચાર કરી શકું.

* * *

...તમે કહો છો કે "હોંદીઓએ જેમ ખાતી તરીકે ભૂતકાળમાં પુરા જ્ઞાનપૂર્વક હોંસાનો ત્યાગ કર્યો હતો અને જ્ઞાનપૂર્વક માનવતાના પક્ષે ઉભા રહેવાનું પસંદ કર્યું હતું." આ વસ્તુ શું ઐતિહાસીક દ્રષ્ટિએ સારી છે? અને તો ૨૬ ભારતમાં કે રામાયણમાં અથવા તો મારા પ્રિય તુલસીદાસમાં, જે આધ્યાત્મિક દ્રષ્ટિએ વાલ્મીકી કરતાં ઘણું ચડી જાય એવું છે, તે કથામાં આ વસ્તુનાં નામનીશાન જણાતાં નથી. અત્યારે હું આ મન્થનોના આધ્યાત્મિક અર્થોનો વીચાર કરતો નથી. જેમાં અનાદીકાળ પુરાણોને જરૂર બોહીતરસ્યા, મેરથી ભરેલા અને દુશ્મન પ્રત્યે દયાહીન જોવા વર્ણવ્યા છે. દુશ્મનનો પરાજય કરવા માટે તેમણે યુક્તિ પ્રયુક્તિઓનો પણ આશ્રય લીધો છે. એ મંથનમાં યુધ્ધોના વર્ણનો અત્યાર કરતાં ઓછાં અલંકારપૂર્ણ નથી. માનવી કલ્પના કરી શકે એવા વીનાશનાં સમર્થ શસ્ત્રોથી યોદ્ધાઓને સજ્જ કરેલા છે. રામની કીર્તી ગાવાને તુલસીદાસે જે પહેલું ભજન બનાવ્યું છે તેમાં દુશ્મનનો નાશ કરવાની તેમની શક્તિને પ્રથમ સ્થાન આપ્યું છે. સાર પછી મુસલમાન કાળ બેઠા. તે કાળમાં હોંદુ ઓ મુસલમાનો કરતાં સત્યને માટે ઓછા તત્પર નહોતા. માત્ર તેઓ સંગઠીત નહોતા. શરીરે પણ કાંઈક નબળા પડયા હતા અને અંદર અંદર ના કલહથી જીવનભિત્ત થઇ ગયા હતા. આ સ્થીતીને લીધે તમે જે ત્યાગનું આરોપણ કરો છો એવો ત્યાગ કરવા નું મનુસ્મૃતીમાં કહ્યું નથી. ભૂતમાત્ર પ્રત્યે દયાના સીદ્ધાંત તરીકે બૌદ્ધ ધર્મ નો વીચાર કરીએ તો તે પુરેપુરો નીષ્ફળ નીવડયો છે. દંતકથાઓ જો સાચી હોય તો મહાન શંકરાચાર્યે હીંદુસ્તાનમાંથી બૌદ્ધ ધર્મને હાંકી કાઢવા માટે અત્યપૂર્ણ યાતનાપણું વાપરતાં આંચકો આણ્યો નહોતો, અને તે સફળ થયા! પછીનો ઈતીહાસ કાળ લો, પ્રજાનું કરજ્જાત નિઃશસ્ત્રી કરણ થયું છે પણ હિંસામાંથી મારવાની ઈચ્છા જરાય ગઇ નથી. જમ્બોમાં પણ આ સીદ્ધાંત તદ્દન નીષ્ફળ નીવડયો છે. એ લોકોમાં જોઈને દેખીને ડરવાનો વહેમ ભારે છે. પણ દુશ્મનના જાન માટે કોઇ પણ હુરોપીયનના જોરથી ઓછી પરવા તેને છે. મારા કહેવાનો અર્થ એ છે કે દુશ્મનના વીનાશથી આ પ્રથ્વી ઉપરના ખીજ ક્રોધ લોકોને જેટલો આનંદ થાય તેટલો જ જમ્બોને પણ થાય. હીંદુસ્તાનને માટે વધારે માં વધારે કહી શકાય તો તે એટલુજ કે અહીં કેટલીક વ્યક્તિઓએ ખીજ દ્વેષ કરતાં અહિંસાના સીદ્ધાંતને જોર પ્રિય બનાવવા માટે વધારે વધારે પ્રયાસો પણ સફળતા સાથે કર્યા છે. પણ તે ઉપરથી એવો મત બાંધવાને કારણ નથી કે લોકોમાં અહિંસાના સીદ્ધાંતે ઉંડાં મુળ પકડ્યા છે.

* * *

બીજું તમે કહો છો કે "મારો મુદ્દો એ છે કે અહિંસા એ હોંદીઓની, જેની એમને અસર ન હોય એવી, એક વૃત્તિ થઇ ગઇ છે, જે ક્રોધ પણ વખતે જાગ્રત કરી શકાય, જેમ તમારા દાખલામાં તમે કરી બતાવ્યું છે તેમ" હું કબુલ કરું છું કે આ સાચું હોય પણ હું જોઉં છું કે મેં કર્યું કરી બતાવ્યું નથી. આફ્રીકામાં જ્યારે મીત્રોએ કહ્યું કે 'પેસીવ રીઝીસ્ટન્સ' હોંદી લોકો નબળાના હથીયાર તરીકે ઉપાડયું છે ત્યારે હું એને અત્યારે જરાયે ચલુતો હતો અને તેમના પ્રત્યે હસતો હતો. પણ એમ કહેનારા સાચા હતા અને હું ખોટો હતો. મારા ઝોકલાને લીધે અને બીજા મોટા સાથીઓને લીધે એમ કહી શકાય કે તે સમયનું હથીયાર હતું અને સત્યાગ્રહ તરીકે વર્ણવી શકાય એમ હતું. પણ મોટા ભાગના લોકો માટે તો ■ કેવળ શુદ્ધ 'પેસીવ રીઝીસ્ટન્સ' હતું. એનો આશ્રય તેમણે જેટલાજ માટે લીધો હતો કારણ હોંસાનો માર્ગ લેવાની તેમનામાં તાકાત નહોતી. આ શોધનો અનુભવ મને બોઅરમાં વારંવાર થયો. અહીંના લોકો પ્રમાણે માં વધારે મુક્ત હોવાથી મારી સાથે કહેતા સહકાર રાખ્યા વીના વાત કરે છે અને મને સાફ કહે છે કે આ ઉપાય તેમણે જેટલાજ માટે સ્વીકાર્યો છે કે બીજો માર્ગ અખત્યાર કરવાની તેમના માં તાકાત નથી. એ બીજા માર્ગને મારા કરતાં તેઓ ઘણો વધારે અહાદુરીભર્યો ગણે છે. મને ખબર છે કે ઝંઝીબારના લોકો અથવા તો બોઅરના લોકો નીર્બળપણે હાંસીને માટે ચડી જાય નહિ. અથવા તો ઝોળીઓની સામે ઉભા રહી શકે નહિ. અને જેટલા જોખમની સામે એમ પણ કહી શકે નહિ કે અમે ગણેસુધ નહિ કરીએ અથવા તો તમારે માટે કામ નહિ કરીએ. એ વસ્તુ એમનામાં અને દેખાઇજ નથી. જેટલે મારી ઇચ્છા એ છે કે જ્યાં સુધી પોતાનું રક્ષણ કરવાની તાકાત તેમનામાં નથી ત્યાં સુધી તેમણે નબળી વૃત્તિ તેઓ જેળવી શકશે નહિ. અહીંસાનો પાઠ તો એ માણસે આપવાનો છે જેનું જીવન જુરસાથી તરબરતું હોય અને જે પોતાના વીરોધીની સામે છાતી કાઢીને ટટ્ટાર ઉભો રહી શકે એમ દેખે. મને લાગે છે કે અહીંસા પુરેપુરી સમજવા માટે અને બરાબર પચાવવા માટે શારીરીક કેળવણીનો પુરો વીકાસ થવો જોઇએ. દોષો એ અનીવાર્ય છે.

* * *

હું તમારી સાથે સંમત નથી થતો કે હીંદુસ્તાન પોતાના નૈતિક બળથી પશ્ચીમમાંથી અથવા તો પુર્વમાંથી, ઉત્તરમાંથી અથવા તો દક્ષિણમાંથી અમે જોઇશું ત્યારે. ઉતરી આવે તેમને પોતાના કીનારા ઉપરથી પાછા હઠાવી શકે. સવાલ એ છે કે આવું નૈતિક બળ એ શી રીતે બીલ્વી શકે? આ નૈતિક બળના બહેતા સીદ્ધાંતો પણ એ સમજી શકે તે પહેલાં એવો શરીર બળવાન બનવું જોઇશે ખરું? આજે કરોડો માણસો દરોજ પ્રાતઃકાલે જન્મનિર્બંધતાના નામની આ પ્રમાણે ટેકડી કરે છે.

તદ્ અહં નીષ્કલમહં ન મે દુઃખ સંભવઃ

એ નીષ્કલ બ્રહ્મ હું છું, પંચમહાભૂત થી બનેલો આ દેહ તે હું નથી.

પ્રાતઃ સ્મારામી હૃદિ સંસ્ફુરદાત્મતત્વમ્

હું દરોજ સવારે મારા હૃદયમાં રહેલા આત્મતત્વનું સ્મરણ કરું છું.

વાચો વિભાન્તિ નિખીલા યદનુગ્રહેણ યન્નેતિ નેતિ વચનૈ નિગમા અવોચુઃ

જેના અનુગ્રહથી તમારા પ્રકારની વાણી પ્રગટ થાય છે, વેદ પણ જેનું વર્ણન નેતિ નેતિ કહીને કરે છે.

હું કહું છું કે ઉપરના શ્લોકો બોલવા માં જન્મનિર્બંધતાની આપણે ટેકડી કરી એ છીએ. કારણ તેના બધ્ય અર્થનો કયો વીચાર કર્યા વીના પોપટની માફક એ રટી જઇએ છીએ. આ શ્લોકમાં જે રહેલું છે તેના પુરા અર્થ નો ખ્યાલ પણ હોંદીને સાક્ષાત્કાર થાય તો હોંદ ઉપર ચડી બેસતા બળવાન માં બળવાન શસ્ત્રરને હઠાવવા માટે તે એકલો પુરતો થાય. પણ આપણામાં એ તાકાત આજે નથી અને જ્યાં સુધી દેશમાં સ્વતંત્રતા અને નીર્ભયતા નું વાતાવરણ ન વ્યાપે ત્યાં સુધી એ આવી શકવાની નથી. સવાલ એ છે કે એ વાતાવરણ કઈ રીતે ઉત્પન્ન કરવું? દેશના મોટા ભાગના લોકોને ત્યાં સુધી જેમ લાગ્યાં કરે કે કોઇ માણસની અથવા તો પશુની હોંસા સામે પોતાનું રક્ષણ કરવાની તાકાત તેમનામાં નથી ત્યાં સુધી આવું વાતા વરણ પેદા થઇ શકે નહિ. ■ તો સ્પષ્ટ છે કે એક બાળકને ચાલતાં શીખવું અથવા તો તરતાં શીખવું હોય તો તેને પડવાનો ડર છોડવો જોઇએ. એ જ રીતે આપણે ત્યાં સુધી એમ લાગ્યાં કરે કે કોઇ માણસની અથવા તો પશુની હોંસા સામે પોતાનું રક્ષણ કરવાની તાકાત તેમનામાં નથી ત્યાં સુધી આવું વાતા વરણ પેદા થઇ શકે નહિ. ■ તો સ્પષ્ટ છે કે એક બાળકને ચાલતાં શીખવું અથવા તો તરતાં શીખવું હોય તો તેને પડવાનો ડર છોડવો જોઇએ. આ શ્લોકમાં જે રહેલું છે તેના પુરા અર્થ નો ખ્યાલ પણ હોંદીને સાક્ષાત્કાર થાય તો હોંદ ઉપર ચડી બેસતા બળવાન માં બળવાન શસ્ત્રરને હઠાવવા માટે તે એકલો પુરતો થાય. પણ આપણામાં એ તાકાત આજે નથી અને જ્યાં સુધી દેશમાં સ્વતંત્રતા અને નીર્ભયતા નું વાતાવરણ ન વ્યાપે ત્યાં સુધી એ આવી શકવાની નથી. સવાલ એ છે કે એ વાતાવરણ કઈ રીતે ઉત્પન્ન કરવું? દેશના મોટા ભાગના લોકોને ત્યાં સુધી જે

બીના પણ પોતાની આસપાસના વાતા વરણમાંથીજ, આવશ્યક હીંમત આવી જાય એટલું બસ છે? હું માનું છું કે બીજો વીચાર કરો છે. તેથી અસાર ની પરીસ્થિતીમાં મારી વાત તદ્દન સાચી છે. જ્યારે દરેક હીંદીને હું લશ્કરમાં જોડાવાનું કહું છું ત્યારે સાથે સાથે સતત એને કહેતો રહું છું કે જો લશ્કરમાં જોડાય છે તે લોહીની તરસ છીપાવવા માટે નહિ પણ મરણનો ભય ન રાખવાનું શીખવા માટે છે. સર હેનરી વેબનું આ કથન બુઅર્સો બોરલેનાં સંસ્મરણો, પુસ્તક બીજું, એમાંથી હું એ ઉતારું છું.

"દુનીયાની મહાન કોમોના જીવન માં મરણ બહુ ઉંચું સ્થાન ભોગવે છે.' બહાદુર અને ઉદારચીત્તનો જે ગુણ જ છે કે જીવન કરતાં અમુક વસ્તુઓને તે પહેલી પસંદગી આપે. એ વસ્તુઓ વીષે માણસના દીલમાં શંકા ન હોય અને તે માટે મરતાં એ ડરે નહિ.... સાચી સ્વતંત્રતા જુદિ જીવનના અંતીમ ધ્યેય તરીકે સારી રીતે મરવાની કળા શીખવા પાછળ લાગેલી રહે છે. બોઅર, જે સારી રીતે મરતાં શીખ્યો છે તેણે પોતાનું જીવન પોષી નાખ્યું નથી. એ જીવનનું મોટામાં મોટું કર્તવ્ય છે. જેને મરવાની કળાનું જ્ઞાન થયું છે તેને જ સ્વતંત્રતાનું જ્ઞાન થયું છે, તે જ સારી મુકત દશામાં રહી શકે છે. તે કદાપી ડરતો નથી. તે સારી રીતે સંતોષ થી અને શાંતીથી જીવન ગુજારી શકે છે.... જ્યારે જીવન બોજા રૂપ બની પડે છે ત્યારે મરવાનો ખરો અવસર આવ્યો છે એમ સમજવું. તે વખતે મરણ આશીર્વાદ રૂપમાન છે અને જીવવામાં કાંઇ સાર રહેલો હોતો નથી." પછી બોરલે કહે છે, "જ્યારે એનો વખત આવ્યો ત્યારે હાવરની ટેકરી ઉપર ચડતી વખતે વેબનની મતિ એના શબ્દો જેટલી જ ઉમદા અને દૃઢ હતી."

લશ્કર ભરતીના મારા દરેક ભાષણ માં રીનીકની ફરજના આ ભાગ ઉપર મેં વધારેમાં વધારે ભાર મુકયો છે. એવું માણ એક પણ ભાષણ નથી થયું જેમાં મેં કહ્યું હોય કે 'જર્મનોને મારવા માટે આપણે જઇએ.' મારાં સમળાં ભાષણનો સુર એ છે કે 'હીંદ ની અને સામ્રાજ્યની ખાતર આપણે લડાઇમાં જઇએ અને મરીએ.' મારી માન્યતાના બચાવમાં ખુબ મોટી ભરતી થશે અને બધા ક્રાંસમાં જઇને લડાઇનું પલ્લું જર્મનોની સામે ફેરવી શકીયું તો મને લાગે છે કે અમારી વાત સંભળાવાનો હીંદને અધિકાર પ્રાપ્ત થશે અને કાયમી સુયેશ કરાવી શકાશે. હવે આગળ કલ્પના કરો કે નીર્બળ માણસોનું લશ્કર ઉભું કરવામાં હું સફળ થાઉં અને જો લોકો આજ્ઞાઓ પહોંચી જાય અને પ્રેમપુર્વ હવે પોતાની જંદુકો મુકી દઇ જર્મનોને પડકાર આપે કે તમારા માનવજંતુ ઓવા અમારી ઉપર ગોળી ચલાવો, તો હું કહું છું કે જર્મન હૃદય પણ પીગળી જશે. જર્મનો એટલી રાક્ષસી વૃતિ વાળાજ છે એવો આરોપ તેમના ઉપર મુકવાનો હું ઇન્કાર કરું છું.

એટલે આ બધાનો અર્થ એ થયો કે અપવાદરૂપ સંજોગોમાં જો આવશ્યક અનીષ્ટ તરીકે યુદ્ધનો આશ્રય લેવો પડે, જેમ આપણા શરીરનો આપણે લાજીએ છીએ તેમ. જો જેનું યુદ્ધ હોય તો યુદ્ધને પણ માનવજાતના બલામાં ફેરવી શકાય. પણ અહીંસાવાદી યુદ્ધ પ્રત્યે તટસ્થતાથી જોતો બાજુએ ઉભો રહી શકે નહિ. કાંતો યુદ્ધમાં સક્રિય સહકાર આપે કાંતો યુદ્ધનો સક્રિય વીરોધ કરે.

કાયદા સામે થવાની ફરજ

(મહાદેવભાઇની ડાયરી પુસ્તક ચોથામાંથી)

થોરોના 'ડયુટી ઓફ સિવીલ ડીસોબીડીયન્સ'—કાયદાની સામે થવાની ફરજ—એ પુસ્તકનો બાપુએ 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'માં આપેલો અનુવાદ ફરી ફરી વાંચવા અને વીચારવા જેવો છે. અહીં તે સુધારેલા રૂપમાં આપ્યો છે. આ વાત તા. ૧૬-૨-૧૯૦૮ ની છે.

વીચાર, વાણી અને વર્તનમાં એકતા જાળવનારા અમેરીકાના બહુ વીરલ સાધુ પુરૂષોમાં હેનરી ડેવીડ થોરો ૧૯ મા સૈકાની મધ્યમાં થઇ ગયો. સત્યના અડગ ટેકને લીધે તેના વીચારમાં જેટલું ઉંડાણ હતું તેટલુંજ એની વાણી અને વર્તનમાં હતું. એનાં લખાણો વીચારની બાબુ છે. એના શબ્દે શબ્દમાંથી અગ્નિ ઝરે છે. આખી જ લાખો માણસો તે વાંચે છે અને મનન કરે છે. જેતા જે પ્રસિદ્ધ લેખનો સાર આપવાનો આ પ્રશ્ન છે તેનો મુંઝવણ પ્રસંગ આ છે:

અમેરીકાનાં સંયુકત રાજ્યોમાંના મેસેચ્યુસેટનો એ વતની હતો. આ સંયુકત રાજ્યોએ મેકસીકોની સામે જે રીતે લડાઇ જાહેર કરી તે જોતા ન્યાયની બીકુલ લાગતી હતી. ગુલામો ની પ્રથાની હસ્તી મેં એક ઘોર, ક્રુર અન્યાયરૂપ એ માનતો હતો અને મેસેચ્યુસેટની રાજ્યસત્તા ગુલામની હસ્તી અને માલકીને ટેકો આપતી હતી. એટલે એણે નિશ્ચય કર્યો કે એ રાજ્યને કર આપવો બંધ કરી રાજ્યની નીતીનો, અને તેમ કરી તેની સત્તાનો અનાદર કરવો, અને એ રીતે રાજ્યના અત્યાચારમાં ભાગીદાર ન બનવું. આ નિશ્ચય મુજબ એણે કર લેનાર આવ્યો તેને કહ્યું, "હું કર નથી ભર જઇ શકતો—કમાં સુધી મારા પૈસાનો ઉપયોગ લડાઇના ખર્ચ માં થવાનો છે, કે ગુલામો ખરીદવા માં થવાનો છે." કર ઉઘરાવનાર મુંઝવાઇ પુછવા લાગ્યો, "ત્યારે મારે શું કરવું?" "તારે તારી જગાનું રાજીનામું આપવું બીજું શું?" પરીણામે એને જેલ જવું પડયું. જેલ માં એના મીત્ર ઇમર્સન એને મળવા ગયા અને પુછયું, "હેનરી, તું અહી કેમ?" થોરોએ જવાબ આપ્યો, "તું કેમ અહીં નથી?" જેલમાં તેના મનની અંદર જે વીચારો આવ્યા તેનું પરીણામ તે આ પુસ્તક. ઇતીહાસકારો એમ કહે છે કે, અમેરીકામાં ગુલામી બંધ થવાનાં મુખ્ય કારણ એ થોરો નું જેલ જવું અને જેલમાંથી નીકળ્યા બાદ આ લેખનું પ્રગટ થવું, એ હતાં. લેખ વાંચતાં સમજાશે કે આપણા દેશની હાલની પરિસ્થિતિમાં આ લેખ લોકોના સમક્ષ મુકવાનો આ યોગ્ય અવસર છે.

મને સંપુર્ણ રીતે માન્ય છે કે લોકોની ઉપર રાજ્યસત્તાનો કોર જેટલો ઓછો તેટલું તે રાજ્ય સારૂ: એટલે કે રાજ્ય સત્તા એ એક જાતનો રોગ છે, અને તે રોગમાંથી કેવલ જેટલે અંશે મુકત રહી શકે તેટલે અંશે તે રાજ્યને બચાવી શકાય. બહુ થોડો એમ કહે છે કે અમેરીકા માં લશ્કર ન હોય અથવા ઓછું હોય તો સારું. આ વાત જરાપણ છે, પણ તે પ્રમાણે કહેનારનું માનવું જુલ્લરેલું છે. તેઓ એમ કહે છે કે રાજ્ય સત્તા લાલકારક છે, તેનું લશ્કર હાનીકારક છે. આવા માણસો સમજતા નથી કે લશ્કર વીના એ રાજ્ય સત્તા ટકીજ ન નથી શકે. બધુ આપણે પોતે રાજ્ય સત્તાના દોરથી દોરાયેલા રહી આ વાત એમ શકતા નથી. ખરી રીતે જોતાં તો લશ્કરી અને રાજ્યસત્તા બંને આપણે એટલે રૈયતજ નભાવી રાખીએ છીએ.

એટલે આપણે નોધું કે આપણે પોતાની મેળે છેતરામધુ કરીએ છીએ. અમેરીકાના રાજ્યે કોઇ સાહસ પોતા ની મેળે ઉપાડયું હોય એમ નથી. તેણે આપણને નથી સ્વતંત્ર રાખ્યા કે નથી તેણે આપણને કાંઇ કેળવણી આપી. આજે આપણે જે કાંઇ છીએ તે રાજ્યને લીધે નથી, પણ આપણા પે તા માં જે કાંઇ દૈવત છે તેને લઇને છીએ. ઉલટું રાજ્ય સત્તાને લીધે આપણી કેળવણી અને હોશીયારીમાં કાંઇક ઉણપ આવી છે.

તેમ છતાં હું રાજ્યને જમીનદોસ્ત કરવા માગતો નથી. હાલ તુરત તો સારો રાજ્યકારભાર માગું છું. એ માગણી દરેક માણસની ફરજ છે. જે દેશની અંદર બધા મતથી બાધી વસ્તુ થતી હોય ત્યાં ન્યાય જ મળે છે એમ માનવું એ મોટી ભૂલ છે અને તે ભુલ નહિ જોવાથી બહુ અન્યાયો થયાં કરે છે. ઝાઝા માણસો કરે તે ખરેજ હોય એવી માન્યતા એ ખોટો વહેમ છે. હું એવી જાતનું રાજ્ય ન થઇ શકે, કે જ્યાં બધા માણસો કહે તેનો અમલ થવાને બદલે જે સાચું હોય તેનો જ અમલ થાય? શું માણસે પોતાનો આત્મા રાજ્યકર્તાઓને વેચી દીધો છે? એમ જો હોય તો આપણે માણસ જાનાર? હું તો કહું છું કે આપણે માણસ પહેલા અને પછી રૈયત. કાયદાને માન આપવાનો ગુણ કેળવવાની કરતાંએ જરૂર હું જોતો નથી. સત્યને માન આપવાની જરૂર હરહમેશ છે. મારાથી એક જ ફરજ બારદાઇ કરી શકાય છે. અને તે એ કે, જે સત્ય હોય તેજ મારે કરવું. કાયદાથી કોઇ દહાડો માણસ જરાયે વધારે ન્યાયી થએલો મેં જાયો નથી પણ મેં એવું તો જોયું છે અને જાણું છું કે સાધારણ રીતે ન્યાયી બુદ્ધિના માણસો પોતાના જોળ પણથી અન્યાય ફેલાવવામાં હથીયાર રૂપ બને છે. કાયદાને અનહદ માન આપવાનું પરીણામ આપણે બધા એ જોઇએ છીએ કે રાજ્ય લડાઇમાં ઉતર્યું કે પુતળાની માફક હપાહપ આપણે લશ્કરમાં ઉતરી પડીએ છીએ અને મુંગે મોઢે ઉપરીના હુકમ ઉઠાવી એ છીએ. બધા માણસોનો તો, બધા જ લશ્કરની નોકરી છે, પછી અમુક લડાઇ બરાબર છે એમ ચોકસ સમજતા છતાં તેમાં તેઓ તણાય છે. એવાને હું આપણે માણસો કહેશું કે કસાઇ ના હાથમાં કુહાડો કહેશું? આવા માણસો લાકડા કે રોઢા સમાન છે. તેવા માણસોને માન કેમ આપી શકાય? પશુઓ કરતાં તેમની કીંમત વધારે કેમ ગણી શકાય? ઘણી બધા કાયદા ના હિમાયતી બને છે, વકીલો બને

છે, ગેરમાર્ગે દોરે છે. તેઓ પોતાની અક્કલ વડે રાજ્યનું રક્ષણ કરવાનો ઢોંઢો રાખે છે, પણ હું જોઉં છું કે તેઓ વમળ વીંધાયેં અને અનપયે સેતાનની સેવા કરે છે. ખરા ભૂરો તો કોક વીરલા—આપણા પીરો, આપણા દેશ ભક્તો, આપણા મહાન સુધારકો—છે, જેઓ સત્યથી રાજ્યની સેવા કરવા ઇચ્છે છે અને જેમને હમેશાં રાજ્યની સામે થઈને જ તે સેવા કરવી પડે છે. સાધારણ રીતે, રાજ્ય આબાદીને પોતાના દુશ્મન લેખે છે.

કાળા માણસ તો મહેની રીતે જ કામ કરશે, બીજાનો નભાવ્યો નહિ નાખે. આ અમેરીકાના રાજ્યને નીભાવવા જે માણસ બળ કરે તે નામર્દ ગણાયો. જે રાજ્ય ગુલામો ની ઉપર સત્તા ધરાવે છે તેને માટે રાજ્ય હું ગણી શકતો નથી. જ્યારે બહુ જુલમ થાય ત્યારે જુલમી રાજ્ય ની સામે થવાનો માણસ જાતનો હક્ક છે. કેટલાક માણસો કહે છે કે અમેરીકાનું હાલનું રાજ્ય તેવું જુલમી નથી. કારણ તેઓની જાત ઉપર હુમલો થતો નથી, અને બીજાની ઉપર થાય છે તેની આપું બોલનારા ને દરકાર નથી.

જેમ દરેક સંગ્રામમાં થોડો ઘણો કાટ હોય છે તેમ દરેક રાજ્ય તંત્ર માં પણ હોય છે. તે કાટ દુર કરવા ને સાફ થવાની જરૂર કદાપી ભલે ન હોય. પણ જ્યારે કાટ એ સંચો બને, જ્યારે જુલમ એ કાયદાનું રૂપ પકડે, ત્યારે એ રાજ્ય ખીને ન ખપે. શરીર જાય તો પણ ન્યાય કરવો, એ સત્ય જાણવું. મેં કુળના માણસ પાસેથી તુંબડું કુંટવી લીધું હોય તો તે મારી છુંદણી જાય તો પણ મારે તેને પાછું આપવું જોઇએ. તેમજ કરી અમેરીકાનું રાજ્ય કુળે તો પણ તેણે ગુલામોને છુટા કરવા ઘટે છે.

આપણે બોલીએ છીએ કે સમાજ અમુક કામને સારૂ તૈયાર નથી, પણ સારૂ કરતાં હમેશાં વખત લાગે છે. કેમકે જે થોડા માણસો સુધારો કરવા માગતા હોય તે બધા બહાદુર નથી હોતા. તમારા જેટલા બહાદુર બધા માણસો થાય નહિ તેની ફિકર નથી, પણ સમાજમાં કેટલાક તો સંપૂર્ણ શુદ્ધ હોવા જોઇએ. જેમ એક બખીનું બુંદ આટામાં વ્યાપીને આખી રોટીને પુલાવે છે, તેમ આવા માણસોએ સમાજમાં વ્યાપી ને આખા સમાજને ચઢાવે છે. એવા તો હજારો છે, કે જેઓના વીચારો ગુલામીની સામે છે પણ જેમનાં આચરણ પોતાના વીચારથી વીરૂદ્ધ છે. તેઓ પોતાને રોશીંગટન અને ફ્રેંકલીનના વંશજો કહેવાને લાયક નથી. પણ બિસ્કામાં હાથ ગાડી ચલાવે કર્યો કરે છે. આજના દેશ નેતાઓ અને ધર્મોપદેશક માણસો કેવા છે તેઓ દગુખસ્તુ બનતા છે, દીલગીરીના ઠરાવો પસાર કરે છે અને અરજીઓ કરે છે; પણ કહ્યાં વાતમાં તેઓનો જીવ નથી હોતો. એટલે તેમાં બળીવાર પણ શો હોય? તેઓ રાહ જોતા બેસે છે કે કોઇ બીજો દુઃખનું નીવારણ કરનારો નીકળે તો પોતાની તસ્દી ફેરવે ન આવે.

જગતમાં હજારે નપસો નવાણું સત્યની વાતો કરનારા હોય છે, આચરનારો એક હોય છે. પણ સત્યની હજાર વાતો કરનારા કરતાં સત્યના એક આચરનારની કીંમત ઘણી વધારે છે. બળતો સાચવનારા ઘણા હોય, તેનાથી તેમાંથી એક ચાડ પણ નહિ આપી શકાય. બળતાનો માલીક એકજ હોય, છતાં તે બધું ઉલેચી શકે છે.

માણસ સત્યની તરફ બત આવે એટલે કાંઇ તે સત્ય આચરતો થઇજાય નહિ. જ્યાં સુધી પોતાનો મત સિદ્ધ કરવાની તેને ખગશ નથી હોતી ત્યાં સુધી તે મતનું કંઇ ફળ નથી. બહુમતી ના નીર્ણય ઉપર પોતાનો સિદ્ધાંત છોડવાને બદલે તેણે એકલા ચલવું જોઇએ. બહુમતીએ જે કામ થાય તેમાં કરાવવાપાડું શું રહ્યું? જ્યારે ઘણા માણસો ગુલામી રદ કરવાનો મત આપશે ત્યારે એમ જણાયું કે ગુલામી રદ કરવામાંનું રહ્યું નથી. હવું તેની સામે ઝઝનાર એક માણસે તેનું મુળ ઉખેડયું એમ જણાયું.

હું એમ નથી કહેતો કે દરેક માણસ જ્યાં જ્યાં ખોટું જુએ ત્યાં ત્યાં તે દુર કરવાને બંધાએલો છે, પણ હું ચોકસ કહું છું કે તે પોતે ખોટામાં ભાગ નહિ લેવા તો બંધાયેલો છેજ. માણસ માત્ર વીચાર કરીને તે પ્રમાણે વર્તે નહિ તેમાં શી મજા હોય? જો મારો માલ કોઇ ચોરી જાય તો હું તે બાબત ઘણી બેસી રહેતો નથી પણ ચોરાયેલો માલ પાછો મેળવવા અને ફરી ન ચોરાય તેમ કરવા પ્રયત્ન કરું છું. જે માણસ કહે છે તેમ કરે છે તે જુદી જાતનો બને છે. તેવો માણસ નથી દેશની, નથી સગાની કે નથી બીજાની દરકાર રાખતો સત્યને સેવતો આ બધાને તે સેવે છે.

ગુલામી કાયદા છે એમ આપણે કબુલ કરીએ છીએ. તેની સામે આપણે શું કર્યું? સાધારણ રીતે માણસો કહે છે કે જ્યારે ઘણા માણસો તે કાયદા નાપસંદ કરશે ત્યારે તે રદ થશે. તેઓ કહે છે કે જો તેઓ સામે થાય તો કામદાનો રોપ અમલદારનો છે.

હું એબકક થઇને કહી શકું છું કે મેસેચ્યુસેટમાં જે ગુલામીની વીરૂદ્ધ છે તે એકજ માણસ હોય તો તેણે ગુલામી નાબુદીમાં કર આપી કે બીજું કંઇ પણ કરી મદદ નહિ કરવી. બીજાઓ તેવા મતના ન થાય ત્યાં સુધી તેણે ખરાબ કામ કરવાનું નથી. કેમકે તે એકલો નથી. તેની સાથે હમેશાં ખુદા છે. હું બીજાઓના કરતાં સાચો છું તો હું તે બીજા બધા કરતા ચઢતો છું. મને આ રાજ્યનો અનુભવ દર વરસે એક વેળા થાય છે. મારી આગળ કર ઘેનારો આવે છે તે વેળા મારે કર આપવા ની ના પાડવી જ જોઇએ.

હું જાણું છું કે આ મેસેચ્યુસેટમાં એકજ ખરો વીરલો ગુલામીની સામે થવાને સારૂ વેરો નહિ આપે ને જેલ માં જશે તો તે દહાડે ગુલામોની બેડી તુટવાની શરૂઆત થશે. જે ચીજ બરોબર કરવામાં આવે તેજ બની ગયાજ. પણ આપણે તો લાંબી વાતો કરીને માનીએ છીએ કે વાતો તેજ આપણું કામ છે. ગુલામી તોડવાની દીલબાલને ટેકો આપનારાં બધાં છાપાં છે પણ એક મરદ નથી.

જે રાજ્યમાં ખોટી રીતે માણસોને જેલમાં રાખવામાં આવે છે તે રાજ્ય માં ન્યાયી અને સારા માણસોનું ઘર જેલ છે. તેથી મેસેચ્યુસેટમાં આજે સારા માણસો જેલમાં હોવા જોઇએ. ગુલામી રાજ્યમાં માણસ જેલખાનજ સ્વતંત્ર છે. ત્યાંજ તેનું માન છે. જેઓ એમ માને છે કે સારા માણસો જેલ જશે તો બાકીથી અન્યાયની સામે સકત બલાવનાર નહિ રહે તેઓને લડત કેમ ચાલે તેની ખબર નથી. તેઓને ખરાની સત્તા ખોટા ઉપર કેટલી બાજે છે તેનું ભાન નથી. જેલમાં બેઠાને અન્યાયના જુલમનો અનુભવ કરનારા જેલમાં બેઠલું કામ કરી શકશે તેટલું જેલની બહાર નહિ કરી શકે. થોડા વીરૂદ્ધ વીચારના માણસોની સાથે ભળ્યા કરે ત્યાં સુધી તેઓ વીરૂદ્ધ વીચારના કહેવાય નહિ. તેઓજ તો પોતાનું બધું વજન વીરૂદ્ધ મતી કરવામાં વાપરવું ઘટે છે.

હું મારા પડોશીઓની સાથે વાત ચીત કરું છું ત્યારે મને માલુમ પડે છે કે તેઓ સામે થાય તો બધું ખોઇ બેસે અને તેઓના બાથડી છોકરાં રઝળી પડે એમ તેઓ કહે છે. મારે પોતાને જે રાજ્ય ઉપર મારો અભાવ મારાં કુટુમ્બનો આધાર રાખવો હોય તો હું નીરાશ થઇ પડું.

મને લાગે છે કે જુલમી રાજ્યને તાબે થયું તે શરમભરેલું છે. તેની સામે થયું તે સહેલું ને સરસ છે. મેં છ વરસ મધ્યે કર આપેલો નથી. તેથી એક વખત એક રાતને સારૂ મને જેલમાં રાખવામાં આવ્યો હતો. જ્યારે આ કેદખાનાની દીવાલો અને તેના લોખંડના દરવાજા તપાસ્યા ત્યારે મને રાજ્યની મુર્ખાઇનો ખ્યાલ આવ્યો. કુટુંબ અને કેદ કરનારા તો એમજ ધારતા હશે કે હું માત્ર હાડકાં અને માંસનો બનેલો છું તે મુર્ખાઓ જાણતા નથી કે હું દીવાલો થી ઘેરાયેલો છતાં બીજાઓ કરતાં છુટો છું. હું કેદ હતો એમ નહિ લાગ્યું. મને તો એમ જણાયું કે જેઓ બહાર હતા તેઓ કેદીની સ્થિતિમાં હતા. મને તેઓ પહોંચી શકયા નહિ તેથી મારા શરીરને સજા કરી. તેમ કરવાથી હું વધારે છુટો થયો, ને મારા વીચારો તે રાજ્યને સારૂ વધારે અપંકર થયા. મેં જોયું છે કે બાળક છોકરાંઓ જ્યારે ક્રોધ માણસને કંઇ ન કરી શકે ત્યારે તેના પુતરાને કનેડે છે. તેમ રાજ્ય મને કંઇ નથી કરી શકતું તેથી મારા શરીરને ઈજા આપે છે.

મેં વળી જોયું કે શરીરને ઇજા આપતાં પણ રાજ્ય કરતું હતું તેથી મારે જે કંઇ માન રાજ્ય તરફ હતું તે ગયું.

દીવાળી ઉજવે શાને?

(રચનાર: પુરૂષોત્તમ વીઠલભાઇ પરમાર ગુલામો)

ગઝલ

અહો! શું સંતોષી રાચે યમા બેહાલ બુરા ને,
ગરીબોની બળે હોળી દીવાળી ઉજવે શાને?
ભરી અનાજના ભંડાર કરે ભરપુર બબર કાળા,
અરે! ભુખે મરે સંતાન દીવાળી ઉજવે શાને?
કહીં અમીરસ પીતા જો કહીં આંસુ વળી ઢાળે,
વિપિતા એમ ન્યારા રે દીવાળી ઉજવે શાને?
કહીં તબુમા ફટાકાલા કહીં નીશ્વાસના નબુમા,
અરે! કમબાગ્ય ભારતનું દીવાળી ઉજવે શાને?

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ બમ્બઈની તરફથી)

વડોદરા, ઓકટોબર ૧૬, ૧૯૪૭.

હૈદ્રાબાદમાં સરદાર

હીરા નામના વડા પ્રધાન સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલે હૈદ્રાબાદ (દક્ષિણ) ની તેમની મુલાકાત દરમ્યાન અનેક વ્યાખ્યાનો આપ્યાં હતાં દક્ષ દરબાર રાજ્ય કોંગ્રેસના કાર્યકર્તાઓ ની સભામાં તેમણે કહ્યું: "અખીલ હીંદ કોંગ્રેસનાં મુળ ખુબજ ઉંડાં છે, કોંગ્રેસીઓ પરસ્પર ગમે એટલા ઝઘડે તો પણ કોઇ કોંગ્રેસી એને છોડેદી શકશે નહીં. નાસિકમાં કોંગ્રેસ કાર્ય ખુબ વધ જવી એવી મેલી મરજી સેવ નારા દીકકારો કુંકાવોરો નીરાશ થયા છે. આ પવિત્ર સંસ્થા માટે જનતાના હૃદયમાં કેટલો ઉમળકો, પ્રેમ અને ઉત્સાહ છે તે આપણે જોયું. હું આજ સબ્દોમાં કહું છું કે આવતાં દસ કે પંદર વરસ માટે કોંગ્રેસ સામે કોઇ પ્રતિસ્પર્ધી સંસ્થાને ટકવાને અવ કાસ હું જોતો નથી દક્ષદ્રાબાદ ત્રણ ભાગોનું બનેલું છે એક ભાગ આંધ્ર, બીજો મહારાષ્ટ્ર, અને ત્રીજો કર્ણાટક સાથે સંબંધ ધરાવે છે. કમનસીબે, હીંદમાં આજે આપણે આપા દેશ પ્રત્યે વફાદારીની જેટલી લાગણી બકરી એ કરીએ તેથી વધારે લાગણી આપણી તાનીઓ પ્રત્યે ગામો, જીલ્લાઓ તથા પ્રદેશો પ્રત્યે બકરીએ કીએ. દક્ત કોંગ્રેસજ આવી વફાદારીની સંકડી લાગણીયો પર રહી શકે છે અને રહી છે. ચુંટણીઓ હવે બોડાજ મહિના પછી થવાની છે. ત્યાર પછી તમારે કોઇ પણ રીતે આ જવાબદારી આપે તેવી જ જોઇશે."

હીંદ–પાકીસ્તાન

દક્ષદ્રાબાદની જાહેર સભામાં વર દાર કહ્યું: "પાકીસ્તાનના આક્રમણ આપણને ત્યાં સુધી ખાતરી ન થાય ત્યાં સુધી આપણે આપણા સંરક્ષણ પાછળ કરોડો રૂપીયાનો ખર્ચ કરવો પડશે. જો આપણે તેમ ન કરીએ તો ભારતની પ્રબળ અને દક્ષર સબક્ષ જવાબદાર કરીએ. આપણે પાકીસ્તાન ના દુશ્મન બનવા માગતા નથી, પણ જ્યારે તેઓ આપણને દુશ્મન કરે છે ત્યારે આપણે તેનો સ્વીકાર કરવો જોઇએ ને આપણે સાવચેત રહેવું જોઇએ. જોઇએ પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન દુઃ ખી અહેવાલની આજે જે વાતો કરે છે તેનું માપ આપણે તેમનાં વાણી ને વર્તનની તુલના દ્વારા કાઢવું જોઇએ. હૃદયની ભાષા અને મુખ ના ઉચ્ચારો વચ્ચે ભેદ નથી તેની આપણે ખાતરી કરવી પ.રો વાણી અને વર્તન વચ્ચે કેટલાક ભેદ ન હોય તો જ મુદ્દત'ની જાહેરાતનો કંઇક અર્થ છે. જે કર કેલાયેલો છે તેમાં હું વધારો કરવા માગતો નથી. ઉલટું હું તો આતુરતાપુર્વક અને નીખાલસ તાથી તેમાં ઘટાડો કરવા ઇચ્છું છું. હું તો એમ પણ કહું છું કે બે દેશ વચ્ચે વીસ વરસનો જે સાંપત્તુની નીશાની છે. જો તેઓ ખરેખર વીસ વ ન ભાગતા હોય તો આપણને તેનો વાંધો નથી. પરંતુ તેમણે જે આવના મુજબજ વર્તવું જોઇએ. બીજાના અત્યાઉનાં બનાવો અને દ્યારબાદ બનેલા પુર્વ બંગાળના બનાવો જે આવનાને આપેજ અનુરૂપ છે. જે સાચું છે કે પુર્વ બંગાળ કુબજે આ પહેલે કરારો કર્યા હતા; જે કરારોનો ભારતના ભોગે પાસે સ્વીકાર કરાવવાનો અર્થ કરતાં વીરોધ સખત પ્રયાસ કોઇએ કર્યો નથી પરંતુ જે કરારોની કટો કટી તો ભારત અને પાકીસ્તાનમાં સમાનતા માટે કેવી પરિસ્થિતિ સરજાય છે તેમાં રહેલી છે. આ કરાર થયા છતાં જો તેઓ એમ કહે છે કે આપણે તેમના દુશ્મનો હોઇએ તો તેમની પોતા ની ભુલ કરતાં તેમના વધુ ખરાબ દુશ્મન બીજા કોઇ નથી."

મુસ્લીમોને

સરદારે કહ્યું: "હું મુસ્લીમોને આજ કહેવા ઇચ્છું છું કે તેમને ભારતના નાગરીક તરીકેના સમાન અધિકારો છે. સાથે સાથ ભારતના પ્રત્યેક નાગરીકે ભારતવાસી તરીકે વીચારવાનું છે અને એ રીતેજ વર્તવાનું છે. કેટલાક કદાચ એમ વીચારતા હોય કે પાકીસ્તાન તેમને માટે બનાવ્યું બાય છે. તેઓ જો ખરેખર તેમ માનતા હોય, તો બીના બીલંબે અહીંથી ઉપડી જવાની તેમની ફરજ છે. અમે તેમ ના માર્ગમાં મુસ્લીમોએ ઉભી નહીં કરીએ અમે તેમને ખરેખર આ માટે સમવડ પુરી પાડીશું. તેમની વીદાય આજ તેમનાજ નહીં પણ ભારત ના મુસ્લીમોના હીતમાં પણ છે. શોક દીવસ પર જાહેર ખાતે પશ્ચિમ બંગાળ ના ગવર્નરે એમ જણાવ્યું હતું કે ભારતના બધા કરોડ મુસ્લીમોના રક્ષણ માટે પાકીસ્તાનને બદલ ન બનાવવું પડે છે. આવું કહેવાની કેની હીંમત થઇ અને અત્યંત બધુ છે. ભારતના મુસ્લીમોનાં હીતોનું જો કોઇએ નુકસાન કર્યું હોય, તેમની લાગણી અને ભાવ નાને જો કોઇએ દુઃ ખપોમ કર્યો હોય, તો તે આ દેશના ભાગલા પડનારા ગોળેજ કર્યો છે. જે કંઇ બન્યું છે તેને માટે તેઓ જ દોષિત છે. જોટલે ભારા મુસ્લીમ બીરાદરોને હું એ પાકી સ્તાનીઓની વાણી પર વીશ્વાસ ન મુકવા અને એમની યુક્તિ પ્રયુક્તિઓ માં ભોળવાઇ ન જવાની સલાહ આપું છું. હીંદુઓને પણ હું મુતકાળ ભુલી જવાની વીનંતી કરું છું. અને પછે ભુમેચ્છા અને મૈત્રીભર્યું વાતાવરણ ઉભું કરવા વીચારશીલ વ્યકિતઓને હું અપીલ કરું છું. આપણું રાજ્ય તે બીનસાંપ્રદાયીક રાજ્ય છે. પાકી સ્તાનની જેમ આપણે આપણી નીતી બદલી શકીએ નહીં."

બાપુની ઇચ્છા

વધુમાં સરદાર પટેલે કહ્યું: "એમની મૃત્યુપછી બહેલાં પાંચ મીનીટ સુધી હું તેમની સાથે વાતચીત ચલાવતો રહ્યો હતો. હૃદયની કેવી લાગણીઓ સાથે બાપુ આ વિશ્વ છોડી ગયા હતા એ હું જાણું છું. બાપુની ઇચ્છાથી હું વાકેફ હતો. બાપુજીનો એમણે કદી સ્વીકાર કર્યો નહોતો. છતાં એમ ની અહીંસક નીતી સિવાય બીજી કોઇ રીતે આ લાગણીને તેઓ ઉંચા વાળવા પણ ઇચ્છતા નહોતા. ભારતમાં બધું કરીશ્કામ કરી, અહીંની બધુ મતી માટે ની ખાતરી મેળવી, કરાંચીના મુસ્લીમોને, હીંદુ અને શીખોને, પાછા જેવાનું સમજાવવા તેઓ કરાંચી જવાના હતા. એકજ રાજ્યને બે જુદા જુદા નામોમાં બહેચી નાખવા એ છે કંજ બોટું હોવા નું તેઓ માનતા હતા, અને તેથી જ ભારતના હીંદુ–મુસ્લીમોને એક બીજા સાથે મળી જવા તેઓ વારંવાર વીન વતા હતા. ભારતના મુસ્લીમ બીરા દરો પોતાને ભારતીય જન તરીકે માનતા થશે અને હીંદુ–મુસ્લીમ વચ્ચે ઐકય પથરો. યશે ત્યારેજ કોમી ઐકયનું બાપુનું સ્વપ્ન સીધ્ધ થશે."

કોમવાદનો નિષેધ

કોંગ્રેસના પ્રમુખ શ્રી. પુરૂષોત્તમ દાસ ટંડને અમદાવાદમાં જણાવ્યું: "આપણું ધ્યેય અને આપણો આદર્શ દેશને સાચું સ્વાતંત્રાની રાજ્ય આપાવવા નો છે કે જ્યાં એક મુસ્લીમને એક હીંદુ કે બીજી કોઇ પણ કોમની વ્યકિત જેટલાજ હક હોય તેથી હીંદુ રાજ્ય ની ભરવાના સુત્રોચ્ચારો પ્રજાએ બોટ વર૨ા કોરવાજ જવું જોઇએ નહીં. પાકી સ્તાન ભલે ગમે તેમ કરે, આપણે તેની નકલ કરવા માગતા નથી. ધર્મો સીધ્ધાંતો પર રાજ્યનું ઘડતર કરવા માટે પાકીસ્તાનને એક દીવસ પસ્તાવું પડશે એની મને ખાતરી છે આજ ના કુનીવાનાં કોમવાદ કે સાંપ્રદાયીકતા ને રજ્ય દોષ કરો નહીં. ભારતને કોમવાદ સાથે કશી લેવા દેવા નથી. ન્યાય અને સમાનતાના સીધ્ધાંતોમાંથી ભારત કદી ચલીત બનાર નથી હું એક સંસ્થાને માટે આમદ રાખું છું તે હીંદુઓથી મુસ્લીમોને અલગ કરવા નહીં પણ તેમને એકત્ર કરવા માટે. હીંદુ અને મુસ્લીમ સંસ્કૃતી જેવી કોઇ વસ્તુ હોજ નહીં. એક હીંદી સંસ્કૃતી જ છે. કેટલાક હીંદુ મહાસભાવાદી ઓ મોમવારને વખોડતાં પાર્ય તાજે તરનાં ઉચ્ચારણોથી નીરાશ થયા છે. ભારત હીંદુ રાજ્ય હોવું જોઇએ એવો વીચાર જોઓ ધરાવતા હોય તેઓ ખોટા ખ્યાલથી તેમ કરી રહ્યા છે."

'આઝાદ' કાશ્મીરમાં દમન

શ્રીનગરનો એક સંદેશો જણાવે છે કે રાવલપીંડાટ (પાકીસ્તાનના કબજા હેઠળનો ભાગ) ખાતે મળેલી અખીલ જમ્મુ અને કાશ્મીર મુસ્લીમ પરીષદ તરફથી "આઝાદ કાશ્મીરમાં સેકશાહીનું ખુન" એ નામની, હમણાં જ પ્રગટ થયેલી પત્રિકામાં પાકીસ્તાન ના કબજા હેઠળના આઝાદ કાશ્મીરની અંદર લોકમાં પ્રવર્તી રહેલી પ્રતી કુળ પરિસ્થિતિની ચોંકાવનારી વીગતો રજુકરી પાડવામાં આવી છે. ચોપડી અભ્યાસને કહેવાતા આઝાદ કાશ્મીર ના મરસુબલાર વડા તરીકે વર્ણવી આ પત્રીકા જણાવે છે કે અબ્બાસ તેની ગેરહાજરીનાં ગેરમાંધારણી હુત્યોને કારણે મુસ્લીમ પરીષદ છુટવાની અણી પર આવી ગઇ છે. વધુમાં પત્રીકા જણાવે છે: "પાકીસ્તાનમાં પ્રવેશના પછી ચોધરી અબ્બાસે રાજ્યના મુસ્લીમ અધીકારીઓમાં પ્રાંતવાદનાં બીજ વાવ્યાં. આઝાદ કાશ્મીરના અને પાકીસ્તાનમાં રાજ્યના મુસ્લીમોને એટલી હદે હેરાન–પરેશાન કરવામાં આવ્યા કે હજારો મુસ્લીમો રોજ હિંદી પ્રદેશમાં જવા લાગ્યા. પોતાની પર મુખ્યત્યારશાહીનો મારો ચોલાવી કરી આપણા અબ્બાસે સબળા પીઢ અને પ્રમાણીક કાર્યકરોને બીરાજમાનો તરીકે બધાવવા માંડયાં વહીવટ અને નીચી સ્તર રાજ્યનાં કામ માટે પાકીસ્તાન તરફથી મળેલી રકમોની અને ટુંકોનો દુરોપયોગ કરવાની શરૂઆત કરી. ઉપરોક્ત બીંધાતક પ્રવૃત્તિઓ અને મુખ્ય તત્વોને દબાવી રાખવા પોલીસ કરવા માં આવ્યો.'

"આઝાદ" કાશ્મીર સરકારમાંથી સરદાર બખાલીમને કેમ હાંકી કાઢવામાં આવ્યા તેની ચોંકાવનારી બીના આ લેખમાં પત્રિકા જણાવે છે: "આઝાદ કાશ્મીર રાજ્યમાં પોતાનું પ્રધાન મંડળ રચવા અબ્બાસે જે કીટકારી ષડયંત્ર રચ્યું હતું તેને પરિણામે લોક મત ખુબજ ઉશ્કેરાઇ ગયો હતો પ્રથમ સપ્તાહ દરમ્યાન પોતાનું ષડયંત્ર બખાલીમાં આવ્યું. લોક રોષ ત્રણ કલાકી નાટકમાં બતાવ્યું સભાત્યાગ પર ગોળીબાર કરવામાં આવ્યા, જેને પરીણામે ત્રણનાં મરણ થયાં ને બીજા બધુ ઘવા પામ્યા. ઘર રાજકારી કાર્યકર્તાઓ, પત્રકારો, મારા શુભેચ્છો અને બધા આઝાદ કાશ્મીર સરકાર ના કે.ધાકે જેવે કે અધિકારીઓની.

"ગીરફતારી કરવામાં આવી. પુરુષ અને શાહ અને સરદાર ખ્વાજીમને આઝાદ કાશ્મીર પ્રદેશમાં પ્રવેશવાની સદંતર મનાઈ ફરમાવવામાં આવી. તમામ મુલકી વાહન વહેવાર બંધ કરી દેવા માં આવ્યો. જનતામાં ભય અને દેહશત પેદા કરવા પાકંદરી વીરનારીને લાગ લાગ્યા ૪૮ કલાક સુધી ઘેરો ઘાલવા માં આવ્યો. રાજદ્વારી કેદીઓ પર સીતમ ગુજારવાનું ચક્ર ચલું જબરદસ્ત આ તાંડવ કારગત ન નીવડવાથી સામાન્ય રીતે જનતાને મળતી આવશ્યક ચીજોનો પુરવઠો રોકી દેવાયો."

ગુજરાતમાં રાષ્ટ્રપતિ

૨૬ મે આઝાદીએ ભારતના રાષ્ટ્રપતિ ડૉ. રાજેન્દ્રપ્રસાદ ગુજરાતમાં પધાર્યા હતા. તેઓ ગુજરાતને વ્યક્તિગત રીતે અજાણ્યા નથી. પણ આ વેળા તેઓ સમગ્ર દેશના રાષ્ટ્રપતિ (પ્રેસીડેન્ટ) તરીકે પધાર્યા હોવાથી આ મુલાકાતને વધુ ગૌરવ પ્રાપ્ત થયું. અમદાવાદમાં પધાર્યા તેમણે સહુથી પહેલી મુલાકાત સાબરમતી આશ્રમની લીધી. ત્યાં ગાંધીજી જે ઓરડામાં રહેતા હતા તે ઓરડામાં પ્રાર્થના થઈ તે દરમીયાન ડૉ. રાજેન્દ્રપ્રસાદને રડવું આવી ગયું હતું. તેમની જાગૃતિમાંથી અશ્રુધારા વહી હતી, અને ૧૫ મીનીટ સુધી તેઓ પોતાની લાગણીને કાબુમાં લઈ શકયા નહોતા. પ્રાર્થના બાદ તેમણે આશ્રમવાસીઓને સંદેશો કહ્યું : "હું લાંબી મુદત પછી આશ્રમની મુલાકાતે આવ્યો છું. આજે જુલાઈના દીવસો ની સ્મૃતિથી અને બાપુને ગુમાવ્યાની લાગણીથી હું વીવશ બની ગયો છું, એટલે મારી લાગણીને વશ રાખી શકતો નથી. આજે હું જે સ્થળે બેઠો છું ત્યાં એક મુર્તી બેસાડ્યા કરી હતી. એ મુર્તી આજે નરી આંખે દેખાતી નથી, પણ તેનું જીવન અને હૃદય હજુ પણ જીવંત છે. મહાત્મા જી લાંબી કુચ માટે આ આશ્રમ છોડી ને ગયા ત્યારે તેમણે મને કીધું હતું કે જ્યાં સુધી દેશને સ્વાતંત્ર્ય પ્રાપ્ત ન થાય ત્યાં સુધી તેઓ અહીં પાછા નહીં ફરે. જ્યારે તેઓ અહીં આવી શકે એવી સ્થીતી પેદા થઈ ત્યારે એક જણે પાગલ થઈને તેમનો પ્રાણ લીધો. ગાંધીજીને પ્રીય એવો રચનાત્મક કાર્ય ક્રમ આપણે પુરો કરવો બાકી છે." અમદાવાદની વીરાટ મેદનીને સંબોધતાં રાષ્ટ્રપતિએ પ્રજાને સરકારના કામમાં મદદ કરવાની વીનંતી કરી હતી.

અમદાવાદ, કાલોદ અને આણંદમાં

અમદાવાદ ગુજરાતના કોંગ્રેસ સેવા દળના પાંચ હજાર સ્વયંસેવકોની ત્રણ દીવસની કેમ્પ હતી. આ કેમ્પને ૧૯૪૬ ના જુલાઈમાં અમદાવાદના કોમી રમખાણમાં આત્મબલિદાન આપનાર બે યુવકો વસંત અને રજબ-ઝેક ફૌજ અને ખીજે મુસલીમનું નામ આપ્યું હતું સ્વયંસેવકોએ રેંટીયા, ગ્રાફ વગેરે જેવાં રચનાત્મક કાર્યનાં પ્રતીકો પોતાની સાથે રાખ્યાં હતાં એવા રાષ્ટ્રપતીને વીશેષ આનંદ થયેલ હતો.

દાહોદમાં ભીલ સેવા મંડળનું મુખ્ય મથક છે. આ મંડળ શ્રી ઠક્કરબાપાના માર્ગ દર્શન તળે ગયાં ત્રીસ વરસથી એકધારું કામ કરી રહ્યું છે. ત્યાં રાષ્ટ્રપતિએ સમાજના બેતર વર્ગોને આદિવાસીઓના સેવા કાર્ય માં ફાળો આપવા વીનંતી કરી હતી. આણંદમાં ખેતી કોલેજની સાથે પશુ સંવર્ધન સંસ્થાનું ઉદ્ઘાટન કરતાં રાષ્ટ્રપતિએ જણાવ્યું હતું કે "આપણો દેશ ખેતી પ્રધાન હોવા છતાં આપણે અનાજ માટે વીદેશ તરફ જોવું પડે છે. બોકો જો મન પર લે તો ત્યાં દસ મણ અનાજ પેદા થાય છે ત્યાં અગિયાર મણ ઉત્પન્ન કરવાનું અશક્ય નથી."

બારડોલી અને સુરત

બારડોલીમાં સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલની પ્રતીમાં ખુલ્લી મુકતાં રાષ્ટ્રપતિએ સરદારને પોતાના વડીલ બંધુ જેવા જણાવી કહ્યું કે "ગાંધીજીએ દેશની સ્વતંત્રતા સીદ્ધ કરવા સત્યાગ્રહનું સાધન સુચવ્યું ત્યારે સરદાર અને તેમના બારડોલીએ દેશને પ્રેરણા આપી. સરદારની બારડોલી ચળવળના દૃષ્ટાંત પરથી દેશભરમાં સંખ્યાબંધ બારડોલી ઉભાં થયાં, અને ત્રણ વર્ષ પર રાષ્ટ્ર ને આઝાદી મળી. ખોટીરીત ભારત છોડી ગયા ત્યારે તેમણે રાજાઓને મન ફાવે તેમ રાજ્ય કરવાની સ્વતંત્રતા આપી હતી, પણ સરદાર અને તેમના વિશ્વાસુ સાથીઓએ બીજી પણ અહીંસક રીતીએ કામ કરી નાના મોટા પ્રત્યેક દેશી રાજ્યની કેડેજ રકતપાત વગર ત્રણ વર્ષની અંદર સુંદર વ્યવસ્થા સ્થાપી હતી." સ્વરાજ આશ્રમ માટે ખાદી ફીલાલપ નું ઉદ્ઘાટન કરતાં તેમણે કહ્યું : "૧૯૨૨ માં અમે સહુ અહીં એકઠા થયા હતા, અને બાપુએ અમને સ્વરાજ સીદ્ધ કરવા માટે કપડાં સહન કરવા ના અને મરી ખુટવાના સમય સેવ્યા આ હતા ગાંધીજીએ ચીંધેલા અહિંસા અને સ્વાવલંબનનો માર્ગ જ વીશ્વ ની વર્તમાન કટોકટીઓનો એક માત્ર ઉકેલ બનશે એ નિઃશંક છે. રેંટીયો કે આપણોએજ જગતને શાંતીને માર્ગે લઇ જશે તેનો નીર્ણય તો ભાવીજ કરશે. ગાંધીજીનો રાહ સાચો છે એ વીષે મારા મનમાં કયાં શંકા નથી."

સુરતમાં રાષ્ટ્રપતિએ ગાંધીજીની પ્રતીમાનું અનાવરણ કરતાં કહ્યું કે "ભારત ગાંધીજીએ બતાવેલી બહતી દ્વારા સુરાજ્યનું ધ્યેય સીદ્ધ કરી જગતને સમક્ષ દાખલો બેસાડી શકે એમ છે. કોઇ પણ પ્રકારની રચનાત્મક ટીકાને હું આવકારું છું, પરંતુ આજકાલ વારંવાર થતી ટીકાઓ જોઇ હું ખરે જ બેદ અનુભવું છું. જનતાને જો પોતાની સરકાર પ્રત્યે સંતોષ દોષ તો એવી સરકારને ફેરવી નાખવાનો તેને અધીકાર છે. છતાં એને માટે બોકો જ મોકાણીની રીતી અપનાવવી જોઇએ."

અમદાવાદમાં

ગુજરાતનો પ્રવાસ પુરો કરી પાછા ફરતાં રાષ્ટ્રપતિએ અમદાવાદમાં સાંધ્ય છાંએ રચાયેલી ગુજરાત વીદ્યાપીઠની મુલાકાત લીધી હતી. અને કહ્યું હતું કે "અસહકારની લડતના એક ભાગ તરીકે મહાત્માજીએ આદરેલો આ રાષ્ટ્રીય શીક્ષણનો પ્રયોગ અમારા પ્રાંતમાં પ્રતીકુળ સંજોગોને કારણે સફળ નથી થઇ શકયો. પણ તમે જે પ્રયોગ હજુ ચાલુ રાખ્યો છે તે માટે હું તમને અભીનંદન આપું છું. સ્વરાજ મેળવ્યા પછી પણ રાષ્ટ્રીય શીક્ષણ જરૂરી છે. સરકાર નવા નવા પ્રયોગો મહેલાતથી શરૂ કરી શકે નહીં. પણ આવા પ્રયોગો સફળ અને રાષ્ટ્ર માટે લાભદાયી પુરવાર થાય તે પછી તેને અપનાવી શકે ખરી. મહાત્માજીને માત્ર સ્વરાજથી સંતોષ થાય એમ નહોતું. તેમને તો માણીક તેમજ ચારીત્રીક શક્તિની બીલવણીના હેતુને દૃષ્ટિ સમક્ષ રાખી નવી શીક્ષણ પદ્ધતિ ઘડી નુતન સમાજ વ્યવસ્થા સ્થાપવી હતી."

તા. ૨૫ મીએ અમદાવાદમાં સ્વ. શ્રી. વિઠ્ઠલભાઇ પટેલની પ્રતિમાનું અનાવરણ કરતાં રાષ્ટ્રપતીએ કહ્યું કે "તેમણે દેશની આઝાદીની લડત વખતે માનુભુમીને કાજે સર્વસ્વની આહુતી આપી હતી. વીઠ્ઠલભાઇ નીડર ને બહા દુર કેન્દ્રિત સરકારની હકુમતના નેતા હતા, અને દેશના હીતમાં પોતાને જે ખરું લાગે તે કહેતા, તેમની સચ્ચાઇ અને ન્યાયબુદ્ધિની તેમના રાજદ્વારી વીરોધીઓ પણ પ્રશંસા કરતા, ધારાસભાના સ્પીકર તરીકે તેઓ સંપુર્ણપણે નીષ્પક્ષ રહેતા, અને તથા સર્વ પક્ષોની ચાહના મેળવી શકયા હતા."

દીલ્હી અને પાકીસ્તાન

પંડીત નેહરૂએ તા. ૧૬ મીએ મત્ર કારોને જણાવ્યું કે "કાશ્મીર અંગે પણ, સામા પક્ષ તરફથી આપણા પર આક્રમણ નહીં થાય તો અમે આક્રમક થા તો યુદ્ધોર પમણું લઇ શું - હોં એમ કહેવા હું તયાર છું." તેમણે કહ્યું કે "યુદ્ધખોરીની જાહેરાત" ને અંગે દીલ્હી અને પાકીસ્તાનની સરકાર વચ્ચે કીમીક પત્રવહેવાર થયો છે. આ બે દેશો વચ્ચે અમદરના વીષય મુખ્યત્વે ચાર છે. તેમાંથી કાશ્મીરનો પ્રશ્ન બલાયતો સમીતીને, અને ફરીદાના કુંડીયાબધુનો સવાલ ઇન્ટરનેશનલ મોને કરી દેવને સોંપાયેલ છે. પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે "આકીના બે વીવાદો– નિર્વાસીતોનો બોલકતેા અને નહેરો ના પાણીના ઝઘડા અંગે અમે બોકસ દરબારત રજુ કરી હતી. ભારત ના અને પાકીસ્તાનના ગવર્ણ નામાંકિત ન્યાયમુર્તીઓની બનેલી ટ્રીબ્યુનલ દ્વારા એ ઝઘડાનો ઉકેલ લાવવાનું અમે સુચ વ્યું હતું, અને ટ્રીબ્યુનલનો ગમે તે ચુકાદો માન્ય રાખવા અમે તયારી બતાવી હતી. અમે એવી પણ બોકર કરી હતી કે આ ટ્રીબ્યુનલને તેના કાર્યક્ષેત્રની અંદર ગણાય એવા (જસ્ટીસીએબલ) વર્તમાન તેમજ ભાવી ઝઘડા સોંપવા. આવી ટ્રીબ્યુનલને તેના કાર્યક્ષેત્રની બહારના (નોન-જસ્ટીસીએબલ) એવા રાજકીય પ્રકાર ના ઝઘડા સોંપી શકાય નહીં એ તો દેખીતું જ છે." આ વીષે પાકીસ્તાન સરકારના ઉત્તરની રાહ જોવાય છે.

ભારત અને જગત

જગતના ચાલુ રાજકારણ સંબંધે પંડીત નેહરૂએ આ પત્રકાર પરીષદમાં જે ખુલાસા કર્યા તેના મુખ્ય મુદ્દા આ પ્રમાણે છે : "(૧) સોવીયેટ સમવાદી રાષ્ટ્રો અને સામ્યવાદી રાષ્ટ્રો વચ્ચે વિગ્રહ અનીવાર્ય છે એમ અમે માનતા નથી. આવા વિગ્રહના પરીણામ દરેક રાષ્ટ્ર માટે ભયાનક હશે એમ સમજી તેને નીવારવાના તમામ પ્રયાસ કરવા જોઇએ. (૨) દુર પુર્વમાં હાલમાં ઠેકઠેકાણે પ્રવર્તી રહેલી મુકકેલ પરિસ્થિતિનું કારણ ચીનને રાષ્ટ્ર સંઘમાં દાખલ કરવાનો ઇનકાર અને તેની સામે ઉભા કરાતા અવરોધો છે. (૩) ઇન્ડોનેશીયામાં છત મળ્યા પછી ઉત્તર કોરીયાને શાંતીનું કબુતર મોકલી, જરા ધીરજ રાખી શાંતી સ્થાપનાનો પ્રયાસ કરાયો જોઇતો હતો. તે વિના રાષ્ટ્ર સંઘનાં દળો ૩૮ અક્ષાંશની રેખા ઓળંગે એ ભારતને મંજુર નહોતું. (૪) દરેક દેશમાં રાષ્ટ્રસંઘ વતી અલગ લશ્કર રચવાની દરખાસ્ત સાથે પણ ભારત સંમત નથી.

સૌરાષ્ટ્ર ઇતિહાસ પરીષદ

આ અઠવાડીયે જુનાગઢમાં સૌરાષ્ટ્ર ઇતિહાસ પરીષદ ભરાઇ. આવી પરીષદ ભરાવાનો આ પહેલો જ પ્રસંગ હતો. પરીષદમાં થયેલા એક ઠરાવમાં સૌ રાષ્ટ્રનો ઝળંમ અને સંપુર્ણ ઇતીહાસ તૈયાર કરવા માટે સૌરાષ્ટ્રના દસ્તાવેજો તેમજ અપ્રકાશીત દસ્તાવેજો પણ ભેગા કરવાની અને સંશોધન કરવાની તેમજ આ કામ માટે નીધીની વ્યવસ્થા કરવા એક સમીતી નીમવાની વીનંતી કરવા માં આવી હતી. બીજા ઠરાવ દ્વારા સૌરાષ્ટ્રમાં સંસ્કૃતી અને ઇતીહાસને લગતા સાહિત્યનું વ્યવસ્થિત રીતે સંપાદન કરવા માટે બાર સભ્યોની સમીતી રચવામાં આવી હતી. ત્રીજા ઠરાવમાં જુનાગઢ અને જુનાગઢ રાજ્ય વચ્ચેના રસ્તાને પંડીત જવાહર લાલ ઇન્દ્રજી નામ આપવાની સુચના કરાઇ હતી. ચોથા ઠરાવમાં સોમનાથ મંદીરના જીર્ણોદ્ધાર માટે આભાર માન વામાં આવ્યો હતો.

પીલગ્રીમ્સ પ્રોગ્રેસ પર ગાંધીજીનું પ્રવચન

(મહાદેવભાઈની ડાયરીનું એક પાનું)

૧૯૨૮માં સાંધીજીએ આશ્રમમાં 'પીલ ગ્રીમ્સ પ્રોગ્રેસ' વાંચવા શરૂ કર્યો તે વખતનું તેમનું ઉદ્બોધક પ્રવચન :

"જુઓ ભાઈ, આનો કર્તા કોણ? જોન બનિયન એ કોણ હતો તે તમને ખબર છે? આપણા પ્રહલાદજીના જેવો પ્રભુલો, સત્યની ખાતર પ્રહલાદજીએ જેમ સંકટ વેઠ્યાં તેમ એ સત્યની ખાતર જેલમાં રહેલો અને આપણા તિલક મહારાજે જેમ 'ગીતારહસ્ય' જેલમાં રહીને લખ્યું તેમ એમણે જેલ માં લખી આ મીઠાશની મુસાફરી. મુસાફરી કહો, ગતી કહો, ઉન્નતી કહો, એ લખ્યા.

ગીતા ઉપર આપ્યો છે તેમ 'પીલ-ગ્રીમ્સ પ્રોગ્રેસ' એ બાઈબલ ઉપર એક ભાષ્ય છે. બાઈબલ ઉપર ભાષ્ય પણ ન કહેવાય. બાઇબલના સુંદરમાં સુંદર ભાગનું વીવેચન છે. ખ્રીસ્તમાં તો એ બારેમાં બારે વસ્તુ મહાન છે. ઉમદામાં ઉમદા માણસની સાથે એ મુકાય છે, અને બનિયને જોને જેવી તો સરળ, સુંદર ભાષામાં બાળકોને માટે મુકયું છે કે ક્યાં ક્યાં ખ્રીસ્ત ભાષા બોલાય છે ત્યાં ત્યાં બાળકો માટે એ અદ્ભુત પુસ્તક મણાય છે. એના કરતાંયે પુસ્તક ના ઉપોદ્ઘાતમાં, તુલસીદાસજીએ જેમ રામાયણને વીષે કહ્યું છે તેમ, એ પુસ્તક ને વીષે કહ્યું છે કે એમ સૌ કોઈ અવિશ્વમાં બોલ્યો, અને છે પણ રામા યણના જેવું. તુલસી રામાયણમાં બાળ કો રસના મુંઢાં પીએ છે અને બધા મોટા મોટાઓ ગોથાં ખાય છે, તેમ આ પુસ્તકમાં પણ બાળકોને અતિશય રસ આવે એમ છે. જુઓ 'બદાદવી માં હું ભટકતાં ભટકતાં' એમ કહ્યું છે. ....આપણે ત્યાં પણ સંસારને ઘોર અરણ્યરૂપ કહ્યો છે, તેમ એણે પણ જગતને અરણ્ય કહ્યું છે. એવી બદાદવી માં માકરેર હું એક ઘોર ગુફામાં આવી પડ્યો હતો એમ કહે છે. માકરો તે શારિરિક અભાવ નહિ, પણ આત્મા નો માર એને લાગેલો, અનેક વીચારો કરેલા, અનેક ઠેકાણેથી અનેક વસ્તુઓ લઈલેલી, સાંભળેલી, પણ કાંઇ તત્વ જાણવાનું નહીં મળેલું. એટલે બીજા કોયલો લાવીને ચેલો મજુર આવતો, તેવો કોયલો એના બળા ઉપર હતો. પરસેવે એ રેબઝેબ થઈ રહેલો, અને એનો તો વળી થયેલો કે હું એમ કેવી રીતે કહી શકું કે તું ટકાર ઉભો રહે! આ માણસના હાથમાં હતું એક પુસ્તક. એ પુસ્તક બીજુ કોઈ નહિ પણ બાઇ બલ જ. વાંચીને એને આંસુ ટપકતાં હતાં. ગોપીચંદની બાત ખબર છે કે? પોતે નકાવા બેઠેલા હતા ત્યાં ઉપરથી એની માતા એને જોઈ રહ્યાં હતાં અને તેમની આંખમાંથી તેમના ઉપર આસુ ટપકતાં હતાં. વાદળાં તો કોઈ હતાં નહીં, છતાં વરસાદ કયાંથી પડતો હતો? ગોપીચંદે જોયું કે વરસાદ તો પોતાની માતાની આંખમાંથી પડતો હતો. પણ એ કેમ રડતાં હતાં એ તો વળી બીજા કોઈ વાર સમજાવીશ. પણ આ બાઇને પણ આંસુ ટપકતાં હતાં, પ્રભુને ઘેર જવા નીકળ્યો છે, આ તો બકતરાજ છે, એટલે એની આંખમાંથી આંસુ વહી રહ્યાં હતાં."

કૃષ્ણના જીવન પર ગાંધીજીના વીચારો

કૃષ્ણની આટલી બધી અર્ચિત થઈ? મને તો દેખે છે કે તેના દ્રૌપદિને સારૂ તેની પરોપકાર વૃત્તિને સારૂ હોળી જોઇએ. પોતાની અસાધ શક્તિથી પાંચોવા નાના રાજ્યને છત્ર અપાવી, અને દુષ્ટ કૌરવોનો નાશ કર્યો ને પ્રજા ને દુઃખમાંથી છોડાવી. એથી એનાં ગીત ગવાયાં ને એ અમર પદવીને પામ્યા. તેણે દુર્યોધન જેવાની અરજ ન કરી. તેના પેસારથી ના સલવાયા, પણ સુદામાના તાંદુલ તેને બારે ભીખા લાગ્યા. આ તેમની સાદાઈ. કૃષ્ણ મરીજ ગીતરીને કહીએ હદ વાળા છે. એવા ચતુર નર બધ જગા એમાં શંકા નથી..... મારો વીષય તો માત્ર જીવનની સમજતા હતો. પણ મેં કૃષ્ણ ના મરીત્રનું લખી નાખ્યું. મને આ કૃષ્ણના જીવનનો વીચાર બધ રાતના (બે બજ્જન મંડળી મારી પાસે આવી હતી) તેના સંગીતમાંથી થયો. બધ રાતનું સંગીત આપણા કરતાં પણ બધારે સારૂ લાગ્યું. તે સ્વાભાવીક અને બહુ હતું. તેમાં પોપાટ બહુ નહી હતો. ઢોલક વગેરે બહુ ઢબવાં વાગતાં હતાં. પુનમનો ચંદ હતો, એક ઝાડની નીચે અમે સૌ બેઠા હતા. બધાનો પોષાક આશ્રમીયાનો હતો. સૌ જુનાગઢ પાથરી બેઠા હતા. લોકો બધા પેકૃત હતા. આખો દહાડો મજુરી કરી આવ્યા હતા ને હવે નીરોધ આનંદ લેતા હતા. પ્રભુના નામમાંથી રસ પીતા હતા. મેં તેમનાં બેહને કહ્યું, બાઇ, તમે તો બહુ રસ પી રહ્યા છો, તેણે જવાબ આપ્યો, શું કરીએ, બાઇ, બધાં મારવા કરતાં અમે આમ બજનકીર્તન માં વખત ગાળીએ છીએ. આ લોકો બારેમાની જનતા હતા, એટલે સામાન્ય રીતે જંગલીમાં બધે, પણ જરાયે જંગલી ન હતા. અધીક્ષીત ન હતા. તેને જો દીક્ષીત વર્ત અપનાવે ને તેઓ માં નવો રસ રેડે તો તેની પાસેથી બધું કામ લેવાય એમ મને લાગ્યું. તેઓમાં જ્ઞાનનો તો પાર નથી. તેનો ઉપયોગ આપણો જોઈએ. કોઇ સુધાર જેમ પોતાના હથીયારનો વાંક કાઢે તેવી આપણી દશા છે."

ક્ષણુ ભંગુર શરીર

ગાંધીજી

"આ ક્ષણ ભંગુર શરીર શું છે? બધ કાલે પવનની લહરીઓમાં સાથે નાં રહેશે એવો તું મોહ હતો. મેં લખ્યું કે નીત્ય પરીવર્તન પામતાં આ મહાન દેહોની અંદર એવું કંઇક છે જે ચીરકાળ ટકી રહે છે. દરેક પાંદડા નું પોતાનું અમર જીવન હોય છે. એ ખરી પડે છે અને કરમાઈ જાય છે, પરંતુ ઝાડ જીવતું રહે છે. દરેક ઝાડ પણ કાલે કરીને જાયના તો ખાતરી કુહાડીથી મરણને શરણ થાય છે; પરંતુ જંગલ, જેનો આ ઝાડ એક ભાગ છે તે જીવે છે. આપણે પણ માનવ વૃક્ષમાં આવાં પાંદડાં જ છીએ. આપણે કરમાઈ જઈએ પણ આપણા માં જે સનાતન છે તે અનંતકાળ સુધી પરીવર્તન પામ્યા વીના ટકી રહે છે. કાલે સાંજે આવા વીચારો કરતાં મને બારે આશ્વાસન મળ્યું. તમારી રમરણ મને થઈ આવ્યું અને મેં નીસાસો નાખ્યો પણ મેં તરતજ મારી ઉપર કાબુ મેળવી લીધો અને પોતાને કહ્યું: 'હું જાણું છું કે મારો મીત્ર એ એનું પોષું શરીર નથી પણ એની અંદર રહેલો આત્મા છે.''

પ્રતિજ્ઞા

(ગાંધીજી)

"એક મહરમ વડોદરેથી આવ્યા, પોતા દહાડા આશ્રમમાં રહ્યા. બાપુજી સાથે વાતો કરી અને સંપૂર્ણ વીચાર પછી પ્રતિજ્ઞા કરીને ગયા કે ગુરૂવારે હું આવીશ અને મારી બાત રાષ્ટ્રિય સેવાને અર્પણ કરીશ. પછી વડોદરે જઇને તેમણે ગુરૂવારે ન આવવાનો કાગળ લખ્યો. તેમાં લખ્યું કે પાછળ થી વીચારતાં જણાયું કે પોતાની પ્રતિજ્ઞા થી પોતાના કુટુંબને બહુ દુઃખ રહેશે' છે, એમ મરવું પડશે, ઇ.

તેને ઉત્તર આપતાં બાપુજી લખ્યું :

બાપુજી પ...

"તમારો પત્ર મને અતિ કુઃખકર નીવડ્યો છે. જે હરીકાત લખો છો તે બધી બાબે પ્રતિજ્ઞા કરી ત્યારે તમારા ધ્યાન બહાર નહોતી. તમારૂં આખું કુટુંબ ખુબે મરે તો પણ તમારી ફરજ પ્રતિજ્ઞા પાળવાની હતી. આવા માણસોથીજ પ્રજા પ્રકાશ. બીજા માણસોમાં અણપજ નહીં. પ્રતિજ્ઞા તમે કરો એવી કોઇની ખેંચ ન હતી. તમને વીચાર કરવા પુરો વખત હતો. આપણી ઉન્નતિ ઝટ નથી થતી તેનું કારણ કેવળ આપણી નબળાઇ છે. આ કાગળ લખવાનો હેતુ તમે હવે પ્રતિજ્ઞા પાળો એ નથી. તમે આવો તો પણ તમારો સ્વિકાર ન થાય. હવે તમે કુટુંબ પોષણના કામમાં રોકાઓ, થએલા પાપનો વીચાર કરો ને દીનતા થી બાંત જીવન ગાળો. ફરી કદી પ્રતિજ્ઞા પુર્ણ નીશ્ચય વીના ન કરશો એ તમારૂં પ્રાયશ્ચિત્ત બસાશે.

ગાંધીજીના વચનામૃત

દરેક મનુષ્યમાં કંઇક તો સન્યાસનો અંશ છે જ. તેને પોષવો એ આપણું કામ છે. તેમ કરતાં તે આપણને દેખે કે તો તેનું માઠું પરીણામ તે જોનારને નહિ.

* * *

અમલદારોના જુલમો અને અપકૃત્યો અમારે મુંગે મોઢે સહન કર્યા કરવાં એ અમારે માટે અશક્ય છે. અવશ્યિત અત્યાચારને તમામ શક્તિ વાપરીને સામનો કરવો એ હું ધર્મ સમજું છું.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ
રોકડા તેમજ મુદતના ભાવ, મુકત રજક. બ્લાન્કેટસ—બિલ્ડી બાળકો માટે
બંત બંતનો માલ. તેમજ કેપ્ટાઉન બ્લોરલેસ સાડીઓ
બીજે બારે દુકાને લાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણ છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : ૩૩–૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 28638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

દિવાળીના શુભ પ્રસંગે
શ્રી પોતાના ઘરને રંગ રોગાન કરી સુશોભિત કરશે.
તેને માટે સરસ રંગ જોઈએ તો
અમારી મુલાકાત લેશો
એસીડ્રન્ટ પેન્ટ, ઓઈલ પેન્ટ, વાર્નિશ, ડ્યુક મેનામલ હાર્ડ
વિગેરે પેન્ટના
સરસ રંગો અમારે ત્યાંથી વાજબી અને કીફાયત ભાવે
બેર બેહાં પહોંચતો કરીશું
NATHOO TABHA
107 Queen Street,
Phone : 24647 Telegrams : "MANI"
DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Fortes Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
Phones—Office: 22-7773. After hours: 24-4644.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-S-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1494

THE
NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY LIMITED.

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.

આ દેશી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાચવટ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. દેશી કંપનીને ઉપબ્ધ આપવું એ દરેક દેશીની ફરજ છે.

Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25845. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13,
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

Tel. Add: "Charetar" Telephone: 33-9685.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependents?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL.

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રાયટર: મણીલાલ બાલુભાઇ કારીયાવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફરસાણ પીપરમેન્ટ વિગેરે તૈયાર મળશે તેમજ. ઓર્ડરોની ખાસ કાળજી લેવામાં આવશે.

ખાસ' કરીને' ગુજરાતી' લગ્ન' પ્રસંગ' માટે, ખમણ, ગાંઠિયા, ચવાણા, ખાજા વિગેરે તદ્દન' તાજા' બનાવીને મોકલે.

ઘરની બહારે ઘરે જેવા ખમણમાં મીઠાશ ઓછા ન બનાવે કુંદે બનાવમાં આવશે આપીશું'

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પોબક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસ ટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ન જોબરસ વેપારી ન—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

જાદુગર

લેખક: શ્રી. ચક્રવર્તી રાજ ગોપાલાચાર્ય
અનુવાદક શ્રી. નરસિંહ વેદાલંકાર

[ભારતના પહેલા અને છેલ્લા કૉંગ્રેસી ગવરનર જનરલ શ્રી. રાજાજી આ સુંદર વાર્તામાં એક શહેરની આબાદી અને બરબાદીનું અદ્‌ભુત ચિત્ર આપે છે. રાજાજી રાજનીતીમાં જેવા ચાણક્ય બુદ્ધિના છે તેવાજ સાહિત્યના પણ અનુપમ અષ્ટા છે. દરેકને આ સરસ વાર્તા વાંચી જવાની ખાસ ભલામણ છે.]

આમ્બરપુર નામે એક નગર હતું. ત્યાં ના લોકો વધુ આબાદ હતા. કોઈ વાતની કમી ન હતી. દુઃખ, માંદગી, દુકાળ-બીસાદ, અકાળ મરણ વગેરે આધિ વ્યાધિનું નામ કે નીશાન પણ ન હતું. વિદ્યા, ધન, આરોગ્ય વીગેરેનો તે નગરમાં વાસ હતો. લોકો ની આવક સારી હતી. તેથી તેઓ પોતાની જરૂરીયાતો માટે ખર્ચ પણ ખુબ કરી શકતા. નગરના સાર્વજનિક કાર્યો માટે પણ સારી રકમો દાનમાં આપતા. તે દાનમાંથી નગરોના રસ્તા ઓ બનતા. તે પર દીવાઓ મુકાતા, દીવાની સાળાઓ ચાલતી અને મંદીરો માં પુજાનું કામ પણ ઠીક ઠીક ચાલુ રહેતું.

આ શહેરમાં એક દીવસ એક માણસ આવ્યો. તેણે કહ્યું કે હું જાદુગર છું. કેટલાક અદ્‌ભુત કામ કરી બતાવીશ. પણ તે શહેરના નીવાસીઓ તો પોત પોતાનાં કામમાં મશગુલ હતા; તેથી કોઇએ તેની પરવા કરી નહિ. બધા પોતાના કામમાં લાગી રહ્યા.

એક દીવસ તે જાદુગર ચોરસ્તે ઉભો રહ્યો. તેની પાસે પણ પોતડો હતી. તે ઝુમ પાડીને તેના ગુણ વર્ણવવા લાગ્યો.—"ભાઇઓ, બહેનો, સજ્જનો! આ જુઓ, શું તમે જાણો છો આ બોતલોમાં શું છે! એ છે કળિયુગનું અમૃત. બધીજ બલાઓ દવા છે. એનું નામ છે જીવન-રસ સાંભળો હવે તેની ખુબીઓ કહું છું. એનાં દીપાં સુખ-કિરણોમાં કેવાં હીરા જેવાં ઝળકે છે. એનું દરેક ટીપું તમારામાં નવું જીવન રેલાવશે. એ કિળયુગના અમૃતને જરૂર ખરીદજો."

સાંજે લોકો પોતાનાં કામમાંથી પર થારી ઘેર પાછા ફરતા હતા ત્યારે પૈસા જાદુગરની ખુબ સાંભળી તેની પાસે ગયા. તે જાદુગર તો ખીલી વાણીમાં કહેવા લાગ્યો:

"તમે મારી વાતો પર ભરોસો ન કરતા હો તો આ જીવન રસને ચાખી જુઓ અને પીઓ, પૈસા પછી આપજો. આવું માહું શરબત તો તમે જીંદગીમાં પણ ચાખ્યું ના હોય! કેવું સરસ મિષ્ટ છે. વાહ, એની હું બને તે કેટલી તારીફ કરું! તમે બધા આપ્યા દીવસના થાકયા પાકયા છો. હવે આમાં થી એકાદ ગ્લાસ લઇને પીઓ. તમારો થાક એકદમ દુર થઈ જશે. તમે જાણું સુખ કયું છે તે શું જાણો? આખો દીવસ શરીર ઘસીને મહેનત કરો છો. અને સાંજે ઘેર આવીને બઠા બાઇ પછી રહો છો. આ અમૃત જે પીશે તેની આખી રાત પણ બહુજ આનંદમાં પસાર થશે. શરીરો સાધુવારમાં દુર થશે. રડવા વાળા આનંદ ખુશીમાં નાચી ઉઠશે. ભુખ્યા લોકો પાસે તો તેમની ભુખ ના રહેશે. વરસ એને પીને ફરી જુવાન બની જશે. નબળા એને પીને વાઘ જેવા બની જશે. માંદા માણસો સાજા થઈ જશે. કીંમત એની નામ માત્રની જ છે. એક બોતલનો ફકત અર્ધો આનો. વાહ! શું તમે અર્ધા આનાની ખાતર આ ખુશીઓના અમૃતને ઠોકી દેશો!"

પહેલાં તો બેત્રણ દીવસ આ જાદુગરના દંભમાં કોઇ ન સપડાયું. કરતા હતા કે ન ખપ્પર શું હોય? પણ તે નીરાશ બને એવો ન હતો. રોજ તેજ ચોરસ્તે જઇ બેસતો અને તેની ખુબો ચાલુ રહેતી. છેવટે કેટલાક લોકોને નવાઇ ઉપજી કે ચાલો જોઇએ તો ખરા એમા છે શું! તેમણે તે અમૃત ચાખ્યું. તેમને જોઇ બીજા લોકો પણ પીવા આવ્યા. પીવા વાળા તેના વખાણ કરવા લાગ્યા. આમ તે જાદુગરનો ધંધો જલ્દી જલ્દી વધવા લાગ્યો. જેમ જેમ તેનો વેપાર વધ્યો, 'અમૃત' ની કીંમત પણ ચઢતી ગઈ. શરૂઆતમાં જે અર્ધા આનાનું હતું તે ધીમે ધીમે બે આને પહોંચ્યું અને હવે તેની કીંમત ચાર આના સુધી પહોંચી. પણ લોકો તો તે ખરીદતા જ રહ્યા. બે બસ વરસમાં તો નગરનો પોણો ભાગ તે જાદુગરનો ખરાક બની ગયો. દરેક શેરીમાં તેની દુકાન ચાલુ થઈ.

(૨)

આમ્બરપુરમાં કેટલાક બુદ્ધિમાન લોકો પણ હતા. નગર પર જે આફત આવી તેની તેમને ઘણી ચીંતા થઇ પડી. તેઓ લોકોને સમજાવવા લાગ્યા —"ભાઇઓ! જરા વીચારી તો જુઓ. અથાગ મહેનત કરીને પૈસો કમાઓ છો. અને તે આમ શા માટે વેડફી નાખો છો! હવે તો જરા ચેતો. એ જાદુગર તો જબરો શેતાન છે, કસાઈવાડ છે. તેની પાસે પણ જશો નહિ. તે જે વેચે છે તે દવા નથી. બબર નથી શું જાદુ છે તે તમને બધાને ઠગીને, તમારા સકુના પૈસા કુંદરતી લધ તમને ઉંડા ખાડામાં ધોકી દશે છે. તેની પાસે જશો પણ મા."

પણ તેમની વાતોની કોઇના પર જરાએ અસર થઈ નહિ. એક વખત જેઓ તેની જાળમાં ફસાયા તેઓ ફસાઇ ચુકયા. તેઓ કહેવા લાગ્યા, "ભલે પૈસા જતા, જે થાય તે. એ દવામાં કેવી મજા છે. તેનાથી તો ચીંતાઓ નાસી જાય છે. તે બાકને દુર કરે છે. ભુખ બાકમ પડતી નથી તેનાથી લોક આવે છે. હજારોને બીજું જોઇએજ શું છે!"

પણ જેઓ તે જાદુગરની જાળમાં ફસાયા ન હતા તેઓ ચેતી ગયા. તેમણે જોયું તો તે જાદુગરના પૈસા દીવસે દીવસે વધતા જ જાય છે. અને તેના દંભમા ફસાયેલા એમના લોકો તો રોજ રોજ ગરીબ બનતા જાય છે. તેથી તે બધા સાથે મળીને રાજા પાસે પહોંચ્યા અને રાજાને તેમની વીતક કહી સંભળાની.

લોકો ગરીબ બનવાથી રાજાની આવક પણ ઘટી ગઇ હતી, તેથી રાજાએ જાદુગરને તેડાવ્યો અને કહ્યું; "તમારે આ નગર છોડીને તરત ચાલ્યા જવું." જાદુગર બોલ્યો, મહારાજ! કેટલાક નીચ લોકોની વાત સાંભળી તમે મને ચાલ્યા જવાને જણાવો છો. શું તમે જાણો છો કે એનું પરિણામ શું આવશે? તમારી હકુમત પર જ બધ તોલાશે. આ નગરનો મોટો ભાગ મારી તરફેણમાં છે. હું રાજ તમને પહોંચ આનંદ આપું છું. અહીંથી મારા ચાલ્યા જવાની વાત જો તેમને ખબર પડશે તો તેઓ જારે તોફાન મચાવશે. તેથી બધી વાતોનો ખુબ વીચાર કરી નીર્ણય આપજો. ભલે હવે એ વાત પડતી મુકો. મને એ તો જણાવો કે મારે લીધે તમને કેટલું નુકસાન પહોંચ્યું છે!"

રાજાએ બજાનચીને પુછયું. તે બોલ્યો, 'રાજને લગભગ એક લાખનું નુકસાન થયું છે. જાદુગર તે સાંભળી બોલ્યો, "તો, લો, મહારાજ! એ એક લાખ તો હું આ આપું છું. એ સીવાય તમારા પોતાના ખર્ચ માટે મહારાજ, આ બીજા એક લાખ રૂપીયા આપું છું. દવાખાના માટે એક લાખ વધારાના આપું છું. આ નગર માં કોલેજ માટે સારું મકાન નથી તેને માટે આ પચ્ચીસેક હજાર બીજા આપું છું. એ ઉપરાંત તમારા રાજ કર્મ ચારીઓની જડુ દરમાદ છે કે તેમના પગારો બહુ સારા નથી. આશ કરીને તેને માટે આ બીજા બે લાખ રૂપીયા જુદા કાઢું છું."

તેની આવી ઉદાર સખાવતોથી તો બધાને બહોજ સંતોષ થયો. રાજા પણ પરતાવા લાગ્યો કે પોતે આવા નગર હિતેચ્છુને પોતાના રાજ્યમાંથી કાઢી મુકવાનો વીચાર કર્યો. જ્યારે નગરવાસીઓને આ દાનોની ખબર પડી ત્યારે તેઓ પહેલાં કરતાં પણ વીશેષ તે જાદુગરની સેવા કરવા લાગ્યા.

(૩)

જાદુગરે પોતાના વાયદા પુરા કર્યા, જે કામો માટે જેટલા પૈસા કબુલ કરેલા તે બધા આપી દીધા પણ પોતા ની દવાની કીંમતમાં દરેક બોતલ પર એક આનો ચડાવી દીધો. આથી જે વધારાની આવક થઇ તે ઉપર કરેલાં દાનોની રકમ કરતાં વધી રહી. તેથી તેના લાભમાં તો એક પ્રાણની પણ ખોટ આવી નહિ.

રાજાના દરબારમાં જાદુગરને ઉંચું આસન મળ્યું. રાજા તરફથી પછી દરેક જાતનું સન્માન તેને જ મળવા લાગ્યું. 'રાવ બહાદુર' 'દીવાન બહાદુર' વગેરે પદવીઓ તેને મળી. તેની દુકાનોની સંભાળ પોલીસ લેવા લાગી. રાજ તરફથી હુકમ કર્યો કે નગરમાં કોઇ પણ તેની વીરુદ્ધ એક અક્ષર પણ ન બોલે. રોજબરોજ પછી ભાજ મોટો ગુનો ગણાયો.

પણ આમ્બરપુરના બુદ્ધિમાનોને તો પહેલાં કરતાં પણ વધુ ચિંતા પડી. "હાય! આ શું થયું? અમે તો કુવો ખોદવા ગયા અને તેમાંથી તો નીકળ્યું ભુત. હવે તો નગર બરબાદ થઇ જશે. આખી પ્રજાનો નાશ થશે!" પણ તેમની વાતો સાંભળે કોણ?

આમ ને આમ સાત-આઠ વરસ વીતી ગયા. ધન-ધાન્યથી ભરપુર તે નગર બરબાદીમાં કુબતું ચાલ્યું. રોગો વધ્યા. દવાખાનાઓમાં રોગીઓની ભીડ જામી, તે જમાનો તો અદ્‌ભુત જ બન્યો જ્યારે કે લોકો હાથે કામ કરી પૈસો મેળવતા. સહકોપર બીમારીઓની ઠઠ જામવા લાગી, તેમને ભીખ પણ ઓછી મળવા લાગી. ચોરી, ખુન, લુંટફાટ વીગેરે ગુનાઓ પણ પુષ્કળ વધ્યા. જ્યાં એક દેવાયું હતું ત્યાં નવ થયાં. ઠેકાણે ઠેકાણે ગાંડાની હોસ્પીટલ બંધાવા લાગી. બાળકો ચૂનાને લીધે અને રોગોથી સુકાવા લાગ્યા. માતાઓ રડી રડી, મારે દીલાસો રડવાના અવાજથી માહ્ય ભરી.

પણ તે વેપારીને કોઇ જાતની ખોટ ન હતી. તેની દોલત દીવસે દીવસે વધતીજ ગઇ. દર વર્ષે તે એક નવું મકાન બંધાવવા લાગ્યો. તે રાજમાં ઠાઠથી રહેવા લાગ્યો. પોતાને ઘેર પણ ખુબ પૈસા મોકલતો. રાજાને તેના પ્રધાનોને અને બીજા રાજ અમલદારો ને પોતાના કાબુમાં રાખતો. દર વર્ષ તે તો ફુલતો જ ગયો.

આમ્બરપુર નીવાસીઓમાં એક મહા ત્મા હતા. તેમણે જોયું કે નગર પર

એક બારે સંકટ આવી પડ્યું છે. તેમને લાગ્યું કે હવે વધુ વખત ચુપ રહેવાથી નમર માટીમાં ભળી જશે. તેમણે એક મહાસભા બોલાવી. તે બહુ ગરના દંડમાં પડેલા લોકો પણ મોટી સંખ્યામાં તે મહાસભામાં હાજર થયા.

પેલા મહાત્માને રાજાના ક્રોધની કમારે ચીંતા ન હતી. તેમણે તે બદુસરનાં બધાં રહસ્યો ઉઘાડાં પાડ્યાં. તેમણે વાત આપી કે દસ વરસ પહેલાં માધવપુર કરતું સંપત્તિ ગઢેર હતું. ત્યાં ની પ્રજા કેવી આબાદ હતી. પછી હાલની દુર્દશાનું વર્ણન કર્યું. તેમણે પુછ્યું, "આ બધાનું કારણ શું છે? આ બધાની જડ તે બદુસર છે. જ્યાર થી તે આ શહેરમાં આવ્યો છે આપણા બધા પર કલિનો ક્રોધ ઉતર્યો છે. આપણે તે વેપારીની જાળમાં ફસાયા છીએ તેથી સાચી સ્થિતિ આપણે સમજી શકતા નથી. હવે જરા વીચારી તો જુઓ. ઘરમાં આપણાં બાળકો ભૂખે મરે છે અને મોજ થઇ નથી કે બધાં તેની દુકાન તરફ દોડે છે. શું કોઇ સમજદાર માણસ આવું કરશે?"

"તમને થતું હશે કે તે રાજાને પૈસા આપે છે. રકકુ અને કોલેજોને મદદ કરે છે, દવાખાનાઓ માટે ખેરાત કાઢે આપે છે, પણ આ બધો પૈસો તે લાવે છે કયાંથી? શું પોતાને ઘેર લાવ્યો છે? તે અહીં આવ્યો, ત્યારે હાથે આંબ્યો હતો. તેની પાસે રાતી ફાક પણ ન હતી. આ તો બધું તમારું જ ધન છે. તમને બધા ને નશામાં ચુર કરીને તે તમારો પૈસો લુટે છે, અને તેનો એક નાન કડો ભાગ સાર્વજનિક કામોમાં ખર્ચે છે. આ બધું શું આપણે નહિ વિચારી શકીએ? શું તેના આવતા પહેલાં આ નગરમાં સાર્વજનિક કામો થતાં જ ન હતાં? તમે બધા તો તેની પાસેથી મળતા પૈસાનો જ વીચાર કરો છો. તેને લીધે જે બધું વધી ગયો તેનો તમને ખ્યાલ પણ આવતો નથી. જ્યાં એક કેદખાનું હતું ત્યાં હવે નવ કેદખાનાં થયાં છે. એક નવી સોંઢાની હોસ્પીટલ ખુલી ગઇ છે. અને આલમ કેટલી વધી ગઇ છે તેની દવા આપે ને આપણે નબળા અને આળસુ થઇ ગયા છીએ. આપણાં હુન્નર અને કારીગરીનો નાશ થઈ રહ્યો છે. જ્યાં દશ રૂપીયા મળતા હતા ત્યાં બસ રૂપીયા મળવા લાગ્યા છે.

"અમારી તે આ ગામમાં પેઢી છે, રોગો પણ વધ્યા છે. અન્યાય વધ્યો છે. આપણી સારી રેવા ગુંજાતી બંધ છે. ભાઇઓ! હજી મોડો વખત ગયો નથી. આપણે સત્યાનાશ વળી જશે. આજ રૂપે તે પાપીને અહીંથી નસાડી મુકવો જોઇએ. નહિ તો આપણે બચી શકીશું નહિ."

તે મહાપુરૂષની આવી વાતો સાંભળી બધા લોકોની આંખ ખુલી ગઇ. તેમને લાગ્યું કે તેમની મુસીબતોનું મુળ કારણ તે બદુસર જ છે. તરતજ બધા સાથે નીકળી પડયા અને તે વેપારીના ઘેર પહોંચી તેને નસાડવા લાગ્યા. તે ઘરને પાછળે બારણેથી નાસીને રાજાના આશ્રયમાં ગયો. રાજાને અગર પડી કે તેનો પક્ષ લેવાથી તો પોતાના પરજ સંકટ આવી પડશે તેથી તે બોલ્યો. મારાથી કંઇ ન બની શકે. અહીં તમારું કામ નથી. તમારો, નીકળો ને તમારો ન્યાય બજાવો." બીજે કોઇ ઠેકાણે ન રહેવાથી તે બદુસર માધવ પુર છોડીને નાસવા લાગ્યો. પછી તો તેની દુકાનની દેખભાળ કરનારા સીપાઇઓ પણ લોકો સાથે મળી ને તેને નસાડવા લાગ્યા. લોકો તેને પકડી દુર ખદેડીને પાછા ફર્યા.

પેલા મહાત્માની પ્રશંસા આખી પ્રજા કરવા લાગી. માધવપુર ફરી પહેલાં જેવું આબાદ બની ગયું.

દીવાળી

[૧૯૧૦ ની 'ધુનિઅન ઓફિ નિઅન'ની ફાઇલમાંથી દીવાળી ઉપર ના નીચેનો લેખ વાચકને બોધ દાયક તેમજ રસીક થઈ પડશે. તંત્રી]

આપણે પશ્ચિમના સુધારામાં એટલે દુરજ્યે બેદરકાર ગયા છીએ કે હીંદુ, મુસલમાન, અથવા પારસી નવા વરસને આપણું નવું વરસ આ-પણે નથી કહી શકતા. અમે ઉપર ને મથાલે નવું વરસ એમ લખીએ તો તેનો અર્થ કાંઇ ન થાય. પણ જાનુઆરીના અંકમાં અમે નવું વરસ બેસતું ત્યારે સહુ સમજશે કે નવું વરસ તે ૧૯૧૧ ની સાલ છે. આમ કહેવાનું કંઇજ સબળ કારણ નથી. આપણે જો આપણું ભાન ન ભુલ્યા હોઇએ તો આપણે જુદે નવાં વરસ પાળીએ અને મરજી હોય તો વળી પશ્ચિમનું નવું વરસ પાળી ચાર પાળી એ. મુસલમાનની સાલ બદલાય ત્યારે હીંદી માસ તે વરસ પાળે. પારસી વરસ બદલાય ત્યારે પણ પાળે એ હીંદુ વરસ બદલાય ત્યારે પણ પાળે. આ ભાઇના નાનાની નીશાની ગણાય. આ એક પ્રજા થવાની નીશાની ગણાય. હકીકતમાં તો એમ જોઇએ છીએ કે એક બીજાના નવા વરસને પીવે અરસપરસ દરકાર જેવું નથી રહેતી. હીંદના વતની એક પ્રજા છે, એવો ભાવ ઉપજાવવાને સારૂ કોઇ મહા પ્રયાસોની જરૂર નથી. એક પ્રજાને એક ભાઇ તો હોઇએ જ માત્ર આપણું મન સરળ થઈ જાય અને ઇર્ષા અભિમાન છોડી દઇએ તો અત્યારેજ તે ભાન આપણને પાછું થાય.

દીવાળી બંગળવારે આવે છે હીંદુ ઓ તે મોટો તહેવાર છે. અમે તે વખતે દરેક હીંદુને સુખશાંતી ઇચ્છી એ હોઇએ. પણ અમારી ઇચ્છા ફળી ભુત થાય એવું અમને લાગી શકતું નથી. હીંદુના પાડોશીને સુખશાંતી ન હોય તો હીંદુ પોતે તે મોજથી નજ શકે. નવું વરસ સારૂ તેનેજ લીધે કે જેણે બધા વરસનો સારો ઉપયોગ કર્યો હોય. ચોમાસું ઠીક ન થયું હોય ને આપણે શીયાળામાં સારા પાકની ઉમેદ રાખીએ તે તો હવામાં મહેલ બાંધવા બરોબર ગણાય. ઇશ્વરી નીયમ એવો નથી કે આપણે ઇચ્છીએ તે મળે. એ નીયમ તો એવો છે કે આપણને જે ઘટે તે મળે. એટલે કે આપણી ઇચ્છાની પાછળ આપણી તેવી કરણીનું બળ હોય તોજ તે પાર પડે.

એટલે અમે ઇચ્છીએ છીએ કે જે હીંદુએ સતકોર્યની પુંજી આજ વરસ માં એકઠી કરી હોય, જેણે હીંદી ભાઇને પોતાના ભાઇ સમજી પ્રેમ રાખ્યો હોય, જેણે મારી ઢોંગતથી પોતાની આજીવીકા પેદા કરી હોય, જેણે દુખીઓના દુઃખમાં ભાગ લીધો હોય. તેવા હીંદુને દીવાળી કરો. અને નવું વરસ તેની સદ્ભાવનામાં તેને ૮૬

દીપકને

(રચનાર: ઝવેરાચંદ ઠાકર, અધ્યાપક હીંદુ વીદ્યાલય, સુલતાપો.)

પ્રકાશે આજ દીપવીધાઓ ઘરે ઘરે,
પરંતુ જ્ઞાને માનવના અંતરે અરે,
જાણ ઘેરા અંધાર પ્રભુ પ્રેમ ના સરે?....પ્રકાશો.

દીપાવલીના દીપકો ઝળહળ પ્રકાશતાં
વિલીન થતાં અમ હીણ દીપક કદન કાં કરે?.... પ્રકાશો.

પેસાં યશ લોકો કરે આનંદ ઉજવણા,
દીપાવલી પ્રકાશતી માનવ મૂકે ગૂહે....પ્રકાશો.

દીક્ષતાં એ સુબ્રભારણાનાં ચાનરી દીસે
માનવતા હીન કૃષ્ણ ભાવનાથી ભરેલાં....પ્રકાશે

આજે અમારાં અંતરડાં અજ વિના ને,
આત્મ દીનાનાં રડતો દીવાળી શું કરે?....પ્રકાશે.

માનવતાની મધુર વીણાના તાર તુટ્યા છે,
બેસુર "ની ને બંસરી માનવતાની આજે... પ્રકાશો

દીપાવલીના દીપ હે તમે પ્રકાશજો,
નિર્ભર નો માનવ હિલે તેમે ઉજાળજો...પ્રકાશે.

જ્યોતિ જગાવી આજ માનવી તણા હિલે,
સાચ્ચર ૬ આજ તમે રે બતાવજો...પ્રકાશો.

ઘેર ઘેર દીપાવલી ભરેલ આ જગે,
આપી ઉપદેશ ટાળવા પ્રકાશ આપને...પ્રકા?.

ગાંધીજીના વચનામૃત

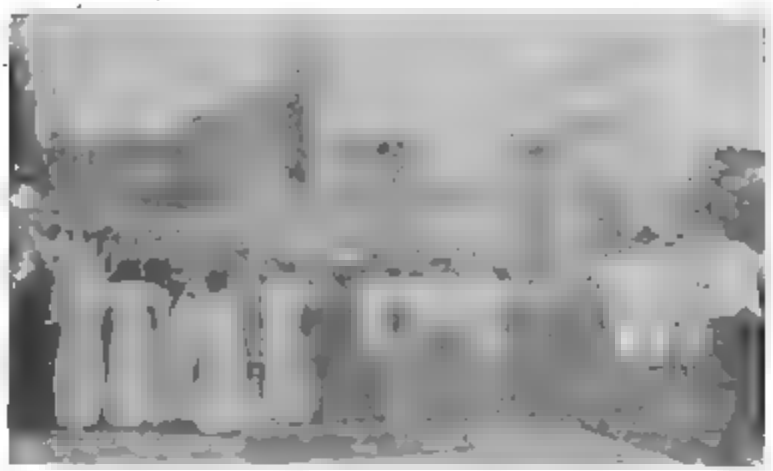
"આપણે પોતે ઉંચા આદર્શને જાળવી રાખીએ તો દરકાર નથી આવતી. જે માણસ પોતાનું ઘર પોચ્યું રાખે તેના ઘરમાં મરજી વીરોધે પ્રવેશ નજર કરી શકે. છતાં કદાચ પ્રવેશ કરે તો પણ ત્યાં રહ્યાની મુકામ ન કરી શકે. તેમ આપણે પોતે પોચ્યા રહીએ તો આપણા ઘરમાં દુઃખના કપી મરજી દાખલ થાય તો પણ તે લાંબો કાળ નભી નથી શકતી."

* * *

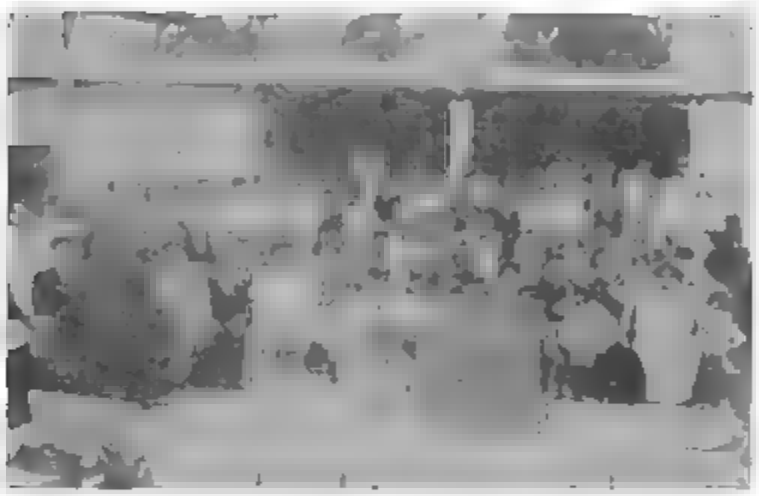
જેણે દેશને સાર લેખ લીધો છે, જેણે સેવાધર્મ સ્વીકાર્યો છે, તેની આ મરતી નથી, કેમકે તેની આ વચનને સાધક જેટલી ઓછી તે તેની મા જે બાપ મરતો નથી, કેમકે મોટા સો પીતા સમાન છે. સેવા તેમની રહી છે, તે તો અમરજ કેમ? બીજું જગત બાધમહેન છે.

પોરચ્યુગીઝ ઇસ્ટ આફ્રિકામાં આઝાદ દિનની ઉજવણીનાં કેટલાંક દ્રશ્યો

પોરચ્યુગીઝ ઇસ્ટ આફ્રિકાના પ્રોવીન્સના પ્રમુખ વીસારે ટ્રમાઈ બેઝ (બાઝા ડીસ્ટ્રીક્ટ) માં વસતા ભારતીઓએ ગયે ઓગસ્ટ તા. ૧૫ મીના આઝાદ દિનની ઉજવણી કરી હતી અને સાથે સાથે હીંદુ સંસ્થાન સભાનો ત્રીવાર્ષીકોત્સવ ઉજવ્યો હતો તેનાં આ દ્રશ્યો છે.

હીંદી ખાધ્યો તથા અહેનો તથા આફ્રીકનો તરફથી રાષ્ટ્રધ્વજની સલામતી

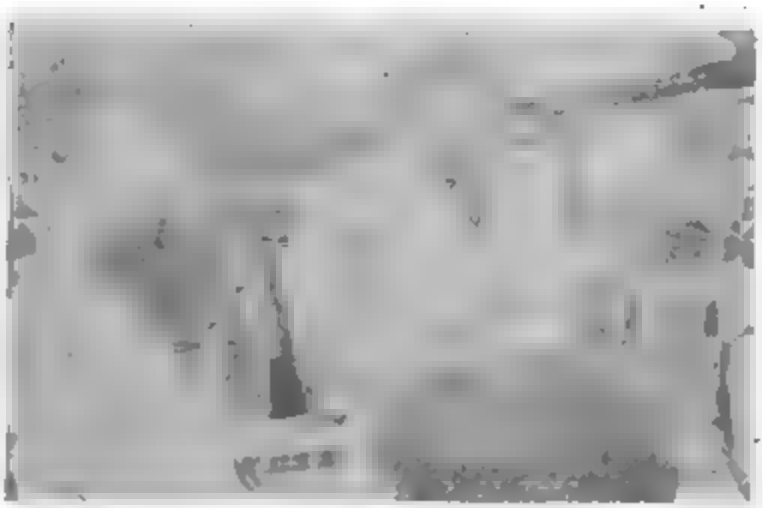
મનોરંજક મેળાવડાનું દ્રશ્ય

શ્રી. ચંદુલાલ કુમાર ભૂનીલાલ પુ. ગાંધીજીની છબીને પુષ્પમાળા અર્પે છે

રાષ્ટ્રગીત "જનગણમન" ગવાય રહ્યું છે

શ્રી. કેશવલાલ નારણજી પુ. બાપુને અંજલી આપતું ભાષણ કરી રહ્યા છે

ભારતના પાટનગરના પ્રવાસે

લેખક: લલ્લુભાઈ ઉપાનહાર

દિલ્હી ઉત્તર પ્રદેશ જોવાની અભિલાષાથી અમે બી. બી. સી. આઇ. રેલ્વેના વલસાડ સ્ટેશનેથી, મેઇલ ટ્રેઇનમાં બેસી નીકળ્યા. મુંબઇ થી વલસાડ સુધીની રેલ્વે તા. ૨૭–૧૧–૧૮૩૪માં ચાલુ થયેલી. ૩૬ કલાકના પ્રવાસ પછી બીજે પ્રદેશના જંક્શને પહાડો નીરખતા "ભારતનું પારીસ" અથવા Pink City ની ઉપમાવાળું જયપુર શહેરમાં જઇ પહોંચ્યા. સવાઇ જયસીંહે સને ૧૭૨૭માં આ શહેર વસાવી તેના નામ ઉપરથી જયપુર નામ રાખેલું; એનો વીસ્તાર ૧૭૬૮૫ ચોરસ માઇલનો છે. અસલ અંબર અથવા આમેરમાં રાજધાની હતી.

સવાઇ માધવપુરના જંકશન સ્ટેશને મીટરગેજ રેલ્વેની ટ્રેઇન બદલતી વેળા ઉતારુઓની ધાંધલથી ખુબ તકલીફ વેઠી પડી. દિલ્હી મુસાફરીમાં ટ્રામ-કાર, રેલ્વે, ટ્રામ, બસ તથા સ્ટીમરમાં અને મંદીરો આદિ સાર્વજનિક સ્થાનોમાં રમણીઓએ ચડવા ઉતરવા અને આવવા જવામાં અનિયંત્રિતપણું મચી રહે છે. દરબારની ધમાલ જોઇને એમ લાગે કે આ આપણી હીંદી જનતાની એક આસીયત જ હોવી જોઇએ! અમેરીકા, આફ્રીકા, યુરોપ આદિ પાશ્ચાત્ય પ્રદેશો ની પ્રજામાં આવી બેફામ ધાંધલ ભાગ્યે જ જોવામાં આવશે. આમાં અવરજવરી ના આમા કરતાં આપણી વ્યર્થ અધીરતાજ મોટે ભાગે કારણરૂપ હોય છે. આપણી પોતાની શાંતસ્વભાવની આમાંથી અનેકને નીરર્થક પીંઢાણા વેઠવી પડે છે એ ઉપરાંત પોતાને પણ કવચિત્ બીજા કાતરચોરના ભોગ થવું પડે છે તે જુદું. સૌરાષ્ટ્રમાં જામનગર, ગુજરાતમાં વડોદરા અને એવાં બધાં શહેરો જયપુર કરતાં ભવ્ય તામાં ઘણે તેવાં છે. કીંતુ જે આકર્ષકતા જયપુરની છે તે બીજે નહિ મળે. રાજ પુતાનાના લાલ પત્થરનાં મકાન સરખી જાંબાવાળા ભવ્ય મકાનો અને દુકાનો ની સવાઇ માધવ સુધીની કારમાળા બહારના આવનાર પ્રવાસીઓને હેરત પમાડે છે.

પહાડનો રિવાજ

મારવાડી ઓસ્વાળોમાં પહાડનો રીવાજ કાયમ હોવાથી વીશાળ રાજમાર્ગ પરના આલીશાન મકાનોમાં પણ મારીઓને બાકી નાની નાની જગાઓ કે માત્ર બારીજ રાખેલાં હોય છે. જેમાંથી વૃદ્ધીણીઓ રસ્તાપરનું દ્રશ્ય જોઇ શકે પણ બહારનું કોઇ તેમને ન જોઇ શકે.

મહારાજા જયસિંહને જ્યોતિષનો પણ શોખ હતો. જેથી તેમણે ૧૮ મી સદીમાં ખગોળના નીરીક્ષણ માટે વેધશાળા તૈયાર કરાવેલી. દીલ્હી, ઉજ્જૈન અને કાશીમાં પણ તેમણે જંતર મંતર—Observatory બંધાવેલી. પણ અહીંની વેધશાળા હીંદભરમાં પ્રખ્યાત છે. હીંદનું અમરસ્થળ અને રાજાના આશ્રયને લીધે જ્યોતિષિઓને જયપુર માનીતું થયેલું છે અહીંની ઇમારતો અને યન્ત્રો માટેનાં અદ્‌ભુત યન્ત્રો. પ્રેક્ષકોને જોવા–કરવા માટે સદા ખુલ્લાં રહે છે. અહીંનો જગવિખ્યાત હવા મહેલ મહારાજા માધવસિંહ પહેલા એ ૧૮મી સદીમાં બંધાવેલો. એ પાંચ માળનો અનેક અટારીઓથી ભવ્ય દીસે છે. શહેરની ઉત્તરે ઉંચા કુંભરો ની હારમાળાની એક છેડે બીલે ખાસ ભવ્ય રાજ મહેલ પણ છે અને બીજે છેડે શિખરદાર મંદીર એક આકર્ષક હીંદુ રાજ્યની પ્રતીતિ કરાવે છે. અહીં નું મ્યુઝીયમ મુંબઇ અને વડોદરા કરતાં નાનું પણ શિલ્પકળાના નમુના રૂપ લાગે છે.

જયપુરથી એક રાત્રીના પ્રવાસ પછી અમે આગ્રા શહેરમાં આવી પહોંચ્યા. પંડ્યાઓનો પરિચય કંટાળાજનક લાગવાથી હીંદુ લોજમાંજ રહેવાનું અમને બધે સુગમ જણાયું. હીંદમાં મુસલમા નો અમલ દરમ્યાન કેટલીક નામાંકીત ઇમારતો બંધાએલી છે. તેમાં તાજ મહાલ મોખરે રહે છે. સાહજહાંએ પોતાની વહાલી બેગમ મુમતાજ (૩જી) ના સ્મારક માટે ચાર કરોડ ચાર લાખ રૂપીઆના ખર્ચે એ બંધાવ્યો હતો. ૧૭ વર્ષ કામ ચાલ્યા પછી ૨૮–૧–૧૬૪૩માં એ પુરો થયેલો. ચીનથી અફઘાનસ્તાન સુધીની એના માટે સામગ્રી મંગાવેલી. ધરાનના શિરાઝ શહેર નો બંકા નામે મુખ્ય કારીગરે બીજા હજાર માણસની મદદ લઇ બાંધ્યો હતો. એની ઉંચાઇ ૨૨૫ ફીટ છે અને ચારે ખુણે ૧૩૭ ફીટ ઉંચા ચાર મીનારા છે. દરવાજાની કમાન એક સો ફીટ ઉંચી છે.

દયાલબાગ

આ નામમાં "દયાલમંદીર" નામે એક કમારત બાર વર્ષથી બંધાય છે. જેમાં ચાળીસ લાખ રૂપીઆ ખર્ચાયા છતાં હજુ તો સાતમા ભાગનુંજ કામ થયેલું છે. આરસપાણની મોટી મોટી શિલાઓ ઉપર કારીગરીવાળું આ ભવ્યમંદીર નીરખતાં પ્રમાણે પુરું થશે તો અહીંના તાજ મહાલની જેમ એ પણ પ્રવાસીઓને માટે એક આકર્ષક દ્રશ્ય બનશે. આમાંનો કોલેસો જોવા માટે ઘણા અને સમયની ખાસ જરૂર રહે છે. એની વીશાળતા અને પુરાતન બાંધણી ભુતકાળના ઇતિહાસની યાદ આપે છે. ઇ. સ. ૧૫૬૬માં મોગલ શાહ અકબરે આ કિલ્લો બંધાવી આગ્રાને હીંદનું પાટનગર બનાવ્યું હતું. કીલ્લાની ૭૦ ફીટ ઉંચી દીવાલ નો ઘેરાવો દોઢ માઇલ છે. શાહજહાં એ એમાં દિવાને ખાસ આદિ સુંદર બાંધકામ કરાવી એને દીપાવ્યો હતો.

અમે આ તરફનાં યાત્રાનાં સ્થળો જોવાની પણ તેમ રાખી હતી. જેથી અહીંથી મથુરા અને વૃંદાવનના દેવ મંદિરો જોવા જઇ. અમારી સાથે એક આઇ કેટિમારર પણ હતો. જે આકર્ષક દરજ્જો તેના મુજી તથા રિટ કેમેરામાં ઉતારી લેતો હતો. મથુરાથી વૃંદાવનના માર્ગે જતાં એક માઇલપર હિંદના અબજોપતિ ઉદ્યોગપતિ બીરલાજી એ બંધાવેલું એક સુંદર મંદિર આવે છે. બીજાં દેવમંદિરોની અપેક્ષાએ આ મંદિર બધી રીતે ગૌરવ લેવા જેવું છે. નાસ્તિક, વિધર્મી કે અધુનીક સુધારકોને પણ એનાં દર્શન કરવાથી નમ્ર બનાવે એવી એની રચના છે.

બીરલા મંદીર

શ્રી. બીરલાજીએ બાર્જ ભવ્ય મંદીરો દીલ્હી, હરદ્વાર અને કાશીમાં પણ બંધાવેલાં છે. એ મંદીરોમાં હીંદુ ઉત્સવ સીવાયના બીજા દીવસોએ વીધર્મીઓને પણ જોવા જવાની છુટ હોય છે. એ પ્રશંસનીય છે. પર ધર્મીઓ અને અસ્પૃશ્યોથી દેવ, મંદીર કે પુજારી અભડાઇ જાય એ જડ માન્યતા હવે તો દુર થવી જ જોઇએ. સત્ય વસ્તુને છુપાવવાની જરૂર ન હોય શકે.

બીજાં પણ બાકીનાં મંદીરોમાં ૧. અસ્પૃશ્યતા. ૨. મુર્તીઓ અને તેની સજાવટ જોવાની ધમપછાડ. ૩. પુજારી અને પંડ્યાઓની ધનલોલુપતા. તથા ૪. મુર્તીની આજુબાજુ અંધારું અને ગંદકી. આ દુષણો બીજેથી જોવામાં આવે છે. એ કલંકો બીરલા મંદીરો માં નથી એ એની નિર્દોષતા છે. નવ ભારતમાં હીંદુધર્મની પ્રતિષ્ઠા વધારનારાં આવાં મંદીરો તરફ કમનસીબ પ્રવાસીઓ સહર્ષ આકર્ષાતા જણાય છે. એમાં સનાતની કે સમાજીસ્ટ, બૌદ્ધ કે જૈન, શૈવ કે શાક્ત, નાસ્તિક કે આસ્તિક, બીલ્લી કે મુસ્લીમ સૌને માટે કંઇક નવું જોવા અને જાણવાનું મળી શકે એમ છે.

અમારા કેમેરામેનને પ્રાચીન દેવ મંદીરોમાં પ્રવેશતી વેળા અગવડો મુસ્કેલી આવી પડતી. કાંઇ ફોટ જોક ને જોંસ બારકે તેમ એમની હાંસે સટકેલો કેમેરો. જોતાંજ મંદીરોના દરવાજો અને પુજારીઓ ચોંકી જતા. એક દરવાને ભંડાર પાસે કેમેરા સાથે નહિ જવાની આજ્ઞા કરેલી. બીજા એક મંદીરના પુજારીએ ભગવાનની મુર્તીની છબી નહિ પાડવાનો હુકમ કર્યો હતો. ત્રીજા એક મંદીરના રક્ષકે કેમેરાને મંદીરની બહાર મુકી આવવા નું ફરમાન કર્યું હતું. રાજ્યના પ્રતિષ્ઠા ઓ અને લશ્કરી મથકોમાં આવા પ્રતિબંધો દેશના સંરક્ષણ માટે આવશ્યક મનાય છે. પણ આ દેવ મંદીરો માટે એની શી જરૂર છે એ પ્રશ્ન અનુત્તર રહે છે. અમારા કેમેરામેનને એક દ્વાર પાળને તેની જ છબી પાડે તો કંઇ વાંધો છે? એમ પુછતાં બીના સંકોચે તે કેમેરા સામે આવી ઉભો. તેની સમજ મુજબ છબી તો પાડી પણ એ ફોટોગ્રાફરે શીલ્પ નહોતી બગાડી!

રાષ્ટ્રપિતા ગાંધીજીની પ્રેરણા મુજબ દેશોન્નતી માટે પોતાના ધનનો છુટથી ઉપયોગ કરનાર ધનપતિ બીરલા બધ્ધુએ હીંદુ ધર્મના ગૌરવ માટે પણ અઢળક ધન ખર્ચેલું છે એમ દીલ્હીનું બીરલા મંદીર જોયા પછી યાત્રાળુઓને નીઃસંક લાગે છે. આ મંદીર બીરલાજીના બીજાં મંદીરો કરતાં વીશેષ આકર્ષક અને શિલ્પકળાની કારીગીરીથી ભરપુર છે. કલાકો ને દીવસો સુધી જોવા છતાં તૃપ્તિ ન થાય એટલી મનોરંજકતા એ મંદીરમાં ભર્યાપ્રેમ છે.

ભક્તાનંદ ભવન

દીલ્હીમાં અમે "ભક્તાનંદ બલીદાન ભવન" માં રહ્યા હતા. આ મકાન માંજ સ્વ. સ્વામી ભક્તાનંદજી સને ૧૯૨૬ના ડીસેમ્બરની ૨૩મી તારીખે કોમવાદની જ્વાળામાં હોમાઇને અમરત્વ ને પામ્યા હતા. તેમના સ્મારક રૂપે આર્યસમાજ સંસ્થાએ આ ચારમાળનું ભવ્ય મકાન આર્યજનતાના હિતાર્થે બંધાવેલું છે.

અમારી મંડળી અને ત્યાં સુધી કેટલી દ્વારા પ્રત્યેક શહેરમાં જોવા લાયક સ્થળો જોઇ લેતી. જેથી સમય ગોઠવે હોવા છતાં પણ જોઇ શકાતું. દીલ્હીનો ઐતિહાસીક લાલ કીલ્લો જમના નદીના જમણા કીનારે લાલ પત્થરનો બાંધેલો છે. નદી પાસે ૬૦ ફીટ ઉંચી અને શહેર તરફ સો ફીટ ઉંચી દીવાલ છે જેનો પરિમ દોઢ માઇલનો થાય છે. કરસે ૭૫ ફીટ પહોળી નહેર છે. શાહજહાં બાદશાહે (૧૬૨૭–૫૮)માં એક કરોડ રૂપીઆ ખર્ચોના અને દસ વર્ષે તૈયાર થયેલો. એમાં દીવાને આમ ૧૪ લાખ રૂપીઆના ખરચે બંધાયેલ તેમાં ૭ કરોડ રૂપીઆની કિંમતનું મયુરાસન મુકેલું જોને સને ૧૭૩૯માં ઇરાનનો નાદિરશાહ લુંટી ગયો હતો. જેમાં કોહિનુર હીરો પણ જડેલો. દીવાને આમના જવાહિરો ગયાં પણ આરસ ની કારીગીરી અને મયુરાસનનો ખ્યાલ પ્રેક્ષકોને જોવાનો મળે છે. કીલ્લો જોયા પીના દીલ્હી જોયું ન કહ્યાય છતાં અમારા પૈકી મણુને એ લાભ નહિ મળ્યો કારણ કે આ વખતે રાષ્ટ્ર પીતાના ખુની ગોડસેનો સખત પહેરા હેઠળ એ કીલ્લામાં કેસ ચાલતો હતો. જેથી મેજીસ્ટ્રેટની પરવાનગી વીના અંદર નહોતું જવાતું.

મહાભારત કાળની સ્મૃતિ આપતો ઇન્દ્રપ્રસ્થનો કોટ્લો પચિસ હજાર વર્ષનો પુરાણો સ્થાપ છે. ધર્મરાજ યુધિષ્ઠિરના અમલ વખતે એ બંધાએલો. પણ જર્જરિત દીવાલને ૧૫૪૦ માં શેરશાહે સુધારી તેમાં એક મસ્જીદ બંધા વીને પુરાણા કોટ્લાનું નામ આપેલું. આજે તો ફક્ત નીરાકૃતિને એ કોટ્લો કેવિ આશીર્વાદ સમો થઇ પડયો છે. તેમને હીંદ સરકારે પાણી અને બત્તી ની સમવડ કરી આપવાથી હજારોની સંખ્યામાં આશરો લઇ રહ્યા છે.

અશોકસ્તંભ

અશોકસ્તંભ–ઇ. સ. પુર્વે ૨૫૦માં મગધના મહારાજા અશોકે જુદા જુદા સ્થળોએ ૪૪ કીર્તિસ્તંભો ઉભા કરેલા. એક ખીરાબાદ જીલ્લામાં દીલ્હીથી ૧૨૦ માઇલપર આવેલ તેમના નામમાં હતો. તેને ફિરોજશાહ તઘલખે (૧૩૫૧–૫૮) દીલ્હી પાસે ફિરોઝાબાદ શહેર વસાવેલું તેમાં લાવી ઉભો કર્યો છે. એનું વજન ૨૭ ટનનું અને ૪૨ ફીટ ૭ ઇંચ ઉંચો છે. ખાસ ૪૨ પૈડાના ગાડામાં જમના નદીપર તરાપો બાંધીને લાવવો પડયો હતો. અશોક રાજાનો મુખ્ય સ્તંભ સારનાથ–કાશી પાસે છે. જેથી આ સ્તંભને ફીરોજ સ્તંભ પણ કહે છે. કુતુબમિનારો–દીલ્હીથી ઉત્તરે નવેક માઇલપર કુતાબુદ્દીન ઐબકે ઇ. સ. ૧૨૦૦ની સાલ માં બંધાવવા માંડયો હતો જે તેના જમાઇ સુલ્તાન શમશુદ્દિન અલ્તમશે ૧૨૨૦ આ પુરો કર્યો હતો. એની ઉંચાઇ ૨૪૮ ફીટ છે જે મુંબઇના રાજા બાઇ ટાવર (૨૨૪) કરતાં ૧૩ ફીટ ઉંચો છે. કાજ પગથીયાં ગોળાકારે બાંધેલાં છે. નીચે પરનો ઘેરાવો ૪૭ ફીટ જેટલુ ઉંચ અને ટોચ પરનો ઘેરાવો નવ ફીટ છે. પહેલો મજલો ૯૭ ફીટ પર છે. અને ૧૮૦૩ના અજરટની પહેલી તારીખે થએલા ધરતીકંપથી ઉપલો ભાગ તુટી પડેલો જે હજારો નીચે જ લોક માટે ગોઠવેલાં છે.

જુમ્મા મસ્જીદ

દીલ્હીની આ વીશાળ મસ્જીદ જગમશહુર છે. ઇસ્તાંબુલની સેંટ સોફીયાની મસ્જીદની એ બીજે નંબરે આવે છે. હજરત મહમદ (સ. અ.) ની દાઢીનો એક વાળ આ મસ્જીદ માં હોવાનું કહેવાય છે. શાહજહાં બાદશાહે ૬૫ લાખ રૂપીઆના ખર્ચે ૬ વર્ષના અંતે ૧૬૪૪ માં શાહજહાની બહાદરાબાદની માહગીરીમાં બંધાવેલી. જેથી પુરા નામ જહાંનામા હતું. તે પછી લખ્યા અને જુમ્મા નામે પ્રખ્યાત થઇ. ૨૦૧ ફીટ લાંબી અને ૧૨૫ ફીટ પહોળી લાલ પત્થરની આ સુંદર ઇમારતને ૩૦ ફીટ ઉંચા બે મીનારા છે તે ઉપર ગોળ ૧૩૦ પગથીયાથી ચઢી શકાય છે. એ મસ્જીદનું કોટલુંક ભાગ ૧૬૫૮ માં ઔરંગઝેબે પુરૂ કરાવ્યું હતું.

રાજઘાટ

રાજઘાટ પર રાષ્ટ્રપીતા ગાંધીજીના દેહનો અંતિમ સંસ્કાર થયેલો તે સ્થળ કોઇ પણ યાત્રાળુ કે પ્રવાસીના પગલાં થી આજે જ વંચીત રહે છે. સમય જતાં અહીં ભવ્ય સ્મારક ચીન્હ બંધાવવા ભારત સરકારે નીર્ણય કરેલો છે. અહીં નું વાતાવરણ ભાવનામય અને હૃદયને વિદિર્ણ બનાવે એવું જણાય છે. એ એ સંતની મહત્તાનું પ્રતીક છે.

નવી દીલ્હીમાં આવેલા બીરલા ભવન ની પાછળની પ્રાર્થનાભુમિ કે જ્યાં મહાત્મા ગાંધીજીનો પ્રાણ લેવા ખુની ગોડસેએ ૩૦–૧–૪૮ ની સાંજે કાતીલ ગોળી છોડેલી તે સ્થાન બહુમા દુર દુર ના પ્રવાસીઓથી ઉભરાએલું જ રહે છે. આપણું એક તીર્થ સ્થળ બની ગયું છે.

દીલ્હીમાં "બીરલા ભવન" અને "બીરલા મંદીર" આ બે સ્થળો જુદાં જુદાં છે. એ બહારની દુનીયાના ઘણા માણસોને અજર ન હોય એમ જણાય છે. નવી દીલ્હીના એક શાંત રક્ષરાજ વાળા સત્તામાં શ્રી. બીરલાજનું રહેઠાણ છે. એ એક માળનું સુંદર મકાન તેજ બીરલા ભવનના નામે ઓળખાય છે. મહાત્મા ગાંધીજી અહીં રહેતા. અને એજ મકાનની પાછળી બાજુએ સુપ્રસિદ્ધ પ્રાર્થના ભુમી આવેલી છે. જ્યાં તેમનું અવસાન થયેલું. અને દીલ્હી શહેરની બહાર એક વીશાળ મેદાનમાં બીરલાજીએ જે શીખરબાર મંદીર બંધાવેલું છે તે બીરલા મંદીર ના નામે ઓળખાય છે આ મંદીર નાં ઝાઝ શિખરો કેટલાક માઇલ દુર થી પણ જોઇ શકાય છે એટલાં તે ઉંચાં છે.

ચાંદની ચોક

જુની દીલ્હીનો ચાંદની ચોક વ્યાપાર માટે સુપ્રસિદ્ધ છે. અને નવી દીલ્હી નો વ્યાપારી સતો "કોનોટ સર્કસ" ના નામે ઓળખાય છે. એની રચના અને અર્ધ ગોળાકાર ઇમારતોની બાંધણી નવી દીલ્હીની વીશેષતા છે.

ઇતિહાસમાં મહાભારત કાળથી આ શહેરને વીશીષ્ટ નામો અને કૃર્યો અપાયાં છે. જુદા જુદા વંશના રાજા, કાબી ફેલ્હોએ એને બાંધ્યું અને સુધાર્યું" છે એ તા. ૨૦–૮–૧૮૫૭માં એ અંગ્રેજ લોકના હાથમાં આવ્યું અને ૧૯૧૨ ના ડીસેંબરની ૧૨મી તારીખે શહેનશાહ જ્યોર્જ પાંચમાએ દીલ્હીનું પાટનગર બનાવ્યું–સેક્રેટરીએટ બીલ્ડીંગનો પાયો સને ૧૯૧૧ માં નંખાએલો અને ૧૯૨૯ માં પુરુ થયેલ, જેમાં પોણા બે કરોડ રૂપીઆ ખર્ચાયેલા. એમાં ૨૧૭ ફીટ ઉંચા બે મુમટો છે અને એક હજાર ઓરડા તથા આઠ માઇલની ચાલ છે. કાઉન્સીલ હાઉસ ગોળાકારે અડધો માઇલના ઘેરાવાનું છે જેની ઇમારતના ઓટલાપર ૨૭ ફીટ ઉંચા રવંભો કરતે કોલાથી સુંદર રમકડાં જેવું રમ્ય લાગે છે. ડયુક ઓફ કોનોટે એનો પાયો નાંખેલો. અને ૧૮–૧–૧૯૨૭ માં લોર્ડ ઇર્વીને એ ખુલ્લું મુકેલું.

આંગ્રેજ સત્તા દરમ્યાન આ બીલ્ડીંગો ના સીમાડાપર સામાન્ય જનતાનો પગર ય આજે જ જણાતો પરંતુ હવે તો સ્વતંત્ર ભારતની પ્રજા ત્યાં ઉલ્લાસથી વીચરે છે.

આ ભવ્ય ઇમારતો જોતાં એમ થાય છે કે બીજીસરો આપણા દેશના ઘણી રણી થઇ ગયા. તે દરમીયાન આપણા ક્રમ–ધનના જોરે તેમની કીર્તીના રમા રહો અલોક રીતે સ્થાપિત કરી દેવાના તેઓ કોડ સેવી રહ્યા હતા તેનાં આ અવશેષ ચીહ્નો છે.

ભારતના ભાગ્યોદયે અને ભારતિ પ્રજાના અનુપમ આપલોગે સમય બદલાયો. અને તેઓને એ બધું છોડી દેવાથી સુંદર રમકડાં જેવું રમ્ય લાગે છે. ડયુક ઓફ કોનોટે એનો પાયો નાંખેલો. અને ૧૮–૧–૧૯૨૭ માં લોર્ડ ઇર્વીને એ ખુલ્લું મુકેલું.

આંગ્રેજ સત્તા દરમ્યાન આ બીલ્ડીંગો ના સીમાડાપર સામાન્ય જનતાનો પગર ય આજે જ જણાતો પરંતુ હવે તો સ્વતંત્ર ભારતની પ્રજા ત્યાં ઉલ્લાસથી વીચરે છે.

આ ભવ્ય ઇમારતો જોતાં એમ થાય છે કે બીજીસરો આપણા દેશના ઘણી રણી થઇ ગયા. તે દરમીયાન આપણા ક્રમ–ધનના જોરે તેમની કીર્તીના રમા રહો અલોક રીતે સ્થાપિત કરી દેવાના તેઓ કોડ સેવી રહ્યા હતા તેનાં આ અવશેષ ચીહ્નો છે.

ભારતના ભાગ્યોદયે અને ભારતિ પ્રજાના અનુપમ આપલોગે સમય બદલાયો. અને તેઓને એ બધું છોડી જવું પડયું. આજે આઝાદ હીંદ જગત ના સ્વતંત્ર રાષ્ટ્રો સાથે બેસી પોતાની સાચી શક્તિનો ફાળો ઉજ્વળરીતે આપી રહ્યું છે. એ પ્રતાપ રાષ્ટ્રપિતા ગાંધીજી ના. એ વીપુલબંધુ વીભૂતિને વંદન હો. એ પ્રતાપ વીર વલ્લભાઇ અને તેના સુભટ સાથીઓના. પ્રભુ એમને દીર્ઘાયુ બક્ષો. અસ્તુ.

અમારા એક સાથી પાસે શ્રી. હેન્રી દાસ ગાંધી ઉપર એક પરિચય પત્ર હતો. જેના આધારે આગે તેમની મુલાકાતનો લાભ લઇ શકયા. તેમણે અમને પ્રેમથી આવકારી અમારી સાથે દક્ષિણ આફ્રીકાની પરિસ્થિતિ અંગે ઝીણવટથી ચર્ચા કરી હતી. તે પછી 'હીંદુસ્તાન ટાઇમ્સ'નું વીશાળ છાપખાનું અને કાર્યાલય બતાવવાની પણ સૌ જોગવાઇ બનાવી હતી.

મીરત એક્સપ્રેસમાં અમે દીલ્હીથી ફિરોજ હીંદના માર્ગે વળ્યા.

જ્યાં અન્યાય પ્રવર્તતો હોય ત્યાં શુદ્ધ માણસ જીવીજ ન શકે

(ગાંધીજી)

"આપણા કાયદામાં કેટલાક વખતનો મહા અનુભવને પરીણામે લખાએલાં છે તેરો કહે છે કે જ્યાં અન્યાય પ્રવર્તી રહ્યો હોય ત્યાં શુદ્ધ માણસ પૈસાદાર થઇ ન શકે અને જ્યાં ન્યાય ચાલી રહ્યો હોય ત્યાં શુદ્ધ માણસને કસાની તંગી ન પડે. આપણા કાયદામાં તેથીયે વધારે કહ્યું છે કે જ્યાં અન્યાય પ્રવર્તી રહ્યો હોય ત્યાં શુદ્ધ માણસ જીવી જ ન શકે. તેથી જ આપણામાં કેટલાક પ્રવૃત્તિ નથી કરતા. પ્રવૃત્તિથી કંટાળીને તેઓ નથી કરતા એમ નહિ પણ તેઓ પ્રવૃત્તિ કરીજ નથી શકતા. દુનીયામાં એટલો બધો દંભ તેમને દેખાય છે કે તેઓ તેમાં રહીજ નથી શકતા. ઘણા પાખંડીઓમાં શુદ્ધ માણસ હોય તો તેણે તે પાખંડીઓને તજવા જોઇએ એમ હું અત્યારે અશુદ્ધ બનવું જોઇએ. દુનીયામાં કેટલાક શુદ્ધ માણસો હિમાલયમાં કે વીંધ્યાચલમાં ચાલ્યા જાય છે અને શરીર ક્ષીણ કરી નાખે છે. કેટલાકને આ શરીર મિથ્યા લાગે છે અને જેઓ આત્માના અમરપણામાં અને સર્વવ્યાપીપણામાં માનનારાં હોય છે તેઓ શરીરનો ત્યાંજ ત્યાગ કરે છે અને કેવળ મોક્ષને પામે છે. કેટલાક પાછા પણ આવે છે પરંતુ પોતાને એટલા વીશુદ્ધ કરીને કે પછી દુનીયા ના દંભમાં રહેવા છતાં તેઓ પોતાનું પાણું કરી શકે છે. આવા જ્ઞાનીઓ આકાશ હું મારી રીયતી સરખાવું છું ત્યારે હું મને પોતાને એટલો પામર લાગું છું કે વાત ન પુછો. છતાં મને મારી શક્તિનું માપ નથી એમ નથી. પણ જહાજ તેની થવી જોઇએ તેના કરતાં આંકણી ઘણી વધારે થાય છે. મને દિવસે દિવસે દુનીયામાં દંભ એટલો બધો લાગતો જાય છે કે મને ઘણી વાર એમ થાય છે કે હું અહીં ઝાઝી જ ન રહું. મેં રીનીકસમાં ઘણી વાર કહ્યું છે કે તમારા બધાની વચમાં હું કોઇ દિવસ ન દેખાઉં તો નવાઇ ન પામજો. મને કોઇ દિવસ એમ થઇ જશે તો હું કદી ન જઉં એવી જગ્યા એ નાસી જઇશ. તેવખ તે તમે જાણશો. નહિ પરંતુ હું તમારી પાસે જ છું એમ જાણી હાથ ધરેલાં કામ કર્યે જજો."

નવાણું ટકા દર્દીનું કારણ

(ગાંધીજી)

"ડાકતરોની દવાનો આધાર રાખીને દરદીની સાથે અણઘટતી છુટ ન લેવા જેવું હું ધ્રુજું છું. મારી જીંદગીએ મારા મનમાં એ વસ્તુને વધારેને વધારે દ્રઢાવેલી છે, મેં જીભને અર્થે શરીર સાથે ન છાજતી છુટ લીધી અને તેની ભોગ્ય સજા ભોગવી રહ્યો છું. મારી માન્યતા છે કે નવાણું ટકા દર્દીનો એજ ઇતીહાસ છે. હું કબુલ કરું છું કે આ શારીરીક સંયમ બહુ કઠણ છે. છતાં પુરૂષાર્થ એમાં જ રહ્યો છે. આખી દુનીયાનો પરાજય કરવો એ આપણા શરીરમાં રહેલા શત્રુઓનો પરાજય કરવા કરતાં સહેલું છે. એટલે જે માણસ આ પરાજય કરશે તેને પહેલો તો બહુ સહેલો છે. જે સ્વરાજ મારે, તમારે અને બધાએ મેળવવાનું છે તે ખરેખરું તો આવે. વધારે શું કહ્યું? બધા સમજવાનું તાત્પર્ય તો એટલું જ છે કે તમારે દેશની સેવા કરવી છે તે આ દેહે કરવી છે તમારી આપત્તાઓ ઉંચી છે. ધ્યેય આત્મિક બળ વીના ઉંચામાં ઉંચી આશના નીરર્થક છે."

હીંદનાં મેગેઝીનોના દિવાલ્સવી અંકો આપની પાસે હોય તે આપ નથી ઇચ્છતા?

દરેક મેગેઝીનનો દિવાલ્સવી અંક રાજકીય તેમજ સામાજીક લેખો, વાર્તાઓ, અને હાસ્યરસથી ભરપુર હોય છે. તેમજ ફોટુંઓથી ભરપુર હોઇ અને તે આપને બહુજ આનંદ આપશે.

બધાંજ્યારાં મેગેઝીનોના દર નીચે જણાવેલ છે તે આપને અમારી પાસેથી મળશે.

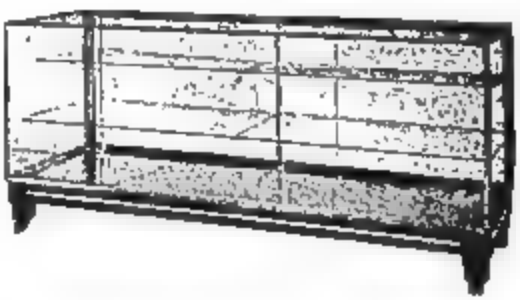
માસીક	દિવાલ્સવી	વાર્ષિક	માસીક	દિવાલ્સવી	વાર્ષિક	માસીક	દિવાલ્સવી	વાર્ષિક
સાપ્તાહીક	અંક	લવાજમ	સાપ્તાહીક	અંક	લવાજમ	સાપ્તાહીક	અંક	લવાજમ
અઠવાડીક	રંગીન.	રંગી.	અઠવાડીક	રંગીન.	રંગી.	અઠવાડીક	રંગીન.	રંગી.
અખંડ આનંદ મા	૩–૦	૧૬	નરનારી	૨–૬	૮	મેથડીસ્ટ અ	૩–૬	૩૬
આનંદ અ	૧–૬	૧૫	ન્યુ લેખા મા	૧–૬	૩૬	બાલકલ્યન અ	૧–૦	૮
આદેશ	૨–૩	૧૮	વિકાસ મા	૧–૬	૧૦	ભવીષ્યવાણી મા	૪–૦	૧૫
ઉર્મી-નવરચના મા	૨–૩	૧૫	સાંપ્રતકાલીન મા	૪–૬	૧૨	મનોરંજન મા	૨–૦	૧૫
ચેતન મા	૪–૫	૧૭	નવચેતન મા	૩–૦	૧૫	યુગાન્તર મા	૩–૦	૨૦
છાયા સા	૨–૩	૩૬	પ્રજાસત્તાક અ	૧–૦	૧૫	રેખા મા	૧–૦	૧૨
છબી મા	૧–૦	૩	પુષ્પ	૧–૦	૧૧	વારસા મા	૧–૩	૧૫
જાગૃતિ સા	૩–૦	૧૮	પ્રતિમા મા	૩–૦	૧૧	વીજીવન મા	૧–૩	૧૩
જ્યોતિધરાંન	૫–૦	૧૨	પ્રીતમિત્ર અ	૨–૩	૧૨	સરોજ મા ફોન અ	૨–૩	૧૫

વાર્ષીક લવાજમ ભરનારને 'દિવાલ્સવી અંક' ફ્રી મોકલવામાં આવે છે માટે આપનો ઓર્ડર પુરેપુરી રકમ બી. પો. ઓ. કે મેનુ ફાટવી જલદી નીચેના સરનામે મોકલો.

EXCELSIORS SUBSCRIPTION SERVICE

9 Cantonment AHMEDABAD-3, INDIA.

"ગોલ્ડ મેડલ" ફ્લોલીટી

ગ્રાઈન્ડીંગ
ડીસ્ક્સી ગ્રાઈન્ડરો
અને ઈ ઈલાસ
બોલીબોયર ગ્રાઈન્ડરો
ઉપર મુજબના ડીસ્ક્સી ટીપોઝ હાલ સપ્લાય, પી. પી.
નવા સાધન કેટલોગ મંગાવો.

એસોસીએટેડ શેપફીટર્સ લીમીટેડ

Sole Agents Associated Shapfitters, Limited, Sole Mfrs. Shapfitters, Limited.
આપણા હુનર કારખાના ડિસ્ક્સી કેટલોગ અનાવરાયેલ છે અને ઉપર જણાવેલામાં સુધારણા આવ
મેળવેલ છે, તેમણે મોકલેલા છે.
104 Marshall Street, (Facing Escom House) Johannesburg
Phone 33-4281/2 P. O. Box 8501.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૦ નવેમ્બર	હીંદુ ૨૦૦૬ આસો	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહેનશાહી કદમી	સુર્યોદય કલાક મીનીટ	સુર્યાસ્ત કલાક મીનીટ
શુક્ર	૩	વદ ૮	૨૨	૨	૫–૦૦	૬–૧૬
શની	૪	,, ૯	૨૩	૩	૪–૫૬	૬–૨૦
રવી	૫	,, ૧૦	૨૪	૪	૪–૫૮	૬–૨૧
સોમ	૬	,, ૧૧	૨૫	૫	૪–૫૭	૬–૨૨
મંગળ	૭	,, ૧૨	૨૬	૬	૪–૫૬	૬–૨૩
બુધ	૮	,, ૧૩	૨૭	૭	૪–૫૫	૬–૨૪
ગુરૂ	૯	,, ૧૪	૨૮	૮	૪–૫૪	૬–૨૫

ગ્રોપર્ટી વેચવાની છે

આ ગ્રોપર્ટી કીમતી છે મોક્કાની, ખુલ્લા ઉપરની અને સારા ધંધારના સ્થાનમાં આવેલી છે.

નવા અને જુના બાંધકામ સાથના મકાનો છે. જેનો આખો વીસ્તાર ૧૦૦×૧૫૦ ફીટ છે.

૧૦૦×૭૫ ફીટમાં ૯ દુકાનો અને નવ બે રૂમના ફ્લેટો ૧૯૪૦–૪૧ માં બંધાવા છે.

૧૦૦×૭૫ ફીટમાં ચાર નાની દુકાનો અને ૧૪ રૂમો-કીચન, બાથરૂમ અને લેટરી સાથે છે. આ જુનુ મકાન છે તે તોડીને દુકાનો, ફ્લેટો યા મોટી ફેકટરી ૫ મકાન બાંધી શકાય એમ છે.

ભાડુ ઘણું સારૂ આવે છે મેઇન્ટની ગેરવણ મટે ઘરકો રૂપમ મળવાથી લેનારને પણ્ણો ફાયદો થશે.

વધુ ના મળો

ગોવનભાઈ મણીભાઈ
૧૫૦ બીકોરીયા સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

દુકાન વેચવાની છે

ક્રાંસ્વાલમાં નામનાલ મુકામે આવેલી એક બહોળો વેપાર કરતી, સારા મોકાની દુકાન વેચવાની છે. રહેવાની સારી સગવડ અને શહેરના મધ્ય ભાગ માં આવેલી છે. વધુ ખુલાસો બને મળવાથી

મળો:

C. VALLEY,
98 SPRINGS ROAD,
NIGEL TVL
Box 59. Phone: 244

ધી સુરત હિંદુ ઓસોસીએશન

ધર્મશાળા ૧૫ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આથી મુનીપલમાં વસતા દરેક હીંદુ ભાઇઓને ખબર આપવામાં આવે છે કે હેઠથી આવતા જતા ભાઇઓ માટે ઉપરોક્ત સંસ્થા તરફથી રહેવાની સગવડ રાખવામાં આવેલી છે. આશા છે કે તેનો લાભ સઘળા ભાઇઓ લેશે.

ગોવનભાઇ મણીભાઈ
પ્રમુખ.

દયાળભાઇ લીખાભાઈ
સેક્રેટરી.
ધી. સુ. હિં. ઓસોસીએશન.

"ખિલાપ"

તંત્રીઃ ચહેન્દ્ર ચેલાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક છાપાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક ત્રાતમો પણ છેલ્લી તારીખમાં આવી ગયો છે.

૨/૬ માં પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION.
P. BAG.
PHOENIX.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

	રંગી.	પે.
સમરાંગણ	૧	૩
ઝાલાનું બંધ	૧	૦
મધુપ	૭	૬
વિજ્ઞાનીક જગત	૫	૩
સુબોધન (ઇગ્લેંડ ફ્રી ગોવેલ)	૧	૧
ચિત્રલેખા	૮	૦
બાંધ મુખી	૭	૦
જગતનો ત્રાસ (અરધે ભાવે)	૨	૧
ક્ષમાયજ્ઞ	૧	૧
પંડીતજીની હાસ્ય પ્રભા	૭	૬
ધરતીને આબાદ	૬	૦
વિસ્કાનો ઝઘડો	૩	૦

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન દુનીયાની શરૂઆતથી તે આજ સુધીની દુનીયાની માહીતી આપતો ઇતીહાસ જે આખામાં સેટની કીમત. ૧–૩–૦

જીવન પરોઢ

શ્રી. મણીદાસ ગાંધીજી ફીનીક્સ આશ્રમ ના કેટલોક ઇતીહાસ પોતાની જીવન પરોઢ દરમ્યાન બનેલો આલેખ્યો છે.

શ્રી ૧૧

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે જ અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સાચો ધર્મ સાધના	૧ ૦
ગાંધીજીનો સત્યકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૧૪ ની સાલ બનતે બનેલો 'સંપૂર્ણ' પત્ર વ્યવહાર	૩ ૬
ગાંધીજીનાં સત્યાગ્રહમાં	૭ ૦
ગાંધીજીની આર્થિક યોજના	૩ ૬
પુણ્ય શ્લોક ગાંધીજી (ચ. શ્રમ)	૧૨ ૦ ૬

દીક્ષિતલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨ ૬
સ્ત્રીપુરૂષ મર્યાદા આજ કાલ સ્ત્રી, પુરૂષમાં સેવાતી કુટેવ ઉપર ટુંકાણમાં પ્રકાશ નાખીને રેવેરેંડ હાર્પાએ જે લેખો લખ્યા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૬

ડૉ રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

તેઓ ફિલોસોફીના મહાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અજવાળું પાડે છે.	
કલ્કી અથવા સંસ્કૃતીનું આથમી	૨ ૦
લેખની વિચાર માળા ૧૯ ઉપરના તેમના લાયબ્રેરીનો સંગ્રહ	૫ ૬
યુવાનોની સંસ્કાર સાધના	૬ ૦

આર્યાદિ સાહિત્ય

દીગ્વિજયભવત ગીતા મોટા અક્ષરોએ સંસ્કૃતમાં	૩ ૦
મર્યાદામાના ભાષિતો ટુંકાના ચરીત્રોનો સંગ્રહ	૨ ૬
શ્રી રામકથાસીરીઝ આ લેખાવલી બારપુર બંધને હલકો કરી. નાનો કરી આમાં મુકયો છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

અંધકાર ઇંગ્લાંડના વિખ્યાત લેખક અનાતોલની નોવેલ	૩ ૬
આમા લેખક કુપરી, એક રશીયન પતીવ્રતાનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦ ૦

જોઇ નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૧ ૦
આત્મ કથા ગાંધીજી	૩ ૬
તેજ ચિત્રો આમા ગાંધીજી દેશબંધુ, તીલક, આવી નેતાઓના જીવન વિષે લખેલું છે	૩ ૬

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નીરીજ'ખા સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૬
આત્મારામી એક કરૂણરસીક નવલ કથા	૧૨ ૬
સ્વરૂપ દુખાત્માઓનો ભાવપ્રદ સંગ્રહ	૩ ૦
પ્રેમાકર્ષ ભા. ૧—૨ એક સુંદર આત્મકથાનક કથા—બન્ને ભાગની કીમત	૧૨ ૦
ઇન્દુકાંત સુંદર નોવેલ	૩ ૬
ઉન્માદ નોવેલ	૮ ૦
કલ્પનાના કાંટા નોવેલ	૩ ૬
ઓલિવાના પુર	૫ ૦
ભગવાન ગણપતિ	૬ ૦
મંગિનાસ કોલિમરી નોવેલ	૩
કમળાવતી કરીદારીક નોવેલ	૧૦
કોલીકાલન કોલેજ જીવન બતાવતી નોવેલ	૮ ૦
ભગવાન બાપુ બાપુજીના જીવનને લગતું પાકળી નોવેલ	૮ ૦
મોહન ભાગા મોરબ્બની ચાતોયાથી રમાંચક	૭
અમેરી	૧ ૬
મોહનની વાતો	૧ ૦
બાલ સમાધી નોવેલ	૮ ૦
જગતના મંદિરમાં કરીદારીક નવલકથા	૧૦ ૦
બાલ સિદ્ધરાજ	૦ ૬
બાલબીંદુ નોવેલ	૧ ૦
ચિરીકની વાતો નાનાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૬
બાલુ બાપુ જી નાનાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
બાલકુમાર ભાગ	૮ ૬
બાપુની વાત	૧૦ ૬
બાપીલ ગ્રીવેલ્ડી વાર્તાઓ	૧ ૬
૬૦'૬ની કાતરાની બારી ચુંટી	૧૬ ૬
બીડ આપી ભા. ૧—૨ આપે	૧૨ ૦
બાબાના બા રમ. બ્રહ્મચર્ય બાંધ વિષે ચુકાદા નેબર અને બનમાળા પરીપે બનેલ	૪ ૬
બાળવાબોર પીતાની તરફીદ બાપરીક ચહીર નેબ્રસ કોનોબીનીનું કથન	૧ ૬
બાબ કહાણી	૩ ૬

નવલ કથાઓ

કલીયારે	૮ ૬
કાદિબાવાની ૬'૮ કથાઓ	૬ ૦
કોંગ્રેસ ચરીત્ર	૧૦ ૬
મોહાંન મોબાઇલ નવલકથા ભા. ૧—૨ સેટની	૧૬ ૦
બાપુકરો વાર્તા સંગ્રહ	૬ ૬
ચિત્રલેખા	૮ ૬
તમુખા બાબ ૧—૨—૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૩ ૦
કલિયારાવ	૦ ૬
કરીકલાવાલ્મુ બાબ ૧—૨ સેટ બાબી બોનેલ ચેટની	૧૬ ૦
કોલ ચંદ્ર	૪ ૬
કરીબાલાલ	૬ ૦
બીલ કેબા	૮ ૦
બીલ ચંબી નાટક	૬ ૦
બીબેરીતા	૮ ૦
બલીબ	૮ ૬
બાબકોલ ભા. ૧—૨ સેટની	૬ ૦
ચિબાલી	૮ ૦
ચંદ્રક બબાલા	૮ ૦
બલાલ કીબ્રો	૩ ૬
પુબલાલ બોલ	૫ ૦
ચિત્ર અને પુબ ભા. ૧—૨ સેટની	૧૬ ૬
ચુટેલા ચુબર્ણ બાબો	૧૦ ૦
બહિબાર	૧ ૦

True Freedom

"True freedom is the freedom of the human spirit. A picture of the world is in the individual. Each individual must have the liberty to dream, adore and meditate. You can march individuals into a group but you cannot weld them into a single unit. All the advances of history are due to the spirit of man. The unconquerable spirit which is the source of an endless variety of form and organization, which is behind all men's strenuous endeavours, ambitions and achievements—hoping, striving, failing, still advancing, gaining ground, pressing onwards —this creative spirit of man is at the heart of human history. To strangle it, to suppress it, is to make man an inhuman being."

—Sir S. Radhakrishnan.

ખરી સ્વતંત્રતા

"ખરી સ્વતંત્રતા એ માનવ આત્માની સ્વતંત્રતા છે. જગતનું કેન્દ્રસ્થાન વ્યક્તિમાં રહેલું છે. પ્રત્યેક વ્યક્તિને સ્વપ્ન જોવા, ઉપાસના કરવા, ધ્યાન ધરવાની છૂટ હોવી જોઈએ. વ્યક્તિઓને એક ટોળામાં તો કૂચ કરાવી શકશો, એક જ અંગમાં તેને જોડી દઈ નહિ શકો. ઈતિહાસની પ્રગતીઓ માનવ આત્માને આભારી છે. અછત આત્મા જે અનંત પ્રકારના સ્વરૂપ અને સંગઠિત થયા છે, જે સઘળા માનવીઓના અથાગ પ્રયત્નો, અભિલાષાઓ અને સિદ્ધિઓની પાછળ રહી કામ આશા રાખી રહ્યો છે, પડતો આખડતો આગળ ને આગળ જઈ રહ્યો છે—એ સર્જનાત્મક આત્મા માનવ ઇતિહાસનાં મૂળમાં રહ્યો છે. તેને નુકસાન પહોંચાડવું તેના પર દાબ દેવો એ માનવિને અમાનુષી બનાવવા બરોબર છે."

—સર એસ. રાધાકૃષ્ણન.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
21 DEC 1950

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 45—Vol. XLVIII FRIDAY 17TH NOVEMBER, 1950 Registered at the G.P.O. as a News-paper. PRICE: FOUR PENCE

★ ★ ★

WORLD NEEDS REVIVAL OF RELIGION

"This is no age for the revival of any sectional or communal religion. Hinduism or Islam or Christianity or Buddhism, in spite of the excellent things that are in each. This is an age for a synthesis of all religions. God is One and Religion also is One and the same. This is the grand truth that men have to learn in this age and they shall have to be, as they are being made to be conscious of it. Forms differ. But forms are non-essential, hence immaterial. Hindus, Mussalmans, Sikhs, Christians—we are all of One Religion. God is our Greatest Common Factor, God is our One Common Father and we are all His children, and have to behave with one another as such .... What the world needs is a revival of Religion, universal and eternal and in the hearts of men, not of any sectional religion. God will not permit it. Mankind needs to be united in One God. They need one universal religion of love, piety and brotherhood."

—Alokanand Mahabharati.

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET. 44" Chenile Georgette in all latest Shades Suitable For Sarees. Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0- each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades. £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS. Cream. Collar Attached. All Sizes. 27/3 each.

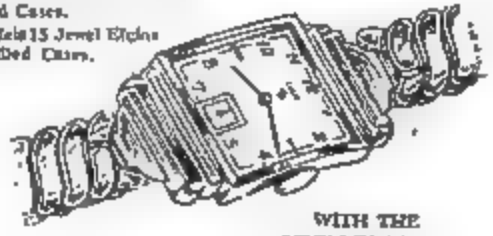
FANCY TINSEL SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground. 5 yds. lengths. 25/- each 6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. ELOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2661
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ
રેડમી લેડીઝ સુંદરમ હેટ, ગુલબ રંગ. બ્લાન્કેટસ—બિળી બાળકો માટે
સ્ટ્રો ટોપલો માલ. તેમજ કેપડીલ બનાવનાર સારીઓ
ઘરેણે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બહારગામ છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : ૩૩–૨૬૬૧

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN". Phone 29635.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155|7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch/ Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawloon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: G. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
31|32 Fortuna Chambers, Jeppe Street. P.O. Box 5189, Johannesburg.
'Phones:—Office: 22-7731. After hours: 74-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1490

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ દોઢ પીઢ કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, આગવટ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી સગવડ છે. દોઢી કંપનીને ઉપજાવ આપવું એ દરેક દોઢીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25645. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi. S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Dec. 12.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET, P.O. Box 20432, DURBAN.

Note:—Emergency Phone: 63624

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બેચવર્કોપ, વરેસીંગ બોરડ સાઈડ બોર્ડ ઓફિસ ડેસ્કસ, બુક કેસ, ટેબલ, તદન મીકેનીકલ આવે મળીને આપીશું. અને પુષ્કળની લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બેડરૂમ, ટેબલ્સ અને કીચન ડ્રેસર—

કે હમારી ફેક્ટરીમાં તૈયાર થાય છે તેનો સ્ટોક હમેશ તૈયાર રહે છે. બાજ રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને ચેકવાર આવ્યા વખાણે.

L. MISTRY

61 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG

PHONE 33-4691. BOX 2526.

ચોખ્ખું મધ

પુસ્તી રીતનું એરેંજીના કુલનું મધ અમારે ત્યાં આવતું બંધ થયું છે. એ મધ આપણા દેશમાં તેમજ બીજા દેશોમાં પણ વખણાએલું છે. મંગાવી ખાત્રી કરવા મહેરબાની કરશો.

ભાવોના ભાવો :

૩ રતલ શી. ૯—૬ રતલ શી. ૬—૬.

ઓર્ડર સાથે પૈસા મોકલવા મહેરબાની કરશો.

એડરેસ :

M. I. Gardee & Sons (Pty) Ltd.

P. O. Box 21,

White River Station, E. Transvaal.

EVERY SUNDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	IMTHIHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUK-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.

And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

189 Grey Street, DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to :

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,

P. O. Duffs Road, Natal.

વેચવાના પુસ્તકો

અદ્ભુત ભારત ચિત્ર આલ્બમ	૭	૬
અજન્તા કલા મંદિર ચિત્ર આલ્બમ	૫	૬
ચિત્રકાર રવિશંકર	રાવળ	કૃત ચિત્ર સાધના	૫	૦
સુંદર ચિત્ર સંગ્રહ તમારા ઘરને ચિત્રોથી શણગારો દોરતા પ્રખ્યાત ચિત્રકારોના ૩ ચિત્રના સંગ્રહની કીમત	૮	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 45—Vol.-XLVIII. Friday 17th November, 1950

Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

True To Form

SENATOR NICHOLLS occupies a prominent place in the United Party. Indeed, when the U.P. were still in power—that is, before the Nationalist outgeneralled them into the shades of opposition during the last general election—Senator Nicholls was a rather important fish in the government pond. If not altogether an unqualified success in the role of Union Delegate to U.N.O., his performance, on the whole, was a pretty accurate presentiment of the Union's mental complex regarding the Indian question.

Rhetorically considered, Senator Nicholls effort was, we recall, quite "class." Unfortunately for him, however, the Union delegate found himself in company that was not wholly unacquainted with the seductions rhetoric has been known to exercise over the less sophisticated. Factually considered, notwithstanding our old friends "suggestion" and "suppression" being fairly frequently brought into play, the Senator can hardly be said to have left conviction behind him.

In the smaller provincial pond of Natal, Senator Nicholls is accounted a very big fish indeed. He is probably a pretty faithful impersonation of Natal's anti-Indian sentiment. As far as he permits himself to be at all affected by embarrassment, he perhaps finds himself somewhat embarrassed in the matter of his whole-hearted views on the subject of "separate," by the fact of his membership of the U.P. (It must be at least a little awkward when duty to party compels one to affect disagreement with the policy of the other side with which one is really largely in sympathy).

But Senator Nicholls is a resourceful man, an old soldier, a practised parliamentary hand. So, the good Senator, (whose memories of the days when he tasted the sweets of power may not be altogether unstinged with regret; whose dislike of 'pralaya' (obscuration) is not altogether unshared), evolves and advances a plan.

Put simply and devoid of frills, Senator Nicholls suggests that the "outs"—his Party—shall cooperate with the "ins—the present Government—in three specified matters of policy. Foreign policy, Defence, and what he lumps together under the comprehensive term, Native policy.

With a skill that is eloquent of the Senator's adeptship in the noble art of employing words to disguise meanings, Senator Nicholls speaks of his suggestion as "a call to the United Party to lift the policy touching these matters out of party politics." His, the United Party, should, he considers, approach the Nationalists to come to an agreement on these three questions.)

If this means anything, it means that the party of which Senator Nicholls is a prominent member, is to accommodate itself, in these three respects at least, to the Nationalist policies. Present indications certainly do not point to any immediate prospect of the Nationalist Government being put out of power.

What, in turn, does such "accommodation", mean? Foreign policy? What foreign policy *has* this country? What, save by its obstinate high-handed conduct, proclaiming its utter indifference for, and complete contempt of whatever other countries, be they never so powerful never so cultured, think about its rulers and their way of life? What, save to clutch at any friendly straw that seems to favour the chance of once again recreating the dear dead days of a century ago?

Foreign policy! Surely "foreign policy" is not completely dissociated from the maintenance abroad of at least some remnant of respect for one's own country. Has, perchance, Senator Nicholls' attention been drawn to a letter from Prof. C. G. S de Villiers of Stellenbosch (presently visiting Europe) given prominence in a recent issue of 'Die Burger' H.N.P., and reproduced in 'The Star' of the 9th inst.?

The worthy Professor's letter, summed up in five words, reads, "Our Name Stinks In Europe." Its distinctive aroma, in most of Asia and America, is too well known to need repetition.

Defence? Suthcarts or Skirt Kommandos? Though probably all that really matters is at all times to be sufficiently prepared to suppress any "damned nonsense from discontented "Kafirs" who have yet to be taught "to keep to their proper stations."

We must confess to not being greatly impressed with Senator Nicholls' seeming concern over the preceding two items. Without wishing to be unduly sceptical, we find it difficult to resist the conclusion that it is upon the third of the three—what the Senator calls Native Policy—that his mental eye is chiefly focussed.

Native policy may be made to include so much. We Indians have already seen a sufficiently enlightening sample of the Senator's own policy towards us to realise what the bulk would be were he in a position to deliver it. Not to put too fine a point upon it, we should either be kicked out of the Union, more or less ruined financially, or, degraded to the level of other, possibly the lowest of other, non-whites, pitchforked, en masse, into bazaars, locations or ghettos, far away enough from competition with European merchants or traders and there left to stew in our own juice.

We observe that the 'Rand Daily Mail' suggests that the Senator's proposal be answered by the United Party with a "No thank you, Mr. Nicholls!" Our presumption does not, of course, soar so high.

The unhappy victim, about to be chastised with scorpions need hardly worry about their number being one or two more or less.

Indian Education

WITH the celebration of the Silver Jubilee of the Natal Indian Teachers' Society last week the question of Indian education came very much to the forefront, as, indeed, it sorely needed to, when it was realised that over thirty thousand children of school-going age were without school facilities and hundreds who were completing their primary education had to walk the streets for want of adequate provision for higher education. The unique gathering at the Avalon Theatre last Friday morning, when the Administrator, Mr. D. G. Shepstone, performed the opening of the Silver Jubilee celebrations of the Society, the high standard of speeches made at the occasion, the Arts and Crafts Exhibition opened by Mr. Gordon Heath, at the Durnell Crescent Indian School Hall, the magnificent Jubilee luncheon given by the Society at the St. Anthony's Catholic Hall, when the American Consul, Mr. R. G. McGregor delivered an inspiring speech, the grand Silver Jubilee Teachers' Concert at the same Hall in the evening, which was an all-teacher production, and finally the most attractive and informative brochure giving the history of Indian education from its very inception, produced by the Society, gave one a vivid idea of the great achievements made by the Natal Indian Teachers' Society during the quarter of a century of its existence. It is most creditable and one in which both the Teachers' Society and the Indian community have full justification to take pride and to heartily congratulate themselves.

It is a historic fact how Indian education has been neglected by the State and more light was thrown on it by the speeches made at the gathering last Friday by the Administrator, Mr. D. G. Shepstone, and by the President of the Society, Mr. A. D. Lazarus.

"It was all too easy for Indian children to become accustomed to the drab and squalid atmosphere in which many of them lived.

"Although new schools were being built ground was steadily being lost and the number of children who sought admission being turned away was increasing."

These were words uttered by the Administrator. Stressing the great part played by members of the Indian public in contributing to new school buildings, the Administrator said, the money was very often raised from very poor people. He was often amazed at the manner in which they contributed at great personal sacrifice, so that their children might not grow in illiteracy. The Administration paid half the building costs, he said, and finances did not permit many large undertakings.

Mr. A. D Lazarus drew even a worse picture.

"The lack of education," he said, was rapidly creating an Indian "sloth" menace in Durban. We have this cancer of juvenile delinquency in our midst. Go to some of the slum districts and you will see Indian delinquents in the making.

"Some people say that the Indians have a special monopoly on high birth-rates. The poor and illiterate of any race, in any country, are notoriously prolific.

"The records at the University of Natal showed that just upwards of 70 per cent. of the Indian people of Durban and its environs were living below the bread line.

"The problem of insufficient schools had existed since the closing decade of the last century.

"There never were at any time in our history enough schools for all our children.

"As compulsory education was still something foreign to the Indian community, it was now faced with a situation impossible to remedy. The real remedy was schools, schools and more schools.

"Even if all the schools required were available there would still be a shortage of at least a thousand teachers. These facts must be faced if the rot was to be prevented from going any further."

It is easy now to realise what a marvellous example of self-help in the matter of education the Indian community has set and under what dire circumstances.

But let us not be self satisfied at that. The future of the world depends upon the growing generation and the moulding of that generation depends entirely upon the parents and the teachers. We are happy to note that the Administrator laid stress on this point by saying that schools could play a great part, not only in bringing about an improvement in the child himself, but also in his home life. Brighter classrooms and cultural influence at school would lead to make the child lift his home up to the new level. For this, both the Administrator and Mr. Lazarus admitted, there should be closer relationship between the teachers and the parents. The Administrator also said that children were often made by their parents to observe class distinctions. Only the teacher could break down those barriers.

In South Africa we are unfortunately faced with an unsympathetic Government who seeks to place obstacles in the way of our progress with the motive of our ultimate extinction. Our task is therefore doubly difficult. In such circumstances we must learn to be independent even of the Government. A small community as we are in this land, it is most essential that we should be united, and if we all, rich and poor, were to pool all our resources together we can well look after all our needs, and if we are truthful, honest and earnest in our endeavours we shall win friends and sympathisers from unknown and undreamt-of quarters. We cannot say we are friendless when we have in Mr. D. G. Shepstone, such a sympathetic Administrator and a sympathetic Education Department.

We heartily congratulate the Natal Indian Teachers' Society on their achievements during the twenty-five years that have passed and hope and pray that they may be blessed with strength and wisdom to contribute fully their share to raise further the intellectual, moral and spiritual standard of our community in the next twenty-five years.

AMERICAN CONSUL ADDRESSES INDIAN TEACHERS

AT a luncheon given at the St. Anthony's Catholic Hall on Friday November 10, on the occasion of the Silver Jubilee celebrations of the Natal Indian Teachers Society, Mr. R. G. McGregor, the American Consul, was the guest speaker. In the course of his inspiring speech Mr. McGregor said:

"No one in any community bears a larger responsibility than those who are teachers. Theirs is the task of instructing and shaping young minds. Theirs is the work of planting in the individual at an early age a sense of responsibility toward the human family."

"Let us therefore ask ourselves," he said, "what is being done to keep young minds open to truth? What is being done to prepare young minds to know the difference between truth and falsehood? What is being done to ensure that these young minds on reaching maturity will want to range themselves on the side of free men rather than to seek escape from free men's onerous responsibilities into some form of totalitarian doctrine? President Truman has declared that the present world struggle is a battle for men's minds. What then is being done with the minds that are the material of your daily task in order to equip them for the battle that is being waged to-day?"

The Colonists of the United States when the States were founded, were deeply religious people, he said. "When they came to drawing up the Declaration of Independence and in negotiating the Constitution, the founders of the new American nation translated two truths foundamental to their religious beliefs into principles by which they wished to be governed. The first of these principles was that the Creator did not intend that man should have dominion over man. Franklin, Jefferson and John Adams believed with the Bible that God gave man dominion over cattle, creeping things, beasts of the forest, fish and birds and all growing things, but they stoutly denied that it was the purpose of the Creator for any man to hold another in bondage. The second fundamental principle was that man was created in the Image of God, that man is a living soul. As such, man—each individual man—has a dignity about him that it should be the intention of society and government to safeguard and preserve at all times. Furthermore, these men argued, man is essentially good—how could he be otherwise made as he is in the Image of God. Being essentially good, man requires only so much government as is necessary for his security and safety. On these two fundamental principles or truths the way of freedom was laid out.

"Young people in the United States to-day, the generation that will come into power in the next 20 to 30 years, these young people are even more convinced of the benefits of democracy than were their fathers." The growth of community spirit, the pride that goes with accomplishment in matters of civic welfare has spread to such an extent in the United States that there is much more being assumed by the community as a whole than is being provided for by government. The attitude is summed up by a farmer who said, "I would rather support my government than to have to depend upon the government to support me." We are aware that an idle youth lacking for recreation facilities is a danger to the community. We have much still to do in slum clearance, in social welfare, in housing, but where the job is pointed out the community itself is usually the first to move in to do the job."

In conclusion Mr. McGregor said: "The battle for men's minds is won or lost in the classrooms over which teachers such as you preside. Yours is the task to answer the universal questions of why, when and where. Yours is the job of preparing young people to take their place in the community with a sense of their responsibility. Yours is the problem of turning out mature individuals having respect for their neighbours, a proper attitude of humility toward their Creator, and a knowledge of human limitations. Yours is a noble profession and the ideal of your Society is to raise the standard of teaching to the point where in looking over the balance of the next 25 years whoever it is that stands in my place can declare that those years like the past 25 years have been exceedingly well spent."

"God bless those whose noble task it is to prepare young minds to know and to build upon these truths."

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Phoenix, Natal

S.A. INDIAN QUESTION BEFORE U.N.O.

Mrs Vijaya Lakshmi Pandit presented India's case in regard to the treatment of Indians in South Africa before the special Political Committee of the United Nations General Assembly, on Tuesday, November, 14. After tracing the history of the case from the time it was presented to the United Nations four years ago, to the breakdown of the arrangements for a round table conference after the passage of the Group Areas Act, Mrs. Pandit said:

"The conduct of the South African Government has shown no evidence of a desire at any time to attempt a settlement of the problem in conformity with the resolution of the General Assembly. In fact, their whole attitude indicates a surprising indifference to the dignity and prestige of this world organisation.

"Its resolutions were flouted by the Union and instead of mitigating the rigours of its policy, racial discrimination has been extended further and into realms which not only affect the dignity of the human persons discriminated against."

Mrs. Pandit said the Indian Republic was justified in refusing to participate in a round table conference because its result would have been a foregone conclusion if it had been held in an atmosphere created by the Union Government

"I have no doubt that the members of his committee are aware of the wider implications of a policy which imposes a permanent stigma of inferiority on almost half the human race. Is this the brand of Western civilisation which South Africa would present to a world striving to promote social progress and better standards of life in a larger freedom?

"We, the people of Asia, think of Western civilisation in terms of those great slogans that were devised to enlarge the area of human freedom, of the motto of the French Revolution, which has been an inspiration to millions, of the self-evident truths on which American democracy was founded, and those inalienable rights which are propounded in the Declaration of Independence, of the great tradition of British justice, the most recent example of which was the peaceful transfer of power from Britain to India and Pakistan.

Hitler Did The Same

"The Government of South Africa tell us that it is none of our business how they treat Asiatics. Hitler also told the world that it was entirely his business whom he chose to persecute in his country. He fought a war in support of his policies and lost.

"An exhausted and chastened world has realised that if it is to remain free it cannot permit the existence of slavery within itself.

None of us can live in an ivory tower, nursing our own brand of prejudice while the storm outside gathers in intensity."

Mrs. Pandit said a situation as difficult and delicate as the one under discussion by the committee could not be changed by a miracle. There was no magic formula that could give them a solution.

"Great tolerance, combined with endless patience and endurance, are required to continue the efforts towards the ending of policies which are as detrimental to those who formulate them as to their unhappy victims.

"This was the faith with which Mahatma Gandhi linked the problem of untouchability in India with our freedom struggle. The continuing discrimination against millions of men and women within the country disqualified the nation for freedom from foreign rule, he told us. The first priority in his movement was given to the removal of untouchability."

Mrs. Pandit said that untouchability was an offence punishable by law in the Indian Constitution.

Mrs. Pandit then recalled that the resolution entitled the United Action for Peace, passed by the General Assembly earlier this month, clearly set forth that peace was dependent on universal respect for human rights and fundamental freedom. Mrs. Pandit said the resolution contained all the arguments of the case she sought to present.

She quoted from the resolution, stressing that peace could not be secured solely by collective security arrangements, but that genuine and lasting peace depended also upon the observance of all the principles and purposes of the Charter, especially upon respect for human rights.

Breach Of Faith

Mrs. Pandit concluded that the policy and conduct of the Government of South Africa had not only "not conformed to the spirit and letter of this resolution, but is opposed to the Declaration of Human Rights and is a breach of the solemn undertakings and agreements entered into with the Government of India."

Finally, she introduced her draft resolution, saying that the General Assembly: "Is of the opinion that the Group Areas Act entails a contravention of the purposes and principles of the Charter of the United Nations and Declaration of Human Rights, and recommends to the Government of South Africa to take all steps necessary, speedily to bring its treatment of people of Indian origin in the Union of South Africa into conformity with the purposes and principles of the Charter of the United Nations and Declaration of Human Rights."

Mrs. Pandit drew attention to the "conciliatory approach of the Government of India throughout."

Mrs. VIJAYA LAKSHMI PANDIT

Despite the Universal feeling that the round-table conference had been sabotaged by the Group Areas Act, said Mrs. Pandit, the Indian Government had first asked that the Bill be held up, pending the results of the proposed round table conference.

They had urged that the round table conference should be convened immediately, and not in October or November, 1950, which would clearly be after the Bill became law.

The only reaction, she said, was that on May 26, the Prime Minister, Dr. Malan, moved the application of the guillotine, limiting the second reading of the Bill to 22 hours and all stages to ■ hours.

It was only after the failure of the Indian Republic's attempts ■ hold the conference before the enactment of the Bill that the Indian Republic's Government informed the Union Government that they had decided not to participate in the round table conference.

Group Areas Act

Mrs. Pandit detailed the provisions of the Group Areas Act, and showed how they affected the Indian community.

"In a group area assigned ■ a non-Indian group, say a White group, Indians cannot in future acquire any property.

"If an Indian owns property in such an area, when it is declared a group area, for Whites, he can sell it to a White person, or hold it until his death, when it will have to be sold to a White person only, the net proceeds going to his heirs," she said.

All Indians, individuals or companies, must cease occupation in the area on its conversion into a group area for White persons. This was irrespective of whether the property was owned by such Indians or not. This involved vacation not only of all residential accommodation but also of business premises on which Indians conducted business.

The value of property owned by Indians had fallen steeply on the passing of the Act, she said. Europeans had already begun to make inquiries regarding the sale of existing Indian businesses, in expectation that they would have to be wound up.

"This is the threat facing the Indian and African communities in South Africa today. There is an incorrect belief that what is now happening is only the continuation of difficulties complained of in the past.

"In actual fact, it should be realised that what is now being attempted is a complete degradation of the indigenous and Indian population and an early extinction of the latter S.A.P.A.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (U.S.A.)

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

DIPHTHERIA

SOME years ago, when working in an institution closely connected with so-called "medical research," I was in very close daily contact with a leading specialist. One day I asked him the circumstances under which he first had a patient die on his hands. He said, "I was giving an injection of diphtheria anti-toxin serum to a little girl when anophylaxis set in. She died before I could withdraw the needle." "But," I questioned further, "could you not tell beforehand that this might happen?" "Unfortunately not," he explained. "There is no way of being certain in these matters. It is one of the risks that have to be taken in the fight against diphtheria." For some reason or other I then asked, "what did the authorities say when you wrote that on the death certificate?" His reply was significant: "Oh, no! We never write such things on death certificates. We just say 'Heart Failure.'"

The incident impressed itself forcibly on my mind, and the more so as it followed another peculiar occurrence a couple of years previously. It happened in another town and another institution entirely. A leading family doctor took swabs from a patient's throat and sent them in a laboratory for testing. When he got the results he claimed that he had played a trick on the laboratory by switching over a sterile swab and the swab used for a suspected diphtheria case—and the sterile swab was reported as positive diphtheria! There was a terrible row about the whole matter, and the Head of the institution voiced his very strong disapproval of the very "unsporting" and "unethical" behaviour of the doctor in playing such a trick. But the doctor was very sarcastic about the reliability of laboratory reports.

Then I heard of something else rather puzzling to me. It was said that some nurses in Fever Hospitals were not co-operating as desired in cases of diphtheria where the patient's throat had cleared up completely but the swabs from the throat sent to a laboratory for testing kept getting the report that diphtheria germs were still being found. These nurses were alleged then to swab the patient's throat with disinfectant before taking a special swab for the laboratory test. Such a procedure was almost certain to ensure a negative report.

Isolated instances like these should make everyone think; but it is only when one understands the underlying natural laws of health that the problem becomes solved. Then Nature Cure points the way to the safest and best forms of treatment.

Afterwards, when I was in America, I ran across a warning by Dr. Eugene Underhill, M.D., one of the heads of the Central Hospital, Philadelphia. Dr. Underhill wrote a monograph to warn his fellow-physicians against the grave dangers in giving injections for the prevention and cure of diphtheria. It may have been because he was a Homoeopath, that his warnings were not heeded by the profession. Or it may have been because a great deal of money is invested in the preparation and marketing of things like "anti-diphtheria serum." As Macaulay once wrote, "where a monetary interest is at stake, even the principle of gravitation would be brought into dispute."

From time to time I have attempted to bring to public notice the question of the dangers inherent in the use of anti-diphtheria injections. During one of the "polio" epidemics a letter in the Press aroused considerable interest when I pointed out that there seemed to be a connection between the incidence of "polio" and anti-diphtheria injection campaigns. But the subject was quickly suppressed "in the interests of public health."

Now, however, overseas medical authorities have stated emphatically that there does seem to be some connection between anti-diphtheria injections and "polio." Our local medical authorities contend, however, that this does not apply to South Africa; although they agree that such injections should be discontinued during a "polio" epidemic. Their excuse for such an illogical attitude is that diphtheria is such a dread disease that they dare not stop giving injections to prevent it.

These people are extremely sincere and serious. They believe fanatically in the truth and correctness of their attitude. But that is the trouble with fanatics. It is strange how even the best educated people can shut their eyes and close their minds to facts. They simply refuse even to consider the case of the Homoeopaths regarding diphtheria. Yet the evidence is there for all who will honestly investigate.

For instance, as long ago as 1911, the record of homoeopathic doctors in Germany was from 1 to 2 per cent deaths of their diphtheria cases. In Sweden only one quarter per cent died and the rest recovered. Statistics at the British Museum for the same year show that in Britain the ordinary doctors using anti-toxin lost 16.1 per cent of their diphtheria cases, while homoeopathic doctors using homoeopathic remedies without anti-toxin lost only 4½ per cent. At present it is admitted by allopaths that in some places the mortality is as high as 20 per cent of diphtheria cases despite all the latest fancy treatments. No wonder they are so afraid of diphtheria and try so hard to prevent it with injections, even at the risk of causing "polio."

And yet they refuse even to consider the Homoeopath's methods of treating this dreadful disease, or the Homoeopath's successes in prevention of diphtheria. It is the weakness of human nature that so many people, otherwise quite clever, refuse to investigate and seek truth no matter where the search may lead.

One of the chief homoeopathic remedies for the prevention and cure of diphtheria is Diphtherium in the 200th potency or even higher attenuation. This is a peculiar preparation that is virtually a homoeopathic diphtheria vaccine used in extremely small doses. The 200th potency is so greatly diluted that it has been said humorously that even original sin would be purified if prepared in this way. But Diphtherium 200 works! And it is given in very small does in the form of little sugar pills that the patient sucks like a sweet or sips after they have been dissolved in a little water. Contrast this treatment with the orthodox method of pumping large quantities of concentrated diseased filth into the blood-stream. No wonder the latter practice so often has bad results such as "polio," heart troubles and a host of other ill effects. But the homoeopathic Diphtherium has none of these; nor is there the slightest danger of sudden death from anaphylaxis.

Consider the testimony of Dr.

COLOURED PEOPLE REPUDIATE DR. DONGES'S STATEMENT

The following statement has been issued by Mr. A. P. Dickenson, President, African Peoples Organisation:

AS President of the African Peoples Organisation, I wish to repudiate the statement made by the leader of the South African delegation, Dr. Donges in the United States that the Coloured people favoured the Group Areas Act. It is incredible that Dr. Donges as a responsible Minister of the Crown should wilfully misrepresent the views of the Coloured community. It is unthinkable that a Coloured man would be willing to sign his own death warrant, for that is the clear implication of the Group Areas Act for the 1,000,000 Coloured people of South Africa. The Group Areas Act is designed to segregate completely the Coloured people and taken together with the Malan—Havenga agreement to deprive them of the vote on the Common Roll, they would be robbed of their self respect and thrown on the dunghill of serfdom merely to remain as hewers of wood and drawers of water. The African Peoples Organisation emphatically states that the Group Areas Act is abhorrent to the Coloured community and will be opposed tooth and nail.

This statement has been cabled to Mr. Trygvie Lie, Secretary-General, United Nations Organisation.

H. C. Allen, M.D., author of "The Therapeutics of Fevers," "Materia Medica of the Nosades," etc. etc., who writes of Diphtherium 200: "It will cure in every case that crude anti-toxin will and is not only easy to administer, but safe and entirely free from dangerous sequelae. The author has used it for twenty-five years as a prophylactic and has never known a second case of diphtheria to occur in a family after it has been administered. The profession is asked to put it to the test and publish the failures to the world."

Instead of "putting it to the test," the profession appears to ignore the matter and to suppress discussion when the subject is raised. So Diphtherium 200 remains a very effective remedy exclusively used by Homoeopaths.

Homoeopaths use several other remedies for the treatment and cure of victims of diphtheria, according to the peculiar circumstances and needs of each individual case. The chief of these is Mercurius cyanatus 30 which has proven almost a specific in skilled hands. Really wonderful work has been done with it and some of the most desperate cases have been cured as by a miracle.

Of course, ordinary Nature Cure methods should never be neglected. Wet clay packs or mud poultices as hot as can be borne should be applied to the external neck and throat right up to under the chin. The false membrane or false skin that forms inside the throat should be dissolved with frequent gargles of fresh pineapple juice, which is a wonderful natural remedy for this trouble.

Another very good remedy, according to the latest issue of 'The Homoeopathic News Review,' is malic acid sprays, gargles and drinks, which have been used with outstanding success in Germany.

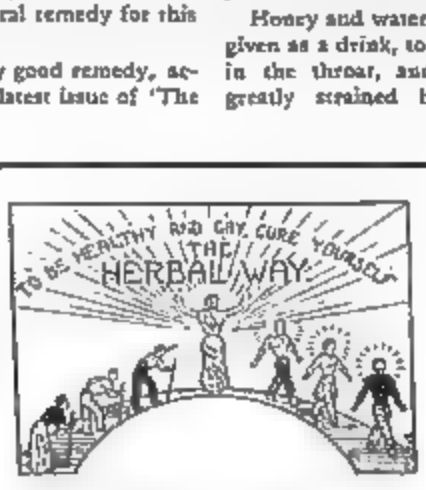
To quote: "Buy the greenest apples in the market. Cut them up, skin, seeds and all. Boil them well, cool and strain; and you have a malic acid infusion for spray, gargles and drink which is a considerable factor in curing anything that suggests a nasty septic throat, even if diphtheric.

It is, of course, essential that the bowels should be kept open with enemas and that the patient should remain flat in bed. When diphtheria is bad, so much poison gets into the system that there is grave danger of heart failure even from such slight effort as trying to sit up.

Fortunately, the patient's throat is usually too sore to permit swallowing food, and under no circumstances should solid food be given until the case clears up. Beef tea, chicken broth, or any flesh preparations should also be avoided absolutely. To give such stuff to a diphtheria victim is like pouring not oil but petrol on to a fire. The patient's strength will be kept up far better by giving fresh raw vegetable juices which will also act as medicines at the same time. The best of these are (1) a mixture of raw carrot juice and raw spinach juice; (2) a mixture of raw carrot juice, raw celery juice and raw spinach juice with a little raw parsley juice added, and (3) a mixture of raw carrot juice, raw beetroot juice and raw cucumber juice.

Honey and water may also be given as a drink, to ease the pain in the throat, and to feed the greatly strained heart. Steam baths are very relieving, especially where there is distress in breathing. And friction hip-baths are useful means of controlling excessive feverishness. But these require some skill in their application.

Finally, let it be remembered that diphtheria is essentially a disease of dirt. It flourishes where there are stinking drains, poor sanitation, lack of ventilation, bad drinking water and faulty diet. People who eat good food, exercise in fresh air and keep clean in body, mind and surroundings are naturally highly resistant to any such diseases.

TRY NATURE'S OWN REMEDY FOR YOUR AILMENTS

WRITE TO

S.A. HERBAL INSTITUTE, 11-14 Old Arcade, 100 Market Street, P.O. Box 2495, JOHANNESBURG.

HOW TO BRING UP HEALTHY CHILDREN

We reproduce the following from the "Sunday Tribune" with the hope that it may be helpful to many parents in bringing up their children:

LARI and Jonathon Doyle, of Durban, have never tasted a chocolate in their lives. Meat, fish, sweet biscuits, poultry and eggs are also unknown to them. Lari is a sturdy four-and-a-half year-old girl, and Jonathon is a splendidly developed little boy of three. Their parents told a representative of the 'Sunday Tribune' that Lari and Jonathon have never had any of the usual children's ailments and that their teeth are perfectly formed and extremely good. Mr. Doyle said: "I believe that children are most unscientifically fed. In my own childrens' diet I have eliminated all flesh foods and all sugar except the natural type found in honey. Most children's diet is over stimulating which makes them naughty, fractious and poor sleepers. "I've cut out all sugar and they don't miss it, because all carbohydrates or starches are converted to sugar in the body. Sugar has only an energy value and has no food value." Here is the daily diet followed strictly by Lari and Jonathon:

Breakfast: Grapefruit and orange, cereal with milk and honey, crisp bread or toast with butter and honey.

Lunch: Raw salads, cheese, crisp bread and glass of milk.

Dinner: All types of cooked vegetables, fruit.

In between meals, Lari and Jonathon can eat fruit, nuts and raw vegetables, if they feel like a snack. They are allowed an occasional boiled sweet as a concession, and once in a blue moon ice-cream as a special treat.

MORAL RE-ARMAMENT

The World News Agency, Johannesburg reports:—An international group from Britain, Holland, Denmark and Switzerland arrived by air in Johannesburg on Monday morning November 13th to take part in the tour of the play "The Forgotten Factor" and the work of Moral Re-Armament in South Africa, Rhodesia and Kenya. Leading the path is Mr. John Leigh Mallory, from England, whose father, George Leigh Mallory, lost his life in the 1924 attempt on Mount Everest. Mr. Mallory himself served with the Chindits in the Burma Campaign during the war. The rest of the party are Miss Birgit Horneman and Miss Lilian Kjaer from Denmark; Mr. Jaap Windig from Holland; Miss Madi Hegetschweiler and Mr. Christian Luthi from Switzerland; and Miss Jill Gedye from England. Arriving with them is Miss Elma Klogswell of Cape Town who was one of the South African delegation at the Moral Re-Armament Assembly at Caux, Switzerland. All the members of the party took part in the Caux Assembly during the past three months and have been working with Moral Re Armament for several years in their own countries, as well as in the docks and industrial areas of England, Germany and France. The party were received by the Mayor of Roodepoort on Monday afternoon at 4.00 p.m. They will take part in the presentation of "The Forgotten Factor" in Roodepoort this week.

New Season's China Peas (Moong at 30/ per 25 lb packet. Cash with order. F.O.R. Schweizer Reneke.

Apply KATHRADAS, P O Box 30 Schweizer Reneke. Tel.

Things In General

Wedding In Durban

The marriage took place on Saturday November 11, at the Umgeni Road temple between Dr. R. M. Pather, son of Mr. and Mrs. P. R. Pather and Miss Vijayalakshmi, daughter of Mr. L. M. Naidoo. A large and representative gathering of Indians with a sprinkling of Europeans was present, to witness the ceremony and to bless the couple. Congratulatory messages were received from all over the Union and overseas by Mr. and Mrs. P. R. Pather on the happy occasion of their son's wedding.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an unknown donor for the donation of £2—2—0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

Henry Miller Memorial Fund

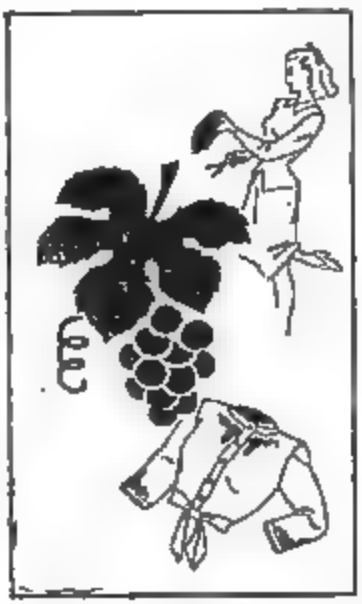
The Principal, Sastri College, acknowledges with thanks the receipt of the following donations to the Henry Miller Memorial Fund: Already Acknowledged, £110 9s. 6d., Per Dr. Mabel Palmer, Dr. Evelyn Krige, 5s., Mrs. Pughwan, £1., Mr. Abe, £1., V & S Runkle, 6s., Mrs. Macdonald, 1 -., Mrs. King, 5s., Dr. Mackenzie, 5s. Total £113 19s. 6d.

A retired Lieut-Colonel has written to the "Sunday Times" urging that every man and boy should be taught to use a rifle. He points out that the Swiss, many of whom are proficient shots, enjoyed exemption from invasion. The implication seems to be that Hitler's planes and tanks, once though so formidable, dared not risk a clash with the Swiss musketeers.

The Colonel's advice is good, but does it go far enough? I have been tirelessly pressing our scientists to produce a small, portable atom bomb which every man and boy should be compelled to carry at all times, and should know how to use it.

Tom Sullivan

An American tourist on leaving the hotel was asked by the proprietor to write something in the visitors' book. So he wrote: "I came here for a little change and a rest. The waiter got the change and the landlord got the rest."

It is to be preferred that the material is solid and rather tight woven. Especially good is an old beret. It is made of this felt like material, which is easy to cut and it is the motifs themselves that are the most important. A motif like the one here illustrated is very rich and quite easy to cut out with a pair of nail scissors. The motif is arranged on the frock with pins before it is sewn on with very fine stitches. Lastly the applique is pressed from the wrong side on a soft blanket. It pays to spend a little time on such trimmings as it must be nice and accurately sewn in order to appear as it should.

World Copyright Reserved, Centrepress Denmark.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

Seed Catalogue

Distio's 1950 Illustrated Catalogue of all Flower and Vegetable Seeds, now available. Kindly write to Distio's, Box 2060, Johannesburg, for your free copy.

"INDIAN AFFAIRS"

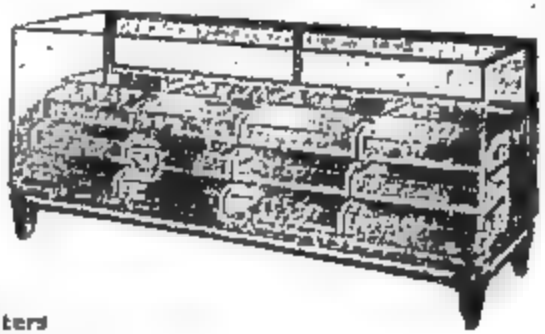
(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS," 7 Jantar Mantar Road, NEW DELHI.

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class Display Counters and Showcases, Refrigerator Counters, Wall Units, Display Fittings, Fish Fryers Etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show.
101 MARSHALL ST. (Fedics Ecrom House) Johannesburg.
Phone 123/1/942 P.O. Box 6501.

Durban - Bombay in 96 hours

EAST AFRICAN AIRWAYS "SKYLIONS" fly - direct north to Nairobi to connect with Air India International's "Constellations."

Enquire for fares and timetables from our General Sales Agents, South African Airways, or any I.A.T.A. Agent.

Fly the smooth coastal route north

EAST AFRICAN AIRWAYS

The Epic Fast

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

380 Pages. Price: 8s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, November 4.

PRESIDENT IN GUJARAT

During the week India's President Dr. Rajendra Prasd, paid a visit to Gujarat. At Ahmedad he asked people to help the Government in fighting anti-social evils. Unveiling a statue of the late Shri Vithalbhai Patel, the President paid glowing tribute to his work as a parliamentarian, his sacrifice, his fearlessness, and his sincerity of purpose. At Anand he stressed the need to provide educational facilities for villagers in their place. Laying the foundation-stone of a college of Animal Husbandry and Nutrition in Anand, he suggested the combination of the advantages of old and new methods in agricultural and animal husbandry, so that people could adopt better methods easily. At a mass rally of Congress Seva Dal volunteers at Mehmedabad, the President said he was attracted by the emblems the volunteers carried—brooms, spinning wheels and implements of constructive work. The volunteers, the President was told, were trained in such a way that they were able to undertake one item of the constructive programme. This year they had taken up adult education and health movement. The place of the rally had been made after Vasantrao and, Rajaball—two youths, one Hindu and the other Muslim—who gave their lives during the Ahmedabad communal riots of July 1946. At the Sabarmati Ashram, during prayers, the President broke down, and tears rolled down his cheeks. He said: "After a long time I am visiting the Ashram. Today I am overwhelmed by memories of olden days and a feeling of the loss of the master; as I am unable to control my feelings. Where I am sitting today, there was an image. This image is not visible to the mortal eye today, but its life and heart are still alive...Gandhiji began his famous Dandi march from this Ashram, vowing that he would not return here till freedom was achieved for the country. When he was in a position to come, somebody got mad and took his life."

At Dohad And Bardoli

At dohad the President said: "It is everybody's concern that Adivasis should improve, because their very existence has been caused by other sections of society, who should make amends for their acts and join in the drive to alleviate the Adivasis' conditions. At Bardoli he inaugurated a Khadi vidyalaya, and said: The future will decide whether the charkha or the atom bomb will lead to peace. In my mind there is no doubt "that the Gandhian path is the correct one. "At Bardoli he also unveiled a statue of Sardar Patel. He described Sardar Patel as his elder brother and said: "Unlike in the days of the British, today in every corner of Bharat there is one kind of rule. This is the work of Sardar Patel."

Chinese Invasion Over Tibet

Expressing their "considerable concern" over "the report that the Chinese Government have ordered units of the Chinese army to advance into Tibet," the Government of India say in a press note that "they have asked their Ambassador in Peking to convey to the Chinese Government their surprise and regret at this development. They have also communicated their views to the Chinese Embassy in New Delhi." The Chinese Embassy in New Delhi earlier informed the Government of India that there had been troop movements in West Sinkiang, on the eastern border of Tibet, but that no information had been received on the reported invasion of Tibet by Communist troops. Very significant, in this connection, is a PTI report from Peking, China's capital, that the city's Government-controlled Chinese language Press has completely blacked out news of Chinese military operations in Tibet. The PTI report adds that sources close to the Chinese Government blamed Tibetans for the Chinese Government's resort to military action for liberation of Tibet. "The Tibetan people," says a Soviet newspaper in East Germany, "have repeatedly written to Mao Tse tung asking for liberation. They have built roads near the frontier to facilitate the advance of Chinese troops." These are evidently the familiar Communist tactics to cloak an invasion under the name 'liberation.' It was the turn of South Korea to fear; it is now the turn of Tibet!

India And Tibet

Voicing the anxiety of the Indian public over the invasion, Shri M. R Masani, Member of Parliament and former Ambassador of India to Brazil, said that the invasion of Tibet made it necessary for India to think afresh about her attitude towards the Communist regime in China. "There has been a lot of wishful thinking in this country about the real nature of the Chinese Communist dictatorship," he said, "and if the invasion of Tibet and the prospect of the massing of Communist troops on India's northern frontier make us shed some of our illusions, it may prove to be something of our educative misfortune like the aggression in Korea." He said the action of marching troops into Tibet must be considered an aggression because it constituted a violation of past agreements between China, India and Britain that all parties would respect the autonomy of the people of Tibet who were a distinct nation from the Chinese.

Nehru On Chinese Invasion

In an interview in Srinagar, Pandit Nehru remarked that it was still not clear what the Government's real intentions were towards Tibet. There were certain disputed areas in Eastern Tibet where China had been given the right to station garrisons under the terms of former agreements. The Prime Minister stressed the apprehension in Peking that the U.S.A was bent on destruction of the new regime in China. Pandit Nehru considered that this fear was unjustified. The correct Chinese policy, he suggested, was perhaps partly attributable to the fact that, although Peking's policy might not be dictated by Moscow, much of the information upon which this policy was based came through Soviet sources. For example, Moscow had repeatedly said that Anglo-American 'intrigues' in Tibet aimed at bringing that country into an anti-Communist bloc or sphere of influence. However unfounded these accusations might be, the Prime Minister wondered whether they might not have influenced the Chinese decision to move into Tibet. Asked whether the Indian Government, through their Ambassador in Peking and through the Chinese Ambassador in Delhi, was attempting to allay these Chinese fears of which he had spoken, Pandit Nehru replied: "Yes, we have tried to do so, but I don't know with what success." He regretted greatly the action that the Chinese Government had taken in Tibet. On the basis of the information now available to him Pandit Nehru did not think that events in Tibet would have immediate repercussions in Ladakh—Kashmir's most easterly province—which has a predominantly Buddhist population with close racial and religious affinities with Tibet and an undefined eastern frontier with that country.

India And Kashmir

"India will not take any risks in Kashmir as will jeopardise the freedom of the State, for Indian forces are there at the call of the people of Kashmir," said Pandit Nehru to Indian Army officers in Srinagar. Kashmir, he said, had become a pawn in world politics. Some powers were inclined to support Pakistan's views because Pakistan "toes their line while we follow an independent foreign policy." "New Delhi," he added, "has become one of the most important diplomatic capitals in the world. I refer to the strategic position India occupies in the world." "In my opinion," he said elsewhere, "Pakistan's real aim is to spread chaos in Kashmir."

India And UN

Speaking on the United Nations Day at Delhi, Pandit Nehru said that India was behind the UN despite its weaknesses and its shortcomings and that it was essential for the peace of the world. Attempts by anyone to abuse the UN and to make it serve evil purposes must be resisted, he added. The only way to maintain peace, in his view, was for the peoples of the world to cast fear from their hearts and minds and think courageously and do the right thing. "Whenever a decision has to be taken," he said, "the main consideration that weighs with us is whether the step we are taking will promote peace. Though the forces of war are mighty, it is all the more reason to oppose them with a stout heart and will."

Nucleus For World Community

Broadcasting to the nation on the same day, the President, Dr. Rajendraprasad, said: "The dream of peace and amity among nations through an international organisation has always been with man . . . Modern civilisation permits all human beings irrespective of their class or country to be partners of a universal culture built on the foundations of peace and prosperity. The UN has no doubt come into existence for the maintenance of international peace—a supreme desideratum today—for war in the atomic age may mean the complete destruction of civilisation itself. But its significance lies more in the fact that it is the

modern round which a world community can grow and build up an effective government of its own. This would happen if the UN remained firm in the path of justice.

Sufficiency Through Irrigation

During the last five years India had imported nearly 14 million tons of food grains costing nearly Rs. 500 crores, said Sardar Patel, at the annual meeting of the Central Board of Irrigation at New Delhi. "As against this," he said, "there were plans for river projects estimated to cost Rs. 385 crores and likely to yield 9.7 million tons of food and 1.7 million Killowatt of cheap electricity." He added that there were 160 river valley schemes which were under consideration or investigation. They were estimated to cost Rs. 1,279 crores; the additional food area which would thereby be brought under irrigation would be 31.2 million acres; the additional food production would be about 19 million tons and the additional power 6 million Killowatts. In addition these would result in flood control over regions of Bengal, Bihar, U.P., Orissa, Madras and Bombay. Lands to the extent of 134 mil. acres remains to be cultivated, 94.4 per cent. of the water of the rivers is running to waste.

Import Control

The Import Control Inquiry, in their report submitted to the Government of India have emphasised the need for securing a maximum measure of stability in policy and administration, and the efficient and expeditious implementation of approved policy." They suggest the fixing of a minimum annual ceiling of Rs. 490 crores in the foreign exchange budget for import trade for the next two years. The basic objectives of import control policy, the Committee recommends should be: (1) To limit the aggregate imports on Government or commercial account to the total available foreign exchange earnings from different sources including sterling releases, (2) to distribute the available foreign exchange resources in the most equitable manner with a view to securing planned development of agriculture and industry and to meet the essential requirements of the consumers, (3) to moderate the fluctuations in the prices of particular commodities.

Welfare Measures In Bombay

The Bombay Government have taken up irrigation projects costing Rs. 30 crores which will irrigate 7 lakhs acres of land. 8,000 bandharas and 10,000 wells have been constructed, said the Bombay Minister for Reconstruction. 72 cattle breeding centres and 23 new veterinary dispensaries have been opened. 600 industrial co-operative societies have been organised. 2,400 mds. of milk are distributed in Bombay city.

Sardar 75

The 75th birthday of Sardar Vallabhbhai Patel was celebrated in Bombay, Ahmedabad and several places in Gujarat. At Ahmedabad, which he visited in connection with these celebrations, he was given a purse of Rs. fifteen lakhs which, as he announced, would be used for national work in Gujarat. Addressing the mammoth meeting he said: "A man deserves to be honoured only after his death, as it is difficult to predict when he will go astray. Ever since I joined the army of Mahatma Gandhi, I was one of those who vowed not to possess anything."

Gujarat University

At Ahmedabad, laying the foundation stone of the building of the Gujarat University and the laboratory of the Textile Research Association, Sardar Patel said: "Without economic freedom it is impossible to stand in the world. The University should impart education so as to lessen the gulf between cities and villages. In spite of one Indian culture there are regional cultures which should be developed. The medium of instruction in the Gujarat University should be Gujarati, and the burden of the foreign language which stunted our intellectual growth should be lifted. At the same time there should be provision for the study of the national language to make India a united whole." "There should be one University for Gujarat, including Saurashtra and Cutch," he added. "Although Saurashtra and Cutch are separate temporarily, they will not remain separate long. It is my endeavour to unite Gujarat, Saurashtra and Cutch into Mahagujarat as soon as possible. There is one University in Baroda. It has its place. Still all should combine in creating one for Gujarat."

Gandhiji's Path For Labour

Addressing the textile mill workers at Ahmedabad, the Sardar referred to the recent strike in Bombay, where workers, he said, had lost 60 days' wages by an illegal strike. He advised workers to strike only when all other means of amicable settlement had been exhausted. "The Bombay Government as well as the Central Government," he added, "have passed laws to enable workers to seek justice without recourse to strikes. It was Mahatma Gandhi's principle to settle industrial disputes by arbitration to avoid class bitterness and class struggle. This principle was worked out in Ahmedabad, and when the Congress came to power it was embodied in legislation. By following that principle the workers of Ahmedabad have gained materially. The labour movement which Mahatma Gandhi started in Ahmedabad is not confined to Ahmedabad only; it is spreading far and wide. Mahatma Gandhi foresaw that the trade union movement of the West would do us no good, it would cripple our struggling nascent industries and weaken our workers."

At Sabarmati

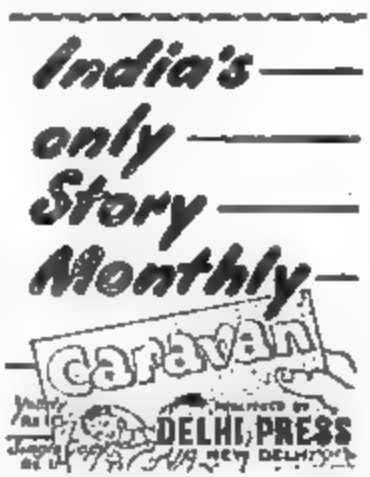
Addressing the inmates of the Sabarmati Ashram which Sardar Patel visited during his stay in Ahmedabad he said: "I am desirous of living a few years more in this moral world, although I am anxious to go to the place where Mahatma Gandhi, Kasturba and Mahadev have gone. I am living in this world to complete the task which they have left unfulfilled. This is a place of pilgrimage for the whole country. Those who come here will leave behind their load of impurities and be purified. President Rajendraprasad burst into tears hear. It shows that the heart of India beats here. Thirty years' history of India was written here. Many souls achieved their spiritual progress here. Who may not desire to come here?"

President At Calcutta

President Rajendraprasad declared at Calcutta that India not intend to be involved in any world conflict. He told displaced persons: "The whole nation is behind you, but you must try to stand on your legs." Referring to the forthcoming general elections he said; "In a few months' time we shall be having our general elections on the basis of the new constitution. This will perhaps be the biggest election ever held in the world—when every man and woman above 21 of this vast country will exercise his or her right of franchise." Addressing members of the Calcutta High Court Bar Association, Dr. Rajendraprasad said: "In framing the Constitution our object was to make the Judiciary as independent as possible. We must make the Judiciary the final arbiter not only as between individual and individual but as between the State and the individual and, what is more, between State and State."

India's Finances

"We have to concentrate on putting our economy on a sound footing in order to induce the supply of external capital," said Shri C. D. Deshmukh, India's Finance Minister. The possibility of economy in Government expenditure and of increasing their resources were being examined, he said. Speaking of the recent London talks, he said there was general agreement on the necessity for continuing the economy in dollar expenditure. "I do not share the view that we are anywhere near bankruptcy," he added. If they took proper precautionary measures, they could still make a good thing of their economy. He said there was some flow of capital from Britain to India. The prospects of capital coming to India from the U.S.A. were less because of the possibility of more investments in that country; it was not due to any question of foreign policy. They had received some assistance from the International Bank.

Send 4d. stamps for specimen.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૪૫ | શુક્રવાર તા. ૧૭ નવેમ્બર, ૧૯૫૦. | છુટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૭ નવેમ્બર, ૧૯૫૦

હીંદીઓનું શિક્ષણ

ગઈ કાલ ધ ઇન્ડિયન ટીચર્સ સોસાયટીએ ગયે અઠવાડીયે પોતાનો રૌપ્ય મહોત્સવ ઉજવ્યો હતો. એ સાથે હીંદીઓના શિક્ષણના સવાલ પર વધુ પ્રકાશ પડયો હતો. જે, ઘણા ની, ગ્રીસ હજાર ઉપર છોકરાંઓને માટે શિક્ષણના કશાં સાધન નથી અને પ્રાથમીક શાળાઓમાંથી નીકળતા જે કોને માટે અભ્યાસિક અને ઉચ્ચ શિક્ષણની પુરતી સગવડો નથી એ જોતાં, ઘણીજ જરૂર હતી.

ગયા શુક્રવારે સવારે એવજન થીએટરમાં થએલી અપુર્વ માનવ મેદની, જે વખતે નાતાલના એડમીનીસ્ટ્રેટર મી. ઈ. જી. રોપ્સટને સોસાયટીના રૌપ્ય મહોત્સવનું ઉદ્‌ઘાટન કર્યું હતું, એ પ્રસંગે થએલાં ભાષણોનું ઉચ્ચ ધોરણ, કાર્ટનલેક્સ-ટ ઈન્ડિયન સ્કુલ હોલમાં મી. ગોરધન હીરાના હસ્તે મુકવામાં આવેલ વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકોનું કલાકારિગીરીનું પ્રદર્શન, સેન્ટ એન્ડ્રુઝ કોલેજીક હોલમાં સોસાયટી તરફથી રૌપ્ય મહોત્સવનો થએલો ભવ્ય ખાનુનો જલસો, જે વખતે અમેરીકન કોંસલ મી. આર. જી. મેકમેકરે હાનપૂર્વ અને પ્રોત્સાહન આપનારૂં ભાષણ કર્યું હતું જ હોલ માં રાતે થએલો વૃંદ ગાયનનો જલસો અને સોસાયટી તરફથી હીંદી બોના શિક્ષણનો મુળથી આજ સુધીનો ઇતિહાસ આપનારાં મહાર પાડવા માં આવેલી અતિ આકર્ષક પુસ્તિકા— એ સઘળી વસ્તુઓ નાટાલ ઇન્ડિયન ટીચર્સ સોસાયટીએ છેલ્લાં પચ્ચીસ વર્ષની પોતાની હસ્તિ દરમીયાન પ્રાપ્ત કરેલી સિદ્ધિઓનો આછો ખ્યાલ આપનારી હતી. એ ઘણુંજ પ્રશંસનીય છે અને ટીચર્સ સોસાયટી તેમજ હીંદી કોમ બન્નેને તેને માટે અભિનંદન આપવાનો સંપૂર્ણ અધિકાર છે.

રાજ્ય તરફથી હીંદીઓનાં શિક્ષણ પ્રત્યે કેટલી નિષ્કાળજી બતાવવામાં આવી છે એ ઐતિહાસિક વસ્તુ છે અને ગયા શુક્રવારના જલસામાં એડમીનીસ્ટ્રેટર મી. ઈ. જી. રોપ્સટન અને સોસાયટીના પ્રમુખ મી. એ. ઈ. લેઝરસ તરફથી મુકેલાં ભાષણો તેના પર વધુ પ્રકાશ પાડનારાં હતાં.

"હીંદી છોકરાંઓને માટે, તેઓમાં ના ઘણા જે ગરીબ અને ગંદાં ખાતા-વસ્તીમાં રહે છે, તેને કેવાઈ જવું બહુ સહેલું છે."

"એ કે નવી શાળાઓ બંધાઈ રહી છે ખરી તે પુરતી નથી અને દાખલ થવાની અરજ કરનારાઓને પાછા વાળવામાં આવી રહેલા હોવાની સંખ્યામાં વધારો થતો જાય છે."

આ શબ્દો એડમીનીસ્ટ્રેટર તરફથી ઉચ્ચારવામાં આવ્યા હતા. નવી શાળા ઓ ખોલવાને હાથો આપવામાં હીંદી પ્રતિનિધિઓએ બજાવેલા મહાન ભાગપર ભાર મુકતાં એડમીનીસ્ટ્રેટરે કહ્યું કે એ નાણા મળી વખત વહાલ મરીન લોકો તરફથીજ અપાયા છે. ઘણી વખત મને લોકને તાતુબી થઇ છે કે, પોતાના બાળકો અજ્ઞાનતામાં ન ઉછરે તેની ચીંતામાં મહાન ભોગ આપીને તેઓએ ટેટલો હાથો આપેલો છે. વળી તેમણે કહ્યું કે શાળાના મકાનો બાંધવાનો અરસો ખરેં પ્રોવીંશ સરકાર આપે છે પરંતુ તેની નાણાકીય સ્થિતિ એવી નથી કે તેની મોટી-જવાબદારીઓ તેનાથી વધુ ઉઠાવી શકાય.

મી. એ. ઈ. લેઝરસે ઘણા ઓથારે વધાર ભરાલ ચિત્ર આલેખ્યું હતું. તેમણે કહ્યું :

'શિક્ષણના અભાવે હરબનમાં હીંદી ભાઈબહેનોનું પ્રમાણ ભરપુર પ્રમાણ કરતાં ઘણું છે. બાળગુનાઓનો આ સૌથી આપણી વચ્ચે આવી પટેલો છે. બંદરી શાળા ઉભાઓમાં જઈને જુઓ તો આવા હીંદી ભાઈબહેનો પાણી રહેલા તમારા જોવામાં આવશે.

"કહેવાય છે કે ૧૬ વર્ષ' જન્મ પ્રમાણ એ હીંદીઓનો આંક ઉંચો છે. સઘળી પ્રજાઓમાં અને સઘળા દેશોમાં ગરીબ અને અજ્ઞાન લોકોમાં જન્મ પ્રમાણ પ્રમાણ વધારે હોય છે એ જાણીતી વાત છે. નાતાલની મુનિસીપાલીટીના રેકોર્ડો બતાવી આપે છે કે હરબન અને આજપાસમાં વસતા હીંદીઓમાંનાં ૭૦ ટકા ઉપરને પુરતો ખોરાક મળતો નથી."

"અપુરતી શાળાઓનો આ સવાલ ઉભા રોકાની આખરીથી ચાલતો આવેલો છે."

"આપણા છોકરાંઓને માટે પુરતી શાળાઓ તો આપણા આખા ઇતિહાસમાં કદી હતીજ નહિ."

"હીંદી કોમને ફરજીયાત શિક્ષણના આશિર્વાદ નહિ મળવા હોય તેની સામે સુધારી નહિ શકાય એવી પરિસ્થિતિ ઉભી થવા લાગી છે. ખરો ઇલાજ જેટલી અને જેટલી શાળાઓ બંધાવવા માંજ રહેલો છે."

"જેટલી જરૂરી છે તેટલી સઘળી શાળાઓ મળી જાય તો પણ તેને માટે ઓલાદમાં આળા હરબર શિક્ષકો ની ખોટ રહેશે. મોટો ખપતો અડકાવનો હોય તો આ વસ્તુઓનેજ વહેલ આપવો જ પડશે."

આ ઉપરથી હવે ખ્યાલ આવી શકશે કે હીંદી કોમે શિક્ષણની બાબત માં જાતમહેનતનો કેવો સુંદર દાખલો બતાવી આપ્યો છે અને તે પક્ષ કેવા કપરા સંજોગોમાં.

પરંતુ એથી આપણે આત્મસંતોષ માની બેસી રહેવાનું નથી. દુનીયાના બધીબ્યનો આધાર ઉગતી પ્રજાપર રહેલો છે અને ઉગતી પ્રજાનો ઘડતર નો આધાર કેવળ માબાપો અને શિક્ષકો ઉપર રહેલો છે. અમને તોષ લેતાં આનંદ થાય છે કે એડમીનીસ્ટ્રેટરે આ હકીકતપર ભાર મુકયો હતો અને જણાવ્યું હતું કે શાળાઓપર માત્ર બાળકને સુધારવાનીજ જવાબદારી નથી રહી પરંતુ તેનું ગૃહજીવન સુધારવા ની, પણ તેનાપર જવાબદારી રહેલી છે. શાળાના વર્ગો સુંદર દોર અને શાળાઓમાં જે સંસ્કૃતિક અસરો પાડવામાં આવે તેની બાળકના ગૃહજીવન પર પણ અસર પડે અને તેનું ગૃહ જીવન તે ઉન્નત કરી શકે. તેને માટે, એડમીનીસ્ટ્રેટર તેમજ મી. લેઝરસ બન્નેએ કબુલ કર્યું હતું કે, શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થીઓના માબાપો વચ્ચે નીકટ સંબંધ રચવાની જોઇએ. એડમીનીસ્ટ્રેટરે વધુમાં કહ્યું કે બાળકો ને વધુ વખત માબાપો તરફથી ખોતી જોડે પાડવાનું રીખવવામાં આવે છે જે શિક્ષકોજ તોડી શકાય.

સાક્ષર આફ્રીકામાં આપણે જોયું સરકાર ગ્રામર મુકાયા છીએ કે જેને આપણા પ્રત્યે લાગણી નથી અને જે આપણી પ્રગતીના માર્ગમાં બને તેટલી અડચણો નાખવા મથી રહી છે અને જેનો અંતિમ હેતુ આ દેશમાંથી આપણી જડ કાઢી નાખવાનો છે. આ સંજોગોમાં આપણે સરકારથી પણ સ્વતંત્ર બનતા શીખવાનું છે. આ દેશમાં આપણે જેમ બને તેમ કોમ કોમ વચ્ચે સલ્હ રહેવું આપણે માટે ઘણુંજ આવશ્યક છે. એ રીતે રહીને જો ગરીબ અને તવંગર બન્ને પોતાના સઘળા સાધનો એકત્ર કરીને કામ કરીએ તો આપણી સઘળી જરૂરીયા તો આપણે પુરી પાડી શકીએ અને એ બાબતમાં સત્વ નીષ્ઠાથી અને પ્રમાણિકપણે પ્રયત્નો કરીએ તો અધુરાશો સ્વાભાવિક આપણે મીત્રો મેળવીશું. મી. ઈ. જી. રોપ્સટન જેવા સદ્‌ભાવના વાળા એડમીનીસ્ટ્રેટર અને આપણા પ્રત્યે દિલસોજી ધરાવતું કોળવણી ખાતું આપણી પાસે હોય ત્યારે એમ તો નજ કહી શકાએ કે આપણે ચીંતાહીન છીએ.

ધ ઇન્ડિયન ટીચર્સ સોસાયટીએ ભૂતકાળના પચ્ચીસ વર્ષ દરમીયાન મેળવેલી સિદ્ધિઓને માટે અમે તેને હાર્દિક અભિનંદન આપીએ છીએ અને આવતાં પચ્ચીસ વર્ષમાં આપણી કોમનું બૌદ્ધિક, નૈતિક અને આધ્યાત્મિક ધોરણ ઉન્નત કરવામાં પોતાનો સંપૂર્ણ હાળે આપવાની ઇશ્વર તેને શક્તિ અને સદ્‌બુદ્ધિ આપે એવી પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

આ ગેલમાં આવેલાં નવાં પુસ્તકો

મારી જીવન કથા	રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	
	૧	૦
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ	૭	૬
મારી જીવન કથા	જવાહરલાલજી	
	૧૫	૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી		
ભાગ પહેલો	૧૦	૦
,, બીજો	૧૨	૦
,, ત્રીજો	૧૧	૬
,, ચોથો	૮	૬
મહાદેવ દેસાઇનું પુનર્ચરીત્ર	૨	૩
સરદારના આપણોનો સંગ્રહ	૧૨	૦
કોળવણીનો મીનારા મી. ઘ. ન.	૩	૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	૨	૬

યુનો સમક્ષ આવેલો સા. આફ્રીકાનો હીંદી સવાલ

અગાઉના નવેમ્બર તા. ૧૪ મીએ શ્રીમતી વીજયાલક્ષ્મી પંડીતે સાઉથ આફ્રીકામાં હીંદીઓ પ્રત્યેની વર્તણૂક સંબંધી હીંદનો કેસ યુનાઇટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલીની ખાસ રાજકીય કમીટી સમક્ષ રજુ કર્યો હતો. ચાર વર્ષ પુર્વે એ કેસ યુનાઇટેડ નેશન્સ સમક્ષ રજુ કરવામાં આવ્યો ત્યારથી લઇને ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ પસાર થવાથી રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ની જોહવજો આંતરી પડી ત્યાં સુધીના બનાવોની રૂપરેખા આપ્યા બાદ શ્રીમતી પંડીતે જણાવ્યું કે:

સાઉથ આફ્રીકાની સરકારે આ સવાલનો જનરલ એસેમ્બલીના ઠરાવ અનુસાર શ્રોલ લાવવાનો પ્રયત્ન કરવા ની કોઇ પણ વખતે ઇચ્છા દર્શાવી નથી. અહીં આ વીશ્વ સંસ્થાની પ્રતિષ્ઠા અને મોભા પ્રત્યે આશ્ચર્યજનક બેપરવાઇનીજ તેણે વલણ બતાવેલી છે.

તેના ઠરાવોને યુનીયને ઠોકર મારેલી છે અને પોતાની નીતીને જરાયે ઢીલી કરવાને બદલે જાતીભેદ વધારવામાં આવ્યો છે અને જેવા ક્ષેત્રોમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો છે ત્યાં તે માનવીના મોભાનોજ માત્ર ઠરડાત કરનારો નથી પરંતુ જોખમી સાબીત પડવામાં આવ્યો છે, તેઓની આજીવીકાને પણ ગંભીર જોખમ પહોંચાડનારો છે.

શ્રીમતી પંડીતે કહ્યું કે હીંદે રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સમાં સામેલ થવાની ના પાડી તે વાજબીજ કર્યું હતું કારણ યુનીયન સરકારે રચેલાં વાતાવરણમાં ને તે મળી હોત તો તેનું પરિણામ શું આવત એ જણાવું જરૂર હતું. લઘુમત અરબી માનવ પ્રજાપર કાયમની હકુમત ધરાવનારી નીતીના બચાવો અર્થેની, મારી ખાત્રી છે કે, આ કમીટી ના સભ્યો જાણકાર છે. જે દુનીયા આજે સામ્રાજ્ય વીકાસ અને જીવનનાં સુધરેલાં ધોરણોને બહોળી સ્વતંત્રતાના સીદ્ધાંતો ઉપર રચી છે તેની સમક્ષ સાઉથ આફ્રીકા શું આ જાતનો પશ્ચિમનો સુધારો મુકવા માગે છે?

અગે એશીયાના લોકો પશ્ચિમના સુધારાને એ મહાન સુત્રોની દ્રષ્ટિએ નીહાળી રહ્યા છીએ કે જે માનવ સ્વતંત્રતા વધારનારા મનાયા છે, ફ્રાંસ ની ક્રાંતી, જેણે આખાને પ્રોત્સાહન આપેલું છે, તેનાપર, જે સ્વયંસિદ્ધ સત્યોપર અમેરીકાનું બોકસાસન રચાયું હતું તેના પર, અને સ્વાતંત્ર્યની ખરીતા માં જે અદર હકો દર્શાવવામાં આવ્યા છે તેના પર અને બ્રીટીશ બન્ધારણના મહાન સીદ્ધાંતોપર રચાયેલો છે, અને જેનો તાજેજ દાખલો બ્રીટને હીંદ અને પાકીસ્તાનને સ્વાતીથી સુપ્રત કરેલી સત્તામાં જોવામાં આવી રહ્યો છે.

હિટલરે પણ એમજ કહ્યું હતું

સાઉથ આફ્રીકાની સરકાર કહે છે કે તે એશીયાટીકો પ્રત્યે જેવો વર્તાવ બતાવે તેની સાથે આપણને કશી નિસબત નથી. હિટલરે પણ દુનીયાને કહ્યું હતું કે તેના દેશમાં તે કોનાપર જુલમ કરે એ તેની પોતાની સત્તાની વાત છે. તેની એ નીતીના સમર્થન માં તેણે યુદ્ધ કર્યું અને તેનો પરાજય થયો.

ચારેકોર અને દુનિયામાં આવેલી દુનીયા સમજતી થઇ છે કે જો તેને સ્વતંત્ર રહેવું હોય તો તેનાથી ગુલામી ચોખી ચલાવી શકાશે નહિ.

જહાજ જ્યારે ડોકાન આગ્ર રહ્યું છે ત્યારે આપણે આપણા ભગા અન્ય ભગાઓને સેવતા હાયીદર્શનના ધુમ્મટ માં બેસી રહેતા નથી.

શ્રીમતી પંડીતે કહ્યું કે આ કમીટી જેની અત્યારે ચર્ચા કરી રહી છે તેવી અતિ મુશ્કેલ અને નાજુક પરિસ્થિતિને એક જાદુની લેમ ફેરવી શકાતી નથી, તેને માટે કોઇ જાદુઇ નુસ્કો આપી શકાય તેમ નથી.

ધર્યાજ સહિષ્ણુતા, અપાર ધીરજ અને સહનશીલતાથી આ નીતી, જે તેના લોગ્ય ગણ પડેલાને પ્રતિકુળ છે તેટલુંજ તેના પ્રચારને પ્રતિકુળ છે, તેનો અંત લાવવાનો પ્રયત્ન ચાલુ રાખવો પડશે.

આજ અઢારથી મહાત્મા ગાંધીજીએ અમારી આઝાદીની લડતની સાથે અસ્પૃશ્યતાના સવાલને જોડી દીધો હતો. જે દેશ પોતાના કરોડો સ્ત્રી પુરૂષો સામે ચાલુ ભેદ પાડતો હોય એ દેશ અને એ પ્રજા પરદેશી તંત્ર માંથી મુક્ત થવાને લાયક નથી એમ તેઓ કહેતા હતા. તેમની લડતમાં પ્રથમ સ્થાન તેમણે અસ્પૃશ્યતા નીવારણ ને આપ્યું હતું.

શ્રીમતી પંડીતે કહ્યું કે હિંદના બંધારણમાં અસ્પૃશ્યતાને કાયદાથી સજાને પાત્ર ગુનો ગણવામાં આવ્યો છે.

તે પછી શ્રીમતી પંડીતે ધ્યાન ખેંચ્યું કે શાંતીને માટે સંયુક્ત પગલું લેવાનો જે ઠરાવ મોકા સમયપર જનરલ એસેમ્બલીએ પાસ કર્યો તેમાં સ્પષ્ટ જણાવવામાં આવ્યું હતું કે શાંતીનો આધાર માનવહકો અને સ્વતંત્રતાના મુળ સીદ્ધાંતો માટે સાર્વજનિક માન ઉપર રહેલો છે. શ્રીમતી પંડીતે કહ્યું કે મારો કેસ મુકવામાં જે દલીલો હું રજુ કરવા માગું છું એ સઘળી દલીલો એ ઠરાવમાં મોજુદ છે.

એ ઠરાવમાંથી ટાંકતાં તેમણે બાર પુર્વક જણાવ્યું કે સામુહિક સુરક્ષિત તાની જોહવજો માત્રથીજ શાંતી સ્થપી નહિ શકાય, ભરી અને સ્થાયી શાંતી નો આધાર ખરીતાની અંદર રહેલા સઘળા સીદ્ધાંતો અને તેના હેતુઓના પાલન ઉપર અને ખાસ કરી માનવ હકો માટેના માન ઉપર રહેલો છે.

વિશ્વાસઘાત

અંતમાં શ્રીમતી પંડીતે કહ્યું કે સાઉથ આફ્રીકાની સરકારની નીતી અને વર્તન આ ઠરાવના અક્ષરશ: તેમજ ભાવાર્થની વીરૂદ્ધ છે એટલું જ નહિ પરંતુ માનવહકોના ખરીતાની વીરૂદ્ધ છે અને હીંદ સરકાર સાથે થએલી ગંભીર કબુલાતો અને સમજુતીઓનો ભંગ કરે છે.

છેવટમાં તેમણે પોતાના ઠરાવનો ખરડો રજુ કર્યો કે "આ જનરલ એસેમ્બલી એવો મત ધરાવે છે કે ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ રાષ્ટ્રસંઘના અને માનવહકોના ખરીતાના સીદ્ધાંતો અને હેતુઓનો ભંગ કરનારો છે અને સાઉથ આફ્રીકામાં વસતા હીંદીઓ પ્રત્યેની વર્તણૂક એ ખરીતાઓના સીદ્ધાંતો અને હેતુઓને અનુરૂપ કરવાના ઘટતાં સઘળાં પગલાં ત્વરામી લેવા જલ્દીમાજ કરે છે."

શ્રીમતી પંડીતે હીંદ સરકારે જેવટ સુધી લીધેલી સમાધાનીભરેલી વલણ તરફ ધ્યાન ખેંચતાં જણાવ્યું કે ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટથી રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સની સઘળી શક્યતાઓ ટાળી દેવા માં આવી હતી એવી સાર્વજનિક લાગણી વર્તી રહેલી હોવા છતાં હીંદ સરકારે સુચવાયેલી રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સના પરિણામો આવતાં સુધી બીલ મોકૂફ રાખવાની પ્રથમ માગણી કરી હતી.

તેણે અરજ કરી હતી કે રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સના તુરતજ બોલાવવી જોઇએ અને નહિ કે ઓકટોબર કે નવેમ્બરમાં, કેમકે એ તો બીલ પસાર થયા પછીજ થાય.

તેમણે કહ્યું કે તેનું પરિણામ કેવળ એજ આવ્યું કે મે તા. ૨૬ મીએ ડો. મલાને બીલના બીજા વાચન પરની ચર્ચાપર કાપ મુકી બાકીસ કલાકમાં ચર્ચા પુરી કરવા ફરમાવ્યું અને આખા બીલપરની ચર્ચાને માટે બાવન કલાક ફરમાવ્યા.

બીલ પસાર થયા પહેલાં રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ બોલાવવાના હીંદ સર કારના પ્રયત્નો નીષ્ફળ નીવડયા બાદજ હીંદ સરકારે યુનીયન સરકારને જણાવ્યું કે તે તેમાં સામેલ નહિ થાય.

ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટની અસર

ત્યારબાદ શ્રીમતી પંડીતે ગ્રુપ એરી યાઝ એક્ટની કલમોના બીજાતો આપી હીંદી કોમને તે કેવી રીતે અસર કરશે એ જણાવ્યું.

હીંદી સીવાયના કોઇ વર્ગને માટે, દાખલા તરીકે ગોરા વર્ગને માટે, ગ્રુપ એરીયા રચાયેલા હોય તેમાં બહિષ્કૃતમાં હીંદીઓથી પ્રોપર્ટી મેળવી નહિ શકાય.

એ તેના લક્ષમાં હીંદી પ્રોપર્ટી ધરાવતો હોય તો, જો એ ગ્રુપ એરીયા ગોરાને માટે રચવામાં હોય તો તેનાથી ગોરાનેજ એ પ્રોપર્ટી વેચી શકાય, અગર તો પોતાના મરણ પર્યંત તેની માલીકી ધરાવી શકાય, બાદ તે ગોરાજ ખરીદી શકે અને તેની, અર્ધા બાદ જતાં, કીંમત તેના વારસોને મળે.

સઘળા હીંદીઓ, વ્યક્તિઓ કે કંપનીઓ, શું એગ્રુપ એરીયા ગોરાને માટે રચવામાં હોય તો તેમાં લક્ષવાટ કરી નહિ શકાય, પછી એ પ્રોપર્ટી ભલે હીંદીઓની માલીકીની હોય તો પણ. આવી પ્રોપર્ટીઓ ખાલી કરવામાં માત્ર વસવાટ કરનારાઓનોજ નહિ પરંતુ વેપાર કરનારાઓનો પણ સમાવેશ થાય છે. વેપાર કરતા હોય તેઓએ પોતાનો વેપાર પણ છોડી દેવો પડે.

તેમણે કહ્યું કે કાયદો પસાર થયા બાદ પ્રોપર્ટીની કીંમત ઘણી ઘટી જાય છે. ખાલુ હીંદી વેપારના રમણોની જે રચના ખાલી થવાની આશાએ ઝુરોપી બનો તેના વેપારનું બીયે તપાસ પણ કરતા થઇ ગયા છે.

આ સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓ અને આફ્રીકનો સામે આજે ભય ઝઝુમી રહ્યો છે. એવી બેહદી માન્યતા ધરા વાય રહી છે કે આ મુશ્કીલતો આજની નથી પરંતુ ભૂતકાળથી ચાલતી આવેલી મુશ્કીલતો છે. હકીકતમાં એ બાદ રાખવું ઘટે છે કે આજે જે થઇ રહ્યું છે તે હીંદીઓ તેમજ દેશી પ્રજાનો દરજ્જો સદંતર હલકો કરી નાખવાનો અને હીંદીઓની જેમ અને તેમ જલ્દી જડ ઉખેડી કાઢવાનો પ્રયત્ન થઇ રહ્યો છે.

ડરબનમાં દીવાળીનો ઉત્સવ

ડરબનમાં દીવાળી અને નવાં વર્ષના તહેવારો હીંદુ ભાઇઓ તરફથી આનંદ થી ઉજવવામાં આવ્યા હતા. દીવાળી ને દીવસે અને નવાં વર્ષને દીવસે કાલી માતાજ હીંદુ સેવા સમાજ અને સુરત હીંદુ એસોસાસીએશન તરફથી પોતા પોતાના હોદામાં જુદા જુદા તેમજ સંયુક્ત હવન કીયાઓ તેમજ મેળાવડા થયા હતા. બન્ને પ્રસંગોએ હોલ ભાઇઓ, બેનો અને બાળકોથી ચીકાર ભરાઇ ગયા હતા. ચારેકોર મંદીરની બાલાઓ તરફથી સુંદર સરભરા પીરસે વામાં આવી હતી. કાર્યક્રમ અને સુરત આર્ય સંગીત મંડળી તરફથી રસભર સાથે બોધદાયક નાટકનો કાર્યક્રમ ગોઠવવામાં આવ્યો હતો.

દીવાળીના દીવસે સવળા હીંદુ ભાઇ ઓએ પોતાનો વેપાર બંધ રાખ્યો હતો. નવાં વર્ષને દીવસે સવારે કાલી માતાજ હીંદુ સેવા સમાજ અને સુરત હીંદુ એસોસાસીએશન તરફથી ઓધી હોલ માં સ્નેહ સંમેલન થયું હતું. જે વખતે સૌએ અરસપરસ શુભેચ્છાઓ દર્શાવી હતી.

નાટાલ ઈન્ડિઅન ટીચર્સ સોસાયટી

રૌપ્ય મહોત્સવની ભવ્ય ઉજવણી

ગયે અઠવાડીયે નાટાલ ઇન્ડિઅન ટીચર્સ સોસાયટી તરફથી ઉજવાયેલા રૌપ્ય મહોત્સવ વખતે સેન્ટ એન્થનીઝ સ્કુલ હોલમાં મંચ આપવા માં આવ્યું હતું જેમાં બધા પ્રતિષ્ઠિત જનોને આમંત્રણો આપવામાં આવ્યાં હતાં. અમેરીકન કોનસલ શ્રી. આર. ટ. મેકમેનરને એ પ્રસંગે આમંત્રણ આપવાનું આમંત્રણ અપાયું હતું. શ્રી. મેકમેનરે પ્રોત્સાહન આપવાનું આમંત્રણ સ્વીકારતાં કહ્યું હતું કે:

કોઈ પણ કોમમાં શિક્ષકોના ઉપર રહેલી છે તેટલી જવાબદારી બીજા કોઇ ના ઉપર રહેલી નથી. તેઓનું કામ ઉગતા નવયુવાનોને કેળવવાનું છે. માનવ કુટુમ્બમાં પ્રત્યેક વ્યક્તિનામાં નાનપણથીજ પોતાની જવાબદારીનું ભાન રોપવાનું છે. આથી આપણે આપણી જાતને એ પ્રશ્ન પુછીએ કે, નાના બાળકોના માનસને સંસ્કાર મહત્વ કરવાને આપણે કેટલાં કેળવીએ છીએ? સત્ય અને અસત્યનો ભેદ તેઓ સમજી શકે તેને માટે આપણે શું કરીએ છીએ? આ નવયુવાનો ઉજરસાયક થાય ત્યારે સ્વતંત્ર માણસોના પક્ષમાં રહેશે અને સ્વતંત્ર માણસો તરીકેની મુશ્કેલ જવાબદારીઓ કોઈ પણ એકહથ્થુ સત્તા માં સપડાય નહિ જાય તેને માટે આપણે શું કરીએ છીએ? પ્રેસીડન્ટ ટ્રમેને કહ્યું છે કે હાલ જે દુનીયામાં યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે તે માણસોનું માનસીક યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે. ત્યારે એ માનસને યુદ્ધને માટે તૈયાર કરવાને શું કરવામાં આવી રહ્યું છે? તેમણે કહ્યું કે યુનાઇટેડ સ્ટેટસની સ્થાપના થઇ ત્યારે ત્યાંના સંસ્થાનીકો બધા ધર્મનિષ્ઠ હતા. તેઓએ સ્વાતંત્ર્ય મરીતો અને બંધારણ ઘડયું ત્યારે અમેરીકાની એ નુતન પ્રજાએ ધર્મના બે મહત્વના સીદ્ધાંતો તેમાં અંકિત કર્યા. પહેલો સીદ્ધાંત એ કે ઇશ્વર માણસને માણસોના ઉપર સત્તા ચલાવવાને નથી સરજ્યો. ફ્રેંકલીન, જોફરસન અને જેમ્સ મેડીસન, જેઓ અમેરીકાના મહાન નેતાઓ થઇ ગયા, તેઓ બાઇબલના સીદ્ધાંતમાં માનનારા હતા કે ઇશ્વરે માણસને જોરો, જંગલના પ્રાણીઓ, ડુંગરમુંઓ, માછલાં, પક્ષી ઓ અને સઘળી ઉગતી વસ્તુઓપર અંકુશ આપ્યો છે પરંતુ એક માણસે બીજા માણસને ગુલામીમાં રાખવાની સત્તા આપેલી નથી. બીજો મહત્વનો સીદ્ધાંત એ કે ઇશ્વરે પોતાનાજ સ્વરૂપ માંથી માણસને પેદા કર્યો છે અને તેથી તે ઇશ્વર સમાનજ એક છવતો આત્મા છે, અને તેથી વ્યક્તિ માત્રમાં ગૌરવ રહ્યું છે. અને સમાજ તેમજ સરકારની એ ગૌરવને સદા ટકાવી રાખવાની ફરજ છે. વધુમાં આ લોકોને લાગ્યું કે માણસ ઇશ્વર સમાન હોઇ મુળે તે સારોજ હોવો જોઇએ અને છે. અને સારો હોઇ તેને સરકાર ની એટલા પુરતીજ જરૂર છે કે તેને તે સુરક્ષીત રાખે. આ બે સીદ્ધાંતોપર સ્વતંત્રતાનો માર્ગ રચાયો હતો.

૧૭૭૬ માં આ મુળ સંસ્થાનિકો એ નવો સીદ્ધાંત સ્થાપ્યો કે ઇશ્વરે સઘળા માણસોને સમાન રચ્યા છે. આજે યુનાઇટેડ સ્ટેટસમાં નવ યુવાનો, જેઓ આવતા વીસ વીસ વર્ષમાં સત્તા માં આવશે, તેઓ પોતાના પુર્વજો કરતાં લોકશાસનના હાલોમાં વધારે માનનારા છે. કોમી ભાવના, નાગરીક તરીકેની સુધારણાને લગતી બાબતોમાં સીદ્ધિ પ્રાપ્ત થતાં ગર્વ જેટલી હદે પહોંચ્યો છે કે સરકાર પ્રજાનું હિત કરે તે કરતાં પોતાનું હિત કરવાની જવાબદારી પ્રજાએ પોતેજ વધારે ઉઠાવી લીધી છે. એકજ દાખલાપરથી તે જોઇ શકાશે. એક બેકુતના આ શબ્દો છે: "મને સરકાર નીભાવે એ કરતાં હું સરકારને નીભાવવાનું વધારે પસંદ કરું છું." આપણે જાણીએ છીએ કે રમતગમત અને વિજ્ઞાનીની સભાઓ વિનાનો આજનો યુવાન પ્રજા ને અપવૃપ થઇ પડે છે. સામાજીક સુધારાની, ઘરોની સમાધી, બંદા લવાઓ સાફ કરવા વિગેરે બધા કામો કરવાના પડેલાંજ છે. પરંતુ જેનું એ તરફ ધ્યાન ખેંચવામાં આવે તેવી કોમ જાતેજ તે કરવામાં આગળપડતો ભાગ લેવા મંડી પડે છે.

અંતમાં શ્રી. મેકમેનરે કહ્યું કે માણસોના માનસનું યુદ્ધ તમારા [illegible] શિક્ષકોના વરપણ હોવાના નિશાનોના ચોમાંજ છુતાયેલા છે. શું કરવું, કેવી રીતે કરવું, ક્યારે કરવું એ સઘળાં સાર્વજનીક પ્રશ્નોનો ઉકેલ લાવવાનું તમારા હાથમાં છે નવયુવાનોને કોમમાં જવાબદારીનું સ્થાન લેવાને તૈયાર કરવાનું તમારું કામ છે. પોતા ના પડોશીઓ પ્રત્યે નમ્રતા દાખવે, માનવ મર્યાદાઓ સમજે એવી તેઓને તાલીમ આપવાનું તમારું કામ છે. તમારો ધંધો ગૌરવભર્યો છે અને તમારી સોસાયટીનો આદર્શ શિક્ષણનું ઘોરણ ઉંચું ચઢાવવાનો હોવો જોઇએ કે જેથી આવતાં પચીસ વર્ષ બાદ મારે સ્થાને જે હોદ્દેદાર હોય તે મુક્ત કંઠે એમ કહી શકે કે ભૂતકાળના પચીસ વર્ષના જેટલાંજ આ પચીસ વર્ષ પણ સાફલ્યપુર્ણ ભર્યા છે.

"આ સત્ય સમજવા અને તેના ઉપર મક્કમ કરવાને આવિ પ્રજાને કેળવવાનું મહાન કાર્ય જેઓને શિરે છે તેઓને ઇશ્વરના આશિર્વાદ મળો."

બાળકોને તંદુરસ્ત કેમ રખાય

આ મુબારકના જમાનામાં મોટા નાના સૌનું શારિરિક, માનસિક, નૈતિક અને આધ્યાત્મિક પતન થઇ રહ્યું છે. પતનનું મુળ કારણ શારિરિક તંદુરસ્તી નથી જાળવવામાં આવતી એ છે. શરીર સાજું રહે તો મન સાજું રાખી શકાય; મન સાજું રહે તો બધું જ સાજું રહે. આપણે ગ્રોટાઓએ તો પોતાના સ્વાદ બગાડયા છે અને તેથી આપણા શરીરમાં કચરો ભરી કબજીયાત વિગેરે રોગોથી પીડાએ છીએ. આપણા સ્વાદો બગાડયા એટલે સ્વાભાવિક રીતે આપણા બાળકો ના સ્વાદ પણ બગડેલજ. અને એવા વાતાવરણમાં ઉછરેલાં બાળકો મોટાં થતાં તકલીફો જોવા થઇ પડે. એટલે જો આપણે ભવિષ્યની પ્રજા સારી બનાવવા ઇચ્છતા હોઇએ તો પાયાથી જ શરૂઆત કરવી જોઇએ. જો પાયો તે બાળકોજ. બાળકોને ઉછેરવામાં ગોટાંઓએ ઓછો શ્રમ પાળવો પડતો નથી. જે વસ્તુ તેઓ બાળકો પાસે નહિ કરાવવા ઇચ્છતા હોય એ વસ્તુ તેઓએ જાતેજ નહિ કરવી જોઇએ. આજે નાનપણથીજ બાળકો કરતાં કરતાં સ્વીટ, ચોકલેટ, બ્રાઉન ઓ, આઇસક્રીમ, પેપ્સીડ્રિંક વિગેરે બજારનું ખરીદતા હોય છે. પેની, ટીકી મારે માબાપનો શ્રમ બાતા હોય છે અને માબાપ બોટા પ્રેમને વશ થઇ કંટાળી આપી દે છે. પરંતુ તેનાથી અનિષ્ટ કેટલું થાય છે તેનો તેઓ ખ્યાલ કરતાં નથી. વેપારીઓને તો જે તે રીતે પૈસા મેળવવાનીજ વાત હોય છે એટલે તેઓ બાળકો જેવી સસ્તામાં તેવી વસ્તુઓ તેઓની સામે ધરી દે છે. તે હાનીકારક હોય તેની તેઓને જરાયે દરકાર હોતી નથી. આથી આ દંદાઓથી પોતાનાં બાળકો ને બચાવવાને માબાપોએ કેટલું બીનારમ્ય જીવન બાળવું પડે છે તેનો સહેજે ખ્યાલ આવવો જોઇએ. કેટલોક વખત થયાં આ પત્રમાં અમે રોગોના કુદરતી ઉપચારોપર શ્રી. રોબર્ટ સોરેન્સ મેકફીનીનના લેખો છાપીએ છીએ. તેનીજ પુસ્તકોમાંથી 'સન્ડે ટ્રીબ્યુન'માં શ્રી. અને મીસીસ કોલ્સ નામના કરજતના વતનીના બે બાળકો— સાડાચાર વર્ષની લારી નામની બાળકી અને બ્લેનાયન નામનો બધુ વર્ષનો બાળક—કેવી આદર્શ રીતે ઉછેરવામાં આવ્યા છે તેનો સુંદર દાખલો આપવા માં આવ્યો છે તે અમારા વાચકોના લાભાર્થે અહિ આપીએ છીએ.

આ બે બાળકોએ પોતાનાં જીવન માં અત્યાર સુધી માંસાહાર કર્યો નથી. માબાપે કે ઉંડાં બાબાં નથી તેમ ચોકલેટ, સ્વીટ કે બીસ્કીટ શું છે તે જાણ્યું નથી. તેઓના માબાપો કહે છે કે એ બન્ને બાળકોને સાધારણ રીતે બાળકોને થાય છે તેવા કોઇ રોગ અત્યાર સુધીમાં થયો નથી અને તેઓના દાંત સુંદર અને મજબુત છે. શ્રી. કોલ્સ કહે છે કે બાળકોને માબાપો અયોગ્ય રીતે ખોરાક આપે છે. "મારા બાળકોને હું કોઈ પણ પ્રકારનું માંસ આપતો નથી. મકનની કુદરતી બીક્રાક સિવાય બીજા કોઇ પણ જાતની અકુદરતી ચીકી વસ્તુઓ આપતો નથી. બધા બહાર બાળકોને વધારે પડતી ઉશ્કેરનારી વસ્તુઓ અવારનવાર આપે છે જેથી બાળકો તોફાન કરે છે અને અસ્વસ્થ બને છે અને બરોબર ઉંઘી શકતા નથી.

આ બે બાળકોને રોજ નીચે પ્રમાણે ખોરાક આપવામાં આવે છે.

સવારના નાસ્તામાં: ગ્રેપફ્રુટ અને ઓરેંજ, બરડેલા બધુ કે જવની રોંટ દુધ અને મધમાં, માબાપ અને મધ લગાડેલી આકરી કરેલી રોટી.

બપોરે: કાચાં શાકની કચુંબર (સેલેડ), ચીઝ, આકરી રોટી અને એક પ્યાલો દુધ.

સાંજે: જુદી જુદી જાતનાં રંધેલાં શાક અને દાળ,

આ સિવાય વચ્ચગાળામાં તેઓને દાળ, બદામ વિગેરે નટસ, કાચાં શાક જો તેઓની ઇચ્છા થાય તો આપવાની છુટ છે. કોઇ વાર બાફેલી સ્વીટ બાપ થાય છે અને આઇસક્રીમ તો વરસને વચ્ચે દહાડેજ. બધા માબાપો આ રીતે બાળકોની કાળજી લેતા હોય તો જરૂર બાળમરણનું પ્રમાણ ઓછું થાય અને ભવિષ્યની પ્રજા તંદુરસ્ત અને મજબુત બને.

કબ્રીના બાહકોને:—
ઘરેરા ની દાળ નં ૧.....૨/૩
ઘરેરા ની દાળ નં ૨.....૧/૬
ઓરડેરા: ૬૬ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન: ૨૪-૬૬
અળદ...રૂા. ૧-૧ રતલ | મગ.....રૂા. ૧-૧ રતલ | ઘઉં.....રૂા. ૧-૧ રતલ | ચણા.....રૂા. ૧-૧ રતલ | ચોખા.....૧ પેની રતલ | ચણા દાળ.....રૂા. ૧-૧ રતલ | ચણા દાળ.....રૂા. ૨-૩ રતલ | મગ દાળ નં ૧....રૂા. ૧-૧ રતલ | મગ દાળ નં ૨....રૂા. ૧-૧ રતલ
અસલાઈઝ ડેરીવાના ઘઉંડા.....રૂા. ૩૭ કોલન ડેરીવાના ઘઉંડા.....રૂા. ૨૨-૬
ધરમશી નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.
૬૨વર્ષની 30 વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.
અને તમારે ઘેર બાણું ઓબજેક્ટવાર્ડ ઓર્ડર રૂા. ૬ ૬ વાર

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ અમરપત્રી તરફથી)

વડોદરા, નવેમ્બર તા. ૪, ૧૯૫૦.

તિબેટ પર ચીનનો હુમલો

તીબેટપર પંડીત નેહરૂ

શ્રીનગરમાં આપેલી એક ખાસ અખબારી મુલાકાતમાં પંડીત નેહરૂએ તીબેટ પરના આક્રમણને અંગે જણાવ્યું હતું કે "ચીનની સરકારનો ખરેખરો ઇરાદો શો છે તે હજુ સ્પષ્ટ થયું નથી. તીબેટ ના પુર્વ ભાગમાં કેટલાક તકરારી વીસ્તારો છે જેમાં અમારીના કરારો મુજબ ચીનને સરકર રાખવાનો હક અપાયેલો છે. અમેરીકાનો ચીનમાંની નવી સરકારનો નાતા કરવાનો નીરધાર છે એવો પેકીંગ સરકારને બધ ખરી કે ખોટી રીતે પણ છે. હાલની ચીન ની નીતી કદાચ અંશત: એ હકીકત સુચવે છે કે પેકીંગની નીતીનું ઘોરકો દ્વારા સંચાલન ન થતું હોય તો પણ જે મોટા ભાગની માહિતી પર આ નીતી ઘડાઇ છે તે માહિતી તેને મોસ્કોમાંથી મળે છે. દાખલા તરીકે, મોસ્કો તરફથી જાહેરાત કરવામાં આવી હતી કે તીબેટમાંના એંગ્લો-અમેરીકન હાથ પેસવાનો હેતુ એ દેશને સામ્યવાદ વીરોધી સેત્ર કે જુથમાં પેંચી જવાનો છે. આ આક્ષેપ અમે તેટલા પાયા વગરના હોય, તો પણ તીબેટમાં કુચ કરવાના ચીનના નીર્ણય પર તેની અસર નહીં હોય એમ માનવું અને મુશ્કેલ લાગે છે." "પેકીંગ ખાતેનાં પોતાના એલચી દ્વારા તેમજ દીલ્હી ખાતેના ચીની એલચી દ્વારા ચીનના આ ભયો દુર કરવાનો પ્રયાસ ભારત સરકારે કર્યો હતો કે કેમ?" એવા સવાલના જવાબ માં પંડીત નેહરૂએ જણાવ્યું કે "હા, પ્રયાસ કર્યો છે, પણ તેમાં કેટલી સફળ તા મળી છે તે હું જણાવતો નથી." ચીનની સરકારે કરેલા પગલાં અંગે પંડીત નેહરૂએ ઘણોજ ખેદ દર્શાવ્યો, અને કહ્યું: "મારી પાસે જે માહિતી હાલ છે તેને આધારે, તીબેટની સાથે જાતીય અને ધાર્મીક નીકટતા ધરાવતા, મોટા ભાગની બૌદ્ધ વસ્તીવાળા, પુર્વની સરહદના કાશ્મીરના લદાખ પ્રાંત પર તાત્કાલિક અસર પડશે એમ હું માનતો નથી."

લીંડ અને કાશ્મીર

શ્રીનગરમાં હોંઠી સરકરના અમલદારો આગળ બોલતાં પંડીત નેહરૂએ કહ્યું: "કાશ્મીરના સવાલને એના ગુણની દ્રષ્ટિએ આજે બીજાં રાજ્યો વીચારતાં નથી. આજે તો એ જમ્મુના રાજ કાજની ગૌતરંજમાં એક પ્યાદું બની રહ્યું છે. દુનીયાની કેટલીક સત્તાઓ પાકીસ્તાનને ટેકો આપે છે તે એટલા માટે-કે પાકીસ્તાન એમને જ મીત્રો આપે છે ને આપણે તેમ કરતા નથી. પાકી રતાનનો ઇરાદો કાશ્મીરમાં અંધાધુંધી પેદા કરવાનો છે."

હિંદનો વેપાર

હીલ્લા વેપાર પ્રધાન શ્રી. શ્રીપ્રકાશે જણાવ્યું છે કે "જ્યાં સુધી ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચે નાણાં મોકલવા માટે માન્ય રખાયેલી પદ્ધતી અપનાવ વામાં ન આવે ત્યાં સુધી આ બે દેશો વચ્ચે વેપાર કરી કાંઇ ઘણો સક્રમ નથી. ભારતની નિકાસમાં વધારો થયો છે, છતાં બીનજરૂરી આશાવાદ સામે સાવધ રહેવાની જરૂર છે, કેમકે દેશના ઘણા ભાગોમાં દુકરતી આફતો આવી છે, તેથી અનાજની આયાત કંઈક વધારવી પડે એવો સંભવ છે. ૧૯૪૯ ના સપ્ટેમ્બરમાં રૂપીયાની કિમત (ડોલરને મુકાબલે) ઘટયા પછી આપણી નીકાસ વધતી જાય છે."

ભારતની નાણાં સંબંધી પરિસ્થિતિ

ભારતના નાણા પ્રધાન શ્રી. ચૌંતા મણ દેશમુખે દીલ્હીમાં કહ્યું કે "ભારત ના અર્થકારણ સામે અનેક મુસીબતો છતાં તે મુળમાં તો સંગીન છે જ. ભારત નાદારીની નજીક આવી પહોંચ્યું છે એવા અભિપ્રાય સાથે હું સંમત થતો નથી. મને લાગે છે કે જો આ પણે બેળાસર યોગ્ય સાવચેતીનાં પગલાં ભરીએ તો આપણા અર્થતંત્રને હજુ પણ સુધારી શકીએ. આવતા મહિના ઓમાં ભારત સરકાર વહીવટી ખરચ માં કરકસરની જુંબેશ, આયાત વધાર વાની શક્યતાઓનો અભ્યાસ, અને નવી યોજનાઓની તપાસણી એમ ત્રિવિધ કાર્ય હાથ ધરનાર છે. બહાર ની તુટીનું રોકાણ આ દેશમાં થાય તેને ઉત્તેજન આપવા માટે દેશના અર્થતંત્ર ને સંગીન બનાવવાની જરૂર છે. લંડન ની પરિષદમાં ડોલરના વાપરની બાબત માં કરકસર કરવા બીને એકમતી થઇ હતી."

અન્ન અને કુદરતી આફતો

ભારતના અન્નસચિવ શ્રી. કનૈયા લાલ મુનશીએ કહ્યું છે કે "દેશની હાલની અન્ન પરિસ્થિતિમાં નીરાશાને બદલે પરસ્પર સહકાર અને સાધનોનું એકત્રી કરણ જરૂરી છે. આપો દેશ જાણે છે કે ગયા ચાર મહીનાથી લગ ભગ દરેક આવાદીમે કંઈ કુદરતી આફત આવી પડે છે, અને અન્ન નાં સાધનો પર ભારે દબાણ આવી રહ્યું છે. પણાંબરાં રાજ્યો પરિસ્થિતિને પહોંચવી વળવા પોતાથી બનતું બધું કરી રહ્યાં છે. (દીલ્હીની) સંધ (યુનીયન) સરકાર પણ પુરવઠાનાં બધાં સાધ નો એકઠાં કરી રહી છે. પરદેશથી અનાજની આયાત કરવાના સોદાઓ થયા છે. અનાજનાં જહાજો આવે પણ પરિસ્થિતિ જોતી છે કે દેશ સમક્ષ આવી પડતી આકસ્મિક આફતો સામે આ પુરવઠો પુરો પડી શકે એમ નથી. દેશ સમસ્ત માટે અન્નની બાબતમાં આ કટોકટીનો કાળ છે. આપણે તો ચાલે એટલો બોરાક મેળવવા માટે બહાર પ્રયત્નો કરવાના છે."

ભારત અને રાષ્ટ્રસંઘ

તા. ૨૪ મીએ સંયુકત રાષ્ટ્રસંઘ ચીનની સ્વતંત્રતા પ્રસંગે પંડીત નેહરૂએ નવી દીલ્હીમાં જણાવ્યું કે "એક જાતુ જ્યારે વીશ્વની પ્રજાઓ સંયુકત રાષ્ટ્ર સંઘ પરના પોતાના વીશ્વાસનું પુનઃ સમર્થન કરી રહી છે, ત્યારે બીજા બાજુ વીશ્વના કેટલાક ભાગોમાં રોન્ચો આગેકુચ કરી રહ્યાં છે અને યુદ્ધ જાગ્યું છે. મને ખાતરી છે કે માનવીઓના મોટા ભાગને શાંતી જોઇએ છે, કારણ તેઓ જાણે છે કે યુદ્ધ જેવું ભયંકર ને ખતરનાક બીજું કંઈ જ નથી. છતાં ન સમજતપ તેના જથને લીધે તેઓ શાંતીની પ્રાપ્તિ માટે યુદ્ધનો સ્વીકાર કરે છે. જય જેવો મોટો અપરાધ કે પાપ નથી. વ્યક્તિઓ કે રાષ્ટ્રો માટે જયથી બહતર કંઈ જ નથી. લોકોની ઇચ્છા અને શાંતિ માટેની શોધ, અને જયને લીધે યુદ્ધ તરફ વળી રહેલી અસ્વસ્થ મનોદશા, એમાંથી કોનો આખરી વીજય થશે એ પ્રશ્નનો જવાબ કોઇ આપી શકે એમ નથી છતાં લોકોએ જ એ નક્કી કરવાનું છે. જ્યાં સુધી ભારતને સંબંધ છે ત્યાં સુધી તો, અમે તે મુદ્દા પર નીર્ણય કરતાં, તે પ્રશ્નનું વીશ્વશાંતી તરફ કઇ રીતે કેટલું પ્રદાન છે તે વીશ્વયુદ્ધ તરફ, તેની વીચારણા કરવામાં આવે છે. કેટલાક માને છે કે યુદ્ધ વગર શાંતી અસંભવિત છે. કમનસીબે હમેશાં આક્રમણની શક્યતા રહેલી હોય છે; એટલે સૈન્યો, કાફલા વગેરે રાખવાં પડે છે. સૈન્યો નભાવવાં પડે છે એ હકીકત જ સુચવે છે કે યુદ્ધનો ભય નીર્મુળ થયો નથી, એટલે કેટલીક તર્કધારીઓ અનીવાર્ય બની રહ્યા છે; છતાં યુદ્ધ અંગે વધુ પડતું ભ્રમરાખવાથી કંઇ લાભ થતો નથી. વ્યક્તિ ઓ તરીકે આપણે ભય અને તિરસ્કાર ને દેશવટો આપી દેવો જોઇએ. રાષ્ટ્ર તરીકે, આપણે એને સાચું ગણીએ તેને જ દ્રઢતાથી આપવું જોઇએ."

વિશ્વશાંતીનું સાચું સાધન

રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે તેજ દીવસે વધુ પ્રવચન કરતાં જણાવ્યું હતું કે "માનવજાતિ હમેશાં એક આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થા દ્વારા રાષ્ટ્રો વચ્ચે શાંતી અને એકયની સ્થાપનાનું સ્વપ્નું સેવી રહી છે. અર્વાચીન સંસ્કૃતિએ

તિબેટ પરના ચીની હુમલાના સમાચાર અંગે ભારત સરકારે ખરે ખીતા પ્રગટ કરી છે, અને ચીનની સરકાર સમક્ષ આ સમાચાર અંગે ખેદ તથા આશ્ચર્યની લાગણી દર્શાવી છે. ભારત સરકારની પાદી આ ઉપ રાંત જણાવે છે કે ભારત સરકારે પેકીંગ ખાતેના પોતાના એલચીને ચીની સરકાર સમક્ષ પોતાની આ પ્રકારની લાગણી પ્રગટ કરવા જણાવ્યું છે, અને દીલ્હી ખાતેની ચીની એલચી કચેરીને પણ સરકારે પોતાની ચિંતાથી વાકેફ કરી છે. પેકીંગનો પી. ટી. આઇ. નો અખબારી જણાવે છે કે "તા. ૨૨મીએ પણ પેકીંગનાં સરકારી અંકુશ હેઠળનાં ચીની આપનાં અખબારોએ આજે ફરીથી તીબેટમાં ચીનનાં સત્તકરી પગલાં અંગેના સમાચારને પ્રસિદ્ધિ આપી નહોતી. અહીંનાં ચીની ખાના નાં ચાર દેનીક અખબારોમાંના કોઇએ તીબેટ અંગેના સમાચાર પ્રગટ કર્યો નહોતા. . . લંડનનો તા. ૨૬ મીનો સંદેશો જણાવે છે કે મોસ્કોથી નીકળતા સોવીયેટ સામ્યવાદી પક્ષના અખબાર "પ્રવદા"એ આજે પ્રગટ કરેલા પેકીંગ ના એક સંદેશામાં ચીનની સામ્યવાદી સેનાને તીબેટમાં આગે કુચ કરી જવાનું ફરમાન કરાયું હોવાના સમાચાર આપ વામાં આવ્યા હતા. "ચીનના બહા દુર પુત્રો દરિયાની સપાટીથી ૪ કે ૫ હજાર મીટરની ઉંચાઇએ અને તે પણ વર્ષની આવી પ્રતિકુળ ઋતુમાં યુદ્ધ ખેલશે, એમ "પ્રવદા"માં જણાવાયું હતું.

ભારત અને તીબેટ

નવી દીલ્હીનો એક સંદેશો જણાવે છે કે પેકીંગ તરફથી સત્તાવાર માહિતી ન મળે ત્યાં સુધી ભારત સરકાર તીબેટ માંની ચીનની "અણધારી" હીલચાલ ને અંગે કંઇ નીતી અખત્યાર કરશે નહીં. ફરમ્યાન પંડીત નેહરૂ વીદેશ ખાતાના સલાહકારો સાથે પેકીંગ તરફ થી કરાયેલી સત્તાવાર જાહેરાતનો અભ્યાસ કરી રહ્યા છે. પાર્લામેન્ટના સભ્યોમાં પણ, તિબેટ માં ચીન્ય મોકલવાના ચીન સરકારના હુકમની ચર્ચા ચાલી રહી છે; તેમના માનવા પ્રમાણે, પંડીત નેહરૂ આ પરિસ્થિતિથી અજાણ્યા થઇ ગયા છે. તાજેતરમાં નવી દીલ્હી ખાતે ચીન અને તીબેટ વચ્ચે ચાલી રહેલી મંત્રણાઓ માં પંડીતજી અખબારનો બાસ બનતી રહ્યા હતા. સમાચારો સંદેશો જણાવે છે કે ઉત્તર પ્રદેશના આકમેલા છાપા ની નકલ આવેલી ૨૫૦ માઇલની તીબેટી સરહદ પર સલામતીનાં બધુ સંગીન પગલાં લેવામાં આવશે. ઉત્તર પ્રદેશના કુમાઉ વીભાગમાં તીબેટની સરહદ પાસે આસ્કોટા, ગરબાલ, અને દસેરી-ભરવાલ છાવણીઓ આવેલા છે; અને તીબેટમાં જવા માટે છ ઘાટો છે.

આપણને વર્ષ કે દેશના ભેદભાવ વીના બધાં માનવીઓને શાંતીને આબાદીના પાયા પર રચાયેલી વીશ્વસંસ્કૃતિના ભાગીદાર થવાની તક આપી છે. હું સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંસ્થાના મહત્વને આ દૃષ્ટિબિંદુથી જોવું છું. અલબત્ત સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંસ્થા આંતરરાષ્ટ્રીય શાંતી—કે આજની મોટી જરૂરીયાત છે—તેની બાંયધરી માટે હસ્તીમાં આવી હતી. અણુબોંબના યુગમાં યુદ્ધ એટલે સંસ્કૃતિનો સર્વનાશ. પરંતુ સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સંસ્થાનું મહત્વ એ હકીકતમાં છે કે એ સંસ્થા એક એવું કેન્દ્ર છે જેની આજુબાજુ વીશ્વનાં રાષ્ટ્રો વીકસે અને પોતાની અસરકારક સરકાર રચે. જો સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંસ્થા તેના ન્યાયના માર્ગ પર અચળ રહે તો જ આમ બની શકે.''

મુંબઇનો પંચવર્ષીય કાર્યક્રમ

મુંબઇના નગરસેના બાતાના પ્રમાણે જણાવ્યું છે કે ૧૯૪૭ માં મંજુર કરેલા પંચવર્ષીય નગરસેના કાર્યક્રમની યોજનાઓ માટે મંજુર કરવામાં આવેલી ૭૫ કરોડ રૂપીયાની કુલ રકમ માંથી ૬૫ કરોડ રૂપીયા ચાલુ હીસાબી વરસના અંત પહેલાં ખરચવામાં આવશે. ૧૯૫૦ ના માર્ચની આખર સુધીમાં જુદી જુદી યોજનાઓ પાછળ ૪૨ કરોડ રૂપીયા ખરચાયા છે, અને બાકીના ૨૩ કરોડ રૂપીયા ચાલુ હિસાબી વરસ દરમ્યાન ખરચાશે. આ પંચ વર્ષીય કાર્યક્રમમાં ૨૨૬ યોજનાઓનો સમાવેશ કરાયો છે. તેની પાછળ ખરચવા નારા કુલ ૭૫ કરોડ રૂ. માંથી ૨૩ કરોડ રૂા. ખેતીવાડીને લગતી યોજનાઓ માટે નક્કી કરવામાં આવ્યા છે; ૨૫ કરોડ રાષ્ટ્રધકતરની, અને ૨૭ કરોડ બાકીની, યોજનાઓ માટે ખર ચાશે. ખેતીવાડીની યોજનાઓમાં નહેર યોજના પાછળ ૩૦ કરોડની રકમ ખરચાશે, અને આ નહેરોના પાણીથી ૭ લાખ એકર જમીનને પાણી મળશે. આ યોજના હેઠળ દસ હજાર નવા કુવા ખોદાવવામાં આવ્યા છે, અને પાંચ હજાર જુના કુવાને દુરસ્ત કરવામાં આવ્યા છે. આ ઉપરાંત ૭૨ પશુ સંવર્ધન કેંદ્રો અને ૨૭ નવાં પશુ ઔષધાલયો ખોલવામાં છે. ૬૦૦ જેટલી ઔદ્યોગીક સહકારી મંડળીઓ રચાઇ છે. સરકાર હાલ મુંબઇ શહેરમાં ૫૦૦ દુધ કેંદ્રો દ્વારા ૨,૪૦૦ મણ દુધ વેચે છે; તેમાંનું ૫૦૦ મણ દુધ ઓછે ભાવે ગરીબોને આપવામાં આવે છે. દરમ્યાન મુંબઇ રાજ્ય સાથે ૩૮,૦૦૦ ચોરસ માઇલનો અને ૮૩ લાખની વસ્તી ધરાવતો પ્રદેશ જોડાઇ જવાથી અમારી જવાબદારી વધી છે.''

સરદાર જયંતી

તા. ૩૧મી ઓકટોબરે સરદાર વલ્લભ ભાઇ પટેલને ૭૫ વરસ પુરાં થઇ ૭૬ મું બેઠું એ જયંતીદીન મુબઇ, ગુજરાત ને સૌરાષ્ટ્રમાં ઉજવાયો. આ પ્રસંગ માટે ગુજરાતની પ્રજાના આમહકપો નીમંત્રણથી તેઓ પાંચ દીવસ માટે અમદાવાદ પધારી. ૩૧ મીએ અમદાવાદમાં વીરાટ મેદની સમક્ષ તેમને અભિનંદન આપી. તેમનું દીર્ઘાયુ ઇચ્છી, ગુજરાતની પ્રજા તરફથી તેમને રૂા. ૧૪ લાખનો ચેક અપાયો. સર દારે ઉત્તરમાં કહ્યું: ''જનતા તરફથી જે માન અને વીશ્વાસ મેં સંપાદન કર્યાં છે તેને કોઇ પણ રીતે હાની ન લાગે તે માટે હું આ ઉમરે પણ સતત સાવચેતી રાખું છું. મને આપેલી રકમનો ઉપયોગ દેશના હિત માટે કરવામાં આવશે. બાપુ સાથે હું જોડાયો તે પછી, કોઇ પણ બીજાની માલિકી ન મરાવવાની પ્રતિજ્ઞા લેનારા ઓમાંનો હું પણ એક છું.'' આ પછી તેમણે ખેડુતોને જનતું અનાજ લેવીમાં આપવાની વીનંતી કરી હતી, ને દેશ પરના અનસંકટનો ચીતાર આપ્યો હતો.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ (યુનીવર્સીટી) ના મકાનનો શીલારોપણ વીધિ કરતાં સરદારે કહ્યું: ''આપણે સ્વતંત્રતા બચાવ દુનીયામાં ટકી શકશું નહીં. યુનીવર્સીટીઓ ગામડાં અને શહેરો વચ્ચે નું અંતર ઘટાડવા ભાગ ભજવી કેળવણી આપવી જોઇએ. સ્વતંત્ર ભારતમાં પ્રાદેશીક વીચારણાઓ સ્થાન રહી છે. ભારતની સંસ્કૃતી એક છે, છતાં-પ્રાદેશીક સંસ્કૃતીનો વીકાસ સધાવો જરૂરી છે. ગુજરાત યુનીવર્સીટીમાં શીક્ષણનું વાહન ગુજરાતી હોવું જોઇએ. આપણા બૌદ્ધિક વીકાસને રૂંધનાર પરદેશી ભાષાનો ભાર દુકાળી દેવો જોઇએ. સાથે સાથે ભારતને એક ને અખંડ રાખવા માટે રાષ્ટ્રભાષાનો અભ્યાસ માટે પણ જોગવાઇ કરવી જોઇએ. સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છ સહિત ગુજરાત માટે એકજ યુનીવર્સીટી હોવી જોઇએ. સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છ જો કે કામ ચલાઉ રીતે હમણાં અલગ છે, પણ લાંબા વખત સુધી તેઓ અલગ રહેનાર નથી. જેમ બને તેમ જલદી સૌરાષ્ટ્ર, ગુજરાત અને કચ્છને જોડી દઇ મહાગુજરાતની રચના કરવાનો પ્રયાસ હું કરી રહ્યો છું. દરમીયાન આપણે મહા ગુજરાત માટે યુનીવર્સીટીની સ્થાપના કરવામાં વીલંબ કરવો જોઇએ નહીં. યુનીવર્સીટીઓ સ્થાપવા માટે ગુજરાત માં હરીફાઇ થવી જોઇએ નહીં. વડોદરામાં એક યુનીવર્સીટી છે, અને વડોદરા શહેર પુરતું એનું સ્થાન છે. ભીલ બધાએ ગુજરાત માટે એકજ યુનીવર્સીટી સ્થાપવામાં જોડાવું જોઇએ.''

મિલમજુરોને

અમદાવાદમાં સરદારે બહમાં આવેલા મજુર મહાજનના નવા મકાનની મુલા કાત લીધી હતી. અમદાવાદના મીલ મજુરોના હાળની લગભગ રૂા. પાંચ લાખની રકમમાંથી આ મકાન બંધાયું છે. સરદારે મજુરોના પ્રતિનિધિઓને કહ્યું: ''ભારતના મજુરોને આજે સ્પષ્ટ માર્ગ બતાવવાની જરૂર છે. તેમને જગતની બીજા મજુર પ્રવૃત્તિ તરફ ખેંચાતા અટકાવવામાં નહીં આવે તો તેઓ પોતાના વર્ગનો ને દેશનો વીનાશ કરશે. મુંબઇ સરકારે તેમજ વડી સરકારે મજુરોને હડતાળ વીના ન્યાય મળે એવા કાયદા કર્યા છે. વર્ગવીગ્રહ વાદ ને વર્ગવીગ્રહ ટાળવા માટે ગાંધી જીએ મજુર માલીકના ઝગડાનો લવાદી દ્વારા નીકાલ આણવાનો સીદ્ધાંત સત કાર્યો હતો. આ સીદ્ધાંત અમદાવાદ માં અમલમાં મુકવામાં આવ્યો હતો, અને કોંગ્રેસ સત્તા પર આવી ત્યારે તેને કાયદાનું રૂપ અપાયું. મુંબઇના મજુરો (મીલ્સ ટીબ્યુનલવાળાના દોરાયેલા) સાડા ત્રીવીસ મુધી હડતાળ પર રહ્યા, અને તેમને બોનસની જે રકમ મળેલી હતી તે ચાપરી નાખી. તેઓ ત્રેર કાયદે હડતાળ પર ગયા હોવાથી હડ તાળના સમય માટેનો પગાર તેઓ માગી શકે નહીં. આમ તેમણે બે મહિનાનો પગાર ગુમાવ્યો, અને જે કડવાશ પેદા કરી તે તો ભવીષ્યમાં દેખાશે. દેશમાં જ્યારે કાપડની તીવ તંગી હોય ત્યારે બે મહિના સુધી મીલો બંધ રાખવી એ ગુનો છે.

સાબરમતી આશ્રમમાં

આશ્રમની મુલાકાત દરમીયાન સર દારે આશ્રમ વાસીઓને સંબોધીને કહ્યું: ''બાપુ, બા અને મહાદેવ જે દુનીયામાં ગયા છે તે દુનીયામાં જવાનું મન તો મને ઘણું થાય છે. પણ એમનાં અધુરાં રહેલાં કામો પુરાં કરવા આ દુનીયામાં થોડા વરસ વધુ જીવવા ની મારી ઇચ્છા છે. આ સ્થળ તો આખા દેશને તીર્થ છે. જે અહીં આવશે તે પોતાનાં પાપનો મેલ ધોઇ ને શુદ્ધ થશે. રાષ્ટ્રપતિ રાજેન્દ્રબાબુ અહીં આવ્યા ત્યારે રડી પડયા હતા. તેમનાથી વધારે પવિત્ર પુરૂષ આજે દેશમાં કોઇ નથી. પણ તેમના ઉપર પણ આ સ્થળની પવિત્રતાની અસર થઇ, ને તેમની આંખમાં આંસુ આવ્યાં. એ બતાવી આપે છે કે દેશના હૃદયનો ધબકાર અહિં સંભળાય છે. ભારતનો ત્રીસ વરસનો ઇતિહાસ અહીં લખાયો હતો. બધા આદમીઓનો આધ્યાત્મિક વીકાસ અહીં થયો હતો. અહીં આવ વાની ઇચ્છા કોને ન હોય?''

અખબારપત્રો

શ્રી. કાંસવાલ આર્યાવર્ત સમાજ સેવા મંડળ

કુંક સમયપર મંડળની વાર્ષીક જનરલ સભા ફ્રોડીઠાર્પમાં આવેલા ટેમીસ સ્કુલ હોલમાં શ્રી. મણુભાઇ મુળજીના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી. નોંધ તેમજ સવેદેથી આવેલા પત્રો રજુ કરવામાં આવ્યા હતા અને અભનવી શ્રી. દેવજીભાઇ લાલા તરફથી બન્ને વર્ષનો હિસાબ રજુ થયો હતો. જે સર્વાનુમતે પસાર થયો હતો. બાદ નવા કાર્યવાહકો નીચે મુજબ ચુંટાયા હતાઃ માનનીય પ્રમુખઃ શ્રીખાભાઇ દાજી તવડીઆ, પ્રમુખઃ પરશુભાઇ કલીઆણ, ઉપ-પ્રમુખોઃ ભગુભાઇ મુળજી, નારણભાઇ પરસોતમ તવડીઆ, મંત્રીઓઃ ડાહ્યાભાઇ આર. કુંવરીઆ, ભીખ્ખભાઇ પી. ભેરવ્યાં, ખજનચીઃ દેવજીભાઇ લાલા, ઓડીટરઃ લાલજી ભાઇ. ભીખા તવડીઆ, કમીટી સભ્યોઃ નારણભાઇ વલભ, ડાહ્યાભાઇ કુપ્પ, રતનભાઇ માડા, રામજીભાઇ લાલા, આરબ્બીઆ ગોવીંદભાઇ, ઠી. અમર ગોરીઆ, ગોવીંદભાઇ લખા, જીવણ ભાઇ ગોવીંદ વેસમાકર. બાકીનું કામ કમીટી મીટીંગ માટે મુલતવી રાખવામાં આવ્યું હતું.

ઇસ્ટ લંડનમાં દીવાળીનો ઉત્સવ

— ઇસ્ટલંડનના હીંદુભાઇઓએ તા. ૮—૧૧—૫૦ ના રોજ વેપાર બંધ રાખી દીવાળીનો ઉત્સવ આનંદ પ્રમોદથી ઉજવ્યો હતો. રાતે હીંદુ સોસાયટીના હોલમાં ગુજરાતી બાળાનાં બાળક, બાલિકાઓએ કસરત, સંવાદ અને ગરબાના કાર્યક્રમથી જનતાનાં મનરંજન કર્યાં હતાં. નીચેના સજ્જ નોએ ઇનામ વહેંચી બાળકોના ઉત્સાહ ને પ્રોત્સાહન આપ્યું હતું. મેસર્સ જમજીવન ગંગારામ (એકસરસાઇઝ બુકો) મોતીરામ મેવાર (કાંસકી) મોહનભાઇ કુંવરજી (રબર) મકનભાઇ જોબીંદ (પેન્સીલ) હેરી એન્ડ સન્સ (કુલ ટીકસ) નગીનદાસ ગોરધરભાઇ (આઇસક્રીમ) પ્રેમાભાઇ કુલ્લભ (બીસ્કીટ) કારસન ખપર્સ (ચોકલેટ) જીવણજી મકનભાઇ (સ્વીટસ) માંડાભાઇ સી. કેપીટન (રબ્બન વાળા) ભીખાભ. સંસ્થાના પ્રમુખ શ્રી પ્રેમાભાઇ કુલ્લભ અને ઉપ-પ્રમુખ શ્રી. કુંવરજીભાઇ કુલભે દીવાળી અને નવા વરસની શુભેચ્છા પાઠવ્યાં બાદ મેળાવડો વિસર્જન થયો હતો.

કેપટાઉન, પોર્ટ એલીઝાબેથ, જોહા નીસબર્ગમાં પણ એજ રીતે બન્ને દીવસો આનંદથી ઉજવાયા હતા.

—મુંબઇ રાજ્યમાં વીલીન થયેલા રાજ્યોના ૧૬ રાજવીઓને સાલીયાણું પેટે હર વર્ષે રૂા. ૮૨ લાખ થી વધુ રકમ આપવામાં આવે છે. આ સાલીયાણું ભારત સરકાર તરફથી આપવામાં આવે છે.

આસામ ફંડ

પુરાતન છાત્ર મંડળ (જોહાનીસબર્ગ) તરફથી ઉપરોક્ત ફાળાની રકમનો આગલો સરવાળો £૪૧ ૧૪ ૦ હતો. તથાર બાદ £૨૪૦ ૧૯ ૬ ની રકમની વીગત અત્રે પળી છે. તેની આખી નામાવલી સ્થળ અભાવને લીધે આ અંકમાં આપી શકાઇ નથી. આવતા અંકમાં આપવામા આવશે.

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' આસામ સંકટ નીવારણ ફંડ

આગલા અંકમાં અમે પા. ૧૨૭ ૬ ૦ ની રકમ તેના આગલા અંકમાં સ્વિકારાઇ અમેથી જણાવી હતી. એ ભુલ હતી. તેના આગલા અંકમાં પા. ૧૧૯ ૬ ની રકમ સ્વિકારાઇ હતી એની વીગત બાકી રહી ગઇ હતી. ત્યાર બાદ આગલા અંકમાં સ્વિકારાયેલી બાકીની રકમોની વીગત આપવી રહી ગઇ હતી એ નીચે પ્રમાણે છે.

	પા.	શી.	પે.
આગલા	૧૧૯	૬	૦
એસ. નારણ એન્ડ કું. (કવેકવે રેડેસીયા)	૧	૧	૦
એમ. એલ. લેગી. (કોનીસ્ટોન રાસવાલ)	૨	૨	૦
ડી. પરશોતમ એન્ડ સન્સ (અમઝીન્ગો નાટાલ)	૧	૧	૦
પુરન મહારાજ ,, ,,		૧૦	૦
રતનજી રામજી (ગ્લેનમહોર ટ્રાંસવાલ)	૧	૧	૦
વસનજી દુલ્લભ ચાર્લ્સ સ્ટીલીવરસ	૨	૨	૦
	૧૨૭	૧	૦

આ ઉપરાંત આગલા અંકમાં પા. ૩૧ ૮ ની અંદિ પરબારી આવેલી રકમ સ્વીકારાઇ ગઇ છે પરંતુ તેની પણ વિગત આપવામાં આવી નહોતી તે નીચે પ્રમાણે છે.

	પા	શી.	પે
એમ. કે. ગોહાણ (કવેકવે, રોડેસીયા)	૧	૧	૦
નારણ કાનજી (માણસ)	૧	૦	૦
ચીમનલાલ જે. મહેતા (ડરબન)	૩	૩	૦
એમ. એચ. સેતી (સેલીસ્બરી)	૨	૨	૦
એસ. આર. ચેલીમ (સોલ્સવેની, નાટાલ)	૨	૨	૦
આર. કાનજી (એમાલીયા)	૨	૨	૦
એ. કડોદીયા (જે'બર્ગ)	૧	૦	૦
દુલભજી ભુપીયા (એરમેલો ટ્રાંસવાલ)	૨	૨	૦
આર. પટેલ. (જે'બર્ગ)	૧૦	૧૦	૦
કાલાભાઇ રવજી (પીટર્સબર્ગ)	૩	૩	૦
વસ્તભાઇ મકનજી ,,	૨	૨	૦
હરિલાલ કાલાભાઇ ,,	૧	૧	૦
	કુલ. પા.	૩૧	૮ ૦

લુધુપ્રીખાર્ટની બેનોના ફાળાની વિગત

લુધુપ્રીખાર્ટની બેનો તરફથી સી કંચનબેન ચંડેરીયાના હસ્તે મળેલી પા. ૧૧૫ ૦ ૦ ની રકમ આગલા અંકમાં સ્વિકારાઇ ગઇ હતી તેની વીગત નીચે પ્રમાણે છે :

	પા.	શી.	પે.
કંકુબેન નારણદાસ	૫	૫	૦
મણીબેન ગોકળદાસ	૧૦	૧૦	૦
કંચનબેન નાનાલાલ	૧૦	૧૦	૦
માણેકબેન ભુપતરાય	૧૦	૧૦	૦
કુમીબેન વલ્લભ	૧૦	૧૦	૦
અબાબેન બાબુભાય	૧૦	૧૦	૦
નારાબેન મણીભાય	૧૦	૧૦	૦
સીતાબેન રણછોડજી	૫	૫	૦
મણીબેન નારણદાસ (પહેલાં પા. ૩ ૩ રવીકારયા હતા.)	૫	૫	૦
નંકુબેન કલ્યાણજી	૨	૨	૦
	૮૦	૧૭	૦

	૮૦	૧૭	૦
સુભદ્રાબેન બાલુકાકર	૨	૨	૦
રેવાબેન કલ્યાણજી	૨	૨	૦
હીરાબેન કનૈયાલાલ	૨	૨	૦
મણીબેન હરજી	૨	૨	૦
મહાનગૌરીબેન શાંતિલાલ	૨	૨	૦
રમાબેન મનુભાઇ	૨	૨	૦
શાન્તાબેન પ્રતાપભાઇ	૨	૨	૦
મુકતાબેન અંદરજી	૧	૧	૦
પાર્વતીબેન ભગવનજી	૧	૧	૦
પાર્વતીબેન પરસોતમ	૧	૧	૦
લીલાવતીબેન મગનલાલ	૧	૧	૦
લાલુબેન માધવજી	૧	૧	૦
મણીબેન કલ્યાણજી	૧	૧	૦
ગવેરબેન મગનલાલ	૧	૧	૦
રાધાબેન લીંબાધર	૧	૧	૦
ઉજમબેન ઘમાળજી	૨	૨	૦
રતનબેન મગનલાલ	૧	૧	૦
નંદુબેન ભીમસીંહ	૧	૧	૦
મંગાબેન વલ્લભભાઇ	૧	૧	૦
મોતીબેન ખેમજી	૧	૧	૦
પુરીબેન ખીમજીદાસ	૧	૧	૦
કાશીબેન ભુવનજી	૧	૧	૦
અંબાબેન મકનજી		૧૦	૦
શાન્તાબેન મુળજી		૧૦	૦
કમળાબેન મગનલાલ	૧	૧	૦
એક બેન	૨	૧૩	૦
	૧૨૭	૨	૦

ઇસ્ટ લંડનના ફાળાની વીગત

ઇસ્ટ લંડનથી આસામ સંકટ નિવારણ ફન્ડ માટે અપાએલા શ્રી. કાલાભાઇ બી પટેલના હસ્તે મળેલી પા. ૧૨૧ ૩ ૬ ની રકમ આગલા અંકમાં સ્વિકારાઇ ગઇ છે. તેની વીગત નીચે પ્રમાણે છે.

	પા.	શી.	પે.
ડી. બી. પટેલ	૧૧	૧૧	૦
બી. ડી. પટેલ	૫	૫	૦
જે. બી. પરમુ	૫	૫	૦
એસ. ગોપાર એન્ડ સન્સ	૫	૫	૦
કેશવલાલ એન્ડ. કું.	૫	૫	૦
જી. મેરાર એન્ડ સન્સ	૫	૫	૦
આર. જેવામ	૫	૫	૦
એસ. કામુજી એન્ડ સન્સ	૫	૫	૦
જી. ભાણા એન્ડ સન્સ	૫	૫	૦
એમ. નાથુ	૨	૨	૦
એચ હેરી એન્ડ સન્સ	૩	૩	૦
એમ. અમરામ	૨	૨	૦
એમ. ભુપીયા	૨	૨	૦
એમ. લેગી	૨	૨	૦
એસ. બીખા	૧	૧	૦
ડી. ઓધવજી	૧	૧	૦
કે. અબદુલા એન્ડ કું.	૧	૧	૦
પી. કસન	૧	૧	૦
એન. દયાળ એન્ડ કું.	૧	૧	૦
રમી પ્રાગે	૧	૧	૦
જી. કે. પીલે	૧૦	૧	૦
એ જેસ. પીલે		૧૦	૬
બી. ધીમકામ		૧૦	૬
એ. એમ. ચેટી		૧૦	૬
આર. નાના		૧૫	૦
આર. મુરજન	૧	૧	૦

મુનિ એન્ડ સન	૧	૧	૦
સી. ગોપાર		૫	૦
વી. રાજેન્દ્ર	૧	૧	૦
પી. કુમારસામી	૧	૧	૦
આર. રાવ	૧	૧	૦
પાવછ મી.ા	૧	૧	૦
આર. કેરી એન્ડ સન	૧	૧	૦
વી. વી. નાયડુ		૨૦	૧
એમ. કુવરજી		૧૦	૦
આર. એસ. પથર	૧	૧	૦
એમ. જમાદ		૧૦	૦
એ. પ. એણ	૧	૧	૦
એસ. માનીકમ	૧	૧	૦
એસ. એન. પરેલ	૧	૧	૦
કે. કુલ્લા	૧	૧	૦
ફિજીવીલીયમ્સકાઉન			
કાલીદાસ મોરારજી એન્ડ કું.	૫	૫	૦
પારવતીબેન એન. દયાળ	૫	૫	૦
એમ. રમા	૨	૨	૦
એસ. ગોસાઇ	૨	૨	
વી. જીવન	૨	૨	૦
કવીન્સલકેન			
એસ. વી. પીલે	૫	૫	૦૦
કી. એસ. નાયડુ	૨	૨	૦
એન. એસ. પીલે અધર્સ	૨	૨	૦
દેવીબેન કે. ત્રીકમ	૧	૧	૦
એ. આઇ. તાઇ	૧૧	૧	૦
એમ. વી. ચોહાણ	૧	૧	૦
આર. બી. કેરી		૧૦	૬
એસ. એચ. ખાન		૧૦	૬
કે. મોરાર		૫	૩
એકીવલનાર્થ			
એસ. એમ. પટેલ	૨	૨	૦
કે. કાકા રબુકોઇ	૨	૨	૦
રામજીભાઇ મકન	૧	૧	૦
	૧૨૬	૬	૬

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : બી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકફીબ્સન)

[૪૦ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના બી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકફીબ્સનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઇચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ બી. મેકફીબ્સન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

ડીપથેરીયા

ડીપથેરીયાને માટે સાધારણ રીતે ડાકતરો ઇન્જેકશનો આપે છે પરંતુ તેનાથી બીજાં દરદો થાય છે જેવાં કે પેશીયો અને હૃદયના રોગો.

હોમીયોપથીના ઉપચારો તેને માટે ઘણા સારા અને સફળ નીવડેલા છે. તેને માટે પણ કુદરતી ઉપચારો તો રહેલા જ છે. ગરદન અને ગળાપર છે. કે હેઠની નીચે સુધી સહન થઇ શકે તેટલી ગરમ માટીની પોલ્ટીસો મુકવી ગળાની અંદર બેઠી ગામડી થાય છે તેને તાજાં પાકનાપલના રસ નો ગળાની અંદર ગળગળાટ કરવાથી બે ગામડી ગળી જાય છે. આ કુદરતી ઉપચાર અજમાવીર મહાશય છે.

બીજો એક ઇલાજ આ છે : બજાર માંથી લીંબુમાં લીલાં એપલ ખરીદવાં. છાલ અને બીયાં કાઢી તેને સમારવાં, તેને સારીપેઠે બારવા અને પછી તેનો રસ કાઢી પાણી ગાળી લેવો. ગળાની અંદર ગમે તે થયું હોય તે બે રસના ઉપયોગથી સારું થઇ જાય છે.

તે સાથે દરદીને પીવાકારી આપી પેટ સાફ રાખવું અને દરદીએ ગતા મહી રહેવું બહું જરૂરી છે. ડીપથેરીયા નું જોર બહુ હોય ત્યારે શરીરમાં બેહદ્દ બહું ઝેર ફાલ્યા થાય છે કે જરા બેસવાનો પ્રયત્ન કરવા જતાં પણ હૃદય બંધ પડી જવાનું જોખમ રહે છે.

સદ્નસીબે દરદીના ગળામાં બેહદ્દ દરદ થઇ રહ્યું હોય છે કે તેનાથી અનાજ ગળી શકાતું નથી. તેમ કરતાં સાવ સારું ન થાય ત્યાં સુધી બદપરહાજ દરદીને કોઇ પણ સંજોગોમાં અપાવા નહિ જોઇએ. બરફી કે ગોળાસના સેરવા જેવી બરફની પ્રવાહી વસ્તુઓ આપવા જે તે પણ આપવી નહિ જોઇએ. ડીપથેરીયાના દરદીને એવી વસ્તુ આપવી જે બલતાંમાં તેલ નહિ પણ પેટ્રોલ નાખવા બરોબર છે. તાજાં ફાકના રસો આપવાથી દરદીની શરીરીક શકતી ટકી રહેવા સાથે દવા તરીકે પણ તેની અસર થાય છે. આ રસોમાં સૌથી સારા નીચે પ્રમાણે છે : (૧) કાચાં ગાજર અને કાચી ભાટના રસોનું મીશ્રણ; (૨) કાચાં ગાજર, કાચી બેસરી અને કાચી ભાટ ના રસોનું મીશ્રણ અને તેમાં થોડી પાર્સલીનો રસ ઉમેરવો; (૩) કાચાં ગાજર, કાચાં બીટરૂટ અને કાચી કાકડીના રસોનું મીશ્રણ.

પીવા તરીકે દુધ અને પાણી પણ આપી શકાય. એવી ગળાનો દુખાવો નરમ પડે છે અને હૃદયપર ખુબ ભય પડી રહેલો હોય છે તેને રોગમુક્ત બળે છે. શ્વાસ કરી શ્વાસ લેતાં અડચણ પડતી હોય તો ગરમ વરાળનો ખાસ થઇ શકાય અને બધારે પડતા તાવને અંકુશમાં રાખવા કોલ્ડસ્પાન્જ પણ થઇ શકાય (કોલ્ડસ્પાન્જ એટલે કુંડી ઠંડાપ તેટલાં ઉકાં પાણીમાં બેસવું અને ચેડને એક ટુવાલ અથવા કપડાં વતી હળવે હાથે ચોળવું) પરંતુ આ ઇલાજ સંભાળથી કેળવાયેલા હાથથી થવો જોઇએ.

અંતમાં યાદ રાખવું જોઇએ કે ડીપથેરીયા એ ચેપથી ઉત્પન્ન થતો રોગ છે. જ્યાં પાણીની ખોવાતી ગટરો હોય છે, સફાઇ નથી હોતી, ચોખ્ખી હવાની આવજા નથી હોતી, પીવાનું પાણી ચોખ્ખું નથી હોતું અને ઓટી ભતનો આહાર લેવાય છે ત્યાં એ રોગ હાલે છે. જે લોકો સારો આહાર લે છે, ચોખ્ખી હવામાં કસરત કરે છે, શરીર, મન અને પોતાની આસપાસ ની જગ્યા સાફ રાખે છે તેઓ એવા રોગોથી બચી શકે છે.

ખબરપત્રો

અમટાલીમાં લગ્ન

"અમટાલી ૬. રેરડેરીયાના બે. સોંગીજીના અમર્સની નાની બહેન સીતાબેન પોતમ્બર આતે પુનાના શ્રીયુત શંકર સાથે B. S. C. (Hons) ની સાથે તા. ૫–૧૧–૫૦ ના રોજ આંતર ભાતીય લગ્ન મંથીથી જોડાયાં છે. સીતાબેન સેન્ટ ઝેવીયર્સ કોલેજ, મુંબઇમાં ઉંટર પાસ, તથા મોન્ટેસોરી ટીચર્સ કોર્સ પુરો કરેલ છે. વાંકર સાથે પુના કોલેજના B. S. C. (Hons) છે. સીતાબેન સોંગીજીના સોરાષ્ટના પ્રતાપતી છે અને શંકર સાથે દક્ષિણી બ્રાહ્મણ છે. આજના સુધારક યુગપ્રવાહના પવિત્ર બાકર્ષણી પ્રેરાઇ બને પક્ષના સર્વ કુટુંબીજનોએ સહર્ષ સંમતિ આપી છે.

—કેપટાઉનના બી. ઇ. ડી. વાસ-મારીબ્બાલા પિતાની સ્વરોગમાં સ્વર્ગ વાસ થવા બોવાથી સ્વર્ગસ્થના આત્મા ને શાંતી બક્ષવા તા. ૨૭–૧૦–૫૦ ને રોજે પોતાને ઘેર પ્રાર્થના સભા રાખવામાં આવી હતી.

આભાર

જોહાનીસબર્ગના મેસર્સ બી. પરશુ ના નરસીહભાઇ ભુલાભાઇ તા. ૨૭–૧૦–૫૦ ના પોતાના પીતાશ્રીના અવસાન સમયે જે બાહ્યબોએ દક્ષિણ આફ્રીકા, મોરે-સોમાકર્સિસ, દક્ષિણ અને ઉત્તર રોડેશીયા, ન્યાસાલેન્ડ તથા અન્ય સ્થળેથી તાર, ટપાલ અને ટેલીફોન દ્વારા પાઠવેલા દિલસોજીના સંદેશાઓ અને પુષ્પાંજલિઓ મોકલી હતી તેમજ જે બાહ્યબંધોએ પોતાના કીમતી સમયનો ભોગ આપી સ્મશાન યાત્રામાં ભાગ લીધો હતો તેઓ સર્વ નો આ પત્રદ્વારા અંતઃકરણ પુર્વક આભાર માને છે.

નવી ચીજનના મગ–રપ રતલની

કોથળીની કી. ૩૦

ઓર્ડર સાથે રોકડા પૈસા મોકલો.

F. O. R. Schwaizer-Reneke.

લખો :

KATHRADAS,
P. O. Box 30
Schwaizer Reneke.

ધ્યાનમાં

એક્સેલ્સીઅર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, દેશિયો કરતાં ઓછા પત્રો લેતા નથી

પુરતા નફાના ઓર્ડરોને માન આપીશું

કેટલાંક લાક્ષણિક ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	છૂટક રૂ.	પા.	વાર્ષિક રૂ.		દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	છૂટક રૂ.	પા.	વાર્ષિક રૂ.
અખંડ આનંદ	મા.	૨	૦	૧૫	કુટુમ્બ	સા.		૧	૨૦
આનંદ	સા.		૮	૧૫	પ્રતીક્ષા	મા.	૧	૦	૧૧
આરોગ્યમ	મા		૬	૮	પુષ્પા	મા.		૮	૭
ચાંદની	સા.		૮	૧૫	પ્રબુદ્ધ જીવન	સા.		૧	૨૭
ચાલક	મા.		૮	૮	પ્રવાસી	સા.		૮	૩૧
ચેતન	સા.		૭	૨૫	રેખા	મા.	૧	૧	૧૨
જાગૃતિ	મા.	૧	૧	૧૫	રવૈયા	સા.		૮	૩૧
જૈન	મા.	૧	૧	૧૭	રમાકુલ	મા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રપટ	સા.		૮	૩૧	રવીવાર	સા.		૮	૨૪
ભાષા	સા.		૮	૩૧	સાબરમતીમાન	મા.	૧	૦	૧૨
ચિત્રલેખા	પા.		૮	૩૧	સંદેશ	મા.	૧	૩	૧૪
ચિત્રભારતી	સા.		૮	૩૧	સરીતા	મા.		૮	૮
ઝંડુસ્તાન	ઉ.		૩	૬૫	શ્રી રામન	મા.	૧	૧૦	૧૩
જય ભારત	ઉ.		૩	૧૫	તારણ	મા.	૨	૦	૧૫
ટુમાર	મા.	૧	૧	૧૫	મુસ્કાન	મા.	૧	૧	૧૮
મનમોહન	મા.	૧	૦	૧૨	વસંત	મા.		૬	૮
મંગલમ	મા.	૧	૦	૨૦	ધર્મ-નવરત્નમાલા	મા.	૩	૦	૧૫
મહિલા જગત	સા.		૧	૧૨	વસમીક		૩	૦	૧૨
મનોરંજન	મા	૧	૩	૧૫	વીરમાસાહી	સા		૪	૧૫
યોગક્ષેમ	સા.		૧	૩૦	વંદેમાતરમ	ઉ.		૩	૬૫
નવચેતન	મા.	૧	૧	૧૫	વેલ્ફી	સા.		૮	૩૧
પ્રબોધમાંક	સા.		૪	૧૫	યુગધારા	સા.		૧	૨૦

આ દરો પ્રાક્કથન છે અને તેમાં ગમે તે વખતે ફેરફારો થાય

બે કરતાં વધુ અમારા બીજા પેપરના ઓર્ડરથી બરોબર ૨૫ ટકા રાખે તમારો ઓર્ડર ચોકસો.

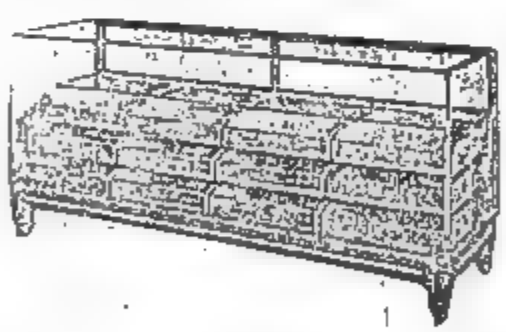
EXCELSIOR, SUBSCRIPTION SERVICE

9 Cantonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપર્યુક્ત અથવા બીજા કોઈ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને તુરત જ માન આપવામાં આવશે.

હીંદના સઘળા પત્રો માટેના લવાજમોના સત્તાવાર એજન્ટો

"ગોલ્ડ મેડલ" કબોલીટી

ગુણ-લક્ષણ
ટીકણે કરી-ટકા
અને જે કારણ
ઇંગ્લિશવેર કરી-ટકે
જેના પુરાવા, ટીકણે ટીકણ દ્વારા આપણે, કિ. ઈ.
વધ્યા આજના ૧૩૩૭૫ ગ્રાહકો.

એક્સેલ્સીઅર કેટલ્સ સપ્લાયર્સ લીમીટેડ

નવી અને એક્સેલ્સીઅર સપ્લાયર્સ, સિમકેટ, જો. બર. સિપ્લાયર્સ, જોહાનિ.
અમારા ગુણ લક્ષણ ટીકણે કેટલ બનાવવામાં છે અને જેના કારણથી પુરવઠુ આ
વેચાયા છે, તેમાં ચોમેરથી છે.

104 Market Street, (Facing Estate House) Johannesburg
Phone 33-4211/2 P O Box 8501

પુસ્તકો વેચવાની છે

રાજમાર્ગ (ગાંધી યુગની નોવેલ)	૬ ૦
રાજ સન્યાસી (યુગપ્રેત)	૧૦ ૬
અયોધ્યાના બાપુ	૭ ૬
આત્મકથાના હિસ્સા	૭ ૬
આનંદવાદ યુગ	૬ ૦
મણીલાલ છબ	૬ ૦
ગીતાંજલિ	૬ ૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

ધાર્મિક પુસ્તકો.

પરચમા	૫ ૩
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨ ૦
મંગલ પ્રભાત (ગાંધીજી)	૧ ૦
ઝવેરી નિરિક્ષણ	૫ ૬
ઉજવેત મહુમદ	
ધરસામ ધર્મ ઉપર ગમવાળુ પુસ્તક	
નાનુ પુસ્તક	૧ ૦
સંત કેવીદાસ	૨ ૬

યોગ વાસિષ્ટ	૧૦ ૦
રામનામ ગાંધીજી	૨ ૦
શુદ્ધ જીવન	૧ ૬
શુદામા ચરીત્ર	૧ ૦
ધર્મપ્રેમે કુટપ્રેમે બાબ ૧-૧૦-૩-૪.	
આમા મહાભારત નવા રીતે	
આ લેખ્યું ઉ.	૧ ૫ ૦

મળવાનું ઠેકાણું:

Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	માસ્તી ૧૮૫૦ નેવેમ્બર	કાર્તિક ૨૦૦૬ આસો	સુસ્વભાન ૧૮૭૦	પારસી ૧૨૨૦ શહે. ૬ઠ્ઠી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા.મી.
શુક્ર	૧૭	સુદ ૮	૧	૨૧	૪-૫૧	૬-૩૧
શની	૧૮	,, ૯	૭	૧૭	૪-૫૦	૬-૩૨
રવી	૧૯	,, ૧૦	૮	૧૮	૪-૪૯	૬-૩૩
સોમ	૨૦	,, ૧૧	૯	૧૯	૪-૪૮	૬-૩૪
મંગળ	૨૧	,, ૧૨	૧૦	૨૦	૪-૪૭	૬-૩૫
બુધ	૨૨	,, ૧૩	૧૧	૨૧	૪-૪૬	૬-૩૬
ગુરૂ	૨૩	,, ૧૪	૧૨	૨૨	૪-૪૫	૬-૩૭

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે જ પૈસા અથવા પોસ્ટલ ઈન્ડેક્સ ઓરડર મોકલવા જણાવવામાં આવે છે.

મેનેજર, 'ઈન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સત્યના પ્રયોગ અથવા	૧ ૦
સત્યાગ્રહનો ઇતિહાસ સાથે દક્ષિણઆફ્રિકાના ૧૯૪૨ ની સાલ સુધીના પ્રયોગોનું સંપૂર્ણ પુસ્તક આમાં	૭ ૧
સત્યાગ્રહના સિદ્ધાન્તમાં	૧ ૦
સત્યાગ્રહની ઉત્પત્તિ અને વિકાસ	૩ ૧
મુક્તિ-સ્વરૂપ સત્યાગ્રહ (સ. ૧૯૭૯)	૧૨ ૧

કિશોરલાલ મશરૂવાલાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુઆત કરતું પુસ્તક	૧ ૧
ઝીણુંકાત અર્થાત્ આજ સાલ સુધી, પુસ્તકમાં લેવાયેલી ઘણી ઝીણવટભરી બાબતોનું જેમના અભ્યાસથી જે જેણે લખ્યાનું છે તેનો સંગ્રહ	૧ ૧

શ્રી રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

જગતના ફીલોસોફીકના મહાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અજવાળું પાડે છે.	
ભારતની અમર સંસ્કૃતીનું ભાષી	૧ ૦
વેદની વિચાર ધારા વેદ ઉપરના તેમના ભાષણોનો સંગ્રહ	૫ ૦
પુનર્જાગરણની સંસ્કારમય ભાવના	૧ ૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

શ્રીમદ્ભગવત ગીતા મોટા અક્ષરોમાં 'કોમ્પેક્ટ'	૧ ૦
ધર્મબોધના વાર્તિકો સંતોના વાણીનો સંગ્રહ	૨ ૧
શ્રી રામચરિતમાનસ આ ગ્રંથમાંથી અયોધ્યા કાંડને હળવો કરી, નાનો કરી આમાં મુકેલો છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

ગાંધીકથા ફ્રેંચના વિખ્યાત લેખક ગ્રન્થાલોનની નોવેલ	૩ ૧
ગ્રામ્યા લેખક કુમારી, એક સ્ત્રીવન પલીવાર' ચિત્ર દોરવી નવલકથા	૧૭ ૦

સોહ નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૧ ૦
ભારત કથા ભાષિત	૩ ૧
તોલ સિરોજ આવા ભાષિત દયાળજીવાન, સીપરણ, આવી નેતાઓના ચરિત્ર લિખે લખેલું છે	૭ ૧

ઉત્તમ નવલ કથાઓ

ગીતાંજલિ સુંદર ચારણિનો સંગ્રહ	૧ ૧
આકાશવાણી એક ઈંગ્લીશ નવલકથા	૧૨ ૧
રવીન્દ્ર કથાઓનો ગુજરાતી સંગ્રહ	૭ ૦
ચિત્રાંગદા ભા. ૧—૨ એક સુંદર આખ્યાનકાવ્યનું રસ—ભર્યું ગાયની ચોપડી	૧૩ ૦
ઉપાર્જિત સુંદર નોવેલ	૭ ૧
ઉન્માદ નોવેલ	૮ ૦
ઈશ્વરના કાંટા નોવેલ	૭ ૧
સોનેરાના સુર	૫ ૦
સમર્પણ ઐતિહાસિક	૬ ૦

ઉત્તમોત્તમ ઉત્તેજક નવલ કથાઓ

ઉર્વશી નોવેલ	૭ ૦
કપૂરીવાળાની ઈંગ્લીશ કથાઓ	૧૦ ૦
કર્મ ચક્ર	૧૦ ૦
ગોવર્ધન ત્રિપાઠના નવલકથા ભા. ૧-૨ સોનાની	૧૦ ૦
ચાબુકવાળા વાર્તા સંગ્રહ	૧૧ ૦
ચિત્રલેખા	૧ ૧
ચંદ્રકાન્ત ભાગ ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૮ ૧
દરીયાવાડ	૬ ૦
દરીયાલાલચંદ્ર ભાગ ૧-૨ એનું ભાષી નોવેલ સેટની	૧ ૧
દોલત ઉદય	૧૧ ૦
દરીયાલાલ	૪ ૧
	૬ ૦
નીલ રેખા	
નીલ પંખી નાટક	૮ ૦
નવેકરીતા	૩ ૦
પ્રદીપ	૮ ૦
પ્રાયશ્ચિત ભા. ૧-૨ સોનાની	૧૪ ૧
પિપાસની	૧ ૦
પાકટ પ્રભાત	૮ ૦
પ્રભાત પીરજો	૮ ૦
પુરાતન જ્યોત	૭ ૧
પ્રેમ અને પુજા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૫ ૦
પુરેલા પુજવી પાડો	૧૧ ૧
પરિવાર	૧૦ ૦
	૧ ૦

ફાંસલાની ફાંસલાની નોવેલ	૭ ૦
બહુમતી ઈંગ્લીશની નોવેલ	૧૦ ૦
બેરીસ્ટર બેરીસ્ટર ઓફ લો નવલકથા	૮ ૧
ભગવા ભાગુ ભાગુઓના જીવનને લગતી પાકી નોવેલ	૮ ૧
મોરબ્ય આશા મોરબ્યની વાર્તાઓમાંથી રચાએલ	૭ ૦
મોહની	૧ ૧
મોહનની વાતો	૧ ૦
મારા સમાધી નોવેલ	૮ ૦
મનહરના ચરિત્રમાં ઈંગ્લીશમાંથી ભાષાંતર	૧૦ ૦
રાજા સિદ્ધરાજ	૬ ૧
રણજીત નોવેલ	૫ ૦
લિલીયની વાતો નાનાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૧
વધુ આવું બે નાનાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
વસંતપુર ભાગ	૮ ૧
વસુની વાત	૧૦ ૦
વાર્તાઓ ગ્રીવેલી વાર્તાઓ	૧ ૧
વેરાગી સતવાની બધી ચુંટી	૧૧ ૧
શીરૂ સાથી ભા. ૧-૨ સાથે	૧૧ ૦
સમાજ ભા સ્વ. ગંગાના ગાંધી વિશે મુલ્યવાન નેતા અને બનમાલ પરીખ લખેલ	૪ ૧
સાબરમતીના પીતાની તસ્વીર આપણા સહીત ગેલ્સ ગોલીનીનું ચરિત્ર	૧ ૦
સપ્ત કથાવલી	૮ ૧

નવલ કથાઓ

તલીસમે	
કાઠીયાવાડની ઈંગ્લીશ કથાઓ	૮ ૦
કર્મ ચક્ર	૧ ૦
ગોવર્ધન ત્રિપાઠના નવલકથા ભા. ૧-૨ સોનાની	૧૦ ૧
ચાબુકવાળા વાર્તા સંગ્રહ	૧૧ ૦
ચિત્રલેખા	૧ ૧
ચંદ્રકાન્ત ભાગ ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૮ ૧
દરીયાવાડ	૬ ૦
દરીયાલાલચંદ્ર ભાગ ૧-૨ એનું ભાષી નોવેલ સેટની	૧ ૧
દોલત ઉદય	૧૧ ૦
દરીયાલાલ	૪ ૧
	૬ ૦
નીલ રેખા	
નીલ પંખી નાટક	૮ ૦
નવેકરીતા	૩ ૦
પ્રદીપ	૮ ૦
પ્રાયશ્ચિત ભા. ૧-૨ સોનાની	૧૪ ૧
પિપાસની	૧ ૦
પાકટ પ્રભાત	૮ ૦
પ્રભાત પીરજો	૮ ૦
પુરાતન જ્યોત	૭ ૧
પ્રેમ અને પુજા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૫ ૦
પુરેલા પુજવી પાડો	૧૧ ૧
પરિવાર	૧૦ ૦
	૧ ૦

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	2	9
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	5	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	5	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	6	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	5	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1 5	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	10	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	5	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	6	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M K Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	6
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	3	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— Business 33-0711
Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મફીભાઈ આલમભાઈ ડાદીવાલવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરગ્રા પીનટ વેફર વેગેરા વેગેરા. ઓર્ડરોથી આવી બનાવીને મોકલે.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ખુશ' સેવ, ગાંઠીયા, ભાખરી, ચવાણા, પાપડ વિગેરે દરદોજ તાજા બનાવીને મોકલે.

પાર્ટી વીગેરે માટે ગેરા પ્રકારમાં મીઠાઈ ગોઠવી આપવાનું ઠેઠ વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944. P.O. BOX 4889.
TEL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ઃ જોબરોજ વેપારી ઃ—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

NUGGET

THE WHITEST WHITE

AA 262

"Tell me, Doctor . . . *is there an antiseptic specially suitable for women's use?*"

The modern antiseptic 'Dettol' is first and foremost a destroyer of germs! In the Hospitals of Southern Africa it is the chosen weapon of defence against septic infection. But so gentle is 'Dettol' on human tissues, so pleasant, and safe and clean, that it might almost have been made specially for a woman's personal use. 'Dettol' is non-poisonous, deodorant, agreeable to smell; a clean clear fluid that stains neither linen nor the skin.

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1937, CAPE TOWN

Sunbeam does these 3 things for you...

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for 9d. & 1/6

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

THESE ARE THE BLADES FOR SMOOTHER SHAVES

Because Minora Blades are made of the finest steel they give you better, smoother shaves. You save more money too, Minora last long-er but they only cost 6d for four.

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Minora

THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
21 DEC 1950

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
1903

No 46—Vol. XLVIII FRIDAY 24TH NOVEMBER 1950.

★ ★ ★

THE GREATEST POSSIBLE EVIL

"In the conditions that prevail at the present time the third world war is the greatest possible evil that can befall mankind. In comparison with it all other calamities become lesser evils. . . . Its dilemma, which consists of 'either killing innocent millions or being killed among guiltless millions' is absolutely unacceptable in both parts. Whoever accepts it, especially its first part, irretrievably becomes a full moral bankrupt. A Democracy or a Communist regime that kills millions of persons ceases to be a Democracy or Communism and simply becomes 'Murder, Incorporated.'"

—Professor Pitrim Sorokin.

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE.
Superior Quality.
In following shades:
Pink, Salmon, Sage, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Patunia.
Ideal for Sarees. Yd. 7/11.
—o—
45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11
—o—
JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE.
All Shades. Per yd. 13/-
SAMPLES ON REQUEST.
—o—
FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenile Georgette
In all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0. each.
—o—
EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0. each.
—o—
GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0. each.
—o—
GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream.
Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

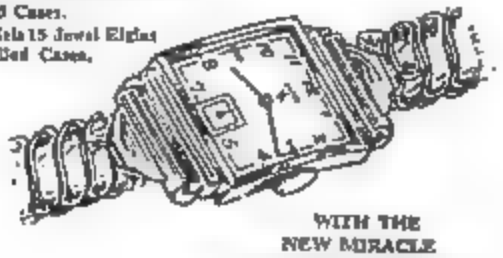
FANCY TINSEL & SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
6 yds. to a piece
From 25/- To 50/-
per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees.
In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

જોઇએ છે હોડકો

તમારાં રટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું'
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
દેશમાં તેમજ મુસરાક મપક, કુલન રસ. બ્રાન્ચોસ—એની બાજુ માટે
બધા બજારો બાદ. તેમજ કેપટાઉન બ્લોમફોન્ટે સાઉથ
વોરેર માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બધાબધુ છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29632.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

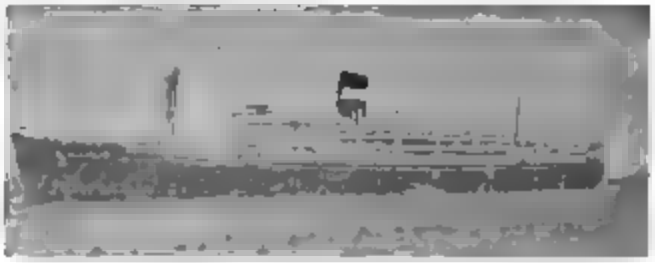
NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph = Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
15/12 Fortune Chambers, Joppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
'Phones:—Office: 22-7721. After Hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY. LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની વીમા કંપનીમાં જીવનવીમા, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાથેજ બીજો દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારી આપવા છે. આ કંપનીને ઉપકાર આપવું એ દરેક દોઢાની ફરજ છે.
Natal Office:
NATVAR MANSION
74 Victoria Street
DURBAN.
Telephone 25845. P. O Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa:

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi. S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Dec. 12.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET, P.O. Box 20432, DURBAN.

Note:—Emergency Phone: 63624

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરફીલ્ડ, કોચ્સ્ટીલ બેડ સાથે ગોદ ઓફીસ ટેબલ, સુટ કેસ, ટેબલ, લાકડ ફોલ્ડીંગ ખાટલે બધીજ વસ્તુઓ. અને બધાથી લાકડ જેવા સુકકા ઘાટ.

—ચેરોકસ, ટેબલ્સ અને ફીટીંગ્સ ઓર્ડર—

જે બમારી કેમ્પોન્ડ પીસે તપાસ લાવ છે. તેવા કોચ કરીલ તપાસ વર્ક છે. બાજ કોચના બાકીના ઓફિસ ફીટીંગ બનાવો —અને જેવા બાજ બનાવે.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG

PHONE33-4691. BOX 2526.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY **SUNDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	BITIHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.

And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

189 Grey Street, DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

These are the Blades that stay sharp longer You get more value for your money with Minora Blades. They give fine smooth shaves and last longer because they are made of the finest steel. And they only cost 6d. for four. Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Minora

THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 46—Vol.—XLVIII. Friday 24th November, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

WHEN MAMMON IS MASTER, MAN IS THE SLAVE

By L. W. Ritch

THAT men will descend to hellish depths to make money has been proven again and again. Criminal records abound with cases of unhappy wretches in whom lust for riches has prompted them to plan and carry out a series of heartless murders for no other object than that of monetary gain. No doubt powerfully influenced by the instinct of self-preservation, civilised man has come to regard the eighth commandment as being invested with an extra-special sanctity. The taking of life for profit is rightly considered a most revolting crime.

Which being so, it seems almost incredible that in this twentieth century of the Christian era the mass killing of fellow-man by fellow-man should not only be developing into something rather like a recurring decimal but in certain European and American circles that constitute the orbit of High Finance and Big Business, should, to say the least of it, be contemplated with comparative equanimity.

For, whatever view may be adopted concerning the ethics of war, one thing at least is indisputable. A wide range of industries is speeded up to their limit of productivity; correspondingly increased profits are made; money-lending, money-dealing or money-raising corporations are afforded unique opportunities of investment and profit-making, and a fictitious air of prosperity is lent to the non-combatant part of the people.

The reaction or aftermath is, of course, inevitably very much the same. The few, or comparatively few, find themselves possessors or controllers of the world's wealth, either in cash or purchasing power, and exercising a strangle-hold over the less fortunate majority whose short-sightedness or helplessness has landed them in the direst possible poverty, want resulting in malnutrition, and mental and moral astigmatism.

The U.S.A. is popularly considered to have acquired much merit in respect of her Marshall Plan. The U.S.A. fleetly is glutted with the world's gold. She had not to rebuild any of her cities, or to rehouse a bombed-out and beggared civilian working-class in addition to thousands of discharged combatants. She no longer talks of her wealth in terms of millions or millionaires but of billions and billionaires.

Nevertheless, and notwithstanding all her financial, industrial and commercial greatness the U.S.A. is not entirely self-sufficient; not sufficient unto herself, alone. She needs outlets for the disposal outside of her own territory of millions and millions worth of her products and commodities.

She has to find outside markets or else to artificially maintain prices by means of subsidies or government purchases of millions worth of home products which, in the final result as we have only recently seen, had to be destroyed.

It is axiomatic with any trader, that provided he has the goods to sell, his doing business depends upon, his first of all, finding the customers. In times of extreme depression the trader may even find it advisable, if not actually unavoidable to nurse his customers over their temporary difficulties."

The Hire Purchase or Instalment Plan is also one way of artificially creating or stimulating a market. It is, however, a form of inflation—actually of money lending—liable to sudden and serious collapse. It is highly favoured in America, imparts a general air of prosperity, and induces the rank and file of wage-earners to spend their money and so return it to the producers, distributors and bankers.

America is inexorably pledged to "private enterprise." In the name of private enterprise immensely wealthy and influential combines, corporations and cartels have been created. In America, the "almighty dollar" is mighty indeed. The power of the purse is as nearly all-powerful and all-compelling as human power can be. Its tentacles have been known to reach and ramify in quarters and for purposes regarding both of which the term discreditable is, perhaps, the mildest description.

As above intimated, mass-producing America must sooner or later find markets, and for that matter sources of supplies of certain essential raw materials, abroad. Huge areas such as India and China, that up to comparatively recently were regarded as Tom Tiddler's Grounds are succeeding quite ably in running their own countries according to their own plans and independently of Western interference. Speaking generally, their plan is to develop their natural resources, industries and peoples' standard of well-being, in the interests and for the benefit of their own peoples. Bitter experience has made them intensely suspicious of and averse from anything savouring of Western penetration.

India believes in Democracy and has progressed to a degree almost unparalleled in the history of nations. India's line of statesmanship has not quite recently altogether pleased the U.S.A. It has expressed an independence and a preference for Principles over Expediency somewhat out of tune with American ideas of policy.

India has had one taste of a Western strangle-hold. It took her long years of bitter struggle and cost her thousands of precious lives—one especially precious—to release herself from it, and though her adversity was, as always happens, not without its uses. She has learned to be very wary regarding certain kinds of "gifts" and the creation of foreign vested interests.

Anything and everything Russian, and everybody even prepared to allow Russia and any other countries sharing similar ideologies, to live their lives according to their notions of Communism, would seem to have become as completely anathema to America's "big shots" as are the British and Indians to South Africa's Nationalists.

Something very like a wave of hysteria has obviously been worked up against the Republic of China on the strength of reports (Since largely negatived by the British War Office) that China was virtually making war against U.N.O. troops in support of North Korea. The logical inference is that General Mac Arthur's request that he should be allowed to bomb Chinese troops in Manchuria should be granted.

In substance, this would mean neither more nor less than U.N.O.—or the U.S.A.—taking up the cudgelson behalf of Chiang Kai Shek against the Chinese Republic. That, however, is but the immediate consequence. The probable sequel hardly bears contemplating. True, industries of every kind would be producing at top pressure, while the going was good. The cogs in the industrial machine would once again lack nothing in the way of lubricant or maintenance, as long as they were allowed to run. Manufacturers of armaments of every kind, of planes, of motor vehicles, of sea craft, would reap a third harvest and Big Finance would weave yet another web for even more generations to come around the millions of "suckers" to whom their ways are ever dark and mysterious.

All possible and likely, *while the going continued good*. Which probably would be until the Gods, tired of our stiff-neckedness and contumacy, decided to let us and our precious "civilisation" share the fate of the Kilkenny Cats.

Sooner or later, Mammon's worshippers not infrequently discover, that their idol has made fools of them.

Indian Opinion

FRIDAY 24TH NOVEMBER, 1950

Where Will It All Lead To?

WHILE these lines are being written the final stage in the dispute between India and South Africa, in regard to the latter's treatment of Indians, has yet to be passed at the United Nations General Assembly. South Africa has figured rather badly before the U.N. Special Political Committee. The leader of the South African delegation, Dr. T. E. Donges, had questioned the authority of U.N.O. to entertain the dispute. To the disappointment of Dr. Donges, however, it was for the fourth time in succession decided very forcefully that it was within the competence of the United Nations. The judgment pronounced on the subject matter by the Political Committee, which also went against South Africa, was no less severe. South Africa's pleadings, on the score of her active service in the Korean War, did not move the Committee, which has decided that South Africa, India and Pakistan should meet at a round table conference with a view to settling their dispute before April 1, next year; that the operation of the Group Areas Act should be suspended in the meantime, that should the disputant parties fail to meet, a Committee of three members of U.N.O. appointed by the respective parties should help and failing that the Secretary-General of U.N.O. should intervene. This is quite fair and reasonable and has met with the wishes of India, the complainant.

America Moved

The pleadings of South Africa seem to have touched the heart of America, however, for she is reported to have come to her rescue and is hoping to have deleted the clause asking the General Assembly to call on the Union Government to suspend, for the time being, the operation of the Group Areas Act—the clause which offends South Africa. The resolution without this clause will be like salt losing its savour. It would be an act of chivalry on the part of South Africa to suspend the operation of the offending Act, the very cause of the dispute, without being asked to do so. But chivalry seems to be as far from South Africa as the North Pole is from the South Pole. South Africa is difficult to satisfy. The deletion of the abovementioned clause will not satisfy her. The stand she has taken is: no interference by U.N.O. at all in her domestic affairs, the door for a round table conference is open; she is prepared to sit at it; but she will persist in continuing unabated her discriminatory policy, which is becoming more and more virulent. Three times it has been left to South Africa to settle this question. Three times she alone has been responsible for its failure. If South Africa is zealous of her honour, how much more should India feel, when the honour of her four hundred million people has been and is being trampled by South Africa and humiliations after humiliations have been and are being inflicted on them? The only humiliation South Africa has suffered is that she has been depicted as a tyrant before the world, but Indians have actually been the victims of her tyranny.

Soviet Bloc

We are more than surprised at the attitude of the Soviet bloc, if, as has been reported, it abstained from voting on the inclusion of this clause, because it was considered that the precedent of direct intervention in South Africa's domestic affairs would be followed by similar attempts affecting other countries. What U.N.O. should be concerned with is not *who* is right but *what* is right and what is right should be insisted upon at any cost. We think this is, or should be, the fundamental principle of the Charter, which is absolutely meaningless otherwise. The whole question boils down then to what constitutes "domestic affairs" of a country. To have an iron curtain is certainly not, nor should it be, the domestic affair of any country claiming to stand for the promotion of peace and happiness in the world, and has no other axes to grind. Unless there is honesty, truthfulness and straightforwardness in all our dealings there is no hope for peace in the world. In this respect our head bows to the present Government of South Africa. It has all these qualities right enough and is to be admired for it. What she is lacking is humanity and righteousness, without which, the world cannot exist. Humanity and righteousness do not allow of any distinction between man and man under any circumstances, much less based on race or colour. Those who submit to it are as guilty in the eye of God as those who make it and enforce it, and it is the duty of an august body, such as the United Nations Organisation is, to refuse to tolerate it, at all costs, no matter who is responsible for it. If the United Nations fails to save us we see dark days ahead of us, and they will overwhelm the world. The third world war will be in the making, South Africa and not Korea will be responsible for it and the United Nations will have proved too weak to avoid it.

NOTES

The White Man's Mission In S.A.

SOUTH AFRICA was the only African country which the White man had as much right as the Black to claim as his homeland, the High Commissioner for South Africa, Dr. A. L. Geyer, is reported to have said in London last week. He was speaking as the guest of honour of the Knights of the Round Table Club.

"Other European countries may regard their mission in Africa as temporary," he said. "We cannot. Our mission is to find some synthesis of the rights of Blacks and Whites in a common homeland. We do not claim we are doing everything we should be doing or could have done. What we claim is some measure of recognition of what we have accomplished and what we are accomplishing." When South Africans were told there was danger that unless they liberalised their racial policy they mumbled to themselves: "Africa already has one Liberia (the Negro republic)." "Is there not a very great danger that a large part of Africa might be Liberialised?" Dr. Geyer asked.

Every human being inhabiting South Africa has as much right to claim that country as his homeland as long as he lives there to serve the cause of humanity and not to enslave a vast mass of the people and exploit them to serve their own selfish ends. The latter unfortunately is what the White ruler in South Africa is doing today. Hence he has lost the right to claim that country equally with the Black as his homeland. The High Commissioner for South Africa, in speaking as he did, did not evince much love for the Black man. He rather evinced the White ruler's spirit of arrogance and fear when he talked of the "danger" of Liberialising South Africa's racial policy lest the country became "Liberialised." To holding of territory to be the

White man's monopoly? The Black man, we are afraid, will not be too happy with Dr. Geyer's interpretation of the White man's mission in South Africa nor will many liberal-minded Europeans in South Africa agree with it.

How Apartheid Is To Work

If a European seeks police assistance he can 'phone and the police is there within a few minutes. If a non-European seeks it and phones the police takes his time. He turns up after some hours or perhaps forgets all about it.

An African has a trading licence. His wife and children look after the business while he is employed in some firm. If it happens to be an Indian firm the poor African is done for. He is either threatened with losing his job or his licence.

A non-European however respectable he may be may has no access to lifts in some of the private and public buildings while the lowest specimen of a White man, because he is white, has free access everywhere.

A non-European in South Africa at least will very soon have no place under the sun, at the the rate things are going. The Government has now decided to discourage mixed audiences of Europeans and non-Europeans organised by cultural organisations.

In terms of the Government's instruction, subsidised clubs must promise the National Advisory Council for Adult Education that no mixed audience of Europeans and non-Europeans will be permitted to attend any function or performance given by the club.

The Department of Education grant of £50 towards the Johannesburg Bantu Music Festival has been made conditional on the organisers' guaranteeing that there will be no mixed audiences.

How racial harmony can be achieved this way is beyond one's intelligence.

Archbishop Criticises Government's Policy

The difficulty in the policy of the new Government was that the definite things that had been done with regard to non-Europeans had almost all been of the nature of prohibitions, and the positive parts of the policy were of the nature of promises. The Government had publicly proclaimed a policy which was an attempt to prevent the association of different races, at any rate in secular matters, said the Most Rev. Dr. G. H. Clayton, Archbishop of the Church of the Province of South Africa, in his charge to the 15th Synod of the Anglican Church at the opening of its session in Capetown last week. "I want to say most emphatically that we are not tied to the strings of any political party," Dr. Clayton said. There had been a great deal of unfair and uninformed criticism of the policy of the Government from overseas. He had done his best to prevent such criticism because South Africans had to fight their own battles here in South Africa. "But if there were to be any attempt to prevent our saying here what we believe to be true, clearly our plea to our overseas friends to leave to us would have to be withdrawn."

U.S. Senator On S.A.'s Racial Policy

The United States delegate in the Ad Hoc Political Committee of the United Nations General Assembly, Senator Henry Cabot Lodge, in the debate on the Indian Republic's complaints against South Africa, said that the complaint against the Committee was that persons in South Africa were being discriminated against because of race and colour. The wiping out of discrimination and the enactment of civil rights had been among the most dynamic purposes of American society which they had continued to pursue since the Civil War, he said. "The regrettable fact that there is some discrimination in the United States or in India certainly does not debar us from saying that we deplore discrimination, wherever it may be practised. In our country, racial discrimination has no future. The truth is that we have hitched our wagon to a star. We have not reached the star, but we have moved towards it. It does seem clear, as a matter of common sense, that discrimination on grounds of race and colour are contrary to the spirit of the Charter, and that there is certainly nothing in the Charter which prohibits or discourages the United Nations from making a declaration of sentiment on such subject."

The Next Session Of Parliament

The Union Parliament which will be opened by the new Governor General, Dr. E. G. Jansen, on January 19, is likely to be another fateful session in the history of the non-Europeans in South Africa. The fate of the Coloured people lies in the balance this time, for the Coloured Franchise Bill will be introduced, which will remove the Coloured voters from the common roll and give them separate European representation in Parliament. There will be other Bills also curtailing the existing rights of the non-Europeans. For instance a Bill designed to protect European building workers from competition by non-European workers will be introduced by the Minister of Labour, Mr. B. J. Schoeman. Then there will be the Merchant Shipping Bill which will prescribe, among other things, apartheid in the eating and living arrangements of crews in Union merchant ships.

U.N.O. POLITICAL COMMITTEE'S RESOLUTION

ON TREATMENT OF INDIANS IN S.A.

THE special Political Committee of the U.N.O. adopted on Monday, November 20, a resolution that South Africa, the Indian Republic and Pakistan should hold a round-table conference before April 10, 1951, to settle their dispute about the treatment of Indians in South Africa. South Africa, Australia, Belgium, Greece, Luxemberg and Holland voted against the resolution.

The resolution included the provision that the Group Areas Act should not be implemented pending the conclusion of the round table negotiations.

The resolution was originally submitted by Brazil, Bolivia, Denmark, Norway and Sweden.

It included a recommendation that the round table conference be held "on the basis of the agenda agreed on at Capetown in February this year and bearing in mind the provisions of the Charter of the United Nations and the universal declaration of human rights."

A Cuban amendment to the preamble of the resolution stating that "a policy of racial segregation (apartheid) is necessarily based on doctrines of racial discrimination" was approved by 20 vote to three with 32 abstentions. Australia, Greece and South Africa voted against.

The Committee voted by 27 to 12, with 17 abstentions, in favour of an amendment by Iraq that in the event of the parties failing to reach agreement at the round table conference, a committee of three members should be appointed to assist them.

It was recommended that of the three members, one should be nominated by the Union Government and the other two by the Indian Republic and Pakistan, or in default of the latter reaching agreement, by the Secretary-General of the United Nations.

The amendment inserring the provision relating to the Group Areas Act was approved earlier in the debate by 24 votes to 14, with 18 abstentions.

Those voting against it were South Africa, the United States, Britain, Turkey, Sweden, Norway, the Netherlands, Luxemberg, Greece, France, Brazil, Belgium, Australia and the Argentine.

When the paragraph was voted on as part of the resolution, Turkey and the United States abstained.

The amendment was put forward by Uruguay, Ecuador, Mexico and the Philippines.

An amendment by Ecuador asking for the inclusion of the South African Indian issue in the agenda of the next regular session of the General Assembly was approved by 31 votes to three with 22 abstentions. South Africa, New Zealand and Australia voted against it. Britain and the United States abstained.

India withdrew her resolution calling on the Government of South Africa speedily to bring its treatment of people of Indian origin in South Africa into conformity with the purposes and principles of the Charter of the United Nations and Declaration of Human Rights.

The main issue was South Africa's request for a vote on the Committee's competence to discuss the S.A. Indian question. It was decided by 35 votes to three with 17 abstentions

The countries in favour on the competitive vote were: Bolivia, Brazil, Burma, Chile, China, Colombia, Cuba, Denmark, the Dominican Republic, Ecuador, Egypt, El Salvador, Gautemala, Haiti, the Indian Republic, Indonesia, Iran, Iraq, Israel, Lebanon, Liberia, Mexico, Nicaragua, Norway; Pakistan, Panama, Paraquay, the Phillippines, Saudi Arabia, Sweden, Syria, Siam, the United States, Yemen and Yugoslavia.

Those against were: Australia, Greece and South Africa.

Those who abstained were: Afghanistan, the Argentine, Belgium, White Russia, Canada, Czechoslovakia, France, Luxembourg, the Netherlands, New Zealand, Peru, Poland, Turkey, the Ukraine, Soviet Russia, Britain and Venezuela.

WHISKY GIVEN PREFERENCE TO RICE

A RECENT statement by the Government that no sterling exchange is available for rice as "it is not a vital import"—while at the same time it has authorised the import of at least £1,400,000 worth of whisky into the country, has caused the Natal Indian Congress to address a letter to the Director of Food Supplies, which reads as follows:—

"Earlier this year our parent body, the South African Indian Congress, addressed a number of letters to your Department requesting that the ban on the importation of rice into the Union be lifted. We understand that your Department intimated that it was prepared to reconsider its attitude on this question at a later date, but was not then in a position to lift the ban on account of the Union's exchange difficulties. Our attention was also drawn to press statements by Government spokesmen that the import of rice had been banned because in the opinion of the Government it was not an essential foodstuff.

"The bulk of the Indian people, whose staple food is rice, live in Natal and in the interest of their diet we request you again to allow the importation of rice into the Union.

"In regard to the exchange difficulties, we wish to point out that to-day the Union's sterling position has considerably eased and the Government has already relaxed import control in regard to various commodities, including even such an item as whisky. One is prompted to ask whether the Government considers whisky a more essential foodstuff than rice?

"We understand that Egypt had offered the Union a large quantity of rice but because of the Government's policy on this question this offer was turned down.

"As to whether rice is an essential food or not, we wish to bring to your notice that rice has, from time immemorial been the chief item of Indian diet. The survey carried out by the Natal University College under the direction of Professor Burrows on "Indian Life and Labour in Natal" clearly establishes this fact. When rice was freely obtainable there was hardly a single Indian home which did not use it for at least one meal a day, while a very large number used it for two meals daily.

"We feel that in considering the staple food of a community it is not the most desirable thing to take into account purely the question of what other carbohydrates are available, for it is not easy for a community used to the consumption of rice to change over to another item of food like maize. It would not be possible, for instance, for the European population of the Union to change over suddenly and completely from their usual staple diet of bread to rice. This is what the Government expects the Indian people to do.

"While the Indian people are prepared to share with other South Africans any necessary hardships that flow out of exchange difficulties, it seems obvious that the import of rice, which is today available from sterling areas, will cause no serious embarrassment to the country. The amount of money involved in rice is negligible when compared with the amounts expended on many other items which are not as necessary as rice.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

AN OPEN LETTER TO MR. DAWJEE DADABHAY

TO THE EDITOR "INDIAN OPINION"

[Note: Mr. Dadabhay and company are at present in South Africa. They have come here to collect funds for the purpose of setting up an institution in India to cater for the Vohra section of the Moslem community.]

My Dear Mr. Dadabhay,

You will be surprised no doubt when you see this letter in print, for it is seldom that "open letters" are addressed to foreigners who are visiting another country. It will be even more surprising to discover that its author is someone who is not known to you. Therefore I suppose I have to begin with the formality of introducing myself.

I am a young man—a South African of Indian origin—one of some 300,000 Vohras, Parsees, Memons, Gujaratis, Tamilians, Muslims who inhabit this sunny South Africa. For the purpose of this letter you can just know me as "Sammy" as I and my compatriots are known in White South Africa. To be a little more specific I am a Vohra Moslem but that is of secondary importance because in this country I am, as indeed I am proud to be, an Indian.

First of all as a host let me extend a hearty and warm welcome to you and your colleagues on your arrival from India. You have come to sunny South Africa where the sun never shines for the nine million black people. I hope you will not consider me unhospitable or rude when I say that the mission for which you have come is at the most ill-considered time in the history of our community in this country. Your arrival coincides with a life and death struggle of our people to live in this country and to fight back every sinister move of the authorities to expatriate us.

I presume that in your tour of our country you have seen something of the dire poverty in which the overwhelming majority of our people live, grow up and die. You do not have to be told that 70 per cent. of the Indian people in South Africa live below the breadline. The educational facilities—for the promotion of which in India you have come to seek the assistance of my people—are far from adequate to cater for the needs of the children of my people in this country. You know that at present in Natal 40,000 Indian children of school-going age are not at school because of the lack of accommodation. A visit to the schools in the Transvaal will give you a picture of the seriously overcrowded position and the unending "waiting lists" of children who are turned away year after year because there is no room. You will agree that the fight which we are relentlessly waging against our oppressors necessitates the maximum literacy of our people.

We realise that one of the demands of our fight is that it is the duty of the authorities to provide education for the inhabitants of our country but will agree that in the absence of these the onus falls on the community to contribute in the promotion of this all-important sphere of our life.

Sir, I do not wish to be disrespectful, but may I take this opportunity of pointing out to you that we are living in an age when the curse of communalism and sectionalism is rapidly being eliminated from the face of the earth. In South Africa least of all can we afford to allow the germination of that dangerous seed. In this country there are no different sets of laws for the different sections of my people and I believe that it is likewise in India. Here we are all one—Vohras, Memons, Gujaratis, Tamilians—all of us are oppressed as Indians and the situation demands that in our opposition to these measures we are united as Indians. We have fought very hard against the danger of communalism and sectionalism creeping into the lives of our people. We therefore urge that you do not make my people party to your efforts which directly or indirectly inevitably fosters sectionalism which is repugnant to my people.

But that is by the way. The very idea of soliciting our assistance for setting up institutions in far away lands has been ruled out in the first instance. The children of my people need every available assistance in my own country.

To conclude with a word to fathers and mothers in South Africa. You are by no means strangers to the chaotic condition of our education in our own Province, in our own country. I ask you, Where does your duty lie? In India which is five thousand miles from us and which to 95 per cent. of us is a foreign land or to South Africa, our country, where we are born and bred, and which we love and adore more than any other country in the world? How much longer are you going to allow my little brothers and sisters to roam the streets and grow up in gutters because there are no schools or recreational facilities? How much longer are you going to give preference to overseas institutions above our own?

Mr. Dadabhay, you are welcome to partake of the hospitality of my people for as long as you wish. But please allow us to put our own house in order before you ask us to assist in putting yours.

Hoping that you will take heed of this plea from the bottom of my heart.

I am,
Yours truly,
SAMMY.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, November 11.

FERMENT IN NEPAL

HIS Majesty Maharajadhiraja Tribhuvana Bir Bikram Shah Dev, King of Nepal, accompanied by some members of his family, has taken refuge in the Indian Embassy at Khatmandu (capital of Nepal), announced the Government of India in New Delhi on the 7th. A statement issued by the Nepalese Embassy stated that the three-year-old second son of the Crown Prince of Nepal had been proclaimed and enthroned King. The Government of India, it is stated in New Delhi, have agreed to give asylum to the King of Nepal and provide all facilities for coming to India if he so desired, and this is in accordance with international usage. There is general regret in New Delhi at the very unfortunate development in Nepal—particularly when the neighbouring State of Tibet is facing Communist invasion. The Nepalese Embassy in London stated that the latest events in Nepal had nothing to do with Communist China's penetration into Tibet.

Further Reports

A report from New Delhi dated the 8th states that the Government of India have ordered strict vigil on the borders of Nepal following reports of disaffection in the Nepalese army. Air service between Calcutta and Khatmandu have been suspended. Road links with Khatmandu passing through Raxaul in Bihar are all heavily guarded. The Nepalese authorities in Nepal are having a strict watch over the Indian Embassy. There is no truth in the report that the King has abdicated, say sources in close touch with Khatmandu. Shri Kirtala, Nepali Congress leader, stated in Patna that the 45 year old King was sympathetic to the popular movement for democratisation of the Nepali Government. In an appeal to the people of Nepal Shri Koirala asked them not to offer their loyalty or obedience to the new regime of the Prime Minister. The latest report says the King is arriving in New Delhi by air.

Historical Background

The status of the King in Nepal is peculiar. He neither rules nor reigns. The Prime Minister governs the country and also holds the title of Maharaja. The post of Prime Minister is held by the senior-most surviving member of the family (outgoing Prime Minister's family). In spite of his titular position the King is held in much esteem and affection by the people of Nepal. The Himalayan kingdom of interspersed fertile valleys and lofty mountains was captured by a fugitive Rajput prince in the sixteenth century when the Grand Mughal reigned in Delhi. Nepal's present relations with India are governed by the recently signed Indo Nepalese treaty. In Nepal there are 2,733 shrines, both Hindu and Buddhist. Mr. Loy Henderson, U.S. Ambassador to India, denied the report that Nepal had approached the U.S.A. for military aid in view of the recent developments in Tibet.

Prime Minister In Bombay

At Bombay Pandit Nehru urged India's business community to enhance the prestige of India before the world by maintaining high public morality in the country. "The world situation and our international difficulties are being unscrupulous elements. Our weakness today is more internal than external. No force, however great, can influence or weaken us if we are strong internally." In a passing reference to the fighting in Tibet and Korea, the Prime Minister said: "The war is today approaching the borders of our country. If we are not strong enough economically and not co-operate with one another, we shall have to suffer. On the other hand, if we present a united front, no outside Power, however great, can divide us." He went on to say: "We have a number of plans and programmes, but we have no financial resources to implement them. But one thing I want to emphasise is that, if we want our nation to progress, we must implement these economic programmes, no matter from where we get the resources. We have to follow one path, i.e. to achieve economic self-sufficiency. We have no middle-of-the road policy in regard to these. Either we do it or we quit. People have to choose whether they want us to remain in power to implement these programmes or whether they would like to have another Government." He reminded his hearers of the special position of India in view of her size and the strategic position she occupies.

Students And Discipline

At another function in Bombay the Prime Minister, referring to what he called "growing indiscipline and irresponsibility" among students, particularly in the North, said some students took the law into their own hands on the slightest provocation. They sometimes caused riots and purposeless strikes and forced the authorities to concede their demands, good or bad. This indicated something wrong with the present set-up of education. "If modern education tends to make students irresponsible and rebellious, then woe unto us," he said. "If students want to go their own way while they learn, then I am prepared to scrap all universities and colleges which would then serve no purpose. Let them run their own universities and conduct them as they like."

Russian Imperialism

Mr. Ewer, Foreign Editor of the 'Daily Herald, London speaking at New Delhi, said: "British imperialism has disappeared in Asia, but another imperialism, Russian imperialism, is making its inroads into South-East Asia. The danger is not Communism as such. The danger is the other thing linked with it—Soviet imperialism which is not only imperialistic but expansionist." It seemed to him that today the urgent need was co-operation between South Asian nations to meet this danger—which he described as a South Asian Security system. The speaker pointed out that Russian interest in encouraging the Viet-Minh movement in Indo-China was intended to disrupt the economy of the country and to create difficulties for France. Similarly, terrorism in Malaya had nothing whatever to do with Malayan nationalism; it was planned from Moscow with the same purpose. North Korean aggression against South Korea was carefully planned and undertaken by a Government which was essentially under Russian control. Russia was using all her influence to force China into some action which would bring her into collision with the outside world. "Britain has always been urging France to do in Indo-China what Britain had already done with India." He felt sure Britain would grant full self-government in Malaya as soon as there were peaceful conditions and they were in a position to do it without leaving Malaya in chaos.

New Season's China Peas (Mixed at 30/ per 25 lb packet. Cash with order. F.O.R. Schweizer Repeke.

Apply KATHRADAS,
P. O Box 30
Schweizer Repeke. Tvl.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

308 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

TRY NATURE'S OWN REMEDY
FOR YOUR AILMENTS

WRITE TO

S.A. HERBAL INSTITUTE, 11-14 Old Arcade,
100 Market Street, P.O. Box 2495.
JOHANNESBURG.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

CONTRACEPTION AND COMMON-SENSE

IT has become the fashion for would-be social leaders, "parlour pink" professors of economics, and shallow-thinking reformers to declare that the world is threatened with over-population. "Too many people are being born," they declare. "We must teach birth control and deliberate limitation of families."

It is easy to fall into the plausible error of imagining that all our social ills arise because there are too many people and too little food, too few jobs, too small pieces of land on which to live, work and enjoy life. It is so easy to argue thus—and such nonsense!

As an "ignorant" old Irishman once said to me, "Me bhoy! For every chaild that God brings into this wurrld, He provides the means to feed it and to keep it." And it must be so. For though men can prevent a child being conceived, and can take the life of one before or after it has been born, no man can produce life unless it be with the will of God. Life is from and of God. Life is, therefore, unutterably sacred.

The ills of this world arise, not from too many children being born, but because some men seize on and take for themselves the heritage of mankind, the natural resources, the Land, which God has given for the use of all His children from generation to generation. They all have an equal birthright in the land, as from God Himself. Ignorance, neglect or contempt of this fact are the basic causes of all those troubles that are wrongly blamed on the silly notion that there are too many people in the world or in any country. Whoever studies the Land Question and its solution will recognise this and realize that there is a Nature Cure for social and economic evils even as there is a Nature Cure for individual illnesses. Both must come under Natural Law.

Unfortunately our modern civilization is too false and shallow to recognize truth readily. So a madness has come over the world and people consider the birth of a child as a sort of a tragedy or a crime. Children are no longer wanted, especially by those very people who can best afford to give a child a chance in life without spoiling it by too much luxury.

Contraception is, therefore, almost universally practised. But Nature makes us pay dearly for anything that we do contrary to her rules. The consequence is that all manner of nervous complaints abound, and there are all sorts of female troubles, leading up even to cancer, that can be traced to dangerous methods of contraception.

While complete continence, or Brahmacharya as it is called in the East, has been held up as an ideal by great men, we must realize that the vast majority of humanity find such ideals far too high for even their consideration. In this they have some support from the physiologists who point out that the disease condition known as "enlarged prostate" is caused by lack of sexual relations as well as by excessive indulgence. The problem is very difficult and is intimately bound up with questions of religion, morals, economics and individual differences of temperament and physical condition.

One thing is certain, however. Whoever uses medicines or substances to stimulate his or her sexual organs so as to get greater pleasure out of sexual intercourse, is a fool of the most unfortunate sort. Sex stimulants are very dangerous and do great harm in the long run. And in the long run they also cheat and humbug their users by wearing him or her out and causing impotence.

This is easily understood by any student of homoeopathy, for he knows that the action of any strong drug is two-fold. First, the drug stimulates for a short while; then it deadens for a much longer time. That is why drugs lose their effect in time, even though bigger and bigger doses are taken. And those fools, and fools they certainly are, who take drugs to excite themselves sexually, are doomed to eventual bitter disappointment. The very drugs they use will eventually deaden their senses and reduce their sexual vigour years before age takes its natural toll.

The above remarks apply mainly to men and especially to the man no longer with the hot blood of youth who seeks to prolong excesses by using some kind or other of "rejuvenating pills." But the same applies also to women.

Women, however, do a terrible amount of harm to themselves in other ways. So many of the contraceptives they use are powerful poisons which burn and harden the delicate tissues where they are applied. These tissues are as sensitive as those of the eyes, and anything that would burn or otherwise injure the eye should, therefore, never be used. Is it any wonder, then, that we find so many cases of cancer of the womb and other specifically female organs? Then, again, many contraceptives contain drugs that are readily absorbed into the system. If these are used for any length of time, they cause all kinds of trouble. Many a married woman becomes anaemic, or irritable or a nervous wreck, or has haemorrhages or other troubles that will not get better, no matter what is done. The wise Nature Cure therapist will often find out eventually that these troubles are really due to the effects of the drug contained in contraceptives used to avoid the possibility of becoming pregnant.

As for abortion—one cannot condemn strongly enough the folly of such practices. It is true that there are women who go on for years doing this sort of thing. Some go to doctors or other specialists who are willing to undertake the legal risks of operating to end pregnancy. Others drink various strong medicines that cause the womb to empty itself. But whatever they do, the final result is to cause serious damage to their general health. Any amount of cancer originates in this way, to make no mention of fallen wombs, inflamed ovaries and other painful and troublesome female complaints. Women who do this sort of thing must not be surprised if, later on, when they do want a child they find themselves sterile. Not to be able to conceive and bear a child may be the least of their sorrows then. Far worse it is to get a child—and to find it a crippled, distorted, misshapen caricature of a human being instead of the lovely jewel of life that a healthy well-born child can and should be.

Alas, for the woe that human beings in their ignorance bring on themselves!

It is wrong to look on sex as something dirty or unnatural or shameful. The sex-hunger is one of the fundamental cravings of life. But it must be understood and respected. It is something sacred. It is a great power, a great force for good or evil. For the mind to develop it is necessary to have enough sex force in order to create ideas and thoughts, which are "children of the brain." On the other hand, our lunatic asylums are full of miserable unfortunates whose minds are overwhelmed by sex. The sex-force has remained on a purely physical level and brought their minds lower than those of animals.

The trouble with far too many people is that they make the mistake of imagining that sex is the chief purpose and chief pleasure in life. This is, of course, a sad mistake. Sex is meant to draw a man and a woman together, first for the creation of a new life, and secondly, for the purpose of uniting them as a pair, a team, who will work together in love and harmony and loyalty so as to make this world a better place to live in. They complement and complete and strengthen each other and thus become uplifted nearer to God. A man and woman should, therefore, never come together except in love and with respect and deepest consideration for each other. Then they will understand the perfection that lies in moderation and self-control and the desire to give of the best of one self to one's most beloved.

Short Story

JUSTICE

THIS story begins in a small village on the southern borders of India.

In this village, lived a Pathan, who had two sons. This family of father and two sons, was a continual source of envy to the neighbours, because of the happy life they led.

One morning the old Pathan sat on his door-step, awaiting the return of his two sons who had gone for a walk on the mountains, with their rifles. The old Pathan had noticed that when the two sons had left for their walk, they were having a heated argument, and though he was a Pathan, he was also a father, so while he awaited their return his heart was filled with anxiety.

After some time he saw the figure of his younger son, with a rifle in each hand, coming slowly down the mountain. Seeing this, the old man sensed bad news and running a little way, he met his younger son and asked excitedly. "Where is your brother."

The younger son just stood silently.

"Tell me son, has some enemy killed your brother?

The son shook his head.

"Then for heaven's sake, why don't you tell me, where he *is*?" said the old man, unable to bear the uncertainty.

"We had a quarrel and I shot him with my rifle. He is dead."

You? You shot him? You took the life of my son?" cried the old man snatching a rifle from his son. He looked with intense dislike at the boy and said, "Where is he?"

"I have buried him."

"You fiend, you did not even keep him so that I could have a look at his face for the last time?"

"Forgive me, father."

"Forgive you? Never! A Pathan never forgives his son's murderer."

"Alright father, you can kill me and be avenged."

"Fool! You ask me to avenge the murder of one son, by murdering the other son? Pathan-Justice is not such!"

"Then what is Pathan-Justice, father?" asked the boy.

The old man did not reply.

Days became months and months became years. The old man was weak with age, and he had his son married with great rejoicing. But when the son's wife did not give birth to any children, the old man became disappointed and angry. He always prayed to God that a son be born to his son's wife.

The son, thinking that his father had forgotten the incident of his elder son, and was now eagerly awaiting the arrival of a grandson, was satisfied.

At last God heard the old man's prayers and a son was born.

The little grandson, began to grow in his grandfather's arms. He was four years old now, yet there was no other child and so the old man again started praying so that his son's wife might have another son. The neighbours asked the old man, "Why are you not satisfied with one grandson." The old man replied. "It is always nice to have two sons to depend upon. Did I not have two sons? My son also wishes to have two, likewise."

The old man's prayers were answered once again.

Great rejoicings took place and the old man's son was sure that his father had now completely forgotten the death of his first born.

The older grandson was now nine years old and the younger was four. They both were very fond of their grandfather, and were always with him.

One day the old man sat in the morning sun, on his doorstep. His two grandsons were playing in the yard. The old man looked on with pleasure at their childish pranks. Just then he saw the figure of his son coming down the hill, and he was shocked with the old memory. He went into the house and brought a rifle and as his son came into the house, he laid his hand on his shoulder and said "Son, you want to know, what Pathan-Justice means?

The son looked at his father in utter astonishment.

"Look, here are your two sons. You are their father. Until you had another son, I did not harm even the hair of your first-born. I took special care to see that no harm fell upon him. You killed my son, but you had not left me childless, therefore to kill your one and only son was injustice. Today God has granted you two sons too. I have decided to shoot the older of the two, so that you too may experience the pain that is caused by the death of a son, the life of a father's son should be taken. This is called Pathan-Justice, do you understand?

The old man brought the older grandson before him. The little boy was not aware of what was taking place, but he knew that his grandfather was very angry, and therefore wished to kill him. The old man raised his rifle and was about to pull the trigger when the little boy cried in a heart-rending voice "Father !"

The old man felt as if his dead son had spoken to him. his hand trembled and he missed his mark. The bullet went over his grandson's head. The rifle slipped from the old man's hands. And he hung his head in shame.

His son picked up the rifle and gave it to his father and said "Shoot again father! Pathan—Justice has not been done yet."

The old man pushed the rifle away and said "a Pathan never misses his mark. The son began to realise that his father had purposely missed the boy. The old man said:

"My bullet did not harm your son. That shows that God does not fancy this type of justice." And he went slowly towards his grandson. Taking the boy in his arms he said," This boy called out "Father" and I felt as if my own dead son had called me. I have found my son again. Then why should I think of revenge? Pathan—Justice was to take your son's life and inflict sorrow upon you, but so much superior is God's justice, that he has given me back my son through you! We must all recognize God's Justice, and bow down to it—God is great."

(Translated from Gujerati.)

Mr. S. B. Mehl, who had gone on a short visit to India, has returned to Johannesburg by plane last Sunday night. Mr U. B. Mehta of Louistelchardt and Mr. Mehta have also returned by the same plane.

* * *

A film "The Birth of A Baby" will be shown on December 30, at 10. 30 a.m. and 2. 30 p.m. for ladies only, and at 9 p.m. for men. It will be shown in aid of the "little people's Nursery School" and admission will be by donation. Under eighteen not allowed. Booking for Ind. : Phone 39337. Booking for m: Goodwill Lounge and Peters Lounge.

Do you know the difference between a North Korean and a South Korean?

The Northerner is a cruel savage brute who ties the hands of captured GIs, kicks them into a ditch—and then sprays them with a tommy-gun.

The Southerner, on the other hand, is a gentle, smiling Asiatic with soft, charming manners who is fighting like a lion for the United Nations.

If you believe that—you will believe anything.

—CASSANDRA, 'Daily Mirror.'

Important News

To The Indian Community

In this office where you can speak your own language you can arrange best your air trip to

Nairobi-India-Mecca-Europe Etc.

The EL AL Service to and from Nairobi offers to the Indian community of South Africa a fast efficient and comfortable form of travel, connecting through Air India International at Nairobi, with that Company's service to Bombay, the Far East and Australia.

Contact Official Agent, Globe Tourist and Travel Service, 66 Market St., Sasbank Buildings, Phone 33-7420, 33 7240, J.H.Burg. Tel. Add.: Globetours, J.H.B.

Members of a United States Marine Corps tank unit operating with United Nations forces in the Republic of Korea, feed a hungry Korean child, an innocent victim of the North Korean aggression.

Things In General

Transvaal Indian Congress

Dr. Yusuf Dadoo was elected "Leader of the Indian Peoples." This action was taken by the bi-annual meeting of the Transvaal Indian Congress, which met in Johannesburg last Sunday, says Rapa. The resolution that elected him leader said that the Indian community was faced with a critical and dangerous situation because of the apartheid policy of the Government—"a policy which aims at the total ruin of the Indian people of South Africa." It added that it was necessary to elect a leader to "advise, guide and lead the Indian people on the right path, so as to secure for them a decent and dignified life in South Africa."

Resolutions

Among the resolutions passed by the Transvaal Indian Congress were condeming the racialistic policy of the present Government, thanking the United Nations for championing the cause of Indians in South Africa, pressing the need for uniting hands with the African people in the struggle against oppresion in South Africa, supporting the stand taken by the Coloured people against the move to remove them from the common roll and to give them communal franchise. A resolution was also passed appointing a Committee of three, namely Messrs Maulvi I. A. Cachalia, T. N. Naidoo and D. U. Ministry to explore the possibilities of effecting the objects and purpose of the Villiamma Hall Memorial Trust for the benefit of the Indian community and further empowering the committee to do the needful in the matter and to report back to the working Committee of the Congress.

Deepavali Sports at Fairbreeze

The Fairbreeze Hindi Sabha held its Sports and Prize-distribution on November 9. In the morning, just after prayer the children were entertained with sports. After the sports parents, children and friends assembled in the Fairbreeze Hindi School. The Chairman Mr. A. Jeenwon in his report said that there were many Hindi children who had not yet made up their mind to join the classes and the parents too seemed to take very little interest. He appealed to them to get their children to take advantage of the facilities. He thanked all the donors and those who helped to make the prize giving a success. Other speakers were Messrs. Budrinath Gossi, the donor of the land on which the school stands, O. M. Khan, Sirdar Maharaj, R. Doodhai and B. Hurjunlall. Mr. O. Hurbans of Tongaat distributed the prizes.

Bazaar In Aid of Free Tamil School

The Hindu Young Men's Association, Pietermaritzburg, has decided to hold a Bazaar on December 16 (Dingaan's Day). An organising General Committee has been appointed which includes officials and others. The object of the Bazaar will be to raise funds in aid of the Free Tamil School which the Association has been conducting for the past 40 years. The Bazaar will also include Industrial and Agricultural Show. Indian farmers will be invited to exhibit their produce in the show. Handicraft work will also be exhibited. Indian ladies will be invited to send sewing, cookery, embroidery and crochet work. The Hindu Young Men's Association has been first to promote Bazaars of this kind and in previous years the show was a success. The Bazaar Committee is making an appeal to all men and women to liberally respond by contributing cash or kind and also send their handi-craft work.

Indians In Northern Rhodesia

The Livingstone Indian Shop Assistants' Union came into being with 94 enlisted members, at a meeting held at Livingstone recently. The object is to promote the general interests of the Indian Shop Assistants. It is representative of nearly all the Livingstone Shop Assistants and many Licence holders. The Union also aims at improving efficiency and creating goodwill among its members and the Shop owners. To make a success of this new born Union, cooperation of the local bodies such as Indian Chamber of Commerce and the British Indian Association is sought. The following are the office bearers of the Union for the period of one year. President; Mr. B. J. Devalia, Vice President; Mr. I. G. Patel Secretary; Mr. L. K. Lad Vice Secretary; Mr. C. D. Patel, Treasurer, Mr. H. J. Patel. Committee Members: Messrs. L. J. Naik, D. J. Patel S. A. Devalia, N. M. Patel, B. M. Patel, A. K. Patel, Auditor; Mr. R. M Patel.

LESLEY SHANE

IMPRA, all rights reserved

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

વર્ષ ૪૮ મું—અંક ૪૬ | શુક્રવાર તા. ૨૪ નવેમ્બર, ૧૯૫૦. | છૂટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૪ નવેમ્બર, ૧૯૫૦

અંત કયાં આવશે

આ લીટીઓ લખાઇ રહી છે ત્યારે હીંદીઓ પ્રત્યેની વર્તણુક વિષેની સાઉથ આફ્રિકા સામેની હીંદની ફરિયાદ હજુ યુનાઇટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલીના ઇલ્લા તબંકકામાં થી પસાર થવાની બાકી રહી છે. યુનાઇટેડ નેશન્સની ખાસ રાજકીય સમીતીમાં સાઉથ આફ્રિકા કફોડી સ્થિતિમાં મુકાયું હતું. સાઉથ આફ્રીકાના પ્રતિનિધિ મંડળના નેતા ડો. ટી. બી. ઇ. ટેંગીસે એ ફરિયાદને ધ્યાન દેવા ના યુનાઇટેડ નેશન્સના અધિકાર વિષે શંકા ઉઠાવી હતી અને ડો. ટેંગીસની નિરાશા વચ્ચે એવી સામે આ ચોથી વખત ઘણું દ્રઢતાપુર્વક ઠરાવાયું છે કે યુનાઇટેડ નેશન્સને તેને ધ્યાન દેવાનો અધિકાર છે. મુદ્દાની બાબતપર પણ રાજકીય સમીતી તરફથી અપાયેલો નિર્ણય સાઉથ આફ્રીકાની વિરૂદ્ધ ગયો છે અને તે મતલબ રી૨. ડોરીવા ન. યુદ્ધમાં સાઉથ આફ્રીકાએ સક્રીય ફાળો આપેલો છે એ મુદ્દાપર સાઉથ આફ્રીકાએ કરેલી આજીજી સમીતીપર કશી અસર નથી થઇ અને તેણે ઠરાવ્યું છે કે, સાઉથ આફ્રીકા, હીંદ અને પાકિસ્તાને રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સમાં બેસી આ તકરારનું આવતી સાલના એપ્રીલની પહેલી તારીખ પહેલાં સમાધાન લાવી દેવું; એ દરમીયાન રૂપ ઓરીયાત એકટનો અમલ મોકુફ રાખવો; લાગતાવળગતા પક્ષો જો એ રીતે મળતાં ચુકે તો યુનાઇટેડ નેશન્સ ઓરગનાઇઝેશનના ત્રણ સભ્યોની એક સમીતી તેમોને મદદ કરવા નીમવી. જે સમીતીના સભ્યો પ્રત્યેક પક્ષે પોતે પસંદ કરવા; અને જો એ પણ નીષ્ફળ નીવડે તો પછી છેવટે યુનાઇટેડ નેશન્સ ઓરગનાઇઝેશનના સેક્રેટરી-જનરલે વચ્ચે પડવું. આ નીર્ણય તદન ન્યાયી અને વાજબી છે અને હીંદ, જે ફરિયાદી પક્ષ છે, તે તેને સંમત થયું છે.

અમેરીકાનું હૃદય દ્રવ્યું

પરંતુ સાઉથ આફ્રીકાની આજીજીથી અમેરીકાનું હૃદય દ્રવ્યું જણાય છે, કેમકે, એ તેની મદદે આવેલું જણાવાય છે અને રૂપ ઓરીયાઝ એકટનો અમલ, તકરારનો અંત આવતાં સુધી મોકુફ રાખવાની યુનીયન સરકાર ને ભાગલી કરનારો, સાઉથ આફ્રીકાનું માનભંગ કરનારો, ભાગ જનરલ એસેમ્બલીમાં ઠરાવમાંથી કઢાવી નાખવાની તે આશા સેવે છે. ઠરાવમાંથી આ ભાગ કાઢી નાખવો એ મીઠાંમાંથી ખારાશ કાઢી નાખવા બરોબર ગણાશે. ખરી રીતે સાઉથ આફ્રીકાએ એ માનભંગ કરનારો કાયદો, જે તકરારનું મુળ કારણ છે, તેનો અમલ વગર કહ્યેજ મોકુફ રાખવો જોઇએ. તેમાંજ તેનું ખાનદાની ગણાય. પરંતુ ખાનદાની અને સાઉથ આફ્રીકા વચ્ચે આકાશ અને પાતાળ જેટલું અંતર છે. સાઉથ આફ્રીકાને સંતોષવું ઘણુંજ મુશ્કેલ છે. ઉપરોકત ભાગ ઠરાવમાંથી કાઢી નાખવાથી પણ તેને ઓછો સંતોષ થવાનો છે! તેણે તો એવી વલણ લીધેલી છે કે, તેના દેશની ખાનગી બાબતમાં યુનોથી જરા પણ આંખ મારી શકાશે નહિ; રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સને માટે કરવાજેવું બહોળું જે તેમાં આવેલ

યવા તે તૈયાર છે; પરંતુ પોતાની જાતી અને વધુમેદની નીતી, જે બધુનેબધુ ઝેરીલી બનતી જાય છે, તે તો તે અતુટ ચાલુ રાખશેજ. પણ બધત આ સવાલનું સમાધાન લાવવાનું સાઉથ આફ્રીકાપર મુકવામાં આવેલું છે. પણ બધત તેનીજ ગફલતીથી નીષ્ફળતા પ્રાપ્ત થઇ છે. સાઉથ આફ્રીકાને જો પોતાના માન આબરૂની જેટલી જપી ચીંતા હોય તો હીંદને પોતાના સ્વમાન ની કેટલી વધારે ચીંતા હોવી જોઇએ, જ્યારે તેની ચાલીસ કરોડની પ્રજાની લાગણીઓને ઠોકર મારવામાં આવી રહી છે અને તેનું ઉપરાઉપરી માનભંગ કરી તેના માનઆબરૂને કચડી નાખવામાં આવી રહ્યાં છે? સાઉથ આફ્રીકાને તો માત્ર એટલું જ માનભંગ સહન કરવું પડયું છે કે તેને દુનીયા સમક્ષ જાહીર તરીકે ઓળખાવવામાં આવ્યું છે, જ્યારે હીંદીઓ તો તેના જુલમ ના ભોગ થઈ પડેલા છે.

સોવીયેટ બ્લોક

સોવીયેટ બ્લોકને વિષે આવેલા ખબર જો ખરા હોય, કે, ઉપરોકત કલમ ઠરાવમાં દાખલ કરવામાં તેણે તટસ્થ રહેવાની વલણ લીધી હતી, કેમકે તેને લાગ્યું હતું કે, આવી રીતે જો સાઉથ આફ્રીકાની ખાનગી બાબતમાં સીધી રીતે વચ્ચે પડવાનો દાખલો સ્થાપવામાં આવશે તો બીજા દેશોને વિષે પણ તેવા પ્રયત્નો કરવામાં આવશે, તો અમારે કહેવું જોઇએ કે અમને અતિશય તાજુબી થઇ છે. યુનોને ચીંતા માત્ર જોકજ વસ્તુની થવી જોઇએ અને તે, કોણ ખરે છે તેની નહિ, પણ શું ખરે છે તેની. અને જે ખરે હોય તે કરવા અને કરાવવા નો ગમે તે ભોગે તેણે આગ્રહ રાખવો જોઇએ. અમે માનીએ છીએ કે ખરીતાનો આજ મુખ્ય

તેના વિના બરીતાનો કશો અર્થ જ નથી. ત્યારે આખો પ્રશ્ન કે ઉપસ્થિત થાય છે કે એક દેશ ની "બાનગી" બાબત કઇ કહી શકાયા જોગવાઇ પડદો રાખવે એ પણ, જે દેશ દુનીયામ સુખશાંતી સ્થાપવાની બગર ધરાવતો હોવાનો અને બીજા કો પણ બાહ્ય હેતુઓ નહિ હોવાનો દાવો કરતો હોય, કે દેશની "બાનગી" બાબત નહિ ગણી શકાય. જ્યાં સુધી આ પણા સઘળાં ક્ષેત્રોમાં પ્રમાણીક પણું, સત્ય અને નિખાલસતા જળવાવામાં નહિ આવે ત્યાં સુધ દુનીયામાં શાંતી સ્થપાવાની આશા નહિ રાખી શકાય. આ બાબતમાં સાઉથ આફ્રીકાની હાલની સરકારને અમારે મરતા નથી છે. તેનામાં આ સમજ ખુશી રહેલા છે અને તેને માટે તેને માન ઘટે છે. તેનામાં જેની ખોટ છે તે એ કે તેનામાં મનુષ્યત્વ અને ન્યાય બુદ્ધિ નથી. મનુષ્યત્વ અને ન્યાયબુદ્ધિ મનુષ્ય મનુષ્ય વચ્ચે કોઇ પણ સંજોગોમાં ભેદ પાડી શકે નહિ; તો પછી જાતી કે વર્ણના આધારે ભેદ પાડવાને સવાલજ કયાં રહ્યો. એવા ભેદ ભાવ પાડનાર જેટલા ઇશ્વરની નજરમાં દોષિત છે તેટલાજ દોષિત તેને નમનારા છે. અને યુનાઇટેડ નેશન્સ ઓરગનાઇઝેશન જેવી પ્રતાપી સંસ્થાએ ગમે તે ભોગે પણ તે સહન કરવો નહિ જ જોઇએ, પછી ભલે ગમે તે તેને માટે જવાબદાર હોય. જો યુનાઇટેડ નેશન્સ આમાંથી હીંદને બચાવી નહિ શકે તો ભયંકર દિવસો આવી પડવાની અમે આગાહી કરીએ છીએ અને જે દિવસો આખી દુનીયાપર છવાઇ જશે. ત્રીજા વિશ્વયુદ્ધની તૈયારીઓ થશે અને તેને માટે કોરીયા નહિ પણ સાઉથ આફ્રીકા જવાબદાર ગણાશે. અને યુનાઇટેડ નેશન્સ તેને રોકવાને શક્તી જ

નોંધ

સા. આ. માં ગોરાનું મીશન

લંડન ખાતેના સાઉથ આફ્રીકાના હાઇ કમીશનર ડૉ. જે. એલ. મીકરે ગયે અઠવાડીયે નાઇટસ ઓફ ધી રાઉંડ ટેબલ કલબમાં આપણ કરતાં કહ્યું હતું કે, "આફ્રીકામાં સાઉથ આફ્રીકા એ એકજ એવો દેશ છે કે જ્યાં એ દેશને પોતાનું વતન ગણવાનો ગોરાને કાળા માણસના જેટલોજ સમાન હક છે. યુરોપના બીજા દેશો અમે આફ્રીકામાં પોતાનું મીશન અમુક મુદત સુધીનું જ ગણે, અમારાથી તેમ નહિ કરી શકાય. અમારૂં મીશન સમાન વતનમાં કાળા અને ગોરાના હકોનું કંઈક એકીકરણ શોધવાનું છે. અમે એવો દાવો નથી કરતા કે અમારે કરવું જોઈતું હતું તેટલું બધું અમે કરેલું છે અથવા કરી શકયા હોત. અમે જે સિદ્ધ કરી શકયા છીએ અને કરી રહ્યા છીએ તેની કંઈક કદર કરવામાં આવે તેટલું જ અમે માંગીએ છીએ. સાઉથ આફ્રીકાના લોકોને જ્યારે એમ કહેવામાં આવે છે કે, તેઓ પોતાની જતીભેદની નીતીને વધારે ઉદાર નહિ બનાવે તો જોખમભરેલું બની પડશે, ત્યારે તેઓ પોતાના મનમાં કહે છે કે આફ્રીકામાં કાળાઓનું એક પ્રજાસત્તાક લીબેરીયા તો છે. અને ઉદાર નીતી કરવા જતાં કદાચ આફ્રીકાનો મોટો ભાગ શું લીબેરીયા નહિ બની જાય?"

સાઉથ આફ્રીકામાં વસતા પ્રત્યેક માનવીને એ દેશ પોતાનું વતન હોવા નો દાવો કરવાનો સમાન હક છે, જ્યાં સુધી તે માનવજાતીની સેવા અર્થે ત્યાં રહે છે અને નહિ કે એ દેશની વસતીના મોટા ભાગને ગુલામીમાં રાખ વાને અને પોતાના સ્વાર્થી હેતુઓ સીદ્ધ કરવાને તેઓનો લાભ ઉઠાવવાને. આજે કમનસીબે સાઉથ આફ્રીકામાં ગોરા રાજકર્તા ઉપરોકત બીજી વસ્તુ જ કરી રહ્યો છે. આ કારણથી એ દેશ પોતાનું વતન હોવાનો કાળા લોકો સાથે સમાનપણે દાવો કરવાનો હક તેણે ગુમાવેલો છે. સાઉથ આફ્રીકાના હાઇ કમીશનરે પ્રવચનમાં જે કહેવું જરૂરી માન્યું છે તે કહીને કાળા માણસ પ્રત્યે તેમણે બહુ પ્રેમભાવ બતાવ્યો નથી કર્યો. સાઉથ આફ્રીકાની જતીભેદની નીતીને વધારે ઉદાર બનાવવા જતાં રખે ને એ દેશ બીજું લીબેરીયા ન બની જાય એમ કહીને તેમણે ગોરા રાજ્યકર્તાની ગુમાખી અને ભય વ્યકત કર્યો છે. શું દેશોપર હકુમત ધરાવવી એ ગોરા નો જ હજારો છે? અમને ભય છે કે સાઉથ આફ્રીકામાં ગોરાનાં મીશનના ડૉ. મીકરે કરેલા અર્થથી કાળા માણસ ને બહુ કંઈ ન તે પણ નહિ થાય, અને બહુ ઉદારમતના ગોરા પણ તેમના મતને મળતા નહિ થાય.

સા. આ. ના હીંદીઓ સંબંધી ચુનેાની રાજકીય સમીતીનેા ઠરાવ

ચુનેાની ખાસ રાજકીય સમીતી સેામવાર નવેમ્બર તા. ૨૦ મીએ, સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓ પ્રત્યેની વર્તણુક વીષેની હરિફાદપરની ચર્ચા દરમીયાન યુનાઇટેડ સ્ટેટસના ડેલીગેટ સેનેટર હેનરી કેબોટ લોજે કહ્યું કે સાઉથ આફ્રીકામાં લોકો સામે જતી અને વર્ણભેદ પાડવામાં આવે છે. એ ભેદ નાબુદ કરવેા અને સફેદીયાઓના હકો આપનારેા કાયદેા કરવેા જોઇએ, બળવેા થયેા ત્યારથી અમેરીકાની સામાજીક નીતી ચાલતી આવેલી છે. તેમ જતાં યુનાઇટેડ સ્ટેટસમાં તેમજ હીંદમાં પણ કેટલેાક ભેદ હજુ ચાલુ રહી છે એટલા કારણથી જ્યાં એવેા ભેદ પાડવામાં આવતેા હેાય ત્યાં તે ખોટેા છે એમ કહેતાં અમને કોણ રેાકી શકતું નથી. અમારા દેશમાં જતીભેદને માટે કશું અવિશ્વ નથી. સત્ય હકીકત એ છે કે, અમે એક બીજાને જરૂર રહ્યા છીએ. તેને અમે પહોંચી નથી શકયા પરંતુ અમારેા માર્ગ એ દીશા તરફ જ છે. જતી અને વર્ણના આધારે ભેદ પાડવેા એ યુનાઇટેડ નેશન્સના ચારીતાના બંધારણની વીરૂદ્ધ છે એ વસ્તુ સાધારણ બુદ્ધિથી સ્પષ્ટ જણાય છે, અને એ વીષયમાં યુનાઇટેડ નેશન્સને પોતાની લાગણીઓ વ્યકત કરવાની બંધી કર નારૂં ચારીતામાં કશું જ નથી એ વાત પણ બીનકસ જ છે.

"ગ્રેપાર્ટહેડ" સ્કીમ કેમ કામ કરશે?

એક યુરોપીયનને પોલીસની મદદ જોઇતી હોય તો તે ટેલીફોન કરે ને થોડી મીનીટમાં પોલીસ આવી રહે. એક નોન-યુરોપીયનને પોલીસની મદદ જોઇતી હોય અને તે ટેલીફોન કરે તો પોલીસ પોતાનો વખત લે. કદાચ થોડા કલાકે આવે ને કદાચ આવવાનું જુલ્મ પણ જાય.

એક આફ્રીકન પાસે વેપારનેા પરવાનેા છે. તેની પત્ની ને છોકરાં વેપાર સંભાળે છે અને પોતે જાતે એક પેઢી માં નોકરી કરે છે. એ પેઢી જો હીંદી ના હોય તો બીજાત્ર આફ્રીકનના જોગ. વા તો તેની નોકરી ગુમાવવાનું જોખમ રહે અથવા તો લાયસેન્સ ગુમાવવાનું જોખમ રહે.

એક નોન-યુરોપીયન, પછી તે ભલે ગમે તેવેા સભ્ય હોય, તેનાથી કેટલાંક ખાનગી અને કેટલાંક જાહેર મકાનોમાં હીફટનેા ઉપયેાગ ન કરી શકાય. પરંતુ ગોરા ભલે ગમે તેવા હલકા ફલકના હોય તેને ગમે તે સ્થળે જવાની છુટ.

જે રીતે કામ ચાલી રહ્યું છે તે રીતે ખાસ કરી સાઉથ આફ્રીકામાં વખત જતાં નોન-યુરોપીયન માટે સુખ નીચે કશે પણ રહ્યાન નહિ રહે.

હવે સરકારે સંસ્કૃતિક સંસ્થાઓ તરફથી ગોરાવાતા મીશ્ર જાહેરાતોને

સા. આ. ની જતીભેદની નીતી પર અમેરીકાના સેનેટર

યુનાઇટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બ્લીની રાજકીય કમીટીમાં સાઉથ આફ્રીકા સામે હીંદની ફરિયાદપરની ચર્ચા દરમીયાન યુનાઇટેડ સ્ટેટસના ડેલીગેટ સેનેટર હેનરી કેબોટ લોજે કહ્યું કે સાઉથ આફ્રીકામાં લોકો સામે જતી અને વર્ણભેદ પાડવામાં આવે છે. એ ભેદ નાબુદ કરવેા અને સફેદીયાઓના હકો આપનારેા કાયદેા કરવેા જોઇએ, બળવેા થયેા ત્યારથી અમેરીકાની સામાજીક નીતી ચાલતી આવેલી છે. તેમ જતાં યુનાઇટેડ સ્ટેટસમાં તેમજ હીંદમાં પણ કેટલેાક ભેદ હજુ ચાલુ રહી છે એટલા કારણથી જ્યાં એવેા ભેદ પાડવામાં આવતેા હેાય ત્યાં તે ખોટેા છે એમ કહેતાં અમને કોણ રેાકી શકતું નથી. અમારા દેશમાં જતીભેદને માટે કશું અવિશ્વ નથી. સત્ય હકીકત એ છે કે, અમે એક બીજાને જરૂર રહ્યા છીએ. તેને અમે પહોંચી નથી શકયા પરંતુ અમારેા માર્ગ એ દીશા તરફ જ છે. જતી અને વર્ણના આધારે ભેદ પાડવેા એ યુનાઇટેડ નેશન્સના ચારીતાના બંધારણની વીરૂદ્ધ છે એ વસ્તુ સાધારણ બુદ્ધિથી સ્પષ્ટ જણાય છે, અને એ વીષયમાં યુનાઇટેડ નેશન્સને પોતાની લાગણીઓ વ્યકત કરવાની બંધી કર નારૂં ચારીતામાં કશું જ નથી એ વાત પણ બીનકસ જ છે.

"ગ્રેપાર્ટહેડ" સ્કીમ કેમ કામ કરશે?

એક યુરોપીયનને પોલીસની મદદ જોઇતી હોય તો તે ટેલીફોન કરે ને થોડી મીનીટમાં પોલીસ આવી રહે. એક નોન-યુરોપીયનને પોલીસની મદદ જોઇતી હોય અને તે ટેલીફોન કરે તો પોલીસ પોતાનો વખત લે. કદાચ થોડા કલાકે આવે ને કદાચ આવવાનું જુલ્મ પણ જાય.

એક આફ્રીકન પાસે વેપારનેા પરવાનેા છે. તેની પત્ની ને છોકરાં વેપાર સંભાળે છે અને પોતે જાતે એક પેઢી માં નોકરી કરે છે. એ પેઢી જો હીંદી ના હોય તો બીજાત્ર આફ્રીકનના જોગ. વા તો તેની નોકરી ગુમાવવાનું જોખમ રહે અથવા તો લાયસેન્સ ગુમાવવાનું જોખમ રહે.

એક નોન-યુરોપીયન, પછી તે ભલે ગમે તેવેા સભ્ય હોય, તેનાથી કેટલાંક ખાનગી અને કેટલાંક જાહેર મકાનોમાં લીફટનેા ઉપયેાગ ન કરી શકાય. પરંતુ ગોરા ભલે ગમે તેવા હલકા ફલકના હોય તેને ગમે તે સ્થળે જવાની છુટ.

જે રીતે કામ ચાલી રહ્યું છે તે રીતે ખાસ કરી સાઉથ આફ્રીકામાં વખત જતાં નોન-યુરોપીયન માટે સુખ નીચે કશે પણ રહ્યાન નહિ રહે.

હવે સરકારે સંસ્કૃતિક સંસ્થાઓ તરફથી ગોરાવાતા મીશ્ર જાહેરાતોને

સા. આ. ના હીંદીઓ સંબંધી ચુનેાની રાજકીય સમીતીનેા ઠરાવ

ચુનેાની ખાસ રાજકીય સમીતી સેામવાર નવેમ્બર તા. ૨૦ મીએ, સાઉથ આફ્રીકાના હીંદીઓ પ્રત્યેની વર્તણુક વીષેની હરિફાદનું સમાધાન લાવવા તા. ૨ ડીસેમ્બર ૧૯૫૨ પહેલાં સાઉથ આફ્રીકા, હીંદ અને પાકીસ્તાનને એક રાઉંડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ભરવી, એવેા ઠરાવ પસાર કર્યો.

સાઉથ આફ્રીકા, ઓસ્ટ્રેલીયા, બેલ્જીયમ, ફ્રાંસ, લકસમબર્ગ અને હોલાન્ડે ઠરાવની વીરૂદ્ધમાં મત આપ્યો હતો. ઠરાવમાં એક કલમ એવી પણ છે કે રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ પુરી થાય નહિ ત્યાં સુધી રૂપ એરીયાઝ એકટને અમલમાં નહિ મુકવેા.

ઠરાવ મુળમાં આર્જેન્ટિના, બોલીવીયા, ડેનમાર્ક, નોરવે અને સ્વીડન તરફથી મુકવામાં આવ્યેા હતેા. તેમાં એક એવી જોગવાઇ કરવામાં આવી છે કે રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ચાલુ રાખતા ફેબ્રુઆરી માસમાં કેપટાઉનમાં નકકી થએલા કાર્યક્રમના ધોરણે ભરવી અને યુનાઇટેડ નેશન્સનેા ખારીતેા અને માનવહકોની સાર્વજનીક જાહેરાતને ધ્યાનમાં રાખવાં."

કચુભાઇ ઠરાવની શરૂઆતમાં એવેા સુધારો મુકયેા હતેા કે "જતીય પ્રશ્નવટાપણા (એપાર્ટહેડ)ની નીતી અમુસ કરી જતીભેદના સીદ્ધાંત ઉપર જ રચાયેલી છે." એ સુધારો ૩ વીરૂદ્ધ ૨૦ મતે પસાર થયેા હતેા. મત્રીસે મત આપ્યા નહેાતા. ઓસ્ટ્રેલીયા, ફ્રાંસ અને સાઉથ આફ્રીકાએ વીરૂદ્ધ મત આપ્યા હતા.

ઇરાકે એવેા સુધારો મુકયેા હતેા કે લાગતા વળગતા સભ્ય રાજ્યેા રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સમાં સમજુતીપર ન આવે તેા તેઓને મદદ કરવા ત્રણ સભ્યેાની કમીટી નીમવી. એ ત્રણ સભ્યેામાં એક યુનીયન સરકાર તરફથી નીમવામાં આવે અને બાકીના બે હીંદ અને પાકીસ્તાન તરફથી નીમવામાં આવે. અને જો એ ત્રણ વચ્ચે સમજુતી ન થાય તેા યુનાઇટેડ નેશન્સના સેક્રેટરી જનરલે વચ્ચે પડવું

આ સુધારેા ૧૨ વીરૂદ્ધ ૨૭ મતે પસાર થયેા હતેા. અને છતરે મત આપ્યા નહેાતા.

રૂપ એરીયાઝ એકટ સંબંધી સુધારેા ૧૪ વીરૂદ્ધ ૨૪ મતે પસાર થયેા હતેા અને અકારે મત આપ્યા નહેાતા. તેની વીરૂદ્ધ મત આપનારાઓ માં યુનાઇટેડ સ્ટેટસ, બ્રીટન, ટર્કી, સ્વીડન, નોરવે, નેધરલેન્ડસ, લકસમબર્ગ, ફ્રાંસ, બ્રાઝીલ, બેલ્જીયમ, ઓસ્ટ્રેલીયા અને આરજેન્ટાઇન હતા.

સુધારાવાળેા પારીમાણ ઠરાવના એક ભાગ તરીકે મુકાયેા ત્યારે ટર્કી અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસે મત આપ્યા નહેાતા.

સુધારેા મુરબ્બે, ઇકવેડેાર, મેકસીકેા અને ફીલીપીન્સે મુકયેા હતેા.

સાઉથ આફ્રીકાનેા હીંદી સવાલ જનરલ એસેમ્બલીની આવતી બેઠક ના એજન્ડા પર મુકવામાં આવે એવેા સુધારેા ઇકવેડેાર તરફથી મુકવામાં આવ્યેા હતેા. જે ૩ વીરૂદ્ધ ૩૧ મતે પસાર થયેા હતેા. ભારીસે મત આપ્યા નહેાતા. સાઉથ આફ્રીકા, ન્યુઝીલેન્ડ અને ઓસ્ટ્રેલીયાએ વીરૂદ્ધ મત આપ્યા હતા. બ્રીટન અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસ તટસ્થ રહ્યા હતા.

હીંદે રજુ કરેલેા પોતાનેા ઠરાવ પાછેા ખેંચી લીધેા હતેા. એ ઠરાવ સાઉથ આફ્રીકાને પોતાની હીંદી વસ્તી પ્રત્યેની વર્તણુકને યુનાઇટેડ નેશન્સ ના ચારીતા અને માનવહકોની જાહેરાતના સીદ્ધાંતેા અને હેતુઓને અનુસાર તાબડતેાબ કરવા ફરજ કરનારેા હતેા.

કમીટીનેા હુકમ

મુખ્ય સવાલ સાઉથ આફ્રીકાના હીંદી સવાલપર ચર્ચા કરવાના રાજકીય કમીટીના હુકમ બીજે સાઉથ આફ્રીકા તરફથી ઉઠાવવામાં આવ્યેા હતેા. તેનાપર મત લેવાતાં નીચેના દેશોએ તરફેણમાં મત આપ્યા હતા: બોલીવીયા: બ્રાઝીલ, બરમા, ચીલી, ચીન, કોલમ્બીયા, ડચુગા, ડેનમાર્ક, ડોમીનીકન, રીપબ્લીક, ઇકવેડેાર, ઇજીપ્ત, એલસેલવેડેાર, એથેાપીયા, ફ્રાન્સ, હૈતી, હન્ડેારેાસીયા, ઇરાન, ઇરાક, ઇઝરાયલ, લેબેનન, લીબેરીયા, મેકસીકેા, નીકા રાગુઆ, નોરવે, પાકીસ્તાન, પેરાગુ, પેરાગ્વે, ફીલીપીન્સ, સાઉદી અરે બીયા, સ્વીડન, સીરીયા, સાયામ, યુનાઇટેડ સ્ટેટસ, વેનેઝ અને યુગોસ્લાવીયા. વીરૂદ્ધ મત આપનારાઓમાં ઓસ્ટ્રેલીયા, ફ્રાંસ અને સાઉથ આફ્રીકા હતા.

નીચેના દેશો તટસ્થ રહ્યા હતા: અફઘાનીસ્તાન, આરજેન્ટીન, બેલ્જીયમ, બ્રહ્મદેશ રશીયા, કેનેડા, ઝેકોસ્લોવેકીયા, ક્રાંસ, લકસમબર્ગ, નેધર-લેન્ડસ, ન્યુઝીલેન્ડ, ઇરૂ, પોલેન્ડ, ટર્કી યુક્રેન, સેન્ટીનેટ રશીયા, બ્રીટન અને વેનેઝુએલા.

ઉતેજન નહિ આપવાનું ઠરાવ્યું છે. સરકારની સુચનાઓ મુજબ જેવી જે સંસ્થાઓને નાણાં મદદ મળતી હોય તેઓની પાસેથી એવી ખાત્રી મેળવવામાં આવે છે કે તેઓ તરફથી થતા કોઈ પણ જાહેરાતોમાં ગોરા અને કાળા પ્રેક્ષકો ભેગા નહિ હોય. દરબન ઉર્દૂ નેશનલ કલબ, જે જેવી એક સંસ્થા છે, તેને બે ત્રણ વર્ષ સુધી મદદ મળતી હતી પરંતુ હવે સરકારની આવી નીતી ના કારણે તે બંધ કરવામાં આવી છે. બીજી એક સંસ્થા ધ ન્યુ મેન્સ ક્રીશ્ચિયન એસોસીએશન છે, તેણે એવી રીતે મદદનો અસ્વિકાર કર્યો છે.

લોહાનીઝબર્ગ બાન્ટુ મ્યુઝીક ફેસ્ટીવલ નામની સંસ્થા છે, જેને કેળવણી ખાતાંએ એવી રીતે પા. પ— ની ગ્રાન્ટ આપવા સ્વિકાર્યું છે કે તેમાં પ્રેક્ષકો ભેગા ન હોય.

આ રીતે ભળી ભળતી વચ્ચે એક લાલ કેમ સ્થાપી શકાશે એ સમજવા માં આવી શકતું નથી.

સરદાર જયંતી અને જવાહર જયંતી

(લેખક : શ્રીમતી સુશીલા ગાંધી)

તા. ૨૭ ઓકટોબરના ગાંધી જયંતી પછી ઠેકાણે ઉજવાઈ. હવે હાલ હાલમાં આપણે સરદાર જયંતી અને જવાહર જયંતી પણ ઉજવીએ છીએ. તે સ્વાભાવીક અને યોગ્યજ છે. પણ સાથે સાથે આપણે જાણવું જોઇએ કે જેઓની આપણે જયંતી ઉજવીએ તેઓના જીવનમાંથી કેટલું ગ્રહણ કરવાનો આપણો આદેશ છે. આ ત્રણે મહાન વ્યકતીઓના જીવનો ત્યાગ અને સેવાથી પુર્ણ છે. અને તેમની જયંતી આપણે ઉજવીએ ત્યારે તેનો અર્થ એ થાય ■ કે, આપણને તેઓનું જીવન ઉચ્ચ અને આદર્શરૂપ લાગે છે. બાપુ મારે આપણે અનેકવાર કહીએ છીએ કે બાપુ તો મહાત્મા હતા અને તેથી તેમણે બતાવેલા માર્ગે સૌ એ સો ટકા ન ચાલી શકાય તો એક ટકો કે પંચ દશ ટકા ચાલવાનો તો અર્થ! હવે રહ્યા આપણા સરદાર અને જવાહર લાલજી. કદાચ એમ કહી શકાય કે જેમ કૃષ્ણ ભગવાન અને અર્જુન તથા પાંડવો હતા તેમ ગાંધીજી, સરદાર, અને જવાહરલાલજી છે. પણ આ યોગ્ય નથી. આપણે એમ વીચારવું જોઈએ કે તેઓ પણ આપણા જેવાજ માણસો છે. પણ પ્રયત્ન કરી તેઓ પોતાના જીવનને આજે ઉજ્જવલ કરી રહ્યા છે, અને તેમણે બતાવેલે માર્ગે જવાનો આપણે પણ પ્રયત્ન કરવું.

વિશ્વબંધુત્વ વિશે ત્રણે મહાન પુરૂષો નો એકજ મત છે અને તે આજના જમાનામાં યોગ્યજ છે. એક જમાનો હતો કે જ્યારે એક દેશમાં બનેલો બનાવ બીજા દેશમાં પહોંચતાં ૨૪ કલાક થતા અને આપણી દુનીયા એ આપણું ગામ અને ગામની આજુ બાજુના બાગો હતા. એક બંગડીને સુરત જવું એ તે જમાનામાં અમેરીકા જવા કરતાં પણ વધારે મુશ્કેલ હતું. ત્યારે માણસે પોતાના અને પોતાના ગામના જીવની સંકુચીત ભાવના રાખી પરવડતી હતી. પરંતુ આજે જ્યારે દુનીયાના ગમે તે ખુણામાં બનેલા બનાવો ૧—૧॥ કલાકમાં દુનીયા ને ખુણે ખુણે પ્રસરી જાય અને તેના સારા યા ખરાબ પરીણામો આપણને તે દેશ સાથે કે તે બનાવ સાથે કશો સંબંધ ન હોય છતાં ભોગવવા પડે તેવા જટીલ જમાનામાં આપણી દ્રષ્ટી અને વીચારો જટીલ હોવા એ આવશ્યક વસ્તુ છે.

ગયા વર્ષપર આપણે જોયું કે હીંદ પોતાની ગુલામીની જંજીર તોડી પણ વેર ઝેરથી ભરેલા આપણા માનસ અને ખોટી સંકુચીત ધર્મભાવનાને લઈને આપણે બાપુજીને ખોયા. હજી પણ એ હીંદુ–મુસ્લીમ પ્રશ્ન આપણી સામે એવો ને એવો જટીલ રૂપે આજે હીંદમાં અને અહીં પણ ઉભો છે. હું તો એમ પણ કહીશ કે આપણને આપણા પોતાનાં સિવાય બીજા બધા મારે ઓછો આદર અને તુચ્છ ભાવના હોય છે. સુરતીને પુછશો તો તે કાઠીયાવાડી માટે નાક મરડશે અને ગુજરાતીને પુછશો તો તે મદ્રાસી માટે નાક મરડશે અને કદાચ બે સુરતીજ હશે પણ એક પટેલ અને બીજો વાણીયો હશે તો તે પણ બીજાને માટે નાકનું ટેરવું ઉંચું કરશે. હજી આગળ જઈએ તો બન્ને પટેલ હશે તો પણ એક પોતાના કુળ માટે વધું આદર રાખશે. પોતા માટે આદર રાખવો, કે પોતાના કુળ માટે આદર રાખવો કે પોતાની જાતી માટે કે દેશ માટે આદર રાખવો એ ખરાબ વાત નથી. પણ જે વ્યકતી ખરો આદર રાખે છે અને અભીમાન નથી રાખતો તે બીજાને તીરસ્કારતો નથી. બાળક માને ચાહે છે તે બીજાની માંને કે બીજાની માતાને તીરસ્કારતો નથી. જે પોતાના ધર્મને ચાહે છે તે બીજા ના ધર્મને તીરસ્કારતો નથી. અને આદરથી જુવે છે. પણ આજે આપણને ધર્મ તરફ આદર નથી. ધર્મ અને જીવનને કશો સંબંધ નથી છતાં ધર્મને નામે માનવ તીરસ્કાર, માનવ હત્યા આપણે કરવા તૈયાર થયું.

દેશની રહીતીને વિષે હમણા જ પંડીત જવાહરલાલજીએ કહ્યું હતું કે, "અમે તે લોકો કોમી વાદ નો સામનો કરી તેને નાબુદ કરવા પડશે." તે બારામાં આલેકાનંદ મહાભારતી, જેઓ અરબીંદોમંડલ મીશનના પ્રમુખ છે, તેઓ 'હરીજનબંધુ'માં લખે છે કે:

"એવા પ્રસંગો આવે છે જ્યારે બધા માણસો ભુલ કરી રહ્યા હોય પણ ઇશ્વરની કૃપાથી એકજ માણસ સાચી વસ્તુ કરી રહ્યો હોય. દરીયો માપું ઉંચું કરવા મથી રહેલા કોમીવાદની સામે લડી લેવાની પંડીત નેહેરુની વાત સંપુર્ણ સાચી છે."

આ વાંચી મનમાં પ્રશ્ન ઉભો થાય છે કે, કોમીવાદની વેદી ઉપર શું હજી બાકીના પડયા છતાં આપણા હૃદયમાંથી વેર ઝેર ઓછાં નથી થયાં? આ કોમીવાદે કેટલા એ લોહીની નદી વહાવી એ નદી માં હીંદુ—મુસ્લીમોના લોહી કોઇ જાતના ભેદભાવ વગર એકત્ર થઇ વહેતાને બીવ્યો. ત્યાર પછી એક મહાન આત્માનું–આપણા ગ્રાનું બલીદાન દેવાયું. હવે? આ પ્રશ્ન મુંઝવે છે. શું આટલું આપણી આંખ ઉઘાડવા બસ નથી. બ્રેજ હીંદુ અને મુસલીમો આજે આપણે આ સાહિત્ય આદોકાની ભુમીપર અહીંની પ્રજા સાથે હળી મળીને રહેવાની વાતો કરીએ છીએ. આપણા અંતરો તપાસીએ કે શું એ સાચી વાત છે? શું આપણા હૃદયમાં તીરસ્કાર નથી? અને જો એ તીરસ્કાર દેખાય તો તે કાઢી નાખી પ્રત્યેકને માટે પ્રેમ ધરાવતાં શીખવું એજ આપણી ફરજ છે. પાકીસ્તાન અને હીંદુસ્થાનમાં હીંદુ કે મુસ્લીમ ઉપર જુલ્મો થતાં હશે તો તે સરકારો સમજી લેશે તેને બદલે આપણે વેર બાંધવાની જરૂર નથી. આ જવાહરલાલજીનો સંદેશો છે.

અરબીંદાશ્રમ મીશનના પ્રમુખના લેખમાંથી એક નોંધ લઇ એ આશા સાથે વીરમું છું કે આ મહાન નરોની જયંતી ઉજવતાં પહેલાં અથવા પછી આપણે કાંઇક વીચારી જીવનને સુધારીએ અને તુચ્છ લાભો ને ખાતર સમાજને રાજ માર્ગ પરથી ઉતારી ગલીઓમાં અટવાવી ન દઇએ.

"સંકુચીત અર્થમાં કેટલાકો સમજે તે પ્રમાણે હીંદુ ધર્મનો ઉદ્ધોદ્ધાર થવાનો જ નથી. ઇશ્વરની યોજના માં જ એ નથી. આ સદા બદલાતા જગતમાં એકની એક વસ્તુ કરી આવતી નથી. ભુતકાળમાં જે વસ્તુ બની તે કરી કરી પાછી આવે નહીં. આપણા ઋષિ–પુર્વજોએ હીંદુ ધર્મ કે હીંદુ સંસ્કૃતિ જેવી કોઇ વસ્તુ બનાવતા નહોતા. તેઓ તો કેવળ શુદ્ધ અને નીષ્કલંક ધર્મ, સત્ય અને સદાચારની ચીંતા કરતા હતા. ધર્મ અને સંસ્કૃતિની તેમની સમગ્ર કલ્પના વિશ્વવ્યાપી અને શાશ્વત હતી.

"આ કોઇ અમુક સાંપ્રદાયિક કે કોમી ધર્મ, હીંદુ, ઇસ્લામ, ખ્રિસ્તી કે બૌદ્ધ ધર્મના પુનરુદ્ધારનો યુગ નથી, ભલે દરેકમાં કેટલીક સર્વોત્તમ ચીજો હોય. સર્વ ધર્મના સમન્વય નો આ યુગ છે. ઇશ્વર એક છે, અને ધર્મ પણ એક જ છે. આ જમાનામાં માણસોએ આ મહાન સત્ય શીખવાનું છે, અને એનું ભાન તેમને વધુ ને વધુ કરાવવાનું છે, અને સંજોગો તેમને એમ કરી જ રહ્યા છે. રૂપ જુદાં જુદાં હોય. પરંતુ રૂપ ભિનમહત્વનું છે, એટલે નકામું છે. હીંદુઓ, મુસલમાનો, ખ્રિસ્તીઓ, બૌધ્ધો—આપણે બધા એક જ ધર્મના છીએ. ઇશ્વર આપણું સમાન તત્વ છે, ઇશ્વર આપણો એક પિતા છે, અને આપણે સૌ તેનાં સંતાનો છીએ અને એકબીજા પ્રત્યે એ રીતે વર્તવાનું છે. હીંદુ મહાસભા કે મુસ્લિમ લીગનો આ યુગ નથી. આ જમાનો હીંદુ–મુસલમાન–ખ્રિસ્તી–બૌદ્ધ–દુનીયાં સર્વધર્મ મહાસભાનો છે. આપણે વીચાર અને કાર્યની જુની પડેલી રેખા ઊંડવી જરૂરી હોય તો આપણે તેમ કરવું જોઇએ. આપણે જો એમ નહીં કરીએ તો સંજોગના માર્યા કરવું પડશે.

જગતને જેની જરૂર છે, તે કોઇ સાંપ્રદાયિક ધર્મની નહીં પણ માણસ ના હૃદયમાં સર્વવ્યાપી અને શાશ્વત ધર્મનું પુનરુત્થાન કરવાની છે. ઇશ્વરને એ મંજુર છે. માણસજાત ને એક પ્રભુમાં જોડી દેવાની જરૂર છે. તેમને પ્રેમ, દયા અને ભાતૃભાવના એક સાર્વત્રિક ધર્મની જરૂર છે.

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે શી. પ. ઈન્ડિઅન ઓપીનીઅન ની ઓફીસેથી તુરત મંગાવો.

મહાત્મા ગાંધીજી લખનાર
ગાંધીજી
આજુનાં પત્રોઃ (આશ્રમની
ભેટ કપર) સંપાદક મહા મહેશ્વર ૧ ૧
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ બંદરપત્રી તરફથી)

વડોદરા, નવેમ્બર તા. ૪, ૧૯૫૦.

નેપાળમાં બળવાખોર

નવી દિલ્હીથી તા. ૭ મીએ જણાવાયું હતું કે નેપાળના રાજા મહારાજા વિરાજ ત્રિભુવન વીર વીક્રમ શાહ દેવ છ્યાંથી ભારતના એલચી ખાતાના મકાનમાં આશ્રય લીધો છે, અને તેમના નવ વરસના પૌત્રને નેપાળના વડા પ્રધાને ગાદી પર બેસાડ્યો છે. ભારત સરકારના વીદેશ ખાતા તરફથી જાહેર કરવામાં આવ્યું છે "ના મહારાજા મદદ માટે ભારત આવવા આતુર છે." (બ્રિટિશ) રોયટર જણાવે છે કે તેઓ ભારત સરકારની દરમ્યાનગીરીથી વીમાન મારફત ભારત આવી રહ્યા છે, ને તેમને ભારત સરકારના મહેમાન તરીકે દીલ્હીમાં રાખવામાં આવશે. નેપાલમાં રાજકીય સુધારાઓ માટે ચાલી રહેલી ચળવળ સાથે રાજના આ પ્રસંગને સંબંધ છે એમ મનાય છે. રાજ્યમાં સ્વશાસન માટેની ચળવળના ઘણા નેતા પ્રિય આગેવાનોને જેલમાં પૂરવી દેવા માં આવ્યા છે. નેપાલના ૪૫ વરસ ની ઉમરના રાજા પ્રજાકીય માગણી પ્રત્યે સહાનુભુતી ધરાવતા હોવાનું મનાય છે.

વધુ વિગતો

નેપાળ ૫૬,૦૦૦ ચોરસ માઇલનો પહાડી પ્રદેશ છે. ખટમંડુ સાથે સતત સંપર્ક ધરાવતા એક નેપાળી પ્રજાજને કલકત્તામાં જણાવ્યું કે "નેપાળનું સરકાર, જે હાલમાં વડા પ્રધાન (જે નેપાળના ખરા રાજકર્તા છે) તેના અંકુશ હેઠળ છે, તે કોઇ પણ પળે તેમની વીરૂદ્ધ પડશે એવી ધારણા છે. (નેપાળનું સરકાર લગભગ ૪૫ હજાર રોનીકોનું છે, ને મોટે ભાગે પામદળ છે.) તેણે એમ પણ કહ્યું કે નવા બાળ મહારાજા, જેમને વડા પ્રધાને ગાદીએ બેસાડ્યા છે, તેનું એ હેતુસર મહેલમાંથી આ પહેલાંજ અપહરણ કરવામાં આવ્યું હતું. વર્તમાન મહા રાજાએ ગાદી ત્યાગ કર્યાની વાત ખોટી છે. નેપાળી કોંગ્રેસ, જે નેપાળની બીન-સામ્યવાદી રાજકીય સંસ્થા કહેવાય છે, તેના એક પ્રતિનિધિએ પટણામાં કહ્યું કે નેપાળની આપખુદ સરકાર વીરૂદ્ધ પ્રજાજન ઉભેા કરવા માટે સંસ્થા ના ૬૦ ટકા સભ્યકર્તાઓ કપારના નેપાળમાં જઇ વસ્યા છે, અને નેપાળ માં "ક્રાંતી" માટે હવે માત્ર થોડા દીવસોની જ વાર છે. નવી દીલ્હીના તા. ૮મીના રૂટરેા જણાવે છે કે "નેપાળની હાલની પરીસ્થિ કરે ઠીમાં ભારત દરમ્યાનગીરી કરશે એમ માનવાનાં મજબુતકાર કારણો ધારતાં નથી. છતાં ભારતને નેપાળમાં રસ છે, અને તે દેશનો વહીવટી તંત્રમાં પ્રજાનો અવાજ હોય એવા બંધારણીય શાસન માટે ત્યાં ૬૦વર્ષથી ભારત નેપાળ સરકાર પર દબાણ કરી રહ્યું છે." તીબેટ અને નેપાળના બનાવો વચ્ચે સંબંધ છે એમ મનાતું નથી. નેપાળના બનાવોને પરિણામે ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્યની સરકારે નેપાળની સરહદ પર આવેલા સાત જીલ્લાના સત્તાવાળાઓને સતત જાગૃત રહેવા જણાવ્યું છે; ૬૫૦ માઇલની લાંબી સરહદ પર તકેદારી રખાઇ છે.

નેપાળનું રાજ્યતંત્ર

નેપાળનું રાજ્યતંત્ર અનોખી ઢબનું છે ત્યાંના રાજા તો નામના જ છે. ખરા રાજ્યકર્તા તો વડા પ્રધાન છે, અને તે "મહારાજ" ઉપનામ ધરાવે છે. વડા પ્રધાનનો દરજ્જો થાય ત્યારે એમના કુટુંબની પિતરાઇઓમાંથી જે માણસ તે વખતે ઉમરે સૌથી મોટો હોય તે નવો વડો પ્રધાન થાય છે. એટલે ખરા રાજ્યકર્તા તે આ કુટુંબવાળા છે, ને તેઓ "રાણા" કહેવાય છે. પ્રજાકીય શાસનની હાલ ચલાવનારા આ રાણા ઓને જુલમી ને આપખુદ કહે છે. રાજા નામના રાજા ને કશી સત્તા ધરાવતા નથી, છતાં પ્રજાને તેમને વીષે આદર છે. દીલ્હીમાં જ્યારે મોગલોનું રાજ્ય હતું ત્યારે—૧૬મી સદીમાં—એક રાજપુત કુળે નેપાળમાં જઇ ત્યાં રાજ્ય સ્થાપ્યું હતું. એટલે નેપાળી મુરબ્બીયો આ રાજ્યકર્તાઓ જુદા મોઢી ના છે, અને તેઓ ભારતના રાજપુત રાજ્યકર્તાઓનાં જુદાં જુદાં કુળો સાથે સબન્ધસંબધથી જોડાયેલા છે. હીંદ અને નેપાળ વચ્ચેના સંબંધો ચોક્કસ વખત પર બે દેશ વચ્ચે થયેલા કરાર પ્રમાણે ચાલે છે. નેપાળમાં હીંદુ તેમજ બૌદ્ધ અને સંપ્રદાયનાં મળીને કુલ ૨,૩૩૩ દેવસ્થાનો છે. ભારતના અમેરીકન એલચી મી. લોય હેંડરસને જણાવ્યું છે કે તીબેટના હાલના બનાવોને અંગે નેપાળ સરકારે અમેરીકા પાસે લશ્કરી મદદ માગ્યાની વાત ખોટી છે.

હીંદના રક્ષણનો સવાલ

સરકાર પટેલે નવી દીલ્હીમાં દ્વાનંદ પુણ્યતિથિ પ્રસંગે કરેલા ભાષણ પરથી જણાય છે કે નેપાળના નવા બાળરાજા ને હીંદ સરકારે હજુ માન્યતા આપી નથી. નેપાળના બનાવથી હીંદની ઉત્તરે સરહદે ઉભા થયેલા સંજોગો નીર્દેશ કરી સરકારે જણાવ્યું કે "કોઇ પણ રસ્તેથી ફેંકાનાર કોઇ પણ સંગીન પડકારને પહોંચી વળવા તત્પર રહેવું હીંદીઓ માટે અનીવાર્ય બને છે. હંમેશાં શાંતી ચાહનાર તીબેટ સામે આંને કરેલા સરકારી બળનો ઉપયોગ ગેરવાજબી છે. વીદેશી સત્તાઓ તીબેટ માં ચીન સામે કાવાદાવા કરે છે જેની દલીલ આંને પોતાના પગલાંના બચાવ માં કરી છે. આ દલીલ પાયા વગર ની છે, કેમકે બહારના કોઇને તીબેટમાં રસ નથી. આ વીષે ભારત સરકાર સમક્ષ સાફ રપષ્ટતા કરી હતી, પણ આંને ભારત સરકારની સલાહ માની નહીં. આ કપરા કાળમાં ભારતવાસી ઓની ફરજ બજાવે મદદગારીથી સામ નો કરવાની છે. સ્વામી દયાનંદ અને મહાત્મા ગાંધી બંનેનો સાચો સંદેશ તો એજ છે. તમારામાં નામર્દોને પુસવા દેશો નહીં. બળથી કરી આગી ભરશો નહીં. દેશની ચપ્પા વરસની વફા દારીનું સંપૂર્ણપણે રક્ષણ કરવા નું છે, . આ કટોકટીમાં આપણે નહીં સાનો અવાજ અહિંસાથી વાળી શું. પણ આપણી સામે કોઇ બળનો ઉપયોગ કરે તો આપણે તેને બળથી જ પહોંચી વળીશું."

આ સંબંધમાં શ્રીનગર (કાશ્મીર) નો સંદેશો જણાવે છે કે વામન્ય તીબેટ નાં સામ્યવાદી દેશોની ચઢ રહેલી કુચ ને ધ્યાનમાં લઇને, દ્રાખાલ ને તીબેટ સાથે સાંકળતી ઉદાન કોલ્હની ૬૫૦ માઇલ લાંબી સરહદ પર સંરક્ષણ માટે મજબુત પગલાં લેવાય રહ્યાં છે. લદાખ સ્કાઉટોના સાથે ૪૫૦ માઇલ જેટલી લાંબી સરહદ પર સંરક્ષણ માટે ભારતીય સૈન્ય ગોઠવાઇ ગયું છે. તે નીયમીત લેપારી માર્ગો અને બીજા ઘાટો દ્વારા ચીન તથા ચીની તુર્કસ્તાન સાથે પણ જોડાયેલું છે.

વેપારીઓને

મુંબઇમાં વેપારીઓ સમક્ષ ભાષણ કરતાં શ્રી. નેહરૂએ જણાવ્યું : "આજે દેશ કટોકટીમાંથી પસાર થઇ રહ્યો છે. દુનીયાની પરિસ્થિતિ પણ સારી નથી. એશીયામાં લડાઇઓ ચાલે છે. આપણી સરહદ સુધી લડાઇ આવી પહોંચી છે. પણ એથી હું ગભરાતો નથી. હું ગભરાઉં છું આપણા આંતરિક ઝઘડા ઓથી. દુનીયાના દેશો સાથે પાયમાલ થઇ જશે એ દેશો પોતાના આર્થિક પ્રશ્નોનો સારી રીતે નીકાલ કરશે એનો૦૮ અંતે વીજય થશે. આર્થિક કે રાજકીય પ્રશ્નો ગૃહયુદ્ધના સહકાર વીના ઉકેલી શકાશે નહીં. આપણું નૈતિક અધઃપતન થશે તો પ્રગતીની જરા જેટલી પણ આશા નથી. સમાચારથી વેપાર નહીં કરના રાજ્યો દેશનું અહિત કરે છે. આપણા ઉજળા ભાવિ માટે આપણે પણ સહન કરું. આજે પણ આપણા અવિષ્યનું ચીત્ર નજર સમક્ષ રાખી આપણે બાત નામનો વેરવાની છે."

તીબેટનો ઉપદ્રવ

નવી દીલ્હીમાં આંતરરાષ્ટ્રીય તીબ અંગેના નિષ્ણાત પરિષદનું ઉદઘાટન કરતાં ભારત સરકારના ખેરાક અને ખેતીવાડી ખાતાના પ્રધાન શ્રી. કનૈયા લાલ મુનશીએ અનાજને આરાયપ એની તમામ જાતોને અને ખાસ કરી ને તીબેટ પર અંકુશ મુકવાના સહકારી પ્રયાસોને આદરવાની જરૂરીયાત પર ભાર મુકયો હતો. પરિષદનું પ્રમુખપદ હીંદી પ્રતિનિધિમંડળના નેતા શ્રી. ઇ. એસ. કૃષ્ણમુર્તીએ લીધું હતું; અને એમાં અફઘાનીસ્તાન, સુદાન, મિસર, ઇરાક, ઇરાન, ઇસરાઇ, પાકીસ્તાન, સાઉદી અરબસ્તાન અને યમનના પ્રતિનીધિ ઓએ હાજરી આપી હતી તે ઉપરાંત અમેરીકાના ખેરાક અને ખેતીવાડી સંસ્થાના નીરીક્ષકો હાજર હતા. શ્રી. મુનશીએ કહ્યું કે "હીંદી સંઘમાં તીબને લગતી પરિસ્થિતિ સંપૂર્ણ અંકુશમાં છે. અમે ભારતનું અનાજ બચાવવામાં સફળ થયા છીએ, એટલું જ નહીં પણ આ સામી શીયાળાની ઋતુ દરમ્યાન પશ્ચિમ બંગી આવતાં તીડોનાં આક્રમણોની તકેા ઓછામાં ઓછી કરવા પણ શક્તિમાન થયા છીએ; અને અમે ઉંડી આશા છે કે આવતા શીયાળા કે વસંત ઋતુ દરમ્યાન તીડો ઉડતાં જ્યાં આવ્યા હશે ને ઇંડાં મુકે ને દેશો મુકતે તેમનું નીકંદન કાઢવાના પ્રયાસો કરશે. આ તમારે૮ સારૂ જ્યારે જ્યાં જ રાખ્યું. આ કામમાં એક બીજાને સાથ આપે."

વિવિધ

આસામ ફંડ

આસામને મદદ કરવા માટે વિદ્યાર્થી વર્ગે કરેલી કામે જે પ્રયત્નો કર્યા છે તે પ્રશંસા પાત્ર છે. એ જાણીને છે કે વિદ્યાર્થીનાં દેશમાં દુકાળનાં જોખમો કુમારાયી ભરેલાં છે. કમિટીએ હજુ એમને કકોર કર્યો નથી. પૈસા મેળવવા માટે તેમણે ઘણી જગ્યાએ શરીરશ્રમનાં કામેા કરી. અમણા ખોરાકમાંથી પૈસા બચાવી ફંડ કર્યું છે. છાપામાં વાંચ્યું કે સુરતના કેટલાક વિદ્યાર્થીઓએ તો કરવા આવનારના ખુબ ચોકીપેા કરી તે રીતે પણ આસામ માટે ફંડ ભેગું કરવા પ્રયત્ન કર્યો છે. આવું નાનું મોટું કામ તેમણે તે શુદ્ધ અને પવિત્ર ક્રાન છે.

આસામ ફંડ

દરબનના ગુજરાતી હીંદુ મહીલા મંડળે આસામ ફંડ માટે તા. ૬-૧૧-૫૦ ના હીંદના વડા પ્રધાન પંડીત જવાહર લાલજીપર કરેલ મારફતે પા. ૧૨૫-૧૩-૬ મોકલ્યા છે.

દેવ દીવાળીનો ઉત્સવ

દરબનના ગુજરાતી હીંદુ મહીલા મંડળે દેવ દીવાળીના ઉત્સવ કારતક સુદ અગીયારસના સાંજે હોલમાં ભજન કીર્તન, બાળકોના સંગીત, ગરબા, ગીતોનો કાર્યક્રમો કરી ઉજવ્યો હતો.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબન)

[૪૦ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકકીબન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

સંતતી નીયમનના સાધનો અને સાધારણ બુદ્ધિ

આજ કાલ સમાજ સુધારકો, અર્થ શાસ્ત્રીઓ અને કુંક વીચારના લોકોમાં દુનીયામાં વસ્તી બહુ વધી ગઇ છે એવું કહેવાની એક ફેશન થઇ ગઇ છે. તેઓ કહે છે કે દુનીયામાં લોકો વધારે પડતા મોટા પ્રમાણમાં પેદા થવા લાગ્યા છે. આપણે તેઓને સંતતી-નીયમન અને કુટુમ્બોની સંખ્યા મર્યાદિત રાખતાં શીખવવું જોઇએ.

એવા ખોટી માન્યતા પ્રવર્તી રહી છે કે આપણા સઘળા સામાજીક દોષો નું કારણ એ છે કે, વસતી બહુ વધી ગઇ છે તેથી અનાજ પુરું પડતું નથી, બેકારી વધી ગઇ છે, અને સુખચેનથી રહેવા, કામ કરવા અને જીવનનો આનંદ લેવાને માટે સ્થાન નથી.

એક વખતના આયરીશગેને એકવાર કહ્યું હતું કે, "પ્રત્યેક બાળકને ઈશ્વર આ પૃથ્વીપર પેદા કરે છે તેની સાથે તેના નીર્વાહના સાધનો પણ કરે છે." આ વસ્તુ ખરીજ હોવી જોઇએ કેમકે, માણસ જર્જ રહેતો કદાચ રોકી શકે અને બાળક પેદા થતા પહેલાં અથવા પછી તેનો જીવ લઇ શકે. પરંતુ ઈશ્વરેચ્છા વિના તે જીવ પેદા કરી શકતો નથી. જીવ ઈશ્વર- થકી અને ઈશ્વરમાંથીજ પેદા થાય છે. એથી તે ઈશ્વરનો અંશ છે અને અત્યંત પવિત્ર છે.

દુનીયામાં અનીષ્ટોનું કારણ બહુ બાળકો પેદા થાય છે એ નથી પરંતુ કેટલાક લોકો સ્વાર્થાંધ બની ઈશ્વરે પોતાના સઘળાં તનુજોને માટે પુરાં પાડેલાં જમીન, અનાજ ઇત્યાદિ સાધનો પોતે ખાતે પચાવી પાડે છે એ છે. ઈશ્વરે સૌને જમીન વિગેરેના સમાન જન્મસિદ્ધ હકો આપેલા છે.

આ વસ્તુની અજાનતા, અથવા તેને વિષેની બેપરવાઇ અને પૃથ્વા ઔજ સઘળા અનીષ્ટોનું મુળ કારણ છે અને પછી તેનો દોષ ખોટી રીતે દુનીયામાં કે કોઇ અમુક દેશમાં વસ્તી વધારે પડતી થઇ ગયેલી કોવાપર મુકવામાં આવે છે. જે કોઇ જમીનના સવાલ નો અને તેના ઉકેલનો અભ્યાસ કરે તે સમજી શકશે કે જેમ વ્યક્તિગત દોષોને માટે કુદરતી ઉપચાર છે તેજીજ રીતે સામાજીક અને આર્થિક દોષોને માટે પણ કુદરતી ઉપચાર રહેલો છે. બન્ને ને કુદરતનો કાયદો લાગુ પડે છે.

કમનસીબે આપણો આધુનીક સુધારો ઘણો ખોટો અને ભીંતરો દોષ આપણે સત્ય વસ્તુ સહજમાં સમજી શકતા નથી. આથી દુનીયામાં પાગલ પણ આવી ગયું છે અને લોકો બાળક ના જન્મને એક આફત અને સુનો માની બેઠા છે. જે લોકો ઓજરીયમ ની વસ્તુથી બાળકને બગાડવા વિના તેને ઉછાડી શકે છે તેવાજ લોકો આજે બાળકો માંગતા નથી.

આથી સંતતી અટકાવવાના સાધનો નો ઉપયોગ આજે બગભગ સર્વત્ર થઇ રહ્યો છે. પરંતુ કુદરત પોતાના નીયમોનો ભંગ કરવાની આપણને સખ્ત સજા કરે છે, બીજીઓમાં રોગો ઘણા વધી ગયા છે અને કેન્સર જેવા રોગનું પણ મુળ તપાસવામાં આવે તો આ ભયંકર રીતો અમલમાંવવામાં આવેલી હોવામાં રહેલું જોવામાં આવે છે.

બ્રહ્મચર્યના પાલનને પુર્વમાં લોકે આદર્શ ગણવામાં આવ્યું છે છતાં આપણે સમજવું જોઇએ કે માનવીઓ ની વીચારણા બહુમતીને એવા ઉચ્ચ આ દેશે પહોંચવું અશક્ય લાગે છે. ઇન્દ્રિયશાસ્ત્રીઓનો તેના સમર્થનમાં છે કે અમર્યાદ રીતે સંભોગ કરવાથી તેમજ સંભોગ નહિ કરવાથી પણ ઇન્દ્રિય રોગો થાય છે. આ સવાલ ગુઢ છે અને ધર્મ, નીતી, અર્થશાસ્ત્ર અને વ્યક્તિગત સ્વભાવ અને શારિરિક સ્થિતિની સાથે સંકળાયેલો છે.

પરંતુ એક વસ્તુ ચોકસ છે અને તે એ કે કોઇ પણ સંભોગનો આનંદ વધારે પ્રાપ્ત કરવાને જનનેંદ્રિયોને ઉશ્કેરનારી દવાઓ કે પ્રદાથો વાપરે છે તે અતિ મુર્ખ છે. એવી વસ્તુનો ઉપયોગ ખરોજ ભોભઝભરેલો છે અને વખત જતાં ઘણું નુકસાન કરે છે. અને લાંબે ગાળે તેનો ઉપયોગ કરનારને તે દગો દે છે અને પુરૂષ અથવા સ્ત્રીને નપુંસક બનાવી દે છે.

આ વસ્તુ હોમીયોપથીના અભ્યાસી થી સહેલાઇથી સમજી શકાય છે કેમકે તે જાણે છે કે કોઇ પણ તેજી દવાની અસર બેવડી થાય છે. એક તે થોડી વારને માટે ઉશ્કેરે છે અને પછી લાંબા વખતને માટે તે બહેર મારી દે છે. આવીજ તેજી દવાઓની વખત જતાં અસર પડી જાય છે, અને મોટા પ્રમાણમાં લેવાથી પણ અસર થતી નથી. આવી દવાઓનો ઉપયોગ કરનારા ઓ મોટેભર મુર્ખ છે અને એવા જે મુર્ખો જનનેંદ્રિયને ઉશ્કેરનારી આવી દવાઓ લે છે તેઓને છેવટે બહુ નીરાશ થવું પડે છે. એજ દવાઓ અંતે તેઓની ઇન્દ્રિયોને કાયમને માટે નકામી કરી દેનારી થઇ પડે છે.

આ વસ્તુ ખાસ કરી પુરૂષોને લાગુ પડે છે અને તે એવા પુરૂષોને કે જેઓ ની જુવાની ચાલી ગયેલી છે અને જુવાની લાવનારી દવાઓનો ઉપયોગ કરે છે.. સ્ત્રીઓને પણ તે એટલીજ નુકસાનકારક છે.

પરંતુ બીજીઓને તો બીજી રીતે બહુ નુકસાન થાય છે. તેઓની સંતતી અટકાવનારી દવાઓ ઝેરી હોય છે અને તે લગાડવામાં આવે તે કોમળ જગ્યાને બાળી નાખે છે અને કાયમ ખરી કે છે. આ કોમળ જગ્યા આંખો ના જેટલી કોમળ હોય છે અને આંખ ને બાળી નાખનારી કે નુકસાન કરનારી વસ્તુ ન લગાડાય તેમ આ જગ્યાને ઝેરી વસ્તુ ન લગાડાય. આધીજ કારણવાન માં કેન્સરના દાખલા અને બીજી જનનેંદ્રિયના રોગોના બીજા દાખલા બને છે. વળી પણ સંતતી અટકાવનારી દવાઓ બેરી હોય છે કે જે લોહીમાં પ્રસરી જાય છે. તેનો બહુ ઉપયોગ કરવાથી અનેક રોગો થાય છે. ઘણી પરણેલી સ્ત્રીઓનું લોહી સુકાઇ જાય છે. અથવા બીજા કારણના રોગો થઇ પડે છે. કુદરતી ઉપચારના હાકેદરને જણાઇ આવે છે કે સંતતી અટકાવવાને વાપરવામાં આવેલી દવા ઓ એ રોગોનું મુળ કારણ હોય છે.

કેટલીક સ્ત્રીઓ વખોથી કસુવાવડો કરાવતી હોય છે. કોઇ ડાકતરની દવા થી તો કોઇ સ્પેશ્યલીસ્ટ પાસે જાય કોઇથી તો કોઇ જલદ દવાઓથી પરંતુ આખરે એ સઘળી તેઓની સામાન્ય તંદુરસ્તીને નુકસાન પહોંચાડનારી થઇ પડે છે. તેવી સ્ત્રીઓને પછી જ્યારે બાળક જોઇતું હોય ત્યારે બાળક થતું નથી, અને કેટલીકને થાય છે તો તે બેડોળ અથવા અપંગ, લાંબું પાંગળું થાય છે.

આ બધું માણસ પોતાની મુર્ખાઇ થી પોતાની ઉપર લાવી મુકે છે.

જનનેંદ્રિને એક ગંદી વસ્તુ તરીકે ગણી કાઢવી નહિ જોઇએ પરંતુ પવિત્ર વસ્તુ મણી એ રીતે તેનું જતન થવું જોઇએ.

ઘણા લોકો એવું માનવાની ભુલ કરે છે કે ઇન્દ્રિ એ કેવળ સંભોગનુંજ એકમાત્ર સાધન છે. એ મોટી ભુલ છે. નવો જીવ પેદા કરવાને પુરૂષ અને સ્ત્રીનું જોડાણ કરનારી છે અને એક બીજા વચ્ચે પ્રેમ ઉત્પન્ન કરનારી છે જેથી દુનીયા પ્રેમ અને ઐકયતાથી રહી શકે. આથી જનનેંદ્રિનો અત્યંત સંયમથી અને તેની પવિત્રતા જાળવીને જ ઉપયોગ થવો જોઇએ નહિ કે કેવળ સંભોગના દુષ્ટિક આનંદને માટે.

ગાંધીજી અને ફુલ

બાપુજી—ગાંધીજીને ફુલ બહુ પ્રિય હતાં. પણ તેઓ કદી ઝાડપરથી ફુલ તોડવા પસંદ કરતા નહીં. તેમાં પણ તેમની અહીંસાવૃત્તિ અમરવાને રહેતી. આથી બહુ વખોથી તેમને પોતાને ફુલનો હાર ન પહેરાવવો એમ જાહેર કર્યું હતું અને તેથી પ્રસન્ન તેમને ફુલ ને કેકાણે સુતરનો હાર અર્પણ કરતી.

ફુલ ઝાડ ઉપર પોતાનું જીવન જીવે છે. તેને જો ડાખળી સાથે કાપી પાણીમાં મુકો બાપુ સામે મુકવામાં આવતાં તો બાપુ શ્વાસ વાંધો નહોતા લેતા. પણ હાર રૂપે કે બીજા બીજા રૂપે કે જેમાં ફુલને પાણી ન મળતાં જલ્દી કરમાઇ જતાં તેવી રીતે અર્પણ થએલાં પુષ્પો કદી તેઓ સ્વીકારતા નહીં અને તેનો અર્પણ કરનારને દપકો સાંભળવો પડતો.

આ દેશમાં આપણે કેટલાક માંગલીક પ્રસંગોએ બાપુના ફોટાને ફુલ હાર કે ફુલ પાંખડીયો રોમીત કરીએ છીએ. આથી સહજ વીચાર આવે છે કે જે વસ્તુ બાપુનાં જીવતાં બાપુએ પસંદ નથી કરી તે આપણે તેમના મરણ બાદ કરવી યોગ્ય ગણાય ખરીકે બનવા જોગ છે કે, ઘણા આ વાત જાણતા પણ નહીં હોય. આથી આ સુચના કરવી યોગ્ય લાગે છે. આશા છે કે આની ઉપર આપણે વીચાર કરશું.

મુ. ગાં.

જોડણી કોશ

ગુજરાતી અધરા શબ્દોનો સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ જોડણી કોશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે.

કીમત ૧ ૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

ચાવલ કરતાં બ્હીસ્કીને વધારે પસંદગી

થોડા વખતપર યુનીયન સરકારે એક નીવેદન બહાર પાડ્યું હતું કે ચાવલ એ અમલ્યની આયાતની વસ્તુ નહિ હોવાથી તેને માટે રટર્લીંગ એરીયા સીવાયની સમવડ માપ તેમ નથી—બ્યારે સોદ લાભ પાકીસ્તાનને. બ્હીરમા આ દેશ માં આયાત કરવાની તેણે છુટ મુકી છે. આ પરથી નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસે ડીરેક્ટર ઓફ ફુડ સપ્લાયઝ પર કાગળ લખ્યો છે કે ચાવલ, કે હીંદીઓનો મુખ્ય ખોરાક છે, તેવા હીંદીઓની મોટી વસતી નાટાલમાં છે અને તેઓ ના લાભને ખાતર ચાવલ યુનીયનમાં આયાત કરવાની અમે તમને વીનંતિ કરીએ છીએ.

એકસચેન્જ (હુંડીયામણ) સંબંધી મુશ્કેલીના સંબંધમાં જણાવવાનું કે આજે રટર્લીંગની સ્થિતિ યુનીયનમાં ઘણી સુધરી ગઇ છે. અને સરકારે ઘણી વસ્તુઓની આયાત પરનો કન્ટ્રોલ ઉઠાવી લીધો છે જેમાં બ્હીસ્કી પરના કંટ્રોલનો પણ સમાવેશ થાય છે. શું સરકાર ચાવલના કરતાં બ્હીસ્કીને વધારે અમલ્યની ખોરાકની વસ્તુ ગણે છે?

અમારા સમજવા મુજબ બ્રીટીશ યુનીયનને ચાવલનો મોટો જથ્થો આપવાની ઓફર કરી હતી પરંતુ આ બાબતમાં સરકારની નીતીને લીધે એ ઓફરનો અસ્વિકાર કરવામાં આવ્યો હતો.

ચાવલ અમલ્યની ખોરાકની વસ્તુ ગણાય કે નહિ, અમે જણાવવા ઇચ્છીએ છીએ કે અનાદિ કાળથી તે હીંદીઓ નો મુખ્ય ખોરાક છે; પ્રોફેસર ભરોચા ની ડેરવણી હેઠળ નાટાલ યુનીવર્સીટી કોલેજે "નાટાલમાં હીંદીઓનું જીવન અને મજુરી" ના સંબંધમાં તપાસ કરી-હતી તેમાં એ હકીકત રપષ્ટ રમાણિત થઈ હતી.

ચાવલ જ્યારે છુટથી મળતા હતા ત્યારે હીંદીઓનું એક પણ ઘર એવું નહિ હતું કે જે એક કે બે ચાવલ નહોતું ખાતું. જ્યારે ઘણા તો બે ટંક ખાતા હતા.

કોઈ પણ કોમના મુખ્ય ખોરાકનો વીચાર કરતાં બીજી વસ્તુઓમાં તેના ગુણો રહેલા રહ્યા છે એટલું જ ધ્યાન માં લેવાનું નથી કેમકે એક કોમ ચાવલ ખાવાને ટેવાયેલી હોય તે મકાઇ જેવા બીજા ખોરાક પર સહેલાઇથી આવી શકતી નથી.

દાખલા તરીકે યુનીયનમાં ઘુરોપીયનો જેમનો મુખ્ય ખોરાક રોટી છે તે સુરત માં ચાવલપર આવી શકતા નથી. સરકાર હીંદીઓ પાસે આ કરાવવા માગે છે. એકસચેન્જથી ઉપરાંત થતી મુશ્કેલીતો બીજી કોમો સાથે હીંદી ઓ પણ સહન કરી લેવા તયાર છે પરંતુ દેખીતી રીતે ચાવલ આજે રટર્લીંગ વાળા દેશોમાંથી આયાત થઈ શકે છે. અને દેશને તેમ કરતાં કશી ગંભીર અડચણ આવવાની નથી. બીજા ચાવલ કરતાં મોંઘી જરૂરીયાતની વસ્તુઓપર ખરચ કરવામાં આવે છે તેના પ્રમાણમાં ચાવલપર સાવ ન જેવો જ ખર્ચ કરવો પડશે.

આથી હીંદી પ્રજાને સલાહ આપે અને સાચે માર્ગે દોરે એવા નેતા ચુંટવાની જરૂર છે, કે જેથી પ્રજા સાચુ આદી કામાં સાથે અને માનભર્યું જીવન માણી શકે. મી. નાના સીતા કોંગ્રેસના પ્રમુખ અને મેસર્સ આઇ. એ. કાજીમીયા અને એન. યન્ડરે લેડીમા સેક્રેટરીઓ ચુંટાયા હતા.

ઠરાવો

ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ તરફથી પસાર થએલા ઠરાવોમાં એક સરકારની બ્રતીબેહની નીતીને વખોડી કાઢનારો, સા. આ. ના હીંદીઓના સવાલની જિમાપત કરવા માટે યુનાઇટેડ નેશન્સ નો આભાર માનનારો, સા. આ. માં દમનનીતી સામેની લડત ચલાવામાં આ ફ્રીકનો સાથે સંગઠન કરવાની હાકલ કરનારો, કલર્ડોને કોમી બતાધીકાર આપવાની દીસવાલ સામે કલર્ડોની લડતમાં સહાનુભુતી દર્શાવનારો વી. ઠરાવો પસાર થયા હતા. એક ઠરાવ વલીયામાં હોલ મેમોરીયલ ટ્રસ્ટના હેતુ ઓ હીંદી કોમના લાભમાં અમલમાં મુકવા સરકાર તેમ છે કે નહિ તેની તપાસ કરવાને ચાર સભ્યોની કમીટી નીમનારો થયો હતો. કમીટીના સભ્યો મેસર્સ મોદલી આઇ. એ. કાજીમીયા, ટી. એન. નાયડુ અને ટી. યુ. મોલી નીમાયા હતા. તેઓની તપાસનું પરિણામ કોંગ્રેસની વર્કીંગ કમીટી સમક્ષ રજુ કરવાની સુચના આપવા હતી.

અંગ્રેજી અને ગુજરાતી ફીલ્મ

"બાળકનો જન્મ" (Birth of A Baby) નામની ફીલ્મ ફીલેમ્બર તા. ૩૦ મીના (Little Peoples Nursery School) બાળ મંદીરને મદદ માટે ડરબનમાં બતાવવામાં આવશે. બીબીઓને સવારના ૧૦—૩૦ વાગે અને બપોરના ૨—૩૦ વાગે. પુરૂષોને રાતે ૮ વાગે. ફ્રીમા લઇ દાખલ કરવા માં આવશે. અઢાર વર્ષની અંદરના નાને દાખલ કરવામાં નહિ આવે. બીબીઓના બુકીંગ માટે ફોન ૩૯૩૩૭ પુરૂષોના બુકીંગ માટે ગ્રુપીસ લાઉંજ અને પીટર્સ લાઉંજ.

બાળકોનું આસામ કુંડ

ઇસ્ટ લંડનથી એક બબરપત્રી જણાવે છે કે ઇસ્ટલંડન ગુજરાતી શાળાના નીચેના બાળકોએ દીવાળીપર કટાકડાના પૈસા બચાવી ઉપરના કુંડ માટે આપ્યા છે:

મોરારભાઇ મીઠાભાઇ, ભવાનભાઇ મંગાભાઇ, મણીબેન રણછોડજી, જયંતી મેન પ્રેમજી, પટલીબેન રણછોડજી, રતનબેન છોટાભાઇ, વીનુબેન નારણ ભાઇ, પાનીબેન નારણભાઇ, લક્ષ્મીબેન મીઠાભાઇ, દરેક શી. ૬; મગનભાઇ હરિભાઇ, છગનભાઇ લાલભાઇ, વલ્લભ ભાઇ હરીભાઇ દરેક ગી. ૨; ચંપાબેન રામલાલ, કેમેન્દ્રલાલ મોહનભાઇ, જયા બેન પ્રેમજી, કાંતાબહાઇ કુલ્લભ, ઇશ્વર લાલ વિઠ્ઠલભાઇ, લલુભાઇ વીઠ્ઠલભાઇ, મણીલાલ પ્રેમજી, મગનભાઇ પ્રેમજી, બબુભાઇ પ્રેમજી, કેવળભાઇ બીખાભાઇ, દરેક શી. ૨—૬: પ્રભાવતી મોહનલાલ હરીભાઇ શી. ૫ ઇ. સ. બજન મંડળ શી. જેરામભાઇ બી. પટેલને સાંની આરતિની શી. ૧૦. કુલ પા. ૨—૧૫—૬.

—બી. એસ. બી. મેટ જેઓ કુંક મુદતપર રવદેશ ગયા હતા તેઓ તેમજ ડ્યુરટીબાર્ટના મેસર્સ મહેતા એન્ડ સન્સના મી. યુ. બી. મહેતા પોતાના ધર્મ પત્નિ સાથે ગયા રવીવારની રાતે વીમાનમાં જોહાનીસબર્ગ આવી ગયા છે.

—નવજીવન પ્રકાશન મંદીર, કે જ્યાંથી મહાત્મા ગાંધીજીનું 'નવજીવન', 'યંગ ઇન્ડીયા', નીકળતું હતું અને ત્યાર પછી 'હરીજન' તથા 'હરીજનબંધુ' નીકળે છે તે પ્રેસનું મકાન બંધાયું છે અને તેનું ઉદ્ઘાટન સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલે કર્યું હતું.

સુધારો

તા. ૧૭—૧૧—૫૦ ના અંકમાં આ-સામ કુન્ડમાં આર. પટેલ ડ્યુરબીખાતે પા. ૧—૧૦—૦ બતાવ્યું છે તેને બદલે સુરત ટ્રેડીંગ કુ. પા. ૧—૧૦—૦ વાંચવું.

વિવિધ

તામીલ સ્કુલને માટે બજાર

ડીસેમ્બર તા. ૧૬ મી ડીંગાન્સ ૩ ના રોજ મેરીટઆબર્ગની હીંદુ પંજ મેન્સ એસોસીએશન તરફથી ચાળીસ વરસથી ચલાવાતી તામીલ સ્કુલને મદદ કરાવવા એક બજાર ગોઠવવાનું કરાવાયું છે. બજારમાં ઓદ્યોગીક અને ખેતીવાડી ની ચીજો પણ મુકાશે. હીંદી એકુતોને પોતાની ઉત્પાદેલી વસ્તુઓ ત્યાં મોકલવા આમંત્રણ કરવામાં આવશે, હાથકલાની વસ્તુઓ પણ મુકાશે અને બીજાઓને શીખવા મુકાય, અને બરત કામ અને પકાવેલી વસ્તુઓ મોકલવાનું આ મંત્રણ કરવામાં આવશે. આવી બજાર ગોઠવવામાં હિંદુ પંજ મેન્સ એસોસીએ શન હમેશાં પહેલ કરતી આવેલી છે અને ભુતકાળમાં તે સફળ થઇ છે. બજાર કમીટી સમક્ષ બાઇઓ તથા બહેનોને તેમાં ઉદાર સહાયતા આપવા વીનંતિ કરે છે.

ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ

ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની ગયા રવીવારે મળેલી દિવાળીક સભામાં ડો. યુસુફ દાદુને "હીંદી પ્રજાના નેતા" ચુંટવા હતા. તેનો સત્તવો ઠરાવ જણાવે છે કે સરકારની ધ્રુવાદારપણા ની નીતી, જેનો હતુ સાઉથ આફ્રીકા માં હીંદીઓને કંડાર પાયમાલ કરી નાખવાનો છે, તેને લીધે હીંદી કોમની સામે ભયંકર સ્થિતિ આવી પડેલી છે,

---

કન્ટ્રીના માલ્કેટો:—

ગુજરાતી પ્રેસના પંચાગ શી. ૫—૦

ડરબન...શી. ૧—૩ રતલ
લાલી અળદ ૧/૬ રતલ
મગ.....શી. ૬—૦ રતલ
તુવેરની દાલ નં ૧ ૩/૬"
તુવેર ની દાલ નં ૨...૧/૬ રતલ
ચણાની દાલ નં ૧ શી. ૩—૦"
મોગની દાલ....શી. ૨—૬ રતલ
ચણાની દાલ...શી. ૨—૩ રતલ
મગ દાલ નં ૧....શી. ૨—૦ રતલ
મગ દાલ નં ૨....શી. ૧—૬ રતલ
ચણાનો લોટ (કાંકરી વગરનો) ૨/૬
ઘાસ્કો.....૪ પેની રતલ
ગુવાર..... ૪ પેની રતલ
વરીયાળી.....શી. ૨—૬ રતલ
ઘઉંજ.....શી. ૧—૧ રતલ
રાઈ.....શી.- ૩—૬ રતલ
ગોળ.....શી. ૧—૬ રતલ

ઓર્ડરેસ: ૧૬૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન: ૨૪૮૭૫

પરબુ નરસીંહ એન્ડ. કુ. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

શ્રી સુરત હિંદુ એસોસીએશન

ધર્મશાળા ૧૫ એલ્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આથી યુનીયનમાં વસતા દરેક હીંદુ બાઇઓને ખબર આપવામાં આવે છે કે દેશથી આવતા જતા બાઇઓ માટે ઉપરોક્ત સંસ્થા તરફથી રહેવાની સગ વડ રાખવામાં આવેલી છે. આશા છે કે તેનો લાભ સઘળા બાઇઓ લેશે.

ગોવનભાઇ મણીભાઇ
પ્રમુખ.
દયાળભાઇ જીવાભાઇ
સેક્રેટરી.
શ્રી. સુ. હિં. એસોસીએશન.

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' આસામ સંકટ નીવારણ ફન્ડ

		પા.	શી.	પે.
આગલો સરવાળો		૪૦૦	૧૬	૬
એસ. આર. દેસાઇ	મેરેસબર્ગ	૨	૧૩	૬
ડાહ્યા ચાલા	લો'બર્ગ	૧	૧	*
કે. દવજી	રેન્ડરટન	૩	૩	૦
ડી. પરશુ	લો'બર્ગ	૨૫	*	*
સુલતાપો હીંદુ નિવાસણ	સુલતાપો	૩	૧૬	*
રણછોડ મીઠો	લો'બર્ગ	૧	૨	૬
પી. ગોકળ	સ્પ્રુઇટ્ફોન્ટેઇન	૧૫	૧૫	*
જે. પ્રેમજી	રસ્ટનબર્ગ	૫	૫	*
જી. એમ. જોષાળ	''	૫	૫	*
ડાહ્યાભાઇ	લો'બર્ગ	૨	૧૦	*
મોદનભાઇ	''	૨	૨	*
વીજ્યાબેન મોદન	''	૧	૧	*
જેરામભાઇ ડાહ્યા	''	૧	૧	*
હીરાલાલ ખીજ્જલાલ પટેલ	''	૧	૧	*
જે. નારણ એન્ડ કું.	રેન્ડરટન	૫	૫	*
ભગત ખબર્સ	લો'બર્ગ	૬	૬	*
ગોવીંદભાઇ ભગા	''	૫	૫	*
ત્રોકમભાઇ ગોવીંદ	''	૫	૫	*
દમારામ હીરા સોલંકી	પીટરિ	૧	૧	૦
કંપકભાઇ હીરા સોલંકી	''	૧	૧	*
કલ્યણ ખબર્સ	લીનબર્ગ	૫	૫	*
પરશુભાઇ ધનજીભાઇ	સ્પ્રુઇટ્ફોન્ટેઇન	૧૦	૧૦	*
ભાણાભાઇ કુવરજી	મેરિટઝબર્ગ	૧	૧	*
ભોગીભાઇ ભાણાભાઇ	''	૧	૧	*
નરસી તથકીયા	લો'બર્ગ	૨	૨	*
જમનાદાસ રતનજી	રેન્ડરટન	૫	*	*
પટેલ એન્ડ કું.	ગ્રેફ્ફ્ફ્ટાઉન	૫	૫	૦
		૬૨૪	૧૧	૬

પુરાતન છાત્ર મંડળ (જોહાનીસબર્ગ) આસામ સંકટ નિવારણ ફન્ડ

આગલો સરવાળો £૨૪૦ ૧૬ ૬ (જોહાનીસબર્ગ) એસ. આમદ પા. ૫–૫–૦, નેશનલ કોલસેસર્સ પા. ૧૦–૧૦–૦, પી હુસેનભાઇ સુલતાનેટ મોટી સોસાયટી પા. ૧૫–૫–૦, મે.એસ્ટર ટ્રેડીંગ કું. પા. ૫–૫–૦, મોટી ખબર્સ એન્ડ કું. ૫–૫–૦, બી. વીરા, ગોવીંદભાઇ એન્ડ પ્રેમા, ત્રીકમભાઇ નારણજી, સોમાભાઇ ગોપાળજી, છગનભાઇ ભાણાભાઇ, રણછોડભાઇ મંગાભાઇ, સોમાભાઇ એન્ડ ભોટુભાઇ (બે-ડીગોટેમર્સ), દલપતભાઇ કલ્યણજી, રવજીભાઇ મંગાભાઇ, ભાણાભાઇ મંગાભાઇ, ભાણાભાઇ કાળાભાઇ, નાનાભાઇ લક્ષુભાઇ, લાખાભાઇ પરસોતમ, પ્રત્યેક પા. ૧–૧, બી. પરશુ (ગે) લીમીટેડ. પા. ૨–૨–૦, રોન્ડર્ટેમર્સ પા. ૨–૨–૦, મુલાળભાઇ મધુભાઇ પા. ૨–૨–૦, રામભાઇ પરસોતમભાઇ પા. ૨–૨–૦, ભુલાભાઇ ભાણાભાઇ પા. ૨–૨–૦, મોતીરામ રવજીભાઇ શી. ૧૦–૧, નારણભાઇ મંગાભાઇ પા. ૧–૨–૦, બાબભાઇ જેમન ભાઇ પા. ૨–૨–૦, માવજીભાઇ પરસોતમભાઇ પા. ૩–૩–૦, મગનભાઇ ડાહ્યા ભાઇ શી.૧૦–૧, જમનભાઇ નાનાભાઇ પા. ૩–૩–૦, હીરા લાલા, ફ્રેડ્ઝમર્સ રેલવીંગ, એન ડાહ્યા, જી. નારણ ખબર્સ, હરીભાઇ મકનજી, એમ. બી. ભગત, એમ. પરસોતમ, એમ. કાળીદાસ પા. ૨–૨–૦, ભોગીભાઇ ભાણાભાઇ, પ્રત્યેક પા. ૨–૨–૦, બીખાભાઇ ગોવીંદજી પા. ૩–૩–૦, બીખાભાઇ ગોવીંદજી, બી. ડાહ્યાભાઇ એન્ડ સન્સ, કુવરજી નાનાભાઇ, જીવાભાઇ માવજીભાઇ, જીવા ભાઇ ધનજીભાઇ, લખાભાઇ રણછોડજી, શાંતીલાલ બી. પટેલ, ગોવીંદભાઇ કાળા ભાઇ, મગનભાઇ વલનજી, ગોવીંદભાઇ હરીભાઇ, ધનજીભાઇ નારણજી પ્રત્યેક પા. ૨–૧–૦, તુલસીભાઇ હરીભાઇ શી. ૧૦–૧, લક્ષુભાઇ ગોવીંદજી શી. ૧૦–૧, મથુરભાઇ રવજીભાઇ શી. ૧૦–૧, સી. ખુશાલભાઇ શી. ૧૦–૧, પચલભાઇ નાથુભાઇ શી. ૧૦–૧, જીતાભાઇ હીરાભાઇ શી. ૧૦–૧, રામભાઇ માવજીભાઇ શી. ૧૦–૧, બીખાભાઇ જુલાભાઇ પા. ૧–૦–૦, હરજીવનભાઇ ભાવનભાઇ, હોસ્પીટલ કુટ માર્કેટ, હીરાભાઇ પ્રેમાભાઇ, કાળીદાસ નરસીભાઇ વાળંદ, રતનજી રતનજી, હરગોવીંદભાઇ મીઠનદાસ પ્રત્યેક પા. ૨–૨–૦, સોમભાઇ પરાગજી, ભોટુભાઇ જીતુભાઇ મોરારજી, મંગાભાઇ ત્રીભુભાઇ, કુલભાઇ જીવાભાઇ, કાળીદાસ ખીજ્જાસ, કેશવભાઇ નાગરજી, નાથુભાઇ ધનજીભાઇ, નગીનભાઇ જમનાદાસ, નારણભાઇ દમાળજી, જમનાદાસ ઓંકારામ, ધનજીભાઇ ગોપાળજી, બી. ડાહ્યા એન્ડ સન્સ, ભોટુભાઇ સુખાભાઇ મગનભાઇ, લાલભાઇ, પ્રત્યેક પા. ૧–૧–૦, ડાહ્યાભાઇ ગોપાળજી, ત્રીકમભાઇ ત્રીભુભાઇ પ્રત્યેક પા. ૫–૫–૦, રામજીભાઇ પરશુભાઇ પા. ૩–૩–૦, પ્રાણજીવન વનમાળી, કાંતીલાલ મોતીરામ ભાઇ, રતીલાલ ધનજીભાઇ, ત્રીભુવનભાઇ કુલભાઇ, દમાળભાઇ ભવનભાઇ પ્રત્યેક શી. ૧૦–૬, પ્રેમચંદ હીરાભાઇ પા. ૧–૧૦–૦, ડાહ્યાભાઇ એન્ડ હીરાભાઇ સોલંકી પા. ૩–૩–૦, ડાહ્યાભાઇ મોરારજી, લાલભાઇ નાથાભાઇ, બલભાઇ છગનજી, રમણ એન્ડ કું. આઇ. ત્રીજા એન્ડ સન્સ, રતનજીભાઇ પ્રાગજીભાઇ, પી. ડાહ્યા એન્ડ સન્સ, પ્રત્યેક પા. ૧–૧–૦, હરિજીભાઇ બાલજી, ભાઇ, નાથુભાઇ ધનજીભાઇ, લક્ષુભાઇ ડાહ્યાભાઇ, પ્રત્યેક શી. ૧૦–૬, આઇ. ત્રીજા એન્ડ સન્સ, પરાગભાઇ પ્રેમાભાઇ, બી. ખુલાભાઇ પ્રત્યેક પા. ૨–૨–૦, કુલ પા. ૩૬૫–૦–૬.

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારા બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ પ્રતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીંમત ૧૩/-

બાલ રામાયણ	૪ *
૧૯ ગાંધીની વાર્તા	૨ ૬

શિશુમંગાવલી

સેટ બેહેનાનાં ૬-પુસ્તકો	૧૫ ૬
સેટ બાલની	૧૫ *

હીરાક માંગાવલી

૭ પુસ્તકોનો સુંદર વાર્તાઓના સેટની	૧૪ ૧

કુસપના પાંચો ગણેશા

બાળકોને સારે રમુજી પુસ્તક.	
કીંમત	૨ ૦
શાંતિ પયોગ્ય	૨ ૬
સોક્રેટીસની કહર	૪ *
ખુદ્ધિનો ખાદકાર	૫ ૩
ખુશ અને કેતકી	૫ ૬
કેટલાંક પક્ષિઓ	૨ ૬
બાલગત કથાઓ	૩ ૬

ઓ ત્ર રત્નોનો સેટ બાર ૧૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ *

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

૧૦ થી ૧૫ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીંમત પા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત પા. ૧–૨–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આઠ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીંમત ૧૪/-

લીલી	૫ ૧
ચીનુ	૫ ૧
ભાનુ	૫ ૩
બાળકોનો બાંધવ	૬ ૬
કનીયાને પત્રો (ભેટ)	૫ ૧
બાળવાર્તાવળી	૬ *
ચપટી ધુળ	૬ *
અદ્ભુતી ચાલેા	૩ *
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૨ *
ચાલેા	૫ ૧
બાલબાની શોખમાં	૪ ૬

Obtainable From:

'Indian Opinion'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

પુસ્તકો વેચવાની છે

રામબાણ (આંખો માટેની ગોળી)	૬ ૦
રામ સંજીવની (પુસ્તક)	૧૦ ૧
ભારતના ચાલેા	૬ ૧
આબુસાહેબના ચિત્રો	૭ *
મહાત્માજીના ચુક્ત	૬ *
મણેકા સ્તંભ	૮ *
મોહીની	૮ *

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

ધ્યાનમાં

એક્સેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, તરફથી નીચેના પત્રો જેના જવાબો
ઘણા વખતના ઓર્ડરોને ધ્યાન આપીશું
કેટલાંક અઠવાડીયા ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક	સાપ્તાહિક	છ.મા. રૂ.	છ.મા. પે.	વાર્ષિક રૂ.
અખંડ આનંદ		મા.	૨	૯	૧૫
આનંદ		સ.		૮	૧૫
આસ્તિક		મા.		૬	૮
ઉદ્ગાર		સ		૮	૧૫
ગાયક		મા.		૮	૮
ગૌરવ		સ.		૭	૧૫
ચિત્રભારતી		મા.	૧	૧	૧૫
જૈન		મા.	૧	૬	૧૭
ચિત્રપટ		સ.		૮	૧૬
ઝાંખી		સ.		૮	૧૬
ચિત્રલેખા		સ.		૮	૧૬
ચિત્રભારતી		સ.		૮	૧૬
ટીંટુસ્તાન		દ.		૩	૬૫
જય ભારત		દ.		૩	૧૫
કુમાર		મા.	૧	૬	૧૫
મજદીસ		મા.	૧	૦	૧૨
મંગલમ		મા	૧	૮	૨૦
મહિલા જગત		સ.		૧	૧૨
મનોરંજન		મા	૧	૩	૧૫
મોજમજા		સ.		૧	૩૦
નવચેતન		મા.	૧	૬	૧૫
પ્રભાસતારક		સ.		૪	૧૫

	દૈનિક	સાપ્તાહિક	છ.મા. રૂ.	છ.મા. પે.	વાર્ષિક રૂ.
કુલબાલ		સ.		૬	૨૦
ફેશીમા		મા.	૧	૦	૧૧
ફુલ્પા		મા.		૮	૭
પ્રભાત		સ.		૬	૨૭
પ્રભાસી		સ.		૮	૩૬
રેખા		મા.	૧	૬	૧૨
રૂપલેખા		સ.		૮	૩૬
રમાકૃષ્ણ		મા.	૧	૦	૧૨
રવીવાર		સ.		૮	૨૬
સંજીવની		મા.	૧	૦	૧૨
સંદેશ		મા.	૧	૩	૧૪
સવિતા		મા.		૮	૮
સૌ સ્વજન		મા.	૧	૬	૧૩
સારદા		મા.	૧	૦	૧૨
સુદર્શન		મા.	૧	૬	૧૮
તસ્વીર		મા.		૬	૮
વર્ષા-નવચેતના		મા.	૧	૦	૧૪
શ્રમજીવ			૧	૦	૧૨
હીરામીસદી		સ		૪	૧૫
હંદેમાતરમ		દ.		૩	૮૫
જેણી		સ.		૮	૩૬
સુબોધા		સ.		૬	૨૦

આ દરેક પ્રકાશનો છે અને જેમાં જોઈ તે બધાને ફેરફારો થાય
એક કરતાં વધારા અથવા બીજા પેપરના ઓર્ડરથી નવીનવા દરમ સારૂ તમારો ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Cantonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપલાં અમર ચીત્ર કોઈ પણ મનો માફેના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવશે.
કોઈના સબના પત્રો માટેના સ્ટામ્પોનો સ્વતાવાર એજન્સો

ધાર્મિક પુસ્તકો

પરચુરણ	૫ ૩
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨ ૦
મંગળ પ્રભાત (માંગલ્ય)	૧ ૦
જીવણ નિરિક્ષણ	૫ ૬

ગુજરાત મહાકાવ્ય

ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અંગ્રેજી પાવલું	
હાલુ પુસ્તક	૧ ૦

ઘોર વશિષ્ટ	૧૦ ૦
રામનામ મંગીજી	૨ ૦
બુદ્ધ લીલા	૧ ૬
સુભાષ ચરીત્ર	૧ ૦
ખરીદનારે કુલ્લેચે ખાસ ૧-૨-૩-૪.	
આમા મહાભારત નવી રીતે	
આ લેખ્યું છે.	૧ ૫ ૦

મળવાનું ઠેકાણું:

Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૦ નવેમ્બર	હીંદુ ૨૦૦૬ આસો	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૨૪	શુક્ર ૧૫	૧૩	૨૩	૪-૩૭	૧-૩૭
શની	૨૫	વદ ૧	૧૪	૨૪	૪-૩૬	૧-૩૮
રવી	૨૬	,, ૨	૧૫	૨૫	૪-૩૫	૧-૩૯
સોમ	૨૭	,, ૩	૧૬	૨૬	૪-૩૪	૧-૪૦
મંગળ	૨૮	,, ૪	૧૭	૨૭	૪-૩૪	૧-૪૨
બુધ	૨૯	,, ૫	૧૮	૨૮	૪-૩૨	૧-૪૨
ગુરૂ	૩૦	,, ૬	૧૯	૨૯	૪-૩૧	૧-૪૩

"ઝિલાપ"

તંત્રી: મહેન્દ્ર ભેષાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક ચાપાંચોમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાતમો પણ છેલ્લી તારીખમાં આવી ગયો છે.

ચ/ડ માં ચોરસેલ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION.
P. BAG.
PHOENIX.

કેલાસ બીજાં પુસ્તકો

ધરની રાણી	૧૫ ૦
રાહ રસ	૧ ૦
ભેને ચરખે	૨ ૦
ચાબેરવાલી (ગ્રામોદની નોવેલ)	૮ ૦
ગૃહીણી ભાગ (સ્ત્રી ઉપયોગી)	૧૦ ૦
ઇનીંદલા	૫ ૧
ચારસદાર	૦ ૧
મારા પ્રિયતીયાની	૧૩ ૧
આને કદમ	૭ ૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

નથી સીલનનાં મગ—રૂપ રતલની

ફેરણીની કી. ૨૦

ઓર્ડર સાથે રોકડા પૈસા મોકલો.
F. O. R. Schweizer-Reneke.

જીયો:
KATHRADAS,
P. O. Box 30
Schweizer Reneke.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

	રૂ.પે.
સમરાંગણ	૧ ૩
અણમૂલું ધન	૧ ૦
મધુપ	૭ ૧
વિજ્ઞાનીક જગત	૫ ૩
ગ્રુપ્તધન (ગ્રામોર દ્વા મોરલ)	૧ ૦
ચિત્રલેખા	૮ ૦
ચાંદ, પુષ્પા	૭ ૦
જગતનો ત્રાસ (અધી ભાવે)	૨ ૧
ક્ષયાચરના	૧ ૧
પંડીતજીની હાસ્ય પ્રભા	૭ ૧
પ્રકૃતીને આધારે	૧ ૦
વિવાહનો ઝભ્ભો	૩ ૦

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન
દુનીયાની રસપ્રદ વાતથી તે આજ સુધીની
દુનીયાની બાકીની આપતો ઇતીહાસ જે
બારમાં સેકની કીમત. ૧-૩-૦

જીવન પરીચય

બા. પ્રભુદાસ ગાંધીએ પ્રીન્સીપલ આશ્રમ ના કેટલોક ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરીચય દરમ્યાન અનેલો આલેખ્યો છે. કી ૧૧

INDIAN OPINION.
P./ Bag. PHOENIX.

આ મેલમાં આવેલાં નવાં પુસ્તકો

મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧ ૦ ૦
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ	૩ ૧
મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી	૧૫ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી ભાગ પહેલો	૧૦ ૦
,, બીજો	૧૨ ૦
,, ત્રીજો	૧૧ ૬
,, ચોથો	૮ ૬
મહાદેવ દેસાઇનું પુર્ણચરીત્ર	૨ ૦
સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ	૧૨ ૦
કેળવણીનો વીચાર શ્રી. ૫. ૫.	૩ ૦
ગાંધીજીની સક્ષિપ્ત આત્મ કથા	૨ ૬
બાપાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૩ ૦
જીવતા તહેવારો મહાભારતમ	૪ ૬
મેરો ભોજની કોપ	૧ ૨ ૦

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે જ કે અગર પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા

મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સાચો ધર્મ	બાબત	૧ ૬
ગાંધીજીને સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર	૧૯૧૪ ની સાલ બાબતે થયેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭ ૬
ગાંધીજીના સમાચારમાં		૩ ૦
ગાંધીજીની આર્થિક મોજના		૩ ૬
પુજ્ય મોહન ગાંધીજી (૫. ગુજ.)		૧૨ ૬

દીનબંધુ એન્ડ્રુઝસાહેબની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન	ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨ ૬
ચીપુરૂષ ખર્યો	આજ સાલ સુધી, પ્રાયમાં છેવાડી મરેલ ઉપરાંત પુનાના પ્રસંગ અંગેજોએ જે લોકો હણ્યા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૬

મી. રાયકૃષ્ણનની કૃતીઓ

ઉપરા ફ્રુટોસોફીકના મહાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો દિવ્ય જ્ઞાન, સંસારી જીવન અજમાવવું ગમે છે.		
કહાની અમેરના સંસ્કૃતીક વાર્તા		૨ ૪

ધાર્મીક સાહિત્ય

શ્રીમદ્ભગવત ગીતા	મોટા અક્ષરોમાં સંસ્કૃતમાં	૩ ૦
ધર્મોત્સાહ બાઈબલ	ઉતારા ચરીત્રોનો સંગ્રહ	૨ ૬
શ્રી વેદવ્યાસીક	આ વેદાંતી ગ્રંથપુર ગ્રંથને હલકો કરી, નાનો કરી આપ્યો છે.	૧૮ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

ન્યુહાર	કોલના વિખ્યાત લેખક અનાતોલની નોવેલ	૭ ૬
મામા	લેખક ઝોલી, એક રશીયન પતીવ્રતું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦ ૦

લેખક નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી		૧ ૦
આત્મ કથા	ગાંધીજી	૭ ૬
લેખ વિષે	આપણા ગાંધીજી દાદાભાઇ, રાનડે, આવી નેતાઓના લખાણ વિષે લખેલું છે	૩ ૬

હેરલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નીલીમબેન	સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૬
આકાશપરી	એક હેરીટેજીક નવલ કથા	૧૧ ૬
રમકડાં	કુમારોનો મોટાભાર સંગ્રહ	૩ ૦
પ્રિમારોઝ	ભા. ૧—૨ બે સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બન્ને	
	સાથની કીંમત	૧૩ ૦
ઉષાકાંત	સુંદર નોવેલ	૩ ૬
ઉન્માદ	નોવેલ	૮ ૦
ઉપકાના કાકા	નોવેલ	૩ ૬
સાંજેલાના સુર		૫ ૬
અમવાન	નવલરેખ	૮ ૬
કાંતીનાથ	કોંકણી નોવેલ	૪ ૦
કમુંવતી	હેરીટેજીક નોવેલ	૧૦ ૦
કોલેજીયન	કોલેજ લાઇફ બતાવતી નોવેલ	૮ ૬
ખજાના ખાતુ	ખાતુઓના જીવનને લગતું પાકતી નોવેલ	૮ ૬
ગોરખ આવ્યા	ગોરખની આશ્ચર્યકારી કથાઓ	૪ ૦
ચમેલી		૧ ૬
ચોરાની વાતો		૧ ૦
જળ સમાધી	નોવેલ	૮ ૦
જગતના ઝંઝિરમાં	હેરીટેજીક ઉત્તમ નવલકથા	૧૦ ૦
જય સિદ્ધરાજ		૪ ૬
જાલબીટ્રુ	નોવેલ	૫ ૦
ટિલીફની વાતો	નાનાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૬
ડાક્ક અવધુ કે	નાનાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
તમ્બુપુટ મારા		૮ ૬
તમુરી વાત		૧૦ ૦
તખીલ ગીજેબ્રી વાર્તાઓ		૧ ૬
તીરૂ સાથી ભા. ૧—૨	સાથે	૧૨ ૦

આપણા બાર રત્ન. કસ્તુરના ગાંધી વિશે સુરતીના નેપર અને બનાવના પરીપે કમેલ ૪ ૬

તાલસ્તોય	પોતાની તસ્વીર આપીને સહીત સંપ્રદાય ગોલોવીનીનું રાખ્યા	૧ ૦
દામ કરાબ્રી		૮ ૬

નવલ કથાઓ

દલીચાદે		૮ ૬
દાદીમાની ૬ ઉત્તમ કથાઓ		૬ ૦
દાંત ચમે		૧૦ ૬
દોરાલ	દોરાઓના નવલકથા ભા. ૧—૨ સેટની	૧૧ ૦
ધનુષ્યરો	પાર્ટ સંગ્રહ	૧ ૬
ધિરજેખા		૮ ૬
નવકથા	ભાગ ૧—૨—૩ પાર્ટસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૫ ૦
નરીયાવાદ		૧ ૬
નરીદનારાયણ	ભાગ ૧—૨ સેટ બાકી નોવેલ સેટની	૧૧ ૦
નેત્ર પુષ્પ		૫ ૬
નરીયાલાલ		૬ ૦
નીલ રેખા		૮ ૦
નીલ પંખી બાલ		૬ ૦
નીજેરીતા		૮ ૦
પરીમ		૪ ૬
પાયલીત	ભા. ૧—૨ સેટની	૧ ૦
પિયાસી		૮ ૬
પાવક	જવાળા	૮ ૦
પ્રભાત	કીરણો	૬ ૬
પુરાતન	ખંડોત	૫ ૬
પ્રેમ અને	પુજા ભા. ૧—૨ સેટની	૧૧ ૬
ફુટેલા	ઘુમ્મટ ભાગો	૧૦ ૦
બહિષ્કાર		૬ ૬

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	2	0
THE U.K.G.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	8	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krishnadas	8	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	8	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	8	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	5	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	6	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	10	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	2	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1932-44)—M. K. Gandhi	6	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. M. Bass, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	0
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	6
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	12	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	2	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	2	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
CLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-8885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future,

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણીભાઈ બાલુભાઈ પટેલ.

' દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરસના બીજી વેરાયટ બોલા બેકા, બનાવવાની અને બનાવીને મોકલે.

લગ્ન' પ્રસંગોમાટે/ખાસ ઓર્ડર' લેવ, મળશે,' ખાત્રિકા, બહારગામ, બારણ વિગેરે દરેક જાતનાં નાસ' બનાવીને મોકલે.

પાર્ટી-ફીસે-માટે બોલા બનાવવાનાં મીઠાઈ ફોરસ ટ બનાવવે ક'ંક બનાવમાં બનાવી આપીશું'

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "અરવીન્દ."

હેડ ઓફિસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રાયાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber andpersuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO		3
ON WAR		3

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,

Natal.

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ગુજરાત શૈક્ષણ ખાતા આ ખાતા માં નીચના પાંચ પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

ગુજરાત શૈક્ષણ તાલીમ વર્ગ

" " ધોરણ ૧-૨-૩-૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

પુસ્તક પહેલું	૧	૩
પુસ્તક બીજું	૨	૦
પુસ્તક ત્રીજ	૨	૩

સાહિત્ય કલ્પદ્રોલ

સાહિત્ય માટે વાચન પ્રમાણના વર્ગોઓને ઉપયોગી પુસ્તકો.

પુસ્તક બીજું	૨	૩
" ત્રીજું	૨	૩
બાળગોપી	૧	૧
આર્યોનું ચુગોળ	૫	૦

ચેર જેવા ઉપયોગ થઈ શકે માટે

પારાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૨	૦
અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨	૦

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

બીજી શ્રાવણી	૧	૦
ત્રીજી "	૧	૩
ચોથી "	૧	૧
પાંચમી "	૧	૦
પુસ્તક	૧	૦

બાલો લક્ષ્મીમ

ચોપડી ૧	૧	૬
" ૨	૧	૬
" ૩	૧	૮
" ૪	૧	૮
" ૫	૨	૦
" ૬	૨	૦
" ૭	૨	૦

સાહિત્ય પારાવલી

પુસ્તક પંચમ	૧	૬
" સાતમ	૧	૩
રેંટા રેંટાચરખાં—સુરોગ	૩	૦
ખાદીના રેંટનો ઇતીહાસ	૧	૧

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

નવલ કથાઓ

શ્રી કર્ણ	૧	૩
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮	૬
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૧	૦
(પરાક્રમોની વાતો (૨)	૧૪	૬
વનબાળા	૭	૦
વર કે પુર (રસમુક્ત નોવેલ)	૧૦	૦
સોમનાથ	૧૨	૬
સેનાપતી	૬	૦
સુના મંદીર	૯	૬
રમારજી	૧૦	૦
રૂપમતી	૬	૦
મૃત્યુનું રહસ્ય	૧૦	૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨	૦
માયાની સંસાર	૭	૬
આશાવરી	૭	૦
ઝંઝાવાત ભાગ ૧	૧૦	૦
ચિત્રોદરી	૭	૬
દીનાનાથ	૧૦	૬
દરીયા પારના		
દેવાસુનો ભોગ	૮	૦
જીવન રમણ	૬	૦
બાજ તમાચી	૯	૦
જીવતર	૭	૦
ભુત અને નવુ	૬	૦
બે દેશ દીપક	૫	૦
પુત્ર જન્મ	૧૬	
પરીષેક	૭	૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭	૦
પહેલી પ્રીત	૭	૬
પૂર્ણાક્ષ	૭	૬
ત્રીવીધ તાપ	૫	૦
મારી ભવેા	૫	૬
માણસાઇના દિવા (ઝવેરચંદ)	૭	૦
ભાલધારી	૬	૬
ઘરને માટજે	૯	૦
આત્મભની જેમોને ભાપુના ભવેા		
ભાગ ૧.	૨	૬
માનવતાના મુળ	૬	૦
ધરતીને ખાખોળે	૭	૦
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨	૦
ધુંધરવાન	૭	૦
ડિટલ	૫	૬
કાંટાનીવાડ	૫	૦
સુબદા	૪	૬
સુખવતાં પુર	૧૧	૦
દેવ અને દાનવ	૩	૦

મળવાનું ઠેકાણું:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix,

NATAL.

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
5 DEC 1950

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No 47—Vol. XLVIII FRIDAY 1ST DECEMBER, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. (PRICE: FOUR PENCE

★ ★ ★

A CHALLENGE

"I am not afraid of the ultimate sacrifice. I am only a woman. I am only a woman but I am the standard bearer of your honour and I will see to it—the Indian women will see to it—that you men shall no more betray the heritage of our nation. The Indian woman calls, "Oh, my men, stand up and say what is manhood but sacrifice, what is life except to die that our children may be reborn in their heritage of freedom." And if men falter, as they have done through centuries, go to your homes and let me, a mere woman—let me go to the world and say, "Arise, we redeem you from bondage, rise from the nightmare of slavery! Shall it be left to the women to say thy sons were faithless, but thy daughters have saved thee?"

—Mrs. Sarojini Naidu.
(Cawnpore, 1925)

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK. White, Pink, Sky Per yd. 7/11

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.
44" Chenille Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0 each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0 each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £5/10/0 each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream.
Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

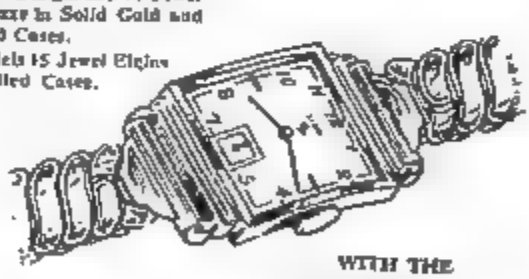
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office @ 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ
રેશમી તેમજ સુતરાઉ માથા, કુલન રગ્સ. બ્લાન્કેટસ—બધી માલની માટે
અહ બધનો ભાવ. તેમજ કેપેટીજીન ન્યોરસેટ સારીએ
બીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા આગ્રહ છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન : 33-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155'7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawloon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Fortress Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5393, Johannesburg.
'Phones—Office: 22-7771. After hours: 24 4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની જીવન વીમા ઉપરાંત આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, આગવડ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારી આપે છે. કંપની ઉપરના આપવું એ દરેક કંપનીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25845. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re introduction of direct calls at Karachi. S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Dec. 12.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck)	without	food		18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET, P.O. Box 20432, DURBAN.

Note:—Emergency Phone: 63624

EVERY SUNDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA International LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	MITHUN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOPAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.

And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)

189 Grey Street, DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, ચેસ્ટરોલ, વોરડોબ બેડ્સ સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેબલ, ખુર્શી ટેબલ, ટેબલ, નવલ કીસમસ લાવે/ખરીદી સકશો. અને પસંદગી લાયક જેવા ખુબશી બોર્ડ.

—બેડરૂમ, ટેબલ અને ડીનર સેટ્સ—

જે હમારી ફેન્સીફેમ નીચે લખેલા માલ છે તેનો સ્ટોક હમેશ હાજર રહે છે. મારા ગ્રાહકો તરફથી ઘરાક મંગાવો અને ચેપાર આબાદ બનાવો.

L. MISTRY

BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG

PHONE 33-4691. BOX 2525.

For QUALITY . . . MODERN . . . . . and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to:

COASTAL PRINTING PRESS,

Commercial Printers,

P. O. Duffs Road, Natal.

TRY NATURE'S OWN REMEDY FOR YOUR AILMENTS

WRITE TO

S.A. HERBAL INSTITUTE, 11-14 Old Arcade, 100 Market Street, P.O. Box 2495. JOHANNESBURG.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 47—Vol.-XLVIII. FRIDAY 1ST DECEMBER, 1950

Registered at the G.P.O. ... Canada
Price: FOUR PENCE

Indian Opinion

FRIDAY 1ST DECEMBER, 1950

Disillusionment

IF Dr. Donges ever really did believe that knowledge and culture were—with a few freak exceptions—a monopoly of the world's white-skinned peoples, his recent trip to Lake Success must have pretty thoroughly disillusioned him.

If he didn't already know it, which we do not for a moment believe, the learned Doctor will probably have been somewhat shocked to discover that the majority of the sovereign nations there represented were what in this country would be labelled "coloured," disentitled to any direct voice in its government, and subject to a considerable number of humiliating disabilities by reason of their complexion and descent.

Dr. Donges has the misfortune to have inherited the "White is Right" complex. The "No equality between White and non-White" mentality. White baasskap and non-White unquestioning obedience.

True it is doctrine of a kind that the civilised world regards as no longer tenable because unscientific and calculated to retard and further imperil the world's peace, but pride of place, power and overlordship constitute a subtle intoxicant that distorts the vision and throws everything out of proper focus. Dr. Donges and those of his mentality will not have been the first to awaken to their mistake when too late.

The United Nations Organisation has unequivocably expressed its considered opinion concerning the Group Areas Act. The majority of its Members obviously regard the latter as a sort of "throw back" that is completely out of tune with the times, and the trend towards co-ordination and closer international co-operation so much to be desired in terms of the Four Freedoms. The Union Government is quite unconcerned with the facts and has virtually said so. It declines even to discuss what in its opinion is purely domestic legislation. How it chooses to treat the several classes of people living within the area over which its rule extends, is, it contends, purely its own private business, and nobody elses.

As a sovereign independent power it is entitled to treat its subjects according to its own ideas of right, wrong, or expediency, and wholly regardless of even world opinion. Those who do not like it may just "lump it." They are at liberty to look on, or turn their faces the other way. Their opinions are not sought and in any event will be treated with contempt. This as we believe we see it, is a true and faithful reflection of the Union Government's attitude, and it has to be admitted also reflects a considerable body of bourgeois "European" opinion, as well.

Let us examine this "purely domestic problem" fetish, or what the lawyers would call "plea in bar," which precludes a Court from dealing with a case submitted to it.

The Union of South Africa is a member of U.N.O. One of the chief, if not *the* chief, purpose and object of this Organisation is to promote peace among the nations of the world. Certain ideals or canons of conduct are recognised and postulated as best calculated to further the cause of peace and goodwill. These especially emphasise the duties and obligations the strong should recognise and observe towards the weak. In general, what is contemplated is a policy and programme of uplift, the strengthening and advancement of the weaker parts of the organic whole.

The scheme is morally sound because it is founded on principles of Right and Justice, on certain "do-s" and "donts" that no-one but the jungle savage would attempt to question. It is a racial recognition of the basic underlying unity, of the common denominator, that unites the human family into one whole in spite of characteristic differences of race, creed or colour.

It proclaims the right of every human being to a fair opportunity for the development of the best that is in him, both because that is his natural right by virtue of his manhood, as well as because mankind is entitled to benefit by such advantages as each constituent member of the human family can bestow upon it.

Denied most emphatically is the right of the strong to use its strength for the suppression of the legitimate aspirations of the weak and helpless and/or for the selfish exploitation by the former of the latter.

As the world is constituted today, no nation can rightly claim to be a law unto itself. The Union of South Africa could no more isolate itself from the rest of the world than the Earth could isolate itself from the Solar System.

"How we choose to treat our non-Europeans is our 'private domestic concern,'" says Dr. Donges.

Is there no such factor as Public Conscience to be taken into account and reckoned with?

Supposing that the Union Government, under pressure from the most influential of its supporters reintroduced chattel slavery or undisguised compulsory black labour or even legalised the chaining and flogging of 'Kafirs' who failed to satisfy their masters requirements and became rebellious? Purely domestic concerns and the exclusive business of the Union Government? And even if the Union Government withdrew its membership from U.N.O. is it likely that such a state of affairs would be suffered to continue without interference?

A simple illustration of what (unfortunately) happens, not infrequently, in every day life should serve to furnish the true answer beyond any shadow of doubt. A brutal husband and father starves and manhandles his wife and children within the confines of his house. He confines them to separate rooms and in other respects restricts their liberties. A sympathetic neighbour discovers what is happening and makes a report to the appropriate authorities. Evidence is secured and the father is brought before a Magistrate to answer for his ill-treatment of the members of his family. The father refuses even to enter a plea, claiming that a man's house is his castle, that the woman in the case is *his* wife, the children in the case are *his* children and that how he runs his home and manages his family affairs is *his* business and nobody elses. In other words, purely his domestic concern. Is there any doubt as to the sort of reception such a plea would receive at the hands of His Worship trying the case?

Force of circumstances, rapidly changing conditions, the introduction of new factors, all are compelling nations to reconsider their relative positions very seriously. Time was when Might was Right, when what could be won by the sword might be held by the sword; when every man was entitled "to wallop his own nigger;" when juvenile labour was exploited to death with impunity. There was a time, even, when the Jew was "treasure trove," anybody's quarry; when Sepoys were shot from the cannon's mouth, by way of retaliation; when men and women were burnt at the stake to the glory of God and in the name of the Prince of Love and Peace; when all who did not worship according to one particular dispensation were "heathens;" when what is now knowledge was punishable heresy.

The darknesses still weigh heavy upon mankind. Prejudice, Superstition and Material Self-Interests in the one scale immeasurably outweigh what as yet of Reason, Truth and Self-Abnegation occupies the other. Nevertheless, U.N.O., its weaknesses and defects notwithstand-

ng bespeaks the quickening of that intangible force called Conscience, the urge to do the Right because it is right that it should be done.

The Great Souls to whom Providence has entrusted the guidance of the Indian ship of State are wisely and skilfully endeavouring to fulfil their mandate. The task they have assumed is a tremendous one; one that seems well-nigh superhuman. It is nothing less than, by precept and example, showing the nations of the world the true (and only) way to real and lasting Peace.

We, India's South African children, may cooperate and render no small measure of help. Our most effective way of doing this is by helping ourselves; sacrificing ourselves, in the fullest possible measure, drawing on the vitality of the Motherland as little as possible.

Policy Of The United Party

THERE is nothing new in the policy of the United Party as enunciated in Bloemfontein last week, by the leader of the Party, and ratified later in so far as it referred particularly to the Indian community. It differs from that of the Nationalist Party only in this regard that whilst the latter is out to expatriate all Indians by compulsion the former would do so on a voluntary basis and if that proved unsuccessful it would consider extending representation to Indians along the lines of the representation given to the Natives in 1936. Very unfortunately the United Party has never treated the Indians fairly: Members of that Party have collaborated with the Nationalists in getting restrictive and repressive measures passed against the Indians and that tendency particularly in this Province prevails even to this day. We never knew where we stood with the United Party. In that respect the Nationalist Party though it may appear to be more brutal, is better, for we know exactly where we stand. Both the Parties seem to want to put the clock half-a-century backward. If South Africa wishes to live with the world she will have to go forward.

We claim to represent neither the extreme section of our people, who are out for all and nothing less, nor, what we would term the ultra-moderate, who would be prepared to sell their souls for a mess of pottage. We represent those of our people who claim the right and opportunities to live as self respecting human beings. On matters of principle there can be no compromise. Our fight in this country from the very beginning has been against laws based on race or colour distinction. On matters of administration there is always room for an honourable agreement. Such agreement should of course be kept honourably by both the parties. In so far as representation goes any representation based on communal lines can never be acceptable to the Indians. Franchise should be on a common roll basis, loaded, according to circumstances, if necessary, with a proper mutual understanding.

The Indians or, for that matter, all the non-Europeans, who seek rights in this country, should realise that they will get just what they deserve and when they deserve. It all depends on their own strength and ability. What is gained by brute force must be retained by that force, and is liable to be taken away by a superior force. What is gained by soul force, viz., by civilised methods of self-sacrifice and self-suffering will be long-lived. The salvation of all the oppressed people in South Africa lies in following the latter course which was taught by Mahatma Gandhi.

White South Africa must follow the path of progress, not retrogression and learn to adjust itself to the changing circumstances. It was at one time in the happy position of having the upper hand over the Black people. It does not seem to realise that the times have changed and are constantly changing, as they must, and that the wards have come of age and are very rightly asserting their justful rights, and the guardians must be ready to renounce their guardianship and treat the wards, who are no longer wards as their equals. They cannot for ever assume a superiority complex. Humility is the mark of greatness. White South Africa badly needs to learn this lesson.

Outdoing Communists

THE Union Government's actions are far more eloquent than its speech. We are having startling evidence of this. The latest one is the prohibition to admit Native students from outside in any of the educational institutions in the Union. Those that have already been admitted may complete their studies but no new ones shall be admitted. The reason for this step, it is stated, is that there is not sufficient accommodation for the Natives in the Union. An expert on Native education scouts this suggestion and says that he is not aware of any number of Native students having been excluded, and if there have been such cases, he goes on very rightly to say, the Education Department may issue orders that first preference should be given to Native students in the Union. The Anglican Synod goes a step further and suggests that if it is a question of finance the Governments of the countries concerned should be asked to contribute to the extra cost that may be incurred in admitting students from outside. But is the reason given genuine? We can say unhesitatingly, it is not. The question is neither one of lack of accommodation nor is it one of finance. The real reasons are those suggested by the Natal Indian Congress and its conjecture is fully justified by the attitude of the Government in refusing passports to Native students, granted scholarships by India, desiring to go to that country for studies. If there was lack of accommodation in the Union surely India's offer should have been gratefully and whole-heartedly welcomed by the Union Government. But instead it has spurned it. But passports have not been refused only to Native students desiring to go to India; they have been refused to those desiring to go for visits outside the Union, such as Lourenco Marques. This proves that the Union Government seeks to keep the Union Natives completely isolated from the outside world.

The Communists may be wicked but the Union Government is certainly outdoing them in every respect. Let us examine the possible repercussion of this very unwise step. With this ban would not the Union Government feel a little embarrassed to import teachers from outside? Would the teachers be unjustified in refusing to come if they were imported? Would the countries outside the Union, such as, for instance, America and England, be unjustified in closing their educational institutions to all South Africans? How would the Union Government take it if they were to do so? Is not the Union Government rendering the path smoother for the outside world to impose sanctions against South Africa? We cannot imagine anything more arrogant, more ungenerous, more immoral, more barbarous than to deny one the opportunity to learn. To afford every possible opportunity to do so would be the duty of all civilised people. The sooner the Union realises its folly the better it will be for itself and for South Africa.

Unrest In Native Reserves

ANOTHER tragic affair of the week is the disturbances in the Mapumulo Native Reserve and the Witzieshoek Native Reserve. In both these places disturbances have been quelled by fully armed police action. In Witzieshoek the position seems to have been much more serious. According to a report from Kimberley an appeal to the Secretary for Native Affairs, Dr. W. W. Eiselen, to try to restore peaceful relations at Witzieshoek has been made by Mr. S. P. Setedi, president of the Location Advisory Board. "The use of fire-arms is not calculated to bring about a cordial relationship between Black and White. Discipline enforced at the point of a sten-gun will never bring about the desired results," he is reported to have said. These words are significant of a very serious situation. We would defer comment until more light is thrown on the subject. It is, however, up to the European public not to sit in reticence but to insist on facts being disclosed. It is a sign of the time and very significantly comes on the heels of the appointment of Dr. H. F. Verwoerd as the new Minister of Native Affairs.

NOTES

Ban On Native Students From Outside

The Union Cabinet has decided to prohibit the entry of all Native students from outside the Union who wish ■ study at the Union's missionary colleges, universities and other educational institutions. No similar ban has been notified against European students. All affected bodies in the Union have been informed by letter that "in view of the fact that there are not sufficient educational facilities available in the Union for its Native population, Natives from territories outside the Union should not be admitted to educational institutions in the Union." The letter continues: "This applies to primary and secondary as well as higher education. Natives from foreign territories already admitted may complete their training, but no other Natives are to be admitted." The letter is signed by Dr. H. L. van der Walt, Secretary for Education, Art and Science, who has said that "foreign territories" include the Protectorates (Bechuanaland, Swaziland and Basutoland). An expert on Native education has scouted the suggestion that South African Natives were excluded to any notable extent, if at all, by the acceptance of these students from outside. If any suitable Union students were by any chance being excluded from one or other institution, the Department, he said, need only have ordered that preference be always given to South African Natives. Sapa's representative in Pretoria says this step forms part of the Government policy to curb the influx of Natives from outside territories, which was outlined by the then Minister of Native Affairs, Dr. Jansen, during the last session of Parliament.

N.I.C. Protest

The Natal Indian Congress in a statement says: "This action of the Government ■ yet another step in the direction of drawing tighter the iron curtain round South Africa by completely isolating the Natives from contact with persons from other Native territories who enjoy a greater measure of freedom than Natives in the Union. This decision, taken in conjunction with the Nationalist Government's policy of persistently refusing passports to Native students wishing to study abroad (as illustrated recently by the refusal of passports to Native students granted scholarships by the Government of India), and generally to restrict the right of Natives to leave this country, virtually amounts to keeping the Native population of the Union in complete isolation from the rest of the world."

Anglican Synod's Protest

The Anglican synod has passed a resolution in Capetown regretting the decision of the Government. "If the reason for debarring is one of finance," the resolution says, "the Government are asked to allow the present privilege to stand on the following condition: 'That the Governments of those territories from which such students come, do themselves pay the extra costs of such education in each case. That is to say, that these Governments shall pay the extra cost for each student over and above the customary fees which at present are borne by the various Administrations or by the Union Government, as the case may be."

S.A. Institute Of Race Relations

Mrs. W. F. Grant, chairman of the Cape Western regional Committee of the South African Institute of Race Relations is reported to have described the Government's step as a retrograde step and entirely uncalled for. Mrs. Grant, who said that she was expressing her personal views, said: "We have something to give the world in the form of Native education and it is a pity the door is to be closed to the other territories."

N.I.C. Condemns Malan-Havenga Agreement

Condemning the action of the Government in regard to the Coloured vote the Natal Indian Congress in a statement says: "We regard the attack on the Coloured people as part of the Government's general offensive against the non-White people of the country calculated to make them politically impotent so that the Nationalists can in the shortest possible time establish a Fascist regime in the Union, a regime under which even White South Africans opposed to the Nationalist policies will be completely crushed.

United Party On The Coloured Vote

The proposals of the Malan-Havenga agreement on the Coloured vote were a gross breach of solemn promises repeatedly made by successive Governments and political leaders to the Coloured people ever since the Union, that political segregation would not be applied to them, said a resolution of the National Congress of the United Party in Bloemfontein. To implement these proposals by a bare majority of Parliament was a violation of the Act of Union, said the resolution. The Congress resolved to oppose by all means in its power the suggested legislation which it said would imperil the relations between European and non-European, would tarnish the honour of White South Africa and would shame South Africa in the eyes of the world. Another resolution demanded that the voting rights of the Coloured people should be changed only by a two-thirds majority of both Houses of Parliament, sitting together. If the Nationalists were ready to tear up the entrenched clauses dealing with the Coloured vote what guarantee was there that they would respect the entrenched clauses which protected the equality of the Afrikaans and English languages said Mr. H. G. Lawrence, M.P. Replying to a question, Mr. Lawrence said that if the Coloured vote was changed by this Government by a simple majority a later Government would have the same right to restore it by a bare majority.

General J. Mitchell-Baker, of George, said it was the United Party's bounden duty to issue a solemn warning that if the Government persisted in this proposal they would "light a fuse to a mass of human emotions which may explode with tragic results."

Mr. R. J. du Toit, M.P., said the Party should call protest meetings and make propaganda throughout South Africa against "this iniquitous proposal."

NON-EUROPEANS BANNED

THE Natal Indian Congress has addressed the following letter to the Administrator of Natal:—"Our attention has been drawn to a report in the Press that the Natal Provincial Administration is to start a free Provincial library service for the smaller boroughs and townships in Natal. We wish to compliment the Administration on undertaking such a useful service for the benefit of the smaller centres, but are surprised to find that non-Europeans will be barred from making use of these libraries, which are ■ be financed by the Provincial Administration and local authorities whose funds are derived from Whites and non-Whites alike. We cannot understand how the Natal Provincial Council should deem fit to exclude from a Provincial service nine tenths of the population of this province. It should be realised that the non-European people form an integral and important part of every borough and township, and that they contribute fully to the economic and social development of the Provice. We, therefore, appeal ■ His Honour the Administrator kindly to take steps to make the proposed library service available for the use of non-Europeans.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an unknown donor for the donation of £2—2—0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

Obituary

The death of Mrs. N. G. Pillay, of Johannesburg, occurred on November 15, after a brief illness at the age of 57. Her remains were interred at the Newlare cemetery. The late Mrs. N. G. Pillay, was born in Pretoria, and was the daughter of the late Mr. and Mrs. V. S. Pillay, who played an important role in the Passive Resistance Struggle of 1908-1914, under the leadership of Mahatma Gandhi. Mrs. Pillay following in the footsteps of her parents took an active part in the 1946 Struggle of the Indian community against the Ghetto Act and served a term of imprisonment. She was closely associated with the Transvaal Indian Congress and the Transvaal Indian Women's Association. She was well known for her great hospitality, and many a stranger from all parts of South Africa was welcome at her home. Among those who paid tributes to her at the cremation ceremony were Dr. Dadoo, Messrs. Yusuf Cachalia, V. S. Naicker, S. Nayager and N. Thandray. Deceased is survived by her husband and nine children.

POLICY OF THE UNITED PARTY

THE following are extracts from the speech delivered by Mr. J. G. N. Strauss, leader of the United Party, at the National Congress of the Party, last week in Bloemfontein:

"It is the tragedy of South Africa that the will of the people does not prevail at present. A minority whose judgment during the war against Hitler was proved to be wrong and whose attitudes and actions were out of sympathy with the Western Democracies has, by a freak of the Democratic machine, assumed power, as a result our nation suffers.

* *

The members of the Cabinet and the Nationalist Press are quick to rise in protest against criticism of South Africa expressed in other countries. Whilst I cannot condone and indeed must condemn some of the extravagant statements about the situation in South Africa which have appeared in the Press of other lands and in speeches made overseas, it would be foolish to hide behind simulated moral indignation and pretend that all is well in South Africa. It behoves the Government to look at some of the causes for the present low name of South Africa and, in so far as their policies are one of the major causes thereof, to take action to modify them, where they are not in the interests of our people.

The truth is that the present Government whilst its policies remain negative, exclusive and morally isolationist is not fit to represent South Africa in the councils of the Western democracies. And, as if to pile folly upon folly, there are members of the Government who now talk of seceding from the Commonwealth of Nations and of founding a Republic, alone and isolated in a dangerous world.

* *

In the past in any national emergency South Africa could unhesitatingly rely upon the loyal support of the non-European people of South Africa; but the continued insults to them by many supporters and spokesmen of the Government, the many irritations and pinpricks inflicted on them by the Government, as well as the mounting frustration which those people suffer under the impact of negative apartheid, is changing the situation.

Wise statesmanship demands that our country should be so governed that we can at all times —no matter how grave the emergency—rely on the loyalty and co-operation of all sections of the people. It is against the interests of South Africa to have a sullen and discontented majority in our midst.

* *

We have a Government that thinks prohibitory laws and longer sentences in gaol for technical offences can obviate the deterioration of race relations in South Africa.

The prestige, the authority and the leadership of the White man in South Africa is being shaken, undermined and slowly destroyed.

* *

Nationalist policies are inspiring the leaders of a dangerous anti-White nationalism.

A solemn pledge before God and man, given by the fathers of our country to the non-Europeans is being torn to pieces for the sake of Party political advancement. To call ourselves the guardian of Western civilisation is but a hollow mockery if we fail to guard its pledges, its honour and its word.

* *

Our warnings against the difficulties attending the practical application of the ill-conceived and negative apartheid legislation were left unheeded. We are going to have Group areas—but the Government refuses responsibility for saying where those areas are to be. We are going to have separately pigmented townships—provided someone else, not the Government, finds the money.

The Immorality Act has broken down in our Courts of Law. Only the humiliation of a people accused by its own Government of being incapable of maintaining its own purity without legal sanctions, remains. The further degradation of national passes still awaits us.

* *

I want to reiterate that we shall fight the proposed legislation (to remove the Coloureds from the Common voters' roll) with all lawful means at our disposal. We shall not allow the highest moral principles on which our White leadership is based to be sullied by frightened little men.

We shall fight it in the interests of honour, justice and truth. The Coloured vote is no danger to our White civilisation, representing as it does only 7 per cent of the total electorate in the Cape today compared with 12 per cent 20 years ago.

* *

The United Party will attempt to regain the trust and the confidence of the non-European.

The United Party will adopt a vigorous programme of housing urban and rural, for all sections. It will encourage home-ownership for all sections.

The United Party will simplify the Pass Laws, ensure that they are applied with greater fairness and justice and avoid prison sentences for purely technical offences.

The United Party will actively combat disease and malnutrition amongst non-Europeans.

The United Party will give those non-Europeans who are able to bear the burden, greater responsibility in the conduct of their own affairs, create careers for them in the service of their own people under White supervision.

The United Party will recognise the Coloured people as a group having no allegiance to any other country but our own and possessing no civilisation other than the Western civilisation. They are entitled to rights concomitant with their duties and responsibilities as citizens, within the framework laid down by the Act of Union. We shall honour the guarantees given to them by the late General Hertzog.

The United Party will consult with other political parties and other interested States on the practicability of repatriating Indians with adequate compensation for repatriates.

[Any repatriation scheme for Indians in South Africa which will be put forward by the United Party, will be on a voluntary basis and will be carried out only after negotiations with the South African Government, the Governments of India and Pakistan and of any other interested country. Should negotiations for repatriation be unsuccessful the United Party will then consider extending representation to the Indians along the lines of the representation given to the Natives in 1936.]

(This clarification was reported to have been made later by Mr. Strauss to the Political correspondent of the 'Natal Witness.'—Ed.)

Our non-European policy is one of White leadership with justice, based on moral principles and scrupulous justice. There can be no leadership based on force.

This emphasis on the justice of White leadership, must not lead us to lose sight of the fact that the first concern of the United Party must be to create a European community spiritually and economically fit to accept and to discharge the responsibilities of leadership.

* *

They (the Nationalists) profess to believe in freedom of association. Yet we have seen the Government encouraging disruptive forces in the trade union movement, attempting to split such unions on racial and political grounds.

They profess to believe in the freedom of the individual and the rule of law. Yet the anti-Communist Act restricts and excludes the ordinary citizen's right to access to the Law Courts. The Group Areas Act militates against the principles of the inviolability of a citizen's home and no entry without warrant.

The new Pass Law for Europeans restricts individual liberties. More and more the sovereignty of Parliament and Parliamentary control are being superseded by arbitrary Ministerial powers, administrative decrees, delegated legislation and bureaucratic control.

* *

My call to you is for active Democracy. Those freedoms I have mentioned are part of our background, our tradition, our very life. They are not changeable according to the exigencies of political events. They shall be honoured whether they are politically expedient or not.

Freedom and the Right know neither time nor place. They are, like Truth, a part of the immutable Law of God and so we shall guard them, even if it be with our very life.

* *

This is no time for complicated discussion. The issue is clear and simple. We act now, for all that we believe in is at stake. Saying, in this year of our civilisation 1950, that we stand for freedom, democracy, human rights, is almost like saying that the world is round. But we do say it, and will say it again and again until the peril which threatens our beloved country is past.

And to any man who would try to take these things away from us we say—"not while free men live in South Africa."

"SACRIFICE"

REPEAT PERFORMANCE

TAGORE'S play "Sacrifice" which was recently staged by Pauline Morel and party at the Bantu Men's Social Centre, in aid of the Durban International Club, will be performed once again on Wednesday, December 6, at the Gandhi Hall, Lorne Street. The first part will include recitation from Tagore by Mrs. Devamonie Bhagwan and "Hyderabad Street Scene" with words by Sarojini Naidu. A large number of people who missed the performance last time owing to lack of space should not miss to see this one with interesting new features.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 48 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

THE BROKEN LINK

A CHAIN is no stronger than its weakest link, and if any link breaks, the rest of the chain is useless. In helping people to health by applying the laws of Nature Cure, we must always seek to discover the weakest link. A broken link will often undo all our work and make all our efforts unavailing. The failure will not be of Nature Cure but due to the ignorance and folly of those who disregard natural laws in their fulness.

One way to ascertain the broken link is by watching people eat. This can be very instructive. For instance, I once had a lady patient who was terribly obese, a veritable mountain of fat. I managed to get myself invited to the table, despite being a vegetarian, and there it was soon vident why she was so fat. She ate no salads nor raw green food. Her plate was heaped high with white rice (boiled in an aluminium pot), cabbage boiled to death and then strained so that the life-giving mineral salts went down the drain, peeled white potatoes and hunks of fat meat. Everything was heavily salted and the cabbage was given liberal applications of strong pepper. There was plenty of white bread, of course. All this she followed with a big soup-plate full of white rice drowned in milk and white sugar. A cup of strong coffee ended the meal.

No wonder she was such a mountain of fat, always complaining about aches and pains, irritable, and subject to sleeplessness and bad headaches. Such a diet is altogether too starchy. Starch builds soft, flabby fat in some people, in others it causes acidity which leads to rheumatism and all other kinds of other ills. Excess salt causes the absorption of water into the tissues, thus making them flabby and bulky. It also puts a heavy burden on the kidneys, causes constipation and in other ways increases the body toxins, poisonous rubbish. Such toxins in the blood-stream affect the brain, causing headaches, irritability, depression and so on. Strong coffee at night keeps people awake.

This patient simply would not hear of eating raw food such as grated carrots, which she called "pig's food." She laughed at the idea of boiling or baking potatoes in their jackets for the sake of rich mineral elements in and just under the potato-skins. That was, to her, also "pig's food." Salt she refused to cut down. So too with rice and white bread and spices like pepper. Her beloved aluminium pots and pans also meant more to her than her health, even though I loaned her books showing that aluminium is poisonous.

Needless to say, I had to drop this patient. She was willing to take any homoeopathic medicine I would give, but she was equally ready to back it up with all kinds of dope bought from the chemists —from aspirins to the latest stomach and sleeping powders.

When last I saw her, she was showing signs of incipient dropsy, heart trouble and also mental trouble. It is hard to see such cases which one knows can be helped and yet they refuse to be helped. Our only consolation is that the law of Karma is working and out of the evil good will eventually evolve.

Another case was of a man with liver trouble due to heavy drinking. For years he drank excessively, despite the pleadings of his wife and children and the warnings of friends. At last Nature began to rebel. He became very frightened when he found himself suffering with bleeding piles and pains in the liver. Visions of dying from cancer made him willing to do anything.

Now, it is interesting to observe that you will never find a heavy drinker who does not also take plenty of salt and pepper, mustard and vinegar or similar spices and condiments. Usually they also prefer more meat, eggs and cheese than other food. They very seldom eat fruit or raw salads and often they dislike sweets. They are also inclined to eat at irregular hours, nibbling snacks between meals, and rather liking something spicy late at night.

Such was this man. And it was wonderful to see how he improved after a couple of months of Nature Cure treatment that was directed chiefly to eliminating the poisons in his system and building up his constitution with good food rich in vitamins and mineral salts. He became a new man and left the liquor alone for months

Alas, however, he began to feel so well and strong that he decided it was no longer necessary to keep to the natural way of living. So he began to eat plenty of spiced sausages, salt fish, salty potato chips, and other highly seasoned and therefore poisonous stuff that should go into the garbage can instead of into a man's stomach. Needless to say, this soon irritated his stomach, set up false cravings, and it was just a matter of time before he was drinking as hard as ever.

What is one to do with such people? They simply will not continue to do the right thing. They will not even try.

Another instance: In America I was asked by a certain man for some help in regard to his kidneys. He was beginning to pass blood. It happened that he was going to give me a lift in his car and just before starting he turned his face upwards and covered it with his hat in a funny way. When I asked him what he was up to, he showed me that he was taking a drink of bootleg gin. (It was during the Prohibition period and he did not want to be seen drinking.) I said to him, "Listen, my friend, that is what is causing your kidney trouble." "Get away," he answered. "Why, I've been drinking gin for thirty years and it's never hurt me yet." Reasoning was useless with him. He was wedded to his booze and refused to see the harm it did.

A far happier case, also in America, was of a youngish married man who suffered from weeping eczema of the ear. He had been to all manner of doctors without avail. No treatment helped for longer than a week or ten days. I found out that he took a small piece of bacon for breakfast every morning. Now, the word "scrofula" means "a sow or female pig" in Latin and his complaint seemed related to scrofula which sometimes manifests in skin diseases. I suggested that he stop taking pork in any form. He objected that he took only a very little; but I pointed out that that little might be just enough to cause the trouble. After some persuasion he decided to try my advice for two weeks. In three days time the eczema began to clear up. In a week he was better than for years. At the end of the two weeks I suggested that he might resume taking bacon for breakfast. The trouble returned immediately!

This man did not need any further persuading. He decided to quit pork for all time and when last heard of was rejoicing in being quite free from a very unpleasant complaint. He had discovered and repaired the broken link in his chain of health.

My aim in these articles is to teach people to recognise the weak links in their habits and practices that may lead to a break under strain. As long as people do not know the laws of true health, they are very likely to suffer such a break. May they learn to know and apply the laws that will avoid sickness and suffering, the laws that lead to radiant vibrant well-being.

Divali Celebrations In Ladysmith

Diwali was celebrated in Ladysmith under the auspices of the Ladysmith Deepavali Committee. Over 800 people gathered in the Athlone Theatre after the Havan ceremony had taken place at the Sanatan Dharma Sabha Hall. Mr. G. G. Chetty who presided, welcomed the guests on behalf of the Committee. Music and songs were provided by the Prakash and Ladysmith Youth Club Bands The other items of interest were dialogues, songs, music and speeches rendered by the pupils Hindi Yuvak Sabha School, Gujarati-Hindi School, Sanatan Dharma Sabha School and the Ladysmith Tamil School. Mr. Vithal Lala spoke on the significance of Deepavali and said that all people should cherish and practice the noble qualities of Shri Rama. Other speakers were Messrs. M. V. Naidoo, Gopal Cheddie, L. Sewgolam, Amritlal Haribhai, Simbhoo, Maharaj and K. R. Singh. The guest speaker was Mr. M. Subban, Principal of the Ladysmith Indian Secondary School. The day ended successfully with a vote of thanks moved by Mr. S. Vithal, one of the joint secretaries.

MIXED MARRIAGE LAW CONDEMNED BY ANGLICAN SYNOD

THE Mixed Marriages Act was condemned in a resolution unanimously adopted by the Anglican Synod in Cape Town. Sir Herbert Stanley, former Governor of Southern Rhodesia, said: "On the grounds of humanity as well as religion, we should protest against the cruelty in these laws. I would be glad to see such legislation removed from the Statute Book."

Sir Herbert said that marriage was not just a civil contract, it had a definite religious basis and so the State should be very careful in legislating for it. In the recent mixed marriages legislation, private interests had been completely disregarded.

The resolution said that "the Synod, while recognising that miscegenation was undesirable on social grounds," feels bound to record its protest against the provisions of the relevant recent legislation of the Union Parliament.

"It considers the absolute prohibition of any mixed marriage to be an unwarrantable interference by the State with a divine means of grace—unwarrantable even in purely secular respects, because likely to create rather than cure moral and social evils.

"Synod cannot believe it to be consonant with the will of God that a couple who are living together in a state of sin should be denied the opportunity of expiation by the conversion of an unhallowed union sanctified by the divine blessing.

"Nor can Synod fail to demur to the cruelty involved in the refusal of marriage and the enforced separation of the persons concerned, and to the hardships which such refusal and separation may inflict on their children.

"Synod also takes grave exception to the false position in which, incidentally to this legislation, Parliament has placed ministers of religion by compelling them to choose between either becoming disqualified for the solemnisation of all and any marriages or functioning as the agents and instruments of a policy which they may well regard as inconsistent with the will and law of God.

"Finally, Synod, while dissociating itself emphatically from any condonation of the sinfulness in the sight of God and of the social evils inherent in illicit sexual relations, whether between persons of the same race or between persons of different races does not conceive that the sanctions of the criminal law will or can afford an appropriate or effective remedy.

"Synod apprehends rather that the intervention of the secular arm will not only fail to prevent immorality, but may be expected to serve as an encouragement to such added evils as are comprised under the general terms of delation and blackmail."

Sir Herbert said: "I want at the outset to make it quite clear that I am not encouraging mixed marriage, and that there is no party political background to this motion.

"The Synod is not concerned with the political aspect and I am certainly not so concerned.

"For this reason I have not asked for specific action to be taken. All we could have asked was a repeal of the legislation, but I want to avoid sharing in the opposition to it in Parliament.

He said that the laws often placed the clergy in almost impossible positions. They were called upon to make embarrassing inquiries into the antecedents of people who came before them to be married, and he knew of one clergyman who had preferred to return his commission as marriage officer.

"An intolerable burden is placed on priests," said Sir Herbert.

"You cannot make people moral by an Act of Parliament, just as you cannot make them sober by that means. The Church has other weapons by which it can impress the practice of morality on its children.

"If a law fails to secure its object, in this instance to prevent immorality, and it is failing in this, then I say this law stands condemned."

Seconding the motion the Very Rev. M. Gibbs, Dean of Cape Town, said: "It seems to me only right that the Church should challenge the implications of this legislation...the implication that the first concern with regard to marriage is with a social pattern rather than with a human relationship between two persons."

The legislation had done violence to the Christian view.

HOUSING LOAN FOR INDIANS

THE Natal Indian Congress wishes to draw the attention of the Indian community to the plan of the City Council offering 90 building sites at Springfield and four building sites in Randles Road under its "housing loan scheme" for Indians.

Successful Indian applicants will be granted a loan to the extent of £2,000. Such loans bear interest at the rate of 3½ per cent. per annum and are payable by equal monthly instalments of principal and interest combined over a period not exceeding 30 years, and are secured by a First Mortgage Bond over the property. At the option of the borrower, the loan may be repaid in a lesser period than that stipulated.

The monthly instalment (excluding rates which must be paid separately) on a loan repayable over the maximum period (30 years) works out at 9/1d for each £100 borrowed.

The deposit on the loan varies from 5 per cent. to ten per cent. depending upon the amount of loan.

Persons eligible for housing loans are those who are not already owners of any dwellings suitable for their own occupation.

Any person requiring further details is requested to call at the Natal Indian Congress office. Application forms are available at the Housing Section, City Treasurer's Department, City Hall, Durban.

The Commonwealth Prime Ministers will meet in London at the beginning of January to discuss the international situation. This was stated by the Prime Minister, Mr. Attlee, in the House of Commons last week. A Labour Party Member, Mr. Eric Fletcher, asked the Prime Minister whether the question of Commonwealth policy towards racial problems in Africa would be included in the agenda of the Conference. Mr. Attlee replied that nothing was excluded from the agenda. What was discussed would be a matter for the Prime Ministers themselves, he said. Pandit Nehru from India and Mr. Liaquat Ali Khan from Pakistan will attend the Conference. South Africa will be represented by the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA. all rights reserved.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, November 11.

PRESIDENT'S ADDRESS

ADDRESSING Parliament at the commencement of its present session, the President, Dr. Rajendraprasad, said: "The world, hungering of peace, appears to stand perilously on the verge of war." Referring to the "unparalleled calamities" in our country he said: "Thus we meet today at a moment of grave trial, both external and internal." Other points he made in his speech were as follows: (1) "I pray that the leaders of the great nations of the world, on whom rests a great responsibility, will take counsel together and yet save the world." (2) Regrets regarding military operations in Tibet, "when the way of peaceful negotiations was open to them." "India must.....hope that the autonomy of this peaceful country will be preserved." (3) "It has been and remains my Government's desire to respect the independence of, and to maintain friendly relations with Nepal and to see her people achieve political and economic progress." (4) "Large imports of food grains from foreign countries" have been necessitated by "the recent natural calamities and disasters in our country." (5) "I am glad that, as a result of the Indo-Pakistan Agreement of April 8, there has been a gradual improvement of conditions and a flow back of migrants to their original homes." (6) "The three great river valley projects—the Bhakra, Damodar and Hirakud—making substantial progress. A number of new national laboratories (for scientific research) have been opened." (7) Regarding displaced persons from Eastern Pakistan, 1,100,000 of these have been settled on land or in shops. There is still a camp population of 250,000. (8) D.P.s from West Pakistan totalled about 5 millions. D.P.; settled in towns are 2,500,000, 2,070,000 have been given housing accommodation. Shops and business premises have been allotted to 54,000, and 1,700,000 have been given help in various ways. (9) General elections will be held in the second half of November or early in December, 1951.

Indians In South Africa

Replying to questions in Parliament, Shri Nehru said that the Government of India had no desire to take the question of Indians in South Africa to the International Court of Justice." "We considered it far better that the matter should be dealt with by the U.N. General Assembly than by any legal court. The group areas under the provisions of the Group Areas Act have not yet been proclaimed. Preliminary steps taken under the provisions of the Act are reported to have already affected the value of land and other interests of Indians in predominantly European areas."

Q.—"Was the South African-Indian matter discussed or the issue raised at any of the Commonwealth Conferences?" The Prime Minister replied: "It was not discussed nor any issue raised. There was some talk outside the Conference on one occasion between me and the Prime Minister of South Africa. That was a private talk."

India And Nepal

A report from New Delhi refers to reports from Nepal which show that the people there are not prepared to tolerate the Rana regime in its old form any longer. So far as the Government of India are concerned, the King, who is now in New Delhi, as the "honoured guest" of the Government, continues to be the King. The Government of India has taken stern measures to prevent any misuse of Indian territory by the insurgents of Nepal, but at the same time they have made it clear that they cannot interfere in the internal affairs of the State. "It is now a fight to the bitter end, and the time is past for any compromise with the reactionary Rana regime in Nepal," said the President of the Nepal Congress, Shri M. P. Koirala at New Delhi. He said that the people of Nepal "hate the Rana regime so much that, if it continued any further, the people out of despair might turn to Communism for deliverance. "A popular government enjoying full support of the people can alone stand against Communism," he said. He denied the allegation that any Indian nationals were involved in the Nepal Congress movement. He said he had found moral sympathy with the Nepal Congress cause in India. No help was offered, he added, nor did they propose to ask for any. So far, he said, the Nepal Congress had not set up any provisional government in Nepal, but they proposed to do so before long. He said that, after a successful ending to the present struggle, Nepal would be an independent separate State, but that in regard to foreign policy and other allied matters India and Nepal could not but have a common element." On Shri Koirala's arrival at New Delhi in a plane, a search was carried out and about Rs. 35 lakhs in currency notes and Nepalese silver coins—taken by the insurgents from the Treasury in Birgunj (Nepal)—were recovered. The Government of India are keeping this money in State custody. On the other hand, Nepal's Foreign Minister has denied the truth of the reports of mutiny in the Nepal army. A correspondent of 'The Hindustan Times' reporting from Birgunj says: "I came away with the feeling that the enthusiastic handy Congress workers and ill-clad, ill-equipped and ill-trained men of the 'army' are fighting courageously against heavy odds."

In Parliament

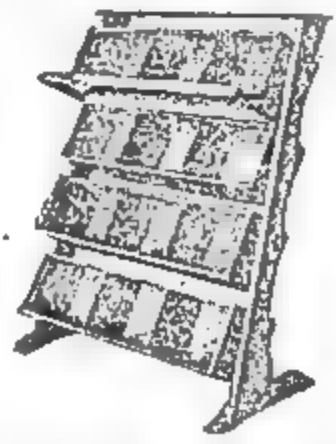
Replying to questions in Parliament, different Ministers supplied information as follows: (1) The Government of India are now in correspondence with the Government of Burma on the supply of rice not only for this year but also for the next year. (2) The Chittaranjan Locomotive Factory, when it will start complete manufacture of locomotives by 1954, will help the Government of India to save foreign exchange to the extent of Rs. 7 to 9 crores per annum. The factory has been manufacturing certain components and spare parts for the last six months. (3) Correspondence is still going on between the Prime Ministers of India and Pakistan on the subject of no war declaration. (4) India has already entered into treaties of friendship with a number of countries with the object of promoting peace and friendship with them. No mention has been made therein of a clause in the nature of a 'no war' declaration, though the treaty with Iran specifically mentioned that all differences between the two countries will be settled through peaceful means. No specific arbitration treaty or treaty of offensive and defensive alliance has been considered or concluded. (5) Negotiations with the French and the Portuguese Governments regarding their possessions in India have made no progress since the middle of August last, excepting that we are continuing with our efforts for an early and satisfactory settlement of the future of these possessions." (6) The Planning Commission's short-term plan will probably be ready in two months or so, and a five year plan will come later. (7) There has been no noticeable change in the position of Harijans in West Punjab, since the Nehru-Liaquat Pact, but in East Pakistan the position has definitely improved as a result of the lessening of the communal tension. Reports of forcible conversions were received from East Pakistan after the communal disturbances in February and March, and these conversions were not generally recognised by the Muslims themselves. The converts in most cases reverted to their original faith.

"GOLD MEDAL" QUALITY

High Class
Display Counters &
Showcases,
Refrigerator
Counters,
Wall Units,
Fish Fryers,
Display Fittings,
etc.

•

New
Illustrated Catalogues
on Application.

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show.
106 MARSHALL ST. (facing Room Hotel) Johannesburg.
Phone 123(1943). P.O. Box 4501

SHORT STORY

THE ADOPTED FATHER

By S. G.

MY wife was in the Maternity Home. I used to visit her every morning and evening. No doubt many more husbands like myself, frequented this Home, but I was particularly attracted by an old man, of about the age of 60. He was physically so fit and well-built that he looked much younger. Whenever I went to the hospital, I always found him there. He sat in the verandah reading a paper. The expression on his face was one of peace and contentment and it created a desire in anyone to make an acquaintance with the gentleman.

Seeing him everyday, I became curious as to why he was such a frequent visitor. I imagined all sorts of things until one day I asked my wife and I was told that he came to see the lady in the next bed. But seeing this lady, I was more puzzled than ever, because she was a girl of twenty or there about and again she was from Punjab and this gentleman was from Maharashtra. From all outward appearances it looked as if she were his daughter, but how could it be when they were both from different provinces?

Human nature is curious and I found myself thinking more and more of these two and I asked my wife once or twice but she was not interested. Then one day my curiosity got the better of me and I said to my wife,

"Sandhya dear, why don't you ask the girl one or two questions. We might learn some interesting things."

But my wife replied: "Why should we be so interested in other people's affairs? I shall certainly ask no questions."

So I was once again nonplussed. But I watched these two everyday, the way they laughed and talked together and it only made me more eager to know their story, for I was sure there was a story. I became more interested in the affair after I had seen the girl, because she was very beautiful and she looked so happy and so healthy. This was one of the reasons, why I did not press my wife to find out anything about them, because I was afraid she would have doubted my intentions.

But one day I met that girl again, and it was my wife who took me to her home.

Sandhya had struck up a friendship with her, but had said nothing to me. One day, after she had returned home in about three months, she asked me: 'Are we going anywhere this Sunday?

"I don't think so," but why do you ask?"

"I want to go to the home of a friend of mine." And she looked at me and said: "You will have to come too."

"Who is this friend?"

"Oh she is a new friend!"

"A new friend?"

"Yes I have just met her." And teasingly she looked at me and said, "You have seen her already."

"I have seen her?" I had practically forgotten that beautiful girl of the Maternity Home now I asked again,

"What is her name?"

"Manorma."

"Manorama.....I don't remember anyone by that name!"

"But didn't I say she was a new friend?" And she burst out laughing and said to me. "Oh well wait till Sunday and you will see this beautiful friend of mine."

"Beautiful friend," these words struck a cord and I jumped up and asked "Not the girl from the Maternity Home?"

"The very same. We have to go to her home on Sunday and we shall learn her story then."

So on Sunday we went. On the plate outside was written this name—"V. N. Joshi." I rang the bell and the same old gentleman opened the door. He received us with great affection. The whole setting and atmosphere of the house was cultured, and peaceful.

While we sat talking, I heard the story of Manorama. It is so engraved on my heart, that nothing on earth can remove it. This is the story.

Mr. Joshi is a retired gentleman. He spends his time reading, mostly religious books. He also has a wife of his own age. There is no one in the house beside this old couple, but they are happy and content. Mr. Joshi's son, Gopal is a Magistrate in the Delhi High Court. He had urged his parents to live with him in Delhi, but the old people had always lived in Bombay and so were reluctant to leave.

About six months ago Mr. Joshi was forced to go to Delhi to see his grandson and while he was returning from Delhi, he met Manorama. He was in the train bound for Bombay, he had not seen Manorama, but when the ticket-collector came in she was caught for travelling without a ticket. There was a great deal of fuss, and Manorama was in a difficult spot, she had no money and everyone was looking at her. The ticket collector was about to push her off at the next station when Mr. Joshi intervened. He said, "Here is the money.....please do not bother her."

Everyone looked at Mr. Joshi.

He asked Manorama, "Where do you want to go to my child?"

But what could Manorama say? She had nowhere to go, and Mr. Joshi saw this from her expression and so he bought a ticket for Bombay. Then he sat next to Manorama and began to speak words of encouragement. This sympathy was too much for the girl and she burst into tears. But Mr. Joshi continued to soothe her and so he heard her story.

She lived in one of the villages of Punjab. Her father had died but she had a mother and brother and she was newly married. When India was divided into Pakistan and India riots broke out and Manorama and her whole family were compelled to leave home and find shelter elsewhere. They came to Delhi, but her husband was killed in the riots. So she stayed with her brother and mother. As there was no place in the refugee camp, they had to separate and find places with families. So Manorama lost contact with her brother and mother and she found herself alone. She was very beautiful but this proved to be a curse, because the people with whom she lived began to look at her differently and so she ran away and thus found herself in the train bound for Bombay. Then Mr. Joshi picked up the story:

"The minute I saw Manorama I remembered my daughter Sushila who died three years ago. I felt as if God had replaced my daughter by sending Manorama to me. So we kept her here as our daughter."

To take care of a pregnant woman was no easy job!

Manorama went into the next room to attend to her baby.

The old man spoke: "God has has been very kind in sending Manorama to us in our old age. She will take care of us. Then pointing towards his old wife, he said, "And she too will have company. Now she has a daughter, what greater happiness can there be?"

Hearing this story, I realised what a great man Mr. Joshi was. He had not only read great books, but had also put the ideals into practice. Men such as Mr. Joshi, were trying to wash away the sins of men who had become beasts in the riots.

These thoughts were flitting through my mind when tea was announced. I saw that Manorama had taken up all the duties of a housewife as if she had always been in this house. Mr. Joshi had taken my little boy in his lap and was playing away with him. He looked like a boy then and I felt that Manorama's baby would make Mr. Joshi a boy again.

While we were having tea Mr. Joshi was cracking jokes and we were so much at home here that I felt as if we had known these people all our lives. Manorama had forgotten her sorrow and was now happy in this newly found happiness. Laughingly she said:

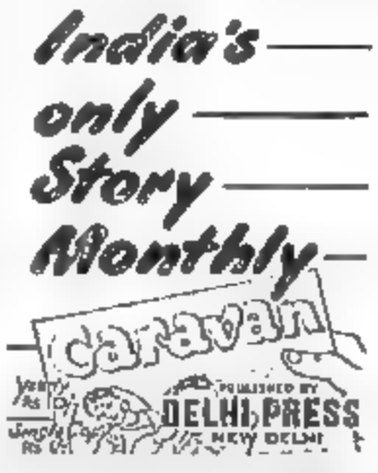
"Usually people adopt children, but I have adopted my father! I had lost my father when I was a child, but God sent me a father when I needed him most!" Mr. Joshi tried to change the topic by saying, "This baby has given us all a new life."

So ended our afternoon. We took leave of Mr. Joshi and his family, but my wife and Manorama had become great friends so we saw each other very often and every time I met Mr. Joshi, I thought:

"It is people like him who are keeping this world together. There is untruth and sin in the world, but there are people like him too. It is only by the love of such people that this wartorn world of ours can be saved.

From that day we too, like Manorama, adopted Mr. Joshi as our father.

[Translated from Gujarati.]

Send 6d. stamps for Specimen.

The Jan H. Hofmeyr School Of Social Work

Johannesburg

Offers a three-year course of study preparing for service as Welfare and Case Workers with Social Agencies and institutions; as Directors of Recreation and Physical Education; as Secretaries of Social and Community Centres, Y.M.C.A's. and Youth Organisations. Entrance Requirement: the Senior Certificate (Matric), or equivalent. In only very exceptional circumstances exemption from this requirement may be granted. The next class will enrol on February 6th 1951.

Applicants will be required to produce evidence of character as well as academic qualifications.

Prospectus and Application Forms may be obtained from:

The Director,
Jan H. Hofmeyr School of Social Work
Jubilee Social Centre,
Eloff St. South,
Johannesburg

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

ગુમેશાં

એકસેલસીયર સબસ્ક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, કીંમતી કીંમતના પત્રો લેતા તમામ મુદત નહલના ઓર્ડરોને ધ્યાન આપીશું

કેટલાંક લાક્ષણીક ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	મુદત રૂ.	મુદત વાર્ષીક રૂ.		દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	મુદત રૂ.	મુદત વાર્ષીક રૂ.
અખંડ આનંદ	મા.	૨ ૦	૧૫	કુટુમ્બ	સ.	૧	૨૦
આનંદ	સ.	૮	૧૫	પ્રતીમા	મા.	૧ ૦	૧૨
આલ્બમ	મા	૬	૮	પુષ્પા	મા.	૮	૭
ગૃહરમી	સ	૮	૨૫	પ્રજાબંધુ	સ.	૧	૨૭
ગાલક	મા.	૮	૮	પ્રવાસી	સ.	૮	૩૧
ચેતન	સ.	૭	૨૫	દેખા	મા.	૧ ૧	૧૨
ભવિષ્યવાણી	મા.	૧ ૧	૧૫	રૂપદેખા	સ.	૮	૨૬
ચેતન	મા.	૧ ૧	૧૭	રમાદૃષ્ટ	મા.	૧ ૦	૧૨
ચિત્રપટ	સ.	૮	૩૧	રવીવાર	સ.	૮	૧૨
ભાષા	સ.	૮	૩૧	સાંજવર્તમાન	મા.	૧ ૦	૧૨
ચિત્રલેખા	સ.	૮	૨૬	સંદેશન	મા.	૧ ૩	૧૪
ચિત્રસારદી	સ.	૮	૩૬	સવીતા	મા.	૮	૮
હીંદુસ્તાન	દ.	૩	૬૫	સી ટ્રાન્સ	મા.	૧ ૧	૧૩
જય ભારત	દ.	૩	૬૫	શારદા	મા.	૨ ૦	૧૫
કુમાર	મા.	૧ ૬	૧૫	સુદર્શન	મા.	૧ ૬	૧૮
ખલબીસ	મા	૧ ૦	૧૨	તસવીર	મા.	૬	૮
ગંજાલમ	મા	૧ ૦	૧૦	હમીન્નબરમના	મા.	૨ ૦	૧૫
મહિલા જગત	સ.	૬	૧૨	ઇમ્પીરીયલ		૩ ૦	૧૨
મનોરંજન	મા	૧ ૩	૧૫	પીપલીસટી	સ	૪	૧૫
મોજમજા	સ.	૬	૩૦	વંદેમાતરમ	દ.	૩	૮૫
નવચેતન	મા.	૧ ૬	૧૫	વેણુ	સ.	૮	૩૬
પ્રજાસત્તાક	સ.	૪	૧૫	યુગધારા	સ.	૬	૨૭

આ દરેક પ્રકારના ૩ અને તેમાં ગમે તે વખતે ફેરફારો થાય
જેને કરાર્ય અથવા બીજીરા પોસ્ટલ ઓર્ડરથી બરોબર રકમ સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપલબ્ધ અખબાર બીજા કોઈ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને તુરતજ ધ્યાન આપવામાં આવશે.
કીંમતના રૂપીયા પત્રો માટેના સવાન્યોના સત્તાધાર એજન્ટો

"ગોલ્ડ મેડલ ઠવોકીટી"

૬૪૮–કલાસ
ડીરપ્લે કાઉન્ટરો
અને રો. ડેસીસ
રીકોલ્ડરેટર કાઉન્ટરો
વેગ યુનીટસ, ડીરપ્લે ફીટીંગ્સ,
શીશ કાપરસ વિ. વિ.
નવાં સચિત્ર કેટલોગ માગાવો

એસોસીએટેડ શોપફીટર્સ લીમીટેડ

જુની ચાલી આવેલી એસોસીએટેડ શોપફીટર્સ, લીમીટેડ, જો. આ. શોપફીટર્સ લિમિટેડ
નામે હાલ કામ ચલાવે છે અને ઈન્ડ ઈન્ટરીયર્સના પુરવઠાર
ચલાવે છે, ટેલીફોન નં.

104 Market Street, (Facing Exton House) Johannesburg
Phone 33-4211/2 P. O. Box 6501.

"ઝિલાપ"

તંત્રી: મહેન્દ્ર મેઘાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક ભાષાઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. કાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાતમો પણ છેલ્લી મોટમાં આવી ગયો છે.

૨/૩ માં પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION,
P. BAG,
PHOENIX.

પુસ્તકો વેચવાની છે

રાજમાર્ગ (ગાંધી પુસ્તની નોવેલ)	૦ ૦
રાજ સન્યાસી (ડુમરોંડ)	૧૦ ૧
અહલ્યાદેવી બાયોગ્રા	૭ ૧
આબુસાધનના દિવા	૭ ૦
માનવતાના ગુલ	૬ ૦
મધેલા ઝખ્ખ	૮ ૦
મોહીની	૮ ૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

કેટલાક બીજાં પુસ્તકો

ધરની શાળી	૧૫ ૦
રાવ રસ	૬ ૦
એને ચરણે	૨ ૩
ચાંગેરવાળી (ગાંધીજીની નોવેલ)	૮ ૦
ચારીત્રી મીત્ર (બી ઉપયોગી)	૧૦ ૦
કવીનંદના	૧ ૬
ચારસદાર	૭ ૧
ભાગ્ય ઉંચકારીવાની	૧૩ ૬
આગે કદમ	૭ ૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પ્રસ્તાવ ૪૮ મું—અંક ૪૭ | શુક્રવાર તા. ૧ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૦. | પુરક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૧ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૦

યુનાઇટેડ પાર્ટીની નીતી

યુનાઇટેડ પાર્ટીના નેતા મી. જે. જી. એન. સ્ટાફલે બ્લોમફન્ટીન માં ગયે અઠવાડીયે પોતાની પાર્ટીની નીતી દર્શાવી હતી અને ખાસ કરી ઇંડીઓના સંબંધમાં પાછળથી તેનો વધારે ખુલાસો કર્યો હતો. તેમાં ખાસ નવું કશું નથી. નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની નીતી કરતાં તેમાં તફાવત માત્ર ઝીણો જ છે કે નેશનલીસ્ટો ઇંડીઓને આ દેશમાંથી હરજ્યાત કાઢી મુકવા માગે છે જ્યારે યુનાઇટેડ પાર્ટી મરજ્યાત ધોરણે તેમ કરવા માગે છે. અને જો તેમાં નીષ્ફળતા મળે તો નેટીવોને જેવું પાર્લામેન્ટમાં પ્રતિનિધિત્વ આપવામાં આવેલું છે તેવું તેઓને આપવામાં આવશે. ઝીણો કે ઇંડીઓએ જાતે મુંડી કાઢેલા જંગ યુરોપીયનો પાર્લામેન્ટમાં તેઓનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે. અત્યંત કમનસીબની વાત એ છે કે યુનાઇટેડ પાર્ટી ઇંડીઓ સાથે ન્યાયથી વર્તેલી જ નથી. એ પાર્ટીના સભ્યોએ નેશનલીસ્ટો સાથે મળી જઇને નાટાલ માં ઇંડીઓની વીરૂદ્ધ પ્રતિબંધિત અને દમનના કાયદા પસાર કરાવ્યા છે અને એ વલણ આ પ્રાંતમાં આજે પણ હસ્તિ ધરાવી રહી છે. એ બાબતમાં નેશનલીસ્ટ પાર્ટી, ભલે ધાતકી, પણ વધારે સારી જણાય, કેમકે તેની સાથે ઇંડીઓ ક્યાં છે એ બરોબર સમજી શકે છે. જ્યારે પાર્ટીઓ પડીયાળને અરધો દોકો પાછળ હટાવવા મથી રહી છે. તે સાઉથ આફ્રીકાને દુનીયાની સાથે ચાલવું દોષ તો તેણે આગળ ચાલવું પડશે.

અમે ઇંડીઓ કોમના ઉપ્યોગવાદી ધર્મ, જેને બહુજ બોધએ છે અને તેનાથી બોધું સ્વીકારવા તયાર જ નથી, તેનું અથવા તો બીજો ધર્મ, જે પોતાને સ્વાર્થ સાધવાને પોતાની જાત ને વેચી દેવા તયાર છે, જેને અમે અતિવિનીતી (નમાલો) ધર્મ કહીયું, તેનું પણ પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતા નથી. અમે ઇંડીઓ કોમના એ ધર્મનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવીએ છીએ કે જે સ્વમાનપ્રીય માનવીઓ તરીકે વર્તવાના હક અને તહોનો દાવો કરે છે. સીદ્ધાંત ની બાબતોમાં કયી સમાધાની હોઇ નહી શકે. આ દેશમાં ઇંડીઓની લડત ગંભીર ગણાતી અથવા વર્ણભેદ પર રચાયેલા કાયદા વીરૂદ્ધની ચાલતી આ વેલી છે. અમલની બાબતમાં માન ભરેલી સમજુતી માટે અવકાશ હોઇ શકે. એવી સમજુતીનું પાલન બન્ને પક્ષ તરફથી પ્રમાણીકપણે થવું જોઇએ. પ્રતિનિધીત્વની બાબતમાં કોમી ધોરણ પર રચાયેલું કોઇ પણ જાતનું પ્રતિનિધિત્વ ઇંડીઓને માન્ય નજ થઇ શકે. મતાધીકાર સામાન્ય મતપત્રકના ધોરણે જ આપવામાં આવવો જોઇએ. પછી તેની લાયકાતની શરત અરસપરસ સમજુતીથી ગમે તે ઠરાવી શકાય.

આ દેશમાં ઇંડીઓ અથવા તો બીન-ગોરાઓ, જેઓ હકોની માગણી કરી રહ્યા છે, તેઓએ એટલું સમજવું જોઇએ કે જે વસ્તુને તેઓ લાયક ઠરે તે જ અને જ્યારે લાયક થશે ત્યારે જ મળી શકશે. સબળો આધાર તેઓની શક્તિ અને કાબેલીયતપર રહેલો છે. જે વસ્તુ પક્ષપાતથી પ્રાપ્ત થઇ હશે તે પક્ષપાત વીજ આપી શકાશે. વધારે પ્રબળ બળથી તે પાછી છીનવી લેવાશે. જે વસ્તુ આત્મબળવડે એટલે કે, આત્મભોગ અને આત્મસંકટથી પ્રાપ્ત થઇ હશે તે દીર્ઘકાળ ટકી રહેશે. સાઉથ આફ્રીકામાં સબળા કબજાવાળા લોકોને માટે આજાદીનો માર્ગ ખરો. ઉપર જણાવેલા બે માર્ગોમાંનો મહાત્મા ગાંધીજીએ શીખવેલો બીજો જ માર્ગ છે.

સાઉથ આફ્રીકાના એશીઓએ અવનતીના નહિ પરંતુ ઉન્નતીના માર્ગને અનુસરવું પડશે. અને બદલાતા સંજોગાનુસાર પોતાની રીતિ બદલવી પડશે. એક સમય હતો જ્યારે કાળા લોકોપર મસ્તા ચલાવવાની સુખદ સ્થીતીમાં તેઓ મુકાયા હતા. તેઓ એ સમજી શકતા નથી કે હવે સમય બદલાયો છે અને સ્વાભાવિક રીતે બદલાતો જાય છે, અને એક વખત જેઓનું વાલીપણું તેઓ ભોગવતા હતા તેઓ હવે તેઓના આશ્રિત રહ્યા નથી; પુખ્તવયે પહોંચ્યા છે અને પોતાના વાજબી હકો માંગી રહ્યા છે. અને વાલીઓએ પોતાનું વાલીપણું ત્યજી દઇ તેઓને પોતાની સમાન ગણવા જોઇએ. તેઓથી કંઇ સદાકાળ ઉપરી પણું ભોગવી નહી શકાય. "નમ્રતા એ ભેટવાનું ચીન્હ છે." એ પાઠ સાઉથ આફ્રીકાના ગોરાઓએ શીખવા ની ઘણીજ જરૂર છે.

સામ્યવાદીઓને વટી ગઈ

યુનીયન સરકારનાં કૃત્યો તેની વાણી કરતાં વધારે વાચાળ છે. તેના ચોંકાવનારા પુરાવા મળી રહ્યા છે. છેલ્લો પુરાવો બહાર આ નેટીવ વિદ્યાર્થીઓને યુનીયનની કેળવણીની સંસ્થાઓમાં દાખલ આપવા ની બંધી કરવામાં આવી છે એ છે. જેઓ હાલ અભ્યાસ કરી રહ્યા છે તેઓને એ પ્રતિબંધ લાગુ પાડવામાં નહિ આવે. તેઓ પોતાનો અભ્યાસ પુરો કરી શકશે પરંતુ નવાને દાખલ નહિ કરી શકાય. આ પગલાંને માટે કારણ એ જણાવવામાં આવ્યું છે કે યુનીયનમાં વસતા નેટીવોને માટેજ પુરતી ઉગવડ નથી. નેટીવોની કેળવણી ના ૬ ટકાથી તેનો વિરૂદ્ધ એવું જણાવેલું છે કે એ વાતમાં કશું વજુદ નથી. બધા નેટીવોને કોઇ પણ સંસ્થામાંથી બાતલ રાખવા પડેલા હોય એવું તેની જાણમાં નથી. પરંતુ કદાપિ એવા દાખલા ગણેલા હોય તો, તે વાજબી કહે છે કે કેળવણી બાતાં તરફથી એવો હુકમ કરી શકાય કે યુનીયનના વિદ્યાર્થીઓને પ્રથમ પસંદગી આપવામાં આવશે. એંગ્લીકન સીનડ (બ્રીસ્તી પાદરીઓની પરિષદ) એક પગલું આગળ વધીને કહે છે કે આ પગલું લેવાનું કારણ આર્થીક હોય તો જે દેશોમાંથી એવા નેટીવ વીદ્યાર્થીઓ આવતા હોય એ દેશોની સરકાર પાસે થી એવા વીદ્યાર્થીઓને શીક્ષણ આપવા નો વધારાનો ખર્ચ માંગી શકાય.

પરંતુ જે કારણ આપવામાં આવ્યું છે એ સત્ય છે ખરૂં? અમે નિઃસંદેહ પણે કહી શકીએ છીએ કે સત્ય નથી. સવાલ નથી સમવડના અભાવનો કે નથી લાયકાતનો. અરે કારણો નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસે સુચવેલાં છે એજ છે. હોદ્દ તરફથી રકોકુરશીઓ મળેલી છે તેવા નેટીવ વીદ્યાર્થીઓને વીદ્યાભ્યાસ માટે હોદ્દ જવાને પાસપોર્ટો નહિ આપવા ના યુનીયન સરકારના પગલાં પરથી કોંગ્રેસની એ અટકળ સિદ્ધ થાય છે. યુનીયનમાં બે પરસ્પર સમવડનો અભાવ હોય તો હોદ્દે કરેલી ઓફરને યુનીયન સરકારે સાભાર અને સબદ્દ વધારી લેવાને સબળ કારણ છે. પરંતુ તેને બદલે તેણે તો એ ઓફરને તર છોડેલી છે. પરંતુ પાસપોર્ટો કંઇ હોદ્દ જવા ઇચ્છનાર વીદ્યાર્થીઓનેજ, નથી અપાયા એવું નથી યુનીયનની બહાર. દાખલા તરીકે, સોરેંઝોમાકિવંસ કરવા જવા ઇચ્છનારને પણ નામંજુર કરવામાં આવ્યા છે. એ સિદ્ધ કરે છે કે યુનીયન સરકાર યુનીયનના નેટીવોને બહારની દુનીયાથી સદંતર અળગા કરી દેવા માગે છે

સામ્યવાદીઓ પાછી હઠી પરંતુ યુનીયન સરકાર. તેઓને દરેક રીતે વટી ગયા છે. આ અતિ ગેરવ્યવહારપણ ભરેલાં પગલાંના સંભવીત પરિણામો તપાસીએ. આ પ્રતિબંધ મુકાયા પછી બહારથી શીક્ષકો બોલાવતાં શું યુનીયન સરકારને જરાયે સંકોચ નહિ થાય? જો આપાત કરવામાં આવે તો શિક્ષકો આવવાની ના પાડે તો તેઓનું પગલું શું ગેરવાજબી ગણાશે? યુનીયનની બહારના દેશો, જેવાં કે, અમેરીકા અને ઇંગ્લાંડ સાઉથ આફ્રીકાવાસીઓને માટે પોતાની કેળવણીની સંસ્થાઓ બંધ કરે તો તેઓનું પગલું શું ગેરવાજબી બેબાશે? એ સંસ્થાઓ એવું કરે તો યુનીયન સરકારને કેવું લાગશે? બહારની દુનીયાને સાઉથ આફ્રીકા સાથે વ્યવહાર અટકાવી દેવા ને યુનીયન સરકાર શું આ રીતે માર્ગ વધારે સરળ નથી કરી રહી? ગમે મેળવવાની કોઇને તક નહિ આપવી તેના કરતાં વીશેષ તુમાખી ભરેલું, વીશેષ અનુદાર, વીશેષ અનીતી ભરેલું અને વીશેષ જંગલી બીજું કશું અનુમાની શકતા નથી. એ તક જોટલી બને તેટલી આપવી એ પોતાને સુધરેલા કહેવડાવતા સબળા લોકોનો ધર્મ છે. યુનીયન સરકાર પોતાની ભુલ જેમ વહેલી સમજતી થાય તેમ તેને પોતા ને માટે તેમજ સાઉથ આફ્રીકાને માટે સારૂં છે.

નેટીવ રીઝર્વોમાં અશાંતી

ચાલુ અઠવાડીયાના બીલ કરણ ખબર છે કે માપુમુલુના નેટીવ રીઝર્વમાં તેમજ વીટઝીઝકુકના નેટીવ રીઝર્વમાં રમખાણો થયાં છે. અને તેને ઠર્યાવારમાંય પોલીસના પગલાંથી શાંત પાડી દેવામાં આવ્યાં છે. વીટઝીઝકુકમાં સ્થિતિ વધારે ગંભીર હોય એવું જણાય છે. ફ્રીમ્બર્ગી થી આવેલા એક અખબારી અખબર મુજબ લોકલનોની એડવાઇઝરી બોર્ડ ના પ્રમુખ શ્રી. એસ. પી. સેસેટીએ નેટીવ એફેર્સના સેક્રેટરી ડો. ડબલ્યુ. એમરસ્નેને શાંતીભર્યો સંબંધ પુનઃ સ્થાપિત કરવાનો પ્રયત્ન કરવાની અપીલ કરી છે. તેમણે જણાવ્યું છે કે "બંદુક ના ઉપયોગથી ગોરા—કાળા વચ્ચે સારો સંબંધ સ્થપાવાનો સંભવ નથી. સ્ટેનગનની અણીએ પળાવવામાં આવેલું સ્થિરત બહુ પરિણામો લાવી નહિ શકે.'' આ શબ્દો અતિશય ગંભીર પરિસ્થિતિ હોવાનું સુચવનારા છે. આ બાબતપર વધુ પ્રકાશ પડતાં સુધી આપે તેપરની ટીકા મોકુફ રાખીશું. તેમ છતાં યુરોપીયન પ્રજાની ફરજ છે કે તેણે શીયાલપણે બેસી રહેવું નહિ જોઇએ પરંતુ સંપુર્ણ સત્ય હકીકત બહાર પાડવામાં આવે તેવો આગ્રહ લેવો જોઇએ. આ વસ્તુ સમયના ચિન્હ બતાવનારી છે અને ડો. વરવુર્ડની નેટીવ બેફર્સ ખાતાના નવા પ્રધાન તરીકે નીમણુક થવાની સાથેજ આ બનાવ બન્યા છે એ ઘણુંજ અર્થ સુચક છે.

બહારના નેટીવ વિદ્યાર્થીઓપર પ્રતિબંધ

યુનીયન સરકારે યુનીયનમાં અભ્યાસ કરવા આવતા બહારના નેટીવોપર પ્રતિબંધ મુક્યો છે. કેળવણી ખાતાના સેક્રેટરીએ સ્થળની આસપાસ વસતી કેળવણીની સંસ્થાઓને જણાવ્યું છે કે તેઓથી હવે પછી બહારથી આવનાર કોઇ પણ નેટીવ વીદ્યાર્થીઓને દાખલ નહિ કરાય. જેઓ હાલ અભ્યાસ કરી રહ્યા છે તેઓને પોતાનો અભ્યાસ પુરો કરવા દેવામાં આવશે. આવો કડો પ્રતિબંધ બહારથી આવનારા યુરોપીયન વીદ્યાર્થીઓપર મુકવામાં નથી આવ્યો. આ પ્રતિબંધ યુનીયનની પડોશના પ્રોટેક્ટોરેટો—બેચ્વાનાલેન્ડ, સ્વાઝીલેન્ડ અને બસુટોલેન્ડને પણ લાગુ પડે છે, જ્યાં નેટીવોને માટે કેળવણીની પુરતી સગવડો નથી. આ પ્રતિબંધ મુકવાનું કારણ એ આપવા માં આવ્યું છે કે યુનીયનની કેળવણીની સંસ્થાઓમાં યુનીયનના નેટીવો માટે પુરતી સગવડ નથી.

નેટીવોની કેળવણીના એક નિષ્ણાતે જણાવ્યું છે કે બહારના વિદ્યાર્થીઓને ત્રિકારવાથી અહિના વિદ્યાર્થીઓને જગ્યા નથી મળી શકતી એવા દાખલા જણાવામાં નથી આવ્યા, અને જો હોય તો પણ શુજજ હોવા જોઇએ. વળી જો કદાપિ કોઇ લાયક વીદ્યાર્થીઓને કોઇ સંસ્થામાં સ્થાન ન મળ્યું હોય તો કેળવણી ખાતું એવો હુકમ કરી શકે કે યુનીયનના વીદ્યાર્થીઓને પ્રથમ સ્થાન આપવું.

પ્રીટોરીયાથી સાપનો ખબરપત્રી જણાવે છે કે આ પગલું બહારથી નેટીવોને યુનીયનમાં દાખલ થતા અટકાવવાની સરકારની નીતી અનુસાર છે કે જેનો નેટીવ એફેર્સ ખાતાના માજી પ્રધાન ડો. જોનસ્ટને પાર્લામેન્ટ ની ગયા એકટમાં સ્પષ્ટીકરણ કર્યો હતો.

ના. ઈ. કોંગ્રેસનો વીરોધ

નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસે એક નીચે દનમાં જણાવ્યું છે કે સરકારનું આ પગલું સાહિત્ય આફ્રીકાને ધરતો લોખંડી પડદો નાખવાની દીશામાં લેવાયું છે, કે જેથી યુનીયનના નેટીવો બહારના નેટીવો, જેઓ વધારે સ્વતંત્રતા ભોગવી શકે છે, તેઓના સમાગમમાં આવી નહિ શકે. કોંદ્ર સરકાર તરફથી આપ વામાં આવેલી દલીલરજીરોનો લાભ લેવા ઇચ્છનારા નેટીવ વિદ્યા ર્થીઓને યુનીયન સરકાર તરફથી પાસ પોર્ટો આપવા નામંજુર થઇ રહ્યા છે તેની સાથે અને નેટીવોને યુનીયનમાં બહાર જતા અટકાવવાની તેની સામા ન્ય નીતીની સાથે આ નીતી લેવામાં આવે તો એવોજ અર્થ થઇ શકે છે કે યુનીયન સરકાર યુનીયનના નેટીવોને બહારની દુનીયાથી તદ્દન જ અળગા રાખવા માગે છે.

ખ્રીસ્તી ધર્મગુરૂઓની પરિષદનો વીરોધ

ઓંગલીકન ચીનો કેપટાઉનમાં એક ઠરાવ પસાર કરી સરકારના નીર્ણય પ્રતિ ખેદ દર્શાવ્યો છે અને જણાવ્યું છે કે આવો નીર્ણય કરવાનું કારણ જો આર્થીક હોય તો સરકાર જે રકમોએથી નેટીવો અભ્યાસ માટે આવતા હોય તે રકમોની સરકારે પાસેથી વધારાના ખર્ચની માગણી કરી શકે.

સા. આ. ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સ

સાઉથ આફ્રીકન ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સની કેપની શાખાના પ્રમુખ મીસીસ ડબલ્યુ. એચ. બ્રાન્ડે સરકારના આ પગલાંને અવગણી કરનારાં વીના કારણના પગલાં તરીકે વર્ણવ્યું છે. નેટીવોના કેળવણીદ્વારા આપણે દુનીયાને કંઇક આપી શકીએ છીએ. એ દ્વાર બંધ કરી દેવાયું છે એ શોચનીય છે.

ફટાકડા ન ફોડવા

(શ્રીમતી સુશીલા ગાંધી)

દિવાળી વખતે ઉપલી સુચના ઇ. ઓ. એ બાળકોને કરી હતી. સાંભળવા મુજબ કેટલાકને આ સુચના એકદમ "ઉદાસી સાધુ" બનાવવા જેવી લાગી હતી. અને તેના વીરોધમાં મોખીક પ્રચાર પણ હતો કે "સારૂં ખાવ, સારાં કપડાં પહેરો અને ખુબ ફટાકડા ફોડો, મજા કરો.'' વીરોધ અને કેટલાકો એ તો વધાવી લીધી હતી.

સાચું છે કે આપણે બાળકોને કે લોકોને "ઉદાસી સાધુ" અથવા "કંજી" નથી બનાવવા. છતાં હું માનું છું કે સારા પત્રકારે, લેખકો, સમાજ સુધારકે, વકતાઓ કે સેવકે, લોકો સામે ઉચ્ચ આદર્શો મુકવા જોઇએ અને તે સારા લેખો દ્વારા, વ્યવસ્થાઓ દ્વારા, ભાષણો દ્વારા. જેથી તેની અંદરથી વાંચકો, શ્રોતાઓ કે મીત્રો કાંઇક સારૂં મેળવી કરે.

આજે એવો વખત નથી અને કદાચ કયારેએ એવો વખત નથી હોતો કે માનવીને "ખુબ મજા કરો, ભોગ ભોગવો, આનંદ કરો,'' કહેવાની જરૂર હોય. આપણી માનવોની બાસીમતજ એવી છે કે વગર કીધે એ બધું સમજી હોય તો આપણે કરીએજ. દા તેમાં કરક ભલે હોય. પણ માણસ ત્યાગ વગર સમજીને કરી નથી શકતો. અને માનવ જીવનમાં જો ત્યાગ ન હોય તો તે મનુષ્યનું જીવન નહીં પણ જનાવર નું જીવન થઇ પડે. આપણો ધર્મ, આપણી સંસ્કૃતી આપણને ત્યાગ શીખવે છે અને એ ત્યાગજ માણસને અંતર નો આનંદ આપે છે. આપણી પાસે હોય તે, જેને વધુ જરૂર છે તેને આપણે પ્રેમથી આપીએ, ત્યારે લેનારના મુખ પરનો આનંદ આપણા આત્માને આનંદ થી ભરી દે છે અને એ આનંદ કાયમ રહે છે. જ્યારે ઉપરથી મેળવેલા આનંદો ક્ષણીક નશા જેવા હોય માણસના જીવનને શુષ્ક બનાવે છે. અહીં એક વાતો યાદ આવે છે:

"એક લક્ષાધીપતી પોતાની પાછળ મારી જેવી પુંજી મુકી મરી ગયા. શોકમાં પોતાની વૃદ્ધ પત્નીને એક લક્ષર રૂપીયા માસીક મળે તેમજ પુત્રો તથા પુત્રીઓ વીગેરે માટે પણ યોગ્ય કરતાં ગયા. મહીનો પુરો થતાં માના કાયમ લક્ષર રૂપીયા રોકડા ગોઠવે પુત્ર મુકી દેતો. પુત્રો અને પુત્ર વધુઓ માટે એક કોયડો થઇ પડયો હતો કે મા આ બધા પૈસા લઇ કરે છે શું? કેમ કે કોઇમાં થીંગડાં વાળું લુગડું પહેરી બેભવ્ય સાદાઇથી જીવાતાં હતાં. ન તો કોઇ દીવસ પુત્રવધુને કે પૌત્ર પૌત્રીઓને કશું આપતાં. કહેવામાં આવે તો જણાવતાં તમને પણ બધું આપ્યું છે તેનાથી આનંદ કરો. પુત્રો કહેતા મા નવી સાડી તો પહેરો. અમે અમારે ખરચે લાવ્યા છીએ. કોસીમા તે ન સ્વીકારતાં કહેતાં: હજી આ સાંધીને બે ચાર મહીના તો ચાલેશે.

માતાના મરણ બાદ બધાએ આશા રાખી હતી કે માની દુંકમાંથી કૃપીયા ની થેલી નીકળશે, પણ તેમના આશ્ચર્ય સાથે એક નોંધ નીકળી કે દર મહીને કોને કેટલા પૈસાની મદદ કરી છે અને બને તો હજી કરવાની છે. ગામમાંનાં પચાસેક ગરીબ ઘરો કોસીમાનાં મરણે "રહી ઉઠયાં.''

કેટલી બોધપ્રદ વાતો છે. કોસીમાં પહેરીને ન રાચતાં બીજાને પહેરાવીને અને ખવડાવીને જીવનનો ખરો આનંદ અને સંતોષ મેળવી સ્વર્ગે ગયાં. આજ આપણા ધર્મનો ખરો અર્થ છે. નહીં કે, મોજ શોખ કરો, અને આનંદ કરો, મરીએ તો દુનીયામાં છે ને રહેવાના, આપણે આપણો આનંદ શું કામ ગુમાવીએ, એવું વીચારવાનો.

ઉત્સાહ, અને આનંદ જીવનમાં આવશ્યક છે. પણ તેને પણ નીયમન અને મર્યાદા હોવી જોઇએ. અતી આનંદ, ભોગ વીલાસ, મોજ મજામાં સજ્જનતા પણ નાશ પામી છે અને આપણો પણ નાશ થાય.

દુનીયામાં સજ્જનાતજીજ પાપ—પુણ્ય, ભોગ અને ત્યાગ, સારા માણસો અને ખરાબ માણસો, હતાં અને છે. પણ અમુક અમુક વખતે સારાનું યા ખરાબનું પ્રમાણ વધી જાય છે. આજે ખરાબનું પ્રમાણજ વધતું દેખાય છે. અને તેનું કારણ જીવનમાં ત્યાગનો અભાવ.

સ્ત્રીની વ્યાખ્યા

આખી સ્ત્રી:—ઘોળી, મોચી, કુંભાર, માળી. એમાં જેટલું પુરૂષ કરે તેટલું ઓછું કરે.

ઘોળી સ્ત્રી:—બેફુતની.ાઢળ સીવાય બધું કરે.

અરધી સ્ત્રી:—બેહની.દ વાસ્તે વારે, બનાવે, ગેરહાજરીમાં આપે. મામલાના વેપારીનો. ગેરહાજરીમાં તેની સ્ત્રી બધી દેખરેખ રાખે. સારસુર કરાવે. ઘરાક પતાવે.

પા સ્ત્રી:—મામલતદાર, અમલદાર વગેરેની. જે કરાર બાપમા ન આવે.

પડછાયા સ્ત્રી:—અતિ ચોઢા માણસની સ્ત્રી ન પડછાયા સ્ત્રી. કેમાંય જ માત્ર બી. બાપો કલાજ દામની નાંહે. B. A. બી. A. બાપ ને ઘેર છોકરાં મારે માસ્તર રાખવો પડે. અને બાપાને નહિ છોકરાઓ મારે બાપા ઓ રાખવી પડે. આ સ્ત્રીઓ પડછાયા સ્ત્રી કહેવાય.

—રવીશંકર મહારાજ

યુનાઇટેડ પાર્ટીની નીતી

શ્રી. કે. જી. મૈન. રહાજિસ, જે સ્વર્ગસ્થ જનરલ સ્મટસની જગ્યાએ યુનાઇટેડ પાર્ટીના લીડર નીમાયા છે તેમણે ગયે અઠવાડીયે જોહનીસબર્ગમાં મળેલી યુનાઇટેડ પાર્ટીની રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસમાં પાર્ટીની નીતી દર્શાવે નારૂં લાંબું ભાષણ કર્યું હતું જેમાંથી ખાસ નોંધવાલાયક ભાગ અહીં આપી એ છીએ:

"સાઉથ આફ્રીકાની એક કરુણ ઘટના છે કે લોકોની દ્રષ્ટિ આજે પ્રવર્તતી નથી. એક લઘુમતી, જેની ઉપર ગોરા સામેના પુર્વ ગ્રહમાન વીરુદ્ધ બુદ્ધિ ઘેલી પુરવાર થઇ હતી, અને જેની વફાદારી અને આગેવાનો પશ્ચિમના લોકશાસન તંત્રો પ્રત્યે વીરોધ દર્શાવે નારાં હતાં, તે લોકશાસન તંત્રના આદર્શિક સંજોગોને લક્ષમાં સત્તામાં આવી ગઇ છે અને પરિણામે આપણી પ્રજા દુઃખી થઇ રહી છે.

* * *

બહારના દેશો સાઉથ આફ્રીકાની ટીકા કરે તેની સામે પ્રધાન મંડળના સભ્યો અને નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના અન્ય બોરો ઝટ લઇ વીરોધ કરે છે. સાઉથ આફ્રીકાની પરિસ્થિતિ વીષે અન્ય દેશોના અખબારોમાં અને આપણા માં થયેલી અતિશયોક્તિભરેલી વાતો ને લો કે હું ક્ષમ્ય ગણી શકતો નથી, અને મારે તેને વખોડી કાઢવી પડશે, છતાં એ નૈતિક વીરોધનો ઓઘ લઇ આપણે જેવો ઝોળ નથી કરી શકતા કે સાઉથ આફ્રીકામાં સમણું સારું જ છે. સાઉથ આફ્રીકાનું નામ કેમ દુનિયું થયું છે તેનાં ઉંડાંક કારણો સરકારે તપાસવાં ઘટે છે અને ખોટેખ ટરજજે તેનું મોટું કારણ તેની નીતી જ છે, ખોટેલે ટરજજે, પ્રજાનું અહિત થયું હોય ત્યાં તને સુધારવાના પગલાં લેવાં જોઇએ.

સત્ય એ છે કે હાલની સરકારની નીતી જ્યાં સુધી નકારાત્મક રહે અને નૈતિક દ્રષ્ટિએ નીરાળી રહે ત્યાં સુધી તે પશ્ચિમના લોકશાસન તંત્રોની દર બારમાં સાઉથ આફ્રીકાનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવવાને લાયક નથી. અને ખુશી, ઉપર ખુશી કરી સરકારના સભ્યો હવે કોમનવેલ્થમાંથી છુટા થઇ જવાની અને પ્રજાસત્તાક સ્થાપી એક બંધબારણાંની દુનીયામાં એકલા થઇ રહેવાની વાતો કરી રહ્યા છે.

* * *

બહારના કોઇ પણ રાષ્ટ્રિય કરો કરીને વખતમાં સાઉથ આફ્રીકા પોતાની બીન-ગોરી વસતીના વફાદાર ટેકા પર નીરાંતે જીવપણે આધાર રાખી શકતું હતું. પરંતુ સરકારના પણ માણસો તરફથી તેઓનાં માનુ અપમાનો થઇ રહેલાં હોવાથી અને સરકાર તરફથી અનેક રીતોમાણસોનો થઇ રહેલો હોવાથી અને તેની એપાર્ટહેડ (અલગતાવાદ)ની નકારાત્મક નીતીથી તેઓનામાં નીરાશા વધવા લાગી છે અને પરિસ્થિતિ બહુ ગંભીર થઇ છે.

કઠોરપણ ભરેલી મુત્સદ્દીગીરી એ માગે છે કે આપણા દેશનું તંત્ર જેવું હોવું જોઇએ કે અમે તેની કદોકદીના વખત માં પણ આપણે પ્રજાના સમણા વર્ગોની વફાદારી અને સહકારપર આધાર રાખી શકીએ. રીસાયેલી અને અસંતોષી મોટી બહુમતી આપણી વચ્ચે પડેલી રહે એ સાઉથ આફ્રીકા ના હિતનું નથી.

* * *

આપણી હાલની સરકાર એમ માને છે કે પ્રતિબંધિત કાયદા અને નક્કરા પુરા મારે લાંબી કેદની સજાઓ કરવા થી સાઉથ આફ્રીકામાં ખતી બતી વચ્ચેનો સંબંધ બગડતો રોકી શકાશે.

સાઉથ આફ્રીકામાં ગોરાની પ્રતિષ્ઠા, સત્તા અને નેતૃત્વના પાયા હલી જવા લાગ્યા છે અને તેનો નાશ થવા લાગ્યો છે.

* * *

નેશનલીસ્ટોની નીતી ગોરી પ્રજા વીરુદ્ધના ભયંકર રાષ્ટ્રદ્રોહના નેતાઓ ઉત્પન્ન કરી રહી છે.

આપણા દેશના પીતાઓ તરફથી બીન-ગોરાઓને આપવામાં આવેલાં પવિત્ર વચનોનો અને માનવી અને ઇશ્વરને હરમીયાન રાખી કરેલી ગંભીર પ્રતિજ્ઞાઓના પક્ષાપક્ષીની રાજનીતીના કારણે સુરા થઇ રહ્યા છે. એ વચનો અને પ્રતિજ્ઞાઓનું આપણે પાલન ન કરી શકીએ તો પશ્ચિમના સુધારાના રખેવાળ હોવાનો દાવો કરવો એ મોટો ઢંગધડા છે.

* * *

એપાર્ટહેડના અતીચારી અને નકારા ત્મક કાયદાનો અમલ થઇ શકવાની મુશ્કેલીઓ વીષે આપણે ચેત વણી આપી હતી પરંતુ તેની અવગણ ના કરવામાં આવી. ગ્રુપ એરીયાઝ થવાનું કહેવામાં આવે છે પરંતુ કયાં એ કહેવાની સરકાર જવાબદારી લેવા માંગતી નથી. જુદા જુદા વર્ણના લોકો માટે જુદાં ટાઉનશીપો થવાનાં છે પરંતુ બીજાને પૈસો, સરકારને નહિ

અનીતી (મોરલ લગ્નો) ના કાયદો અદાલતમાં પડી ભાંગ્યો છે. કાયદાના પ્રતિબંધ બીના પ્રજા પોતાનું બીળ જાળવી નવા શકતી હોવા પોતાની જ સરકાર તરફથી પ્રજા ઉપર મુકવામાં આવેલા આરોપનું માનભંગ રહ્યું છે. એ સીવાય સૌએ પાસ રાખવાનું બીજું માન ભંગ તો હજુ ઉભેલું જ છે.

* * *

હું કરીથી જણાવવા માગું છું કે કલર્ડ લોકોને સામાન્ય મતાધિકારમાંથી કાઢી નાખનારા સુધરાયેલા કાયદાનો કાયદેસર થઇ શકતો સખતો વીરોધ અમે કરીયું. જે ઉચ્ચ નૈતિક સીદ્ધાંતોપર ગોરી પ્રજાનું નેતૃત્વ રચાયા યેલું છે તેને અમે કલંકિત થવા નહિ દઇયું. માન, ધનસાર અને સત્યને ખાતર તેની સામે લડીયું.

કલર્ડોનો મતાધિકાર આપણી ગોરી પ્રજાના સુધારાને અપજસના નથી. વીસ વરસ પહેલાં કેપની કુલ મતદારીનો ૧૨ ટકા હતો તે આજે માત્ર ૩ ટકા છે.

* * *

યુનાઇટેડ પાર્ટી બીન-ગોરાનો વીશ્વાસ પુનઃપ્રાપ્ત કરવાનો પ્રયત્ન કરશે.

યુનાઇટેડ પાર્ટી શહેરમાં અને આજ ડામાં વસતા સમણા વર્ગના લોકોને માટે ઘરોની વ્યવસ્થા કરવાનો મજબુત કાર્યક્રમ ઘડશે. સમણા વર્ગોને પોતા ના ઘરોની માલીકી ધરાવવાનું ઉત્તેજન આપશે

યુનાઇટેડ પાર્ટી પાસના કાયદા સરળ બનાવશે, તેનો ન્યાયથી વાજબી રીતે અમલ થાય અને નક્કરા કારણ સર કોર્ટની સજાઓ થતી અટકે તેવું કરશે.

યુનાઇટેડ પાર્ટી બીન-ગોરાઓમાં રાગો અને અસંતોષ દુર કરવાના સક્રીય પગલાં લેશે.

યુનાઇટેડ પાર્ટી જે બીન-ગોરા સક્રી યતે તેઓની ઉપર પોતાના લોકો પ્રત્યે ની ગોરાની દેખરેખ નીચે જવાબદારી ઓ ઉઠાવવાનો બોજો મુકશે અને તેવાં કામોને માટે દ્વારો ખુલ્લાં મુકશે.

યુનાઇટેડ પાર્ટી કલર્ડોને આજ દેશ ના અને આપણી જ પ્રજાના એક ભાગ તરીકે અને પશ્ચિમના સુધારાના લોકો તરીકે જ ગણશે.

યુનીયનના કાયદામાં નાગરીકોની જે હરકો અને જવાબદારીઓ જણાવેલી છે તેને અનુરૂપ સમણા વર્ગોને તેઓ લાયક ગણાશે. સ્વર્ગસ્થ જનરલ હર્ટ ઝોગે તેઓને આપેલાં વચન અને ખાત્રી ઓને તે પાળશે.

યુનાઇટેડ પાર્ટી કોંદીઓને પુરતો બદલો આપીને સ્વવતન મોકલી દેવા નું બ્યવહારુ છે કે નહિ એ બાબતને બીને અન્ય રાજકીય પક્ષો સાથે અને લાગતાવળગતા દેશો સાથે મસલત કરશે.

યુનાઇટેડ પાર્ટી તરફથી જે કોઇ પણ કોંગ્રેસન સક્રીય સાઉથ આફ્રીકાના કોંદીઓ મારે કરવામાં આવશે તે મરજીમાફ પોસ્ટપર કરવામાં આવશે અને બ્રીટીશ આફ્રીકાની સરકાર, કોંદ ની સરકાર, પાકિસ્તાનની સરકાર અને લાગતાવળગતા બીજા કોઇ પણ દેશની સરકારની સાથે મસલતો કર્યા પછી એ કાર્યક્રમ કરવામાં આવશે.

રીપેટ્રીએશન માટેની મસલતો પુરી થઇગઇ તો પછી યુનાઇટેડ પાર્ટી કોંદી ઓને ૧૯૫૬ માં નેટાલોને પ્રતિનિધિત્વ આપવામાં આવ્યું એ પોસ્ટપર પ્રતિનિધિત્વ આપવાનો વિચાર કરશે.]

(આટલો ખુલાસો શ્રી. રહાજિસે પાછળથી 'નાટાલ વિટનેસ'ના રાજદ્વારી અખબારપત્રોને કર્યો હતો.—તંત્રી.)

* * *

અમારી ગોરી પ્રજાના નેતૃત્વની નીતી ન્યાય અને નૈતિક સીદ્ધાંતોપર રચાયેલી છે અને શુદ્ધ ન્યાય કરવામાં આવશે. બળજબરીથી પર રચાયેલું નેતૃત્વ ટકે જ નહિ.

ગોરી પ્રજાના નેતૃત્વના ન્યાયપર આ બાર મુકવામાં આવ્યો છે એથી યુનાઇટેડ પાર્ટીએ એ ભુલવાનું નથી કે તેની સૌથી પ્રથમ ફરીતા એ નેતૃત્વની જવાબદારી ઉઠાવવાને ગોરી પ્રજાને આધ્યાત્મિક અને આર્થીક રીતે લાયક બનાવવાની હોવી જોઇએ.

* * *

નેશનલીસ્ટો સંપીની સ્વતંત્રતામાં માનવાનો દાવો કરે છે પરંતુ ટ્રુ યુનીયનોમાં તે ખંડનાત્મક તત્વોને ઉત્તેજન આપી રહી છે કે જેથી તેના જાતીય અને રાજકીય ધોરણે ભાંગફોડ પડી જાય.

તેઓ મર્યાદિત સ્વાતંત્ર્ય અને કાયદાના અમલમાં માનવાનો દાવો કરે છે પરંતુ સામ્યવાદી વીરુદ્ધનો કાયદો નાગરીકોના કાયદાની અદાલતનો આશ્રય લેવા નો સાધારણ હક છીનવી લેનારો છે.

ગ્રુપ એરીયાઝ એક્ટ નાગરીકના અદ્ધસ્થાનનું ખંડન નહિ થયું હોય એ સીદ્ધાંતનો ભંગ કરનારો છે અને વગર વોરન્ટે ગમે પ્રવેશ કરવાની સત્તા આપનારો છે.

ગોરા માટેનો નવો પાસનો કાયદો વ્યક્તિ સ્વતંત્રનો ભંગ કરનારો છે. પાર્લામેન્ટની સત્તાની ઉપરવટ જઇ પ્રધાનોના હાથમાં આપખુદ સત્તાઓ મુકવામાં આવી રહી છે.

* * *

મારી નમ્રને સક્રીય લોકશાસન માટે હાકલ છે. જે સ્વતંત્રતાઓ ઉપર જણાવી ગયો તે આપણી ખુબીઓ છે. આપણા સંસ્કાર છે. આપણું ઘડતર છે રાજકીય બનાવોને અનુકુળ થાય તેમ તેમાં ફેરફાર થઇ શકતા નથી. રાજકીય દ્રષ્ટિએ અનુકુળ હોય યા ન હોય તો પણ તેને માન આપવું જ પડશે

સ્વતંત્રતા અને ન્યાય કાળ અને હેતુથી પર છે. સત્યની જેમ અક્ષરી કાયદાનો એક ભાગ છે અને જીવ જતાં પણ અમે તેનું રક્ષણ કરીશું

* * *

મોટી ચર્ચાનો આ વખત નથી. સવાલ ઝાઝા અને સરળ છે. આપણે જેમાં માનીએ છીએ એ સમણું જ

લેખમમાં આવી પડેલું છે. આપણે આપણે અમલ કરતા થઈ જવાનું છે. આ ૧૯૫૦ના આપણા સુધારાના વર્ષમાં એમ કહેવું કે સ્વતંત્રતા, લોકશાસન, માનવહકોમાં આપણે માનીએ છીએ એ તો પૃથ્વી ગોળ છે એવું કહેવા જેવું થયું. તેમ છતાં પણ આપણે એ કહીએ છીએ અને આપણા વહાલા દેશપરથી જોખમ દૂર થાય નહિ ત્યાં સુધી કરી કરીને કહીશું.

અને જે કોઈ પણ મનુષ્ય કે વસ્તુ ઓ આપણી પાસેથી છીનવી લેવાનો પ્રયત્ન કરશે તેને આપણે કહીશું– "સાઉથ આફ્રીકામાં સ્વતંત્ર માણસો જીવતા હશે ત્યાં સુધી એ નહિ બની શકે."

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લૉરેન્સ એકકીબન)

[૪૦ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લૉરેન્સ એકકીબનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઇચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. એકકીબન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

તુરેલી કદી

સૌથી પહેલું જોર તેની સોયી નખાળી કદીપરથી અંકાય. અને જો એક પણ કદી તુરી તો આખાની સાંકળ નકામી થઈ પડે છે. લોકોને કુદરત ના કાયદાને અનુસરીને તંદુરસ્તી બળ વધારવું શીખવતાં આપણે સૌથી નબળી કદી શોધી કાઢવી જોઇએ. તુરેલી કદી વધુવાર આપણી સઘળી મહેનત બરબાદ કરી નાખે છે અને આપણા સઘળા પ્રયત્નો નકામા થઈ પડે છે. જો નીષ્ફળતાનો ડોષ કુદરતી ઉપચાર નો નહિ ગણાય. પરંતુ કુદરતના કાનૂનોની અવગણના કરનારાઓની અજ્ઞાનતાનો ગણાય.

તુરેલી કદી શોધી કાઢવાની એક રીત એ છે કે લોકો કેવી રીતે અને શું ખાય છે તે પર નજર રાખવી. તેનાથી ઘણું જાણી શકાય છે. કાખલા તરીકે, મારી એક દરદી બહુ હતી જેનું શરીર બહુજ ખારે હતું. બધે ચરબી નો એક કુંભરજ જોઈ લેવો. હું નીરામિષાહારી હોવા છતાં એક વાર તેને ત્યાં જમવા ગયો અને તુરત હું જોઈ શક્યો કે તે એટલી બધી કેમ છે? કાચાં શાકની કચુંબર કે સીધો તરી તો તે ખાજ નહિ. તેની બાળા માં ચોળા બાવળનો દાળ હતો (અને તે એસ્યુમીનીયમના તપેલાંમાં રંધાયા હતા.) પ્રુન રાખેલી અને પછી તેનું પાણી નીચોવી કાઢેલી કોબી હતી. એટલે જે કંઈ પણ તેમાં સત્વ રહ્યું હોય તે સઘળું પાણીમાં ચાલ્યું ગયેલું. બાલ કાઢી નાખેલા બટેટાં હતાં અને એક બાઉલ જેવા મોટા માંસનો ટુકડો હતો. બીજું તો બારોબાર હતું અને કોબીમાં બારી ચૉક મરી હતાં. સાથે સફેદ રોટી તો હોયજ. એ પુરું કર્યા બાદ એક વાટી રહાબી ભરી દૂધ અને ચાલક લીધાં અને તેમાં નાખી સફેદ ખાંડ, અને અંતે કક્ક કોફીનો પ્યાલો લીધો.

પછી તે ચરબીનો કુંગર હોય અને દરદની, બેચેનીની, ઉંઘ નહિ આવવાની અને માથું દુઃખવાની ફરીયાદો કરે તેમાં શી નવાઇ! એવો ખોરાક ખરેખર જ સ્ટાર્ચવાળો ગણાય. સ્ટાર્ચથી ઘણા માણસોને ચરબી વધે છે, બીજાઓને પીત્ત થાય છે, કોઈ વાયુનું દરદ અને બીજા અનેક રોગો થાય છે. વધારે પડતું ગોળ (નીમક) લેવાથી સ્નાયુઓ માંનું પાણી સુસાર્ઘ્ય બને છે. અને તે કીધાં પછી કુણી બને છે. કીડની (મુત્રાશય) પર વધારે પડતો બોજો પડે છે, જેથી કબજીયાત થાય છે અને બીજી રીતે શરીરમાં ઝેરી પદાર્થો વધે છે. રક્તવાહીનીમાં એ ઝેર ઉતરવાથી મગજ પર અસર થાય છે અને માથા ના દુઃખાવો થાય છે, બેચેની બહુજ છે વીગેરે વીગેરે. રાતે કદાચ કોફી ઉંઘ ને મારી નાખે છે.

આ દરદી બગડેલાં માલ્ટર વીગેરે કાચાં શાક લેવાની વાત તો સાંભળે જ નહિ. તેને તે "ઘોડાનો ખોરાક" કહે. બટેટાંની છાલમાં ઘણો ગુણ હોવાથી તેને છાલ સાથે જ રાંધવાની વાતને તે હસી કાઢે. એ પણ તેને મન "ઘોડા નો ખોરાક." બીજું તેં તેનાથી બટા ડાયજ નહિ. અને બાવલ, સફેદ રોટી અને મરીમસાલા પણ ખાવાજ જોઇએ. વળી એલ્યુમીનીયમના વાસણ વો તેની તંદુરસ્તી કરતાંય તેને વધારે પ્રિય. જો કે તેમાં કેટલું ઝેર છે તે સમજાવવાને એક પુસ્તક મેં તેને આપ્યું હતું.

બાગેજ કહેવાની જરૂર હોય કે એ દરદીને મારે પડતી મુકવી પડી હતી. હું જે કંઈ હોમીયોપથીની દવા આપું તે લેવા તે તયૈયાર હતી પણ તે સાથે એસ્પ્રીન, પેટના દુઃખાવાની અને ઉંઘ લાવવાની ઉપલાંમાં ઉપલી નીકળેલી દવાઓ કેમીસ્ટને ત્યાંથી લાવી તે પણ તેની સાથેજ લીધે.

મેં તેને છેલ્લી જોઇ ત્યારે તેને બંધાર થયું હોય તેવું જણાતું હતું. હૃદય રોગ અને માનસીક અશાની તે ફરિયાદ કરતી હતી. આવા કેસો સારા થઇ શકે તેવા હોય છતાં નીષ્કાળજી છતી સારા નહિ થતા હોય એ જોઇ દુઃખ થયા વીના ન રહે. છેવટે કર્મની સતી પર તે ઉતરવા પડે. બીજો એક કેસ બહુ દારૂ પીવાથી લીવર બગડી ગયેલા માણસનો હતો. વર્ષોથી તે વધારે પડતું પીતો હતો. તેની પત્ની તેના, બાળકો, તેના મીત્રોએ તેને ઘણુંયે સમજાવ્યું પણ તે સમજતો નહોતો. છેવટે કુદરત રૂઠી. દુઃખતા હૃદયસ અને લીવરની વેદના થવા લાગી. કેન્સરથી મોત નીપજવાના સ્વપ્ના તે જોવા લાગ્યો.

બહુ દારૂ પીનારાને. મરી, મીઠું, રાઇ, સુરકો વીગેરે આકરા મસાલાઓ લેવાની ઇચ્છા થાય છે. વળી માંસ, ઈંડા, ચીઝ જેવો ખોરાક બીજા ખોરાક કરતાં તેઓ વધારે પસંદ કરે છે. દાળ, કાચાં શાકને તેઓ ભાગ્યેજ હાથ લગાડે છે, અને મીષ્ટાન્ન પણ તેઓ પસંદ કરતા નથી. તેઓ બહુ આકરે કબજીયાત કંઈ કંઈક ખાટા, તીખા, ખારા પદાર્થો ખાવા કરતા હોય છે. અને મોડી રાતે પણ કંઈક ખાઇ તીખું ખાતા હોય છે.

આ માણસને બે મહિના કુદરતી ઉપચારો કરવાથી કેટલું સારું થઈ ગયું એ જણાવતા જોયું છે. તેના શરીરમાંથી સઘળું ઝેર નીકળી ગયું અને મહિના ઓ સુધી તેણે દારૂને હાથ નહિ લગાડ્યો.

પરંતુ જોયો તે સાજો તાજો થયો તેવુંજ તેણે વીચાર્યું કે હવે કુદરતી નીયમોને વળગી રહેવાની જરૂર નથી અને ફરી તેણે માંસ, મસાલા, અને ઝેરી વસ્તુઓ લેવાનું શરૂ કર્યું. તેનું પેટ ફરીથી બગડ્યું. બ્રાત બ્રાતની ચીજો ખાવાની તલપ થવા લાગી અને આખરે દારૂ પણ પીવા લાગ્યો.

આવા માણસોનું શું થાય? બીજી વસ્તુ તેઓ કરશેજ નાહ અને કરશે તો તે ચાલુ નહિ રાખે. પ્રયત્ન મુકી નહિ કરે.

વળી બીજો દાખલો: અમેરીકામાં એક માણસે તેની કીડની સંબંધી સલાહ માગી. તેને લોહી પડતું હતું. તે પોતાની કારમાં મને લીફ્ટ આપવા નો હતો અને કાર ચાલુ કરતાં પહેલાં તેણે કોઈ જોય નહિ એ રીતે પોતાની ડોપીથી મોઢું ઢાંકી ઝટ નામનો દારૂ પીધો. (એ વખતે અમેરીકામાં દારૂ બંધી હતી.) મેં તેને કહ્યું: "ભલા માણસ તારી કીડનીની ફરિયાદનું મૂળ કારણ તો આજ છે." તેણે કહ્યું: "જાઓ, જાઓ; છેલ્લાં ત્રીસ વરસ થયાં હું તો પીતા કરું પણ મને કશું નથી થયું." તેની સાથે દલીલ શું કરવી! પીવાની તેને તલપ હતી અને તે કંઈ માને એમ નહોતો.

એ કરતાં એક સારો કેસ અમેરીકા માંજ બન્યો હતો. એક પરણેલા નવ યુવાનને કાનમાંથી પુરુ નીકળ્યા કરતું હતું. કાનનો એકસ્પર્ટમાં થયો હતો. ડેટમાપ ડાક્તરો પાસે તે જઇ આવ્યો હતો પરંતુ કશો ફાયદો નહિ થયો. મેં જોયું કે તે રોજ સવારે બેકન (ડુકરનું માંસ) ખાતો હતો. મેં તેને એ માંસ બીલકુલ છોડી દેવા સુચવ્યું. ડેટલી ૨૬૬૬ પછી તેણે છોડવાનું કબુલ કર્યું" અને બે અઠવાડીયાં મારી દવા ચલાવવાનું સ્વીકાર્યું. તેનો એક-સેમા ત્રણ દીવસમાં સારો થવા લાગ્યો. એક અઠવાડીયાંમાં વધો સુધી નહિ હતી તેવી તેની તબીયત સારી થઇ. બે અઠવાડીયાં બાદ મેં તેને ફરી નાસ્તા માં એ માંસ લેવા કહ્યું. બીજુ તેવુંજ દરજ્જ ફરી ઉપડ્યું!

એ પછી એ માણસને વધુ સમજાવવાની જરૂર નહિ પડી. તેણે તે સદાને માટે છોડી દીધું અને હેલ્થ ખાતર તેની પાસેથી એ સાંભળ્યા કે તેની તબીયત સાવ સારી થઈ ગઇ છે. તેની તંદુરસ્તીની સાંકળની તુરેલી કડી તેને મળી આવી હતી.

આ લેખોમાં મારો આશય વાચકોને તેઓની અંદરની નબળાઇઓ સમજતાં શીખવવાનો છે. જ્યાં સુધી તેઓ તંદુરસ્તીના નીયમો નથી જાણતા ત્યાં સુધી તેઓને દુઃખ સહેવું પડશે. એ નીયમો તેઓ સમજતા થાય અને પોતાના જીવનમાં તેને ઉતારે તો તેઓ પણ તંદુરસ્ત જીવન જીવી શકશે.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ અજમતી તરફથી)

વડોદરા, નવેમ્બર તા. ૧૮, ૧૯૫૦.

રાષ્ટ્રપતિનું ભાષણ

પાર્લામેન્ટની ચાલુ બેઠકના આરંભમાં રાષ્ટ્રપતિ ડૉ. રાજેન્દ્ર પ્રસાદે આપેલાં ભાષણમાં નીચેના મુદ્દા જણાવાયા હતા: (૧) તાજેતરની પરિસ્થિતિએ એ કટોકટીને ગંભીર બનાવી દીધા છે. અને શાંતીની ઝંખના કરતું જગત આજે યુદ્ધના કિનારા પર આવી ને ઉભું છે. (૨) આપણા દેશમાં પણ અનેક આફતોનો સામનો કરવો પડયો છે: ધરતીકંપ, રેલ અને વરસાદની અછતનો. (૩) "હું પ્રાર્થના કરું છું કે જગતના મહાન દેશોના આગેવાનો, જેમના પર મોટી જવાબદારી રહેલી છે, તેઓ ઝેકબ્લીન સાથે મળી હજુ પણ દુનીયાને બચાવી લે." (૪) "ચીને તીબેટમાં લીધેલાં પગલાંથી અમને ઘણો ખેદ થયો હતો. આ શાંત દેશની સ્વાયત્તતા જળવાઇ રહે એમ પણ ભારત ઇચ્છે જ." (૫) "નેપાળના રાજા ભારતમાં દીલ્હી ખાતે આવી ગયા છે, અને આપણે તેમને માનનીય મહેમાન તરીકે સત્કાર્યા છે. નેપાળને ભારત સાથે ગાઢ સંબંધ છે, અને તાજેતરમાં જ બે દેશો વચ્ચે કરારો પર સહી થઇ હતી. મારી સરકારની એ ઇચ્છા હતી, અને હજુ પણ છે, કે નેપાળની સાથે મૈત્રી ભર્યું વર્તન રાખવું, તેમજ તેની પ્રજા રાજકીય અને આર્થિક પ્રગતિ કરે તેવા પ્રયાસો કરવા. (૬) તાજેતરમાં આપણા દેશ પર આવેલી કુદરતી આફતો ને સંકટોને પરિણામે આપણને પરદેશ થી અનાજની મોટી આયાત કરવી પડી છે. છતાં ૧૯૫૨ ના માર્ચ સુધી માં પ્રજાની સામાન્ય જરૂરીયાત પુરતું અનાજ ઉત્પન્ન કરવાના ધ્યેયને છોડી દેવાનું કંઈ કારણ નથી. (૭) ૧૯૫૦ ના એપ્રીલની ૮ મીએ થયેલા ભારત–પાક કરારને પરિણામે પરિસ્થિતિમાં ક્રમશઃ સુધારો થયો છે, અને નીર્વાસીતો પોતાને વતન પાછા ફરી રહ્યા છે, તેથી મને ખુશી ઉપજે છે. (૮) આયોજન પંચ તરફથી પોતા સમયમાં જ દેશ સમક્ષ ટુંકા ગાળાની યોજના રજુ થશે. દરમ્યાન આખરા, દામોદર અને હીરાકુંડના બંધની યોજના સારી પ્રગતિ કરી રહી છે. ગૈરાનિક શોષ ચોળ માટે કેટલીએ નવી રાષ્ટ્રીય પ્રયોગ શાળાઓ ખોલવામાં આવી છે. (૯) પુર્વ પાકીસ્તાનથી આવેલા નીર્વાસીતોમાંના ૧૧ લાખને જમીન આપવી વીગેરે યોજનાઓ કેટલા તેમજ દુકાનો માં રોકી મેલામાં આવ્યા છે; હજુ બાકી લાખ ભાવણીઓમાં વસે છે. (૧૦) પશ્ચિમ પાકીસ્તાનથી આવેલા ૫૯ લાખ નીર્વાસીતોમાંના ૩૦ લાખ ને–જેટલે કે ૭ લાખ કુટુંબોને–જમીનો અને ધંધાનાં સાધનો આપવામાં આવ્યાં છે. આમાંના ૨૫ લાખે શહેરોમાં રહેવાનું પસંદ કર્યું છે. ૨૦ લાખને મકાનોની સગવડ અપાઇ છે. ૫૪ હજાર નીર્વાસીતોને દુકાનો અને વેપાર ધંધામાં રોકી લેવામા છે; અને ૧૭ લાખ માટે લોન, નોકરી કે ધંધાદારી શીક્ષણ આપવાની જોગવાઇ થઇ છે. (૧૧) સામાન્ય ચુંટણીઓ ૧૯૫૨ના નવેંમ્બર યા ડીસેમ્બરમાં થશે.

સાબરમતીમાં સંગ્રહસ્થાન

અમદાવાદનો એક સંદેશો જણાવે છે કે ગાંધી સ્મારક ફંડનાં નાણામાંથી સાબરમતી હરિજન આશ્રમમાં રૂા. ૨૦ લાખને ખરચે ગાંધીજીની સ્મૃતિ માટે એક સંગ્રહસ્થાન ઉભું કરવાની યોજના થઇ રહી છે. આ સંગ્રહસ્થાન માં ગાંધીજીના અવશેષો રાખવામાં આવશે. ઉપરાંત બાપુની રચનાત્મક પ્રવૃત્તિને વેગ આપવા માટે એ સંગ્રહ સ્થાનની પાસેજ કેટલાંક મકાનો પણ ઉભાં કરવામાં આવશે.

ગુજરાતમાં ઔદ્યોગીક

નવા વરસમાં સરકાર તરફથી ગુજરાતમાં ઔદ્યોગીક વીકાસ માટે રૂા. પાંચ લાખ ખરચવાનો ઠરાવ થયો છે. ગુજરાતની ઔદ્યોગીક સમિતિની કચેરી માતર તાલુકાના બલાડા ગામે રખાઇ છે. તેના સંચાલક ગાંધીજીના આશ્રમ વાસી શ્રી. રાવજીભાઇ નાથાભાઇ પટેલ છે. આ સમીતી તરફથી ગુજરાતમાં ખાદીનાં ૮૦ કેન્દ્રો સ્થાપવામાં આવ્યાં છે. ગયે વરસે આ કેંદ્રોમાં જણ લાખ ચોરસ વાર ખાદી પેદા થઇ હતી. સમીતી તરફથી સુરત જીલ્લામાં ડાંગર ખરડાવ વાનાં ૯ કેંદ્રો ચાલે છે. ગુજરાતમાં આવાં ૪૪ કેંદ્રો ખોલવાનો ઠરાવ થયો છે. ગુજરાતમાં સ્વાવલંબી ખાણીઓ અને બળદ માટે રૂા. ૧૨૦૦ સુધીની મદદ આપીને હાલ આવી ૯ ખાણી ચલાવવામાં આવે છે. આણંદમાં મધ માખ ઉછેરનું કેન્દ્ર શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. બજુરાંના રસમાંથી તાડગોળ બનાવવાનો ઉદ્યોગ સુરત જીલ્લામાં શરૂ કર્યો છે. ગુજરાતમાં તેનાં બીજાં ૬૫ કેંદ્રો ખોલવાનું નક્કી થયું છે. હાલ અઠવેમાં ૪૦ વીદ્યાર્થીઓને ગોળ બનાવવાની તાલીમ અપાય છે. સાબર મતી અને આણંદમાં ઉક્ષ (સાકળાટી) માંથી સાબુ બનાવવાનાં કેંદ્રો ચાલે છે. ડાંગ પ્રદેશના વીકાસ માટે ખંચણ–કામદારોની ૬ સહકારી મંડળીઓ રચવામાં આવી છે. તેમને સરકાર તરફથી ખંગાણ કાપવાના કુપ અપાય છે. ગયે વરસે ડાંગના વીકાસ માટે રૂા. ૩૦ હજાર ખરચાયા હતા.

દક્ષિણ આફ્રીકાના હીંદીઓ

પાર્લામેન્ટમાં સવાલોના જવાબ આપતાં વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ જણાવ્યું કે "દક્ષિણ આફ્રીકાના હીંદીઓનો સવાલ આંતરરાષ્ટ્રીય અદાલત આગળ તથ જવાની ભારત સરકારની ઇચ્છા નથી. કોઇ કામકાજની અદાલતના કરતાં રાષ્ટ્રસંઘની જનરલ એસેમ્બલી આ સવાલનો વીચાર કરે એ અમને વધું અકેકતર લાગ્યું. ગ્રુપ એરીયાના એક્ટ ની કલમોની રૂએ ગ્રુપ એરીયા હજુ જાહેર કરવામાં આવ્યા નથી. કાયદા ની કલમોની રૂએ જે પ્રાથમીક પગલાં ભરવામાં આવ્યાં છે તેને લીધે મુખ્યત્વે ઝેરાઓનો વસવાટ વાળા સત્તાઓમાં હીંદીઓની જમીનોની કિમતો તથા તેમનાં બીજાં હિતો પર અત્યારથી અસર થવા પામી છે."

સ.–"કોમનવેલ્થ પરિષદોમાંની કોઇ પરિષદમાં દક્ષિણ આફ્રીકાને હીંદની બાબતની ચર્ચા થઇ હતી કે એ સવાલ ઉઠાવવો હતો?"

વડા પ્રધાન—"તેની ચર્ચા થઇ નહોતી, તેમ એ સવાલ ઉઠાવાયો ન હોતો. પરિષદની બહાર એક પ્રસંગે મારી તથા દક્ષિણ આફ્રીકાના વડા પ્રધાનની વચ્ચે કેટલીક વાતચીત થઇ હતી. એ બાબતે વાતચીત હતી."

હીંદનું લશ્કર

વડા પ્રધાને પાર્લામેન્ટમાં કહ્યું કે "સંરક્ષણ બાબતે કાર્યક્ષમ સરકાર માટેની દેશની જરૂરીયાતને ધ્યાનમાં રાખી સંરક્ષણ બાબતમાં ખર્ચ તેટલો ઘટાડો કરવાની સુચના આપવામાં આવી છે." હીંદના સરસેનાપતિ જનરલ કરીઅપ્પાએ લખનૌમાં જણાવ્યું કે હીંદનું લશ્કર તેને માટે નક્કી કરાયેલી હરકે બળથી હો તેટલું બળ વાન છે. હીંદની ઉત્તર સરહદ પર બનતા બનાવોથી ઉભી થયેલી પરિસ્થિતિનું વખતોવખત અવલોકન કરાય છે, જો હીંદનું લશ્કર વધારવાની જરૂર જણાશે તો તેમ કરવામાં આવશે. સરકાર લશ્કરની નવરચના સંબંધમાં કોઇ પણ રચનાત્મક દરખાસ્ત પર વીચાર કરવા તયાર છે. હીંદના લશ્કર સમક્ષ રખાયેલો ઉદ્દેશ હીંદનું સંરક્ષણ કરવાનો છે, નહીં કે આક્રમણ કરવાનો."

હીંદ અને નેપાળ

બીહાર ભુકંપની હીંદ અને નેપાળ ની સીમા પર સભામતીનાં પુરતાં પગલાં હીંદ સરકાર તરફથી લેવાયાં છે. નેપાળમાં સરકારી લશ્કર અને નેપાળ કોંગ્રેસનાં દળો વચ્ચે લડાઇ ચાલી રહી છે. નવી દીલ્હી ખાતેનું નેપાળી વકીલાત કચેરી જણાવે છે કે રાજવંશ સરકારમાં નીષ્ફળતા જણાયે છે કે રાજવંશ સરકારમાં નીષ્ફળતા જણાયે છે, અને નવા ત્રણ વરસના બાળ રાજનું સ્થાન કરાયું છે, એવા હેવાલો બોટા છે. કલકત્તા ખાતેના નેપાળી કોંગ્રેસના એક નેતાએ જણાવ્યું કે કલકત્તામાં ૪૦ ઓંચો સભ્ય ૪૦૦ નેપાળીઓએ નેપાળમાં "આઝાદીના આદિક્રમણ" માટે સ્વયંસેવકો તરીકે નામ નોંધાવ્યાં છે. ધીરજંજથી પ્રેસ ટ્રસ્ટ ઓફ ઇંડીયાને એવા જણાવાયું છે કે અત્યારની તકેદારી જોતાં એમ જણાય છે કે કોંગ્રેસી દળો ધીર જંગ ખાતે સરકારી દળોનો સામનો કરવાને બદલે શહેરની આજુ બાજુના વીસ્તારમાં આશ્રયોમાં છુપાઇ જઇ આગળ વધતાં સરકારી દળો પર ગેરીલા આક્રમણ કરશે. નવી દીલ્હી માં સત્તાવાર રીતે જાહેર કરવામાં આ વ્યું છે કે હીંદ સરકારે બીહાર, ઉત્તર પ્રદેશ, અને પશ્ચિમ બંગાળની સરકાર ને એવી સખત સુચના મોકલી છે કે તેમણે હથીયારોવાળા માણસો અથવા હથીયારો કે દારૂગોળાને હીંદ અને નેપાળ વચ્ચેની સરહદ ઉપર થઇને કોઇ પણ દીશામાં જવા કે આવવા દેવા નહીં. હીંદ સરકારે કાઠમંડુની સરકાર ને એમ જણાવી દીધાનું કહેવાય છે કે બળવાખોરોએ પોતાના આક્રમણની તયારી માટે ભારતના પ્રદેશનો ઉપયોગ કર્યો ન હતો એનું ભારતે બાર પુર્વક પુનરૂચ્ચારણ કર્યું હતું. ધીરજંજ ખાતે તાકીદની સરકારની રચના થયા પછી પહેલીજ વાર મળેલી જાહેર સભામાં નેપાળી કોંગ્રેસના મંત્રી શ્રી. ગોપાલપ્રસાદ ઉપાધ્યાયે જણાવ્યું હતું કે "૬૪ દીવસમાં ખટમંડુ ખાતે નેપાળ કોંગ્રેસ સરકારની રચના થશે. કોંગ્રેસી દળોનું લક્ષ્ય નેપાળના વડા પ્રધાનનું નીવાસ સ્થાન સીંહ દરબાર છે. ખટમંડુ જતા તમામ માર્ગો પરનાં મરનાળાં અને પુલો ઉડાવી દેવામાં આવ્યાં છે. વડા પ્રધાન મોહન સમશેર જંગ બહાદુર રાણા છટકવાના કોઇ માર્ગને અભાવે લગભગ કેદીજ બની ગયા છે. તેઓ હવે માત્ર બીમાન દ્વારાજ છટકી શકે એમ છે."

કાશ્મીરમાં રાષ્ટ્રપતિ

શ્રીનગરની મુલાકાત દરમીયાન કાલ શ્રીર વીદ્યાપીઠના પદવીદાન પ્રસંગે ભાષણ કરતાં રાષ્ટ્રપતિ ડૉ. રાજેન્દ્ર પ્રસાદે કહ્યું કે "વીશ્વના સઘળા દેશો સાથે શાંતી તથા મૈત્રીની નીતી જળવાનો ભારતનો દ્રઢ નીરધાર છે. કોઇ પણ દેશ તરફથી આપણા પર હુમલો થશે કે કોઇ પણ પ્રકારની મુસીબત આપણા પર આવી પડશે તો આપણે સઘળાં સામનો દ્વારા આપણા દેશનું રક્ષણ કરીશું. કાશ્મીર વીદ્યાપીઠે આઝાદ ભારતમાં પોતાનો જન્મ થયા બદલ ગૌરવ અનુભવવું જોઇએ. આ વીદ્યાપીઠ યુવાન વર્ગમાં જ્ઞાન સીંચવા

માં ઉચ્ચ પ્રણાલી બાંધશે, એવો મને વીશ્વાસ છે. આપણા દેશમાં કામની તંગી નથી, તંગી તો તાલીમ વાળા લોકોની છે. કાશ્મીર સુંદર દેશ છે. અહીં વીકાસ માટે અઢળું ક્ષેત્ર પડેલું છે જો આ વીદ્યાપીઠ દેશમાં વધુ અનાજ પેદા કરી શકે તેવા જ વીદ્યાર્થી ઓ ઉભા કરે, તો દેશની વર્તમાન અનાજ–કટોકટી નીવારવામાં તેઓ ઉપયોગી બની શકે."

વિવિધ

કોમનવેલ્થના વડા પ્રધાનોની પરિષદ

કોમનવેલ્થના વડા પ્રધાનોની પરિષદ આંતરરાષ્ટ્રિય પરિસ્થિતિની ચર્ચા કરવા જાન્યુઆરીમાં લંડનમાં મળશે એવું બ્રીટીશ વડા પ્રધાન શ્રી એટલીએ ગઈ કાલની સભામાં જાહેર કર્યું છે. એક મજુર પક્ષના સભ્ય શ્રી. જેરીક હલેચરે વડા પ્રધાનને પુછ્યું કે ઉક્ત પરીષદના એજેન્ડા પર આફ્રિકા માં જતીભેદના સવાલો પ્રત્યેની કોમનવેલ્થની નીતીની ચર્ચા મુકાશે કે નહિ? શ્રી. એટલી એ જણાવ્યું કે, એજેન્ડા પરથી કોઇ પણ સવાલ બાતલ રાખવા માં આવશે નહિ. જાની ચર્ચા થશે એ વડા પ્રધાનોનેજ ઠરાવવાનું રહેશે. પરીષદમાં હીંદથી પંડીત નેહરૂ, પાકીસ્તાનથી જનાબ લીયાકત અલીખાન અને આફ્રિકા તરફથી મુલકી પ્રધાન ડો. ટી. મ. ડોંગીસ જશે

કલર્ડોના મતાધિકારપર મુનાફટ પાર્ટી

જોહનીસબર્ગમાં ગયે અઠવાડીયે મળેલી મુનાફટિક પાર્ટીની રાષ્ટ્રિય કોંગ્રેસે કલર્ડ લોકોને સામાન્ય મતપત્રકમાંથી કાઢી નાખવાના મુનીયન સરકારના નીર્ણયનો વિરોધ કરનારો ઠરાવ પસાર કર્યો છે. ઠરાવમાં જણાવ્યું છે કે કલર્ડ વોટપર મલાન-હર્ઝોગ કરાર મુનીયન રધપાયું સારથી આવેલી એક પછી એક સરકારોએ તેમજ રાજકીય નેતાઓએ ગંભીરપણે આપેલાં વચનોનો ભંગ કરનારા છે. એ વચન એ કે, તેઓના રાજકીય હકો લઇ લેવામાં આવશે નહિ. મુનીયન સરકારનો આ નિર્લજ્જ પાર્લામેન્ટની સધારણ બહુમતીથી પસાર કરી દેવા એ મુનીયનના કાયદાનો ભંગ થએલો ગણાશે. સુચવાયેલો કાયદો ગોરા, બીન-ગોરા વચ્ચેનો સંબંધ બેચમમાં નાખનારો થશે, ગોરાં સાઉથ આફ્રિકા ની આબરૂને કલંકીત કરશે અને દુનીયા ની નજરમાં સાઉથ આફ્રિકાને નીચું જોવડાવશે. તેથી આ કોંગ્રેસ તેનો દરેક રીતે વિરોધ કરશે.

બીલ એક ઠરાવમાં એવી માગણી કરવામાં આવી છે કે કલર્ડ લોકોના મતાધિકારમાં પાર્લામેન્ટના બન્ને મકાનો ની સયુકત બેઠકની બેત્રણમાંસ બહુ મતીથીજ ફેરફાર કરવામાં આવેલો જોઇએ. કલર્ડ લોકોના મતાધિકારના સંબંધમાં બે નેશનલીસ્ટો સિદ્ધાંતની કલમોને રદ બાતલ કરવાના હોય તો ઓફિકાન્સ અને અંગ્રેજી ભાષાઓની સમાનતા સુરક્ષિત રાખનારી કલમો ને વિષે પણ તેઓ તેમ નહિ કરે તેની શી ખાત્રી? એમ શ્રી. એચ. જી. હેરે-સે જણાવતાં કહ્યું કે, આ સરકાર તરફથી જો કલર્ડોના મતાધિકારમાં સાદી બહુમતીથી ફેરફાર કરવામાં આવશે તો, હવે પછી આવનાર ગમે તે સરકારને બેજર રીતે તે પુનઃસ્થાપિત કરવાની પણ સત્તા રહેશે.

નાટાલ ધન્ડિઅન કોંગ્રેસે પણ વિરોધ દર્શાવ્યો છે.

કેપટાઉનમાં આસામ ફન્ડ

કેપટાઉન મુનસીપલ હીંદુ એસોસીએશનના મા. મં. મંત્રી રા. મુનીલાલ સી પંચસાણીયા લખી જણાવે છે કે આસામ ભૂંકપ નીવારણ ફન્ડ માટે એસોસીએશનનો આશ્રમે થએલો ફન્ડની પા. ૧૩૮–૩–૩ ની રકમ રેમીટર મારફતે પંડીત નેહરૂપર ન્યુદિલ્હી રવાના કરવામાં આવી છે.

હીંદના દુઃખ ભણ્યો

વહીવટીતંત્ર અંગે નવો મુદ્દાલેખ

મુંબઇનું 'અવલોકન શુદ્ધિ મંડળ' કે જે લોકોના સંસ્કાર સુધારવા માટે રચવામાં આવ્યું છે, તેણે આ વર્ષથી દિવાળી ને દિવસે વેપારી ભાઇબંધોને નીચે મુજબ નું લખાણ કરી 'વહીવટીતંત્ર' કરવા વિનંતી કરી હતી:

"પરમકૃપાળુ પરમાત્મા સચ્ચિદાનંદ એટલે પરમાત્મા સત્યસ્વરૂપ અને ચૈતન્યસ્વરૂપ અને આનંદસ્વરૂપ છે. એનો અર્થ એ કે ઇશ્વર મુર્તિમંત સત્ય છે. સત્યની અવગણના કરનાર ઇશ્વરની અવગણના કરે છે. ઇશ્વરની અવગણના કરનાર કોઇ કદીએ દુઃખું નથી એમ બધાં શાસ્ત્રો પોકારીને કહે છે.

"આજના શુભ દિવસથી આપણા નિત્ય વ્યવહારમાં આપણે ખોટા લોભમાં ન ફસાઇએ એવી પ્રાર્થના કરીને 'વહીવટીતંત્ર' કરીએ છીએ. ઇશ્વર આપણને સાચા માર્ગે જવાની શક્તિ આપે."

સરદાર પાવર હાઉસ

બારડોલીમાં આંધકામ ખાતાના પ્રધાન શ્રી. ગાડગીલે સરદાર પાવર હાઉસ ઉધાડું મુકયું હતું. તેઓએ તે પ્રસંગે જણાવ્યું હતું કે, પાવર હાઉસ "વધુ અનાજ ઉગાડો" એ ચળવળને મદદરૂપ બનશે અને ખેડુતો ને ઇલેક્ટ્રિસિટિ અને બીજાંક સહાય આપશે.

નિસ્વાર્થ સેવા ભાવના

ભારતનાં આગેવાનો, અધિકારીઓ અને નાગરીકોની નિસ્વાર્થ સેવાની ભાવનાને અંજલિ આપતાં, ભારત ખાતેના અંગ્રેજી જેલખો, શ્રી. લેપ હેન્ડરસને જણાવ્યું હતું કે, જો આ ભાવના ભારતના જુવાનોમાં પ્રગટાવવા માં આવે તો આજનું ભારત પણ પોતાના ગૌરવપૂર્ણ ભૂતકાળની જેમ વીશ્વમાં મહત્વનો ભાગ ભજવી શકે.

ધાન્યનું ઉત્પાદન

ચાલુ વર્ષમાં દેશમાં ધાન્યનું ઉત્પાદન સારા પ્રમાણમાં થવાનો સંભવ હોવા થી ગયા વર્ષ કરતાં ૧૬૫૦–૫૧ ના વર્ષમાં ધાન્ય ઉદ્યોગની સ્થિતિ વધુ સારી રહેશે. એમ લાગે છે. બંને વર્ષે ધાન્યનો પાક ૬૩ લાખ ટનોનો જેટલો હતો. પરંતુ ચાલુ વર્ષમાં

હીંદીઓને માટે મકાનોની લોન

ડરબન સીટી કાઉન્સીલે રસીંગ્રીલ્હમાં ૬૦ અને રેન્ડફલ્સ રોડમાં ચાર રહેવાના મકાનો બાંધવાને હીંદીઓ માટે જમીનના ટુકડા ફાળેલા છે જેનાપર તે લોન આપવાની છે. લોન સાડા ત્રણ ટકા વ્યાજે આપવામાં આવશે અને વ્યાજ સહીત મુદલ રકમ માસિક સરખા હપતાથી ૩૦ વર્ષ માં ભરપાઇ કરી શકાશે. નાણા ઉઘીના લેનાર જો ઓળી મુદતમાં તે ભરી દેવા ઇચ્છે તો તેમ કરી શકશે. આ રીતે અજુગ્રી કરતાં દર ૧૦૦ પાઉન્ડે માસિક શી. ૬–૧ જેટલી રકમ ભરવાની આવે છે. લોનપર ડીપોઝીટ પાંચથી દસ ટકા લેવામાં આવશે.

આ લોનનો લાભ તેવાજ લોકો લઇ શકશે જેઓ રહેવાને માટે પોતાની માલીકીનું ઘર ધરાવતા નહિ હોય અને જેઓ પોતાને રહેવાને માટેજ તેનો ઉપયોગ કરવાના હશે. વધુ વિગત નાટાલ ધન્ડિઅન કોંગ્રેસની સેવીલ રટીટપરની ઓફીસથી મેળવી શકાશે. લોન માટે અરજીના ફોર્મ સીટી હોલમાં સીટી ટ્રેઝરર ખાતામાં હાઉસીંગ વિભાગમાંથી મળી શકશે.

પંડીત નેહરૂનું પ્રવચન

એમ. એમ. ખુપીલ્સ ઓને સ્કુલ, જ્યાં પન્ડીત નેહરૂ ભણતાં હતાં ત્યાંના વિદ્યાર્થીઓને સંબોધતાં શ્રી. જવાહરલાલે કહ્યું હતું કે, પ્રવચનો કરવાનાં અને સલાહ આપવાનાં કામ થી હવે હું થાકયો છું. જ્યાં જાઉં ત્યાં મને સલાહ આપવાનું કહેવામાં આવે છે. લોકોને મન હું તમાશા જેવો બની ગયો છું. હું પણ પાછી મારી ગ્રામોફોન રેકર્ડ શરૂ કરી દઉં છું.

નિર્વાસિતો માટે રૂા. ૩૦ લાખની લોન

સૌરાષ્ટ્રમાં જોંસી હજાર નિર્વાસિતો ના વસવાટ કાયમી થયો છે. તે માટે હીંદ સરકારે ત્રીસ લાખની લોન આપી છે.

૪૧૫ લાખ માંસડીઓ જેટલો હોવાની ધારણા છે. આથી ભારતમાં ધાન્ય ઉદ્યોગને કાચા ધાન્યનો પુરવઠો પુરતા પ્રમાણમાં મળી રહેશે.

ખેડુતોને લોન

મુંબઇ સરકારે પુરથી નુકસાન પામેલાના ખેડુતો માટે બીયારણની ખરીદી સારૂ રૂ. ૩ લાખની તગાવી લોન મંજુર કરી છે. ખેડુતોના મકાન સિવાય બીજાં મકાનો માટે બીજા લાખ ની રકમ મંજુર કરવામાં આવી છે. સાત લાખની આ રકમમાંથી ખેડુતોને ૨ લાખ ૬૫ હજારની રકમ અગાઉથી આપવામાં આવી છે. ઉપરાંત ઘોરાઇ ગયેલા પાકની જગ્યાએ ફરીથી બી વાવવા માટે ખેડુતોને ૧૬૭૨૬ મંગાળા બધુ પહેં આપવામાં આવ્યા છે. વળી

કેન્ટીના માલીકોને:—
ગુજરાતી પ્રેસના પંચાંગ
શી. ૫–૦
એડરેસ: ૨૨૦ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન: ૨૪૮૨૫

તુવેર...શી. ૧–૩ રતલ
ચોખી અળદ ૧/૬ રતલ
મગ.....શી. ૧–૦ રતલ
તુવેરની દાળ નં ૧ ૩/૩ "
તુવેર ની દાળ નં ૨...૧/૧ રતલ
ચણાની દાળ નં ૧ શી. ૩–૦ "
વાલની દાળ....શી. ૨–૬ રતલ
અળદની દાળ...શી. ૨–૩ રતલ
મગ દાળ નં ૧....શી. ૨–૦ રતલ
મગ દાળ નં ૨....શી. ૧–૬ રતલ
ચણાનો લોટ (કાંકરી વગરનો) ૨/૬
ભાજરો.....૪ પેની રતલ
ગુજરાત..... ૪ પેની રતલ
વરીયાળી.....શી. ૨–૬ રતલ
હીંગ.....શી. ૧–૬ રતલ
રાઈ.....શી. ૧–૬ રતલ

પરબુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.
ટર.....શી. ૧–૬ રતલ

બાપનાં તેમજ દીકરાનાં બાપનાં બાંધવા માટે ૧૮૦ ટન જેટલાં કોરોગેટેડ પતરાં પણ એમને આપવામાં આવ્યાં છે.

વ્રત અને ઉપવાસ

સુધીર:— બા આજે કેમ નહીંએ નાસ્તો બનાવ્યો હતો?

બા:—આજે અધીક માસ બેઠો છે ને? એટલે.

સુ:—અધીક માસ તે શું?

બા:—એટલીયે ખબર નથી? આ દર ત્રીજે વરસે અધીક મહીનો—તેરમો મહીનો આવે છે તે.

સુ:—અમારા માસ્તર કહેતા હતા કે, સુરજનું વરસ અને ચંદ્રનું વરસ બેને સરખાં કરવા એક મહીનો ઉમેરવો પડે છે તે?

બા:—તારા માસ્તર શું શીખવે છે તે મને શી ખબર? આપણે તો અધીક મહીનો પવિત્ર કહેવાય એટલું જાણીએ.

સુ:—પણ માસ્તર તો કહેતા હતા કે તેર વરસની અનુકરીયાં જુદ્ધ ના આવે માટે દર ત્રણ વર્ષે એક મહીનો ઉમેરવો જ પડે એમાં પવિત્રતા શેની?

બા:—બાપુ, તમારા માસ્તર તે તમને નાસ્તીકતા શીખવે છે કે બીજું? —બળી આ નીશાળો. ધરમ ધ્યાન જવું ચુલામાં દીધું. અધિક મહીનાનું પુણ્ય છોકરાં સમજતાં નથી.

સુ:—પણ બા! ગાંધી મહાત્મા તો કહેતા હતા કે સત્ય ને અહીંસા એજ ધરમ છે. અધિક મહીનાના પુણ્ય નું એમણે કાંઇ કહ્યુંજ નથી.

બા:—ગાંધી મહાત્માનો તો સુધરેલો ધરમ, આપણે તો અસલનો ધરમ પાળવાનો ને પુણ્ય મેળવવાનું.

સુ:—પણ ત્યારે એમને પુણ્ય નહિ મળ્યું હોય?

બા:—હવે મુકને માથાકુટ. એમને ઠીક લાગ્યું તે એમણે કર્યું આપણને ઠીક લાગે તે આપણે કરીએ. લાંબી કુંથ પંચાતમાં શું કરવા પડીએ? આપણે તો યદું આવ્યું છે તેમ કરીએ. નદીમાં સ્નાન કર્યાથી પવીત્ર મનાય તેટલું આપણે જાણીએ.

સુ:—પણ આપણે ઘેર નળમાં પાણી આવે છે તે પણ નદીનુંજ હોય છે ને! ને વહેતું નદીના પાણી કરતાં ચોખ્ખું હોય છે.

બા:—અરે મુરખ! નળની ટાંકી પર તો મુવા ઢેડા અંગીજા ઘસે તે કામ કરે—એ તે પવિત્ર કહેવાય!

સુ:—પણ બા! ને મેં તો બેંસો ને પણ નદીના પાણીમાં ભેંસો બેસે છે અને બધિયાં ને કુતરાંને પણ આળોટતાં જોયા છે. એ તો માંદી વળી સંક્રમણ કરતાં હશે.

બા:—એ તો નદીનું પાણી પાંચ ભાંખળા વધે એટલે ચોખ્ખું થઈ જાય એમ શાસ્ત્રમાં લખ્યું છે.

સુ:—પણ કાંઇ ચોખ્ખું થતું હોય એવું દેખાતું તો નથી!

બા:—આજ કાલના છોકરાં નાસ્તિક જ થઇ ગયાં. શાસ્ત્રની સામે તે જોવાય? આપણે શું સમજીએ?

સુ:—પણ અમારા વિજ્ઞાનમાં તો શીખવે છે કે, ઉકાળ્યા વગર કે જંતુ મારવાની દવા નાખ્યા વગર પાણી ચોખ્ખું ના થાય

બા:—શીખ્યાં! શાસ્ત્રો લખનારા કોઇ મુરખ નહોતા.

સુ:—પણ બા! ચોમાસામાં નદી નું પાણી પીવાથી મણાએ માંદા પડે છે ને કોઇ કોઇ મરી પણ જાય છે, એટલે અમારા વિજ્ઞાનમાં શીખવે છે તે ખરુંજ લાગે ને?

બા:— બસ ચુપ કર હવે! મોટા સાથે કેમ બોલવું તેનું ભાનજ આજના છોકરાંને ના મળે.

('જ્યોતિર્ધર'માંથી)

જુદા જુદા દેશોનું નાણું

દેશ	સીક્કો
એબીસીનીયા	તાલારી
આલ્બીનીયા	ફ્રાન્ક
આર્જેન્ટિના	પેસો
ઓસ્ટ્રીયા	શીલીંગ
ઓલ્ડનબર્ગ	થેલ્ર
આગ્રીલ	મીલરીસ
બલ્ગેરીયા	લેવા
બેનેડા	ડોલર
બોલી	પેસા
ચીન	ડોલર
ચેકોસ્લોવેકીયા	ક્રાઉન
ડેન્માર્ક	ક્રોન
ઇજીપ્ત	પીંડ
ફ્રાંસ	ફ્રાંક
ફીનલાન્ડ	પિયાસ્ટર
ફીજી	રૂપીયો
જર્મની	રીચમાર્ક
ગ્રીસ	ડ્રાકમા
હંગરી	પેંગો
ઇરાક	દીનાર
ઇટલી	લીરા
જાપાન	યેન
જાવા	ગીલ્ડર
મેક્સીકો	પેસો
નેધર્લેન્ડઝ	ફ્લોરીન
નોરવે	ક્રોન
પરશ્યા	રીમાલ
પોર્ટુગલ	એરકુડો
રુમાનીયા	લી
રશેન	રોબેટા
સ્વીડન	ક્રોના
સ્વીટઝર્લેન્ડ	ફ્રાન્ક
તુર્કસ્તાન	લીરા
યુનાઇટેડ સ્ટેટસ (અમેરીકા)	ડોલર
યુનાઇટેડ સ્ટેટસ (મેક્સીકન રજવાડા)	ડોલર
યુગોસ્લેવીયા	દીનાર

બાળકોનું આસામ રીલીફ ફંડ

["બાલજીવન ઓપીનીયન"ની વિનંતીના જવાબમાં કેટલાક બાળકોએ કટાકટ્ય ન હોતાં હોંદના નીરાશ્રીત બાળકો માટે તે પૈસા મોકલી આપ્યા છે. નીચલા બાળકોએ પોતાના પૈસા પંડીત જવાહરલાલજી ઉપર મોકલી દીધા છે અમે આનંદ સાથે તેની નોંધ લઇએ છીએ. તંત્રી ઇ. ઓ.]

કાંતિલાલ નાથુભાઇ, દિલીપકુમાર ઉકાભાઇ, મહેન્દ્રભાઇ ઉકાભાઇ પ્રત્યેક પા. ૨–૨–૦, દમયંતીબેન જીવણભાઇ પા. ૧–૧૨–૦, ઇશ્વરલાલ ઉકાભાઇ પા. ૧–૪–૦, કિશોરલાલ નટવરલાલ પા. ૧–૧–૦, જયમુમતિબેન છોટુભાઇ, રામદાસ વિઠલદાસ, સુમિત્રાદેવી ગોદડભાઇ પ્રત્યેક પા. ૧–૧–૦, લીલાદેવી કપનારાયણ શી. ૧૨–૦, ઉત્તમભાઇ કેશવભાઇ, ભારતીબેન ભૂલાભાઇ, ભગવાનદાસ ભુલાભાઇ, રૂક્મણીબેન મોરારભાઇ, શાંતાબેન મોરારભાઇ, ચંચળબેન મંગાભાઇ પ્રત્યેક શી. ૧૦–૬, દેવીબેન દુર્લભભાઇ, હંસાબેન ભૂલાભાઇ, વનિતાબેન વનજ ભાઇ પ્રત્યેક શી. ૧૦–૦, ધનસુખરાય જીવાભાઇ, શાંતીલાલ રામભાઇ પ્રત્યેક શી. ૧૦–૬, મણીબેન હરીભાઇ મકનજી, દિનકરરાય હરીભાઇ, મકનજી કાંતીલાલ, હરીભાઇ મકનજી પ્રત્યેક શી. ૭, શાંતાબેન મોરારભાઇ, કસાવતીબેન જીવાભાઇ, નીર્મળાબેન જીવાભાઇ પ્રત્યેક શી. ૫–૬, કાંતીલાલ રામભાઇ, વસુમતીબેન માવજીભાઇ સોલંકી, તારાબેન હરિજીવનભાઇ ભાટપુરીયા, મનુબેન જીવણભાઇ કોળીકાસ, પદ્માબેન કલ્યાણજી ભગત પ્રત્યેક શી. ૫, લક્ષ્મીબેન ડાહ્યાભાઇ, લલીતાબેન ઉકાભાઇ સોલંકી પ્રત્યેક શી. ૨–૬, દયારામ ગોકળભાઇ ભગત શી. ૧–૦, હરીચન્દ્ર નાથુભાઇ આર્ય પા. ૧–૧–૦, હોંદ વિદ્યાર્થીગૃહ ખેડાનીસભ્ય પા. ૫–૫–૦, લક્ષ્મીબેન ભુલાભાઇ પટેલ પા. ૧૩–૨–૦ કુલ પા. ૪૨–૧૫–૬.

એક નાની બે બોધપ્રદ વાર્તા

એક વાર ત્રણ ઉંદર એક ઋષી પાસે ગયા. ઋષીએ એક ઉંદરને કહ્યું: "તું અનંતની કોડીમાં રહે છે. તેમાંથી વધુ જીવન તત્વ મેળવવાની આશામાં તું નિર્બળતા પ્રાપ્ત કરી રહ્યો છે. મને લાગે છે કે તું આ તારા સ્વભાવને ફેરવી નહીં શકે.

બીજા ઉંદરને ઋષીએ કહ્યું, "તું પુસ્તકોથી ભરેલી આલમારીમાં રહે છે. અનેક બુધ્ધવાન અને જ્ઞાનવાન પુસ્તકો ને કરડીને ખાઇ ગયો છે. છતાં તારી બુદ્ધીમાં વૃધ્ધી નથી થઇ. તારા સ્વભાવ માં પણ કશો સુધારો થવા સંભવ નથી.

ત્રીજાને કહ્યું, "તું તો મંદીરમાં રહે છે. પરંતુ મંદીરના પવીત્ર જીવન ની બેશ પણ તને અસર નથી થઇ. અને તારામાં પણ કાંઇ સુધારો થવા નો સંભવ નથી. તેથી તમે ત્રણે મનુષ્ય બનો કારણ મનુષ્ય સમૃદ્ધિમાં લીન છે પણ અહીંયા ખિક દુર્બળ બનતો જાય છે, અને બીજા મેળની વધુ મુર્ખ બનતો જાય છે. મંદીરમાં દોડાદોડ કરી કરત યાદ છે, વધુ કરું તે મેળવતો નથી. તેથી તમારી ચેતનના નો ભાગ કંઇ—વાય મનુષ્યમાં જ મળી રહે."

'બોધકથા'માંથી

તમે જાણો છો?

—'બોગદાદ' શબ્દની ઉત્પતી આમલેંન માં થઇ છે. ત્યાંના ક્રેપ્ટન બોગદાદ નામના ધરના માણીક સાથે પડોસીઓ એ સંબંધ રાખવાની ના પાડી હતી.

—વીજળીની બત્તી હાલ આપણે વાપરીએ છીએ તે ૧૮૮૦ માં શોધાય છે.

—સખીયામાં એ ધરપર દીવસી લટકારી હોય તો સમજવું કે તે ધરમાં પરણેલા લાયક કન્યા છે.

—બ્રેઝીલ નામ સંસ્કૃત શબ્દ 'વિષમ' પરથી ઉપરકાળની ભૂમી પરથી પડ્યું છે.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૭ ડીસેમ્બર	હીંદુ ૨૦૦૭ કાર્તીક	મુસલમાન ૧૩૪૯	પારસી ૧૩૯૯ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૧	વદ ૭	૨૦	૬૦	૪–૪૬	૬–૪૨
શની	૨	,, ૮	૨૧	૧	૪–૪૫	૬–૪૩
રવી	૩	,, ૯	૨૨	૨	૪–૪૪	૬–૪૪
સોમ	૪	,, ૧૦	૨૩	૩	૪–૪૩	૬–૪૫
મંગળ	૫	,, ૧૧	૨૪	૪	૪–૪૨	૬–૪૬
બુધ	૬	,, ૧૨	૨૫	૫	૪–૪૧	૬–૪૭
ગુરુ	૭	,, ૧૩	૨૬	૬	૪–૪૦	૬–૪૮

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે કેક અથવા પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા

મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

આપણે ધર્મ જાણવા	૧ ૧
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૪૨ ની હાલ ચળવળ વખતે થયેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭ ૧
ગાંધીજીના સમાચારમાં	૭ ૦
ગાંધીવાદી આર્થીક યોજના	૩ ૧
પુણ્ય શ્લોક ગાંધીજી (ચ. દાસ)	૧૨ ૧

દીનબંધુ એન્ડ્રુઝની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨ ૧
ક્રીશ્ચ્યન મંથલી ઓગષ્ટ ૧૯૩૫ ની, પ્રથમમાં છપાતી છુટી ઉપર પુછાતા પ્રશ્નના જવાબરૂપે જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૧

સર રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

જેઓ ફીલોસોફીના મહાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી વગેરે અજવાળું પાડે છે.	
કલ્કી અથવા અર્વાચીનું ભાવી	૧ ૦

ધાર્મીક સાહિત્ય

શ્રીમદ્ભગવત ગીતા મોટા અક્ષરોએ સંસ્કૃતમાં	૨ ૦
પરમાત્માના અવિનાશ સંદેશા ચરીત્રોનો સંગ્રહ	૨ ૧
શ્રી રામકૃષ્ણદીપક આ વેદાંતી ગ્રંથને હલકો કરી, નાનો કરી આમાં મુકયો છે.	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

અંધકાર રશિયના વિખ્યાત લેખક અનાતોલની નોવેલ	૩ ૧
મામા લેખક કુપરી, એક રશિયન પતીતાનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦ ૦

લોક નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૧ ૦
આત્મ કથા ગાંધીજી	૩ ૧
તેજ ચિત્રો આમા ગાંધીજી કૃષ્ણમરનાર, શીવાજી, આદી નેતાઓના જીવન ચિત્રો હવેલું છે	૩ ૧

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નરસીંહના સુંદર બાલચિત્રોનો સંગ્રહ	૧ ૧
આત્મકથાની એક ઉંદીલકારી નવલ કથા	૧૨ ૧
રજપુત દુખાઓનો ચિત્રમય સંગ્રહ	૩ ૦
પ્રેમાકામ આ. ૧-૨ બે સુંદર સામાજીક નવલ કથા બન્ને આની કીમત	૧૩ ૦
ઉષાહરણ સુંદર નોવેલ	૩ ૧
ઉન્માદ નોવેલ	૮ ૦
કપટના ઠાઠા નોવેલ	૭ ૧
સાંબેલાના સુર	૫ ૮
ભગવાન ભગવદેવ	૬ ૦
કંઠીનાદ કાંદીમરી નોવેલ	૭ ૦
કમ્બોવતી ઉંદીહાસીક નોવેલ	૧૦ ૦
કોકેલ્યન કોમેડ જીવન ભતાવતી નોવલ	૮ ૧
ભગ્ના બાપુ બાપુજીના જીવનને બચાવ પાડતી નોવેલ	૮ ૧
મોરબ્ય ભાષા મોરબ્યની પાઠોપયથી રચાએલ	૭ ૦
ચમેલી	૧ ૧
મોરાની વાતો	૬ ૦
ભણ સમાધી નોવેલ	૮ ૦
ભગતના મંદિરમાં ઉંદીહાસીકનવલકથા	૧૦ ૦
ભગ્ન સિદ્ધરાજ	૬ ૧
ભગવદ્દીદુ નોવેલ	૫ ૦
ફિરીશ્તાની વાતો નાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧ ૧
ચાલ્ સ્ટ્રાયુ બે નાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧ ૦
અમ્બુકુટ ભાગ	૮ ૧
અધુરી વાત	૧૦ ૨
અબીલ ગીરેબુરી વાર્તાઓ	૧ ૧
બીજ સાથી આ. ૧-૨ સાથે	૧૨ ૦
અમારા આ સ્વ. મંત્રુસ્વા ગાંધી વિશે સુરતના નૈયર અને બનમાળા પરીખે લખેલ	૪ ૧
બળવાખોર પીતાની તસ્વીર આવરીત રાહીદ એક્સ મેનોલી-ડિનું કથન	૧ ૦
ચાલ કલાકારી	૮ ૧

નવલ કથાઓ

કલીયારે	૮ ૧
હાડીયાવાડની ઉંત કથાઓ	૬ ૦
કાંચ ચક્ર	૧૦ ૧
મોહન મોહમાર નવલકથા આ. ૧-૨ સેટની	૧૧ ૦
અમુતરો બાર્તા સંગ્રહ	૧ ૧
ચિત્રલેખા	૮ ૧
તમુમા આ ૧-૨-૩ બાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૭ ૦
કલીયારાવ	૬ ૧
કલીકલ્યાણ આ ૧-૨ સેટ આવી નોવેલ સેટની	૧૧ ૦
રોન રૂપ	૪ ૧
કલીયારાવ	૬ ૦
નીલ રેખા	૮ ૦
નીલ પંખી નાટક	૩ ૦
નીલેકીતા	૮ ૦
મલીક	૫ ૧
આત્મકથા આ ૧-૨ સેટની	૩ ૦
વિમાસી	૮ ૦
પાપક ભગવાન	૮ ૦
અમાત કીરણો	૭ ૧
પુરાતન ઝબોલ	૫ ૦
પ્રેમ અને પુલ આ ૧-૨ સેટની	૧૧ ૧
કુટેલા તુવર્ણ પાત્રો	૧૫ ૦
અભિષેકાર	૧ ૦

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	5	0
THE U.K.O.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirco Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	5	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	8	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	8	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	5	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	8	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up-to-date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	10	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	5	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	6
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Miro	1	0
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0

Obtainable from :

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

47, Commissioner Street,

JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.

Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મફતિભાઈ બાબુભાઇ કારીયેરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સ પીણી વેગેરે હોવા વેચા. ખાતરીથી અને બનાવીને આપે.

લગ્ન' વગેરેમાટેનું/ઘરાની ખુશ' સેવ; ગાંઠિયા, ચવાણા, પાપડ વિગેરે વ્યવસ્થિત લાલ' બનાવીને આપે.

ખાસ ફોનેર આર્ડર ઉપર પ્રસાદીમાં મીઠાઈ મોકલવાની ગોઠવણ કરવામાં આવી છે.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ન હોલસેલ વેપારી ન—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

NUGGET
BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tanny Red, Ox Blood, Transparent.

AA-241

Brutal to germs, but kind to you

Here is an antiseptic several times stronger germicidally than pure carbolic acid, and yet non-poisonous and safe. A child could use it. To the germs that cause and spread infection, 'Dettol' is deadly: a swift and ruthless killer. But to you, and to the delicate tissues which the germs invade, 'Dettol' is kind and gentle. Ask at your chemist or store for 'Dettol' and use it promptly to prevent infection.

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD., P.O. BOX 1087, CAPE TOWN

Three good reasons why you should use Sunbeam

1. It gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for

SUNBEAM POLISH
FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

THESE ARE THE BLADES FOR SMOOTHER SHAVES

Because Minora Blades are made of the finest steel they give you better, smoother shaves. You save more money too. Minora last long-er but they only cost 6d for for

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Minora
THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

I. A. N. I. - PUBLIC LIBRARY
11 DEC 1950

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No 48—Vol. XLVIII FRIDAY 8TH DECEMBER, 1950 PRICE: FOUR PENCE

THE ABOMINATION OF WICKEDNESS

Rare are the hearts that for another's joy
  Fling from them self and hope of their own bliss;
Himself unhurt for others' good to try
  Man's impulse and his common nature is:
But they who for their poor and selfish aims
Hurt others, are but fiends with human names
Who hurt their brother-men, themselves unhelped,
What they are we know not, nor what horror whelped.

—Shri Aurobindo.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 11/6

VELVET.
44" Chenile Georgette in all latest Shades
Suitable For Sarees.
Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/6/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0- each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream.
Collar Attached.
All Sizes.
27/3 each.

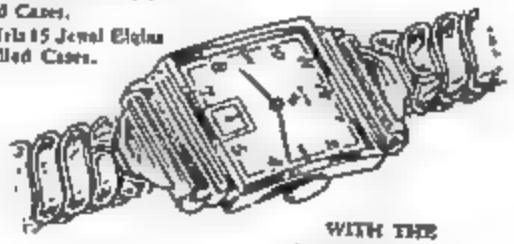
FANCY TINSEL SAREE BORDERS
In Latest Designs & Colourings
8 yds. to a piece
From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees.
In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

જોઇએ છે
હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું.
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
- WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેડમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ફુલ્ટ રેપ્સ, બ્લાન્કેટસ—એની બાબતે માટે
આજ જાતનો ભાવ. તેમજ કેપટીલ ન્યોરબેટ ચલાવે
બાબતે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા વિનંતિ છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155|7 Warwick Avenue
DURBAN.

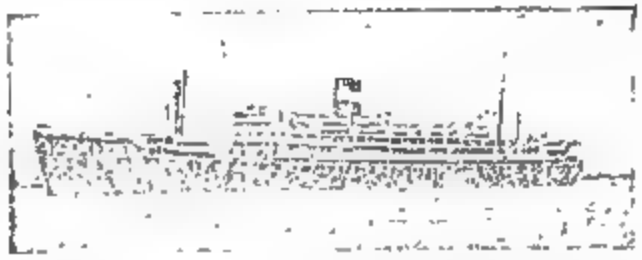
NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawloon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence
11/12 Partons Chambers, Jeppe Street; P.O Box 5189, Johannesburg
'Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24 4548.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONU BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST in Bd. 1/6- 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
——COMPANY. LIMITED.——
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની નીચા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાથસર વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવા સારૂ છે. કંપનીને ઉપકારક આપવું એ દરેક દલીની ફરજ છે.
Natal Office
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street
DURBAN.
Telephone 25845. P. O Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Dec. 12.
S. S. Karanja due Durban 30th December and sails for Bombay via Karachi on 5th January.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, બેઠકરૂમ, કરેકોલ બેડસ ગાદિ બેઠ સોફાસેટ ટેબલ, બુક કેસ, ટેબલ, વગર ગેરેજમા આવે ખરીદી લ્યો. અને બધાની લાસ કેસ બુકકેસ બાંધ.

—બેડરૂમ, ટેબલ અને ડીનીંગ ટેબલ—

જે તમારી ટેબલમા નીચે બર્માયલ લાગ છે તેવા સરેરા કલર બર્માયલ કરે છે. આજ પેઢીના ગાદીના ગાદિ ઘોડા બંગલો અને બેસાર આવજ બનાવે.

L. MISTRY

81 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2626.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to :

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY SUNDAY from NAIROBI—

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	MITHIIAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-NI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BIDAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.
And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

These are the Blades that stay sharp longer You get more value for your money with Minora Blades. They give fine smooth shaves and last longer because they are made of the finest steel. And they only cost 6d. for four. Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Minora
THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 48—Vol.-XLVIII. Friday, 8th December, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

FACILIS DESERNSUS. (EASY IS THE DESCENT)

By L. W. Ritch

THE question of questions presently occupying the minds of thoughtful people undoubtedly is whether U.N.O. is to be given a fair chance of bringing about a nearer approach to world peace or whether the forces of destruction preponderate so overwhelmingly as to make a third world war inevitable.

The expression "forces of destruction" is no mere figure of speech, but, as we know from bitter experience, reflects something very real and very potent. Hate, envy, greed, pride and love of domination are some of the factors or elements which collectively constitute the "forces of destruction" which hinder and undo mankind's progress. And that is so because they are disruptive forces, creators of discords instead of harmony, of apartness in place of unitedness and co-operation, of estrangement where friendliness and tolerant understanding should prevail. Saddest reflection is perhaps, how little, if at all, is it realised that the eventual outburst of human passions that expresses itself as war is but the massed accumulation of individual hates, greeds and other emotions of "un kind-ness" i.e. unbrotherliness, generated and nourished by the common or ordinary man of the world in his every-day pursuits.

Should it be our fortune to survive the threatened ordeal, we may someday come to recognise that "letting unkindness die" is the only sure way of securing peace. Meanwhile, we still seem somewhat undecided as to the correct answer to the age-old question, "Am I my Brother's Keeper?"

Seemingly, things in the Far East are not exactly going "according to plan," is the MacArthur's plan, that is. Or are they? It is to be hoped not, because the latter alternative, as a possibility even, is suggestive of some extremely disagreeable inferences.

The world was given to understand that the campaign decided upon by U.N.O. (and mainly enforced by the U.S.A.) was for the purpose of correcting the ill-advised attack of the Northern Koreans upon those of the South; compelling a return to the 'status quo,' and preventing a spread of the conflagration beyond control.

All Asia, as was only natural, was profoundly, interested in the proceedings. Western interference in Oriental conflicts have not always been altogether disinterested, and, recent experiences of at least two small Asian countries with imperialist-minded European powers reluctant to "let them go," has probably not contributed greatly towards allaying watchfulness if not suspicion.

The natural thing, as suggested by Pandit Nehru and endorsed by other liberal-minded statesmen, would have seemed to be to force back the invaders to the 38th Parallel and thereafter to endeavour to arrive at a modus vivendi.

How far this suggestion was agreeable to President Truman's Government is now somewhat uncertain. It very decidedly did not fit in with General MacArthur's plans. And, General Mac Arthur is a popular American hero with what in the U.S.A. is known as "a big pull;" a factor which, especially around election time, cannot safely be ignored with impunity.

General MacArthur is first and foremost a soldier, and a soldier's trade is fighting; war. Like Kipling's "Absent Minded Beggar" General MacArthur had something (the early American reverses) to wipe off a slate." Prestige had to be regained. A return to the 'status quo' was obviously not considered adequate to satisfy that requirement. The debtor must be made to pay—with interest.

The war had therefore to be carried on right up to the Manchurian border—and, if possible, over. For, if report speaks truthfully, General MacArthur's plans include the restoration of Chiang Kai Shek to the Presidentship of the Chinese Republic, which fact may not be unconnected with the General's request to be allowed to do a bit of bombing in that quarter.

Latest reports (November 29) from the Korean field of operations indicate that so far from hostilities nearing an end, U.N.O. now faces an entirely new war. For which entirely gratuitous intervention by the Chinese is popularly considered responsible. This conclusion does not, however, by any means seem entirely warranted when impartially examined.

The 'Rand Daily Mail' of November points out that a reference to the map shows that Manchuria and Siberia are fully justified in taking a most serious view of Korea in enemy hands; in fact, "as a dagger pointed at their hearts." As explained,

> "On the Yalu River, which forms its northern border are great plants which supply the power for the industries of Manchuria; and American bombers stationed in this area would be within 90 miles of Vladivostok, the greatest Russian base in Far East. Neither the Chinese nor the Russians like the prospect of having a predominantly American force in this vicinity, any more than the Americans would welcome the establishment of a Russian force on the northern frontier of Mexico; and the result is that the Chinese are reacting so sharply as the threaten the whole United Nations forces in Northern Korea."

The 'Rand Daily Mail' entitles the article quoted "MacArthur's Mistake," a mistake that might have been avoided if, having repelled the North Korean aggression, the U.N. forces had stopped at the 38th Parallel and then taken the necessary steps to ensure against further aggression.

General MacArthur professed to be confident, however, that the Chinese would not effectively resist if the advance was continued. He pressed hard for authority to engage in a bit of bombing, his appetite for which may now, in the present unfortunate developments, have to be satisfied. Should it be, it is difficult to see how anything less than general disaster can be the outcome, a view that, although expressed with greater reserve, seems to be entertained by the leading English dailies. "The Manchester Guardian" after condemning this offensive to end the war at one blow a mistake that has brought disaster, and criticising General MacArthur's statement that a Chinese counter-offensive was being prepared beforehand, pointedly asks "But would it ever have been launched, if he had not moved first .... The Chinese might well have waited to see how matters went at Lake Success, and they might still stay their hand if not carried away by victory."

The moral to be drawn from all this is, one as old as the hills. "C'est le premier pas qui conte." It is the first step that costs. The first wrong step. Which in this case it is easy to trace. What, however, is less easy is to resist the impression that General Mac Arthur's itch to bomb Manchuria may not be uninfluenced by considerations other than bringing the Korean war, per se, to a speedy end.

It can but be hoped that, especially in the U.S.A. balanced, sober opinion will be general enough and weighty enough to neutralise war fever with its urges and inducements. "My country, or my side, right or wrong" is at least questionable, if not positively false, patriotism.

Honesty still retains some of its reputation for being the best policy. In the final result, Truth generally proves to be the more profitable.

Those who believe that a wise and very far-seeing Providence has a hand in the story of nations and the growth and progress of mankind generally, perceive the real meaning of God's ways being very different from Man's ways. They try to get the meaning and significance of the changes observed, and to adapt themselves—and if they are statesmen, their policies—to them.

In regard to present developments, let us hope that wisdom will prevail.

Indian Opinion

FRIDAY 8TH DECEMBER, 1950

What Next?

THE U.N. General Assembly on December 3 adopted the resolution calling for a round table conference on the South African Indian question, between the Union, Indian and Pakistan Governments, and the suspension of the Group Areas Act meanwhile, by 33 to six with 21 abstentions. A very pleasant surprise was that the United States, who had abstained from voting in the Political Committee, and was reported to be working to get the resolution modified in favour of South Africa, voted in favour of the resolution without any modification in the Assembly. The Soviet Bloc, which abstained from voting in the Committee voted in favour of the retention of the clause asking for the suspension of the implementation of the Group Areas Act until after the round table talks, but abstained from voting on the resolution as a whole and Britain, France, New Zealand, Canada and the Argentine also did the same while Australia voted against the resolution. It was very clear that those Powers that abstained from voting did so not because they thought the attitude of South Africa was justified but because they could not for personal reasons, afford to hurt South Africa. Those powers that voted solidly in favour have done a great service to humanity and to the cause of peace, for which U.N.O. stands. Dr. Donges has issued a warning to the United Nations that by allowing this kind of interference the organisation violated its constitution and was sowing the seeds of its own dissolution. "It makes membership intolerable and it forfeits the respect and confidence it ought to inspire," he said. Dr. Donges must have learned by now that if the United Nations stood solidly for and by those high principles embodied in the Charter, not the United Nations but those Powers that did not fall in line would stand the risk of being liquidated.

The United Nations will have to take note of the fact that South Africa has already flouted its resolution by taking the first steps to implement the Group Areas Act and has slammed the door against India before the latter could make a fresh approach for, a round table conference. Dr. Donges said, South Africa was willing to negotiate with India direct but not under the auspices of U.N.O.

Is this not merely trifling with the question? India was never anxious to run to U.N.O. with a complaint against South Africa, nor did she do so until she was compelled by South Africa. For that matter even the Indian community in South Africa was never overanxious to run even to India for help if it could possibly have been able to come to some honourable settlement of its question with the Union Government. It was only after having utterly failed in that purpose that it had most reluctantly to seek India's help.

It is not too late even now to solve the Indian question in South Africa without any outside interference. But the Union Government has shown no inclination whatsoever for any settlement. It has flouted and still continues to flout the deepest sentiments of the people who have no voice in the legislature and wants the people to swallow without a murmur just what it administers. This is not in keeping with any good government and it is a complete violation of the principles of democracy.

It is now for those who claim this to be a matter of domestic concern—and we would be the last to deny that it is—to show the way. But we must stress the point that the way should not be derogatory to one's self-respect. Those who venture to show the way should put themselves in the position of the afflicted and ask themselves if it would be acceptable to them. If, as some are inclined to suggest, the way is to submit to the law and make the best of it, not all will be agreeable to that. There are some who very strongly feel that they cannot tolerate being branded by law as an inferior race. All human beings are equal in the eye of God. A denial of that would be a denial of elemental human rights and worth staking one's life for.

"Where there is a will there is a way." But the present Government's mind is too obsessed with pride and power to see reason. One cannot close one's eyes to what is happening daily around us. The colour problem is fast coming to a head. The position is daily deteriorating ever since the present Government came into power. The happenings at Witzieshoek Native Reserve are an indication of the coming clash of colour and when it comes the Indian question will pale into insignificance.

NOTES

A Sane View On Repatriation

CRITICISING Mr. Strauss's Bloemfontein speech wherein he referred to examining the practicability of repatriating the Indians in the Union, 'The Star' (Johannesburg), in an editorial dated November 24, writes:—"It has long been obvious what the result of such an examination must be. Repatriation was, after all, tested in the much more favourable atmosphere that followed the Capetown Agreement of 1927, for which Dr. Malan was responsible. The result was disappointing and, we believe, conclusive. Altogether some 15,000 Indians left South Africa under the voluntary repatriation scheme. At the second round table conference in 1932 the two Governments recognised that "the possibilities of the Union's scheme of assisted emigration to India are now practically exhausted owing to economic and climatic conditions in India, as well as the fact that 80 per cent. of the Indian population of the Union are now South African born." Attempts were subsequently made to substitute a colonisation scheme in Borneo, New Guinea and British Guiana, but without success. Any such project now, more than 20 years later, would be vastly more complicated. The Indian population has grown—by natural increase, not by immigration—to more than 300,000; and India is in much less accommodating mood than she was in 1927. It is simply not possible to deport 300,000 South African citizens—for what else are they?—to a country that will not receive them. By all means let the United Party, the Nationalist Party or both together go on exploring the practicability of such a scheme; but it is morally inexcusable to make this quest a pretext for denying to the Indians any rights or opportunities they could justly claim if their permanence and citizenship were recognised. Above all, South Africa should recoil from a policy that might achieve repatriation in the end by making the lives of its Indians intolerable. The United Party, at least, has never been guilty of telling them that "they had no right to regard themselves as part of the settled population of South Africa, and must therefore be satisfied to remain under restrictions;" a statement made by the same man—Dr. Malan—who 20 years earlier had subscribed to the "uplift clause" of the Capetown Agreement.

Synod Condemns Race Discrimination

The Anglican Synod in Capetown unanimously adopted a resolution introduced by the co-adjutor, Bishop S. W. Lavis, protesting against racial discrimination, in terms of the resolution number 43 of the Lambeth Conference of 1948. The synod resolution: "That discrimination between men on grounds of race alone is inconsistent with the principles of Christ's religion. That the effect of recent legislation is likely to be the rigid division of the population into social classes with unequal rights, privileges and opportunities and the relegation of the non-Europeans to a position of permanent inferiority. That the status of Coloured voters should not be altered without a wide measure of agreement between those concerned." The resolution added that the Church recognises that it has not always been faithful in practice to its own principles and has allowed itself to be infected by racial prejudices. It called on all members of the Church to examine their racial attitudes in the light of the Christian gospel. Introducing his resolution, Bishop Lavis said that while the Church had no party politics it had the right to say what it believed to be true. Silence would mean a betrayal of principle. Recent legislation had not included a single measure which had as its object the enlargement of the rights of the individual or the widening of the scope of the democratic framework. To ask the non-European to develop a pride of race was hypocrisy when there was so much actual practice to make him regard his colour not as his pride but as his curse.

Miss Attlee On Colour Problem

From the pulpit of a London church Miss Mary Attlee, the British Prime Minister's sister who retired recently after 40 years of mission work in South Africa, spoke on colour discrimination in the Union. According to a 'Daily Herald' report, Miss Attlee told the congregation of St. John's Wood Presbyterian Church: "I say it with shame, but the way the Europeans, both the British and, especially, the Afrikaans-speaking people address the Coloured people made me very unhappy. That was what decided me to throw in my lot with the Coloured people. I regret to say that it is so-called Christians who are at fault in this matter. Even in South African churches our Coloured friends sit apart. If my words can rouse Christendom here to shame and penitence, I shall be thankful. Who are we Europeans to deny these Coloured people a free and full life?"

Implementation Of Group Areas Act

The first steps to implement the Group Areas Act are now being taken by local authorities in all four Provinces. At the request of the Secretary for the Interior, municipalities, township boards and village councils are forming local advisory boards to deal with the separation of areas for different racial groups under the Act. When these boards have completed their plans for group areas in their districts they will be submitted to the recently-appointed Land Tenure Advisory Board, which will study the plans and give them in turn to the Minister with any suggestions. It is unlikely that these plans will be completed for some time, and even in the initial stages difficulties have been encountered. The cost of carrying out the group areas plan is likely to be borne by the local authorities, though they expect that the Government will lend funds for housing schemes.

U.N. ASSEMBLY VOTES AGAINST S.A.

THE General Assembly of the United Nations on Saturday approved the recommendation of the Political Committee that South Africa should suspend the Group Areas Act pending the holding of a round Table Conference between the Union, India and Pakistan.

The preamble, consisting of four paragraphs, was divided into two parts, the first three paragraphs being joined for the purpose of recording a single vote. These three paragraphs recalled the previous resolutions passed by the Assembly relating to the treatment if Indians in South Africa, the Indian Government's communication to the United Nations, and the resolutions passed by the Assembly against racial persecution and discrimination.

On a roll call, these paragraphs were adopted by 46 votes against three (Belgium, Luxembourg and South Africa), with 10 abstentions.

The last paragraph was then put separately to the vote. It read: "Considering that the policy of racial segregation (apartheid) is necessarily based on the doctrines of racial discrimination."

This was approved by 29 votes in favour to five against, with 25 abstentions.

The first clause of the operative part of the resolution recommending the Governments of India, Pakistan and South Africa to proceed with the holding of a round table conference was approved by 48 votes to three Belgium, Luxembourg and South Africa), with 10 abstentions.

The second operative clause, suggesting the appointment of a commission of three members to assist the parties, in the event of failure to hold a round table conference, was adopted by 39 votes to seven, with 14 abstentions.

The next clause was also divided into two parts for the purpose of voting. The first portion called on the Governments concerned to refrain from taking steps which would prejudice the success of their negotiations.

This was adopted by 50 votes to four, with six abstentions.

The second portion called on South Africa to refrain from implementing or enforcing the Group Areas Act pending the conclusion of the negotiations. This was approved by 35 votes to 13.

When the resolution as a whole was put to the vote, 33 voted in favour, six against, and 21 abstained.

Dr. T. E. Donges, leader of South African delegation, speaking from the Assembly rostrum, said the matter was one of vital importance not only to South Africa but also to the United Nations as a whole.

The implications of the resolution were wider than the question of Indians in South Africa.

The precedent set by the resolution, and the legal arguments advanced to sustain it, covered intervention in the internal policy of any country in the economic, cultural and social sphere.

"Whenever the Charter spoke of human rights, it spoke in the same breath of economic, social and cultural matters, Dr. Donges said. If the United Nations had jurisdiction in respect of human rights it must also have jurisdiction in regard to unsatisfactory, economic, social and cultural conditions.

Dr. Donges said the wisest course would have been for India to withdraw her complaint and proceed with the round table conference.

Mrs Vijayalakshmi Pandit said she would abide by the decision of the Assembly that speeches should not be made at this stage.

DR. DONGES WARNS U.N.

IN a Press statement in New York after the resolution on South Africa was passed by the U.N. General Assembly, Dr. T. E. Donges warned the United Nations against interference in the domestic affairs of member States. By allowing this kind of interference the organisation violated its constitution, and was sowing the seeds of dissolution, he said. "It makes membership intolerable and it forfeits the respect and confidence it ought to inspire." The resolution took it for granted that Apartheid was based on doctrines of racial discrimination in the odious sense. It lost sight of the fact that differentiation only became objectionable when it was one-sided and obviously unfair. "We in South Africa have a problem which we must solve or perish. We are in the process of evolving that solution in the light of conditions peculiar to our country. Continued interference can only serve to disturb race relations." The inquiry into the Durban riots had found that, contrary to the prevalent opinion abroad, the average Native was a keen supporter of segregation, and demanded residential and economic segregation. He had received a telegram from a body calling itself "The Supreme Council of Bantu Organisations," offering the fullest support for segregation of Bantus and other races." Bantus, said the telegram, would loath a recurrence of the Durban and Newclare riots and prevalent tension. Dr. Donges added that Communists held key positions in Indian organisations in South Africa.

[Note.—The Communists are accused of dealing in lies. Are the Nationalists vieing with them? We are extremely doubtful if the statements made by Dr. Donges about the attitude of the Natives in regard to segregation could stand scrutiny. Native opinion that counts has condemned segregation. We know of no "Supreme Council of Bantu Organisations" which can claim to represent Native opinion. Riots are loathed by all but the question is who is responsible for them? It is self-evident that the root cause of the is discontent caused by the repressive policy of the present Nationalist Government. It is regretted that Communists hold key positions in our organisations. The Government must be held responsible for that. At any rate it does not alter the fact that the Group Areas Act is an obnoxious measure aimed at bringing about the economic ruination of the Indians in particular and the non-Europeans in general and to assign them the status of "hewers of wood and drawers of water" for the white race.—Ed. I.O.]

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

TUBERCULOSIS OR CONSUMPTION

SOME 60 or 70 years ago a German scientist named Koch got a great deal of publicity and fame for preparing and using a substance called tuberculin which was injected in large quantities into people suffering from consumption or tuberculosis. A great fuss was made over his claim that this substance would cure or prevent tuberculosis. Thousands of people were treated. But before long the craze died down—because too many people were killed by the tuberculin, to make no mention of the still greater numbers who were permanently injured in health by it.

From time to time there have been similar "wonder cures" for all manner of complaints. They have excited great hopes, then fallen into disuse, after leaving a trail of dead and injured. Even today there is a new craze and every effort is being made to get permission to enforce the use of the latest anti tuberculosis serum from Europe. The same extravagant claims are made. Are we eventually to be doomed to the same disappointment, with extravagant wastage of human life and human health? Are the only ones to profit to be the manufacturers and sellers of these serums?

I am very much opposed to the use of substances requiring hypodermic syringe needles for injection under the skin. They remind me too much of snakes, scorpions and wasps, creatures which inject their poisons into the system in a similar way by piercing the skins of their victims. The skin is Nature's own special defence against the invasion of poisons and disease, and deliberately to introduce poisons into the blood-stream is, to my way of thinking, very foolish and very dangerous. And I am doubly suspicious of all these methods of treatment because they seem to have failed to get down to the root cause of tuberculosis.

Many years ago people were sent to South Africa from Europe to recover from consumption. I remember, in particular, one fine hearty old man who lived past 90 years and who was originally sent out to South Africa "with half a lung" before he was 40 years old. South Africa was then reckoned a splendid place to be cured of this dread disease.

Today, however, despite the most modern methods of treatment, tuberculosis (or TB as it is popularly called) is one of the major scourges of this country. It is so bad that the authorities have become frightened. Why should this be so? Why should it be that a country once famous for curing TB is now full of it?

Whoever studies the orthodox methods of treatment will find that these methods are continually changing. Once upon a time they starved and bled patients. Then they stuffed them with all the food they could eat. Extremes of ventilation ranged from complete lack of fresh air to living almost entirely in the open. So too with clothing and everything else. At the present moment, one of the fads seems to be to collapse a lung and when that does not help, to remove one or more ribs in a major surgical operation to "cure" tuberculosis. There is no denying that some near miracles of surgery are sometimes performed—but I am told of patients who decline to undergo such operations and who annoy their doctors exceedingly by listing the names of people they have known who did have the operation and who are now no longer alive.

The Nature Cure people have been interested to notice how the ordinary doctors take over some of their methods of treatment from time to time. But they do not take over the Nature Cure philosophy that inspires that treatment. The consequence must be failure to achieve fullest success.

The first thing to realise about TB is that the patient suffers from a form of malnutrition, that is, "the process by which growth is promoted and waste repaired is faulty." The fault must have cause, and that cause may be due to many things. The orthodox medical teaching says that germs are the cause. But those germs are all about us, so how is it that only some people and not everybody should get TB? Some people are highly resistant and so stay healthy. Why?

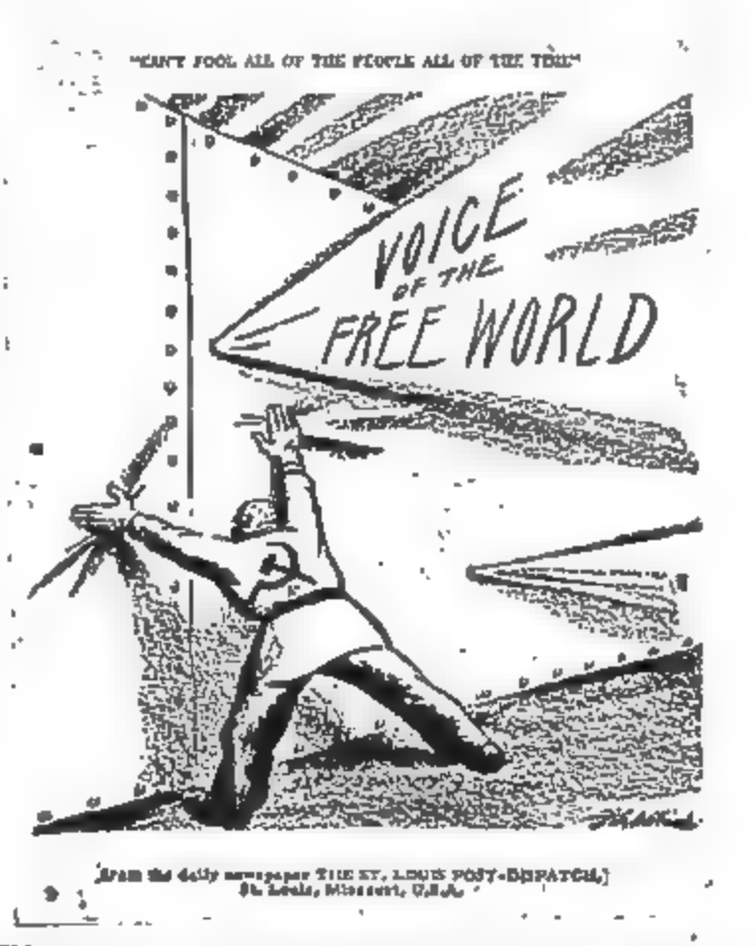
The Nature Cure student knows the answers. Tuberculosis can only arise and exist in a human being whose body has become conditioned for it by inheritance plus wrong ways of living. Lack of fresh air, lack of good food, insufficient exercise or overstrain or overwork, anxiety, worry, exposure to cold and damp, all these things can weaken the constitution and make it a fertile field for tuberculosis.

The basic Nature Cure treatment of TB consists in repairing the deficiencies of the body. The patient should have plenty of fresh fruit and fresh healthy vegetables, plenty of garlic or garlic oil; plenty of honey and plenty of raw black molasses.

The fresh fruit cleanses and purifies the blood, is easily digested and supplies sun-vitality, vitamins and mineral salts. The same may be said of vegetables, which are best eaten raw or conservatively cooked to save and use their juices. At least one pint of the following raw fresh vegetable juices should be taken each day too: carrot, spinach, endive, beet, cucumber, celery, parsley, horse radish (mixed with lemon juice) and radish. These are far better than milk and 2 or 3 pints a day should be drunk in the place of milk. The famous Bircher-Benner institution in Switzerland has cured great numbers of T.B. victims by such means.

Garlic is a great disinfectant and purifier and it is also rich in certain vitamins and mineral salts. Black molasses is a wonderful source of concentrated mineral salts essential to health.

Milk and meat should be cut entirely, no matter what the doctors say about "keeping up the strength." Most of the milk in our towns and cities is diseased. It is said that 30 per cent. of the cows on the Rand suffer from mastitis, so such milk must be mucus-forming, and mucus is the basis of T.B. Meat, too, is in my opinion a substance that feeds

[From the daily newspaper THE ST. LOUIS POST-DISPATCH, St. Louis, Missouri, U.S.A.]

This cartoon, which appeared recently in the "St. Louis Post Dispatch, a United States daily newspaper published in St. Louis, Missouri, shows a Communist trying in vain to prevent the "Voice of the Free World" from penetrating the Iron Curtain.

T.B. is a person with that tendency. This especially the case where the poorer class of animal is raised on worn-out grazing and the better type is raised on pastures and feeds that have been stimulated with artificial chemical fertilizers that poison the soil.

Suitable homoeopathic treatment gives invaluable aid in effecting a cure. Forty years before Koch put his tuberculin on the market, a great homoeopath named Burnett discovered a homoeopathic tuberculin which he administered in rare and extremely dilute doses with the greatest of success. Homoeopathy does not throw away or abandon its remedies. Instead, it uses them with success wherever they are indicated, but only where indicated. So, unlike Koch's tuberculin which killed untold numbers of people, Burnett's tuberculin is used by homoeopaths to this day, and with outstanding success, especially when supported by other homoeopathic remedies such as Drosera, Calcarea phosphorica and Calcarea carbonica, according to the particular needs of each individual patient.

Burnett also showed that T.B. flourishes where there is overcrowding, where the atmosphere becomes saturated with emanations from human-beings. These emanations are poisonous to human-beings. Obviously, therefore, one of the first steps in the cure of T.B. is to ensure that there is no overcrowding.

The T.B. patient should have plenty of fresh air but take great care not to become exposed to a chill. On the other hand, he or she should try carefully to harden up the body by avoiding overheating or over-dressing and by taking sun-baths and fresh-air baths. Sunbaths should be taken very carefully and gradually and the whole body should never be exposed to the strong sunshine after 10 o'clock in the morning. The best time to take a sunbath is from shortly after sunrise until about 6 o'clock in the morning. In his book "Key to Health," Mahatma Gandhi says: "I know of many persons who have benefited by sunbaths. It is a well-known treatment for tuberculosis. Sunbaths or heliotherapy is no longer confined to the sphere of naturopathy and developed it further. . . The morning sun has the largest amount of ultra-violet rays which are a most effective compound of the sun's rays. If the patient feels cold, he should lie in the sun covered up and gradually expose more and more of his body as he gets used to it. One can also take the sunbath facing up and down in the sun without any clothes on, in a private enclosure or in any other place away from the public gaze. . . . The head should be protected from the sun. . . The head should never be exposed to strong sunlight." Begin by a session of 5 to 10 minutes. Then gradually increase the time until eventually the body is exposed for half an hour. For several reasons it is not recommended that this period should be exceeded. And remember ■ keep the head covered.

In air-bathing, the patient can lie in a warm place exposed to the fresh air. Begin also by exposing the body for only a very short time, certainly never long enough to catch a chill or even to feel cold.

Another excellent treatment, also introduced by Burnett, is to have the back and chest; and especially the spine, well massaged daily with crude cod-liver oil. It stinks horribly but the results are really wonderful. For those who object to the use of such a substance, first-class olive oil is a substance although far from so effective in getting results. Incidentally, this treatment is also excellent for shrunken limbs resulting from infantile paralysis.

Finally, the T.B. patient must be taught to sit and stand properly, to breathe properly, to eat and drink properly and to be certain to empty the bowels regularly at frequent intervals. Tobacco and liquor should, of course, never be used, and moderation must be practised in all things. Then Nature Cure treatment can operate to cure again as it has in the past cured countless numbers of T.B. victims.

Questions And Answers

L.B.W. (Johannesburg): I was very fortunate in having a copy of 'Indian Opinion' being put into my hands in which your article on "Rheumatism" appeared, which I read with great interest as I have been a sufferer for some 10 years and during that period have tried numbers of cures and been under several doctors, but have not received any real benefit from all they have tried on me. However, after reading your article, I started the following day and carried it out to the letter. I am very pleased indeed to say with amazing results, even before I had finished the 6 days treatment, I felt better and am hoping that I will continue to improve. I may say that I lost about 7 lbs. in weight, but am not worried over that.

(1) Should one continue with the Glauber Salts every morning? (2) Is it advisable to repeat this treatment in order to accelerate the cure, and how long a time should elapse between treatments without being too much of a strain on one?

Answers: (1) The Glauber Salts should definitely *not* be taken every morning. They serve a special purpose for the first 3 days of treatment only and then must be discontinued. (2) Treatment can be repeated at intervals of one month or six weeks. I have seen hopeless cases cured after 3 or 4 treatments, spaced 4 to 6 weeks apart.

Loss of weight consists mainly in water and will soon be made up when you are well.

The photograph, made in the office of UN Secretary General, Trygve Lie, shows (left to right, seated): Dr. John M. Chang, Korea, Dr. Jean Price Mars, Haiti, Dr Nasrollah Entezam of Iran, President of the General Assembly; Jean Chauvel, France; and Ruben Esquivel, Costa Rica. Standing: Dr. Ivan Kerno, Assistant Secretary General for Legal Affairs; Mr. Lie; Fernando Foernier, Costa Rica; and Prof. Raphael Lamkin of Yale University, who originated the word "genocide" and who has fought a five-year campaign to win UN approval of the convention.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

INPRA, all rights reserved

Things In General

Indian Owned Land At Cato Manor

The Natal Indian Congress has addressed letters to the Administrator of Natal, the Union Secretary for Health, the National Housing and Planning Commission, the Minister of Native Affairs and the Mayor of Durban, protesting against the proposed acquisition or expropriation of Indian-owned land at Cato Manor for an African housing scheme. After drawing the attention of the authorities to the various land tenure restrictions imposed on the Indian people by the passing of the Asiatic Land Tenure Act of 1946 and the Group Areas Act of 1950, the Congress points out that "we are not opposed to the provision of proper housing for the thousands of African shack dwellers in Durban, but we are against a scheme that attempts to uproot the Indian people and to expropriate land from a landstarved community." The letters also draw attention to alternative vacant land which is available to build houses for Africans.

Estcourt Indians

In opening the three new Indian wards at the Estcourt Sanitatorium, the Vicar Delegate for Natal, the Very Rev. Father Francis Hill, congratulated the Indian community of Estcourt on collecting the necessary money to equip the wards. Father Hill also paid the tribute to the Rev. Father W. Coppens through whose initiative the erection of the wards was made possible. The Mayor of Estcourt, Mr. G. B. Forder, said the Council was ever ready to assist any community in their health needs and was happy to associate himself with the very essential undertaking. The thanks of the Indian community for the work done by Father Coppens for the Indians of Estcourt were given by Mr. James Augustine, secretary of the Estcourt Indian Hospital Committee. Dr. S. Shapiro, Dr. Clacey and Dr. Ismail Kajee all spoke on the urgent necessity of hospital facilities for Indians.

Another Superb Performance Of Tagore's "Sacrifice"

The Durban International Club staged "Sacrifice" again for the benefit of those who were unable to see it the first time at the Bantu Social Centre. This time the play was staged at the Gandhi Hall in Lorne Street. There was a change in the supporting items of the evening. Mrs. Devamonie Bhagwan recited poems by Sarojini Naidu and Tagore. The Dartnell Crescent School Girls gave a very colourful performance of Sarojini Naidu's "Hyderabad Street Scene," and Mr. Dawood Suleman surprised the audience with his brilliant performance of a violin solo. We are sure that those who have seen this play for the second time, will agree with us that, this performance was even better than the first one. On the whole the evening was another grand success for the International Club. We regret to say, however, that the behaviour of *this* audience was not what it should have been. That was the only flaw in a very entertaining evening. We sincerely hope, once again, that "Sacrifice" will prove to be the first but not last of many more such plays in the future. We are sure that the public will give full support by attending the performances in full force!

Photo Sets Of Mahatma Gandhi And Other Leaders

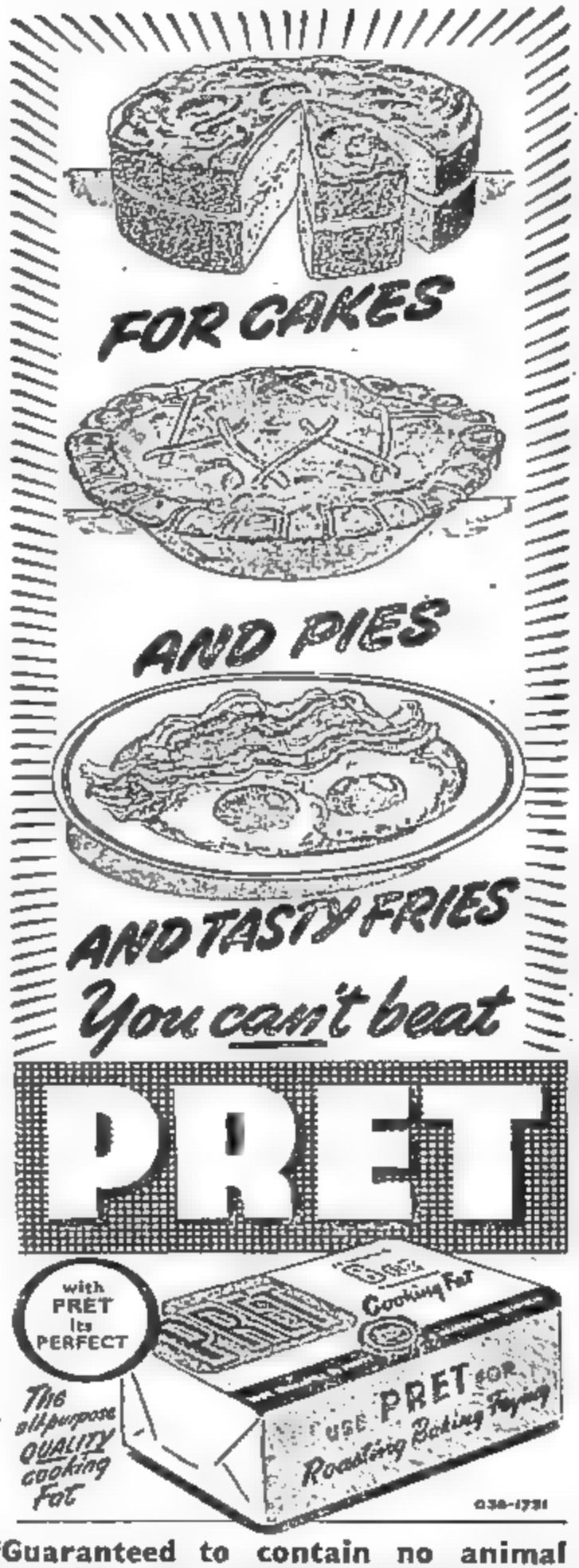
The following has been sent for publication from the office of the High Commissioner for India in the Union: A few sets of photographs of Mahatma Gandhi during his visit to Noakhali and of other Indian leaders taken during historical occasions, with exclusive copy right by an Indian photographer are available for sale with the Information Officer to the Commissioner for the Government of India in British East Africa, Nairobi. They are of great artistic merit and some of them, it is understood, have been accepted by an All Indian Committee for inclusion in the Nehru Commemoration volume. The set contains 15 photographs of size 15" x 12" printed in sepia and the cost of the set is, 150/-. Price of each photograph is 10/-. Those interested may write direct to P. O. Box 2274, Nairobi.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg

"Guaranteed to contain no animal fats or whale oil whatsoever."

SHORT STORY

THE UNIQUE PICTURE

THERE were two sisters. Both were widows. They were teachers in a girls school. They had lost faith in life and were just going on living hopelessly. They were both young, one was twenty-one and the other twenty-five. Day in and day out they worked and led their simple lives without joy.

They had no interest in life. There was no life in their movements. No sparkle in their eyes. Both lived, because death had not come to them. Thus they went on living, without joy, hope or desire.

Such were these two widowed sisters. They were like two buds that had been scorched by the heat of the summer sun, before they could open and grow. They never went out alone and each tried to live for the other.

They lived in a small flat. In the flat below theirs, lived an old artist who drank and smoked the whole day. But he had an uncommon affection for these two sisters.

He wished to draw a picture, which would one day surprise the world. He had this desire from his youth. But his desire had not been fulfilled yet. So he went on living with the aim of drawing this unique picture.

He spent his time drawing, drinking and smoking and when he was sober he went upstairs and sat and talked about his unique picture to the two sisters, Sudha and Jyoti.

The younger of the two was Jyoti. One day Jyoti became very ill. She was down with pneumonia.

Four days passed, the doctor came everyday, shook his head, gave her medicine and went away.

On the fifth day he took Sudha in the next room and said to her: "Your sister is very weak, but she can pull through. The trouble is that she is not putting up a fight at all. It seems that she does not desire to live. She is thinking of her funeral, and when a patient begins thinking that way, then there is no hope for her. Is there nothing in the world that can arouse a feeling, a desire, to live, in her? If there is, then alone, can I give you a hope that she might pull through."

"What hope, what happiness or sorrow can there be for her Doctor? She is a widow. We are both widows."

Oh! I am very sorry, but is there nothing, that can be done or brought to please her? I speak to you as a father, don't be afraid to tell me if she has some hidden desire."

"No Doctor, I cannot think of anything at all."

The Doctor shook his head and said, "I have never seen a patient like her before."

"But Doctor, she is a widow, what happiness could there be for her in this world?"

"I understand, but I must say that her condition is very serious. She has no strength at all and if she does not try to live, then, I cannot say, what might happen." Saying this the Doctor left. Sudha went in and sat beside her sister's bed, worriedly looking at the sleeping, ravaged face.

The rain began to pour. Lightening streaked across the sky, the thunder roared through the night and the wind whistled through the trees, but Jyoti remained as she was and Sudha sat beside her.

Jyoti opened her eyes and called, "Sudha!" and Sudha sprang up from her chair and bent tenderly over her sister.

"Please open the window, sister dear."

"I closed it because the rain is pouring and the wind would not be good for you, Jyoti, dearest."

"Oh open it a little, please!"

Sudha opened the window. There was a tree in the garden and it came up to this window. It was dry and old. There were a few leaves on its old branches. Jyoti looked at those leaves.

"Won't you drink some milk or a little tea, dear?"

Jyoti shook her head. Her eyes were sunken, her face was very pale.

"I don't want to drink or eat."

"Take this medicine then."

"Why do you give me medicine? I shall not get better."

Sudha's eyes filled with tears and she said, "Do not talk that way, dearest."

Jyoti continued in a lifeless voice: "One, two, three, four, five, there are only five left now."

Sudha was surprised and asked, "What are you counting, my dear?"

"Look at that tree near the window. As the leaves fall from its old branches, so is life draining through my weak body. When I was well there were so many leaves on the tree. Now I have fallen ill, the leaves have begun to fall too and there are only five leaves left. When the last leaf falls, I too shall die.

"Don't be silly, dear, such things don't happen."

"No, dear sister, I am sure of it." Jyoti turned her face towards the wall, but there were no tears in her eyes or a sigh when she spoke. She did not feel afraid of the shadow of death that hung over her.

It was late at night. Jyoti was lying in an unconscious sleep. The old artist as always, came upstairs to see her and sit besides her bed. Sudha told him about the way Jyoti felt. The old artist laughed and said, "Oh that was just talk. If people died every time the trees lost their leaves, then we would have no people in this world. For the last two days there has been such a strong wind, so many leaves and trees must have fallen. Oh it is all nonsense. Do not pay any attention to it."

Through the whole night the terrible wind continued.

In the morning Jyoti became conscious and she looked out of the window at the tree. On the tree there was only one leaf, all the rest had fallen.

"Now my end is near," she said in such a definite tone that Sudha was again frightened. She could not say anything. The day passed and another night came. The rain also came. The wind was terrible. At dawn the storm was quiet. Jyoti said, "Now the leaf must have fallen."

She looked with eager eyes towards the window. The faint rays of dawn penetrated the dark and very soon it was dark no longer. The sky had a faint orange tint. Jyoti could see all the things now, and she saw the one leaf still on the branch. It was hanging on to the branch as if it would fall at any moment. Like all other leaves that had fallen, it had the brown colouring on its edges. Its green was fast changing into brown, it was wrinkled and it looked as if it should have fallen but had not.

Seeing Jyoti's eyes on the window, Sudha pulled the curtains. Jyoti said nothing. It seemed as if she waited for death.

It was night again. The wind started blowing. Then it was morning.

Jyoti called in a feeble voice, "Please open the window Sudha."

Sudha opened the window. Jyoti looked out. The leaf was still there, just as it looked yesterday. It should have been blown down with the slightest breeze, but still it clung and stayed there even in the storm. Jyoti looked at it for a while and then said, "will you make me some tea Sudha?"

Sudha was filled with joy to hear her sister asking for something to drink after seven days of illness, she rushed into the kitchen and brought a cup of tea for Jyoti. She looked at the window, the leaf still clung to the tree. There was a new light in Jyoti's eyes today.

"Dear sister!" Jyoti said in a soft but steady voice, "I have worried you a lot, please forgive me."

"Dearest!" Sudha said in a trembling voice "You are my everything in this world. I only ask God to spare you to me!"

"I will not die. That leaf that clings to the branch has taught me a lesson. Why should we fall until we have enough strength to hold on? I am hungry. Ask the Doctor what I should eat now."

The Doctor came at about ten. He examined the patient. For a moment there was astonishment on his face, and he said, "Sudha, you have nursed her back, there is no danger now, she is only weak. Now I must go, I have another patient downstairs. That old artist is down with pneumonia. I think he should be taken to the hospital, he will be well looked after there."

The Doctor went. Jyoti watched him go and then said, "Is it our old artist Uncle, who is down with pneumonia Sudha? Poor man, he has not yet drawn the unique picture he has talked so much about. God make him better soon! Go and see him sister dear. You can help him too."

Sudha went. She returned after an hour. Seeing the serious expression on her face, Jyoti said, "Uncle is in a very bad way isn't he?" "Yes dear, they have taken him to the hospital."

After a while Jyoti said, "It seems as if we have been left all alone in the world."

Two days passed. Jyoti got better rapidly now. Sudha had gone downstairs and when she had returned her eyes were red with weeping. She said with a sob, "Uncle died in the hospital last night."

Jyoti's eyes filled with tears. Sudha said in a sorrowful voice, "The night before Uncle fell ill, some of the neighbours saw him in the garden in the pouring rain. What was he doing in that terrible storm at that part of the night? He was wet to the skin. He carried a ladder

and brought it in the garden. I found some green and yellow paint in a saucer and some brushes too. Jyoti, Uncle had laughed outwardly at your suspicion that you would die when the last leaf from that tree fell, but inwardly he was worried. That night the last leaf had fallen, but he brought the ladder instantly, stood it against the wall and painted that leaf on the tree. It did not move in wind. But we did not notice that. He drew the leaf so beautifully that it looks real.

Jyoti went to the window, opened it, she saw the last leaf still attached "Sudha, look, this is Uncle's unique picture. He achieved his purpose after all!"

(Translated from Gujarati by S G)

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, November 25.

FOOD SCARCITY

In Parliament, the Food Minister, Shri K. M. Munshi said that no State Government had reported any starvation deaths "Scarcity of food grains exists at present in Bihar, Madras, eastern U.P., parts of West Bengal and parts of Assam. Maximum supplies will be made available to the affected areas from the total availabilities. In 3 months ending October India has imported 719,000 tons of food grains at a cost of Rs. 38,59,60,600. In November and December the Government of India expect to import 518,400 tons of food grains. 24,20,000 acres of land under food crops has been diverted to growing jute, while the increase in the acreage under cotton is reported to be 13.7 lakh acres. As a result of the output of jute will be 609,000 bales and of cotton 3,40 000 bales. The resultant loss of food grain is 369 000 tons (rice and millet)'

In Parliament

The following information was given by the Government in Parliament during question time: 12 branch railway lines, dismantled during the war, will be restored during a 3 year period commencing from 1951 52 2,339 third class coaches have been fitted with fans. The cost of Kandla port development project is estimated to be Rs. 6 to 7 crores; it will be met from central revenues! Rs. 12 lakhs have been spent on the work. The Prime Minister, Shri Nehru, has accepted the invitation to the 10-day conference of Prime Ministers of the Commonwealth in London beginning on January 4. He will make every effort to attend the conference, but a great deal will depend on developments in India and outside. India is strongly in favour of disarmament, but in the existing circumstances cannot influence world policies in this direction. So far as India is concerned, Government are continually keeping the matter in review, so that all possible and feasible reduction of armaments may be considered, subject always to the security of India.

India And South Africa

At Lake Success, of the two resolutions relating to the treatment of Indians in South Africa before the U.N. Special Political Committee, India has withdrawn hers while supporting the five-Power resolution calling anew for a round table conference of the Indian, Pakistan and South African Governments. Commenting on this the 'Hindustan Times' of New Delhi remarks that this "is evidence afresh of India's desire for a friendly settlement of the dispute, if at all possible, . . . The present move could be warranted on the basis of the Act being stayed in its operation, pending the conclusion of such negotiations." Referring to the abstention of the five sponsoring Powers from voting on the amended resolution, the paper remarks that this "can only give the impression that the original draft was intended more as a value to conscience than a purposeful measure. . . . Britain's studied abstention from voting cannot be explained away in any other terms than that she is prepared to sacrifice moral principles to political expediency." Referring to Dr. Donges's defence the paper goes on to say: "That his plea makes a mockery of South Africa's signature to the Declaration of Human Rights, to say nothing of its cutting across the spirit of the Charter, is of course ignored by him. . . . What is more pertinent now is whether, after Dr. Donges's bitter opposition, the South African Government may be expected to abide by U.N.'s decision. There was when Mr. Havenga exercised some restraint on Dr. Malan's policy of apartheid, but after the latter's claim that the provincial elections offered him a mandate to do away with the entrenched clauses of the constitution, Mr. Havenga has offered little resistance and in fact entered into an agreement with Dr. Malan abolishing the common roll for coloured voters The latest day report from Capetown of a possible revision of the Malan-Havenga agreement concerning the coloured franchise offers but a tenuous hope. Though there is little in the past policy of the South African Government to sustain it, India, by supporting the proposal of a round table conference has shown how anxious she is not to let slip even the remotest prospect of a settlement."

Triumph Of Justice

The 'Bharat' of Bombay, commenting on the same resolution, says: "he South Africa) has even less scope for evasion now in view of the accepted Cuban amendment which states clearly that a policy of "racial segregation" is necessarily based on the "doctrine of racial discrimination." This has knocked the bottom out of South Africa's ingenious argument that the Group Areas Act, being a measure for the segregation of all the races in South Africa, is not a discriminatory measure at all. She has no escape now; and any attempt at dilly dallying on Her part, as in the past, will invite the operation of the clause which states that, if the parties concerned failed to hold a round table conference before April 1, 1951, or to reach an agreement 'in a reasonable time,' a commission will be set up to assist them in the task. . . . But South Africa has yet to provide evidence of her desire for any settlement at all, short of driving the Indian population out of the country or squeezing them out of existence there itself by the most heartless kind of social segregation and economic strangulation."

India And Tibet

Shri Nehru stated in Parliament that the McMahon Line which fixed the boundary between India and Tibet, following the Simla Convention of 1914, "is our boundary, map or no map." "We stand by the boundary and we will not allow anyone to cross it," he added. The Prime Minister said Tibet was contiguous to India from the region of Ladakh to the boundary of Nepal and from Bhutan to the Irrawady-Salween delta in Assam. The frontier from Bhutan onwards, he said, had been clearly defined by the McMahon Line. The frontier from Ladakh to Nepal was defined chiefly by long usage and custom. "It is the Government's duty always to protect its frontiers. There is no new map of China in the last 30 years have shown certain parts in our north eastern area which are now in India as not in India. These are highly mountainous territory and sparsely populated. Our maps show McMahon Line. That is our boundary, map or no map."

Shortcomings Forgotten

In the course of a message sent on the occasion of Lala Lajpatrai Day, Sardar Patel said: "Today amongst us there are people who forget their own shortcomings and are trying to correct the weaknesses of others. None can become great by singing his own praises. The biggest or the smallness of man becomes evident through his own actions, behaviour and feelings. In India today an atmosphere seems to prevail in which criticism of others and disappointment of their aims and motives is considered synonymous with patriotism and service of the country. I am convinced that the heart of the country is pure and clean. After a short time it will be evident as to who is true and who is false. We have got ourselves involved in small things, and there is real apprehension of our forgetting our duty and becoming powerless to deal with the real dangers when they actually face us.

Pandit Nehru On World Peace

Pandit Nehru said in New Delhi last Sunday: No country should endanger the world's peace on mere grounds of prestige or anger. An earnest desire for peace should be the dominant approach in dealing with questions which affect the future happiness or misery of destruction of millions of people. Vast numbers of people all over the world desired peace and, in fact, no Government really wanted war. What seemed to him important today was "to stop this business of running down and slanging each other" and "to keep our feelings within ourselves." The next step would be to try to find a temporary solution to problems and then a solution of longer duration. Pandit Nehru said he doubted if any country, even the biggest of them, had a complete direction of world events, which were too complicated. All that could be done first was to have an earnest desire for peace.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૪૮ | શુક્રવાર તા. ૮ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૦. | છૂટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૮ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૦

હવે શું?

ડીસેમ્બર તા. ૩ જીએ યુનાઇટેડ નેશન્સ જનરલ એસેમ્બલીએ યુનીયન, ઇંદ અને પાકીસ્તાન સરકારો વચ્ચે રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ભરવાની અને દરમીયાનમાં ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટ નો અમલ મોકુફ રાખવાની માગણી કરનારો ઠરાવ ૬ વીરૂદ્ધ ૩૩ મતે પસાર કર્યો. એકવીસ દેશો તટસ્થ રહ્યા. એક આનંદ જનક વાત એ બની કે યુનાઇટેડ નેશન્સ, જે રાજકીય સમીતીમાં આ ઠરાવપર તટસ્થ રહ્યું હતું અને જનરલ એસેમ્બલી માં સાઉથ આફ્રીકાના લાભમાં એ ઠરાવમાં ફેરફાર કરાવવાની હીલચાલ કરી રહેલું જણાવાયું હતું, તેણે પણ કર્યો. ફેરફાર કરાવ્યા વીના ઠરાવના પક્ષમાં મત આપ્યો હતો. સોવીયેટ રાજ્યો, જેઓ રાજકીય સમીતીમાં તટસ્થ રહ્યાં હતાં, તેઓએ રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ભરાય તે દરમીયાન ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટનો અમલ મોકુફ રાખવાને લગતી કલમ ઠરાવમાં રાખવાના પક્ષમાં મત આપ્યો હતો પરંતુ આખા ઠરાવપર મત લેવાતાં તેઓ તટસ્થ રહ્યાં હતા અને ગ્રીટન, ફ્રાંસ, ન્યુઝીલેન્ડ, કેનેડા અને આરજેન્ટાઈને પણ તેમ કર્યું હતું. ઓસ્ટ્રેલીયાએ ઠરાવ ની વીરૂદ્ધ મત આપ્યો હતો.

એટલું સ્પષ્ટ હતું કે જે દેશો તટસ્થ રહ્યા હતા તે એ કારણ સર તટસ્થ નહોતા રહ્યા કે સાઉથ આફ્રીકાની વલણને તેઓ વાજબી ગણતા હતા, પરંતુ અંગત કારણોસર સાઉથ આફ્રીકાને તેઓ ખોટું લગાડવા નહોતા ઇચ્છતા.

જેઓએ ઠરાવના પક્ષમાં મક્કમ મત આપ્યો છે તેઓએ માનવ સેવા અને શાંતીના હીત માં મોટું કાર્ય કરેલું છે, કે જે યુનાઇટેડ નેશન્સનો સીદ્ધાંત છે.

ડો. ટોંગીસે યુનાઇટેડ નેશન્સને ચેતવણી આપી છે કે, આવી જાતની દખલગીરી કરીને તેણે પોતાના બંધારણનો ભંગ કર્યો છે અને પોતાના નાશના બીજ રોપ્યાં છે. તેમણે કહ્યું કે "તેના સભ્ય બનવું અશકય થયું છે અને જે માન અને વીશ્વાસ તેણે સંપાદન કરવો જોઇએ એ ગુમાવ્યાં છે."

ડો. ટોંગીસને એટલું શીખવાનું તો મળ્યું જ હશે કે યુનાઇટેડ નેશન્સ જો ખરીતામાં ના ઉચ્ચ સીદ્ધાંતોને સંગઠીત થઇ વળગી રહે તો યુનાઇટેડ નેશન્સનો તો નહિ પરંતુ જે દેશો આડા જશે એ દેશોજ નાશ પામવાનું જોખમ ખેડશે.

યુનાઇટેડ નેશન્સે નોંધ લેવી ઘટે છે કે સાઉથ આફ્રીકાએ અત્યારથી જ તેના ઠરાવને ઠોકર મારી છે અને ગ્રૂપ એરીયાઝ એકટનો અમલ કરવાના પ્રાથમીક પગલાં લેવાં શરૂ કર્યાં છે, અને રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ને માટે હીંદ નવેસરથી હીલચાલ કરવા જાય તે પહેલાં તેની સામે દરવાજો બંધ કરી દીધો છે. ડો. ટોંગીસે કહ્યું કે સાઉથ આફ્રીકા હીંદ સાથે પરણારી મસલત કરવા ખુશી છે પરંતુ યુનોના આશરા નીચે કરવા ખુશી નથી. આ શું સવાલ સાથે મગજ કરવા જેવું નથી? સાઉથ આફ્રીકા સામે ફરિયાદ કરવા યુનો હોડી જવાને હીંદ કરી ઇન્તેજાર હતું જ નહિ. સાઉથ આફ્રીકાએ તેને ફરજ પાડી ત્યારે જ તે ત્યાં ગયું હતું. હકીકતમાં સાઉથ આફ્રીકાની હીંદી કોમથી જો પોતાના સવાલનું યુનીયન સરકારની સાથે માનભર્યું સમાધાન થઇ શકયું હોત તો તેને હીંદને પણ ફરિયાદ કરવાની કશી ઇન્તેજારી નહોતી. એ હેતુમાં જ્યારે તે બીલકુલ નીષ્ફળ નીવડી અને નાસીપાસ થઇ ત્યારે જ ના છુટકે તેને હીંદ ની મદદ માંગવી પડી.

આજે પણ હીંદી સવાલનો ઉકેલ મહારની દખલગીરી વીના કરવાને કંઇ અમુક નથી થયું. પરંતુ યુનીયન સરકારે તેમ કરવા ની કશી વલણ બતાવેલી જ નથી. ધારાસભામાં જોઝોને કહ્યો અવાજ નથી તેઓની લાગણીઓને તેણે ઠોકર મારી છે અને હજુ મારી રહી છે અને જેમ તે ફરમાવે તેમ ચું કે ચાં કર્યા વિના લોકો પાસે તે ઠરાવવા માગે છે. આ કોઈ પણ સારી સરકારના લક્ષણ નથી તેમ લોકશાસનના સીદ્ધાંતો ની બીલકુલ વીરૂદ્ધ છે.

હવે જેઓ આ સવાલ આ દેશનો ખાનગી સવાલ હોવાનો દાવો કરે છે—અને અમે પણ તેનો જરાયે ઇન્કાર કરવા ઇચ્છત નથી—તેઓએ તેનો રસ્તો બતાવવો જોઇએ. પરંતુ અમારે બારપુર્વક જણાવવું જોઇએ કે એ રસ્તો કોઇનું પણ સ્વમાન ભંગ કરનારો નહિ હોવો જોઇએ. જે કોઇ એ રસ્તો બતાવવાનું સાહસ કરે તેણે પોતે જાતે જો એ સ્થિતિ માં મુકાયા હોય તો તેનાથી સ્વિકારી શકાય કે નહિ એ સવાલ પોતાની જાતને પુછવો જોઇએ. કેટલાક સુચવી રહ્યા છે તેમ રસ્તો એજ હોય કે, કાયદાને તાબે થવું અને બની શકે તેટલો તેમાંથી લાભ ઉઠાવવો, તો એ વસ્તુ સહેલા સ્વીકારવા તઇયાર નહિ થાય. કેટલાકને મક્કમપણે લાગે છે કે એક હલકી પ્રજા તરીકેની તેઓની ઉપર ઠાઠયાથી છાપ મારવામાં આવે એ તેઓથી સહન નજ કરી શકાય. ઇશ્વરની નજરમાં સઘળા માનવીઓ સમાન છે. એ વસ્તુ નકારવી એ પ્રાથમીક માનવ હક નકારવા બરોબર ગણાય અને તેને ખાતર પોતાનો જાન કુરબાન કરવા તઇયાર થવું જોઇએ.

ઇચ્છા જ હોય ત્યાં માર્ગ મળી રહે છે. પરંતુ હાલની સરકાર નું માનસ ગર્વ અને સત્તાથી એટલું ભ્રમિત થઇ ગયું છે કે સત્યાસત્ય તેને સુઝતું જ નથી. આજે આપણી આસપાસ બની રહેલા બનાવો સામે આપણે આંખો બંધ કરી શકતા નથી. બધુંનો સવાલ ઉગ્ર બનતો જાય છે. હાલની સરકાર સત્તામાં આવી ત્યારથી પરિસ્થિતિ દિન પર દિન વધારે ને વધારે બગડવા લાગી છે. વીટઝીઝહુક નેટીવ રીઝર્વમાં બની રહેલા બનાવો વધુનો ઝઘડો થવાની આગાહી આપી રહ્યાં છે. એ ફાટી નીકળશે ત્યારે હીંદી સવાલ તેની પાસે કશી વીસાતનો નહિ રહે.

નોંધ

રીપેટ્રીએશન ઉપર ડહાપણભરેલો મત

જોહાનીસ્બર્ગમાં યુનાઇટેડ પાર્ટીના લીડર મી. જે. જી. એન. સ્ટ્રાઉસે કરેલું ભાષણ. જેમાં યુનીયનમાં વસતા હીંદીઓને રીપેટ્રીએટ કરવાનું વ્યવહારૂપણું તપાસવા ત્રિપે સુચન કર્યું હતું, તેના પર ટીકા કરતાં 'સ્ટાર' નવેમ્બર તા. ૨૪ ના એક અગ્રલેખમાં નીચે પ્રમાણે લખે છે:

'તેવી તપાસનું પરિણામ શું આવે એ કયાંનું સિદ્ધ થઇ ચુકયું છે. ૧૯૨૬ માં કેપટાઉન કરાર પછીના ઘણાજ વધારે અનુકુળ વાતાવરણમાં તેની અજમાયેશ કરવામાં આવી હતી, જેને માટે ડો. મલાન જવાબદાર હતા. પરિણામ નિરાશાજનક આવ્યું હતું અને અમારી માન્યતા પ્રમાણે એ સંપુર્ણ હતું. એકંદરે ૧૫૦૦૦ જેટલા હીંદીઓ મરજીયાત રીપેટ્રીએશન સ્કીમ

નીચે સાઉથ આફ્રીકા છોડી ગયા હતા.

"૧૯૩૨ માં બ્રીટ્ર રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ વખતે અને સરકારો એવા નીર્ણય ઉપર આવી હતી કે, હીંદીઓ ને નાણા મદદ આપીને હીંદ પાછા રવાના કરવાની યોજનાની શક્યતાઓ હવે સંપુર્ણપણે અજમાવાઈ ચુકી છે અને હીંદની આર્થીક અને આબોહવા ની સ્થિતિના કારણે તેમજ ૮૦ ટકા જેટલી પુનીયનની હીંદી વસતી સાઉથ આફ્રીકામાં પેદા થએલાઓનીજ છે, એ કારણે હવે તે નકામી થઇ ગઇ છે."

સાર આદ એ યોજનાના બદલામાં બોરનીયો, ન્યુગીની અને બ્રીટીશ ગીયાનામાં હીંદીઓને વસાવવાની યોજ ના વિચારવામાં આવી પરંતુ તે પણ નિષ્ફળ નીવડી હતી. હવે આજે વીસ વરસ બાદ એવી કંઈ પણ યોજના ઘણીજ વધારે મુંચવણ ભરેલી થઇ પડે. હીંદી વસતી, વસાહતથી નહિ, પરંતુ કુદરતી કારણોથી ત્રણ ગણની થઇ ગઈ છે, અને હીંદનું માનસ ૧૯૨૭ માં હતું તેવું અનુકુળ આજે નથી. ત્રણ લાખ સાઉથ આફ્રિકાના નાગરીકોને— અને તેઓ સા આદના નાગરીકો છે એ વિશે કશો શક—નથી જે દેશ તેઓને લેવા તૈયાર ન હોય ત્યાં દેશપાર કરવા શકય નથી. આ યોજનામાં એ સિવાય બીજું શું છે કે ભલે યુનાઇટેડ અને નેશનલીસ્ટ બન્ને પાર્ટીઓ એ યોજનાના અસ્વીકારપણાની તપાસ કર્યા કરે. પરંતુ તેઓનું સ્વાધીપણું અને નાગરીકત્વ સ્વિકારી તેના હકો અને તકો તેઓને નહિ આપવાના એક બહાના તરીકે આવી યોજના ઘડવી એ નૈતિક દ્રષ્ટિએ અઘરામ્ય છે. વળી હીંદીઓનું જીવન અસહ્ય બનાવી દઇને આ યોજનાની સફળતા સાધવાની નીતી તો સાઉથ આફ્રીકાએ કદી અખત્યાર નજ કરવી જોઇએ. "હીંદીઓને પોતાને સાઉથ આફ્રીકાની સ્વાધી વસતીનો એક ભાગ બનવાનો હકજ નથી અને તેથી તેઓએ પ્રતિબંધો હેઠળ રહેવામાં સંતોષ માનવો પડશે. "એવું હીંદીઓને કહેવાનો કોય યુનાઇટેડ પાર્ટીએ તો નથીજ' કર્યો. એવું કહેનાર ડો. મલાને હતા કે જેમણે વીસ વર્ષ ઉપર કોપરાટીવ કરારની ઉન્નતિની કલમને સહાનુભુતી આપી હતી.

વર્ણભેદ પર મીરા એટલી

બ્રીટીશ વડા પ્રધાન મી. એટલીના બહેન મીસ મેરી એટલી, જેમણે ચાલીસ વરસ સુધી સાઉથ આફ્રીકામાં મીશન નું કામ કર્યું હતું અને થોડાં વર્ષ વર્ષા ઉજ્જૈન પાછા ગયાં છે, તેમણે લંડનમાં એક દેખાવમાં પ્રવચન કરતાં પુનીયનની વર્ણભેદની નીતીની ટીકા કરી હતી. "કેમી કોરેક્ટ" ના બદલ મુલ્ય તેમણે કહ્યું હતું કે મને કહેતાં શરમ લાગે છે, પરંતુ સાઉથ આફ્રીકામાં બ્રીટીશ તેમજ આફ્રીકાનરોએ, ખાસ કરી રંગવર્ણીઓ પ્રત્યે જે રીતે વર્તે છે તેથી મને ઘણુંજ દુઃખ થયું છે. એ કારણથીજ હું રંગવર્ણીઓ સાથે મોકાઈ ગઈ હતી. મારે સખેદ કહેવું જોઇએ કે આ બાબતમાં કહેવાતા ખ્રીસ્તીઓનેજ દોષ છે. સાઉથ આફ્રીકાના દેવળોમાં પણ રંગવર્ણીઓને જુદા બેસાડવામાં આવે છે. મારા ધ્યાનોપરી જો હું ખ્રીસ્તીઓને શરમ ઉપજાવી શકું અને પશ્ચાત્તાપ કરાવી શકું તો મને સંતોષ થશે. આ રંગવર્ણીઓને સ્વતંત્ર અને સંપુર્ણ જીવન જીવતાં રોકનારા આપણે યુરોપીયનો કોણ?

સીનરે વખોડી કાઢેલો જાતીભેદ

ઓંસલીકન સીનરે કેપટાઉનમાં, ૧૯૪૮ ની લેબર કોન્ફરન્સના કરારના આધારે જાતીભેદની નીતીને વખોડી કાઢનારો બીશપ ઓસ. ડબલ્યુ. લેવીસે મુકેલો ઠરાવ પસાર કર્યો છે. ઠરાવ નીચે પ્રમાણે છે:

જાતીના આધારે માણસ માણસ વચ્ચે ભેદ પાડવો એ ક્રીસ્તી ધર્મની સીદ્ધાંતથી વીરૂદ્ધ છે. હમણામાં પસાર થએલા કાયદાની અસર એ થશે કે વસતીના સામાજીક ધોરણપર વગો પડી જશે અને તેઓને સમાન હકો, છુટો અને તકો નહિ મળે અને બીનગોરાઓને કાયમના હલકા દરજ્જાએ ઉતારી પાડવામાં આવશે. કલર બોટ રેાનો દરજ્જો ભાગતાવળતા લોકો વચ્ચે ભલાઈ સમજુતી વીના ફેરવવા માં આવવો નહિ જોઇએ" ઠરાવમાં વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે, ધર્મગુરૂઓ સમજે છે કે પોતાના જ સીદ્ધાંતોના અમલમાં તેઓ હમેશાં પ્રમાણીક રહી શકયા નથી અને દેવળ ને પણ જાતીદ્વેષોનો ચેપ લાગવા દીધેલો છે. સમગ્ર ખ્રીસ્તીઓએ ખ્રીસ્તી સીદ્ધાંતની દ્રષ્ટિએ જાતીઓ પ્રત્યેની પોતાની વર્તણુક તપાસવી જોઇએ. ઉપલો ઠરાવ રજુ કરતાં બીશપ લેવીસે કહ્યું કે, દેવળને જો કે પક્ષાપક્ષીની રાજનીતી સાથે કશી લેવા દેવા નથી છતાં આ શું છે કે કહેવાનો તેનો હક છે. મુંગા રહેવું એ સીદ્ધાંત પ્રત્યે બેવફા થવા જેવું ગણાય. હમણામાં થએલા કાયદામાં એક પણ એવી વસ્તુ નથી કે જેનો હેતુ વ્યક્તિના હકો ભલાળા કરવાનો કે લોકશાસનની રચનાને ભલાળી કરવાનો કોય. બીનગોરાઓને જાતીય અભિમાન બીલકવાનું કહેવું એ કેવળ દંભ છે. અમલ તો એવો થઇ રહ્યો છે કે તેઓના વર્ણનું અભિમાન ધરાવવાને બદલે તે પાપરૂપ થઇ પડયો છે

રૂપ બેરીયાઝ એકટનો અમલ

રૂપ બેરીયાઝ એકટનો અમલ કર વાના આરે પ્રતીમાં રચાનીક સત્તાધીશો તરફથી આમથી પગલાં લેવાવાં શરૂ થઇ ગયાં છે મુકકી આતાના કેદેદરી ની સુચનાથી મ્યુનીસીપાલીટીઓ, ટાઉન કાઉન્સીલો અને વીલેજ મેનેજમેન્ટ, તરફથી કાયદાની કલમે જુદા જુદા વર્ગો માટે ઉભાયદા સગવડો રચાપવા માટે લોકલ એડવાઇઝરી બોડો સ્થપાઈ રહી છે. આ બોડો પોતાના ટીરટોરીમાં રૂપ બેરીયાઝો રચાપવાની યોજના તયૈાર કરી તે કુંક સમયપર રચના એસી સેન્ડ ટેન્ચુર એડવાઇઝરી બોર્ડ સમક્ષ રજુ કરશે. એ બોર્ડ એ યોજનાઓ તપાસશે અને પછી જે કંઈ પણ સલાહ આપવાનું જણાશે તે સલાહ સાથે તે પ્રધાન સમક્ષ રજુ કરશે. આ યોજના તયૈાર થતાં કેટલોક વખત લાગશે. અત્યારથી જ મુશ્કેલીઓ નડવા લાગી છે. રૂપ બેરીયાઝની યોજના અમલમાં મુકવાનો ખર્ચ સ્થાનિક સત્તાધીશો ભોગવવા સંભવ છે જો કે હાઉઝીંગ સ્કીમો માટે સરકાર તરફથી મદદ મળવાની તે આશા સેવે છે.

ઝોહમ બોમ્બપર પંડીત નેહરૂ

હીંદની પાર્લામેન્ટમાં પરદેશ સાથેના વ્યવહારપરની ચર્ચા કરતાં પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે ઝોહમ બોમ્બ એક પાપ સમાન વસ્તુ છે અને હું આશા રાખું છું કે હમણા કે ભવિષ્યમાં કોઇ પણ વખતે તેનો ઉપયોગ કરવામાં નહિ આવે. જો તેનો ઉપયોગ થશે તો એમ સમજવું કે દુનીયાપર પાપ ફરી વળ્યું છે. તેમણે કહ્યું કે હાલની કટોકટીનો ઉકેલ એક દેશે બીજા દેશ ને બાંધ કાઢવાથી આવી નહિ શકે. હાલની આંતરરાષ્ટ્રીય મુંચવો ઉકેલ મસલતોથી લાવવા તેમણે કહ્યું અને જણાવ્યું કે હીંદની પાર્લામેન્ટ અને સરકાર યુદ્ધ અટકાવવા અને શાંતી સ્થાપવા પોતાથી બનતુંબધું કરશે.

યુનાઇટેડ નેશ-સે સા. આ. વિરૂદ્ધ પસાર કરેલો ઠરાવ

યુનાઇટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલી એ ત્રણ ગુનીવારે યુનીયન, હીંદ અને પાકિસ્તાન વચ્ચે રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ભરવાની અને તે દરમીયાન રૂપ બેરીયાઝ એકટનો અમલ મોકૂફ રાખવાની યુનાઇટેડ નેશન્સની રાજકીય સમીતીએ કરેલી ભલામણ સ્વિકારનારો ઠરાવ ૭ વિરૂદ્ધ ૩૩ મતે પસાર કર્યો ૨૧ દેશોના પ્રતિનિધિઓ તટસ્થ રહ્યા હતા.

આ પરિસ્થિતીની પ્રસ્તાવનાના બે ભાગ પાડવામાં આવ્યા હતા. પહેલા ત્રણ પારિગ્રાફ પર ઓપી વખતે મત લેવાય હતા. એ પારિગ્રાફોમાં સા. આ. ના હીંદીઓ પ્રત્યેની વર્તણુક સંબંધી એસેમ્બલીએ અગાઉ પસાર કરેલા ઠરાવોનું, યુનાઇટેડ નેશન્સ સાથે હીંદ સરકારે કરેલા પત્રવ્યવહારનું અને જાતીય ભેદ અને જુલમ સામે એસેમ્બલીએ કરેલા ઠરાવોનું સુચન કરવામાં આવ્યું હતું. તેનાપર મત લેવાતાં ૪૬ મત તરફેણમાં અને ૭ વિરૂદ્ધમાં આપવામાં આવ્યા હતા. વીરૂદ્ધમાં મત આપનાર બેલ્જીયમ, લક્સેમબર્ગ અને સાઉથ આફ્રીકા હતા.

ત્યાર બાદ છેલ્લા પારીગ્રાફપર જુદો મત લેવામાં આવ્યો હતો. એ નીચે પ્રમાણે હતો:

"જુદી જુદી જાતીના લોકોને ધમકાવવા પડવાની (એપાર્ટહેડની) નીતી જાતીભેદપર રચાયેલી છે એ જોતાં."

તેની તરફેણમાં ૨૯ મત આવ્યા હતા અને બાંય વીરૂદ્ધ આવ્યા હતા અને ૨૫ તટસ્થ રહ્યા હતા.

ઠરાવના ક્રીયાત્મક ભાગની પહેલી કલમ જે હીંદ, પાકીસ્તાન અને સાઉથ આફ્રીકાની સરકારોને રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ભરવાની ભલામણ કરનારી હતી, એ ત્રણ વીરૂદ્ધ ૪૭ મતે પસાર થઇ હતી. વીરૂધ્ધ મત આપનાર બેલ્જીયમ, લક્સેમ્બર્ગ અને સાઉથ આફ્રીકા હતા. ૬૬ તટસ્થ રહ્યા હતા.

ક્રીયાત્મક ભાગની બીજી કલમ, રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ન ભરાય તો એ પક્ષોને મદદ કરવા ત્રણ સભ્યોનું કમીશન નીમવાનું સુચવનારી હતી, તે ૭ વીરૂધ્ધ ૩૯ મતે પસાર થઇ હતી. ૧૪ તટસ્થ રહ્યા હતા.

બીજી કલમનો પણ મત લેવાને બે ભાગ પાડવામાં આવ્યા હતા. પહેલા ભાગમાં લાગતી વળગતી સરકારોને મસલતોની સહાયતાને હરકત પહોંચે એવાં કંઈ પણ પગલાં નહિ લેવાની હાકલ કરવામાં આવી હતી. એ ભાગ વીરૂધ્ધ ૫૭ મતે પસાર થયો હતો. ૭ તટસ્થ રહ્યા હતા.

બીજા ભાગમાં, મસલતો પુરી થતાં સુધી રૂપ બેરીયાઝ એકટનો અમલ મોકૂફ રાખવાની સાઉથ આફ્રા ને હાકલ કરવામાં આવી હતી. ૧૨ વીરૂદ્ધ ૩૫ મતે તે પસાર થયો હતો.

ત્યાર બાદ આખો ઠરાવ મુકાતાં તે ૭ વીરૂદ્ધ ૪૩ મતે પસાર થયો હતો. ૨૧ તટસ્થ રહ્યા હતા.

સાઉથ આફ્રીકાના ડેલીગેશનના નેતા ડો. ડી. ઇ. ડેગીસે એસેમ્બલીમાં ભાષણ કરતાં કહ્યું કે આ બાબત સાઉથ આફ્રીકાને માટેજ નહિ પરંતુ સમસ્ત યુનાઇટેડ નેશન્સને માટે પણ ઘણીજ અગત્યની છે.

દરાવમાં સાઉથ આફ્રીકાના હીંદી ઓના સવાલ કરતાં વધારે બહોળો અર્થ રહેલો છે.

દરાવથી જે દાખલો બેસાડવામાં આવ્યો છે અને તેના સમર્થનમાં જે ડામ્ટેસર હલીલો રજુ કરવામાં આવી છે તેમાં ખાલી પણ દેશના આર્થિક, સંસ્કૃતિક અને સામાજીક ક્ષેત્રની આંતરીક નીતીમાં માથું મારવાનો પણ સમાવેશ થાય છે.

ખરીતામાં માનવહકોની જ્યારે જ્યારે વાત થઇ છે ત્યારે ત્યારે સાથે સાથ આર્થિક, સામાજીક અને સંસ્કૃતિક બાબતોની પણ વાત થઇ છે. ડો. ડોંગીસે કહ્યું કે યુનાઇટેડ નેશન્સને માનવહકોના સંબંધમાં વચ્ચે પડવાની સત્તા હોય તો અસંતોષકારક આર્થિક, સામાજીક અને સંસ્કૃતિક સ્થિતિના સંબંધમાં પણ વચ્ચે પડવા ની સત્તા હોવીજ જોઇએ.

ડો. ડોંગીસે કહ્યું કે ડહાપણ ભરેલો માર્ગ તો એજ ગણાય કે હીંદ પોતાની ફરીયાદ પાછી ખેંચી લેવી અને રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ભરવી રાહ કરી દેવી.

શ્રીમતી વિજયાલક્ષ્મિ પંડીતે આપણુ નહિ કરતાં જણાવ્યું કે આ વખતે હવે બાણો નહિ થવાં જોઇએ એવા એસેમ્બલીએ કરેલા ઠરાવને હું અનુસરીશ.

ડો. ડોંગીસની યુનોને ચેતવણી

યુનાઇટેડ નેશન્સ જનરલ એસેમ્બલી માં સાઉથ આફ્રીકાપર પ્રહાર થએલા ઠરાવ બાદ ન્યુયોર્કમાં એક અખબારી મુલાકાતમાં સા. આ. ના ડેલીગેશનના નેતા ડો. ડી. ઇ. ડોંગીસે યુનાઇટેડ નેશન્સને ચેતવણી આપી હતી કે કોઇ પણ સભ્ય રાજ્યની આનગી બાબતોમાં તેણે માથું મારવું નહિ જોઇએ. આવી જાતની દખલગીરી કરવા દાખ એ સંસ્થાએ પોતાના બંધારણનો ભંગ કર્યો છે અને પોતા ના નાશના બીજ વાવી રહી છે. તેમણે કહ્યું: "તેના સભ્ય બનવું અશકય થઇ પડયું છે અને તેણે જે માન અને વિશ્વાસ સંપાદન કરવો જોઇએ તે ગુમાવી દીધાં છે."

વધુમાં તેમણે કહ્યું કે, ઠરાવ એમ માની લે છે કે "એપાર્ટહેડ"ની નીતી બાદદ્રષ્ટિથી જાતીઓને પાડવાના સિદ્ધાંત પર રચાયેલી છે. એ વસ્તુ તે ખુલી ભાષ છે કે ભેદ ભરેજ વાંધાભરેલો થાપ છે જો એકતરફી અને દેખીતી રીતે ગેરવાજબી હોય.

સાઉથ આફ્રીકામાં અમારી સામે જેવો સવાલ ઉપસ્થિત થયો છે કે જેનો ઉકેલ લાવવો જોઇએ નહિ તો અમારો નાશ થશે અમારા દેશની પરિસ્થિતિની દ્રષ્ટિએ અમે તેનો ઉકેલ જાતી રહ્યા છીએ. બાકી દખલગીરી જાતીઓ વચ્ચેનો સંબંધ બગાડનારી થઇ પડશે.

ઠરાવમાં થએલાં રજુઆતોની તપાસપરથી જણાયું છે કે, પરદેશમાં અમે તેવો મત ધરાવતો હોય પરંતુ રજુઆતોનું મુળ કારણ હાલની નેશનલીસ્ટ સરકારની દમનનીતીથી ઉત્પન્ન થએલી નેદોલી છે એ સ્વયંસિદ્ધ વાત છે. કોમ્યુનીસ્ટો આપણી સંસ્થાઓમાં મુખ્ય જગ્યાઓ ધરાવી રહ્યા છે એ શોચનીય છે. પરંતુ તેને માટે સરકારને જ જવાબદાર ગણી શકાય. પરંતુ તેટલા કારણથી એ હકીકતમાં ફેર પડતો નથી કે ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ ખરાબ કાયદો છે અને તેનો હેતુ ખાસ કરી હીંદીઓને અને સામાન્ય રીતે બીન-ગોરાઓને આર્થીક રીતે પાયમાલ કરવાનો અને તેઓને ગોરી પ્રજાના ગુલામોના દરજ્જામાં મુકવાનો છે—અ. ઇ. ગો.]

શુદ્ધ યજ્ઞ કયો?

(શ્રી. કીશોરલાલ મશરૂવાળા)

[સાઉથ આફ્રીકામાં પણ નાને મોટે પ્રસંગે નાના મોટા યજ્ઞો કરવામાં આવે છે. આ લેખ વાંચી આપણે કાંઇક સુધારો કરી ખરો ધર્મ આચરતાં થઇ એ:—તંત્રી ઇ. ઓ.]

ભાવનભરથી એક બાજુ લખે છે:

સૌરાષ્ટ્રમાં એક બાબી આવા ઠેર ઠેર જાત જાતની પ્રભાવીકર પ્રભાવે યજ્ઞો કરાવે છે. તેમાં મોટી સંખ્યામાં લોકો ભાગ લે છે, પૈસા નાખે છે. તેમાં સુધરેલા ગણાતા લોકો પણ હોય છે.

"અહીં ભાવનગરમાં તા. ૧૮ મીથી ૨૬ મી સપ્ટેમ્બર સુધી યજ્ઞો ચાલુ હતા. તેમાં ઘણે બે ભાઇઓએ ગાંધીજી ના "અનાસક્તિયોગ"માંથી નીચેનાં સુચો પાડીયાં પર કામને જાહેર જનતાની જાણ માટે મુકયાં હતાં:

"'યજ્ઞ એટલે પરોપકારાર્થે, ઇશ્વરાર્થે કરેલાં કર્મ. દેવ એટલે ભૂતમાત્ર, ઇશ્વરની સૃષ્ટિ. ભૂતમાત્રની સેવા તે દેવસેવા અને તે જ યજ્ઞ.' (અધ્યાય ૩–૯ થી ૧૨)

"'અગ્નિ એટલે સાધનમાત્ર. જ્યારે અગ્નિ મારફતે હોમ થતા ત્યારે અગ્નિ ની આવશ્યકતા હતી. આ યુગમાં માનો કે રેંટીયો સેવાનું સાધન છે. તો તેનો ત્યાગ કરવાથી સંન્યાસી નથી થવાતું. યજ્ઞ એટલે સેવા.'

"ઉપરનાં સુત્રોનો વાંચી સનાતની લોકોએ અમારી ઉપર પત્થરો ફેંકયા, ગાળો ભાંડી, લાતો ને ધક્કામુક્કી કર્યાં. આમ અમારી ઉપર લોકોએ ચારપાંચ વખત ધક્કામુક્કી વગેરે કરેલાં. પરંતુ તે વખતે પોલીસના માણસો ગેઢમાંથી જોતા ઉભા રહ્યા હતા.

"લોકો કહે છે કે આ બાવાજીએ સૌરાષ્ટ્રમાં એકવીસ યજ્ઞો કર્યા છે, ને હજુ બીજા કરવાના છે. આવા યજ્ઞનિષે સ્પષ્ટતા કરી જનતાને માર્ગદર્શન આપશો."

ગાંધીજીએ પણ જેને કહેવાય તેની સ્પષ્ટતા ઉપરના સુત્રમાં કરી જ છે. યજ્ઞ અનેક પ્રકારનાં હોય, પણ તેનું સ્વરૂપ દેશ-કાળની પરિસ્થિતિ પ્રમાણે બદલાય અને વિકાસ પામે. આજના યુગમાં અને પરિસ્થિતિમાં બાબા બાવાના યજ્ઞમાં કેવળ ધન અને બીજી વસ્તુઓ વગેરેનો દુરુપયોગ જ થયો જણાય. પશુપક્ષીની જેમ જ આવા યજ્ઞોનેયે ઉરોજન આપવાનો આ જન્મા નો નથી. જેમાં પૈસા વગેરે નાખવા એ મારી દ્રષ્ટિએ વિવેકને અનુરૂપ નથી. જે શ્રદ્ધા વિવેકયુક્ત નથી, તે શ્રદ્ધામાં મનુષ્યની ઉન્નતિ નથી, ક્ષેમ નથી. આજે તો આસપાસ જુઓ કે દરિદ્રનારાયણની સેવામાં જે પૈસા વપરાય તે યજ્ઞ ગણાય. લખનાર ભાઇની વાત સાચી હોય અને તેમણે આવાં પાદીમાં ચોટવા ઉપરાંત પોતાની વાણી કે વર્તનમાં કશી હીંસા કે તુચ્છભાવ ન બતાવ્યાં હોય તો, સનાત ની લોકોએ કરેલો વર્તાવ યજ્ઞની ભાવનાવાળાને દેવરૂપ છે. આવો વર્તાવ એ પક્ષભાવનાની નહીં પણ અંધશ્રદ્ધા, જડતા અને અસહિષ્ણુતા ની નીશાની છે. આવા યજ્ઞોને લોકો એ અને રાજદ્વારી નેતાઓએ ઉરોજન ન આપવું જોઇએ. જે ધક્કા, માર વગેરે આ બાઇઓને પડયા, તે તેમણે રોષ વિના સહન કર્યા હોય, તો તેમને ધન્યવાદ ઘટે છે. સુધારકોને આવા તિરસ્કાર, બહિષ્કાર, માર વગેરે સહન કરવા જ પડે. તે સહન કરીનેયે તેમ કરનારનું હિતચિંતન કરવું જોઇએ.

—'હરીજનબંધુ'

—નકર્તરના આસામ ધરતીકંપ રાહત ફાળાનો કુલ આકડો હવે રૂપીઆ ચોવીસ લાખ સુધી પહોંચ્યો છે.

કન્ટ્રીના ગ્રાહકો :—
ગુજરાતી પ્રેસના પંચાગ
શી. ૫–૦
ટુવેર...શી. ૧–૩ રતલ | તુવેર ની દાળ નં ૨...૨/૬ રતલ | મગ દાળ નં ૧....શી. ૨–૦ રતલ | જુવાર..... ૪ પેની રતલ
ચાળી અળદ ૧ ૬ રતલ | ચણાની દાળ નં ૨ શી. ૨–૩ " | મગ દાળ નં ૨....શી. ૧–૬ રતલ | વરીયાળી.....શી. ૨–૬ રતલ
મગ.....શી. ૧–૦ રતલ | વાલની દાળ...શી. ૨–૬ રતલ | ચણાનો લોટ (બંકડી પ્રકારનો) ૨/૬ | દરિ.....શી. ૧–૬ રતલ
તુવેરની દાળ નં ૧ ૩/૩" | અળદની દાળ...શી. ૨–૩ રતલ | બાજરો.....૪ પેની રતલ | રાઇ.....શી. ૨–૬ રતલ
ઓફીસનું: ૧૧૯ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન: ૨૪૧૪૫
પરશુ નરસિંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૩૦ વર્ષ ની પુરાણી અને મુંબરિક દુકાન.
ક્ષય.....શી. ૨–૬ રતલ

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

વડોદરા, નવેમ્બર તા. ૨૫, ૧૯૫૦.

ખોરાકની અછત

પાર્લામેન્ટમાં ખોરાક પ્રધાન શ્રી. બનેવાલાલ મુનશીએ જણાવ્યું કે "હોય પણ રાજ્યની સરકાર તરફથી જુમ્મરાને લીધે મરણ નીપજ્યાના દેવાલો મળ્યા નથી બીહાર, મદ્રાસ, પુર્વ, ઉત્તર પ્રદેશ, પશ્ચિમ બંગાળના અમુક ભાગો, તથા આસામના ડેટલાક ભાગોમાં હાલ અનાજની તંગી છે. અનાજની પ્રાપ્તિ અને તેટલા પુરા પ્રમાણમાં કરાશે, અને તેમાંથી અનાજ ની અછતવાળાં રાજ્યોને વધુમાં વધુ પુરવઠો અપારો. ઓકટોબરમાં પુરા થતા ત્રણ માસમાં ભારતે રૂા. ૧૮,૫૬,૧૦,૦૦૦ ની કીંમતે ૭,૧૯,૬૬૦ ટન અનાજ આયાત કર્યું છે. નવેંબર અને ડીસેંબરમાં સરકાર ૫,૧૮,૪૦૦ ટન અનાજ આયાત કરવાની ધારણા રાખે છે આ વરસે સપ્ટેમ્બર સુધી માં થયેલી આયાતની એકંદર કીંમત કુલ્લ ખાલ્લુ નીરતારોમાંથી રા. ૧૨૪૧ લાખ, અને સુબ્બા ચલણ નીરતારોમાંથી રૂા. ૬૨૬૮ લાખ થાય છે. અનાજ માટેની જમીનમાં રાબ અને કપાસનું વાવેતર કરતાં અનાજ–ઉત્પાદનમાં ગયેલી મોટ ૬૬,૬૦૦ ટન ચોખા અને ત્રણ લાખ ટન બાજરીની હતી. પણ ૬ લાખ ગાંસડી થયું અને ૩ લાખ ૪ હજાર ગાંસડી રૂનું વધુ ઉત્પાદન થયું હતું.

પાર્લામેન્ટમાં

પાર્લામેન્ટમાં સવાલ–જવાબ દરમી યાન સરકાર તરફથી નીચેની અગત્યની માહિતી આપાઇ હતી: સપ્ટેં દરમી યાન બંધ કરવામાં આવેલી ૧૨ રેલવે સ્ટેશનો ૧૯૫૧–૫૨ થી ત્રણ વરસના મ..ા દરમીયાન ફરી ચાલુ કરવાનો નીર્ણય સરકારે કર્યો છે. ૧૯૫૦ ના ઓકટોબરની આખર સુધીમાં ચીલ્ડ વર્ગના ૧,૩૩૯ ટબ્બા તૈયાર કરાયા હતા. કેંડ્રા બંદરની બીજવણીના સંબંધમાં જરૂરી બોટી ઇજનેરી માહિતી મેળવવાનું કામ લગભગ પુરૂં થઇ ગયું છે આ યોજના પાછળ રૂા. ૬ થી ૭ કરોડનો ખરચ થાય એવો અંદાજ છે અત્યારે રૂા. ૫૬૦ કરોડના ખરચ વાળી ૧૨૫ નેહેર યોજનાઓ દેશના જુદા જુદા ભાગમાં અમલમાં મુકાયેલી છે. આ યોજનાઓથી ૧૯૫૧–૫૨ માં ત્રણ ૬ લાખ એકર, ૧૯૫૨–૫૩ માં ૨૧ લાખ એકર, ૧૯૫૩–૫૪ માં ૨૦ લાખ એકર, ૧૯૫૪–૫૫ માં ૪૩ લાખ એકર, ૧૯૫૫–૫૬ માં ૪૫ લાખ એકર અને બીજા પાંચ વરસમાં ૧૨૬ લાખ એકર, જમીનમાં ખેતી થશે. વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ લંડનમાં તા. ૪ થી જાન્યુઆરી સુધી થનારી કોમનવેલ્થના વડા પ્રધાનો ની પરિષદમાં જવાનું નીમંત્રણ સ્વી કાર્યું છે. તેઓ એ પરિષદમાં હાજરી આપવાનો પુરો પ્રયાસ કરશે, પણ હીંદ તમા કુનીયામાં બનનારા બનાવો પર વધો આધાર રહેશે. હીંદ નિઃશ સ્ત્રીકરણની તરફેણમાં છે, પણ હાલ ના સંજોગોમાં તેનાથી જગતની રાજ નીતી પર આ બાબતમાં અસર પાડી શકાય એમ નથી. હીંદની સરકાર આ બાબતનું ફરીથી અવલોકન કરે છે, જેથી શક્ય સર્વત્ર બનમાં બને તેટલો બધો ઘટાડો કરી શકાય; માત્ર હીંદની સલામતીનો વીચાર હમેશાં રાખવામાં આવે છે.

હીંદ અને તીબેટ

વડા પ્રધાન શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂ એ પાર્લામેન્ટમાં જણાવ્યું કે "તીબેટ ની સરહદ ઓળંગીને ફોજને ભારતમાં નહીં પ્રવેશવા દેવાનો હીંદ સરકારનો મક્કમ નીરધાર છે. સીમલા ખાતે ૧૯૧૪માં મળેલી પરિષદ વખતે હીંદ અને તીબેટના પ્રદેશોને જુદા પાડતી મેકમેહોન રેખા નક્કી કરવામાં આવી હતી, અને આ સરહદને આપણને માન્ય છે. નકશો ગમે તે બતાવતો હોય, પણ આપણે ફોજને સરહદ ઓળંગવા નહીં દઇએ. લદાખથી નેપાળની સરહદ સુધી, અને ભુતાનથી આસામમાં પરાવદી-સાકરીન નદી સુધી, તીબેટની સીમા હીંદને લાગે છે. ભુતા : પછીની સીમાઓ ૧૯૧૪ માં સીમલા ખાતે નક્કી થયેલી મેકમેહોન રેખા દ્વારા નક્કી થયેલી છે. સરહદોની સલામતી જાળવવાની સરકારની ફરજ છે."

હીંદનો પરદેશી વેપાર

ભારતના પરદેશ લોકોના વેપારને લગતા આંકડા બતાવે છે કે રૂપીયાનું મુલ્ય ઘટાડયા પછીના વરસ દરમીયાન (ઓકટોબર ૧૯૪૯ થી સપ્ટેમ્બર ૧૯૫૦) ભારતનું રૂા. ૮ કરોડ ૩૦ લાખનું અનુકુળ વેપાર પાસું રહ્યું હતું, જ્યારે ૧૯૪૮–૪૯ ના વરસ દરમીયાન રૂા. ૨૧૩ કરોડ ૮૦ લાખનું પ્રતિકુળ વેપાર પાસું હતું. આ આંકડાઓ દર્શાવે છે કે ૧૯૪૯–૫૦ ના વરસની રૂા. ૧૨૩ કરોડ ૬૦ લાખની આયાતની સરખા મણીમાં મુલ્ય ઘટાડા પછીના વરસની આયાત ઘટીને રૂા. ૫૦૪ કરોડ ૨૦ લાખની થઇ હતી, જ્યારે ૧૯૪૮–૪૯ ના વરસની રૂા. ૪૦૩ કરોડ ૮૦ લાખની નીકાસ વધીને રૂા ૫૧૨ કરોડ ૫૦ લાખની થવા પામી હતી. તેને કારણે રૂા. ૮ કરોડ ૩૦ લાખનું અનુ કુળ પાસું રહ્યું હતું. નીકાસ વેપાર ને મળેલું ઉત્તેજન અંશતઃ મુલ્યઘટાડા ને, અને અંશતઃ વધવા પામેલી ધંધા પ્રવૃત્તિઓને આભારી છે. આયાતમાં થયેલો ઘટાડો મુખ્યત્વે તો આયાત પરનાં નીમંત્રણોને તેમજ અનાજની આયાતમાં થયેલા ગણનાપાત્ર ઘટાડાને આભારી છે.

નીકાસ વેપાર

પાટણુનો એક સંદેશો જણાવે છે કે ઉત્તર ગુજરાતના પાટણ અને બનાસ કાંઠાના પ્રદેશમાં તીડોએ પાકનો ઘણો નાશ કર્યો છે. તીડોનાં ટોળે ટોળાં માઇલોના વીસ્તારમાં ફરી રહ્યાં છે. લીમડા ને આકડાનાં ઝાડો સીવાય તમામ પાક, ઝાડપાન, ફળફુલ અને શાકભાજીનો તેમણે વીનાશ કરી નાખ્યો છે. કુવા ઓમાં તીડો મરવા માંડતાં પાણી દુષીત થઇ જાય છે. તાજેતરમાં તીડમરત –પ્રદેશોના પ્રવાસેથી પાછા ફરેલા ગુજ રાત પ્રાંતિક સમિતિના મંત્રી શ્રી. બેચરદાસ લાલાએ જણાવ્યું છે કે "તીડોનાં ઉતરી પડેલાં ટોળાંએ ઉત્તર ગુજરાતમાં, તેમાંયે ખાસ કરીને મહે સાણા ને બનાસ કાંઠામાં, આશરે ત્રણ હજાર ચોરસ માઇલના વીસ્તારમાં પાક ને ભારે નુકસાન પહોંચાડયું છે. ગુજ રાતમાં તીડનાં ટોળાંથી જે આફત ઉતરી છે તે રેલ કે દુકાળની આફત કરતાં જરાયે ઉતરતી નથી. કેટલેક સ્થળે છબ્બીસા જેવું દયામણું દેખાડતા વર્ષોએ તીડોના નાશના કામમાં પોતાનો સહકાર ન આપવાથી અને તે કામમાં વીરોધ ઉભા કરવાથી આ આફતમાં વધારો થવા પામ્યો છે. બે ગામડાંમાં તીડોના નાશનું કામ કરતા બે મહેસૂલી અધિકારીઓનો બહિષ્કાર પોકારવામાં આવ્યાના, અને તેમને નાત બહાર મુકવામાં આવ્યાના, સમાચારો પણ મળ્યા છે. આ ઉપરાંત તીડોના નાશ માં સહકાર આપતા બહેર કાર્યકર્તા ઓને પણ તેમની જાતીઓ તરફથી ધમકી ભર્યા પત્રો દ્વારે તીડોના નાશ અંગેની મુલેકાતમાં બાર અવરોધ પેદા થયા છે."

હિંદ અને અમેરીકા

નવી દીલ્હીનો એક અખબારી સંદેશો જણાવે છે કે હીંદમાં અમેરીકી મુડી રોકવા અંગે અમેરીકાની સરકાર ના વલણમાં અનુકુળ પલટો થયો હોવા ના સમાચાર મળ્યા પછી, હીંદ અને અમેરીકા વચ્ચે મૈત્રી, વેપાર અને વહાણવટા અંગે કરનાર કરારોને આ ખરી સ્વરૂપ આપવામાં અત્યાર સુધી અવરોધરૂપ બનનાર કેટલીક મુશ્કેલીઓ દુર થઇ છે. જણાય છે કે અમેરીકા સરકારે હીંદમાંની વીશિષ્ટ પરિસ્થિતિને લક્ષમાં લઇ, બીજા દેશો સાથેના મૈત્રી –કરારોમાં અમેરીકન મુડી અંગે જે શરતો મુકવામાં આવે છે તેમાં મોળ્ય ફેરફાર કરવાનો નીર્ણય કર્યો છે. એ મુજબ હીંદમાંની અમેરીકન મુડી પ્રત્યે ના ડોર પણ અમોગ્ય વર્તાવ અંગેની જવાબદારી હીંદને બદલે અમેરીકન સરકાર ઉપાડી લેશે. અમેરીકન મુડી અને નહેા અમેરીકા પાછો ખેાકલવાની સમસ્યા અંગે હવે થયેલી સમજુતીનો પણ આ અનાજ ઉકેલ આવી ગયો હોવાનું જણાવવામાં આવે છે. અમે રીકા એવું દ્રષ્ટિબીંદુ ધરાવતું હોવાનું મનાય છે કે અમેરીકન મુડી રોકનાર નવા વીસ્તારોમાં મુડી રોકવા માટે દીલ કરતો હોવાથી, તેમજ અમેરીકામાં તેને માટે વધુ આકર્ષક તકો સાંપડતી હોવાને લીધે, અમેરીકન નાણાં હીંદને સરકાર તરફથી લોન કે મદદના રૂપમાં મળશે આવી લોન કેટલીક ખેાી યેાજનાઓ માટે અપાશે કે જે યેાજ ના અમલમાં મુકાતાં લોન પાછી જરૂર પાર્ડ કરવા માટે વીદેશી હુંડિયામણ મળી રહે. આ સીવાય કે રસ્તા કે રેલવે જેવી વીકાસ યેાજનાઓ, જેમાં થી સીધેસીધું વિદેશી હુંડીયામણ કમાઇ શકાય એમ ન હોવા છતાં જે યેાજના હીંદના સમતોલ અર્થતંત્ર કે હીંદના કેટલાક વીસ્તારોના ત્વરિત વીકાસ માટે જરૂરી ગણાય તેને માટે પણ અમેરીકન સરકાર સહાયતા આપે એવો સંભવ છે.

અમેરીકામાં હીંદી કાપડ

વોશીંગટન (અમેરીકા) નો એક સંદેશો જણાવે છે કે અમેરીકાનાં બજારોમાં હવે હીંદનું સાબ્બા વાર સુતરાઉ કાપડ આવી રહ્યું છે અર્વાચીન યુગમાં આ રીતે અમેરીકામાં કાપડની આ પ્રકારની મોટી આયાત હીંદમાં થી કરી છે. હીંદ વીશ્વના સુતરાઉ કાપડ પેદા કરનાર દેશોમાંનો એક અતિપ્રાચીન દેશ છે. છતાં હીંદ સુતરાઉ કાપડની સૌથી મોટી આયાત કરતું હતું. ત્રણ વરસ માટે હીંદી કાપડ ઉદ્યોગે નીકાસ માટે ૧ અબજ વારનું ધોરણ રાખ્યું છે, આ રીતે જગતનાં નીકાસ બજારોમાં જપાન પછી હીંદને માટે બીજું સ્થાન ઉભુ કરવામાં આવ્યું છે. ૧૯૫૨ સુધી અમેરીકાના ખરીદનારાઓને હીંદના કાપડને અંગે કશો અનુભવ ન હોવા થી એ કાપડ ખરીદવાં તમને સંકોચ થતો હતો. પણ છેલ્લા ત્રણ મહીના થી અમેરીકામાં સ્વદેશ કાપડની અછત હોવાથી, તેમજ હીંદનું કાપડ ખરીદવાં બાબતમાં દેખીતો લાભ હોવાથી, હીંદના કાપડ માટે ખુબ જ રસ લેવાઈ રહ્યો છે, એમ હીંદી ઉદ્યોગના એક અધિકારી જણાવે છે.

જગતની શાંતી પર પંડીત નેહરૂ

પંડીત નેહરૂએ ગયા રવીવારે ન્યુ દિલ્હીમાં જણાવ્યું હતું કે, કેવળ પ્રતિષ્ઠા અને કોધના કારણે કોઇ પણ દેશે જગતની શાંતીને જોખમમાં નાખવી નહિ જોઇએ. કરોડો લોકો ના જાની સુખના અથવા વીનાશ થવા ની બીનાને સલામત સલામતી હાય મેળવવા ની પાછળ મોટામાં મોટી વસ્તુ શાંતી

રાયપવાની પ્રમાણિક ઇચ્છા હોવી જોઇએ. સમસ્ત જગતના મોટા ભાગના લોકો શાંતી ઇચ્છે છે બલકે કોઇ પણ સરકારને ખરેખર યુદ્ધ જોઇતું નથી. આજે અગત્યની વસ્તુ એ છે કે એક બીજાને ઉતારી પાડવાનું અને નાશો આપવાનું બંધ થવું જોઇએ. બીજું પગલું સવાલોનો કામચલાઉ ઉકેલ લાવવાનો અને પછી લાંબી મુદત ટકે એવો ઉકેલ લાવવાનો પ્રયત્ન કરવાનું લેવાનું જોઇએ. પંડીત નેહરૂએ કહ્યું, અને શંકા છે કે કોઇ પણ મોટા માં માટે દેશને પણ જગતના અતિ ગુંચવાયેલા પ્રશ્નોની પુરેપુરી ઘડ હોય. સૌથી પ્રથમ શાંતીને માટે પ્રમાણિક ઇચ્છા હોવી જોઇએ.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબન)

[૪૦ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ મેકકીબનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઇચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. મેકકીબન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

સાઠ-સીત્તેર વરસ ઉપર કોખ નામના જરમન સાયેન્ટીસ્ટે ટયુબરકયુલીન નામનો પદાર્થ બનાવ્યો અને તેનો ઉપયોગ કરવા માટે મોટી પ્રખ્યાતી મેળવી હતી. ક્ષયના રોગીઓને તેનું મોટા પ્રમાણમાં ઈંજેક્શન આપવામાં આવતું હતું. એ પદાર્થ ક્ષયનો રોગ દુર કરનારો અને અટકાવનારો છે એવો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો અને તેને મોટી જાહેરાત આપવામાં આવી હતી. હજારો દરદીઓ પર તેનો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો હતો. પરંતુ થોડા જ સમયમાં તેનું સાંડપણ શમી ગયું, કેમકે ■ ટયુબરકયુલીનથી મરણ માણસો મરવા લાગ્યા અને એ કરતાં વધારેના અરોગ્યને કાયમની હાની પહોંચી.

અનેક જાતના વ્યાધીઓને માટે એવા "ચમત્કારિક ઇલાજો" વખતો વખત જાહેરમાં આવે છે, મોટી આશા ઓ આપે છે અને છેવટે મરણના ભય લીધા પછી અને મરણને જખમી કર્યા પછી અલોપ થઈ જાય છે. આજે પણ એક નવું સાંડપણ ઉભું થયું છે અને યુરોપમાં શોધાયલી એક નવી ક્ષયરોગની રસી આપાત કરી તેનો પ્રયોગ કરાવવાની મથામણ થઈ રહી છે. તેને વીષે પણ મોટા દાવાઓ થઈ રહ્યા છે. એજ નીરાશાનો અને જનોની ખુવારીનો શું હજુ વધારે અનુભવ કરવો અરજાયેલો હશે? અને તેમાંથી લાભ પામનારાઓ એ રસી બનાવનારાઓ જ બનશે?

આવી રસીઓ મુખ્યને ચામડીની અંદર સોયો ભોંકવી પડે એવા પદાર્થો ના પ્રયોગનો હું કદર વીરોધ કરું છું. સાપ, વીંછી, ભમરી જેવા ઝેરજંતુઓ પોતાના શીકારને ઝેરી ડંખ મારે છે તેના જેવું એ લાગે છે. કુદરતે અનેક જાતના ઝેરો અને રોગો સામે રક્ષણ કરવાને ચામડી બનાવેલી છે. અને આપણે જુકીને તેની અંદર સોય ભોંકીને નસમાં ઝેરો દવાં એ મારી દ્રષ્ટિએ અત્યંત મુર્ખાઈ ભરેલું અને જોખમ ભર્યું છે. અને એવા સમણા ઇલાજો ને વીષે અને વધારે વહેમ એટલા કારણ પર છે કે ક્ષયનાં મુળ કારણને તે દુર નથી કરી શકતા.

ટયુબરકયુલોસીસ અથવા ક્ષય

ઘણા જીવોપર લોકોને ક્ષયનો રોગ દુર કરવા યુરોપથી સાઉથ આફ્રીકા મોકલવામાં આવતા હતા. એક જુનું વર્ષ ઉપરની વયના ઢોસાનો દાખલો મને યાદ છે. તે ચાળીસ વર્ષનો થયો તે પહેલાં તેને સાઉથ આફ્રીકા મોકલ વામાં આવ્યો હતો. તેને અરધુ ફેફસું હતું. એ વખતે સાઉથ આફ્રીકા આ રોગના ઇલાજને માટે અખસીર સ્થળ મનાતું હતું.

આજે તો છેલ્લી ટબના આધુનિક ઇલાજો છતાં ક્ષય (અથવા જેને ટી. બી. ના નામે ઓળખવામાં આવે છે) તે આ દેશનો એક મોટામાં મોટો રોગ થઈ પડયો છે. એટલો બધો વધી ગયો છે કે સત્તાધીશો ચીંતામાં પડી ગયા છે. શાથી આમ થયું છે? જે દેશ ક્ષયનો રોગ નાબુદ કરવાને માટે એક વખત એટલો પ્રખ્યાત થયો હતો એજ દેશમાં આજે કેમ એટલો બધો રોગ થઈ ગયો છે?

જે કોઈ તેના ઉપચારને માટેની જુની રીતોનો અભ્યાસ કરશે તેઓ જોઈ શકશે કે એ રીતોમાં સતત ફેર ફારો થઈ રહ્યા છે. એક સમય હતો જ્યારે દરદીઓને ભુખે મારવામાં આવતા હતા અને લોહી સુકવી નાખ વામાં આવતું હતું. ત્યાર પછી જેટલું ખાઈ શકે તેટલો ખોરાક ઠાંસવામાં આવતો હતો. વધારે પડતી હવાથી દર્દીને એકદમ દુર રાખવા બંધ કરી દેવામાં આવતી હતી અને પછી દરદીને આવ ખુલ્લામાં રોખવાનું શરૂ થયું. એજ પ્રમાણે કપડાં પહેરવાને વીષે પણ થયું. આજે હવે એક નવું સાંડપણ આવ્યું છે કે એક ફેફસાંને કામ કરતું અટકાવી દેવું અને જો તેનાથી ફાયદો ન થાય તો ક્ષય રોગ દુર કરવાને એક કે બધુ પાંસળીઓ ચક્રમ કાપીયાથી કાઢી નાખવી. કેટલીક શસ્ત્રક્રીયાઓ ચમત્કારિક થઈ પડી છે એ સ્વીકારવું પડશે પરંતુ ઘણા દરદીઓનું મારા સાંભળ વામાં આવ્યું છે જેઓએ એવી શસ્ત્ર ક્રીયા કરાવવાની ના પાડી છે અને તેવી શસ્ત્રક્રીયા કરાવનાર દરદીઓ આજે જીવતા નથી તેના કાખલા હાંસી પોતા ના ડાકતરોને નારાજ કરેલા છે.

કુદરતી ઉપચારો કરનારાઓએ જોયું છે કે સાધારણ ડાકતરો અવર નવર ઉપચારોની તેઓની રીતો અકથ્ય કરવા લાગ્યા છે. પરંતુ એ ઉપચારની રકુરણા જેથી ઉત્પન્ન થઈ છે એ જ્ઞાન તેઓ લેવા માંગતા નથી. પરિણામે એ ઇલાજો સંપુર્ણપણે સફળ થઈ શકતા નથી.

ટી. બી. ને વીષે સૌથી પ્રથમ વસ્તુ એ સમજવી જોઇએ કે દરદીને જોઇએ તેવું પોષણ મળતું નથી, એટલે કે, ક્ષય થતો અટકાવનારી અને પુષ્ટિ આપનારી વસ્તુઓ તેને મળતી નથી. તેનું કોઈક કારણ હોવું જોઇએ અને તે ઘણી વસ્તુ ઓને લીધે. જુની ડાકતરી વીદ્યા શીખવે છે કે ક્ષયરોગનું કારણ જંતુઓ છે. પરંતુ એ જંતુઓ તો આપણી આસપાસ સમણે છે. ■ પછી અમુકને જ ટી. બી. થાય અને બીજાને ન થાય એ કેમ બને? કેટલાક લોકો તેને જીરવી શકે છે અને તેથી તેઓ તંદુરસ્ત રહી શકે છે. એ કેમ બને?

કુદરતી ઉપચારના અભ્યાસીઓ તેનો જવાબ આપે છે.

ટી. બી. તેના જ શરીરમાં ઉત્પન્ન થઈ અને કુદરતી બંધારણી શકે જેનું શરીર બારમાસી તેવું બંધારણ છે અને તેની રહેણી કરણી ખોટી છે. સ્વચ્છ હવા, સારા આહારનો અભાવ, પુરતી કસરત નહિ લેવાતી હોય અથવા વધારે પડતો કામનો બોજો, ચીંતા, દરદીવાળા જગ્યામાં રહેવામાં આવતું હોય—આ સમણી વસ્તુઓ શરીરનાં બાંધાને નબળો પાડી દેનારી અને ક્ષય રોગને માટે ફળદ્રુપ જમીન બનાવનારી છે.

ટી. બી. ને માટે મુળ કુદરતી ઇલાજ એ છે કે શરીરની અંદરની જે ખામી ઓ હોય તે સુધારવી. દરદીને પુષ્કળ તાજાં ફળ, તાજાં શાકભાજી, પુષ્કળ લસણ અને લસણનું તેલ, પુષ્કળ મધ અને પુષ્કળ વજન પડાવેલો કાળો ગોળ આપવામાં આવવા જોઇએ.

તાજાં ફળ લોહીને સાફ કરી શુદ્ધ બનાવે છે, સડેલાપણું પચી શકે છે અને સુર્યની શક્તી, પોષણ આપનારાં તત્વો અને જોઇતાં ક્ષારો પુરાં પાડનારાં છે. એજ પ્રમાણે શાકભાજીનું છે. બનતાં સુધી કાચાંજ લેવાનાં જોઇએ અથવા તો એવી રીતે રંધાવા જોઇએ કે જેથી તેના રસો જરાયે નાશ ન પામે. એ ઉપરાંત નીચેના કાચાં તાજાં શાકના રસો ઓછામાં ઓછા એક પાઈન્ટ જેટલાં લેવાં જોઇએ: ગાજર, રપીનીપ (બાજી), એન્ડાઇવ (એક જાતની ભાજી), બીટરૂટ, કાકડી, સેલરી, પાર્સલી, ક્રેસ રેડીશ (એક જાતના સફેદ મોટા મુળા, બીજાના રસ સાથે) અને સાધારણ મુળા. દુધના કરતાં આ ઘણું વધારે સારું છે અને દુધને બદલે દીવસના બે થી ત્રણ પાઈંટ જેટલો આ રસ લેવાનો જોઇએ. સ્વીટઝરલેન્ડની પ્રખ્યાત બરચર-બેનર સંસ્થાએ આ રીતે ઘણા ટી. બી. ના દરદીઓને સાજા કર્યા છે.

લસણ શુદ્ધિ લોહીની કરનારું છે અને એ ઉપરાંત અમુક પોષણ આપનારાં તત્વો તેમાં રહેલાં છે. કાળા ગોળમાં આરોગ્ય ને માટે જરૂરી ક્ષારો રહેલા છે.

દુધ અને માંસનો સર્વથા ત્યાગ કરવો જોઇએ, પછી ડાકતરો "શક્તી ટકાવી રાખવા માટે ભલે ગમે તે કહેતા હોય. આપણા શહેરોમાંનું બધું ખરું દુધ રોગીષ્ટ હોય છે. કહેવાય છે કે રેન્ડપરની ૮૭ ટકા ગાયોને "ગેસટ્રાઇ ટીસ" નામનો રોગ છે. એટલે તેવું દુધ પીતા કરનારાંજ હોવું જોઇએ. અને પિત્ત એ ટી. બી. નું મુળ છે. માંસ પણ મારા મત પ્રમાણે ક્ષયના રોગને પોષનારી વસ્તુ છે. આજે તો આ વસ્તુ ખાસ છે, કેમકે, નબળાં પ્રાણી ને સારો ચારો આપવામાં આવતો નથી અને સારાં પ્રાણીઓને જમીનને ઝેરી બનાવનારા કૃત્રીમ રીતે રસાયણો થી ઉગાડવામાં આવેલો ચારો આપવા માં આવે છે.

ટી. બી. ના રોગને હોમીયોપથીનો બરોબર થઈ ગયેલો ઉપચાર લાભદાયી થાય છે.

કોએ પોતાની ટયુબ કયુલીન અન્દર માં દાખલ કરી તેની ચાળીસ વર્ષ પહેલાં જરનેટ નામના એક હોમીયોપથીના ડાકતરે હોમીયોપથીની ટયુબરકયુલીનની શોધ કરી હતી અને

તેનો અત્યંત ગુજ પ્રમાણમાં મધુમેહ સહેલાઈથી પ્રયોગ કર્યો હતો.

હોમીયોપથીના ઇલાજોને ફેંકી કે ઊંચી દેવામાં આવતા નથી. પરંતુ જ્યાં તેનો પ્રયોગ કરવાનું જણાવાયું હોય ત્યાં તે સહેલાઈથી થઈ શકે છે. એટલે કોઈની ટબુલરકુલોસીન, જેથી મધુમેહ જન્મ્યા, તેની વીસ વર્ષ નારંટલની ટબુલરકુલોસીનનો આજની પહેલી સુધી સહેલાઈથી પ્રયોગ થઈ રહ્યો છે. આમ કરી હોમીયોપથીના બીજા ઇલાજોને, જેવા કે, "ગ્રેફાઈટીસ," "કેલકેરીયા ફોસ્ફ હોરીકા" અને "કેલકેરીયા કાર બોનીકા"નો અંકિતમત દરદીની ખાસ જરૂરીયાતો અનુસાર જો સાથે સાથે કરવામાં આવેલો હોય.

ખરનેટે જે પણ બતાવેલું છે કે જ્યાં વધારે પડતી બીડમાં રહેવામાં આવે છે, વાતાવરણ માણસોના વસવાટથી ઝેરી થઈ ગયેલું હોય ત્યાં ટી. બી. નો ફેલાવો થાય છે. આથી રેખાતી રીતે સૌથી પ્રથમ વસ્તુ એ સંભાળવાની હોય છે કે ટી. બી. ના દરદીએ માણસો ની ભીડ વચ્ચે રહેવું નહિ જોઈએ.

ટી. બી. ના દરદીને પુષ્કળ સ્વચ્છ હવા મળવી જોઈએ. પરંતુ ઠરડી નહિ લાગી જાય તેની સંભાળ લેવી જોઈએ. બીજી તરફથી ટી. બી. ના દરદીએ વધારે પડતાં ગરમ કપડાં પહેરી ને અથવા વધારે પડતો ગરમાટો લઈ ને પોતાનું શરીર ખુલ્લું પણ બનાવી નાંહ દેવું જોઈએ. પરંતુ સુર્ય-સ્નાન અને સ્વચ્છ હવાના સ્નાનથી શરીરને ટેવવું બનાવવું જોઈએ. સુર્યસ્નાન પણ જ સંભાળથી લેવાવું જોઈએ, સવારના ૧૦ વાગ્યા પછીના સખત તડકામાં આખું શરીર ખુલ્લું રાખવું નહિ જોઈએ. સુર્યસ્નાન લેવાનો સારા માં સારો વખત સુર્યોદય થાય ત્યારથી નવેક વાગ્યા સુધીનો ગણાય. "આરોગ્ય વીશે સામાન્ય જ્ઞાન"ના પોતાના પુસ્તકમાં ગાંધીજીએ જણાવ્યું છે કે:

"સુર્યસ્નાનથી ડાઘરો છે એવા મારા જાણવામાં પણ લોકો છે. ક્ષયને માટે એ જાણીતો ઉપચાર છે. સુર્યસ્નાન એ હવે કુદરતી ઉપચારો કરનારાઓને જ મર્યાદિત નથી. જુના વીચારના ડાક્ટરોએ પણ કુદરતી ઉપચાર કર નારાઓ પાસેથી એ ક્રમ કરી લીધેલો છે અને તેમાં સુધારા વધારા કરેલા છે....સવારના તડકામાં સૌથી અસર કારક ગણાતા ઓલ્ટ્રા વાયોલેટ કીરણોનું સૌથી વધારે પ્રમાણ હોય છે. દરદીને જો ઠંડી લાગ તો તેણે ઓઢીને તડકા માં સુવું જોઈએ અને સહન થઈ શકે તેમ તેમ પોતાનું શરીર ખુલ્લું કરવું જોઈએ. બહારથી કોઈ ભેજ નહિ થઈ શકે તેવી દીવાલોથી ઢંકાયેલી જગ્યામાં નવાવસ્થામાં તડકામાં કરવાની પણ સુર્યસ્નાન મંજુર થઈ શકાય. માથું તડકાથી ઢંકાયેલું હોવું....મધું સખ્ત તાપમાં ખુલ્લું નહિ જ રહેવું જોઈએ." આ પ્રમાણે પાંચ થી દસ મીનીટથી શરૂ કરી અરધી કલાક સુધી પહોંચી શકાય અનેક કારણો કરે આપી વધારે વખત સુર્યસ્નાન લેવું નહિ જોઈએ.

હવા સ્નાનમાં દરદીએ સ્વચ્છ હવા માં ફરવા જવું જોઈએ. તેમાં પણ સહન થઈ શકે તેમ ધીરું ધીરું શરીર ખુલ્લું કરવું જોઈએ. જરા પણ ઠરડી લાગવા દેવી નાંહ જોઈએ. અથવા ઠંડી લાગવી પણ નહિ જોઈએ.

બીજો સરસ ઉપાય ખરનેટે જણાવેલો છે તે એ છે કે છાતી અને વાંસો ખાસ કરી ખરોટ કુદરતી કોઈ લીફર ઓઈલથી માલીશ કરવાનો છે. તેની કુર્ણ આવે છે પરંતુ પરિણામ ઘણું સારું આવે છે. એને એવી વસ્તુ વાપરવાનો વાંધો હોય તે સાદામાં સાદા ઓલીવ ઓઈલનો ઉપયોગ કરી શકે. એ કે તેનું પરિણામ ઓછું અસરકારક તો નહિ જ પડે.

સંભેસવચાત આ ઉપાય ૪-૬ વાગ્યા પોરોસીસથી જોના અંગ મંડો ચાર કર્યા હોય તેને માટે પણ સારો છે.

અંતમાં ટી. બી. ના દરદીને ખરો ખર બેસતાં, ઉભતાં, ખરોખર શ્વાસ લેતાં, ખરોખર ખાતાં પીતાં, અને નીચ મીત પેટ સાફ રાખતાં શીખવવું જોઈએ. ટી. બી. ના દરદીથી તમાકુ કે દારૂ તો નજ લઈ શકાય. અને સમણી વસ્તુઓમાં પ્રમાણ ખાવવું જોઈએ, આટલી કાળજી રાખવામાં આવે તો કુદરતી ઉપચારથી ટી. બી. ના આગ થઈ પડેલા અસંખ્ય દરદીઓ જેમ ભુતકાળમાં સાજા થયા છે તેમ આજે પણ સાજા થઈ શકે.

દારૂબંધી વીરૂદ્ધ પ્રચાર

(શ્રી. ઠીશોરલાલ મશરૂવાળા)

છાપાંમાં સમાચાર આવ્યા છે કે કોંગ્રેસે દારૂબંધીની નીતિનો ત્યાગ કરવો. લોકોએ એવી મતલબનો ઠરાવ પાર્લામેન્ટ પાસે લાવવાની કે, પંજાબરાવ દેશમુખે નોટીસ આપી છે. કેન્દ્રીય સરકારોએ પ્રાંતોની સરકારોને દારૂબંધીની નીતિમાં તેજ ગતિએ અમલ નહીં વધવાની સલાહ આપી છે. કેટલાંક વર્તમાનપત્રો પણ એની સામે પ્રચાર કરી રહ્યાં છે. કેન્દ્રીય સરકારની સલાહ નહીં સ્વીકારવા માટે મુંબઈની સરકાર સામે ટીકા પણ થઈ છે. જે રાજ્યો પોતાની પ્રજાને દારૂ પીવાની છુટ નહીં આપવાની નીતિને વળગી રહેશે તેમણે કદાચ તેથી પડતી મહેસુલની ખાધને પણ પોતાની મેળે જ પહોંચી વળવાનું રહેશે.

દેખીતું કારણ, અલબત્ત, મહેસુલનું છે. આપણે દેશ ગરીબોનો છે. પરંતુ આપણી સરકારો કરોડપતિઓની પેઠની જેમ પોતાનાં કામકાજ ચલાવવા ઇચ્છે છે. તે માટે તુર્તમાં જ અને અમે તે માટે પૈસા લોકોએ જ. દારૂ, જુગાર, સટ્ટો, મોટરોની શરતો, નાટકસિનેમાં જેવા સ્વચ્છંદો અને દુર્ગુણોમાં ફસાયેલા લોકો પ્રામાણીક સંપત્તિ પેદા કરનારા કરતાં નાણામંત્રી ના વધારે સારા આશ્રયદાતા નીવડે છે, એવી માન્યતા છે. જે લોકો માણસો ને ગેળવી શકે અને નવી સંપત્તિ સર્જી શકે, તેમના કરતાં માણસોને મારી નાખી શકે અને ધનસંપત્તિનો નાશ કરી શકે તેવા (રોનિક) મોટાના હાથ માં દેશનું હિત વધારે સલામત છે. તેથી પહેલા વર્ગના લોકોએ બીજા વર્ગને નભાવવો જોઈએ, બદલે પછી તેમની સંખ્યા નાની હોય અને તેમનું ખર્ચ અતિ અધિક હોય.

પરંતુ મહેસુલનો અભાવ સાચો હોય તે અંશતઃ જ સાચો છે. વધુ સત્ય હકીકત તો એ છે કે પ્રજીન કાળથી બ્રસનો સંપત્તિ અને સત્તાનાં સાથીઓ રહ્યાં છે. રાજાઓ, દરબારીઓ, મુત્સદ્દીઓ, સૈનિકો, ન્યાયાધીશો અને ધનિકોના પુત્રો પોતાની મોટાઈ અને સામાજીક શિક્ષાચારની નીશાની તરીકે બ્રસનોને ચાહીને પોષે છે. તેઓ તેનો ચેપ નાના નોકરોને વળગાડે છે, અને તેમની પાસેથી તે બ્રસનો સમાજ ના નીચલા થરને પહોંચે છે. પહેલા વર્ગના લોકોને ન ખુટતો દિવસ પુરો કરવાનો એ સરળ માર્ગ લાગે છે; અને ગરીબ વર્ગને એમાં પોતાની હાડમારીઓ અને ચીંતાઓ ભૂલવાનો સરળ ઉપાય લાગે છે.

ગાંધીજીની સંમમવર્ધક આજેવાની નીચે કોંગ્રેસ દારૂબંધીની નીતિને વરી ખરી, પરંતુ રચનાત્મક કાર્યક્રમનાં બીજાં અનેક કામોની જેમ કોંગ્રેસના સભ્યો એમાં પણ દિલથી માનતા નથી. કેટલાક ધારાસભ્યોને દારૂ પીવા ચાલતું જ નથી. કેટલાક ન્યાયાધીશો, વકીલો, તંત્રીઓ અને લેખકોને શરાબ ની પ્યાલી પીધા વીના પોતાના વીચારો સુવ્યવસ્થિત કરવામાં મજબ કામ દેતું નથી. અને જેના વીના શ્રીમંત વર્ગ ને જીવનનો રસ લાગતો નથી. એ માટે સરકાર કર નાખે તેનો વાંધો નથી. તેઓ કર આપી શકે એમ છે અને સરકારની તિજોરી ભરી શકે એમ છે. આ બાબતમાં તેઓ પૂર્ણ લોકશાહીમાં માનનારા છે. તેથી દારૂ પીવાની સ્વતંત્રતાને નાગરીકના મૂળભૂત અધિકાર તરીકે રજુ કરવામાં આવે છે. દારૂબંધીની નીતિ સામેના તેમના વીરોધનું અને એ નીતિ નીષ્ફળ છે એમ બતાવવામાં તેમને લાગતા સંતોષ નું આ એક કારણ છે.

પરંતુ દારૂ પ્રજાનો નાશ કરનારો છે ધારાસભ્યો, અને કાયદો, વ્યવસ્થા અને ન્યાયના વહીવટકર્તાઓ લોકોના નાશને વેગ આપીને પ્રજા પ્રત્યેનું પોતાનું કર્તવ્ય અદા કરશે? આપણે કઈ બાજુ આગળ ધસી રહ્યા છીએ?

'હરિજનબંધુ'

વિવિધ

વરસાદ માટે બિહારના મુસ્લીમોની ખાસ પ્રાર્થના

પટણાના જાંપી મેદાન ખાતે ૩,૦૦૦ થી વધુ મુસ્લિમોએ પ્રાંતને દુષ્કાળ પરિસ્થિતિમાંથી બચાવી લેવા વરસાદ માટે સમુહ બંદગી (પ્રસ્તીસ્ક) પોઢ હતી. અને અલ્લાહતઆલાની ગુજારીશ માગી હતી. આવી જ બંદગી મહમદ પયગંબરે અરબસ્તાનમાં એક વખત જ્યારે દુષ્કાળ ડોકિયાં કરતો હતો ત્યારે કરી હતી. પટણામાં આવી બંદગી પહેલી વાર ૧૮૭૬ માં બંગાળા માં જ્યારે દારૂણ દુકાળ પડ્યો હતો ત્યારે કરવામાં આવી હતી. જુરપ્યાવાળા મુસ્લિમ મહિલાઓએ તથા મોટી સંખ્યામાં હાજર રહેલા હીંદુઓએ આ બંદગીનો કાર્યક્રમ નીહાળ્યો હતો.

મૌલાના આખીરે આ પ્રસંગે બોલતાં જણાવ્યું હતું કે, દરેક ધનસાને આજ ને મોકે ફરી પાક આચાર ભણી વળવું જોઈએ. તેમણે કહ્યું કે, આપણે આપણાં કુકર્મો અને બેવફાઈથી અધોગતિ પામ્યા છીએ અને એ માટે પ્રાયશ્ચિત કરવાનો સમય કયારનો આવી ગયો છે.

અમદાવાદીઓ દીપોત્સવીનો ઉત્સવ

"અમદાવાદી હીંદુ યુથ ક્લબે દીપોત્સવી મહોત્સવ પ્રસંગે હીંદુ મંડળ ગુજરાતી સ્કુલમાં "સતયવાદી રાજા હરીશ્ચંદ્ર"નો નાટક ભજવ્યો હતો. દુંકા સંવાદો ને મનોરંજક કાર્યક્રમ સ્કુલના બાળકોએ રજુ કર્યો હતો. નાટકનું દીરેકશન મુ. ગિ. લલ્લુભાઇ દી. પટેલ તથા શ્રી. ભૂખણદાસ બી. ખોરાર ને શ્રી. મણીલાલ નરોત્તમ તરફથી કરવામાં આવ્યું હતું. કળા કામ શ્રી. લલ્લુભ ભે. નયુ ને શ્રી. મણીલાલ નરોત્તમે કર્યું હતું. હારમોનીયમ માસ્તર ફકીરની શ્રી. જીવણ ભાઇ સવનીઆ હતા. ગામના સર્વે હીંદુ-મુસ્લીમ તથા પ્રીન્સ ભાઈઓએ બહો સારો સહકાર આપ્યો હતો.

—માર્ચ સાતમી અને મહા શીવરાત્રી ને પુણ્ય પ્રસંગે નામબ વડા પ્રધાન સરદાર પટેલને હસ્તે પ્રભાસ પાટણના સોમનાથના શીવલીંગની પ્રાણ પ્રતીષ્ઠા થશે.

યુનાઈટેડ હીંદુ એસોસીએશન કેપટાઉન

કેપટાઉન યુનાઈટેડ હીંદુ એસોસીએશને આસામ રીલીફ ફન્ડ માટે પા. ૧૬૮–૬–૩ ની રકમ ઉઘરાવી હતી એ અગર તેના સેક્રેટરી રા. ચુનીલાલ પલસાનીયા તરફથી આવેલા અને અમે અંકમાં છાપી ગયા હતા. તેમાં નોંધુ આપનારાઓના નામ નીચે પ્રમાણે છે:

મગનભાઇ પરશુભાઇ, દલપતભાઇ અને મોહનલાલ વસન વખર્સ, લલીતા એન મગનલાલ નાયક, એક બાઇ, (છગનભાઇ સુખાના હસ્તે,) માલીબેન છગનજી, મકનજી દયાળજી પટેલ, જેરામભાઇ કુલાભાઇ, જેરામભાઇ લલુભાઇ પટેલ, પ્રત્યેક પા. પૈ–૬–૩, મગનલાલ બંકુભાઇ નાયક, પટેલ એન્ડ કું., મોતીરામ રણછોડ, વનમાળીભાઇ રમાભાઇ પટેલ (માર્કેટ વખર્સ), બી. કબીર એન્ડ કું. પ્રત્યેક પા. ૧૦–૧૯–૦, નટવરલાલ મગનલાલ નાયક, વલ્લભજીન મગનલાલ, મોહન. લાલ કરસનભાઇ, નરસીહભાઇ મોરારજી, મોહનભાઇ મગનભાઇ, પરશુભાઇ કાળાભાઇ, કાલીદાસભાઇ વસનજી બીલીમોરીયા, બી. નાગરજી, પ્રત્યેક, પા. ૧–૬–૦, નાગરદાસ કાલીદાસ બી. ૧૦, બીખુભાઇ ગોવીંદજી, રેવાબેન નાથુભાઇ, છગનભાઇ છગનભાઇ, બી. પરશુભાઇ, બી. બી. મોરારભાઇ, એચ. એમ. પટેલ, બી. રણછોડ, એસ. ગોવીંદ, સી. કેસવભાઇ, કે. બીમાભાઇ, પ્રત્યેક પા. ૨–૨–૦, કલ્યાણભાઇ રેવાભાઇ પા. ૨–૨–૩, નગીનભાઇ મુલાભાઇ, બીખુભાઇ કરસનજી, પલસાનીયા પ્રત્યેક પા. ૧–૦–૦, બે સજ્જનો હસ્તે નગીન ભાઇ મુલાભાઇ રૂા. ૫—કુલ પા. ૧૬૮–૬–૩.

પરચુરણ

—નવી દિલ્હીના ભારતીય સેનાના સરસેનાપતિ જનરલ કે. એમ. કરીઅપ્પા એ આસામ, પંજાબ, કાશ્મીર તથા ઉત્તર પ્રદેશમાં રેલ, તેમજ પુરપ રાહતકાર્યનાં ઉપયોગ સારૂ વડા પ્રધાનને રૂપીયા એક લાખનો ચેક અર્પણ કર્યો હતો.

—નવુ દિલ્હીની એક મીલના કામદારો એ વડા પ્રધાનના જન્મદીને આસામ માટે પોતાનો બે દીવસનો પગાર અર્પણ કર્યો હતો.

—ભરૂચ પાસે ઝુબી ખાડીનો પુલ જે તણાઇ ગયો હતો તે ફરી બાંધવાનો મુંબઇ સરકારે નીર્ણય કર્યો છે.

—૧૯૪૬ માં મુંબઇમાં સમ ચિમ્બેટ "ખુટા ઢોર"નો કાયદો પસાર થયો હતો અને જુન ૧૯૫૦ સુધીમાં મુંબઇ સરકારને પડપડ અરજીઓ છુટા ઢોરા ની મળી છે. એમાં ૨૪પર અરજીઓ પ્રાથ તરફથી થઇ હતી જ્યારે ૨૬૦૪ ઓનો તરફથી હતી.

—મુંબઇમાં સરકારી મહેસુલ અત્રેનો અર્થ જે ૧૯૪૯–૪૮ માં રા. ૨૧ લાખથી વધારે હતો તે ઘટીને સને ૧૯૪૯–૫૦ માં રા. ૫ લાખ અને ૬૧ હજારનો થયો છે એમ મુખ્ય પ્રધાન શ્રી. બી. જી. ખેરે આજે રાજ્ય ધારાસભામાં જણાવ્યું હતું.

—રાજકોટમાં દરેારના શુભ પ્રભાતે મોહીજીના નીવાસસ્થાન કબા ગાંધીના ડેલામાં સૌરાષ્ટ્ર રચનાત્મક સમિતિ તરફથી સાર્વજનીક આરોગ્ય ખાતાનું શ્રી. નારણદાસ ગાંધીના હસ્તે ઉદ્ઘાટન થયું હતું. આરોગ્યશાળાનાં સંચાલક શ્રી. બાબુભાઇ દોઢે ખાતાના હેતુઓ સમજાવ્યા હતા અને આજના ભરચાળ જીવનમાં સાદી આયુર્વેદિક ઔષધિઓ કેટલી ઉપયોગી ■ તે વર્ણવ્યું હતું.

—એંગ્લોરના વતની કુ. શકુંતલાદેવી, જેઓ સંગીતશાસ્ત્રના નીષ્ણાત તરીકે સુપ્રસિદ્ધ છે, તેમની હાલ્લરીનો લાભ લઇ જૂનમાં શ્રી. બી. સી. તરફથી એક ખાસ ટેલીવીઝનનો કાર્યક્રમ ગોઠવ્યો હતો, પુજાતા અમરામાં અમર સવાલોના જડપી અને સાચા જવાબો આપીને કુ. શકુંતલાએ બ્રિટન ના ટેલીવીઝન શ્રોતાઓને ૩૬૬ કરી નાખ્યા હતા.

—ભરૂચની લહુકનાથ વ્યાયામ શાળા ના વિદ્યાર્થીઓએ મરણને આંગણે પડેલા દરદીઓની કાંડની ચ્યાવવાની સરકારી પ્લાનીંગની યોજનામાં પોતા ના લોહીનું દાન આપી ગ્રેગનેશ નાણા મોકલી આપી અને ભારતના મિલ—મજુરોએ મજુર મહાજનની દેરવણી થી ૧૫ મી ઓગસ્ટના એક દીવસના પગારની લગભગ પાંચ હજાર રૂપીયા જેટલી રકમ આસામ રાહત ફંડમાં મોકલી આપી લાગ–દાન–જાતમહેનત નો અનુકરણીય દાખલો પુરો પાડયો છે.

જોઇએ છે

સઘળા હીંદી પત્રોના કમીશન એજંટો ગ્રાહકો ઉઘરાવનારા એજન્ટો તરીકે કામ કરવા યુવાનો અને યુવતીઓ. ખુબ વિગતો અને ભાવોનાં લીસ્ટો માટે શ્રી. ૨ ના પોસ્ટેજ પોસ્ટલ ઓર્ડર સાથે લખો:

Excelsior Subscription Service
9 Cantonement,
Ahmedabad 3
INDIA.

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

નુતન કેળવણ આળા આ માળા માં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન કેળવણ તાલીમ વર્ગ
,, ,, વિષય ૧–૬–૭
પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા
પુસ્તક પહેલું ૧ ૪
પુસ્તક બીજું ૨ ૦
પુસ્તક ત્રીજ ૨ ૪

સાહીત્ય કલ્પોલ
સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા વધાર્થીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો
પુસ્તક બીજું ૨ ૪
,, ત્રીજું ૨ ૪
બાળગોથી ૧ ૬
આર્યાદિ ભુગોળ ૫ ૦
ચેર ગેમ્સ ઉંચીકુદ શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની ૨ ૦
અંકગણીતના મુળ તત્વો ૨ ૦

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા
બીજી ચોપડી ૨ ૦
ત્રીજી ,, ૨ ૪
ચોથી ,, ૨ ૬
પાંચમી ,, ૩ ૦
પુસ્તક ૧ ૦

ચાલો લખીએ
શ્રેણી ૧ ૧ ૬
,, ૨ ૧ ૬
,, ૩ ૧ ૬
,, ૪ ૧ ૬
,, ૫ ૨ ૦
,, ૬ ૨ ૦
,, ૭ ૨ ૦

સાહિત્ય પાઠાવલી
પુસ્તક પાંચમું ૨ ૧
,, સાતમું ૨ ૪
દેશ દેશાવરમાં—ભુગોળ ૩ ૦
આપણા દેશનો ઇતીહાસ ૨ ૬

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'
P. Bag, PHOENIX, NATAL.

નવલ કથાઓ

શ્રી ૬૫	૧ ૩	પુત્ર જન્મ	૧૩ ૦
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮ ૬	પરીવેશ	૭ ૦
રવજી અને રૂકમી	૬ ૦	પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭ ૦
વિરાંગનાની વાતો (૨)	૨૪ ૬	પહેલી પ્રીત	૭ ૬
કનકાવા	૭ ૦	પુનર્લગ્ન	૭ ૬
વર કે પુર (રસુજ નોવેલ)	૨૦ ૦	ત્રીવીધ તાપ	૫ ૦
સોમનાથ	૧૨ ૬	મારી ભાભી	૫ ૬
સેનાપતી	૬ ૦	માધુસાધના દિવા (ત્રિવેરવંદ)	૭ ૦
સુના મંદીર	૬ ૬	માલમારી	૬ ૬
રમારણ	૧૦ ૦	ઘરને મારગે	૬ ૦
રૂપવતી	૬ ૦	આત્મજની બેનોને ભાયુના પત્રો ભાગ ૧.	૨ ૬
મૃત્યુનું રહસ્ય	૧૦ ૦	માનવતાના મુલ	૬ ૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨ ૦	ધરતીને ખોળે	૭ ૦
માયાવી સંસાર	૭ ૬	મિરકુમાર સભા (હાસ્યરસાત્મક)	૧૨ ૦
માલાવરી	૭ ૦	પ્રસરદાન	૭ ૦
રંજનાવાત ભાગ ૧	૧૦ ૦	હિલ્લ	૧૫ ૬
ચિરોડની	૭ ૬	કાંઠાનીવાડ	૫ ૦
દીનાનાથ	૧૦ ૬	ચુભતા	૪ ૬
કર્ણ વા પારના ઠેકાણેનો ભોગ	૮ ૦	ચુમવનાં પુર	૧૧ ૦
છગન સ્વપ્ન	૬ ૦	દેવ અને દાનવ	૩ ૦
ભમ તમાચી	૬ ૦		
જીવતર	૭ ૦		
જુવ અને નવુ	૬ ૦		
બે દેહ દીપક	૫ ૦		

મળવાનું ઠેકાણું:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix,
NATAL.

ધી સુરત હિંદુ એસોસીએશન

ધર્મશાળા ૧૫ ગોન્ડ રોડ, ડરબન.

આથી પુનીયનમાં વસતા દરેક હીંદુ ભાઇઓને અત્ર આપવામાં આવે છે કે જેથી આવતા બત્તા ભાઇઓ માટે ઉપરોક્ત સંખ્યા તરદથી રહેવાની સગવડ રાખવામાં આવેલી છે. આવા છે કે તેનો લાભ સઘળા ભાઇઓ લેવો.

ગોવનભાઇ મણીભાઈ
પ્રમુખ.

દયાળભાઇ છીબાભાઈ
સેક્રેટરી.

શ્રી. સુ. હિં. એસોસીએશન.

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે શી. પ. ઈન્ડિઅન ઓપીનીઅન ની ઓફીસેથી તુરત મંગાવો.

અ. મેલમાં આવેલાં
નવાં પુસ્તકો

[illegible]

૧ ૦ ૬

[illegible]

૧૪ ૦

[illegible]

૧૦ ૦
૧૮ ૦
૧૧ ૬
૮ ૬

માહારિક રેલવ[illegible] ૨ ૩
સરદારના આપણે [illegible] ૧૨ ૦
કુળવણીનો પીગલ [illegible] ૩ ૦

જોડણી કોશ

ગુજરાતી અપરા શબ્દોનો સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ જોડણી કોશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ નીચેરે આપ્યા છે આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે.

કીમત ૧ ૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

ગુમેશાં

ઓક્સેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, હીંદથી હીંદના પત્રો લેતા અગર પુરક નકલના ઓર્ડરોને ધ્યાન આપીશું
કેટલાંક લાક્ષણીક ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	છુટક રૂ.	ચાર્જીસ શી. પૈ.		દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	છુટક રૂ.	ચાર્જીસ શી. પૈ.
અખંડ આનંદ	મા.	૨ ૦	૧૫	કુલપાલ	સા.	૬	૨૦
આનંદ	સા.	૮	૧૫	પ્રતીમા	મા.	૧ ૦	૧૧
ગાસ્ટ્રન	મા	૬	૮	પુષ્પા	મા.	૮	૭
ચહારપી	સા.	૮	૧૫	પ્રબળબંધુ	સા.	૧	૨૭
ચાલક	મા.	૮	૮	પ્રવાસી	સા.	૮	૧૬
ચિત્રમ	સા.	૧૦	૨૫	ફેમીના	મા.	૧ ૬	૧૨
ચિત્રવાણી	મા.	૧ ૧	૧૫	ફૂલરેખા	સા.	૮	૨૬
ચિત્રલ	મા.	૧ ૬	૧૭	ફમાકૂલ	મા.	૧ ૦	૧૨
ચિત્રપટ	સા.	૮	૨૬	ફમીનાર	સા.	૮	૨૨
છાયા	સા.	૮	૨૬	સાંજવર્તમાન	મા.	૧ ૦	૧૨
ચિત્રલેખા	સા.	૮	૨૬	સંદેશ	મા.	૧ ૩	૧૪
ચિત્રભારતી	સા.	૮	૨૬	સવીતા	મા.	૮	૮
ઈંડુસ્તાન	દ.	૩	૬૫	શ્રી રામન	મા.	૧ ૧	૧૩
ન્યુ ભારત	દ.	૩	૬૫	સારદા	મા.	૨ ૦	૨૫
કુમાર	મા.	૧ ૧	૧૫	સુદર્શન	મા.	૧ ૧	૧૮
મનહરીસ	મા.	૧ ૦	૧૨	તસવીર	મા.	૧	૮
મંજલમ	મા.	૨ ૦	૨૦	ગર્મી-નવરચના	મા.	૨ ૦	૨૫
મહિલા જગત	સા.	૧	૧૨	હમ્મીર		૩ ૦	૧૨
મનોરંજન	મા.	૧ ૩	૧૫	વીસમીસદી	સા	૪	૧૫
મોજમજા	સા.	૧	૩૦	વંદેમાતરમ	દ.	૩	૮૫
નવજીવન	મા.	૧ ૧	૧૫	રેણી	સા.	૮	૨૬
પ્રબુદ્ધજીવન	સા.	૪	૧૫	યુગધારા	સા.	૧	૨૦

આ દરેક પ્રકાશનો છે અને તેમાં ગમે તે વખતે ફેરફારો થાય
ઉપર દર્શાવ્યા પ્રમાણેના કોઇપણ પેપરનું ઓર્ડરથી કરવાથી તમારો ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઉપલાં અગર બીજા કોઈ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને તુરત ધ્યાન આપવામાં આવશે.
હીંદના સઘળા પત્રો માટેના લવાજમોના સત્તાવાર એજન્ટો

ધાર્મિક પુસ્તકો

		યોગ વાસિષ્ઠ	૧૦ ૦
		રામનામ ગાંધીજી	૨ ૦
પરકમ્મા	૫ ૩	બુદ્ધ લીલા	૧ ૬
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨ ૦	સુદામા ચરીત્ર	૨ ૦
મંગળ પ્રભાત (ગાંધીજી)	૧ ૦	ધર્મરહસ્યે કુમારીએ આજ ૧-૨-૩-૪.	
છપ્પન નિરિક્ષણ	૫ ૬	આમા મહાભારત નવી રીતે આ લેખ્યું છે.	૧ ૫ ૦
હેજરત મહમદ		મળવાનું ઠેકાણું:	
ધરમાય ધર્મ ઉપર અમેરીકાનું પાપું		*Indian Opinion*	
નવાનું પુસ્તક	૧ ૦	*P. Bag,*	
		Phoenix.	

પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૦ ડીસેમ્બર	હીંદુ ૨૦૦૭ માર્ગશી	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૮	વદ ૧૪	૨૭	૭	૪-૪૬	૬-૪૮
શની	૯	,, ૩૦	૨૮	૮	૪-૪૫	૬-૪૬
રવી	૧૦	સુદ ૧	૨૯	૯	૪-૪૪	૬-૫૦
સોમ	૧૧	,, ૨	૧	૧૦	૪-૪૩	૬-૫૧
મંગળ	૧૨	,, ૩	૨	૧૧	૪-૪૨	૬-૫૨
બુધ	૧૩	,, ૪	૩	૧૨	૪-૪૧	૬-૫૩
ગુરૂ	૧૪	,, ૫	૪	૧૩	૪-૪૦	૬-૫૪

"મિલાપ"

તંત્રી: મહેન્દ્ર મેઘાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક છાપાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. કામના ખમાલીમા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાતમો પણ છેલ્લી મોટમાં આવી ગયો છે.

૨/૩ માં પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION,
P. BAG.
PHOENIX.

કેટલાક બીજાં પુસ્તકો

ધરની રાણી	૧૫૰ ૦
રાવ રંગ	૬ ૦
એને ચશ્મે	૨ ૩
આગેવાની (ટાગોરની નોવેલ)	૮ ૦
મહીળી મીત્ર (ઝાં ઉપયોગી)	૧૦ ૦
રવીંદના	૫ ૬
વારસદાર	૬ ૬
મીરા મેમલીનાની	૧૬ ૧
આને કમ	૭ ૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

મધુર સંગીત, ભાવ ભીના ગીતો-એટલે

રેકોર્ડ મુલ્ય ફકત ૬/૬

હીંદુસ્તાની રેકોર્ડ

H. 701 નવશાદ

બે મિસાલ પ્રેમ—મુખ જાયે તો બનું. "ફરફરી" સાહેબ ની ઉપલી બે નવી ગઝલો નવશાદ સાહેબ જાતથી ગવાયલી છે. જાદુઇ હલક, અને મધુર સંગીતનો મેળ આ રેકોર્ડ ની ખાસ સજાવટ છે.

YI. 107-J, રત્ના અને રોશનલાલ

હુ તીતલી હે મેં પ્રેમ—મસ્ત આંખોસે. આ નાની ડયુએટ સાંભળવા લાયક છે.

YI. 1080 તારા બાલા (ભારત)

તોડે દિયા હે છયા—ઓ દિલકો લોભાનેવાલો તારા બાલાની આ મહીનાની રેકોર્ડ આપને જરૂર પસંદ પડશે. ફિલ્મ સંગીતની ઝાંખી કરાવે એવું સંગીત પીરસાયું છે

ગુજરાતી રેકોર્ડ

"શાલીમાર" રેકોર્ડ કુ. માનવંતી ગજરાતી બિરાદરીની સેવામાં આ મહીને ૪ અણમોલ રેકોર્ડ રજુ કરી આશા રાખે છે કે કદરદાનો હમારી મહેનતને વધાવી લેશે.
પ્રેમાભાઈ બી. પટેલ.

G. 800 બાપુને અંજલી સ્વકૃત
ભાગ ૧ અને ૨

ઉપલી રેકોર્ડમાં પ્રેમાભાઇ બાપુની કતલનો હૃદયદ્રાવક ચિતાર રજુ કરે છે. આ રેકોર્ડ ઘરોઘર હોવી જોઇએ. એક અમર યાદ છે.

G 801 "મીસીસ ગોટર મહી" સ્વકૃત કટારો
વિદેશી તબલા પર દેશી થાપ ,,

G 802 "મને ખુદા બનાવે છે" સ્વકૃત કટારો
"આ બધું બાયતર મને" ,, ,,

ઉપલી બે રેકોર્ડમાં ઘર ઘરની કહાણી છે. ચેટ પકડીને હસાવશે.

G 803 "જીવનનો સંગાથી" સ્વકૃત ભજન
કયાં જઈ રહેશો રાત ,, ,,

નવી હીંદુસ્તાની ફિલ્મ રેકોર્ડ

ફિલ્મ હીપ-હીપ હુરરે

YI 1085
હમ બન ગયે સકમો કે બાદલો

YI. 1086
જવાની હમ ગુજારે મુઝે રાતે અંધેરે મેં

YI. 1087
ઓ પ્રીતમ આકર ચુલ ગયે નૈના

૩ રેકોર્ડના સેટની કિંમત ૧૯/૬

વધુ વિગત માટે અમારું ચાલુ મહીનાનું કેટલોગ મંગાવો

મેળવવાનું ઠેકાણું

Shalimar Record
Coy, (Pty,) Ltd.,
16 Saville St DURBAN.
Phone 27202 & 22802
Telegrams: "TANSEN"

M. S. Nana.
28a Eleventh St,
Vrededorp, Johannesburg.
P. O. Box 190
Telephone 35-1533

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	1	1
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	3	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	3	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER —Manubehn Gandhi	3	0
INDIA SPEAKING (V[illegible] contributions on economic, political, cultural and [illegible] problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI [illegible] Man' and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	6	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	10	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	8	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	5	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	6
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	1	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LI
20 DEC 1950

INDIAN OPINION
Founded by
-MAHATMA GANDHI-
-IN 1903-

No 49—Vol. XLVIII FRIDAY 15TH DECEMBER, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. (PRICE: FOUR PENCE

★ ★ ★

THE POWER OF NON-VIOLENCE

"We who believe in non-violence must change our habits before we ask an opponent to change his.....If we decline to change our habits, the refusal indicates that we think we can win any struggle very easily. That is a silly miscalculation. He who makes it will practically always be defeated.....Non-violent resisters in order to alter opponents must first subject themselves to self-discipline.....Most of the failures of campaigns of non-violent resistance have been due to inadequate discipline.....For eventual success we shall need great leaders. If we can develop a widespread belief in the power of non-violence and some sort of effective mass discipline and practice, presently out of the large number of faithful people thereby developed, there will arise an adequate number and succession of great leaders."

—Richard B. Gregg (author of 'The Power of Non-violence.'

અહીંસાની શક્તિ

આપણે જેઓ અહીંસામાં માનનારા છીએ તેઓએ પોતાના વિરોધીને તેની રીત સુધારવાનું કહેતા પહેલાં પોતાની જ રીતો સુધારવી પડશે...આપણે જ જો આપણી રીતો સુધારવા તયાર નહિ થઇએ તો તેનો અર્થ એ થાય કે કોઇ પણ સાહસ કરતાં પહેલાં જ આપણે એવું આપણે માની બેઠેલા હોઇએ. એ સાહસની કરનારની લગભગ હમેશાં જ હાર થાય છે.....અહીંસા થી લડનારાઓએ વિરોધીઓને સુધારવાને ખાતર પ્રથમ જાતે જ શીસ્ત પાળતા શીખવું જોઇએ....અહીંસાની લડતની ઘણી ખરી હાર શીસ્તની ખામીને લીધે જ થઇ છે...અંતીમ વીજય પ્રાપ્તિને માટે આપણે મહાન નેતાઓની જરૂર પડશે. અહીંસાની શક્તિમાં આપણે જહોળો વીશ્વાસ કેળવી શકીએ અને જનતાને અસરકારક રીતે શિસ્તપાલન શીખવી શકીએ તો એથી ઉત્પન્ન થનાર વીશ્વાસુ લોકોના મોટા સમુદાયમાંથી પુરતી સંખ્યામાં મહાન નેતાઓની પરંપરા પાકશે.

—રીચર્ડ બી. ગ્રેગ ('અહીંસાની શક્તિ'ના કર્તા)

★ ★ ★

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેડમી તૈયાર સુતરાઉ કાપડ તુરત રવાના. ક્વોન્ટેટસ—ઓર્ડર આપો માટે
ખૂબ જલ્દીનો માલ. તૈયાર કેપડીલીન બ્લોરસેટ ટોપીઓ
વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ વખાસ કરવા બલામણ છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155:7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence
11/12 Partons Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5359, Johannesburg
'Phones—Office: 22-2771. After hours: 24-4548.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d, 1/6 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
——COMPANY. LIMITED.——
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ હોંદી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાચવટ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી શકાય છે. હોંદી કંપનીને ઉપરના આપવું એ દરેક હોંદીની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74. Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25845. P. O Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11

—o—

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/-
SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE. 36" per yd. 12/6

VELVET. 44" Chenile Georgette in all latest Shades Suitable For Sarees. Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0- each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders o all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS. Cream. Collar Attached. All Sizes. 27/9 each.

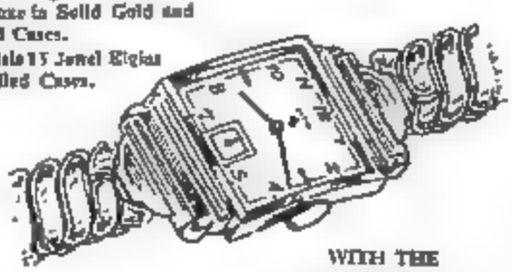
FANCY TINSEL SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground.
5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 17 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Dec. 12.
S. S. Karanja due Durban 30th December and sails for Bombay via Karachi on 5th January.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0
Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, સોફાસેટ્સ, કોચીસ બેડ્સ સાથે બેડ સોફાસેટ્સ ડેસ્ક, બુક કેસ, ડ્રેસર, વાસણ મોકાણ બારે ખરીદી શકશો. અને પધારી લાભ લેવા જુહસો નહિ.

—સોફાસેટ્સ, ડ્રેસર અને ડીવાન ડ્રેસર—

જે હમારી ફેક્ટરીમાં તૈયાર થાય છે તેનો સ્ટોક હમેશ તૈયાર રહે છે. માલ સોલા બારોબાર મોકલી દેવા બંદોબસ્ત અને વેપાર આબાદ ચલાવે.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to :

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY **SUNDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

THis is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India
Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAMOONA	MITHUAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR-DIN
CHAND-NI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	RATTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.
And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

These are the Blades to save you money

You save money when you buy Minora Blades, because they are sharp and give many fine shaves. They are made of the finest steel and they stay sharp and last longer. Yet they only cost 6d. for four.

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

4 BLADES FOR 6D

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 49—Vol.-XLVIII. Friday 15th December, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

"OUT OF THE STRONG, CAME THERE FORTH SWEETNESS"

By L. W. Ritch

"The great majority of South Africans of both European stocks share the same attitude towards non-Europeans. It would not be possible for the present Volk Government to plan their greater deeds of repression unless there was a solid foundation for them already planted both in the nation's laws and in the mind of the average citizen. That such a foundation exists is the measure of how far South African colour madness has infected the whole national system."

["White Man Boss," by Adamastor, Reviewed 'Natal Daily Mail' Nov. 25.]

IT is important to appreciate that the South African drama cannot be seen in proper perspective unless it be fitted into the place it occupies in the larger world drama presently being unfolded.

Time was—and that not so long ago—when those portions of the Earth owned, controlled or occupied by non-Europeans were regarded as legitimate fields for adventure, exploitation and sometimes even appropriation by the more enterprising white man of one or other nationality. Adventures were to the adventurous. Who could keep, might hold. Beyond certain latitudes and longitudes "there were no ten Commandments." Spanish, Portuguese, French, Dutch, British, Italian Empires were acquired and established and the impressed Black, Brown, Red or Yellow natives taught the real meaning of "The White Man's Burden," the bearing of it, mostly.

However, God's ways are not Man's ways. Providence is a wonderful economist, and Man's evil or selfish designs are not infrequently diverted or converted to the promotion of the divine evolutionary plan and, incidentally, to the confusion of the would-be wrong-doer.

It is the hardest-hammered metal that becomes toughest; they from whom nothing more can be taken who are prepared to venture all for freedom sake. Which is precisely what we have seen happen in the Far East and would probably recognise warnings of nearer home, were it not but another case of the forest and the trees.

Nations such as India and China, which count their populations by the hundred millions, have won not only their independence, but made good their claims to honoured places in the world's comity of nations. Profiting by their experiences beneath the merciless hammer of adversity, they have compelled a revaluation of human values. Colour and "race," per se, are now perceived to be unreliable tests of superiority and inferiority.

The East no longer "bows down before the blast." The Bantu of Africa are more and more insistently demanding a place in the Sun. They have grown impatient with constant frustration of their legitimate hopes and aspirations and the threatened prospect of an indefinitely protracted helotage. They resent the imputation of having been created expressly to fill the role of Jim Fish to the white man; to do the dirty or unsavory work for the white baas. Bitter indeed must be the constantly repeated claim—a challenge rather—that "this is a white man's country." Nor is the challenge made the less offensive or irritating by being camouflaged behind a pretended fear of danger to white civilisation, coupled as it is with the deliberate calculated, denial to natives of educational facilities and the 'apartheid' discrimination enforced where any are still available.

The Indian case is, in principle very much on all fours, especially when it is appreciated that virtually the whole of the three hundred thousand constituting this section are South African by birth and up-bringing, the grandchildren and children of progenitors who came to South Africa by invitation and under promise of being allowed to settle and enjoy the rights and privileges of citizenship. In so far as this is not true of the Transvaal, it may be necessary to recall that one of the most outstanding justifications advanced for the Boer War was the discriminatory treatment by the Transvaal Republic of its British Indian population. Lord Lansdowne's indignant condemnation of the "apartheid" of those days has been quoted too often to need repetition.

Developments during recent years would seem to indicate that the time had arrived for a re-adjustment of relations between East and West. A truer appraisement of relative values. A more correct sense of proportion.

It is being driven home, as perhaps never before, that the Earth exists for the peoples of the Earth and not for any one nation or colour to the exclusion or detriment of any other or others.

The conviction is gaining ground that mankind irrespective of race, creed or colour, is of the nature and constitution of an organism, the parts of which are interdependent and therefore need to co-operate harmoniously to ensure smooth and effective working of the whole. That wars of the members are wasteful and foolish from any and every point of view.

Certain cardinal principles are being accepted and adopted internationally as a rule of law, binding upon all civilised peoples, equally, the object and purpose of which is to advance and ensure the peace and progress of mankind. Since these are based upon generally accepted ideas of Right and Wrong, they are designated Rights; and, since they are world-wide in their application, fundamental human rights.

This implies an important surrender of individual sovereignty in the interests of the general good; a recognition that the whole is greater than any of its parts; that safety and well-being of the former must be given preference over any preferences or disinclinations of the latter. In short, the ideal of Duty as opposed to selfish Self-Interest is advanced several steps; the ideal of Unity, of Common Origin and Common Purpose brought appreciably nearer realisation.

The reorientation is, of course, far too radical for it to succeed without at least some slips between cup and lip, especially at the outset. Nor, are the Forces of Reaction to be counted upon to remain supine. Utmost patience, always with adherence to principles, will need to be exercised. Similar clashes to that presently being experienced may be unavoidable.

For, what we are both witnessing and, if we did but realise it, sharing, is something epoch-making. Nothing less than a distinct stage in Mankind's growth—the growth of the Race.

In this the non-Europeans of South Africa are, it would seem, destined to figure somewhat prominently.

Future Of Kenya

Referring to his recent East African tour, Mr. Fenner, Brockway, Labour Member of the British Parliament, at a function in London, was optimistic about the future of Kenya. He found complete loyalty between the Indian and African communities. The Indian High commissioner in East Africa, Mr. Apa B. Pant, was making a contribution towards their solidarity which could not be praised too highly. In the Legislative Assembly, Indian and African representatives co-operated at every stage in their fight against racial discrimination and the colour bar. He believed that ultimately Kenya would advance towards democracy and racial equality, rather than accept the pattern South African Prime Minister, Dr. Malan, had established.

Indian Opinion

FRIDAY 15TH DECEMBER, 1950

Witziehoek Affair

THE happenings in the Witziehoek Reserve are not to be lightly taken. The very meagre reports that trickle from there are deeply distressing. So much has been made of the two policemen that were killed but very little concern seems to be shown about the many lives of innocent African men, women and children that have been lost. No one knows the extent of the damage done. At the rate things are moving true facts will perhaps never come to light.

We do not by any means wish to suggest that the Africans were not at fault. But the manner in which they have been dealt with seems entirely out of all proportion. A number of Africans have been ordered by the Governor-General to be imprisoned for three months without trial. How this is in keeping with the principles of justice surpasses our intelligence.

The terror-stricken men, women and children are hiding in the hills and mountains. Police rule prevails in the Reserve. How long is this to go on? Are these terrorising methods to be sanctioned by civilized South Africa?

The Minister of Justice, we are told, has promised to appoint a judicial commission to inquire into the affair. In our opinion that is not enough. A great responsibility rests on enlightened South Africa. It is they who have to give an account of themselves to the outside world. An official inquiry may take place. But there is very little faith left in the present Government to do justice. What is required, therefore, is a non-official inquiry, and that can best be conducted by organisations, such as, the Institute of Race Relations and the Joint Councils of Europeans and non-Europeans. This is a matter which brooks no delay.

The South African Government in dealing with non-Europeans seems to be following the pattern of the British Government in India. It will no doubt bring untold and prolonged misery to the people of South Africa as it did to the people of India. But such a policy is doomed to failure as has been so eloquently proved by India. White South Africa, which is so fanatic about fighting to the last drop of blood to maintain White supremacy will do well to learn the lesson in time.

As for the non-Europeans, let them know that there are dark days ahead of them. If they follow the path of violence they will perish. The one and only weapon for their salvation is the one taught by Mahatma Gandhi —that of non-violence. It will require immense courage and a willingness to surrender all including one's own life without raising a finger against the opponent. This strength can come only from within. One must be pure in body, mind and soul which demands self-abnegation, renouncing drink, gambling and all allied evils. This is the education the leaders must impart first to themselves and then to the masses in order to effectively face the opponent. To act thoughtlessly in haste without having acquired that strength will be to their peril.

Non-European Medical School

ELSEHERE in this issue will be found a report of an elaborate scheme launched by the Government to establish a medical school for non-Europeans. It looks very nice and sounds very nice but it is tainted, in as much as, it is a very advanced step in the direction of the Nationalist Government's Apartheid policy. Hitherto there has been no Colour Bar either in the Witwatersrand University or the Cape University. In Natal, unfortunately, there is, for there is a separate section for the non-Europeans. But the fact that there is no Colour Bar at Wits and in the Cape has caused a great deal of heart burn to the present Government who is doing its utmost to oust the non-European students that are already there and to close their doors altogether to them. If the purpose of this new university is to further this end it is not a forward step but a very retrograde one, for it will establish once for all a Colour Bar where it should be least encouraged or tolerated.

It is expected of the Universities, at least, that they would do everything in their power to prevent the creation of a *pariah* class in the midst of civilised human society. The object of this new project seems to be to create such a class; for, we are told, the "primary object" of the medical school is "to train fully qualified non-European medical practitioners for work amongst their own people in their own areas."

If there is a guarantee that non-Europeans would not be debarred from entering the existing universities this will be a welcome step. But no such guarantee can be given and even if it were, there are ways to overcome a difficult situation on the grounds of there being "no accommodation." The question, therefore, is whether this is not going to be a monumental work of Apartheid more than anything else.

We do not wish to appear to be ungrateful. The motive behind this project may be quite pure. We must however be forgiven for viewing it with suspicion, which is based on our very bitter experiences of the past and present.

NOTES

Nationalists On White Supremacy

A WARNING to the United Nations that South Africa intended, at all costs, to maintain white supremacy in the Union was given last week by the Minister of Lands, Mr. Strydom, when he spoke at a meeting in support of the Nationalist candidate in the Pretoria East by-election, Dr. G. van Eybers. "We say to the United Nations," said Mr. Strydom, "that we shall fight to the last drop of our blood to maintain white supremacy in South Africa. In order to do so we must keep the right to vote in our own hands." Unless power were kept in the Europeans' hands the same thing would happen to South Africans as had happened to the British in India—except that South Africans had no homeland to which to return, for the Union was theirs. Mr. Strydom declared that there were more Coloureds than Europeans in the Cape and that Coloured children outnumbered Europeans in schools. In five, or perhaps ten years, there would be more Coloured voters in the Cape than European, with the result that voting rights for non-Europeans would be extended to the north. Nationalist policy was to limit the Coloured vote by placing Coloured on a separate roll, and prevent Indians and Coloureds in the northern Provinces from ever obtaining the franchise.

'The Star' Replies Mr. Strydom

Commenting on Mr. Strydom's speech 'The Star' (Johannesburg) writes: Speaking on the Coloured vote, Mr. Strydom made one significant admission and one grotesque deduction from the existing facts. He said the purpose of the Nationalist proposal to put the Cape Coloureds on a separate roll was to limit the Coloured vote in the Cape, and to ensure that the Coloured in the northern Provinces never get it. This has never been admitted by Dr. Malan and Mr. Havenga, who have claimed that they are not taking anything away from the Coloureds, but are actually giving them something better than what they now have. Mr. Strydom's statement hardly comes as a surprise; it merely confirms what most people suspected. But it makes Mr. Havenga's defence of his action in reaching an agreement with the Nationalists on this issue even flimsier than it was before. Having unmasked the real intention, Mr. Strydom gave the reason for it. He said there were more Coloureds than Europeans in the Cape, and "in five or ten years" there would be more Coloured than European voters. The facts are that only 47,804 Cape Coloureds have votes, or 5.4 per cent of the Coloured population in the Cape; there are 529,484 European voters, or 58 per cent of the Cape European population. Moreover, since 1921 the European percentage has more than doubled; whereas in the same period the Coloured percentage has shown slight ups and downs but is today exactly what it was in 1921. These figures completely destroy the Nationalist case and make Mr. Strydom's dire prophecy look exceedingly foolish.

Visas For Europeans Only

"The Department of the Interior will be prepared to grant visas to enter the Union only to delegates of pure European descent," said the Acting Secretary of the Interior in a request asking if visas would be made available to delegates to attend the proposed annual meeting of the International Student Service in South Africa. The International Student Service is a world-wide association of students and university professors, devoting itself to programmes of

relief work, international education and university research.

This is an insult to the whole of Asia and the non-Europeans generally. United Nations is bound to take note of this. The present Government is either acting in utter ignorance or is itching for a conflict.

Death Of Sir Aurobindo

By the death of Shri Aurobindo, which was announced last week over the radio, not only India, but the world has lost a great soul who has served the cause of peace by his spiritual strength. Only a short while ago the death was announced of Raman Maharshi, who was also one of the saints whose spirit was guiding the destiny of the human race. That we should be losing all the great and good souls one by one just when there is a dire need of them is indeed an ill omen for the future of the world. It makes one shudder to think of the evil forces at work while all the good ones are disappearing. It is a sure sign that the world is coming to an end. Elsewhere in this issue we publish for the benefit of our readers a brief sketch of the life of Shri Aurobindo, for which we are indebted to Dilip Kumar Roy's book "Among the Great."

Ban On Non-European Students From Outside The Union

Commenting in 'The Forum' dated December 8, on the ban placed by the Union Government on non-Europeans from outside the Union being admitted to any primary School, high School, training College or university within the Union, Senator Edgar H. Brooks writes:.....Traditionally, ever since there were universities have been open to students of all races and all nationalities. It is an integral and inseparable part of university tradition. No one could imagine a mediaeval university accepting restrictions of this type. It is reserved for the twentieth century, after eight hundred years of "progress," to limit universities in this way.....Union will press on the Government successfully the revocation on this instruction. The iron curtain is indeed not complete. Africans from other territories can come in as mine labour and farm labour, and it is only from the seats of learning of the Union that they are excluded. *A decision of this kind will make the enemies of South Africa all over the world triumphant and its friends silent and ashamed.* (Italics not ours).

Dr. Ralph Bunche Awarded Nobel Prize

Negro officers and men from the United States forces in Germany were among the many distinguished guests who packed the Oslo University hall, on December 10 to see Dr. Ralph Bunche receive his Nobel Peace Prize from King Gustav of Sweden. The 46 year old American Negro, grandson of a slave and the former Palestine mediator, is the first Negro and one of the youngest men ever to receive the honour. Among the guests were King Haakon of Norway, Crown Prince Olav, Crown Princess Martha, the Prime Minister, Mr Einar Gerhardsen, representatives of the Norwegian Government, the armed forces and the diplomatic corps. In a speech of thanks Dr. Bunche expressed his appreciation of the significance of the award not only to himself, but to all the coloured people. "From this northern land has come a vibrant note of hope and inspiration for the vast millions of people whose bitter experience had impressed upon them that colour and inequality are inescapable concomitant," he said.

WITZIESHOEK AFFAIR

THE Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, has announced that the Government has decided to appoint a commission to inquire into the recent clash between Africans and the police in the Witzieshoek Reserve.

The names of the members of the commission will be announced later.

The demand for a judicial inquiry was voiced last week by Mrs. Margaret Ballinger, M.P. and endorsed by Dr A. B. Xuma a former President-General of the African National Congress.

Meanwhile intensive police action to round up all those involved in the clash in the Reserve continues. By the end of last week 31 Africans had been arrested. A large number of them are wounded and lying in hospital.

The authorities have stated there may be as many as 80 Africans suffering from bullet wounds as a result of the clash. The death roll is known to be 13 Africans, in addition to the two police who were killed in the clash.

A number of Africans have appeared in court on charges of police violence and been remanded to be later dated. In addition, a proclamation by the Governor-General last week ordered the arrest and imprisonment without trial for a period of three months of 14 Africans who, it is alleged, if left at large would be dangerous to public peace.

The Governor-General, whose proclamation is countersigned by the Minister of Native Affairs, Dr. Verwoerd, orders the arrests in terms of powers vested in him by Section 8 of the Natal code of Native law together with Section 1 of the 1927 Native Administration Act. All 14 are ordered to be detained in the Bloemfontein gaol.

This is the first time in the Union such drastic powers have been used to detain people in goal without trial.

A conference of African women held in the Transvaal last weekend under the auspices of the African National Congress said in a statement it learnt with deep sorrow and anger of the events in the Witzieshoek Reserve.

We strongly protest against the shooting of our brothers and sisters and demand the immediate withdrawal of the police in the Reserve. We demand a commission of inquiry on which the African people would be represented by their leaders.

"We demand the immediate stopping of cattle culling pending an objective inquiry into the land needs of the African people."

The majority of the Reserve's 8,000 inhabitants are still in hiding in the hills, and the kraals are deserted. Women and children fled into the mountains with their menfolk after the clash. They have been terrorised by the police patrols, swooping aircraft making low reconnaissance flights over the mountains, and noisy demands by farmers of the neighbourhood and Nat politicians for the arming of every European.

Cabinet Ministers have been wired by officials of the O.F.S. Agricultural Union and the Harrismith Farmers' Organisation to take "drastic and decisive steps in regard to the action of the Natives in the reserve."

TURKEY WARNS PAKISTAN

'THE Aksam,' which is edited by a former Foreign Minister of Turkey, Necemdin Sadak, has warned Pakistan not to carry on religious propaganda in Turkey. In its issue of 12th November, 1950, under the caption "Muslim Missionaries" the paper writes:

"As far as we know, Missionaries' work consists in propagating the principle of their religion to primitive people living in jungles, at the cost of any danger and sacrifice to themselves. Islam has no missionaries. Moreover, a nation like the Turks, knowing their religion perfectly well, do not need the teaching of any missionaries. In spite of this, however, we see from time to time missionaries coming to this country either to give us religious lessons or establish a Muslim union. These missionaries come from our beloved and friendly Pakistan. We welcome these people, and we invite them to see everything in our country. From the utterances of these friends, however, we realise that despite our mutual deep love, there exist differences in our conception.

"The Turks are Muslims, but Turkey is governed by civil and not by religious laws. We believe in the Quran, but Turkish laws are passed by the Grand National Assembly in accordance with national and modern requirements. Quite possibly, it is difficult for the Pakistanis to appreciate this."

"Turkey is Muslim but religion has nothing to do in the international relations of the Turkish State. In other words, we do not consider as our enemy any country which is not Muslim, nor shall we necessarily conclude agreements and and pacts with another country because of the mere fact that it happens to be Muslim."

'Like our laws, our political and economic relations also are totally free of any religious influence. We are convinced that it is impossible to return to the medieval practices when nations were united by religious ties. We think that a union of the Islamic nations, based exclusively on religion, is not only useless but also harmful. What would happen if we were faced by a union of the Christian nations? From 500 years, relations between different countries are based on non-religious factors. It is not necessary to cite examples as everything is well-known."

"We love Pakistan very much and we are prepared to establish co-operation with that country in every field and reinforce our friendly relations, but on the condition that Pakistan representative should abstain from carrying on religious propaganda in Turkey. We cannot tolerate that even our very beloved Pakistanis should interfere so much in our internal affairs."

THE DEATH OF SRI AUROBINDO

THE death of Sri Aurobindo, at his Ashram in Pondicherry, was announced on Tuesday last week, over the radio. He ranked among the few great saints the world has produced. He was born in Calcutta on August 15, 1872. In 1879, at the age of seven, he was taken with his two elder brothers to England for education and lived there for fourteen years. Brought up at first in an English family at Manchester, he joined St. Paul's school in London in 1885, and in 1890, went from it with a senior classical scholarship to King's College, Cambridge, where he studied for two years. In 1890 he passed also the open competition for the Indian Civil Service, but at the end of two years of probation, failed to present himself at the reading examination and was disqualified for the service.

At this time the Gaekwar of Baroda was in London. Aurobindo saw him, obtained an appointment in the Baroda Service and left England in February 1893.

Sri Aurobindo passed thirteen years, from 1893 to 1906, in the Baroda service, first in the Revenue Department and in the secretarial work for the Maharajah, afterwards as Professor of English and, finally, as Vice-Principal in the Baroda College.

Years Of Self-culture

These were years of self-culture, of literary activity—for much of the poetry afterwards published from Pondicherry was written at this time—and of preparation for his future work. In England he had received, according to his father's express instructions, an entirely occidental education without any contact with the culture of India and the East. Sri Aurobindo's education in England gave him a wide introduction to the culture of ancient, of mediaeval and of modern Europe. He was a brilliant scholar in Greek and Latin. He had learned French from his childhood in Manchester and studied for himself German and Italian sufficiently [redacted] read Goethe and Dante [redacted] the original tongue. He passed the Tripos in Cambridge in the first division and obtained record marks in Greek and Latin in the examination for the Indian Civil Service.

At Baroda he made up the deficiency caused by the lack of oriental culture, learned Sanskrit and several modern Indian languages, assimilated the spirit of Indian civilisation and its forms, past and present. A great part of the last years of this period was spent on leave in silent political activity, for he was debarred from public action by his position at Baroda. The outbreak of the agitation against the partition of Bengal in 1905 gave him the opportunity to give up the Baroda service and join openly in the political movement. He left Baroda in 1906 and went to Calcutta as Principal of the newly-founded Bengal National College.

Eight Years Of Political Action

The political action of Sri Aurobindo covered eight years, from 1902 to 1910. During the first half of this period he worked behind the scenes, preparing with other co-workers the beginnings of the Swadeshi (Indian Sin Fein) movement, till the agitation in Bengal furnished an opening for the initiation of a more forward and direct political action than the moderate reformism which had till then been the creed of the Indian National Congress. In 1906 Sri Aurobindo came to Bengal with this purpose and joined the New Party, an advanced section small in numbers and not yet strong in influence, which had been recently formed in the Congress. The political theory of this party was a rather vague gospel of Non-co operation; in action it had not yet gone farther than some ineffective clashes with the Moderate leaders at the annual Congress assembly behind the veil of secrecy of the 'Subjects Committee.' Sri Aurobindo persuaded its chiefs in Bengal to come forward publicly as an All India [redacted]rty with a definite and challenging programme, putting forward Tilak, the then popular Maratha leader, at its head, and to attack the then dominant Moderate (Reformist or Liberal) oligarchy of veteran politicians and capture from them the Congress and the country. This was the origin of the historic struggle between the Moderates and the Nationalists (called by their opponents Extremists) which in two years changed altogether the face of Indian politics.

Swaraj Movement

The new-born Nationalist party put forward Swaraj (Independence) as its goal as against the far-off Moderate hope of Colonial self-government to be realised at a distant date of a century or two by a slow progress of reform; it proposed as its means of execution a programme which resembled in spirit, though not in its details, the policy of Sinn Fein developed some years later and carried to a successful issue in Ireland. The principle of this new policy was self-help; it aimed on one side at an effective organisation of the forces of the nation and on the other, professed a complete non-co-operation with the Government. Boycott of British and foreign goods and the fostering of Swadeshi industries to replace them, boycott of British Law Courts and the foundation of a system of Arbitration Courts in their stead, boycott of Government universities and colleges and the creation of a network of National colleges and schools, the formation of societies of young men which

One Of The Greatest Saints Of India

હિંદના એક મહાન સંત

The Late Sri Aurobindo

whose death took place at his Ashram at Pondicherry on Tuesday, December 5.

સ્વર્ગસ્થ શ્રી. અરવીંદ બાબુ

જેમનું મંગળવાર તારીખ ૫ મીના પોન્ડીચેરીમાં તેમના આશ્રમમાં અવસાન થયું છે.

would do the work of police and defence and, wherever necessary, a policy of passive resistance, were among the items of the programme. Sri Aurobindo hoped to capture the Congress and make it the directing centre of an organised national action, an informal State within the State, which would carry on the struggle for freedom till it was won. He persuaded the party to take up and finance as its recognised organ the newly founded daily paper, 'Bande Mataram,' of which he was at the time acting editor. The 'Bande Mataram,' whose policy from the beginning of 1907, till its abrupt winding up in 1908, when Aurobindo was in prison, was wholly directed by him, circulated almost immediately all over India. During its brief but momentous existence it changed the political thought of India which ever since preserved fundamentally, even amidst its later developments, the stamp then imparted to it. But the struggle initiated on these lines, though vehement and eventful and full of importance for the future, did not last at the time; for the country was still unripe for so bold a programme.

Charged With Sedition

Sri Aurobindo was prosecuted for sedition in 1907, and acquitted. Uptill now an organiser and writer, he was obliged by this event and by the imprisonment or disappearance of other leaders, to come forward as the acknowledged head of the party in Bengal and to appear on the platform for the first time as a speaker. He presided over the Nationalist Conference at Surat in 1907, where, in the forceful clash of two equal parties, the Congress was broken to pieces. In May, 1908, he was arrested in the Alipur Conspiracy Case as implicated in the doings of the revolutionary group led by his brother Barindra; but no evidence of any value could be established against him and in this case too he was acquitted. After a detention of one year as under trial prisoner in the Alipur Jail, he came out in May 1909, to find the party organisation broken, its leaders scattered by imprisonment, deportation or self-imposed exile and the party itself still existent but dumb and dispirited and incapable of any strenuous action. For almost a year he strove single-handed as the sole remaining leader of the Nationalists in India to revive the movement. He published at this time to aid his effort a weekly English paper, the 'Karmayogin,' and a Bengali weekly, the 'Dharma.' But at last he was compelled to recognise that the nation was not yet sufficiently trained to carry out his policy and programme. For a time he thought that the necessary training must first be given through a less advanced Home Rule Movement or an agitation of passive resistance of the kind created by Mahatma Gandhi in South Africa. But he saw that the hour of these movements had not come and that he himself was not their destined leader. Moreover, since his twelve months' detention in the Alipur Jail, which had been spent entirely in the practice of Yoga, his inner spiritual life was pressing upon him for an exclusive concentration. He resolved therefore to withdraw from the political field, at least for a time.

First Chandranagore And Then To Pondicherry

In February, 1910, he withdrew to a secret retirement at Chandranagore and in the beginning of April sailed for Pondicherry in French India. A third prosecution was launched against him at this moment for a signed article in the 'Karmayogin'; in his absence it was passed against the printer of the paper who was convicted, but the conviction was quashed on appeal in the High Court of Calcutta. For the third time a prosecution against him had failed. Sri Aurobindo had left Bengal with some intention of returning to the political field under under more favourable circumstances; but very soon the magnitude of spiritual work he had taken up appeared to him and he saw that it would need the exclusive concentration of all his energies. Eventually he cut off connection with politics, refused repeatedly to accept the presidentship of the National Congress and went into complete retirement. During all his stay at Pondicherry from 1910 to the present moment he has remained more and more exclusively devoted to his spiritual work and his sadhana.

In 1914 after four years of silent Yoga he began his publication of a philosophical monthly, the 'Arya.' Most of his more important works, those published since in book form, the 'Isha Upanishad,' 'The Essays on the Gita' and others, the 'Life Divine,' the 'Synthesis of Yoga', appeared serially in the 'Arya'. These works embodied much of the inner knowledge that had come to him in his practice of Yoga. Others were concerned with the spirit and significance of Indian civilisation and culture, the true meaning of the Vedas, the progress of human society, the nature and evolution of poetry, the possibility of the unification of the human race. At this time also he began to publish his poems, both those written in England and at Baroda and those, fewer in number, added during his period of political activity and in the first years of his residence at Pondecherry. The 'Arya' ceased publication in 1921 after six years and a half of uninterrupted appearance.

Sri Aurobindo lived at first in retirement at Pondicherry with four or five disciples. Afterwards more and yet more began to come to him to follow his spiritual path and the number became so large that a community of Sadhaks had to be formed for the maintenance and collective guidance of those who had left everything behind for the sake of a higher life. This was the foundation of the Sri Aurobindo Ashram which has less been created than grown around him as its centre.

The following from a letter Sri Aurobindo wrote to the late Deshbandhu Chitta Ranjan Das, beloved son of Bengal, is worthy of note:

"I think you know my present idea and attitude towards life and work to which it has brought me. . . I have become confirmed in a perception which I had always, less clearly and dynamically then, but which has now become more and more evident to me, that the true basis of work and life is the spiritual: that is to say, new consciousness to be developed only by the Yoga. But what precisely was the nature of the dynamic power of this greater consciousness? What was the condition of its effective truth? How could it be brought down, mobilised, organised, turned upon life? How could our present instruments—intellect, life, mind, body—be made true and perfect channels for this great transformation? This was the problem I have been trying to work out in my own experience and I have now a sure basis, a wide knowledge and some mastery of the secret. . . I have still to remain in retirement, for I am determined not to work in the external field till I have the sure and complete possession of this new power of action—not to build except on a perfect foundation."

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

5

LESLEY SHANE

LEPRA. all rights reserved.

UNIVERSITY OF NATAL

NON-EUROPEAN MEDICAL SCHOOL

A GOAL long foreseen and worked for will be attained when the University of Natal opens its new medical school for non Europeans on February 16, 1951, in Durban, states Professor E. G. Malherbe, Principal of the University of Natal, in a Press statement issued by him.

The primary object of the medical school is to train fully qualified non-European medical practitioners for work among their own people in their own areas. The need the is very great. For example, in the Native territories there is only one doctor per 22 000 of the population. One per 1,000 which obtains in European areas, is regarded as a barely adequate ratio.

Durban has been selected as a suitable centre for providing such training not only because the University of Natal already has a large non-European section covering a wide range of university work, but because it is situated in close proximity to thickly populated Native reserves. There are nearly 3,000,000 Natives living within a 200 mile radius of Durban. Furthermore, Durban with its large number of non-European hospitals provides a wealth of clinical material unequalled in the Union. Here medical practitioners can be specially trained to deal with diseases which afflict the African and in the techniques of prevention which will constitute a very important part of the training provided. What has become known as social medicine will become a special feature, as well as tropical medicine.

A building to house the medical school is being erected adjacent to the King Edward VIII Hospital in Durban at a cost of £200 000. It is expected that this building will be completed by the beginning of 1953, when a beginning will be made with the pre-clinical and clinical training. The pre-medical training, which starts in February, 1951, will be given at Wentworth where the University of Natal has recently installed well equipped laboratories in physics, chemistry, zoology and botany, as well as a hostel for non-Europeans.

The Course Of Training

The period of training for the full medical degree (MB., Ch.B.) is seven years after matric. Matric mathematics is essential and no student will be allowed to enter on the second year work unless he has passed matriculation mathematics or an equivalent examination.

The first two years will be devoted to the so-called pre-medical studies arranged as follows:

First year: Physics, chemistry, zoology, botany, plus a course in a language, preferably English, and a course in a social science, e.g. sociology, social anthropology, or social work.

Second year: Physics, chemistry, zoology and botany.

The medical course will be of the same standard as that given to European medical students and will from the beginning conform to the requirements laid down by the South African Medical Council in its regulations for the medical degree.

The training of Medical Aides will not be undertaken.

The pre-clinical studies will consist of anatomy, physiology, bio-chemistry, bacteriology, parasitology, etc., and the clinical studies will comprise the usual courses taken for the medical degree in surgery, medicine, obstetrics, public health, infectious diseases, psychiatry, venereal diseases, radiology, medical jurisprudence, vaccination, anaesthetics, etc. Throughout these courses stress will be laid on the parts of the curriculum which are specially applicable to the practice of medicine amongst Africans and Indians in Africa.

After obtaining the degree M.B., Ch.B., the young doctor will be required to spend one further year as an internee in an approved hospital before entering on general practice.

Fees, Bursaries, Etc.

The fees for the course will be £60 a year during the two pre-medical years and £75 a year for the medical years. Hostel accommodation will be available at Wentworth at £40 per annum.

As the accommodation is limited, the number of students to be admitted must also be limited and all intending medical students must appeal for a personal interview with the Selection Committee before the middle of February.

A maximum of £150 each per annum will be awarded on merit for the pre-medical course. These bursaries will be increased to a maximum of £200 each per annum for selected students tenable for the five years' medical course. A portion of these bursaries is repayable when the young doctor starts in practice, unless special concession is granted.

For particulars, together with the necessary forms for admission and for application for bursaries, can be obtained from The Registrar, University of Natal, P.O. Box 375 Pietermaritzburg

India's only Story Monthly—

Caravan

DELHI PRESS

Send 6d. stamps for Specimen.

Cuticura

TALCUM POWDER

Tender skins are extra sensitive in hot weather. A dusting with Cuticura Talcum Powder cools the skin, allays chafing and ensures lasting comfort. Mother will just love its distinctive perfume and exquisite fragrance.

STOPS CHAFING!

ASSAM RELIEF FUND

ACKNOWLEDGMENT FROM INDIA

આસામ સંકટ નિવારણ ફન્ડ

The following letter received by Mr. Manilal Gandhi from the Prime Minister of India, Pandit Jawaharlal Nehru, is published for general information.

PRIME MINISTER,
INDIA.

No. 1265-P.M

New Delhi,
November 27, 1950.

My dear Manilal,

Thank you for your letter of the 16th November. I have received £.100/- and later Rs.6,280/- from you for the Assam Relief Fund. Please thank the donors on my behalf for their contributions for a worthy cause.

Yours sincerely,

Jawaharlal Nehru

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીને દિલ્હી થકી પ્રધાન પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ તરફથી ઉપર મુજબ નું પત્ર આવ્યો છે તેનો ગુજરાતી તરજુમો નીચે આપીએ છીએ:

"તા. ૧૬મી નવેમ્બરના તમારા પત્ર માટે આભાર. તમારા તરફથી પા. ૧૦૦ અને ત્યાર બાદ બીજા રૂા. ૬,૨૮૦ આસામ સંકટ નીવારણ ફન્ડ માટે મળ્યા છે. દાતારોનો તેમણે મેહ બાબર કામને માટે આપેલાં દાન માટે મારી વતી આભાર માનશો."

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin
(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

ALUMINIUM A POISON

AS one of the chief constituents of clay, aluminium is one of the most plentiful substances on earth. But its nature is such that it could not be obtained in the pure metallic form until the discovery of electrolytic methods of production. Since this discovery, however, aluminium metal goods have been turned out by factories in ever-increasing quantities until today there is a veritable flood of aluminium pots and pans, aluminium jugs and dishes, plates, spoons and forks, to make no mention of innumerable articles used in other spheres of life.

It is in its relationship to food and the preparation of food that aluminium must be judged. Our food is most intimately related to our bodies, being the elemental substance from which our flesh, blood, bones and tissues are compounded.

Now, when Nature makes it very difficult to isolate or separate certain substances from the form in which they are to be found in the raw state, we should be warned of probable danger. Why should Nature have made aluminium so plentiful and yet so hard to get in the isolated or purified state?

Chemical evidence of the damage done by the use of aluminium cooking vessels has shown the reason. Aluminium metal is a slow and subtle poison when in contact with foodstuffs. This was discovered some 20 years ago in America and there was a great commotion over the matter. The big manufacturing concerns did not like such ideas to be propagated and they did all they could to suppress or distort the facts. But the truth will out.

The facts are that aluminium has a most powerful affinity for certain mineral salts that are found in foods. These mineral salts are essential for health, but when foods rich in them are cooked in aluminium, the mineral salts combine with the aluminium to make poisonous compounds such as alum and aluminium hydroxide. Thus, not only is the food robbed of valuable health-giving mineral salts, but these mineral salts are turned into poisons.

Alum is known to everybody, but not everybody knows what alum really is, an aluminium compound. We all know, however, that it is a substance that can tan leather. But it does much more than this. What are its effects on the human body? Let us consult such an authority as Blackwood's Manual of Materia Medica. This classic work tells us that alum "is actively astringent co-agulating the albumen of the tissues and of the blood and produces a local constriction of the capillaries. It is mildly escharotic and produces a hardening of the skin and tissues in general. It excites and later diminishes the salivary secretions as well as those of the mucous surfaces, it diminishes the gastric fluid and precipitates pepsin. As a result of its action on the intestinal secretions, constipation is produced. Through its irritating properties, which may be in excess of its astringent properties, which gastroenteritis may result."

Another compound that results from cooking food in aluminium is aluminium hydroxide, of which the above-quoted authority says: "This agent produces profound prostration with irritation of the mucous membranes with diminished secretions and as a result there is constipation and inactivity of the bowels. The nervous system is affected as is indicated by the extreme prostration with numbness of the parts and paralysis of the involuntary muscles."

According to another authority, Boericke's Manuel of Homoeopathic Materia Medica, alum is related to "paralytic weakness of the muscles in all parts of the body. Tendency to induration (hardening) is also marked, a low form of tissue-making is favoured. Hardening of tissues of tongue, rectum, uterus, etc; ulcers with indurated base..... Bronchial catarrahs. Sensation of dryness and constriction. Mental paresis..... Scirrhus (hard cancer) of the tongue."

Of aluminium hydroxide the same authority says, "Dryness of mucous membranes and skin, and tendency to paretic muscular states (paralysis). Old people, with lack of vital heat or prematurely old, with debility. Sluggish functions, heaviness, numbness, and staggering, and the characteristic constipation... Disposition to colds in the head and eructations (belching) in spare, dry, thin subjects. Delicate children, products of artificial baby foods."

The Cancer Research Foundation of Great Britain has shown that the addition of bicarbonate of soda (cooking soda) to food increases the action on aluminium to make [redacted] times as much aluminium hydroxide as normally would be made. Note: ninety times as much, not just 90 per cent. And the normal amount is bad enough. The Foundation warns the public that aluminium is suspected to have something to do with the causes of cancer. And those housewives who so foolishly add bicarbonate of soda to the vegetables to make them cook quickly (and remain a bright sickly green colour) are unwittingly poisoning their families and themselves. Let them look at the list of complaints quoted above and then wonder how much of the trouble started in the kitchen.

In America, it was found by experiment some years ago, that certain obscure cases of bowel trouble which could not be cured got better by themselves in six months time after all aluminium pots and pans had been thrown out of the house. But before the patients recovered, they passed tube-like casts of lining of their bowels, which had obviously been "tanned" by the poisonous aluminium compounds resulting from the action of the aluminium pots on the foods cooked therein.

Readers will note that the Materia Medica authorities quoted state that aluminium compounds tend to cause paralysis. In view of such evidence, is it not a matter for grave suspicion that we had dreadful epidemics of "polio" shortly after the markets of the world had been flooded with nice new shiny aluminium cooking vessels after the war ended? During the war, such pots were virtually unobtainable. In fact, in many countries they were turned in to provide aluminium for manufacturing bombers and fighter planes. But with the end of war, production of bombers dropped and aluminium became available again for kitchen utensils—and probably did as much damage in this form.

I do not say that aluminium kitchen-ware actually causes poliomyelitis ("polio") epidemics. But, in view of the known paralyzing effects of aluminium compounds, I do maintain that polio researchers have here a field that should pay investigating. It would be better than some of the futile work that is done in hunting for a virus and making vaccines. And I certainly do know from first-hand experience that aluminium ware can have an important part as a cause of constipation, indigestion, skin troubles, bowel troubles, piles sinusitis, influenza and colds in the head, nervous debility, and affections of infants such as belly-ache, flatulence, colic and so on.

As far as I am concerned personally, I will not allow aluminium ware in my household—not even for boiling water nor in the form of a lid to cover a pot of water. I have seen personally the damage done by years of use of aluminium ware, and I have seen the improvement in health that resulted from throwing away the aluminium and using instead stainless steel, fireproof glass or good quality enamel-ware.

Those who have in the past used aluminium-ware I strongly advise to follow the same example. It is cheaper in the long run and in addition the gain in health and well-being cannot be measured in terms of money.

As for those people who suffer from the ill-effects of aluminium, I can offer no better advice than that they should get suitable Homoeopathic treatment. Generally great relief and benefit will result from a single dose at rare intervals (say fortnightly or once a month) of a homoeopathic preparation such as Aluminium metallicum 30 or 200, or Alumen 30, Alumina 30 or 200. The uninitiated would, however, be wiser to get the services of a homoeopathic practitioner to guide them in the use of the above remedies and any others that may be indicated also.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St., Jeppe, Johannesburg.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, December 2.

INDIA AND PAKISTAN

THE Prime Minister, Shri Nehru, placed on the table of the House the full correspondence between him and Mr. Liaquat Ali Khan and made a short statement explaining the Government of India's position. In a letter just received, he said, Mr. Liaquat Ali Khan "has given the assurance that we shall continue to work for peace with our neighbour. In his statement, referring to the Nehru Liaquat Agreement, Shri Nehru said: 'On the whole, the leading newspapers of this country have dealt with the Agreement helpfully and in a spirit of responsibility. .....In any case, what counts is the firm resolve of the Government to implement that Agreement in full.'' The other points he made with reference to the correspondence, were: (1) In Junagadh, it was the will of the people that prevailed, not any military effort by India. (2) India's will to peace is no less than that of Pakistan and I can, here and now, give a common assurance that we shall continue to work for peace with our neighbour. (3) "Mr. Liaquat Ali Khan has kindly invited me to Karachi as soon as my duties permit. I shall avail myself of it as soon as circumstances permit."

In Parliament

Some interesting points in the information given by the Government in Parliament are: (1) A suit has already been filed for the recovery of the sums withheld by foreign banks in the name of Mr. Moin Nawaz Jung Bahadur and others belonging to the Hyderabad State. Another suit is contemplated in regard to the recovery of the amount standing in the name of the Pakistan High Commissioner in London. (2) The Nizam has created a trust of Rs 10 crores in favour of his sons, daughters in-law and other male relatives with the approval of the Government of India. The Nizam has created three trusts from his private funds. (3) The Nizam of Hyderabad was given no additional allowance in his capacity as Rajpramukh of Hyderabad. (4) The Government of India have made vigorous representations to the U.K. Government against the introduction and enactment of immigration ordinances in East Africa. As far as the Government of India are aware, the only statutory disability to which Indians in Kenya are subjected is that they are not allowed to own or lease lands in the Kenya highlands for agricultural purposes. Indians are discriminated against in certain other matters by administrative orders and practice.

India And Nepal

In a statement in Parliament Shri Nehru denied having said at Jamshedpur that they could not recognise the three year old boy as King of Nepal. Nepal was an independent country, and so far as they were concerned, it must continue to be independent. They had no desire to interfere. Nevertheless, their relations were very intimate, and they could not get away from the facts of geography or other facts. Naturally they had been interested in the desirability of reforms in Nepal for years past.

Further Scientific Research

Shri Nehru declared open the National Metallurgical Laboratory at Jamshedpur. The harnessing of Science to industry was of the utmost importance to India at the present day, he said. India, he said, was an ancient country with weighty traditions. Her problem was how to combine the past and the present for the sake of the future and how to keep change and continuity moving together. The Asoka Chakra, he said, was never used as a symbol of their military might, but was a symbol of peace and righteousness. It was a symbol of the scientific and industrial progress that was in India; it also served as an inspiration to those who wanted to combine the past and the future in India. Unfortunately, it had become increasingly difficult for them to give effect to their visions and desires because of the limitations of their resources at present. But, despite of all difficulties, it could be claimed that scientific research had advanced in India.

Building The Nation

At a public meeting in Jamshedpur Shri Nehru spoke on how the people themselves could help in the building up of the nation. Though the fight for independence was over, they should launch a new campaign against ignorance and lethargy. Legislation would be useless if the people did not abide by those laws. He knew that some parts of India had suffered a lot due to natural calamities. The Government were alive to their duty to the people. They had taken a number of projects in hand and when completed, he was sure, they would bring prosperity and happiness to the people. The country today required more production in fields and factories.

Jail Reforms

The Bombay Government has introduced a few far-reaching jail reforms to educate the "delinquents and prepare them for re-entry into social life," said the Home Secretary, Government of Bombay. "Training is now given to prisoners in trades such as carpentry, blacksmithing, tinsmithing, painting and polishing, wool and cotton spinning and weaving and in all types of agricultural operations. In Bombay, the training in jails is so re-organised that released persons can easily find employment or start their own small work. Food served in jails is not only adequate and regular but is balanced and wholesome. It is common experience that the health of most people, including those in comfortable circumstances outside, has improved in jails. Facilities for indoor and outdoor recreation have also been increased. Cricket matches have been played in some prisons. On one occasion, however, volley ball poles were used against the jail officials."

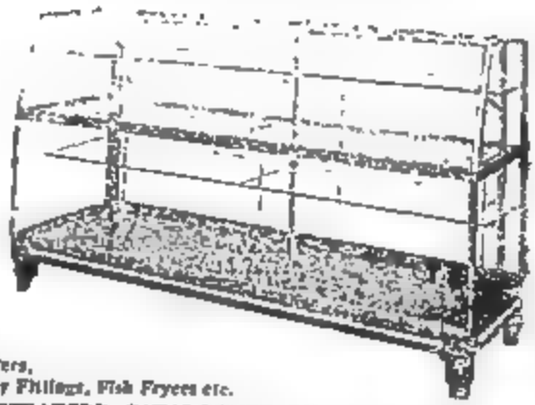
Development Plan For S.E. Asia

Presenting to Parliament the Report on the Co-operative Economic Development Plan for South and South East Asia, the Finance Minister, Shri C. D. Deshmukh, said: "The Government of India attach considerable importance to facilitating the establishment of conditions favourable to the execution of this plan for economic development of the whole of South and South-East Asia. The Government of India themselves will make every endeavour to augment the country's means. They believe that the best support that they can give in the execution of the plan at this moment is by husbanding their own resources towards the advancement of their own plan for development. They have, however, promised and will contribute over the next three years a sum up to Rs. 1 crore, equivalent to £750,000 towards the 'technical' co-operation schemes envisaged in the plan. The plan contains the seeds of international economic co-operation. As such co-operation bears fruit, India, herself strengthened, would find it possible not only to take an increasing part in schemes for the pooling and widening of technical knowledge but also in schemes of investment of capital resources in areas deficient in such resources, thereby aiding in their development and prosperity."

Miss Muriel Lester In India

Miss Muriel Lester, Joint Secretary of the Fellowship of World Federation, who recently visited the Union, has ever since been touring the various parts of the world and is now in India. In a speech in Kanpur she said that Mahatma Gandhi's ideals alone could bring permanent peace to the world and save the suffering humanity. The Western countries including occupied Germany, Russia and France, in spite of militarisation, thirsted for spiritual weapons of a permanent peace. The whole of Europe today, she added, was groaning under the weight of fear complex.

"GOLD MEDAL" QUALITY

High-Class
Display Counters
and Showcases,
Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Fish Fryers etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Excelsior Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Royal Easter Show
101 MARSHALL ST (facing Ensors House) Johannesburg.
Phone 22-3242 P.O. Box 8502.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૪૬ | શુક્રવાર, તા. ૧૫ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૦. | પુરુ નટલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૫ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૦

વીટવૉટરસ્રૅન્ડનો મામલો

વીટવૉટરસ્રૅન્ડના રીઝર્વમાં બનેલા બનાવોને નજરઅંદાજ કરવા ગણી કાઢવાના નથી. ત્યાંથી આવતા જુજ ખબરો પણ બહુજ દુઃખકર છે. બે પોલીસોના જાન ગયા તેને એટલું બધું મહત્વ આપવામાં આવ્યું ત્યારે અનેક આફ્રીકન પુરૂષો સ્ત્રીઓ અને બાળકોના જાન ગયા છે તેને વિષે કશીજ ચીંતા દર્શાવાતી નથી. કેટલું નુકસાન થયું હશે એ તો ઈશ્વરજ જાણે. વસ્તુસ્થિતિ જે રીતે ચાલી રહી છે તે રીતે બની બીના તો કદાચ કદી બહાર પડશેજ નહિ.

અમે એમ કહેવા નથી ઇચ્છતા કે આફ્રીકનોનો દોષ નહોતો. પરંતુ જે રીતે તેઓની સામે કામ લેવામાં આવ્યું છે એ બીલકુલ પ્રમાણની બહાર છે. કેટલાક આફ્રીકનોને તો વગર તપાસેજ બબ્બે માસની કેદની સજાનો જનરલ જનરલે હુકમ કર્યો છે. આ વસ્તુનો ન્યાયના પરંપરાથી ચાલતા આવેલા સિદ્ધાંતની સાથે કઈ રીતે મેળ બેસે છે એ અમને સમજણની બહાર છે.

ત્રાસથી ભયભીત થએલા રીઝર્વના નિવાસી પુરૂષો, સ્ત્રીઓ અને બાળકો ટેકરીઓ અને પહાડોમાં સંતાઈ રહેલા કહેવાય છે. રીઝર્વમાં પોલીસનું રાજ્ય પ્રવર્તી રહ્યું છે. આ વસ્તુ કયાં સુધી ચાલશે? શું સુધરેલું સાઉથ આફ્રીકા આ ત્રાસ પ્રવર્તનને સહન કરી બેસી રહેશે?

ન્યાય ખાતાંના પ્રધાને આ બાબતમાં ન્યાયાધીશના પ્રમુખ પદે તપાસનું કમીશન નીમવાનું વચન આપેલું છે. અમારા મત પ્રમાણે એટલું પુરતું નથી. મુક્ત સાઉથ આફ્રીકાપર બહોળી જવાબદારી રહેલી છે. બહારની દુનીયાને તેણેજ પોતાનો હિસાબ આપવો પડશે. સરકારી તપાસ તો થશેજ, પરંતુ હાલની સરકાર ઉપર ન્યાયવૃત્તિપર બહોળા ઓછો વીશ્વાસ રહેલો છે. એટલે ખરી તપાસ તો બીન-સરકારી થવાની જરૂર છે અને એ જવાબદારી ઇન્સ્ટીટયુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સ, અને લેઈન્ટ કાઉન્સીલ ઓફ યુરોપીયન્સ એન્ડ નોન-યુરોપીયન્સ જેવી સંસ્થાઓએ ઉઠાવવી જોઈએ.

બ્રીટીશ સરકારે હીંદમાં જે નીતી અખત્યાર કરી હતી એવીજ નીતી સાઉથ આફ્રીકાની સરકાર આ દેશના બીન-ગોરાઓ સાથે કામ લેવામાં અખત્યાર કરી રહી છે. તેનાથી બેશક પ્રજાને બેસુમાર દુઃખો સહન કરવાં પડશે, જેમ હીંદની પ્રજાને કરવું પડયું હતું. પરંતુ અંતે તો એવી નીતી નીષ્ફળજ નીવડશે જેનો બુલંદ પુરાવો હીંદે આપેલો છે. બોર સાઉથ આફ્રીકા, જે ગોરાની સર્વોપરિતા ટકાવી રાખવાને પોતાના હોદ્દીનું ઉલ્લું ટીપુ રેડવાની ધર્માંધતા ધરાવી રહ્યું છે, તેણે આ પાઠ શીખવા ની જરૂર છે.

બીન-ગોરાઓએ સમજવું જોઇએ કે તેઓને માટે ભયંકર દિવસો આવી રહ્યા છે. જો તેઓ હીંસાને માર્ગે ચઢશે તો તેઓનો વિનાશજ સર્જાયેલો છે. તેઓના ઉદ્ધારને માટે એકજ શસ્ત્ર છે અને તે મહાત્મા ગાંધીજી એ શીખવેલું છે તે—અહીંસાનું છે. તેને માટે ખરાં વીરત્વની અને સર્વસ્વ અને વીરોધી સામે એક આંગળી સરખી પણ ઉંચી કર્યા વીના જાન કુરબાન કરવાની તૈયારી હોવી જોઈએ. આ શક્તી પોતાની અંદરથીજ ઉત્પન્ન થઇ શકે. શરીર, મન અને આત્માની શુદ્ધિ થવી જોઇએ. તેને માટે આત્મત્યાગની ભાવના કેળવવી જોઈએ. દારૂ, જુગાર અને તેની સાથના સઘળા દુર્ગુણોનો સર્વથા ત્યાગ થવો જોઇએ. આ કેળવણી પ્રથમ નેતાઓએ પોતે પોતાને આપવી પડશે અને પછી આમજનતાને આપવી પડશે. ત્યારેજ વીરોધીનો અસરકારક રીતે સામનો થઇ શકશે. એ શક્તિ પ્રાપ્ત કર્યા વિના ઉતાવળે અવીચારી પગલું ભરેલું વિનાશકારક થઇ પડશે.

બીન-ગોરાઓ માટે ટેકનીકલ શાળા

કથનની નજીકમાં બીન-ગોરાઓ માટે એક ટેકનીકલ શાળા સ્થાપવાની ભવ્ય યોજના સરકાર તરફથી અમલમાં મુકાઇ રહેલી હોવાનો ઘોષણા બહાર પડયો છે. અંગ્રેજી વિભાગમાં તેની વિગત આપવામાં આવી છે. દેખાવમાં એ યોજના સુંદર લાગે છે. સાંભળવામાં પણ સારી લાગે છે. પરંતુ નેશનલીસ્ટ સરકારની એપાર્ટહેડ ની નીતીની દિશાએ એક બહુજ આગળ પડતું પગલું હોઇ તે કલંકિત થએલી જણાય છે. અત્યારે તો વીટવૉટરસ્રૅન્ડ અને ડેપની યુનીવર્સીટીમાં વધુજોડ નથી. નાટાલ માં કમનસીબે છે, જેમકે અહીં બીન-ગોરાઓ માટે જુદો વિભાગ છે. પરંતુ વીટવૉટરસ્રૅન્ડ અને ડેપની યુનીવર્સીટીઓમાં વધુજોડ નથી એ વસ્તુ હાલની સરકારને બહોળા ખુંચી રહી છે અને એ યુનીવર્સીટીઓમાં જે બીન-ગોરા વીદ્યાર્થીઓ છે તેને કાઢવાની અને બન્ને યુનીવર્સીટીઓ તેઓને માટે બંધ કરવાની અનતી સઘળી તૈયારીઓ થઇ રહી છે. આ નવી યુનીવર્સીટીનો હેતુ જે આજ વસ્તુ સિદ્ધ કરવાનો હોય તો એ પગલું ઘણુંજ અઘતનું કરનારૂં ગણાય. કેમકે જ્યાં વધુ જોડને બીલકુલ ઉત્તેજન નહિ મળવું જોઈએ અને સહન નહિ થવો જોઇએ ત્યાં તેને કાયમનું સ્થાન આપવામાં આવશે. ઓછામાં ઓછી વીદ્યાપીઠો પાસેથી તો એટલી આશા રખાવીજ જોઈએ કે એક સુધરેલા સમાજની વચ્ચે એક અસ્પૃશ્ય વર્ગ ઉભો થતો અટકાવવાને તે પોતાની સઘળી શક્તી વ્યય કરશે. આ નવી યોજનાનો હેતુ એ વર્ગ ઉભો કરવાનો જણાય કેમકે તેનો જાહેરપુર્વક જણાવવામાં આવેલો પ્રાથમીક હેતુ, "સંપુર્ણપણે કેળવાયેલા એવા બીન-ગોરા ડાકતરો ઉત્પન્ન કરવાનો કે જેઓ પોતાનાજ લોકોમાં અને પોતાનાજ લત્તાઓમાં કામ કરી શકે."

બીન-ગોરાઓને ચાલુ યુનીવર્સીટીઓમાં દાખલ થવાની બંધી કરવામાં નહિ આવે એવી કશી બાંહેધરી હોય તો આ પગલું આવકારદાયક ગણાય. પરંતુ એવી કશી બાંહેધરી આપી શકાય તેમ નથી અને આપવામાં આવે તો પણ "જગા નથી" એ બહાના હેઠળ વિકટ સ્થિતિ માંથી છટકવાની બારી તો મળી જ આવે. એટલે સવાલ એ છે કે આ નવી સંસ્થા સરકારની એપાર્ટહેડની યોજનાનું એક ભવ્ય સ્મારક બનવા સીવાય બીજું કશું થવાનું છે ખો?

અમે કૃતઘ્ની થવા કે દેખાવા નથી ઇચ્છતા. સંભવીત છે કે આ યોજના માછળનો

હેતુ તદ્દન શુદ્ધ હોય. છતાં તેને શંકાથી નિહાળવા માટે અમે ક્ષમા ચહાઈએ છીએ. ભૂતકાળ અને વર્તમાનકાળના વહ્યાજ કઠવા અનુભવોના ઠારણે એવી શંકાને માટે વાજબીપણું ચહેલું છે.

નોંધ

શ્રી. અરવીંદ બાબુનું અવસાન

શ્રી. અરવીંદ બાબુનું અવસાન, જે મથે અઠવાડીયે રેડીયોપરથી જાહેર થયું હતું, તેથી હીંદને જ નહિ પરંતુ દુનીયાને એક મહાન સંત આત્માની ખોટ પડી છે. તેઓ પોતે સાધેલા આધ્યાત્મિક બળથી શાંતીના કાર્યમાં અનુપમ સેવા બજાવી રહ્યા હતા. યોગ્યજ સમય પર રમણ મહર્ષીનું પણ અવસાન થયું. તેઓ પણ એક સંત પુરૂષ હતા જેઓ આધ્યાત્મિક શક્તિથી માનવજાતીનું ભારે હેરી રહ્યા હતા. આવા મહાન આત્માઓ એક પછી એક આ દુનીયા નો ત્યાગ કરી જવા લાગ્યા છે, જ્યારે ખરી રીતે તેઓની આજ સમયે ઘણી જ જરૂર છે. દુનીયાના ભવિષ્યને માટે એ અત્યંત અશુભસુચક છે. આપે જે અનિષ્ટ બળો કામે લાગેલાં છે અને સારા બળો અલોપ થતાં જાય છે એ ભેદ ધુન્દળી ધુંદે છે. દુનીયાનો અંત નજીક આવેલો હોવાની એ ચોકસ આગાહી છે. શ્રી. અરવીંદની દુઃ ખદ ચ્યવન રેખા અમારા વાચકોના લાભાર્થે આ અંકમાં અન્ય સ્થળે છાપીએ છીએ. તેની ફોટાને માટે દીલીપ કુમાર રૈના ના અંગ્રેજી પુસ્તક "અમંન ધિ ગ્રેટ"ના આભારી છીએ.

મારાની સર્વોપરિતા પર નેશનલીસ્ટો

અમે આઠવાડીયે પ્રીટોરીયા ખાતેના બાઇ-ઇલેકશનમાં નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના ઉમેદવાર ડો. જી. વેન આકમર્સના ટેકામાં આપણ કરતાં જનીત ખાતાના પ્રધાન મી. રૂટ્રાયડમે યુનાઇટેડ નેશન્સને ચેતવણી આપી હતી કે સાઉથ આફ્રીકા અમે તે ભોગે યુનીયનમાં ગોરાની સર્વોપરિતા ટકાવી રાખશે. મી. રટ્રાયડમ બોલ્યા :

"અમે યુનાઇટેડ નેશન્સને કહીએ છીએ કે, સાઉથ આફ્રીકામાં ગોરાની સર્વોપરિતા ટકાવી રાખવાને અમે અમારામાં લોહીનું છેલ્લું ટીપું રેડીશું ત્યાં સુધી લડીશું. આ કરવાને મત આપવાનો હક અમારે અમારા હાથ માંજ રાખવો જોઇએ. જો યુરોપીયનો સત્તા પોતાના હાથમાં નહિ રાખે તો હીંદમાં જેવું બ્રીટીશનું થયું તેવું સાઉથ આફ્રીકાવાસીઓનું થશે—માત્ર અટલો જ ફરક કે સાઉથ આફ્રીકાવાસીઓને યુનીયન સીવાય બીજુ કોઇ વતન નથી કે જ્યાં તેઓ ચાલ્યા જઇ શકશે. મી. રટ્રાયડમે કહ્યું, કેપમાં યુરોપીયનો કરતાં કલર્ડો વધારે છે અને નીટાલોમાં યુરોપીયનો કરતાં કલર્ડ ઇન્ડીઅનોની સંખ્યા વધારે છે. પાંચ કે દસ વરસમાં કેપમાં યુરોપીયનો કરતાં કલર્ડ વોટરોની સંખ્યા વધી જશે જેને પરિણામે ટ્રાંસવાલ અને નાટાલમાં પણ બીનગોરાઓને મતાધિકાર આપવો પડશે. નેશનલીસ્ટોનો હેતુ કલર્ડોને ઉભાયલા મતપત્રકપર મુકીને તેઓનો મતાધિકાર મર્યાદિત કરવાનો છે અને તેમ કરી હીંદીઓને અને કલર્ડોને નાટાલ, ટ્રાંસવાલમાં મતાધિકાર કદી પણ ન મળે જોયું કરવાનો છે.

મી. રટ્રાયડમને 'સ્ટાર'ના આપેલો જવાબ

મી. રટ્રાયડમના ઉપર્યુક્ત ભાષણપર ટીકા કરતાં ડીસેમ્બર તા. ૯ ના અંક માં જોહાનીસબર્ગનું 'સ્ટાર' લખે છે: "કલર્ડોના મતાધિકાર પર બોલતાં મી. રટ્રાયડમે એક મહત્વની વસ્તુ કબુલ કરી છે અને પ્રચલિત હકીકતો પરથી એક વીચીત્ર વસ્તુ ઘટાવી કાઢી છે. તેમણે કહ્યું કેપના કલર્ડોને ઉભાયલા મતપત્રકપર મુકવામાં નેશનલીસ્ટોનો હેતુ એ છે કે કેપમાં કલર્ડોનો મતાધિકાર મર્યાદિત કરવો અને નાટાલ અને ટ્રાંસવાલમાં તેઓ મતાધિકાર કદી નહિ મેળવી શકે તેની સાવચેતી રાખવી. આ વસ્તુ ડો. મલાન અને મી. હેવેંમા એ કદી કબુલ નથી કરી. તેઓનો દાવો એવો છે કે તેઓ કલર્ડો પાસેથી કંઇ છીનવી નથી લેતા પરંતુ તેઓની પાસે હેતુ તેના કરતાં કંઈક વધારે આપી રહ્યા છે. મી. રટ્રાયડમનું આ કથન તાજુબી પમાડનારૂં નથી. ઘણા લોકોને વહેમ હતો એ ખરો ઠરાવનારૂં છે. પરંતુ મી. હેવેંમા આ બાબતમાં નેશનલીસ્ટો સાથે પોતે કરેલી સમજુતી નો જે અભાવ કરી રહ્યા છે તેને વધારે સુલેહ બનાવી દેનારૂં છે. ખરી વસ્તુ પરથી પડદો દુર કર્યો બાદ મી. રટ્રાયડમે તેનું કારણ આપ્યું. તેમણે કહ્યું, કેપ માં યુરોપીયનો કરતાં કલર્ડોની સંખ્યા વધારે છે અને પાંચ કે દસ વરસમાં યુરોપીયન વોટરો કરતાં કલર્ડ વોટરો વધી જશે. ખરી હકીકત એ છે કે, કેપમાં ૪૭,૬૦૪ કલર્ડો વોટ ધરાવે છે. એટલે કેપની કલર્ડ વસ્તીના ૫.૪ ટકા થયો; યુરોપીયન વોટરોની સંખ્યા ૫,૨૬,૪૦૪ની છે એટલે કેપની યુરોપીયન વસ્તીના ૫૮ ટકા વોટ ધરાવે છે. વળી ૧૯૨૧ બાદ યુરોપીયન વસ્તી બેવડી કરતાં વધી ગઇ છે. જ્યારે તેટલીજ મુદતમાં કલર્ડ વસ્તીમાં બેવડો જ વધ ઘટ થઇ છે પરંતુ આજે ભરોસર ૧૯૨૧ માં હતી તેટલી જ છે. આ આંકડા નેશનલીસ્ટોનો કેસ સાવ તોડી પાડનારો છે અને મી. રટ્રાયડમની ભયંકર આગાહી અસંત મુર્ખોભરેલી બતાવી દેનારા છે.

યુનીયનની બહારથી આવતા બીનગોરા વીદ્યાર્થીઓ પર પ્રતિબંધ

યુનીયનની બહારથી વીદ્યાભ્યાસ માટે આવતા આફ્રીકન વિદ્યાર્થીઓને યુનીયન ની પ્રાથમિક, માધ્યમિક કે ઉચ્ચ શાળાઓમાં દાખલ કરવાના યુનીયન સરકાર તરફથી થયેલા મનાઇ હુકમ પર 'હેરલ્ડ' પત્રમાં ટીકા કરતાં સેનેટર એડમર સુકસ લખે છે :

"....દુનીયામાં યુનીવર્સીટીઓ રચ પાછ ત્યારથી પરંપરાથી ચાલતી કે વર્ણ ના ભેદ સીવાય સઘળા વીદ્યાર્થીઓને માટે તે ખુલ્લી રહેતી આવેલી છે. યુનીવર્સીટીઓનું એ અભેદ્ય અંગ છે. કોઇ પણ મધ્યકાલિન યુનીવર્સીટી એવી જાતનો પ્રતિબંધ સ્વીકારે એ કલ્પી શકાતું નથી. આવી જાતનો પ્રતિબંધ મુકવાનું આફ્રોકે વર્ષ ની "પ્રગતી" બાદ આ વીસમી સદીને માટે કરેલું છે. આપણે આશા રાખીએ....કે આ પ્રતિ બંધ દુર કરવાને યુનીયનનો પ્રબળમત યુનીયન સરકારપર સફળતાપી દબાણ લાવી શકશે. લોકોનો પડકો હજુ સંપુર્ણ લગાડાયો નથી. બહારના ભાગોમાંથી આવેલા અને બેતરોમાં મજુરી કરવાને આફ્રીકનો હજુ યુનીયન માં દાખલ થઇ શકે છે માત્ર વિદ્યા લેવા આવવાને જ તેઓને યુનીયનમાંથી બાતલ કરવામાં આવ્યા છે. આવી જાતનો નીર્બુધ સાહસ આફ્રીકાના દુશ્મનોને દુનીયા ભરમાં ચીજવી કરનારો થઇ પડશે, જ્યારે યુનીયનના મીત્રોને શરમથી પોતાનું શિર નીચું નમાવવું પડશે!

કે. વી. નું ભાષણ

બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટના મજુર પક્ષના સભ્ય મી. કેનર બ્રોકવેએ લંડનમાં એક સભામાં ભાષણ કરતાં પોતાની છટ્ટ આફ્રીકાની મુલાકાતનાં સંબંધમાં સુચન કરતાં કહ્યું કે, કેનીયાના ભાવિ ને વીષે હું બહુ આશાવાદી છું. ત્યાં હીંદીઓ અને આફ્રીકનો વચ્ચે જે બહોળા જ સારો સંબંધ વર્તી રહેલો જોયો. છટ્ટ આફ્રીકામાં હીંદના હાઇ કમીશનર શ્રી. આપા પંત તેઓની વચ્ચે સંગઠન કરાવવામાં જે હાલો આપી રહ્યા છે તેની જેટલી તારીફ કરીએ તેટલી ઓછી છે. ધારાસભામાં હીંદી અને આફ્રીકન પ્રતિનિધિઓ જતી અને વર્ણભેદની સામેની લડતમાં હમેશાં અરસપરસ સહકારથી કામ લે છે. મી. બ્રોકવેએ એવી આશા દર્શાવી હતી કે અંતે કેનીયા, સાઉથ આફ્રીકા ના વડા પ્રધાન ડો. મલાન જે નીતી રચાપી રહ્યા છે તેને નહિ અનુસરે પરંતુ લોકશાસન અને જનતીપ એબ લાસને માર્ગે વળશે.

ડો. રાદ્દ બંચને મળેલું નોબલ પીસ પ્રાઇઝ

આ વર્ષે નોબલ પીસ પ્રાઇઝ છત નાર ૪૬ વર્ષના અમેરીકન નીગ્રો ડો. રાલ્ફ બંચ છે. તે મુલાટ્ટોના પૌત્ર છે અને પેલેસ્ટાઇનના સવાલમાં યુનાઇટેડ નેશન્સ તરફથી તેમને મીડીએટર નીમ વામાં આવ્યા હતા. ડીસેમ્બર તા. ૧૦ મીની સ્ટોકહમના રાજા તરફેથી તરફ થી એ ઇનામ એનાયત કરવામાં આવ્યું ત્યારે ઓસ્લોની યુનીવર્સીટીનો હોલ પ્રતિષ્ઠિત જનોથી ચીકાર ભરાઇ ગયો હતો. હાજર મનારાઓમાં નોરવેના રાજા હાકોન, કાઉન પ્રીન્સેસ મારથા, વડા પ્રધાન મી. ઇનાર ગરહાર્ડસન, નોરવેની સરકારના પ્રતિનિધિઓ અને સરકારી અમલદારો હતા. ડો. બંચે આભાર માનતાં જણાવ્યું કે આ માનનું મહત્વ મારા પોતાને માટે જ નથી પરંતુ સઘળા રંગવર્ણી લોકોને માટે છે. રંગવર્ણી પ્રશ્નને અને સમાનતાને જમીન આસમાનનું અંતર છે એવો જે કરોડો લોકોને કડવો અનુભવ થઇ રહ્યો છે તેઓને દુનીયાની ઉત્તર આપેલા આ દેશે આશા અને પ્રોત્સાહન આપનારો બુલંદ અવાજ કર્યો છે.

હુંગેરીની પાર્લામેન્ટ બેસારોલો સુંદર કાયદો

વોરસો ખાતે દુઃ ખદ પરિસ્થીતી પર મળેલી શાંતી પરિષદની માગણી અનુસાર હંગેરીની પાર્લામેન્ટે "શાંતીના રક્ષણ માટેનો કાયદો" પસાર કર્યાનું જણા વાયું છે, જે પગલું લેનાર એ દેશ સૌથી પહેલો છે. પુર્વ જર્મની પણ એવો કાયદો પસાર કરશે એવું જણાવાય છે. હંગેરીના નવા કાયદા અનુસાર પ્રબળની શાંતીનો ભંગ કરવો એ ગુનો ગણાશે જેને માટે ૧૫ વર્ષની કેદની સજા થઇ શકશે અને મીલકત જપ્ત થઇ શકશે. કાયદો એવી રીતે ઘડવામાં આવ્યો છે જેથી યુદ્ધ થાય એની કંઈ પણ ગળવળ સજ્જને પાત્ર ગુનો ઠરશે. દાખલા તરીકે ટોળે મળેલા લોકો અરસપરસ ઉશ્કેરણીની વાતો કરતા હશે તેને પણ ગુનાનો પ્રકાર ગણવામાં આવશે.

ધરતીકંપ

—કાશ્મીર ખાતેની આન્તર રાષ્ટ્રીય સમાચાર સંસ્થાના જણાવ્યા પ્રમાણે ગયા નવેમ્બર ની ૯ મી પખ્તુનીસ્તાનની સરહદના ચોકીયાતોપર ફુમલો કરવા પાકીસ્તાનનાં દળો બોમ્બમુલાની જે છાવણી પર પખ્તુન દળોએ હુમલો કર્યો હતો, અને પરીણામે બન્ને પક્ષોનાં દળો વચ્ચે ભીષણ લડાઇ થઇ હતી. પાકીસ્તાન દળોએ નાનાં હથીયારો ઉપરાંત વધુ શક્તિશાળી બંદુકોનો ઉપયોગ કર્યો હતો. પખ્તુન દળોએ પણ છેલ્લાં ૧૪ વર્ષથી તેઓ જે બંદુકો વાપરી રહ્યાં હતા તેનો ઉપયોગ કર્યો હતો.

—રાષ્ટ્રપતી ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદ કાશ્મીર ની મુલાકાતે ગયા હતા ત્યારે તેમણે લશ્કરના વીર યોદ્ધાઓને મંડળો એના મત કર્યો હતા.

કેનીયા, યુગાન્ડામાં આફ્રિકનો અને હીંદીઓ

પ્રેસ ટ્રસ્ટ ઓફ ઇન્ડિઆનો એક સંદેશો જણાવે છે: કોલોનીયલ સેક્રેટરી સમક્ષ રજુ કરેલા ૮૦૦૦ શબ્દોના એક રીપોર્ટમાં બ્રીટનની પાર્લામેન્ટના મજુર પક્ષના મેમ્બર શ્રી. હેનર સોકવેએ યુગાન્ડાના બ્રીટીશ પ્રોટેક્ટરેટમાં સરકાર અને પ્રજા વચ્ચે રહેલાં મોટાં અંતર વીષે સુચન કર્યું છે અને જણાવ્યું છે કે યુગાન્ડાનું આખું માનસ બદલી નાખવાની હવે તક આવી છે, પરંતુ એ ત્યારે જ થઇ શકશે જો નવી અને દઢ નીતી અખત્યાર કરવામાં આવશે, જે કરવાને યુગાન્ડાની રાજ્યસત્તા ધરાવતી કમીટી ના સભ્યોમાં ફેરફાર થવો જોઇએ.

શ્રી. સોકવે જણાવે છે કે એ પ્રદેશ માં સ્વતંત્ર રાજ્યસત્તા સ્થાપવાનો સર કારે જાહેર કરેલો હેતુ સીદ્ધ કરવાની બે રીતો છે. પહેલી એ કે એકઝેકયુટીવ કાઉન્સીલમાં આફ્રીકનોને વધતી જતી સંખ્યામાં દાખલ કરવા. બીજી એ કે યુગાન્ડાની નેટીવ પાર્લામેન્ટની અને અન્ય પ્રાંતોમાં નેટીવ કાઉન્સીલો ની સત્તામાં વધારો કરવો.

શ્રી. સોકવે કહે છે કે બેમાંની બીજી રીત બીજી છે. કેમકે, એકઝેકયુટીવ કાઉન્સીલ જેટલી પરદેશી ગણવામાં આવે છે કે ખુદ નેટીવ પાર્લામેન્ટ પણ તેમાં પોતાના સભ્યો નીમવાનું સ્વીકારે નથી.

વધુમાં તે કહે છે કે આફ્રીકનોને મતા ધિકાર વધારે આપવાની, તેઓની બાટાકા પાર્ટી અને યુગાન્ડા આફ્રીકન ફાર્મર્સ યુનીયનપરનો પ્રતિબંધ દુર કરવાની, વાણી સ્વાતંત્ર્ય આપવાની, ટ્રેડ યુનીયનોને ઉત્તેજન આપવાની અને કેળવણી, તંદુરસ્તી અને સામાજીક સગવડો વધારવાની જરૂર છે.

આફ્રીકનો અને હીંદીઓ વચ્ચે સંબંધ

હીંદીઓના સંબંધમાં શ્રી. સોકવે જણાવે છે કે, તેઓ જ્યાં ગયા ત્યાં આફ્રીકનોની હીંદીઓ સામેની એ ફરિયાદ સાંભળી હતી કે હીંદીઓ વેપાર, વાહન વ્યવહાર વીગેરેનો લગ ભગ બધો ઈજારો ધરાવી રહ્યા છે. લગભગ દરેક દુકાન હીંદી માલીકીની છે. વાહન વ્યવહાર પણ મોટે ભાગે તેઓ ના હાથમાં છે.

વધુમાં તેમણે એ પણ જણાવ્યું કે આફ્રીકન ઓઓ અને પુરૂષો કાંની છાલની જગ્યાએ બીજા પગથી માથા સુધી સુંદર પોષાક પહેરતી અને પુરૂષો સહેજ વસ્ત્રો અથવા પીલાયતી ઢબના સુટો પહેરતા થયાં છે એ હીંદી વેપારી ઓને જ પ્રતાપે.

એકંદરે આફ્રીકનો ખેતીનું કામ સારૂં કરે છે અને દુકાનોની અંદરનું, દરજીનું, સુથારનું વીગેરે કામ સારૂં કરે છે. પરંતુ વેપારની તેઓનામાં આવડત નથી.

શ્રી. સોકવે કહે છે કે હીંદીઓ અને આફ્રીકનો વચ્ચે સમજુતી થવાની બધી જ જરૂર છે.

વધુમાં તે જણાવે છે કે કેનીયામાં આફ્રીકનો અને હીંદીઓ વચ્ચે બહોળો સારો સંબંધ છે. નયરોબીના હીંદી ઓ, જેઓ યુગાન્ડામાં મોટો વેપાર કરે છે, તેઓ જોવાજ સંબંધ યુગાન્ડા માં પણ રહયા તેને માટે બનતું સઘળું કરવા કબુલ થયા છે.

દુરસ્તી ઉપચારો

(લેખક: શ્રી. રોબર્ટ લોરેન્સ એકકીબન)

[૪૯ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના શ્રી. રોબર્ટ લોરેન્સ એકકીબનની દુરસ્તી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. દુરસ્તી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઈચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ શ્રી. એકકીબન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

એલ્યુમીનીયમ એ ઝેર છે

ખોરાકના એક મુખ્ય અંગ તરીકે એલ્યુમીનીયમ પૃથ્વીપરના અળાક પદાર્થોમાં એક છે, પરંતુ તેના ગુણ એવો છે કે વિજ્ઞાનીક પ્રયોગોથી તેની શોધ કર્યા વિના તેના શુદ્ધ મુળ સ્વરૂપ માં તે મેળવી શકાતું નથી. પરંતુ એ ધાતુની શોધ થઇ ત્યારથી એલ્યુ-મીનીયમની વસ્તુઓ ઠેકઠેકાણે બનાવવામાં કારખાનાઓ બનાવી રહ્યા છે કે આજે જીવનના ઉપયોગની બીજી અનેક વસ્તુઓ ઉપરાંત એલ્યુમીનીયમના વાસણો, ચમચા, કાંટાં વિગેરે પાર વગરના થઇ પડ્યાં છે.

અનાજ સાચેના અને ખાવાની વસ્તુઓ બનાવવા સાથે તેનો શું સંબંધ છે તેના પરથી એલ્યુમીનીયમના ગુણની પરિક્ષા કરવાની છે. આપણા શરીરને આપણા ખોરાક સાથે નિકટ સંબંધ રહ્યો છે કેમ કે માંસ, હાડકાં, સ્નાયુ ઓનું તેનાથી ઘડતર થાય છે.

દુરસ્તે એવું કહ્યું છે કે કેટલીક વસ્તુઓ જે મુળ સ્વરૂપમાં હોય છે તેને તેમાંથી જુદી પાડી શકાતી નથી. આથી તેની અંદર રહેલાં જોખમને વિષે સાવચેતી રાખવી જોઇએ. દુરસ્તે એલ્યુમીનીયમ એટલું બધું કેમ બનાવ્યું હશે અને છતાં તે તેના મુળ સ્વરૂપમાં મેળવવું કેમ એટલું બધું મુશ્કેલ હશે?

એલ્યુમીનીયમના વાસણોમાં રાંધવા થી નુકસાન કેમ થાય છે તેના ઔષધ-શાસ્ત્રીએ કારણો બતાવેલાં છે.

એલ્યુમીનીયમ ધાતુ ખોરાક સાથે ભળવાથી પારખી નહિ શકાય એ રીતે શરીરમાં ધીમુ ઝેર દાખલ કરનારી છે. આ વસ્તુની વીસ વર્ષપર અમેરીકામાં શોધ થઇ હતી અને તેથી મોટો ખળ ભળાટ મચ્યો હતો. તેના મોટા કારખાનાવાળાઓને એવી હકીકતનો પ્રચાર થાય એ કબુલ નહિ અને તેથી તેઓ એ તેને દાબી દેવાનો અથવા તો ખોટી ઠરાવવાનો બનતો પ્રયાસ કર્યો.

હકીકત એ છે કે એલ્યુમીનીયમ ખોરાકની અંદર રહેલા અમુક ક્ષારોને આકર્ષનાર છે. એ ક્ષારો તંદુરસ્તીને માટે બહુ આવશ્યક છે પરંતુ એ ક્ષારોવાળું અનાજ એલ્યુમીનીયમના વાસણોમાં રાંધવામાં આવે ત્યારે એ ક્ષારો એલ્યુમીનીયમ ધાતુના સંબંધમાં આવવાથી એલમ (ફટકડી) અને એલ્યુ મીનીયમ હાઇડ્રોકસાઇડ નામનો ઝેરી પદાર્થ તેમાંથી ઉત્પન્ન થાય છે. જેથી અનાજમાંથી તંદુરસ્તીને ઉપયોગી ક્ષારો નાશ પામે છે એટલુંજ નહિ પરંતુ એ ક્ષારો ઝેરી બની જાય છે.

ફટકડીનું નામ સૌ કોઇ જાણે છે પરંતુ એ શું છે તે સઘળા જાણતા નથી. તેનાથી ચામડીને રંગી શકાય છે એ આપણે બધા જાણીએ છીએ. પરંતુ તેના કરતાં વિશેષ થાય છે. માણસના શરીરને તે કેટલી અસર કરે છે? બ્લેકબુડની મેન્યુઅલ ઓફ મેડીસીન મેડીકામાં જણાવ્યું છે કે, ફટકડી અત્યંત કબજીયાત કરનારી છે અને લોહીને અને ચામડીની અંદરના રસોને ઘટ કરી નાખનારી છે અને બારીક રસોને સુકવનારી છે. સામાન્ય રીતે ચામડી અને તેની અંદરના પડો ને કઠણ કરનારી છે. શરીરની અંદર ના સઘળા રસોને સુકવી દેનારી છે પરિણામે આંતરડાં કામ કરતાં અટકે છે અને કબજીયાત થાય છે. અને શરીરમાં વાયુ થઇ જાય છે.

એલ્યુમીનીયમ હાઇડ્રોકસાઇડ નામ નો પદાર્થ થાય છે જેથી પણ શરીર ઉપર ઉપર જણાવેલીજ અસર થાય છે. શરીરના સ્નાયુઓ ખોટાં થઇ જાય છે.

ખોરાકનું હોમીયોપથીક મદીરીયા મેટીરીયા મેન્યુઅલ જણાવે છે કે ફટકડીથી શરીરના સઘળા ભાગોમાં સ્નાયુઓ નબળા પડી જાય છે. જીભ, ગુદા, મુત્રાશય વિગેરે પણ કોમળ ભાગો કઠણ થઇ જાય છે. ચામડી સુકાઇ જાય છે, મન શીથીલ થઇ જાય છે અને કુબડા કેન્સર થાય છે.

ગ્રેટ બ્રીટનની કેન્સર રીસર્ચ ફાઉન્ડેશને બતાવ્યું છે કે ખોરાકમાં બાય કારબોનેટ ઓફ સોડા (કુકીંગ સોડા) નાખવાથી તે એલ્યુમીનીયમમાં ભળે તો તેમાંથી નેવું ગણું એલ્યુ-મીનીયમ હાઇડ્રોકસાઇડ ઉત્પન્ન થાય છે. ૯૦ ટકા નહિ પણ ૯૦ ગણું. ફાઉન્ડેશને જાહેર પ્રજાને ચેતવણી આપેલી છે કે કેન્સરના કારણ સાથે એલ્યુમીનીયમને પણ સંબંધ રહેલો હોવાનું માનવામાં આવે છે. જે ગૃહીણીઓ ચાહ વહેલું રંધાઇ જાય અને મુંગાણું થાય એથી તેમાં સોડા નાખવાની મુખ્યાઇ કરે છે અને તે ઘણો ખાસ કરી એલ્યુમીનીયમના વાસણમાં, તેઓએ યાદ રાખવું ઘટે છે કે તેઓ અજાણપણે પોતાના તેમજ પોતાના આખાં કુટુંબના શરીર માં ઝેર નાખે છે.

અમેરીકામાં કેટલાંક વર્ષપર અખતરા પરથી જણાવામાં આવ્યું હતું કે પેટના આંતરડાની કેટલીક કરીબારે તેનું કારણ જણી શકાતું નહોતું તે એલ્યુમીનીયમના વાસણોનો ઉપયોગ બંધ કર્યા બાદ ૩ માસમાં દુર થઇ હતી. પરંતુ દરદીઓ સાજા થયા તે પહેલાં એલ્યુમીનીયમથી પક્ષઘાત થતી હોવાનું પણ જણાવાયું છે, એ પરથી જોતાંએમ માનવાને સબળ કારણ છે. યુદ્ધ બાદ એલ્યુમીનીયમના વાસણો મોટા પ્રમાણમાં બજારમાં આવ્યા બાદ પોલીયોનો ઉપદ્રવ હાલી નીકળ્યો તેનું કારણ એલ્યુમીનીયમનું ઝેર હોવું જોઇએ.

યુદ્ધ દરમીયાન એવાં વાસણો આપણે જ મળી શકતાં હતાં. હકીકતમાં ઘણા દેશોમાં તો તે બોમ્બરો અને ફાઇટર પ્લેનો બનાવવાના ઉપયોગમાં લેવાયું હતું. પરંતુ યુદ્ધનો અંત આવ્યો કે તુરત બોંબરો બનાવતા બંધ થયા અને એલ્યુમીનીયમ રાંધવાના વાસણો બનાવવાના ઉપયોગમાં લેવાયું.

હું એમ કહેવા નથી માગતો કે રાંધવાના વાસણોજ પોલીયોના ઉપદ્રવ નું કારણ હતાં. પરંતુ એથી થતાં ઝેર ના કારણે પોલીયોના કારણોના સંશો-ધકોએ આ દિશાએ પણ સંશોધન

કરવાને સમર્થ કરશે. છેલ્લી ૨૦ વર્ષોની શોધમાં વખત ગુમાવવા કરતાં એ વધારે ઉપયોગી ગણાશે. જાતી અનુભવપરથી હું એટલું જાણું છું કે કબજીયાત, ચામડીના રોગો, પેટના આંતરડાના રોગો, હળસ, ઇન્ફ્લુએંઝા, માથામાં દરદો, બાળકોમાં વાયુ, પેટનો દુઃખાવો, ચરબી વધવી એ સઘળાને એસ્યુમીનીયમ સાથે સંબંધ રહેલો છે.

હું પોતે મારા ઘરમાં પાણી ઉકાળવા ને કે પાણીના વાસણના ઢાંકણ તરીકે પણ એસ્યુમીનીયમના વાસણનો ઉપયોગ નજ કરું. એસ્યુમીનીયમના વાસણોના વપરાશથી થતા ઉપયોગથી મને ઘણું નુકસાન અને તેને કેન્સર દર્દ સરખું દીલના, કે કીડનીના ત્રાસના અથવા સારી જાતના કોઢીના વાસણનો ઉપયોગ કરવાથી થએલા ફાયદા મારી નજરે મેં જોયા છે. જેઓએ લાંબાકાળમાં એલ્યુમીનીયમના વાસણોનો ઉપયોગ કર્યો છે તેઓને પણ મારી એજ સલાહ છે. આખર ખતાં તે સસ્તા પડે છે અને તંદુરસ્તીને જે ફાયદો થાય છે તેનું નાણાંથી માપ આંકી નહિ શકાય.

એલ્યુમીનીયમની ખૂરી અસરના જેઓ ભોગ થઈ પડેલા હોય તેઓને મારી સલાહ એ છે કે તેઓએ કોઢીયોપથીની ચોગ્ય દવા લેવી જોઇએ. સામાન્યપણે ૧૫ દિવસે કે મહિનામાં એકવાર "એલ્યુમીનીયમ મેટેલીકમ ૩૦ કે ૨૦૦" અથવા "એલ્યુમેન ૩૦" અથવા "એલ્યુમીના ૩૦ કે ૨૦૦"નો એક ડોઝ લેવાથી પણીજ રાહત મળશે. પરંતુ જેઓને તેનું જ્ઞાન નહિ હોય તેઓએ કોઢીયોપથી ના ડાકતરની સલાહ લઇ ઉપરોક્ત અથવા તે જણાવે તેવી બીજી દવાઓ નો પ્રયોગ કરવો જોઇએ.

પોલીસ તેઓને ત્રાસ પમાડી રહ્યા છે. ગોરા ફારમરો અને નેટાલીસ્ટ સાલ્વારીઓ ધુમરાયુ કરી રહ્યા છે અને પ્રત્યેક ગોરાને હથીયાર આપવા ની માગણી કરી રહ્યા છે.

ઓરેંજફ્રીસ્ટેટના એગ્રીકલચરલ યુનીયન અને ફેડરેશીયન ફારમર એસોસીએશનોએ પ્રધાનોપર તારો કરી રીજર્વમાં સખત પગલાંથી કામ લેવા ની માગણીઓ કરી છે.

પરચુરણ

—આરબે કોરીયામાં ઉપયોગ કરવા સંયુક્ત રાષ્ટ્રોને આપેલી એક તબીબી રાહત ટુકડી કોરીયાના પુસાન બંદરે પહોંચી ગઇ છે. પોતાના સાધનો સાથેની આ ટૌકડી ૨૬ ડાક્ટરો અને ૩૦૦ જેટલા બીજા કર્મચારીઓની બનેલી છે.

—૧૯૫૦ના સપ્ટેમ્બરમાં પુરા થતા વર્ષમાં ઇંડીયન રેલ્વેમાં પર ખુન, ૨૧૬ લુટફાટ, ૬,૮૧૬ ચોરીના કીસ્સા બનવા પામ્યા હતા. આમાના ઘણખરા બનાવ ખુનો કોમીવાદને કારણે થયા હતા.

—જામજોધપુરના નીવાસી શાહ ચમનલાલ જમજીવનના સુપુત્ર રમેશચંદ્રના રમણ્યાર્થે શ્રી. રતિલાલ મણાભાઈ શાહ કૃત "ત્રિશલાનંદન મહાવીર" નામનું પુસ્તક જૈન મુનિમહારાજો, ઉપાશ્રયો, જૈનશાળાઓ, જાહેર પુસ્તકાલયો વગેરેને ભેટ આપવાનું છે તો આપની નકલ નીચેના સરનામેથી તાંકાસીક મંગાવી લેવા વીનંતિ છે. નકલો પુરી થયા બાદ જવાબ આપવામાં આવશે નહિ. મંગાવવાનું ઠીકાણું
ઓટલાલ માનસિંગ કામદાર, બી એ.,
વાંકાનેર (સૌરાષ્ટ્ર)., કીડીઆ.

વીટઝીઝફુકનો આમલો

ન્યાય ખાતાના પ્રધાન મી. સી. આર. સ્વર્ટ જાહેર કર્યું છે કે વીટઝીઝફુક રીજર્વમાં આફ્રીકનો અને પોલીસ વચ્ચે થએલાં રમખાણની તપાસ કરવા સરકારે એક કમીશન નીમવાનો ઠરાવ કર્યો છે. કમીશનના સભ્યોના નામ હવે પછી જાહેર કરવા માં આવશે.

મીસીસ મેરગ્રેટ બેર્સબ્રીજે ન્યાયાધીશ ના પ્રમુખપદે તપાસ કરવાની માગણી કરી હતી અને એફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસના માજી પ્રમુખ ડો. એ. બી. ગુમાએ તેને અનુમોદન આપ્યું હતું.

દરમીયાનમાં રીજર્વમાં રમખાણમાં સંડોવાયેલા સઘળા લોકોની ધરપકડ કરવા પોલીસ પુર જોસથી કામ કરી રહી છે. ગયાના આગલાં આવતીકાલ ની આખરી મુદ્દીમાં ૩૧ આફ્રીકનોને પકડવામાં આવ્યા હતા. તેઓમાંના ઘણા ખરા ઘાયેલ થએલા છે અને ઇસ્પીતાલમાં પડેલા છે.

સત્તાધીશો જણાવે છે કે ૮૦ જેટલા આફ્રીકનોને રમખાણમાં ગોળી ના જખમો થયા હોવા જોઇએ. મરણની સંખ્યા ૧૬ આફ્રીકનોની જણાવવામાં આવે છે અને બે પોલીસ માર્યા ગયા હતા તે વધારાના.

ઘણા આફ્રીકનોને જાહેરમાં મારફાડ કરવાના આરોપ માટે ૩૦૮ સમક્ષ ખડા કરવામાં આવ્યા હતા અને તેઓના કેસની મુલત પડી છે. વધારા માં ગવરનર-જનરલ સભાના આગલાં આવતીકાલમાં ૧૪ આફ્રીકનો, જેઓને ઘેરે જેવું કહેવામાં આવે છે કે તેઓને છુટા રહેવા દેવા એ જાહેર શાંતીને જોખમ ભરેલું છે, તેઓને પકડી વધુ તપાસે ઘણ મહીના સુધી કેદ કરવાનો ગવરનર-જનરલે હુકમ કર્યો છે.

ગવરનર-જનરલના હુકમનામાપર નેટીવ એફેર્સના પ્રધાન ડો. વરવુમ્ર્ડે પણ સહી કરી છે. આ હુકમ નાતાલ કોડ ઓફ નેટીવ લોની કલમ ૮ અને ૧૯૨૭ નાં નેટીવ એડમીનીસ્ટ્રેશન એક ની કલમ ૧ ની રૂએ અમલવામાં આવ્યો છે. ચોદ આફ્રીકનોને ઇલોમકન્ટીનની જેલમાં પુરી રાખવાનું ફરમાવાયું છે.

રીજર્વના ૮૦૦૦ વસનારાઓમાંના ઘણાખરા હજુ રેકરીઓમાં છુપાઇ રહ્યા છે અને તેઓના ટુંપડાં બાળી પડેલાં છે. તોફાન પછી બીજો અને બાળકો પણ પુરેપુરા સાવેજ હાલતમાં જ પહાડોમાં છુપાઇ રહ્યાં છે.

એફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસના આશ્રય નીચે એફ્રિકન બીઓની પરિષદ ટ્રાંસ્વાલમાં મળી હતી જેમાં જણાવવા માં આવ્યું હતું કે વીટઝીઝફુકમાં બનેલા બનાવને તેઓ ખેદ અને શુરસાની લાગણીથી જુએ છે. "અમારા ભાઇઓ અને બહેનોપર ગોળીઓ ચલાવવામાં આવી તેનો અમે સખ્ત વીરોધ કરીએ છીએ અને રીજર્વમાં થઇ પોલીસને તુરતજ દુર કરવામાં આવે એવી માગણી કરીએ છીએ. અમે તપાસનું એક કમીશન નીમાય અને તેનાપર આફ્રિકન નેતાઓનું પ્રતિનિધિત્વ હોવું જોઇએ એવી માગણી કરીએ છીએ.

આફ્રીકનોની જમીનની જરૂરીયાતો તપાસ બાબતે સુપ્રી ટોરો ઓળા કરાવવા નું તુરત બંધ કરવાની અમે માગણી કરીએ છીએ.

પાકીસ્તાનને તુર્કીની ચેતવણી

'આ કરાન' પત્ર જેના તંત્રી તુર્કીના ભાજી પરદેશ મંત્રી છે. તેણે પાકીસ્તાનને ચેતવણી આપી છે કે તેણે તુર્કીમાં ધર્મનો પ્રચાર નહિ કરવો. નવેમ્બર તા. ૨૨ મીના અંકમાં "મુસ્લીમ મીશનરીઓ" એ મથાળાં નીચે તે લખે છે: અમે સમજીએ છીએ તે મુજબ મીશનરીઓનું કામ પોતાના ધર્મના સિદ્ધાંતો તેને જંગલોમાં વસનારા અસલથી લોકોમાં પોતા ના જનના જોખમે પ્રચાર કરવાનું હોય છે. ઇસ્લામને કોઇ મીશનરીઓ નથી. વળી તુર્કો જેવી પ્રજા, જે પોતાનો ધર્મ ખરેખર સમજે છે, તેને કોઇ પણ મીશનરીઓનાં શિક્ષણની શી જરૂર હોય? તેમ છતાં અમે જોઇએ છીએ કે આ દેશમાં વખતોવખત પણ તો અમને ધર્મ શીખવવા અથવા તો મુસ્લીમોનું સંગઠન કરવા મીશનરીઓ આવ્યા કરે છે. આ મીશનરીઓ અમારાં પ્રિય મીત્ર પાકીસ્તાનથી આવે છે. અમે આ લોકોને આવકાર આપીએ છીએ અને અમારા દેશમાં બહુ જોવાને તેઓ ને આમંત્રણ આપીએ છીએ. પરંતુ આ મીત્રોની ઉદારતીઓપરથી અમે જોઇએ છીએ કે અમારા અરસપરસ ઉંડા પ્રેમ છતાં અમારા વીચારોમાં ઘણો ભેદ છે.

તુર્કો મુસ્લીમ છે, પરંતુ તુર્કીનું રાજ્ય ધર્મના નહિ પરંતુ દીવાની કાયદાઓથી ચાલે છે. અમે કુરાનમાં માનીએ છીએ. પરંતુ તુર્કીના કાયદા ચલી રાષ્ટ્રીય ધારાસભા તરફથી પ્રગતીશીલ અને આધુનીક જરૂરીયાતો મુજબ પસાર કરવામાં આવે છે. દાખલ છે કે પાકીસ્તાનીઓથી આ વસ્તુ સમજી નહિ શકાય

તુર્કો મુસ્લીમ છે પરંતુ તુર્કી રાજ્યના આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધમાં ધર્મને કદી લેવા દેવા નથી. ચતલબમાં, મુસ્લીમ નહિ હોય તેવા કોઇ પણ દેશને અમે અમારો દુશ્મન નથી ગણતા. તેમ એક દેશ મુસ્લીમ હોય તેટલાજ માત્ર કારણ પર અમે તેની સાથે કદી કોલકરારો કરતા નથી.

અમારા કાયદાઓની જેમ અમારા રાજકીય અને આર્થીક સંબંધો પણ કોઇ પણ ધર્મની અસરથી મુક્ત છે. અમને ખાત્રી છે કે જુના વખતમાં પ્રજાઓ ધર્મના બંધનથી જોતરાતી હતી એ રિવાજો ફરી પાછા દાખલ થવા અશક્ય છે. અમે માનીએ છીએ કે બદલાતી પ્રજાઓનું કેવળ ધર્મ ના પાયાપર સંગઠન કરવા કામનું નથી એટલુજ નહિ બલકે નુકસાનકારક છે. પ્રગતી પ્રજાઓનું સંગઠન અમારી સામે આવી પડે તો અમે શું કરીએ? ૫૦૦ વર્ષ થયાં દેશ દેશો વચ્ચેનાં સંબંધો બીન-ધાર્મીક પાયાપર રચવામાં આવેલા છે. તેના દાખલા ટાંકવાની કશી જરૂર રહેતી નથી, સારી રીતે જાણીતી વાત છે.

અમે પાકીસ્તાનને બહુ ચાહીએ છીએ અને દરેક ક્ષેત્રમાં તેની સાથે સહકાર બાંધવા અને ગાઢ સંબંધ કાયમ કરવા તત્પર છીએ પરંતુ એટલી શરતે કે, પાકીસ્તાનના પ્રતિનિધિઓ તુર્કીમાં ધર્મનો પ્રચાર કરતાં અટકે. અમારા અતિ પ્રિય પાકીસ્તાનીઓ પણ અમારા એ આંતરિક વ્યવહારમાં દખલ કરે એ અમે સહી નહિ શકીએ.

શ્રી. અરવીંદ બાબુનું અવસાન

શ્રી. અરવીંદ બાબુનું પોંડીચેરીમાં તેમના આશ્રમમાં અવસાન થયાના ખબર ગયા અઠવાડીયાનાં મંગળવારે રેડીયોમેર જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા. હીંદે પેદા કરેલા બીજા એક મહાન સંતોમાંના તેઓ એક ગણાતા હતા.

તેમનો જન્મ ૧૮૭૨ ના ઓગસ્ટની તા. ૧૫ મીના થયેા હતેા. ૧૮૭૮ માં સાત વર્ષની વયે તેમના બે મેાટા ભાઇઓની સાથે તેમને વિદ્યાભ્યાસ માટે ઇંગ્લાંડ લઇ જવામાં આવ્યા હતા, જ્યાં તેઓ ચૌદ વરસ રહ્યા હતા. તેમને મેંચેસ્ટરમાં એક અંગ્રેજ કુટુમ્બ માં રાખવામાં આવ્યા અને ૧૮૮૫માં કેમ્બ્રીજમાં દાખલ થયા ત્યારે તેમને વડોદરાની નેાકરી ઉપાડવાની તક મળી અને રાજકીય પ્રવૃત્તિમાં ખુલ્લી રીતે ઝંપલાવ્યું.

૧૮૯૧ માં તેમણે વડોદરા છોડયું અને કલકત્તામાં નવી સ્થપાયેલી બંગાળની રાષ્ટ્રિય કોલેજના પ્રીન્સીપાલ બન્યા.

આઠ વરસની રાજકીય પ્રવૃત્તિ

૧૮૯૨ થી ૧૯૧૦ સુધીના આઠ વરસ શ્રી. અરવીંદે રાજકીય પ્રવૃત્તિમાં ગાળ્યા. આ વખતનો પહેલેા અરધેા ભાગ તેમણે પડદા પાછળ રહી અન્ય સાથીઓ સાથે સ્વદેશી ચળવળનું કામ કર્યું. હીંદની રાષ્ટ્રિય કોંગ્રેસની સ્થાપના એ વખતે રીનીત (મોડરેટ) પક્ષના કાબુ માં હતી. ૧૯૦૬ માં વધારે ઉગ્ર સ્વરૂપમાં ચળવળ ચલાવવાને બારી ખુલી એટલે શ્રી. અરવીંદ બંગાળમાં આવ્યા અને નવા સ્થપાયેલા પક્ષમાં જોડાયા. એ પક્ષ વધારે ઉગ્ર હતેા પરંતુ તેની સંખ્યા નાની હતી. અને નવેાજ સ્થપાયેલેા કેાંગ્રેસમાં તેણે હજુ બહુ વજન મેળવી નહેાતી. આ પક્ષનેા રાજકીય સિદ્ધાંત અસહકારનેા હતેા પરંતુ અપરિપકવ સ્થિતિમાં હતેા. કોંગ્રેસની સબજેકટસ કમીટીની બાનગી બેઠકોમાં રીનીત પક્ષના નેતાઓ સાથે બીનઅસરકારક ઝપાઝપી કરતાં તે આગળ વધી શકયેા નહેાતેા.

શ્રી. અરવીંદ બંગાળમાં બંને પક્ષના નેતાઓને એ વખતના લેાકમાન્ય મહારાષ્ટ્રિ નેતા ટીળકનાં નેતૃત્વ નીચે સ્વદેશી કાર્યક્રમ સાથે અખિલ ભારતીય પક્ષ તરીકે બહાર પડી, રીનીતેા, જે કોંગ્રેસનું એ સમયે નેતૃત્વ ધરાવતા હતા, તેઓને હઠાવી કોંગ્રેસને તેમજ દેશને કબજે કરી લેવા સમજાવ્યું.

આ રાષ્ટ્રવાદીઓ—જેઓને ગેાખેરેા એકસ્ટ્રીમીસ્ટા તરીકે ઓળખાવતા હતા —અને ગેાખરેટા વચ્ચેની ઝપા ઝપીનેા મુળ ઇતિહાસ હતેા. અને એ વર્ષના ગાળામાં હીંદનું રાજકીય સ્વરૂપ તેણે સદંતર બદલી નાખ્યું હતું.

સ્વરાજ્યની ચળવળ

આ નવા જન્મેલા રાષ્ટ્રવાદી પક્ષે રીનીત પક્ષના, કમે કમે સુધારા કરી સર્વીસ માટે મીક અને લેાર્ડ મીન્ટેા માટે મેળવ્યા હતા.

વડોદરામાં પુર્વની સંસ્કૃતિની ચેાટ પુરી પાડવા તેમણે સંસ્કૃતનેા અભ્યાસ કર્યો અને ટેટલીક હીંદની જુત અને વર્તમાન સંસ્કૃતિનેા ભાવ મહણ કરી લીધેા. આ વર્ષોનેા છેવટનેા ભાગેા ખરેા ગાળ તેમણે મુંગી રાજકીય પ્રવૃત્તિમાં ગાળ્યેા હતેા. કેમકે વડોદરા રાજ્યની નેાકરીના કારણે કોઇ જાહેર મદદી તેમનાથી થઇ શકે તેમ નહિ હતું. ૧૯૦૫ માં બંગાળના ભાગલા સામેની ચળવળ શરૂ થઇ ત્યારે તેમને વડોદરાની નેાકરી છેાડવાની તક મળી અને રાજકીય પ્રવૃત્તિમાં ખુલ્લી રીતે ઝંપલાવ્યું.

૧૯૦૬ માં તેમણે વડોદરા છેાડયું અને કલકત્તામાં નવી સ્થપાયેલી બંગાળની રાષ્ટ્રિય કોલેજના પ્રીન્સીપાલ બન્યા.

આઠ વરસની રાજકીય પ્રવૃત્તિ

૧૯૦૨ થી ૧૯૧૦ સુધીના આઠ વરસ શ્રી. અરવીંદે રાજકીય પ્રવૃત્તિમાં ગાળ્યા. આ વખતનેા પહેલેા અરધેા ભાગ તેમણે પડદા પાછળ રહી અન્ય સાથીઓ સાથે સ્વદેશી ચળવળનું કામ કર્યું. હીંદની રાષ્ટ્રિય કોંગ્રેસની સ્થાપના એ વખતે રીનીત (મોડરેટ) પક્ષના કાબુ માં હતી. ૧૯૦૬ માં વધારે ઉગ્ર સ્વરૂપમાં ચળવળ ચલાવવાને બારી ખુલી એટલે શ્રી. અરવીંદ બંગાળમાં આવ્યા અને નવા સ્થપાયેલા પક્ષમાં જોડાયા. એ પક્ષ વધારે ઉગ્ર હતેા પરંતુ તેની સંખ્યા નાની હતી. અને નવેાજ સ્થપાયેલેા કેાંગ્રેસમાં તેણે હજુ બહુ વજન મેળવી નહેાતી. આ પક્ષનેા રાજકીય સિદ્ધાંત અસહકારનેા હતેા પરંતુ અપરિપકવ સ્થિતિમાં હતેા. કોંગ્રેસની સબજેકટસ કમીટીની બાનગી બેઠકોમાં રીનીત પક્ષના નેતાઓ સાથે બીનઅસરકારક ઝપાઝપી કરતાં તે આગળ વધી શકયેા નહેાતેા.

શ્રી. અરવીંદ બંગાળમાં બંને પક્ષના નેતાઓને એ વખતના લેાકમાન્ય મહારાષ્ટ્રિ નેતા ટીળકનાં નેતૃત્વ નીચે સ્વદેશી કાર્યક્રમ સાથે અખિલ ભારતીય પક્ષ તરીકે બહાર પડી, રીનીતેા, જે કોંગ્રેસનું એ સમયે નેતૃત્વ ધરાવતા હતા, તેઓને હઠાવી કોંગ્રેસને તેમજ દેશને કબજે કરી લેવા સમજાવ્યું.

આ રાષ્ટ્રવાદીઓ—જેઓને ગેાખેરેા એકસ્ટ્રીમીસ્ટા તરીકે ઓળખાવતા હતા —અને ગેાખરેટા વચ્ચેની ઝપા ઝપીનેા મુળ ઇતિહાસ હતેા. અને એ વર્ષના ગાળામાં હીંદનું રાજકીય સ્વરૂપ તેણે સદંતર બદલી નાખ્યું હતું.

સ્વરાજ્યની ચળવળ

આ નવા જન્મેલા રાષ્ટ્રવાદી પક્ષે રીનીત પક્ષના, કમે કમે સુધારા કરી અનિશ્ચિત મુદતે મેળવવામાં આવનાર સંપુર્ણ સ્વતંત્રતાના કાર્યક્રમ સામે પેાતાનું સ્વરાજ્યનું ધ્યેય મુકયું અને આ ધ્યયેને પામવા સીનરીનેાઝ જેવેા કાર્યક્રમ સફળતાથી પાર પાડયેા હતેા તેવી જાતનેા કાર્યક્રમ રજુ કર્યો. આ નવા પક્ષની નીતી સ્વાવલંબી બનવાની હતી. તેનેા હેતુ એક તરફથી પ્રજાને મજબુત બનાવવાનેા અને બીજી તરફથી સરકારનેા સંપુર્ણ અધિકાર કરવાનેા હતેા. બ્રીટીશ અને પરદેશી માલનેા બહિષ્કાર કરી સ્વદેશી ઉદ્યોગોને ઉત્તેજન આપવું, બ્રીટીશ અદાલતોનેા બહિષ્કાર કરી તેને બદલે પંચાયતોથી તકરારોનું સમાધાન કરવાની હદી રચ્યાપવી, સરકારી યુનીવર્સીટીઓ, કોલેજોનેા બહિષ્કાર કરવેા અને તેને બદલે આપા દેશમાં રાષ્ટ્રિય કોલેજો અને નિશાળેા સ્થાપવી, પેાલીસ અને સંરક્ષકનું કામ કરવાને યુવાનોનું એક દળ સ્થાપવું, અને જરૂર જણાય ત્યાં સત્યાગ્રહ કરવેા, આ એ પક્ષનેા કાર્યક્રમ હતેા.

શ્રી. અરવીંદે કોંગ્રેસનેા કબજો લેવા ની અને તેને દેશની રાષ્ટ્રિય ચળવળનું કેન્દ્ર બનાવવાની અને રાજ્યમાં એક જુદું પ્રજાકીય તંત્ર ઉભું કરી આઝાદી ની બરાબર આખર સુધી ચલાવવાની આશા રાખી હતી. આ નવા પક્ષને તેમણે દૈનિક પત્ર 'વંદેમાતરમ' જેના પેાતે એ વખતે કામચલાઉ તંત્રી હતા, એ પત્રનેા કબજો લઇ તેને પક્ષનું સત્તાવાર પત્ર બનાવવા સમજાવ્યું. ૧૯૦૭ માં એ પત્ર શરૂ થયું ત્યારથી ૧૯૦૮ માં શ્રી. અરવીંદ જેલ ગયા ત્યાર સુધી પેાતેજ એ પત્રના તંત્રી હતા અને તુરતજ તે આપા હીંદમાં ફેલાઇ ગયું હતું. તેની ટુંક પરંતુ ઐતિહાસીક હસ્તિ દરમીયાન તેણે દેશ નું આખું રાજકીય સ્વરૂપ બદલી નાખ્યું અને ગમે તેવા ફેરફારેા થવા છતાં તેણે પાડેલી છાપ આખર લગી ટકી રહી.

પરંતુ આ ધોરણે ચલાવાયેલી ચળવળ, જો કે બધીજ મજબુત અને બનાવેાથી ભરપુર હતી અને ભવિષ્યને માટે અગત્યની હતી છતાં એ વખતે તે ખાસેા વખત ચાલી નહિ, કેમ કે, દેશ એવા હીંમતભર્યા કાર્યક્રમને માટે હજુ તૈયાર નહેાતેા થયેા.

રાજદ્રોહનેા આરોપ

૧૯૦૭ માં શ્રી. અરવીંદના ઉપર રાજદ્રોહનેા આરોપ મુકવામાં આવ્યેા પરંતુ છુટી ગયા. એ વખત સુધી તેઓ સંગઠનનું અને લખવાનું કાર્ય કરતા હતા પરંતુ આ બનતાં અને બીજા નેતાઓ અદશ્ય થઇ જવા થી બંગાળમાં પક્ષનું નેતૃત્વ તેમને લેવું પડયું અને પહેલીજ વાર જાહેર વકતા તરીકે તે બહાર પડયા. ૧૯૦૭ માં સુરતમાં મળેલી રાષ્ટ્રિય પરિષદનું તેમણે પ્રમુખસ્થાન લીધું જ્યાંએ સરભા પક્ષે વચ્ચે ઝપાઝપી થતાં કોંગ્રેસ સદંતર ભાંગી પડી. ૧૯૦૮ ના મે માં અલીપુર કાવત્રાંના કેસમાં તેમની ધરપકડ થઈ. પેાતાના ભાઇ બરીન્દ્રના નેતૃત્વ હેઠળના ક્રાંતીકારી પક્ષના કામેા ને માટે પેાતે જવાબદાર હેાવાનું જણાવાયું. પરંતુ પુરેા સાબીત નહિ થઇ શકયેા અને એ કેસમાં પણ તેમને છેાડી મુકવામાં આવ્યા. પરંતુ એક વર્ષ સુધી અલીપુરમાં કાચી જેલમાં પડી રહેવું પડયું હતું. ૧૯૦૯ ના મેમાં છુટી તેમણે જોયું કે તેમનેા પક્ષ પડી ભાંગેા હતેા, તેના નેતાઓ છુટા છવાયા વીખરાઇ ગયા હતા, કેદ થયા હતા, દેશનિકાલ કરવામાં આવ્યા હતા અથવા તેા સ્વેચ્છાએ દેશવટો ભોગવી રહ્યા હતા અને પક્ષ જે કે હજુ હસ્તી ધરાવતેા હતેા પરંતુ અવાજ અને અસરકત બની ગયેા હતેા.

લગભગ એક વર્ષ સુધી શ્રી. અરવીંદ હીંદના રાષ્ટ્રવાદી પક્ષના એકના એક નેતા તરીકે સ્થાન ટકી સજ્જન કરવાનેા પ્રયત્ન કર્યો. એ વખતે પેાતાની ચળવળને વેગ આપવા તેમણે 'કર્મયેાગિન' નામનું એક અંગ્રેજી પત્ર અને 'ધર્મ' નામનું એક બંગાળી પત્ર શરૂ કર્યું હતું. પરંતુ છેવટે તેઓ સમજ્યા કે તેમની નીતી અને કાર્યક્રમને અપનાવવાને પ્રજા હજુ તૈયાર નહેાતી થઇ. શરૂઆતમાં તેમને લાગ્યું કે પ્રજાને હેામરૂલની ઓછી ઉગ્ર હીલચાલ અથવા ગાંધીજી એ સાહિત્ય આદીકાળમાં કરેલા સત્યાગ્રહ કરી તાલીમ આપવાની જરૂર છે, પરંતુ પાછળથી તેમને જણાયું કે તેને માટે પણ હજુ વખત પાકેયેા નથી અને તેઓ પ્રજાના નેતા થવા સરજાયા નથી. વળી બાર માસના અલીપુર જેલમાં કારાવાસનેા આપેા સમય પેાતે યેાગની સિદ્ધિ મેળવવામાંજ ગાળ્યેા હતેા. તેમનેા અંતરઆત્મા તેમને એકાંતમાં સમાધિસ્થ સ્થિતિ ભોગવવાને ઇશારા કરી રહ્યો હતેા. આથી તેમણે બેાદીક મુક્તને માટે પણ રાજકારણમાંથી નિવૃત્ત થવાનેા નિશ્ચય કર્યો.

પ્રથમ ચંદ્રનગર અને પછી પોન્ડીચેરી

૧૯૧૦ ના ફેબ્રુઆરીમાં તેઓ ચંદ્રનગરમાં કોઇક છુપી જગ્યાએ એકાંતવાસ ભોગવવા ગયા અને એપ્રીલની શરૂઆતમાં ફ્રેંચના તાબાના પોન્ડીચેરીમાં ગયા. આજ વખતે 'કર્મયેાગિન'માં લખેલા એક લેખને માટે તેમની ધરપકડ થાતી. તેમની ગેરહાજરીમાં એ પત્રના મુદ્રકપર કામ ચલાવવામાં આવ્યું અને દોષિત ઠરાવવા માં આવ્યા. પરંતુ કલકત્તાની હાઇ કોર્ટમાં અપીલ કરતાં તેમને નીર્દોષ ઠરાવી છેાડી મુકવામાં આવ્યા. આમ ત્રીજી વખત તેમની સામે કામદેસર

કામ ચલાવવામાં આવ્યું અને તેમાં સરકારની હાર થઈ.

શ્રી. અરવિંદ વધારે અનુકૂળ સંજોગોમાં કરી રાજદ્વારી ક્ષેત્રમાં આવવાના કેટલા ઇરાદાથી બંગાળ છોડયું હતું, પરંતુ તેમની આધ્યાત્મિક પ્રવૃત્તિ જોઈતી વધી ગઈ હતી કે પોતાની સઘળી શક્તિનો તેમાંજ વ્યય કરવાની તેમને અનિવાર્ય જણાઈ. અને તેમણે રાજકારણ સાથેનો સંબંધ સાવ તોડી નાખ્યો અને રાષ્ટ્રિય કોંગ્રેસનું પ્રમુખ પદ સેવવાની વખતોવખત મળેલી માગણીનો અસ્વિકાર કર્યો અને સંપૂર્ણ સમાધીમાં ચાલ્યા ગયા. ૧૯૫૦ આજ પર્યંત પોન્ડીચેરીમાં તેમના નિવાસ દરમીયાન તેમણે પોતાનો આખો સમય પોતાના આધ્યાત્મિક કાર્યમાં અને સાધનામાં વ્યતીત કર્યો.

ચાર વર્ષના બીમકુલ એકાન્તવાસમાં યોગ સાધના કર્યા બાદ ૧૯૧૪ માં તેમણે "આર્ય" નામનું તત્વજ્ઞાનનું માસીક શરૂ કર્યું. તેમના વધારે અગત્યના લખાણો, કે પાછળથી પુસ્તકો તરીકે બહાર પડયા છે, જેવાં કે "ઇશોપનિષદ" "ગીતાપર નીબંધો" વિગેરે ટુકડે ટુકડે 'આર્ય' માં પ્રસિદ્ધ થયા હતા. પોતાની યોગ સાધના દરમીયાન પ્રાપ્ત થયેલું આધ્યાત્મિક જ્ઞાન આ લખાણોમાં સમાયેલું હતું. બીજાં લખાણો આત્મા વિષે અને દૌંદના સુધારા અને સંસ્કૃતિનાં મહત્વ વિષે, વેદોના ખરા અર્થ વિષે, માનવસમાજના વિકાસ વિષે, કાવ્યો અને તેના ઉદ્ભવ વિષે માનવજાતીનું સંગઠન કરવાની શક્યતા વિષે હતા. આજ વખતે તેમણે ઉપનિષદમાં તેમજ વેદોદરામાં લખેલી અને ત્યાર બાદ પોતાની રાજકીય પ્રવૃત્તિઓ દરમીયાન અને પોન્ડીચેરીમાં શરૂઆતના દિવસોમાં લખેલી કવિતાઓ પ્રસિદ્ધ કરી. સાડા ૭ વરસ બાદ ૧૯૨૧ માં 'આર્ય'નું પ્રકાશન બંધ થયું.

શ્રી. અરવિંદ પોન્ડીચેરીમાં પ્રથમ આર્ય ને બાંય લિખો સાથે રહતા હતા. ત્યાર બાદ તેમના આધ્યાત્મિક યોગને અનુસરવા તેમોની સંખ્યામાં સતત વધારો થતા ગયો અને તે એટલે સુધી કે વધારે ઉચ્ચ જીવન માળવાને ખાતર સઘળા આર્થ ભોગો નો ત્યાગ કરી આવેલા સાધકોના સામુદાયિક નિભાવ અને રોજવણી માટે એક સાધકોનો સંઘ થઈ પડયો. આ રીતે શ્રી. અરવિંદ આશ્રમનો પાયો રોપાયો કે જે ઉત્પન્ન કરવામાં આવ્યા કરતાં આપમેળેજ પોતાની આસપાસ રચાઈ ગયો.

બંગાળના ખારા સપુત સ્વર્ગસ્થ દેશબંધુ ચિતરંજન દાસને શ્રી. અરવિંદે લખેલા પત્રમાંથી નીચેનો ઉતારો નોંધવા યોગ્ય છે:

"મારા હાલના વિચારો અને જીવન અને કાર્ય પ્રત્યેની મારી વલણ જોવાથી મને આ સ્થિતિએ લાવી મુકેલો છે, એથી હું માનું છું કે તમે પીડિત હશો જ.... જેની હું પ્રથમ ઝાંખી કરેલ રહ્યો હતો તે હવે મને દીવા જેવું સ્પષ્ટ ભાસી રહ્યું છે, કે જીવન અને કાર્યનો ખરો પાયો આધ્યાત્મિકજ છે: જોઈએ કે, યોગ સાધનાથી નવી જાગૃતિ ઉત્પન્ન કરવાની છે. પરંતુ એ જાગૃતિની આકર્ષક શક્તિ અને તેનો સ્વભાવ શું છે? તેના સત્ય સ્વરૂપમાં તે અસરકારક રીતે પ્રકાશમાં કઈ રીતે આવી શકે, કઈ રીતે સંગ્રહીત કરી જીવનમાં તેનો સમાવેશ કરી શકાય? આપણા હાલના સામેનો— બુદ્ધિ, જીવન, મન, શરીર—આ મહાન પરિવર્તનને માટે અરેબર વાહન કઈ રીતે બનાવી શકાય? આ પ્રશ્નોના મારા પોતાના અનુભવથી હું ઉકેલ કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યો હતો. અને હવે મને ખરો પાયો જડયો છે અને જોઈતું જ્ઞાન અને ભેદ પ્રાપ્ત થયાં છે....મારે હજુ એકાંતવાસમાં રહેવું પડશે, કારણ પોકા પાયા વિના ચણતર નહિ કરવાની મની કામ શક્તિ સિદ્ધ થવાની સંપૂર્ણ ખાત્રી સિવાય બાહ્ય કાર્યક્ષેત્રમાં નહિ પડવાનો મેં નિશ્ચય કર્યો છે."

સ્વર્ગસ્થ કવિવર રવીંદ્રનાથ ટાગોરે પોન્ડીચેરીમાં શ્રી. અરવિંદની મુલાકાત લઈ આવ્યા બાદ તેમનાપર સુંદર કાવ્ય રચ્યું જે આ શબ્દોથી શરૂ થતું હતું:

"રવીંદ્રના નમન સ્વિકારજો, ઓ અરવીંદ!"

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

વડોદરા, ડીસેમ્બર તા. ૨, ૧૯૫૦.

હીંદ અને પાકીસ્તાન

હિંદ-પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાનો વચ્ચે 'દુકજવીની લાહેરાત'ને આજે થયેલા પત્રવહેવારની નકલ શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂએ સંસદમાં ('સંસદ' એ શબ્દ 'પાર્લામેન્ટ' માટે દેશી ભાષાઓને સારૂ સરકાર તરફથી માન્ય રખાયો છે.) રજુ કરીને જણાવ્યું હતું કે "પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન જનાબ લીયાકતઅલીખાને અને કરાંચીની એક વધુ મુલાકાત લેવા આમંત્રણ આપ્યું છે, અને સંજોગો અનુકૂળ થતાં હું અને તેટલો જલદી કરાંચી જઈશ." વધુમાં તેમણે કહ્યું: અને કબૂલવું દીલગીરી ભરેલ છે કે લગભગ એક વરસ સુધી પત્રવહેવાર ચલાવ્યા બાદ અમે કોઈ સંગીન નીપજો પર આવી શકયા નથી." આ ઉપરાંત તેમણે જે મુદ્દા બાબતો ઉલ્લેખ કર્યો તે આ પ્રમાણે હતા: (૧) અખબારોનું વલણ—"દીલ્હી કરાર તરફના કેટલાંક વર્તમાનપત્રોના વલણ અંગે અગાઉ મારે ખેદ દર્શાવવો પડયો હતો. પણ એકંદરે આ દેશનાં અખબારોએ આ કરાર અંગે મહદઅંશ અને જવાબદાર વલણ રાખ્યું છે. જે બોલાયયું અખબારોના શરૂઆતમાં કરાર ની વીરૂદ્ધનો સુર કાઢતાં હતાં તેમણે પણ બોલ્યા બાદ પોતાની વલણમાં ફેર ફાર કર્યો હતો. કેટલીકવાર પાકીસ્તાન સરકારની ટીકાઓ થતી હશે. પણ તેનાં અનેક કારણો છે. આમાંના મોટા ભાગનાં કારણો દુર કરવાં એ પાકીસ્તાન સરકારના હાથની વાત છે." (૨) જુનાગઢ—"જુનાગઢમાં રાજ્યની જનતાનું મારેલું થયું છે. ભારતના જરૂરી પ્રયાસથી કંઈ જ કરવામાં આવ્યું નથી." (૩) કાશ્મીર—"કાશ્મીર રાજ્ય હીંદ સાથે કાયદેસર રીતે જોડાઈ ગયું ત્યાર પછી જ, અને લોક પ્રિય પક્ષના પ્રતિનિધિઓની મંજુરી સાથે, હીંદ સરકારે પોતાની સેના કાશ્મીર મોકલી છે. પણ પાકીસ્તાને વાજબી કારણ વગર, હીંદનો પ્રદેશ બની ગયેલા વીસ્તારમાં પોતાની ફોજ મોકલી છે. જમ્મુ-કાશ્મીરને તથા સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘને આપેલાં વચનો હીંદ સરકારે માન્યાં છે."

હીંદ અને જપાન

હીંદ જપાન વચ્ચે થયે અઠવાડીયે થયેલા વેપારી કરારની રૂએ ૧૯૫૬ના જુનની આખરે પુરા થતા વરસ દરમ્યાન હીંદ આકરે ૧ કરોડ ૨૦ લાખ ૫૦ હજાર પાઉંડની આયાત કરવી, અને ૮૦ લાખ ૫૦ હજાર પાઉંડની નીકાસ કરવી. શ્રીમઢાણા, ૬, ઉન, ચા, તંબાકુ, પાન, ભીડું, દોલસો, એરંડિયું વગેરેની હીંદ નીકાસ કરશે. જ્યારે હીંદ માટે ઈજાત એંજીન ને એના બાગો, ઔદ્યોગીક યંત્રો, ભારે વીજળીક સરંજામ, લોખંડ અને પોલાદ, લોખંડ સીવાયની ધાતુઓ, રેયન યાર્ન, કાચું સુતર, ઉનના દોરા વગેરેની આયાત થશે.

ઠક્કરબાપા

શ્રી ઠક્કરબાપાએ ગયે અઠવાડીયે ૮૨ મા વરસમાં પ્રવેશ કર્યો. તે દીવસે સરદાર વલ્લભભાઈએ બહાર પાડેલા સંદેશામાં કહ્યું છે: "ગરીબ, તવંગેરાં અને દલિતોના પૂજ્ય ઠક્કરબાપાના આજના જન્મદિવસે આપણું ધ્યાન સ્વાભાવીક રીતે એમના તરફ દોરાય છે. તેઓ એમના વતન (ભાવનગરમાં) દરબારગઢ આરામનો સમય ગાળી રહ્યા છે. છતાં એમની સેવા કરવાનું એમનું જે જીવન ધ્યેય છે તેમને માટે તેઓ અહર્નિશ ચીંતા ને જાગણી સેવી રહ્યા છે. વહાવરયા માણસને પોતાની જીવન સફરના અંત પ્રત્યે વધુ સભાન બનાવે છે, અને ત્યારે તે પોતાના જીવન કાર્યના મુલ્યાંકન તરફ સહેજે વળે છે." આ મુલ્યાંકનને આધારે તેઓ આજે જગતમાં ઉંચું માથું રાખી શકે એમ છે. ઠક્કરબાપા તો કરોડોના આદરપાત્ર છે. એમણે પણ ને સુખદ જીવન તરફ દોર્યો છે. આજે આપણા દેશમાં વીકટ પરિસ્થિતિમાં જીવન વ્યતીત કરી રહેલા દલિતોના ઉદ્ધારના ભગીરથ કાર્ય માટે ઠક્કરબાપા આપણા મીત્ર અને માર્ગદર્શક બને એટલા માટે પ્રભુ એમને દીર્ઘાયુ આપે, અને તેઓ આપણી વચ્ચે રહી એ કાર્ય કરવા શક્તિમાન બને, એવી પ્રાર્થના કરોડો દલિતો ઉપરાંત એમના પ્રશંસકો પણ કરતા હશે. જે મહાન આત્માની વરસગાંઠ આપણે ઉજવીએ છીએ તેમને માટે આદરપાત્ર બનવાનો અને પોતાની સેવા અર્પણ કરવાનો આજને પવિત્ર દીવસે નીશ્ચય કરવા હું મારા દેશબંધુઓને વીનંતી કરૂં છું."

નેત્ર અને દંત યજ્ઞ

દેશમાં અનેક ઠેકાણે નાનાં નાનાં ને મુલ્યાં સેવા કાર્યો જેવાં આવે છે તેનો એક દાખલો અમે અઠવાડીયે કરમસદ (ખેડા જીલ્લો)માં જોયો છે. ત્યાં કેટલાક સેવાભાવી ડાકટરોએ નેત્ર અને દંત યજ્ઞ કરી જે લીધાં દીના ચલાવ્યો. આ યજ્ઞમાં આંખનાં ૧૧૨૧ દરદીઓએ લાભ લીધો; આંખનાં ઓપરેશનો ૩૭૭ થયાં. દાંત માટે ૩૨૪ દરદીઓએ લાભ લીધો. દરદીઓની સારવાર માટે ૧૫૦ સ્વયંસેવક ભાઈબહેનો આવ્યાં હતાં. આ દરદીઓની ખોરાકી અને બીજી તમામ સગવડો મફત આપવામાં આવી હતી. દરદીઓના 'મનોરંજન' માટે રાતના સંગીત કાર્યક્રમ રાખવામાં આવતો. તેમની સાથેના સારવાર કરનારાઓને પણ રાતે રીલમો બતાવવામાં આવતી. આ પવની પુર્ણાહુતિ પ્રસંગે હાજર રહેલા શ્રી. રવિશંકર મહારાજે ડાકટરોને ધન્યવાદ આપતાં કહ્યું: "આ કાર્યને આપણે યજ્ઞ કહી એ છીએ. ગીતામાં કહ્યું છે કે સૃષ્ટિ ની ઉત્પત્તિ યજ્ઞથી થઈ છે. મારી ભાષામાં કહું તો, દરેક માણસે સામી વ્યક્તિને માટે બલદાન ધુટવું તેનું નામ યજ્ઞ. માતા પોતાનાં બાળકો માટે શરીરનું લોહી આપીને બલદાન જ

છે, તેમ દરેક માણસે સમાજને માટે પસાર ઘૂંટવું જોઈએ. આવી મનોવૃત્તિ સહુ માણસ કેળવે તો જીવન નંદનવન થઈ જાય."

"આઝાદ" કાશ્મીર

શ્રીનગરનો એક સંદેશો આઝાદ કાશ્મીરમાં ચાલી રહેલી પરિસ્થિતિને લગતી અગત્યની હકીકતો આપે છે. પાકિસ્તાનના કબજા હેઠળના પુંચ જીલ્લા કાળા ભાગો અબ્બાસના વર્ચસ્વ નીચેની "આઝાદ" કાશ્મીર સરકારથી સ્વતંત્ર છે, અને પાકિસ્તાન સરકાર જે ગીલગીટની ચોકી ત્યાં કાયદેસરની રીતે તમામ વ્યવસ્થા સંભાળે છે. પુંચમાંની મુસ્લમ તેમજ અન્ય કોમો ચૌધરી ગુલામ અબ્બાસની કહેવાતી "આઝાદ" કાશ્મીર સરકારની હકુમત સ્વીકારવા જરા પણ તયાર નથી. વળી પાકિસ્તાન સરકારમાંના સુધારો સરદાર ઇબ્રાહીમ તરફ સહાનુભૂતિ ધરાવતા હોઇ, તેઓ પુંચના બળવાખોરો સાથે રખેને હાથ મીલાવે એ બીકે તેમને હાલમાં છુટી પણ આપવામાં આવતી નથી. ચતુર નીરીક્ષકો માને છે કે આ બે વીરોની જુથો વચ્ચે સમાધાન થવાની જરા પણ શકયતા નથી. બબ્બાસ લીયાકત અલી ખાન તથા બીજાની હાલમા ગીલગીટના જે વીસેનાં પ્રવાસો પણ જોયે આપ્યા છે.

પ્રજા અને ગામડા

રેલવે ખાતાના ઉપ-પ્રધાન શ્રી. સંતાનમે સંસદમાં કહ્યું કે હીંદનો પુરાણો ભાગ ખાલની ઠેરઠેર કરવામાં રેલની રેલવેઓ જેટલાં જ ઉપયોગી છે. બધા વરસ કરમીયાન દસ કરોડ ટન માલની હેરફેર બળદગાડાં દ્વારા થઇ હતી, અને તેટલોજ માલ રેલવેઓ દ્વારા લઇ જવામાં આવ્યો હતો. આવી ગાડાંમાં આકારે દા ૨ અબજ ૧૧ કરોડની મુદીનું રોકાણ થયું હોવા નો અંદાજ છે. તેમણે એમ પણ કહ્યું કે અત્યારે હીંદની જુદી જુદી રેલવેઓ પર ૧૮ જનતા એકસપ્રેસો દોડી રહી છે. (જે ગાડીમાં ફકત ત્રીજા વર્ગનાજ ડબા જોડેલા હોય છે તેને "જનતા એકસપ્રેસ" કહેવામાં આવે છે. આવી એક એક ગાડી, દાખલા તરીકે, રાતને વખતે મુંબઇ અને અમદાવાદ વચ્ચે બંને દીશામાં દોડે છે.) આ ઉપરાંત પુર્વ અને હીંદ અને દક્ષિણ હીંદની રેલવેઓ પર પંચોતેર ઉતારુ ગાડીઓ જેવી દોડે છે જે ફકત ત્રીજા વર્ગના ઉતારુઓની જ જરૂરીયાતો પુરી પાડે છે. પાણી વગર ના ઘેતીનાં વીસ્તારોમાં ટયુબ કુવા ખોદવા માટે રા. બે કરોડની લોન મુંબઇ સરકારને આપવાનું હીંદ સરકારે મંજુર કર્યું છે. આ યોજના હેઠળ ગુજરાતના અમદાવાદ, મેસાણા, સોજર કાંઠા અને બનાસકાંઠા એ ચાર જીલ્લા ઓમાં પાણી ખેંચવામાં આવશે. સૌરાષ્ટ્રનાં મુખ્ય શહેરોને એકબીજા સાથે જોડતા મુખ્ય રસ્તા બાંધવાની એક પંચવર્ષીય યોજના સૌરાષ્ટ્ર સરકારે તયાર કરી છે. આ યોજના અનુ સાર શહેરોથી પાંચ માઈલ સુધી અઢાર ફુટ પહોળા રસ્તા બંધાશે, અને પછી નો રસ્તો બાર ફુટ પહોળો રહેશે. ચાલુ વરસે આ યોજના પુરી કરવા માટે સરકારે રા. ૩૫ લાખનું ખરચ મંજુર કર્યું છે. તેમાંથી જામનગરથી જુનાગઢ અને ભાવનગરનો રસ્તો બાંધવાનું કામ હાથ ધરવામાં આવનાર છે. ખાલની સુકી ધરતીને કરિયાળી બનાવવાની યોજના મુર્ત રૂપ લઇ રહી છે. આ યોજના અનુસાર ચાલુ વરસમાં જામનગર, જુના ભાવનગરનાં,—ગામડાં સુધી મીઠા પાણીની પાઇપ લાઇન નાખવા નો નીર્ણય કરાયો છે. આ પછીનાં વરસોમાં આ યોજના અનુસાર મીઠા પાણીની પાઇપ લાઇન પોરબંદરના વીસ્તારમાં લંબાવાશે. ખાલની ધરતીને કરિયાળી બનાવવા અને ખારી ધરતીને મીઠી બનાવવા માટે યોજ્ય તેવી વનસ્પતિઓ ને ઉછેર વવાશે. આ ઉપરાંત હલકા પીયા જમીનનું પાણી ઘોવાઇ જતું અટકાવવા માટે પાળાઓ બાંધવાનો પણ ઠરાવ થયો છે. ખાલની ખારાશ અને પછાત વર્ગની જનતા માટે ચાર શીક્ષણ શાળાઓ અને પ્રાથમિક શાળાઓ ખોલવા માં આવશે.

હીંદનું રક્ષણ

હીંદના સંરક્ષણ પ્રધાન સરદાર બળદેવસીંહે અમૃતસરમાં કહ્યું કે "હીંદ પાકિસ્તાન સાથે મૈત્રી ભર્યો સંબંધો બાંધવા માગે છે. પરંતુ હીંદની સત્તાધીશ અને તેના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂના ઉત્તમ પ્રયાસો બાદ સુખદ સંબંધમાં મહદભાર બને નહીં તેમજ જોખમી કરો. ઉપયોગી હેતુ સરે નહીં એવાં બાબતો પાકિસ્તાનનાં આગેવાનો તથા અખબારો કરી રહ્યાં છે." ભારત પર ચાર કરોડ મુસ્લીમોની સલામતી માટે પાકિસ્તાન જવાબદાર છે, એવું પશ્ચિમ બંગાળના ગવરનર સરદાર બબદુર રબ નીસ્તારે કહેલું તેનો સર દાર બળદેવસીંહે વીરોધ કરી કહ્યું કે એ જવાબદારી હીંદ સરકારનીજ છે.

શ્રી. હેનર ખોકવેએ પંડીત નેહરૂ ની કરેલી સુંદર તારીફ

હીંદની પ્રાદેશીક-ટના રપીકર શ્રી. માવળંકર અને સ્વામી વિજ્ઞાનંદજીના માનમાં લંડનની ધન્ડિઅન સોસીયલ કલબ તરફથી યોજેલા મેળાવડામાં ભાષણ કરતાં શ્રી. હેનર ખોકવેએ કહ્યું કે, દુનીયામાં જો હજુ શાંતી હોય તો તે દુનીયાના બીજા કોઇ પણ રાજદ્વારી પુરૂષ કરતાં વધારે પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂને જ આભારી છે. વધુમાં તેમણે કહ્યું કે, કોરીયાની લડાઇ વીશ્વયુદ્ધ બની જવાનું પણ જોખમ રહ્યું હતું પરંતુ બ્રીટીશ વડા પ્રધાન શ્રી. કલેમેન્ટ એટલીએ યુનાઇટેડ સ્ટેટસમાં રહેલા વીખવાદી તત્વોપર અંકુશ મુકયો અને પંડીત નેહરૂએ ચીન પર વગ વધારી જેથી વીશ્વ વીગ્રહ ધતું અટકયું છે.

પરચુરણ

—સરદાર પટેલના આમંત્રણને માન આપીને કારોબારીએ મહાસમિતીની આગામી બાસ બેઠક માટે અમદાવાદ ને પસંદ કર્યું હતું. જાન્યુઆરીની ૩૦ મીએ રાષ્ટ્ર પૂ. બાપીજીની સ્મૃતિ સંબસરી ઉજવવાનું હોઇ, એ હકીકત બાનમાં રાખી મહાસમિતિની બાગતી બેઠક માટે ૧૯૫૧ ના જાન્યુઆરીની ૨૯, ૩૦ અને ૩૧ મી તારીખ નકકી કરવામાં આવી છે. વળી, મહાસમિતિ તેમજ કારોબારીના તમામ સભ્યો એ "સ્મૃતિ દિને" પૂ. બાપીજીના સાબર હતી આશ્રમમાં જઇને ત્યાં પૂ. બાપુ ને અંજલી આપશે.

—મુંબઇમાં તા. ૧૪ થી તા. ૨૨ ડીસેંબર સુધી આંતર રાષ્ટ્રીય ફીલ્મોની ની પરીષદ ભરાનાર છે. એ પરીષદ માં ૨૦ જેટલા દેશના બાજ ફીલ્મોનો હાજરી આપશે. બાજ સંસ્થાન અંગે માહીતીઓ મેળવવાનો આ પરીષદનો હેતુ છે.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence in Peace And War (Part II)
—by M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—by Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—by Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

"INDIAN AFFAIRS"

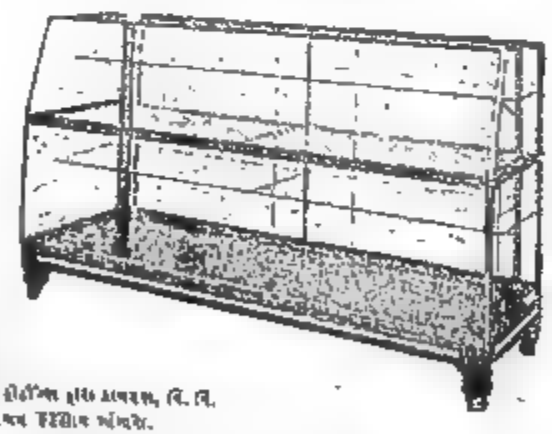
(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

"ગોલ્ડ મેડલ" કવોલીટી

ગાર્ડન-ફર્નીચર
ડીનીંગ ગ્રુપ-સેટ
અને રૂમ ફર્નીચર
ઓર્ડરસીપ્ટ કાર્યવાહી
ઘરના પુનરીક્ષણ, ડીનીંગ ટીપોઈ કામ માટેના,
વિ. વિ.
નમુનાઓ માટે લખો.

એસોસીએટેડ કોમ્પ્રીહેન્સીવ કોર્પોરેટેડ

મેસર્સ ઝાવે એસોસીએટેડ કોમ્પ્રીહેન્સીવ, કિમબર્લે, સા. આ. કોમ્પ્રીહેન્સીવ, સાઉથ આફ્રીકા લિમીટેડ ની ફર્નીચર ડીલીંગ બનાવનારાઓ છે અને ૨૦૫ જોહનીસબર્ગમાં સુપરફાઇન ફાર્નીચર ઉત્પન્ન કરે છે, તેમના ઠેકાણા છે,

104 Marshall Street, (Factory Excom House) Johannesburg
Phone 33 4221/3
P. O. Box 6501.

કન્ટ્રોલના ભાવોનો :—

ગુજરાતી પ્રેસના પંચાંગ રૂા. ૫-૦

ઓર્ડરો : ૨૧૦ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન : ૨૨૯૫૫

ઘઉંનો...રૂા. ૧-૩ રતલ	ઘઉંનો દાળ નં ૨...૧/૬ રતલ	મગ દાળ નં ૧....રૂા. ૨-૦ રતલ	જુવાર..... ૪ પેની રતલ
ચોખા બાસ્ક ૧/૬ રતલ	ચણાની દાળ નં ૫ રૂા. ૨-૩ "	મગ દાળ નં ૨....રૂા. ૧-૬ રતલ	બરબટી.....રૂા. ૨-૬ રતલ
મગ.....રૂા. ૧-૦ રતલ	ચોખાની દાળ....રૂા. ૨-૬ રતલ	અબાડાનો લોટ (ઓછી જાતનો) ૧/૬	ઘઉં.....રૂા. ૧-૬ રતલ
ઘઉંનો દાળ નં ૧ ૧/૩ "	અળદની દાળ...રૂા. ૨-૩ રતલ	બાજરો.....૪ પેની રતલ	ચોખા.....રૂા. ૨-૬ રતલ

પરશુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
ડરબનની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

ચોખા.....રૂા. ૨-૬ રતલ

નવાં વેચવાનાં પુસ્તકો

	ઇ.પે.
સમરાંગણ	૧ ૩
ઝણકું બંધ	૧ ૦
મહમ	૭
વિજ્ઞાનીક જગત	૫ ૩
મુખવન (ડાકોર ક્ષત્ર મોવેલ)	૧ ૦
ચિત્રલેખા	૮ ૦
ચાંદ મુખી	૭ ૦
જગતનો ઢાલ (અરધે ભાવે)	૧ ૧
ઉષાસ્વપ્ના	૧ ૧
પંડીતજીની હાસ્ય કથા	૭ ૧
ઘરતીને ખોળે	૧ ૦
વિવાહનો ઝભ્ભો	૧ ૦
ગાંધીજીની સક્ષિપ્ત આત્મ કથા	૨ ૬
ચાલાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૪ ૦
જીવતા તહેવારો ડાકોસાહેબ	૪ ૬
મોટો ખોખો ડાય	૧ ૨ ૦

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે શી. ૫. ઈન્ડિઅન ઓપીનીઅન ની ઓફીસેથી તુરત મંગાવો.

સ્ટોકમાં આવેલાં નવાં પુસ્તકો

મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧ ૦ ૦
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ	૩ ૧
મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી	૧૫ ૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી ભાગ પહેલો	૧૦ ૦
,, બીજો	૧૨ ૦
,, ત્રીજો	૧૧ ૬
,, ચોથો	૮ ૬
મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરીત્ર	૨ ૩
સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ	૧૨ ૦
પ્રેમ એજ ઇતીહાસ ફી. પ. મ.	૩ ૦

ગોઠવણી ફેરા

ગુજરાતી અમરા શબ્દોનો સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ ગોઠવણી ફેરા ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે.

કીમત ૧ ૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

હમેશાં

એકસેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, દુનીયા દુનીયના પત્રો લેતા લાગ્યા

મુદત બહારના ગ્રાહકોને ધ્યાન આપીયું

દેશમાંથી બહારગામ ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	મુદત વાર્ષીક શી. પે. રૂ.		દૈનિક માસિક સપ્તાહિક	મુદત વાર્ષીક શી. પે. રૂ.
અખંડ આનંદ	મા.	૨ ૦ ૧૫	કુમાર	સ.	૧ ૨૦
આનંદ	સ.	૮ ૧૫	ગુજરાતી	મા.	૧ ૦ ૧૧
આરોગ્યદર્પણ	મા	૦ ૮	ચુનીયા	મા.	૮ ૭
ઉદ્યોગી	સ.	૮ ૧૫	પ્રજાબંધુ	સ.	૧ ૨૩
આરોગ્ય	મા.	૮ ૮	પ્રવાસી	સ.	૮ ૩૧
ઉદ્યોગ	સ.	૭ ૨૫	પૈસા	મા.	૧ ૬ ૧૨
ભવિષ્યવાણી	મા.	૧ ૧ ૧૫	ફ્રમદેખા	સ.	૮ ૩૧
કેતન	મા.	૧ ૧ ૧૭	રમાકૃષ્ણ	મા.	૧ ૦ ૧૨
ચિત્રપટ	સ.	૮ ૩૧	રવીવાર	સ.	૮ ૨૬
ભાષા	સ.	૮ ૩૧	સંજ્ઞાનંદાન	મા.	૧ ૦ ૧૨
ચિત્રલેખા	સ.	૮ ૩૬	સંદેશ	મા.	૧ ૩ ૧૪
ચિત્રભારતી	સ.	૮ ૩૬	સવીતા	મા.	૮ ૮
હીંદુસ્તાન	દ.	૩ ૧૫	શ્રી રામન	મા.	૧ ૧ ૧૩
ન્યુ ભારત	દ.	૩ ૧૫	તારકા	મા.	૨ ૦ ૧૫
કુમાર	મા.	૧ ૧ ૧૫	સુદર્શન	મા.	૧ ૧ ૧૮
મજદુરસેવક	મા.	૧ ૦ ૧૨	તસ્વીર	મા.	૧ ૮
મંગલમ	મા.	૨ ૦ ૨૦	ધર્મ-નવરચના	મા.	૨ ૦ ૧૫
મહિલા જગત	સ.	૬ ૧૨	ફ્રમીદ		૩ ૦ ૧૨
મનોરંજન	મા.	૧ ૩ ૧૫	વીસમીસદી	સ	૪ ૧૫
મોજમઝા	સ.	૬ ૩૦	વર્ષમારામ	દ.	૩ ૮૫
નવચેતન	મા.	૧ ૧ ૧૫	વેણી	સ.	૮ ૩૬
પ્રજાસત્તાક	સ.	૪ ૧૫	પુજાબાલા	સ.	૧ ૨૦

આ દરેક પ્રકાશકોને છે અને તેમાં અગે તે વખતે ફેરફારો થાય
એક કલાક અમારા બીલીડા પોસ્ટલ ઓફીસથી બરોબર દરમ્યાને તમારે ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Contonment AHMEDABAD-3 INDIA.

ઘણાં અગર બીલ કોઈ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને તુરતજ ધ્યાન આપવામાં આવશે.
દરેકના સપના પત્રો માટેના લવાજમોના સરવાળા મોકલો

ધાર્મિક પુસ્તકો

પરાક્રમો	૫ ૩
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨ ૦
મંગળ પ્રભાત (ગાંધીજી)	૧ ૦
જીવણ નિરિક્ષણ	૫ ૧
હજરત મહમદ	
ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું નાનું પુસ્તક	૧ ૦
યોગ વાસિષ્ટ	૧૦ ૦
રામ-નામ મહીમા	૨ ૦
બુદ્ધ લીલા	૧ ૬
સુદામા ચરીત્ર	૨ ૦
ધર્મક્ષેત્રે કુરૂક્ષેત્રે ભાગ ૧-૨-૩-૪. આમા મહાભારત નવી રીતે આ લેખ્યું છે.	૧ ૫ ૦

મળવાનું ઠેકાણું:

Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

"મિલાપ"

તંત્રી: મહેન્દ્ર દેસાઇ

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક ચાર્મીનોમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. હાલના વમાનીય જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ પણ છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસકથરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

આ અંકે સાતમો પણ ઠેકી ગોટમાં આવી ગયો છે!

૨/૩ માં ચોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION,
P. BAG.
PHOENIX.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ક્રીસ્તી ૧૯૫૦ ડીસેમ્બર	કારતક ૨૦૦૭ કારતક	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. મહમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
ભોમ	૧૫	સુદ ૭	૫	૧૪	૪-૪૧	૬-૫૦
બુધ	૧૬	,, ૮	૬	૧૫	૪-૪૫	૬-૫૧
ગુરૂ	૧૭	,, ૯	૭	૧૬	૪-૪૪	૬-૫૨
શુક્ર	૧૮	,, ૧૦	૮	૧૭	૪-૪૩	૬-૫૩
શનિ	૧૯	,, ૧૧	૯	૧૮	૪-૪૨	૬-૫૪
રવી	૨૦	,, ૧૨	૧૦	૧૯	૪-૪૧	૬-૫૫
સોમ	૨૧	,, ૧૩	૧૧	૨૦	૪-૪૦	૬-૫૬

કેટલાક બીજાં પુસ્તકો

પ્રભુની રાહમાં	૧૫ ૦
રાહુ કેતુ	૬ ૦
મોને ચરકે	૨ ૩
ગાંધીવેણી (ડાકોરની મોવેલ)	૮ ૦
મહીળા મીત્ર (ત્રણ વર્ષીયાનું)	૧૦ ૦
રમીવંદના	૫ ૬
ગારસદાર	૭ ૬
મીરા પ્રેમદીવાની	૧૩ ૬
આગે કદમ	૮ ૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

સેતુબંધ	૫	૦
વિશ્વકર્મા	૫	૦
કર્મયોગ	૪	૬
મથુર મુખર્જી	૬	૬
નીરુપમા	૭	૦
દુઃખ કેવા (બે ભાગ સાથે)	૧૩	૦
૮૨ પહેરે	૭	૦
પ્રાપ્તિના	૫	૦
સુવર્ણ પુત્ર	૨	૦
છ છ છ	૩	૬
મારી બહાર	૩	૦
દવાનો ઉભરો પુંટ્યો	૫	૦
ભગવાન ભલો	૨	૦
પ્રીત કેરી અને બીજા નાટકો	૨	૩
આપણી કોંગ્રેસ	૫	૦
ઉત્તરા	૭	૦
ભગવા લેખ	૫	૦
અજોનું આરોગ્ય	૩	૦
મહાત્મામાના પ્રસુત્રો	૩	૩
મમ વિચારણા	૨	૦
પુષ્પવાટિકા	૨	૦
પતીમંદીર	/૩	૦
રંજ કીધા	૨	૩
કૃપાની બાદ	-	૬
ધરતી	૫	૦
રસ મુતીઓ	૩	૦
ગાંધીજીની સાધના	૬	૩

અમારાં નવાં પુસ્તકો

પુત્રો સેવક	૩	૦
ગીતાંજલી	૫	-
સાધના	૧	૦
નવી દુનીયા	૫	૩
દૃષ્ટાંતકથાઓ નારાયણ બટ	૪	૧
મહાન મુસાફરો	૫	૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫	૦
ઝરતના વેરાગ	૩	૦
રેશ રેશની સોફ કથાઓ	૮	૬
રામની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮	૬
સોહરાબજી ભા. ૧-૨ સેટની	૧૦	૦
કમળી અજવાસ ધે	૫	૬
સોહરાબ	૬	૦
છેલ્લો પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ)	૬	૬
મુંદરીનો ચમત્કાર	૧૪	-
શહીદોનો સંદેશ	૪	૦
મુજવતા પ્રશ્નો	૭	૬
કુહાની રમઝટ	૬	૦
દાલ ગીતાનો ઝબરો	૪	૬
દીન ચર્યા	૭	૬
સાત્વિકરૈયાસ ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮	૦
રસમતી	૬	૦
સાગર કથાઓ	૮	૬

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

યુધ્ધ નહીં કહેવાય (સમાલ્લી બીજો સામે પોકાર) નવલકથા	૭	૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૩
બે નવલકથાઓ	૫	૦
ટોલ્સટોય અને બીકણ	૨	૦
ગાની બહેન (વાર્તા)	૫	૭

જીવન ચિત્રોનો

રવીંદ્રનાથ ટાગોર	૫	૦

હાસ્ય રસથી પુસ્તકો

હાસ્ય કોકા	૭	૬
ભરત દામોદરના હાસ્ય પ્રસંગો	૬	૦
હાસ્ય વીલાસ	૧૦	૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કપાલ કુંડલા	૭	૬
મનોરમા	૭	૦

સુપ્રસિદ્ધ લેખક મેઘાણીની નોવેલો

અપરાધી	૧૧	૦
પ્રત્યેની	૭	૦
તુલસી કથાઓ સામાન્ય નવલકથા	૭	૬
આંખો ઉઘડી	૫	૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬	૦
પુરાતન જ્યોત	૫	૬
બીડેલા દ્વાર	૮	૬
વેવીશાળ	૮	૦
શેરડે તારા બહેતા પાણી	૧૦	૦
રાજવાણી	૬	૦

નવલ કથાઓ

કૃષ્ણાયન	જંગલની	કંઠીકારી
નવલકથા. કીમત		૮/-
બાઇબલ સુંદર બાનપુષ્ઠ નોવેલ.		૧૦/-
સયાજીરાવ્ય સામાન્ય કાંતી દર્શાવતી નવલકથા		૧૦/-
ગુર્જ પાલક:- બાણિયા કવિ પીજાનીનું જીવન ચરીત્ર.		૫/-
શેરબ કસુરી:- શ્રી પીજાનીનું જીવન ચરીત્ર		૬/-
સમુળી ક્રાંતી.	શ્રીરોરવાલા.	૫.
મણકાવાલા		ઠી. ૫ ૦
બાપુની જાંખી		૬-૦

આપીસેથી મળશે.
'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal

ધર્મોત્મા ગોખલે સ્મારક અંક ૧ ૬

બાપુના પત્રો: (આશ્રમની બહેનો પર) સંપાદક લાલ કાકાસાહેબ ૨ ૬
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

નવલ કથાઓ

શ્રી કર્ષ	૧	૩
સાહસીકોની ખાણ	૮	૬
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૧	૦
વિરાંગનાની વાતો (૨)	૧૪	૧
વનબાળા	૭	૦
વર ને પુર (રમુજ નોવેલ)	૧૦	૦
સોમનાથ	૧૨	૬
સેનાપતી	૬	૦
સુના મંદીર	૯	૧
રમાબાઇ	૧૦	૦
રૂપમતી	૬	૦
મત્સ્યનુ રહસ્ય	૧૦	૦
આનંદીની જગાય	૧૨	-
ભોમાની ઝંકાર	૭	૬
આશાવરી	૭	૦
ઝંઝાવાત ભાગ ૧	૧૦	૦
ચિત્રોદની	૭	૬
દીનાનાથ	૧૦	૬
દરીયા પારના		
રેમાણનો ભોગ	૮	૦
જીવન રહસ્ય	૬	૦
ભગ્ન તમાશો	૬	૦
જીવતર	૭	૬
ગુરુ અને નટ	૬	૦
બે રેશ રીબન	૫	૦
પુત્ર જન્મ	૧૩	૦
પરીષેત	૭	-
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭	-
પહેલી પ્રીત	૭	૬
પુનીત	૭	૬
પ્રીતીમ તાપ	૫	૦
ભાઇ ભભો	૫	૬
માધુકરીના દિવા (ઝવેરચંદ)	૭	૮
માલધારી	૬	૬
ઘરને મારગે	૬	૦
આશ્રમની બહેનોને બાપુના પત્રો ભાગ ૧.	૨	૬
માનવતાના મુલ	૬	૦
ધરતીને માથાળે	૭	૦
ચિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨	-
પ્રસ્થરદાન	૭	૦
દિલ્હ	૫	૬
કંકાવતી-ચાર	૫	૦
ચુનારા	૪	૬
સુમન ૧ પુર	૧૧	૦
રેત અને ફાન્ન	૩	૦

મળવાનું ઠેકાણું:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix,
NATAL.

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

નુતન શૈક્ષણ માળા આ માળા માં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન શૈક્ષણ તાલીમ વર્ગ		
" " પોરબંદર ૧-૨-૩-૪		
પ્રત્યેની કીંમત	૧	૦

નવસુત્ર વાચન માળા

પુસ્તક પહેલું	૧	૩
પુસ્તક બીજું	૧	૦
પુસ્તક ત્રીજ	૧	૩

સાદીત્ય કલોલ

શાલેય માટે વાચન વધારવા વધારીઓને ઉપયોગી પુસ્તકો		
પુસ્તક બીજું	૧	૩
" ત્રીજું	૧	૩
બાલપોથી	૧	૧
આર્યાદિ ચુકોણ	૫	૬
ઘેર બેઠા ઇંગ્લીશ શીખવા માટે		
પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેની	૨	૦
અંકગણીતના મુળ તત્વો	૧	૦

શિક્ષણોપયોગી વાચન માળા

બીજી ચોપડી	૧	૦
ત્રીજી "	૨	૩
ચોથી "	૨	૬
પાંચમી "	૩	૦
પુસ્તક	૬	૦

ચાલો લખીએ

ચોપડી ૧	૧	૬
" ૨	૧	૬
" ૩	૧	૬
" ૪	૧	૬
" ૫	૨	૦
" ૬	૨	૦
" ૭	૨	૦

સાહિત્ય પરામર્શની

પુસ્તક પાંચમું	૨	૧
" સાતમું	૨	૩
રેશ રેશાવસ્ત્રમાં—ગુજરાત	૩	-
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૧	૧

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'
P. Bag, PHOENIX, NATAL.

NUGGET

THE WHITEST WHITE

AA 848

"Tell me Doctor . . *What do you mean by a safe antiseptic?*"

To be called safe an antiseptic must be safe in several ways. It must be reliable, it must be gentle, it must be non-poisonous. It must help, not hinder, the natural processes of healing and repair. 'Dettol' the modern antiseptic, is a highly efficient destroyer of germs, but it works on the germs, not you. It is non-poisonous, pleasant, safe to have around.

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LIMITED, P.O. BOX 1097 CAPE TOWN

24 231-50

Sunbeam works for you in three ways...

1. It gives a brighter, more pleasing shine
2. The shine lasts longer on the floors
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for

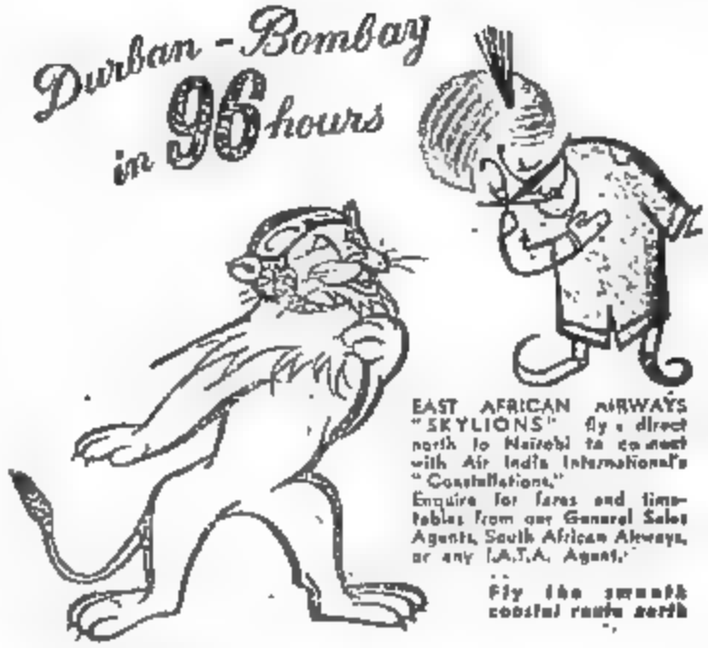
SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

2161

Durban - Bombay in 96 hours

EAST AFRICAN AIRWAYS "SKYLIONS" fly direct north to Nairobi to connect with Air India International's "Constellations." Enquire for fares and timetables from our General Sales Agents, South African Airways, or any I.A.T.A. Agent.

Fly the smooth coastal route north

EAST AFRICAN AIRWAYS

Greenwood (1)106-43

Tel. Add: "Charolar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711
Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મણિભાઈ બાલુભાઈ પટેલવાલા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સ ચીની વેગેરે વેગેરા વેચવા,
બનાવવાની અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાયેલું ગુજરાતી ઘુમ્મટ જેવા, બરફી, ગાંઠિયા,
ચવાણા, ખાજા વિગેરે દરદેશ નામ બનાવીએ છીએ

પાર્ટી ફોરરે માટે ઉપરા બનાવવામાં ઓર્ડર ફોન કે બનાવે
કુંક વખતમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII; J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE
GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.
OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—ન્યુ જોહન્સ્ટન વેપારી ન—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	2	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	6	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Mirdo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	3	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	6	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters [redacted] two eminent writers	3	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	2	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	2	6
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUBI —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers	5	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller	3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5 0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	12	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt	6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions	7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	12	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	3	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	12	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, [redacted] Harsha, Bhavabhuti and Vishakhadatta)	3	0
FAMOUS PARSIS	7	6
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	3	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	6
FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
DIET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	3	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GLEANINGS—Mira	1	6
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
28 DEC 1950

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 50—Vol. XLVIII FRIDAY 22ND DECEMBER 1950. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: SIX PENCE

INDIA'S BELOVED SARDAR

હીંદના લાડીલા સરદાર

Born 31st October, 1875. THE LATE SARDAR VALLABHBHAI PATEL Died 15th December, 1950.

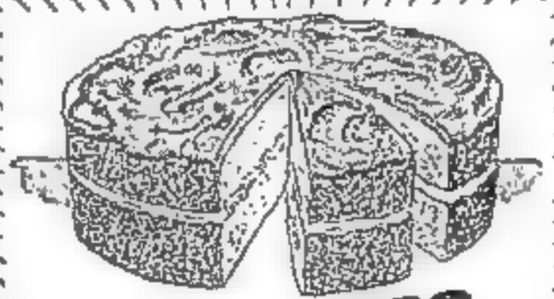
સ્વર્ગસ્થ સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ

"I DESIRE to live a few years more in this world, although I am anxious to go to the place where Mahatma Gandhi, Kasturba and Mahadev Desai have gone. I am living in this world at their desire to complete the task which they have left unfulfilled."

Sardar Vallabhbhai Patel uttered these words at Sabarmati Ashram in Ahmedabad on the eve of his 75th birthday on October 31. And today he is no longer with us. Well has his desire been fulfilled, well has he accomplished his task. No individual victory in India's long political history is comparable to his achievement in consolidating India and bringing the whole land from Srinagar to Kanya Kumari under one flag.

"મારી ઇચ્છાથી તો હજી મહાત્મા ગાંધીજી, કસ્તુરબા અને મહાદેવ દેસાઈ જ્યાં છે ત્યાં જવાની છે, છતાં જેઓએ જે કામ અધૂરું મૂકેલું છે તે પૂરું કરવા હું આ દુનીયામાં હજુ રહેવા ઇચ્છું છું. તેઓની ઇચ્છાથી તેઓનું કામ પૂરું કરવા હું આ દુનિયામાં રહ્યો છું."

આ ઉદ્‌ગારો સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલે અમદાવાદમાં તા. ૩૧ ઓક્ટોબર તેમની ૭૫મી જયંતીની આગલી સાંજે સાબરમતી આશ્રમમાં કાઢ્યા હતા. અને આજે તો તેઓ આપણી વચ્ચેથી વીદાય થઈ ગયા છે. બહેનશ્રી તેઓએ પોતાની ઇચ્છા પૂરી કરી છે. બહેનશ્રી તેઓએ પોતાનું કાર્ય સિદ્ધ કર્યું છે. હીંદના લાંબા રાજકીય ઇતિહાસમાં હીંદને સંગઠીત કરવાની અને શ્રીનગરથી કન્યા કુમારી સુધીના આખા દેશપર એક જ ઝંડો ફરકતો કરવાની તેમણે પ્રાપ્ત કરેલી સિદ્ધિ અજોડ છે.

FOR CAKES

AND PIES

AND TASTY FRIES

You can't beat

PRET

"Guaranteed to contain no animal fats or whale oil whatsoever."

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHED	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	9
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO		3
ON WAR		9

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Tel. Add: "Charetar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future,

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મફતિભાઈ બાલાભાઈ કાનિપોલવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ફોરબ્સ બીજી ફેશનેબલ ચીજો વેચવા, બનાવવાની અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું ઘુજરાતી ઘુમ્મટ ફોન, મમરા, ચોળિયા, ચવાણા, પાપડ વિગેરે દરરોજ તાજા બનાવીએ છીએ

બહારગામના ઓર્ડરો સાથે ચોકસ પ્રમાણમાં મીઠાઈ ફોરબ્સ વગેરે ટપાલે કે વખતસર બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
111 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944¹ P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

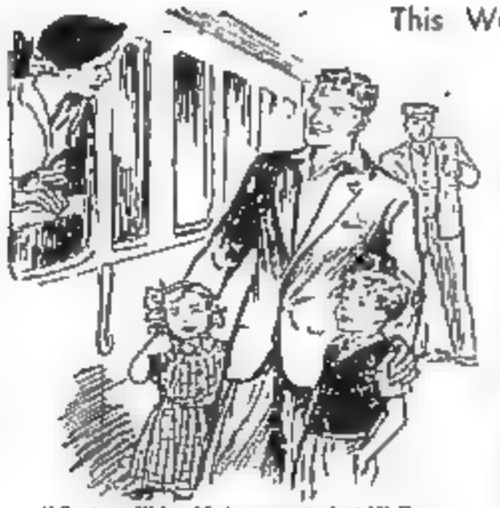
ફોન ૩૩-૭૯૪૪¹. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઈસટ્રાઈચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—ઃ હોલસેલ વેપારી ઃ—
—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—
૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

This Week's "Short"

WHILE THE SUN SHINES

"Sure you'll be able to manage, dear?" Rona asked her husband.

"SURE you'll be able to manage, dear?"

Rona looked down at the three on the platform from the railway carriage window—her husband, and the two children. Roy looked ridiculously boyish as he stood there, an arm thrown round each child. She wished she had not got to leave them, but she had to give her sister a rest, and take her turn in looking after granny.

"Manage?" her husband echoed, gently derisive. "Manage? An ex-navy man with a galley-boy and a galley-girl to help him! Manage? Of course we'll manage!"

A whistle blew, the guard waved his flag. The train drew slowly out.

"Goodbye, darling. Goodbye, mummy. Goodbye, mums."

They stood waving for as long as they could see her.

"Daddy," said Margot as they turned away at last, "Wendy and Ian from next door have gone away to the seaside. I wish we could go to the seaside, dad."

Roy checked a sigh, remembering the argument with Rona only a week ago. Not a quarrel. Oh, no. Rona and he never quarrelled. They loved each other far too much for that.

"We can't afford it. There'd be no change at all out of ten pounds even if we did it at the cheapest possible rate, like your sister and Jack and their two; she told me they reckoned their fortnight at Starfish Bay would be twenty pounds without extras. Twenty pounds is a lot of money, Roy. Added to our nest-egg it will bring us a whole lot nearer our ambition of putting the money down with the building society for the house of our dreams."

Roy had smiled assent ruefully—but—

"If you say so, dear. You're the Chancellor of the Exchequer."

It was true. She was. Always had been. With his full consent and approval. For Rona had a wonderful head for business, no doubt about that. And her experience in the offices of the huge building society before her marriage had encouraged her natural aptitude for figures. They had agreed to save and save and save. And quite often Rona had had to keep him up to the mark. Because what Roy had been wondering just lately was whether the saving business hadn't become just too much of an obsession.

There were two letters on the mat when they got home. One was from an ex-naval friend, repaying a long-term debt—and it was for ten pounds—a windfall straight from the skies, as welcome as it was unexpected.

The other was from his sister Joy.

"Dear old Roy," she wrote, "Jack's friend, Raymond Gates, has offered us a week on the Broads in his houseboat and we'd very much like to accept from Saturday. Trouble is we'd booked up here for a fortnight. I suppose you and Rona wouldn't care to take over? It will only cost you ten pounds. Mrs. Cubbitt, the landlady, is quite willing. Please wire at once if you can help us out, as you won't get this till Friday. It's a lovely beach and your two would love it. Don't you think it's about time you and Rona had a real holiday? Do say yes if you can see your way, both for our sakes and your own.

"Your loving sister,

"Joy."

Roy's first reaction was regret at Rona's absence, but on second thoughts he was convinced that, were she here, she would firmly veto the extravagance, despite the rapid debt.

Feeling rather like a guilty schoolboy, Roy decided to have his fun first and confess afterwards. They all three went off to the post office to send the telegram of acceptance, and then, in high spirits, came home again to pack.

. . . . .

Rona left her suitcase at the station and could hardly stop herself from running all the way home. It was only Monday, and she had left them on Friday, but she longed to see their faces as she appeared and her arms ached to hug them. Besides, they would be so excited when she made her suggestion.

Funny how the voice of granny's old friend rang in her ears, the old friend who had turned up so opportunely and offered to stay with granny till her sister, Ruth, returned.

"While the sun shines, dearie, while you're young and strong, make the most of every day and every week; make the most of here and now, without too much thought for the future."

She had told Rona then how they'd scraped and pinched, she and the husband who went to Flanders in 1915 and never came back, for the cottage in the country they'd set their hearts on; denied themselves holidays, pleasures, weekends, little luxuries; robbed the present for a future that never came.

Rona hurried up the garden path, wondering why no children ran to meet her, why the windows were all closed, but her neighbour's head popped up over the fence.

"You've managed it, then, Mrs Carey? How pleased they'll be. They didn't like going off without you, but, as your husband said—— You've not had his letter?" For Rona's face was blank as she explained she had left before the postman came. "Yes, Starfish Bay—where your sister-in-law and her family were staying."

. . . . .

Long before she had got to the foot of the slope on to the beach, Rona had spotted them, and presently the two little figures looked up and saw her coming towards them over the golden sand.

"Mummy, mummy!" they shrieked, and flung themselves upon her. "Daddy, daddy, here's mummy."

A slumbering figure sat up and rubbed his eyes, and the next moment Rona was in her husband's arms and being hugged and kissed by him and each child in turn.

"Watch us, mummy. Watch us go into the sea," the children shouted.

Roy slipped his arm into hers as they followed more slowly. He gave her a sidelong glance as he began to explain.

"And so you see, darling, quite apart from doing Joy and the family a good turn—I—er—the kids had been saying how they wished they could go, I—er—I hope you don't feel it was too terribly extravagant, dear, especially in view of the unexpected ten pounds."

Rona turned upon Roy eyes that were glistening with tears.

"I wouldn't have blown you up even if you hadn't had the money, darling," she whispered. "And presently I'll tell you why. At present all I want in the world is to make the most of this glorious unexpected holiday and to live in the lovely present."

"Watch us, mummy. Put our heads under," shouted the children.

They came up spluttering and laughing. The sun shone on their glistening faces. Rona squeezed her husband's arm impulsively.

"While the sun shines," she whispered.

Another complete story next week.

INPRA, all rights reserved.

OUR PETS

By FARMER JOHN

Worms in Poultry

I have found worms in the droppings of my hens. What is the cause and cure?

THE presence of worms in poultry is usually due to the ground becoming foul and the droppings allowed to accumulate.

Disinfect the fowl house and, if possible, remove the birds to fresh ground while the present run is limed and dug over. Give the birds six drops of spirit of turpentine in a teaspoonful of sweet oil once a day until the trouble has cleared up and moisten the mash more than usual for a few days.

All droppings should be removed and burnt.

For further advice write to Farmer John, Woman's World, The Fleetway House, Farringdon Street, London, E.C.4, enclosing a stamped, addressed envelope for a post reply.

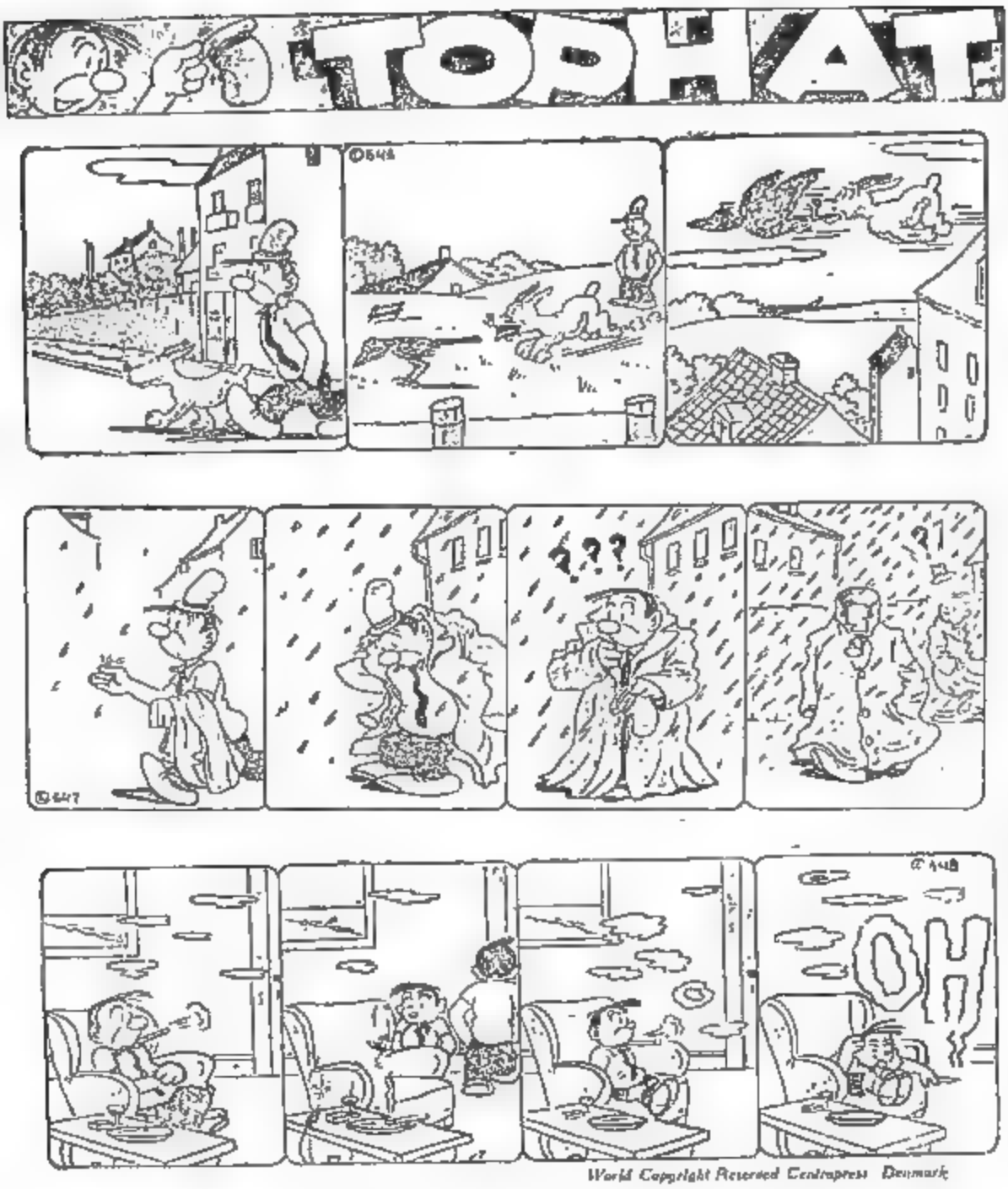
NEW MYSTERY COMIC SERIAL

6

LESLEY SHANE

INPRA, all rights reserved.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—by M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—by Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—by Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

જોઇએ છે

સઘળા દૈનિક પત્રોના કમીશન સહ ગ્રાહકોને ઉપરાવનારા એજન્ટો તરીકે કામ કરવા ઇચ્છતા અને મુદતીઓ, વધુ વિગતો અને ભાવોનાં લીસ્ટો માટે રૂ. ૨ ના ફીટીસ પોસ્ટલ ઓર્ડર સાથે લખો :

Excelsior Subscription Service
9 Cantonement,
Ahmedabad 3
INDIA.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

		ઘા.પે.
સગરાંગણ	૧	૩
અજ્ઞાત બોધ	૧	૦
મૃણુપ	૭	
વિજ્ઞાનીક જગત	૫	૩
ગુપ્તધન (ટાગોર ૩૨ સોવેક)	૧	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
ચાંદ મુખી	૭	૯
જગતનો તાત (અમરી બારે)	૨	૧
ઉમાશ્રમ	૧	૧
પંડીતજીની હાસ્ય પ્રભા	૭	૧
ધરતીને માથાળે	૧	૦
વિરાટનો ઝબકો	૩	૦
ગાંધીજીની સક્ષિપ્ત આત્મ કથા	૨	૬
પ.પા.ની રેલગણી (ગધીજી)	૩	૦
જીવતા તહેવારો ઝાલાસાહેબ	૪	૬
મોટો લોઢણી કોપ	૧	૨ ૯

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે રૂ. ૫. ઇન્ડિઅન ઓપીનીઅન ની ઓફીસેથી તુરત મંગાવો.

આ પેજમાં આવેલાં નવાં પુસ્તકો

મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧	૦ ૦
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ	૭	૧
મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી	૧૫	૦
મહાદેવ દેસાઇની ડાયરી ભાગ પહેલો	૧૦	૦
,, બીજો	૧૨	૦
,, ત્રીજો	૧૧	૧
,, ચોથો	૮	૬
મહાદેવ દેસાઇનું પુર્વચરિત્ર	૨	૩
સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ ૧૨		૦
રેલવણીનો પીકાસ ઇ. ૫. ગ.	૩	૦

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

વર્ષ ૪૮ મું—અંક ૫૦ | શુક્રવાર તા. ૨૨ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૦. | છૂટક નકલ પેની.૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૨ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૦

ખરી પડેલો ચમકતો તારો

સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલના મૃત્યુ શુક્રવાર ડીસેમ્બર તા. ૧૫ મીના થએલાં અવસાનથી હીંદની પ્રગતી ને બીજો એક જબરદસ્ત ફટકો લાગ્યો છે. મહાત્મા ગાંધીની ખોટથી થએલા જબરા આઘાતમાંથી હીંદની પ્રજા હજુ આગેજ ઊભી થઇ રહી છે. હજુ તો તેમ બનવે ગાંધીજી હમણાંજ ચાલ્યા ગયા હોય એવું લાગે છે અને તેટલામાં તો સરદાર, જેઓ તેમની ખોટ સુંદર રીતે પુરી રહ્યા હતા અને પ્રેમપુર્વક દેશનાં અંગ સાધી રહ્યા હતા, તેમને પણ ઇશ્વરે છીનવી લીધા. સરદાર પોતાના દેશને ખાતર અનુપમ ભોગો આપી અને સેવાઓ કરી વિશ્રાંતિ લેવા સંચર્યા છે. આધુનિક ઇતિહાસથી જેઓ વાકેફ છે તેઓ સારી રીતે જનવે છે કે છેલ્લા પાંત્રીસ વર્ષથી સરદારે દેશની અમાપ સેવાઓ બજાવી છે, ધીરજ, હીંમત, દક્ષતા, ગમે તેવી પરી સ્થિતિમાં મજબુતી સમતોલપણું, તીક્ષ્ણ બુદ્ધિ, રપષ્ટવકતૃત્વ, ગંભીરતા અને છતાં અતિ રમુજી સ્વભાવ, કે જેણે ગાંધીજીને અનેકવાર પેટ દુઃખે લાં સુધી હસાવ્યા હતા, એ સઘળા અને બીજા અનેક સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલ ના ચમકતા ગુણો હતા. ગાંધીજીના તેઓ એક સૌથી બાહોશ સરદાર હતા. તેમની પ્રથમ મહાન સિદ્ધિઓ બેડા અને બારડોલીમાં થઇ હતી, જ્યાં જનતે બેહુદ કાર્યના દોષ, તેઓએ, સરકાર તરફથી બેહુનોપર અમાનુષી જમીન મહેસુલ નાખી તેઓની કાયમની કંગાલ હાલત કરી મુકવામાં આવી હતી, તેની સામે અહિંસક મુકિતસગ્રામ કરી તેમાં વિજય પ્રાપ્ત કર્યો હતો. તેમની વાણી માં મુડદાને પણ જીવંત કરી દે તેટલું તેજ હતું. આખા ગુજરાતે તેમને વીર તરીકે વધાવી લીધા હતા અને સરદારનો પ્રેમભર્યો ઇલકાબ આપ્યો હતો. ત્યારથી મરણાંત પર્યંત તેઓ સરદાર તરીકે જ ઓળખાતા હતા. અમદાવાદની મ્યુનીસી પાલીટીના પ્રમુખ તરીકે તેમણે પોતાની અજબ વહીવટશક્તિ બતાવી આપી હતી. શહેરમાં તેમણે એટલા સુધારા કર્યા હતા કે બ્રીટીશ રાજ્યમાં જે એક નરક સમાન હતું તે માનવસવાટ ને લાયક શહેર બની ગયું હતું. સરદાર સામે જ્યારે જ્યારે મુંઝવેણ ઉદ્ભવવાનો પ્રસંગ આવેલો ત્યારે એ કાર્ય સફળતા થી પાર પાડવા ગાંધીજી સરદાર પર પુર્ણ વિશ્વાસ રાખતા હતા. તેમની બ્યાની દેશના ખુણે ખુણામાં પ્રસરી ગઇ હતી અને અખિલ ભારતીય નેતા તરીકે નું અને ગાંધીજીના જમણા હાથ તરીકે નું સ્થાન ભોગવી રહ્યા હતા. કેટલાક વખત જેલમાં પણ ગાંધીજી સાથે બાળ વાનો તેમને પ્રસંગ આવ્યો હતો જેથી ગાંધીજીના જીવન માર્ગનો વધારે ઉંડો અભ્યાસ કરવાની તેમને તક મળી હતી. ગાંધીજી પ્રત્યેના તેમના આદરમાં વધારો થવાનું કારણ બીજું કશાના કરતાં એ વધારે હતું.

ત્યાર બાદ ૧૯૪૨ માં કસોટીનો ખરેખરો વખત આવ્યો, જ્યારે આખા દેશમાં ત્રાસ પ્રવર્તન ચાલ્યું અને એક એક દેશ નેતાને વગર તપાસે કેદખાના માં પુરી દેવામાં આવ્યા. સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલની દક્ષતા જોઇને તેવી જ રહી. વય તેમજ અતિ સખ્ત જીવન ગાળવું પડેલું હોઇ તેમની તંદુરસ્તીપર માઠી અસર થઇ જો તેમની જીવન દોરી કુંચી ય. પરંતુ કેવા લોખંડી તેઓ હતા તેની પરિક્ષા હજુ થવાની બાકી હતી. તેમાં પણ તેઓ જેવા પાર ઉતર્યા કે મહાન બ્રીટીશ સલ્તનતના બાદશાહો તાજુબી થયા વિના નહિ રહ્યા હોય. ૧૯૪૭ માં બ્રીટીશ સરકારે છેવટ હીંદ છોડી જવા નો ઠરાવ કર્યો. પરંતુ પોડતાં પહેલાં તેણે હીંદને બની શકયું તેટલું નુકસાન કર્યું અને તેના ભુક્કા ઉડી જાય તેમ કરવાને માત્ર નીચ દાઢ મુકવાનો જ બાકી રાખ્યો હતો. "બ્રીટીશ સલ્તનત ના સઘળા ખેરખાંઓ એવી બાજી રાખી રહ્યા હતા કે ■ ઇન્ડિયાની અંદર હીંદ બ્રીટીશ સરકારને રાજ્ય પાછું સોંપવાને પગે પડતું આવશે. બસો વર્ષની પોતાની કારકીર્દી દરમીયાન બ્રીટીશ સર કારે હીંદને છિન્નભિન્ન કરી નાખ્યું હતું. એજ કારણથી હીંદના બ્રીટીશ હીંદ અને ચારસો દેશી રાજ્યોમાં બાગલા પાડવામાં આવ્યા હતા, અને દેશી રજવાડાઓને બ્રીટીશને જ વફાદાર રહેવાનું હતું. એજ કારણથી હીંદુ મુસ્લીમ વચ્ચે કોમી બાગલા અને જાતી અને જાતી બેદોને પોષવામાં આવી રહ્યા હતા. અને તેમ બનવે એટલું હજુ બસ ન હોય એટલે બ્રીટીશ સર કાર જતાં જતાં ઉલ્લો પણ મારી હીંદ ના પંજુ, હીંદ અને પાકીસ્તાન, એવા બે ટુકડા પાડી એક બીજાને લડતા મુકતા ગઇ હતી. આ છિન્નભિન્ન થએલાં હીંદને ફરી એકત્ર કરવાના બીપણ કાર્યે મહાત્મા ગાંધીજીનો જન લીધો.

એજ વખત હતો જ્યારે સરદાર પુર્ણ મક્કમતી રીતે પ્રજાની રક્ષા. જે વખતે જવાહરલાલજી જેવા પરાક્રમી સહીત સઘળા નેતાઓ આકારી ધાણી દીસા પડી ગયા ત્યારે સરદાર પટેલ એકલાજ પર્વતની દ્રઢતાથી ઉભા રહ્યા અને તેમનું ઉંચું લોહીનું બાફ ઠાણા રહ્યું હોવા છતાં પોતાની આંખમાંથી એક પણ આંસુનું ટીપું પડવા નહિ દેતાં સઘળાનાં હૃદયને શાંત પાડ્યાં. અને પછી હીંદનો નાશ કરવાની સઘળી બાજીઓ એક પછી એક પોતાની અજબ કુનેહથી તેઓ તોડતા ગયા અને સઘળા રજવાડાઓને હીંદ સાથે જોડાઇ જવાનું સમજાવવામાં અનુપમ વિજય પ્રાપ્ત કર્યો. આજે સઘળા રજવાડાઓ હીંદ સાથે જોડાઇ જવું બ્રીટીશ રાજ્યની તવારીખમાં કદી નહિ હતો તેવો હીંદ એક સંયુકત દેશ બની ગયો છે જેનું સંપુર્ણ માન સરદારનેજ ઘટે છે. નાયબ વડા પ્રધાન તરીકે સરદાર પટેલની સમક્ષ એટલું મહદ કાર્ય આવી પડ્યું હતું કે જેના બોજા હેઠળ ગમે તેવો વીર પુરૂષ પણ હીંમત હારી જાય. તેમણે ચારે તરફથી કામ કરી રહેલાં અનિષ્ટ બળોની સામે ચાળીસ કરોડની પ્રજાનું અતિ દીશાળ દેશની અંદરનો કારભાર સંભાળવો એ જેવી તેવી વાત નહોતી. એક તરફથી મુઠી વાદીઓ, બીજી તરફથી સામ્યવાદીઓ અને સમાજવાદીઓ, વળી લઘુમતીઓ, મજુર વર્ગો, મધ્યમ વર્ગો એ સઘળા જ પોતાના અંગત સ્વાર્થો જોઇ રહ્યા છે. ગાંધીજીના ગયા બાદ સરદાર એક જ હતા કે જેઓ સઘળાં તત્વોને અને ખાસ કરી મુઠીવાદીઓ, જેઓ આજે દુનીયા ભરમાં બહુ અગત્યનીતા થઇ પડ્યા છે, તેઓને એક સાથે રાખી શકયા હતા. તેઓને સરદારની મોટી ખોટ જબરી કેમકે હવે તેઓની આળ પંપાળ કરનારું કોઇ રહ્યું નથી. સૌથી વીકેમ ખોટ તો જવાહરલાલજીને જબરીયે કેમકે પરદેશ સાથેનો વ્યવહાર, જે હીંદ ની આખી તવારીખમાં હાલ તેમનું સૌથી વધારે ધ્યાન રોકી રહ્યો છે, તેવે વખતે દેશનો આંતરવ્યવહાર સરદારના હાથ માં સહિસલામત હોવાનો તેમને સંપુર્ણ વિશ્વાસ હતો. સરદાર પટેલની ખાલી પડેલી જગ્યા લાયકપણે પુરવી મુશ્કેલ બલકે અશકય થઇ પડશે.

અંતમાં સરદારના પુત્ર અને પુત્રી—શ્રી. ડાહ્યાભાઇને તેમજ શ્રીમતી મણીબેનને થએલી મહાન અંગત ખોટની અદિ નોંધ લેવી જ જોઇએ. શ્રીમતી મણીબેન પોતાના પિતાશ્રીની એકનિષ્ઠાથી સેવા કરી રહ્યાં હતાં અને સાથે સાથે તેમના આનગી મંત્રી તરીકેની પણ જવાબ દારી બાહોશીથી ઉઠાવી રહ્યાં હતાં. એ બન્ને બાઇ બહેન એટલું આશ્વાસન લઇ શકશે કે તેઓના શોકમાં આપો દેશ તેઓની સાથે સામેલ થાય છે. એ વીદાય થએલા મહાન આત્માને સારામાં સારી અંજલી એજ ગણાય જો આપણે તેમના સઘળા સદ્‌ગુણો ગ્રહણ કરવાનો અને તેમનું કાર્ય આગળ ધપાવવાને લાયક બનવાનો પ્રમાણિક પ્રયત્ન કરીએ. તેમ કરવાની ઇશ્વર આપણને સદ્‌બુદ્ધિ, શક્તિ અને હીંમત આપે એજ અમારી નમ્ર પ્રાર્થના છે. સદ્‌ગત મહાન આત્મા ને ઇશ્વર ચિરશાંતી બક્ષે.

ક્રીસ્ટમસ

દીવાળીનો દિવસ જેમ હીંદુઓને માટે છે, તેમ ક્રીસ્ટમસનો દિવસ ખ્રીસ્તીઓને માટે અતિ આનંદ અને ઉલ્લાસનો છે. એ દિવસે જગતના તારણહાર ઇશુખ્રિસ્તનો જન્મ થયો હતો. આજે ઇશુખ્રીસ્ત જગતમાંથી અલોપ થઇ ગયા છે. ક્રમે જગતમાં પાપો વધી જ્યાં છે. જ્યાં માનવી માનવી પ્રત્યે અને ઇશ્વર પ્રત્યે પાપ કરતો હોય ત્યાં ઇશ્વરનો વાસ કયાંથીજ હોય. આપણે ઇશુખ્રિસ્તને બોલાવી મુકવા છે અને ઇશ્વરને નીમંત્રવે છે, જે આપણે સઘળા પાપીઓનો સંહાર કરી નાખશે. જગતની આજની સ્થિતિ એવી છે. ઇશ્વરનો ડર રાખવાને બદલે અને તેની આજ્ઞાઓને અનુસરવાને બદલે આપણે તેને ભુલી ગયા છીએ અને માનવીનો ડર રાખીએ

છીએ અને માનવીના અહિંસાને અનુસરવા લાગ્યા છીએ. આવતો ક્રિસ્ટમસ તો નહેરુની પરંપરાથી ચાલતી આવેલી એક પ્રથા તરીકે ઉજવવામાં આવશે નહિ કે તેની અંદરની ખરી ભાવનાથી. તેમ કરવાને આપણે આપણા સપના પાપોનું પ્રાયશ્ચિત્ત કરવું જોઇએ અને આપણું જીવન પ્રીતથી ભાવનામય કરવાનો અને તેમને પગલે ચાલવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. તો જ તેમના આત્માને ખરી શાંતી મળશે. બાકી તો તેમના આત્માને આપણે દુઃખીએ પણ નહિ તો પણ તેમના અનુપમ સેવાકાર્યને લીધે શાંતી મળીજ ગયી છે. આપણે તો આપણી પોતાની દુર્બળતાનું રડવાનું છે અને ઇશ્વર પ્રત્યે પ્રાર્થના કરવાની છે કે તે આપણને સદ્‌બુદ્ધિ અને શક્તિ આપે કે જેથી આપણે એ મહાન નેતાઓના અને દીનના નામને કલંક ન લગાડીએ.

શ્રી. હરીભાઇ પાધ્યે નારણે સરદારની સેવાઓની તારીફ કરી જણાવ્યું કે "શોક સભાઓ ભરવાનો રીવાજ ચાલ્યો આવેલો છે અને ચાલતો રહેશે. માણસ જન્મે છે અને મરે છે. જે દીવસ આપણને દુઃખ લાગે છે. ફરી આપણે આપણા કાર્યમાં પ્રવૃત્ત થઇએ છીએ. દુઃખ પ્રદર્શીત કરવા કોઇ દુકાનો બંધ કરે કોઇ ઉપાડી રાખે. આપણે બધા એમના જેવા કર્મથી થઇ શકીએ? બધા મહાન થાય તો પછી મહાનતાની મહત્તા કેવી રીતે રહે. જવાહરલાલજી ને મદદ કરવાની વાત એટલે એક સીંહને ઉંદરે મદદ કરવાની વાત જેવી છે. માણસે પોતાના ક્ષેત્રમાંજ રહી આગળ વધવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ."

શ્રી. નીલમણાલ મહેતાએ સભાના મંત્રી તરીકે અંજલી આપતાં જણાવ્યું કે "હું પ્રાર્થના કરું છું કે ઇશ્વર તેમના આત્માને શાંતી આપો અને આપણને એમની જેમ જીવન ગાળવાની અને દેશની સેવા કરવાની શક્તી આપો."

શોક ઠરાવ વાંચતાં પહેલાં ડો. દેશાઇએ કહ્યું કે, શ્રી. ચૌધરીએ સરદારનું સ્મારક ઉભું કરવા કહ્યું તે વાત ગમે તેમ છે. પણ આ પહેલાં બે મહાન આત્માઓ ગત થતાં તેમના નામનાં ફંડ થયાં હતાં તેમાનું એક મેંદમાં જમા પડયું છે અને બીજાનું શું થયું તે કંઇ જણાતું નથી. આપણા લોકો તો ભોળા છે ખુટે હાથે પૈસા આપે છે. પણ આવી રીતે નાણાનો ઉપયોગ થાય તો આપવાની ઇચ્છા ન રહે."

અંતમાં શોક ઠરાવ વાંચવામાં આવ્યો હતો અને શાંતી પાઠ કરી સભા વિસર્જન થઇ હતી.

સોહાનીસબર્ગમાં શોક સભા

સોહાનીસબર્ગમાં હીંદુઓએ પોતાની દુકાનો બંધ રાખી હતી. ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ તરફથી શ્રી. ત્રીભુવન ભાઇ પારેખના પ્રમુખપણા નીચે શોક સભા મળી હતી. જે વખતે જુદા જુદા વકતાઓ તરફથી સ્વર્ગસ્થને અંજલીઓ આપવામાં આવી હતી.

ડરબનમાં શોક સભાઓ

શુક્રવાર તા. ૧૫ મીના સવારના સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલના અવસાનના ખબર મળ્યા.

સાંજના પાંચ વાગે ગાંધી લાયબ્રેરી માં એક શોક સભા ભરાઇ હતી. રેવ. ચુનુભે પ્રમુખસ્થાનેથી સરદારની કારકીર્દીનો ઇતીહાસ રજુ કર્યો હતો અને તેમના અવસાનથી ભારતને પહોંચેલી ખોટનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો. બીજા વકતાઓમાં મા. પી. આર. પથ્થર, અમ્બીન ચૌધરી, સોરાબજી રૂસ્તમજી, કે. એચ. દાતી, શ્રી. સત્યદેવ, મણી લાલ ગાંધી અને ડો. એન. પી દેશાઇ વિગેરે હતા.

બીજી સંયુકત સભા, કાઠીયાવાડ હીંદુ સેવા સમાજ, સુરત હીંદુ એસોસી એશન અને ગુજરાતી હીંદુ મંડળ એ ત્રણ સંસ્થાના આશ્રયે મોનં રહીતના ગાંધી હોલમાં સાંજના સાડા સાતે શ્રી. નાગરદાસ દેસાઇ, તથા શ્રી મોહન મણીના પ્રમુખપદે મળી હતી.

ડો. એન. પી. દેશાઇએ બાપજીમાં જણાવ્યું કે, "સરદારના મરણથી આપણે બધા શોક સાગરમાં ડુબી ગયા છીએ. ભારતને તેમની ખોટ ન પુરાય એવી થઇ છે" અંતમાં ડો. દેશાઇએ કહ્યું: "સરદાર જેવા એક રાજકારમાં ગુજરાત પુનીયરસીટીનું ઉદ્‌ઘાટન કરવા અમદાવાદ ગયા હતા ત્યારે તેમણે જણાવ્યું હતું કે આ સમય ગુજરાતની યુનીવરસીટી થઇ નથી. કચ્છ સૌરાષ્ટ્ર હજી અલગ છે. પણ મારી આશા છે કે મહાગુજરાત એક થાય અને તેની એક યુનીવરસીટી હોય આપણે અહીં પણ એમની એ ઇચ્છા પુર્ણ કરવાનો પ્રયાસ કરવો જોઇએ. ઇશ્વર એમના આત્મા ને શાંતી આપે.'

સુરત હીંદુ એસોસીએશનના પ્રમુખ તરીકે મા. મોહન મણીએ પણ તેમના અનેક ત્યાગોના વખાણ કર્યા બાદ શ્રી. નરદેવ વેદાલંકારે સરદારની સેવા ઓની કદર કરતાં સરદારને ભારતના અખંડ જબરદસ્ત ચોકીદાર વર્ણવ્યા હતા. તેમણે વધુમાં કહ્યું "અમુક દીવસ પહેલાં જ શ્રી. અરવીંદના મરણથી ભારતને અને આપણને આધ્યાત્મીક ક્ષેત્રમાં મોટી ખોટ ગઇ છે. હજી તે ના કળાયો નથી ત્યાં આપણા સરદાર ચાલ્યા ગયા."

ગુજરાતી હીંદુ મહીલા મંડળના પ્રમુખ તરીકે સૌ. દીવાળીબેન ઠાકરે અંજલી આપતાં જણાવ્યું કે, મહા ભારતમાં જે રીતે ભીષ્મપિતામહે અને દ્રોણે અર્જુનને સાપ આપ્યો હતો અને પછી અર્જુનને શ્રીકૃષ્ણે મુકી એક પછી એક બન્નેએ દેહ છોડયો હતો, તેમ ભીષ્મપિતામહની શાંતીથી સોપીજી ચાલ્યા ગયા અને હવે દ્રોણની જેમ આપણા સરદાર ગયા અને અર્જુનની જેમ જવાહરલાલજી એકલા સાથી વફાદાર રહી ગયા છે. આપણે બધાએ સરદારના જીવનમાંથી ઘણું શીખવાનું છે અને જવાહરલાલજીને મદદ કરવાની છે."

ત્યાર પછી મી. પી આર પથ્થર, સોરાબજી રૂસ્તમજી, અમ્બીન ચૌધરી બધાએ સરદારની સેવાની તારીફ કરી હતી. શ્રી. ચૌધરીએ ખાસ તરીકે જણાવ્યું હતું કે "આપણે આજે દુકાનો બંધ ન કરી શકયા પણ સરદારની સેવાઓની કદર તરીકે આપણે અહીંના ગરીબોને નાણા મદદ કરી શકાઓ, હોસ્પીટલો વીગેરે જેની ઘણી જરૂર છે, તે કરી શકીએ."

ત્યાર બાદ એક શોકપુર્ણ અંત કરણનું ભજન સુરત આર્ય સંગીત મંડળના સભ્યોએ ગાયું હતું.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ જણાવ્યું કે, પિતાની ખોટ પુત્રને જણાય તેવી ખોટ આજે સ્વર્ગસ્થના પુત્ર શ્રી. ડાહ્યાભાઇ તથા તેમના પુત્રી શ્રીમતી મણીબેનને તો જણાઇ રહી જ હશે પરંતુ તેવીજ ખોટ આખા દેશને જણાઇ રહી છે. આપણને જે તેમના તરફ ખરેખર પુજ્યભાવ હોય અને તેઓની સેવાની ખરી કદર હોય તો તેમના અવસાનના ખબર સાંભળતાંજ આપણા બ્હેનોમાં હોળાયો બળ ન જઇ શકે અને વેપાર તો બંધ રાખીજોઇએ. પણ તેને બદલે આજે આપણે દુકાનો બંધ રાખવા પુરતો પણ ત્યાગ કરી નથી શકયા. આ આપણી દુર્બળતા સુચવે છે. મૃત આત્માને શાંતી ઇચ્છવાની આપણામાં એક પ્રથા છે. પરંતુ આવા મહાન આત્માને શાંતી ઇચ્છનારા આપણા જેવા પામર લોકો કોણ? એ મહાન આત્માને જો આપણે ખરીજ શાંતી ઇચ્છતા હોઇએ, ખરી અંજલી આપવા ઇચ્છતા હોઇએ તો તેમના મુકેલા મહાન

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના ગ્રાહકોને

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના ગ્રાહકોને આથી જણાવવાની રજા લઇએ છીએ કે આ પત્રનું વાર્ષીક લવાજમ હવેથી શ્રી. ૩૦ કરવામાં આવ્યું છે અને છુટક નકલની પેની ૬ રાખવામાં આવી છે. આમ કરવાની અમને ના છુટકે ફરજ પડી છે. કાગળોનો ભાવ તેમજ છપામણીનો ભાવ દિન પ્રતિદિન વધવા લાગ્યો છે. જે કાગળનો ભાવ રીમની શ્રી. ૧૨ હતો તે આજે શ્રી. ૨૫ ની નજીક થઇ ગયો છે. છાપખાનામાં કામ કરનારાઓના પગારો પણ ઓજ પ્રમાણે અગાઉથી ચાર ગણા વધી ગયા છે. એમ છતાં પણ નકલે યુરોપીયન ગ્રાહકોને યુરોપ અમેરીકા આપણા લવાજમના ભાગમાં મદદ મોકલવી પડે છે. આ પત્રની કીંમત આપણે અહિં વાંચીએ તે કરતાં વિશેષ ભાર આપણા લવાજમનો પ્રચાર થાય તે છે. અમે હિલચીર છીએ કે અમારી પાસે રદ્દી પણ -દાનો ઠેકાણી અને ગુજરાતી વિભાગમાં કામ કરનારાઓ મળી શકતા નથી ઠેકાણી અમારાથી પાના વધારી શકાતા નથી. તેમ છતાં "ઓદેનો પત્ર" તેમજ બીજી વસ્તુઓ વાચકોના રસને માટે અમે દાખલ કરી છે જેનો ખર્ચ પણ મોટો છે. આથી અમે આશા રાખીએ છીએ કે ગ્રાહકો અને હિત ચીંતકો વધારેમાં લવાજમ વગર સંકોચે આપી અમારું કાર્ય સરળ કરશે.

સાથે સાથે એક વસ્તુ એ પણ જણાવવાની રજા લઇએ છીએ કે મોટા ભાગના ગ્રાહકો રજુ પોતાનું બાકીનું લવાજમ કાં મોકલી આપતા નથી અને ઉઘરાવનાર આંગણે આવે નહિ ત્યાં સુધી એ બાબત માં બેપરવા રહે છે. બેદારી બુદ્ધિના ગ્રાહકોને તો એથી કેટલો ખર્ચ થઇ પડે છે અને કેટલા વખતની બાકીદારી થાય છે એ સહેલાઇથી સમજાવું જોઇએ. શ્રી. ૩૦ નો પોસ્ટલ ઓર્ડર કે એક ગીનીની આપતી એ કંઇ ભારે વાત નથી અને એથી અમારો કેટલો પરીશ્રમ બચે અને નાણા ભીડ થી મુકત રહી છાપા અંગેના તેમજ આપણા સમાજ અંગેના અંગત્યના કાર્યોને નિર્ચિંતતાથી ધ્યાન આપી શકાય. ગ્રાહકો તેમજ હિતચીંતકોને આ બાબત ધ્યાન પર લેવા અમે નમ્ર વીનંતી કરીએ છીએ.

વ્યવસ્થાપક ઇ. ઓ.

સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલની ટુંક જીવન રેખા

વલ્લભભાઈનો જન્મ ૧૮૭૫ ના ઓક્ટોબરની તા. ૩૧ મીએ અમદાવાદ સહેરની પાસે આવેલા નડીયાદ તાલુકા ના કરમસદ ગામમાં થયો હતો. તેમના પિતા જવેરભાઈ પટેલ ધણા જબર દસ્ત માણસ હતા. ૧૮૫૭ના બળવા માં તે સરકાર સામે લડયા હતા અને ઝવેરરાવ હોલકરે તેમને પરજેક્ટ કર્યા હતા. જવેરભાઇને પાંચ દીકરા અને એક દીકરી હતી. વલ્લભભાઈ ચોથા હતા અને તેમનાથી વડા વીઠલભાઇ હતા. જેમણે ધારાસભાના પ્રમુખ હતા ત્યારે નોકરશાહીનો પાયો હચમચાવી નાખ્યો હતો.

વલ્લભભાઇને પ્રાથમીક શિક્ષણ પોતા ના ગામમાંજ અપાયું હતું અને ઉચ્ચ શિક્ષણ માટે નડીયાદ ગયા હતા.

પોતાના જમાનાના કુશીયાર કુવા નોની જેમ અને પોતાના ભાઇ વીઠલ ભાઇને પગલે ચાલી તેમણે કાયદાનો અભ્યાસ કર્યો. વ્હાની વયમાંજ પ્લીડર ની પરિક્ષા પાસ કરી પ્રથમ ગોધરામાં અને પાછળથી વીઠલભાઇ સાથે બોરસદ માં વકીલાત શરૂ કરી.

વલ્લભભાઈના લગ્ન વ્હાની વયે નડીઆ દના ગામમાંથી આવેલાં શ્રીમતી ઝવેરબા સાથે થયાં હતાં. ૧૯૦૮માં તે ગુજરી જવાથી વલ્લભભાઇને જબરો આઘાત થયો હતો. તેમનાથી તેમને એક પુત્ર અને એક પુત્રી થયાં હતાં–શ્રી. ડાહ્યાભાઇ, જે મુંબઈના એક જાણીતા વેપારી છે, અને શ્રીમતી મણીબેન, જેમને પોતાના પિતાની સેવામાં પોતાનું આખું જીવન અર્પણ કરી દેનાર તરીકે આખું હીંદ ઓળખે છે.

વકીલાતમાં સફળતા

વકીલાતના ધંધામાં વલ્લભભાઇ જલ્દ થી સફળ થવા લાગ્યા અને વધારે આગળ અભ્યાસ કરવા ઈંગ્લાંડ ગયા જ્યાં મીડલટેમ્પલમાં અભ્યાસ કરી બારીસ્ટર બન્યા. ત્યાં પહેલે નંબરે પાસ થવા ઉપરાંત તેમણે ખાસ ઈનામ પણ મેળવ્યું. ૧૯૧૩ ના ફેબ્રુઆરીમાં હીંદ પાછા ફરી અમદાવાદની સનદમાં જોડાયા ત્યાં, ૧૯૧૬ સુધી પોતાનો આગેવા વકત ધારાશાસ્ત્રી તરીકે, ખાસ કરી ફોજદારી કેસોમાં, મોટી પ્રેકટીસ જમાવી. વીઠલભાઇ આવી તેઓ પુરા વીલાયતી બની ગયા હતા. વીલાયતી ઢબના સુટ અને વાંકડી ફેલ્ટ હેટ પહેરતા.

એ વખતે પોતે બેપરવાઇ ભર્યું જીવન ગાળતા હતા. ઘણો ખરો વકત અમદા વાદની ક્લબમાં બ્રીજ ખેલવા.

ગાંધીજી સાથેના સંબંધ

તેટલામાં એક દીવસ આવી લાગ્યો કે જ્યારે તેમનો જીવન પલટો થઇ ગયો. ૧૯૧૬ ની એ સાલ હતી અને અમદાવાદના મજુરોની કરિયાદોનો પ્રશ્ન હતો, જ્યારે તેઓ ગાંધીજીના સંબંધમાં આવી પડયા. એક જીલ્લામાં ખેડુતોમાં ખળભળાટ થયો ત્યારે તેઓ ગાંધીજીના વધારે નીકટ સંબંધમાં આ વ્યા. દુનીયાદારી વસ્તુઓપરથી તેમનું ધ્યાન ઉઠવા લાગ્યું અને જીવનને જુદી દ્રષ્ટિથી નીહાળવા લાગ્યા.

પાઠ નીષ્ફળ જવાથી મહેસુલ મોકુફ રાખવા બાબત ખેડા જીલ્લાના પાટી દારોને સત્યાગ્રહ કરવાનું કહેવામાં આ વ્યું ત્યારે વલ્લભભાઇ ગાંધીજીના મુખ્ય સાથી હતા. ખેડાનો સત્યાગ્રહ ગુજ રાતમાં નવી જાગૃતીની શરૂઆત કરનારો હતો. ગાંધીજીએ પોતાની આત્મકથા માં લખેલું છે કે "તેની સાથેનો વલ્લભ ભાઇનો સંબંધ એ નજરી સિદ્ધિ ન ગણાય, લડતમાં જોડાઇને તેમને એક પીઢતો ધંધો ઉભરવો પડયો હતો."

ત્યાર બાદ ટુંક મુદતમાંજ રોલેટ રીપોર્ટ બહાર પડયો અને તેની ભલા મણોથી અસ્વસ્થ બની ગાંધીજી અમદા વાદ ગયા અને પોતાની જીંદગી વલ્લભ ભાઇને જણાવી. એ વખતે વલ્લભ ભાઇ લગભગ રોજ ગાંધીજીને મળતા હતા. સત્યાગ્રહ આશ્રમમાં એક પરિષદ ભરાઇ. સત્યાગ્રહની પ્રતિજ્ઞા ઘડાઈ અને હાજર થએલા સૌએ તે પર સહી કરી. સહી કરનારા બાવીસમાંના એક વલ્લભભાઇ હતા.

ફરી ૧૯૨૭ ના સપ્ટેમ્બરમાં અસહ-કારનો ફરાર કલકત્તાની ખાસ કોંગ્રેસ સમક્ષ રજુ થવા માટે આવે તે પહેલાં ગુજરાત રાજકીય પરિષદમાંથી તેને પસાર કરાવવામાં પણ વલ્લભભાઇનું વ્યક્તિત્વ ગાંધીજીને મદદગાર થઈ પડયું.

૧૯૨૨ અને ૧૯૨૩માં બોરસદના સત્યાગ્રહ વખતે જ્યારે અમુક ગુનાઓ ના કારણે સજા તરીકે આખા ગામપર ભારે કર નાખી પ્રજાને રંજાડવામાં આવી રહી હતી ત્યારે, અને રાષ્ટ્રકરજ લઇ સરપણસો કાઢવાની પોલીસની મનાઈ સામે નાગપુરમાં થએલા સત્યાગ્રહ વખતે વલ્લભભાઇએ આગળ પડતો ભાગ ભજવ્યો હતો. લડતની સરદારી તેમણે લીધી હતી અને તેનો વીજય પણ તેમને જ આભારી હતો.

૧૯૨૪માં વલ્લભભાઇ અમદાવાદની મ્યુનીસીપાલીટીના પ્રમુખ બન્યા અને ૧૯૨૮ સુધી એ હોદ્દાપર રહ્યા બાદ બારડોલીની લડતે તેમનો વખત લીધો.

૧૯૨૨માં જે લડત કરોગર થાલી હોત તો સ્વરાજ્ય પ્રાપ્તિને માટે એ રણભુમી થઇ પડી હોત. પરંતુ ૧૯૨૨ માં બારડોલી તાલુકામાં જમીન મહેસુલ વધારવાનો હુકમ રદ કરાવવા થએલા સત્યાગ્રહે એ ખુબીને ઐતિહાસિક બનાવી દીધી. આખી લડતનું મધ્ય બીંદુ વલ્લભભાઇના વ્યક્તિત્વપર રહ્યું હતું.

લડત શરૂ કરતાં તેમને સંકોચ થતો હતો પરંતુ એક વાર નિશ્ચય કર્યો પછી તેમણે પ્રજાને અને પોતાની જાત ને કસોટીપર ચઢાવી. સત્ય અને અહીંસાના માર્ગે તેમણે વિજય પ્રાપ્ત કર્યો. મુજરાતના નેતા તરીકે અને તેની પ્રજાકીય ધારાસભાના મુખ્ય વ્ય-વસ્થાપક તરીકે તેમણે એટલી નામના મેળવી કે શ્રીનીવાસ શાસ્ત્રી જેવા જે ગાંધીજીની રીતમાં માનતા નહિ હતા તેમણે પણ બારડોલીની લડતના વીજયપર ગાંધીજીને અભિનંદનનો પત્ર લખતાં જણાવ્યું કે, "વલ્લભભાઇ સૌથી ઉંચ દરજ્જે ચઢયા છે. હું તેમને આદરથી વંદન કરું છું." બારડોલીમાં વલ્લભભાઇને હીંદના સરદારનો ઇલકાબ મળ્યો અને અંત લગી તે સરદાર રહ્યા.

તેનો બદલો

તેનો તેમને બદલો મળ્યો. પહેલી સત્યાગ્રહની લડતમાં હીંદમાં સૌથી પહેલા સરકારે તેમને પકડી લીધા. એ દીવસ ૧૯૩૦ ના માર્ચની તા. ૮ મીનો હતો. રાસમાં તેમની ધરપકડ થઇ, ગાંધીજી હજુ તો તયારીઓ કરી રહ્યા હતા તેટલામાં સરકારને સરદારની બીક લાગી ગઇ. ત્રણ મહિના બાદ તેમને છોડવામાં આવ્યા. કોંગ્રેસના કામ ચલાવ પ્રમુખ તેમને નીમવામાં આવ્યા. તેમણે લડતને જોર આપ્યું અને ફરી ગીરફતાર થયા. ૨૧ માસમાં તેમને ત્રણ વખત પકડવામાં આવ્યા.

૧૯૩૨ થી ૧૯૪૫ સુધીમાં તેઓ વખતોવખત પકડાઇ જેલ ગયા હતા. સૌથી લાંબી મુદતની ગીરફતારી ૧૯૪૨ ના ઓગસ્ટની તા. ૯ મીના "હીંદ છોડો"ની લડત વખતે થઇ હતી ત્યારે ૧૯૪૫ ના જુન ની તા. ૧૫ મી સુધી તમને અહમદનગરના કીલ્લામાં પુરી રાખવામાં આવ્યા હતા.

બારડોલી સત્યાગ્રહ વખતે સરદારે "તાજ વગરના રાજા"નું માન મેળવ્યા બાદ તેઓ હીંદના રાજકારણમાં અગ્ર સ્થાન ધરાવતા થયા. ૧૯૩૧ માં વર્કીંગ કમીટીએ તેમને કોંગ્રેસના પ્રમુખ ચુંટયા

અમદાવાદની કોંગ્રેસની સન્માનકારી સમીતીના પ્રમુખ તરીકે તેમણે કોંગ્રેસનું સ્વરૂપ બદલી નાખ્યું. ઉલીપોટને માટે બુરસી ઉભલો કાઢી નાખી જમીનપર બેઠકો કરી. ખાદીના તંતુઓ બનાવ્યા અને કોંગ્રેસમાં હીંદી ભાષાનો ઉપયોગ કરવાનું ઠરાવ્યું.

કરાંચીની કોંગ્રેસના પ્રમુખ તરીકે ગાંધી અરવીન કરારને તેમણે બચાવ કર્યો.

૧૯૩૫ અને ૧૯૪૦ ના વચગાળા માં - ત્યારે કોંગ્રેસે સામાન્ય ચુંટણીમાં ઝંપલાવ્યું હતું માટે કરીયાદીઓ કરી ત્યા પાછી મેન્ટરી સબ કમીટીના પ્રમુખ તરીકે અને વર્કીંગ કમીટીના અગ્રગણ્ય સભ્ય તરીકે સરદારે મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો હતો. તેમણે પોતે કશો હોદ્દો લીધો નહિ હતો છતાં કોંગ્રેસ સંસ્થાપર કોઇ પણ હોદ્દો ધરાવનાર કરતાં તેમનો વધારે કાબુ હતો. પ્રધાનો સહીત બધાને તેમના તરફ નજર કરવી પડતી હતી "હાઇ કમાન્ડ" તરીકે તેઓ ગણાતા હતા. પરંતુ ૧૯૪૬માં પહેલી ઇન્ટેરીમ સરકાર રચાઇ ત્યારે તેમને હોદ્દો લેવો પડયો. તેઓ હીંદના મહ મંત્રી બન્યા. ૧૯૪૭માં તેઓ હીંદના પહેલા નાયબ વડા પ્રધાન બન્યા અને રજવાડાઓનું ખાતું પણ તેમના હાથમાં મુકાયું. ૧૯૪૬ અને ૧૯૪૭ ના વર્ષો રાજ સત્તા હીંદના હાથમાં ફેરબદલ થવાના અને હીંદના ભાગલા પડવાના કારણે કટોકટીના હતાં. શાંતી જોખમમાં આવી પડી હતી. સર્વત્ર ગભરાટ ફેલાઇ ગયો હતો, પરંતુ કાબેલ અને સુવ્યવસ્થાનું ખાતું સરદાર ના હાથમાં હતું તેથી દેશને રાહત હતી.

રજવાડાઓનો સવાલ ઘણોજ મુંચ વણ ભરેલો હતો, પ્રથમ હીંદ છોડી જવા સાથે બ્રીટીશ સરકાર ૪૦૦ છુટા રાજ્યો મુકી ગઇ હતી કે જેથી તેની મારફતે તે હીંદ પર પોતાની વગ ચલાવી શકે. એવી કટોકટી સ્થિતિમાંથી સરદારે જે ત્વરાથી અને જે કુનેહથી રજવાડાઓનું હીંદ સાથે જોડાણ કર્યું એવું ઇતિહાસમાં અગાઉ કદી જાણવા માં આવેલું નથી. તેમનો મુખ્ય કોમઠો દેવદાસ હતો, ધીરજ દુરંદેશી અને અડગ નિશ્ચયથી તેમણે કામ લીધું. હીંદના રજવાડાઓ ભંગ કરવાનું કામ એ સૌથી મુશ્કેલ અને અટપટું હતું અને અજોડ રીતે એ તેઓએ એકલાએ સીદ્ધ કર્યું. કાશ્મીરના સવાલમાં પડા પ્રધાનને તેમનો મજબુત ટેકો હતો. હીંદનો નકશો નવો ઘડવાનું કોઇના કરતાં વધુ માન સરદારને જ ઘટે છે. પોતાની સરહદની અંદર શાંતી ધરાવતું અને સરહદની બહાર શાંતીનો આદર્શ પોષતું એક મજબુત અને સંગ ઠીત હીંદ પોતાની પાછળ મુકી જવા ને સરદાર પોતાની નાદુરસ્ત તબીયત છતાં મહાન મુસ્કેલીઓને વટાવી અડગ વીશ્વાસથી લડી રહ્યા હતા. હમણાં હમણામાં તેમનાં સઘળાં ભાષણોમાં તેઓ હીંદની પ્રજાને પોતાની જવાબ દારીઓ અને ફરજો વીષે બાર પુર્વક સમજાવી રહ્યા હતા.

એ મહાન કેતુ સિદ્ધ કરવા આપણે સૌ સંગઠીત થઇ દ્રઢતા પુર્વક કામ કરવાનો સંકલ્પ કરીએ એ કરતાં વીશેષ સંતોષ અને શાંતી એ મહાન સદ્‌ગત આત્માને બીજુ કશાથી નહિં થાય. પણ આપણને સૌને એ સદ્‌બુદ્ધિ અને શક્તિ આપો. અને સદ્‌ગત આત્માને ચિરશાંતી આપો.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

વડોદરા, ડીસેમ્બર તા. ૯, ૧૯૫૦.

જગત અને હીંદ

વડા પ્રધાન શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂએ સંસદ (પાર્લામેન્ટ)માં હીંદની વીદેસ નીતી વીષે વિવેચન કરતાં જગત ની આજની પરિસ્થિતિ વીષે કહ્યું: "આ માટે મારી પાસે કોઇ સહેલો ઉપાય નથી. ત્રીજા વીશ્વ સંગ્રામના ભયમાંથી આપણે ટાળવા બધું જ કરી છુટવાની આપણી ફરજ છે. મને નીઃશંક ખાતરી છે કે વીશ્વના કોઇ પણ દેશની પ્રજા કે સરકાર યુદ્ધ નથી જ ચાહતી અને શાંતી માટે સૌ કોઇ આતુર છે. છતાં જેને ટાળવા આપણે બધી રહ્યા છીએ તે તરફ જ આપણે ધસડાઇ રહ્યા છીએ આપણે અને વીશ્વનાં તમામ લોક જો ભારે પુરૂષાર્થ ખેડીએ તો એ નીવારી શકાય એમ છે, એવું મારૂં માનવું છે." કોરીયા વિષે: "મેં મારચલ સ્ટાલીન તથા મા. ઓએસનને વીનંતી કરી, તે સફળ નીવડી નહીં. દક્ષિણ કોરીયા ફતેહ પછી આપણા ચીનનાં એલચી મારફતે જણાવ્યા મુજબ ચીન સરકાર ના વીચારો જે અમેરીકા તથા લીંટન ની સરકારને જણાવ્યા હતા, કે જો ૩૮ મી અક્ષાંસ રેખા ઓળંગવામાં આવશે તો ચીન સરકાર તે કદાપિ સાંખી લેશે નહીં. હવે અમે (હીંદની સરકારે) રાખેલું વલણ આ પ્રમાણે છે: (૧) સંયુકત રાષ્ટ્રસંઘમાં એક પક્ષને વધેારી કાઢતા કરાવ વિષિસર પ્રસાર કરાય તો ઘણું નુકસાન થશે. (૨) પ્રમુખ ટરૂમેનને ગળવા જવ ના મી. એટલીના નીર્ણયને હીંદ આવકાર આપે છે. (૩) કોરીયાના પ્રશ્નો ઉકેલ ચીનની પ્રજાના સહકારથી અમલ કરમાં કર્મ તેમની સંમતિથી જ કરી શકાશે. આ કારણે જ અમને લાગ્યું કે ચીનને સંયુકત રાષ્ટ્રસંઘમાં સ્થાન અપાવું જોઇએ. (૪) અણુબોંબ ત્રાસ જનક અને સંહારકારી છે, એટલું જ નહીં પણ એ આસુરી તત્વનું પ્રતીક બન્યો છે. કુ નજરપર્યું આવા રાખું છું કે હવે પછી અણુબોંબ વાપરવાનો કોઇ પ્રશ્ન નહીં ઉદ્ભવાય."

હીંદ અને નેપાળ

આ વીને વડા પ્રધાને જણાવ્યું: "અમે આ દેશ (નેપાળ) સાથે નવી મૈત્રી ચાલુ રાખવા માગીએ છીએ, એટલું જ નહીં પણ એ મૈત્રીને વધુ સેવીન ધોરણ પર મુકવા માગીએ છીએ. અમે નેપાળના સ્વાતંત્ર્યને સ્વીકાર કરીએ છીએ, એટલું જ નહિં પણ તે અબાધીત, પ્રગતિશીલ રાષ્ટ્ર બને એ જોવા માગીએ છીએ. બીજીક સરકાર કરતાં પણ અમે આગળ ગયા: એટલે કે નેપાળ બહારના બીજા દેશો સાથે સીધા સંબંધો બાંધવા લાગ્યું. છતાં કોઇ વીદેશની દખલ ત્યાં થાય એ આપણે ચલાવતા નથી. ભારત કે તીબેટમાંથી પસાર થયા વીના કોઇ નેપાળમાં જઇ શકે નહીં. તેની સાથે બીજા કોઇ દેશના સંબંધો આપણા જેટલા ગાઢ બની શકે નહીં. પ્રત્યેક દેશે નેપાળ સાથેના આપણા આ ભૌગો લીક, સાંસ્કૃતિક અને અન્ય પ્રકારના સંબંધોનો સ્વીકાર કરવો જોઇએ. ત્રણ વર્ષ અગાઉ આપણે નેપાળને ખાતરી આપી હતી કે નેપાળ પણ મજબુત ને સ્વતંત્ર રાષ્ટ્ર બનવું જોઇએ; સાથે સાથે ભારપુર્વક એમ પણ જણાવ્યું હતું કે એ પ્રગતિશીલ રાષ્ટ્ર બનવું જોઇએ. કમનસીબે આપણી મૈત્રી ભરી સલાહનું ખાસ પરિણામ આવ્યું નહી. આપણે અનાદિકાળથી હીમાલયની જે ઉત્તમ સરહદ ધરાવીએ છીએ તે નેપાળની આ બાજુ નહીં પણ બીજી બાજુ પથરાયેલી છે. એ સરહદ ઓળંગીને કોઇ પણ આવે તો તે આ પણે સાંખી લેનાર નથી. નેપાળમાં એક નવી જ પરિસ્થિતિ પેદા થઇ છે, અને નેપાળના રાજા હાલ દીલ્હીમાં છે. નેપાળના બે પ્રધાનો, જે દીલ્હી આવ્યા છે, તેમની સાથે ભારત સરકાર ની જે વાટાઘાટો ચાલી રહી ■ તેનું હજુ સુધી કોઇ પરિણામ આવ્યું નથી. નેપાળના રાજા જેઓ હાલ દીલ્હીમાં છે, તેમને માન્ય રાંચવાનું ભારત સરકારે ચાલુ રાખ્યું છે ને ચાલુ રાખશે."

શ્રી. અરવિંદને અંજલી

શ્રી અરવીંદને અંજલી આપતાં રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે કહ્યું: "તેઓ જે સંદેશો મુકી ગયા છે, અને તેમણે આધ્યાત્મિકતાની જે સુગંધ ફેલાવી છે તે આ દેશમાં જ નહીં પણ સમગ્ર જગતમાં હવે પછી જન્મનારી અનેક પેઢીઓને પ્રેરણા આપ્યા કરશે." જવાહરલાલજીએ કહ્યું: "આ જમા નાના એક મોટામાં મોટા વિચારક માનવા ગયા છે." સરદાર પટેલે કહ્યું: "તેઓ નીર્ભય દેશભકત, અને સ્વતંત્ર તાના શુરા ને કીંમતવાન સુભટ હોઇ તેમણે દેશને પોતાની જુવાનીનો ઉત્તમ ભાગ અર્પણ કર્યો હતો. તેમના મૃત્યુ થી ભારતે એક શુરા ને સુપ્રસિદ્ધ સુપુત્ર, અને આત્મવાદી જગતે સુવિખ્યાત ને સિદ્ધિ પામેલા યોગી ગુમાવ્યા છે."

સંસદમાં પ્રશ્નોત્તર

સંસદમાં સરકારે આપેલી કેટલીક અગત્યની માહિતી આ પ્રમાણે છે: (૧) રેફ્રીજરેટરો તેમજ એર-કંડીશનીંગ માટેનાં રૂા. ૨,૧૬,૨૧૬ નાં સાધનોની વીદેશમાંથી ખરીદી કરવા માટે ભારત સરકારે વ્યવસ્થા કરી છે. ઉનાળામાં પાટનગર દીલ્હી ખાતેથી સીમલા મુકામ નહીં બદલવાનો હીંદ સરકારે નીર્ણય કર્યો હોવાથી, હવા ઠંડી કરવા માટેનાં સાધનો જરૂરી છે. સીમલાના વસવાટ માટે દર વરસે રૂા. ૩૦ લાખનો ખર્ચ થતો હતો. (૨) ૧૧૩ રેલવે રોકેટનો ને વીજળીની રોશની પુરી પાડવામાં આવી છે. ૧૯૫૦ ના માર્ચ સુધી લોકોને અનુકુળ સગવડો, મનોરંજન વગેરે માટે 'સુધારા ભંડોળ'માંથી રૂા. ૧ કરોડ ૨૧ લાખ ખરચાયા હતા. ત્યારબાદ, સુધારા ભંડોળ નાબુદ કરાતાં, રૂા. ૮૦ લાખ પછ હજાર 'વીકાસ ભંડોળ'માંથી સપ્ટેમ્બર સુધીમાં ખરચાયા છે. (૩) કુર્મના બંધારણી ધારણમાં ફેરફાર કરવા પણ ફેરફાર કરવા માટે અત્યારનો સમય અનુકુળ નથી. તેનું એક કારણ એ છે કે હાલની ધારા સભાના સભ્યો વચ્ચે તીવ્ર મતભેદો પ્રવર્તે છે. (૪) સરકારે ૧૦ દેશ સાથે વેપાર, વેપારમાં નવા જોડાનાર માટે અનામત રાખ્યો છે. (૫) વડોદરાના મહારાજાએ વડોદરા વીદ્યાપીઠના હિતાર્થે અને ગ્રામોન્નતિ અર્થે એક એક કરોડ રૂપીયાનાં ટ્રસ્ટ બે જાહેર ટ્રસ્ટો ઉભાં કર્યાં છે. આ અંગે ભારત સરકારની સલાહ લેવાતાં તેણે સંમતિ આપી હતી. આ ટ્રસ્ટો મહારાજાની અંગત મીલકતમાંથી ઉભાં કરાયાં છે. (૬) ભારત-પાકીસ્તાન સરહદ પરના સુદામગામ (જનાસકાંઠા જીલ્લો, ઉત્તર ગુજરાત) નીવાસમાં દાણચોરી અટ કાવવા માટે રાતને સમયે ચોકી પહેરા માટે પુરતી વ્યવસ્થા છે. (૭) ભારત ની સ્ટર્લીંગ પુરાંતમાંથી ૧૯૫૧ની ૧લી જુલાઇથી ૭ વરસ સુધી દર વરસે ભારત માટે સાડા ત્રણ કરોડ પાઉંડ છુટા કરવા માટે ભારત અને લીંટન વચ્ચે વ્યવસ્થા કરાઇ છે.

હીંદ અને સીલોન

લીમાયની ગોદમાં આવેલા નાના કડા સીલોન રાજ્ય અને ભારત વચ્ચે નવો કરાર થયો છે. તે અનુસાર સીલોન આંતરીક બાબતોમાં સ્વશાસન ભોગવશે; અને તેનાં સંરક્ષણ અને પ્રાદેશિક અખંડિતતાની જવાબદારી ભારત સરકાર લેશે. આંતરરાષ્ટ્રીય બાબતો પ્રવર્તે પણ ભારત સરકારનું સંચાલન અને નીયમન રહેશે. ભારત અને સીલોન વચ્ચેનો વેપાર મુકત રહેશે, જે તેના પર આયાત કે જકાત લેવારો નહીં. સંદેશ વહેવાર બાબતે સંપુર્ણપણે ભારત સરકારને હસ્તક રહેશે. ભારત સરકારે સીલોનને પાકીસ્તાન જેમ લાખ રૂપીયા આપવાનું નક્કી કર્યું છે. ભારત સરકારને સીલોનમાં પોતાનો પ્રતિનીધી રાખવાની સત્તા રહેશે.

સૌરાષ્ટ્રના ખેડુતો

મોરબી મહાલના એક ગામડામાં મળેલા સંમેલનમાં સૌરાષ્ટ્રના વડા પ્રધાન શ્રી. ઢેબરે કહ્યું: "આજે ખેડુત અને જિરાયતકારોના પ્રશ્ને સરકાર સમક્ષ એક મોટી સમસ્યા ને મુંજવણ ઉભી કરી છે. સરકાર સહુ વર્ગની છે. કોઇ પણ સરકાર કોઇ પણ વર્ગ કે સમાજના ગોપણ ઉપર નભી શકે જ નહીં. આજના વીકટ પ્રશ્ન પર એક પંચને સોંપાયો છે, અને એનો નીર્ણય આવે ત્યાં સુધી સહુએ ધીરજ ધરવી રહી. હવે તો ખેડુતોએ પેની ની સુધારણા અને દેશની સમૃદ્ધિમાં પોતાનો ફાળો આપવાનો છે. કોંગ્રેસે સ્વીકારેલો "ખેડે તેની જમીન" ■ સિદ્ધાંત અફર છે. આજે આપણે સૌરાષ્ટ્રને ખેડુત સમૃદ્ધ અને દેશના ખેડુતોની બરોબરી કરી શકે તેવો કરવો જોઇએ, એવું આપણું સ્વપ્ન છે. ગુજરાતના એક ખેડુત ભારત સરકાર ના નાયબ વડા પ્રધાન છે. આ દેશ ની જમીનનો ટુકડે ટુકડો ખેડુતની માલીકીનો છે. એમના હક પર કોઇ તરાપ મારી શકે નહીં. આપણે આપણી ખેતીના વીકાસ માટે અનેક નદી ઓનાં પાણી વાળવાની યોજના કરી છે. કેટલાક કોંગ્રેસ જનોમાં કંઇ દુષણ હશે તે હું સ્વીકારૂં છું. પણ તેથી આખી કોંગ્રેસને વગોવવાથી દેશનો કંઇ જય થવાનો નથી. દેશમાં કોંગ્રેસ નહીં હોય ત્યારે દેશ સ્વતંત્ર નહીં હોય. જે દિ આ દેશમાંથી કોંગ્રેસનું ઘાસ થશે તે દીવસે કદાચ પણ બળવું મુશ્કેલ થઇ પડશે."

આદિવાસીઓની ઉન્નતી

મુંબઇના એક પાર્લામેન્ટરી મંત્રી શ્રી. બાંદરકરે આ રાજ્યમાં આદીવાસી ઓની ઉન્નતી માટે ચાલતા કામનો ખેવાલ આપતાં જણાવ્યું કે "જંગલમાં કામ કરતા અણુપદ મજુરોના કાયદેસર ના અધિકારો કુંદવી લઇ હાલ સુધી તેમનું દરરવજે શોષણ અટકાવવા જંગલ કંટ્રાકટરને ખુસી નાબુદીની અને જંગલના મજુરોની સહકારી મંડળી ઓની રચનાને વેગ આપવાની સરકાર ની સુનિશ્ચત નીતી છે. ૧૯૪૯-૫૮ માં આવી ૧૧ સહકારી મંડળીઓને રૂા. ૧,૮૭,૦૦૦ ની કીંમતના લગભગ ૨૦ જંગલ વીભાગોનું કામ આપીને આ દીશામાં સરકારી પ્રયાસોનું મંડાણ કરવામાં આવ્યું હતું. હવે આ મંડળીઓની સંખ્યા વધીને ૭૮ થઇ છે, અને તેમને રૂા. ૨૧ ।। લાખની કીંમતના ૧૨૬ જંગલ વીભાગોનું કામ સોપવામાં આવ્યું છે.

મહાયોગી શ્રી. અરવીંદ અને તેમનો આશ્રમ

સ્વર્ગસ્થ શ્રી. અરવીંદ વિષે ગયા અંકમાં અમે લખી ગયા છીએ. લીનોક્સટન, (નિર્ય રોડેસીયા)થી શ્રી. ભાણાભાઇ ગોવીંદજી પટેલ તરફથી કેટલીક વધુ જાણવાજોગી વિગતો મળી છે તેમાંથી કેટલુંક અહિં આપીએ છીએ.

શ્રી. અરવીંદે પોતાના પત્નિ શ્રી. મૃણાલીની દેવીને એક પત્રમાં લખ્યું હતું કે "તેં એવા માણસ સાથે વિવાહ કર્યો છે જેને દુનીયા કદાચ ગાંડો કહેશે. ને આવો પાગલ માણસ એના તરંગી ખ્યાલોમાં સફળ થાય તો દુનીયા તેને મહાન દાર્શનિક મહાત્મા કહે."

વળી બીજા પત્રમાં લખે છે કે :

"હું જાણું છું કે આ પતિત દેહનો ઉદ્ધાર કરવાનું બળ મારામાં છે. શારીરીક બળ નહિ પણ જ્ઞાનનું બળ. ક્ષાત્ર તેજ એજ કંઇ એકમાત્ર તેજ નથી. બ્રહ્મ તેજ પણ છે. એ તેજ જ્ઞાન ઉપર પ્રતિષ્ઠિત છે. મારી આ ભાવના આજ કાલની નથી પણ એ ભાવના લક્ષને હું જન્મ્યો/ છું. મારા અણુએ અણુમાં એ ભાવના ઓતપ્રોત છે. આ મહાયોગ - સિદ્ધ કરવાને ઇશ્વરાદેશ મને આ પૃથ્વી ઉપર ખેંચી લાવ્યો છે."

- આટલી બધી ઉંડાણથી વાત બીજું કોણ કરી શકવાનું હતું? જેને પ્રભુએ જાતેજ કાર્ય સોંપેલું હોય તેને જ યોગી કહી શકાય.

શ્રી. અરવીંદ યોગના ૬૮.માં વર્ષમાં ૧૯૫૦ ના પશ્ચિમ બંગાળની સરકારને અલીપુર કોર્ટમાં મુકવાને બી. અરવીંદ નું પ્રતાપું બેટ આપવામાં આવ્યું હતું. શ્રી. અરવીંદને જ્યાં કેદી તરીકે રાખવામાં આવ્યા હતા ત્યાં એક આરસ-પહાણની તકતી મુકવામાં આવી છે.

અલીપોર જેલમાં ગયા કે એમની સાધનામાં ક્રાંતિકારક પલટાઓ થયા કે બધી વાત એક વર્ષ પછી, એટલે, ઈ. સ. ૧૯૦૯ માં જ્યારે તેમને જેલમાંમાં આવ્યા ત્યારે ઉત્તરપાડાના પ્રખ્યાત વ્યાખ્યાનમાં તેમણે સ્વમુખે કહી હતી તે નોંધના બોજ છે.

"મારી ધરપકડ કરવામાં આવી ત્યારે મહીનાર મારી બહા એમમની એક હતી અને આ બદના પાછળ પ્રભુનો હેતુ શો હશે તે હું સમજી શકયો ન હતો. મને એકાદ માસ સુધી જેલ કોલીમાં રાખવામાં આવ્યો અને રાત-દિવસ પ્રભુના અવાજની પ્રતિક્ષા કરતો રહ્યો. એ એકાંતવાસમાં મને પ્રથમ વાર પ્રભુનો સાક્ષાત્કાર થયો. મને લાગ્યું કે પ્રભુ પાછા મને કહી રહ્યા છે: "મારે તારી પાસે બીજું કાર્ય કરાવવાનું છે અને તેથી હું તને અહીં લાવ્યો છું." આમ કહી મારા હાથમાં ગીતા મુકી. ગીતાની સાધના કરવા લાગ્યો. જે કરવાનું શરૂ કર્યું ત્યારે વળી પ્રભુની શક્તિએ મારામાં પ્રવેશ કર્યો અને ચારે બાજુ દિવાલો હતી તે દેખાતી દિવાલો નહિ પણ વાસુદેવજ મને ઘેરીને ઉભા છે એમ લાગ્યું. અને પછી ઝાડમાં, કુળીઓમાં બધેજ વાસુદેવજ દેખાવા લાગ્યા.

"પછી મને મેજીસ્ટ્રેટ આગળ રજુ કરવામાં આવ્યો ત્યારે પણ એજ આંતરદર્શન મારામાં ચાલુ રહ્યું. પ્રભુ કહેવા લાગ્યા: "સર્વ મનુષ્યોમાં તેમના વચન અને કર્મ ઉપર મારી આણ પ્રવર્તે છે. તારે બચવું કારણ નથી. હું તારાપર કેસ ચલાવવા મારે અહીં નથી લાવ્યો, પણ લાવવા તો એક બીજોજ હેતુ છે."

શ્રી. અરવીંદે આગળ કહ્યું.

"પછી જેલ કોલીમાં જે બન્યું તે કહેવાની મને આજ્ઞા નથી. માત્ર એટલુંજ કહી શકું કે દિનપ્રતિદિન પ્રભુ મને પોતાના અદભૂત રાહો બતાવવા લાગ્યા. મારા દેહમાં હીંદુ ધર્મના સત્યોનો સાક્ષાત્કાર થવા લાગ્યો—જે વિષે પહેલાં મારામાં અનેક શંકાઓ હતી—એ સત્યો જીવતા અનુભવો બની ગ્યા. મારી સમક્ષ એવી એવી વસ્તુઓ પ્રગટ થઇ જેના ખુલાસા કોઇ ભૌતિક વિદ્યા આપી શકે તેમ ન હતું.

"તે પછી બે સંદેશા મળ્યા, પહેલો સંદેશ આ પ્રમાણે આવ્યો: દેશ બાતર દુઃખ વેદવામાંજ તારું જીવન પસાર કરવું પડે એમ ઇચ્છતો નથી. તને કર્મની પ્રેરણા મેંજ આપી છે. તું જનતામાં જા અને મારું કાર્ય કર. એ મારો આદેશ છે" બીજો સંદેશ :—

"આ એકાદ વર્ષના એકાંતવાસમાં કેટલીક વસ્તુઓ બતાવી છે. હીંદુ ધર્મનું રહસ્ય સમજાવ્યું છે. તું અહીં થી બહાર જાય ત્યારે તારા દેશને હમેશાં આ સંદેશો આપતો રહેજે કે ભારતની પ્રજાનું જે ઉત્થાન થવા માંડયું છે, તે સનાતન ધર્મના અર્થે છે—જનતાના અર્થે છે. હું હીંદની પ્રજાને સ્વતંત્રતા આપું છું તે પણ જનતની સેવા માટેજ છે."

કમનો છેલ્લે છેલ્લે કોઈ પણ દેશ કરતાં ભારતે આંતરરાષ્ટ્રિય બાબતમાં વધુ ભાગ ભજવ્યો છે અને જગતમાં શાંતિ સ્થાપવાનાં કાર્યમાં પહેલ કરી છે.

૮. સ. ૧૯૧૦ માં શ્રી. અરવીંદ બહોર જીવન જીવવા લાગ્યા.

હીંદની સ્વતંત્રતા હવે ચિન્તાનો વિષય ન હતો અને એમની સાધના માં હીંદનું ભાવિ દર્શન વધુને વધુ સ્પષ્ટ થવા લાગ્યું. એમણે જોયું કે એક દિવસ હીંદને જરૂર સ્વરાજ મળશે અને "અહીંસા"થી સ્વરાજ મળનાર છે એમ લાગવાથી શ્રી. અરવીંદે પોતાની જનતને હીંદના રાજકરણમાંથી ખેંચી લીધી.

પહેલાં ચંદનનગરમાં સાધના કરી હતી. વડોદરામાં યોગનું કાર્ય આરંભેલું તેજ કાર્ય તેમને પોંડીચેરી લઇ ગયું.

તા. ૨૪–૧૧–૧૯૨૬ ના એમને સીદ્ધિ-બળો અને ત્યારથીજ તેમના આશ્રમનો જન્મ થયો આમ કહી એ તો ખોટું નથી. કારણ કે પહેલાં પણ સાધકો એમની સાથે રહેતા હતા પણ અવસ્થિત યોગની તાલીમ સિદ્ધિ મળ્યા પછીજ આપવાની શરૂ કરી.

શ્રી. અરવીંદે ખોટા બાગની કવિતા અંગ્રેજીમાં લખી છે. એમણે સંસ્કૃતને પણ કવીતામાં સ્થાન આપ્યું છે. "સાવિત્રી" નામની અંગ્રેજી કવીતા લખી છે તે હજી પ્રસિદ્ધ થઇ નથી, તેમાંનો એક ભાગ હીંદીમાં અનુવાદમાં આવ્યો હતો. છઠ્ઠા વાર્ષીક ઉત્સવમાં તા. ૧–૧૨–૪૯ તે ફોરમેશનરીથી બળપુર્વક બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો. શ્રી. સુદરમે "સાવિત્રી"નો અનુવાદ ગુજરાતીમાં પણ કર્યો છે.

આશ્રમના જન્મની સાથે શ્રી. માતાજીના નામનું પણ સ્મરણ કરવું ઘટે. શ્રી માતાજી એક ફ્રેંચ સન્નારી છે. પહેલાં એમણે ફ્રાંસ, ઉત્તર આફ્રીકા, અને જાપાનમાં યોગસાધના કરી હતી. અને જાપાનની રાજનિતિ માં જણાવ્યા પ્રમાણે ખાનગી આદેશ અનુસાર શ્રી. અરવીંદ પાસે આવ્યાં હતાં. એમનો યોગાનુભવ શ્રી. અરવીંદ ની સાધનામાં વધુ મદદગાર થઈ પડયો. કુટુંબમાં બન્નેએ મળીને બીકસાવેલા યોગને શ્રી. અરવીંદનો યોગ કહે છે. એમને માતાજી એટલા માટે કહેવામાં આવે છે કારણ કે એમને સાક્ષાત કાળીકા માતાના દર્શન થયાં હતાં. શ્રી. માતાજી સાધકો માટે માતા સ્વરૂપ છે. આશ્રમ થયા બાદ સઘળો વહેવાર શ્રી માતાજી કરતાં અને શ્રી. અરવીંદ બાહ્ય નિવૃતિમાં ચાલ્યા ગયા.

શ્રી. માતાજી "સુપ્રિમ મિરટરી" માં લખે છે કે "આજ દીન સુધી દરેક માણસે પોતાના મોક્ષ માટેજ મહેનત કરેલી છે. અમારો યોગ એવા પ્રકારનો છે કે જેનાથી બીજાને પણ મોક્ષ આપી શકાશે.

શ્રી. માતાજીને ૮. સ. ૧૯૧૪ માં બીમહને કારણે ફ્રાંસ જવું પડયું પણ એઓ પાછાં આવ્યાં હતાં. ત્યારના હજી પોંડીચેરીમાંજ છે

આશ્રમ એ કોઇ મંડળી નથી અગર ધર્મને લગતો દેહ પણ નથી. પણ જ્યાં સાધક રહી શકે, ખાઇ શકે અને યોગની તાલીમ મેળવે એનુંજ નામ આશ્રમ છે. આશ્રમ શ્રી. અરવીંદ ના અગર શ્રી. માતાજીના હસ્તક છે. સાધકોનો એમાં કોઇ અવજ હોતો નથી. સાધકો જે પૈસા શ્રી. અરવીંદ ને આપે છે તે શ્રી. અરવીંદના કહેવાથી છે અગર શ્રી. માતાજીના.

અત્યારે આશ્રમમાં ૭૦૦–૮૦૦ સાધકો—સાધિકાઓ છે. ત્યાં બાંધમહાર ને રવાજ નથી.

અપૂર્ણ

—કેપટાઉનના રા. ભાણાભાઇ કાબાભાઇ પોતાના નવાં ઘરે રહેવા ગયા હોવાથી તે પ્રસંગે પત્ર અને કથા વાંચન કરાવી જુદી જુદી સંસ્થાઓને દાન કર્યું હતું.

ધી સુરત હિંદુ એસોસીએશન

ધર્મશાળા ૧૫ ચેપ્ટન સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આથી યુનીયનમાં વસતા દરેક હીંદુ ભાઇઓને ખબર આપવામાં આવે છે કે દેશથી આવતા જતા ભાઇઓ માટે ઉપરોકત સંસ્થા તરફથી રહેવાની સગવડ રાખવામાં આવેલી છે. આશા છે કે તેનો લાભ સઘળા ભાઇઓ લેશે.

ચોથનભાઇ મણીભાઇ
પ્રમુખ.
દયાળભાઇ લીખાભાઇ
સેક્રેટરી.
શ્રી. સુ. હિં. એસોસીએશન.

કન્ટ્રીના ગ્રાહકોને :—
ગુજરાતી પ્રેસના પંચાગ શી. ૫-૦

ઓફીસ : ૨૨૯ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન ફોન : ૨૪૮૭૫

ડુવેર...શી. ૧-૩ રતલ
લાલી ખાંડ ૧ ૬ રતલ
મગ.....શી. ૧-૩ રતલ
ડુવેરની દાળ નં ૧ ૨/૩"

ડુવેરની દાળ નં ૨...૧/૬ રતલ
ચણાની દાળ શી. ૨-૩ "
ચોખાની દાળ....શી. ૨-૬ રતલ
મગદની દાળ...શી. ૨-૩ રતલ

મગ દાળ નં ૧....શી. ૨-૬ રતલ
મગ દાળ નં ૨....શી. ૧-૬ રતલ
ચણાનો લોટ (કાંકરી વગરનો) ૨/૧
બાજરો.....૪ પેની રતલ

ઘઉંનો.....૪ પેની રતલ
મકાઇ.....શી. ૨-૬ રતલ
ઘઉં.....શી. ૨-૬ રતલ
મકાઇ.....શી. ૧-૬ રતલ
ચોખા.....શી. ૨-૬ રતલ

પરશુ નરસીંહ એન્ડ કુ. (પી) લીમીટેડ.
૪૨વર્ષની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

સરદારના પ્રેરણાત્મક વચનો

ગુજરાતીના સત્યાગ્રહ વખતે તેમજ અન્ય પ્રસંગોએ પ્રેરણા આપનારા સરદારે કરેલાં આપણેમાંથી કેટલાક મુદ્દાઓ અહિં આપીએ છીએ:

...સરકાર તમને ખુશ તાવરી તમને દુઃખ પણ આપશે પણ દુઃખ વિના સુખ નથી. સમજીને દુઃખ વેઠવું એ માણસમાં મારો રસ્તો છે....સરકાર જપ્તીઓ કરશે જેલમાં પુરશે. પણ એ બધું મુંગે મોઢે આનંદથી સહન કરવાનું છે....તમે જાણો છો કે એક કુંભાર પણ ગધેડા ઉપર પહેલાં બધુ ભાર મુકશે. જો તે ખેંચે તો બધુ ભાર વધારે આમ વધારતાંજ જાય. સરકાર પણ તમે જેમ જેમ ખેંચે વધારતા જશો તેમ તેમ તે વધારતીજ જશે. અત્યાર સુધી સહન કર્યું હવે નિર્ભય થઈ બેસી જાવ પછી સરકાર જાણશે કે પ્રજા નિર્માલ્ય નથી.

* * *

...સત્તાધીશોની સત્તા તેમના મૃત્યુ સાથે જ સમાપ્ત થાય છે. જ્યારે મહાન દેશ ભક્તોની સત્તા તેમના મૃત્યુ પછીપણ જ ખરો અમલ ચલાવે છે. પ્રજા તેમના જીવનનું અનુકરણ કરવા પ્રયત્ન કરે છે. તેમના ગુણ ગાય છે અને અહોનિશ તેમનું સ્મરણ કરે છે....

* * *

...બ્રિટીશ સામ્રાજ્યમાં અદા રાખવાથી આપણી આજે આ દશા થઈ. સામાન્ય રીતે સ્વાર્થ ન હોય ત્યાં એક અંગ્રેજ અમલદાર અદલ ઇન્સાફ તોળી શકે છે તેમાં કંઈ શક નથી. પણ હીંદુસ્થાનમાં બ્રિટીશ અમલ કરનાર દેશમાંએ હીંદીઓ ગોરાઓને હાથે મુજોલાના શિકાર છે પણ એવો એવો રાખશે નહીં કે જેમાં એક દેશીનું ખુન કર્યા બદલ એક અંગ્રેજને ફાંસીને માંચડે લટકાવ્યો હોય.

* * *

...અસહકારમાં જોખમ છે એમ આપણે સાંભળીએ છીએ. જોખમ છે એ ખરી વાત પણ સ્વતંત્રતા અમેરીકાથી દુનીયામાં કયા દેશને મળી છે?...રક્ષિયુ આફ્રીકામાં, પુર્વ આફ્રીકામાં તથા હીંદમાં આપણી જે દયાજનક સ્થીતી છે તેમાં શું ફેર કરી શકીએ. ધરમાંજ આપણું માન ન હોય તો પરદેશમાં કયાંથી હોય?...

* * *

જે દીપા સંગ્રામના નામથીજ મરદ પવીત્ર નહીં અને....પ્રજાની ઉન્નતીનો આધાર તેની હીંમત, તેના ચારિત્ર, અને તેની જોખમ આપવાની શક્તી ઉપર રહેલો છે....

* * *

આપણામાં પહેલો છે. આપણે એક બીજાનું કામધામાં આપણી શક્તી અને ખુબીનો ઉપયોગ કરીએ છીએ. મતભેદ સહન કરી શકતા નથી. એક બીજાપર આક્ષેપો મુકી વિખવાદ વધારીએ છીએ. આ રીતીમાં બીચારી જોળી પ્રજા મુંઝાય છે અને સાચો માર્ગ જોઈ શકતી નથી. આપણે ન્યાય મેળવવો હોય અને સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત કરવી હોય તો આપણા પોતાના દોષ જોતાં અને સુધારતાં, સહનશીલતા, આત્મશ્રદ્ધા, અને ધૈર્ય રાખતાં, ભોગ આપતાં, દુઃખમાં, જેમની પાસેથી આપણે ન્યાય લેવો છે તેમના દોષો જોવા કરતાં તેમનામાં રહેલા સારે ગુણો અને ચારીત્રનું અનુકરણ કરતાં શીખવું જોઈએ....

વિદ્યાર્થીઓને

...જુલમી રાજનીતીના અમલદારોની દેખરેખ નીચે જે શિક્ષણ અપાય છે તે લેવું તમારે બંધ કરવું જોઈએ. એમાંજ તમારું સ્વમાન જળવાયલું રહેશે. એવા શિક્ષણથી તમારું કશું ભલું નથી થવાનું....તમારે સાહસીક થવાનું છે. ભણતા કરતાં દેશના સેવકનો આધાર તમારાજ સાહસ પર રહેલો છે. દેશને સ્વતંત્ર બનાવવા તમેજ મદદ કરી શકશો.

* * *

...મારા મોટાભાઈ અને હું અમે બન્ને બેરીસ્ટર બન્યા. અમે બન્નેએ નીશ્ચય કર્યો કે એક કુટુંબનો ભાર વારે અને એક દેશનું કામ કરે. મેં ભાઈના કહેવાથી ભાઈને દેશ સેવા કરવાની તક આપી અને તેમના પુણ્યમાં મારો ભાગ માની લીધો... મારી જુની ભાવના આ વખતમાં દઢ થતી ગઈ કે રાજય કરનારની નકલ કરીનેજ પ્રતીષ્ઠા મેળવી શકાય....આપણા રાજકીય જીવનમાં મહીનતા હતી પ્રજાના કામ કરનારાઓમાં પાખંડ હતું....અને કડવો અનુભવ થયો અને મેં તે સર્વે છોડયું.... મહાત્માજીના સહવાસમાં આવ્યો અને મને ખાત્રી થઈ કે આજ સુધી હીંદ અવળે માર્ગે, ભમ્યું હતું....હીંદના માણસો અંગ્રેજથી ડરે અને અંગ્રેજ પોષાક પહેરતાં તેમના જેવા બાબુઓ પણ ડરે આ દશા ત્યારે થઈ...પહેલા હીંદમાં સફળતાનો ઘોષ વહેતો હતો. આપણી જ્યાતી સાંભળીને દુરથી માણસો આવતાં. આજે રાજકરતી પ્રજાએ આપણા કુટુંબનો લાભ લીધો... આપણે સંસ્કારી હતાં સારે તેઓ જંગલી હતાં. મુસલમાન ભાઈઓના દીલમાં એમ હતું કે અંગ્રેજ સરકાર હોય તો આપણે આપણો ધર્મ સાચવી શકીએ...એ બધી સરકારની માયા જાળ છે.

આપણે ચાર પ્રકારની માયામાં ફસાયા છીએ.

(૧) બાળકોની કેળવણી એ બધુતર બાબાથી સરકારને જોડતા દલાલો તે નીશાળોમાંથી ઉત્પન્ન કરે છે કારણ કે બનવે છે કે લાખો અને કરોડો પર મુઠીભર ગોરાઓ દલાલ વગર રાજ્ય નહીં કરી શકે. તે દલાલ આપણામાંથીજ મેળવવા રહ્યા.

(૨) સરકારી અદાલતો.

(૩) આપણી ધારાસભા ત્યાં આપણા માણસો જેસે છે અને આપણી સંમતીથી રાજ ચાલે છે એમ કહે છે.

(૪) પરદેશી કાપડ કપડા મારફતે ૬૦ કરોડ રૂપીયા રાજ કરતા પોતાના દેશમાં ઘસડી જાય છે.

આ મામલાને ત્વરીત કરવો રહ્યો.

બીલકુલ બધતે

હીંદુ મુસલમાનની એકતા એ હજુ તો એક કુમળું વૃક્ષ છે. એને કટલાક વખત સુધી અતિશય સંભાળથી પોષવું જોઈએ. હજુ આપણા મન જોઈએ તેટલાં સ્વચ્છ નથી. દરેક બાબતમાં એક બીજાનો અણવીશ્વાસ રાખવાની આપણને આદત પડી ગઈ છે તે જતી નથી. એ એકતાને તોડી પાડવાના અનેક પ્રકારના પ્રપંચો અને પ્રપતનો થશે. એને કાયમને માટે મજબુત બનાવવાનો ખરો અવસર હીંદુઓના હાથમાં સહેજે આવી પડેલો છે. હીંદુઓનો ધર્મ તો એ છે કે, મુસલમાન ધર્મનું રક્ષણ કરવામાં તેમને અત્યારે આપણે પુરેપુરી મદદ કરવી અને મુસલમાન ભાઈની બાનદાની ઉપર વીશ્વાસ રાખવો.

ગુજરાતીઓ

...બાપુજીની પાછળ બાંડા થનાર, તેમની હાજરીમાં જેમની જય બોલાવનાર ગુજરાતીઓ! તમે જાગ્રત થાઓ. ગુજરાતની લાજ રાખતી હોય તો આળસ છોડો, નહીં તો કાળ જશે અને કલંક રહેશે કે જેને જગતે ઓળખ્યા એવા મહાત્મા ગાંધીજીને એક ગુજરાતે ન ઓળખ્યા....ગુજરાત પાસે પૈસા છે, વ્યવસ્થા શક્તી છે, બીજું છે....ગુજરાત એ સિદ્ધાંતને જન્મ આપનાર છે...એ જૈન ધર્મનો પાયો છે. પણ અકાલીની હીંમત અને બહાદુરી, તેમની સહન કરવાની અને ભોગ આપવાની શક્તી તેમનો સંપ તેમની તાલીમ ગુજરાતમાં છે?

જેનોને

...બારડોલીમાં આજે હું એક નવી સ્થીતી જોઉં. અગાઉના દિવસો મને યાદ છે. તે કાળે આવી સભા ઓમાં પુરૂષો જેટલી બેહનો પણ આવતી હવે. તમે પુરૂષો એકલાજ સભામાં આવો છો. તમે કલેવાતા મોટાઓનું જોઈને મલકાતે શીખતા જતા દેખાઓ છો. પણ હું કહું છું કે જો આપણી બહેનો, માતાઓ, બીબીઓ, આપણી સાથે નહીં હોય તો આપણે આગળ ચાલી શકવાના નથી... આ બાબતમાં પુરતા જોટલોજ રસ લેતા તેમને નહીં કરો તો તેઓ શું કરશે?...

...જેનોને સંબોધતાં કહ્યું: તમારી આબરૂમિલકત જપ્ત કરવા આવે તો તેમને આવકાર આપજો અને તમારી જંજરી કાઢી આપજો અને કહેજો: લો, આ પહેરણ હોય તો ભલે પહેરો... તમે અબળા છો એમ શા સારૂ માનો છો? તમે તો શક્તી છો. પોતાની માતર પીના કપો પુરૂષ પુત્રી ઉપર ઉપર્યો છે? તમે તમારી દીનતા ટાળો... કૂવે જોવા ધર્યું હું કે એક પણ જૈન ના દીકપર પરદેશી કપડું ન હોય. બીજાને ત્રાસ ન હોય, એવો બાળ હત્ય વેરો કે મરણ વેરો બતો ન હોય. આ સ્થીતી લાવવામાં તમે જેનો પુરે પુરો ફાળો આપો.

નેતાઓની નજરે સરદાર

સરદાર વિશે જુદે જુદે પ્રસંગે ઉચ્ચારાયલા આપણા મહાન નેતાઓના ઉદ્ગારો નીચે આપીએ છીએ:

સામાન્ય જનતાને સરદારના તીખાં વાગ્બાણો, કટાક્ષો, મજાકો તેમજ હીંમતભર્યા કાર્યો અને ઉંચી રાજનીતી જણાવી છે. આથીજ તે કોંગ્રેસના "લોખંડી પુરૂષ" ગણાયા છે.

દેશ નેતાઓની અદી રાખવા લાયક છબીઓ.

સૌએ પોતાના ઘરમાં અદી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતાઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી,
પું. કસ્તુરબા.
સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ અને પંડીત નેહરૂ સોબે.
શ્રી. અરવીંદ બોષ.
દરેકની કી. ૧
ચાર છબીઓ સાથે લેનારને કી. ૩-૬ પોસ્ટેજ સાથે.
c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

એ લોખંડી પુરૂષનું હૃદય કેવા કોમળ, નાજુક વાત્સલ્ય પુર્ણ, ભક્તી ભર્યું, આદરભર્યું, ભાવોથી ભરેલું છે, પોતાના નેતા પ્રત્યે વફાદારી, મીત્રોનો વિશ્વાસ અને પ્રેમ મેળવવા પ્રયત્નશીલ, એ બધુ નીકટતા વીના ખ્યાલમાં આવવા મુશ્કેલ છે.

સરદારે જે રીતે દેશની સેવા કરી છે તે વર્ણનથી પડે એવી નથી. હીંદુસ્થાનનો નકશો તેનું એક વર્ણન છે. નવા રાજબંધારણના ઘણા અંશો તેનું બીજુ વર્ણન છે.

પંડીત જવાહરલાલજીએ અને સરદારે મળી દેશની કીર્તીને જે રીતે વધારી તે પ્રૂ. ગાંધીજી પછી આપણી બીજી નંબરની જોડિયા મુલી સંપત્તી છે.

—ડી. ઇ. મરચન્ટવાલા

...ત્યાં સુધી વલ્લભભાઇના નીકટ સંબંધમાં નહોતો આવ્યો ત્યાં સુધી એમના વિશે આદર અને ભય હતાં. તેમની મુદ્રાનો ભાવ સભ્યતાપૂર્ણ ભર્યો અને કેટલેક અંશે બહુ ગંભીર પણ લાગતો. બીજી તરફ જોતા ત્યારે તેમની આંખો જાણે તુચ્છકાર છલોછલ ભરેલ હોય એવો ભાસ થતો. બહુ બોલતા નહીં. પણ જ્યારે બોલે ત્યારે બસ રહેતો કે હવે શું નામ કે વિશેષણ આપશે! ગાંધીજીએ એમની વાણીને "બરછી" કહી હતી. સીધી અને સૌંસરી જઈ સામા વાળાને બેધી દે....

એમને માટે સમસ્ત દેશમાં કેવી લાગણી પ્રવર્તે છે તેનો ખ્યાલ જયપુર જતાં જે વિમાની અકસ્માત થયાનું સાંભળ્યું ત્યારે જણ હચમચી ઢાંકી ઉઠ્યા હતાં તે સચોટ પુરાવો છે. જ્યારે તેઓ પાર્લામેન્ટમાં દાખલ થયા ત્યારે જે હર્ષધ્વનિ તેમને આવકાર મળ્યો હતો તે ઇખાવ અનેરો હતો.

—ગ. વા. આચલકર

સરદાર અભ્યાસી કરતા વ્યવહાર કુશળ છે. કોની સાથે કેમ વર્તવું, કોની શક્તિનો કેવો ઉપયોગ કરવો અથવા કયે વખતે શું કરવું એ તેઓ બરાબર સમજે છે.

જે ત્વરીત નિર્ણય કરી શકે છે. અને એક વખત નિર્ણય કર્યા પછી એ મક્કમ રહી શકે છે. રાજકોટમાં આ એક અગત્યનો અને આવશ્યક ગુણ છે.

—હંસા મહેતા

આભાર

હાપાલબર્ગના જગજીવન મોતીરામ પોતાના પિતાશ્રી મોતીરામ નીખાના તા. ૨૯–૧૧–૫૦ નાં થયેલ અવસાન સમયે જે બાઇઓએ તાર, ટપાલ અને ટેલીફોન દ્વારા દિલસોજી ના સંદેશાઓ અને પુષ્પાંજલીઓ મોકલી હતી, તેમજ જે જે બાઇઓએ અગ્નિસંસ્કાર વખતે પોતાનો કીંમતી સમયનો ભોગ આપ્યો હતો તેઓ સર્વેનો, પોતાની તેમજ પોતાના ભાઈ ઓ વતિ અંતઃકરણપૂર્વક આભાર માને છે.

જોડણી કોશ

ગુજરાતી અથવા શબ્દોનો સહેલા શબ્દોમાં સમજુતી આપતો આ જોડણી કોશ ગુજરાત વીદ્યાપીઠ તરફથી બહાર પડયો છે. ૧૨૨૧ પાનામાં અનેક શબ્દો અને તેના અર્થ વીગેરે આપ્યા છે. આ ઘરમાં વસાવવાથી તમારી ગુજરાતી ભાષા સુધરશે.

કીમત ૧ ૨ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

નમેસાં

એકસેલસીયર સબ્સક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, હીંદથી હીંદના પત્રો લેતા લાગ્યા

ગુજરાત નહલના ગ્રાહકોને ધ્યાન આપીશું

કેટલાંક લાક્ષણીક ગુજરાતી પત્રોના દર.

	દૈનિક	માસિક સપ્તાહિક	છમાસ રૂ.	વાર્ષીક રૂ.		દૈનિક	માસિક સપ્તાહિક	છમાસ રૂ.	વાર્ષીક રૂ.
અખંડ આનંદ	મા.		૨ ૦	૧૫	કુમાર	સા.		૧	૬૦
આનંદ	સા.		૮	૧૪	પ્રતીભા	મા.		૧ ૦	૧૧
આરોગ્યધન	મા		૧	૮	પુષ્પા	મા.		૮	૭
બહુરૂપી	સા		૮	૧૫	પ્રજાબંધુ	સા.		૧	૨૭
બાલક	મા.		૮	૮	પ્રભાસી	સા.		૮	૩૬
ભેરમ	સા.		૭	૧૫	રેખા	મા.		૧ ૧	૧૨
ભક્તિપ્રભાણી	મા.		૧ ૧	૧૫	રૂપરેખા	સા.		૮	૩૧
ચેતન	મા.		૧ ૧	૧૭	રમાકૃષ્ણ	મા.		૧ ૦	૧૨
ચિત્રપટ	સા.		૮	૨૧	રવીવાર	સા.		૮	૧૬
છપા	સા.		૮	૩૧	સાંજવર્તમાન	મા.		૧ ૦	૧૨
ચિત્રયેખા	સા.		૮	૩૧	સંજીવન	મા.		૧ ૩	૧૪
ચિત્રભારતી	સા.		૮	૩૬	સવીતા	મા.		૮	૮
હીંદુસ્તાન	દ.		૩	૧૫	સ્ત્રી જીવન	મા.		૧ ૧	૧૩
જય ભારત	દ.		૩	૧૫	શારદા	મા.		૨ ૦	૧૫
કુમાર	મા.		૧ ૬	૧૫	સુદર્શન	મા.		૧ ૧	૧૮
મજલીસ	મા.		૧ ૦	૧૨	તસવીર	મા.		૧	૮
મંગલમ	મા.		૨ ૦	૨૦	ઉર્મીનવરચના	મા.		૨ ૦	૧૫
મહિલા જગત	સા.		૧	૧૨	ઉમ્મીદ			૩ ૦	૧૨
મનોરંજન	મા		૧ ૬	૧૫	વીસમીસદી	સા		૪	૧૫
મોજમજા	સા.		૧	૩૦	વડિલાવતરમ	દ.		૩	૮૫
નવચેતન	મા.		૧ ૧	૧૫	વેણી	સા.		૮	૩૧
ગ્રામસુધારક	સા.		૪	૧૫	સુગણવા	સા.		૧	૨૦

આ હરો ગ્રાહકના છે અને તેમાં ગમે તે વખતે ફેરફારો થાય

એક ઠરાવટ અથવા બીજીસ પોસ્ટલ ઓર્ડરથી બરોબર દમ સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.

EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE

9 Contonment AHMEDABAD-1 INDIA.

ઉપલાં અગર બીજા કોઈ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને તુરતજ ધ્યાન આપવામાં આવશે.

હીંદના સઘળા પત્રો માટેના લવાજમોના સત્તાવાર એજન્ટો

ધાર્મિક પુસ્તકો

		યોગ વાશિષ્ટ	૧૦ ૦
પરદેશમા	૫ ૪	રામબાણ ગાંધીજી	૨ ૦
આર્ય ધર્મ નીતિ-૧૨	૨ ૦	ખુદ લીલા	૧ ૬
મંગળ પ્રભાત (ગાંધીજી)	૧ ૦	સુદામા ચરીત્ર	૨ ૦
જીવણ નિરિક્ષણ	૫ ૬	ધર્મક્ષેત્રે કુરુક્ષેત્રે ભાગ ૧–૨–૩–૪. આખા મહાભારત ની રીતે આ લેખ્યું છે.	૧ ૫ ૦
હજરત મહમદ		મળવાનું ઠેકાણું:	
ઇસ્લામ ધર્મ ઉપર અજવાળું પાડતું		*Indian Opinion*	
નહાનું પુસ્તક	૧ ૦	*P. Bag,*	
		Phoenix.	

"મિલાપ"

તંત્રીઃ મહેન્દ્ર મેઘાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક છાપાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપવામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું ગમે છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાતમો પણ છેલ્લી પોટમાં આવી ગયો છે.

૨/૩ માં પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION.
F. BAG.
PHOENIX.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ઇસ્વી ૧૯૫૦ ડીસેમ્બર	હીંદુ ૨૦૦૭ માગશીષ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા.મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
શુક્ર	૨૨	સુદ ૧૩	૧૨	૨૧	૪–૫૩	૬–૫૩
શની	૨૩	,, ૧૪	૧૩	૨૨	૪–૫૪	૬–૫૨
રવી	૨૪	,, ૧૫	૧૪	૨૩	૪–૫૫	૬–૫૨
સોમ	૨૫	વદ ૧	૧૫	૨૪	૪–૫૬	૬–૫૦
મંગળ	૨૬	,, ૨	૧૬	૨૫	૪–૫૭	૬–૪૯
બુધ	૨૭	,, ૩	૧૭	૨૬	૪–૫૮	૬–૪૮
ગુરૂ	૨૮	,, ૪	૧૮	૨૭	૪–૫૯	૬–૪૭

કેલાસ બીજા પુસ્તકો

ઘરની રાણી	૧૫ ૦
રાજ રમા	૬ ૦
એને વરશે	૨ ૩
ચાબિરવાલી (ડાકોરની ગોવેલ)	૮ ૦
ગૃહીણી મીત્ર (સ્ત્રી ઉપયોગી)	૧૦ ૦
રવીવંદના	૫ ૬
વારસદાર	૭ ૬
મીરા પ્રેમદીવાની	૧૩ ૬
આગે કદમ	૭ ૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઘરે બાહિરે	૬ ૦
ચતુરંગ અને બે બોનો	૫ ૧
ગોરા અભ્યાસ અને માલંચ	૫ ૩
રાજર્ષી	૩ ૦
ક્રાબલ્યુ	૫ ૬

બાપુના પુસ્તકો

બાપુની પ્રસાદી	૫ ૦
ગ્રેટ ધર્મ પુલ	૧ ૦
આરોગ્યની ચાવી	૧ ૦

આહાર અને આરોગ્યનું સાહિત્ય

આહાર અને પોષણ	૨ ૦

વિવિધ પુસ્તકો

જય પ્રબોધેરીયા	૪ ૦
હિંદનો ઠામો ગીતાપુ	૬ ૦
સાહસવાળની સંગાથે	૫
ઠાકોરકથ (પ્રેમચંદ્રજ)	
ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪ ૦
રામોપાય ભા. ૧–૨ (સાર્થક્ય	
(વધવના લેખોનો સંગ્રહ) સેટની	૬
આર્યોનું સુગોળ	૨ ૩
આપણી ક્રોગ્રેસ	૨ ૦
ઠાકરીનનો પ્રવાસ	૧ ૦
સોનેરી લાડકવાયો	૭ ૦
સુભાષના સેનાનીઓ	૩ ૧
મજાની (મુનશી)	૪ ૦
સંસાર (મેઘાણી)	૧ ૧૦
મેમ પતુપો	૧ ૦
સાબરમતી (લેખોનો સંગ્રહ)	૧ ૦
તનમણી	૭
મધુકર (વિનોબા ભાવેના ભાષણો અને વિચારો	
ઉપર ચૂંટેલા પ્રસંગોનો સંગ્રહ	૧ ૦
સોવીયટ વરીયા.	
(રશિયા નીચે બનુવા ભોગ)	૧૦ ૦

સૌરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫

વિવિધ રસપ્રદ પીરસતી આ સેટ
ની કીમત ૨૫ ૦

નવપરણીતો માટે

સેટની	૧૮ ૦
જમે-સામના	૭ ૬
ભારતીય દામ્પત્ય જીવન	૬ ૧

નવલ કથાઓ

નિર્દોષી આત્મા (બંગીલ્લાન	૮ ૦
આશાપુર્ણાદેવી ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧
મેમ બોન્દુ (બંગિલાનો)	૭ ૦
ક્રાન્તી	૬ ૦
ચેખોવના કુલ	૧ ૬
સાગર સમ્રાટ (ચોલ સુબે ચર્ચ)	૧ ૦
પ્રભાસપર્વ પદ્ય	૭ ૦
આજ નિર્માણ (બંગીલ્લાનુ)	૭ ૧
મંથન ભા. ૧–૨ ક્રમેકની	૮ ૦
ઉદયની પુલપાંખુ	૧ ૦
કલાની સહચરી	૫ ૧
જંજાના બદલા વાર્તા સંગ્રહ	૩ ૦
ભાગ્ય મુકતી	૭ ૧
ઉદાસીના આંસુ અને બીજી વાતો	૮ ૦
જીવની વાતો ભા. ૧–૨ સેટની	૧૩ ૦
ચમ્પુંબસ અને બીજી વાતો	૧ ૦
વિવાહ મંદિર	૧ ૬
પ્રેમાલાપ (સુંદર સેવા આપવું	નવલ
કથા) ભાગ ૧–૨ સેટની	૧૪ ૦
કપાળની	૭ ૬
સાગર સમ્રાટ	૬ ૦
સોરઠી જવાહીર	૭ ૦
સોરઠી આસ્થા	૬ ૦
દીવાકરણી વાર્તાઓ	૩ ૬
હૃદય વીણા	૧ ૦

૨૨૬ આબુ કૃત નોવેલ

ઠકમના	૮ ૦
રંગનાથ	૫ ૦
ત્રણ વાર્તાઓ	૨ ૬
કપા	૮ ૦
અનુરાધા	૧૦ ૦
કસ્તુરીનાથ	૫ ૬
અપુર્વ ભારતી	૧૫ ૦
રંગનાથ	૪ ૦
અરીઝહીન	૧૨ ૬
છબી	૭ ૬
રેખાદાસ	૫ ૦
દુર્ગા	૮ ૬
નવીના	૧૦ ૦
કૌસ્વી	૧૭ ૬
ગુલબા	૬ ૦

અયકારના વાચરા

ચીની નાર્ગની કહાણી	૭ ૩
અલક મેલી	૫ ૧

ઠાકા સાહેબ ઠાલેસાર કૃત

સોરઠમાતા	૧ ૬
રેલવેનુ યાત્રા	૫ ૦
જીવતા તહેવારો	૩ ૦
ઓતપ્રોતી દિવાલો	૧ ૦

ઠનશ્યામલાલ મુનશી કૃત

અઢળે રસ્તે	૮ ૬
કોનો નંઠ	૮ ૦
પરણાણીઠ નાઢકો	૬ ૫
લોક કથીણી	૦ ૦
રસ્કિન કથા	૧૦ ૦
નવલીકાઓ	૭ ૧

વેચવાનો પુસ્તકો

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

ગંજની	૭ ૬
ક્રીતીજ ભા. ૧–૨	૧૬ ૦
સંધીત હૃદય અને સંયુક્તતા	૮ ૦
રોશનારા	૮ ૦
રસબીંદુ	૭ ૦

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન	
દુનીયાની ગરવાતથી તે આજ સુધની	
દુનીયાની મહીમા આપનો ઇતીહાસ બે	
ભાગમાં સેટની કીમત ૧–૩–૦	

જીવન પરીચ

શ્રી. મણુભાઇ ત્રીવેદીએ ઈન્ડીયા આજના ત્રેતાલીસ ઇતીહાસ પોતાના જીવન પરીચ દરમ્યાન બનેલા આલેખ્યો છે.

થી ૧૨

કીતાબે

આમ કથા ગાંધીજી	૨ ૬
ગાંધીજી ના વાર્તાલાપ	૧ ૬
અબ મેમેન્ટ્રા વટ્ટિ આવે ચે	૧ ૧
લલચવાતી દુનીયા	૨ ૦
હમારે ગાંધકી કહાની	૧ ૬
આગે બઢો	૧ ૬
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ વાર્તે	૧ ૬
અંગ્રેજી રાજ્ય કે સૌ સાલ	૧ ૦
વિશ્વકી વિભૂતીયા	૧ ૦
હમારી રાજનેતીક તપસ્યાયેં	૧૨ ૬
મેરી કહાની (પં. નેહરુકા ચરીત્ર)	૧૭ ૬
ગાંધી વિત્તર દોહન	૨ ૦
હિંદ ધર્મજીવ્યાપીકાયેં	
ધર્મકી કહાનીયાં)	૧ ૬
સમાજવાદ–ડુંજીવાદ	૨ ૬
સેત વાણી	૧ ૬
ગાંધીવાદ–સમાજવાદ	૨ ૬
નયા રોજગાર (ડાલ્પરસીક)	૧ ૦
સાપનાકે પયપર	૧ ૬
મેરી મુક્તીકી કહાની	૧ ૬

બાળકોને ગીતો

બહાદુર બુદ્ધ	૧ ૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧ ૦
કૌઆ ચલા હંસકી ચાલ	૧ ૦
નસીહતકી કહાનીયા	૧ ૦
ગીતાજી	૧
અકબર	૧ ૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧ ૦
અમારા તેર દિવસો (નેમીબાબુ)	૧ ૧
ગીતા ખેની	
પ્રો. મહાદેવભાઇ કૃત (સમજમાં ગીતા)	૧ ૮

પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું.

Indian Opinion,
P/Bag, Phoenix

અદભુત ભારત ચિત્ર આલબમ	૭ ૧
ચિત્રકાર વસિકલાલ પરીખ કૃત ચીત્ર સાધના	૫ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારા બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ પ્રતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૩/–

બાલ રામાયણ	૪ ૦
રેલ ગાડીની મુસી	૨ ૬

શિશુમંગાવલી

સેટ ભેગાનાં ૧–પુસ્તકો	૬૨ ૬
સેટ બીજાની	૧૫ ૦

ઠીરોર મંગાવલી

૭ પુસ્તકોનો સુંદર વાર્તાઓનો
સેટની ૧૪ ૬

ઇસપના પાત્રો ગધેડા

બાળકોને માટે રમુજ પુસ્તક	
કીમત ૨ ૦	
શાંત પણેમા	૨ ૬
સોનેરીસની સફર	૪ ૦
ખુદ્ધિનો ખાદ્યાર	૫ ૩
સુખ અને કેતલી	૫ ૬
દલાંત પક્ષિઓ	૧ ૧
ભાગવત કથાઓ	૩ ૬

ચિત્ર રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ ૩માં
પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો
છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કેસરા સમુહ ૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ

કીમત પા. ૧–૫–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે આ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/–

લીલી	૫ ૧૧
વીજુ	૫ ૧૧
ભાનુ	૫ ૪
બાળકોનો ભાંધવ	૧ ૦
ઈન્દીરાને પત્રો (નેહરુ)	૫ ૧
બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
ચપટી ધુળ	૨ ૦
ચતુરની વાર્તાઓ	૩ ૦
જ્ઞાન ગોષ્ઠી	૧ ૦
વાર્તાઓ	૧૫ ૧
બાળવાની શોધમાં	૪ ૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે ચેક અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

સાચો ધર્મ	આપના	૧ ૬
ગાંધીજીનો સત્તરાગ્રહ	સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૪૨ ની ૯મી એપ્રીલ વચ્ચેનો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭ ૬
ગાંધીજીના	સમાચારમાં	૭ ૦
ગાંધીવાદી	આર્થીક યોજના	૩ ૬
પુરૂષ	શ્રેષ્ઠ ગાંધીજી (સ. ચરિત્ર)	૧૨ ૬

દીનેશચન્દ્ર મજમુદારની કૃતીઓ

ગાંધી	વિચાર રોશન ગાંધીજીના વિચારોને રજુ કરતું પુસ્તક	૨ ૬
બીપુરૂષ	મહાત્મા ગાંધી, પુરૂષમાં વેપારી બુદ્ધિ ઉપર પુળકા પ્રસંગ જવાબદારે જે લેખો લખ્યા છે તેનો સંગ્રહ	૨ ૬

ડૉ રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

ઓક્સફર્ડ યુનિવર્સિટિના પ્રધાન વૈભવ છ લેખના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, કોંગ્રેસી કેમ જીવવું જોઇએ.

હસતી	રમતા	૨ ૦

ધાર્મીક સાહિત્ય

શ્રીમદ્ભગવત	ગીતા	૩ ૦
મહાત્માના	મિત્રો	૨ ૬
શ્રી	વેદાંતથી	૧૦ ૦

વિદેશી સાહિત્ય

		૭ ૬
		૧૦ ૦

લોક નેતાઓના ચરીત્રો

		૧ ૦
		૭ ૬
		૭ ૬

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

		૧ ૬
		૧૧ ૬
		૭ ૦
		૧૨ ૦
		૭ ૬
		૮ ૦
		૭ ૬
		૫ ૦
		૬ ૦

		૪ ૦
		૨૦ ૦
		૮ ૬
		૮ ૬
		૧૦ ૦
		૬ ૬
		૫ ૦
		૧ ૬
		૧ ૦
		૮ ૦
		૧૦ ૦
		૧ ૬
		૧૬ ૦
		૪ ૬
		૧ ૦

નવલ કથાઓ

		૭ ૬
		૧ ૦
		૬૪ ૬
		૬૩ ૦
		૬ ૬
		૮ ૬
		૭ ૦
		૭ ૬
		૬૧ ૦
		૪ ૬
		૬ ૦
		૮ ૦
		૮ ૦
		૫ ૬
		૧ ૦
		૮ ૦
		૮ ૦
		૭ ૬
		૬૬ ૬
		૬૬ ૬
		૧૦ ૦
		૧ ૬

સેતુબંધ	૫	૦
વિશાલક્ષ્મા	૫	૦
કમંડલુ	૪	૩
ચતુર સુજાણ	૩	૩
નારૂપમા	૭	૦
રૂપ કોપા (બે ભાગ સાથે)	૧૩	૫
ઠંડે પહોરે	૭	૦
પ્રાચિના	૫	૦
સુવર્ણ યુગ	૨	૫
છ છ છ	૩	૩
બારી બહાર	૩	૦
દાનાં ઉલ્લો ધુંટો	૫	૦
ભણવાનું ભલો	૨	૦
ગીત લારી અને બીજા નાટકો	૨	૩
આપણી કોંગ્રેસ	૫	૫
ઉત્તરા	૭	૦
લખવા લેખ	૫	૫
ઝાઓનું આરોગ્ય	૩	૦
મદ્રાસીઓના પ્રમુખો	૩	૩
ગામ વિચારણા	૨	૦
પુષ્પવાટિકા	૨	૦
પર્ણકંદોર	૩	૦
રંગ લીલા	૨	૩
રૂપાની ગાય		
ધરતી	૫	૦
રસ મુર્તિઓ	૩	૦
ગાંધીજીની સાધના	૫	૩

અમારાં નવાં પુસ્તકો

મુગ્ધા સેવક	૩	૦
ગીતાંજલી	૫	૦
સાધના	૫	૦
નવી દુનીયા	૫	૩
દ્રષ્ટાંતકથાઓ નાનાભાઈ ભટ્ટ	૨	૧
મહાન મુસાફરો	૫	૦
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૫	૦
ગરતના ચોરાં	૩	૦
દેશ દેશની લોક કથાઓ	૮	૬
પાપુની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮	૬
સોહરાબજી ભા. ૧–૨ સેટની	૧૩	૦
ગજબની આફ્રિકા ચે	૫	૬
સોહરાબ	૬	૦
ઉલ્લો પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ)	૧	૬
સુંદરીનો શણગાર	૧૪	૦
સહીદોનો સંદેશ	૪	૦
મુક્તતા પ્રશ્નો	૭	૬
દુકાની રમઝટ	૬	૦
દાસ ગીબનનો ઝવરો	૪	૬
દીન ઝર્યો	૭	૬
લાઝિમરૌલ્લા ભાગ ૧–૨ સેટની	૧૮	૦
રસમતી	૬	૦
સાક્ષર કથાઓ	૮	૬

ટોલ્સટોયના પુસ્તકો

યુધ નહીં રહેવાય (સમાજની જડીઓ સામે ચોકાર) નવલકથા	૭	૦
દ્રષ્ટિ પરીવર્તન	૫	૩
બે નવેલ્લાઓ	૫	૦
ટોલ્સટોય અને શીક્ષણ	૨	૦
મેની બ્રહેન (વાર્તા)	૫	૭

જીવન ચિરીત્રો

રવીંદ્રનાથ ટાગોર	૫	૦

હાસ્ય રસથી પુર્ણ પુસ્તકો

હાસ્ય કોતુક	૭	૬
મરત દરીરના હાસ્ય પ્રસંગો	૬	૦
હાસ્ય વીલાસ	૧૦	૦

બંકીમ ચટોપાધ્યાય કૃત

કપાલ કુંડલા	૭	૬
મૃણાલીની	૬	૦

સુમાસ્ચંદ્ર લેખક મેઘાણીની નોવેલો

નવલાખી	૧૧	૦
પ્રત્યેકની	૭	૦
તુલસી ક્યારો સામાજીક નવલકથા	૭	૬

બાલા હરીયા	૫	૦
નવલીકાઓ ભાગ. ૧	૬	૦
પુરાતન જ્યોત	૫	૬
બાદેલા હાથ	૮	૬
વેવીશાળ	૮	૦
સોરઠ તારા વહેતા પાણી	૧૦	૦
ગાલણણી	૬	૦

નવલ કથાઓ

કૃષ્ણાથ ૧ ભંગાલની કાંતીકારી નવલકથા. કીમત	૮/–
બાઇબલ્જ સુંદર બાવપુર્ણ નોવેલ.	૧૦/–
સોહરાબજી સામાજીક કાંતી દર્શાવતી નવલકથા	૧૦/–
સુધી પાકીસ્થાન– બહુચિત કાંસ બીકાનીરનું જીવન ચરીત્ર.	૫/–
મેવાડ કેસરી :– શ્રી બીકાનીરનું જીવન ચરીત્ર	૬/–
સસુળી કાંતી. કીશોરલાલ.	૫.
મરણવાત્રા	કી. ૫ ૦
બાપુની ઝાંખી	૨–૦

ઓર્ડરસેથી મળશે.
'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal

ધર્મોત્મા ગોખલે જીવનકાર		
સંપીત	૧	૬

બાપુના પત્રો :– (આશ્રમની બેનો પર) સંપાદક કાકા કાલેલકર ૨ ૧
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

નવલ કથાઓ

શ્રી હર્ષ	૬	૩
સાહસીકોની સૃષ્ટી	૮	૬
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૧	૦
વિરાગિનાની વાતો (૨)	૧૪	૬
વનબાળા	૭	૦
વર કે ઘુર (રમુજી નોવેલ)	૧૦	૦
સોમનાથ	૧૨	૬
સેનાપતી	૬	૦
સુના મંદીર	૯	૬
રત્નારણ	૧૮	૦
રૂપવતા	૬	૦
પરમુત રહસ્ય	૧૦	૦
માનવીની ભવાઇ	૧૨	૦
મારવાડી સંસાર	૭	૬
આચાવરી	૭	૦
અંજામાલ ભાગ ૧	૧૦	૦
ચિત્રોહના	૭	૬
દીનાનાથ	૧૦	૬
દરીયા પારના		
ઠેકાણાનો ભોગ	૮	૦
જીવન રવપ્ન	૬	૦
ભાગ તમાસી	૬	૦
જીવનદાર	૭	૦
જુનુ અને નવુ	૬	૦
બે દેશ દીપક	૫	૦

પુત્ર જન્મ	૧૩	૦
પરીવેશ	૭	૦
પીતાજીનો વન પ્રવેશ	૭	૦
પહેલી પ્રીત	૭	૬
પૃથ્વીરાજ	૭	૬
બીજોય તાપ	૫	૦
માઠી બાયો	૫	૬
માનમાહના દિપ (પ્રવેશ્યો)	૭	૦
માલધારા	૬	૬
ઘરને મારગે	૬	૦
આશ્રમની બેનોને બાપુના પત્રો ભાગ ૧.	૨	૬
માનવતાના મુલ	૬	૬
ધરતીને માથાળે	૭	૦
વિરકુમાર સભા (ટાગોરકૃત)	૧૨	૦
ધસરદાન	૭	૦
દિલ્હ	૫	૬
કાંટાનીયાર	૫	૦
ધુમકા	૪	૬
ધુધવતાં પુર	૧૦	૦
દેવ અને દાનવ	૩	૦

મળવાનું ઠેકાણું :

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix,
NATAL.

નીશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ગુજરાત લેખન માળા આ માળા માં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.	
ગુજરાત લેખન તાલીમ વર્ગ	
.. .. ચોપડા ૧–૨–૩–૪	
પ્રત્યેકની કીંમત	૧ ૦
નવયુગ વાચન માળા	
પુસ્તક પહેલું	૧ ૩
પુસ્તક બીજું	૧ ૪
પુસ્તક ત્રીજ	૨ ૬
સાહીત્ય કહલોલ	
સાહિત્ય માટે સારા નમુનારૂપ વાચનોનો રૂપયોગી પુસ્તકો	
પુસ્તક બીજું	૨ ૩
.. ત્રીજું	૪ ૩
બાળપોથી	૧ ૧
આર્યોક્ત ચુટકો	૫ ૪
ધોરણો ઈન્ટરીસ્ટ લીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૪ ૦ –
અંગ્રેજીનાં મુળ તત્વો	૨ ૦

ચિત્રાપોહ વાચન માળા	
બીજી ચોપડી	૨ ૦
ત્રીજી ..	૨ ૩
ચોથી ..	૨ ૧
પાંચમી ..	૩ ૦
પુસ્તક	૪
ચાર્ટસ લખીએ	
શ્રેણી ૧	૧ ૬
.. ૨	૧ ૬
.. ૩	૧ ૬
.. ૪	૧ ૬
.. ૫	૨ ૦
.. ૬	૨ ૦
.. ૭	૨ ૦
સાહિત્ય પાઠાવલી	
પુસ્તક પાંચમું	૨ ૧
.. સાતમું	૨ ૩
દેશ દેશાવરમાં—મુગોળ	૩ ૦
આપણા દેશનો ઇતીહાસ	૨ ૧

Obtainable From :

'INDIAN OPINION'
P. Bag, PHOENIX, NATAL.

શ્રી. વલ્લભભાઈ પટેલને અંજલિ

(ગણેશચંદ્ર ઠાકર, બુલવાયો)

(રાગ રક્ત દપકતી)

[illegible] વેળા રડતી આંખો અધરો ધ્રુજતાં મારાં
તોએ ના શબ્દોમાં સરતી, ઉરની અણખુટ ધારા

વ્હાલા વલ્લભ વીર અહો
ઉરની અંજલિ તુજને હો ૧

માતાની મુક્તિને કાજે, અસીમ દુઃખો વેઠ્યાં
જેલ સહીને મહેલ અરેરે, રણસંગ્રામે ઝુઝ્યા

ભારત તારણહારા ઓ
ઉરની અંજલિ તુજને હો ૨

ગુજરાતના મરીજ માટે જન્મ ધરીને તેં તો
નામ ઉજવ્યું ગુજરાતીનું મ્હેણું ટાળ્યું તેં તો

ગુર્જર ગૌરવવંતા ઓ
ઉરની અંજલિ તુજને હો ૩

આજ ભારતીની આંખોમાં હામ અશ્રુ ના માયે
તકદીર કુટ્યું હામ અરેરે કોણ અશ્રુઓ લોહે

ભારત લોહપુરુષ અહો
ઉરની અંજલિ તુજને હો ૪

ભારતની એ હૃદયલીલુના તુટ્યા તારો આજે
સ્નેહભર્યો સહવાસ સ્વરો પણ બેસુર બન્યાં છે આજે

ભારત લાડકવાયા ઓ
ઉરની અંજલિ તુજને હો ૫

આજ પ્રકાશે અગ્નિ શીખાઓ ભારતની સીમાપર
લોચન તારાં આજ બિડાયાં કોણ હવે હોંકારે ?

ભારત રક્ષણહારા ઓ
ઉરની અંજલિ તુજને હો ૬

જ્યોતરના ઝરતી જ્યારે રાતો દિન બની બળબળતાં
ટાઢ, તાપ ને વર્ષા જ્યારે તોએ ઉર જરાયરણો

વલ્લભ! ભારતના મંત્રી
ઉરની અંજલી તુજને હો ૭

તું તો દુર ગયો નવનોથી તોએ આત્મરટણે
કોટી જનોનાં અંતર માંહિ પ્રેમ સ્વરૂપ પ્રકાશે

ભારત ભુષણ વલ્લભ હો
ઉરની અંજલી તુજને હો ૮

બોક દિલ દેશળમાં જલતી યાદ દિવડી તારી
દૈવ દીધાં સંભોગ તુજાને ગુણ કરી અણુધારી

આજે બહુમય હૃદે
ઉરની અંજલી તુજને હો ૯

આજ કુમળાં બાળ, કીશોરો, દહ, યુવા, યુવતિઓ
ધનવાનો ને નિર્ધન સર્વે અંજલી તુજને અર્પે

વલ્લભ લાડકવીર અહો
ઉરની અંજલી તુજને હો ૧૦

ભારતના એ દુઃખી ભાતુડાં પ્રભુની પાસે માગે
જન્મ આપજો વલ્લભને ફરી ભારત દેશ ઉજાળે

ભારતી ભિક્ષા આજ માગે
ઉરની અંજલી તુજને હો ૧૧

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
JAN 1951

INDIAN OPINION
Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 51—Vol. XLVIII | FRIDAY 29TH DECEMBER, 1950. | Registered at the G.P.O. as a Newspaper PRICE: SIX PENCE

NECESSARY INSTRUMENT FOR WORLD PEACE

"IF the nations of the world are earnest about the prevention of war, they cannot do better than take active and determined steps to eliminate the causes that engender war or that contribute to the creation of a situation likely to lead to war. The causes are numerous and deep-rooted. The difficulties in the way are many and varied, and appear insurmountable. These problems, formidably complex as they are, can no longer be evaded or left unsolved. If the nations concerned continue to show disinclination to solve these problems without delay, they will do so at their peril...Greater danger to international peace lurkes in widespread poverty and economic insecurity, in racial or communal discrimination and persecution, in keeping down large masses of humanity, undernourished and illiterate, with no better prospect than to be hewers of wood and drawers of water for the benefit of a handful of those who have enough money in their pockets and bayonets to boot...The pernicious policy of apartheid, spreading the virus of racial hatred and and seeking to maintain the white man's dominarion over the coloured people in their own homeland, is causing much concern in many qaurters. The world already split into political blocs faces the menace of another split into racial camps. Democracy, in its extremely narrow forms, has, in some States, become identified with morbidly fanatical nationalism and patriotism. Irrational and unprincipled reverence of one's country, first and last, right or wrong, not unoften begets national arrogance and intolerance, blinding one to the higher vision of humanity...As Field Marshall Viscount Montgomery observed and rightly so, 'Never let it be said that we saved the world and could not save ourselves, for today if we are financially and materially exhausted there is no need for us to be spiritually bankrupt! Religious idealism, above and in addition to all forces—social, economic or political—seems to us to be the most necessary and hopeful instrument for world peace."

—'Prabuddha Bharata.'

જગતની શાંતી માટે આવશ્યક સાધન

"જગતનાં રાષ્ટ્રો કરી યુદ્ધ થતું અટકાવવા માગતા હોય તો યુદ્ધ ઉત્પન્ન કરનારાં અથવા યુદ્ધ મંડાવાને સંજોગ રહે એવી પરિસ્થિતિ ઉભી કરવામાં ફાળો આપનારાં કારણો દુર કરવાના તેઓએ સક્રીય અને દ્રઢ પગલાં લેવાં જોઇએ. કારણો અનેક અને ઉંડાં મુળપાયેલાં છે. માર્ગમાં મુશ્કેલીઓ ઘણી અને વિવિધ રહેલી છે, અને વટી નહિ શકાય તેવી જણાય છે. આ પ્રશ્નો, અત્યંત રીતે મુંઝવણભર્યા હોવા છતાં, તેનો ઉકેલ લાબ્યા વીના છુટકો નથી. આપના વગરનાં રાષ્ટ્રો આ પ્રશ્નોનો વત્તર વીલંબે ઉકેલ લાવવાની અનિચ્છા દર્શાવવી ચાલુ રાખશે તો તેઓના જોખમે તેમ કરશે....આંતરરાષ્ટ્રીય શાંતીને વધારે જોખમ, વહેળા પ્રમાણમાં ભુખમરો અને આર્થીક અરક્ષિતના વર્તો રહ્યાં છે તેમાં જાતી અથવા કોમીભેદ અને દમનનીતીમાં, માનવોના મોટા સમુદાને કચડાયેલા અને અજ્ઞાનતામાં રાખવામાં અને તેમાંને પુરતું પોષણ નહિ આપવામાં અને મુઠીભર લોકો, જેઓ પાસે પેસા ઉપરાંત સત્તા પણ છે, તેઓ તરફથી વિશાળ જનસમુદાને કાયમની ગુલામી દશામાં રાખવામાં આવે છે તેમાં રહ્યું છે.....એપાર્ટહેડની દુષ્ટ નીતી, જે જાતીય તીરસ્કારનું ઝેર ફેલાવી રહી છે અને રંગવર્ણો લોકોને તેઓના પોતાનાજ વતનમાં ગોરાની સર્વોપરિતા નીચે રાખવા માંગે છે, તે બધા સ્થળોમાં ચિંતા ઉપસ્થિત કરી રહી છે. જગતના આજે રાજકીય આગેવાનો પડી ગયા છે અને હવે જાતીય આગેવાનો પડી જવાનો ભય રહ્યો છે.... લોકશાસન કેટલાંક રાજ્યોમાં તેના અત્યંત સંકુચિત અર્થમાં, ધર્માંધ રાષ્ટ્રિયવાદ અને દેશભક્તિમાં ફેરવાઇ ગયું છે. પોતાના દેશ પ્રત્યેનું, બહું જ ઘોડું લોપ, કોઇ પણ જાતના સીદ્ધાંત વગરનું અંધ માન, રાષ્ટ્રિય તુમાખી અને અસહિષ્ણુતા ઉત્પન્ન કરનારું છે અને માનવતા વિરોના વધારે ઉચ્ચ ખ્યાલને બહેર મારી દેનારું છે...રીયલ માર્શલ વાઇકાઉન્ટ મોન્ટગોમરીએ બહું કહ્યું છે તેમ, 'આપણે એવું ન કહેવાવીએ કે આપણે જગતને બચાવ્યું અને આપણી જાતને બચાવી શકયા નથી. કારણ આજે આપણે આર્થીક અને પાર્થીવ દ્રષ્ટિએ ઉલાળા થઇ ગયા હોઇએ પરંતુ આધ્યાત્મિક દ્રષ્ટિએ નાદાર થવાનું કશું પ્રયોજન નથી.' જગતની શાંતીને માટે લોકો ધાર્મિક આવશ્યક સાધન સામાન્યરીતે, આર્થીક કે રાજકીય સાધનો ઉપરાંત ધાર્મીક આસ્થા છે."

'પ્રબુદ્ધ ભારત'

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)

JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK. White, Pink, Sky. Per yd. 7/11

—o—

JUST ARRIVED !

45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/- SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET. 44" Chenile Georgette in all latest Shades Suitable For Sarees. Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0- each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades. £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS. Cream. Collar Attached. All Sizes. 27/3 each.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES

★

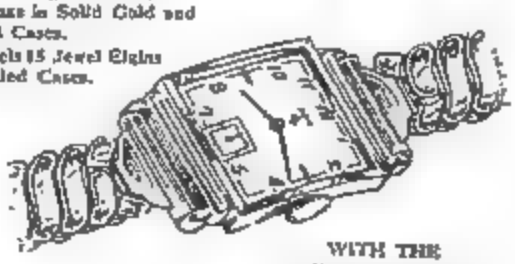
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground. 5 yds. lengths. 25/- each 6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. —— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. —— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.

Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay £7 PER TON F.O.R. your Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to :

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not ?

INDIAN OPINION

Founded by
·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 51—Vol.–XLVIII. Friday 29th December, 1950

Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price SIX PENCE

Indian Opinion

Friday 29th December 1950

The Old And The New Year

WHEN this issue reaches the hands of the reader the present year will be nearing its end and the New Year will be about to dawn. All the businessmen are busy stocktaking, to count their profits and losses during the year. They are more concerned with the financial side of life than anything else. While that is an important item it is by no means all. Life depends on many other things than that. Viewing it then from the broader aspect how have we fared during the year that is just about to end? We find to our sorrow that it has not been a very happy year and we shudder to think what is in store for us in the New Year we are about to enter.

With the ending of the last Great War we were promised an era of peace, prosperity and happiness. Each year, since the War has ended, however, we seem to to be drifting farther and farther away from peace. The powers that be utilised all the available resources to kill Hitler, in whom they saw the demon that wrought all the evil. They succeeded in killing Hitler but they have not been able to kill Hitlerism. It seems to be gaining ground to a formidable extent throughout the world. We are faced with it here in South Africa and it is threatening our very existence. It is symbolized in the present Government and is making life miserable for all the inhabitants of this fair land, including Europeans and non-Europeans. The latter are worse off because they have no voice to speak of and steps are being taken to deprive them of the very little that some of them have. The Apartheid policy of the Government has over-shadowed everything. That is what Hitler did. He and his clan—the Nazis—claimed to be the Aryans and all the rest were un-Aryans who were either to live under the heels of the Aryans or perish. That is just what the present Nationalist Government is doing. It claims that the White race is destined to be the dominant race and the non-White must either be contented to live under it or perish. Every day takes us a step further in this direction and affords us hardly any time to think of anything else.

As though that were not enough this year has on the whole been bad for the agriculturists, on whom the country depends. Although, thanks to the Almighty, we have had some rains now, the season has suffered tremendously through the serious drought, which will add to the present already high cost of living. Another great loss South Africa has sustained is through the death of General Smuts. Though he had his own way of dealing with the Colour Question, not to the liking of the Coloured people, he was no doubt a force to be counted. The high and noble ideals he always cherished and gave expression to are badly missed today. They would surely have had a neutralising effect on the tense atmosphere prevailing not only in South Africa but beyond.

Then, linked as we are with our Motherland India, whom we look to for help whenever we are in distress, our eyes must go there. The present year has not been a very happy one for her either. True, we were able to celebrate the great and historic occasion of her becoming a Republic in the beginning of the year but Nature has not been too kind since. Ere she could get over her political troubles with Pakistan, earthquakes in Assam, and floods elsewhere have taken a very heavy toll and caused misery to hundreds of thousands of souls. The greatest of all the shocks is the latest one on the eve of the closing of the present year, in the death of one of her most beloved sons, Sardar Vallabhbhai Patel. It has cast a gloom over the whole of India.

Then when we look towards the outside world it grieves us to see that we have not yet learnt the lesson of the horrors of war. The bloodshed that is going on in Korea makes one feel that with all the knocks it has been receiving it has not yet got rid of greed and lust for power, which are the main causes of wars and misery. How can there be peace and happiness in the world when the masses have to suffer for the sins of the few whom God has placed in power?

We have heard during the year of the havoc wrought in various parts of the world by air crashes floods, droughts and volcanic eruption. These are signs of Nature frowning. They are a warning to us that there is a Greater Power prevailing over us which can bring an end to the world much quicker than the A-bomb or the H-bomb or anything that science can produce and man can boast of. We are but particles of dust before that Power.

And so the picture is indeed a gloomy one that we are able to draw at the end of this year and yet, the wonder is that we are still able to exist, eat, drink and be merry. No one can say that we are miserable. We must thank the Merciful God that He has kept us so. That is our only gain and it will not do to be satisfied at that. All the material wealth in the world will not avail us if spiritually we are bankrupt, and who can deny that we are on the verge of spiritual bankruptcy? If the nations and individuals were to follow the tenets of the Upanishads, which are embodied in the following single verse, the world would indeed be a happier place to live in:

Ishawasyamidam sarvam yat
kincha jagatyam jagat
Tena tyaktena bhunjeethah ma
gridha kasyaswid dhanam.

"God the Ruler pervades all there is in this Universe. Therefore renounce and dedicate all to Him, and then enjoy or use the portion that may fall to thy lot. Never covet anybody's possessions"

May we all be blessed with the strength and wisdom to follow this in the coming New Year. With this fervent prayer we wish all our readers a happy and prosperous New Year.

Publisher's Apology

Owing to the Christmas and the New Year holidays, and short staffed as we are, we have been obliged to publish a smaller issue than our usual one this week and next week.

ORIGINAL CORRESPONDENCE

A Question To Dr. Naicker And Dr. Dadoo

The Editor, "Indian Opinion"

Sir.—May I ask the President of the Natal Indian Congress, Dr. G. M. Naicker and the President of the South African Indian Congress, Dr. Y. M. Dadoo, through your columns to make a public explanation as to why they did not give any lead to the public in regard to mourning the death of the Deputy Prime Minister of India, Sardar Vallabhbhai Patel? We have always been running to Mother India for help whenever we have been in distress and have expected her to do everything for us. Have we not the same duty towards India? In the death of Sardar Patel has India not suffered a great national loss? The whole of India is in mourning. Even the Parliament was suspended and the Congress in South Africa has not deemed fit even to hold a public meeting let alone asking the people to close their businesses for even half a day. Can there be a worse affront to India than this? I am impelled to write this because I know there are hundreds who feel as I do that a lead should have come from the Congress and the public would have readily responded. In fact they had waited for it in vain.—Yours etc.

"Shameful."

[We have received several letters in the same strain. We feel that the resentment is widespread and is fully justified hence we publish the above.—Ed. I.O.]

ALL INDIA PAYS HOMAGE TO SARDAR

LEADING citizens and leaders of all shades of opinion, including trade union organizations mourned the death of Sardar Patel.

The Governor of Bombay, Raja Maharaj Singh, in a message said: "His departure from us will be felt throughout the length and breadth of India. A personage of the highest character, great ability and unusual strength of will, has gone at a time when we needed him most. He has left an enduring mark in India. We shall not see the like of him again and it will be impossible to replace him adequately."

"Greatest Calamity"

The Chief Minister, of Bombay Mr. B. G. Kher said: "India has been afflicted by a number of calamities, natural and supernatural, since the attainment of Swaraj—earthquakes, floods and drought—but the passing away of Sardar Patel is the greatest. Such men cannot be replaced easily or at all. But we who are left behind must not merely yield ourselves ■ grief and despondency. His life and courage in the face of seemingly insuperable difficulties must be the object lesson we learn from his life as also from his death."

C-in-C Indian Navy

Sir Edward Parry, C-in-C., Indian Navy, said: "It was a very great loss to India. Sardar Patel was a very good friend of the Navy. We enjoyed his company abroad the "Delhi" when she went on cruise to Cochin. He had expressed his desire for another to the Andamans and we keenly looked forward to that."

Chief Justice Of Bombay

Stating that "it was difficult to realise the extent and nature of the loss," Mr. M. C. Chagla, Chief Justice of Bombay, in a reference, to the death of "the redoubtable fighter in the struggle for freedom," in a court hall crowded ■ capacity, said: "Our country was so far fortunate in this that in our Prime Minister and Deputy Prime Minister we had a matchless pair. The two were complementary to each other. Our hearts must go out today to our Prime Minister who has lost in Sardar Patel a great devoted lieutenant."

Advocate-General

Mr. C. K. Daphtary, Advocate-General, Mr. H. M. Chokai, Government Pleader, and Mr. Tricumdas Dwarkadas, on behalf of the Incorporated Law Societies, associated themselves with the feelings expressed by the Chief Justice.

Sir Cowasji Jehangir said: "A great and irreparable loss to the country at a most critical time. It will ■ difficult to replace such a man in the administration of India."

Mr. Asoka Mehta, General Secretary of the Socialist Party, in a message said: "The passing away of Sardar Patel removes a keystone from the arch of freedom. It is India's tragic misfortune that in less than three years she has been orphaned twice. The Sardar's services to India, his great contribution to the winning of freedom and building of free India are a part of the saga of our people. The whole nation dips the flag in memory of him who taught her the lessons of discipline and strength. We shall not see the like of him again."

Chairman Bombay Millowners

Referring to the loss as one which "we can ill-afford at this moment," Mr. Vithal Chandavarkar, Chairman of the Bombay Millowners' Association, said: "Undoubtedly, Sardar Patel was one of the greatest of Indians of modern times. Although he called himself a revolutionary in the past, he proved himself to be the most realistic statesman of the country. In short, he was valiant in war and generous in peace."

Mr. K. R. P. Shroff, President of the Bombay Stock Exchange, referred to the Sardar as "a towering personality," and said: "Indomitable in spirit, he was a warrior to the last and died as he would have wished it—like a great general in the field of battle."

A number of associations and institutions in Bombay met on the same day and passed condolence resolutions mourning the death of the "beloved leader."

Sir Archibald Nye

Sir Archibald Nye, High Commissioner for the U.K. in India has, in his personal letter to President Prasad offered his deepest sympathies, Sir Archibald says: "Sardar Patel has faced problems ■ extreme complexity and of the highest importance with a sense of realism, a clarity of thought and a capacity for decisive executive action which has won the admiration of all observers. He carried on his work despite continued ill-health and he has clearly sacrificed his life on behalf of his country."

"In a personal letter to the Prime Minister, Sir Archibald says: 'Not only will I always cherish the close personal relations which I myself had with him, but it will always be a matter of immense satisfaction ■ me to remember the warm friendly and cordial feelings which he had towards the country which I represent in India. The fact that he was able to forget any feelings of bitterness which the struggle for independence might have engendered between our two countries, and to offer us instead the hand of friendship, was surely one of the evidences of his greatness. He will be mourned in the United Kingdom as well as in India.

"I would like you to know that in sending you this message I do so not only on my own behalf but also on that of the whole United Kingdom community ■ India."

U.S. Envoy's Tribute

Mr. Loy W. Henderson, American Ambassador to India: "The death of the Deputy Prime Minister, Sardar Patel, will profoundly grieved people of goodwill everywhere. He was not only a leading statesman in Indian public life but had come to be a world figure known far beyond India's boundaries. Always a staunch advocate of peace, he had been held in the highest esteem by my countrymen, who will mourn his loss with the people of India. In expressing the profound sorrow of my Government and the people of the United States over the death of Sardar Patel, I wish to express in addition my own grief over the passing of a personal friend."

Mr. Purushottamdas Tandon, the Congress President: "This is the heaviest blow which has fallen on the country since the departure of Mahatma Gandhi. It will be long before we recover from it."

Mr. Khandubhai Desai, President of the Indian National Trade Union Congress: "Our country has lost today in our Sardar a warrior statesman. His was a life of dedication, devotion and service ■ the nation. He was one of the architects of our newly won independence and his loss at this critical period in our history is a great tragedy."

Mr. S. S. More, General Secretary of the Peasants' and Workers' Party of India: "At this critical juncture in the history of our country his presence would have been of immense value to the Government of India."

Acharya Kripalani said: "The nation has suffered a heavy and irreparable loss at the passing away of Sardar Patel. He was a great and indomitable fighter and consummate organiser. For me, it is not only a national but personal loss."

Mr. R. G. Saraiya, President of the Indian Merchants' Chamber, Bombay: "It is a national calamity, particularly when the country is faced with such serious problems, both international and internal. The best tribute to Sardar Patel would be to work as one man to solve the great difficulties that lie ahead of us."

Sir Paul Benthall, President of the Associated Chambers of Commerce of India and of the Bengal Chamber of Commerce: "By the death of Sardar Patel this country has lost one of her greatest and most beloved leaders, who will be deeply missed throughout India and whose passing will be heard of with sorrow in foreign lands, especially in the United Kingdom, where he was held in the highest esteem. His realistic grasp of the problems and aims of commerce and industry, and his sympathetic assistance to those engaged in these pursuits, will always be remembered with special gratitude. The sympathy of business men will be extended wholeheartedly and reverently to his family and ■ the Government of India in their irreparable loss."

Friend Of Christians

Father Jerome D'Souza, M.P.: "The Christian Community has lost a genuine friend in Sardar Patel's death. I can say from personal knowledge that his attitude towards minorities was sympathetic and helpful. His death removes a giant from the public scene of India."

Mr. Tulsidas Kilachand, President of the Federation of Indian Chambers of Commerce and Industry: "The Indian commercial community mourns the irreparable loss sustained in the sad demise of Sardar Patel. He was an impartial friend, philosopher and guide to people belonging to different walks of life."

Call To Nation

Pandit R. S. Shukla Chief Minister of Madhya Pradesh: "United by his leadership, we have to face the future, boldly and loyally We should hold fast to those ideals of patriotism, truth and righteousness which he held dear. In the years ahead let us work together in a spirit of service and selflessness, unshaken by calamities, with faith in the future of our Motherland. So doing, we shall be fulfilling the heart's desire of Sardar Patel."

Mr. Liaqat Ali's Eulogy

"I have heard the news of Sardar Patel with sorrow. Not only was he one of the principal

fighters for Indian independence, but after the attainment of independence he proved himself a great organiser and administrator" stated Mr. Liaqat Ali Khan in a statement.

In a telegram to Sardar Patel's daughter, he said: "I have heard with profound sorrow of the death of your father. I offer you and the family my sincere sympathy and condolences in your great loss."

In a telegram to Shri Nehru, Mr. Liaqat Ali Khan observed: "My Government have learnt with deep sorrow of the death of Sardar Patel. He was one of the architects of new India. By his death you have lost a most valuable colleague and India a greater son. Please accept our heartfelt condolences."

Special Editions

Pakistan received with sorrow the sad news. The local papers came out with special supplements. The office of the Indian High Commissioner remained closed.

The Pakistan flag at the High Commissioner's office was lowered to half-mast as soon as the news of Sardar Patel's death reached the office. The offices were closed as a mark of sorrow and respect to the departed Indian leader.

INDIA GOVERNMENT OEFERS SCHOLARSHIPS

The following Press statement has been issued by the Office of the High Commissioner for India in the Union of South Africa.

IN pursuance of their desire to promote cultural relations between India and Foreign countries and to extend educational facilities available in India to students of other countries, the Government of India propose to award 79 scholarships to Indian and indigenous students from 27 Commonwealth and foreign countries for higher studies in India during the year 1951. The following allotment has been made for South Africa:—(i) Non-Indian students, African 1; Coloured 3; (ii) Students of Indian origin domiciled in the Union of South Africa 4.

2. Scholarships will be awarded for studies in the Arts and Humanities, Sciences, Agriculture, Medicine, Technology, Education, Law, Music, Commerce, Forestry, Veterinary Science, Civil Engineering etc. Preference will be given to students desiring to take up post-graduate courses. If no suitable students are available for post-graduate courses, students for other courses will be considered. Applications of students below 19 years of age will not be entertained for post-graduate courses.

3. Consideration will be given to students who have already had some training in South Africa in the course which they propose to pursue in the Indian Institutions. Candidates offering themselves for technical and professional courses must possess certain minimum qualifications to be eligible to take up the course e.g. for Medicine the candidates must have passed the Intemediate Science (Medical Group) of an Indian University or an examination recognised as equivalent to that examination; a Matriculate or one who has passed equivalent examination will not be eligible for such course. As training facilities in certain subjects such as Engineering, Medicine etc are extremely limited it will not be possible to find more than a very small number of seats for study in these subjects.

The students who are already studying in India and who are not in receipt of any other scholarship or financial assistance will be eligible for these scholarships but in their case the amount of the scholarship may be reduced taking into account the financial condition of the parents or the guardians of the student.

4. The value of the scholarships has been fixed at Rs. 200/- per mensem exclusive of capitation, tuition and examination fees which will be paid by the Government of India direct to the institutions concerned. Miscellaneous fees and payments such as Library fees, Laboratory fees, Games, Admission fees, statutory deposits for libraries and hostels etc., will have to be paid by the scholars themselves from out of their stipends. The Government of India reserves the right to vary the amount of scholarship if they think that circumstances justify it. This amount should ordinarily suffice for the expenses of the student in India including miscellaneous fees and expenses indicated above, normal medical charges and expenses during vacations etc. and in no circumstances the applications for additional allowance will be considered.

The cost of passage either way and all expenses on journeys in India will have to be met by the students themselves.

5. The scholarship will be tenable for the period necessary for the scholar to acquire the Degree, Diploma or Certificate of the course for which he has been selected. The scholarship will commence from the date on which a candidate actually joins the institution in India selected for him for studies or from the date on which that institution commences instruction for that course, whichever is later, and will last upto the month when the final examination for that course ends.

The scholarship is, however, liable to termination any time during the currency of the course, at the discretion of the Government, for misbehaviour, unsatisfactory progress in the studies, or failure to pass his annual examination by the scholar.

6. Applications from persons satisfying the above qualifications should reach the Secretary to the High Commissioner for India, P.O. Box 8327, Johannesburg (after 6.1.51, P.O. Box 1245, Cape Town) on or before the 3rd February, 1951 in the prescribed application form in quadruplicate, which can be obtained from the office of the High Commissioner for India. Each application must be accompanied by particulars of the courses, theoretical as well as practical including the detailed syllabuses, curriculae etc., already completed by the students.

7. The final selection of the candidates will be made by the Government of India. The successful candidates will be informed of his selection through the office of the High Commissioner for India in the Union. After the completion of their studies in India, the students will be expected to return to the Union.

Mr. Motharam, of Messrs. Tekumdas Bros. of Port Elizabeth came to Durban on a brief visit last week and paid a visit to the Phoenix Settlement, accompanied by their hosts, Mr. and Mrs. Divan of the Bombay Bazar, Durban and other friends.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

7

LESLEY SHANE

INFRA: all rights reserved.

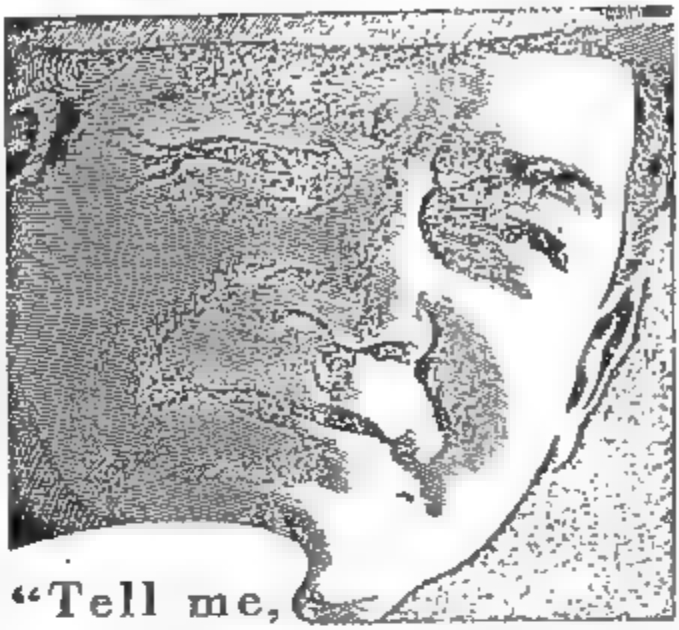

NUGGET

BOOT POLISH

Obtainable in
Black, Military Tan, Light Brown, Dark Brown, Tangy Red, Ox Blood, Transparent.

AA-243

"Tell me, Doctor . . *when there's an accident, is it safe to put an antiseptic straight on the wound?*"

In an emergency you need an antiseptic that can be used quickly, without hesitation, and without danger or undue discomfort. One which retains high germicidal efficiency in the presence of blood. You need a reliable killer of germs, but non-poisonous, gentle on human tissue, and valuable in promoting clean and rapid healing. You need the modern antiseptic, 'Dettol.'

DETTOL

THE MODERN ANTISEPTIC

RECKITT & COLMAN (AFRICA) LTD. P.O. BOX 1092, CAPE TOWN

Sunbeam does these 3 things for you . . .

1. ■ gives a brighter, more pleasing shine.
2. The shine lasts longer on the floor.
3. It makes your home clean, inviting-looking.

Always ask for

SUNBEAM POLISH

FOR FLOORS AND FURNITURE

Shines . . . and shines . . . and shines

7/43

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	-	3	6
KALIDAS		3	3
ISHA UPANISHED		5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA		3	9
HERACLITUS		3	3
IDEAL AND PROGRESS		3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART		3	0
THE MOTHER		3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA		3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1942-41-45		10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2		27	0
THE RIDDLE OF THE WORLD		3	0
THE TEACHING AND THE ASHRAM OF AUROBINDO			3
ON WAR			3

Obtainable from:

'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix,
Natal.

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, December 16

SARDAR PASSES AWAY

A HEAVY pall of gloom ■ cast over India by the death of Sardar Vallabhbhai Patel, Deputy Prime Minister of India, in Bombay, in the morning of the 15th. Shri Jawaharlal Nehru, India's Prime Minister, paying a tribute to Sardar Patel, said: "Early this morning he had a relapse, and the story ■ his great life ended. It is a great story that all of us know and the whole country knows. History will record it in many pages and call him the builder and consolidator of the new India and will say many other things about him. But perhaps, to many of us here, he will ■ remembered as a great captain of our forces in the struggle for freedom and as one who gave us sound advice ■ times of trouble as well as in moments of victory, a friend and colleague and comrade on whom one could invariably rely, as a tower of strength which revived wavering hearts when we were in trouble. To me, having sat here on this bench side by side with him for these several years, I will feel rather forlorn, and a certain emptiness will steal upon me as I look at this empty bench. ...It is up to us to carry on the work here and elsewhere, for the work of the country never stops, and never should stop, and so, in spite of this sorrow, that has come over us, we have to steel ourselves to carry on the work in which the great man, the great friend and colleague, who has passed away, played such a magnificent part."

Tributes To The Sardar

Shri C. Rajagopalachari, in a funeral speech at the cremation ground in Bombay, said "The melancholy privilege of saying a few word to you has been given to me tonight. Thirty two years ago, when Gandhiji was in Madras with me, one morning he asked me: "Have you seen Vallabhbhai Patel? Do you know that I have found in him a most trustworthy man, staunch and brave? You should see him." And I did see him some days thereafter. All these 32 years I have been seeing him almost without break. What was Vallabhbhai, who departed from us early this morning? We have only his body before us, and it is soon to disappear into the air, into the water and into the earth. That ■ how and where we all came from and to where we must all go back. But ■ was the inspiration, the courage and the confidence incarnate that we called Vallabhbhai. Let us all imagine that the real Vallabhbhai survives after his last breath left him this morning.

"We are here assembled to give vent to our grief and to take courage and confidence out of his ashes. We shall not find the like of him again, but let us not think that he lived in vain. He has left large fruits of work, honest, brave, consistent work, which we can enjoy and share in, provided we have the character. Let us not give way to fear and depression.

"I am an old man and I am given this privilege of speaking to you first because I am his eldest friend left behind. I have seen many people go away, and this one is the most illustrious of them all. May his spirit bless us and our friends assembled here.

'My brother who is standing beside (Shri Nehru) will now guide the country all alone. It is difficult for me to say anything. I was asked ■ say something and I have said. It is not possible to say anything more in our grief. May God help us all."

President Rajendra Prasad, speaking in Hindi, said, "Sardar Patel is no more amidst us. When he was with us, we used to seek his advice and guidance and derive courage, confidence and inspiration from him.

"Although the fire lit by his son, Dahyabhai, will consume the body of the valiant and great patriot," Dr. Prasad said, "his great and valuable services to the nation will endure. His achievements will remain as a golden example in the history of the nation. We are all deeply grieved at his passing away. We weep. We are confused. He has finished his work and he was free of all cares and worries, but we must devote ourselves to the task which he has just started. It is our duty to complete that task.

"The Sardar has left us, but his name and fame will always inspire us to do our duty by our country. His death has come as a great shock to his relations and members of his family, but they should console themselves in the fact that the whole country mourns his death. The whole nation was his family."

The President was so moved by the scene that he almost broke down after his speech and went to Dahyabhai who was weeping. He put his arms round him and appeared to be so much touched that his own eyes became moist with tears.

In Parliament

(1) Parliament has agreed to postpone the clause by clause discussion of the Hindu Code Bill to a date to be fixed by the Government during the next session. (2) The Government of India have decided to reserve completely India's coastal trade for Indian shipping by August 1951. (3) The Government of India have decided to place orders for three more ships to be built by the Vizag Shipyard. (4) The Government of India have continually urged the desirability of an early peace treaty with Japan. (4) U.S. assistance to India under Point-Four programme will approximately be 1,250,000. (5) The Rehabilitation Finance Administration has so far sanctioned loans amounting to Rs. 9.1 lakhs to displaced persons from East Pakistan. (6) Controls on raw jute and jute goods will not be lifted. (7) The Government will soon appoint a committee to examine the question of the adulteration of ghee. (8) During 1950-51 India's contribution to the U.N. budget was Rs. 50,41,500. India's share is 3.25 per cent, 47 Indians are employed in the U.N. Secretariat.

Communal Fraternity

Amidst enthusiastic scenes of fraternity and communal harmony more than 500 Muslim pilgrims visited the Gurdwara at Sarhind East Punjab, in '51, where two sons of the tenth Guru of the Sikhs were bricked alive by a Mogal governor. A Pol, a Muslim divine from Gujarat (West Punjab, Pakistan), who led the pilgrims, presented a copy of the Granth Sahab to the head priest and moved an offering of Rs 21 to the Gurdwara free Kitchen. The management of the Gurdwara presented a *siropa*, robe of honour, ■ the Pol. The pilgrims freely mixed with the Sikhs, and there were many affectionate exchanges of greetings.

Education In India

The President, Dr. Rajendra Prasad, delivering the convocation address at the Delhi University, of which he is the Chancellor, made valuable suggestions for the overhauling of the system of education. "We are face to face with the twin problem of cultural and regional harmony, and we have to solve it with all the earnestness and care that we can command. The main object of education is the establishment of a twofold harmony in every individual—harmony with in his own self, and harmony with the other living beings of the world. I believe that what was termed 'yoga' by our ancestors is what the Universities have to provide to their students at the present time, for even the educationists of the present day admit that the object of education is the establishment of complete internal harmony so that there should not remain any split personality in the individual." One of the evil results of the present system was that "the bond between educated India went on lessening. Such a gulf had never arisen between the educated and the rural people in the history of India before. Our greatest problem today ■ how to make up the cultural and economic leeway which exists between us and the other countries of the world. If we dilly-dally in the least with this problem, not only our independence but even our existence will be in jeopardy." He pleaded for complete harmony in the three historic traditions of our country by the mingling and merging of the European and the Arab currents of our historic traditions into the main historic current of the tradition of our land. The restored unity with the masses should not be lost again.

India's only Story Monthly
Caravan
DELHI PRESS

Send 6d. stamps for Specimen.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

(Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

HERNIA OR RUPTURE

HERNIA or rupture occurs at weak spots in the walls of muscle that hold the bowels and other organs in the abdomen or belly. At these particular points there is apt to be a laxity or looseness of the layers of muscular tissue which lie criss-cross to form the strong wall of the belly. When a sudden stress is put on these places, the loose criss-cross layers of muscle part from each other and there is a hole in the abdominal wall through which the lining of the abdomen, or even some part of an internal organ, such as the bowels, may protrude. This protrusion causes the characteristic lump of the typical rupture. Usually this takes place in the groin, or crease where the thigh joins the leg, or into the scrotum, the bag that holds the testicles in males. Another weak point is the umbilicus or navel.

The trouble with ruptures is that the lump is really a bag of internal tissues that is inclined to get hard and calloused at the point where it rubs against the hole in the muscular wall of the abdomen. The edges of this hole are also apt to get thickened and hard. The result is then inflammation, which stops healing and is painful and may lead to adhesions, that is, the flesh at the opening and the lump grow together. And if some of the bowel comes through the hole, there is always the danger of a strangulated hernia. In such a case, the hole in the abdominal wall tightens up like a ring around the "neck" of the part that is outside, thereby cutting off the circulation and also causing a stoppage of the bowel. If this is not relieved, blood poisoning will soon set in, with death as the final result.

Ordinarily, medical men seem to know of only one remedy for such an emergency, and that is to have an operation. But Nature Cure therapists often get excellent results with water-cure and similar treatments. A properly administered hip-bath or sitz-bath, or even a loam or clay poultice, usually brings relief very quickly. Another method is to apply a poultice of hot mashed potatoes—taking care, of course, not to burn or scald the patient. Sometimes just an ordinary hot bath is sufficient to get desired results.

Ruptures usually occur under some sudden stress such as lifting a heavy weight. But they can be the result of sneezing violently or even straining at stool. Obviously this latter risk is less likely where the bowels are kept loose and in good working order. Incidentally, it is also wise, when sitting at stool, to squat on the hams and not sit flat on the lavatory seat. One should never sit flat on a lavatory seat, especially in a public lavatory. Various unclean diseases and parasites are easily picked up from lavatory seats. And the position of sitting flat on a lavatory seat is in any case unnatural and requires force to empty the bowel. The natural, safe and clean way is to squat on the hams. Then the lower part of the bowel is in the correct position to be emptied easily without straining; and, as no part of the legs or the private parts touches the lavatory seat, there is much less danger of picking up something unpleasant left behind by a previous user. Excessive crying will often cause rupture in small children. Parents should, therefore, take care to train their children not to scream and bawl from temper. One should also never attempt to lift any heavy weight without bending the knees. When the knees are bent, the strain of lifting is taken by the big strong muscles of the thighs. But whenever a person lifts a weight with the knees straight, a terrific strain is placed on the muscular walls of the abdomen or the muscles and bones of the back. This then easily leads to injury, resulting in such complaints as a pseudo-lumbago, or rheumatic pain in the small of the back, or rupture in the abdomen.

So remember, and please teach the children: never try to lift a weight without first bending the knees.

Prevention is better than cure. As rupture or hernia results from laxity of the fibres of the abdominal wall, common-sense dictates that we should try to strengthen and toughen the muscles of the abdomen. Proper exercises are excellent for this purpose. One of the best consists in sitting on the floor with the feet under a heavy piece of furniture or fitted into two loops of leather strap screwed against a skirting-board. With the feet thus held fast, do rowing exercises, as if rowing a boat. Then, carefully at first, try lying flat on the back and rising to a sitting position while holding the hands locked behind the head with elbows as far back as possible.

Another good exercise consists in simply lying flat on the floor and then raising the legs up straight while you stretch out the arms and try to touch the toes with your hands.

Other excellent exercises are the Surya Namaskars as demonstrated by Shrimant Balasahib Pandit Pratinidhi, Rajah of Aundh, in his book "The Ten-Point Way To Health." About ten years ago I got several copies for 3/6 each from the Central News Agency, Johannesburg, to give to friends whom I wanted to do a good turn to. As general exercises, these Surya Namaskars are outstandingly good and I strongly urge anyone interested to try to get a copy of the Rajah of Aundh's excellent book. It is published by J. M. Dent & Sons, Ltd. of London. [Readers must please not ask me to get copies. I have none to spare and cannot undertake this task, although I shall always be glad to give a demonstration to visitors]

Do all exercises moderately and carefully at first. Beware of overdoing it. Seek rather to build up the stomach muscles gradually, every day doing a little more, until eventually you are able to do any exercise many times without getting sore or tired. Then the abdominal wall will be strong and well-knit and difficult to rupture.

Anyone who actually has a rupture must, of course, be very careful not to strain himself further. The above-mentioned exercises may then do more harm than good. It is essential to wear a properly fitting truss before attempting to do any exercises. And great care must be taken to be sure that the protruding lump is first pushed back into the body and then securely held there by the truss.

Trusses do not heal ruptures but they do keep them in place so that the rupture does not develop further. For healing doctors usually recommend operation, which they say is very simple, consisting merely in sewing together the weak muscles that have sagged apart. Where adhesions and thickening have occurred, these are cut out and clean fresh faces of flesh put together to join. But this operation does not remedy the original trouble. It does not make weak muscles any stronger, and so there is always the danger of another rupture occurring.

The Nature Cure way of treatment consists in pushing the protruding part back into the body by placing the left hand on the swelling as if to grasp it, and then pushing the first middle fingers of the left hand, on top of the swelling. Rub and press gently for half an hour or longer. When the swelling gets smaller, the palm of the hand can be used, pressing somewhat harder and working with a circular movement. If the rupture is very sore, first apply hot wet packs or give a hot bath. A dose of the homoeopathic remedy Aconite 6 every half hour will help greatly to reduce the pain and inflammation.

Then every effort is made to strengthen the weak parts, as for instance, by doing the above-mentioned exercises while wearing a truss. The bowels must be kept open so that there is no straining at stool. Friction-rubs and alternate hot and cold sitz-baths should be taken. Crude cod-liver oil rubbed in well will literally build fresh muscle. And appropriate homoeopathic remedies, according to each individual case's needs, will perform a most useful function in easing pain, keeping the bowels open, and actively stimulating the system to build up the weak tissues.

Nature Cure treatment always includes proper diet, which consists essentially in eating good, nourishing, whole foods, fresh and rich in the natural goodness of vegetables and fruits. Remember, "you are what you eat."

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

YOUR HEALTH PAGE:

This Need Not Be

FIFTY years ago rickets was a very common disease amongst children and made a big difference to their development. In fact, it was estimated that more than half the children in the great cities showed signs of rickets in the first three years of their lives.

Nowadays there aren't nearly so many cases of rickets, because we know the cause of the disease and can prevent it. Really severe cases are uncommon, because mothers know what to do to safeguard their children. But I'll tell you the signs to watch out for, especially in baby's first year, so that if you should notice them you can mention it at the clinic and things can be put right.

1. You would probably find, after baby had had a sleep, that he had been sweating a lot (which does not mean that he has rickets because he is warm when he wakes up on a hot day!). The sweating would be very profuse, with beads of sweat standing out on baby's face. The pillow might be quite wet with it. It is about the face and neck that the sweating is most noticeable, rather than on the body.

2. Restlessness at night may be a sign of rickets—kicking off all the bedclothes (though, of course, there may be other things to account for his doing this).

3. Baby's limbs may seem rather sore and he will not move about as much as a baby who is quite well. He may appear to find it painful to be carried.

4. He may be too fat or too thin, but in either case the flesh is flabby—very different from the firm limbs of a healthy child.

5. There is delay in the development of teeth and bones. Unless there are other signs of rickets, it's nothing to worry about if baby doesn't have any teeth until he is eight months old. But if there are still no teeth when he is ten or twelve months old, it begins to look as if there's something the matter. Besides this, the bones of the skull don't develop quite normally, and the bone at the top of baby's head is much bigger than it should be for his age. By the end of a year, with a healthy baby, the hole should have shrunk to about the size of the tip of you. first finger and it should be closed altogether by the time he is eighteen months old, or two years at the latest.

When baby begins to walk you may notice a tendency to bandiness. This is the best-known sign of rickets, but there are a good many signs visible before this stage that should put a mother on her guard, once she knows what to look for. The bones bend because they are too soft—not, as people often think, because baby tries to walk too soon. Baby will naturally try to take his weight on his legs when he is ready to and to try to stop him is to hinder his natural and proper development.

6. Instead of baby's ribs looking and feeling smooth like best rods, there are swollen places on each of them near the front of the chest. You may be able to see these but on a fat baby you can only find them with your fingers. A baby developing rickets may also have an unduly big tummy.

SO much for the signs to look out for. But the best way to make sure you never find any of these signs in your baby is to make sure he doesn't get rickets at all. This isn't difficult, once you know how.

To make strong bones, baby needs lime, phosphorus, vitamins "A," "C," and "D," and sunshine. None of these are impossible to get hold of, or expensive. Milk contains lime and phosphorus, so while he is being breastfed he'll get plenty. After he's weaned, he'll still get an ample supply if you give him his pint of milk a day. Vitamins "A" and "C" come in fresh foods, especially greenstuff. So while you are feeding him you should eat plenty of this yourself every day, some raw and some cooked, for his sake as well as your own. "A salad a day" is the best rule while you're expecting and nursing your baby. When you can't get salad vegetables, try to eat something raw every day, such as watercress, a tomato, mustard and cress or an apple, as well as plenty of green vegetables. From his second month onwards baby can have fruit juice—fresh or Government orange juice, or grape juice.

THERE is not enough vitamin "D" in ordinary food to make good strong teeth and bones, so that the cod-liver oil available at the clinic is very necessary to your baby. It is absolutely essential for you to take it (or the vitamin tablets) through pregnancy when you are feeding baby and for baby to have it through the first few years of childhood. So don't let him down. (For vegetarians there is "Ostelin.") Halibut oil is richer in vitamin "D" but not available at the clinic.

Babies need sunlight just as plants do. We get little enough in England anyway, so we need to make the best possible use of the sunny hours. During pregnancy, be outdoors as much as you can, especially when the sun is shining. Whenever it is warm enough, go sleeveless and stockingless so that the sun shines directly on to your arms and legs. As soon as baby is three days old he can go outdoors in his cot every day while it is warm and dry. Of course the sun mustn't shine directly on to his head and he must be kept warm. His face can stand sunlight but not his eyes, the top of his head or the back of his neck. In the really warm weather you can take off nearly all his clothes so long as his tummy isn't exposed to the wind. All his body, except his eyes and head, can take direct sunlight. Start him off with only a few minutes at a time, but later, when he's become nicely sun-tanned, he can sunbathe longer. It would be almost impossible for a really sunburned baby to develop rickets.

UNRRA, all rights reserved.

"Doctor," she cried loudly bouncing into the room, "I want you to say frankly what's wrong with me." He surveyed her from head to foot. "Madam," he said at length, "I have just three things to tell you. First, your weight wants reducing by nearly 50 lb; second, your beauty would be improved if you used about one-tenth as much rouge and lipstick; and third, I'm an artist—the doctor lives on the next floor."

* *

Business Man (rung up in error for the tenth time that morning): "No, this is not the Universal Flower pots Ltd. This is MacKay and Co—MacKay—M for murder, A for arson, C for choke, K for killing A for assault, and Y for you."

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Non-Violence In Peace And War (Part II)
—by M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace
—by Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Bapu
—by Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

The Epic Fast

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala sails from Lourenco Marques on Dec. 12.
S. S. Karanja due Durban 30th December and sails for Bombay via Karachi on 5th January.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever Innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed (Deck) without food				18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનિંગરૂમ સુટ, બેચવરામ, વેસ્ટર્ન ફેશન માર્કા બેડ બોક્સિસ તૈયાર, સુટ કેસ, ટેબલ, વગર પોલીશ્ડ ભાવે ખરીદી શકશો. અને પસંદગી આપ જેવા ગુજરાતી ગ્રાહક.

—બોરામ, ટેબલ અને કીચન ફરનીચર—

જે હમારી દુકાનેથી ખરીદી કરીયા બાદ છ મહીના કરતાં વધુ સમય સુધી ખરાબ ન નીકળે. આપ જેવા ગ્રાહકોના પ્રોત્સાહન બદલ આભાર માનીએ.

L. MISTRY

61 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2626.

For QUALITY . . .
MODERN . . . . .
and ATTRACTIVE PRINTING

We print anything from Business Cards, Invoices, Statement, Receipt and Cheque Books, Invitation Cards, Letterheads, to Booklets and Pamphlets, etc.

In one or more colours.

COUNTRY ORDERS RECEIVE OUR PROMPT ATTENTION.

For particulars write to :

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY **SUNDAY from NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

Incorporated in India. Members of I.A.T.A.

AIR-INDIA *International* LTD.

P.O. Box 1010, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

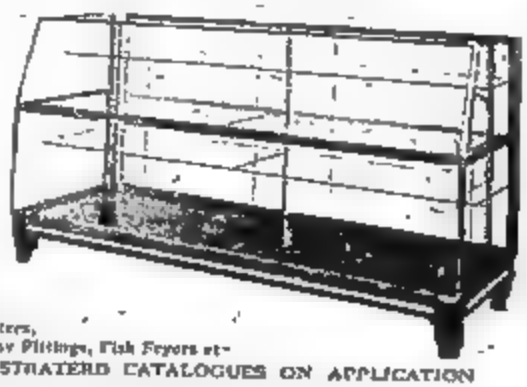
INDIAN FILM RECORDS

BARSAT	SHABNAM	SHAIR
NAHOONA	IMTIHAN	DOLI
PADMINI	DULARI	CHAR DIN
CHAND-KI-RAAT	ANDAZ	SOFAI
PARAS	ANMOL GHADI	MELA
DARD	NATAK	DILLAGI
SHAHNAZ	SHAH JEHAN	MUN-KI-JEET
PEHLE NAZAR	NANAND BHOJAI	BAYTAN

Also Stockists Of Tamil And Latest Instrumentals.
And A Thousand More Sets.

KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
189 Grey Street, DURBAN.
Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

"GOLD MEDAL" QUALITY

Higher Class
Display Counters
and Showcases,
Refrigerator Counters,
Wall Units, Display Fittings, Fish Fryers etc.

NEW ILLUSTRATED CATALOGUES ON APPLICATION

ASSOCIATED SHOPFITTERS LTD.

Incorporating Tarlsler Shopfitters, Ltd., S.A. Shopfitters, Ltd.
Manufacturers of High Class Display Cases
Awarded Gold Medal, Rand Easter Show.
104 MARSHALL ST (Darling Enrom House) Johannesburg.
Phone 123733/42 P.O. Box 4503.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ૫

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૫૨ | શુક્રવાર તા. ૨૯ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૦ | છુટક નકલ પૈની. ૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૯ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૦

જુનું અને નવું વર્ષ

આ અંક અમારા વાચકોના હાથમાં પહોંચશે ત્યારે આપણું વર્ષ પુરું થવા આવ્યું હશે અને નવાં વર્ષનો ઉદય થવાની અણીપર હશે. સઘળા વેપારીઓ આ વખતે પુરાં થયાં આવેલાં વર્ષ દરમીયાન થયેલા નફા-ટોટાનું સરવૈયું કાઢવામાં પડેલા હશે. તેઓને જીવનની અન્ય બાજુઓ કરતાં વિષેષ આર્થીક બાજુની ચીંતા હોય છે. એ વસ્તુની પણ જીવનમાં અગત્યતા તો હોયજ છે પરંતુ સર્વસ્વ તેમાં સમાયેલું નથી. જીવનનો આધાર એ ઉપરાંત બીજી અનેક વસ્તુઓ પર રહેલો છે. એ મહોણા દ્રષ્ટિથી જોતાં આ પુરાં થયાં આવેલાં વર્ષ દરમીયાન આપણી શું સ્થિતિ થઈ છે? એ તપાસતાં આપણે સખેદ જોઇએ છીએ કે આ વર્ષ બહુ સુખદાયી નથી નીવડ્યું અને બેસનારાં નવાં વર્ષમાં આપણે માટે શું સંગ્રાયું હશે તેનો ખ્યાલ કરતાં દિલ કંપે છે.

જ્યારે મહાન યુદ્ધનો અંત આવ્યો ત્યારે સુખ, શાંતી અને આબાદીના યુગમાં આપણે પ્રવેશીશું એવું આપણને વચન આપવામાં આવ્યું હતું. પરંતુ યુદ્ધનો અંત આવ્યા બાદ દર વર્ષે આપણે શાંતીથી દુરના દુર જતા હોઇ એ એવું જણાય છે. જેઓના હાથમાં સત્તા રહેલી છે તેઓએ હિટલરનો નાશ કરવાને કરોડોરૂપીયા ખર્ચાનો ઉપયોગ કર્યો. હિટલરમાં તેઓ સઘળા પાપોનાં કારણરૂપ કારણને જોઇ રહ્યા હતા. હિટલરનો નાશ કરવામાં તો તેઓ સફળ થયા પરંતુ હીટલરવાદનો તેઓ નાશ નથી કરી શકયા. જગત બહારનાં અંધકાર પ્રમાણમાં તે વર્ચસ્વ ધરાવતા લાગે છે. આપણે ખુદ સ્વરૂપ આદીકાળમાં તેનો સામનો કરી રહ્યા છીએ અને આપણી હસ્તીને તે ભોખમરૂપ થઇ પડયો છે. દાહની સરકારમાં તે મુર્તિમંત થયો છે અને આ સુંદર મુલકના—ગોરા તેમજ બીન-ગોરા—સઘળા વતનીઓનું જીવન દુઃખી કરી રહ્યો છે. બીન ગોરાની સ્થિતિ વધારે કફોડી છે કારણ તેઓને કહેવા આપણ નથી અને જે જુલ્મગાર છે, તે પણ તેઓની પાસેથી છીનવી લેવાના પગલાં લેવાઇ રહ્યાં છે. સર કારની ઓપાર્ટહેડની યોજનાએ બીજી સઘળી વસ્તુઓને ઢાંકી દીધી છે. હિટલરે પણ તેમ કર્યું હતું. તે અને તેની જનતા—નાઝીઓ—નો એવો દાવો હતો કે તેઓજ આર્ય હતા અને બાકીના સઘળા અનાર્યો હતા, જેઓએ આર્યો ની બેડી નીચે રહેવાનું સ્વિકારવું નહિ તો હતા થવું. એજ વસ્તુ દાહની સરકાર કરી રહી છે. તે કહે છે કે ગોરી પ્રજાને ઇશ્વરે બીન-ગોરી પ્રજાપર વર્ચસ્વ ધરાવવાને જ સરજેલી છે અને તેથી બીન-ગોરી પ્રજાએ તેની નીચે રહી સંતોષ માનવો, નહિ તો તેને દુઃખ પડવું પડશે. દિનપ્રતિ દીવસે આપણે એ દીશામાં આગળ વધ્યા હોઇએ અને બીજી કલાનો વીચાર કરવાને અવકાશ નથી રહ્યો.

વળી એટલુંજ કેમ જાણે બસ ન હોય એટલે આ વર્ષ બેકારીનો, જેઓના ઉપર રોજીનો આધાર રહેલો છે, તેઓને માટે ખરાબ નીવડ્યું છે. જો કે ઇશ્વર કૃપાએ ઠામઠામ ઉંડેથી ઉંડેથી વરસાદ પડવા લાગ્યો છે છતાં અનાવૃષ્ટિના કારણે મોસમને પણ નુકસાન થયું છે જેના પરીણામે ખર્ચ, જે હાલ જ વધારે પડતો છે, તેમાં વીશેષ ઉમેરો થશે. વીશ્વ ઓરી બોટ સાઉથ આફ્રીકાને જનરલ સ્મટસના અવસાનથી ધક્કો લાગ્યો છે. એ કે પક્ષના સવાલનો છોમ લાવવાની તેમની રીત રંજવણી લોકોને પસંદ નહિતો છતાં તેમની શક્તિ અપ્રતમ હતી. તેમની ગણના ઉચ્ચ આદર્શો તે સેવતા હતા અને વખતોવખત પ્રદર્શિત કરતા હતા તેની આજે ખોટ જણાઇ રહી છે. આજે જે તંગ પરિસ્થિતિ માત્ર સાઉથ આફ્રીકામાંજ નહિ પરંતુ તેની બહાર પણ વર્તી રહી છે તેનું શાંત પાડવામાં તે બહુ ઉપયોગી થઇ પડયા હોત.

પછી ભારતમાતા, કે જેની સાથે આપણું ભાગ્ય સંકળાયેલું છે અને જ્યારે જ્યારે આપણાપર મુશ્કીલો આવી પડે છે ત્યારે જેની મદદ માગવા આપણે દોડી જઇએ છીએ, તેના તરફ સ્વાભાવિક રીતે આપણી નજર જાય છે. તેને માટે પણ આખું વર્ષ બહુ સુખદ નથી નીવડ્યું. બહું છે કે તે પ્રજાસત્તાક રાજ્ય બન્યું એ ઐતિહા સીક પ્રસંગની ખુશાલી ઉજવવાનો આપણે લ્હાવો લઇ શકયા હતા. પરંતુ ત્યારબાદ કુદરતે તેનાપર બહું કૃપા નથી બતાવી. પાકીસ્તાન સાથેની રાજકીય ખટપટમાંથી તે હજુ ઉગરી શકે તે પહેલાં તો આસામના ભયંકર ધરતી કંપે અને અન્ય રાજ્યોએ. અતિવૃષ્ટિના કારણે થએલાં રેલ સંકટોએ લાખો જીવાત્માઓને તારાજ કરી નાખ્યા, અને સૌથી મહાન દુઃખ તો આવું વર્ષની પુર્ણાહુતીના સમયે જ ભારતમાતાના સૌથી વહાલામાં વહાલા તનુજનોમાંના એક સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલને છીનવી લઇને કુદરતે તેનાપર આંચો. એ દુઃખ થી દેશભરમાં ગમગીની છવાઇ ગઇ

પછી બહારની દુનીયાપર નજર કરતાં આપણે સખેદ જોઇએ છીએ કે યુદ્ધની ભયંકરતાનો પાઠ હજુ આપણે શીખી શકયા નથી. કોરીયામાં જે ખુનામરકી ચાલી રહી છે તે પરથી જણાય છે કે આટઆટલા દુઃખ પડવા છતાં માણસમાંથી લોભવૃત્તિ અને સત્તાનો મદ, જે યુદ્ધો અને સંકટોના સૌથી મોટાં કારણો છે, તે હજી નાબુદ નથી થયાં. જે ચોડા લોહીના દાગ ગાં ખપરે સચા યુદ્ધની છે તેઓના પાપે જગત સમુદ્ર દુઃખી થઇ રહ્યો હોય ત્યારે જગતમાં સુખશાંતીની આશા શી રીતે રાખી શકાય?

વર્ષ દરમીયાન જગતના અનેક ભાગોમાં ધરતીકંપો, રેલો, અનાવૃષ્ટિ અને જ્વાળામુખીઓથી થએલી ખર કર નુકસાનીઓનું સાંભળ્યું છે એ સમણી કુદરતના ક્રોધની નીશાનીઓ છે. આપણને એ ચેતવણીઓ છે કે આપ બોંગ કે હાઇડ્રોજન બોમ્બ, કે બીજાનથી શોધ કરી શકાય તેવી અને માણસ ગર્વ કરી શકે તેવી ગમે તેવી મહાન શક્તિના કરતાયે બીજી એક મહાન શક્તિ આપણા ઉપર રહેલી છે જે એ સઘળી શક્તિઓનો આંખ ના પલકારામાં ચુરો ઉડાવી દઇ શકે એવી છે. એ મહાન શક્તિ આગળ આપણી બીસાત કેટલી કણા જેટલી છે.

આ રીતે આ વર્ષની આખરીએ આપણે એક દુઃખદ ચિત્ર આલેખી શકયા છીએ. પરંતુ તાજુબી કરવું એ છે કે તેમ છતાં પણ આપણે જીવી રહ્યા છીએ, આપણે પીએ છીએ અને ખાઇ પીને મોજ કરી શકીએ છીએ. કોઇ કહે નહિ કે આપણે દુઃખી છીએ. તેને માટે આપણે પરમકૃપાળુ પરમેશ્વરનો ઉપકાર માનીએ. તેની કૃપા યીજ આપણે તેવા રહી શકયા છીએ. એટલેજ આ વર્ષને અંતે આપણે નહેા છે. પરંતુ તેટલાથીજ સંતોષ માની આપણાથી બેસી રહી નહિ શકાય. સમસ્ત જગતની આર્થીક સંપતિના આપણે માલીક બનીએ તો પણ તેનાથી કશું નહિ વળે જો નીતી માં આપણે નાદાર બનેલા હશું. અને નૈતિક નાદારીની અણીએ આપણે પહોંચેલા છીએ એ કોણ કબુલ કરી શકશે?

જગતની સઘળી પ્રજાઓ અને વ્યક્તિઓ ઉપનિષદોએ આપણને શીખ વેલો પાઠ, જેનો નીચેના બ્લોકમાં સમાવેશ થઇ ગયો છે, તેને અનુસરે તો જગતમાં રહેવું જરૂર વધારે સુખદાયી થઇ પડે:

ઇશાવાસ્યમ્ ઇદમ્ સર્વમ્
યત્કિંચ જગત્યાંન્ જગત્
તેન ત્યક્તેન ભૂંજીથા :
માગૃધઃ કસ્યસ્વિદ્ ધનમ્

"આ જગતમાં જે કંઈ પણ છે તે ઇશ્વરથી વસાયેલ છે. તેથી તું ઇશ્વરને નામે ત્યાગ કરી જે કંઈ પણ પ્રાપ્ત થાય તે ભોગવ. બીજાના ધનની લાલસા નહિ રાખ."

આવતાં નવાં વર્ષમાં તેમ કરવાની ઇશ્વર આપણને સૌને સદ્‌બુદ્ધિ અને શક્તિ આપે એ નમ્ર પ્રાર્થનાથી અમારા સઘળા વાચકોને નવું વર્ષ સુખદાયી નીવડો એમ ઇચ્છીએ છીએ.

અઠવાડીયાની ક્ષમાયાચના

ક્રીસ્ટમસ અને નવાં વર્ષ રજાઓના કારણે તેમજ અમારો સ્ટાફ થોડો નાનો હોવાથી આ અઠવાડીયાનો અંક તેમજ આવતા અઠવાડીયાનો અંક હંમેશ કરતાં નાનો કરવાની અમને ફરજ પડી છે. આ કારણથી અગત્યના લખાણો તેમજ આસામ સંકટ નિવારણ ફન્ડમાં મળેલી રકમો સ્વિકારવાનું બાકી પહોંચના અંકપર મુલતવી રાખવામાં આવ્યું છે.

મહાયોગી શ્રી. અરવીંદ અને તેમનો આશ્રમ

(ગયા અંકથી ચાલુ)

શ્રી. અરવીંદ કર્મયોગના સારમાં એમ છે કે:—આત્મામાં લીન કે બુદ્ધિ પ્રકૃતિના સામાન્ય કાર્યોમાં આસક્ત થયેલી હોય છે, તો પણ તે આખરી સ્વરૂપને જાણી શકે છે. આત્મા જેમાં આસક્ત થયો છે, થયેલો છે. એવા ત્રણ ગુણોના કાર્ય તરીકે તેમને જોઈ શકે છે અને જેવો પુરૂષ અને પ્રકૃતિ વચ્ચેનો ભેદ જાણવાને પણ સમર્થ બને છે.

જુદા જુદા દેશ પરદેશના સાધકો—જુદા જુદા ધર્મના અને કોઈ ધર્મ વગર ના હોય છે—જેઓ આશ્રમમાં આવીને સાધના કરે છે. સ્વયં કામ જાતે જ કરવાનું હોય છે. બ્રહ્મચર્યને ખુબ મહત્વ આપવામાં આવે છે. આશ્રમ માટે બહોર દંડ કરવામાં આવતાં નથી. સાધકોમાં સારા સારા વિદ્વાનો, કવિઓ, અને સંગીતકારો પણ છે જેવા કે, શ્રી. અંબુભાઇ પુરાણી, અમીનબહન રાય, નલીનીકાંત, દિલીપકુમાર રોય, શ્રી. સુંદરમ્ અને શ્રી પુજાલાલ વીગેરે વીગેરે.

અત્યારે એમના કાર્યમાં પણ મોટો રસ લે છે. આ કામમાં વ્યવહાર સાથે આત્મનિષ્ઠા રાખી - શકાય એવો આપ કેળવવા માટે એક નવાજ પ્રકારનો યોગ શ્રી. અરવીંદના આશ્રમ માં આપવામાં આવે છે. દુનિયામાં દીવ્યજીવન પ્રસ્થાપવા આ પૃથ્વીપર ઉત્પન્ન કરવા માંગે છે. હજુ સુધી એવું ચૈતન્ય પૃથ્વીપર કોઇ લાવી શકયું નથી. અને શ્રી. અરવીંદ જોયું હતું કે એક માનવજાતિ-દિવ્ય ચેતના ધારણ કરતી-પૃથ્વીપર આવવાની છે.

યોગની સાધનાની પ્રક્રિયા નીચે મુજબ છે:

૧. તમે આત્મા સમર્પણ સંકલ્પ કરો. તમે અવૈયક્તમાં અને સંપુર્ણ શક્તિ સાથે પોતાના ભગવાનના હાથમાં સોંપી દો.

૨. તમે કર્તાભિમાનથી અળગા થઈ જાઓ, અને આખરમાં શક્તિની તમારામાં જે ક્રિયા થઇ રહી છે તેને તમે સાક્ષીરૂપે જુઓ.

૩. તમે વસ્તુ માત્રને ઇશ્વરરૂપમાં અનુભવ કરો.

સૃષ્ટિ બધા વિજ્ઞાનમયી છે. અને સૃષ્ટિની વ્યવસ્થા પણ ભગવાને પરાત્પર કરેલી છે. એકમાં અનેક છે અને અનેકમાં એક છે એ વીજ્ઞાનમયી કોષ તો અનુભવ છે.

શ્રી. અરવીંદ ધર્મમાં દરરોજ ચાર જ વાર દર્શન દેતા. એક સાધકો પણ વધુ માણસો દરેક દર્શને જોતાં હતાં. આશ્રમમાં મૌન બહુ રાખવામાં આવે છે. શ્રી. અરવીંદ પણ મૌન બહુ પાળતા. એમનો બનેલો કુદરતી શ્રી. માતાજી બનેવ સાધકો વાંચી સંભળાવતાં.

શ્રી. અરવીંદ કહેતા હતા કે કેવળ વીજ્ઞાનમયી કોષમાં ચઢવાનું નથી પણ તે સાથે ભગવાનની દિવ્ય શક્તિનું તે કોષમાં અવતરણ કરવાનું છે. વેદકાળ નાં ઋષિ મુનિઓને એવી ઇચ્છા જાગી હતી. પણ અવતરણ કરી શકયા ન હતા. જો વીજ્ઞાનમયી શરીર એવું હશે કે જેમાં રોગ આવશે નહીં, કે વૃદ્ધિ થશે નહિ. અને જે આપણી ઇચ્છા વગર મરશે પણ નહીં. આત્મ જ્ઞાની બીજાના શરીરમાં રહેલી પ્રકૃતિ પણ ફેરવી શકશે કારણ કે આત્મ બધામાં એક છે.

પુજ્ય બાપુજી પણ મૌન પાળતા હતા અને શ્રી રમણ મહર્ષી પણ પાળતા હતા.

શ્રી. અરવીંદના શબ્દોને પુર્ણ યોગ પણ કહે છે કારણ કે, એમાં જીવનને છોડી દેવાનું નથી પણ જીવનનું રૂપાંતર કરવાનું છે.

શ્રી. માતાજી આશ્રમમાં રવપર્શ દીક્ષા નો પ્રયોગ કરે છે.

હમણાં આશ્રમ તરફથી "દક્ષિણા" અને "શારીરિક-શિક્ષણ પ્રવેશ" નામ નાં ત્રિમાસિક પ્રગટ થાય છે.

આશ્રમમાં સફાઇને ખુબ મહત્વ આપવામાં આવે છે. સાધકોના બાળ કો માટે શાળા પણ ખોલવામાં આવી છે જે દ્વારા બાળકોમાં યોગ જીવન નો પાયો નાંખવામાં આવે છે.

શ્રી. અરવીંદ માને છે કે સત્-ચિત્ આનંદમાં જે ચિત્ત તત્વ છે તેમાં જ્ઞાન છે, ઓટલું જ નહિ પણ શક્તિ છે, અને જે દીશામાં વીરોધ જણાય ત્યાં તે વીરોધીને જીતવા માટે તે ફોર્સ બધવા બહારની શક્તિની જરૂર રહે છે. ગયા વીશ્વયુદ્ધમાં એવી આસુર શક્તિઓએ કયાં કયાં મદદ કરી હતી તે આપણે જોયુંજ કે આશ્રમ તરફથી પ્રગટ થએલા એમના જીવન-ચરિત્રમાં પણ શ્રી. અરવીંદે જણાવ્યું છે. એ જીવન ચરિત્રમાં લખ્યું છે:

"જેટલા વિશ્વ યુદ્ધમાં પોતાની આસુરિ શક્તિદ્વારા યુદ્ધમાં મદદ કરી હતી, અને તે પણ ડંકેર્કના બનાવની પહેલાં મીત્રરાજ્યોની તરફેણમાં પણ. શ્રી. અરવીંદે જોયું કે પોતાની મદદ પોકલાબ્યા પછી જર્મનોને પીછેહઠ કરવી પડી. આથી શ્રી. અરવીંદને પુરતો આનંદ થયો હતો, અને તેજ પ્રમાણે જાપાનની સામે પણ એ શક્તિ દ્વારા કામ લીધેલું અને પરિણામ આવી આવ્યું હતું."

શ્રી અરવીંદ કહેતા હતા કે, પોતાની એક કરત પુર્ણ માત્રથી યુરોપની રમરત પ્રચંડ શક્તિને પણ તબાહ કરી દઇ શકે!

ભારત વર્ષ એક એવો દેશ છે જ્યાં સંતો-યોગીઓની પરંપરા હજુ આ દેશમાં ચાલુ રહી છે, અને રહેવાજ રહેશે.

શ્રી. અરવીંદ અવો સમય સાધના તેમજ સાધકોને પત્ર લખવા પાછળ જ ગાળતા હતા. બોગીક ચેતનામાંજ બે-ત્રણ કલાક ઉંઘ લેતા હતા. પોષાક માં શરીરપર ઉપરનું રાખતા તેમજ કોઇ વાર પીતાંબર જેવું પહેરતા હતા.

શ્રી. માતાજી રેશમી સાડી પહેરે છે. અને સાધકો ગમે તે પોસાક પહેરી શકે છે.

જે બ્રહ્મચર્ય હિંદી ધારાસભાની સભ્ય નથી હોતી તેને ધારાસભામાં બેસવાની અપીલ કરવામાં આવી હતી.

જ્યારે હીંદને સ્વતંત્રતા મળી એટલે તા. ૧૫-૮-૧૯૪૮ ના રોજ શ્રી. અરવીંદે જણાવ્યું હતું કે "આ સુયોગ માં હું મારા જીવન કાર્યને પુર્ણ સિદ્ધ ની દીશામાં ગતિ કરતું જોઉં છું, અને ભારતની ઇચ્છા પ્રમાણે વધારે જોરી દ્રઢ કરવા બ્યકત કરું છું."

હીંદમાં પુર્ણ સ્વરાજ્યનાં મંડાણ જોને હાથે થયાં હોઇ ઈગ્લાંડમાં હીંદની સ્વતંત્રતાની પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી, અને એના જન્મ દીને હીંદને આંગણે સ્વરાજ આવીને ઉભું રહે છે.

ગયા વર્ષના સંદેશામાં કહ્યું હતું કે: "પુર્વ અને પશ્ચિમની એકતા પર આર મુકવો જોઇએ." એમાં જણાવ્યું હતું કે:

"વીશ્વની પરિસ્થિતિ જોઇએ તેટલી ગંભીર છે. અગ્નિ એશીયા અને દક્ષારણ્ય ભારત પર આધિપત્ય જમાવવાની સામ્યવાદી જોહુકમીની મોજવાનું કોરિયન યુદ્ધ એ પહેલી કસોટી છે.

"જો તેઓ તેમની યોજનામાં સફળ થશે, જ્યાં સુધી અમેરીકાનો મુકાબલો કરવા તયાર નહિ થાય ત્યાં સુધી વીશ્વની કુટુમત એને યા માટે અનુકુળ એવું કાંઇ કારણ રહેતું નથી. એટલે કે રશીયન પોતાનો સમય નકકી કરી શકે ત્યાં સુધી અમેરીકા સાથે યુદ્ધ ન બેસાડવું જરૂર રહેશે."

શ્રી. અરવીંદ કહેતા હતા કે આ સિદ્ધિની સંભવિતા નથી અવશ્ય આવિતા પણ છે. અને તે શક્તિ કયારની કામે લાગી ગઇ છે. તે અણુની શક્તિ નથી.

શ્રી. અરવીંદ આ દુનીયાના મહાન તત્વજ્ઞાની તેજસ્વી પુરૂષજ નહિ પણ, દુનીયાના મહાનમાં મહાન યોગી પણ હતા. પોતાનો હેતુ સિદ્ધ થયેલો જોઇ ૭૮ વર્ષની ઉમરે પોતે નીચેનું પામ્યા. એમનો દેહ આજે નથી પણ મહાત્મા નો આત્મા અને ચીંતન એ સૌ આજ રામર છે.

ધર્મ પ્રવર્તકોનું ભાગ્ય

કાકા કાલેલકર

બુદ્ધ ભગવાને કલ્યાણ ધર્મનો પ્રચાર કર્યો. એમના શિષ્યોએ એનો ખૂબ પણે ખુબ પ્રચાર કર્યો. આજે કરોડો લોકો પોતાને બૌધી કહેવડાવે છે. બૌદ્ધ ધર્મનો વિસ્તાર થયો. પણ નથી તેમાં ધર્મને સ્થાન કે નથી બુદ્ધ ભગવાનનું પ્રેમમય જીવન.

મહમદ પયગંબરે ઇસ્લામ (શાંતીધર્મ) નો પ્રચાર કર્યો. મોટા મોટા સંતોએ તેમના જેવું જીવન જીવી સાધના કરી બતાવી. શું આજના કરોડો મુસલમાનોના જીવનમાં એ દીન અને ઇમાન દીસ્તી થયા છે?

પુત્ર ધર્મી પરમ-ભાગવત પ્રહ્લાદે ભકતી અને સેવાનો પ્રચાર કર્યો અસંખ્ય સાધુ સંતોએ તે અનુસાર જીવન તપસ્યા કરી. અત્યાચાર સહન કર્યો. આજે એ ધર્મ સારી દુનીયામાં કેટલા પોતાનો પ્રભાવ બતાવી રહ્યા છે. પરંતુ શું પ્રહ્લાદભગવાનના ઉપદેશનો દીવ્ય પ્રકાશ આપણા જીવનમાંથી જડે છે?

રાષ્ટ્રપુજ્ય મૈત્રીનીએ માનવતા અને મૂલ્યશકતીનો ઉપદેશ દુનીયાને કીધ્યો અને પડોશીની આજન્મ પુજા કરી. મૈત્રીનીના પ્રયત્નથી પડોશી આબાદ બન્યું. પરંતુ મૈત્રીનીના ઉચ્ચ આદર્શનું તેણે પાલન ન કર્યું.

આવા અસંખ્ય દાખલાઓ આપી શકાય છે.

મહાત્મા ગાંધીજીએ સત્ય અને અહીંસાના પાયાપર સત્યઅહ દ્વારા ભારતને આઝાદ કરી બતાવ્યો. એમને જેટલા પ્રમાણમાં અનુયાયીઓ મળ્યા તેટલા બીજા કોઇ પણ ધર્મ સંસ્થાપકોને કે પયગંબરોને નહી મળ્યા હોય. ગાંધીજીનો સંદેશો દુનિયા સાંભળ્યો અને અપનાવ્યો. આજાદ ભારત બીજાના દરબારમાં નવીજ રાજનીતી ચલાવી રહ્યું છે. તેજસ્વી અને રવાવલંબી રવતંત્રપુર્ણ અહીંસક સમાજની રચાયના કરવાનો પ્રયત્ન ગાંધીજીએ રોપ્યો. હવે શું ગાંધીજીના ભાગ્યમાં પણ એજ આવી છે કે જે બુદ્ધ, મહમદ, ઇશુ અને મૈત્રીની જેવા મહાત્માઓના ભાગ્યમાં આવ્યું હતું?

કુરુ કપટ ચાલબાજી, હીંસા અને પ્રતીશોધની બદીઓથી, આપી દુનીઓનો આ રાષ્ટ્ર મુકત રહેશે કે નહીં? આજ સુધી ભારત રાજકીય રાષ્ટ્ર હતું. શું તે હવે અમેરીકાનું રાજ્ય બની રાજકોની જમાતમાં જઇ બેસશે? અથવા શું રહ્યાપાનું અનુકરણ કરી. હીંસાચારનું તાંડવનૃત્ય બતાવશે?

દરેક ભારતીય આત્માએ આનો જવાબ આપવો પડશે.

કુદરતી ઉપચારો

(લેખક : મી. રોબર્ટ લોરેન્સ વેકફીલ્ડન)

[૪૮ (એ) કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગના મી. રોબર્ટ લોરેન્સ વેકફીલ્ડનની કુદરતી ઉપચારોપરની લેખમાળાનો આ લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. કુદરતી ઉપચારો સંબંધી વાંચકો કંઈ પણ પ્રશ્ન પુછવા અથવા સલાહ ઇચ્છતા હોય તો તેનો જવાબ મી. વેકફીલ્ડન આ પત્રદ્વારા આપશે.—અ.ઈ.ઓ.]

ચૂંટણ પડકાના છિદ્રો વાટે આંતરડું સાબળના મુળમાં સરીને ઉતરી આવે તે ભરી "સારણ" અથવા 'હરનીયા' કહેવાય છે. આ સિવાય આંતરડું વૃષણની કોથળીમાં ઉતરે છે, તેમજ નાભિના છિદ્ર વાટે પેટ ઉપર મટી જાય છે, તેને પણ કેટલાક સારણ નામ આપે છે. અહીં જોતાં વૃષણનાં આંતરડાંને અંતર્મંડ અને કુંડીપર ચઢેલાં આંતરડાંને કુંડો એવી જુદી જુદી સંજ્ઞાથી ઓળખવાં જોઇએ.

સાધારણ રીતે દાકતરો હરનીયાને માટે ઓપરેશન સુચવે છે. પરંતુ કુદરતી ઉપચારો કરનારાઓ પ્રાણીના અને એવા બીજા પ્રયોગોથી સારા પરિણામો મેળવી શકયા છે./હરનીયાને, એટલે કે, કુંડીની ઉપર પાણી આવે તેટલાં ઉંડાં પાણીમાં બેસવાથી અથવા માટીના પાટા મુકવાથી તુરત આરામ થાય છે. બીજો ઇલાજ બટાકાને બાફી તેને ઘુંટી નાખી તેની ખુબ ગરમ પોલ્ટીસ મુકવાનો છે. ઠરી જાય નહિ તેની સંભાળ લેવી જોઇએ. કેટલીકવાર ગરમ પાણી થી સાધારણ સ્નાન કરવાથી પણ સારું થાય છે.

સારણ સાધારણ રીતે ભારે વસ્તુ ઉચકવાથી અચાનક બહાર લાગી જાય છે તેમ થાય છે. પરંતુ જોરથી ઉધરસ આવવાથી અથવા દસ્ત કરતી વખતે બહુ જોર કરવાથી પણ થાય છે. પેટ ભરોભર કામ કરતું હોય તો તેનાથી થવાનું જોખમ રહેતું નથી.

સંજોગવશાત જ્યારથી અંકોડા દબ મુજબ ખુરશીની જેમ બેસવું પડ્યું નુકસાનકારક છે. ખાસ કરી સાર્વજનિક જાજરૂઓમાં વધારે નુકસાનકારક છે. બેઠકપર બેસવાથી બીજાના ચેપો લાગી જવાનો ભય રહે છે. વળી મળત્યાગ કરવાની એ રીત પણ અકુદરતી છે અને વધારે જોર કરવું પડે છે. કુદરતી સહીસલામત અને ચોખ્ખી રીત ઉભડક બેસવાની જ છે. તેમ બેસવાથી આંતરડાં ખરી સ્થિતિમાં રહે છે અને જોર પરિણામે કામ કરે છે અને મરડાના રોગ પણ ભાગે. અથવા ગુદા-દ્વારોનો બેઠકને સ્પર્શ નહિ થવાથી બીજા રોગ ચેપ લાગવાને. ભય ઓછો રહે છે બહુ ચીકણો પાડી રોગથી નાનાં બાળકોને પણ સારણ થાય છે. આથી માબાપોએ એ બાબતોને ચીકણો નહિ પાડવાનું શીખવવું જોઇએ.

હરનીયા અથવા સારણ—સારણ

વળી કોઇએ ખુંટણ વાળ્યા વિના ભારે વસ્તુઓ ઉચકવાનો પ્રયત્ન કરવો નહિ. જોઇએ ખુંટણ વાળેલા હોય ત્યારે સાયટના મોટા અને મજબુત સ્નાયુઓ ભાર ઝીલી લે છે. પરંતુ ખુંટણ વાળ્યા વિના જેઓ ભાર ઉચકવા જાય છે તેઓના પેટની દિવાલો પર શ્રમ પડે છે. અથવા તો વાંસાપરના હાડકાંપર જોખમ થાય છે અને વાંસામાં સંધીવા અથવા તો પેઠુમાં સારણ થાય છે.

ઓટલે પાદ રાખવું જોઇએ અને બાળકોને પણ શિખવવું જોઇએ કે ખુંટણ વાળ્યા વિના ભારે વજન કદી ઉચકવું નહિ.

રોગનો ઇલાજ કરવા કરતાં તેને અટકાવવો વધારે હિત છે. હરનીયા અથવા સ્નાયુની દિવાલો ઢીલી પડી જવાથી થતું કોઈ સાધારણ ખુબિ કહે છે કે પેઠુના સ્નાયુઓને આપણે મજબુત બનાવવા જોઇએ. તેને માટે બરોબર કસરતો થવી જોઇએ. સારામાં સારી એક એ છે કે નીચે બેસી પગને કંઈક વજનથી દાબી રાખવા અથવા બાંધેલાના પટાથી બાંધી રાખવા અને પછી ઢોલીમાં બેસી હલેસાં મારતા હોઇએ તેમ કરવું. પછી ક્રમ ધીમેથી ચત્તા સુઇને અને હાથની હથેળીઓ માથાં નીચે રાખી બેસો. થવું.

બીજી એક સારી કસરત એ છે કે જમીનપર ચત્તા સુઇને પગ ઉંચા કરવા અને હાથ ઉંચા કરી પગના આંગળાંને લગાડવાનો પ્રયત્ન કરવો.

બીજી સારી કસરત સુર્ય નમસ્કાર ની છે. જે ઔષધના રાવ શ્રીમંત બાલાસાહેબ પંડીત પ્રતિનિધિ (ઘરટ આદીત્યના હોંદ્દા હાલ કમીશનર શ્રી. આપાસાહેબ પંતના પિતાશ્રી) એ લખેલાં પુસ્તકમાં "આરોગ્યના દસ નીયમો" આપેલા છે તે મુજબની છે. દસેક વર્ષપર સેન્ટ્રલ ન્યુસ એજન્સી મોંથી શ્રી. કે-ક લેખે મેં એ પુસ્તકની કેટલીક નકલો જેલની મીત્રોને આપી હતી. સામાન્ય કસરતને માટે સૂર્ય નમસ્કારની કસરત બહુજ સારી છે અને જેમને એ કરવી હોય તેમને ઔષધના રાવનું એ પુસ્તક મેળવવાની મારી ખાસ ભલામણ છે. સંડન કે. એમ. ડેન્ટ એન્ડ સન્સ લીમીટેડ તરફથી તે પ્રકાશિત થયું છે.

વાંચકોમાં મહેરબાની કરી અને તે મેળવી આપવાની આશાણી નહિ કરવી. મારી પાસે એક પણ નકલ હાલમાં નથી અને એ જવાબદારી મારાથી લઇ શકાય તેમ નથી. છતાં જે કોઇ મારી પાસેથી એ કસરત જોવા માંગતા હોય તે મારી પાસે આવશે તો હું ખુશીથી બતાવીશ.

એ કસરતો શરૂઆતમાં ધીમેથી અને સંભાળપુર્વક કરવી જોઇએ. વધારે પડતી નહિ થાય તેની સંભાળ રાખવી જોઇએ. પેટના સ્નાયુઓ ધીમે ધીમે કેળવવાનો પ્રયત્ન કરવો. પછી જ્યારે થાક્યા વિના કસરત સહેલાઇથી થઇ શકતી હોય ત્યારે ભલે ગમે તેટલી કરવામાં આવે. એથી પેઠુની દિવાલ મજબુત થશે અને સારણ થવાનો ભય નહિ રહે.

જેને સારણ હોય તેણે એ ભાગને વધારે શ્રમ ન પડે તેની કાળજી રાખવી જોઇએ. ઉપરોકત કસરત તેવાને ફાયદો કરવાના કરતાં નુકસાન થવા સંભવ છે. કંઇ પણ કસરત કરતા પહેલાં બરોબર જોસે તેવો પટો (દસ) પહેરવો જોઇએ. પહેરતાં પહેલાં જે ભાગ બહાર કુલી આવેલો હોય તેને બરોબર તેની જગ્યાએ બેસાડી દઇ દસથી તેને દાબી રાખવો જોઇએ.

દસથી રપચર સાજું નથી થતું પરંતુ-તેને સ્થિતિમાં રાખે છે જેથી વધારે નુકસાન થતું અટકે છે. સાજું કરવાને દાકતરો સાધારણ રીતે શસ્ત્ર ક્રીયા સુચવે છે. જો, તેઓ કહે છે કે, સહેલાઇથી કરવામાં આવે છે. બીજા થોડા જોખમો રનાયુઓને ઓપરેશન કરી કાપી નાખવાના હોય છે. પરંતુ આ શસ્ત્રક્રીયાથી પુરા કારણ દુર થતું નથી. નબળા પડી ગયેલા રનાયુઓ મજબુત થતા નથી અને તેથી નવું રપચર થવાનો ભય રહે છે.

કુદરતી ઇલાજ એ છે કે ઉપરથી આવેલો ભાગ ઉપર દાબો હોય મુકી તેને પકડતા હોઇએ તેમ પહેલી જમણા હાથની પહેલી અને વચલી આંગળીઓ ડાબા હાથના અંગુઠા અને આંગળીઓની વચ્ચે રાખી ઉપલેલા ભાગને શરીરમાં તેની જગ્યાએ દાબી દેવો જોઇએ. તે પછી ઝરણી એક કલાક ધીમે હાથે એ ભાગને મસળવા કરવો. સોજો ઓછો થાય ત્યારે હથેળીનો ઉપયોગ કરી શકાય. જોરથી દાબીને ગોળાકાર ગતીથી મસળવું. રપચર બહુ દુઃખતું હોય તો પહેલાં ગરમ પાણીના પોતાથી અથવા ગરમ પાણીથી શેક કરવો. કોમોપોપથીની (Aconito 6) નો ડોઝ દર ઝરણે કલાકે આપવાથી દરદ અને સોજો નરમ પડશે.

તે પછી નબળા ભાગને મજબુત કરવાને ટ્રસ પહેરીને ઉપરોકત કસરત કર્યા કરવી. અને બળ નહિ કરવું પડે એ રીતે પેટ સાફ રાખવું. એ જગ્યાને મસળ્યા કરવી અને કટીસ્નાન પણ લીધા કરવું.

કાચું કોડલીવર ઓઇલ મસળવાથી રનાયુ મજબુત થાય છે.

કુદરતી ઉપચારોમાં ખોરાકની સંભાળ તો લેવીજ જોઇએ. સારો, પુષ્ટીકારક ખોરાક તેના કુદરતી તત્વો નષ્ટ નહિ થયા હોય તેવી સ્થિતિમાં લેવો અને તાજાં ફળ અને તાજાં શાક ખાઇ લેવાં.

ચરચુરણ

—ફ્રાંસપ્રાના મહારાજા અને સૌરાષ્ટના રાજપ્રમુખ તેમજ સૌરાષ્ટના વડા પ્રધાન શ્રી. ઢેબર સરદારશ્રીના અંતિમ સંસ્કાર વખતે હાજરી આપવા દીમાન દ્વારા મુંબઇ ગયા હતા. સરદારશ્રીના અવસાનના સમાચાર મળતાં બજારો બંધ રખાં હતાં. સૌરાષ્ટ સરકારે એક યાદી પ્રસિદ્ધ કરી ત્રણ દીવસ શોક પાળવાની જાહેરાત કરી હતી. જે સમય દરમીયાન બધીજ જાહેર કચેરી ઓ અને સંસ્થાઓ બંધ રહી હતી. બજાર અડધી કાઠીએ ફરકાવાયા હતા.

—સરદારશ્રીના અવસાનના સમાચાર સુરતવાસીઓએ ખુબજ આસાન સાથે સાંભળ્યા હતા. બારડોલીના લોકો અવસાનના સમાચાર સાંભળી રડી પડ્યા હતા. સુરતમાં દુકાનો તરતજ બંધ કરવામાં આવી હતી. સરદારશ્રી ના અવસાનના સમાચાર આપતી ખાસ આવૃત્તિઓ અખબારોએ બહાર પાડી હતી.

—રાજસ્થાનના પાંટનગરે સરદારના અવસાનના સમાચાર ખુબજ ગમગીની સાથે સાંભળ્યા હતા. સરકારી કચેરી ઓ અને વ્યાપારી પેઢી બંધ કરી દેવામાં આવી હતી. રાષ્ટ્રધ્વજ અર્ધી કાઠીએ રાખવામાં આવ્યા હતા.

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખાસ બ્રહ્મપત્રી તરફથી)

વડોદરા, ડીસેમ્બર તા. ૧૮, ૧૯૫૦.

સરદારનો સ્વર્ગવાસ

સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલના સ્વર્ગવાસથી આખા દેશપર શોકનું ઘેરું વાદળ છવાઇ ગયું છે. સરદારશ્રીને અંજલી આપતાં ભારતીય સંસદ (પાર્લામેન્ટ)માં વડા પ્રધાન શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂએ કહ્યું કે આજે પરોઢીયે સરદારની તબીયતે ફરી જોખમો ખાધો હતો અને તેમની જીવનયાત્રાનો અંત આવ્યો. તમે બધા જાણો છો તેમ આ એક મહાન જીવનકથા હતી. અને એમાં લાંબા આઝાદી યુદ્ધનું કથાનક સમાયેલું હતું. અને ઇતિહાસમાં તે તુલના ભારત ના. પડઘોયા અને સંગ્રાહકાર તરીકેની કથા તરીકે આલેખાશે.

તેમને વિષે હું બીજું ઘણું કહી શકું તેમ હું. દેશની આઝાદી માટેની લાંબી લડત દરમીયાન આપણામાંના ઘણાઓએ તેમની સાથે ખભે ખભો મીલાવી કામ કર્યું હતું. આઝાદીની આપણી લડાઇનાં પરીણામના તેઓ સરદાર હતા અને વીજય પ્રસંગે તેમ મુશ્કેલીઓના ભર્યા ભર્યા કાળમાં પણ તેમણે આપણને સંગીન સલાહો આપી હતી. કેટલાંય વર્ષો સુધી હું આ ભાંડકાપરે તેમની સાથે જ બેઠો છું અને હવે તેમના વીના મારા હૃદય પ્રદેશે કોઇક પ્રકારની એકાકીપણાની અને ખાલી ખાલી જણાય એવી લાગણી થઇ આવે છે.

શ્રી. નેહરૂએ વધુમાં એની જાહેરાત પણ કરી હતી કે, આપણામાંના સૌથી વૃદ્ધ એવા જુના સાથીઓ પૈકીના શ્રી. રાજગોપાલાચારી અને રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદ સહિત અત્રે ટેલાક મુખ્ય જણ રહ્યા છીએ. પરંતુ આ મહાન રાષ્ટ્રપુરૂષ આકૃત છતાં, આ મહાન પીત્ર અને સાથીએ જે વીરાટ કાર્યમાં આટલો બધા ફાળો આપ્યો છે, તે કાર્યને આગળ ધપાવવા તમે બધાએ અત્રે રહેવાનું છે કારણ કે, દેશનું કામ કદી અટકતું નથી અને કદી અટકવું પણ ન જોઇએ.

સરદારશ્રીના અંત્યેષ્ટિ સંસ્કાર વેળા એ મુંબઇ સોનાપુરના સ્મશાનમાં શ્રી. રાજગોપાલાચારીએ કહ્યું: "આ પ્રસંગે બોલા શબ્દો કહેવાની દુઃખદ ફરજ મારા પર આવી પડી છે. આજથી બત્રીસ વરસ પર ગાંધીજી મદ્રાસમાં ગયા ત્યાં ઉતર્યા હતા ત્યારે તેમણે મને પુછ્યું હતું કે 'તમે વલ્લભભાઇને મળ્યા છો? તેઓ નીડર અને વીશ્વાસપાત્ર છે.' તે પછી મેં એમને જોયા, ને સતત જોતો આવ્યો છું. એ વલ્લભભાઇ આજે સદાને માટે આપણી વચ્ચેથી વિદાય લઇ ગયા છે. તેઓ પાણી, હવા અને માટીમાં ભળી ગયા છે. આપણે પણ એ રીતે જ જવાનું છે. સરદાર પ્રેરણા, હીંમત અને વીશ્વાસના બળરૂપ હતા. પરંતુ એ બળ આજે આપણી વચ્ચેથી ચાલ્યું ગયું છે. સરદાર મૃત્યુ પામ્યા છે એવી કલ્પના આપણે કરવાની જ નથી. સાચા સરદાર તો જીવંત છે. આપણે તો અહીં માત્ર આપણા દુઃખને વ્યકત કરવા જેગા થયા છીએ. સરદારશ્રીની ભસ્મમાંથી હીંમત અને વીશ્વાસના ગુણોની પ્રેરણા મેળવીએ. તેમના જેવા સરદાર ફરી આપણને જોવા મળનાર નથી. તેઓ નીરર્થક જીવ્યા એમ માનતા જ નહીં. તેમના જીવનમાં તેમણે કરેલાં સતત અને મહાન કાર્યોનાં ફળો આપણે ચાખી શકીએ એમ છીએ. પરંતુ તે માટે ચારિત્રની જરૂર રહેશે. હીંમત રાખવી અને હરને સ્થાન આપતા નહીં. અશ્રુ પાડશો નહીં. અહીં હાજર રહેનારાઓમાં હું તેમનો સૌથી જૂદ સાથી હોવાથી મને આ પ્રસંગે બોલવા ની તક આપવામાં આવી છે. મેં મહાને ઇતિહાસમાંથી જાતા જોયા છે. તેમાં આ સૌથી અધિક સુવિખ્યાત હતા. મારી બાજુમાં બેઠેલા મારા આ ભાઇ (શ્રી. નેહરૂ)ને સરદારશ્રીનો આત્મા માર્ગદર્શન આપતો રહે એમ આપણે પ્રાર્થીએ. આજે દેશનું સુકાન ચલાવવાનો ભાર તેમને એકલાને માથે આવી પડયો છે. આ દુઃખનો પ્રસંગ છે, અને તેથી કંઇ પણ ઉદ્ધાપણ ભરી વાત કરવી મુશ્કેલ છે. આવા મુંઝવણના વાતાવરણમાં બોલવું પણ મુશ્કેલ છે."

રાષ્ટ્રપતિની અંજલિ

તે પછી રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે કહ્યું: "સરદારે દેશની મોટી સેવા કરી છે, અને એ રીતે દેશ સમક્ષ મોટું ઉદાહરણ પ્રકટ્યું છે. તે ઉદાહરણ ઇતિહાસમાં સુવર્ણાક્ષરે લખાશે ને કાયમ રહેશે. એ ઉદાહરણમાંથી શીખીને આપણે લાભ ઉઠાવીએ અને દુઃખમાંથી સબરાટમાં ન પડીએ તેઓ તો પોતાનું કામ પૂરૂં કરીને ગયા છે. હવે તો આપણે તેમનું અધૂરૂં મૂકેલું કામ હામ ધરી તેને છેવટ સુધી લઇ જઇએ. દેશમાં, આજે જે ત્રુટિઓ જણાય છે તે દુર કરીએ અને તેમના જેવા મહાન નેતાને યોગ્ય ઠરીએ."

દેશભરમાં સરદારશ્રીની સ્મૃતિને અંજલીઓ અપાઇ હતી.

શ્રીધર તુટી પડયું

શ્રી. એચ. વી. કામડે સંસદમાં કહ્યું હતું કે, "એક મહાન શીખર તુટી પડયું છે. આજથી ત્રીસ વરસો અગાઉ પુજ્ય મહાત્માજીના સંપર્કમાં આવ્યા ત્યારથી સરદારશ્રીનું જીવન રાષ્ટ્રીય આઝાદી તેમજ સ્વાતંત્ર્યની જાળવણી માટેના જેતપુરઃસરના કાર્યોમાં ઠંમેશ પ્રેરણાદાયી બની રહ્યું હતું. મહા શક્તિશાળી બ્રિટીશ સલ્તનત સામે બારડોલીના કીસાનોનો સંગીન અને નક્કર મોરચો ઉભો કરનારા આ અલ્પ લોખંડી પુરૂષે વીસ વરસો પછી પોતાના કુશળ હાથો વતી દેશના વીશીષ્ટ તત્વોનું બારે ચમત્કારીક રીતે રાષ્ટ્રીય ઐક્યમાં એકીકરણ સાધ્યું. આ મહાન અને ભવ્ય સીદ્ધિ સાધવા માટે તેઓની જર્મનીના બીસ્માર્ક સાથે સરખામણી કરવામાં આવી છે. પરંતુ સરખામણીઓ ઘણીવાર અપુર્ણ હોય છે. સદ્ગત વલ્લભભાઇ પટેલ પર પ્રેમપુર્વક અને આભારની લાગણી સાથે "સરદાર"ના ઇલકાબની નવાજેશ કરનારા ભારતવાસીઓના હૃદયમાં એ મહાન નેતા, ભારતની આઝાદીની લડતમાં ભવ્ય ભાગ ભજવનાર નેતા તરીકે નહિ પરંતુ ભારતનો નકશો બદલાવી ભારતનું ઐક્ય સાધનાર શીલ્પી તરીકે પણ ચીરસ્મરણીય બની રહેશે.

શ્રી. અયંગરની અંજલી

ભારત સંસદના નામના રપીકર શ્રી. અનંત શયનમ આયંગરે જણાવ્યું હતું કે, ગુજરાતના સીંહ અને ભારત ના સરદારનું આજે અવસાન થયું છે. ભારતે પોતાનો એક રાષ્ટ્રીય નાયક ગુમાવ્યો છે. ભારતના સૌથી મહાન પુત્રોમાંના તેઓ એક હતા અને મહાત્મા ગાંધીજીના તેઓ જમણા હાથ હતા. તેમની અજેય હીંમત અને અપુર્વ ત્યાગવૃત્તિની આપણને સૌને પીછાન છે તેઓ રણમેદાન પરના એક સૈનિકની અદાથી મૃત્યુને વર્યા છે. છેલ્લા દીવસો સુધી પોતાના જીવને જોખમે પણ તેમણે દેશની અવિ ચ્છીન્ન સેવા કર્યા કરી હતી.

તેમણે આઝાદીપ્રાપ્તિ અને તે પછી દેશની એકતા અને સંગ્રહનમાં ચમત્કારો સજર્યા હતા. તે એક કુનીયાની તવારીખમાં અદ્ભુતપુર્ણ રકતવિહીન ક્રાન્તિ હતી. ભારત તેમના આ બધાં કાર્યોનું ભારે ઋણી છે. તેમના નામ ની આપણને સૌને સદૈવ સ્મૃત રહેશે. એટલું જ નહિ, પણ અનુગામી પેઢી ઓ પણ તેમને યાદ રાખશે જ તેમનું જીવન આપણા તેમજ આપણી પછી ની પેઢીઓ માટે પ્રકાશ કીરણ સમું હતું. તેમનો અમર આત્મા આપણને સદૈવ દોરતો રહેશે. તેમના આત્મા ને શાંતિ મળ

લેન્ડરસ્ટનની અંજલી

ભારત ખાતેના અમેરીકાના એલચી શ્રી. લોય હેન્ડરસ્ટને જણાવ્યું હતું. સરદાર પટેલનું અવસાન બધેજ રહેતા શુભેચ્છા ધરાવનારને ખુબ જ દુઃખ આપશે. ભારતના બહોર જીવનમાં તેઓ અગ્રેસર નેતા હતા એટલુંજ નહિ, પરંતુ ભારતની સરહદની પ દુર તેઓ વીશ્વપુરૂષ તરીકે જાણીતા બન્યા હતા. શાંતિના સદાય પ્રખર હીમાયતી તરીકે મારા દેશવાંધવો હંમેશાં એમના પ્રત્યે માનની દ્રષ્ટિએ જોતા હતા. મારી સરકાર અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસની પ્રજા વતી સરદાર પટેલના અવસાન અંગે ઉંડી દિલગીરી બહોર કરવા ઉપરાંત અંજલિ પ્રેમ ગુમાવવાથી હું મારા તરફથી પણ દુઃખ વ્યકત કરૂં છું.

કલકત્તામાં શોક

સરદાર પટેલના સ્વર્ગવાસના સમાચારથી આખા કલકત્તા શહેર પર શોકની ઘેરી છાયા ફરી વળી હતી.

મધ્યસ્થ અને રાજ્યની તમામ સરકારી કચેરીઓ તેમજ અર્ધ સરકારી અને બાનગી સંસ્થાઓ, વેપારી પેઢીઓ તુરતજ બંધ થઇ ગઇ હતી. સરકારી મકાનો અને કચેરીઓ ઉપર ના રાષ્ટ્રીય ધ્વજો અડધી કાઠીએ ઉતારવામાં આવ્યા હતા.

ડો. બીધાનચંદ્ર રોય

પશ્ચિમ બંગાળના પંત પ્રધાન શ્રી. બી. સી. રોયે સરદારશ્રીના અવસાન અંગે બોલતાં એક સંદેશામાં જણાવ્યું હતું કે રાષ્ટ્રની સ્થિરતાના એ પ્રતીક હતા. દેશની મહાન મુશ્કીલોમાં એમનો નક્કર નીર્ણય અને વ્યવહારૂ બુદ્ધિએ દેશને બચાવી લીધો હતો.

વરિષ્ઠ અદાલત બંધ

ભારતની વરિષ્ઠ અદાલતનું કામકાજ સરદારશ્રીના માનમાં બંધ રાખવામાં આવ્યું હતું.

સરદારશ્રીના અવસાનના સમાચાર સાંભળતાંજ લખનૌમાં તમામ સરકારી કચેરીઓપરના ધ્વજો અડધી કાઠીએ ઉતારવામાં આવ્યા હતા, અને બે દીવસની શોક રજા જાહેર કરવામ આવી હતી.

વીદેશોમાં પ્રસરેલો શોક

સરદારશ્રીના અવસાનના સમાચાર બ્રીટીશ રાજદ્વારી વર્તુળોએ ખુબજ દુઃખપુર્વક સાંભળ્યા હતા.

અસાઉના ભારત સચિવ અને ૧૯૪૬માં ભારત આવેલા કેબીનેટ મીશનના વડા લોર્ડ પેથિક લોરેન્સે જણાવ્યું હતું કે, સરદાર પટેલના અવસાનના સમાચારથી મને ખુબ જ દુઃખ અને આઘાત પહોંચ્યો છે. કેબીનેટ મીશન સાથે બોડા વર્ષ પુર્વે હું ભારત માં હતો ત્યારે તેમના દેશ પ્રત્યેની વફાદારી, ચારિત્ર્યબળ અને પ્રમાણિકતા અંગે ખુબ જ ઉત્કૃષ્ટ અભિપ્રાય બાંધ્યો હતો.

દેશના વીરીષ્ઠ ભાગનું ઘડતર કરવા માં ભારતે આઝાદી પ્રાપ્ત કરી ત્યારથી તેમણે કરેલું કાર્ય ખુબજ નોંધપાત્ર છે

અને એ ઉપરથી એમનું મહત્ત્વ પુરવાર થયું છે.

ભારતમાંના મારા મિત્રોને, તેમના ઉપર આવેલી મહાન ખોટમાં મારી સહાનુભૂતિ પાઠવું છું.

ભારતના હાઈ કમીશનર

ભારતના હાઈ કમીશનર શ્રી. વી. કે. ઋષ્ણનને ખુબજ આઘાત સાથે આ સમાચાર સાંભળ્યા અને પોતાના સ્ટાફના અધિકારીઓને તરતજ જોયાં કર્યો. હાઈ કમીશનરની બધીજ કચેરી એ પ્રસંગ અર્થે કાળિયે ફરકાવવામાં આવ્યા.

રાષ્ટ્રસમૂહ સંબંધક ખાતાના મંત્રી શ્રી. પેટ્રીક ગોર્ડન વોકરે, મહા અમાત્ય શ્રી. જવાહરલાલ નેહરુ તેમજ ભારતીય જનતા પર સરદારશ્રીના અવસાન અંગે સહાનુભૂતિનો એક અંગત સંદેશો પાઠવ્યો હતો.

અખબારોની અંજલી

લંડનના સાંજના વર્તમાનપત્રોએ પ્રથમ પાનાઓ પર સરદારશ્રી પટેલના અવસાનના સમાચારો પ્રગટ કર્યા હતા. ફ્રીમુસ્ત અખબાર "ઇવનીંગ ન્યુઝે" સરદારશ્રીને ભારતના મજબુત પુરુષ તેમજ ગાંધી, નેહરુ, પટેલની ત્રીપુટીમાં ના એક તરીકે બોલાવ્યા હતા. ઉદાર મતવાદી અખબાર 'સ્ટારે' જણાવ્યું હતું કે, શ્રી. પટેલ ગાંધીજીનું કાર્ય કરનારા પુરુષ હતા અને ગાંધીજી જે કંઈ ઉપદેશ આપતા તેનો સરદાર અમલ કરતા હતા.

ભારતના નાયબ વડા પ્રધાન સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલના મૃત્યુના કારણે અત્રેનાં "ઇન્ડિયા હાઉસ" આગે લંડનના મેયર અને તેમનાં પત્નીના માનમાં આજે યોજાયેલા સમારંભને રદ કરવામાં આવ્યો હતો. મેયર શ્રી. ડેનીશ લોસન અને તેમનાં પત્ની 'ઇન્ડિયા હાઉસ' આગે 'કાચી સામગ્રીનાં પ્રદર્શન'ની મુલાકાતે આવનારાં હતાં તે પ્રસંગે તેમના માનમાં ૪૦૦ થી વધુ મહેમાનોના સત્કારનો એક સમારંભ યોજવામાં આવ્યો હતો.

સીંગાપુરમાં શોક

સરદાર પટેલના અવસાનના સમાચાર સીંગાપુરમાં ખુબ દિલગીરી ફેલાવી હતી.

ભારતીય વ્યાપારી મંડળે તરત જ પોતાના સભ્યોને મેદીઓ બંધ રાખવા જણાવ્યું હતું. મંડળના પ્રમુખ શ્રી. એમ. આર. જુમાબોયએ જણાવ્યું હતું કે, સરદારના અવસાનથી ભારત ના શીરે મહાન ખોટ ઉતરી પડી છે.

સીંગાપુરની પ્રાદેશીક હીંદી કોંગ્રેસ ના પ્રમુખ શ્રી. જી. સારંગપાણીએ જણાવ્યું હતું કે, મહાન નેતાની યાદ માં કોંગ્રેસ તરફથી પ્રાર્થના થશે. હીંદી કોન્સેરીએ ભારતનો ધ્વજ અર્ધી કાઠીએ ફરકતો હતો.

સરદાર પટેલના અવસાનથી ઝનીવા ખાતે એસેમ્બીખાતું બંધ રહ્યું હતું.

એસેમ્બીખાતા તરફથી સરદારશ્રીનાં કુટુંબીજનો પર એક સંદેશો પાઠવવા માં આવ્યો હતો, જેમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે "ઇતીહાસના ઘડનાર ખુદ પોતે જ જ્યારે ઇતીહાસમાં વીલીન થઇ ગયા છે, ત્યારે નતમસ્તકે અમે એમને વંદના કરીએ છીએ."

જાવામાં શોક

સરદારશ્રી વલ્લભભાઇ પટેલના દુઃખદ અવસાનના સમાચારોથી જકાર્તા ના હીંદીઓ મહાન દુઃખના શોક સાગરમાં ડુબી ગયા હતા.

ભારતીય એજન્સી ડે. સુબ્બારોયને જણાવ્યું હતું, કે "સરદારશ્રીએ શ્વાસ તોની સમસ્યાઓ ઉકેલીને ભારતના એકીકરણની સાચેની સિદ્ધિ બદલ તેઓ ચીરસ્મરણીય બની રહેશે. સિંગાપુરના પ્રધાન મંડળની જાહેરાત અનુસાર ભારતની રીયાસતો સ્વતંત્ર જનતા સરદારશ્રી સમક્ષ આજે મુકવામાં આવી હતી, પરંતુ તેનો સામનો કરીને તેઓએ જે હીંમતથી એ પ્રશ્નનો ઉકેલ લાવ્યો. તે રાષ્ટ્રની પ્રગતીમાં તેઓના મહાન દાળા તરીકે હરહંમેશ અમણી રહેશે. મહાત્માજી ની અહીંસાની લડતને ગુજરાતના ખેડુતોમાં જેવી રીતે અમલી બનાવી શકાય તે તેમણે બારડોલી સત્યાગ્રહ સમયે દર્શાવી આપ્યું હતું, અને એ સત્યાગ્રહને કોઇ કદી ભુલી શકશે નહિ. રાષ્ટ્રે આજે પોલાદી પુરુષ ગુમાવ્યો છે, પરંતુ દેશ સમક્ષના પ્રશ્નોનો સામનો કરવામાં તેમજ વીશ્વની શાંતી માટેની શોધમાં સરદાર શ્રીનું દ્રષ્ટાંત આપણને હંમેશ માર્ગદર્શન આપતું રહેશે.

યુનાઇટેડ નેશન્સમાં સરદારને અંજલી

"સરદારશ્રી વલ્લભભાઇના અવસાન થી ભારતે એક મહાન નેતા અને યુક્ત રાષ્ટ્ર સંસ્થાએ એક નિકટનો મીત્ર ગુમાવ્યો છે" આ શબ્દોમાં સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સંસ્થાના મહામંત્રી શ્રી. ટ્રીગ્વે લીએ, મહામાત્ય શ્રી. નેહરુને આપેલા સાંત્વનો સંદેશો પાઠવ્યો હતો.

સામાન્ય સભાના પ્રમુખ શ્રી નાસીમુદ્દીને જણાવ્યું હતું કે, ભારતને માથે વજ્રપ્રહાર પડયો છે અને વીશ્વે તો યુક્ત રાષ્ટ્ર સંસ્થાના આદર્શોને ટેકો આપતો એક મહાન પુરુષ ગુમાવ્યો છે.

સમગ્ર હીંદી કોમમાં અને આસ પાસ ની હીંદી રાજપ્રજાઓમાં ઘેરી ગમગીની છવાઇ ગઇ હતી. દરેક એમ કહેતું જણાતું હતું કે, આ ટાંકણે એમનું મૃત્યુ થયું એથી ભારતને મહાન ખોટ પડી છે.

સૌરાષ્ટ્રના રાજપ્રમુખ તેમજ સંયુક્ત રાષ્ટ્રો મારેના ભારતના પ્રતીનીધીમંડળ ના સભ્ય નવાનગરના જામસાહેબ, જોડ્યા. સરદાર પટેલના અંગત મીત્ર હતા, તેમને ખાસ કરી બહુ અસર પહોંચી છે. આ સંબંધમાં એ યાદ હશે કે, ભારતની આઝાદી પછી હીંદી રીયાસતોનાં એકીકરણમાં સરદાર પટેલ સાથે તેમણે મહત્ત્વનો ભાગ ભજવ્યો હતો. તા. જામસાહેબે જણાવ્યું હતું કે, હીંદી આઝાદીના ખરા સંગ્રહકાર આજે લુપ્ત થયા છે. આ ટાંકણે તેમનું મૃત્યુ થયું છે એ એક ભારે કટકા સગાન છે. અહીંને બદલે હું આજે ભારતમાં હોત તો બહુ સારું હતું. ભારતની આઝાદી હાંસલ કરવા માં તેમનો મહાન હાથો હતો એટલું જ નહીં, પણ તેમણે ભારતને મહાન બનાવવા પણ તેટલા જ પ્રયત્નો કર્યા હતા. અંગત રીતે મેં મારો મીત્ર ગુમાવ્યો છે. હું આકે ખોટ અનુભવું છું અને મારી લાગણી વ્યકત કરવા મારી પાસે શબ્દો નથી.

શ્રીમતી પંડીતની અંજલી

અમેરીકા ખાતેનાં ભારતીય એલચી શ્રીમતી વીજયાલક્ષ્મી પંડીતે કહ્યું હતું કે, સરદારશ્રીના અવસાનથી ભારત સરકારનો મુખ્ય મોભ ભાંગી પડયો છે અને દેશને તેમજ દેશની જનતાને અપુરતી ખોટ પડી છે.

શ્રી. સુરત હીંદુ એસોસીએશન

ઉપરોક્ત સંસ્થાની રચેદીવસ જનરલ મીટીંગ તા. ૧૭-૧૨-૫૦ ના રવીવારે ત્રણ વાગે રા. ગોવનભાઇ મણીભાઇના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી. પ્રાર્થના બાદ મીટીંગનું કાર્ય હાથ ધરતાં પ્રમુખે કમીટીએ મંજુર કરેલું 'ગોલ્ડ સ્ટીટની પ્રોપર્ટીનું પ્લાન સભા સમક્ષ મુકયું. તેની રા. છગનભાઇ જીવાએ ગોખવટથી સભાજનોને સમજ આપી તેમાં નીચે મુજબની યોજના હતી. નીચે બે દુકાનો અને બે ફલાસ કરવા. પહેલે માળે સાત ફલાટસમ અને બીજે માળે એક હયાસ હૂમ અને એક મોટો હોલ, કે જેમાં ૧૫૦૦ થી ૧૨૦૦ માણસો બેસી શકે. ત્યાર બાદ પ્લાન પ્રમાણે સુધારા વધારા સાથે મકાન બંધાવવાનો ઠરાવ રા. નારણભાઇ ખુશાલ ભીકીએ મુકયો. તેને કલ્યાણભાઇ જેરામનો ટેકો મળતાં સર્વાનુમતે પસાર થયો અને એ કાર્ય માટે એક કમીટી નીમવામાં આવી. કાર્ય ખર્ચની ઉઘરાણી પ્રુરુ કરવાની કમીટીને બક્ષામણ કરવામાં આવી. મકાનનું નામ સરદાર શ્રી. વલ્લભભાઇ પટેલ હોલ રાખવાનું નકકી થયું.

બાદ આભાર દર્શન બતાવવા એસોસીએશન માટે જોષ કરવામાં આવેલું તે ભારતના વડા પ્રધાન પંડીત જવાહરલાલજીપર મોકલી આપવા ઠરાવી શાંતિ બાદ કર્યા બાદ સભા વિસર્જન થઇ.

સુરત હીંદુ એસોસીએશન આસામ રાહત ફંડ

ઉપરાવદામાં આવેલા દાળાની રકમ ૬૪૧-૩-૬ થઇ છે. આ કાર્ય અંગે રા. પરબુભાઇ હરગોવન, રા. ચુનીલાલ એન. રાણા, ગોવનભાઇ માધવભાઇ, ડાહ્યાભાઇ બીખાભાઇ વીગેરે કમીટી મેમ્બરોએ ઉત્સાહ પુર્વક સહાય આપી છે. રા. વી. એન. નાયકે આ દાળાની શરૂઆત સારી રકમથી કરી હતી.

દાળામાં મળેલી રકમોની વીગત વાર યાદિ:—

વી એન. નાયક પા.૨૫, ડાહ્યા ભાઇ ખુશાલ, પી. હરગોવન કું., ડાહ્યા ભાઇ હરગોવન, એન. ભુલા સન્સ, પ્રત્યેક પા. ૧૦-૧૫-૦; જીવણ ઝવેરી, સી. એન. રાણા, ગોવન મણી કું., આર. આર. પટેલ, રામભાઇ મોણજી, નારણદાસ દયાળ, ડાહ્યાભાઇ મગજી, એચ. આર પટેલ, વી. ડી. પટેલ, છગનભાઇ કે. પટેલ, જીવણભાઇ નારણ, કરસનભાઇ જેરામ, જી. સી. કેપ્ટન, ગોસાઇ નારણ એન્ડ સન્સ, પરસોતમ

કન્ટ્રીના ભાઠેરા:—
ખંભ રૂા. ૨-૦
અન્ય રૂા. ૨-૦

ઘેરૂ...રૂા. ૧-૩ રતલ | ઘેરૂ ની દાળ નં ૨...૧/૬ રતલ | મગ દાળ નં ૧....રૂા. ૨-૦ રતલ | ગુવાર..... ૪ પેની રતલ
દાળી ભળદ ૧/૬ રતલ | અથુની દાળ રૂા. ૨-૩ " | મગ દાળ નં ૨....રૂા. ૧-૬ રતલ | વરીયાળી.....રૂા. ૨-૬ રતલ
મગ.....રૂા. ૧-૩ રતલ | નાલની દાળ....રૂા. ૨-૬ રતલ | ચણાનો ફોર (સાંકી બનાવેલો) ૨/૬ | ઢોંગ.....રૂા. ૧-૬ રતલ
ઘેરની દાળ નં ૧ ૨/૩" | અળદની દાળ...રૂા. ૨-૩ રતલ | બાજરો.....૪ પેની રતલ | રાઈ.....રૂા. ૨-૬ રતલ

ઓર્ડરસ: ૧૨૮ સિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, દરબાર રોડ: રાજકોટ

પરબુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.
૪૨વર્ષની ૩૦ વર્ષની પુરાણી અને સુપ્રસિદ્ધ દુકાન.

રૂા.....રૂા. ૨-૦ રતલ
ચણાની દાળ રૂા. ૨-૦

વલ્લભ એન્ડ કું., વેસ્ટર્નપુર ટેલરસ, એમ. ભગવાન એન્ડ સન્સ, કલ્યાણ ફુલ્લભ સન્સ એન્ડ કું., કે. એસ. મીઝી સન્સ, મગનભાઇ જે. ગોંસાઇ, વરાળા ટ્રેડીંગ કું., પરશુભાઇ નરસીંહ કું. પ્રત્યેક પા. ૫–૫–૦; ગોવન માધવ એન્ડ સન્સ, જગત કું., ઠોકીનુર ટેલર, છગનભાઇ નાનાભાઇ, મંગારામ, ઝવેર ભાઇ હીરાભાઇ, છોટાલાલ ઝવર્સ, એચ. ટી. કાલીદાસ, એમ. એમ. ડાહ્યા, એ. એમ. રાણા, પ્રેમજી રામજી, સાગરા ટ્રેડીંગ કું., બારડોલી ટ્રેડીંગ કું., કપાળભાઇ છીબા, એસ. બી. પટેલ, જીવણજીભાઇ કુવર, રામજી ખેાપાળ સન્સ, જગત ઝવર્સ, ખંડુ ભાઇ પરસોતમ, શાંતીલાલ રવજીભાઇ, એલ. એન. મુલા, કેવળભાઇ ભાણા, ડાહ્યાભાઇ રવાભાઇ, વનમાળી રતનજી સન્સ, મણીલાલ રતજી કું., હરીભાઇ ખેમાભાઇ, દાતર ટેલર, એસ્ટ્રે. જે. મહેતા પ્રત્યેક પા. ૩–૩–૦; વલ્લભ-ભાઇ પરશુભાઇ, મધુભાઇ મુળાભાઇ, નારણભાઇ ભગવાન, ભીખાભાઇ ઉકા ભાઇ, ભગવાન બગાભાઇ મંગારામ, નગિનભાઇ ડાહ્યા, કાનજીભાઇ મુલા કું., લાલાભાઇ કું., બી. એમ. રાણા, લાલાભાઇ દુલ્લભ, ભાણાભાઇ જેરામ, કાલીદાસ એન્ડ સન્સ, રણછેાડ ઝવર્સ, કાલીદાસ ઝવર્સ, કરીરભાઇ રવજી, રવજી હીરાભાઇ, ભીખાભાઇ પરસોતમ, કેશવભાઇ પરસોતમ, ભાણાભાઇ મીઠા ભાઇ, ગોપાળભાઇ બીપા, કે. કપાળ કું., ડાહ્યા ઝવર્સ, નારણભાઇ હરીભાઇ, કીરમત લોન્ડી, કરસનભાઇ મીઠાભાઇ, ડાહ્યાભાઇ ભગવાનજી, કરીર ભાઇ હરીભાઇ, ન્યુ ઇંડીયા ટેલર, ડી. કપ્પાસ્વ સન્સ, મકનભાઇ ગોપાળજી, નાથુભાઇ નારણ, પી. જી. પટેલ, હીરા ભાઇ મેારારજી, અંબારામ કું., કે. વી. પટેલ પ્રત્યેક પા. ૨–૨–૦; હરીશ ક્રેાપ્ટન, પરશુ મકન, એસ. એસ. ભગવાન, મકનભાઇ રવજી, વનમાળી ભાઇ રણછેાડભાઇ, માધુભાઇ માવજી ભાઇ, ડી. ખંડુભાઇ, મંગળદાસ બીપા ભાઇ, સેમા ડાહ્યાભાઇ, કપાળભાઇ નરસીંહભાઇ, જીણાભાઇ રવજીભાઇ, કાલીદાસ હીરાભાઇ, મેારારભાઇ કેશવ ભાઇ, કેપ રેટર મારકીટ, પી. લાલા, ભગાભાઇ કરસનભાઇ, જે. એચ. કરસન, ગોરધન એન્ડ સન્સ, મગન ઝવર્સ, સી. રામજી, લાલા એન્ડ સન્સ, પી. પી. પટેલ, કાનજીભાઇ વાલા, બલ્લુભાઇ રામજીભાઇ, વલ્લભ ઝવર્સ, વલ્લભ નારણ કું., કલ્યાણભાઇ વન માળી, કાનજીભાઇ ખુશાલ, ઉકાભાઇ ડાહ્યાભાઇ, મકનભાઇ ડાહ્યાભાઇ, રણી-છેાડ ડાહ્યાભાઇ, નરદેવ વેદાલંકાર, ગેાવીંદભાઇ રામજી, પ્રાણશંકર વિનામક રાવ, ખેાપાળભાઇ મેારારજી, મણીલાલ માવજી, બાબરદાસ વનમાળી, પી. માધુ સન્સ, પી. ઝીણા એન્ડ સન્સ, નરોતમ ગેાવીંદ, ગેાવીંદભાઇ રામજી જુવા, રણછેાડ ખુશાલભાઇ, એમ. રામજી, ભીખાભાઇ મેારાર, કુલ્લભભાઇ ગેાર ધનભાઇ, ધનજી હરદર, આર. એમ. ઇસાક, એસ. કે. પટેલ, મંગારામ ભીડાભાઇ, લખમદાસ ડાહ્યાભાઇ, ભગવાનદાસ એન્ડ કું., રજપુત ટ્રેડીંગ કું., રવજીભાઇ દાજીભાઇ, દલુભાઇ પ્રાગજી, નારણભાઇ રૂપાભાઇ, યુ. રેાનો આઇટપીટર, સી. સી. પટેલ, પરશુ ભાઇ મકનજી, મારકીટ ટ્રેડીંગ કું., ડાહ્યાભાઇ મકનજી, ભાણાભાઇ મકન ભાઇ, મણીલાલ પરસેાત્તમ, કે. કે. મકન મીઝી, પ્રત્યેક પા. ૧–૧–૦. કુલ પા. ૪૧૦–૦–૦.

ભાવી જવાહર અને સરદાર

રાષ્ટ્ર રત્નાની ખાણેા: આ સંસ્કૃત કહીનેા અર્થ છે કે આપણા ખાળકેા કેવળ ઘરનાજ નહીં પણ રાષ્ટ્રના પણ રત્નેા છે. આજના જવાહરલાલજી ને સરદાર એક વખત બાળકજ હતા. આજના બાળકેા એક વખત જવાહર-લાલજી અને સરદારનું સ્થાન જરૂર લેશે. આજ આપણે આપણા બાળકેા પ્રતી જેવેા વર્તાવ કરશું એવા સંસ્કાર તેમને મળશે.

આપણે આપણા બાળકેાને કેવું શિક્ષણ આપશું? સ્વાર્થથી અંધ બની, ઘરઘર અશીક્ષાસ વધારી, મહાયુધેાયાં એક બીજાને કાપવાની? કે માનવતાનેા વીકાસ કરી સર્વે વિરેાધને નાબુદ કરી બંધુત્વ દ્વારા સુખ અને શાંતી વધારવાની?

—'બંગાળ પ્રભાત'

—ગુજરાત ચેમ્બર ઓફ કેામર્સના પ્રમુખ શ્રી. કસ્તુરભાઇ લાલભાઇએ કે. મણીલેન પર કરેલા એક તારમાં સરદારશ્રીને અંજલી આપતાં જણાવ્યું હતું કે ભારતના આ મહાન પુત્રના અવસાનના શેાકમાં આખી વેપારી આલમ ભાગીદાર બને છે.

ધી સુરત સ્ટિંડુ ગ્રેસેાસીએશન

ધર્મશાળા ૧૫ મેાન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

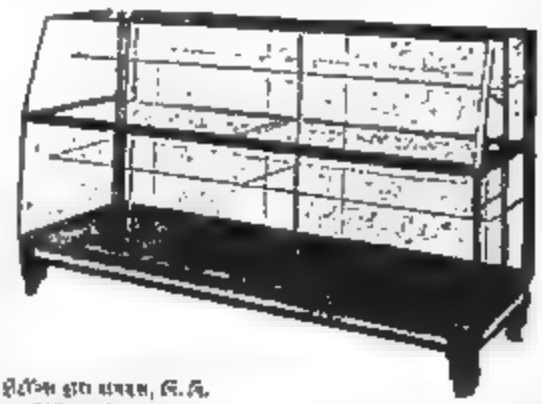
આથી યુનીયનમાં વસતા દરેક સ્ટીંડુ ભાઇઓને ખબર આપવામાં આવે છે કે રેલથી આવતા જતા ભાઇઓ માટે ઉપરેાકત સંસ્થા તરફથી રહેવાની સગ વડ રાખવામાં આવેલી છે. આથા છે કે તેનેા લાભ સઘળા ભાઇઓ લેશે.

ચેાથનભાઇ મણીભાઇ
પ્રમુખ.
દયાળજીભાઇ હીમાભાઇ
સેક્રેટરી.
ધી સુ. સ્ટિં. ગ્રેસેાસીએશન.

ધર્મોત્મા ગેાખલે સ્મારક ફાંડ ૧ ૯

આજીવન મેમ્બર: (આશ્રમની ગિનેા વધર) ઝંપાદક મારા હસ્તાક્ષર ૨ ૧ મળવાનું ઠેકાણું' આ ઓફીસ

"ગોલ્ડ મેડલ" કેાચીટી

કાર્નાવન
ડીલકસ રાઉન્ડ
અને ફ્લેટ કેસીસ
રાઉન્ડવેટર કાર્ક-વેરા
વાસ કુશીયસ, ડિસ્પ્લે ફિટીંગ્સ દ્વારા સરસ, ઈ. ઈ.
નવા ભાવના કેટલેાગ મંગાવેા.

ઓસોસીએટેડ ગેાલ્ડફીલ્ડર્સ ફીનીશ્ડ

કેપ્ટી સ્ટ્રી એસોસીએટેડ ગેાલ્ડફીલ્ડર્સ, લિમીટેડ, ઇ. સ્ટ્રી. ગેાલ્ડફીલ્ડર્સ, લિમીટેડ. એમેા હાથ કલાકુશળ ડિસ્પ્લે ફેસિસ બનાવવામાં છે અને ૨૦ વરસેાથી મુખ્યત્વ આ ધંધામાં છે, તેમેા એક્સપર્ટસ છે.

104 Market Street. (Facing Kwane Hotel) Johannesburg
Phone 33-4218/2 P O Box 5601.

વેચવાના પુસ્તકેા

રાજયાર્જ (ગાંધી યુગની ગ્રેવેલ)	૬ ૦
રાજ સન્યાસી (યુગપરૂ)	૧૦ ૧
અથહાલાસ ચાપરા	૧ ૬
મામુસાહેબના કિસ્સા	૭ ૦
આનવતાના ગુલ	૬ ૦
મળેલા જીવ	૮ ૦
મેાહીની	૮ ૦

C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.

નીશાળ ઉપયેાગી પુસ્તકેા

નુતન શેાધન માળા આ માળા માં નીચલા પાંચ પુસ્તકેા આવે છે. એ પુસ્તકેા દ્વારા બાળકેા જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન શેાધન તાલીમ વર્ગ

" " શેારણ ૧–૬–૩–૪

પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦

નવયુગ વાચન માળા

પુસ્તક પહેલું	૧ ૩
પુસ્તક બીજું	૨ ૦
પુસ્તક ત્રીજ	૨ ૩

સાહીત્ય કલ્લેાલ

સાહિત્ય ભરી વાચન વધારના વધારીઓને ઉપયેાગી પુસ્તકેા.

પુસ્તક બીજું	૧ ૩
" ત્રીજું	૨ ૩
બાળચેાથી	૧ ૧
આર્યાદિ ગુમેાળ	૫ ૬

ઉચ ધેારણ ઈગ્લીશ શીખવા માટે

બારાખડી ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૨ ૦
અંકગણીતના મુળ તત્વેા	૨ ૦

વિદ્યાર્થી વાચન માળા

બીજી ચાપડી	૧ ૦
ત્રીજી "	૧ ૩
ચેાથી "	૧ ૧
પંચમી "	૩ ૦
પુસ્તક	૧ ૦

બાલેા સખીઓ

બેાધી ૧	૧ ૬
" ૨	૧ ૬
" ૩	૧ ૯
" ૪	૧ ૯
" ૫	૨ ૦
" ૬	૨ ૦
" ૭	૨ ૦

આકર્ષક પાઠાવલી

પુસ્તક પંચમુ	૧ ૬
" સાતમુ	૧ ૧
રેલ રેલાવનમાં—મુસાફર	૩ ૬
આપણા રેલનેા ઇતીહાસ	૧ ૬

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'
P. Bag, PHOENIX, NATAL.

જોઇએ છે

સઘળા હીંદી પત્રોના કમીશન લઇ લવાજમો ઉઘરાવનારા એજન્ટો તરીકે કામ કરવા યુવાનો અને યુવતીઓ. વધુ વિગતો અને ભાવોનાં લીસ્ટો માટે રૂ. ૨ ના ફ્રીટીશ પોસ્ટલ ઓર્ડર સાથે લખો :

Excelsior Subscription Service
9 Cantonement,
Ahmedabad 3
INDIA.

આ મેલમાં આવેલાં નવાં પુસ્તકો

મારી જીવન કથા રાજેન્દ્ર પ્રસાદ	૧	૦
દક્ષિણ આફ્રીકાના સત્યાગ્રહનો ઇતીહાસ	૭	૧
મારી જીવન કથા જવાહરલાલજી	૧૫	૦
ભાકરેવ કેસાકની ડાયરી ભાગ પહેલો	૧૦	૦
,, બીજો	૧૨	૦
,, ત્રીજો	૧૧	૧
,, ચોથો	૮	૬
ભાકરેવ કેસાકનું પુર્ણ ગ્ર	૨	૩
સરદારના ભાષણોનો સંગ્રહ	૧૨	૦
કેળવણીનો પીકાસ ઇ. ૫ મ. ૬	૦	

ગુજરાતી પ્રેસના નવા વરસનાં પંચાંગ ભાવ પોસ્ટેજ સાથે રૂ. ૫. ઈન્ડિઅન ઓપીનીઅન ની ઓફીસેથી તુરત મંગાવો.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

	રૂ.	પૈ.
સમરાંગણ	૧	૩
આવું જોઇએ	૧	૦
મધુપ	૩	
વિજ્ઞાનીક જગત	૫	૩
કુમ્પણ (ગ્રામોર કૃત નોવેલ)	૧	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
ગાંધ મુખી	૩	૦
જગતનો ઘાટ (અરધે આરે)	૧	૧
ઉષાચરિત્ર	૧	૧
પંડીતજીનું હાસ્ય પ્રસા	૭	૬
મસ્તીને આમલે	૧	૦
વિજાકનો ગબ્બો	૬	૦
ગાંધીજીની સંક્ષિપ્ત આત્મ કથા	૨	૬
પ્રાણની કેળવણી (ગાંધીજી)	૪	૦
જીવતા તહેવારો પ્રકાશકીય	૪	૬
મોટો જોડણી કોષ	૧	૨ ૦

સુચનાં

ઓફીસસીયર સબસક્રીપ્શન સર્વીસ કેન્ટોનમેન્ટ, અમદાવાદ, હીંદથી હીંદના પત્રો લેતા લાખો ગુટક નકલના ગ્રાહકોને ધ્યાન આપીશું
કેટલાંક લાયકાતેજ ગુજરાતી પત્રોનાં દર.

	દૈનિક માસિક	સપ્તાહિક	છુટક રૂ.	પા.	વાર્ષીક રૂ.		દૈનિક માસિક	સપ્તાહિક	છુટક રૂ.	પૈ.	વાર્ષીક રૂ.
અખંડ આનંદ	મા.		૨	૦	૧૫	કુલબાલ	સ.			૬	૨૦
આનંદ	સ.			૮	૧૫	પ્રતીભા	મા.		૧	૦	૧૧
આસ્વાદન	મા			૬	૮	પુષ્પા	મા.			૮	૭
ઉદ્‌ગમ	સ.			૮	૧૫	પ્રબન્ધુ	સ.			૬	૨૭
આલક	મા.			૮	૮	પ્રવાસી	સ.			૮	૩૬
ઉત્તમ	સ.			૭	૧૫	રેખા	મા.		૧	૬	૧૨
અવિનયવાણી	મા.		૧	૬	૧૫	રૂપરેખા	સ.			૮	૩૬
ચેતન	પા.		૧	૬	૬૦	રમાકુળ	મા.		૧	૦	૧૨
ચિત્રપટ	સ.			૮	૩૬	રવીવાર	સ.			૮	૨૪
છાયા	સ.			૮	૩૬	સાંજવર્તમાન	મા.		૧	૦	૧૨
ચિત્રલેખા	સ.			૮	૩૬	સંદેશન	મા.		૧	૩	૧૪
ચિત્રભારતી	સ.			૮	૩૬	સવીતા	મા.			૮	૮
હીંદુસ્તાન	દ.			૩	૬૫	સ્ત્રી જીવન	મા.		૧	૬	૧૩
જય ભારત	દ.			૩	૬૫	શારદા	મા.		૨	૦	૧૫
કુમાર	મા.		૧	૬	૧૫	સુદર્શન	મા.		૧	૬	૧૮
મજદુરીસ	મા.		૧	૦	૧૨	તસવીર	મા.			૬	૮
સંગમ	મા.		૨	૦	૨૦	હર્મી-નવરચના	મા.		૨	૦	૧૫
મહિલા જગત	સ.			૬	૧૨	હમ્બાઇ			૩	૦	૧૨
મનોરંજન	મા.		૧	૩	૧૫	હીસમીસદી	સ			૪	૧૫
મોજમજા	સ.			૬	૩૦	હરીભારતમ	દ.			૩	૮૫
નવચેતન	મા.		૧	૬	૬૫	હેલી	સ.			૮	૩૬
પ્રજાસત્તાક	સ.			૪	૧૫	પુસ્તકયા	સ			૬	૨૦

આ દરેક પ્રકાશનો છે અને તેમાં ગમે તે વખતે ફેરફારો થાય
અંક કાયમ અથવા ફ્રીટીશ પોસ્ટલ ઓર્ડરથી અરોબર રકમ સાથે તમારો ઓર્ડર મોકલો.
EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Cantonment AHMEDABAD-3 INDIA.
ઉપરનાં અગર બીજા કોઈ પણ પત્રો માટેના ઓર્ડરોને તુરતજ ધ્યાન આપવામાં આવશે.
હીંદના સઘળા પત્રો માટેના લવાજમોના સત્તાવાર એજન્ટો

ધાર્મિક પુસ્તકો

પરાભક્તિ	૫	૩	યોગ વાસિષ્ટ ૧૦ ૦
આર્ય ધર્મ નીતિસાર	૨	૦	રામનામ મંહીમા ૨ ૦
મંગળ પ્રભાત (મંહીમા)	૧	૦	ગુહ્ય બીજા ૧ ૧
જીવન નિરિક્ષણ	૫	૧	સુદામા ચરીત્ર ૧ ૦
હજરત મહમદ			ધર્મજીવને કુરજોને ભાગ ૧-૨-૩-૪. આમા મહાત્મારુ નવી રીતે આ સેમ્યું છે. ૧ ૫ ૦
ધરમાન ધર્મ ઉપર અજવાળુ પાડતું નાનું પુસ્તક		૧	૦

મળવાનું ઠેકાણું:
Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૧ જાન્યુઆરી	હીંદુ ૨૦૦૭ માગશીર્ષ	મુસલમાન ૧૩૭૦	પારસી ૧૩૨૦ શેહે. કદમી	સુર્યોદય કે.મી.	સુર્યાસ્ત કે. મી.
શુક્ર	૨૯	વદ ૫	૧૯	૨૮	૪-૫૧	૬-૫૮
શની	૩૦	,, ૬	૨૦	૨૯	૪-૫૭	૬-૫૭
રવી	૩૧	,, ૭	૨૧	૩૦	૪-૫૮	૬-૫૬
સોમ	૧	,, ૮	૨૨	૧	૪-૫૯	૬-૫૫
મંગળ	૨	,, ૯	૨૩	૨	૪- ૦	૬-૫૪
બુધ	૩	,, ૧૦	૨૪	૩	૪- ૧	૬-૫૩
ગુરૂ	૪	,, ૧૧	૨૫	૪	૪- ૨	૬-૫૨

"મિલાપ"

તંત્રી: મહેન્દ્ર મેઘાણી

આ માસીકમાં દેશ પરદેશના અનેક છાપાંઓમાંથી તારવીને સામગ્રી આપ વામાં આવે છે. હાલના ધમાલીયા જીવનમાં નીરાંતે વાંચવું મુશ્કેલ બને છે તેવાઓ માટે આ માસીક રસ ભરી સામગ્રી પુરી પાડે છે.

અંક સાતમો પણ હેલ્લી મોટમાં આવી ગયો છે.

૨/૩ માં પોસ્ટેજ સાથે અમારી ઓફીસેથી મળશે.

INDIAN OPINION,
P. BAG,
PHOENIX.

કેટલાક ઉપયોગી પુસ્તકો

ઘરની રાણી	૧૫	૦
રાજુ રંગ	૬	૦
એને ચરણે	૨	૩
ગ્રામોફવાળી (ગ્રામોફના નોવેલ)	૮	૦
ગૃહીણી મીત્ર (સ્ત્રી ઉપયોગી)	૧૦	૦
રવીંદ્રના	૫	૧
ચારસદાર	૭	૬
મોરા ગ્રેમફોનાની	૧૩	૧
આગે કદમ	૭	૧

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઘરે બાહિરે	૬ ૦
અદ્‌ભુત અને બે બીજી	૫ ૧
ચાર અધ્યાય અને બીજી	૫ ૩
વાર્તાઓ	૩ ૦
ડાકઘર	૧ ૪

બાપુના પુસ્તકો

બાપુની પ્રસાદી	૫ ૦
ગ્રેઇ પમ્પ પુલ	૧ ૦
આરોગ્યની ચાવી	૧ ૦

આહાર અને આરોગ્યનું સાહિત્ય

આહાર અને પોષણ	૩ ૦

વિવિધ પુસ્તકો

અપ ધ એવરેસ્ટ્સ	૪ ૦
હિંદનો કોમી પ્રશ્ન	૬ ૦
ગાંધીજીની સંગાથે	૫
કોયડાકથા (ચિત્રમય)	
ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪ ૦
રમણિકલાલ ભા. ૧–૨ (સાહિત્ય વિષયના લેખોનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧ ૪
આર્યોનું મૂળોળ	૨ ૪
આપણી પ્રેસિસ	૨ ૦
કાશ્મીરનો પ્રવાસ	૬ ૦
સૌનો સાહકારો	૭ ૦
સુભાષના સેનાનીઓ	૩ ૬
પ્રજાની (સુબોધ)	૪ ૦
સંસાર (બોધપોથી)	૧ ૧૦
ચિત્ર મહાભારત ૧	૧ ૦
સાબરમતી (લેખોનો સંગ્રહ)	૧ ૦
ગજમણી	૭
મહુકર વિનોબા સાનેના અનેક વિષયો	
ઉપર વખોલા પ્રવચનોનો સંગ્રહ	૧ ૦
સોવીયેટ રશીયા.	
(રશીયા વીશે બધુંજ લેખ)	૨૦ ૦

સોરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫

વિવિધ રસધારા પીરસતી આ સેટ	
ની કીમત	૧૫ ૦

નવપ્રસૂતોને માટે

સેટની	૧૮ ૦
બાલ સાધના	૭ ૪
ભારતીય રામપાત્ર'ક્ષણ	૬ ૧

નવલ કથાઓ

વિદ્રોહી આત્મા (ચંદ્રશેખરના	૮ ૦
આશાતુલીજ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮ ૧૦
પ્રિય ગોવિંદ (મનિલાલની)	૭ ૪
કાનની	૬ ૦
ગ્રહોના કુલ	૨ ૬
સાબર સંસ્કાર (ત્રિપાઠ સુરે વર્ષ)	૧ ૦
પ્રભાસપર્વ ખંડ	૭ ૦
બાબ નિર્માણ (ન્યાયાધીશ)	૭ ૧
જીવન ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૮ ૦
ફિલ્મની પુસ્તિકા	૧ ૦
કલાની સાધનાથી	૫ ૧
રંજના અલકા વાર્તા સંગ્રહ	૩ ૦
ચાલુ ચુકતી	૭ ૧
કોયલના આસુ અને બીજી વાતો	૮ ૦
બીજની વાતો ભા. ૧–૨ સેટની	૧૧ ૦
વસુંધરા અને બીજી વાતો	૧ ૦
વિવાહ મંડિત	૧ ૦
પ્રેમાલક્ષ્મ (સુંદર સેવા બાવપુર્ણ	નવલ
કથા) ભાગ ૧–૨ સેટની	૧૪ ૦
રૂપારાણી	૭ ૧
સાબર સંસ્કાર	૩ ૦
સોરઠી બહારવટીયા	૭ ૦
સોરઠી સંતો	૩ ૦
લોકકથાની વાર્તાઓ	૩ ૧
ઇશ્વર બીજા	૧ ૦

શરદ બાબુ કૃત નોવેલ

કમલા	૮ ૦
સંકલ્પ	૫ ૦
અન્ય વાર્તાઓ	૧ ૧
દત્તા	૮ ૦
બાબુસાહેબ	૧૦ ૦
હરીનાથ	૫ ૬
અપૂર્ણ આત્મકથા	૧૫ ૦
સંકલ્પ	૪ ૦
અરીક્ષદીન	૧૩ ૧
બળી	૭ ૧
દેવદાસ	૫ ૦
દુર્મા	૮ ૧
નવીના	૧૫ ૦
ચોરની	૭ ૧
મુલ્લા	૧ ૦
અપરાધના વાયમ	
ચીની નારીની કહાણી	૭ ૪
અલ્લ મેલી	૫ ૬

કક્કા સાહેબ કાલેલકર કૃત

જોડાતા	૧ ૪
જીવનનું ઝાડા	૧ ૪
જીવતા તહેવારો	૨ ૦
જોતરાતી દિવાળી	૨ ૦

ઠનશ્યામલાલ મુનશી કૃત

ખાધે રસ્તે	૮ ૧
કોનો વાંક	૮ ૦
પરિવ્રાજક નાટકો	૬ ૫
જોક્ષ વર્ષોથી	૭ ૦
ઉપાય કપટ	૧૦ ૦
નવલીકાઓ	૭ ૧

વેચવાનો પુસ્તકો

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

અંજલી	૭ ૧
જીવનજ ભા. ૧–૨	૧૧ ૦
સંગીત હરપ અને સંસ્કૃતિ	૮ ૦
ભોજના	૮ ૦
વસતીનુ	૭ ૦

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાસનુ રેખા દર્શન	
દુનીયાની ઝડવાતથી તે આજ સુધીની	
દુનીયાની મારીની આપનો ઇતીહાસ	
આખાં સેટની કીમત	૧–૩–૦

જીવન પરોઢ

શ્રી. મણુલાલ ગાંધીએ ફીનીક્સ આશ્રમ	
ના દરમ્યાન ઇતીહાસ પોતાના જીવન	
પરોઢ દરમ્યાન અનેકો આલેખ્યો છે.	
	શ્રી ૧ ૧

કીતાબેં

આવ કરા ગાંધીવી	૨ ૬
ગાંધીજી ના વાર્તાલાપ	૧ ૬
અબ ભેંગ્રેજ નહિ આવે ગે	૧ ૪
ઠકરવકાતી દુનીયા	૧ ૦
હમારે ગાંધકી કહાની	૧ ૬
આગે વધો	૧ ૪
બાપુજી (ગાંધીજી કી કુછ વાતેં	૧ ૬
ભેંગ્રેજી રાજ્ય કે સૌ સરઠ	૧ ૦
વિશ્વકી વિભૂતીયાં	૧ ૮
હમારી રાજનેતીક સમસ્યાયેં	૧૨ ૬
મેરી કહાની (પં. નેહરુકા ચરીત્ર)	૧૦ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૧ ૦
હિંદ પર્યટકોઆલ્બાવીકાર્યો	
પર્યટકી કહાનીઓ)	૧ ૪
સમાજવાદ–મુંજીવાદ	૨ ૬
સંત વેણી	૧ ૬
ગાંધીવાદ–સમાજવાદ	૨ ૬
નયા તેજગાર (કાલ્પનીક)	૪ ૦
સાધનાકે પથપર	૧ ૬
મેરી મુકતીકી કહાની	૧ ૬
કાકાસાહેબ–મુસિબાન	૧ ૦
હિંદી ગીતા (ગીતાજી)	૧ ૬
વાગલ	૧ ૪
પાકીક ઔર મજદુર	૧ ૪
દુકી દુનીયા	૧ ૦
પ્રેમમેં બલીદાન	૧ ૬

બચ્ચોંકે લીયે

મહાત્મા બુદ્ધ	૧ ૦
ચન્દ્ર ગુપ્ત	૧ ૦
ચૌબા વાલા હંસકી બાલ	૧ ૦
વહીદતકી કહાનીયા	૧ ૦
ચીવાજી	૧
અકબર	૧ ૦
દેશ પ્રેમકી કહાનીયા	૧ ૦
રામાયના તેર દિવસોમાં (ચીનેવાલ)	૧ ૧
ગીતા ધ્વની	
પં. મહાદેવ કૃત (સમ્પર્ણ ગીતા) —	૧ ૪

પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું.

Indian Opinion,
P/Bag, Phoenix

અદ્‌ભુત ભારત ચિત્ર આલ્બમ	૭ ૬
ચિત્રકાર રસિકલાલ પરીખ કૃત ચીત્ર માર્ગના	૫ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

બાળ ઉપયોગી સાહીત્ય

તમારા બાળકોને સુંદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો.

પાંચ ચરીત્રોનો સેટ

આમાં પાંચ ઇતીહાસીક મહાન નરોના ચરીત્રો છે.

કીમત ૧૪/–

બાલ રામાયણ	૪ ૦
ઉંદર માડીની સફરે	૧ ૧

શિશુમંગાવલી

સેટ પહેલામાં ૧–પુસ્તકો	૧૪ ૧
સેટ બીજાની	૧૫ ૦

ફીરોઝ ગ્રંથાવલી

૭ પુસ્તકોનો સુંદર વાર્તાઓના	
સેટની	૧૪ ૧

ઇકપના પાત્રો ગમેતા

બાળકોને ગમે રમુજી પુસ્તક	
કીમત	૨ ૦
ચાંદ પરીઓ	૨ ૧
સોનેરીકાની સફર	૪ ૦
સુદિનો બાદશાહ	૫ ૩
સુખ અને કેતકી	૫ ૬
ટહલાંક પક્ષિઓ	૧ ૧
બાળપત્ર કથાઓ	૩ ૬

બાલિત્ર રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

કોયડાનો સેટ ૨ ૦

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૨ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧–૦–૦

૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.

કીમત પા. ૧–૫–૦

૧૨ થી ૧૮ વર્ષના કુમક યુવતી માટે આ સુંદર પુસ્તકોનો સેટ

કીમત ૧૪/–

સીલી	૫ ૧
પીપુ	૫ ૧
બાપુ	૫ ૩
બાળકોનો બાંધવ	૬ ૦
ઉંદરીસને પત્રો (નવા)	૫ ૧
બાળવાર્તાવળી	૩ ૦
બચ્ચી પુલ	૨ ૦
અકબરની વાતો	૩ ૦
જ્ઞાન મોતી	૧ ૦
બાલો	૫ ૧
બાબાની મોજમાં	૪ ૦

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.
માસ્ટર બ્રધર્સ
હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેડમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ ગુજરાત રાજ્ય. ખ્યાનેટસ—રેશમી બાળકો માટે ખાસ બનતો માલ. તેમજ કેપડીશીન ન્યોરસેટ સાડીઓ વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા જણાવશું છે.
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: 33-2151

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER
Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.
Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General Commission Agents
10 Peking Road, Kawdon, HONG KONG.
Special attention is paid to indent orders
Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
MANAGING DIRECTOR: G. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.
11/12 Partons Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5189, Johannesburg.
'Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4844.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED—
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.
આ કંપની પોતા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, આગવડ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી આપવા છે. કોઈ કંપનીને ઉપજન આપવું એ દરેક કોઈની ફરજ છે.
Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25845. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.
Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33 4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.
JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

Gandhi Heritage Portal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-8885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711 Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

પ્રોપ્રેટર: મફીમાઈ બાલુભાઇ પટેલિયરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, મોળ્યા પીળા તેમજ ફોરસ ફોસા બેસ, બજારભાવથી ઓછે ભાવથી મળે છે.

અમારું વખણાયેલું ઘુસતી ખુશ' બેસ, બજારા, મહિનામા, બહારગામ, બાવરા વિગેરે દરજીઓ તરફથી' બનાવીને લીધે.

પરદેશ બીજે ઓર્ડર ભરવામાં મીઠાઈ બોલ્ડ કરવામાં દુઃખ થવાથી ખાત્રી આપીયું'

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

SPRINGBOK COLLEGE
P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944' P.O. BOX 4689.
TEL ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 108.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૨૩-૭૯૪૪. પોબક્સ ૪૬૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસટ્રાયાર્ડટ.
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૮
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,
—જનરલ મરચન્ટ—
૪૩, માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Gandhi Heritage Portal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.